

The correspondence of Eugène Dubois (from 1881-1900)

Eugène Dubois
(1858-1940) was the first to go
look for, and find, a human
predecessor.
He first did so in Kedung
Brubus and subsequently in
Trinil. His finds from
Trinil he presented to
the world in 1894
as

Pithecanthropus erectus,
soon after nick named
Java man
which we nowadays consider
Homo erectus.

Delivered by
Paul C.H. Albers

As his second large project, after disclosing Dubois' huge collection of glass negatives, Paul Albers has now disclosed the correspondence of Eugène Dubois preceding and during the years that excavations in Indonesia took place under Dubois' supervision. Dubois' drive to do meaningful science, the bouts of depression and paranoia enhanced by malaria, are all addressed in these letters against the Indonesian colonial background where people went in hope of becoming rich and successful but where many lived and often died miserably.

Deze uitgave is mede tot stand gekomen dankzij ondersteuning van het
Descartes Centre, Utrecht

© Paul Albers

ISBN: 978 94 6471 315 2

Uitgeverij Noordboek, postbus 234,
8400 AE Gorredijk, Nederland – info@noordboek.nl

Noordboek is onderdeel van
20 leafdesdichten en in liet fan wanhoop bv

www.noordboek.nl

www.uu.nl/descartes-centre

Preface

Let me first state that many people are to be acknowledged for their help over the years, however, for now please forgive me that the list will not be complete, but I need to mention Antje Weeda, Karien Lahaise, Natasja den Ouden, Ronald Pouwer, Aart Berkhout, Frank Huffman, John de Vos, Bert Theunissen, Mw V.I. Aué-Soulsa, Thomas Ingicco, Joke Oppenoorth, Nelleke Hooijer, Thomas Albers and last but not least Pipit Meilinda for invaluable contributions. Obviously Naturalis Biodiversity Center is acknowledged for granting access to these documents. Some of these originally Naturalis documents were deposited in the National Archives in The Hague.

The current state of this manuscript needs some explanation:

I think that this collection of correspondence is rather complete. Meaning obviously for what has survived, anything thrown away by Dubois himself or by his daughter shortly after his death, could not have been expected to remain, nor all of which Dubois himself did not make drafts or notes. There is always more that could be added. I have included for instance official reports, which are of obvious interest, but might not strictly be considered 'correspondence'. I have not included, at least not so far, financial reports that were separately archived. There is enough about finances in this 'normal' correspondence already to give a general idea and those are generally very boring reads. Mind also that this decision, to not include all financial stuff, was made years ago, and maybe, given the present-day situation of there being a claim from Indonesia on the Dubois collection, we might want to elaborate on this subject, as zooming in on this subject will no doubt give some idea about how much money was spent on hiring local people and rewards for finding fossils, also to the forced labourers, but that will merely state amounts of money, as to the facts that these events took place there will likely not be many new insights.

Much of the texts, of which the originals are almost exclusively handwritten, have been dictated and were automatically typed by the computer through voice-recognition which saves a lot of time. But there is a price to be paid for that: as a consequence phonetic errors can be present, like there was an instance where it said "shoot these people" instead of "should these people". Many of such errors have meanwhile been corrected but some might have remained, my apologies for that. Especially nasty are 'is' instead of 'as' or 'us' and obviously 'to' and 'too' and 'two' don't always add up to six.

Most of the original texts presented here (right-hand column) show lines and words that have been crossed out or put in as is the case in many of the drafts. Doing this was, however, started at some point in time (I could not for anybody's love remember when) so there are also many texts that upon comparison with the original scans are lacking these original alterations. Obviously those do not change the content in any way, but you the reader needs to keep in mind that texts that seem to be neat might in reality well be quite sloppy drafts, and any research that includes alterations need to consult the original scans... In the English translations I left most of these alterations out to improve readability.

Plan was to have a thorough internal linking of the manuscripts, enabling to jump to the next letter of the same author, or the next official report, which I hope is working when you download this manuscript as a pdf.

The index might not be considered complete, but it will help those who want to find information about the collection, ownership, use of forced labour etcetera to get started and from there skipping to relevant previous or next letters will be easy enough. I hope you will find that at least the most important lemma's are indexed. Obviously the pdf of these transcripts can now simply be searched for words which in the handwritten manuscripts was not possible.

Letters are arranged in chronological order of the date mentioned in the letter. I have added a note underneath each page to indicate from which country the letter originates, a feature I wanted to include to stress the inadequacy of the chronological order, a letter sent from the Netherlands to Jawa and vice versa would have taken 4-6 weeks to arrive, letters within a country might have arrived within a day and been answered within that same day (Post was delivered three times a day! They also made use of private runners that would wait for an answer) So there are occurrences where the answer to a letter seems oddly placed in the chronology, but keeping an eye on possible traveltime will often provide the explanation.

When reading in particular the original letters of Sergeants Kriele and de Winter, do keep in mind that their literacy was not perfect, many spelling errors occur in their writing that I have sometimes copied and sometimes not. My 'rule' for correcting their spelling was that it should not hamper retrieving data. For instance the word elephant was spelled by them in maybe as many as at least five different ways: olivant, oliphant, olifand, ollivant etcetera, somebody who wants to examine the text for fossil elephant info would have a hard time if he had to dream up all the ways they could have misspelled that, so that is where I would have made some changes, but it is good to realize that I might not have done so as consequently as I should have, or at least that the current text has not yet been corrected for that...

The translations are as much as possible literal translations and not interpretations. Dutch formulaic greetings indicating (perceived) difference in status have remained intact as much as possible. Obviously all this sometimes leads to sentences that no native speaker of English origin would ever utter, but the purpose of this work is disclosure of these sources rather than to be a contribution to literature. And I am not a professional translator nor do I claim my English to be perfect, far from it.

The current time pressure to bring this out was a bit too steep, the work so far has taken already thirteen years, completing this now in a couple of weeks was undoable. Future versions will be more complete. Should any errors become apparent that have been overlooked so far, I'd be most happy to hear about them so they can be corrected in a future version.

I am grateful for the financial contribution of the Descartes Centre (Utrecht, the Netherlands) to have this book published in open access.

Finally thanks go to my wife, who has seen very little of me for prolonged periods the past years whilst I was working on this. It has cost us a lot of quality time (and a lot of money) but her support was unwavering.

Sincerely

Paul C.H. Albers, January 2023

P.S. Since the above was written more than a year of trying to get funding to publish this in open access have passed. During that time 5 so far unknown letters from Dubois to his friend Delprat have been added as they turned out to be present in the National archives. I also extended the appendix to include the transport letters. PCHA 5-feb-2024

P.P.S. Another letter turned up 10-June-2024. It was found amongst a misplaced bunch of sediment samples that were thought lost due to a bomb hitting the museum in World War II. I stuffed it in behind the last letter of the correspondent in question: Koorders. So alas it is not placed chronologically as that would screw up the indexing, which in this stage I did not want to do, sorry. PCHA

palbers@xs4all.nl

Content / Timeline

Click on to go to

[Introduction](#)

[First letter in 1881](#)

[First letter in 1882](#)

[First letter in 1883](#)

[First letter in 1884](#)

[First letter in 1885](#)

[First letter in 1886](#)

[First letter in 1887](#)

[First letter in 1888 \(also the first when Dubois was in Sumatera\)](#)

[First official report \(september 1888\)](#)

[First letter in 1889](#)

[First letter from Dubois' sargeants](#)

[First letter in 1890](#)

[First letter when Dubois was in Jawa](#)

[First letter in 1891](#)

[First letter in 1892](#)

[First letter in 1893](#)

[First letter in 1894](#)

[First letter when Dubois was on expedition to British India \(Siwaliks\)](#)

[First letter in 1895](#)

[First letter when Dubois was in Jawa after the Siwalik expedition](#)

[First letter after Dubois' return to the Netherlands](#)

[First letter in 1896](#)

[First letter in 1897](#)

[First letter in 1898](#)

[First letter in 1899](#)

[First letter in 1900](#)

[Appendix 1: Photographs of the Trinil site 19 November 1900](#)

[Appendix 2: added letter](#)

[Appendix 3: transport letters](#)

[Register of correspondents](#)

[Index of official reports](#)

[Index of species](#)

[Index of locations](#)

[Subject Index](#)

[Dubois born 28 January 1858](#)

[Dubois starts to study in Amsterdam September 1877](#)

[Dubois starts as lector at the University of Amsterdam 1886](#)

[Dubois arrives in Sumatera 16 December 1887](#)

[Lida ajer excavation starts 15 July 1888](#)

[Human molar found in Lida Ajer 31 October 1888](#)

[First mention of Wadjak skull find in Jawa 7 November 1888](#)

[Governmental Decision establishing ownership of the fossils 6 March 1889](#)

[Report on the death of sargeant Franke 19 July 1889](#)

[First *Homo erectus* find in Kedung Brubus 24 November 1890](#)

[Homo erectus molar found in Trinil 28 September 1891](#)

[Homo erectus skullcap found in Trinil early October 1891](#)

[Homo erectus femur found in Trinil end of August 1892](#)

[Arrival of chimpansee skull for comparison = first recognition of *Pithecanthropus erectus* 18 December 1892](#)

[Publication on *Pithecanthropus erectus*, August 1894](#)

[First photograph of the Trinil site 5 September 1894 \(cover\)](#)

[Dubois leaves the Dutch Indies to return to the Netherlands 29 June 1895](#)

[Prix Broca awarded to Dubois 29 December 1896](#)

[Honorary doctorate awarded to Dubois at the University of Amsterdam 8 January 1897](#)

[Homo erectus molar found in Trinil October 1897](#)

[Professorship in Amsterdam 16 November 1898](#)

Introduction

The work before you is the result of an enterprise that started 2010 when John de Vos asked me to join a project started by Frank Huffman. I myself had just finished disclosing thousands of glass negatives that were standing about in the Dubois archives resulting in the book *Through Eugène Dubois' eyes, Stills of a turbulent life* (Albers & deVos 2010) Frank wanted to get all information out of the Dubois archives concerning the first excavations at Trinil. He had already published very successful similar papers for the excavation sites Ngandong(2010a,b) and Mojokerto (2005,2006), and Trinil was to complete the trilogy of these three most important early sites in Jawa where *Homo erectus*, then *Pithecanthropus erectus* was found.

To do so many, almost exclusively handwritten notebooks, reports and correspondence had to be examined. Prior examiners of the Dubois archive, Bert Theunissen for his dissertation 'Eugène Dubois en de aapmens van Java' (Theunissen, 1985/1989) and Paul Storm, who did the research for Pat Shipman's book 'The man who found the missing link, the extraordinary life of Eugène Dubois' (Shipman, 2001) only had access to the handwritten originals, which must look like a mountain of paper to them. Luckily the Dubois archives had since become available as digital scans, but unluckily they were amongst the first to have been digitized. Basically they were just 30.000 black and white numbered photographs with only very minimal descriptions about what was on them. That was it. No OCR, no colour photographs to distinguish coloured underlining, and only the most minimal information about the subject matter. The obvious start was to build a database to put in everything. I read the papers that were of interest to the project and whilst building that database, it rapidly dawned on me that by doing this systematically a tremendously valuable amount of information would become available that ought to be brought to public awareness.

The project with Frank has meanwhile resulted in an open access paper (Huffman et al 2022) with extensive supplementaries (SI-I & SI-II) that discloses in particular the geological information present in the archives. In particular those supplements are to some extent complementary to this work, as they do contain references to Dubois' notebooks that are lacking here. I have therefore also refrained from putting most geological subjects in the subject index: they are much more completely treated in the above mentioned publication.

But there is so much more, and in particular there is a lot of mythology spun around Eugène Dubois that sometimes defies all imagination and that could do with a bit of debunking. Some of this is quite hilarious such as the claim that the fossils from Trinil were weekly being transported on a raft over the river to fort van den Bosch in Ngawi to be packed there in chests and brought to the train station. Bringing a raft from Trinil to Ngawi during the dry season would have been virtually impossible as the river was mostly to low to allow such an about 10 km rafting trip and from the records we know there weren't weekly transports at all. But anyone who would have looked on a map could also have noticed that Trinil was actually closer to that train station than the fort was, so why anyone would nowadays dream up such an elaborate detour is a mystery to me, because the records we have are quite clear: they packed the fossils in Trinil and brought them straight to either train station Kedung Galar or station Paron, which both are at about an equal distance of Trinil and that distance itself is shorter than the distance from fort van den Bosch to its nearest train station (being Paron), as Ngawi itself did not even have a train station.

But some claims are more serious stating that Dubois was a scientist who could not have achieved his accomplishments without his colonial mindset. In this collection of letters you will find many examples of colonial behaviour, from Dubois as well as from all his contemporaries. And these letters will definitely not paint Dubois as having been anti-colonialism, on the contrary, but any attempt to elaborate on Dubois' colonialism should at least be accurate. A statement like (Drieënhuizen & Sysling, 2021:296): "The letters he [Dubois] wrote to his two European sergeants overseeing the 1889 excavation are full of complaints [on the local population]." is just plain wrong, and anyone can check that in this book as we DO NOT EVEN HAVE any letter of Dubois to his sergeants in that year. In fact the only letters we do have of Dubois to any of his sergeants are draft versions of a very few letters he wrote when he had already returned to the Netherlands!

Anyway, what this book provides is raw data, disclosed to all. No longer can people claim that Dubois collected privately, all letters to that subject clearly state that Dubois collected in service for the Dutch Government and at no point did he ever consider the fossils he collected his private property. People defending Dubois stating that the fossils have not been collected forcefully, like to ask someone at gunpoint to give you his paintings from your living room wall as a gift, are proven wrong. Anyone less naive will not be amazed that examples like that are present in the Dubois collection too. In particular at the Patiayam, where fossils had already been found and published by Junghuhn (a decade even before Raden Saleh) the natives did not want to disclose the locations where fossils could be found as they were worth money to them: the Chinese paid handsomely for fossils to make traditional medicines out of. Dubois' sergeant de Winter writes us that this problem was overcome by the local controller who gave the natives a choice: either they were to disclose where the fossils could be found or they would be charged for illegal logging. Another example interestingly plays in the Siwaliks in current day India (Himachal Pradesh), where the local Maharadja was not keen on letting Dubois collect, but got his arm twisted by the British colonial government to comply.

The use of forced labour also needs closer examination. Contrary to common assumption that Dubois treats these people poorly, the letters in this book will show a far more nuanced view. Dubois treats them very decently and also demands this of his sergeants. It should be made clear that these people were convicted by court to do forced labour. They were not as people often seem to think local peasants forced or 'requested' to leave their farms to work for Dubois, although the latter does happen at least once too. But generally they all came out of prisons, sometimes complemented with paid coolies if numbers of convicts available did not suffice. For Sumatera we have, in one of Dubois' notebooks, a list of these people with both names and convictions that includes murder, even patricide, arson, breaking and entering and theft of cattle (Albers, 2024). Having convicts do forced labour is in itself not a colonial practise but an universal one, trying to get some

economical gain out of locking people up, is a practise used everywhere for ages and ages. There is however a very colonial twist to this. Although the law was equal to all, the punishment was not: white people were only convicted to imprisonment, the natives were only convicted to forced labour (e.g. Bruinink-Darlang 1993). Even though slavery was abandoned in 1860 in the Dutch Indies, these convicts, were, for all intents and purposes, enslaved, and many a civil servant at that time could have a few convicts to rake his garden. Furthermore, in large facilities, like the Ombilien coal mines of Sumatera, these people would be tattooed with a number and if they died, the number was what was written on their graves.

Forced labourers were also essential to the army, they needed them to carry materials and food and such through the jungle as without them no campaign was possible. This becomes interestingly clear as you see that the Dutch words often used for people escaping forced labour, 'drossen', is the same as for deserting from the army. So it is not so strange that when Dubois, as army captain, asks for support for his excavations, he is being offered forced labourers rather than money. They are there and more easily given than money. A letter by Verbeek (22 September 1889) puts this into words rather well: "It is always miserable to work with convicts. I found that out in my time at the coalmine Oranje Nassau. Free coolies, however, cost too much; obviously people on the chain gang also cost money, maybe even more so, but nobody tends to notice that, as they are there anyway. It's a shame, however, for your work."

Obviously, treating forced labourers well was in Dubois' best interest, and that he did treat them well is not to be taken as an excuse for him making use of this flawed system. But to just point the finger at Dubois without taking the whole system of constitutional racism into account would be blaming a tree for being part of a forest. Dubois doubtlessly made use of the apartheid system that the Dutch upheld in Indonesia, but he was in no position to do anything about it without harming himself and his family.

So treating them well was the best he could do and in particular him being a medic will have been a blessing to the forced labourers as he was in the position to provide them with medical care that they otherwise likely not as easily would have got. And if there is anything that will stick to anybody reading these letters it is that in Indonesia at that time there is a constant present fear of dying from disease. People are constantly seeking refuge at altitude to avoid the heat. They did not know yet that malaria was being transferred by mosquitoes, so

they thought to be fleeing the heat and bad air. People are being repatriated for medical reasons all the time, in case of his Dubois friend Gresshof, even after being committed to a mental institution. And people die. Dubois' sergeants in many of their letters report their state of health and often the state of health of the workers. People who were ill did not need to work. There are only a few casualties noted amongst the forced labourers that, given the sheer amounts of people working for him, which over the whole + 10 year time span will likely have been over a thousand, is an extraordinary good score of less than 0,5%. Of the four European sergeants appointed to Dubois one already died after a few weeks (25%) and Dubois and his wife barely survived their Indonesian adventure themselves. It is often assumed that it was the heat that kept him from going to the excavation site in Trinil, but that is not at all true, he went there as often as he was needed, and the only thing that kept him from going anywhere were attacks of malaria and the accompanying bouts of depression.

Dubois, being an army man, had no realistic possibility to refuse the offer of forced labourers, it would have been the end of his scientific life and likely his army career as well. The ramifications of going against the government are also well documented in this correspondence. Donker Curtius, an Assistant Resident who Dubois is in contact with, at some point had a Javanese Nobleman arrested on good suspicion of smuggling opium. As if Mutatuli never existed the Javanese Nobleman is found not guilty and Donker Curtius was fired on the spot and put out on the street with his wife and eight children. Dubois would have known better than to defy Government in any way: they would have shown him no mercy. So the question whether or not the Dubois collection could have been gathered without forced labour is yes, if Dubois had been given a shitload of money it could have been done. But in reality he was not given sufficient money and was given forced labourers and two army men instead. And without those he most certainly would not have been so successful. This should, however, not diminish Dubois' extraordinary *scientific* achievement, and it is interesting to see that in particular in Indonesia the museums show a very high appreciation for Dubois' work, for he may have been given the workforce, anyone can recognize that the brainforce without doubt was his alone. In particular the correspondence with Verbeek shows that Dubois was also an outstanding geologist who knew very well what he was doing and what he was seeing and where he should be seeking. Which, by the way, does not mean that he did not use any local knowledge, he obviously asked around, in particular if the locals knew about bones of giants, but this did not really bring him to any new site that he not already knew about before he went to Jawa. As soon as he arrived on Jawa a lot of newspaper attention was given to his expedition. This also resulted in people offering him fossils they found, but again this merely expanded on the edges of what he already knew. Furthermore several places he did examine on such tips turned out to be completely void.

The letters in this book also touch upon the complicated character of Dubois and the difficulties he had keeping himself afloat in science. He had a very idealistic view of science and had difficulty coping with people who did not share this idealism. He was placed directly under van der Kemp, the director of Education, Religion and Trade, which was basically a ministry of the Dutch Indies but for the word, as in the end all fell under just one minister, the Dutch minister of Colonies. Dubois formally addressed many letters and his official reports to van der Kemp, but van der Kemp delegated Dubois' enterprise to Renaud, the head of the mining department. So much to his annoyance Dubois had two bosses, a formal one and a delegated one, which did complicate matters. Furthermore Renaud was a bureaucrat, and though not at all unsupportive, in time he was less and less inclined to cut through the red tape to support Dubois, who always wanted more or different than before.

His contacts with fellow scientists are equally complicated, there is very little room in the middle, relations are either extremely good or rather bad. He always thinks the worst of any situation or any person and although some of that was already visible before he went to Indonesia, the malaria likely exacerbated his mental state to that effect, which he even himself admits in some of his letters. Some letters are clearly written in a far from optimistic mood, a context that should be taken into account when judging the content of such letters. As the result of his paranoia a great row develops where Dubois accuses Verbeek of appropriating his ideas. Dubois involves Treub, the highest ranking scientist in Jawa, and Treub is not at all pleased to be drawn into this. He puts Dubois in his place and makes him apologize to Verbeek and rectify his allegations.

To get a view of Dubois as a private person, do read the correspondence with his friends Pollak, Delprat and Gresshof. Shipman wrote her book around Dubois' friendship with Adam Prentice, but had she only been able to read all the Pollak letters, her book would have been quite different, for Prentice's intellect was no match to Pollak's or either of the other two. Pollak was a counterweight with a very sharp mind who dared to speak out to Dubois using profane words that you will find in no other letters.

Less well known is Dubois' extensive interest in climates of the past, which resulted in a book he wrote in which he theorizes about the stages in which more or less warmth radiates to the earth depending on the age of the sun. At his time there was quite some knowledge that there must have been extensive changes in sea levels, and they also started to realize there had been more than one ice age, but no convincing explanation for these observations had yet been found. Dubois combined all realms of science to try and come to some solution, and though he was on the wrong track here, his efforts are interesting exercises of logic. There are several lines of correspondence that are just about his 'climates' that can be skipped if you are just into the fossils.

One letter in this collection has also been very problematic to all working with Dubois. In this letter the suggestion is made by a certain 'John' that Dubois would frequent brothels to have sex with young girls. Only weeks ago I finally could put a last name to this man (a riddle that Bert Theunissen and John de Vos had already tried to solve since the 1980's) and I therewith could establish at least that the plans this man put forward in this particular letter have not happened. We know from his later life that Dubois was, be it maybe a clumsy, womanizer, and that he would not meet with current standards of respect towards women. His great granddaughter once told me that Dubois, later in life, referred to his wife as 'the microcephalic'. They lived a physically divorced life at the end, and Dubois is suspected to have had a relation with his housekeeper in Limburg that even may have resulted in a child. The letters here, as far as his wife Anna Lojenga is concerned, paint her as actively involved in his work, defending him and speaking out on his behalf, even if she had better kept quiet. So she was no pushover, but we know just very little of her, any personal letters are thought to have been burned by his daughter after his death.

After Dubois' return to the Netherlands the fossil collection was kept in lingo for years as nobody had imagined the sheer amounts he had collected. The collection now consists of some 40.000 numbered items. They came out of some 400 chests full of fossils and soil samples that were shipped to the Netherlands and upon arrival they just could not be stored in the Geological Museum for lack of space. Years were lost before a solution was found. By the time Dubois could really start he had already taken on a professorship in Amsterdam that divided his interest and his time. He never returned to Indonesia as it was clear enough that he would not survive that. The damage the malaria had done would plague him the rest of his life.

Paul Albers, January 2023

References

- Albers P.C.H. (2024) An expedition in colonial times: Some notes regarding Dubois' fieldwork in Sumatra In: *Quaternary Palaeontology and Archaeology of Sumatra (Terra Australis)*, Louys, J., Albers, P.C.H. & de Geer, A.E.E. eds., ANU Press.
- Albers, P.C.H., and de Vos, J. 2010. *Through Eugène Dubois' Eyes Stills of a Turbulent Life*. Leiden: Brill.
- Bruinink-Darlang, C. 1993. *Hervormingen in de koloniale periode* (in Dutch). Arnhem: Gouda Quint.
- Drieënhuizen, C. en Sysling, F. 2021. Java man and the politics of natural history, an object biography. *Bijdragen tot de Taal-, Land- en Volkenkunde* 177: 290–311
- Huffman, O.F., Berkhout, A.W.J., Albers, P.C.H., de Vos, J., Aziz, F. 2022. Geology and Discovery Record of the Trinil *Pithecanthropus erectus* site, Java. *PaleoAnthropology* (Paleoanthropology Society & European Society for the study of Human Evolution) 2022: 2: 266–326. <https://doi.org/10.48738/2022.iss2.83>
- Huffman, O.F., de Vos, J., Balzeau, A., Berkhout, A.W., and Voight, B. 2010b. Mass death and lahars in the taphonomy of the Ngandong *Homo erectus* bonebed, and volcanism in the hominin record of eastern Java. (Abstracts of the PaleoAnthropology Society 2010 Meetings). *PaleoAnthropology* 2010, A18–A19.
- Huffman, O.F., de Vos, J., Berkhout, A.W., Aziz, F. 2010a. Provenience reassessment of the 1931–1933 Ngandong *Homo erectus* (Java), confirmation of the bone-bed origin reported by the discoverers. *PaleoAnthropology* 2010, 1–60.
- Huffman, O.F., Shipman, P., Hertler, C., de Vos, J., and Aziz, F. 2005. Historical evidence of the 1936 Mojokerto skull discovery, East Java. *Journal of Human Evolution* 48, 321–363.
- Huffman, O.F., Zaim, Y., Kappelman, J., Ruez, D., de Vos, J., Rizal, Y., Aziz, F., and Hertler, C. 2006. Relocation of the 1936 Mojokerto skull discovery site near Perning, East Java. *Journal of Human Evolution* 50, 431–451
- Theunissen, L.T.G. 1985. *Eugène Dubois en de Aapmens van Java; een bijdrage tot de geschiedenis van de paleoantropologie*. Amsterdam: Rodopi.
- Theunissen, L.T.G. 1989. *Eugene Dubois and the Ape-Man from Java. The history of the "Missing Link" and its Discoverer*. Dordrecht: Kluwer.

[MM774C-000054-459]

Ministry of Internal Affairs
N°1888, Department KW

The Hague, 2 August 1881.

National Academy for Drawing
Teachers and school
for applied arts

I have the honour to herewith supply you with the deed of your appointment as teacher to the National Academy for Drawing Teachers and school for applied arts. By the same Royal decision Mr W.B.G. Molkenboer from Leeuwarden has been appointed director of the first mentioned school and Mr J.R. de Kruijf from Amsterdam has been appointed director to the last mentioned institution.

An exemplar of the by my my decision of 8 July 1881, N°645, department KW, established rules for both schools is included herewith.

The Minister of Internal Affairs
on behalf of the Minister
The Secretary General [?signature?]

To
Mr E. Dubois
at
Amsterdam

[Next](#) letter with this correspondent

[MM774C-000054-459]

Ministerie van Binnenlandsche Zaken
N°1888, Afdeling KW

's Gravenhage, 2 Augustus 1881.

betreffende normaalschool voor
tekenonderwijzers en school
voor kunstnijverheid

Ik heb de eer U hier bij Uwe acte van aanstelling tot leeraar bij de Normaalschool voor tekenonderwijzers en tot leeraar bij de school voor kunstnijverheid te doen toekomen. Bij hetzelfde Koninklijk besluit zijn benoemd tot Directeur bij eerstgenoemde school de Heer W.B.G. Molkenboer te Leeuwarden en tot Directeur bij laatst gemelde inrichting de Heer J.R. de Kruijf te Amsterdam.

Een exemplaar aan het bij mijne beschikking van 8 July 1881, N°645, afd KW vastgestelde reglement van beide scholen gaat hiernevens.

De Minister van Binnenlandsche Zaken
voor den Minister
de Secretaris Generaal [?signature?]

Aan
Den Heer E. Dubois
te
Amsterdam

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000054-460]
Ministry of Internal Affairs
N^o2187, Department KW

The Hague, 8 September 1881.

Concerning employees of the
National Academy for Drawing
Teachers and
school for applied arts

I have the honour to request that you sent to my
department the according to article 9 of the rules for the National Academy for Drawing Teachers and school for
applied arts established oath, written full out on a paper with a stamp of 21 cents, signed with your first and last
names and properly registered.

The Minister of Internal Affairs
on behalf of the Minister
The Secretary General [?signature?]

To
Mr E. Dubois, teacher at the
National Academy for Drawing
Teachers and school for applied arts
at
Amsterdam

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000054-460]
Ministerie van Binnenlandsche Zaken
N^o2187, Afdeeling KW

's Gravenhage, 8 September 1881.

betreffende personeel
Norm.school voor
tekenond. en
kunstnijv.school

Ik heb de eer U te verzoeken aan mijn departement te
zenden den volgens art. 9 van het reglement van de Normalschool voor teekenonderwijzers en van de school
voor kunstnijverheid vastgestelden eed, geschreven op een zegel van 21 cents, vol uit met Uw een naam en
voornaam onderteekend en behoorlijk geregistreerd.

De Minister van Binnenlandsche Zaken
voor den Minister
de Secretaris Generaal [?signature?]

Aan
den heer E. Dubois, leeraar
bij de de Normalschool voor
teekenonderwijzers en bij de school voor kunstnijverheid
te
Amsterdam

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000032-571]

Amsterdam, 15th September 1881

Noble born Sir.

According to our agreement, I notify you that the Director of the "Normaal" school and myself – for the time being have about three hundred guilders available for acquiring necessary means for teaching anatomy.

Supposed:

the male skeleton at	±f 90
the female skeleton at	70 à 80
the child skeleton at	25
two skulls at	15 à 20
loose skull bones at	7
two signboards with milk glass	<u>100 à 120</u>
Adds up to	303 à 338.

Possibly the signboards with milk glass can be made a bit cheaper. Then three hundred guilders for the time being would suffice.

[MM774C-000032-572]

This is what is available to you. If it turns out to be impossible to remain within this budget, a small amount extra will not be a problem.

I flatter myself though, to assume that you will be as economical as possible, as we, for the time being – alas! — are being obliged to; (although the best of its kind is to be acquired): I also convey to you that the goods can be bought in cash, but the necessary formalities for payment will take six weeks before the salesman gets his money.

Esteemingly

The Director of the state school for arts and crafts

JR de Kruijff

[Next](#) letter with this correspondent

[MM774C-000032-571]

Amsterdam 15 Sept '81

Weledelgeboren Heer.

Volgens afspraak meldt ik U, dat de Directeur der Normalschool en ik – samen – voorloopig over ±f300,- kunnen beschikken voor hulpmiddelen bij Uw onderwijs in de Anatomie. Gesteld:

het mannelijk skelet op	±f 90
het vrouwelijk skelet op	70 à 80
het kindskelet op	25
twee schedels op	15 à 20
losse schedelbeenderen op	7
En twee borden met matglas enz.	<u>100 à 120</u>
Maakt dat samen	303 à 338.

Wellicht zijn de borden met matglas nog wel iets goedkooper te maken. Gij zoudt dan voorloopig met f 300,- kunnen volstaan.

[MM774C-000032-572]

Hierover dus kunt gij disponeeren. En mocht het onmogelijk blijken om die som niet te overschrijden, dan blijven we op geen tientje dood.

Mij vleiende evenwel, dat door U de grootst mogelijke zuinigheid zal worden in acht genomen, waartoe wij voorloopig – helaas! – verplicht zijn; (terwijl toch het beste in zijn soort zal kunnen worden aangeschaft).: deel ik U nog mede, dat wèl de inkoop à comptant kan geschieden, doch de noodzakelijke betalingsformaliteiten steeds 6 weken tijd vereischen vóór de koopman zijn geld heeft.

Hoogachtend:

De Directeur der R.S. v. Kunst^{Nijverheid}

JR de Kruijff

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000005-052]

Amsterdam, 7 November 1881

N°17107. O.

2373

Attachment

Herewith we notify you that in our meeting on the first of November last it has been decided to appoint you as teaching assistant in anatomy for the current year with wages of *f* 500,-

This appointment will be assumed to have started at 16 September last.

Mayor and aldermen
of Amsterdam
[?signature?]
The secretary
[?signature?]

To
Mr E. Dubois
locally

[Next](#) letter with this correspondent

[MM774C-000005-052]

Amsterdam, 7 November 1881

N°17107. O.

2373

Bijlage

Hiermede berichten wij U, dat door ons in onze vergadering van 1 November j.l. is besloten U voor het lopend studiejaar te benoemen tot assistent bij het onderwijs in de ontleedkunde op eene jaarwedde van *f* 500,-

Deze benoeming zal gerekend worden te zijn ingegaan op 16 September j.l.

Burgemeester en Wethouders
van Amsterdam
[?signature?]
de Secretaris
[?signature?]

Aan
den Heer E. Dubois
Alhier

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000032-573]

STATE SCHOOL
for
drawing teachers

Amsterdam, 28 November 1881.

Dear Mr Dubois!

I do now have to burden you with some trouble.

Both schools have a separate administration. We therefore will have to divide the amount of money that you have advanced: for me 67.58. And for the school of arts and crafts 159.40. Adding up to *f* 226,98.

Therefore new receipts have been written. Please humour me by getting these people to sign them and then the amounts will become available on our account. (Please make sure that the dealers sign themselves and not their wives or employees)

to
the noble Sir
E. Dubois

[?????]

[MM774C-000032-574]

The receipt for the Frenchman I have also made anew and sent to him directly with a little note.

You will find several posts split up, this has to be. I have improvised in doing so and it doesn't matter as long as the total sum is correct. This is how they want it in The Hague.

The sooner back to better.

[?T???

[??RG?] Molkenboer

This is the only letter with this correspondent

[MM774C-000032-573]

Rijks Normalschool
voor
Teekenonderwijzers

Amsterdam, 28 Nov. 1881.

Waarde Heer Dubois!

Nu moet ik u moeite geven.

De beide scholen hebben een afzonderl. Administratie. We hebben dus 't bedrag der door U voorgeschoten gelden moeten verdelen: voor mij 67.58. voor den [???] dK 159.40. makende te zamen *f* 226,98.

Daarom zijn er nieuwe quitanties geschreven

Doe mij 't genoeg te zorgen dat de resp. lui daarop hun handtekening plaatsen dan brengen we die sommen op onze voorschot rekening. (Vooral opletten dat de leverancier een zelf moeten teekenen, niet hun vrouwen of gemachtigden).

Den WEd Heer.

E. Dubois

[?????]

[MM774C-000032-574]

De quitantie voor den franschman heb ik evenzoo opnieuw gemaakt en hem rechtstreeks met een klein briefje toegezonden.

Ge zult de versch. posten gesplitst vinden dat moet. Ik heb dat zoo maar op de pof gedaan 't doet er niet toe als de eindsom maar uitkomt in den Haag wil men dat nu eenmaal zoo.

Hoe spoediger hoe liever terug

[?T???

[??RG?] Molkenboer

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000032-575]

Apeldoorn 13 January 1882

Noble Sir!

Herewith I take the liberty to acquaint you with the Dutch Society of Drawing Education by sending you an exemplar of the statutes and the minutes of the first annual meeting of the aforementioned society.

Hoping that this may make you decide to support our efforts, I have the honour to be, with high esteem your humble servant

With esteem

Your willing servant

D. Lako

1st secretary

Noble Sir

E. Dubois

Amsterdam

This is the only letter with this correspondent

[MM774C-000032-575]

Apeldoorn 13 Jan. 1882

WelE^s Heer!

Bij deze veroorloof ik mij de vrijheid om U ter kennismaking met de Nederlandse Vereeniging voor Tekenonderwijs een exemplaar toe te zenden van de statuten en het eerste jaarverslag van genoemde Vereeniging.

Hoopende dat die kennismaking U mogen doen besluiten om onze pogingen te steunen, heb ik de eer te zijn

Met achting

Uw Dw. Dienaar

D. Lako

1st secretaris

WelE^s Heer

E. Dubois

Amsterdam

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000004-464]

15-4-83.

D.M.D. The titles of the books in question are:

A. Milne Edwards, Recherches anatomiques et paléontologiques pour servir à l'histoire des Oiseaux Fossiles de la France Paris 1868-72.

You will find it in the library of Teylers Museum in Haarlem; head of the library is Dr. C. Ekama, a respected medical doctor in Haarlem who holds this job as an honorary position. You can find his address in the Haarlem address book, should you go there. If I'm not mistaken, the library is only open on Monday and Thursday mornings. On Monday I will send you "Weil m." other books of anatomical literature. I have received the catalogue with thanks. Best greetings

M. Fürbringer.

[Next](#) letter with this correspondent

[MM774C-000004-464]

15-4-83.

L.H.D. Der Titel der bezügl. Bücher ist:

A. Milne Edwards, Recherches anatomiques et paléontologiques pour servir à l'histoire des Oiseaux Fossiles de la France Paris 1868-72.

Dasselbe befindet sich in der Bibliothek des Museum Teyler in Haarlem; Oberbibliothekar ist Dr. C. Ekama, ein angesehener Arzt in Haarlem der nebenbei als Ehrenamt diese Stelle begleitet. Seine Wohnung können sie im Haarlemmer Adreßbuch erfahren, falls Sie dahin gehen. Wenn ich nicht irre, ist die Bibliothek blos Montag-Donnerstag vormittag geöffnet. Am Montag sende ich Ihnen Weil m. andere Bücher für anatomischer Literatur. Kataloge mit Dank erhalten. B. Grüße

M. Fürbringer.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000004-466]

Amsterdam, ii.xi.83.

Dear Mr D!

I have just received your letter and your translation and send you my very best thanks for them. It completely represents what I had in mind.

I do not in the least blame you for the conversation you had with your uncle in Utrecht; you did not know how the whole matter related, had no knowledge of that to me complete secrecy was of the utmost importance, and in the end you've only conveyed subjective suspicions. Nevertheless I'd be very grateful to you, if in some easy and natural way, such that your uncle wouldn't notice, you could move the matter to the background. Apart from that I personally don't like it to be somehow, in whatever small way be seen in the light of indiscretion or maybe even having small-minded feelings in dealing with discrete

[MM774C-000004-467]

matters, this particular case has a far wider reach and it's not only in my interest to keep absolutely quiet about in any way.

What I can tell you, so you have some grasp what's going on, is that the matter has already been decided in July and that the current arrangement in Utrecht with [Ko?ter] is remaining Professor and with the new Lector will most likely be the definitive solution.

I am relying on your complete discretion, as you have to trust me that I would not demand this discretion without good reason. Should you address the matter again with your uncle, please do so inauspiciously, which would complicate things and don't let anyone realise that your knowledge can be traced back to me.

With best greetings and again with many things

yours

M. Fürbringer

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000004-466]

Amsterdam, ii.xi.83.

Lieber Herr D!

Soeben [erhalte?] ich Ihren Brief und Ihre Übersetzung und sage Ihnen meinen Allerbesten Dank dafür. Sie gibt vollkommen wieder, was ich beabsichtigte.

Ihr Utrechter Gespräch bei Ihren Ohm nehme ich Ihnen natürlich nicht im mindesten übel; den Sie wußten ja nicht wie die ganze bezügliche Angelegenheit sich verhielt, hatten keine Kenntniss davon, dass mir an die völlige Geheimhaltung der Sache sehr viel liegt, und theilten schließlich nur subjectiven Vermuthungen mit. Doch ware ich Ihnen sehr dankbar, wenn Sie auf irgend eine Ihnen bequeme und natürlich nicht bei Ihren Herrn Onkel auffallend erscheinende Weise die Sache wieder aus der Welt schafften. Abgesehen davon, daß es mir persönlich nicht lieb sein [?????], irgendetwie und sei es auch im entferntesten Sinne in den Schein eines indiscreten, vielleicht gar auf [?kleinlich ?it? der?] Gefühlen bestehenden, Behandlung von discreten

[MM774C-000004-467]

Angelegenheiten zu kommen, hat die Sache im vorliegenden Fall eine weitere Tragweite und lässt es, nicht blos in meinem Interesse, durchaus gerathen erscheinen, über die Sache absolutes Stillschweigen zu beobachten. Übrigens kann ich Ihnen zu Ihren Orientierung mittheilen, dass die bezügl. Sache bereits in Juli entschieden war und dass die jetzige Regelung in Utrecht mit [Ko?ter] als bleibende Professor und mit dem neuen Lector mit der allergrössten Wahrscheinlichkeit eine definitive sein wird.

Ich verlasse mich damit auf Ihre vollkommene Discretion, wie auch Sie mir vertrauen müssen, dass ich nicht ohne sehr gewichtige Gründe auf dieser Discretion bestehe. Falls Sie bei Ihrem Herrn Ohm die Sache wieder adressieren werden, so machen Sie das ja nicht auffallend, und dadurch die ganze Sache noch [?????????] und lassen Sie namentlich nicht durchblicken, oder ahnen, dass Ihre Kenntniss indirect auf mich zurückzuführen ist.

Mit den besten Grüsse und nochmals mit vielen Dank

Ihr

M. Fürbringer

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000032-576]

[?Vliden?] Januari 84
Juli

Noble Sir!

By the nature of my position, a teacher at the gymnasium in [?Vliden?], and driven to support, as far as I can, an eventual better arrangement for classical education to promising Medics and Philosophers, it is my intention to draw attention of those who are interested to some facts that in my humble opinion are not without weight.

The first part of my research concerns the answers to contests that have been held within the timeframe 1868 - 1883 at our universities.

The second part concerns those students in Medicine and Philosophy that, since 1868 whilst being registered students have had the honour to be appointed as assistant.

The third part finally stretches about those, who have been registered since 1868 in Medicine or Philosophy and were promoted to the 1st degree.

This way I realised a list of more than three hundred persons: also your name is on it once or more.

My plan now is the following:

[MM774C-000032-577]

in the 3 tables that amongst other data will be the result of my research, after each name the education will be mentioned that the person in question has had before being admitted to university; from which therefore will become clear whether he had a classical education or not. Mentioning the number of years people have spent on studying Greek and Latin or other remarks seem to be important to me. Although this way of acquiring data is burdensome to you, in my opinion there is much to say for it and if you think so too and find the matter of sufficient importance to support me I have the honour to politely request you to send me these data with regards to yourself.

Although this research has cost me an enormous amount of time, the first advantage of this effort will be that a large number of knowledgeable people can make their opinion known in this important matter. Therefore I also hope to count on your support.

Yet a second request: of a considerable number of people I have not yet been able to find their address; names have been added here. You would oblige me, in case you know of some of their residences, to put them on this list and send it to me. Also I recommend myself for any information about the persons deceased, or staying in the Dutch Indies.

In hope that my attempts will have some result and convinced that you will not withhold the requested information, I have the honour to be thanking you in advance and to name myself as esteemingly

your humble servant

J.G. van Deventer

This is the only letter with this correspondent

[MM774C-000032-576]

[?Vliden?] Januari 84
Juli

Weledele Heer!

Door den aard mijner betrekking, leraar a/h Gymnasium te [?Vliden?], er toe gedreven om naar mijne krachten een steentje bij te dragen tot eene eventueele betere regeling van het gymnasiaal-onderwijs voor aanstaande Medici en Philosophen is het mijn voornemen de aandacht van belangstellenden te vestigen op eenige feiten, die naar mijne bescheiden meening niet van gewicht ontbloomt zijn.

Het 1ste gedeelte van mijn onderzoek omvat de beantwoording der prijsvragen, gedurende het tijdsverloop 1868 - 1883 aan onze Universiteiten uitgeschreven.

Het 2de gedeelte betreft die studenten in Medicijnen en Philosophie, die, sedert 1868 ingeschreven in hunnen studietijd of later de eer genoten tot assistent benoemd te worden.

Het 3de gedeelte eindelijk strekt zich uit over hen, die sedert 1868 ingeschreven, in Medicijnen en Philosophie met den eersten graad gepromoveerd zijn eersten graad gepromoveerd zijn.

Ik heb zoodoende een lijst van meer dan 300 personen verkregen: ook Uw naam komt eens of meermaalen voor.

Mijn plan nu is het volgende:

[MM774C-000032-577]

in de 3 tabellen, die o.a. van mijn onderzoek het gevolg zullen zijn, zal achter iedere naam vermeldt worden de opleiding, die de betrokken personen vóór zijne toelating tot de universiteit heeft genoten; waaruit dus blijken kan of de vorming eene klassieke is geweest of niet. Vermelding van het aantal jaren, dat men zich met de studie der oude talen heeft beziggehouden of andere opmerkingen schijnen mij daarom niet van belang ontbloomt. Al is deze wijze van gegevens te verzamelen niet van omslag enz. vrij te pleiten, zij heeft naar mijne meening zeer veel voor; mocht dat ook Uwe opinie wezen en vindt U de zaak belangrijk genoeg, wil dan mijne poging steunen: daarom heb ik de eer U beleefd te verzoeken, deze gegevens, wat Uw persoon betreft mij te doen toekomen.

Al heeft dit onderzoek mij een massatijd gekost, het eerste voordeel, dat er door verkregen wordt, is, dat een zeer groot aantal zeer bevoegde personen op deze wijze hunne opinie in deze belangrijke zaak bekend kunnen maken. Daarom meen ik ook op Uwen steun te mogen rekenen.

Nog een tweede verzoek: van een vrij groot aantal personen heb ik de adressen niet kunnen bepalen; hunnen namen zijn de hier bijgevoegde. Gij laat mij zeer verplichten om zoo gij van enkelen de woonplaatsen weet, deze op de lijst in te vullen en mij deze toe te zenden. Tevens houd ik mij aanbevolen voor inlichtingen omtrent overledenen en omtrent personen, in Indië verblijf houdende.

In de hoop, dat mijne pogingen eenig resultaat mogen opleveren en in de overtuiging dat Gij mij Uwe inlichtingen niet onthouden zult, heb ik de eer U bij voor baat mijnen dank te betuigen en mij hoogachtend te noemen

UwDwDr

JG van Deventer

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000005-051]

Amsterdam, 29 August 1884

N°13131. O.

2053

Attachment

We have the honour to notify you that in our meeting of 21 August last it has been decided to appoint you as first assistant to the Anatomical Laboratory for the year 1884/85 with wages of *f* 1000,-

This appointment will start at 16 September next.

Mayor and aldermen
of Amsterdam
[?signature?]
The secretary
[?signature?]

To
Mr E. Dubois

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000005-051]

Amsterdam, 29 Augustus 1884

N°13131. O.

2053

Bijlage

Wij hebben de eer U bij deze te berichten dat door ons in onze vergadering van 21 Augustus j.l. is besloten, U voor het studiejaar 1884/85 te benoemen tot eersten assistent bij het Anatomisch Laboratorium op eene jaarwedde van *f* 1000,-

Deze benoeming zal ingaan op 16 September e.K.

Burgemeester en Wethouders
van Amsterdam
[?signature?]
de Secretaris
[?signature?]

Aan
den Heer E. Dubois

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000007-329]

Royal Zoological Society
Natura Artis Magistra

Amsterdam, October 1884

On behalf of the Society the board has the honour to thank you for:

A common vole, *Cricetus frumentarius*

which you donated for the Zoo.

We humbly recommend the interest of our Society to your continued cooperation, signing:

The Board of mentioned Society:

G.F. Westerman

Director

To the Noble Sir

E. Dubois

Eisden

This is the only letter with this correspondent

[MM774C-000007-329]

Koninklijk Zoölogisch Genootschap
Natura Artis Magistra

Amsterdam, Oktober 1884

Het bestuur heeft de eer U in naam van het Genootschap dank te zeggen voor:

Een gewone Hamster, *Cricetus frumentarius*

door U als geschenk voor de Diergaarde bestemd.

Met bescheidenheid beveelt het de belangen der Inrichting voortdurend in Uwe gewenschte medewerking aan en teekent zich,

Het Bestuur van het Genootschap voornoemd:

G.F. Westerman

Directeur

Aan den Weledelen Heer

E. Dubois

Eisden

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000010-414]

STATE ACADEMY FOR THE ARTS

N^o14

Subject

Sculpting contest

Amsterdam, 5 Maart 1885

THE SURVEILLANCE COMMISSION OF THE **STATE ACADEMY FOR THE ARTS** has the honour, by order of his Excellency the Minister of Internal Affairs, to invite you to make known, whether you would be prepared, to again be appointed as a member of the Commission of Exterminators, to take the exams as intended by article 11 of the Law passed on 26 May 1870 (Government Gazette N° 78). This exam will be held on Monday the eight of June and the days following, and will this year be followed by a contest in sculpture. The composition of the Commission of Exterminators will be, as it is the Minister's intention, the same as last year.

It would be pleasing if we were to receive your positive reply soon.

On behalf of the Surveillance Commission,

J.?. Willems

Secretary

The noble Sir

E. Dubois

teacher at the State School

for drawing teachers.

[Next](#) letter with this correspondent

[MM774C-000010-414]

Rijks-Academie

van

Beeldende Kunsten

N^o14

Onderwerp

Wedstrijd in de Beeldhouwkunst

Amsterdam, 5 Maart 1885

DE COMMISSIE VAN TOEZICHT OP DE **RIJKS-ACADEMIE VAN BEELDENDE KUNSTEN** heeft de eer, ingevolge opdracht van Z.E. den Minister van Binnenlandsche Zaken, U uit te noodigen om haar te willen melden, of U bereid zoudt zijn, opnieuw eene benoeming aan te nemen tot lid der Commissie van Examinatoren, belast met het afnemen van het examen bedoeld bij art. 11 der Wet van 26 Mei 1870 (Staatsblad N° 78). Dat examen zal op maandag acht Juni en volgende dagen gehouden worden, en dit jaar worden gevolgd door een wedstrijd in de beeldhouwkunst. De samenstelling der Commissie van Examinatoren is, naar 's Ministers bedoeling dezelfde als verleden jaar.

Aangenaam zal het zijn, spoedig Uw gunstig antwoord te mogen ontvangen.

Namens de Commissie van Toezicht voorn.

J.?. Willems

Secretaris

den WelEdelen Heer

E. Dubois

Leeraar aan de Rijksnormaalschool

voor teekenenonderwijzers

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000005-053]

Amsterdam, 9 July 1885
N°10351. O.
1603
Attachment

We have the honour to notify you that in our meeting of 2 July last it has been decided to appoint you as first assistant to the Anatomical Laboratory for the year 1885/86 with wages of *f* 1250,-
This appointment will start at 16 September next.

Mayor and aldermen
of Amsterdam
[?signature?]
The secretary
[?signature?]

To
Mr E. Dubois
locally

[Next](#) letter with this correspondent
[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000005-053]

Amsterdam, 9 Juli 1885
N°10351. O.
1603
Bijlage

Wij hebben de eer U bij deze te berichten dat door ons in onze vergadering van 2 Juli j.l. is besloten, U voor het studiejaar 1885/86 te benoemen tot eersten assistent bij het Anatomisch Laboratorium op eene jaarwedde van *f* 1250,-
Deze benoeming zal ingaan op 16 September e.k.

Burgemeester en Wethouders
van Amsterdam
[?signature?]
de Secretaris
[?signature?]

Aan
den Heer E. Dubois
Alhier

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000004-468]

[The handwriting of this letter is virtually unreadable and there are many blanks to be filled in. Summarising it to the best of my abilities:]

[Fürbringer is writing to Dubois at the start of the summer holidays when he has presumably already left but there is some unfinished business with the city council that needs to be attended to, possibly concerning the appointment of a second assistant. Fürbringer requests Dubois to make sure that his forwarding address is known to everybody so that Fürbringer's absence will not cause any delay and if he, Dubois, is also leaving to have mr van der Horst attend to the matter. Ending with wishing Dubois a good journey.]

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000004-468]

[??????] 22.7-85

Lieb. Dubois! Ich habe mich doch zu einen [sch????en] Reise nach [an????], wie Ihnen v. [?????????] [?????], und [b????u] [??] nicht. Ich [??] also, daß Ihnen [?????] Reise aber solche Grund [?muß?], wie mir. Hoffentlich geht es Ihnen recht gut; [????] haben Sie [?????] und [?????] Arbeiten finden sich und bewegen für unser daßelben [b????????den] die ich — [??] habe ich eine bitte. Wegen der [Er????ung] [das?] nur in 2. Assistenten ist und [daß?] [?mir] [?????][?noch], daß [??] ich den Stadhuis (afdeeling onderwijs der gemeente-secretaris) mein [?????] anfäßt, damit diese Angelegenheit nicht durch meinen Schuld zu daß [?????] [?????] Diese is St. Märgen bei Freiburg in Baden. ich [?????] [??] Ende Juli dah, doch ist meine Frau bestimmt dort und wird Briefe für mich in Empfang nehmen. Sind Sie gerade in Begriff abzureißen, so kann auch v.d. Horst [?????] Stadhuis pp [?????][?????], in die, [Sa?????], [B?????] [??] [F?????n] und [????] wünschen für der Reise. Gr. M. Fürbr.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000004-471 poststamp 25-8-1885]

Dear Dubois. One of these days [Prof. K. Bardeleben](#) from [Jena](#) is probably coming to Amsterdam to investigate mammalian Carpus and Tarsus.

I would very much like to support his research and written to him in that sense, and also that I would like you to support him too. I would gladly make everything available to him that on which we are currently working for as far as it is in the cellar, but I do not want the closed cabinets to be looked through. So ignore that there is anything else in there but human material, and that you do not have keys to them (obviously only when being asked).

Should Prof. B. (whose main interest is in Insectivores, of which we only have a sad few) want to dissect others, please let v.d. Horst help him to the best of his abilities. Of the numerous stuff, of which we have several doubles, he can dissect a lot, of the rare ones possibly only one side, as the other side will be needed for the muscles. All specimens need to remain in the Anatomy department; Exceptions can only be granted by me. Also the specimens from the [????] are not to be [????????]. Please be helpful to him, but do not lose time over it... Maybe D. can work on demonstrations[???]. He is upstairs [?Ordnung] anyway. Wholehearted Greetings. Yours, Max Fürbringer

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000004-471 poststamp 25-8-1885]

L.D. Ein dieser Tagen wird wahrscheinlich [Prof. K. Bardeleben](#) aus [Jena](#) nach Amsterdam kommen, um an Carpus und Tarsus von Säugethieren Untersuchungen zu machen.

Ich würde gerne Seine Untersuchungen unterstützen und habe ihm in [????????] Sinne geschrieben, auch daß ich Ihnen [?desselben] [????] machen wolle. Ich stelle ihm gerne alles zur Verfügung, was Sie gerade in Arbeit haben und was im Keller sich befindet, will aber nicht daß in den zugeschlossenen Schränken herum gesucht wird. Also ignorieren Sie, daß darin sich etwas anderes als menschliche praep. befindet und geben Sie an daß Sie an, daß Sie den Schlüssel dazu nicht hätten (natürlich nur wenn gefragt wird).

Sollte Prof. B. (hauptsächlich liegt ihm an Insectivoren, wovon wir bitter wenig haben) andere praeparieren wollen, so lassen Sie ihm durch v.d. Horst nach Möglichkeit helfen. Von den häufigen sachen, wo wir mehrere doubletten haben, kann er viel preparieren, von den seltenen wo möglich nur eine Seite, da der andere Seite für Muskeln gebraucht wird. Die Praeparaten müssen auf der Anatomie bleiben; Ausnahmen kann nur ich gestatten. Auch die Praeparaten aus den [????] dürfen nicht [????????] werden. Seien Sie bitte zu vorkommend zu ihm, aber verlieren Sie ja keine Zeit... Vielleicht kann D. auf den Demonstrations[???] arbeiten. Er ist doch [?Ordnung] oben. Herzl. Gr. Ihr M. F.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000033-502]

Amsterdam 24 December 1885

Noble highly learned Sir [Donders],

Yesterday, Professor Fürbringer told me, after a meeting with Professor Koster about your very honoured letter, through which I became acquainted with your goodwill towards my person to put me – in case I was to be inclined to take up a certain profession — on the list of candidates for the position of Lector at the University of Utrecht. I've taken this into serious consideration and discussed it with Professor Fürbringer; and there are many positive sides that would make taking up a position at Utrecht very attractive. It was not easy to decide on this quickly but after much thought I think it better to remain here under supervision of Professor Fürbringer to develop myself further and not take up a position in Utrecht. I cannot fail to thank you, whom I probably owe the honour of being considered for this position, and I wish nothing more than that you will not take offence for me remaining loyal to the Amsterdam University.

With the most distinguished esteem I have the honour to be
your highly learned Sir's
willing servant
Eug Dubois

[Next](#) letter with this correspondent

F.C.Donders 1818-1889

Jansen van Galen fecit (Private collection)

[MM774C-000033-502]

Amsterdam 24 XII. 85

Weledel Hooggeleerde Heer,¹

Door Professor Fürbringer werd mij gisteren, na de bespreking^{het} met Professor Koster mededeeling gedaan van Uwe zeer geëerd schrijven, waardoor ik bekend werd met Uwe welwillendheid om mij – ingeval ik geneigd mocht zijn een eventueel beroep aan te nemen – te plaatsen op de lijst van kandidaten voor het te vervullen lectoraat aan de Universiteit te Utrecht.

Ik heb de zaak zeer overwogen en met Prof. Fürbringer overlegt; de vele lichtzijden, die zij heeft maakte een gaan naar Utrecht zeer aantrekkelijk. Het viel mij niet gemakkelijk spoedig te besluiten en eerst na rijp beraad heb ik het toch voor beter gehouden mij hier onder leiding van Prof. F. verder te ontwikkelen en een eventueel beroep naar Utrecht niet aan te nemen. Ik kan niet nalaten U, aan wiens welwillendheid ik het waarschijnlijk te danken heb, dat ik voor dit ambt mede in aanmerking ben gekomen, van harte dank te zeggen, en ik wensch niets meer, dan dat U het mij niet ten kwade duiden zult, dat ik de Amsterdamsche Universiteit ben trouw gebleven.

Met de meeste onderscheiding en den meeste eerbied ~~neem~~^{heb ik mij} de eer te zijn

Van U Hooggel.
de dienstw. dienaar

Eug Dubois

[Click here to return to the content page](#)

¹ Given letters 4-97/8 this must be Donders...

[MM774C-000004-097]

Utrecht, 28 December 1885

Dear Sir,

I thank you for your kind letter, although the decision therein has disappointed me. Our curators might now, as I heard, try again with you directly. I will let them know, and asked them to also take it up with Mr Fürbringer, whom I wrote about this, before making a final decision.

Please regard this correspondence with you as confidential and believe me
with high esteem
your servant

Donders

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000004-097]

Utrecht, 28 December 1885

Zeer geachte Heer,

Ik zeg U hartelijk dank voor Uw vriendelijk schrijven, al heeft het mij daarbij mede gedeelde besluit mij teleurgesteld. Onze Curatoren zouden nu, naar ik vernam nog eens een directe poging bij U wagen. Ik geef ze daarvan kennis, met verzoek de zaak nog eens met den Heer Fürbringer, dien ik nader daarover schreef, te willen overleggen, alvorens een vast besluit te nemen.

Gelief deze correspondentie met U als confidentieel te beschouwen en geloof met bijzondere
hoogteaching

Uw dw. Donders

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000003-164]

Utrecht 29 December 1885

Noble born Sire

The position of lector in anatomy at this university has become vacant by the departure of Doctor van Haren Noman and it is the wish of the Minister to preferably appoint a medic for this position. Authorised persons brought you to the attention of the Curators and the College has decided to, in first place, recommend you to the Minister.

I have been entrusted with the pleasurable task of notifying you of this decision and to ascertain whether you would accept the position of lector. It is not unknown to me that an exchange of thought with you about this subject has already taken place and that you are taken the matter under consideration. However given the decision of the Curators I request of you to reconsider your decision and let me know whether the Utrecht University could count on you as a co-operator in teaching this medical subject.

With high esteem

your willing servant

J.F.B. Baest

Secretary to the Curators

[Next](#) letter with this correspondent

[MM774C-000003-164]

Utrecht 29 Dec. 85

WelEd. Geb. Heer

Voor het lectoraat in de ontleed kunnen aan deze Universiteit, op een gevallen door het vertrek van D^r v. Haren Noman wenscht de Minister bij voorkeur een medicus in aanmerking te brengen. Van bevoegde zijde is de aandacht van Curatoren voor die betrekking op U gevestigd geworden en het College heeft besloten U in de eerste plaats ~~aan~~ bij den Minister ter benoeming aan te bevelen.

Aan mij is de aangename taak opgedragen U van dat besluit mededeeling te doen en mij te vergewissen of een benoeming tot Lector door U zou worden aangenomen. Het is mij niet onbekend dat over het lectoraat een gedachtewisseling met U heeft plaatsgehad en dat de zaak zelve een punt van beraad heeft uitgemaakt. Naar aanleiding echter van 't besluit van Curatoren verzoek ik U deze aangelegenheid opnieuw te overwegen en mij te berichten of de Utrechtse Universiteit voor het geneeskundig onderwijs Uwe medewerking zou mogen rekenen.

Met hoogachting

Uw Dw

J.F.B. Baest

secretaris v. Curatoren

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000004-098]

Amsterdam 2 January, 1886

Noble highly learned Sir,

To my regret I was not able to decide to take up an eventual appointment as lector in anatomy at a Utrecht University and so I have notified the Curators of the College. I hope highly learned Sir that you will forgive me this decision and be convinced that your proven goodwill and interest in me will be kept in grateful memory.

With the highest esteem and respect I have the honour to be
your highly learned Sir's
willing servant
Eug Dubois

to
Prof. Donders

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000004-098]

Amsterdam 2.1. 86

Weledel Hooggeleerde Heer,

Tot mijn leed wezen heb ik toch niet kunnen besluiten een eventuele benoeming tot lector in de ontleedkunde aan de Utrechtse Hoogeschool aan te nemen en heb in dien zin aan het College van Curatoren geschreven.

Wilt U Hooggeleerde Heer, dit besluit verontschuldigen en overtuigd zijn, dat ik de mij door U bewezen welwillendheid en belangstelling in dankbare herinnering houden zal.

Met de meeste achting en eerbied heb ik de eer te zijn
van UHooggel.

de dienstw. dienaar
Eug. Dubois

Aan
Prof. Donders
[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000004-099]

Amsterdam, 2 January 1886

Very Noble Sir

In response to your esteemed letter of 29 December 1885, in which you ask of me to consider to be appointed lector at the University of Utrecht I have the honour to gratefully thank you for the trust you have put in me. I feel much honoured for this request, and the prospect of being a teacher at a Utrecht University has many attractive sides, nevertheless, after due and repeated consideration I have decided to turn this candidacy down.

May I humbly request you and the Curators of the College to forgive my decision willingly.

With the highest esteem I have the honour to be

Your very Noble Sir's
humble servant

Eug Dubois

To the very Noble Sir

J.F.B. Baest

Secretary of the Curators
of the University of Utrecht.

This is the last letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000004-099]

Amsterdam, 2.I. 86

Edelgrootachtbare Heer

Naar aanleiding van Uw zeer gewaardeerd schrijven van 29.XII.85, waarin U mij vraagt of ik eventueel eene benoeming tot lector aan de Universiteit te Utrecht zou ^{willen} aannemen heb ik de eer ☞ voor het in mij gestelde vertrouwen U mijn beleefden dank te betuigen. Ik gevoel mij daardoor zeer vereerd, heb ook in het vooruitzicht aan de Utrechtsche Hoogeschool als leeraar te kunnen medewerken veel aantrekkelijks gevonden, maar ben toch, nu alle omstandigheden rijpelijk en herhaald overwogen te hebben tot het besluit gekomen van deze candidatuur af te zien.

Mag ik U en het College van Curatoren eerbiedig verzoeken mijn besluit welwillend op te nemen en te verontschuldigen.

Met de meeste achting heb ik de eer te zijn

Van UEdGrootacht.

De Dienstw Dienaar

Eug Dubois

Aan den Edelgrootachtb. Heer

J.F.B. Baest

Secretaris van Curatoren

Der Universiteit te Utrecht.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000006-304]

Marabakan 29 Januari 1886

Dear Mr Dubois!

I was much surprised at the end of December when I received your letters of 29/10 and 7/11, and also a letter of Professor Fürbringer. I was pleased by the way, so making your acquaintance as future brother-in-law and let us hope that this acquaintance, in years to come, if, all being well, we repatriate, also may become personal. I did, however, wait before replying your letters, until I was in possession of the chest and the barrel with methylated spirit. Both are now in my possession, although for reasons I will tell you shortly I decided to leave the barrel for now at Banjer maris. To avoid trouble with

[MM774C-000006-305]

customs, I travelled myself to B. At about the time the monthly mail was to be expected to arrive and thus succeeded to get both chest and barrel in my possession without further costs other than some little coolie wages. First they wanted me to pay duty for the spirits but I finally made them understand that these were not spirits for consumption! Even completely unusable for that purpose as it was destined to conserve dead animals. —

To shortly answer yours and Mr. Fürbringer's request, I will do as much as is in my power to do to be of service to you both; especially now you have made it so easy for me by sending all the necessary equipment. I do, however, fear that that which I will be able to send you, may be disappointing to you and not worth the value of the expenses. On top of that I will only be able to do this in my spare time and only when the opportunity is there to find suitable vertebrates. —

Be, however, convinced that I will do my best and also Diète is not letting any butterfly in peace and has the butterfly net ready at hand hanging at the back gallery. I do hope, however that you both are not expecting full tins and barrel to be immediately returned; this will take some time; but as soon as it is worthwhile to send you some, I will do so immediately and if the harvest for the barrel is prospering, so you, if you wish so, can send me another.

I may be able to soon, next month, be already in a position to acquire one or the other, as I will be making a trip with a river boat,

[MM774C-000006-306]

completely at my disposal, along the Kahajan River, as far as possible upstream, first with a steamer and later with a proa. Here at Marabakan there is nothing much to harvest, as far as mammals are concerned the animal world here is very limited; when we soon go to Buan Terres, where the seat of government is to be, which is located just beneath the equator, and it will possibly be more easy there to get suitable species. I do, however, fear somewhat that the method you subscribe for conserving bones of larger species that do not fit into the barrel, are not likely to get good results. I will try it on occasion and if it succeeds, all the better. So in light of my travel to Kahajan, I've let the barrel already be taken on board of the HJamki that's the name of the river steamer, to take it along; in the villages I may be able to acquire a few monkey species. The twenty-five guilders I have received in the best order and I will keep good account of the expenses and notify you about them later. —

Whether the highlands of Borneo may be richer in animals, I do not know by experience, but here at Marabakan, where there is almost nothing but water and marshes, the animal world is sadly poor. Insects and animals living in the water, however, there are enough, but there is hardly any steady ground here which for most vertebrates is a prerequisite for living. Insects on the other hand are here aplenty, mosquitoes in the first place, which are a terrible plague to us almost every night, and even during daytime. Beautiful butterflies I have not encountered so far, but I will gather everything

[MM774C-000006-307]

in that respect that I can get, as even if species are already known from elsewhere, for the knowledge of geographic distribution of a species it may still be of use to know whether an insect lives in this or that place. My wife sends her kind regards and please also greets on occasion Anna and the sisters in Beverwijk.

Will you please also thank Prof Fürbringer for writing and I hope he will forgive that this answer also serves as an answer to his writing; I would only be repeating myself. And now, adieu
a friendly hand

Jentink

excuse me for writing this part and only half a sheet, the paper is rather heavy

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000006-304]

Marabakan 29 Januari 1886

Waarde Heer Dubois!

Vreemd keek ik op toen ik in het begin laatst van December Uwe brieven van 29/10 en 7/11 alsmede een schrijven van den Heer Professor Fürbringer ontving. Aangenaam trouwens was het mij op die wijze kennis te kunnen maken met mijn aanstaande zwager laat ons hopen dat die kennismaking, na eenige jaren, wanneer wij bij leven en welzijn repatrieëren, ook persoonlijk mogen zijn. Ik heb met het beantwoorden van Uw schrijven evenwel gewacht, tot dat ik in het bezit kwam van de kist en van het bewuste vat met spiritus. Beide zijn thans in mijn bezit, al heb ik het vat voorloopig om redenen later te melden, te Bandjer maris [??] achter gelaten. Om geene moeijelikheden met het

[MM774C-000006-305]

inklaren te hebben, ben ik tegen de aankomst der maandelijksse mail, verleden week zelf naar B. op reis gegaan en heb is het nog moge gelukken, kist en vat zonder verdere onkosten als een weinig koelie loon, in het bezit te krijgen. Eerst wilde men mij van de spiritus inkomende rechten laten betalen, maar eindelijk heb ik toch de luitjes aan het verstand kunnen krijgen, dat het geen spiritus voor de consumptie was ja! Zelfs dat ze daarvoor totaal onbruikbaar is, en dat zij bestemd is voor het prepareren van dieren. —

Om nu in het kort op uw en dat van den Heer Fürbringer gedaan verzoek terug te komen, zoo wil ik naar zoover zulks in mijn vermogen is gaarne U beide van dienste zijn; vooral nu U het mij zoo gemakkelijk maakt met mij al het benodigde te zenden. Wat ik even wel vrees, is dat het geen ik U later zal kunnen zenden, U beiden misschien zal tegenvallen en de waarde der gemaakte of nog te maken onkosten, misschien niet zal beloonen. Bovendien is het eene zaak, die ik ^{alleen} in mijne vrije uren kan doen en bovendien naargelang ik in de gelegenheid ben, om geschikte gewervelde dieren machtig te worden. —

Wees evenwel overtuigd dat ik gaarne mijn best wil doen en ook Diète zich voor bij voorkomende gelegenheid geen vlinder met rust te laten en heeft zij het vlindernet reeds in de achter galerij bij de hand hangen. Ik hoop evenwel dat gij beiden niet verwacht dat ik er als het ware per ommegeante vat en blikken gevuld terug kan zenden; daar zal stellig wel wat tijd overheen gaan; zoodra het evenwel de moeite waard is, U een gedeelte toe te zenden, zal ik zulks dadelijk doen en gelukt de oogst voor het vat goed, dan meld ik U zulks bij tijd, opdat gij, zoo gij zult wilt, nog een ander kunt doen toekomen. Wellicht ben ik eerstdaags, de volgende maand, reeds in de gelegenheid om het één of ander machtig te worden, daar ik met een rivier-

[MM774C-000006-306]

boot, die geheel tot mijner beschikking wordt gesteld, eene reis langs de Kahajan rivier ga maken en die rivier zoo ver mogelijk zal op varen, eerst per stoomer en later per prauw. Hier te Marabakan is op dat gebied niets te oogsten; de dierenwereld wat zoogdieren aangaat is hier zeer beperkt; wanneer wij eerstdaags naar [BoeanTerres] gaan, merwaarts de zetel van het bestuur zal komen en welke plaats nagenoeg juist onder den evenaar ligt, dan wil het misschien gemakkelijker zijn geschikte diersoorten machtig te worden. Ik voor mij vrees wel eenigszins dat de door U voorgeschreven methode voor het conserveren van de beenderen van grotere dieren, die voor het vat te groot zijn, geene goede resultaten zal opleveren. Ik zal het evenwel bij gelegenheid proberen en gelukt het, *tant mieux*. Dus heb ik met het oog op die reis naar de Kahajan, het vat voorloopig maar aan boord van de HJamki, zoo heet het [????] stoomschip, laten brengen om het eerstdaags te kunnen mede nemen; misschien kan ik in die kampongs wel eenige apensoorten machtig worden. De f 25 vijftentwintig gulden ontving ik in de beste orde en zal ik van de door mij te maken onkosten aantekening houden en U later van het één en ander mededeeling doen. —

Of de Bovenlanden van Borneo misschien rijker zijn aan dieren, weet ik bij ondervinding nog niet, maar hier te Marabakan en omstreken, waar bijna niets dan water en moeras is, is het met de dierenwereld treurig gesteld. Insecten en dieren, die in het water leven zijn er trouwens genoeg, maar vast terrein is hier bijna niets en dat is toch voor de meeste gewervelde dieren een levensvoorwaarde. Daarentegen wemelt het hier van insecten en wel in de eerste plaats van muskieten, die ons dan ook bijna alle avonden, ja zelfs ook des daags verschrikkelijk kunnen plagen. Mooije vlinders zag ik tot nog toe niet, maar ik zal voorloopig op

[MM774C-000006-307]

dat gebied, maar zowat alles vergaren, omdat al zijn de exemplaren was reeds overal elders bekend, het voor den kennis van de verspreiding van eene soort al weder zijn nut kan hebben, om te weten dat dit of dat insect op deze of gene plaats voorkomt. Voor ditmaal wensch ik het hierbij te laten, onder refererend werk bracht mij weer. Mijne vrouw laat U vriendelijk groeten en wil ook onze groeten bij gelegenheid aan Anna en de zusters te Beverwijk overbrengen.

Wil verder svpl. prof. Fürbringer namens mij bedanken voor zijn schrijven en hoop ik dat ZEdG het mij ten goede houdt, dat het U gezonden antwoord ook dient op ZEdG's schrijven; ik zou bovendien toch maar weer in herhalingen vervallen. En nu adieu! Vriendschappelijke hand

Jentink

Excuseer mij dat ik dit gedeelte op een half velletje schrijf. Het papier is nogal zwaar op gewicht. —

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000004-472]

Amsterdam, 2 October, 1886.

Dear Dubois.

Thanks for letter. I do not share your objections, though, as it cannot be a priori assumed that the little Fürbringer in his short speech would take the about x centimetre larger Dubois under his protective wings, not even considering the ridiculousness of a tactless address of my words that would only fall back on me, but surely your wish is my command. Place, whom I told in confidence that you are [?e???i?t], if one is to attend your first lecture, finds that very explicable, as do I, but at the same time very striking, if I were to stay away from it, as it is really very common that the professor closest in line attends such a lecture. So the question rises, whether I am at least allowed to attend your lecture wearing a muzzle or whether you also

[MM774C-000004-473]

fear that that would damage your independent appearance. As said before, I will do completely as you want me to, as I wouldn't want to do anything that would make you uncomfortable.

Van Teijn will do his exams this week, he will also, I think, when he passes, not need any specimen. On the other hand, I suspect, a medical candidate, Kohlbrugge from Utrecht, might turn here, because there are not enough specimens in Utrecht and he particularly wants to do a lot of anatomy. He already spoke to me before the vacation, was here yesterday but did not get to meet me, and will return on Monday between 11 and 12 (Fruijthoff knows exactly). I do not know, if I am not to receive a visitor in the morning that I cannot turn away; also I do not have the right any longer to act as director and could only point him towards you. With people like that, however, it has always been my policy to help them to the specimens they wish for if in any way possible

[MM774C-000004-555 right]

nerves, brain, taxographically, if possible injected, to show that in Amsterdam you can get pretty much everything that you look for in vain when in a State-University. The order in which preparates are to be presented need not be kept in this case.

The boy from the orphanage I have today taken on again after a sharp reprimand, as the directors of the orphanage requested me to take him in again. As soon as he makes his first mistake however, he will be immediately fired. We will talk about it later.

Kind greetings

Yours

Max Fürbringer

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000004-472]

A. 2.10.86.

L.D.

Danke für Brief. Deine Bedenken kann ich allerdings nicht theilen, da doch a priori nicht anzunehmen ist, daß der kleine Fürbringer in seiner kurzen Ansprache den nur so und so viel centimeter größeren Dubois unter Seine schützende Flügel genommen haben würde, ganz abgesehen davon daß die Lächerlichkeit einer tactloser Einkleidung meiner Worte nur auf mich selbst zurückgefallen wäre, aber natürlich sind mir deine Wünsche Gebot. Place, der ich vertraulich mittheilte, daß Du [?e???i?t] seiest, wenn mann deines erster Colleg beiwohnte, fand das mit mir sehr erklärlich, zugleich aber sehr auffallend, wenn ich mich davon fern hielte, weil es allerdings ein sehr gebräuchlicher Usus sei, daß der nächst stehende Prof. solchen Collegs beiwohne. Es erhebt sich also die Frage, ob ich wenigstens mit einen Maulkorbe dein Colleg beiwohnen darf oder ob Du auch

[MM774C-000004-473]

fürchtest daß das Deinen selbständigen Ansehen schaden könnte. Wie gesagt, ich werde mich ganz nach Dich richten, da ich nichts thun wille, das Dich incommodieren könnte.

Van Teijn thut diese Woche examen, wird also, denke ich, wenn er besteht, kein Praeparat verlangen. Dafür aber wird, vermuthe ich, ein cand. med. Kohlbrugge aus Utrecht hierher kommen, weil er in U. nicht genug Praeparate [be??????] und besonders viel Anatomie treiben will. Er sprach mich schon vor der Ferien, war [???] gestern hier ohne mich zu treffen, und will am Montag zwischen 11 und 12 (Fruijthoff weiss [er gener?]) wieder kommen. Ich weiss nicht, ob ich nicht morgens einen unabweisslichen Besuch empfangen muß; auch habe ich kein Recht mehr als Director zu fungieren und könnte ihm nur auf Dich verweisen. Mit solchen Leute habe ich es aber gern so gehalten, daß was ([Du sie ??? ervaren? , ?teken]) Ihren Wünschen Praeparate betreffend nach Möglichkeit entgegenkommt,

[MM774C-000004-555 right]

Nerven, Gehirn, taxographisch, wo möglich auch [?injectirt?], und gewissermassen ihnen zeigt, was in A. alles zu haben ist, was man in den Reichsuniversitäten vergebens sucht. Die Reihenfolge der Praeparate wird bei diesen auch nicht festgehalten.

Den Jungen aus den Waisenhaus habe ich heute wieder mit einen scharfen Rede acceptiert, da die Waisenhausverwaltung ganz besonders um seinen wiederaufnehmen bat. Sobald er aber das erste vergehen macht, wird er sofort entlassen. Bei Gelegenheit sprechen wir noch darüber.

H. Gr.

Dein

M.F.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000004-557]

Dear Dubois

Herewith the two letters I request you to translate. Please bring them with you tomorrow morning. Preferably before 11, so I can use the time from ¼11-12 during the [exam?] to write them. Give them to Fr. so he can take them to the physiology lab.

The sign-up-list for the test I have put at your [? desk] (Anatomy). Please return it later.

Medical candidate Kohlbrugge has come to see me. We spoke and I have then referred him to you. He's done a lot of preparation work already and seems to be smart and well trained and asked to give him real good specimens ([?????] of strong people not too fat, cranial nerves, fresh newborn babies, [?????] injected preparates , situ [viscer?????] that he can prepare himself, etc.) he will speak with you, I told him you would open the ward

[MM774C-000004-558]

on Monday.

I think the medic Dobberke from Utrecht is about to send us a small box with sharks and rays; v.d. Horst is to open these and send [?????] anything else back to D. It could also be that D. will only send sharks, in which case they will be in 70% spirits.

Sleep soft and quiet on your laurels to awake to a new less exciting day [?????].

Warmest regards to ♂ and ♀

Yours

Max Fürbringer

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000004-557]

L.D.

Anbei die beide Briefe mit den Bitte um Übersetzung. Bringe dieselbe bitte morgen früh mit. Am liebsten vor 11, da ich sie dann von ¼11-12 Uhr gut im examen schreiben kann. Gieb Sie Fr. damit dieser sie in die Phys-lab. bringt.

Einschreibungsliste zur Probe habe in Dein [?????] (Anatomie) [?gelegt?]. Bitte dieselbe später zurück sch.

Can. med. Kohlbrugge war bei mir. Habe mit ihm gesprochen und ihm dann zu Dir verwiesen. Er hat schon viel praepariert und scheint ein verständiger und geübter durch zu seine Bitte ihm recht gute Praeparate zu geben ([?????] von kräftigen Leute nicht zu fett, Kopfnerven, Frische neugeborene Kinder, [?????] Injectionspraeparate, Situ [viscer?????], den er sich selbst auspraeparieren kann, etc.) Er wird mit Dir sprechen sagte ihm dass Du Montag der Saal

[MM774C-000004-558]

öffnen würdest.

Dem.med. Dobberke a. Utrecht wird denke ich nächstens ein Kistchen mit Haifischen und Rochen schicken; v.d. Horst soll desselbe öffnen und [?????] andere Praeparate an D. gleich zurückschicken. Vielleicht auch, daß D. blos die Haien etc schickt, die dan in Spiritus von 70% kommen.

Schlafe sanft und ruhig auf Deinen Lorbeeren und erwache zu neuen minder aufregende Tag[?????].

Herzliche Grüße an ♂ und ♀

Dein

M.F.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000054-472]

Amsterdam, 8 October 1886

N^o16212/2313-O

We have the honour to herewith inform you that our city council in its meeting of 29 September last has appointed you Lector in Anatomy at the University here.

This appointment has been made with the provision that you will be awarded an annual allowance of *f* 1600 to *f* 2000 as Lector, also 1st Assistant in Anatomy, on the basis that this annual allowance will cease at the moment you no longer hold the position of 1st Assistant.

Mayor and aldermen
of Amsterdam
[?signature?]
The secretary
[?signature?]

To
Mr E. Dubois
Here

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000054-472]

Amsterdam, 8 October 1886

N^o16212/2313-O

Wij hebben de eer U bij deze te berichten, dat de Raad dezer gemeente U in zijne vergadering van 29 September j.l. heeft benoemd tot Lector in de Anatomie aan de Universiteit alhier.

Deze benoeming is geschied met bepaling dat aan U wordt toegekend eene jaarwedde van *f* 1600 tot *f* 2000 als Lector, tevens 1^e Assistent bij de Anatomie, met dien verstande, dat deze jaarwedde vervalt van het oogenblik dat gij de betrekking van 1^e assistent niet meer bekleedt.

Burgemeester en Wethouders
van Amsterdam
[?signature?]
de Secretaris
[?signature?]

Aan
den Heer E. Dubois
Alhier

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000004-474 left]

N° 1722

Amsterdam 13 October 1886

Highly Learned Sir!

It will please us to, at your convenience, receive the Pathological Anatomical data of the current case N° 1212 (Grietje Marie Lambert).

In compliance with the wishes of your highly learned Sir we have not performed an autopsy.

I politely request your highly learned Sir to leave the corpse untouched for 2×24 hours since occurrence of death.

J van Deventer

Medical Director
of the German "Gasthuis"

the highly learned Sir
Professor M Fürbringer
here

[Next](#) letter with Fürbringer

[Previous](#) letter with Fürbringer

[MM774C-000004-474 left]

N° 1722

Amsterdam 13 October 1886

HoogGel: Heer!

Aangenaam zal het ons zijn te gelegener tijd de Pathologisch Anatomische data in het onderhavige geval N° 1212 (Grietje Marie Lambert) te mogen vernemen.

Ingevolge U Hoog Gel.s wensch hebben wij geen obductie gehouden.

Beleefd verzoek ik U Hoog Gel. het lijk onaangeroerd te laten tot er 2 maal 24 uur sedert het uur van overlijden verlopen zijn.

J van Deventer

Geneesheer Directeur
v/h Duits Gasthuis

de HoogGel. Heer
Professor M Furbringer
alhier

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000032-578]

Utrecht, 20 October, 1886.

Dear Sir,

Although we have never met I hope you will forgive me for asking you for some information regarding your publication "*Zur Morphologie des Larynx*", published in the *Anatomischen Anzeiger*.

In it where a few remarks about the significance of the superior and inferior laryngeal nerves that caught my considerate attention, as I am working on these nerves in reptiles. My opinion differs from yours, and as I soon wish to publish a preliminary study, the necessity would fall on me to oppose you. Maybe however

[MM774C-000032-579]

we can avoid any public dispute by dealing with the case through mail: therefore I take the liberty here to present you with my opinion.

I fully agree with your position that both nerves originally are gill nerves but I disagree with you about their order. In my opinion the *laryngeus superior* is the nerve of the fourth visceral bow, the inferior, however, from the most backward, the sixth (or seventh?). After all the *laryngeus superior* is the first branchial branch of the *vagus*; the nerve following directly to the *glossopharynx*: If one now calls the palate-quadrum-lower jaw the first visceral bow, the [?hyomandibular?]-hyoid the second; then the bow innovated by the first branch of the *Vagus* should be the fourth visceral bow. This, in my opinion, is anatomically proved by the location of the *laryngeus superior* in lizards. In these animals the *carotis* has a lifelong connection to the *arcus aortae* by a dorsal connecting branch (a kind of *ductus botalli*). Consequently the nerve innovating the back wall of this gill slit behind the *carotis* bow (this is the third gill slit); in lizards has to meet the *descensus cordis* as in all other animals the *larynx inferior* does. And in lizards you truly see a substantial nerve originating from the *ganglion nodosum*, fold itself behind the *carotis* and from there go to the *larynx*. In turtles and crocodiles and snakes however, where a dorsal connection between the *carotis* and the *aorta* does not exist, one sees

[MM774C-000032-580]

the *nervus laryngeus superior* to directly connect to the larynx, as the so-called *laryngo-pharyngeus* of Bendz.

The inferior laryngeal nerve however, in all reptiles, and also I think in all mammals and birds, folds behind the *ductus Botalli* between the *aorta* and the *pulmonalis*. This ductus is the original course of the most backward aorta bow, the *nervus recurrens* is thus behind these. According to my observations about the development of the aorta bows in reptiles the *pulmonalis* develops from the sixth aorta bow, as between aorta (fourth) and *pulmonalis* one aorta bow disappears in an early stage. The *recurrens* is thus the nerve of the most backward visceral bow; this is the sixth.

May I be allowed to draw a schematic of the relations that I think exist in reptiles

[abrupt end of draft]

Name of correspondent is unknown

[MM774C-000032-578]

Utrecht 20 Oct 86.

WelEd. Heer,

Hoewel ik U persoonlijk onbekend ben, zoo hoop ik dat Gij het mij niet ten kwade zult duiden, wanneer ik U om eenige inlichtingen verzoek, na aanleiding van Uwe mededeeling: "*Zur Morphologie des Larynx*", voorkomende in den *Anatomischen Anzeiger*.

Daarin toch komen eenige opmerkingen voor over de beteekenis van de nervi laryngei superior en inferior, die mij veel belangstelling inboezemde, aangezien ik mij met die zenuwen bij Reptilien bezig houd.

Mijne opvatting nu verschilt van de Uwe, en daar ik deze binnenkort eene voorlopige mededeeling wenscht te publiceeren, zoo zou ik mij in de noodzakelijkheid bevinden U te bestrijden. Wellicht echter laat zich

[MM774C-000032-579]

alle twistgeschrijf vermijden door de zaak per brief met elkaar te behandelen: ik neem daarom de vrijheid U mijne meningen hier mee te deelen.

Uwe opvatting dat beide zenuwen oorspronkelijk kieuwzenuwen zijn, deel ik een volle. Maar omtrent het [????nummer] moet ik met U verschillen. Naar mijne opvatting toch is de *laryngeus superior* de zenuw van den vierden visceraalboog, de inferior daarentegen van den achtersten d.i. zesden (of zevenden?). Immers de lar. sup. is de eerste branchiaaltak van den *vagus*; de zenuw die dadelijk op den *glossopharynx* volgt: Noemt men nu palati-quadrum-onderkaak de eerste visceraalboog, [?hyomandibulare?]-hyoid tweede; dan is de boog die door den 1sten tak van den *vagus* wordt geïnnerveerd de 4de visceraalboog. Dit nu ~~blijft~~ wordt, mijns inziens, anatomisch bewezen door de ligging van den *laryngeus superior* bij hagedissen. Bij die dieren toch blijft de *carotis* levenslang verbonden met den *arcus aortae* door een dorsalen verbindingstak (een soort *ductus botalli*) Dientengevolgen moet de zenuw die den achterwand van den kieuw spleet achter de *carotis*boog (d.i. de 3de kieuwspleet) innerveert; bij hagedissen even goed den *descensus cordis* meemaken als bij alle andere dieren de *larynx inferior* dit moet. En nu ziet men ook werkelijk bij hagedissen een dikke zenuw uit het *ganglion nodosum* ontspringen, zich achter de *carotis* omslaan en van dezen teruglopen naar de *larynx*. Bij schildpadden, krokodillen en slangen daarentegen: waar geen blijvende dorsale verbinding tusschen *carotis* en *aorta* voorkomt, ziet men

[MM774C-000032-580]

den *nervus laryngeus superior* direct naar den *larynx* verlopen, en wel als den zogenaamde *laryngo-pharyngeus* van Bendz.

De *nervus laryng. inf.* daarentegen, slaat zich bij alle reptilien, en naar ik geloof ook bij zoogdieren en vogels achterden *ductus Botalli* tusschen *aorta* en *pulmonalis* om. Deze ductus is het oorspronkelijk verloop van den achtersten aortaboog, de *nervus recurrens* ligt dus achter dezen. Volgens mijne waarnemingen omtrent de ontwikkeling der aortabogen bij Reptilien ~~is~~ ontstaat de *pulmonalis* uit den 6^{den} aortaboog, daar tussen *aorta* (4de) en *pulmonalis* één aortaboog vroegtijdig verdwijnt. De *recurrens* is dus de zenuw ~~aan~~ van den achtersten visceraalboog; d.i. van den 6^{den}

Het zij mij veroorloofd hier een schema bij te tekenen van de verhoudingen zooals zij naar mijne meening bij Reptilien bestaan

[abrupt end of draft]

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000004-474 right]

N° 1808

N° 49 d 1886

Amsterdam 23 October 1886

Highly Learned Sir!

It will please us to, at your convenience, receive the Pathological Anatomical data of the current case N° 1252 (Johannes Jacobus Gieseler).

In compliance with the wishes of your highly learned Sir we have not performed an autopsy.

Sincerely

the Medical Director
of the German "Gasthuis"
J van Deventer

the highly learned Sir
Professor M Fürbringer
here

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000004-474 right]

N° 1808

N° 49 d 1886

Amsterdam 23 October 1886

HoogGel: Heer!

Aangenaam zal het ons zijn te gelegener tijd de Pathologisch Anatomische data in het onderhavige geval N° 1252 (Johannes Jacobus Gieseler) te mogen vernemen.

Ingevolge U Hoog Gel.s wensch hebben wij geen obductie gehouden.

Met achting

de Geneesheer Directeur
v/h Duits Gasthuis
J van Deventer

de HoogGel. Heer
Professor M Furbringer
alhier

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000004-475 left]

N° 2038

N° 53 1886

Amsterdam 29 November 1886

Highly Learned Sir!

It will please us to, at your convenience, receive the Pathological Anatomical data of the current case N° 1355 (Pieter Leek).

In compliance with the wishes of your highly learned Sir we have not performed an autopsy.

Sincerely

the Medical Director
of the German "Gasthuis"
J van Deventer

the highly learned Sir
Professor M Fürbringer
here

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000004-475 left]

N° 2038

N° 53 1886

Amsterdam 29 November 1886

Hoog Geleerde Heer!

Aangenaam zal het ons zijn te gelegener tijd de Pathologisch Anatomische data in het onderhavige geval N° 1355 (Pieter Leek) te mogen vernemen.

Ingevolge U Hoog Gel.s wensch hebben wij geen obductie gehouden.

Met achting

de Geneesheer Directeur
v/h Duits Gasthuis
J van Deventer

de HoogGel: Heer
Professor M. Furbringer
alhier

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000010-415]

State Art Accademie
N°56

AMSTERDAM, 8 December 1886

Noble Very Learned Sir,

The Surveillance Commission of the State Academy for the Arts has the honour to make known to you that my proposition of the Minister of State and of internal affairs that in the summer of 1887 there will be a painting contest at the Academy.

As in last year, when the contest regrettably did not go through, we take the liberty to invite you to make yourself available to be appointed a member of the Commission of exterminators, for the exams that will...

The very learned Sir
Dr. E. Dubois

locally
[MM774C-000010-416]
...proceed the contest.

We flatter us that you will approve to be again appointed to this task and remain, awaiting your desired response, with high esteem

your willing servants
the Commission aforementioned
on their behalf
J.? Willems

Secretary

This is the last letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000010-415]

Rijks-Academie
van
Beeldende Kunsten
N°56

Amsterdam, 8 Decemb. 1886

WelEd.Zeer Gel. Heer,

De Commissie van Toezicht op de Rijks-Academie van Beeldende Kunsten heeft de eer U te kennen te geven, dat op haar voorstel de Minister van Staat en van Binnenlandsche Zaken goedgevonden heeft te bepalen, dat in den zomer van 1887 aan de Academie een wedstrijd in de schilderkunst zal plaats hebben.

Evenals ten vorigen jaren, toen de wedstrijd tot ons leedwezen niet doorging, nemen wij de vrijheid U uit te noodigen, om U beschikbaar te stellen voor eene eventuele benoeming tot lid der Commissie van examinatoren voor het examen, dat aan den wedstrijd

den WelEd.Zeer Gel. Heer
Dr. E. Dubois

Alhier
[MM774C-000010-416]
zal voorafgaan.

Wij vleien ons, dat U zult kunnen goedvinden, U wederom voor deze taak beschikbaar te stellen, en blijven, in afwachting van Uw gewenscht antwoord, hoogachtend

Uw Dienstw. Dienaren
de Commissie voornoemd
namens haar
J.? Willems

Secr.^{is}

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000004-475 right]

N^o2197

Amsterdam 18 December 1886

Highly Learned Sir!

It will please us to, at your convenience, receive the Pathological Anatomical data of the current case N^o1416 (Hendrik de Bruin).

In compliance with the wishes of your highly learned Sir we have not performed an autopsy.

Sincerely
the Medical Director
of the German "Gasthuis"
J van Deventer

the highly learned Sir
Professor M Fürbringer
here

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000004-475 right]

N^o2197

Amsterdam 18 December 1886

Hoog Geleerde Heer!

Aangenaam zal het ons zijn te gelegener tijd de Pathologisch Anatomische data in het onderhavige geval N^o1416 (Hendrik de Bruin) te mogen vernemen.

Ingevolge U Hoog Gel.s wensch hebben wij geen obductie gehouden.

Met achting
de Geneesheer Directeur
v/h Duits Gasthuis
J van Deventer

de HoogGel. Heer
Professor M Furbringer
alhier

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000004-476 left]

N° 1808

Amsterdam 21 December 1886

31

Highly Learned Sir!

It will please us to, at your convenience, receive the Pathological Anatomical data and more in particular those of the brain and spinal cord of the current case N° 1438 (Wilhelmina Catharina Stempel).

In compliance with the wishes of your highly learned Sir we have not performed an autopsy.

Sincerely

de Medical Director

of the German "Gasthuis"

J van Deventer

the highly learned Sir

Professor M Fürbringer

here

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000004-476 left]

N° 1808

Amsterdam 21 December 1886

31

Hoog Geleerde Heer!

Aangenaam zal het ons zijn te gelegener tijd de Pathologisch Anatomische data in het onderhavige geval N° 1438 (Wilhelmina Catharina Stempel) meer in het bijzonder van Hersenen en ruggemerg te mogen vernemen.

Ingevolge U Hoog Gel.s wensch hebbe wij geen obductie gehouden.

Met achting

de Geneesheer Directeur

v/h Buiten Gasthuis

J van Deventer

de HoogGel. Heer

Professor M Furbringer

alhier

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000006-302]

Marabakan 3 January 1887.

Dear Dubois,

Today I have sent you the barrel holding [?????] animals, and also a small box containing butterflies and other insects. The bill of lading I have not yet received, most likely you will get that one month later. I do advise you nevertheless to now and again enquire at agencies of the N.I.S. or R. Lloyds whether the shipment might have arrived. I will let you know more once I've received the bill of lading. That's it for now. Our greetings to Anna.

M. Jentink

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000006-302]

Marabakan 3 Jan 1887.

Waarde Dubois,

Heden verzond ik van hier het vat inhoudende [?????] dieren, alsmede een klein kistje inhoudende vlinders en andere insecten. Het cognossement heb ik nog niet ontvangen en zult gij dit alle waarschijnlijkst een maand later pas kunnen ontvangen. Ik raad U evenwel aan om bij een der agentschappen der N.I.S. of R. Loyds nu en dan te laten informeren of toch een en ander is aangekomen. Na ontvangst v/h cognossement meer. Thans voor ditmaal basta. Onze groeten aan Anna.

M. Jentink

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000012-549]

Eijsden, the 20th of January 1887

Noble learned Sir and Madame,

This serves to notify you that the package sent to me by mail by your Noble learned Sir holding one chest with a hundred delightful cigars has arrived in the best order for which I thank your noble Sir thousand times and hope that I may enjoy them in good health. Regarding news from here, some days ago I, on the Heath near the Forest, I came across a certain Mr Naül, Professor at the University of Liège (rue Londres N°28), who entertained himself with searching the stones we used to search and upon meeting me

[MM774C-000012-550]

immediately started to talk about your noble Sir being also curious and speaking directly about the hole we examined and whether he be allowed to have a look at which I agreed to on condition that he was not allowed to take anything from it which he promised and was not amazed about and he was hoping with Easter to meet you and also last Monday a certain Mr Brahar has come to see Milord the Count to ask, as had the above-mentioned Mr Naül, permission to be allowed to search for stones and for some curious time in the hole and we have been going with them to find stones but nobody is allowed access to the hole, the ladder has been removed for quite some time. That Professor would have loved to have a bleak skull, which was still there at the time, but I refused to let him take it which he regretted a lot but I still did not let him take it.

As far as Mr Brahar is concerned, he is a well-known gentleman from Liège and owner of many [wells/holes?] and a great fan of these stones. Not much else here to tell, also not about your family, which as far as I know are all in good health, which I also hope for your noble Sir and Madame; as far as myself and my family are concerned all is well. So far I have not caught a fox or badger. Finally Piering is still a bit shaky when thinking about the hole but he eats well and I can still see the noble sir laughing about him.

Herewith I will end and call myself with highest esteem and gratefulness your Noble Sir's willing servant.

Overseer of Count de Geloës

Please give best regards to Madame

D.v.d. Vijver in haste

[Next](#) letter with this correspondent

[MM774C-000012-549]

Eijsden den 20/1~1887

Weledele Zeergeleerde Heer en Mevrouw

Deze is dienende te berigten dat het door UWelEdele Zeergeleerde eene mij toegezondene postpakket inhoudende één kistje 100 overheerlijk sigaren in de beste orde mij is geworden derhalve verblijf ik UWelEdele 1000 maal dank ervoor en hoop ik dezelve in eene goede gezondheid te mogen gebruiken. Wat betrekkelijk nieuws alhier aan betreft, is deze dat ik eenige dagen geleden op de Heide aan de Bosch heb aangetroffen eene zekere Heer Naül profesor aan de Université rue Londres N°28 Liège die zich onledig hield met het zoeken van de ook vroegere door ons gezochte steenen en die mij bij ontmoeting

[MM774C-000012-550]

direct begon te spreken over UWelEdele tevens nieuwsgierig zijnde en direct sprekende over de door ons geworden onderzochte put waarop hij mij vroeg van de zelve eens te mogen zien 't welk ik heb gedaan edoch met voorbehoud hij er niet uit mogt medenemen 't welk hij mij beloofde en ~~H~~ niet vreemd op te zien en hoopte met Pasen UWelEdele eens te kunnen treffen als ook nog verleden maandag is een zekere Heer Brahar bij mijn Hoogwelgeboren Heer gekomen als ook boven omschreven Heer Naül om vergunning voor aldaar te mogen zoeken naar steenen en veelal voor curieuse tijd aan de put en als toen zijn wij met hun wel gaan zien naar stenen maar in bedoelde put wordt niemand toegelaten alsmede de ladder is al lang weg die Professor had zoo gaarne een bleek doodshoofd gehad wat er toen nog lag maar ik weiger de hem hetzelfde mede te nemen 't welk hen hevige speet edoch ik liet het niet medenemen.

Wat den Heere Brahar aanbetreft is een geachte Heer ook uit Luik een groot eigenaar over [?hooleputten] en eene groote liefhebber betrekkelijk die steenen. Verders niets bijzonders als wat UWelEdels geeerde familie alhier aanbetreft niet beter wetende als alles gezond tevens hoop ik dat het ook bij UWelEdele en vooral Mevrouw ook hetzelfde moge wezen; wat mij persoon en verder huisgezin aanbetreft gaat ook alles wel Nog tot hieraan geene Vos of das gevangen. ten slotte wat de Piering aanbetreft is nog altijd flauw ter gedachtenis aan de put maar kan tog goed eten mij denk ik zie UWelEdele nog ~~haken~~ lagchen om hem.

Bij dezen wil ik eindigen en noem mij met de meeste hoogachting en dankbaarheid UWelEdeles welwillende dienaar.

U:B: De opzichter Graaf de Geloës

Hartelijk groet aan UWelEdelen Mevrouw s.v.p. D.v.d.Vijver In haast

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000004-476 right]

N^o232

N^o3 1887

Amsterdam 21 January 1887

Higly learned Sir!

It will please us to, at your convenience, receive the Pathological Anatomical data and more in particular of those of the brain of the current case N^o74, Charlotta Christina Jansen.

In compliance with the wishes of your highly learned Sir we have not performed an autopsy.

Sincerely
the Medical Director
of the German "Gasthuis"
J van Deventer

the highly learned Sir
Professor M Fürbringer
here

[MM774C-000004-477]

N° 57 1866

Right lung covered over de all [??????]with fake membranes. Top very strongly [????] by locally thickened pleurisy

L. lung on back[?????] ditto

N^o3.1887

Brain ventricles filled with large amount of colourless fluid

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000004-476 right]

N^o232

N^o3 1887

Amsterdam 21 Januari 1887

Hoog Gel: Heer!

Aangenaam zal het ons zijn te gelegener tijd de Pathologisch Anatomische data in het onderhavige geval N^o74, Charlotta Christina Jansen, meer in het bijzonder van de hersenen, te mogen vernemen.

Ingevolge U Hoog Gel.s wensch hebbe wij geen obductie gehouden.

Met achting
de Geneesheer Directeur
v/h Duits Gasthuis
J van Deventer

de HoogGel. Heer
Professor M Furbringer
alhier

[MM774C-000004-477]

N° 57 1866

R. long over geheelen [??????] met schijnmembranen bedekt top zeer sterk [adh???reerend] door aldaar sterk verdikte pleurisy

L. long aan achter[?????] ditto

N^o3.1887

Hersenventrikels met groote hoeveelheid helder kleurloos vocht gevuld

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000006-307]

Bandjermassing, 4 february, 1887

Dear Brother-in-law!

I have just received the bill of lading of the barrel and the chest that are being transported by the Conrad.
 Next to that bill of lading I am adding a declaration of the animals which are in the barrel. I'm obviously curious to hear not just whether everything has arrived well but also if it met your expectations and whether the butterflies and insects were worthwhile collecting.
 The beetles and other insects are all from Marakaban.
 I have made for you the following specified expenses, also on the next page, like:

25 Jan. 86	wages for unloading the barrel and the chest	f 0,40
19 Feb	wages for the proa	-, 75
21...	1 palandak f 1 1 bear f 4	f 5,—
5 Apr	1 bear	3,—
1 May	1 jar (still in my possession) 1 bottle of gin	1,50 1,10
30	pay to the natives for catching butterflies	2,—
6 Aug	an orangutan	7,—
30 Sep	a nose ape	2,50
30		
15 Oct	6 □ bottles of gin for the barrel	10,80
15 Oct	15 □ bottles of arak	6,50
20 "	4 nose apes	14,—
4 Jan 87	freight Bandjermassing-Surabaia	4,50
4 Feb	" Surabala – Amsterdam reloading, coolie wages, mailpost, costs for money order	14,75
		<u>3,70</u>
	Together	f 78,—
	Already received	f 25,—
	Remaining to be received	f 53,—

the other animals in the barrel I have received as presents, so for those no expenses have been made.
 As to catching butterflies and insects, we can still do that often when we are at B. Terres. If you want another load in a barrel, I'd be most willing to lend a helping hand again. We are all well, just Willemientje has a severe cold, but that will pass over time.
 Salut! Many greetings to Anna from the both of us

M
Jentink

We have received your latest letters in good order
 These days Mr Ekers van Eelden and his wife born Eekhout were staying over at the hotel here and they knew you both well. Salute!

This is the last letter with this correspondent²
Previous letter with this correspondent

² We don't know directly why this is the last letter but we know a sister of Dubois' wife dies at about this time, and most likely this was Jentink's wife, he may have died himself too, or returned with the children to the Netherlands...

[MM774C-000006-307]

Bandjermassing 4 februari 1887

Waarde Zwager!

Zoo even ontving ik het cognossement van het vat en de kist die met de Conrad zijn medegegeven.
 Behalve dat cognossement voeg ik ook nog hierbij de opgaven van de beesten die in het vat zijn.
 Ik ben natuurlijk erg benieuwd om later eens te hooren niet alleen of alles goed is aangekomen, maar of het naar wensch is en ook of de verzameling vlinders en insecten de moeite van het verzamelen waard zijn.
 De torren en andere insecten zijn allen van Marakaban afkomstig.
 Ik heb voor U de navolgende op de andere bladzijde gespecificeerde uitgaven gedaan, als:

25 Jan. 86	losloon v/h vat en de kist	f 0,40
19 Febr.	prauwloon "	-, 75
21...	1 palandak f 1 1 beer f 4	f 5,—
5 apr	1 beer	3,—
1 mei	1 stopflesch (nog in mijn bezit)	1,50
	1 fl. genever	1,10
30	aan den inlanders betaald voor vlinders vangen	2,—
6 aug.	een orang oetan	7,—
30 Sept	een neusaap	2,50
30		
15 Oct	6 □ fl. genever ^v / _h vat	10,80
15 Oct	15 □ fl. arak	6,50
20 "	4 neusapen	14,—
4 Jan 87	vracht Bandjermassing-Soerabaja	4,50
4 febr	" Soerabaja – Amsterdam overladen, koelieloon, briefpost, rechts voor postwissel	14,75
		<u>3,70</u>
	Tezamen	f 78,—
	Reeds ontvangen	f 25,—
	Rest te ontvangen	f 53,—

de overige dieren, die in het vat zijn had ik cadeau gekregen, zoodat daarvoor geene uitgaven zijn geschied.
 Met het vlinder en insecten vangen zal ik, wanneer ik te [????Temes?] ben steeds vaak gaan. Wilt ge nog eens een bezending in een vat hebben, dan wil ik daartoe met genoegen de behulpzame hand bieden. Wij zijn wel, alleen is Willemientje zwaar verkouden, maar dat zal te zijner tijd wel weer overgaan.
 Salut ! Vele groeten aan Anna van ons beiden

M
Jentink

Uw laatste brieven hebben wij behoorlijk ontvangen.
 Dezer dagen was hier in het logement mijnheer Ekers van Eelden Mevrouw & geb. Eekhout had U beiden goed gekend. Salut!

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000033-560]

10 February 1887

in my letter of 27 January previous I had taken the liberty to politely request of the Honourable Lord Mayor and Aldermen that D.H. de Wal , Officer of health of the militia would be allowed to use the anatomy hall and equipment for some lessons to the militia under my supervision. The lessons would end after a few meetings and be given in the evenings. I know Dr. de Wal well already for some years as an assistant to Prof. Tilanus so the anatomical lessons and material are in good hands and I foresee no problems of any kind. I therefore assumed I could put this request to you and as mr de Wal wants to start his lessons as soon as possible I take the liberty to request of your Noble Sirs a speedy reply. Mr de Wal has now repeated his request and asks if he may take the liberty to come and politely speak to you tomorrow about his cause.

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000033-560]

10.2 87

in een schrijven van 27 Jan. ll. had ik de vrijheid genomen aan Edachtb. Heeren Burgemeester en Wethouders beleefd te verzoeken aan D.H. de Wal , Officier van Gezondheid der [??] Schutterij alhier toe te staan ^{voor eenige lessen [??in verbonden aan schutters??]} onder mijne controle te mogen gebruik maken van hulpmiddelen en een lokaal der Anatomie. De lessen zouden met enkele (2-3) bijeenkomsten afgelopen zijn en 's avonds gegeven worden. ~~zoodat [ge????] en~~ mij is Dr. de Wal sedert jaren als assistent van Prof. Tilanus van de goede zijde bekend, zoodat ~~er voor~~ ^{voor} het anatomisch onderwijs en het materiaal der Anatomie ~~niet~~ geen bezwaren ^{zouden} te duchten zijn. Ik meende daarom zijn verzoek bij u gerust te mogen ~~voordragen~~ ^[onderd????] en daar de heer de Wal ~~verzoekt~~ ^{zo} gaarne ~~wenschte te~~ ^{zo} spoedig mogelijk met den cursus wenschte te beginnen had ik mij veroorloofd EdAchtb. HH. B en W. om een spoedig antwoord te verzoeken. De heer de Wal heeft nu ~~andermals~~ opnieuw zijn verzoek herhaald ~~en~~ ^{en gevraagd of hij morgen met} dat doel mij de vrijheid nemen ~~bij U~~ ^{mij} beleefd tot u te vervoegen ~~Misschien kan~~

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000033-685]

Amsterdam 11 February 1887

the Honourable very learned Sir Dr E. Dubois, - lector in anatomy, temporary director of the anatomical laboratory –

Noble and very learned Sir,

Your writing of the 27th last has been handed to the Curators, of whom no official reply as yet has been issued. However, the mayor as President-Curator authorised me to write to you that the Curators have no objections against the intention of dr. de Wal, and are of the opinion that agreeing with the application would serve a good cause. They would, however, appreciate that the application would be formulated as such, to be for a good cause outside the official obligations of the University. The appearance should be avoided that the mayor and alderman or even the Curators acknowledge dr. de Wal as a private teacher in first aid, which is one of the subjects appointed to dr. Goei. It is therefore completely correct that only members of the militia are allowed for these lessons from an officer of health at the militia; students are not to be

[MM774C-000033-686]

allowed, unless they happen to be militia members, in need of this subject.

There are, given this notification of the mayor, no objections at all for the lessons of dr. de Wal to start

—

with high esteem I have the honour to call myself your willing servant

WW van Lemets

This is the only letter with this correspondent

[MM774C-000033-685]

Amsterdam 11 Febr. 1887

WelEdelZeerGeleerden Heeren Dr E. Dubois, - lector in de anatomie, tijdelijk directeur van het anatomisch laboratorium –

WelEdelZeerGeleerde Heer,

Uw schrijven van 27 Jan. II. is in handen van Curatoren gesteld, van wie nog geen officieel antwoord is ingekomen. De Burgemeester als President-Curator machtigt mij echter U te schrijven, dat bij Curatoren tegen het voornemen van dr. de Wal geen bezwaar bestaat en zij meenen, dat door het toestemmen men een goed werk doet. Zij stellen er echter prijs op, dat de aanvraag beschouwd wordt als door U gedaan voor een nuttig doel, dat geheel ligt buiten den werkring der Universiteit. De schijn moet worden vermeden dat B & W of ook Curatoren dr. de Wal in dezen erkennen als privaatsleerling in de verbandsleer, een der vakken aan den lector dr. Goei opgedragen. Het is dan volkomen correct, dat er alleen onderwijs aan schutters wordt gegeven, door een officier van gezondheid bij de schutterij; studenten moeten niet worden

[MM774C-000033-686]

toegelaten, tenzij ze toevallig schutters zijn, die dit onderwerp behoeven.

Er bestaan, nadien mededeeling van den Burgemeester, geen het minste bezwaar, dan de lessen van dr.

de Wal mogen beginnen –

met hoogachting ging heb ik de eer mij te noemen gaarne

[?Uw dw?]

WW van Lemets

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000004-480]

Mannheim, 26.2.87.

Dear Dubois!

First my congratulations and very best wishes for the revival festivities planned five weeks after Eastern! May all start really, really happy.

With regard to the requested leave, I have no objections whatsoever and I wish that you and yours after a lot of work and effort will find a refreshing rest. There might be, as far as I know, some regulation that employees of the University have to ask the curators for permission for any leave that will take longer than eight days. I do not know whether this is only the case for professors or that also lecturers are included. It is probably best to ask Prof. Place for advice. It might well be that the regulation, as so many, is not really being upheld; but if you value these kinds of things I advise you to uphold the rules. As your leave,

[MM774C-000004-481]

which you can stress, will not result in an interruption of the teaching (as I am to start at 1.3.), and that you as assistant professor have a vacation and are likely to be of value for the anatomy in the future – it will doubtlessly be allowed, so you can travel to Limburg without further ado and await the answer of the curators over there. If there is no necessity to ask permission, I advise you not to bother, the less they hear from you, the better it is. So good luck on your travel, success to you and to the anatomy (obviously [?????] the acquisition of the concerned materials [??? ?????? ??????]) and [?????] Greetings and recommendations to your family in Eijsden.

As to the writings of T. and also the specimens from Borneo many thanks.

I'm thinking of coming to Anatomy at the 28th, but I can't already decide at what time (probably between 12 and 2). As I am assuming you will still have a lot to do to prepare your trip, we might not see each other beforehand. I beg you to at least tell me that I will find your accounting right away, and the remaining money for Anatomy, as I have to send the end-accounts to the mayor and alderman by 1 March.

Further I beg of you to leave the books that are lying open on the desk as they are, as I will need some of them straight away (in particular Owen III, but also others). I would also be pleased, if the Academy books [?????????] could be made available to me.

Finally I beg of you, if it's not too much trouble, to have the dissertations and the other papers written in Dutch that have anatomical, pathological-anatomical or geological content, which you may have acquired in the year 1886 from friends or relatives, leave lying for me. I have to make the annual report for 1886, which I have to hand in by the end of May, and my library has become such a mess that I possibly would not be able to find these manuscripts right away.

Best regards and a happy reunion before or after your leisure trip. To you and your dear wife I wish the best on behalf of both of us

yours

Max Fürbringer

[MM774C-000004-483]

For the special [?????????] Dissertation you have already written enough. Gegenbaur³, who is inclined, to put your work in his yearbook, but obviously cannot bind it in there before he has seen you, advises strongly, only to use a part as dissertation, for else the printing costs would become too large. Maybe the genealogy of the marsupials would suffice. It seems however that a dissertation in Heidelberg has much less value than the Exam. I therefore advise you now already, to devote your powers mostly to the preparation of the exam. The essay could also be finished after the exam. But we should better discuss the exam later in person.

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

³ Carl Gegebaur (1826-1903) medic, anatomist, zoologist and physiologist at Heidelberg.

[MM774C-000004-480]

Mannheim, 26.2.87.

Lieber Dubois!

Zu[?????] unseren herzlichsten Glückwünschen und die allerbesten Wünschen zu dem Auferstehungsfesten, was fünf Wochen nach Ostern bevorsteht! Möge alles recht, recht glücklich von Statten gehen.

Den gefragten Urlaub anlangende, so habe ich nicht die mindeste Beschwerde dagegen und wünsche Dir das Du in Euren [?agen?] nach viel Arbeit und Mühe recht Frische und Erholung finden mögst. [Indessen?] besteht, so viel ich weiß, irgend eine Bestimmung, wonach die Angestellten der Universität für jeden Urlaub, der länger als 8 Tage dauert, Curatoren fragen müssen. Ich weiß nicht, ob dies bloß Prof. [??d] betrifft oder ob auch die Lectoren darunter verstanden sind. Es ist vielleicht am besten, wenn Du Prof. Place um Rath fragst. Möglicher Weise auch, daß der eine Bestimmung wie so manche auf den [??????] ist; sollte man aber Werth darauf legen, so rathe ich dich die Form zu beobachten. Da der Urlaub

[MM774C-000004-481]

namentlich wenn Du betonst, daß das Unterrichts keine Unterbrechung [??????] (da ich am 1.3. beginne), daß Du von uns aus als Assistent-Professor Urlaub hast und das schließlich noch zu habende Schätze für die Anatomie in Aussicht [?setze?] – unzweifelhaft erlaubt werden wird, so kannst Du doch ohne weiteres abreisen und in Limburg die Antwort der Curatoren abwarten. Ist es nicht nötig zu fragen, so rathe ich aber keinen Umstand zu machen, je weniger man fragt und von sich hören läßt, desto besser. Also viel Glück für die Reise, viel Erfolg für Dich und die Anatomie (selbstverständlich [??????] die Aquisition der betreffenden Materialien [??? ?????? ??????]) und [?????] Grüße und Empfehlungen an die Deinigen in Eijsden.

Für die Schriften T. betreffend, sowie die Naturalien [bu??] aus Borneo vielen Dank.

Ich denke wie [??????] am 28. auf die Anatomie zu kommen, kann aber noch nicht die Zeit bestimmen (vermutlich aber zwischen 12 und 2). Da Du voraussichtlich noch manches für die Abreise zu thun hast, so könnte es sein, daß wir uns nicht sehen. Ich bitte Dich daß auf jeden Fall zu sagen, daß ich Deine Abrechnung gleich vorfinde, [?????] überbleibenden Geld der Anatomie, da ich der Rechnungsabschluß in der ersten Tages des März an B.u.W. einsenden muß.

Fernerhin bitte ich Dich alle Bücher die mir [??????] offen in den [????? ?? ??????] liegen zu lassen, da ich welche davon gleich nötig habe (namentlich Owen III, aber auch andere). Ebenso war es mir lieb, wenn die Akademiebücher [?????????] für mich disponibel sein könnten.

Endlich habe ich die Bitte, falls es Dir keine Mühe macht, die Dissertationen und sonstigen in Holländische Sprache zu schreiben Abhandlungen, anatomische, pathologisch-anatomische und geologische Inhalts, welche Du im Jahre 1886 von Freunden oder Bekannten oder sonst wohin erhalten hast, auch für mich liegen zu lassen. Ich habe einen Jahresbericht für 1886 zu machen, das noch Ende May abzuliefern ist, und meine Bibliothek ist so in Verwirrung gerathen, daß ich möglicher Weise diese Schriften gar nicht gleich finden würde.

Herzliche Grüsse und fröhliches Wiedersehen vor oder nach der Erholungsreise. Zu Dich [en] Deine liebe Frau die besten [????? ??????????] von uns beiden

dein

M.F.

[MM774C-000004-483]

Für die speziellen [?????????] Dissertation hast Du bereits genug geschrieben. Gegenbaur, der eventuell geneigt ist, deine Arbeit in sein Jahrbuch aufzunehmen, aber dich natürlich noch nicht binden mag, bevor er dir gesehen, rath dringend, nur einen Theil als Dissertation zu benutzen, weil sonst die Herstellungskosten zu groß sein würden. Vielleicht genügen die Stammbaum und Marsupalien. Es scheint, daß man überhaupt auf die Dissertationen in Heidelberg weniger Werth legt, als auf das Examen. Ich rathe Dir daher jetzt schon, Deine Kräfte namentlich für die Examenvorbereitung einzusetzen. Dieser Abhandlung könnte eventuell auch nach dem Examen fertig gemacht werden. Doch das Examen wir besser später noch persönlich besprechen.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000005-047]

Most honored Count.

As my father will have told you, it will not be possible for me to come to Eijsden near or around Easter to investigate with your grace's allowance the hole called "Henkeput".

I am, however, happy to say that I am able to devote a few days to this beautiful matter now and I can attend the excavations again on Wednesday the 9th of March [1887], if you agree to have the project started again. As I cannot spend many days on it, though, it would be good if the work were to start immediately, so that by the time of my arrival the layers bearing bones would have already been reached or preferably right in the middle of it.

It is now becoming ever clearer to me that to get reasonably good

[MM774C-000005-048]

results the work has to be done more methodically than in our previous preliminary attempts. And therefore I allow myself to submit the following suggestions to your kind consideration. The earth must all be brought upwards out of the hole. Next to the hole a winch is attached (as used by the '*Brikkenbakkers*', and which is surely available in Eijsden). It rests on wooden beams or boards and carries an approximately 30 m long rope and 2 iron hooks at each end on which each a basket can be hung. A third basket is needed as a spare. Below 2 workers dig up the earth and bones and put it in a basket. On top 1 man (or 2) winch up the full basket, while at the same time letting the empty basket goes down. Then a full one is waiting that has already been filled and is now attached instead of the empty basket, etc.

Below there must also be someone who carefully notes the where something important has been found. Above everything is to be carefully selected and sorted.

Next letter with this correspondent

⁴ brick makers, there were many kilns along the river Meuse of which the clay was used for bricks and rooftiles etcetera

[MM774C-000005-047]

Gechrtester Her Graf.

Wie Ihnen ~~von meinen~~ Father wird mitgetheilt haben, wird es mir nicht möglich sein gegen Ostern ~~nach Eijsden~~ ^{bei-z} zu kommen ~~um mit~~ und dann durch Ihr Wolwollen der "Hinkeput" genannte Höhle weiter zu untersuchen.

Nun bin ich aber so glücklich jetzt einige Tagen an dieser schönen Sache widmen zu können und zwar kann ich schon ~~am Dienstag den 8. März~~ am Mittwoch den 9. März⁵ morgens den Ausgrabungen wieder beiwohnen, falls ~~Sie Ihr~~ Sie es gutfinden daß jetzt wieder damit begonnen wird. Wie ich mir aber nicht sehr viele Tage darauf verwenden kann, würde es gut sein wenn schon sofort ^{mit den Arbeit} angefangen würde, sodaß vor ~~meiner~~ ich einträfe die Arbeit soweit gefordert wäre, daß sie anfang ^(an Knochen) fruchtbringend zu werden und sie in der Knochenführende Erde mitten drin wäre.

Noch viel habe ich ~~seitdem~~ seitdem mir die Ehre zu Theil wird mit Ihnen die Höhle zu besuchen darüber nachgedacht wird Es wird mir wie länger nur immer klarer, daß um einigemaaßen gute

[MM774C-000005-048]

Resultate zu bekommen die Arbeit ^{ganz} mehr methodisch muß geführt werden als bei unseren bisherigen vorläufigen Versuchen. ~~Wenn die Sache dadurch auch etwas langwieriger wird~~ Und so erlaube ich mir folgende Vorschläge an ihre gütiger Ueberlegung zu unterwerfen. Die Erde muß aus dem Höhle alle ^{nach oben behandelt werden}. Neben dem Loche ~~werden Bretter gelegt~~ wird eine Winde angebracht (wie sie die Brikkenbakkers gebrauchen, und die in Eijsden wohl zu bekommen ist.) sie ruht auf hölzerne Balken oder Bretter und trägt ein ungefähr 30 M. langes Seil ~~und~~ an jedem Ende mit 2 ^{eiserne} Haken am daran je eine Korb auf zu hängen. Ein dritter Korb als Reserve. Unten sind 2 ~~Mann~~ Arbeiter die ^{Erde und Knochen} ausgraben und in einen Korbe thun ^{und die Erde und Knochen in} oben 1 (oder 2) der fortwährend den gefühlten Korb nach oben dreht, während zugleichzeit der geleerte Korb ~~niederge abg~~ nach unten geht. Dann ^{wartet} inzwischen ein voller ^{der inzwischen} schon gefüllt war ~~wartet~~, dieser wird nun statt des leeren Korbes wieder angehängt, u.s.w. unten muß außerdem jemand sein der sorgfältig das [?????] notirt wo etwas wichtiges gefunden ist. Oben wird alles sorgfältig ausgesucht und sortiert.

[Click here to return to the content page](#)

⁵ therefore it must be 1887

[MM774C-000033-683]

Mheen 13 March 1887

Sir

In response to your letter I apologize to you for not to answering earlier: the fact is that I spend some days in Brussels and my son was finally absent and I wanted to tell you [?to write me] there [?????] and it would have [?????] the whole establishment, leave [????????] go [?????] the street

[MM774C-000033-684]

at the establishment [????????] it would be better if you came over, to [?have?] contact with Keeper Ferdinand that [?to?] [?have?] [?information?] from the source

Receive Mister my greetings

[?signature?probably count de Geloos]

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000033-683]

Mheen 13/3 87

Monsieur

En repondre a votre [?????] je vous fair mes excuses de n'avoir pas repondre plustot la [?????] en ut que j'en passer plus[?????] jour a Bruxelles et que mon fils etait enfin absent et que je voulais vous dire je jour au il y [?????] et son aurais [?????] tout l'etablissement, pars [?????ver] aller [?????] la rué

[MM774C-000033-684]

a l'etablissement [????ant] cela vous avez vient le mieux, de [f????a] vous adresser au Garde Ferdinand que [?????] [????][??????] de la source

Recever Monsieur mes salutations

[?signature?]

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000012-551]

Eijsden the 13th March 1887

Very learned Mister Dubois!!

In response to my promise of the 10th of this month I take the liberty of notifying your learned Sir about some news and to report about the Henkeput near Rijkholt. The news is that on the eleventh we have reached a depth of 9 feet from the known height and we have found there approximately thirty pieces of deer antlers and at about 10 feet a part of a ceramic pot that has clearly not been made by a machine and the edge with which it stands is clearly pressed with thumbprints. Now that is the deepest part of where we are now, at the intended depth of

[MM774C-000012-552]

9 feet there has also been found a kind of copper bell like the model that is being used for horses of mail coaches, but slightly smaller and opened, in two pieces with the little clip missing, as to the kind of soil at 10 feet depth it is still about the same. I have had a long pointy iron stick made to be able to feel rock bottom much earlier but found out that we could go at least 1½ metre deeper before we hit rock bottom or a difference in soil also concerning what more there is to be found at 9 feet still a lot of bones but mostly underneath blocks of marl and at this moment it's impossible to get to them but I could lay my hands on a few and as I'm convinced that these are bones of deer as it is just the spot where also the antlers came from, the deer bones have been found nearly to the back of the wall and a pottery just at the front of the wall.

Nothing further off interest as we still have to dig to get to rock bottom. On good authority though I've been told that on the hill where we have not worked yet there are supposed to be corpses. Such has been told to me by a certain Mr Bemelmans from the municipality of Groenveld. I await both of your Sirs judgement to research this yes or no. It concerns the Hill where you lately had people search on the same patch as the Henkeput. Finally I will mark the finds from dates 11 and 12 separately and put them on the map for I had to go there today Sunday to get the right depth as Saturday I had to go to the local court and could not return before 5:30 PM so on return I immediately set myself down to have the letter posted with the train of 4:30 PM as it was known to me your learned Sir likes

[MM774C-000012-553]

to report to the count what's going on and the more so to let you know that your esteemed parents and sister are doing well and are sending their regards and after best regards from me and my family I remain with the highest esteem and willingness

Overseer of Count de Geloos
D. v.d. Vijver

N.B. please send my best wishes to the Mrs and adieu from me until next Sunday I will report all the news but today in haste don't mind the poor writing D.v.d.Vijver

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000012-551]

Eijsden den 13/3~1887

Zeergeleerde Heer Dubois!!

Naar aanleiding mijne belofte van den 10 dezer neem ik de vrijheid UZeergeleerde om een en ander nieuws en verslag medetedeelen omtrent de Henkeput onder Rijkholt. Uitaan dan dit nieuws op 11 dezer zijn wij gekomen tot op 9. voet diepte vanaf de Hoogte 't welk bekend is aldaar zijn gevonden a.p.m. 30 stuks hoornbeentjes van Herten en op p.m. 10 voet een gedeelte van een aarden pot waaraan men duidelijk ziet aan de ondergrond dat het niet machinaal is gemaakt de onderrand is gemaakt of gedrukt zoo als men het noemd met de hand of duim waarop het gewoonlijk op den grond rust. Nu dat is het diepste al waar men is, ook op bedoelde diepte van

[MM774C-000012-552]

9 voet is nog gevonden geworden blijkbaar een soort belletje kopere gelijk staand model als gebezigd worden aan postiljon paarden maar eenigermate kleiner model edoch geopend het zat twee ledig bij een het clipje is niet er van aanwezig, wat betreft de soort grond op diep 10 voet nog p.m. als gewoonlijk. Ik heb ook betrekkelijk een langwerpige puntig ijzer laten maken voor de vaste grond zoo die veel te eerder te kunnen voelen edoch ik vernam nog als het ware 1½ meter dieper te kunnen gaan voor en aler vasten bodem of verschil van grond te vinden edoch nog wat betreft ook nog te meer op 9 voet zitten nog veel beenen edoch meestal onder mergelblokken dat het op het oogenblik onmogelijk maken aan er aan te komen edoch eenige door mij in beslag zijn genomen daar ik stellig vermeen dat het ook nog beenderen zijn van herten daar juist op die plaats ook de hertehoornbeentjes zijn gevonden geworden, de hertebeentjes zijn gevonden geworden aan nagenoeg achterkant muur en [potterie??] juit aan de muur voorkant.

Verders niets bijzonders als mij dusch ten alle tijd nog te moeten doorzoeken tot aan vasten bodem. Edoch nog ik heb nog uit goede bron vernomen als zouden op het heuvel op bedoelde plaats alwaar wij nog niet hebben gewerkt zich lijken moeten bevinden. Zulks is mij medegedeeld geworden door eene zekere Heer Bemelmans uit de gemeente [Groenveld?] hieromtrent verwacht ik U beide oordeel van onderzoek Ja of Neen het betreft die Heuvel daar waar ge laast nog een weinig er af onder die Heen heb laten zoeken op het zelfde perk Henkput. ten slotte ik zal van datum 11 en 12 de gevonden voorwerpen datum afzonderlijk merken en verders in kaart want ik ben nu heden Zondag nog moeten gaan voor de juiste diepte daar ik Zaterdag voor het Kantongerecht ben geweest en niet konde terugkomen voor 's avond trein 5½ ure en heb ik mij bij terugkomst direct nedergezeld uit hoofde nog den trein van half 5 ure de brief op de post konde gedaan worden daar mij bekend was Uzeergeleerde gaame

[MM774C-000012-553]

mijn Hoogwelgeboren van een en ander verwittigde nog te meer wat betreft Uzeergeleerdes geachte dierbare ouders en zuster enz. gaat goed alles wel en vooral hartelijke groeten en na hartelijke groeten van mij en de mijnen Zoo verblijf ik met de meeste hoogachting en bereidwilligheid

De opzichter Graaf de Geloos
D.v.d. Vijver

N.B. S.V.P.

Hartelijke groeten aan Mevrouw vooral van mij adjui de volgende Zondag meld ik alle nieuws andermaal edoch heden in haast let niet op het geschrift D.v.d.Vijver

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000012-553]

Eijsden the 16th March 1887

Very learned Sir!

In answer to your esteemed letter of the sixteenth of this month I have the honour to report to you that on Monday the fourteenth, at the same depth as mentioned in the previous letter, we have found another piece of machine made earthenware as well as some common bones and yesterday, Tuesday, a few piece of deer bones still at the same depth, but also about half a foot deep we found a few black pieces what seems to be earthenware, I think, but I cannot say whether it was machine made or not and a piece of red earthenware, likely of a pot, but now I am CONFUSED!! for now I am at a depth of 5 m measured from the front wall until where soil emerges and we found nothing else any more but silex and marl, only loose pieces.

[MM774C-000012-554]

Just as in the U...hole and now I am finding nothing anymore. Now as far as I am concerned the surplus of deer bones more in the middle of the gravel mass which should be the source of the main part Just there where we are digging and so if the rest is to be more at the midpoint but as I am also at a depth were nothing is found any longer I do not know what to do for should I go deeper in the middle or first finish one level which is a lot of work yet please respond by return mail concerning this.

With regard to the Hill: I will start there until I have an answer how and whether to continue digging in the 'Henkeput'.

As to finding bones being present at the house of Hubachs the error is your learned Sir's and the Count's as this is of the first research and I have repeatedly urged to take the bones home. With the installation in place Hubachs will have been in the hole and obtained them possibly being more or less allowed by the staff present at the time [?Bompellery Paqunij] Jeuken and Heijnen, which truly thought there was no harm in letting this gentleman in. Should I, however, come to be in Hubachs house and see the aforementioned pieces I will make a remark about it and assure him that I am the person responsible.

So finally please sent me by return mail what to do about the 'Henkeput' and rests me to say that concerning the snakes that your learned Sir has left to be kept, I regret to have to tell you that the honourable Mayor

[MM774C-000012-555]

has told me they have died and in all probability been frozen so one needs to obtain others. So finally in haste with the highest esteem

I remain overseer of Count de Geloës

D. v.d. Vijver

N.B.

Best regards from me and my family to the Mrs and many compliments of your learned Sir's treasured parents and sister. Reply soon by return mail adieu until we meet again. I will write your learned Sir later at the end of the week but by the Hill I've not been through, it costs a lot of work. The family of the Count has returned for good to Eijsden

D.v.d. Vijver

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000012-553]

Eijsden den 16/3~1887

Zeergeleerde Heer!

In antwoord op het geeerd schrijven van den 16 dezer heb ik bij dezen de Eer te berigten dat maandag 14 dezer is gevonden geworden op p.m. zelfde diepte in vorige brief gemeld nog een stukje pot machinaal afgewerkt alsmede eenige gewone beenderen en gisteren dingsdag nog eenige stukje hertebeentjes ook op zelfde diepte vroeger gemeld, alsmede op circa ½ voet dieper nog eenige zwartkleurige stukjes zoo ik vermeen aardewerk ik kan eventwel niet zeggen machinaal of niet en een stuk aardewerk roodkleurig naar inziens een [?bar] van een pot, edoch nu zit ik in de WAR!! want nu ben ik op een diepte van 5 m gemeten van af de voormuur tot waar vroeger de grond aanwezig was en nu vind ik niets meer als vuursteen en mergel en vuursteen alleen losse stukjes

[MM774C-000012-554]

Juist als in het U... gaatje en vind ik nu niets meer. nu dusch mij dat wat betreft de overschietende gedeelten hertebeenderen dat die meer op het middenpunt massa grind zitten dat moet als het waren zijn naar aanleiding dat van het hoofdgedeelte Juist daar waar op het gedeelte uitgravingspunt zitten den dusch mij uit dat de resterende rest merendeels op het middenpunt zit maar dit daar ik nu op eene diepte zit al waar ik niet meer vind hoe nu te handelen want moet ik meer en meer door werken nu op de laagte middelpunt dat is een groot werk hieromtrent per omgaande enig bericht.

Wat betreft den Heuvel zal ik beginnen en zoo lang tot ik antwoord heb van door of niet door te graven Henkeput.

Verders wat betreft de bevinding beenderen aanwezig ten huize Hubachs is de fout van Uzeergeleerde en mijnheer de graaf daar dit is van het eerste onderzoek en ik herhaalde malen heb aangemaand de beenderen huiswaarts te voeren en mij is nu ten gedane onderzoek bij de plaatsing van het daargestelde stellatie dat als toen Hubachs in bedoelde put is geweest er zeer zulks moet hebben toegeëigend evenwel tog met een soortgelijke min of meerdere toestemming van mijn aldaar toen aanwezig hebbent personeel vaste werkers [?Bompellery Paqunij]Jeuken en Heijnen, die schirlijk vermeenden er voor die Heer geen kwaad in bestond evenwel mogt ik eens ten huize Hubachs komen en bedoelde stukken zien liggen maak ik hem wat zijn persoon aanbetreft wel degelijk aanmerking er over daar ik hem zeg ik voor dat alles de verantwoordelijk persoon ben.

Dus ten slotte per omgaande antwoord hoe nu te handelen Henkeput. [?t??] nog ten slotte wat betreft UZeergeleerde in bewaring gegeven hebbende Slangen moet ik tot mijn leedwezen melden dat den Edelachtbaren Heer Burgermeester

[MM774C-000012-555]

mij heeft medegedeeld ze dood zijn nu alle waarschijnlijkheid bevroren dus men zal andere moeten zien te krijgen ten slotte in haast en met de meeste hoogachting

verblijf ik de opzichter G. de Geloës

D.v.d. Vijver

N.B.

Hartelijk groeten van mij en de mijnen aan Mevrouw en vele complimenten van UZeergeleerde dierbare Ouders en Zuster. Spoedig antwoord per omgaande adjui tot wederzien later schrijf ik UZeergeleerde wederom op 't laast der week edoch door die Heuvel ben ik nog niet doorgewerk dat kost nog al veel werk de grafelijke familie voor goed te Eijsden.

D.v.d.Vijver

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000008-458]

State Museum of Natural History

LEYDEN, THE.....188...

Hints regarding collection and conservation of lower animals.

Sponges and Corals

To be able to keep them dry, one needs to put these objects for some time (half an hour) in fresh water, to withdraw the seawater and subsequently dry them as quick as possible. Of the same species one also has to immediately put, if they are small a completely intact exemplar, if they are large a piece of it, into strong methylated spirit which needs to be refreshed after some time.

Sea urchins and starfish

these are preferably kept in methylated spirit, before one puts the animals in methylated spirit, one lets as much of the seawater as possible out, which can be facilitated, by piercing a few holes with a needle,

[MM774C-000008-459]

through the weak skin around the mouth located in the middle on the bottom side.

Large starfish are to be dried and to do so they are first put into fresh water for half an hour and subsequently into strongly methylated spirit for some hours.

Molluscs (conchs and shells)

For a collection of dry shells one chooses, as much as possible, life subjects, in which the animal is still present; one throws them into boiling water after which the dead animal can easily be removed from the shell. Of the same species one or more exemplars is put in methylated spirit which needs to be refreshed after some time.

Worms

See worms, earthworms, intestinal worms

These can only be conserved in strong methylated spirit and never with too many in a bottle. (It is preferable to kill them as fast as possible in a saturated solution of mercuric chloride, but they are not to stay in there for longer than a few minutes)

Earthworms can also be transported alive in soil, if the box containing it is hermetically sealed.

Shellfish (Crabs and Lobsters)

These are put in strong methylated spirit that is to be refreshed after some time. Large subjects can also be dried, after the week parts have been removed.

[Next](#) letter with this correspondent

[MM774C-000008-458]

's Rijks Museum van Natuurlijke Historie

Leiden, den188...

Wenken aangaande het verzamelen en conserveren van lagere dieren.

Sponzen en Koralen

Teneinde deze droog te bewaren, plaatse men de voorwerpen eerst eenigen tijd (half uur) in zoetwater, om het zeewater eruit te trekken en late ze vervolgens zoo snel mogelijk droogen. Tevens plaatse men steeds van dezelfde soorten, als zij klein zijn een geheel exemplaar, als zij groot zijn een stuk ervan, terstond in sterken spiritus en verversche deze na eenige tijd met nieuwe spiritus.

Zeeëgels, zeeappels een zeesterren

deze bewaart men bij voorkeur in spiritus, vóór men de dieren in spiritus legt, laat men zoo veel mogelijk het zeewater er uit lopen, hetgeen men kan bevorderen, door in de weke huid rondom de mond, in het midden

[MM774C-000008-459]

van de onderzijde, met een speld een paar gaatjes te prikken. Groote zeesterren laat men droogen en legt hen daartoe eerst een half uur in zoetwater en daarna een paar uur in sterken spiritus.

Weekdieren (Horens en schelpen)

Voor verzameling van drooge schelpen kiezen men steeds, zoo veel mogelijk, levende voorwerpen, waarin het dier nog zit; men werpt deze in kokend water en kan dan gemakkelijk het dode dier uit de schelp verwijderen. Tevens plaats men steeds van dezelfde soorten één of meer exemplaren in spiritus, die na eenige tijd ververscht wordt.

Wormen

Zeewormen, aardwormen ingewandswormen

Deze kan men alleen in sterken spiritus conserveeren en nimmer teveel in een flesch. (Het is verkieslijk en zoo snel mogelijk te doden in een verzadigde oplossing van sublimaat, maar zij mogen daarin niet langer blijven, dan een paar minuten)

aardwormen kan men ook levend verzenden in teelaarde, mits in een hermetisch gesloten kistje.

Schaaldieren (Krabben en Kreeften)

Deze worden in sterken spiritus gelegd, die na eenigen tijd ververscht wordt. Groote voorwerpen kunnen ook gedroogd worden, na eerst de weeke deelen er uit verwijderd te hebben.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000005-038]

Sir,

Thank you for the long letter you kindly wrote me. I read it with great interest. I did want to answer you immediately; then I intended to write to you from Eijsden. My letter has always remained in the state of draft. Van de Vijver told me that he had kept you informed of the excavations.

When I got to Eijsden, I went to visit the Tumulus. Alas

[MM774C-000005-039]

nothing was discovered there.

The workers were [?put] to work in the H. cave under the Henkeput. While working, they discovered a piece of cut flint. They tried to find a connection to the Henkeput. Whether it exists, I don't know, but all want me to believe that if one would put enough effort in one would manage to find it. I believe that the virtual entrance to Henkeput is relatively recent and it seems natural to me that there was [only] one entrance to the H. cave.

I had the works suspended in this cave; it would have to be completely emptied in order to have a clear view of it and I told Van de Vijver to make another trench in the Henkeput. I have to admit that when I arrived in Eijsden, I had some hope. The deer antlers, a fragment of skull of a particular daring shape, raised my expectations. The frontal bone of this skull seems to me to be very elusive and have you noticed this bone which protrudes horizontally at the location of the nose? What do you think?

I have shown the bones to Mr Habets, as well as fragments of pottery. We found various fragments of pots from the Middle Ages and a handle of pottery which is probably Roman. Mr. Habets strongly urged me to search for more fragments of this urn.

[MM774C-000005-040 left]

Hopefully these finds will throw a little light on this strange cave. If we do not find anything very interesting this time, I will be forced to interrupt the excavations and I wonder if it would not be good to try and raise funds. I do not want to take on the responsibility for making such a request. I believe, at first glance that if some professional people are getting interested thus that they start to lean on me, perhaps the government will then decide to subsidize us.

If this cave is not interesting from a pre-historic point of view (which I am not sure off yet) it certainly still deserves to be examined in every possible way. Mr Habets told me again the other day and he would be sorry to see it fall into oblivion:

[MM774C-000005-041]

Besides, this whole part of the mountain is interesting and there is sufficient proof that it has been used since very early times. On the one hand we have a tumulus which was man-made; on the other, all of the folds of the ground, this pile of flint in the wood of Kéréns, all the flakes of flint that we found in the surroundings, the remains of a fire-site that we found in the 'schoone grub' and finally the Henkeput and the H. cave. All of this together certainly contributes to the interest of the university and necessarily gives the caves greater importance than what you are telling me of the supposed workshop in the wood of Nollens, which is not surprising as [there] the surface does not bear the traces of any labour.

I will not say the same for the wood of Kéréns, there a lot of chips were found.

[MM774C-000005-040 right]

Van de Vijver worked all week in Henkeput with 4 men. I wait for his news and I hope that the latest excavations have revealed interesting objects.

If nothing has been found, I will have suspend the work and await news from you.

Please accept, Sir, the assurance of my distinguished consideration

Count de Geleoes

Brussels, the 2nd April.

We will leave for Eijsden next Thursday.

Do you want me to send a case to you in Amsterdam containing the most unique objects?

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000005-038]

Monsieur,

Je vous remercie de la longue lettre que vous avez bien voulu m'écrire. Je lire lue avec beaucoup d'intérêt. J'avais voulu vous répondre immidiatement; puis j'ai eu l'intention de vous écrire d'Eijsden. Ma letter est toujours resté à l'état de [?paujet?].

Van de Vijver m'a dit qu'il vous avait tenu au courant des fouilles.

En arrivant à Eijsden, j'ai été visiter le Tumulus. La mal-

[MM774C-000005-039]

heureusement nous n'avons rien découvert.

Les ouvriers étaient [?o???pès] a travailler dans la H. grotte sous le Henkeput. En travaillant, ils ont découvert une ébanche de silex taillé. Ils ont cherche de trouver le passage pour arrive au Henkeput. [?Eniste t il], je l'ignore, mais tout me poste a croire que si l'on voulait faire des frais on arriverait à la trouver. Je crois que l'entrée virtuelle du Henkeput est relativement récente et il me paraît tout naturel d'admettre qu'il y ai t en une entrée pr la H. grotte.

J'ai fait suspendre les traveaux dans cette grotte; il faudrait la vider completement pour en avoir le Coeur net et j'ai dit a V. de V. de faire encore une tranchée dans le Henkeput.

Je vous avoie qu'en arrivant à Eijsden, j'étais un peu de courage.

Les cornes de cerf, un fragment de crânes d'une forme ossez particulière, m'ont donné un peu de courage. L'os frontal de ces cranes me paraît bien bien fuyant et avez-vous Remarque cet os qui part horizontalement à l'endroit du nez? Qu'en pensez-vous?

J'ai montie [?les] ossements à Me Habets, ainsi que des fragments de poterie. Nous avons retrouvé divers fragments de pots de l'époque du moyen âge et une anse d'une poterie qui est probablement romaine. Me Habets m'a beaucoup engagé a rechercher les fragments de cette urne.

[MM774C-000005-040 left]

Espérons que cette trouvaille jettera un peu [???té] sur cette étrange caverne.

Si cette fois nous ne trouverons rien de bien interessant, je me verrai forcé d'interromper les fouilles et je me demande s'il ne seurit pas bien de taire d'avoir un subside.

Je ne veux pas repondant m'assumer la responsabilité de faire cette demande. Je crois, à première vue, qu'il faudrait tachu d'intéresse quelques personnes a on forci moi des corps professional, et, peut être alors, le gouvernement se decider t- il à nous allons un subside.

Si cette grotte n'est pas intéressante au point de vue pré-historique (ce que ne m'est pas encore de monté) elle mérite certainement d'être fouillée dans tous les sens. Me Habets me le disait encore l'autre jour et il serait a regretter de la voir tomber dans l'oubli:

[MM774C-000005-041]

[?D'ailleurs?] toute cette partie de la montagne est intéressante et tout y prouve qu'elle a été habitue des une époque bien seculée.

Nous avons d'une part de tumulus qui a été créé par la main de l'homme; de l'autre, tous des plis du terrain cet annoncellement de silex dans le bois de Kéréns, tous un silex [???les?] qu'on retrouvé dans les environs, ces rendres de feu que nous avons retrouvées dans la schoone grub et enfin le Henkeput et la H. grotte. Tout cet ensemble contribue certainement a interesse la université et donne necessairement aux grottes une plus grande importance de que vous me dites du soit disont atelier du bois Nollens, ne me surprend [?guere]. [t???][?sailler?] de la surface ne porte les traces d'un travail quelconque .

Je n'en dirai pas autant du bois Kéréns un on y retrouve beaucoup d'éclats.

[MM774C-000005-040 right]

Van de Vijver a travaillé toute la semaine dans le Henkeput avec 4 hommes. J'attends de ses nouvelles et j'espere que dernières fouilles mettant à découvert des objets intéressante.

Si l'on a rien trouvé, ferai suspendre les [?trouvains] et j'attendrai de vos nouvelles.

Permettez agrier, Monsieur, l'assurance de ma consideration distinguee

Cte de Geleoes

Bruxelles, le 2 Avril.

Nous partons Mardi pour Eijsden.

Ne voulez vous pas que je vous envoie à Amsterdam une caisse renferment les objets les plus unicum?

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000033-558]

Amsterdam, 20 June 1887

My Dear Sir

Your kind letter which you wrote to inform me when Mr Semmelink can receive me before [?????]. For that introduction itself I am much obliged to you; whom better to acquaint me with the state of the Indies natural sciences than this gentleman. With interest I've taken notice of the highly interesting portray you so kindly send me. It was drawn after a photograph of the individual known in A. von Rosenberg's 'Malayische Archipel' that, however, was not very well conducted when compared to this photograph. In reality the bottom half of the head in profile is almost in all aspects mighty like an anthropomorphic ape

[MM774C-000033-559]

but the top half, the braincase is much less like it. If one covers that half in the '*en-profil*'-portrait people would soon believe to look at an ape than at a man.

The presence of such curiosities makes the Indies for me even more to be a wonderland and a force drawing me to go there. I hope that one day the benevolence you've shown me by receiving me, a man unknown to you, will turn out to be for the good of science which I know shall be the best way to show you my gratitude.

With the highest esteem and respect

your willing servant

E

Name of correspondent is unknown

[MM774C-000033-558]

Amsterdam, 20.6_87

Zeer Geachte Heer.

Mijn Hartelijke Dank ik U voor Uw introductie ^{vriendelijk schrijven waardoor Gij mij wel hebt willen mededeelen} die de goedheid waarmede u mij ^{weten wanneer de heer} wel bij de heer Semmelink hebt willen introduceeren en mij van mij ontvangen kan en voor het ter [?????] overgaan. Voor die introductie zelf kan ik u niet genoeg dankbaar zijn ten eerste verplichten; wie zou mij beter oriënteren kunnen Indische [??me???] en natuurwetenschappelijke toestanden dan deze heer. Met belangstelling heb ik het mij door u vriendelijk toegezonden hoogst interessante portret kennis genomen. Hij was een ~~slecht~~ plaatje naar een photographie van het individu ~~van deze photographie~~ bekend in A von Rosenberg's Malayische Archipel dat evenwel, ~~naar ik het~~ ~~dit~~ zeer slecht blijkt geslaagd te zijn in vergelijking met 't ~~mij toegezonden portret~~ deze photographie. Werkelijk heeft de onderste helft van 't hoofd in 't profiel haast in ieder opzicht machtig veel van een anthropomorphe aap

[MM774C-000033-559]

maar 't bovenste gedeelte van het hoofd, de ~~eigenlijke~~ ^{echte} hersenschedel is ~~tech~~ ^{toch} ~~hoger~~ ^{hoger} ontwikkeld, ~~meer~~ ^{meer} ~~comme~~ ^{comme} ~~chez~~ ^{chez} ~~nous~~ ^{nous} veel minder. Bedekt men die helft in het en-profil-portret dan zou ~~men~~ ^{de menschen} ~~geen~~ ^{zeker eerder} gelooven een aap te zien dan een mensch. ~~Het is~~ ^{door 't sterk vooruitsteken der kaken} ~~werkelijk~~ ^{lijkt} ~~een~~ ^{bijzonder klein} ~~hoogst~~ ^{hoogst} ~~interessant~~ ^{interessant} ~~uit~~ ^{uit} ~~een~~ ^{een} ~~antropologisch~~ ^{antropologisch} ~~oogpunt~~ ^{oogpunt} ~~een~~ ^{een} ~~interessant~~ ^{interessant} en [?????] Ik ben blij Ook is de ~~aangezichthoek~~ ^{door 't sterk vooruitsteken der kaken} ~~bijzonder klein~~

~~Een~~ ^{Een} ~~Zulken~~ ^{Zulken} Het bezit van zoodanige merkwaardigheden maakt Indië voor mij ~~nog~~ ^{nog} meer en meer tot een wonderland en verder tot ~~de~~ ^{de} een ~~drang~~ ^{drang} kracht waarmede ik er daarheen wordt aangetrokken gedreven wordt. ~~Ik~~ ^{Ik} ~~hoop~~ ^{hoop} Eenmaal hoop ik dan dat wel de mij groote welwillendheid waarmede u mij u onbekende man ontvangen hebt de wetenschap mag ten goede komen en zoo ~~geleef~~ ^{geleef} dat weet ik zal ik 't best van mijne dankbaarheid U kunnen doen blijken.

Met de meeste hoogteaching en den meesten eerbied

Uw dw dn

E

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000004-478 postmarked 1-Juli-1887]

Dear Dubois! Both the addresses are

Prof. K. Martin

Dr. L. Serrurier, director of the State Ethnographic Museum

Serrurier also had or still has an assistant called Schmeltz, not a young man, who used to work in the famous Museum Godefroy in Hamburg and, if I'm not mistaken, has travelled a lot in the Australian-Malay and Polynesian area. I think that man could give you a lot of practical advice and if you are going to Leyden, I will give you a card to give him. I need now a schematic for the Dutch letters, as without it I cannot write to S. Give it tomorrow morning to Fruijthof when you pass by, so he can give it to me before the exam, then I will have ½ hour to write the letter to Serrurier.

I will write Martin tomorrow morning.

Best regards to the both of you

yours

Max Fürbringer

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000004-478 postmarked 1-Juli-1887]

L.D! Die beiden Adressen sind

Prof. K. Martin

Dr. L. Serrurier, Directeur van 's Rijks Ethnografisch Museum

Serrurier hatte oder hat noch einen Assistent Schmeltz, ein nicht junger Mann, der früher in dem bekannten Museum Godefroy in Hamburg war und, wenn ich nicht irre, in austro-malayischen und polynesischen Gebiet viel gereist ist. Ich denke der Mann kann dir mit manchen praktischen Rath helfen und als Du nach L. gehet, will ich Dir eine Karte an ihm mitgeben. Ich brauche jetzt das Schema der Holländische Briefen, da ich ohne dasselbe an S. nicht schreiben kann. Gieb es morgen früh im vorbeischaun Fruijthof ab, damit mir diesen [?er mit] Examen bringt, wo ich dann in einen freien halbe Stunde denn Brief an Serrurier zusammen schreiben will.

An Martin schreibe ich morgen früh.

Beste Grüsse an Euch Beide

Dein

M.F.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000004-483]

Amsterdam, 3 July 1887.

Dear Dubois I have just received a letter from Dr. J.W. van Wijke (until the midst of August Stazione Zoologica, Napoli) that he would like to apply for the job of 1st assistant at the anatomical laboratory that will become vacant when you leave, but that for financial reasons he could only accept that job, if he would also get the job at the school for drawing teachers. In case I were to be inclined to take him on as 1st assistant, he begs me to appoint him, so with this appointment in hands he would be able to successfully apply at the school for drawing teachers.

This is impossible, as he (which he is clearly not aware of) only, after the vacancy of 1st assistant has been publicly announced, has to apply at the city council, who will ask me for advice, but they are the ones deciding. As best case scenario he would have been appointed by midst of August, if not later, which will probably too late for an appointment at the school for drawing teachers. I therefore think applicants will have to apply for both jobs at the same time, and everybody should do their best, to get a job at the school for drawing teachers. I will give him

[MM774C-000004-484]

the attached testimony that might have the same effect, as if he were already appointed. It would be your task, to inform Molkenboer about him as being a good candidate.

I beg you to have a look at this testimony, but if there are no major mistakes in it send it right back to me. That way I can have my reply letter to him send by early evening. Meanwhile be so kind and keep quiet towards Molkenboer for some days, until Wijhe's reply has been received, whether he wants to apply for both jobs, but to me it seems to be the thing to do. As soon as this reply arrives, you will then go to M. to positively prep him for Amsterdam but should I this week go to [???d'sch?us?], to do [?????] [?????], so [??????????].] 1. August [?????] [?????]. Whether you [?????] Week, so at the same time [?od.] after officially stepping down in Leiden and Amsterdam, [?????] to think about.

I will write v.d. Wijhe that you will do what you can, to enable him to get the job at the school for drawing teachers. Maybe it would be good, if you were to write him a few lines too, so he sees, we mean him well. Next to that I'm thinking, it would be best for you to have a good relationship with him [????????] [?????] with regard to him taking over your [?????] will not harm. Obviously [?????] [???] in my 2nd letter will need great speed dealing with it. As Prof. Weber told me, who by the way Wijhe's [?wife?] now here [?????] (for some [?????]); for a few more weeks that would enable you to create the opportunity for your wife and his wife to meet which would make that [?????] day go smoothly [????????], nothing better than written words.

If you still want to talk to me about this matter or about your test in Leyden, I happily be available in early evening (but not beyond 8 o'clock, as in this heat I would like to go to bed early, to get up at 3 o'clock) or tomorrow morning at your house. But do let me know via Kruijer, so I can instruct the maid.

Kruijer will wait, until you have read the letter and will bring me your reply, so I can write to W today, which is

[MM774C-000004-485]

very important time wise. If there is nothing important otherwise, better leave other matters for later, as we both have sufficient other things to do. Your [?????] but with 2 [?????], is it okay that I will go to Tienhoven on Tuesday or Wednesday.

Best regards to you and your dear wife

yours

Max Fürbringer

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000004-483]

Amsterdam, 3. VII.87.

L.D. Soeben erhalte ich Brief von Dr. J.W. van Wijke (bis mitten August Stazione Zoologica, Napoli), daß er gerne um die durch deinen Weggang frei gewordene Stelle des 1. ass. des an. Lab. sollicitieren mögte, daß er aber aus finanziellen Gründen diesselbe nur acceptieren kann, wenn [??] frühzeitig diejenige an en Kn. u. T. School⁶ bekomme. Für den Fall, daß ich geneigt sein sollte, ihm als 1. ass. zu nehmen, bittet er ihm anzustellen, damit er Sich auf diese Anstellung berufend mit Erfolg bei das Kn. u. T. School sollicitieren könne.

Das geht nun nicht, da er (was er offenbar nicht weiß) erst, nachdem die Stell. als 1. Ass. öffentlich ausgeschrieben ist, er B. u. W. sollicitieren muß, wobei ich um Rath gefragt werde, aber B. u. W. entscheiden. Günstigerfalls würde Seine Ernennung dann als Neuen von Mitte August, wenn nicht später, erfolgen und dann ists vielleicht mit der Kn. u. T. Sch. schon zu spat. Ich meine also es muß gleichzeitig [?????] werden, wobei jeder nach besten [?Kräften] wirken muß, sich die Stelle an den Kn. u. T. Sch. zu erschaffen. Ich lege ihm [? da(h)inkzu ?]

[MM774C-000004-484]

begehende Zeugnis bei, welche vielleicht bei seine Sollicitation dieselbe Wirkung hat, wie wenn er schon angestellt wäre. Deine Aufgabe wird aber sein, ihn bei Molkenboer nach Möglichkeit mundgerecht zu machen.

Ich bitte Dich der Zeugnis durch zu sehen, damit keinen groben Fehler darin steht, und mir gleich [zu?????]zusenden. Dann geht mein Brief noch früh Abends an ihn ab. Inzwischen bist Du noch so freundlich und schweigst gegen Molkenboer einige Tage, bis Wijhe's Antwort eingetroffen ist, ob er gleich beide Stellen sollicitieren will, was ich wohl für [?????] halte. Sobald die Antwort eingetroffen, gehst Du dann im positieven Sinne ~~vorbei~~ bei M. vor. Amsterdam aber muß ich in diesen Woche auf der [???d'sch?us?] gehen, um der [?????] [?????] zu machen, daß auf [?.] 1. Au. [?????] [?kommt?]. Ob Du [?????] Woche, also gleichzeitig [?od.] darauf officiell in Leiden u Amsterdam bedankst, [?????] zu überlegen.

Ich werde v.d. Wijhe schreiben, daß Du Dich nach [?????] bemühen werdest, [?Di????] mit dazu besprechen, das er die Stelle an d. Kn. u T. erhalt. Vielleicht ist es auch gut, wenn Du ihm selbst ein paar Zeilen in diesem [?Stelle?] schreibst, damit er sieht, das er [?????] kann. Ausserdem aber habe ich noch den Nebengedanken, das Du damit am besten ^{mit} ihm in angenehmen [?Prüfung?] [?????] was in Hinblick auf die Übernahme Deiner [?????] nicht gerade schädlich. Natürlich wird [?????] [????] in meinen zweite Briefe mit großen Dal(l)i [?rathete?] zu handeln sein. Wie Prof. Weber mir mittheilte, der übrigens Wijhe's [?Frau?] jetzt hier [?????] (bei irgend welche [?????]); noch ein paar Wochen könnte dich damit leicht die Gelegenheit machen, das deine Frau mit seine Frau sich träfe und dann würde je die [?????] tags dich fast von selbst [????]lich ergeben, was besser als schriftlich.

Willst Du über diese Sache oder über deiner Leidener Prüf. für morgen mich noch sprechen, so bin ich gerne früh Abend (doch nicht nach 8 Uhr, weil ich bei die Hitze gerne so früh schlafen gehe, um um 3 aufzustehen) oder morgen früh bei Dich zu Hause. Doch laß es doch [?????] Kruijer wissen, damit ich unser Mädchen informieren kann.

Der Kruijer wartet, bis Du den Brief durchgelesen und bringt ihren mit, damit ich noch heute an W schreiben kann, was der [?????]

[MM774C-000004-485]

wegen sehr wichtig. Liegt nichts wichtigs vor, so [?????] wir zu es besser später, weil wir beide ja anderes [?????] ??] überflüssig haben. Deine [?????] mir aber mit 2 [?????], ob es Dir recht ist, als ich Dienstag od. Mittwoch zu Tienhoven gehe.

H. Gr. an Dich und Deine liebe Frau

Dein

M.F.

[Click here to return to the content page](#)

⁶ 'Rijkschool voor Kunstnijverheid en Rijkschool voor Teekenonderwijs' where Dubois thought anatomy

[MM774C-000005-056]

Amsterdam, 7.7.87

Herewith I take the liberty to humbly address your honour with the request to be, as of 15 September, discharged as lector and first assistant from the anatomical Department of the University.

It is difficult for me to part from the position which I've held for such a long time that I have so to say grown into it and which has given me so much inner satisfaction. Meanwhile however, an urge that I have felt since early youth and that has grown in the years of late, to do nature research in our east Indian properties on a field that is related to the anatomical science, has become so strong finally that I see that that is my true vocation.

Prof. M Fürbringer, with whom I have discussed this case in the last few weeks and who is unhappy

To the honourable Sirs,

Mayor and Aldermen
of Amsterdam

[MM774C-000005-057]

to see me leave, has severely pointed out to me what I will be giving up by changing profession and how much uncertainty there will be for the development of my future, but with me he is convinced that a man has to follow the path that he individually thinks best, and to which he thinks that the powers invested to him can be used to the fullest.

This I will leave my the position that has become dear to me at the University of Amsterdam with a feeling of melancholy, but also with a stern trust that I can serve science and my homeland on the other side of the Ocean with the best of my abilities.

Finally please allow me to thank you Lord Mayor and Aldermen for the goodwill you have repeatedly shown to me and for which I will remain in high esteem and honour

of you most Noble Sirs
your humble servant
Eug Dubois

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000000-054 draft that not essentially differs from 56]

[MM774C-000000-055 draft that not essentially differs from 56]

[MM774C-000005-056]

Amsterdam, 7.7.87

Bij dezen neem ik de vrijheid mij eerbiedig tot UEdAchtb. te wenden met verzoek om, ingaande 15. September, ontslagen te worden als lector en 1. assistent bij het Anat. Onderwijs der Universiteit.

Het valt mij moeilijk uit een werkkring te scheiden, waaraan ik sedert zoo langen tijd a.h.w. ben vastgegroeid en die mij zoo menige innerlijke bevrediging gebracht heeft. Intusschen, een drang dien ik reeds van mijn vroege jeugd af in mij gevoeld heb en die in de laatste jaren meer en meer is toegenomen, om in onze Oost-indische Bezittingen mij aan natuuronderzoek te wijden op een gebied, dat met de anatomische wetenschap verwant is, heeft zich eindelijk zoo krachtig ontwikkeld, dat ik daarin mijn eigenlijke roeping zie.

Prof. M Fürbringer, met wien ik in de laatste weken deze zaak heb besproken en die mij ongaarne

Aan Edelachtb. Heeren

Burg. en Weth.
van Amsterdam

[MM774C-000005-057]

ziet weggaan, heeft mij ernstig er op gewezen wat ik met deze verwisseling van beroep opgeef en hoeveel onzeker's in de ontwikkeling mijne verdere toekomst gelegen is, maar hij is met mij overtuigd, dat de mensch dien weg volgen moet, dien hij zelf voor zijne individuele feiten de beste oordeelt en waarin hij voelt de hem geschonken krachten het volledigst te kunnen aanwenden.

Zoo verlaat ik dan mij lief geworden werkkring ~~met~~ de Amsterdamsche Universiteit met weemoed, maar ook met het vaste vertrouwen, dat ik de wetenschap en mijn vaderland aan gene zijde van den Oceaan naar mijn beste krachten dienen kan.

Ten slotte veroorloof ik mij Heeren Burgemeester en Wethouders voor de mij herhaaldelijk bewezen welwillende gezindheid mijn hartelijken dank uit te spreken en verblijf met de meeste hoogachting en eerbied

Van U Edelachtbaren
de dienstw. dienaar
Eug Dubois

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000013-499]

Napels 10 July 1887

Noble and Learned Sir,

Herewith I am expressing my gratitude for the information you sent and the benevolence you have shown me.

Yesterday I have written to Mr Molkenboer and Mr de Kruiff, to apply for the vacancies. Your recommendation is of great value, as in general a high school teacher would have little chance to be appointed a teacher of human anatomy at both schools. In light of this I would also prefer

[MM774C-000013-500]

to be first appointed as assistant, but I understand from your letter and the one from Professor Fürbringer that this is impossible. The certificate that Professor Fürbringer has sent me, will, I trust, have the desired effect at the ministry. Yesterday I received the proposal of professor Wiedersheim to become his prosecutor, if that position were to become vacant, which he believes to be a great chance of soon. I have shared this with Mr's M. and de K. hoping it would help to refute the objection that is likely to be put forward that a teacher of natural history might be unsuitable to teach human anatomy.

I hope to arrive in Amsterdam at about 8 August and will be very pleased if I can then meet you in person.

Meanwhile I congratulate you on your promotion though your location abroad is yet unknown to. Should the nominations of Mr's M and de K. have become definitive, you would oblige me, if you would be so kind to send me word of it.

With the highest esteem
your willing

J.W. van Wijhe.

This is the only letter with this correspondent

[MM774C-000013-499]

Napels 10 Juli-87

Wel Edel Zeer Geleerde Heer,

Hierbij betuig ik U mijn hartelijken dank voor Uwe inlichtingen en de jegens mij betoonde welwillendheid. Gisteren heb ik de HH. Molkenboer en de Kruijff geschreven, om te solliciteren naar de vacant gekomen betrekkingen. Uwe aanbeveling is mij van groote waarde, omdat een leeraar aan de H.B.S. te Haelen in 't algemeen natuurlijk weinig kans zou hebben, tot leeraar in de menschelijke anatomie aan de beide scholen benoemd te worden.

Met het oog hierop zou ik ook gaarne

[MM774C-000013-500]

eerst als assistent zijn aangesteld, maar zie uit Uwen brief en dien van prof. F., dat dit niet gaat. Het getuigschrift, dat prof. F. mij gezonden heeft, zal, naar ik vertrouw, bij het Ministerie wel dezelfde gewenschte werking hebben. Eergisteren ontving ik van prof. Wiedersheim het voorstel bij hem prosector te worden, als die plaats bij hem vacant werd, waartoe hij geloofde, dat binnen kort groote kans bestond. Ik heb dit de HH. M en de K. medegedeeld in de hoop, dat het zou medewerken om het bezwaar te ontzenuwen dat waarschijnlijk wel zal geopperd worden, n.l. of een leeraar in de nat. historie wel geschikt zou zijn menschelijke anatomie te onderwijzen.

Ik hoop omstreeks 8 Aug. te Amsterdam te komen en kan mij dan zeer verheugen, indien ik met U persoonlijk kan kennismaken.

Ik feliciteer U intusschen zeer met Uwe promotie, hoewel mij de plaats in het buitenland waarheen U zich zult begeven nog onbekend is.

Wanneer de voordracht der HH M en de K. bepaald is, zoudt U mij zeer verplichten, indien U de goedheid wildet hebben mij dit met een enkel woord mede te deelen.

Met de meeste hoogachting

Uw dienstv.

J.W. van Wijhe.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000004-486]

Amsterdam, 13 July 1887.

Dear Dubois!

This afternoon I received a letter from my wife that speeds up my departure and regretfully will make it impossible to visit you and your dear wife and your child.

Please kindly excuse me. We will all meet again in September anyway. May all go well for you until then.

Included are 50 guilders that I could get hold of. Alas it was impossible to get more.

Best regards and greetings

yours
Max Fürbringer

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000004-486]

Amsterdam, 13. VII.87.

L.D!

Heute Mittag erhielt ich ausführlichen Brief meiner Frau, der meine Abreise auf der Aussersten beschleunigt und der mir leider unmöglich macht, noch zu Dir und deinen lieben Frau und deinen Kindchen zu kommen.

Entschuldigt mich, bitte, freundlich. Im September sehen wir uns ja alle wieder. Lass Euch bis dahin recht gut gehen.

Anbei 50 f., die ich noch auftreiben konnte. Mehr war leider unmöglich.

Beste Grüße und [?Wunsche?]

Dein
M.F.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000013-501 telegram]

AMSTERDAM NETSTALL 8 30 7/87 35 N =
WYHE WILL UNDER A GIVEN
CIRCUMSTANCES BECOME PROSECTOR OF HIS FRIEND WIEDERSHEIM
SHOULD YOU MEET HIM, PLEASE KEEP ABSOLUTE DISCRETION
CONCERNING WIEDERSHEIM = E +

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000013-501 telegram⁷]

AMSTERDAM NETSTALL 8 30 7/87 35 N =
WYHE GET UNTER GLAENDEN
BEDINGUNGEN ALS PROSECTOR ZU SEINEM FREUNDE WIEDERSHEIM SOLLTEST DU
IHN SEHEN, SO BITTE ICH UM ABOLUTE DISCRETION
WIEDERSHEIM BETREFFEND = E +

[Click here to return to the content page](#)

⁷ this telegram is most likely send by Fürbringer

[MM774C-000054-474]

N^o14057/2393-O

Mayor and aldermen of Amsterdam
having seen the letter of
Dr. E. Dubois
dated 7 Juli last, requesting honourable discharge as
Lector in Anatomy at the University

Are herewith informing the addressee that the city council, in its meeting of 27 Juli last has granted him honourable discharge from the above mentioned position as of 15 September 1887.

Amsterdam, 4 Augustus 1887

Mayor and aldermen of Amsterdam aforementioned
[?signature?]
The Secretary
[?signature?]

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000054-474]

N^o14057/2393-O

Burgemeester en Wethouders van Amsterdam
gezien het adres van
Dr. E. Dubois
dd. 7 Juli j.l., houdende verzoek om een eervol ontslag als
Lector in de Anatomie aan de Universiteit

Geven bij dezen aan den adressant te kennen, dat de Raad dezer Gemeente, in zijne vergadering van den 27^e Juli j.l. hem een eervol ontslag uit bovengenoemde betrekking heeft verleend, met ingang op 15 September 1887

Amsterdam, 4 Augustus 1887

Burgemeester en Wethouders voornoemd
[?signature?]
de Secretaris
[?signature?]

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000032-298]

The Hague, 4 August 1887.

L^a. C.
N° 2614

In response to your letter dated 29 July last I have the honour to invite you, on behalf of the Minister, whilst providing you herewith with the order of the King, to report yourself between nine and 10 o'clock in the morning to the first present Officer of Health at the garrison of Amsterdam.

Please send the health certificate which the Officer is to provide you with to the Department of Colonies without delay.

The legal secretary
Chief of the Department "military affairs"
at the Department of Colonies
[?signature?]

To
Mr M.E.F.T. Dubois
physician in Amsterdam

[Next](#) letter with this correspondent

[MM774C-000032-298]

's Gravenhage, den 4^e Augustus 1887.

L^a. C.
N° 2614

Naar aanleiding van Uw adres dd. 29 Juli j.l. heb ik de eer U, namens den Minister uit te noodigen om U, onder aanbieding van nevensgaande ~~bescheiden~~ ^{opdracht tot koning}, des voormiddags tusschen negen en tien uur, aan te melden bij den eerstaanwezenden Officier van gezondheid bij het garnizoen te Amsterdam.

Gelief het door dien Officier aan U af te geven geneeskundig certificaat onverwijld aan het Departement van Koloniën te zenden.

De referendaris
Chef van het Bureau "Militaire Zaken"
bij het Departement van koloniën
[?signature?]

Aan
Den Heer M.E.F.T. Dubois
arts te Amsterdam

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000054-475]

Copy
18 Augustus 1887.
N^o19

We, [Willem III](#), by the grace of God,

King of the Netherlands, Prince of Orange-Nassau,
Grand-Duke of Luxembourg,
et cetera, et cetera, et cetera.

On the recommendation of our Minister of State, Minister of Internal Affairs of 15 Augustus 1887, N^o1599, dept K.W.;

We have approved and understood:

to grant E. Dubois, on his request as of 1 September 1887, Honourable discharge as teacher at the National Academy of drawing teachers and the school for Arts and Crafts in Amsterdam.

Our Minister of Internal Affairs is responsible for the implementation of this decision, of which a copy will be sent to the General Audit Chamber and the supervisory board of the Pension funds for civil servants.

Soestdijk, 18 Augustus 1887

(get) Willem

The Minister of State,
Minister of Internal Affairs,
(get) Heemskerck

according to the original
The Secretary-General of Internal Affairs,

(get) Hubrecht

for a exact copy

The Secretary-General,

[?signature?]

This is the only letter with this correspondent

[MM774C-000054-475]

Afschrift
18 Augustus 1887.
N^o19

Wij, Willem III, bij de gratie Gods, Koning der

Nederlanden, Prins van Oranje-Nassau, Groot-
Hertog van Luxemburg enz. enz. enz.

Op de voordracht van Onzen Minister van Staat, Minister van Binnenlandsche Zaken van 15 Augustus 1887, N^o1599, afd. K.W.;

Hebben goedgevonden en verstaan:

aan E. Dubois, op zijn verzoek met ingang van 1 September 1887, eervol ontslag te verleen en als leeraar bij de Normalschool voor teekenonderwijzers en bij de school voor Kunstnijverheid te Amsterdam.

Onze minister van Binnenlandsche Zaken is belast met de uitvoering van dit besluit, waarvan afschrift zal worden gezonden aan den Algemeene Rekenkamer en aan den Raad van Toezicht op het Pensioenfonds voor burgerlijke ambtenaren.

Soestdijk, den 18° Augustus 1887

(get) Willem

De Minister van Staat,
Minister van Binnenlandsche Zaken,
(get) Heemskerck

Overeenkomstig het oorspronkelijke
De Secretaris-Generaal van Binnenlandsche Zaken,

(get) Hubrecht

Voor eensluidend afschrift

De Secretaris-Generaal,

[?signature?]

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000032-299]

The Hague, 27 August 1887.

Litt. C.
N° 2896

in response to your request to be assigned as Officer of Health 2^e class in the army of the Dutch Indies, I have, with reference to our earlier letter of the 4th of this month, L^a.C. N° 2614, I have the honour to convey to you, on behalf of the Minister that all the necessary will be done to make you eligible for the desired appointment by the King, after we have received at the Department the following:

1^e and officially written and sealed document, according to the enclosed example;
2^e and officially signed and sealed declaration of your spouse according to the enclosed example. –

The Secretary-General
at the Department of Colonies
[?signature?]

To

Mr M.E.F.T. Dubois
physician in Eijsden.

[MM774C-000032-300]

Act of duty.

I, yours truly (first and last names written full out :), living in, destined to be appointed Officer of Health 2^e class in the army of the Dutch Indies, herewith pledge myself to:

1st serve the realm in that duty for a period of eight years, counting from and including the day I set foot on the ship to these regions;
and 2nd to without delay repay the country's financial department, both the full amount of the sum I received as gratification for my appointment as well as any amount I received by the government as expenses for my trip to the Dutch Indies, if, with the exception of proven mental or physical defects, not caused by any self infliction or other degenerate behaviour, I am to be discharged from the duties I have sworn to before fully having fulfilled my term. –

date: 188

N.B. (That signature needs to be legalised by the Secretary Department of the city council).

[MM774C-000032-301]

Declaration

I, yours truly, (first and last names of the spouse written full out), hereby declare not to follow my husband (names of the husband as before), to be appointed Officer of Health 2de class in the army of the Dutch Indies, on any military expeditions or marches and never to appear in any camps, if the army is in the field. –

date: 188

N.B. (That signature needs to be legalised by the Secretary Department of the city council).

[Next](#) letter with this correspondent
[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000032-299]

's-Gravenhage, den 27^e Augustus 1887.

Litt. C.
N° 2896

Naar aanleiding van Uw verzoek om aangesteld te worden tot Officier van Gezondheid der 2^e klasse bij het leger in Ned.-Indië, heb ik, met verwijzing naar de dezerzijdsche aanschrijving van 4 dezer, L^a.C. N° 2614, de eer U, namens den Minister, mede te deelen, dat het noodige zal worden verricht om U bij den Koning in aanmerking te brengen voor de door U gewenschte benoeming, nadat bij het Departement zullen zijn ontvangen:

1^e eene op zegel geschreven akte van verband, opgemaakt naar het bijgaand model;
2^e eene door Uwe echtgenote geteekend gezegeelde verklaring overeenkomstig het hierbij gevoegde model. –

De Secretaris-Generaal
bij het Departement van Koloniën
[?signature?]

Aan

Den Heer M.E.F.T.
Dubois

arts te Eijsden.

[MM774C-000032-300]

Akte van verband.

Ik ondergetekende (naam en voornaam voluit geschreven:), wonende te....., bestemd om te worden benoemd tot Officier van Gezondheid der 2^e klasse bij het leger in Nederlandsch-Indië, verbind mij bij deze:

1^e om het Rijk in die betrekking te dienen gedurende een tijdvak van acht jaar, gerekend van en met den dag van inschepping tot vertrek naar die gewesten;
en 2e tot onverwijld teruggave aan 's lands kas, zoowel van het volle bedrag der mij bij mijne benoeming toekomstige gratificatie als van de gelden van Gouvernementswege voor mijn overtocht naar Nederlandsch-Indië, één en ander bijaldien ik anders dan wegens wel bewezen ziels-of lichaamsgebreken, niet het gevolg van eigen moedwillige handelingen of ongeregeld gedrag, van het sub 1e aangegane dienstverband mocht worden ontheven alvorens daaraan geheel te hebben voldaan. –

Den 188

N.B. (De handtekening moet ter gemeentesecretarie worden gelegaliseerd).

[MM774C-000032-301]

Verklaring

Ik ondergetekende, (naam en voornamen der echtgenotevol uitgeschreven), verklaar mijn echtgenoot (als voren van den echtgenoot), bijaldien hij tot Officier van Gezondheid der 2de klasse bij het leger in Nederlandsch-Indië wordt benoemd, niet bij militaire expeditieën of marschen te zullen volgen en nimmer in de kampementen en kantonnementen of bij het leger, wanneer het te velde is, te zullen verschijnen. –

den 188

N.B. (De handtekening moet ter gemeentesecretaris worden gelegaliseerd).

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000010-457]

State school
for
Arts and Crafts.

AMSTERDAM 5 September 1887

I have the honour to convey to you that by Royal Decision of July 30th 1887, N^o12 according to article: 15 of the rules of the school, the your portion of the school money, is set on the amount of *f* 16,81 for which a receipt will be send to you.

The Director of the school.
de Kruijff

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000010-457]

Rijksschool
voor
Kunstnijverheid.

AMSTERDAM 5 Sept 1887

Ik heb de eer U mede te deelen, dat bij Kon. Besluit van 30 Juli j.l. N^o12 ingevoege art: 15 van het reglement der school, als Uw aandeel in de schoolgelden, is toegewezen het bedrag van *f* 16,81 waarvoor U eerlang een betalingstuk zal geworden.

De Directeur der school
de Kruijff

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000004-487]

Amsterdam, 15 October 1887.

Dear Dubois!

Great thanks for your kind letter and excuse my late reply. Next to the exam corrections I've been kept busy with the joyful occupation caused by the kids becoming ill as consequence of the lousy weather and my wife going through a rather severe diphtheria, which is still not completely overcome.

The message that you're already leaving on 29 October, has positively shocked us; that is about 2 months earlier as you thought you would or at least hoped for. But on the other hand clearly the weather, taking your little lady into account, will be much more favourable. May your trip start truly happy, and may your years there be healthy and good and may you all return healthy and happy, you rich in success and fulfilled hopes. But we do not want to say Adieu yet, as you and your dear wife

[MM774C-000004-488 left]

and the little baby have to come to Amsterdam anyway and hopefully will stay over for a couple of days. Obviously our house is at your disposal, but because of the whooping cough⁸ of the children, it may have become inhospitable and we should confer if wishes and common sense can be combined. The wish says that you should of course stay over here, but common sense gives out the warning because of your little child. Contamination by an intermediary seems out of the question. So when you and your dear wife would come to Amsterdam alone for some days, to get the stuff you need (whilst the baby is in Eijdsen or Beverwijk), it would be very pleasing and considering all precautions, for you to be our beloved guests.

I am assuming you are in Leyden now preparing heavily. I also think, you can hardly prepare enough and these will certainly pay out. Schmeltz has also asked after you.

I did hear you were here for the Congress. People admired your Uniform a lot. That good old van der Horst in his

[MM774C-000004-489 right]

excessive zeal as played you such a trick and loured you here thus, I deeply regret. It is completely incomprehensible. I was, by the way, very pleased with him and Gorter in total and I can only hope that the new assistants will be similar.

I regret very much that v. Wijhe is not coming; but there was nothing to do about it. It is sad that the anatomy job at the art school has been lost, but it is bad luck; you, Molkenboer and de Kruijff have done everything to keep it for me, but the right Assistant was missing.

That your throat-head-work has remained unfinished, I regret a lot; but it was almost foreseeable that you would not have enough drive and rest to get to it. But with a much larger probability I foresee also in the Indies you will not easily get to it either, if ever. There you will, even if the health of all of you remains excellent, enter new and fresh surroundings that will keep your hands and mental

[MM774C-000004-490]

abilities fully occupied and will keep you away from researching and editing on work like this. The thought of work that has yet to be finished, and even the manuscript itself that one doesn't want to leave out of site, will paralyse you and will hinder you in your freedom; next to that the impossibility to compare with prepared specimens, lack of literature etc., — I for one, when placed under such conditions, would consider it impossible to bring the matter to an end. And it is truly regrettable, when such a work goes under. Before spring comes I can think of nothing else but my bird work. But after that I will have more time and I suggest that I will finish your manuscript (using your notes) and that the work, obviously will be published under your name. That way it could still be published in print in 1888; possibly you could even look into the final version, before it is being printed; that it could be sent to the Indies is a certainty. If you agree to this, then I will obviously beg of you, to make my work is easy as possible, by writing down all the ideas you are planning to put in

[MM774C-000004-489 left]

in the last part, and make note of which figures seem to be particularly important to you. It would also lessen the burden, if you would give me the titles of the literature you have used, as I obviously cannot spend a huge lot of time on this. Think about this and write to me or tell me later in person. Thank you very much for dealing with the autopsies. That way at least Deventer⁹ will have seen the good intentions.

I have received the 50 guilders with thanks. There was no hurry in returning it. I would have liked to have sent you some from von Richisau; but there we were the guests of my father-in-law, and we didn't have anything at hand. I did send you from von Richisau, I think, it must have been mid August, a letter to Jentink in Borneo for translation. As you do not mention it in your letter, either my letter Brief or your letter with the translation might have gone last; due to bad weather for some days all connections with Richisau were broken and it doesn't have a post office -

[MM774C-000004-488 right]

Please send me a few lines about that, possibly, if you would be so kind, to again take the trouble of translating. Jentink in Borneo has acted so amiable towards me that I would feel very bad if you were to leave before I had offered him my gratitude and my apologies.

Best regards to you and your dear wife, and if you are still in Eijdsen, my best recommendations to your parents. If you are in Leyden pass on my best regards to Jentink, Martin, Serrurier and Schmeltz.

Yours
M. Fürbringer

Next letter with this correspondent

Previous letter with this correspondent

⁸ pertussis

⁹ Medical Director of the German hospital, see earlier letters.

[MM774C-000004-487]

Amsterdam, 15. X.87.

Lieber Dubois!

Habe vielen Dank für Deinen lieben Brief und verzeihe meine späte Beantwortung. Neben dem Exam[????????gen] wurde mir in den beiden Wochen anderer [?????] Aufenthaltes noch die Angenehme Unterhaltung zu Theil, daß die Kinder in Folge der rauhen Wetters neue [?Versublimierung?] der [?????] bekommen meine Frau aber eine ziemlich schwere Diphtherie durchmachte, die noch nicht völlig überwunden ist.

Die Mittheilung , daß Ihr schon 29. X. auf die Reise geht, hat uns förmlich erschockt; das ist ja fast 2 Monate früher als Du ursprünglich dachtest oder wenigstens hofftest. Andererseits ist freilich das Wetter des Abreise, wesentlich mit Rücksicht auf Euer kleiner Fräulein, günstiger. Möge die Reise recht glücklich von [?Starte] gehen, mögt Ihr gesunde und gute Jahre durchmachen und möget Ihr gesundlich und glücklich, Du reich an Erfolgen und erfüllten Hoffnungen zurückkommen. Doch wollen wir nun noch kein Adieu sagen, da Du mit Deinen lieben Frau

[MM774C-000004-488 left]

und Deinen Kindchen je nach Amsterdam kommet und hoffentlich einige Tage da noch [?verweilet]. Unser Haus steht Euch selbstverständlich gastlich offen, leider aber ist er durch den Keuchhusten der Kinder ungestlich geworden und wir müssen überlegen, wie sich Wunsche und Überlegungen der Vernunft zusammenfinden. Der Wunsch sagt, daß Ihr doch ja bei uns logieren solltet, aber die Vernunft warnt mit Rücksicht auf Euer Kindchen. Eine Ansteckung durch eine Mittelperson scheint mir ausgeschlossen. Wenn also Du und Deine liebe Frau nach Amsterdam allein auf einige Tage kommen, um dies und jenes noch zu besorgen (während das Kindchen noch in Eijdsen oder Beverwijk ist), so währ es sehr schön und nach allen Regeln der Vorsicht zu verantworten, wenn Ihr unsere lieben Gästen sein wolltet.

Vermutlich bist Du jetzt in Leiden und in fleissige Vorbereitungszeit. Auch ich meine, daß diese Vorbereitung gar nicht genug geschehen kann und Dich gewiss sehr lohnen wird. Auch Schmeltz frug nach Dir.

Daß Du während der Congresses hier gewesen, hörte ich. Mann hat Deine Uniform sehr bewundert.

Daß aber der gute van der Horst in seinem

[MM774C-000004-489 right]

Übereifer Dir solchen üblen Streich gespielt und Dich ~~m~~ so ganz [?????] Weise hergelockt, bedaure ich innig. Es ist eine ganz unbegreifliche Handlung. Übrigens war ich mit ihm und Gorter in Summa recht zufrieden und will [?????] , daß die neuen Assistenten auch ähnlich werden.

Daß v. Wijhe nicht hierher kommt, bedaure ich sehr; es war aber nichts dabei zu thun. Daß auch die Stelle an der Kn. Sch. für die Anatomie verloren, ist traurig, aber es ist ein unglücklicher [Ver?????]; Du, Molkenboer und de Kruijff haben alles getan Sie für mich zu erhalten, aber der rechte Assistent fehlte.

Daß die Kehlkopfarbeit unbearbeitet geblieben, thut mir sehr leit; aber es war fast vorauszusehen daß Du nicht Muße und Ruhe genug haben würdest dazu zu kommen. Aber mit noch viel größeren Wahrscheinlichkeit sehe ich voraus, daß Du auch in Indien nicht so bald, wenn überhaupt dazu kommen wirst. Dort kommst Du, selbst [?Risico?] daß hinsichtlich der Gesundheit aller ganz vortrefflich bleibt, in einen ganz frischen und neuen Wirkungskreis, der alle Deine Hände und geistiger

[MM774C-000004-490]

Kräfte beansprechen und Dich vor Untersuchungen und Bearbeitungen derart fern halten wird. Der Gedanke an die noch fertig zu machende Arbeit, und aber das Manuscript selbst, das man der Sicherheit wegen nicht gern aus sein Auge lassen will, werden lähmend auf Dich wirken und dich in Deinen Freiheit recht unangenehm hindern; Dazu kommt die Unmöglichkeit einer Vergleichung mit d. Praeparaten, leine Litteratur etc., — ich jedenfalls würde es, wenn ich in Deine Verhältnisse käme, für unmöglich halten, unter solche Umständen die Sache fertig zu bringen. Und es ist wirklich jammer schade darum, wenn solche Arbeit untergeht. Vor Frühling kann ich an nichts anderes als meine Vogelarbeit denken. Dann bin ich Freier und schlage Dich vor, daß ich Dein Manuscript vollende (nach deinen Notizen) und daß die Arbeit dann, selbstverständlich unter Deinen Namen erscheint. Sie kann dann noch 88 gedruckt herauskommen; eventuell kannst Du auch in der fertige Manuscript Einsicht bekommen, ehe dasselbe gedruckt wird; Aufsendungen nach Indien sind wohl sicher. Solltet Du damit einverstanden sein, so würde ich Dich freilich bitten, mir diese Arbeit zu erleichtern, in dem Du mir, in ganz zwangloser Form alle Ideen aufschreibst, die Du noch

[MM774C-000004-489 left]

in den letzten Theil hineinbringen wolltest und mir von Deinen Abbildungen diejenigen notierst, welche Dir besonders wichtig erscheinen. Auch wäre mir die Sache erleichtert, wenn Du mir die betreffenden Titel der zu benutzenden Litteratur angäbest, da ich natürlich sehr viel Zeit nicht an deine Arbeit geben kann. Überlege Dies und schreibe mir darüber oder theile mir es später mündlich mit. Für die [?????] Sectionen besten Dank. So wird wenigstens Deventer den guten Willen gesehen haben.

Die 50 f. [?????] mit Dank erhalten. Die Rücksendung hatte aber nicht die mindeste Eile. Ich hätte Dir gern von Richisau noch geschickt; aber dort waren wir Gäste meiner Schwiegervaters und hatten fast nichts in Händen. Auch habe ich Dir von Richisau, ich denke, daß es mitte August war, dir einen Brief an Jentink in Borneo zum übersetzen geschickt. Da Du in Deinem Brief darauf keinen Bezug nimmst, daß entweder mein damaliger Brief oder Dein Brief mit der Übersetzung verloren gegangen ist; einige Tage lang war wegen schlechten wetters Ende August alle Verkehr unterbrochen und Richisau ist kein Postbureau -

[MM774C-000004-488 right]

Schreibe mir bitte darüber einige Zeilen, eventuell, ob Du so Freundlich sein würdest, nochmals die Mühe der Übersetzung auf Dich zu nehmen. Jentink in Borneo hat sich so sehr liebenswürdig gegen mich vernommen, daß meiner Gefühl sehr belarbet ist und daß ich noch vor Deinen Abreise ihm meine Dankbarkeitsgefühle und meine Entschuldigungen übermitteln möchte.

Herzliche Grüße an Dich und Deine liebe Frau und, wenn Du noch in Eijdsen bist, die beste Empfehlungen an Deine Eltern. In Leiden an Jentink, Martin, Serrurier und Schmeltz meine besten Grüße.

Dein
M. Fürbringer

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000008-456]

H.H. ter Meer
First taxidermist at the State Museum
of Natural History
Leyden

23 October 1887.

Noble and Learned Sir

Herewith I express my sincere thanks for your kind attention. Though the time available to you was very short, I am convinced that the few lessons you have learned, will prove sufficient, to successfully prepare the objects.

If you need further information on this subject once you're in the Indies I will be happy to supply you with it.

[MM774C-000008-457]

I thank you very much for the supplied information about *Strix bubo* and I recommend myself for any further information if you can find out where the stuffed bird is, and when it was shot.

Yet again I wish you an excellent health and a rich collection
whilst I remain with the highest esteem

your Noble Sir's willing servant
H.H. ter Meer

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000008-456]

H.H. ter Meer
Eerste preparateur bij 's rijks museum
van natuurlijke historie
Leiden

23 October 1887.

Weledele ZeerGel: Heer

Door dezen betuig ik U mijnen welmeenden dank voor Uwe beleefde attentie.
Alhoewel de voor U beschikbare tijd zeer kort was, ben ik echter overtuigd dat de weinige lessen door U genoten, voldoende zullen zijn, om met goed succes de voorwerpen te kunnen praepareren.

Wanneer U in Indië inlichtingen dienaangaande mocht nodig hebben zal het mij zeer aangenaam [zijn] die te verstrekken.

[MM774C-000008-457]

Ik dank u zeer voor de genomen informatie van *Strix bubo* en houd mij bijzonder aanbevolen als U nog kan te weten komen, waar den opgezette vogels zich bevindt, en wanneer hij geschoten is.

Nogmaals U eene uitstekende gezondheid, en eene rijke verzameling toewenshende
Verblijf ik met de meeste hoogteaching

[?????]ZGDwDienaar
H.H. ter Meer

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000010-455]

State school
for
Arts and Crafts.

AMSTERDAM 25 October 1887.

My dear Dubois,

Truly, I had wished better for you, than to have to sign your name by touch underneath a written farewell. I sincerely hope you will have recovered soon. My father has, in his youth, been blind for six weeks by a gunpowder explosion, but afterwards never had any problems with his eyesight.

But in this case the timing is most unfortunate: I say again, I had wished it differently.

May thus be the case. May your pursuits be successful, and may you be fortunate in your new surroundings and may your home be happy.

[MM774C-000010-456]

As it is with so many others my interest to these far off lands will follow you, and once you have – after coming to rest – a postcard within reach, do write – than in your own hand – your address on it and a few words how you all are doing there.

Have a good trip, until we meet again!

Your friend de Kruijff

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000010-455]

Rijksschool
voor
Kunstnijverheid.

Amsterdam 25 Oct# 1887.

Mijn waarde Dubois,

Waarlijk, ik had U wat beters gegund, dan op het gevoel af Uw naamteekening te plaatsen onder het toegeroepen vaarwel. Hartelijk hoop ik, dat gij spoedig hersteld moogt zijn. Mijn vader is in zijn jeugd zes weken blind geweest van een kruid-ontploffing, doch nooit heeft hij later last van zijn oogen gehad.

Maar dit ongeval is U wel zeer ongelegen gekomen: nog eens: ik gunde 't U heel anders.

Zoo zij het van in 't vervolg. Weest gelukkig in Uw streven, voorspoedig in Uwen nieuwen maatschappelijken en ook huiselijken

[MM774C-000010-456]

kring.

Bij die van zoovele anderen volgt U ook mijne belangstelling naar gindsche streken, en als gij – eenmaal tot rust gekomen – een briefkaart onder Uw bereik vindt, schrijf er – dán met eigen hand – Uw adres op met een paar woorden hoe het Ulieden gaat.

Goede reis, tot wederziens!

Uw vriend de Kruijff

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000004-491]

Amsterdam, 26 October 1887.

Dear Dubois!

Van der Horst told me this afternoon that you had a shooting accident in Eijsden whilst practising and a pistol blew up and damaged your face. I know nothing further.

I regretted hearing about this and understand more now from your latest reply, which was unclear to me before. I hope that the matter, as most that reaches our ears, has been exaggerated and the damage such that it will heal quickly, and will not have hindered your plans, to prepare yourself in Leyden on a successful stay in 'Insulinde'.

[MM774C-000004-492]

Anyway, I wanted to, also on behalf of my wife show our commiserations with the mishap that you suffered and send you our best wishes for recovery.

Is your departure on Saturday still certain and when are you coming to Amsterdam? As on Saturday the Academy comes together with much disturbance, I'd like to arrange things such that we would have some undisturbed time together.

The letter to Jentink in Fort Teweh has already been sent last week. I found myself help in another way, as I did not want to rob you of a valuable working hour at the brink of your departure.

Best wishes from house to house

yours

M. Fürbringer.

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000004-491]

Amsterdam, 26. X.87.

Lieber Dubois!

Heute Nachmittag erzählt mir van der Horst, daß Du in Eijsden bei Schießübungen Unglück gehabt und Dich durch Springen einer Pistole an Gesicht verletzt hättest. Weiter wisse er nichts.

Ich habe das mit einigen Bedauern gehört und finde nun auch in Deinen letzten Antwort manches erklärlich, was ich nicht begreifen konnte. Hoffentlich ist die Sache, wie das Meiste was durch unsere Ohren geht, übertrieben und die Verletzung eine leichte vorbei gegangene, die Dich in Deinen Absichten, Dich in Leiden für einen erfolgreichen Aufenthalt in Insulinde vorzubereiten, nicht

[MM774C-000004-492]

gehindert hat. Jedenfalls aber wollte ich Dir zugleich in namen meiner Frau unsere Teilnahme an dem Missgeschick das Dich betroffen, mittheilen und zugleich damit die besten Wünsche verbinden.

Ist Deine Abreise am Samstag noch sicher und wann kommt Ihr nach Amsterdam? Da am Samstag Akademie ist und damit [?manche] Störung, so möchte ich mich gern darauf einrichten über eine ungestörte Zeit zu [di????iren].

Der Brief an Jentink in Fort Teweh ist schon vorige Woche abgezogen. Ich habe mir auf andere Weise geholfen, da ich Dir nicht noch zu guter Letzt eine kostbare Stunde Arbeitszeit rauben wollte.

Beste Grüße von Haus zu Haus

Dein

M. Fürbringer.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000004-122]

Eijsden 27 October 1887

Dear Eug. and Anna,

I hope that Eugène's conjunctivitis has cured, please write me about it. Emile has been appointed priest in the same village [Vorony-Goreuy?] near Liege, where he was Rector, Mama and Geraldine have travelled there to be at his installation at the 25e of this month and have not yet returned, they are coming today.

Umé had Bonhomme send the cartridges to Maastricht by canal boat, I wrote Bonhomme to have him send the cartridges back to Umé, and that I would pay for the costs of transport to and from, now I received yesterday the enclosed very insolent letter, just a moment ago the traveller or son of Pommereske from Liège came to me and

[MM774C-000004-123]

I told him about the case, and requested him to pay the *f* 3,30 two Umé. I do not know yet the costs of transport for the gun, and the transport of the chests to Amsterdam, yesterday evening I did ask the station chief here for advise, but he didn't know yet how much the costs were, for the trunks to Maastricht I have paid three francs 80 [Gensten ?] I don't know yet; you need not speak about the trip that has been dealt with. I've been to visit [Jerhomme] about the owl but he was not there, his sister though will go to Maastricht today and will reply to me this evening, and then I will write you directly, but where to address the letter to?

After heartily greetings to the both of you, the little Eugénie and the rest of your family I remain as ever

your loving papa

J.J.B. Dubois

Write to me soon.

If your newspaper keeps coming here have it cancelled.

[Next](#) letter with family

[MM774C-000004-122]

Eijsden 27 Oct.'87¹⁰

Waarde Eug. en Anna,

Ik hoop dat de oogontsteking van Eugène genezen is, schrijft mij dienaangaande. Emile is pastoor benoemd in 't zelfde dorp [Vorony-Goreuy?] bij Luik, waar hij Rector was, Mama en Geraldine zijn 25e dezer na zijn installatie als pastoor en zijn nog niet terug, komen heden.

De patronen waren er kanaal-boot te Maastricht bij Bonhomme gezonden door Umé, ik schreef Bonhomme hij zou de patronen aan Umé terugzenden, ik zou hem de transportkosten heen en terug voldoen, nu kreeg ik gistermorgen, den hierbijzijnden onbeschoften brief, juist kwam de reiziger of zoon van Pommereske van Luik bij mij en

[MM774C-000004-123]

ik vertelde hem de zaak, en verzocht hem de *f* 3,30 aan Umé te voldoen. De kosten van het zenden van geweer, en van de transport der kisten [???] tot Amsterdam weet ik nog niet, daar ik gister avond nog van de stationschef alhier advies gevraagd hebt, en die nog niet wist, hoeveel het was, voor de koffers tot Maastricht heb ik drie franken 80 betaald van [Gensten ?] weet ik nog niet; voor trip moet gij niet spreken, die is [?????]. Ik ben bij [Jerhomme] geweest over den [??uil?] hij was er niet, maar zijne zuster gaat heden naar Maastricht en zal mij hedenavond antwoord geven, dan schrijf ik je direct, maar waar moet ik dan de brief adresseeren?

Na hartelijke groeten aan U beiden, de kleine Eugénie en aan Uwe familie blijf ik als immer

Uwe liefhebbende papa

J.J.B. Dubois

Schrijf mij spoedig.

Blijft het nieuws van den dag hier komen, schrijft het af.

[Click here to return to the content page](#)

¹⁰ the header seems to read '67, but that cannot be, Dubois would have been only 9 years old let alone there being an Anna at that time and having baby Eugénie already...

[MM774C-000012-011]

The Hague 27 October 1887

Dear Sir

I very much regret not to have met you before you left. I would have wished you a good trip and much prosperity. I do so now with the same intention in writing.

The news about your gunpowder accident has upset me. How did that happen, and what do you have to do with gunpowder? You are writing about it so casually or rather dictating, makes me trust that all will be well and you need not be worried about your eyesight.

[MM774C-000012-012]

Nevertheless I would like to hear about it. If the willing hand that is writing your letters would inform me and put my mind at ease I'd be very happy.

Anyway I wish the best for you and for your wife.

I hope one day to see you back healthy and happy.

With high esteem in friendship

your willing

Victor DeStuers

[Next](#) letter with this correspondent

Victor DeStuers 1843-1916
Jünger fecit (private collection)

[MM774C-000012-011]

Den Haag 27 oct 1887

Geachte Heer

Het spijt mij zeer dat ik het genoeg niet heb gehad U te zien voor Uw vertrek. Gaarne had ik U goede reis & voorspoed toegewenscht. Ik doe het nu even hartelijk per brief.

Uw bericht omtrent het ongeluk met buskruit heeft mij ontsteld. Hoe is dat gekomen, en wat hebt gij met buskruit uit te staan? Dat gij er zoo losjes over schrijft of liever dicteert, doet mij vertrouwen dat alles weer te recht komt en gij U niet behoeft bezorgd te maken over het behoud Uwer oogen.

[MM774C-000012-012]

Doch gaarne had ik daaromtrent enig bericht. Indien de gediensstige hand die Uw brieven schrijft mij nog wilde inlichten en geruststellen zou ik mij zeer gelukkig gevoelen.

In alle gevallen het beste voor u & voor mevrouw.

Ik hoop u eenmaal gezond en blijde terug te zien.

Hoog achtend vriendschappelijk

Uwdw

Victor DeStuers

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000054-476]

Order

N^o463

By written command of the Department of War dated 17 October 1887 third department employment N^o42 based on a decision of the Ministry of Colonies of the 12th before L^a C N^o22 the Lieutenant Colonel, Commander of the colonial recruitment depot orders the for service in the East Indies destined officer of health 2nd class M.E.F.T. Dubois *à la suite* to leave the aforementioned depot to go to Amsterdam for his departure and there embark the Steamer '*Prinses Amalia*' to with that ship, accompanied by his spouse ^{and a child} This is approved in advance ^[?signature?] make the journey to the Indies.

Of the arrival on board of him and his spouse ^{and a child} he has to immediately give written notice to the Department of Colonies, as also of his arrival in Batavia, where he is to immediately report to the military administration over there, with the service papers which he has been given here.

Harderwijk, 27 October 1887

Lieutenant Colonel aforementioned

[?signature?]

Seen before departure from Harderwijk

28 October 1887

Lieutenant Colonel

Garrison Commander,

[?signature?]

11 December 1887

Seen at arrival in Padang

The local commander
on his behalf
the local adjutant
Zijlstra

This is the only letter with this correspondent

[MM774C-000054-476]

Order

N^o463

Krachtens aanschrijving van het departement van Oorlog dd. 17 October 1887 derde afdeling personeel N^o42 geground op eene beschikking van het Ministerie van Koloniën van den 12e te voren L^a C N^o22 gelast de ondergetekende Luit Kolonel Commandant van het Koloniaal Werfdepot den voor den dienst in Oost Indië bestemden Officier van Gezondheid der 2e klasse M.E.F.T. Dubois *à la suite* van gemeld depôt om naar Amsterdam te vertrekken en aldaar over te gaan aan boord van het Stoomschip Prinses Amalia ten einde met dien bodem, vergezeld van zijne echtgenoot ^{en een kind} Dit ten voor goedgekeurd ^[?signature?] de reis naar Indië aan te nemen.

Van de komst aan boord van hem en zijne echtgenoot ^{en een kind} moet hij, onverwijld schriftelijk aan het departement van koloniën kennis geven, zoomede bij aankomst te Batavia zich dadelijk aanmelden bij het militair bestuur, aldaar, onder overlegging van de hem voor vertrek van hier ter hand gestelde dienst papieren.

Harderwijk, den 27 October 1887

De Luit Kolonel voornoemd

[?signature?]

Gezien voor vertrek van Harderwijk

den 28 October 1887

De Luit^e Kolonel

Garnizoens Commandant,

[?signature?]

December 1800 Zeven-en-tachtig

Gezien voor aankomst Padang op den 11^e

De plaatselijke commandant

v.l.

de plaatselijk adjutant

Zijlstra

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000013-048]

Amsterdam 28 October 1887

Dear Mr Dubois.

Your writing and your, alas not realised resolution, to visit me before leaving for the Indies, I very much appreciate and I sincerely thank you for it. I also have pleasurable memories of the hours spend with you, and in particular our conversations about evolution and related subjects.

I wish you and yours much prosperity in the Indies, and a happy return to the Fatherland.

With friendly greetings

yours truly

Hugo de Vries.

[Next](#) letter with this correspondent

Hugo de Vries 1848-1935
Telcs fecit? (private collection)

[MM774C-000013-048]

Amsterdam 28 Oct 87

Waarde Heer Dubois.

Uw schrijven en Uw, helaas niet verwezenlijkt voornemen, mij voor Uw vertrek naar Indië te bezoeken stel ik zeer op prijs, en zeg u daarvoor mijn oprechte dank. Ook ik herinner mij steeds met genoegen de uren met u doorgebracht, en in 't bijzonder gesprekken over afstammingsleer en verwante onderwerpen.

Gaarne wensch ik u veel voorspoed in Indië, en een gelukkig weder keren in het vaderland, met de Uwen toe.

Met vriendschappelijke groeten

UwDw

Hugo de Vries.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000004-159]

Eijsden, 28 October 1887.

Dear Anna and Eugène,

Hardly returned from travelling I'm already writing to you, we have returned yesterday evening, the installation went wonderfully well, the dinner took place at the Castle of Madame Cartoufel, a very rich widow, who paid for this all herself, she had directory and the church of Voroux built, Emile (now priest) is mighty pleased, he lives very neat, he's got all in order and in particular now Madame Cartoufel has given him a beautiful suitor furniture as a gift for him becoming a priest. We enjoyed ourselves very well visiting him, yesterday morning we went shopping in Liège and bought all kinds of nice bargains amongst which a beautiful coffee set (very old-fashioned) and that Joumaque's Mama bought her smallest daughter a very nice little dress. It is a pity we cannot drink together from these beautiful cups any more that would have been so cosy.

[MM774C-000004-160]

Winter has already come and the long evenings have started, so you can understand that it's very quiet now. I hope to go out a lot with Mama this winter that would be better for her too, especially now you're going away, I'm thinking to go for a long walk every Sunday to Morelingen, Scharn, etc etc.

Yesterday Maria wrote us to come over to Venloo for a few days, but that won't happen any time soon for we are now very busy cleaning house and then after the work is done, some rest. You know that Mr Wijnands is now in Venloo, he now has been appointed registrar, what fun the little girl will have, it seems that everybody goes to Venloo these days, it is so attractive.

It pleases us a lot to hear that little Eugénie is always so sweet, I congratulate you on her new teeth, the poor little thing will be suffering. And about Eugène, how are your eyes? Have they recovered? It is so short before you leave, what time will it be tomorrow? I rather not go to the boat, it would be impossible for me to watch you leave that's why I rather stay here, I can't handle these things, I know you will forgive me, in particular as I'm not well anyway, I need to go to bed soon, my body aches again, and it's not very funny. Do write us a lot, as much as possible, note everything down you see and experience and tell us about it as amply as possible. A letter like that will always bring great pleasure, you will have so much to tell us. I will also keep you up to speed about what is happening here and tell you everything that brings us joy or sadness.

We hope you all will have a fortuitous journey, remain free of seasickness and live happy, very happy.

Adieu

your loving sister
Gérardine.

Write soon, all the best

[fathers hand: the costs of Geusten are f 15,09. The cost for the trunks to the Prinses Amalia I don't know yet but I assume also f 15 again greetings]

[Next](#) letter with family

[Previous](#) letter with family

[MM774C-000004-159]

Eijsden, 28 oktober 87.

Beste Anna en Eugène,

Nauwelijks van de reis terug en ik zit je al te schrijven, we zijn dan gisteren avond eerst teruggekomen, de installatie is prachtig afgelopen, het diner had plaats op het kasteel van Madame Cartoufel een zeer rijke weduwe die dit op haar eigen kosten gaf, ze heeft de pastorie en de kerk van Voroux laten bouwen, Emile (nu pastoor) is erg in zijn schik, hij woont zoo netjes, en heeft alles zoo goed in orde vooral nu Mad. C. Hem een prachtig ameublement tengeschenken gaf bij gelegenheid zijner benoeming als pastoor. We hebben ons goed bij hem vermaakt, gisterenmorgen hebben we in Luik allerlei mooie in koopjes gedaan o.a. een mooi koffieservies (heel ouderwets) en bij Joumaque heeft Mama haar kleinste dochtertje een aardig kleedje gekocht. Jammer dat we nu niet meer samen uit die mooie kopjes kunnen drinken 't zou zoo gezellig zijn.

[MM774C-000004-160]

't Is nu al winter en de lange avonden zijn nu al begonnen, je kunt begrijpen dat het nu erg stil is. Ik hoop dezen winter met Mama veel uit te gaan, 't is ook beter voor haar, vooral nu ge weg gaat, ik dacht elk een zondag een grooten wandeling te doen als naar Morelingen, Scharn, etc etc.

Gisteren schreef ons Maria om eenige dagen in Venloo te komen doch dit zal alsook gauw niet gebeuren, daar we nu druk aan 't poetsen zijn, en dan, na arbeid rust. U weet zeker dat Mr Wijnands thans te Venloo is, hij is benoemd als griffier, wat zal zieltje nu een joeks hebben 't schijnt dat alles tegenwoordig naar Venloo gaat, 't is ook zoo attrayant.

Het doet ons groot plezier dat de kleine Eugenie altijd zoo zoet is, ik feliciteer je met haar nieuwe tandjes, den arme stumper zal nu wel pijn hebben. En met Eugène, hoe is het met je oogen? Is het weer beter? Wat is het al kort op je vertrek, op welk uur vertrekt ge morgen? Ik ga liever niet aan de boot, het zou me onmogelijk zijn je te zien vertrekken, daarom blijf ik liever hier, ik kan zulke dingen niet goed verdragen, je zult het me ook niet kwalijk nemen, vooral nu ik toch niet erg goed ben, want ik moet dadelijk naar bed, ik heb weer pijn in 't lijf, en dit is niet erg prettig. Schrijf ons vooral veel, zoo veel mogelijk, noteer alles wat je ziet en ondervind en vertel ons alles zoo breedvoerig mogelijk. Zoo een brief doet altijd groot plezier, je weet ons dan ook zoo veel ~~mogelijk~~ te vertellen. Ik zal je dan ook op de hoogte houden van wat hier gebeurt en je alles vertellen het zij ons plezier of verdriet.

We hopen je dan allen een zeer voorspoedige reis, blijf vrij van zeeziekte en leeft gelukkig, zeer gelukkig.

Adieu, beste Anna Eugène en Eugenieke ontvangt nogmaals de beste wenschen van ons allen en leeft gelukkig.

Adieu

Je liefh. zuster
Gérardine.

Schrijft eens spoedig, het beste

[fathers hand: De kosten van Geusten zijn f 15,09 de koffers naar Prinses Amalia weet ik nog niet dus neem dat denk ook f 15 nogmaals groet]

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000033-677]

Nijmegen, 28 October 1887.

Dear Eugène,

Als Doctor Eugen lobesam
Zum Indiën gezogen kam
Da mußte er mit Kind und Weib
Durch das Kanal. Zum Zeitvertreib
Lud er seine Freunden ein
Bei dieser Abschiedsfahr zu sein
Höchst schmerzlich traf es gar den Einen
Zu müßen sagen: Zieh alleine.

Wenn the praised Doctor Eugène
Travelled to the Indies
He had to go with wife and child
Through the Chanel. To kill the time
He invited his friends
To join him on this farewell trip
They regretted a lot, one in particular
to have to say: You go alone

And still it is so, it is impossible to me to look at you on home soil once more. How much I would have enjoyed to spend a few hours with you, make acquaintance with your spouse, who so bravely

[MM774C-000033-678]

will suffer the discomforts of a far journey and a stay underneath the tropics to follow her beloved husband and to see that little Eugenieke, which for certain will be a beautiful child and for which you have to take care that the fiery solar rays will not scorch her skin. You see, this all would have been a great pleasure to me, but it really cannot happen. The office has just moved, the boss has been away already for three days, and next to that we are at the end of the month so there is no possibility for me to leave. Purely material business chaining the passions of life. Where is this highly praised freedom of man I ask myself, every time again the answer is pft pft.

So there's nothing left to me than shake your hand from afar and wish you and your wife and child a fortuitous journey, a pleasant job in the Far East, a piggy bank with a good lock to it and most of all a happy return to the Fatherland. *Er zählt die Häupter seiner Liebe und sieh Ihm fehlt kein theures Haupt*¹¹ is what I hope to be able to say to you, if you walk the plank that you will be walking tomorrow, will walk again after so many years in the opposite direction.

I will not ask of you to write me whilst you're travelling, for that will come to nothing anyway, but I would be pleased to have some news from you once you have settled and wandered about in these unknown places and I will answer you faithfully. But I do like you

[MM774C-000033-679]

if possible to send me your portrait if it's not asked too much for I'd love to have another.

If you have time and feel like it, go visit my sister one day and greet her and my brother-in-law from me. They used to live at Kramat, but they have moved last month and now live somewhere in the vicinity of the Koningsplein.

Next Tuesday it's the twelve-and-half year Jubilee of the creation of Concordia, the party will surely be very nice; the current president Neske van Afferden has promoted prizes and put in a lot of effort to make it a party worthy of the city of Roermond. Mr Hubert will participate as amateur on the long stick and is sure to be successful. I will not write you more about it, it would only make the parting more difficult. And now, dear friend, another handshake, live healthy and happily with your beloveds and be cordially greeted from yours truly

Guillaume

This is the only letter with this correspondent

¹¹ The song of the bell. Friedrich Schiller

[MM774C-000033-677]

Nijmegen, 28 October '87.

Beste Eugène,

Als Doctor Eugen lobesam
Zum Indiën gezogen kam
Da mußte er mit Kind und Weib
Durch das Kanal. Zum Zeitvertreib
Lud er seine Freunden ein
Bei dieser Abschiedsfahr zu sein
Höchst schmerzlich traf es gar den Einen
Zu müßen sagen: Zieh alleine.

En toch is het zoo, ik verkeer in de onmogelijkheid je morgen nog eens op vaderlandsche bodem te aanschouwen. Hoe gaarne ik ook nog eenige uren met je zou willen doorbrengen, en kennis te maken met je wederhelft, die zoo moedig

[MM774C-000033-678]

de ongemakken eener verre reis en het verblijf onder de keerkringen trotseert om den beminden man te volgen en dat klein Eugenieke eens te zien, dat zeker een beeldje van een kind is en waarvoor je toch vooral moet zorgen, dat de felle zonnestralen hare huid niet verschroeien. Zie, dit alles zou me een groot genoegen geweest zijn, maar werkelijk het gaat niet. Het kantoor is juist verhuisd, de baas is al een dag of drie weg, daarbij zijn we op het einde van de maand zoodat ik met geen mogelijkheid weg kan. Zuivere materiële zaken, die de passie des levens in banden slaan. Waar blijft de hooggeroemde vrijheid der mensch vraag ik mij zelve af en dan moet ik telkens antwoorden zij is pft pft.

Er blijft me dus niets anders over dan je uit de verte de hand te drukken en je met vrouw en kind eene voorspoedige reis te wenschen, een aangenamen werkkring in het verre Oosten, een spaarpot met een goed slot op en vooral een gelukkige terugkomst in patria. *Er zählt die Häupter seiner Liebe und sieh Ihm fehlt kein theures Haupt* hoop ik te kunnen zeggen, als gij de plank, die ge morgen beklimt, over zoveel jaren weer in omgekeerde richting zult betreden.

Ik wil je niet vragen om me eens onderweg te schrijven, want daar komt toch niets van, doch gaarne ontvang ik enig nieuws van je als je eenigen tijd in die onbekende oorden heb rondgedwaald en ik zal je dan trouw antwoorden. Alleen moet je

[MM774C-000033-679]

mij zoodra mogelijk je portret zenden en als het niet te veel gevraagd is had ik er nog gaarne een bij.

Als je tijd en lust hebt, ga mijne zuster eens bezoeken en haar en mijne zwager mijne groeten brengen. Zij woonden op Kramat, doch zijn de vorigen maand verhuisd en wonen nu ergens in den omtrek van het Koningsplein.

Dinsdag a.s. is het de koperen bruiloft van de oprichting van Concordia, dat feest belooft natuurlijk erg mooi te worden; de tegenwoordige president Neske van Afferden heeft prijzen uitgelooft en geeft zich alle moeite om het een Roermond waardig heeft te doen zijn. Mijnheer Hubert dingt mee als amateur op den langen stok en is bij voorbaat zeker van zijn succes. Meer zal ik je er niet van schrijven, het zou je 't scheiden maar zwaarder maken. En nu, waarde vriend, nog een handdruk, leef gezond en gelukkig met de uwen en wees hartelijk gegroet van t t a [?] s s

Guillaume

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000004-493]

Amsterdam, 2 November 1887.

Dear Dubois!

I have just received your letter from Southampton and haste myself to answer it immediately. During the bad weather after your departure we have often thought about you with worries and we regret that it affected you and your wife and the little one so uncomfortably. We wish you from our hearts that the continuation of your travel and your arrival in the Indies will be happy and in all aspects pleasurable.

That we at last did not come to meet and shake hands, I think, was not my fault. I arranged everything up to the last moment, even had a class rescheduled, to allow me and the students the possibility of a goodbye, and I was terribly sorry that such a goodbye was made impossible.

I've never held back speaking to you, when I found it necessary to be loud and clear; and I will do so now to, whether you feel addressed by it

[MM774C-000004-494]

or not. The way others deal with words clearly spoken to them, think about them and act in response to them is the best way to judge someone's character. When I wrote to you in Eijsden a quite extensive letter, which contained some not unimportant matters, amongst others also a well-meant offer regarding your work (for which I were to sacrifice a great amount of time, which would be better used for my own work, only in your interest and that of the work) I received from you, after some time, nothing but a few lines in which the willingness to translate the letter was expressed, our invitation was declined, but not a word was mentioned about the content of my letter, nor did it give any reason why this reply was such as it was. I cannot but see this as pronounced contempt to hurt me, whether it was intentional or negligent, and obviously I am grieved by this, not for my sake, because I have never begged for thanks in my life, but for your sake. Under these circumstances, of course, I refrained from accepting your help with the translation, and found myself some other way; I did thereby also consider that your departure from Eijsden would have been [?????] delayed and that in Leyden you would be fully occupied with your preparations.

Nevertheless, you remained in our thoughts and we hoped that the matter would be pleasantly cleared up that there would still be an opportunity where we could say goodbye to each other in a comfortable hour and discuss various things.

I called on van der Horst, whether he heard anything from you, and also on Professor Weber. Neither knew anything about. Then someday somebody, I think it was Wednesday, told me about your accident. I had wished to have found excuses for your incomprehensible behaviour; as much as I regret your accident, I was pleased to take it as an explanation for your behaviour. I told myself that you have been too much hurt to be able to write, and too much in shock to be able to dictate a letter, my wife and I were commiserating the both of you dearly, and I considered, if need be to go and visit you in case a reunion in Amsterdam would be thwarted. Anyway, I wrote to you immediately to express our sympathy, it was meant from the heart and I awaited your reply with great worries. It never came; meanwhile, however, a student told me that he had met you on the railroad that you were not in bad spirits et cetera. I concluded from this that you would now have the possibility to send me some reply either by yourself or *via* somebody else. As hours turned into days and even the early mail on Saturday did not bring word from you, there are only two possible explanations left to me: either, I told myself, he wants to completely heal and use the time in Leyden, and therefore has taken days of until the next ship departs and you will get a visit yet or a letter that hopefully will make up for his contempt and unseemly behaviour, or he departs and expresses with his silence more than clearly, to not use a sharper expression that he declares you guilty and wants to have nothing more to do with you. At about 11 o'clock van der Horst returned from the ship, told me that you had departed, and left me with my conclusions.

On Saturday I received a letter from Beverwijk (postmarked 29 October 7-9 p.m. so ten hours after your departure) which held a photograph [MM774C-000004-554]

of you and your wife, but not a word to it. On Monday I received a package from Amsterdam which held a borrowed book and a key to the anatomy lab, and today early Wednesday, I received your letter from Southampton. I thank you for it and I'm happy that the worst conclusion that I had to draw from your silence can be put aside. It is sad and regretful two letters have remained lying in Beverwijk and were not sent to my address thereby preventing my wife and me to personally say goodbye to you and wish you all the best. That I have been given a humble position that the least concern was given to having these letters delivered to me (which was not insignificant with regard to your relationship with me), at least less than for all the other things that were also to be delivered, I probably want to and must ask. And if perhaps in your later life your interest in me is no more than the one you were using like this or that chair and table that happened to stand next to you, it will hurt me, but it will not stop me, like I always have, to continue to think of you, wishing you the best, and when the opportunity arises

[MM774C-000004-554]

to support you with help and advice. I repeat my best regards and wishes for all of you from the two of us.

Yours

M. Fürbringer

I read in a newspaper that Dr. Godefroy is also travelling with you. Please, greet him from us and convey to him our best wishes for his future. I regretted it very much not having been able to be present at his promotion and to say goodbye to him.

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000004-493]

Amsterdam, 2. XI.87.

Lieber Dubois!

Soeben erhalte ich Deinen Brief von Southampton und beeile mich ihm sofort zu beantworten. Wir haben während des schlechten Wetters nach Euren Abreise ja oft mit Sorgen Eurer gedacht und bedauern sehr, daß dasselbe auf Dich und Deine liebe Frau nebst Kindchen so unangenehm eingewirkt. Wir wünschen Euch von Herzen, daß Eure Weiterreise und Ankunft in Indien (wo?) eine recht glückliche und in jeder Beziehung angenehme sein möge.

Daß wir uns nicht noch in letzten Augenblicke gesehen und die Hand gedrückt, ist denke ich, nicht meine Schuld gewesen. Ich hatte mich bis zum letzten Momente darauf eingerichtet, hatte selbst der Colleg verlegt, um mir und den Studenten Gelegenheit zum Abschied zu geben, — und habe es schauerlich bedauert, daß uns dieser Abschied unmöglich gemacht worden war.

Ich habe nie mit der Sprache Dir gegenüber hintangehalten, wenn ich es für gut fand, klar und deutlich zu sein; und so werde ich es auch jetzt thun, mag es Dir angesprochen sein

[MM774C-000004-494]

oder nicht. Aus der Art und Weise, wie der Andere offene Worte aufnimmt und weiter auf sich einwirken lässt, beurtheilt man am besten seinen Charakter.

Als ich Dir nach Eijsden einen recht umfangreichen Brief geschrieben hatte, der einige nicht unwichtige Sachen, u. A. auch ein wohlmeinender Angebot Deine Arbeit betreffend(das mich ein grosser Opfer von Zeit, die ich besser für eigene Arbeiten verwenden konnte, lediglich im Interesse Deiner und der Arbeit, kostete) enthielt, erhielt ich von Dir nach einigen Zeit — nichts als einige Zeilen, in denen die Bereitwilligkeit der Brief in zu [?]übersetzen] ausgesprochen wurde, unsere Einladung abgelehnt wurde, die aber sonst mit keinen Worte auf die Inhalt meiner Briefes eingingen, aber auch keinen Grund angaben, warum diese Antwort so ausfiel. Ich mußte dieselbe als eine prononcierte Geringschätzung und Verletzung meiner ansehen, gleichgültig ob sie beabsichtigt oder aus Nachlässigkeit verübt wurde und empfind natürlich Schmerz darüber, nicht meintentwegen, denn ich habe niemals in meinen Leben nach Dank gestolbt, aber Deinentwegen. Unter diese Umständen verzichtete ich natürlich auf die angeboten zugesagte Hilfe der Übersetzung und half mir auf andere Weise; auch leitet mich dabei die Erwägung, daß Deine Abreise von Eijsden sich noch [?????] verzögert und daß Du in Leiden alle Hände zur Vorbereitung nöthig hättest.

Nichts desto weniger dachten wir mit Interesse an Euch und hofften, daß die Sache sich in erfreulichen Weise aufklären, daß überhaupt noch eine Gelegenheit kommen würde, wo wir uns in behaglichen Stunde Adieu sagen und dabei mancherlei besprechen konnte.

Bei v.d. Horst erkundigte ich mich, ob er etwas von dir gehört, bei Prof. Weber ebenfalls. Beide wußten nichts von Dir. Da erzählt mir einer Tage, Mittwoch glaube ich, dein Malheur. Ich hatte gern nach Entschuldigungen für Dein unbegreiflicher Benehmen gesucht; so innig ich Deinen Unfall bedauerte, nahm ich derselben gern als Erklärung für dein Benehmen auf. Ich sagte mir, das Du selbst nicht mehr schreiben konntest, das Du zu angegriffen seiest mir einen Brief zu dictiren, meine Frau und ich hatten das innig [???] [?Bedauern?] mit Euch, ich dachte daran, Dich nothigenfalls aufzusuchen, falls ein Wiedersehen in A. vereitelt würde. Jedenfalls schrieb ich Dir sofort, um Dir unser Beileid zu bezeugen; herzlich wars gemeint und mit großen Unruhe wartete ich auf Deine Antwort. Sie kam nicht; inzwischen aber wurde mir erzählt daß ein Student Dich

auf der Eisenbahn getroffen hätte, Dich gar nicht so schlechten Humors getroffen hätte etc. Ich glaubte daraus schließen zu dürfen, daß jetzt doch wirklich die Möglichkeit bestand, selbst oder durch andere Hand Nachricht zu geben. Als Stunde auf Stunde verging, Tag auf Tag verging, als selbst die Frühpost am Samstag ohne mir ein Wort Dir zu bringen, gab es für mich 2 Möglichkeiten der Erklärung: Entweder, sagte ich mich, er will sich noch ganz auskurieren, will auch noch die Zeit für Leiden benutzen, er hat deshalb Urlaub bis zum Abgange des nächsten Schiffes genommen und Du erhältst noch seinen Besuch oder Brief, der hoffentlich sein geringschätzender und ungehöriger Benehmen Dir gegenüber gutmachen wird, oder er reist ab und sagt Dir durch Sein Schweigen in einer mehr als deutliche Weise, um kein scharferes Wort zu gebrauchen, daß ich meine Schuldigkeit gethan und daß er nichts mehr mit mir zu thun haben wolle. Gegen 11 Uhr kam van der Horst vom Schiff zurück, erzählte mir daß Du mit den [?Des?????] abgereist, und ich dachte mir das meinige.

Am Samstag erhielt ich einen Brief von Beverwijk (Poststempel 29.X.7-9 Uhr Abends, d.i. 10 Stunden nach Deinen Abreise), der Deine und Deiner lieber Frau Photographie ent-

[MM774C-000004-554]

hielt, sonst kein Wort, das dieselben begleitete. Am Montag erhielt ich ein Packet aus A., enthaltend ein geliehenen Buch und einen Anatomieschlüssel, heute, Mittwoch früh, Deinen Brief aus Southampton. Ich danke Dir für diesselben und bin froh, daß die schwerste [?Aufaffung?], die sich an dein Schweigen mit Nothwendigkeit knüpfte, jetzt beseitigt ist. Es war ein bedauerlicher und trauriger Verhängnis, der 2 Briefe in Beverwijk liegen und nicht an meine Adresse kommen ließ und damit meine Frau und mich darum brachte Euch noch den persönlichen Adieu zu sagen und aller Gute zu wünschen. Daß mir die bescheidene Rolle zugetheilt wurde, daß auf die Besorgung der Briefe an mich (die ja mit Rücksicht auf die Beziehungen zu mir nicht unwichtig war) die geringste Sorge verwendet wurde, jedenfalls eine geringere als auf alle die andere Dinge die sonst zu besorgen waren, will und muß ich wohl fragen. Und wenn vielleicht zu Deinen späteren Leben der Interesse an mir nicht [?????] als derjenige war du gerade an diesem oder jenem Stuhle und Tische, der neben dir steht, nimmst, so wird mich das wohl schmerzen, aber doch nicht abhalten, nach wie vor mit den besten Wünschen an Dich zu denken und, wenn die Gelegenheit dazu vorhanden

[MM774C-000004-555]

Dir auch mit Rath und That beizustehen. Nochmals beste Grüße und Wünsche für Euch alle von uns Beiden.

Dein

M. Fürbringer

Ich lese in der Zeitung, daß auch Dr. Godefroy mit euch reist. Grüße ihm, bitte, recht vielmals von uns und theile ihn meine guten Wünsche für seine Zukunft mit. Ich habe sehr bedauert, daß ich bei seinen Promotion nicht sein konnte und ihm nicht mehr Adieu sagen konnte.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000012-556]

Eijsden the 11th November 1887

Very learned Sir!

Yet again I take the liberty to bring your learned Sir some news about a questionable case 'Henkeput'. Next to the first excavation I have yet again dug at about 20 feet depth another half a metre plus but at about 12 feet deep I was already hitting solid marl just like in the H. hole and I cannot go any deeper and I did not find anything but a few bones just like before and I've worked a whole week with five people

[MM774C-000012-557]

as all my hope of finding anything was lost I have now ended.

As my Lord Count will arrive Tuesday to settle in Eijsden for good so I will deal with it as I think best. Yes your learned Sir I did have another eight days of work to go but I considered the Count would have also lost all hope. But knowing there are still eight days to work I have left everything as it is until your learned Sir returns for which I have asked permission of the Lord Mayor of Rijckholt. I think the hall has been used historically to get blocks of marl out. Nothing else from here, with the highest esteem and willingness I remain
overseer of Count de Geloës

D. v.d. Vijver

N.B. Best regards please to the Mrs and for the East I hope for a successful outcome adieu until we meet again
Now I am freed of a big burden for I have just started planting and lost a lot of time because of the 'Henkeput'

This is the last letter with this correspondent

Previous letter with this correspondent

[MM774C-000012-556]

Eijsden den 11/11~1887

Zeergeleerde Heer!

Andermaal neem ik de vrijheid UZeergeleerde eenig nieuws medetedeelen omtrent kwestieuze Zaak Henkeput. welaan dan ik heb andermaal neven de eerste uitgraving op p m 20 voet diepte wederom eene breedte genomen van ½ meter ruim edoch daarmede had ik op p m 12 voet diep te al de vaste mergel juist op dien aard als in het H. gaatje en kan ik volstrekt niet dieper en heb ik ook niets meer gevonden als eenige beenderen als vroeger ik heb nog de geheele week gewerkt gehad met vijf personen

[MM774C-000012-557]

edoch daar nu al mijn hoop vervlogen is om iets te kunnen vinden heb ik dan nu geëindigd.

Naar aanleiding van mijn Hoogwelgeborene Heer morgen Dingsdag voor goed te Eijsden arriveert Zoo laat ik die als dan naar inziens wijze handelen. Ja Zeergeleerde Heer ik had nog aangehouden voor 8 dagen te werken edoch de Graaf had er dacht mij toe al de moed verloren. Maar had ik het [??] doorgekregen er nog acht dagen te kunnen werken nu alles laat ik liggen wie het ligt tot UZeergeleerde terugkomt ik heb er permissie voor gevraagd aan den Heer Burgemeester van Rijckholt. Mij dunkt volgens inzage nu dat daar vroeger blokken mergel moeten zijn uitgehaald verders [??] deze niets meer als met de meeste hoogachting en bereidwilligheid verblijf ik

de opzichter gr de Geloës

D.v.d.Vijver

N:B: Hartelijk gegroet s.v.p. aan Mevrouw en in de oost hoop van een goede afloop adjuu tot wederziens

Nu ben ik van een groote last ontslagen want ik ben juist aan het planten en heb veel tijd door de

Henkeput verzuimd

In haast DvdVijver

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000003-006]

Dear Doctor Dubois!

The distance from Bua to Fort van de Cock is 25½ miles. From Fort van de Cock to Singkarah is 22½ miles so the distance from Bua to Singkarah is 48 miles

afternoon greetings

truly yours

A. Buijsner

This is the only letter with this correspondent

[MM774C-000003-006]

Geachte Dr Dubois!

de afstand van Boea naar F.v.d.C is 25½ paal van F.v.d.C naar Singkarah 22½ paal dus de afstand van Boea naar Singkarah is 48 palen

na middag groet

Tw

A. Buijsner

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000033-504]

See opposite side

Noble Severe Sir!

Complying with your request I am notifying you that I will be pleased to await you at six o'clock.
The price for the horses is *f* 500 for the makasser and *f* 450 for the sandelwood.

Esteemingly and pleased to be your servant
EKL de Reve

Padang 10 January 1888.

[Next](#) letter with this correspondent

[MM774C-000033-504]

Z.O.Z.

WelEdelGestr. Heer!

In voldoening aan Uwe verzoek deel ik U mede dat ik U gaarne om zes uur zal wachten.
De prijs der paarden is *f* 500 voor den makasser en *f* 450 voor den sandelhoud.

Achtend gaarne
Uw dienaar
EKL de Reve

Padang 10/1 88.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000012-529]

Society
for the advancement of
medical sciences
in the
Dutch Indies
N° 1601

Batavia, 21st January 1888

We have the pleasure to convey to your Noble severe Sir that your Noble severe Sir has been appointed an ordinary member of the Society for the advancement of Medical Sciences in the Dutch Indies.

Hoping that this message will please your Noble severe Sir, we also express the wish that the Society will be supported in her efforts by your knowledge.

The President,

[signature]

The Secretary

[signature]

To
Mr E. Dubois
Officer of health 2nd class
Padang

This is the only letter with this correspondent

[MM774C-000012-529]

Vereeniging
ter bevordering van
geneeskundige wetenschappen Batavia, den 21^e Januari 1888
in
Nederlandsch-Indië
N° 1601

Wij hebben het genoegen UED. Gestr. mede te deelen dat UEdel Gestrenghe benoemd is tot gewoon lid der Vereeniging ter bevordering van Geneeskundige Wetenschappen in Nederlandsch-Indië.

Hopende, dat deze mededeeling UEdel. Gestr. Aangenaam zal zijn, drukken wij tevens den wensch uit dat de Vereeniging door Uwe kennis in hare pogingen zal worden ondersteund.

De President,

[handtekening]

De Secretaris

[handtekening]

Aan
den Heere E. Dubois
officier van gezondheid 2kl
Padang

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000007-501]

Padang February 1888

See Other Side

Noble and Severe Sir [Kroeze].

By the kindness of Mr de Freytag I am pleased to be able to tell you that I have also been acquitted of my afternoon duty. I'm therefore pleased to be able to be at your disposal at a much earlier time which will now allow us to make the trip by daylight. If it suits you I could be on the back of my horse at 4 o'clock and wherever is convenient to you, like at the hospital or at your office.

Could you give a message to the bearer of this, where and when you want to meet me?

After polite greetings, with the highest esteem

towards your noble and severe Sir

your willing servant

Eug. Dubois

[Next](#) letter with this correspondent

[MM774C-000007-501]

Padang 11.2.88

Z.O.Z.

Hoogedelgestreng Heer.

Door de vriendelijkheid van den Heer de Freytag ben ik zoo gelukkig U te kunnen mededeelen, dat ik ook van den namiddagdienst van heden kwijtschelding heb gekregen. Het doet mij nu genoeg toch reeds op een vroeger uur ter Uwer dispositie te kunnen zijn en de reis nog met daglicht te kunnen maken. Zoo U het goed vindt kan ik reeds om 4 uur te paard op een door U te bepalen plaats gereed staan, bijvoorbeeld bij het hospitaal of Uw bureau.

Zoudt U misschien aan brenger de boodschap willen medegeven, waar en hoe laat U mij ontmoeten wilt?

Na zeer beleefde groeten, met de meeste achting

van U hoogedelgestr.

de dienstw. dr.

Eug. Dubois

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000007-502]

Dear Doctor

In answer to the attached note I take the liberty to give you into consideration that we meet each other on horseback at about 16:30 near the house of the provost.

Do you think about bringing pyjamas and kabaja and a warm jacket? Nights can be very cold at Lubu kelangan. If you prefer taking a thin blanket that is also good. – I will bring food and drink. Do also take a towel and a few socks and shoes. We need to wade through a river and it is always preferable to take along dry socks. My boys will start marching at about 3 o'clock. Please have your servant be at my house at that time to carry your clothes and such and then they can point him in the right direction. Until later, please accept my polite and respectful greetings, your willing servant Kroeze

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000007-502]

Waarde Doctor

In antwoord op nevenstaand briefje neem ik de vrijheid U in overweging te geven dat we elkander te paard ontmoetten omstreeks half vijf bij het provoosthuis.

Denk u er aan een slaapbroek en kabaja en een warm jasje mee te nemen. De nachten kunnen te Loeboe kelangan zeer frisch zijn. Wilt u een dunne deken meenemen ook goed. – Ik zal voor een [bul?zak] en voor eten en drinken zorgen. Neem ook een handdoek en een paar kousen en schoenen mede. We moeten eene rivier doorwaden en het is altijd aan te bevelen droge kousen mede te nemen. Mijne jongens gaan omstreeks 3 ure in den marsch. Wilt u Uwe bediende tegen dien tijd bij mij aan huis sturen om Uwe kleren te dragen dan kunnen ze hem den weg wijzen. Tot ziens geloof mij na beleefde groeten hoogachtend Uw dienstwillige Kroeze

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000007-466]

Padang, 25 February 1888

Noble severe Sir [[Kroesen](#)],

Tomorrow we hope to make use of your kind invitation.

With the excavation in mind I hope it will be convenient for you to expect us at about 11:30. Should this not be the case, would you please be so kind to give the bearer of this notice, what time would be convenient to you.

After polite and respectful greetings also to your wife
your Noble severe Sir's
willing servant
Eug. Dubois

See opposite side

[Next](#) letter with this correspondent

[MM774C-000007-466]

Padang, 25.2.88

Hoogedelgestreng Heer,

Morgen hopen wij van Uwe vriendelijke invitatie gebruik te maken.

Met het oog op de uitgraving hoop ik dat het U gelegen komt ons tegen 11:30 uur te verwachten. Mocht dit niet het geval zijn, zoo wilt U wel de goedheid hebben aan brenger het uur op te geven, wanneer U ons verwachten kunt.

Na beleefde en eerbiedige groeten ook aan mevrouw
van U Hoogedelgestr.
de dienstw. dr.
Eug. Dubois

ZOZ

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000007-467, immediate reply to previous letter 25-2-1888]

Dear Doctor!

We will be pleased to await your wife and you at the time you communicate, but why not consider coming a bit earlier, it will be less warm and the ladies could take a stroll through the garden. So if possible it's preferable you be there at 10 o'clock which by the way is the time that also the Dumont family is expected.

With our polite greetings
your willing servant
Kroesen

I am in a meeting

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000007-467, immediate reply to previous letter 25-2-1888]

Waarde Doctor!

Wij zullen Mevrouw en U met genoeg afwachten op 't uur dat U communiceert, maar ik geef in overweging om liever wat vroeger te komen, dan is 't minder warm en kunnen de dames ook den tuin eens doorwandelen. Kom daarom als 't kan liever om tien uur en waarschuw [????] ook de fam. Dumont, die mede verwacht wordt.

Met onze beleefde groeten
Uwdienstwdr
Kroesen

Ik zit in een vergadering

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000033-505]

[see other side concerns MM774C-000033-504] Padang 3 April 1888

Noble and Severe Sir [Schukinck Kool]

Your interest in us here in the Indies, to which I thank the transfer to Padang and the sending of Professor Fürbringer's letter to the directing officer of health commander van Gelder encourages me to turn myself to you now I am in need.

It is now four months ago since we arrived here;-in that time I've done my best to learn practical hospital skills and I don't think I'm being immodest when I say that I dare to take on a posting, which I long for wholeheartedly.

There have been so many rumours already about transfers being imminent and yet over and over again I was disappointed. I have now asked the commander about it and he assures me there are no transfers scheduled in the near future.

[Upside down]

as nobody, who has left for the Indies is suitable I ask most humbly to be stationed there, which would also serve Mr W.

At the same time I've sent a note to your address about this case firstly treating it, I think [abrupt end of draft]

Next letter with this correspondent

[MM774C-000033-505]

[Z.O.Z. betreft MM774C-000033-504]

Padang 3.4 88

Hoogedelgestreng Heer.

De belangstelling door U in ons ^{Indisch} lot in Indië ^{hier in Indië} getoond, waaraan ik ~~overeenkomstig mijn verzoek~~ de plaatsing te Padang ~~te danken heb~~ en het aan den dirigerende off. V. gez. aan den overste van Gelder ~~doen toekomen~~ van het schrijven van Prof. Fürbringer's ^{schrijven} over mij te danken heb, doet mij den moed vatten ~~thans~~ mij ook thans in den nood ^{met vertrouwen} tot U te wenden.

Reeds zolang Nu reeds 4 maanden Het is nu ~~reeds~~ vier maanden geleden sedert we hier aankwamen; ~~en nog steeds is er — zoo als de overste van Gelder mij [?????] geen overplaatsing in het vooruitzicht.~~ Ik heb indien tijd mijn best gedaan de dienst en de hospitaalpraktijk te leeren en ik geloof niet onbescheiden te zijn wanneer ik zeg dat ik thans wel een post zou aandurven ^{waarnaar ik zoo van harte [?????]}.

Zoo vaak reeds [?????] bestonden er geruchten van ophanden zijnde overplaatsingen en telkens zag ik mij weer teleurgesteld. Thans heb ik aan den overste ^{daarnaar} gevraagd en deze verzekert mij dat er geen ~~mutaties~~ overplaatsingen in het vooruitzicht waren. ~~daar niemand dringend~~ ^{[?????] [?????] [?????]}

[Upside down]

naar Indië trokken geschikt is vraag ik met de meeste bescheidenheid om eene overplaatsing daarheen waarmede ook de heer W. zou gebaat zijn

Tegelijkertijd heb ik aan Uw adres verzonden eene nota ~~waarin ik~~ de zaak behandel ip die ik denk [abrupt end of draft].

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000007-400]

Weltevreden, 18 April 1888.

Dear Mr Dubois,

In answer to your letter I am pleased to tell you that probably with the same mail boat you will be receiving a letter from the officer of [????] that will hold the request to have you transferred to Payakumbuh. Please don't let anybody know you know about this.

I enjoy taking knowledge from your scientific work that is surely destined to find its way to some journal.

[MM774C-000007-401]

I'm assuming therefore you will not want me to have me show this to Sluyter or Verbeek?

I wish you the most of success with your planned research; meanwhile I didn't know that the orang-utan of Borneo was also found in Sumatra.

I do advise you to befriend the Assistant Resident at Payakumbuh; he can be of serious use to you and your explorations, the local government is almighty where the outskirts are involved. –

Practice good seamanship, don't be too apodictic, in general this is the best way to keep the peace at small posts, which in particularly, if the ladies are not homogenous, is always easily endangered.

Should you desire so I will send your contribution to Mr Kroesen, whom I know in person, with the request to lend you his support. He will most certainly do so.

I regret to hear that the health of your wife is not as should be desired, I very much wish her that under the influence of the

[MM774C-000007-402]

lovely climate at Payakumbuh her health may soon increase.

Greetings to you and your wife

yours truly

Kool

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000007-400]

Weltevreden, 18 April '88.

Waarde Heer Dubois,

In antwoord op Uw schrijven is het me aangenaam U te kunnen melden dat waarschijnlijk reeds met deze postgelegenheid de [?Dvg. Off???? ter ?NVR?.] aanschrijving zal ontvangen houdende het verzoek ze te goeder tijd naar Pajacombo over te plaatsen. Het zal me echter aangenaam zijn, niet te doen blijken dat ge hiermede bekend zijt.

Met genoeg nam ik kennis van Uwe wetenschappelijke arbeid, die zeker bestemd is in het een of ander tijdschrift een plaats te vinden.

[MM774C-000007-401]

In dat geval zult ge er zeker niet opgesteld zijn wanneer ik het [?.i.v.?] Sluyter of Verbeek ter lezing afstaan?

Ik wensch U het meeste succes toe met het door u in te stellen onderzoek; intusschen [????] ik niet dat ^{de} orang oetang van Borneo ook op Sumatra werd gevonden.

Ik raad U aan te P. Combo de Assistent Resident te vriend te houden; deze kan U en Uwe onderzoekstochten van wezenlijk nut zijn, het Binnenl. Bestuur is vooral op de buitenbezittingen almachtig. –

Gebruik [me??] Zeemanschap, weest niet te apodictisch, dit is over het algemeen de beste weg om op kleine posten den vrede te bewaren, die vooral als de dames niet homogeen zijn, zoo ligt in gevaar wordt gebracht.

Wanneer ge dit verlangt zend ik Uwe bijdrage aan den heer Kroesen, dien ik persoonlijk ken, met verzoek U wel zijne hulp in deze te willen verlenen. Hij zal daaraan zeker voldoen.

Met leed wezen vernam ik dat de gezondheidstoestand Uwe vrouw te wenschen overlaat, ik wensch haar van harte toe dat onder den invloed van

[MM774C-000007-402]

Het heerlijk Klimaat van P.C. zij spoedig in beterschap mogen toenemen.

Wees met Uwe vrouw gegroet

Van

Uw [dr?]

Kool

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000013-172]

Fort de Kock, 24 May 1888

Dear mister Dubois,

I hear you have been re-stationed to Payakumbuh. As I know this to be to your liking, I congratulate you and the Mrs.

Short before my leaving to Singkarah, I received from Padang a tin can containing a Kantjil. May I thank you for the kind delivery. Tomorrow I will be leaving for [?ManinJan], to stay there for several weeks

With kind regards,

ever yours truly

Max Weber

[Next](#) letter with this correspondent

[MM774C-000013-172]

Fort de Kock, 24. V 88

Geachte heer Dubois.

Ik hoor hier, dat gij naar Pajakombo verplaatst zijt. Daar dat zeker naar Uw genoegen is, feliciteer ik U en mevrouw hartelijk.

Kort voor mijn vertrek van Sing Karah ontving ik uit Padang een blikje met een Kantjil. Mag ik U bedanken voor de vriendelijke bezorging. – Morgen vertrek ik van hier naar [?Manindjan], om daar eenige weken te blijven.

Na beleefde groeten

steeds gaarne [??]

Max Weber

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000009-216]

27 May 1888

Amice,

Your essay met with a lot of sympathy and will be published in the next two issues of the "Natuurkundig Tijdschrift". You will receive 25 reprints, believe me with many greetings to be

yours truly

H: Onnen.

[Next](#) letter with this correspondent

[MM774C-000009-216]

27.V.1888

Amice,

Uw stuk is met veel sympathie ontvangen en zal in de tweede aflevering van het loopende deel van het Natuurkundig Tijdschrift verschijnen. Gij ontvangt 25 [?separentofdrukken], geloof mij met vele groeten

T.T.

H: Onnen.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000004-496]

Amsterdam, 6. VI.88.

Dear Dubois!

Very uncomfortable disturbances — an inflammation of the lacrimal sac with conjunctivitis, followed by a lymphangitis of the right arm — have kept me back for a long while from answering your dear letters, for which I kindly ask your forgiveness. This has not halted the matter and between Jentink, Martin and me a written and verbal discussion has taken form. Your treatise was in Jentink's hands and is now with Martin, who will try to exploit it if a good opportunity arises. From our side several plans have been taken into consideration, along which we will try to get to a result. We do not have high hopes though. But you can be convinced that the three of us will do our very best, to make your wishes come true, because they also coincide with a win for science and the museums involved — without hope for

[MM774C-000004-497]

the latter acquiring any means is unthinkable. — Two capital matters are necessary: Patience, a lot of patience, and trust in the steps we are undertaking, so you will not, in misunderstanding the situation, counter your best chances by working against our efforts.

The means, which you have mentioned, have already for two years been appointed to the geologist Wichmann in Utrecht, who is to explore Flores with it, but also the means for the two years following that already have a destination (which I've not been told, it's still a secret). It would be good to realise that whether you are going to get any support at all will be an unexpected case of good luck.

Therefore other roads and resources needs to be opened up. This needs to be tried and it's of main importance to keep is completely confidential. Should this become widely known, many objections will arise, numerous other candidates and counter plans will be submitted — with 95% probability all will fail. Also J. and M. think it necessary, knowing Serrurier and Kan very well, to keep these two out of the loop for now, as they have special plans of their own and also can't keep silent. The Academy can't do nothing much, as they hardly have enough means to keep their own pants up; they can only advise, when they are later asked to do so by some institution. M. and I will there also do what we can; but that is all speculative.

On the whole we have little faith in the matter and we have little trust. Next to that your position in Padang seems to be very bad. How much we like to believe that you have avoided as much as you can, to make yourself unpopular with the typical soldiers and typical military doctors, we have often shook our heads about what you conveyed in your letters; in particular Jentink and Martin were outraged that you already, after only four months in service, could not resist the temptation to speak about your plans to your officers. It's clear that those conversations will not remain private. It is also clear that your superiors have the right to expect from you the service is more important than anything else, and that it's not just because it is duty,

[MM774C-000004-498]

but also because it is an inclination that is felt wholeheartedly; somebody, who, after not taking much interest in his hospital work, would formulate plans and actions that are, in their eyes, so much off the course of his duties, will be considered a restless insubordinate man and a lousy military doctor. J. said that he had urged you to keep absolutely silent about it; as did I. In the military the young ones need to keep silent and put on their friendliest faces, having shiny buttons on their uniform are a thousand times more important than the highest scientific plans, an omitted comma in a mission report is more disastrous than any scientific error of the worst kind, — it has been like that since the invention of discipline, and it will be like that for endless times to come. The less a subordinate makes himself heard, the more he moves silently through the service, the better it is for him. Every peculiarity will arouse attention and therewith differences in judgement; if colleagues have the idea that one of them wants to be special that he thinks himself to be higher or better than they are, superiors will judge that as a severe lack of discipline that cannot be compensated

[MM774C-000004-551]

even with the largest commitment. The eventual success of your plans is highly depending on your position and the regard you receive from your superiors. It's rather obvious that the Ministry of Colonies, without whom nothing is to be done, will gather precise enquiries about you. And if the judgements they get to hear about your activities are not extremely well, we can bury the whole project from the start. We advise you, and J. will also write you to that extent, to completely concentrate you on the service and stay as much on the common track as possible. Every medical innovation, however, excellent, will make the all the older generals uncomfortable and is therefore not favourable to you in their eyes. There will be time for such innovations, when you have reached a higher position yourself and have gathered the necessary power and authority.

A superior does not take it well to be lectured by a subordinate — if not in a very delicate and political way. We are therefore of the opinion that for a year you should not even think

[MM774C-000004-552]

about vacation. That will only be achievable, after the Ministry of Colonies is convinced that something big is to be expected from your expedition, and that the workforce and the other resources needed can be spared. It will take a lot of time until we are that far. Concentration on your work does not exclude that in your spare time you keep continuing preparing the eventual expedition, only you need to do this in secret, and tell absolutely nobody about your plans. Everybody has to believe that you completely focus on being a military doctor and even at house study for the service; everything else will be judged as foolishness.

This full concentration to the service and the secrecy of all your other plans seem to me to be absolute pre-requisites. If you work against that by behaving differently, our involvement will turn to dust. Also regarding Europe, about Kan and Serrurier etc. (Schmeltz belongs to Serrurier) leave the initiatives to us. We know the very complicated relationships (many people play a role in this) much better than you do and we will at the right moment at the right time also involve V. and K.

Also about your other remarks on Indian affairs, about superiors etc we strongly advise you to be very careful; something written in haste even with the best intentions might by an indiscreet hand have very bad consequences for the future.

So summarising: we will try everything possible; but we have little hope. Your confidence of success is based on science, the subject, and the best of humankind, — but not with how the world is really organised.

Meanwhile to live your life according to your duties, fulfilling your duties, even under the worst of circumstances, has an intricate reward. To force yourself, to put your hopes aside, to gain a better position later on, even if you have to do things against your better judgement that is manly hardening! You wished for difficulties, because you hoped they would build and improve your character; well here they are. *Hic Rhodus, hic salta*¹². To

[MM774C-000004-553]

go on expedition and experience hunger, thirst and climatic suffering, is one thing and not of great moral value, as anyone could face those; but to come forward against hostile relations and to go with the flow against your own intuition that is something that will show true character, as will be underlined by many. Once you have mastered this cliff, everything else will be easy to bear — assumed that, God forbid, no serious health issues will come your way.

The sooner your work about the larynx will be ready for print, the better it will be for you. I'm convinced that such a large monograph with good quality figures will do you a lot of good needing an eventual approval of the Academy.

With sincere regrets we read what great loss your dear wife and you have suffered. We are sending our sincere commiserations. And we immediately combine with that our best wishes for the well-being of you all. My wife is gratefully thanking your wife for her letter and will hurry to answer it soon. Returned greetings from Place, Stokvis and Oudemans. In loyalty

yours M. Fürbringer

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

¹² Aesopus: Rhodus is here, so jump. (Don't just talk, deliver)

[MM774C-000004-496]

Amsterdam, 6. VI.88.

Lieber Dubois!

Sehr unangenehme Störungen — eine Thränensackentzündung mit Conjunctivitis, danach eine Lymphangitis der rechten Armen — haben mich [?????] lange abgehalten, Dir auf Deine lieben Briefe zu antworten, was ich freundlich zu entschuldigen bitte. Doch hat die Sache deswegen nicht geruht und hat zwischen Jentink, Martin und mir des Gegenstand schriftlichen und mündlichen Verkehrs gebildet. Deine Abhandlung war in Jentinks Händen und befindet sich jetzt bei Martin, der versuchen wird, sie zu günstiger Zeit zu verwerthen. Von unsere Seite sind verschiedene Pläne in Aussicht genommen worden, nach denen wir versuchen wollen, zu einen Resultat zu kommen. Unsere Hoffnungen stehen aber sehr niedrig. Doch kannst Du überzeugt sein, dass wir Drei nach besten Kräften arbeiten werden, eine Erfüllung Deiner Wünsche, die ja z.[um] Th.[eil] auch zusammenfällt mit einen Gewinn für die Wissenschaft und für die betreffenden Museen — ohne Hoffnungen für

[MM774C-000004-497]

Diese ist an die Erlangung vor Mitteln gar nicht zu denken — herbeizuführen. Zwei Hauptsachen sind dabei aber nöthig: Geduld, sehr viel Geduld und Vertrauen in unsere Maßnahmen, auf daß Du nicht in mißverstandenen Anschauung der Situation Deinen Besten und unseren darauf gerichteten Bemühungen entgegenstehst.

Die Mittel, von denen Du sprichst, sind bereits für 2 Jahre für den Geologe Wichmann in Utrecht vergeben, der Flores damit durchforschen soll, aber auch für die beiden darauf verfolgende Jahre ist eine bestimmte Verwendung der Gelder (mir nicht mitgetheilt, noch Geheimniß) in Aussicht genommen. Man wird gut thun, von dieser Seite eine Unterstützung als einen ganz unverhofften Glücksfall zu bezeichnen.

Es müssen damit andere Wege und Quellen eröffnet werden. Das soll versucht werden und zwar ist hierbei die Hauptsache eine vertrauliche Behandlung. Kommt die Sache an die grosse Glocke, so kommen zahlreiche Einsprüche, zahlreiche [Gegen??inen] und Gegenpläne — mit 95% Wahrscheinlichkeit fällt alles. Auch halten J. und M. bei ihren genauen Kenntnis von Serrurier und Kann es für Nöthig, diese Beiden zunächst aus dem Spiele zu lassen, weil Diese besondere Pläne haben und auch nicht schweigen können. Die Akademie kann nichts bewilligen, weil sie für sich selbst kaum genug Mittel hat; sie kann nur advisiren, wenn sie später vom [?????] befragt werden sollte. M. und ich werden dann auch nach Möglichkeit für dich wirken; doch das ist eine reine [?Posteriorität].

Im Ganzen sehen wir die Sache sehr ungünstig an und haben sehr wenig vertrauen. Sehr schlimm dabei ist auch Deine Position in Padang. Wenn wir auch gern glauben, dass Du nach Möglichkeit Alles vermieden hast, was Dich doch bei den specifischen Soldaten und specifischen Militärärzte unbeliebt machen könnte, so haben wir doch oft den Kopf über Deine Mittheilungen geschüttelt; namentlich waren J. und M. ausser sich, daß Du schon jetzt, nachdem Du erst 4 Monate in Dienst, von Deinen Plänen gegen die 3 Dir [?Wohlgen's] unter etwas hast [?verleuten?] lassen. Dass das nicht unter Euch bleibt, ist doch klar. Und ebenso klar ist doch auch, dass Diene Vorgesetzten der Recht haben zu verlangen, daß Dir der Dienst über Allen gehe, dass es nicht klar nach Pflicht,

[MM774C-000004-498]

sondern auch nach vollsten Neigung und mit dem Herzen ausgerichtet werde; dass sie aber Jemand, der, nachdem er in Spital gar nicht warm geworden, solche nach ihren Ansicht weit ab liegenden Pläne formuliert und durcharbeitet, als einen unruhigen subordinationslosen Menschen und einen verdorbenen Militärmedicus ansehen. J. sagte, daß er Dir dringend gerathen, absolut zu schweigen; dasselbe that auch ich. In Militärwesen muß der Jüngere schweigen und dabei das freundlichste Gesicht machen, ein [?gewaschen Knopf?] an seinem Anzuge ist da tausendmal wichtiger als die höchsten wissenschaftlichen Pläne, ein vergessener Komma in einen dienstliche Berichte ist Verhängnisvoller als wissenschaftliche Irrthümer der schlimmsten Art, — so war es so lange man Disciplin kennt, so wird es sein für unabsehbare Zeiten. Je weniger der Untergebene von sich reden macht, je mehr er ganz still im dienstlichen Geleide sich bewegt, um so besser für ihm. Jede Besonderheit erregt Aufsehen und damit verschiedene Beurtheilung; die Collegen meinen der Betreffende wolle etwas besonderes sein, [?????] sich höher und besser als sie, die Vorgesetzten erblicken darin schwere Disziplinervergehen, die selbst durch die grösste Hingebung an den

[MM774C-000004-551]

Dienst nicht ausgesehen werden können. Aber der Eventuelle Erfolg deine Pläne hängt ja [???] von der Position und von dem Ansehen ab welcher Du bei Deinen Vorgesetzter genieusst. Es versteht sich ja ganz von selbst, daß der M. v. Col., ohne der nichts zu machen ist, ganz genaue Erkundigungen über Dich einziehen wird. Fallen die Urtheile über Deine Thätigkeit in I. nicht ausserordentlich günstig aus, so halten wir die Sache von Anfang an für begraben. Wir rathen Dir, und J. wird Dir auch in diesen Sinne schreiben, daher an, Dich absolut in den Dienst zu concentriren und dabei Dich nach Möglichkeit in bisherigen Geleise zu bewegen. Jede medicinische Neuerung, wenn sie auch noch so vortrefflich ist, macht den älteren General's [?????] Unbequemlichkeiten und ist Dir in den Augen desselben nicht günstig. Für solche Neuerungen ist gute Zeit, wenn Du selbst eine höhere Position hast und über die nöthige Macht und Autorität verfügt.

Der Vorgesetzte lässt sich von ein neue, schlechterdings nicht von Untergebener belehren, — falls das nicht in sehr feiner und [?????] Weise geschieht. Wir sind auch der Ansicht, dass vor einen Jahre von Deiner Person aus auch gar nicht

[MM774C-000004-552]

an Urlaub gedacht werden kann. Der würde erst dann zu erreichen sein, wenn der M. v. Col. die Überzeugung erhilt, dass von Deiner Expedition was großes zu erwarten sei, dass man die Arbeitskraft und einer [?????] und die übrigen mittel entbehren kann. Bis dahin aber ist viele gute Zeit. Die Concentration im Dienste schließt natürlich nicht nur, dass Du in deinen freien Stunden Dich für die eventuelle Expedition weiter vorbereitest, das muss aber ganz geheim geschehen, Du [????st?] überhaupt niemand von diesen Plänen weiter erzählen. Jeder muss glauben, dass Du ganz im militären Arzt [?????] [?aufgehst?] und daß Du zu Hause auch nur für den Dienst studierst; was ausserhalb desselben liegt, wird als Allotria beurtheilt.

Diese völlige Concentration in den Dienst und des Geheimhalten aller andere Pläne erscheint mir als *Conditio sine qua non*. Arbeitest Du [???] durch anderes Verhalten entgegen, so wird [?????] Bemühen zu Wasser. Auch hinsichtlich Europa, hinsichtlich Kan und Serrurier etc. (Schmeltz gehört zu Serrurier) muß Du die Initiative nur überlassen. Wir kennen die sehr complicirte Verhältnisse (sehr viele Menschen spielen dabei mit) viel besser als Du und werden [schon?] im rechten Moment an die rechten [?????], zur rechten Zeit auch an V. und K. gehen.

Auch in Deinen sonstigen Äusserungen über indische Verhältnisse, über Vorgestzte etc rathen wir Dir dringend die grösste Vorsicht an; ein schnell geschriebenes und gar nicht böses gemeintes Wort kann in indiscreter Hand sehr üble Folgen für Deine ganze Zukunft nach sich ziehen.

In summo also: Es wird alles Mögliche versucht werden; aber die Hoffnungen ist sehr gering. Dein Vertrauen auf Erfolg rechnet mit der Wissenschaft, mit der Sache, mit der Vortrefflichkeit der Menschen, — aber nicht mit der Welt wie sie wirklich beschaffen ist.

Inzwischen lebe ganz Deiner Pflicht, jede Pflichterfüllung, auch in den unangenehmsten Verhältniss, trägt in sich schon Lohn. Sich selbst bezwingen, Hoffnungen bei Seite legen, aber den gegebenen Verhältnissen Erhobenes abzugewinnen, wenn sie auch so sehr von den Neigung abliegen, das ist männliche [?Herrthung?!] Du hast Schwierigkeiten gewünscht, weil du selbst hofftest, die Würden deinen Charakter erhöhen und vollenden; jetzt sind sie da. *Hic Rhodus, hic salta*. Eine

[MM774C-000004-553]

[?????] Expedition zu unternehmen und dabei Hunger, Durst und alle klimatischen Beschwerden zu leiden, halte [???] für keine grosse moralische That, denn da ist ja aller Neigung; aber in widerwärtige Verhältnisse sich zu veredeln und diesen Verhältnissen grosses und [?ge??kliches?] abzugewöhnen, das ist ein Ding, wo sich der rechte Character bewährt, und von dem [?zu??hnlicher?] unterarbeitet. Bist du einmal diese Klippe Herr geworden, so ist der alles Andere leicht zu tragen — vorausgesetzt, daß, was Gott verhüten möge, keine schwere Gesundheitssorgen über Euch kommen.

Je schneller dein Kehlkopfarbeit erscheinen kann, desto besser für Dich. Ich glaube auch, dass eine solche umfangreiche Abhandlung mit guten Abbildungen Dir bei einer eventueller Gutachten von Seite des Akademie sehr nützen würde.

Mit innigen Bedauern haben wir gelesen, welche schwere Verlust Deine liebe Frau und Du gelitten haben. Wir senden unser innigsten Beileid. Damit verbinden wir zugleich die herzlichsten Wünsche für Euer Wohlergehen. Meine Frau dankt herzlich für den Brief Deiner I. Frau und hasst ihn nächstens zu beantworten. Wiedergrüße von Place, Stokvis und Oudemans. In Treue

Dein M. Fürbringer

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000006-310]

STATE MUSEUM OF NATURAL HISTORY.

Leyden, the 7th of June 1888

Amice Dubois,

you surely must have been wondering often, why still no messages from Leyden had arrived, but all kinds of obstructions, not mine, but from professor Führbringer¹³, prevented me from writing you earlier about the important matter. Many times we had set date and time to come together and then suddenly he cancelled.

Careful reading of your letters to professor Fürbringer and to me has convinced us that you yourself will be the cause if your plans don't succeed, for repeatedly we pressed you not to speak to anyone about your

[MM774C-000006-311]

future plans: I've clearly pointed out what the questionable results would be if people were to find out that you have put on the soldiers uniform with ulterior motive. And now you have not only spoken to many in Amsterdam about your plans, but also to your superiors in the Dutch Indies, yes and even held conferences, whilst it is also highly reprehensible that your wife has meddled in your affairs in writing! Friend, you know I am very dedicated towards you and you will forgive me for speaking out plainly, it is in your own interest. In my profession I have to deal with many people, whom, if I am to have my way, I need to approach very diplomatically and I could have told you up front (as I did) that laying your cards on the table in this stage could spoil everything. But enough of this. What's done is done. Take my advice for the time to come and you will with more certainty achieve the goal, if it is at all achievable, than going further down the road you have taken so far. Speak with nobody whatsoever about your plans, tell them, you have put them aside, be for the eyes of your colleagues and superiors a fully committed and diligent officer of health, who has therein found his ideal for life and has great desire to climb in rank. This way people will (what would happen easily in the lethargic Insulinde) be put to sleep and within a few months everybody will have forgotten all about it and you will be known for your diligence and knowledge as an excellent army man, who is due for promotion. Don't just hide your reluctance towards the service and the medical practice, but speak about it like you respect for it is ever-growing. So if you keep completely silent about the main matter, you will make your way in the Indies and be well established. Meanwhile we will try to sort the matter out here and will one day or another

[MM774C-000006-312]

submit a proposal to the Governor-General and you will get an assignment for scientific research. What can be done about that, believe me, can only be done out of Holland. And even here, Fürbringer, Martin and I can only fight your corner, if we strictly exclude other committees and societies. The less people know about it, the less they can do to oppose this. The Royal Academy of Sciences, the Geographical Society, the Natural History Committee, nothing can be expected from them other than opposition, as they eventually would all propose to get their own candidate for that research. The 10.000 guilders mentioned will for at least two years be allocated to the Key-expedition: even if we could get this for you, it would take too much time to get it for you. You speak of an advantage to be given by the government! Dear friend, something like that has never been seen and will never happen in a well administrated country, not only it needs to be put to the Budget every year, but also has to be approved by the Chamber of Commons. What should happen to an advantage already given, if the chamber of Commons subsequently voted against it or when the Minister decided to not put it on the Budget?

If you think the tone of this letter is too patronising, please excuse me, consider it is not written and tear it apart immediately. But I do think I have the right to speak, as I've had more experience in these matters and if you had followed my advice from the start, things would look better for you now. Mind that in the first year doing or speaking about research in the Indies is out of the question. Never forget that in the Indies 'making money' is the main reason for being there and I look at energetic people as strange beings, a mythical beast, and they cannot imagine what goes on in the mind of such a man. And now *basta*, I hope to receive letters from you from time to time; from my site I promise to keep you apprised and take all necessary steps to support your cause from here. But everything '*sub rosa*'! Fürbringer's health is not as it should be: he overworked himself now with that giant's task that has now

[MM774C-000006-313]

been printed, the "Morphology etc. of the Birds", two giant volumes. He needs '*Erholung*'!

I regret to hear that your wife is not doing very well: it has been a dreadful start for her, hardly arrived in the Indies and mother and sister die! I heartily hope that she will find courage for the future and will be able to forcefully support you in doing your duty.

I wonder what the consequences for us all will be of this new ministry? And who will become the next Governor-General? Who knows whether under the given circumstances your Catholic background might give you unexpected support from this clerical ministry, maybe Schaepman can help you: I could go and visit him on your behalf. Do you know him? Do write this to me! Here all is well: we all fondly remember the time you have allowed us and my relatives all send heartily greetings to their cheerful nephew. And now '*praesta te vivum*', receive with your wife the friendly hand pressed by your dedicated and interested

F.A. Jentink.

Next letter with this correspondent

Excerpt of painting of F. Jentink, former director of Naturalis, painted by Rob van Assen in the 1960's.
(Collection Naturalis Biodiversity Center)

[MM774C-000006-310]

's RIJKS MUSEUM VAN NATUURLIJKE HISTORIE.

Leiden, den 7 Juni 1888

Amice Dubois,

Zeker hebt ge ettelijke malen u verwonderd, dat er nog altijd maar geen bericht uit Leiden kwam, doch allerlei veranderingen niet van mij, maar van professor Führbringer, hebben gemaakt, dat ik u niet eerder dan nu over de belangrijke zaak kan schrijven. Meerdere malen was dag en uur van samenkomst bepaald en dan opeens kon hij niet komen.

Eene aandachtige lezing van uwe brieven aan professor Führbringer en mij heeft ons de overtuiging gegeven, dat gij zelve oorzaak zijt wanneer gij in uwe plannen niet slaagt, immers herhaaldelijk drukten wij het u op het hart om toch met niemand hoegenaamd over uwe

[MM774C-000006-311]

plannen voor de toekomst te spreken: ik heb u er zo bepaaldelijk op gewezen hoe bedenkelijke gevolgen het voor uwe toekomst kon hebben, wanneer men bemerkt, dat gij met bijbedoelingen den "soldatenrok" hebt aangetrokken. En nu hebt gij niet alleen in Amsterdam u overal en tegen velen over uweplannen uitgelaten, maar zelfs met uwe superieuren in Indië er over gesproken, ja zelfs conferenties gehouden, terwijl het ook hogelijk af te keuren is dat uwe vrouw zich schriftelijk met uwe zaken bemoeit heeft! Vriend, ge weet dat ik u zeer genegen ben en zult mij dus vergeven, waar ik nu rond uit met u spreek; t' is in uw eigen belang. Ik heb in mijne betrekking steeds te maken met zoovele menschen, die, wil ik mijn zin hebben, zeer diplomatisch moeten getraceerd worden en ik kon u dus vooruit zeggen (zoals ik deed) dat gij met open kaart te spelen alles kondet bederven. Doch genoeg hiervan. Aan gedane zaken valt niet te veranderen. Neem nu van mij een volgende raad voor het vervolg aan en gij zult uw doel, als het te bereiken is, zekerder bereiken langs op den tot nu door u ingeslagen weg. Spreek met niemand, wie dan ook, over uwe plannen, zeg, dat gij ze u uit het hoofd gezet hebt, wees voor het oog van uwe collega's en superieuren een vol ijverig Officier van Gez.; die daarin alleen zijn levensideaal gevonden heeft en vurig verlangd in rang te klimmen. Op deze wijze worden de menschen (wat vooral in het slaapverwekkend Insulinde gauw gebeurt) in slaap gewiegd en met eenige maanden is men de gansche zaak vergeten en wordt

gij door ijver en bekwaamheid bij allen bekend als een uitstekend mensch in het leger, die voor promotie kan in aanmerking komen. Verzwijg niet alleen uw tegenzin in den dienst en in de medische praktijk, maar spreek erover alsof gij er steeds meer en meer respect en hart voor krijgt. Wanneer gij dus absoluut een diep zwijgen bewaard omtrent de hoofdzaak, dan maakt gij u in Indië een effenpad en staat weldra goed aangeschreven. Inmiddels trachten wij hier uw zaak in orde te brengen en komen op de een of andere dag met een

[MM774C-000006-312]

voorstel bij den Gouverneur-Generaal en gij krijgt een opdracht tot wetenschappelijk onderzoek. Wat er aan te doen is, geloof me, dat kan alléén in Holland gedaan worden. En zelfs hier kunnen, Führbringer, Martin en ik uwe belangen slechts voorstaan, wanneer wij er verdere commissies of genootschappen streng buitenhouden. Hoe minder menschen er van weten, des te minder kunnen ons tegenwerken. Kon. Academie v. Wet., Aardr. Genootsch., Natuurk. commissie, van alle dezen is niets te wachten als oppositie, daar zij eventueel allen een candidaat voor een dergelijk onderzoek zouden tevoorschijn brengen. De bewuste 10.000 gulden zijn voor twee jaar minstens bezet door de Key- expeditie: al konden wij die voor u krijgen, zoo zoude er toch veel te lange tijd overheen gaan. Gij spreekt van voorschot door de regering te geven! Vriendlief, zoiets is nog nooit vertoond en kan in een goed geadmistriseerd land ook nooit gebeuren, als was het alleen maar omdat dat geld ieder jaar opnieuw op de begroting gebracht moet worden niet alleen, maar ook door de Tweede Kamer moet aangenomen worden. Hoe zou een voorschot verrekend worden, wanneer de kamer het eens afstemde of wanneer de minister de 10.000 eens niet op de begroting bracht?

Vindt gij soms, dat ik in dezen brief een wat aartsvaderlijken toon, neem mij dat dan niet kwalijk, beschouw hem dan als niet geschreven en verscheurt hem terstond. Doch ik meen recht van spreken te hebben, daar ik in dergelijke zaken meer ondervinding heb en had gij van begin af aan mijn raad gevolgd dan zou de uw zaak thans beter staan. Stel u voor, dat er in het eerste jaar geen sprake van onderzoek van Indië kan of mag zijn. Vergeet nooit, dat in Indië "making money" hoofdzaak is en men iemand met energie als een vreemd wezen, een wonderdier, aanziet: men kan zich in de gevoelens van zoo 'n man met geen mogelijkheid indenken. En nu basta, van tijd tot tijd hoop ik van u een schrijven te ontvangen; ik van mijn kant beloof u op de hoogte te zullen houden van de passen die hier in uw belang gedaan worden. Doch alles "sub rosa"! Met Führbringer's gezondheid gaat het niet erg goed: hij heeft zich nu weder overwerkt met dat reuzenwerk, dat nu

[MM774C-000006-313]

van de pers gekomen is, de "Morphologie etc. der Vogels", in twee reusachtige deelen. Hij heeft wel eene "Erholung" nodig!

Het spijt mij te vernemen, dat uw vrouwtje het niet erg goed maakt: t' is ook een naar begin voor haar geweest, nauwelijks in Indië of moeder en zuster overlijden! Hartelijk hoop ik, dat zij moed voor de toekomst mag hebben en u krachtig ter zijde zal staan in het doen van uw plicht.

Wat zullen de gevolgen voor ons allen van dit nieuwe ministerie zijn? En wie zal Gouverneur-Generaal worden? Wie weet of uw katholiek zijn in de gegeven omstandigheden niet steun kan doen vinden bij dit klerikale ministerie, mogelijk kan Schaepman u helpen: k'wil wel eens naar hem toe gaan in uw belang. Kent gij hem? Schrijf mij dit eens! Bij mij alles wel: met genoeg denken wij allen terug aan de uren, die gij ons gegund hebt en mijne huisgenoten laten den vroolijke neef hartelijke groeten. En nu "praesta te vivum", wees met uwe vrouw den vriendenhand gedrukt door u toegenezen en belangstellende F.A. Jentink.

[Click here to return to the content page](#)

¹³ Apparently Jentink does not know Fürbringer well enough to spell his name correctly...

[MM774C-000007-511]

dear Doctor

I could not reply to you any sooner because the Governor was not in town. His Noble and Severe Sir has written to Mr Monod himself and is pleased to support you. Tuesday next forestry equipment will be sent to the officer of health at Payakumbuh with the request to put it at your disposal. You can keep it as long as you have need for it. Should something get damaged I will have it repaired. – I will write more to you later. Right now I'm very busy.

With kind greetings and ever at your disposal

yours truly

Kroeze

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000007-511]

Waarde Doctor

Ik kon u niet vroeger antwoorden omdat de Gouverneur niet in de stad was. ZHEG heeft zelf aan den Heer Monod geschreven en wil u gaarne bijstaan. Dinsdag as. wordt het bosmaterieel verzonden aan den off b/n g/d te P Komboeh met verzoek het tot Uwer beschikking te stellen. U kunt het zoo lang houden als noodig is. Mocht er soms iets breken dan zal ik het wel laten repareren . – Spoedig schrijf ik u nader. Nu heb ik het zeer druk. Met vriendschappelijke groeten steeds [??????]

tav

Kroeze

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000007-503]

a/b Mahe [Vaji????his] 9 July, 1888

Dear Doctor

I was pleased to receive both your letters and I sincerely hope that your work will lead to complete success for which you have paid such large sacrifices. Heaven is waiting beyond the bottleneck! *Aucun chemin de fleurs ne mène à la gloire!*¹⁴

May giving up the honourable and comfortable position in Amsterdam be rewarded

[MM774C-000007-504]

an compensated by a name amongst those who have brought science forward. –

If there's something missing from the forestry equipment, or if the tips get damaged it should be possible to repair them at Fort De Kock. –

I will have anything that gets damaged repaired and if I can be of any service to you I will be pleased to do so.

The Governor has written to Mr Monod with the request to support you as much as possible. –

I very much regret Doctor Kobler leaving, I consider myself one of his admirers and I have always

with much pleasure listen to his clear reasoning and his original and sharp-witted thoughts. –

He will go to Europe next year as am I. – But before it comes to debt I do hope to meet you in the uplands. –

I'm currently preparing to travel for about two months to [Srboga, Toba en Sedempoean, a delightful trip! –

Receive with your wife my friendly greetings and believe me ever yours truly

Kroeze

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

¹⁴ *Aucun chemin de fleurs ne conduit à la gloire.* Jean de la Fontaine (No flowery path guides to glory)

[MM774C-000007-503]

a/b Mahe [Vaji????his] 9-VII-1888

Waarde Doctor

Uwe beide brieven heb ik met zeer veel genoegen ontvangen en ik hoop van harte dat een volkomen succes moge volgen op het werk waarvoor u zich zulke enorme opofferingen heeft getroost. Door de engte lo[k]t de heerlijkheid! *Aucun chemin de fleurs ne mène à la gloire!*

De eervolle positie en aangename omgeving te Amsterdam die u heeft prijsgegeven moge beloond

[MM774C-000007-504]

en vergoed worden door een naam onder hen die de wetenschap hebben vooruit gebracht. –

Als er iets aan het bosmaterieel ontbreekt, als de punten er afgeslagen worden dan zullen ze te F de Kock wel opnieuw verstaald kunnen worden. –

Wat er breekt zal ik wel weer laten maken en als ik u met iets van dienst kan zijn dan wil ik dat zeer graag doen.

De Gouverneur heeft den heer Monod geschreven met verzoek u zoo veel mogelijk de behulpzame hand te bieden. –

Het vertrek van dr. Kobler speet me zeer, ik rangschikt me onder zijne bewonderaars en heb altijd veel genoegen in het aanhooren zijn er heldere redeneeringen en van zijne oorspronkelijke en scherpzinnige gedachten. –

Hij gaat het volgende jaar naar uit Europa en ik ook. – Voor den tijd hoop ik u echter nog wel in de Bovenlanden te ontmoeten. –

Thans ben ik op reis voor ±twee maanden naar [Srboga, Toba en Sedempoean een heerlijk uitstapje! –
Ontvang met Mevrouw mijne vriendschappelijke groeten en geloof me steeds tax

Kroeze

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000006-150]

dear Doctor, I have instructed that a chest of dynamite (25 kg) should be sent to you with 200 m of fuse and a box of blasting caps; the instructions are included in the chest. I hope you will soon see it appear. Best wishes from house to house

[?Yours]

IJzerman

Padang 26 Juli 1888

[Next](#) letter with this correspondent

88

— Send from Sumatera —

[MM774C-000006-150]

Waarde Dokter, Ik heb last gegeven tot verzending van een kist dynamiet (25 kg) 200 m [?vuurkoord] & een doos slaghoedjes; de instructie zit in de kist. Ik hoop dat hij weldra tevoorschijn zal komen. Beste groeten van huis tot huis

[?Yours]

IJzerman

Padang 26 Juli 88

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000007-500 1-8-1888 stamp]

Silendaeng Augustus 88.

Dear Doctor

I thank you a lot for sending me the reprint of your article on prehistoric animals that I have again read with much interest. I hope you will have great success, both in the caves of Limapuluh Kota as well as with the gentlemen in the Netherlands. After kind greetings also to your wife

ever at your disposal

Kroeze

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

89

— Send from Sumatera —

[MM774C-000007-500 1-8-1888 stamp]

Silendaeng Augustus 88.

Waarde Doctor

Hartelijk dank voor de toezending van den overdruk van Uw artikel over de voorwereldlijke dieren, dat ik nogmaals met veel belangstelling heb gelezen. Ik hoop dat u spoedig groot succes moge hebben, zoowel in de grotten der Limapoeloh Kota als bij de Heeren in Nederland. Na beleefde groeten ook aan Mevrouw steeds t.u.v.

Kroezen

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000011-119]

Bua 22 August 1888

Esteemed doctor!

Tomorrow morning we are leaving with the kids from here to Payakumbuh, because the eldest, about who I've been writing you several times, has diminished over the last few days and now has a rash and sores on his tongue that if we are not mistaken looks much like thrush. He's got it for some days now and it worsens by the day.

I'm writing immediately to the hotel to have rooms ready for us. Hoping to meet you tomorrow, with the highest esteem

your willing servant

J von Schmidt auf Altenstadt

[Next](#) letter with this correspondent

[MM774C-000011-119]

Boea 22 Augustus 1888

Geachte Dokter!

Morgen ochtend vertrekken wij met de kinderen van hier naar Pajakombo, omdat de oudste, waarover ik reeds een paar keeren schreef, de laatste dagen weer erg verminderd is en nu uitslag en zweertjes aan de tong heeft, dat als wij het wel hebben veel overeenkomst met spruw vertoont. Hij heeft het reeds eenige dagen: het verergert bij den dag.

Ik schrijf meteen aan den hotelhouder om voor ons kamers in gereedheid te brengen. Hopend U dus morgen te ontmoeten, [?beken] ik mij met de meeste achting

Uw dw Dienaar

J von Schmidt auf altenstadt

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000008-121]
see other side. [= 8-120]
Military Medical Service
Sumatra's West Coast
N° 102
secret

Sent to all Officers of Health at Sumatra's West coast with request to urgently return this document. –

The directing Officer of Health
1ste Klasse at Sumatra's West coast
W.G. Oosterhoff

Seen
as equal copy
the EAW. Officer of Health
Eug Dubois
[MM774C-000008-120]
see other side.
Copy
Military Medical Service
N° 454/5
Secret

Batavia 5 September 1888.

In a writing of the Director of Internal affairs to his Excellency the Governor General of the Dutch Indies has in no unclear words been stated that officers of health in their duty to issue certificates for gun licences are allowing themselves to be influenced by their relation to the same persons as paying patients.

I greatly regret that I cannot completely dismiss this statement, is based on earlier written statements I have to assume that there have been cases in which an officer of health has been less than conscientious in issuing the aforementioned certificates.

To prevent the occurrence of more allegations like these, I have the honour to request your Noble Sirs to notify the serving Officers of health that some military medics have damaged the good name of the corps and to seriously recommend them on my behalf to make sure that this provision of service is being done with the utmost conscientiousness according to duty and conscience.

Chief of the Medical Service
(WG) van Lokhorst

To ED
the Directing Officer of Health
1ste klasse at Sumatra's West Coast
Padang

see other side

[Next](#) letter with van Lokhorst

[Next](#) letter with van Oosterhoff

[MM774C-000008-121]
Z.O.Z. [= 8-120]
Militair Geneeskundige Dienst
Sumatra's Westkust
N° 102
Geheim

Ter speculatie gezonden aan alle Officieren van Gezondheid ter Sumatra's Westkust met verzoek van spoedige door en terugzending van dit stuk. –

De Dirigeerend Officier van Gezondheid
1ste Klasse ter Sumatra's Westkust
W.G. Oosterhoff

Gezien
voor eensluidend afschrift
de EAW. Officier van gezondh.
Eug Dubois
[MM774C-000008-120]
Z.O.Z.
Afschrift
Militair Geneeskundige Dienst
N° 454/5
Geheim

Batavia den 5^e September 1888.

In een schrijven van den Directeur van Binnenlandsch bestuur gericht aan Zijne Excellentie den Gouverneur Generaal van Nederlandsch Indië wordt niet onduidelijk te kennen gegeven dat de officieren van gezondheid bij het afgeven van certificaten ten behoeven van schutterplichtigen zich zouden laten influenceeren door hunne verhouding tegen over diezelfde personen als betalende patiënten.

Tot mijn groot leed wezen kan ik deze bewering niet geheel teniet doen, daar ik op grond van vroegere schrifteeren moest aannemen dat wel eens een officier van Gezondheid minder, conscientieus is tewerk gegaan bij de afgifte van de bedoelde certificaten.

Ten einde voor den vervolge dergelijke aantijgingen te voorkomen, heb ik de eer UHEG te verzoeken de onder Uwe we vele dienende Officieren van Gezondheid mede te deelen dat enkele militaire geneesheeren den goeden naam van hun korps hebben geschaad en hem daarbij namens mij ten ernstigste aan de bevelen ook bij de besproken dienstverrichting met de meeste nauwgezetheid volgens plicht en geweten te handelen.

De Chef ov es den Geneeskundige Dienst
(wg) van Lokhorst

Aan ~~de~~ ^{ED}
Den Dirigeerend Officier van Gezondheid
1ste klasse ter Sumatra's Westkust
Padang

ZOZ

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000007-467]

Padang, 8 September 1888.
Dear Doctor!

I was very pleasantly surprised by your message of the second of this month, which was just followed by your message of the 5th and I cordially congratulate you on your initial and so rapidly acquired success. We are now really facing a hopeful future and I fully agree

[MM774C-000007-468]

with you that also from an official side help should be arranged. To start with I will have six forced labourers be put at your disposal and speak to [?Bercke von Terhoff?] about allowing you leave, although I doubt he has the power to do so, and given the number of personnel be able to do so immediately. – If it's not possible, I will write about it to the government. To that purpose please send me again

[MM774C-000007-469]

a reprint of your article in the [?Gen.?] Journal, mine has gotten some stains on it. And if need be can I use your letters?

I hope, after the Governor General has left, to spend some time in Payakumbuh.
Greetings to your wife and family
Your willing servant
Kroesen

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000007-467]

Padang, 8 September '88.
Waarde Doctor!

Hoogst aangenaam werd ik verrast met Uw mededeelingen van 2 dezer, zoo even nog gevolgd door die van den 5^e en van harte wensch ik U geluk met Uw aanvankelijk en zoo spoedig verkregen resultaat. We gaan nu werkelijk een hoopvolle toekomst tegemoet en ik ben 't volkomen

[MM774C-000007-468]

met u eens, dat nu ook officieel wat geholpen [?????] worden. Om te beginnen zal ik zes dwangarbeiders officieel ter Uwer beschikking zenden en den [?Bercke von Terhoff?] gaan spreken over Uwe verlof, hoewel ik betwijfel of ZHEdG daartoe bevoegd is, en met het oog op zijn personeel nu ^{dadelijk} in staat zal zijn. – Gaat 't zoo niet, dan zal ik over de zaak aan de Regeering schrijven. Zend mij daarvoor s.v.p. nog eens

[MM774C-000007-469]

afdruk van Uwe artikel in 't [?Gen.?] tijdschr. 't mijne is wat gevlekt. En kan ik zoo noodig gebruik maken van Uw brieven?

Ik hoop na het passeren van de G.G. eenige tijd te Pajakombo door te brengen.
Groet Mevrouw en de fam. [?????]
Uwd.
Kroesen

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000007-472]

Padang 14 September 1888

Dear doctor!

Yesterday evening I spoke to [?Vrancke] Oosterhoff about your interests. His Noble severe Sir promised me to be as much at your service as he can, but he thought he could not grant you leave at the moment as Liebig only recently got leave and the number of officers of health is still incomplete. If the opportunity, however, arises to place a convalescent with you, then he shall.

So you are now introduced to the new Chief and I think it would be wise to write him yourself about of initial results of your research; that can do no harm.

Adieu! I hope to see you next month. Receive with the Mrs our best greetings

your willing servant

Kroesen

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000007-472]

Padang 14 Sept. '88

Waarde doctor!

Gisteren avond sprak ik [?Vrancke] Oosterhoff over Uw belangen. ZHEdG. beloofde mij U zooveel mogelijk van dienst te zijn, maar dacht niet dat U voor eerst een bepaald verlof zou worden toegestaan nu Liebig dat pas heeft gekregen en het personeel Off. v gez. nog incompleet is. Kwam er echter gelegenheid om eens een reconvalescent bij U te plaatsen, dan zou hij het doen.

Ge zijt dus nu bij Uw nieuwen Chef geïntroduceerd en nu komt het mij voor dat wel zult [????] om hen zelf eens te schrijven over het aanvankelijk resultaat Uwer onderzoekingen; dat kan nooit kwaad.

Adieu! De volgende maand hoop ik U te zien. Ontvang met Mevrouw onzen besten groet.

Uwd

Kroesen

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000040-471] Payakumbuh, 17 September 1888

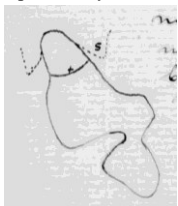
Noble severe Sir [Kroesen],

I am pleased to finally send you word that the examination of the caves in this area has not been fruitless. On August 17 labourers found in the cave Lida-ajer, South of Situjuh betul the first remains of a former fauna. As I, however, soon after was to travel to Pangkalon and Kampar, I had no opportunity to visit the cave myself and personally inspect the position and condition of the remains. Only after having returned from my trip on August 31 I could see with my own eyes how teeth and bones by the hundreds had been molten into the mass of stalagmites and also

[MM774C-000040-472]

where uncovered underneath them from partially loose earth. So any doubt I had whether these were true fossils was taken away and we know now that there are truly remains here from the same time span as those that have been found in European and other caves.

The intended Ngalau Lida-ajer is within the chalk mass that Verbeek has drawn south of Situjuh betul (south south-west from Payakumbuh). From the road that leads from Bandar dalam to the kampong one can see her steep walls rise. A smaller and lower northern part (not separately drawn on the map of Verbeek) you can see separated by a ravine from the main mass. That is where the cave is. From Situjuh betul it can be reached through the sawahs and along the slope of the longer northern mountain and a footpath will then lead you to the entrance of the cave (x), which opens up towards the East and is an estimated 150 m above the sawah (s) at the foot of the mountain.

[MM774C-000040-473]

binnengrot – inner cave

nauwe grootendeels opgevolde gang – narrow almost completely filled up passage

ingang – entrance

De gestippelde lijnen geven de stalagmiet massa's aan; het pijltje wijst den weg naar de binnengrot – the dotted lines outline masses of stalagmites; the arrow indicates the route to the inner chamber of the cave

map of the Ngalau lida ajer

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000040-471] Pajakombo, 17.9.88

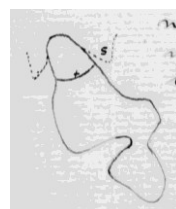
Hoogedelgestrenge Heer,

Eindelijk ben ik zoo gelukkig U te kunnen berichten dat Uwe vriendelijke hulp in het onderzoek der grotten in deze omstreken niet vruchteloos geweest is. Den 17^e Augustus vonden de werklui in de grot Lida-ajer, zuidelijk van Sitoedjoeh betoel de eerste overblijfselen eener vroegere fauna. Daar ik evenwel reeds kort daarop op reis zou gaan naar Pangkalon en Kampar had ik geen gelegenheid meer zelf nog de grot te bezoeken en mij van de ligging en den toestand der overblijfselen persoonlijk te overtuigen. Eerst na afloop der reis kon ik den 31^e Augustus met eigen oog zien hoe de tanden en beenderen bij honderden in de stalagmiet-massa waren in gesmolten en ook daar-

[MM774C-000040-472]

onder in de gedeeltelijk losse aarde konden tevoorschijn gehaald worden. Zoo was alle twijfel bij mij weggenomen of ze wel echt fossiel waren en wist nu dat hier werkelijk overblijfselen voorkomen uit den zelfde tijd als ze in de Europeesche en andere grotten gevonden zijn.

De bedoelde Ngalau Lida-ajer ligt in de kalkmassa die Verbeek teekent ten zuiden van Sitoedjoeh betoel (ZWZ van Pajakombo). Van den weg die van Bandar dalam naar die kampong leidt ziet men haar met steile wanden oprijzen. Een kleiner en lager noordelijk stuk (op de kaart van Verbeek niet apart geteekend) ziet men door een ravijn gescheiden van de hoofdmassa. Daarin ligt de grot. Van Sitoedjoeh betoel uit is dit door de sawahs heen te bereiken en langs de helling van den langeren noordelijken berg leidt dan een voetpad tot bij den ingang van de grot (x), waarvan de opening naar het oosten gekeerd is en naar schatting ongeveer 150 m boven de sawah (s) aan den voet van den berg.

[MM774C-000040-473]

binnengrot

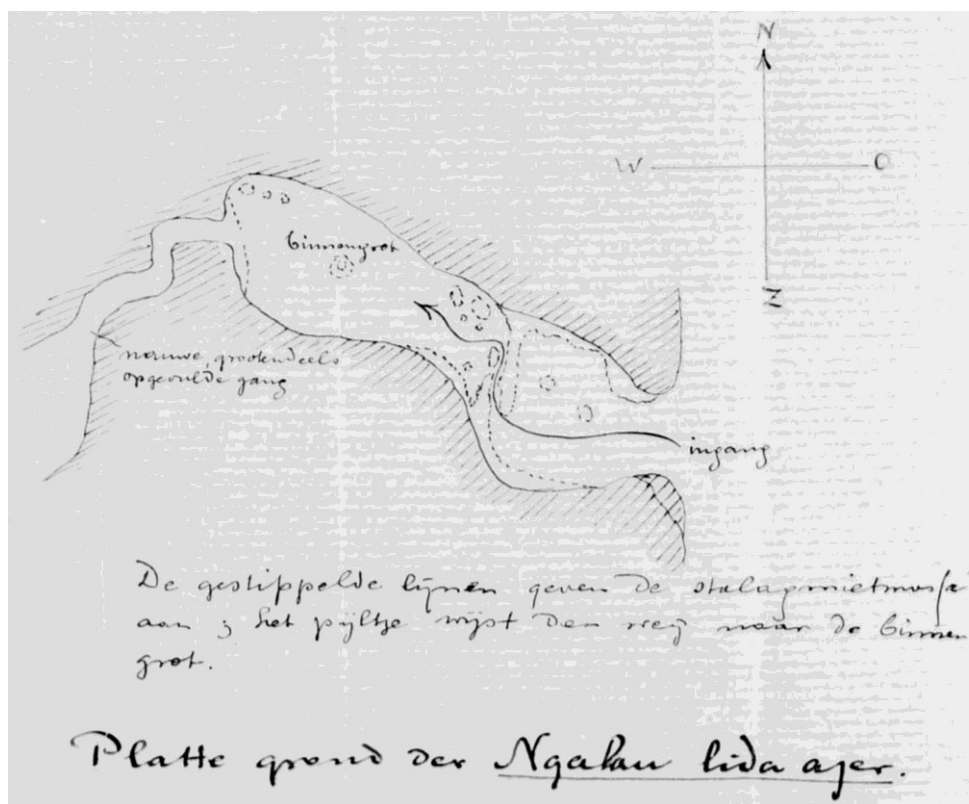
nauwe grootendeels opgevolde gang

ingang

De gestippelde lijnen geven de stalagmiet massa's aan; het pijltje wijst den weg naar de binnengrot

Platte grond der Ngalau lida ajer

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-00009-217]

Meester Cornelis 20/9/88

Dear Dubois,

Your essay in the "Natuurkundig Tijdschrift" has drawn the attention of the Committee that was constituted here under the leadership of Dr Treub, and which has an interesting all truly important explorations. Already this Committee has spoken to the Chief of the Health Department about you. I have now shared your latest letter with my colleague Sluiter (also member of that committee) and he would immediately take the necessary steps in the interest to further your paleontological research. Whether this will result in that you will get the leave you desire, I obviously

[MM774C-00009-218]

cannot say, but it is certain that your case could not have been put in better hands, as these Gentlemen will not fail to support you as much as they can. Your essay has won their trust; and furthermore, – Prof. Weber from Amsterdam, who was here recently, knows you too, doesn't he?

I truly wish you a lot of success for your research, which, if your expectations are being met, will not add a little to the knowledge of the diluvial fauna.

In the latest meeting of the Natural History Society you have become a member. You will get a receipt for only half a year (*f* 6,-) but you will receive nevertheless both issues that appeared of the current part.

You will become aware that because of an unforgivable mistake, your piece is missing from the contents list of the second issue. This error will be corrected by printing a corrected contents list of the second issue on the cover of the third issue.

If you remember our family situation, it might interest you that both my eldest boys are in the Netherlands. Since last year the eldest (Henri) is studying philosophy in Utrecht; the second, Frits, has this year been doing his engineer exam B in Delft. Both the girls are doing well; and Sam, the youngest is now in his fourth year of high school here.

My wife and I turn out to have been made for the Indies climate: we are never or rarely ever ill.

Believe me with friendship to be
yours truly
H: Onnen.

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-00009-217]

Meester Cornelis 20 September 1888

Dear Dubois,

Uw stuk in het Natuurkundig Tijdschrift heeft de aandacht getrokken van de Commissie, die zich hier onder leiding van Dr Treub geconstitueerd heeft, en die zich interesseert voor alle werkelijk belangrijke exploratie. Reeds heeft deze Commissie met de Chef van den Geneeskundigen Dienst over u gesproken. Uwe laatste schrijven heb ik thans aan mijn collega Sluiter (mede lid dier commissie) medegedeeld en deze zou terstond de noodige stappen doen in het belang van Uwe verdere palaeontologische onderzoekingen. Of hiervan nu het gevolg zal zijn, dat gij het begeerde verlof krijgt, kan ik natuurlijk

[MM774C-00009-218]

niet zeggen, maar zeker is het dat de zaak in geen betere handen kan gesteld worden, daar deze Heeren niet zullen nalaten, u, zoo veel zij kunnen, te steunen. Door Uw stuk hebt gij hun vertrouwen gewonnen; en bovendien, – Prof. Weber uit Amsterdam, die ondanks hier was, kent u immers ook?

Van harte wensch ik u veel succes toe op Uwe onderzoekingen, die, indien zij aan Uwe verwachtingen beantwoorden, niet weinig zullen bijdragen tot de kennis der diluviale fauna.

In de laatste vergadering der Nat. Ver. zijt gij lid geworden. Gij zult eene kwitantie krijgen over slechts een half jaar (*f* 6,-) maar toch ontvangt gij de beide reeds verschenen afleveringen van het loopende deel.

Gij zult ontwaren, dat door eene onvergeeflijke vergissing, Uw stuk in de inhoudsopgave van de tweeden aflevering ontbreekt. Deze fout wordt op den omslag van de derde aflevering door eene verbeterde inhoudsopgave der 2^e aflevering hersteld.

Zoo gij u ons gezin nog herinnert, zal het u misschien interesseeren, dat mijne beide oudste jongens in Holland zijn. De oudste (Henri) studeert sedert verleden jaar te Utrecht in de filosofie; de tweede, Frits, heeft dit jaar in Delft zijn examen B voor ingenieur gedaan. De beide meisjes maken het goed; en Sam, de jongste zit thans in het 4^e studiejaar der H.B.S. alhier.

Mijne vrouw en ik zijn gebleken beiden voor het Indisch klimaat vervaardigd te zijn: wij zijn nooit of althans hoogst zelden ziek.

Geloof mij vriendschappelijk
T.T.
H: Onnen.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000033-603]

Payakumbuh, 20 September 1888

Very Noble and severe Sir,

The Governor will probably already have told you that the cave research so far has not been unsuccessful.

After the first fossils were being found a month ago I have now gathered thousands of objects, mainly teeth and molars. These originate from pigs, deer, buffaloes, tapirs, rhinoceroses, elephants, larger and smaller carnivores, (tiger amongst them) porcupines and small rodents, monkeys belonging to at least three species and finally (but firstly) one or more species of a large anthropoid ape
[end of letter missing]

Name of correspondent is unknown

[MM774C-000033-603]

Pajakombo, 20.9.88

HoogEdelGestrenge Heer,

De Gouverneur zal U waarschijnlijk reeds hebben medegedeeld, dat het grottenonderzoek een voorloopig niet onbelangrijk succes heeft gehad.

Werden een maand geleden de eerste fossielen gevonden thans beschik ik reeds over duizenden voorwerpen, hoofdzakelijk tanden en kiezen. Deze zijn afkomstig van zwijnen, herten, buffels, tapirs, rhinocerosen, olifanten, grootere en kleinere roofdieren, (waaronder de tijger) stekelvarkens en kleinere knaagdieren, apen behorende tot minstens drie soorten en eindelijk ten laatste (maar als eerste) van een of meer soorten van een grooten anthropoïden aap

[end of letter missing]

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000008-122 23.IX.1888]

Noble and severe Sir,

With great pleasure and interest I have acquainted myself with the contents of the reprint of your article in the journal for natural history.

I sincerely thank you for it and take the opportunity to congratulate you on the results you have already achieved, as has been passed on to me by Major Schuckink Kool.

I have immediately arranged that the two months leave you wished for are being granted: his Excellency the army commander has no objections to it. The

[MM774C-000008-123]

service at Payakumbuh will be temporarily arranged out of Padang.

The directing officer of health has already been given orders to that extent and was asked to convey to you that the leave needs to be applied for in the usual way. I have no doubt that your local military commander will assist you with that. –

I would like to inform the government about your goals and the results you have already collected; – if you don't have any objections to that, please oblige me by sending another exemplar “of the reprint like I have just received and a résumé of your finds and the results. It is better that the government receives official notice rather than that it is being publicised and they have to read about it in journals.

Finally I politely request to keep me apprised about your wishes or propositions in science, so that I can support you as much as lies in my power to do to support you in your commendable pursuit. –

With high esteem, I have the honour to be

your willing servant

Van Lokhorst

Chief Medical Service

Batavia 23 September 1888

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000008-122 23.IX.1888]

WelEdelGestr. Heer,

Met veel genoegen en belangstelling nam ik kennis van den inhoud der mij toegezonden separaat afdruk van het door U in het Natuurkundig geplaatste artikel.

Ik betuig U daarvoor mijn hartelijke dank en benut tevens de gelegenheid U geluk te wenschen met het reeds verkregen resultaat, dat mij door den majoor Schuckink Kool werd medegedeeld.

Terstond heb ik werk gemaakt dat U het verlangde verlof van twee maanden wordt toegestaan: Z.E. de legercommandant heeft daartegen geen bezwaar. In den

[MM774C-000008-123]

dienst te Payacombo zal tijdelijk van uit Padang voorzien worden.

De dirig^d-off. v. gez. heeft reeds de opdracht daartoe ontvangen en is verzocht U mede te delen dat het verlof op de gewone wijze moet worden aangevraagd. Ik twijfel niet of de militaire Commandant ter uwent zal u daarbij wel behulpzaam willen zijn. –

Gaarne zou ik de regeering met uw streven en het reeds verkregen resultaat in kennis willen stellen; – zoo U daartegen geen bezwaar hebt, verplicht mij dan door de toezending van een exemplaar “ Separataa [??????] zooals ik er een ontvang en een resumé van Uwe bevindingen en het verkregen resultaat. Het is beter dat de regeering officieel met een en ander wordt bekendgemaakt dan dat zij uit tijdschriften tot dier kennis moet geraken.

Ten slotte het beleefd verzoek mij rechtstreeks nu en dan op de hoogte te houden en met Uwe wenschen of voorstellen in wetenschap te stellen, ten einde ik zooveel in mijn vermogen is te steunen bij uw zoo loffelijk streven. –

Hoogachtend, heb ik de eer te zijn

Uwdw dienaar

VanLokhorst

Chef [??] geneeskundige dienst

Batavia 23 Sept 1888

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000008-124]

Colonel van Lokhorst Batavia

Have received your benevolent writing. Already answered, but possibly not sufficiently detailed enough for government. Report will follow at next occasion. Politely request to await report before informing government.

Dubois

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000008-124]

Kolonel van Lokhorst Batavia

Welwillend schrijven ontvangen. Reeds beantwoord, doch waarschijnlijk niet gedetailleerd genoeg voor Regeering. Rapport volgt per eerste gelegenheid. Verzoeken beleefd alvorens kennisgave Regeering rapport af te wachten.

Dubois

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000009-281]

Military Medical Service
Sumatra's west coast
N° 917

Padang, 26 September 1888

With regard to your paleontological studies and the already relatively positive results thereof the Chief of the medical service felt required to bring His Excellency the Head of Command up to speed and has asked him whether an extended leave of two months for these studies would meet with any objections.

The result thereof is that the Chief of the medical service now ask whether this would be a domestic leave, and if this is affirmed you will need to submit a formal request.

Should, however, because of the evacuation of the Officer of health 2^e class J. Pollak this leave be temporary inconvenient you can certainly come back to it on a later date.

I request your noble Sir to inform me about your insights on this as soon as possible.

The Directing Officer of health 1^e class at Sumatra's west coast
W.G. Oosterhoff

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000009-281]

Militair geneeskundige dienst
Sumatra's westkust
N° 917

Padang, den 26 September 1888

Met het oog op uw paleontologische studien en de reeds betrekkelijk gunstige resultaten daarbij verkregen heeft de Chef over den geneeskundigen dienst genoopt Zijne Excellentie den Legercommandant daarmede in wetenschap te stellen en de vraag te doen of het verzoek om verlof voor den tijd van twee maanden in belang dier studiën zwarigheden zouden ondervinden.

Het resultaat daarvan is, dat de Chef over den geneeskundigendienst nu de vraag stelt of U een binnenlandsch verlof verlangt, en in het bevestigend geval moet daarom door U een verzoek worden ingediend.

Mocht door de evacuatie van den Officier van gezondheid 2^eklasse J. Pollak het verlof voorloopig onnoodig zijn dan kan daarop zeker later worden teruggekomen.

Ik verzoek U W.E.G. mij zoo spoedig mogelijk uwe inzichten daaromtrent medetedeelen.

De Dirig:Off:v.gezondh:1^ekl. ter Sum: westkust

W.G. Oosterhoff

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-0000012- 400]

Buitenzorg, 28 September 1888.

Esteemed Mister Dubois,

thanks for the reprint I received of your brochure about the diluvial fauna etcetera. Yesterday I heard from Doctor Schuckink Kool, whom you seem to know that you have already found fossilized bones, molars and human remains etcetera. You seem to have been luckier than us — for we always looked for them in vain. Please write to me in which caves you have found these fossil remains; and should you come to

[MM774C-0000012- 401]

Buitenzorg I recommend myself for a visit.

I regret not having met you before now that I am aware of your interest in paleontological affairs.

Esteemingly greeting,

your willing servant,

RDM Verbeek.

[Next](#) letter with this correspondent

[MM774C-0000012- 400]

Buitenzorg, 28 Sept. [18]88.

Geachte Heer Dubois,

In dank ontving ik den afdruk van Uwe brochure over den diluviale fauna etc. Gister hoorde ik van Dr Schuckink Kool, die U schijnt te kennen, dat U reeds versteende beentjes, kiezen, menselijke overblijfselen etc. gevonden had. U schijnt dus gelukkiger geweest te zijn dan wij — want wij hebben er altijd te vergeefs naar gezocht. Schrijf mij svp in welke grotten U die fossiele zaken hebt aangetroffen; en als U te

[MM774C-0000012- 401]

Buitenzorg mocht komen, dan kan ik mij voor een bezoek aanbevelen.

Het spijt mij U vroeger niet ontmoet te hebben, nu ik weet dat U in palaeontologische zaken belang stelt.

Achtend en groetend ben ik

Uw Dienstwillige Dienaar

RDM Verbeek

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000012-264 The response of Treub to this letter would date this draft about end September or 1 October 1888]

Yesterday I received the attached letter from Professor Pekelharing, which I don't want to answer before having sent it to you for reading. With regard to the letter I received earlier from Professor Martin I don't want to cooperate under any condition to even assist sending the least to Leyden unless I receive an official statement that also upon my return to Holland the fossils will be at my disposal (for description). Provision over the fossils (not so much to me but to the Government)¹⁵. Before I left to the Indies, Professor Martin, whilst showing me the fossil vertebrate remains that were already in his museum, offered me to take on the description of all that had not already been described by him “as it really was more a job for an anatomist and he was a kind of stranger in that field”. Jentink also told me that Professor Martin “rather had difficulties working with these”. The specifics might lead to the belief that Professor Martin is no more the man to do this research than I am.

With regard to that I hope not to be pretentious by presenting here this short curriculum vitae. In 1879 I was asked by Professor Fürbringer to become his assistant in anatomy after Weber had been appointed lecturer in Utrecht.

In 1881, on nomination by Prof. F. I was appointed teacher in anatomy of man and animals at the State school for drawing teachers and at the State school for applied arts where they had requested him to teach. Other teachers at the same institution were the famous architect Cuypers and the [??] Versluys. In this occupation, I was also in the last years together with the Professors A. Pierson, Alberdinck Thijm en Versluys part of of the exam committee for the Prix de Rome at the Academy of Decorative Arts. My connection to the art school as mentioned I have held for years together with my appointment at anatomy until I left for the Indies. In 1885 I've been offered a lectureship at Utrecht which I refused. That is what the attached letters refer to. In 1886 I was appointed lecturer in Amsterdam and as such took over for half a year all the teaching and the directorship of the anatomy lab, because Professor Fürbringer was on foreign leave because of illness. My prospects on the moment of leaving for the Indies will surely be known to you. I myself and others were expecting that after Professor Fürbringer left (because of continuous illness due to the Dutch climate) it would not be long until I would be appointed his successor. In reality Professor Fürbringer left in 1888 for Jena.

[transposed in the margin:] Treub

Service Medical
surplus of officer. Gen. (Schucking Kool) there can never be a shortage for more than a few months number [?dienaben?]

I did not publish as many scientific papers as I had wished to because of the overload of extra work that was put on me.

I did do a lot of research and I succeeded in proving the comparative anatomy ontology of the thyroid with the third and fourth gill arch of fishes, which I have published in a work of Professor [?].

I also contributed on that subject to a publication of Professor Weber about the anatomy of whales which I believe not to be unimportant.]

Next letter with this correspondent

¹⁵ Here Dubois already states that he does not consider himself to become the owner of the fossils but that the owner is to be the government. See also [page 129](#) where this is formally decided.

[MM774C-000012-264]

Gisteren ontving ik bijgaande brief van Prof. Pekelharing, dien ik niet wil beantwoorden alvorens hem U ter lezing te hebben toegezonden. In verband met het vroeger ontvangen ~~van~~ schrijven van prof. Martin zou ik ^{alvorens} ~~er beginnen in zien~~ in geen geval willen medewerken ~~dan voordat ik om officiële toezegging te hebben verkrijgen~~ dat ook in Holland de fossielen (voor beschrijving) volkomen ter mijner beschikking zullen zijn – ook maar het minst naar Leiden te helpen op zenden. ~~Het~~ De beschikking over de fossielen [zoover niet aan mij doch aan het Gouvernement.] ~~Ik meen~~
Indertijd heeft Prof. Voor mijn vertrek naar Indië heeft Prof. Martin mij bij de bezichtiging van de fossiele vertebraten resten ~~welke reeds te Leiden~~ in zijn museum zijn, mondeling aangeboden de bewerking van hetgeen niet reeds door hem beschreven was verder op mij te nemen, “Daar ~~hij~~ dit[ze] meer [binnen] den arbeidskring van den anatoom viel ~~en hij eigenlijk vreemdeling was in deze~~ op welk gebied hij eigenlijk vreemdeling was”. Jentink vertelde mij dat Prof. Martin “nog al moeite [schap?] had om daarin te werken” ~~Daar Een d~~ Deze autoptische bijzonderheden ~~mogen strekken~~ ^{???} kunnen misschien ~~er toe leiden~~ wil ik er op wijzen leiden tot het geloof, dat Prof. Martin voor het bedoelde onderzoek niet meer de aangewezen persoon is dan ik.

In verband daarmee hoop ik niet onbescheiden te zijn door hier het volgende korte curriculum vitae te geven. In 1879 werd ~~mijn~~ door Prof. Fürbringer ^{daar} gevraagd om ~~bij het vertrek~~ in plaats van ~~Dr. Weber~~ Utrecht waar die te Utrecht tot ~~assist~~ lector benoemd was, ~~assisten~~ bij hem assistent te worden in de Anatomie.

In datzelfde jaar Ik nam dat aan en werd Welk aan

In 1881 werd ik ~~door~~ op voordracht van Prof. F. ~~voorgedragen~~ benoemd tot leraar in de anatomie van de mensch en de dieren aan de Rijks Normaalschool van Teekenonderwijzers en de Rijksschool voor kunstnijverheid waarvoor men hem zelf gevraagd had. Mede leraren aan die inrichting waren onder andere de bekende architect Cuypers en de [??] Versluys. De laatste betrekking, waardoor ik ook [?reden] jaar met Prof. A. Pierson, Prof. Alberdinck Thijm en Versluys werd in eene examencommissie voor een Prix de Rome aan de Academie van Beeldende Kunsten. De betrekking aan genoemde kunstschoolen bekleedde ik jarenlang tegelijk met die aan de anatomie [??] tot mijn vertrek naar Indië. ~~Bij de anatomie te Amsterdam bleef ik tot hetzelfde [??] gedurende 7 jaren~~

In 1885 werd mij het lectoraat aangeboden te Utrecht dat ik ~~meermalen~~ weigerde. Daarop hebben bijgaande brieven betrekking. In 1886 werd ik benoemd tot lector te Amsterdam en nam als zodanig gedurende een half jaar het geheele ~~ambt van Dr~~ onderwijs en de directie ~~van~~ der Anatomie, wegens bij buitenlandsch verlof wegens ziekte van Prof. F. waar.

~~Ten slotte over~~ Mijne vooruitzichten op het oogenblik van mijn vertrek naar Indië zullen U ^{waarschijnlijk} zeker bekend zijn. Ik zelf en anderen verwachten dat ik na het vertrek van Prof. F. zou (wegens voortdurend [?bijven] van het Hollandse klimaat) niet lang meer kon uitblijven zijn opvolger zou worden. Werkelijk is Prof. F. in 1888 naar Jena vertrokken.

[transposed in the margin:] Treub

Geneesk. Dienst
overvloed van officier. Gen. (Schucking Kool) overigens kan nooit een te kort dan een tijdelijk van enkele maanden aantal [?dienaben?]

Wetenschappelijke geschriften heb ik bij al die door al overmaat van ambt. werk niet zoo veel kunnen afwerken als wel mijn wensch was.

Veel onderzocht ~~heb~~ ^{en zoo ben ik er in geslaagd [??] wel en het is mij o.a. gelukt} vergelijkend anatomisch de homologie aan te toonen van het Thyreoid der vertebraten met de 3 en 4 kieuwboog der visschen, welke vondst ik ook gepubliceerd heb in een werk van Prof. [?].

~~Ook leverde ik~~ Ook publiceerde Prof. Weber over dat onderwerp eene ^{niet onbelan} ~~bijdrage~~ [??] tot de anatomie der walvisschen ^{dat ik geloof niet onbelangrijk te zijn.]}

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-0000033-506]

Payakumbuh, 1.X.1888

Highly esteemed Sir,[Verbeek]

for your willing and interested letter of 28 September I thank you heartily. I consider it an honour that a man who knows the geology and palaeontology of the Dutch Indies the best thinks me worthy of his interference and interest and I will take it as a stimulus to continue on the route I've chosen.

To the chief of the medical services Mr van Lokhorst I have sent a preliminary report of my findings up to now. It is his wish to quickly inform the government about my findings and no doubt these will be sent to you as their counsellor to look at and judge.

The respective remains, thousands by now, I have found after a month of work in the [???cave] *Ngalou lida ajer* in the coal limestone located south of Situju batu, (south south-west of Fort de Kock in your Atlas) and it is [MM774C-0000033-507]

certainly a happy coincidence that I made an important find so soon where better men than me have been looking in vain. There can be no doubt that the objects found are truly fossil, as is apparent from the high level of calcification that the bones have undergone as well as from their position. However I will not yet hazard an opinion about their true age and consider it more careful to await further research before I do so. As now the first objects have been found there is no baseless hope that the numerous caves here [abrupt ending of draft letter]

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-0000033- 506]

Pajakombo, 1.X.[18]88.

HoogEdelGestrenge Heer,

voor uw welwillend en belangstellend schrijven van den 28ste Sept. jl zeg ik u hartelijk dank. Ik reken het mij tot eene eer dat de man die de geologie en paleontologie van Nederlands Indië het beste kent, mijnebemoeiing en zijne belangstelling waardig acht en dat is mij eene aansporing te meer op den ingeslagen weg voort te gaan. Aan den chef van de geneeskundige dienst den heer v. Lokhorst heb ik een voorlopig rapport ingediend over mijne bevindingen tot nog toe. Het is namelijk de wens van [ZH???] snel mijne bevindingen de regering in kennis te stellen en ongetwijfeld zal [?die] dit aan u als haar raadsman ter inzage en beoordeling overgeven. De bedoelde overblijfselen, die thans reeds bij duizenden tellen, heb ik na een maand werken aangetroffen in de [?zongen?] *Ngalou lida ajer* in de kolenkalk ten zuiden van Sitoedjoe batoe, ZWZ (bew Fort De Kock van uwen atlas) en het is

[MM774C-0000033- 507]

zeker een gelukkig toeval te noemen dat, waar wel bekwamer mannen dan ik tevergeefs gezocht hadden, ik zo spoedig reeds eene belangrijke vondst deed. Dat de gevonden voorwerpen echt fossiel zijn daaraan valt niet te twijfelen, zowel blijkt dit uit den hooge graad van verkalking waarin de beenderen zijn overgegaan als uit hunne ligging. Ik waag het evenwel nog niet eene meening te uiten omtrent hunne juiste oudheid en acht het voorzigtiger daarvoor de uitkomsten van het verdere onderzoek af te wachten. Nu echter eenmaal de eerste voorwerpen gevonden zijn is de hoop zeker niet ongegrond dat de hier zo talrijke grotten [abrupt ending of draft letter]

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000007-402]

Weltevreden, 3 October 1888

Amice,

Colonel Lokhorst will answer you himself and from that it will become apparent that to get leave you only need to ask for it, [???if you can find some other officer of health to take your place???]for that day.

The colonel will also write to you to apply yourself to him directly if you have any further requests, which is just as easy. I further do advise you that at any time you make use of that

[MM774C-000007-403]

do not make your interest known to me as I have other channels there to my disposal that not everybody has.

Also you have been requested to send in a report about your preliminary results, in order to provoke the government to give you an assignment that will allow you to exclusively work on your research in the future.

Do not forget to urge in time that your financial interests should not be at stake. Point out that you have to keep a double house and negotiate except for free transport of you and your and goods at least an extra allowance of *f* 250 a month on top of your usual wages and other allowances.

I've already brought this point forward but I'm not sure they've taken this well.

In any case a total income of *f* 600 and month would not be too much.

I do congratulate you on your magnificent preliminary results.

Greetings to you and your wife

yours truly

[??]Kool

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000007-402]

Weltevreden, 3 Oct. 88

Amice,

De kolonel Lokhorst zou u zelf antwoorden en daaruit zal U blijken dat ge het verlof slechts hebt aan te vragen om het te krijgen, den [????? ?????? en de Off???? te Padang genegen is om zich zowel [?????] voor den [?????] dag detachieren.

Verder zou de Kol. U schrijven over de [ma?] U den verzoek direct tot ZHEdG te wenden wanneer ge iets te verzoeken hebt, dat is wel zoo gemakkelijk. [?????????] raad ik U aan telkens wanneer ge daarvan gebruik maakt

[MM774C-000007-403]

mij niet Uwe belangen bekend te maken daar ik daar enkele kanalen tot beschikking heb die niet ieder [? ten dienste staan?].

Ook is U verzocht een rapport omtrent de resultaten Uwer voorlopige onderzoekingen in te dienen, om naar aanleiding daarvan bij het gouvernement te provoceren dat gij een opdracht krijgt krachtens welke ge u in des vervolgen uitsluitend daar mee kunt bezighouden.

Verzuim niet er bijtijds op aan te dringen dat Uwe financieele belangen niet te zeer komen te lijden. Wijs op uwe dubbele huishouding en beding behalve vrije transportmiddelen of transportkosten minstens eene toelage van *f* 250 's maands boven Uwe vast tractement en overige [?nuttige inkomsten].

Ik heb daarop reeds aangedrongen doch weet niet of dat in goede aarde is gevallen.

In ieder geval is een [?gezamenlijk] inkomen van *f* 600 's maands niets te veel.

Ik feliciteer u met Uwe, aanvankelijk schitterende resultaten.

Met Uwe vrouw gegroet

van

[??] Kool

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000033-509]

Padang 6 October 1888.

Dear Mr Dubois!

I have received your letter of 10 September in good order and whilst I was still feeling reasonably well; at that point, however, my situation was already deteriorating, a week after my stomach and belly were worrying me again and I again needed to take treatment. Soon the doctor proposed to go before the committee, as he deemed medical furlough to Europe necessary, in his opinion my liver was the cause of my continuous aching state.

Commander Oosterhof shared this view and so a week ago I was in front of the

[MM774C-000033-510]

medical committee, who all agreed that furlough to the Netherlands was necessary on grounds of chronic liver failure.

Since then I have become somewhat better, stomach and belly have improved so I feel reasonably well given the circumstances: I do, however, feel that the real cause is deeper and true healing can only be expected from a furlough to the Netherlands.

I'm thinking about leaving on 6 November with the steamship Zeeland.

I was pleased to hear that your research lately has brought you not unimportant results, with that good start I wish you luck, may all your finds keep increasing in importance.

When you wish for a few months of leave, a request to that purpose is likely to be permitted, but I think that by the temporary stay of your colleague Pollak at Payakumbuh that is likely to be for some months, you're better off than with leave, he will probably have no objections in doing most of the work leaving you the liberty to do your work.

I think that for the good cause, you are working for, it would be good, in say three or four months, to openly point at the results you've gathered and thereby underline the necessity to continue in the given direction.

If you can do that in a convincing way, then

[MM774C-000033-511]

I have no doubt they will grant you at least six months of leave with keeping your normal activity income, as they have allowed for Friebig: I know for certain that both the Chef of the medical service as general Haga have taken an interest in the results of your work so you are likely to get support from those directions.

I wish you the best of success with your work and will always take pleasure in hearing that you are well

Our polite greetings to your spouse

Believe me to be pleased to be
your servant

EKL de Reve

This is the last letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000033-509]

Padang 6 Oct 1888.

Waarde Heer Dubois!

Uw schrijven dd 10 Sept. ontving ik in orde en toen nog in redelijken welstand: mijn toestand was echter toen reeds achter uitgaande, een week daarna begonnen maag en buik mij opnieuw te verontrusten en moest ik mij opnieuw onder behandeling stellen. Spoedig deed [?????] mij het voorstel om voor de commissie te gaan, daar hij verlof naar Europa noodzakelijk oordeelde, z.i. Was de lever de oorzaak van mijn voortdurend ziekelijke toestand.

De overste Oosterhof deelde die zienswijze en zo kwam ik nu een week geleden voor de

[MM774C-000033-510]

geneeskundige commissie, die eenparig een verlof naar Nederland noodzakelijk oordeelde op grond van slepend leverlijden.

Sedert ben ik weer wat opgeknapt, maag en buik zijn weer beterende zoo dat ik mijne naar omstandigheden redelijk wel gevoel: ik voel echter dat de kwaal dieper zit en dat afdoende beterschap slechts van een verlof naar Nederland te wachten is.

Den 6^{den} Nov. a.s. denk ik te vertrekken met het s.s. Zeeland.

Met genoegen vernam ik dat Uwe onderzoekingen in den laatsten tijd niet onbelangrijke resultaten hebben opgeleverd, met dien aanvankelijken goeden uitslag wensch ik U geluk, mogen Uwe vondsten steeds in belangrijkheid blijven toenemen.

Wanneer U een paar maanden verlof wensch, dan zal dat op aanvragen wel worden toegestaan, maar ik meen dat gij door het tijdelijk verblijf van Uwe collega Polak te Paya-Combo, dat vermoedelijk wel een paar maanden duren zal beter geholpen zijt dan met verlof, deze zal er vermoedelijk wel niets op tegen hebben den dienst grotendeels voor U te doen en U vrijheid voor Uw werk te laten.

Ik geloof dat het voor de goede zaak, waarvoor U werkt, goed zou zijn, over een drietal of viertal maanden eens openlijk te wijzen op de bereikte resultaten en zoo de noodzakelijkheid aan te om in de aangevangen richting voort te gaan.

Wanneer gij dat op overtuigende wijze kunt doen, dan

[MM774C-000033-511]

twijfel ik er niet aan of men zal U op aanvraag zeker 6 maanden verlof met behoud van activiteitsinkomsten geven, even als men dat met Friebig heeft gedaan: ik weet zeker dat zoowel de Chef v/d Geneeskundige dienst als de generaal Haga in de resultaten van Uw werk belangstellenden en dat U dus van dien kanten op hulp en steun kunt rekenen.

Ik wensch U het beste succes op Uwen arbeid en zal steeds met genoegen vernemen dat het u goed gaat.

Onze beleefde groeten aan Uwe echtgenoot.

Geloof mij gaarne
Uw dienaar

EKL de Reve

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000012-265]

the State botanical Gardens Buitenzorg (Java) 10 October 1888

Noble and very learned Sir Heer

I do sir have to make you my apologies for not answering your one but previous letter. Your letter from October I received yesterday evening. An extraordinary amount of writing and correspondence make that I cannot answer as soon as I would wish to.

Your second letter makes my task easier. I had just also wanted to advise you to not ask for leave as yet; it's prudent to be careful. If you again have

[MM774C-000012-266]

obtained important results, there will be opportunity and cause to see what can be done.

That these important results will not fail to come up, I doubt as little as you do. A few months ago I already, as president of the Committee for nature research in our colonies, brought up your research in our meeting and subsequently contacted the Chief of the Medical Service. I had a long and extensive talk with Colonel van Lokhorst about the scientific importance of the success of your plan. I am very pleased to learn from your writing that this meeting has not been without result. You can always fully count on my warm interest both as a person and as the president of the Committee.

Allow me to yet again to advise you to be careful with your contact with the official world; nice and easy does it! The matter is so important that it would be a shame if it were to falter through some rash steps that would diminish the sympathies that have been raised for your research.

Please do excuse these remarks. They spring up out of true interest.

I will always be willing

[MM774C-000012-267]

to counsel and advise you, and remain with the highest esteem

your willing servant

M. Treub

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000012-265]

'SLANDS-PLANTENTUIN Buitenzorg (Java) 10 October 1888

Weledelzeergel. Heer

Ik heb U mr mijne excuses te maken dat ik Uw voorlaatste schrijven nog niet beantwoord had. Uwe brief van een Oktober kreeg ik gisteren avond. Buitengewoon veel schrijverij en correspondentie maken [??], dat ik niet zoo spoedig kan antwoorden als ik zelf wel wensch.

Uw tweede brief maakt mij de zaak gemakkelijk. Juist had ook ik U willen aanraden nu nog geen verlof te vragen; het is zaak voorzichtig te zijn. Hebt U opnieuw belangrijke

[MM774C-000012-266]

resultaten verkregen, zoo is er gelegenheid en aanleiding te zien wat men dan gedaan kan krijgen.

Dat die belangrijke resultaten niet zullen uitblijven, betwijfel ik evenmin als U. Reeds een paar maanden geleden heb ik, als president van het Comité voor natuuronderzoek onzer koloniën Uwe onderzoekingen in onze vergadering ter sprake gebracht en mij daarna tot den Chef van den Geneeskundigen Dienst gewend. Over het groote wetenschappelijke belang met het welslagen van Uwe plan verbonden, heb ik een langdurig onderhoud met kolonel Lokhorst gehad. Het is mij bijzonder aangenaam uit Uw schrijven te vernemen dat dit onderhoud niet zonder uitslag is gebleven. Op warme belangstelling kunt U bij mij als persoon en als president van het Comité steeds ten volle rekenen.

Ik veroorloof mij U nogmaals den raad te geven met de officieele wereld voorzichtig om te springen; zachtjes aan dan breekt de lijn niet! De zaak is zoo belangrijk dat het jammer zou zijn door een of anderen wat te snel een stap iets te bederven, en de voor Uw onderzoek opgewekte sympathieën te doen minderen.

Wil mij vooral deze opmerkingen niet kwalijk nemen. Zij vloeien uitsluitend voort uit ware belangstelling.

Steeds blijf ik bereid u

[MM774C-000012-267]

met raad en daad van dienst te zijn, en verblijf met de meeste hoogachting

Uwe dw. dr.

M. Treub

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000050-037]

which are valued much [as evidence of fossil status], and their orientation is consistent with it.

Currently the work here was continued and the earth was removed up to a maximum depth of 4 m. The wealth of fossils – predominantly molars – did not diminish. Bones cropped up only rarely, but it also became clearer and clearer what the cause of that was. Almost all bones and many roots of teeth had been gnawed on, even to such extent that of many teeth only the crowns had remained whilst of some pipe bones only a very small piece like a bead had remained. One could clearly recognise on the roots of the teeth as well as on the bones the parallel traces of the incisors of a large rodent. The suspicion was obvious that as in British India, also here porcupines were the culprits of this vandal's work. Their incisors and molars—the first largely still having their peculiar orange colour—were found in great amounts, from which it is apparent that these animals in earlier days, probably earlier than those from which the other remains originate, have lived in the cave in great numbers and have dug through the soil. Experiments whereby a living porcupine was offered bones resulted in completely analogous results, thereby delivering the final convincing proof that porcupines had been the destructors of the bones here. At a short distance of Ngalau lida ajer is the Ngalau goendja (porcupine cave), in which even now innumerable traces of these animals are proof of their quite recent stay.

At about 2 m depth below the original surface layers of a sand-like soil (with numerous shimmers) were found. To what extent this consists of pumice-tuff I did not yet have time to examine. Below this sand-like layer of ±60 cm thickness, which in any case points to flowing water, there is another brownish clay similar to the one above that. Teeth and bones are also present in these deeper layers.

At 3 m depth we found in the back wall of the cave a ± 80 cm wide opening which, as well as the hallway of which this was the start, was completely filled with earth. After this had been removed, up to a depth of 4 m below the original level, one got into the mentioned small hallway, which after it extended 2 m further in the direction of the inner cave turned into a similar but only partly filled up hallway more to the left and upwards.

In the latter we found many teeth, amongst which two beautiful, completely intact elephant molars, lying on top of the soil; others were excavated. With some difficulty now, this long hallway which is going down strongly, was followed for some 10 m, until it widened into a room, which though spacious, was almost filled up to the ceiling. The air supply was here so insufficient that our candles did not want to burn any more so for the time being further research had to be ceased. Before reaching this room another interesting fact could be observed. Of two little stalactite columns the surfaces turned to each other had been like buffed and polished, as like in the English hyena caves must have happened by numerous passing by and grinding of large animals, which in earlier times, when the 4 m thick layer of soil had not yet been deposited, therewith closing the entrance, must have lived in the cave.

The large gathering of bones, predominantly teeth, pointing to thousands of animals, most of which large or even very large species, cannot be otherwise explained than that they are the remains of quarry which has been dragged in for many, long years by large predators, which have lived in this cave. Finding polished dripstone shapes is a surprising confirmation of that. What predators these must have been, I do not yet dare to decide. Some teeth of tigers have been found as well as of a small type of bear but I do not think it is yet justifiable to decide that these have been the former inhabitants who brought in their quarry.

Although the work, on which there has been insufficient supervision, has only progressed depressingly slowly, already thousands of teeth and very many fragments of bone have been found. An accurate list of species I will have to postpone until later, but I can't already establish the presence of a number of species:

Simia, probably *Simia satyrus*, the orang-utan. There are, however, large differences amongst the remains found. Some teeth are gigantic, larger than ever known of the largest orang-utans, others, although originating from an old animal, are only mediocre in size. Also the shape varies much,
Hylobates, likely of more than one species,
Semnopithecus,
Macacus,
Cercocebus,
Felis, of a tiger and maybe also of a smaller species,
Elephas, probably two species,
Rhinoceros,
Tapirus,
Sus, probably more than one species,
Bos or *Bubalus*,
Cervus, probably distinguishable species,
other ruminants,
Hystrix,
other rodents.

Although before establishing well-founded conclusions with regard to the right time and the condition of the land, when all these animals were living here, it would be good to await further results, one can, however, already assume that their presence implies the existence of enormous forests, which are currently completely absent.

In particular the numerous presence of orang-utan, of which we now have already dug up about 600 teeth, point to completely different circumstances than are currently here. As this animal exclusively seems to live in swampy jungles one has to assume that these were formerly here in the vicinity of the cave and it cannot but be that the whole flat of Payakumbuh, which is now built-up and densely populated must have been covered with one forest.

The orang-utan is currently in Sumatra only known from the swampy forests of Tapanulie and Aceh, but its large distribution on Borneo and its presence in north-west India during the Pliocene, already raised the suspicion that the distribution of this species in earlier times must have been much wider. These finds are now a pleasing confirmation of that. Should it moreover turn out that truly amongst the species found, next to the common orang-utan, there are also remains of related species, this would herewith become a fact of higher significance. I allow myself to also in this respect refer to my earlier mentioned essay.

Although about these and other fossils still little can be said with certainty, the suspicion will yet not be unfounded that amongst the species that are still living today, also some extinct or new species will be found.

[MM774C-000050-039 left]

In any case it has now been proven that there are truly fossils to be found in the caves of the Dutch Indies. With limited means one [of them] has now been examined, albeit only partially, and was shown to be relatively richer than most of the known bone caves.

A preliminary research of other caves learned that its content originates from a very old time. At 200 m distance of the *Ngalau lida ajer* and at the same height in the same mountain lies the earlier already mentioned *Ngalau goendja*. In a beautiful chamber of this cave I had an incision made in the soil that forms the floor of it. In it at a depth of 75 cm a rather horizontal layer of pumice tuff of 80-90 cm thickness was found, under which there was a reddish-brown clay similar to that which currently forms the surface.

In the same mountain slightly below the top at about 300 m height above the valley lies a natural pit of ±15 m depth. This pit widens below to a beautiful cave and in the corner of this cave, almost directly below the surface of a very thin layer of clay, a layer of pumice tuff of about ½ m thickness was found.

This pumice tuff, which must have been deposited here in a time when the terrain was completely different with regard to heights and, one can assume, as DuPont did for the Belgian caves that these layers have been deposited here at the same time as those outside, and therefore these pumice-tuff-layers must be as old as for instance those present in the Payakumbuh-valley, which Verbeek presumes to have a diluvial character.

From these facts one can, not without reason, hope that a research on a larger scale of the caves that are so immensely abundant in the Padang Highlands of which I was only granted to visit a few, may bring forth more shining results than cave research has delivered anywhere else in the world.

Payakumbuh, 15 October 1888

Eug Dubois.

[MM774C-000050-037]

waaraan steeds groot gewicht wordt gehecht; hunne ligging is daarmede in overeenstemming.

Thans werd het werk hier voortgezet en de aarde tot op eene maximum diepte van 4 M verwijderd. De rijkdom aan fosiliën – voornamelijk kiezen – verminderde niet. Beenderen bleven even spaarzaam en fragmentsgewijze voorkomen, maar het werd ook duidelijker en duidelijker waaraan dit was toe te schrijven. Bijna alle beenderen en zeer vele tandwortels waren beknagd, zoodanig zelfs, dat van vele tanden alleen de kroon ~~was overgebleven~~ en dat van sommige pijpbeenderen slechts een zeer klein stuk bij wijze van kraal was overgebleven. Duidelijk kon men zowel aan de tandwortels als aan de beenderen de dubbele sporen herkennen der snijtanden van een groot knaagdier. Het vermoeden lag nabij, dat evenals in Britsch-Indië, ook hier stekelvarkens de oorzaak waren geweest van dit vandalenwerk. Hunne snijtanden en kiezen – de eersten grootendeels nog voorzien van hun eigenaardige oranje kleur werden bij menigte gevonden, waaruit blijkt dat deze dieren in grooten getalen in een jongeren tijd waarschijnlijk dan die waaruit de andere overblijfselen zijn, in de grot geleefd en den grot doorwoelt hebben. Proeven waarbij aan een gevangen levend stekelvarken beenderen werden voorgelegd en waarbij volkomen analoge resultaten verkregen werden, leverden eindelijk het afdoend bewijs dat door stekelvarkens de oorspronkelijk aanwezige beenderen kunnen zijn vernield. Op geringe afstand van de Ngalau lida ajer ligt de Ngalau goedja (stekelvarkengrot), ~~waaruit deze dieren zich thans wel sehijnen te hebben teruggetrokken~~, maar waarin nog ontelbare sporen dezer knaagdieren hun vrij recent verblijf aldaar aantoonen.

Op ongeveer 2 M. diepte beneden de oorspronkelijke oppervlakten werden lagen van eene zandachtige aarde (met talrijke glimmerplaatjes) aangetroffen. In hoeverre deze uit puimsteentuf bestaat heb ik nog geen gelegenheid gehad te onderzoeken. Onder deze zandachtige laag van ±60 cm dikte, die in ieder geval wijst op een waterstroom, ligt weer een dergelijke bruinachtige klei als ook daarboven zich bevindt. Tand en beenderen komen ook in deze diepere lagen voor.

Op 3 M diepte werd in den achterwand der grot eene ± 80 cm breede opening aangetroffen ~~welke~~ evenals de gang waarvan zij het begin is, geheel met aarde gevuld ~~was~~. Na verwijdering van deze, tot op eene diepte van 4 M. beneden het oorspronkelijke niveau, geraakte men in bedoelde smalle gang, welke na zich 2 m ver in de richting der binnengrot te hebben voortgezet in een dergelijke, maar slechts gedeeltelijk met aarde opgevulde gang meer links omhoog.

In dezen laatsten werden vele tanden, onder andere twee prachtige, geheel gave olifantskiezen, boven op de aarde liggen aangetroffen; andere werden uitgegraven. Met eenige moeite werd nu deze lange gang, die bovendien tamelijk sterk daalt, kruipend nog een tiental meters vervolgd, totdat hij zich verwijde in eene weliswaar in de vlakte afmeting ruime, maar bijna tot aan het gewelf opgevulde kamer. Hier was de luchttoevoer zoo onvoldoende dat onze kaarsen niet meer branden wilden, waardoor voorloopig van een verder onderzoek moest worden afgezien. Voordat men deze kamer bereikte kon nog een interessant ~~verschijnsel~~^{feit} worden waargenomen. Van twee kleine stalaktiet zuiltjes ~~waren~~^{wenden} de naar elkander gekeerde oppervlakten als het ware afgeslepen en gepolijst bevonden, wat evenals in de engelsche hyena-grotten wel zal veroorzaakt zijn door het ontelbare malen doorkruipen en langs schuren van groote dieren, welke in vroegere tijden, toen de 4 M. Dikke aardlaag nog niet was afgezet en daardoor de toegang gesloten, de grot moeten bewoond hebben.

De groote opeenhoping van beenderen, voornamelijk tanden, die op duizenden dieren wijst, de meesten van groote of zelfs zeer groote soort, kan niet wel anders verklaard worden dan dat zij de resten zijn van den gedurende lange jaren naar binnen gesleept een buit van groote roofdieren, welke voorheen in de grot huisten. Het vinden der gepolijste druipsteenvormingen ^{zijn}^{is} nu daarvoor een verrassende bevestiging. Welke die roofdieren geweest zijn, waag ik thans nog niet uit te maken. Er zijn enkele tanden gevonden van tijgers en van eene kleine beerensoort maar ik ~~waag het nog~~^{moen} daarom nog niet het recht te hebben aan te nemen dat zij ook de vroegere bewoners zijn geweest en den buit hebben binnengesleept.

Ofschoon het werk, waarop zeer onvoldoende toezicht werd gehouden, slechts bedroevend langzaam vorderende, werden toch reeds eenige duizenden tanden en zeer veel fragmenten van beenderen gevonden. Een nauwkeurige opgave der soorten moet ik thans nog tot een latere behandeling uitstellen, maar kan toch reeds de aanwezigheid van de volgende geslachten constateeren:

Simia, waarschijnlijk *Simia satyrus*, de orang-oean. Er bestond evenwel nogal verschil tusschen de gevonden overblijfselen onderling. Sommige tanden zijn reusachtig groot, groeter dan van de grootsten ooit bekend geworden orang-oean, anderen, hoewel van een oud dier afkomstig, zijn slechts middelmatig van grootte. Ook de vorm varieert zeer,

Hylobates, waarschijnlijk van meer dan eene soort,

Semnopithecus,

Macacus,

Cercocebus,

Felis, van den tijger en misschien nog van eene kleinere Felis-soort,

Elephas, waarschijnlijk twee soorten,

Rhinoceros,

Tapirus,

Sus, waarschijnlijk meer dan eene soort,

Bos of *Bubalus*,

Cervus, waarschijnlijk onderscheiden soorten

andere herkauwers,

Hystrix,

andere knaagdieren.

Ofschoon men vóór het maken van gegronde gevolgtrekkingen ten opzichten van den juist een tijd en den toestand van het land, toen al deze dieren ~~in de streek~~^{hier} leefden, goed ^{zal} doen verdere resultaten af te wachten, kan men toch reeds aannemen, dat hunne aanwezigheid het bestaan van ontzaglijke wouden vooronderstelt, welke thans volkomen ontbreken.

Voornamelijk toont de talrijke aanwezigheid van den orang-oean, waarvan thans reeds een 600-tal tanden werden opgegraven, ~~op~~ geheel andere toestanden aan dan thans bestaan. Daar dit dier toch uitsluitend schijnt te kunnen leven in moerassige oerwouden moet men het ^{vroeger} bestaan daarvan ^{in de nabijheid van} ~~dicht bij~~ de grot aannemen en het kan niet anders of de geheele vlakte van Pajakombo, ~~die~~ thans volkomen bebouwd en dicht bevolkt ~~is~~, moet toen nog ^{met} één bosch bedekt zijn geweest.

De orang-oean kent men thans op Sumatra alleen uit de moerassige wouden van Tapanoelie en Atjeh, maar zijne sterke verspreiding op Borneo en zijn voorkomen in Voor-Indië reeds in pliocenen tijd, deden reeds vermoeden, dat de woonplaats van deze diersoort in vroegeren tijd een veel ruimere was. Daarvoor is deze vondst nu een verblijdende bevestiging. Mocht het bovendien blijken, dat er werkelijk onder de gevonden voorwerpen, behalve van den gewonen orang-oean, nog van verwante soorten overblijfselen zijn, zoo zou hiermede een feit van hooge betekenis gegeven zijn. Ik ~~verwijs~~^{veroorloof mij ook} in dat opzicht naar mijn boven genoemd opstel te verwijzen.

Hoewel over deze en over de andere fossielen nog weinig met zekerheid kan gezegd worden, zal het vermoeden toch niet ongegrond zijn, dat er behalve thans nog levende soorten, ook ^{enkele} uitgestorven of nieuwe soorten onder zullen worden aangetroffen.

[MM774C-000050-039 left]

In ieder geval is nu het bewijs geleverd , dat er werkelijk fossielen in grotten van Nederlandsch Indië te vinden zijn. Met gebrekkige hulpmiddelen is er thans ééne, en nog maar gedeeltelijk, onderzocht en deze toonde zich ^{relatief} rijker dan de meeste bekende beenderengrotten.

Een voorloopig onderzoek van andere grotten leerde dat haar inhoud uit zeer ouden tijd dateert. Op 200 M. afstand van de *Ngalau lida ajer* en op gelijke hoogte ligt in hetzelfde gebergte de boven reeds genoemde *Ngalau goendja*. In eene fraaie kamer dezer grot liet ik in de aarde die den bodem ervan vormt, eene insnijding maken. Daarbij werd op 75 cM diepte eene tamelijk wel horizontale laag puimsteentuf van 80-90 cM dikte aangetroffen, waaronder een~~zelfde~~^{dergelijke} roodbruine klei zich bevond als daarboven de oppervlakkige laag vormt.

In hetzelfde gebergte ligt even beneden den top op een 300 M. hoogte boven het dal een natuurlijke put van ±15 M. diepte. Deze put verwijt zich beneden tot eene prachtige grot en in een hoek dezer grot werd, bijna direct onder de oppervlakte van eene zeer dunne kleilaag, eene laag puimsteentuf van ruim ½ M. dikte aangetroffen.

Deze puimsteentuf, moet ~~hier~~ afgezet zijn in een tijd toen het terrein nog geheel andere hoogteverhoudingen aanbood en, mag men hier, evenals Dupont dat deed voor de Belgische grotten, aannemen dat de lagen in dezelfde tijd werden afgezet als daarbuiten, zoo moeten de puimsteentuflagen ook even oud zijn als die bijv. in de Pajakombo-vallei, aan welke Verbeek een diluviale karakter toekent.

Uitgaande van al deze feiten mag men niet zonder grond hopen van een onderzoek op groeter schaal der in de Padangsche Bovenlanden zoo ontzaglijk talrijke grotten waarvan het mij slechts enkele gegund was te bezoeken, schitterender resultaten te verkrijgen dan misschien ergens ter wereld grottenonderzoek heeft opgeleverd.

Pajakombo, 15 Oktober 1888

Eug Dubois.

Click here to return to the content page

[MM774C-000006-152]

Dear Doctor, your interesting messages has given me great pleasure. I wish you continued success with your work. I have made a deal with the engineer Delprat at Fort de Kock that he will supply you with everything you need. I trust you will already have received everything; if not, do go and knock on his door.

With us everything is well. Do receive with your wife our best wishes and believe me ever to be
yours truly
IJzerman

Padang 21 October 1888

[MM774C-000006-152]

missing scans – this is backside of card dated 28-x-1888

Waarde Dokter, Uwe belangwekkende mededeelingen hebben mij ~~and~~ ^{groot} genoegen gedaan. Ik wensch U verder het meeste succes op Uw arbeid. Met den ingenieur Delprat te Fort de Kock heb ik afgesproken, dat hij U van het noodige zou voorzien. Ik vertrouw dan ook dat dit reeds in Uw bezit zal zijn gekomen; zoo niet, wil dan even bij hem aankloppen.

Het gaat ons allen goed. Ontvang met Mevrouw onze beste groeten en geloof mij
steeds
t à v
IJzerman

Padang 21/10 88.

3

Waarde Dokter, Uwe belangwekkende mededeelingen hebben mij [???] groot^e genoegen gedaan. Ik wensch U verder het meeste succes op Uw arbeid. Met den ingenieur Delprat te Fort de Kock heb ik afgesproken, dat hij U van het noodige zou voorzien. Ik vertrouw dan ook dat dit reeds in Uw bezit zal zijn gekomen; zoo niet, wil dan even bij hem aankloppen.

Het gaat ons allen goed. Ontvang met Mevrouw onze beste groeten en geloof mij
steeds
t à v
IJzerman

Padang 21/10 88.

[Click here to return to the content page](#)

[Next](#) letter with this correspondent
[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000009-281]

Military Medical Service
Sumatra's west coast
N° 1035

Padang, 25 October 1888

Missive dd. 1 October 1888 N° 68.

In answer to your aforementioned writing I have the honour to inform your noble Sir on behalf of the Chief of the medical service that should at a later stage your studies require such, a request for leave can be submitted that will receive a positive reply.

The Directing Officer of health 1° class at Sumatra's west coast

W.G. Oosterhoff

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000009-281]

Militair geneeskundige dienst
Sumatra's westkust
N° 1035

Padang, den 25 October 1888

Missive dd. 1 October 1888 N° 68.

In antwoord op bovenstaand schrijven heb ik de eer UW.E.G. namens den Chef over den geneeskundigen dienst mede te delen dat U, wanneer dit later voor Uwe studiën nog noodig is, een verlof kunt aanvragen welk verzoek gunstig zal worden ondersteund.

De Dirig:Off:v.gezondh:1^okl. ter Sum: westkust

W.G. Oosterhoff

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000011-348]

Batavia 29 October 1888,
Koningsplein

Very esteemed Mr Dubois!

I have sent you a small chest with the books you wished for by the Dutch Indies Steamship company and their agents in Padang, being:

G.e. 5. Owen. Odontography. Vol I Text

Vol II Atlas

E. 57. Samml. des Reichs Museums zu Leiden

Bd IV Heft 1 and 2

E 142^a. Memoirs of the Geological Survey of India. Paleontologica Indica.

Ser X Vol I and II bound

Vol III (Part 2-6) in separate issues

Alas Part I of Vol III is missing.

I have already written to get them to send it, and I will, as soon as it arrives

[MM774C-000011-349]

send it to you by mail. I would like to request that you do not keep the Odontography of Owen for too long a time, as it is also regularly being used here.

If you don't hear anything soon of the agents in Padang, please do contact them, and let them know which way you like the chest to be sent to you.

I'm happy to keep helping you by sending you literature. Please let me know what the easiest way is to get it to you.

With my best wishes and assurance of my high esteem

your willing servant

C.Ph. Sluiter.

I also like to express my thanks for the reprint you have sent me earlier.

[Next](#) letter with this correspondent

[MM774C-000011-348]

Batavia 29 Oct. 1888,
Koningsplein

Zeer geachte Heer Dubois!

Per N.I. Stoomvaart Maatschappij zond ik aan Uw adres door de tusschenkomst der Agenten dier M^dte Padang een Kistje met de door U gewenschte boeken namelijk:

G.e. 5. Owen. Odontography. Vol I Text

Vol II Atlas

E. 57. Samml. des Reichs Museums zu Leiden

Bd IV Heft 1 und 2

E 142^a. Memoirs of the Geological Survey of India. Paleontologica Indica.

Ser X Vol I en II gebonden

Vol III (Part 2-6) in afleveringen

Helaas ontbreekt Part I van Vol III.

Ik heb geschreven om dit na te zenden, en zal het, als ik het ontvang u

[MM774C-000011-349]

per post toezenden. Ik zou u wel gaarne verzoeken de Odontography van Owen niet al te lang te willen aanhouden, daar die ook hier nu en dan geraadpleegd wordt.

Zoo gij niet spoedig iets van de Agenten te Padang hoort, wilt dan s.v.p. daar navraag doen, en opgeven op welke wijze het kistje u kan toegezonden worden.

Gaarne zal ik u ook verder bij het toezenden van literatuur behulpzaam zijn. Wilt mij dan opgeven s.v.p. hoe op de gemakkelijkste wijze u een en ander toe te zenden is.

Met de beste groeten en de verzekering mijner hoogachting

Uwdwdr

C.Ph. Sluiter.

Ik zeg u tevens dank voor de mij in der tijd door u toegezonden separaat afdruk.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-0000012-402]

Buitenzorg 30 October 1888.

Esteemed mister Dubois,

I received your letter. If your ms is send to me for advice I will give it my strongest recommendation.

You can count on this.

Esteemingly greeting,

yours truly,

RDM Verbeek

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-0000012- 402]

Buitenzorg 30 Oct [18]88.

Geachte heer Dubois,

Uw brief ontvangen. Als Uw stuk bij mij om advies komt zal ik het ten allersterksten ondersteunen. U kunt hier op rekenen.

Achtend en groetend,

tt

RDM Verbeek

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000006-313 right]

STATE MUSEUM OF NATURAL HISTORY.

Leyden, 2 November 1888.

Amice,

I have received your letter dated thirteen September on 22 October.

Before I could answer you, their first had to be a meeting in Amsterdam, about your interest and your wishes. But more about that later.

Congratulations with your rapid transfer and no less with the quick and unexpected success of your excavations!

That was extraordinarily lucky, as it is known from that kind of research in

[MM774C-000006-314]

Europe that one can open up dozens of caves before finding anything: and you are successful at the very first! So I doubt the conclusion would be that almost all caves in Sumatra be worthwhile or you have been very lucky. It seems to me that the first proposition is the most likely as our Archipelago has been, even more than it is now, a land of huge catastrophes, which also becomes clear, from the peculiar distribution of the animals that are alive today. I brought your interest to the attention of the committee for natural history research: a society has been founded for that purpose in this spring and does have members in the Indies, being the misters Treub, Burck and Sluijter, all in Batavia. From the latter we have heard that your leave has been extended. The committee will continue to work in your interest. Professor Martin and Professor Kan will contact the Minister of Colonies to raise money on your behalf. I am telling you this in confidence. So I do think now that everything that could have been done is being done!

With regard to your request for books, I do need to point out first that all books of any significance on paleontological matters are tremendously expensive and

[MM774C-000006-315 left]

the acquisition thereof is only for men like the late Job, having a great number of cattle, or rich societies or libraries. You can deduce from this that neither the Leyden library nor Professor Martin has everything that he should have: so it is therefore out of the question of us supplying you in the Indies with books. The best you can do about this is again contact Mr Treub directly. Will you be keeping what you collect? I would advise you, as the necessary books and material for comparison will be lacking anyway, to send all to professor Martin. He can either work on it or keep it for you, until you can work on it yourself, according to what you agree with him about that.

Here all is well. Many kind greetings from all in my household. Greet your dear wife and believe me to be ever interested and dedicated F.A.Jentink

in particular look out for *Lepus netscheri* and [*Pithecheir melanovus*], the rat with red hair and opposable thumbs on his hind feet. I will give 25 guilders for every exemplar [z.i.g.???

Next letter with this correspondent

Previous letter with this correspondent

[MM774C-000006-313 right]

's Rijks Museum van Natuurlijke Historie

Leiden, den 2 November 1888.

Amice,

uw brief d.d. 13/9 ontving ik 20/10.

Voordat ik u kon antwoorden, moest er eerst nog eene vergadering gehouden worden in Amsterdam, waar uwe belangen en wenschen besproken zouden worden. Dáárover nu straks nader.

Hartelijk geluk gewenscht met uwe spoedige overplaatsing en niet minder met het snelle en ongewachte succes van uwe excavaties!

Dat is wel eene bijzondere tref, daar het bekend is uit dergelijke onderzoekingen in

[MM774C-000006-314]

Europa, dat men tientallen van grotten kan openen alvorens iets te vinden: en gij hebt succes bij de eerste! Dus is de conclusie geoorloofd, dat of bijna alle hollen in Sumatra zullen moeite lonend zijn ofwel gij hebt het fameus getroffen. Mij dunkt, dat de eerste veronderstelling de meeste kans voor zich heeft, daar onze archipel vroeger nog meer dan thans een veel bewogen terrein, een land van reusachtige catastrofes geweest is, wat ook blijkt uit de zonderlinge verspreiding der thans levende dieren. Uwe belangen zijn voor mij opgedragen aan de commissie voor natuurkundig onderzoek: Eene dergelijke vereeniging is het voorjaar opgericht en heeft ook leden in Indië, t.w. de Heeren Treub, Burck en Sluijter allen te Batavia. Door laatstgenoemden weten wij thans ook dat uw verlof verlengd is. Die commissie zal verder in uw belang werkzaam zijn. Prof. Martin en Prof. Kan zullen zich tot den Minister v. Koloniën begeven om gelden voor u te krijgen. Dit laatste zij u sub rosa medegedeeld. Ik denk dus, dat er nu alles gedaan zal worden wat er kan gedaan worden!

Wat u verzoek omtrent boeken aangaat, moet ik u primo loco dat alle boeken van beteekenis op Palaeontologische gebied geweldig duur zijn en

[MM774C-000006-315 left]

de aanschaf daarvan alleen weggelegd is voor mannen gelijk wijlen Job, hebbende vele runderen, ofwel voor rijke vereenigingen of Bibliotheeken. Hieruit volgt dat de Leidsche Bibliotheek en evenmin Prof. Martin behoorlijk alles heeft wat er behoorde te zijn: en er dus geen sprake van kan zijn om u in Indië vanwege ons van boeken te voorzien. Gij doet het best met u hierover ook weder rechtstreeks met den Heer Treub te verstaan. Behoudt gij het verzamelde? Ik zoude u raden, daar t' u toch aan de noodige boeken en vergelijkingsmateriaal zal ontbreken, om alles maar aan professor Martin te zenden. Hij kan het dan bewerken ofwel voor u bewaren, tot gij t' zelve komt bewerken, naar gij met hem overeenkomt.

Hier alles wel. Vele hartelijke groeten van alle huisgenoten. Groet vrouwlief en geloof mij steeds uw belangstellende en zeer toegenegen F.A.Jentink

Werk vooral steeds aan *Lepus netscheri* en [*Pithecheir melanovus*], de rat met rood haar en grijpduimen aan achterpoten. Ik geef 25 gulden voor elk exemplaar [z.i.g.???

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000009-282]

Padang 3 November 1888

Dear Mr Dubois.

Because of the plans I had, to go for an inspection trip to the interior sooner, I have not yet written to thank you for sending me your brochure. However now many other duties have prevented me to go I have found a few moments to sincerely thank and I hope that your efforts will be rewarded with the best results.-I would be much obliged to receive word from you, if the results remain as positive as they have been.

[MM774C-000009-283]

I think that by the end of the month I will have opportunity to break out and then I would gladly acquaint myself with your work.

Written in haste, with my compliments I remain
your willing servant
Oosterhoff

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000009-282]

Padang 3 November 1888

Geachte Heer Dubois.

Met het oog dat ik van plan ben geweest reeds eerder naar den binnenlanden te gaan tot het houden eener inspectie heb ik u niet geschreven om u mijnen dank te betuigen voor den toezending Uwer brochure. Nu ik echter door den vele drukten verhinderd ben geworden aan mijn voornemen gevolg te geven. Nu kan ik met [? langen machtens U van ???????] mijnen hartelijken dank te betuigen & hoop ik dat U den besten resultaten van Uwe moeite moogt genieten.- Ik houd mij zeer aanbevolen wanneer de resultaten zoo gunstig zijn, daarover eenig bericht te mogen ontvangen.

[MM774C-000009-283]

Ik denk wel dat ik nu bij het einde dezer maand eens uit kan breken & dan wil ik mij gaarne eens overtuigen van Uwe werkzaamheden.

In haast deze [m??????] regels & onder aanbieding mijner complimenten gaarne
Uwdwdr
Oosterhoff

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000005-177]

Copy

Buitenzorg 6 November 1888

N° 2104

As ordered, I have the honour to notify your very noble severe Sir that the Government was pleased to read in the letter from the Army Commander and the Chief of the Department of War in the Dutch Indies, about amongst other things the assistance given by the Civil Service of the West coast of Sumatra to the Officer of Health 2nd Class MEFT Dubois to do paleontological research and the government would now be pleased, if that were to continue

the 1st Governmental Secretary

Sweerts

To the Governor of Sumatra's West coast

[Next](#) letter with this correspondent

[MM774C-000005-177]

Afschrift

Buitenzorg 6.XI 88

N° 2104

Ingevolge bekomen last, heb ik de eer UHoogEdGestr. mede te deelen, dat de Regeering met genoegen kennis genomen heeft van een schrijven van den Commandant van het Leger en Chef van het Departement van oorlog in Nederlandsch Indië, waaruit oa. blijkt van de hulp, aan den officier van Gezondheid der 2de Klasse MEFT Dubois bij zijne palaeontologische onderzoekingen vanwege het bestuur ter Westkust van Sumatra verstrekt en het thans aangenaam zal zijn, indien daarmede wordt voortgegaan

De 1ste Gouvernements Secretaris

Sweerts

Aan den Gouverneur van Sumatra's Westkust

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000012-403]

Buitenzorg, 7 November 1888.

Esteemed Mr Dubois,

word has just reached me that in a marble quarry in Kediri bones and a skull have been found; the skull got broken in the excavation, but a jaw with four molars (teeth?) is still present. The fossils will be transferred to the Natural Society of Batavia. I have requested Sluiter to send them to you as soon as he has done his preliminary research, as it seems to me that it should be of the highest importance to you to be able to compare the Javan with the Sumatran bones. Also I wanted to enable you to act as the specialist

[MM774C-000012- 404]

for recognition and description of all Indonesian fossil bones, and to do so you have to receive them all.

However, I advise you to immediately write to the board of the Royal Natural Society in Weltevreden, mentioning that you have heard the above from me and I to you it would be of the highest importance to compare those bones with the once you have found, and therefore urgently request that you may receive these bones, be it temporarily, for research.

I have still not seen anything yet of your report to Colonel van Lokhorst.

Many greetings by yours RDM Verbeek

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000012- 403]

Buitenzorg 7 Nov [18]88.

Waarde Heer Dubois,

Zooeven bericht ontvangen dat in een marmergroeve in het Kediri'sche beenderen en een schedel gevonden zijn; de schedel is bij het uitgraven gebroken, maar een kaak met 4 kiezen (tanden?) is er nog. De fossiele zullen overgedragen worden aan de Nat. Vereen. te Batavia. Ik heb Sluiter verzocht om als hij ze zelf voorlopig heeft onderzocht ze aan U te zenden, want het komt mij voor dat het voor U van het hoogste belang moet wezen om deze Javaansche met de Sumatraansche beenderen te kunnen vergelijken. Ook wilde ik U ervan in staat stellen, om als specia-

[MM774C-000012- 404]

liteit voor de bepaling en beschrijving van alle Indische fossiele beenderen te kunnen optreden, en daartoe moet U alles ontvangen. Ik raad U echter aan om dadelijk een brief te schrijven aan de Directie der Kon. Nat. Vereen. te Weltevreden, meldende dat U het bovenstaande van mij gehoord hebt en dat het voor U van het hoogste belang is deze beenderen te kunnen vergelijken met de door U gevondene, en daarvoor dringend verzoekt deze beenderen, zij het ook tijdelijk, te mogen ontvangen en onderzoeken.

Van uw rapport aan Colonel van Lokhorst nog steeds niets gezien.

Vele groeten van uw [???] RDM Verbeek

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000012-203]

Utrecht 7 November 1888

Dear Eugène and Anna,

Let me first start with congratulating you with the birth of little Jean. I hope you both will have the pleasure of seeing him grow up to be a useful member of society. I hope you will become wise and leave it at this. For a long time I've wanted to write you and I must apologise for postponing it for such a long time. It is so discouraging to write something up and realise it will only be read after six weeks or longer, it's not easy to set one's mind to it. I will promise now though that I will improve my ways in future.

A few days ago I have received your brochure and immediately read it with interest. I hope by now that you will be given opportunity to do your research and I trust soon to hear about your discoveries. I will also soon send you a few of my 'literary fruits'. I did not know that the postal charges for printed work to the Indies were so low. As you probably will know already they have appointed Rosenberg from [?Dorpat] as anatomist in Utrecht and Ruge from Heidelberg in Amsterdam. I thought that you would have applied for the job. [?Spronek] spoke on the occasion of his installation as professor about the immortality in nature. The emeritus Professor Donders was married on October 4th to Mrs Bramina Hubrecht from The Hague, 33 years old, to great amazement of the whole world. She was the one who painted his picture for the festivities last year and on the day of his marriage he was indisposed.

[MM774C-000012-204]

Julius has been appointed successor to Buys Ballot.-

In the month July I have participated as delegate for the Netherlands to the International Congress on tuberculosis in man and animal in Paris. All countries with the exception of Germany were represented. I have had ten delightful days there. Emanating from this Congress I have been commissioned by the French to write a report on one of the points we treated being an International Sanitary Service that I will have to present at an International Veterinary Congress that will be held in September 1889 in Paris. So I will have to travel to the metropolis again next year. As you know the international exhibition will also be that year.

Alphonse has slowly improved in spite of the expectations of medics [?Frey?] and V. He suffered from pneumonia and an abscess in his left lung. He will not recover to become what he was, but with some precautions he will manage to scrape on for a few more years. About half of March next they will leave the 'Kroon'. It has not been decided yet where they go. The 'Kroon' has also not yet been released. Who knows, maybe Alphonse might end up with Gerard.

Menna has, as you might know, been in the 'Kroon' for almost all of the summer. I have spent the summer holidays with Sophie and the kids in Scharm and we have been to Eisden several times. The cherries were not very good this year. I've eaten your portion and you are too far off to send a cherry pie.

The matter of the Henkeput has given cause to a lot of writing between Depuydt and Ubaghs. The last one still thinks it has great historical value and is convinced that the Eburones used it to fabricate their silex weaponry at the time the Romans invaded.-The man is not a little pedantic and quite rude as his latest brochure shows.

[?Duijsens] has one of these days applied for the subordinate job of second judge at the slaughterhouse in Amsterdam. It is a job for which usually young people are being appointed and also now have been appointed that have just left school. I do not understand the reasons for this. I met him in Eisden in August and he seemed to have some [troubles?]. Probably some family matter is here at play. How can it be possible to live off 1200 guilders in Amsterdam.

How are things, did you get your hands yet on some medicinal plant that would be worthwhile to experiment on? Should you find something like that I'd be much obliged to get it from you.

The children are doing fine. The little boy firmly started walking, talking and also starts to sing. Agnes is already quite the little girl

[MM774C-000012-205]

and joins us when we go walking and is excited about St Nicolaas coming. The boy is growing extremely strong and thick. Sophie is ever well-to-do. I'm not sure, but I suspect that it could be wrong again. If my suspicion is correct, then it will happen in the month July. Gerardien has promised us during the holidays to visit us for a few days in Utrecht at St Nicolaas. I hope she will be coming. We will remind her to her promise these days.

When you receive my letter it will be close to the New Year. I take the opportunity to wish you both prosperity and blessings in 89 and to Eugène in particular lots of success for his research.

Receive our cordial greetings. We recommend ourselves to hear news from you

yours truly

[MJPM]

you will soon receive the printed works I promised you.

[Next](#) letter with this correspondent

[MM774C-000012-203]

Utrecht 7 November 1888

Waarde Eugène en Anna,

In de eerste plaats onze hartelijke felicitaties met de geboorte van den kleinen Jean. Ik hoop dat hij tot uw beider genoegen nog opgroeien tot een nuttig lid in de maatschappij. Ik hoop dat gij nu verstandig zult worden en het hierbij laat. Reeds lang heb ik u willen schrijven en moet thans mijn excuses maken dat ik zoo lang uitgesteld heb. Daar is zoiets ontmoedigen's in wanneer men gaat schrijven en men denkt dat dit pas na zes weken of nog langer zal gelezen worden, men komt er niet zoo gemakkelijk toe. Ik beloof nu evenwel, dat ik mij voor de toekomst zal beteren.

Voor een paar dagen heb ik Uwe brochure ontvangen en onmiddellijk met belangstelling gelezen. Ik hoop dat men u thans reeds in de gelegenheid zult gesteld hebben om onderzoekingen te doen en vertrouwd dan weldra van Uwe ontdekkingen iets naders te vernemen. Ook ik zal u deze dagen enkele mijner pennenvruchten toezenden. Ik wist niet dat het port voor drukwerk naar Indië zoo weinig bedraagt.

Zooals gij waarschijnlijk reeds zult weten is te Utrecht als anatoom benoemd Rosenberg uit [?Dorpat] en te Amsterdam Ruge uit Heidelberg. Ik had nog geloof dat gij zoudt gesolliciteerd hebben. [?Spronek] heeft bij het aanvaarden van zijn Prof. over de onsterfelijkheid in de natuur gesproken. De oud-hoogleraar Donders is op 4 October gehuwd met Mej. Bramina Hubrecht uit Den Haag, 33 jaren oud, tot groote verbazing der hele wereld. Zij heeft bij gelegenheid van zijn feest 't vorig jaar zijn portret geschilderd op den dag van zijn huwelijk was hij ongesteld.

[MM774C-000012-204]

Julius is hier als opvolger benoemd van Buys Ballot.-

In de maand Juli heb ik als afgevaardigde voor Nederland deelgenomen aan een Internationaal Congres over tuberculose bij mensch en dieren gehouden te Parijs. Alle landen uitgezonderd Duitschland waren vertegenwoordigd. Ik heb er een tiental aangename dagen doorgebracht. Als uitvloeisel van dit Congres heb ik van Fransche zijde ene opdracht gekregen om over een internationaal Veeartsenijkundig C. te houden in September 1889 te Parijs een rapport uit te brengen over een der punten van behandeling, namelijk un service [?sanitaire] international. Ik zal dan ook toekomend jaar weer naar de wereldstad moeten reizen. Zooals gij weet heeft dan ook de internationale tentoonstelling plaats.

Alphonse is tegen de verwachting der bij de medici [?Frey?] en V. langzamerhand gebeterd. Hij heeft aan pneumonie geleden met abcesvorming in de linker long. Hij zal niet meer worden wat hij was, maar kan toch nog met enige voorzorgen in acht te nemen enkele jaren voortsukkel. Half Maart a.s. zullen zij de Kroon verlaten. Waar zij heengaan is nog niet bepaald. Ook de Kroon is tot hieraan niet verpacht. Wie weet of Alphonse niet bij Gerard terecht komt.

Menna is, zoo als gij wellicht weet bijna den heelen zomer in de Kroon geweest. Ik heb met Sophie en de kinderen de groote vakantie in Scharm doorgebracht en zijn ook een paar malen in Eisden geweest. De kersen waren niet fameus dit jaar. Ik heb ze maar in Uwe plaats geëten maar het was te ver om u ene kersenvlaai te zenden.

De kwestie van de Henkeput heeft aanleiding gegeven tot heel wat geschrijf tusschen Depuydt en Ubaghs. [?Laatste] kent hem nog altijd groote voor historische waarde toe en meent dat de Eburonen bij de invasie der Romeinen daar ter plaatse hunnen vuursteenwapens gefabriceerd hebben.- De man is niet weinig pedant en brutaal zoo als blijkt uit zijne laatste brochure.

[?Duijsens] heeft dezer dagen gesolliciteerd voor ene ondergeschikte betrekking van 2de keurmeester aan het abattoir te Amsterdam. Een betrekking waarin gewoonlijk jongelui benoemd worden en ook nu weer benoemd zijn, die past de school verlaten hebben. Wat hiervoor de reden is kan ik niet begrijpen. Ik trof hem in Augustus te Eisden en hij scheen nog al [?praktijk?] te hebben. Waarschijnlijk is hier eene familiequestie in 't spel. Men kan doch van 1200 guld onmogelijk leven te Amsterdam.

Hoe is het hebt gij niet een of andere medicinale plant kunnen magtig worden waarmede het den moeite waard zou zijn hier te experimenteren? Wanneer gij zoo iets vindt houd ik mij ten zeerste aanbevolen.

De kinderen gaan uitstekend. De kleine jongen loopt nu al flink, praat en begint ook al te zingen. Agnes is al een hele meid ze gaat nu al mee

[MM774C-000012-205]

wandelen en maakt zich al druk over de aanstaande St Nicolaas. De jongen wordt buitengewoon sterk en dik. Sophie is steeds welvarend. Ik weet niet, ik vermoed, dat het wel weer mis zou kunnen zijn. Wanneer mijn vermoeden gegrond is, zou dit van de maand Juli zowat moeten geschieden. Gerardien heeft ons in de vakantie beloofd dat zij met St Nicolaas eenige dagen naar Utrecht zal komen. Ik hoop dat zij [?????] komt. Wij zullen haar dezer dagen nog eens aan hare belofte herinneren.

Als ge mijn brief ontvangt zullen wij zowat nieuwjaar nabij zijn. Ik profiteer van de gelegenheid en wensch u beiden veel heil en zegen in 89 en aan Eugène in 't bijzonder veel succes met zijn onderzoek.

Ontvangt onze hartelijke groeten. Wij bevelen ons aan voor nieuws van Uwen kant

Uwe toegenegen

[MJPM]

Spoedig ontvangt gij de beloofde drukwerken.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000012-268]

Buitenzorg 14 November 1888

Noble and very learned Sir

Your kind letter of the 25th of September does indeed clarify and explain to me your course of action regarding leave. Amidst my many activities I can now only repeat to you again that you can always fully count on me, to do anything that will promote your research. In about fourteen days

[MM774C-000012-269]

I will bring the subject up in our meeting of the “Committee to advance nature research”, seeing which way your research can eventually be judged. These meetings have an entirely confidential character, and therefore nothing but good for your plans will result from it.

With very polite greetings

with high esteem
your willing servant
M Treub

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000012-268]

Buitenzorg 14 November 1888

Weledelzeergel. Heer

Uwe vriendelijke letteren van 25 sept. maken mij inderdaad Uwe handelswijze inzake verlof, duidelijk en verklaarbaar. Te midden van vele bezigheden kan ik U thans alleen nogmaals herhalen, dat U steeds ten volle op mij kunt rekenen, wanneer ik Uw onderzoek op eenigerlei manier bevorderen kan. Over ongeveer 14 dagen zal

[MM774C-000012-269]

ik in onze vergadering van het “Comité ter bevordering van het natuuronderzoek” ter sprake brengen, op welke wijze eventueel Uw onderzoek beoordeeld kan worden. Deze vergaderingen dragen een geheel confidencieel karakter, zoodat uit zulk eene bespreking nooit iets anders dan goed voor uwe plannen kan resulteren.

Met zeer beleefde groeten

Hoogachtend
Uwdwdr
M Treub

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000033-551, draft of essentially the same letter as above but now to Verbeek]

Whereas I have already been doing cave research at Bua for four months I have not sent Your Honour any report, although you not only have continuously shown interest in my work but also supported it with more strength than anybody else. But after I have told you the cause for the long delay of this report I am certain you will understand and forgive my silence. Up to now I have not found what I wished for so furiously, not because the terrain here seems barren but because maybe expectations have been very high and the difficulties have been unexpectedly large. Having come to the Dutch Indies full of hope of achievement, the initial success and even more the large appreciation for my efforts, in particular by knowledgeable people like you, and being now well supported and equipped by the government I was filled with the best of hopes and more than ever enthused and fully intending to use all my powers to make this research succeed. And you yourself, knowing how much one can get attached ones scientific research, will not be amazed that when these great expectations did not come to be — not because of the research itself — this experience made me very sad, in particular, because I felt obliged towards the Government and people like you that have put their trust in me largely because of the expectations I raised, to repay them with a proportional result.

The difficulties I faced were much larger than I could have suspected and on top of that it turned out that I largely overestimated the working ability of the forced labourers.

At first the preliminary examination of the terrain that the controller had recommended to me, and which took a month to do, hardly led to anything. The Malaysians, who look in the caves for gold and potassium nitrate feared that the "Company" was going to compete with them or had other reasons for distrust with the consequence that without guides I could hardly find any suitable cave, although the area is much richer in case than many an area in Europe. Later I did track some and heard afterwards from more than one chief that they had known their existence but kept silent out of fear for the above-mentioned reasons.

I tried now to find as many of them as I could myself and succeeded to some extent and did get some help later from some chiefs after they had renewed encouragement from the controller. But the

[MM774C-000033-552]

finds remained sporadic and I did not succeed in getting a good overview of the existing caves to choose the ones most appropriate. I had to make do with what was there. Beside this the terrain itself also caused great difficulties, not just in finding the caves, but also in getting enough supplies to support the forced labourers which again excluded a number of caves that would have been worthwhile for research but were too far into the jungle. But the largest adversity was caused by my means of research. I had largely overestimated the real working ability of the forced labourers. Without proper overseeing the largest amount of their working capacity remains latent and as I could only be present at one of the three places where we were working at one time, supervision was permanently insufficient and as a result on average half of the forced labourers were doing almost nothing, meaning that after subtracting overseers, cooks, those ill, and the ones that had deserted, only a tiny number of the fifty forced labourers appointed to me were effectively working.

I did not have much luck with the workers from the Engineer Corps either, one of the two was doing excellently but died within a couple of months and the other turned out to be completely useless and was subsequently replaced upon my request by the first engineer officer t.K. For more than one half month now I still have to cope with only one engineer worker. I do feel obliged to say however that both with the replacement as well as before, when my tools had not yet arrived from the Department of Education, Religion and Trade, the engineer Corps were the ones who supported me most and offered me tools willingly. When the inadequate engineer was just replaced and the other one had just died I myself became gravely ill so that

[MM774C-000033-550]

other than the recently arrived engineer for some time there was no European overseeing the work.

I will not bother you any longer with complaints, but it saddens me to see how little has yet been done and I am convinced that because of that, so little has been found. More than once I have felt remorse that I did not follow your advice to come to Java straightaway although there were a number of counterarguments. All the difficulties that I have faced here would certainly not have arisen there and what is leaning on me most is that because of the humble results here the Government might hold back on continuing the research in Java, so the treasures you already know to be there are not to be lifted by me —

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000033-551]

Reeds Ofschoon reeds 4 maanden te Boea met het grottenonderzoek bezig heb ik UHoog nog geen enkele maal, daarover bericht gezonden, terwijl U toch ~~steeds~~ ^{niet alleen steeds} de meeste belangstelling in de zaak getoond hebt, maar haar ook ~~meer~~ ^{krachtiger} dan iemand anders bevordert hebt. ~~Zeker ik gevoel mij ik was dan Wie hier ook Nadat ik de oorzaak van dat lange uitblijven van bericht genoemd te hebben weet ik echter zeker, dat u mijne zwijgen verklaarbaar en vergeeflijk zult vinden. Ik heb hier tot heden niet gevonden, wat ik zoo vurig wenschte, ~~zonder~~ en dat niet doordat het veld hier onvruchtbaar bleek, maar omdat de misschien niet aan de naar verwachting voldoen en de ~~bezwaren~~ ^{moelijkheden} ~~moelijkheden~~ buiten verwachting groot zijn. Vol hoop op welslagen naar Indië gekomen, was ik door het aanvankelijke succes en meer nog door de aan mijn streven in zoo ruime mate ten deel vallende waardering, vooral van zaakkundige ~~van~~ ^{van} mensen als U en ^{nu} ~~eindelijk~~ ^{ook} uitgerust behoorlijk van regeeringswege gesteund, vervuld van de beste hoop en ~~beziel~~ ^{beziel} meer dan ooit beziel met het voornemen ~~mijn~~ ^{???} al mijn krachten in te spannen om het onderzoek te doen slagen. ~~Ik helaas dat heeft niet mogen helpen~~ En ~~kon het dan ver~~ het zal U, die ~~zelf weet~~ ^{weet} hoezeer men zich aan een wetenschappelijk onderzoek hechten kan, ~~zeker~~ niet bevreemden, dat toen ~~mijn~~ ^{die} hoog gespannen verwachtingen niet uitkwamen — niet uit den aard van het onderzoek zelf —~~

door de middelen die te genoeg onvoldoende bleken en de onverwachte moeilijkheden — ik mij geen ~~?????~~ moest gaan gevoelen ^{mij die ervaring treuring stemmen moest}. Vooral, omdat ik gelooj verantwoordelijk ^{verplicht} rekende tegenover de Regeering en menschen als U het in mij gestelde vertrouwen, ten gevolge ^{voor een groot deel een gevolg van} door mij opgewekte verwachtingen, met een evenredig resultaat te beantwoorden.

De ondervonden moeilijkheden waren veel groter dan ik had kunnen vermoeden en het bleek bovendien dat ik het werkvermogen der dwa ~~[dwangarbeiders]~~ ^{ver} overschat had.

Allereerst leverde ~~het mijn~~ ^{de mijn} — ^[?nwe] op aanraden van een controleur in gestelde — voorloopig onderzoek van het terrein, dat een maand duurde, bijna ~~niets op~~ geen uitkomsten. De ~~bevolking~~ ^{bevolking} maleiers die zich uit vele grotten goud ~~zoeken~~ ^{of [????den] [????] andere redenen tot} of salpeter halen vreesden dat de "Companie" hun hierin concurrentie zal gaan aandoen ^{of [????den] [????] andere redenen tot} ^{wantrouwen te hebben}, met dat gevolg dat ik in deze streken, waar men zonder gidsen niet ~~veel~~ ^{veel} ver zoeken kan, bijna geen geschikte grotten vinden kon. ^{Ofschoon U daaraan [????] [?niker?] [????] zijn dan menige andere strek op [????] vele [????] grotten [????] in Europa} Later kwam ik er enkele op het spoor ~~en nu~~ ^{en nu} vernam nu van meer dan een hoofd, dat men het bestaan daarvan wel ~~kende~~ ^{wist} maar erover gezwezen had ^{uit vrees voor} ~~om boven bedoelde~~ ^{vrees}.

~~Toeh~~ ^[?Lang?] Ik trachtte nu zooveel mogelijk zelf te zoeken en slaagde ^{daarin} ook eenigszins en ook ~~kreeg ik~~ ^{verleende mij na aansporing door den controleur} enkele hoofden, daartoe van den controleur uitgenoodigd ~~meer~~ ^{hulp} eenige hulp. Maar toch ~~mocht het~~

[MM774C-000033-552]

bleven de vondsten van sporadisch en mocht het mij niet gelukken ~~een aantal grotten~~ ^{een} overzicht te krijgen ? van de bestaande grotten ~~om~~ ^{om} daar de meest geschikte ~~daarvan~~ ^{daarvan} telkens voor bewerking uit te kiezen. Nu moest ~~ik~~ ^{er} dus maar genomen ^{worden} wat ~~Magazijn van Oorlog voor de hand lag~~ ^{er was}. Daarbij biedt het terrein ~~te wat~~ ^{te} ook buitengewoon groote moeilijkheden aan, niet alleen wat het opsporen der grotten aangaat, maar ook vooral ~~doordat~~ ^{doordat} voor de bezorging van levensbehoeften aan de dwangarbeiders zoodat weder een aantal andere grotten die eenigszins

~~Ordonnatie to verstrekking tegen betaling~~

eene opening waard zouden zijn, om hare ligging ver in de rimboe ~~moesten~~ ^{moesten} ook al ongeschikt waren.

~~De beheerder van opgemelde bewaarplaats verstrekt aan den officier van gezondheid, 2de klasse~~

M.E.F.T. Dubois

~~twee en een halve kilogram buskruit — I~~

~~zegge:~~

~~Nu is het wel iets beter gewo~~

~~ook de mid erger nog~~ Tot grooter tegenspoed nog ~~leveren~~ ^{leveren} gaven de onderzoekingsmiddelen, ~~in het bij~~ ⁱⁿ aanleiding. De reele werkkrachten der dwa had ik ver overschat. Wanneer er geen behoorlijk toezicht is, blijft het grootste gedeelte dier werkkrachten latent en daar ~~dit helaas ik met op de verschillende~~ ^{dit} slechts tegelijk in een der

~~Voor de verstrekking~~

~~De beheerder~~

Voor de ontvangst

De officier van gezondheid, voornoemd

Eug Dubois

grotten, waar gewerkt wordt tegelijk kan zijn kan het toezicht slechts op een van de 3 (nu drie) plaatsen ~~[ge]~~ ^[ge] permanent voldoende is kan men rekenen dat gemiddeld de helft van de dwangarbeiders zoo goed als niets uitvoert, zoodat na aftrek van mandoers, koks en zieken en reeds gedrosten het aantal van 50 dwangarbeiders aan maar een heel klein getalletjes dat bepaald werkt voor zoover er direkt ~~?????~~ ^{???} beantwoordt. Met de genie werklieden heb ik 't ook al niet getroffen; van een der twee voldoet uitmuntend maar sterft na een paar maanden ~~Juni 1889~~, de andere bleek geheel onbruikbaar ~~AFGEGEVEN~~

~~VOOR ORIGINEEL~~

en werd dan ook op mijn verzoek door den eersten Genieofficier t.K. vervangen. Meer dan anderhalve maand lang moet ik mij nu met een Geniewerkman behelpen. Ik acht mij verplicht te zeggen ~~dat ik niet geloof dat dit de~~ ^{dat} schuld is van den ~~??~~ ^{??} steeds zowel bij de bedoelde overplaatsing als daarvoor, dat mij welwillend gereedschappen werden verstrekt, toen die van OEN nog niet waren aangekomen, de meeste hulp van de Genie ontvangen heb. Terwijl de bedoelde Geniewerkman tegelijk met den ~~[?daar?]~~ ^[?daar?] overleden geniewerkman werd ik zelf zwaar ernstig ziek ~~zoodat een tijd~~ en toen deze ^{spoedig daarop stierf} ~~overleden was~~, was ~~behalve~~ ^{behalve} er

[MM774C-000033-550]

~~behalve~~ ^{dat van} den ~~[?pas?]~~ ^[?pas?] aangekomen Geniewerkman ~~wegens~~ ^{wegens} geen europeesch toezicht —

Ik zal U niet verder ^{met} klagen lastigvallen, maar bedroevend was is 't voor mij zeker ~~zoo telkens en~~ ^{telkens} dat er nog zoo weinig gedaan is en ~~daardoor~~, dat is mijn overtuiging nog ~~zoo betrekkelijk~~ ^{zoo} weinig gevonden. Meer dan eens heb ik er ~~opge~~ ^{berouw} over gevoeld niet Uwen raad opgevolgd te hebben en terstond naar Java¹⁷ te komen, ~~niet~~ ^{niet} al was er een en ander tegen. Al de bezwaren die ik hier ontmoet heb zouden daar zeker ~~veel~~ ^{veel} niet bestaan hebben en wat mij nu nog het meeste drukt is, dat ~~door dit voorloopig~~ ^{tot nu toe} geringe ~~?????~~ ^{?????} op ~~de negatieve (dat misschien ook~~ ^{de} Regeering misschien ervan zal terughouden op Java het onderzoek te doen voortzetten, zoodat de schatten die U daar reeds bekend zijn althans niet door mij zullen gelicht worden —

[Click here to return to the content page](#)

¹⁷ the advice to come to Java came from Verbeek, hence he must be the addressee of this draft letter

[MM774C-000007-470]

Solok, 18 November 1888

Dear Doctor

The last mail just brought me the attached letter, which will most certainly please you, as it did me. From it speaks an unambiguous sympathy of the Governor General for your work and therefore much has been won. –

Here all is well. I think

[MM774C-000007-471]

to be back in Padang on Thursday.

Receive with the Mrs my polite greetings.

Ever your willing servant

Kroesen

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000007-470]

Solok, 18 Nov: 88

Waarde Doctor

De laatste post gebracht mij bijg. brief, die U zeker genoeg zal doen, evenals mij. Er blijkt ondubbelzinnig uit van de sympathie van den G.G. voor Uw werk en ook is heel veel gewonnen. –

Hier alles wel. Ik denk

[MM774C-000007-471]

Donderdag weder te Padang te zijn.

Ontvang met Mevrouw mijn beleefden groet.

Steeds Uwdienstwd.

Kroesen

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000012-405]

Buitenzorg, 22 November 1888.

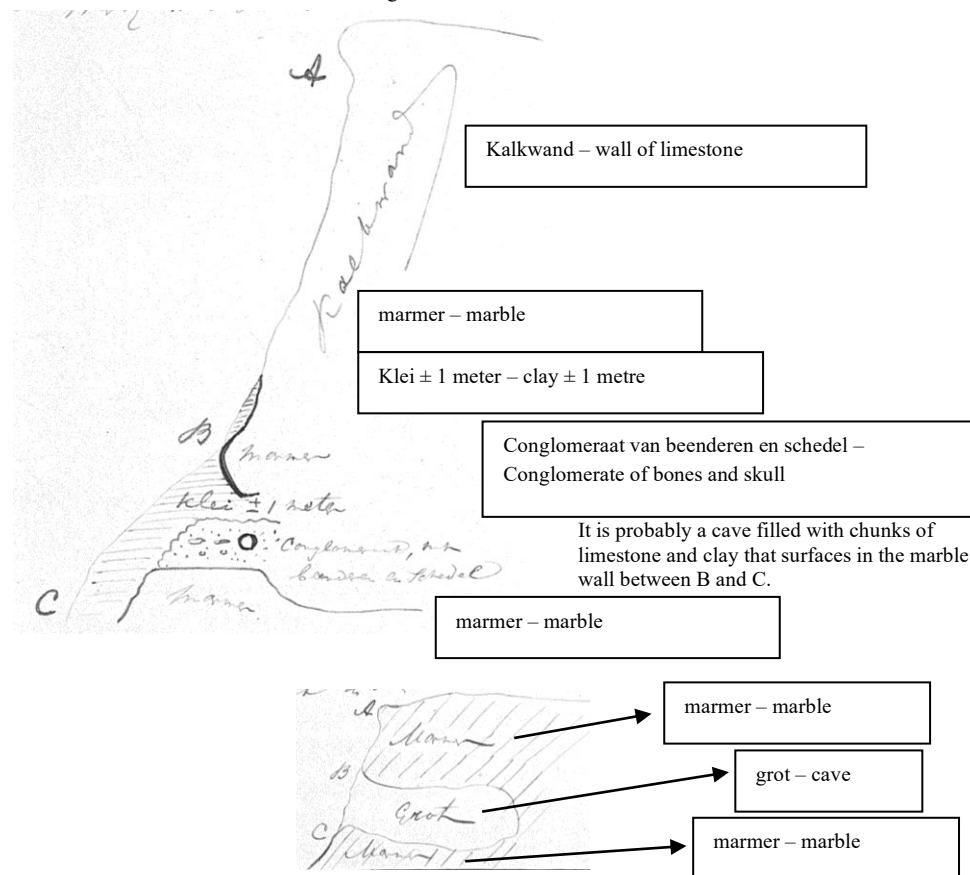
Esteemed Mr Dubois,

I have received your letter of 15 November. The part by the army commander held that you would serve one year *à la suite* with the wage of f250,- at your name, 50 people on the chain gang and two workmen soldiers engineers, as you requested for Sumatra. I supported it most favourably, but advised that you would be given immediately two years of leave, and that you would be summoned to not just examine the caves of Sumatra, but also, subsequently, those of Java, and pointed out that only regular systematic research will do for fruitful science; and further that such research cannot be done by the mining department as that would mean they would have to

[MM774C-000012-406]

miss a mining engineer for years and their number is too few as it is already. I hope this will be helpful. The piece has been sent by me to Batavia on 15 November, and will have reached the government by now. Should I happen to speak to his Excellency in the coming days, I will notify it to him.

The bones of Java have been found in a marble quarry (for the time being a preliminary exploitation) of Mr van Rietschoten near Wadjak (Tulung Agung, residence Kediri). He writes me the following *verbatim*: "When I visited the works on 21 October, I discovered within a conglomerate of little pieces of marble and limy clay bound together the bones and the skull of a human or a humanlike animal; recovering it broke the skull, four molars are still in the jaw. As far as I can see superficially the head is characterised by pronounced cheek bones and a low forehead. Added was the following sketch:

[MM774C-000012-407]

I will go to see the bones as soon as they arrive in Batavia and keep you acquainted as I do.

The plains of Kediri and Madiun are a hundred metres above sea level, and were for the moment considered by us to be diluvial. As the plain of Madiun, however, holds bones, which are probably identical to the ones of the Paliyam, maybe it would be better to consider these plains belonging to the Pliocene formation. Meanwhile I know that in Indonesia people will have difficulty making a sharp distinction between Pliocene and Quaternary, and also in other countries it seems that deciding whether something is Pliocene or quaternary is often very unsure. What is your opinion about that?

After many greetings # RDM Verbeek

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000012-405]

Buitenzorg, 22 Nov [18]88

Waarde Heer Dubois,

Uw brief van 15 Nov. ontving ik. Het stuk van de legerkommandant hield in U 1 jaar *à la suite* voeren, f250,- toelage boven op uw tractement 's naams, 50 kettinggangers en twee werklieden der genie, zoals u gevraagd hebt voor Sumatra. Ik heb het stuk ten allergunstigste ondersteund, maar aangeraden U dadelijk voor minstens 2 jaar verlof te geven, en U op te dragen niet alleen de grotten van Sumatra, maar daarna ook die van Java te onderzoeken en er op gewezen dat alleen een geregeld systematisch onderzoek vruchten voor de wetenschap kan afwerpen; dat verder zulk een onderzoek niet door het Mijnwezen kan geschieden omdat men dan jaren lang een der

[MM774C-000012-406]

mijnningenieurs zou moeten missen en hun aantal daartoe veel te gering is. Ik hoop dat het helpen zal. Het stuk is door mij 15 Nov. naar Batavia verzonden, zal nu wel bij de Regering zijn. Mocht ik eerdaags zijne Excellentie spreken, dan zal ik er ook nog op wijzen.

De beenderen van Java zijn gevonden in de marmergroeve (voorlopig nog een proefontginning) van den Heer van Rietschoten bij Wadjak (Toeloeng Agung, Res. Kediri) Hij schrijft mij letterlijk het volgende: "Toen ik den 24ste October (88) den werkzaamheden bezocht, ontdekte ik in een conglomeraat van kleine marmerstukjes en kalkachtige klei zaamgebonden de beentjes en de schedel van een mensch of menschachtig dier; met het uithalen brak de schedel, 4 kiezen zitten nog in den kaak. Zoover ik oppervlakkig kan zien kenmerkt zich het hoofd door uitstekende jukbeenderen en laag voorhoofd. Hierbij was gevoegd deze schets:

Waarschijnlijk is het dat eene met klei en kalkbrokken opgevulde grot in den marmerswand, die aan de dag uitkomt tussen B en C.

[MM774C-000012-407]

Ik zal de beenderen gaan zien zodra ze te Batavia zijn aangekomen en U nader berichten.

De vlakten van Kediri en Madioen liggen 100 meter boven zee, en zijn door ons voorlopig voor diluviaal gehouden. Daar echer de vlakten van Madioen beenderen bevat, die waarschijnlijk identiek zijn met die van de Patti Ajam, zoo zouden die vlakten wellicht beter tot de pliocene formatie te rekenen zijn. Intussen weet ik dat men in Indië moeite zal hebben plioceen en kwartair scherp te scheiden, en ook in andere landen schijnt de bepaling of iets plioceen dan wel kwartair is, dikwijls zeer onzeker te zijn. Wat is hierover Uwe meening? Na vele groeten # RDM Verbeek

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-0000012-408]

Buitenzorg, 8 December 1888

Esteemed Mr Dubois,

In my last letter I wrote to you that the piece about your research was sent to me for advice, and that I had supported in every way. I have also argued that the research of caves (that is to say the excavation; not the discrimination of bones obviously) could not be done by the mining department as then we would have to miss one of the few mining engineers for years. I hope you will get a reply soon. I have seen the skull of Wadjak at Sluiter's,

[MM774C-0000012-409]

it is truly a human skull with nice molars in it, but alas broken; and completely covered with limestone. Sluiter will send it to you. You can preparate it by dissolving the limestone with diluted hydrochloric acid; we tried it on a small shard, it works excellently, the bone remains and the chalk within the limestone is naturally dissolved. The skull is not broken from back to front but crosswise and Sluiter did not succeed to fit the chunks together. As soon as you have dissolved the matrix, you will probably be able to piece the largest part together; but some parts appear to have been lost in excavation. Whether we are truly dealing with diluvial remains is somewhat unsure. Meanwhile I am very interested in your opinion, the conservation of the bones will also shed light on the matter. Once you have received the decision about your research, please send word about what has been decided (one or two years leave, Sumatra only or also Java, et cetera). I regret not having met you upon your arrival in Indonesia, and now it is probably difficult for you to be officially summoned to Batavia for your work, but maybe that will happen in time and then I hope to see you. Esteemingly greeting I remain # RDM Verbeek

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-0000012-408]

Buitenzorg, 8 Dec. [18]88

Waarde Heer Dubois,

In mijn laatste brief schreef ik U dat het stuk betreffende Uw onderzoek bij mij om advies gezonden was, en dat ik het in alle opzichten gesteund had. Als argument heb ik ook aangehaald dat het onderzoek der grotten (dat wil zeggen de uitgravingen; niet de bepaling der beenderen natuurlijk) onmogelijk door het mijnwezen kon geschieden omdat men dan jarenlang een der weinigen mijningenieurs voor die uitgraving zou moeten missen. Ik hoop nu maar dat U spoedig antwoord krijgt. Ik heb den schedel van Wadjak bij Sluiter gezien,

[MM774C-0000012-409]

het is werkelijk een menschedel met fraaie kiezen er in, maar helaas gebroken; en geheel omkalkt. Sluiter zal hem U zenden. U kunt hem paepareren door de kalk op te lossen met verdund zoutzuur; wij hebben het met een klein scherfje beproefd, het gaat uitstekend, het been blijft over en de kalk wordt natuurlijk opgelost. De schedel is niet van achter naar voor maar dwarsdoor gebroken, en het lukte Sluiter niet, hem uit de brokstukken samen te stellen. Als U al de koek eerst hebt opgelost, zult U waarschijnlijk het grootste gedeelte wel aan elkaar kunnen passen; maar enkele stukken schijnen bij het uitgraven verloren te zijn. Of men hier nu met een werkelijk diluviaal overblijfsel te maken heeft, is enigszins onzeker. Maar volgens de beschrijving der vindplaats komt het mij niet onwaarschijnlijk voor. Intussen houd ik mij zeer voor uw opinie aanbevolen, de wijze van bewaring van de beenderen zal ook wel licht geven. Als U het besluit over Uw onderzoek ontvingt, zend mij dan svp bericht wat er is bepaald (1 of 2 jaar verlof, Sumatra alleen of Java ook, enz.)Het spijt mij dat ik U bij Uwe komst in Indië niet heb ontmoet, en nu zal het waarschijnlijk moeilijk voor U gaan om officieel naar Batavia voor Uw werk te worden opgeroepen, misschien kan dit echter later wel eens gebeuren en dan hoop ik U te zien. Achtdend en groetend blijf ik # RDM Verbeek

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000033-514]

Paja 10.XII 88

Truly Noble and Severe Sir [\[Verbeek\]](#),

Your kind letter of 22 November arrived here whilst I was busy for a couple of days because of which I was unable to send an immediate reply and I therefore beg you to forgive this late response.

Your writing and the great support and interest it implies invoke the need for me to present you my heartfelt gratitude. When men like you support a cause with so much power I am sure it will succeed. I am also very grateful that you will grant me the opportunity

[\[MM774C-000033-515\]](#)

to also continue to work in Java. The discovery in the marble quarry in Kediri, of which you have been so kind to give me an elaborate extensive description and sketch, it seems that also tertiary chalk of Java, when only strong and hard enough will produce cave fossils.

And also of Java a Pliocene (maybe even partially diluvial fauna is known. Even before Prof Martin published his work on the fossils that were collected there in early years, these finds from the "Natuurkundig Tijdschrift" were known to me and extremely interested me as I also suspected a concurrence with the Siwalik fauna, but I dared not think about a possible research in loco as I suspected there would be many more practical objections than digging up caves. The beautiful prospect that you have now laid open to me, gives me reason to hope to sometime be able to gather those treasures too.

I cannot find the words to express my gratitude for your strong support and I will never be able to sufficiently appreciate your help and interest in my course which I will never forget. After polite greetings I remain in the highest esteem your Noble Severe Sirs willing servant

E~~

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000033-514]

HoogWelGestrengeHeer,

Uw vriendelijk schrijven van den 22ste November, ~~ontving ik eerst na mijn naar de grot kwam hier aan gedurende mijne~~ ^{terwijl ik voor een paar dagen bezigheid was voor een paar dagen,} waardoor ik juist de gelegenheid miste U terstond te antwoorden ~~en dat eerst heden HoogEdelGestrengeHeer.~~ ^{Wilt mij daarom HEGH dit mijn late antwoord wel verschoonen.}

Voor dat schrijven en de daaruit ~~in zoo door~~ ^{is het mij eene behoefte u mijn hartelijke dank aan te bieden.} blijkende welwillende gezindheid en groote belangstelling ~~zeg ik zeer~~ ^{heb ik ben ik er zeker van dat zij slagen zal.} heb ik ben ik er zeker van dat zij slagen zal. Ik ben U ook zoo dankbaar, dat U mij in de gelegenheid wilt stellen

[\[MM774C-000033-515\]](#)

~~van Sumatra~~ ^{ook op Java het werk voort te zetten.} Door de vondst in de marmergroeve van het Kedirische, waarvan u zoo goed is geweest nog een zoo uitvoerige ~~medede~~ ^{mogelijke} beschrijving en schets te geven, schijnt ~~[nog maar]~~ ^{teeh} te blijken, dat ook in de tertiaire kalk van Java, wanneer deze slechts hard en vast genoeg zijn geworden ook grotten fossielen te vinden zijn.

En van Java is immers ook een plioceen (~~verg~~ ^{misschien} gedeeltelijk diluviale fauna bekend. ~~Reeds~~ ^{Voordat} ~~Martin~~ ^{Prof. Martin} zijne verhandeling over de [????] vroeger vele jaren daar verzamelde fossielen publiceerde waren mij deze vondsten uit het Natuurkundig Tijdschrift ~~gedeelteijk-reeds~~ ^{reeds} bekend en interesseerden mij buitengewoon, ~~omdat~~ ^{Ook ik reeds dacht vermoedde aan reeds een overeenkomst met de Siwalik fauna, maar aan een eventueel onderzoek in loco durfde waagde ik het nooit te denken, omdat daaraan ik vermoedde meende, dat daaraan nog mij wel meer praktische bezwaren zouden verbonden zijn dan aan het uitgraven van grotten. Door Uw het schoone vooruitzicht, dat U mij thans geopend hebt heb ik zeker bestaat er nu er zeker alle hoop dat ook deze grond voor de hoop ook die schatten te kunnen lichten geeft heb U mij ^{thans} nu gegronde hoop gegeven eenmaal ook die schatten te kunnen lichten.}

Ik kan geen woorden vinden ~~om U mijn dank uit te drukken~~ ^{voor de mij bewezen Uwe de welwillende} ~~hulp U mijnen~~ ^{maar zeker zal kan ik die hulp nooit genoeg op prijs stellen en zal ik Uwe belangstelling in mijnen zaak nooit vergeten. Na beleefde groeten verblijf ik met de meeste hoogachting} ~~ging~~ ^{van U} HoogEdelGestr de dienstw dnr

E~~

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000011-349]
Batavia 21 December 1888.

Very esteemed Sir!

Your letter of 15 November I received some days ago, and I was waiting to answer it, until I had received from Kediri the chest with the aforementioned skull of Mr van Rietschoten from Kediri. I have received it and looked at its contents. This is, however, in very poor condition. The skull is broken in numerous places, and all is encrusted with a large amount of chalk. As this research is completely out of my normal line of work, I'm sure it would be the best, to send you the whole collection, as it is now. I did try a small piece to remove the chalk with diluted hydrochloric acid

[MM774C-000011-350]

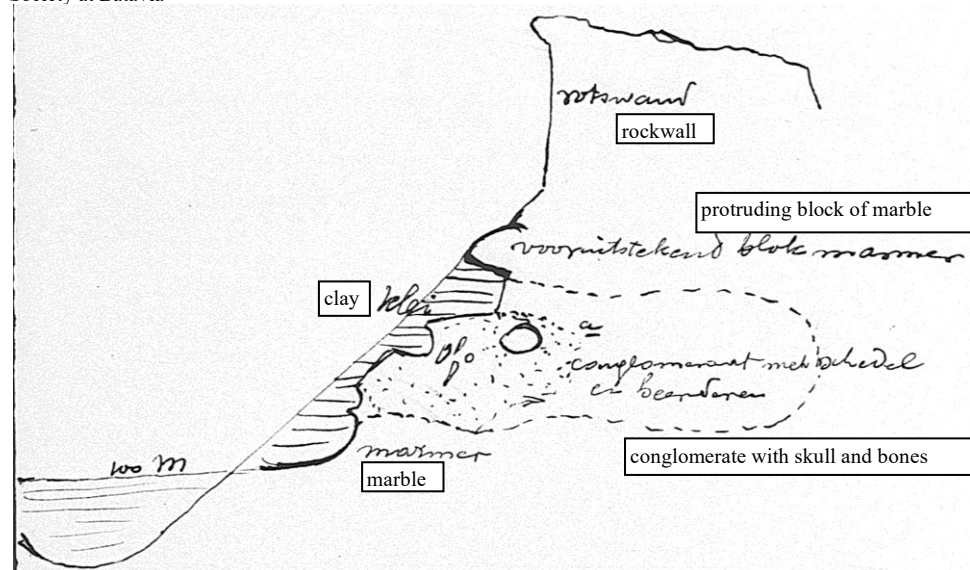
and this succeeded very well. –

Another question is whether the skull is at all fossil. I for myself would doubt this given the state the bones are in, I do, however, have very little knowledge about this. Also the location within the cave makes one doubt about its age. I am herewith sending you the enclosed letter of Mr van Rietschoten, so you can make your own judgement, however, limited it is. I do request to have this letter returned to me in time. – As soon as I have received the bill of lading of the chest, I will send it to you.

I was pleased to hear that your request for a one-year leave will have a good chance of success. I very much hope you will not be disappointed in your expectations. After polite greetings with the highest esteem
your willing servant
C.Ph. Sluiter.

[MM774C-000011-351]

from a letter from Mr v Rietschoten dd. 31 October 1888 to the board of the Royal Natural History Society at Batavia

sketch of Mr (B.A)? Van Rietschoten of the marble quarry in Kediri where the skull was found.

“About 10 paal south of Tulung Agung where mining explorations were being done (marble) at the foot of a rather steep rock I have found whilst leaning with my back against the rock wall at point *a* during my (dHvR.) examinations the fossil bones of a skull of a human or humanoid animal.

Although the skull broke upon excavation four molars are still in its jaw. On superficial examination the skull is characterised by a low forehead and protruding cheek bones.

The top layer underneath which these fossils were found [See other side](#)

[MM774C-000011-352]

, consist of about 1 m of clay, as is also covering the top of the mountain and everywhere it is covering the marble; underneath it is a conglomerate of small marble stones, petrify together with a chalky clay, which all make me think that this was flushed here by the sea. This layer is so solid, and it's difficult to excavate even with crowbars, and that's where the bones were in.”

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000011-349]
Batavia 21 Dec. 1888.

Zeer geachte Heer!

Uw schrijven van 15 Nov ontving ik reeds voor eenige dagen, en ik wachtte daarop te antwoorden, tot ik het kistje met de bewuste schedel van den heer van Rietschoten uit Kediri ontvangen had. Dit heb ik ontvangen en de inhoud bekeken. Deze is evenwel in een zeer treurige toestand. De schedel is in tal van stukken gebroken, en alles is met een enorme kalkafzetting geïncrusteerd. Daar een onderzoek van deze soort geheel buiten mijn gewone werk valt, is het zeker wel het beste, dat ik de geheele collectie, zooals zij daar is aan u zend. Met een klein stukje heb ik geprobeerd de kalk met verdund zoutzuur er af

[MM774C-000011-350]

te krijgen en dit lukt uitstekend. –

Een andere vraag evenwel is of de schedel überhaupt fossil is. Ik voor mij zou dit betwijfelen naar den toestand van het been te oordelen, evenwel heb ik weinig kennis van deze kwestie. Ook de ligging in de grot maakt de ouderdom misschien wat twijfelachtig. Ik zend u hierbij ingesloten den brief van den heer van Rietschoten, dan kunt beter over één en ander oordelen, hoewel tamelijk onvoldoende. Deze briefverzoek ik bij gelegenheid terug te mogen ontvangen. – Zoodra ik cognoscement van het kistje heb, zal ik u dit zenden.

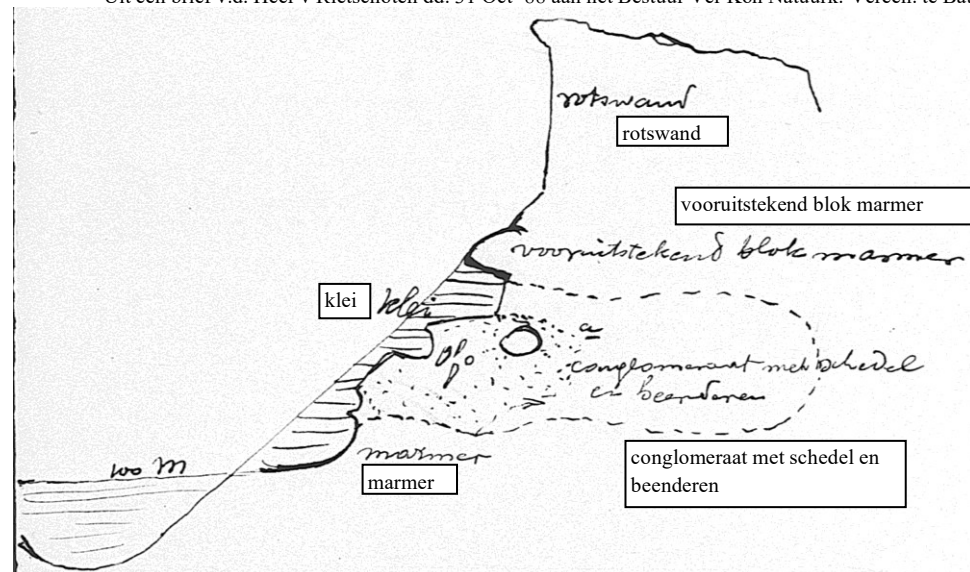
Met genoegen vernam ik, dat Uwe aanvraag om 1 jaar verlof veel kans op slagen heeft. Zeer hoop ik dat gij in Uwe verwachtingen niet teleur gesteld mogen worden. Na beleefde groeten met de meeste achting

Uwdwdr

C.Ph. Sluiter.

[MM774C-000011-351]

Uit een brief v.d. Heer v Rietschoten dd. 31 Oct '88 aan het Bestuur Ver Kon Natuurk. Vereen. te Bat.

schets van den heer (B.A)? Van Rietschoten van de marmergroef waar de schedel in het Kediri'sche gevonden is.

“Ongeveer 10 paal bezuiden Toeloeng Agoeng alwaar mijnbouwkundige opsporingen werden gedaan (marmer) is aan den voet van den aldaar zeer stijlen rotswand in den tegen den rotswand aanleunende rug bij punt *a* door mij (dHvR.) tijdens ik ~~aldaar~~ de vorderingen der werkzaamheden aldaar naging, ontdekt ~~de schedel~~ fossiele beenderen en een schedel van een mensch of menschachtig dier, gevonden.

Alhoewel met het uitgraven de schedel brak zitten vier kiezen nog in de kaak. Een laag voorhoofd en sterk uitstekende jukbeenderen [?karakteriseren?] den schedel, zoo ik oppervlakkig waarnam.

De bovenlaag waaronder deze fossielen ontdekt [Z.O.Z.](#)

[MM774C-000011-352]

worden, bestaat uit plusminus een meter klei, evenals boven op den berg en overal aldaar, deze het marmer bedekt; hieronder zit een conglomeraat van kleine marmersteentjes, verenigd met kalkachtige klei tezamen versteend, één en ander deed mij denken dat dit alles met de zee op en neer had gespoeld. In deze laag die zoo vast is, dat deze met breekijzers moeilijk los te maken is, zaten de beenderen.”

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000042-344]

Extract from the conduct report of the Officer of Health 2nd class M.E.F.T. Dubois for the year 1888

Column 6.

Has yet insufficient knowledge of rules and military laws, both theoretical as practical. Is diligently trying to improve this.

Column I, paragraph, 2.

Given the content of section G the yes in section 10 will as yet be conditional.

Padang 1° January 1889

[Signature]

Directing Officer of Health 1° class

[Next](#) letter with this correspondent

[MM774C-000042-344]

Extract uit de conduite beoordeling van den Officier van Gezondheid 2de klasse M.E.F.T. Dubois voor het jaar 1888

Kolom 6.

Bezit nog onvoldoende kennis van reglementen en militaire wetten, zoowel theoretisch als praktisch. Legt zich met ijver hierop toe.

Kolom I, achterblad, 2 alinea.

Met het oog op den inhoud van rubriek G. moet het ja in rubriek 10 alsnog voorwaardelijk worden gesteld.

Padang den 1° Januari 1889

[Signature]

Dirig. Off v Gez 1° kl

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000012- 413]
Buitenzorg 18 January 1889.

Esteemed mr Dubois.

The case has been waiting for the budget of 89, which has just been published. Obviously this is because expenses have to be divided over several departments which is inevitable over here. I think, with regard to the case that we are good now, but given the Indonesian speed it may take another month. Meanwhile you can be assured that I will do anything to improve or speed up matters. Your leave seems for the time being only to be granted for one year and whether Java stays in, I think yes, but is still undecided.

[MM774C-000012- 414]

What is your opinion about the skull? I'm anxious to hear about that.
Many greetings by
 your willing servant
 RDM Verbeek

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000012-413]
Buitenzorg 18 Jan [18]89.

Waarde Heer Dubois,

De zaak wachtte op de begroting van 89, die nu juist gepubliceerd is. Want de uitgaven moeten natuurlijk op allerlei departementen [?verdeeld?] worden; dat is hier nu eenmaal onvermijdelijk. Ik denk, dat nu de zaak wel loslopen zal, maar met de Indische snelheid kan het nog wel 1 maand duren. Intusschen kunt U verzekerd zijn dat ik alles zal doen om de zaak te bevoordelen en te bespoedigen. Het verlof schijnt voorloopig alleen voor 1 jaar [?geldig?] te worden, of Java er bij blijft denk ik wel, maar is nog niet beslist.

[MM774C-000012-414]

Wat is uw oordeel over den schedel? Ik ben er zeer nieuwsgierig naar.
Vele groeten van
 Uw[?????]dienaar
 RDM Verbeek

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000007-398]

Schuckink Kool

Noble and Severe Sir

Although you have done more for me than anybody else and I have already been busy for about ½ year examining caves I have not yet sent you any report about that.

I would have liked to have seen it some other way, but as I only had misfortune stacked upon hardship leading to relatively few results, the letter would have been full of whining, with which I didn't want to bother you.

Had I known before how little could be done because of the circumstances in this otherwise promising terrain I would have taken up the advice of the Chief engineer Verbeek and would rather have started in Java, where meanwhile finds have been done in several locations. The time here — as I had to find out so bitterly — is not yet ripe for that. The difficulties of the terrain are too large and simply prevent decent research in most ways; the local population highly distrusts the “Kompanie” and fears it's all about getting gold and saltpetre out of their caves and

[MM774C-000007-399]

it is not just uncooperative, but has repeatedly tried to mislead me taking me off the path which led to suffering of all the crew (I myself not excluded) in the damp *rimbu* severely suffering from fever which reduced the working ability of the forced labourers that wasn't very great to start with anyway, to a minimum.

Had I written about this earlier my tone would have been a lot gloomier, but I have slowly learned to accept the inevitable.

It is by no means pleasant to achieve so little with such a large effort, and particularly with the thought in mind what obligations I have to you and others and only a weak consolation that I've yet done my best.

And then there is yet another matter. Although the Government, as the first sentence of the Decision shows, intended to extend the time I was given for this assignment, I now fear that the relative failure of it will stop them from doing so. And that would be a real pity, as according to Mr Verbeek Java, where all these difficulties are non-existent or at least much less so, now looks so promising

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000007-398]

Schuckink Kool

HEGH

Terwijl U meer dan iemand voor mij gedaan hebben ik hier nu min of meer een half jaar hier bezig ben met grottenonderzoekingen heb ik nog geen enkele maal U daarvan bericht gezonden.

Hoe gaarne had ik het anders gewild, maar daar ik slechts tegenspoed op tegenspoed ondervonden heb en daardoor betrekkelijk weinig [??] resultaten verkregen, zou dat bericht in gejammer ontaard zijn, waarmee ik U niet wilde lastigvallen.

Had ik tevoren geweten hoe weinig door omstandigheden in dit overigens zooveel belovende terrein was uit te voeren stellig had ik den raad van den hoofdingenieur Verbeek opgevolgd en op was liever op Java, waar intusschen op verschillende punten vondsten gedaan waren met het onderzoek begonnen. De moei [??????] als deze zijn daarvoor – zooals ik zoo bitter moest ondervinden – nog niet rijp. De moeilijkheden van het terrein zijn al te groot en beletten eenvoudig op de meeste punten een gedegen onderzoek; de bevolking wantrouwt de “Kompanie” in de hoogste mate en vreest dat het deze te doen is om het goud en het salpeter uit Haren grotten en heeft mij daarom herhaaldelijk getracht te mis

[MM774C-000007-399]

is niet alleen niet behulpzaam, maar heeft zelfs herhaaldelijk getracht mij te misleiden en van den weg te brengen eindelijk leed het geheele personeel (ikzelf niet uitgezonderd) sterk v in de vochtige rimboe sterk aan koorts en daardoor werden de werkkrachten der dw.a.¹⁸ die toch al zeer weinig schitterend zijn tot een minimum gereduceerd.

Dat alles zou ik U vroeger op op mij wat somberder toon dan thans bericht hebben, terwijl ik mij nu langzamerhand in het onoverkomelijke heb leeren schikken.

Zeker is het niet [??????] aangenaam met de grootste inspanning zoo weinig te bereiken en vooral met de gedachte steeds voor de geest, welke verplichtingen ik aan U en anderen heb en het is het maar een zwakke troost, dat ik toch mijn best heb gedaan.

Dan is er nog iets anders. Terwijl de Regeering blijkens de aanhef van het Besluit eerst plan scheen te hebben den tijd de mij gegeven opdracht te verlengen vrees ik nu dat haar het betrekkelijk mislukken hier daarvan zal terughouden. En dat zal vooral nu jammer zijn, nu, zooveel volgens de heer Verbeek Java, waar al die moeilijkheden niet of in veel mindere mate bestaan zooveel beloofd

[Click here to return to the content page](#)

¹⁸ dwangarbeiders

[MM774C-000007-404]

Weltevreden, 22 Januari 1889.

Amice,

First please receive my thanks for your good wishes and those of your wife and please accept mine in return. Should I be able to attribute to your success it will always be a pleasure to me. That your continued research did not bring the same magnificent results that crowned your first attempts, should not discourage you too much.

Meanwhile you can be almost sure that the government will agree with the given proposals. What

[MM774C-000007-405]

they are waiting for, I haven't found out, but given the general interest that your work has found in learned circles there can be no doubt that you soon will be allowed to fully attend to your research. Here in the Indies the adage *festina lente*¹⁹ is widely practised, try to make this your own, it will make the waiting less bothersome.

Should the Government under pressure of the anti-revolutionaries seem to have reason to not support this underground revolution, there is still ample chance you will be supported from other sides.

Chief engineer Verbeek, with whom I recently spoke about your interests and who, as you probably know, has in his advice to the government also recommended that your research is to be expanded to include the caves of Java, did not know, although his presence at Buitenzorg allows him to keep continuously appraised, what they are waiting for, but yet did not doubt in the least that you would get the appointment.

My friend D^r. Kloos who with D^r. Treub and some others makes up the board of the

[MM774C-000007-406]

Society for the advancement of natural history research in these areas, is now fully aware of your intentions and will not fail to, if unexpectedly needed, will call on the main board to support you.

So keep courage and be assured, even if you're not always see evidence of it that people are thinking about you here. No doubt the list of caves of the controller of Bua is connected to this. The government will not cut corners and will do nothing without lists. Maybe this list was necessary to calculate your extra expenses for instance based on 10 caves at 3 months a cave makes 30 months. *Enfin*, as long as you get there.

In rereading your latest letter I see that you yourself are in correspondence with Mr Verbeek and that he keeps you completely up-to-date. He is in a better position to do so than I am him being at the mining department and me being at the Department of health.

He also told me about human skull²⁰ found in Java, I thought he had send it to you.

[MM774C-000007-407]

Isn't the assumption that people's trust is going to depend on the results that are to be acquired, not a bit gloomy?

I do admit that for instance there will be people who will regret that you take your own interests at heart first.

Should I hear anything that is of interest to you I will let you know immediately and furthermore, wherever I can, I will not fail to advance your case.

Receive with your wife my best greetings

[??]

Kool

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

¹⁹haste yourself slowly

²⁰this is about the Wadjak skull

[MM774C-000007-404]

Weltevreden, 22 Januari 89.

Amice,

Ontvang in de eerste plaats mijnen dank voor Uwe goede wenschen en die uwer Vrouw en aanvaardt wederkerig de mijne. Mocht ik er iets toe kunnen bijdragen die te verwezenlijken dan zal me zulks steeds ten zeerste aangenaam zijn. Dat ge in Uwe verdere onderzoekingen niet dat schitterende resultaat hebt verkregen, waarmede Uwe eerste pogingen bekroond werden, ontmoedige U niet te zeer.

Intusschen kunt ge U vrij wel houden dat de Regeering met de gedane voorstellen mee zal gaan.

Waarop

[MM774C-000007-405]

het wachten is, heb ik niet kunnen te weten komen, maar met het oog op de algemeene belangstelling die Uwe arbeid in de geleerde kringen mag [?weervinden] lijdt het geen twijfel of ge zult U binnen korten tijd, geheel aan Uwe [????????] kunnen wijden. Hier in Indië vindt het *festina lente* een ruime toepassing, tracht U daarmee een weinig te vereenzelvigen dan zal het wachten U minder [be??????] maken.

Zou de Regeering onder de druk van den antirevolutionairen [????] reden menen te hebben om deze revolutie in den bodem niet te ondersteunen, dan bestaat er toch alle kans voor U om van andere zijde geholpen te worden.

De Hoofding. Verbeek die ik onlangs over Uwe belangen sprak en die, zooals ge waarschijnlijk weet, in zijn advies aan de Regeering heeft aanbevolen om Uw onderzoek ook te doen uitstrekken over de grotten op Java [?wist] niettegenstaande zijn verblijf te Buitenzorg en voortdurende voeling met de [????????] niet aan te geven, waarop het wachten was, doch twijfelde niet het minst aan de te verleenen opdracht.

Mijn vriend D^r. Kloos die met D^r. Treub en eenige anderen eene [?????commissie???

[MM774C-000007-406]

uitmaakt van de vereeniging in Nederland tot bevordering van Natuurkundige onderzoekingen in deze gewesten, is thans volkomen op de hoogte van Uwe streven en zal niet nalaten, zoo onverhoopt noodig, de tussenkomst van het hoofdbestuur in te roepen om u hierin te schragen.

Heb dus goede moed en wees verzekerd, al ontvangt ge daarbij ook telkens de bewijzen niet, dat hier aan U wordt gedacht. Ongetwijfeld staat die grotten-staat van de controleur van Boea met het betrekkelijke voorstel in verband. De Regeering gaat niet over één nacht ijs en doet niets zonder staten. Die opgaaf is misschien noodige om daaruit de tijd Uwer *à la suite* voering te berekenen, bijv. 10 grotten à 3 maanden per grot is 30 maanden. *Enfin*, als U ^{er} maar eenmaal toe komt.

Bij het nalezen van Uwe voor laatste brief zie ik dat ge zelf met de heer Verbeek in correspondentie staat en hij u volkomen op de hoogte houdt. Hij kan dat beter dan ik omdat hij bij het [v???? z?t?] Meer tot het mijnwezen behoren dan tot den geneesk. dienst.

De vondst van een menschen schedel op Java deelde hij me ook mede, ik dacht dat hij U die had toegezonden.

[MM774C-000007-407]

Is de veronderstelling dat het vertrouwen van de menschen afhankelijk zal zijn van de te verkrijgen uitkomsten, niet wat zwartgallig geredeneerd? Ik geef toe dat ^{er} men het zal betreuren u de eerste plaats pour vous même /favorite?/.

Mocht ik wat vernemen dat voor u van belang is te weten dan zal ik me haasten u daarvan te berichten en bovendien, waar ik kan, niet nalaten Uwe zaak bevorderlijk te zijn.

Ontvang met Uwe vrouw mijne beste groet

[??]

Kool

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000009-284]

Padang 2 March 1889

Dear Mr Dubois

Now Mr Pollak of Payakumbuh has left, maybe the time for you has come, to wish for a leave. I therefore have to remind you of the letter of the Chief, in which he says that if a leave is required, a request can be submitted.

Should you consider that the time has not yet come for that please inform me again if it has within a few months.

Pollak has received a certificate to be placed in a cool, fever free climate.-

How is your research going these days, you also have results and other caves or is what are still a hindrance?

There is no news to tell you from here so whilst offering my compliments also to your wife, the family [? Aden] and other families I remain

your willing servant

Oosterhoff

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000009-284]

Padang 2 Maart 1889

Waarde Heer Dubois

Nu de H^r Pollak van Pajakombo vertrokken is komt voor U mogelijk de tijd aan, dat een verlof gewenscht wordt. Ik heb U daarom te herinneren aan de aanschrijving van den Chef, waarin deze zegt dat zoodra een verlof gewenscht wordt, dit kan worden aangevraagd.

Wanneer U de tijd daarvoor nog niet gekomen acht zoude ik daar mede met een paar maanden [??????] in kennis worden gesteld.

Pollak heeft een certificaat van een plaatsing in een koel, koortsvrij klimaat.-

Hoe gaat het tegenwoordig met de onderzoekingen, hebt U in de andere grootten ook resultaten of is het water nog een hinderpaal?

Nieuws van hier valt niet te melden & onder aanbieding van complimenten ook aan Mevrouw de familie [? Aden] & de andere families gaarne

Uwdwdr

Oosterhoff

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000042-349- also typed version: MM774C-000042-354, other copy: MM774C-000042-384]

Extract from the Register of Decisions of the Governor-General of the Dutch Indies.

Copy N^o6.

Buitenzorg 6 March 1889

Taking into account the missive of the 1st Government Secretary of 6 November 1888, N^o2103 and 2104;

Having read the missives:

a. of the Commander of the Army and Chief of the Department of War in the Dutch Indies of 1 Nov. 1888, VIth department, N^o2853/7;

b. of the Director of Education, Religion and Trade of 7 February 1889, N^o1387 and attachments; and also having read the missive of the Minister of colonies of 11 January 1889, letter A¹, N^o35/5; –

It has been accorded and understood:

First. The officer of health 2nd class *à la suite* M.E.F.T. Dubois, while being awarded an allowance of *f* 250 (two hundred and fifty guilders) per month on top of his usual income, and is to be put at the disposal of the Director of Education, Religion and Trade, for the purpose of doing palaeontological research in caves in the governmental West Coast of Sumatra and possibly in Java; with assignment to at due time report the results of his research to the Director mentioned and put the obtained fossils at the disposal of the Government²¹; with the condition that a. he will have free use of transport or his expenses paid according to regulations for any travelling in the interests of his research.

b. that, as long as he remains at the disposal of the Director of Education, Religion and Trade he will perform his service *à la suite*. –

Secondly. To mandate the Commander of the Army and Chief of the Department of War in the Dutch Indies to make two engineer workmen available for the aforementioned research; with stipulation that these beside their income will receive an allowance of *f* 25 (twenty-five guilders) per month each.

[MM774C-000042-350]

Thirdly. To invite the Governor of Sumatra's West Coast, to make available for the research mentioned under paragraph 1 of this decision, as far as this is going to take place under his rule, to make as many forced labourers available as Mr M.E.F.T. Dubois will desire, up to a maximum of no more than fifty at the same time; with stipulation that the care and supervision over these convicts will be as much as possible, according to the demands of the Rulebook for order and discipline for convicts in the Dutch Indies which are to be practised by the heads of the local government of the locations where they are being put to work.

Fourth. To make note that the expenses arising from this decision – and other expenses for this research, with the exception of already established wages and indemnities, as well as the usual care- and food costs for the forced labourers, as far as they concern the year 1889, are to be charged to the budget of paragraph 305, of the account of this year.

A copy of this will be sent to the Council of the Dutch Indies for information, and an extract will be sent to the commander of the army, the Directors of Education, Religion and Trade and of Justice, the Court of Audit, the Governor of Sumatra's West Coast, the military widows- and orphans fund and the officer of health Dubois for information and checking afterwards.

In accord with the Register of provisions;
the Government-Secretary
(signed) O van der Wijck

According to Decision of 14 April 1890, N^o28 the research was expanded to include the mammal fauna of the young tertiary and diluvial deposits in Java.

Next letter with this correspondent

²¹ So here at this date, years before any *Homo erectus* fossil was found, it is already established in an official government decree that the government owns the fossils, which is contra the presumptuous statements of Drieënhuizen & Sysling (2021), who claim that Dubois considers the fossils to be his 'personal possession' (page 290) and that he considered himself to be the 'rightful owner' (page 306 — Java man and the politics of natural history, an object biography. *Bijdragen tot de Taal-, Land- en Volkenkunde* 177: 290–311)

[MM774C-000042-349- also typed version: MM774C-000042-354, other copy: MM774C-000042-384]

Extract uit het Register der Besluiten van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië.

Afschrift N^o6.

Buitenzorg den 6^{den} Maart 1889

Gelet op de missive van den 1sten gouvernementsecretaris van 6 November 1888, N^o2103 en 2104;

Gelezen de missives:

a. van den Commandant van het Leger en Chef van het Departement van Oorlog in N.-I. van 1 Nov. 1888, VIe afdeling, N^o2853/7;

b. van den Directeur van Onderwijs, Eeredienst en Nijverheid van 7 Februari 1889, N^o1387 en bijlagen; Nog gelezen de missive van den Minister van Koloniën van 11 Januari 1889. Letter A¹, N^o35/5; – Is goedgevonden en verstaan:

Eerstelijk. Den officier van gezondheid der 2de klasse *à la suite* M.E.F.T. Dubois, onder genot eener toelage van *f* 250 (twee honderd vijftig gulden) 's maands boven zijne inkomsten, te stellen ter beschikking van den Directeur van Onderwijs, Eeredienst en Nijverheid, teneinde belast te worden met palaeontologische onderzoekingen in grotten in het gouvernement Sumatra's Westkust en eventueel op Java; met opdracht te zijner tijd omtrent de uitkomsten zijner onderzoekingen te rapporteeren aan den Directeur voornoemd en de verkrege fossielen ter beschikking van de Regeering te stellen; en met bepaling

a. dat hem voor de reizen in het belang van zijne onderzoekingen te doen, wordt toegekend het vrije gebruik van transportmiddelen of vergoeding voor transportkosten volgens de bestaande bepalingen.

b. dat, zoolang hij ter beschikking van den Directeur van Onderwijs, Eeredienst en Nijverheid blijft, hij *à la suite* van zijnen dienst wordt gevoerd. –

Ten tweede. Den Commandant van het Leger en Chef v.h. Departement van Oorlog in Nederlandsch-Indië te machtigen om ten behoeven van bovenbedoelde onderzoekingen twee werklieden der Genie beschikbaar te stellen; met bepaling, dat deze boven hunne inkomsten zullen genieten eene toelage van *f* 25 (vijf en twintig gulden) 's maands ieder.

[MM774C-000042-350]

Ten derde. Den Gouverneur van Sumatra's Westkust uit te nodigen, voor de bij artikel één van dit besluit bedoelde onderzoekingen, voor zoover die in het gewest onder zijn bestuur plaatshebben, zooveel dwangarbeiders beschikbaar te stellen als door den Heer M.E.F.T. Dubois zullen worden verlangd, mits niet meer dan vijftig te gelijk; met bepaling dat het beheer en toezicht over deze dwangarbeiders voor zoo veel mogelijk, overeenkomstig de voorschriften van het Reglement van orde en tucht onder de gevangenen in Nederlandsch-Indië zullen worden uitgeoefend door de hoofden van plaatselijk bestuur op de plaatsen, waar zij worden werkzaam gesteld.

Ten vierde. Aan te teekenen, dat de uit dit besluit voortvloeiende – en de verder voor meer bedoelde onderzoekingen vereischte uitgaven, met uitzondering van de organiek vastgestelde bezoldigingen en indemniteiten, zoomede van de gewone verpleeg- en voedingskosten der dwangarbeiders, voor zooveel het jaar 1889 betreft, komen ten laste van artikel 305, der begrooting van dit jaar.

Afschrift dezer zal worden gezonden aan den Raad van Nederlandsch-Indië tot informatie, en extract verleend aan den Commandant van het Leger, de Directeuren van Onderwijs, Eeredienst en Nijverheid en van Justitie, de Algemeene Rekenkamer, den Gouverneur van Sumatra's Westkust, het militair weduwen- en weezenfonds en den officier van gezondheid Dubois tot informatie en nazicht.

Accordeert met voorz. Register;
De Gouvernements-Secretaris
(w.g.) O vd Wijck

Krachtens Besluit van 14 April 1890, N^o28 werden de onderzoekingen uitgebreid tot die van de zoogdier fauna der jong-tertiaire en diluviale afzettingen op Java.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-0000012-415]

Noble mr E Dubois
Officer of Health
Payakumbuh
Sumatran Westcoast

[MM774C-0000012-416]

8 March 1889 Thank you for your important communication about the skull. As far as your commission is concerned, I am terribly sorry, it is taking so long. But everything goes so slowly these days. Meanwhile keep the spirits up. If you agree, I will ask, as soon as you have been appointed, to have you for some time in Java. Then we will be travelling together, and I will point out find spots to you of which I know many already. I believe it will set you on the right track in a short time. After greeting RDM Verbeek

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-0000012-415]

Weledele Heer E. Dubois
Officier van Gezondheid
Pajakomboeh

[MM774C-0000012-416]

[?Dat.]8/3 89 Hartelijk dank voor Uw belangrijke mededeling over den schedel. Wat Uwe commissie betreft, zoo doet het mij ontzagelijk leed, dat het zoo lang duurt. Maar alles gaat tegenwoordig ontzettend langzaam. Intusschen maar goeden moed houden. Als U het goed vindt, vraag ik, als U benoemt zijt, om U eenige tijd op Java te hebben. Wij gaan dan samen op reis, en ik wijs U de vindplaatsen aan, waarvan ik er reeds vele weet. Ik geloof dat U dan in korte tijd het juiste bij elkaar zult hebben. # Na groeten
RDM Verbeek

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-0000012-417]

Telegram 9 March 1889

Dubois

Payakumbuh

your appointment came through

for Sumatra and Java

Verbeek

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

131

— Send from Jawa —

[MM774C-0000012-417]

Telegram

Dubois

Pajakambo

Uw benoeming afgekomen

voor Sumatra en Java

Verbeek

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-0000012-418]

Buitenzorg, 9 March 1889

Esteemed Mr Dubois,

The decision on the cave research of Sumatra's west coast and in Java has finally come through, I already sent you a telegraph, and congratulate you on it. For the time being it will be only for the duration of one year, but this can obviously be extended. It has been left to the Director of Education to decide whether to allow you to work in Java, the government need not to be bothered with that any further. Please write to me how you want it. I propose you travel to Java in the dry months, July, August, September, it would not go well in the wet season. I can show you the locations and will propose to the director to accompany you at first for a short time. I could not stay on during the excavation,

[MM774C-0000012-419]

nor would that be necessary, you can manage that yourself. When I know in which months you would prefer to come here I will send a proposition along those lines to the Director of Education, but I wanted to await your answer first, as I do not know whether you want to open a lot of caves in Sumatra first.

It seems to me you will likely find at least as much in Java as in Sumatra. Although the lime is tertiary, it's almost equally as hard as the much older one of Sumatra, even that much so that erstwhile European geologists travelling here not seldom considered it to be Java – chalk. The caves over here have as much chance to contain bones as those in Sumatra. The advantage over here is that many locations can be easily reached by train and horse cart. I await your answer, before taking any further steps, and for now wish you good luck in Sumatra. If you find something special, you will always do me great pleasure sending me a short communication. I will leave for Billiton but will return to Buitenzorg on 22 March.

Mr v. Rietschoten was with me yesterday. There will be no more tampering on the cave where the skull was found until you arrive yourself, he promised me this.

Many greetings by RDM Verbeek.

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-0000012-418]

Buitenzorg, 9 Maart [18]89

Waarde Heer Dubois

Het besluit voor het grottenonderzoek op Sumatra's Westkust en op Java is eindelijk afgekomen, ik telegrafeerde het U tevens, en feliciteer er U mede. Voorlopig voor den tijd van één jaar, maar dit kan natuurlijk verlengd worden.

Het is nu aan de Directeur van Onderwijs overgelaten, om U ook op Java werkzaam te laten zijn, de Regeering behoeft daarmede verder niet gemoeid te worden.

Schrijf mij nu eens hoe U wilt. Ik stel U voor in de drooge maanden Juli, Augustus, September een reis over Java te doen, in den natte tijd gaat het slecht. Ik kan U de plaatsen aanwijzen, en zal dan aan den Directeur voorstellen om eerst met U mede te gaan voor korte tijd. Bij de uitgraving kan ik niet blijven,

[MM774C-0000012-419]

ben ik ook niet noodig, U zult dit zelf wel regelen. Wanneer ik weet in welke maanden U het liefst hier wilt komen zal ik een voorstel in die geest aan den Directeur van Onderwijs doen, maar ik wilde daartoe eerst Uw antwoord afwachten, want ik weet niet of U eerst veel grotten op Sumatra wilt openen.

Naar het mij voorkomt zult U op Java minstens evenveel vinden als op Sumatra. Wel is de kalk hier tertiair, maar deze is nagenoeg even hard als de veel oudere van Sumatra, zelfs zóó dat de vroegere Europesche geologen die hier reisden die kalk niet zelden voor Java-kalk hebben versleten. De later gevonden versteeningen hebben echter uitgemaakt, dat het alles tertiaire kalk is. De grotten geven hier evenveel kans om beenderen erin bewaard te hebben als op Sumatra. Dan heeft men hier het voordeel dat veel punten makkelijk met spoor en karretjes te bereiken zijn.

Ik wacht op uw antwoord, alvorens verdere stappen te doen, en wensch U voorlopig goed succes op Sumatra. Vindt U iets zeer bijzonders, dan zult U mij — met een korte mededeling altijd genoeg doen. Ik vertrek heden middag naar Biliton maar ben 22 maart weer te Buitenzorg terug.

De heer v. Rietschoten was eergisteren hier bij mij. Er zal aan die grot [\]waarin de schedel gevonden werd niet meer gepeuterd worden tot U er zelf komt, hij heeft mij dit beloofd. #
Vele groeten van RDM Verbeek

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000010-080]

Padang 12 March 1889.

Dear Dubois!

I've already started four times to write to you, and four times I had to destroy the letter I started. I know how cross you are with me, for not having yet replied to your letter, but I'm not the only one to blame. You of all people will understand, when I excuse myself with the great heat and the physical discomfort not bringing me in the mood that is absolutely necessary to answer a letter like yours. I only hope that this long silence did not raise any thoughts of mistrust in you.

Your letter from February 17th I only received at the 25th here in Padang, as against my intention I took a train earlier than I had originally planned to leave from Fort de Kock. It is obvious that this letter moved me deeply. It is a pity that it is dated the 17th so it was written only a few hours after I'd left. I think you will agree with me that had you waited a few trains that the content might not have been different but the form in which you expressed

[MM774C-000010-081 left]

your feelings towards me might have been differently phrased; you have fallen into sentimentality yourself. I know you well enough to be able to distinguish from your letter, what has arisen from a sudden mind boil caused by sheer dread from the words you used to express your lasting feelings towards me; and even that was a hundred times more than I deserved. I seem to have the misfortune, not to be able to present myself, as I really am, and with you this has happened to me again, for else why would you overload a poor soul like me with your jovial expressions of thanks and goodwill. What are you actually thanking me for?

That I have shown that [????] is trying to play the military commander over there with you that even a fragment of 1 is worth endlessly more than zero squared.

That I came over and made this life-saving walk-through the hospital? That I have nursed you with my hypocritical whims, stalked you and kept you from any serious work? I am the one who should be thanking you; you have opened your house to me

[MM774C-000010-081 right]

in the most friendly way, you have patiently indulged my presence at a time, when I was even a burden to myself. You have honoured me with great trust, sharing with me your intimate life and feelings, which people often do not like to open up to the judgement of others, even if they were their best friends. Even though I am far below you, you have honoured me with your friendship without there being the faintest hope that I would ever change that means improve my ways, from what I'm now, but that hope came true because of the example you set. What I admire most in you is your strength of will that describes you in everything you do, and that will make you happy in whatever circle you are moving, even amongst modest peasants, whilst my deep inner degradedness and weakness of will remains stuck to me, even if I complain a million times, like the hunchback about his hump that he will never get rid of.

Our farewell was very painful for me, not just because the great sympathy that drew me to you,

[MM774C-000010-082 left]

but also, because I felt and knew that in the Indies I would not likely ever have the pleasure again, to meet somebody like you, who is in so many ways raised above mediocrity. Whilst preparing for the trip and during the trip itself I was filled with expectations and impressions and experiences but I was soon disappointed — Fort de Kock; Padang–Pangang, Padang, everywhere was disappointing, everywhere I felt discouraged, and soon the longing for the quiet peace of Payakumbuh, the shade of its djati-trees and the pleasure of your company was taking the upper hand: your prophecy is still correct. When I am now here in this Hall, also called conference room, boring myself, tormented by the heat, recently indisposed (you should know that the Committee has issued me with a Certificate for a cool climate, [but still nothing is happening here]) forced to listen to the mindless and senseless chatter of the colleagues at which point I tremendously long for our shared walks and travels that have become a great inspirational source for me.

[MM774C-000010-082 right]

But as much as I want to go back to the Indies now, I do not believe that I would wish to do so, when you are no longer there, for that would change the place into a lonely dot on the map. Not that there is any chance of me being transferred there, as my transfer is probably already being decided in Batavia today, whereas in your case the decision will be later.

Last week I was at a reception of the Governor, who very warmly enquired after you, and upon me dropping the remark that you were starting to lose courage, replied that you did not have the least reason to do so. With his knowledge of Indian affairs, he was fully convinced that a decision of the General Government in your favour would be forthcoming, but in this country you should never complain about things dragging on or taking long. Did you meanwhile receive any news about that? If so, don't keep me in the dark about it any longer; you know that I am no less excited than you are to learn how things will be going. Maybe there will be something in the same post as this one. In general

[MM774C-000010-083]

the attitudes towards you seem to be positive. Therefore, head up!

How are you doing otherwise? Wife and kids healthy and fresh; and the cave? I wish I could have a Babi pangang with you again instead of having to munch down the boring [B?????ken] every day.

As I said I'm not doing very well; I feel indisposed almost all the time, "seasickness", I don't have any appetite, and have therefore lost another 9 pounds. Where will this lead? You can believe me that I'm not a hypochondriac. I'm really curious what the near future, or rather my Chief, will bring next.

Now dear friend, live well. Greet your wife and the little Eugenie from me,

great [?????] from me, and should one or the other European enquired after me, in God's name greet them too, with cordial handshake, your

Pollak

P.S. a few days from now Dr Laupus, retired temporarily officer of health will arrive in Payakumbuh, to acquaint himself with this famous place. I have promised him that you would be pleased to help him the plan how to spend his time; please don't make me ashamed of my promise

[?Signature?]

[MM774C-000010-080]

Padang 12. März 1889.

Lieber Dubois!

Viermal schon habe ich begonnen, Ihnen zu schreiben und viermal müsste ich den angefangenen Brief wieder vernichten. Ich weiß wie sehr Sie es mir übel nehmen müssen, daß ich Ihren Brief noch nicht beantwortet habe, doch die Schuld liegt nicht allein an mir. Sie von allen, werden mich verstehen, wenn ich mich damit entschuldige, daß die große Hitze und Körperliches Unbehagen in mir nicht diejenige Stimmung aufkommen liessen, die unbedingt notwendig ist um ein schreiben, wie das Ihre zu beantworten. Ich will nur hoffen daß so langes Stillschweigen bei Ihnen keine mistrauische Gedanken erweckt hat.

Ihren Brief vom 17 Febr. erhielt ich erst am 25. hier in Padang, da ich gegen mein [?Vornehmen?] einen Zug Früher als ich ursprünglich festgesetzt hatte von Fort de Kock ab reiste. Es ist selbstverständlich, daß dieser Brief auf mich den größten Eindruck gemacht hat. Schade daß es vom 17. datiert war alzo einige stunden nach meinen Abfahrt geschrieben wurde. Ich glaube und sie werden mir da recht geben, daß wenn Sie einigen Zugen gewartet hätten wol nicht die Inhalt vielleicht aber die Form in den Sie Ihren

[MM774C-000010-081 left]

Gefühle mir gegenüber Ausdruck gaben anders ausgefallen [?wären?]; Sie selbst haben sich ja der Sentimentalität gezeichnet. Ich kenne Dir gut genug um in ihren Briefe das, was blos der augenblicklichen, durch [????] Schricken hervorgerufenen Gemütswallung entsprang, zu unterscheiden von den womit Sie Ihre dauernden Gefühle gegen mich zum [Ausdruck] brachten; und das war noch immer hundertmal mehr als ich verdiente. Ich schein das Unglück zu haben, daß ich mich nicht so geben kann, wie ich in Wirklichkeit bin, und das ist mir eben wieder bei Ihnen passiert, sonst hüllen Sie mich armen sukkel nicht mit jovial Begnügungen zur Dank und Geneigtheit überhäufen kömmen.

Wofür danken Sie mir eigentlich? Das ich das der die sich bei Ihnen da druben als milit. commandant, aufzü[b?]lichen versucht, gezeigt habe, das selbst ein kleiner Bruchtheil von 1 unendlich [?wert?] mehr ist als O². Daß ich hin und da für Sie den menschenlebenrettenden Spaziergang durchs hospitaal gemacht habe? Daß ich Sie wochenlang mit meinen hypochritischen Grillen verplegt, verfolgt und von jeder ernsternen Arbeit abgehalten habe? Das Danken ist [????] [?ganz?] und woll auf meinen Seite; Sie haben mir in den freundschaftlichsten

[MM774C-000010-081 right]

Weise Ihr Haus geöffnet, sie haben mich gedüldig ertragen zu einen Zeit, wo ich ~~sogar~~ sogar mir selbst zur Last geworden war. Sie haben mich das größten [?Vertrauens?] gewürdigt, haben mich Blicken in Ihren [G????] und in Ihr intimstes Gemütsleben werfen lassen, das man sonst nicht gerne den

Urteile eines Anderen, wäre es mich den beste Freund, ~~nicht~~ blosstellt. Sie haben mich, den ich doch in jeden Beziehung tief unter Ihnen stehe, Ihr Freundschaft gewürdigt wenn auch ein Funken Hoffnung bestand, das ich jemals anders, d.H. besser werden könnte, als ich gegenwüdig bin, Ihr Vorbild hätte diese Hoffnung verwirklichen können.

Was ich am Ihnen am meisten bewundert und mich beneidet habe, ist Ihre Willensstärke, die Ihr ganzes [?Tun?] von Einfachsten bis zum Größten kennzeichnet, die Sie in jedem Wirkungskreis selbst den bescheidenen eines [?platandicus?] glücklich machen wird, während meine tief innerliche Zerfahrenheit und Willensschwäche mich unglücklich machen muß, [be????] ich mich Millionen Mal klage ich darüber, aber wie den Buckelige über seinen Buckel, den er niemals los werden kann.

Das Abschied von Ihnen hat mir sehr leid getan, nicht bloß wegen der großen Sympathie, die mich zu Ihnen zog,

[MM774C-000010-082 left]

sondern auch, weil ich fühlte und wüßte, daß es mir in Indien kaum je wieder gegönnt sein werde, einen Menschen zu begegnen, der, wie Sie, in Vielem so hoch über den Mittelmäßigkeit erheben ist. Bei den Vorbereitungen zur Abreise und während der Reise selbst war ich erfüllt von der Erwartung mein Eindrücken und Erlebnisse — doch gar bald war ich enttäuscht — Fort de Kock; Padang – Pangang, Padang, überall *viel het mij tegen*, überall fühlte ich mich enttäuscht, und gar bald gewar die Sehnsücht nach dem stillen Frieden Pajakombo's, nach dem Schatten seinen Djattiebäumen und nach dem Vergnugen mit Ihnen, in mir den Oberhand: Sie haben mit Ihren Prophezeiung Recht behalten. Wenn ich jetzt hier in den Halle = auch *conferentiekamer* genannt, mich [?????langweile], gequält von der Hitze, kürzlich unwel (Sie müssen wissen, das ich von den *Comissie* ein *Certificaat* für *koel klimaat* bekommen habe, † dennoch aber hier [?????] [?????][?????]), den [?????]-lich geist- und inhaltlosen Gesprächen der Kollegen zuzuhören gezwungen deren punkt mich oft gewaltige Sehnsucht anf unseren gemeinschaftlichen Spaziergängen und Wegen führten, die für mich oft eine [?Quelle] grossen Gemistes geworden sind.

[MM774C-000010-082 right]

[?So]gerne ich heute wieder zurück wollte nach I. .[????] glaube nicht, dass ich es noch Wüschte, wenn Sie einmal weg sind, den dann wenn es für mich zu ort sind zu einsam. Übrigens besteht auch gar keinen Wahrscheinlichkeit, dass ich hinaufkomme da meine plaatsing heute vielleicht schon in Batavia erledigte Sache ist, während Ihre Sache nach meiner auf Entscheidung warten lässt.

Ich war vorige Woche auf der *receptie* beim Gouverneur, der sich sehr herzlich nach Ihnen erkündigte, und mir auf meine Bemerkung, dass Sie der Mut

zu verlieren beginne, antwortete, dass Sie dazu nicht den geringsten Grund hätten. Er bei seinen Kenntniss indische Zustände, wäre sicher überzeugt, dass der Ihnen günstiger Beschluss des General-Gouvernement kommen wird, nur dürfe man sich hier zu Lande niemals über lange dauer oder Verschleppung einer Angelegenheit beklagen. Haben Sie inzwischen Berichte und [????] erhalten? Wenn ja, lassen Sie mich dann keinen Augenblick länger in Ungewisheit; Sie wissen doch dass ich mit nicht geringerne Spannung als Sie selbst den Verläufe der Sache entgegensehe. Vielleicht bringt diese [?Post?] Ihnen etwas. Im Allgemeinen

[MM774C-000010-083]

scheint die Stimmung nach wie vor eine Ihnen günstige zu sein. Darum, Kopf oben!

Wie geht es sonst mith Ihnen? Frau und Kinder gesund und frisch; und die Grotte? Ich wollte ich könnte wieder einmal mith Ihnen nach Babi pangang statt der langweiligen [B?????ken] jeder Zug [????] [????] [??????]

Mir selbst geht's wie gesagt, nicht am besten; ich bin fast immer unwol, "seekrank", habe keinen Hunger, und bin denzufolge auch wieder um neun Pfund leichter geworden. Wo muss das hin? Das ich [????] kein Hypochonder bin, können Sie mir glauben. Ich bin recht neugierig auf das, was mir den nächste Zukunft, das will sagen, den [?Bräu??] unseres Chef demnächst bescheren wird.

Nun lieber Freund, leben Sie wol. Grüssen Sie mir Ihre Frau und die kleine Eugenie, grüssen Sie mir [????], und wenn einer von den anderen Europäern nach mir fragt grüssen Sie sie in Gottes namen auch, mit herzlichen Händedruck Ihr

Pollak

P.S. In einigen Tagen dürfte Dr Laupus, ein emeritus tijdelijk off. v. gz., nach Pajakombo kommen, um diese berühmten Ort kennen zu lernen. Ich habe ihm versprochen, dass Sie ihm gerne helfen würden, seine Zeit einzuteilen und zu verbringen; machen Sie, bitte, mein Versprechen nicht zur Schande

[?Signature?]

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000010-072]

Telegram 14/3 1889

Doctor Dubois
Payakumbuh
cordial congratulations
yours truly
Pollak

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

134

— Send from Sumatera —

[MM774C-000010-072]

Telegram 14/3 1889

Dokter Dubois
Pajakombo
Hartelijke gelukswensen
van uwen
Pollak

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000007-475]

Dear Doctor! I cordially congratulate you on the joyful news from Buitenzorg. You have fully deserved it and only to thank yourself for it. You can count on my continuous interest in your work and believe me after presenting my friendly greetings to you and your wife
to be yours truly Kroesen

15 March 1889

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000007-475]

Waarde Doctor! Hartelijk wensch ik U geluk met het heuglijk nieuws uit Buitenzorg. Ge hebt dat volkomen verdiend en aan U zelf te danken. Reken bij voortdoring op mijn belangstelling in Uw werkzaamheid en geloof mij na aanbieding onzer vriendschappelijke groeten ook aan Mevrouw
15/3 tuv. Kroesen

[Click here to return to the content page](#)

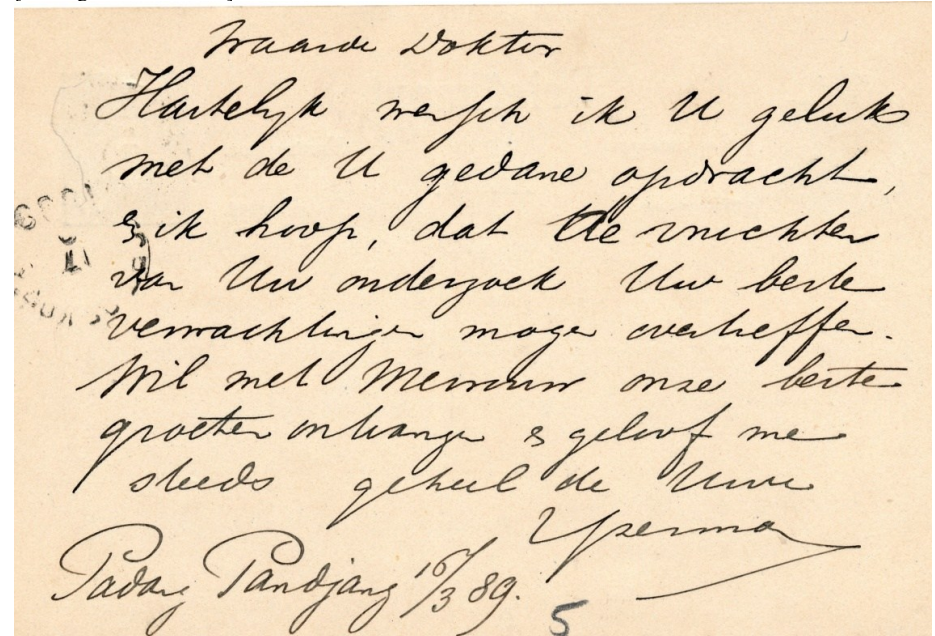
[missing scan 16-3-1889]

Dear Doctor, I do wish you luck with the given appointment and I hope that the fruits of your research will exceed your highest expectations. Please accept with your wife our best wishes and believe me to ever be yours truly

IJzerman

Padang Pandjang 16 March 1889

[missing scan 16-3-1889]

Waarde Dokter
Hartelijk wensch ik U geluk
met de U gedane opdracht,
& ik hoop, dat de vruchten
van Uw onderzoek Uw beste
verwachtingen moge overtreffen.
Wil met mevrouw onze beste
groeten ontvangen & geloof me
steeds geheel de Uwe
IJzerman
Padang Pandjang 16/3 89. 5

Waarde Dokter

Hartelijk wensch ik U geluk met de U gedane opdracht en ik hoop, dat de vruchten van Uw onderzoek Uw beste verwachtingen mogen overtreffen. Wil met mevrouw onze beste groeten ontvangen en geloof me steeds geheel de Uwe

IJzerman

Padang Pandjang 16/3 89.

[Click here to return to the content page](#)

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000050-005]

Paleontological Research
at Sumatra's west coast
Nº1

Payakumbuh, 25 March 1889

As your Very Noble Severe Sir will know from the contract offered to you I have been appointed by the Governor General of the Dutch Indies to, as of 6 March 1889, do paleontological research in caves at Sumatra's west coast.

Although these explorations cannot yet start, until the Medical Service here has installed my successor, this can't soon be expected and it is of great importance for this work- now that the drier season has started, to forcefully start the work, as soon as possible.

I therefore have taken the liberty to address your Noble severe Sir politely with the request to already have the 50 forced labourers that have been put at my disposal earlier, be sent here.

I also allow myself to ask your Noble severe Sir too kindly consider that for excavations like these in humid dark caves, it would be desirable to have the forced labourers receive a medical inspection, as stringent as possible and have the strongest chosen.

Given the possible necessity that the work may need to be divided over two or three caves, it would also be in the interest of the work, should your Noble severe Sir supply at least three suitable forced labourers with Mandor qualities.

Finally I take the liberty to inform your noble severe Sir that as soon as the Medical Service here, has replaced me, research will start in the area around Bua, and I therefore politely request your very Noble severe Sir, to already informed the controller over there, so the local Controller will have time to arrange quarters for the forced Labourers, as the prison in Bua is not sufficiently large enough
Officer of Health ,

appointed to do paleontological research
at Sumatra's west coast et cetera.

Eug Dubois

to the Governor of Sumatra's west coast
at Padang.

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000050-005]

Palaeontologische Onderzoekingen
op Sumatra's westkust
Nº1

Paja combo, den 25 Maart 1889

Zooals U HoogEdelGestrenge zal bekend zijn uit het U aangeboden contract werd ik bij Besluit van den Gouverneur Generaal van Nederlandsch Indië dd 6 Maart 1889 N^o6 belast met het doen van palaeontologische onderzoekingen in grotten op Sumatra's westkust.

Alhoewel met de bedoelde onderzoekingen nog geen aanvang kan gemaakt worden, voor dat de geneeskundige dienst alhier aan mijn opvolger zal zijn overgegeven, kan deze zeker spoedig verwacht worden en is het voor de zaak van het meeste belang nu het drogere jaargetijde is aangebroken, zoodra mogelijk, het werk met kracht te beginnen.

Ik neem daarom de vrijheid mij tot UHoogEdelGestrenge te wenden met beleefd verzoek het aantal der reeds vroeger te mijner beschikking gestelde dwangarbeiders wel op vijftig te willen doen brengen.

Ik veroorloof mij tevens UHoogEdelGestrenge in welwillende overweging te geven, dat het bij een werk als deze opgravingen in vochtige, donkere grotten, wenselijk zou zijn dat de nog beschikbare te stellen dwangarbeiders aan een zoo streng mogelijke geneeskundige keuring worden onderworpen en zoo krachtig mogelijk gekozen worden.

Met het oog op de noodzakelijkheid van het werkvolk eventueel over 2 of 3 grotten te verdelen zou het ook in het belang der zaak zijn, wanneer door UHoogEdelGestrenge minstens drie geschikte mandoer-dwangarbeiders konden worden verstrekt.

Ten slotte neem ik de vrijheid ter kennis van UHoogEdelGestrenge te brengen dat zoodra de geneeskundige dienst alhier zal zijn overgegeven, de onderzoekingen zullen beginnen in de omstreken van Boea, en verzoek daarom U HoogEdelGestrenge beleefd, den Controleur te dierplaats te daarvan wel te willen mededeeling doen opdat, wijl de gevangenis te Boea geen voldoende ruimte biedt, bij tijds voor een dwangarbeiderskwartier zou kunnen gezorgd worden.

De Officier van gezondheid,
belast met Palaeontologische onderzoekingen
op Sumatra's westkust, enz.
Eug Dubois

Aan

Den Gouverneur van Sumatra's westkust
te Padang.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000006-023]

Dear Doctor, here with I am sending you a list of the different caves that are present in this department, as I have recently promised you.

When are you thinking of going to Bua?

I will send you the fossil fishes when you are there.

Whilst offering my polite greetings also to your wife

esteemingly

your servant

Hoogkamer

[?????] 26 March 1889

[This is the only letter with this correspondent](#)

138

— Send from Sumatera —

[MM774C-000006-023]

Geachte doctor, hierbij ontvangt u eene opgaaft der verschillende in deze afdeling aanwezige grotten, welke ik u onlangs beloofde te zenden.

Wanneer denkt u naar Boea te gaan?

De fossiele visschen zal ik u daar sturen.

Onderaanbieding mijner beleefde groeten ook aan mevrouw

Achtend

Uw dienaar

Hoogkamer

[?????] 26 Maart 1889

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000007-409]

Weltevreden, 27 March 1889

Amice, I have just received your relieved writing which I've read with interest. You will understand that the Government, having taken on now this course of action, will decide on this mission to be for one year, moreover as it is usual with such missions to preliminary be set on such a time span and to renew them again if necessary. Tomorrow I will engage on a large inspection trip along the east coast of Sumatra said that I might stay away for a month or three. Should I happen to get in the vicinity of any caves, which I doubt, I will let you know. Receive with your wife the best greetings of [??] Kool

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

139

— Send from Jawa —

[MM774C-000007-409]

Weltevreden, 27 Maart '89

Amice, Zoo even ontving ik Uw opgeruimd schrijven waarvan ik met belangstelling kennis nam. Ge begrijpt dat nu de Regeering zich eenmaal met het beginsel verenigd heeft, deze opdracht zich wel tot een enkel jaar zal bepalen, temeer daar het de gewoonte is zulke missies voorlopige slechts tot zulk een tijdvak te verleenen om voor zoover noodig, telkens te vernieuwen. Morgen ga ik de groote inspectie-reis ondernemen [?]l. de oostkust v. Sumatra zoodat ik misschien een maand of drie zal uitblijven. Als ik in de buurt van grotten kom, wat ik overigens betwijfel, zal ik U waarschuwen. Ontvang met U we vrouw de beste groeten van [??] Kool

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000050-006]

N^o2

To the Governor of Sumatra's West coast at Padang

N^o2

Attachments: two
(request N^o1)

Payakumbuh 28 March 1889

Following a Missive of the director of Education, Religion and Trade dated 19 March 1889 N^o2807 I take the liberty to offer your Very Noble severe Sir a request in duplicate to receive advances for the soon to start paleontological explorations at Sumatra's West coast, with the polite request for permission to be allowed to do further applications by letter bill.

Officer of Health 2nd class
Eug Dubois

This is the last letter with this correspondent

Previous letter with this correspondent

[MM774C-000050-006]

N^o2

Aan den Goeverneur van Sumatra's Westkust te Padang

N^o2

Bijlagen: twee
(aanvraag N^o1)

Pajakombo 28.3.89

Naar aanleiding eener Missive van den directeur van Onderwijs, Eeredienst en Nijverheid dd. 19 Maart 1889 N^o2807 neem ik de vrijheid UHoogEdelGestr. Aan te bieden eene aanvraag in duplo om voorschotten ten dienste der eerlang aan te vangen palaeontologische onderzoekingen ter Sumatra's Westkust, met beleefd verzoek mij wel te willen toestaan verdere aanvragen per geleidelijst te mogen doen.

De officier van gezondheid der 2^e klasse
Eug Dubois

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000050-006]

to the Director of Education, Religion and Trade²² at Batavia
N^o3
Payakumbuh 28 March 1889

In answer to the first subparagraph of your Missive of 19 March last N^o2807 I have the honour to write your Noble severe Sir that a more accurate work plan for the research cannot yet be given at the moment as I first need to acquire an overview of all the caves in the area that are most suitable for research. The Assistant-Resident of Tanah-Datar had the benevolence of sending me an extensive list of the most well known caves, in his department from which it became apparent that in this government the Department Tanah-Datar – as I had also learned from other sources, has by far the largest number of caves, so that will give much possibility for research. Within Tanah-Datar the sub departments Bua and Lintan, covering a large part of the Ngalau-Saribu-mountain range, looks the most promising in this respect. These subdepartments alone list 120 caves and by analogy to what I have found in Payakumbuh, the true number of existing caves can easily be estimated to be double that number.

I therefore take the liberty to politely propose to your Noble severe Sir to have me first have me placed at Bua. I do not doubt or soon a cave can be found there, which can be opened with reasonable chance of success and once the whole work is up and running I could start taking smaller excursions to explore other caves in those subdepartments.

After starting that preliminary research, it will take me one to 2 months at least before I will be able to submit to your Noble severe Sir a more accurate work plan for this subdepartment.

According to information I have gathered the area around the Singkarah-lake would be the first place to go for research and by appointing me to Bua first, then maybe Sidjungjung and finally Singkarah, as place of employment, would minimise the costs of transport.

Whilst leaving these arguments to your benevolent consideration, I thus allow myself to request to be first assigned to Bua.

Officer of Health 2nd Class
Eug Dubois

Next letter with this correspondent

²² The Director of Education, Religion and Trade, van der Kemp was also recipient of all official reports that Dubois wrote (monthly, quarterly, annual...) which I have treated separately when linking, so reports link to reports only, other correspondence with van der Kemp links to other correspondence with van der Kemp only. The same holds for the other recipient of the official reports: Renaud, head of the Mining department.

[MM774C-000050-006]

Aan den Directeur van Onderwijs, Eeredienst en Nijverheid te Batavia
N^o43
Pajakombo 28.3.89

In antwoord op de eerste alinea Uwer Missive dd. 19 Maart II. N^o2807 heb ik de eer UHoogEdelGestrenge te berichten dat een nauwkeuriger werkplan van onderzoekingen thans nog niet kan worden ingediend voordat door eigen aanschouwing ik een overzicht van de grotten der streek, welke voorloopig voor onderzoek het meest geschikt is zal hebben verkregen. De Assistent-Resident van Tanah-Datar had de welwillendheid mij een uitvoerige opgave te doen toekomen van de meest bekende grotten, welke in zijne afdeling voorkomen en daaruit bleek dat zonder twijfel in dit Gouvernement de afdeling Tanah-Datar – zooals mij ook reeds uit andere bronnen bekend was, verreweg het rijkst is aan grotten, zoodat daar voorloopig een ruim veld van onderzoek gegeven is. Van Tanah-Datar is het weder de onderafdeling Boea en Lintan, waartoe een groot gedeelte van het Ngalau-Sariboe-gebergte behoort, welke in dit opzicht het meeste belooft. Alleen van deze onderafdeling kunnen 120 grotten worden opgegeven en naar analogie te oordelen van hetgeen ik bij Pajakombo ondervonden heb, kan men het aantal der werkelijk bestaande grotten op minstens het dubbele schatten.

Ik neem daarom de vrijheid UHoogEdG. Beleefd voor te stellen mij wel Boea als eerste standplaats te willen aanwijzen. Ik twijfel er niet aan of spoedig van daar eene grot gevonden worden die met kans op welslagen kan geopend worden en wanneer het werk eenmaal goed in gang is, zou ik mij, bij kleine excursies telkens, ten opzichte van de grotten in die onderafdeling kunnen oriënteren.

Eerst na dat voorloopige onderzoek, dat wel een of twee maanden zal in beslag nemen zal ik

UHoogEdelGestrenge een eenigszins uitvoerig werkplan voor deze onderafdeling kunnen aanbieden.

Volgens de verkregen inlichtingen zouden daarna de omstreken van het Singkarah-meer in de eerste plaats voor een onderzoek in aanmerking komen en door mij eerst te Boea, dan misschien Sidjoengjoeng en daarna Singkarah als staanplaats aan te wijzen zouden de kosten voor transport tot een minimum beperkt worden.

Terwijl ik deze overwegingen aan Uwe welwillende goedkeuringonderwerp, veroorloof ik mij dus U te verzoeken mij Boea in de eerste plaats als standplaats aan te wijzen.

De officier van gezondheid 2. kl.

Eug Dubois

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000050-006]

to the Director of Education, Religion and Trade at Batavia
N^o4

Payakumbuh 28 March 1889

In response to your Missive of 19 March N^o2807, which also mentions the tools that need to be bought for the expedition, I take the liberty to politely ask your Noble severe Sir to take the following in benevolent consideration.

As it is very difficult to obtain a sufficient number of tools over here, as they would need to be made by local craftsmen, which would lose us precious time given that that dry season has already started and tools would also then be of very insufficient quality – I do consider it surely in the interest of the cause if these could be provided by your Department, out of Batavia or Padang, which would also mean that they would be cheaper and unnecessary accounting would be avoided.

[MM774C-000050-007]

I therefore allow myself to offer your Noble severe Sir a preliminary list of tools and other articles that, if they were to be bought locally, would bring the aforementioned disadvantages.

I also take the liberty to politely request your noble severe Sir to inform me whether the transport costs, mentioned by you in the 3rd subparagraph which are to be paid out of the advances given to me, also include the transport costs for myself or just for those of the army engineers, forced labourers and goods which are needed for the research. In the Assessment of the costs, which I have the honour to provide to your Noble severe Sir herewith, this post has been added in its entirety, should it, however, not have been intended that the transport costs of Officer of Health Dubois are added here, then likely this post could be reduced by *f* 100.

Officer of Health 2nd Class
Eug Dubois

Attachment to N^o4: I

Tools needed for the paleontological research at Sumatra's west coast

kind of tools	number	
Hand and axes of several sizes	12	
Goloks	24	
Sledgehammers	10	
Crowbars	12	
Patjols	24	
Rock drills	12	
Clearance spoons ²³	6	
Hammers	6	
Pliers for percussions	3	
Pickaxes (double)	24	
Shovels	18	
Spades	24	
Whetstone's (round)	2	
Files (large)	6	
Hand saws	4	
Chisels	12	
Small hammers	4	
Blocks (a few) and rigging	4	
Sink buckets	12	
Lamps with equipment	12	
Consumables that possibly could be provided		
Petrol for ½ a year	24 chests	
Dynamite for ½ year	4 chests	
Candles for ½ year	250 items	
White glue	3 kilos	
Assessment of the finances needed for paleontological research at Sumatra's west coast		
Type of expenses	Money	Explanations
Obtaining tools and lamps	<i>f</i> 400	This post is only needed to 1st month and can be completely omitted if the Department provides everything herself
Petrol candles et cetera for a year	450	
Dynamite for a year	500	
Maintenance of tools and lamps and possible replacement	300	
Erecting temporary barracks for the forced labourers near the caves (material) - for one year	180	
Transport costs for a year – including those of the officer Dubois	300	These do not include transport costs in case of change of workplace, nor for transport of goods oversee.
Wages for two army engineers	600	
Unforeseen	100	
Total	<i>f</i> 2830	

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000050-006]

Aan den Directeur van Onderwijs, Eeredienst en Nijverheid te Batavia
N^o4

Naar Pajakombo 28.3.89

Naar aanleiding Uwer Missive dd. 19. 3. N^o2807, waarin ook gesproken wordt over aankoop van de gereedschappen voor de bedoelde onderzoekingen neem ik de vrijheid UHoogEdelGestr. beleefd het volgende in welwillende overweging te nemen.

Daar het hier uiterst moeilijk is een voldoende hoeveelheid gereedschappen te verkrijgen, omdat deze door inlandsche werklieden moeten worden vervaardigd, waarmede nu het drogere jaargetijde is aangebroken, een kostbare tijd zou verloren gaan en de gereedschappen dan bovendien van zeer onvoldoende hoedanigheid zouden zijn – meening ik het zeker in het belang der zaak te mogen achten zoo deze door Uw Department, van Batavia of Padang uit konden worden verstrekt, waarbij tevens gelden zouden worden bespaard en onnoodige verrekening vermeden.

[MM774C-000050-007]

Ik veroorloof mij daarom UHoogEdelG. hierbij ene lijst aan te bieden van den voorloopig noodige gereedschappen en andere artikelen, waarvan de aanschaf in hier bovengenoemde nadeelen medebrengt. Tevens neem ik de vrijheid UHoogEdG beleefd te verzoeken mij wel te willen inlichten of onder de in de 3de alinea door U bedoelde transportkosten welke uit de mij te verstrekken voorschotten moeten bestreden worden, ook begrepen zijn transportkosten voor mijzelf of alleen die voor de geniewerklieden, dwangarbeiders en goederen ten dienste der onderzoekingen. In de Raming, die ik de eer heb UHoogEdG. hierbij aan te bieden is deze post in zijn geheel opgenomen, is het evenwel de bedoeling dat transportkosten voor den officier van gezondheid Dubois niet daarbij gerekend worden, zoo zou deze post vermoedelijk met *f* 100 kunnen verminderd worden.

De officier van gezondheid 2. kl.

Eug Dubois

Bijlage bij N^o4: I

Gereedschappen benodigd bij de palaeontologische onderzoekingen ter Sumatra's westkust

aard der gereedschappen	aantal	
Handbijlen van diverse grootte	12	
Golloks	24	
Mokers	10	
Koevoeten	12	
Patjols	24	
Rotsboren	12	
Ruimlepels	6	
Drijfvuisten	6	
Nijptangen voor percussies	3	
Pikhouwelen (dubbele)	24	
Grondschoppen	18	
Spaden	24	
Slijpsteen (ronde)	2	
Vijlen (grootte)	6	
Handzagen	4	
Steenbeitels	12	
Kleine hamers	4	
Blokken (enkele) en touwwerk	4	
Zinken emmers	12	
Lampen met toebehooren	12	
Van verbruiksartikelen zouden eventueel kunnen worden verstrekt		
Petroleum voor ½ jaar	24 kisten	
Dynamiet voor ½ jaar	4 kisten	
Kaarsen voor ½ jaar	250 stuks	
Witte lijm	3 Kg	
Raming van gelden benodigd voor de palaeontologische onderzoekingen op Sumatra's Westkust		
Aard der uitgaven	Gelden	Toelichtingen
Aanschaffing van gereedschappen en lampen	<i>f</i> 400	Deze post wordt slechts voor de eerste maand opgebracht en vervalt geheel, wanneer de gereedschappen door het departement worden verstrekt
Petroleum kaarsen enz. voor een jaar	450	
Dynamiet voor een jaar	500	
Onderhoud van gereedschappen en lampen en eventuele vernieuwing gedurende 1 jaar	300	
Oprichten van tijdelijke barakken voor de dwangarbeiders in de nabijheid der grotten (materiaal) - gedurende 1 jaar	180	
Transportkosten voor een jaar – met inbegrip van die van den officier vgz Dubois	300	Hieronder zijn niet begrepen de transportkosten bij verandering van standplaats, evenmin als de kosten voor transport van goederen over zee.
Toelage van twee geniewerklieden	600	
Onvoorziene uitgaven	100	
Totaal	<i>f</i> 2830	

[Click here to return to the content page](#)

²³ to clear the drill holes before dynamite can be put in

[MM774 C-0000012-420]

Buitenzorg 29 March 1889

Esteemed Mr Dubois,

I received both your letters of the 13th and 21st of March at the same time, the day before yesterday. I will then wait proposing a journey in Java until I hear from you. But nothing will come of it this year anyway, as travelling in the wet season in Java is almost undoable. The rivers are too high, and more over, you constantly get wet and therefore soon ill.

Obviously the plan is to have the first year extended with a second; I had proposed to put that in the decision straightaway (two years) but this has failed, I do not know on which grounds. So it is for the best indeed to finish off your dealings with Sumatra and then come

[MM774 C-0000012-421]

to Java with your wife and kids for good. The best thing to do would be to leave your family here at Buitenzorg where it is cooler and a bit cheaper than in Batavia and it is better to work here. Later you will need a lot of time for the research and the description and preparing it for print.

A small and cheap little house can readily be found over here and later on, should you so choose, you could come and work at my office.

Should you come across anything peculiar, I recommend myself for receiving a message.

Esteemingly greeting I remain

yours truly

RDM Verbeek

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-0000012-420]

Buitenzorg 29 Maart 89

Waarde Heer Dubois,

Uw beide brieven van 13 en 21 Maart ontving ik eergisteren gelijktijdig. Ik zal dan maar wachten met een voorstel voor eene reis over Java totdat ik van U bericht krijg. Er zal in dit jaar echter wel niets van komen, want in de natte tijd is er op Java bijna niet te reizen. De rivieren zijn te hoog, en bovendien wordt men telkens nat en daardoor spoedig ziek.

Natuurlijk is het plan om het 1^e jaar met een 2^e te laten verlengen; ik had voorgesteld dit dadelijk in het besluit te zetten (2 jaar) maar dit is mislukt, ik weet niet om welke overweging. Het is dus maar beter Sumatra af te handelen en dan voor goed met uwe vrouw en kinderen

[MM774C-0000012-421]

naar Java te komen. Het zal dan het best zijn Uw familie hier te Buitenzorg achter te laten, het is hier koeler en een beetje goedkoper dan te Batavia en men kan hier beter werken. Want later hebt U toch heel wat tijd noodig om alles te onderzoeken [en] te beschrijven en voor de druk gereed te maken.

Een klein en goedkoop huisje is hier wel te vinden en later kunt U desverkiezene op mijn bureau komen werken. Als U iets merkwaardigs

tegenkomt, houd ik mij voor bericht aanbevolen.

Achtend en groetend blijf ik

tt

RDM Verbeek

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-00004-002, undated, probably around 29-3-1889]

[?P.H.] van der Kemp
Director of Education, Religion and Trade

Your Noble Severe Sir

the official relationship that I have to your Noble severe Sir has long withheld me from writing you privately about the same matter, about which we are also officially corresponding.

May my Chief excuse me for doing so now, as it is done in the interest of the matter itself and as far as my own interest is concerned it is of such nature that your very Noble severe Sir, who is so highly dedicated to studying science himself, will not consider them as ordinary private interests.

Several causes: lack of cooperation of the local population, great difficulties of the terrain, a lot of disease amongst the forced labourers, of whom the work does not quite match their number anyway, unsuitability of one and the death of another of the engineer workmen that were appointed for overseeing, whilst in these humid forests I myself also started to suffer from fevers, which now keep returning, resulted in the research so far not meeting expectations and it is not likely that other areas of the south-west coast will bring much change to that situation.

I therefore see a partial failure which is not caused by the matter itself whilst in all probability in Java that (according to messages of the Head engineer Verbeek) meanwhile turns out to be equally rich in the intended fossils, and where all these difficulties do not exist or at least will be much less.

Given the current season it's not possible to immediately continue the research in Java[...]

[MM774C-00004-003]

[...] of the lack of cooperation of the local population I could give some bold examples. # Nothing would help, neither the repeated exhortations of the Controller, nor the experience that should have learnt that the caves were used for completely other means /#

As the Malay people mine gold and saltpetre from the caves, they feared that the "Company" take these sources of income from them and therefore carefully kept the existence of these caves secret and more than once led me astray.

Looking for the caves themselves in the thick jungle, gave some but not sufficient result, and the caves that were found were often not the best one could wish for.

Also many caves could not be examined as they were so far off that it would have been too difficult to supply water and food and it was no wonder that on many places in the humid forests the personnel strongly started to suffer from fever. 50% or more of the forced labourers were ill with fever and often not able to work and after subtracting mandors, cooks and runaways only a very few remained that were actually working – as forced labourers are known to do. Certainly the life for these people in the forests and the repeated illnesses were not their fault and I could notice a clear difference to the situation in Payakumbuh in that respect.

That results were yet achieved despite all adversity – even though they were not meeting expectations – does prove that the fossils we looked for are present in Sumatra, but I do fear that the adversity will also be present in other areas of the west coast.

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-00004-002, undated, probably around 29-3-1889]

[?P.H.] vd Kemp
Dir O.E.N.

Wel EH[?]G H

de officieele verhouding, waarin ik tot UWEG sta heeft mij lang weerhouden in een particulier schrijven dezelfde zaak te behandelen, waarover ik reeds officieel met U correspondeer.

Daarna In het belang der zaak acht ik het echter ~~thans~~ op meer Wanneer ik ^{dit}thans toch daarmede ^{daartoe overga} de [?????] deze ^{doel}mijn inziens, misschien eenigszins onbescheiden [?????] moge mijn Chef mij dat ^{wel willen} verontschuldigen, dan omdat ^{daar} ik zoo handelde ^{deze het geschiedt} in het belang der zaak zelf [?????] ^{en} zoover het mijn eigen belangen betreft zijn zij zeker wel van dien aard, dat UHEG [?????][?????][?????]UHEG, die zich in zoo hoogte mate zelf aan studie en wetenschap wijd, ^{ze}niet tot de gewoonlijk zogenaamde ^{gewone} persoonlijke zullen gerekend worden zal ^{willen} rekenen.

Door verschillende oorzaken: weinig medewerking van de bevolking, groote bezwaren van het terrein, veel ziekte onder de ~~toch reeds niet~~ dwangarbeiders, ~~die toch al niet~~ waarvan het werk toch al niet naar evenredigheid is van hun aantal, ongeschiktheid en sterven van een anderen ~~genie~~ met het toezicht belaste geniewerkman, terwijl ik eindelijk zelf ook in de vochtige bosschen [?????] koortsen ~~begon~~ begon te lijden, welke nu telkens terugkomen, hebben de resultaten der onderzoekingen ^{tot nog toe}niet aan de verwachtingen beantwoord en het is te vreezen dat ook in een andere streek van SWK de toestand niet veel veranderen zal.

Ik [?????] zie daarom voor eene gedeeltelijke mislukking en daar ~~het in het belang der z~~ dat niet aan de zaak zelf ligt terwijl ~~er alle hoop~~ naar alle waarschijnlijkheid Java dat ^(volgens berichten vanden Hoofdingenieur Verbeek) intusschen gebleken is even rijk aan de bedoelde fossielen te zijn, en waar ^{al} die [2te?] moeilijkheden zeker niet zullen bestaan, of resp. veel geringer zullen zijn.

Daar het wegens het jaargetijde thans niet mogelijk is het onderzoek op Java voort te zetten

[MM774C-00004-003]

van de geringe medewerking der bevolking zou ik de meest krasse voorbeelden kunnen noemen. # Daar ~~zij~~ de maleiers uit vele grotten goud of salpeter verkrijgen waren zij bevreesd, dat de "Kompagnie" hen ~~hierin misschien concurrentie aan zou~~ deze bronnen van verdienste misschien ontnemen zou en hielden daarom zorgvuldig het bestaan der grotten geheim ja ~~leid~~ brachten mij meer dan eens van het spoor.

~~Het zelf zoeken~~ Zelf de grotten te zoeken in de dichte rimboe gaf eenig, doch geen voldoende resultaat, zoodat dikwijls niet het beste onderzocht werd, wat men wenschen kon.

Bovendien moest bij vele grotten om haar afgelegenheid en ~~daardoor veroorzaakte~~ ^{de} moeilijkheid watervoorziening en aanvoer van voedsel van een onderzoek worden afgezien, terwijl het niet verwonderlijk was dat ~~het bij het noodzakelijk openkappen~~ op vele plaatsen in de vochtige bosschen het personeel sterk aan koortsen moest gaan lijden. ~~Van de dwangarbeiders leden dikwijls was~~ Vijftig en meer percent van het aantal dwa

wegens koortsen ziekte dikwijls ziek niet in staat om te werken en na aftrek der mandoers en koks en ~~weggelopen~~ ^{ontvluchte} ^{gedroste} dwa bleef dan slechts een zeer klein getal over dat werkte – zooals dwa dat plegen te doen. Zeker ~~hebben~~ ^[?????] ^{/het leven} deze menschen in de bosschen en de herhaalde ziekte ook niet zeer [???] met Pakajombo kan ik in dat opzicht duidelijk verschil opmerken. [#]

Niks ~~heeft ge~~ ^{mocht} helpen ^{dat [???] [???] [???] te na}, noch de herhaalde aansporing van den controleur, noch ~~mijn~~ de ervaring die hun leeren moest, dat de grotten met geheel andere bedoelingen

Dat niettegenstaande bij al die tegenspoed toch nog resultaten verkregen zijn – al beantwoorden zij niet aan de verwachtingen bewijst wel dat ^{de gezochte fossielen op} Sumatra voorhanden zijn, maar is te vreezen dat die tegenspoed ook in andere streken der WK zullen bestaan.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000050-008]

to the Director of Education, Religion and Trade at Batavia
N^o5

Payakumbuh 30 March 1898 by express delivery

Whilst I gratefully acknowledge that given Missive dated 19 March last N^o2807, your Noble severe Sir now allows me opportunity to have access to the fossils for comparison and description, I may still be allowed to politely bring the following to the attention of your Noble severe Sir.

Although for this kind of research a preliminary publication of describing the objects acquired without going into specific details are in themselves of great importance to science, and it certainly should be regarded a privilege to be given the opportunity to thus increase our knowledge, this will only ever be a small beginning compared to that much more important, in depth publications, and from which those more comprehensive derivations and decisions follow, which built our advanced science.

Although I may be allowed to nourish some hope that from these explorations also some data can be expected, from which more general conclusions can be derived, it is exactly because of that that these preliminary descriptions and further communications, which largely, given the circumstances, can't be much more than field notes, will not yet allow further conclusions.

Only later, after the explorations have ended will it be possible with the help of lots of material for comparison and the necessary literature to come up with that extensive study, which I hope will have important and wide-ranging conclusions.

And thus I take by the trust that your Noble severe Sir so highly has put in me, so much that you appointed me for this research, the courage to already now politely request that also these later studies are to be entrusted to me.

I know that this may appear to be selfish, where only the interest of science and the homeland should prevail, but I still dare to utter this wish, because the thrive to be able to contribute something to science and the honour of the homeland has the greatest part therein and because I – which I modestly may be allowed to say – am convinced to have the strength to do so.

Officer of Health 2nd Class
Eug Dubois

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000050-008]

Aan den Directeur van O. E. en N. te Batavia
N^o5

Pajakombo 30.3.89 per expresse bestelling

Terwijl ik het dankbaar erken, dat mij, ingevolge Missive dd. 19 Maart ll. N^o2807, door U HoogGestr. gelegenheid wordt gegeven over de bij de in te stellen onderzoeken verkregen fossielen, voorloopig voor beschrijving en vergelijking te mogen beschikken, zij het mij toch vergund naar aanleiding daarvan het volgende ^{beleeft} onder de aandacht van UHoogEdGestr. te brengen.

Alhoewel bij onderzoeken van deze aard reeds de eerste mededeelingen en niet tot in bijzonderheden afdalende beschrijvingen van verkregen voorwerpen op zichzelf voor de wetenschap van groot belang zijn, en het zeker geen gering voorrecht moet genoemd worden in de gelegenheid te zijn gesteld op die wijze tot uitbreiding van ons weten te kunnen bijdragen, is daarmede toch slechts een begin gemaakt van een veel belangrijker, meer tot in de diepte doordringenden arbeid, en waaruit eerst die meer omvattende afleidingen en besluiten voortvloeien, welke onze meer gevorderde wetenschap opbouwen.

Nu meen ik eenige hoop te mogen voeden, dat van deze onderzoeken ook gegevens te verwachten zijn, welke eene dergelijke algemeene strekking zullen bezitten, maar daarom juist zal ook hier met die voorlopige beschrijvingen en verdere mededeelingen die voor een groot deel toch, uit den aard der ~~zaak~~ omstandigheden, niet veel meer kunnen zijn dan veldnota, nog slechts betrekkelijk weinig gedaan.

Eerst later, na afloop der onderzoeken zal men met behulp van ruim vergelijkingsmateriaal en van de noodige literatuur die omvattende studie kunnen maken, welke op belangrijke en verderstreckende-uitkomsten hoop geeft. En zoo neem ik uit het door UHoogEdelGestr. in zoo hooge mate in mij gestelde vertrouwen, dat U noopte aan mij deze onderzoeken op te dragen, den moed UHoogEdelGestr. nu reeds beleeft te verzoeken, dat ook die latere studiën aan mij mogen worden toevertrouwd.

Ik weet, dat ik hiermede een schijn van zelfzucht op mij laad, waar alleen de belangen van de wetenschap en het vaderland moesten gelden, maar waag het toch dien wensch te uiten, omdat de zucht om tot vermeerdering van de wetenschap en tot de eer van het vaderland iets te kunnen bijdragen daarin het grootste aandeel heeft en omdat ik – wat mij hier in alle bescheidenheid vergund zij uit te spreken – ~~ik~~ overtuigd ben daarvoor de krachten te bezitten.

De officier van gezondheid 2. kl.

Eug Dubois

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000050-008]

To the Resident of the Padang Highlands at Fort de Kock
N^o6

Attachments: 2

request advances (in duplo) N^o1

Payakumbuh, 4 April 1889

Following a Missive of the Governor of Sumatra's west coast dating 2 April ll. N^o1976, I have the honour to hereby offer your very Noble severe Sir a request in duplicate to receive advances for the soon to start paleontological explorations, with the polite request for permission to be allowed to do further applications by letter bill.

Officer of Health 2nd Class appointed to do
Paleontological explorations at Sumatra's West Coast
Eug Dubois

[Next](#) letter with this correspondent

[MM774C-000050-008]

Aan den Resident der Pad. Bovenlanden te Fort de Kock
N^o6

Bijlagen: 2

aanvragen voorschotten (in duplo) N^o1

Pajakombo, den 4^{den} April 1889

Naar aanleiding eener Missive van den Gouverneur van SWK dd. 2 April ll. N^o1976, heb ik de eer UHoogEdGestr. hierbij om ter mandatering aan te bieden eene aanvragen in Duplo om voorschotten ten dienste der eerlangs aan te vangen palaeontologische onderzoekingen met beleefd verzoek mij voortaan wel te willen toestaan verdere aanvragen bij geleidelijst te mogen doen.

De off. v. gezondh. 2. kl. belast met
Palaeontologische onderzoekingen ter S.W.K.
Eug Dubois

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000009-286]

Copy
Military Medical Service
Sumatra's west coast
N° 400

Padang, 5 April 1889

I have the honour to notify your noble severe Sir that by disposition of the Commander of the Army IInd Department 1st Bureau dd. 22 March last N° 25, to replace the officer of Health 2nd Class M.E.F.T.Dubois, who by Governmental Decision of 6 March 1889 N° 6, was put at the disposal of the Director of Education, Religion and Trade, the officer of Health 2nd Class J. Vollema has been transferred to the garrison of Payakumbuh.

Mr Vollema will upon arrival follow officer of Health 2nd Class C. de Haan from here to his destination.

The Directing
Officer of Health
at Sumatra's west coast
(was signed) Oosterhoff

To
the first appointed
Officer of Health
at
Payakumbuh

[Next](#) letter with this correspondent
[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000009-286]

Afschrift
Militair geneeskundige dienst
Sumatra's westkust
N° 400

Padang, den 5^{den} April 1889

Ik heb de eer u UWelEGestr mede te delen dat bij dispositie van den Commandant van het Leger IIe Afdeling 1^e Bureau dd. 22 Maart jl.N° 25, ter vervanging van den officier van Gezondheid der 2de Kl. M.E.F.T.Dubois, die bij Gouvernements Besluit van 6 Maart 1889 N° 6, werd gesteld ter beschikking van den Directeur van O.E. en N., naar het garnioen te Pajakombo is overgeplaatst de officier van gezondheid 2de Kl. J. Vollema.

De Heer Vollema zal na aankomst van den officier van gezondheid 2de Klasse C. de Haan alhier zijne bestemming volgen.

De Dirigeerend
Officier van gezondheid
ter S. W.K.
(w.g.) Oosterhoff

Aan
den eerstaangewezen
officier van gezondheid
te
Pajakombo

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000050-008]

N^o7

To the Resident of the Padang Highlands at Fort de Kock
Payakumbuh, 8 April 1889

Referring to your undated note N° 1350 I have the honour to politely request your very Noble severe Sir to please send the convicts that are expected from Padang to Payakumbuh. It is my intention that as soon as my replacement has taken over my medical duties to put these convicts to work at Bua, but as the prison there does not have sufficient space and no other accommodation has been erected, I will use them here for the time being.

Officer of Health 2nd Class

Eug Dubois

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000050-008]

N^o7

Aan den Resident der Padangsche Bovenlanden te Fort de Kock
Pajakombo, 8.4.89

Met [?refeste?] Aan Uwe nota zonder datum N° 1350 heb ik de eer U HoogEdelGestr. beleefd te verzoeken de van Padang verwachte veroordeelden wel naar Pajakombo te willen doen op zenden. Wel is het mijn plan zoodra mijn vervanger ~~zal zijn aangekomen~~ den geneeskundige dienst alhier zal hebben overgenomen deze veroordeelden te Boea aan het werk te stellen, maar wijl de gevangenis daar geen voldoende ruimte bezit en een ander Kwartier nog niet is opgericht, zal ik hen voorloopig hier gebruiken.

De officier van gezondheid 2de kl.

Eug Dubois

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000010-074]

Fort de Kock 9 april 1889

Amice!

I want to answer both your last letters whilst I'm calm and collected. But first I have to thank the missus and you for the kindness, with which the both of you so rapidly and excellently have fulfilled my request concerning my clothes. I also thank Nassi, and I hope you will not take offence if I express my gratitude in the shape of three guilders, which ask you to give to him (if you think it's too little then give him more.) I've given the shameless [?pulatievoerder] another ten quid and a hit.

With regard to the wishes that you enter in your letter of April 1st, I terribly regret to have to say that. Ad 1. I have not run into any baboe, but it could be because they're not pretty enough, I did also ask several ladies whether they would not know one for you, but with the same sad result everywhere.

Ad 2. I've been to all the shops, to find a fitting present for the family [?L.I.B.], but here you can only get old rubbish, if you'd only had written me before when I was in Padang, there such

[MM774C-000010-075]

stuff is present in abundance. So again nothing.

Ad 3. The parcel from Weltevreden I will send you immediately upon arrival.

Ad 4. I was forced to buy myself a horse here from Padang that I had not seen myself, but that was recommended to me as good. How could I possibly be able to get you an animal, worthy to a palaeontologist of your standing? Again nothing.

Ad 5. I did buy cigars, 150 pieces. But for the price of five quid per 100 you can't get anything good here, and so I have, upon further approval of your severe Sir bought them for 9.75 (the 150); I will send them to you via Vollema who is bound to pass by here soon. As I said before I regret very much that I cannot be of more service to you, but I know damn'd little about baboes or horses.

Your letter of March last gave me great pleasure; have I never known you in such a mood, so full of youthful lust for life. We both did form and an unhappy couple at the time, but so did I later on, and although my body is all but okay yet, I did not give into any hypochondria. The reason for that can be ascribed to one thing only that I have a job, a job that keeps me busy every day until 12 and even later. And that was also, what went wrong with me in Payakumbuh, and which I was aware of.

Here I hope, under the influence of good air, healthy food and strictly ruled living to yet get better. (I've accustomed myself to that goddamn..... smoking again!)

Within a few weeks you will be in Bua for good. Let me, however, advise you to come over here once more. I asked the Resident the other night, what he would think about you coming over here for a day or two after you had passed on your duties. He said that you could do so without any harm to your position, and he also expects you to turn to him, in person if need be, should you need something. The Governor would very much appreciate, to see you again.

And me poor soul, I'd like nothing better than to speak to you, maybe for the last time in our lives. So do come, you could not care about money, now you're going to make millions every month, in comparison to us rabble; and the trouble of sitting a few hours in a cart that wouldn't be so bad.

How are things in Payakumbuh by the way? Is Mr [?.] still so neatly brought up? And how are you doing

[MM774C-000010-076]

with the Mrs? Mrs L.v.A. I congratulate with the new Doctor, who is also not very much married, and therefore not meets the demands that she thinks a man of the medical profession should meet with. Vollema, however, is a very decent young boy who I think you will like.

I expect that you will be writing me extensively from Bua, you know there's none on the whole earth who is so much interested in the details of your work as I am; do also tell me about the people, and about the stately ladies, really, you are going towards a happy future. I will still be subscribing Castor oil and [?Ri?????iek?] in the Indies for a long time, given, when you will already be somewhere in Holland letting higher wisdom flow out of you as a professor.

I envy you, but I am happy for you. Remember that I lately made the remark that the ones who knew you in Europe, in general haven't got the foggiest what you have behind your *os frontale*, and to me it seemed, and all of them begrudge the luck you had. It is true that few, or maybe none, have got to know you as well as I have, and as such got into every wrinkle of the desires of your intellectual existence, and I can tell you that studying your character was very interesting to me.

In the journey here I spoke to Mink at [?Majaltanam?] When I asked him for his opinion about your abilities and such he answered “achsGuckend” that you were very diligent and tenacious (he used another word, which I rather not repeat here), but..... talent or whatever people call it, he had never been able to perceive any of it in you, and he considered himself, in his puny tiny insignificance, to be as high as you are with your highflying plans. And when I told him about ancient man, (about whom, incidentally, the Governor speaks with great enthusiasm) he saw nothing special in it... That's when I gave up the discussion. Had you be depending on such people, you would have certainly remained officer of health.

I don't think I'd ever paid you any compliments, but I have taken the trouble to study you, [??unknown] Neï? ???d ?????????? In many ways I may have judged you too harshly, but the demands I have set you and still set, are much higher than those I would dare set to other people. Lessing says: *Erziehung gibt den Menschen nichts was*

[MM774C-000010-077]

er nicht auch aus sich selbst haben könnte. I'm turning this sentence around: whatever man doesn't have himself in him, cannot be given to him by education. We have often spoken about this subject, especially on that sad journey when we returned from Pakan Nelo, when I was severely ill with Syphilis. You would not admit to me that to all virtues and vices we have, education can only change little for the good, but it can make it a lot worse. A small hump we are trying to hide, a large one we carry with resignation. I've got a damn ~large one brought to the world with me, and you were the 1st to have seen it un-cloaked. I was often grateful to you that you did not want to see it, but that never made me lose the consciousness of having it. It's different from your side, and you know too much from my reflections as that it would be necessary for me to write them out again. Maybe it's still not completely clear to you what I intend with this philosophical digression, but you will feel it as I do – and that is sufficient. Don't you think that a later meeting between the both of us, but not in the Indies and not in heaven either, will be very interesting.

I will return to the present times, and I think that the seven pages are sufficient reason for this.

Please return my little thermometer to me with the mail runner.

Our accounts are now thus. You're getting:

10 guilders + 3 guilders(?) for Nassi Summa *f* 13

I get *f* 9,50 – so the plus on your account is 3.50 guilders.

Is it true or not?

I do not dare to read this letter over again. So please take it as it is with writing and other errors.

Greet your wife from me and my little big girlfriend, and receive yourself the cordial wishes of your
Pollak

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000010-074]

Fort de Kock 9. april 1889

Amice!

Ik wil nu kalm en bedaard je beide laatste brieven beantwoorden. Maar voor eerst moet ik mevrouw en jou danken voor de vriendelijkheid, waarmede gijlieden zoo spoedig en op zoo uitstekende wijze mijn verzoek aangaande mijn goed vervult hebt. Nassi dank ik ook, en hoop dat hij het mij niet kwalijk neemt wanneer ik ~~aan~~ deze gevoelens in vorm van 3 gulden uitdruk, die ik je verzoek hem te geven (Indien het je te weinig dunkt geef hem maar meer.) Ik heb de brutale [?pulatievoerder] nog 10 pop en een schop gegeven.

Om op je wenschen terug te komen, die je in je brief v/j I.IV. uit, zoo moet ik je tot mijn ontzettende spijt het navolgende zeggen. Ad 1. Ik ben tot nu toe geen baboe tegen 't lijf geloopt, misschien omdat zij niet mooi genoeg zijn, ook heb ik hier bij verscheidene dames na gevraagd of ze geene voor je wisten, maar overal met hetzelfde treurige resultaat.

Ad 2. Heb ik alle tokos afgelopen, om een passend cadeau voor de familie [?L.I.B.] te vinden, maar hier is niets dan oude prullen te krijgen, had je mij daarvoor naar Padang geschreven, daar zijn dergelijke

[MM774C-000010-075]

dingen in overvloed te hebben. Dus weder niets.

Ad 3. Het pakje van Weltevreden zal ik je onmiddellijk na aankomst sturen.

Ad 4. Ik was zelf genoodzaakt van hier uit een paard te Padang te koopen, dat ik niet gezien heb, maar dat mij als goed gerecommandeerd werd. Hoe zal ik het nu aanvangen om jou een beest te bezorgen, eens palaeontologen van je rang [??vaandj]. Weder niets.

Ad 5. Sigaren heb ik gekocht, 150 stuks. Maar om den prijs van 5 pop het 100 zijn hier geene goede te krijgen, en zoo heb ik ze, onder nadere goedkeuring van Uw Edelgestrengte voor 9.75 (de 150) genomen; ik zal ze je met [Vollema] sturen die wel eerdaags hier voorkomen moet. Zooals ik zei spijt het me werkelijk dat ik je niet meer van dienst kan zijn, maar van baboes en paarden heb ik verduiveld weinig verstand.

~~Van~~^{Om} je brief van [?ma j.l?] had ik veel plezier; Heb ik je toch nooit in eene zulke stemming gekend, zoo vol jeugd en levenslust. Wij beiden ~~he~~ vormden indertijd een ongelukkig span, maar ook ik later, niet tegenstaande mijn corpus alles behalve in orde is, geen zweem van hypochondrie bespeuren. En ik schrijf dat alleen daaraan toe, dat ik werk heb, werk dat mij elken dag tot 12 en nog langer bezighoudt. En dat was het ook, wat mij te Pajakombo afgieng, en wat ik toen wel voelde.

Hier hoop ik onder de invloed der goeden lucht, gezonde voeding en onder een streng geregelden levenswijs toch nog bijtekomen. (Dat godverd..... rooken heb ik mij weder aangewend!)

Binnen weinige weken zit je voorgoed te Boea. Laat mij je echter aanraden om toch nog eens hier te komen. Ik vroeg van avond den resident, of hij er wat in zag, wanneer je na overgave van je dienst voor een dag of twee hier kwaamt. Hij zei, dat je dat zonder eenigen nadeel voor je positie doen kunt, en hij verwacht ook, dat je je ~~aan~~^{tot} hem wendt en [‘s] noods in eigen persona, wanneer je iets noodig hebt. De Gouverneur stelt er bepaald prijs op, je nog eens te zien.

En ik arme drommel, ik had niets liever dan je te spreken, misschien voor de laatste keer in ons leven. Dus kom, het geld kan je toch niet schelen, nu je elke maand miljoenen verdiend, in vergelijking met ons gepeupel; en de moeite, een paar uren in een kar te zitten, is toch zoo erg niet.

Hoe is het anders te Pajakombo? Is Mijnheer [?.] Nog altijd zoo bijzonder fijn opgevoed? En hoe sta je

[MM774C-000010-076]

met mevrouw? Mevrouw L.v.A. Laat ik feliciteren met den nieuwen dokter, die ook niet zeer getrouwd is, en daarom aan de eerste eischen, die zij aan een geneesheer stelt, niet voldoet. Overigens is Vollema een zeer nette fatsoenlijke jonge, die je, geloof ik, bevallen zal.

Ik verwacht, dat je mij van Boea uit uitvoerig schrijft, je weet, dat er niemand op de heele aarde is, die zich voor al de details van je werk zoo interesseert als ik; vertel mij ook van de bevolking, en van de staatige dames, heusch, je gaat een gelukkige toekomst te gemoet. Ik zal nog lang in Indie kastorolie en [?Ri?????iek?] geven, wanneer jij ergens in Holland als professor hogere wijsheid zult doen uitvloeien.

Ik benijd je, maar ik gun het je. Weet je, dat ik laatste opmerking maakte dat die je nog in Europa gekend hebben, over 't algemeen geen begrip ervan hebben, wat eigenlijk achter je os frontale steekt, en verder heb ik gezien, dat geen van allen het je toegevallen geluk vergunden. Het is waar hebben weinige, of misschien niemand, zoo grondig gelegenheid gehad, om je kennen te leeren als ik, en zoo elke ook de [?verlangenste “plooi”] van je intellektueel bestaan te doorgronden, en ik kan je zeggen dat het studeren van je karakter mij wel interessant was.

Op mijn reis hiernaarte sprak ik Mink te [?Majaltanam?] En als ik hem aan zijne meening omtrent je aanleg enz. vroeg, antwoordde hij “*achsGuckend*”, dat je wel zeer ijverig en volhardend was (hij gebruikte een ander woord, dat ik liever niet herhalen wil), maar..... talent of wat de menschen zoo noemen, had hij nooit in je kunnen waarnemen, en hij hield er ook naar, dat hij in zijn doen, dit kleine, nietige doen, even hoog stond als jij met je hoogvliegende plannen. ~~Als~~ Toen ik hem van de [boe??eerde] Urmensch vertelde, (waarover, dit zei ter loops gezegd, de gouverneur met de grootste geestdrift spreekt) konde hij ook daarin niets bijzonders zien,... En toen gaf ik de discussie op. Als het van zulke menschen had afgehangen, was zeker off. v. gez. gebleven.

Ik heb je, geloof ik, nooit complimenten gemaakt, maar ik heb mij de moeite gegeven, je te studeeren [??onbekand] Neï? ???d ?????????? In menig opzicht heb ik je misschien te streng beoordeeld, maar de eischen die ik aan je stelde en nog stel, zijn veel hoger dan die ik aan andere menschen te stellen durf. Lessing zegt: Erziehung gibt den Menschen nichts was

[MM774C-000010-077]

er nicht auch aus sich selbst haben könnte. Ik draai die zin om en zeg: Was der Mensch nicht aus sich selbst hat, das kann Ihm auch die Erziehung nicht geben. Wij hebben over dit punt dikwijls gesproken, vooral op gene treurige [?????] terug reis van Pakan Nelo, toen ik de zware Syphilis had. Je wou mij toen niet toegeven, dat allen deugden en ondeugden den met ons geboren wordt, en dat de opvoeding daaraan slechts weinig beter, wel is waar veel slechter maken kan. Eenen kleinen bochel trachten wij te verbergen, eenen groote dragen wij met resignatie. Ik heb eenen verd~ groote bochel op de wereld meegebracht, en je bent de eerste die hem onverhuld heeft te zien gekregen. Ik was je dikwijls dankbaar, dat je hem niet hebt willen zien, maar daarvan heb ik toch het bewustzijn hem te bezitten nooit verloren, Anders staat het met jou, en daarover weet je mijn beschouwing veel te goed als dat ik noodig had, haar nog eens weder te schrijven. Misschien is het je niet geheel klaar, wat ik met deze wijsgeerige [?uitwijding] bedoel, maar zeker voel je het zoo goed als ik – en dat is voldoende. Denk je niet, dat een latere ontmoeting tusschen ons beiden, maar niet in Indië en ook niet in een hemel zeer interessant moet worden.

[Ik keer] het tegenwoordige tijd terug, en geloof, dat de zevende bladzijde daartoe voldoende reden opgeeft.

Stuur mij a.j.b. Mijn kleine thermometer met de postlooper terug. Onze verrekening staat nu alzo. Je krijgt:

10 gulden + 3 gulden(?) voor Nassi Summa *f* 13

ik krijg *f* 9,50 – batig saldo voor jou 3.50 gulden

Is 't waar of niet.

Ik durf den brief niet weder over te lezen. Neem hem dus met al zijn spel en andere fouten. Groet mij mevrouw en mijn klein dik vriendinnetje, en neem zelf de hartelijke groeten van je

Pollak

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000007-505]

Sukabumi 10 April 1889

Dear Doctor

With much pleasure I have received your letter of March 21 from which I've read that you had so much success at your work that you are now free to expand your wings to further you towards your goal. I have no doubt that, if you ask, your term of detachment to the Department of Education, Religion and Trade will be extended, to allow you, as they did Junghuhn in Sumatra and other islands, to extensively continue your research.

Many a time I have here at Batavia remembered our short but to me very pleasant meeting and trip in the Padang area. I'd be pleased to meet you again here in Java, but as

[MM774C-000007-507]

I suspect that the Ngalau Saribu Mountains will keep you occupied and you will remain in Sumatra for a long time, it's not very likely that you will be here any time soon. As far as I'm concerned I plan to ask leave to go to Europe by January latest. Lately I've suffered a lot from malaria in Batavia which was the reason to come here for a couple of weeks. And although the cooler climate has me quite recovered I still feel it's about time to return to cooler areas for good.

It is remarkable that your attempts that were not rewarded with the desired results in the scientific Netherlands, here in the cynical Indies have led to satisfying results so soon. In the Indies there are possibilities to do everything, it's about the art to get your foot in the stirrup and find a listening ear at the Government to slowly get sufficient financial and personal support. Once a collection of your excavations has entered the museum of arts and sciences, cooperation from Batavia will surely increase further. See for instance what independent positions have been taken by the civil servants for practising the Indonesian languages like Dr Brandes and his colleagues –

Dr Kobler wrote to me that his nervousness is still not over yet. Do you think that a leave to go to Europe, a large change of settings would lift his spirits? He surely very rarely meets anyone that matches his high education in Padang Pandjang and who knows whether a sufficiently long stay in Vienna or the Netherlands might have a beneficial influence on his now and again very gloomy disposition?

[MM774C-000007-508]

Whilst I wish you great success in your work I remain, after friendly greetings also to your wife, at your disposal with the highest esteem

Kroezen

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000007-505]

Soekaboemi 10-IV-1889

Waarde Doctor

Met bijzonder veel genoegen ontving ik Uwen brief van 21 Maart jl. waaruit ik zag dat u zoo veel succes op Uw werk heeft en nu geheel vrij Uwe wiken kunt uitslaan om verder naar Uw doel te streven. Ik twijfel niet of men zal, zoo u dat vraagt, den termijn Uwer detachering bij het dept. van O.E.en N. wel verlengen, zoo dat u even als Junghuhn op Sumatra en andere eilanden Uwe nasporingen flink zult kunnen voortzetten.

Menigmaal heb ik te Batavia nog aan onze korte doch voor mij zeer aangename kennismaking en den tocht in den Padangsche Ommelanden gedacht. Gaarne zou ik u hier op Java weer ontmoeten, maar aangezien

[MM774C-000007-507]

ik vermoed dat het Ngalau Sauboe gebergte u veel te doen zal geven en u nog lang op Sumatra zult blijven, is het niet waarschijnlijk dat u spoedig hier zult komen. Wat mij betreft heb ik het voornemen uiterlijk Januari a.s. verlof naar Europa te vragen. In de laatste tijd had ik te Batavia last van malaria en ben daarom voor eenige weken hier gekomen. Het koele klimaat heeft me weer goed opgeknapt maar ik voel toch dat het voor mij tijd woord eens naar koelere streken te gaan.

Het is opmerkelijk dat Uwe pogingen die in het wetenschappelijk Nederland niet met den gewenschten uitslag bekroond werden, in het cynische Indië zoo spoedig bevredigende resultaten gaven. Er is hier in Indië plaats voor alles, het is de kunst maar den voet in den stijgbeugel te krijgen en bij de Regeering een open oor te vinden om langzamerhand over voldoende financiële en personele middelen ter beschikking te krijgen. Wanneer er eenmaal ene collectie Uwer opdelvingen in het museum van K en W. is, zal de medewerking van Batavia zeker nog wel toenemen. Ziet u o.a. maar eens welk een onafhankelijke positie wordt ingenomen door de ambtenaren voor de beoefening der Indische talen zooals Dr Brandes c.s.. –

Dr Kobler schreef mij dat zijne zenuwachtigheid nog niet over is. Zoudt u denken dat een verlof naar Europa, eene flinke verandering der omgeving opwekkend voor hem zou wezen? Hij ontmoet te P.P. zeker zelden personen van zijne hooge ontwikkeling en wie weet of een verblijf van voldoende langen duur te Weenen of in Holland geen heilzamen invloed op zijne soms zoo sombere stemming zou uitoefenen?

[MM774C-000007-508]

Terwijl ik u groot succes op Uw werk toewensch blijf ik na vriendschappelijke groeten ook aan Mevrouw met de meeste achting U toegengen

Kroezen

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000033-630]

Padang Padjang 13 April 1889

Dear Dubois.

Your letter has given me much pleasure. But next time leave the portliness out. You're throwing with "Noble severe Sir" and titles like that as if they were hazelnuts. –

I had already heard about your success, miracles still happen in these unreal times of unbelievers and such a miracle is quite what you have realised. I can't withhold you the acknowledgement of my admiration about your determination, but there is also a bit of luck in play. Do you know the Spanish saying: give my son a little bit of luck and throw him then into the sea?

So now you have officially metamorphosed into a paleontological mole – a little more luck whilst digging into the interns of the earth and you will have gained immortality.

By the way, won't our mutual friend Frijdag be gnawing his teeth and weep, if he finds out this fact to its full extent – dig up the predecessor

[MM774C-000033-631]

of this family of "*Neidlarden*" and have him exposed in the future museum "Dubois".

Again my sincere congratulations, you have done better than me poor soul, who is still here in exile as a *persona ingratisima* at the head bureau, victim of the known truth that diligence, self-sacrifice, the best intentions and possession of the truth are useless if they lack a bit of diplomatic slickness to bring home the load.

Dear Dubois, if you continue to remember me pleasantly let me know by sending me some news about your results now and again; that way also from afar we can remain friends as we have been at Padang.

Cordial greetings to the Mrs

yours truly

[?De Robles?]

This is the only letter with this correspondent

[MM774C-000033-630]

P.P. 13 April 1889

Waarde Dubois.

Uwe brief heeft mij veel genoegen ~~verschaff~~ gemaakt. Laat echter in den vervolge de deftigheid af. Gij gooit met "weledelgstrg heer" en dergelijke titels om U heen als of het hazelnoten waren. –

Uw succes had ik al vernomen, er gebeuren nog wonderen in onzen ongeloovigen [*?geontrealiseerden?*] tijd en zulk een wonder heeft U bepaald gewrocht. Ik kan U den [*?bul?*] van mijn bewondering over Uwe volharding niet vooronthouden, daarbij is echter ook geluk in het spel. Kunt U het spaansche spreekwoord: geef aan mijn zoon een beetje geluk en werp hem dan in de zee?

Nu zijt U dus en officis in een palaeontologischen mol gemetamorphiseerd – nog een beetje geluk bij het wroeten in de ingewanden der aarde en U heeft [*?na?*] de onsterfelijkheid gezorgd.

À propos wat zal onze mutuel vriend Frijtag tanden knarsen en wenen, als hij dit feit in zijn geheelen omvang zal te weten krijgen – delf den urahn

[MM774C-000033-631]

op van dit geslacht der "*Neidlarden*" en laten wij hem opstellen in het toekomstige museum "Dubois".

Nog eens mijne oprechte felicitaties, het is U beter gegaan dan mij armen drommel, die nog altijd hier in ballingschap vertoeft *persona ingratisima* bij het hoofdbureau, een slachtoffer van de bekende waarheid, dat ijver zelf opoffering de zuiverste bedoelingen en zelf het bezit der waarheid nutteloos zijn wanneer daarbij ontbreekt een beetje diplomatieke gladheid om deze last te [*???ten?*].

Waarde Dubois, als gij U met aangename gevoelens aan mij blijft herinneren geef daarvan blijken door mij na gezetten tijd over de resultaten van Uw onderzoek iets mede te deelen; op die wijze zullen wij ook in de verte vrienden blijven zoo als te Padang.

Hartelijke groeten aan Mevrouw

#

[?De Robles?]

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000050-008]

N^o8

To the Director of Education, Religion and Trade

Payakumbuh, 18 April 1889

I have the honour to inform your very Noble severe Sir that the engineer workmen

[MM774C-000050-009]

Franke and van de Nesse that have been put at my disposal have arrived here on the 1st and 10th of April respectively. Given further approvement of your very Noble severe Sir I shall therefore pay them their allowance of f 25 monthly for April.

The 38 forced labourers that I requested, bringing the total to 50, have arrived here on the 11th of April and will be put to work instantaneously. The excavations in the currently examined cave will therefore end within a few days, after which there are no other caves known in the vicinity of Payakumbuh, which could be examined without difficulties and with a chance of success.

Officer of Health 2nd Class

Eug Dubois

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000050-008]

N^o8

Aan den Directeur

van O. E. en N.

Pajakombo, 18.4.89

Ik heb de eer UHoogEdelGestrenge te berichten dat de ter mijner beschikking gestelde werklieden

[MM774C-000050-009]

der Genie Franke en van de Nesse resp. den 1e en den 10den April hier zijn aangekomen. Behoudens nadere goedkeuring van UHoogEdelGestrenge zal ik hun daarom de toelage, à f 25 's maands ieder over April uitbetalen. De nog door mij aangevraagde 38 dwangarbeiders, waarmede het aantal op 50 is gebracht, zijn hier den 11de April aangekomen en ook terstond te werk gesteld. De opgravingen in de thans onderzochte grot zullen aldus binnen enkele dagen zijn afgelopen, waarna mij in de nabijheid van Pajakombo geene grotten meer bekend zijn, welke zonder groote moeilijkheden en met kans van slagen kunnen onderzocht worden.

De officier van gezondheid 2de kl.

Eug Dubois

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000009-287]

Padang 18 April 1889

Dear Mr Dubois

The heavy work load has continually made me postpone congratulating you on the positive decision that has been taken by the Government in your favour.

I hope for the best results for both you and the government.

As you well know Vollema has been appointed as your replacement and de Haan will be coming here from [?Ngamu]. The latter, however, will be going to Europe for studies and therefore we will now be getting van Zuthphen who has only just arrived from Europe. I do think he will arrive with the next boat, after which Vollema can move to his destination. Until then you will have to practice patience.

[MM774C-000009-288]

There is little news from here other than that it's formidably hot. Could this be in connection to a higher volcanic activity at [????] as is being said by many. Before the eruption of the Krakatau they have also thought to have experienced such temperatures? Where is the connection? We better hope for the best because a sea quake would be disastrous to Padang.-

Colonel van der Eb is sure to have already arrived? Greetings to your wife and the family Aden & Colonel vd Eb and believe me to ever be

your willing servant
Oosterhoff

This is the last letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000009-287]

Padang 18 April 1889

Waarde Heer Dubois

Drukke werkzaamheden hebben het mij telkens doen uitstellen U nog te feliciteren met de gunstige beschikking door het Gouvernement ten Uwen opzichte genomen.

Ik hoop daarvan voor U & het Gouvernement de beste resultaten.

Zoo als U wel weet is Vollema als vervanger aangewezen & zoude de Haan van [?Ngamu] hier komen. Laatstgenoemde gaat echter met studeerreferaat naar Europa & krijgen we nu van Zuthphen pas uit Europa aangekomen. Ik denk wel dat deze meteen aan staande boot zal komen, wanneer Vollema zijne bestemming kan volgen. Zoolang zult ge geduld moeten hebben.

[MM774C-000009-288]

Nieuws van hier valt weinig te melden dan alleen dat het fameus warm is. Kan dit in verband staan met de verhoogde vulcanische werking ter [????] zooals door velen wordt beweert. Voor de eruptie van de Krakatau meende men ook zulk eene temperaturen te hebben waargenomen? Waar is het verband? Wij zullen er het beste van hopen want eene zeebeving kan voor Padang vernietigend zijn.-

De kolonel van der Eb is zeker reeds aangekomen? Zijt met Mevrouw en familie Aden & Kol. vd Eb gegroet en geloof mij steeds

Uwdwdr
Oosterhoff

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000050-009]

N^o9

Resident of the Padang Highlands
at Fort de Kock
Payakumbuh, 22 April 1889

Answering the second subparagraph of your Missive dated the 10th April last N^o1376 I have the honour to inform your very Noble severe Sir that the research to which I have been appointed is supposed to have started at the 1st of April 1889.

I have not been able – because my successor in the medical service so far has not yet arrived – to completely dedicate myself to the matter, but I could nevertheless start the explorations at the beginning of the month with help of the engineer workmen that have been put at my disposal and forcefully continue the work with the larger number of forced labourers that have arrived since.

Officer of Health 2nd Class

Eug Dubois

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000050-009]

N^o9

Resident Pad. Bovenl.
te Fort de Kock
Pajakombo, 22.4.89

In beantwoording der ~~laatste~~^{tweetde} alinea Uwer Missive dd. 10 April 1889 N^o1376 heb ik de eer UHoogEdelGestr. te berichten dat de aan mij opgedragen onderzoeken achten moeten worden te zijn begonnenden 1ste April 1889. Wel was het mij – omdat mijn opvolger in den geneeskundige dienst – tot heden niet is aangekomen niet mogelijk mij geheel aan de zaak te wijden, maar kon ik toch met behulp van de in het begin dezer maand bij de bedoelde onderzoeken te werk gestelde werklieden der genie en van het grootere aantal dwangarbeiders sedert dien datum de reeds vroeger aangevangen opgravingen met meer kracht voortzetten.

De officier van gezondheid 2de kl.

Eug Dubois

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000050-009]

N^o10

Commander of the Engineer Corps
at Sumatra's West Coast
at Padang
Payakumbuh, 22 April 1889

Following the Decision of the Governor-General of the Dutch Indies dated 6 March last N^o6, in which I have been appointed to do paleontological research at Sumatra's West Coast and the disposition of the Chief of the Engineer Corps dated 16 March last N^o14 in which the engineer workmen first class van de Nesse general Stock book N° 77375 and Franke general Stock book N, 15300 were transferred to Payakumbuh to be put at my disposal, I have now the honour to politely request your very Noble severe Sir the following.

As I am to leave to Bua, where I will put these militaries to work, this would lead to problems, should they officially remain as listed in Payakumbuh.

This would not only be the case with regard to renewal of their gear, but also with regard to the payment of their wages and other income, as there is very little contact between Bua and Payakumbuh, which would mean that these articles and the money would need to be privately picked up, which not only would present difficulties and costs, but also the risk of loss.

I therefore allow myself to politely request your very Noble severe Sir to transfer these engineer workmen to Fort van de Capelle, as between these places, where the Assistant Resident of the Department of Tanah-Datar and Bua has its seat, and where also the Controller of the subdepartment Lintau and Bua resides, a regular – also financial – connection exists that I could make use of for the intentions stated above.

As the mentioned workmen would go straight from here to Bua it would, however, be desirable that they would be allowed to take along their current night equipment (straw mattress, pillow and woollen blanket), and given the fact that they have the possibility to choose fitting clothes themselves here that they also would be issued from here the renewal clothes that are due the 1st of May.

Officer of Health 2nd Class
appointed to do paleontological research
Eug Dubois

This is the only letter with this correspondent

[MM774C-000050-009]

N^o10

Chef vh. Wapen der
Genie ter S.W.K.
te Padang
Pajakombo, 22.4.89

Naar aanleiding van het Besluit van den Gouverneur-Generaal van N.I. dd. 6 Maart jl. N^o6, waarbij ik belast werd met palaeontolog. Onderzoekingen ter S.W.K. en de dispositie van den Chef van het Wapen der Genie dd. 16 Maart jl. N^o14 waarbij de werklieden 1 kl van de Nesse alg. Stbk N° 77375 en Franke Alg. Stb, N, 15300 naar Pajakombo werden overgeplaatst om te mijner beschikking te worden gesteld, heb ik thans de eer UHoogEdelGestr beleefd het volgende te verzoeken.

Door mijn aanstaand vertrek naar Boea, waar ik genoemde militairen zal tewerkstellen, zou het tot bezwaren aanleiding geven, indien deze te Pajakombo in de sterkte bleven rekenen.

Niet alleen zou dit het geval zijn voor zoover vernieuwing van uitrusting betreft, maar vooral ook met betrekking tot hunne soldij,[ind?????teiten] en verdere inkomsten, want, aangezien tusschen Boea en Pajakombo slechts geringe gemeenschap bestaat, zouden bedoelde artikelen van uitrusting en gelden telkens per particuliere gelegenheid van laatstgenoemde plaats moeten gehaald worden, waarom niet alleen moeite en onkosten, maar ook risico dat het gehaalde verloren ging, zouden verbonden zijn.

Ik veroorloof mij daarom UHoogEdelGestrenge beleefd te verzoeken genoemde werklieden der Genie wel naar Fort van de Capelle te willen overplaatsen, daar tusschen deze plaats, als zetel van den Assistent-Resident der afdeling Tanah-Datar en Boea, waar de Controleur der onderafdeling Lintau en Boea verblijf houdt, een geregelde – ook finantieele – verbinding bestaat, van welke gelegenheid ook door mij voor het boven omschreven doel zou kunnen worden gebruik gemaakt.

Aangezien genoemde werklieden van hier onmiddellijk naar Boea zullen gaan zou het evenwel wenschelijk zijn, dat het hun thans verstrekte voor nachtlegering (stro-zak, hoofdkussen en wollen deken) door hen kan worden meegenomen en dat hun, met het oog op de mogelijkheid om hier het lijf goed passend uit te kiezen, de vernieuwing tegen 1^e Mei as. nog hier kon worden verstrekt.

De officier van gezondheid 2. kl.
belast met palaeontol. onderzoek
Eug Dubois

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000010-078]

Fort de Kock 27.IV.1889.

Amice.

So you're determined not to come over to Fort de Kock, and I have to give up hope to persuade you. All right, I resign. I have received the Humboldt back with your note attached; him and his four *anaks* [children] (five bundles) are at your disposal at any moment. A few days ago I received the bill of lading of the small chest, and a bill to pay the expenses of f 2,95. The bill of lading I have already sent to Padang to an acquaintance, with the request, to have the chest delivered to me. I will send you the money any time soon, and therewith our accounts will be equalled out. I will send you the cigars via Vollema, who, now his replacement is already at Padang, will have to pass by here any day now.

I can well imagine, how disagreeable the waiting has to be for you; almost a whole month you have now uselessly spent this way. But a few more days and redemption will come. I can already see you on your journey through the jungle. You are to front on your high horse, then the *lembu* [ox-cart?] with wife and kids under an escort of coolies, and finally a servant and a baboe.

[MM774C-000010-079]

and that all for your Noble severe Sir.

I'm grateful to you, for taking my story about the hump so kindly; but I regret that you took so seriously what I wrote about Mink. It was in no way my intention to slander Mink, nor did I think for a moment that you would feel hurt. We have discussed this subject, the impression we are making on other people, so often that I was convinced that you would take my message as purely academic.

I lately received a letter from de Nooy, I'd written him from Padang a few very cool words, announcing my departure from Payakumbuh. And now I have received a letter, four pages long, and the fourth even with the margins filled sideways, about his and his wife's state of health, the rash, the deafness et cetera: and I even got kudos, Sir. I will quote it to the letter: "as a layman I can only recognise the resolute way, in which you help my wife, without even having seen her, so decisively to get rid of the fever and the disquieting phenomena that came with it". What a prig. And then he asked me whether he owes me something. Double prig. And he hopes to meet me here and thank me in person. Triple prig!

And yet, even though you scolded me for it, I believe, and I was right about this guy.

By the way, Vollema is unmarried and a rather handsome boy. Do warn the decently educated and refined ladies a bit, for in my mind's eye I see strife and discontentment ahead for Payakumbuh.

I calmly live on here; doesn't it bore you when I tell you that I'm still not completely well, and that my matchstick like limbs will not gain any fat. The only social contact I have is with the Delprat family, where I feel so well, as if it were my family home. You, Dubois, with your own home to go to, and with a job that takes all your attention, will certainly call me mundane and sentimental again, when I repeat to you as I have so many times that I feel a deep need to socialise with people, who next to being truly well civilised also have what we crauts

[MM774C-000010-080]

call "*Bildung des Herzens*". With Delprat and his wife all is truly European, there is no hint here of the Indian spirit = and the physical inertia. Mrs Delprat has the rare gift of creating in her house such a peculiar atmosphere, which must make everybody feel well; that my judgement about these people is not wrong, may be proven by the fact that although they are already 1½ years at Fort de Kock and still live completely isolated, not even the Indian malicious slander has dared to attack them.

Confidentially, I'm thinking hard to, should I not fully recover within a few months, ask for leave in Europe. Maybe a few months over there, spend underneath the eternal glaciers of my homeland will bring me back into my physical and mental balance. But we are not there yet.

Greet your wife and the kids from me. Dubois, Sientje, who will have long forgotten me, you can give a kiss in my name.

Amice. Goddamn.

Pollak

[MM774C-000010-078]

Fort de Kock 27.IV.1889.

Amice.

Je bent dus vast besloten niet naar F.d.K. over te wippen, en ik moet de hoop opgeven je ertoe over te halen. Enfin ik resigneer. Der Humboldt heb ik terug ontvangen met je briefje erbij; hij met zijn vier anaks (vijf bundels) staat elk oogenblik tot je beschikking. Eenige dagen geleden ontving ik een cognossement over een kistje, en een rekening over te betalen onkosten ten bedragen van f 2,95. Het cognossement heb ik reeds naar Padang aan een kennis gestuurd, met verzoek, het kistje aan mij te bezorgen. Het geld stuur ik eerstdaags, en daarmede is onze verrekening 0 = 0. De ~~tabak~~ sigaren stuur ik je met Vollema, die doch nu, aangezien zijn vervanger reeds op Padang is, dezer dagen hier door zal moeten trekken.

Ik kan mij best voorstellen, hoe onaangenaam het wachten voor je zijn moet; bijna een heele maand heb je op die manier nutteloos verbracht. Maar nog weinige dagen en de verlossing komt. Ik zie je al op je tocht door de rimboe. Jij vooraan hoog te paard, dan de [?lemboe?] met vrouw en kinderen onder een escorte van koelies, en ten slotte een bediende en baboe.

[MM774C-000010-079]

En al dat voor ZOEG.

Ik dank je van harte, dat je mijn bochelverhaal zoo vriendelijk hebt opgenomen; maar het spijt mij dat je zoo ernst hebt opgevat wat ik je omtrent Mink schreef. Het was verreweg mijn bedoeling niet geweest, Mink te belasteren, nog dacht ik er aan, dat je je gekrenkt zouft voelen. Wij hadden over dat thema, n.l. over de indruk, die wij op iemand anders maken zoo dikwijls gesproken, dat ik overtuigd was, dat je mijne mededeeling als zuiver academisch zult hernemen.

Laatst ontving ik een brief van de Nooy, ik had hem van Padang uit een paar zeer koele ~~en~~ woorden geschreven, om hem mijn vertrek van Pajakombo medetedeelen. En nu ontvang ik een brief, vier bladzijden lang, en de ~~vijfde~~ vierde nog dwars beschreven, over zijn en zijne vrouw gezondheidstoestand, [Le??] uitslag, en doofheid enz. En een pluimpje, mijnheer, heb ik gekregen. Ik zal het maar letterlijk aanhalen: "ik als leek kan slechts de cordate wijze aanerkennen, waarop ge mijn vrouw, zonder haar gezien te hebben, zoo afdoende van de met zoo onrustverwekkende verschijnselen gepaard gaande koorts afgeholpen hebt". Zoo een kwast. En dan vraagt hij mij nog, wat hij mij schuldig is. Dubbele kwast. En hij hoopt mij hier te ontmoeten, en mij persoonlijk zijn dank af[????en]. Drie dubbele kwast!

En toch, hoewel je me daarvoor uitgescholden hebt, geloof ik, dat ik ~~bij~~ met die man bij 't rechte eind had.

Apropos, Vollema is ongetrouwd en een jongen van vrij knap uiterlijk. Waarschuw den zoo fijn beschaafden en zoo uitstekend opgevoeden [?helis? ladies?] doch een beetje, met mijn geestig oog zie ik weder twist en onvrede voor Pajakombo in 't verschiet.

Ik leef hier kalmpjes voort; verveelt het je niet, wanneer ik je vertel, dat ik nog niet heelemaal wel ben, en dat mijn luciferachtige ledematen maar geen vet willen aanzetten. Mijn eenigste omgang is de familie Delprat, waar ik mij zoo wel gevoel, als in mijn ouderlijk huis. Jij, Dubois heb een eigen toehuis, hebt een werkkring waarin je geheel en al opgaat, noemt mij zeker weder aardisch en sentimenteel, wanneer ik je nog eens voor de zoo en zoo veelste keer zeg, dat ik innig behoefte gevoel aan den omgang met menschen, die ~~met~~ bij een werkelijk fijne beschaving ook dat bezitten wat wij moffen

[MM774C-000010-080]

"Bildung des Herzens" noemen. Bij Delprat en zijn vrouw is alles echt europaeisch, daar is geen zweem van indische geest = en lichaamstraagheid te vinden. Mevrouw heeft de zoo zeldzame "Gabe" in haar huis de zoo eigenaardige atmosfeer te scheppen, die iedereen ~~wel~~ goed doen moet; dat mijn oordeel over die menschen niet onjuist is, moge je daaruit blijken, dat zij niet tegenstaande hun 1½ jarig verblijf te F.d.K. nog bijna geheel isoleerd leven, en dat zelfs indische kwaadsprekerij het nog niet gewaagd heeft, hen aan te vallen. –

Onder ons gezegd, ik denk er hard over om, indien ik binnen eenige maanden niet volkomen herstel, verlof naar Europa aan te vragen. Misschien zullen mij een paar maanden, toegebracht onder de eeuwige Gletschers mijner Heimat, mij mijn lichaaamlijk en geestig evenwicht weder teruggeven. Doch, zoover zijn wij voorloopig nog niet.

Groet mij mevrouw en de kindertjes. Dubois, Sientje, die mij reeds lang zal vergeten hebben, kun je een zoen in mijn naam geven.

Amice. Godverdomme.

Pollak

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000050-010]

N^o11
Detachment Commander of
Fort van der Capelle
Payakumbuh, 29 April 1889

I have the honour to inform your noble severe Sir that by disposition of the Chief of the Engineer Corps dated 16 March last N^o14 the engineer workmen 1st class van de Nesse and Franke at my request will be transferred to Fort van der Capelle. As, however, I will put them to work in Bua, to where they will be travelling to on the 1st of May, I take the liberty to request your noble severe Sir to relieve them of their duty to 1st report themselves at Fort van der Capelle, although this would be obliged regarding because of food indemnity during travelling and there workmen's wages.

I also allow myself to politely request your noble severe Sir to hold onto their wages, indemnity for food and other income until the end of the month, on which occasion I will have opportunity to pick up this money from Fort van den Capelle together with my own wages upon leaving a receipt.

For the gear of the engineer workman Franken I herewith offer you a proof of receipt whilst I shall have the other goods picked up after I've arrived in Bua.

Officer of Health 2nd Class
appointed to do paleontological research
Eug Dubois

[MM774C-000050-010]

N^o12
Detachment Commander of
Fort van der Capelle
Attachments:3
(en [?????])
Payakumbuh, 2 May 1889

I herewith have the honour to offer your Noble severe Sir two extract administration books 1889, regarding the engineer workman 1st class van de Nesse General Stock book. N° 77375 and Franke General Stock book N° 15300, who have been transferred from Payakumbuh to Fort van den Kapellen, and were put at my disposal by the Chief of the Engineer Corps at 16 March N^o14

Officer of Health *à la suite*
appointed to do paleontological research
Eug Dubois

These are the only two letters with this correspondent

[MM774C-000050-010]

N^o11
Detachements-Commandant te
Fort van der Capelle

Pajakombo, 29.4.89

Ik heb de eer UWelEdelGestrenge kennis te geven dat de bij dispositie van den Chef van het Wapen der Genie dd. 16 Maart jl. N^o14 ter mijner beschikking gestelde werklieden der 1ste klasse van de Nesse en Franke op mijn verzoek door den [?eerst????????] Gen officier ter kuste zijn overgeplaatst naar Fort van der Capelle. Daar ik hen evenwel zal te werkstellen te Boea, waarheen zij den 1ste Mei zullen vertrekken, neem ik de vrijheid UWelEdelGestrenge te verzoeken hen wel te willen vrijstellen van de aanmelding te ~~Boea~~ Fort van der Capelle, hoewel ~~ga~~ dit, met het oog op marschvoeding-indemniteit en koeliloon, ^{zou} noodig zijn. Tevens veroorloof ik mij UWelEdelGestrenge beleefd te verzoeken hunne soldij, indemniteit voor vivres en verdere inkomsten telkens wel te willen bewaren tot het einde van iedere maand, als wanneer ik gelegenheid zal hebben deze gelden tegelijk met mijn eigen het traktement van Fort van den Capelle tegen afgifte van kwitantie te laten afhalen.

Voor de uitrusting van den geniewerkman Franken bied ik U hierbij aan een bewijs van ontvangst terwijl ik de goederen na aankomst te Boea zal doen afhalen.

De officier van gezondheid
belast met pal. ond.
Eug Dubois

[MM774C-000050-010]

N^o12
Detachements-Commandant te
Fort van der Capelle
Bijlagen:3
(en [?????])

Pajakombo, 2.5.89

Ik heb de eer UWelEdG hierbij aan te bieden twee extracten-administratieboek 1889, betreffende de geniewerklieden der 1ste klasse van de Nesse Alg. Stb. N° 77375 en Franke Alg. Stb. N° 15300, die van Pajakombo naar Fort van den Kapellen zijn overgeplaatst, en gesteld werden ter mijner beschikking van den Chef van het wapen der Genie dd 16 Maart N^o14

De officier van Gezondheid à la suite
belast met paleont. onderzoek
Eug Dubois

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000050-010]

N^o13

Director of Education, Religion and Trade
Payakumbuh, 2 May 1889

I have the honour to inform your very Noble severe Sir that as of today I have passed on my medical duties and from this moment on will be able to fully dedicate myself to the assignment you have given me.

As both the engineer workmen that were put at my disposal, have already arrived at the start of April, as have the 50 forced labourers – and as there are no more caves known in the vicinity of Payakumbuh that can be examined without great difficulties, I will, upon your further improvements in referring to my letter of 28 March last N^o3, go to Bua, which I currently think is the best location to be able to successfully continue my explorations. Should, however, it be the wish of your very Noble severe Sir to continue the work elsewhere, I will then immediately go to the place you have appointed me..

Following a Missive of the Resident of the Padang Highlands of the 10th of April last N^o1376, in which he asked me to inform him, when my research had started I have sent this authority word that this research should be supposed to be started as of the 1st of April last as by that time the excavations that had started earlier because of the increased number of workmen and the improved supervision by the engineer workmen that had arrived could be continued with more force.

As far as I am concerned I can only count myself completely dedicating to the task as of the 1st of May and I therefore wish to abstain from my allowance for the month of April.

Officer of Health 2nd Class *à la suite*
Eug Dubois

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000050-010]

N^o13

Directeur O.E.N.
Pajakombo, 2.5.89

Ik heb de eer UHoogEdelG te berichten, dat ik op heden den geneeskundige Dienst alhier heb overgegeven ingevolge waarvan ik mij van af dit oogenblik geheel wijden kan aan den opdracht mij door UHED gegeven. Daar de beide werklieden der Genie, die ter mijner beschikking werden gesteld reeds sedert het begin van April zijn aangekomen, evenals de 50 dwangarbeiders – en mij verder in de nabijheid van Pajakombo geene, zonder grotere moeilijkheid te bewerken grotten bekend zijn, zal ik mij, onder Uwe nadere goedkeuring met referte aan mijn schrijven dd. 28 Maart jl. N^o3, begeven naar Boea, waar ik meen voorloopig met het beste gevolg de onderzoekingen te kunnen voortzetten. Mocht het evenwel de wensch zijn van UHoogEdG elders het werk voort te zetten, zoo zal ik mij onmiddellijk na de door U aangewezen standplaats begeven.

Naar aanleiding ene Missive van den Resident der Padangsche Bovenlanden dd 10 April jl. N^o1376, waarin verzocht werd om mededeeling, wanneer de mij opgedragen onderzoekingen begonnen waren heb ik aan die autoriteit bericht, dat deze onderzoekingen moeten geacht worden te zijn begonnen 1ste April jl. daar sedert dien tijd de reeds vroeger begonnen opgravingen door het vermeerderde aantal werklieden ~~met~~ en beter toezicht van de inmiddels aangekomen geniewerklieden ^{met meer kracht} konden worden voortgezet.

Wat mijzelf aangaat kan ik mij eerst vanaf heden geheel aan de zaak wijden, zoodat door mij eerst vanaf 1e Mei met de onderzoekingen kan gerekend worden een aanvang te zijn gemaakt, terwijl ik in ieder geval van de toelagen over de maand April wensch af te zien.

De offic. v. gez. 2^{den} Kl à la suite
Eug Dubois

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000050-010]

N^o14

directing Officer

of the Medical Service 1st class

at Sumatra's west coast

Payakumbuh, 2 May 1889

After I have passed on my medical duties to my successor the Officer of Health 2nd Class J.Vollema I now have the honour to inform your very Noble severe Sir that I will be going to Bua tomorrow, in accordance with my appointment as stated in the Decision of the Governor-General of the Dutch Indies dated the 6th of March last. N^o6.

This is the last letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000050-010]

N^o14

Dirigeerend officier

v. Gezondh. 1.kl.

Sum. Westk

Pajakombo, 2.5.89

Nadat door mij op hedenden geneeskundigen dienst alhier is overgegeven aan mijn opvolger den officier van gezondheid tweede klasse J.Vollema heb ik thans de eer UHoogEdelGestrenge te berichten, dat ik mij morgen zal begeven naar Boea, teneinde gevolg te geven aan den opdracht vervalt in het Besluit van den G.G.v N.I. dd. 6 Maart jl. N^o6.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000050-010]

N^o15

Resident of the Padang Highlands

Attachments: two

Bua, 5 May 1889

A request for an allowance for the paleontological research at Sumatra's west coast for the month of May 1889

offered to the Resident of the Padang Highlands to be mandated

Officer of Health 2nd Class *à la suite*

Eug Dubois

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000050-010]

N^o15

Resident Pad. Bov.

Bijlagen: twee

Boea, 5.5 89

Ter mandateering aangeboden aan den Resident der Pad. Bovenl. eene aanvraag om toelage voor palaeontologische onderzoekingen ter SWK over de maand Mei 1889

De offic. v. gez. *à la suite*

Eug Dubois

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000050-011]

Nº16

Resident of the Padang Highlands

Bua, 5 May 1889

I have the honour to inform your very Noble severe Sir that as of 2 May I have settled in Bua to comply with my appointment as stated in the Governmental Decision of 6 March last Nº6.

Officer of Health 2nd Class *à la suite*

Eug Dubois

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

161

— Send from Sumatera —

[MM774C-000050-011]

Nº16

Resident Pad. Bov.

Boea, 5.5 89

Ik heb de eer UHoogEdelGestr. te berichten, dat ik mij sedert 2 Mei te Boea gevestigd heb teneinde te voldoen aan de opdracht vervalt in het Gouvernement-Besluit dd. 6 Maart jl.Nº6.

De officier van Gezondheid à la suite

Eug Dubois

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000050-011]

N^o17

Assistant-Resident

Tannah-Datar

Bua, 5 May 1889

I have the honour to inform your very Noble severe Sir that as of 2 May I have settled in Bua to comply with my appointment as stated in the Governmental Decision of 6 March last N^o6.

Officer of Health 2nd Class *à la suite*

Eug Dubois

[Next](#) letter with this correspondent

162

— Send from Sumatera —

[MM774C-000050-011]

N^o17

Assistent-Resident

Tanah-Datar

Boea, 5.5 89

Ik heb de eer UHoogEdelGestr. te berichten, dat ik mij sedert 2 Mei te Boea gevestigd heb teneinde te voldoen aan de opdracht vervalt in het Gouvernement-Besluit dd. 6 Maart jl.N^o6.

De officier van Gezondheid *à la suite*

Eug Dubois

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000050-012]

N^o19

Resident of the Padang Highlands

Bua, 5 May 1889

Request No 2 for an allowance of *f* 250 over the month May 1889.

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000050-012]

N^o19

Resident Pad.

Bovenl.

Boea, 5.5. 89

Aanvraag No 2 om *f* 250 toelage over de maand Mei 1889.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000050-011]

N°=18

Director of Education, Religion and Trade

Attachments: seven

Bua, 6 May 1889

I have the honour to offer your very Noble severe Sir here with an overview of the work and the results that were obtained in the month of April 1889, and the justification of the advances over that same month.

With regard to the overview of the work during this month I allow myself to politely remark to your Noble severe Sir these can only be considered to be part of the assignment your Noble severe Sir has given me, in as far as use has been made of the engineer workmen and the forced labourers who already arrived in April, whilst I myself could only spend very little time on this as my duty is as officer of health did not allow it. Given the relatively short time, which for the time being has been made available for this research, it would surely have been regrettable, if the month of April would also count as such, as I could not dedicate myself to the subject and it would therefore be highly desirable that the true research would be considered to have started at 1 May, so from the point that I passed on my medical duties to my successor.

I did think though that an overview of all that has been done and gathered in April should not be left out and therefore I offer it here to you

Officer of Health 2nd Class à la suite

Eug Dubois

Short overview of the results that were obtained during the month of April for the paleontological research at Sumatra's west coast.

At a distance of about 3 paal of Payakumbuh, south of the road to Fort de Kock opposite the well known cave of Payakumbuh and opening can be seen in a picturesquely shaped and draped rock, which gives access to the ngalau sampit (scary cave). The name has probably to do with the narrowness of its entrance, while the rest is no more narrow than any other cave. The entrances turn to north-west, whilst it is only about 30 m above the bottom of the valley and easily accessible along a not very steep slope overgrown with Alang Alang.

From an earlier examination I did it had already become clear that only depart close to the entrance and a small terrace were suitable for excavation. Within the cave there were such thick stone layers that were baked to very hard conglomerates by the dripping chalk that only after a very long or very hard work and the sacrifice of a lot of dynamite any fruitful work could be done. Near the entrance however, both inside and outside the cave the stony masses were not present – most likely flushed away earlier, so the floor here was about 2 m lower. Within the cave it consisted of chalk tuff and breccia which is almost immediately delivered fossils. Some fragments of bone were found, but there were mainly molars of *Elephas*, *Rhinoceros*, *Sus*, *Bos* or *Bubalus*, *Cervus*, *Simia satyrus*. These fossils were not very abundant, but a little bit further into the cave, where they used to be a [?????]- the opening, though currently closed by drip stone, the rain water from above had flushed away these tuffs and breccias and filled a deep hole with black soil that contained many much younger remains, mostly of *Sus vittatus*, *Cervus muntjac* and *Antilope sumatrensis* and a *Canis* species. These do not have any direct meaning for the knowledge of the diluvial fauna of these areas, but these finds are not unimportant as an illustration of the way in which bones of these animals are ending up in caves and accumulate there. I have not been able to establish how the older bones had entered the cave, it does, however, seem most likely to me, given the length of the place where they were lying that these must have been dragged in by predators being already torn apart.

Both inside the cave and outside the soil, breccia and fallen limestone blocks to a maximum depth of 7 m were removed reaching a yellow loam layer at 1.50m from which no more fossils were harvested, which was reason to ultimo April cease the work.

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[Next](#) official report

[Previous](#) official report

[MM774C-000050-011]

N°=18

Directeur O.E.N.

Bijlagen: zeven

Boea, 6.5 89

Ik heb de eer UHoogEdelGestr. hierbij aan te bieden een overzicht der werkzaamheden en der verkregen resultaten gedurende de maand April 1889, en eene verantwoording van door mij ontvangen voorschotten over diezelfde maand.

Aangaande het overzicht der werkzaamheden over over de genoemde maand veroorloof ik mij UHEG beleeft te doen opmerken dat die slechts in zoover kunnen gerekend worden een deel uit te maken van de door mij door UHEG gegeven opdracht, als daarbij gebruik is gemaakt van de reeds in April aangekomen geniewerklieden en dwangarbeiders, terwijl ik zelf slechts zeer weinig tijd daaraan heb kunnen wijden omdat mijn werkkring als officier van gezondheid dat niet gedoogde. Met het oog op den betrekkelijk korten tijd, welke voorloopig voor het onderzoek is beschikbaar gesteld, zouden het zeker te betreuren zijn, indien ook de Maand April werd mede gerekend, toen ik nog niet mij aan de zaak wijden kon en zouden het zeker hoogst wenselijk zijn, dat de eigenlijke onderzoekingen gerekend werden te beginnen 1e Mei, d.i. vanaf de overgave van den geneeskundigen dienst te Pajakombo door mij.

Ik heb evenwel gemeend toch het overzicht van hetgeen gedurende April gedaan en verkregen is niet te moeten achterwegen laten en U hierbij aan te bieden

De off.v. gez. 2 Kl à la suite

Eug Dubois

Kort overzicht van hetgeen gedurende de maand April verricht werd voor de Pal. ond. ter SWK en van de daarbij verkregen resultaten.

Op ongeveer 3 paal afstand van Pajakombo neemt men ten zuiden van den weg naar Fort ~~van der Capelle~~^{de Kock} tegenover de bekende grot van Pajakombo eene opening waar in de hier zeer schilderachtig gevormde en gedrapeerde rots, welke toegang verleent tot de ngalau sampit (enge grot). Waarschijnlijk aldus genoemd naar de nauwheid van haren ingang, terwijl zij verder niet smaller is dan eenige andere grot. Die opening is gekeerd naar het NW en is, terwijl zij zich slechts ongeveer 30 m boven het dal verheft gemakkelijk langs eene weinig steile, A.alang begroeide helling te bereiken.

Een reeds vroeger door mij ingestelde opname deed mij inzien, dat alleen het gedeelte vlak bij den ingang en het kleine terras daarvoor voor bewerking vatbaar was. Binnen in de grot toch bestond een zoo dikke door afgedropen kalk tot een vaste conglomeraten samengebakken rolsteenlagen, dat alleen na zeer langdurige arbeid en opoffering van zeer veel dynamiet met vrucht zou kunnen worden gearbeid. Bij den ingang, zowel binnen als buiten de grot waren deze steen massa's niet voorhanden – waarschijnlijk vroeger weggespoeld, zoo dat hier de bodem ±2 m ~~hooger lag~~^{lager was}.

Hij bestond hier binnen de grot uit kalktuf en breccie en deze leverde bijna onmiddellijk fossielen op. Eenige fragmenten van beenderen, maar hoofdzakelijk kiezen werden gevonden van *Elephas*, *Rhinoceros*, *Sus*, *Bos* of *Bubalus*, *Cervus*, *Simia satyrus*. Zeer talrijk waren de fossielen niet, maar toen nog iets verder in de grot, waar een vroeger [?????] hebben – de, maar thans wel ^{met druipsteen} gesloten opening het regenwater van boven deze tuf en breccie had weggespoeld en donkere teeltaarde een diep gat opvulde werden daarentegen talrijke veel jongere resten voor den dag gehaald, voornamelijk van *Sus vittatus*, *Cervus muntjac* en *Antilope sumatrensis* en een *Canis* soort afkomstig. Deze hebben wel geen directe betekenis voor de kennis der diluviale fauna dezer streken, wel echter was deze vondst niet onbelangrijk als illustratie van een der wijzen, waarop de beenderen van dieren in de grotten geraken en daar aldus zijn opgehoopt.

Op welke wijze de oudere beenderen in de grot gekomen zijn, heb ik niet kunnen uitmaken, hoewel het mij waarschijnlijk voorkomt, voornamelijk wegens de lengte der plaats waar zij lagen dat zij door roofdieren reeds van elkander gescheiden werden bijeen geslept.

Zowel buiten de grot als daarbinnen werd de aarde, en breccie massa en afgevallen kalkblokken tot eene maximum diepte van 7 m verwijderd en daarbij reeds op 1.50 een gele leem ontmoet, die echter geen fossiele meer opleverde, om welke reden ultimo April het werk gestaakt werd.

[Click here to return to the content page](#)

[PB290165]

Nº22
Noble and severe Sir
Eug. Dubois.
Officer of Health 2nd Class
Payakumbuh
Padang Highlands
Leiden, 8 May 1889.

Dear Mr Dubois!

I have read your letter of 28 March 1889 with great interest. A copy of your report to the Minister of Colonies about your excavations was already sent to me before for my perusal, with the notification that you were given leave for a year. And now I read from your letter that you were again successful, since the time the report was written. I sincerely congratulate you and I hope that these first steps will be followed by many others, to your own satisfaction and to your honour in the realm of science.

The thanks you are granting me for my interference, I regretfully can only except for a very small part, for I could do only very little – much less than I had hoped. I can only underline for the Minister the importance of your work.

A conversation, which I recently

[PB290165]

had with Mr Jentink, brings me to also write you the following: the material that you have collected, and are yet to collect, I would gladly place in the Museum in Leyden, should you send it here. I will take the greatest of care for it and will meantime make sure that nobody will publish anything about it without your approval. I would even prefer to propose to you, to leave the chest here unopened until you have returned, so you can work on it all in peace and quiet and can be assured that nothing will be mixed up. Should you be willing to do so, you only need to take care that numbers or labels are sufficiently secured against decay. If possible I would recommend that you put numbers on the objects themselves.

After congratulating you again and wishing you the best of luck I greet you whilst remaining with high esteem

Your

very willing servant
signed K. Martin

[Next](#) letter with this correspondent

165

— Send from the Netherlands —

[PB290165]

Nº22
WelEdelgestrenge Heer
Eug. Dubois.
Officier van gezondheid K
Pajakombo
Padangsche Bovenlanden
Leiden, den 8 Mei 1889.

Geachte Heer Dubois!

Met veel belangstelling heb ik Uw schrijven van 28/3 89 gelezen. Mij werd reeds te voren door den Minister van Kolonien copie van Uwe rapport inzake de uitgravingen ter inzage verstrekt, te gelijk met de mededeeling, dat U voor een jaar verlof had gekregen. Nu zie ik uit Uwen brief, dat U reeds weer een schoon succes sedert dien tijd, waarin het rapport werd geschreven, heeft gehad. Ik wensch er U van harte geluk mede en hoop, dat deze eerste stappen door verdere zullen gevolgd worden, die U tot eigen tevredenheid en tot eer op wetenschappelijk gebied kunnen verstrekken.

Den dank, die U voor mijne bemoeiingen uitspreekt, kan ik helaas slechts voor een zeer gering gedeelte aanvaarden, want ik heb [?????] weinig voor u kunnen doen – minder dan ik gehoopt had. Alleen kan ik de Minister op het belang Uwer onderzoekingen wijzen.

Een onderhoud, dat ik onlangs met

[PB290165]

den Heer Jentink had, geeft mij aanleiding U nog het volgende te schrijven: het materiaal, dat U verzameld heeft, en nog zal verzamelen, wil ik gaarne in het Museum te Leiden plaatsen, zoo U het hier zendt. Ik zal er alle mogelijke zorg voor dragen en zal gelijktijdig zorgen, dat niemand er iets van publiceert zonder Uwe goedkeuring. Ik zelf wilde U het liefst voorstellen, de kisten onuitgepakt hier te laten staan, tot dat U terug zal wezen, dan kan U alles met rust bewerken en is U verzekert, dat niets verwacht wordt. Wil, zoo U daartoe mogt overgaan, slechts zorgen, dat de nummers of etiketten genoegzaam tegen bederf beveiligd zijn. Zoo mogelijk zouden ik U aanbevelen de voorwerpen zelf met daarop geschreven nummers te voorzien.

U nog eens van harten het beste succes toewenshende verblijf ik onderaanbieding mijner hoogachtend de groeten,

Uwe

Zeer dienstw. Dienaar
get. K. Martin

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000006-315 right]

STATE MUSEUM OF NATURAL HISTORY.

Leyden, 10 May 1889.

Amice Dubois,

thank you for your cheerful writing of the 28th of March last. I hope your gloomy moods will now have gone for good in the future will keep smiling to you and you will find your path of life strewn with roses, I mean fossils. It seems to me you can be happy with the assistance you have got and I can understand how happy you must be to see your number of treasures increase! Obviously I've spoken to Professor Martin about the wishes you wrote me, and I presume he has already written you about

[MM774C-000006-316]

that. Any fossil you send will be properly taken care off and kept until your return; there's plenty of room in our attics where it can be stored dry. I advise you to have your shipments done via Colonies, for that will lessen your expenses enormously. Obviously you will have to address everything to Professor Martin, as it concerns him directly.

I am amazed, you haven't heard anything yet about the Hare or the Red Rat. Both animals are supposed to live in the area where you are now. Are you putting up traps or slings? I think they should let themselves be caught! I've put my hopes on you!

I April of this year I will never forget, I'd almost become a director a non dirigendo! At 2:30 in the afternoon suddenly a fire broke out in a cupboard in my museum! The unthinkable had happened! A chimney in front of the cupboard coming through here and heated by Professor Martin, was the cause of that disaster! Terrible moments it were. Had it happened in the evening or during the night – which easily might have happened as it must have been smouldering for months – then there would have been no saving possible, and the world would have lost one of its most beautiful collections and I could have gone off fishing! For obviously

[MM774C-000006-317 left]

they would not have build a new museum and even if they had, its new content would not even remotely have matched what would have been lost. I have funded hope now that the Government will take serious measures in this matter!

With us all is well and all send their greetings! I think your dear wife will slowly but surely start to become happy and sharing the joy of her spouse. I hope you will receive this letter as ever in good health. Believe me to be the friend who still wishes you the best of results

F.A. Jentink

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000006-315 rechts]

's Rijks Museum van Natuurlijke Historie

Leiden, den 10 Mei 1889.

Amice Dubois,

dank voor uw opgewekt schrijven d.d. 28 maart j.l. Ik hoop nu maar dat voorgoed uwe sombere buien verdwenen zullen zijn en de toekomst u zal blijven toelachen en gij verder steeds uw levenspad met rozen, ik bedoel met fossielen, bestrooid zult vinden. Mij dunkt, gij kunt tevreden zijn met de u verleende hulp en ik kan mij begrijpen, hoe gelukkig gij zijn moet zoo dagelijks uwe schatten te zien aan-

groeien! Ik heb natuurlijk met Prof. Martin over uw wensch in uw schrijven uitgedrukt, gesproken en hij heeft u, naar ik meen, ook al daarover

[MM774C-000006-316]

geschreven. Alles wat gij zend van fossielen zal behoorlijk verzorgd en bewaard worden tot uwe terugkomst; wij hebben op onze zolders nog plaats genoeg waar alles droog kan staan. Ik raad u om uwe bezendingen steeds over Koloniën te doen, dat zal heel wat minder onkosten voor u zijn. Natuurlijk moet gij de dingen adresseeren aan Prof. Martin, daar het hem direct regardeert.

t'Verwondert mij, dat gij nog niets van den Haas en evenmin van den rooden Rat iets gemerkt hebt. Beide dieren moeten leven in de omstreken waar gij nu zijt. Z gij wel eens vallen of strikken? Mij dunkt ze moeten zich laten verschalken! Mijn hoop blijft nog steeds dus op u gevestigd!

Den eersten April van dit jaar zal ik nooit vergeten, k' was toen bijna een director a non dirigendo geworden! Des middags half drie brak er in eens brand uit in een kast in mijn museum! t'Ondenkbare was gebeurd! Een schoorsteen midden voor een kast van mij loopende en gestookt wordende door Prof. Martin, is oorzaak van dien ramp geweest! t'Waren vreeselijke oogenblikken. Was het bij avond of des 's nachts uitgebroken – en dit had evengoed kunnen gebeuren om dat het maandenlang moet gesmuld hebben – dan was er geen redden aan geweest, de wereld was een van zijn schoonste collecties armer geweest en ik had kunnen gaan hengelen! Want natuurlijk

[MM774C-000006-317 links]

een nieuw museum zou men niet gebouwd hebben en al had men dat gedaan, dan nog zouden de voorwerpen nooit of zeer bezwaarlijk van de waarde als de verloren gegane hebben kunnen zijn. Ik heb nu gegronde hoop, dat de Regeering in dezen ernstige maatregelen zal nemen! Bij ons gaat alles gelukkig goed en allen laten u hartelijke groeten! Ik denk, dat vrouwlief nu ook wel langzamerhand zich gelukkig zal gaan gevoelen en zal deelen in de gepaste vreugde van haar echtvriend. Hartelijk hoop ik, dat gij dezen snel als immer in goeden welstand

moogt ontvangen. Geloof mij steeds uw u goede resultaten toewenschede vriend

F.A. Jentink

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000002-103]

Boom – Agency
PADANG

Padang 11 May 1889

The Noble Sir d^r E. Dubois

Bua

Noble Sir!

I have been ordered by Mr Beets to take care of sending you the 14 chests that are destined to you which he has received from Batavia. –

Upon enquiry I know they can be transported directly to you, but an enormous rent is being asked of twenty guilders per oxen wagon, of which I guess two will be needed.

Therefore I would like to know from you upfront whether I can agree with this price, and, if so, to politely request you to send me forty guilders in advance upon later settlement, and to send me the bill of lading as well as the account for the pram that was transported by the S.S. Conrad from Holland. –

With polite greetings I am signing

Esteemingly

Your willing servant

F. Desang

This is the only letter with this correspondent

[MM774C-000002-103]

Boom – Agentuur
PADANG

Padang 11 Mei 1889

Den WelEdelG. Heer d^r E. Dubois

Boea

WelEdele Heer!

Door den Heer Beets ben ik belast om 14 kisten voor U bestemd, die ZEd van Batavia ontvangen heeft verder doortezenden. –

Volgens informatie kunnen ze direct naar Uwe plaats vervoerd worden, maar de enorme huur van *f* 20 wordt per karbouwenpedattie gevraagd, terwijl naar mijn gissing er twee benodigd zullen zijn.

Garne zou ik derhalve van U vooraf willen vernemen of ik tegen dien prijs kan accorderen, + zoo ja, U dan beleefd verzoeken om mij een bedrag van *f* 40 ter nadere verrekening overtemaken, onder toezending tevens van het connoissement + factuurslijst van den kinderwagen per S.S. Conrad uit Holland aangebracht. –

Met beleefde groeten teekent

Achtend

Uw dw dienaar

F Desang

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000013-173]

Amsterdam 13 May 1889
Esteemed mister Dubois,

Some days ago I was pleasantly surprised by your kind letter, dated 3-28 that only came into my possession after a long journey. Only shortly before I had come home again. Let me start to congratulate you that you succeeded to have your wish fulfilled by the liberal and royal decision of the government. I have not been able to make a large contribution to it, but I am pleased it was not in vain.

[MM774C-000013-174]

It was of interest to me to learn from your writing that upon opening the first cave rich spoils were already yours. At the start of a new enterprise the pleasance of such a success is double. It gives courage to the researcher himself and it is also good for the outside from whom interest and help is to be expected.

I wish you more success to come and if you can find the time I'd be very pleased to hear more of it. Should I be able to be of service to you scientifically, I will be at your disposal. As to my work: after leaving Sumatra I visited Java for two months. Next I visited Sulawesi. I succeeded to cross the southern part of the isle, subsequently spend about two months on Flores before returning again to Sulawesi. The last part of this journey was to the central part of the isle that, like Flores and the southern part of Sulawesi had never been visited by a scientist before. I returned home with

[MM774C-000013-175]

rich spoils. At the moment I am facing a mountain of material, which bringing it to order is already taking a lot of work: Consequently I have very little time to give the change of scenery much thought. But every day nostalgia to the beauty of Insulinde creeps up on me. I hope you will bring home lots of beautiful finds!

With polite greetings to the Mrs I remain with a firm handshake
in high esteem, yours truly,

Max Weber

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000013-173]

Amsterdam 13 Mei 89.
Geachte heer Dubois,

Eenige dagen geleden werd ik aangenaam verrast door Uwe vriendelijke schrijven dat, gedateerd 28.3.eerst na een lange reis in mijn bezit kwam. Ik was juist korten tijd te voren weer bij mijn penaten terug gekeerd.

Laat ik er mede beginnen U van harte gelukte wenschen, dat U zozeer naar wensch geslaagd is door het liberale en royale besluit der regeering. Wat ik ertoe heb bij kunnen dragen is niet veel geweest, het verheugt mij echter zeer dat het niet te vergeefs was.

[MM774C-000013-174]

Het interesseerde mij zeer uit Uw schrijven te zien, dat U dadelijk bij het openen der eerste grot een rijken buit machtig werd. Zulk een succes is dubbel aangenaam bij het begin van een nieuwe onderneming. Zij geeft moed voor den onderzoeker zelve & is ook goed voor buiten af van waar men belangstelling & hulp verwacht. Ik wensch U

verder ook veel succes & kan mij zeer aanbevelen voor verder bericht als uw tijd het veroorlooft. Mocht ik U ~~na~~ hier op wetenschappelijk gebied van dienst kunnen zijn, Zoo kunt U^oover mij disponeeren. Wat mijn werk aangaat zoo heb ik na mijn vertrek van Sumatra een bezoek van 2 maanden aan Java gebracht. Daarna bezocht ik Celebes. Het gelukte mij hier het zuidelijk gedeelte van dat eiland dwars te doortrekken, waarna ik ± 2 maanden te Flores vertoefde om andermaal naar Celebes terug te keeren. Hier was mijn laatste tocht naar het centrale gedeelte van dat eiland, dat evenmin als Flores en het doortrokken zuidelijk gedeelte van Celebes ooit door een natuuronderzoeker bezocht was. Met een rijken buit keerde

[MM774C-000013-175]

ik huiswaarts. Thans zit ik voor een berg materiaal, waarvan het ordenen alleen al zeer veel werk kost: Zodoende heb ik niet al te veel tijd om over de geheel veranderde omgeving na te denken. Dagelijks bekruipt mij echter een gevoel van Heimweh naar het schoone Insulinde. Ik hoop dat U er nog veel moois vandaan halen zult! Na beleefde groeten aan mevrouw verblijf ik met een hartelijken handdruk
hoogachtend, geheel de uwe

Max Weber

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000050-012]

N^o20

Resident of the Padang Highlands

A request in duplicate for an allowance of *f* 250 for the paleontological research N^o3.

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000050-012]

N^o20

Res. Pad. Bov.

Boea, 20.5. 89

Ter mandatering aangeboden aanvraag in Duplo om *f* 250 voorschotten ten dienste der Pal. ond. N^o3.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000050-012]

N^o21

Administrator of the
Garrison Fort van der Capellen
Bua, 20 May 1889
Missive 7 May 1889 N^o11.

In answer to the Missive mentioned above I have the honour to inform your noble severe Sir that I have not been issued a certificate of ceasing payment and account book and that I did already receive my wages for the month of May in Payakumbuh.

I have requested the administrator of the garrison at Payakumbuh to send your noble severe Sir the papers you have requested.

Officer of Health appointed to do paleontological research
Eug Dubois

This is the only letter with this correspondent

[MM774C-000050-012]

N^o21

Administrateur
Garnizoen Fort van der Capellen
Boea, 20.5. 89
Missive dd. 7 Mei 1889 N^o11.

In antwoord op bovengen. Missive heb ik de eer UWelEdelGestr. mede te deelen, dat mij te Pajakombo geen certificaat van ophouding van betaling en afrekeningsboekje is verstrekt en dat ik mijn traktement over de maand Mei reeds te Pajakombo genoten heb.

Den Adm. Van het garnizoen te Pajakombo heb ik verzocht UWEG de bedoelde stukken te doen toekomen.
De off. v. gez. belast met pal.onderz.
Eug Dubois

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000004-198]

Esteemed Mr Dubois!

As I promised I have upon coming home looked up what there is written about allowances for the engineer workmen that have been put at your disposal and I have therefrom concluded that it is the intention that these monthly *f* 25's are to replace their normal allowances. These allowances are for:

a workman	1 ^e class	– <i>f</i> 0,60	per day
—	2 ^e class	– <i>f</i> 0,45	per day
—	3 ^e class	– <i>f</i> 0,30	per day

At the Engineer corps 25 working days are to be counted with because of Sundays and festivities – the allowances for a workman First class

a workman	1 ^e class	– <i>f</i> 15	p.mnd.
—	2 ^e class	– <i>f</i> 11,25	p.mnd.
—	3 ^e class	– <i>f</i> 7,50	p.mnd.

Now for ordinary engineer workmen quite often that number of days is lower because of illness, punishments, absence and other reasons like for instance travelling et cetera. You will therefore have to admit that a monthly allowance of *f* 25 is not that low especially not for second or third class workman.

It is, however, impossible to have them get an extra allowance on top of the *f* 25 they are getting from Education, Religion and Trade. So should you think that the monthly *f* 25 is too little, you have no choice but to write to the Director of Education, Religion and Trade and propose a motivated increase. Such a proposal will not have a great chance of success.

After having wished you success with your work and offering my polite greetings, also to Mrs Dubois, I remain in esteem your willing servant
[?J.G.] van den Eb

Batavia 20 May 1889

[Next](#) letter with this correspondent

[MM774C-000004-198]

Geachte H^e Dubois!

Overeenkomstig mijn belofte heb ik van de reis te huis komende eens [?nagekeken] wat er geschreven is voor de toelagen der U toegevoegde Geniewerklieden, mij is daarbij gebleken dat het zoo bepaaldelijk de bedoeling is dat die *f* 25's maands in de plaats komen van de gewone toelagen. Die toelagen bedragen voor:

een werkman	1 ^e klasse	– <i>f</i> 0,60	p.d.
—	— 2	—	– <i>f</i> 0,45 – –
—	— 3	—	– <i>f</i> 0,30 – –

Bij de Geniewerken moet men wegens zon en feestdagen rekenen op 25 werkdagen – de toelagenbedragen dus voor werkman eerste klas

voor werkman	1 ^e klasse	– <i>f</i> 15	p.mnd.
—	— 2	—	– <i>f</i> 11,25 – –
—	— 3	—	– <i>f</i> 7,50 – –

Nu gaan er bij den gewone geniewerk man vrij dikwijls dagen af wegens ziekte, straf, absentie en andere redenen bijvoorbeeld reizen enz. U zult dus moeten toegeven dat de toelagen van *f* 25's maands niet zoo laag is vooral voor tweede en derde klasse werklieden.

Doch kan dit zij van het uitbetalen van gewone werktoelagen boven, behalve de *f* 25 van O.E.N. Kan geen sprake zijn. U [?blijft?] dus niet anders over om indien u de *f* 25's maand onvoldoende acht, aan directeur O.E.N. gemotiveerd verhoging voor te stellen. Veel kans op succes zal zoo 'n voorstel echter niet hebben.

Na U goed succes op Uw arbeid toegewenscht te hebben & mijne beleefde groeten ook aan mevrouw Dubois aangeboden te hebben [????] ik mij achtend Uw dw dr

[?J.G.] van den Eb

Batavia 20 Mei 1889

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000033-687]

[?Sigamisang?] 24 May 1889

Dear Doctor,

Herewith I return your declaration with signature. It was sent to me by Schmidt.

As necessary I sign here with that Ajer Angat is located 9 miles from [?Susuensang?] Which itself is 31 miles from Bua. What distance [?Haener?] [?Parae?] is from Ajer Angat, I do not know, but the first mentioned place does resort under Bua.

From Schmidt I receive notice that he was sent in commission to [? Muara Lahach?] Not a small matter! But that trip will not be bad for his prospects.

With polite greetings

Esteemingly

your willing servant

[? Signature]

Name of correspondent is unknown

[MM774C-000033-687]

[?Sigamisang?] 24-5-89

Geachte Docter,

Hierbij Uwer declaratie geteekend terug. Zij werd mij door Schmidt gezonden.

[? Naar zoowel noodig?] teeken ik hierbij aan, dat Ajer Angat 9 palen van [?Susuensang?] ligt en deze weder 31 palen van Boea. [?Haener?] [?Parae?] van Ajer Angat verwijderd is, kan ik niet opperen, [????] eerstgenoemde plaats onder Boea ressorteert.

Van Schmidt ontving ik het bericht, dat hij in commissie gezonden is naar [? Moeara Lahach?] Geen kleinigheid! Toch de reis zal hem geen windeieren leggen.

Met mijne beleefde groeten

Achtend

Uw [????] dr

[?handtekening]

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000007-479]

Noble and Severe Sir [Kroesen]

As favourable as the prospects of the research into diluvial animals (and men) at Sumatra's west coast initially were, so little luck it has subsequently had. Having much more means available I had hoped for a proportional increase in success and already imagined a large party of joy, when I would have finally been able to inform your noble Sir about the great many diluvial animals and, I had also hope to find some of Him. That certain belief has not come true and no one knows better than your noble Sir, under whose auspices this work has developed itself, how much work I have put into it, and you will realise how sad this experience is for me. And were this only about me I wouldn't care less, as this relative

[MM774C-000007-480]

failure of this research was caused by circumstances completely out of my control – but as this is not the case, and towards men like you, with trust in a good outcome, who have given me their support, I feel responsible for the outcome and under given circumstances that is the worst.

I have collected here hardly as much as I already did from Payakumbuh, but the cause of this relative unsuccessful result is not that there is little to find here, for in more than half of the more or less completely excavated caves up to now, fossils were being found, a proportion that even in comparison to the richest cave areas in Europe is not bad, but the cause lies there in that the total number of caves examined is so low: 1) caves are located very much hidden in heavily overgrown terrains, where there is even no path, so they are difficult to trace and largely

[abrupt end of draft]

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000007-479]

WEGH Kroesen

~~Onder zoo~~ Zoo gunstige ~~voortekenen zich~~ ~~zich~~ het onderzoek naar de diluviale dieren (en mensen) wereld op Sumatra's Westkust zich aanvankelijk liet aanzien, zoo weinig voorspoedig heeft dat hier verder mogen ondervinden. ~~Ik had~~ Met de nu zoo veel ruimer ~~ter~~ mij ter beschikking gestelde middelen had ik vast ~~gehoopt~~ ^{vertrouwd} ook evenredig grootte-uitkomsten te verkrijgen en ~~hoe spoedig zou ik U mij~~ ~~geleid~~ er mij een feest groote vreugde van voorgesteld, wanneer ik UHEG ~~had~~ ^{nu} ~~tevens~~ ^{eindelijk} zou hebben kunnen berichten dat ~~ik hem~~ een groot aantal diluviale dieren en, ik hoopte het ook den eenige Hem ~~geven~~ voor den dag waren gehaald. ~~Dat Die~~ ~~hoog~~ Dat vaste vertrouwen is niet uitgekomen en niemand beter dan UHEG onder wiens auspiciën de zaak zich ontwikkeld heeft en die beter ~~beter~~ dan iemand weet hoeveel ik daaraan heeft, zal beseffen hoe ~~weinig bemoedigend dat voor mij~~ verdrietig een dergelijke ervaring voor mij is. En stond ik er nog alleen voor zoo zou het mij een worst zijn, dat ~~het van mij ik althans mijn best gegeven heb~~ ~~en~~ dat het betrekkelijk ~~niet slagen~~

[MM774C-000007-480]

mislukken van het onderzoek ~~door~~ ^{van} omstandigheden geheel buiten mijne macht heeft afgehangen – maar nu dat niet het geval is, ~~mogen~~ ^{en} mannen als U, ~~mijn~~ in vertrouwen op de ~~uitkomsten~~ goede uitkomst, ^{mij} hunne hulp verleend hebben ~~zoo~~ gevoel ik mij voor ~~het slagen~~ die uitkomst verantwoordelijk en ~~dat vind ik het ergste~~ in de gegeven omstandigheden is dat het ergste.

Ik heb hier nog slechts bijna evenveel kunnen verzamelen als door van uit Pajakombo gevonden werd, maar de oorzaak van dat betrekkelijk insucces ligt niet daaraan, dat hier ~~verder niet~~ ^{weinig} te vinden is, want in meer dan de helft van de tot heden eenigermate volledig uitgegraven grotten werden fossielen gevonden, eene verhouding die zelfs in vergelijking met de ~~g~~ rijkste ~~streken~~ grottenstreken in Europa niet ongunstig is, maar ~~dat~~ ~~aant~~ oorzaak ligt daarin, dat ~~er nog zoo w~~ het aantal geopende grotten zoo gering is: 1) liggen de grotten zoo verborgen in het zwaar begroeide ~~terrein~~ ^{[?]??erig} terrein van steile kalkbergen, waar zelfs geen pad is, dat zij uiterst moeilijk zijn op te sporen en voor een groot deel

[abrupt end of draft]

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000050-012]

N^o22

Attachments: two

Officer of the engineer Corps
at Fort van der Capellen

Bua, 1 June 1889

I have the honour to offer your noble severe Sir herewith two receipts for receiving the tools for paleontological research, provided by the first officer of the engineer Corps at the coast.

Officer of Health 2nd Class à la suite
Eug Dubois

Name of correspondent is unknown

174

— Send from Sumatera —

[MM774C-000050-012]

N^o22

Bijlagen: twee

Officier belast met
den geniedienst te
F.vdC.

Boea, 1 Juni 1889

Ik heb de eer UWEG. hierbij aan te bieden de twee bewijzen van ontvangst van gereedschappen ten behoeven der palaeontologische onderzoekingen, door den eersten genieofficier ter kuste ter mijner beschikking gesteld

De offic. v. gez. 2^{den} Kl à la suite
Eug Dubois

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000050-012]

N^o23

Assistant Resident of the Rota

at Payakumbuh

Bua, 1 June 1889

In answer to your Missive of 25 May 1889 N^o35 I have the honour to herewith yet send you the sum of three guilders that you advanced to the mandor [?Tienoredjo] for his wages over the month of March.

This is the only letter with this correspondent

[MM774C-000050-012]

N^o23

Ass. Res. der Rota

te Pajakombo

Boea, 1 Juni 1889

In antwoord op Uwe Missive dd. 25 Mei 1889 N^o35 heb ik de eer UWEG hierbij alsnog te doen toekomen het door U aan den mandoer [?Tienoredjo] voorgesloten traktement over de maand Maart ten bedragen van *f* 3

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000050-012]

N^o24

Assistant Resident
of Tannah-Datar

Bua, 2 June 1889

I have the honour to offer your noble severe Sir herewith a receipt in duplicate for my travelling expenses in service of the paleontological research at Sumatra's west coast as stated by Governmental Decision dated 6 March last N^o6.

I also allow myself to politely request your noble severe Sir to do what is necessary to have these papers sent and request a preliminary 80% of the sum already.

Officer of Health 2nd Class à la suite

Eug Dubois

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000050-012]

N^o24

Assistent. Resid.
van Tannah-Datar

Boea, 2 Juni 1889

Ik heb de eer UWEG. hierbij aan te bieden eene declaratie in Duplo voor reis –, verblijf – en transportkosten ten dienste der Pal.ond. ter SW bedoeld GGB.dd. 6 Maart jl N^o6.

Tevens veroorloof ik mij UWEG beleefd te verzoeken het noodige te willen doen verrichten tot doorzending dezer stukken en om reeds voorloopig 80% van het bedrag te vragen.

De offic. v. gez. 2^{den} Kl à la suite

Eug Dubois

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000050-012]

N^o25

Assistant Resident
of Tannah-Datar
Bua, 2 June 1889

In absence of the head of local government of this subdepartment I take the liberty to directly address your noble severe Sir with the message that the native Ganta Roedjin N^o201 of Heman Ulu-Palembang, sentenced to forced labour, and the also sentenced native Pa Joet N^o25285 of Benua padang South East Department of Borneo have escaped on the 28th of May last, the first in possession of *f* 15, the latter in possession of a machete (Klewang) and a chisel.

The deputy Djaksa will also send the native sentenced to forced labour Winadiana al. Poetawirja alias Pa Wadriona al Tanda, N° 24435 to Fort van der Capellen, as he has attempted to flee. The latter is also ill and useless for the work.

As the number of forced labourers at my disposal has sunk to 47, I politely request your noble severe Sir to do what is necessary to make the number 50 again.

Given that we are so near to independent areas it would be desirable, if conflict from the eastern parts of Sumatra preferably are not sent here, whilst I allow myself to again point out, referring to my letter to the Governor of Sumatra's west coast dated 5 March 1889 N^o1 that it is necessary to choose strong men for this work.

Officer of Health 2nd Class *à la suite*
Eug Dubois

This is the last letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000050-012]

N^o25

Assistent. Resid.
van Tannah-Datar

Boea, 2 Juni 1889

Ten gevolgen der afwezigheid van het hoofd van pl. bestuur dezer onderafdeling neem ik de vrijheid mij direct tot UWEG. te wenden met het bericht, dat de tot dwangarbeid idK veroordeelde inlander Ganta Roedjin N^o201 van Heman Oeloe-Palembang den 28ste Mei ll. en de tot idem veroordeelde inlander Pa Joet N^o25285 van Benoea padang ZO Afd w Borneo den 1 Juni ll. gedrost zijn, de eerste in het bezit van *f* 15, de laatste van een kapmes (Klewang) en een steenbeitel.

Door de adjunct Djaksa alhier zal tevens naar FvdC worden opgezonden de tot dwa G.d.K. veroordeelde inlander Winadiana al. Poetawirja alias Pa Wadriona al Tanda, N° 24435, die pogingen tot ontvluchting heeft in het werk gesteld. Deze laatste is bovendien ziekelijk en onbruikbaar voor den arbeid.

Daar nu het getal ter mijner beschikking zijnde dwa op 47 is gebracht, verzoek ik UWEG beleefd het noodige te willen doen verrichten omdat getal weer tot 50 aan te vullen.

De nabijheid der onafhankelijke streken bij deze [?????] zou het tevens wel wenselijk maken, dat veroordeelde uit de oostelijke delen van Sumatra liefst niet hierheen werden gezonden, terwijl ik mij tevens met referte aan mijn schrijven aan den G. van SWK dd 25 Maart 1889 N^o1 nogmaals veroorloof te wijzen op de noodzakelijkheid om voor dit werk gezonden, krachtige lieden te kiezen.

Den off. v. gez. 2^{den} Kl à la s
Eug Dubois

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000050-012]

N^o26

Resident of the Padang Highlands

Attachments: one

Bua, 4 June 1889

A request in duplicate N^o4 for an allowance of *f* 250 for the month of June 1889

Officer of Health 2nd Class

Eug Dubois

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

178

— Send from Sumatera —

[MM774C-000050-012]

N^o26

Resident Pad.Bov.

Bijlage:een

Boea, 4 Juni 1889

Ter mandatering aangeboden aanvraag in Duplo N^o4 om toelage van *f* 250 over de maand Juni 1889

Den off. v. g. 2^{den} Klasse

Eug Dubois

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000050-012]

N^o27

Director of Education, Religion and Trade

Attachments:

Bua, den 6^{den} June 1889

I have the honour to offer your noble severe Sir herewith an overview of my activities for the paleontological research and a justification for the advances I have received for this research in the month of May 1889.

Officer of Health 2nd Class à la suite

Eug Dubois

[MM774C-000050-039]

Short overview of the work done

for the paleontological research in Sumatra's

West Coast during the month of May 1889

Arriving in Bua on 3 May first thing to do was to arrange quarters for the forced labourers, so we could not leave before the 7th on our journey to the Ngalau saribu mountains to visit a number of the caves known to the natives as well as possibly find others. With the help of guides, who constantly had to be changed by others, acquainted with other parts of the jungle, we got an overview of the aforementioned mountains between Bua and Sidjunjug and I could form an opinion about the nature of the terrain and the location of the caves.

This terrain turned out to pose many difficulties for eventual working in caves, both by its remoteness and the extremely difficult traffic with inhabited areas as well as because of the colossal *rimbu*, with which it is covered everywhere. Some points closer to the roads or the larger rivers were found more suitable in this respect. In general the number of visited and useful caves was much less than the name of the mountains would suggest. Some natives assured that the name in fact was *Gunung saribu*, after the great abundance of tops, out of which this range consists. Furthermore it is custom in this area to call every overhanging rock, without any trace of a true cave, *ngalau* and finally in the thick *rimbu* it is difficult to find caves, even for the natives, who within the forest always follow the same paths. The time of *puaza*, in which this journey took place, was also not favourably timed; the indolence of the natives is then particularly large.

After returning on 18 May, I soon made another trip to the northern part of the Ngalau saribu mountains and to the limestone mountains west of Bua. Over there were also a relatively few number of caves suitable to be opened up and as there was nothing else to expect, than that in such a fastly expanded terrain of limestone mountains, caves – as everywhere else – should be abundant and they were here only more difficult to find and less well-known, I now decided to have the work started at two points and from these points slowly track down new caves myself.

[MM774C-000050-040]

On the 23rd 21 forced labourers under the supervision of the engineer workman Franke were directed to Sibalen where the Ngalau kapala sawah liat because of its location in the vicinity of a navigable river and because of its nature could without great difficulty with a chance of success be opened, whilst the remaining forced labourers with the engineer workmen van de Nesse were put to work in the well known cave of Bua – *Ngalau batang pangean*. The first mentioned cave is an about 30 M. deep wide corridor with a largely flat earthen floor, at ± 1 KM of the right bank of the Bateng soempoer; it is completely dry.

The cave of Bua, through which the Bateng pangean flows, only has a relatively small dry spot, which, however, is a higher positioned corridor to the side, which makes it not improbable that it is an older part, from the time when the Bateng Pangean did not have its current route through the cave.

After at both locations barracks for the forced labourers and the engineer workmen had been erected, at 1 June excavations could make a start.

[Next](#) official report

[Previous](#) official report

[MM774C-000050-012]

N^o27

Directeur O.E.N.

Bijlagen:

Boea, den 6^{den} Juni 1889

Ik heb de eer U Hoog Ed. Gest. Hierbij aan te bieden een overzicht mijner verrichtingen met betrekking tot de paleontologische onderzoekingen en eene verantwoording van door mij ontvangen voorschotten ten behoeve van onderzoekingen gedaan in de maand Mei 1889.

De offic. v. gez. 2 Kl à la suite

Eug Dubois

[MM774C-000050-039]

Kort overzicht der verrichtingen

betreffende de palacont. onderzoekingen der Sumatra's

westkust over de maand Mei 1889

Den 3^{den} Mei te Boea aangekomen moest daar in de eerste plaats voor een dwangarbeiderskwartier worden gezorgd, zoodat niet voor den 7de den tocht naar het Ngalau sariboe gebergte kon ondernomen worden teneinde er een aantal der aan de inlanders bekende grotten te bezoeken en zoo mogelijk andere op te sporen. Met behulp van gidsen, die telkens door anderen, welke weder een ander gedeelte der wildernis kenden, moesten vervangen worden, werd alom een overzicht verkregen van genoemd gebergte tusschen Boea en Sidjoenjoeg en kon ik mij een inzicht ^{oondel} verschaffen ^{vormen} over den aard van het terrein en de ligging der grotten.

Dat terrein bleek op vele plaatsen zeer veel moeilijkheden voor een eventuele bewerking der grotten aan te bieden, zowel door zijne afgelegenheid en ^{de} ^{het} uiterst moeilijke verkeer met bewoonde streken als door de kolossale rimbo, waarmede het overal bedekt is. Enkele punten dichter bij de wegen of de groote rivieren gelegen werden daarentegen ^{in dit opzicht} voor bewerking meer geschikt bevonden. In het algemeen ^{word} ^{was} het aantal der bezochte bruikbare grotten veel geringer ^{bevonden} dan de naam van het gebergte zou doen vermoeden. Sommige inlanders verzekerden, dat de naam dan ook eigenlijk Goenoeng sariboe luidt, naar de groote talrijkheid der toppen, waaruit het gebergte bestaat. Verder is het in deze streek gebruikelijk iedere overhellende rots, zonder eenig spoor van een ware grot, ngalau te noemen en eindelijk is de dichte rimbo evenmin bevorderlijk om de grotten op te sporen als onze bij de inlanders, die in 't bosch steeds vaste paden volgt, bekend te maken. De poeasatijd, waarin de tocht moest plaatshebben, was mede geen gunstig moment; de indolentie der inlanders is dan al bijzonder groot.

Na de terugkomst op 18 Mei, ^{werd} ^{begaf ik mij} spoedig weer ^{een tocht ondernam} ^{op weg} naar het noordelijk gedeelte van het Ng. sar geb. en naar de kalkbergen ten westen van Boea gelegen. Ook daar werden betrekkelijk weinig voor opening vatbare grotten gezien en daar niet anders te verwachten was is, dan dat in een zoo uitgestrekt terrein van bergkalk, grotten – zooals overal elders – zeer talrijk moeten zijn en dat ze hier alleen moeilijker op te sporen en minder bekend zijn, ^{terwijl mij de} besloot ik nu op twee verschillende punten met werken ^{aan} te doen aanvangen en dan van ieder deze punten uit langzamerhand zelf nieuwe grotten op te sporen.

[MM774C-000050-040]

Den 23sten werden 21 dwangarbeiders onder toezicht van den geniewerkman Franke naar Sibalen gedirigeerd waar de Ng. kapala sawah liat om hare ligging in de nabijheid van eene bevaarbare rivier en om haren aard zonder groote moeilijkheden met kans van welslagen kon geopend worden, terwijl de overige dwangarbeiders met den geniewerkman van de Nesse in de bekende grot van Boea – Ng. batang pangean werden te werk gesteld. De eerstgenoemde grot is een, naar schatting 30 M. diepe breede gang ^{grotendeels} met effen aarden bodem, gelegen op ± 1 KM afstand van den R. oever der B. soempoer; zij is geheel droog.

De grot van Boea, waardoor de B. pangean stroomt, bevat slechts een betrekkelijk kleine droge plek, die echter een hooger gelegen zijgang vormt, waardoor het niet onwaarschijnlijk is, dat zij een ouder gedeelte is, uit den tijd toen de B. Pangean nog niet zijn tegenwoordigen loop door de grot nam.

Nadat op beide plaatsen barakken voor de dw.a. en de Geniewerklieden waren opgericht, kon den 1sten Juni met de opgravingen een aanvang worden gemaakt.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000050-013]

Service telegram

Director of Education, Religion and Trade

Bua 25 June 1889

I have up to now received no word about the expected tools.

Serious delay of work because of lack thereof. Request politely to do what is necessary to have done transported here soon

Officer of Health 2nd Class

Not sent ~~Eug Dubois~~

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000050-013]

Diensttelegram

Directeur OEN

Boea 25 Juni 1889

Tot heden geenerlei weder bericht ontvangen omtrent de verwachte gereedschappen.

Belangrijke vertraging der werkzaamheden door gebrek daaraan. Verzoeken beleefd het noodige te willen doen verrichten tot spoedige verzending hierheen

officier van gezondh. b/m p.o.

Niet verzonden ~~Eug Dubois~~

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000006-535]

Padang, 29 June 1889.

Dear Doctor.

I have only one workman to spare at Fort de Kock, he is very able but does abuse strong liquor now and again.

But maybe in your situation he will have little possibility to do so and I therefore ask you to let me know whether you want him. His name is Kriele. You might consider sending me your reply by telegraph.

After friendly greetings in haste

yours truly

J.C.Kerlen.

This is the only letter with this correspondent

[MM774C-000006-535]

Padang, 29 Juni 1889.

Geachte Doctor.

Ik heb maar één werkman disponibel te Fort de Kock, hij is zeer geschikt doch maakt nu en dan wel eens misbruik van sterken drank.

Wellicht is daar te Uwent geen gelegenheid voor en daarom verzoek ik U mij te willen berichten of U hem wilt hebben. Zijn naam is Kriele. Wellicht verdient het overweging mij telegrafisch Uw antwoord te zenden.

Na vriendschappelijke groeten in haast

G.d.U.

J.C.Kerlen.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000004-451]

Ngalo Pandjang 6 July 1889

Noble and severe Mr Doctor.

To my great joy I can tell you that at 25 June I have found a piece of bone 2 m 10 cm deep on the left side in front of the access, and on Sunday 30 June at 5½ Meter 75 cm deep also a bone, both in black soil the latter between two stones.

Tuesday 2 July at 8 Meter in the middle 1 m 28 cm also a piece of bone and I have numbered these three bones 1. 2. and 3 (Mind that N^o1 is the bone of 25 June N^o2 is the one of 30 June and N^o3 is from 2 July). But dear Doctor I hope my last message will be the best. On Thursday 4 July at 2 o'clock in the afternoon I have blown up a stone and to my great surprise found a bone although broken I have carefully picked up the pieces and put them together and I don't think there are many pieces missing. I hope I found something good, I think this bone must have been in the earth for a long time and could maybe be the femur of an elephant or some other animal I have found it at 3 Meter 75 cm deep close to the left side in black soil

[MM774C-000004-452]

underneath a conglomerate of stones the size of chicken eggs mixed with chalk and a hard yellow soil. I am sending you dear Doctor also a piece of glue to enable you to stick the latter bone together. Is the large bone of great significance to you? Dear Doctor I do not know what is wrong with the contractor as last Saturday 29 June he was not here and gave the rations for the convicts to another man at the market therefore I could not give him a letter for you or any bones should he not always bring the rations to the cave and not at a distance of three of 4 miles to other people. Suppose I would not have gone on Saturday to the market with the proa -what would the people here have had to eat. Me and the convicts have to pay ourselves for the proa and last Saturday I've taken the rations that the contractor left at the market myself. But it's always that with the Malay people, you give them a finger and they immediately take the whole hand and if you tell them the truth that's on your mind they are offended. I have received from the Angku kapalla of the zi Lawak a load of dynamite with 9 large 9 intermediate 6 small cartridges and also 2 packs of fuse and 25 blasting caps.

There are terribly many stones here and I'm using two cartridges a day. The last time I had to wait a long time to get dynamite.

I'm politely requesting to send me dynamite again within a fortnight if I don't yet need it by then I will take good care of it and make sure nothing will go missing. May I also politely request to receive a large hammer as the hammer that I do have here is all but worn and I also need large nails to repair the pickaxes, I am making two staples of a large nail. I'm also politely requesting some medicine for a convicts who is giving up blood.

[MM774C-000004-453]

Nota bene Dear Doctor, I'm herewith sending you a list of all the convicts which according to me deserve their sentences to be reduced. If possible I ask *ambulen* for all the convicts as they have shown good behaviour and working well according to their strength but if there are too many to be granted I politely request you to start with the top of the list and work your way down.

N^o1 Soerometjo alias repboe (Mandor)

N^o2 Zano baba dalim

N^o3 Doboretjo

N^o4 Bras honggojoedo

N^o5 Zetrowitowa

N^o6 Ekolekzono

N^o7 Latoekengkeng

N^o8 Kariowitona alias zamin

N^o9 Kardi

N^o10 Kiting

N^o11 Lamidjo alias towirio

N^o12 Mas joedo adnoedjo

N^o13 Kronvotaroena

N^o14 Kasan motalip alias saimin

N^o15 Tarno

N^o16 Troenokarto alias ziman

N^o17 Sanggniet

N^o18 Mariani

N^o19 Nojowitono

N^o20 Karnen alias Kanmina (Orang Madoera konmoedi

N^o21 Zomo (Madura is still ill and I do not think he deserves a reduction

Nota bene: suitable for Mandor Doboretjo

[MM774C-000004-454]

Nota bene: many thanks to you dear Doctor and your wife for the shopping

Signing
respectfully

Franke

Nota bene: what is the price of the sugar, the Mrs has forgotten to write that down

Noble severe Sir
Doctor
at Bua
franco

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[MM774C-000004-451]

Ngalo Pandjang d. 6 Juli 1889

W.E.G. Heer Doktor.

Tot mijn grootste blijdschap moet ik u mededelen dat ik am 25 Juni een stukche been op 2 M 10 cm diepte op de linkerzijde voorne aan de toegang gevonden heb, en am Sonndag d. 30. Juni op 5½ Meter 75 cm diep ook een beentje gevonden beide in schwaarte aarde het laatze tusschen twee steenen.

Dienstdag d. 2 Juli op 8 Meter in het midden 1 M 28 cm ook een stukche been deze drij beenjes waar ik betekenen met 1. 2. en 3 (Nb N^o1 is het beentje van de 25 Juni N^o2 van de 30 Juni en N^o3 van de 2 Juli. Maar waarde Doktor ik hoop dat mijn laatzen mededeeling de beste is. Ik heb am Donnersdag d. 4 Juli nachmiddag 2 uur met een steen gesprengt en vond tot mijn grootste verbassing een been maar kapot ik heb het zorgvuldig opgezocht en bij elkander geset ik geloof dat niet veel aan makert een hoop dat u daarmee een goed vond gemacht heb, ik geloof dat het been veele jaren onder de aarde gelegen heeft en misschien van en bovenbeen van een Olifant of een ander beest is ik heb het gevonden op 3 Meter 75 cm diep dicht op de linkerzijde scharte aarde [MM774C-000004-452]

onder en versteente massa van kaaïen van de groote van een kippen Ei vermengt met kalk en haarde geele aarde. Ik stuur u waarde Doktor ook een stuck lijm mee om het laatze been bijmakar te lijmen. Is heet groote been voor u van veel beteekenis? Waarde Doktor ik weet niet wat het met de aannemer is laatste Saderdag am 29 Juni was hij niet hier hij heeft de Ranzoenen van de Dwangarbeiders op de passer bij een ander man afgegeven zoodoende kan ik hem geen brief voor u of beentjes medegeven hij moet doch altijd de ranzoenen naar de grot brengen en niet tot een afstand van 3 of 4 paal aan andere menschen afgeven. Ik onderstel dat ik het Saderdag's niet naar de passer gaa met een prauw van wat moeten de menschen hier eten. Ik en de dwangarbeiders betalen zelf's onzere prauw en ik heb laatze Saderdag de Ranzoenen welke aannemer op de passer achtergelaten heeft zelf meegenommen. Maar met de Malaier's is het altijd zoo als man hem een vinger geeft nemen zij dadelijk de geheele hand en als man hem de waarheid zegt daan vinden zij zich belijdigd. Ik heb van de Angkoe kapalla van de zi Lawak een pak dinnamiet gekregen waar in 9 groote 9 middelgroote en 6 kleene patronen waaren ook nog 2 pakken Lundschnoer en 25 Slaghoetches

hier ben vreslijck veel steenen en ik gebruik per dag twee patronen ik heb laatst zeer gewacht op dinamiet Ik verzoek beleefd mij in 12 of 14 dagen een keer dinamit met toebehoren te sturen ~~zoe~~ zoel ik het niet nodig heb daan bewaar ik het hier en zorg dat niet het geringste daarvan kwijt raakt. Ook mogt ik u beleefd verzoeken om een grooten hamer ik heb hem groot noodig de hamer de ik hier heb is amper versleten buiten dem van de grooten drahtnagel om de pikkoefoeten te repariren ik mak van een drahtnagel twee nieten ook verzoek ik beleefd om iets medezijnen voor een dwangarbeider de gat stuken bloed af

[MM774C-000004-453]

NB Waarde Doctor ik stuur hier mee de lijst van de Dwangarbeiders mee welke naar mijne aanzit dit verdienen afslag te krijgen van de straf. Ik vraag als het mogelijk is amboelen voor alle Dwangarbeiders daar ze goed gedrag hebben en goed werken je naar haar krachten maar als het te veel zijn verzoek ik beleefd van voorne aan tenemen daar ik de ~~lijst~~ ^{namen} van voorne aan zoo geschreven heb als zij werken.

N^o1 Soerometjo alias repboe (Mandoer)

N^o2 Zano baba dalim

N^o3 Doboretjo

N^o4 Bras honggojoedo

N^o5 Zetrowitowa

N^o6 Ekolekzono

N^o7 Latoekengkeng

N^o8 Kariowitona alias zamin

N^o9 Kardi

N^o10 Kiting

N^o11 Lamidjo alias towirio

N^o12 Mas joedo adnoedjo

N^o13 Kronvotaroena

N^o14 Kasan motalip alias saimin

N^o15 Tarno

N^o16 Troenokarto alias ziman

N^o17 Sanggniet

N^o18 Mariani

N^o19 Nojowitono

N^o20 Karnen alias Kanmina (Orang Madoera konmoedi

N^o21 Zomo (Madura nog altijd ziek ik geloof hij verdient geen afschlag

NB Geschikt voor Mandoer Doboretjo

[MM774C-000004-454]

NB Beste dank aan uw waarde Doktor en Mijvrauw voor de Inkoppen

tekent zich
met eerbied

Franke

NB Hoe duur is de Suiker Mijvrauw heeft niet opgeschreven

W.E.G. Heer
Dokter
te Boea
franco

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000050-013]

N^o28

Director of Education, Religion and Trade

5 July 1889

sent 16 July

Returning the signed (7) receipts and accounts of the goods for the research.

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

183

— Send from Sumatera —

[MM774C-000050-013]

N^o28

Directeur O.E.N.

5 Juli 1889

verzonden 16 Juli

Terugaanbieding der getekende (7?) reçus en rekeningen van artikelen voor 't onderzoek.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000050-013]

N^o29

A request is offered to the Resident of the Padang Highlands for an allowance of *f* 250 (N^o5) as well as a request for the allowance (N^o6) for the month of July. (N^o1269 1 Aug 89)

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000050-013]

N^o29

16 Juli

Ter mandateering aangeboden aan den Res. der Pad. Bovenl. eene aanvraag (N^o5) om *f* 250 voorschotten en eene aanvraag (N^o6) om toelage over de maand Juli. (N^o1269 1 Aug 89)

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000042-369]

f 71 Franke

18 July 1889

Report written by Suromedjo alias Robo, age ±42 years, working as mandor of the convicts of the place of Tuban of the residency Rembang.

Report about a certain [Sopir], about how this man died, has been described below.

On Tuesday Mr the doctor came from Ngalau Muka, bringing with him nine men in chains and one Mandor, at about 4 o'clock in the afternoon. They remained near cave Sabulin for one night. Wednesday morning the doctor went to cave Munte, next to cave Sabalin, together with Sapir and two other convicts, Satro and Sariman. They returned to Sabalin shortly before 4 o'clock in the afternoon. He [Sopir] was then ill and remained so into the night. Thursday morning the doctor returned to Bua, Sopir accompanied the doctor along the banks of the Kali Sabalin with another seven chained convicts; about 12:30 Sopir return to Sabalin, saying that he was feverish and feeling cold. Upon my question where the convicts were he answered that they had gone to the back to bathe.

He then immediately went to his bunk, but returned to the cave at 1 o'clock, and told me as Mandor that I should look after the workmen, because he wanted to return because his body was ill. After that he went to the place he stayed. Saturday afternoon he called on me again and commanded me to send a letter to Mr, to let him know that he was ill. I have sent this letter to Mr on Sunday. I gave it to the Penkulu chief of the kampong Sisawah, early in the morning.

[MM774C-000042-370]

After the letter left I waited; by Tuesday I did not yet receive any reply. I then sent another letter, Tuesday morning, with a coolie from Sabalin, and with a sum of f 1,50, to bring back medicine. By 8 o'clock Wednesday evening there came a letter from Mr, with a medicine, a white powder wrapped in paper; and the command to give it to him at 7:00 7 o'clock in the morning to eat. After reading the letter to him Sopir ask permission to go to Bua, because, as he said, the illness of his body had become worse.

At 7 o'clock in the morning Sopir took the medicine and subsequently asked to be allowed to go to Bua and I then carried him on a stretcher with 13 convicts, 14 counting me and [?????]also his luggage by two rowers, who were steering the proa. Close to the hill Padang lawas about 2:00 o'clock in the afternoon Sopir died in the proa. Near Tapian Koemanis I had him brought up on a stretcher to Bua.

I have no other things worth knowing to convey.

I, (yours truly) am telling the truth in this message.

[Signature]

This is the only letter with this correspondent

Next Indonesian letter

[MM774C-000042-369 dutch translation of indonesian text]

76f 71 Franke

18 Juli 1889

Rapport van Soeromedjo alias Robo, oud ±42 jaar werkende als mandoer van de dwangarbeiders van de plaats Toeban der Residentie Rembang.

Verlag omtrent zekeren [Sopir], hoe deze man doodgegaan is, wordt hieronder medegedeeld.

Op Dinsdag is mijnheer de dokter gekomen van ngalau Moeka (de voorste grot?), met zich brengende negen kettingjongens en een mandoer, omstreeks 4 uur in de namiddag. Verbleef bij de grot Sabulin één nacht. De dokter ging in den morgen van woensdag naar grot Moente, naast grot Sabalin, tezamen met Sapir en twee andere dwangarbeiders, Satro en Sariman. Terug te Sabalin even voor 4:00 uur in de middag. Hij was toen ziek tot in de nacht.

Donderdagmorgen ging de dokter terug naar Boea Sopir geleide de dokter langs den oever van de Kali Sabalin met nog zeven kettingen's; omstreeks half één kwam Sopir terug te Sabalin, zeggende dat hij koortsig was en het koud had. Op mijn vraag waar de dwangarbeiders waren antwoordde hij, dat die naar achteren waren gegaan om te baden.

Vervolgens is hij direct naar zijn slaappleats gegaan, maar naar 1:00 uur kwam hij terug in de grot, en zeide tot mij als mandoer, dat ik het toezicht op de werklieden moest houden, want dat hij terug wilde gaan omdat zijn lichaam ziek was. Daarna ging hij naar zijn verblijfplaats. Zaterdagmiddag riep hij mij weer en droeg mij op een brief te zenden aan mijnheer, om te laten weten dat hij ziek was. Op zondag heb ik een brief aan mijnheer gestuurd. Dien brief heb ik meegegeven aan de Penkoeloe kamponghoofd Sisawah, 's morgensvroeg.

[MM774C-000042-370]

Na het vertrek van die brief heb ik gewacht; tot dinsdag heb ik geen bericht ontvangen. Ik zond toen nog eens een brief, Dinsdagmorgen, met een koelie uit Sabalin, en met een bedrag van f 1,50, om medicijnen mede terug te brengen. Tegen 8 uur woensdagavond kwam er een brief van mijnheer, met een geneesmiddel, namelijk een wit poeder verpakt in papier; er werd opgedragen om 7:00 uur 's morgens een pakje op te eten. Na het voorlezen van die brief vroeg Sopir toestemming om naar Boea te mogen gaan, omdat, zoo als hij zeide, zijn lichaam nog erger zwaar ziek was.

Om 7 uur 's morgens heeft Sopir de medicijnen ingenomen en vervolgens gevraagd naar Boea te mogen gaan en daarna heb ik hem gedragen op een brancard met 13 dwangarbeiders, 14 met mij meegeteld en [?????] ook met zijn bagage door twee roeiers, die de prauw bestuurden. Na bij den heuvel Padang lawas omstreeks 2:00 uur 's middags is Sopir in de prauw gestorven. Nabij Tapian Koemanis heb ik hem op de draagbaar naar boven naar Boea laten brengen.

Andere wetenswaardigheden heb ik niet.

Ik, (ondergetekende) heb dit bericht gegeven naar waarheid.

[Signature]

Click here to return to the content page

[MM774C-000011-121left]

Bua 19 July 1889

6 o'clock in the morning

Dear Doctor!

I just got word that Franke is on its way here from Sibalin with heavy fevers. He must be seriously ill. I will immediately give notice as soon as he arrives here. So don't come here just yet, but wait for further notice.

Wishing you a speedy recovery I still remain

yours truly

JvonSchmidt

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000011-121left]

Boea 19 Juli 1889

's morgens om zes uur

Waarde Dokter!

Zoeven kreeg ik tijding, dat Franke met zware koortsen van Sibalin naar hier op weg is. Hij moet ernstig ziek zijn. Zoodra hij hier is aangekomen zal ik je onmiddellijk nader bericht zenden. Kom dus op dit schrijven nog niet, maar wacht op dat nadere bericht.

Je veel beterschap toewenschende blijf ik steeds

tat

JvonSchmidt

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000050-013]

N^o30

warehouse master of the State Railway Service at Padang

Bua 26 July 1889

I have the honour to return to your noble severe Sir herewith the signed quadruple receipts after receiving the requested dynamite, fuse and blasting caps for the paleontological research at the coast.

This is the only letter with this correspondent

[MM774C-000050-013]

N^o30

magazijnmeester bd. Dienst der staatsspoorwegen te Padang

Boea 26 Juli 1889

Ik heb de eer UWelEdelGestr. Hierbij terug aan te bieden de na ontvangst getekende aanvraag in 4^[??] van dynamiet, lont en slaghoedjes ten behoeven van palaeontol. onderzoekingen ter kuste.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000050-013]

N^o31

Director of Education, Religion and Trade

Attachments:1

Bua 30 July 1889

I have the honour to offer your very Noble severe Sir herewith a short overview of my activities for the paleontological research during the month of June.

Serious indisposition (heavy fevers and the consequences thereof) did not allow me to present this any earlier than I do now. I therefore politely request your noble severe Sir to please forgive this late presentation.

As I also did not have the possibility to ascertain the state of the work at the end of the month July there is likely also to be a delay in submitting the overview for July, as well as the report you requested in your Missive dated 19 March N^o2807.

Officer of Health 2nd Class *à la suite*

Eug Dubois

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000050-013]

N^o31

Directeur O.E.N.

Bijlagen:1

Boea 30 Juli 1889

Ik heb de eer UHoogEdelGestrenge hierbij aan te bieden een kort overzicht mijner verrichtingen betreffende de palaeontologische onderzoekingen, gedurende de maand Juni.

Ernstige ongesteldheid (zware koorts en hare gevolgen) liet mij niet toe dat vroeger dan heden te doen. Beleefd verzoek ik daarom UHEG. de late aanbieding wel te willen verschoonen.

Daar ik nu ook niet in de gelegenheid geweest ben bij 't einde der maand Juli van den staat van het werk kennis te nemen, zal vermoedelijk ook de indiening van het overzicht over Juli benevens het bij Uwe Missive dd 19 Maart N^o2807 bedoeld verslag eenige vertraging ondervinden

De off. v. g. 2. Kl à la suite

Eug Dubois

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000050-040 left]

Short overview of the work done for the paleontological research at Sumatra's West Coast during the month of June 1889.

The *Ngalau kapala sawah liat* or *Ngalau pandjang* near Sibalen turned out upon accurate inspection to have a length of 45 m and a corridor going from north to south with an average width of 5 m; only at the entrance and at about a depth of 30 m is it somewhat widened to form a chamber (respectively 8.50 and 10 m). One cannot actually say the cave ends but rather that it is not further accessible; in truth it continues with small openings further into the mountain and old Malay people are sure that the mountain is completely pierced through and that the connection to the other side is only broken by a cave-in. Going through it and the gentle rise of the floor inwards confirms what the examination of the floor suggested: that this once was the route along which water flowed from the other side of the mountain to this side.

We now started excavating at three different points, 10 m apart from each other and we found thereby almost completely similar layers of soil. As we went deeper these soon turned out to be of such nature that all workforce had to be brought together to one point and therefore after 10 days all the available forced labourers were put to work in the widened part.

[MM774C-000050-047 right]

The layers we encountered were here: 0.30 m yellow clay. Further down the cave this was covered with a 0.25 m thick widely extended dripstone plate [speleothem]. Next was a very hard mass, a conglomerate of pebbles of different sizes, gravel and pieces of limestone, with here and there thin layers of sand interspersed with very hard clay, and locally sometimes thin layers of dripstone. This reached a thickness of 2-3 m. Next to that on some parts we already hit rock bottom, otherwise yellow clay which mainly expanded far into a small hollow left of the entrance. This corridor is shaped like a small hollow starting at a depth of 4.75 m and continuing in a diagonal south-east direction into the mountain. Whilst in the clay at the surface only a few incisors of the common porcupine were found, apparently of rather recent date, more bones were found in this deep clay, of which a greater age cannot be doubted. In the mentioned small hollow a number of bones, predominantly of rodents and bats were found. An important find, however, was done on 30 June at a depth of 3.75 m in the middle of the chamber at the entrance, being the humerus of a species of Rhinoceros, which judging from the size of the bone was significantly larger than the current Sumatran species. Further identification of the species, as well as of the animals, to which the smaller bones have belonged, will have to be postponed for the moment because of the lack of material for comparison; it is, however, not unlikely that this rhinoceros is closely related or identical to the species which is currently living in the mainland of India. –

The cave of Bua, *Ngalau batang pangian* already had to be abandoned after 12 days, because on average 30-40% of the workmen were suffering there from fevers. They were therefore put to work in the cave that I had meanwhile visited *Ngalau mansiu* (= gunpowder cave, named for the saltpetre, which the Malay people used to prepare out of the excrements of the bats that were found in there). It is located at 4 paal distance of Bua on the opposite side of the Sinamar-river in the Gugung andjieng. It is a very deep cave; its main corridor is estimated to be 150-200 m long. It is connected to a cave at a lower level, through which the Batang Janki flows and it surely at one point was itself the conduct for this or some other river.

We started excavating here close to the entrance on 15 June and we found a layer of sand lithified by impregnation with chalk 0.50 m, 1.60 m yellow loam, 0.20 conglomerate of silicates and pieces of limestone; all deposited in horizontal layers, apparent water deposits. In the loam a few molars of a species of pig, a few incisors of the common porcupine and two molars of a deer were found.

We excavated yet at another point in the cave and there we met with

[MM774C-000050-048]

about the same layers, just that on the surface here there was still blocks here of a similar conglomerate to that further up the cave. Animal remains were not found. –

I continued tracking down other caves, without, however, finding many that were suitable to be opened like *Ngalau bulan* near Sibalen and the *Ngalau bandar* near Bua.

Having received information that near Muara (subdepartment Sidungjung) years ago whilst looking for gold many bones had been found in the *Ngalau tambang sa puluk* I started out on the 26st to travel there in the company of an old Malay, who used to wash gold there and claimed to know the way there very well. Three days long we have been looking with full effort for this paleontological goldmine, without having any success in the thick *rimbu*, where every trace of a previous road had been eradicated. A test to examine the cave of *muka-muka* near Muara was unsuccessful, because the workmen were suffering too much from fevers. –

[Next official report](#)

[Previous official report](#)

[MM774C-000050-040 left submitted 30 July]

Kort overzicht van hetgeen voor de palaeontologische onderzoekingen ter SWK verricht werd gedurende de maand Juni 1889.

De *Ngalau kapala sawah liat* of *Ng pandjang* bij Sibalen bleek bij ~~Deze grot~~ nauwkeuriger opname eene lengte te bezitten van 45 M en eene van N. naar Z. loopende gang te vormen met een gemiddelde breedte van 5 M; Alleen bij den ingang en op 30 m diepte eenigszins kamervormig verwijd (resp. tot 8.50 en 10 M). ~~De bodem die~~ Van een eindigen der grot kan men eigenlijk alleen in Zoover spreken als zij niet verder toegankelijk is; in werkelijkheid zet zij zich met kleine openingen nog verder in den berg voort en ouden maleiers verzekerde dat zij hem geheel doorboort en dat de gemeenschap met de andere zijde alleen door ingevallen aarde verbroken werd. Dit doorloopen en de geleidelijke opstijging van den bodem naar binnen bevestigt de door het onderzoek van den bodem verkregen overtuiging, dat zij eenmaal den weg was langs welke een waterstroom van de overzijde van de berg deze zijde bereikte.

Er werd nu op drie verschillende punten, 10 m van elkander verwijderd gegraven en daarbij werden overal bijna geheel overeenkomende bodemsoorten aangetroffen. Deze bleken nadat het werk dieper begon te vorderen, spoedig van dien aard, dat alle werkkrachten op één punt moesten worden samengebracht en aldus na 10 dagen al de hier beschikbare dwangarbeiders in de verwijding bij den werden te werk gesteld.

[MM774C-000050-047 right]

De aangetroffen bodemsoorten waren hier: 0.30 M. gele klei. Deze was dieper in de grot met eene 0.25M. dikke doorlopende druipsteenplaat bedekt. Daarop volgde eene zeer harde massa, een conglomeraat van rolsteenen van verschillende grootte, grind en stukken kalksteen, hier en daardoor dunne lagen zand en zeer harde klei afgewisseld, soms ook door plaatselijke dunne druipsteen lagen. Zij bereikte eene dikte van 2-3 M. Daarop volgde gele klei, waarin op enkele punten reeds de rots, overigens gele klei die zich vooral in eene smalle holte links bij den ingang ver voortzette. Deze gangvormige smalle holte begon op 4.75 M diepte en zette zich in schuine ZO. richting in den berg voort. ~~Daarin werden de eenige kleine beenderen, voornamelijk van knaagdieren en vleermuizen gevonden.~~ Terwijl in den oppervlakkige klei alleen enkele snijtanden van het gewone stekelvarken, klaarblijkelijk van ^{vrij} recente datum werden aangetroffen, werden in deze diepe klei meer beenderen gevonden, omtrent welker hoogte oudheid wel geen twijfel bestaan kan. In genoemde smalle holte werd een aantal beenderen, voornamelijk van knaagdieren en vleermuizen gevonden. Een belangrijke vondst werd echter den 30^e Juni gedaan op 3.75 M diepte het midden der kamer bij den ingang, namelijk een opperarmbeen eener Rhinoceros-soort, die naar de grootte van het been te oordelen de tegenwoordige Sumatraanse soort in grootte niet onbelangrijk moet overtroffen hebben. Een nader determineren van deze soort, evenals van de dieren, waaraan de kleine beenderen hebben toebehoord, moet bij gebrek aan vergelijkingsmateriaal voorloopig nog achterwege blijven; niet onwaarschijnlijk is het evenwel dat deze Rh. na verwant of identiek is met die soort, welke thans het vasteland van Indië bewoond. –

De grot van Boea, Ng batang pangian moest reeds na 12 dagen verlaten worden, omdat gemiddeld 30-40% der werklieden daar aan koorts en leden. Zij werden daarop tewerkgesteld in de intusschen door mij bezochte Ng. monsioe (= Buskruitgrot, naar het salpeter, welke dat de maleiers vroeger uit de daarin voorkomende uitwerpselen van vleermuizen bereidden. Zij ligt op 4 paal afstand van Boea aan de overzijde der Sinamar-rivier in den Goegoeg andjieng. Het is een zeer diepe grot; haar hoofdgang is naar schatting 150-200 m lang ~~en zij bezit~~. Zij staat in verbinding met eene lager gelegen grot, waardoor de Batang Janki stroomt en diende stellig eenmaal ook tot leiding voor deze of eene andere rivier.

Hier werd den 15^e Juni met graven begonnen dicht bij den ingang en daarbij aangetroffen eene laag door impraegnatie met kalk versteend zand van 0.50 M., 1.60 M gele leem, 0.20 conglomeraat van kiezel en stukken kalksteen; alles in horizontale lagen afgezet, klaarblijkelijk waterformatie. In den leem werden enkele kiezen eener zwijnesoort, een paar snijtanden van het gewone stekelvarken en twee kiezen van een hert gevonden.

Nog op een ander punt der grot werd gegraven en daarbij ontmoette men

[MM774C-000050-048]

ongeveer dezelfde lagen, alleen ~~bevonden~~ ^{lagen} ~~zieh~~ hier aan de oppervlakte nog blokken van een dergelijk conglomeraat als den boven den grot bedekte. Dierlijke overblijfselen werden niet gevonden. –

~~Met~~ Het opsporen van andere grotten werd door mij voortgezet, zonder dat er evenwel vele gevonden werden, die zoals de Ng boelan bij Sibalen en de NG bandar bij Boea voor opening vatbaar waren

Vernomen hebbende, dat men bij Moeara (onderafdeeling Sidoengdjoeng) jaren geleden bij 't zoeken naar goud in de zoogen. *Ng tambang sa poeloek* vele beenderen had aangetroffen, begaf ik mij den 26de daarheen op reis in gezelschap van een oude maleier, die er vroeger goud had gewassen en beweerde den weg nog goed te kennen. Drie dagen lang werd met alle inspanning gezocht naar deze ook palaeontologische goudmijn, zonder dat het mocht gelukken in de dichte riembo, waar ieder spoor van de vroegeren slag was uitgewist haar terug te vinden. Eene proef om de grot van Moeka-moeka bij Moeara te onderzoeken slaagde niet, omdat de werklieden te zeer door koorts bezocht werden. –

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000050-013]

Nº32

Resident of the Padang Highlands

A request is offered to mandate the allowance Nº7 for August (6 August)

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000050-013]

Nº32

Resident Pad.Bov.

Een mandateering aangeboden aanvraag Nº7 om toelage over Augustus (6 Aug.)

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000033-513]

One afternoon August 1889 I left from Socka Radja to catch water beetles with a net I had attached to my cane, when I met, when I had come on the road to Tandjoeng Bonei at about the first little house to the right, three women who stopped when I passed them which made me suspect they needed medical care and *obat*. This turned out to be the case and the woman told me they were sent by the village chief to come and ask for help. One of the 3, a girl of about 16 years old, asked me through one of the women whether I could cure her goitre. I have examined this cancer

Name of correspondent is unknown

191

— Send from Sumatera —

[MM774C-000033-513]

Den Augustus 1889 ~~ben ik~~, tegen den middag van Socka Radja uit gegaan om met een aan een wandelstok gebonden net watertorren te vangen, ontmoette ik gekomen ter hoogte van het eerste huisje dat men rechts van den weg naar Tandjoeng Bonei ligt, drie vrouwen die staan bleven toen ik hem voorbij ging zoodat ik vermoedde dat zij geneeskundige hulp en obat wenschten. Dat bleek het geval te zijn en de vrouwen vertelde mij dat ze door het [?dorpshoofd?] ~~naar mij gezonden waren~~ werkelijk met het doel door [?????.....?????] om mij te hulp te vragen. Een der 3 een meisje ~~van 16 jaar~~ naar schatting 16 jaar oud ~~verzoekt~~^{vroeg} bij monde van een der vrouwen, of ik haar kropgezwel genezen kon. Dit gezwel werd door mij onderzocht

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000010-084]

Padang 10 August 1889

Dear Dubois,

I haven't heard from you for such a long time, am starting to get worried about you. You did not yet again have the unhappy and completely superfluous idea of getting ill? Do please write me a few lines to convince me of the opposite. How is your work doing? Not a day goes by that I'm not thinking about you, and always ardently and sincerely wish you were going to be very, very successful.

On 20 September I will leave with the Prins Alexander for Europe. Stupid and childish, as we humans are bound to be, I have filled my head with illusions, knowing that nothing will come of all my calculations and hopes. But all illusions be damned, if I but achieved to reach this one peak that I will find sufficient passion and perseverance, to work on something seriously. If I don't make use of this excellent opportunity, to study and master some trade,

[MM774C-000010-085]

and let these precious years, the last of my youth, passed by uselessly, then all hope is lost. –

Obviously I will write you from Europe, and I will paint you, should that interest you, as well as I can the new, or rather renewed, impressions. It goes without saying that I expect the same from you.

Adieu, Dubois let me express the hope that we might meet again that the ties of friendship that have formed between us, will not again be torn by a long separation. – Bring my farewell greetings to the Mrs, give Duboisintje a firm kiss from her old friend, and do now and again think about your old true friend

Pollak.

P.S. the promissory note for the 100 guilders will be destroyed today: I had completely forgotten about it. –
P.

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000010-084]

Padang 10. Augustus 1889

Waarde Dubois,

Ik heb nu zoo lang niets van je gehoord, dat ik mij omtrent jou onrustig begin te gevoelen. Je hebt toch niet weder de ongelukkige en meer dan overbodige idee gehad ziek te worden? Schrijf mij a.j.b. doch maar een paar regels, die mij ~~aan~~ het tegendeel verzekeren. En hoe staat het met je werk? Geen dag verloopt, zonder dat ik aan je denk, en altijd even vurig en oprecht blijft mijn wensch dat jij veel, veel succes gaat hebben.

Den 20.9. Ga ik met de Prins Alexander naar Europa. Dom en kinderachtig, als wij menschen eenmaal blijven, heb ik het hoofd vol illusies, wel wetende dat er niets van al de berekeningen en Hoffnungen terecht zal komen. Maar, laat alle illusies naar de maan loopen, indien maar die eene piek vervult, nl, dat ik genoeg lust en volharding zal kunnen vinden, aan iets ernstigs te werken. Maack ik van deze uitstekende gelegenheid, om wat te studeeren en het in 't een of ander vak tot ~~iets~~ een beetje volkomenheid

[MM774C-000010-085]

te ~~gelangen~~^{brenge}n, geen gebruik en laat de kostbare [?heuer?] jaren, de laatste mijner jeugd, nutteloos voorbijgaan, dat is alle hoop verloren. –

Van Europa uit zal ik je natuurlijk schrijven, indien het je interesseert, zal ik je, zoo goed ik kan, de nieuwe of beter gezegd de hernieuwbare indrukken schilderen. Het spreekt vanzelf, dat ik hetzelfde van jou verwacht.

Adieu, Dubois laat mij de hoop uitdrukken dat ik je nog eens terug zal zien, dat het vriendschapsband, dat zich tusschen ons gevormd heeft, niet weder door te lange Trennung verscheurd zal worden. – Breng mijne afscheidsgroet te aan mevrouw over, geef Duboisintje een ferme zoen van haar oude vriend, en denk heen en weder eens aan je oude en oprechte vriend

Pollak.

P.S. De schuldschijn van de 100 f. zal nog heden vernield worden: ik had het lot nu vergeten. –

P

[Click here to return to the content page.](#)

[MM774C-000009-332]²⁴

Pangián den 12 Augustus 1889

Datuk Bandara Sutan, chief of Pangian, hereby acknowledges that he has received f 52 (two and fifty guilders) from the Doctor from Bua. This is the money for two months rent, being the months June and July 1889. May this be clear to you.

With the highest regards
Chief of Pangian
[Signature]

This is the only letter with this correspondent

[Next](#) Indonesian letter
[Previous](#) Indonesian letter

²⁴ As in many cases the english translation is based on the Dutch translation already present in the archives. Not in all cases the name of the translator is known, but Mrs V.I. Aué-Soulsa was one of them. Mrs Pipit Meilinda translated most of the letters that had not yet been translated.

[MM774C-000009-332]

Pangián den 12 Augustus 1889

Saja Datoek Bandara Soetan Pankoeloe Kapala Pangián

Talah mengakoe tarima oew'ang darie Toeán Doctor die Boeá banjaknja f 52 lima poeloek doew'a roepijah. Ja toe oew'ang sew'ah roemah dalam 2 doera boelan. boelan jaunei den boelan jawlei 1889 danikianlah Sapaija tarang ádanjah

Komat darie Saja pk Pangián

[signature]

[MM774C-000009-331]

Pangián den 12 Augustus 1889

Ondergetekende, Datuk Bandara Sutan, Opperhoofd van Pangian, bevestigt hierbij dat hij f 52,- (twee en vijftig guldens) van den doctor uit Boea heeft ontvangen.

Dat geld is de huur van twee maanden de maand Juni en de maand Juli 1889. Moge dit U duidelijk zijn.

Met de meeste hoogachting
hoofd van Pangian
[Handtekening]

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000010-086]

Padang 19 August 1889.

Amice!

I will embark tomorrow. Another 24 hours and I will have said goodbye to Insulinde with all the suffering and joy it brought me. I will always be grateful for the idyllic days I spent in Payakumbuh, where I took this so difficult course at the high school of life, and where I found such an excellent teacher and friend in you. I would have loved to have left here with the message that you had come closer to the goal of your current strife and work. Alas that does not seem to be so. From your own messages and from *von Schmidt auf Altenstadt*, whom I spoke here that everything is not yet going as you had wished, and you also must have been terribly ill. Poor boy! What adversity with all these high expectations. But I do not give up my trust in you. You shall and will have to conquer the hard battle you have started. Mummy nature will not give up her secrets until after a long struggle. So therefore keep good faith; do not doubt the good results to come.

Adieu Dubois, another firm handshake for you, and the dearest greetings to your wife. Believe me, your ever truly and sincere

Pollak

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000010-086]

Padang 19. Augustus 1889.

Amice!

Morgen embarkeer ik. Nog 24 uur en Insulinde met al het leed en al de genietingen die het mij gebracht, heb ik vaarwel gezegd. Dankbaar zal ik altijd aan de idyllische dagen van Pajakombo denken, waar ik een zoo moeilijke cursus op de hooge school des levens doorloopen, en aan jou een zoo uitmuntenden leermeester en vriend gevonden heb. Graag was ik van hier vertrokken met het [?berichtje je] dat jij het doel van je tegenwoordig streven en werken naderbij gekomen was. Helaas het schijnt niet zoo te zijn. Uit je eigen berichten en uit die van von Schmidt auf Altenstadt, den ik hier sprak , gaat het je nog niet naar wensch, ook moet je lelijk ziek geweest zijn. Arme jongen! Wat een tegenspoed nu al de zoo hooggespande verwachtingen. Maar ik geef het vertrouwen in jouw niet op. Je zult er moet overwinnen in den harden strijd dien je begonnen. Mama natuur laat zich hare geheimen niet dan eerst na lang tegenstribbelen ontlokken. Daarom wees goeden moed; vertwijfel niet aan de goede uitslag.

Adieu Dubois, nog een ferme handdruk naar jou, en de hartelijkste groeten voor mevrouw. Geloof mij, altijd je [?heuse] en oprechte

Pollak

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000050-015]

N^o33

Director of Education, Religion and Trade

Attachments:2

23 August 1889

I have the honour to offer your noble severe Sir herewith the quarterly report of the paleontological research as stated in your Missive dated 19 March.1889 N^o2807.

The late presentation of this has been caused the indisposition of last month combined with the discovery of a cave, as mentioned at the end of the last monthly report.

I therefore politely request that your Noble severe Sir will pardon this late presentation.

Officer of Health 2nd Class *à la suite*

Eug Dubois Eug Dubois

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000050-015]

N^o33

Directeur O.E.N.

Bijlagen:2

23. Aug. 1889

Ik heb de eer UHEG. hierbij aan te bieden een ~~kort overzicht mijner verrichtingen betreffende de p.o. gedurende de maand Juli~~ maandrapport [?????]: en een driemaandijksch rapport der p.o., bedoeld bij Uwe Missive dd. 19

Maart.1889 N^o2807.

De late aanbieding is behalve door de vertraging door ongesteldheid in de vorige maand, veroorzaakt door het ontdekken der grot, waarvan op het eind van het maandelijksch rapport sprake is.

Beleefd verzoek ik daarom ^{UHEG} die late aanbieding wel te willen verschoonen.

De o. v. g. 2. Kl à 1 s

Eug Dubois

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000050-040 right 23-8-1889]

brief report of the paleontological research at Sumatra's West Coast during the months May June and July 1889.

[in pencil: should be April May June]

After already before in two caves in the vicinity of Payakumbuh (Department L.Kota) results have been obtained which will surely spread some light on a so far unknown animal world living in the Archipelago, in an era preceding ours, there was good reason to hope that the Ngalau saribu (thousand caves)-mountain range in the Department Tanah Datar would yield even more important results. The peculiar find of a fossil human skull in Kediri did furthermore prove that the caves in the Archipelago also could contain remains of humans from that era, which brings up again the question of the primitive population which by a famous German anthropologist was even already removed of the "Tagesordnung" and now seemingly can be further explored. This goal not only turned out to be "prehistoric" but also originated of an importantly lower race than currently inhabits Java, most likely related to the current Papuans or Australians.

Although next to these facts there are not yet sufficient substantial reasons to suspect that men like Lyell, Wallace and Virchow are correct in assuming that the Indian Archipelago is the cradle of mankind, the aforementioned finds will, however, certainly suffice to warrant further research, both into the history of the human races as well as into the geological history of the Indian Archipelago and from these earlier errors facts of no little scientific importance can be expected.

The to that purpose started research in the Ngalau saribu mountain range, was rewarded during its first three months with similar finds as had before already been obtained in the department L. Kota, here mainly also the teeth of animals, whilst only rarely some well preserved bones had

[MM774C-000050-041]

escaped decay. Numerously represented was here also again orang-utan and among the pigs, tapirs, rhinoceroses, elephants, buffaloes, deer, monkeys and porcupines some species were found which have more in common with the animals currently living in continental India, than with those living in the Indian island world, [?????] many of which now must be related, largely even be identical to the ones still living here.

Of the earlier existence of man in these areas so far no traces were found, but the large practical difficulties, which automatically come with paleontological research, maybe even more so than with any other nature research, especially in a terrain like that of the Ngalau saribu -mountain range, which is still almost completely covered with original forest, almost without any cleared paths, and the circumstance that almost a month out to be spent on finding the caves, make that the results obtained so far are yet very satisfying.

[Next](#) official report

[Previous](#) official report

[MM774C-000050-040 right 23-8-1889]

Beknopt verslag van de pal. O. ter S.W. gedurende de maanden Mei, Juni en Juli 1889.

[in pencil: moet zijn April Mei Juni]

Nadat reeds vroeger in twee bij Pajakombo (afdeling L.Kota) gelegen grotten uitkomst wetenschappelijke uitkomsten verkregen waren welke zeker enig licht zullen verspreiden over de tot dusver geheel onbekende dierenwereld, welke in een tijdperk dat aan het onze voorafging den Archipel bewoonde, bestond er gegronde hoop, dat in het Ngalau sariboe (duizendgrotten)-gebergte in de afdeeling Tanah Datar nog veel belangrijker resultaten zal opleveren. Door de merkwaardige vondst van een fossielen menschedel in het Kedirische was bovendien bewezen, dat de grotten van den Archipel ook overblijfselen van den mensch uit dat tijdperk kunnen bevatten, waarmee ^{de} ~~eene~~ de questie van de oerbevolking welke door een beroemden Duitschen anthropoloog zelfs van de "Tagesordnung" der Anthropologie was afgevoerd, schijnt te kunnen worden toegelicht. Deze schedel toch bleek niet alleen werkelijk "voor historisch" maar ook herkomstig van een nog belangrijk lager ras dan thans Java bewoond, en waarschijnlijk verwant met de tegenwoordige Papoea's of Australiërs.

Al moge men nu naast deze feiten nog geen tastbaren grond hebben om het vermoeden van mannen als Darwin, Lyell, Darwin, Wallace en Virchow als juist aan te nemen, ~~volk~~ dat in den Indischen Archipel de bakermat moet gezocht worden van het menschedom, zoo blijkt uit genoemde vondsten zeker voldoende dat van een nader onderzoek, zowel voor de geschiedenis van ~~het~~ de menschenrassen als voor de geologische geschiedenis van den Indische Archipel in de jongere tijdperken feiten van niet geringe wetenschappelijke beteekenis te verwachten zijn.

Het met dat doel in het Ng. sar.geb. ingestelde onderzoek, mocht in de eerste drie maanden beloond worden met dergelijke vondsten als vroeger reeds in de afdeling L. Kota gedaan werden, hoofdzakelijk waren ook hier alleen de tanden der dieren ~~aan de verweering~~ voorhanden, terwijl slechts zelden eenigermate goed geconserveerde beenderen werden

[MM774C-000050-041]

~~aange~~troffen aan de verweering ontkomen waren. Talrijk werd ook hier weder de orang-oetan vertegenwoordigd gevonden en onder de zwijnen, tapirs, rhinocrossen, olifanten, buffels, herten, lagere apen en stekelvarkens werden enkele soorten gevonden welke meer met die welke thans continentaal-Indië bewonen schijnen overeen te stemmen, dan met die van de Indische eilandwereld, [?????] vele anderen welke nu verwant, grotendeels zelfs identisch moeten geweest zijn met de hier thans nog levende soorten.

Van het ^{vroegere} bestaan vanden mensch in deze streken werden nog geen sporen ontdekt, maar de groote praktische moeilijkheden, welke een paleontologisch onderzoek, ^{misschien} meer dan enig ander natuuronderzoek, vanzelf meebrengt, vooral op een terrein als het N.d.G, een bergland, dat geheel met oorspronkelijk woud bedekt is, bijna volkomen zonder gebaande wegen, en de omstandigheid, dat bijna een maand aan het opsporen van grotten moest besteed worden, ~~doen~~ ^{maken} de tot dusver verkregen resultaten nog zeer bevredigend.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000050-048 left]

Short overview of the work done for the paleontological research at Sumatra's West Coast during the month of July 1889.

After it had become apparent that the *Ngalau mansiu* on the opposite side of the Sinamar River was not yielding any fossils the work there was abandoned and excavations were started in the [in pencil: 15 July] *Ngalau bandar* (also known as *Ngalau batang chiparok*). This cave thanks its name to a *bandar* = water conduit which transports water from the Bateng Sangtei to the sawahs. It is a small and shallow only about 8 m deep cave, which just like the *Ngalau mansiu* located in the Gugung andjeng, at the right bank of the Bateng Sangtei, about 12 m above the river bed of this mountain stream. Particularly at the back, at its deepest half, it is very low, because strong erosion mainly affected the ceiling, with the result that the more spacious hollow of the cave has in earlier days become largely filled up with large and small rocks and gravel. The floor therefore also – apart from a very shallow surface layer – up to the largest excavated depth (of 2 m) consisted almost completely of limestone blocks that had fallen out of the ceiling and which, with only very little soil, had connected to a moderately vast and hard breccia. Completely at the surface underneath only a few centimetres of loose clay there was a 15 cm thick layer of wood ashes, in which shards of pottery of more recent shapes appeared as well as some bones of the common goat and larger birds, of which some were clearly carrying the marks of being cut with a knife, proving the cave has been in use by men and the important thickness of the ash layer makes us assume that for a number of years this cave has been inhabited and used up to recently as a temporary or permanent stay, probably for Malay people.

Up to the end of this month the limestone breccia did not deliver many bones. Just a few teeth of pigs, deer and porcupines and of a tiger, were found, next to the remains of bats.

In the *Ngalau pandjang* near Sibalin work was continued up to a maximum depth of 8 m where rock bottom of the cave was reached. Underneath the yellow clay that was reached last month, locally a layer of gravel impregnated with chalk was found, which was resting at the bottom of the cave. Fossils of any importance were not found, with the exception of a plastron of tortoise, which, however, upon removing the hardened clay mass by carelessness of the workmen was broken in many pieces.

The relative low amount of fossils in this cave, as in that of *Ngalau mansiu* and in the caves I examined earlier near Balei-pandjang (L Kota), which at best only delivered a few scattered bones or fragments, seems with certainty to be explained by the fact that these caves, only have been dry for short intermittent periods, and during their existence up to recent times have had a brook running its course through them (as is still the case in many caves).

In general it seems that the presence of animal remains in caves of Sumatra, as far as the origin is concerned, leads to another conclusion than is the case in Europe. Equally to what research in the Karnul caves in tropical British India seems to have taught us, here, much less than in Europe, where the ice age has had its direct influence, water seems to have played an important role in transporting bones into the caves, here are, however, a more important part is played by large predators. Important stashes of diluvial fossils here will likely only have been brought about that way.

What role men might have played in that respect is still unclear as, with the exception of the peculiar human skull found in Kediri and the man crafted stone object I found in *Ngalau lida ajer* near Payakumbuh, as far as is known to me, in no cave of the archipelago ever traces of prehistoric man have been discovered. –

Since 20 July *Ngalau pandjang*, where we have now reached the bottom, was abandoned and the men were put at work in the near distance located *Ngalau bulan* (also called *Ngalau pandjang II*) which apart from some molars of pigs close to the surface in the loose black earth and some bones of little bats did not bring anything of importance.

Because of being indisposed I was not able to continue tracking down new caves during the larger part of this month. A Kampong chief, however, informed me about the existence of some so far unknown caves near Tapisello and in one of these, the *Ngalau Jambu*, on 31 July the Kampong chief together with one of the forced labourers, who was already more able in finding fossils, brought from there a great many teeth. They are of the same species, and in the same relative numbers towards each other and in the same state of conservation as those I found earlier in *Ngalau Lida ajer*, near Payakumbuh; many teeth of pigs and of orang-utan, further tapirs, rhinoceroses, elephants, deer, buffaloes, monkeys and porcupines are also here in abundance.

[Next official report](#)

[Previous official report](#)

[MM774C-000050-048 left]

Kort overzicht van het bij de palaeontologische onderzoekingen ter Sumatra's Westkust verrichte gedurende de maand Juli 1889.

Nadat gebleken was dat de *Ng mansioe* aan de overzijde der Sinamar rivier verder geen fossielen opleverde werd daar het werk gestaakt en werden ~~in gelau~~ in de [in pencil: 15 Juli] *Ng bandar* (ook wel *Ng. batang tjiparok*) opgravingen begonnen. Haar naam heeft deze grot te danken aan hare ligging bij eene ~~bandar~~ waterleiding welke water uit de B. Sangtei naar de ~~in die daarbij gelegen~~ sawah's voert. Het is een kleine en ondiepe slechts ongeveer 8 m diepe grot, evenals de *Ng mansioe* in den Goegoeg andjeng gelegen, aan den rechter oever der B. Sangtei, naar schatting 12 M. Boven de bedding ~~dezer~~ van dit bergstroompje. Voornamelijk in haar achterste, diepste helft is zij zeer laag, want de sterke verwerking die zich hoofdzakelijk aan het gewelf heeft doen gelden, heeft de in vroeger tijden aanzienlijker holte voor een groot gedeelte met groote en kleinere rotsblokken ^{en gruis} opgevuld. Haar bodem bestaat dan ook – afgezien van de geheel oppervlakkige laag – tot de grootste ^{bij het uitgraven} thans bereikte diepte (van ~~bijna~~ 2 m) bijna geheel uit deze van het gewelf gevallen kalksteenblokken en [????] welke, met slechts weinig aarde vermengd tot een matig vaste ^{en harde} breccie zijn verbonden. Geheel ~~aan den~~ oppervlakkig ~~vond men eene~~ werd onder ~~eene~~ enkele ~~2-~~ centimeters ~~dikke~~ losse klei eene laag houtasch van 15 cM. dikte aangetroffen, waar de scherven van aardewerk van recenter vorm en het voorkomen van enkele beenderen van de gewone geit en grootere vogels te oordelen, ^{waarvan sommige duidelijke sporen van met een mesje in aanraking te zijn geweest vertonen,} voor niet zeer langen tijd door de menschen is gebruikt en de belangrijke dikte der aschlaag ~~moet ons~~ doet ons aannemen dat gedurende eene ~~aantal~~ ^{reeks van} jaren moet deze grot ~~tot~~ in zeer recente tijd tot tijdelijk of duurzaam verblijf gediend ~~hebben~~ heeft, waarschijnlijk van maleiers.

De kalksteenbreccie leverde tot ~~heden~~ het einde dezer maand betrekkelijk weinig beenderen op. Slechts enkele tanden van zwijnen, herten en stekelvarkens en van den tijger, benevens resten van vleermuizen werden gevonden.

In de *Ng. pandjang* bij Sibalin werd het werk voortgezet totdat op eene maximum diepte van 8 M. ^{den} ~~rotsigen bodem der grot bereikt.~~ Onder de in de vorige maand bereikte gele klei, plaatselijk door impraegnatie met kalk verhardt werd eene grindlaag aangetroffen, welke op den bodem der grot rustte. Fossielen van eenige ~~belang~~ betekenis werden niet meer aangetroffen, met uitzondering van het buikschild eener landschildpad, dat echter bij het verwijderen ter verharde kleimassa door onachtzaamheid der arbeiders in vele stukken gebroken werd.

De betrekkelijk geringe rijkdom aan fossielen dezer grot, evenals van de *Ng mansioe* en van de vroeger door mij onderzochte grot bij Balei-pandjang (L Kota), welke bovendien nog slechts uit enkele verspreide beenderen of fragmenten bestonden, schijnt zeker te moeten verklaard worden, dat deze grotten hoogstens slechts met korte tusschen-poozen te droog waren, ^{terwijl} overigens bijna gedurende haar geheel het bestaan tot op vrij recenten tijd ~~(zoals na nog zoovele a~~ door haar eene beek haar loop ~~genomen~~ nam heeft (zoals nu nog met zoovele grotten het geval is).

In het algemeen schijnt het voorkomen ~~van~~ ^{van} ~~beenderen~~ ^{dierlijke overblijfselen} in de grotten van Sumatra, wat hunne herkomst betreft, tot een andere conclusie te leiden dan voor Europa het geval is. Evenals voor tropisch brits Indië het onderzoek der Karnul- grotten schijnt geleerd te hebben, moet hier in veel mindere mate dan in Europa en andere streken, waar de ijsperiode haar directen invloed heeft doen gelden, bij het invoeren van beenderen in de grotten het water een belangrijke rol gespeeld hebben, daarentegen een ~~groter~~ ^{belangrijker} aandeel aan de groote roofdieren worden toegeschreven. Belangrijken ophooping van diluviale fossielen ~~schijnen~~ ^{zullen} hier ^{waarschijnlijk} ~~alleen aldus te~~ ^{op deze wijze} hebben plaats gehad.

Welke rol de mensch daarbij misschien gespeeld heeft moet alsnog in het midden worden gelaten, daar met uitzondering van den in Kediri gevonden merkwaardigen menschedel en van het vroeger door mij in de *Ng lida ajer* bij Pajakombo gevonden door menschenhand bewerkte stenen voorwerp voor zoover mij bekend is nog in geene grot van den archipel sporen van den voorhistorische een mensch zijn ontdekt. –

Sedert 20 Juli werd de *Ng. pandjang*, waarvan de bodem bereikt was, verlaten en de arbeiders te werk gesteld in de op geringe afstand daarvan gelegen *Ng. boelan* (ook wel *Ng. pandjang* genoemd) welke behalve enkele in de oppervlakkige ~~losse~~ ^{en} zwarte ~~aarde~~ ^{aangetroffen} ~~beende~~ ^{keizen} van zwijnen en beenderen van kleine vleermuizen niets belangrijks opleverde.

Ten gevolge van ongesteldheid kon het opsporen van nieuwe grotten gedurende het grootste gedeelte dezer maand door mij niet worden voortgezet. Van een kamponghoofd vernam ik evenwel het bestaan van eenige mij tot dusver onbekende grotten bij Tapi-Iello en in een van deze, de *Ng Jamboe*, werd den 31ste Juli door een reeds eenigszins met het zoeken van fossielen vertrouwde dwangarbeider in gezelschap van bedoeld kamponghoofd eene groote menigte tanden gevonden. Zij zijn van dezelfde diersoorten afkomstig, in dezelfde onderlinge verhouding en bevinden zich in den zelfde toestand van bewaring als die welke vroeger in de *Ng. Lida ajer*, bij Pajakombo waren aangetroffen; vele tanden van zwijnen en van den orang-oetan, verder van tapirs, rhinocerosen, olifanten, herten, buffels, van lagere apen en stekelvarkens zijn ook hier in aanzienlijke ophooping voorhanden. ~~Nadere bijzonderheden kunnen eerst gegeven worden nadat ik zelf op de vindplaats onderzocht heb- zal naar ik hoop een onderzoek ter plaatse aan het licht brengen~~

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000050-015]

N^o34

Director of Education, Religion and Trade

Attachments:1

Bua 8 September 1889

I have the honour to offer your noble severe Sir herewith a monthly report of the paleontological research during August 1889. Following your Missive dated August last N° 8689 I will offer your noble severe Sir a quarterly report at the end of September to replace the report that was erroneously already submitted

Officer of Health 2nd Class *à la suite*

Eug Dubois

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000050-015]

N^o34

Directeur O.E.N.

Bijlagen:1

Boea 8 Sept. '89

Ik heb de eer UHEG. hierbij aan te bieden een maandelijksch rapport van de p.o. gedurende Augustus 1889. ~~Naar~~
~~aa Het U~~ Ingevolge Uwe Missive dd. Aug. II. N° 8689 zal ik UHEG in plaats van het abusievelijk reeds ingediende
driemaandelijksch ~~rapport~~^{verslag} een dergelijk ~~rapport~~^{verslag} aanbieden lopende tot ultimo September ~~aanbieden~~.

De o. v. g. 2. Kl à 1 s

Eug Dubois

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000050-049]

Short overview of the work done for the paleontological research at Sumatra's West Coast during the month of August 1889.

In the *Ngalau bandar* (*Ngalau batang chiparok*) near Bua work was continued. The sediment found, a breccia of limestone mixed with only very little soil, not hard enough to be fruitfully removed with dynamite, but then again so hard that removing it with ordinary tools results in very slow progress, which was partly the cause that this month we only reached a maximal depth of 2.75 m. The bones found were few in number and mostly small and broken into unidentifiable fragments, by the way apparently from the same animal species as we used to find before.

Also the *Ngalau bulan* (*Ngalau pandjang II*) near Sibalin did not bring anything peculiar. Although rather many bones were found in the top, 0.60 m thick layer of loose black earth, but these were also almost all broken into such tiny parts that for most of them (at least for the time being) there can be no thought of having them identified. Most seem to be originating from small animals and must, after predators brought them in, have been shattered by porcupines whilst digging through the earth. They are, however, no big loss, as they are without doubt bones of a recent date.

Upon further digging we came into 1.15 m of yellow clay, which at greater depth turns into a fine gravel. This yellow clay did contain some teeth of the ordinary wild pig (*Sus vittatus*), of the tapir (*Tapirus indicus*) and of the ordinary Karo (*Cercopithecus cynomolgus*), and a few bones of the Kidjang (*Cervulus [Muntiacus] muntjak*), all species still living today.

More important results were almost immediately obtained in the *Ngalau Jambu* near Tapisello. This cave is located at a short distance thereof, north of the old little volcano Kuliet-monies, West of the brook Muara-panas, closer to the top of the limestone mountain. It comprises two rather spacious chambers, which are in connection to each other by a high narrow opening. The front chamber is opened to the outside and receiving full daylight. Its floor completely consists of heavy limestone blocks that have fallen from the ceiling. The inner chamber is completely devoid of daylight, it contains a few similar rocks like in the front chamber but in between the floor is flat and covered with an up to 0.50 cm thick layer of earth.

Already in this dark red soil, which is of the same kind as is covering the old slate layers everywhere in this area, a great many teeth were found, which, as I already had the opportunity to note in my previous report, originated from the same species, and at about in the same ratio and the same state of conservation as those which were collected earlier in *Ngalau lida ajer* near Payakumbuh. Underneath this layer we had a very irregular stalagmite mass which partly enveloped limestone blocks and which was followed to a maximum depth of 1.80 m. In its upper part there were still similar fossils present as in the red earth; further down these were completely lacking. We yet continued removing this mass, as there was the possibility that it was covering a deeper fossil bearing layer or other soil.

[Next](#) official report

[Previous](#) official report

[MM774C-000050-049]

Kort overzicht van het bij p.o. op SWK verrichtte gedurende de maand Augustus 1889.

In de *Ngalau bandar* (*Ng. batang si* (of *tji?*) *parok*) ^{bij Boea} werd het werk voortgezet. De aangetroffen grondsoort, eene breccie van kalksteen met slechts weinig aarde vermengd, niet hard genoeg om met vrucht dynamiet te kunnen aanwenden, maar toch weder zoo hard, dat zij met de gewone gereedschappen slechts langzaam te verwijderen is, was mede oorzaak dat in deze maand slechts eene diepte van 2.75 M. als maximum bereikt werd. De gevonden beenderen waren weinig in getal en merendeels tot kleine niet te determineren fragmenten gebroken, overigens schijnbaar van dezelfde diersoorten als reeds vroeger waren aangetroffen.

Evenmin leverde de *Ng. boelan* (*Ng. pandjang II*) bij Sibalin tot nu toe veel merkwaardigs op. Wel werden in de oppervlakkige, 0.60 M dikke laag ^{losse} zwarte aarde tamelijk veel beenderen gevonden, maar ^{ook} deze waren bijna allen tot zoo kleine stukken gebroken, dat er van de meesten (voorloopig althans) aan een determineren niet te denken valt. De meeste ~~schijnen~~ ^{zijn} van kleinere dieren afkomstig en moeten, na door roofdieren te zijn binnengebracht, door de bij menigte hier huizen de stekelvarkens, bij 't om woelen van de grond verbrijzeld zijn. Overigens geen zeer groot verlies, daar zonder twijfel deze beenderen van recenten datum zijn.

Bij 't graven ontmoette men verder 1.15 M gele klei, welke op grooter diepte ~~vermengd met eenig~~ ^{overgaat in een fijn} grint. Deze gele klei bevatte enkele tanden van het gewone wilde zwijn (*Sus vittatus*), van den tapir (*Tapirus indicus*) en van den gewonen Karo (*Cercopithecus cynomolgus*), ~~allen hier thans~~ en een paar beenderen van Kidjang (*Cervulus muntjac*), allen hier thans nog levende dieren.

Belangrijker resultaten werden reeds terstond verkregen in de *Ng Jamboe* bij Tapisello. Deze grot is gelegen op geringe afstand, noordelijk van het oude vulkaantje Koeliet-monies, westelijk van de beek Moeara-panas, dicht bij den top van een kalksteenbergt. Zij bestaat uit 2 tamelijk ruime kamers, die door eene ^{hooge} ~~kleine~~ opening met elkander gemeenschap hebben. De voorste kamer is naar buiten geopend en ontvangt het volle daglicht. Haar bodem bestaat geheel uit zware van het gewelf gevallen kalksteenblokken. De binnenste kamer is volkomen van daglicht verstoken, bevat een aantal dergelijke rotsblokken ~~en eenige~~ ^{een paar} ~~grote~~ ^{zoo} stalagmieten ~~als de voorkamer maar daartusschen is de bodem hier en daar effen en met een tot 0.50 cM. dikke aardlaag bedekt.~~

Reeds in deze donkerroode aarde, ^{van dezelfde soort als zij overal de oude schiefer-lagen in deze streken bedekt,} een groote menigte tanden gevonden, welke, zoo als ik reeds in het vorige maand rapport gelegenheid had op te merken, afkomstig zijn van dezelfde diersoorten, ^{ongeveer} in dezelfde getalsverhouding en in een zelfde toestand van conserveering als die welke vroeger in de *Ng lida ajer* bij Pajakombo werden verzameld. Onder deze aarde ontmoette men eene zeer onregelmatige stalagmietmassa welke gedeeltelijk ~~kleinere~~ kalksteenblokken ~~verbondt~~ omsloot en het eene maximale diepte van 1.80 M. vervolgd werd. In haar bovenste gedeelte bevatte zij hier en daar nog dergelijke fossielen als de rode aarde; dieper ontbraken deze geheel. Toch ~~werd het verwijd~~ ging men voort deze massa te verwijderen, omdat de mogelijkheid bestond dat ~~onder haar~~ zij eene diepe fossielen houdende aardlaag of andere grondsoort bedekt.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000007-476 right]

R.C. Kroesen

Noble and severe Sir

With your appointment to the highest dignity in the Dutch Indies, becoming the representative of the King, we humbly pay you and your wife homage and send you our congratulations.

Nobody is more pleased that you have received this high distinction than we are. We don't just do so because we are so grateful that you, more than anybody else in the world – except our parents – have, with unforgettable willingness and noble attitude, have been supporting my cause, but also because of your great gifts of mind and heart that are only to be compared with the very best of man, and the befitting dignity with which your wife sides by you, makes this the best possible outcome for this high position at the most precious possession of the Netherlands.

After our polite and cordial greetings I remain with the highest esteem to your Noble and severe Sir
your willing servant
Eug Dubois

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

200

— Send from Sumatera —

[MM774C-000007-476 right]

R.C. Kroesen

Heg Heer

Naar aanleiding van Uwe benoeming tot de hoogste waardigheid in Nederl. Indië van die van den vertegenwoordiger des Konings brengen wij U en Mevrouw onze nederige hulde en gelukwensen.

Niemand kan ~~zich~~ hartelijker zich verheugen in die hogere onderscheiding U ten deel gevallen dan wij. ~~Niet alleen~~ ^{Want niet} Dat doen wij niet omdat wij voor Uwe onvergetelijke welwillendheid en de edele gezindheid waarmede U zich mijne zaak hebt aangetrokken, ^{en} U meer dan iemand ter wereld – na onze ouders – ^{ons} U dankbaar gevoelden, ~~doeh~~ en ~~ook~~ omdat Uwe groote gaven van verstand en hart, waarin wij U slechts met de allerbesten onder de menschen kunnen vergelijken en waarin Mevrouw U op zoo waardige wijze terzijde staat, in deze hoogere en ruimere werkring aan ^{het beste bezit} het schoonste bezit van Nederland ~~onzer koloniën, die ons beste bezit~~ ^{nog [????} meer?] het meest kunnen ~~zijn~~ ten goede komen

Na onze beleefde en hartelijke groeten verblijf ik met den meesten onder betuiging van eerbied aan
UHEG

Uwedienstw. dr.
Eug Dubois

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000007-476 left]

Thank you for your attention. Cordial greetings to you and your wife. Best of luck. I hope to see you here with Him.

Kroesen

13 September 1889

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

201

— Send from Sumatera —

[MM774C-000007-476 left]

Dank voor Uw attentie. Wees met Mevrouw hartelijk van ons gegroet. Veel succes. Ik hoop U met Hem hier terug te zien.

13/9 Kroesen

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000050-015]

N^o35

Resident of the Padang Highlands

14 September 1889

A request is offered to mandate the allowance N^o8 for September.

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

202

— Send from Sumatera —

[MM774C-000050-015]

N^o35

Resident Pad.Bov.

14. Sept

Een mandatering aangeboden aanvraag N^o8 om toelage over September.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000058-458]

The Very Noble Sir
Mr Dubois
Officier of Health
at
Dangtjoe Palie

[MM774C-000058-459]

Your Noble Sir

Herewith the list of caves under Suliet Ajer that I received from Pangkulie Kapala.

I rented two houses over here for *f* 6 the month, spelt out six guilders. I had to give the owner *f* 5 spelt out five guilders in advance and *f* 0,50 fifty cents for expenses.

I will start today with half of the people to work in the cave. The other half has to get the houses into shape.

I you have some carbolic acid and a bit of gunpowder so that I can shoot something if it comes my way.

Otherwise everything is going well.

Your serving worker
Kriele

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

[MM774C-000058-458]

Den Weledele Heer
Den Heer Dubois
Officier van Gezondheid
te
Dangtjoe Palie

[MM774C-000058-459]

Weledele Heer

Hier bij de lijst van de grotten onder Soeliet Ajer die ik van Pangkoelie Kapala heb ontvangen.

Ik heb hier twee woningen gehuurd per maand *f* 6 zegge zes gulden. Ik heb de eigenaar *f* 5 zegge vijf gulden voorschot moeten geven met onkosten *f* 0,50 zegge vijftig cent.

Ik zal zooals vandaag met de helft van het volk gaan beginnen in de grot te werken. De andere moeten de woningen en weinig in orde brengen.

Als u het hebt een weinig carbolzuur en een weinig buskruit voor mij als ik zoo eens wat zie dan kan ik er op schieten.

Verder gaat het met alles zeer goed.

Uw dienstdoende werkmán
Kriele

[Click here to return to the content page](#)

[MM774 C-0000012-424]

Most Noble and Severe Sir E. Dubois

Bua

Sumatran Westcoast

[MM774 C-0000012- 425]

Buitenzorg, 22 September 1889 Esteemed Mr Dubois, I am very sorry that you are not satisfied with the progress of the research. but don't lose courage over that, it can still turn out fine. It is always miserable to work with convicts. I found that out in my time at the coalmine Oranje Nassau. Free coolies, however, cost too much; obviously people on the chain gang also cost money, maybe even more so, but nobody tends to notice that, as they are there anyway. It's a shame, however, for your work. I'd had preferred to have you in Java first, but one bird in the hand is better et cetera. And now, here in Java, there are already several locations known with fossil remains and a human skull. Meanwhile I have not interfered, as you seem to have a preference for Sumatra. Should you, however, want to come to Java in 1890, do write me, then I will do my best. After greeting RDM Verbeek

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-0000012- 424]

WelEd Gestr Heer E. Dubois

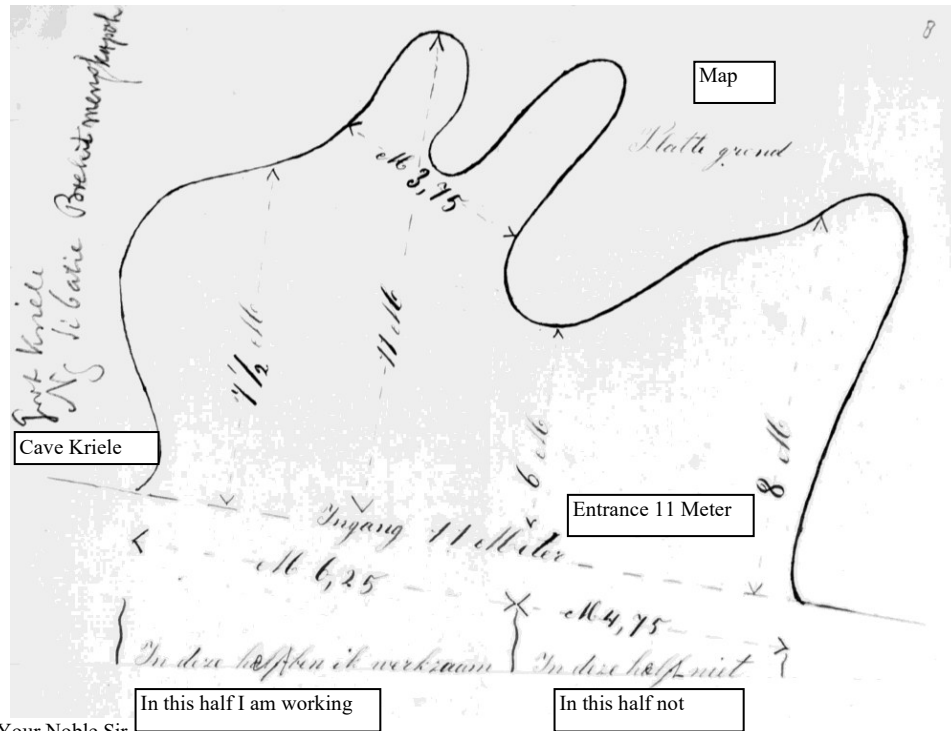
Boea

Sumatra's Westkust

[MM774C-0000012- 425]

Buitenzorg, 22 Sept. 89 Waarde Heer Dubois, het spijt mij erg dat U niet tevreden zijt over de vorderingen van het onderzoek. Maar daarom de moed niet verloren, het kan nog wel terecht komen. Met gestraften is het altijd ellendig werken. dat heb ik in den tijd bij de kolenmijn Oranje Nassau ondervonden. Vrije koelies kosten echter te veel; de kettinggangers kosten natuurlijk ook geld, waarschijnlijk nog meer, maar dat merkt men zoo niet, omdat die er nu eenmaal toch zijn. Het is echter voor uw werk wel jammer. Gaarne had ik U eerst op Java gehad, maar één vogel in de hand is beter enz. En hier op Java zijn nu reeds op verschillende punten fossiele resten van zoogdieren en een menschedel bekend. Intusschen heb ik er mij verder niet in gemengd, omdat U nu eenmaal een voorliefde voor Sumatra had, en [????????] terecht. [op zijkant] Wilt U echter in 90 naar Java komen, schrijf het me dan, dan zal ik mijn best doen. Na groeten # RDM Verbeek

[Click here to return to the content page](#)

Your Noble Sir

Herewith I am sending you a better account of the cave.

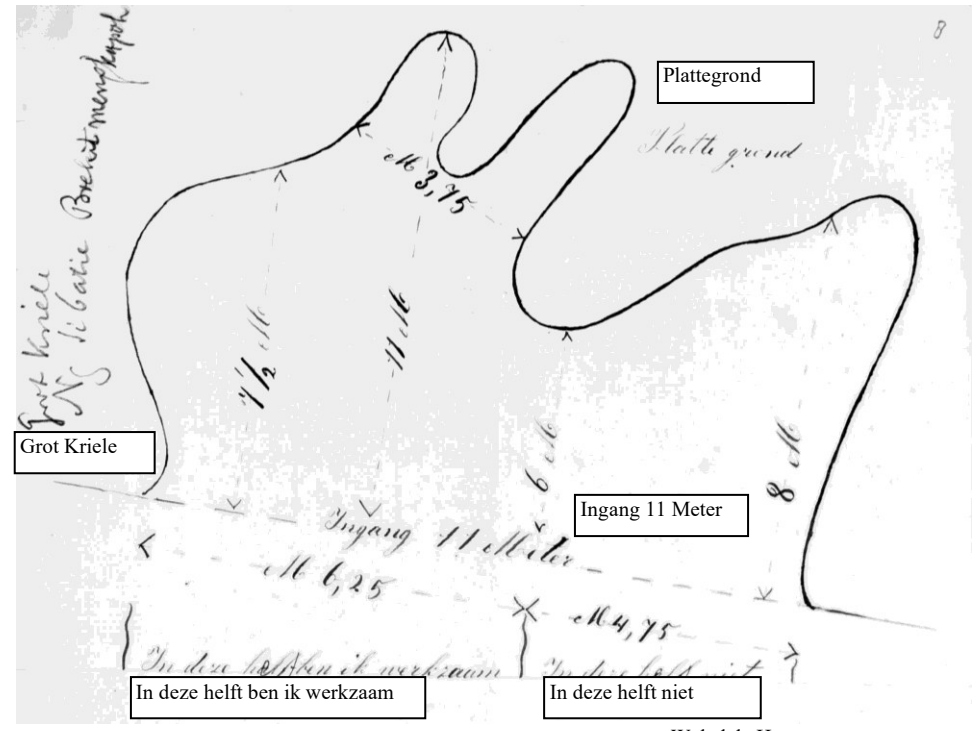
As you can see above I am working on the left half only for reason that I cannot work the whole cave at once for lack of people.

If it happens to be that I did not make this sketch correctly, would you please be so kind, as to direct me a little with a small note, for than I know how you want this done, as else I fear I will continue doing things wrong in the future.

Your serving worker
de Winter

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

Weledele Heer

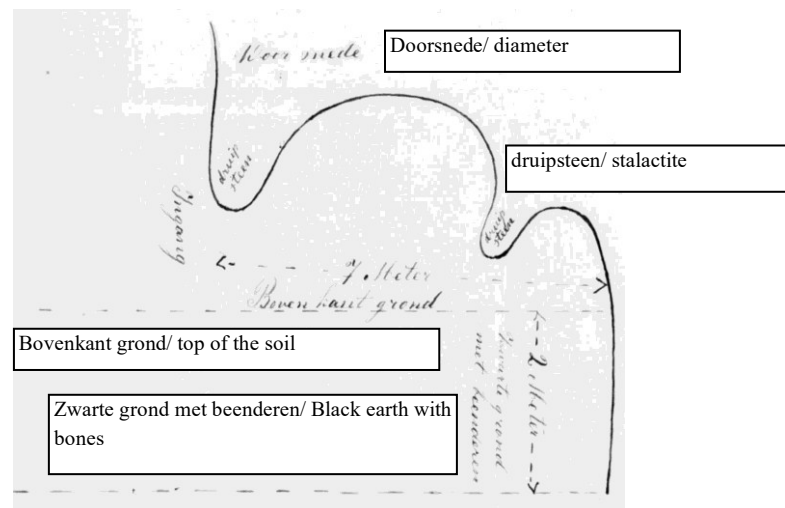
Met deze zend ik U een betere opgaven van de grot.

Zoo als U boven aangeduid ziet ben ik in de linkse helft aan het werk om reden dat ik niet in eens de geheelen grot kan verwerken aangezien dat ik daarvoor te weinig volk hebt.

Wanneer het soms het geval is, dat ik dit schetsje niet goed gemaakt heeft, wees U dan zoo vriendelijk om mij een klein weinig te wijzigen, met een klein briefje, dan weet ik hoe of U het wil hebben, want anders ben ik bang dat ik het telkens verkeerd doet.

Uw dienende werkman
de Winter

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000012-270]

Herewith I have the honour to offer to Your Noble and very Learned Sir a description and drawing of an *Amorphophallus titanum* in flower.

A few days ago myself and the controller of this sub-department, Squire von Schmidt auf Altenstadt, and his brother first lieutenant of the infantry [j??? ????], had the luck of coming across an *Amorphophallus titanum* in flower. We were all three more than happy to have seen the greatest of all “flowers” and I expect that after it has been discovered by Beccari maybe only very few have seen the flower and although it now seems that the plant itself is not at all rare and I've seen it myself many a time, I did think that your Noble Sir would need to be notified. On poor paper with poor paint and pencils I tried to make a sketch of the plant in flower that I politely request you to look on kindly.

On the whole it does give a reasonable impression, but the magnificent evenly dark purple-red of the inside leaves of the spathox are not being done justice. The added description mainly serves the goal of giving you the measurements,

[MM774C-000012-271]

which were taken as accurately as possible and substantially exceed those of the one of Beccari. The already mythical size of the known exemplars is now even more mythical and the controller is not a little proud that in this department the largest flower has been found ever to be seen by European eyes.

Should you wish this plant for the State Botanical Gardens nothing would be easier then send you a few rootstocks. As I have to plan to soon leave Bua to continue my research in the caves of Sinkarah, I arranged for the controller, should you wish so, to send you some rootstocks.

This is also my first letter after starting the cave research. If I had not met with so much misfortune and had so little success I would surely have notified you sooner, as you have shown such a great interest in the work. In comparison, however, to the enormous amount of work we have put in, the results are so little that I did not want to bother you with my whining. The local people, who are very distrustful towards the ‘Company’ and not very forthcoming, along with the immensely rugged terrain and the high incidence of fever among the workmen, were insurmountable adversities. And that is the reason, and even with all the support from the government, very little research could be done. How discouraging this is for me, your noble Sir will certainly understand, knowing what it is to be committed to research with heart and soul.

And now I regret to learn from Mr Verbeek that meanwhile in Java, where most of these difficulties do not exist, or are much smaller, several locations of cave fossils have been discovered.

And whereas the Government in case of success, which surely would have been obtained in Java would certainly have appointed me to continue the work for another year, I now fear they will do nothing of the sort.

Not a very pleasant prospect now I had great hopes, through your help, to get to know the whole diluvial mammal fauna of the islands.

Putting my trust in the love you are known to have for the whole of nature research and the support you offered earlier I allow myself to also ask you now not to withhold that support.

Should the Government therefore decide to have me continue my research in the next year (starting May) — in Java the results are likely to be much larger than is possible in the Sumatran jungle.

Why is the flora of a stratigraphic layer not as well suited to determine its age as is the fauna? Could that have to do with the difference of elevation of the layers, because the flora in the high mountains is incompatible to the flora of the lowlands.

[abrupt end of draft]

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000012-270]

Hierbij heb ik de eer UeZGH aan te bieden eene beschrijving en afbeelding eener bloeiende *Amorphophallus titanum*.

Eenige dagen geleden had ik met de Controleur dezer onderafdeling Jhr. von Schmidt auf Altenstadt en zijn broeder den eerste luitenant der infanterie [j??? ????], Het geluk eener bloeiende A.t. te treffen. Wij waren alle drie niet weinig blij er mede de grootste aller “bloemen” gezien te hebben en daar ik vermoed dat na de ontdekking door Beccari misschien nog maar weinigen de bloem gezien hebben terwijl nu bovendien bleek dat de [be?????gende] plant volstrekt geen zeldzaamheid is en dat ik haarzelf dikwijls gezien had, meende ik UZGH hiervan bericht te moeten geven. Op slecht papier en met slechte verf en potloden heb ik ook een schets van de bloeiende plant pogen te geven, die ik u beleefd verzoek eenige welwillendheid te laten geworden.

In het algemeen geeft zij het aan[?zicht?] Wel weer, maar het fraaie egale donkere purper rood van den binnenbladen der spathox is bijvoorbeeld lang niet tot zijn recht gekomen. De bijgevoegde beschrijving heeft hoofdzakelijk het doel de maten aan te geven,

[MM774C-000012-271]

welke zoo nauwkeurig mogelijk zijn opgenomen en die van Beccari nog aanzienlijk overtreffen. De reeds sprookjesachtige grootte der bekende exemplaren doet hier dus nog meer aan een sprookje denken en de controleur is er niet weinig trotsch op dat nu misschien in zijn afdeling de grootste bloem gevonden is die ooit door Europese ogen aanschouwt werd.

Mocht U de plant in's Lands Plantentuin wenschen zoo zou niets zoo gemakkelijk zijn als U eenige wortelstukken te zenden daar ik plan heb spoedig Boea te verlaten Sinkarah de grotten [? onderzoek?] voort te zetten heb ik met den controleur afgesproken, dat hij U, zoo dit Uw wensch mocht zijn eenige wortelstukken zenden zal.

Dit is tevens mijn eerste schrijven aan U nadat ik hier ~~de grotten~~ met het onderzoek naar de grotten bezig ben. Had ik hier niet met zoo ontzaglijk veel tegenspoed ontmoet en [?betrekken?] zoo weinig succes gehad zoo zou ik U die zoo groote belangstelling in de zaak getoond hebt zeker van mijn bevindingen bericht gedaan hebben. De verkregen resultaten zijn echter naar evenredigheid van de gedane moeite zoo gering, dat ik U met mijn gejammer niet heb willen lastig vallen. Zoowel van de bevolking, die zeer wantrouwend is tegen de “Kompanie” en weinig behulpzaam, als van het ontzaglijke woeste terrein en ~~de vele~~ het sterk huischen van koorts onder het personeel heb ik niet te overwinnen moeilijkheden gevonden. Zoo komt het, dat met al de hulp, die mij de Regeering heeft laten geworden toch niet veel is kunnen uitgezocht worden. Dat mij dat weinig aanmoedigend stemt zal UWZGH zeker begrijpelijk voorkomen die weet hoe men met hart en ziel aan een onderzoek zich kan hechten.

En [???] Spijt het mij, nu ik van den heer Verbeek verneem, dat men intusschen op Java, waar al die moeijlichkeiten niet bestaan of veel kleiner zijn verscheidene vindplaatsen van grottenfossielen ontdekt heeft.

En terwijl de Regeering bij een succes en dat op Java zoo goed als zeker zou verkregen zijn het mij voorloopig voor 1 jaar opgedragen werk na afloop daarvan, zeker zou hebben doen voortzetten, vrees ik nu dat zij daartoe niet zal overgaan.

Geen aangenaam vooruitzicht nu ik door Uwe hulp vast hoopte de gehelen Diluviale zoogdieren fauna van de eilanden te leeren kennen.

[MM774C-000012-272]

Zoals ik vroeger vertrouwdde op Uwe bekende liefde voor de geheele natuurwetenschap [????] om Uwe hulp verzoeken veroorloof ik mij ook thans U te vragen mij ter wille van de zaak Uwe steun niet te onthouden.

Zoo de Regeering daarvoor mocht besluiten in het volgende jaar (beginnend met Mei) de — op Java te doen voortzetten zoo zouden stellig groote uitkomsten verkregen worden dan in de wildernissen van Sumatra mogelijk zijn.

Waarom is de flora eener afzetting lang niet zoo geschikt om hunne ouderdom te bepalen als de [?zeefauna]? Zou dat misschien in de verschillende verheffing van den bodem zijn [ver????ing] vinden, doordat eene hooggebergteflora niet te vergelijken is met eene laaglandflora.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000012-273]

STATE BOTANICAL GARDEN Buitenzorg (Java) 2 October 1889

Noble and very learned Sir

I am much obliged to you for your letter and for the description and drawing of *Amorphophallus Titanum*. Just a few months ago and exemplar has flowered in the famous Kew gardens near London, from a little bulb that was sent there from Florence in 1879.

Of the published descriptions of this first exemplar to flower in Europe I derive the following measures:

second appearance of the bulb	1m40
height of the total "flower"	2m25
length of the spadix	1m50
length of the stem	0m50

these measures are somewhat smaller

[MM774C-000012-274]

than those of the exemplar you have observed, but a very respectable given it's in a greenhouse.

Would you allow me to publicise your description in a new journal that is to appear within a few months, and is titled "Teysmannia", and the curator of the State Botanical Gardens as its editor-in-chief?

It would please me a lot if you were to give me your permission.

No less would I be obliged if it were possible that you, or, by your intervention that von Schmidt auf Altenstadt were to send a few bulbs of *Amorphophallus Titanum* to the State Botanical Gardens.

With much regret I have read that your results are not giving you a lot of reason for satisfaction. The great difficulties you have faced, had already been brought to my attention.

If there is anything I can do, to have your appointment extended, with Java as its focus, do be assured of my full cooperation.

You do, however, seem to overestimate the possible influence I can have on the matter. But I will do my best wherever possible.

Repeating my gratefulness, I remain, with particular distinction
your willing servant
MTreub

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000012-273]

'SLANDS-PLANTENTUIN Buitenzorg (Java) 2 October 1889

Weledelzeergeleerde Heer

Bijzonder erkentelijk ben ik U voor Uwe letteren en voor beschrijving en tekening van Amorphophallus Titanum. Juist eenige maanden geleden heeft in de bekende Kew gardens bij Londen een exemplaar gebloeid, dat daar in 1879 als een kleine knol uit Florence was heengezonden.

Uit de gepubliceerde beschrijvingen van dit voor eerst in Europa bloeiend exemplaar, ontleen ik de volgende maten:

omtrek van de knol	1m40
hoogte van de geheele "bloem"	2m25
lengte van de kolf	1m50
lengte van de steel	0m50

Deze maten zijn wat kleiner

[MM774C-000012-274]

dan die van het door U geobserveerde exemplaar, toch waren zij voor een kasplant zeer respectabel.

Zoudt U mij toestemming willen geven Uwe beschrijving te doen publiceren in een nieuw tijdschrift, dat over een paar maanden onder den titel "Teysmannia", onder de redactie van den Hortulanus bij 's lands Plantentuin zal verschijnen?

U zoudt mij met het geven dier toestemming genoeg kunnen doen.

Niet minder verplicht zoude ik U zijn, indien het U, of, door Uwe bemiddeling, door vanSchmidt auf Altenstadt mogelijk was een paar knollen van Amorphophallus Titanum aan 's lands Plantentuin te doen toezenden.

Met veel leed wezen vernam ik, dat u over Uwe resultaten weinig reden van tevredenheid hebt. De zeer groote moeilijkheden waarmede U te kampen hebt gehad, waren mij trouwens reeds ter ooren gekomen.

Mocht ik er iets aan kunnen doen, om te bewerken dat de U gegeven opdracht wordt verlengd, met Java als doel, dan kunt U van mijne medewerking ten volle overtuigd zijn.

U stelt U echter van mijne mogelijke invloed op de zaak blijkbaar veel te veel voor. Ik zal echter mijn best doen waar dit mogelijk is.

U mijne dankbetuiging herhalend, verblijf ik, met bijzondere onderscheiding
Uwdwdr
MTreub

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000033-512 most likely to Martin]

Bua, October 1889

Very Noble and highly learned Sir

Although it has been long since the arrival of your kind letter of 8 May last I do not want to fail to politely thank your highly learned Sir for it. I had hoped so much to be able to send you word about results that were such that they would be a worthy reciprocation to the interest that you have shown me. So far this was not to be. I have only been able to collect about as much as I had before and the reason for this relatively unsuccessful result is not, because there's nothing to find here, because in two out of three reasonably completely excavated caves fossils were found. The causes, however, are 1) the thickly grown jungle that is largely even without any path, which makes the caves difficult to find and a lot of them therefore not viable for research; further 2) the distrustful nature of the population that fears that the Government is trying to get their hands on the gold and saltpetre that they are mining in many caves, which they therefore carefully keep secret and they continuously keep deceiving me about where they are, and 3) the poor work that the convicts are delivering because many are ill (currently some 50%) and there wasn't always good supervision (by the engineer workmen that each had to supervise one of the groups in my absence; one died and the other had to be sent away for being inadequate, whilst both could not be immediately replaced) and because these convicts are poorer workers by nature. It must, however, be said that the lonely and unhealthy life in the jungle is not encouraging for these people, earlier, when we were near Payakumbuh, an area more inhabited and more civilised, their work was much better.

This has all been very disappointing and my expectations have not been at all met and as I have little hope that things will improve here and currently – in the rainy season – it is not the time to work in Java, I do regret now not to have

[MM774C-000033-513]

asked to first start opening caves in Java, where the conditions are so much better and such wonderful finds like the fossil (Papuan-like) human skull have been found and from many locations finds of bones in caves have become known.

Whether the Government, when I do not get more luck than I had so far, will yet allow me to continue my excavations in Java, is something that I seriously doubt, which would destroy every further prospect. That would certainly be a shame, now on several locations in Java find sites have been encountered and it would dissipate the other wish I had and that I hoped might come true in Java. What I mean is, should I be allowed to continue excavating in Java, I would suddenly also be getting the opportunity to dig up more of the Javan Siwalik fauna that you have discovered. When you asked me, before I left to the Indies, after I told you about my plans, whether I not rather want to go and look for these fossils I rejected the idea because I was of the opinion that trying to do so would be more difficult for technical reasons as there were no find sites near any garrisons and thus as an officer of health I would not have the means to get there. Your research about the Siwalik fauna together with the description of mammals from the Kamul caves in Madras have actually brought me to my current cave plans and I realised then as I do now that that Miocene fauna might even be more important than anything that the caves could deliver. It now seems that finding these tertiary fossils is not as problematic as I originally thought and should I be given another year of leave, you certainly would not have any difficulty convincing the Government to also [transposed in margin] entrust me with the task of finding these tertiary mammal remains. Obviously all the material would be for you, unless you would and could leave me some for later for me to get my teeth in.

[MM774C-000033-512 transposed in left margin]

Forgive me for pre-empting the situation so far, even though it's very doubtful whether I will be given a year's extension. But exactly because of that I take the liberty to bring the so important paleontological preliminary research that I would do in Java to your Noble Sirs attention for a moment, and it would have a much larger chance of success than in Sumatra, where no find sites were known upfront and many more difficulties have been encountered. Thank you for eventually safeguarding the diluvialia

Next letter with this correspondent

Previous letter with this correspondent

[MM774C-000033-512]

Boea, October 1889

WelEdelHooggel Heer

Hoewel lang na de ontvangst ~~zeg ik zeg ik UHG~~ van Uw vriendelijk schrijven dd 8 Mei jl. ~~nu nog~~ wil ik niet nalaten UHG nu nog mijn beleefden dank ~~daarvoor~~ aan te bieden ~~voor Uw vriendelijk schrijven dd 8 Mei H.~~ Ik had zoo gehoopt tegelijkertijd U ook ~~te kunnen~~ zoodanige resultaten te kunnen berichten, als waardoor ik mij de door U getoonde belangstelling eerst zou hebben waardig gemaakt. Dat heeft tot heden niet zoo mogen zijn. Ik heb nog slechts ~~ongeveer~~ bijna evenveel kunnen verzamelen als door mij reeds vroeger gevonden is en de oorzaak ~~daarvoor~~ ~~ligt niet~~ van dat betrekkelijk insucces ligt niet daaraan, dat hier verder niets te vinden is, want in twee van de drie eenigermate volledig ~~onderzo~~ uitgegraven grotten werden fossielen gevonden. De oorzaak ~~ligt in~~ ~~oorzaken daarvan zijn~~ 1) het ~~terrein, dat~~ zwaarbegroeiide ~~terrein dat~~ grotendeels ~~zels~~ geheel zonder eenig pad is, en waardoor de grotten moeilijk zijn op te sporen en voor een groot aantal voor bewerk onderzoek niet ~~vatbaar~~ bruikbaar; verder 2) is den wantrouwende aard ~~der bevolking,~~ die bevreesd dat het het Gouvernement ~~ze~~ te doen is om het goud of het salpeter, dat zij uit vele grotten ~~haalt~~ verkrijgt, haar bestaan zorgvuldig geheim houdt en mij telkens om den tuin heeft geleid, eindelijk en vooral 3) ~~is~~ het slechte werk, dat de dwangarbeiders leveren zoolw doordat ^{er} velen ziek zijn (nu tot 50%) als daardoor dat er niet altijd goed toezicht was (~~van de~~ geniewerklieden, die bij mijne afwezigheid ieder bij een der groepen toezicht houden stierf er een en de andere moest worden weggezonden wegens ~~on~~ ^{geschiedid} ~~bruikbaarheid,~~ terwijl niet dadelijk anderen konden gevonden worden om hen te vervangen) en uit hun aard [??] dwangarbeiders slechte werklui zijn. Zeker werk te ook het eenzame en ongezonde leven in de wildernis [????] niet zeer aanmoedigend op deze menschen, althans vroeger bij Pajakombo, dat meer bebouwd en bewoond is, leverden zij beter werk.

Door een en ander is het mij hier zeer tegengevallen en zijn mijn verwachtingen lang niet uitgekomen en daar ik weinig hoop heb dat het voortaan hier beter zal gaan en het thans – in den regentijd – niet aangaat het werk op Java spijt het mij ~~vroeger, toen de fossiele menschen~~ vroeger niet

[MM774C-000033-513]

[ge] vraagt te hebben mij ^{op} eerst ^{grotten op} Java te laten ^{opgraven} openen, waar de voorwaarden oneindig gunstiger zijn en zulke prachtige vondsten als van ~~den~~ een fossiele ~~menschenschedel~~ (papoea-achtige) menschenschedel gedaan zijn en nu van vele punten berichten van beenderenvondsten in grotten zijn bekend geworden.

Of de Regeering, wanneer ik verder niet gelukkiger ben dan tot heden toch op Java de uitgravingen zal doen voortzetten, vrees ik te moeten twijfelen, waarmede dan alle verdere vooruitzichten zouden vernietigd worden. Zeker zou dat erg jammer zijn, nu op verschillende punten van Java vindplaatsen zijn aangetroffen en ook zou ~~vervliet~~ daarmede eene andere ~~hoop~~ ^{wensch vervliegen} dien ik hoopte dat op Java misschien in vervulling zou kunnen komen. Ik bedoel, dat in het geval men mij deze uitgravingen op Java liet voortzetten ~~ik ter~~ er zeker tevens gelegenheid zou te vinden zijn de door door U ontdekte Javaansche Siwalik fauna verder voor den dag te halen. Toen U voor mijn vertrek naar Indië ~~vroegt of ik niet~~ nadat ik U mijn plannen had bekend gemaakt, vroegt of ik niet liever ~~die~~ naar die fossielen wilde zoeken meende ik daarvan te moeten afzien omdat ik meende dat het werk technisch-moeilijker zijn zou en ook omdat ~~op d~~ ^{dicht bij} die vindplaatsen geen garnizoen ~~voor~~ is en ik dus als officier van gezondheid er niet zou kunnen komen. Uwe onderzoekingen ^{omtrent de S.F.} hebben mij met de beschrijving der zoogdieren uit de [?Kamul-Cares?] in Madras eigenlijk tot mijn tegenwoordige grottenplannen gebracht en ik zag ~~zeker even goed~~ vroeger even goed als nu in, dat die mioceen een fauna nog wel belangrijker is dan alles wat grotten kunnen opleveren. Nu schijnt dat opsporen dier tertiaire fossiele volstrekt niet zoveel praktische bezwaren op te leveren als ik oorspronkelijk dacht en mocht men mij nog een jaar verlof willen geven, dan zou het U zeker geen moeite kosten van de Regeering te verkrijgen dat mij ook het [transposed in margin] opsporen dier tertiaire ^{vertebrata} zoogdierresten werd toevertrouwd. Natuurlijk zou al het te verkrijgen materiaal voor U ~~ter verdere bew~~ bestemd worden, tenzij U een klein gedeelte zoudt willen en kunnen laten liggen totdat ik er later ~~zelf~~ misschien eens mocht zelf mijn krachten op zou kunnen oefenen.

[MM774C-000033-512 transposed in left margin]

Verschoon, dat ik zoover den tijd vooruitloop, terwijl het zeer twijfelachtig is of men ^{de} mij ~~wel~~ ~~nog~~ ~~een jaar~~ gegeven opdracht nog een jaar zal willen verlengen. Maar juist daarom neem ik de vrijheid de aandacht van UHG een oogenblik te vragen voor de zoo belangrijke [????????] palaeontologische vooronderzoekingen, die ik op Java zouden ~~te doen zijn~~ kunnen doen, en met veel meer zekerheid van slagen dan op Sumatra, waar [?voor?] geen vindplaatsen bekend zijn en oneindig meer moeilijkheden worden aangetroffen. Danken voor eventuele [?bewaring?] van diluvialia

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-0000012-411]

Verbeek 17th of October 1889

Continuing fevers have prevented me up to now to answer your postcard of 22 September. The experience of the past five months has most certainly brought me the insight that it would have been better had I followed your earlier advice to start my research in Java. After the initial success over here it would have been a shame to leave Sumatra without any further attempts and furthermore there were other impediments making it difficult to venture a trip to Java. Apart from these reasons there were none that make me prefer Sumatra over Java. My initial reason to prefer Sumatra, the island's extensive terrains of Carboniferous limestone, which are as a rule harder and more solid than tertiary lime (at least in Europe) with generally caves underneath, I'd given up on, as you told me that Java has on many locations tertiary limestone which with regard to hardness is not less to do Carboniferous limestone from Sumatra. Java has the distinct advantages of much more easy means of communication and having been culturized much more than the areas here. But these disadvantages seemed to me – healthy and strong as I was and full of confidence for the future, deluded by the almost immediate success that befell me – easy to overcome. I was so sure of succeeding that I've fully counted on being able to gather the diluvial treasures that you know already in Java anyway. And I did not deceive myself with regard to what can be found here, because two out of three caves, which up to now have been sufficiently researched, did contain fossils, but the difficulties of the terrain

[MM774C-0000012- 412]

I have underestimated and I had not reckoned with (the largely connected herewith) difficulties with the workforce and their custody. I hope the government will consider the goal of my research over the current tribulations and not let that detain me from continuing my research in Java. Haven't most research ventures met with initial setbacks and where does the future look so bright as in this case is such an important find as that of the Kediri skull, has already seen light, which – I believe – will get great ethnological meaning – and from which so many mammal remains are known already.

How things will develop over here I do not know, but chance predicts no more fossils to be found as have been, and the start of the rain season will not improve matters got. I will probably survey the lime mountains around the lake of Singkarak, but whether difficulties will be less there? Likely not.

You are asking me whether I would like to come to Java in 1890. The answer to that question I do not think I need to tell you given the above account. I think the time has not yet come for a systematic research of the caves of Sumatra; you can strike lucky in one cave or the other, but most are inaccessible for research and difficulties are too large here compared to somewhere else where the same questions can be answered in a terrain that is accessible for research and therefore should be preferred. This is my – not easily acquired experience.

You offer to take steps to enable me to continue my research in Java. I would be ever so grateful to you for that, as – I don't think I would need to withhold that; this would not only serve the cause, but also my own future would be ruined if my research could not be continued.

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-0000012- 411]look at original...

Verbeek 17 Oct

Door aanhoudende koortsen was ik weder verhinderd tot heden voor uwe briefkaart van 22 september te beantwoorden. Na de ervaring in de laatste vijf maanden ben ik zeer zeker tot het inzicht gekomen, dat het beter was geweest zoo ik uwe vroeger een raad opgevolgd had om op Java met de onderzoekingen te beginnen. Na het aanvankelijke succes hier zou ik het jammer gevonden hebben Sumatra zomaar zonder enige verdere pogingen te verlaten en bovendien bestonden er nog andere bezwaren die het moeilijk maakten toen eene punt reis naar Java te ondernemen. Behalve die redenen waren er geen die mij aan Sumatra boven Java deden de voorkeur geven. Mijn oorspronkelijke grond tot preferentie van Sumatra, dat op dat eiland zo uitgestrekte terreinen van kolenkalk voorkomen, die omdat zij in den regel harder en vaster in den tertiaire kalk (althans in Europa) in het algemeen onder grotten bevat, had ik ook opgegeven, toen ik van u vernam, dat op zeer vele punten in Java tertiaire kalk voorkomt die [?? hand?] voor den kolenkalk van Sumatra niet behoef onder te doen. Java [?bevat] den onmiskenbare voordeelen aan, in de zoveel gemakkelijker middelen van communicatie en daarvoor, dat het zo oneindig meer in cultuur gebracht is dan de streken hier. Maar die bezwaren achtte ik - gezond en sterk als ik was en vol vertrouwen op de toekomst, voorgespiegeld door het bijna onmiddellijk succes, dat mij eerst was ten deel gevallen - gemakkelijk te overwinnen. Daarvoor achtte ik mij zo zeker te zullen slagen dat ik vast erop rekende de deal u via u reeds bekende schatten van Java later toch te kunnen verzamelen. En wel heb ik mij niet daarin bedrogen, in hetgeen hier te vinden is, want twee van de drie grotten, die tot heden enigermate voldoende onderzocht werden bevatten ook fossielen, maar de moeilijkheden van het terrein

[MM774C-0000012- 412]

heb ik te licht geacht en ik had niet gerekend op de (voor een groot deel hiermede in verband staande) moeilijkheden van den kant van het arbeiders personeel en op die vanwege de bewaking. En moge nu de Regeering geneigd zijn den uitslag niet te rekenen maar het doel alleen te tellen en niet voor den voorloopigen tegenspoed zich laten weerhouden op Java de onderzoekingen te laten voortzetten. Hebben niet de meeste onderzoekingen aanvankelijk tegenspoed ontmoet en waar kan nu de toekomst met zoveel vertrouwen tegemoet gezien zijn als in dit geval waren reeds zoo belangrijke vondsten gedaan zijn als die van den Kediri-schedel, die eenmaal- dat is mijn overtuiging - grote etnologische betekenis zal krijgen - en waar u reeds zooveel zoogdier resten bekend zijn.

Hoe het hier verder zal gaan weet ik niet, maar volgens de kansrekening zullen nog slechts evenveel fossielen gevonden worden als tot heden en met het intreden van den regentijd worden de toestanden er zeker niet beter op. Waarschijnlijk zal ik over enige tijd de kalkbergen om het meer van Singkarak onderzoeken maar zullen de moeilijkheden daar minder zijn? Denkelijk niet.

U vraagt mij of ik in 1890 naar Java zou willen komen. Het antwoord op die vraag behoeft ik na het bovenstaande wel niet te geven. Voor een systematisch onderzoek der grotten van Sumatra is, dunkt mij, de tijd nog niet gekomen; misschien kan men met een of andere grot gelukkig zijn, de meeste zijn voor [????] onderzoek ontoegankelijk en de moeilijkheden zijn veel te groot, dan ook een ander terrein; dat in staat stelt dezelfde vragen op te lossen, maar voor onderzoek wel vatbaar is niet [??] De voorkeur zou verdienen. Dat is mijn - niet gemakkelijk verkregen ervaring.

U biedt mij aan om moeite te zullen doen voor een voortzetting van het onderzoek op Java. Ik zou u daarvoor oneindig dankbaar zijn, want - ik hoef het wel niet te verzwijgen; niet alleen de zaak zou daarmee de gebaat zijn, maar ook voor mijn eigen toekomst zou een niet voortzetten van het onderzoek vernietigend zijn.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000006-373]

17 October 1889

All your kind writing in which you wish me so much prosperity is now already in my possession, and only very important causes could have motivated me not to reply sooner. And alas they have. Now, upon rereading your letter, I am more than ever touched by its friendly tone, but it also makes me sad that I have not yet been able to do enough to be worthy of the interest you have shown in me. And may I therefore please be excused that this letter is not written in a joyful tone and that it arrives so late. I kept hoping to be able to finally send you completely different messages than I have to do now. Everything here has been disappointing and with the utmost efforts from my side I have not been able to do even 1% of what I had imagined.

My first misfortune for the cave research was that I arrived here early May, at the puaza (lent), when the Malays are as indolent as frogs in winter.

A trip that I had undertaken at the advice of the Controller to get to know the cave area brought, because of that, but even more because of the distrust of the locals against anything to do with the "Company" no result whatsoever; only by accident I did find a suitable cave, which was far off the road

[MM774C-000006-372 right]

which had not been pointed out to me for reasons I'll state later. A list of caves given to me by the Assistant-Resident of Tanah-Datar, head of this Department, turned out to be only useful to put me off track. Keeping to that I had to find out after a month of difficult travels and hardship that the list only contained leaning rocks and natural wells (which the locals also call ngalau) but that there were very few true caves amongst them. Yet they did exist as I found out later and they had simply concealed them from me – despite encouragement of the controller to the local chiefs — because they were afraid that the "Company" was going to usurp the gold and saltpetre that the locals harvest from these caves. Later on many local chiefs told me that was the reason for being so secretive, but – as is characteristically Malay – despite being open about it in words, they did not change their ways.

The *pengkulu kapala* of Sisawah, where I have now been digging for five months, who's trust I thought I thought to have completely gained, but what do you think? Whilst the man has brought me to all kinds of impossible caves, up to three or four hours away from Sisawah, there turns out to be a wonderful cave no more than 150 steps, from where we have been working for so long and which turned out to be fully known, but was used as a source for saltpetre.

[MM774C-000006-371]

After these experiences I've started looking for caves myself and found a few very useful ones, but still never the best that one would wish for. And to do so it was necessary to remain in the jungle for weeks, with little more cover than a leaning rock or an improvised hut and in the long run I could not withstand that, however well I can take hardship. After being brought home having had severe fevers for the third time that almost ended all searching for Diluvialia, – I must seize doing so for good. The expats are right, you just can't do here what you can do in Europe. But even worse than this adversity was what I experienced with the workforce. Firstly one of the two army engineers that had been put at my disposal as overseers for the forced labourers was completely inadequate for his job and after repeated injunctions and encouragement to do his duty he has been transferred at my request, but only after a few months, and because I could not be present all the time, the work done was virtually zero. Meanwhile the other army engineer died of fevers, but I myself was ill with fever and confined to the Gunung Sago for three weeks. So for a long time the forced labourers were completely left to their own

[MM774C-000006-372 left]

devices. Happily they soon sent a new army engineer, and after a few months a second arrived, and these seem to be capable men. But now considering the forced labourers. The number put at my disposal is 50. Thereof some (7) ran off or were sent off for misconduct; currently (in the rainy season) the numbers who are ill amount to 50%. And then some of them are overseers and cooks so, currently – it is sad but true – only 12-15 forced labourers are actually working. What to do about it? #

#\ The third adversity is the terrain itself. That the whole area is heavily vegetated would not have been so bad, had there been roads or paths and had not those steep chalk mountains made communication with most points virtually impossible, and had not drinking water at many places

[MM774C-000006-373 right]

in the mountains been completely lacking. For that reason only a small amount of the caves could be considered for excavation. Whilst I was scurrying around in the jungle for a month the Controller had to go away for a few weeks on a mission without appointing a replacement, which not only broke the connection to the local population, but also caused large problems having rations delivered for the forced labourers et cetera – but I will now end my enumerations./#

[MM774C-000006-372 left]

All the time I have been here, with all the resources put at my disposal I have so far only examined 3 caves (and only examined partly). In two of them I found fossils, very few in the one, but the other one turned out to be as rich as the one in Payakumbuh.

[MM774C-000006-373 right]

The help that I have received so generously to which the results up to now (almost half of the time appointed to me) don't match up, obviously cannot evoke a cheerful mood in me and now the fever has slowly diminished my old strength, things are not getting any better. I worry most about having not been able to meet expectations and losing the trust that has been put in me, although it's all truly not my fault, but due to the circumstances, which I haven't been able to change despite all my efforts.

[MM774C-000006-374]

Verbeek proposed to me at the time, after being appointed, to first come to Java and in particular pointed out that the terrain would cause much less troubles. I thought at the time that I should not accept, having already been successful in Sumatra and feeling so healthy and strong and full of courage that I considered the adversities of the jungle to be small. Now I often contemplate, how different the present and most certainly also the future would have looked had I followed his advice.

What I had assumed to be able to do for your museum has even less come true. *Lepus netscheri* does not seem to be living here. A certain registrar Scholten from Dolog – a famous hunter – does, however, claim to have seen the animal in the lowlands of Padang. I will write that gentleman – now I have been free from fever for some time – about it and hope to meet him later on. For mouselike animals I've even put out an award of f 2,50 each, but even after a month of waiting not a single one has been brought to me. As often as I am in the jungle

[transposed in margin]

traps and slings have been put up. But only once I've got a rat that I keep in methylated spirit. For all the other animals that you listed to me as desired I've put in efforts or

[MM774C-000006-371, transposed in margin]

offered money. The local population here, however, is so lazy and careless that they can't be bothered to put in the effort. For an antelope I've offered twice the usual price and also promised them the meat – yet I can't get hold of one.

[MM774C-000006-372 left, transposed in margin]

but that's how everything is here. And how could it be different with a population that leaves its sawahs unused and is not growing any more rice than is just sufficient not to starve. Even the chiefs rarely eat anything different than rice with salt and Spanish peppers.

[MM774C-000006-373 right, transposed in margin]

I've also – in particular by being incapacitated again and again with fever – not had a lot of opportunity to go out myself. I have been out with a few hunters in the forest, but I did not bring anything home but fever. Never let a zoologist expect from Bua the same as he has met in Payakumbuh.

Next letter with this correspondent

Previous letter with this correspondent

[MM774C-000006-373]

17 Oktober 1889

Wanneer ik bedenk hoe lang ^{Al} Uw zoo vriendelijk schrijven en waarin U mij zoo veel goeds toewent ^{is nu} reeds ^{[???}in mijn bezit, ^{is} en dat ik U nu eerst daarop antwoord dat gevoel ik wel dat ^[????] kunnen alleen ^{zeer belangrijke} oorzaken het motiveren kunnen. En die zijn er helaas. Thans, nu ik Uwen brief ^{reeds} opnieuw gelezen heb treft mij de hartelijke toon meer dan ooit, maar stemt het mij ook niet vroolijk zoo weinig dat ik nog weinig zoo bijzonder weinig heb kunnen doen om de ^{Uwe} jegens mij getoonde belangstelling waardig te maken. Hoe gaarne zou ik rede En moge dat mij verontschuldigen, dat ik nu ^{zee deze brief [???}op geen vroolijker toon geschreven ^{is kan} en ook dat hij zoo laat komt. Ik hoopte en hoopte telkens ^{dan toch eindelijk} U geheel andere berichten te kunnen zenden dan ik nu eindelijk doen moet. Alles is mij hier tegengevallen en met de uiterste inspanning van mijn kant heb ik niet een honderdste bereikt van wat ik mij had voorgesteld.

Een mij officieele geworden opgaaft van grotten in de Wat in de eerste plaats de grotten onderzoekingen aangaat begon de tegenspoed al daarmede, dat ik in 't begin van Mei, toen de poeza (vastentijd), wanneer de maleiers zoo indolent zijn als kikvorschen in den winter, hierkwam.

Een op een raad van den controleur ondernomen reis met het doel om het geheele grottengebied te leeren kennen leverde ^{vooral} daarom en meer nog door het wantrouwen der bewoners deze streken tegen alles wat van de "Kompanie" uitgaan ^{niet} op; slechts bij toeval vond ik een geschikte grot, die ~~dat~~ ver van den weg

[MM774C-000006-372 right]

lag waar men mij om te noemen reden niet gewezen had. Een opgaaft van grotten mij door de Assistent-Resident van Tanah-Datar, hoofd dezer afdeling, verstrekt bleek slechts geschikt om mij van het spoor te brengen. Mij daaraan houdende ~~moet ik na een~~ moeitelijke reizen van een maand met ^{onder} allerlei ontberingen ^[????] ontdekken, dat ~~alleen~~ daarin bijna alleen voorkwamen overhangende rots te en ^{natuurlijke} putten (welke de inlanders ook ngalou noemen) terwijl ~~ik~~ maar zeer weinig echte grotten daaronder waren. Toch bestonden die zooals ik later ^{merkte} zag en had men mij ^{die} eenvoudig verzwegen – niettegenstaande aansporing der hoofden door de controleur — omdat men ^{[???}meende dat ^{voor} in ^{immenging} de "Kompanie" zich zou gaan mengen in de het goud en de salpeter die de inlanders uit die grot te halen zou gaan toeëigenen. Later vernam ik van vele hoofden, dat men daarom zoo geheimzinnig geweest was, ~~en~~ maar – wat nu karakteristiek maleisch is – niettegenstaande die openhartigheid in woorden, handelde men niet anders dan vroeger.

Een pengkoeloe kapala. Aan de pengkoeloe kapala van Sisawah, waar ik nu al bijna 5 maanden aan 't graven ben, meende ik nu het volkomen vertrouwen gewonnen te hebben en wat blijkt nu? Terwijl de man mij in allerlei onmogelijke grotten gebracht had, tot drie en vier uur van Sisawah, wordt nu een prachtige grot gevonden geen 150 ~~M. van~~ schreden, van die waarin vroeger ^{zoo lang} gewerkt ~~werd~~ was en die nu ook wel bekend bleek, maar waaruit als salpeter ~~gehaald~~ werd grot.

[MM774C-000006-371]

Ik ben na die ervaringen zonder gidsen aan het zoeken gegaan en heb zoo ook eenige zeer bruikbare grotten gevonden, maar toch nooit ^{zoveel} het beste wat men wenschen kan. Een ander groot Daarbij was het noodig weken lang in de bosschen te logeeren, meestal onder een overhangende rots of in een geïmproviseerde hut en daartegen bleek ik op den duur niet bestand, ~~al kan~~ ^{hoe goed ik de} vermoeienissen ^{dikwijls} beter ^{verdragen} verdragen kan ~~dan de maleiers zelf~~. Nu voor de derde maal met zware koorts ^{[???}thuis, die bijna een eind aan al het zoeken naar Diluvialia hadden gemaakt, thuisgebracht – moet ik daarvan voorgoed afzien. De ^[?oudgasten] hebben gelijk, men ^{kan hier} ^{op den duur} ^{op den duur} niet kan ^{moet hier} ^{op den duur} ^{zijn} ^{lichaam} ^{sparen} niet doen wat men in Europa doet. Grooter dan deze tegenspoed was noch die van den kant van het ^{arbeiders} personeel. In de eerste plaats deugde van de twee mij ^{voor} toezicht over de dwa ^[dwan] ^{arbeiders]} toegewezen Geniewerklieden een volstrekt niet en na herhaalde vermaningen en aansporingen om beter zijn plicht te doen heeft men hem op mijn verzoek verplaatst, maar een paar maanden lang was het werk ^{[???}van den ^{[???} ^{[???}dwa , zoodat ik er niet zelf bij tegenwoordig was daardoor ^{geheel} als 0 te beschouwen. Intusschen stierf de andere Geniewerkman aan koorts, terwijl ik zelf drie weken lang ^{met} ^{wegens} koorts op den G. Sago moest blijven. Toen waren dus ^{een} ^{tijldang} de dwa geheel aan zichzelf

[MM774C-000006-372 left]

overgelaten. Eindelijk ^{Gelukkig} werd mij ^{weer} ^{spoedig} een nieuwe geniewerkman gezonden en na een paar maanden wachten een tweede, ~~die~~ ^{zoo 't} ^{schijnt} geschikte ^{mensen}. Maar nu de dwa. Het ter mijner beschikking gestelde aantal is 50. Daarvan zijn er eenige ⁽⁶⁾ ⁽⁷⁾ ^{weggele} ontvlucht en wegens wangedrag weggezonden; tegenwoordig ~~is hen~~ (in de regentijd) is het aantal zieken 50%. Verder zijn er mandoers ^{en} kokkies, zoodat op dit oogenblik – het is droevig maar waar – 12-15 dwa. werkelijk werken. En hoe dan nu? #

#\ Een derde bezwaar ligt in het terrein zelf. Dat dit geheel met zwaar bosch begroeid is zou nog zoo erg niet zijn, zoo er slechts wegen of althans paden waren en zoo de steile kalkbergen de communicatie met de meeste punten niet zoo goed als onmogelijk maakten, ~~Daar~~ en zoo ^{overal} ^{drink} ^{water} niet op vele plaatsen

[MM774C-000006-373 right]

in de bergen water volkomen ontbrak. Daardoor konden slechts een betrekkelijk klein gedeelte van het ^{[?Ng} en ^{g??]} voor de zaak in a. komen. Toen ~~ik hier~~ ik dan een maand lang in de bosschen had rondgescharreld moest de controleur eenige weken met een opdracht op reis ^{zonder dat een plaatsvervanger benoemd werd} zoodat nu niet alleen die band met de bevolking verbroken was, maar ook grotere moeilijkheden ontstonden wat de levering van het rantsoen der dw.a., enz enz aanging –maar nu zal ik met de opsomming eindigen./#

[MM774C-000006-372 left]

In al den tijd dat ik hier ben, met alle ^{mijn} hulpmiddelen heb ik dan ook nog slechts 3 grotten (en nog maar gedeeltelijk kunnen onderzoeken). In twee daarvan vond ik fossielen, in de eene betrekkelijk weinig, de andere bleek ^{was [??]} even rijk ^{als die te} Pajakombo.

[MM774C-000006-373 right]

De mij zoo op zoo royale wijze ^[????] ^[????] verleende hulp waaraan de resultaten tot heden (bijna naar de helft van de mij toegekende tijd) zoo weinig beantwoorden, ~~moet mij wel~~ kan natuurlijk geen vroolijke stemming bij mij opwekken en nu ~~ik~~ bovendien door de koorts langzamerhand mijn oude kracht verminderen wordt dat niet beter. ~~Ik~~ Het meeste drukt mij nog dat ik zoo weinig aan de verwachtingen heb kunnen beantwoorden en zeker het eenmaal in mij gestelde vertrouwen te verliezen, terwijl dat waarlijk niet aan mij ligt, maar aan de omstandigheden, die ik met alle inspanning niet heb kunnen veranderen.

[MM774C-000006-374]

Verbeek stelde mij indertijd voor, na mijn benoeming voor eerst naar Java te komen en wees vooral op ~~het v~~ de ^{minder} ^{veel} ^{geringere} bezwaren van het terrein. Ik heb ~~toen~~ dat toen gemeend niet te moeten aannemen, omdat ik op S. reeds succes had gehad omdat ik mij zoo gezond en sterk voelde en zoo vol goede moed was, dat ik bezwaren van wildernis gering achtte. Thans denk ik er dikwijls aan, hoe geheel anders het tegenwoordige en zeker ook de toekomst er zou hebben uitgezien zoo ik dien raad had opgevolgd.

Wat ik mij voor Uw museum had voorgesteld te kunnen doen is nog minder uitgekomen. ~~De~~ Lepus netscheri schijnt hier bepaald niet voor te komen. Een zekere griffier Scholten te Dolog – een fameus jager – beweerde echter dat hij het dier in de Pad. Benedenlanden wel eens gezien heeft. Ik zal die heer – nu ik weer een tijdlang koortsvrij ben – eens ^{stover} ^{schrijven} en hoop hem ^{later} ook te ontmoeten. Voor ^{andere} ^{dieren} muisachtige dieren heb ik nu zelfs tot f 2,50 per stuk uitgelooft, zonder dat er mij na een maand wachten ook maar een gebracht is. Zoo dikwijls ik in de rimboe ben

[transposed in margin]

worden vallen en strikken uitgezet. Slechts eenmaal heb ik al dus een rat gevangen, die ik op spiritus bewaar.

Voor al de andere dieren die U mij indertijd als desideratia hebt opgegeven heb ik of zelf moeite gedaan of geld uit

[MM774C-000006-371, transposed in margin]

geloofd. De bevolking is hier echter zoo lui en onverschillig, dat ze voor nog zoo veel moeite geen moeite wil doen. Voor de Antilope heb ik het dubbele van de gewone prijs beloofd en bovendien het vleesch – toch kan ik er maar geen krijgen.

[MM774C-000006-372 left, transposed in margin]

En zoo is het met alles. En hoe kan het anders bij een bevolking die haar sawa's ongebruikt laat liggen en ~~zelf~~ niet meer rijst bouwt dan dat zij juist genoeg heeft om niet van honger te sterven. Zelfs de hoofden eten hoogst zelden iets anders dan rijst met zout en sp. peper.

[MM774C-000006-373 right, transposed in margin]

Ik heb ook – vooral nu ik ~~zoo~~ telkens door de koorts werkeloos wordt gemaakt – ~~zeer~~ niet veel gelegenheid om er extra zelf op uit te gaan. Eens ben ik eenige dagen met jagers ^{[???} in 't bosch geweest, zonder iets anders thuis te brengen dan koorts. Laat toch nooit een zoöloog van Boea verwachtingen koesteren van Pajakombo zal ^[????] ^[?welaan?] U ^{[???} hebben

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000050-015]

N^o36

Resident of the Padang Highlands

17 October 1889

As above request N^o9 (for an advance of *f* 250) and N^o10 for the allowance for October.

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

211

— Send from Sumatera —

[MM774C-000050-015]

N^o36

Resident Pad.Bov.

17 Oct

Als boven aanvraag N^o9 (om voorschot van *f* 250) en N^o10 om toelage over October.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000050-015]

N^o37

Director of Education, Religion and Trade

17 October 1889

I have the honour to offer your noble severe Sir herewith short report of the research activities during the month September 1889 and a quarterly report on the months July, August and September.

I regret that this presentation yet again has been seriously delayed because of serious indisposition, from which I have suffered since the start of October.

I politely request your noble severe Sir to replace the erroneous quarterly report on the months May June and July by this report on the months July August and September.

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000050-015]

N^o37

Directeur O.E.N.

17 Oct.

Ik heb de eer UHEG aan te bieden een kort overzicht der onderzoekingen gedurende de maand September 1889 en een 3^m verslag over Juli, Augustus en September.

Tot mijn spijt moest deze aanbieding ook nu weder, wegens ernstige ongesteldheid, waaraan ik sedert het begin van October leed, belangrijk worden vertraagd.

Beleefd verzoek ik UHEG. het reeds vroeger abusievelijk over de maanden Mei, Juni en Juli ingediende rapport door dit over de maanden Juli, Augustus en Sept. te willen vervangen

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000050-049 right]

Brief overview of the paleontological research in Sumatra's West Coast during the month September 1889.

Also in this month the excavation of the Ng. bandar (batang siparok) was continued; the work, however, was progressing slowly both because of the nature of the stony mass that had to be removed as well as the large number of forced labourers suffering from fever. In the earlier described breccia we found yet a very few more [MM774C-000050-050]

teeth of the ordinary wild hog (*Sus vittatus*) of the tapir (*Tapirus indicus*), the deer (*Cervus equinus*), the forest goat (*Antilope sumatrensis*) and the porcupine (*Hystrix mülleri*) all animals still present here today. Underneath the breccia we finally at 3.50 m found brownish red clay, of which we by the end of September had only removed a few centimetres.

In the Ng. Bulan near Sibalin no fossils were found this month. Underneath the deepest layer of fine gravel we found in the previous month, which had a thickness of 30 to 40 cm, we found again a darkish yellow clay earth which we followed up to a depth of more than 5 m without finding anything important. This result and even more so the strong increase of fever amongst the workmen in this moist cave (up to 50% of the number of forced labourers was suffering from fevers) make me decide to quit the work here and start on 1 October in a meanwhile discovered cave at a short distance of the dusun Sibalin. This cave, of which the local name is not known to me, is located in the same valley at the right bank of the Sumpur as the other caves examined here so far, ±40 m above the floor of it and consists of a 150 m long corridor with an average width of 7 m whilst its yellowish clay floor is rather even an almost horizontal.

Also in the *Ngalau Jambu* near Tapisello excavations were ceased by the end of the month, after at a depth of almost 3 m a solid rock mass was encountered and therefore the bottom of the cave had been reached. No more fossils had been found. The forced labourers which became available were added to the ones working in the *Ngalau bandar*.

Some Malay, who claimed that whilst searching for gold they had found huge bones some years ago in a deep pit, the *Ngalau lebawah* near Sisawah accompanied me there at the start of the month. On the right side of the road to the *dusun* Kabun, a few hours away from the *dusun*, on top of a mountain ridge, this cave, which is a natural pit, in which I climbed down along a rotten ladder for 28 m until I had reached its apparent floor; along a sideways crevice I came from resting place to resting place, on rocks pointing out, climb down a further 25-30 m until I had reached its true floor. In there was like a very small bowl, in which there was hardly room for two people, but on the floor ± ½ m of fine gravel mixed with earth, which looked very much tossed over and on top of it was a truly large bone, a thighbone, of which both the distal ends were missing and that turned out to be of an elephant. It had completely calcified, was very heavy and partly covered with a drip stone layer; there can be no doubt about its great age and fossil state, but lacking material for comparison it can for the time being not be ascertained as to which species of elephant it belongs; it is surely not of any other family than *Elephas*. Other remains were not found here although they might yet have been present in higher layers of earth (the top floor) of this pit; [added later: it is probably yet likely that this animal has fallen down this pit alive (like the complete *Rhinoceros* skeleton found in the *Dream-cave near Wirksworth* in England, who had fallen in the cave similarly).] Quick attempts to find these gave no results and for a systematic exploration this cave is unsuitable given its location on a mountain ridge hours away from any *Kampong* and drinking water. So here we experienced again to what extent the terrain limits the number of caves suitable to be opened in these areas.

[Next](#) official report

[Previous](#) official report

[MM774C-000050-049 right]

Kort overzicht van het geen der pal. ond. op SWK. gedurende de maand September 1889.

Ook in deze maand werden het werk de uitgravingen in de Ng. bandar (batang siparok) voortgezet; maar het werk vorderde echter zowel wegens den aard der grondsoort steenachtige massa die men verwijderen moest als wegens het groot aantal koortslidders onder de dwangarbeiders slechts langzaam. Er werden in de vroeger beschreven breccie nog zeer enkele [MM774C-000050-050] tanden gevonden van het gewone wilde zwijn (*Sus vittatus*) van den tapir *Tapirus indicus*, het hert *Cervus equinus*, de boschgeit (*Antilope sumatrensis*) en het stekelvarken (*Hystrix mülleri*) allen thans hier nog levende z.dieren. In den onder de breccie werd eindelijk op 3.50 M een bruinroode klei aangetroffen, waarin men tot ultimo Sept. nog slechts enkele cm. even was ingedrongen.

In de Ng. Boelan bij Sibalin bleek werden in deze maand geen fossielen gevonden. Onder het in de vorige maand als diepste laag aangetroffen fijne grint, dat een dikte van 30 - 40 cm in nam werd opnieuw een donkergele kleiaarde aangetroffen en deze tot op ruim 5 m diepte vervolgd, zonder dat zij iets belangrijks opleverde. Die bevinding en meer nog de sterke toename van koorts onder de werklieden in deze vochtige grot (tot 50% van het aantal dwangarbeidersleed nu aan koorts) deed mij besluiten het werk hier te staken en daarmede 1° Oktober in eene intusschen ontdekte grot op geringen afstand van de doesoen Sibalin gelegen te beginnen. Deze grot, waarvan een inlandse naam mij niet bekend is, ligt in hetzelfde dal aan de rechteroever des Soempoer als de hier tot nu toe onderzochte grotten, ±40 m boven zijn den bodem en vormt een ongeveer 150 m lange gang met een gemiddelde breedte van 7 m terwijl haar gele kleibodem is tamelijk effen en bijna horizontaal is.

Ook in de Ng. djamboe bij de Tapi Sello werden de opgravingen tegen het eind der maand gestaakt, nadat gebleken was men hier op bijna 3 m diepte de vaste rotsmassa en dus den bodem der grot bereikt had. Fossielen werden niet meer gevonden. De aldus vrije gekomen beschikbaar geworden werklieden^{dw.a.} werden gevoegd bij die, welke in de *Ngalau bandar* werkten.

Maleiers, die eenige jaren geleden bij het zoeken naar goud in een diepen kuil de Ng. lebawah bij Sisawah reusachtige beenderen beweerden te hebben aangetroffen vergezelden mij in het begin der maand daarheen. Rechts van den weg naar de doesoen Kabaen ligt op een paar uur afstand van d.s. boven op een bergrug deze grot, een natuurlijke put waarin ik langs een rottanladder 28 M. afdaalde totdat haren schijnbaren bodem bereikt was; langs een zijdelingse spleet kon ik van rustplaats tot rustplaats op uitst. Rotsputten nog ongeveer 25-30 M. afdalen tot dat de werkelijke bodem bereikt was. In een een zeer klein kommetje, waarin voor twee man nauwelijks ruimte was bevond zich een geringe hoeveelheid ± ½ M. met fijn grint gemengde aarde, die er zeer omgewoeld uitzag en boven op deze aarde lag het werkelijk een groot been, een dijbeen, waaraan de beide uiteinden ontbraken en dat van een olifant bleek afkomstig te zijn. Het is geheel in verkalking overgegaan, zeer zwaar en voor een deel met een de druipsteenlaagje bekleed; Aan zijn hooge oudheid en fossiliteit valt niet te twifelen, maar bij gebrek aan vergelijkingsmateriaal is het voorloopig niet uit te maken van welke olifantensoort het afkomstig is; zeker van geen ander geslacht dan *Elephas*. Andere resten werden hier niet gevonden ofschoon die misschien toch in de hoger gelegen aarde (± 40-45 m bovenste verdieping) van den put kunnen aanwezig zijn; [added later: waarschijnlijk is toch het dier levend in den put gevallen (evenals men in de *Dream-cave* bij *Wirksworth* in Engeland een geheel *Rhinoceros* geraamte vond, dat aldus in de grot was geraakt).] Terloops ingestelde pogingen om deze op te sporen gaven geen resultaat en voor systematische bewerking is deze grot door hare ligging op een bergrug uren van een *Kampong* en van drinkwater niet geschikt. Zoo werd hier opnieuw de ervaring opgedaan bevestigd hoezeer terrein moet een het aantal voor opening geschikte grotten in deze streken beperken

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000050-041 right]

brief report of the paleontological research at the West Coast of Sumatra during the months July, August and September 1889.

After it had become apparent that the *Ngalau mansiu* did not provide any further fossils this cave was abandoned at 15 July and excavation started in the *Ngalau bandar* (or *Ngalau batang chiparok*) located in the *Gunung andjieng*. Apart from recent remains in the earth at the surface, summer remains were found here from pig, tapir, deer, forest goat, porcupine and tiger, all species still present today. This stone breccia which we came across here was of such nature that work only progressed very slowly, particularly also because of a large number of men suffering from fever amongst the personnel lately. – Compatible finds were done in the month of August in the *Ngalau bulan* near Susun Sibalin, but we had to abandon this cave by the end of September, because more than half of the number of workmen started to suffer from fever in this moist cave.

Important results were almost immediately obtained in the *Ngalau djambu* near Tapisello, where fossils were found in almost equal amounts as in the *Ngalau lida ajer* near Payakumbuh. Here also the remains almost completely consisted out of teeth of some hundreds of animals of the same species as in *Ngalau lida ajer* and also here in particular orang-utan was strongly represented, such as that this animal must have been very numerous in Sumatra with a much wider distribution than it currently has. Without any doubt also here, like in *Ngalau lida ajer* and in the Karmul Caves in British India porcupines have been gnawing at the bones that large predators have dragged into the caves. For closer identification of the species, however, these teeth are of great value.

At the start of September from the *Ngalau lebawah*, a natural well of about 55 m deep underneath the negari Sisawah the fossil femur of a not further identifiable species of elephant was brought forward. This had been found dead several years ago by Malay people looking for gold. Although the cave is likely to contain more fossils its location on top of a mountain ridge in

[MM774C-000050-042]

the jungle far from any drinkable water made it unsuitable for further research.

And thus we saw repeated here what is so regularly experienced, how much the difficulties of the terrain limit the amount of caves that are suitable to be examined. These difficulties also do not help much in finding the caves, whilst the population keeps the most suitable caves secret, because they get gold or saltpetre out of them, but mostly the large frequency of illness (lately up to 50%) amongst the forced labourers who, especially in thinly populated areas, not have it in their nature to be very active, are an explanation, why so far no more results have been obtained. Taking everything into account and realising that within Europe and elsewhere one can often open caves without finding any fossils, the richness of Sumatra is truly not less than that of any other location. It's just that the difficulties here are infinitely larger.

[Next](#) official report

[Previous](#) official report

[MM774C-000050-041 right]

Beknopt verslag van de palaeontologische onderzoekingen ter Westkust van Sumatra gedurende de maanden Juli, Augustus en September 1889.

Nadat gebleken was, dat de *Ngalau mansioen* verder geen fossielen meer opleverde werden ~~daar~~ deze grot reeds den 15^{den} Juli de werkzaamheden verlaten gestaakt en opgravingen begonnen in de *Ngalau bandar* (of *Ng. batang chiparok*) gelegen in den *Goenoeng andjieng*. Behalve recente overblijfselen in de aarde aan de oppervlakte ~~aarde~~ werden hier enige andere resten gevonden van het zwijn, den tapir, het hert, de boschgeit, het stekelvarken en den tijger, allen thans nog levende diersoorten. De hier ontmoette steen breccie was van dien aard, dat de werkzaamheden slechts langzaam vorderende, vooral ook wegens het groot aantal koortslidders, ~~waaronder~~ onder het personeel in den laatsten tijd. – Dergelijke vondsten werden gedurende de maand Augustus gedaan in de *Ng boelan* bij Soesoen Sibalin, maar deze grot moest tegen het einde van September verlaten worden, omdat meer dan de helft van het aantal werklieden in deze vochtige grot aan koortsen begon te lijden.

Belangrijke resultaten werden reeds terstond verkregen in de *Ng djambee* bij Tapisello, waar fossielen bijna in even groote hoeveelheid werden gevonden als in de *Ng lida ajer* bij Pajakombo. Ook hier bestonden die overblijfselen bijna geheel alleen uit de tanden van eenige honderden dieren van dezelfde soorten als in de *Ng l.a.* En ook hier was vooral de orang-oetan sterk vertegenwoordigd, zoodat dit dier in vroeger tijden op Sumatra zeer talrijk moet geweest zijn en veel meer verspreid dan thans. Zonder twijfel hebben ook hier, evenals in de *Ng. lida ajer* en in de Karmul Caves in Britsch Indië stekelvarkens de overige beenderen van de door groote roofdieren in de grotgesleepte dieren weggeknagd. Voor de nadere determinering der soorten hebben echter juist tanden groote waarde.

In het begin van September werd in de *Ng lebawah*, een natuurput van ongeveer 55 M. diepte onder de negari Sisawah het fossiele dijbeen van een nog niet nader te bepalen soort van olifant voor den dag gehaald. Dit was daar eenige jaren geleden door maleiers bij het zoeken naar goud aangetroffen. Ofschoon de grot waarschijnlijk meer fossielen zal bevatten maakte hare ligging boven op een bergrug in

[MM774C-000050-042]

de wildernis en ver van drinkbaar water haar voor ~~bewerken~~ een nader onderzoek ongeschikt.

Zoo herhaalde zich hier de zoo menigmaal in deze streken opgedane ervaring, hoezeer terreinmoelijkheden het aantal voor opening geschikte grotten beperken. Die ook voor het opsporen van de grotten zoo weinig bevorderlijk te moelijkheden van het terrein, terwijl de bevolking het bestaan van de meeste geschikte grotten geheim houdt, omdat zij daaruit goud of salpeter gehaald, en voornamelijk boven alles het groot aantal zieken (in den laatsten tijd tot 50%) onder de ~~dwangarbeiders~~ vooral in deze weinig bewoonde streken, reeds uit hun aard niet zeer werkzame dwangarbeiders, maken het verklaarbaar, waarom tot heden niet meer resultaten verkregen zijn. Neemt men dat alles in aanmerking en bedenkt, dat men in Europa en elders dikwijls vele grotten kan openen zonder fossielen aan te treffen dan schijnt waarlijk Sumatra in rijkdom volstrekt niet bij andere vindplaatsen achter te staan. Alleen zijn de moelijkheden hier oneindig veel grooter.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000050-016]

N° 38

Resident of the Padang Highlands

8 November 1889

Travelling expenses offered to be mandated [?Sisawah] 25-27 October

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

215

— Send from Sumatera —

[MM774C-000050-016]

38

Res.Pad.Bov.

8 Nov.

Ter Mandateering aangeboden reisdecl. [?Sisawah] 25-27 Oct.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000050-016]

N° 39

Director of Education, Religion and Trade

8 November 1889 Submission of a short overview over October.

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000050-016]

39

Dir. O.E.N.

8 Nov. 89. Aanbieding kort overzicht over October.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000033-549[Kroesen]

Now I no longer have the honour to officially correspond with you, may I be permitted to personally write to you and keep your Noble severe Sir apprised of the research, of which I know your interest will be no less than it used to be. I feel more urged to do so, now this research has been going on for such a long time that not just the results can be judged, but also that some conclusion can be drawn about what in all probability can be expected in the future; and it raises the question which road needs to be taken and what actions need to be done to make the enterprise truly successful.

Under your auspices and equipped with the necessary tools and sufficient labourers I had no doubt, now I could fully commit to the cause that success was imminent and I started with full trust. Soon, however, it turned out, difficulties arose with which I, given the enquiries I had done, had not counted with and that I overestimated the working ability of the forced labourers.

Solely to that – as is my utter conviction – it is to be attributed that the results so far have not met with the expectations. Difficulties arose already at the first preliminary examination of the terrain, for not just the terrain itself turned out to pose much larger difficulties than could have been imagined, like that the caves where very difficult to reach and the contact with more civilised areas was troublesome, but the largest impediment was the distrust of the local people to whom these caves were sources of gold and saltpetre so they simply concealed their existence or pointed us to others that were unfit for our cause. The list that I had with the caves present in this department, which was given to me by the Assistant-Resident did mention a large number of them, but most of these soon turned out to be mere overhanging rocks, or cavities from which a brook sprung.

I later learned from more than one of the kampong chiefs after renewed urging of the controller that the local population feared meddling of the "Kompanie" with their interests

MM774C-000033-550 bottom]

and therefore had kept themselves distrustful and secretive – By promising small bounties for finding a suitable cave or by looking for them myself I slowly but surely found some, but even with all the efforts I did not succeed in getting a good overview of all the existing caves that would allow me to efficiently plan the best possible research. Up to now I have been forced to take what was at hand, which are those caves, which from their nature and location where the best I could get, even though they were not ideally what one would wish for.

A larger setback was caused by the forced labourers. Their effective working ability in these areas, where they are often far away from any main settlement, and have to work in the *rimbu* far away from a kampong, was already very low, and given that one of the two engineer workers (who has now been willingly replaced by the Engineer Corps) turned out to be completely unsuitable for his job and the other one who was well suited died after a few months, whilst no replacement for this man has yet arrived. Happily, there has at no point been any lack of tools, because before the tools of the ministry department had arrived his Noble Sir the Colonel of the Engineer Corps had kindly borrowed us a number of tools. Also dynamite has been ever present in surplus. But the work done by the prisoners, of which on average about half is not working because they are *mandor*, cook, ill or had escaped, even if I was myself present as overseer of one of the teams, was so little that six European labourers could easily have produced more work.

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000033-549]

Nu ik niet meer de eer heb met U HoogEdelGestrenge in officiële te correspondent briefwisseling te staan, mogen het mij vergund zijn in dit particulier schrijven U HoogEdelGestrenge over de onderzoekingen te berichten, waarvan ik weet dat zij Uwe belangstelling nog als niet minder dan vroeger genieten zullen. Ik gevoel mij daartoe des te meer aangespoord, nu die onderzoekingen thans gedurende zoo langen genoeg tijd hebben plaatsgehad, dat niet alleen om de tot heden verkregen uitkomsten te kunnen gesproken geoordeeld worden, maar dat daaruit ook eenig besluit mag getrokken worden te bepalen valt omtrent de hier vermoedelijk ook in de toekomst te verwachten uitkomsten; en dat dit b hieruit misschien is af te dit men misschien den weg thans reeds de vraag sterk doen rijzen hoe voortaan nu moet gehandeld worden om de zaak werkelijk te doen slagen.

Met Onder Uwe auspiciën en in ieder [???] toeuigerust met het noodige materiaal en voldoende werkkrachten, zoals die zeker was ben ik vol hoop aan 't werk gegaan twijfelde ik, nu ik mij geheel aan het onderwerp wijden kon, niet aan het welslagen en ben vol hoop vertrouwen daarop aan 't werk gegaan. Maar Reeds spoedig moest blijken, dat er hier moeilijkheden bestonden, waarop ik zelfs ook na de verkregen inlichtingen niet gerekend was en dat ik het werkvermogen der dwangarbeiders ver overschat had.

Dien Daaraan alleen – het blijft mijne vaste overtuiging – is het toe te schrijven, dat de tot heden dusver verkregen resultaten niet zoo lang niet beantwoorden aan hetgeen ik verwachtte verwacht werd. Op die moeilijkheden stuit ik reeds bij het eerste voorlopige terreinonderzoek, want niet alleen bleek het terrein zelf grooter moeilijkheden bezwaren op te leveren dan ook verwacht werd te vermoeden was, zoodat de grotten moeilijk nauwelijks, moeilijk te bereiken en de gemeenschap met bewoonde streken uiterst [???] bezwaarlijk was, maar ook was een voornamelijk hinderpaal het wantrouwen der bevolking die om het goud en het salpeter dat in vele grotten gevonden wordt eenvoudig haar bestaan op [????] verzweeg, of [??] Andere grotten die voor het doel ongeschikt waren, aanwees. In den staat van de in deze afdeling voorkomende grotten, mij door den Assistent-Resident medegedeeld komen wel wordt wel een groot aantal opgenoemd, maar het bleek mij spoedig dat dit bijna alle of eenvoudig overhangende rotsen waren van grotten, waardoor ene beek haar loop nam.

Later vernam ik dan ook meer nieuwe van meer dan een kampong en of [????] hoofd] dat na een nieuwe aansporing door den controleur, dat men de bevolking werkelijk voor inmenging der "Kompanie" in hare belangen vreesde

[MM774C-000033-550 bottom]

De en daarom zoo wantrouwend en geheimzinnig zich gehouden had – met het [??] was te werk gegaan ten opzichten der grotten zich gehouden had eenige grotten kunnen kw. Vooral daar ik zelf Door het uitloven van kleine premieën voor het opsporen eener grot geschikte grot en door zelf te zoeken kwam ik werden er nu langzamerhand eenige te weten gevonden, maar het mocht mij om dezelfde reden [????] bovenstaande redenen niettegenstaande alle inspanning toch niet gelukken zooveel mogelijk een overzicht van alle bestaande grotten te verkrijgen om dat naar een bepaald plan de het beste in onderzoek te nemen. Tot heden ben ik er op aangewezen [??] te nemen wat juist voor handen is de hand ligt, dat is die grotten, welke naar hun aard en ligging voor bewerking nog het meeste vatbaar zijn, al zijn ze dan ook niet het ideaal van wat men wenschen kan.

Tot Eene andere nog grooter tegenspoed dan gaven de dwa aanleiding. Hun effectief werkvermogen in deze streken waar ze dikwijls ver van de hoofdplaats en dikwijls ver van een kampong in de rimbo moeten worden te werk gesteld gaven was al bijzonder gering en voegt men en werd nog verminderd vooral nog daar een der beide geniewerklieden (die thans door de Genie welwillend is vervangen) geheel ongeschikt voor zijn werk bleek en dat de andere die goed voldeed na een paar maanden stierf, terwijl tot heden geen plaatsvervanger voor dezen is aangekomen. Aan gereedschappen heb ik is gelukkig geen oogenblik gebrek geweest, want vóór dat de door [th??] het departement van OEN verstrekte waren aangekomen had de Kol ZHEG de Kolonel der Genie de welwillendheid een aantal gereedschappen in bruikleen af te staan. Maar Dynamiet was ook steeds in overvloed voorhanden. Maar de arbeid der bedoelde gevangenen, wanneer bovendien ongeveer gemiddeld de helft [????] als mandoers, koks, zieken en gedrosten niet werkt is niettegenstaande ik zelf bijna voortdurend bij een der ploegen ben, zoo gering dat 6 Europeesche arbeiders zeker meer leveren.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000050-050]

Short overview of the paleontological research at Sumatra's West Coast, during the month October 1889.

The brownish red clay which we encountered by the end of the previous month in the *Ngalau bandar* at a depth of 3.50 m turned out to be mixed with small pieces of limestone for 0.60 m until we encountered for 0.50 m. Pure clay and finally 1 m clayish quartz sand (originating from weathered Tertiary conglomerates); so now we have reached at a total depth of 5.60 M. below the original surface floor the bottom of the cave. No more bones had been found and looking for them came to an unexpected end. It had already been noted lately that small cracks had appeared in the ceiling and when these started to increase I had the work stopped. Happily in time, for soon after a large part of the ceiling collapsed (some hundreds of cubic metres). Thus work that had been taken a long time remained fruitless.

As meanwhile the attempts to find suitable caves in the mountain range near Tandjung Banei had failed and no others were known to me, the forced labourers that had become available here were also put to work in the large cave at Sisawah.

This cave turned out to be the earlier southern extension of the *Ngalau pandjang* (*Ngalau kapala sawah luat*), with which it was connected by a narrow passage, which now could be slightly widened.

[MM774C-000050-051]

The entrance of the cave is located 20 M. above the valley floor (erroneously in the previous report it was stated to be 40 m) and it is facing southward; it consists of a 150 m long corridor in north north-west direction, which is on average 6-8 m wide, but at the end widens to a 40 m long and in the middle 20 m wide chamber.

Its smooth and almost horizontal floor consists of a thick layer of chalk tuff, which at some spots is absent. Only near the entrance (up to 15- 20 m), this chalk mass is missing and the floor, which is 2 m lower, consists of yellow clay.

Excavations were started at two points; [first] near the entrance, and here by the end of October they had reached a depth of 3.50 m, while the soil remained to be the same clay. An excavation was further started at 30 m distance from the entrance where they encountered: 1.35 m chalk tuff, a 0.30 m breccia of small limestone parts and fine quartz gravel, baked together by the hard chalk tuff, 20 cm fine gravel mixed with clay and finally (at 1.85 M.) yellow clay. Fossils had not been found by the end of October.

[Next](#) official report

[Previous](#) official report

[MM774C-000050-050]

Kort overzicht der palaeontologische onderzoekingen op Sumatra's Westkust, gedurende de maand October 1889.

De tegen het einde der vorige maand in de Ng. bandar op 3.50 M ~~diepte~~ aangetroffen bruinroode klei bleek over een diepte van 0.60 M nog met stukjes kalksteen gemengd, dan ontmoette men 0.50 M. zuivere ~~bruine~~ ^{brune} klei en eindelijk 1 M. kleiachtig kwartszand (afkomstig van verweerde tertiaire conglomeraten); zoodat nu in het geheel eene diepte van 5.60 M. Beneden den oorspronkelijke bodem der grot bereikt was. Beenderen werden niet meer aangetroffen en aan het verder opsporen daarvan kwam werd hier onverwacht een einde gemaakt. ~~Doordat een groot gedeelte van het gewelf der grot inviel plotseling, gelukkig nadat ik het werk had doen ophouden door de wijl in den laatsten tijd zich uiterst verdachte scheuren in het gewelf gevormd hadden bij tijds genoeg gewaarschuwd was om nog met werken te doen ophouden~~ Reeds waren in den laatsten tijd kleine scheuren in het gewelf opgemerkt, en toen deze bleke toe te nemen liet ik met het werken ophouden. Gelukkig nog bij tijds, want spoedig daarna viel een groot gedeelte van het gewelf der grot (eenige honderden kub. M. grond) in. Zoo werd het werk van langen tijd vruchteloos gemaakt.

Daar intusschen pogingen om in het gebergte bij Tandjoeng Banei ^{bruikbare} grotten op te zoeken mislukt waren en ~~er mij verder geen bekend waren,~~ werden ook de thans hier vrijgekomen dwangarbeiders ~~naar~~ ⁱⁿ de groote grot te Sisawah te werk gesteld.

Deze grot bleek de ~~zuidel~~ ^{zuidel} vroeger zuidelijke voortzetting der *Ngalau pandjang* (Ng kapala sawah luat) te zijn, waarmede zij met eene nauwe opening, welke ^{men} nu eenigszins verwijden werd kon, in gemeenschap staat.

[MM774C-000050-051]

De ~~opening~~ ^{opening} ingang der grot ligt 20 M. boven den dalbodem (abusievelijk werd in vorig verslag 40 m opgegeven) en is naar het zuiden gekeerd; zij bestaat uit een NNW richting lopende 150 m lange gang, die gemiddeld 6-8 m breed is, maar aan het einde zich tot een 40 m lange en in haar midden 20 m brede kamer ~~eindigt~~ ^{verwijdt}.

Haar effen bijna horizontale bodem bestaat geheel uit eene dikke laag kalktuff, die hier en daar echter verloren is. Alleen bij den ingang (15 of 20 M ver), ontbreekt deze kalkmassa en ~~ontmoet men terstond~~ ^{bestaat} uit ongeveer 2 m lagere bodem ~~van de~~ ^{van de} oppervlakte uit ^{gele} klei.

Op twee punten werden uitgravingen begonnen; Bij den ingang, en hier bereikte men tot ultimo October eene diepte van 3.50 M, terwijl de grondsoort steeds uit dezelfde klei bestaan bleef. Verder werd ook 30 m afstand van den ingang gegraven terwijl waar men aantrof: 1.35 m kalktuff, 0.30 M. breccia van kalksteenstukjes en fijn kwartsgrint, door harden kalktuff samengebakken, 20 cm fijn grint met klei vermengd eindelijk ^(op 1.85 M.) gele klei. Fossielen werden tot ultimo October niet gevonden.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000050-016]

N^o40

Resident of the Padang Highlands

25 November 1889

A request is offered to mandate the allowance N^o11 for November and travelling expenses from Bua to Sisawah 18-22 November

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000050-016]

40

Res.Pad.Bov.

25 Nov.

Ter mandatering aangeboden aanvraag ^{N^o11} om toelage over November en reisdecl. van Boea naar Sisawah 18-22 Nov.

[Click here to return to the content page](#)

[P5170084]

M According to Verbeek's map the find sites the petrifacts from both the find sites, which are described below, should have originated out of the third [????] level (e³) Karl Martin.

A. The fossils underneath this paper originated from grey sandstone, about 1 paal West of Padang lawas (where the Sumpur River spills in the Kuantan) next to the footpath to Gugug.

About the find sites [???] to the lower section of number III map in the Atlas, which belongs to Sumatra's west coast.
Find site B. Is a bit further upstream than the one from A.
Karl Martin.

B. Above this paper there are petrifacts and stone samples originating from a greyish black clay stone and locally also sandstone from the left bank of the Sinamar 1 paal south-east of [Kumamies?]. There is fossil resin in there too.

Although at some points, both in A as in B a layer like structure could be observed, the slope at both locations was so strong that neither angle nor inclination could be measured.

My intention to do this at other locations was prohibited by illness. I used to see sandstone and clay layers at several points along the Kuantan up to where the Kulampie spills in it. At this last location within the sandstone (according to memory) there was a layer up to 2 metres thick, with very well conserved leaves of trees and occasionally wood; which generally looked as fresh as compatible floral remains in Dutch peat.

Underneath the pumice tuff near Payakumbuh I have found completely the same leaves peat and fossil wood; here, however, they were on top of a blue, (sometimes at the surface yellow) clay, which would turn yellow when exposed to air and was completely spongy, it may be could be explained by being located underneath a permanent groundwater [????].

Bua 1 December 1889
Eug Dubois

[Next](#) letter with this correspondent

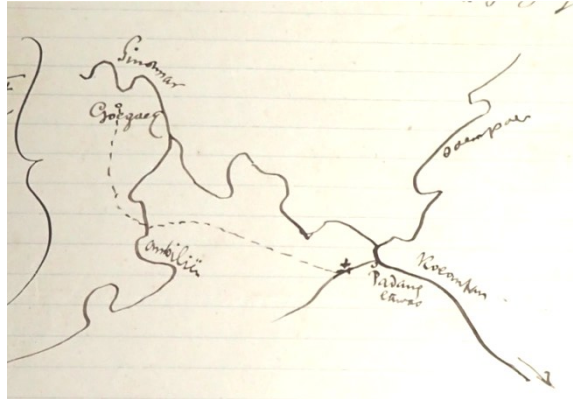
[Previous](#) letter with this correspondent

[P5170084]

M Nach Verbeek's Karte [müsste] die Petrofakten von beiden hirunter umschrebene Fundorten aus der 3ten [????] Etage abkünftig sein (e³) K.M.

A. De onder dit blad papier liggende fossielen zijn afkomstig uit grijze zandsteen, ongeveer 1 paal West van Padang lawas (bij de uitmonding der Soempoer in de Koeantan) langs het voetpad naar Goegoeg.

Ueber die Fundorte ist [???] zu [v??]leiden der unter Abschnitt von Numero III der Karte im Atlas, welche gehört zu Verbeek's Sumatra's West-Kust. Fundort B. liegt nur wenig weiter stromaufwärts als derjenige von A. K.M.

B. Boven dit papier liggen versteeningen en gesteentemonsters afkomstig uit een kleisteen van grijszwarte kleur ^{en locaal ook zandsteen} aan den l. oever der Sinamar 1 paal ten ZO van [Koemamies?]. Daarin ook fossiel hars.

Hoewel hier en daar, zoowel in A als B laagsgewijze structuur viel waar te nemen was op beide plaatsen het verval zoo sterk, dat strekking noch invallen kon worden opgenomen.

Mijn voornemen om dit op andere plaatsen na te gaan werd door ziekte verijdeld. Zandsteen en kleilagen zag ik vroeger langs verschillende punten der Koeantan tot aan de uitmonding der Koelampie. Op deze laatste plaats wordt in den zandsteen opgenomen een (volgens herinnering) tot 2 m dikke, zeer goed geconserveerde laag van boom bladeren met hout hier en daar; één en ander minstens even frisch van voorkomen als dergelijke floraresten in de hollandsse turf.

Onder de puimsteentuf bij Pajakombo vond ik volkomen dezelfde bladeren turf en fossiel hout; hier werd het liggende echter gevormd door een blauwen, (soms naar de oppervlakte gelen) klei, welke aan de lucht geel werd en geheel week was, hetgeen trouwens misschien door zijne ligging onder den permanente grondwaters?? te verklaren is.

Boea 1. Dec. 1889
Eug Dubois

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000010-087]

Berlin 1 December 1889.
Friedrichstraße 135a,II.

Dear Dubois!

You won't mind me writing this letter to you in my mother tongue. I may flatter myself that I've learned Dutch so well to be able to write a halfway decent letter, but I'm convinced it will be so much easier to write down on paper what I want to tell you, in my old, and since a few months newly accustomed German.

Since the last time I wrote you 3 ½ months have sunk in the endless womb of eternity; and just as long or even a little longer, since I last heard from you. These were only just sounding encouraging and comforting, but I expressed the distinct hope that since then luck will have smiled on you again. I would be ever so pleased, if I could hear from you that you have happily reached the goal of your painstaking and selfless enterprise, and that the numerous sacrifices

[MM774C-000010-088]

you have already made and are still making for your ideal, in which nobody else then me, is able to truly to judge for its worth, will be rewarded with a splendid success.

The relatively long time that has passed since our goodbye for three [?????] [????] in Payakumbuh, has only contributed to strengthen my feelings of gratitude towards you. Shameful redness rises to my cheeks, when I think back of the days that I now parted from us by the time of one season. How [?????ful], how childish and how ridiculous I must have seen to you then! And yet, with what patience you have suffered my absurd whining! With what patience have you listened to my endless complaints and comforted me! You have left no stone unturned to tear me out of my insane hypochondria! And how did I reward you? Which stupid allegations, contentiousness and disputes, although I should have known, how well you meant it. I am eternally obliged to you, more than anybody else, and I will never forget it.

How often do I not think back of the idyllic beautiful days of Payakumbuh, to the happy hours that

[MM774C-000010-088 right]

I have spent under your roof, to the many small trips we undertook together; and during which I've learned so much about you. Do you remember how we used to dream about Europe and were chatting about that same Europe, where I now again feel so much at home, as if there have never been any tropical forests, monkeys up palm trees and malaria. But the latter does involuntarily spring to mind, as I even at the moment still have, be it only light attacks that give me days of dragging indisposition and unwillingness to do any work. Be sure that this is certainly no imagination.

[?????], land of fog and coldness that's where winter wetness brings misery a million fold. You do have a son that is shining brighter than at the equator, although she is not giving light to many; and this is the son of intelligence with its shiny planets: Art and Science of which so little reaches the ever green and mild islands of the Indian Ocean! We have said to each other many times, how much we poor inhabitants of the tropics have to spare despite the richness and the beauty of the nature that is surrounding us, and only now I have learnt to see,

[MM774C-000010-089]

how right you were in particular when you said that all the joys of a wasteful nature do not measure up to what the human mind receives by delicate reasoning. And yet, pleasure remains a strange riddle: when I stroll through the beautiful straight streets of Berlin which are glistening in the rays of light, and look at the man-made products of art and diligence, go to the Theater take delight in some play on music, or even (you're not reading this letter to your wife are you?) behave myself shamelessly in the arms of a beautiful woman to get the kisses that I have missed out on for years

— then I'm often taken by a feeling of nostalgia for the rustling of the Waringin trees and the leaves of the coconut palms that glisten so wonderfully in the moonlight, to the fever filled silence of Pulu Bras or the quiet and world forgotten Balei Pandjang it stretches itself out along Sinamar, where my breakfast has tasted me like maybe never since.

My mood then gets so soft and mellow that I could even forgive Fate for beating our mutual friend [?Teler?] at the time in Payakumbuh. And with an inner smile I then love to reminisce about your little slim friend with large black eyes in the house of the local chief in Halahan. I get ever more of these beautiful memories and a few things that I experienced, keep returning to my mind, where it serves as a platform, from which beauty and pleasure rise ever more lovely.

Dear friend, now you have started to read this letter, which may seem a bit peculiar to you, you will have to relish this pleasure, for I don't know yet how long myself. If it were up to me alone that is my brain, and not from my slightly tired hand, I would never stop writing you in this style, to chat about sense and nonsense, melancholy and amusement, all mixed up:

: and to throw [????] and [?????] at you. Outside its 2° *below* zero, in my room it's over 20°, a petrol lamp is spreading its friendly light, and it's 11 o'clock in the evening (it's actually still the Saturday evening of 30 November). Could there be anything more comfortable and fine then when you Dubois and me Pollak was sitting opposite each other with a steaming bowl in between us

[MM774C-000010-090]

talking to each other like we used to under the *Jlalang* [thatched] roof of your house? Get on! Where is this steaming bowl and where are you, dear old friend?

I could manage to get the first one, but how do I get you here? I've no choice but to continue this dialogue myself.

Dubois: come on man, stop this nonsense and tell me Goddamn like a sensible man what you have been doing since you left Padang and how you ended up in Berlin.

Pollak (finishes an addictive gulp and lights up a Cigarillo) Sport, you can ask me anything, but not to bore you with an extensive description of my trip. I'll be very brief. Prins Alexander. A good fast steamer. Poor food. Very boring typically Indian company. Ships Doctor. German. Chatter. Morphine addict, used to be bright and talented but completely run down. Arriving in Genua at September 14. The weather was wonderful the whole trip, three days of heat at the Red Sea.- Genua – Milano – Lake Como – Lake Lugano – St. Gotthard – Basel – Paris – exhibition – Eiffel Tower – Amsterdam – The Hague - Berlin - [B?????] (where the mentioned ships Doctor is now living) – Vienna:

Spent a tremendous amount of money. – Seeing parents and siblings again – great joy – family friends and acquaintances – have become an interesting object – four weeks in Vienna – currently in Berlin, where I want to stay during the winter, to work a bit – hear myself [?????] - Berlin is a great city – well, are you satisfied?

Dubois: Short but ridiculous. Yes, why didn't you stay in Vienna (takes a sip)

Pollak: You may recollect that I told you how I came to be engaged, and then again unengaged.

After a peaceful but thorough consultation with my father and the father of the former bride, I realised that the matter is insolvable, and I wanted to avoid possibly running into the girl.-Secondly it is currently being considered very shameful to any decent man, if there are holes in his pedigree that that can be traced back to [?????], and finally I wanted to get to know some other university too.

Dubois: are you really working? Are you

[MM774C-000010-091]

practising the good resolutions that you had when you left the Indies?

Pollak: HmMMMM.....!

Dubois: I get it.

Pollak: No, it's not as bad as you think.

But enough of me for now. How are you doing in the jungle. How's your wife, your Eugenie,

who must be growing into a young lady by now,

And what about the youngest, the lineage holder, whose name I regretfully have completely forgotten. And the von Schmidt auf Alterstadt family. Please, when you return to Bua, give them my cordial greetings; and also to your wife, and to the little Eugénie I transfer a kiss, and to the little rascal ditto.

Dubois. Many thanks. Will be faithfully delivered.

Pour me another punch, before it gets cold; you know that I'm normally not a friend of strong liquor, but today I want to make an exception. But, between you and me, my dear Pollak, what you have written on pages 3 and 4 of the first sheet, seems on closer inspection to be more of a feeling then sensible chatter. And that in German! What would it have looked like had it been in Dutch!

Pollak (clears his throat, gives Dubois the look of a man hurt deep in his soul and wants to say something. At that same moment the bowl disappears, Dubois disappears and he is alone).—

When can I expect your reply? I hope you won't make me wait a long time; I can't forgive myself for having hesitated to write this for so long; but what do you think, would it really have been impossible that you would have spent a free hour in which you had both pleasure and felt useful to write a letter to me? But let's not go there; I don't mean to reproach you!

I want to end this; with a melancholy heart I am sending this letter to you; may it find you and the ones you love in the best well-being. Accept a cordial handshake of your loyal and sincere friend

Pollak

Next letter with this correspondent

Previous letter with this correspondent

[MM774C-000010-087]

Berlin 1. Dezember 1889.
Friedrichstraße 135a,II.

Lieber Dubois!

Sie werden es mir doch nicht übel nehmen wenn ich Ihnen diesen Brief in meinen Muttersprache schreibe. Wenn ich mir auch schmeichle das Holländisch so gut erlernt zu haben, das ich zur Not einen halbwegs verständlichen Brief darin zusammenbringen ~~zu~~ könnte, so bin ich doch überzeugt dass es mir unendlich leichter werden wird, dass, was ich Ihnen erzählen will, in meinen alt = und seit einigen Monaten wieder neugewohnten Deutsch zu Papier zu bringen.

Seit ich Ihnen zum letzten male schrieb sind wieder drei und ein halb Monaten in der geräumigen Schoss der Ewigkeit versunken; und ebenso lange oder noch etwas länger ist es her, seit ich von Ihnen die letzte Nachrichten erhielt. Ermutigend und tröstlich klangen diese gerade, aber ich sage die bestimmte Hoffnung, dass auch Ihnen seither das Glück wieder zu lachen begonnen haben wird. Es wurde mich unendlich freuen, wenn ich von Ihnen vernehmen könnte, dass Sie glücklich am Ziele Ihrer so mühevollen und selbstlosen Tätigkeit angelangt sind, und dass zahllosen Opfer

[MM774C-000010-088]

die Sie einem so idealen Zwecke schon gebracht haben und auf bringen, und die wol niemand in ihrem ganzen Umhange so zu würdigen weiss, wie ich, dürch glänzenden Erfolg gelohnt werden.

Die Verhältnngsmäßig lange Zeit, die seit unseren Abschied vor drei [?????ischen?] [T????] in Pajakombo verflossen ist, hat nur dazu beigetragen, das Gefühl der Dankbarkeit gegen Sie zu verstärken. Es treibt mir die Schamröte auf die Wangen, wenn ich an die Tage zürückdenke, von denen uns jertz gerade einen Jahreszeit scheidet. Wie [?????lich], wie kindlich und wie lächerlich muss ich Ihnen damals vorgekommen sein! Und dennoch, mit welchen Geduld haben Sie mich und mein läppisches Wehen ertragen! Wie geduldig mein ewiges Klagen angehört und mich getröstet! Wie haben Sie nichts unversucht gelassen um mich meinen verrückten Hypochondrie zu entreissen! und womit habe ich Ihnen gelohnt? Mit albernen Vorwürfen, Streitsücht und Widerspruch, da ich doch wissen konnte, wie gut Sie es mit mir meinten. Ich bin Ihnen zu unendlichen Dank verpflichtet, mehr als irgend Jemandem, und ich werde es nie vergessen.

Wie oft denke ich an die manchmal doch so idyllisch schönen Tage von Pajakombo zurück, an die [?treulichen] Stunden, die

[MM774C-000010-088 right]

unter Ihren Dache verbrachte, und an die [????enden] kleinen Ausflüge, dir wie miteinander unternehmen; und bei denen ich so viel von Ihnen lernte.
Erinnern Sie Sich, wie oft wir damals von Europa geträumt und geplaudert haben, vom demselben Europa, indem ich mich jertz wieder so zu Hause fühle, als hätte es für mich niemals tropische Wälder, Klapperaffen und Malaria gegeben. Doch halt an die letzere muss ich doch nach hin und da unfreiwilliger Weise zurückdenken, da ich selbst jertz auch genug mitsprechen, wenn auch leichte Anfälle mit tagelang sich hinschleppenden Unwolsein und Unlüst zu jeder Arbeit bekommen. Bitte sehr, das ist gewiss keine Einbildung.

[?????], Land des Nebels und der Kälte, das bringen Winternässe und das millionenfache Elends. Eine Sonne heller strahlend als den des Aequators hast du doch, wenn sie auch nur wenigen leuchtet; und dies ist die Sonne der Intelligenz mit ihren glänzenden Planeten: Kunst und Wissenschaft von denen nur so wenig hinüber dringt zu unsere ewig grünen und milden Inseln im indischen Ocean! Oft un oft haben wir es einander gesagt, wie viel wir armen Tropenbewohner entbehren müssen trotz des Reichtumes und der Schönheit der Natur die uns jederzeit umgibt, und erst jertz habe ich einsehen

[MM774C-000010-089]

gelernt, wie Recht Sie vor allem hatten wenn Sie behaupteten dass alle Genüsse einer verschwendrische Natur nicht aufgewogen würden durch die, welche der Menscheng Geist durch feines gleichen empfängt. Und doch, ein seltsam Rätsel

bleibt das Genuss: wenn ich die prachtvollen, im strahlendsten Lichte erglänzenden Rechten Straßen Berlins durchwandere und die Erzeugnisse menschlichen Kunstsinnes und fleisses in den Schaufenstern angehäuft sehe, oder in Theater mich am Schauspiel oder Musik ergötze, oder gar (Sie lesen doch diesen Brief nicht Ihren Frau vor) in den Armen eine schöne [Kau?????ierin] mich schandlos halte für die [?jahrelang?] entbehrten Küsse — dann fasst mich manchmal lieses Heimweh nach dem Rauschen der Waringinbäume ~~oder~~ und dann im Mondlicht so wunderbar erglänzende Blättern der Kokos geben, nach der fiebergeschwingenten Stille von Poeloe Bras oder dem ruhig und weltvergessen

am Sinamar sich [?????chtreckenden?] Balej Pandjang, wo mir das Frühstück geschmackt wie kaum jemals. Dann werde ich so mild und sanft gestimmtm dass ich es sogar dem Schicksal verzeihen könnte, das es jemals unseren gemeinschaftlicher Freund [?Teler?] auf Pajakombo verschlagen hat. Den innerlich lächelnd denke ich dann gerne zurück an Ihre kleine schlanke Freundin mit den grossen schwarzen Augen im Hause des [?Laoshoofdes] zu Halahan. Von den schönen Erinnerungen werden immer mehr und als das Wenige, das ich erlebte, [seist?] immer wieder zurück in meinem Gedächtnisse, wo es mir zur [Folie?] dient, von den sich das Schöne und Angenehme um so lieblicher [?abhebt].

Lieber Freund, si?e haben nun einmal begonnen, diesen Brief zu lesen, der Ihnen wol ein bischen sonderbar vorgekommen mag, und Sie müssen das Vergnügen auskosten, wie lange es dauern wird, weiss ich bis jetzt selbst noch nicht. [Hienge?] es von mir allein, dass heisst von meinen Gehirn ab, und nicht von der leicht ermüdende Hand ab, dann würde ich gar nicht aufhören mit Ihnen in diesen Style weiter zu plaudern und Sinn und Unsinn, Melancholie und Kurzweil durcheinander: und Ihnen über [?W????]kreis und [?????] zuzuwerfen.Draussen hat es 2° *unter* Nüill, in meine Zimmer 20° drüber, eine Petroleumlampe verbreitet freundlichen Lichtschen, und es ist 11 Uhr Abends (eigentlich noch Sonnabend der 30. November). Könnte es was gemütlicheres und prächtigeres geben, als wenn Sie Dubois und ich Pollak uns bei einer dampfenden [?Bocale?] gegenüber [?süsten]

[MM774C-000010-090]

und uns erzählten wie in alten Zeiten unter den Jlalang Dache²⁵ Ihres Hauses? Aber auf! Wo ist die dampfende Bocale und wo sind Sie, lieber alte Freund?

Die erste wäre ja noch zu beschaffen, aber wie bekomme ich Sie hierher? So muss ich den den Dialog auf eignen Kosten allein weiterführen.

Dubois: Aber Mensch, lassen Sie doch endlich einmal den Unsinn und erzählen Sie mir godverdomme, wie es einen vernünftigen Menschen [gezi?it], was Sie denn ~~in den~~ seit Ihren Abreise von Padang angefangen haben und wie Sie nach Berlin gekommen ~~gaben~~ sind. Pollak([?slürkt] sich durch einen süchtigen Schlück und zündet sich eine Cigerelle an) Kere!! Verlangen Sie alles, nur nicht dass ich Sie und mich mit einer ausführlichen Beschreibung meiner Reise langweile. Ich will ganz kurz sein. Prins Alexander. Güter Schnellfahrender Dampfer. Schlechtes Essen. Aüsserst langweilige, typisch indische Gesellschaft. Schiffsarzt. Deutscher, Schwätzer, Morphinist, ursprünglich woll ein sehr gescheiter und begabter Mensch, aber ganz zerfahren. Am 14. September in Genua. Wetter während der ganze Reise prachtvoll, im roten Meere drei warme Tage.- Genua – Mailand – Comersee – Luganosee – St. Gotthard – Basel – Paris – Ausstellung – Eiffelturm – Amsterdam – Haag - Berlin - [B?????] (all- w. abgenannten Schiffsarzt jetzt domiciliert) – Wien: fürtlüchlich viel Geld ausgegeben. – Eltern, Geschwister wiedergesehen – grossen Jubel – Verwandte, Freunde, Bekannte – bin ein interessanten Gegenstand geworden – vier Wochen in Wien – jetzt in Berlin, wo ich den Winter über bleiben will, um was zu arbeiten – höre mich [?Me????][?gic].- Berlin grossartige Stadt – nun sind Sie zufrieden?

Dubois: Kürz aber unsinnig. Ja aber warum sind Sie nicht in Wien geblieben (Slürzt sich)

Pollak: Sie entsinnen sich vielleicht noch, dass ich Ihnen erzählte, wie ich verlobt und dan wieder entlobt war. Nach friedlicher aber gründliche Rücksprache mit meinem Vater und dem meinem ehemaligen Braut, sah ich, dass die Geschichteunheilbar ist, und wollte eine möglichen Begegnung mit den Mädchen aus den Wege gehen.- Zweitens wird es gegenwärtig einen anständiger Menschen als grösste Schand angerechnet, wenn er seinen Stammbaum mit einigen Lücken auf Abnahme zurück ~~föhren~~^{leitern} muss. Und endlich wollte ich einmal noch eine fremde Universität kennen lernen.

Dubois: Und arbeiten Sie wirklich? Führen Sie

[MM774C-000010-091]

die güten Vorsätze auch aus, mit denen Sie Indien verlassen haben.

Pollak: HmMMMM.....!

Dubois: Ich verstehe.

Pollak: Ne, so arg wie Sie glauben, ist es doch nicht. Aber jertz genüg von mir. Wie geht es den bei Ihnen im Urwald. Wie geht's Ihren Frau, Ihren Eugenie, die sich allmehlig zur jungen dame heranwächst, und was macht der jüngste, der Stammhalter, dessen Namen ich leider total vergessen habe. Und die Familie Schmidt auf Alterstadt. Bitte, wenn Sie wieder auf Boea zurückkommen, grüssen Sie sie herzlich von mir; und ebenso Ihre Frau, und der kleinen Eugenie pflicke ich ein *zoen*, und der kleinen Bengel ditto.

Dubois. Danke Vielmals. Soll treu besorgt werden. Schenken Sie ein, der Pütsch wird kalt; Sie wissen,ich bin sonst kein Freund von *sterke drank*, aber heute will ich ein Ausnahme machen. Aber, unter uns gesagt, lieber Pollak, was Sie auf dem ersten Bogen 3. u. 4. Seite zusammengeschrieben haben, scheint mir bei nähere Betrachtung doch ein mehr gefühl als sinnvolles Geschwätz zu sein. Und das auf Deutsch! Wie hätte es sich erst im Holländischen ausgenommen!

Pollak (räuspert sich, blickt Dubois mit der Miene eines in seinen zertesten Gefühlen verletzte Menschen an und will etwas sagen. Im selben Augenblicke verschwindet die Bocale, verschwindet Dubois und er ist allein).—

Wann kann ich von Ihnen Antwort haben? Sie werden mich hoffentlich nicht lange warten lassen; ich kann es mir nicht verzeihen, dass ich so lange mit diesen Schreiben gezögert habe; aber, wie denken Sie darüber, wäre es wirklich unmöglich gewesen, dass Sie eine Ihrer Erholungsstunden zu einem Brief an mich ebenso angenehm wie nutzbringend verwendet hätten? Lassen Sie uns aber darüber nicht vertun; ich mache Ihnen keinerlei Vorwurf!

Ich will schliessen; Wehmut im Herzen sende ich dieses Schreiben an Sie ab; möge es Sie und Ihr Lieben bei bestem Wohlsein antreffen. Nehmen Sie einen herzlichen Handdruck von Ihren treuen und aufrichtiger Freund

Pollak

[Click here to return to the content page](#)

^[1] thatched roof

[MM774C-000033-688]

Painan, 2 December 1889

Noble severe Sir,

I am only now answering your letter of 8 November last, as different job relating matters have prevented me from having a closer look at the matter as you requested me.

The enclosed extract of my report on the year 1888 will, however, convince you that in my own way I've obviously already been doing paleontological research. As a sequel to that it may be mentioned that dr Carthaus and I have at the start of this year examining the surroundings of Painan for so-called Rupee graves²⁶ but without any results.

Since then I haven't had time

[MM774C-000033-689]

to do anything on the matter, but I am pleased to take the job on me to look for further information and notify you should day be of any worth.

Everywhere in this department there should be traditional rupee graves both in the North of Taraesan as in Ajer [?Kendric]. A Highlander told me about the existence of the graves in the vicinity of Padang Pandjang and Priaman. Obviously I do not know whether this is correct. The tradition, however, is thus common that I do not doubt that these rupee graves truly exist, be it of one kind only: those of the Kabausch Malay people, although the exact location can no longer be established. [Incomprehensible sentence, something like: from the mouth of the [?????] even episodes have originated from the [?ge??chten?] of the Malay delivered to the rupees.

I have, however, never heard anything about the existence of these caves and according to the Heads there also nowhere to be found. Maybe some spokesman can give more information, for now I will look into the matter, find out if any rupee graves can be located, and whether there are traditions considering caves.

Let me add to that that the geological background over here makes the existence of natural caves very unlikely. A Chalk formation is

[MM774C-000033-690]

completely lacking.

But if I find out anything worthwhile I will write you.

I will make myself available for clues and assistance should you decide to come here.

Finally, let me add that the research that the Controller started at Ajer [?Kadrie] was very crudely done, he completely left it to a caretaker. Had he only waited three days the grave could have been opened under supervision of dr Carthaus and myself, and then we might have found fossils that had been valuable for determination of the rupees.

After polite greetings with high esteem

your willing servant

[??Broovends??]

Name of correspondent is unknown

²⁶ possibly Toraja-graves (Sulawesi tribe)

[MM774C-000033-688]

Painan, 2 December 1889

WelEdG Heer,

Uw briefje van den 8 November jl beantwoord ik nu eerst, om dat verschillende dienst zaken me belet hebben omtrent het door U gevraagde een nader onderzoek in te stellen.

Het hierbij gevoegd extract uit mijn verslag over het jaar 1888 zal U ervan overtuigen, dat ik me op mijn wijze natuurlijk reeds met palaeontologische onderzoekingen heb bezig gehouden. [???] een vervolg daarop zij hier vermeld, dat d^r Carthaus en ik in het begin van dit jaar eenige in den omtrek van Painan afgelegen zogenaamde Roepiegraven afgespeurd ^{hebben}, maar zonder eenig resultaat.

Sedert heeft me de tijd ontbroken

[MM774C-000033-689]

om me verder met de zaak in te laten, maar gaarne zal ik me met het nemen van nadere informatie belasten en U die berichten als ze eenige waarde hebben.

Overal in deze afdeling zijn er volgens de traditie roepiegraven zoewel in het noorden van Taraesan als in Ajer [?Kendric]. Van een bovenlander vernam ik nog het bestaan van die graven in de nabijheid van Padang Pandjang en Priaman. Voor de juistheid sta ik natuurlijk niet in. Zoo algemeen is echter de traditie dat ik voor mij aan het bestaan van werkelijke roepiegraven, [?mitsdien?] van aan vóór [????]: Kabausch maleische bevolking niet meer twijfel, al kan men de nauwkeurige ligging niet meer opgeven. In den mond der [????] zelfs episoden voort uit den [?ge??chten?] door de maleiers aan de roepies geleverd.

Van het bestaan van grotten heb ik echter nooit iets gehoord en volgens de Hoofden zijn ze ook nergens te vinden. Wellicht kan een zegsman nadere inlichtingen geven, voorloopig zal ik onderzoeken, waar men nog roepiegraven kan aanwijzen, en of er tradities omtrent grotten bestaan.

Laat ik je hierbij voegen dat de geologische gesteldheid hier het bestaan van natuurlijke grotten zeer onwaarschijnlijk maakt. Kalkformatie ontbreekt

[MM774C-000033-690]

namelijk geheel.

Kom ik iets van eenig belang te weten dan zal ik U dit schrijven.

In elk geval stel ik me beschikbaar voor aanwijzingen en assistentie als u besluit hier te komen.

Laat ik ten slotte hier nog bijvoegen, dat het door den Controleur ingestelde onderzoek te Ajer [?Kadrie] zeer ruw is uitgevoerd, hij heeft dat geheel aan een oppasser overgelaten. Had hij drie dagen gewacht dan had de grafopening onder leiding van d^r Carthaus en mij kunnen geschieden, en zou^{den} er misschien wel fossielen zijn gevonden voor dat determineren van de roepies van waarde.

Na beleefde groeten achtend

uw dw dienaar

[??Broovends??]

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000050-016]

N^o41

Director of Education, Religion and Trade

2 December 1889

I have the honour to inform your noble severe Sir that the explorations in this area will soon finish because there are no further caves to examine.

The next area that qualifies would be the terrain around the lake of Singkarah and I therefore take the liberty to politely request your noble severe Sir to have me transferred to Singkarah.

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

223

— Send from Sumatera —

[MM774C-000050-016]

41

Dir. O.E.N.

2 Dec. Ik heb de eer UHEG te berichten dat de onderzoekingen in deze streken wegens het verder ontbreken van geschikte grotten spoedig zijn afgelopen.

Door nu het terrein om het meer van Singkarah daarvoor in de eerste plaats in aanmerking komt neem ik de vrijheid UHEG beleefd te verzoeken mij wel Singkarah als standplaats te willen aanwijzen.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000050-051]

Brief overview of the paleontological research in Sumatra's West Coast during the month November 1889.

MM774C-000050-051

In the south the extension of the Ngalau pandjang near Sisawah teeth and bones were found in the yellow clay next to the entrance at a depth between 4.20 m and 5.50 m The latter, however, were in such bad state of conservation that the main part of them consist of mere fragments which for the time being cannot be identified. They chiefly originate from elephant, rhinoceros, tapir, pig, porcupine (*Hystrix*) and the orang-utan (*S. satyrus*), so the same species, of which the existence also became apparent in other caves that have been examined.

The geological age of these fossils cannot rightly be ascertained and can only somewhat be established by comparison with others. The greatest depth by the end of November was 5.75 m. From 4.50 m down the yellow clay of earlier was found to be strongly mixed with a moderately fine gravel delivered by weathering of tertiary conglomerate.

The hole we dug at 30 m distance of the entrance of the cave with the size of 6.50 m by 5.50 m delivered the following profile starting from the top: 1.35 chalk tuff, 0.30 breccia of limestone pieces

[MM774C-000050-044 right]

and fine quartz gravel baked together by chalk tuff, 0.20 m. Fine gravel mixed with clay; underneath this, in total 1.85 m thick top layer the same yellow clay was found as near the entrance, at 2.75 the bottom of the cave was found, which only along its east wall was covered with a maximally 0.75 m thick layer of stones.

It was regrettable that the mentioned clay did not contain any fossils, as especially here one could have expected, underneath the strong limestone coverage that they would have conserved well by calcification.

At a short distance of the southern Ng. pandjang and completely at the same height a small hole found in the rocks at the east side of the valley was further examined. Although it was only 0.80 m long and 0.60 m. high, it seems to be the remains of an earlier cave which had become filled up in later times with boulders and pointy limestone pieces connected to a conglomerate by the chalk. After this conglomerate breccia was broken away to the west the entrance of a small cave opened up, however, only 3 m wide and 1.80 m high. Against the ceiling a 25 cm thick layer of hardened clay had remained which contained a number of teeth and some bones, most of which had completely calcified. By further breaking away of the mentioned stone mass we could finally enter up to 20 m deep, where the cave seems to end, after it had widened but it remained as low as near the entrance.

The teeth and bones originated from a Rhinoceros, a Tapir, a kind of buffalo (*Bos*), a deer (*Cervus*), one or more species of pig (*Sus*), the orang-utan (*Simia*) and a common Karo-monkey (*Cercopithecus*) or some species closely related to that; so here yet again the same company we found everywhere. This is now, however, of great significance and confirms again the great age of this fauna. It is namely a peculiar phenomenon that here at a height of about 20 m above the floor, where both these caves are located and at many places apparently in the same horizon crevices in the rock can be observed which are of the same nature like for instance those along the Kuantan near Muka-Muka at the height of the water level. Surely the water must have gnawed out these crevices and is now busy depositing pebbles and gravel and clay in them. This must also have been the case for the caves we have examined. The small cave is but an extension of such a crevice and also the southern Ng pandjang shows this at the entrance.

MM774C-000050-045

[MM774C-000050-045]

In this valley, which now does not even have a brook any more, the water level must have been 20 m above the current valley floor, and this will certainly not have been a small brook, for the crevices can be found along the whole length of the valley and quite strongly so. The water must also have deposited the boulders, the gravel and the fossil bearing clay and such large changes demand a very long time which contributes to the determination of a substantial age of the fossils.

It is furthermore noteworthy that higher up in the valley there is a rock wall in which there are three such crevices with a distance between them of 8-10 m and at the same phenomenon can be seen where the valley of the Sisawah leads in south-eastern direction towards the tarata Kaboen.

Traces of such higher water levels and the rerouting of rivers are a well-known phenomenon and a consequence of the erosion doing its work over the whole globe, but what is noteworthy here is that these phenomenons seem to have some periodicity.

Up to three or four times at least the water level was able to do its erosive action for a longer time (because the formation of these crevices must have taken quite some time), after which every time an abrupt decrease of the water level took place. Note it is not completely sure whether this water, which was a river, was as far from the shore as it is now. If it turns out that during the diluvial times as assumed by Verbeek the west coast of Sumatra the sea was yet covering part of the current land (up to a height of 180 m) then the phenomenon observed here might be related to these changes of the sea-level and the here observed repeated rather local changes might have bearing on the work that by Inesz has been turned into a *question coulante* on the changes of the beach lines and the borders between sea and land and may be of no little significance. But this is only a suspicion, which I, however, not thought I should keep quiet, because the observed phenomena might deserve further investigation at other locations.²⁷

[In left margin rewrite:

Should it turn out that the drop, which Verbeek assumes for the west coast of Sumatra during diluvial times also expands towards the eastern shores, then the phenomenon observed here might be related to the changes in the level of the sea, —]

MM774C-000050-051

Next official report

Previous official report

[MM774C-000050-051]

November. Kort overzicht der palaeontologische onderzoekingen op Sumatra's Westkust, gedurende de maand November 1889.

MM774C-000050-051

In het zuidelijke verlengde der Ngalau pandjang bij Sisawah werden bij den ingang in gele klei tanden en beenderen gevonden op diepte tusschen 4.20 M. En 5.50 M. De laatsten zijn verkeerden echter in zoo slechten toestand van bewaring, zoodat zij groot de verkregen resten grootendeels slechts uit fragmenten bestaan, die slechts ^{misschien later} met veel moeite zullen ^{voorloopig niet} zijn te determineren. De tanden zijn afkomstig van een olifant, rinoceros, tapir, zwijn, stekelvarken (Hystrix) en den orang-oetang (S. satyrus), dezelfde diersoorten dus, waarvan ook in de andere tot nu toe onderzochte grotten het vroeger bestaan gebleken is. ~~Voor zoover thans reeds is uit te maken zijn de beenderen van~~

De geologische oudheid dezer fossielen is niet juist te bepalen ^{en alleen door vergelijking met andere eenigszins na te gaan}. De grootste diepte op ultimo November bereikt besloeg 5.75 m. De gele klei van vroeger werd vanaf ongeveer 4.50 m sterk vermengd gevonden met een ^{middelmatig} fijn grint ^{uit afgebrokkeld} geleverd door verwerking van tertiair conglomeraat.

De op 30 M. afstand van den ingang in de grot gemaakte kuil ter grootte van 6.50 m bij 5.50 m leverde het volgende profiel van boven gerekend: 1.35 kalktuf, 0.30 breccie van kalksteenstukjes

[MM774C-000050-044 right]

en fijn kwartsgrint door verharde kalktuf samengebakken, 0.20 M. fijn grint met klei vermengd; onder deze, in toto 1.85 M. dikke, bovenlaag dezelfde gele klei als bij den ingang was aangetroffen, [?????op] 2.75 den bodem der grot gevonden werd, welke slechts langs den oostelijke wand met een hoogstens 0.75 M. dikke laag keisteenen, bedekt was.

Te betreuren is dat de genoemde klei ^{volstrekt} geen fossielen bevatte, daar het juist hier kon verwacht worden, dat onder de sterke kalkbedekking ~~deze hantoes~~ deze zeer goed zouden zijn bewaard gebleven door verkalking.

Op geringe afstand van de zuidelijke Ng. pandjang en volkomen juist op dezelfde hoogte werd een kleine holte in de rots aan de oostzijde van het dal nader onderzocht. Ofschoon deze slechts 0.80 eM lang en 0.60 eM. hoog was, scheen het de rest uit te maken eener vroegere grot welke in latere tijd was opgevuld geraakt met door kalk tot een conglomeraat verbonden rolstenen en kantige kalksteenstukken. Nadat dit 't conglomeraat breccie was weggebroken lag westelijk de toegang eener kleine grot open, echter slechts 3 m breed en 1.80 m hoog. Boven tegen het gewelf was nog een 25 cm dikke laag verharde klei overgebleven en deze bevatten een aantal tanden en enkele beenderen, die in de meest volkomen verkalking waren overgegaan. Door verder wegbreken van genoemde steenmassa kon men ten slotte tot 20 m diep indringen, waar de grot scheen te eindigen, nadat zij een verwijding gevormd had die echter even laag bleef als de ingang.

De ~~kiesen~~ ^{tanden} en beenderen waren afkomstig een Rhinoceros, Tapir een (Bos) buffel soort, een hert (Cervus) van een of meer zwijnen soorten (Sus) , den orang-oetang (Simia) en een gewone Karo-aap (Cercopithecus) of daarmede nauw verwante soort; ook hier dus weer hetzelfde overal aangetroffen gezelschap. En dit is nu van groote beteekenis voor de bevestiging van de hoogte oudheid dezer fauna. Het is nl. een merkwaardig verschijnsel in dit wel, dat ^{hier} op eene hoogte van ongeveer 20 M. boven den bodem, waarop ~~deze~~ beide grotten gelegen zijn en verder ^{op vele plaatsen} oogenschijnlijk in den zelfde horizon gleuven in de rots gezien worden volkomen van dezelfde aard als zij bijvoorbeeld langs de Koentan bij Moeka-Moeka, ter hoogte van den waterspiegel [?????] ^{bestaan} worden waargenomen. ^{Stellig heeft het} Het ^{water moet} die holten daar ^{stellig veroorzaakt} ^{uitgeknagd} hebben en is nu bezig rolsteen en grint en klei ^{erin} daar af te zetten. ^{Dat moet ook eens het geval zijn geweest bij de onderzochte grotten} De ^{onderzochte} kleine grot is de voortzetting eener dergelijke gleuf en ook de zuidelijke Ng pandjang ^{begint} ^{daarmede} vertoont die bij den ingang.

[MM774C-000050-045]

~~Nu behoeft dus niet aan getwijfeld dat te worden of eenmaal bestond ook~~ In dit dal, dat nu zelfs geen beekje meer bezit moet in vroegere tijden het niveau van het water 20 m boven het tegenw. dal gestaan hebben, en dit zal zeker niet dat van een kleine beek geweest zijn, want de gleuven zijn over de geheele lengte van het dal ^{te vinden en} ^{zeer sterk} de ^{horizontale} gleuven ^{veroorzaakt heeft} en het niveau daarvan moet 20 M. boven het tegenwoordige dal bij de bedoelde grotten gelegen hebben. Die rivier heeft ook de groote gerolde steenen, Door het water zijn ook de keien, het grint en de ^{fossielenhoudende} klei met ^{fijne fossielen} afgezet en zoo groote veranderingen ^{moeten} ^{misschen} zoo een zeer langen tijd, wat tot een aanmerkelijke oudheid ~~dezer~~ der fossielen doet besluiten.

Merkwaardig is het verder, dat hooger in het dal rotswand bestaat, welke drie van die gleuven vertoont ^{op afst} met tusschen ruimte van 8-10 m en dat hetzelfde verschijnsel te zien is in het dal dat van Sisawah in Z.O.-richting naar de tarata Kaboen leidt.

Sporen van een vroegere hoogeren waterstand en van het verleggen van ~~water~~ rivieren zijn een zeer bekend verschijnsel en een gevolg der over den geheelen ~~wereld~~ ^{aardbol} werkzame erosie, maar merkwaardig zijn is het hier dat ^{periodieke} die verschijnselen iets periodieks vertoonen.

Tot drie- ^{of vier} maal toe ~~moet~~ ^{ten minste} kon het wateroppervlakte gedurende langen tijd (want de vorming der gleuven moet een tamelijk veel tijd vereischt hebben) zijne uit knagende werking gelden, tot dat telkens een vrij plotseling dalen van het wateroppervlak ~~van 8 à 10 M.~~ plaats had. Het is niet geheel zeker of dit water, dat ene rivier was, en of deze rivier even ver van zee lag als nu het geval zou zijn. Mocht het eenmaal blijken, dat ~~evenals voor~~ dat de diluviale tijd die door Verbeek wordt aangenomen voor de westkust van Sumatra ~~nog~~ ^{nog} in diluvialen tijd de zee het tegenwoordige land gedeeltelijk (tot ongeveer 180 M hoogte) ~~door de zee bedekt ze, ook voor de Oostkust van Sumatra geldt~~ dan zou het hier waargenomen verschijnsel misschien met die veranderingen van het zeeniveau in verband te brengen zijn. en de hier waargenomen herhaalde tamelijk plaatselijke veranderingen zouden voor het ~~voor het question coulante sedert~~ door het werk van Inesz tot eene question coulante gemaakte verheven questie vraagstuk der verschuivingen van de strandlijnen veranderingen der grens van zee en land van niet geringe beteekenis zijn. Maar Dit is slechts een vermoeden, dat ik echter niet heb meenen mogen gemeend heb niet te moeten verzwijgen, omdat de waargenomen verschijnselen er als van zelf toe leiden en de zaak misschien verdiend op op andere plaatsen onderzocht te worden.

[In left margin rewrite:

Mocht het eenmaal blijken, dat de daling, die in diluviale tijd die door Verbeek voor de westkust van Sumatra wordt aangenomen ook ~~op~~ de Oostkust zich uitstreckte, dan zou het hier waargenomen verschijnsel misschien met die veranderingen van het zeeniveau, —]

MM774C-000050-051

Click here to return to the content page

^[27] The remarks on this page make clear that Dubois had an extremely good eye for terrace building of rivers, the consequences therof for geological timelines and the possible relatedness of those to sea-level rising and climate change, all feats that some people knowadays scamper Dubois knew nothing about.

[MM774C-000050-016]

N^o42

Resident of the Padang Highlands

2 December 1889 A request is offered to mandate advance of *f* 250 N^o12 (mandate dated 24 December 1889 N^o2162).

f 250 received. 26 December 1889

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

225

— Send from Sumatera —

[MM774C-000050-016]

42

Res.Pad.Bov.

2 Dec. Ter mand aanvraag N12 om voorschot van *f* 250 (mandaat d.d. 24.XII.89. N^o2162).

f 250 ontv. 26.XII.89

[Click here to return to the content page](#)

[MM774 C-0000012-422]

Mr E. Dubois

Bua

Sumatran Westcoast

[MM774 C-0000012- 423]

Buitenzorg 10/12-1889 Your letter of 17 October I received having only returned yesterday from my trip through middle Java. If only you write to me when you have to discontinue your research in Sumatra and come to Java, then I will set about to help you thereby. Lately I have found several molars and tusks in middle Java, but not any skulls, neither animal nor human. Cordial greetings RDM Verbeek

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-0000012- 422](#)

Dhr. E. Dubois

Boea

Sumatra's Westkust

[\[MM774C-0000012- 423\]](#)

Buitenzorg ^{10/12} 89 Uw brief van 17 October ontving ik[.] ben eerst gister van de reis door Midden-Java teruggekomen. Als U het mij maar schrijft tegen wanneer U de onderzoeking op Sumatra moet staken, en naar Java komt, zal ik moeite doen U hierbij te helpen. Ik heb in de laatste tijd verscheidene kiezen en slagstanden in Midden-Java gevonden, maar nergens schedels, noch van dier noch van mensch. Hartelijk groetend # RDM Verbeek

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000050-016]

Nº43(45)

Resident of the Padang Highlands

12 December 1889 Reminder of me going to Singkarah

Also submitting request for allowance N°13.

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000050-016]

43(45)

Res.Pad.Bov.

12.XII.89 [?Herinnering] van mijn begeven naar Singkarah

Tevens aanbieding der aanvraag om toelage N°13.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000050-016]

N^o44

Director of Education, Religion and Trade

Singkarah 10 December 1889

Referring to my letter of 2 December 1889 N^o41 I have the honour to inform your very Noble severe Sir that sooner than was to be expected the work at Bua are turned out to be over. To as much as possible avoid losing time, I have therefore, awaiting further approval of your Noble severe Sir, already moved to Singkarah, where I have arrived today.

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

228

— Send from Sumatera —

[MM774C-000050-016]

N44

Dir. O.EN

Singkarah 10.XII.89

In verband met ~~mijn schrijven~~ d d 2 Dec. 1889 N^o41 ^{aangeboden schrijven} heb ik de eer UHoogEdelGestrenge te berichten, dat spoediger dan te vermoeden was het werk te Boea bleek afgelopen te zijn. Om tijdverlies ^{zoo veel} mogelijk te voorkomen heb ik mij daarom, behoudens nadere goedkeuring van UHoogEdelGestrenge reeds naar Singkarah begeven, waar ik heden ben aangekomen.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000004-005]

Education
Religion and
Trade

Batavia 19 December 1889

Highly esteemed Sir!

With sadness I had already become aware from your reports that your results were poorly.

There is, however, no reason to be discouraged and I will gladly cooperate to have you do your research in Java.

I have already discussed the matter with Mr Renaud.

Wouldn't it be best if you were to officially propose to continue your research in Java?

I would not mention therein (as this will be for the Government's eyes)

[MM774C-000004-006]

that your research in Sumatra did not bear that much fruit. It would be better to undress that part a bit as it might give rise to objections for an extension.

After my honourable greetings, with high esteem
your Noble Sirs willing servant
vd Kemp

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000004-005]

Onderwijs
Eeredienst
en

Batavia 19 December 1889

Nijverheid

Zeer geachte Heer!

Met veel leed wezen ontwaarde ik reeds uit Uwe rapporten dat het succes pover was.

Er is echter geenerlei reden den moed te laten zakken en gaarne verleen ik mijne medewerking om U op Java onderzoeken te laten doen.

Met den heer Renaud besprak ik bereids deze aangelegenheid.

Zou het niet het beste zijn dat U mij officieel voorstelt op Java Uwe onderzoeken voort te zetten.

In dat stuk (hetwelk [????elijk??] naar de Regeering gaat) zou

[MM774C-000004-006]

ik niet te herinneren dat Uwe onderzoekingen op Sumatra zoo weinig vrucht hebben opgeleverd. U gelieve dat een weinig uit te kleeden daar anders wellicht bezwaren reizen tot verlenging.

Na mijne eerbiedige groeten, hoogachtend
UwEwDwDr
vd Kemp

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000006-317 right]

STATE MUSEUM OF NATURAL HISTORY.

Leyden, 23 December 1889.

Amice Dubois,

your long letter of 17 October last I only received on the ninth of this month. In consultation with Professor Martin — who currently not yet has received the letter, which you, according to your letter to me, have sent him

• and after long consideration, I have sent an official letter to the Amsterdam Committee for the Advancement of Natural History Research in our Colonies and I have added to that a copy of the largest part of your letter to me. I have requested the Committee to encourage the Government of the Indies, to

[MM774C-000006-318]

have you transferred to Java as soon as possible to explore the Siwalik fauna over there and that it would be best if this were to happen before 1 March next, whilst meanwhile also an extension of a year for your research could be allowed. I have received from Professor Kan, secretary of that committee the following notification: “we have received your letter regarding Dubois in good order. I have proposed to my fellow members of the Committee to immediately write a letter to the Indies and not await our formal meeting at the end of the month.”

I therefore think that we have now done, what could be done and I do sincerely hope our attempts may be blessed. We can well imagine, how you must be feeling after all these adversities and difficulties that were hard to foresee that has made the research you planned so troublesome, yes even impossible.

We hope that you will regain your old good health and there with your courage, because then I am convinced, all will be well and you will make a great name for yourself in Java.

As to the finds you will be gathering, they obviously have to go to the museum of Professor Martin over here and they shall, when you will be sending them via Colonies, or eventually

[MM774C-000006-319 left]

have them sent by the government of the Indies. And Professor Martin will not be immodest and most certainly will not work on any part that you claim to want to do yourself. The main subject is to get everything quietly to Leyden, the rest will follow. The letter, from the Department of Education Religion and Trade, of which you sent me a copy, made a very good impression on us and in our opinion could not have been better.

I will leave it at this for now as the main subject was to let you know which steps have been taken to further your cause. Best greetings from house to house. Received these in the best of health. Blessings be on your engagements in 1890! Piet Jentink just enters, many greetings also from him. In friendship ever yours truly

F.A. Jentink

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000006-317 rechts]

's Rijks Museum van Natuurlijke Historie

Leiden, den 23 December 1889.

Amice Dubois,

uw langen brief d.d. 17 oktober j.l. ontving ik eerst den 9e dezer. In overleg met Prof. Martin — die tot op dezen oogenblik nog niet in het bezit is van den brief, dien gij hem, volgens uw brief aan mij, gezonden hebt — en na de zaak rijpelijk te hebben overwogen, heb ik een officieel schrijven gericht tot het Amsterdamsche Comité der com. ter bev. v.h. Natuurk. Onderz. onzer Koloniën en heb daarbij gevoegd eene copie van het grootste gedeelte van uwen epistel aan mij. Ik heb

het Comité verzocht om bij de Indische Regeering te bewerken, dat

[MM774C-000006-318]

gij zoo spoedig mogelijk naar Java verplaatst wordt om daar de Siwalik fauna te onderzoeken en dat deze verplaatsing geschieden moge vóór primo Maart a.s., terwijl dan tevens voor uw onderzoek aan u een jaar opnieuw worde toegestaan. Van Prof. Kan, Secretaris van dat Comité ontving ik het volgende bericht: “uw schrijven in zaken Dubois in goede orde ontvangen. Ik heb mijne medeleden in het Comité voorgesteld daarover terstond naar Indië te schrijven en de Vergadering aan het einde der maand niet af te wachten.”

Ik meen dus nu in dezen gedaan te hebben, wat er mijns inziens aan te doen valt en hoop nu hartelijk, dat er zegen op onze pogingen mag zijn. Wij kunnen ons zoo voorstellen, hoe gij te moede moet zijn bij al die tegenspoeden en vooruit moeilijk te voorziene onaangenaamheden, waardoor het door u beraamde onderzoek bemoeilijkt, ja onmogelijk gemaakt is.

Hopen wij nu maar dat uwe oude gezondheid terug keere en daarmede uw moed, dan houdt ik mij overtuigd, dat alles te recht komt en gij op Java u een goed klinkenden naam zult maken.

Wat de gevonden voorwerpen aangaat, zoo moeten die natuurlijk aan het museum van Prof. Martin te lande komen en dat zullen ze ook, wanneer ze over koloniën, event.

[MM774C-000006-319 links]

door de Indische Regeering verzonden worden. En Prof. Martin zal niet onbescheiden zijn en zeker niet gedeelten bewerken, waar gij hem te kennen geeft, dat gij dit zelve zult willen doen. De hoofdzaak is dat alles maar eerst rustig in Leiden is, de rest volgt van zelf. De brief, waarvan gij mij copie zondt, nml van O.E. en N. maakte op ons een zeer goeden indruk en kon o.i. niet beter zijn.

Ik zal t' er nu maar bij laten daar de hoofdzaak bovendien was om u te laten weten welke stappen er in uw belang gedaan zijn. Hartelijke groeten van huis tot huis. Ontvang dezen in den besten welstand. Zegen op uwe ondernemingen in 1890! Piet Jentink komt mij daarnet even ophouden. Vele groeten ook van hem. Vriendsch. steeds

t.u.v. F.A. Jentink

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000050-016]

N^o46(1)

Resident of the Padang Highlands

7 January 1890

Request N^o1 for an advance of *f* 250 and the allowance N^o2 are offered to be mandated. Advance received with mandate of 16.January 1890 N^o158.

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

231

— Send from Sumatera —

[MM774C-000050-016]

46(1)

Res.P.Bov.

7 Jan. 90

Ter mandateering aangeboden aanvraag N^o1 om *f* 250 voorschot en aanvraag N^o2 om toelage. Voorschot ontvangen bij mandaat dd 16.Jan 1890 N^o158.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000050-016]

N^o2

Assistant resident XIII and Rota

[in pencil: Solok]

7 January 1890

Submission of requests for refunding of excessive advance (f 228,79^s)

This is the only letter with this correspondent

232

— Send from Sumatera —

[MM774C-000050-016]

2

Ass.Res. XIII en Rota

[in pencil: Solok]

7.1.90 Aanbieding verzoek om terugstorting van te veel ontvangen voorschotten (f 228,79^s)

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000050-016]

N^o3

Resident of the Padang Highlands

20 January 1890

submission of travel expenses due to transfer f 71,02⁵

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

233

— Send from Sumatera —

[MM774C-000050-016]

3

Res.Pad.Bov.

20.1.90. aanbieding reisdecl. wegens overplaatsing groot f 71,02⁵

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000050-016]

N^o4.

Director of Education, Religion and Trade

Attachments:

23 January 1890

I have the honour to offer your noble severe Sir herewith:

- 1) an overview of the paleontological research during the month December 1889
- 2) an overview of those researches during the last quarter of the year 1889
- 3) an overview of the work during the year 1889 and the results.
- 4) an account of the received funds during the year 1889 with attachments 1a and 1b, 2a and 2b, 3a and 3b, 4a and 4b, 5, 6, 7a, 7b, 8a, 8b, 9a, 9b, 10a, 10b, I, II, III, IV, V
- 5) an inventory and list of all the goods in use for the research during the year 1889.

Illness was again the reason for the late submission of these papers, for which I politely ask your noble severe Sir for forgiveness. The other reports that need to be submitted yearly giving account for the finances and the inventory will be submitted to your Noble severe Sir as soon as the head of the local government in Bua has returned to me the account for the transport costs that has to go with it. Eug Dubois

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000050-016]

4.

Directeur O.E.N.

Bijlagen:

23.1.90

Ik heb de eer UHEG. hierbij aan te bieden:

- 1) Een overzicht der p.o. gedurende maand Dec. 1889
- 2) een verslag van die o. gedurende het laatste kwartaal van 't jaar 1889
- 3) een overzicht der in het jaar 1889 verrichte werkzaamheden en verkregen resultaten.
- 4) eene verantwoording van ten dienste der onderzoekingen gedurende 1889 ontvangen gelden, met bijlagen 1a en 1b, 2a en 2b, 3a en 3b, 4a en 4b, 5, 6, 7a, 7b, 8a, 8b, 9a, 9b, 10a, 10b, I, II, III, IV, V
- 5) een inventarisstaat en verdere inventarisgoederen, in gebruik bij genoemde onderz. Gedurende het jaar 1889.

~~Wegens Door ziekte heeft de indiening dezer stukken eene aanmerkelijke vertraging ondergaan. Ik verzoek daarom ik UHEG beleefd verzoek [?????] de late indiening wel te willen verschoonen.~~

Ziekte was al weder oorzaak van de late indiening dezer stukken, waarom ik UHEG beleefd verzoek haar wel te willen verschoonen. De andere jaarlijks in te dienen staten betreffende verantwoording van gelden en inventarisgoederen [?t.d.v.h.o.?] zullen UHEG worden aangeboden, zoodra ik een daarbij behorende staat van transportkosten van het hoofd van plaatselijk bestuur te Boea zal hebben terugontvangen. Eug Dubois

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000050-051 right]

Short overview of the paleontological research at Sumatra's West Coast during the month December 1889

Already at the start of the month the fossils in the southern extension of the *Ngalau pandjang* near Sisawah were getting scarce, such that it was soon to be expected that further work would be fruitless. The little cave close by was already abandoned for the same reasons.

As there soon would be no more caves within the vicinity of Bua suitable for the purpose and as currently the terrains of the lake of Singkarah seem to be the most rewarding, a proposition was made to your Noble severe Sir to have the work transferred to that area. Meanwhile the work had to cease earlier than expected because already on the 5th we hit in the *Ngalau pandjang* on large boulders and subsequently on the bottom of the cave and I thought it wise not to lose any time even though your Noble severe Sir had not yet officially transferred me to Singkarah I transferred the whole operation there to be able to continue the work as soon as possible.

On the 11th we started with exploring for caves starting firstly in the vicinity of Paningahan, where the most appeared to be, whilst the distance to Singkarah is relatively small. Only a few of the caves we visited with the help of guides turned out to be suitable; the famous cave of Paningahan (along the road from the pasar to the coffee storage) the least of all, as this cave is only 20 m above the current water level of the lake and there are clear signs everywhere on several spots that the level in recent times must have been at least 70 m higher than it currently is.

On the 20th the workmen were divided over two caves higher up; half of them were put at work at the *Ngalau siba bantu* ±120 m above the lake on the bank of the Paningahan-brook, the other half in the *Ngalau pala pisang* ±250 m above the lake on the left bank of the Paningahan. In the first cave we first had to remove a heavy rock, which was partly blocking the entrance, with dynamite, with which they had not yet finished by the end of December. In the *Ngalau pala pisang* we encountered near the entrance a yellow clay mixed with pieces of limestone of which up to 1.50 m was removed; further down at about 15 m from the entrance inward, in a spacious room, bat guano was removed up to a depth of 2 m.

[Next](#) official report

[Previous](#) official report

[MM774C-000050-051 right]

Kort overzicht der p. onderzoekingen ter Sumatra's Westkust gedurende de maand December 1889.

Reeds bij het begin der maand werden in het de zuidelijke ~~verlengde~~ voortgezette der Ng. pandjang bij Sisawah de fossielen uiterst schaarsch, zoodat te verwachten was dat hier spoedig verder werken vruchteloos zijn zou. Het daarbij gelegen grotje had men om dezelfde reden ~~reeds~~ al verlaten. ~~nr:~~ Zoo zouden nu ~~top den???~~ weldra geen grotten in de nabijheid van Boea ~~meer~~ bekend zijn, welke ~~nog~~ voor het doel konden in aanmerking komen en daar thans het terrein van het meer van Singkarah het meest belonend scheen, werd aan UHEG. het voorstel gedaan daarheen de werkzaamheden te willen overbrengen. Intusschen moest het werk spoediger dan te voorzien was gestaakt worden, doordat men reeds den 5^{den} stuitte in de N.p. op groote rolsteenen en vervolgens op den bodem der grot stuitte en nu meende ik niet te moeten dralen en zelfs hoewel mij Singkarah die plaats nog niet door UHEG als standplaats was aangewezen om tijdverlies te voorkomen ~~terstond naar Singkarah daarheen te te reizen~~ ~~begeven ten einde voor het werk~~ de onderzoekingen zoo spoedig mogelijk ~~te kunnen voortzetten~~ voort te zetten.

Den 11sten werd met het opsporen van grotten daar een aanvang gemaakt en wel in de eerste plaats in de omstreken van Paningahan, waar de meesten schenen gelegen te zijn, terwijl de afstand van Singkarah betrekkelijk gering is. Slechts weinig van de met behulp van gidsen bezochte grotten bleken ~~voor het~~ ~~doel geschikt~~ bruikbaar; de bekende grot van Paningahan (langs den weg van den pasar naar het koffiepakhuis) wel het allerminst, daar deze slechts een 20 M. Boven den waterspiegel van het meer gelegen is en er overal op verschillende plaatsen duidelijk sporen aanwezig zijn, dat deze laatste in zeer recente tijd ten minste 70 M. hooger moet gelegen hebben dan thans het geval is.

Over twee hooger gelegen grotten ^{Den 20sten} werden de werklieden verdeeld; de helft werd te werk gesteld in de *Ngalau siba bantoe* ±120 M. boven het meer aan den oever der Paningahan-beek, de andere helft in den *Ngalau pala pisang* ±250 M. ^{meeer} hoogte aan den linkeroever der **B. Paningahan**. In de eerste grot moest allereerst een zware rotsmassa, welke den ingang gedeeltelijk afsloot, door dynamiet verwijderd worden, waarmede men ~~ultimo~~ ^{einde} Dec. nog niet gereed was. In de Ng. pala pisang werd bij den ingang ~~[-????]~~ een gele klei gemengd met stukken kalksteen tot 1.50 M. blootgelegd; verder ongeveer 15 M. Van den ingang binnenwaarts in eene ruime kamer vleermuizenguano ~~verwijderd~~ [wegge????en] tot ~~op~~ ^{dikte van} ongeveer 2 M. ~~Diepte~~.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000050-042 left]

short report of the paleontological research at Sumatra's West Coast during the months October, November and December 1889.

The excavations in the *Ngalau bandar* came to an abrupt and unexpected end when in October a large part of the ceiling collapsed. Although there were neither personal accidents nor damage to any material the work of three months was irreparably broken off before there were results of any significance.

The caves located under the negari Tandjong Bonei through which the Batang Pigago flows have been visited, but also in its higher parts were considered unsuitable for research.

However a meanwhile discovered extension in southern direction of the Ngalau pandjang near Sisawah yielded during the month of November a number of teeth and some bones of the same animal species as had been retrieved from other caves that had been examined. Also a small hole in the rocks, located in the vicinity of this quite considerable cave yielded remains of these mentioned animal species and furthermore provided us with new data to ascertain the great age of this fauna, which seems to be present everywhere in the highlands of Sumatra's West Coast.

As there were no more caves known in the vicinity of Bua, which would be suitable for further research, by the first half of December explorations were continued on the west bank of the lake of Singkarah above the Kampong Paningahan.

[Next](#) official report

[Previous](#) official report

[MM774C-000050-042 left]

Beknopt verslag van de palaeontologische onderzoekingen ter Sumatra's Westkust gedurende de maanden October November en December 1889.

Aan de uitgravingen in de Ngalau bandar ~~were~~^{kwamen} in October een even plotseling als onverwacht einde ~~gemaakt~~ door het instorten van een groot deel van het gewelf. Hoewel daarbij persoonlijke ongelukken ^{of schade aan het materieel} niet te betreuren waren, werd al dus toch het werk van ~~langen tijd~~^{drie maanden} hier onherstelbaar afgebroken, voordat men nog resultaten van eenige beteekenis verkregen ~~waren~~^{had}. De onder de negari Tandjong Bonei gelegen grotten ^{door welke de B. Pigago stroomt} werden bezocht, doch ook in haar hogere gedeelten voor onderzoek niet geschikt bevonden.

Daarentegen leverde een intusschen ontdekte voortzetting zuidelijke richting der Ng. pandjang bij Sisawah gedurende de maand November een aantal tanden een enkele beenderen op van dezelfde diersoorten afkomstig als ~~er~~ die, welke in de vroeger onderzochte grotten waren aangetroffen. Ook uit een kleine rotsholte, gelegen in de nabijheid dezer zeer aanzienlijke grot werden overblijfselen van de bedoelde diersoorten aan den dag gebracht hier waren tevens nieuwe gegevens voorhanden ter beoordeeling van de hooge oudheid dezer, naar het schijnt overal in de Bovenlanden van Sumatra's westkust voorhanden fauna.

Daar in de omstreken van Boea ~~verder~~^{meer} geen grotten bekend waren, welke voor nader onderzoek konden in aanmerking komen, werden ^{dit} in de eerste helft van December ~~de nasporingen~~ voortgezet aan den westelijke oever van het meer van Singkarah boven den Kampong Paningahan.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000050-042]

Short overview of the work done and the results obtained in the year 1889 of the palaeontological research at Sumatra's West Coast.

Although already in the month of April following the Governmental decision of 6 March 1889 N° 6, the earlier started examinations could now with the help with the available forced labourers and under the supervision of the two engineer workmen, be continued with more force, they are yet to be counted to have started on the 1st of May. No earlier than that date the medical service at Payakumbuh could be passed on such that the obligations connected to that no longer hampered the research.

The work done during the month of April in the *Ngalau sampit* near Payakumbuh, yielded a not very large amount of teeth and molars, originating from the same species as had earlier been so numerous represented in the Ngalau lida ajer and are likely to be from the same time.

During the month of May explorations were done in the *Ngalau saribu* mountain range and other limestone areas near Bua and at the 1st of June excavations could start at the *Ngalau pandjang* (or *Ngalau kapala sawah liat*) near Sisawah and in the so-called cave of Bua, the *Ngalau batang pangian*.

We already had to leave the latter cave after 12 days, because the personnel in high numbers began to suffer from fevers. The same experience was encountered later in the cave of Muka-muka. In the *Ngalau pandjang* work was continued up to the 20th of July; next to some smaller fossil bones of rodents and bats a quite noteworthy humerus of a large rhinoceros was found, probably belonging to another species than is currently living in Sumatra.

The personnel that became available when the *Ngalau bateng pangian* was abandoned worked from the 13th of June up to the 14th of July in the *Ngalau mansiu* in the *Bukiet andjeng* at the opposite side of the Sinamar-river near Bua; this cave only yielded a few molars of a species of pig, two molars of a deer and a few incisors of the common porcupine.

[MM774C-000050-043]

After leaving the *Ngalau pandjang* the *Ngalau bulan* (Ngalau pandjang II), which was in the vicinity of this cave, was examined; here we found the teeth of a species of pig, of the tapir and of the Karo-monkey, as well as a few bones of the kidjang (the Sumatran roe deer), probably the same species as is still living in this area.

More important results came from the excavations in the *Ngalau djambu* near Tapisello — from the 31st of July up to the 28th of September. Here we again found a large amount of teeth and molars of the same species, in the same ratios and in the same state of fossilisation, as we had found earlier in the *Ngalau lida ajer* near Payakumbuh.

Another part of the personnel was working from the 15th of July up to the 10th of October in the *Ngalau bandar* (also located in the Bukiet andjeng), where only a few teeth and fragments of bones were found. On 10 October large part of the ceiling of the cave collapsed without any personal accidents or damage to the material; it did, however, end the excavations before we could have been rewarded with the expected positive results.

The forced labourers that had become available after finishing in the *Ngalau djambu* where from 1 October until 5 December put to work in the meanwhile discovered extension of the Ngalau pandjang and in a small unnamed cave nearby. The excavations here yielded again teeth of the old *lida-ajer* fauna.

Finally at 2 September from a natural Pit, the *Ngalau lebahawah* (negari Sisawah) a fossil thighbone of a not yet identifiable species of elephant was retrieved. After the work in the vicinity of Bua had ended the explorations were continued near the lake of Singkarah, more in particular in the *Ngalau siba bantu* and in the *Ngalau pala pisang*. In all the caves examined (except for the cave of Bua, through which the Pangian flows, and which already had to be abandoned after a few days) fossils were found, sometimes only a few exemplars, other times in large numbers, like in the Ngalau djambu and the earlier examined Ngalau lida ajer. These were almost always teeth and molars and in the latter two caves they must have been originating from many hundreds of animals. The bones accompanying these hardest parts of the animal organism were very scarce, and if present very incomplete. Only in a few cases, like in the *Ngalau pandjang* and in the *Ngalau lebahawah* more complete bones were found and they must have entered the cave in a different way than the bone remains found next to the great collections of teeth.

The elephant, to which the thighbone of the Ngalau lebahawah belonged, must have fallen into this natural pit, in the same way as it is imagined that diluvial Rhinoceroses et cetera have fallen into European natural pits, and in the *Ngalau pandjang* the bone of a large Rhinoceros has most likely flowed in with a water stream.

However for the vast majority of fossils another way of entering can be assumed. The immense accumulation of teeth, which is sometimes found in a limited space, which must have originated from hundreds of animals, must be ascribed to predators, which had chosen these caves as their residence. Several times recent teeth, bones and even complete skeletons of monkeys, the Sumatran antelope and of pigs were found on top of the earth in the holes, without doubt the remains of the meal of a tiger or other large predator. These are, however, not such large accumulations as are being found in fossilised state, and as tigers now must be almost as numerous as in the times when the caves were filled, in this case, as in other areas the collectors are more likely to have been living in social groups it is therefore no hazard to assume that we are looking at the currently very rare wild dogs (*Canis rutilans*), like in other areas in earlier times it would have been and still are the hyenas.

That given that there is a large multitude of dogs yet so few bones are being found cannot always be explained by the bones being subject to decay, being less hard

[MM774C-000050-044 left]

then the crowns of the teeth for in many cases the conditions for conservation of bones by impregnation of chalk would have been favourable enough, but yet the cause of this phenomenon is close by. Almost all the fragments of bones and the softer parts of the teeth — the roots —, which are largely missing show grooves like they have been gnawed on and these grooves fit really perfectly to the incisors, which are always present in large numbers, of porcupines.

To remove any doubt that these animals have truly been the cause of the great rarity of bones amongst the so many hundreds, yes even thousands of teeth an experiment was set up with a living porcupine, offering it fresh bones which it gnawed at in exactly the same way like the fossils we had found in the caves.

Happily for the identification of species teeth have the largest value.

The animal species of which the remains were recovered showed the same fauna everywhere, with most exemplars but maybe not with as many species as were present in the Ngalau lida ajer. As was to be expected, many are identical to species still living here today, others have gone extinct, at least in the areas examined. An accurate identification will, however, need to be postponed.

Whilst the fossil character is without a doubt, no definitive judgement about the exact age can be given. Some data are available, like the great changes, which can be seen in the profiles of the soil since the caves have been filled up, which make for assuming a very long time, but pinpointing the fossils to a specific geological period with any certainty, as is possible in Europe, is here at this point in time impossible. Within the tropics there have never been great changes in climate, like have been seen at higher altitudes over the whole surface of the earth and which have left their traces both by the characteristic organisms as well as the peculiar inorganic deposits, which make ascertaining the timeframes

[transposed in the margin:] in which they existed so much less difficult to judge.

Another remark of a more general nature may finally find its place here namely that the number of caves present here, given the vastness of the limestone area is not very large in comparison to Europe. This can surely be ascribed to much stronger erosion, which one almost can see happening. The tops of the limestone rocks have been gnawed at, the slopes are often littered with large blocks of limestone and pieces of rock. More than once one could see in a strong wind large rocks fall down and also not rarely large pieces of dripstone can be found at the mountain slopes as the last remains of what used to be a cave. That way these are vanishing much faster than in less warm lands; new ones are also likely to develop faster; but because of the fast decay they will rarely develop into something large.]

[Next](#) official report

[Previous](#) official report

[MM774C-000050-042]

Beknopt overzicht der in het jaar 1889 verrichte werkzaamheden en verkregen resultaten bij de palaeontologische onderzoekingen ter Sumatra's Westkust.

Ofschoon reeds in de maand April ingevolge Gouvernement besluit van den zesde Maart 1889 N° 6, de vroeger al ingestelde onderzoekingen met behulp van de thans beschikbare dwangarbeiders en onder het voortdurend toezicht van twee Genie-werklieden met meer kracht konden worden voortgezet, moeten deze toch eerst gerekend worden te zijn begonnenden 1sten Mei. Eerst op dien datum kon de geneeskundige dienst te Pajakombo worden overgegeven, zoo dat ~~deze nu verder~~ de daaraan verbonden plichten nu de onderzoekingen niet meer belemmerde.

De werkzaamheden gedurende de maand April in de Ngalau sampit bij Pajakombo verricht, brachten een niet zeer groote hoeveelheid tanden en kiezen aan den dag, afkomstig van dezelfde diersoorten als reeds vroeger zoo talrijk vertegenwoordigd in de Ngalau lida ajer waren aangetroffen en waarschijnlijk ook uit denzelfden tijd.

Gedurende de maand Mei werden verkenningstochten in het Ngalau sariboe gebergte en andere kalkterreinen bij Boea ondernomen en den 1sten Juni kon met opgravingen begonnen worden in de *Ng. pandjeng* (of *Ng. kapala sawah liat*) bij Sisawah en in de zogenaamde grot van Boea, den *Ng. batang pangian*.

De laatstgenoemde grot moest reeds na 12 dagen verlaten worden, om dat het personeel er in hoogte mate aan koorts begon te lijden. Dezelfde ervaring werd later opgedaan in de grot van [?Moeka-moeka?]. In de *Ng. pandjang* werden de werkzaamheden tot den 20sten Juli voortgezet; naast enkele kleinere fossiele beenderen van knaagdieren en vleermuizen werd hier een merkwaardig opperarmbeen van een zeer grooten *Rhinoceros* gevonden, waarschijnlijk van een andere soort, dan de thans op Sumatra levende.

Het door het verlaten der *Ng. b.p.* beschikbaar geworden personeel werkte van den 13^{en} Juni tot den 14^{en} Juli in de *Ng. mansioe* in den *Boekiet andjeng* aan de overzijde der *Sinamar rivier* bij Boea; ~~zouden veel~~ de grot leverde slechts enkele kiezen eener zwijnesoort, twee kiezen van een hert en een paar snijtanden van het gewone stekelvarken op.

[MM774C-000050-043]

Na het verlaten der *Ng. pandjang* werd de in de nabijheid van dezen grot gelegen *Ng. boelan* (*Ng. pandjang II*) onderzocht; men vond hier de tanden van een zwijnesoort, van den tapir en van den Karo-aap, benevens een paar beenderen van den kidjang (het Sumatraansche ree), waarschijnlijk dezelfde soorten als thans nog in deze streken leven.

Belangrijker resultaten gaven de opgravingen in de *Ng. djamboe* bij Tapisello — van den 31sten Juli tot den 28sten September. Hier werd weder eene groottemenigte tanden en kiezen gevonden van dezelfde diersoorten, in dezelfde getalsverhoudingen en in dezelfde fossielen toestand, als vroeger in de *Ng. lida ajer* bij Pajakombo waren aangetroffen.

Een ander gedeelte van het personeel werkte van den 15^{den} Juli tot den 10^{den} October in de Ngalau Bandar (eveneens in den Boekiet andjeng gelegen), waar slechts enkele tanden en fragmenten van beenderen werden aangetroffen gevonden. Den 10^{den} Oktober stortte een groot gedeelte van het gewelf der grot in zonder persoonlijke ongelukken of schade aan het materieel te veroorzaken; er werd daardoor echter een eind gemaakt aan de opgravingen voordat deze met een verwachte gunstig gevolg beloond waren.

~~Een De na~~ door het verlaten der *Ngalau djamboe* beschikbaar geworden ~~werklieden~~ dwangarbeiders werden den eersten Oktober gevoegd bij die te en werden van den 1sten October tot den 5de Dec te werk gesteld in de ondertusschen ontdekte voortzetting der *Ng. pandjang* en in een daarbij gelegen ongenaamd grotje. Hier werden De opgravingen leverden hier weer tanden op van de oude *lida-ajer* fauna.

Eindelijk werd den 2^{den} September uit een natuurput, de *Ngalau lebahawah* (negarie Sisawah) een fossiel dijbeen van eene nog niet nader te determineeren olifant-soort ~~voor~~ ^{aan} den dag gehaald.

Na het eindigen der werkzaamheden in de omstreken van Boea werden de onderzoekingen voortgezet bij het meer van Singkarah en wel in de *Ng. siba bantoe* en in de *Ng. pala pisang*. In alle onderzochte grotten (behalve in de grot van Boea, waardoor de Pangian stroomt, welke reeds na eenige dagen moest verlaten worden) werden fossielen aangetroffen, soms in weinige exemplaren, andere malen in groot aantal, zoals de Ngalau Djamboe en de vroeger onderzochte *Ng. lida ajer*. Bijna altijd waren het tanden en kiezen en in de beide laatstgenoemde grotten moeten zij afkomstig zijn van vele honderden van dieren. Schaarsch waren daarentegen de beenderen, welke die hardste deelen van het dierlijk organisme vergezelden en dan nog zeer onvolledig. Alleen in enkele gevallen, zoo als in de *Ng. pandjang* en in de *Ng. lebahawah* werden meer volledige beenderen gevonden en deze moesten ook op eene andere wijze in de grot geraakt zijn dan die, welke naast ~~en~~ die groote verzamelingen van tanden ~~voor~~ werden aangetroffen.

De olifant, waaraan het dijbeen heeft toebehoord uit de *Ng. lebahawah* moet in dezen natuurput gevallen zijn, op dezelfde wijze als men zich dat voorstelt van diluviale Rhinocrossen enz. in Europeesche natuurputten ~~moet aannemen~~ ^{van-voorsleelt}, en in de *Ng. pandjang* werd het ~~been van den R~~ groote Rhinoceros-been waarschijnlijk door een waterstroom naar binnen gespoeld.

Daarentegen doet de overgrote meerderheid der fossielen een andere wijze van invoer onderstellen. De ontzaglijke ophooping van tanden, die men soms binnen eene beperkte ruimte aantreft, zoo als zij alleen door honderden van dieren kunnen geleverd worden, moet wel aan groote roofdieren worden toegeschreven, welke gedurende langen tijd de grot tot hun verblijf gekozen hadden. Meermalen werden recente tanden, beenderen en ook geheele geraamten van apen, van de Sumatraansche antilope en van zwijnen boven op de holenaarde aangetroffen, zonder twijfelresten van den maaltijd van een tijger of een ander groot roofdier. ~~Zoo~~ ^{Dergelijken} groote ophooping als in fossielen staat gevonden zijn, echter niet, en daar hier tijgers nu wel bijna even talrijk zullen zijn als in de tijden van de opvulling der grotten ligt het vermoeden voor de hand, dat ook hier, evenals in andere streken meer gezellig levende Dieren de verzamelaars zijn geweest en niet al te gewaagd is ~~het te~~ ^{dan verder de} onderstelling, dat ~~dit de~~ ^{men deze moet zoeken in de} thans uiterst zeldzame wilde honden (*Canis rutilans*) ~~geweest zijn~~, zoo als in andere streken in vroegere tijden en nu nog hyaena's.

Dat er naast de groote menigte honden zoo weinig beenderen gevonden worden kan niet altijd verklaard worden door de grotere ^{meerdere} vergankelijkheid der beenderen, die uit veel minder

[MM774C-000050-044 left]

harde zelfstandigheid bestaan dan de tandkronen dikwijls zijn de voorwaarden van bewaring der beenderen door impraegnatie met kalk gunstig genoeg geweest, maar de oorzaak van het verschijnsel is toch niet ver te zoeken. Bijna al de fragmenten van beenderen en de zachtere deelen van de tanden — de wortels —, die voor het meerendeel ontbreken vertonen groeven alsof zij beknaagd zijn. ~~Deze groeven~~ ^{en deze} passen werkelijk volkomen bij de ~~onder de tanden~~ ^{steeds} in groot aantal voorhanden snijtanden van stekelvarkens.

De laatste twijfel, dat deze dieren werkelijk de oorzaak zijn geweest van de groote zeldzaamheid der beenderen bij zoo veel honderden, ja duizenden tanden, werd weggenomen door proeven met een levend stekelvarken, dat vers beenderen volkomen op dezelfde wijze knaagde als in grotten gevonden fossielen.

Voor het ~~definit~~ ^{definit} determineeren der soorten hebben gelukkig juist tanden de grootste waarde.

De diersoorten welke de overblijfselen hebben opgeleverd laten overal eenzelfde fauna herkennen, welke in de meeste exemplaren, maar misschien in niet veel meer soorten in de *Ng. lida ajer* vertegenwoordigd was. Zoals te verwachten was, zijn vele identisch met de hier thans nog levende, andere ~~na schijnen~~ ^{zijn} althans in de onderzochte streken uitgestorven. Een nauwkeurige opgave moet echter voorloopig nog achterwege blijven.

Terwijl het fossiele karakter buiten twijfel staat kan omtrent de juiste oudheid der fauna geen bepaald oordeel worden uitgesproken. Wel zijn er verschillende gegevens, zoo als de groote veranderingen, welke die het bodemreliëf sedert de opvulling der grotten moet hebben ondergaan, welke een zeerlangen tijd doen onderstellen, de fossielen tot een bepaalde geologische periode met zekerheid terug te brengen, zoo als dat in Europa mogelijk is, is althans op dit oogenblik niet mogelijk. Tusschen de keerkringen toch hebben nooit die groote veranderingen van het klimaat plaatsgehad, welke men op hogere breedten over de geheele oppervlakte der aarde erkend heeft en welke zowel door de bewaard gebleven karakteristieke organismen als door de eigenaardige anorganische afzettingen de beoordeeling van het tijdperk, waarin

[transposed in the margin:] zij ~~gevormd zijn~~ ^{bestonden} zoo veel minder moeilijk maken.

Eene andere opmerking van meer algemeenen aard moge ten slotte hier eene plaats vinden, dat namelijk het aantal grotten naar evenredigheid van de uitgestrektheid der kalkterreinen in vergelijking met Europa niet groot is. Stellig is dit toe te schrijven aan de zooveel sterker verweering, die men a.h.w. kan zien voortgaan. De toppen der kalkrotsen zijn als uitgeknaagd, de hellingen vaak bezaaid met afgevalen ^{grote kalksteen} rotsblokken en steenen ^{en rotsstukken. Bij hevig wind} zag men meer dan eens ^{grote} geheele rotsblokken ~~stortten soms meer dan eens naa~~ naar beneden ^{geologische ploffen} en niet zelden ook werden groote stukken druipsteen op berghellingen aangetroffen als laatste resten eener vroeger grot. Zoo verdwijnen deze hier veel spoediger dan in minder warme landen; nieuwe zullen ook ^{spoediger} ~~spoediger~~ ^{sneller-spoediger} zich vormen; door het snelle verval echter zelden tot groote ontwikkeling geraken.]

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000050-016]

N^o5.

Director of Education, Religion and Trade

Singkarah 1 February 1890

Now soon one year will have passed, since I was appointed by decision of the Governor General of the Dutch Indies of the 6th of March 1889 N^o6, to do research, I take the liberty to inform your very Noble severe Sir that by that time the research cannot be considered ended. As we started the 1st of May 1889 with the explorations there are still three months to go, but that is far too short a time to finish such very slowly progressing research.

The experience in Sumatra has taught us that the work necessary for these kinds of research are much more difficult and time-consuming than in other areas, like for instance in Europe. This was to be expected to some extent, but not to the extent that it turned out to be. The remote locations of the caves in the jungle made it more difficult to find them and traffic the supplies resulting in food and water not always being present in sufficient quantities and qualities and the personnel almost continuously suffering severely from fevers – the influence of the tropical climate on the caves themselves and their contents on the other hand was thus that the remains of

[MM774C-000050-017]

the old animal world could not so easy and relatively quickly collected as often is the case in Europe and North America and other areas, from which diluvial cave fossils are already known – although even there the time span of one year for such research would be considered very little.

Yet we already did succeed to bring an old fauna to light from the caves of the Padang Highlands of Sumatra's west coast, which upon closer study will illuminate the history of the current animal world and that of the land itself in the last geological time spans.

Whilst I therefore allow myself to say to your very Noble severe Sir that in my modest opinion this research does deserve to be continued, may I also be permitted to say that it would seem desirable to me if this would not be done in Sumatra, but rather in Java. The difficulties we experienced on this first island, some of which were stated above, are in Java surely much less abundant. Whilst I used to think that the presence of coalchalk in Sumatra – which is lacking in Java – would make Sumatra preferable for research, meanwhile, according to private communications with the Head engineer of the Mining department dr. R.D.M. Verbeek, it has become clear that there are many caves in Java of tertiary chalk stone (which have not delivered a lot of fossils in other countries) that do show traces of the presence of remains. Also an important find was done by Mr van Rietschoten whilst mining a marble quarry in Kediri where he found the skeleton of a fossil man, of which I can examine the skull by the benevolent intervention of the Royal Natural History Society of the Dutch Indies. This preliminary study has taught us that the skull without doubt did not belong to the representative of the Malay race that currently inhabits the largest part of this Archipelago. The shape and measurements are quite different and much more like the skull of a Papuan.

This highly important discovery, through which we have finally found a trace of the original people on these islands has in itself already such a great value that I would not hesitate to let this single find convince me that it would be very desirable to continue the research in Java. As the difficulties there will be less we are sure to have, within a shorter time, the same results that we already had in Sumatra and to which the good tidings from Java give us hope.

Eug Dubois

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000050-016]

5.

Directeur O.E.N.

Singkarah 1.2.90

Nu de tijd van één jaar, waarvoor mij bij ~~Gouvernements~~ besluit van den Gouverneur Generaal van Nederlandsch Indië van den 6^{den} Maart 1889 N^o6, onderzoekingen werden opgedragen, weldra zal verstreken zijn, neem ik de vrijheid ter kennis van UHoogEdelGestrenge te brengen, dat deze onderzoekingen dan nog niet niet als geëindigd kunnen beschouwd worden. Daar den 1sten Mei 1889 met de onderzoekingen ^{kon begonnen worden} zijn thans nog drie maanden daarvoor beschikbaar; maar dit is een veel te korte tijd om dergelijke, slechts langzaam vorderende onderzoekingen teneinde te brengen.

De ervaring op Sumatra opgedaan heeft geleerd, dat de werkzaamheden, welke die onderzoekingen vereischen moeilijker en tijdrovender zijn dan in andere streken, bijvoorbeeld in Europa. Wel kon men dit eenigszins verwachten, doch niet in die mate als werkelijk is gebleken het geval te zijn. Boven verwachting belemmerde de afgelegenheid der grotten in de wildernis hare opsporen en het verkeer daarmede, en maakte er het verblijf dikwijls uiterst moeilijk; drink en wat water waren niet altijd in voldoende hoeveelheid en kwaliteit voorhanden; het personeel leed bijna voortdurend sterk aan koorts – en van den andere kant is de uitwerking van het tropische klimaat op de grotten zelf en op haren inhoud van dien aard dat de overblijfselen der

[MM774C-000050-017]

de oude dierenwereld niet zoo gemakkelijk en betrekkelijk zoo spoedig te verkrijgen zijn als dat dikwijls in uit Europa en Noord-Amerika en andere streken, waarvan men reeds diluviale grottenfossielen kent, het geval is – al zou ook daar een tijd van één jaar voor de betreffende onderzoekingen slechts gering te noemen zijn.

Toch mocht het ^{reeds} gelukken in grotten van de Padangsche Bovenlanden op Sumatra's westkust eene oude fauna aan den dag te brengen, welke bij nadere studie veel licht zal kunnen verspreiden op de geschiedenis der tegenwoordige dierenwereld en op die van het land zelf in de laatste geologische tijdperken.

Terwijl ik mij daarom veroorloof aan UHoogEdelGestrenge bescheiden mijne meening te kennen te geven, dat de onderzoekingen wel verdienen te worden voortgezet, zij het mij tevens vergund uit te spreken, dat het mij wenselijk voorkomt ^{zoo} dit niet op Sumatra, doch op Java kon geschieden. De op het eerstgenoemde-eiland ondervonden moeilijkheden, waarvan boven enkele werden opgenoemd zijn op Java stellig slechts een veel geringer mate voorhanden. ~~dan op Sumatra~~ Terwijl mij vroeger het voorkomen van kolenkalk op Sumatra – ~~die~~ ^{welk gesteente} op Java ontbreekt – aan Sumatra voor de bedoelde onderzoekingen de voorkeur deed geven, is intusschen, volgens particuliere mededeelingen van den Hoofdingenieur van het Mijnwezen dr. R.D.M. Verbeek, gebleken, dat op Java in vele grotten van het tertiaire kalkgesteente ([??] welke in andere landen weinig fossielen hebben opgeleverd) sporen van de aanwezigheid hier overblijfselen zijn aangetroffen. Verder deed den heer van Rietschoten bij de ontginning eener marmergroeve in Kediri de belangrijke vondst van het fossiele geraamte van een fossielen mensch, waarvan mij ik den schedel door welwillende tusschenkomst van de Koninklijk Natuurkundige Vereniging in Nederlandsch-Indië kan onderzoeken. Deze voorlopige studie heeft geleerd, dat de schedel zonder twijfel niet heeft toebehoort aan een vertegenwoordiger van het Maleische ras, dat thans het grootste gedeelte van den Archipel bewoond. Zijn vorming en afmetingen zijn geheel anders en doen het meeste denken aan een papoea-schedel.

Deze hoogst belangrijke ontdekking, waardoor men eindelijk de oerbewolking dezer eilanden op het spoor schijnt gekomen te zijn heeft op zich zelf reeds zoo groote waarde, dat ik niet zou aarzelen daarvan alleen als mijne overtuiging uit te spreken ^m, dat het zeer wenschelijk zou zijn ^{eventuele} ^{de} voortzetting van de onderzoekingen op Java te doen plaats hebben. Daar zullen bovendien de moeilijkheden geringer zijn en in kortere tijd die resultaten te verkrijgen zijn, waarop het reeds op Sumatra [??] bereikte en de andere gunstige berichten van Java hoop geven.

Eug Dubois

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000050-017]

N^o6

Resident of the Padang Highlands

Attachments:[?]

3 February 1890

A request in duplicate is offered to the Resident of the Padang Highlands for allowance N^o4 in duplicate as well as a declaration of expenditure in duplicate for the transport costs, as conformed the Governmental Decision dated 6 March 1889 N^o6, with a polite request to receive 80% in advance of the sum thereof (f39,..)

Eug Dubois

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000050-017]

N^o6

Res.Pad.Bov.

Bijlagen:[?]

3.2.90. Ter mandateering aan den Resident der Padangsche Bovenl. eene declaratie aanvraag om toelage N^o4 in duplo en eene declaratie van transportkosten in duplo, wegens Gouv. besl. dd 6 Maart 1889 N^o6, met beleefd verzoek om 80% voorschot van het daarop vermelde bedrag (f39,..)

Eug Dubois

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000050-017]

N^o7.

Director of Education, Religion and Trade

Attachments:28

7 February 1890

I have the honour to offer your noble severe Sir herewith:

1) an account of the received funds for the paleontological research during the year 1889 with attachments: 1^a,1^b, 2^a, 2^b, 3^a, 3^b, 4^a, 4^b,5,6,7^a,7^b,8^a,8^b,9^a,9^b,10^a,10^b, I,II,II^a, III^a, III^b, IV,V

2) an inventory and list of all the tools and other goods in use for the research during the year 1889.

The late arrival of some of the documents of proof was cause to the significant delay of the submission of these accounts.

Eug Dubois

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000050-017]

N^o7.

Directeur O.E.N.

Bijlagen:28

7.2.90. Ik heb de eer UHEG aan te bieden:

1) eene verantwoording van ten dienste der palaeontologische onderzoekingen, gedurende 1889, ontvangen gelden met bijlagen: 1^a,1^b, 2^a, 2^b, 3^a, 3^b, 4^a, 4^b,5,6,7^a,7^b,8^a,8^b,9^a,9^b,10^a,10^b, I,II,II^a, III^a, III^b, IV,V

2) een inventaris van gereedschappen en verdere inventaris-goederen, in gebruik bij de onderzoekingen gedurende 1889.

De late ontvangst van enkele bewijzen was oorzaak van de aanmerkelijke vertraging, welke de indiening deze stukken heeft ondergaan.

Eug Dubois

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000050-017]

N°8.

Director of Education, Religion and Trade

Attachments:1

8 February 1890

Submission of an overview of the paleontological research in January.

Eug Dubois

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000050-017]

N°8.

Directeur O.E.N.

Bijlagen:1

8.2.90 Aanbieding overzicht p. onderz. gedurende Januari

Eug Dubois

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000050-045 right]

Short overview of the paleontological research at Sumatra's West Coast during the month of January 1890.

On 20 January the *Ngalau pala pisang* near Paningahan was already abandoned, after the solid rock floor of the cave had been reached near the entrance without finding any fossils, whilst in the deeper "hall" because of the meanwhile started heavy rains so much water had entered that working there became completely impossible. Not that there was much to look forward to for reward. The bat guano was reaching at least to a depth of 4 m and the rock walls were converging thus that the floor would soon have been reached.

This *Ngalau pala pisang* is therefore one of the few caves that did not contain any mammal remains at all.

Near to this cave in the ravine of the Batang Paningahan we found a hole in the rocks, too narrow to crawl in, which, however, after being widened, turned out to be the remainder of an old cave. In the yellow earth which was completely filling the space underneath a hanging dripstone a number of teeth were found of the already so often encountered Lida-ajer fauna. The yellow earth was covering river sand that had been hardened by impregnation of limestone, which therefore must be younger than the deposits of this sand by the Paningahan that is currently incised 25 m lower.

The *Ngalau si babantu*, a beautiful small cave delivered a considerable amount of such remains like this hole in the rocks. After removing limestone blocks the black earth was dug through to a depth of 0.50 m to 1.25 m and subsequently yellow earth, mixed with small pieces of limestone up to a depth of about 1 m. The latter contains numerous teeth, again richly representing the Lida-ajer fauna.

Singkarah, 8th of February 1890

Eug Dubois

[Next](#) official report

[Previous](#) official report

[MM774C-000050-045 right]

Kort overzicht der palaeontologische onderzoekingen ter Sumatra's Westkust gedurende de maand Januari 1890.

De Ng. pala pisang bij Paningahan werd reeds den 20sten Januari verlaten, nadat men in het gedeelte bij den ingang den vasten bodem der grot bereikt had, zonder fossielen aan te treffen, terwijl in de dieper gelegen "zaal" door de intusschen ingetreden zware regens zoo veel water naar binnen gedrongen was dat het werken er volkomen onmogelijk werd. Veel uitzicht hier iets van beloning te vinden bestond er ook niet. Tot 4 M. diepte tenminste reikte de vleermuizenguano en de rotswanden convergeerden naar beneden zoodanig, dat ^{men} den bodem weldra zou ~~zijn~~ bereikt ~~gevoenden~~ hebben.

Deze ~~grot~~ ^{Ng P. P.} is dus een van de weinige grotten welke in het geheel geen overblijfselen van zoogdieren bevatten.

Dicht bij deze grot werd ~~van~~ in het ravijn der Batang Paningahan een rotshol gevonden, te nauw om er in te kruipen, dat echter na verwijding, het restant eener oude grot bleek te zijn. ~~Om~~ In gele aarde welke de ruimte onder een hangende druijsteen geheel opvulde werden hier een aantal tanden der van de reeds zoo dikwijls aangetroffen Lida-ajer fauna ~~aangetroffen~~ ^{ontdekt}. De gele aarde bedekte door impregnatie met kalksteen – hard geworden rivierzand, is dus jonger dan de afzetting van dit zand door de thans 25 m lager ~~gelegen~~ ^{ingesneden} Paningahan.

De Ngalau si babantu, een kleine fraaie grot leverde een ~~belan~~ aanzienlijke hoeveelheid van dergelijke resten op als dit rotshol. Na verwijdering der kalksteenblokken werd zwarte aarde doorgegraven ter diepte van 0.50 M tot 1.25 M. en daaronder gele aarde, vermengd met kleine stukken kalksteen van ongeveer 1 M. diepte. Deze laatste bevatte talrijke tanden, welke de Lida-ajer fauna weder rijklijk vertegenwoordigden.

Singkarah, den 8sten Februari 1890

Eug Dubois

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000050-017]

Nº9.

Director of Education, Religion and Trade

9 February 1890

Following your Missive dated 28 January 1890 N°824, I firstly like to express to your very Noble severe Sir my gratitude for the renewed trust you have put in me.

In answer to the second subparagraph of your letter I have the honour to inform your noble severe Sir herewith that the work in the caves of Sumatra's West coast will take approximately another two months, before that can be considered finished. Up to now

[MM774C-000050-018]

a not unsubstantial amount of fossils have been found in the vicinity of the lake of Singkarak compatible to the finds already done in the caves near Payakumbuh and Bua. It would therefore be desirable to finish the work that was started here so as to have the opportunity to get to know this fauna as completely as possible. There is also the chance that nearer the lake possibly results of a different kind can be obtained then we know from the areas examined so far as the landscape is, and likely was in the past, very different. Also the health of the personnel (on the east side of the lake of Singkarak) is much better than it used to be. –

Now in many caves in Java traces of the presence of fossils have already been discovered whilst this island is so much better known and examined than Sumatra, and whilst transport there is so much easier, accurate enquiries will soon be obtained without much difficulty and I will also soon be able to form a judgement myself *in loco*. It will most certainly be important to determine which caves need to be examined after I had the chance to examine where the work would best be started, but given that, the discovery of a fossil man near Tulung Agung in Kediri is so important that I for the time being think that I should propose to your very Noble severe Sir to have the possible research start there. The skeleton that was found is likely not the only one and I have been assured that the finding site after this first discovery has remained untouched.

I also allow myself now to politely bring to the attention of your very Noble severe Sir the paleontological research of the Pliocene mammal world that immediately preceded that of the caves, and that certainly very easily could be connected to the caves in Java and as such would be a very welcome addition to it.

The interest for the cave fauna of the larger Sunda Islands has in particular become large after the discovery by Professor K. Martin of the famous Pliocene Siwalik fauna in Java. It does not seem to be very difficult to find, as in the Gunung Pandan (at the border of Madiun, Rembang and Kediri and in the Patiayam (in Japara) the fossil remains must be so abundant that the Javans talk about a battlefield of giants. It will probably also be doable to next to the caves in these areas also systematically examine these localities, which up to now, as far as I know, never has been done and which likely would not be fruitless and complement the research of the caves.

As working in caves by its nature is going so slowly that one could safely work in two or three caves at the same time; which given the often small space therein, allowing all the small number of workmen access, already was the natural way to go.

Without any disadvantage therefore a combination could be made, the more so as it is so much easier to travel in Java and the increased experience of the engineer workmen in overseeing the excavations.

I therefore politely propose to your very Noble severe Sir to add to the eventual research of the caves in Java a research of the Javan Siwalik fauna that is connected to it.

Eug Dubois

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000050-017]

Nº9.

Directeur O.E.N.

9.2.90

Naar aanleiding Uwer Missive dd 28 Januari 1890N°824, betuig ik UHoogEdelGestrenge in de eerste plaats mijnen dank voor het daarbij mij opnieuw geschonken vertrouwen.

In antwoord op de tweede alinea van het schrijven heb ik de eer UHoogEdelGestrenge te berichten, dat de werkzaamheden in grotten van Sumatra's Westkust waarschijnlijk nog ruim twee maanden zullen vereischen, voordat zij als afgelopen kunnen beschouwd worden. Tot heden werd

[MM774C-000050-018]

In de omstreken van het meer van Singkarak een niet onaanzienlijk aantal van dergelijke fossielen gevonden als reeds in de grotten bij Pajakombo en Boea waren aangetroffen. Het zou daarom ~~alleen reeds~~ wel wenselijk zijn de hier begomene werkzaamheden teneinde te brengen en aldus in de gelegenheid te zijn de betreffende fauna zoo volledig mogelijk te leeren kennen. ~~Maar bovendien~~ ^{Ook} bestaat de mogelijkheid, dat in de nabijheid van het meer van Singkarak wellicht ~~eenigszins andere~~ uitkomsten ^{van anderen aard} te verkrijgen zijn als ^{in de} reeds [?????] onderzochte streken, welke ~~het~~ ^{een geheel ander} landschappelijk ^{belangrijk ander} karakter bezit ^{en zonder twijfel lange tijd bezeten hebben terwijl thans}. ~~Ook is de gezondheid van~~ [?????] het personeel thans (aan de oostzijde van het meer van Singkarak) veel gunstiger ^{is dan van te voren} vroeger. –

~~Daar~~ ^{Nu} in vele grotten op Java reeds sporen van de aanwezigheid van fossielen ontdekt zijn ~~zal het is zijn~~ dit eiland zooveel beter bekend en onderzocht is dan Sumatra, terwijl en het verkeer oneindig gemakkelijker is zullen daar zonder veel moeite spoedig nauwkeurige inlichtingen ^{te verkrijgen} zijn en zal ik mij ook spoedig zelf in loco een oordeel kunnen vormen. [?????]het daarom zeker in het belang der zaak zijn zou eerst na na bezoek der in aanmerking komende grotten te bepalen, waar de werkzaamheden het doelmatigst ^{aan te begin zijn} zouden zijn aan te vangen, acht ik toch de ontdekkingen van den fossielen mensch bij Toeloeng Agoeng in Kediri zoo belangrijk, dat ik meen voorloopig UHoogEdelGestrenge het voorstel te moeten doen daar de ^{eventuele} onderzoekingen te laten beginnen. Het gevonden geraamte zal waarschijnlijk niet het eenige zijn en men heeft mij verzekerd, dat de vindplaats, na de eerste ontdekking onaangeroerd is gebleven.

Tevens veroorloof ik thans mij beleefd de aandacht vanUHoogEdelGestrenge te verzoeken vragen voor een paleontologisch onderzoek, dat zeker gemakkelijk met dat der grotten op Java zou te verbinden zijn en daarvan eener zeer gewenschte aanvulling uitmaken, dat naar den pliocene zoogdier wereld, welke aan die der grotten onmiddellijk voorafging.

De belangstelling der grotten fauna van der grootte Soendaeilanden is vooral na de ontdekking van de beroemde pliocene Siwalik fauna ^{op Java} ~~waarvan~~ door Prof. K. Martin ~~de eerste vertegenwoordigers van Java~~ beschreef, zoo bijzonder groot geworden. En deze schijnt niet moeilijk op te sporen, want in den Goenoeng Pandan (aan de grens van Madioen, Rembang en Kediri en in den Pati Ajam (in Japara) moeten de fossiele overblijfselen zoo talrijk zijn, dat de Javanen daar spreken van een slagveld van reuzen. Waarschijnlijk zal het zeer wel te doen zijn bij een onderzoek van grotten in die streken ook deze vindplaatsen aan een systematisch onderzoek te onderwerpen, dat tot heden, voor Zoover mij bekend is, nog nooit heeft plaatsgehad en dat vermoedelijk niet vruchteloos zijn zou en met dat het o. der grotten een geheel zou uitmaken.

De werkzaamheden in de grotten vorderen, uit hare aard in den regel zoo langzaam, dat tot nu toe steeds veilig 2 of 3 grotten tegelijk konden behandeld worden; wat trouwens om hare dikwijls geringe afmeting, welke slechts voor een klein aantal werklieden plaats aanbood, reeds vanzelf ^{gebeden} was ^{aangewezen} [??222].

Zonder nadeel zou daarom ook deze combinatie kunnen plaatshebben, temeer nog wegens het op Java zooveel gemakkelijker verkeer en de ^{toegenomen} ^{verdere} geoefendheid der Genie-werklieden in het toezicht houden op ~~het werk~~ ^{de opgravingen}.

Beleefd stel ik daarom UHoogEdelGestrenge voor de ^{eventueel} op Java aan grotten in te stellen onderzoekingen mede zich daarop aansluitende naar de Javaanse Siwalik fauna te willen laten verbinden.

Eug Dubois

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000011-121right]

Bua 14 February 1890

Dear Dubois!

From Mr Buijsman I heard that you got a year extension, to continue your research. I was so much pleased to hear that that I can't fail to congratulate you on this memorable occasion, also on behalf of my wife, who, as I did, got the impression from your last letter that you are much too gloomy about the future. The way things are going now, even though the results of your excavations have not been what you had expected, you cannot complain about lack of cooperation and you will have to admit that, in retrospect, you have started with the worst possible terrain, the Thousand Peaks Mountains

[MM774C-000011-122]

and now slowly are moving into areas that are more pleasant to stay in. I also heard that you had joyous and uplifting moments in the company of Mr's IJzerman and Delprat, whose presence over at Singkarak should still be considered accidental. But thinking how you will enjoy being in Batavia and Buitenzorg, where you could meet daily with men like them, and enjoy with the utmost satisfaction to be able to speak about the subjects you love so much.

So no more gloomy thoughts now and take care of your body.

Now quickly greet your wife and children from me and believe me

yours truly this

Jvon Schmidt

auf Altenstadt

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000011-121right]

Boea 14 Februari 1890

Waarde Dubois!

Van H^r Buijsman vernam ik dat ge een jaar verlenging het gekregen, teneinde uwe onderzoekingen voort te zetten. Dit verheugde mij zoo zeer, dat ik niet kan nalaten je met die heuchlijke gebeurtenis hartelijk te feliciteeren, ook namens mijn vrouw, die, evenals ik, uit uw laatste brief den indruk kreeg, dat ge veel te zwaarmoedig den toekomst te gemoet ziet. Zooals het nu loopt, al zijn de resultaten van Uwe opgravingen niet overeenkomstig uwe verwachtingen, hebt ge over medewerking niet te klagen gehad en ge zult me moeten toegeven, dat het, achteraf beschouwd, goed is geweest dat ge met het onaangenaamste terrein, refereert het Duizenttoppengebergte, zijt begonnen

[MM774C-000011-122]

en nu langzamerhand in beteren en meer voor het verblijf aangename streken komt. Ik hoorde reeds hoe ge prettige en opwekkende oogenblikken hebt doorgebracht in het gezelschap van de Heeren IJzerman en Delprat, wier verblijf te Singkarak nog als toevallig moet worden aangemerkt. En dan denk ik hoe ge genieten zult te Batavia en Buitenzorg, waar ge als 't ware dagelijks met mannen kunt omgaan, met wie ge zeer zeker de meeste voldoening spreken kunt over de door U zoo geliefde onderwerpen.

Nu geen zwaarmoedige overpeinzingen meer en denk om je body.

Doe snel onze groeten aan vrouw en kinderen en geloof mij

tat

Jvon Schmidt

auf Altenstadt

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000042-371]

garrison Battalion of
Sumatra's West Coast
1^e Company
Solok 27 February 1890
N^o50

Attachments: None

[arrived:] 1 March '90

I have the honour to inform your noble severe Sir that:

1^s that the European Engineer workmen 2nd class de Winter N^o19237 has been promoted to workmen 1st class,
2^s that for this workmen a bronze medal for loyal service has arrived, and
3^s that the renewals for the 1 January last, for both the Engineer workmen, have arrived here in the storage. To let them have their renewals and award this bronze medal I request that you direct both engineer workmen over here.

The detachment Commander

[Signature: J?Heine]

To
the Officer of Health 2nd class
à la suite D^e Dubois
at
Singkarah

This is the only letter with this correspondent

[MM774C-000042-371]

Garnizoens Bataljon van
Sumatra's Westkust
1e Compagnie
Solok den 27 Februari 1890
N^o50

Bijlagen : Geene

[arrived:] 1 Maart '90

Ik heb de eer U Weledelgestrenge mede te delen:

1^s Dat de Europ: Geniewerkman 2^s kl. De Winter N^o19237 is bevorderd tot werkman 1^s klasse,
2^s Dat voor dien werkman is aangekomen de Bronzen medaille en lint voor trouwe dienst, en
3^s Dat de vernieuwing van eerste Januari j.l. voor beide Geniewerklieden, alhier in het magazijn is aangekomen. Teneinde nu die vernieuwing en de Bronzen Medaille aan belanghebbenden te kunnen uitreiken, verzoek ik U beide Geniewerklieden naar hier te willen dirigeren.

De Detachements Commandant

[Signature: J?Heine]

Aan
Den Officier van Gezondheid der 2de klasse
à la suite D^e Dubois
te
Singkarah

[Click here to return to the content page](#)

[DUBO9292]

Padang 3 March 1890

The Director of the Geological Museum in Leyden

Very Noble and severe Sir!

Herewith I notify that on the orders of Mr Dubois I have currently sent to the address of the State Geological Museum a chest with the steamship Conraad, and I have the honour to offer your Noble severe Sir here with the proof of receipt that you will need to provide in order to receive that chest.

With high esteem I have the honour to be
your Noble severe Sir's willing servant

[unreadable signature] / [commissionary?]

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[DUBO9292]

Padang den 3 Maart 1890

Den Directeur van het Geologisch museum te Leiden

WelEdelG. Heer!

Onder mededeeling dat ik ingevolge opdracht van den Heer Dubois heden aan het adres van het Rijks Geologisch Museum een kistje per stoomschip Conraad heb verzonden, heb ik de eer UEdG hierbij het betrekkelijk bewijs van ontvangst aan te bieden, tegen afgifte waarvan U het kistje zult kunnen ontvangen.

Met hoogachting heb ik de eer te zijn

[UwEdG ???] Dienaar

[onleesbare handtekening] / [commissiennair?]

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000042-356]

Extract copy
Extract from the Register of
Decisions of the Governor-
General of the Dutch Indies.
Buitenzorg 5 March 1890
N^o20

Taking into account et cetera

It has been accorded and understood:

that the time span of 1 year as stated in paragraph 1 of the Decision of 6 March 1889 N^o6 for which the officer of health 2nd class *à la suite* M.E.F.T. Dubois has been detached to the Director of Education, Religion and Trade, for the purpose of doing paleontological research in caves in the governmental West Coast of Sumatra and in Java is extended until the end of March 1891 et cetera:

Extracts of this will be sent to et cetera.

In accord with the Register of provisions;
the Government-Secretary
(was signed) O van der Wijck

For an exact copy

Tulung Agung

To
Mr M.E.F.T. Dubois
Officer of Health 2nd class

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000042-356]

Extract afschrift
Extract uit het Register der
Besluiten van den Gouverneur-
Generaal van Nederlandsch-Indië.
Buitenzorg den 5^{den} Maart 1890
N^o20

Gelezen enz.

Is goedgevonden en verstaan

Den bij artikel 1 van het besluit van 6 Maart 1889 N^o6 gestelde termijn van een jaar waarvoor de Officier van Gezondheid der 2de klasse *à la suite* M.E.F.T. Dubois ter beschikking is gesteld van den Directeur van Onderwijs, Eeredienst en Nijverheid voor het doen van palaeontologische onderzoekingen in grotten in het Gouvernement Sumatra's Westkust en op Java te verlengen tot Ultimo Maart 1891 enz:

Extract dezer zal worden verleend enz.

Accordeert met voorz. Register;
De Gouvernements-Secretaris
WGet O vd Wijck

Voor eensluidend afschrift

Toeloeng Agoeng

Aan
Den Heer M.E.F.T. Dubois
Officier van Gezondheid der 2de klasse

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000050-018]

Nº10.

Resident of the Padang Highlands

8 March 1890 Submission of an overview over February

This is the last letter with this correspondent

Previous letter with this correspondent

[MM774C-000050-018]

Nº10.

Res.P.B.

8.3.90 Aanbieding overzicht over Februari

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000050-046 left]

short overview of the paleontological research at Sumatra's West Coast during the month of February 1890.

The small hole in the rocks in the ravine of the Batang Paningahan, which had been opened by the end of January, was already emptied at the start of this month, without the finds showing any important changes.

The excavations in the Ng Sibantu were abandoned for the same reason. The cave did, however, yet yield a rather large amount of teeth from animals which belong to the more often mentioned Lida-ajer fauna.

As the state of health of the personnel on this moist West side of the lake was again deteriorating and as there were no further caves at hand, the work was moved to the east side, which has a drier and more healthy climate. As usual we also had to find the caves here ourselves, but yet already on the 9th the digging could start in the Ngalau agung agung, about 2 paal east of the Kampong Sibrambang and on the 13th in the Ngalau Sibatie (Bukit Mengkapok).

In the first our efforts were soon rewarded. After from the floor of this 11 m wide and 8 m deep cave some large dripstones which had fallen off or were growing to the floor, had been removed one could start taking out a thin layer of yellow clay ($\pm \frac{1}{2}$ M), which was covering a black soil. This black earth, of which by the end of February $2\frac{1}{2}$ m has been dug up, was mixed with pieces of limestone and contained an immense amount of teeth and molars from the animals of the aforementioned fauna, in which now elephants and buffaloes were more strongly represented than before. The remains of thousands of large animals must have been dragged in here and one cannot without amazement and wonder think about the rich animal life which must have once existed in an area where currently even the common Indian hog is rare.

Contrary to that the work in the Ngalau Sibatie – actually 2 caves with the same name – remained without result up to the end of this month.

Singkarah 8 March 1890

Eug Dubois

[Next](#) official report

[Previous](#) official report

[MM774C-000050-046 left]

Kort overzicht der palaeontologische onderzoekingen ter Sumatra's Westkust gedurende de maand Februari 1890.

Het ^{kleine} rotshol in het ravijn der Batang Paningahan, dat tegen het eind van Januari geopend werd, had men reeds in het begin deze maand geheel geleidigd, zonder dat hetgeen er reeds gevonden was belangrijk veranderd werd.

Aan de opgravingen in de Ng Sibantoe werd door dezelfde oorzaak een einde gemaakt. In deze grot werden ^{echter} nog een vrij groote hoeveelheid tanden opgedolven van dieren welken tot de meermalen genoemde Lida-ajer fauna behoord hebben.

Daar de gezondheidstoestand van het personeel aan die vochtige westzijde van het meer weder te wenschen begon over te laten en voorshands ook hier verder geen grotten bekend waren werden ^{de werkzaamheden naar} ~~aan~~ de oostzijde, die een droger en zonder klimaat bezit, overgebracht. Ouder gewoonte moest men ook hier vooral zelf de grotten opsporen, maar toch kon den 9^{den} het graven beginnen in de Ng. agoeng agoeng, ongeveer 2 paal ten oosten van Kampong Sibrambang en den 13^{den} in de Ng Sibatie (Boekit Mengkapok).

De eerste beloonde de moeite al spoedig. Nadat in deze 11 M breede en gemiddeld 8 M diepe grot eenige hier en daar tot op den grond hangende en afgevallen groote druipsteenen waren kon men eene dunne laag gele klei ($\pm \frac{1}{2}$ M) wegnemen, welke zwarte bedekte. Die zwarte aarde, waarin men tot ultimo Febr. $2\frac{1}{2}$ M. gegraven heeft is vermengd met stukken kalksteen en bevat een ontzaglijk aantal tanden en kiezen van ^{dieren} der bovengenoemde fauna, waarvan nu olifanten en buffels ~~tot~~ sterker vertegenwoordigd zijn dan waar deze vroeger is aangetroffen. De resten van duizenden groote dieren zijn hier bijeengeslept en met ~~kan er niet zonder~~ ^{verbazing en} bewondering ~~moet~~ ^{kan} men denken aan het rijke dierenleven dat vroeger ^{meer} bestaan heeft in eene streek, waar thans zelfs het gewone Indische zwijn zeldzaam is.

Daarentegen bleven ~~de~~ werkzaamheden in de Ng. Sibatie – eigenlijk 2 grotten van dezelfde naam – tot het einde dezer maand zonder resultaat.

Singkarah 8.3.90

Eug Dubois

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000005-042]

Count de Geloës

28 February 1890

Sir

For a long time now, I have been planning to write to you, to give you news and ask for news from you. I was pleased to learn from your parents that you can handle the Indian climate and that you are all well. Here all is well and also your family are all fine. Your father had, about a

[MM774C-000005-043]

month ago, a mild attack of influenza that only lasted a few hours.

This ugly disease has been very deadly in the cities, especially for all the weak people. It was spread around quickly, and indiscriminately. But we don't have much to complain about.

Our poor Henkeput has again been forgotten; but people from Lièges are still scrutinizing the grounds for flints.

You are, no doubt, aware that I also have a cousin in the Dutch Indies. It's Count Charles de Geloës. You would make me very happy if you could get me some information on the various coffee and tobacco plantations he is interested in.

Count Charles owns: (1) the Soember-Troem concession, near Malang (Passoeroean Residence, Java). It is a coffee plantation supervised by Mr Neuman. 2° He owns a large number of shares of Borneo Tobacco Company. This tobacco plantation is managed by Mr Bercijn. 3° Charles is one of the great shareholders of the London Borneo Tobacco Company, where he was appointed director.

[MM774C-000005-044]

These last two concessions are in Borneo. I am eager to know what results these plantations have had, what their prospects are, and how they are administered. In Borneo, my cousin hopes to be able to compete with the Tobaccos of Dely. Is this feasible? The climate, the soil, are they suitable or are they trying a different cultivated species?

In Borneo especially, it is difficult to find hands to do the various jobs. Will this not jeopardize the future of these plantations? Tell me also what these shares are worth at the moment: inform yourself too if my cousin has a good reputation as a planter, if he knows anything about it, etc.

Did you know my cousins are telling me they are selling all their Limburg properties. I think my cousin Charles even has a few small debts there, I have learned that Mr Lebret has lent money for the concession of Soember-troem, I doubt if that is [the thing to do] at this time. If all these plantations are flourishing again, as he hopes they will, it is certain that in time my cousins business will get afloat. God grant that my desires will come true one day.

You will, perhaps, have a lot of trouble to retrieve some information about him. But all these years, you have been of great service to me and you can count

[MM774C-000005-045]

on my support like I count on yours.

I finish my long letter which was intervened by a very bad event. My third little girl was taken from us on March 1. There was nothing to predict an imminent end. She suffered a little from a bowel disturbance and after some time an internal convulsion suddenly struck her at the end of the day. This death was a terrible blow to the poor mother. She has great difficulty recovering from this painful event.

The old woman Wolfs, born Lemaire, has just died in Breust. She was in her 93rd year. Mr Boosten, our former Rector, has also died. He had, suddenly, an attack of paralysis. The doctor could not believe it had happened.

I will not waste your time any longer. I thank you a thousand times in advance for the information you would be kind enough to give me, and, please accept, Sir, my distinguished consideration

Count de Geloës

Eijsden, a 12 March 1890.

[MM774C-000005-046]

If that is easier for you, write me in Dutch.

This is the last letter with this correspondent

Previous letter with this correspondent

[MM774C-000005-042]

Cte de Geloës

28 Février 1890

Monsieur

Depuis longtemps déjà, je me proposais de vous écrire, de vous donner de nos nouvelles et d'en demander des vôtres. J'ai appris avec plaisir par vos parents que vous supposez bien le climat des Indes et que vous vous portez tous bien. [Jei?], il n'y a rien de [nerf?] Les vôtres vont bien. Votre père a eu, il y a un bon

[MM774C-000005-043]

mois, une légère atteinte de l'influenza n'a dure que quelques heures.

Cette vilaine maladie a été bien meurtrière dans les villes surtout pour toutes les personnes débiles. C'était passés moi le mot, une liquidation générale. nous n'avons pas trop en a nous plaindre.

Notre malheureux Henkeput est denouveau tombe dans l'oubli; mais les Liegeois [conti?ment] toujours a grutter de sol pour trouver des silex.

Vous avez, sans doute, appris la bas que j'ai aussi un cousin dans les Indes Hol. C'est le Cte Charles de Geloës. Ne vous serait il pas possible de prendre des renseignements sur les diverses plantations de cafiers et de tabac [????quel] il s'intéresser. Vous me feriez bien plaisir.

Le Cte Charles possède: 1° la concession de Soember—troem, près de Malang (Résidence de Passoeroean) (Java). C'est une plantation de cafiers qui est [????ment] dirigé par Mre Neuman. 2° Il possède un grand nombre d'actions de la Borneo Tabak Maatsch^{ap}. Cette plantation de tabac est dirigée par Mr Bercijn. 3° Charles est un des grands actionnaires de la London Borneo Tobacco Cie. Il a été nommé Directeur de cette société.

[MM774C-000005-044]

Les deux dernières concessions se trouvent à Bornéo. Je serai désireux de savoir comment ces plantations marchait, quel sera leur avenir, comment elles sont administrées. A Bornéo, mon cousin espère pouvoir faire la concurrence aux Tabacs de Dely. En sera t il ainsi? Le climat, le sol [conviennent?] ils une divers genres de culture qu'on j essayer?

A Bornéo surtout, il enfort difficile de trouver des bras pour faire les divers travaux. Cela ne compromettra t-il pas l'avenir des plantations? Dites moi aussi ce que ces actions valent pour le moment: informer vous aussi si mon cousin d'une bon reputation comme planteur, s'il s'y connaît, etc.

Vous avez su que mes cousins ont dit vendre toutes leur propriétés du Limbourg. Je crois que mon cousin Charles a même quelques petites dettes là-bas, [com] j'apprends que Mre Lebret a prêté de l'argent par la concession de Soember-troem, dout il s' [????] menu a ce moment.

Si toutes les plantations si ressissent, comme il est a espéra, il est certain que mes cousins serait un peu de temps [se???] à flot. Dieu veuille que mes desirs se réaliserait un jour.

Vous avez, peut-être, bien de la peine a glaner parci par lui quelques enseignements. Dans tous les ans, vous me rendez un bien grand service et vous pouvez comptu un

[MM774C-000005-045]

un direction comme moi aussi compte sur le vôtre.

Je termine ma longue lettre qui a été coupée par un bien [T??] te événement. Ma troisième petite fille nous a été enlevée subitement le 1er Mars. Rien ne faisait prévoir une fin prochaine. Elle souffrait un peu d'un derangement d'entrailles longu une convulsion interne la frappa soudainement et suis fin a des jour. Cette mort a été un coup terrible pour la pauvre mere. Elle ama bien de la peine a se se remettre de a doulormer événement.

La vieille femme Wolfs, née Lemaire, vient de mourir à Breust. Elle était dans sa 93me année. Mre Boosten, notre ancien Recteur, est à la mort. Il a en, un jour si, une attaque de paralysie. Le médecin croit qu'il n'en se viendra pas.

Je ne veux pas abuser plus longtemps de votre temps. Je vous remercie mille fois d'avance des renseignements que vous voudrez bien me donner, et, vous prie de croire Monsieur, à mon consideration distinguée

Cte de Geloës

Eijsden, a 12 Mars 1890.

[MM774C-000005-046]

Si cela vous est plus facile écrive moi en Hollandais.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000003-382]

24 March 1890

Very dear Mrs Dubois!

I have just received your letter, the time you give me to [??ped attis??] is a bit short as the [?? dpur ped attis] are working everywhere and cannot be instantaneously made available. As there is no time to lose I have immediately had [??ped attis] look for them in town and I managed to get hold of 10, who will be sent to Singkarah today to get your stuff through to Padang. I was not able to get them any cheaper than *f* 18 each, I hope that this will be all right for you.

We will be very pleased to see you all here on Wednesday, my wife will take care that everything will be in order for both kids.

May I politely ask you to have the enclosed letter delivered to Mr Koopman.

With polite greetings also to Mr Dubois

With high esteem
your willing servant

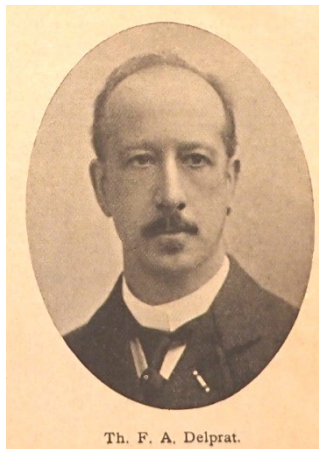
Solok
24/3-90

[ThDelprat](#)

[Next](#) letter with this correspondent

251

— Send from Sumatera —

Th. F. A. Delprat.

Solok
24/3-90

[ThDelprat](#)

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000003-382]

24 Maart 1890

Zeer geachte Mevrouw Dubois!

Uwe brief heb ik zojuist ontvangen, de tijd die U mij geeft voor de [??ped attis??] is wel wat kort daar de [?? dpur ped attis] overal aan het werk zijn en niet zoo op eens beschikbaar kunnen gemaakt worden. Daar er geen tijd te verliezen is heb ik dadelijk [??ped attis] in de stad laten zoeken en ben er in geslaagd 10 te krijgen, die heden nog naar [?Sias kant] zullen vertrekken om U[?] goed door te [h????en] naar Toeloeng. Ik heb ze niet goedkooper kunnen krijgen dan *f* 18 per stuk, ik hoop dat U dit goed zult vinden.

Het zal ons veel genoeg doen U allen woensdag hier te zien, mijne vrouw zal zorgen dat alles zoo veel mogelijk voor de beide jongelui in orde is.

Mag ik U beleefd vragen dezen bijgaande brief aan den Heer Koopman te doen bezorgen.

Met beleefde groeten ook aan de Heer Dubois

hoogachtend
[??????] dienaar

Solok
24/3-90

[ThDelprat](#)

[MM774C-000050-018]

Nº13

25 March 1890

Returning the tools that were borrowed from the Engineer Corps of Fort van der Capellen.

This is the only letter with this correspondent

252

— Send from Sumatera —

[MM774C-000050-018]

Nº13

25.3.90

Terugaanbieding der Genie-gereedschappen Fort van der Capellen.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000050-018]

N^o12

Director of Education, Religion and Trade

Attachments:2.

Singkarah 26 March 1890

I have the honour to offer your noble severe Sir herewith a short overview of the research during the month March 1890 and a short overview of the research during the first quarter of this year.

Herewith the work in Sumatra's west coast can be considered finished, so that now a start can be made with the research in Java.

The

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000050-018]

N^o12

Dir O.E.N.

Bijlagen:2.

Singkarah 26.3.90

Ik heb de eer UHEG. Aan te bieden een kort overzicht der onderzoekingen gedurende de maand Maart 1890 en een beknopt verslag van de onderzoekingen gedurende het 1ste kwartaal van dit jaar.

Hiermede zijn de werkzaamheden op Sumatra's Westkust als ge eindigt te beschouwen, zoodat thans met onderzoekingen op Java een begin kan worden gemaakt.

De

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000050-046 right]

March 1890.

Halfway through this month the *Ngalau Sibatie* in the Boekit mentapok (Nagarie Soeliet ajer) was completely emptied. This little cave with a depth of only 5 m and a width of 8 m contains underneath a 0.50 m. Thick layer of black earth about 2.50 m hard yellow clay mixed with smaller and larger pieces of limestone. In this breccia like mass a few completely calcified but yet very much broken bones were found, presumably of a kind of deer.

The Ngalau agung agung near Sibrambang kept yielding numerous amounts of teeth and molars of the fauna mentioned in the previous report. However on the 25th of March at a depth of 3.50 m Below the original surface the rocky bottom was reached and as at another location within the cave up to 2.50 m no results of a different kind were encountered then had already been obtained, at the 26st of March this cave was also abandoned.

Singkarah 26 March 1890.

[Next](#) official report

[Previous](#) official report

[MM774C-000050-046 right]

Maart. 1890.

Tegen het midden dezer maand was Ng. Sibatie in den Boekit mentapok (Nagarie Soeliet ajer) volkomen geledigd. Dit grotje van slechts 5 M diepte en 8 M breedte bevatte onder eene 0.50 M. Dikke laag zwarte aarde ruim 2.50 M. Harde gele klei met kleine en groote stukken kalksteen vermengd. In deze breccieachtige massa werden ~~eenige~~^{enkele} volkomen verkalkte doch zeer gebroken beenderen gevonden, vermoedelijk van eene hertesoot.

De Ngalau agung-agung bij Sibrambang bleef nog steeds even overvloedig tanden en kiezen opleveren van de in het vorige overzicht bedoelde fauna. Echter bereikte men den 25sten Maart op 3.50 M ~~diep~~ beneden de oorspronkelijke oppervlakte den ^{rotsachtige} bodem ~~der grot~~ en daar op eene andere plaats in de grot opgravingen ^{tot} 2.50 M diepte gaande ~~geen andere~~ resultaten ^{van andere aard} ~~sehenen te zullen~~ gaven dan de reeds verkregene werd den 26sten Maart ook deze grot verlaten.

Singkarah 26.3.90.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000050-046 right]

short overview of the paleontological research at Sumatra's West Coast during the first quarter of the year 1890.

During the first three months a large amount of fossils was dug up West and East of Lake Singkarah. The Ngalau si babaratoe above Kampong Paningahan and a small unnamed cave in the ravine of the Paningahan-river yielded lots of teeth and molars of animals of the earlier described Lida-ajer fauna, but amazingly large were there numbers in Ng agung agung near Kampong Sibrambang at the east side of the lake.

Just like the fossils found earlier they were retrieved from a blackish earth, which in the aforementioned cave was covered by a 0.50 m Layer of yellow clay (identical to the one found on the mountain slopes).

In this cave thousands of animals left traces of their existence and amongst them such colossus as elephants and peculiar types as orang-utans are numerously represented.

One can only look back in admiration to this rich animal life of the old Sumatra, where now even the ordinary Indian wild boar has become rare.

Where there is all reason to assume that the remains have been dragged together by socially living predators (most likely the wild dog – *Canis rutilans*) one will have to leave the question unanswered what has been the cause of the extinction of this fauna. As in our archipelago, which has the most typical tropical climate in existence, the answer cannot be found in changes of climate, one cannot but think

[MM774C-000050-047]

that it must be due to the influence of humans, who either extinguished the animals themselves or the ones who dragged them together. He did, however, not leave any detectable traces of his presence together with the aforementioned animals.

[Next](#) official report

[Previous](#) official report

[MM774C-000050-046 right]

Beknopt overzicht van de p.o. ter S.W.K. gedurende het eerste kwartaal van het jaar 1890.

Aan de westelijke en de oostelijke zijde van het meer van Singkarah werd gedurende de drie eerste maanden van dit jaar een groot aantal fossielen opgedolven. De Ngalau si babantoe boven Kampong Paningahan en eene kleine ongenaamde grot in het ravijn der Paningahan-rivier leverden veel tanden en kiezen van dieren der reeds vroeger beschreven Lida-ajer fauna, doch verbazend groot was hun aantal in de Ng agoengagoeng bij Kampong Sibrambang aan de oostelijke zijde van het meer.

Evenals dergelijke reeds vroeger aangetroffen fossielen kwamen zij voor in zwartachtige aarde, welke in laatstgenoemde grot door eene 0.50 M. dikke laag gele klei (dezelfde welke men op de berghellingen vindt) bedekt was.

In deze grot hebben duizenden diersporen van hun bestaan achtergelaten en daaronder zijn vele zulke kolossen als olifanten en merkwaardige typen als de orang-oetan talrijk vertegenwoordigd.

Niet zonder bewondering kan men aan dit rijke dieren leven van oud Sumatra terugdenken, waar nu zelfs het gewone Indische wilde zwijn zeldzaam is.

Terwijl men ~~wel kan~~ ^{alle grond heeft om} aan te nemen, dat de overblijfselen door gezellig levende roofdieren (waarschijnlijk de wilde hond – *Canis rutilans*) zijn bijengesleept. Moet men de vraag voorloopig onbeantwoord laten wat de oorzaak is geweest van het uitsterven van deze fauna. Daar men in onzen archipel, waar het meest typische tropenklimaat bestaat dat men kent zeker de verklaring niet zoeken kan in veranderingen van dat klimaat, moet men wel denken

[MM774C-000050-047]

aan den invloed van den mensch, die of de dieren zelf of de bijeenslepers heeft uitgerooid. Hij heeft echter geen tastbare sporen van zijne aanwezigheid tegelijk met de bedoelde dieren achtergelaten.

[Click here to return to the content page](#)

[DUBO9298]

[Solok 29 April 1890 underneath letter of Delprat to Martin...]

Noble and highly learned Sir,

I make use of the opportunity of being with Mr Delprat, to tell your highly learned Sir that any day now I will send you a chest with petrifacts and “coalchalk” from Sumatra. I did already send you some tertiary fossils some time ago. A letter about that that was sent to your highly learned Sir, does not seem to have arrived. I hope to soon be able to write you more about that. I have been ill for some time and therefore had to postpone. Whilst offering my polite greetings with the highest esteem,
your willing servant
Eug Dubois

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[DUBO9298]

[Solok 29 April 1890 onderaan brief Delprat aan Martin...]

WelEdel Hooggeleerde Heer,

van de gelegenheid, dat ik bij den heer Delprat ben, maak ik gebruik hierbij UHG. te berichten, dat ik eerstdaags U een kistje versteeningen met “Kolenkalk” van Sumatra zenden zal. Tertiaire fossielen zond ik reeds eenigen tijd geleden. Een brief daarover reeds vroeger aan UHG. gezonden schijnt niet te zijn aangekomen. Ik hoop spoedig het noodige daarover nog te schrijven. Ik ben eenigen tijd ziek geweest en moest daardoor uitstellen. Onder aanbieding mijner beleefde groeten met de meeste hoogachting,
[Uw dw dr]
Eug Dubois

[Click here to return to the content page](#)

[PB290163]

N^o23
Noble and severe Sir
Doctor ^E Dubois.
at
Padang
Payakumbuh
Padang
Sumatra
Leiden, 29 April 1890.

Dear Mr Dubois!

I have come into possession of the collection of petrifacts that have been gathered by you in the Padang Highlands, and I kindly thank you for this benevolent shipment.

Although the objects have not survived the shipment very well, they are nevertheless not unimportant, given that there is large doubt about the age of the sediments in these areas, from which the fossils originate. I will, however, not publish anything about the matter, as I moreover do not know, what your intention with these fossils is. Meanwhile I may be allowed to remark that if you send any objects in the future you would do well to have them more tightly packed, because several of these have been broken during the journey.

I've read with interest, what you wrote about a fossil man from Java. I would advise you to, at the location

[PB290164]

where the skeleton has been found, collect petrifacts, from the layers underneath as well as from those above the original location of the skeleton.

It seems to me that the possibility exists that the object could be very young of age, as something like that can be seen in the British Museum, enclosed in chalk, which looks very old. If you have no other destination for it, we would obviously be very much welcome to receive it, if it is possible that the object can be donated to the geological Museum in Leyden. I hope that you further enterprises in Java will be well rewarded, such that you are satisfied yourself, and I wish you from out here the best of success.

Thanking you again for your shipment, I remain after polite greetings
your willing servant

Karl Martin

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[PB290163]

N^o23
WelEdelgestrenge Heer
Den Heer ^{Dr. E} Dubois.
te
Padang
Pajakombo
Padang
Sumatra
Leiden, den 29 April 1890.

Geachte Heer Dubois!

Ik ben in het bezit gekomen den collectie van versteningen door U in de Padangsche bovenlanden bijeen gebracht, en betuig ik U vriendelijk dank voor de welwillende toezending.

Al zijn de voorwerpen niet zeer gunstig overlevert, zoo zijn die toch van niet-gering belang, met het oog daarop, dat over de ouderdom der lagen in de strecken, waaruit de fossielen afkomstig zijn, groote twijfel bestond. Ik zal evenwel over de zaak niets publiceeren, temeer omdat ik niet weet, wat soms Uwe bedoeling er mede zijn kan. Het zij mij intusschen veroorlooft op te merken, dat U goed doet, door ~~de~~ in toekomst de voorwerpen steviger te laten verpakken, want bij deze bezending zijn er verscheidene op reis gebroken.

Met belangstelling heb ik gezien, wat door U over een fossielen mensch van Java is bericht geworden. Ik zou de U aanraden, op de plaats waar

[PB290164]

het geraamte is gevonden, versteeningen te verzamelen, en dat zoo wel uit lagen, die beneden, als ook, die boven ~~het~~ de oorspronkelijke ligplaats van het geraamte zich bevinden.

Het komt mij namelijk voor, als of het voorwerp van zeer jongen ouderdom kan wezen, zoo als iets dergelijks ook in het Britsche Museum is te zien, opgesloten in kalksteen, die er zeer oud uitziet. Zoo U geene andere bestemming er voor heeft, zouden het mij natuurlijk zeer welkom [?????], wanneer het voorwerp later aan het Geologische Museum te Leiden mocht kunnen gegeven worden. Ik hoop dat Uwe verdere bemoeiingen op Java met goed gevolg zullen bekroond worden, zoodat U zelf ter voldoening van heeft, en wensch ik U van buiten het beste succes toe.

U nog eens voor Uwe bezending dankende, verblijf ik na beleefde een
[?Uw????] dienaar

K.M.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000001-292]

The signatory, officer of health second class J.B.F.M. Berger declares on the oath he has done to his country that officer of health second class *à la suite* M.E.F.T. Dubois for reasons of illness was not able to reach his destination [??Bua??] by boat on 19 April 1890 and remained from 15 until 29th April 1890 in Solok
Solok, 30. April 1890
officer of health 2. cl.
J Berger

[This is the only letter with this correspondent](#)

258

— Send from Sumatera —

[MM774C-000001-292]

De ondergeteekende officier v. Gezondheid der tweede klasse J.B.F.M. Berger verklaart op den eed aan den lande gedaan dat de officier van gezondheid der tweede klasse *à la suite* M.E.F.T. Dubois wegens ziekte redenen zijne bestemming naar [??Boea??] met de bootgelegenheid van den 19 April 1890 niet heeft kunnen volgen en van den 15de den 29e April 1890 te Solok is [?verbleven?]
Solok den 30. April 1890
de officier v. gezondheid 2. kl.
J Berger

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000010-501]

Van Rouveroy van Nieuwaal
Captain engineer

Malang
Noble severe Sir,

Although we have never met in person I take the liberty to ask your noble Sir for a favour, being encouraged to do so by Mr Pijma here. You may know that I have been appointed to do paleontological research and for that purpose to engineer workmen, de Winter en Kriele, currently in Malang have been put at my disposal. As was custom in Sumatra I assumed that for administrative purposes these militaries were best assigned to the garrison closest to their workplace and in case of Tulung Agung that would be Malang.

And such has also kindly been decided by the chief office of the engineer corps. I have already requested his Noble severe Sir, the military commander of Malang on the 24th of May out of Batavia to please send these workmen to Tulung Agung. Up to now, however, they

[MM774C-000010-502]

have not yet arrived here and I therefore fear, despite writing again later to the replacing military commander that there might be some misunderstanding about them, of which I have asked Batavia to give me more information.

May I be obliged, in the interest of the research assigned to me, to ask your noble severe Sir politely for your support

This is the only letter with this correspondent

[MM774C-000010-501]

Van Rouveroy van Nieuwaal
Kapt d. Genie

Malang
WelEdelGestrenge Heer,

Hoewel U persoonlijk onbekend neem ik de vrijheid UWEG om een dienst te verzoeken, daartoe aangespoord door den heer Pijma alhier. Misschien is het U bekend, dat ik belast ben met palaeontologische onderzoekingen en daarvoor beschikking heb over de Genie-werklieden de Winter en Kriele, thans te Malang. Evenals vroeger op Sumatra heb ik gemeend, dat deze militairen administratief in het naast bij hun werkplaats gelegen garnizoen het best werden ingedeeld en dit is voor Toeloeng-agoeng Malang.

Door het Hoofdbureau der Genie is ook welwillend als dus beschikt. ZHEG den ^{pl} militairen commandant te Malang heb ik reeds den 24^e Mei van Batavia [???????isch] verzocht ~~deze~~ genoemde g.w. wel te willen toezenden naar T.A.. Tot heden zijn deze echter

[MM774C-000010-502]

nog niet hier aangekomen en ik vrees daarom, ook niet tegenstaande mijn later gevolgd schrijven aan den Pl. M. commandant, dat er omtrent hun een misverstand bestaat, ~~om~~ waarvan ik te Batavia gevraagd hebt de noodige inlichtingen te willen verstrekken.

~~Mag ik mij~~ ^{Het zij mij} nu in het belang der mij opgedragen onderzoekingen ~~de [???~~ mij ververgunt UWelEd. Gestrenge beleefd Uwen steun te vragen

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000005-178]

On behalf of His Excellency the Governor General, the adjutant of service has the honour to notify your noble severe Sir that His Excellency the Governor General will be pleased to receive you in a private audition tomorrow morning at 11 o'clock

Buitenzorg 15 May 1890
adjutant of service
Fabius

To the noble and severe Sir
E. Dubois
Officer of Health 2nd Class

This is the only letter with this correspondent

260

— Send from Jawa —

[MM774C-000005-178]

Namens zijne Excellentie den Gouverneur Generaal heeft de adjudant van dienst de eer U Wel Ed Gestr mede te deelen [dat] het Zijne Excellentie den Gouverneur Generaal, aangenaam zal zijn U ter particuliere audiëntie te ontvangen op morgen ochtend ten elf uur

Buitenzorg 15 mei 1890
de adjudant van dienst
Fabius

Aan den Wel Ed Gestr Heer
E. Dubois
officier van gezondheid 2^e Kl

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000050-019]

N^o1 29 May 1890

Announcing to the Resident of Kediri my arrival in Tulung Agung.

[MM774C-000032-368]

Paleontological research in Java

N^o1

Tulung Agung, 29 May 1890

I have the honour to notify your noble severe Sir that I have yesterday arrived in Tulung Agung, following the Decision of the Director of Education, Religion and Trade dated 31 March 1890 N^o2927, to do research as stated in the Governmental decision of the 20th of February 1890 N^o5.

Officer of Health 2nd Class *à la suite*

Eug Dubois

to the Resident of Kediri

at Kediri

[Next](#) letter with this correspondent

[MM774C-000050-019]

N^o1 29 Mei 1890

Kennisgave aan Resident van Kediri van mijne aankomst te Toeloeng Agoeng.

[MM774C-000032-368]

Palaeontologische onderzoekingen op Java

N^o1

Toeloengagoeng, 29 Mei 1890

Ik heb de eer U Hoog Edel Gestreng te berichten, dat ik gisteren te Toeloeng Agoeng ben aangekomen, ingevolge Besluit van den Directeur van Onderwijs, Eeredienst en Nijverheid dd. 31 Maart 1890 N^o2927, teneinde de onderzoekingen te doen, bedoeld bij Gouvernementsbesluit van den 20e Februari 1890 N^o5.

De officier van gezondheid der 2^{den} Klasse, à la suite

Eug Dubois

aan den Resident van Kediri

te Kediri

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000050-019 left]

N^o2 29 May 1890

I have the honour to notify your noble severe Sir that yesterday I [MM774C-000050-019 right]
Paleontological research in Java

N^o2

Tulung Agung, 29 May 1890

I have the honour to notify your noble severe Sir that I have yesterday arrived in Tulung Agung,
following the Decision of the Director of Education, Religion and Trade dated 31 March 1890 N^o2927, to do
research as stated in the Governmental decision of the 20th of February 1890 N^o5.

As Malang is the nearest garrison, I have requested the quartermaster of Solok (Sumatra's west coast)
to send the documents concerning reserving payment to Malang.

I submit, however, this choice of garrison, which is needed for administrative reasons, to the further
improvement of your very Noble severe Sir.

Officer of Health 2nd Class *à la suite*

Eug Dubois

To the Directing Officer of health 1st Class in the 3rd Military department in Java at Surabaya

29 May 1890 N^o1 Announcing to the Resident of Kediri my arrival in Tulung Agung.

29 May 1890 N^o3 Announcing my arrival in Tulung Agung and requesting the quartermaster in Solok to send
documents to the Local Literary Commander in Malang and request to have the engineer workmen transferred.

This is the only letter with this correspondent

[MM774C-000050-019 left]

N^o2 29 Mei 1890

Ik heb de eer UHoogEdelGestrenge te berichten, dat ik gisteren

[MM774C-000050-019 right]

Palaeontologische onderzoekingen op Java

N^o2

Toeloeng Agoeng, 29 Mei 1890

Ik heb de eer UHoogEdelGestrenge te berichten, dat ik gisteren te Toeloeng Agoeng ben aangekomen,
ingevolge Besluit van den Directeur van Onderwijs, Eeredienst en Nijverheid dd. 31 Maart 1890 N^o2927,
teneinde de onderzoekingen te doen, bedoeld bij Gouvernementsbesluit van den 20^e Februari 1890 N^o5.

Daar Malang het naastbijgelegen garnizoen is, heb ik den kwartiermeester te Solok (Sumatra's
Westkust) verzocht de stukken betreffende ophouding van betaling naar Malang op te zenden.

Ik onderwerp echter deze voor de administratie noodige keuze van een garnizoen aan de nadere
goedkeuring van UHoogEdelGestrenge.

De officier van gezondheid der 2^{den} Klasse, *à la suite*

Eug Dubois

Aan den Dirigerend Officier van gezondheid der 1ste klasse in de 3de Militaire afdeling op Java te Soerabaja
29-5 N^o1 Kennisgave aan Resident van Kediri van mijne aankomst te T. A.

29-5 N^o3 Dito en van verzoek aan kwartiermeester te Solok aan Pl. M. Commandant Malang en verzoek om
geniewerkl te zenden

[Click here to return to the content page.](#)

[MM774C-000050-019]

1 June 1890 N^o4 Submission of requests 6,7 (April and May) and 8 (advance 350). And request for permission to be allowed to do further applications by letter bill.

[MM774C-000042-372]

Detachment Engineer workmen at Malang

Marching Order

N^o140

The commander signing below of the above detachment orders the engineer workmen 1st class de Winter, general stock book N^o19237 and the engineer workmen 2nd class Kriele, general stock book N^o18475, to be present tomorrow morning at 3 June, 1890 to take the train of three minutes past six to travel to Tulung Agung (Kediri) to make themselves available to the officer of health 2nd class *à la suite* M.E.F.T. Dubois to do paleontological research in Java, for which they have been appointed by missive of the Chief of the Engineer Corps dated 6 May 1890 N^o36. –

Together with the engineer workmen 1st class de Winter, general stock book N^o19237 will travel a native woman, card off allowance N^o251.

Malang, 2. June 1890
The detachment Commander
[Signature]

N^o140

As seen
before leaving Malang
on 3 June, 1890

the military commander
[Signature]

These are the only two letters with this correspondent

[MM774C-000050-019]

1 Juni N^o4 Aanbieding aanvragen 6,7 (April en Mei) en 8 (voorschot 350). En verzoek voortaan met geleide lijst aan te mogen vragen

[MM774C-000042-372]

Detachement Geniewerklieden te Malang

Marsch Order

N^o140

De ondergetekende commandant van bovengemeld detachement gelast mits deze den geniewerkman 1st klasse de Winter, algem. stamb. N^o19237 en den geniewerkman 2st klasse Kriele,algem. stamb. N^o18475, zich morgen ochtend den derde Juni 1890negentig per spoortrein van zes uur en drie minuten op reis te begeven naar Toeloeng-Agoeng (Kediri) teneinde zich aldaar ter beschikking te stellen van den officier van gezondheid der 2de klasse *à la suite* M.E.F.T. Dubois voor het verrichten van palaeontologische onderzoekingen op Java, zijnde zij daarvoor aangewezen bij missive van den Chef van het Wapen der Genie dd. 6 Mei 1890 N^o36. –

Met den [?????] geniewerkman 1st klasse de Winter, algem. stamb. N^o19237 reist mede een inl vrouw, toelatingskaart N^o251.

Malang, den 2. Juni 1890
De detachements commandant
[Signature]

N^o140

Gezien
voor vertrek van Malang
op den derden Juni 1890negentig
De militaire commandant
[Signature]

[Click here to return to the content page](#)

Tulung-Agung 4. Juni 1890.

Dear Delprat

We had hardly left Solok, to which we had become attached because of some of its inhabitants, with some speed and started, given the long journey we were facing, to enjoy the speed we were going, when it strongly reduced and remained at a minimum until Padang. Notwithstanding the fact that we rented horses along the way, already before the Pintu rimbu, and that we left the bendys and even pushed forwards, or pull them out of the mud, we only arrived at Padang past midnight; desperate, not knowing whether they kept a place for us, or whether the goods were already on board, without our boy and without our little suitcases that was still underway. Only at 7 o'clock in the morning immediately before the proa was to leave, always sorted out, with the exception of our boy, who only came on board of the 'Atjeh' later with a small sampan. Having been seasick up to Batavia, we all recovered there thus that we were able to face the fatigues of the many visits and social evenings. After a ten-day stay at Buitenzorg, to confer with Verbeek, we remained there 3 weeks and left on 25 May to get to here via Semarang and Madiun. We are here now for a week and waiting for our goods and tools to arrive from Surabaya to install ourselves in a Javanese house (the future residence of the regent) and to bring forth the giant heads and other bones, which in this area, according to Verbeek and the local chiefs, should not be rare. Encouraging was the benevolence, which I received in Batavia from different authorities which are no less good prospects on success. Jawa is also a completely different country than Sumatera; it seems a Europe to us with brownish people, and we are already experiencing great helpfulness and even consideration.

So that is in short our experience of late and possibly also somewhat in the future. But let me tell you also that in the warmth of Batavia I have become a healthy man. In Padang I spoke to some good acquaintances, who did not recognise me; in Batavia cautioned me to take a few months leave in the Preanger and I could hardly fence of the medics, who wanted to examine my liver, but see, although the fatigues were great, and the heat unbearable I have lost my cacechexia; the psychic cure will have done a great deal to.

I've been speaking so much about myself, firstly to explain, why we did not write earlier and secondly because I'm so pleased to feel so much healthier. You have been in our mind daily and we will never forget what good Samaritans you have been to us and you have no idea how much you have contributed to drive off the misanthropic mood I was in because of the malaria, the hardship and the less enjoyable experiences with people. If we were only to have the opportunity to return the favour in a way that would really show our gratitude.

How is the health of the Mrs and your own health and that of the youthful trio? Have you been on the top already? You could not please us any better than to right us about it. We will now soon install ourselves in our house and hope to give regular notice of our situation. May we count on reciprocity?

I have spoken to van der Stok about the solar – climate history. He seemed to be rather sceptical and also Sluyter, to whom I brought the subject up, I noticed something similar. Although this does not make me falter, and I've just come on track to some new proof, this experience makes me careful to take on the matter is nice and easy. Opinions on the subject are those, which from my point I cannot afford to make any error. –

What a terrible history concerning Mrs IJzerman! **[She died from complications after surgery, see next letter]** I was angry with Stratz when I heard about it. He had such a good name and as he had pointed it out to IJzerman, matter seem to me such that I thought I could give Mr IJzerman all hope. The news had a particular strong impact on us because of that. And the poor mine was so full of hope for the future.

My wife will add a sheet to this. Meanwhile receive with the Mrs **[transposed in the margin]** and the kids my sincere greetings and good wishes, and that you may all do as well as you deserve. Ever yours truly Eug Dubois

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

Toeloeng-Agoeng 4. Juni 1890.

Beste Delprat

Wij hadden nauwelijks Solok, waarvan wij, ons eeniger zijner bewoners, gehecht waren geworden, met vaart verlaten en begonnen, met het oog op den langen tocht, dien we nog voor den boeg hadden, schik te krijgen in die vaart, toen zij sterk verminderde en op een minimum bleef tot Padang toe. Niettegenstaande **[dat]** we onderweg nog paarden huurden, te beginnen reeds voor de Pintoe rimboe, en we ook uit de bendys gingen en deze voortduwden zelfs, of uit den modder trokken, kwamen we 's nachts over 12 eerst te Padang aan; wanhopig, daar we niet wisten of plaats voor ons gehouden was, of het goed aan boord was, zonder jongen en zonder de koffertjes, die nog onderweg waren. Eerst om zeven uur 's morgens onmiddellijk voor het vertrek der prauw kwam alles te recht, met uitzondering van onze jongen, die eerst aan boord kwam der 'Atjeh' met een kleine sampan. Zeeziek tot Batavia, knapten wij daar allen zoover op, dat wij tegen de vermoedenissen der vele visites en avondjes konden. Na een 10 daags verblijf te Buitenzorg, om met Verbeek te confereeren, waren we daar 3 weken en vertrokken den 25sten Mei naar hier over Semarang en Madioen. Hier zijn we een week en wachten onze goederen en de gereedschappen van Soerabaya om dan eene javaansche woning (het toekomstig verblijf van den regent) te betrekken en de reuzenkoppen en andere gebeente, die in deze streken, naar Verbeek en de inl. hoofden, niet zeldzaam moeten zijn, voor den dag te halen. Bemoedigend was de welwillendheid, die ik in Batavia van verschillende autoriteiten mocht ondervinden en zijn niet minder de goede vooruitzichten op welslagen. Java is ook een geheel ander land dan Sumatra; een Europa met bruinachtige menschen schijnt het ons toe, en reeds ondervinden wij de meeste hulpvaardigheid en zelfs tegemoetkoming.

Ziedaar in het kort ons wedervaren in den laatsten tijd en vermoedelijk ook eenigszins in de toekomst. Maar laat ik je dan nog vertellen dat ik in de warmte van Batavia en van hier een gezond mensch ben geworden. Te Padang sprak ik goede kennissen aan, die mij niet herkenden; te Batavia ried iedereen mij een paar maanden verlof aan in de Preanger en waren de medici niet af te houden, die mijn lever onderzoeken wilden en ziet, ofschoon de vermoedenissen er groot waren, en de warmte ondragelijk ben ik daar mijn cacechexie kwijt geworden; het psychische geneesmiddel heeft ook veel gedaan vermoedelijk.

Ik sprak zooveel over mij zelf, ten eerste om te verklaren, waarom we zoolang niets van ons lieten hooren en ten tweede omdat ik er zoo erg blij voor ben mij zooveel gezonder te gevoelen. Wij hebben dagelijks aan U gedacht en zullen nooit vergeten welke Samaritanen U voor ons geweest zijn en U weet nog niet hoeveel Gij bijgedragen hebt om de misanthropische stemming waarin ik door malaria, tegenspoed en minder aangename ervaringen van menschen geraakt was, te verdrijven. Mochten wij toch eens in de gelegenheid zijn ook voor U iets te doen, waardoor wij onze dankbaarheid werkelijk konden doen blijken.

Hoe gaat het met Mevrouw's gezondheid en je eigen en van het jeugdige **[trio?????]**? Zijt Ge al boven geweest? Geen grooter genoegen zoudt Ge ons kunnen doen dan door ons daarvan te schrijven. Wij zullen nu spoedig onze woning betrekken en dan hopen wij geregeld van ons te laten hooren. Mogen wij daarop wederkeerig rekenen?

Ik sprak met van der Stok over de Zonne-Klimaatgeschiedenis. Hij scheen nogal sceptisch en ook bij Sluyter, waar ik een appeltje opgooide kon ik iets dergelijks gewaarworden. Hoewel mij dit niet aan het wankelen kan brengen, en ik juist ~~ik~~ weer nieuwe steunpunten ben op het spoor gekomen, doet mij die ervaring voorzichtig zijn en de zaak rustig en langzaam aanpakken. Daarin zijn de opvattingen zoo, dat ik in mijne richting geen potje breken kan. –

Wat een vreeselijke geschiedenis met Mevr. IJzerman! Ik was woedend op Stratz toen ik het vernam. Hij heeft zoo 'n goeden naam en naar hij IJ. had voorgeteekend en gezegd, scheen mij de zaak zoo, dat ik den heer IJ. meende alle hoop te kunnen geven. Het bericht trof ons daardoor bijzonder sterk. De arme man was anders zoo vol hoop voor de toekomst.

Mijn vrouw zal nog een velletje hierop doen. Ontvang intusschen met Mevrouw **[transposed in the margin]** en de kinderen mijn hartelijke groeten en hartelijke wenschen, dat het U allen zoo goed mag gaan als Ge dat verdient. Steeds tt Eug Dubois

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000050-019]

4 June 1890

N^o5

Request to the Provincial Intendant of the 3rd Military department in Java to be allowed to receive my wages and that of both the engineer workmen de Winter en Kriele by mandate in Tulung Agung

[MM774C-000034-370]

Paleontological Research

in Java

N^o5

Tulung Agung, 5 June 1890

I have the honour to inform your Noble Severe Sir that by decision of the Director of Education, Religion and Trade dated 31 March 1890 N^o2927; I have been transferred from Singkarah (Sumatra's West-Coast) to Tulung Agung (Kediri Residence) and have been present here since a few days.

I have requested the quartermaster of the Solok garrison near Singkarah (S.W.C.) to which I administratively belonged, to send all the paperwork regarding payment to Malang, the garrison closest to my current stand. I do consider the choice of garrison to be subject to your approval.

As my obligations do not allow me to every month go to Malang or any other garrison in this military department, to personally pick up my wages, nor do I have the possibility to have them picked up by anybody else I take the liberty to politely request your noble severe Sir

To
the Provincial Intendant
of the 3rd military department
in Jawa in Surabaya

[MM774C-000034-371]

to have the payment take place by some other means, either by a mandate payable in Tulung Agung or some other way you deem fit.

I also allow myself to politely request Your very noble severe Sir that in case you grant me my first request that you then also pay the wages and other revenues of the engineer workmen that are being put at my disposal, in the same way.

A positive decision would be beneficiary to the research I have been appointed to do which I flatter myself to be supported by your very noble severe Sir.

The officer of health 2nd class 2 à la suite, charged with doing paleontological research in Java, Eug Dubois

[Next](#) letter with this correspondent

[MM774C-000050-019]

4 Juni 5 Verzoek aan Gewestelijke Intendant in 3de Militaire afdeling op Java om mijn traktement en de soldij ook der beide geniewerklieden de Winter en Kriele per mandaat te Toeloengagoeng te mogen ontvangen

[MM774C-000034-370]

Palaeontologische Onderzoekingen

op Java

N^o5

Toeloeng Agoeng, 5 Juni 1890

Ik heb de eer UHoogEdelGestrenge te berichten, dat ik bij besluit van den Directeur van Onderwijs, Eeredienst en Nijverheid dd. 31 Maart 1890 N^o2927, van Singkarah (Sumatra's Westkust) werd overgeplaatst naar Toeloeng Agoeng (Residentie Kediri) en mij sedert eenige dagen hier bevind.

Den kwartiermeester van het nabij Singkarah gelegen garnizoen te Solok (S.W.K.) waartoe ik administratief het laatst behoort heb, verzocht ik de stukken betreffende ophouding van betaling op te zenden naar Malang, welk garnizoen het meest nabij mijn tegenwoordige standplaats gelegen is. Ik ~~verle mij dat dit Uwe goedkeuring mag hebben en~~ ~~onderwerp die keuze van een garnizoen aan Uwe nadere goedkeuring.~~

Daar mijne werkzaamheden mij niet veroorloven iedere maand zelf mijn traktement te Malang of een ander in deze militaire afdeling gelegen garnizoen af te halen en geene gelegenheid bestaat dit te laten doen neem ik de vrijheid UHoogedelgestrenge beleefd te verzoeken

Aan
de Gewestelijken Intendant
in de 3de militaire afdeling
op Java te Soerabaja

[MM774C-000034-371]

uitbetaling wel op andere wijze te willen doen plaats hebben, hetzij door te Toeloeng Agoeng betaalbaar mandaat of zoodanig als door U het meest geschikt zal worden geoordeeld.

Tevens veroorloof ik mij UHoogedelgestrenge beleefd te verzoeken, ingeval U mijn eerste verzoek wel kunt toestaan, dan ook de soldij en verdere inkomsten der ter mijner beschikking gestelde Geniewerklieden aldus te doen ~~geschieden~~ ^{uitbetalen}.

~~Eén en ander~~ ^{Gunstige beschikking} zou ten goede komen aan de mij opgedragen onderzoekingen, ~~waarom ik de hoop koester~~ ^{welke ik mij vleie dat door UHoogEdelGestrenge hierin zult willen gunstig mag worden beschi} ^{steunen.}

De officier van gezondheid der 2de klasse à la suite, b/m palaeontologische onderzoekingen op Java, Eug Dubois

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000033-665]

Tulung Agung 5. June 1890

Very Honourable and Learned Sir

Maybe with you the thought has risen that I unintentionally have brought the length of the geological periods over to our correspondence, for it has been a long time since you had my latest messages. This similarity, however, is not so much because of the duration but rather of the periodicity.

The last while in Sumatra was the end of a period and the first time in Java was the beginning of a new period for me and the transition seems to equal that between geological periods for having huge changes taking place; I went from being unwell to mortally ill to healthy.

Whilst travelling to Padang in order to ship to Java I fell ill and have for about a month with my wife and kids and without goods (for all had been sent ahead already) been compelled to remain in a ruinous [?merchant?] house, where I eventually lost the fever, but not the cachexia, so that when I arrived in Padang (after a difficult [?cart?]-travel

[MM774C-000033-666]

of 8.30 AM until past midnight because of accidents to the vehicles and poor horses) was taken for a stranger by old acquaintances.

But behold, whilst in Batavia initially everybody told me how poorly I looked, and in spite of all the fatigue and heat, once in Buitenzorg, within three weeks, I recovered thus that I felt better than I have in years.

Forgive me for speaking so much about my personal well being; it was necessary to explain why you have not heard from me for such a long time. You must surely be familiar with the "Hartmann"-like moods of one suffering from malaria and therefore I did not want to write any letter.

In Batavia I am encountering so much good will and my chances of success for my research are so good, according to what Verbeek has communicated to me that psychological cure is abundantly applied and for now I am only awaiting the arrival of my tools to immediately resume my labours with force.

Several Javanese chiefs have already told me that sites where large (tertiary) mammals can be found are not rare and although these messages are to some extent vague and some searching will have to be done before we can lay our hands on these heads of giants, it is encouraging to hear. A piece of a stegodon molar coming from gunung Pandan in Madiun has been given to me as proof already.

My plan was to have 25 workers over there and have 25 over here working in the caves (a double sided blade) and have myself travelled to and fro in between (largely by train). The land is much different from the Sumatran uplands; it is a Europe with brown people, who are much more helpful and much more "disciplined" than the Malay people. The European government in these areas is very forthcoming and helpful to me. I will within a few hours be making a two-day journey with the Assistant-Resident and the Inspector and the numerous party these men are used to take with them to visit the cave of Sine (south coast), which beholds a large number of human skeletons, most likely recent.

[MM774C-000033-667]

We finally have the prospect of a house for ourselves, which we have lacked for two months, and the climate on this spot is supposed to be good. You'll see that, since wife and kids have remained healthy the future appears to be bright, so a true new period must have started.

I have some time ago send a small box with tertiary shells to prof. Martin. It amazes me that he did not receive the letter in which I described these fossils. The post on the Sumatran west coast must have been lacking. I will write him shortly, maybe even today. Prof Martin has by his research on the earlier finds of tertiary mammals of Java already acquired the intellectual ownership. Without wanting to sell the hide of the bear before it has been shot [Dutch proverb] Prof. Martin has flattered me with the hope of transcribing part of those rights of the tertiary osteology to me for the troubles that I will be undertaking

I [abrupt end of draft]

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000033-665]

Toeloeng Agoeng 5. Juni 1890

WelEdelZeergeleerde Heer,

Misschien zal wij U de gedachte gerezen zijn, dat ik onwillekeurig de lengte der geologische perioden op onze correspondentie en gaan overbrengen; want het is al lang geleden sedert ik u mijn laatste berichten geworden.

Toch zit de overeenkomst minder in den duur dan in het periodieke q.t.

De laatste tijd op Sumatra was het eind eener periode en de eerste tijd op Java het begin eener nieuwe voor mij en die overgangstijd schijnt dit met ^{dien tusschen} geologische periode gemeen te hebben dat er grotere veranderingen plaats hadden; ik ben van een zieke mensch, een doodziek mensch – wel een gezonde geworden.

Op reis naar Padang om mij naar Java te begeven werd ik ziek en heb ongeveer een maand lang met vrouw en kinderen zonder goed (want alles was al weggezonden) in een vervallen negasihuis moeten zitten, waar ik wel de koorts kwijt werd, doch de cachexie behield, zoodat bij onze aankomst te Padang (na eene moeilijke bendy-reis

[MM774C-000033-666]

van 's morgens 8:30 uur tot 's nachts over twaalf, wegens ongelukken aan die voertuigen en slechte waarden) oude kennissen mij voor een vreemde aanzagen. Maar ziet, terwijl te Batavia ik aanvankelijk van iedereen vernemen moest, dat ik er zoo slecht uitzag, ben ik daar niettegenstaande alle vermoeyenissen en de warmte en te Buitenzorg (in drie weken tijds) zoodanig opgeknappt, dat ik mij nu beter gevoel dan ik in het laatste jaar nog gedaan heb.

Verschoon, dat ik zoo veel van mijn eigen welvaren gesproken heb; maar dat was noodig om te verklaren, waarom ik niets van mij heb laten hooren in zoo langen tijd. De "Hartmann"-achtige stemming van een malaria-leider is U zeker bekend en daarin wilde ik geen brief schrijven.

Te Batavia ondervond ik ook zooveel welwillendheid en bleken de vooruitzichten op welslagen bij mijne onderzoekingen, volgens hetgeen Verbeek mij mededeelde zoo goed, dat het psychische geneesmiddel daar overvloedig gegeven werd en thans wacht ik alleen nog op de aankomst van gereedschappen om terstond met kracht de zaak te hervatten.

Van verschillende javaansche hoofden vernam ik reeds dat vindplaatsen van groote (tertiaire) zoogdieren geen zeldzaamheid zijn en al zijn die berichten ook wat vaag en zal er nog moeten gezocht worden om de koppen van de reuzen werkelijk in handen te krijgen; dat geeft toch goeden moed. Een stuk van een Stegodon-kies herkomstig van G. Pandan in Madioen heeft men mij als bewijs alvast gegeven.

Mijn plan was reeds met 25 arbeiders daar en met 25 hier in de grotten te werken (een dubbelsnijdend mes) en zelf tusschen die twee punten (per spoor grotendeels) heen en weder te reizen. Ook is het land een geheel ander dan Sumatra's Bovenlanden, een Europa met bruine menschen, die behulpzamer zijn en ook beter "gedisciplineerd" dan de maleiers. Van het europeesch bestuur in deze streken ondervind ik de grootste medewerking en tegemoetkoming. Over weinig uren ga ik met den Assistent-Resident en den Controleur met het noodige gevolg, dat die heeren gewoon zijn mede te nemen, een tweedaagsche tocht dan naar de grot van Sine (zuidkust), die een groot aantal, waarschijnlijk recente menschengeraamten bevat.

[MM774C-000033-667]

Wij hebben ook eindelijk een eigen huis, waarvan wij twee maanden zijn gespeend geweest in vooruitzicht en het klimaat op deze plaats moet goed zijn. U ziet, dat, nu vrouw en kinderen mede gezond zijn gebleven de toekomst zich nogal goed voordoet, zoodat werkelijk eene nieuwe periode voor ons schijnt te zijn aangebroken.

Aan Prof. Martin zond ik eenigen tijd geleden een kistje met de tertiaire schelpen. Het verwondert mij, dat ZHG den brief waarin ook over die fossielen geschreven werd niet ontving. De post op Sumatra's Westkust liet veel te wenschen over. Ik zal ZHG. spoedig schrijven, misschien vandaag nog. Prof. Martin heeft door zijne onderzoekingen der vroeger gevonden tertiaire zoogdieren van Java a.h.w. het geestelijk eigendomsrecht daarvan verkregen. Zonder de huid van den beer te willen verkoopen, voordat het dier nog geschoten is zal vlei ik mij met de hoop dat Prof. Martin mij zeker wel voor de moeite die ik ervoor doen zal een deel van [??] recht op door mij aan den dag te brengen tertiaire ~~osteologie~~ osteologie willen afstaan.

Ik [abrupt end of draft]

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000010-342]

[telegram]

Chief mining department Renaud²⁸ Weltevreden
politely request to sanction the resident of Kediri to pay advances and allowances
Dubois

[Next](#) letter with this correspondent

²⁸ Renaud, chief of the Mining department was also recipient of all official reports that Dubois wrote (monthly, quarterly, annual...) which I have treated separately when linking, so reports link to reports only, other correspondence with Renaud links to other correspondence Renaud only. The same holds for the other recipient of the official reports: van der Kemp, Director of Education, Religion and Trade.

[MM774C-000010-342]

[telegram]

Chef Mijnwezen Renaud Weltevreden
Verzoeke beleefd resident Kediri te willen machtigen tot uitbetaling voorschotten en toelage
Dubois

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000010-343]

Batavia 5 June 1890

Dear Mr Dubois,

I am writing to remind you of a few minor things that I've already told you in person and which are not worth the trouble of putting in an official mail.

Dynamite, et cetera has been requested on your behalf and the Resident of Kediri asks you to inform him when it has arrived.

Later when the request is returned to us we will send you one so as to make you

[MM774C-000010-344]

responsible for the articles. You need to keep note of all US used.

On your behalf a chain gang of 25 have been requested from Kediri and one of 25 from Madiun . The Resident of Kediri will be able to tell you if they are being granted, if you ask him.

This Resident has also received money to be put at your disposal, up to a maximum of *f* 1000.

To receive that money you need to submit the usual requests.

I think all about your trip to Buitenzorg will be arranged. If you wait a bit with submitting your declaration you might have already received word about it.

Meanwhile receive with your wife my polite greetings, whilst I further wish you the best of luck.

Meanwhile

with esteem

your willing servant

G.P.A. Renaud

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000010-343]

Batavia 5 Juni 90

Waarde Hr. Dubois,

Ter Uwer herinnering schrijf ik U hier een paar kleinigheden, die ik U hier reeds mondeling mededeelde en die de moeite van nogmaals officieel geschreven te worden niet waard zijn.

Dynamiet, enz is voor U gevraagd en den Resident van Kediri verzocht U te waarschuwen als het er is.

Later als wij de aanvraag terugkrijgen wordt er U een gezonden om het artikel

[MM774C-000010-344]

in Uwen verantwoording op te nemen. Wat verbruikt wordt later weder als verbruikt af te schrijven.

Er zijn voor U 25 kettinggangers te Kediri en 25 te Madioen gevraagd. Als het toegestaan is zal U dat wel van Resident Kediri kunnen hooren, als U hem vraagt.

Eveneens is voor bij laatstgenoemde Resident geld beschikbaar gesteld, tot een maximum van *f* 1000.

Om geld te ontvangen moet U gewone aanvragen indienen.

Uwe reis naar Buitenzorg zal hoop ik in orde komen. Wacht nog met het indienen Uwer declaratie een weinig dan kan U wellicht bericht hebben.

Ontvang intusschen met Uwe vrouw, mijne beleefde groeten, terwijl ik U verder veel succes toewensch.

Inmiddels

Achtend

Uw dw dr

G.P.A. Renaud

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000042-293]

Tulung Agung 8 June 1890

Noble severe Sir,

Given my dual allegiance as officer of health *à la suite* at the disposal of the Director of Education, Religion and Trade my place of employment does not coincide with any garrison. Administratively, in particular with regard to the payment of my monthly wages I do, however, have to belong to some garrison. I therefore have requested the quartermaster of the garrison in Solok (Sumatra's West Coast) to send any papers regarding my payment to Malang, as that is closest to my current location. You will likely have already received these.

It is, however, impossible for me to always come and collect my wages over there in person nor is there opportunity to always have it picked up. I have therefore asked the Local Provincial Intendant of the 3rd Military Department to have me receive my wages in some other less

[MM774C-000042-294]

circuitous way (for instance by a mandate payable in Tulung Agung). I have also requested his Noble severe Sir in case such is possible to also have the wages of the engineer workmen at my disposal made payable the same way. I hope that your Noble severe Sir will show me your benevolence and by that way will indirectly support me in the research I am appointed to do.

I therefore, your Noble severe Sir, turn for you to help in this matter, both to, as much as is possible, support my official request to the Provincial Intendant as well as to receive my wages for the month May (April I have already received in Solok) as I have not received anything and I have been for quite some time in Batavia and Buitenzorg in commission and travelling by boat, without any fixed address for the military administration and thus without any possibility for them to let me have my military wages.

After my long travel from Sumatra I very much look forward to my wages (over May) and I therefore hope that you may be able to lend me your support by letting me have this by money order, under subtraction of the expenses for having it transferred.

Name of correspondent is unknown

[MM774C-000042-293]

Toeloeng Agoeng 8 Juni 1890

WelEdGestr. Heer,

In mijne tweeslachtige betrekking van officier van gezondheid *à la suite* ter beschikking van den Directeur van O.E.N. valt mijne standplaats niet samen met eenig garnizoen. Administratief, voornamelijk met het oog op de uitbetaling van mijn maandelijksch traktement dien ik echter ergens tot een garnizoen te behooren. Ik heb daarom den kwartiermeester van het garnizoen te Solok (Sumatra's Westkust) verzocht staten betreffende ophouding van betaling naar Malang op te zenden, dat het dichtst bij mijne tegenwoordige standplaats gelegen is. Deze zullen U waarschijnlijk reeds geworden zijn.

Het is mij echter onmogelijk zelf mijn traktement in ontvangst te komen nemen en er bestaat ook geene gelegenheid dit telkens te laten afhalen. Daarom heb ik den Plaatselijken Gewestelijken Intendant in de 3de Militaire Afdeling verzocht mij wel op eene andere minder

[MM774C-000042-294]

bezwaarlijk wijze dan langs de gewone weg (bijv. door te Toeloeng-Agoeng betaalbaar mandaat) mijn traktement te willen doen toekomen. Tevens verzocht ik ZHEG. ingeval het eerste verzoek kan worden toegestaan ook de uitbetaling der soldij enz. van de ter mijner beschikking gestelde Genie-werklieden de Winter en Kriele aldus te doen plaats hebben. Ik hoop, dat ZHEG. mij hierin zijne welwillendheid zal laten ten goede komen en daardoor de mij opgedragen onderzoekingen indirect steunen wil.

Tot U WelEdGestr. Heer, wend ik mij thans om hulp in deze zaak, zoowel om, zoo mogelijk, mijn officieel verzoek aan den Gewest. Intendant te willen steunen als om mij het traktement over de maand Mei (April heb ik nog te Solok) ontvangen en sedert niets meer daar ik wel een tijd lang te Batavia en te Buitenzorg in commissie en afw. bootgelegenheid verbleven ben, doch zonder daar in militaire administratie te zijn geweest en dus zonder mijn militair traktement over Mei te hebben kunnen ontvangen/te laten toekomen.

De spoedige ontvangst van dat traktement (over Mei) zie ik, na mijn lange reis van Sumatra hierheen, met eenig verlangen tegemoet en ik hoop daarom, dat U mij daarin misschien Uwe hulp zult willen verleen door mij dit per postwissel, onder aftrek der onkosten van overmaking, enz. te zenden ☸

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000008-490]

Surabaya 14 June 1890

To the Officer of Health 2^e Class Eug Dubois
Tulung-Agung

Your noble and Severe Sir!

On Tuesday the 10th of this month I send your boy "Nassi" to you with the first train which I hope will by now have returned to your service; on his request I have advanced him *f* 5 for travel expenses, which you no doubt will agree with: he did actually ask for *f* 10 but that I considered too much, especially as you gave no orders to that extent.

Following your message by wire I did find in the office of the shipping company another three chests addressed to "de Winter" as well as a grey rotan chair, but no packages marked "Kriele": aforementioned four pieces I had this morning the honour of sending to you as freight and could well be in your possession by now.

As far as the gunpowder is concerned, my advice is to sell it here, as the freight costs will be very expensive, (they will charge at least a ½ wagonload for it): also so far I have not been able to acquire a license for it from which I must conclude that they are not very familiar with the regulations concerning the transport of gunpowder. If you agree with this proposition, I will soon send you the chest without the powder and subsequently send you my sum account.

With esteem

Your noble Sir's willing servant
van Meurs

This is the only letter with this correspondent

270

— Send from Jawa —

[MM774C-000008-490]

Soerabaia 14 Juni 1890

Aan den Officier van Gezondh: 2^e Kl Eug Dubois
Toeloeng-Agoeng

WelEdel Gestr: Heer!

Dinsdag 10 dezer zond ik per 1^a trein [?u/costi?] Uwen huisjongen Nassi "die ik hoop er reeds weer in Uwe dienst zal zijn; op zijn verzoeken heb ik hem voor de reis *f* 5 voorgeschoten, hetgeen U ongetwijfeld goed zult vinden: de vraag was eigenlijk *f* 10 doch vond ik zulks te veel te meer daar U mij daartoe geen order gaf.

Naar aanleiding van Uw draadbericht vond ik hier aan 't stoombootkantoor nog drie kisten, adres "de Winter" als ook een grijze rieten stoel, doch geen enkele colli gemerkt "Kriele": eerstgenoemde vier stuks had ik heden 't het genoeg en als vracht goed aan U op te zenden en kunnen die nu reeds in Uw bezit zijn.

Wat 't buskruit betreft raad ik U aan, dit hier maar uit de hand te doen verkoopen, daar de vracht daarover zeer duur zal komen (men rekent hiervoor maar ½ wagonlading): ook heb ik tot heden nog geen licentie ervoor kunnen bekomen en moet ik daaruit afleiden, dat men hier zeer slecht op de hoogte is van bepalingen betreffende het vervoer van buskruit. Neemt u genoeg met dit mijn voorstel, dan zend ik spoedig's de kist zonder 't kruut en zal U daarna mijne afrekening doen toekomen.

Hoogachtend

UEdelGestr:dw dienaar
van Meurs

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000058-512]

Your noble severe Sir

I am letting you know that I found two caves. One is nice and de Winter could well work on it with all his men. The one next to it is slightly smaller. The soil inside the cave is very dry and has a reddish colour. I've made a sketch of the one; I could not do so for the other as I could not get in well. De Winter told me that our goods did not arrive and this is awkward as we will soon run out of clothes to wear so we kindly request whether the doctor can take care of this as soon as possible

Your serving worker

Kriele

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

[MM774C-000058-512]

Uedele Gestrenge Heer

Daar ik u laat weten als dat ik twee grotten gevonden heb een mooie [waar] de Winter best met al zijn volk aan [kunt] werken een der naast is een weinig kleiner de grond binnen in de grot is zeer droog en heeft een rode kleur. Ik heb van de ene een schets gemaakt van die andere kon ik het niet de reden dat ik er niet goed in kon. Daar ik vernomen heb van de Winter dat onze goederen niet mede zijn gekomen dit is zeer lastig aangezien dat wij te met geen verschoning meer hebben met vriendelijk verzoek of de dokter zoo goed wil wezen om er zoo spoedig mogelijk ervoor te zorgen

Uw dienstdoende werkman

Kriele

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000058-513]

Replied to 20 June 1890 [by Dubois]

Your noble severe Sir

Here I am sending you a few pieces that contain bone. I cannot help that there are all broken as the stone is so hard it's impossible to break it with the crowbar or the pickaxe so I had to use dynamite but this is also stone in which bones have been found. Otherwise the work is going well.

Your serving worker

Kriele

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

[MM774C-000058-513]

Antw 20 juni 1890 [door Dubois]

Uedele Gestr. Heer

Hier stuur ik u een paar stukken met been er in dat zij alle [??] zijn daar kan ik niets aan doen daar de steen zoo hard is dat ik er onmogelijk met de koevoet nog met de ik houweel er een stuk steen van af krijgen dus ik moest [??] stuk schieten doch dit [???ten] is ook dat stuk steen waar de beenderen in gevonden zijn ook zoo stuk met de werkzaamheden gaat het verder goed

Uw dienende werkman

Kriele

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000058-511]

State the name of the cave (site) from the ancient time

District and under district	Village	Cave	Is there any bone in the cave (from the ancient period) and mention what bone it is. If there is not any bone there, please also mention it	Outside the cave/site column no. 3, is there any other places	How big is the place which contains the bone, in meter	How far the cave or site (tempat) toelang=where to find ancient bone from the hamlet Doekoehan and from Kradjan in pal (measurement) and is there any place that can be rented for the doctor. If there is not any, where can they sleep	If it is necessary to bring the orang rante (convicts) to work in the cave or site (tempat) toelang=place where the found the bone) can you provide the accommodation. If you could not, where is the closest place to stay	explanation
-----------------------------	---------	------	---	---	--	--	---	-------------

[Language: Indonesia (old spelling)]

Staat namanja goewo (dan tempat toelang) dari djaman koeno

District dan onder district	Desa	Goewo	Itoe goewo apa ada toelang koeno dan misti seboetken toelang apa, djikalau tidak ada toelang) apa jang misti ada di sitoe seboetken juga)	Lainnja itoe goewo terseboet 3 apa di lain metter (tempat ada joega	Lebarnja tempat jang ada toelangnja tadi itoeng metter	Djaoehnja itoe tempat goewo atawa tempat toelang (djaman koeno dari doekoehan dan dari kradjan jang paling deket brapa pal, dan apa bole sewa roemah boeat tempat docter dan kalau tidak ada misti mondok dimana	Sandainja misti bawa orang rante bekerdja di itoe goewo atawa tempat toelang, apa bisa kasi tempat, kalau tidak misti tinggal dimana jang paling deket	Katrangan
-----------------------------	------	-------	---	---	--	--	--	-----------

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Under district Sidolajoe district Gendingan	Doekoeh			There is other place in the wood in Djati , in the cliff, many people said that it is baloeng boeto (giant bones)	Can not provide further information regarding the width because could not be accessed	The site is 1 ½ pal from kradjan (hamlet) doekoeh (village) 1 ½ paal. From Bogo Kradjan (hamlet), Pelang (village) only 1 pal. So, Mr. doctor can stay in the Bogo post or in a house on the west side of Bogo post.	Yes, also in Bogo post	The bones is already assessed by Mr. ambtenaar [Mennegen?] and called Mammoth bone

11]

Name of correspondent is unknown

Next Indonesian letter
Previous Indonesian letter

signature

[Click here to return to the content pagee](#)

[MM774C-000058-489]

Besole 25 June 1890

Very Noble and Severe Sir

Herewith I am sending you the bones [note added by Dubois in pencil: must be from the cave in the Gunung Sengentang] that have been found 1.5 m below the stone that you pointed out to me to be shot.

And I kindly request some more dynamite and a bottle of carbolic acid as Kriele used up one bottle of it.

Noble Sir, don't take it wrongly if I allow myself to request from you a little bit of money, as the work has just started and we need much more money now than later if we are a few months going, and everything is expensive over here.

For the house we used to rent for f2,50 they are asking now f5,- per month so please sent me a little note how to deal with that.

Your obedient workman,
de Winter

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

[MM774C-000058-489]

Besole 25 Juni 1890

Weledel Gestrenge Heer

Met deze de gevonden beenderen [note by Dubois in pencil: moet zijn uit de grot in Goenoeng Sengenteng], die gevonden zijn 1,50 m onder die groote steen die uw mij aangewezen hebt, om weg te schieten.

En verzocht uw vriendelijk om nog wat dynamiet en een flesch carbol want Kriele heeft een flesch er van gebruikt.

Edele Heer, duidt het mij niet ten kwaden als dat ik zoo vrij ben Uw nog een kleinweinig geld te vragen, aangezien dat ik nu in het begin van het werk veel meer geld nodigt heeft als later, wanneer ik een paar maanden aan de gang ben en daarbij hier alles even duur is.

Voor dat huis dat ik eerst gehuurd hebt voor f 2,50 vragen zijn nu f 5 in de maand dus wil Uw zoo goed zijn mij een klein briefje te zenden hoe ik daarmee moet handelen.

Uw dienende werkman
de Winter

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000058-490]

Besole 28 June 1890

Mrs Dubois

Did you request a forced labourer? I am sending you one herewith.

The bones I send you yesterday are found thus: the bones mixed with stone were outside the cave from a depth of 0.6 m, and the bones wrapped in paper were from within the cave from a depth of 1,8 m below a stalactite.

Would you please be so good as to tell the doctor that I have already send three forced labourers away because of illness, although I rather assume it is laziness, for they must have asked me at least three times to return to Tulung Agung as the work is too heavy over here.

Your obedient workman,
de Winter

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000058-490]

Besole 28 Juni 1890

Mevrouw Dubois

Heeft u om een dwangarbeider laten vragen? Met deze zend ik Uw er een.

De beenderen, die ik Uw gisteren gezonden hebt zijn gevonden zoo als luid, de beenderen met steen vermengd buiten de grot op een diepte van 0,6 m, en de beenderen die ik in het papier gepakt hebt in de grot op een diepte van 1,8 m onder een druipsteen.

Wil Uw ook zoo goed zijn om aan de dokter te zeggen als dat ik al drie dwangarbeiders heb weg gezonden wegens ziekte, maar ik veronderstel dat het luiheid is, want zij hebben mij wel driemaal gevraagd om weer naar Toeloeng Agoeng te gaan aangezien dat het werk hier te zwaar is.

Uw dienende werkman
de Winter

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000058-491]

Bessole 29 June 1890

Very Noble and Severe Sir

Herewith I request you kindly for some fuse, percussion caps I have plenty but they don't work with the white fuse of yours, they do work with the red fuse of the shop owner. Dynamite I also have plenty. In the middle of the cave a new cave has turned up, at two metres of depth. If it suits you I would kindly request for you to come and have another look over here

Your obedient servant
de Winter.

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

276

— Send from Jawa —

[MM774C-000058-491]

Bessole 29 Juni 1890

Weledel Gestrenge Heer

Met deze verzoek ik Uw vriendelijk om nog een weinig lont, slaghoedjes heb ik nog maar die zijn niet geschikt voor die witte lont van Uw wel voor die rode lont van die toko houder dynamiet heb ik ook nog genoeg. Ik heb in de midden van de grot nog een andere grot gekregen, op een diepte van twee meter.

Wanneer het uw gelegen komt zou ik Uw wel vriendelijk willen verzoeken om nog eens bij mij te komen zien

Uw dienende werkman
de Winter

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000058-492]

Noble Sir, there is still a shortage of army tools

2 single pickaxes,

3 double pickaxes,

3 square spades.

I had a very thorough look around but nothing but nothing can be found anymore.

The tools can be transported as Governmental goods.

Your serving worker,

Kriele

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

277

— Send from Jawa —

[MM774C-000058-492]

Uedele Heer,

Er is nog tekort wegens de gereedschappen der Genie

2 Enkele Pikhouwelen

3 Dubbele Pikhouwelen

3 Vierkante Schoppen

ik heb hier alles zeer goed na gezien er is niets meer te vinden.

De gereedschappen kunnen als Gouvernements goed vervoerd worden

Uwe dienst doende werkman

Kriele

[Click here to return to the content page](#)

[774C-000050-019]

1 July 1890 N^o6 Provincial intendant.

Following your aforementioned letter I have the honour to offer your noble severe Sir for your perusal 3 extracts of decisions concerning the research appointed to me and my transfer to Tulung Agung, as well as a statement of the head of the local government here that I had to supply a house myself. I politely request to have the three first mentioned documents returned to me.

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

278

— Send from Jawa —

[MM774C-000050-019]

1 Juli N^o6 Gew. Intendant.

Ingevolge Uw boven aangehaald schrijven van ~~UHoogEdelGestrenge~~ heb ik de eer UHoogEdelGestrenge ^{ter inzage} aan te bieden ~~drie~~ 3 extracten van besluiten betreffende mij opgedragen onderzoekingen en overplaatsing naar Toeloeng Agoeng, benevens eene ^[?2222] verklaring van het hoofd van plaatselijk bestuur alhier, dat ik zelf in woning heb moeten voorzien. Beleefd verzoek ik de drie eerstgenoemdestukken wel te mogen terug ontvangen

[Click here to return to the content page.](#)

[MM774C-000010-347]

Tulung Agung, 2 July 1890

Very Noble severe Sir,

Although I have already received your kind letter of the 5th of June three weeks ago, I have waited to answer your very Noble severe Sir, as I wanted to report you about the research at the same time.

Let me first express my polite thanks for your benevolent quick help with the dynamite, the forced labourers and the travel expenses, which enable me to quickly start with the work and the preview of a not unwelcome raise of cash funds.

I am currently collecting fossils in caves near Wadjak in the Kediri residence and on the surface of the Pandan mountain range in the residence Madiun.

Whilst the caves are giving better results in that respect that bones are being found, and not just molars like was almost exclusively the case in Sumatra, I immediately was very successful in the

[MM774C-000010-348]

Pandan mountain range where I found young-tertiary mammals. So far I examined the locations where Raden Saleh had already excavated and I may not have found such skulls of elephants as he did, but I did find several molars of these animals and their predecessors the Stegodonts, as well as an almost complete lower jaw and parts of an upper jaw of a hippopotamus, belonging to the same group of fossil hippopotamuses (*Hexaprotodonts*) and many other fragments of bone that I still am busy identifying. It seems that the whole Pandan-mountain range, which the lines the border between Rembang and Madiun, is to be considered as one find site, and the exploration of that will be the work of the first months.

An important result from finding these fossils was that the sediments from which they originated could be identified.

Whilst all the tertiary fossil remains that have been collected in Java so far were from secondary locations I have succeeded to find some of these fossils (like the above-mentioned hippopotamus upper jaw) whilst it was still in the solid rock, sandstone and conglomerate belonging to the so-called padas. Herewith the equivalent of this formation with the Siwaliks from British India has been proved that is for many locations on Middle Java, where remains of this Middle fauna have been found.

With the necessary *festina lente*²⁹ I flatter myself to be able to hear and in the caves meet up to the expectations which you and other benevolent people have for the cause.

Given the desirability that now the government has taken that trouble of collecting these fossils, as much as possible should be done to also have them remain government property, it is surely regrettable that by a Government civil servant, already for some years, many fossils originating from the Pandan-mountain range (I have been told a chest full) have been sent to Germany.

Although maybe every collector, as a private person, has the right to consider

[MM774C-000010-349]

natural objects that he has collected by his own means as his private property, it is regrettable that science, by having these objects disseminated, is being antagonised, and the largest collection that the Netherlands now wishes to gather from its property suffers from that. The intended civil servant was a forester, at least in Japara, and as the civil servants of the forestry department may have more possibility to track such natural objects down, I take the liberty to politely request your very Noble severe Sir whether these civil servants might not be officially requested to submit possible information they have about such objects to the Government, which will be more to the benefit of science and the honour of our country, then when they are spread out abroad or remain in private collections of Dutch civil servants.

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000010-347]

Toeloeng Agoeng, 2 Juli 1890

HoogWelGestrenge Heer,

Hoewel ik reeds drie weken geleden Uw vriendelijk schrijven van den 5^e Juni mocht ontvangen, heb ik tot heden gewacht UHoogWelGestrenge daarop te antwoorden, omdat ik U tegelijkertijd over de onderzoekingen wenschte te berichten.

In de eerste plaats betuig ik U mijn beleefden dank voor dat schrijven en de welwillend verleende snelle hulp met dynamiet, dwangarbeiders en reisdeclaratie, welke het mij mogelijk maakte spoedig met het werk te kunnen beginnen en een niet ongewenste kasstijging in het vooruitzicht stelt.

Ik ben nu bezig fossielen te verzamelen in de Residentie Kediri bij Wadjak in grotten en in de residentie Madioen aan de oppervlakte van het gebergte Pandan.

Terwijl de grotten in zover reeds beter resultaat geven, dat daarin beenderen gevonden worden, en niet alleen kiezen zoo als op Sumatra bijna alleen voorkwamen, mocht ik met de jong-

[MM774C-000010-348]

tertiaire zoogdieren van het Pandangebergte reeds terstond zeer goed slagen. Ik onderzocht tot heden ~~de~~ plaatsen waar reeds door Raden Saleh opgravingen waren verricht en mocht wel niet meer dergelijke schedels vinden van olifanten als hij, daar en tegen verscheidene kiezen van deze dieren en hunne voorouders de Stegodonten, verder

een vrij volledige onderkaak en stukken eener bovenkaak van een Nijlpaard, behoorende tot dezelfde groep als de fossiele Siwalik-Nijlpaarden (Hexaprotodonten) en eene menigte andere fragmenten van beenderen, met welke determinering ik nog bezig ben. Het schijnt alsof het geheele Pandan-gebergte, dat de grens vormt tusschen Rembang en Madioen, als ééne vindplaats moet beschouwd worden, en dit af te zoeken zal nu het werk van de eerste maanden zijn.

Een belangrijke uitkomst bij het aantreffen deze fossielen was, dat het gesteente kon herkend worden, waarin zijn oorspronkelijk ~~gelegen~~ zijn afgezet.

Terwijl alle vroeger verzamelde tertiaire zoogdierbeenderen van Java in secundaire ligging in recente vormingen werden aangetroffen is het mij gelukt eenige van deze fossielen (zooals de bovengenoemde Hippopotamus-opperkaak) nog in het vaste gesteente aan te treffen, zandstenen en conglomeraten behorende tot de zoogenoemde padas. Hiermede is de equivalentie dezer formatie met de Siwaliks uit Britsch Indië bewezen, althans voor die vele punten op Midden-Java, waar men reeds resten van de bedoelde zoogdierfauna gevonden heeft.

Met het noodige *festina lente* vlei ik mij hier en in de grotten te kunnen

beantwoorden aan de verwachtingen welke door U en andere welwillendgezinden van de zaak worden gekoesterd.

Met het oog op de wenschelijkheid dat nu eenmaal door ons Gouvernement de moeite gedaan wordt de betreffende fossielen te verzamelen, deze ook zooveel mogelijk allen Gouvernements eigendom blijven, is het zeker te betreuren, dat er door een Gouvernementsambtenaar, reeds enige jaren geleden, vele, van het Pandangebergte afkomstige fossielen (naar men mij vertelde een kist vol) naar Duitsland zijn gezonden.

Hoewel misschien ieder verzamelaar, als particulier, het recht heeft door

[MM774C-000010-349]

eigen middelen verkregen naturaliën als zijn eigendom te beschouwen, is het jammer, dat de wetenschap, door het verspreiden hare objecten, wordt tegengewerkt en dat aldus de grootste verzameling, welke nu Nederland van zijne bezittingen wenscht aan te leggen ~~als~~ moet lijden. Bedoelde ambtenaar was een houtvester, thans in Japara, en daar de ambtenaren van het boschwezen misschien meer dan anderen in de gelegenheid zijn ~~bedoelde~~ ~~dese~~ ^{deze} ~~betreffende~~ bedoelde naturaliën op het spoor te komen, neem ik de vrijheid UHoogWelGestrenge beleefd te vragen of deze ambtenaren niet langs officieelen weg kunnen worden verzocht de mogelijke inlichtingen ~~wel~~ ~~te willen~~ verstrekken en c.q. betreffende voorwerpen aan het Gouvernement ^{te willen} af te staan, op welke wijze zij aan de wetenschap en aan de eer van ons land meer zullen ten goede komen, dan wanneer zij over het buitenland worden verspreid of particulier eigendom blijven van nederlandsche ambtenaren.

[Click here to return to the content page](#)

²⁹ *festina lente*: "hurry slowly"

[MM774C-000058-516]

Kedung Brubus

Your Noble Sir

Herewith I'm sending you the bones that I found under Dessa Tiganh of district Shorah and under Dessa Djediding of district Donhtoban. Blura: the elephant molars with a piece of tusk and the broken bone with the human bones have been found under Dessa Tiganh. I have continued looking there but did not find anything further, nor did I under Dessa Duplan and Dessa Gumpal. There they pointed me to locations but these only had stones.

In my opinion

[MM774C-000058-517]

there is no need to continue looking there as I've been to several places and found nothing. Also the soil is not promising clay with lime and occasionally some of that very fine sand.

Now I have returned to search under Kedung Brubus as we agreed to go looking there again after the monsoon.

Your servant

Kriele

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

[MM774C-000058-516]

Kedoeng Broeboes

Uedele Heer.

Hierbij zend ik u de beenderen die ik gevonden heb onder Dessa Tiganh onder district Shorah en Dessa Djediding onder district Donhtoban. Bloera die olifant kiezen met een stuk slag tand en dat gebroken been met de menschenbeenderen zijn gevonden onder Dessa Tiganh. Daar ik hier nog verder heb gezocht en niets meer heb kunnen vinden ook onder Dessa Doeplan en Dessa Gumpal. Daar hebben zij mij plaatsen aangewezen maar dat waren steenen.

Naar mijn inzicht behoeven

[MM774C-000058-517]

daar niet door gezocht te worden daar ik op verscheidenen plaatsen geweest ben en niets gevonden ook vindt men niets wat de grond aan gaat klei met kalksteen en hier en daar een weinig van dat fijne zand.

Nu ben ik weder aan het zoeken onder Kedoeng Broeboes zo is immers de afspraak om na de regentijd daar de [?banken] nog eens af te zoeken

Uwen dienaar

Kriele

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000058-514]

Kedung Brubus 4 July 1890

Your Noble Sir

Herewith I am sending you five chests of bones with a note in every chest. In one of the chests I've put a letter that must be sent to the Netherlands. Please be so kind to put a stamp on it.

Also if our wages have arrived it is important that they are being send as soon as possible.

Your serving worker

Kriele

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

281

— Send from Jawa —

[MM774C-000058-514]

Doengbroeboes 4 Juli 1890

Uedele Heer

Hier bij zend ik u vijf kisten met beenderen er is bij elke kist een briefje bij.

Ik heb in een van de kisten een brief gedaan die naar Nederland moet wees u zoo goed er een postzegel op te zetten

Ook als mijn traktement is aangekomen van belang het zoo spoedig mogelijk te zenden

Uw dienende werkman

Kriele

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000050-020]

N^o7

5 July 1890

return to the administrator of the State pharmacy of the signed expedition document N^o410

This is the only letter with this correspondent

[MM774C-000050-020]

5 Juli 1890 N^o7 terugaanbieding aan administrateur van 's Rijks geneesmiddelen van geteekende expeditie[???

N^o410

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000033-741]

Madiun, 6 July 1890

The *f* 50 that you have sent me by registered mail on the 5th I have received in good order, and I herewith offer you a signed receipt for the whole amount. –

Should a receipt of the Widono be absolutely necessary then I will send it to you. –

Tomorrow, Monday, the 25 forced labourers of Surabaya will arrive at Charuban

[MM774C-000033-742]

and will immediately be directed to DongBrubus, so you should already be able to continue the work on Tuesday.

–

With polite greetings to your wife I remain in high esteem

your willing servant

[??DonkerCurtius?]

I will be travelling from the 8 until the 10.

[Next](#) letter with this correspondent

[MM774C-000033-741]

Madioen, 6 Juli 1890

De mij wel Uw aangetekend schrijven van 5 dezer gezondene *f* 50 heb ik in orde ontvangen, en bied ik u hierbij eene door mij getekende kwitantie aan voor het geheele bedrag. –

Mocht eene kwitantie van den Widono volstrekt noodig zijn dan zal ik U die zenden. –

Morgen, maandag komen de 25 dwangarbeiders van Soerabaja te Tjaroeban

[MM774C-000033-742]

aan, en zullen dadelijk naar Dongbroeboes gedirigeerd worden, zoo dat het werk reeds Dinsdag zal kunnen worden voortgezet. –

Met beleefde groeten aan Mevrouw blijf ik hoogachtend

Uwe dienstw. Dr

[??DonkerCurtius?]

Van 8 t/m 10 dezer ben ik op reis

[Click here to return to the content page.](#)

[MM774C-000050-020]

N^o8

9 July 1890 return submission of two financial accounts over May and June to the Provincial Intendant at Surabaya. Also notifying that the engineer workmen will be paid by me out of advances.

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000050-020]

9 Juli N^o8 Terugaanbieding van 2 betalingsstaten over Mei en Juni aan Gew. Intendant Soerabaja. Tevens kennisgeving dat geniewerklieden door mij uit voorschotten betaald worden.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000058-494]

Bessole 9 July 1890

Your noble severe Sir

Herewith the bones that have been found outside the cave at a depth of 2.50 m.

Now yesterday I blew up the stone and found shells in them like the ones I'm sending you here, and now I would like to know whether these shells are something of value, as there might be more like these to be found inside the stone.

I do not need to completely blow up the stone to get into the cave, I can leave some where it is, but if you want the shells I will blow it up completely.

Now tomorrow or the day after I will send you an accurate map of the cave which I cannot do yet as this big stone is still in the way

Your serving worker

de Winter

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

[MM774C-000058-494]

Bessole 9 Juli 1890

Weledele Gestreng Heer

Hierbij de beenderen die gevonden zijn buiten de grot op een diepte van 2,50 m. Nu heb ik gisteren steen laten springen en heeft er van dezen schelpen in gevonden gelijk ik Uw hier zend, nu zou ik wel graag willen weten, of die schelpen ook iets van waarde zijn, aangezien als dat er misschien in deze steen nog veel meer te vinden zijn.

Nu behoef ik die steen niet geheel stuk te schieten, om in de grot te komen, kan ik een stuk laten zitten, maar wanneer Uw die schelpen wil hebben? Dan zal ik hem stuk schieten.

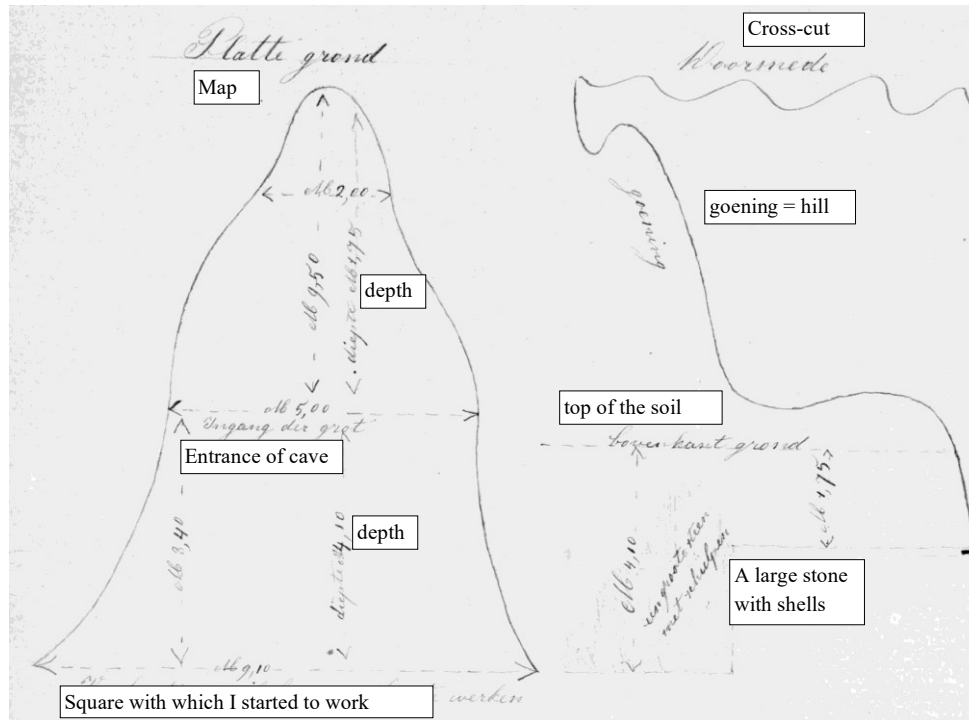
Nu zal ik Uw morgen of overmorgen een secure plattegrond van de grot zenden, nu kan ik het slecht en omreden dat dit groote stuk steen er nog voor zit.

Uw dienende werkman

de Winter

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000058-496]

Besole 11 July 1890
Your noble severe Sir

Herewith a small sketch of the cave. As to the bones and the shells, I will do my utmost to deliver them to you in one piece. In the tiny cave there is nothing to be found, and the soil is almost out so with your approval I will put about five men to work in another little cave a little bit further on. I have received 12,50 guilders of the *mandor*, the forced labourers all ask me for clothes as when they get out of the cave, and have been drilling their closer full of muck and therefore I've now handed them a little note to the jailer for clothes.

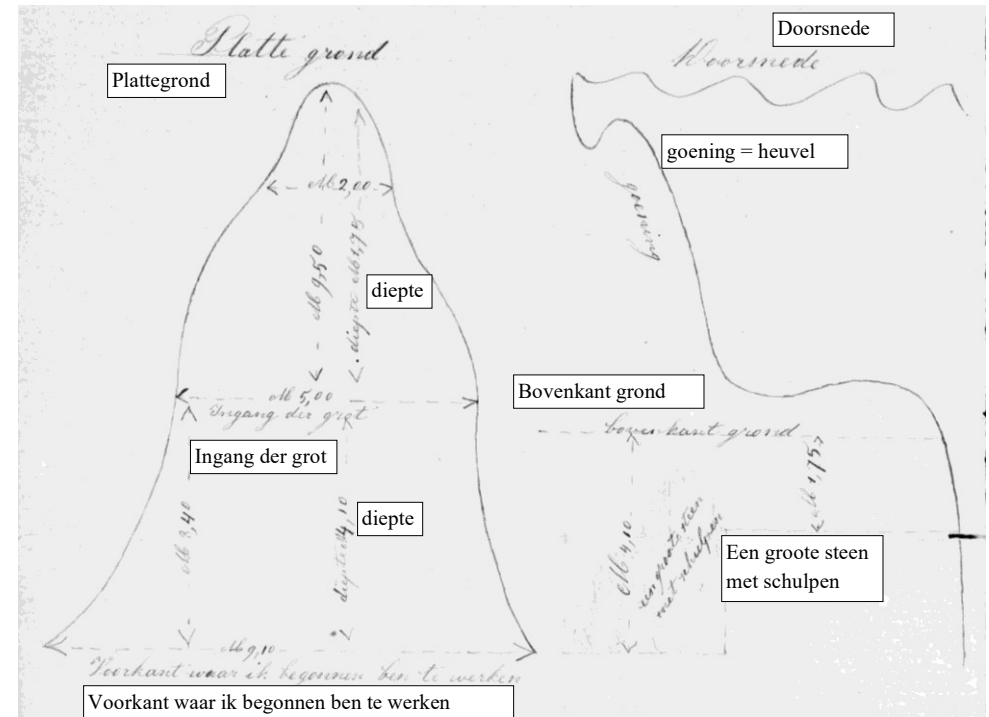
Noble Sir I have here all night a few *kietangs* that are not far from my house, and make a lot of racket at night and I would kindly request you at your convenience shortly come by and acquaint them with your gun
Your serving worker

de Winter

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

[MM774C-000058-496]

Besole 11 Juli 1890

Weledel Gestrenge Heer

Met deze een kleine schets van de grot, dat de beenderen en de schulpen aangaat, zal ik zoo veel mogelijk mijn best doen Uw heel te leveren. In dat kleine grootje is niets te vinden, en de grond is er haast uit, als Uw het nu goed vindt, dan zal ik een man of vijf in een ander grootje laten werken, een klein eindje verderop. Ik heb *f* 12,50 van den mandoer ontvangen, de dwangarbeiders vragen mij allen of ik om kleren wil vragen aangezien als wanneer zij van de grot terugkomen, en zij zijn aan het boren geweest, dan is het goed van die lui vol met boorspetters daarom heb ik nu maar een klein briefje mede gegeven voor de cipier om kleren.

Edele Heer ik heb hier allen avonden een paar *kietangs*, die zitten niet ver van mijn woning, en maken 's avonds een boel geschreeuw, als het Uw over een poosje gelegen komt, dan zou ik Uw wel vriendelijk willen verzoeken, op Uw die niet eens weg wilt meppen met Uw geweer.

Uw dienende werkmán

de Winter

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000058-520]

Kedung Brubus 11 July 1890

Your noble Sir

Herewith I'm sending you four chests with nine baskets of bones that were all found in the West.

I've received 25 different forced labourers here with mandors but these are really weird folk. Four have already run off and six are ill of which one is almost dead so it wouldn't be bad if you were to send some tummy drink as they are all having tummy problems. Please be so good as to also return the chests as soon as possible as I still have several bones over here. I kindly request

[MM774C-000058-521]

to be allowed to keep the guide as it would be very difficult else way to find my way in the forests into these ravines³⁰

Your serving worker

Kriele

The Widono has also send me food else I would not have known what to do.

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

³⁰ So do note that a guide in this case is not so much for pointing out where fossils can be found but to not get lost...

[MM774C-000058-520]

Doengbroeboes 11 Juli 1890

Uedele Heer

Hierbij stuur ik u vier kisten met negen manden beenderen die alle gevonden zijn in het westen.

Nu heb ik hier 25 andere dwangarbeiders gekregen met mandoers dat is me zoo een raar volk er zijn er nu al 4 weg gelopen er zijn er zes ziek een er van is te met dood het zou niet slecht wezen als u wat buikdrank op stuurde daar zij het allen in hun buik hebben. Wees u zoo goed mij ook zoo spoedig mogelijk de kisten terug te sturen daar ik hier nog verscheidene beenderen heb. Ik vraag u vriendelijk

[MM774C-000058-521]

of ik niet die gids aan mag houden daar het anders zeer lastig is om in het bos de weg te vinden zijn die ravijnen in.

Uw dienstdoende werkman

Kriele

Nu heb ik ook eetwaar van de Widano gestuurd gekregen anders had ik ook geen raad meer geweten

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000010-345]

Batavia 11 July 1890

Dear Mr Dubois,

I have received your letter of the 2nd and I am pleased to see from it that your work is progressing according to your wishes and you have good expectations about the results.

Regarding *padas*: I think that in Java it means all kinds of things and therefore the name does not refer to a particular formation or kind of stone. You will find that out along the way.

[MM774C-000010-346]

That you did not receive your "end of payment" statement from Padang did obviously cause delay; I hope the matter is resolved now; in any case I've proposed to yet again write to the Resident.

I will think about what you have said about the civil servants of the forestry department and see if something can be done about that.

For your cargo of government goods from Padang to Batavia I did pay you *f* 30 for which you gave me a receipt, I thought the matter was therewith closed. Should there, however, be additional costs which are not too large I am willing to pay that out of my office expenses. In that case please do submit a request, and I'll deal with it.

I express the hope you have again completely recovered and meanwhile remain after polite greetings also to your wife

your willing servant

G.P.A. Renaud

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000010-345]

Batavia 11 Juli 90

Waarde Hr. Dubois,

Uw brief van den 2^e heb ik ontvangen en zie daaruit met genoegen, dat het met Uwe werkzaamheden naar wensch gaat en U goede verwachtingen van den uitslag heeft.

~~Dat~~ Wat Padas betreft: ik geloof dat men op Java alle hand daaronder verstaat en die naam alzoo niet op eene bepaalde formatie of steensoort wijst. U zal dit wel gaandeweg kunnen bemerken.

[MM774C-000010-346]

Dat U geene ophouding van betaling mede[????] van Padang heeft natuurlijk vertraging gegeven; ik hoop dat de zaak nu in orde is; in ieder geval heb ik voorgesteld den Resident nog eens te schrijven.

Over hetgeen U zegt aangaande de ambtenaren van het boschwezen zal ik denken en nagaan of iets in die richting te doen is.

Voor vracht van Padang naar Batavia van gouvernements goed heb ik U vroeger *f* 30 betaald tegen quitantie, en ik dacht dat die zaak daarmede afgedaan was. Niettemin indien er nog een niet al te groot bedrag te voldoen blijft wil ik dat snel uit de bureaukosten betalen. Geeft U het dan s.v.p. op, dan zal ik het afzenden.

Ik hoop dat U weder geheel gezond is en blijf inmiddels na beleefde groeten ook aan mevrouw

Uw dw dr

G.P.A. Renaud

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000050-020]

N^o9

11 July 1890 Request N^o9 for allowance for July.

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

289

— Send from Jawa —

[MM774C-000050-020]

11 Juli N^o9 Aanvraag N^o9 toelage over Juli.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000050-020]

N^o10

Director of Education, Religion and Trade

12 July 1890

I have the honour to offer your noble severe Sir herewith the report of the research during the month of June 1890. At the same time this report is also the report for the second quarter of this year as in this quarter work only took place in June. I therefore take the liberty to politely request your very Noble severe Sir to consider this also to be the quarterly report.

Next letter with this correspondent

Previous letter with this correspondent

[MM774C-000050-053]

Short report

of the paleontological research in Java during the month of June 1890.

At the start of this month the famous cave of Sine was visited, in which human bones are present. It is located at the bay of the same name, slightly above sea level and separated from the otherwise flat beach by a small see arm (that later turned out to be an estuary.) It is completely dry and actually more of a large protruding rock than a real cave. The floor shows clear signs that earlier digging in there has taken place, whilst the dug up stones are piled up around the pits. At the front the floor, however, is flat; there in the middle a long rectangular wall has been made of the aforementioned stones, about 3½ by 2½ M, in which 5 rows of ± 60 human skulls are exhibited, with their face towards the sea, whilst the long bones and the short bones, belonging to them, have been positioned left and behind these rows. In the right front corner there was a small earthenware pot of Javanese shape, which contained some copper Chinese coins. – The skulls were not deviating from ordinary Javanese skulls and mostly quite well preserved.

According to legend of the Javanese from this area they are the remains of corpses of Balinese pirates which have first been drugged by the inhabitants of Wadjak with [Unreadable: ratjan???] and subsequently robbed, and buried in the cave a few centuries ago. Judging from the nature of the skulls and the situation of the cave this is very plausible. Although these finds are only of negative value to the paleontological knowledge of Java I yet considered them worthy of being reported.³¹

On 9 June excavations were started at the marble quarry at Tjermee (District Wadjak), where Mr van Rietschoten before had found a fossil human skull, of a completely different race than the Malayan and related to the current day Papuan or Australians. The cave does not exist here. The aforementioned skull is originating from a breccia mass, which filled up a rock crevice and in it we did not find any human bones, we did, however, find some bone fragments of animals, probably deer. Already after a few days, however, the heavy rains forced us to postpone the work. Meanwhile several caves were tracked down and one of these in the Gunung Sungentong near Besolee was now taken on first.

This small cave of only 10 m depth and 5 m width contained several decimetres of loose red earth, which covered an earth like dripstone and breccia, in which quite a lot of bones were found. This stone, however, was so hard that it almost

[MM774C-000050-054]

only could be worked on with dynamite, necessarily very much damaging the bones, because of which further identification of the species involved is only partially possible and only after the stony mass from the bones has been chiselled away. For the time being only a large and small species of deer can be recognised, and further a porcupine and a small carnivore, probably *Canis rutilans*.

It is, however, encouraging that we have immediately found bones and not just exclusively teeth, like was the case in Sumatra, and that, both the condition of the bones as well as the matrix in which they are situated are similar to the fossil human skull from Tjermee.

Rather very positive were the results, which have been achieved in the Pandan- or Kendeng mountain range, which forms the border between the residencies of Madiun and Rembang. Although we could only start work there on the 25th of this month, it already brought us the remains of several peculiar and partly new species of the old Indian mammal fauna. This quick success is largely due to the willing support of the Resident of Madiun, who supplied extensive information and provided as much support to the research as was within his power. The first location visited was near Kedung-Brubus in the district Charuban, where in 1866 Raden Saleh had excavated near the currently deserted duku Kedung Lumbu. Shallow pits in two of three places in the Djati-forest were still present as clear traces of that. Much petrified wood was laying there spread all around. A continuation of Radèn Saléh's work at these points was not very successful, and it soon also turned out that the fossil bones were not more highly concentrated here than anywhere else in the whole mountain range; at least for as far as the distances which our daily expeditions covered. Radèn Saléh only seems to have dug just there, because accidentally fossils had been found there. According to the information gathered by the Resident meanwhile several other of such locations are known on much larger distances. As far as it can be judged now already only those points, where the solid rock (sandstone or conglomerate) are close below the surface, seem to be slightly richer.

Whilst at first it appeared to be that the fossil bones and the fossil wood originated from the sandy earth, which covers the back of the mountain, it soon turned out to be the opposite. Petrified wood and bones were repeatedly found in the solid sandstone or the equivalent conglomerate and amongst other things we found the upper jaw of a hippopotamus, of which the top parts were surrounded by loose sands whilst the deeper parts had to be freed from layered sandstone with a chisel. Similar things could be observed in many other bones, which were completely loose in the sand but often yet attached to pieces of sandstone or conglomerate, which could only be removed with great difficulty.

The equivalency of these so-called rocks to the Siwaliks is therewith, at least for this mountain range proven that is if, which is as good a certain, the majority of the fossil mammals corresponds to those of the Siwaliks.

Already in this month we have gathered:

an upper jaw of a *Hippopotamus* spec...

A lower jaw of a (just like the British Indian species) hexaprotodont *Hippopotamus*; probably of *H. nomadicus*, Falc. Cautl. That in British India these are found in younger than Pliocene deposits does not prove that the species was not already existing in Java before. Its presence among the known Siwalik fauna strongly speaks for its Pliocene character,

a lower jaw of a new species of *Sus*,

many fragments of molars of *Stegodon* and some *Elephas* species, of which further identification for the moment needs to be postponed,

the bony horn pit of a new species of *Capra*, which seems to be related to *C. sivalensis* Lyd,

a horn pit, probably of *Bison sivalensis* Falc.

A number of horns [antlers] of at least 2 *Cervus*-species,

a femur and a broken molar from a lower jaw of a *Rhinoceros* species, which deviates from the current Javan and Sumatran,

parts of the carapace of a very large turtle from the family *Trionychidae*.

Further a plenty of bone fragments, which because of their incompleteness, at least for the time being cannot be further identified.

In general the fossils are quite broken and brittle, whilst it is also often very difficult and time-consuming, to free them from

[MM774C-000050-055]

the mass of sandstone, which is best done by treating them with vinegar and subsequently chiselling them out.

By weathering of the sandstone and conglomerate the petrified organic remains come to light as, being the heavier parts, they remain lying, while sand and gravel are being flushed away by the rains. Plenty prove of fast weathering can be found in this mountain range. As a result the number of fossils lying at the surface should be relatively numerous; being exposed, however, to the varying influence of solar rays, rains and forest fires results in them being much damaged and broken. There where the terrains are hillier, the rocks are closer to the surface and the weathering is strongest, in general more fossils are to be found, then where these conditions for exposing them are not present.

From all I have seen so far I think I have to decide that the remains were deposited when the sandstone and the conglomerates were formed, like the river turtle we found and the, not uncommon in the conglomerate, and related to a currently widely spread and very common species of the freshwaters of Sumatra and Java, *Bulimus* and the fossil wood, which completely looks like weathered driftwood, proof. These rocks need therefore to be considered Pliocene that is if you agree with Lydekker and others to assigning that characteristic to the Siwalik's.

Submitted with missive N^oT.A., 12 July 1890

Eug Dubois

Next official report

Previous official report

^[1] Although this texts gives no indication to the matter, the transport lists show that Dubois did take 15 skulls from this cave and shipped them to the Netherlands along with the rest of his collection.

[MM774C-000050-020]

12 Juli N^o10 Dir.OEN

Ik heb de eer UHEG. aan te bieden het rapport over de onderzoekingen gedurende de maand Juni 1890.

Tegelijkertijd heeft dit rapport betrekking tot het tweede kwartaal van dit jaar, omdat alleen in de maand Juni gedurende dit tijdsver[?????] onderzoekingen verricht werden. Ik neem daarom de vrijheid UHoogEdelGestrenge beleefd voor te stellen het tevens ook als driemaandelijks verslag te willen beschouwen en aannemen.

[MM774C-000050-053]

Kort verslag van de palaeontologische onderzoekingen op Java gedurende de maand juni 1890.

In het begin dezer maand werd de bekende grot van Sine bezocht, waarin zich menschenbeenderen bevinden. Zij ligt aan de baai van denzelfden naam, op geringe hoogte boven den zeespiegel en is van het overigens vlakke strand door een smalle zeearm gescheiden ^{later gebloeken uitmonderd v te zijn.} Zij is volkomen droog en eigenlijk meer een vooroverhellende groote rots dan eene echte grot. Haar bodem vertoont duidelijke sporen, dat daarin vroeger reeds gegraven is, terwijl de opgedolven steenen om de gemaakte kuilen werden opgestapeld. Aan de voorzijde is de bodem echter vlak; daar is in het midden een langwerpig vierkant walleetje van de bedoelde steenen gemaakt, van ongeveer 3½ bij 2½ M, waarbinnen in 5 reien ± 60 menschedels zijn opgesteld, met het gezicht naar de zee gekeerd, terwijl de lange beenderen en de korte beenderen, welke daarbij behoudt hebben, resp. links en achter deze reien zijn neergelegd. In den rechter voor hoek stond een kleine aarden pot van javaanschen vorm, welke enkele koperen chineseesche muntstukken bevatte. – De schedels zijn niet verschillend van gewone javanen-schedels en voor het merendeel vrij goed geconserveerd.

Volgens overlevering der javanen uit de streek zijn zij de resten van de lijken van ^{balinesesche} zeeroovers ^{door de bewoners van Wadjak eerst met [?raijan bocht?] bedwelmd dan beroofd,} welke een paar eeuwen geleden in de grot begraven werden. Naar den aard der schedels te oordelen en den toestand der grot is dat zeer aannemelijk. Hoewel deze bevinding dus slechts een negatieve waarde bezit voor de palaeontologische kennis van Java heb ik toch gemeend daarover te moeten bericht geven.

Den 9^{den} Juni werden opgravingen begonnen bij de marmergroef te Tjermee (Distr. Wadjak), waart door den heer van Rietschoten vroeger een fossiele menschedel was aangetroffen, van geheel ander ras dan het maleische en verwant met de tegenwoordige papoeas of australiërs. Eene grot bestond hier niet. De bedoelde schedel is afkomstig uit eene breccie massa, welke eene rotsspleet opvult en daarin werden geen menschen-beenderen, daarentegen wel enkele beenderen fragmenten van dieren, vermoedelijk herten, gevonden. De zware regens dwongen echter reeds na enkele dagen hier het werk uit te stellen. Intusschen waren verscheidene grotten opgespoorden eene van deze in den G. Soengentong bij Besolee werd nu het eerst in bewerking genomen.

Deze kleine grot van slechts 10 M diepte en 5 M breedte bevatte enkele dM losse, roode aarde, welke eene aardachtige druipsteen massa en breccie bedekte, waarin tamelijk veel beenderen gevonden werden. Daar echter het bedoelde gesteente zoo hard was, dat het bijna

[MM774C-000050-054]

alleen met behulp van dynamiet te bewerken is, moesten de beenderen zeer beschadigd worden, waardoor eene nadere bepaling der betreffende diersoorten slechts gedeeltelijk mogelijk is en eerst dan wanneer de steenmassa van het been is afgebeiteld. Voorloopig kan eene groote en eene kleine hertesoorrt herkend worden, verder een stekelvarken en een klein roofdier, waarschijnlijk Canis rutilans.

Bemoedigend is het, dat hier terstond beenderen werden aangetroffen en niet bijna uitsluitend tanden, zoo als op Sumatra het geval was, en dat, zoowel den toestand der beenderen als de matrix waarin zij liggen van den zelfde aard zijn als bij den fossielen menschedel van Tjermee.

Bepaald zeer gunstig waren de resultaten, welke in het Pandan- of Kendeng-gebergte, dat de grens vormt tussendoor de residentien Madioen en Rembang verkregen werden. Ofschoon eerst den 25^{den} dezer maand met het werk aldaar kon begonnen worden, leverde dit overblijfselen op van meerdere merkwaardige en voor een deel nieuwe soorten der oud-Indische zoogdierenfauna. Dat spoedig slagen is voor een groot deel te danken aan de welwillende hulp van den Resident van Madioen, die uitvoerige inlichtingen verstrekte en ook verder zoo veel in zijn vermogen was, het onderzoek hielp bevorderen. Het eerst werd de plaats bezocht bij Kedoeng-Broeboes in het district Tjaroeban, waar in 1866 door Raden Saleh opgravingen waren verricht, bij den thans verlaten doekoe Kedoeng loemboc. Ondiepe kuilen op twee of drie plaatsen in het Djati-bosch waren, als duidelijke sporen daarvan, nog voorhanden. Veel versteend hout lag daar verspreid. Eene voortzetting van R.S's werk op deze punten leverde echter weinig op, en weldra bleek dan ook, dat fossiele beenderen hier niet méér voorkomen dan elders en dat deze in het geheele gebergte verspreid zijn; zoover althans de daaglijkse ondemomen tochten zich uitstrekten. R.S. schijnt juist dáár gegraven te hebben, omdat er toevallig fossielen gevonden waren. Volgens door den Resident ingewonnen berichten zijn er dan ook reeds op verscheidene andere verder gelegen punten in dit gebergte dergelijke vindplaatsen bekend. Zoover nu reeds te oordelen valt schijnen alleen die punten, waar het vaste gesteente (zandsteen of conglomeraat) dicht onder de oppervlakte gelegen is iets rijker te zijn.

Terwijl het aanvankelijk den schijn had, alsof de fossiele beenderen en het fossiele hout in de zandige aarde, welke de oppervlakte van den bergrug bedekt, in hunne oorspronkelijke ligplaats waren, bleek al zeer spoedig het tegendeel. Versteend hout en beenderen werden herhaaldelijk in den vasten zandsteen en het equivalente conglomeraat aangetroffen en o.a. werd de oppervlakte ^{kamk} van een Nijlpaard gevonden, in haar bovenste deelen omgeven door het losse zand en de aarde, terwijl het diepste gedeelte nog in den laagsgewijzen zandsteen vastzat en met den beitel daaruit moest worden vrijgemaakt. Iets dergelijks kon bij vele andere beenderen worden waargenomen en die, welke geheel los in het zand lagen waren vaak nog voorzien van stukken zandsteen en conglomeraat, welke daarvan slechts uiterst moeilijk konden verrijd worden.

De gelijkwaardigheid van deze zoogenaamde Padas-gesteenten met de Siwaliks ^{is aldus} althans voor dit gebergte bewezen, wanneer ten minste, wat wel zoo goed als zeker is, het merendeel der fossiele zoogdieren met die uit de Siwaliks overeenkomt.

Reeds werden in deze maand verkregen:

eene opperkaak van *Hippopotamus* spec...

eene onderkaak van een (evenals de britsch-indische soorten) hexaprotodonten Hippopotamus; waarschijnlijk van H. nomadicus, Falc. Cautl. Dat deze in Britsch-Indië in jongere dan pliocene afzettingen gevonden wordt bewijst nog niet dat de soort niet reeds vroeger op Java bestond. Haar voorkomen onder de bekende Siwalik fauna spreekt sterk voor haar pliocene karakter,

eene onderkaak van eene nieuwe Sus-species,

vele fragmenten van kiezen van Stegodonten en eenige van Elephas-soorten, waarvan de nadere bepaling althans voorloopig nog moed achterwege blijven,

de beenige hoornkam eener nieuwe soort Capra, welke verwant schijnt te zijn met C. sivalensis Lyd,

een hoornkam, waarschijnlijk afkomstig van Bison sivalensis Falc.

Een aantal stukken van hoorens van tenminste 2 Cervus-species,

een femur en een gebroken kies uit de onderkaak eener Rhinoceros-soort, afwijkend van de tegenwoordige

Javaansche en Sumatraansche, stukken van het rugschild eener zeer groote schildpad van de familie der Trionychidae.

Verder eene menigte andere beenderen fragmenten, welke door hunne onvolledigheid, althans voorloopig niet nader kunnen worden gedetermineerd.

In het algemeen zijn de fossielen zeer gebroken en dikwijls bros, terwijl het ook dikwijls uiterst moeilijk en een tijdroovend werk is, ze uit de aanhangende

[MM774C-000050-055]

zandsteenmassa te verkrijgen, waarin men door behandeling met azijn en vervolgens uitbeitelen het beste slaagt.

Door de ververing van den zandsteen en het conglomeraat komen de versteende organische resten aan den dag en blijven, als zwaardere deelen, liggen, terwijl zand en grind worden weggespoeld door de regens. Menigvuldige bewijzen van snelle ververing zijn in dit gebergte aan te treffen. Aldus moeten de aan de oppervlakte liggende fossielen relatief talrijk worden; Dat waar zij echter, aan de wisselende werking der zonnestralen en van den regen en aan boschbranden blootgesteld ^{***} zeer beschadigd en gebroken worden. Daar waar het terrein het meest geaccidenteerd is, het gesteente het dichtst onder de oppervlakte gelegen is en de ververing het sterkst, zullen in het algemeen meer fossielen gevonden worden, dan waar deze voorwaarden voor het ontblooten niet gegeven zijn.

Uit het tot nog toe waargenomene meen ik te moeten besluiten dat de overblijfselen werden afgezet met de vorming van den zandsteen en het conglomeraat, zooals de gevonden rivierschildpad en eene in het conglomeraat niet zeldzame, met eene thans in de zoete wateren van Sumatra en Java zeer verspreide soort, overeenkomende Bulimus en het fossiele hout, dat geheel als vermolmd drijfhout uitziet, bewijzen. Deze gesteenten moet men derhalve als plioeene ^{opvatten}, wanneer men althans met Lydekker en anderen dat karakter aan de Siwaliks toekent.

Aangeboden met missive N^oT.A., 12 Juli 1890

Eug Dubois

[MM774C-000058-497]

Besolie 14 July 1890
Your noble severe Sir

Herewith are the bones that have been found to the right of the cave. One of the pieces is large, I do not know what it is and dare not smash it, and therefore I sent it to you as it is as I do with two smaller stones that I want to show you.

As far as the cave is concerned I will end it as there is nothing more in it than stone, and I've almost shot three boxes of dynamite already and can't find any soil any more. I even had to use the box of dynamite from the shopkeeper. Therefore I now

[MM774C-000058-498]

started in two other small caves, but they won't give me a lot of work. I've looked all around in the area but can't find anything. I did find a cave but a [?]

With your approval I will go and have a look at gunung Ngubalang that is supposed to have a cave named Sutjen. May I be so bold as to remind you that the house rent is due.

Thereby I kindly request you for petrol which we are almost out of

Your serving worker

de Winter

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

[MM774C-000058-497]

Besolie 14 Juli 1890
Weledele Gestrenge Heer

Hierbij de beenderen die gevonden zijn rechts van de grot, ik heb hier ook een groot stuk bij, ik weet niet wat het is en durf het niet stuk te slaan, daarom zend ik het Uw maar zoo, ik hebt hier ook twee kleine steentjes die wou ik Uw ook eens laten zien.

Wat de grot aangaat daar zal ik maar mede eindigen want er zit anders niets meer in dan steen, en heb nu al haast drie kistjes dynamiet verschoten en kan geen grond meer vinden. Ik heeft dat kistje dynamiet van de toko houder ook al moeten gebruiken. Ik ben nu maar

[MM774C-000058-498]

in twee andere kleine grotten begonnen, maar zal daar ook niet lang werk in hebben

daarbij heb ik hier in den omtrek alles afgezocht en kan niets vinden heb een grot gevonden maar een [?]

Als wanneer Uw het nu goed vindt ? dan zal ik eens gaan zien in de goening Ngoebalang, daar moet een grot zijn die Soetjen heet.

Mag ik ook zoo vrij zijn Uw te helpen herinneren dat de maand huishuur om is.

Daarbij verzoekt ik Uw vriendelijk om petroleum want die is haast op

Uw dienende werkman

de Winter

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000033-744]

Madiun 19 July 1890

Dear Doctor

Herewith you are receiving the medicines as described in the edit letter of dr. Weintraub, and for *f* 2 of liquid glue.

What you mean with shelf glue is not clear to me.

As I can't imagine that the liquid glue is of any use to you I will only send you an amount of for *f* 2. – You can have more should you so desire.

– The last advance of *f* 25 I have sent in full to the Widono of Charuban as there is so much that he will have to pay on your behalf, to all the coolies that have to go from there to DongBrubus.

[MM774C-000033-745]

I hope that upon arrival of this you will have received the [? Cheese?]; I do hope that the station chief did not withhold the package in absence of the Widono, to whom it was addressed. –

Surabaya does not want to replace the two forced labourers that have deserted yet because then the total number of 25 that was in the decision would be exceeded. Surely a small minded opinion –

if Surabaya would write off these two in their registers as deserted, then you would be lacking two which could be replaced. –

I hope that the four ill men have already been transported to the Widono – the overseer can then take the replacements back with him. I have not received any answer yet on the extensive telegram that I sent yesterday to the Director of Justice. – In the interest of your work I give you into consideration to also have the other invalids, who are only just able, return to Charuban/Surabaya to be replaced by others.

I hope that you will now regularly receive bread. – The station chief here is good enough to entrust it to 1 of the conductors, although all regulations forbid so. – But it's not on to have these bread boxes charged with 30 cts for freight, and 30 cts for sending them back would make these 2 loaves of bread cost you 80. –

Furthermore I am hereby sending you a specified account

[MM774C-000033-746]

with receipt of the Widono for the first *f* 25 and the one for the second advance will follow, as soon as the Widono has used up the whole sum. –

Monday morning I will come with the Controller with the first train of ½7 to Charuban to go to Mr Hr. v.d.

Bergh. – Should you arrive at the Sunday afternoon before, the hunt can take place on Monday. –

Until we meet with high esteem

your servant

[??DonkerCurtius?]

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000033-744]

Madien 19 Juli 90

Geachte Doctor

Uw ontvangt hierbij de medicijnen vermeld in het hierbij gevoegd schrijven van dr. Weintraub, met *f* 2 Schakellijm.

Wat u met plankjeslijm bedoeld is mij niet duidelijk

Daar ik niet geloof dat u de schakellijm zal kunnen gebruiken zend ik voorloopig slechts *f* 2. – Des verlangt kan u meer krijgen.

– Het laatste voorschot van *f* 25 zond ik in zijn geheel aan den Widono van Tjaroeban omdat die zoo veel voor U te betalen heeft, aan al de koelies die van daar naar Dongbroeoes moeten.

[MM774C-000033-745]

Ik hoop dat op ontvangst dezes u de [?kaas?] zal hebben ontvangen; ik hoop maar niet dat de halte chef [?dat?] pakje bij afwezigheid van den Widono, aan wie het geadresseerd was, heeft aangehouden. –

Soerabaja wil de nu nog twee gedroste dwang arb. niet vervangen omdat daardoor de bij besluit bepaalde getal sterkte van 25 overschreden zou worden. Zeker ene kleingeestige opvatting –

Schrijft hij Soerabaja die twee lieden voorloopig uit zijne registers af als gedrost, dan mankeert u er twee die aangevuld kunnen worden. –

Ik hoop dat die vier zieken reeds naar den Widono geexpedieerd zijn – met den terugkeerenden oppasser komen de vervangers. Van Dir. Justitie ontving ik op mijn uitvoerig Telegram gisteren verzonden geen antwoord. – In het belang van Uw werk geef ik in overweging ook de andere invaliden, die nog zoo [?wat?] meedoen ook naar Tjaroeban Soerabaja terug te zenden om door andere vervangen te worden.

Ik hoop dat u nu geregeld het brood ontvangt. – De station chef alhier is zoo goed dat trouwelijk aan ene der conducteurs mede te geven, niet tegenstaande alle bepalingen dat verbieden. – Maar het gaat niet aan om die [?trommels?] met 30 cts te bevrachten, met de 30 cts voor de terugzending zoo u die 2 brooden op 80 cents komen te staan. –

Verder ontvangt u hierbij eene gespecificeerde opgave

[MM774C-000033-746]

met kwitantie van den Widono van den eerst gegevene *f* 25 en volgt die voor het tweede voorschot, zoodra de Widono het geheele bedrag zal hebben verbruikt. –

Maandag morgen kom ik met den Controleur per eerste trein ½7 te Tjaroeban om naar den Hr. v.d. Bergh te gaan. – Wanneer u dan Zondag te vooren 's namiddags komt, kan de jacht maandag plaats hebben. –

Tot ziens hoogachtend

Uwe dr

[??Donkerf??????]

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000050-020]

N^o11

24 July 1890

submission to the Provincial Intendant of a declaration about not occupying a house supplied by the Government.

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000050-020]

24 Juli N^o11 aanbieding aan Gew. Intendant ^{eener verklaring} omtrent het niet occupeeren eener Gouvernements woning.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000050-020]

N^o12

28 July 1890

Director of Education, Religion and Trade. About diverse matters.

Paleontological research in Java

N^o12

Tulung Agung, den 28sten July 1890.

I have the honour to inform your noble severe Sir that on the 22nd last, after 2 weeks of being put to work at Kedung Brubus (Madiun) only 10 of the 25 forced labourers that we started with were left. Most of them deserted, 4 had to be sent back because of illness, 1 died a few days after arrival. Subtracting the cook and one of two ill all that were left were seven or eight men actually available for work, a far too small a number to be able to work fruitfully.

Since then we received word that yet another 2 deserted. So the total number is even less.

Recapturing of the deserters is not something to be counted upon, if, then only after a relatively long time and with a very large chance of recidivism, while supplementation from Surabaya appears not to be allowed.

There also seems to be no other way to change the current situation, as the work outside is neither exceptionally heavy, nor the treatment and the supervision very severe or not severe enough.

Referring to your Missive dated 10 July last N^o6549 I take the liberty to politely give into the benevolent consideration of your very Noble Sir the possibility to have these convicts from Surabaya replaced by men who are convicted to forced labour for less than a year from the Department Madiun, or of those departments, where

[MM774C-000050-021]

they are being put to work. In the Department Ngrowo (Kediri), where the work is being done by 25 belonging to the just named category, none of the convicts so far has escaped nor is there any other reason for dissatisfaction. This also makes me hope for an equally good consequence in Madiun. – Should there, however, be any insurmountable objection to such an arrangement, I will allow myself to propose politely to please do take care that the convicts that are made available for this work are fully healthy and strong and not known for having deserted before, and allow me permission to immediately complement the number with freeman, should there be any deserters, up to the moment that new forced labourers can be sent; whilst men that have once deserted are not being put to work again. Free coolies can be hired for about 30 cents a day, although for work in the mountains and in caves a slightly higher fee (of 40 cents or more) should be taken into account.

I also take the liberty to politely inform your very Noble severe Sir that should it be the intention of the Governmental decision dated N^o that only a total of 25 and not 25 in both of the residencies Madiun and Kediri is to be made available that that amount is too small and I would propose conform the Governmental Decision of 6 March 1889 N^o6 to have this number brought to 50 against which I flatter myself that there should be no objection.

Officer of Health 2nd Class *à la suite*,

Eug Dubois

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000050-020]

28.7.90 N^o12 Dir. OEN. Over Div. a.g.

Palaeontologische Onderzoekingen op Java

N^o12

Toeloeng Agoeng, den 28sten Juli 1890.

Ik heb de eer U HoogEdelGestrenge te melden, dat den 22^e ll., na 2 weken ter-arbeid-stelling te Kedoeng Broeboes (Madioen) van 25 dwangarbeiders nog slechts 10 waren overgebleven. Het meerendeel ontrok zich door drossen aan den arbeid, 4 moesten wegens ziekte worden teruggezonden, 1 stierf enkele dagen na de aankomst. Na aftrek van een kok en van gemiddeld 1 of 2 zieken bleven dus slechts 7 of 8 dwangarbeiders voor het onderzoek beschikbaar, een veel te kleine getal om met vrucht werkzaam te kunnen zijn. Sedert werd hier bericht ontvangen, dat nog 2 van de overblijvende gedrost zijn. Het aantal moet dus ^{nog meer} ~~reeds~~ ~~tot 8 in het geheel~~, 5-6 ~~werkende dwangarbeiders~~ zijn ingekrompen.

Op terug erlangen der gedrosten valt weinig te rekenen, dat geschiedt in ieder geval slechts naar betrekkelijk langen tijd en de kans van recidieve ontsnapping is dan bijzonder groot, terwijl spoedige aanvulling van Soerabaja niet ^{schijnt te mogen plaats hebben}.

Ook is op geene andere wijze in den bestaande toestand verbetering te ~~brenge~~ ^{verwachten}; daar noch het werk buiten gewoon zwaar, noch de behandeling en toezicht uitmate streng of niet ~~voldoende~~ ^{genoeg} streng is.

Met referte aan Uwe Missive dd. 10 Juli ll. N^o6549 neem ik daarom de vrijheid UHEG. beleefd in welwillende overweging te geven deze van Soerabaja ontvangen dwangarbeiders te doen vervangen door tot dwangarbeid beneden het jaar veroordeelde uit de afdeling Madioen, of die afdelingen, waar

[MM774C-000050-021]

zij moeten worden te werk gesteld. In de afdeling Ngrowo (Kediri), waar het werk geschiedt door 25 tot eerstgenoemde Kategorie behorende gestraften is tot heden geen enkel geval van ontvluchting voorgekomen en bestaat ook in geen ander opzicht reden tot ontevredenheid daarover. Dat doet mij ook voor Madioen een even gunstig gevolg hopen. – Mochten tegen eene zoodanige regeling echter onoverkomelijke bezwaren bestaan, zoo veroorloof ik mij beleefd voor te stellen voortaan wel erop te doen letten, dat volkomen gezonde en krachtige dwangarbeiders voor dit werk worden beschikbaar gesteld en die niet vroeger al gedrost zijn, en om mij vergunning te geven een tekort terstond door vrije arbeiders te mogen aanvullen, tot dat daarin door spoedige zending van andere dwangarbeiders voorzien is; terwijl eenmaal gedrost een niet meer worden tewerkgesteld. Vrije koelies zijn tegen gemiddeld 30 centen dagloon steeds te verkrijgen, hoewel voor het werk in het gebergte en in grotten op een iets hoger loon (van 40 centen of meer) zal moeten gerekend worden.

Tevens neem ik de vrijheid beleefd ter kennis van UHEG. te brengen, dat, indien de bedoeling van G.B. dd. N^o mocht zijn, dat slechts in het geheel 25 en niet 25 in ieder der beide residentien Madioen en Kediri beschikbaar te stellen, dat aantal te gering is en ik voorstel overeenkomstig GGB dd. 6 Maart 1889 N^o6 wel op 50 te willen brengen waartegen ik mij vlei, dat geen bezwaar bestaan mag.

De Offic. v. gezondh 2kl *à la suite*,

Eug Dubois

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000033-743]

Dear Doctor

Herewith some bones that Mr Versteegh of Kedung Banteng / Solo /has just brought me to give to you. They were found on his property.

With high esteem

your willing servant

[?DonkerCurtius?]

Madiun 28 July 1890.

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000033-743]

Geachte Doctor

Hierbij eenige beenderen die de heer Versteegh van Kedoeng Banteng / Solo / mij zoo even voor u brengt. Ze werden op zijn land gevonden.

M hoog

[?????]

[?Donkerf??????]

Madioen 28 Juli 90.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000033-674]

Your Noble Severe Sir.

Your wish will be fulfilled. For the time being the skeleton of the crocodile cannot yet be prepared as the cadaver has hardly been six weeks underground. I will keep you posted.

With esteem

your willing servant

Prigi 29/7.90.

[?signature?]

Name of correspondent is unknown

[MM774C-000033-674]

WelEd GestrHeer.

Aan uw verzoek zal worden voldaan. Voorloopig kan het geraamte van de krokodil nog niet worden [?geprepareerd] aangezien het cadaver nauwelijks zes weken onder den grond is.

Van [?????] zal ik U tzt: [?????] op uw schrijven antwoorden.

Hoogachtend

UwDwDr

Prigi 29/7.90.

[?signature??]

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000050-020]

Nº13

Commander of the Engineer Corps at Malang

30 July 1890

I have the honour to inform your very Noble severe Sir herewith that the engineer workmen Kriele N°18475 declares to have received the bronze medal but not the gratification that was to go with it. I therefore take the liberty to offer your noble severe Sir herewith a written declaration to that extent.

[Next](#) letter with this correspondent

297

— Send from Jawa —

[MM774C-000050-020]

30 Juli N°13 Comm. Detach. Genie Malang

Ik heb de eer UHoogEdelGestrenge te berichten dat de [?????] geniewerkman Kriele N°18475 verklaard heeft wel de bronzen medaille doch nog niet de gratificatie daarbij ontvangen te hebben. Ik neem daarom de vrijheid UHEG aan te bieden een reclamestaat, waarbij dat vermeld is.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000058-500]

Your noble severe Sir

This man has had to bring the tools to Trengalek as the Assistant Widono told me the cave on this side of Trengalek was stony at the bottom, so I did not know where to put the tools, but I will go there as soon as possible to convince myself.

The tools are present

Your serving worker

de Winter

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

[MM774C-000058-500]

Weledele Gestrenge Heer

Dezen man heb de gereedschappen door moeten brengen tot Trengalek aangezien dat de Assistent Widono mij gezegd heb als dat die grot aan dezen kant Trengalek van onderen steen was, dus ik niet wist waar het gereedschap op te bergen, maar ik zal mij even zoo spoedig mogelijk gaan overtuigen.

Het gereedschap is present

Uw dienende werkman

de Winter

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000058-501]

Your noble severe Sir

Herewith are the bones I found, these I found outside the cave at a depth of 0,60 m the stone you ordered me to blast away is gone, but underneath it is more stone which I'm currently working on. As soon as you are able I would kindly request you to come by to have another look.

As it is very difficult for me without a mandor I kindly request you to be allowed the mandor of Kriele, as Kriele only has 8 men and I have 15

Your serving worker

de Winter

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

[MM774C-000058-501]

Weledele Gestrenghe Heer

Hierbij de gevonden beenderen, die ik gevonden hebt buiten de grot op een diepte van 0,60 m. De steen die Uw mij gelast heeft om weg te schieten is weg, maar daar beneden zit nog meer steen daar ben ik nu mede aan het werk. Wanneer als het kan zou ik Uw wel vriendelijk willen verzoeken om nog eens bij mij te komen zien.

Zoo is het ook zeer lastig voor mij zonder mandoer daarom verzoek ik Uw beleefd of ik de mandoer van Kriele mag hebben, aangezien dat Kriele maar 8 man heeft en ik 15

Uw dienende werkman

de Winter

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000006-319 rechts]

STATE MUSEUM OF NATURAL HISTORY.

Leyden, 30 July 1890.

Amice,

I was tempted to also start this letter with “your noble and very learned Sir”, like you do so faithfully. It seems to me, you are to follow my example and start on a more familiar tone. And there is every reason to do so – unless you have reasons that carry more weight to put against this — as we are as good as “amongst family”; for your mother-in-law and my father were full siblings. What more do you want!

Your letter of the 5th of June was very welcome to me for more than one reason; although I had already heard from several sides,

[MM774C-000006-320]

that your leave to do excavations had been extended, I had not yet heard any positive affirmation that my main request, to have you transferred to Java, had been granted. Professor Martin is as pleased as I am and we sincerely hope that your good health has returned for good and with it new courage! It is certain that the chances to find something good in Java are infinitely more favourable in every direction. May a rich flood of bones reward your diligent efforts and connect your name for ever to the paleontological science! And should from time to time also some recent animals – from whatever family – fall into your hands, then the signee will be doubly pleased! It seems to me that you will certainly be able to gather small mammals, ditto birds, reptiles, anything, worms and insects and conserve them in methylated spirit and have them sent to me by the Government in Batavia.

Professor Martin, who is currently abroad on vacation and to whom I sent your letter to read, wrote to me: “that you acquainted me with the letter of Mr Dubois, it me great pleasure: you understand I have read the contents with the greatest of interest. Mr Dubois can rest assured with regard to him working on the collection later: I will certainly not disappoint him and fulfil all his wishes, as far

[MM774C-000006-321]

as in my power.” So as you can see, also on this point you can calmly await the future!

What a terrible period you had to go through before leaving Sumatra for good! It is sure that for you that was in no case “the promised land”.

It seems to me that after all these meagre times that small inheritance of late uncle

P. Jentink will have been welcome to you; it's always a lucky break. I've been to Leeuwarden to attend to the allocation and sale. In the end all was amicably settled; but it looked dire for sometime: *tot capita tot mentes*³²!

And there were so many ♀ heirs!

Best greetings to your dear wife and too yourself from me and my family. Ever pleased to be yours truly F.A.

Jentink

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000006-319 rechts]

's Rijks Museum van Natuurlijke Historie

Leiden, den 23 December 1889.

Amice,

de verleiding was groot om dezen ook aan te vangen met “WelEdZeerGel. Heer”, zooals gij dat zoo trouw doet. Mij dunkt, gij moest mijn voorbeeld maar volgen en een meer familiären toon aanslaan.

En hiertoe bestaat alle reden – tenzij gij redenen van overwegender aard daar tegenover zetten kunt — daar wij nu toch zoowat “in de familie” zijn;

immers uwe schoonmoeder en mijn vader waren volle broeder

en zuster. Wat wilt gij nog meer! Uw brief d.d. 5 Juni was mij om vele redenen zeer welkom; want ofschoon ik van vele zijden

[MM774C-000006-320]

reeds wist, dat uw verlof om excavaties te maken, verlengd was zoo had ik nog geen positief bericht of er tevens wel voldaan was aan mijn hoofdverzoek, nml. om u naar Java te verplaatsen. Prof. Martin verheugt zich met mij hartelijk en wij hopen nu maar, dat uw gezondheid voorgoed teruggekeerd is met den nieuwen moet! Zeker is het, dat de kansen om wat goeds te vinden op Java oneindig gunstiger zijn in alle richtingen. Moge een rijke beenderenvloed uw ijverig pogen beloonen en uw naam voor altijd aan de palaeontologische wetenschap verbinden! En komen er dan nog van tijd tot tijd recente dieren – van welke orde ook – in uwe handen, dan zal ondergeteekende dubbel blijde zijn! Mij dunkt, dat gij allicht kleine zoogdieren, ditto vogels, reptilen, alles kunnen, wormen en insecten in spiritus voor mij kunt conserveeren en door de Regeering te Batavia mij overmaken.

Prof. Martin, die met vacantie uitlandig is en aan wien ik uwen brief ter lezing zond, schreef mij: “dat gij mij van den brief van den Heer Dubois kennis hebt gegeven, doet mij bijzonder veel genoegen: gij begrijpt, dat ik met de allergrootste belangstelling den inhoud heb gelezen. De Heer Dubois kan wegens de bewerking voor latere tijden ook gerust wezen: ik zal hem zeker niet teleurstellen en aan zijnen wenschen tegemoet komen, zooveel slechts

[MM774C-000006-321]

in mijn macht ligt.” Ook op dit punt kunt gij dus kalm de toekomst afwachten zooals gij ziet!

Wat hebt gij met de uwen een naren tijd doorgebracht alvorens Sumatra voor goed te verlaten! Dat was voor uzelf in geen geval “het beloofde land”.

Mij dunkt, dat na al die dunne tijden, dat erfenisje van wijlen oom

P. Jentink ulieden welkom zal zijn geweest; t'is altijd een meevallertje.

Ik ben te Leeuwarden geweest om de verdeling en verkoop bij te wonen. Alles is tenslotte nog in der minne geschikt; t'heeft er anders Spaansch uitgezien: *tot capita tot mentes*! En dan waren er zoovele ♀ erfgenamen!

Beste groeten aan vrouwlief en aan uzelve van mij en mijn familie. Steeds en gaarne [t.t.?] F.A. Jentink

[Click here to return to the content page](#)

³² most likely: *quot capita, tot sensus* (Terentius) so many people, so many opinions

[MM774C-000050-020]

N^o14.

31 July 1890

Submitting a request for advances to the Resident of Kediri N^o11

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000050-020]

14. 31 Juli Aanbieding aanvraag om voorschotten aan Res. Kediri N^o11

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000050-020]

N^o15.

3 August 1890

Submission of a request for an allowance over August (N^o12)

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000050-020]

15. 3 Aug Aanbieding aanvraag toelage over Aug (N^o12)

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000033-696]

Blitar, 4th of August 1890

Mr E. Dubois

Officer of health etc.

at Tulung Agung.

Only after returning home from travelling I did find your valued letter of July 25th; in response to that I can inform Your Honour that I was told years ago that those heads of buto's must exist in a cave being located not far from the border of Malang in the district of Lodaijo, but because I haven't seen it myself nor am I in the ability to point you anywhere near it and can therefore, with regret, not inform Your Honour any further on this matter.

Receive my polite greetings and dued respect

Your Honours willing servant

[?Signature?]

Name of correspondent is unknown

303

— Send from Jawa —

[MM774C-000033-696]

Blitar, 4 Augustus 1890

Den Heer E. Dubois

Officier van gezondheid enz

te Toelong Agong.

Pas van eene reis te huis gekomen vond ik Uwe gewaardeerde letteren van 25 Julij; naar aanleiding daarvan kan ik UwEdGestr: mede delen, ik vroeger jaren ook vernomen had, die koppen van boetas in eene grot moeten bestaan en wel niet ver van de grens van Malang in het district Lodaijo, doch die zelve niet gezien hebbende en ook de plaats ten naastenbij niet kunnende aanwijzen, kan ik UwEdGestr. tot mijn spijt geen nadere inlichtingen verstrekken.

Ontvang mijne beleefde groeten en geloof mij met verschuldigde achting

UwEdGestr: dwdienaar

[?Signature?]

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000050-022, report identical to version 50-055/6]

Short overview of the paleontological research in Java during the month July 1890.
Submitted 6 August 1890.

The favourable outcome, which the research in the Kendeng mountain range in Madiun had during the last days of the previous month, was even surpassed by what the first half of July brought, so we now already have at hand a significant increase of knowledge of the Pliocene fauna of Java and of the Pliocene fauna in general.

We also found much evidence for the Pliocene character of the sandstones and conglomerates of which the gunung Kendeng is made up and furthermore for the opinion that these rocks are freshwater deposits.

The fossils we got out where thus numerous, but also for the largest part incomplete that further identification, mainly because of the amount of work in the field and the technical treatment of the fossils, had to be postponed. At the moment only a few genera can be identified with certainty. Once there is enough time available and sufficient literary support at hand with certainty most of the species can be identified. As however, for instance the molars of several species of *Euelephas* and *Stegodon* often only differ very little, such that identification of a species, even under favourable circumstances is very difficult or impossible, it did not seem advisable to me to try doing so now. Only by accurate study a further identification is possible and this will be much less at the cost of the fieldwork and further treatment of the fossils if it's done at season that is less favourable for fieldwork.

In this month we found the first predatory mammal, an *Hyena*, however, only represented by a piece of lower jaw with one molar (pm.IV), of the elephants we have again found predominantly *Stegodons*, whilst the genus *Euelephas* seem to have been much less abundant. Of *Stegodon* we found an upper jaw, a lower jaw, some almost completely intact molars and many fragments of these molars and teeth; of *Euelephas* we found two molars of the upper jaw with the matching tusk.

[MM774C-000050-023 left]

of the latter remains the species in question can be determined without much difficulty as being *Elephas hysudricus* Falc. et Cautl. Another molar seems to be originating from *E. nomadicus*. Of elephants we further had some fragments of humerus, scapula, vertebrae and other bones and a second large tusks as well as two pieces of smaller tusks.

Rhinoceros was found to be represented by some molars, part of the skull and other bones,

Hippopotamus by a second lower jaw and loose molars, probably of the same species as mentioned in the previous report (*H. nomadicus*).

Sus gave more signs of its presence amongst the Javanese Pliocene fauna by a piece of the lower jaw with two molars, similar to the ones previously mentioned of a species that cannot yet be further identified.

Ruminants are present amongst the acquired fossils by very many loose molars, which could not yet be further examined, as well as horn pits and horns. These originate of at least 2 species of *Bos*, of which at least one differs from the species indicated by Prof. Martin; of the same new species of *Capra*, which was discovered in the previous month and finally numerous small deer (possibly *Cervus Lydekkeri*, Martin).

Lower vertebrates have also left there remains, being turtles (presumably all large river turtles – *Trionychidae*) and two crocodiles: one *Crocodylus*, of which the front part of a skull of an adult and of a young individual is at hand and *Garialis* is represented by a piece of a lower jaw. —

As favourable as the research was as it started here, so poor that progress was already after a few weeks, mainly by escapes at large-scale of the forced labourers put at my disposal. I notified your Noble severe Sir about that in my letter dated 28 July last N^o12 and also made to your noble severe Sir, following your missive dated 10 July last N^o6549, proposals to improve this intolerable situation.

[MM774C-000050-025]

In the cave of the *Gunung songgentung* near Besolee the work was continued up to the end of the month – without, however, any important result. After that an excavation started in a cave near the station Redjotangan (along the railroad to Blitar) which in Hindu-times, as is apparent from old bricks and pieces of old water jugs and pottery found, must have been inhabited. Amongst these few remains of human craftsmanship a few bones of pigs were found.

Tulung Agung 6 August 1890
Eug Dubois

[Next official report](#)

[Previous official report](#)

[MM774C-000050-022, report identical to version 50-055/6]

Kort overzicht der palaeontologische onderzoekingen op Java gedurende de maand Juli 1890.
aangeboden dd. 6 Aug.'90.

De gunstige uitkomsten, welke door het onderzoek van het Kendeng-gebergte in Madioen gedurende de laatste dagen der vorige maand verkregen werden, werden nog overtroffen door hetgeen in de eerste helft van Juli opleverde, zoodat nu reeds de gegevens voorhanden zijn voor eene belangrijke vermeerdering onzer kennis van de plioceene fauna van Java en van de plioceene fauna in het algemeen.

In de eerste plaats Ook werden nog vele bewijzen gevonden voor het plioceene karakter der zandsteenen en conglomeraten welke den goenoeng Kendeng samenstellen en tevens voor de opvatting van deze gesteenten als zoetwatervorming.

Wat verder De verkregen fossielen betreft, deze waren zoo talrijk, doch ook voor het grootste gedeelte zoo onvolledig, dat van een nader determineren, voornamelijk wegens drukke terreinwerkzaamheden en de verdere technische behandeling der fossielen voorloopig moest worden afgezien. Thans kunnen, als zeker bepaald, nog alleen eenige genera worden aangegeven. Wanneer eenmaal de noodige tijd beschikbaar is en voldoende littererische [?????] hulpmiddelen voorhanden kan dit laatste eene species bepaling der species voor een groot gedeelte der voorwerpen zeker geschieden. Daar evenwel, bijvoorbeeld de kiezen van verschillende soorten van *Euelephas* en *Stegodon* dikwijls onderling zoo weinig afwijken, dat eene soort bepaling, zelfs onder de ongunstigste voorwaarden niet uiterst moeilijk of ondoentlijkbaar is, scheen het mij niet voorzichtig geraden onder de gegeven omstandigheden dat nu reeds te wagen. [??] Alleen door gezette studie is een nader determineren mogelijk en deze zal minder ten koste van het de terreinwerkzaamheden en de eerste verdere behandeling der fossielen kunnen geschieden plaats hebben in een voor werk buiten minder geschikt passend jaargetijde.

In deze maand werd bekend het eerste roofzoogdier, een *Hyaena*, echter slechts vertegenwoordigd door een stuk der onderkaak met groene kies (pm.IV), van olifanten werden weder gevonden voornamelijk *Stegodonten*, terwijl de het species genus *Euelephas* veel minder talrijk schijnt te zijn voorgekomen. *Stegodon* leverde eene bovenkaak, eene onderkaak, eenige bijna geheel gave kiezen en vele fragmenten van deze kiezen en tanden; *Euelephas* twee kiezen van de bovenkaak met een daarbij behorende slag tand.

[MM774C-000050-023 left]

van deze laatste resten kan de betreffende soort zonder veel moeite bepaald worden als *Elephas hysudricus* Falc. et Cautl. Eene andere kies schijnt afkomstig van *E. nomadicus*. Van olifanten waren verder eenige fragmenten van humus, scapula, wervels en andere beenderen en nog een tweede groote slag tand en twee stukken van veel kleinere slag tanden.

Rhinoceros werd vertegenwoordigd gevonden door eenige kiezen, en stukken van den schedel en andere beenderen,

Hippopotamus door een tweede onderkaak en losse kiezen, waarschijnlijk van dezelfde species als de in het vorige rapport genoemde (*H. nomadicus*).

Sus gaf nog teekenen van zijn aanwezigheid onder de javaansche plioceene fauna door een stuk der onderkaak met twee kiezen, overeenkomende met de reeds genoemde nog niet nader bepaalde nieuwe soort.

Herkauwers waren zijn vertegenwoordigd onder de verkregen fossielen door zeer vele losse kiezen, welke nog [??] niet geen nader konden onderzocht worden, verder door hoornpitten en hoorns. Deze zijn afkomstig van tenminste 2 soorten van *Bos*, waarvan althans ééne afwijkt van de reeds door Prof. Martin aangegeven soorten; van dezelfde nieuwe species *Capra*, welke in de vorige maand ontdekt werd en eindelijk van zeer talrijke kleine herten (niet onmogelijk *Cervus Lydekkeri*, Martin).

Lagere gewervelde dieren hadden eveneens overblijfselen achtergelaten, en wel schildpadden (vermoedelijk allen groote rivierschildpadden – *Trionychidae*) en twee krokodillen: een *Crocodylus*, waarvan de voorste helft van den schedel van een volwassen en van een jong individu voorhanden is en *Garialis* vertegenwoordigd door een stuk van de onderkaak. —

Zoo gunstig voorspoedig de onderzoekingen hier begonnen waren, zoo slechten was voortgang maakten zij reeds na een paar weken, ten gevolge van ziekte doch vooral van ontvluchten op groote schaal der daaraan te werk gestelde dwangarbeiders. op groote. Ik maakte meldde dat aan UHEG bekend bij mijn schrijven dd. 28. Juli II. N^o12 en deed aan UHE.G. ook naar aanleiding Uwer missive dd. 10 Juli II. N^o6549 voorstellen ter verbetering in dezen onhoudbaren toestand.

[MM774C-000050-025]

In de grot van den G. *songgentoeng* bij Besolee werd het werk tot tegen het einde der maand voortgezet – zonder dat hier echter nog eenig belangrijk resultaat mocht verkregen worden. Daarna werden opgravingen begonnen in den grot bij de halte Redjotangan (langs den spoorweg naar Blitar) welke in den Hindoe-tijd, zooals uit oude bakstenen en stukken van antieke waterkruiken en aardewerk blijkt is bewoond geweest. Met deze weinige resten van m. kunstnijverheid vermengd werden gevonden eenige beenderen van zwijnen gevonden.

T.A. 6. Aug '90

Eug Dubois

[Click here to return to the content page](#)

[MM774 C-0000012- 426]

Buitenzorg, 13 August 1890.

Dear Friend Dubois,

I had been longing to see some writing from you when I received your letter.

I was pleased to hear that you were fortunate in your findings though human skulls were not among them. If luck will cooperate a bit though, those are bound to show up too.

In September I will be travelling, first to Bagelen, Yogja, and then to Madiun, Kediri, Surabaya, [P????oeg] and Madura; I would like

[MM774 C-0000012- 427]

to visit a few find sites West of the Pandan with you and then to Wadjak, where I have to be anyway, to see the spot where the skull was found. So sent me your address where I can find and write you between September 15 and October 1, I really want to visit the Pandan find sites with you if possible.

Greetings to your wife and believe me yours truly RDM Verbeek

PS The gunung Boedag [Butak] is not andesite, but andesite breccia or conglomerate, belonging to the very hard sedimentation breccias. Padas means nothing else then hardened layers, diluvial as well as tertiary; so better not to use this word. The padas-rocks between the lime on the road to [Sine] surface on many locations from under the top layers, but have not been especially charted, as that would have cost too much time. V.

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-0000012-426]

Buitenzorg, 13 Augustus 1990.

Waarde Vriend Dubois,

Verlangend had ik reeds naar een schrijven van u uitgezien, toen ik uw brief ontving. Het deed mij veel genoegen dat de vondsten medevallen al zijn er dan ook nog geen menschedels bij. Maar als het geluk een beetje medewerkt, zullen die ook nog wel komen.

In september ga ik op reis, eerst naar Bagelen, Jogja, en Solo, dan naar Madioen, Kediri, Soerabaja, [P????oeg] en Madoera; ik wilde gaarne

[MM774C-0000012- 427]

met u een paar vindplaatsen bewesten den Pandan bezoeken en dan te Wadjak, waar ik toch wezen moet, de plaats zien waar de schedel gevonden is. Zend mij dus uw adres waar ik u tussen 15 september en 1 oktober vinden en schrijven kan, ik wilde die Pandan-vindplaatsen gaarne met u bezoeken als het kan.

Groet uwe vrouw en geloof mij tt RDM Verbeek

PS De goenung Boedag is geen andesiet, maar andesietbreccia of conglomeraat, behorende tot de zeer harde sedimentatie brecciën. Padas betekent niets anders dan verharde lagen, zowel diluviaal als tertiair; gebruik dus dit woord liever niet. De padas-gesteenten tusschen de kalk op weg naar [Sine] komen op talrijke plaatsen onder de koek tevoorschijn, maar zijn niet speciaal in kaart gebracht, daar dit teveel tijd zou kosten. V.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000003-388]

Dear Dubois, I have already waited too long to answer your delightful letter; don't let that withhold you to write often and much. – I have been very busy with the pickets and other matters. – You won't find many of them again between Solok and Katjang, the whole railroad is almost finished. – Koopman has, with a large number of Chinese, worked so hard to reach the metropolis Singkarak that it's now almost ready, save a few bridges. – We are still busy taking cross sections towards [?Si loengkang], but that will also soon be ready and at the tunnel near the coal field a lot of life is starting to pop up. – The open excavation site is already completed, service houses are being built and the whole site has already got quite another look to it. –

I have received the complete year of the journal Nature up to now; if you would like to see them I will send them to you in small packages, will, however, send them

[MM774C-000003-389]

back to me regularly; I will send you two issues to start with, with a large article about the geological climates in which you surely will take great interest if you don't know it yet from German journals. In particular the conclusion that the age of coal was not at all tropical but on the opposite had a very moderate temperature caught my eye as being completely at odds with what I have so far been taught by my teachers. –

If I were in your shoes I wouldn't be discouraged by the judgement of Doctor Sluyter. It's only human nature to not be immediately taken by any new point of view, in particular if a person considers himself knowledgeable and the new ideas are opposing his views. – I ever look forward to receiving the first of your notes for translation. –

Now some of the news. – Mr IJzerman has taken up the plan to continue the railroad from Muan Halaban through to Siak, following the [?Kwantau] up to Lubu Ambatjang and from there straight to the capital Siak. — On that course three independent states have to be passed, in which so far no Europeans have been allowed access. – Mr IJzerman has contacted them by intervention of a merchant from fort van de Capelle, who is trading with that radja, and he has been promised free passage through their lands. – I've got notice to go with them next Tuesday from Solok to Si Djungdjung, and then from [Sunian Gadang, to Padang Tarab, to Lubu Ambutjang and Lubu Djambi, and from there back via Kumanis]. – That's quite a journey 45 paal outside the borders of our realm. — I've again packed all my photography gear; it will take us fourteen days. – If this journey with the both of us succeeds, then there's the plan to go with a strengthened team and make the journey right through Sumatra straight to Siak, cutting our way through the jungle through areas that have never been visited and are uninhabited. – That will be a heavy journey à la Stanley, which will take six weeks. IJzerman asked me to join him. – Of course I do not

[MM774C-000003-390]

want to withdraw although I see many objections. –

IJzerman has been very down by the loss of his wife, in between he completely breaks down. – Dr. Stätz had completely reassured him about the operation, after it had taken place he had completely reassured him about the outcome, everything had gone smoothly; – on the second day after IJzerman is sitting at her bed while she is sleeping quietly, then of a sudden she shortly cries out in her sleep, sweat coming down her face, and she was gone. – It seems that with tying off one of the arteries a blood clot must have been transported to the lungs. – One of the lungs had immediately been completely flattened. – IJzerman is desperate, all the insurances that all was well made the change very brisk. – Happily the Siak business now gives him lots of distraction. –

Here all is well although I would wish a cooler climate for my wife, she doesn't seem able to handle the heat very well and although she is healthy and keeps up I do not think she is looking very well. – Paul has had some misfortunate times – during the summer holidays he stayed with the [Ghijs??s] family near the tunnel [? t Sanak Loenti] where he had a good time until one of the little rascals hit him with a patjol on his bare foot which gave him a deep wound with a lot of dirt in it. – Instead of sending him home straightaway they kept him there for three days and then carried him home with a serious gangrene. — We had so proudly ridden there on horseback. – By the good care of Dr. Berger and continuously lying down for a long time with compressions of ice water and sublimated he is now able to walk again with a bandage round his foot. – A new teacher has been appointed by the government whose teaching them all kinds of wisdom and amongst other things learning to play the violin during the breaks. —

Dr. Berger is currently treating a 16 old boy in hospital that has been attacked by a tiger that caught his face between his jaws thereby tearing off most of a cheek, part of the nose and piercing one eye. –

[MM774C-000003-391]

his comrades had pulled him by the legs out of the mouth of the tiger that let go and then attacked a *sappie*. –

After three days of suffering he arrived at the hospital from 57 paal away. — I photographed him on request of Dr. B. to be able to compare before and after. – I will send you a print f as soon as I have returned from my journey. – Buysman is doing well, he is still on leave with Ross. No news of the others.

Send our cordial greetings to: the mother of "Keesje" that is: my polite greetings to the Mrs, best greetings of our children to yours. Believe me ever

yours truly

Thursday 14 Augustus ³³

12 o'clock at night

ThDelprat

Next letter with this correspondent

Previous letter with this correspondent

[MM774C-000003-388]

Waarde Dubois, Reeds te lang heb ik gewacht met Uwe prettige brief te beantwoorden, laat het u niet afschrikken om dikwijls en veel te schrijven. – Ik heb het erg druk gehad met de piketjes en andere aangelegenheden. – Ge zoudt daar niet veel van terugvinden tusschen Solok en Katjang, de geheele spoorbaan is bijna gereed. – Koopman heeft met een groot aantal chinezen het werk naar de wereldstad Singkarak zoo krachtig aangepakt dat het nu bijna gereed is, op eenige bruggen na. – Nog steeds zijn wij van het nemen van dwarsprofielen naar [?Si loengkang], doch ook dat zal spoedig gereed zijn en aan den tunnel bij het [?kolenveld] begint al heel wat leven te komen. – De open [?ingraving ??] Is reeds gereed, dienstwoningen worden gezet en de geheele [st???] heeft reeds een ander aanzien gekregen. –

Nature heb ik compleet ontvangen voor zoover de lopende jaargang betreft, hebt ge lust die te zien dan zend ik U die bij kleine pakketten toe, zult ze mij dan

[MM774C-000003-389]

geregeld terug zenden; om te beginnen zend ik U vast twee afleveringen met een flink artikel over de geologische klimaten waarin ge zeker groot belang zult stellen zoo het U niet reeds bekend mocht zijn uit Duitsche tijdschriften. Vooral de conclusie dat de steenkolen periode volstrekt geene tropische doch integendeel een zeer gemiddelde temperatuur aantoont frappeerde mij als geheel in strijd met het tot nu toe door schoolmeesters geleerde. –

Ik zoude mij in Uwe plaats niet laten uit het veld slaan door eenig [?aange??] oordeel van dr. Sluyter. Het is nu eenmaal eigen aan den mensch om niet dadelijk met eenig nieuw denkbeeld ingenomen te zijn vooral wanneer men zelve meent eenigszins op de hoogte te zijn en de nieuwe ideeën daarmede in strijd zijn. – Steeds zie ik verlangend uit naar het begin van Uwe notities ter vertaling. —

Nu een andere nieuwigheid. – De heer IJzerman heeft het plan opgevat de spoorweg Moean Halaban door te trekken naar Siak, de [?Kwantau] volgende tot Loeboe Ambatjang en vandaar linea recta naar de hoofdplaats Siak. — Daartoe moeten drie onafhankelijke rijkjes gepasseerd worden, waar tot nu toe geen Europeaan is toegelaten geworden. – De heer IJzerman heeft zich door tussenkomst van een hand[elaar?] uit fort van de Capelle, die met die radja handelt, zich met die heren in verbinding gesteld, die hebben hun vrije passage door hunnen landen beloofd. – Ik heb nu de aanschrijving gekregen Dinsdag a.s. met hun te gaan van Solok naar Si Djoengdjoeng, van daar naar [Soenian Gadang, dan naar Padang Tarab, dan van Loebu Ambutjang en Loebu Djambi, en vandaar over Koemanis] terug. – Dus een hele reis 45 paal buiten de grenzen van ons gebied. — De geheele fotografie kraam is weder ingepakt, 14 dagen zijn wij daar mede kwijt. – Gelukt deze tocht met ons [??beide??], Dan bestaat het plan om versterkt met nog eenige anderen een tocht te maken dwars door Sumatra regelrecht naar Siak, een weg kappend door de bosschen [??? ????] Nog niet bezocht zijn en onbewoond. – Dit is een zeer zware tocht à la Stanley, die 6 weken zal duren. IJzerman vroeg mij mede te willen gaan. – Natuurlijk wil ik mij

[MM774C-000003-390]

daarvan niet terugtrekken hoewel ik er veel bezwaar in zie. –

IJzerman is zeer zeer gedrukt onder het verlies van zijne vrouw, tusschen[????] verliest hij den moed geheel. – Dr. Stätz heeft hem geheel gerustgesteld omtrent die operatie, toen deze had plaatsgehad heeft hij hem geheel gerustgesteld omtrent den uitslag, alles was uitstekend geslaagd; – den tweede dag daarna zit IJzerman aan haar bed terwijl zij gerust slaapt, plotseling geeft zij een gillette in haar slaap, het zweet parelt haar op het gezicht, ze is overleden. – Het schijnt dat bij het afbinden van een der slagaderen een stukje gestold bloed is mede gevoerd naar de longen. – Een der longen was onmiddellijk geheel platgedrukt. – IJzerman is desperaat, door al die verzekeringen dat alles zoo goed was afgelopen was den overgang zoo enorm plotseling. – Gelukkig dat de Siak geschiedenis hem nu nog al afleiding geeft. –

Bij ons gaat alles goed hoewel ik voor mijn vrouw een kouder klimaat zoude wenschen, zij schijnt niet goed tegen de warmte te kunnen en hoewel zij gezond en flink is vind ik niet dat zij er goed uitziet. – Paul heeft een ongelukkige tijd doorgebracht – Hij was gedurende de Groote vakantie gelogeed bij de familie [Ghijs??s] aan den tunnel [? t Sanak Loenti] waar hij zich best amuseerde tot een der kleine kwajongens hem met een patjol een slag op het bloote voetje gaf zoo dat hij een diepe wond kreeg waarin veel aarde. – In plaats van hem dadelijk naar hier te zenden heeft men hem drie dagen aangehouden zoo dat hij met een flinke wondkoorts naar huis werd gedragen. — Wij waren er zoo krancig te paard heen gereden. – Door de goede zorgen van Dr. Berger is hij na lang en aanhoudend liggen in compressen ijswater en sublimaats thans nu zoover dat hij weder lopen kan met een verband om de voet. – Er is nu een nieuwe onderwijzer van gouvernementswegen aangesteld die hen allerhande wijsheid leert en hen onder andere op de viool voor speelt in de pausen. —

Dr. Berger heeft thans een jongetje van 16 ter behandeling in het hospitaal dat door een tijger is aangevallen die hem met den muil in het gezicht heeft gegrepen waardoor één wang nagenoeg weg is, de neus aan den wang dito dito en één oog uitgedrukt. –

[MM774C-000003-391]

Dat ventje is door zijn kameraad bij de benen uit den muil van de tijger getrokken die hem toen losliet en een sappie aanviel. –

Na drie dagen lijden kwam hij 57 paal ver aan het hospitaal. — Ik heb hem op verzoek van Dr. B. gefotografeerd om later te kunnen vergelijken wat er van terecht is gekomen. – Ik zal u een afdrukje zenden zodra ik van de reis terugkom. – Buysman maakt het best, nog steeds een verlof met Ross. overigen geen nieuws.

Doet onze hartelijke groeten aan: het moeder van Keesje", dat is: mijn beleefde groeten aan Mevrouw, beste groeten onzer kinderen aan de Uwe. geloof mij steeds

geh de Uwe

Donderdag 14 Augustus

's avonds 12 uur

ThDelprat

[Click here to return to the content page](#)

³³ letter must be 1890, given reported death of mrs IJzerman

[MM774C-000010-350]

Batavia 14 August 1890

Dear Mr Dubois,

Circumstances have prevented me from answering your letter of 31 July last before.

The matter of the forced labourers has been discussed with the Director of Justice, who will write to the Resident of Kediri to do as is being done in Madiun; in case of a shortage man on the chain gang can serve or free coolies. Do you keep in mind that the other convicts are not allowed outside the Department?

The other matter, fossils being removed by unauthorised persons will be

[MM774C-000010-351]

dealt with by me. I am not sure what your intention is with the receipt that I hereby return. Is this *f* 86,65 all spent on governmental goods, then it is too large to be paid out of my office funds; the account does, however, seem to me to suffice to be declared with the rest of your accounts.

Is it your intention that I pay you *f* 30 as I did before, then I do not have any objections. But please make this clear – for now I do not understand you.

The item coolie wages of *f* 9,40 you also can add into your account without any further proof, with just a general declaration that all these expenses have truly been paid. I have enquired after the price of Falconer; for I cannot order it without knowing what it is. Should you know about the prize, please inform me. Then I might be able to order it right away and thus speed up the matter.

I'm very pleased to hear that your work is so successful. Mr Verbeek will shortly visit you in the next month.

Meanwhile, after polite greetings also to your wife [I remain]

your willing servant

G.P.A. Renaud

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000010-350]

Batavia 14 Aug. 1890

Waarde Hr. Dubois,

Door omstandigheden heb ik Uw brief van 31 juli j.l. nog niet kunnen beantwoorden.

De kwestie der dwangarbeiders is besproken met den Directeur van Justitie, die den Resident van Kediri aan zal schrijven te handelen als in Madioen; bij te kort kunnen dan kettinggangers dienen of vrije koelies. U denkt er aan dat die andere gestraften niet buiten de Afdeeling mogen?

De andere aangelegenheid, het weghalen van fossielen door onbevoegden zal door

[MM774C-000010-351]

mij worden behandeld. Uwe bedoeling met de hierbij teruggaande quitantie is mij niet duidelijk. Is die *f* 86,65 alle voor Gouv. goed uitgegeven, dan is mij dat voor de bureaufondsen teveel; de rekening is echter dunkt mij dan voldoende in orde om bij Uwen verantwoording te worden overgelegd.

Is Uwe bedoeling, dat ik even als vroeger *f* 30 betaal, zoo heb ik daar niets tegen. Wil het dan echter s.v.p. duidelijk zeggen – nu begrijp ik U niet.

De post koelieloon ad *f* 9,40 kan U ook zonder bewijs op Uwen verantwoording brengen, alleen op de algemeenen verklaringen dat die uitgaven werkelijk zijn geschied. Over Falconer heb ik den prijs gevraagd; dien niet wetende kan ik hem niet dadelijk bestellen. Weet U den prijs ongeveer of juist, wil mij dien dan opgeven. Dat kan wellicht tot dadelijke bestelling en alzoo bespoediging leiden.

Dat U zooveel succes heeft bij Uw werk doet mij veel genoegen. De hr. Verbeek zal in de volgende maand even bij U komen.

Inmiddels, na beleefde groeten ook aan mevrouw

Uw dw dr

G.P.A. Renaud

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000011-353]

Batavia Koningsplein 24 August 1890

Dear Mr Dubois!

I have received your letter of the 16th of August yesterday, which was a pleasure, although I also regret to hear that things are not going as you would wish. Verbeek had already told me that you were rather pleased with what you were finding at the start. –

As to the literature, you are writing about, you can keep Owens Odontography a bit longer. To the missing volume of Palaeontographica, to my regret, I cannot help you. If you can write to me specifically the numbers that are missing, then I shall

[MM774C-000011-354]

write again to try having them send.

Your complaint about missing Falconer and Cautley's Fauna antiqua sivalensis I will take as a gentle hint to order it on behalf of the society. I can order an antiquarian exemplar from Friedländer for 70 marks. So I hope to be able to send it to you in $\pm 2\frac{1}{2}$ months. – Should you need anything else, please let me know, I might be able to help you to it in one way or the other. –

Personally I have not much to tell you. Lately my health is not as I would like it to, am starting to imagine that maybe I ought to return to Holland. That will, however, depend on all kinds of things, I will write to you about that later. The Ibsen I have received back. Many greetings also to your wife from the both of us //

Sluiter

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000011-353]

Batavia Koningsplein 24 Aug 90

Waarde Heer Dubois!

Uw brief van 16 Augustus ontving ik gisteren en deed mij aan den eenen kant zeer veel genoegen, hoewel 't mij toch aan den anderen kant ook zeer spijt, dat het u nog niet gaat, zooals gij wel wenschet. Van Verbeek vernam ik reeds, dat gij in den beginne nog al tevreden waart over hetgeen gevonden werd. –

Wat de literatuur aangaat, waarover gij schrijft, zoo kunt gij Owens Odontography nog gerust wat houden. [Aan] De ontbrekende van de Palaeontographica, moet ik tot mijn spijt zeggen, dat ik u nog niet helpen kan. Kunt gij mij nog nauwkeurig de N^{os} opgeven die u ontbreken, dan zal ik

[MM774C-000011-354]

nog eens er om schrijven.

Uwe klacht over het gemis van Falconer en Cautley Fauna antiqua sivalensis, zal ik maar als een gentle hint opvatten en het voor de Vereeniging bestellen. Ik kan 't antiquarisch bij Friedländer voor 70 mark krijgen. Ik hoop 't u dus over $\pm 2\frac{1}{2}$ maand te kunnen zenden. – Wanneer gij nog 't een of ander noodig hebt, wil het mij dan meedeelen, misschien kan ik er u aan helpen op de een of andere manier. –

Van mij persoonlijk kan ik u niet ^{veel} meedeelen. Mijn gezondheid is den laatsten tijd niet zooals ik wel wenschte, en ik begin mij zelfs voortestellen, dat ik wel eens naar Holland mocht gaan. Dit hangt evenwel van allerlei af, wat ik u later wel eens schrijven zal. De Ibsen ontving ik terug. Vele groeten ook aan Uwe vrouw van ons beiden.

// Sluiter

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000050-020]

N^o17.

25 August 1890

Submission to the Provincial Intendant of a declaration about the house

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000050-020]

17. 25 Aug. Aanbieding aan Gewest. Intend. verklaring woning

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000058-498]

Redjotangan 27 August 1890

Your noble severe Sir

Herewith I kindly request you for a can of petrol. I previously told you that this is the cave that used to have wild dogs in them, but that is not true. The head of the kampong will join me tomorrow to point that cave out to me so I can tell you next Sunday what it looks like. The head of the kampong will take 10 more men as this superstitious man believes the wild dogs are still there.

Your serving worker

de Winter

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

[MM774C-000058-498]

Redjotangan 27 Augustus 1890

Weledele Gestreng Heer

Met dezen verzoekt ik Uw vriendelijk om een blik petroleum. Zoals ik Uw gezegd hebt is dit de grot waar vroeger die wilden honden in zijn geweest, maar dat is zoo niet. De kapelle kampong zal morgen met mij mede gaan om mij die grot te wijzen dan kan ik Uw aanstaande zondag mede delen hoe of hij er uit ziet. De kapelle kampong neemt morgen 10 man mede want zooals de bijgelovige man meent moeten de wilde honden er nog in zijn.

Uw dienende werkman

de Winter

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000033-747]

Dear Doctor

You here with receive back with thanks the book you have sent to my wife. She doesn't read German. –

No word from Ngawi yet.

The Widono of Charuban is asking for more money, as he has almost run out.

Esteemingly your willing servant

[??DonkerCurtsius?]

27 August 1890

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

311

— Send from Jawa —

[MM774C-000033-747]

Geachte Doctor

U ontvangt heden in dank terug het mijne vrouw gezonden boek. Zij leest geen Duitsch. –

Van Ngawi nog geen bericht.

De Widono van Tjaroeban vraagt om meer geld, daar het hem verstrekte nagenoeg verbruikt is.

Hoogachtend Uwdwdr

[??Donkerf??????]

27 Aug. 90.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000034-374]

Copy

Ngawi, 29 August 1890

In response to your official postcard of yesterday I have the honour to inform your noble severe Sir that at post Bogo there is opportunity for Doctor Dubois and his helper to stay over, which, however, is very primitive. To accommodate 25 convicts, however, post Bogo surely is very suitable. To allow lodging of Doctor Dubois, his helper and the 25 convicts some necessary arrangements will need to be made, which will take some time and for which some costs are involved.

Therefore I politely request your noble severe Sir to inform me, when the lodgings need to be ready and from which funds these costs are to be paid. The convicts needed could be supplied from here.

Following article 7 of the contract we have for delivering food et cetera for the prisoners, the contractor is not obliged to deliver these anywhere outside the prison, whilst post Bogo is 12 palen (± miles) from here.

I would also like some information how to deal with that, as well as what equipment and tools the convicts will need to bring.

The Assistant Resident
(signed) Hoogenraad

To
the Resident of Madiun

[Next](#) letter with this correspondent

[MM774C-000034-374]

Afschrift

Ngawi, 29 Augustus 1890

In voldoening aan Uw dienstbriefkaart dd. gisteren heb ik de eer UwHEdG. mede te deelen dat er bij post Bogo gelegenheid bestaat voor het verblijf van dokter Dubois en zijn helper, welke gelegenheid echter zeer primitief is. Ter bergingder 25 veroordeelden biedt de post Bogo zeker eene uitnemende gelegenheid aan. Voor het logies zoowel van dokter Dubois en zijn helper als van de 25 veroordeelden zullen noodwendig nog eenige voorzieningen getroffen moeten worden, waarvoor eenige tijd noodige is en waaraan kosten verbonden zijn.

Waarom UHEG. beleefd verzocht wordt mij alsnog te willen inlichten, wanneer het logies gereed moet zijn en met welke fondsen die kosten moeten worden bestreden. Bedoelde veroordeelden zouden van hier kunnen worden verstrekt.

Ingevolge artikel zeven van het met den aannemer voor de levering van voedingen sirih voor de gevangenen gesloten contract, is hij niet verplicht buiten een de gevangenis eenige levering te doen, terwijl post Bogo van hier 12 palen verwijderd is.

Ook hieromtrent zouden ik gaame eenige inlichtingen ontvangen, zoomede omtrent de door de veroordeelden mede te nemen werktuigen en gereedschappen.

De Assistent Resident
(w.g.) Hogenraad

Aan
den Resident van Madioen

[Click here to return to the content page](#)

[MM774 C-0000012- 428]

Noble Severe Sir Doctor E. Dubois

Tulung Agung

Residence Kediri

[MM774 C-0000012- 429]

Buitenzorg 5 September 1890 Friend, I will first travel the 15th or 20 September, first to Bagelen, Jogja, Solo; then Madiun, where I cannot arrive before October 5, maybe later; I will let you know; I would like to go and visit a few of the find sites West of the Pandan which you; then I will go with you to Wadjak. In Tulung Agung I used to stay over at my friends, v. Hengel³⁴, and I have to ask him for lodgings now too, he would take it badly if I would pass him by. If it is inconvenient for him, then I'm obviously happy to stay over at yours. Cordial greetings to your wife from us and believe me RDM Verbeek

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

³⁴ Assistant Resident of Ngrowo

[MM774C-0000012- 428]

Weled. Gestr. Heer Dr E. Dubois

Toeloeng Agoeng

Residentie Kediri

[MM774C-0000012- 429]

Btz ^{5/9} 90 Amice, ik ga eerst 15 of 20 Sept. op reis, eerst Bagelen, Jogja, Solo; dan Madioen, waar ik niet vóór 5 Oct. kan zijn, misschien later; ik zal het u laten weten; gaarne wilde ik een paar van dan vindplaatsen (westelijk van de Pandan) zien; dan ga ik met u naar Wadjak. Te Toeloeng Agoeng heb ik vroeger bij mijn vriend v. Hengel gelogeerd, en moet hem nu ook logies vragen, hij zou mij kwalijk nemen als ik hem voorbij ging. Kan hij mij niet hebben, dan kom ik gaarne bij u natuurlijk. Groet uwe vrouw hartelijk van ons en geloof mij #RDM Verbeek

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000050-020]

18. 6 September 1890 Assistant Resident of Ngawi Following a letter of the resident of Madiun I have the honour to offer your noble severe Sir herewith an advance of *f* 25 for preparing and accommodation for the forced labourers and for my engineer workmen ^{verblijf voor} den Geniewerk Kriele, who under my supervision is working near post Bogo to do research on tertiary mammals of Java as appointed to me by the Government

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

314

— Send from Jawa —

[MM774C-000050-020]

18. 6 Sept. Ass. Res. Ngawi

Naar aanleiding van een van den Resident van Madioen ontvangen schrijven Ik heb ik de eer UHEG. hierbij aan te bieden een voorschot van *f* 25 voor het gereedmaken van een ^{verblijf woning voor de} dwangarbeiderskwartier en ^{verblijf voor} den Geniewerk Kriele, die onder mijne leiding bij ^{Post} Bogo werkzaamheden zullen verrichten in verband met de mij van Gouvernementswege opgedragen onderzoekingen naar de tertiaire zoogdieren van Java.
Die bedoelde

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000003-065]

N^o18 10 September 1890 Attachments:2

Commander Detachement of engineer workmen Malang

Following your service telegram of the 4th last I have on 6 September given Sergeant de Winter N° 19239 a medical examination, and thereby found him fit for all duty, as stated in the included attachment.

As de Winter told me that he had heard that your very Noble severe Sir had ordered the paperwork to be sent at the time that he himself left from Malang (morning of the 5th of September) I have awaited these papers to arrive until the evening of the 6th of September. As these had not yet arrived at that time I had the man sign a preliminary contract which I included as the second attachment.

Up to now I have not received the model contracts and I therefore allow myself to submit these two statements to your very Noble severe Sir and I politely request that you, if necessary, will yet send me these model contracts to be signed –

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000003-065]

N^o18 10.Sept. 1890 Bijlagen:2

Commandant Detachement Geniewerklieden Malang

Naar aanleiding van Uw diensttelegram van den 4^{den} Il. heb den 6den Sept. daaraan volgende de sergeant de Winter N° 19239 aan een geneeskundig onderzoek onderworpen, ~~en hem, zooals in bijgaande verklaring is aangegeven~~
~~Daarbij bevond ik hem volgens bijgaande verkl.) voor alle diensten volkomen geschikt. heb bevonden~~ ^{(?????) tot het einde van den dag}

~~geen andere stukken ontvangen had heb ik bijgaande~~
~~hem op dien datum, het tweede bijgelegde verklaring laten teekenen in afwachting tot dat de stukken, welke~~ ^{waarvan}
~~de Winter verklaarde meldde van U vernomen te hebben, dat zij U [????] gaf tegelijk met hem (dus~~ ^{den 5de 's morgens)}
~~van Malang op te zenden zouden zijn aangekomen.~~
Tot heden mocht ik die stukken echter niet ontvangen en ik neem veroorloof mij daarom de vrijheid
UWelEdGestr beleefd bijgaande verklaringen aan te bieden met beleefd verzoek mij ^{alsnog wel}, ~~g~~ ^{indien dat noodig is}
de model-staten mij te willen doen geworden.

Daar de Winter mij meldde vernomen te hebben, dat door UWEG last gegeven werd tot gelijktijdige verzending der betreffende stukken met het vertrek van hemzelf ('s morgens den 5 Sept.) van Malang heb ik tot 's avonds den 6de September die stukken afgewacht. Toen deze echter nog niet waren aangekomen op dat tijdstip heb ik voorloopig de tweede bijgaande verklaring betreffende de verbintenis van den man door hem laten teekenen.

Tot heden mocht ik de modelstukken echter niet ontvangen en terwijl ik mij daarom veroorloof UWEG bijgaande verklaringen aan te bieden verzoek ik U beleefd mij, zoodat noodig is, alsnog wel de betreffende modelstaten ter tekening te willen doen toekomen –

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000003-065]

19. 12 September 1890 submission to the Commander of the Detachment of engineer workmen of the contracts in duplicate concerning the engineer workmen de Winter.

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000003-065]

19. 12 Sept Aanbieding aan Com Det. Geniewerkl. van serg. staat in duplo, premiestaat in duplo en [?????]staat betreffende Genie werkman de Winter

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000050-025 14 September 1890]

Short overview of the paleontological research in Java during the month August 1890.

Given the current unfavourable situation of the workforce, which only on the 21st of August could be lifted that which has been achieved this month can also be called very satisfactory, especially as now a thick layer of fallen djati leafs on the ground covers the terrain everywhere and makes exploring for new find spots very difficult.

The Hyena mentioned in the previous report has been successfully identified by the accidental find of a fragment of the lower jaw that fitted to the part we already had, so that now we also have premolars III and II as well as the casket of the Canine at hand. Therewith we could identify this fossil as being *Hyaena felina* Bose, which also occurs widely in the Siwaliks and according to Lydekker is probably identical to the species Owen described as *H. sinensis*, the fossil hyena from the Chinese province Sez-Chuen. So, as do other species, also this hyena had a large distribution and must have inhabited a large part of the old Asian continent.

A second predatory mammal from the Javanese Pliocene fauna has become known by a part of a right half of the lower jaw with premolar IV and the roots of Pm III and a Canine, as well as a for the time not further identifiable *Felis*, an animal which must have had the size of a mediocre Bengal tiger and which under the known living and fossil species of the *Felis* family maybe could be similar to the Siwalik *Felis cristata* Falc. Cautl., which also closely connects to the Jaguar. Of *Felis cristata*, however, no lower jaw is known, so that mentioned fossil could later also turn out to be of a new species.

[MM774C-000050-026]

Of Stegodons again also many remains were found, bones of the limbs, vertebrae, lower jaws, upper jaws and in particular molars. From the latter for now two species *Stegodon bombifrons* Falc. Cautl. and *St. Cliftii* Falc. Cautl. could be recognised. Remains of the younger kind of elephants, *Euelephas* have yet remained much rarer.

Rhinoceros delivered molars, lower jaws and limb bones, whereas Hippopotamus delivered a second upper jaw and a fragment of a third one.

Large ruminants are together with the elephants most numerous represented by molars, horn pits and parts of skulls, predominantly of Bovines and Cervids. Three skulls, of which of one the largest part of half was preserved, originate from *Bubalus platyceros* Lyd., two others from *Bison (sivalensis)*.

Amongst the reptiles a beautiful lower jaw of *Garialis* was obtained. The species seems to be a transitional form between *Garialis gangeticus* and *G. Schlegelii* which lives on Borneo.

At Kedung Banteng (Department Sragen residence Surakarta) near the border with Madiun) some bones of elephants and large ruminants were found at an excavation site in sandstone by Mr Versteegh who kindly put them at my disposal. Although upon examination of the site they could only about point from where the bones had been retrieved that much yet was apparent that these had been within the sandstone, 2-3 m below the not yet weathered surface. No similar finds were, however, visible anywhere on the incision. Apart from the already known find spot in the neighbouring Dessa Tawang, bones are also found here at larger distances in the Kendeng-hills, which I can acquire from the natives by buying. More and more it therefore becomes apparent that in the whole Kendeng fossil bearing layers are surfacing.

In the Gua Roto near Redjotangan they have soon reached a solid floor, without finding their anything of importance. At about the end of the month therefore excavation started in the Gua Djimbee near the duku Kates at the border of the Department Blitar, a spacious cave, which, however, is also partly open to the top. About 2 m below the surface of its sandy floor, the same soil as is present outside the cave, a small, old model, water jug was found, and also an urn for burning incense, and copper ornaments (flowers, stars and half moons). At larger depth (more than 3 M) many bones were found of pigs, monkeys, the two still living Javanese Sus-species, of *Cervulus [Muntiacus] muntjak*, of a small *Felis*-species, of *Hystrix javanicus* and monkeys (mostly *Semnopithecus maurus*). Also part of a skull with teeth and the limb bones of a human were found, all completely calcified and very brittle. The human remains were to incomplete to identify race.

An examination of so-called bones of Buto's which according to information from the natives should be present at Sirah nogo south of Madiun and at the south beach near Mulang (district Lodojo. Department Blitar) only gave negative results.

Submitted 14 September 1890 with missive N^o20
Tulung Agung Eug. Dubois

[Next official report](#)

[Previous official report](#)

[MM774C-000050-025 14 September 1890, report also 50-056/7]

Kort overzicht der palaeontologische onderzoekingen op Java gedurende de maand Augustus 1890.

~~Bevredigend Onder Bij den gegeven ongunstigen toestand van het arbeiderspersoneel welke eerst den 21sten Augustus naar wensch kon worden opgeheven en bij de dikke laag afgevallen djatiebladeren, welke nu het terrein overal bedekt, was is ook in deze het gedurende deze maand verkregen nog bereikte zeer bevredigend te noemen. In het eerste bezwaar werd ook de 21^e verbetering de gewenschte verbetering gebracht door de aankomst der andere categorie van dwangarbeiders. vooral daar nu Door een toeval werd nog een ander stuk eene dikke laag van afgevallen djatiebladeren den grond op het terrein overal bedekt en het opzoeken van nieuwe vindplaatsen zeer bemoeilijkt.~~

Dan reeds in het vorige overzicht besproken ~~Hyaena kon gelukte het nader gedete~~ ~~gedetermineeren, doordat nog de toevallige vondst van een fragment der onderkaak gevonden werd dat toevallig dat aan het reeds verkregene paste, zoo dat nu ook de praemolaris III en II en de kas van den hoektand voorhanden zijn. De soort bleek nu te zijn Daardoor kon het fossiel bekend worden afkomstig te zijn van Hyaena felina, Bose die ook zeer verspreid in de Siwaliks voorkomt en volgens Lydekker hoogstwaarschijnlijk identisch is met den door Owen als *H. sinensis* beschreven fossiele soort ^{hyaena} uit de Chinese provincie Sez-Chuen. ~~Zoodat deze soort hyaena~~ ^{Evenals andere soorten heeft dus ook deze hyena een zeer groote verspreiding gehad en moet een groot gedeelte van het oud-Aziatische continent moet} bewoond hebben.~~

Een tweede roofzoogdier van de javaansche plioceene fauna werd bekend door ~~een~~ ^{het voorste} ~~gedeelte der rechterhelft van de onderkaak met premolaris IV en de wortels van Pm III en den Caninus, als een voorloopig niet nader te bepalen Felis, een dier dat de grootte van een middelmatigen koningstijger moet bezeten hebben en dat onder de bekende levende en fossiele species van het geslacht Felis alleen misschien met de Siwalik Felis cristata Falc. Cautl., die nog zich het naast schijnt te zijn verwant geweest met bij den jaguar aansluit, kan overeenkomen. Van Felis cristata is echter geene onderkaak bekend, zoodat het ^{het voornoemde} fossiel later misschien ook van eene nieuwe soort zal blijken te zijn.~~

[MM774C-000050-026]

Van Stegodonten werden weder vele resten gevonden, beenderen der ledematen, wervels, onderkaken, opperkaken en vooral kiezen. Door deze laatste konden voorloopig twee soorten Stegodon bombifrons Falc. Cautl. en *St. Cliftii* Falc. Cautl. herkend worden. Resten van den jongeren vorm van olifanten, *Euelephas* bleven steeds veel zeldzamer.

Rhinoceros leverde kiezen, onderkaken en beenderen van de ledematen, terwijl van Hippopotamus nog een tweede opperkaak en een ~~stuk~~ ^{fragment} van eene derde verkregen werd.

Groote herkauwers zijn met de olifanten het talrijkst vertegenwoordigd door kiezen, hoornpitten en deelen van schedels, voornamelijk ~~[?C???~~ ^{Bovina} ~~en herten~~ ^{Cervina}. Drie schedels waarvan een voor de grootste helft bewaard is gebleven, zijn afkomstig van *Bubalus platyceros* Lyd., twee anderen van *Bison (sivalensis)*.

Onder de Reptielen werd van *Garialis* eene fraaie opperkaak gevonden verkregen. De soort schijnt een tusschenvorm te zijn, tusschen *Garialis gangeticus* en de op Borneo levende *G. Schlegelii*.

Te Kedoeng Banteng (^{afd. Sragen} ^{Res. Soerakarta}) bij de grens met Madioen) waren bij het maken van eene ontgraving [???] in den zandsteen door den heer Versteegh enkele beenderen van olifanten en groote herkauwers aangetroffen en vriendelijker mijner beschikking gesteld. Bij een onderzoek in loco kon echter alleen nog de plaats worden aangewezen, waar de beenderen ~~voorkwamen~~ ^{toch} zich bevonden hadden, hoewel ^{toch} zooveel bleek, dat deze in den zandsteen, 2-3 M ~~onder~~ ^{beneden} de nog niet verweerde oppervlakte ~~voorkwam~~ ^{gelegen} hadden. Overigens waren hier nergens meer dergelijke resten in den ~~[???] vasten zandsteen~~ ^{gemaakte insnijding te zien} ^{zichtbaar}. Behalve de reeds bekende vindplaats op de ^{naburige} ~~desse~~ ^{desse} Tawang ~~moeten~~ ^{moeten} komen hier ook wel grooteren afstand in de Kendeng-heuvels beenderen voor, waarvan ik door aankoop enkele van de inlanders eenige verkrijgen kon. Meer en meer blijkt dus werkelijk in den geheelen Kendeng de fossielhoudende laag ~~bloot te liggen aan den dag te ontbloot~~ te liggen.

In de ~~grot~~ ^{Groete} ~~Groete~~ ^{Groete} Roto bij Redjotangan werd bereikte men spoedig den vasten bodem ~~blootgelegd~~ ^{bereikt}, zonder dat daarbij nog iets belangrijks gevonden werd ^{te vinden}. Tegen ~~de helft~~ ^{het midden van} den maand werden daarom opgravingen begonnen in den Goea Djimbee bij de doekoe Kates ^{bij} ^{aan} de grens der afdeeling Blitar, eene ruime grot, die echter gedeeltelijk open is ook naar boven ~~geopend~~ ^{open} is. De Ongeveer 2 m onder de oppervlakte van haren zandachtigen bodem ^{bodem} ^{inhoud} ^{zoals} dezelfde aardsoort die ook er buiten de grot zich ~~bevindt~~, den bodem vormt, werd een waterkruikje van oud model, een wierookpot en een eenvoudig aarden lampje, benevens 19 stuks van gegoten koperen ornamenten (bloemen, sterren en halvemanen) gevonden. Op groter diepte (van ruim 3 M) ~~Z~~ ^z vele beenderen van zwijnen, apen, de 2 ~~op Java~~ ^{op Java} levende Javaansche Sus-soorten, van *Cervulus muntjac*, van eene kleine Felis-soort van *Hystrix javanicus* en apen (voornamelijk *Semnopithecus maurus*). Ook werden gedeelten van den den schedel met de tanden en ~~extrem~~ ^{beenderen der} ledematen van een mensch aangetroffen, alles geheel in verkalking overgegaan en zeer bros. De menselijke resten waren te onvolledig om eene rasbepaling toe te laten.

Een onderzoek naar ~~volgens bericht voorkomende~~ ^{volgens berichten van inlanders} zogenaamde beenderen van Boeto's ^{zouden voorkomen} bij Sirah nogo Z. van Madioen en aan het zuiderstrand bij Moelang (distrikt Lodojo. Afd. Blitar) bleef ~~zonder gaf~~ ^{leverde} slechts een negatief resultaat op.

Aangeboden 14 Sept 90 met miss N^o20
T.A. Eug. Dubois

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000033-739]

Madiun 15 September 1890

Dear Doctor

Enclosed you will find a receipt in duplicate of *f* 17 from the Wedono of Charuban spent from the previous amount of *f* 50 that he received.

The remaining *f* 33 I have received from the Wedono and used it to pay *f* 7,50 to the mandor that did not stay in Kedung Brubus until the end, as well as your bread account of *f* 1,40 for which I herewith include a receipt. The other *f* 24,10 I handed to Mr Hoogenraad at Ngawi, to pay therewith

[MM774C-000033-740]

whatever is necessary and give account to you, as with the other funds you are sending him.

I have again forwarded your last letter to Mr Hoogenraad asking him to answer you directly, and provide you with all the requested information.

The matter with Kriele will now be resolved, or at least the Secretary has notified me that such was the case. I was absent when Kriele came here, or else I would have had words with him about his little trick.

I regret that Kriele was not given any coolies by Ngawi, because the Wedono did not get instructions in time due to the Assistant Resident being absent, although I had send the instructions in time to Mr Hoogenraad; I trust that now you will not lack for any help any more at Bogo; – if anything is the matter please contact the Assistant Resident.

I hope Bogo will turn out to be a good find site. –

With polite greetings to your wife

esteemingly your willing servant

[?DonkerCurtius??]

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000033-739]

Madioen 15 Sept. 90

Geachte Doctor

Ingesloten ontvangt U eene kwitantie in Duplo van den Wedono van Tjaroeban uitgegeven *f* 17 van de hebben het laatst verstrekte *f* 50.

De resterende *f* 33 heb ik van die Wedono ontvangen daarvan betaald 57 aan den mandoer niet tot het laatst te Dong broeboes was, en Uwe brood rekening ad *f* 1,40 waarvoor mede hierbij kwitantie gaan. De overige *f* 24,10 stelde ik den Heer Hoogeraad te Ngawi ter hand, om daarvan te betalen

[MM774C-000033-740]

wat noodig is of zal zijn en u dat geld te verantwoorden, met de hem door u gezonden fondsen.

Uw laatste schrijven heb ik weder den Heer H. Gezonden, met verzoek u daarop rechtstreeks te antwoorden, en alle gevraagde inlichtingen te verstrekken.

De zaak met Kriele zal nu in orde zijn, tenminste heeft hij den Secretaris mede gedeeld dat zulks het geval was.

Ik was toen K. hier kwam afwezig, daar ik hem anders over zijn [?Truckje?] zou hebben onderhanden genomen.

Het heeft mij gespeten dat Kriele in Ngawi geene koelies is verstrekt, omdat door afwezigheid van den AR. de Wedono te laat van de noodige instructies werd voorzien, die ik den Heer Hoogenraad tijdig had gezonden; en ik vertrouw dat het u te Bogo verder aan degene hulp zal ontbreken; – went u voor het minste s.v.p. tot den Ass. Resident.

Ik hoop Bogo eene goede vindplaats mag zijn. –

Met beleefde groeten aan mevrouw

Hoogachtend Uw dw.

[?Donkerf?????]

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000006-013]

Ngawi 16 September 1890

Noble and severe Sir!

Following the letter you have sent to the Resident of Madiun of the 12th of this month which his very Noble and severe Sir has sent to me to reply, I am hastening to inform you, at your intention to arrive at Kedung-galar with the last train and from there walk to post Bogo can very well be done.

If you let me know a few days in advance when you will be arriving, then I will make sure that at that post the Assistant Widono, who lives nearby, will be awaiting you with the requested coolies. I could also have a wagon or cart stationed there to spare you the walk of \pm 6 miles.

[MM774C-000006-014]

Also your plan to go down the Solo river can easily be done.

I would, however, advise you to board a little boat at Gendingan paal 39 and not go further on one day than to Ngalee paal 27.

The Widono Gendingan can send you our carriage in time to have you brought from post Bogo to Gendingan.

But we can discuss this plan in person, as I intend to come over and have a look in Bogo as soon as you have arrived.

Awaiting in high esteem

your willing servant

Hoogenraad

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000006-013]

Ngawie 16 Sept. 1890

WelEdGestr. Heer!

Naar aanleiding van Uw aan den Resident van Madioen gericht schrijven ~~de~~ 12 dezer mij door ZHEdG. ter beantwoording toegezonden, haast ik mij u mede te delen, dat Uw voornemen om met de laatste trein naar Kedung-galar en van daar te voet naar de post Bogo zeer wel uitvoerbaar is.

Als u mij eenige dagen te voren kennis geeft van Uw komst, zal ik zorgen dat aan die halte te naast bij wonende Assistent Widono met de door u gevraagde koelies gereed staan. Ook zou ik daar een wagen of karretje kunnen stationeeren om u de wandeling van \pm 6 palen uit te sparen.

[MM774C-000006-014]

Ook Uw plan om de Solorivier af te zakken is gemakkelijk uit te voeren.

Ik raad u echter aan bij Gendingan paal 39 in een schuitje te stappen en niet verder op een dag te gaan dan tot Ngalee paal 27.

De Widono Gendingan kan u dan vroegtijdig een rijtuig zenden om u van post Bogo naar Gendingan te brengen.

Over dit laatste plan kunnen wij nog mondeling spreken, daar ik voornemens ben een kijkje te nemen te Bogo zoodra u daar is aangekomen.

In afwachting achtend

Uw Dw Dienaar

Hoogenraad

[Click here to return to the content page](#)

[MM774 C-0000012- 430]

Doctor E. Dubois
Tulung Agung
Residence Kediri

[MM774 C-0000012- 431]

Buitenzorg 20 September 1890 Friend, I will be travelling 25 September and expect to arrive in Madiun about 18 October; I'll write you the correct date later, I would like to see some find sites of bones in the mountains north of Madiun for a day or two, I do not have more time. Then I will go with you to Tulung Agung, and I have to go to Wadjak, maybe even to the south beach. Cordial greetings to your wife RDM Verbeek

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-0000012- 430]

Dr E. Dubois
Toeloeng Agoeng
Rsidentie Kediri

[MM774C-0000012- 431]

Btz ^{20/9} 90 Amice, ik ga 25 september op reis, en denk tegen 18 oktober te Madioen te komen; zal u later de juiste datum schrijven, ik wilde gaarne een of twee dagen enkele vindplaatsen van beenderen in het noordelijke gebergte van Madioen zien, langer heb ik geen tijd. Dan ga ik mee naar Toeloeng Agoeng, en moet naar Wadjak, misschien ook naar het zuiden zeestrand. Groet uwe vrouw hartelijk van #RDM Verbeek

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000058-499]

Redjotangan 29 August 1890

Your noble severe Sir

Herewith I sent you two little rings that were found in the cave Wjiembe. I have examined whether they originally had a stone, but the mandor says they are found like this without any stone.

In the cave Tompo I blew up about a metre of stone in the depth, but there is no soil to be found underneath it.

And also in the cave Wjiembe there is nothing more to be found.

Therefore I would kindly want to request you to leave for Tjermee. If you agree with me leaving for Tjermee please be so good as to send me a free pass for the forced labourers.

Your serving worker

de Winter

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

[MM774C-000058-499]

Redjotangan 29 Augustus 1890

Weledele Gestrenge Heer

Met deze zend ik Uw de twee ringetjes die gevonden zijn in de grot Wjiembe. Ik hebt er onderzoek naar gedaan of er een steentje op is geweest, maar zoo als de mandoer zegt is het zoo gevonden zonder steentje.

Nu hebt ik in de grot Tompo een meter steen laten springen in de diepte, maar er is geen grond onder te vinden.

En in de grot Wjiembe is ook niet meer te vinden.

Daarom zou ik Uw vriendelijk willen verzoeken om te vertrekken naar Tjerme. Als Uw het goed vindt dat ik naar Tjerme vertrekt? wees Uw dan zoo goed, mij een vrij biljet te zenden voor de dwangarbeiders.

Uw dienende werkman

de Winter

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000040-401]

Trenggalek

[Dubois: answered 2 October 1890]
taber

N^o171/18
Attachments 2.

Following your letter of 10 September last I have the honour of offering you herewith the letter of local Regent dated the 1st of this month N^o141/18 with a list of all the caves present in this department.

De Assistant Resident
[Signature]

to
the Noble and Severe Sir
Dr. Dubois
at
Tulung Agung

[Next](#) letter with this correspondent

322

— Send from Jawa —

[MM774C-000040-401]

Trenggalek

[Dubois: Antw. 2 Oct. 1890]
taber

N^o171/18
Bijlagen 2.

Naar aanleiding van uw brief van 10 September jl. heb ik de eer UEdgr. hierbij aan te bieden het schrijven van den Regent alhier dd 1 dezer N^o141/18 met de opgave van de in deze afdeeling aanwezige grotten.

De Assistent Resident
[Signature]

Aan
Den WelEdGr. Heer
Dr. Dubois
te
Toeloeng agoeng

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000058-521]

Bogo 3 October 1890

Your Noble Sir

Please be so good and get me a permit to allow me to cut wood from the forest as the Mantrie police has been and written up five forced labourers that were chopping wood for the houses and now the Mantrie police has already made a report of this so you might get into trouble over this, or I might, if they say I have to quit cutting wood from the forest which means I can't continue with the houses.

Else the work is going fine and so are the folks and me. I remain well without fever and am eating almost as I used to.

If possible I would like to receive my wages as I'm quite short of money

Your serving worker

Kriele

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

[MM774C-000058-521]

Bogo 3 October 1890

Uedele Heer

Wees u zoo goed een brief te krijgen voor mij om vrij houdt uit het bosch te kappen daar hier een [M?]antrie politie heeft geweest en 5 gestraften heeft opgeschreven die aan het houthakken waren voor de woningen nu die Mantrie politie er reeds rapport van gemaakt heeft zou u er mogelijk nog last mede kunnen krijgen of ik bijvoorbeeld dat zij bij mij komen en zeggen dat ik er uit moet scheiden met het hout uit het bosch te halen dan kan ik niet doorgaan met de woningen.

Met de werkzaamheden gaat het verders goed en ook met het volk en mij. Ik blijf goed buiten koorts en eet weer zoo wat net als vroeger.

Als het kan zou ik zeer graag mijn traktement willen hebben daar ik er zeer schaars voor zit met mijn geld.

Uw dienende werkman

Kriele

[Click here to return to the content page](#)

[P5170116] zie ook 8-409...

Tulung-Agung, October 3rd, 1890

Very honourable and learned Sir, [Martin]

A few days ago my friend Delprat showed me your letter dated July 5th 1890 which encouraged me to put the fossils aside for a while a finally give in to my long established intention to write to you. Over the past months this was again and again postponed, partly as I am overburdened with work and partly as I wanted to wait until I had more important news about the collecting of Javan fossils — and the months preceding in Sumatra were a continuation of the poor times and the trudging which have been my part on that isle. I'm not amazed that the small collection of tertiary fossils that I sent you from Sumatra, has arrived in less fortunate circumstances.

Packing was done by the forced labourers, although under my supervision, whilst I was having a severe fever attack, and though I feared that because of that during the travel much could end up broken, later, because of further illness and the well known apathy that follows prolonged malaria attacks, I never got round to repack the fossils any better. The letter that I also send must have gone lost, as is no rarity on the Sumatran west coast. — Also I brought together a small collection of coal chalk fossils from Singkarah in a chest with your address on it, which was send ahead to Padang with the rest of my goods. Whilst I became ill again underway, it seems that these goods (amongst which some skeletons) got lost. This last unhappy journey through the forests between Solok and Padang, from 8.30 in the morning until 00.30 in the night, on raggedy carts with half dead horses, who fell down and got stuck in the mud etc. etc. whilst we had to leave for Batavia that same morning, made it impossible to check whether everything had been brought on board in good order — nor did I have opportunity to travel to Padang earlier, as until the last moment, happily under the hospitality of the dear Delprat family, I was ill in Solok already having postponed my travels once. Will not, highly esteemed Professor, ascribe the poor packing of the tertiary fossils and the loss of the coal chalk fossils to me being sloppy.

In the letter in which you acknowledge the receipt of the stoned tertiary shells, you also pointed out the desirability of an accurate age ascertainment of the human skull from Wadjak, by considering which fossils were present above it and which below. So far these are (I had to postpone this work a long time) only a few fragments of not yet determined species of *Cervus* and *Sus*; however, soon investigations there will proceed. The skull and these remains were found in a breccia of the tertiary chalk (in a vault) as common here along the south coast; not in a cave, as Mr. Rietschoten assumed. For the time being there is nothing much to say with regard to its true age; but it is certainly not from historical times and the difference in race to the current inhabitants is already quite clear. Until now, I have only one other find of human remains, probably of even younger age, however, insufficiently complete to make any comment with regard to race. All other finds in caves around here seem to be of still living animal species.

I have succeeded much better already in bringing together Pliocene ([?Lijd.?) fossils for which I only have been looking on the Gunung Kendeng (W and E of the Pandan). More and more it becomes clear that this whole mountain range, bordering the residencies of Surabaya, Rembang and Semarang to the north and Kediri, Madiun and Surakarta to the south is full of mammal remains. Monthly many chests arrive at my house, dealing with which, alternated with the fieldwork, is more than a handful of work. Most of the finds are fragmented, but still many are fully intact. Elephants are the most numerous; being mostly stegodonts. So far I found only species you described. No mastodonts.

Furthermore there are many remains of Bovidae; in particular the large *Bubalus platyceros*, as also *Bison (sivalensis?)* must have been numerous. Already we found 4 species of Bovidae. Also one *Capra* (deviating from *C. Sivalensis*), three *Cervus*-species, of which the *Cervus lydekkeri* described by you is the most numerous. Of Hippopotamus we have several beautiful lower jaws and upper jaws and other remains, probably *H. nomadicus*, *Sus* one lower jaw, deviating from *S. hysudricus* and molars, presumably of a third species. Rhinoceros many remains, not yet determined more closely. Of the mammals of prey there is *Hyaena felina* and a large *Felis*, (no *tigris* or *leo*, although it must have had a similar size). Then there are a skull and upper jaw of a giant *Crocodylus* and the upper "beak" and a fragment of a lower of the *Garialis* (who seems to be in between the species from the Ganges and Borneo) and many remains of large river turtles.

Furthermore there is lots of fossil wood and a single freshwater mollusc (which I can't distinguish from the current *Bulimus* species). All these remains are coming from sandstones or sometimes conglomerates or volcanic tuffs of which the Kendeng is made up of. Generally, weathering has caused the fossils to surface, but almost always the pieces still have sandstones, conglomerates of tuff attacked or are still partly embedded sticking out of the layered stone. Of all categories I have examples still deep within the layered stone. Hence there can be no doubt whatsoever from where they originate. Even of spots outside this mountain range on Mid-Java similar mammal remains are known, but always where sandstone, conglomerates or volcanic tuffs are present. As is this part of Java these layers common and widely spread, I have hope of finding yet other large fossil remaining terrains. For now the Kendeng alone will already provide several years of work.

Although in relatively short time important results have been achieved, whole groups of mammals still have not been found, amongst which the highly interesting apes and I therefore trust the Government will allow continuing the research. It is my strong personal wish that they will keep burdening me with that, though in a less amphibious way than in the current position I'm in, whereby it is up to the Chief of the Medical Service whether they might not send me to Flores or Aceh. If you (and doctor Jentink and others interested) deem me worthy to continue this case, you could not make me happier, than as you have done in the past, to continue your strong and willing support towards me.

Dr Jentink has almost as much reason to complain about my sporadic correspondence. I hope to write him soon too. May I request politely that you will thank him for his recent letter and give him our best regards. Will you yourself, highly learned Sir my polite and warm greetings. With the highest esteem I remain your willing servant, Eug. Dubois

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[P5170116] zie ook 8-409...

Toeloeng-Agung, 3 October 1890,

Weledelzeergeleerde Heer,

Een paar dagen geleden ontving ik van mijn vriend Delprat ter inzage uwen brief dd 5 juli 1890 en deze is mij een aansporing met terzijdestelling voor eene poos van alle fossielen eindelijk aan het zoo lang gevormde voornemen om U te schrijven gevolg te geven. In de laatste maanden werd dat telkens uitgesteld, gedeeltelijk omdat ik met werk overladen ben, gedeeltelijk omdat ik wachten wilde, totdat ik U meer belangrijk nieuws omtrend het verzamelen van Javaansche fossielen kon berichten — en de maanden , die daaraan op Sumatra voorafgingen waren eene voortzetting van den slechten tijd en het gesukkel en dat eiland mijn deel geweest zijn. Dat de kleine verzameling tertiaire fossielen, die ik U van Sumatra gezonden heb in minder gunstigen toestand verkeerde, verwonderd mij niets. De inpakking geschiedde door dwangarbeiders, wel onder mijn toezicht, maar in den toestand, die aan een hevigen koortsaanval voorafgaat, en hoewel ik daar door wel vreesde, dat op reis veel van zou gebroken worden, ben ik later, door nieuw gesukkel en de bekende lusteloosheid na langdurige malaria, niet toe gekomen de versteeningen beter in te pakken. Mijn tegelijkertijd verzonden brief moet wel verloren zijn gegaan, iets wat op Sumatra's Westkust geen zeldzaamheid is. — Ook had ik bij Singkarah eene kleine verzameling kolenkalk fossielen bijeengebracht en in een van Uw adres voorzien kistje met mijne andere goederen naar Padang vooruit gezonden. Terwijl ik zelf onderweg ziek werd, schijnt ook dit met andere goederen (o.a. eenige skeletten) zoek te zijn geraakt. Deze laatste ongelukkige reis door de boschstreek tusschen Solok en Padang, van 's morgens half negen tot 's nachts half één, in een paar ellendige karretjes met halfdode paardjes, opgeluisterd door het neerstorten dezer laatsten, in den modder blijven steken, enz. enz. terwijl wij nog den zelfden morgen naar Batavia moesten vertrekken, maakten het onmogelijk nog na te gaan of alle goederen wel behoorlijk aan boord waren gebracht — en ik was ook niet in de gelegenheid vroeger naar Padang te reizen, daar ik tot het laatste oogenblik, gelukkig onder het genot van de gastvrijheid der lieve familie Delprat, te Solok ziek was en reeds eenmaal mijne reis had moeten uitstellen.

Wil daarom, hooggeachte professor, niet aan slordigheid toeschrijven de slechte verpakking der tertiaire en het wegraken der kolenkalkfossielen.

In het schrijven, waarin U mij de ontvangst der tertiaire schelp versteeningen mededeelt, wijst U ook op de wenschelijkheid eener nauwkeurige oudheidsbepaling van den menschenschedel van Wadjak, door na te gaan welke fossielen zich daarboven en daaronder zich bevinden. Dit zijn tot nu toe (ik heb het werk een tijd lang moeten uitstellen) slechts zeer spaarzame resten van nog niet nader bepaalde species van *Cervus* en *Sus* geweest; weldra zal het onderzoek daar echter worden voortgezet. De schedel en deze resten bevonden zich in eene breccie van de tertiaire kalk (in eene rotsspleet), die hier overal langs de zuidkust voorkomt; niet in eene grot, zooals de heer Rietschoten meende. Omtrend zijne ware oudheid valt met zekerheid voorloopig weinig te zeggen; uit historischen tijd is hij echter wel stellig niet en het rasverschil met de tegenwoordige bewoners is al heel duidelijk. Tot heeden mocht ik slechts eene enkele andere vondst van menschenresten doen, waarschijnlijk van jongeren tijd, echter te onvolledig om zelf eenigermate eene rasbepaling mogelijk te maken. Wat ik overigens hier in de grotten vond, schijnt haast alles van nog levende diersoorten te zijn.

Veel beter slaagde ik reeds in het bijeenbrengen van plioceene ([?L]ijd.) fossielen, waarop ik nog alleen den Goenoeng Kendeng (W en O van den Pandan) onderzocht. Het blijkt meer en meer dat dit geheele gebergte, dat de grens vormt tusschen de residentien Soerabaya, Rembang en Semarang aan de Noordzijde en Kediri, Madioen en Soerakarta aan de zuidzijde, vol is van die zoogdierresten. Maandelijks komen vele kisten in huis, met welker behandeling, afwisselend met de werkzaamheden op het terrein, ik de handen meer dan vol heb. Het meeste is zeer fragmentair, doch zijn ook vele gave voorwerpen onder het gevondenen. Olifanten blijven steeds het talrijkst; sterk overwegend zijn echter de stegodonten onder deze. Tot heden verkreeg ik de door U bepaalde soorten. Geen Mastodonten.

Verder zeer vele resten van Bovinae; voornamelijk moet de groote *Bubalus platyceros*, dan ook *Bison (sivalensis?)* talrijk geweest zijn. Althans reeds 4 soorten Bovina verkregen. Verder eene *Capra* (afwijkend van *C. sivalensis*), drie *Cervus*-soorten, waarvan de door U opgestelde *C. Lydekkeri* verreweg het talrijkst. Van Hippopotamus eenige fraaie onderkaken en opperkaken en andere resten, waarschijnlijk *H. nomadicus*, *Sus* eene onderkaak, afwijkend van *S. hysudricus* en kiezen, vermoedelijk van eene derde soort. Rhinoceros vele resten, nog niet nader gedetermineerd. Van roofzoogdieren *Hyaena felina* en een groote *Felis*, (geen *tigris* of *leo*, hoewel een dier van dezelfde afmetingen). Dan een schedel en eene bovenkaak eener reusachtige *Crocodylus* een de boven"snavel" en fragment eener onderste ook van *Garialis* (die tusschen de soorten van Ganges en Borneo schijnt in te staan) en vele resten van groote Rivierschildpadden.

Verder veel fossiel hout en eene enkele zoetwaterslak (die ik van de thans zeer verspreide *Bulimus*-soort niet kan onderscheiden). Al deze resten zijn afkomstig uit zandsteen en somtijds conglomeraat of vulkanische tuffen waaruit de Kendeng is opgebouwd. In den regel echter zijn de fossielen door verweering in het losse zand en de aarde aan de oppervlakte gekomen, vertoonen echter nog bijna altijd stukken zandsteen of conglomeraat en tuf, of steken nog gedeeltelijk vast in het gelaagde gesteente. Van alle katagoriën vond ik exemplaren nog diep in het gelaagde gesteente. Omtrend de oorspronkelijke ligplaats behoeft dus niet de minste twijfel te bestaan. Ook van plaatsen buiten dit gebergte zijn op Midden-Java reeds dergelijke zoogdierresten bekend, altijd waar zandsteen, conglomeraten of vulkanische tuffen voorkomen. Daar nu in dit gedeelte van Java de genoemde gesteenten zeer uitgestrekt voorkomen, heb ik hoop misschien ook nog elders even uitgestrekte fossielenhoudende terreinen te vinden. Voorlopig is in den Kendeng alleen voor verscheidene jaren werk.

In betrekkelijk korten tijd zijn reeds belangrijke resultaten verkregen, geheele groepen van zoogdieren zijn echter nog niet aangetroffen, waaronder zoo hoogst interessante als de apen en ik vertrouw daarom dat de Regeering besluiten zal het onderzoek voort te zetten. Mijn sterke persoonlijke wensch is het dan verder dat men mij bij voortduring daarmede zal blijven belasten, zoo het kan echter op een minder amphibie[?zen] voet, dan in den tegenwoordigen toestand, waarbij het van den chef van den geneeskundigen Dienst (die nu staat vervangen te worden) afhangt of men mij misschien niet in eens naar Flores of Atjeh zenden zal. Acht U (met dr Jentink en andere belangstellenden) mij waardig de zaak voort te zetten, zoo kunt U mij niet gelukkiger maken, dan door mij als vroeger steeds, ook voortaan Uwe welwillend en krachtige hulp te doen ten goede komen.

Dr Jentink heeft bijna evenveel reden tot klagen over mijne sporadische correspondentie. Ik hoop echter spoedig ook aan hem te schrijven. Mag ik U beleefd verzoeken hem onzen hartelijken Dank voor zijn laatsten brief over te brengen en onze zeer hartelijke groeten. Wil dan zelf, Hooggeleerde Heer, mijne beleefde en hartelijke groeten aanvaarden. Met de meeste hoogachtig verbljif ik Uw hooggeleerde's dienst[?ige] dienaar, Eug Dubois

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-00008-409]

Noble and very learned Sir, [Martin]

a few days ago I received from my friends Delprat your letter dated 5 July 1890 and I will now finally finish writing to you as I had intended for such a long time. These last months I kept postponing it because I wanted to wait until I would be able to tell you more important news about the collection of fossils in Java in the months preceding those in Sumatra, which were a continuation of the difficulties, but were part of my life on that island for a long time.

I'm not surprised that the small collection of tertiary fossils that I have sent you was not in a very good state. They had been packed by forced labourers, although under my supervision, but in that mental state, the proceeds of fever attack, and although I feared at the time that a lot would arrive broken other difficult is made that I never got round to it too had these petrifacts decently repacked. The letter I sent you at the same time must have gone lost. I had also assembled near Singkarah a small collection of fossils from the coal chalk and pack them in a small chest with your address on, and send it with some other goods to Padang. Together with some skeletons and furniture that has gone lost. Our last unhappy journey through the forests between Solok and Padang, which took us from 8:30 in the morning until 12:30 at night, in a few miserable carts with half dead horses, entertained by these horses dropping down, getting stuck in the mud, et cetera et cetera while we had to leave at 7 o'clock that morning for Batavia, made it quite impossible to check whether all the goods had been decently brought on board, and there wasn't any opportunity to travel to Padang any earlier, as until the last moment, (whilst enjoying the hospitality of the dear Delprat family), I was ill in Solok such that I had already had to postpone my travel once. So please, very learned Sir, do not attribute the poor packing and the loss of these coal chalk fossils to carelessness.

In the letter, in which you acknowledge the receipt of the Tertiary petrifacts, you advised me to check as carefully as possible which fossils can be found above and below the human skull of van Rietschoten,

[intermittent sentence of which the location where it belongs has not been established, possibly a completely different letter....: I do hope there will be no wretched decision to turn a good spade into an ineffective lancet.]

[MM774C-00008-408]

up to now (I had to postpone the work for a while) these were only very few remains of not yet identified species of *Sus* and *Cervus*; we will, however, soon continue research over there. The skull and remains were located in a breccia of tertiary chalk, which is present here all along the south coast; not in the cave, like Mr Rietschoten thought. About its true age nothing much can yet be said with any certainty; but it certainly not from historic times and the racial difference with the current inhabitants is already very clear. But up to now I have had only one other finds of human remains, probably of a younger age, but two incomplete to determine even any racial characteristics. What I have so far found in caves here, all seem to be of still living species.

I had much better luck collecting fossils from the Pliocene age, so far only in the Gunung Kendeng. More and more it seems that this whole mountain range that the lines the border between the residencies Surabaya, Rembang and Semarang to the north and Kediri, Madiun and Surakarta to the south, is full of these petrifacts. Monthly many chests enter my house, and next to the fieldwork I have got my hands full on these. Elephants remain to be the most abundant; strongly predominant these are stegodonts. So far I got the species you identified. No mastodons. Other than that many remains of bovids; mainly *Bubalus platyceros*, but also *Bison (sivalensis)* must have been numerous. So far I already have 4 species of bovids. Further I also have one *Capra*, three *Cervus*, of which the *C. Lydekkeri* that you described is by far the most abundant. Of *Hippopotamus* some lower and upper jaws, probably *H. nomadicus*, many remains of *Rhinoceros*, the lower jaw of a not yet identified species of *Sus*, different from *S. hysudricus* and molars, probably of 1/3 species. I further have the fragment of a lower jaw of a *Hyaena felina*, a large *Felis*, an upper jaw and skull of a *Crocodylus*, the upper jaw of a *Garialis* and many remains of the large river turtles.

Further I found lots of fossil wood and a few freshwater shells (that I currently cannot distinguish from the *Bulimus* species that are still abundant today).

All these remains originate from sandstone (sometimes a conglomerate of volcanic tuffs) out of which this mountain range (the Kendeng) made. In general, however, these fossils have weathered out and come to the surface in the topsoil but often still have pieces of sandstone (or conglomerates et cetera) attached to them. I have, however, found now so many still within the layered rocks that there should be no doubt about the location from where they originate.

Next letter with this correspondent

Previous letter with this correspondent

[MM774C-00008-409]

WelEdZeerGel Heer,

Een paar dagen geleden ontving ik van mijn vriend Delprat uwen brief dd 5 juli 1890 ~~ter inzage~~ en nu zal ik dan ook eindelijk aan het zoo lang gevormde voornemen om U te schrijven tot uitvoering brengen. De In de laatste maanden heb ik dat telkens uitgesteld omdat ik wachten wilde, totdat ik U meer belangrijk nieuws aangaande het verzamelen van fossielen op Java kon mededeel^{berichten} en de laatste maanden, die daaraan op Sumatra vooraf gingen waren eene voortzetting van 't gesukkel, dat op dat eiland langen tijd mijn deel geweest is. Het verwonderd mij niets dat de kleine verzameling tertiaire fossielen die ik U gezonden heb in een niet^{minder} zeer gunstigen toestand verkeerde. De inpakking geschiedde door dwangarbeiders, wel onder mijn toezicht, maar in den ^{[?beh???} toestand, die aan een koortsaanval voorafgaat, ~~en zoo is deze zoo slecht~~ en hoewel ik toen wel vreesde dat er veel zou gebroken worden ~~maar ik wilde het weg~~ ben ik er later, door allerlei^{nieuw} gesukkel niet meer toe gekomen de versteeningen op^{nieuw} beter in te pakken. Mijn tegelijkertijd gezonden brief moet wel verloren zijn gegaan. Ook had ik bij Singkarah eene kleine verzameling kolenkalkfossielen bijeengebracht en ingepakt in een kistje met^{van} Uw adres voorzien, ~~waaraan ik [???~~ met mijne andere goederen mede naar Padang gezonden. Met eenige skeletten en huisraad is dat zoek geraakt. Onze laatste ongelukkige reis door het^{de} boschstreok dat tusschen Solok en Padang, welke van 's morgens half negen tot 's nachts half één duurde, in een paar ellendige karretjes met halfdode paardjes, opgeluisterd door het neervallen^{storten} van paarden, het blijven steken in den modder, enz. enz. terwijl wij nog den zelfden morgen om 7 uur naar Batavia moesten vertrekken ~~wat zeker ook niet geschikt~~, maakten het onmogelijk die goederen na te gaan of alle goederen wel behoorlijk aan boord gebracht waren, en ik was ook niet in de gelegenheid vroeger naar Padang te reizen, daar ik tot het laatste oogenblik ziek was en onder, (bij de vriend onder het genot van de gastvrijheid der lieve familie Delprat), te Solok ziek was en reeds eens mijne reis had moeten uitstellen. Wil daarom, HG Heer, niet aan slordigheid toeschrijven de slechte verpakking der tertiaire en het wegraken der kolenkalkfossielen.

Uw In het schrijven, waarin U mij de ontvangst der tertiaire versteeningen mededeelt, raadt U mij zoo nauwkeurige mogelijk na te gaan welke fossielen boven en onder den menschedel van Rietschoten

[intermittent sentence of which the location where it belongs has not been established, possibly a completely different letter....:Ik hoop dat men niet ter onzaliger neer toe mag besluiten van een goede spade een ondoelmatige lancet te maken]

[MM774C-00008-408]

te vinden zijn. Dit zijn slechts tot heden (ik heb het werk een tijd lang moeten uitstellen) slechts verte^{zeer} spaarzame resten van ^{nog niet nader bepaalde species van} *Sus* en *Cervus* geweest; weldra ~~wordt~~ zal het onderzoek daar echter worden voortgezet. De schedel en deze resten bevonden zich in eene breccie van de tertiaire kalk, die hier overal langs de zuidkust voorkomt; niet in eene grot, zoals de heer Rietschoten meende. Hij is zeker ouder dan Omtrend zijne ware oudheid valt zeker met zekerheid voorloopig weinig te zeggen; uit historischen tijd is hij echter wel stellig niet en het rasverschil met de tegenwoordige bewoners is al heel duidelijk. Tot heeden mocht ik slechts een enkele andere vondst van menschenresten doen, waarschijnlijk van jongeren tijd, echter te onvolledig om vast te^{zelfs} eenige rasbepaling Toen toe te mogelijk te maken. Wat ik overigens hier in de grotten vond, schijnt haast alles van nog levende diersoorten te zijn.

Veel beter succes had ik slaagde ik met het verzamelen van pliocene ([?L]ijd.) fossielen, tot heden alleen in den Goenoeng Kendeng. Het blijkt meer en meer dat dit geheele gebergte, dat de grens vormt tusschen de res. Soerabaya, Rembang en Semarang N. en Kediri, Madioen en Soerakarta Z, vol is van die versteeningen. Maandelijks komen vele kisten in huis, met welke behandeling ik na mijne^{de} werkzaamheden op het terrein, de handen vol heb. Olifanten blijven steeds het talrijkst; sterk overwegend zijn de stegodonten. Tot heden verkreeg ik de door U bepaalde soorten. Geen Mastodonten. Verder zeer vele resten van Bovina; voornamelijk moet *Bubalus platyceros*, dan ook *Bison (sivalensis)* talrijk geweest zijn. Althans reeds 4 soorten Bovina verkregen. Verder eene *Capra*, drie *Cervus*, waarvan de door U opgestelde *C. Lydekkeri* verreweg het talrijkst. Van *Hippopotamus* eenige onderkaken en opperkaken enz., ~~Rh~~ waarschijnlijk *H. nomadicus*, ^{Rhinoceros} vele resten, nog niet nader bepaalt van *Sus* eene onderkaak, afwijkend van *S. hysudricus* en kiezen, vermoedelijk van eene derde soort vermoedelijk. Verder *Hyaena felina* [B???] fragment der onderkaak, een groote *Felis*. Dan een bovenkaak en schedel van *Crocodylus* en bovenkaak van *Garialis* en vele resten van groote Rivierschildpadden. Verder veel fossiel hout en eene enkele zoetwaterschelp (die ik van de thans zeer verspreide *Bulimus*-soort niet kan onderscheiden).

Veel Al deze resten zijn afkomstig uit zandsteen (soms conglomeraat of vulkanische tuffen waaruit dit gebergte bestaat) (de Kendeng) bestaat. In den regel echter zijn de fossielen door verweering in het losse zand en de aarde aan de oppervlakte gekomen en los vertoont echter nog dikwijls aanliggende stukken zandsteen (of conglomeraat etc). Zoveele verder vond ik echter nog in het gelaagde gesteente dat aan de oorspronkelijke ligplaats niet de minste twijfel behoeft te bestaan.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000058-508]

Madiun 10 October 1890

Dear doctor,

a few days ago I received word from the Government that the Regent Mr Magettan and family will return from Batavia, where he has been found innocent as a newborn baby; that in connection with that my remaining in the service is not appreciated and I've been given 4 days time to request my pension.— That dirty regent is being left in place, whilst I, still in the strength of my life, with an honourable time in the service am being kicked out like

[MM774C-000058-509]

old trash.

After having been treated more than scandalous in this Magettan case³⁵, we get this on top, and not without family but without means, doomed to beg, which will be the death of me.

We are packing with the intention is to go and live in Kediri, where I yet hope to meet you, so I'm not saying goodbye. With greetings to your wife

esteemingly

your willing servant

Donker Curtius

This is the last letter with this correspondent

Previous letter with this correspondent

³⁵ Upon strong evidence of smuggling opium Resident Donker Curtius ordered a house search of the Regent of Magettan causing an enormous loss of face to this Indonesian nobleman. And although he was most likely guilty the Dutch government protected the regent and send Donker Curtius with his wife and 8 kids packing.

Newspapers say on the one hand that Donker Curtius should have been more tactful in this case and for that probably deserved to be slapped on the wrist but on the other hand that he was honest and did not deserve to be out of a job entirely, which was what happened. (Bataviaasch Handelsblad 5 Feb, 16 Oct. & 1 Dec, 1890)

[MM774C-000058-508]

Madiun 10 oct. 90

Geachte doctor,

Een paar dagen geleden ontving ik de mededeeling van de Regeering dat de Regent Heer Magettan En familie van Batavia zullen terug keeren, daar hij onschuldig als een pasgeboren kind is bevonden; dat in verband daarmede geen prijs wordt gesteld op mijn behoud voor den dienst en nog 4 dagen tijd wordt gelaten om mijn pensioen aan te vragen.— Die vuile regent wordt gehandhaafd, en ik nog in de kracht van het leven, met een eervolle diensttijd achterrug voor oud vuil

[MM774C-000058-509]

ter zijde gelegd.

Na de meer dan schandelijke wijze waarop de regeering mij behandeld heeft in die Magettan zaak, ook nog dat, en nog niet een zonder gezin en zonder middelen tot leeglopen gedoemd dat mij den dood kost.

Wij zijn aan het pakken en voornemens te Kediri te gaan wonen, waar ik u nog wel eens hoop te ontmoeten, en dus geen afscheid van u neem. Met de groeten aan Uwe vrouw

hoogachtend

Uwe dw

Donker Curtius

UIT ANDERE BLADEN.

Samarang. De Lee. schrijft: De opiumzaak te Magettan is, naar men ons uit goede bron meldt, beslist. De regent is met zijn gevolg onschuldig bevonden, en men verzekert tevens dat de resident van Madiun, de heer **Donker Curtius**, zal gepensionneerd worden.

Dit laatste hopen wij, niet bewaarheid te zullen zien. De resident heeft niet taktvol gehandeld, dat is zeker, maar toch getoed, iemand te zijn, die de kogel bij de horens durft pakken. Fatal is menschelijk. Rechtbreken veroordeelen soms ook onschuldigen ter dood (in een moordzaak in hetzelfde Madiun kwam dat eenige jaren geleden nog voor) en toch worden de rechters, terecht, niet ontslagen. Zoo schijnt het ons ook, dat een enkele misvatting geen reden mag zijn om een, overigens strikt eerlijk resident met zijn ts'rijk gezin tot fa'leelijke ellende te veroordeelen.

Moge de regeering er even goedgegunstig over denken, en den heer **Donker Curtius** overplaatsen naar het, door Dr. Geipke's dood opengevallen, Cheribon.

Bataviaasch Handelsblad 16 Oct., 1890

[Click here to return to the content page](#)

[MM774 C-0000012-432]

Noble Severe Sir Doctor E. Dubois
Officer of Health
Tulung Agung
Residence Kediri

[MM774 C-0000012- 433]

Klaten 13 October 1890 Esteemed Mr Dubois, I will arrive Thursday, October 16 in Solo and stay at the resident assistant's and will take the express train to Madiun on Saturday or Sunday 18 or 19. The next day I would like to visit with you a few of the most important find sites in the mountains, where bones have been found. As I have little time I would prefer not to spend more than one day, because it's not about the searching itself, but about the circumstances of occurrence what it's about. Then I will go with you to Tulung Agung and Wadjak to see the lime. Many greetings also to your wife from RDM Verbeek.

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-0000012- 432]

Weled. Gestr. Heer Dr E. Dubois
Officier v. Gezondheid
Toeloeng Agoeng
Residentie Kediri

[MM774C-0000012- 433]

Klaten 13 Oct. Waarde Heer Dubois, ik kom 16 oktober (donderdag) te solo logeer bij resident assistent en ga zaterdag of zondag 18 of 19 per sneltrein naar Madioen. Gaarne wilde ik dan den volgenden dag met u een paar van de voornaamste vindplaatsen in het gebergte bezoeken, waar beenderen gevonden zijn. Daar ik weinig tijd heb, wil ik er liever niet meer dan een dag aan besteden, want niet het zoeken zelf, maar alleen de wijze van voorkomen is voor mij het voornaamste. Dan ga ik met u naar Toel. Agog. En Wadjak om de kalk te zien. Vele groeten ook aan uwe vrouw van # RDM Verbeek

[Click here to return to the content page](#)

[MM774 C-0000012-434]

Noble Severe Sir E. Dubois
Officer of Health
Tulung Agung
Residence Kediri

[MM774 C-0000012- 435]

Solo, 15 October 1890. I will arrive Monday, October 28 with the express train in Madiun and would like to visit the west part of the Pandan-mountains on the 21st and 22nd. If possible I'd like to take the evening train on the 22nd to Tulung Agung, else the 23rd. Greetings RDM Verbeek

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-0000012- 434]

Weled. Gestr. Heer E. Dubois
Off. v. Gezondheid
Toeloeng Agoeng
Res. Kediri

[MM774C-0000012- 435]

Solo, 15 oktober. Ik kom maandag 20 oktober met sneltrein te Madioen en wilde 21 en 22 gaan met u het Pandan-gebergte (westelijk) bezoeken. Zoo mogelijk nog den 22ste 's avonds per trein naar Toeloeng Agoeng, anders de 23ste. Groetend #RDM Verbeek

[Click here to return to the content page.](#)

[PA080171]

Tjerme 16 October 1890
Noble Severe Sir

Herewith I am sending you a map of the whereabouts of where the human skull I have sent to you has been found in N^o21 at a depth of one meter twenty-five.

As you can see every square is one meter long and one meter wide. Would you be so kind as to send me the names of the different types of rock and soil.

I have also made a map, now I only have to give you number and depth and you will than now exactly where the bone was located,

I kindly request you to send me a small note saying whether you approve of this sketch.

Thereby I kindly request carbolic acid and ointment against scabies, as there are many people again who have scabies.

Your Serving worker
de Winter

[PA080171]

Tjerme 16 October 1890
Weledele Gestrenge Heer

Hierbij zend ik Uw de plattegrond van het werk de menschen schedel die ik Uw gezonden hebt is gevonden in N^o21 op een meter vijftwintig diepte.

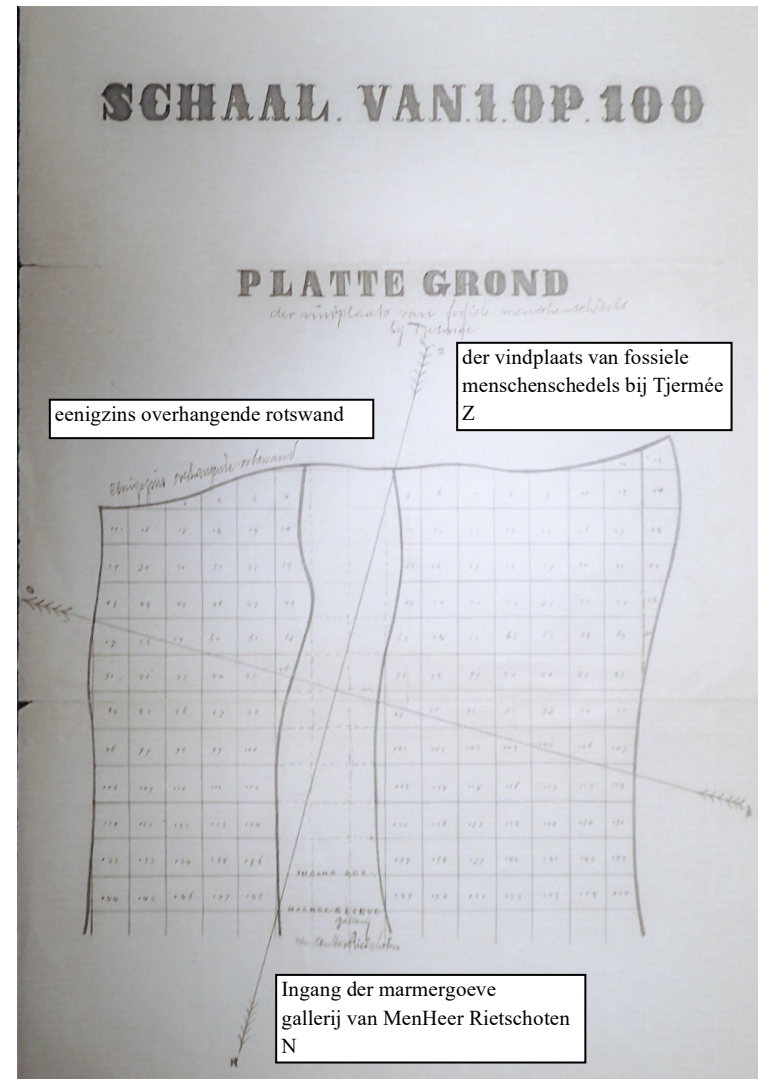
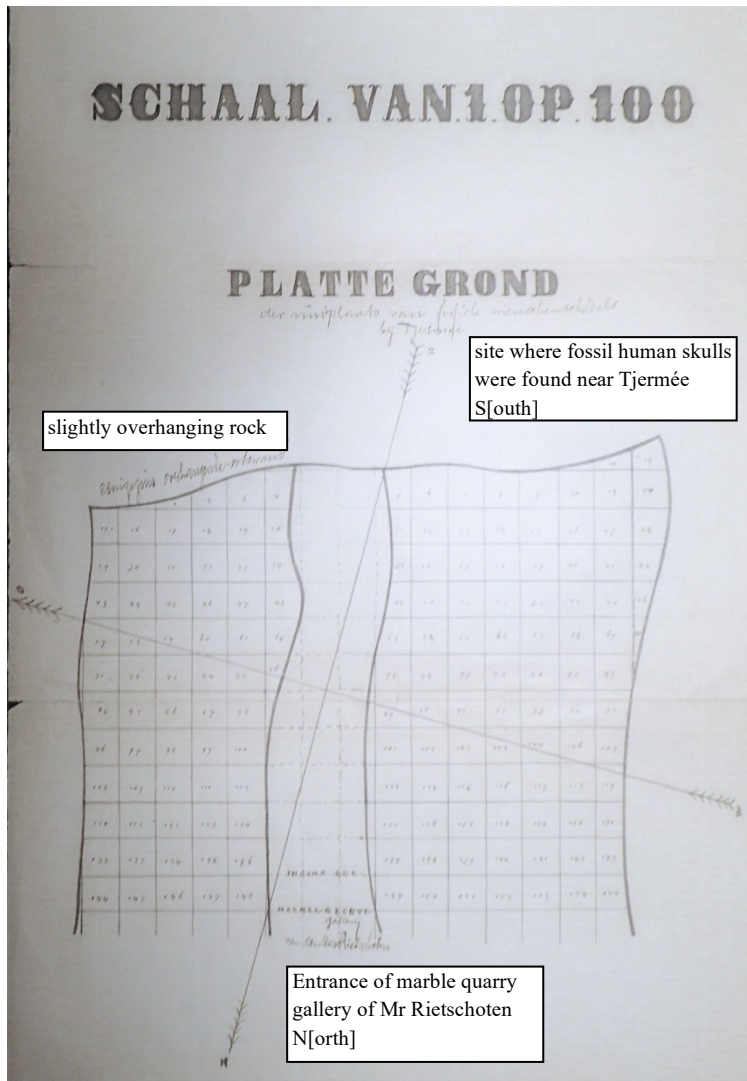
Zooals Uw ziet is elk fakje een meter lang en een meter breed. Als Uw nu zoo goed wil zijn ? mij de namen op geven van de verschillende soorten steen en grond.

Ik heb hier ook een platte grond, nu behoef ik Uw enkel het nummer maar op te geven met de diepte dan weet Uw prezies waar het been gezeten hebt,

Nu verzoekt ik Uw vriendelijk om een klein briefje mede te geven, of dezen schets goed is.

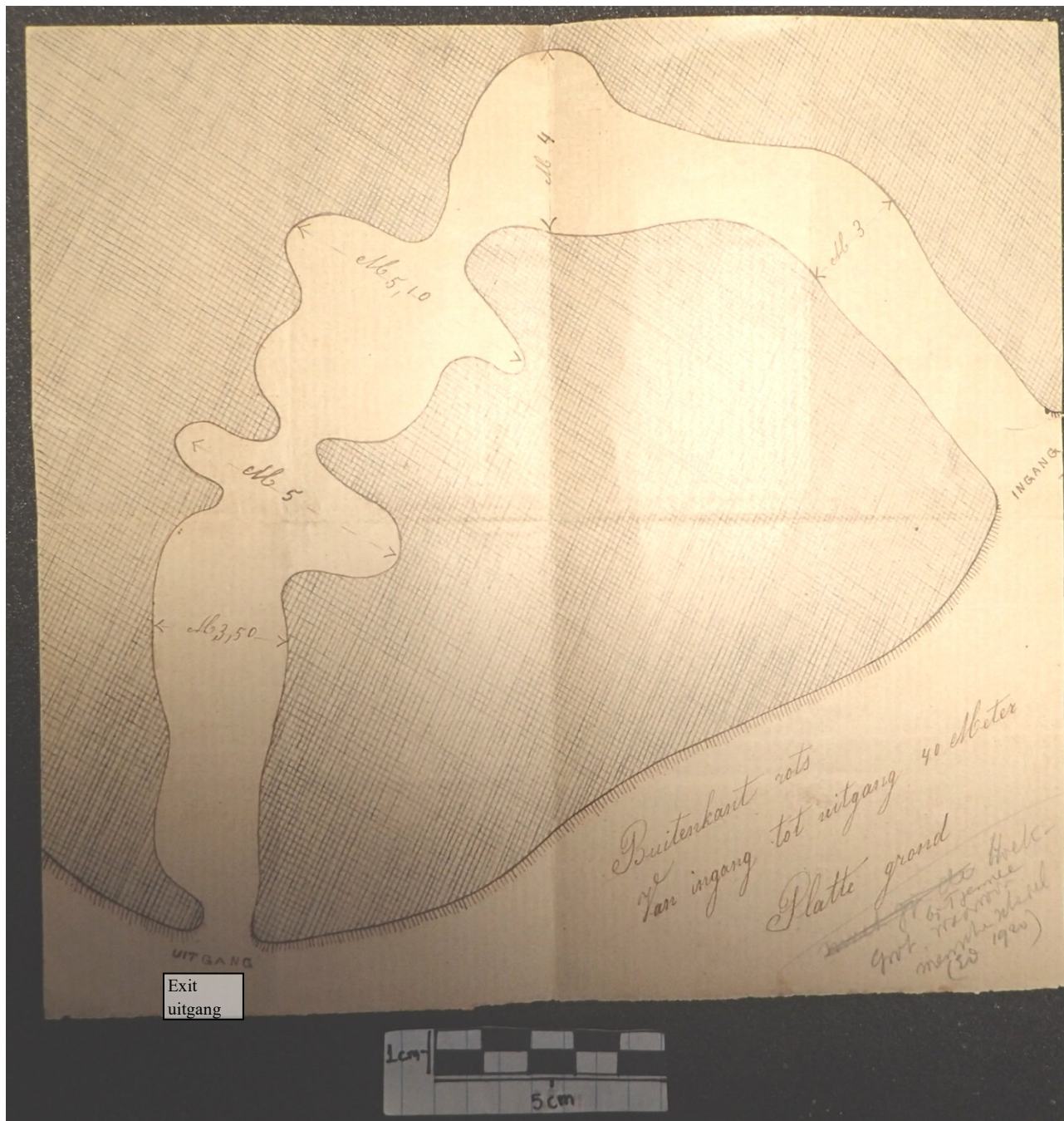
Daarbij verzoekt ik Uw vriendelijk om carbol en schurfzalf , want er zijn weer veel menschen die schurf hebben.

Uw Dienende werkmán
de Winter

[Next](#) letter with Dubois' sergeants
[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

[Click here to return to the content page](#)

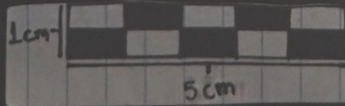

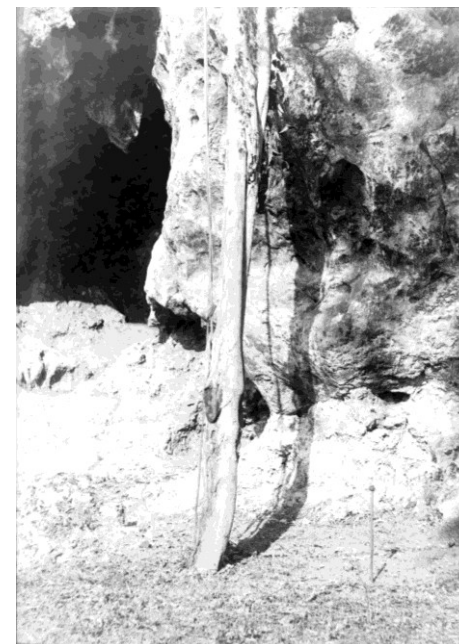
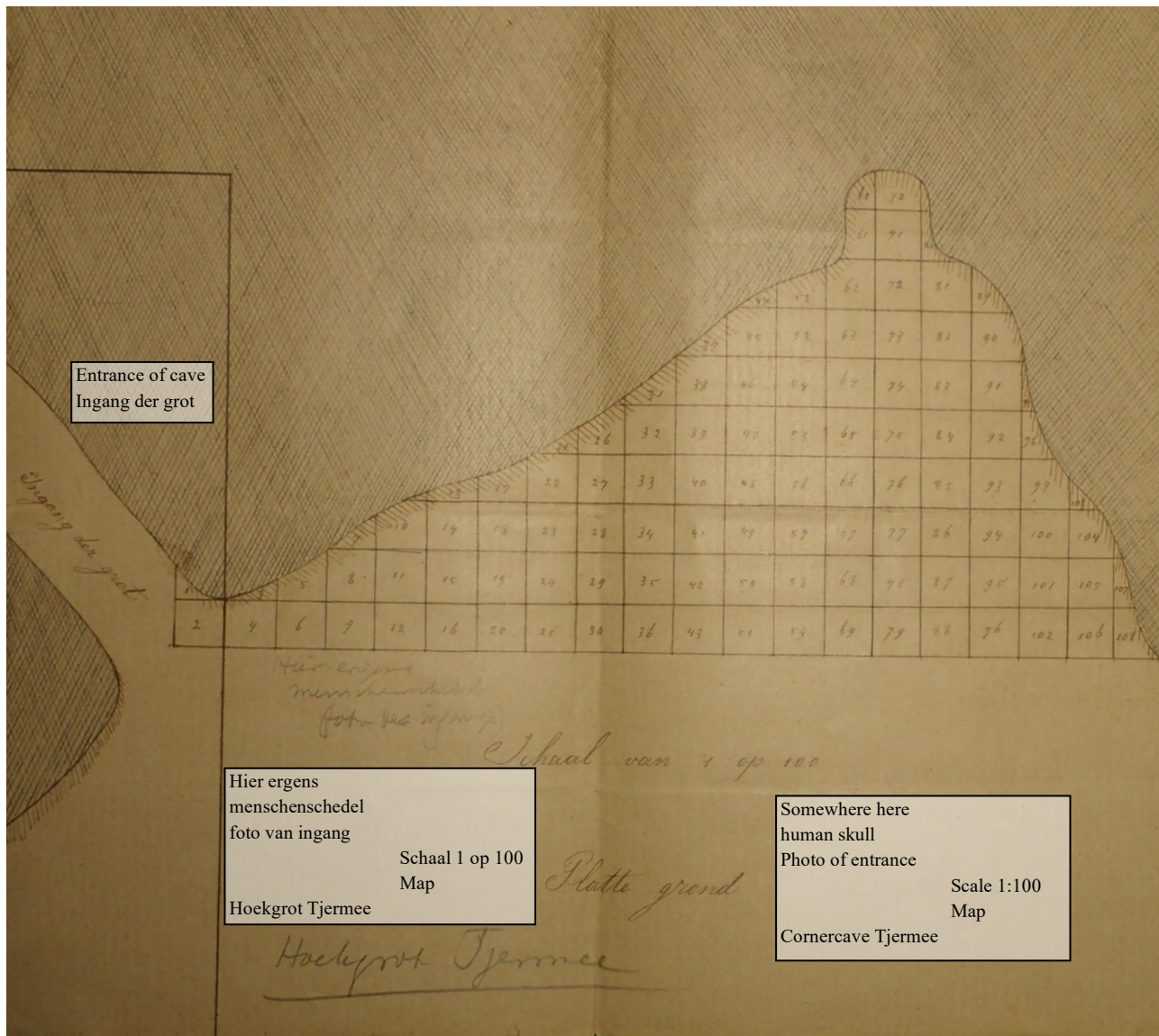
Entrance
ingang

Buitenkant rots
Van ingang tot uitgang 40 Meter
Platte grond
~~moet zijn de~~ Hoekgrot bij Tjermee grot waarvoor
menschedel (ED 1920)

Outside rock
from entrance to exit 40 Meter
Map
~~must be~~ Cornercave near Tjermee in front
of which human skull (ED 1920)

Exit
uitgang

DUBO1100 This is most likely the photograph to which this drawing refers. The little stick marks where a red painted skull (skeleton) was found in front of the 'corner cave' site.

[MM774C-000008-261]

Did you see this already
20/t-90

Charuban, 17 Oct. 1890
With all honour

I have received the letter from Mr Resident (with titles), being the note of the 16th of this month, to acknowledge that on Tuesday 21st, also of this month, Mr Engineer Verbeek with a colleague and with Mr. doctor Dubois will come to Kedung Brubus (Charuban). Subsequently I am to make an appointment with Mr. van den Berg on that same day.

Also I am letting you know that the house that is intended for lodgement for Mr Doctor Dubois, and that, which is mend as sleeping place for the forced labourers, in my opinion are to be rented for f2,50 (the house for Mr. Dubois), and f2,50 (the house for the chain gang) each month, amounting to the collective sum of f10,- for two months.

[closing sentence untranslatable...]

Offered to the great lord Resident (with titles)

who has all and the highest power in the residence of Madiun

This is the only letter with this correspondent

[Next](#) Indonesian letter

[Previous](#) Indonesian letter

[MM774C-000008-261]

Heeft U dit reeds gezien?
20/t-90 CH

Tjaroeban 17 Ocotober 1890
Nota
Dengen segala Lormat

Hamba soedah trima sripadoeka Goestie Kangdjong toewan bezaar Resident amponja soerat Nota tanggal ib inie baclan, kasie taoe besoek arie stasa tanggal 21 inie boelan djoega jang toewan Ingenieur verbeek – dengen bawak temen satai en toewan Docter Dubois akan dateng die Doengbroeboes

/Tjaroeban itoe ari djoega lantah hamba ataer, sama toewan van den Berg.

Lain dari hamba oendjoek bertaoe, romah jang die boewat sanggrakan toewan Docter Dubois, en jang di tempatio rang rante, dari hamba ponja timbangan toe romah jang di tempati toewan Dubois pantes die kasie dewan f 2,50 jang die tempatie orang rante f 2,50. toe boewat sewan satoe boelan, mendjadie di dalem doewa boetan ada wang sewan f 10, Dari itai melingken sripadoeka Goestie Kandjong toewan bezaar Resident amponja pengataoewan

Hamba wédono

[?signature?]

Terhoendjoek

Sripadoeka Goesti Kangdjong
toewan bezaar Resident dan jang
atas pegang segala kwasa di
Residenti

Madioen

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000011-356]

22 October 1890

Dear Mr Dubois! Many thanks for your extensive information about the shipment of Professor Hubrecht. I will therefore also advise Hubrecht to go to Sumatra, and I will already start a correspondence with Mr Bos and Mr Buysman. I've sent you a small chest with 4 Litre Alcohol 70%, 1 L. Alcohol 90% and 1 L. Picric sulphuric acid. The latter needs to be diluted thrice with 1 l of water, so as to become 4 litres. Maybe you can share it with others to. Many greetings also to your wife from the both of us ever
yours truly
C. Ph. Sluiter

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

333

— Send from Jawa —

[MM774C-000011-356]

22.X.1890

Waarde Heer Dubois! Veel dank voor Uwe uitvoerige inlichtingen omtrent Prof. H. zending. Ik zal H. in dien zin ook aanraden ~~de~~ naar Sumatra te gaan, en vast met den Heer Bos en Buysman in correspondentie treden. Ik zond u een kistje met 4 Liter Alcohol 70%, 1 L. Alcohol 90% en 1 L. Picrin Zwavelzuur. Deze laatste moet nog met 3 maal 1 l volumen water verdund worden, zoo dat het 4 L. worden. Gij kunt misschien aan anderen ook nog ervan meedeelen. Met vele groeten ook aan Mevrouw van ons beiden steeds
tt
C.
Ph. Sluiter

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000042-331 right]

N^o189/18

Attachment one.

Trenggalek 22 October 1890

In answer to your letter of the 3rd of this month I have the honour to herewith show your noble severe Sir a list of the convicts which are present here, from which your noble severe Sir may realise that the request for 25 convicts in the letter mentioned above most likely cannot be met with

the Assistant Resident

[Signature]

To
the noble and severe Sir
Dr. Dubois
at Tulung Agung

This is the last letter with this correspondent

Previous letter with this correspondent

[MM774C-000042-331 right]

N^o189/18

Bijlage Een.

Trenggalek 22 October 1890

In antwoord op Uw schrijven van 3 dezer heb ik de eer UHEG. hierbij ter inzage aan te bieden een staat van de alhier aanwezige dwangarbeiders, waaruit UHEG. zal gelieven te ontwaren, dat van het in Uw boven aangehaald schrijven bedoeld verzoek om beschikbaarstelling van 25 dwangarbeiders, hoogstwaarschijnlijk niet zal kunnen worden voldaan

den Assistent Resident

[Signature]

Aan
Den WelEdGr. Heer
Dr. Dubois
te Toeloengagoeng

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000033-591]

Very Noble and severe Sir

a very common Dutch proverb says that somebody falls with his nose into the butter when he finds more of something he wishes than he had dared dream of. In a certain way that has happened to me. I have found a terrain here where there is so much fossil material to collect that I have my hands full all the time.

it has just made me postpone over and over again waiting for some time to breath when the exceedingly remarkable find of a Pithecanthropus happened – so meanwhile I have by waiting for the best failed to tell you about the good. Now for a few days I have, forgive me for what may sound blasphemous, found the pendant of Australian native of this island that had already been found before my arrival at Java. Other human bones that have been found before are from a more recent time and the animal remains that have come out of the caves are also all probably of still living species. The fear that as in Sumatra one would here also only find teeth has turned out to be completely unfounded and this is a very good omen # [#insert from bottom of page: that this second fossil human, as far as can be traced looks completely the same as the first is a fact of great importance because it shows that were not having to do here with individual differences, but with true racial characteristics]

I've already been very successful with the fauna from the diluvial caves immediately preceding the Pliocene mammal world. Every month many chests with fossil bones are entering the house such that it is almost getting too small and although there are also less beautiful corals amongst the wheat – we can't of course speak of any chaff –, many fossils are sufficiently complete to be identified to the species level and some are even particularly beautiful.

Prof. Martin had so far only acquainted as with two elephants (Stegodon and Euelephas, a pig, a deer and one or two buffaloes; I've so far been very lucky to next to many remains of these elephants, pigs, deer and buffaloes also have found new species of *Sus*, *Cervus*, *Bubalus*, *Bison*, *Capra*, *Hippopotamus*, *Hyaena*, *Felis* and further of *Crocodylus*, *Garialis* and *Trionyx* (?)

[MM774C-000033-592]

which are either identical to the fossil species from British India or special only to the Pliocene of Java. Further
[abrupt end of draft]

Name of correspondent is unknown

[MM774C-000033-591]

Hoog EdelGestrenge Heer

Een niet zeer verheven hollandsch spreekwoord ~~handelt over iemand die~~ zegt dat iemand met den neus in de boter valt ~~en dat is~~ wanneer hij van eenige eene gewenschte zaak meer ontmoet tegenkomt dan hij had durven hopen. In zekere zin is mij iets dergelijks overkomen. Ik heb hier een terrein gevonden en ~~zooveel~~ ^{kan} zooveel fossiel materiaal verzamelen dat ik voortdurend de handen meer dan vol gehad. En zoo heb ik wachtend op een gunstig oogenblik bijzonder schitterende vondst telkens uitgesteld Maar En terwijl het schijnen kan alsof ik dan U ook juist Ma spoedig, U, die steeds zo veel belang in de onderzoekingen gesteld hebt en d

heeft mij dat juist herhaalde telkens en telkens doen uitstellen en wachten op een rustpunt, en eene buitengewoon schitterende vondsten om U het [?????] van den [Onder Heer?] een Pithecanthropus – intusschen heb ik door wachten op het beste verzuimt U het goede te berichten. Nu heb ik – weinige dagen geleden de teg pendant (met verschooning voor de (met verschooning ^{ik sta mij de la} voor de lasterlijk klinkende uitdrukking ^{toe}), de pendant gevonden van den reeds vóór mijne komst op Java ontdekt ~~oor~~ australischen ~~oerjavanische~~ autochtoon van dit eiland. Vroeger gevonden menschen ~~beend~~ beenderen zijn uit meer recente tijd en wat tot heden van dierresten door de grotten werd opgeleverd is waarschijnlijk alles van nog levende diersoorten. Intusschen De vrees dat ook hier evenals op Java Sumatra hoofdzakelijk alleen tanden zouden voorkomen bleek echter ongegrond en dat is een zeer gunstig verschijnsel voorteken # [#insert from bottom of page: Dat deze tweede fossiele mensch, zoover kan worden nagegaan volkomen overeenkomt met den eersten is een feit van veel belang omdat daardoor blijkt, dat hier niet aan eene individuele vorming te denken valt, doch aan werkelijke raseigenaardigheden]

Met de aan de diluviale grotten fauna onmiddellijk voorafgaande pliocene zoogdierwereld mocht ik tot heden reeds buitengewoon goed slagen. Iedere maand krijg ik komen vele kisten met fossie fossiele beenderen uit het in huis zoodat dit bijna te klein begint te worden en hoewel onder het koren ook vele minder mooie korrels zijn – van kaf is natuurlijk geen sprake –, zoo zijn vele fossielen volledig genoeg om de soort te determineren en een aantal zelfs bijzonder fraai.

Door Prof. Martin waren tot heden alleen bekend olifanten (Stegodon en Euelephas, een zwijn, een hert en een of twee buffels; ik was zoo gelukkig behalve zeer vele resten van die olifanten, zwijnen herten en buffels ook nieuwe soort van *Sus*, *Cervus*, *Bubalus*, *Bison*, *Capra*, *Hippopotamus*, *Hyaena*, *Felis* en verder van *Crocodylus*, *Garialis* en *Trionyx* (?) te vinden

[MM774C-000033-592]

die of met fossiele soorten uit Britsch-Indië ~~overeenkomen~~ ^{identiek zijn} of aan het plioceen van Java alleen eigen zijn. Verder
[abrupt end of draft]

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000006-322]

Tulung Agung 25 October 1890

Very esteemed Cousin,

your latest cordial letter has been in my possession for quite some time already; but currently I hardly have a quiet moment and therefore had to keep postponing, more as my collection of fossil mammals keeps growing and I kept forwarding the good to tell you the best. I have given you reason to be dissatisfied with my correspondence, but as I dedicated my time to a matter that we both serve, I flatter myself that you will forgive me for this long delay.

The research is truly going excellent and I have great confidence that by diligently and carefully continuing on the path we've chosen, we are yet to have magnificent results. You will probably have told Professor Martin already, which animal species I have already found in the Siwaliks of Java. Next to the ones that Professor Martin already described, elephants, *Sus* and *Cervus*, et cetera.

A Hippopotamus (probably nomadicus)

[MM774C-000006-323]

of which I now possess beautiful lower and upper jaws, many molars et cetera

Sus a new species (lower jaw and molars)

Rhinoceros jaws, molars leg bones 2 species

Cervus present in three species.

Capra a new species, different from all known Siwalik-species although may be related to *C. sivalensis*, of the Bovids at least four species (of which two might be identical to those of Professor Martin); some largely or slightly less complete skull is, jaws, et cetera et cetera the most abundant is *Bubalus platyceros* and a *Bison* (different from *B. sivalensis*).

Hyaena felina (almost half a lower jaw) and a *Felis*-species (part of the lower jaw), which doesn't match any living or fossil species that I know, maybe *F. cristata*?

Crocodylus (different from *biparatus*) and a

Gavialis (which must have been in between the one from Borneo and the one from the Ganges) delivered very good skulls,

Trionychiidae, probably two species.

Furthermore the same rocks produce a *Bulimus* and a shell of the family of *Unionidae* that I at the moment cannot distinguish from any currently living species.

The above list is obviously preliminary, for I haven't got time to do a decent study of the objects. Much time goes into treating them with glue-water and glue, the chiselling, and the terrain is very stretched out. Particularly taking into account that I had a lot of trouble with the forced labourers, of which up to 70% had escaped and that a lot of time is lost on building barracks, the almost four months I have now been working in Java give me every reason to be satisfied.

After many failed attempts, the caves have now also finally rewarded all the efforts by producing a second Australian skull which is, however, rather fragmentary. Of all the mammals mentioned the Stegodons are the most abundant (*Euelephas* is only rarely found), followed by the Bovids and the deer. The latter, however, did produce numerous antlers, but so far the single skull or part of it. Following are Hippopotamus, Rhinoceros and Trionychiidae; the other

[MM774C-000006-324]

vertebrates remained rarer so far. Complete families are still missing, but the area is so stretched out and so rich that these Siwaliks in fossil abundance might even exceed the Himalayas.

It is now certain that the whole fauna, which is clearly one, is present in the whole Kendeng-mountain range, almost from Surabaya to Semarang. Sandstones, finer and coarser conglomerates, breccias, tuffs (all composed out of large amounts of andesitic material, but also containing other rocks, like for instance pieces of tertiary chalk) and white clay stones are covering the surface of the mountain range and contain bones everywhere. As, however, in the Solo-river underneath the conglomerates, andesitic breccias and sandstone (with beautiful fossils) marine marls and limestone [banteen??] are present the core of the mountain range might well exist out of these rocks. A very few points they do surface. I have had to postpone an intended journey along the Solo-river so I have no clear view about that matter yet; but I hope to soon now find the opportunity.

I was shocked to hear from Mr Verbeek, who visited me a few days ago that he had written to Professor Martin as if I had told him that Siwalik fossils were present in the marine layers of this mountain range. It turned out that Mr Verbeek has always been of the opinion that this mountain range consists of marine Miocene rocks that at the edge are covered with a diluvium and that the mammal remains would only occur in a loose diluvial covering.

Now I have written to him that these remains do occur in firm sandstones et cetera, which must have been a fresh water sediment, and now he seems to assume I must have been mistaken in the kind of rock and wrote to Professor Martin telling that, without asking me for further information. Mr Verbeek has never himself seen any Siwalik-bones in situ in the Kendeng and concluded, based on the assertions of overseers of the mining department, who had mistakenly considered a weathered out conglomerate of boulders and weathered sandstone for a separate layer of soil that the mammal remains had a diluvial character!

[MM774C-000006-325]

I had the pleasure of seeing him and one of these overseers change their opinion in loco. As Mr Verbeek told me he would write to Professor Martin again about this matter, to prevent another error or wrong presentation of my views, I thought it rightful and necessary for the sake of the truth to also write him myself.

[MM774C-000006-326]

[cover]

the very Noble and learned Sir Mr Jentink

.... In Leyden.

Sent 26 October 1890

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000006-322]

Toeloeng Agoeng 25 Oct. 1890

Zeer geachte Neef,

uw laatste hartelijk schrijven is al geruimen tijd in mijn bezit; ik heb echter tegenwoordig zelden een rustig oogenblik en moest daarom telkens uitstellen, temeer daar mijn verzameling van fossiele zoogdieren steeds blijft toenemen en ik om het beste U te kunnen berichten het goede verschoof. Daardoor heb ik ook U echter redenen gegeven tot ontevredenheid over mijn correspondentie, maar wijl ik den tijd besteed heb aan eene zaak, die wij beiden dienen, vlei ik mij, dat U dat langer uitstel mij toch zult willen ten goede houden.

Het gaat met de onderzoekingen werkelijk uitstekend en ik vertrouw vast, dat met ijverig en voorzichtig op den ingeslagen weg voort te gaan, nog waarlijk schitterende resultaten zullen verkregen worden. Waarschijnlijk zult U Prof. Martin reeds medegedeeld hebben, welke diersoorten ik in de Siwaliks van Java nog heb mogen vinden. Het zijn, behalve de door Prof. Martin reeds beschreven olifanten, *Sus* en *Cervus*, enz.

een *Hippopotamus* (waarschijnlijk *nomadicus*)

[MM774C-000006-323]

waarvan ik fraaie onder- en bovenkaken, vele kiezen enz. bezit,

Sus eene nieuwe soort (ok en kiezen)

Rhinoceros kaken, kiezen pijpbeenderen 2 soorten

Cervus in drie soorten vertegenwoordigd.

Capra eene nieuwe soort, afwijkend van alle bekende Siwalik- soorten hoewel misschien na verwant aan *C. sivalensis*,

van Bovina tenminste een 4-tal soorten (waarvan twee identisch kunnen zijn met de door Prof. Martin bedoelde); eenige grotendeels of iets minder compleete schedels, kaken, enz. enz. het talrijkst is *Bubalus platyceros* en een *Bison* (afwijkend van *B. sivalensis*).

Hyaena felina (bijna halve onderkaak) en eene *Felis*-soort (stuk der onderkaak), die met geen der mij bekende levende of fossiele soorten overeenkomt, met *F. cristata* misschien?

Crocodylus (afwijkend van *biparatus*) en een

Gavialis (die tusschen die van Borneo en van den Ganges moet hebben ingestaan) leverden vrij goede schedels,

Trionychiidae, waarschijnlijk twee soorten.

Verder bevat hetzelfde gesteente vaak eene *Bulimus* en eene schelp van de familie der *Unionidae*, die ik van thans levende soorten niet kan onderscheiden.

Bovenstaande opgave is natuurlijk een voorloopige, want de tijd ontbreekt mij om de voorwerpen reeds behoorlijk te bestudeeren. Veel tijd neemt de behandeling met lijmwater en lijm, het beitelzen enz. in beslag en het terrein is zeer uitgestrekt. Vooral in aanmerking genomen, dat ik vroeger nogal gesukkeld heb met de dwangarbeiders, waarvan tot 70% tegelijkertijd gedroost was en dat met het maken van barakken veel tijd verloren gaat, geven de nu bijna verlopen vier maanden mij in werkzaamheid op Java alle redenen tot tevredenheid ook de grotten hebben mijne moeite, na veel vergeefsche pogingen eindelijk beloofd met een tweeden Australischen schedel die echter nogal fragmentair is. Van al de genoemde zoogdieren zijn Stegodonten het talrijkst (slechts zelden vindt men *Euelephas*), dan volgen de Bovina en de herten. Deze laatsten leverden echter tot heden wel talrijke horens op, maar nog geen enkelen schedel of grooter gedeelte daarvan. Daarop volgen Hippopotamus, Rhinoceros en Trionychiidae; de andere

[MM774C-000006-324]

vertebraten bleven tot heden zeldzamer. Geheele groepen ontbreken nog, maar het veld is zoo uitgestrekt en zoo rijk, dat deze Siwaliks aan fossielen-rijkdom die van den Himalaya misschien nog overtreffen.

Het staat nu vast dat de geheele fauna, die duidelijk één is, in het geheele Kendeng- gebergte, bijna van Soerabaja tot Semarang voorkomt. Zandsteenen, fijnere en grovere conglomeraten, brecciën, tuffen (alles bestaande uit zeer veel andesietisch materiaal, doch ook andere gesteenten bevattend, bijv. tertiaire kalkstukjes) en witte kleisteenen vormen overal de oppervlakte van het gebergte en bevatten overal beenderen. Daar echter in de Solo-rivier onder conglomeraten, andesietische brecciën en zandsteenen (met fraaie Siwalik-fossielen) marine mergel's en kalksteen[banteen??] voorkomen kan de kern van het gebergte wel uit deze laatste gesteenten bestaan. Op zeer enkele punten komen deze ook even aan de oppervlakte. Eene voorgenomen reis langs de Solo-rivier heb ik nog steeds moeten uitstellen en aldus mij hierover nog geen nadere voorstelling kunnen verschaffen; ik hoop nu echter spoedig daartoe gelegenheid te vinden.

Tot mijn niet geringen schrik vernam ik van den heer Verbeek, die een paar dagen geleden mij bezocht heeft, dat hij aldus aan Prof. Martin geschreven had, alsof ik hem bericht had, dat de Siwalik-fossielen (['?vasteker?']) in marine lagen van het gebergte voorkwamen. Naar hetgeen mij verder bleek heeft de heer V. steeds in de meening verkeerd, dat dit gebergte uit marine mioceene gesteenten bestond aan den rand door diluvium bedekt en dat de zoogdierenresten in eene losse diluviale bedekking zouden voorkomen. Nu ik hem schreef, dat deze resten wel degelijk in vaste zandsteenen enz. voorkomen, die eene zoetwatervorming moeten zijn schijnt hij aangenomen te hebben dat ik mij in de laatste bewering en ook in den aard van het gesteente moest vergist hebben en heeft aan Prof. M. in dien zin geschreven, zonder mij om nadere inlichtingen gevraagd te hebben. De heer V. heeft [?naar...???] vroeger zelf nooit Siwalik-beenderen in situ gezien in den Kendeng en op het beweren van opzichters van het mijnwezen, die een boven enigszins verweerd conglomeraat voor rolsteenen en verweerden zandsteen voor eene [?afzadolijke?] laag losse aarde aanzagen, een diluviaal karakter voor bedoelde zoogdierresten aangenomen!

[MM774C-000006-325]

Hem en een van bedoelde opzichters heb ik nu het genoeg gehad in loco eene andere overtuiging te zien aannemen. Daar de heer V. Mij echter zeide aan Prof. M. weder over de zaak te zullen schrijven heb ik, om nieuwe vergissing of onjuiste voorstelling mijner opvatting te voorkomen, om de waarheid en mijn goed recht, het noodig geoordeeld ook zelf nog eens te schrijven.

[MM774C-000006-326]

[omslag]

Weledelzeergeleerde Heer Jentink

.... te Leiden.

verzonden 26.Oct.'90

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000004-007]

26 October 1890

N 25

the director of Education, Religion and Trade

I have the honour to offer your noble severe Sir herewith an overview of the research during the month September and a brief report about the third quarter of 1890.

Because of the extraordinarily rich collection of fossils, which could be gathered this month, of which the processing has taken a lot of time and a subsequent visit of Mr Verbeek, chief of the geological service of Java, to our area of research, I did not yet have the opportunity to send these reports to your Noble severe Sir until now.

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

337

— Send from Jawa —

[MM774C-000004-007]

26 Oct'90

N 25

Dir. O.E.N.

Ik heb de eer UHEG aan te bieden een overzicht over de onderzoekingen gedurende de maand September en een kort driemaandelijks verslag over het derde kwartaal van 1890.

Door de bijzonder rijke verzameling fossielen, welke in deze maand mochten worden bijeen gebracht, waarvan de bewerking zeer veel tijd vereischte en door het daarop volgende bezoek vanden heer Verbeek, Chef der geol. Opname van Java aan het terrein der onderzoekingen, was ik niet voor heden in de gelegenheid UHEG deze rapporten te doen toekomen.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000050-021]

September 1890 submitted with missive N^o25, 26th of October 1890

In the first week of this month the research on the Pliocene fauna of Java was continued near Kedung Brubus. The thick layer of fallen leaves, however, highly hampered the tracing and collecting of fossils because of which we had to temporarily leave this place and transfer the research to post Bogo (district Gendingan, department Ngawi). According to information from several sources bones were being found here and the coverage of leaves was not a great problem here. It soon turned out that not only near Bogo and Alastua, but everywhere in the mountain range larger or smaller amounts of the Siwalik fauna are present, for instance near the hemlocks Duku, Pengilan, Kerdjo and Kali gede true fossil treasures were collected.

The conviction that truly the whole mountain range contains an abundance of the intended remains, made me, notwithstanding the negative advice supplied by European and native government, by the end of the month pay a visit to the Kendeng-mountain range in the northern part of Kediri (Department Berbek, district Lengkong). Immediately I succeeded in also finding there the fossils in question and for instance one and ½ paal north-east of Banglee, not far from the ridge of the range I chiselled a beautiful Stegodon-jaw out of vast white clay stone. The inhabitants of the area were quite unaware of the presence of bones of "Boeto's". The presence, however, also in this eastern part of the mountain range proves, however, the very wide distribution of the fossil bearing sediments in the Kendeng, which surely expand over almost the whole distance between Semarang and Surabaya.

The results of this month can again be called highly satisfactory.

Of elephants and many of the other already mentioned animals again beautiful remains were found; most shining amongst these this month, however, were the large ruminants, in particular the bovine family, amongst which some complete skulls were obtained, next to many a horn pit, some of which from *Bubalus platyceros* of truly gigantic size. By finding more complete skulls with horns the *Bison* mentioned in the report of the previous month can now be recognised as a new species, completely differing from the *Bison* from the Siwaliks. Also antler remains of two new species of deer were found, one of which in a very large number, of the [MM774C-000050-023 right] other so far still only one exemplar.

A large (almost 1 m long) skull with the lower jaw of a *Crocodylus* probably belongs to a second [?????] of this family. Both differ from *C. biporatus*.

Also in the Department Ngawi bones have been deposited in sandstone, which delivers most of the bones, then, breccias, and tuffs and larger and finer conglomerates (all consisting mainly out of andesitic material, but also with pieces of limestone and other rocks) and finally (near Pengilan and Alastua, as in Banglee) white clay stone. In the Solo-river near Duku one can see these Javanese Siwalik-deposits, marine marls and limestone which by the way surface at only very few points along the examined southern slopes of the Kendeng mountain range; so far I have seen there on the contrary Siwalik-deposits everywhere with bones of terrestrial mammals and freshwater animals, which apart from *Crocodylus*, *Garialis* and Trionychidae (probably two species) very commonly contain a *Bulimus* and other fresh water shells from the Unionidae family. So these are fresh water deposits on top of the mentioned marine deposits #

[MM774C-000050-024]

*the clay stones north-east of Banglee do not produce foam when brought into contact with hydrochloric acid, so they do not contain any chalk, as do the ones from Banglee itself and from Pengilan and Alastua and in these latter locations many pieces of limestone with sea fossils are found, so this layer seems to rest directly upon a marine layer.

In the Solo river near Duku, however, the sandstones and andesitic breccias and tuffs are immediately covering the marine marls. These sandstones, conglomerates, andesitic breccias and tuffs are therefore with each other and with these clay stones completely equivalent.

[MM774C-000050-023 right continued]

the research in the cave was this month also rewarded with a good find. Although Gua Djimbee only brought forth recent animals and a human skeleton of doubtful age and also Gua Fumpo near Redjotangan turned out to be sterile; when, however, by the end of the month the work on the crevice near Tjermee (district Wadjak) was continue waited, which earlier had been postponed because of the rain, there soon a second exemplar of fossil man was found in the hard breccia with the unmistakable similar peculiarities of the Australian (or Papuan)-race as the first. Every thought of them being individual characteristics (as unlikely as that would be intrinsically) has by this new find been completely excluded.

The second visit to the south coast, near Tambak, (district Lodojo of the Department Blitar), where according to the natives bones of giants (that's what the Javanese call the remains of the Siwalik fauna) were presumed, gave, as did the research near Mulang, only a negative result. One of the natives showed a location, where he had seen the bones himself, close to the beach between sharp lime rocks which are flushed upon the shore during high tide. Presumably at some point the skeleton of a large marine animal was beached here, which has given rise to the story; the nature of the rocks is not compatible with the assumption of large fossil vertebrates and a cave or something equivalent could not be located anywhere in the vicinity.

Tulung Agung 26 October 1890 with missive N° 25

Eug Dubois

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000050-021]

September 1890 aangeboden met missive N^o25 dd 26.10

In de eerste week deze maand werd het onderzoek naar de javaansche plioceene fauna voortgezet bij Kedoeng Broeboes. De dikke bedekking door afgevallen bladeren bemoeilijktte het opsporen en verzamelen der fossiele echter in hooge mate, ten gevolgen waarvan deze plaats tijdelijk moest verlaten worden en het onderzoek werd overgebracht naar post Bogo (district Gendingan, afdeeling Ngawi). Hier worden volgens van verschillende zijden ingewonnen berichten beenderen gevonden en was de bedekking doorbladeren niet in die mate hinderlijk. Al spoedig bleken ook hier niet alleen bij Bogo en Alastoea, maar overal in het gebergte nu eens in grooten hoeveelheid dan weder spaarzaam beenderen van de Siwalik fauna voor te komen, o.a. werden bij de gehuchten Doekoe, Pengilan, Kerdjo en Kali gede ware schatten van fossielmateriaal verzameld.

De overtuiging, dat werkelijk het geheele gebergte een overvloed van bedoelde resten bevat, deed mij, niet tegenstaande negatieve berichten door het Europeesche en inlandsche bestuur verstrekt, tegen het einde der maand een bezoek brengen aan het Kendeng-gebergte in het noordelijk deel van Kediri (afdeeling Berbek, distrikt Lengkong). ~~Al spoedig~~ ^{Reeds terstond} mocht ik er ~~ook~~ in slagen ook daar de betreffende fossielen te vinden en onder andere ongeveer anderhalve paal NO. van Banglee, niet ver van den kam van het gebergte eene fraaie Stegodonten-kaak uit vasten witten kleisteen uit te beitel. De bewoners der streek bleken geheel onkundig van het bestaan dezer beenderen van "Boeto's". Hun voorkomen ook in dit oostelijk punt van het gebergte bewijst echter de groote uitgestrektheid der fossielenhoudende afzettingen in den Kendeng, die zich stelling bijna ^{den} geheelen afstand van Semarang tot Soerabaja in ^{beslag} nemen.

De uitkomsten in deze maand verkregen zijn weder [???] hoogst bevredigend te noemen.

Van olifanten en ^{vele} der andere reeds genoemde dieren werden nieuwe fraaie resten gevonden; het glanspunt dezer maand vormden echter de groote herkauwers, in het bijzonder de familie der Bovinae, waaronder eenige bijna geheele ^{complete} schedels werden verkregen, benevens vele hoornpitten, ~~andere~~ sommige afkomstig van Bubalus platyceros van waarlijk reusachtige afmetingen. Door het vinden van meer volledige schedels met de hoorns kon de in het vorige maand rapport genoemde Bison als eene nieuwe soort herkend worden, ~~sterk~~ ^{geheel} afwijkend van den *Bison* uit de Siwaliks. Ook werden hoornresten van twee nieuwe soorten van herten gevonden, van de eene soort in zeer groot aantal, van de

[MM774C-000050-023 right]

andere nog slechts in 1 exemplaar.

Een groote (bijna 1 M lange) schedel met de onderkaak van een Crocodylus behoort waarschijnlijk aan eene tweede [?????] van dit geslacht. Beiden wijken af van C. biporatus.

Ook in de ~~omstreken van B~~ ^{afdeeling Ngawi} ~~waren het~~ ^{zijn de beenderen afgezet in} zandsteenen, die de meeste beenderen opleveren, dan, brecciën, en tuffen en grovere en fijnere conglomeraten (allen hoofdzakelijk uit andesietisch materiaal bestaande, doch ook stukjes kalksteen en andere gesteenten bevattend) en eindelijk (bij ^{Pengilon en Alastoea, evenals bij Banglee}) witte kleisteen, ~~waarin deze oorspronkelijk zijn afgezet~~. In de Solo-rivier bij Doekoe ~~bedekken~~ ^{ziet men} deze Javaansche Siwalik-afzettingen marine mergels en kalksteenen ~~bedekken~~ die overigens slechts op zeer enkele punten in de onderzochte zuidelijke helling van het Kendeng-gebergte aan den dag komen; tot nog toe zag ik daarentegen overal de Siwalik-afzettingen ~~aan den dag liggen~~ met beenderen van landzoogdieren en zoetwaterdieren, waaronder, behalve Crocodylus, Garialis en Trionychidae (waarschijnlijk twee soorten) eene Bulimus en eene andere zoetwaterschelpen van de familie der Unionidae zeer algemeen zijn. ~~Tot nog toe moesten~~ Deze zijn dus eene zoetwatervorming die de [?????] jonger ^{was} dan de bedoelde marinevorming is afgezet. #

[MM774C-000050-024]

* De kleisteenen ^{N.O. van bij Banglee} bruiscen niet op in zoutzuur, bevatten dus geen kalk, wel echte die ^{van Banglee} zelf van Pengilon en Alastoea en daar op ~~deze~~ ^{laatsgenoemde} plaatsen tevens veel stukken kalksteen met zeefossielen gevonden worden, schijnt deze laag direct op de mariene te ~~volgen~~ ^{rusten}.

In de Solorivier bij Doekoe liggen bedekken echter zandsteenen en andesietische brecciën en tuffen onmiddellijk de marine mergels. Deze zandsteenen, conglomeraten, andesietische brecciën en tuffen zijn dus onderling en met de kleisteenen volkomen aequivalent.

[MM774C-000050-023 right continued]

Ook het onderzoek werk in de grotten werd in deze maand met eene goede vondst beloond. Wel leverde de Goea Djimbee alleen recente dieren op en een menschen ^{geraamte} ~~schedel~~ van twijfelachtige oudheid en bleek ook de Goea Foempo bij Redjotangan steriel te zijn; toen echter tegen het einde der maand het werk in den rotsspleet bij Tjermee (distrikt Wadjak), dat vroeger wegens de regen was uitgesteld, hervat werd, ^{werd daar} weldra een tweede exemplaar van den fossiele mensch in de harde breccie aangetroffen met ^{onmiskenbaar} de zelfde ~~kenmerken~~ ^{eigenaardigheden} van het australische (^{misschien} of ook Papoea)-ras ^{als de eerste} ~~zoodat dus~~ Iedere gedachte aan individueele vorming ~~is uit te sluiten~~ (zoo ongerijmd reeds op zichzelf) is door deze nieuwe ^{vondst} volkomen ^{uitgesloten}.

Een tweede bezoek aan de zuidkust, bij Tambak, (distrikt Lodojo der afdeeling Blitar), waar volgens verhaal onder de inlanders in omloop, beenderen van reuzen (zoo heeten bij de Javanen de resten der Siwalik fauna) zouden voorkomen, gaf, evenals het onderzoek bij Moelang slechts een negatief resultaat. Door een inlander werd de plaats nog aangewezen, waar, hij zelf de beenderen vroeger gezien had, als vlak bij aan het strand tusschen scherpe kalkrotsen, die bij vloed door de zee gespoeld worden. Vermoedelijk is hier eenmaal het geraamte van een groot zeedier aangespoeld, dat tot het verhaal heeft aanleiding gegeven; de aard van het gesteente is niet wel verenigbaar met de aanname van ^{groote} fossiele vertebraten en een grot of aequivalent daarvan kon hier nergens worden waargenomen.

T.A. 26. Oct. 1890 met [missi?] 25

Eug Dubois

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000050-028]

Summary report of the paleontological investigations in Java during the third quarter of 1890.

Investigation of the Siwalik fauna of Java was continued until the beginning of September at Kedung Brubus (District Charuban of the [13] Department Madiun). The thick layer of deposited djati leaves caused so much of a problem in searching for and collecting of fossils that in the end this area had to be temporarily abandoned. Fossil bones had become known from Kedung Brubus at all points in the mountains, well beyond the boundary with the Department Ngawi (near Teguan in the District Dero) and to the southern slope of the Pandan near Klangon. Also in the northern regions of Kediri, in the District Lenkong, Siwalik-vertebrates had been found. For the time being a more western starting point, near Bogo, was chosen. This location had been named in several sources as a discovery site of fossil bones, also at settlements of the region Alastua, Kali Gede and Tawang. Specimens from this area had already become known from local investigations and the kind donations from interested persons. It soon became evident that in this area bones of Siwalik vertebrates were present in varying amounts, including spots outside the known discovery sites, just like in the western half of the Kendeng mountains. Representatives of this fauna have now been found from the western to the eastern end of this mountain chain, i.e. over almost the entire distance from Semarang to Surabaya. Also, on the southern slope they occur over the entire mountain range while on the northern slope they are known from several points. The Siwaliks of Java are thus as extensive as those from south of the Himalaya mountains, even if one omits the equivalent deposits outside the Kendeng. In addition, breccias were also found in the Department Ngawi in sandstones and finer or coarser conglomerates, as well as in breccias and tuffs (which rock types all primarily consist of weathered andesitic gravel, but also include pieces of limestone and other rock types). Also, bones were found in white clay-stones around Pengilan, Alastua and near Banglee. The sandstones as well as the conglomerates, breccias and tuffs, can be seen along the incised banks of the Solo river, resting on marine marls and limestone. Therefore, all these bone bearing sedimentary rocks have been deposited after the marine limestone and marls, and are probably completely equivalent. These are fresh water deposits as evidenced by crocodiles and river turtles as well as a *Bulimus* and other fresh water molluscs belonging to the Family Unionidae, which often accompany the bones. A large number of beautiful fossils of great value were collected from the Kendeng in only a little more than three months, mostly they represent new species of vertebrates, at least for Java. This number is still increasing and often additional and better preserved remains are found of the already known species. Indeed, only a beginning has been made to get to know this fauna and it now appears that the Java Siwalik formation will become as impressive as the one from British India, also in terms of its richness. Of the animals that have become known to date, the most numerous are elephants, particularly *Stegodon*; much rarer is the species *Euelephas*. The next group is that of the large ruminants of the Families Bovina and Cervina, followed by *Hippopotamus*, *Sus*, *Rhinoceros* and only then *Hyaena* and *Felis*, while turtles of the Family of Trionychidae, *Crocodylus* and *Garialis* are even less frequent again. Till now the following genera and species could be identified. The species that are new for Java (or in general) are marked with a +.

- + *Hyaena felina*, Bose.
- + *Felis* spec.
- + *Stegodon bombifrons*, Falc. Cautl.
- + *Stegodon cliftii*, Falc. Cautl.
- + *Stegodon* spec. div.
- + *Euelephas hysudricus*, Falc. Cautl.
- + *Euelephas nomadicus*, Falc. Cautl.
- + *Rhinoceros* spec. a
- + *Rhinoceros* spec. b
- + *Hippopotamus (nomadicus?)*
- + *Sus* spec. nov.
- + *Sus hysudricus*, Falc. Cautl.
- + *Bubalus platyceros* Lyd.
- + *Bison* spec.
- + (?) *Bovina* spec. c.d.
- + (?) *Cervus* spec.a. *Lydekkeri* Martin
- + — spec. b
- + *Capra* spec. nov.
- + *Crocodylus* spec. a.
- + (?) — spec. ~~(b)~~
- + *Gharialis* spec.
- + Trionychidae (fam) spec.a
- + — spec.b.

It is almost never too difficult to determine the genus but only rarely is it possible to determine the species because of the lack of literature and comparison material. We hope to obtain these in the near future. In any case, those marked with a cross were not yet known from Java. As far as the collected bones have already been studied, our research initially has not suggested any animals that are extinct or strange for Java. However, towards the end of September an important find was made of a second fossil human skull with the same characteristics as those of the previously discovered one. Any thoughts of an individual evolution (as unreasonable as that is by itself) must therefore be rejected and we should accept the presence in Java in previous times of a race that corresponds to the current Australian population (or Papuans).

Tulung Agung 26 October 1890
Eug Dubois

[Next](#) official report

[Previous](#) official report

[MM774C-000050-028]

Beknopt verslag der palaeontologische onderzoekingen op Java gedurende het derde kwartaal van 1890.

Tot het begin van September werd het onderzoek naar de javaansche Siwalik fauna voortgezet bij Kedoeng Broeboes (distrikt Tjaroeban der afdeling Madioen). De dikke laag afgevalen djati-bladeren bemoedigt een hier eindelijk het opsporen en verzamelen van fossielen zoodanig dat deze plaats tijdelijk moest verlaten worden. Van Kedoeng Broeboes uit waren overal in het gebergte tot over de grens der afdeling Ngawi (bij Tegocan in het distrikt Dero) en tot de zuidelijke helling van den Pandan bij Klangon fossiele gebeente bekend geworden. Ook waren in het noorden van Kediri, in het distrikt Lengkong Siwalik-vertebraten gevonden. Voorloopig werd nu echter een meer westelijk punt gekozen en werden van post Bogo uit eene nieuwe reeks van tochten begonnen. Bogo werd, evenals de niet ver verwijderde gehuchten Alastoea en Kali Gede en Tawang (aan de grens der afdeling Pragen) van verschillende zijden als vindplaats van fossiele beenderen genoemd en van deze plaatsen waren ook reeds enkele voorwerpen door vriendelijke toezending door belangstellenden of door ^{onder}bezoek in loco ^{onderzocht} bekend.

Hier evenals in de oostelijke helft van het Kendeng-gebergte bleken al spoedig ~~in het geheele gebergte~~ ook overal buiten de reeds bekende vindplaatsen, nu eens in groter ~~hoeveelheid~~ ^{aantal}, dan weder spaarzamer beenderen van Siwalik-vertebraten voor te komen. Van het westelijk tot het oostelijk eind van het gebergte — dus bijna over den geheelen afstand van Semarang tot Soerabaja — en voor zoover de zuidelijke helling betreft ook over de geheele breedte van het gebergte zijn nu reeds overal vertegenwoordigers van bedoelde fauna gevonden, terwijl zij ook reeds van eenige punten der nog niet nader onderzochte noordelijke helling bekend zijn. In uitgestrektheid behoevende javaansche Siwaliks aldus voor die bezuiden den Himalaya niet onder te doen, zelfs wanneer men haar ~~voorkomen~~ de buiten het Kendeng-gebergte ^{voorkomende} niet ~~in aanmerking neemt~~ ^{mederekent}

Behalve in zandsteen en fijnere en grovere conglomeraten werden in de afdeling Ngawi

[MM774C-000050-029]

ook in brecciën en tuffen (welke gesteenten al een hoofdzakelijk uit vergruisd ^{en [?vermengd?]} andesitisch materiaal bestaan, doch ook stukjes kalksteen en andere gesteenten bevatten) en (bij Pengilan en Alastoea evenals bij Banglee) in witte kleisteenen beenderen gevonden. In de ^{insnijding der} Solo-rivier ^{ziet men} ~~rusten~~, zowel deze zandsteen als conglomeraten brecciën en tuffen rusten op marine mergels (en kalkgesteenten en als bij Pengilon en Alastoea de witte kleigesteenten). **geschraapt in het gedrukte rapport**

Al deze beenderen houdende gesteenten zijn dus afgezet na de mariene kalk en de mergels en onderling volkomen aequivalent.

Zij zijn eene zoetwatervorming, zooals, behalve uit het voorkomen van krokodillen en rivierschildpadden, blijkt uit eene Bulimus en eene andere zoetwater schelpen van de familie der Unionidae, welke de beenderen zeer dikwijls vergezellen

In slechts ruim drie maanden zijn uit den en denk een groot aantal fraaie fossiele verkregen, waarvan van onschatbare waarde, het merendeel afkomstig van althans voor Java geheel nieuwe soorten van vertebraten. Het aantal dezer laatsten neemt nog steeds toe en telkens worden andere en fraaie beter bewaarde resten deelen van de reeds bekende soorten gevonden. ~~Daarnaast blijkt doch~~ ^{Men is werkelijk eerst begonnen deze fauna te kennen} ~~ook~~ ^{en stellig zal eenmaal} in de rijkdom der javaansche Siwalik ~~lagen~~ ^{formatie} de evenknie zal worden van de britschindische .

Van de tot heden bekend geworden dieren zijn de olifanten in het bijzonder de Stegodonten het talrijkst vertegenwoordigd; veel zeldzamer is het geslacht Euelephas. Dan volgen de grotere herkauwers van de familiën der Bovina en Cervina, vervolgens Hippopotamus, Sus, Rhinoceros, Hyaena, Felis, minder zeldzaam zijn wel Crocodylus, Garialis en schildpadden van de familie der Trionychidae.

Tot heden konden de volgende genera en species herkend worden. De met een + teeken gemerkte soorten zijn voor Java (of in het geheel) nieuw.

- + *Hyaena felina* Bose
- + *Felis* spec.
- + *Stegodon bombifrons* Falc. Cautl.
- + — *cliftii* Falc. Cautl.
- + — spec. divers.
- + *Euelephas hysudricus* Falc. Cautl.
- + — *nomadicus* Falc. Cautl.
- + *Rhinoceros* spec. a
- + — spec. b.
- + *Hippopotamus (nomadicus?)* ~~Falc.~~
- + *Sus* spec. nov
- + — *hysudricus* Falc. Cautl.
- + *Bubalus platyceros* Lyd.
- + *Bison* spec.
- + (?) *Bovina* spec. c.d.
- + (?) *Cervus* spec.a. *Lydekkeri* Martin
- + — spec. b
- + *Capra* spec. nov.
- + *Crocodylus* spec. a.
- + (?) — spec. ~~(b)~~
- + *Garialis* spec.
- + Trionychidae (fam) spec.a
- + — spec.b.

De bepaling van het genus kan bijna altijd zonder moeite geschieden; wegens het gemis van literatuur en vergelijkingsmateriaal slechts zelden die der species. Hierin zal [? naar wij hopen?] spoedig zoo veel mogelijk voorzien worden. De met een kruisteken gemerkte soorten waren in ieder geval nog niet van Java bekend.

Het onderzoek der grotten leverde aanvankelijk, zoover de verkregen beenderen reeds konden onderzocht worden, geen uitgestorven of aan Java vreemde soorten op. Tegen het einde van September werd echter de belangrijke vondst gedaan van een tweeden fossielen menschedel met dezelfde raskenmerken als de reeds vroeger ontdekte. Van iedere gedachte aan individuele vorming (zoo ongerijmd reeds op zichzelf) moet aldus worden afgezien en het voorkomen op Java in vroegere tijden van een met de tegenwoordige Australiërs (of papoeas) verwant ras ~~moet~~ worden aangenomen.

T.A. 26.10.1890

Eug Dubois

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-00004-007]

29 October 1890

N 26

the director of Education, Religion and Trade

In the recently submitted monthly reports and the brief quarterly report I could repeatedly convey to your Noble severe Sir that the results of the research on the tertiary and diluvial vertebrates of Java were good and above expectations. Within only three months of time not only many beautiful remains of the mammals that had become known through Professor Martin could be collected, but also 13 - 17 new vertebrates could already be added to the Javanese Siwalik fauna. And by finding new remains, it was possible to establish the racial value of the first fossil human of the archipelago without any reasonable doubt. (The head engineer dr. R.D.M. Verbeek, chief of the geological service of Java, who I had already notified at an earlier stage, declared after viewing the collection that it had far exceeded his expectations.

With the number of species increasing every month, and many important groups of vertebrate animals not yet being represented, and the terrain being as extensive as it is rich, we have to assume that our knowledge of this in many ways so remarkable fauna is only at the beginning and at the collection that has been gathered so far only represents a small part, of what yet can be collected.

These results would not have been gathered without the study help of the engineer workmen 1st class Kriele and de Winter, of whom also in the future the results will greatly depend. With unflagging diligence they have always done the tasks they were ordered, which were generally heavy. For this work these militaries receive a monthly allowance of *f* 25, do, however, not receive the work allowance of *f* 0,80 per day which they would have been paid had they been in normal service. For provisions they are receiving the standard sum, but in the remote areas, where they are working it is completely impossible to even buy provisions whereas had they been in normal duty they would regularly be able to have money to spare from this allowance but now they have barely enough to pay for their primary needs. Also the nature of the work brings with it that their clothing is subject to much more wear.

For work that is heavier, and of which they – being simple humans lack the moral satisfaction, these militaries are thus paid less. Out of fairness and in the interest of this valuable collection that is to be the property of the state I modestly address myself to your very Noble severe Sir with the request to have the allowance of the mentioned engineer workmen be raised with *f* 15 per month

your willing servant

Eug Dubois

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-00004-007]

29 Oct'90

N 26

Dir. O.E.N.

In de aan UHEG van Java aangeboden maandrapporten en beknopte driemaandelijke verslagen mocht ik herhaaldelijk berichten van de boven verwachting goede uitkomsten, welke het onderzoek naar de tertiaire en diluviale vertebraten van dit eiland opleverde. Gedurende slechts sinds drie maanden tijd werden niet alleen vele fraaie resten van de door Prof. Martin bekend geworden zoogdieren verzameld, doch kon de javaansche Siwalik fauna ook reeds met 13 - 17 nieuwe vertebraten vermeerderd worden. Daarbij was het door het vinden van nieuwe overblijfselen, mogelijk de raswaardigheid van den eerste fossielen mensch van den archipel boven alle redelijke twijfel te verheffen. (De hoofdingenieur dr. R.D.M. Verbeek, chef der geologische opname van Java, wien ik reeds vroeger over het verkregene bericht had, verklaarde na bezichtiging der verzameling, dat zij zijne verwachtingen ver overtroffen had.

Daar het aantal nieuwe soorten iedere maand toeneemt, van vele belangrijke groepen van gewervelde dieren nog geen vertegenwoordigers gevonden zijn, en het terrein even uitgestrekt als rijk is, moet men aannemen dat de kennis dezer in zoo menig opzicht belangrijke merkwaaardige fauna nog eerst in haar begin is en dat nu reeds bijeengebrachte verzameling slechts een klein gedeelte uitmaakt van het materiaal, dat nog kan verzameld worden.

Die uitkomsten zouden niet verkregen zijn zonder de gestadige hulp van de geniewerklieden der 1ste klasse Kriele en de Winter, waarvan ook voor de toekomst alles te hopen is, der o. voor een groot deel afhangt. Met onverflauwde ijver hebben zij de hun opgelegde taak, die in de regel een zware was, altijd volbracht. Voor dit werk genieten deze militairen ene toelage van *f* 25 's maands, derven echter de werkgelden aan *f* 0,80 per werkdag welke hun in gewone dienst zouden worden uitbetaald. Voor vivres wordt hun wel de vastgestelde vergoeding in geld toegekend, doch in de afgelegen streken, waar zij zijn tewerkgesteld is het geheel onmogelijk daarvoor de betreffende vivres aan te schafften koop en terwijl zij in hun gewoon een dienst den werk gelden in den regel bijna geheel kunnen besparen zijn thans al hunne inkomsten met de toelage niet of nauwelijks voldoende om in de eerste levensbehoefte te voorzien. Ook brengt de aard van het dit werk mede dat hunne kleding veel meer aan slijten onderhevig is.

Voor zwaarder werk, waarvan zij – als eenvoudige menschen de moreele genoegdoening missen, genieten deze militaire aldus minder [?????]. In het belang Ter wille der billijkheid en in het belang der kostbare verzameling, welke het nog 's lands eigendom zal worden wend ik mij eerbiedig tot UHEG. met verzoek de [?????] toelage van genoemde Genie-werklieden wel met *f* 15's maands te willen verhogen

Uwdwdr

Eug Dubois

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000014-018]

Tulung-Agung, 29 October 1890

Dear Mr Wing Easton,

I have written to you a few months ago, but have not received any reply up to now and therefore suspect my letter has gone lost. I had often had the intention to write you again, but had ever to postpone that, because of all kinds of occupations. But now it is to happen. From my reports, which after all regularly pass through your hands, you will know how successful I have been in Java. I have only just started and am already rejoicing in having an important collection; 13 - 17 new vertebrates could be added to the old fauna of Java and more new species are coming to light every month; considering the terrain to possibly be even more outstretched than that in British India, which

[MM774C-000014-019]

gave us the famous Siwalik fauna. Mr Verbeek declared that what had been gathered had exceeded his expectations by far and I am convinced that an expert – in comparative anatomy – would rate the collection even higher. [?? From his point of view??]

It may be hot here in the forests, may be as hot as in Batavia, but we are rewarded for our stay here. I hope that you, from your useful work in the museum will have equal personal satisfaction – as this is not for every practitioner of science the highest reward.

In my previous letter I wrote about 2 skulls of orang-utans, of a tapir, a lower jaw of a gorilla, et cetera which are my personal property and probably have been packed with the fossils from Sumatra. It will be best if I come to collect them myself later, the fossils need to be processed separately anyway, to avoid confusion. –

You would oblige me a lot for kindly sending me that part or the issue of the Palaeontologica indica, in which the crocodiles are treated.

I'm in possession of 2 or 3 species of these animals, and with help of that book I might be able to clarify this. And Lyell, Principles 11th edition please?

I am ending with a second request:

If there is no general objection, it would please me a lot (for reasons that you might understand) if you would have this three-monthly report (3rd quarter) printed as much as possible to the letter in the 'Verslag v.h. Mijnwezen'. (You do remember our conversation at Buitenzorg!?)

Receive my thanks for this and that in advance.

With my best wishes and greetings I remain, with high esteem
your willing servant

Eug. Dubois

[Next](#) letter with this correspondent

[MM774C-000014-018]

Toeloeng-Agoeng, 29.Oct. 90

Geachte Heer Wing Easton,

Reeds een paar maanden geleden schreef ik U, mocht echter tot heden geen antwoord ontvangen en vermoed daarom dat mijn brief is verloren gegaan. Dikwijls was ik voornemens U opnieuw te schrijven, heb dat echter telkens, wegens allerlei drukte, moeten uitstellen. Nu zal het dan gebeuren. Uit mijn rapporten, die U immers geregeld in handen komen, is U reeds bekend met hoeveel succes ik op Java werkzaam ben. Ik ben eerst begonnen bijeen te brengen en verheug mij reeds in eene belangrijke verzameling; 13 - 17 nieuwe vertebraten hebben de ^{oude} fauna van Java vermeerderd en iedere maand komen nieuwe soorten aan den dag; daarbij is het betreffende terrein misschien nog uitgestrekter dan het betreffende in Britsch-Indië, dat

[MM774C-000014-019]

de beroemde Siwalik fauna heeft opgeleverd. De heer Verbeek verklaarde, dat het bijeengebrachte zijn verwachtingen nog ver overtrof en ik ben ervan overtuigd, dat een deskundige – vergelijkend anatomisch – de verzameling nog meer naar waarde zou weten te schatten. [??Door zijn andere bepaling??]

Het is ook hier in de Bosschen warm, misschien even warm als te Batavia, maar het verblijf ~~daar~~ hier wordt dan ook al dus beloofd. Moge U, van Uwen nuttigen arbeid in het museum evenwel persoonlijke genoegdoening – die niet immers voor ieder beoefenaren der wetenschap het hoogste loon zijn – hebben.

In mijn vorigen brief schreef ik over 2 schedels van orang-oetans, van een tapir, een onderkaak van gorilla, enz. die mijn persoonlijk eigendom zijn en waarschijnlijk bij de fossielen van Sumatra zijn ingepakt. 't Best zal zijn dat ik die zelf later eens haal, de fossielen moeten toch door mij worden behandeld, wilten ~~er~~ ^{er} geen verwarring plaats hebben. –

U zoudt mij echter zeer verplichten met vriendelijke toezending van dat deel of die aflevering der Palaeontologica indica, die de krokodillen behandelt.

Ik bezit 2 of 3 soorten van deze dieren, die ik met behulp daarvan misschien kan terecht brengen. En Lyell, Principles 11de uitgaaf s.v.p.?

Ik eindig met een tweede verzoek:

Zoo er geen overwegend bezwaar tegen is, zoudt U mij groot genoeg doen (om redenen die U misschien wel begrijpt) ~~deze~~ ^{dit} driemaandijksch rapport (3de kwartaal) zoveel mogelijk letterlijk in het Verslag v.h. Mijnwezen te laten afdrukken. (Herinnert U zich nog ons gesprek te Buitenzorg!?)

Ontvang bij voorbaat voor een en ander mijn hartelijken dank.

Met mijne beste wenschen en groeten verblijf ik, hoogachtend

Uw. dienstw. dr.

Eug. Dubois

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000010-067]

Ngawi 1 November 1890

Dear Highly esteemed
Exceptional friend sir
Dubois doctor
In
Tulung Agung

I have received your letter with [1?] box eye medicine and 1 [?]poerras]

Therefore I would express my gratitude for your package, hereafter I will use it like according to your instructions as I have little knowledge of these things

greetings from your best friend

Purwodhipradjo
Regent

This is the only letter with this correspondent

[Next](#) Indonesian letter
[Previous](#) Indonesian letter

[MM774C-000010-067]

Ngawi 1 November 1890

Kopoda
Jong terhomat
Sobat baik Toerra
Dubois Doctor di Toeloeng agoeng

Saja soedah trima sobat
poenja soerat dengan kirim i doos obat mata
dan i poerras.

Dari toe saja bilang
trima kassi banjak [?] jang
sobat soedah kirim, sokoetika lantassaja tjobak
bagima sobat soedah adjar.

Lain tiada saja poenja banjoko tahe hormat,
tertinggol sobat baiko

Poerwodhipradjo
Regent

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000013-248]

Greetings

I have received your letter, sending 25 rupiah (twenty five rupiah) I also have received the package which contains money, 40 (forty) rupiah, for Mr. Kriele at Kedung Brubus, then I handed it to Mr. Kriele.

With this I also sent the receipt, of the deposit money that was used to pay the labourers in Kedung Brubus in 1890.

[I hope herewith all is clear to you].

With all of the regards,

From your friend, the wedono

This is the only letter with this correspondent

[Next](#) Indonesian letter
[Previous](#) Indonesian letter

343

— Send from Jawa —

[MM774C-000013-248]

Dengaro segala hormat

Saja Soedah trima Sobat ponja Soerat, mengirimken oewang f25, doewa poeloe lima roepijah, djoega soeda ^{saja} trima dengan betoel, en mengirimken djoega i soerat boenkoesan dan isie oewang f40 empat poeloe roepijah, pada Toewan Krile Kedoeng broeboes, djoega lantassaja Trimaken pada Toewan Krile.

Haka bersama (inie saja kirim quitantie, oewang voorschot jang soe-dah Kloewar boewat bajaran orang angkat bras di Kedoeng broeboes di dalem taoen 1890
Dari itoe melingkan sobat amponja penga Taoewan

Lain tiada melingken saja
ponja borjak kirim Tabik
Dari sobat Wedono

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000014-010]

Weltevreden 1 November 1890.

Dear Mr Dubois.

I have just received your letter and I will answer it immediately for else you would have to wait even longer. Meanwhile I declare on my honour to know nothing about a previous letter. I did read a letter that you had sent a few months ago to Mr Renaud, and from that I only remember the sentence that you had the intention to soon ask for the xth series of the Palaeontologica Indica to be borrowed to you. I have therefore already sorted out and organised the issues that we have already received from that work as soon as I had time to do so and they are now since some time at the bookbinder's whom I requested to hurry. I will pass by there again on Monday and see whether the beginning of the end is coming into view. The crocodile family is surely to resort under the *tertiary and post-tertiary vertebrata* of Lydekker?

I will take good note of the skulls that belong to you personally et cetera which are packed in the chests that remain in our archive, I will mark them clearly on the list. It would be very odd indeed

[MM774C-000014-011]

if the detailed research of the fossils would not be appointed to you. I can very well understand that Mr Renaud has not let out any definitive statements about that at the time; on principle he never makes a promise that he is not of a much earlier date than I'm pleased to lend you my own exemplar which originates from the 12th Edition, which should not be a problem. In that case you would oblige me by sending me a receipt, a precaution that I've had to start taking as by sudden leaving or other reasons I've lost several books that I had temporarily lent to people. I will send it to you together with the *Memoirs* so it can be put in the same chest, as it is too heavy to be sending by mail.

I will look for Lyell's Principles in the library. Whether we have the 11th edition, however, I do not know. If it is of a much earlier date than I'm pleased to lend you my own exemplar which originates from the 12th Edition, which should not be a problem. In that case you would oblige me by sending me a receipt, a precaution that I've had to start taking as by sudden leaving or other reasons I've lost several books that I had temporarily lent to people. I will send it to you together with the *Memoirs* so it can be put in the same chest, as it is too heavy to be sending by mail.

Whether I can comply by your request to publish your quaternary reports to the letter I do not know. I haven't yet seen what you have submitted now so I can't judge it, but it is my duty to make a short overview out of the reports that the engineers and you submit, in which only facts are to be mentioned and no opinions. The latter is something that you, (forgive me for saying so) are rather guilty of in your reports. And I'm not saying that your remarks have no value, but they do not fit into the frame that is been set for a quaternary report of the mining department. Mr Renaud is very strict on that matter; carefully everything has to be crossed out that later could turn out to have not completely be correct. In a way he takes responsibility for the contents of the report, although the facts themselves obviously remain under the responsibility of the authors. Whether this is the right attitude, is not for me to judge, but it is there, and it should be taken into account. I believe that even with an official request to be quoted to the letter you would not get far; the answer would probably just be that this would depend completely on the contents of the report you'd be submitting. I do, however, think that the facts that we have taken from your reports have never been misrepresented. I solemnly declare that I cannot remember that our conversation at Buitenzorg has touched this subject too.

We are all very pleased that your research in Java has so much better results than in Sumatra, and as you will know, measures have been taken to prevent excavations by unauthorised persons and foreign museums et cetera for as much as we can. Mr Verbeek is sure to be an amazing support to you, for he does not have a high opinion of the Leyden learnedness, so he is sure to do his part to have the whole research being done by you if the army governance will support that.

[MM774C-000014-012]

My petrographical explorations in the cabinet can poorly be considered equal to your research as far as usefulness is concerned, and lately I have had no time for it at all because of my occupations, which I do regret. I've got hundreds of microscope samples waiting here for me and that's not work to do if you have a lost five minutes waiting to fill. Well anyway, after this things will get better.

I wish you excellent success, also in the future. But polite greetings and my respect to your wife, I will ever be yours truly, Wing Easton

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000014-10]

Weltevreden i/ii-90.

Geachte Heer Dubois.

Zoeven ontvang ik u brief en zal die maar onmiddellijk beantwoorden omdat u anders nog langer op tijd in zou moeten wachten. Intusschen verklaar ik u *Auf Ehrenwort* dat ik niets weet van een vorigen brief. Wel heb ik er een paar maanden geleden een gelezen dien u aan den Heer Renaud hebt geschreven, en daaruit herinner ik mij alleen een zinsnede, dat u plan hadt eerstdaags de x^e serie der Palaeontologica Indica ten gebruike aan te vragen. Ik heb dan ook de reeds ontvangen en completee series van dat werk zoo spoedig ik er tijd voor had uitgezocht en gesorteerd en zij bevinden zich nu sedert eenigen tijd bij den binder aan wien ik spoed heb verzocht. Ik zal er echter maandag nog eens heen gaan en zien of er nog geen begin van het einde aan op te merken valt. Die krokodillenfamilie zal wel ressorteren onder de *tertiary and post-tertiary vertebrata* van Lydekker?

Van uwe inlichtingen aangaande de u persoonlijk toebehoorende schedels enz. die in de kisten zijn ingepakt zal ik behoorlijk nota nemen door een aantekening op de lijst der kisten die in ons archief berust. Het moet echter toch al raar loopen

[MM774C-000014-11]

indien niets aan u zelf het gedetailleerde onderzoek zal worden opgedragen. Dat de Heer Renaud er zich indertijd niet definitief over uitliet, kan ik mij zeer goed begrijpen; hij belooft principieel nooit iets waarvan hij niet absoluut zeker is het te kunnen houden. Een hoffelijke eigenschap! Maar hij vervalt ook wel eens in overdrijving door ook aan de betrokkene zelf geen hoop te geven, en dat is minder amusant. Wij hebben echter meer dan eens de zaak samen besproken en ik weet dus wel ongeveer hoe hij erover denkt.

Naar Lyell's Princ. zal ik in de bibliotheek uitzien. Of wij echter de ii^e uitgave hebben weet ik niet. Is zij van veel vroegeren datum zoo leen ik u met genoegen mijn eigen exemplaar dat uit de 12th Edition afkomstig is, wat wel geen bezwaar zal zijn. U zult mij in dat geval verplichten mij een ontvangstbewijs te zenden, welke veiligheidsmaatregel ik heb moeten nemen sinds ik door plotseling vertrek of andere redenen reeds verschillende werken ben kwijtgeraakt die ik tijdelijk had afgestaan. Ik zal echter die toezending maar gelijktijdig met de *Memoirs* uitvoeren dan kan alles in hetzelfde kistje, want voor de post is het te zwaar.

Of ik voldoen kan aan uw verzoek uwe kwartaal verslagen letterlijk op te nemen weet ik niet. Het nu ingediende heb ik nog niet gezien en kan er dus niet over oordeelen, maar het is mijn plicht om uit te ingediende verslagen der ingenieurs en van u een kort verslag samen te stellen, waarin alleen feiten worden vermeld en geen beschouwingen. Aan dit laatste maakt u zich, (excuseer de opmerking) in uwe verslagen nog al eens schuldig. Ik zeg niet dat zij geen waarde hebben, maar zij passen niet in het kader dat voor het kwartaalverslag van het mijnwezen is aangewezen. De Hr. Renaud is in dat opzicht zeer streng; zorgvuldig moet alles geschrapt worden wat later kan blijken niet geheel juist te zijn geweest. Hij neemt in zekeren zin de verantwoordelijkheid op zich van den inhoud van het verslag, ofschoon voor de feiten zelf natuurlijk de inzenders verantwoordelijk blijven. Of de opvatting juist is, staat niet aan mij om te beoordeelen, maar zij is er, en er moet rekening mede gehouden worden. Ik geloof zelfs dat u met een officieel verzoek om letterlijke opneming niet verder zou komen; er zou u vermoedelijk alleen worden geantwoord, dat dit geheel afhangen zou van den vorm waarin het verslag door u werd ingediend. Ik meen echter dat de feiten door ons nooit anders zijn voorgesteld dan zij in uwe verslagen voorkwamen. Ik verklaar echter plechtig mij niet meer te herinneren dat ons gesprek te Buitenzorg ook over dit onderwerp heeft geloopt.

Het doet ons allen verbazend veel plezier dat het onderzoek op Java zooveel betere resultaten oplevert dan dat op Sumatra, en zooals u bekend zal zijn, zijn reeds maatregelen genomen om ontgravingen door onbevoegden en verzendingen naar buitenlandsche museums enz. zoo veel mogelijk tegen te gaan. Aan den Hr. Verbeek zult u wel altijd een verbazenden steun hebben, want die moet niet veel hebben van de Leidsche geleerdheid, en zal dus wel het zijne doen om het geheele onderzoek door u te laten uitvoeren als het legerbestuur ervoor te vinden is.

[MM774C-000014-12]

Mijn petrografische naspeuringen in het kabinet kunnen bezwaarlijk met de uwe op één lijn gesteld worden wat nut betreft, en ik kan er in den laatsten tijd heelemaal niet meer aan doen door de vele drukte, wat mij toch spijt. Er liggen nog een paar honderd mikroskopische preparaten op me te wachten en da's geen werk om zoo in een verloren 5 minuten aan te beginnen. Enfin, hierna beter.

Ik wensch u ook in de toekomst een uitmuntend succes. Met beleefde groeten en mijn respect aan mevrouw, steeds gaarne uw[??] Wing Easton

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000040-424]

Blitar 1 November 1890

Nº45/18

Attachment 1.

Following the request in your letter of 3 October last I have the honour of sending your Noble severe Sir herewith the desired list of caves.

The Assistant-Resident
[Signature]

This is the only letter with this correspondent

345

— Send from Jawa —

[MM774C-000040-424]

Blitar 1 November 1890

Nº45/18

Bijlage 1.

Ingevolge uw verzoek bij brief van 3 October jl. heb ik de eer UEdG. de daarbij verlangde opgave der grotten hiernevens aan te bieden.

De Assistent-Resident
[Signature]

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000011-358]

5 November 1890

Dear Mr Dubois! Your postcard arrived here just at the same time as the "Fauna antiqua" from Europe. I've had the latter packed to be sent to your address tomorrow. 9 Parts have been published in Folio with 2, 8 booklets. What are your plans about where to publicise. May I recommend our journal? Even if 4° figures need to be added that would be no problem. Should you have finished your essay on that climate change, and it could be printed immediately. If it were to arrive in December, it could go into the fourth volume. – It seems that Professor Hubrecht will need to go to Sumatra. On the whole I have received positive tidings from there. With many greetings also to your wife from the both of us ever yours truly
Sluiter

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000011-358]

5.XI.1890

Waarde Heer Dubois! Uw briefkaart ontving ik juist tegelijk met de "Fauna antiqua uit Europa. Ik heb de laatste laten inpakken en morgen gaan zij aan Uwe adres af. Uit zijn 9 Parts Folio met 2, 8 boekjes. Wat zijn Uwe plannen omtrent plaats van publicatie. Mag ik u ons tijdschrift aanbevelen? Ook als er 4° platen bij moeten, kan dat geen bezwaar zijn. Als gij u opstel over klimatenverandering klaar hebt, kan het dadelijk gedrukt worden. Zoo het in December komt, kan het in de 4de Afl. worden opgenomen. – Het schijnt dat Prof. H. naar Sumatra zal moeten. Van daar kreeg ik algemeen gunstige berichten. Met vele groeten ook aan Uwe vrouw voor ons beiden steeds
Sluiter

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000011-277]

Bodjonegoro 7 November 1890

Esteemed Mr Dubois!

Your letter directed to the Resident of Rembang dated 28 August 1890 was first sent to the Assistant-resident of Blor and subsequently to the Assistant-resident of Bodjonegoro (my boss) for information. —

On request of Mr De Jaager who has since been appointed to assistant-resident of [?Krehtaän??] the regent and I tried to collect the necessary data for you. —

We have succeeded relatively well. On the slope of the Pandan in this department you are likely

[MM774C-000011-278]

to find much of what you're looking for that is if one can believe the gossip that the natives in the dessas around the mountain are telling. —

They speak a lot about the so-called goeno boeto and also one of the foothills of Pandan is called gunung boeto. — It's further told that Raden Saleh on his visit to the Pandan, brought back with him to Batavia a colossal bone (likely a boeto bone) — as I wrote above, this is merely gossip going round here. —

I myself have on my tour of the Pandan area often tried to visit such a goeno boeto, but as soon as I assumed to be close to such a hole and asked for more accurate directions, these became so vague and unclear that I could never decide to undertake such a journey, and furthermore I was always pressed for time. I've not been long enough in this department yet (only seven months) that I could have dedicated a journey just for this purpose.

Should you, however, come to this department with the specific goal of finding these holes and the local population will be calm

[MM774C-000011-279]

and collectedly informed about your intentions, then I do not doubt (and this is also the judgement of the regent) that you will be satisfied. —

You can be assured to receive all the help necessary. —

After polite greetings I sign

esteemingly
your willing servant
H.Schrok
controller

This is the only letter with this correspondent

[MM774C-000011-277]

Bodjonegoro 7/11 90.-

Geachte Heer Dubois!

Uw schrijven gericht aan den Resident van Rembang dd 28/8 90 werd eerst den assistent-resident van Blor en vervolgens den assistent-resident van Bodjonegoro (mijn chef) ter kennisname toegezonden. —

Op verzoek van den heer De Jaager sedert benoemd tot assistent-resident van [?Krehtaän??] hebben de regent en ik getracht de noodige gegevens voor u te verzamelen. —

Betrekkelijk goed zijn wij geslaagd. U zult aan de helling van den Pandan in deze afdeling wel

[MM774C-000011-278]

veel van Uwe gading vinden als ten minste geloof kan geslagen worden aan de praatjes welke onder de inlanders in de berg dessa's de ronde doen. —

Veel wordt hier gesproken van z.g. goeno boeto en is ook een van de heuveltoppen van een der uitlopers van den Pandan goenoeng boeto geheeten. —

Zoo vertelt men hier verder dat raden Saleh bij zijn bezoek aan den pan dan gebracht, terugkomende een kolossaal been (waarschijnlijk een boeto been) naar Batavia moet mede genomen hebben — zoo als ik boven reeds schreef, zijn dit evenwel allemaal praatjes die hier de ronde doen. —

Ikzelf heb op mijne tournee in de Pandanstreek dikwijls moeite gedaan om zulk een goeno boeto te bezoeken, doch wanneer ik meende mij niet ver meer van zulk een holte bevinden en nadere juistere aanwijzingen vroeg, waren de berichten zoo vaag en onduidelijk, dat ik er niet toe besloot kon daarop de tocht te ondernemen, waarbij nog kwam dat de tijd mij ontbrak.

Ik ben ook nog tekort in deze afdeling (eerst zeven maanden) dan dat ik speciaal voor bovengenoemd doel een tocht heb kunnen ondernemen.

Wanneer u evenwel in deze afdeling komt speciaal met het doel om naar deze hopen te zoeken en van de bevolking worden Uwe bedoelingen kalm

[MM774C-000011-279]

en bedaar duidelijk gemaakt, dan twijfel ik (en dit is ook het oordeel van den regent) er niet aan of u zult tevreden zijn. —

Van de meest mogelijke hulp kunt u evenwel verzekerd zijn. —

Na beleefde groet teken ik mij

achtend
Uw.dw.dr
H.Schrok
controleur

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000009-378]

Greetings,

Greeting from wedono Warujurang

.... He heard the news from chief of Karangtaloen (Kalidandir), which is located not far from the site, there is 1 small cave with its height about 15 ello. On the site there is also 1 [?peg] which is bigger than

[MM774C-000009-379]

the others/- [?????][?????][?????]When K.T. Gelpke examined and the chief also see the [?peg]

I was embarassed see the [?peg], it needs a higher ladder (to climb it).

Greeting from a good friend,

Partowidjojo

[Next](#) letter with this correspondent

[Next](#) Indonesian letter

[Previous](#) Indonesian letter

[MM774C-000009-378]

Dengin hormat.

Atoer Kabar dari wedono Warejoerang.

dolan dia denger tjritanja Kipalang Karangtaloen (Kalidanrir) jang di seblah lornja dikit tempat toelang di

Sincee, ada 1 satou goewo kitjil ting ginja kira fl5 illo, di

sitou ada 1 patak jang lebi besar dari jang

[MM774C-000009-379]

lain/- Itar hepalang tarat waktoe K T. Gelpke priksa dan itoe Kepalang lijat djoega itoe patak.

Mandjadi Maloe mooi lijat itoe patak, parloe bikin

Tangga jang Tinggi

Banja Tabee

hormat dari

sabat baik

Partowidjojo

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000033-691]

Malang 9 November 1890

Dear Docter!

I only now answer your letter of 1 November: the reason for that is that I've been very busy. I also could not yet get the clothing for Kriele, as we needed to order it from Surabaya, as we didn't have anything in stock here with his waist.

About the increased wages for de Winter and the arrangement for the way these two men will get their replacements I have now been writing to the Provincial Intendant, and

[MM774C-000033-692]

he will surely give you the necessary information. I propose that you are to receive all the money as well as the goods directly from the Intendant. I will, however, always be prepared to help you should you want to exchange goods or have them repaired, and you can always receive from me on schedule any clothing and gear that I have in stock, but in that case I would need cash payment, as I then also will have to pay these debts in cash, as I cannot internally deducted from their personal wages, as they are not in my books.

Should you come across any administrative bother just tell me and I will be pleased to help you, and I can have necessary papers drafted for you here. Although you are leading a [?????????], as you write, it remains interesting to think about administration.

I'm very pleased that such a numerous amount of bones from the Tertiary era are being found by you, it will mean your current job is sure to be extended. Which means you'll be coming to Malang more often, or we may even see your wife and kids with us if they don't like the hotness

[MM774C-000033-693]

over there anymore. Malang has a constant European summer, I did not have a decent sweat here yet. Meanwhile I truly hope you are all healthy and thriving.

Receive with your wife our best wishes and believe me to ever be

your willing servant

[?H. Lensmann?]

[This is the only letter with this correspondent](#)

[MM774C-000033-691]

Malang s 9. November 1890

Waarde Docter!

Uwer brief van 1 November beantwoord ik eerst heden: veel drukte is daarvan de oorzaak. Den [?????] van de Winter Kriele kon ik ook niet dadelijk gedaan, omdat deze eerst van Soerabaia moest komen, aangezien in het magazijn alhier geen [?????] van die taille [vooradig?] waren.

Van de verhoogde soldij van de Winter en de regeling der wijze waarop van Uwe twee mannen de vernieuwing van andere goederen zullen verstrekt worden heb ik nu den Gewestelijke Intendant geschreven, en

[MM774C-000033-692]

zal deze U zeker wel de noodige inlichtingen hebben gegeven. Ik heb voorgesteld dat U alle geld zowel als goederen van den Intendant moogt ontvangen. Ik wil U echter ten allen tijden gaarne helpen als U goederen verwisselen of repareren wilt, ook kunt U bij mij alle goederen die alhier in ~~U~~ het Kleding en uitrusting magazijn verstrekt worden, op schema ontvangen, maar dan moet ik contante betaling hebben, omdat ik die schulden dan ook contant storten moet, en niet door [intern????] op de soldij der manschappen kan afdragen, omdat deze niet bij mij in betaling zijn.

Mocht U nu administratieve besommingen hebben meldt het mij dan maar, ik zal U ten alle tijden gaarne helpen en de stukken hier voor U laten opmaken. Hoewel U een [amphibich??] voert, zooals U schrijft, blijft het zeker doch te interessant om over administratie na te denken.

Het doet mij veel genoegen, dat de beentjes en botjes uit het tertiaire tijdvak zoo talrijk door U gevonden worden, dan ~~U~~ zal Uw tegenwoordige werkkring ook zeker nog wel verlengd worden. Gij komt dan nog wel eens te Malang, of wij zien Uw vrouw en de kinderen nog wel eens bij ons als ze het in de heete streken

[MM774C-000033-693]

niet meer lekker vinden. Malang heeft een constanten Eur. zomer, ik heb hier nog niet behoorlijk getranspireerd. Ik hoop intusschen van harte dat U allen gezond en welvarend zijt.

Ontvangt met Mevrouw onze beste groeten en geloof mij steeds

Uw dw dienaar

[?H. Lensmann?]

[Click here to return to the content page](#)

[MM774 C-000012-436]

Tulung.Agung - 12 November, 1890

Most Esteemed Sir,

I have finally completed the often postponed reconnaissance trip along the Solo river and have profited enormously from it and also brought back a significant gastroenteritis. I travelled for three days down the river from Gendingan (Pajak) to Ngluwak near Ngraho and from there returned via Ngawi to Bogu. Additionally, in the vicinity of Bogu etc. I also gave special attention to geologic questions.

In principle, the results can be described as follows: The core of the mountains consists of clay stone beds, hundreds of meters in thickness, alternating upward with sandstone and ending with a marine limy marl and limestone. Along the southern slope of the mountains these beds dip towards the SES with an angle of primarily 15° (in a direction of on average N 75° E). The dip is rarely less and more often considerably more. However, towards the north, the dip is usually to the NWN under a somewhat higher angle. Folds are repeatedly encountered and at Paal 58 (along the road Ngraho – Ngawi) clay stone beds are present, dipping to the south. The marine mountains are there probably folded even much further northward. This is in my view not the case at the southern edge of the Kendeng. However, in the plains, the well known white claystone still occurs in places, also south of the Kendeng at a distance not very far from the edge and I suspect, even more so than before that it can also be found in the sub surface for example at Tulung Agung. Excavations will follow.

[in the margin addressing the above paragraph: incorrect, terrestrial clay stone]

Limy marl and limestone make up only a thin layer in comparison to the clay stone.

Nowhere did I find fossils in the clay stone, nor in the hard,

[MM774C-000012-437]

clearly layered quartz bearing sandstone; their transition into the limestone, however, is so gradual that they must almost certainly be marine deposits as well.

And now the gilded wrap around this core: I regretfully have to admit to you that I was momentarily offended by your disdain for these Pliocene rocks. From a purely geological point of view it is really [sad?].

They have nothing to do with the marine deposits except than the accidental occurrence of their location. As far as I have been able to determine, they lie horizontally on top of the claystone and limestone and cover the irregularities of their surface [?troes sadja] and start everywhere at a short distance or up to a few metres above water level, or just a little below it.

Wherever, as near Bogu, the dip can be measured through intercalated thin clay beds, it is always found to be exactly 0°. Also elsewhere (as I also remember from Kedung Brubus) the observable attitude of the beds is almost always completely level as well.

These bone beds are made up of andesitic breccias, conglomerates and andesitic sandstones or tuffs. They are much softer and not as clearly layered as the marine sandstones. They are at most a few tens of meters thick.

Nowhere did I observe clay stones lying concordantly below the marls and sandstones, except for the described main mass of the Kendeng.

After a bit of searching, I could find fossil bones in these “Pliocene” rocks everywhere (also for instance at the station Kedung galar), including further north such as near Ngluwak.

At the crest of the mountains, except for in the vicinity of the Pandan, the “Pliocene” beds are missing. However, their distribution has been more widespread, as can be observed by the upwardly diminishing conglomerates, tuff fragments and loose gravel with larger or smaller bone fragments. Often, such as at Kali Gèdèh, Pengilan and Alastua, fragmentary bones are found on top of the white clay stone and limy marl, encased in and impregnated by the mentioned rocks. Since these bones are from the same species at Banglee, partly still in andesitic tuff, partly with attached limestone and having been washed out from it as those in the tuffs and conglomerates and not far from the edge of the still present “Pliocene” beds, it must be assumed that they have been washed out from them. This would be similar to the presence of those in the loose sand that covers the sandstone at Kedung Brubus.

It is still a mystery to me as to how the presence of a Stegodon jaw in the white clay stone north of Banglee can be explained. Could this be a subsequent secondary deposit derived from the marine (deposits)? At Bulong (east of Gendingan), I observed andesite blocks in the longitudinal direction of the marine clay stone. Could these at a later stage have sunk into it and could this also be the case with the Stegodon jaw?

One additional remark: all “Pliocene” rocks consist almost entirely of andesitic material.

The extent of these beds is widest towards the Lawu, the Wilis and the Pandan. At Ngawi it is only very limited. I suspect therefore that these are the source for the material.

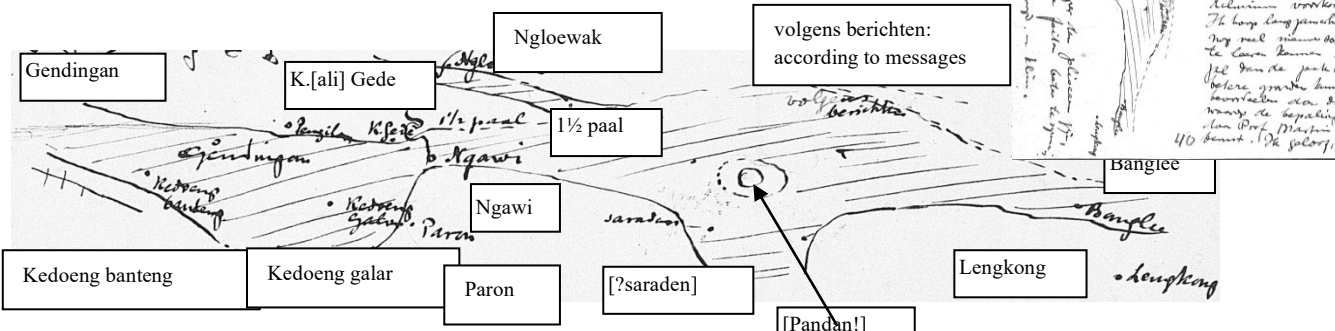
[MM774C-000012-438]

Finally, I would like to make a few remarks about my short trip and other topics. I am leaning more and more towards accepting a younger than Pliocene age for the bone beds in question.

Actually, the definition of “Sivaliks” is only based on several *Stegodons* that correspond to the Sivalik species. However, the Pleistocene (Diluvial) Narbada and other valleys in British India also contain Sivalik *Stegodons*.

There are already a few Narbada animals known from Java and even if new *Stegodon* species would be found, it would not prove an age older than Pleistocene (Diluvial), since even the oldest elephant species of the Mastodons in North America occurs in the Pleistocene (Diluvium). I hope to gradually get to learn of many more new species so that I can judge this question based on more solid evidence than what Prof. Martin based his determination on. I believe that [transposed below the drawing] it shall turn out that the beds in question will be younger than Pliocene which, I think, would match better with zoological facts.

From Sluiter T & C report on mammals and climate before the end of December

Next letter with this correspondent
Previous letter with this correspondent

[MM774C-000012- 436]

T.A. 12 Nov.1890

eindelijk heb ik het lang uitgestelde verkenningstocht je langs de solo rivier achter de rug en heb daarvan zeer geprofiteerd en een flinke maagdarmpkatarrh meegebracht. Van Gendingan (Pajak) ben ik in drie dagen de rivier afgevaren tot [?Ngraho] bij na en vandaar over Ngawi naar Bogu teruggekeerd. Verder bij Bogu, enz. ook meer bijzonder op geologische dingen acht geslagen.

Resultaat in hoofdzaak het volgende. De kern van het gebergte bestaat uit honderden meters dikke kleisteen lagen, naar boven afwisselend met zandsteen en afsluitend met marine kalkmergel en kalksteen. Aan de zuidelijke berghelling vallen deze lagen naar het ZOZ in, meestal onder een hoek van 15° (strekking gemiddeld Noord 75° Oost) zelden is de helling minder vaker aanzienlijker. Meer naar het noorden is de helling Noord West Noord in den regel, met iets grotere hoek; men ontmoet her haalde glooiingen en nog bij paal 58 (van den weg naar Ngraho-Ngawi) naar het zuiden [?invallend] kleisteen lagen. Daar zal zich het marinegebergte dus waarschijnlijk nog veel verder N. Voortplooien. Niet echter zo aan den zuidrand van den Kendeng naar mij toeschijnt. In de vlakke ziet men echter ook zuidelijk van de Kendeng op niet al te grooten afstand van den rand nog hier en daar de bekende witte kleisteen tevoorschijn komen en ik vermoed nog meer dan vroeger, dat die ook bij T.[oeloeng] A.[goeng] in den ondergrond te vinden is. Ingravingen volgen.

Kalkmergel en kalksteen vormen vergeleken met de kleisteen slechts een weinig aanzienlijke laag.

In de kleisteen en de harde, duidelijke, ge-

[MM774C-000012- 437]

laagde, kwartshoudende zandsteen naar een, vond ik nergens fossielen; hun overgang in de kalk is echter zoo geleidelijk, dat zij ook stellig wel marine vorming zullen zijn.

En nu de goldene schale van dezen kern. Ik betuig u mijn leedwezen dat ik mij een ogenblik gekrenkt heb gevoeld over uwe minachting voor deze plioceene gesteenten. Van zuiver geologische kant bekeken is het werkelijk [treurig?]

Zij hebben niets met de mariene afzettingen te doen dan toevallig de plaats van hun voorkomen. Zoover ik dat heb kunnen nagaan liggen zij horizontaal over de kleisteen en kalkmergelen, bedekken de ongelijkheden deze oppervlakten, [?troes sadja?] en beginnen overal op geringe afstand tot enkele meters boven den waterspiegel, of liggen een weinig beneden dezen. Waar, zooals bij Bogu, door tussenliggende kleilaagjes de helling te meten is, wordt deze nauwkeurig = 0° gevonden. Ook is elders (ook van Kedoeng Broeboes herinner ik mij dat) de ~~voor~~ met het oog waarneembare richting der lagen bijna altijd volkomen waterpas. Andesietische brecciën, conglomeraten en andesiet-zandsteenen of tuffen vormen deze plioceenen ^{beenderen} lagen; zij zijn veel minder hard en minder ^{duidelijker} gelaagd dan de mariene zandsteenen. Hoogstens enkele tientallen meters dik. Kleisteenen, behalve de bedoelde hoofdmassa van den Kendeng, die concordant onder de mergel en kalkstenen liggen, zag ik nergens.

Overal heb ik in al deze “plioceene” gesteenten na enig zoeken beenderen gevonden (ook bijv. bij het station Kedoeng Galar), ook meer naar het noorden, zoals bij Ngloewak.

Bij den kam van het gebergte, behalve meer in de richting ^{naabijheid} van den Pandan ontbreken de plioceene lagen. Hunne uitbreiding is echter grooter geweest. Zoals men aan de naar boven allengs spaarzamer wordende conglomeraat en tur-brokken en losse rolstenen met grotere of kleinere beenstukken kan waarnemen en dikwijls ook vindt men, zoals bij Kali Gede, Pengilan en Alastoea op den witten kleisteen of kalkmergel weinig gave (regel) beenderen omklonterd en geïmpregneerd met genoemd gesteente. Daar deze beenderen, ^{te Banglee gedeeltelijk nog in} andesiet tuf gedeeltelijk door kalken omklonterd door [?] uitgespoeld en van dezelfde soorten afkomstig zijn als die uit de tuffen en conglomeraten en niet ver van den rand der nog voorhandene plioceene lagen gevonden worden, moet men aannemen dat zij door uitspoeling hieruit afkomstig zijn, even zoo als die ook in het losse zand dat de zandsteen bij Kedoeng Broeboes bedekt.

Hoe het voorkomen der stegodon-kaak in den witten kleisteen van Banglee te verklaren is, is mij nog een raadsel. Kan deze secundair zijn, uit de mariene lagen ontstaan (meen mij ook te herinneren dat hij nog wel horizontaal ligt)? Bij Boelong (o van Gendingan) zag ik in de laagste wijze mariene kleisteen andesiet blokken. Kunnen deze daarin zijn gezakt naderhand en kan dat ook met de stegodon kaak het geval zijn? Ik kan nu moeilijk meer geloven aan zoetwater kleisteen.

Nog ééne opmerking. Al de “plioceene” gesteenten bestaan bijna geheel uit andesietisch materiaal. Naar den Lawoe, den Willis en den Pandan is de uitbreiding dezer lagen het grootst. Bij Ngawi slechts zeer smal. Ik vermoed daarom dat deze het materiaal geleverd hebben.

[MM774C-000012- 438]

Tenslotte nog eene opmerking naar aanleiding van mijn reisje en andere overwegingen. Ik begin meer en meer over te hellen een jongere dan plioceen tijd voor de betreffende beenderenformatie aan te nemen. Eigenlijk berust de definitie als Sivaliks alleen op enkele stegodonten die met Siw. soorten overeenkomen. De pleistoceene (diluviale) Narbada en andere British-Indische valleien bevatten echter ook Sivalik stegodonten en enige Narbada zijn zoogdieren, er zijn nu reeds enige Narbada dieren van Java bekend en zelfs al worden nog nieuwe soorten stegodon gevonden, zo bewijst dat nog niet voor ouder dan diluviaal formatie, daar in Noord Amerika zelfs de oudste olifanten van de mastodonten in het diluvium voorkomen. Ik hoop langzamerhand nog veel nieuwe soorten te leeren kennen en zal dan de zaak op betere gronden kunnen beoordelen dan die waarop de bepaling door professor Martin berust. Ik geloof dat blijken zal, dat de lagen in kwestie jonger dan plioceen zijn, wat, meen ik, ook met zoologische feiten beter te rijmen is. [van Sluiter T en C. voor eind Dec. opstel over zoogd. en ?klim? .]

[MM774C-000050-058]

October. 1890 submitted with Missive N^o26 (14 November 1890)

Starting from post Bogo the Kendeng-hills of the Ngawi department were further examined for vertebrates of the Siwalik fauna, which also in this month was very successful. Near the *duku* [Golan?], in an andesitic breccia, which is exposed along the river when the water level is low, heads and horns were found of the Bison species mentioned in the previous report, further downstream, near Ngandjar, a complete skull of a stegodont elephant was found amongst many other remains. Also from Trinil, Mandingan (near the border of Solo) and some other points in the districts Tephre and Gendingan material is now present that gives us knowledge of the old Javanese animal world. Because of the ever increasing rains, however, the best find spots – in the banks of the Solo-river, will soon no longer be accessible. Meanwhile though the terrain near Kedung Brubus that we had to abandon before because of the many fallen djati-leaves, is now again available for further research; whilst, according information, also the adjacent areas of the Department Bodjonegoro are to be very rich in fossils.

Near Tjermee, within the breccia that filled up the repeatedly mentioned little crevice, parts of a human skeleton were collected, presumably belonging to the lately found skull, and further fragments of several mammal bones, but no further human remains.

In the vicinity of this location a hitherto unknown cave has been discovered. Shortly underneath the steep edge of the mountain it is located about 120 m above the plains. It is 40 m long. In this breccia, which is present next to the entrance against the steep rock wall, already parts of a third fossil human skeleton were found.

Tulung Agung, 14 November 1890

Eug Dubois

[Next](#) official report

[Previous](#) official report

[MM774C-000050-058]

October. 1890 aangeboden met Missive N^o26 (14 Nov '90)

Van uit post Bogo werd in de Kendeng-heuvels der afdeeling Ngawi verder gezocht naar vertebraten der Siwalik fauna, ook in deze maand met zeer goed gevolg. In de nabijheid der doekoe [Golan?] werden in andesietische breccie, welke bij laag water langs de rivier bloot ligt koppen en hoorens aangetroffen van de in het vorige overzicht bedoelde Bison-soort, verder stroomafwaarts bij Ngantjar in zandsteen naast vele andere resten een geheelen schedel van een stegodonten olifant. Ook van Trinil, Mandingan (nabij de Solo'sche grens) en eenige andere punten in de districten Tephre en Gendingan is nu materiaal afkomstig tot de kennis der oud-javaansche dierenwereld. Door de steeds menigvuldiger wordende regens zullen hier echter weldra de beste vindplaatsen – in den oeverwanden der Solo-rivier niet meer toegankelijk zijn. Intusschen is thans het terrein bij Kedoeng Broeboes, dat vroeger wegens de bedekking van den bodem door de afgevallen djati-bladeren moest verlaten worden voor verder onderzoek weder vatbaar; terwijl volgens berichten, ook de aangrenzende streken der afdeeling Bodjonegoro zeer rijk moeten zijn aan de betreffende fossielen.

Bij Tjermee werden in de breccie, welke de meermalen genoemde kleine rotsspleet opvult nog deelen van een menschelijk skelet verzameld, vermoedelijk behorend bij den laatstelijk aangetroffen schedel, en verder fragmenten van verschillende zoogdierenbeenderen, doch geen andere menschenresten.

In de nabijheid van deze plaats is eene vroeger geheel onbekende grot ontdekt. Dicht onder den bovenrand van het steile gebergte gelegen bevindt zij zich ongeveer 120 m boven de vlakte. Zij is 40 m lang. In de breccie, welke naast den ingang tegen den stijlen rotswand aanligt, werden reeds deelen van een derde fossiel menschengeraamte gevonden.

Toeloeng Agoeng, 14 Nov.1890

Eug Dubois

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000012-440]

Surabaya, 15 November 1890.

Returning from Madura I found your letter. Good times, it now looks like you are getting somewhere; the bone bed thin and horizontally on top of the Miocene marls! If, in addition, the Siwaliks are declared to be Quaternary, I would be completely satisfied. In that case, I only would have to expand my Diluvium (on the small map) and the entire lowlands remain then diluvial (or Quaternary) as before. Also, I will make an excursion on horseback from Ngawi and on my way to Rembang I will study the rocks once again. I anticipate arriving in Ngawi on Thursday the 22nd. Would it be possible to meet you there? I would very much like to speak with you.

R.D.M. Verbeek

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000012-439]

Weled. Gestr. Heer Dr E. Dubois

Officier v. Gezondheid

Toeloeng Agoeng

Residentie Kediri

[MM774C-000012-440]

Soerabaja, 15 Nov. [18]90. Terugkomende van Madoera vond ik uw brief. A la bon heure, nu begint het naar iets te gelijken, de beenderenformatie dun en horizontaal liggende op de miocene mergels. Als nu de Siwaliks nog kwartair waren, dan ben ik geheel tevreden, ik moet dan aan mijn diluvium (op het kaartje) alleen wat meer uitbreiding geven en de gehele vlakte blijft even als tevoren diluviaal (of kwartair). Ik zal van Ngawi nog een tocht te paard doen, op weg naar een Rembang zal ik de gesteenten nog eens onderzoeken ik denk zaterdag 22ste te Ngawi te komen. Kan ik u daar ontmoeten? Ik wil u gaarne spreken. #RDM Verbeek

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000014-017]

Department of mining main office
15 November 1890

Dear Mister Dubois.

I am pleased to say that I can comply with your request to copy your report for the last quarter almost to the letter. I do, however, now come with another request to you, which is to please take a bit more care when spelling the species names of the animals, and in particular make sure that the u and n and the v and r cannot be mistaken. It is obviously impossible for me to send you the galley proofs and I simply don't have the time to check all these animal names from the books. I myself have too little background in zoology and palaeontology to directly know what is intended. For ordinary letters your writing is clear enough but I recommend that in case of animal names you better put all letters separate and clear for else I truly cannot be held responsible for any involuntary mistake. Here under

[MM774C-000014-018]

there is a list³⁶ of names that I politely request you to return to me after you've filled in the correct names.

Hoping that you will not regard my request as snapping, but as what it really is, a strive to publish your results as clear as possible, I will ever remain

your willing servant
Wing Easton

The books have not yet been returned to me but it won't be long any more. E.

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

³⁶ List not present in the Dubois archives

[MM774C-000014-017]

Hoofdbureau Mijnwezen
15/11-90

Waarde Heer Dubois.

Tot mijn genoegen zal ik wel kunnen voldoen aan Uw verlangen om Uw laatste kwartaal voor bijna woordelijk over te nemen.

Ik kom nu echter met een ander verzoek tot u n.l. Om aan de spelling der eigennamen wat meer zorg te willen wijden in dier voege dat de u en n de v en r niet verwisseld kunnen worden. Het is mij natuurlijk niet mogelijk u de drukproeven toe te zenden en ik heb geen tijd te namen van al die dieren uit boeken te verifiëren. Zelf heb ik veel te weinig aan zoölogie en palaeontologie gedaan om direct te weten wat bedoeld wordt. Voor gewone brieven is Uwe schrift duidelijk genoeg maar het verdient wellicht aanbeveling bij die dieren namen alle letters duidelijk en elk afzonderlijk te zetten, anders kan ik mij waarlijk niet voor onwillekeurige vergissing aansprakelijk stellen.

Hieronder

[MM774C-000014-018]

Volgt een lijstje van namen dat ik u beleefd verzoek mij terug te zenden na invulling van den waren naam.

Hopende u mijn verzoek niet aan fitterij zult toeschrijven, maar aan wat het werkelijk is, een streven om Uwe resultaten zoo zuiver mogelijk bekend te doen worden, blijf ik steeds gaarne

Uwdwdr
Wing Easton

de boeken heb ik nog altijd niet terug naar 't zal toch niet lang meer duren. E.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000008-334]

Leyden 19 November 1890.

Very esteemed Sir!

With great interest I have read your esteemed letter of the 3rd of October latest and I congratulate you very much on the good results you have achieved in Java, results that I am sure are soon to be followed by more and no less important conclusions. I obviously do not hold you responsible for the fact that the fossils from the coal chalk of Sumatra have gone lost and that the tertiary petrifacts have not arrived here in the best of conditions, although the loss of these Carbonaceous fossils is certainly regrettable. I fully understand how powerless you must have felt at the time, when you were not able to sufficiently supervise the situation. But you will have, by now I hope, forgotten these difficulties and disappointments of Sumatra, given these good results in Java.

In particular the end of your letter has led to me, immediately upon arrival, to take up the pen to write. You wish a change of your position, to be able to dedicate more time to the collection of these objects,

[MM774C-000008-335]

and you request my cooperation in achieving that. It is obvious that I'm more than happy to give this cooperation, but I am completely unable to do so, as long as I do not accurately know, what your intentions are. Will you therefore please boldly inform me, what your desires are? Are you thinking of quitting your job altogether to get some other position instead? Or do you just wish that your leave would be extended? And what do you expect me, personally, to do on your behalf? Am I to wait until I've been asked for advice or would you want me to start a personal initiative? In the latter case this can obviously only be done in my capacity as professor and director of the Museum; but can I be sure that what I'll do is in the interest of the Museum, when I make moves on your behalf in The Hague? In other words: do you and the authorities of the Indies want your collections to finally come to Leyden? Will they not maybe remain in the Indies? I obviously do not write this, to put any pressure on you with regard to your intentions, the less so as you have always most generously considered the Leyden Museum, but only to know, whether I can point out to The Hague that your finds are destined for the geological Museum in Leyden. For, if that is not the case, I do not have the right of speech – at least not in my capacity as director. I would, if your collections were not to be destined for the Leyden Museum, approach the matter from a completely different angle and could only point out it to be of the highest importance from a scientifically point a view.

The more I contemplate about the matter – and I have thoroughly discussed it with Mr Jentink – the more I am convinced that we have to propose to you the following: you have to submit in the Indies a request to the authorities involved, in which your wishes are being extensively explained, not just those for the short-term, but also those for the future. I think that at the moment, where you can already point out achieved results, this can surely be done. Add to this request an overview of what you have already collected, point out what destination the collections are due to receive and in which way you imagine the collections will later be ordered and organised and the results be published et cetera. Make sure in your writing that I am someone to whom the Government could go to get information about these matters and I trust that in that case they will indeed come to me for advice. If that happens, I will obviously be able to support you in the most forceful way,

[MM774C-000008-336]

and the Government has lately given so much proof of its interest in scientific research that this matter may well come to a good end and you will reach the goals you are aiming for. Maybe you will not approve of this proposition of mine, for reasons that are unknown to me; but, in that case, please inform me in which direction your thoughts go, so that I could be working in your advantage. You will find me prepared to do anything that I can do and justify.

I cannot add anything more just now, for I have my hands full with all kinds of work, but I did not want to postpone this writing any longer. So for the moment again my best wishes for your future success and my sincere thanks for this so important message.

After polite greetings

with the highest esteem
ever pleased to be your willing servant
K. Martin

NB. I'm herewith also sending you a new essay on the Stegodonts of Java that might interest you.

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000008-334]

Leiden 19 Nov. 90.

Hooggeachte Heer!

Met zeer veel belangstelling heb ik Uwen geachten brief van 3 Oktober jl. gelezen en wensch ik u van ganscher harte geluk met de goede resultaten op Java verkregen, resultaten, die ~~zich~~ zeer zeker spoedig nog door meer en niet minder belangrijke uitkomsten zullen gevolgd worden. Dat de Kolenkalk fossielen van Sumatra zoek zijn en dat de tertiaire versteeningen niet schitterend [zijn] overgekomen, verwijt ik natuurlijk niet het minst aan U, al is dan het verlies der carbonische fossielen zeker te betreuren. Ik begrijp ten volle, hoe onmachtig U zich destijds moet gevoeld hebben, om meer toezicht op die zaken te kunnen uitoefenen. U zal dit ongemak en de teleurstelling op Sumatra dan ook wel, naar ik hoop, bij de goede uitkomsten op Java vergeten hebben.

Het slot van Uwen brief heeft mij vooral aanleiding gegeven, om dadelijk na ontvangst van Uw schrijven de pen optenemen. U wensch verandering Uwer positie, teneinde zich meer aan het verzamelen der voorwerpen te kunnen wijden,

[MM774C-000008-335]

en U verzoekt daarvoor mijne medewerking. Het spreekt wel vanzelf, dat ik die medewerking gaarne zal verleenen, maar ik ben daartoe volslagen onmachtig, wanneer ik niet nauwkeurig weet, wat Uwe bedoelingen zijn. Wil mij daarom vooral inlichten, mij vrijmoedig mededeelen, wat U wensch. Denkt U Uwe betrekking geheel op te geven en er eene andere voor in de plaats te krijgen? Of wensch U alléén, dat Uw verlof verlengd werde? En wat wensch U, dat ik persoonlijk in deze zaak doe? Zal ik afwachten, totdat ik om advies word gevraagd of zal ik persoonlijk het initiatief neemen? Zoo het laatste zal geschieden kan ik het natuurlijk alléén in mijne qualiteit als hoogleraar en directeur van het Museum doen; maar ben ik zeker, de belangen van het Museum te behartigen, wanneer ik voor U stappen in Den Haag doe? Met andere woorden: Wil U en willen de Indische autoriteiten, dat Uwe verzamelingen later naar Leiden zullen komen? Blijven die niet misschien in Indië? Ik schrijf dit natuurlijk niet, om eenige pressie hoegenaamd op Uwe bedoelingen etc. uit te oefenen, te minder omdat U altijd met de meeste voorkomendheid aan het Leidsche Museum heeft gedacht, maar alléén om te weten, of ik in Den Haag er op wijzen mag, dat Uwe vondsten voor het Geologisch Museum te Leiden bestemd zijn. Anders heb ik natuurlijk geen recht van spreken – tenminste niet in mijne qualiteit als directeur. Ik zoude, wanneer Uwe verzamelingen niet voor het Leidsche Museum bestemd waren, de geheele zaak anders moeten aanpakken en als dan alléén op het hooge belang van uit wetenschappelijk standpunt moeten wijzen.

Hoe meer ik de zaak overweeg – en ik heb dat ook breedvoerig met den Heer Jentink besproken – hoe meer ik meen, U het volgende te moeten voorstellen: Dient U in Indië een verzoek bij de betrokken autoriteiten in, waarbij Uwe wenschen uitvoerig worden toegelicht, niet alléén voor het oogenblik, maar ook voor de toekomst. Ik meen, dat U dat op het oogenblik, waar U op reeds verkregen resultaten kan wijzen, gerust zal mogen doen. Voegt bij dit verzoek eene overzicht over hetgeen U reeds heeft verzameld, wijst aan welke bestemming aan de verzamelingen zullen gegeven worden en op welke wijze U zich voorstelt, dat die later zullen bewerkt en uitgegeven worden etc. etc. Laat dan duidelijk in Uw schrijven uitkomen dat men van Regeeringswege bij mij over het belang der zaak zoude kunnen informeeren en ik vertrouw dat als dan inderdaad om advies bij mij zal worden aangevraagd. Geschiedt dat, dan ben ik natuurlijk in staat, U op de krachtigste wijzen te steunen,

[MM774C-000008-336]

en de Regeering heeft in de laatste tijden zoo veele bewijzen van belangstelling in wetenschappelijk onderzoek gegeven, dat er wellicht een goed eind in deze zaak komt en U het voorgestelde doel zal bereiken. Misschien keurt U echter dit mijn voorstel niet goed, om redenen die mij onbekend zijn; maar wil mij dan mededeelen, in welke richting U meent, dat ik voor U zoude werkzaam kunnen wezen. U zal mij bereid vinden, alles te doen, wat ik doen en verantwoorden kan.

Verder wil ik er heden niets meer bijvoegen, want ik heb juist de handen met allerlei werk vol, wilde echter dit schrijven liefst niet langer meer laten liggen. Voor het oogenblik dus nogmaals mijne beste wenschen voor verder gelukkig succes en nog een vriendelijk dank voor Uwe zoo belangrijke mededeeling.

Na beleefde groeten

met de meeste hoogachting
steeds gaarne Uwe zeer dienstwillige
K. Martin

NB. Gelijktijdig hiermede zend ik aan U eene nieuwe verhandeling over Stegodonten van Java, die U misschien wel interesseren zal.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000005-189]

Dr. M. Gresshof
Buitenzorg 20 November 1890

Dear Mr Dubois,

Receive my thanks for your letter of the 16th of this month. Although I ascribe a large part of your praise about the report to your benevolent nature, I'm still pleased to read. The enormous area that has been assigned to me makes it difficult to remain working purely scientifically and not become either superficial or hunting for cheap effects. *Enfin*, the aim is good and the longer I can work here on phytochemistry, the more, I hope, will the intensity and the level of the research improve. We are only in the early stages that we have to go through to know what is possible.

I also wish you the best of

[MM774C-000005-190]

luck. It would be a travesty to true virtue if you who serves your science with more self-sacrifice, with more talent, and equally diligent, would not have success. I would almost have to feel ashamed to have my work praised by you.

I'm looking forward to your essay about the geological climates. Prof. Wichmann, who is following your work with great interest, wrote to me about your explorations, for instance the following, which I will copy without comment, as I am not qualified to judge truth or probability of what is being proposed: "why doesn't dr. Dubois go the outer possessions, for instance Sumba, which surely – in my opinion – could bring lots of important material? The island is holding a very peculiar position and I'm suspecting that Triassic sediments can be found there."

The plants with the bitter berries, kengkeng, of which you sent me a leaf, has been identified here by comparison to material from the herbarium as being a Simarubea: *Lasiolepis Benneti β multipiga*. I would be very pleased if at some opportunity I would get a bunch of these fruits, well dried in the sun, if possible 2 to 10 kg. There's no hurry whatsoever. It would be interesting to compare to what extent this bitterness equals that of [?Kuassia, Seinomta, Brucca and Samadera]. I would also like to receive a fruit bearing branch for my herbarium.

Could you not also send me, as a sample without value in a letter, a few ripe fruits to plant out in the garden?

Should you come across any other equally bitter, poisonous or strongly odorous plants or parts of plants, I recommend myself. A sole leaf, and the name of the location is usually sufficient.

[MM774C-000005-191]

Where conifers are concerned, I'd rather advise you to knock on Dr. Treub's door. Dr. v. Romburgh sent you his greetings, his laboratory is advancing well.

There's not much news here to tell you.

Will you please bring my polite greetings to your wife and thank her for congratulating me and and believe me to be

with esteem,
your willing and dedicated
M. Greshoff

[Doodle not related to the letter]

Next letter with this correspondent

[MM774C-000005-189]

Dr. M. Gresshof
Buitenzorg 20 Nov. 90

Waarde Heer Dubois,

Ontvang mijn dank voor Uwen brief van 16 dezer. Hoewel ik een goed deel Uwer lofredenen op het verslag aan Uwe welwillende gevoelens toe schrijf, doet het mij toch genoegen ze te lezen. 't Is op een zoo groot gebied als mij hier is aangewezen zoo lastig zuiver wetenschappelijk te werken en niet in oppervlakkigheid eenerzijds, jacht op goedkoop effect anderzijds te vervallen. *Enfin*, het streven is goed en naarmate ik hier langer aan phytochemie kan doen, zal naar ik hoop ook de intensiteit, het gehalte der onderzoekingen verbeteren. Wij zijn nu nog in een aanvangsstadium, dat moet door gewerkt worden om te weten wat er is.

Van harte wensch ik ook U het allerbeste

[MM774C-000005-190]

succes toe. Het zouden toch eene parodie op werkelijke verdienste zijn indien gij die Uwe wetenschap met meer zelfopoffering, met meer talenten, en even ijverig dient, geen succes had. Ik zal mij dan bijna moeten schamen als ge mijn werk roemt.

Uw opstel over geologische klimaten zie ik met belangstelling te gemoet. Aangaande Uwe nasproingen schreef mij Prof. Wichmann, die Uwe arbeid met groote belangstelling volgt, o.a. het volgende, dat ik zonder commentaar weergeef, daar ik niet bevoegd ben de werkelijkheid of de waarschijnlijkheid van het voorgestelde te beoordelen: "waarom gaat dr. Dubois niet eens naar de buitenbezittingen, b.v. Sumba, dat stellig – naar mijne meening – zeer veel belangrijks zal kunnen opleveren? Dat eiland bekleedt eene zeer eigenaardige plaats en ik vermoed dat er aldaar ook de trias formatie zal gevonden worden."

De plant met bittere bessen, kengkeng waarvan U mij een blad zond, is hier door vergelijking met herbariummateriaal en afbeeldingen geïdentificeerd als te zijn eene Simarubea: *Lasiolepis Benneti β multipiga*. Zeer gaarne wil ik bij gelegenheid een partijtje der in de zon goed gedroogde vruchtjes ontvangen, als het kan 2 tot 10 kg. Er is absoluut geen haast mede. Het zoude interessant zijn te vergelijken in hoeverre de bitterstof met die van [?Kuassia, Seinomta, Brucca en Samadera] overeenstemt. Ook ontving ik gaarne een vrucht dragend takje voor mijn herbarium met groei plaats.

Kent U als monster zonder waarde of in brief ook niet een paar rijpe vruchtjes voor uit planten in den tuin zenden?

Indien U dergelijke bittere, giftige of sterk ruikende planten of planten delen nog meer ontmoet, houd ik mij aanbevolen. Een enkel blad, plus de [??.] naam is gewoonlijk voldoende.

[MM774C-000005-191]

Wat de coniferen betreft, raad ik U ditmaal liever direct bij Dr. Treub aan te kloppen. Dr. v. Romburgh laat U zeer groeten, zijn laboratorium vordert goed.

Veel nieuws is hier anders niet.

Wil s.v.pl. Mijne beleefde groeten en dankbetuiging voor hare felicitatie aan Mevrouw overbrengen en geloof mij steeds,

achtend,
Uw dienstw. en toegewijde
M. Greshoff

[kladtekst zonder betrekking op de brief]

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000010-092]

Vienna the 20th of November 1890

Dear Dubois !

In your clearly with shaking hand written letter to me from Solok dated the 25th of April you promised me a next, more extensive and less gloomy letter from the mountain heights, to which you then had been evacuated. This letter has never arrived, and tired of waiting I decided to remember you a bit about me. A year, a full year has passed by, since the last time I wrote you from Berlin. A year, so short and yet so endlessly long for someone, whose European *id est* true human presence would only count two of such years.

What happened to you during all that time? The 1st half it seems not that good; Malaria that vile mind and body emaciating entity must have terribly got to you, to bring a body like yours down. Count yourself fortunate, to in such dire times have had someone like Delprat and his wife by your side.

I am not the gloating kind, but that you, under such sad circumstances, have been forced to acknowledge, what you never wanted to believe from me: that the Delprats are the best people in the world, does please me.

[MM774C-000010-093]

I can only express the hope that the 2nd half of the aforementioned year has been more pleasant for you. Please take heart, and write extensively to me everything, good or bad that happened to you since we parted. Be convinced you will not get more sympathy from anybody else.

You will have long forgotten that you have urged me in your last letter, to write you something about Europe. I'm pleased to comply with your wish, although I can only make it short.

Europe, its large cities, delightful landscapes, where men happen to march at the top of knowledge, its theatres, coffeehouses and good restaurants are certainly all that a sensible man with a sufficient annuity can yearn for. That tiresome annuity! But on that point I have nothing new to tell you. When it sometimes seems that I am upset without a reason, as I was a few days ago, then a kind of deep nostalgia for the Indies creeps on me, for *Parassi gajong*, for coconut trees and the self-contentedness of the Indies. But when these darker moods have passed and I am fully enjoying the pulsating life around me which I am able to enjoy, when amidst my family and the subject of kind parental love and care, or for when I have sociable talks with friends whom I have known since my youth or even *horribile dictum* play cards, listen to a beautiful scientific lecture, or visit a play in what is known to be the best theatre in the land, or walk in summer through the lovely forest of Vienna – then, yes then I also often think about the Indies, but only about its heat, it's mosquitoes, it's desolate *Bentengs* with their complete lack of mental stimulation, its cholera, Malaria, Beriberi and whatever these pleasures may all be named.

Then the Indies and my future appear in such a cloudy light that I can only think with inner grimness about the day that will be my last day in Europe.

When you're in Insulinde how often do you not in conversation prefer the Indies over Europe, and how often have I not agreed in reviling our old rainy continent. But already then an inner voice softly whispered: let others do the scolding on Europe that have no other joys than their liquor, their housemaids

[MM774C-000010-094]

and their grumbling, you are only agreeing to what they think, what you think is different.

I realise more every day that that inner voice was right. Did we not both, you and me, try to raise the little good that the Indies have to offer, up into the heavens and scold on Europe for everything it has; this was only the old story of the fox and the sour grapes. And these grapes are not sour, I assure you.

The summer brought me to Switzerland, and I made it up to Geneva. Currently I stroll between several clinics, snack some sweets from here and there, but am not learning something truly useful, to that I lack the energy – my old problem, as you know well. Your old friend Mink has been in Vienna since a few months, I think that compared to how he behaved in the Indies, he has changed tremendously to his advantage and I get on with him very well. He sent his best wishes. Kobler³⁷ was in Vienna in July, but I didn't meet him, as I was away myself. I haven't heard of him since.

I was in the Netherlands in May for an appointment with the vetting committee; I may get ½ year extension, if not, I have to board ship in July. Brrrr!

Sent my most cordial wishes to your wife and unknown or rather unremembered also both your kids, little Duboisientje most of all. Write to me really soon and much.

Your

loyal
J. Pollak

Vienna, IX. Schwarzspanierstraße N^o6

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

³⁷ could also be Kohler

[MM774C-000010-092]

Wien den 20. November 1890

Lieber Dubois !

In Ihrem mit sichtlich zitternder Hand von Solok aus an mich gerichteten Briefe vom 25. April d.J. versprechen Sie mir ein weiteres, ausführlicheres und weniger düster gehaltenes Schreiben von der Bergeshöhe, nach der Sie damals evacuirt wurden. Dieses Schreiben ist nicht eingetroffen, und des langen Wartens müde gehe ich daran, Sie an mich wieder ein wenig zu erinnern. Ein Jahr, ein ganzes, volles Jahr ist verflossen, seit ich Ihnen zuletzt aus Berlin geschrieben habe. Ein Jahr, so kurz und doch so unendlich viel für einen, dessen europäisches *id est* wirklich menschliches Dasein nur zwei solcher Jahre zählen soll. Wie ist es Ihnen während dieser ganzen Zeit ergangen? In der ersten Hälfte. wie es scheint nicht am besten; die Malaria, diese niederträchtige Geist und Körper ausmergelnde muß Sie furchtbar gepackt haben, bis es Ihr gelungen ist einen Körper wie den Ihrigen so herunterzubringen. Schätzen Sie sich glücklich, während in jener schweren Zeit Menschen wie Delprat u. seine Frau an Ihrer Seite gehabt zu haben. Ich bin sonst nicht schadenfroh, aber daß Sie, wenn auch durch so tieftraurige Umstände, gezwungen worden sind, anzuerkennen was Sie mir nie glauben wollten: nämlich daß *Delprats* die besten Menschen auf der Welt sind, das freut mich doch.

[MM774C-000010-093]

Ich kann nur die Hoffnung ausdrücken, daß die zweite Hälfte obgenannter Jahresfrist für Sie freudiger vergangen sein möge. Nehmen Sie sich doch ein Herz, und schreiben Sie mir einmal ausführlich über alles, was Ihnen an Freud und Leid

seit unserer Trennung widerfahren ist. Seien Sie überzeugt: auf mehr Sympathie, als bei mir, werden Sie bei Niemanden rechnen können.

Sie haben gewiß schon längst vergessen, daß Sie mich in Ihrem letzten Briefe aufforderten, ich möchte Ihnen etwas über Europa schreiben. Mit Vergnügen komme ich Ihrem Wunsche, wenn auch nur in angemessener Kürze nach.

Europa, resp. seine großen Städte, seine herrlichen Landschaften, seine gescheuten an der Spitze der Bildung marschierenden Männer, seine Theater, seine Caféhäuser und guten Restaurants sind sicher das Um und Auf³⁸ eines denkenden, über eine genügende Jahresrente verfügenden Menschen. Die leidige Jahresrente! Doch über den Punkt habe ich Ihnen nichts Neues mitzuteilen. Wenn ich, was manchmal vorkommt, mit oder ohne Grund verstimmt bin, wie es unter anderem auch vor einigen Tagen der Fall war, dann beschleicht mich so eine Art tiefen Heimwehs nach Indien, nach *Parassi gajong*, nach Cocospalmen und indischer Selbstbeharrlichkeit. Wenn aber die trübere Stimmungen vorüber ist und ich in vollen Zügen das das lebhaft pulsierende Leben um mich herum mitzugenießen im Stande bin, wenn ich zu Hause im traulichen Familienkreise mich als Gegenstand zärtlichster elterlicher Liebe und Fürsorge erblicke, oder gesellig mit langjährigen Jugendfreunden plaudern oder gar *horribile dictum* Karten spiele, wenn ich einen schönen wissenschaftlichen Vortrag höre, wenn ich einer Vorstellung in unserem, als das beste deutsche Theater anerkannten Schauspielhause beiwohne, im Sommer durch den herrlichen Wald im Wien streife – dann, ja dann denke ich auch oft an Indien, aber nur an seine Hitze, seine Muskieten seine öden *Bentengs* mit dem absoluten Mangel an geistiger Anregung, seiner Cholera, Malaria, Beriberi und wie die Genüsse alle heißen mögen.

Dann erscheint mir Indien und meine Zukunft daselbst in so trübem Lichte, daß ich nur mit innerlichem Grimmen an den Tag denken mag, der für mich der letzte in Europa sein wird. Wie oft hebt man drüben in Insulinde im Gespräch, Indiens Vorzüge vor Europa hervor, und wie oft habe ich mit eingestimmt, wenn es galt, unseren alten regnerischen Continent zu schmähen. Aber schon damals hat mir immer eine innere Stimme leise zugeflüstert: Ueberlaß das Schelten auf Europa Anderen, die außer Ihrem Bitteren, ihrer Haushälterin

[MM774C-000010-094]

und Ihrem *mopperen* keine Genüsse kennen, du sprichst ~~da~~ ja doch nur mit dem Munde mit und denkst anders.

Wie recht jene Stimme damals gehabt hat, erkenne ich täglich mehr. Haben wir beide, Sie und ich, nicht auch oft versucht, das wenige Gute, das Indien bietet in den Himmel zu erheben, und an Europa kein gutes Haar zu lassen; es war eben die alte Geschichte vom Fuchs und den sauren Trauben Und sie sind gar nicht sauer, die Trauben, das versichere ich Sie.

Den Sommer habe ich in der Schweiz zu gebracht, und bin bis Genf gekommen. Gegenwärtig bummle ich auf verschiedenen Kliniken, nasche hier und da etwas von dem so reichlich dargebotenen Süßigkeiten, aber etwas Nützliches ganz zu erlernen, dazu fehlt mir eben die Energie – mein altes Uebel, wie Sie wissen. Ihr alter Freund Mink ist seit ein paar Monaten hier in Wien, ich finde ihn im Vergleiche mit seinem Auftreten in Indien, außerordentlich zu seinem Vorteile verändert und komme vortrefflich mit ihm aus. Er schickt Ihnen seine besten Grüße. Kobler war ^{im Juli} in Wien, ich habe ihn aber nicht gesehen, da ich selbst damals abwesend war. Seither habe ich nichts von ihm gehört. Anfangs Mai muß ich nach Holland um mich der *Keuringscomissie* vorzustellen; vielleicht bekomme ich noch ein halbes Jahr ~~de~~-Verlängerung. Wenn nicht, dann muß ich im Juli mich einschiffen. Brrrr!

Ihrer Frau und ungekannter oder vielmehr unerinnerter Weise auch Ihren beiden Kindern, Duboisientje vor allem, sende ich die herzlichsten Grüße. Schreiben Sie mir recht bald und viel.

Ihr
treuer

J. Pollak

Wien, IX. Schwarzspanierstraße N^o6

[Click here to return to the content page](#)

³⁸ das Um und Auf(österreichisch) = das A und O

[MM774C-000004-080]

[undated letter of Dirjokesumo]

When wanting to climb Mount Pandan and Mount Butak, one could go via district Ngumpak and on horseback.

One could start in the sub district Dander, descend to the village Tritik and climb mount Pandan from there.

Starting from the district Pandangan, one could also go on horseback from the sub district Ngamben, the village Klino and climb mount Butak and Pandan, where for certain giant bones can be found. Alas much lies buried under the sand of two districts of the department of Bodjonegoro.

If one goes via the department Ngandjuk, one travels via the sub district Taman, district Eamenggong and curve down to the village Tritik, sub district Dander, district Ngumpak.

The village chief will point out Pandan Mountain where the giant bones are.

It is therefore not necessary to visit the city Bodjonegoro, one can climb the mountains directly.

[Next](#) letter with this correspondent

[Next](#) Indonesian letter

[Previous](#) Indonesian letter

[MM774C-000004-080]

[undated letter of Dirdjokesoemo]

Kaloek maal naék Goenoeng Pandan dan Goenoeng Boetak djalan darie district Ngoempak, maelai naék Koeda

darie onder district Dander lantah desa Tritik menguelan sedirit naék Goenoeng Pandan, Darie district

Pandangandjalgak bali moelai naék Koeda darie onder district Ngamben lantah desa Klino naék Goenoeng Boetak

dan Pandan, jang Toedah Q. ada Balang Boeto tapi banjak jang tertaitaigo tanah doewa sitrict afdeeling

Bodjonegoro, kaloek maal na darie afdeeling Njandjoek djalan onder district Taman district Eamenggong

djoekdjoek desa Tritik onder district Dander district Ngaimpa nanti Kepala Tritik jang bisa naendjoeken Goenoeng

Pandan tempat Baloeng Boeto.

Djadi Tida aesah ka kota Bodjonegoro lantah djoekdjoek di Goenoeng saha

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000012-441]

Verbeek Kedung Brubus 30 November 1890

Most Esteemed Sir:

Even more than before I have paid attention to the elevations at Kedung Brubus, which was also made easier than before by following a slightly different path than the one I had taken usually. From the edge of the flats one climbs ever so slightly through the Djati forest up to 1 paal distance from K. Brubus. From there on, one descends in two rather steep intervals for a total of about 50 meters into a small depression in which this *duku* is located. This is then probably about a mere 25 meter higher than the flats at about 100 m above sea level. Some of the more prominent find spots in this vicinity could possibly be higher by another 25 meter. This would then be more compatible with the suspected young age of the bone beds.

A bit further in the vicinity of Kedung Brubus, one can also see at many points clay stones cropping out from below the sandstone-like andesite tuff, without however, being sharply separated from these and not layered. This claystone is in general not as hard and not as evenly white (sometimes definitely with green blotches) as the one that is exposed along the Solo river in such mighty and clean layers, concordantly covered by limestone and marls with marine fossils and is therefore likely of marine origin.

The distribution of bones was carefully examined and it turned out (which incidentally was already known before and observed in other places) that the sandstone-like andesite tuff was the most prolific rock type. Less prolific are the finer breccias and very rarely bones are being found in the coarser breccias and never in the very coarse breccias. Although the transition between them is very gradual. Bone bearing conglomerates are only very locally present along the mountain foot of the Kendeng, but are clearly associated with the tuff and often gradually transition into them. They are therefore fully equivalent to them.

The layered structure of these rocks can only be observed at the lowest points such as near Bogu and along the Solo river. A minor dip can also be seen elsewhere, sometimes stronger than again weaker but very random and irregular and this makes me think of a completely local effect of the terrain rather than of the consistent influence of gravity working over large distances.

[MM774C-000012-442]

In general, both the tuffs and the breccias all show traces of layering, which appears merely caused by the mountain slope on which they rest. However, one can generally observe for the former a different phenomenon (for instance also very clearly in the sand pit behind the house of the wood shed in Kedung Banteng) which I already mentioned to you briefly before. Somewhat coarser andesite material (pieces a few mm thick) and black magnetite iron sand form thin cross beds which separate sandstone lenses that can be several cm thick and a few decimetres long. Lyell describes a similar phenomenon as "diagonal bedding" and attributes it to wave action in shallow water.

The sand derived from the rocks due to weathering is indeed deposited under the influence of currents in the Kali Brubus, which presently is again at a low stand. But that is only in places where the gradient is large and the river shallow, so that the sand and water make up slurry so to speak. This then is deposited in small waves which take on a different appearance in the newly deposited sand each time the force and direction of the currents change. Small andesite fragments and heavier magnetite iron sand wash into the small depressions and that explains the drawing more clearly. Something similar can be observed along sandy roads after a downpour. Any acceleration of the current carries new sand over the already deposited waveforms and this is then deposited in new waveforms on top of the earlier ones. If one carefully cuts a trench with a shovel in sand banks that are already completely dry, it is possible to observe exactly the same structures as that at the sandstone-like tuff with the bones. The manner of deposition must then most likely be the same. However, how could it be that at various elevations along the mountain slope, the water current depositing the tuff (such as at Butak 450 m above K. Brubus), would be so weak everywhere but at the same time have enough gradient so that coarser sand grains of magnetite iron sand and andesite gravel could wash into the undulations that were made in the sand? The answer to this question turned out to be: as a sand slurry that comes down the slope of the mountain with rain water or other water.

The satisfying feeling about the low elevation of Kedung Brubus had to be abandoned immediately because of the visit to the find spot near Butak.

From Kedung Brubus one walks in a north-westerly direction through the forest in part along a path up to the footpath that leads from Charuban in a north-easterly direction to Butak. The terrain gradually becomes flatter (except that it is incised by many small ravines) to about one paal beyond the boundary of Bodjonegoro and to that point the bone bearing tuff of the ground always consists of fine andesite breccias and sometimes clay stone. Here and there, strangely shaped small white rock fragments are found on the ground (which turn out to be andesite fragments weathered from the breccia). From that point on the terrain starts to climb much steeper; the tuff disappears completely and the breccia becomes steadily coarser. The path, always rising steeply, runs across the breccias and between large and small angular andesite blocks up to the *pesanggrahan* of Butak. This is located on the crest of the Kendeng, about 500 m above sea level.

Along the south side, the mountain ridge descends into the Madiun flats. To the north it is separated from a second mountain ridge by a valley (estimated to be about 200 m deep). This ridge appears to be also oriented E-W (or NW-SE).

About 50 meter below the *pesanggrahan* along the south slope, there is the small rounded hill named Butak (which viewed from a distance reminds one of a tumulus), where Raden Saleh found elephant bones in the past and where I also was able to collect remains of elephants, deer and pigs. But there were no remains of river turtles or crocodiles, which at Kedung Brubus and other locations along the foot, are most common. The small hill consists of a disappointingly small remnant of our good tuff which is also found in the vicinity as a thin bed (less than 0.5 meter) on top of the breccias into which it transitions. Clay stone is also exposed at the surface, sometimes it is quite hard and solid, but when viewed in an exploratory trench it is seen to gradually transition into the andesite breccia. At one location this is also the case with the tuff. Solidly embedded in the clay stone I found

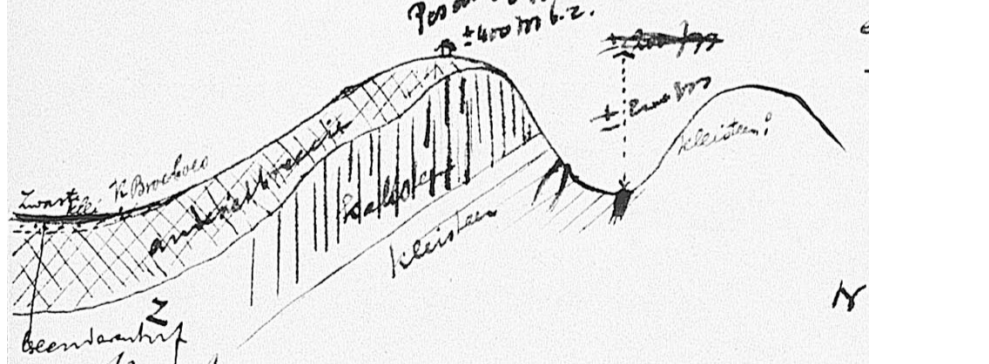
[MM774C-000012-443, Left] a piece of deer antler. I now remember that at Banglee, this clay stone, which contained a *Stegodon* jaw, also was resting on andesite breccia and so we can explain this occurrence. This clay stone is thus quite different from the marine one which is found in thick beds below the limestone and thus actually forms the Kendeng ridge. The one with the bones is a terrestrial weathering product derived from andesite breccias. At the surface it is much finer grained than at depth where the components are coarser, although rarely as coarse as the tuff.

When one descends from Butak along the northern slope, at first the andesite breccia is still exposed at the surface over an elevation drop of about 50 meter. Downhill from that, irregularly covered limestone, dipping 20° to 30° south, can be traced over an elevation drop of about 80 meter and is seen to concordantly transition into solid white claystone. I have traced this claystone up to the foot of the opposing mountain ridge, which when viewed through binoculars appears to suggest the presence of claystone because of the observed white spots. To my utter amazement I saw the familiar andesite breccia and tuff again at several points about halfway down the claystone slope. In the exposures, they were parallel to the clay stone beds rather than breaking through them. Then at Grindjangan, near the deepest alignment of the valley, a complete hill of normal andesite tuff, emerging cutting upward through the clay stone mass, without showing any bedded structure, nor signs of water action.

[Sketch of the situation] *Pasanggrahan* Butak (+/- 450 m asl), Zwarte klei= black clay; Andesiet breccia= andesite breccias; Kalksteen=limestone; Kleisteen=Clay stone; Beenderentuff= bone tuff

If finding of bones at an elevation of the small hill at Butak (450 m above sea level) initially puzzled me, even more than the presence of the *Stegodon* jaw in the clay stone at Banglee, exactly this very problem led me to a better insight into the history of the Kendeng fauna than I had previously been able to grasp in connection with other findings.

The fossil vertebrate remains may well have been deposited in part in fresh water and for another part the deposits may be terrestrial (incidentally similar to the Siwaliks which are believed to be terrestrial and fresh water).

Continued on the next page

Continued on the next page

Continued on the next page

Continued on the next page

Continued on the next page

Continued on the next page

Continued on the next page

Continued on the next page

Continued on the next page

Continued on the next page

[MM774C-000012-441]

Kedoeng Broeboes, 30. XI. 90

Hoogedelgestrenge Heer,

meer dan vroeger heb ik nu op de hoogteligging van Kedoeng Broeboes gelet, wat ook vergemakkelijkt werd door het volgen van een enigszins ander pad dan het vroeger gewoonlijk was. Vanaf de rand der vlakte stijgt men door het Djatibosch slechts onbeduidend tot op een paal afstand van K[edoeng] Broeboes. Vandaar daalt men in tweemaal vrij steil ±50 m af in de kleine kom, waarin deze doekoe ligt, aldus gele held ik zal K. Brubus waarschijnlijk slechts ongeveer 25 m boven de vlakte, gelegen zijn op ±100 m b[oven] z[ee]. Misschien liggen eenige van de voornaamste vindplaatsen in deze strek omgeving nog een 25 m hooger.

Dit zou dan beter te rijmen zijn met de vermoedelijke jongheid der beenderenlagen. Ook ziet men op vele punten in de nabijheid verder van Kedoeng Broeboes kleisteen onder de zandsteenachtige andesiet tuff tevoorschijn komen, echter daarvan niet scherp gescheiden en zonder lagen. Deze kleisteen is in den regel minder vast en minder gelijkmatig wit (soms bepaald groen gevlekt) dan die welke langs de solo rivier met zo machtige en fraaie schoone lagen aan den dag ligt, concordant bedekt door kalksteen en mergels met zeeffossielen en die derhalve wel van marine oorsprong wezen zal.

De verspreiding der beenderen werd nauwkeuriger nagegaan en zoo bleek (wat trouwens reeds van vroeger en ook van andere plaatsen bekend was) het rijkste gesteente de zandsteenachtige andesiet tuff te zijn, minder rijk is de fijnere breccie, zelden of nooit vindt men beenderen in de grovere en nooit in een zeer grove breccie. Toch is de overgang tussen deze geleidelijk. Conglomeraten die beenderen bevatten zijn slechts zeer lokaal langs de berg voet v d Kendeng voor handen (merkwaardig genoeg vooral langs Solo rivier en Kali Broeboes, zonder de doch behoren duidelijk bij de tuff en gaan dikwijls geleidelijk daarin over en zijn dus daaraan geheel equivalent.

Van laagswijze structuur is aan deze gesteenten alleen op de laagst diepst gelegen punten, zoals bij Bogu langs de Solo-rivier iets waar te nemen. Wel kan men ook elders in nu eens sterker, dan zwakker geringere mate eenige helling waarnemen zien, echter zeer afwisselend en onregelmatig, en dit doet dikwijls in den regel meer doet denken aan geheel lokalen invloed van het terrein dan aan den algemeenen over grote uitgestrektheid gelijkmatig verbreiden van den invloed der zwaartekracht.

[MM774C-000012-442]

Over het geheel vertoont zoowel de tuffen als de breccien allen sporen van lagen, die [?????] mees slechts een door de berghelling onder haar veroorzaakt schijnen te zijn dan door door ophelling. Wel echter ziet kan men aan de eersten algemeen een ander verschijnsel (bijvoorbeeld ook zeer duidelijk in de zandkuil achter het huis van de houtaankoop te Kedoeng Banteng waarnemen, waarover ik u reeds vroeger terloops sprak. Iets grover andesietmateriaal (stukjes van enkele millimeter dikte) en zwart magneetijzerzand vormen dunne elkander kruisende laagjes die zandsteenlenzen van enkele centimeter dikte en enkele decimeter lengte van elkander gescheiden. Iets dergelijks wordt door Lyell beschreven als "diagonal bedding" en aan de werking van golfjes in ondiep water toegeschreven.

Hetzelfde verweeringszand, door verwerking uit het gesteente ontstaan legt zich inderdaad in de Kali Broeboes die tegenwoordig weder een zeer lage waterstand heeft, onder den invloed van den stroom echter alleen daar, waar het verval groot en deze bijna geen diepte heeft zodat zand en water a.h.w. een brei vormen die zich in golfjes legt welke bij iedere verandering in kracht en richting van de strooming in gedaante veranderd in het nieuwe afgezette zand zichtbaar worden in golfjes met verhevenheden en kuiltjes en in deze laatste spoelen kleine andesiet stukjes en het zwaardere magneetijzerzand en maken de tekening duidelijker. Iets dergelijks kan worden gezien langs zandwegen na een regenbui. Iedere regen versterking van de stroom brengt nieuw zand over de reeds gevormde golfjes en dit legt zich in andere golfjes over de oude heen. Steekt men met een schop voorzichtig een gat in de zandbanken welke reeds geheel droog liggen zo kan men aan de doorsnede geheel dezelfde structuur waarnemen als aan den zandsteenachtige tuff welke de beenderen bevat. De vorming zal dus wel dezelfde geweest zijn. Hoe kan echter op verschillende hoogte van de berghelling de waterstroom welke er de tuff afzette zoals bij Boetak op 450 m [boven] Kali Broeboes overal met zo weinig sterkte zijn geweest doch ook zoveel verval hebben gehad dat hij grovere zandkorrels magneetijzerzand en andesiet gruis kon spoelen in de golfjes die hij in het zand maakte? Het antwoord op deze vraag is gebleken: als zandbrei die met regen- of ander water van de berg afspoelde. Het bevredigende gevoel over de lage ligging van Kedoeng Broeboes moest spoedig overboord door het bezoek aan de vindplaats bij Boetak.

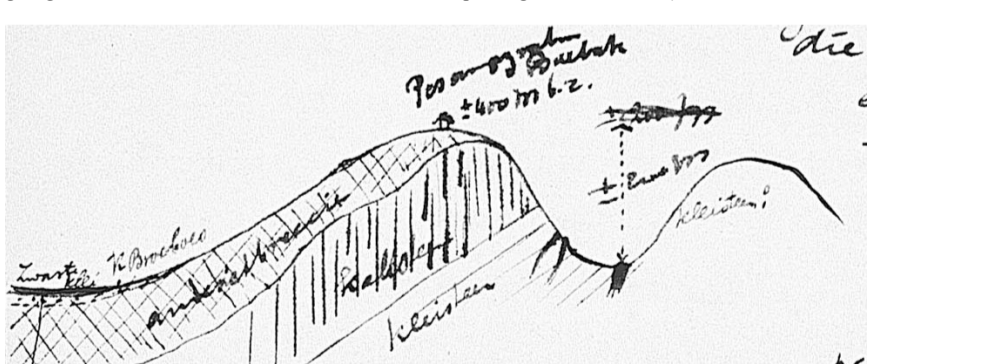
Van Kedoeng Broeboes gaat men eerst in NW richting gedeeltelijk door 't bos gedeeltelijk langs een pad tot op het voetpad dat van Tjaroeban in NO richting naar Boetak leidt. Het terrein is steeds weinig hellend (alleen door vele ravintjes ingesnedden) tot ±1 paal voorbij de grens van Bodjonegoro en tot daar bestaat ook de bodem steeds uit beenderen houdende tuff, fijnere andesietbreccie en somtijds kleisteen: hier en daar liggen ook de bekende eigenaardig gevormde witte steenstukjes (die verwerde andesietstukjes uit de breccie zijn gebleken) op den bodem. Daar begint dan het terrein veel sterker te stijgen rizen, de tuff houdt geheel op en de breccie wordt steeds grover, en altijd sterk stijgend loopt het pad over de breccie en tussen grote en kleine kantige andesiet blokken tot bij den *pesanggrahan*³⁹ van Boetak. Deze ligt op den kam (of den zuidelijken kam) van den Kendeng ±450³⁰⁰ m b[oven] z[eeniveau].

Aan de zuidzijde daalt de bergrug in de vlakte van Madioen af, aan de noordzijde is hij door een dal (naar schatting 200 m diep) gescheiden van een tweede parallelle noordelijke bergrug, die eveneens de O. W. Richting (of NW-ZO) richting schijnt te verlopen.

Ongeveer 50 m lager dan de *pesanggrahan* ligt tegen de zuidhelling aan, het kleine ronde heuveltje Boetak (dat op eenigen afstand gezien aan een tumulus doet denken) waar Raden Saleh vroeger olifantenbeenderen vond en waar ik resten kon verzamelen van olifanten, herten en zwijnen, doch niet van riviervildpadden, die op Kedoeng Broeboes en andere plaatsen aan den voet, onder de meest gewone fossielen behoren, of van krokodillen. Het heuveltje bestaat uit een treurig restaurantje van onze goede tuff en deze ligt in de nabijheid ook nog als een laagje (van een minder dan een ½ meter dik) over de breccie en gaat daarin over. Ook komt hier kleisteen aan de oppervlakte, somtijds vrij hard en vast, doch die men wanneer men ene ingravering maakt, geleidelijk in de andesietbreccie kan zien overgaan evenals op een enkele plaats ook de tuff. Vast in die kleisteen vond ik een

[MM774C-000012-443]

stuk hertengewei. Ik herinner mij nu dat, die kleisteen bij Banglee, die een *Stegodon*-kaak bevatte ook op andesietbreccie rustte en ziedaar dan dat voorkomen verklaart. Die kleisteen is dus een geheel andere dan de marine welke in dikke lagen onder de kalk gevonden wordt en daarmede den eigenlijken Kendeng [?] ng] vormt. Het is een terrestrische verweringskleisteen, ontstaan uit andesiet breccie, welke beenderen bevat, [?in hare oppervl.] fijnere delen veel meer dan in de diepe uit zeer grof materiaal bestaande, doch zelden zoveel als de tuff. Van boetak langs de noordelijke helling afdalend, beschouwt men eerst een vijftigtal meter de andesiet breccie. Dan volgt onregelmatig bedekt, kalksteen, die 20-30° zuiden invalt en over ongeveer 80 m hoogte te volgen is om dan concordant in vaste witte kleisteen over te gaan. Deze heb ik vervolgd tot aan den voet van den tegenoverliggende bergketen, tegen welk helling met een kijker witte plekken de aanwezigheid van kleisteen schijnen te verraden. Tot mijn grote verwondering zag ik dan verder, halfweg de kleisteen helling, de bekende Andesiet breccie en tuff op een paar punten nu eens meer de lagen van de kleisteen volgend, dan dwars daardoor heenbrekend, te voorschijn komen en bij Grindjangan nabij de diepste lijn van het dal een gehele heuvel van de gewone Andesiet tuff, zonder enige laagsgewijze structuur of sporen van waterwerking, schuin door de kleisteen massa heen oprizen. Was het vinden van beenderen op zo groote hoogte als het Boetak heuveltje (450 m boven zeeniveau) aanvankelijk een nog groter raadsel dan eerst het voorkomen vanden *Stegodon*-kaak bij Banglee, zo leidde ook juist deze moeilijkheid in verband met de overige bevindingen tot beter inzicht van de geschiedenis der Kendeng fauna dan mij tot nog toe gegund was. De fossiele vertebraten resten mogen wel voor een groot gedeelte in zoet water zijn afgezet, voor een ander deel, zullen de afzettingen van terrestrische oorsprong zijn (evenals, terloops gezegd, de Siwaliks voor terrestrial and freshwater deposits gehouden worden).

Continued on the next page

Continued on the next page

Continued on the next page

Continued on the next page

Continued on the next page

Continued on the next page

Continued on the next page

Continued on the next page

Continued on the next page

Continued on the next page

³⁹ *pasanggrahan* = gebouw/ruimte, meestal ingericht door het hoofd van een dorp of andere hooggeplaatste, om gasten te ontvangen: gasthuis

[MM774C-0000012-443, Right]

The occurrence of such huge numbers of bones and their wide distribution can only be explained by a great catastrophe. Undoubtedly, water has played a significant role in this, as indicated by the conglomerates and described indications of erosion in the tuff. At somewhat higher elevations, traces of really layered deposits are completely absent. Only near Bogo and at the conglomerates along the Solo river can something like that be locally observed. Sometimes the breccia is tilted southward (at Kedung Brubus often also westward), but not so evenly as it would have been if it were deposited by water. The possibility that the animals perished in water can therefore entirely be excluded. It would be incomprehensible anyway, to think that so many river turtles, crocodiles and hippopotami would have drowned. Least of all should we think of an influence of marine tides, since no remains of sea animals are found and in the lower regions many remains of fresh water molluscs are present. The abundance of mammal species points without question to a mainland environment. Present day Java still contains, for an island, relatively many large mammal species and their number is somewhat small in comparison to the large number of extinct species of large elephants, hippopotami and buffalo. During the time of the Kendeng fauna, Java must thus have been much larger, which means (because of the shallowness of the Java Sea) as much as saying that it was then connected with the main land.

The transition of tuff into andesite breccia (that of the Kendeng completely resembles those of Sumatra’s west coast) and the presence of bones in both gives proof of their equivalence. And since the andesite breccias surely must be a volcanic effluvium, the tuff should also be considered a volcanic eruption product. This suspicion is advanced to reality by the proof of andesite breccias and tuff breaking through the claystone which can be observed in the valley north of Butak. The manner in which this has developed was probably as follows: On the land in the archipelago there was a large lake in the Madiun and Solo flats. Considerable eruptions of andesite breccias from the Pandan (and the old Kendeng fissure) accumulated at the bottom of this lake and the Bodjonegoro – Surabaya lake. These became less intense, less frequent and consisted of less coarse material. There are numerous large Kendeng vertebrates, herds of buffalo and bison, deer and elephants, along the edges of these lakes, the Madiun lake having shallow bays in which hippopotami,

[MM774C-0000012-444],

crocodiles and river turtles lived as far as beyond K. Brubus. During these (not geologically!) younger eruptions of these breccias, many of these animals perished. However, the latest nearby eruption had been least expected and sudden which caused large numbers of animals to be killed. Along with these, heavy rains occurred (or ejection of water) which washed the tuff downward as a slurry (creating the wave-like characteristics) and caused the rivers to swell, where animal remains became buried in gravels and other materials.

The transformation of the land andesite breccia into claystone makes me further suspect that the much older marine clay stone has a similar genesis. Eruptions of old volcanoes (Pandan Wilis and the likes) during marine periods spread andesite breccia or lava across the bottom of the sea. These approached sea level so closely that coral could live on them, depositing limestone and marl. That was followed by folding and formation of the current Kendeng ridge. Later on, when not only the Kendeng had been uplifted but the Java Sea had also receded, finally the most recent eruptions began with coarse andesite breccias followed by finer and finer material and finally eruption of tuff. This has been proven the case at the Pandan and is probable so for other volcanoes.

When this land period and the latest eruption of the Pandan (-Kendeng) volcano took place could well be derived from the character of the Kendeng fauna. I continue to suspect (even more so than before) that this is a relatively young fauna, at any rate younger than the Siwalik. After all, why have we not found a single old species of those that are so characteristic for the Siwaliks? Where are the *Hipparions*, *Chalicotheria*, *Mesycopotami*, *Dorcatheria*, *the Sivatheria*, *Hydaspitheria* and numerous others? And would it be pure coincidence that the relatively small number of known species from Java has a great percentage of *Narbada* species? It is true, amongst the Pleistocene (Diluvial) fauna of British Indies are several extant species, but are those from Java already sufficiently known? At any rate, one of the buffalos is closely related, if not identical to the banteng. Implements of man’s making may also well be discovered and who knows perhaps a fossil human from Wadjak peered from under his heavy brow ridges at a *Cervus Lydekkeri Martin*, who during a setting sun arrived at the Kediri lake to quench its thirst ! (This is a variant, I believe on the phrase of de Japarta concerning the *Ichthyosaurus*, who because of cartilage-like sclerotic rings “aura salué un soleil grand comme nos halos”). The recent age of this human would then become older and the ancient character of his “Siwalik” fauna would also become younger than Prof. Martin suspects for one and insists on for the other. Still, for the time being the desired certainty about this is lacking for both. Now, I believe that (“nous allons en labannant?”) that the clay stone south of Ngawi is also young land or freshwater clay stone, derived from the andesite breccias. This is probably present below the entire plain and having been deposited under water likely has just reached the levelling surface. It is clearly demonstrated that south of Kedung Brubus, the black earth is only a weathering product of it, probably originating during a marshy stage of the flats (a black coloured clay due to organics, equivalent to the land clay stone). That is also why those white andesiet fragments are found everywhere in the black clay.

The marine clay stone, as a local eruption product of the old Pandan volcano can probably not be found below the flats, because of the steep slopes (even as far as Ngawi), but in any case that would be only at great depth. Since the black interval does not necessarily have to be considered entirely recent (alluvial), the flats of Madiun – Solo would in my view at least have to be considered as Diluvial (or Pliocene?) Because andesite breccia appears as far as Kedung Galar (fossil bearing) and Walikukun and (according to unconfirmed reports) also in other places, and “Kendeng” fossils were possibly found at Ponorogo (I have not been able to find them myself during a quick visit) and because tuff beds are exposed in the river and many other spots amongst others near Pakuntjen, west of Tulung Agung, I suspect that the Lawu and Wilis have had simultaneous eruptions. This actually caused the large flats in Central Java (those of Japara Semarang the Muria) to be covered with them and their evenness is from deposition below water (I am not entirely sure of this last statement).

Only the large volcanoes may perhaps

[MM774C-0000012-445, Left]

largely have covered these breccias with very recent effusive products and washed out weathering products. These newest facts are not helpful for the sketch map that I have promised to send to you by the end of the year. I will, however, do my best and perhaps you find these facts worthy of your interest.

Next letter with this correspondent

Previous letter with this correspondent

[MM774C-0000012-443, Right]

De ontzaglijke talrijkheid en de grote verspreiding der beenderen is niet wel anders te verklaren dan door eene groote katastrofe. Hierbij zal water ongetwijfeld een rol gespeeld hebben, zoals de conglomeraten en de bedeelde spoelingssteekenen in den tuf bewijzen. Voor eenigszins hogere plaatsen ontbreken sporen van eene laagsgewijze afzetting geheel. Alleen bij Bogo en verder aan de conglomeraten langs de Solo-rivier is geheel lokaal daarvan iets waar te nemen. De breccie vertoont somtijds een zuidhelling (bij Kedoeng Broeboes dikwijls ook West) echter niet zo gelijkmatig als die door water zou worden veroorzaakt. De mogelijkheid van een te gronde gaan der dieren door water is daardoor geheel uitgesloten. Het zou trouwens onbegrijpelijk zijn hoe zovelen rivierschildpadden, krokodillen en nijlpaarden **verdronken** zijn. Het allerminst is daarbij wel te denken aan een zeevloed, daar men van zeedieren geene, van zoetwatermolusken in de lage streken veel resten vindt en de talrijkheid der zoogdiersoorten stellig voor een vastelands toestand bewijst. Voor een eiland bezit het tegenwoordige Java nog betrekkelijk veel grote zoogdiersoorten en niet gering is hun aantal vergeleken bij dat der vele uitgestorven soorten van groote olifanten, nijlpaarden en buffels. Java was dus zeker veel groter in den tijd der Kendeng fauna en dat is (wegens de ondiepte der Javazee) zoveel gezegd als het met het vasteland verbonden was.

De overgang der tuf in de andesietbreccie (die van den Kendeng gelijkij volkomen op dergelijke van Sumatra’s westkust) en dat voorkomen van beide van beenderen bewijst voor hunne gelijkwaardigheid en daar de andesietbreccie toch zeker een vulkanisch effluvium is zal men ook de tuf voor een vulkanisch uitwerkingsproduct moeten beschouwen. Dat vermoeden wordt tot zekerheid verheven door de bewijzen van het doorbreken van den kleisteen door andesietbreccie en tuf zoals men die in het dal beneden Boetak kan waarnemen. Vermoedelijk zal de toedracht van zaken deze geweest zijn. Vastelandstoestand van den archipel. Een groot meer of de Solo-rivier in de vlakke van Madioen en Solo. Aanzienlijke erupties van andesiet breccie uit den pan dan (en den ouden Kendeng spleet) die zich op den bodem van dit en het Bodjonegoro-Soerabaja meer uitbreiden. Deze worden minder hevig, zeldzamer en uit minder grof materiaal bestaande. Talrijke grote Kendeng-vertebraten kuddes van buffels en bizons en olifanten langs de oevers van deze meren, het Madioen meer met ondiepe inhammen, waarin nijlpaarden,

[MM774C-0000012-444]

krokodillen en rivierschildpadden leefden, ^{tot voorbij K. Broeboes-}

In de (niet geologisch!) jongere uitbarstingen van deze breccie komen vele dieren om. De laatste uitbarsting [van deze] was echter het meest onverwachts en plotseling, waardoor in haar veel meer dieren omkwamen. Daarmede gepaard gingen zware regens (of uit stortingen van water) die de tuf als een brij naar beneden spoelden (de golfswijzetekening daarin veroorzaakten) en de rivieren deden zwellen, waartussen ook rolstenen en ander materiaal dierenresten begraven werden.

De metamorfose van de andesiet breccie tot kleisteen doet dan verder vermoeden dat ook veel andere marine kleisteen een dergelijke oorsprong heeft. Zeeperiode. Uitbarstingen der oude vulkanen (Pandan, Willis c.s.), die andesiet breccie of lava over den bodem der zee uitbreiden. Deze nadat den zeespiegel op zoodanige afstand, dat daarop koralen leven kunnen: afzetting van kalksteen en mergel. Dan plooiing en vorming van den tegenwoordig een Kendeng-rug. In lateren tijd, wanneer niet alleen de Kendeng is opgerezen, doch ook de Javazee zich heeft teruggetrokken, eindigt de jongste uitbarstingsperiode met grove andesiet breccie beginnend dan met al fijner en fijner materiaal om tenslotte af te sluiten met de tuferuptie; bewezen voor Pandan, waarschijnlijk voor andere vulkanen.

Wanneer deze landperiode en deze laatste uitbarsting van den Pandan (-Kendeng)-vulkaan heeft plaatsgehad zal uit het karakter der Kendeng fauna kunnen blijken. Ik blijf nog steeds vermoeden (ja meer nog dan vroeger) dat deze betrekkelijk jong is, in ieder geval jonger dan de Siwalik fauna Waarom is dan ook geen enkele van de voor de Siwaliks zo karakteristieke oude vormen gevonden? Waar zijn de Hipparionten, Chalicotheria, Mesycopotami, Dorcatheria, de Sivatheria, Hydaspitheria en talrijke anderen? En zou het alleen toeval zijn, dat het betrekkelijk kleine getal voor Java bekende soorten een groot gehalte aan *Narbada* soorten bezit? Het is waar onder de pleistocene (die liever halen) fauna van Brits Indië zijn enige nog levende soorten, maar kent men die van Java reeds voldoende? Een der buffels is althans nauw verwant zo niet identiek met den banteng. *Implements of man’s making* kunnen ook hier nog gevonden worden en wie kan zeggen dat de fossiele mens van Wadjak onder zijn dikke wenkbrauwbogen uitloerde naar een *Cervus Lydekkeri*, Martin, die zich bij de ondergaande zon kwam laven aan het Kediri-meer! *[[Dit is een variant op eene phrase van de Japarta geloof ik betreffende den Ichthyosaurus, die door zijn kraakbenige sclerotica-ringen aura salué un soleil grand comme nos halos]]* De jeugd van dezen mensch zou dan ouder worden dan de oudheid zijner “Siwalik” fauna jonger dan Prof. Martin voor de eenen vermoed en voor de andere beweert. Doch voorloopig heeft men omtrent geen van dezen beiden nog de gewenschte zekerheid. Nu houd ik het [erop] (nous allons en [?tabanmant?]), Dat ook de kleisteen bezuiden Ngawi jonge land- of zoetwaterkleisteen is, ontstaan uit de andesietbreccie, die wel vermoedelijk onder de geheele vlakten zal liggen en die onder water afgezet juist het nivellement van deze zal hebben bewerkt. Z. Van Kedoeng Broeboes blijkt duidelijk hoe de zwarte aarde hiervan slechts een verweringsproduct is, waarschijnlijk ontstaan in het moeras stadium der vlakten (eene door [deze] organische zwartgekleurde klei equiv met den landkleisteen, vandaar ook bijna overal die witte andesiet stukjes in de zwarte klei.

De mariene kleisteen als lokaal effluvium van den ouden Pandan-vulkaan kan misschien niet ver wegens zijne grote helling (nog bij Ngawi) in ieder geval slechts op grote diepte onder de vlakke te vinden zijn. Zoo de zwarte laag niet als geheel recent (alluvium) in aanmerking behoeft te komen, zal, naar mij toeschijnt, daarom althans de vlakke van Madioen-Solo als oud-diluviaal (of plioceen?) moeten worden opgevat. Dat het op Kedoeng Galar met fossielen en Walikoekoen en ook nog meer Zuid (volgens berichten) andesietbreccie voorkomt, dat misschien in Ponorogo “Kendeng”-fossielen gevonden zijn (ikzelf heb ze bij een vluchtig bezoek niet) en toch onder andere bij Pakoentjen W van Toeloeng Agoeng in de rivier en op vele andere plaatsen in Kediri tuflagen blootkomen doet mij vermoeden dat ook de Lawoe en de Willis tegelijkertijd breccie uitbarstingen gehad hebben en aldus werkelijk de drie groote vlakten van midden Java (+ die van Japara-Semarang door de Moeria) daarmede bedekt zijn en aan de afzetting onder water hare vlakten te danken hebben (dit laatste onder betwijfel).

Alleen zullen de grote vulkanen misschien voor een

[MM774C-0000012-445]

groot gedeelte die breccie met geheel recente uitwerpselen en afgespoelde verweringsproducten bedekt hebben. Voor het schetskaartje, dat ik beloofd heb u tegen het eind van het jaar te zullen zenden zijn deze nieuwste bevindingen echter niet gunstig. Ik zal echter mijn best doen en misschien acht u toch ook deze dingen uwe belangstelling waard.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-0000012-444?, Right]

December 1, 1890. Before sending this to you, I wanted first to climb the Pandan again. I have done so today, however, without it resulting in important new insights. But, it was worth my while during this short trip in the Kendeng to have had a panoramic view of the entire length just north of the Pandan as if it was made of *papier maché*. I realized how insignificant this hilly ridge is compared to the big volcanoes, whose products most surely must have filled most of the flats and in fact it looks like these are now their broad feet. I have no idea how large the Pandan volcano may have been. Its crater seems to have been located somewhere N or NW of the present day Pandan and I can therefore not judge if it has contributed as much as the other volcanoes in filling in the flats (also from the Kendeng fissure as is apparent at Butak)

However, I do think that although the eruption products of andesite breccias and (ending with) tuff may have been derived from the large volcanoes of central Java including the Wilis and Lawu, these flows have spread into the flats and they now make up the youngest beds (excepting the weathering crust). Nevertheless, the flats were formed (i.e. levelled) by sub-marine eruptions stemming from the initial phases of formation of the volcanoes. That would then eliminate the necessity of assuming a stage of lake formation (true, this is somewhat of an “*Ungeheuerlichkeit*”). The slurry-like younger breccias and tuffs could also have spread out flat without water on an existing flat surface. Large water animals could have certainly lived near Kedung Brubus and in the Ngawi area, since these areas are now already low and perhaps were somewhat built up during tuff eruptions. Then perhaps [there was] already a marshy stadium with water basins and rivers. These lakes are not entirely improbable.

During major uplift of the bottom (when all was mainland), [sideways in the margin]: the volcanic mantles of that time would have been reaching up into moister air layers and certainly have delivered more abundant water than is now the case. Only then totally inside (??)

[# insertion located at the end of page MM774C-0000012-447: # Now that I have been able to consult maps of Sumatra and Celebes, but especially of Africa, I don’t hold it as outlandish any more that several partly communicating lakes could have existed in central Java. A highly elevated mountainous land such as Java must have been in the last mainland period and would have had all the conditions for the formation of lakes., not bigger than the Posso Lake on Celebes and much smaller than the large lakes in central Africa. They would then have fed the rivers, which (? in earlier times) carried water from the alpine lands of Java to the Indian Ocean first in an easterly and then a southerly direction, and partly across the bottom of the Java Sea (then mainland).] and not only from its bone bearing volcanic eruption products. However, the decrease in abundance of these from the Pandan to the West but especially to the East appears to indicate an eruption not far from and somewhat west and north, in accordance with the location of the Kendeng.

[MM774C-0000012-445, Right]

It is a good thing that I have taken this letter with me to Tulung Agung because now I am able to insert some changes (that is the reason for the many crossed out sentences and additions which I deemed desirable after looking at the map and to write down observations that will certainly be of interest to you.

In reality, it must have been a young volcano located somewhat north (or northwest) of the Pandan that reached the Kendeng ridge with eruption products of breccias and tuff (decreasing towards the East and West) and then have them descend into the flats south and north. The Solo river (in the case that there were no lakes) must then not have broken through the Kendeng at Ngawi but (before the barrier between Pandan and Wilis) must have run towards the flats of Djombang and Modjokerto. And it (then much more impressive because of the higher elevations of Java) may then have been the habitat of crocodiles, fresh water turtles and hippopotami near Kedung Brubus. In the railroad cuts between Charuban and Bagor one can observe truly numerous banks of coarser and finer gravels in the tuff. But, these could also have been deposited during the final phase. The existence of the river in this region would then explain the probable absence of bones (or at least their sparseness, because nothing has become known of their existence) while near Kedung Brubus and in the Ngawi area the mentioned animals could certainly have lived in marshy abandoned meanders of the large river That no bones occur near Ngawi and at the highest points farther to the East and West of the Kendeng which is already so much lower and as you reported near Kabre north of Djodjo (?) agrees very much with an origin of the breccias and tuffs at the Pandan, which at the height of this old volcanic remnant also have their widest distribution. Further investigations of the terrain will undoubtedly yield the desired full certainty about this. In my opinion it is now already highly probable that the development of events (assuming that lakes or large rivers were the habitat of the animals that were found) is the one that has been described above. Maybe you still remember the beautiful jaw of a pig from K. Brubus that you have seen at my place. It does not

[MM774C-0000012-446]

correspond to the Siwalik pigs, although the fourth molar even resembled more the one in a jaw described by Prof. Martin as the fossil species of Java, *Sus hysudricus* (a Siwalik species). My jaw (which is much more complete) shows also important differences with the one of Martin. Fragments of other ones resembled the latter one more. That is why, for the time being, I am accepting among my material *Sus hysudricus* and a second new *Sus* species. In the meantime, I suspect that my new pig corresponds to the extant species from Celebes, *Sus celebensis* S. Mull. I have recently received my request for the anatomical research of the skull of *Sus celebensis* by Nehring and noticed with great satisfaction that there is almost complete correspondence between the Kedung Brubus jaw and the one of a male *Sus celebensis*. *S. hysudricus* of Martin is probably the female equivalent of the same species. The extremely small difference can at most be regarded as a variety of the same species and I firmly believe that it is less than that between *S. celebensis* and *S. philippensis*, which according to the so accurate Nehring is in fact merely a variety of *S. celebensis*. And the similarities of this last species with *S. verrucosus* (currently most abundant in Java) are most prevailing. Almost certainly identical therefore with an extant species in the archipelago and closely associated with an extant Javanese species. That is one point. A second point is the size of the animal is one resembling the banteng and a third is that the Kendeng buffalo, which I have considered until now to be *Bubalus platyceon*, curiously much resembles a variety with broad and flat horns amongst the extant Javanese buffaloes and carabaos. I am now making efforts to obtain a typical skull of this variety and when comparison with it (and the banteng skull) turns out as I suspect, I will present the true nature of the opinion hold by Prof. Martin that this is a “*mit Sicherheit bewiesene Siwalik Fauna*” [a Siwalik fauna proven with certainty]. I have a firm belief myself that the Kendeng fauna is Pleistocene (Diluvial), and therefore so are all the corresponding animal species in other regions of Java.

I am very delighted about all the facts that are so rapidly becoming clear, now that my eyes have opened following that wonderful trip along the Solo river. This happiness is, however, with mixed feelings. As you know, the descriptions of Prof. Martin leave the impression that they are extremely accurate, often more so than those of Lydekker. For that reason, I have compared my fossils as much as possible with the descriptions of this able geologist, when I believed that I could not fail with this. With the same trust, I started to assume the Siwalik character of the fauna in question and (forced to do so by lack of comparison material and other literature) in accordance with this trust, compared my fossils in particular with those of British India and more than I should have The result is that I am very despondent about the blunders that I have perhaps made in this manner, but with the only consolation that in this I am in good (poor) company and that I have not made the first and biggest blunder and now still can correct my mistakes. And perhaps I also don’t have to feel as shameful when I think that Lydekker, Falconer and Owen indeed have erred for a long time about these species, as opposed to those who can fully judge my work, but the outside world will find it perhaps strange that I

[MM774C-0000012 -447]

at first listed species (although only preliminary) which I later took off the list again – the differences are zoologically not big, although with respect to the main question very big.

You will certainly agree with me now that for the time being an extensive publication is not in order, but within a few months I still hope to be able to report on the character of the fauna, of which the knowledge of some of the species could already be decisive (now these are almost identical with the extant ones). Maybe then also *Stegodon trigonocephalus* Martin (?).…….

I have also obtained the booklet “*Über den feinere Bau fossiler Knochen*”⁴⁰⁾ and because this may provide further insight on the age of the fossils, I would really like to examine mine following the described procedures. However, I do not have a polarizing unit on my microscope, a Zeiss with objectives A, C and E. Would you be so kind as to loan me (being an old histologist by profession myself) one that fits on it, for some time. [I do have a] pocket barometer (elevation measuring instrument) on loan from the Bureau of Mining.

[Not signed maybe because it was a draft after all]

Next letter with this correspondent

Previous letter with this correspondent

1 december. Alvorens dezen te verzenden wilde ik nog eerst den Pandan top beklimmen; dat heb ik heden gedaan zonder daardoor echter belangrijke nieuwe inzichtspunten te verkrijgen. De moeite waard was het den kleinen Kendeng-top even noordelijk van den Pandan in zijn gehele lengte te zien voorbij trekken als uit papier maché. Hoe onbeduidend is deze heuvelrei, vergeleken met de groote vulkanen welker producten stelling de vlakten voor het allergrootste gedeelte zullen gevormd hebben, ja, het ziet er uit alsof deze hun brede voet zijn. Ik weet niet hoe groot de Pandan vulkaan, wiens krater ergens Noord of Noord West van den tegenwoordigen Pandan schijnt gelegen te hebben, kan geweest zijn en of ook uit de Kendeng spleet (zoals bij Boetak blijkt) en kan dus niet beoordelen of zij in even grote mate aan den opbouw der vlakten kan hebben deelgenomen als de andere vulkanen. ~~De ravijnen van den W. Kendeng helft hebben in het algemeen een ZW-richting, die van de Oost flaa~~

Ik denk nu echter wel, dat al mag ook de uitwerping der andesietbreccie (afsluitend met tuf) uit de grote vulkanen van midden Java hebben plaatsgehad en dus ook van den Willis en Lawoe die stromen zich in de vlakten hebben uitgebreid en daar de jongste lagen vormen (afgezien van de zwarte verweringskorst) toch de vlakten haar ontstaan (d.i. effen worden) te danken heeft aan oudere submarine uitbarstingen vanaf de eerste tijden van de vorming der vulkanen. Dan vervalt ook de noodzakelijkheid der aanname van een meer stadium (wel enigszins eene *Ungeheuerlichkeit*); op een reeds vlakken bodem zullen zonder water zich ook de breiachtige jongere breccias en tuffen vlak hebben kunnen uitbreiden. Bij Kedoeng Broeboes en in het Ngawische kunnen dan toch grote waterdieren geleefd hebben, daar reeds nu deze streken laag zijn en misschien bij de tufuitbarsting nog wat zijn opgeheven. Dan misschien reeds moerasstadium met plassen en rivieren ~~en de zwarte aarde zou dan reeds~~. Geheel onmogelijk zijn echter die meren niet.

Bij grotere bodemverheffing (gedurende vastelandsperiode) zouden de dan [verder] in vochtige luchtlagen reikende vulkaanmantels zeker veel overvloediger water geleverd hebben dan nu. Alleen door [????] iets te bewijzen en niet alleen uit

[# insertion located at the end of page MM774C-0000012-447: Nu ik echter kaarten heb kunnen raadplegen van Sumatra en Celebes, doch vooral van Afrika, houd ik de aanname van enige, gedeeltelijk met elkander communicerende meren in Midden-Java lang niet voor zo *Ungeheuerlich* meer. Zeer hooggelegen bergland, dat wel regen opvangt, zooals Java in de laatste vastelandsperiode moet geweest zijn, zou al de voorwaarden geleverd hebben voor de vorming van meren, niet grooter dan het meer van Passo op Celebes en zeer veel kleiner dan de groote meren in Centraal-Afrika. Zij zouden dan de rivieren gevoed hebben, die, [? Naelk] in O en vervolgens in Z richting het water van het Javanees alpenland (? i.v.t.) gedeeltelijk over den bodem der tegenwoordige Java-zee (toen vastland) naar den Ind.[ische] oceaan voerden.]

[hun] de beenderen in sluitende vulk. ^{uitw}; de afname Dezer van den Pandan naar West, doch vooral naar Oost schijnt, echter te wijzen op eruptie niet ver en wel enigszins West en Noord, overeenkomstig de ligging N.-O. Kendeng. [volgorde van de zinsfragmenten van de afgelopen 5 regels is ‘betwistbaar’...]

[MM774C-0000012-445, Right]

Het is goed dat ik deze brief nog mede genomen heb naar T[oeloeng] A[goeng], want daardoor ben ik nu in de gelegenheid er eenige veranderingen in te brengen (vandaar de vele doorhaling en en bijvoeging en die mij na beschouwing der kaart wenschelijk voorkomen en er nog bij te schrijven wat u zeker interesseeren zal.

Het zal werkelijk een iets Noord (of Noord West) van het Pandan topje gelegen vulkaan geweest zijn die met [????] breccie- en tufuitstorting den Kendeng [s??g] naar O en W afgaand bedekt heeft en deze ook in de vlakten Z en N heeft doen afvalen. De Solo rivier ^(zo er geen meer was) moet toen niet bij Ngawi door den Kendeng heen gebroken zijn, doch (vóór de O afsluiting tusschen Pandan en Willis) naar de vlakten van Djombang en Modjokerto geloopt hebben en deze toen veel aanzienlijker wegens de hogere ligging van Java kan dan bij Kedoeng Broeboes de woonplaats zijn geweest van de krokodillen en rivierschildpadden en nijlpaarden. In de insnijding der spoorbaan tussen Tjaroeban en Bagor ziet men werkelijk vele banken van grover en fijner rolstenen in de tuf. Deze kunnen echter ook tijdens de afsluitingsperiode zijn afgezet ~~Het voorkomen~~ Het bestaan ener [??] rivier in de laatstgenoemde streek zou dan het onwaarschijnlijk ontbreken van beenderen (of de zeldzaamheid althans, want van hun bestaan is niets bekend geworden) verklaren, terwijl op Kedoeng Broeboes en ‘t Ngawische in moerassige inhammen der grootte rivier zeer wel de bedoelde dieren kunnen geleefd hebben. #Tussenwerp zie eind dat bij Ngawi en verder naar het oosten en westen op de hoogste punten van den hier reeds veel lagere Kendeng ^{en volgens uwe mededeeling bij Kabre N van [?D]odjo} geen beenderenlagen voorkomen, is zeer wel in overeenstemming met de herkomst der breccien en tuf van den Pandan, die ter hoogte van deze oude vulkaanrest ook hun grootste breedte hebben.

Nader onderzoek van het terrein zal omtrent één en ander wel de gewenste volkomen zekerheid geven; nu reeds is het ^{mijns inziens} hoogstwaarschijnlijk, dat de toedracht van zaken (mogen dan meren of grote rivieren de woonplaatsen der gevonden zoetwater dieren geweest zijn) de boven beschrevene is.

Misschien herinnert u zich nog die mooie fossiele zwijnenkaak, afkomstig van K. Broeboes bij mij gezien te hebben. Met geen der

[MM774C-0000012- 446]

Siwalik-zwijnen komt zij overheen hoewel de 4^e mol. nog het meest geleele op een uit de kaak van de door Prof. Martin als *Sus hysudricus* beschreven fossiele soort van Java (een Siwalik species). Mijn kaak ^{die wat het [ec?en] aangaat veel vollediger is} vertoont echter ook belangrijke afwijkingen van die van Martin. Stukken van andere geleken meer op de laatste. Daarom nam ik voorlopig onder mijn materiaal aan *Sus hysudricus* en ene tweede nieuwe Sus species. ~~Ik herinner mij intusschen~~ intusschen vermoedde ik ene grote overeenkomst van mijn nieuwe zwijn met de thans op Celebes levende *Sus celebensis* S. Mull. Nou heb ik het daarop bestelde anatom. onderzoek van Nehring over den schedel van *Sus celebensis* ontvangen en zag tot mijne grote voldoening bijna volmaakte identiteit tussen de kaak van Kedoeng Broeboes en die van het ♂ van *Sus celebensis* . *S. hysudricus* van Martin is waarschijnlijk het ♀ van dezelfde soort! [????] Uiterst gering verschil kan hoogstens de waarde hebben van een variëteit ene zelfde soort en is, geloof ik, stellig minder groot dan tussen *S. cel* en *S. philippensis*, doet volgens den zo accuraten Nering eigenlijk slechts ene variëteit van *Sus celebensis* is, en van deze laatste soort zijn “de *Aehnlichkeiten* met *S. verrucosus* (de thans op Java meest voorkomende) *überwiegend*.” Bijna volkomen zeker identiteek dus met eene nog thans in den archipel levende soort en nauwe aansluiting aan ene tegenwoordige Javanees soort. Dit is één ding. Een tweede is de op den bent zijn gelijkende grote dier en een derde, dat de door mij tot nog toe als *Bubalus platyceon* opgevatte Kendeng buffel op een breed- en plat hoornachtige variëteit onder de levende Javanees buffels of karbauwen merkwaardig veel gelijkt. Ik doe nu moeite een typische schedel van deze variëteit te krijgen en wanneer de vergelijking daarmede (en den Banteng schedel) uit valt als ik vermoed, maak ik mij sterk aan de door professor Martin mit Sicherheit bewiesene Siwalik- fauna hare ware gedaante te geven. Ik voor mij heb het vaste geloof dat de Kendeng fauna (en dus ook de gelijkwaardige diersoorten van andere streken op Java) pleistoceen (diluviaal) is.

Ik ben overal die dingen, die nu zo veel duidelijk worden, nu mij eenmaal de ogen geopend zijn door dat heerlijke reisje langs de Solo-rivier in de wolken. Die blijdschap is echter niet geheel onvermengd. Zoals u weet maken de beschrijvingen van professor Martin den indruk van zeer accuraat te zijn, nauwkeuriger dikwijls dan die van Lydekker. Ik heb mijne fossielen daarom zo veel mogelijk vergeleken met de beschrijvingen van dezen bekwamen geoloog, waarbij ik geloofde niet te kunnen falen. In hetzelfde vertrouwen ben ik begonnen het Siwalik-karakter der betreffende fauna aan te nemen (en door gebrek aan vergelijkingsmateriaal en andere literatuur daartoe gedwongen) heb ik in dat vertrouwen mijne fossielen meer bijzonder met die van British-Indië vergeleken dan goed was. Resultaat, dat ik nu niet weinig het land heb [?om] de blunders die ik al dus misschien gemaakt heb waarbij mijn eenige troost is dat ik daarbij in geen slecht gezelschap ben, dat niet ik de eerste en de grootste gemaakt heb en nu weg van mijne dwalingen c.q. kan terugkomen. En de schaamte daarom wordt ook iets minder als ik bedenken dat Lydekker, Falconer en Owen wel een tijd lang geen [?????] omstreeks [?????] soorten. Tegenover diegenen die mijn werk geheel beoordelen kunnen, hoef ik mij misschien ook niet te schamen, maar de buitenwereld zal het misschien gek vinden dat ik

[MM774C-0000012- 447]

eerst (zij het dan ook maar voorlopig) soorten opstelde die ik later weer afschafte - de verschillen zijn zoologisch niet groot, evenwel voor de hoofdkwestie zeer groot, zal moeten wijzigen.

U zult mij nu zeker wel willen toegeven, dat aan een uitvoerige publicatie voorlopig niet te denken valt, maar binnen een paar maanden hoop ik toch over het karakter der fauna, waarover de kennis van enige soorten reeds uitsluitel kan geven (nu deze bijna identisch zijn met thans levende). Misschien zullen dan ook St trigonocephalus Martin [????]

Ik heb ook het boekje *Ueber den feinere Bau fossieler Knochen* gekregen en daar hiervan ook nog misschien nader inzicht te bekomen is over de oudheid der fossielen zou ik de mijne wel eens volgens de aangegeven methoden willen onderzoeken. Ik heb echter geen polarisator op mijn microscoop een Zeiss met objectief AB en C. Zoudt u mij ^{die een oude histoloog van mijn vak [?ben]} over eenige tijd een kunnen leenen, die daarop past. Zakbarometer (hoogtemeter) in bruikleen van ‘t mijnwezen.

[Click here to return to the content page](#)

⁴⁰⁾on the histology of fossil bones" Schaffer, J.: Über den feineren Bau fossiler Knochen. S. B. Akad.- Wiss . Wien , math.-natur. Abt.III 98 , 319-382 (1889)

[MM774C-000011-502]

Batavia 1 December 1890

Dear Mr Dubois.

I was very pleased with your letter of 18 November last: I think it is so obnoxious of our good Minerva that she, as has that vulgar Fortuna sold you [?whims?] and would not allow you that which you have been asking for with so much dedication that I was truly mad with her: one does not leave Amsterdam for the tropics in the Kings coat to catch fowl and the rewards you are now receiving in the shape of some tertiary remains are rightfully yours. Presuming that your *hommes diluvii testes*⁴¹ is indeed tertiary⁴².

[MM774C-000011-503]

John Evans doesn't want to hear anything of this and says the tertiary man has never been found, but Sluiter says that in that case he is not a professional and as I am not *à même* to oppose any of them I comfortably believe the one closest by.

So far this letter flows quickly out of the pen, but now I have to answer your letter I am catching myself dedicating much time to my cigar, which is a sure sign something is nagging and it's not a small matter for I see no way out of the question you have put before me. Astronomy physics, meteorology and geology, the four of which who mostly form an endearing concordat, are now immediately fighting each other in all combinations of pairs, as soon as the word palaeothermia is mentioned and how a palaeontologist is to settle these conflicts is a riddle to me.

Is it really so that in such a stage anything positive can be said; without obviously too boldly stapling hypotheses?

The answer to this question is obviously depending on the credence given to earlier observations and the conclusions that have been drawn from them: you are convinced that on this basis already a building can be erected, be it preliminary: I for myself think the materials are still too brittle. Your geological or rather paleontological data on which you base the matter I will leave unspoken: I know too little of it to make any original remark so I will just ask if you have read Neumayr's presentation that he held in January 89 in Vienna. In this resume

[MM774C-000011-504]

this man that you acknowledge as authority, states from his point of view all that can be said about the matter. If you don't know it, hold your publication until I have sent it to you. If you do know it, it would be a waste of time, if I quoting from it, would tell you about it. I'd rather direct your attention to a small piece written by Dr. R. v. Leudenfeld about the ice age in New Zealand, where, at a latitude compatible to upper Italy the glaciers stretch out to 730 meters above sea level. What struck me from it and which you might be able to use was the following reasoning:

In the northern hemisphere the mainland is sloping gently to the bottom of the sea; should the level rise than even a small rise will result in a large part becoming submerged and although the mountains in absolute measures become lower, the average temperature will go down, the climate will become more equal and thereby all pre-requisites for glacier formation or rather preservation are met: a low temperature is not needed for this: a level change of 300 m would in my opinion be sufficient to bring back the whole of Europe into the ice age. On the southern hemisphere, however, the slopes of the coastlines are very steep, a change of level therefore has little influence on the distribution of land and water, it is and will remain a true see climate and the formation of glaciers will therefore not increase because of this but rather decrease as the ends will now sooner dissolve into the water. His conclusion is that if the mass of water is transferred from the southern to the northern hemisphere, in both (as we know from experience) and ice age will develop.

[MM774C-000011-505]

The reasoning is witty and I think novel, and the discoveries of the last years on the subject of geodesy are pointing to such strange things happening in the bowels of the earth; such an incomprehensible [?*lotsablenkungen*] (for instance the negatives of mountains and islands) that a change in the centre of gravity that could be the cause of such a movement of water, cannot be ruled out at all. They are nowadays assuming only a very thin crust, with liquid magma underneath which the mountains are floating, and underneath that something solid like steel, which, however, doesn't fit any physical pre-requisites, a marvellous X. And this now brings forward the principal difference between the two of us: you prefer to look towards the sun for the cause of the glacial periods: I for myself would rather not join you there: although I don't think it's that bad, it has something (in my opinion) of a tragical explanation, which has the earth and its whole system flies through parts of space which have different general temperatures. Apart from having a wrong understanding of temperature in space, such hypotheses that cannot in any way be verified do not belong in our profession. Equally so I find the hypothesis of Faye unacceptable: if one lets such eccentricities as extra planetary meteorites play a major role in the history of our solar system than the whole cosmogenic theory loses its credibility: it is no art to stack hypothesis on hypothesis to get a tree but it will never become a natural product and it will remain ill with a negative prognosis.

[MM774C-000011-506]

Blandet's idea therefore has right of existence, but Faye's lifebuoy doesn't. It's also not a happy choice of Faye to look for the course of the glacial phenomenon in the height of the mountain. Whether the mountains are higher than the border of the eternal snow is of little significance, not the formation of the ice but its conservation down at the *Gletschertor* decides the limits of the glacier.

Is this truly an explanation that you accept, to explain the repeated glaciations that the sun also repeatedly changed its amount of radiation?

Not really: the observation of the geologist and this hypothesis are both basically saying the same in different words: it has alternating been colder and warmer.

I completely agree with you that there may have been too little attention for air and sea currents, although Neumayr also wasn't blind to this: what are and winds will always have worked as strong compensating factors, and given that, as is now the case, the Equator girdle almost completely consists of water this compensation will surely be stronger if the radiation is stronger: such that a relative cooling down of the tropics takes place. [note by Dubois in pencil: not completely true, because if there is more continentality in the tropics temperature also [?????]. ED] Your explanation for the alternating energy of solar radiation and in particular for the call periods after a long heat has lately also often been mentioned as cause for the eleven year cycle of solar spots. With this difference, however,

[MM774C-000011-507]

that I fear you will have to exchange your liquids with chemical components in a gaseous state. Neither before, nor now, when the sun is already old, will it, according to our understanding, be possible that critical temperatures occur on the sun. Anything of that matter that possibly could be formed would immediately be drawn to the centre and fall apart into elements of gaseous state. A photosphere of glowing liquid cannot be assumed, but there maybe could be one for instance water vapour that would then later be dissociated again inside the sun.

I'm not that pleased with your statement that the density of Sirius is ± 1/100. By observing double stars (and Sirius a double star with a dark companion) one can, assuming that the force is gravity, calculate the relative trajectory of these stars.

The transition, however, of the absolute weight into a value measuring the size in solar distances can only, and very imprecisely, happen if also the distance to the star, thus the parallax, is known. One could along this way also say something about the combined weight of these stars; but to say anything about density it would also be necessary to know the dimension of the stars and that is asking a bit to match.

I think your spokesman came to this by asking himself what size his star should be to be visible at star distance. This question, however, would in essence have been put wrongly as we can't see any diameter of a star so far out, so the only question possible is: how much light does a star need to radiate at star distance to become visible. The answer to that, however, doesn't learn us anything about density.

[MM774C-000011-508]

As long as we still can look to our earth for causes, and as long, as has become apparent in the previous years, we are not able to answer even the most simple questions about what the inside of our earth looks like, I think we need not go to the sun to find causes, and if we do, it should be along the pure continuous cosmic theory, else you turn the higher art of riding into juggling.

One final remark in the end: the latest discovery of [?Helmholz's] proofs there are little fluctuations, which wasn't doubted by anyone, of relatively short time: more important, however, for your goal are the secular changes that have been found by Nyrén von [Tulka??]

[????]

1843	54° 46'	18.727
1866		18.654
1872.5		18.501

The same was found by Greenwich: is this caused by glaciation on Greenland? Or the other way round? That's *jam satis*⁴³; you would please me a lot by sending me in January a short report of your work, obviously as far as you think it befitting the annual year report of the Royal Natural History Society due in February. Receive with your wife our cordial greetings. Pleased to be at your disposal

Van der Stok

Next letter with this correspondent

Previous letter with this correspondent

[MM774C-000011-502]

Batavia 1 December 1890

Waarde Heer Dubois.

Uwe brief van 18 November j.l. deed mij veel genoegen: ik vind het zoo onhebbelijke van onze goede Minerva dat zij, evenals de vulgaire Fortuna [?nukken?] verkocht en U aanvankelijk niet toestond waar ge met zoveel toewijding om vroegh, dat ik werkelijk boos op haar was: men gaat niet uit Amsterdam naar de tropen in een jas van 's konings dienaren om snip te vangen en de beloning die ge nu ontvangt in de vorm einiger tertiairesten komt U rechtens toe. Dit in de veronderstelling dat Uwe hommes diluvii testes inderdaad tertiair zijn.

[MM774C-000011-503]

John Evans wil wel niets hiervan horen en beweert dat de tertiaire mensch nog nooit is gevonden, maar Sluiter zegt dat hij dan zijn vak niet verstaat en daar ik niet à même sta om een van beiden tegen te spreken geloof ik gemakshalve den dichtsbijzijnde.

Tot dusver gaat mijn brief vlot in de hand, maar nu ik Uw schrijven moet gaan beantwoorden betrap ik mij zelve op groote toewijding aan mijne sigaar, een vast bewijs dat er iets hokt en dat iets is geene kleinigheid ik zie nl. nergens een uitweg van het door U gestelde vraagstuk. Astronomie physica, meteorologie en geologie, die met hun vieren meestal een aandoenlijk concordant liet aanheffen, gaan onmiddellijk in alle parencombinaties met elkaar aan 't vechten, zodra ge maar even 't woord palaeothermie noemt en hoe de paleontoloog deze twist moet beslechten is mij een raadsel.

Is werkelijk de questie in zulk een stadium dat er iets positiefs omtrent te zeggen valt; zonder natuurlijk eene al te stoute opeenhoping van hypothesen?

De beantwoording dezer vraag hangt natuurlijk af van de waarde die men hecht aan de gedane waarnemingen en de in eerder instantie daaruit afgeleide gevolgtrekkingen: gij meent dus hierop reeds een gebouw kan worden opgetrokken, zij 't dan ook voorloopig: ik voor mij geloof echter dat het materiaal nog te broos is. Uwe geologische of beter paleontologische [?ditis?] waarop gij de questie op poten stelt zal ik maar onbesproken laten: ik weet er te weinig van om orgineele opmerkingen te kunnen maken en stel er dus alleen de vraag of ge Neumayr's voorlezing hebt gelezen die hij in Januari 89 te Weenen geschreven heeft. Hierin toch resumeert

[MM774C-000011-504]

deze ook door U erkende autoriteit alles uit en, vanuit dit standpunt, van het vraagstuk te zeggen valt. Kent gij die niet, wacht dan met publiceeren totdat ik ze U hebt toegezonden. Kent gij ze wel, dan zou het tijdverlies zijn indien ik, daar uittputtende, er meer over sprak. Liever zou ik Uwe aandacht vestigen op een stukje van dr. R. v. Leudenfeld over den IJstijd in Nieuw-Zeeland, waar, bij eene breedte van Boven-Italië de gletschers zich uitstrekken tot 730 meters boven zeeniveau. Wat mij hierin getroffen heeft en U misschien te pas kan komen is de volgende redenering:

In 't Noordelijk halfrond loopt het vasteland met zachte helling af naar de zeebodem; rijst derhalve hier het niveau dan zal zelfs bij geringe rijzing een groot gedeelte onder water komen en, hoewel de bergen absoluut lager worden, zal de gemiddelde temperatuur dalen, ~~de~~ het klimaat meer gelijkmatig worden en hierdoor alle eischen van gletscher vorming of liever standhouding aanwezig zijn: lage temp. is hiervoor niet noodig: eene niveaauwijziging van 300 m zou naar zijne meening voldoende zijn om geheel Europa in den ijstijd terug te voeren. Omgekeerd zijn in 't Zuidelijk halfrond de hellingen der kusten zeer sterk, niveaueverschil heeft hier dus weinig invloed op de verdeling in land en water, het is en blijft een echt zeeklimaat en de gletscher vorming zal hier door deze oorzaak niet toenemen maar eerder afnemen omdat nu de uiteinden spoedige door 't water zullen opgelost worden.

Zijne conclusie is dat indien het water zich in massa verplaatst van 't Zuidelijk naar 't Noordelijk halfrond, in beide (zooals de ervaring leert) tegelijkertijd eene ijsperiode zal ontstaan.

[MM774C-000011-505]

De redenering is geestig en, naar ik meen, nieuw en de ontdekkingen van de laatste jaren op het gebied der geodesie wijzen op zulke vreemde toestanden in 't binnenste der aarde; zulke onbegrijpelijke [?*lotsablenkungen*] (b.v. de negatieve bij bergen en eilanden) dat verplaatsingen in 't zwaartepunt der aarde, die van zulk eene verhuizing in 't water de oorzaak zouden kunnen zijn, volstrekt niet ongerijmd mogen heeten. Men neemt toch tegenwoordig algemeen aan 't eener zeer dunne korst, daarna een vloeibaar magma waarin de bergghen zwemmend rusten, en daaronder iets dat vast is als staal maar ~~teet~~ eigenlijk aan geene physische voorwaarde voldoet, een geweldige X. Nu komt er een principieel verschil tusschen ons beiden op den voorgrond: gij gaat bij voorkeur de oorzaak der gletscherperioden in de zon zoeken: ik voor mij zou hier liever niet ^{aan} meedoen: schoon niet zóó erg, 't heeft toch wel iets van (ik meen) [?tragis] verklaring, die de aarde het geheele stelsel door[?partijen] in de ruimte laat vliegen waar de heerschende temp. verschillend is. Afgezien nog van 't onjuiste begrip van temp. der ruimte, behoren dergelijke hypothesen die door niets geverifieerd kunnen worden niet thuis op ons gebied. Evenzeer vind ik de hyp. van Faye onaanneembaar: als men dergelijke buitenissigheden als extra-planetaire meteorieten eene groote rol laten spelen in de wordingsgeschiedenis van ons stelsel dan verliest de geheele cosmogenische theorie hare waarde: het is geene kunst om door steeds hypothese op hypothese te griffelen een boompje te krijgen maar 't wordt geen natuurlijk product en blijft ziekelijk van gestel met ongunstige prognose.

[MM774C-000011-506]

Blandet's idee heeft daarom recht van bestaan, maar Faye's reddingsboei niet. Ook daarin is Faye niet gelukkig daar hij de oorzaak van het glaciële phenomeen in de hoogte der bergen zoekt. Of de bergen veel hooger zijn dan de eeuwige sneeuwlijn is van weinig beteekenis, niet de vorming van 't ijs maar het behoud daarvan beneden bij den Gletschertor bepaalt de limieten van den Gletscher.

Is het nu eene werkelijke verklaring indien gij aanneemt, om de herhaalde glaciatie te verklaren, dat de zon ook herhaalde malen hare energie van uitstraling heeft veranderd?

Eigenlijk niet: zowel de waarneming der geologen als deze hypothese, beide zeggen eigenlijk hetzelfde met andere woorden: 't is afwisselend kouder en warmer geweest.

Volkomen ben ik met U eens dat aan lucht en zeestromingen misschien te weinig gewicht is gehecht, schoon Neumayr ook hiervoor niet blind is: water en wind zullen altijd als sterke *Ausgleichungsfactoren* gewerkt hebben en, op voorwaarde althans, zooals nu, de equatorgordel bijna geheel uit water bestaat, zal de *Ausgleichung* zeker des te krachtiger zijn naarmate de straling sterker is: zoodat eene relatieve afkoeling der tropen plaats heeft. [note by Dubois in pencil: niet volkomen juist, want bij meer continentaliteit in tropen ook [?????] temp. ED] Uwe verklaring van de afwisselende energie der zonnestraling en voornamelijk van de kou periode na langdurige warmte is in de laatste jaren ook dikwerf aangewezen als de mogelijke oorzaak van de 11 jarige zonnevlekken periode. Met dit onderscheid alleen

[MM774C-000011-507]

Dat ik vrees dat ge Uwe vloeistoffen door chemische verbindingen in gasvorm zult moeten vervangen. Noch vroeger, noch nu, nu de zon reeds oud is, is het volgens onze begrippen mogelijk dat zich kritische temp. op de zon voordoen. Wat er van dien aard gevormd zou kunnen worden wordt bovendien terstond naar 't centrum getrokken en dan weer vervluchtigd tot elementen in gasvorm. Een photospheer van gloeiende vloeistofdeelen kan dunkt me niet aangenomen worden, wel eene dito b.v. van waterdamp, die dan later binnen de zon weer gedissocieerd wordt.

Matig vind ik om U aange[??????] dat de dichtheid van Sirius ± 1/100 zou zijn. Door waarneming van dubbelsterren (en Sirius is er een met donkere begeleider) kan men, aannemende dat de kracht, de zwaartekracht is, de relatieve baan der sterren berekenen.

De overgang echter tot absolute zwaarte namelijk van waarde tot lengtemaat in zon afstanden kan alleen, en zeer onnauwkeurig, geschieden als ook de stersafstand, dus de parallax, bekend is. Ook omtrent de verenigde massa der bij de sterren kan men op deze wijze iets te weten komen; maar voor de dichtheid zou nu ook nog noodig zijn de dimensie der sterren zelve en dat is toch wel wat veel gevergd.

Ik denk dat Uw zegsman hiertoe gekomen is door de vragen hoe groot moet een ster welzijn om op stersafstand zichtbaar te zijn. Deze vraag zou echter in den grond verkeerd gesteld zijn omdat men überhaupt geen diameters van [??ste] sterren zien kan de eenige vraag die mogelijk is zou dus zijn: hoeveel licht moet een ster op stersafstand uitstralen om zichtbaar te worden. De beantwoording hiervan echter leert niets omtrent de dichtheid. [MM774C-000011-508]

Zoolang wij dus nog in onze aarde naar oorzaken kunnen zoeken en zoolang, als in de allerlaatste jaren gebleken is, wij zelfs de meest eenvoudige questies niet kunnen beantwoorden omtrent het binnenste onze aarde zelve, geloof ik dat men niet naar de zon behoeft te gaan om redenen te vinden en doet men dit al, dan moet men de zuivere continue cosmostheorie nemen anders wordt het van hoogere rijkunst tot jongleeren.

Eindelijk nog deze opmerking: de laatste ontdekking van [?Helholz's] bewijst dat er kleine schommelingen bestaan, waaraan trouwens niemand twijfelde, van betrekkelijk korte duur: belangrijker echter voor Uw doel zijn de seculaire verandering door Nyrén voor [Tulka????] gevonden

1843	54° 46'	18.727
1866		18.654
1872.5		18.501

't Zelfde ~~door~~ van Greenwich gevonden: is dit te wijten aan Groenlandsch verijzing? of omgekeerd? Hiermede *jam satis*: ge zoudt mij grootelijk verblijden door mij in Jan. een kort verslag uwer werkzaamheden toe te zenden, natuurlijk voor zooverre u die oirbaar dunkt voor het jaarverslag der Kon. Nat. Ver. van Februari. Ontvang met Mevr. onze hartelijke groeten. Gaarne

tav Van der Stok

Click here to return to the content page

^[1] reference to the famous fossil known as 'homo diluvi testes et theoscopi' – the man who witnessed the Deluge and has seen God- at the Teylers Museum in Haarlem, the Netherlands

^[2] So van der Stok was already up to speed about the jaw-fragment of Kedung Brubus that was found just 8 days before this letter.

^[3] (latin:) enough for now

[MM774C-000009-383]

Utrecht 2 December 1890

Very esteemed Sir!

Mr Martin told me about the beautiful results of your research for fossils in Java. It is obvious that everybody here who is interested in nature research in the Indies joins you in wishing that you can continue to quietly dedicate your time to this kind of research, without having to depend on the opinions of the Chief of the Medical Service. It will no doubt be on the path of the Committee for Nature Research in the Dutch Indies to help you as much as they can. Therefore I take the liberty, although I have only spoken about this with the misters Martin and Weber, and therefore am not

[MM774C-000009-384]

formally speaking on behalf of the all Committee, to write to you that we from our side will do what we can to support you in your endeavours. How shall this best be done? It seems to me, as also the misters Martin and Weber were thinking that the best way would be that you would send to our committee – the attention of which was already clear to you before – a message about your results, if possible accompanied by finds – isn't that your intention anyway? – to be destined for Leyden Museum.

That way the specialists in our committee could write up a report, with which the committee could address the Ministry of Colonies to urge them to give you a good position that would allow you to undisturbedly continue your research. Meanwhile you could assure yourself of the support of the Committee in the Indies. That ought to go automatically, as it would be the nature of things to have you – if you agree with our proposition – send your message not directly to us, but to the committee of the Indies, of which you know Treub is the president and van der Stok the secretary. He will then forward it to us.

Should this path for some reason not be the path you choose to follow, then I will obviously not want to press you to do so.

But be assured that in any case I would be pleased to do anything I can to support your success, and I do not doubt that all my fellow members of the Committee will agree on that.

Most esteeming I have the honour to be
Your willing servant
C.A. Pekelharing

[Next](#) letter with this correspondent

[MM774C-000009-383]

Utrecht 2 December '90

Zeer geachte Heer!

Van den Heer Martin vernam ik van de schoone resultaten voor u bij Uw onderzoek naar fossielen op Java verkregen. Het spreekt wel vanzelf dat ieder hier die belang stelt in het natuuronderzoek in Indië met u van harte wenscht dat gij u ook voor 't vervolg rustig aan deze soort van onderzoek zult kunnen wijden, en wel zonder afhankelijk te zijn van de inzichten van den Chef van den geneesk. dienst. Het ligt zonder twijfel op den weg van de Commissie h.G.v.h. natuurk. onderz. in Indië u daarbij, zooveel zij kan, te helpen.

Daarom neem ik de vrijheid, ofschoon ik alleen met de Heeren Martin en Weber daarover gesproken heb, en dus niet

[MM774C-000009-384]

formeel uit naam van de geheele Commissie kan spreken, u te schrijven dat wij van onzen kant gaarne zullen doen wat wij kunnen voor U en Uw streven te steunen. Hoe zal dat het best geschieden? Mij dunkt, en zoo dachten ook de Heeren Martin en Weber er over, dat de beste weg deze zou zijn dat gij aan onze commissie – welke belangstelling U toch reeds vroeger gebleken is – een bericht zondt van Uwen resultaten, zoo mogelijk vergezeld van door U gevonden voorwerpen die dan – dit ligt immers in Uw bedoeling? – voor het Leidsche Museum bestemd zouden zijn.

Dan konden de deskundigen in onze Commissie daarover een verslag uitbrengen, en daarmee zou de Commissie zich kunnen richten tot den Min. Van Kolonien om er bij hem op aan te dringen dat hij u voor goed een betrekking gaf waarin gij ongestoord Uw onderzoekingen zoudt kunnen voortzetten. Intusschen zoudt Gij U van den steun der Commissie in Indië kunnen verzekeren. Dat zou als vanzelf gaan, daar het toch in den aard der zaak ligt dat gij – zoo gij U met mijn denkbeeld kunt vereenigen – Uw bericht niet direct aan ons zendt, maar aan de Indische commissie, waarvan zoodaals gij weet Treub de voorzitter en van der Stok de secretaris is. Die zal het ons dan wel doen toekomen.

Mocht de hier aangewezen weg U om de eene of andere reden misschien niet verkieslijk voorkomen, dan wil ik natuurlijk er niet op aandringen dat gij dien volgt.

Maar wil in elk geval hiervan verzekerd zijn dat ik gaarne alles doen wil wat ik kan om Uw succes te steunen, en dat ik er niet aan twijfel of al mijn medeleden van de Commissie zullen daarin volkomen met mij overeenstemmen.

Met de meeste achting heb ik de eer te zijn
Uw dw.dr.
C.A. Pekelharing

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000010-352]

Batavia 3 December 1890

Dear Mr Dubois,

Having returned from Sumatra's West coast to Batavia I was pleased to read from your reports that you have been so successful. Receive my sincere congratulations.

Matter is now to have all these fossil remains well labelled according to find site, and to store them well, in particularly the valuable human skulls.

Do you have sufficient possibility to do so? If not, then

[MM774C-000010-353]

we will have to make arrangements for that.

Please inform me about these matters.

You will have seen from the copy that has been sent to you that your complaint about unauthorised excavations has been dealt with.

I did get notice these days about the shipment of the Cautley Fauna Sivalensis or whatever the title is, and hope to have it soon.

We also ordered some brochure or review that someone has written about this work. If that arrives I will send you both.

It is convenient that these books will be here when the west monsoon starts – it will keep you inside of your house for some time.

Please politely greet your wife from me, and believe me to remain

your willing servant

G.P.A. Renaud

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000010-352]

Batavia 3 Dec. 1890

Waarde Hr. Dubois,

Van Sumatra's West-kust teruggekeerd heb ik te Batavia met genoegen uit Uwen rapporten gezien dat Uwe zoo veel succes opleveren. Ontvang daarmede mijne hartelijke gelukwenschen.

Zaak is het nu al die fossiele overblijfselen goed te etiketteren volgens de vindplaats, en ze goed op te bergen, vooral de waardevolle menschedels.

Heeft U daartoe voldoende gelegenheid? Zoo niet, dan

[MM774C-000010-353]

zal daar naar hier moeten worden gezocht.

Wil mij s.v.p. omtrent een en ander berichten.

Uit het U toegezonden afschrift zal U nu gezien hebben, dat aan Uwe klacht omtrent onbevoegde opgravers tegemoet is gekomen.

Ik heb dezer dagen bericht ontvangen van de verzending van Cautley Fauna Sivalensis of hoe de titel is, en hoop het spoedig te hebben.

Wij hebben daarbij ook besteld eene brochure of recensie door iemand anders naar aanleiding van dat werk geschreven. Indien ik ook dat ontvang zal ik U beide zenden.

Het treft goed, dat de boeken er nu zijn bij het invallen van den Westmoesson – die U wel veel te huis houden zal.

Wil Uwe vrouw beleefdelyk van mij groeten, en geloof mij intusschen

Uw dw dr

G.P.A. Renaud

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000006-327]

State Museum of Natural History
Leyden, the 5th of December 1890.

Amice, yesterday evening I received your important letter dated 25 October last and haste myself – as time is truly pressing – to answer you immediately. Together with Professor Martin I carefully considered your letter and we have come to the following conclusion. It seems to us that in your own interest and in the interest of the cause you champion that you accurately and as soon as possible answer the questions that Professor Martin put to you in his latest letter. If steps are to be taken from here on your behalf,

[MM774C-000006-328]

then more important than anything else will be the answer to that question: where will your collections go?, What are your plans for later?, When will you be leaving the army?, What contracts have you entered into with the Government at that time?, Et cetera —

The only way to get people interested here in Holland for your research seems to us via the Royal Academy of Sciences. If you allow Professor Martin to present a scientific contents of the letters that you wrote to him and to me at the Meeting of the Academy, this could be the base for a request to the Government here that will stand a good chance to deliver the results you desire. If you yourself have no objections to this, then sent this permission immediately. — Also let us know, where your collections will be going, now and later? I, both verbally and in writing, have often told you that it is of the utmost importance to have your collections safely stored in Leyden and I advise you — if you have any say over it, but who else would? — urgently to as soon as you have a collection of any importance, to send it to the State Museum of Geology and Palaeontology here, where Professor Martin will conserve them and will be pleased to leave any primary publication to you. If you can't send it, for what

[MM774C-000006-329]

ever reason, let us know what the plans are about that either from you or from the Government?

Awaiting your reply Professor Martin has written to the Natural History Committee, alias Professor Pikelharing *cum suis* and inform them about your request: he will already try to work on your behalf.

I congratulate you on the magnificent results. Where did the first Australian skull you found and described end up? The history about Verbeek has become sufficiently clear.

[added by Dubois: This concerned the misrepresentation of my views by Verbeek]

And finally this remark. We will do everything we can — after we have received your complete information — to help you, but given the nature of the case we can't give any certainties, as we are often also powerless!

Best greetings from house to house, hold onto faith and desire. In friendship ever yours truly F.A.Jentink

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000006-327]

's Rijks Museum van Natuurlijke Historie
Leiden, den 5 December 1890.

Amice, gisteravond ontving ik uw belangrijk schrijven d.d. 25 October j.l. en haast mij – omdat de tijd werkelijk dringt – u per omgaande te antwoorden. Ik heb met Prof. Martin uw schrijven aandachtig overwogen en wij zijn tot de volgende slotsom gekomen.

Het schijnt ons namentlijk het meest in uw eigen belang zoowel als in dat der zaak die gij voorstaat, dat gij nauwkeurig en ten spoedigsten antwoordt op de vragen door Prof. Martin u in zijn laatste schrijven gesteld. Zullen er toch van hieruit stappen in uw belang

[MM774C-000006-328]

gedaan worden, dan is het vóór alle dingen zaak, in casu: waar uwe collecties blijven?, welke uwe plannen zijn voor later?, wanneer gij thans den dienst gaat verlaten?, welke verbindingen gij in der tijd tegenover het Gouvernement hebt aangegaan?, etc. —

De eenige weg langs welken men hier in Holland warm voor uwe onderzoekingen zal kunnen worden, schijnt ons de Koninklijke Akademie der Wetenschappen. Wanneer gij aan Prof. Martin verlof geeft om den wetenschappelijke inhoud van de brieven van u aan hem en mij in de Vergadering der Akademie mede te deelen, dan kan daarop een verzoek in uw belang aan de Reegering gebaseerd worden en zal er alle kans bestaan om aan uw verlangen een goed resultaat te bezorgen. Indien er van uw kant hiertegen geen overwegende bezwaren bestaan, geef dit verlof dan per omgaande. — Laat ons tevens weten, waar uwe collecties blijven, nu en later? Ik heb u er mondeling en schriftelijk herhaaldelijk op gewezen, dat het van het grootste belang is om uwe collecties veilig in Leiden te weten en ik raad u — wanneer gij er tenminste beschikking over hebt, en wie anders heeft dit? — dringend aan om zoo spoedig gij eene collectie van aanbelang hebt, die naar t' Rijks Museum v. Geologie en Palaeont. alhier te zenden, waar Prof. Martin de zaken zal conserveeren en aan u gaarne de primeur zal laten. Gaat dit zenden niet, om welke

[MM774C-000006-329]

reden dan ook, laat ons toch weten welke plannen daaromtrent bij u of bij de Regeering bestaan?

In afwachting van een antwoord op zijn schrijven aan u, heeft Prof. Martin de Natuurk. Commissie, alias Prof. Pikelharing c.s. Met uw verzoek in kennis gesteld: deze zal alvast in uw belang werkzaam trachten te zijn.

Hartelijk geluk met de door u verkregen schitterende resultaten. Waar is de eerst door u gevonden en beschreven Australischen schedel gebleven? De historie Verbeek is voldoende opgehelderd.

[sentence added by Dubois: Dit betrof uw onjuiste voorstelling mijner bevindingen door V]

tenslotte nog deze bemerking. Wij zullen doen wat wij kunnen om u – na bekomen's volledige inlichtingen te helpen, doch kunnen ons uit den aard der zaak tot niets verbinden, daar ook wij vaak onmachtig staan!

Beste groeten van huis tot huis, moed en lust behouden. Vriendschappelijk steeds t.t. F.A.Jentink

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-0000012-448]

Tulung Agung 6 December 1890

Higly Noble and Severe Sir,

Another post-script. Yesterday I had the opportunity to compare “volcanic sand” of the Kelut with sand, which in my opinion has a completely equal origin as the sandstone-like andesite tuff of the Pandan. At some locations, pointed out by the inhabitants as lava streams (lahar), the similarity was thus striking that I, however, accustomed to seeing the Kendeng tuffs, could spot no differences even at the most accurate comparison. Also the irregularity of the layered structure, of which traces exist, and some kind of “diagonal bedding”, I saw repeatedly. And finally old folks of *Oedan awoe* (probably *Ujan abu*) told how they visited the lava streams after they had cooled down, and found very many corpses of pigs, deer, bantengs, tigers and other forest animals everywhere in the lava stream and without me specifically asking them for this. So you see, this must have been a striking experience.

[MM774C-0000012-449]

... than a recent illustration of the old Pandan catastrophe.

From the slopes of the Kelut one can follow the sandstone and sandstone-like andesite tuffs up to the middle of the plains. Everywhere in Kediri they occur and also near Tulung Agung they crop out in the [???? hills?]. This raises the suspicion that at least the largest part of the plains of Kediri the upper level has been formed by very recent eruption plains (petrographically) equivalent to the old ones north of Madiun.

In the southern parts of the plains of Madiun the same tuffs et cetera also appear, but I cannot establish whether they are also younger than the tuffs et cetera from the Pandan and to remain on the safe side I see myself obliged for now to consider these plains as Pleistocene and post-Pliocene (diluvial and recent). Without further evidence I will also remain to consider the vertebrate fauna as well as the tuffs et cetera of the Kendeng as Pleistocene.

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-0000012-448]

T.A. 6 Dec. 1890

HoogEWelGestr. Heer,

Nog ene nalezing. Gisteren heb ik gelegenheid gehad het “vulkanische zand” van den Keloet te vergelijken met zand, naar ik meen zijn ontstaan geheel gelijkwaardig het zandsteenachtige andesiet tuf van den Pandan. Op enige plaatsen die nog door bewoners [?? werden] aangewezen als lavastromen (lahar) was de overeenkomst zoo treffend, dat ik, hoezeer ik ook gewend ~~ben aan~~ de Kendeng tuffen te zien bij de nauwkeurigste vergelijking geen verschil ontdekken kan. Ook ~~wat ik zeide over~~ de onregelmatigheid der laagswijze ~~afzetting~~ structuur, waar daarvan sporen bestaan, en een soort “diagonal bedding” zag ik herhaaldelijk. En ten slotte vertelden oude menschen van *Oedan awoe* ([?wel.?]*oedjan aboe*) hoe zij na de bekoeling van de lavastroomen deze bezochten, zeer vele lijken zwijnen, herten, bantengs, tijgers en andere wouddieren in heel den lavastroom begraven gevonden hebben en dit zonder dat ik hun daar opzettelijk naar vroeg. Ziedaar, het moet dus wel frappant geweest zijn.

[MM774C-0000012-449]

dan eene recente illustratie van de oude Pandan catastrophe.

Vanaf de helling van den Keloet kan men de zandsteen en zandsteenachtige andesiet tuffen vervolgen tot in het midden der vlakte. Overal in Kediri komen zij voor en ook bij Toeloeng Agoeng liggen zij aan den dag in de [?? ni??bergjes?]. Dit doet vermoeden dat althans voor het grootste gedeelte der vlakte van Kediri de bovengrond gevormd wordt door zeer jonge eruptie vlakten (petrografisch) equivalent met de oude van het noordelijk gedeelte van Madioen.

In het zuidelijk gedeelte der vlakte van Madioen komen ook diezelfde tuffen etc. tevoorschijn, maar ik kan niet nagaan of zij ook hier jonger zijn dan de Pandan tuffen etc. voorzichtigheidshalve zie ik mij voorlopig genoodzaakt de vlakten als pleistoceen en postplioceen (diluviaal en recent) op te vatten. Voor pleistoceen blijf ik steeds tot nader order de vertebraten fauna ook de tuffen etc. van den Kendeng houden

[Click here to return to the content page.](#)

[MM774C-000012-275]

Buitenzorg 6 December 1890

Very esteemed Mr Dubois

To my horror I did not thank you yet for sending me the terrestrial orchid with annotation. This elegant plant also appears in the mountains here, although it's not very common, and its name is, if my memory serves me well: *Zosterostylus troihuctis*.

I always keep myself obliged for word about any botanical peculiarities.

As I wrote you lately I was very pleased to hear the positive news about the results of your research. It will be about time to start thinking again about an extension of your appointment. If there is anything I can do that will be useful in any way, feel free to consider me at your disposal. I'm sure you will believe that this is not out of immodesty but solely out of pure interest in your work. Maybe it could be useful for instance, if I were to have, at some point or another, a talk with the Secretary General or something like that. It would, however, be better to leave my name unmentioned to the Batavian and mining – authorities.

Consider me in the given case, *cax quo* [more effective], as a little nest egg, to be reserved for later use.

I will support and help you wherever I can. Please be again assured of that and after polite greetings I remain with high esteem your willing servant

Treub

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000012-275]

Buitenzorg 6 Dec. 1890

Zeer geachte heer Dubois

Tot mijn schrik bemerk ik U nog niet bedankt te hebben voor de vriendelijke toezending van het aard-orchideetje met annotatie. Het elegante plantje komt ook hier in het gebergte voor, hoewel niet veel, en heet zoo mijn herinnering mij geen parten speelt: [*Zosterostylus troihuctis*].

Voor mededeeling van U interessant voorkomende botanische buitenissigheden houd ik mij steeds zeer aanbevolen.

Zooals ik U laatst schreef waren Uwe gunstige berichten over de stand van Uw onderzoek mij bijzonder aangenaam. Het zal thans zoowat tijd worden om over eene verlenging Uwer opdracht te gaan denken. Kan ik daarbij naar Uwe meening op eenigerlei wijze iets doen wat U nuttig of wenschelijk voorkomt, wilt dan vrijelijk over mij beschikken. U zult wel willen aannemen dat hierbij geen onbescheidenheid maar alleen ware belangstelling in Uw werk in het spel is. Het zou b.v. nuttig kunnen zijn, dat ik op een of ander moment eens met den algemeene secretaris ging praten of iets dergelijks. Bij de Bataviaasche en mijn – autoriteiten doet u echter wel mijn naam steeds ongenoemd te laten.

Beschouw mij in het gegeven geval, *cax quo* [effectiever], als een klein appeltje voor den dorst, dat gereserveerd wordt en misschien eenig nut kan hebben.

Waar ik kan ben ik tot hulp en steun bereid. Wilt deze verzekering nogmaals aannemen en mij beleefd groetend en hoogachtend [???] Uwdwdr

Treub

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000011-508]

Tulung-Agung 7 December 1890

Very esteemed Sir,

I have read your long letter with great thanks. Because of that and as I, soon after writing my previous letter, anxiously awaited your reply, also to write an appendix to that, I will not postpone my second letter any longer.

First the trivialities of your first letter, then the key issue: it is certain that the Javan fossil human remains are not tertiary. I'd be the last to claim that the human species *Homo sapiens* did not already exist in the tertiary, although I believe that factual proof for that has not yet been delivered.

The actual tertiary remains, (which now have already been so numerous ordered that they're taking up more space than the whole inventory of our house including all persons) I have – as has Martin – until recently considered to be the equivalent of the British Indian Siwaliks, which are Pliocene, or according to the older view young Miocene. Lately, however, more and more they turn out to be almost certainly younger than the Siwalik fauna and most likely Pleistocene (old – diluvial). Because of that this fauna of stegodon elephants, hippopotamuses, large buffaloes and hyenas in many ways gains an even larger significance than it already had. This (previously unexpected) outcome considering the geological character of this peculiar company of animals, and, what I only found out a few days ago, the way they have been remained for us (by a similar volcanic eruption of the now completely ruined Pandan similar to the historical eruption of the Kelut and other Javanese volcanoes) urge me now to be doubly careful. But I do hope to be able to submit to you in January a short report of the paleontological research for the Journal of the Natural History Society, but before I do so I would like to collect some further data to ascertain the character of the fauna and the catastrophe that led to her remains.

[MM774C-000011-509]

And now the main issue. I am truly thankful to you for your elaborate lectures, which to me are renewed proof of the interest, which I know, you have taken in me and which I will always try to be worthy of. I also thank you for the kind way in which you, without hurting my self-esteem made clear that it would be better to renounce my poor attempts to solve the palaeothermal question.

After my letter I did somewhat expect to receive such an advice. For a long time I have not been able to give the climate matter any decent thought, and I slowly started to fear that procrastination would lead to the never-never and I wanted therefore — as brief as necessary — publish the principal thoughts in the next issue of the Journal of the Natural History Society. I also wish to know your opinion as soon as possible and in my hasty writing I made the error to mix up what I after some years of study considered plausible explanations and some things about the old climates that I merely considered possibilities. For those reflections I was not expecting a lot of sympathy from you, but being extraordinarily busy as I am I only realised that after my letter was already sent.

I already knew Neumayr's presentation from the translation of it in Nature (I would still be obliged if you would kindly send me the original). Much more extensive versions of the views of Neumayr can be found in his "*Erdgeschichte*" which I have recently re-read. I cannot but on main matters agree with him; with regard to some peculiarities (like his statement that the tropics are unsuitable as locations for any important formation of coal that the tropical girdle on the whole is now in a period of positive transfer of the sea level et cetera) Neumayr will get support of very few. In his "*Erdgeschichte*" he himself dismisses on good (paleontological) grounds the explanation of climate change by relocation of the poles but now, in his presentation a few years later, without having addressed his earlier counterarguments, he is again opting for a transfer of the poles.

If a large relocation of the poles is even possible, I do think that G. Darwin, Hergesell, Drygalski and others have sufficiently shown that this cannot be the cause of the change at the surface of the earth (ice coverage of land) and that nearer to the current poles also in the Jurassic, Cretaceous, and tertiary periods the climate was cooler, which to me seems in itself already to be sufficient evidence that this can never be the cause of the other climates.

Von Leudenfeld's hypothesis for glaciation is most certainly witty but it is contrary to the nowadays (almost) generally accepted theory of land glaciers and a return to the Drift-theory which was abandoned for good reason.

Blandet's hypothesis (with or without Faye's lifebuoy) I will leave for now as not compatible to our cosmogenic theories.

I will now try to clarify which explanation for the climate of the geological past, seems to me, after thoroughly studying the matter, to be the best and with which me publishing it I believe to be doing good, if I'm not completely mistaken!

To me it's not a small discouragement that a man, for which I have so much esteem as a naturalist in general and an expert on climates in particular, like you does not agree with the main part of my hypothesis. I largely blame, however, my inadequate previous letter and I still hope that I might yet succeed in gaining your approval. In that case I will not have given up too early. It seems to me that we do have to firstly consider the sun, as the sole source (of any significance) for warmth on earth, if you want to find an explanation for the changes in the degree of that warmth. The sun is not an eternal immutable body, the sun is a star. Stars have a history; their warmth and their light have a history, and our sun is in a late stage of that history. We have to assume that for a long time she has been warmer, if we are not to give up on the whole idea of star physics. Our sun used to be in the

[MM774C-000011-510]

stage of the blue white stars and will end in the stage of the red stars and finally completely die out. The question is whether the paleontological history of our earth coincides with the current stage and the answer to that from this side of the biologist and geologist should surely be negative. From all we know the sun could maximally have radiated 20 million times the warmth which she is currently radiating per year (and even less according to the data of Langley). As she by now is already in an advanced stage of her age the radiation must have been much higher. The solar warmth is thus significantly younger than 20 million years. It is sure that the estimations of the length of a geological period based on the thickness of the sediments and the revolution of the organisms does not have a very secure base. It might be, however that no geologist or biologist can be found, who would think that an even shorter span of 12 - 20.000.000 would suffice for the formation of the beautiful series of layers and the evolution of organisms, even when starting from the paleontological time when many selectively higher forms already existed. Excluding certain groups of organisms, the phylogeny of the organic world as a whole is still a big mystery, to which the palaeontology has no answer whatsoever. Everything points to a much earlier origin of life than what we know from the eldest layers. In general geologist and biologist consider the solar warmth that the physics have made available for very limited (even too limited) and if these assumptions are true and the sun has no other source (worth mentioning) then what has been appointed by Helmholtz and Thomson, one would need whole the amount available to heat the Earth.

So one is forced to accept that the older periods of the earth were lit by a sun, which still was in the hot stage of blue white stars (of the first type) and therefore gave more light and heat.

If one admits to that, then our son also must have gone through the change from the white to the yellow stage, which (given the relatively low number of these stars) must have lasted only shortly.

[A second copy of this draft, (MM774C-000011-510/512) is almost exactly the same, just a little bit of rephrasing, but in essence identical]

Next letter with this correspondent

Previous letter with this correspondent

[MM774C-000011-508]

Toeloeng-Agoeng 7.XII.90

Zeer Geachte Heer,

Uwen langen brief heb ik met hartelijken dank gelezen. Daarom en omdat ik ~~ik~~ eigenlijk zeer spoedig na de verzending van mijnen vorigen ik verlangend op Uw antwoord wachtte, ook al om een appendix daarbij te schrijven, zal ik mijn tweeden nu niet langer uitstellen.

Eerst de bijzaken in Uwen brief, dan de hoofdzak: Zeker zijn de javaansche ^{fossiele} menschenresten niet tertiair. Ik zou echter de laatste willen zijn om te beweren, dat de mensch ^{soort Homo sapiens} in tertiären tijd nog niet bestond, hoewel ik geloof, dat feitelijke bewijzen daarvoor nog niet geleverd zijn.

De eigenlijke tertiaire resten, (die nu al zoo talrijk geordend zijn, dat zij in ons huis meer plaats innemen dan de geheele inboedel en onze personen inclus) heb ik – met Martin – tot voor korten tijd voor aequivalenten der britsch-indische Siwaliks gehouden, die plioceen, of volgens de oudere opvatting jong-mioceen zijn. In den laatsten tijd blijkt nu meer en meer dat zij bijna zeker jonger zijn dan de Siwalik fauna en waarschijnlijk pleistoceen (oud-diluviaal). Daardoor verkrijgt deze fauna van stegodonte olifanten, nijlpaarden, groote buffels en hyaena's in menig opzicht nog grooter beteekenis dan zij reeds bezat. Die (aanvankelijk niet verwachte) uitkomst wat betreft het geologische karakter van dit merkwaardige dierengezelschap en de eerst in de laatste dagen op het spoor gekomen wijze, waarop zij voor ons is bewaard gebleven (door eene dergelijke vulkanische eruptie van den nu geheel vervallen Pandan als de historische van den Keloet e.a. Jav. vulkanen) nopen mij thans tot dubbele voorzichtigheid. Ik hoop U echter toch in Januari een kort verslag van het palaeontologische onderzoek voor het N.T. te kunnen aanbieden, zou echter voor dien tijd gaarne eenige nadere gegevens willen verzamelen tot meer zekere ~~en~~ beoordeeling van het karakter der fauna en der catastrophe die hare overblijfselen bewaard heeft.

[MM774C-000011-509]

En nu de hoofdzak. Ik ben U waarachtig dankbaar voor Uwe uitvoerige terechtwijzingen, die mij een nieuw bewijs zijn van de belangstelling, welke ik weet, dat U mij geschonken hebt en welke ik steeds trachten zal mij waardig te maken. Ik dank U ook voor de vriendelijke wijze waarop U, zonder mijn gevoel van eigenwaarde te kwetsen mij te verstaan geeft dat het maar beter zijn zal van eene [?povere??] ^{peging} tot oplossing van het palaeothermale vraagstuk af te zien.

Na mijn brief verwachtte ik wel eenigszins een dergelijken raad van U te zullen ontvangen. Ik had in langen tijd over de klimatenquestie niet behoorlijk kunnen nadenken, begon echter langzamerhand te vreezen, dat van uitstellen eindelijk afstellen zou komen en wilde daarom — zoo kort als het moest — het voornaamste in de eerstvolgende aflevering van het N.T. zeggen. Zoo spoedig mogelijk ook wenschte ik nu Uwe meening te vernemen en door over haastig van mijn schrijven beging ik al dus de fout te vermengen wat ik na eenige jaren studie als aannemelijke verklaring meende te moeten houden en wat ik omtrent de oude klimaten wel eens mogelijk had geoordeeld. Voor die beschouwingen verwachtte ik bij U weinig sympathie, zag dat in de meer dan buitengewone drukte van den laatsten echter eerst in toen mijn brief al op reis was.

Neumayr's voordracht kende ik in vertaling uit Nature (voor vriendelijke toezending van het origineel zou ik U toch dankbaar zijn). Veel uitvoeriger zijn de opvattingen van N. te vinden in zijne "*Erdgeschichte*" die ik herhaaldelijk en nog eens gelezen heb. Ik kan niet anders dan mij in hoofdzaak bij hem aansluiten; in sommige bijzonderheden (zooals zijne bewering, dat de tropen ongeschikt zouden zijn voor belangrijke kolenvorming, dat de tropische gordel over het geheel nu in eene periode van positieve verplaatsing van den zeespiegel verkeert e.a.m.) zal N. wel bij zeer weinigen instemming vinden. In zijne "*Erdgeschichte*" verwerpt hij zelf op goede (palaeontologische) gronden de verklaring der klimaatsveranderingen door verplaatsing der polen en nu denkt hij in bedoelde voordracht ^{een paar jaren na de [???? ? ? ?]} zonder dat door iets zijne vroegere tegenwerpingen zijn te niet gedaan – toch weder aan poolverplaatsing.

Mogen al grootere verplaatsingen der polen mogelijk zijn, zoo hebben, geloof ik, G. Darwin, Hergesell, Drygalski e.a. voldoende bewezen dat men daarvan de oorzaak niet zoeken kan in verandering aan de oppervlakte der aarde (ijsbelasting of land) en dat naar de tegenwoordige polen toe ook in Jura-, Krijt- en tertiaire perioden het klimaatkoeler werd schijnt mij al voldoende bewijs, dat men daarin nooit de oorzaak der andere klimaten zoeken kan.

Von Leudenfeld's hypothese der glaciatie is zeker geestig gevonden echter in tegenstrijd met de tegenwoordig (bijna) algemeen aangenomen landgletschertheorie en een terugkeer tot de niet zonder goede ~~gronden~~ ^{redenen} verlaten Drift-theorie.

Blandet's hypothese (met of zonder Faye's reddingsmiddel) wil ik voorloopig laten rusten als niet- wel vereenigbaar met onze cosmogenische theoriën.

Ik wil nu trachten weder te geven welke verklaringwijze der voorwereldlijke klimaten mij, na behoorlijke ^{grondige} studie van de zaak, ~~de~~ ^{het} beste ~~besch[?]??~~ ^{voldoet} en ik geloof daarmede met de publicatie daarvan een goed werk te doen, zoo ik althans niet geheel mij bedrieg!

Het is voor mij geen geringe ontmoediging, dat een man, dien ik als natuuronderzoeker in het algemeen en als klimaatkundige in het bijzonder zoo veel achtung toedraag als ik U, het over de hoofdzak mijner hypothese niet met mij eens is. Ik schrijf de schuld daarvan echter voor een groot deel toe aan mijn te weinig correcten vorigen brief en hoop nog, dat het mij nu misschien beter gelukken zal Uwe instemming te verwerven. In dat geval heb ik mijn niet laten uit het veld slaan. Het komt mij voor, dat men wel degelijk en in de eerste plaats aan zon, als de eenige bron (van beteekenis) voor warmte der aarde moet denken, waar men de verklaring wil zoeken van de veranderingen in den graad der warmte. De zon is geene eeuwig onveranderlijke ~~ster~~ ^{ster} ^{lichaam}, zon is eene ster. De sterren hebben eene geschiedenis; hare warmte en haar licht hebben ook eene, en onze zon bevindt zich in een laat stadium dier geschiedenis. Wij moeten aannemen, dat zij eenmaal ^{gedurende langere tijd} warmer geweest is, zoo wij niet onze geheele opvatting van de physica der sterren wereld willen opgeven. Onze zon heeft vroeger verkeerd in

[MM774C-000011-510]

het stadium der blauw witte sterren en zij zal eenmaal geraken in dat der roode sterren om ten slotte geheel uit te doven. Het is maar de vraag of de palaeontologische geschiedenis onze aarde aan den duur van ^{met} het tegenwoordige stadium genoeg kan hebben gehad of niet ^{zijn samengevallen} en het antwoord op deze vraag ^{van den kant van biologen en geologen} zal moet stellig ontkennend luiden. De rekening leest dat ^{Naar alles wat wij weten kan} de zon ^{kan} slechts hoogstens 20 miljoen maal hete ^{de warmte welke zij tegenwoordig} ^{in een jaar uitstraalt} warmte verschenen hebben (nog veel minder volgens de gegevens van Langley). Daar zij echter nu reeds in een vergevoerd stadium van Haaren leeftijd is zal die uitstraling vroeger belangrijk veel grooter geweest zijn. De zonnwarmte is dus belangrijk veel jonger dan 20 miljoen jaren

zeker hebben de schattingen van de lengte der geologische periode naar de dikte der afzettingen en naar de evolutie der organismen eene weinig zekere basis. Misschien zal echter geen geoloog of bioloog te vinden zijn, die een nog veel kortere duur dan 12 - 20.000.000 jaren voldoende zou achten voor de vorming van de prachtige lagenseriën en voor de evolutie der organismen, zelfs alleen van den palaeontologischen tijd gerekend, toen vele selectief hoogere vormen reeds bestonden. Niet van bepaalde groepen van levende organismen, doch van de organische wereld in haar geheel genomen is de phylogenie nog een groot raadsel, waarvan de palaeontologie wel het allerminst het antwoord heeft ^{weet te} gegeven. Alles wijst op veel langer vroeger bestaan van het leven dan van datgene wat wij uit de oudste lagen kennen. Algemeen houden geologen en biologen de door de natuurkundigen beschikbaar gestelde zonnwarmte ^{voor eene zeer beperkte (zelfs te beperkte)} en zoo de opvattingen deze laatste inderdaad juist zijn en de zon ^{?????} het gehe ^(noemenswaardige) bron van warmte heeft dan die zooals zij door Helmholtz en Thomson is aangewezen, zal men althans den geheelen beschikbare voorraad warmte voor de aarde verlangen.

Men ziet zich dus wel gedwongen aan te nemen, dat in de oudere perioden der aarde door eene zon beschenen werd, welke nog in het ^{hete} stadium der blauwwitte sterren (van de eerste type) verkeerde en die aldus meer licht en warmte gaf.

Geeft men dat toe, dan moet onze zon ook in den overgang staat van het witte tot het gele stadium verkeerd hebben, dat (blijkens het betrekkelijk geringe aantal der betreffende sterren) slechts kort van duur kan geweest zijn. [A second copy of this draft, (MM774C-000011-510/512) is almost exactly the same, just a little bit of rephrasing, but in essence identical]

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-0000012-450]

Buitenzorg, 8 December 1890

Amice Dubois:

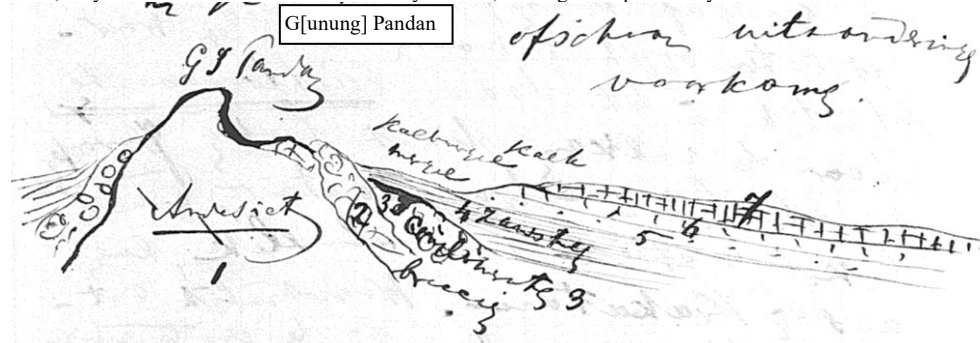
I was very pleased to receive your letter of November 30, because I get the feeling that things are coming together. At the same time, you are not completely there yet as you will learn from the following paragraphs. I have also observed a thing or two in my travels through the Surabaya, Ngame and Tarang area regions, which can serve as a clarification for the deposition of the bone bearing beds. Yet, I am also not fully there myself, because I can think of many explanations and only if I can later check the distribution of these beds thoroughly on the map, could I say more about them. That is why I cannot urge you enough to carefully investigate the entire mountainous area between Semarang, Solo, Madiun, Kediri and Rembang, so as to find out where bone beds are present and where not. Or rather, where fossils are very numerous and where they are very rare.

1. Your cross section of Butak is completely incomprehensible at the north side. Do you not think after all that it is completely impossible for conglomerates and

[MM774C-0000012-451]

tuff beds to break cleanly through clay stones the way erupted rocks do? These tuff beds in the valley must then either be deposited concordantly between the clay stones (they are probably old andesite breccia banks) or discordantly on top of them or they fill in fractures within the clay stone. These are almost certainly older conglomerates and sandstones which have nothing to do with the younger bone beds. At any rate, the way you interpret them and draw them is not possible.

2. The Pandan volcano is an old andesite mountain which is older than the sediments of the Kendeng hills and therefore cannot have been the source for the tuff beds with the mammals. It is namely so that the old andesites came to the surface through fissures and faults as a molten mass (albeit possibly in part sub-sea) and these do not eject lapilli around a central point like the younger volcanoes do. The old andesites are usually surrounded by coarse breccias and conglomerates of that same andesite, followed by finer sandstones of andesite gravel and then marls, limy marl and limestone. This is normally the rule, although exceptions may occur.

1. = Andesite; 2. and 3. = conglomerates and breccias of andesite; 4. = sandstone; 5. = marl; 6. = limy marls; 7. = limestone (Conclusion from this: the andesite is not the cause for the slope of the beds but has been pushed up together with the sedimentary beds).

Even close to the top of the Pandan, coarse conglomerates are found overlying the solid andesite, but we have not been able to find crater like shapes anywhere and I am therefore convinced that the bone beds (finer and coarser ones) are eruptions from the Wilis and Lawu volcanoes or one of the two. From here on I will name these bone bearing tuff beds (coarse and fine) lapilli beds, which in fact they are.

3. Now, to explain the presence of these lapilli beds in the

[MM774C-0000012-452]

flats and in the surrounding hills to as high as +/- 400 meters above the flats: in my view one cannot possibly suggest waterborne deposits. If that were the case, these beds would have been pushed up only later. Therefore, they are probably airborne sediments, from direct eruptions, in this case partly as dry sediment and partly wet, silt like, similar to what happened at the Krakatau. These lapilli beds were probably deposited during the first intense activity of the large volcanoes which can often be very powerful and which undoubtedly was the case here.

During deposition of volcanic material covering the main land (and the marsh land at the foot), animals must have largely perished, even if the bed was only 1 meter thick and the sediment grain size small. This would be not so much from the erupted materials itself but because of lack of food. This has also been observed clearly at the Krakatau. There, birds fell in huge numbers into the ash bed and sea turtles were floating in large numbers dead on pumice in the sea. But especially also large numbers of dead wild boar and even tigers were found in the forests (whose trees were clearly completely defoliated by the ash and silt rains). One tiger in search for food came as far as the bottom of the stairs of the lighthouse in Java's first point, where it was shot dead by the watchman 'van Mens'. This is sufficient evidence to allow you to see that an eruption of ash and fine rock fragments may have been the cause of the death of numerous mammals. Now in Java, lapilli beds are found everywhere and in reality it is precisely those beds that contain fossil mammalian remains everywhere. That is the case in the tuff and lapilli bed of the Patiayam in Japara, and even in the thin volcanic cover that is found in the District Sentolo

[MM774C-0000012-453]

of Jogjakarta lying on top of the marly limestone and likely having been derived from the Merapi.

Therefore, most likely you will find these bones everywhere in Java in the oldest lapilli beds, those that are immediately on top of the Tertiary limestone. And the more instantaneous and forceful the eruption has been, the more bones you will find.

4. The black clay lying on top of the lapilli beds in the flats can in my view not simply be viewed as an erosion

product of the lapilli beds, but as a younger humus bed deposited in a marshy soil or at least on moist soil. When you travel from Paron to Ngawi, you arrive at about 1 paal before Ngawi (hence already on the big road) at a fairly large bridge. Here, south of the road one can clearly see the black clay (a) on top of the lapilli bed (b). If (a) was just the weathering product of (b) then it should also contain weathered gravel

which is not the case. On the other hand, the black clay almost everywhere contains strange small white rock fragments curiously turnip and kidney shaped, which are not found in (b). These kidney shaped rock fragments, as

you say, do not in any sense consist of weathered andesite but of limestone. They can be dissolved almost entirely in H-Cl. They are in fact limestone within the clay itself, formed as concretions somewhat comparable to other concretions, for instance the Lössmännchen in the löss of the Brotethal. The tuff soil thus appears to have turned at least partly into a marsh and

[MM774C-0000012-454]

became overgrown resulting in a slowly developing thin layer of humus soil on top of the lapilli bed. This black clay is probably very late Quaternary or old Alluvial, since all of it appears to be covered by young volcanic ash from the Kelut etc.

5. The marine beds of the Sondé, north of Bogo along the Solo river, are probably late Miocene. But Martin, who extracted many fossils from this place, believes it may even be Pliocene. If that were to be the case, then this would again be proof that the mammals appear to be no older than Quaternary. But I must mention that Martin states in his writings that he now believes other fossils also to be Pliocene, which cannot possibly be younger than Miocene. There was an interesting story related to this. Amongst the very numerous fossils sent to Leiden were two identical specimens reported in different catalogues and with different names, although it was noted that they were found at the same location, Martin must not have noticed this and he now is writing formally that one discovery location is late Miocene and the other Pliocene! Such a coincidence is good proof that his determination of Pliocene cannot be taken too seriously.

5. The great flats of Kediri, Madiun and Solo are probably old embayments of the Tertiary sea, which

Continued on next page

[MM774C-0000012-450]

Buitenzorg, 8 Dec. 90.

Amice Dubois,

uw brief van den 30e november, deed mij veel genoegen, omdat ik er uit merk, dat de boel aan het gisten is; intussen zijt gij er nog lang niet; zoals u uit de volgende regelen zal blijken. Ook ik heb voor de excursies in het Soerabaja-Lise, na Wiese, en bij tangrang één en ander opgemerkt wat tot opheldering van het ontstaan der beenderhoudendelagen kan dienen, maar toch ben ik er ook nog niet, want er zijn vele gevallen denkbaar en alleen als ik op de kaart later de uitbreiding dier lagen goed kan nagaan, is er iets meer van te zeggen. Daarom kan ik u niet genoeg aanraden om het gehele grensgebergte tussen Semarang, Solo, Madioen, Kediri en Rembang grondig te onderzoeken en te belopen, om te zien waar beenderen lagen zijn, en waar niet, of liever waar de fossielen zeer talrijk zijn, en waar zeldzaam.

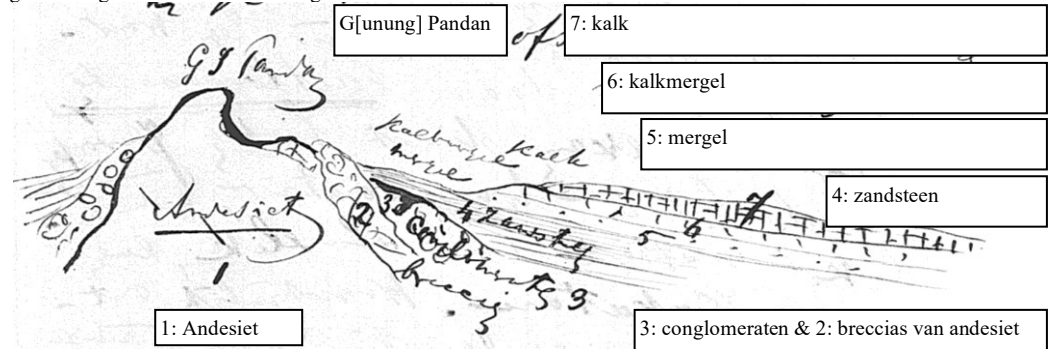
1. Uw profiel van Boetak is totaal onbegrijpelijk aan de noordzijde het is immers onmogelijk, dat conglomeraten en

[MM774C-0000012-451]

tuflagen door kleistenen heen breken even als een eruptief gesteente? In dat ravijn moeten die tuf lagen dus of concordant tussen de kleistenen liggen (waarschijnlijk zijn het oude andesietbreccie-banken), of discordant er boven op, of spleten in de kleisteen opvullen; het zijn ^{bijna zeker} oudere conglomeraten en zandsteen, die met de jongere knoken-lagen niets te maken hebben. Maar zóó als gij het bedoelt & teekent, kan het niet zijn.

2. De Pandan-vulkaan is een oude andesiet berg, die ouder is dan de sedimenten van den Kendeng rug, en dus ook de tuf lagen die de zoogdieren bevatten niet geleverd kan hebben.

Die oude andesieten komen namelijk tevoorschijn langs spleten en scheuren; als gesmoltene massa (gedeeltelijk wellicht onderzees), en werpen geen lapilli uit, rond om een centrum, zoals de jongere vulkanen. De oude andesiet een zijn gewoonlijk omringd door grove breccia's en conglomeraten van dienzelfde andesiet, dan volgen fijnere zandstenen van andesiet-gruis, dan mergel's, kalkmergel en kalk. Dit is de gewone regel ofschoon uitzonderingen voorkomen.

1 andesiet; 2 en 3 conglomeraat en Breccias van andesiet, 4 zandsteen, 5 mergel, 6 kalkmergel, 7 kalksteen. (De andesiet is dus niet de oorzaak van de helling der lagen, maar is zelf met die lagen in de hoogte [? gepast] nabij den top Pandan komt zeker grove conglomeraat voor, op den topvaste andesiet, maar wij hebben nergens kratervorm kunnen vinden en ik ben dus overtuigd dat de beenderen lagen (fijn en grof) uitwerpselen zijn van de vulkaan Willis en Lawoe of één van beide. Ik zal die beenderen houdende tuflaag (grof en fijn) voortaan lapilli-lagen noemen, wat ze feitelijk ook zijn.

3. Om nu het voorkomen dezer lapilli laag in de

[MM774C-0000012-452]

vlakke en op de omringende heuvels tot ±400 m boven de vlakke te verklaren, kan men mijns inziens niet denken aan waterafzetting; de lagen zouden dan ook eerst later opgeheven moeten zijn. Zeer waarschijnlijk zijn het daarom luchtsedimenten door de vulkaan direct hierheen geworpen, gedeeltelijk in drooge toestand, gedeeltelijk in natte toestand als slik, evenals bij Krakatau. Waarschijnlijk ontstonden die lapilli-lagen bij de eerste hevige werkzaamheid der grote vulkanen, die zeer hevig kan, en waarschijnlijk ook zal geweest zijn. Bij deze bedekking van het vasteland (en den moerassen aan den voet) met vulkanisch materiaal, al is de laag ook slechts een meter dik en de steentjes klein, moeten de beesten grotendeels te gronde gaan, niet zoozeer door die uitwerpselen zelf, als wel uit gebrek aan voedsel. Ook dit heeft Krakatau duidelijk doen zien. Vogels vielen bij massa's dood op de aslaag neer, doode zeeschildpadden dreven bij menigte op de puimsteen in zee rond. Maar vooral ook werden in de bosschen (welks bomen dadelijk geheel onderbladert waren door de as en slikregens) een tal van doode wilde zwijnen herten en zelfs tijgers gevonden. Een tijger kwam zelfs, om voedsel te zoeken, tot vlak onder aan de trap van den vuurtoren op Java's 1^e punt, waar hij door den lichtopzichter van Mens is doodgeschoten. Dit zijn bewijzen genoeg om u te doen zien, dat ene uitwerping van as en fijne steentjes de oorzaak van den dood der talrijke zoogdieren geweest kan zijn. Nu vindt men op Java overal lapilli-lagen, en werkelijk schijnt ook overal juist die laag fossiele zoogdieren te bevatten, zo in de tuf-en lapilli laag van de Pati-Ajam in Japara, en zelfs in de dunne vulkanische bedekking die men in het district Sentolo

[MM774C-0000012-453]

van Jogjakarta op de mergelkalken vind liggen, en die van de Merapi afkomstig moet wezen.

Gij zult dus waarschijnlijk overal op Java de beenderen vinden in de oudste lapilli-lagen, dat zijn zij, die den tertiaire kalksteen onmiddellijk bedekken; en des te meer beenderen zult gij vinden naarmate de uitbarsting plotselinger en heviger is geweest.

4. De zwarte klei, die in de vlakke op de lapilli lagen ligt, is naar mijn inzicht niet als eene eenvoudige verwerking van de lapilli-lagen te beschouwen, maar als een jongere humuslaag, ontstaan in een moerassige bodem, of tenminste vochtige grond. Als men van Paron naar Ngawi rijdt, komt men ±1 paal vóór Ngawi (dus reeds op de

grooten weg) aan een tamelijk grooten brug. Hier kan men ten zuiden van den weg duidelijk de zwarte klei a op de lapilli lagen b zien liggen. Was a alles het verweeringsproduct van b, dan zou a ook verweerde rolsteentjes bevatten, wat niet het geval is. Daarentegen bevat de zwarte klei bijna overal zonderlinge knol- en niervormige witte steentjes, die men in b niet vindt. Deze niervormige steentjes bestaan geenszins, zoals gij zegt, uitverweerde andesiet, maar uit kalksteen, zij lossen bijna geheel op in HCl. Het is een kalk[sinter?], in de

kleisteen zelf als concrete's gevormd en enigszins te vergelijken met andere concrete's, b.v. de Lössmännchen in de Löss van het Brotethal. De tufbodem schijnt dus gedeeltelijk tenminste moeras zich geworden te zijn, en

[MM774C-0000012-454]

begroeid, waarbij zich langzamerhand een dunne humuslaag op de lapilli-laag vormde.

Waarschijnlijk is die zwarte klei zeer jong Kwartair, ofwel oud-alluviaal, daar zij alleen door jonge vulkanische asch van Keloet etc. schijnt bedekt te worden.

5. De mariene laag van Sondé, benoorden Bogo, aan de Solo-rivier, zijn waarschijnlijk jong-mioceen. Maar Martin, die daar vrij veel versteeningen van deze plaats ontving, houdt ze zelfs voor plioceen. Mocht dit zo zijn dan is dit weer een bewijs te meer, dat de zoogdieren waarschijnlijk niet ouder zijn dan Kwartair. Maar ik moet erbij zeggen dat Martin volgens zijn schrijven nu ook andere fossielen voor plioceen houdt, die bezwaarlijk jongere dan mioceen kunnen wezen. Een aardig geval deed zich hierbij voor: onder de zeer talrijke naar Leiden gezonden versteeningen kwam tweemaal dezelfde voor, onder een andere catalogus en onder een ander nummer verzameld, ofschoon er bijstond dat ze van dezelfde vindplaats waren. Dit schijnt Martin over het hoofd gezien te hebben, en hij schrijft nu officieel dat de eene vindplaats jong-mioceen is de andere plioceen! Dit is wel toevallig en een goed bewijs, dat men om zijne bepaling als plioceen niet teveel moet geven.

5. De grote vlakten van Kediri, Madioen en Solo zijn waarschijnlijk oude inhammen der tertiaire zee, die

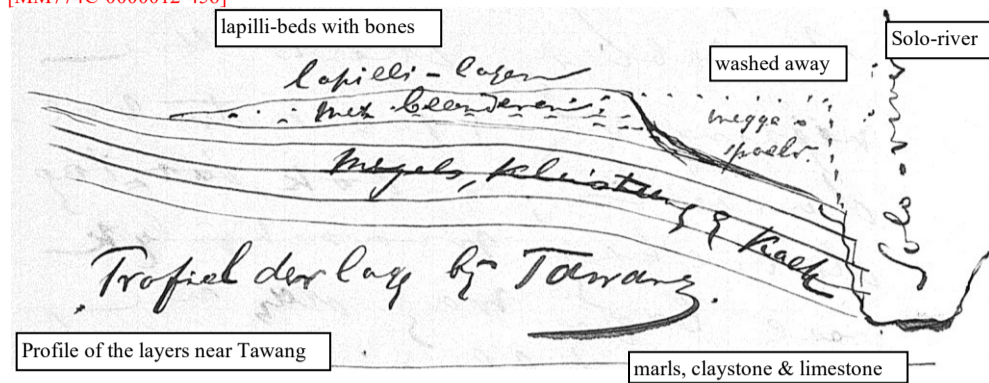
Continued on next page

[MM774C-000012-455]

were filled in with volcanic eruption products. It might very well be possible that those flats had already emerged above sea level before or at the beginning of the eruptions and were then additionally raised by eruption material coming down the mountains in the form of slurries or deposited as dry sediments. But I cannot explain the fact that these three flats are now all positioned rather high above sea level (+/- 100 meter).

6. I completely agree with you that a Solo river must have existed already during the early Diluvium [Pleistocene], which most likely transported more water than the present Solo, although I must add that in order to connect Java to Asia a [sea level] rise of +/- 100 meter would be sufficient. Also, the volcanoes were then likely much lower than now because they were formed primarily in Quaternary times. At that time, there probably were also marshy regions and lakes, but the animals living in them would have suffered just as hard during an eruption as those on land.

7. Further, I will also let you know that the small plateau of bone bearing beds near Tawang looks to me like a river deposit (river Diluvium [Pleistocene]) on top of the marls as follows:
[MM774C-000012-456]

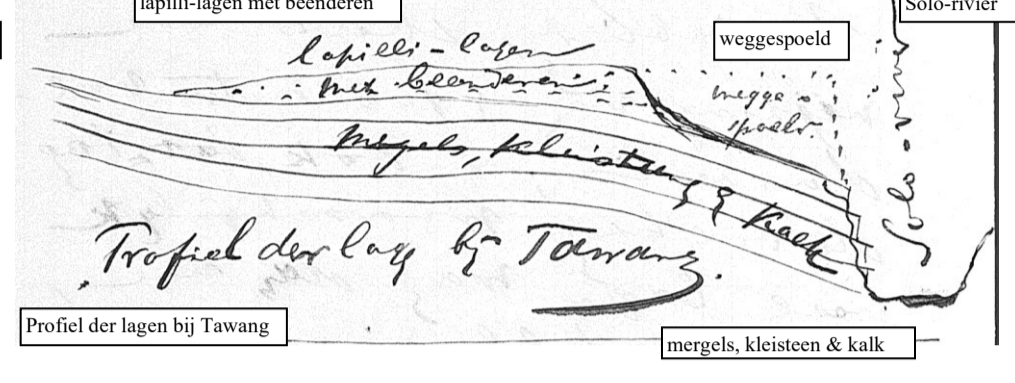

[MM774C-000012-455]

opgevuld zijn met vulkanische uitwerpsels. Het kan zeer goed zijn, dat vóór of bij het begin der erupties die vlakke reeds boven zee was opgeheven en de vlakke verder werden opgehoogd met uitwerpsels, die als pap de berg af kwamen, of er droog op neervielen. Maar nog onverklaard blijft mij het feit, dat die 3 vlakten nu allen erg hoog boven zee liggen (±100 m)

6. Geheel eens ben ik het met u, dat er in die oud-diluviale tijd reeds een Solo-rivier was, die waarschijnlijk meer water afvoerde dan nu, ofschoon ik erbij moet voegen dat, om Java met Azië te verbinden, slechts eene rijzing van ±100 m voldoende is; en ook, dat toen de vulkanen waarschijnlijk veel lager waren dan nu, want die hebben zich hoofdzakelijk in de Kwartair tijd opgebouwd. Ook moerassige plaatsen en meren zullen er toen geweest zijn, maar de daarin wonende dieren zullen het bij een eruptie even hard te verantwoorden gehad hebben als de landdieren.

7. Nog vermeld ik dat bij Tawang het kleine plateau'tje van beenderen houdende lagen mij er uitziet als een afzetting der rivier (rivierdiluvium) op de mergel, aldus:
[MM774C-000012-456]

And finally the following: try to find out first where in particular these lapilli beds occur and please don't confuse them with other Tertiary conglomerates, sandstone and breccia beds that are below and in between the other clay stone and marl beds and also include gravel and rock fragments of andesite. I recommend that you visit Klino at the NW foot of the Pandan. I have been there and have not seen any bone bearing lapilli. Yet, as close as this is to the Pandan they certainly should have been there if indeed the Pandan itself was the eruption point from where the lapilli were ejected. Please investigate this thoroughly and travel then also from Kelina (Klino) to the top of the Pandan. If there is a recent eruption point, then you should travel through a crater along the way. As far as I am concerned, I would be completely satisfied if [only] the Wilis and Lawu had supplied the lapilli, because after all, you

[MM774C-000012-457]

could not possibly ascribe the lapilli beds from Tawang, Bogo, Kali Gede etc. to the eruption point of the Pandan! The distance Tawang – Pandan is 74 kilometer! I would suggest that you construct a circle around the top of the Lawu with a radius of 35 kilometer and around the top of the Mandjutan (NE from there to Ngebel) and around the Wilis a circle with a radius of 40 kilometer or if you wish from the highest point of the Wilis (in Kediri) a circle with a radius of 45 kilometer. Then imagine that within these boundaries eruption products from these two volcanoes come down and everything would become clear. (As a guide, I might offer that the Krakatau has ejected huge blocks of pumice over distances of 40 kilometer as far as beyond Ketimbang in the Lampongo.

[Sketch of the eruption circles: Scale 1: 1,000,000 Vlakte van Solo = Solo plain; Vlakte van Madiun = Madiun plain; vulkaanmantel = volcanic mantle; Tertiair gebergte = Tertiary mountains top = summit]

[MM774C-000012-458]

The Tertiary land and the Pandan were the main terrain on which the animals lived. Then, the Lawu and Wilis began to produce loose ejection material that covered the mountains even as far as beyond the Pandan, resulting in the death of animals. This would also explain the mix of animals at Ngawi, since that place is furthest removed from the two craters.

In broad lines, this is thus the [projected] map with the distribution of mammalian remains! It is now up to you to figure out how much the dimensions of the 2 circles must be adjusted and secondly to also investigate if besides these 2 volcanoes perhaps a third eruption point could have produced lapilli. That would have to be the Pandan, which would then have had an eruption point during Diluvial [Pleistocene] times. I don't [actually] believe that. To find the answers to this, your only solution is to walk the entire margins of the mountains along the Solo (beginning at the railroad Solo – Semarang) between Gudih and Lawang, from Madiun, Pembang and Kediri. Make sure then that you also measure the thickness of the lapilli beds at various points. And I recommend that you do all this as soon as possible and then have some words printed about your results, even if it is only 4 pages long.

Otherwise you will see that Martin, who will probably publish at the beginning of next year, of course will also come over and see your beds and immediately write something about them, and will then beat you to it. You may use the idea that I described and even use the map (after your modifications) without mentioning my name, as long as you make sure you are first!

I am forwarding to you 4 map sheets of Pembang for your trip Butak – Klino – Pandan which you probably don't have. Just return them to me by registered mail after the trip is over. Along the road north of Klino, you will first find coarse andesite breccia beds (late Tertiary, not Pleistocene!) then northerly dipping marls striking 130° dip 75° to the NE and much further north, near Ngambon, also limestone. This would suggest that there is an air saddle at Grinjingan as follows:

[Kalk = limestone; Breccielagen en zandsteen, wellicht ook kleisteen = breccia layers, and sandstone, possibly also clay stone, daling = decline]

Maybe there is also [some] faulting because the limestone is not repeated in the G. Di

Atas Angin but only re-appears much further down slope when one travels northward from Deling. The white clay stone is often leached out at the surface and has thus lost its lime contents. Often the rocks turn bluish inside and are then marl

[MM774C-000012-459]

The weathered lapilli beds south of Ngawi take on a whitish colour, and therefore do not look at all like real claystone. Take a good look at them. The above descriptions will make it clear as to why the tuff and lapilli beds will everywhere occur below the youngest volcanic sand and black alluvial clay in the flats. At this stage, I believe I have covered the most important points.

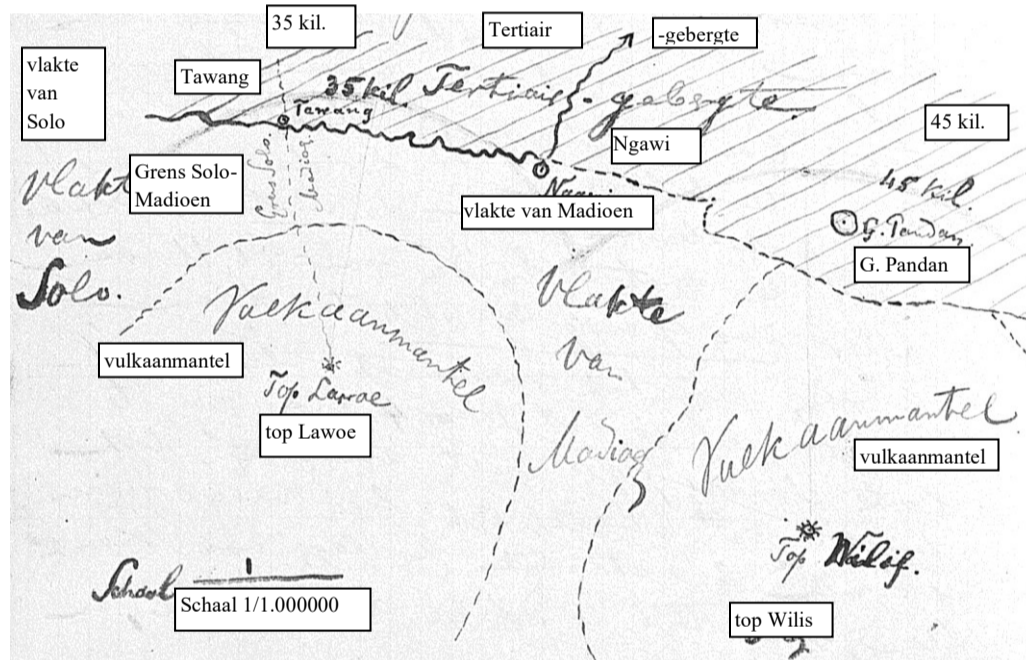
When you travel, please make notes on the map at 1: 100,000 everywhere you have clearly found lapilli beds with bones. After you have travelled along the entire mountain range, the solution will become evident. But please do not mix up the Pleistocene lapilli beds on top of the limestone with the Tertiary beds which often resemble them so much, but which are positioned below the limestone. If anything is not clear in my letter, please ask me immediately and I will gladly answer you. I do not recommend that you work with just one box barometer. It would be better to read two simultaneously, one at a fixed location and the other where you wish to measure an elevation. This will probably prove to be difficult because you won't always have a second person available. But, De Corte will send you one in the same crate together with the Banteng skull with which, I believe, he is reluctant to part. Kind regards, also to your wife. Sincerely, R(ogier) D.M. Verbeek Polarisator not available!

Next letter with this correspondent
Previous letter with this correspondent

En nu tot slot nog het volgende. Zie eerst overal na te gaan, waar vooral die lapilli-lagen voorkomen, en verwar ze toch niet met de andere tertiaire conglomeraat- zandsteen- en breccie-lagen, die onder, en tuschen de overige kleisteen en mergel liggen, en eventens rolstenen en brokstukken van andesiet in sluiten. Ga dan ook eens naar Klino, aan de N.W. voet van den Pandan, ik ben daar geweest, en heb niets van beenderen-lapilli gezien; toch zouden die dan zo dicht bij den Pandan zeker moeten zijn, als de Pandan zelf het eruptiepoint was van waar de lapilli waren uitgeworpen. Zie dit dus eens gauw na en ga dan ook eens van Kelina (Klino) naar den top Pandan; is het een jong eruptie., dan moet gij op die weg door den krater komen. Wat mij betreft, zoo vind ik het volmaakt voldoende, als Willis en Lawoe de lapilli geleverd hebben, want gij

[MM774C-000012-457]

kunt toch onmogelijk de lapilli-lagen van Tawang, Bogo, Kali Gede enz. aan het eruptiepoint van den Pandan toeschrijven? De afstand Tawang-Pandan is 74 kilometer! Construeer nu eens rondom den Lawoe-top een cirkel met 35 km straal, en rondom de top Mandjoetan (NO van het meer Ngebel) van den Willis een cirkel met een straal van 40 kil., of als gij wilt van den hoogste Willis-top (in Kediri) een cirkel met 45 kil. Straal, en stel u voor dat binnen die omtrekken eruptieproducten uit deze twee vulkanen nedervielen, dan geloof ik dat alles duidelijk wordt. (Ter vergelijking mogen dienen dat Krakatau grote bonken puimsteen 40 kilometer ver heeft geworpen tot achter Ketimbang in de Lampongo)

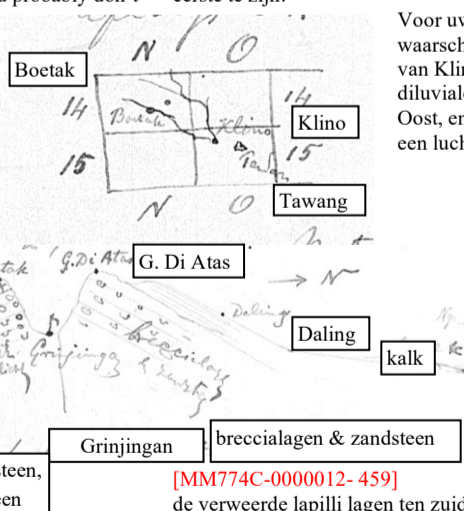

[MM774C-000012-458]

Het tertiaire land met Pandan samen was vasteland en daarop leefden de beesten. Toen begonnen Lawoe en Wilis losse uitwerpselen te leveren, die het gebergte tot zelfs achter de Pandan bedekten, waardoor de beesten stierven. Dit zou tevens de opmaak van Ngawi aan beesten verklaren, daar deze plaats het verst van de 2 kraters af ligt. Hier is dus in hoofdzaak reeds het kaartje van de verbreider der zoogdierresten! Het is nu uwe zaak om na te gaan in hoeverre de afmeting dezer 2 cirkels moet gewijzigd worden, en ten 2^e, om na te gaan of, behalve deze 2 vulkanen nog een 3^e punt ook lapilli geleverd heeft. Dit zou dan de Pandan moeten wezen, die in diluviale tijd een eruptiepoint zou moeten gehad hebben. Ik geloof het niet. Achter deze zaken kunt gij echter alleen komen, door het gehele grensgebergte van Solo (te beginnen bij den spoorweg Solo-Semarang tussen Goendih en Lawang), van Madioen, Rembang en Kediri te

beloopen. Zie dan ook eens op verschillende punten de dikte der lapilli lagen te meten. En dan raad ik u aan alles zoo spoedig mogelijk te doen en dan over het resultaat een enkel woord, al is het maar 4 bladzijden, te laten drukken; gij zult anders zien, dat Martin, die waarschijnlijk begin volgend jaar [??]uitkomt], en natuurlijk uw lagen ook komt zien, er dadelijk een stukje over schrijft, en u op die wijze vóór is. Gij kunt daarbij van het bovenstaande idee en het (door u gewijzigde) kaartje gebruikmaken, zelfs zonder mijn naam te noemen; als gij maar zorgt de eerste te zijn!

Voor uw Boetak-Klino-Pandan-reis zend ik u 4 bladen van remsang, die gij waarschijnlijk niet bezit. Zend ze mij na afloop der reis aangetekend terug. Op den weg van Klino noordelijk vindt gij eerst grove andesiet breccie lagen (oude tertiaire geen diluviale!) dan mergels met noordelijk [in??elen], richting 130° tot 75° naar Noord Oost, en veel verder noordelijk bij Ngambon ook kalksteen. Daarom moet bij Grinjingan een luchtzadel zijn, aldus:

[MM774C-000012-459]

de verwerde lapilli lagen ten zuiden van Ngawi nemen een witte kleur aan, maar hebben daarom niets van echte kleisteen, bekijk ze maar goed. Dat de tuf- en lapilli lagen overal onder het jongste vulkanische zand en de zwarte alluviale klei in de vlakten zullen voorkomen, is wegens het bovenstaande wel duidelijk. En nu geloof ik dat ik het voornaamste behandeld heb. Als gij op reis gaat, teken dan overal op de kaart 1: 100,000 aan, waar gij duidelijke lapilli-lagen met beenderen hebt aangetroffen. Is dan het gehele gebergte gezien, dan komen wij er van zelf. Maar verwar toch de diluviale lapilli-lagen die op den kalksteen liggen, niet met de tertiaire lagen, die er dikwijls zeer op gelijkjen, maar die onder den kalksteen liggen. Is u iets niet duidelijk in mijn brief, vraag het mij dan dadelijk ik zal u gaarne antwoorden. Om met een doosbarometer te werken geeft niet veel men moet er 2 gelijktijdig aflezen, een op een vaste standplaats, de ander op de plaats waarvan men den hoogte wil meten. Dit zal wel moeilijk zijn, omdat gij niet altijd een 2^e persoon beschikbaar zult hebben. De Corte zal er u echter een sturen, in dezelfde kist met de baneng kop, die hij, geloof ik, met leed wezen ziet vertrekken. Hartelijke groeten, ook aan uwe vrouw van # RDM Verbeek. Polarisator niet voorhanden!

Click here to return to the content page

[P3140156]

Kedung-Brubus, Distrikt Charuban, 10 December 1890

Dear Delprat,

If you would know everything, you would not, as I strongly believe, think me unkind, for not writing to you for such a long time. I am more sorry myself than I can say and it has been repressing me continuously that I could not set myself to do it. I have such a scandalous amount of work lately that I could not find any moment of peace and quiet to sit down and converse with the best man I know in the Indies – and I've now given myself leave, just to be able to do so. There have been times in the past, in which our good home country was attacked from all sides – and – if it is allowed for the small one to compare himself with the large – it is at such a time I am living currently. Human skulls in caves, and number of new animals from the Kendeng. Verbeek's objections against my opinions which I with great difficulty had to disprove in loco. Results considering the age of the fauna that are in contradiction with what Prof. Martin (and I myself originally too) assumed. I think I found a trace of the way in which all these large animals have deceased. Van der Stok cannot agree with my climate hypothesis – more from a gut feeling than that he has specific arguments, if I understand this (by me, by the way, highly esteemed) learned man correctly. I have to publish something to the outside world (alas as a kind of advertisement!) – for which there are subjects enough actually. And now – not the least, although I mention it last, a truly ancient man has presented himself, be it only by a small piece of jaw and in the company of stegodont elephants, hippopotamuses and hyenas!

This is still a secret, which I trust you with as such. I'm looking for more. Should I not find that also, this fragment will be proof enough; yet against the outside world (which you have to take into account in the Indies!) it is too insignificant; I will then however make it public. The surprising thing is that this fossil man is much more like present day man than for instance the orang-utan and must have been only little below the man of La Naulette [which is a Neanderthal]. And yet he lived there in the time that Jawa belonged to the mainland of Asia and animal species of British India and Sulawesi were roaming around here.

Do you understand the state of stress where I'm living in now and can you forgive me for not writing to you for a long time? One thing you will believe from me that the cause has not been that I have forgotten you. I would never do that at, if not just from gratitude – and there is so much more that makes me think of you almost daily.

I have now locked myself in for a couple of weeks in a cabin in Kedung-Brubus to finish my manuscript on the climates of the geological past, which will only be short, for the journal of Natural History. After that I will send it to you, if you still have appetite for it, excepting that you will likely be overworked. I've not seen you for a long time, but I suspect that the situation will not have improved since we have been in Solok, and that the work amount will surely not have decreased. In a satisfaction and external success I wish you for your work more than anyone else, but also good health and a long and happy life.

Is the health of the Mrs now completely as desired in the warm Solok? Has the Mrs enjoyed Pajo for some time now? And are Paul and the girls in good health? And will Paul go to Holland? Please do inform us again and do not believe that we are not worthy of it, because we have been silent for such a long time. My wife is also very busy – just because I'm so often away from home – so busy that she has not even written a letter to the family in Holland, as long as we have been in Tulung Agung. Taking into account the very slow correspondence between the inland's of Jawa and Sumatera, I also make use of the opportunity, to send you our best wishes for the New Year. May this year bring you all the happiness that you deserve so much and that nobody wishes you more readily than we do. My wife will maybe also write herself.

So now receive with the Mrs our cordial greetings and best wishes of yours truly

Eug Dubois

P.S. might you be able to help me by sending the documents regarding the returned dynamite? The Department of Education, Religion and Trade as at the time against payment or accounts taken over 10 chests with fuses and percussion from the State Railways on West Sumatra. I believe that 5 chests came from Fort de Kock and 5 from Padjang. I've given you all 10 with the fuses and the percussion, because I only had used the dynamite that I had privately got before from Mr IJzerman en you. As it is important for the future to work as economically as possible, I would be pleased to only write of 3 of 4 of those 10 chests as used so I can strike of 6 or 7 with the accompanying amount of fuse and percussion from the bill of Education, Religion and Trade. Therefore I will, I assume, need such documentation, as I used to get from the State Railways, which I then can supply when handing in the annual accounts for the goods used. How did Mr Renaud judge the coal. Isn't he a nice man? Again a cordial handshake of yours truly, Eug Dubois. Please also greet the families Buysman and Berger on occasion. I herewith return in thanks the letter from Martin.

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[P3140156]

Kedoeng-Broeboes, Distrikt Tjaroeban, 10.XII.90

Beste Delprat,

Als ge alles wist, zoudt ge, zooals ik maar al te zeer geloof, het niet onvriendelijk van mij vinden, dat ik u zoo langen tijd niet geschreven heb. Dat spijt mijzelf meer dan ik zeggen kan en het is een aanhoudend naar ding voor mij geweest, dat ik daartoe maar niet komen kon. Ik heb zoo schandelijk veel werk den laatsten tijd, dat er geen oogenblik van rust is waarin ik zoo gaarne een praatje zou willen maken met den besten man, dien ik in Indië ken – en nu moet ik mijzelf maar verlof geven, om dat te kunnen doen. Er zijn tijden geweest, waarin ons goede vaderland het van alle kanten tegelijk te kwaad kreeg – en – zoo het den kleine geoorloofd is zich met het groote te vergelijken – in zoo'n tijd verkeer ook ik tegenwoordig. Menschenschedels in de grotten, een aantal nieuwe tertiaire dieren in den Kendeng. Verbeek's tegenwerpingen tegen mijne opvattingen die ik de grootste moeite heb gehad, in loco, te wederleggen. Resultaten omtrent de oudheid der fauna in tegenstrijd met de door Prof. Martin (en ook door mij aanvankelijk) aangenomene. De wijze waarop al die groote dieren omgekomen zijn, op het spoor gekomen. Van der Stok zich niet kunnende vereenigen met mijn klimatenhypothese – meer als gevoelsquestie dan om bepaalde argumenten zoover ik dezen (door mij overigens hoog geschatte) geleerde begrijp. Tegenover de buitenwereld moet verder (als reclame helaas!) iets gelucht worden – de stof is trouwens rijk genoeg. En nu – niet het minste, al noem ik het het laatst, de werkelijke oermensch in eigen persoon, wel alleen aan een stukje kaak kenbaar en in gezelschap van stegodonte olifanten, nijlpaarden hyaena's!

Dit laatste is nog geheim, dat ik u als zoodanig toevertrouw. Ik zoek naar meer. Mocht ik dat ook niet vinden, zoo is het fragmentje wel bewijzend genoeg; doch tegenover de buitenwereld (waarmede men in Indië altijd rekening moet houden!) te onbeduidend; dan echter zal ik de zaak toch openbaar maken. Het verrassende is, dat deze fosiele mensch veel meer gelijkt op den tegenwoordige mensch dan op bijv. den orang-oetan en slechts weinig beneden den mensch van La Naulette moet gestaan hebben. En toch leefde hij in den tijd dat Java tot het vaste land van Azië behoorde en dat diersoorten van Britsch-Indië en Celebes tot hier rondzworven.

Begrijpt ge den toestand van spanning waaronder ik bij dit alles leef en vindt ge het vergeeflijk, dat ik u in langen tijd niet schreef? Een ding zult ge ook wel van mij willen gelooven. Dat de oorzaak daarvan ~~zou~~ niet kan gelegen hebben daarin dat ik U vergat. Dat zal ik nooit, al was het alleen uit dankbaarheid – en er is zooveel meer, dat mij bijna dagelijks aan U doet denken.

Ik heb mij nu voor een paar weken opgesloten in eene hut te Kedoeng-Broeboes om het opstel over de klimaten der voorwereld, dat maar heel kort wordt af te maken voor het Nat. Tijdschr. Ik zal u daarna, zoo ge nog lust daartoe hebt, het stukje zenden gerust, dat ge u overwerken zult. Ik heb u in langen tijd niet gezien, maar ik vermoed dat de toestand zeker niet zal verbeterd zijn, sedert we te Solok waren, en dat het werk zeker niet minder druk zal zijn. Innerlijke tevredenheid en uiterlijke voorspoed over Uw werken wensch ik U meer van harte toe dan wie ook, doch ook gezondheid en een lang en gelukkig leven.

En gaat het met Mevrouw's gezondheid nu geheel naar wensch in het warme Solok? Heeft Mevrouw al een tijdje van Pajo genoten? En zijn Paul en de meisjes gezond? En zal Paul naar Holland gaan? Stelt ons toch weder eens op de hoogte en gelooft niet, dat wij dat niet verdienen, omdat we in zoo'n lange tijd niet van ons lieten hooren. Ook mijne vrouw heeft het – juist omdat ik zooveel van huis ben – erg druk, zoodat ze nog maar een brief aan de familie in Holland geschreven heeft, zoolang we te T.A. zijn. In aanmerking nemend de uiterst trage correspondentie tusschen Java en Sumatra binnenland, maak ik van de gelegenheid gebruik tevens, bij gelegenheid van het nieuwe jaar, U onze hartelijke gelukwenschen te zenden. Moge dit jaar U al het geluk geven, dat Gij zoozeer verdient en dat niemand U meer van harte toewenscht dan wij. Mijne vrouw zal misschien ook nog zelf schrijven.

Ontvang dan met Mevrouw onze hartelijke groeten en beste wenschen van tt

Eug Dubois

P.S. Zoudt ge mij kunnen helpen aan die stukken betreffende de teruggegeven dynamiet? Het departement O.E.N. heeft indertijd 10 kisten + lont en percussiedopjes van de S.S. op S.W. tegen betaling of verrekening overgenomen. Ik geloof Dt 5 kisten van F.d.K. en 5 van Padjang kwamen. Ik heb ze U alle 10 met al de lont en percussie[dopje]s, omdat ik alleen die dynamiet gebruikt heb, welke ik vroeger particulier van den Heer IJzerman en U heb mogen ontvangen. Daar het voor de toekomst van mijn werk zaak is, zoo zuinig mogelijk te werken, zou ik wel gaarne alleen 3 of 4 van die 10 kisten als verbruikt willen afschrijven en de overige 6 of 7 met de evenredige hoeveelheid lont en percussies van de rekening van O.E.N. willen laten schrappen. Daarvoor zullen, vermoed ik, dergelijke stukken noodig zijn, als vroeger bij de verstrekking door de S.S., die ik dan bij de jaarlijksche verantwoording van verbruiksartikelen kan overleggen. Hoe was het oordeel van den Heer Renaud over de kolen. Is hij niet een aardige man? Nogmaals een hartelijke handdruk van tt Eug Dubois Wil ook s.v.p. de familie Buysma en Berger b.g. groeten. Hierbij in dank Martin's brief terug. ED

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000007-409]

Weltevreden, 12 December 1890

My friend,

Receive with your wife my thanks for your attention on occasion of my promotion. However pleasant this is for me it also brings me a great dilemma. I had seriously planned to retire by the end of May lately, but receiving *f* 700 more pension for staying eighteen more months is not a trivial matter. Enfin, we will see when the time is there!

I was pleased to hear that your riverbank excavations have been rewarded with the best of results. I can imagine how much that raises the ambition.

[MM774C-000007-410]

Some eight days ago I received a visit from Jentink, a favour which I returned the day before last. He rents rooms with his wife and daughter awaiting to be stationed. His wife made a good impression on me. Such a pity they didn't leave the little girl in Holland, for instance with the Zeechers family, which to me seems to be a better choice for upbringing and education than leading a nomadic life in the Indies.

I don't think there's any question of appointing you somewhere else. At the end of this year and the next many officers of health will return from leave, so one less of those *médicins malgré lui*⁴⁴ should not be a problem. So go diligently find your heads and bones, it's a pity you won't make a decent salary with those; it would make the case more interesting to your wife.

Whether or not to write Colonel Rombout? I don't know if he has got much interest for old bones, as far as I know, he rather prefers young ones.

My best greetings to your wife a [?paw] from

[??]

Kool

Dr. van Bemmelen whom I met over here mainly kept himself busy at the [?Wijnkoopersbaai] with biological studies, an opportunity offered to him by colossal turtles putting an enormous amount of eggs at his disposal. No doubt you know that already. About a fortnight ago he left for Delhi to find other beasts and his sister.

This is the last letter with this correspondent

Previous letter with this correspondent

[MM774C-000007-409]

Weltevreden, 12 December 90

Mi Amice,

Ontvang met Uwe Vrouw mijn dank voor Uwe belangstelling bij gelegenheid mijne bevordering. Hoe aangenaam mij die ook overigens is brengt zij mij in grotere tweestrijd. Het was toch mijn vast voornemen uiterlijk in Mei met pensioen te gaan, door 18 maanden langer te blijven *f* 700 meer pensioen te krijgen is echter geen onverschillige zaak. Enfin, we zullen wachten tot de tijd daar is!

Met genoegen vernam ik dat Uwe oevergravingen wel met den besten uitslag worden bekroond. Ik kan me voorstellen hoe zeer de ambitie daardoor wordt opgewekt.

[MM774C-000007-410]

Voor een dag of acht ontving ik een bezoek van Jentink, dat ik eergisteren beantwoord heb. Hij woont met zijne vrouw en dochter in een commensalen huis in afwachting ener plaatsing. Zijne vrouw maakt geen ongunstige indruk. Jammer dat zijn de kleine meid niet in Holland hebben gelaten, bv. bij de Zeechers, wat me voor opvoeding en onderwijs eene betere gelegenheid voorkomt te zijn dan dat Indische nomaden leven.

Ik denk wel niet dat er questie van zal zijn om u een andere werkkring aan te wijzen. Er komen aan het eind van dit en in het volgende jaar nog al veel officieren van gezondheid uit of van verlof terug, zoo dat we van die *médicins malgré lui* best missen kunnen. Zoek dus maar vlijtig koppen en botten, jammer dat ge geen [? *decent*] salary er aan verdienen kunt; 't maakte de zaak voor Uwe vrouw misschien interessanter.

Of ge Kolon. Rombout eens schrijven zoudt? Ik weet niet of hij veel belang in deze oude bullen stelt, voor zoover mij bekend, heeft hij liever wat jongs.

Met mijne beste groeten voor Uwe vrouw een [?poot] van

[??]

Kool

Dr. van Bemmelen dien ik hier ontmoette hield zich aan de [?Wijnkoopersbaai] hoofdzakelijk onledig met en biologische studies, waartoe kolossale schildpadden door eene massa eieren ter zijner beschikking te stellen, hem de gelegenheid aanboden. Trouwens zulks zal U wel reeds bekend zijn. Voor een dag of 14 vertrok hij naar Deli om ander gedierde en zijne zuster op te zoeken

[Click here to return to the content page.](#)

⁴⁴ Le Médecin malgré lui (The doctor in spite of himself) satirical play of Molière, 1666.

[MM774C-000050-059]

November 1890.

Submitted with Missive N°30 dated 12 December, 1890

As was to be expected, the high water levels of the Solo river have finally hindered collecting fossils in the Department Ngawi this month thus that it was decided to return to the old terrain near Kedung Brubus, which became fact on the 21st of November. These matters have contributed to the fact that no new species were discovered amongst the collected material.

Important, however, were the geological data that were obtained relating the fossil vertebrates. Very instructive in this regard was in particular a trip along the Solo river, from Gendingan to Ngluwak near Ngraho (Department Bodjonegoro) and from there over land to Ngawi.

The core of the Kendeng-hills consists of hundred metres thick layers of white clay stone, upwards intermittent with sandstone and capped with a marine chalk marls and limestone. On the south slope these layers fall south-east to south (effecting on average North 75 East) usually under an angle of 15°. Only rarely the slope is less, more often quite a bit larger. Further to the north one can observe a Northwest to North NWN slope of a slightly larger amount; here one, however, meets with repeated escarpments and even near pole 58 (along the road Ngraho-Ngawi) claystone layers that fall to the south. The escarpments of these marine layers will similarly continue much further north. Not so, however, on the south edge of the mountain ridge.

Marlstone and limestone, however, compared to the claystone that is covering it concordantly, make up for an inconsiderable part of the layers. In the latter, and in the hard, clearly layered sandstones, no fossils were found; their transition into the marine limestone, rich in petrifications, is so gradual that it will surely have been deposited under sea level.

On top of this marine core, the actual framework of the Kendeng, only at the south and the north edge of the aforementioned area of the mountain range bone bearing rocks can be found: andesitic breccias, sandstone-like andesitic tuffs and conglomerates. They have nothing in common with the marine deposits other than their accidental location. They cover, no more than several tens of metres thick, homogeneously the undulations of the surface of the latter and only near the surface they do show somewhat more regular layers, which then are completely horizontal. There is, however, something of a layer formation present, but with such variability that often even over short distances one can observe highly differing slopes (both in nature and in size), but the layers are never as clear-cut as for instance of marine clay or sandstone. In the tuffs, conglomerates and finer breccias, with a bit of effort, everywhere remains of the known vertebrate fauna were found. In the higher parts of the mountain range, so mainly near the ridge, (except in the direct vicinity of the Pandan where their extensions to north and south are largest), the latter [bone bearing] rocks are completely absent. One can observe that their range must have been larger at some time, as can be concluded from the ever more rarely present tuff, breccia and conglomerate chunks going upward, which often still contain bones and from the boulders that have come loose (by erosion) containing larger or smaller fragments of bone.

As these bones originate from the same species as those coming out of the tuffs, et cetera, and are present close to the edge of the bone bearing layers that are still available, one has to assume that they have originally washed out of these, as is the case for those found in the loose sands, which covers the sandstone-like-tuffs (from which they have originated by erosion) near Kedung Brubus.

That is why also near Kali Gede (district Depreh), Pengilan, Alastua and other places within the Ngawi-part of the Kendeng, as a rule, only few intact bones are found, often with attachments of tuff and breccia on white claystone or marlstone surrounded or impregnated with clumps of the latter. Thus and no different should the explanation be for what Prof. K. Martin (Beitrag zur Geologie Ost-Asiens und Australiens. Bd. IV. Heft.3.p.29-30) meant with the occurrence of sea fossils next to mammal bones.

In the northern part of the residence Kediri, east of the Pandan, near Banglee I had found before a beautiful lower jaw of Stegodon in a solid white claystone, however, in the midst of andesite tuffs and breccias. The appearance of this claystone was very much, having at most only a slightly more ground like colour, alike the mighty marine layers that outcrop along the Solo river. The assumption that it would truly be equivalent to that, seems, however, so preposterous to me that I thought myself in need of finding another explanation for this puzzling fact. The answer was found quickly. Near Kedung Brubus, south of Ngawi and on other places within the substrate already weathered claystone had been noticed. Were these stones equal to the marine clay stones that, (together with lime stones) form the actual core of the Kendeng or were they like those of Banglee, for which a marine character could hardly be assumed? For the clay stones south of Ngawi the first was already very improbable as at the height of this place the marine clays have such a large dip to the south being 15° and should therefore have been deep underneath the surface. A visit to the find spot of bones near Butak (Department Bodjonegoro) brought the solution to this and an even more difficult riddle.

The pesanggrahan of Butak is located on the actual ridge of the Kendeng that rises nearing the Pandan, ±500 m above sea level or some 400 m above the plains. From Kedung Brubus, which hamlet is only 25-50 m above the plains, one can go on to a path that goes in a north-eastern direction from Charuban to Butak. The terrain has a slight slope (be it that it's cut in by many small ravines) up to ± 1 paal past the border of the residences Madiun and Rembang and up to that point the surface does consist of a bone bearing tuff and finer breccia, sometimes with small amounts of claystone. Here and there one can find peculiar shaped white pieces of stone (weathered andesite parts from the breccia) which also in the plains, mixed with black earth are numerous being found in and on top of a thin layer of black soil. From then on the terrain starts to rise up more strongly, the tuff disappears

Continued on next page

[MM774C-000050-059]

November 1890.

aangeboden met Missive N°30 d.d. 12 Dec. '90

Zoals te voorzien was, werd door den hoogen waterstand der Solorivier het verzamelen van fossielen in de afdeeling Ngawie in deze maand eindelijk zoodanig belemmerd, dat besloten werd het oude terrein bij Ked. Broeboes weder te betrekken, zooals den 21sten November geschiedde. Aan een en ander is het wel toe te schrijven dat het verzamelde materiaal geen nieuwe soorten gevonden zijn heeft doen kennen.

Belangrijk waren echter de geologische gegevens, welke betreffende de fossiele vertebraten verkregen werden. Zeer leerzaam in dit opzicht was vooral een reisje over de Solo-rivier, van Gendingan tot Ngloewak bij Ngraho (afd. Bodjonegoro) en vandaar over land naar Ngawie.

De kern van de Kendeng-heuvelrei is een honderden meters dikke lagen afgezette witte kleisteen, naar boven afwisselend met zandsteen en afsluitend met marine kalkmergel en kalksteen. Aan de zuidelijke berghelling vallen deze lagen naar het ZOZ in (strekking gemiddeld N 75O) meestal onder een hoek ~~en~~ van 15°. Zelden is de helling geringer, vaker meer aanzienlijk. Meer naar het N neemt men NWN helling waar van iets grooter ~~hoek~~ [bedrag ?]; hier ontmoet men echter herhaalde glooiingen en nog bij paal 58 (langs den weg Ngraho-Ngawie) naar het zuiden invallende kleisteen lagen. De glooiingen dezer marine lagen zullen zich naar het N aldus nog veel verder voortzetten. Niet zoo echter aan den zuidelijken rand van het gebergte.

Kalkmergel en kalksteen vormen, vergeleken met het door hun concordant bedekt kleigesteente, slechts eene weinig aanzienlijke laag. In het laatste en de harde, duidelijke gelaagde zandsteenen werden geene fossiele aangetroffen; hun overgang in de ~~daarvan~~ ^{aan marine schelpen versteeningen} rijke kalkgesteenten is echter eene zoo geleidelijke, dat ook zij wel stellig onder zee zullen zijn afgezet.

Over deze marine kern, het eigenlijk geraamte van den Kendeng heen, liggen in de bedoelde streek alleen aan op den noordelijken en den zuidelijken rand van het gebergte de beenderen bevattende ~~lagen~~ ^{gesteenten}. andesietische breccien, zandsteenachtig andesiet tuffen en conglomeraten. Zij hebben met de mariene afzettingen niets gemeen dan toevallig de plaats van hun voorkomen. Zij bedekken, hoogstens enkele 10-tallen meters dik, selijkmatig de ongelijkheden van de oppervlakte dezer laatste en vertoonen alleen in de nabijheid dervlakte eenigszins meer regelmatige lagen, die dan volkomen horizontaal zijn. Overigens is wel iets van eene laagsgewijze vorming voorhanden, echter zoo afwisselend, dat men dikwijls over geringe uitgestrektheid de meest verschillende helling (zoo wel ~~naar~~ ^{in hare} aard, als ~~naar~~ hare grootte) kan waarnemen, en nooit zijn de lagen zoo duidelijk als bijvoorbeeld van de marine klei- en zandgesteenten. In de tuffen, conglomeraten en fijnere breccien werden na eenig zoeken overal resten van de bekende vertebraten fauna aangetroffen, tot naar het noorden bij Ngloewak en zoover naar het zuiden als ~~de~~ ^{de} Kedoeng galar. ^{In de hooge gedeelten} Nabij den kam van het gebergte (behalve meer in de nabijheid van den Pandan waar zij ook de grootste N. en Z. uitbreiding hebben) dus vooral nabij den kam ontbreken laatstgenoemde gesteenten geheel. Wel is hunne uitbreiding vroeger eenigszins grooter geweest, zoo als aan de naar boven allende spaarzamer wordende ~~brokken~~ tuf-, breccie en conglomeraatbrokken, die dikwijls nog beenderen in sluiten en aan (door verweering) losse rolstenen met grootere of kleinere beenstukken te zien is.

Daar deze beenderen van dezelfde diersoorten afkomstig zijn als die uit de tuffen, enz., en niet ver van den rand der nog voorhanden beenderen bevatten de lagen gevonden worden, moet men aannemen, dat zij door uitspoeling hieruit afkomstig zijn, even als die in de losse zandige aarde, welke de zandsteenachtige tuf (uit welken verweering zij ook ontstaan is) bij Kedoeng Broeboes bedekt.

Daarom vindt men ook bij Kali Gede (distr. Depreh), Pengilan, Alas-toea en andere plaatsen in de Ngawiesche Kendeng in den regel weinig gave beenderen, dikwijls met aanhangselen van tuf en breccie op den witten kleisteen of kalkmergel en ~~daarvoor~~ ^{door de laatste} omklonterd en geïmpregneerd. Aldus en niet anders moet ook verklaard worden het door Prof. K. Martin (Beitrag zur Geologie Ost-Asiens und Australiens. Bd. IV. Heft.3.p.29-30) bedoelde voorkomen van zeefossielen naast de zoogdierbeenderen.

In het noorden der residentie Kediri, oostelijk van den Pandan, bij Banglee had ik vroeger in vasten witten kleisteen ^{echter te midden van andesiet tuffen en breccien} eene fraaie onderkaak van Stegodon gevonden. Deze kleisteen had geheel het ~~voorkomen~~ ^{uiterlijk} van de marine, was hoogstens een weinig meer grondachtig ^{van tinten}, dan de marine welke in zoo machtige lagen langs de Solo-rivier aan den dag ligt. De aanname, dat hij daarmede werkelijk equivalent is, kwam mij echter zoo ongerijmd voor, dat ik meende eene andere verklaring van dit raadselachtige ~~voorkomen~~ ^{feit} ~~meende~~ te moeten zoeken. waarin ik ^{Deze werd} ook spoedig gevonden ~~werd~~. Bij Kedoeng Broeboes, bezuiden Ngawie en elders was in den ondergrond reeds dikwijls iets dergelijks als verweerde kleisteen opgevallen. Was dit gesteente gelijkwaardig met de marine kleisteen, welke (met kalkgesteenten) de eigenlijke kern van den Kendeng vormen) of met die van Banglee, waarvan een marine karakter moeilijk kon worden aangenomen? ^{Voor de kleisteen bezuiden Ngawie was het eerste al zeer onwaarschijnlijk daar ter hoogte van deze plaats de marine kl. eene zoo groote helling naar 't zuiden hebben als 15° en dus diep onder de vlakte moeten gelegen zijn.} Het bezoek aan de vindplaats van beenderen bij Boetak (afd. Bodjonegoro) deed de oplossing van dit en een nog ~~grooter~~ ^{moelijkker} ander raadsel aan de hand.

De pesanggrahan van Boetak ligt op den eigenlijken kam van den Kendeng die naar den Pandan toe hoger wordt, ±500 M boven zee of ruim 400 m boven de vlakte. Van Kedoeng Broeboes, ~~dat~~ ^{welk} ~~gehuucht~~ slechts een 25-50 M boven de vlakte gelegen is, gaat men het pad te gemoet, dat in N.O. richting van Tjaroeban naar Boetak leidt. Het terrein is weinig hellend (alleen door vele ravijntjes ingesneden) tot ± 1 paal voorbij de grens der residentien Madioen en Rembang en tot op dat punt bestaat de bodem ook ~~steeds~~ uit beenderenhoudende tuf en fijnere breccie, somtijds kleine partijen kleisteen. Hier en daar liggen ook de eigenaardig gevormde witte stukjes steentjes (verweerde andesietstukjes op de breccie) welke ook in de vlakte, gemengd met de zwarte aarde zoo veelvuldig gevonden worden in en op het ~~bodem~~ ⁱⁿ zeer dunne laagje zwarte teeltaarde. Daar begint dan het terrein veel sterker te rijzen, de tuf houdt

Continued on next page

[MM774C-000050-060]

completely and the breccia gets ever more coarse; with a considerable slope path goes in between smaller and larger sided andesite blocks and on top of unweathered breccia until shortly before the *pesanggrahan* of Butak the ridge of the mountain is reached. On the south side of this goes down into the plains of Madiun, on the north side it is separated by a valley, approximately 200 m deep, from and also in north-west – south-east directed mountain ridge. Against the south slope at a height of about 15 m below the *pesanggrahan* there is the tumulus shaped hill of Butak, where Raden Saleh used to find elephant bones and where I could collect the remains of elephants, deer and pigs, but not of the river-turtles, which near Kedung Brubus and other places at the foot of the mountains are amongst the most common fossils, nor of crocodiles.

The hillock consists of an insignificant scrap of andesite tuff which in the vicinity can also be found as a less than half a metre thick layer on top of the finer breccia, as in many other places, into which it transitions. There are also outcrops of claystone here, sometimes very hard and solid, yet when digging into it one can see it gradually transitioning into the andesite breccia, and on some other places also into the tuff. Within this solid claystone a piece of deer antler was found.

When later paying attention to this near Kedung Brubus such transitions were observed there and everywhere. Herewith the mysterious presence of a Stegodon-jaw in the claystone near Banglee was explained. Claystone containing bones is a terrestrial claystone originating from andesite breccia (and tuff) and from a completely different origin than the marine claystone, which is found in thick layers underneath the limestone and therewith forms the actual backbone of the Kendeng. As at least the more shallow finer breccia contains bones (although rarely as many as the tuff) these will now and again also be found within these terrestrial clay stones.

Starting from the *pesanggrahan* of Butak going down along the northern slope, the andesite breccia will remain for the first 50 m of height. It irregularly covers limestone layers, which are falling on the slopes of 20-70° to the south and can be followed for 80 m of height after which they concordantly transition into white claystone. This can then be followed up to the foot of the opposite mountain ridge, which slope also consists of claystone. It was no small surprise therefore, to see the well-known andesite breccia and -tuff outcrop halfway the claystone slope now and again following the layers of the claystone, then sometimes squarely breaking through it to the surface and see it rise diagonally out of the claystone near Grindjangan, which is also the deepest line of the valley, a whole hill of ordinary andesite tuff, without there being any trace of water for its formation.

The difficult to understand presence of bones at such a large height as the Butak-hillock (some 375 m above the plains) now in connection to the latter observation and other findings led to a better understanding of the history of the Kendeng fauna.

With regard to the distribution of fossils it has been long since become apparent that the sandstone-like andesite tuff and the finer breccias are the richest source. Less rich is the semi-coarse breccia in which it transitions to; rarely one finds bones in the coarse breccia and never in the breccia with very large andesite blocks. Yet the transition between all these is a gradual one. Conglomerates, which contain bones, are only very locally present at the foot of the mountains, but also these belong clearly to the tuff and often also gradually transition into it. One can only observe anything of a clear layered structure of these rocks at the deepest points, like near Bogo and along the Solo river. One can however, also at other places, often see, sometimes stronger, then again to a lesser amount, some kind of sloping, but very variable and irregular and, in general, the impression it gives is more that of a local influence of the terrain rather than the undisturbed and over a large vastness equally working influence of gravity. On the whole both the tuffs and the breccia just show unclear layering that seems to be caused by flowing down the mountain slope, which is underneath it, and not by precipitation from water. It is, however, possible to observe another general phenomenon regarding the first. Somewhat coarser andesite material (pieces of several millimetres thickness) and black magneto-iron-sand form thin crossing layers, which separate sandstone layers of several centimetres thickness and several decimetres length. Something similar is described by Lyell as "diagonal bedding" and is attributed to the effect of small waves in shallow water, and by Dama as the "flow- and plunge style" of "oblique lamination" caused by a fast current of shallow water. On a ridge of sand after a heavy shower one can check the origin of such layering through waves; small stones and magneto-iron-sand with a higher specific gravity are being deposited in the dimples of the waves of the sandy slurry and therewith create partition of a later amount of sand that flush in towards the layer underneath. By merely digging a hole one can convince oneself how this way exactly the same structure emerges as can be observed in the bone bearing tuff's of the Kendeng. How can it be in any other way, then that at such different heights as the Butak-hillock and Kedung Brubus and everywhere along the mountain slope the same wavelike structure has emerged then that a sandy tuff mixed with rain or other water to a slurry that resulted in some kind of layering has flown down the mountain!

Given the established eruptive character of the rocks involved north of Butak this latest result gives us the means to assess the way in which numerous animals, of which the remains have been found, have come to be buried here. The tremendous abundance and the vast distribution of the bones cannot be explained by anything else than a large catastrophe. Water will undoubtedly have played a role in this, as the conglomerates and the mentioned signs of currents in the tuff give proof of, but surely not the main role. On somewhat higher localities truly layered deposits are completely lacking; only in the tuff near Bogo and further very locally in the conglomerates along the Solo river some of that can be observed. The breccia and tuff sometimes show a south or south-west dip (Butak), near Kedung Brubus also south-west or west, near Plumbon, along the Solo river (Bodjonegoro) north-west, et cetera, however, not as regular as if it were caused by a deposition in water.

Continued on next page

DUBO1267 Butak hill

[MM774C-000050-060]

geheel op en de breccie wordt steeds grover; met aanzienlijke helling loopt het pad steeds tusschen kleinere en groote kantige andesiet blokken en over nog onverweerde breccie totdat kort bij den *pesanggrahan* van Boetak den kam van den berg bereikt. Aan de zuidzijde daalt deze in de vlakte van Madioen af, aan de noordzijde is hij door een dal, naar schatting 200 M diep, gescheiden van een bergrug eveneens in NW-ZO richting verloopenden bergrug. Tegen de Z. helling ligt op ongeveer 50 M geringer hoogte dan de *pesanggrahan* het op een tumulus gelijkende heuveltje Boetak, waar Raden Saleh vroeger olifantenbeenderen vond en waar ik resten kon verzamelen van olifanten, herten en zwijnen, doch noch van rivierschildpadden, die bij K. Broeboes en andere plaatsen aan nabij den voet onder de meest gewone fossielen behoren, noch van krokodillen.

Het heuveltje bestaat uit een onbeduidend restje andesiet tuff en deze ligt is in de nabijheid ook nog ^{te vinden} als een minder dan ½ M dikte laagje over de fijnere breccie, die hier fijner is, heen, ^{evenals op vele andere plaatsen} waarin hij ^{over} gaat. Ook komt hier kleisteen aan de oppervlakte, somtijds vrij hard en vast, doch die men bij ingraven in geleidelijk in de andesietbreccie kan zien overgaan, evenals op eene enkele andere plaats ook de tuff. Vast in die kleisteen werd een stuk hertsgewei aangetroffen.

Toen later ook bij Kedoeng Broeboes nader hier opgelet werd kon men dien overgang ook hier overal waarnemen. ~~En~~ Zoo was ^{dan} het raadselachtige voorkomen der Stegodon-kaak in den kleisteen bij Banglee verklaard. Deze beenderen bevattende kleisteen is terrestrische verweerings kleisteen ontstaan uit andesietbreccie (en tuff) ^{van oorsprong} eene geheel andere dan de marine, welke in dikke lagen onder de kalk gevonden worden en daarmee de den eigenlijke Kendengrug vormt. Daar althans de meer oppervlakkige fijnere breccie beenderen bevat (hoewel zelden zooveel als de tuff) zullen deze ook nu en dan in deze terrestrische kleisteen gevonden worden.

Van ^{den} *pesanggrahan* van Boetak langs de noordelijke helling afdalend, behoudt men eerst over een 50-tal M hoogte de andesiet-breccie. Deze bedekt op onregelmatige wijze kalksteen lagen, welke onder

hellingen van 20-70° naar 't Z [?????llen?] en over ongeveer 80 M hoogte te vervolgen zijn om dan concordant in vasten witten kleisteen over te gaan. Dezen is te vervolgen tot aan den voet van den tegenoverliggenden bergrug, welks helling mede uit kleisteen bestaat. Geen geringe verrassing was het dan, halfweg de kleisteenhelling de welbekende andesietbreccie en -tuff nu eens meer de lagen van den kleisteen volgend, dan dwars daardoor heenbrekend op een paar punten te zien tevoorschijn komen en bij Grindjangan, mede de diepste lijn van het dal een geheel heuvel van de gewone andesiet tuff, zonder eenig spoor van afzetting vorming met behulp van water schuin door de kleisteen massa te zien oprijzen.

Was het vinden ^{Het moeilijk te begrijpen voorkomen van beenderen op zoo groote hoogte als het Boetak-heuveltje (een 375 M boven de vlakte) zou nu leiden in verband met ^{laatstgenoemde waarneming en} de overige bevindingen ^{juist} leiden tot beter inzicht van de geschiedenis der Kendeng fauna.}

Aangaande de verspreiding der fossielen was reeds lang gebleken, dat de zandsteenachtige andesiet tuff en fijne breccie het rijkste gesteente is. Minder rijk is de fijnere half grove breccie, waarin zij overgaat; zelden vindt men beenderen in de grovere en nooit in de breccie met zeer groote andesietblokken. Toch is de overgang tusschen deze allen eene geleidelijke. Conglomeraten, die beenderen bevatten zijn slechts zeer lokaal langs ^{aan} den voet van het gebergte voorhanden doch ook deze behooren duidelijk bij de tuff en ^{ook zij} gaan daar in dikwijls geleidelijk over. Van duidelijk laagsgewijze structuur is aan deze gesteenten alleen op de diepst gelegen punten, zoo als bij Bogo en langs de Solo-rivier iets waar te nemen. Wel kan men ook elders dikwijls in nu eens sterker, dan geringer mate eenige helling zien, echter zeer afwisselend en onregelmatig en deze doet in den regel meer denken aan geheel lokalen invloed van het terrein configuratie dan aan den over groote uitgestrektheid ^{ongestond} en gelijkmatig werkenden invloed der zwaartekracht. Over het geheel vertoonen zoowel de tuffen als de breccie slechts onduidelijke lagen, die slechts door ^{afvloeren van} de berghelling onder haar schijnen veroorzaakt te zijn en niet door bezinken uit water. Wel echter, kan men aan de eersten algemeen een ander verschijnsel waarnemen. Iets grover andesietmateriaal (stukjes van enkele millimeter dikte) en zwart magneetijzerzand vormen dunne elkander kruisende laagjes, die zandsteen lagen van enkele cM dikte en enkele dM lengte van elkander gescheiden. Iets dergelijks wordt door Lyell beschreven als "diagonal bedding" en aan de werking van golfjes in ondiep water toegeschreven, en door Dama als "flow- and plunge style" of "oblique lamination" veroorzaakt door een snelle stroom van ondiep water. ^{Op een zandrug kan men,} na eene zware regenbui kan men het ontstaan dezer golfjeswijze vorming van lagen langs ^e nagaan; kleine steentjes en soorte gelijk zware magneetijzerzand leggen zich daarbij in de kuiltes van de zandgolven ^{golven der zandbrei} en scheiden partijen zand ^{af} bij een kleine later ^{aan} gespoelde zandpartijen van ^{het} ^{de} onderliggende. Men kan zich door het maken van eene kuil overtuigen hoe werkelijk aldus volkomen dezelfde structuur ontstaat als aan de beenderen houdende tuffen van den Kendeng worden waargenomen. Doch hoe kan hier, op zoo verschillende hoogte als 't Boetak-heuveltje en K. Broeboes en overal langs de berghelling dezelfde golfswijze structuur anders zijn tot stand gekomen dan doordat het de zandachtige tuff met de regen of ander water ^{als tot eene} dikke brei gemengd ^{waarbij dan ook een soort lagen ontstaan} zijn van den berg is afgevoeld!

In verband met het bij Grindjangan benoorden Boetak gebleken eruptieve karakter van de betreffende gesteenten, geeft deze ^{laatste} voort ^{uitkomst} het middel aan de hand waardoor men ter beoordeling van de wijze, waarop ^{de} talrijke dieren, waarvan de overblijfselen gevonden worden, hierin begraven zijn. De ontzaglijke talrijkheid en de groote verspreiding der beenderen is niet wel anders te verklaren dan door eene groote catastrofe. Hierbij zal water ongetwijfeld eene rol gespeeld hebben, zoo als de conglomeraten en de bedoelde spoelingssteekenen in de tuff bewijzen ^{hoevel stellig niet de hoofdrol, hoewel niet de voornaamste}. Voort Op een enigszins hogere plaatsen ontbreekt echte laagsgewijze afzetting geheel; alleen aan de tuff bij Bogo en verder aan de conglomeraten langs de Solo-rivier is geheel lokaal ^{plaatselijk} daarvan iets waar te nemen. De breccie en de tuff vertonen somtijds dikwijls eene Z of ZW helling ^(Boetak), bij K. Broeboes ook wel ZW of W ^{bij Plombon, aan de Solo-[?????] Bodjonegoro NW, enz.} echter niet zoo gelijkmatig als die door afzetting in water zou zijn veroorzaakt.

Continued on next page

[MM774C-000050-061]

The possibility of the animals perishing through water can therewith be excluded. It would furthermore be incomprehensible how so many river turtles, crocodiles and hippopotamuses would have drowned. Least of all one should think of a flood from the sea, as the bone bearing rocks do not contain any marine animals, and there are many remains of fresh water molluscs in the lower parts and the abundance of mammal species (in much higher numbers than their suspected similarity to the British-Indian species would suggest, as these are probably in relative numbers no more abundant than the present fauna) surely points to a mainland situation. For an island the present Java still has a fairly large amount of big mammals but look how small their numbers are given the many extinct species of elephants, hippopotamuses and buffaloes! Java must surely have been much larger in the time of the Kendeng fauna and (given the shallowness of the Java-sea and its northern expansion) that is saying so much as that it was connected to the mainland. And it's also not the aforementioned catastrophe that wiped out the large mammals of Java, but a hard struggle for existence [transposed in left margin: (which is always more difficult for large animals than it is for small) in the time that Java got its present size – same reason why in Australia according to Wallace the largest marsupials have gone extinct, because this mainland decreased significantly in size.]

Meanwhile it has become apparent from everything that the intended catastrophe must have been a volcanic one. The circumstances will probably have been the following: A state of mainland of the larger Sunda Archipelago. A large lake in the plains of Madiun and Solo, and also in the plains of Bodjonegoro and other plains of middle Java.

Serious eruptions of andesite breccia from the old Pandan (a volcanic fissure located north of the Pandan), which seems to have expanded on the bottom of both lakes. One can find at least similar masses of lava like the Kendeng everywhere in the plains. Eruptions gradually got less severe or even poorer and consisted out of less coarse material. That allowed for the many large herds of big mammals along the banks of these lakes; the Madiun Lake with shallow coves in which hippopotamuses crocodiles and river tortoises lived, up to and past Kedung Brubus. With that later eruptions of the old Pandan volcano, which must have been located north of the current andesite top, of less fine breccia, many animals perish, but the last eruption of tuff must have been the most sudden and pernicious. It must have been accompanied by heavy rains (or effusions of water) that flushed the tuff lava down like a slurry (causing the wave pattern within it) and make the rivers swell, by which boulders and other material and animal remains were buried.

As illustration of an episode from an earlier geological period: recent lava flows from the Kelut were visited. Truly at some places that the inhabitants pointed out to me as lahar the similarity of the "volcanic sand", which not rarely was already hardening to become sandstone, with the sand-like tuffs of the Kendeng was so striking that even with the most precise comparison no differences could be detected. Irregularity of the layered structure, wherever it was somewhat available, and "diagonal bedding" was observed repeatedly and – to make the agreement complete — the old people of Udan awu (Malaysian: Ujan abu) told how they, after some time, when visiting the lava flows, had found many corpses of pigs, deer, bantengs, tigers and other forest animals on top and half buried in it!

Continued on next page

[MM774C-000050-061]

De mogelijkheid van een te gronde gaan der dieren door water is aldus daardoor geheel buiten [gesloten.] Het zou trouwens onbegrijpelijk zijn, hoe zooveel rivierschildpadden, krokodillen en nijlpaarden verdrongen zijn. Het allerminst is daarbij wel te denken aan een zeevloed, daar men in de beenderen bevattende gestenten van zeedieren geene, van zoetwatermollusken in de lagere gedeelten [2 stroken] veel resten vindt en de talrijkheid der zoogdiersoorten (in veel meer hoogere mate dan hunne vermoede overeenkomst met britsch-indische soorten) stellig, want dan zou men evengoed, want die zijn waarschijnlijk relatief niet talrijker dan in de tegenwoordige fauna) stellig voor eenen vastelandtoestand bewijst. Voor een eiland bezit het tegenwoordige Java nog betrekkelijk veel groote zoogdieren en hoe gering is hun aantal vergeleken bij dat der vele uitgestorven soorten van olifanten, nijlpaarden en buffels! Java moet zeker veel grooter geweest zijn in den tijd der Kendeng fauna en dat is (wegens de ondiepte van de der Java-zee en van hare noordelijke voortzetting) zooveel gezegd als dat het met het vaste land verbonden was. En ook niet de bedoelde catastrofe heeft die groote zoogdieren van Java verdelgd, doch de harde strijd om het bestaan [transposed in left margin: (die voor groote dieren altijd moeilijker is dan voor kleine) in den tijd, dat Java zijne tegenwoordige grootte verkregen had – evenals in Australië volgens Wallace de grootste buideldieren uitgestorven zijn, omdat dit vasteland belangrijk aan oppervlakte verloren heeft.]

Daar nu echter de andesiet tuff en de andesietbreccien vulkanische effluviën zijn gebleken. Zal Uit alles blijkt intusschen, dat de bedoelde catastrofe eene vulkanische geweest is. De toedracht van zaken zal vermoedelijk deze geweest zijn: Vastelandtoestand van den Gr. Soenda Archipel. Een groot meer in de vlakte van Madioen en Solo, en ook in de vlakte van Bodjonegoro-Soerabaja en ook in de andere vlakten van Midden-Java. Aanzienlijke eruptiën van andesietbreccie uit den oude Pandan (en den ouden [?????]) een N van Pandan gelegen vulk. Kendeng-spleet, die zich ook op den bodem van beide meren schijnen uitgebreid te hebben. Men vindt althans dergelijke lava-massa's als van den Kendeng daarom overal in de vlakten. De uitbarstingen worden minder hevige of zelfs armer en bestaan uit minder grof materiaal. Daardoor talrijke groote kudden van groote vertebraten langs de oevers van deze meren; het Madioenmeer met ondiepe inhammen waarin nijlpaarden krokodillen en rivierschildpadden leven tot voorbij Kedoeng Broeboes. In de latere finere uitbarstingen van den ouden Pandan vulkaan, die N van het tegenwoordige andesiet topje [?????][?????] moet gelegen hebben van minder fijne breccie komen vele dieren om, doch de laatste was van tuf moet de meest plotselinge en noodlottige en verderfelijke waardoor zoo [?????] veel meer dieren omkwamen geweest zijn. Daarmede gepaard gingen zware regens (of uit stortingen van water), die de tuflava als eene brei naar beneden spoelden (de golfswijze teekening daarin veroorzaakten) en de riviertjes deden zwellen, waartussen rolsteenen en ander materiaal [?????] dierenresten begraven werden.

Ter illustratie van deze gebeurtenis episode eener vroegere geologische periode werden de geheel recente lavastroom van den Keloet bezocht. Werkelijk was op eenige plaatsen die mij door de bewoners als lahar werden aangewezen de overeenkomst van het "vulkanische zand" dat niet zelden op weg was zich tot zandsteen te verharderen met de zandachtige tuffen op den Kendeng zoo treffend, dat zelfs bij de nauwkeurigste vergelijking geen verschil te ontdekken viel. Onregelmatigheid der laagsgewijze structuur, waar deze eenigermate voorhanden was, en "diagonal bedding" zag ik was herhaaldelijk waar te nemen en – ten slotte om de overeenkomst volledig te maken — vertelden oude menschen van Oedan awoe (mal. Oedjan aboe) zonder dat ik er hun opzettelijk naar vroeg hoe zij na afkoeling na eenigen tijd de lavastroom na afkoeling bezoeken en, zeer vele lijken van zwijnen, herten, bantengs, tijgers en andere wouddieren op en half in den lavastroom begraven gevonden hadden!

[MM774C-000050-063]

De aanname van groote meren in de vlakten van Midden-Java gedurende eene vaste landperiode, waarbij de dan in vochtige lucht lagen reikende bergmantels der groote vulkanen overvloedig water zouden geleverd hebben, volstrekt geene ongegrondheid zijn. Zij zouden niet grooter geweest zijn dan het tegenwoordige meer van Posso op Celebes en zeer veel kleiner dan de meren van Centraal Afrika, terwijl het veld de bijna geheel horizontale vlakten, bij belemmering van den afvoer, zooals die in vroegeren tijd al heeft zeer waarschijnlijk bestaan heeft, zich zich zeer gemakkelijk met water zouden bedekken. Het voorkomen van groote zoetwaterdieren overal in het Ngawische de lagere streken van den Kendeng, zoowel in het westen als in het oosten van de residentie Madioen en het noorden bewijst in ieder geval voor het vroeger voorkomen bestaan van belangrijke hoeveelheden uitgestrekte hoeveelheden zoetwater en daar deze streken (ook wanneer men de dikte der beenderhoudende lagen van de hoogste afrekt) toch iets hoger gelegen zijn dan de eigenlijke vlakte en de betreffende [?????][?????] katastrofen dezer betreffende fauna waarschijnlijk in geologisch betrekkelijk zoo recenten tijd leefde, waardoor dat belangrijke ingestreckte positieve wijzigingen van het bodemreliëf (behalve door erosie en [de???datie]) al zeer onwaarschijnlijk worden ligt het voor de hand het bestaan wordt men als vanzelf tot de aanname van groote meren hier en dan ook in de overige andere vlakten van Midden Java geleid. Mogelijk is het echter toch dat ter plaatse van de noordelijken en den zuidelijken helling rand van den Kendeng groote rivieren bestonden waarin rivierschildpadden nijl krokodillen en nijlpaarden leefden en dat het bed van deze later is opgeheven.

[written over the text: te vervangen door bijgevoegd]

Continued on next page

[MM774C-000050-062 right]

It is by no means unfounded to assume the presence of large lakes in the plains of Mid-Java during the time it was connected to the mainland, whereby the volcanoes reaching high into the moist layers of air will have delivered water in abundance. Obstruction of the drainage, which very likely has existed in earlier times, could have very easily covered the largely horizontal plains with water. Lakes that would have emerged in such a way would not have been larger than for instance the current lake Passo on Celebes and much smaller than the lakes of Central-Africa. The presence of large freshwater animals along the whole edge of the Kendeng prove at least the former existence of large stretches of freshwater, and as this area (even if one subtracts the thickness of the bone bearing beds from its height) is yet slightly higher than the actual plain, the assumption of a Madiun-Solo-lake becomes self-evident. The hypothesis that the freshwater animals were living in a river, the bed of which was only later lifted up, together with the whole of the Kendeng, will have to be abandoned, because it cannot be reconciled with the presence of the bone bearing rocks. Had the rise only occurred after deposition, one would, (because of the erosion working stronger) in general, find these less here higher up. But this is specifically not the case: more closer to the Pandan the rocks in question occur at greater heights. The assumption of a Madiun-Solo lake also leads to there having been other great lakes in the plains of Mid-Java, as everywhere the same conditions apply.

[Transposed in left margin: Geikie p. 464 false-bedding or current-bedding]

[MM774C-000050-063 continued]

In all the large plains, underneath a relatively thin eroded crust of black earth, one can find everywhere similar breccias and tuffs as those of Madiun, originating from the large volcanoes. Fossils, however, have not been found in there yet, so these can also be younger than the Kendeng fauna. The latter is at least the case in the plains of Kediri, where one can observe recent lava flows of the Kelut completely and gradually transition into such breccias and tuffs, which can be followed throughout the whole plain.

Finally the following remark. The observed transition of the andesite breccia (bluish claystone in the underground of Tulung Agung) into claystone raises the suspicion that also the much older marine clay stones are thus metamorphosed lava flows that came into existence at a time when Java was much further submerged than it is now. When these volcanic effluxia on the bottom of the sea came so close to the surface that corals could live on them, deposition of limestone [resulted]. In later times, when by folding not just the Kendeng rose up, but also the Java sea withdrew, finally resulting in the youngest period of large andesite breccia eruptions, continuing with finer material and finally ending with a tuff eruption. Meanwhile at the same time (or later) as the Pandan also the other volcanoes have spread out lava flows over the large plains of mid-Java, which, however, probably owes its origin to old marine lava flows which in the Kendeng fold can be observed as layers of white claystone of hundreds of metres thick.

From the nature of the Kendeng fauna it will become apparent, when this eruption of the Pandan has taken place.

Closer study of this fauna makes it more and more probable that it is geologically younger than the British Indian Siwalik fauna to which Prof. Martin considers it equal and to which I also, until recently, considered it equal.

[MM774C-000050-064]

This month nothing much of importance was found in the newly discovered cave near Tjermee. The limestone breccia in front of the entrance was removed up to the solid rock and opening the cave itself and removing the loose shallow earth from it took so much time that the expected bone bearing layers have not yet been reached.

Further examination of the human remains taught us that they were probably representatives of the Australian race and are therewith of a significantly higher stage of development than for instance the man of La Naulette, of Schipka or of Spy. Surely these Australian inhabitants of Java have been living in a time which can be called geologically recent, long after the Kendeng fauna. No traces of any weapon or tool were found to accompany this fossil man.

[Next official report](#)

[Previous official report](#)

[MM774C-000050-062 right]

De aanname van groote meren in de vlakten van Midden-Java gedurende eene vaste landperiode, waarbij de dan in vochtige luchtlagen reikende vulkaanmantels overvloedig water zullen geleverd hebben, is volstrekt geene ongegrondheid. Bij belemmering van den afvoer, zoo als die in vroegere tijd zeer waarschijnlijk bestaan heeft, zouden zich de bijna geheel horizontale vlakten gemakkelijk met water bedekken. De aldus ontstane meren zouden niet grooter geweest zijn dan bijvoorbeeld het tegenwoordige meer van Passo op Celebes en zeer veel kleiner dan de meren van Centraal-Afrika. Het voorkomen van groote zoetwaterdieren langs den geheele rand van den Kendeng bewijst in ieder geval voor het vroeger bestaan van groote uitgestrektheden zoetwater, en daar deze streek (ook wanneer men de dikte der beenderen houdende lagen van de hoogte aftrekt) toch iets hoger gelegen zijn dan de eigenlijke vlakke, wordt men als vanzelf tot de aanname van een Madioen-Solo-meer geleid. De vooronderstelling, dat de zoetwater dieren in een rivier leefden, welker bed eerst later boven de vlakke, met den geheelen Kendeng is opgeheven, zal men moeten opgeven, omdat het voorkomen der beenderen houdende gesteenten daarmede niet te vereenigen is. Had de opheffing eerst na de afzetting van deze plaats gehad, zoo zou men hier (ten gevolgen der sterker werkende verweering) algemeen op de hogere punten deze in mindere mate voorhanden vinden. Dit nu is juist niet het geval: naarmate men den Pandan nadert komen de betreffende gesteenten op grooter hoogte voor. De aanname van een Madioen-Solomeer voert dan tevens tot die van andere groote meren in al de vlakten van Midden-Java waar overal dezelfde voorwaarden gegeven zijn.

[Transposed in left margin: Geikie p. 464 false-bedding or current-bedding]

[MM774C-000050-063 continued]

In al de groote vlakten ~~komen~~ vindt men overal onder eene ^{betrekkelijk} dunne verweringskorst van zwarte aarde, dergelijke brecciën en tuffen, ~~voor~~ afkomstig van de groote vulkanen ~~voor~~ als in die van Madioen. Fossielen zijn daarin echter nog niet gevonden, zoo dat deze ook jonger kunnen zijn dan de Kendeng fauna. Dit laatste is althans in de vlakke van Kediri het geval, waar men de ^{tuff} geheel recente lavastromen van den Keloet geheel geleidelijk in dergelijke brecciën en tuffen ziet overgaan, welke men door de gehelenvlakke heen vervolgen kan.

Ten slotte ~~doet~~ ^{nog deze opmerking} De ^{overgang} waargenomen verandering van de ^{land} andesiet-breccie ^(blauw kleisteen in ondergrond te T.A.) tot kleisteen doet vermoeden dat ook de veel oudere marine kleisteen ^{verand} aldus gemetamorphiseerde lavastromen zijn, ontstaan in ^{den} een tijd toen Java veel verder was ondergedompeld dan nu. Toen die ^{op den bodem der zee uitgebreide} vulkanische ^{producten} ^[?effluxia] zoo nabij den zeespiegel gekomen waren, dat daarop koralendieren leven konden, afzetting van kalksteen ^{en mergel}. In latere tijd, wanneer door plooiing niet alleen de Kendeng is opgerezen, doch ook de Javazee zich heeft teruggetrokken, eindelijk de jongste uitbarstingsperiode met grove andesiet-breccie beginnend en voortgaand met al fijner materiaal om tenslotte met de tufertuip af te sluiten. Tegelijkertijd ^{met den Kendeng} ^{steelt of den Pandan} of later ^{dan} hebben dan ook de andere vulkanen lavastromen over de groote vlakten van midden Java uitgespreid, welke haar ontstaan echter waarschijnlijk te danken hebben aan ^{de} oude submarine lavastromen die in de Kendengplooi als honderden meters dikke lagen van witten kleisteen zichtbaar zijn.

Uit het karakter der Kendeng fauna zal moeten blijken, wanneer deze eruptie van den Pandan -Kendeng heeft plaats gehad. Dit ^{In den laatsten} schijnt tijd blijkt ^{[?????][?????]} geologisch ^{betrekkelijk} jonger is dan de brits-Indische Siwalik fauna, zooals Prof. Martin aanneemt en ook ik aannam ^[?????elijk] tot onlangs aannam.

Nadere studie dezer fauna maakt het meer en meer waarschijnlijk dat zij geologisch jonger is dan de brits-indische Siwalik fauna waarmede Prof. Martin haar gelijkstelt en waartoe ook ik tot voor korten tijd haar rekende te behooren.

[MM774C-000050-064]

met zekerheid uit te maken eischt echter meer

In de nieuwe ontdekte grot bij Tjermee werd ^{sedert} in deze maand weinig belangrijks gevonden. De kalkbreccie voor den ingang ^{leverde} werd tot op de vaste rots verwijderd en verder vereischte het openen der grot zelf en het ^{verwijderen} ^{wegvoeren} der losse oppervlakkige aarde ^{uit haar} zooveel tijd, dat ^{er} men ^{tot het onderzoek der} ^{eigenlijke} ^{de verwachte} ^{vermoede} beenderen houdende lagen nog niet ^{geraakt} bereikte.

Nader onderzoek der menschenresten leerde nog dat deze ^{vermoedelijk} hoogstwaarschijnlijk van vertegenwoordigers van het Australische ras afkomstig zijn en aldus ^{een reeds} belangrijk hooger ontwikkelingstrap voorstellen dan bijvoorbeeld die van den mensch van La Naulette, van Schipka of Spy. Stellig hebben deze Australische bewoners van Java geleefd in een tijd die geologisch recent te noemen is, lang na de Kendeng fauna. Geen spoor van eenig ^{gereedschap} wapen of werktuig van dezen fossielen mensch werd nog aangetroffen.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000014-020]

Main office 12 December 1890

Dear Mr Dubois

I am currently sending you

1st by mail the requested issue of the *Zeitschr. der deutsch. geol. Gesellsch.* With the polite request to return it soon, as it still needs to be sent round along the engineers for reading.

2nd a chest containing:

a the Xth series of the Palaeontologica Indica

b Falconer & Cautley ^{m/atlas}

c Lyell's Principles of Geology 2 volumes with the request to return the form that is lying

within with your signature.

Bill of lading hereby enclosed.

I was only able to send you the chest by boat to Surabaya; so that is where you will have to have it picked up whilst delivering the bill of lading:

Paleontological Memoirs and Notes by C. Murchioon 2 Vol. 1968. which seems to be a sequel to Falconer and Cautley.

The

See Other Side

[MM774C-000014-021]

I will have anything concerning the extension of your appointment to be handled as soon as possible.

The quarterly report has not yet been finished because it is too busy. The start of the mining of the Umbilien coal fields has taken all my time. I am pleased that that is now over, and hopefully will be followed by an era of relative rest.

I'm very curious about the paleontological surprise.

Has a human been found in the Cretaceous formation?

With polite greetings and my respect to your wife ever

your willing servant

Wing Easton

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000014-020]

Hoofdbureau 12/12 90.

Waarde Heer Dubois

Heden verzond ik

1^e per post het verlangde heft ~~der~~ *Zeitschr. der deutsch. geol. Gesellsch.* met beleefd verzoek om spoedig retour, daar het bij de HH. ingenieurs nog ter rondlezing moet.

2^e een kist inhoudende:

a de X^e serie der Palaeont. Indica

b Falconer & Cautley ^{m/atlas}

c Lyell's Principles of Geology 2 dl. met verzoek de inliggende bon geteekend terug te

zenden.

Cogossement gaat hierbij.

Ik kon de kist slechts naar Soerabaja verzenden per boot; u zult het dus van daar onder toezending v/h cogossement moeten doen afhalen.

Er wordt nu nog ten uwen behoeve in Holland besteld:

Paleontological Memoirs and Notes bij C. Murchioon 2 Vol. 1968. wat een vervolg schijnt te zijn op Falconer and Cautley.

Den

Z.O.Z.

[MM774C-000014-021]

stukken over de verlenging Uwer opdracht zal ik zoo spoedig mogelijk behandelen.

Het kwartaalverslag is door overgrote drukte nog niet af. Den aanstaande ontginning der Oembilien kolenvelden nam al mijn tijd in beslag. Ik doch da's nu gelukkig voorbij, en is er weer een tijdperk van relatieve rust naar ik hoop.

Ik ben zeer benieuwd naar de toegezegde palaeontol. verrassing.

Is er een mensch in de krijtformatie gevonden?

Met beleefde groeten en mijn respect aan mevrouw steeds

uwdwdr

Wing Easton

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000011-513]

Batavia 15 Dec. 1890

Dear Mr Dubois.

It was truly not my intention to scare you off from writing an essay about the old climates: I follow [?Ostwald's] teachings which learn us that a hypothesis cannot be discarded, nor can it be proven and I therefore find every hypothesis, which organises facts on the one title, worthy of discussion and publication, particularly if it concerns such an important question as the changeability of the climates: also in modern meteorology this question has in the latest years become more prominent and people are struggling in all kinds of ways to force the series of a couple of hundred years of reliable observations that we have now available, to bring forward an answer.

[MM774C-000011-514]

but no great modern success has yet been claimed which will not amaze you, who looks down on a hundred years with deep contempt. My sole purpose was, which can be the only purpose of a correspondence preceding a publication: to give a preliminary composition of the kind of objections that could be raised against the hypothesis, allowing the writer to pre-empt them in his essay; what there is to be said in favour the designer always knows better than the critic and where both agree any debate is unnecessary. With regard to the whole, there is only the question whether the hypothesis satisfies and every hypothesis will (obviously only if well worked out) more or less do so depending on the hand of who conceived it. There are those who lack every conceptual ability or are so critical, or if you prefer, sceptical in nature that satisfaction is beyond their reach and they are therefore actually not suited for scientific work and should immediately become filing clerks, where knowing a lot and combining only little is the thing. So I will very much applaud your attempts as a welcome improvement to Neumayr's work. I for instance completely agree with you that the astronomical reasons are completely insufficient as explanation (do not satisfy) and that the hypothesis of the old climates could be ascribed to an earlier white solar stage: it is a fact that the increase of solar radiation brings little or no increase in temperature but that all energy is being used up in levelling by sea currents, evaporation and cyclones. The latter are these days no longer being considered any more as originating from an unstable balance of air layers originating from local heating,

[MM774C-000011-515]

as may well be the case for whirlwinds or tornadoes; but rather as vortexes coming from above where masses of air, moving from the equator to the poles, are being forced an ever narrower path, without levelling off the air masses become necessarily long before the poles have been reached. It's in particular temperature observations taken on mountain stations and the interpretations thereof that they have cleared that old folly out of the way. This may not be too well known to geologists so you would do well to point that out. Also against your statistical conclusion about the number of stars of different ages no objections can be raised: the white stage takes long and the yellow stage short and that you'd therefore do not let the energy curve go down in a straight line, but with a much steeper slope later than in the beginning is an opposition against our understanding of continuity that people will have to swallow.

The only weak point that remains is the explanation for the periodicity of the cooling down. From a physical point of view (which is not the only one bringing universal happiness, as in this case we also only can use analogies) such a random increase and decrease of the cooling process of a gaseous corpus cannot be defended and therefore to me this remains: the end does probably not bring satisfaction, because I cannot stop thinking that we are no step further (also not hypothetically) from simply ascribing all temperature variation to the sun: if it were up to me I would in such a case leave the matter *sub judice* and say that this is where the border between speculation and observation is drawn and only state the pros and cons.

Against this approach one could argue that we have learned from observation that the sun also shows periodical phenomena; an eleven year cycle of sunspots, larger periods of spots (possibly 83 or 67 years?) And lately people also seem to think that there is a fifty year cycle of general temperature and rainfall: this is all very tentative however, except for the eleven year cycle.

[MM774C-000011-516]

should the sun come into a stage in which liquids occur, then discontinuity might surely take place. The closer one gets to the white stage, the more continuous the process will be and the question that I would like to pose is therefore, are the periods that have passed between the 2 or 3 succeeding glaciations compatible to the time since the last glaciation up to now? Are we still in the stage of alternating glaciations or has the general character changed since the last glaciations? If the first is true then my objection of continuity would no longer carry much weight, or should even be stricken. If the latter is true then the hypothesis would have to remain very preliminary: I would only find it naturally if the periodicity (if we have to assume it's there) would repeat itself with ever shorter panned Euler oscillations until the death of the glowing corpus. Congratulations with your renewed detachment at the fossil menagerie, may your health keep well: cordial greetings of yours truly

Van der Stok

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000011-513]

Batavia 15 Dec. 1890

Waarde Heer Dubois.

Het was werkelijk niet mijne bedoeling om U van het schrijven van eene verhandeling over de oude klimaten af te schrikken: ik beken mij tot [?Ostwald's] leuke leer die zegt dat eene hypothese niet kan omgeworpen worden, evenmin als bewezen en vindt dus welke hypothese, die feiten onder één hoofd rangschikt, der discussie en publicatie waardig, vooral waar het betreft zulk een belangrijke vraag als de veranderlijkheid der klimaten: ook in de moderne meteorologie is dit vraagstuk de laatste jaren steeds meer en meer op den voorgrond getreden en men ploert op alle manieren van de enkele honderdjarige reeksen van betrouwbare waarnemingen, die nu beschikbaar zijn, tot het geven van een antwoord te dwingen.

[MM774C-000011-514]

Maar groot is dit moderne succes nog niet 't geen U, die op 100 jaren met diepe minachting neer ziet wel niet verbazen zal. Mijn eenige doel was, 't geen het eenige doel van eene briefwisseling aan eene publicatie voorafgaande zijn kan: namelijk eene voorlopige samenstelling te geven van al wat bij voorkeur tegen eene hypothese te zeggen valt, zoodat de schrijver dan in zijne verhandeling daar mede rekening kan houden; wat er voor te zeggen valt weet de ontwerper altijd beter dan de criticus en waar beide het eens zijn is behandeling overbodig. Wat dan verder het geheel betreft, hier komt het alleen aan op de vraag of de hypothese bevredigd en dit zal elke hypothese (natuurlijk alleen goed uitgewerkte) wel min of meer bereiken naarmate van den hand van den concipieerende de persoon. Er zijn zelfs die conceptie vermogen geheel missen en zoo kritisch of, als ge liever wilt, sceptisch zijn uitgevallen dat zij voor bevrediging onvatbaar blijven en dan ook voor eigenlijke wetenschappelijke arbeid ongeschikt zijn en terstond archivaris moeten worden, waar veel weten en weinig combineeren aan de orde is. Uwe poging zal ik dus van harte toejuichen en Uwe verhandeling als eene welkome emendatie beschouwen van Neumayr's arbeid. Zoo ben ik het volkomen met U eens dat de astronomische redenen volstrekt onvoldoende zijn voor verklaring (bevrediging) en dat de hypothese der oude klimaten aan het vroeger witte zonnestadium kunnen toegeschreven worden: het is een feit dat verhooging van zonnestraling weinig of geen verhooging van temp. teweeg brengt maar dat alle energie wordt verbruikt voor *Ausgleichung* door zeestromingen waterverdamping en cyclonen. Deze laatsten toch worden tegenwoordig volstrekt niet meer beschouwd als ontstaan door plaatselijke verwarming en daaropvolgend labiel evenwicht der luchtlagen,

[MM774C-000011-515]

zooals het misschien wel het geval is bij hoozen en tornado's; maar als van boven stammende maalstromen waar de luchtmasa, van den equator naar de polen stroomend, gedwongen wordt eene steeds nauwere weg te volgen, zonder *Ausgleichung* der luchtmasa noodzakelijk wordt lang voordat de pool bereikt is. Het zijn vooral de temp. waarnemingen op bergstations den [?Mann?] ondervonden en geïnterpreteerd, die de oude dwaling uit den weg geruimd hebben. Dit is misschien bij geologen nog niet zóó bekend dat ge goed werk zult doen die nu hierop te wijzen. Ook tegen Uwe statistische gevolgtrekkingen uit het aantal ter sterren van verschillende leeftijd is niets in te brengen: het witte stadium duurt lang en het gele stadium kort en dat ge dus de energiekromme niet in eene rechte lijn laat dalen, maar met eene veel sterkere helling later dan in het begin is eene oppositie tegen het continuïteitsbegrip waar men wel aan zal moeten geloven.

Het eenige zwakke punt dat over blijft is de verklaring van de periodiciteit van de verkoeling. Vanuit een physisch standpunt (dat echter natuurlijk hier niet alleen zaligmakend is, omdat hierbij ook ^{alleen} bij analogie kan geredeneerd worden) is zulk een willekeurig af en aangroeien van een verkoelingsproces van een gasvorming [het????] niet wil te verdedigen en dit blijft voor mij bestaan: het einde brengt mij waarschijnlijk geene bevrediging, omdat ik niet kan laten te denken, dat men geen stip verder is (ook geen hypothetischen) indien men alle temp. Variatie eenvoudig in de zon zoekt: ik voor mij zou in zulk een geval de kwestie *sub judice* laten en oordelen dat hier het terrein der speculatie + waarneming ophield en alleen het voor en tegen memoreeren.

Tegen deze beschouwing is aan te voeren dat ook de waarneming leert dat de zon periodieke verschijnselen vertoont; elfjarige vlekken, groote periode van vlekken ([mlf?] 83 of 67 jaar?) En dat men in de laatste tijd ook in regenval en algemeene temp eene periode van ongeveer 50 jaren meent te bespeuren: dit alles echter hangt heftig in de lucht, behalve de 11jarige periode.

[MM774C-000011-516]

Komt de zon nu in een stadium waarin vloeistoffen optreden, dan kan discontinuïteit zeker plaats vinden. Hoe dichter men bij 't witte stadium is, des te continuër moet het proces verlopen en eene vraag die ik zou willen stellen is derhalve, zijn de tijden verlopen tusschen de 2 of 3 opeenvolgende glaciaties vergelijkbaar naar den tijd sinds de laatste vergletschering met nu? Verkeren wij nu nog in het stadium van afwisselende glaciale of is sinds de ijspereoden het algemeene karakter geheel veranderd. Is het eerste waar dan moet mijn continuïteits bezwaar niet meer als overwegend beschouwd worden, respectieve vervallen. Is het laatste juist dan behoort de hypothese tot de zeer voorloopige: natuurlijk zou ik het slechts vinden als de periodiciteit (als die toch moet aangenomen worden) zich met steeds kortere ~~tusschen~~ slingertijden herhaalt tot den dood van 't gloeiend lichaam. Geluk gewenst met de hernieuwing van Uwe detachement bij de fossiele menagerie, houdt Uwe gezondheid zich goed: hartelijk gegroet

door tt Van der Stok

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000011-360]

20 December 1890

Dear Mr Dubois. Yesterday I have sent you the requested volume of the Asiatic Soc. of Bengal. It is, however, from the library of the Society for arts and sciences, so I would like to request you to return it upon use, and not to keep it for too long, as it is being very strictly monitored over there. I really cannot help you quickly to literature about recent mammals. Furthermore you probably know more about that subject than I do. If I come across anything, I will send it to you. I have not heard anything yet about the *Palaeontologica Indica*. – I do hope you will find some more than just a piece of the lower jaw of the diluvial man, or is it too young tertiary.

Many greetings

//

Sluiter

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000011-360]

20.XII.1890

Waarde Heer Dubois. Gisteren zond ik u het gevraagde deel van de Asiatic Soc. of Bengal. Het is echter uit de bibliotheek van het Gen. v. K. en W., zoodat ik ^u wel zou willen verzoeken het na gebruik te willen terug zenden, en het niet te lang aan te houden, daar men daar meer vinnig toeziet. Ik kan u werkelijk niet zoo in eens van literatuur over recente zoogdieren helpen. Bovendien zult gij daar beter in thuis zijn dan ik. Kom ik iets tegen, dan zend ik 't u. Van de *Palaeontologica Indica* hoorde ik nog altijd niets. – 't Is te hopen, dat gij wat meer, dan het stukje onderkaak van die diluviale persoon vindt, of is het ^{te} jong tertiair.

Vele groeten

//

Sluiter

[MM774C-000008-337...]

Martin 22 December 1890

Noble and very learned Sir.

After I had already sent my previous letter, I received a [letter from Mr. Verbeek](#) (Buitenzorg, dated 8 December 1890) in response to my earlier extensive writings (dated 30 November 1890) about the reason for the demise of the fossil vertebrates. I read with satisfaction that Mr. Verbeek now totally accepted my ideas and only thinks it advisable to change a few details. However, to my great amazement he makes it appear (even to me) as if the main idea was his and did not come from me. Since my concept also has a more general impact and the geology of the great flats of Central Java is starting to become much clearer as a result and because Mr. Verbeek appropriates my intellectual property in this manner as a co-proprietor, I am taking the liberty to bring the following chronology to the attention of your very learned Sir as an expert. I am prepared to confront Mr. Verbeek about these matters, but I don't wish to have any further scientific exchanges with him any longer.

During his first visit to the bone bed region on October 21, 1890 that lasted half a day, Mr. Verbeek spoke in such a manner that it implied the animals had perished at the edge of the mountains because of a marine catastrophe. In the past, I have heard the same idea from him in Buitenzorg. My remark that the remains are also found high in the mountains (he did not think in any way about an uplift) and that nowhere traces of coexisting marine animals were found but instead many fresh water animals, apparently did not bother him. In fact he held the opinion which he had declared to many listeners everywhere that the great flats of Central Java were formed by the sea and that the sea was still there in Pleistocene (Diluvial) time. The only argument for this was the very regular evenness of the flats. At Buitenzorg, he also mentioned sea animals, which fact he later modified. I have always argued against this also on geological grounds, since it is after all not very logical to have a large number of species of large mammals present in Java while this island was then even smaller than it is now.

[MM774C-000008-338].

Even at that time I stated that the bone bearing sandstone-like tuffs etc. are present all over the flats and that they all may thus perhaps be equivalent.

On 12 November 1890 I wrote a [letter to Verbeek](#), after a long postponed excursion along the Solo river travelling right across the Kendeng, in which I wrote about the Kendeng being made up of hundreds of meters of marine claystone covered by relatively small amount of limestone and sandy marls on which the bone beds of andesitic tuff, breccias and conglomerates rest in complete discordance, although they are not present everywhere. I had enclosed a sketch map of this distribution, about which I wrote that it was remarkable that "all rocks involved are almost completely composed of andesitic material". The distribution of these beds is greatest towards the Lawu, Wilis and Pandan., but at Ngawi it is only very limited. I therefore suspect that these have supplied the material. In connection with this I had asked Mr. Verbeek on the 22nd of November (in the train from Kertosono to Madiun) if these rocks could not be aerial sediments, which idea he indignantly rejected in his usual self confident manner. I wrote therefore extensively again (following another excursion) on [November 30, 1890](#) that I then knew with certainty that the animals in question had perished during a volcanic eruption of the old Pandan volcano (and possibly the Wilis and Lawu) in the same manner as during the historical catastrophe of the Kelut and that furthermore the flats of Central Java, when these were lakes (or perhaps already marshes with large rivers), were being covered with products from such eruptions and that the black clay is just a local weathering product of the volcanic breccias. The little white stones that can be found in there and thus also in the weathered breccia, I mistakenly largely considered to be pieces of andesite.

Even as recently as November 22, 1890, Verbeek maintained his long held opinion that these flats were covered by a sea in very recent (Diluvial) times. I wrote in reaction to this that it only must have happened much earlier when the submarine lava flows, which later weathered into white clay stone (like those uplifted in the Kendeng nowadays), were formed and were eventually covered by coral reefs.

And now Mr Verbeek in his letter dated 8 December 1890 accepts all these facts with only a few trivial alterations, and naming the Krakatau as an example, instead of the Kelut that I had presented. The man dares to almost completely repeat my own letter and goes as far as to add expressions like "as will be evident from the following" and "this is enough proof to make you see that", while in fact it was I who had opened his blinded eyes and have made him see the truth on the geology of Central Java that he mistakenly had held for 5 long years.

This experience makes me lose my patience and it is also not just a personal affront. The manner in which this little audited scientific authority handles the facts, is now regretfully being observed by everyone who has the opportunity to deal with him and I consider it my duty, since you soon will be visiting the Indies⁴⁶, to make you aware of this for the sake of the truth in science and the good rights of individuals.

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

⁴⁶ Whereas the whole letter seems to be a continuation of the previous letter to Treub, this fact of the due arrival is what reveals that it must indeed be written to Martin and the name above, which is not that clearly in Dubois' handwriting, is correct

[MM774C-000008-337]

Martin 22.XII.90

Toen ik mijn vorigen brief reeds verzonden had ontving ik een brief van den heer Verbeek ^{Buitenzorg dd 8 Dec} als antwoord op mijne uitvoerige mededelingen ^{dd.30.Nov.} over de oorzaak van het te gronde gaan der fossiele vertebraten. Daarin las ik met voldoening dat de heer V. mijne opvatting geheel aanneemt, alleen in enkele bijzonderheden wijzigingen wenschelijk acht. Hij doet het echter ~~op een taal alsof dat hij zelf en niet ik~~ tot mijne groote verbazing voorkomen, zelfs tegenover mij, voorkomen alsof ~~hij zelf en niet ik de id~~ de hoofdidee van hemzelf en niet van mij afkomstig was. Daar de zaak ~~wetenschappelijk nogal belangrijk~~ ^{ook meer algemeene strekking heeft en [??daardoor??]} er eerst nu de geologie der groote Java vlakten van Midden-Java ook duidelijk ~~geworden zijn~~ begint te worden en de heer V. op wederrechtelijke wijze zich aldus mijn geestelijk eigendom toeigent, neem ik de vrijheid de volgende chronologie ter kennis van UHooggel. als deskundige te brengen. Een en ander ben ik bereid tegenover den heer Verbeek met Wien ik voortaan overigens geen wetenschappelijk verkeer wil hebben gestand te doen. Bij zijn eerste bezoek aan het terrein der beenderen op den 21^e oktober 1890, dat een halve dag duurde ~~haaste zich de heer Verbeek~~ uit te zich de heer Verbeek in dien geest alsof de dieren aan den rand van het gebergte door eene zeecatastrofe zouden zijn omgekomen. Hetzelfde vernam ik van hem vroeger te Buitenzorg. Mijne mededeeling dat de resten ook hoog in het gebergte ^(aan opheffing dacht hij volstrekt niet) gevonden worden en dat nergens sporen van coexist- zeedieren veel van zoetwater dieren gevonden zijn hinderde hem klaarblijkelijk niet. Hij had nu eenmaal de opinie, die hij ^{sedert jaren} ook aan ~~alle~~ vele leeken ^{overal} heeft verkondigd, dat de groote vlakten van Midden-Java eene zeevorming zijn en dat de zee daar nog is pleistoecen (diluvialen tijd dan). 't Eenige argument hiervoor was ~~klaarblijkelijk de vlakte~~ zeer gelijkmatige effenheid dezer vlakten. Te Buitenzorg benoemt hij ook zeedieren, welk feit door hem later [??...??] Ook op geologische gronden heb ik hem daarop steeds tegengesproken daar het toch eene ongerijmdheid is een groot aantal soorten van groote zoogdieren op Java te laten ~~voorkomen in een??~~ leven terwijl dit eiland nog veel kleiner was dan nu.

[MM774C-000008-338]

Reeds toen ~~hield ik 'n tegenover sprak ik als mijne mening uit~~ zeide ik dat de zandsteen achter het tuffen enz die de beenderen bevatten ook overal in de vlakten voorkomen en misschien gelijkwaardig kunnen zijn. Na een ~~reisje~~ lang uitgesteld reisje langs de Solo-rivier dwars door den Kendeng schreef ik dd. 12 Nov. aan V. een brief over den [?????] van den Kendeng uit ^{honderd meter} marine kleisteen ~~met~~ ^{bedekt door} betrekkelijk weinig kalksteen en somtijds mergel, waar geheel discordant en niet overal voorhanden de beenderen lagen andesietzand-tuffen, breccieën en conglomeraten rusten. Daarbij was een schetskaartje van de verspreiding waarbij ik schreef dat het opmerkelijk was hoe "al de betreffende gesteenten bijna geheel uit andesietisch materiaal bestaan.Naar den Lawoe, den Wilis en den Pandan is de uitbreiding dezer lagen het grootst. Bij Ngawi slechts zeer smal. Ik vermoed daarom dat deze het materiaal zullen geleverd hebben". In verband daarmede vroeg ik den 22^e den heer Verbeek (in den trein tusschen Kertosono en Madioen) of deze gesteenten geen luchtsedimenten kunnen zijn, welke idee hij op de hem eigen ~~minachting van anderen~~ ^{gedachten} ~~opmerkingen~~ wijze met verontwaardiging verwierp. Uitvoerig schreef ik (na nieuwe reis) daarover weder den 30^e Nov. dat ik nu vast wist, dat de betreffende dieren bij eene vulkanische eruptie van een ouden Pandan (resp. Kendeng-spleet en misschien Wilis en Lawoe moeten zijn omgekomen op dezelfde wijze als bij de historische erupties catastrofe van den Keloet en dat verder ook de vlakte van Midden-Java toen deze meren (of misschien reeds moerassen met groote rivieren) waren met producten van dergelijke uitbarstingen bedekt werden en dat de zwarte klei slechts een lokaal verwerking product is van de vulk. breccie. De witte steentjes, die daarin dan ook in de verwerende breccie gevonden worden hield ik abusievelijk grotendeels voor andesietstukjes.

Nog den 22^e Nov. hield V. zich bij zijne jarenlange koesterende meening, dat deze vlakten in zeer jongen (diluvialen) tijd nog door zee zijn bedekt geweest. Ik schreef daartegen dat dit alleen in veel vroeger tijd ~~heeft~~ ^{moet hebben} plaats gehad toen de later tot witte kleisteen (zooals die in den Kendeng ^{door [pla?]}) is opgeheven) verweerde submarine lavastromen zich gevormd hebben en ten slotte met koraalriffen bedekt.

En nu onder dagteekening 8 Dec. heeft de heer V. waarlijk mijn brief (met enige wijzigingen bijna geheel herhalen in plaats van het voorbeeld Keloet dat ik ter illustratie mededeelde Krakatau stellende enz. en nog mijne eigen argumenten vasthoudende met de uitdrukking een "zooals uit het volgende ~~blijken~~ zal blijken" en dit zijn bewijzen genoeg om U te doen zien" – terwijl juist ik hem had doen blijken en zijne vijf jaren lang voor de geologie van Midden-Java ~~gesloten~~ blinde ogen had ziende gemaakt.

Ook jaarlijks???

Schijnbaar eene persoonlijke questie,

Deze ervaring doet de maat overlopen, zij is ook niet alleen eene persoonlijke. ~~Dergelijke handelingen van den heer Verbeek gelden laten van~~

Hoe deze te weinig gecontroleerde wetenschappelijke autoriteit met feiten omgaat bespeurd ieder met leedwezen, die in de gelegenheid is zijn [????????? ????] personen en ik acht mij verplicht, nu U eerstdaags Indië bezoeken zult daarvan mede deeling te doen, ~~en ten bate van~~ voor de waarheid in de wetenschap en het goed recht van personen.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000011-517]

Van der Stok 23 December 1890

My gratitude for your letter of 15 December is larger than I can say. Given my previous letter I need not explain why. I truly started to believe that a man sometimes can go astray very far and after years of thinking about something he can still be fundamentally wrong and that maybe my hypothesis was as ugly as a monkeys baby, loved by its mother who thinks it's more pretty than an Apollo himself.

I'm also very much pleased that you are not an enemy of hypotheses, which, in my opinion, nobody can be who understands the rewards of science; the real danger to things going the right way seems to me to be coming from people who are making up facts, as many are doing and even without realising it themselves, who share the motto of the astronomer (so help me God) Gruithuizen: “*was man nicht mit den Händen und mittelst des Lichtes mit den Augen betasten kann, das betaste ich mit gütiger Erlaubniss meiner lieben Leser, mit dem Verstande*”⁴⁷. Regretfully, despite my reclusive existence in this middle of nowhere called Kedung Brubus amongst silent elephants and hippopotamuses I have due to all kinds of other work and mandatory correspondence had little time for the climates of the geological past and so far have only finished a small sketch of my essay. [I do hope to find the time now] as I do need to end it because other work is getting pressing too.

I am very pleased that you considered the only weak point of my hypothesis to be the explanation for the periodicity of the cooling down. Astronomical examples for this cannot be found, and less in the variability of some yellow stars, about which [?Venli] speaks. Should the matter, however, become physically more plausible, when the general distribution and the cause of the warmth are still the same as they were in the preglacial and interglacial eras, then I am pleased to be able to say that according to the geological data (and these are very reliable) such is truly the case.

From a climatologically point of view we are in the same stage as immediately after the tertiary. Also regarding the time span there is no objection to assume that we are currently in an interglacial period. Another matter is that the geologists and biologist feel they have been wronged by the mere 20 million year that the astronomers and physics are throwing to them. I also think they are right, the biologist more so

[MM774C-000011-518]

than the geologists, because the layers of rocks could under other circumstances have been formed much more quickly than they have now. But the evolution of the organic shapes must go much further into the past than the eldest layers. But now the whole time span of solar warmth, being partly limited to the white stage, is even shorter and therefore I think I do have to agree more with Thomson than when looking for the origin keeping more to the “*Dry probability*” of C by assuming the improbable to be plausible that there truly is no other warmth then gravitational warmth. What are geologists and biologist to do with a miserable 10 million years, of which the largest part will surely have to be used for the time before the Palaeozoic, the eldest period from which we are sure organisms exist, when ordinary termites, cockroaches, millipedes, scorpions and other vermin were already present and even amphibians? The Tertiary is only short in comparison to the proceeding palaeontological era, it is estimated to be 1/20 of the total time span and according to the geological and biological data I think that is justified.

Let's exaggerate a bit and take 5 million years and divide by twenty. That would leave 250.000 for the tertiary period and according to that the start of the ice ages might be as recent as 25.000 years ago and the latest ice age only 10.000 years ago. That is all a bit too short.

What I already hinted to in my previous letter is that palaeontology, which is delivering the only true terms for the evolution of the organic world, may have shown us wonderful developmental rows within certain small groups of organisms, the best pillars of Darwin's great creation, yet between the main types of organisms she has not yet delivered any links and it seems to me to go too far to blame that all to our lack of paleontological knowledge. I call on the termites from the Carbon age and remind you that ever again higher types are being found in older sediments. There does seem to be, for the vertebrates at least, some genetic connection (in which I do believe) that the younger the layers the larger the amount of the higher species. But because these are terrestrial and as for logical reasons the more older layers are more often marine, so one may find some freshwater animals if the formation is older, but even that is not yet a convincing proof for a genetic succession of vertebrate groups.

If I'm not mistaken even the largest of all living biologists, Huxley believes on theoretical reasons that Palaeozoic mammals existed.

So where is the time coming from for these higher species to have evolved?

In very great trust I'm willing to tell you, and based on these and other considerations — be it a bit reluctantly — I am more and more beginning to believe that Helmholtz and du Bois-Reymond hit the nail on the head when they, both in a famous époque-making speech, mentioned on the side life being transplanted from other celestial bodies. But please don't tell that to anybody, and oblige me by sharing with me in trust your own opinion about such a serious, although very speculative matter! And about the climates?

Next letter with this correspondent

Previous letter with this correspondent

[MM774C-000011-517]

Van der Stok 23. XII 90

Meer dan ik zeggen kan heeft mij ^{ben ik voor} Uw schrijven van 15 december U dankbaar. Na mijn vorigenbrief zal ik ~~wel~~ niet behoeven te zeggen waarom. Werkelijk begon ik bij ogenblikken te ~~denken~~ gelooven, dat een mensch soms al heel ver dwalen van en ook na jaren lang nadenken over eene zaak het nog ~~volkomen~~ ^{in den grond dwalen mis hebben en [???}] dat misschien ook [???] mijne ~~geliefkoosde~~ hypothese een even lelijk ding was als het jong van een aap, ^{geliefd al wordt ~~dan~~} dat door zijne moeder voor mooier dan een Apollo ^{zelf} gehouden wordt. ~~Dat~~

Ik ben er ~~ook~~ ^{verder} zoo blij om, dat U ook geen *Hypothesenfeind* zijt, wat ^{naar mijne meening} niemand zijn kan die het beloning der wetenschap goed begrijpt; het eigenlijke gevaar voor den goeden gang van zaken schijnt mij meer te komen van ^{den kant} der feiten[?makers?] , zooals er met en zonder het ^{zelf} te weten zoovelen zijn, die met den astronom (God beter 't) Gruithuizen ^{zouden} zeggen tot motto hebben: “*was man nicht mit den Händen und mittelst des Lichtes mit den Augen betasten kann, das betaste ich mit gütiger Erlaubniss meiner lieben Leser, mit dem Verstande*” .

Ik heb helaas niet tegenstaande mijn ^[????] verblijf ^{teruggetrokken bestaan} in deze kluis te Kedoeng Broeboes te ^{midden van} zwiigende olifanten en nijlpaarden door allerlei ander werk en vele dwingende correspondentie zoo weinig kunnen ~~uitvoeren~~ doen aan de klimaten der voorwereld dat ik nog eerst bij een ontwerp van mijn klein opstel ben. Ik hoop niet dat [????????????] echter al voor den tijd stond en moet er een eind aan maken [????? ????] werk ^{ook dringt}

het doet mij ~~zeer~~ groot genoegen, dat U het eenige zwakke punt der hypothese vindt in de verklaring van de periodiciteit der verkoeling. ~~Inderdaad~~, Belege van astronomischen kant zijn daarvoor niet te vinden, tenzij in de veranderlijkheid van eenige gele sterren, waarvan bijvoorbeeld [?Venli] spreekt. ~~Wanneer~~ ^{Indien} echter de ^{zaak} ~~physische kant het eenige bezwaar is bezwaar weg~~ physisch kan worden ~~toegelicht~~ ^{aannemelijker wordt}, wanneer [??????] ~~De eerste~~ de algemeene verdeling in den grond kan klim warmte nog juist zoo is als in het voorglaciële en de interglaciële tijdperken, zoo doet het enig genoegen te kunnen zeggen ~~dat de geologische feiten werkelijk van dat bewijzen~~ dat volgens de geologische gegevens (en die zijn hier zeer betrouwbaar) hierbij werkelijk het geval is.

Wij verkeeren ^{in klimatisch opzicht} nog in hetzelfde ~~stadium~~ ^{stadium} ~~van~~ als onmiddellijk na de tertiaire periode. Ook wat de duur aangaat is er geen bezwaar aan te nemen dat wij nu in een interglac. tijd zijn.

In mijne ~~eerste mededeeling~~ ^{(voorlopige) publicatie} zal ik er niets van zeggen, maar ik kan niet nalaten mij te bekennen tot de [????? ????] [?Cer.] beschouwing der protylen dat in de sterren (althans ^{meer} naar het centrum en in de laatste ook meer nabij de oppervl. onze aardsche elementen nog niet bestaan, doch tot [?oorstof] ~~ontleed~~ protylen ontleed zijn. Daarvoor, zoo schijnt mij toe misschien veel nader verklaard kunnen worden.

Nog iets, geologen en biologen achten zich tekort gedaan met de luttele 20 miljoen jaren welke astronomen en fysici hun toe werpen. Ik vind ook dat de lui gelijk hebben, ~~tenminste~~ de biologen meer

[MM774C-000011-518]

dan de geologen, want de ^{gesteente} lagen kunnen zich ~~vroeger~~ ^{onder andere omstandigheden} veel sneller gevormd hebben dan nu. ~~Ook kan~~ Doch de ~~organische~~ evolutie ~~onder den invloed van snellere wisseling van grenzen tussehen land en zee die~~ [?????] invloeden ~~misschien sneller hebben plaats gehad dan nu. Door een en ander~~ ^{der organische vormen moet zich veel verder in het verleden uitstrekken dan de oudste lagen. Maar nu wordt de verleden duur der zonnwarmte} ^{doordat ze gedeeltelijk aan 't witte stadium ver} [?????]eld is ^{nog} veel korter en het ik geloof toch maar dat Thomson meer gelijk heeft dan voor ~~de verla~~ het ontstaan daarvan zich aan de “*Dry probability*” te houden dan Croll door juist het onwaarschijnlijke ontstaan voor waarschijnlijke te houden, zoodat mij wel degelijk geen ~~andere~~ ^{andere} bron van warmte dan gravitatiewarmte schijnt te bestaan. Wat moeten geologen en biologen met een ellendige 10 miljoen jaren aanvangen, waarvan de grootste helft nog zal ^{moeten} gebruikt worden om de ~~gesteenten~~ ^{zich te laten afzeten} vóór den palaeozoïschen tijd en ~~de organismen~~ ^{zich te laten ontwikkelen voor dien zelden tijd}, de oudste periode waaruit men zeker organismen kent), toen reeds gewone witte mieren, kakkerlakken, duizendpoten, schorpioenen en ander ongedierte aantreft en zelfs amfibiëen.

De tertiaire tijd is maar heel kort vergeleken bij de vroegere ^{palaeontol.} periode, men schat hem zowat op 1/20 vanden geheele duur en volgens geo en biologische gegevens naar mij toeschijnt te recht.

Laten we nu eens (om het ruim te nemen) 5 miljoen jaren in twintigen verdelen. Zoo rest voor den ^{duur} van den tertiaire tijd 250.000 jaren en volgens die maatstaf zou ~~de laatste~~ ^{het begin der} ijsperiode misschien maar een 25.000 jaren geleden zijn ^{en de laatste ijsstijd slechts een 10.000 jaren achter ons liggen}. Dat is ~~dunkt mij~~ wel wat al te kort.

Zooals ik in mijn vorigen ~~schreef~~ ^{terloops aanmerkte} heeft de palaeontologie die de eenige ~~echte~~ termijnen voor de evolutie der organische wereld levert wel prachtige ontwikkelingsreeksen ^{reien} voor ^{binnen} bepaalde kleine groepen van organismen doen kennen, de ~~ware~~ ^{beste} steunpilaren van Darwin's groote ~~gedachte~~ schepping, doch ^{tusschen de} ~~beste~~ hoofdtypen der organismen zij geen schakels kunnen leveren en het schijnt mij te vergegaan alles op rekening van onze onvoldoende palaeont. Kennis te stellen. Ik noem maar die witte mieren e.d. uit de kolenrijke en herinner er aan dat men ~~den~~ ^{telkens weder} hoogere typen in oudere en [?????? ???? ????] formatien ontdekt. En ~~moet ook op~~ ^{schijnt wel} misschien de gewervelde dieren toch een genetische band ^{daarin te bestaan} [????????] (waaraan ik overigens wel geloof) dat men wel in ^{het algemeen in} de jongere lagen vooral de hoogere orden vindt. Doch daar deze landdieren zijn en men om begrijpelijke redenen ^{(van de veranderingen} [?????? ???? zee leven?]) ~~overal~~ in de oudere lagen des te meer zee en misschien hoogstens zoetwater [??????] zal vinden naarmate de formatie ouder is, is ook dat bewijs ^{voor eener genetische opvolging der vertebratengroepen} niet zeer steekhoudend.

Vergis ik mij niet dan geloof zelf de grootste van alle levende biologen, Huxley op ~~grond~~ theoretischen grond aan het bestaan van palaeozoïschen zoogdieren.

Waar ~~konden in den ou~~ zal men dan den tijd vandaan halen om zich die ^{rel. Hooge vormen} te laten ontwikkelen?

Heel in 't geheim wil ik U wel vertellen, dat ik op grond van deze en andere overwegingen — ^{[?naast} ^{??]} wil mij — ^{daarin met} ^{een weinig} ~~wat~~ inschikkelijkheid ~~beoordelen~~ ^{zijn} — meer en meer begin te gelooven dat Helmholtz en du Bois-Reymond den spijker op den kop troffen toen zij, ieder in eene beroemde époque-makende Rede, terloops gewaagden van een overplanting van leven van andere hemellichamen. Maar, zegt dat, toch aan niemand en verplicht mij ~~never~~ door [????] in vertrouwen Uwe eigen opinie omtrent eene zoo ernstige, zij het dan ook speculatieve questie te willen mededeelen! En nog over de klimaten?

[Click here to return to the content page](#)

⁴⁷"What I can't feel with my hands or see with my eyes, I will, with your allowance, touch with my mind" Neue Analekten für Erd- und Himmelskunde, 1835 Fr. v. P. Gruithuizen

[MM774C-000012-278]

Telegram Buitenzorg 27 December 1890

Dr Dubois Charuban
Tulung Agung

Just received your letter
Will do my best for you and write to you with more details
Treub

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000012-278]

Telegram Buitenzorg 27/12 1890

Dr Dubois Tjaroeban
Toeloeng Agoeng

Zooeven brief ontvangen
Zal mijn best voor u doen en u nader schrijven
Treub

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000003-384]

Solok 28 December 1890

Dear Dubois, I have received your pleasant letter with thanks; happily I am so convinced about my own failures and shortcomings that I can even read your letters without risk of any danger, I also regret having had so little time together as I still had so much to learn, all the bits of science that-gathered by my own studies have always been a collection of loose ends without any unity or binding agent which you had started to provide me, – I fear that soon one after the other will get lost and be replaced again by pickets, samples and soil calculations.

Many congratulations on the nice result of your research, hold on to “Him” now you got Him, and where there is one there must have been two and at least three, can't you find a bit more than just a jaw. – It's a pity I can't make a photograph of it, nice to have as an illustration in Nature. –

Should you be publishing anything about your research then I would be obliged to receive a print. – As soon as you are ready for any

[MM774C-000003-385]

part for Nature, do send it to me, as translating and your revision will take some time and your Dutch text should appear at the same time as the English text. – Don't be bothered giving me some work to do, I can handle much more than I'm doing now. –

If you were to come over to see the sections you would see a large change, the large bridges in the valley have all been put up, so at 15 January the train can come up to Padang Pandjang, after that we can put rail down undisturbed to Singkarah and Fort de Kock. – The line to Solok is now ready except for the bridges; the whole expropriation up to the tunnel has been dealt with and the contractors are busy everywhere. The valley towards Sungi Lassi is now looking lively with the barracks for the coolies all occupied and the hard-working Chinese being busy. – The bridge over the river is ready so we can now ride up to Si Lungbang, also there the work is going on everywhere. – From Muan Halaban up to the tunnel the earth track nicknamed transport Road is all but ready, near the tunnel a large encampment has sprung up where there is much activity, I had a telephone connection made to my office in Solok. –

[MM774C-000003-387]

In the tunnel itself we already made 70 m of gallery. It's high time that finally the plans for the coal exploitation was started up, and repeated requests of Mr IJzerman finally an authority arrived it was the highest of all the *putjuk*: Renaud. – He came, saw, and disappeared to Batavia without any examination, without having received or asked for any information, after having spoken one wise words at the coal field: Warm! – After he left numerous telegrams and letters arrived to enquire after the data he had come to collect, so he wanted me to report how the coal layers were oriented, he enquired with the resident weathered the Lunto had sufficient water to flush down the faeces of three thousand people. The Controller van de Kolk was sent there to experimentally determine this using the rule of [? Three?] –, In the end we made a plan ourselves and send this to Batavia. – Not even the orientation of the layers is known. The data from Verbeek are too superficial and inaccurate. It's a sad way of treating these matters. He had the clumsiness

[MM774C-000003-388]

to invite Mr IJzerman some days ago whilst he was in Batavia to a party, and he, thinking it would be cosy to have a bit of a chat, went there to find himself at a party in his honour of 50 people of whom he knew nobody. – IJzerman's head wasn't into mood for parties at all, he stayed for five minutes and disappeared. –

We made a trip together to the Salida ex-goldmines of Verbeek. – Renaud remained with the resident Boyle, in the end there was not sufficient time as IJzerman had to go to Batavia, he had been telegraphed to come back, I went from Solok along the Talang to Padang, found there one of the trains ready at the crossing with the misters IJzerman and Renaud, we immediately drove through to Queens Bay and from there with a steam hopper straight to [?Painan] where we arrived in the harbour at 11 o'clock in the evening. These works are very interesting, it's a sad sight to see all the buildings empty, machines unused, holes dug in the mountain that brought nothing but disappointment, cruel and sad. – Should you meet up with Professor Hubrecht tell him that if he comes to visit the Highlands he should not forget to visit Solok,

[MM774C-000003-385]

you know the guestroom that we have ready for him. –

We are all doing fine, Solok is all right for as far as the climate is concerned and in other ways it also gives no reasons for complaints. – As you know we have a schoolmaster now, a strange nervous little man but a good violin player who is teaching Paul to play quite reasonably. – Thanks to the amazing energy wherewith at Fort de Kock all matters are being dealt with there is still no classroom and the gallery behind my office is still serving for that purpose. –

As Secretary of the School Committee I am writing urgent letters from our service to the director of Education. – Paul is turning into a sweet boy, full of lust for life and ambition to learn. – He is number one at school, plays the violin reasonably and writes this horse like a jockey. – I gave him a nice Burmese riding horse with saddle and equipment for his birthday on 17 December, every afternoon now he uses it to flirt to the young girls. – He has become much calmer and his angry tantrums are a rarity; – he also enjoys having small cages with all kinds of birds. Chinese chickens and a small dog that bring out all the properties of the ideal child united. –

[MM774C-000003-386]

At Singkarah all is as it used to be, only [?Roef] has finally been transferred and thus Buisman is now the guy. He did, however, had some bad days. – After a long suffering finally the iron Sumanie bridge was ready, and we had to finish it. – At 10 o'clock in the morning it was finally done, Koopman made use of it to drive the portable to the other side to pump out our foundation holes. The whole public was walking to and fro over the bridge the whole day and then see Buisman arrived with his wife at 5 o'clock in the evening to officially open the bridge... – Big scene, head arrested for eight days, v.d. Waag threatened with resignation et cetera et cetera et cetera — you can surely imagine this all vividly –

Solok last week enjoyed the honour of a visit of Resident Boyle. Barely recovered we now enjoying the even greater honour of a visit of the Governor, it's too much for any man! – The honour has befallen me to take his Excellency to the tunnel where I am to play the host! – Isn't he the lucky guy? – This is how we are relishing here in bliss. – And now adieu, cordially greet your wife and kids from us and believe us to ever be

yours truly

ThDelprat

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000003-384]

Solok 28 December 90

Waarde Dubois, Uwe prettige brief heb ik in dank ontvangen; gelukkig ben ik zelve zóó overtuigd mijner vele gebreken en tekortkomingen dat ik zelfs Uwe brieven zonder gevaar kan lezen, ook mij doet het zeer leed dat we zoo kort te zamen zijn geweest ik had nog zooveel te leeren, al de beetje wetenschap die ik door eigen studie wist bij een te krijgen hebben altijd eene losse verzameling gevormd zonder eenheid en dat bindmiddel waart ge bezigt mij te verschaffen, – ik vrees dat ze spoedigden een na den ander weder zullen verloren gaan en plaatsmaken voor piketten stalen en grond berekeningen.

Van harte geluk met het schoone resultaat Uwer onderzoekingen, houdt “Hem” vast nu ge Hem te pakken hebt, waar één is zijn er twee geweest en minstens drie, kunt ge niet wat meer vinden dan een kaak. – Jammer dat ik geene photographie ervan maken kan, fraai voor de illustratie in nature. –

Geeft ge een of ander omtrent Uwe onderzoekingen uit dan houd ik mij aanbevolen voor een afdrukje. – Wanneer ge gereed zijt met eenig

[MM774C-000003-385]

stukje voor nature zend het mij dan, met de vertaling en Uwe revisie is altijd eenigen tijd gemoeid en de hollandsche tekst moet tegelijk met de engelsche tekst verschijnen. – Weest niet bang mij eenig werk op te dragen, ik kan veel meer doen dan ik nu te doen heb. –

Als ge nu eens in de Secties kwaamt kijken zoudt ge eene heele verandering zien, de groote bruggen in de kloof zijn allen gesteld, zoo dat de trein 15 Januari tot Padang Pandjang komt, dan gaat het rail leggen ongestoord door tot Singkarah en Fort de Kock. – De lijn tot Solok is nu gereed op de bruggen na; de geheele onteigening tot aan den tunnel is afgeloopen en de aannemers zijn overal aan het werk. De vallei naar Soengi Lassi ziet er nu levendig uit met de koelie loodsen overal bezet en den nijvere chinees aan het werk. – De brug over de rivier is gereed zoodat men nu dus kan rijden tot Si Loengbang toe, overal is ook daar hetwerk onderhanden. – Vanaf Moean Halaban tot den tunnel is de aardebaan onder het motto transportweg nagenoeg gereed, bij den tunnel is een groot kampement ontstaan waar veel bedrijvigheid heerscht, ik heb een telephoon verbinding gemaakt met mijn bureau te Solok. –

[MM774C-000003-387]

In den tunnel zelve hebben wij reeds 70 m richting galerij gemaakt. Het wordt nu hoog tijd dat eens eindelijk een begin gemaakt wordt met de plannen der kolenexploitatie; op herhaald aandringen van de heer IJzerman is eindelijk een autoriteit gekomen en wel de hoogste van allen der poetjoek: Renaud. – Hij kwam, zag, en verdween en ging zonder eenig onderzoek, zonder eenige inlichting verkregen of gevraagd te hebben naar Batavia, na één wijs woord gesproken te hebben op het kolenveld: warm! – Na zijn vertrek kwamen tal van telegrammen en brieven voor inlichtingen omtrent de aller eerste gegevens die hij gekomen was om te verzamelen, zoo wilde hij mij laten rapporteren over de ligging der kolen lagen, zoo vroeg hij den resident om inlichting of de Loento rivier wel voldoende water had om fecalien af te voeren voor 3000 menschen. De Controleur van de Kolk werd daarheen gezonden om dit proefondervindelijk te bepalen natuurlijk met gebruikmaking der [?repl van drieñ?]. –, Op slot van rekening hebben wij maar zelve een plan opgemaakt en zonden dit naar Batavia. – Niet eens de ligging der lagen is nog bekend. De gegevens van Verbeek zijn te oppervlakkig en onnauwkeurig. Treurige manier van zaken te behandelen. Hij had de onhandigheid

[MM774C-000003-388]

om toen de heer IJzerman eenige dagen geleden te Batavia was hem te inviteren ‘s avonds bij zich te komen, die, denkende het was om gezellig wat te praten, ging en zich bevond op eene party van 50 menschen ter zijner eere gegeven van wie hij niemand kende. – IJzerman's hoofd was volstrekt niet gestemd naar partijen, hij bleef 5 minuten en verdween. –

Te zamen hebben wij nog eene reis gemaakt naar de Salida ex-goudmijnen van Verbeek. – Renaud bleef maar bij den resident Boyle, eindelijk was er geen tijd meer daar de heer IJzerman naar Batavia moest, hij was terug getelegraapheerd, ik ging van Solok via de Talang weg naar Padang, vond daar ten één van de trein aan den overweg gereed met de HH IJzerman en Renaud, wij reden dadelijk door naar koninginnen baai en van daar per stoom hopper [?Painan] waar wij 's avonds ten elf uur op de rée kwamen. Die [?naken] zijn zeer interessant, het is een treurig gezicht al die gebouwen verlaten te zien, machines ongebruikt, gangen in den berg die niets dan teleurstellingen opleverden, [?wreed] en treurig. – Zoo ge Professor Hubrecht mogt spreken zeg hem dan dat als hij de bovenlanden bezoekt hij Solok niet vergeet,

[MM774C-000003-385]

ge kent de logeerkamer die voor hem gereed is. –

Met ons gaat het goed, Solok valt wat klimaat betreft meede en in ander opzicht geeft het ook niet te klagen. – Wij hebben nu zoo ge weet een schoolmeester, een raar zenuwachtig mannetje doch goed violist die Paul zeer aardig leert spelen. – Dank zij de verbazende energie waarmede te Fort de Kock alle zaken worden afgedaan is er nog steeds geen schoollokaal en doet daarvoor nog steeds de achter galerij in mijn bureau dienst. –

Ik ben Secretaris der Schoolcommissie en schrijf dringende brieven [??? ?????] dienst aan den directeur van Onderwijs. – Paul wordt een lieve jongen, vol levenslust en ambitie om te leeren. – Hij is n:l op school, speelt aardig viool en rijdt paard als een jockey. – Ik heb hem 17 Dec. met zijn verjaardag een aardig [?Birmeesch] rijpaardje gegeven met zadel en toebehoren, hij coquetteert daar elke middag mede voor de jonge meisjes. – Hij is veel kalmer geworden en boze buien zijn zeldzaamheid; – hij heeft [?ook] veel plezier en kleine kooien met allerhande vogels. Chinese kippen en een kleine [???? “kid??”] Die alle eigenschappen van den ideaal [????] in zich vereenigt. –

[MM774C-000003-386]

Te Singkarah is alles bij het oude, alleen is [?Roef] eindelijk overgeplaatst en is Buisman dus het heertje. Hij heeft anders kwade dagen gehad. – Na eindeloos leiden kwam eindelijk de ijzeren Soemanie brug gereed, en moesten wij die nog afmaken. – ‘s Morgens was die eindelijk te 10:00 uur gereed, Koopman maakte daarvan gebruik om de om de locomobiel naar de overzijde te rijden om onze funderingputten leeg te pompen. Het geheele publiek liep de geheele dag heen en weer over de brug en ziet ‘s avonds te vijf uur kwam Buisman met zijn vrouw om de brug plechtig te openen. – Grootte scène, hoofd acht dagen arrest, v.d. Waag met ontslag bedreigd enz. enz. enz. — Ge kunt U dit zeker levendig voorstellen. –

Solok genoot de vorige week den heer van het bezoek van den Resident Boyle. Nog nauwelijks daarvan bekomen genieten wij thans de nog grooter eer van het bezoek van de Gouverneur, te veel voor een mensch! – Mij valt de eer te beurt met ZExc. Naar den tunnel te gaan waar ik gastheer mag spelen! – Gelukkige kerel niet waar? – Zoo koesteren wij ons hier in zaligheid. – En nu adieu, groet Uwe vrouw en kinderen hartelijk van ons en geloof mij als altijd

geh. de Uwe

ThDelprat

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-00004-009]

Tulung-Agung, 28. XII.'90.

P.H. van der Kemp

Very Noble and severe Sir,

I take the liberty to respectfully acquaint you with the following.

On the 24th of November 1890, during my presence at the location Kedung Brubus (district Charuban), among the remains of Stegodon elephants and other typical representatives of the old Javanese fauna, which in the same rock, a fossil human bone was found, the fragment of a lower jaw. When it came into my hands it still had a piece of sandstone -like tuff attached to it which is the main rocky matrix in which these bones occur. Other parts were not found at the time nor later, which is not odd, if one realises to what extent also other finds are in general broken and spread out. Although I myself was already immediately convinced that I was dealing with a fossil man I thought it better to be careful, to be completely sure and will therefore keep it quiet for the time being. To be completely sure I have spent a month looking at the fossil and comparing it very carefully with every other bone, drawing or description that I could lay my hands on and made a careful anatomical study of all peculiarities of this little piece.

[MM774C-00004-010]

I am now certain that a human of a lower type than has been found anywhere else, was living in Java at the time of the large elephants, hippopotamuses, buffaloes and hyenas, a fauna so rich in large mammals that this could only have been when Java was much larger than it is now, which because of the evenly shallowness of the Java sea and its northern extension (everywhere below 100 m) is saying so much as that it was connected with the mainland which could only have been at the northern side.

The bone diverges from all living and fossil human types by one specific feature, the strong development of the insertion of the digastric muscle; it needs to be said, however that also in fossil lower jaws (for instance the one from La Naulette) the mentioned insertion is expressed more strongly than in living types.

Before that I had already deduced from closer study of the meanwhile large amount of material that the fauna must be younger and is not equivalent to the Siwaliks, like Professor Martin assumes and as I also thought at first. If the Siwaliks, as they are now generally known, are truly Pliocene, then the Javan fossil vertebrate fauna has to be Pleistocene (Diluvial). And although the assumption of a tertiary man is theoretically completely allowed and even the logical consequence of this deduction, this find will factually not yet stand as proof.

Anyway, the existence of a true fossil men of a probably slightly lower type than the lowest that is known and was living in Java at the time, when it was connected to the mainland of Asia and had a continental fauna, is apart from all anthropological speculation thus noteworthy that I thought that I had to inform your very Noble severe Sir about this occurrence.

With my polite greetings and expression of respect and esteem I have the honour to be

your very Noble severe Sirs

willing servant

Eug Dubois

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-00004-009]

Toeloeng-Agoeng, 28. XII.'90.

P.H. van der Kemp

HoogEdelGestrenge Heer,

Ik neem de vrijheid het volgende eerbiedig ter Uwer kennis te brengen.

Den 24^e November 1890 werd, tijdens mijne tegenwoordigheid aldaar, te Kedoeng Broeboes (distrikt Tjaroeban), te midden van de resten van Stegodonten olifanten en andere typische vertegenwoordigers der oud-javaansche fauna, in hetzelfde gesteente, gevonden een fossiel menschenbeen, een fragment van een onderkaak. ~~Daaraan~~ ^{Toen het in mijne handen kwam} bevond zich ^{vast daaraan} nog een ~~dergelijk~~ stukje zandsteenachtige andesiet tuff ~~als dat zoo dikwijls voorkomt aan de fossiele beenderen, wanneer deze door verweering van het gesteente vrij komen~~ ^{het hoofdgesteente is waarin de beenderen voorkomen.} #Andere deelen werden toen en ook later niet gevonden, hetgeen niet bevreemden kan, wanneer men weet hoe zeer ook andere resten in den regel gebroken en verspreid zijn. [#] Hoewel ik reeds terstond voor mijzelf de overtuiging had ~~dat het kleine fragment een gedeelte was eener menschenkaak~~ hier werkelijk met een fossielen mensch te doen te hebben, ^{achte} heb ik ^{het voorzichtig,} om geheel zeker te zijn, voorloopig daarover nog ^{te} ~~gezwijgen.~~ ^{Om geheel zeker te gaan heb ik eene} maand lang het fossiel vergeleken bij alles wat ik in natura, in teekening en beschrijving ~~BEZIT~~ kon machtig worden en nauwkeurige ~~studie~~ ^{te} van alle bijzonderheden van het kleine stuk ~~fossiel~~ anatomisch bestudeerd.

[MM774C-00004-010]

Thans ben ik er zeker van, dat een mensch van lagere type dan men nog ~~kent~~ ergens gevonden heeft, op Java leefde in den tijd der grootte olifanten, nijlpaarden, buffels en hyaena's, eene fauna zoo rijk aan groote landdieren, dat zij alleen bestaan kon toen Java veel grootte was dan nu, wat wegens de gelijkmatige ondiepte der Javazee en hare noordelijke voortzetting (overal beneden 100 m) zooveel zeggen wil als, met het vasteland verbonden daar ~~zoo de [???~~ alleen van de noordzijde [????] mogelijk is. Door eener bijzonderheid, sterke ontwikkeling der [insertie] van de [Tweebui??ige][??indeko?ks??] spier, wijkt het been af van alle levende en fossiele menschentypen; waarbij echter dient te worden opgemerkt dat ook bij fossiele onderkaken (bijv. die van La Naulette) genoemde insertie krachtiger is uitgedrukt dan bij levende typen.

Reeds tevoren was ik door nadere studie van het omvangrijker geworden materiaal tot de overtuiging gekomen, dat de betreffende fauna jonger niet equivalent is met de Siwaliks, zooals Prof. Martin aanneemt en ook ik aanvankelijk meende te moeten aannemen. Zijn de Siwaliks, zooals men ze thans algemeen opvat, werkelijk plicioene, zoo zal de javaansche fossiele vertebraten fauna pleistoceen (Diluviaal) moeten zijn. En hoewel de aanname van een tertiaire mensch theoretisch volkomen gewettigd is en zelfs logisch moeten gemaakt worden is deze feitelijk ook door deze vondst nog niet bewezen.

In ieder geval is het bestaan van een echten fossielen mensch van waarschijnlijk iets lager type dan de laagste die men kent en die op Java leefde in den tijd, dat dit met het vasteland van Azië verbonden was en eene continentale fauna bezat, afgezien van alle anthropologische speculaties, zoo merkwaardig, dat ik meende UHEG. reeds langs deze weg, daarvan te moeten kennis geven.

Met mijne beleefde groeten en betuiging van eerbied en hoogteaching heb ik de eer te zijn

van UHEG

de dw dr

Eug Dubois

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000012-460]

Buitenzorg, 29 December 1890

Amice Dubois,

I received your letter. I am hoping that your fever will soon be gone. Your concept of how the mammals perished does not correspond to mine, but is significantly different. Do not forget that in Jogja, not far from the coast, they perished as well, probably caused by the Merapi. The Pandan is a small old andesite mountain, whose gravel is found in the conglomerates, sandstones, marls and lime stones at her foot. It is thus older than

[MM774C-000012-461]

the mountain on which the animals lived when they died from the eruptions at the Wilis (a bit farther away also the Lawu). On top of that, the Pandan has certainly never ejected loose material in a central location, but came to the surface as one molten mass, perhaps even under the sea. It is thus as innocent about the death of the mammals as I am. On top of that, I have checked again the maps with elevation contours that I sent you, but I can find nothing that indicates a really young crater.

Furthermore, the explanation that I gave (Wilis and Lawu) is completely satisfactory and thus the Pandan is not needed. I wrote to you only to check out the Pandan so that you would become convinced that there is no young eruption point to be found (that is to say an eruption point that was active when the marls and limestone already existed). The main difference between the old andesites and the young volcanoes is thus their age. The first ones are early and middle Tertiary and the latter ones are mainly Quaternary (in part possibly very late

[MM774C-000012-462]

Tertiary). Then there is a second point which is that the old eruptions were mainly “mass eruptions”, with large quantities of molten mass that quietly appeared at the surface (for instance through fissures) and there solidified, while the younger volcanoes surfaced through small openings and piled up around a central point with lava flows and loose ejection products. We are dealing here only with these latter ones, consequently their ejection products cover the limestone and in my view this is the only cause for the demise of the animals. The banteng skull and the box barometer have been sent. Please give my regards to your wife and receive my best wishes for 1891, yours truly,

R.D.M. Verbeek

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000012- 460]

Buitenzorg, 29 December 1890.

Amice Dubois,

uw briefkaart ontving ik. Ik hoop dat uw koorts spoedig geweken zal zijn.

Uw opvatting over den ondergang der zoogdieren komt niet met de Uwe[bedoelt wsch “mijne”] over een, maar verschilt daar belangrijk van.

Vergeet niet dat in Jogja niet ver van de Zuidkust ook dieren te gronde zijn gegaan,

waarschijnlijk door den Merapi.

De Pandan is een andesietbergje, welks gruis in den conglomeraten, zandsteen, mergels en kalk aan zijn voeten gevonden wordt. Hij is dus ouder dan

[MM774C-000012- 461]

het gebergte waarop de beesten leefden toen zij stierven, door de uitwerpsels die de Willis (verder op ook de Lawoe) leverden. De Pandan heeft bovendien wel nooit losse producten van een centrum uitgeworpen, maar is als ééne gesmolten massa tevoorschijn gekomen, misschien wel in zee. Hij is dus aan den dood der zoogdieren even onschuldig als ik. Ik heb de kaarten met de hoogtelijnen die ik u zond bovendien nog nagezien maar daaraan is niets van een werkelijk jongere [??ten] te zien.

Bovendien is de door mij gegeven verklaring (Willis en Lawoe) ook geheel voldoende, en is daartoe de Pandan niet nodig. Ik schreef u alleen om de Pandan na te gaan, teneinde u te overtuigen dat daar geen jong eruptiepunt te vinden is (dat wil zeggen een eruptiepunt dat werkte toen de mergel's en kalk et cetera reeds bestonden).

Het voorname verschil tussen onze oude andesiet en veel jongere vulkanen bestaan dan ook in de ouderdom, de eerste zijn oud- en middel tertiair, de laatste in hoofdzaak kwartair, (voor een gedeelte wellicht nog zeer jong

[MM774C-000012- 462]

tertiair). Dan is een tweede punt dat de oude eruptie's in hoofdzaak “Masseneruptionen” geweest zijn, groote hoeveelheden gesmolten massa,

die kalm tevoorschijn kwamen (b.v. uit spleten) en stolden; terwijl de jongere vulkanen uit kleine openingen optraden en zich rondom een centrum ophoopten door lavastroom en lossche uitwerpsels. Alleen met deze laatste hebben wij hier te doen, hun uitwerpsels bedekken hoofdzakelijk den kalk, en alleen hierin is de oorzaak van het omkomen der beesten volgens mij te zoeken.

De banteng-kop en een doosbarometer is verzonden. Groet uwe vrouw. Alles goeds

in 1891 gewenscht door tt

RDM Verbeek

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000011-361]

Batavia. 29 December 1890

Amice! I truly can't exactly remember what I've written on my last post card, but it seems that I had the cleverness to phrase it thus that all kinds of things could be read from it, which I had no intention of saying. I did not even think for a moment to order you to return these books, and I can solemnly promise that I would have asked the books back without any sugar-coating, if someone here would have needed them. I truly don't know how you got to that conclusion. Only with regard to the volume of the Asiatic Society., I have asked for a speedy return, because it is owned by the Batavian Society,

[MM774C-000011-362]

and because of some unpleasantness that has taken place there, the librarian, Dr Brandes, is not very keen on lending books. I am a good friend of him, and we help each other with regard to books as much as we can, but I do not want to go outside the regulations. – So that is the only reason, why for that volume I have requested a speedy return. I do hope that the misunderstanding herewith has completely vanished. –

As to '*Brehm's Tierleben*', I can only help you to Volumes 2 and 3 of the mammals. Hubrecht has taken Volume 1 with him, although he had promised to return it, before he went to *Vort Java*. Volume 1 holds the Primates, Lemurs, Felids en Canines. If those are what you're after, then I cannot help you for the moment. Please write me whether volumes 2 and 3 will do for you for now, then I will send them immediately.

With regard to the literature, I am herewith sending you Year 1890 of the '*Naturae Novitates*', and 3 Lf. of the '*Zool. Anz.*' of 1890. Should you find anything in there that you particularly wish for, do write to me, and I will try to scrounge it up. Alas our library is thus instated that many periodicals arrive lately, like for instance the 'bulletin te. Belg.', — Deutschr. Wiener AK. Etcetera.— So I do not yet have the original part of Mourlon in the Bull. te. Belg.; I am sending you an excerpt herewith. I do hope you're not gonna take this the wrong way again, but I also ask that this one, after you have used it, will be returned soon, as I do need them often, both for private use

[MM774C-000011-363]

as to help others with. –

The part of Mourlon brings me also to the matter of the tertiary men. Speaking to v.d. Stok about the opening speech of the Geolog. Section of the Br. Ass. I uttered my reservations about the statement that there haven't been any traces found of there being a tertiary man, even though the ones that are, are not fully acknowledged. Putting Mr van Hainaut aside, it seems to me a hard thought to completely ignore the American finds, like was done in the opening speech. I think the accumulation of shells of the St. John in Florida, of the Aleutians by Dr Dall, and in particular the finds from Professor Whitney in the gold bearing corridors of the Pacific Slope and the skulls of “the Table Mountain” and the “Calaveras”. Whitney truly isn't a child, and I do not see it all, why his explorations and his finds should be so distrusted; and most certainly not why they should be completely ignored. If in America men like Cope and A.R. Wallace (not Russell) joining Whitney in public speeches, then to me it is a bold thing for the English colleagues to do to completely ignore it, even though they do doubt the age of the layers. I for myself, am too little geologist to make that kind of judgements, and although I also want to be careful about what the Yankees are stating, it does seem to me that in particular on geological and paleontological matters they have done so much that it is simply not done to completely ignore them. –

Finally, much luck with the piece of the lower jaw you have found.

[MM774C-000011-364]

Java, having been part of a larger continent always seemed plausible to me too.

Who told you about my Amsterdam plans and prospects? Nothing has been set yet, but I do expect with every mail a letter from the city council requesting to take up a lectureship. –

Please do not speak to anybody about it. With regard to my leave I prefer to keep it as silent as possible. If decisions have been made, then I will write you about it. I much desire to leave this place, I more and more seem to lose my faculties. I can't hardly work anymore. – Many greetings to the both of you, and with a friendly handshake, yours truly,

Sluiter

Next letter with this correspondent

Previous letter with this correspondent

[MM774C-000011-361]

Batavia. 29 Dec 90

Amice! Ik weet waarachtig niet meer precies, wat ik op mijn laatste br. kaart geschreven heb, maar 't schijnt, dat ik de handigheid heb gehad, het zoo in te richten, dat er allerlij uit te lezen was, wat ik in de verste verte niet bedoelde. Ik heb er geen oogenblik nog over gedacht u ~~te~~ aan te manen de bewuste boeken terug te zenden, en ik kan je plechtig verzekeren, dat ik zonder de minste bloemetjes de boeken van je zou teruggevraagd hebben, als iemand ze hier noodig had gehad. Ik weet werkelijk niet hoe ge tot die conclusie gekomen zijt. Alleen wat het Deel van de Asiatic Soc. aangaat, vroeg ik spoedige terugzending, omdat het van 't Bat. Gen.

[MM774C-000011-362]

is, en wegens onaangenaamheden die daar hebben plaatsgehad, is de Bibliothecaris, Dr Brandes, een beetje vinnig op 't uitleenen. Ik ben goede vrienden met hem, en we helpen elkaar in punt van boeken zooveel mogelijk, maar ik wil nu ook niet gaarne buiten de bepalingen gaan. – Ziedaar de eenige reden, waarom ik bij dit deel speciaal ~~op~~^{om} spoedige terugzending vroeg. Ik hoop, dat dat misverstand hiermee totaal verdwenen is. –

Wat verder Brehm's Tierleben betreft, zoo kan ik u alleen helpen aan Bd 2 en 3 van de zoogdieren. Hubrecht heeft Bd 1 meegenomen, hoewel hij mij beloofd had het terug te geven, vóór hij naar Vort Java ging. In Bd 1 staan de Primaten, Lemuren, Felis en Canis. Is 't u alleen om die te doen, dan kan ik u niet helpen op 't oogenblik. Schrijf mij s.v.p. of gij voor 't oogenblik met 2 en 3 tevreden zijt, dan zend ik ze dadelijk.

Wat de literatuur aangaat, zend ik hierbij Jahrg. 1890 van de *Naturae Novitates*, en 3 Lf. van de *Zool. Anz.* van 1890. Vindt ge er het een of ander in, dat bijzonder door u gewenscht wordt, schrijf 't mij dan, dan zal ik zien het op te scharrelen. De inrichting onzer bibliotheek is echter helaas zoo, dat vele periodieken eerst laat komen, zoo bijv. Bulletin te. Belg., — Deutschr. Wiener AK. enz.— Zoo heb ik het oorspronkelijke stukje van Mourlon in de Bull te Belg. nog niet; een excerpt er van stuur ik hierbij. Ik hoop, dat ge er nu weer geen verkeerde gevolgtrekkingen uitmaken zult, als ik ook deze, nagemaakt gebruik spoedig terug verzoek, daar ik ook zelf ze dikwijls noodig heb, zowel voor privè

[MM774C-000011-363]

gebruik als om anderen te helpen. –

Dat stukje van Mourlon brengt mij tevens op de kwestie van den tertiaire mensch. Met v.d. Stok sprekende over de openingsspeech van de Geolog. Section van de Br. Ass. opperde ik bedenkingen tegen de bewering, dat er nog in 't geheel geen aanduidingen van den tertiairen mensch zouden gevonden zijn, al zijn 't dan ook nog geen algemeen erkende. Die meneer van Hainaut daar latende, schijnt 't mij toch wat kras om de Amerikaansche vondsten zoo totaal te negeren, zooals in de openingsspeech gedaan werd. Ik meen de schelpenophooping van de St. John in Florida, van de Aleuten door Dr Dall, en vooral de vondsten van Prof. Whitney in de goudvoerende gangen van de Pacific Slope en de schedels van “the Table Mountain” en de “Calaveras”. Whitney is toch werkelijk geen kind, en ik zie volstrekt niet in, waarom zijn onderzoekingen en vondsten zoo zouden moeten gewantrouwd worden; in alle gevallen niet waarom ze genegeerd moeten worden. Wanneer in Amerika mannen als Cope en A.R. Wallace (niet Russell) zich bij Whitney in publieke speechen willen aansluiten, dan is 't mij te kras als hun ~~en~~ engelsche collega's hen zoo totaal negeren, al twijfelen ze dan ook aan de ouderdom der lagen. Ik voor mij, ben te weinig Geoloog om er een oordeel over te vellen, maar al wil ook ik gaarne een belangrijke voorzichtigheid tegenover de Yankees in acht nemen, zoo dunkt mij toch, dat zij juist op Geologisch en palaeontologisch gebied zooveel gedaan hebben, dat het niet aangaat hen eenvoudig dood te zwijgen. – Eindelijk veel geluk met den vondst van 't stuk onderkaak.

[MM774C-000011-364]

Java, als een stuk van een groot continent heeft ook mij altijd hoogst plausibel toe geschenen.

Van wie hebt gij iets van mijn Amsterdamsche plannen en vooruitzichten gehoord. Er is nog niets bepaald, doch ik wacht met iederen mail een brief van Burgem. en W. met verzoek ~~dat~~ om het lectoraat op mij te nemen. –

Doe mij echter plesier en spreek er met nienand over. Met het oog op mijn verlof houd ik 't liever zoo stil mogelijk. Is er nader beslist, dan zal ik 't u schrijven. Ik verlang zeer van hier te komen, mijn hoofd begint mij meer en meer in den steek te laten. Werken kan ik haast niet meer. – Vele groeten aan Uwe beiden, en met vriendschappelijke handdruk

tt

Sluiter

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000058-503]

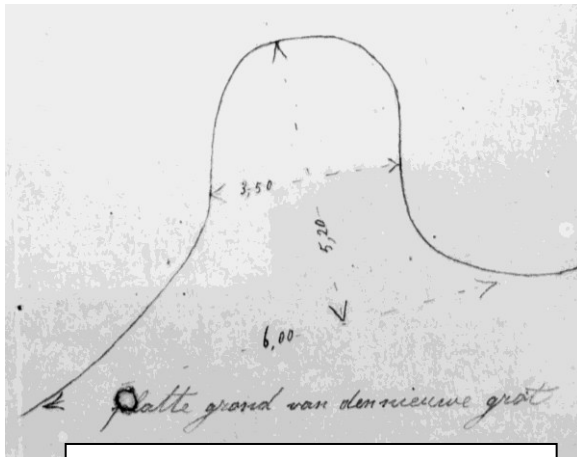
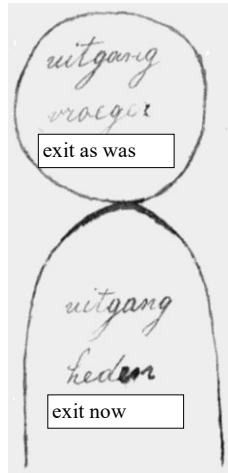
Tjerme 30 December 1890

Your Noble Severe Sir

I did not sent you any report from the work as I did not find anything further in the cave except for a pair of human molars two days ago. The cave is now at the exit 6,10 m deep with two exits. As you know I opened up the exit but now the exit downwards is like this. [in pencil: must be corner cave]

I've started now with another cave, which has many bones in it. I have in the last two days found these bones. I've added notes to where they have been found, but they were much spread out. The cave is still small but I think it is deeper and that it will become larger. Hereby also a map of the new cave. [in pencil: must be the Gua Ketjil]

Your serving worker
de Winter

Platte grond van den nieuwe grot
Map of the new cave

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

[MM774C-000058-503]

Tjerme 30 December 1890

Weledele Gestrenge Heer

Ik hebt Uw geen tijding van het werk gezonden, aangezien als dat ik niets meer in die grot gevonden heb als juist voor twee dagen geleden een paar menschenkiezen. De grot is nu aan de uitgang 6,10 m diep met twee uitgangen, zoals Uw weet heb ik de uitgang open gemaakt maar nu is de uitgang naar beneden op deze wijzen. [in pencil: moet zijn de hoekgrot]

Nu ben ik maar begonnen met een anderen grot, waar veel beenderen in zijn, ik heb nu in twee dagen tijd dezen beenderen gevonden. Ik heb de briefjes erbij gedaan waar zij gevonden zijn, maar zij liggen veel verspreid. De grot is nog klein maar ik denk wanneer hij dieper is dat hij groter zal worden. Hierbij ook een platte grond van den nieuwe grot [in pencil: moet zijn de Goea Ketjil]

Uw dienende werkman

de Winter

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000004-011]

3 January 1891

Very esteemed Sir! With great interest I received your letter of 28 December last. Be congratulated with your find. This is a nice surprise for Sylvester with which my wife and I congratulate you and your wife even more. I will very much rejoice that more wonderful results will reward the selfless work you're undertaking. With high esteem et cetera. vd Kemp

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

392

— Send from Jawa —

[MM774C-000004-011]

3/1 91

Hooggeachte Heer! Met zeer veel belangstelling ontving ik Uwe letteren dd 28 Dec jl. Wel gelukgewenscht met de vondst. Dit is eene schoone verrassing van oud en nieuw waarmede mijne vrouw en ik, u en Mevrouw meer geluk gewenscht. Zeer zal ik er mij in verheugen, dat nog een schitterend resultaat eene [?????] [???] op offerende werkzaamheden [??][?????] komen zal. Hoogachtend enz. vd Kemp

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000058-504]

Tjerme 4th January 1891

Your honourable severe Sir

The large cave has been finished up, the second cave, from which the last bones came I send you, with the map, has also been cleaned up to the bottom. As it happens I have just this morning found yet another cave, I cannot send you a map, as I can't get in, but it seems to be large on the inside, would you allow me to start working in there? Hereby also a sample of the ground inside the second cave, bones have since no longer been found. Hereby also the skin of the *kiedang* [deer]. I have seen to the head, but it is not yet clean.

If it is alright with you I will work in the new cave, opening it up and sending you a map with the ground types on it. The cave is in the gunung Lor, close to Wadjak, but I can remain residing on the same place.

Your serving workman

de Winter

The letters of Kriele I have yesterday handed to the Mrs

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

[MM774C-000058-504]

Tjerme 4 januari 1891

Weledele Gestrenge Heer

De groote grot is afgewerkt, de tweede grot waar ik Uw de laatste beenderen van gezonden hebt, met de plattegrond, is ook tot op den bodem schoon gegraven. Nu heb ik heden morgen weer een anderen grot gevonden, ik kan Uw geen platte grond zenden, want ik kan er niet binnen komen, maar hij schijnt van binnen groot te zijn, vind Uw het goed dat ik er in gaat werken? Met dezen ook het soort grond uit de tweede grot, beenderen zijn er niet meer in gevonden. Hierbij ook het kiedangvel, de kop heb ik gezien maar is nog niet schoon.

Als het goed is dat ik in de nieuwe grot gaat werken dan zal ik hem openmaken en Uw de plattegrond zenden met het soort grond.

De grot is in de goening Lor dicht bij Wadjak maar ik kan op dezelfde plaats blijven wonen.

Uw dienende werkman

de Winter

de briefjes van Kriele heb ik gisteren aan Mevrouw afgegeven

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000010-354]

Batavia 5 January 1891

Dear Mr Dubois,

Some days ago I received your letter of 28 December with the announcement of your find of the lower jaw of a fossil man.

You truly have reason to be satisfied with the results of your work and I congratulate you on it very much.

Busyness and other circumstances prevent me from writing you more at the time. Be, however, sure of my interest and believe me to remain after polite greetings also to your wife
your willing servant

G.P.A. Renaud

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000010-354]

Batavia 5 Jan. 91

Waarde Hr. Dubois,

Voor eenige dagen ontving ik Uw brief van 28 Dec. houdende mededeeling omtrent Uwe vondst omtrent de onderkaak van een fossiele mensch.

Waarlijk U heeft veel redenen over ~~Uwe~~ het resultaat van Uw arbeid tevreden te zijn en wensch ik er U veel geluk mede.

Drukten en andere omstandigheden maken dat ik U ditmaal niet langer schrijven kan. Houdt U echter van mijne belangstelling overtuigd en geloof mij na beleefde groeten ook aan Uwe vrouw Uw dw dr
G.P.A. Renaud

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000007-477]

Batavia, 6 January 1891.

Dear Mr Dubois,

we thank both of you for your attention with the New Year and please accept in return our best wishes. I was pleased and interested to hear about your beautiful new finds; it encourages the continuation. So don't worry at all; they will let you work on it till the end of your service time and after that you yourself can write up everything you have found. That is self obvious. I also spoke to my colleague Groeneveldt

[MM774C-000007-478]

about your interests; he agrees with me and he will write to you again. Should you, however, have any specific problem, do write to me, and I will try to help you.

Receive with the misses our best greetings. We both are well.

Ever yours truly

Kroesen

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000007-477]

Batavia, 6 Januari '91.

Waarde heer Dubois,

Weest beiden van ons gedankt voor Uw attentie met nieuwjaar en aanvaardt wederkerig onze goede wenschen. Met belangstelling en genoeg vernam ik Uw mooie, nieuwe vondsten; Het geeft moed voor 't vervolg. Maak u dan ook niet ongerust; Men zal U wel tot het einde van Uwe diensttijd laten doorwerken en daarna kunt ge 't gevonden zelf gaan beschrijven. De [rechtelijk van ???] zelf. Ik sprak mijn collega Groeneveldt ook

[MM774C-000007-478]

over Uw belangen; hij is met mij van 't zelfde gevoelen en zal u weder schrijven. Hebt ge inmiddels echter een bepaald verzaak, schrijf mij dan maar, dan zal ik zien U te helpen.

Ontvang met Mevrouw onze beste groeten. We maken 't beide wel

Steeds

tuv.

Kroesen

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000012-281]

Buitenzorg 6 January 1891

Highly esteemed Mr Dubois

Many thanks for your New Years wishes which I because of accidental circumstances only now can reciprocate.

How are you and how is your work?

Polite greetings in high esteem

Your willing servant

Treub.

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000012-281]

Buitenzorg 6 Jan 91

Zeer geachte heer Dubois

Veel dank voor Uwe nieuwjaarsfelicitering die ik door toevallige omstandigheden eerst heden kan reciproceren.

Hoe gaat het u en u werk?

Beleefd groetend en hoogachtend

Uwdwdr

Treub

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000011-366]

6 January 1891.

Amice! The volumes of the *Palaeontologica Indica*, with the tertiary and post-tertiary fauna have finally arrived and I've sent them to you yesterday by registered mail. I have also added a volume of the pre-tertiary that you might want to look in for comparison, as there are also crocodiles. I received your postcard announcing the books being returned this morning. I much feel like sending these chests on an immediate return mail back to you, if only to prove that the black suspicions you have had were unmotivated. I would only take out the Journal As. Soc. – For God's sake, if you have need of any of these books, do write me, and I will immediately return what you need. It would be a nail to my coffin, if I even had the suspicion that because of some clumsy writing of me I had deprived you of the books you need. I do not yet have an answer to Brehm and I have not yet received anything else you wished for. Many greetings and lots of courage and strength and if possible prosperity for 1891. Yours truly, Sluiter.

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000011-366]

6.I. '91.

Amice! Gisteren zond ik u per aangeteekend pakket eindelijk ontvangen Afl. van de Palaeontologica Indica, met de tertiaire en posttertiaire fauna. Ik deed er nog een Afl. bij van praetertiaire, die gij misschien ter vergelijk wel wilt inzien, daar er ook krokodillen bij zijn. Uw br.k. met aankondiging van de terug gezonden boeken kreeg ik vanochtend. Ik heb erg veel trek u de kisten zóó per kerende post weer terug te zenden, om u te bewijzen dat de zwarte vermoedens, die gij ^{van} mij koesterde geheel niet gemotiveerd waren. Alleen Journal As. Soc. zou ik er uit houden. – Is 't, dat gij ook maar eenigszins de boeken noodig hebt, schrijft mij dan in godsnaam, dan zend ik onmiddellijk terug, wat gij hebben wilt. 't Zou een nagel aan mijn doodskist zijn, als ik maar eenigszins moest vermoeden, dat ik door een onhandig schrijven u de ~~bed~~ boeken had afgetroggeld. Antwoord op Brehm en wat gij verder nog hebben wilt, ontving ik nog niet. Vele groeten en veel moed en kracht en zoo mogelijk voorspoed voor 1891. tt. Sluiter

[Click here to return to the content page.](#)

[MM774C-000004-200]

Dear Doctor! Thank you for your friendly wishes for 1891. Receive with your wife our best wishes in return also with regard to your research. May that piece of lower jaw be the forerunner of complete skulls, yes of complete skeletons. From Padang Pandjang just good news.

Be with your wife greeted cordially by all of us.
7 January 1891

Yours truly
[?J.G.] van den Eb

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000004-200]

Waarde Doctor! Dank voor Uwe vriendelijke wenschen voor 1891. Ontvang met mevr onze beste wenschen in ruil ook wat betreft Uwe onderzoekingen. Moge dat stukje onderkaak de voorlooper zijn van geheele schedels, ja van geheele squeletten. Van P. Pandjang voortdurend goede berichten.

Zijt met mevrouw hartelijk door ons allen gegroet. S.d.U.

7-1-91

[?J.G.] van den Eb

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000012-467]

Dr Dubois
Tulung Agung
Residentie Kediri

[MM774C-000012-468]

Buitenzorg, January 9 1891

Also the best wishes to you and your wife for 1891. Pandan is not a volcano. Also, you have not found a crater, otherwise you would have triumphantly reported on that. Bones from Rembang could easily have perished from a Wilis eruption. Does the fossil human look like the one from Wadjak, and where was it found? Please write me a brief note summing up the species that you have found. If need be, do not write yet about the cause of death.

Regards R.D.M. Verbeek

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000012-467]

Dr Dubois
Toeloeng Agoeng
Residentie Kediri

[MM774C-000012-468]

Btrg ⁹/₁ 91 Wederkeerig met uwe vrouw het beste gewenscht in 1891. Pandan is geen vulkaan; ook een krater hebt gij niet gevonden anders had gij het wel uitgegalmd. Botjes in Rembang kunnen best door Willis-eruptie te gronde gegaan zijn. Gelijkt de fossiele mens op dien van Wadjak en wáár is die gevonden? Schrijf nu toch eens een kort stukje waarin de geslachten die gij gevonden hebt opgenoemd worden. Spreek over oorzaak dood dan desnoods nog niets. Gegroet RDMV.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000058-517]

Kedung Brubus [1890]

Your noble Sir

Herewith I am sending you the rocks that I have found between Alasangin and Wonopuro, these molars I send have been found under dessa Gerbogan 1½ paal of Wonopuro in a sawa for about a year ago. I also found a stone there that had pieces of bone in it of the same kind as the bone layer. I can not measure the thickness of the layer as it is down in the river. I did not find anything else in the vicinity of Wonopuro than what I am sending you.

My new clothes:

2 Jersey trousers

2 White trousers

Shoes 28 D

2 Shirts

1 [night?]cap

2 pairs of socks

Your willing servant

Kriele

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

[MM774C-000058-517]

Kedong Broeboes [1890]⁴⁸

Uedele Heer

Hier bij zend ik u de gesteenten die ik gevonden heb tusschen Alasangin en Wonopoero, deze kiezen dien ik u zend zijn gevonden onder dessa

~~Grubbek~~^{Gerbogan} 1½ paal van Wonopoero in een sawa voor een jaar geleden. Ook heb ik er steen gevonden waar stukjes been in zaten de zelfde soort gelijk de beenderen laag de dikte van de laag kan ik niet meten daar zij beneden in de rivier zit anders heb ik in de buurt van Wonopoero niets gevonden dan hetgeen wat ik u zend.

Mijn vernieuwing

Sjercie broek 2 talie

Witten broek 2 talie

Schoenen 28 D

hemden 2 talie

kwartier muts 1 talie

Sokken 2 talie

Uwe dienstwilligen dienaar

Kriele

[Click here to return to the content page](#)

⁴⁸ “1890” later abusievelijk toegevoegd

[MM774C-000058-518]

Kedung Brubus

Your noble Sir

Hereby I am sending you 10 chests of bones, nothing much new has been found, searching is going poorly for some days now because of the rain. From January 6th until the 14th we have had rain every day such that we could not cross the river.

Other than that work is going well and also the people are doing well.

I have received the sum of forty guilders. Your horse is doing fine and so am I

Your willing servant

Kriele

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

[MM774C-000058-518]

Kedoeng Broeboes

Uedele Heer

Hierbij zend ik u 10 kisten beenderen, veel nieuws is er niet gevonden, het zoeken gaat ook een paar dagen slecht van wegens de regen. Van 6 januari tot de 14^e hebben we hier elke dag regen gehad [????] dat met niet over de rivier konden komen.

Verder gaat het met de werkzaamheden goed en ook met het volk.

Ik heb ontvangen de som van veertig gulden. Met u paard gaat het goed en ook met mij.

Uwe dienstwillige dienaar,

Kriele

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000042-269]

17 January 1891 N^o1 Chief of the Mining department [Renaud]

In answer to your letter dated 7 January last N^o3 I may be allowed to politely thank your Noble severe Sir for the benevolence expressed and from the two possible options to receive the journals I would prefer to get those that have to do with mining, immediately after the gentlemen engineers of Batavia and Buitenzorg

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000042-269]

17 Jan. N^o1 Chef vh. Mijnwezen.

In antwoord op Uw schrijven dd. 7 Jan. ll. N^o3 zij het mij vergund voor de daaruit blijken de welwillendheid UHoogEdelGestrenge beleefd dank te zeggen voor de daarin door U bedoelde twee mogelijke wijzen van ontvangst der Tijdschriften zou ik de voorkeur willen geven aan die met de mijnbouwkundige werken, onmiddellijk na de HH. Ingenieurs van Batavia en Buitenzorg

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000012-280]

with 3 letters and
one postcard
Treb

Tulung-Agung, 18 January 1891

highly esteemed Sir,

Probably by your intervention I have some days ago received a very encouraging letter from Mr Kroesen, member of the Council that truly saved me from complete despair. It is sad that just now everything is going so well, the danger of losing it all is getting so large. I read in the newspaper yesterday that my appointment has been extended with a year, which is a disappointment, because I had hoped for more. If only the danger that in the end others will pick the fruits of my work could be banished for good. It is not fulfilling to *con fuoco* do a work, of which one has so little certainty that it will not have been fruitless for the worker and I am not simple enough to be satisfied with just collecting. In your capacity as president of the Committee for Natural History research in the Dutch Indies and calling on your benevolence towards me I take the liberty to ask you what else you think I need to do in the interest of the cause. I will not hold you accountable [:] after a postcard like the one attached, from which it is clear with which passion it has been dictated, I do no longer want to have any connection with that gentleman!

[MM774C-000012-281]

This was the answer to a polite postcard I sent that mainly dealt with the matter of the perishing animals, which I had shown first and only then came the mountain, over which I was not yet completely sure; but I still could not accept the points he raised (it concerned a capital matter on the opinion of the Indonesian volcanoes, over which Professor Martin also will have something to say.

I still believe that Professors Martin, Pekelharing and Jentink are benevolent people, although the 1st is clearly out to get my fossils. I would be pleased to accept their help, but on no other condition than that I myself, who has done all the hard work, will be the one who gets to finish the job. I would dare to accept on that term, because I believe it's the path of any scientist in his right mind to further science. But I also cannot go on with Professor Martin, because I do neither agree with the general geological character of the fauna in question, nor with the identification of its species and I feel obliged for instance to make known that *Cervus lydekkeri* Martin has only been described as a species, because Martin mistakenly considered a left antler to be a right one. I would wish nothing rather than to live on in good harmony with Professor Martin, but I believe this will not be possible, nor will it be possible to ask him to read my report to the Academy in which I explained that his statement, to with certainty have proved the existence of the Siwalik's in Java, is not true.

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000012-280]

met 3 brieven en
een briefkaart
Treb

Toeloeng-Agoeng, 18.1.91

Hooggeachte Heer,

Waarschijnlijk door Uwe tusschenkomst ontving ik van den heer Kroesen, lid van den Raad, eenige dagen geleden een zeer bemoedigend schrijven dat mij waarlijk redden van volmaakte wanhoop. Het is treurig, dat nu juist eindelijk alles zoo goed gaat, het gevaar dat alles te verliezen zoo groot wordt. Ik las gisteren in de courant, dat mijne opdracht voor een jaar verlengd is, wat in zover mij tegenvalt, dat ik meer gehoopt had. Kon toch eindelijk het gevaar, dat tenslotte de vruchten van mijn werk geplukt worden door anderen voorgoed worden afgewend. Het is niet geschikt om con fuoco een werk te verrichten, waarvan men zoo weinig zekerheid heeft, dat het althans niet voor den werkmann een vruchteloos geweest is en ik ben niet eenvoudig genoeg om alleen in het verzamelen der voorwerpen mijne alle voldoening te vinden.

Als In Uwe hoedanigheid van voorzitter der Commissie voor Natuuron... in N.I. en die mij beroepende op de welwillendheid gezinde welke ik geloof dat te mijnen [?gezichte?] Neem ik de vrijheid U om [?????] raad te vragen, wat U nog in mijn belang en dat der zaak noodig acht dat ik doe. U blijft buiten rekening [:] na eene briefkaart als de bijgaande waarvan duidelijk is onder invloed van met welke hartstocht zij gedictieerd is, wil ik met dien heer geene connectie meer hebben! Dit ik heb

[MM774C-000012-281]

was een antwoord op een ^{beloefde} briefkaartje van mij dat hoofdzaak in de kwestie het omkomen der dieren was de [????] die ik het eerst had aangetoond een dat vervolgens eerst de berg kwam, waarover ik [????] nog geen volkomen zekerheid had; doch dat ik ~~nog niet met~~ de door hem aangevoerde punten ~~kon vereenigen~~ nog steeds niet kon aannemen ('t betrof eene capitale kwestie van de opvatting der indische vulkanen, waarover Prof. M. wel 't noodige zal in 't midden brengen.

Van Prof. M., Pekelharing en Jentink ~~blijf ik steeds heb ik dergelijke [????]~~ zijn geloof ik in den [?pun?] welwillende menschen, alleen ~~zal~~ is het de eerste duidelijk om mijn fossielen te doen. ~~Ik kan de condi~~ Ik wil ~~van alle die~~ hunne hulp gaarne aannemen, mits op gene andere conditie dan dat ik ~~zelf~~, die het ruwe werk gedaan heb, het werk ook geheel afmaak. Ik durf zelfs op die voorwaarde aanvaarden, omdat ik het geloof ik, ~~dat~~ op den weg van ieder weldenkend geleerde ligt ~~ieder~~ op alle wijzen de wetenschap te [?bev??den] Ook weet ik dat ik ~~Ik kan ve~~ Nu ben ik tot het inzicht gekomen dat Nu kan ik echter verder ook niet met Prof. M. medegaan, nog wat het algemeene geologische karakter der betreffende fauna aangaat nog wat betreft de bepaling van zijne diersoorten en ik zie mij verplicht bekend te maken dat bijv. Cervus Lydekkeri Martin alleen daarom als een soort beschreven is, omdat M. een linker gewei voor een rechter gehouden heeft. e.d.m. ik zou niets liever wenschen dan met Prof. M. ~~op~~ in goede ^{harmonie} ~~voet~~ te blijven voortleven, geloof echter dat het niet gaan zal, evenmin als hem te verzoeken rapport uit te brengen in de academie, waarin ik vertel dat zijne bewering met zekerheid de Siwaliks op Java te hebben aangetoond onjuist is.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000007-481]

R.C.Kroesen
18 January 1891

Noble and severe Sir,

After the good results that have exceeded expectations, with which my research has been rewarded lately, and even greater expectations in the offing, it was the more discouraging to have just now sharks appear from different sides. And, powerless as the circumstances made me, I must confess, I started to despair a bit wondering if I would ever be able to pick the fruits that given my work are rightfully mine. Your willing letter of the 6th of January was a true salvation for us, and if all the other things that you have done in the past had not already made me eternally grateful and obliged to you, then this letter would have done so. I regret therefore to have, until now, lacked the calm that I needed to reply to it.

Out of Holland they are urging, on instigation of Professor Martin, from different sides that the collection is to go to Leiden, on which they are to help me to be dismissed from military duties and get the opportunity to continue to work until the end of my service time. These more or less stated conditions are unacceptable to me. I am not simple enough to be satisfied with just collecting, nor to be content with a bone or two. The collection is obviously the property of the government, but it has been brought together with so many sacrifices on my part that I believe that in all right and fairness future work on this collection should rightfully be appointed to me. Whether this appointment could be given may become clear from the following.

Before I left for the Indies Professor Martin himself offered me to continue the work on the fossils in the Museum that were collected by Raden Saleh and Junghuhn from Java as this was more a job for a anatomist than for a geologist. Also Jentink told me that Professor Martin had only very slowly worked himself into that field. And indeed from comparison of his descriptions of these fossils with mine it has become clear that in this matter I am truly not inferior to this otherwise very good geologist. What on itself is not even a very large mistake, which Professor Martin has admitted, to regard a left deer antler to be a right one and create on basis of that a new species that doesn't exist, and more like these, but the true weakness of Professor M's work lies in the certainty with which he presents his work and deduces conclusions from it. For the common interest this is even more awkward as this gentleman as a geologist has a very good and no doubt well earned name. So from that point of view I do not think it is good that the collection I gathered

[MM774C-000007-482]

will be worked on by him.

In connection to the above I hope not to be immodest by giving the following short curriculum vitae.

In 1879 have been asked by Professor Fürbringer to replace Weber who had at that time become appointed lector in Utrecht, and become his assistant in anatomy. That position I held until my subsequent promotion for seven years until I left for the Indies.

In 1881 was appointed teacher in the anatomy of humans and animals at to the State school for drawing teachers and the State school for arts and crafts, [jobs] they had first offered to Professor Fürbringer. Fellow teachers of these institutions were for instance the famous architect Cuypers and the mathematic J. Versluys. In this position I have also, for years, been appointed in the exam committee for the "Prix de Rome", together with Professors Alberdinck Thijm, A.Pierson en Versluys at the State Academy for Rijks for the Fine Arts. The positions at the above schools I held for six years again until I left for the Indies

In 1885 I have been offered the position of lector or in Anatomy at the University of Utrecht, which I refused repeatedly.

In 1886 was appointed lector at the University of Amsterdam and the next year because Professor Fürbringer took a year of foreign leave because of illness the whole teaching and direction of the Anatomical Institute fell to me. My prospects for a future promotion had therefore become even more prosperous and I myself and others expected that after Professor Fürbringer had left (which was imminent given his continuous suffering from the Dutch climate) I were to become his successor. Meanwhile I thought to make even better use of my abilities in the Indies And in 1888 Professor Fürbringer took up a position in Jena, whilst I by leaving seem to have lost the willing disposition that I always enjoyed to a high extent.

As my prosperous career has always been heavily burdened by official administrative work I've only brought a few scientific manuscripts to publication.

I did, however, do rather a lot of research and this resulted for instance in that I in comparative anatomy established the homology between the cartilage of the thyroid in higher vertebrates with two gill arches, a discovery that I put into a short publication and which resulted in a contribution to a book of Professor Weber on the anatomy of whales. A larger publication on the first mentioned subject has by my departure for the Indies remained unpublished.

That departure, until I have reached the final goal of my wishes is and will remain a careless and risky step; but if everyone would always avoid to take a risk for a good thing not much would ever have been achieved that is now equally praised. That is what I thought about my decision and I cherished full trust to one day be able to prove that my decision didn't deserved to be highly frowned upon as people, whose achievements I admired and still admire, thought they had to do. Indeed I have no remorse of taking a chance and I'm certain to have reached a goal of great inner value, if I could only get some help now. Therefore I'm pleased to take you up on your willing offer by sending this request to you and taking the liberty of asking you for your help

1) to enable me to let me continue working as I do now during my whole service time independent of any authority that would hamper me for some reason.

2) to provide me with an official commitment that also future work on the collection that I have gathered will be appointed to me

3) to, in particular because of the very expensive life I have to lead because of all the travelling (for which no accommodation costs can be declared) and without the possibility of promotion, because of my detachment to the Ministry of Education, Religion and Trade, to increase my financial income as much as you seem reasonable. Pension

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000007-481]

R.C.Kroesen
18.1.91

HoogEdelGestrenge Heer,

Na de boven [????] verwachting gunstiger uitkomsten, waarmede mijn onderzoek in de laatste tijd mocht beloofd worden en de nog schoonere vooruitzichten in het verschiet, was het des te ontmoedigender nu juist van verschillende zijden kapers te zien opdagen. En, machteloos als de omstandigheden mij maakten, moet ik bekennen, daardoor wel een weinig ~~aan het~~^{te zijn gaan} wanhopen of ik wel ooit de vruchten zou kunnen plukken, die mij van mijn arbeid rechtmatig toekomen. Uwe goede welwillende brief van 6 Januari was toen eene ware redding voor ons, en zoo ik ~~niet~~ van hetgeen U vroeger al dikwijls voor mij gedaan hebt ~~tot~~^{mij niet reeds} tot eeuwige dank jegens U verplicht gevoelde, was ik het door dit schrijven. Het spijt mij daarom tot heden ~~niet~~ de kalmte te hebben moeten missen U daarop ~~ant~~ te antwoorden.

Uit Holland dringt men, op instigatie van Prof. Martin, van verschillende zijden er op aan, dat de verzameling naar Leiden komt, waartegen men [?????dien?] zal helpen ^{mij} vrij te maken van den militaire dienst en in de gelegenheid te stellen tot aan het einde van mijn ~~militaire~~ Diensttijd te laten doorwerken. Deze meer of minder duidelijk uitgedrukt voorwaarden vind ik onaannemelijk. Ik ben niet eenvoudig genoeg om in het ~~niet-onvermende~~ genoegen van het verzamelen zelf mijne beloning te vinden, noch mij te laten afschepen met een enkel beentje. De verzameling is natuurlijk wel het eigendom der Regeering, doch zij is bijeen gebracht ten koste van zoo veel opofferingen mijnerzijds, dat ik ~~vermeen~~^{geloof} dat naar recht en billijkheid ook de verdere ~~belooningen voor mij~~^{bewerking} mij rechtens toekomt. Of men mij die kan toekennen ~~wil ik daar het volgende~~ zal misschien uit het volgende kunnen blijken.

Voor mijn vertrek naar Indië bood Prof. Martin zelf, mij bij de [bep????] In zijn Museum van de door Raden Saleh en Junghuhn bijeengebrachte fossielen Java's [????????] aan de verdere behandeling op mij te nemen, daar deze meer binnen het arbeidsveld van den anatoom dan van den geoloog viel". Ook vernam ik van Jentink, dat Prof. Martin [???] al moeite "zich eerst langzamerhand daarin had gewerkt". ~~Nu ik Prof. Martin's beschrijvingen niet~~ Inderdaad ~~blijkt mij nu~~ begint nu meer en uit de vergelijking van Prof. M's beschrijvingen met met mijne fossielen duidelijk worden dat ~~deze eenige malen~~^{hierin noch in het maken van gevolgtrekkingen uit het gevondene} waarlijk niet voor dezen als geoloog overigens verdienstelijken geleerde behoefte onder te doen. ~~waarvan ik spoedig enkele bewij~~ ~~Ik hoop in verband daarmede~~ Op zich zelf zou het ook niet eens een groote blunder zijn, die Prof. Martin toegegeven heeft een linker hertsgewei te beschouwen als een rechter ^{en dan eene nieuwe soort te scheppen die [niet?] bestaat}, en dergelijk meer doch ~~de zekerheid waarmede de~~ het zwakke van Prof. M's ~~werk~~ behandeling ligt in de zekerheid waarmede hij daarbij te werk gaat en ~~belang~~ gevolgtrekkingen afleidt 't van algemeen belang is des te [gevoe?????] daar deze heer overigens als geoloog een goeden en zonder twijfel welverdienden naam heeft.

~~De waarde van wat~~ Prof. Martin tot nu toe over de javaansche fossiele vertebraten gepubliceerd heeft, ~~verkrijgt aldus~~ daalt [?alom] zeer en ook in dat opzicht ~~echt ik~~^[???] het niet goed zijn dat ook de door mij ver

[MM774C-000007-482]

zamelde door hem bewerkt wordt.

In verband met het bovenstaande hoop ik niet onbescheiden te zijn door N:1 het volgende korte curriculum vitae te geven.

In 1879 werd mij door Toeloeng Agoeng 17 Januari 1891⁴⁹

Prof. Fürbringer gevraagd in plaats van Weber, die toen te Utrecht tot lector benoemd was, bij hem assistent te worden in de anatomie. Die betrekking bekleedde ik ^{met de opvolgende promotie} zeven jaren lang tot aan mijn vertrek naar Indië.

In 1881 werd ik benoemd tot leeraar in de anatomie van de mens en de dieren aan Rijk normaalschool voor teekenonderwijzers en de Rijksschool voor ~~In antwoord op Uw schrijven dd, 7 Januari II. waar kunstnijverheid voor~~^{heb ik de een} ~~U HoogEdelWelGestrenge~~, waarvoor men eerst Prof. Fürbringer gevraagd had. Medeleeraren aan die inrichtingen waren o.a. de bekende architect Cuypers en de mathematicus J. Versluys. In deze betrekking werd ik ook telken jare met Prof. Alberdinck Thijm, A.Pierson en Versluys benoemd in eene examencommissie voor een Prix de Rome aan de Rijks Akademie van Beeldende Kunsten. Aan genoemde scholen bleef ik ~~weder~~ 6 jaren ^{weder} tot aan mijn vertrek naar Indië.

In 1885 werd mij het lectoraat ^{in de Anatomie} aangeboden aan de universiteit te Utrecht, dat ik herhaaldelijk weigerde.

In 1886 werd ik lector aan de universiteit te Amsterdam en nam daarop gedurende een heel jaar wegens buitenlands verlof om redenen van ziekte van Prof. F. het geheele onderwijs en de directie ~~der Anatomie~~ van het Anatomisch Instituut op mij. Mijne vooruitzichten voor verdere promotie waren daardoor nog gunstiger geworden en ik zelf en anderen verwachtte, dat ik na het vertrek van Prof. F. (Dat toen wegens voortdurende leiden van het hollandsche klimaat) niet lang meer kon uitblijven zijn opvolger zou worden . intusschen meende ik voorloopig mijne krachten in Indië nog beter te kunnen gebruiken en in 1888 werd Prof. F. werkelijk [?weer] Jena beroepen, terwijl ik door mijn vertrek de welwillende gezindheid die ik [????????] altijd in hooge mate mocht genieten, schijn verloren te hebben .

Door overmacht van ambtelijk werk waarmede ik [~~sterk~~????] In mijn voorspoedige carrière steeds ben overladen geweest heb ik mij slechts weinig wetenschappelijke geschriften tot een einde kunnen [?brengen].

Wel heb ik ~~steeds~~^{nog al} veel onderzocht en zoo gelukte het mij o.a. vergelijkend anatomisch de homologie aan te een tusschen het schildkraakbeen der hoogere vertebraten met twee kieuwbogen van de visschen, eene ontdekking, die ik ook kort gepubliceerd heb. en leverde eene ~~ander~~ bijdrage in het werk van Prof. Weber over de anatomie der walvisschen. Een grooter werk over het eerstgenoemde onderwerp is door mijn vertrek naar Indië in manuscript gebleven.

Dat vertrek, ~~teen~~ op het oogenblik [?leer] ik het uiterlijke einddoel mijne wenschen zou bereikt hebben is en blijft zeker een onvoorzichtige en gewaagde stap; ~~maar~~^{doch} wanneer men ~~zich~~ steeds angstvallig ^{bijs} vermijnd heeft iets voor het goede te wagen zou zeker veel niet ^{zijn} tot stand gekomen, wat nu door ieder ^{zijn} evenzeer geprezen wordt. ~~als het in t begin gelaakt werd~~ Zoo dacht ik ook van mijne handelswijze en ik koesterde ~~hoop en~~ het vaste vertrouwen eenmaal te kunnen bewijzen dat mijn stap niet in die mate verdiende gelaakt te worden als menschen, aan wien goede diensten mij [????????] ~~wel~~ veel gelegen lag en nog ligt, wel meenden te moeten doen. ~~Aan den heer [?Toent] schreef ik reeds of het niet nog. Wat ik~~ Inderdaad ben ik er nu ~~zeker van~~ geen berouw te van wat gewaagd te hebben en ben er zeker van een einddoel van veel grooter innerlijke waarde te bereiken, wanneer men mij nu slechts ~~een handje~~ helpen wil. Daarom volgaarne van Uw welwillend aanbod om een verzoek tot u richten gebruikmakend neem ik de vrijheid ~~U~~erbiedig Uwe hulp te vragen

1) om mij [?????] mijn gehelen Diensttijd op de tegenwoordige wijze te laten doorwerken en dat onafhankelijk van autoriteiten, die mij om een of andere reden daarin belemmeren.

2) om mij officieele toezegging te geven, dat ook de verdere beschrijving den door mij bijeengebrachte verzameling aan mij zal worden opgedragen

3) om ~~mijne inkom~~^{[?ge?ie?]??} ~~inkomsten~~ in verband vooral met de zeer dure [?levering's] welke ik nu moet voeren door ~~mijn voortdurende af~~ het vele reizen (waarvoor geen verblijfkosten worden gedeclareerd) en met de mogelijkheid promotie te maken, wegens mijne detachering bij O.E.en N. in mijne geldelijke inkomsten te vermeerderen zoo veel als U denkt dat mij billijk toekomt.

Pensioen

[Click here to return to the content page](#)

⁴⁹ In bold on this page another letter that was started but not finished, hence the paper was recycled...

[MM774C-000010-341 draft version of 10-355]

[MM774C-000010-355]

G. P.A. Renaud chief mining department

22 January 1891

Very Noble and severe Sir,

since I, by your benevolent interference, have come in the possession of the most important books, I now have the opportunity to largely describe and identify the fossils I've collected in Java and Sumatra. It will take me two or three months to get these results, but I will then soon put them in the year report of 1890 and publish about them in journals. Both for the description of the fossils collected in that year as for reasons of comparison I would need to have the objects that I've collected at Sumatra's west coast at my disposal. I therefore take the liberty to politely request your very Noble severe Sir to have these fossils of Sumatra's west coast that have been deposited at the head bureau of the mining department, and which I only studied superficially because I lacked the necessary literature and was ill at the time, sent to Tulung Agung for that purpose as soon as possible. Because the chests in which there are packed now for my travel to Batavia turned out not to be sufficiently strong, and because, again due to my illness, the packing has been such that on repacking they surely need to be replaced, I take the liberty to politely request not to have them repacked, as by repacking done by others confusion is a likely result, but rather have these chests put into new stronger chests and send them thus. I will then personally take care that these objects are correctly ordered and I flatter myself to then be able to publish about these fossils themselves as well as, by mutual comparison between the Javan and Sumatran material, being able to report on the Javan results, which you and so many others are looking forward to with interest and through which I can best thank all those that have been benevolent to this work.

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000010-341 draft version of 10-355]

HoogWelGestr. Heer,

nu ik thans door Uwe welwillende tussenkomst ^{thans} over de ~~nodige literatuur~~ ^{voornaamste betreffende boek[????]} beschikkend kan, ben ik nu in de gelegenheid ~~althans het voornaamste van het gedurende~~ ^{de} op Java ^{en} Sumatra verzamelde fossiele vertebraten voor een ^{groot} gedeelte te ~~determin~~ ^{nader} beschrijven en ^{nader} te determineeren. ~~Gaarne zou ik~~ ^{Van} de uitkomsten van dat ^{nader} onderzoek ~~berichten, waarmede dat enkele zeker twee of drie maanden verlopen zullen~~ ^{verrechen} zal, ~~zoewel~~ ^{zo} zou ik dan gauw in ~~mijn~~ ^{het} jaarrapport ~~opnemen~~ ^{opnemen} van 1890 ~~opnemen, als~~ ^{die uitkomsten} bericht geven en ook ~~op~~ ⁱⁿ tijdschriften openbaar maken. ~~Daardoor~~ ^[?zopch] Zoowel voor de beschrijving ^{in dat jaar verzamelde voorwerpen} zelf als voor de onderlinge vergelijking der voorwerpen is het daarom noodzakelijk dat ik ook de op Sumatra's Westkust verzamelde voorwerpen onder mijn ^[?besic?] heb. ~~en~~ Ik neem daarvoor de vrijheid UHoog WeledelGestrenge beleefd te verzoeken wel de aan het Hoofdbureau van het Mijnwezen ge deponeerde fossielen van Sumatra's Westkust, die ik wegens ~~ongesteldheid~~ ^{en} het ontbreken der noodige litteratuur ^{en latere ongesteldheid} nog slechts aan een jaar oppervlakkig onderzoek heb kunnen onderwerpen, voor dat doel naar Toeloeng Agoeng zoo spoedig mogelijk te doen op zenden. Dewijl de ~~verpakking~~ ^{verpakking} kisten waarin de fossielen nu verpakt zijn mij op reis naar Batavia gebleken zijn niet de noodige sterkte te bezitten, echter ook de verpakking ook weder door ten gevolge van ziekte mijn ziek zijn terwijl zij geschieden niet van dien aard, dat ik bij verpakking ~~in de toekomst niet meer toekomen~~ ^{zou} ^{vervanging bijna zeker is} neem ik verder de vrijheid UH[?] beleefd te verzoeken ze niet te laten verpakken doch liever deze kistjes in andere, sterkere te verpakken en aldus te doen verzenden.

[MM774C-000010-355]

G. P.A. Renaud Chef Mijnwezen

22-1-91

HoogWelGestrenge Heer,

Thans door Uwe welwillende tusschenkomst over de voornaamste betreffende literatuur beschikkend, ben ik ~~nu~~ ^{aldus} in de gelegenheid ^{gesteld} de op Sumatra en Java verzamelde fossiele vertebraten voor een groot gedeelte te beschrijven en nader te determineeren. Van de uitkomsten van dat onderzoek, dat ~~zeker~~ ^{ten minste} 2 of 3 maanden vereischen zal, zou ik dan gaarne in het jaarrapport over 1890 bericht geven en die uitkomsten ook in tijdschriften openbaar maken. Zoowel van de beschrijving der in dat jaar verzamelde voorwerpen zelf als voor de onderlinge vergelijking is het daarvoor echter noodzakelijk, nu ook de op Sumatra's Westkust ~~verzamelde~~ ^{verzamelde} ~~voorwerpen~~ ^{bijeen gebrachte fossielen} bij de hand te hebben. Ik neem daarom de vrijheid UHoogWGestr beleefd te verzoeken wel de aan het Hoofdbureau van het Mijnwezen door mij gedeponeerde fossielen van Sumatra's Westkust, die ik vroeger wegens ~~het~~ ^{het} gemis der noodige literatuur en door ongesteldheid nog slechts aan een oppervlakkig onderzoek heb kunnen onderwerpen, voor dat doel zoo spoedig mogelijk naar Toeloeng-Agoeng te doen opzenden. Daar ^{mij} van de kisten, waarin de fossielen ~~nu~~ ^{nu} verpakt zijn ~~mij~~ ^{van} Sumatra naar Batavia gebleken zijn ~~niet [??]~~ ^[?2222] dat zij niet ^{volkomen} de noodige sterkte bezitten voor een zeereis, echter ook de verpakking, welke ten gevolgen van ziekte in den haast is moeten geschieden, zoodanig, dat ik bij verpakking door anderen hoogst noodlottige verwarring ~~bijna~~ ^{bijna} zeker niet te vermijden is, neem ik verder de vrijheid UHWG. beleefd voor te stellen ~~deze kistjes~~ ^{deze kistjes} de inhoud niet te over te pakken doch deze kistjes in haar geheel in andere sterkere te doen plaatsen en aldus over te zenden. Ik kan dan zorgen ~~dat zij hier~~ ^{dat zij hier} ook deze voorwerpen ~~hier~~ ^{hier} naar behoren ~~te st~~ ^{te st} te ordenen en vlei mij aldus zoowel van die fossielen zelf als, door onderlinge vergelijking van de javaansche met de sumatraansche, ook van die van Java eindelijk die resultaten te kunnen bekendmaken, welke ~~Uwe belang~~ ^{Uwe belang} door U met zoo veel belangstelling en welwillendheid mede te gemoet gezien en ~~welke ik mij vlei~~ ^{welke ik mij vlei} waardoor ik U een andere gedgezinden het best ~~van~~ ^{van} mijn dank kan doen blijken.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000006-112, most likely about 20 January 1891]

Dear Professor, [[Hubrecht](#)]

Although it said in your telegram that you would pick up the bottles at 11:30 I am only sending them now, as there obviously must have been some mistake, as there is no train coming from Blitar at 11:30. You do not owe me anything.

The *Trenggiling* was brought to me a few hours after you left; which is quite a coincidence, for I haven't received anything in months. Maybe the chemicals will have more use, if you are to take them back; chances I will be getting anything, as you can understand from the above, are very slim.

I suspect that you will also have returned slightly disillusioned from Blitar. Working to achieve a certain goal in the Indies, is not as easy to successfully fulfil as one imagines it to be

[MM774C-000006-113]

when in Holland; may it be allowed the younger one to wish you, the older one, endurance. I am truly convinced that you will have more success in Sumatra, I, however, do advise you again, not to take too much notice of the talk of "rural Sirs" and the like, who haven't got the least notion of natural history. Native boys and men like resident van Hasselt or registrar Rost, who are used to observe the living nature, I believe to be the only reliable guides. And in particular do not forget to go about the matter officially from the top.

Please believe me that I will rejoice, if you will find and achieve all on your trip, what you have envisaged and thus have the opportunity as a Dutchman to uphold the name of Dutch science in the way you imagine and I with you hope for.

[Next](#) letter with this correspondent

[MM774C-000006-112, most likely about 20 January 1891]

Geachte Professor,

hoewel Uw telegram luidde, dat U de flesschen om half twaalf zoudt in ontvangst nemen, zend ik ze nu eerst, daar dit klaarblijkelijk eene vergissing is, dewijl om half twaalf geen trein van Blitar komt. U zijt mij geenerlei restitutie schuldig.

De Trenggiling bracht men mij een paar uur na Uw vertrek; wat al bijzonder toevallig is, daar ik in een ~~en~~ paar maanden niets meer gekregen had. Misschien doen de chemicaliën toch nog meer nut, wanneer U ze maar weder terug neemt; de kans dat ik nog wat krijg is, zooals uit het U medegedeelde blijkt, al uiterst gering.

Ik vermoed, dat U ook van Blitar eenigszins gedesillusioneerd zijt teruggekeerd. Met een bepaald doel in Indië werkend, is het niet zoo gemakkelijk ~~in Indië~~ succes te hebben als men zich dat in

[MM774C-000006-113]

Holland wel voorstelt; het zij mij jongere echter vergund U oudere moed en volharding toe te wenschen. Ik ben er vast van overtuigd, dat U op Sumatra veel beter slagen zult, raadt U evenwel nogmaals aan, niet te veel acht te slaan op de praatjes van "landelijke heeren" en dergelijke, die van natuurhistorie niet het minste begrip hebben. Inlandsche jongens en menschen als de resident van Hasselt of griffier Rost, die zelf gewoon zijn een kijkje in het leven der natuur te doen, houd ik voor de eenige vertrouwbare gidsen. En vergeet U ook vooral niet de zaak van boven af aan officieel aan te pakken.

Wil dan verder gelooven, dat ik mij van harte verheugen zal, wanneer U op Uwe reis alles vinden en bereiken zult, wat U zich voorstelt en aldus in de gelegenheid wordt gesteld als Nederlander den naam van de Nederlandse wetenschap in die mate op te houden als U zich voorstelt en ik van harte met U hoop.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000006-131]

Blitar 22 January 1891

Dear Mr Dubois,

Thank you again for the cordial hospitality you have shown me yesterday and the day before. And also for quickly sending me a *Trengiling*, by the way a pregnant female in an earlier stage than any I had in my possession so far!

The shipment of chemicals arrived just in time to treat it as good practice demands.

With your approval I will now leave these bottles here and write a postcard

[MM774C-000006-132]

to Sluiter to have him sent you a new shipment. Should before that time new exemplars be brought to you I recommend quick shipment to the Assistant Resident of Blitar to be the best option. I have already found helping hands here, who are willing to do the operation and have seen me doing it.

I regret to see from your letter that your worries have again taken the upper hand. I had so much hoped to have wiped them away. I hope to write you as soon as I've spoken to Treub.

With high esteem and friendship yours truly

Hubrecht

Sunday morning 6 o'clock I will travel from here to Semarang.

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000006-131]

Blitar 22/1 1891

Waarde Heer Dubois,

Nogmaals dank voor Uw hartelijke gastvrijheid mij eergister en gisteren verleend. En ook voor de snelle toezending van de *Trengiling*, NB een zwanger wijfje in een vroeger stadium dan eenig dat ik nog bezat!

De bezending chemicaliën kwam te juister tijd aan om het volgens de regels van de kunst te kunnen behandelen.

Met Uw goed vinden laat ik nu deze flesschen hier en schrijf een briefkaart

[MM774C-000006-132]

aan Sluiter om U eene nieuwe bezending te doen toekomen. Mochten U vóór dien tijd nieuwe exx. gebracht worden zoo zal opzending aan den ass. resid. van Blitar het meest aanbeveling verdienen. Hier vond ik reeds hulpvaardige handen, die zich met de operatie belasten willen en haar door mij zagen verrichten.

Het spijt mij uit Uw brief te zien dat de tobberij weder op den voorgrond komt. Ik had juist gehoopt haar te hebben weggevaagd. Zoo spoedig ik Treub gesproken heb hoop ik u te schrijven.

Hoogachtend en vriendschappelijk geheel de Uwe

Hubrecht

Zondagmorgen 6 uur reis ik van hier naar Semarang.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000011-367]

Batavia 23 January 1891.

Amice!

Yesterday evening I have received your letter of the 19th and I am answering it immediately. It's annoying that these shipments to and from Tulung Agung take so terribly long. I have sent you the two volumes of Brehm that list the families you wished for, quite some time ago, and still you have received nothing. I also have not seen or heard anything about the books you have returned. When and how have they been sent, then I will inform after them. –

How is it that you are so gloomy in your writing? I believe that in your solitude you have become too melancholy,

[MM774C-000011-368]

and it is a shame that you can't come over to Batavia more, to convince yourself that the sympathy we built for each other in the short time you were here, has not diminished. And this is not just from me, but equally so from v.d. Stok.

I really do not know exactly, what you mean. I currently do not meet with Verbeek a lot, so I do not know whether something happened between the two of you so do write me what the matter is. Maybe I can, without being a meddler, contribute from the side to just improve the relationships between the small number of scientists that there are in the Indies. Verbeek is a difficult ship to handle, but I have always got on with him very well, which is not difficult with close consultation. I do, however, very well remember our conversation in which you expressed your dismay of not always being able to speak or deal with people face-to-face, not even with like-minded colleagues. – Small-mindedness, however, is in that category also not at all uncommon. Think about the situations in Holland. Truly generous people, like Weber are really exceptions. I for myself have the experience that it is best not to let such small-mindedness upset me, and pretend, against people like that that we are the best of friends. With difficult people that works best for me. – Whether this is applicable in your case I do not know, but I have a sneaking suspicion that what you're dealing with a small-minded whining. – If I can help you with one or the other, do write to me what exactly the matter is. –

V.d. Stok has gone up for some 14 days in commission. – I am expecting Hubrecht to return one of these days, he will then go to Sumatra. His success so far is limited, but in Sumatra things will go better. – We are very much looking forward to the 6th of May, when we will embark on the Princess Marie. Solid news from Amsterdam I've not yet received. I'm busy gathering all kinds of embryological material to work on in Holland. – Selenka has got peculiar results about the placentation of apes.

Many greetings from house to house, as always

yours truly

Sluiter

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000011-367]

Batavia 23 Jan 91.

Amice!

Gisteren avond kreeg ik Uw brief van de 19^e en ik antwoord onmiddellijk. 't Is vervelend dat die zendingen van en naar Toeloeng Agoeng zoo afgrijpselijk lang duren. Ik zond al voor ettelijken tijd twee delen van Brehm, waarin gij de gewenschte orden vindt, en nog ontvingt gij niets. Ook ik heb nog altijd de door u teruggezonden boeken niet ontvangen en er ook nog niets van gehoord. Wanneer en hoe hebt ge ze verzonden, dan kan ik er eens naar laten informeren. –

Hoe zijt ge zoo mistroostig in Uw schrijven? Ik geloof, dat gij u daar in Uw afzondering veel te zwartgallige voorstellingen

[MM774C-000011-368]

maakt, en 't is zeker jammer, dat gij niet eens wat meer naar Batavia kunt overvliegen, om u te overtuigen, dat de sympathie, die wij voor elkaar gekregen hebben, den korten tijd, dat gij hier waard, zeker niets minder is geworden. Dit geldt niet voor mij alleen, maar zeker evenzoo voor v.d. Stok.

Ik weet werkelijk niet precies, wat gij bedoelt. Ik kom tegenwoordig met Verbeek weinig in contact, zoodat ik niet goed weet of en wat er tusschen u gebeurd is schrijf mij eens wat ~~er~~ eigenlijk de kwestie is. Misschien kan ik, zonder nu juist bemoeial te willen zijn, van terzijde iets bij dragen om de goede verstandhouding tussen het kleine aantal wetenschappelijke menschen dat Indië slechts heeft, te doen verbeteren. Verbeek is een lastig schip om mee om te gaan, maar ik heb het altijd goed met hem kunnen vinden, hetgeen met wat overleg heel goed te doen is. Ik herinner mij echter nog zeer goed ons gesprek hier waarin ge Uwe onlust ten beste gaaft om niet altijd rond uit en den man af te kunnen praten en handelen, zelfs ^{niet} met geestelijke collega's. – Kleingeestigheid is evenwel helaas ook bij die rubriek allesbehalve uitgesloten. Denk maar eens aan de toestanden in Holland. Zulke innig royale lui, zooals Weber behooren werkelijk tot de uitzonderingen. Ik van mijn kant heb de ervaring, dat het 't beste is niet over dergelijke kleingeestigheid heden mij te laten ontstemmen, ik meen tegenover de betrokken personen, en toch te blijven doen alsof wij de beste vrienden zijn. Met lastige menschen bevalt mij dat het beste. – In hoeverre dit nu op u betrekking kan hebben weet ik wel niet, maar ik heb een stil vermoeden, dat ge te kampen hebt met klein geestig gezanik. – Kan ik je met het een of ander helpen, schrijf dan eens precies hoe en wat eigenlijk de kwestie is. –

V.d. Stok is voor een dag of 14 naar boven in commissie. – Hubrecht wacht ik dezer dagen terug, hij gaat dan naar Sumatra. 't Succes is tot nu toe nog maar matig, maar in Sumatra zal het wel beter gaan. – Wij verlangen zeer naar 6 Mei, wanneer wij ons op de prinses Marie zullen inschepen. Vaste berichten van Amsterdam heb ik nog niet. Ik ben druk bezig allerlei embryologiesmateriaal bijeen te brengen voor arbeidsmateriaal in Holland. – Selenka kreeg merkwaardige resultaten omtrent de Placentatie der apen.

Vele groeten van huis tot huis, als altijd

tt

[Sluiter](#)

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000012-279 Dubois to Verbeek but copied into letter to Treub]

Tulung Agung, 24 January 1891

After your latest letters and cards your [intentions?] have become all too clear to me. In your own interest I advise you to not take possession of my intellectual property. I have found and taught you that 1st the animals have perished by a volcanic eruption, 2nd that the great plains of middle Java are covered with products of simultaneous and younger eruptions and these are not marine formations but freshwater or a aeolic and younger than Pliocene, most likely Pleistocene, 3rd that the black earth is not a separate formation. I will, even at all costs, defend my good right and oppose you openly, if you are to drive your impertinence even further.

Eug Dubois

To Dr Treub

President of the Committee for the Assessment
of Natural History Research in the Dutch Indies
at

Buitenzorg

Noble and very learned Sir,

Would you please, also in your position as president of the Committee for the Assessment of Natural History Research in the Dutch Indies, oblige me by taking note of the following letter, of which I already have send a copy (without the addendum) to Prof. Martin.

I think I may be permitted this request, because I believe that the Committee may yet be able to prevent that the fruits of the work of those who are doing such nature research, under which circumstances these unlawfully are being appropriated by others. You can keep the attached copy.

Please receive my very polite greetings and assurance of my esteem

your willing servant

Eug Dubois

Both letters sent as registered mail.

[the other letter is the letter dated 23-12-1890, also copied to Martin]

[Next](#) letter with this correspondent ([Treub](#))

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000012-279]

Toeloeng Agoeng, 24 januari 1891 [to Verbeek!]

Na Uwe laatste brieven en briefkaarten is mij Uw [toeleg?] maar al te duidelijk geworden. In Uw eigen belang raad ik u aan mijn geestelijk eigendom u niet toe te eigenen. Ik heb gevonden en aan U geleerd, dat 1° de dieren door eene vulkanische uitbarsting zijn omgekomen, 2° dat de groote vlakten van midden-Java met de produkten van gelijktijdige en jongere uitbarstingen bedekt zijn en dat deze geene zeevorming, doch eene zoetwater of aeolische vorming zijn en jonger dan plioceen, waarschijnlijk pleistoceen zijn, 3°, dat de zwarte aarde geene aparte formatie is. Ik zal, ook ten koste van alles, voor mijn goed recht in deze openlijk tegen U optreden, zoo U de onbeschaamdheid nog verder drijft.

Eug Dubois

Aan Dr Treub

met copie brief Verbeek bijvoegsel

Voorzitter der Commissie tot bevordering
van Nat. Ond. in N. I.
te Buitenzorg

WelEdZeerGel Heer

Wil mij verplichten van bijgaand schrijven, waarvan ik een copie (zonder het bijvoegsel) reeds aan Prof. Martin als deskundige zond, te willen kennis nemen, ook in Uwe qualiteit van Voorzitter der Commissie ter bevordering van Natuuronderzoek in N.I.

Ik meen mij dit verzoek te kunnen veroorloven, omdat ik geloof, dat het misschien op den weg der Commissie kan liggen te voorkomen, dat de vruchten van den arbeid van wien zich op dat natuuronderzoek toelegt, onder welke omstandigheden ook wederrechtelijk door anderen worden in beslag genomen. Wil bijgaande copie behouden.

Ontvang mijne zeer beleefde groeten en betuiging van eerbied

Uw dienstw. Dienaar

Eug Dubois

Aangeteekend verzonden beide brieven

[the other letter is the letter dated 23-12-1890, also copied to Martin]

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000012-279]

Tulung Agung, 24 January 1891

After your latest letters and cards your [intentions?] have become all too clear to me. In your own interest I advise you to not take possession of my intellectual property. I have found and taught you that 1st the animals have perished by a volcanic eruption, 2nd that the great plains of middle Java are covered with products of simultaneous and younger eruptions and these are not marine formations but freshwater or a aeolic and younger than Pliocene, most likely Pleistocene, 3rd that the black earth is not a separate formation. I will, even at all costs, defend my good right and oppose you openly, if you are to drive your impertinence even further.

Eug Dubois

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

410

— Send from Jawa —

[MM774C-000012-279]

Toeloeng Agoeng, 24 januari 1891

Na Uwe laatste brieven en briefkaarten is mij Uw [toeleg?] maar al te duidelijk geworden. In Uw eigen belang raad ik u aan mijn geestelijk eigendom u niet toe te eigenen. Ik heb gevonden en aan U geleerd, dat 1° de dieren door eene vulkanische uitbarsting zijn omgekomen, 2° dat de groote vlakten van midden-Java met de produkten van gelijktijdige en jongere uitbarstingen bedekt zijn en dat deze geene zeevorming, doch eene zoetwater of aeolische vorming zijn en jonger dan plioceen, waarschijnlijk pleistoceen zijn, 3°, dat de zwarte aarde geene aparte formatie is. Ik zal, ook ten koste van alles, voor mijn goed recht in deze openlijk tegen U optreden, zoo U de onbeschaamdheid nog verder drijft.

Eug Dubois

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000058-460]

Received 24 Januari 1891

Kedung Brubus

Your noble Sir

If I am not mistaken I have found human teeth and molars on two locations. 7 molars and 4 teeth under the kampong Kedung Brubus with a few pieces of bone to it and under kampong Bonduren, there I have found seven molars and three teeth with several pieces of skull. If you want them send to you right away let me know if I can send them by express in a small chest as I do not have other bones for a [usual] shipment.

If possible I would very much like to be send Carbolic acid for your horse and for the forced labourers.

Your willing servant Kriele

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

[MM774C-000058-460]

ontv 24. 1. 91

Kedoeng Broeboes

Uedele Heer

Zoo ik mij niet vergis heb ik op twee plaatsen menschen tanden en kiezen gevonden 7 kiezen met 4 tanden onder de kampong Kedoeng Broeboes met een paar stukjesbeen erbij onder de kampong Bondoeren daar heb ik gevonden zeven kiezen en drie tanden met verscheidene stukjes van de schedel erbij zoo u ze direct overgestuurd wilt hebben laat het mij dan weten of dat ik ze als bestel goed kan zenden in een klein kistje, daar ik nog geen andere beenderen heb voor een zending heb.

Zoo u kunt zou ik zeer graag carbolzuur gestuurd willen hebben voor Uw paard en ook voor de gestraften. Verders gaat alles zeer goed
Uw dienstwillige dienaar Kriele

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000058-461]

Kedung Brubus

Your noble Sir

Hereby I am sending you 10 chests of bones. You are asking whether much is still being found: as you can see by the shipment, although we are bothered a lot by the rain, it does not hamper the searching a lot, but we do have a wet suit every day. Also the forest floor is on some locations heavily covered with weeds which makes searching difficult. Other than that the work is doing fine as are the people, with regard to me, I currently no longer suffer from fever.

Your horse has healed thus that the wound is dry. I have its leg cleaned every morning with carbolic acid.

I'd also like very much to being send my monthly allowance as soon as possible as I am short of money

[MM774C-000058-462]

because I am owed so much that I have advanced.

With regard to the clothing replacements I am still two sets short of the months July and September.

Your willing servant Kriele

Advanced sums

Lodgings	<i>f</i> 2	
Guide	<i>f</i> 1,75	Wono Puro
Bones	<i>f</i> 0,50	
Trousers	<i>f</i> 0,75	been made black
Payment	<i>f</i> 2,83	short in December
Koelie	<i>f</i> 0,50	chief Kedung galar
Petrol one tin can	<i>f</i> 2,50	
Nails	<i>f</i> 0,20	
Koelie Telegram	<i>f</i> 0,60	
Guide 21 days	<u><i>f</i> 10,50</u>	Kamidua Kedung Brubus
	<i>f</i> 21,13	total advanced

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

[MM774C-000058-461]

Kedoeng Broeboes

Uedele Heer

Hier bij zend ik u 10 kistenbeenderen. U vraagt of er nog veel gevonden wordt, zoo als u ziet aan de zending, wij hebben wel veel last van de regen, maar die doet in het zoeken geen kwaad, wel hebben wij elke dag een nat pak, daarbij is het bos ook op plaatsen zwaar begroeid met onkruid, dat ons lastig zoeken doet, anders gaat het met de werkzaamheden goed en ook met het volk, ik voor mij heb tegenwoordig niets geen last meer van koorts.

Uw paard is zoo ver genezen als dat de wond droog is. Ik laat zijn poot elke morgen schoon maken met carbolwater.

Ik zou ook zeer graag mijn traktement zoo spoedig mogelijk gestuurd willen hebben daar ik zeer slecht bij kas ben aangezien als dat ik

[MM774C-000058-462]

zoo veel voorgeschoten gelden te goed heb.

Wegens de vernieuwing kom ik er nog twee te kort die van de maand Juli en de maand September

Uwe dienstwilligen dienaar Kriele

Voorgeschoten gelden

Logies	<i>f</i> 2	
Gids	<i>f</i> 1,75	Wono Poero
Beenderen	<i>f</i> 0,50	
Broek	<i>f</i> 0,75	die zwart gemaakt is
Traktement	<i>f</i> 2,83	is te kort December
Koelie	<i>f</i> 0,50	chef Kedonggaller
Petroleum een blik	<i>f</i> 2,50	
Spijkers	<i>f</i> 0,20	
Koelie Telegram	<i>f</i> 0,60	
Gids 21 dagen	<u><i>f</i> 10,50</u>	Kamidoewa Kedoeng Broeboes
	<i>f</i> 21,13	tezamen voorgeschoten

Kedung Brubus

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000058-465]

Kedung Brubus

Your noble Sir

Herewith 24 chest of bones. Some [bones] will remain here but not many good amongst them as I selected them carefully. Work is going well, the people are doing well and your horse has almost healed.

The Kamidua is asking for his wages as guide and I have no money to give him. He is owed 12 days for the trip with me to Wonopuro.

Would you be so good to have this letter delivered to de Winter.

You have promised to send me some castor oil and if you have it a bit of tummy-medicine.

[MM774C-000058-466]

If I am not mistaken there has been an error in my allowance over the month of December.

Days 31 / F 15 \ f 0,48 per day extra

27 days

F 12,96 raised extra

F 25 extra

F 25,42 allowance

F 63,38 total

F 15,70 advance received

F 47,68 remains

F 44,85 received

F 2,83 short, if I am not mistaken

Your willing servant

Kriele

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

[MM774C-000058-465]

Kedoeng Broeboes

Uedele Heer

Hier bij 24 kisten beenderen nu blijven er hier nog wel liggen maar daar is niet veel goeds meer bij daar ik ze nauwkeurig heb uitgezocht.

Verder gaat het met de werkzaamheden zeer goed en ook met het volk en met mij en u paard is te met genezen.

De Kamidoewa vraagt om zijn werkloon als gids daar ik slecht bij kas zit kan ik het hem niet geven hij heeft 12 dagen te goed met het reisje me van Wono Poero.

Wees u zoo goed deze brief te laten bezorgen aan de Winter.

U heb mij beloofd een weinig levertraan te zenden en zoo u het heb een weinig buikdrank.

[MM774C-000058-466]

Zoo ik mijn niet vergis bestaat er een abuis in mijn traktement van de maand december.

Dagen 31 / f 15 \ f 0,48 per dag opslag

27 dagen

f 12,96 opslag toelage

f 25 toelage

f 25,42 traktement

f 63,38 tezamen

f 15,70 voorschot ontvangen

f 47,68 blijft

f 44,85 ontvangen

f 2,83 tekort zoo ik mijn niet vergis

Uwe dienstwilligen dienaar

Kriele

[Click here to return to the content page](#)

Very esteemed Mr Dubois
1. After I had immediately responded on your letter of 21 December by telegram, the written answer had some necessary delay. Your complaint about the lack of independency and the fear repeatedly mentioned in your letter that the scientific description of the material you collected yourself would be taken from you, make me suppose that recently, regarding the appointment given to you, unfavourable statements had been made impeding your scientific independency. As much as this amazed me, I could not come to any other conclusion from your writing.

I have then contacted Mr Groeneveldt on the matter, who as you know, is the person who actually made your appointment possible, by assigning funds to it.

Mr Groeneveldt assured me—though he considered it almost superfluous—just to make sure, to ask for and look into all the correspondence concerning your appointment that had passed since he stepped down as director.

Until that answer of Mr Groeneveldt arrived I could not sufficiently answer your letter. Given the large extent of my duties and the no less extensive correspondence, my correspondents have to take for granted that I do not send preliminary answers

MM774C-000012-2861

and only write if I have something definitive positive to say. You will surely forgive me that I value to have at least a little bit time left for my own scientific research.

2. The answer of Mr Groeneveldt that I received a few days ago, was completely as he had expected: nobody thinks about or has thought about taking from you the scientific description of the material you collected yourself or lessen your rights to that collection. That the government claims the property of the material collected by its civil servants with government money is obvious that is not just her right, but also her duty. Too often it has happened (although in your case there was no fear at all of that happening again) that collectors compiled with government money, after leaving or the death of the one who compiled them, ended up in foreign museums. So the Government claiming their property cannot meet with your disapproval, as long as they do not publish about your finds before you have scientifically described them, unless with your knowledge and approval such description is partly appointed to others. Well I repeat, no Government person or authority is thinking about taking any other point of view towards you and your research.

By the way the opposite would be impossible; the whole community of nature scientists, or rather all honest men would stand up as one to help you defend your good right. But such a defence will not be necessary, as, to say it for the 3rd time, nobody is planning to attack your scientific right to work on your own finds.

I sincerely trust that these categorical statements, added to what my friend Hubrecht wrote you yesterday, will prevent you from now from feeling desperate and down because of: 1° an assumed 'dependency', which does not exist in reality; 2° fear with regard to your scientific property, for which there is no actual base.

I sincerely hope that the trust we have will not be shamed. For, just as you are now doing such important finds, all nature scientists with an interest in your person and your work, would utmost regret if you, by truly unmotivated pessimistic views would aimlessly decrease your large workforce and work ethic.

3. If the Government of the Indies is convinced that you deserve the right to work on the material you have dug up, any attempts from the Netherlands to, in spite of that,

MM774C-000012-2871

to take this from you, would remain without any effect. But—and here I again encounter, to my regret, and unfounded pessimism of yours—from nothing it seems that anyone in the Motherland has such an intention. That Mr Martin, as director of a Museum, wants to secure getting your finds in the future for the institution he directs, is surely not something he can be blamed for, the less so because your finds are so important. One cannot blame Mrs Pekelharing and Jentink either that they share Mr Martin's not unreasonable expectation: none of the three letters you sent me, which I hereby return, of Mr's Martin, Pekelharing and Jentink, show that these gentlemen have an added agenda: that not you but others will get the right to the scientific description of the fossils you have discovered. On the contrary, Mr Pekelharing suggests shipment of some of your finds, as a desired means of clarification to an extensive, "report of your results" outgoing from you, which firstly would be appreciated, and even—which becomes clear from the words "if possible"—if you would not be able to send any fossils over to illustrate your work.

Mr Jentink says in so many words that if Mr Martin will get your finds to conserve them in his Museum, he will be pleased to leave you (the scientific descriptions, the words cannot mean anything else) "primary publication".

And finally Mr Martin himself. He explicitly requests in his letter that you appoint which destination the collections will get and how you imagine them to be described and published.

If I succeeded in convincing you with the under—sub 2—stated arguments that the government and authorities of the Indies are not thinking of hampering you in the way you dread so much, this should—as I also stated above already—be sufficient guarantee for you against any undesirable attempts from anywhere. But I do not know of any attempts or contemplations in the Motherland to take from you the full possession of the scientific fruits of your work, and these would even beforehand be very unlikely. In any case none of the letters you have sent me support such a suspicion.

4. In one of your letters you mention a "paralysing uncertainty" caused by the extension of your appointment but only one year each year, whilst from another letter it seems that you would now already desired to have a new job created, which would make you independent of all authorities.

Such a desire, forgive me for being direct, is unreasonable and unpractical too. Unreasonable, not just because the different

MM774C-000012-2881

authorities, the military not in the least have supported your research with the most liberal proof of cooperation, but also because nobody, however, well disposed to you, can bend space and time. Creating a new job like you intend, can obviously only be done by the high government for which a new item should be added to the Budget. Propositions of such kind should have been sent ready and complete in May or June of the previous year to the Netherlands by the Government of the Dutch Indies to at least have a chance of being realised.

Therefore such propositions had to have been launched before your research in Java had even started. You will have to admit yourself that your results back then were not such that from a civil servants point of view a well motivated proposition would be defensible. One cannot, in my opinion, blame the civil servants that they—more than as "hommes de science" would do—desire some assurances about the expected scientific results, before they create a new job.

I also called your wish unpractical, because a proposition to create such a new job for you, even at this moment, but have no chance of success for two reasons. Primo, although your important finds are known to a small circle of nature scientists, there is yet no publication of your hand that raises awareness of the importance of your discoveries to a larger audience which would be the main motive for such a proposal. Secundo, because of the very poor state the finances at this moment the government of the Indies would surely not—and I dare to say this with almost absolute certainty—propose such a new job to the high government.

Attempts to persuade the government of the Indies to do so anyway, would only result in displeasing the authorities that have recently been so cooperative to extend your appointment, with a chance of—not completely unjustified—them being less cooperative next year.

We have a compatible case over here, with each time one year extension for the appointment of Dr. Greshoff as head of the Pharmacological Laboratory of the botanic Gardens. I have not, for the reasons just mentioned, dare to think about writing a proposal to have Dr. Greshoff permanently appointed to the gardens. This would be jeopardising everything, whilst, on the contrary we need to play safe. I think your case is just the same.

Once you have sent a firm publication into the world—which will sound like a bell, your talents will guarantee that—and when the financial situation is not so bad, then the time will have come to try to procure a permanent appointment to

Continued on next page

⁵⁰ This is probably one of the most important letters in the archive when trying to understand Dubois...

Zeer geachte heer Dubois
1. Nadat ik op Uw schrijven van 21 December onmiddellijk per Telegram had gereageerd, moest de schriftelijke beantwoording ervan vertraging ondergaan. De klacht over Uw gemis aan onafhankelijkheid en de vrees het haalde maken in Uw brief uitgesproken, dat men de wetenschappelijke bewerking van het door U zelve verzameld materiaal, U zoude ontnemen, deden mij vooronderstellen, dat er kortelings, aangaande de U verleende opdracht, ongunstige en Uwe wetenschappelijke onafhankelijkheid belam merende bepalingen gemaakt waren. Hoezeer mij dit ook bevreemde, ik kon uit Uw schrijven niets anders afleiden.

Ik heb mij toen ter zake tot den heer Groeneveldt gewend die, zooals U weet, eigenlijk de persoon is die Uw opdracht heeft mogelijk gemaakt, door er fondsen vooraan te wijzen.

De heer Groeneveldt zegde mij toe—hoewel hij het zoo goed als overbodig rekende—voor alle zekerheid de, na zijn aftreding als Directeur, over Uwe opdracht gewisselde stukken op te vragen en nog eens in te zien.

Voordat ik het antwoord van den heer Groeneveldt had kon ik Uw schrijven niet afdoende beantwoorden. Bij de groote uitgebreidheid welke mijne dienstwekzaamheden en niet minder mijne correspondentie genomen hebben, dienen mijne correspondenten het voor lief te nemen dat ik geene voorloopige antwoorden

MM774C-000012-2861

zend en eerst schrijf als ik iets definitiefs positiefs kan melden. Dat ook ik er prijs op stel tenminste nog een beetje tijd voor eigen wetenschappelijk onderzoek over te houden, zult U mij zeker niet misleiden.

2. Het antwoord van den heer Groeneveldt, voor eenige dagen ontvangen, luidde geheel zooals door hem voorzien als: Niemand denkt er aan of heeft er hier aan gedacht U de wetenschappelijke bewerking van het door u zelf verzameld materiaal te ontnemen of u in het, u als wetenschappelijk man toekomend, recht op die bewerking te verkorten. Dat de Regeering zich den eigendom op de voor hare kosten door een hare ambtenaren verzamelde voorwerpen heeft voortgehouden, spreekt van zelve; het is niet alleen haar recht, maar ook haar plicht. Het is hier vroeger maar al te dikwijls voorgekomen (hoewel voor een herhaling van iets dergelijks bij U natuurlijk geen schijn van vrees bestond) dat collecties op regeeringskosten bijeen gebracht, bij vertrek of na het overlijden van hem die ze samenstelde in buitenlandse museums terecht kwamen. Dat de Regeering zich dien eigendom voortgehouden kan bij U ook geen bezwaren ontmoeten, mits zij slechts niet over het door U gevonden bericht voordat het door U zelf wetenschappelijk is bewerkt, tenzij met Uw medeweten en goedvinden die bewerking voor een deel aan anderen wordt opgedragen. Welnu, ik herhaal het, geen Regeerings- persoon of autoriteit denkt er aan een ander standpunt tegenover U en Uw onderzoek in te nemen.

Trouwens het omgekeerde waeren onmogelijk; de geheele [be??] der natuuronderzoekers, of liever alle eerlijke lieden zouden als één man opstaan om Uw goed recht te helpen verdedigen. Deze verdediging zal echter niet nodig zijn, daar, het zij ten derde male gezegd, niemand plan heeft Uwe wetenschappelijke rechten op Uwe eigene vondsten aan te vallen.

Naar ik vast vertrouw, zullen deze categorische verklaringen, gevoegd bij hetgeen mijn vriend Hubrecht U gisteren schreef, er u voor behoeden voortaan opnieuw in moedeloosheid en gedruktheid te vervallen naar aanleiding: 1° eener vermeende "afhankelijkheid", die in werkelijkheid echter niet bestaat; 2° eener vreesachtigheid ten aanzien van Uw wetenschappelijk eigendomsrecht, welke alle feitelijke grondslagen mist.

Van ganscher harte hoop ik, dat het hier uitgesproken vertrouwen niet mogen worden beschaamd. Immers, juist nu U zoo hoogst belangrijke vondsten doet zouden alle natuuronderzoekers die in Uw persoon en Uw werk belang stellen, het ten zwaarste betruwen wanneer U, door werkelijk niet gemotiveerde pessimistische opvattingen, Uw groote werkkracht en Uw werk lust doel loos gingt verminderen.

3. Wanneer bij de Indische Regeering de overtuiging vaststaat, dat aan U de wetenschappelijke bewerking toekomt van het door U zelf opgedolven materiaal, zouden uit Nederland aangewende pogingen om U, niettemin, in dit

MM774C-000012-2871

opzicht tekort te doen, zonder eenig effect blijven. Doch—en hier stuit ik opnieuw, tot mijn leedwezen, op een bij U bestaand ongegrond pessimisme—uit niets blijkt, dat wie ook in het moederland eene dergelijke bedoeling heeft. Dat de heer Martin, als directeur van een Museum, zich game voor de toekomst verzekerd zouden zien van het verkrijgen Uwer vondsten voor de door hem beheerde instelling, is hem toch voorwaar niet kwalijk te nemen, te minder daar het door u gevondene zoo belangrijk is. Evenmin is het de heeren Pekelharing en Jentink cuvel te duiden, dat zij de niet onbillijke verwachting van den heer Martin deelen: uit geen der driemij gezonden, en hierbij weder terug aan de brieven, van de heeren Martin, Pekelharing en Jentink, blijkt echter dat een dezer heeren aan die verwachting nog zouden vastknoopen: dat niet U doch aan anderen het recht op wetenschappelijke bewerking der door U ontdekte fossielen toekomt. Integendeel. De heer Pekelharing oppert het denkbeeld, der overzending van eenige der door U gevonden voorwerpen, als een gewenscht middel ter verduidelijking der uiteenzetting in een Van U uitgaand "bericht van Uwen resultaten", dat in de eerste plaats zou worden op prijs gesteld, en ook dan—zooals uit de woorden "zoo mogelijk" blijkt—wanneer U geene fossielen ter illustratie Uwer verhandeling zoudt kunnen over zenden.

De heer Jentink zegt met even zoveel woorden dat wanneer de heer Martin eventueel door U gevondene zaken in zijn Museum te conserveeren krijgt, hij U (van de wetenschappelijke bewerking, iets anders kunnen de woorden niet beteekenen) "game de primeur zal laten".

En eindelijk de heer Martin zelf. Deze verzoekt uitdrukkelijk in zijn brief, dat door U zal worden aangegeven "welke bestemming aan de verzamelingen zullen gegeven worden en op welke wijze U zich voorstelt, dat hij later zullen bewerkt en uitgegeven worden".

Is het mij gelukt door het boven—sub 2— aangevoerde U ervan te overtuigen, dat de Indische Regeering en autoriteiten er niet aan denken U te willen belam meren op de door U gevreesde wijze, zoo zoude dit—ik voerde dit hier boven reeds aan—tegen eventuele U ongewenschte pogingen van elders, u tevens een afdoende waarborg zijn. Pogingen in het moederland gedaan of beraamd om U niet in het volle bezit te laten der wetenschappelijke vruchten van Uwen arbeid, zijn mij echter geheel onbekend en zouden a priori al zeer onwaarschijnlijk zijn. In ieder geval geven de door mij toegezonden brieven van het bestaan van dergelijke pogingen geen enkel blijk.

4. In een Uwer brieven spreekt U van de "verlamende onzekerheid" die de verlenging Uwer opdracht, voor een jaar, medebrengt; terwijl uit een anderen brief blijkt, dat U thans reeds eene nieuwe betrekking voor U gecreeard wenschte te zien, waarin U van alle autoriteiten onafhankelijk zoude zijn.

Dez wensch is, vergeef mij het openhartig oordeel, onbillijk en onpraktisch tevens. Onbillijk, niet alleen omdat de vershillende

MM774C-000012-2881

autoriteiten, en niet het minst de militaire ten aanzien van Uw onderzoek de meest liberale bewijzen van medewerking hebben gegeven, doch ook omdat niemand, hoe goed U ook gezind, ijzer met handen kan breken. Het creeren eener nieuwe positie als door U bedoelt, kan natuurlijk alleen door het opperbestuur geschieden zoodat er eene nieuwe post op de Begrooting gebracht zou moeten worden. Welnu, voorstellen van dien aard hadden reeds in Mei of Juni van het vorig jaar kant-en-klaar door de Indische Regeering naar Holland gezonden moeten zijn omer thans de realisatie van mogelijk te maken.

Die voorstellen had men dathalve hier moeten entameeren toen Uw onderzoek op Java nog moest beginnen. U zult zelf moeten toegeven dat er toen door U nog geene zoodanige resultaten verkregen waren, dat er zich van een ambtelijk standpunt een goed gemotiveerd voorstel liet grondten. Men mag het, naar het mij schijnt, der ambtelijke wereld niet kwalijk nemen dat zij—meer dan wij "hommes de science" het zouden doen—eenige zekerheid omtrent te verkrijgen wetenschappelijke resultaten verlangt, alvorens eene nieuwe betrekking te scheppen.

Ik noemde Uw wensch onpraktisch tevens, omdat een voorstel tot het scheppen eener nieuwe positie voor U, ook op dit oogenblik nog, geenerlei kans van slagen zoude hebben en dat om twee redenen. Primo, omdat thans wel in den engen kring der natuuronderzoekers de door U gedane belangrijke vondsten bekend zijn, doch hieromtrent nog geenerlei publicatie van Uwe hand bestaat, welke aan de belangrijkheid Uwer ontdekkingen in ruimere kring bekendheid heeft gegeven en als hoofdmotief voor een voorstel zou moeten dienen. Secundo, omdat de zeer ongunstige toestand der Indische financiën op dit moment de Indische Regeering er zeker niet toe zouden brengen—ik durf dit zoo goed als met zekerheid beweren—het voorstel tot het maken eener nieuwe positie aan het opperbestuur te doen.

Thans pogingen te doen om toch zulk een voorstel door de Indische Regeering te doen behandelen, zouden alleen tot resultaat kunnen hebben, dat de autoriteiten die nog zoo kortelings toe hebben medegewerkt Uwe opdracht te verlengen, er eenigemate—en niet geheel zonder reden—door worden ontstemd en wellicht een volgend jaarminder tot medewerking gezind zouden zijn.

Er is hier juist een aan het Uwe overeenkomstig geval, met de telkens voor één jaar verlengde plaatsing van Dr. Greshoff aan het hoofd van het Pharmacologisch Laboratorium van 's lands Plantentuin. Ik heb er, omde zoeven genoemde reden, niet aan durven denken nu een voorstel te doen om een voorstel te doen om Dr. Greshoff vast aan den tuin te verbinden. Dit ware alles in de waagschraal leggen, terwijl er, integendeel "op zien komen" gespeeld moet worden. Geheel hetzelfde geldt in m.i. in Uw geval.

Is eenmaal door u eene ferme publicatie de wereld ingezonden—en dat zij zal klinken als een klok, daarvoor zijn Uwe talenten een waarborg—en is de financiële toestand niet te ongunstig, dan is het moment gekomen om te trachten eene blijvende betrekking ter

Continued on next page

[MM774C-000012-289]

continue your research. And that you will then not lack for energetic help from many, I dare to assure you with certainty.

5. What has been said or meant in conversations between you and Mr Verbeek and to what extent you have misunderstood each other, is something a third party cannot pass judgement. You will come to see this yourself. It is just that I cannot hide from you, following your letters to and about Mr Verbeek that a polemic “*avant la lettre*” seems to be even more undesirable and useless than all the other, already very useless scientific polemics, or better expressed: polemics on scientific subjects. The only question to which a third party, in this case, might be able to pass judgements is this: did Mr Verbeek, other than in the conversations with you, give evidence of a non-benevolent attitude towards you and your research and an intention to appropriate your results for himself? The data that you yourself have provided to me do not allow any other answer than a pertinent denial. One notices immediately that Mr Verbeek, instead of publicising himself about the points in question, urges you to publicise and declares that you can use the opinions of this gentleman in any publication, even without mentioning his name. If I for a moment put myself in your position, and assuming that these opinions in question were really originally yours, then after this statement of Mr Verbeek, all reasons for quarrelling would have vanished into thin air. For these days in scientific matters, only publication, is considered proof of property on ideas, thesis or explanations. As soon as you were not being hampered to deliver this proof of property, you could have – putting myself always in your position – after maybe a moment of thought soon considered the matter as insignificant. In particular, as you are facing a much older man, this would, in my opinion, not in the least have slighted your dignity as a person and as a nature scientist.

From the herewith returned postcard of Mr Verbeek, it becomes clear to me, from your judgement about its content that you allowed yourself to be persuaded to a much more unjust and therefore very unfair judgement then concerning the letters from Holland.

For about this post card you write to me on 18 January: “after a postcard like the one attached, from which it is clear with which passion it has been dictated, I do no longer want to have any connection with that gentleman”. How you have come to such a wrong interpretation I cannot begin to fathom. I have read and reread the whole postcard and I find no proof of discord or passion. It is written in a

[MM774C-000012-290]

friendly tone, with a somewhat sharpish comradeship, which in my opinion is allowed for an elder colleague towards a much younger one. Even just the benevolent words at the ending, which surely holds very good advice, should have brought you to a less unjust opinion: “Why don't you yet write a short publication listing the species that you have found. If need be, do not write yet about the cause.”. Better advise friendly phrased could truly not have been given to you.

Accidentally I am able to deliver proof to you of your wrong judgement about Mr Verbeek. In your letter of 18 January I read: “Probably by your intervention I have some days ago received a very encouraging letter from Mr Kroesen, member of the Council that truly saved me from complete despair. I thus sincerely thank you for that intervention”. Well it's not me but Mr Verbeek whom you should thank!

I have not spoken with Mr Kroesen for months, but I do know that Mr Verbeek has very recently spoke highly of you and your work to Mr Kroesen. The encouraging words of Mr Kroesen are no doubt due to what Mr Verbeek has said.

I would not have any reason to continue on the matter of your letter to Mr Verbeek of 23 December last year, if you hadn't had the most unfortunate idea to add a postscript to that letter on 24 January, which is so undiplomatic and rude that just because of that it cannot but meet with the strongest disapproval. I feel the more obliged to pass such a disapproving judgement as I, as you have seen, also considering the spirit of things, do not at all share your opinion about Mr Verbeek's intent.

By the way, this postscript bears all the hallmarks of being written in a moment of overstressed agitation that you will no doubt already regret it in particular after reading what is in sub 5 of this letter.

As you have now drawn me into this affair and sent me a copy of your letter to Mr Verbeek, I have the right to plainly say that my opinion about the matter which is as follows: after a written statement like yours of 24 January, it is not sufficient to have regrets, but you will have to express these regrets to Mr Verbeek and retract the words of this postscript.

That this will be an unpleasant duty for you I understand all too well; but in my opinion this needs to be done. A rude Dutch proverb is appropriate here: “he who burns his bottom, will have to sit on the blisters”. I flatter myself that this letter has

[MM774C-000012-291]

giving you ample proof of your unreasonable opinion of Mr Verbeek, to make it easier for you to royally acknowledge having been wrong and articulate your regrets.

This was a “business – letter” that I had to write to you; yet you will allow me to end this with a friendly meant advice, in agreement to what my friend Hubrecht already said or wrote to you. Try to limit your fieldwork for the rest of this year to a minimum and work as much as you can at home with the literature available to you to come up with a firm publication before 1891 has ended. This will not only be in the best interest for your future research, but also prevent you from getting all kinds of bees in your bonnet, which discourage you, lessen your energy and reduce your workforce which would altogether be a waste and a shame.

Meanwhile I remain, with very polite greetings
in high esteem, your willing servant,

Treub

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000012-289]

voortzetting uwer onderzoekingen, te verwerven. Dat het u dan niet aan veler energieke hulp zal ontbreken durf ik U, met vertrouwen verzekeren.

5. Wat er in gesprekken te zijn U en den Heer Verbeek is gezegd en bedoeld en in hoeverre U elkander verkeerd heb begrepen, is iets waarover door derden geen oordeel kan worden geveld. U zult dit zelf gereidelijk inzien. Alleen mag ik U niet verhelen, naar aanleiding Uwer brieven aan en over den Heer Verbeek, dat eene polemiek “*avant la lettre*” mij nog ongewenschter en nutteloozer voorkomt dan alle andere, toch reeds zoo nuttelooze wetenschappelijke polemieken, of beter uitgedrukt polemieken op wetenschappelijk terrein.

De eenige vraag waarover derden zich, in het gegeven geval, wellicht een oordeel zouden kunnen vormen is deze: heeft de Heer Verbeek, anders dan in met U gevoerde gesprekken, bewijzen gegeven van niet-welwillende gezindheid tegen over U en Uw onderzoek en van een streven om zich de door U verkregen resultaten toe te eigenen? De door U zelf mij verstrekte gegevens laten niet anders toe dan een pertinent ontkennend antwoord. Al aanstonds valt op te merken, dat de Heer Verbeek, in stede van zelf iets over de questieuze punten te publiceeren, U tot publicatie aanspoort en daarbij verklaart, dat U van de door heer uitgesproken opinies in eenigerlei publicatie gebruik kunt maken, ook zonder zijn naam te noemen. Mij voor een oogenblik geheel op Uw standpunt plaatsende en aannemende, dat de opinies in kwestie inderdaad oorspronkelijk reeds de Uwe waren, zoo verviel toch, na deze verklaring van den Heer Verbeek, alle aanleiding tot twistgeschrift. Immers, ten onzen dage wordt in wetenschappelijke zaken, alleen publicatie, als eigendomsbewijs op denkbeelden, stellingen en uiteenzettingen beschouwd. Zoodra U in het leveren van dit eigendomsbewijs geen enkele belemmering wordt in den weg gelegd, had U – altijd mij op Uw standpunt plaatsende – hoogstens een oogenblik om echter weldra de zaak als onbeduidend te beschouwen. Vooral waar U tegenover een zooveel oudere man staat, had dit Uwe waardigheid als persoon en als natuuronderzoeker m.i. in het geheel niet tekort gedaan.

Uit den hierbij teruggaande briefkaart van den heer Verbeek, met het door U over den inhoud geveld oordeel, blijkt mij echter dat U, in dit opzicht, u nog tot een veel onjuister en daardoor zeer onbillijk oordeel hebt laten verleiden dan inzake de brieven uit Holland.

Over deze briefkaart schrijft U mij namelijk dto 18 Januari: “Na een dergelijken wanklank als in bijgaande briefkaart, waarvan het duidelijk is door welken hartstocht hij is voortgebracht, vind ik het beter met U. de connectie af te breken”. Hoe U tot eene zóó verkeerde appreciatie zijt geraakt Wil mij niet duidelijk worden. In de geheele briefkaart door mij gelezen en herlezen vind ik noch wanklank noch bewijs van eenigen hartstocht. Zij is in vriendschappelijke

[MM774C-000012-290]

toon geschreven, met eene wat brusque bontonomie, van een ouderen tegenover een veel jonger vakgenoot m.i. zeer geoorloofd. Alleen reeds de welwillende woorden aan het slot, een zeer zeker goede raad inhouden, hadden U tot een minder onjuiste opvatting moeten brengen: “schrijf nu toch eens een kort stukje waarin de geslachten die Gij gevonden hebt opgenoemd worden. Spreek over oorzaak daar dan desnoods nog niets”. Beter raad in vriendschappelijke vorm vervat, kon U toch waarlijk niet gegeven worden.

Toevallige wijze ben ik in staat U een bewijs ervan te leveren hoezeer U den Heer Verbeek verkeerd beoordeeld hebt. In Uw brief van 18 Jan. lees ik: “waarschijnlijk door Uwe tussenkomst ontving ik van den Heer Kroesen, lid in den Raad, eenige dagen geleden een zeer bemoedigend schrijven, dat mij waarlijk redden van volmaakte wanhoop. Ik dank U aldus hartelijk voor die tusschenkomst”. Welnu niet mij doch den Heer Verbeek hebt u dien dank te brengen!

In maanden heb ik den heer Kroesen niet gesproken, doch ik weet, dat de Heer Verbeek zich nog onlangs zeer gunstig bij den Heer Kroesen over U en Uw werk heeft uitgelaten. De bemoedigende woorden van den Heer Kroesen had U derhalve zonder twijfel dan ook aan het door den Heer Verbeek gesprokene te danken.

Ik zoude geenerlei aanleiding hebben hier nu nog verder in te gaan op Uwe brief aan den Heer Verbeek dto 23 dec a^op, ware het niet, dat U het hoogst ongelukkige denkbeeld hebt gehad, aan dien brief den 24 Januari een bijschrift toe te voegen, in zóó weinig parlementaire en ruwe bewoordingen vervat, dat het alleen daarom reeds niet anders dan ernstige afkeuring kan ontmoeten. Temeer ben ik tot het uitspreken van dit afkeurend oordeel verplicht daar ik, zooals U gezien hebt, ook wat het wezen betreft, Uwe meening omtrent de bedoelingen van den Heer Verbeek allerminst deel.

Trouwens, het naschrift in kwestie draagt zoozeer de sporen van een in een oogenblik van overspanning en geïrriteerdheid geschreven te zijn dat ik er niet aan twijfel of U zult er reeds spijt over hebben en dit vooral na lezing van sub 5 in dezen brief voorkomende.

Nu U mij eenmaal in de zaak hebt gemengd en mij een afschrift van Uwen brief aan den Heer Verbeek hebt toegezonden, komt mij echter het recht toe mijne opinie ter zake onomwonden uit te spreken en deze opinie luidt als volgt: het is na eene schriftelijke uitlating als de Uwe van 24 Januari, niet voldoende er spijt over te hebben, doch U zult die spijt ook den Heer Verbeek dienen te betuigen en de woorden in het bedoelde postscriptuur vervat terug moeten trekken.

Dat dit voor U eene onaangename plicht is begrijp ik zeer goed; er is echter m.i. niets aan te doen. Het onbeschaafde Hollandsche spreekwoord vindt hier toepassing: “wie zijn brandt, moet op de blaren zitten”. Ik durf er mij echter mede vleien U in dit schrijven genoegzame

[MM774C-000012-291]

bewijzen Uwer onbillijke beoordeling van den Heer Verbeek te hebben bijgebracht, om U eene royale erkenning van ongelijk en betuigingen van leedwezen gemakkelijker te hebben gemaakt.

Het was een “zaken-brief” die ik U te schrijven had; toch zult U mij wel willen toestaan aan het slot U een vriendschappelijk bedoelden raad te geven, overeenkomende met wat mijn vriend Hubrecht U reeds gezegd of geschreven heeft. Tracht in den loop van dit jaar Uw eigen buiten-werk tot een minimum te beperken en verwerk het door U reeds gevonden te huis met de ter Uwer beschikking staande literatuur, zoodanig dat u vóór afloop van 1891 met een ferm stuk voor de dag kunt komen. Dit zal den toekomstigen belangen van Uw onderzoek niet alleen het best bevorderlijk zijn, doch tevens U beletten allerlei muizenissen in het hoofd te halen, die U den moet benemen, Uwe energie verminderen en Uwe werkkraft verzwakken, hetgeen al te gader zonde en jammer is.

Inmiddels verblijf ik, met zeer beleefde groeten

Hoogachtend

Uwdwdr

Treub

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000014-014]

Weltevreden 29 January 1891

dear Mr Dubois

let me first congratulate you on the expansion of your family. May he and his mama continue to do well.

The report of the 3rd quarter has been delayed by all kinds of unforeseen circumstances and will therefore only one of these days be sent off to be printed. It is, however, likely to appear in the 'Javasche Courant' of tomorrow and then we will receive the reprint within a couple of days.

With kind greetings your willing servant

Wing Easton

I will take care that your fossils⁵¹ will be packed

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

⁵¹ This concerns the Sumatran fossils which are still stalled at the Mining department...

[MM774C-000014-014]

Weltevreden 29 Januari 1891

Waarde Heer Dubois

In de eerste plaats mijn hartelijke gelukwensch met de vermeerdering Uwe familie. Moge het hem en den mama goed blijven gaan.

Het verslag 3^e kwartaal is door allerlei onvoorziene omstandigheden vertraagd geworden zoodat het eerst dezer dagen voorgoed naar de drukkerij kon gezonden worden. Het zal nu echter wel in de Javasche Courant van morgen verschijnen en dan krijgen wij den separaat afdrucken over een dag of wat.

Met vriendelijke groeten

Uwdwdr

Wing Easton

Voor het inpakken Uwe fossielen zal ik zorgen

[Click here to return to the content page](#)

[P5170108] This is not a letter to or from Dubois, but added given the subject and the persons involved...
the State botanical Gardens

Buitenzorg (Java) 31 January 1891

Very esteemed Mr Martin

Dr Dubois has thought it necessary to send me a copy of a letter to Mr Verbeek. I am not at all amused that Mr Dubois has this way involved me in matters that do not concern me.

But now that I have been involved I have clearly noticed that Mr Dubois by nervousness and unmotivated fear, has persuaded himself to unjust and unreasonable judgements about people and affairs.

[P5170109]

is it is known to me that Mr Dubois also send you a copy of the letter to Mr Verbeek, I consider it my duty to Mr Verbeek, to also send you a copy (attached) of a quote from a long letter that I have sent to Dr Dubois today.

You will read in this copy the opinion of a impartial person, who truly has not been lacking in sympathy for Mr Dubois.

The other parts of my letter were not on the subject of Mr Dubois's attack on Mr Verbeek.

You and all who have an interest in Dr Dubois's work would be of no greater service to him

[P5170115]

then to calm him down as much as possible.

With polite greetings I remain with friendship

in high esteem

your willing servant

M Treub

[Next](#) letter with Martin

[Previous](#) letter with Martin

[Next](#) letter with Treub

[Previous](#) letter with Treub

[P5170108] This is not a letter to or from Dubois, but added given the subject and the persons involved...

's lands-plantentuin

Buitenzorg (Java) 31 Januari 1891

Zeer geachte Heer Martin

Dr Dubois heeft het noodig geoordeeld mij een afschrift te zenden van een brief aan den heer Verbeek. Ik ben er den heer Dubois allesbehalve dankbaar voor, dat hij mij op die wijze heeft gemengd in eene zaak die mij niets aangaat.

Er eenmaal in gemengd zijnde heb ik echter ten duidelijkste kunnen bespeuren dat de Heer Dubois door zenuwachtigheid en, ongemotiveerde vrees, zich tot onjuiste en onbillijke beoordelingen van personen en zaken laat verlijden.

[P5170109]

Daar het mij bekend is, dat de Heer Dubois ook aan U een afschrift van zijn brief aan den Heer Verbeek heeft toegezonden, reken ik het tegenover den Heer Verbeek als mijn plicht, U toe te zenden: nevenstaand afschrift van een gedeelte uit een lange brief door mij heden aan Dr Dubois verzonden.

U verneemt in dit afschrift eene opinie van een geheel onpartijdige persoon, wing het waarlijk niet aan sympathie voor den Heer Dubois heeft ontbroken.

De andere deelen van mijn brief aan den Heer Dubois sloegen niet op zijn aanval op den Heer Verbeek.

U en allen die in Dr Dubois en zijn werk belangstellen kunnen hem ^{geen} grooter dienst

[P5170115]

bewijzen dan hem zoo veel mogelijk te calmeeren.

Met zeer beleefde groeten verblijf ik vriendschappelijk

Hoogachtend

Uw dw dr

M Treub

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000033-660]

Tulung-Agung, 3 February 1891

Highly esteemed Sir,

I will probably have to ask your forgiveness for writing to you again, but I have so much trust in your benevolence that I cherish some hope that you will also patiently read this.

The reason for this is the identification of a new species (and a new genus) amongst the pseudo-Siwalik-vertebrates of Java. For the report, which I have send, I have had to sample my collection so hastily that this molar escaped me and only came into my hands this morning. Although it would be much better for my physical well-being to spend a long while walking in the forest, I could not fail, now the literature here is getting sufficient, to keep snooping around the bones which resulted in this improvement.

Amongst the *Ungulata* between the elephants and *Rhinoceros* there should be *Tapirus*, spec. indet.

This find again confirms the continental

[MM774C-000033-661]

character of the fauna (coherence with Sumatra: for this species is likely identical to the one living there) and its young age.

Maybe it is too difficult for you to add this yourself to the previous version of the report and I be able to add it in the galley proofs (with which you would much oblige me if you were to send them to me in any case).

A long cherished suspicion that the horn cores of *Ovis* from the report are actually originating from an Anoa has been completely confirmed in the last days. Amongst the last shipment of bones there was a horn core to which a rather large piece of the frontal was still connected, and from which could be concluded that the implant of the horn was quite different than that of sheep and goats – and equal to that of a bovid. I also found two small molars of an adult Bovid that could come from the same species. In the manuscript therefore *Ovis* is to be replaced by *Anoa* (list) and “sheep” (in the text) also by *Anoa*. No other changes are necessary. This is something that I could also do myself in the galley proofs and thus spare you the trouble. I felt, however that I had to inform you, because you wish to make use of the contents for your report.

I very much regret not having been able to send you a clean piece of work. Because it already had become January, the month in which I promised to send you word, I was more or less forced *de manger mon grain en herbe* – which, I can assure you, did not taste that well.

Please do not let the impression that this might make on you, be added to other impressions, which I fear to have lately, completely undeservedly, to have made. Considering the latter you would very much oblige a man, who truly means the best for the good cause, a powerful encouragement, by telling me – without sparing me in any way – straightforward how my case stands, to which I have long and anxiously been waiting a reply of Mr Treub. From a benevolent man like you I can take a lot that might be unpleasant to me

[MM774C-000033-662]

and you and Mr Treub would do nothing other than oblige me, to without any consideration, tell me where I stand.

Please receive with your wife our polite and cordial greetings and the assurance of my high esteem
your willing servant

Eug Dubois

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000033-660]

Toeloeng-Agoeng, 3.2.91

Hooggeachte Heer,

Ik moet nu waarlijk verschooning vragen voor dit nieuwe schrijven, heb echter zooveel vertrouwen in Uwe groote welwillendheid, dat ik eenige hoop koester, dat U ook dit geduldig lezen zult.

De aanleiding hiertoe is de vondst van eene nieuwe species (en een nieuw genus) onder de pseudo-Siwalik-vertebraten van Java. Voor het verslagje, dat ik U zend heb ik zoo in allerhaast mijne verzameling moeten monsteren, dat mij ook deze kies ontgaan is en eerst heden morgen in handen kwam. Hoewel ‘t voor mijn lichamelijk welzijn beter was een tijdlang door de bosschen te lopen, kon ik nu niet nalaten, nu de litteratuur nogal voldoende begint te worden, telkens weder in de beenderen te snuffelen en vandaar deze nieuwe verbetering.

Onder de *Ungulata* tusschen de olifanten en *Rinoceros* moet nog staan *Tapirus*, spec. indet.

Deze vondst bewijst alweder voor het conti-

[MM774C-000033-661]

nentale karakter der fauna (samenhang met Sumatra: want waarschijnlijk is de soort identisch met de daar levende) en voor de jongheid tevens.

Misschien is het te lastig voor U dit zelf bij het te drukken verslagje te schrijven en kan ik dat in de drukproef (die U mij zeer verplichten zult in ieder geval wel te laten toezenden) bijvoegen.

Een lang gekoesterd vermoeden, dat de hoornpitten van *Ovis* uit het verslagje eigenlijk van eene Anoa afkomstig zijn heeft zich in de laatste dagen geheel bevestigd. Bij de laatste bezending beenderen bevond zich aan een hoornpit nog een tamelijk groot stuk van het frontale, waaruit bleek, dat de inplanting van het den hoorn anders was dan bij schapen en geiten – en gelijk aan die bij de Bovina. Ook vond/ik kleine kiezen van volwassen Bovina, die van dezelfde soort kunnen afkomstig zijn. In het manuscript is derhalve *Ovis* te vervangen door *Anoa* (lijstje) en “schaap” (in den tekst) insgelijks door *Anoa*. Anders zijn geene veranderingen noodig. Ook dit zal ik echter zelf in de drukproef kunnen veranderen en U al dus moeite besparen. Ik meende het U evenwel te moeten mededeelen, omdat U daarvan immers ook voor een verslag gebruik wenscht te maken.

Het spijt mij buitengewoon niet in eens van feiten gezuiverd werk te hebben kunnen leveren. Doordat het al januari geworden was, in welke maand ik U beloofd had bericht te zenden, was ik wel een weinig gedwongen de manger mon grain en herbe – wat mij, om het guluit te zeggen, niet gesmaakt heeft.

Wil den indruk, die dit misschien maken kan toch niet voegen bij de andere indrukken, die ik maar al te zeer vrees in den laatsten tijd, geheel onverdiend, gemaakt te hebben. Om het laatste zoudt U iemand, die het van ganscher harte wel meent met de goede zaak, een gewenschten riem onder ‘t hart steken, door mij – zonder mij in eenig opzicht te sparen – onverbloemd te zeggen hoe mijn zaken staan, waarop ik ook reeds lang van den heer Treub met spanning een antwoord verwacht. Van een zoo welwillendman als U kan ik heel wat hooren, wat voor mij niet aange-

[MM774C-000033-662]

naam is en daarom kunt U en de heer Treub mij niet anders dan verplichten door, zonder eenige consideratiën, te zeggen, waar het op staat.

Ontvang met Mevrouw onze beleefde en hartelijke groeten en verzekering van hoogachting

Uw dienstw. dienaar,

Eug Dubois

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000012-292]

Treub 5 February 1891. Yesterday I have received your extensive letter, for which I cannot express my appreciation as well in words, as I hope, as I can by my work, which I now again feel encouraged to continue. I do also need to very much apologise to you, for taking so much of your time for my seemingly private affairs, and drawing you into that. In that regard I would only enlarge my debt to you, if I could and would tell you which previous experiences have made me very suspicious in matters of scientific property. Allow me, however, to quote a sentence from a letter⁵² of the Director of Education, Religion and Trade dated 17 April 1889 (Mr Groeneveldt, whose great interest in palaeontology I do [not doubt for a second]) "...", Unless the Government deems it desirable to appoint someone for this detailed research who has already proven himself as a specialist in this field. " This missive was the answer to my official request for a commitment to allow me the future description of the fossils. Since your letter, however, I am completely reassured on this matter and I would not like to show any sign of ingratitude towards Mr Groeneveldt, whose great interest and proficient help are known to me. I only quoted this to somewhat motivate my fear for losing my scientific property. I would like to state that I have received from all authorities [nothing but benevolent support] together with this by express my regrets to Mr Verbeek for the postscript (dated 24 January) to the letter, which I withdraw.

Although I cannot completely agree with you that there has been no basis for any disagreements I will readily confess that the assumed shortcomings of others should not be a reason for me to act differently than what I consider good and courteous and I admit myself to the teachings of La Bruyere: "Il n'y a pour l'homme qui un vrai malheur, qui est de se trouver enfante, et d'avoir quelque chose a se reprocher." It therefore is no great difficulty to me to offer Mr Verbeek my apologies and for that small price not only to repair injustice but also to buy peace of mind, which a nature scientist needs more than any other man.

Please also accept my sincere thanks for helping me regain that. (see other side)

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

⁵² This letter alas, does not seem to have ended up in the archive...

[MM774C-000012-292]

Treub 5.2 91. Gisteren ontving ik Uw uitvoerig schrijven, waarvoor ik U in woorden minder mijne erkentelijkheid kan ~~doen~~^{kan} ~~blijken~~^{geven} dan, naar ik hoop, in ~~welken~~^{eenmaal} door mijn werk, dat ik nu weder met goeden moed kan voortzetten. Ik heb mij ~~echter~~^{echter} ook zeer bij U te verontschuldigen, zooveel voor vermeende persoonlijke belangen van Uwen tijd gevraagd te hebben en U daarin gemengd te hebben. Welke Het zou mijne ~~reken~~^{reken}?? in dat opzicht ~~nog~~^{nog} ~~dieper~~^{dieper} bij U in ~~mijne~~^{mijne} schuld bij U ~~Te gel het krijg brengen, wanneer~~^{Te gel het krijg brengen, wanneer} slechts vergrooten, wanneer ik U zeggen ~~en zegde~~^{en zegde} kon ~~en~~^{en} zegde welke vroegere ervaringen mij in zake wetenschappelijk eigendomsrecht meer dan gewoon wantrouwend gemaakt hebben. ~~Het zij~~^{Het zij} Sta mij echter ~~vergund~~^{vergund} toe eene zinsnede aan te halen uit een brief van den Directeur van O E. en N/d.d. 17. April 1889 (den Heer Groeneveldt, ~~dien ik~~^{dien ik} omtrent ~~voor~~^{voor} wiens groote belangstelling ~~in de~~^{in de} palaeontologie ~~222222~~²²²²²² ik overigens ~~geen~~^{geen} ~~niet~~^{niet} ~~den~~^{den} ~~minsten~~^{minsten} ~~twijfel~~^{twijfel} ~~koester~~^{koester} ~~zeer~~^{zeer} ~~dankbaar~~^{dankbaar} ~~ben~~^{ben}) ...", dan wel of het den Regeering niet wenschelijk zal voorkomen het gedetailleerd onderzoek op te dragen aan een persoon of personen, die zich op dit gebied reeds als specialiteit hebben doen kennen. " Deze missive was een antwoord op een officieel verzoek van mij om toezegging ook voor de latere bewerking der fossielen. Na uw ~~geruststellend~~^{geruststellend} schrijven ben ik echter ook hieromtrent volkomen gerustgesteld en zou niet gaarne ~~den schijn aannemen alsof~~^{den schijn aannemen alsof} ~~legenoever~~^{legenoever} ik den heer Groeneveldt ~~die dit, omtrent~~^{die dit, omtrent} wiens groote belangstelling en krachtvaardige hulp mij bekend is, een schijn van ondankbaarheid aannemen. De aanhaling geschiedet ~~hier dan ook~~^{hier dan ook} alleen om ~~mijn~~^{mijn} de vrees voor 't verlies van mijn wetenschappelijk eigendomsrecht eenigermate te motiveren. Ik hecht er aan te verklaren dat ik van alle autoriteiten Te gelijk met dezen betuig ik den heer Verbeek mijn spijt voor het naschrift (d.d. 24 Jan) van den brief, dat ik terugtrek.

Al kan ik het nog niet volkomen met U eens zijn dat er geene aanleiding aanleiding bestond tot eenige ontevredenheid zoo beken ik gaame, dat vermeende tekortkomingen van anderen geene aanleiding mogen zijn voor mij om anders te handelen dan naar mijn beter weten goed en hoffelijk is en ik beken mij in den grond tot de leer van La Bruyere: "Il n'y a pour l'homme qui un vrai malheur, qui est de se trouver enfante, et d'avoir quelque chose a se reprocher." Het kost mij daarom ook geene groote moeite den heer V. mijne verontschuldiging aan te bieden en voor dien geringen prijs niet alleen onrecht te herstellen, doch ook de gemoedsrust te koopen, die een natuuronderzoeker meer dan een ander mensch noodig heeft.

Wil ook mijn van harte gemeenden dank aanvaarden dat U mij die hebt helpen terug verkrijgen Z.O.Z.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-00012-293]

5 February 1891. Because of a regrettable misunderstanding the last letter I have sent to you contains a reference to Mr Verbeek that I haste myself to withdraw. It has since become clear to me that Mr Verbeek has been to the highest degree benevolent towards me and I contrarily owe him great thanks. I have written to Mr Verbeek about the matter and repented for my great denial of his support and I felt obliged to notify you about this.

With honourable greetings
your willing servant
Eu~~~~

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

420

— Send from Jawa —

[MM774C-00012-293]

5.2.91. Door een betreuenswaardig misverstand komt in mijn laatsten aan U gerichte brief eene zinspeling voor op den heer Verbeek, die ik mij haast in te trekken. Het is mij sedert gebleken, dat de heer Verbeek mij ^{integendeel} altijd in de hoogste mate welwillend gezind is geweest en dat ik ~~tot geene andere~~ hem integendeel grooten dank schuldig ben. Ik heb aan den heer V. dien ik over de zaak geschreven heb thans mijn [???? ????om] spijt betuigt voor eene zoo ~~onverdiende~~ ^{grootc} miskenning en ~~stel~~ ^{er} achte mij verplicht dat U daarover kennis te geven.

Met eerbiedige groeten
Uwdienstw dnr
Eu~~~~

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000012-469]

Tulung Agung, 5 February 1891

Most esteemed Sir:

I offer you my sincere regret for the postscript I wrote in my latest letter to you (dated 24 January, most recent). I withdraw this entirely, as I do everything in that letter that might have been not very courteous and somewhat hurtful to you. I declare my regret about this from the bottom of my heart while I, due to an unfortunate misunderstanding, surely must have hurt you, a respected man who has always been so cooperative towards me and someone with a most distinguished reputation.

Regarding you with the greatest respect, I remain,

Yours faithfully,

Eugene Dubois

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

421

— Send from Jawa —

[MM774C-000012- 469]

Toeloeng Agoeng, 5 februari '91

HoogEdelGestrenge Heer,

ik betuig hierbij mijn oprecht leedwezen over het naschrift van den laatstelijk aan u gerichte brief (dd. 24 Jan. ll.), dat ik hierbij geheel in trek, zooals alles wat minder hoffelijk of enigermate kwetsend voor u in bedoelden brief zijn kan. Ik verklaar erg van harte spijt van te hebben, door een betreuenswaardig misverstand, een jegens mij altijd zo welwillend gezinde verdienstelijken en achtenswaardige man daarvoor, zonder twijfel, te hebben leed gedaan.

Met den meesten eerbied verblijf ik

uw dienstw. Dienaar

Eug Dubois

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000050-064]

N^o3 I have the honour to present to your Noble severe Sir the report over December 1890. I have come so far with my examination of the fossils for my quarterly report that I also hope to present this to your Noble severe Sir within a short time. If there is no objection I would very much like with the received and to be expected more extensive literature to make a study worthy of the results and offer you the outcome thereof within a few months in the annual report.

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

422

— Send from Jawa —

[MM774C-000050-064]

N^o3 Ik heb de eer UHEG aan te bieden het rapport over Dec 1890. Met het onderzoek der fossielen voor het uitvoerigen driemaandelijksch rapport ben ik ~~nog niet~~ ^{zoo} ver ~~genoeg~~ gevorderd, ~~zoo~~ ^{dat ik binnen korte tijd ook dat aan-te} UHEG ^{hoop te kunnen indienen} ~~beleefd voorstel daar nog daarom een korten tijd te mogen uitstellen [?????]~~ Het ~~jaarrapport zou~~ ^{hoop} zou ik ^{zoo} daartegen geen bezwaar bestaat met de intusschen verkregen ^{en nog verwachtte meer} ~~uitvoeringe~~ ^{uitgebreide} literatuur ~~met goedvinden~~ gaarne het geheele materiaal zooveel mogelijk die studie maken welke het verdient ~~en~~ ~~welke haar zoo mogelijk is~~ en U over enkel maanden van de uitkomsten daarvan ~~eene uitvoeringe~~ uitvoerig ~~aanbied~~ bericht geven in het jaarrapport.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000050-064]

December 1890. Submitted 6 February 1891 with Missive N^o4.

Because the rainfall had only increased a little, the work near Kedung Brubus in the Kendeng was not seriously hampered and the collection of fossils kept increasing almost undiminished. Except for many more or less well preserved remains of species we already had, acquainting us ever better with the latter, the list of vertebrates from the Kendeng fauna was increased with two species. A single molar made us aware of a yet indeterminable *Tapirus*, which not unlikely is identical to the species living in Sumatra which even further assures the continental character and the relative youth of the fauna.

More important, however, was the find of a human remains from the same time as this fauna, which was already done on the 24th of November 1890; it was, however, not already mentioned in the report for November as the subject by then had not yet been sufficiently studied. The fossil, the right chin and part of the lower jaw with the alveoli of the canine and the first and second premolar, was found amidst the remains of typical representatives of the aforementioned fauna.

When it got into my hands, a part of sandstone-like andesite tuff, which is the main matrix in which these bones occur, was still attached. At that time, and also not later, no other parts were found, which cannot be considered astonishing, because also other remains are in general very much broken and widespread. The whole shape of the bone fragment leaves no doubt about its human origin. The chin must have been even less prominent than that of the men of La Naulette and Schipka [Neanderthals] – and because of the considerable flattening and concavity on the inner [surface of the lower jaw] caused by the implantation of the *Musculus digastricus*, a concavity which in the mentioned Pleistocene jaws from Europe is only slightly more pronounced than in the currently living humans, this fossil human is from a different and of a probably lower type than any other known. And it is thus established that it was living in Java at the same time as stegodont elephants, hippopotamuses and hyenas and whilst there was a connection between Java and the mainland of Asia.

Contrary to this Pleistocene (diluvial) fauna the caves kept only delivering remains of a Holocene (recent or diluvial) fauna, some sparsely human remains, the latter, however, surely pointing to prehistoric times.

Tulung Agung 6 February 1891
Eug Dubois

[Next](#) official report
[Previous](#) official report

[MM774C-000050-064]

Dec. 1890. Aangeboden 6 Febr. 1891 met Missive N^o4.

Doordat de regenval nog weinig was toegenomen ondervonden de werkzaamheden bij Kedoeng Broeboes in den Kendeng gedurende deze maand geene belangrijke belemmering en bleef de verzameling fossielen bijna onverminderd toenemen. Behalve vele meer of minder goed geconserveerde overblijfselen van reeds verkregen soorten, waardoor deze laatsten steeds beter bekend werden werd de lijst van vertebraten der Kendeng fauna met twee soorten vermeerderd. Door eene enkele kies werd namelijk eene nog niet nader te bepalen *Tapirus* bekend, die niet onwaarschijnlijk identisch is met de op Sumatra levende soort en het continentale karakter en de rel. Jongheid der fauna nog meer verzekert.

~~Zeer~~ Nog belangrijker was echter de vondst van een menschelijk overblijfsel uit dezelfde tijd als deze fauna, welke reeds den 24sten November 1890 gedaan werd; waarvan echter in het rapport over November nog geen gewag gemaakt werd, omdat het voorwerp toen nog niet voldoende bestudeerd was. Het fossiel, het rechter kin en van gedeelte der onderkaak met de alveolen van den hoektand en van pm1 en 2, bevond zich te midden der overblijfselen van typische vertegenwoordigers der betreffende fauna.

Toen het in mijne handen kwam was daaraan nog een stukje zandsteenachtige andesietuff, welke het hoofdgesteente is, waarin de beenderen voorkomen. Andere deelen werden toen en ook later niet gevonden, hetgeen niet bevreemden kan, omdat ook andere resten in den regel zeer gebroken en verspreid zijn. De geheele vorm van het been fragment laat geen twijfel bestaan aan de menschelijke herkomst. De kin moet nog minder prominent geweest zijn dan bij den mensch van La Naulette en Schipka – en door de zeer sterke aanzienlijke afplating en uitholling aan de binnen[~~g~~??kte] ~~[?]~~ – veroorzaakt door de inplanting van den *M. digastricus*, welke uitholling bij genoemde ~~pleistocene overblijfselen~~ uit Europa slechts weinig sterker is dan bij den thans levende mensch, ~~maakt het~~ ~~waarschijnlijk~~ vormt deze fossiele mensch een ander en waarschijnlijk lager type dan enige dien men kent. En het staat dus vast dat deze op Java leefde tegelijk met in den tijd der stegodonte olifanten, nijlpaarden en hyena's ~~met een continent ten tijde~~ ~~en~~ van verbinding van Java met het vasteland van Azië. ~~Een mensch levende van~~ ~~waarschijnlijk lagere~~ ~~[?]~~ grotten

In tegenstelling met deze pleistocene (diluviale) fauna bleven de grotten slechts overblijfselen van eene holocene (recente of diluviale) fauna leveren, ~~dat echter~~ nog spaarzame menschelijke resten, welke laatsten echter stellig op prehistorische tijd wijzen.

T.A. 6 Febr. 1891
Eug Dubois

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000011-521]

Magnetic and Meteorological Observatory
Batavia

6 February 1891

Dear Mr Dubois.

I have just received your letter of 3 February, which was preceded by a respectable number of postcards all concerning the report you sent me. I am very grateful to you for the latter: I will, however, in my general report (that I am to give a presentation of next Thursday) only very generally make use of it and mention that a report of your hand is soon to be published in the journal.

Rather than have it already printed and let you make the

[MM774C-000011-522]

changes, I prefer to send it back to you now. Too much is depending on it, although it is only a preliminary report, to have it done in a hurry and under ruthless pressure is something that I under these circumstances do not want to be responsible for and I rather await a final approval of your hand. As Sluiter wrote to you I've been travelling for a couple of weeks in the Preanger and allowed my muscles some locomotion, which they needed sorely. On my return journey I visited Treub and got to see the letter you send him: you must be sharing my high appreciation for Treub, both as a man and as a scientist, and after his advice you will surely see some matters differently in the light that he will shed on it. You seem to be in the stage in which I was after 1879 under the influence of much too much agitation from your work in this beautiful but to us basically miserable climate. Too much work and in particular too much work at lamplight had brought me, although otherwise not someone who is complaining about his nerves, in a condition of hyper-arousal in which I caught myself on unjustly assessing others, on processing and enlarging small unpleasantries and outbursts of rage against my wife who was the least deserving this, however, so [?? embarrassing?] that after such an eruption I immediately added "don't take it to heart, I didn't mean it like that, it was *stronger than me*."

Only moderation of work did at that point save me and the strong will to put the work aside at some point, preferably straight after sunset, and not think about it anymore: and even now I do not go unpunished if after dinner I pick up the pen to work or seriously think about work without it costing me my night sleep and sacrificing a next day calm and in critical situations calmness is a main necessity.

[MM774C-000011-523]

Believe me, as I'm allowed to say so, for I have always worked a lot that in the tropics you have to use your strength economically and measured, by working systematically and do not consider this an advise that comes forth out of indolence if I confirm to some extent, what in the homeland they are considering truly Indies behaviour. That you gain in intensity of the work that what you immediately lose in the duration of the work. I would even go further and argue that literature, even light literature, is an utter necessity for good health, to be used at least two hours before sleeping. Remind yourself that you are alone, finding great things, will be here for a relatively short time and have been suffering malaria, all causes to known pathogenic results against which you have to continuously treat yourself. If your life is not improving fast, then stop working completely for some time: *non semper arcum tendit Apollo*⁵³

cordial greetings of yours truly S

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

⁵³The bow of Apollo cannot always be tense

[MM774C-000011-521]

Magnetisch en Meteorologisch Observatorium
Batavia

6 Februari 91

Waarde Heer Dubois.

Zoo even ontving ik Uw brief van 3 Februari, welke voorafgegaan is door eene respectabele reeks van briefkaarten allen betrekking hebbende op het toegezonden verslag. Voor dit laatste ben ik U zeer dankbaar: ik zal er echter voor mijn algemeen verslag (voor te dragen Donderdag a.s.) slechts een zeer algemeen gebruik van maken en daarin mededeelen dat een verslag van Uwe hand spoedig in het tijdschrift zal verschijnen.

Liever dan het nu reeds afdrucken en de door u aan

[MM774C-000011-522]

gegeven veranderingen aanbrengen, zend ik het U dan nog voor dien tijd terug. Er hangt te veel, ook zelfs van zulk een voorloopig verslag, vanaf om zoo iets in grooten haast af te werken en aan den onmeedoogende druk over te geven, ik durf althans onder de gegeven omstandigheden de verantwoording niet op mij te nemen en wacht liever op een *endgültig imprimatur* van Uwe hand. Zooals Sluiter U schreef ben ik voor een paar weken op reis geweest in de Preanger en heb mijn een spieren eenige locomotie gegund, die zij hard noodig hadden. Op mijne terugreis heb ik Treub bezocht en van hun inzage gekregen van den hem toegezonden brief: gij deelt zeker mijne hooge vereering van Treub, zowel als mensch als geleerde, en zult zeker na zijn advies eenige zaken anders inzien bij het licht dat hij heeft laten schijnen. Blijkbaar verkeert gij in een stadium waarin ook ik na 1879 heb verkeerd onder den invloed van teveel en teveel agitatie rond werk in dit wel schoone maar in de grond voor ons ellendige klimaat. Veel arbeid en vooral arbeid bij lamplicht had mij, die anders over zenuwen weinig te klagen heb, in een toestand van overprikkeling gebracht waarin ik mij zelve betrapte op onjuiste beoordeling van anderen, op opwerken en vergrooten van kleine onaangenaamheden en zelfs op humeuruitbarstingen tegenover mijne vrouw die dit zeker allerminst verdiende, zóó [?? ??oi in ?eurst?] echter, dat ik er onmiddellijk na de eruptie bij voegde "trek het je niet aan, ik meen het zoo niet, *c'est plus fort que moi*."

Alleen matiging van arbeid heeft mij toen gered en de vaste wil om het werk op een zeker oogenblik, liefst terstond na zons-ondergang, op zij te zetten en zelfs niet meer aan te denken: zelfs nu kan ik niet ongestraft na den eten met de pen in de hand arbeiden of [?in]gaand over mijn werk nadenken zonder nachtrust een volgende dag- kalmte op te offeren en vooral bij kritiek is kalmte hoofdzaak.

[MM774C-000011-523]

Geloof mij, die het gerust mag zeggen, want ik heb altijd veel gewerkt, dat men in de tropen economisch te werk gaat door kan en afgemeten, maar systematisch te arbeiden en beschouw het niet als eene raadgeving uit indolentie voortkomende indien ik eenigszins bevestig, wat men *in patria* zoo echt indisch vindt nl. dat men wint in intensiteit van 't werk en in duur van den arbeid wat men ogenblikkelijk verliest in tijd. Ik zou nog verder willen gaan en beweren dat litteratuur, zelfs lichte, een volstrekt noodzakelijke factor van gezondheid is: te gebruiken minstens 2 uur voor de nachtrust. Bedenk dat ge alleen zijt, groote dingen vindt, betrekkelijk kort hier zijt en aan malaria hebt geleden, allen oorzaken tegen wier bekende pathogene ~~oorzaken~~ gevolgen gij U zelve in voortdurende behandeling moet nemen. Als Uw leven niet snel verbeterd, zet dan voor een tijd allen arbeid aan een kant: *non semper arcum tendit Apollo*

Hartelijke groeten van [?tav] S

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000007-484]

I have received your registered letter of the 18th of January last. I will do what I can, but I will have to await an opportunity. Therefore have patience. I do need to hold on to these letters for this purpose. Don't be alarmed about that. Best greetings to your wife and you.

7 February 1891 Kroesen

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

425

— Send from Jawa —

[MM774C-000007-484]

Uw aangetekend schrijven van 18 Jan. jl. ontvangen. Ik zal doen wat ik kan, maar moet gelegenheid afwachten. Geduld dus. Voor het doel acht ik het noodig de [???gelijk?] brieven nog aan te houden. Wees daarover niet ongerust. Onze beste groeten aan mevrouw en U.

7/2 Kroesen

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000008-340] [copied fragment from a letter related to correspondence with Martin and Pekelharing]
F.A. Jentink 10 February 1891 although it is, I believe, reasonable that this hard earned collection remains my scientific property. I can therefore not do any concessions on this matter (as far as it depends on me), although apart from that, I most certainly see Leyden as the most appropriate place. A collection like this should be kept next to a collection of extant species of that land!

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000008-340] [gekopieerd fragment uit brief in samenhang met brieven naar Martin en Pekelharing]
F.A. Jentink 10.2 91. Hoewel het, geloof ik, billijk is, dat die zuurverdiende verzameling mijn wetenschappelijk eigendom blijft. In verband met dit laatste kan ik ook nog generlei toezegging doen (zoover dat aan mij ligt), hoewel ik hiervan afgezien, zeker in Leiden in principie de aangewezen plaats zie. Een verzameling als deze moet naast eene nu levende soorten van 't land bewaard worden!

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-00008-346]

Leyden 10 February 1891

Highly esteemed Sir!

Your esteemed letters of 22 and 23 December 1890 I have received and read with great interest and sadness. To my great sorrow I see that Verbeek applies to you the same techniques, as he has been doing to me for years, and I must say, alas, but I'm not in the least surprised! Egotism and vanity, combined with great self-centredness and a lack of paleontological knowledge— behold the reasons, why Verbeek has caused so much damage to science. As far as I'm concerned, I will do whatever is in my power, to help you get your rights in scientific matters, and to that purpose I will carefully hold onto your letters. For the time being

[MM774C-00008-347]

however I will not be coming to the Indies, as you may have already heard; I have been so neatly led up the garden path in this matter that it is a true joy, to admire *Homo sapiens* along the way!

Meanwhile I think I have to make you a proposition. Will you write me a letter, in which you very briefly sum up your scientific results (not, however, personal matters; these should be avoided), and allow me to publicise this letter. I will then bring the letter forward at a meeting of the Royal Academy of Sciences and will have it printed with a few notes of mine. Obviously the letter will be solely on your account and will be printed unchanged; I am prepared though, to translate it into German, which given the distribution may be desirable. This is the easiest and best way to establish and maintain your priority against others!

If you come to other conclusions, then I deduced from my earlier research and had to deduce, I will, obviously, not be cross about that. How could something like that be possible? I also make this remark following your latest letter to Mr Jentink, which he read out to me. Feel free to make everything known, which would expand our knowledge and would be necessary to shed more light! I would never blame you for that, if you only do it in a responsible way, something I am not in the least worried about in your case. Forgive me, however, to make the remark that after hearing this letter from Mr Jentink that I cannot agree with all your views on the matter.

That younger layers than the Siwaliks would exist in Java, has already been assumed probable by me (see about “Narbadas” in “Sammlage” IV page 27 and “Vorrede”; as well as “Neue Stegodon-Resten” page 3). You have found these younger layers; but is it therefore sure that the Siwaliks are completely absent? Are the fossils that I described truly also out of the younger layers that you have examined? Especially Mastodon and the Stegodonts with mastodon-like characters demand great carefulness in this respect. Obviously I cannot judge

[MM774C-00008-348]

the particulars at this moment.

Suppose that all the proboscideans truly originate from younger layers, then these can obviously no longer be considered simultaneous with the Siwaliks, as you rightfully point out. But completely separate from this the fact remains that in Java doubtlessly a Siwalik fauna of proboscideans has lived. This Siwalik fauna could have gone extinct on the mainland during the Narbadas, whereas in Java it may have lived on in post tertiary times. There are more of such examples in palaeontology, and the relationship of the Javanese fauna with that of the mainland is in any case so large that I, even after taking note of your interesting information, am still of the opinion that there must have been a connection with the mainland during the time when the Siwalik's must have existed. Naturally this connection might still be there in younger times. It seems to me, if I understand you correctly that you do not sufficiently value the proboscideans, and I think I should advise you, to examine whether the opposing results of the research (from you on the one side, and from me on the other side) cannot along these lines be brought to a natural agreement in conclusion. In this spirit I would be pleased to contribute to the letter you are possibly to publish, I am now only writing about it to avoid unnecessary contradictions at a later stage. But – obviously we should each for ourselves consider the matter objectively and not be guided by personal considerations that could lead us astray from the path to truth. That is what I most likely want to put forward.

Hoping that this letter will reach you in good health and that your further endeavours will be crowned with good results I'm pleased to call myself after friendly greetings with the highest esteem your willing servant
K. Martin

NB. Can you read my letters well enough? Or should I have them copied in the future? I could have that done.

/Friendly greetings of Mr Jentink

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-00008-346]

Leiden 10 Febr.'91

Hooggeachte Heer!

Uw geachte brieven van 22 en 23 Dec. 1890 heb ik ontvangen en met veel belangstelling en leed wezen tevens gelezen. Ik zie tot mijn groot verdriet, dat Verbeek U tegenover juist dezelfde praktijken toepast, die hij op mijn persoon sedert jaren heeft aangewend, en ik moet, helaas, zeggen, dat ik mij er niet het minst over verwonder! Eigenwaan en ijdelheid, gepaard met groote zelfzucht en gebrekkige palaeontologische kennis – zie daar de oorzaken, waarom Verbeek zoo veel kwaad op wetenschappelijk gebied heeft gesticht. Wat mij betreft, zoo zal ik zeker al hetgeen in mijne macht staat, doen, om U tot Uwe rechten in wetenschappelijke vraagstukken te verhelpen, en zal ik daarvoor ook Uwe brieven zorgvuldig bewaaren. Voorloopig

[MM774C-00008-347]

kom ik echter niet naar Indië, zooals U wel reeds bekend zal zijn; men heeft mij in deze zaak zoo netjes om de tuin geleid, dat het eene waare lust is, den homo sapiens op zulke wegen te bewonderen!

Intusschen meen ik U een voorstel te moeten doen. Wil mij eenen brief schrijven, waarin heel kort Uwe wetenschappelijke uitkomsten **added note in the margin:** # niet echter persoonlijke zaken; die moeten vermeden worden]vermeldt worden, en mij ertoe machtigen dat ik dezen brief publiceer. Ik zal de brief als dan ter tafel brengen op eene Vergadering der Kon. Akademie van Wetenschappen en hem met enkele bijvoeging een, door mijzelf te geven, doen drukken. Natuurlijk komt de brief geheel op Uwe reekening en zal onveranderd gedrukt worden; terwijl ik wel bereid ben, hem in het Duitsch te vertalen, hetgeen mij met het oog op de verspreiding wenschelijk voorkomt. Op die wijze wordt Uwe prioriteit tegenover anderen het best en eenvoudigst gehandhaafd!

Zoo U tot andere resultaten komt, als ik vroeger uit mijne onderzoekingen heb afgeleid en heb moeten afleiden, ben ik daarover, zooals wel vanzelf spreekt, niet boos. Hoe zoude zoo iets mogelijk zijn? Ik merk dit dan ook alléén op naar aanleiding van Uwen laatsten brief aan den Heer Jentink, die mij werd voorgelezen. Maakt U gerust alles bekend, wat tot vermeerdering onzer kennis en tot het verkrijgen van meer licht noodzakelijk is! Ik zal U dat nooit kwalijk neemen, zoo U slechts de vorm in acht neemt, iets waarvoor ik mij bij U ook niet ongerust behoef te maaken. Vergeve mij echter op te merken, dat ik mij, na het aanhooren van bedoelde brief aan den heer Jentink, toch niet in alle opzichten met Uwe opvattingen kan vereenigen.

Dat jongere lagen dan de Siwaliks op Java zouden voorkomen, werd door mij al lang waarschijnlijk geacht (Zie over “Narbadas” in “Sammlage” IV pag 27 en “Vorrede”; buitendien “Neue Stegodon-Resten” pag 3). U heeft die jongere lagen gevonden; maar is het daarom zeker dat de Siwaliks geheel ontbreken? Zijn de door mij beschreven fossielen ook werkelijk uit de door U onderzochte jongere lagen afkomstig? Vooral Mastodon en de Stegodonten met mastodontische karakters eischen in dat opzicht zeer groote voorzichtigheid. Natuurlijk kan ik de bijzonderheden

[MM774C-00008-348]

op het oogenblik nog niet beoordeelen.

Stel verder, dat alle door mij onderzochte proboscidiërs nu werkelijk uit de jongere lagen afkomstig zijn, dan zijn die natuurlijk niet meer als gelijktijdig met de Siwaliks te beschouwen, zooals U terecht opmerkt. Maar geheel afgescheiden hiervan blijft het feit bestaan, dat op Java ongetwijfeld eene Siwalik fauna van proboscidiërs heeft geleefd. Deze Siwalikfauna kan op het vaste land tijdens de Narbadas uitgestorven geweest zijn, op Java echter tot in posttertiaire tijden voort geleefd hebben. De palaeontologie kent dergelijke voorbeelden meer, en de verwantschap der Javaanse fauna met die van het vasteland is in ieder geval zoo groot, dat ik ook, na kennis van Uwe interessante mededelingen te hebben genomen, noch van meening ben, dat een verband met het vaste land tijdens de vorming der Siwaliks moet bestaan hebben. Natuurlijk kan dit verband ook in jonger tijden nog aanwezig zijn. Mij schijnt, als ik U namelijk goed begrepen heb, dat U aan de proboscidiërs toch eene al te geringe waarde hecht, en ik meen U te moeten aanraden, om te onderzoeken of de tegenovergestelde resultaten van het onderzoek (ingesteld aan den ééne kant door U, aan den andere door mijn persoon) niet langs de boven aangetoonde weg tot eene natuurlijke overeenstemming en verklaring kunnen gebracht worden. In dezen geest zouden ik ook gaarne aan Uwer eventueel te publiceeren brief een en ander willen bijvoegen, hier schreef ik alléén er over om onnoodige tegenstrijdigheden later te vermijden. Maar – laten wij natuurlijk objectief ieder op zijn beurt te werk gaan en laten wij ons niet door persoonlijke overwegingen van het pad, dat tot de juiste erkenning zal moeten leiden, doen afbrengen. Dat stel ik vooral op den voorgrond.

In de hoop, dat U deze brief in welstand zal ontvangen en dat Uwe verdere [?bemoeiingen] met goede resultaaten zullen bekroond worden noem ik mij na vriendenschappelijke groeten met de meeste hoogachting ging gaarne Uwer dienstw.

K. Martin

NB. Kan U mijn brieven ook lezen? Of zal ik die voor de toekomst laten overschrijven? Dat kan eventueel goed gebeuren. /Vriendelijke groeten van den heer Jentink

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000008-339]

Tulung-Agung, 11 febr '91

Highly noble learned Sir[Martin]

I have thankfully received your interested writing dated Nov. 10th 1890 and should have answered it already. You are offering your willing help to enable me to continuously work on my research. Subsequently I also received letters of the gentlemen Jentink and Pekelharing, who communicated to me after consulting with you that my cause had their generous sympathy. In particular the writing of Prof. Pekelharing cued me to correspond with Mr. Treub. He, however, advised me to not take any steps in the intended direction, but better to wait until further into the year 1891, when I can provide a more thorough report based on closer study of the assembled collection. I have to declare myself agreeing with the opinion of doctor Treub, who is so completely up to scratch with the Indonesian situation and thinks it is better to wait for a while, the timing does really not seem to be right also because of the poor circumstances of the Indonesian treasury. So will you please store your benevolence for later —

Now I have more literature in my possession I have come to some other conclusions regarding the species in my collection and can, because of that — allow me to speak freely, no longer agree with the description of some of the species you described. There is only one *Elephas* I recognize: *indicus*. *Cervus lydekkeri* is completely certain (with regard to the antlers that is) identical to *Axis axis*. Please regard the half set of antlers you described to be a left one, as it really is, and the resemblance will become clear. I have very many antlers, some nearly complete, with pieces of skull attached, and I am completely sure the proportions are as in *Axis*. The lower jaw described by you as *Sus hysudricus* I believe to be from a ♀ of *Sus celebensis* var. *Jav.* Of which I have a ♂ lower jaw and molars. I have not looked into the Stegodonts yet, but I cannot help to think that you choose another path in separating species than do Falconer and Cautly and Lydekker, and already consider small deviations as species characters whereas L. is even *inclined* to consider such different forms as *St. ganesa* and *insignis* as one species. I hope in some time to study the Stegodont remains I have gathered, and be able to definitively choose your side or Lydekker's, I will not conceal, however that thusfar the opinion of L. seems more likely to me.

I have not found any trace of *Mastodon*, but I did find aft parts of Stegodon-molars with large papillae that completely resemble the Mastodon remains you described. Furthermore I frequently saw the tips of Stegodon tusks slantly grinded. According to my provisional research this is the list of gathered species, in which I do not imagine to be a lot of changes in the future:

Homo (spec indet.)

Cercocebus (or *Cynocephalus*)

Felis spec. indet.

Hyaena felina Rose? (possibly a new, but certainly closely related species)

Elephas indicus L.

Stegodon spec.

Tapirus spec. indet. (probably *indicus*)

Rhinoceros Jav. Cuv.

Bison (of *Bos*) spec. indet not identical to Boephagus

Bubalus buffelus Blum. (B. palaeoindicus F & C)

Bibos banteng, Raffl.

Anoa spec. nov.

Axis axis Erxl.

Cervus (of *Rusa*) spec. indet.

Sus celebensis Müll. var.

Sus verrucosus, Müll ?

Sus vittatus Müll.

Hippopotamus spec. nov.

(dentals. O⁰₀; by small length symphysis between upper jaw and mandibula. Is probably predecessor of the African species)

Testudinae (fam)

Trionychidae (fam)

Crocodylus porosus Schneider

Garialus gangeticus Ganel

I declare explicitly that all these species originate from the same layer. The equivalence to the fauna you described cannot be doubted. From the above list it is also apparent that the character of the fauna is Pleistocene. With regard to my collection allow me to speak my opinion frankly. Not me, but the government is the owner. It is, however, reasonable — I believe that the hard earned collection is my scientific property and remains to be so. In connection to that you will surely justify that I cannot make any promises about the future fate of the fossils — if I will have any say in the matter at all. It is certain, in principle, in Leiden, but the large collection of contemporary animals is the suitable location. I would, setting my personal interests aside, prefer Leiden over any other museum — nobody will, however, consider it unreasonable — putting science and the Netherlands first — that I also consider my interests for which I paid considerably. I hope to openly write or speak to you about that. I do not feel well enough to write anymore for the time being so please excuse this sloppy letter and assume good will for the deed. Please receive again my warm regards and assurance of high esteem, your servant Dr Eug. Dubois

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000008-339] Draft/copy version of above letter

Toeloeng- Agoeng, 11 febr '91

Welgedelhooggeleerde Heer,

Uw belangstellend schrijven dd 10 nov. 90 heb ik in Dank ontvangen en had daarop al lang geantwoord moeten hebben. U biedt mij daarin Uwe welwillende hulp aan om het mij mogelijk te maken, mij steeds aan de

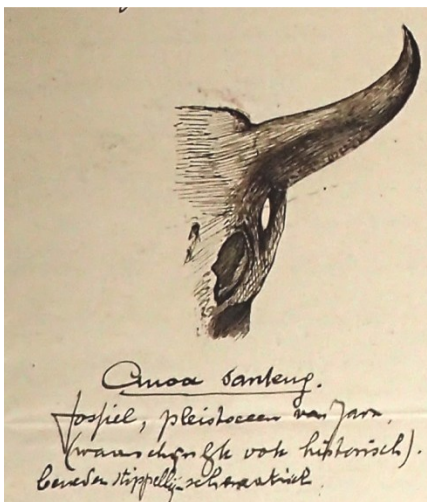
onderzoekingen te kunnen blijven wijden. Ik ontving daarna ook brieven van de heeren Jentink en Pekelharing, die mij na bespreking met U, mededeelden, dat mijne zaak ook hun weldadige sympathie had. Naar aanleiding vooral van het schrijven van Prof. Pekelharing correspondeerde ik met den heer Treub. Deze ried mij echter aan nog geene stappen te doen in de bedoelde richting, doch liever daarmede te wachten tot in den loop van het jaar 1891, wanneer ik tevens een uitvoeriger rapport op grond van nadere studie der bijeengebrachte verzameling kan indienen. Ik moet mij nu geheel tot de opinie van Dr. Treub bekenen, die van indische toestanden zoo volkomen op de hoogte is en acht het beter nog te wachten; het tijdstip schijnt nu werkelijk, ook wat den ongunstige toestand der indische financiën betreft, niet geschikt te zijn. Wil mij dus [?alle?] welwillendheid en belangstelling bewaren tot later. —

Anoa santeng.

fossiel, pleistoceen van Java

(waarschijnlijk ook historisch).

beneden stippellijn schematisch

Anoa santeng
Fossil, pleistocene of Java
(probably also historical)
Below the dotted line schematic

Elephas kan ik slechts ééne soort herkennen nl. *indicus*. *Cervus Lydekkeri* is volkomen zeker (althans volgens de horens) identisch met *Axis axis*. Wil slechts de door u beschreven geweiheft als *linker* beschouwen, wat ze werkelijk is, en de gelijkenis zal duidelijk worden. Ik bezit zeer vele geweiheft en ook enkele bijna complete, met deelen van den schedel en ben er volkomen zeker van, dat de verhouding is zooals bij *Axis*. De door u beschreven onderkaak van *Sus hysudricus* geloof ik afkomstig te zijn een ♀ van *Sus celebensis* var. *Jav.* waarvan ik eene ♂ onderkaak bezit en kiezen. Stegodonten onderzocht ik nog niet nader; ik kan echter niet nalaten te denken, dat U een enigszins anderen weg inslaat bij de scheiding der soorten dan Falconer en Cautley en Lydekker, en reeds in kleine afwijkingen soortkenmerken aanneemt, terwijl daarentegen L. zelfs *geneigd* is voor zo afwijkende vormen als *St. ganesa* en *insignis* als ééne soort op te vatten. Ik hoop over eenigen tijd die studie van de vele verzamelde *Stegodon*-resten te maken, die mij eerst definitief zullen toestaan aan Uwe zijde of aan die van Lydekker mij te stellen; verheel U echter niet dat ik nu de opvatting van L. nog aannemelijker vindt. Van *Mastodon* vond ik geen spoor, wel achterdelen van *Stegodon*-kiezen met grove papilla, die volkomen op de door U beschreven *Mastodon*-rest geleken. Verder zag ik veelvuldig aan Stegodon-stoottanden de schuine afslijping van de punt. Volgens mijn voorlopig onderzoek is dit nu het lijstje van de verkregen soorten, waarin ook later wel niet veel verandering komen zal:

Homo (spec indet.)

Cercocebus (of *Cynocephalus*)

Felis spec. indet.

Hyaena felina Rose? (misschien ook nieuwe, in ieder geval nauw verwante soort)

Elephas indicus L.

Stegodon spec.

Tapirus spec. indet. (waarschijnlijk *indicus*)

Rhinoceros Jav. Cuv.

Bison (of *Bos*) spec. indet niet met Boephagus identisch

Bubalus buffelus Blum. (B. palaeoindicus F & C)

Bibos banteng, Raffl.

Anoa spec. nov.

Axis axis Erxl.

Cervus (of *Russa*) spec. indet.

Sus celebensis Müll. var.

Sus verrucosus, Müll ?

Sus vittatus Müll.

Hippopotamus spec. nov.

(snijt. O⁰₀; door kleine lengte symphyse tussen OW en man. Is waarschijnlijk voorvader der afrik. soorten)

Testudinae (fam)

Trionychidae (fam)

Crocodylus porosus Schneider

Garialus gangeticus Ganel

Ik verklaar uitdrukkelijk dat al deze species in dezelfde laag voorkomen. Aan gelijkwaardigheid van de door u beschreven fauna valt niet te twifelen. Uit bovenstaande lijst blijkt ook duidelijk dat het karakter der fauna een pleistoceen is. Aangaand de verzameling zij het mij vergund openhartig mijne meening te zeggen. Niet ik, doch de Regeering is de eigenaar. Het is echter billijk — geloof ik, dat de zuur verdiende verzameling mijn wetenschappelijk eigendom is en blijft. In verband daarmede zult U het zeker rechtvaardigen dat ik nog generlei toezegging kan doen over de latere toekomst der fossielen — zoover die al door mij te bepalen is. Zeker is, in princip, in Leiden, maar de grote verzameling van recente dieren is de aangewezen plaats. Ik zou, van mijn persoonlijke belangen afgezien zelf Leiden boven ieder ander museum prefereren — niemand zal echter iets onbillijks zien in den wensch — de wetenschap en Nederland voorgaande — ook enigszins aan mijn persoonlijke duur gekochte belangen te denken. Ik hoop U daarover nog openhartig te schrijven of te spreken. Ik ben nu niet wel genoeg om meer te schrijven en wil daarom ook dit slordige briefje verschon en den goeden wil voor de daad nemen. Ontvang nogmaals mijn hartelijke dank en [?verzekering?] van grote hoogachting, uw dienst... Dr Eug. Dubois

[MM774C-000008-339 = Draft/copy version of above letter]

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000008-340]

Professor Pekelharing
12 February 1891

Receive with the other members of the Committee for Nature Research in the Dutch Indies my sincere thanks for your benevolent and writing of 2 December 1890. Following your advice I have contacted Mr Treub, president of that committee in the Dutch Indies who advised me to not yet make use of your kind offer for help, as for several reasons the results at this moment might not be as large as they could be at some other better time. I know that Mr Treub has great interest in all matters concerning nature research in the Dutch Indies and I fully trust his advice to be benevolent, in my best interest and that of the research, and also how well he is acquainted with the Indian government situation, and everything connected therewith, so I do not know anything better than to follow the advice of this man for which I have high esteem. I hope therefore to be able to offer the Committee further on in the year a more extensive and more correct report, which I will then be able to write with the help of more extensive literature that I have just received and further increase of the collection of fossils.

I hope you are willing to retain your interest until then, an interest of which I feel the need to say that it has been a great encouragement to me to confidently continue on the path I've chosen.

Please accept highly learned Sir the assurance of the high esteem with which I have the honour to be
your willing servant
Eug Dubois

This is the last letter with this correspondent
[Previous](#) letter with this correspondent

429

— Send from Jawa —

[MM774C-000008-340]

Prof. Pekelharing
12.2.91

~~Ik dank~~ Ontvang met de andere leden der commissie voor Natuuronderzoek in N.I. mijnen hartelijke dank voor Uw welwillend en in zoo hooge mate belangstellend schrijven dd. 2 Dec. 1890. ~~Na correspondentie met den voorzitter dier commissie in eemissie in Indië den heer Treub~~ Volgens Uwen raad heb ik mij tot den heer Treub Den heer Treub, met als de voorzitter dier commissie in Indië ~~gewend met wien ik over de door U besproken zaak correspondeerde~~ die mij aan raadde mij aan kan ~~nog niet~~ nu van Uwe zoo vriendelijk aangeboden hulp nog geen gebruik te maken, daar om verschillende redenen de uitwerking nu ~~op dit oogenblik~~ misschien niet zoo groot zijn zou als zij wel zijn kan, ~~wanneer~~ op een ander goed moment. Ik ken ~~den grootsten eerbied voor den heer Treub als mensch en als geleerde~~ de groote belangstelling van den heer Treub in alles wat het natuuronderzoek van den heer Indië betreft en heb ~~een volkomen~~ het volle vertrouwen dat ~~hij mij geen~~ zijn raad geheel welwillend, is in mijn belang en dat van ~~het~~ mijn onderzoek bedoeld gegeven is en met ook hoezeer hij op de hoogte is van indische regeeringstoestanden, en wat daarmee in verband staat zoo dat ik niet beter weet te doen dan de ~~raad~~ meening van deze ~~door mij hooggeachte~~ man die ik hoog acht ~~geleer man op~~ te volgen. Ik hoop daarom in den loop van dit jaar Uwe commissie een uitvoeriger en juister bericht aan te bieden, waartoe mij de intusschen verkregen uitvoeriger literatuur en de ~~vermeerdering van~~ toename der verzameling ~~en fossielen~~ in de gelegenheid stellen.

Wil mij tot ~~zoo lang~~ dan Uwe ~~belangstel~~ welwill belangstelling wel bewaren, ~~welke aangaande~~ waarvan het mij eene behoefte is te zeggen dat zij mij ~~eene groote~~ aanmoediging is met vertrouwen en ~~van ganscher harte~~ [^{?hiede?}] op den ingeslagen weg voort te gaan.

Aanvaard, Hooggeleerde Heer de verzekering mijner groote ~~hooga~~ achtging, waarmede ik de eer heb te zijn

Uw dw dr
Eug Dubois

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000010-356]

Batavia 13 February 1891

dear Mr Dubois,

I did not yet answer on your request to receive the fossils from Sumatra.

There is no objection at all, but the expedition is taking a bit longer, as with the festivities for the Chinese New Year the carpenters were not willing to work. This will be better now.

I will be pleased to receive an extensive report after that. You are writing

[MM774C-000010-357]

that you want to submit this as a year report. Should you, however, have sufficient material for a scientific communication then I propose you make a report that is intended for publication in the Yearbook of the Mining Department. I assume that you will want to call this a “preliminary report” or “a few messages” or whatever, to make sure that this is not a final report. You would not be limited to a year or even to Java.

The actual year report can then be extracted by you out of that and kept as brief as possible; in that case it could be copied and changed into the Colonial Report.

If you have any objections to a scientific contribution to the Yearbook, then please do send an extensive year report.

But I think you will not have any objections to my proposal, as you yourself were already speaking of publicising in scientific journals? And then a report like I have in mind, which you could even translate, would be better than an extended year report, I think.

Meanwhile after polite greetings also to your wife

your willing servant

G.P.A. Renaud

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000010-356]

Batavia 13 Febr. 91

Waarde Hr. Dubois,

Ik heb u nog niet geantwoord op Uw laatste verzoek de Sumatra-fossielen te ontvangen.

Daartegen is geen bezwaar, alleen duurt de expeditie wat lang, daar met de Chineesche Nieuwjaarsfeesten de timmerlieden weinig tot werken genegen waren. Nu zal dat wel beter gaan.

Gaarne zal ik daarna van U een uitgebreid verslag ontvangen. U schrijft dit te

[MM774C-000010-357]

willen indienen als Jaarverslag. Indien U echter voldoende stof heeft voor eene wetenschappelijke mededeeling stel ik U voor een verslag op te maken bestemd om te worden gepubliceerd in het Jaarboek v/h Mijnwezen. Vermoedelijk zal U dit dan wel “voorloopig verslag” willen betitelen of “eenige mededeelingen” of hoe ook, ter aanduiding dat het geen eindverslag is. U is dan niet aan den jaartijd[?kring] en zelfs niet aan Java alleen gebonden.

Het eigenlijke jaarverslag kan dan door U ^{daaruit} geextraheerd worden en zoo kort gehouden; dat het nagenoeg onveranderd kan worden opgenomen in het Kol. Verslag.

Ziet U bezwaar in eene wetenschappelijke bijdrage voor het jaarboek, zend U dan s.v.p. maar een uitvoerig jaarrapport.

Ik geloof echter dat U tegen mijn voorstel geen bezwaar zal hebben, want U sprak immers tevens van publicatie in wetenschappelijke tijdschriften? En dan is een verslag als door mij bedoeld, ~~beter~~ ^{beter} dat U desnoods vertalen kan, beter dan een ^{uitgebreid} jaarverslag dunkt mij.

Inmiddels na beleefde groeten, ook aan Uwe vrouw

Uw dw dr

G.P.A. Renaud

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000058-519]

Kedung Brubus

Your noble Sir

On the 10th of February I have left for Teguan, if you meanwhile want to pass by, you will find the key to the house with the caretaker of the horse. Now I will also have some time to spend on searching other places between Bonduren and Teguan. As I will again be searching far from home my expenses will rise so it would not be bad if you were to send me some money in a couple of days as by then I will likely be needing it again.

I did receive the 25 guilders that were send but they have had a hard knock already

Your willing servant

Kriele

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

[MM774C-000058-519]

Kedoeng Broeboes

Uedele Heer

Ik ben den 10^e februari naar Tegoehan gegaan zoo u in die tijd mocht overkomen dan is de sleutel van u woning bij de paardenoppasser. Nu zal ik in die tijd ook eens laten zoeken op andere plaatsen tusschen Bondoeren en Tegoehan. Zoo ik nu weer ver van huis gaan zoeken dan krijg ik weer veel uitgaven het zou niet slecht wezen zoo u mij over een paar dagen een weinig geld stuurde daar ik het dan weer wel noodig zal hebben.

Ik heb wel voor een paar dagen geleden 25 gulden gestuurd gekregen maar die hebben al een aardige klap gehad.

Uwe dienstwillige dienaar

Kriele

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000058-505]

Trengalek 17 February 1891

Your noble severe Sir

Hereby I notify your noble severe Sir that nothing much has been found other than a few baskets with small pieces of bone. There is yet for another two months of work in this cave, as there is a lot of soil in it, but I can't find another piece of bone anymore. Do not think bad of me for taking the liberty to make your noble severe Sir a friendly request. I am working for three weeks now without having found anything of value. When I come to the cave in the morning, I don't like my job, as I can't find anything, even with several men. I now request your noble severe Sir kindly to be send

[MM774C-000058-506]

to some place where bones can be found so I can show you work has been done, as Kriele can, for like this it is just sad to remain working here.

Hoping that your noble severe Sir will grant my request

Your serving workman

De Winter

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

[MM774C-000058-505]

Trengalek 17 Februari 1891

Weledele Gestreng Heer

Hierbij deel ik Uw Edl Gestr mede, als dat ik nog niets gevonden hebt als een paar mandjes met kleine stukjes been. Er is nog wel voor twee maanden werk in dezen grot, aangezien dat er nog veel grond in is, maar ik kan geen stukje been meer vinden.

Duidt Uw het mij niet ten kwade, dat ik zoo vrij ben Uw Edl Gestr een vriendelijk verzoekt te doen.

Ik werk nu al drie weken, en heeft nog niets wat van waarden is gevonden.

Als ik 's morgens naar de grot gaat, dan staat het werk mij tegen, aangezien dat ik niets vinden kan, en daarbij met een paar man. Nu verzoek ik Uw Edl Gestr vriendelijk of Uw mij ook naar een plaats kan zenden

[MM774C-000058-506]

waar beenderen te vinden zijn, dan kan ik Uw laten zien dat er gewerkt wordt, gelijk bij Kriele, want op dezen wijzen is het verdrietig hier te blijven werken.

Hopende dat Uw Edl Gestr mijn verzoek toestaat

Uw dienende werkman

de Winter

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000058-507]

Your noble severe Sir

Herewith I am to notify you how work is going. So far I only have 12 men, of which one is completely inadequate, two ill yesterday already, one cook, one housekeeper, leaving me with 7 guys (all equally lazy) to work in the cave.

You will now understand that progress is poor. I have spoken to the Assistant Resident, who says that he would love to help me get more men, but that it is quit impossible.

I also found a few pieces of black bone, but nothing else of any value. I did receive the ignition caps.

Your serving workman

De Winter

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

[MM774C-000058-507]

Weledele Gestrenge Heer

Hierbij moet ik Uw mededeelen hoe het met het werk staat. Ik hebt tot nog toe maar twaalf man, waarvan een geheel ongeschikt is, en gisteren al twee ziek, en een kokkie, en een bij mijn woning, dus nu werk ik met 7 man (die allen even lui zijn) aan de grot.

Nu kunt Uw wel begrijpen dat ik slecht vooruit komt. Ik hebt ook al met de Assistent Resident gesproken, maar hij heeft mij gezegd, als dat hij mij graag wil helpen aan meer volk, maar dat het onmogelijk is mij meer volk te geven.

Ik heb ook een paar kleine stukjes zwart been gevonden maar anders heb ik nog niets van waarde gevonden.

De slaghoedjes heb ik ontvangen

Uw dienende werkman

de Winter

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000011-523]

Batavia 18 February 1891

Dear Mr Dubois.

Herewith I am returning your report, also on second thought I do not dare to make the indicated changes before sending it out to be printed. I feel my hand to be unauthorised to do so: please copy it yourself with the necessary changes and sent it back as soon as possible: everybody is very curious to see an overview of your discoveries: for my report I picked out a few items and this has greatly raised the interest in your work

[MM774C-000011-524]

such that a more extensive report from your hand, which I announced in my report, will meet with great interest and will also definitely settle all possible questions about priority and such.

Next to the public thanks that I have obviously brought you in the acknowledgements I am now adding again my private thanks for your kindness. The books have come back in good order. Be greeted with your living and fossil household

by yours truly
Van der Stok.

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000011-523]

Batavia 18 Feb. 1891

Waarde Heer Dubois.

Zie hier Uw verslag terug, ook bij nader inzien durf ik het niet aan om de door U aangegeven veranderingen aan te brengen voor den drukker. Ik gevoel mijne hand hiertoe onbevoegd: schrijf het dus s.v.p. liever zelf nog eens over met de noodige veranderingen en zend het zoo spoedig mogelijk terug: iedereen is zeer benieuwd naar een aperçu Uwer ontdekkingen: voor mijn verslag heb ik er 't een en ander uitgenomen 't geen de belangstelling in Uw arbeid zeer heeft opgewekt

[MM774C-000011-524]

zoodat een meer uitvoerig verslag van Uwe hand, in mijn verslag aangekondigd, op veel belangstelling rekenen kan en ook alle mogelijke questies omtrent prioriteit of wat dies meer zij, endgültig, vastgesteld.

Bij de dankbetuiging die ik U natuurlijk publice heb toegebracht bij het vermelden der bijzonderheden, voeg ik nu nogmaals mijn private dank voor Uwe vriendelijkheid. De boeken ontving ik in goede orde terug. Wees met Uwe levende en fossile have hartelijk gegroet

door tav
Van der Stok

[Click here to return to the content page.](#)

[MM774C-000058-529]

Kedung Brubus 19th February 1891

Your noble Sir

Herewith I am sending you 29 chests of bones. The bones found near Teguan I have sent you all, as it would have been too much trouble to first bring them to Kedung Brubus, and then subsequently send them to Charuban, therefore I send them all from Teguan, strait to Charuban. I hope to have done well.

I shall keep searching under Teguan as within a few days I found rather a lot of bones.

Everything else is very well: work, and also the people, myself and your horse.

I have received the sum of 25 guilders.

Your willing servant

Kriele

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

[MM774C-000058-529]

Kedoeng Broeboes 19.2.1891

Uedele Heer

Hierbij zend ik u 29 kisten beenderen, de beenderen die te Tagoeanh zijn gevonden heb ik u alle gezonden, daar het veel werk geeft, eerst ze te brengen naar Kedoeng Broeboes, en daarna te verzenden naar Tjaroeban, door die reden heb ik ze alle opgezonden van Tagoeanh, recht door naar Tjaroeban, ik hoop goed gedaan te hebben.

Ik zal maar door blijven zoeken onder Tagoeanh, daar ik in een paar dagen nog al veel beenderen gevonden heb.

Verders gaat het zeer goed met de werkzaamheden en ook met het volk, met mij en u paard.

Ik heb de som van *f* 25 ontvangen.

Uw dienstwilligen dienaar

Kriele

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000058-530]

Your noble Sir

Herewith I am sending you four chests of bones and that which you requested. I have received twenty-five and also fifty guilders from the Widono and thus together I have received seventy-five guilders. I am very satisfied with the convicts and the work is going very well, but there is so little being found. I have of late been searching from Kedung Brubus until Klangon, to Padjaran, to Saradan and back to Kedung Brubus without finding anything in the whole surroundings. Meanwhile, whilst I was out of the house, 100 pounds of rice were stolen of the convicts, which I notified to the Widono and now they have ordered the Kamidua of Kedung Brubus to find the thief, and if he fails he will be fired.

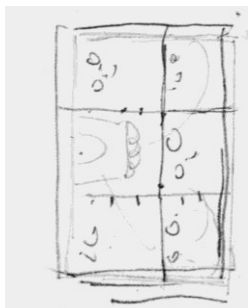
[MM774C-000058-532 >]

[MM774C-000058-531]

But as the Kamidua was with me for four days, how could he possibly know anything about it? Please be so kind and write a note to the Widono on behalf of the Kamidua. I also had fever for two days and was hardly able to eat anything and now my stomach hurts so like I have worms in it. Could you not send me something for that? I also have a *kidan* which is still alive. Should you want it send than let me know, I fear it will die on me.
Your willing servant,
Kriele

Next letter with Dubois' sergeants

Previous letter with Dubois' sergeants

[MM774C-000058-530]

Udele Heer

Hier bij stuur ik u vier kistenbeenderen en ook het gevraagde. Ik heb de vijftientig gulden en ook vijftig gulden van de Widono dus het is tezamen vijfenzeventig gulden die ik ontvangen heb. Ik ben zeer tevreden over de dwangarbeiders ook met de werkzaamheden gaat het zeer goed, maar daar wordt zo weinig meer gevonden. ik heb laatst aan het zoeken geweest van af Doengbroeboes tot klangon tot Padjaran tot Saradan en zo weer terug naar Doengbroeboes maar in die geheele omtrek heb ik niets gevonden. Er is in die tussentijd dat ik van huis heb geweest ongeveer £ 100 rijst gestolen van de gestraften nu heb ik daar kennis van gegeven aan de Widono nu hebben ze Kamidoewa van Doengbroeboes mee belast om de dief op te sporen zoo hij de dief niet vindt krijgt hij zijn ontslag aangezegd

[MM774C-000058-531]

als dat Kamidoewa 4 dagen met mij mede heeft geweest kunt hij daar onmogelijk iets van weten dus wees u zoo goed en schrijf een briefje voor Kamidoewa naar de Widono.
Ik heb ook weer twee dagen de koorts gehad daarbij ook te met niets kunnen eten dan heb ik toch zo een last van mijn maag net gelijk als dat ik wormen heb zou u mij daar niets voor kunnen zenden.
Ik heb ook een kidan die nog leeft als u hem overgestuurd wil hebben laat het mij dan maar weten. Ik ben bang dat hij dood zult gaan.
Uw dienstdoende werkman
Kriele

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000011-526]

Batavia 28 February 1891

Dear Mr Dubois.

Your report for the Journal of the Natural History Society I have received in good order and immediately sent on to be printed. If the delay for the climates to be printed is due to the editor (I did not yet receive sufficient [??????]) then I will do the corrections myself: it is tedious if something like that is dragging on:, however, sometimes because of the page settings the one has to wait for the other. I am processing Brückner's *Klimaschwenkungen* myself, I will send it to you as soon as I'm ready with it, which will not be very soon for I have little time and the book may be read for a long time

many greetings yours truly van der Stok

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000011-526]

Batavia 28/2 91

Waarde Heer Dubois.

Uw verslag voor 't Nat. Tijds. Heb ik in orde ontvangen en terstond naar drukkerij gezonden. Als de vertraging van afdrucken der klimaten aan redacteur ligt (ik kreeg nog geene voldoende [??????ingen]) dan zal ik zelfcorrectie op mij nemen: 't is vervelend als zoiets traineert: echter moet wegens paginatuur 't een op het ander wachten. Brückners *Klimaschwenkungen* ben ik bezig zelf te bewerken, zal het U zenden zodra ik er mede klaar ben, 't geen niet zoo heel spoedig zal zijn om dat ik weinig tijd heb en 't boek lang gelezen mag worden
vele groeten tav S

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000033-736]

Noble and severe Sir,

your letter of 24/2, informing me that you were expecting to arrive in Patiyam the coming days has withheld me from replying as chances would be that you had already left.

Now I do understand from your postcard it will yet be some days before you can be here.

Therefore I am sending this to convey that I will gladly provide you with all assistance necessary and take care of [?????]

Esteemingly, your willing servant [?signature?]

[Next](#) letter with this correspondent

438

— Send from Jawa —

[MM774C-000033-736]

WelEdlgestr. Heer!

Uw schrijven van 24/2, houdende mededeeling dat U over eenige dagen te Pati [?Ajam?] verwacht wordt, weerhield mij U te antwoorden wijl er kans was dat U reeds vertrokken zoudt zijn. – Thans begrijp ik uit Uw briefkaart dat het nog wel eenige dagen zal duren voor U hier kan zijn.-

Daarom is deze [?dienende?] en te [?????] dat ik met het meeste genoegen alle assistentie [?????][?????][?????] & zal [?????] eens voor ik door U [?toegegezonden?] [?????] alle zorg zal draegen.-

Hoogachtend Uwdwdr [?signature?]

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000050-065: 5-March-1891]

January 1891

Also in this month, by finding again ever different and better preserved remains of some animal species, the Kendeng fauna became better known. In particular the highly peculiar *Anoa*, of which genus the close relative and only living species, *Anoa depressicornis*, is currently living on Celebes. Where earlier the only known horn cores in size and shape suggested it to be a *Capra*-species, the suspicion of December that the way in which the horns are connected to the skull falls within the *Anoa*-characterization can no longer be doubted. The animal must have had the size of a goat and is probably no other than the dwarf buffalo called *Santeng*, of which the Javanese tell stories and which some of them claim to have seen. This is further evidence that the fauna must be younger than tertiary, and also from a geographical point of view this second link to the old fauna of Java with the current one of Celebes is certainly an important one – and with regard to the well known hypothesis of Wallace a surprising one.

The number of species could also again be increased by one; this month the first fossil monkey from Java became known, probably a *Cercocebus*.

As the research in the caves, which lately only gave little result, in the Department Ngrowo had finished, the engineer workmen de Winter came from the 12th until the 27th to Tulung Agung to help sorting out the fossils; the 28th he left for Trengalek, where the research would be continued in the Gua mendjangan.

Tulung Agung 5 March 1891. With missive

Eug Dubois

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

439

— Send from Jawa —

[MM774C-000050-065: 5-March-1891]

Januari 1891

Ook in deze maand werden door het vinden van weder ^{steeds andere en} beter bewaarde overblijfselen eenige diersoorten van de Kendeng fauna nader bekend. Vooral eene hoogst merkwaardige Anoa, van welk geslacht de naast verwante en eenige levende soort, Anoa depressicornis, thans op Celebes leeft. ~~Toen~~ ^{De} vroeger nog alleen ^{bekende} hoempitten, bekend deden door vorm en grootte eene Capra-soort vermoeden onderstellen waarmede zij nu echter de wijze, waarop de hoorens aan de schedel waren ingepland kan beoordeeld worden valt het aan Anoa-karakter, dat naar aanleiding van vondsten in December ~~h~~ van het vorige jaar reeds vermoed werd niet langer te betwijfelen. Het dier moet gegeven de groote eene geit bezeten hebben en is zeer waarschijnlijk geen andere dwergbuffel dan de Santeng, waarvan de Javanen verhalen en die sommigen hunner zelfs beweren gezien te hebben. ~~Dit is dan ook een nieuw~~ Bewijst Dit ~~dan~~ weder nader, dat de fauna jonger ~~is~~ dan tertiair moet zijn, ~~en~~ ^{zoo is} in geografisch opzicht is deze tweede schakel der oude fauna van Java met de tegenwoordige van Celebes zeker eene belangrijke en – ten ~~opzichte~~ ^{aanzien} van de ~~archipel~~ bekende hypothese van Wallace verrassende.

Het aantal soorten ~~kon~~ ^{mocht weder} met eene vermeerderd worden; in deze maand werd namelijk de eerste fossiele aap van Java bekend, waarschijnlijk een Cercocebus.

Daar het onderzoek der grotten, dat in den laatsten tijd slechts weinig opleverde, in de afdeling Ngrowo was afgelopen, was de geniewerkman de Winter vanaf den 12^{den} tot den 27sten te Toeloeng Agoeng behulpzaam bij het ordenen der fossielen; den 28sten vertrok hij naar Trengalek, ~~waar ter voortzetting~~ waar het ~~grotten~~ onderzoek in de Goa mendjangan zou worden voortgezet.

TA. 5 Maart 1891. met missive

Eug Dubois

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000010-358]

Batavia 6 March 1891

Dear Mr Dubois,

Your latest letter, in which you are asking for the fossils from Sumatra to be send to you, has been lost in some incomprehensible way. I can therefore no longer check what your motives were for the request to convey them to the Director.

Some objections have been brought up to sending you the fossils. By sending them to you the collection would again be subject to loss or damage, whilst in general

[MM774C-000010-359]

collections like these, keeping in mind chances of fire, death, et cetera are better kept in a Government building.

I can't just remember whether for the intended report it would be urgent that you would see these fossils, but if that is the case! can't then the matter be arranged as that instead of sending you the fossils you would be coming here for a couple of weeks? Along these lines I would be prepared to send out proposal and then all the objections would disappear.

Also your presence here would be useful in other way be it that you and I could have the talk about the continuation of your research and the way you could work on the material you've gathered in the future.

Please do answer me on these matters; and meanwhile believe me to be, after polite greetings also to your wife

your willing servant

G.P.A. Renaud

PS. Please sent me the motive again, as I do no longer have your previous letter

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000010-358]

Batavia 6 Maart 1891

Waarde Hr. Dubois,

Op onbegrijpelijke wijze is Uw laatsten brief zoekgeraakt, waarin U om toezending der fossielen van Sumatra vraagt. Ik kan daarom niet meer de motieven voor Uw toenmalige verzoek nagaan en den Directeur mededeelen.

Tegen het denkbeeld U de fossielen toe te zenden zijn echter bezwaren gerezen. Door zodanige bezending toch stelt men de Collectie wederom bloot aan verlies of beschadiging, terwijl in het algemeen

[MM774C-000010-359]

dergelijke verzamelingen met het oog op brand, sterfgeval, enzovoorts beter in een Gouv^{ts} gebouw bewaard blijven.

Ik weet nu niet juist meer of het voor Uwe voorgenomen verslag urgent is dat U die fossielen ziet, maar zoo ja! kan dan de zaak niet aldus geregeld worden, dat in plaats van U de fossielen toe te zenden U voor eenige weken hier komt? In dien geest zou ik dan wel bereid zijn een voorstel te doen en de aangegeven bezwaren vervallen dan.

Tevens zou Uwe overkomst nog in ander opzicht nuttig zijn n.l. dat ik eens met U over Uwe verderen onderzoekingen en de wijze waarop U het verkregen materiaal zal kunnen bewerken met U zou kunnen spreken.

Antwoordt U mij s.v.p. op één en ander; en geloof mij inmiddels, na beleefde groeten ook aan Uwe vrouw

Uw dw dr

G.P.A. Renaud

PS. Het motief s.v.p. nogmaals op te geven, daar ik Uwe vroegeren brief niet meer heb

[Click here to return to the content page](#)

[P3140164]

Kedung-Brubus (temporarily) 7 March 1891

Dear Delprat,

Yesterday I could finally send you the follow-up of the manuscript on the old climates, which were returned to me the day before yesterday from Batavia together with the galley proofs. It was written in haste, and has many dirty fingerprints of the typesetter on it, but do not let this scare you off to start translating it! It will now also soon appear in print. As it is however necessary that I will have a look at a translation myself, before it is neatly written and sent to England, I thought it better not to wait for that. I believe that (if I'm not completely blinded by my own work) in England, where they have a much more open eye to such attempts than in Germany with its much more conservative school of thought, the hypothesis will be better received so your translations will be of great service, not just to me but also to the good cause – for I still strongly believe that this currently is the only possible and from one point of view the only possible hypothesis. — So please also send me that which you have already translated. I'm also planning to make a French translation or abstract, but probably not a German one.

A few days ago I received your postcard to Prof. Hubrecht. As this gentlemen by now might have already reached, and certainly would have, before this postcard would reach him on Sumatra, I chose not to send it; you would by that time also have returned from the independent country. To tell you the truth I was not at all comfortable about you going on that journey. Even though I would have wished to have been part of it (in a kind of reckless and quite irresponsible self-esteem) I did not like the idea that it was necessary that you, a married man and father and Delprat, like I know you, would put your life at risk. May on receipt of this letter all may be behind us.

What a life we have in the rainy season at Mid Jawa! Wherein the dry season it is a dry, glowing Sahara, now a true diluvium has broken loose over this land! Every afternoon water pours down in buckets and until late in the early afternoon a thick fog hangs over the whole plains and lower mountains. In the houses everything is moist, all is moulded, matches do not catch fire. The streets are muddy and almost every house has become a mound like in the swamps of our predecessors the Batavians that becomes an island within a lake after each daily rain shower. —Yesterday I went out to travel. In the 6 miles in a [dogcart?], another 5 mile at horseback to finally end in front of a angry swollen river, which bad is otherwise completely dry, to have two return again – in thunderstorm and torrential rain.

Almost still on an empty stomach (I had been exploring for five hours) I had to make do with some rice and sambal from an assistant -wedano. This morning the little river, which made my trip to Kedung brubus impossible, has sufficiently declined to wade through it. But what a swamp the djati forest is now, where the soil used to be dry and hard and cleft!

By the afternoon the thunder was rattling again echoed again a hundred times by the ravines that have been cut into this mountain range. Lightning coming from all four points of the compass and everywhere in between. A few heavy drops fall on the djati leaves; soon rain is coming down in streams darkening the skies. The little river, so peaceful few moments ago, is swelling by the minute, farm and little branches of wood come floating down; the stream gains in speed, a complete tree trunk shoots by, the roar of the water becomes louder than the rain, in large waves it now goes over the rocks that moments ago were completely bare, against others the water splashes into foam and dust; [end of letter missing]

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[P3140164]

Kedoeng -Broeboes (tijdelijk) 7.3.91

Beste Delprat,

Gisteren eindelijk kon ik u het vervolg zenden van het handschrift over de oude klimaten, eerst voorgisteren kreeg ik 't van Batavia terug met de drukproef. Het is haastig geschreven, en bevuild met vele vingerzegels van de zetter, laat je dat echter vooral niet afschrikken het voor eene vertaling onder handen te nemen! Het zal nu ook wel gauw gedrukt verschijnen. Daar het echter noodig is, dat ik de vertaling zelf nog eens doorzie, voordat ze in 't net geschreven naar Engeland wordt gezonden, meende ik daarop niet te moeten wachten. Ik geloof, dat (wanneer ik niet geheel verblind ben voor mijn eigen werk) de hypothese in Engeland, waar men steeds veel meer open oog heeft voor dergelijke pogingen dan in het schoolvaste Duitschland, veel in goeden bodem vallen zal en zoo doet ge niet alleen mij, doch ook den goede zaak een groote dienst door de vertalingen – want ik geloof nog steeds even vast, dat deze thans eenig mogelijke en in een opzicht ooit mogelijke hypothese is. —Wil mij dus maar alvast zenden wat van de vertaling gereed is. Ik ben ook van plan eene fransche vertaling of uittreksel te maken, doch waarschijnlijk geen duitsche.

Enkele dagen geleden ontving ik uw briefkaart aan Prof. Hubrecht. Daar die heer echter toen reeds misschien al bij je was, in ieder geval dat zijn zou, voordat hij nu deze briefkaart op Sumatra zou ontvangen, heb ik ze maar niet verzonden; ge zoudt in dien tijd ook reeds weder terug zijn uit het onafhankelijke land. Om de waarheid te zeggen was ik niets gerust over deze Uwe reis. Al zou ik zelf niets liever gewenscht hebben dan haar mede te maken (in een soort van roekeloos en niet geheel verantwoord zelfvertrouwen) zoo vond ik het toch niets prettig dat het noodig was, dat gij getrouwde man en vader en Delprat, zooals ik u ken U in het gevaar moest stellen. Moge het bij ontvangst van dezen achter den rug zijn.

Welk een leven in den regenmoes op Midden Java! In het droge jaargetijde een droge, gloeiende Sahara, is nu een waar diluvium over dit land losgebroken! Iederen namiddag valt het water in stroomen van den hemel en tot laat in den voormiddag hangt er een dikke mist over de geheele vlakke en de lagere bergen. In de huizen is alles vochtig, alles beschimmelt, lucifers vatten geen vuur. Modderig zijn de straten en bijna is ieder huis eene terp geworden als in het moerasland van wijlen onze voorvaderen de Batavieren, dat een eiland in een meer wordt na iederen dagelijkschen regen. — Gisteren ben ik op reis gegaan hierheen. In eene regenbui maakte ik 6 palen in eene [dogcar?], dan nog 5 paal te paard om ten slotte voor eene woedend gezwollen rivier, wier bed anders geheel droog is, terug te keeren — in onweder en stortregen

Bijna nog met ledige maag (ik had 5 uur speuren achter den rug) moest ik bij een assistent-wedano met was rijst en sambal genoeg nemen. Vanmorgen was het riviertje, dat de reis naar K.B. onmogelijk maakte, voldoende afgevoerd om er door heen te waden. Maar welk een moeras is nu het djatibosch, waarvan de bodem vroeger zoo hard en droog en gekloofd was!

Tegen den namiddag ratelde en rommelde de donder en weerkaatste honderdmaal in dezen menigvuldig door ravijnen ingesnedden bergkam. Bliksemen in alle vier windstreken met de tusschenstreken. Enkele zware druppels klateren op de djatibladere; spoedig suist en klettert de regen in dikke stralen naar beneden en verduistert de lucht. Het riviertje, zoo even nog zoo rustig, zwelt aanzienroogs, schuimvlokjes en stukjes hout komen afdrijven; de stroom wint in snelheid, daar komt een boomstam aanschieten, het bruischen van het riviertje overstemt den regen, in zware golven gaat het nu over de rotsblokken, die zoo even nog bloot lagen, tegen andere spat het water in schuim en stof uit elkander; [end of letter missing]

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000009-219]

Batavia 7 March 1891

Amice Dubois,

Because of the Tsarevich⁵⁴ I've been given a day off and therefore have time to deal with my overdue correspondence. With this you will receive a revision of your "preliminary report". I have again put in a few red crosses: ¹ on page 97, as I do not know what is the meaning of I.2; it must be a kind of formula that I'm not acquainted with, identifying a certain tooth; you must note I haven't done anything about Zoology in 25 years. To make sure that this is printed correctly, I would like you to give me an explanation of this.

² pages 95 and 97. In the copy it clearly states: *E.namadicus*. On own authority I changed this to *E.nomadicus*. It surely must be that? Or not?

³ page 99. "In Pleistocene times Java therefore must have been connected to the mainland,

[MM774C-000009-220]

to which, as is known, just a small decrease of the sea level is necessary". Would you not do better to write the latter part as: "to which, as is known, the sea level only needs to have been a little lower". It now literally says, the small decrease of the sea level is necessary to connect Java with the mainland in Pleistocene times. You could say the opposite that only a small rising of the sea level was necessary to flood the connection between Java and the mainland, or even that to restore such a connection now only a small decrease of the sea level would be necessary. But for this connection in Pleistocene times no decrease of sea level was necessary.

⁴ page 100. A small editorial change that I hope will meet with your approval. I have changed "toen" into "destijds" and reordered the words in the sentence. As I wrote to you earlier, I did not have enough time to read your interesting work about the all the climates with sufficient dedication or rather to study it. I admire your workforce. Where did you get all the literature from? I do, however, have to admit that I've never felt much sympathy for contemplations like yours and those of Thompson and Helmholtz's about the duration of warmth coming from the sun, although they might deserve it. To me it's all too vague and to unsure. Too many suppositions have to be made, of which nothing is known. How can any man, who is aware about the situation of the world for only a time span of about a 1000 years (and even that rather poorly), seriously say that the sun has been shining for 20 million – or according to the other for 12 million years? That equals, in my mind, the statement of ant, who together with his

[MM774C-000009-221]

mates emptying a sugar bowl grain by grain that the ball must have contained so many grains of sugar, without realising (what his ant-brain could not possibly know) that now and again a spoonful is being removed from the bowl and that the bowl is regularly being refilled with a sack full. This is, however, just a subjective opinion or rather view; my mind is not very receptive for such contemplations: I am to sceptical. My prosaic criticism does not diminish the value of your essay. It is only good that not all people have the same views. Sometimes hypotheses need to be risked. And it is my shortcoming that I do not take them seriously enough and involuntary equate them with walking a tightrope over the Niagara falls or something like that. In particular your statement that the relation between the three star types currently present reflects the periods of the three stages of each star, seems very risky to me. But enough of that! In Europe everything is well. I have again been completely actualised. Greetings to your wife. Yours truly H.Onnen.

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

⁵⁴ Nicolaas Alexandrovitsch, the later Czar Nicolaas II, arrived in Jawa on the 7th of March 1891 for an official visit of about a week...

[MM774C-000009-219]

Batavia 7 Maart 1891

Amice Dubois,

Dank zij den Czarewitch heb ik een dag vakantie en dus tijd, om achterstallige correspondentie bij te werken. Gij ontvangt tegelijk met dit schrijven eene revisie van Uwe "voorloopig bericht". Ik heb ook daar weer een paar rode kruisjes: ¹ op blz. 97, waar ik te beteekenis van I.2 niet versta; dat is zeker een formule, die ik niet ken, ter aanwijzing van een bepaalden tand; ge moet weten dat ik in geen 25 jaar meer iets aan Zoölogie gedaan heb. Ten einde zeker te zijn, dat dit goed gedrukt wordt, zou ik gaarne willen, dat gij er mij de explicatie van geeft. ² Blz.95 en 97. In de copij staat duidelijk: E.namadicus. Ik heb dit op eigen gezag veranderd in E.nomadicus. Dit moet het toch zeker wezen? Of niet?

³ Blz.99. "Java moet derhalve in pleistocene tijd met het vaste land

[MM774C-000009-220]

verbonden zijn geweest, waartoe, zooals bekend is, slechts eene geringe daling van den zeespiegel noodig is". Zoudt ge het laatste gedeelte niet liever schrijven: "waartoe, ^{zooals bekend is}, de zeespiegel slechts weinig lager behoeft geweest te zijn". Er staat nu letterlijk, dat er eene geringe daling van den zeespiegel noodig is voor de verbinding van Java met het vasteland in pleistocene tijd. Ge zoudt omgekeerd kunnen zeggen, dat er ^{slechts} eene geringe rijzing van den zeespiegel noodig was, om de verbinding van Java met het vasteland te overstromen, of ook, dat ^{voor het herstel} van ^{van} zulk een verbinding thans ~~door~~ ^{slechts} eene geringe daling van den zeespiegel noodig zou zijn. Maar voor de verbinding in pleistocene tijd is geen daling van den zeespiegel noodig geweest.

⁴ Blz. 100. Eene kleine wijziging in de redactie, die, naar ik hoop Uwe goedkeuring zal wegdragen. Ik heb "toen" in "destijds" veranderd en eene plaats in den zin gegeven. Zoo als ik u reeds schreef, heeft mij de tijd ontbroken, om Uwe interessant stuk over de oude klimaten met de noodige toewijding te lezen, of liever te bestudeeren. Ik bewonder Uwe werkkraft. Waar hebt ge al die litteratuur vandaan gehaald? Ik wil echter gaarne bekennen, dat ik voor dergelijke beschouwingen als de Uwe en die van Thompson en Helmholtz over den duur der zonnearmte nooit de sympathie voel, die ze misschien waard zijn. Het is mij alles veel te vaag en te onzeker. Er moeten teveel subposities gemaakt worden, waarvan men niets afweet. Hoe kan nu een mensch, die den toestand der wereld slechts over een tijdruimte van een 1000 jaar of wat kent (en dat nog hoogst gebrekkig), in ernst gaan beweren, dat de zon 20 miljoen – of volgens een ander 12 miljoen jaren, geschenen heeft? Dat staat, op mijn gevoel, gelijk met de bewering van een mier, die bezig is met zijn

[MM774C-000009-221]

natuurgenooten een suikerpot korreltje voor korreltje leeg te halen, dat er eenmaal zooveel miljoen suikerkorreltjes in dien pot moeten geweest zijn, zonder te bedenken (wat hij met zijn mieren verstand dan ook niet weten kan), dat er nu en dan een heel theelepeltje vol suiker in eens uitgehaald wordt en dat de pot af en toe uit een zak weer aangevuld wordt. Dit is echter louter subjectieve opinie of liever opvatting; mijn geest is voor dergelijke beschouwingen weinig ontvankelijk: ik ben te sceptisch. Tot de waarde van Uw stuk doet mijn prozaische kritiek hoegenaamd niets af. Het is goed, dat alle menschen niet dezelfde neigingen hebben. Er moeten onder stellingen gewaagd worden ook. En het is een gebrek van mij, dat ik ze niet met den noodigen ernst opneem en ze onwillekeurig op eene lijn stijl met een tocht op het gespannen koord over de Niagara of zoiets. Zeer gewaagd schijnt mij in het bijzonder Uwe bewering, dat de verhouding tusschen de getallen der tegenwoordig bestaande drie sterren typen dezelfde is als die tusschen de perioden der drie stadium van elke ster. Doch genoeg! In uit Europa is alles wel. Ik ben al weder geheel geactualiseerd. Groet Uwe vrouw. tt H.Onnen.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000011-371]

7 March 1891.

Amice! I regret not to be able to help you to the requested part of Keller on the Anoa. I shall be pleased to send you the '*Naturae Novitatis*'. – I am awaiting the next issue of a journal that will have both your essays. Forgive me this brief letter, for I've got lots to do. I'm receiving a wonderful series of crocodile embryos that will cost me a lot of time effort and expenses. Next to that my head is letting me down, so I can't work very well. Many greetings and lots of success. Will soon write a bit more. Adio yours truly Sluiter

Batavia 7/3 91

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

443

— Send from Jawa —

[MM774C-000011-371]

7.III.1891.

Amice! Tot mijn spijt kan ik u niet helpen aan het gevraagde stukje van Keller over de Anoa. De *Naturae Novitatis* zal ik u gaarne zenden. – Ik wacht nu de Aflevering van ons tijdschr, met Uwe beide verhandelingen. Vergeef mij mijn kort schrijven, want ik heb veel te doen. Ik krijg een prachtige serie krokodillen embryo's bij een, dat mij echter heel wat tijd, moeite en geld kost. Daarbij laat mijn hoofd veel te wenschen over, zoo dat ik niet goed werken kan. Veel groeten en veel succes. Spoedig schrijf ik wat meer. Adio tt Sluiter

Batavia 7/3 91

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000007-509 9-III-1891]

Dear Doctor, before leaving the Indies I send you and your wife a cordial farewell. May you all do well in every way and may all your attempts be fully crowned with success and recognition. Believe me to be ever with friendship at your disposal

9 March 1891

Kroezen

This is the last letter with this correspondent

Previous letter with this correspondent

[MM774C-000007-509 9-III-1891]

Waarde Doctor, Alvorens Indie te verlaten roep ik U en Mevrouw een hartelijk vaarwel toe. Moge het u in alle opzichten goed gaan en Uwe pogingen ten volle met succes en erkenning worden bekroond. Geloof mij steeds vriendschappelijk

9-III-1891

t.a.v.

Kroezen

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000002-088]

[letter Bolsius to van der Stok 11_3_1891]

Jaemenep 11 March 1891

Very esteemed Sir

The Java-Bode of 9 March holds an excerpt of the latest annual report of the Royal Natural History Society in which there is mentioned the presence of an Anoa species in Java with the request that anybody who has information about this please write. Following this I am writing, whereby I take the liberty to direct this to you, as I did not have the honour to directly or indirectly be acquainted to Mr Dubois.

That a very small kind of cow, about the size of a kantjil, was still present in 1878 or 1877 I think I can positively assure. For in 1879 I have met Mr [Theytman] who told me that he heard that in the jungle of the south-east part of the Preanger there was, as he said it, a species of antelope the size of a Kantjil with horns like a banteng. I was at that time temporarily living at [Manondjaja] collecting beetles for the then Governor General Lansberge.

When speaking with the local chiefs about this animal – the small antelope or whatever it was, they assured me that the old Regent of Tjiamis (Residency [?Sheubon]), who has now passed away, and about whose love for truth cannot be doubted, did have two of these animals about 1 ½ years ago; he described them as having the size of a kanjil with the head of a banteng and on my request they tried to recover the bones of these animals that had been buried, but the gravedigger could not be found – socagers at the yard of the Regents house are continuously changed – and I therefore did not get a hold on these most important skeletons. The Regent upon seeing my disappointment immediately stated that it would probably not be completely hopeless to get some exemplars if I were to contact a certain native hunter at Kawali, about 15 miles from Tjiamis, if I remember correctly. The next day I wrote to Kawali and met this man in the dessa. I asked him if he knew the kantjil with horns and on his affirmative answer I made him draw it in the sand from which it became clear that there head had banteng-like horns and the general build of an Anoa. He had been able to catch them a few times in the jungle that stretches south of Tjiamis up to Tjelatjap and took it upon himself to catch me such an animal dead or alive for which I offered him a fee of f25,-. Meanwhile I'd soon after left from Manondjaja and forgot about the whole Anoa history until it came back to me because of your annual report. I've taken a lot of words to give you the right impression that there almost cannot be any doubt that a very small Anoa species existed 12 years ago in a part of the Banjaemas residence (south of the Department Galuh with its main town Tjiamis) and probably still exists and especially there would be the place to look for it.

After offering my polite greetings in high esteem

your willing servant

Bolsius

[Next](#) letter with van der Stok

[Previous](#) letter with van der Stok

[Next](#) letter with Bolsius

[MM774C-000002-088]

Brief Bolsius aan van der Stok 11_3_1891

Jaemenep 11 Maart 1891

Zeer geachte heer

In de Java-Bode van 9 maart komt een uittreksel voor van het laatste jaarverslag der Kon. Nat. Vereeniging en zooook daarin het voorkomen besproken van eene Anoa soort op Java met verzoek om inlichting aan wie ze geven kan. Dit geeft me aanleiding om daarover te schrijven, waarbij ik de vrijheid neem dat rechtstreeks aan U te doen, daar ik niet de eer heb direct of indirect met de heer Dubois kennis gemaakt te hebben.

Dat een zeer kleine koesoort, ter grootte van een kantjil ongeveer, in 1878 of 1877 nog voorkwam meen ik positief te kunnen verzekeren. Ik 1879 namelijk ontmoette ik den heer [Theytman] die mij vertelde gehoord te hebben dat in de wildernischen aan het Z.O. gedeelte der Preanger een zooals hij zeide antilope soort zou voorkomen ter grootte van een Kantjil en met horens als een banteng. Ik was toen tijdelijk te [Manondjaja] gevestigd en verzamelde daar voor den toenmaligen G.G. Lansberge Coleoptera.

Toen ik met de hoofden over dat dier – de kleine antilope of wat het dan ook zijn mocht sprak, verzekerde mij de oude nu overleden regent van Tjiamis (Residentie [?Sheubon]) aan wiens waarheidsliefden niet te twijfelen viel dat hij zoowat anderhalf jaar geleden twee van die diertjes gehad had; hij beschreef ze als de grootte van een kanjil met de kop van een banteng en werd op mijn verzoek moeite gedaan om de beenderen der begraven dieren machtig te worden, edoch de doodgraver kon niet gevonden worden – de heerendienstplichtigen voor het erf der regentswoning wisselden ieder oogenblik af – en kwam ik daarom niet in het bezit van die zeker belangrijke skeletten. De regent mijne groote teleurstelling ziende gaf nu dadelijk te kennen dat het vermoedelijk niet zoo geheel hopeloos zoude zijn om nog exemplaren machtig te worden en zoude ik me daarom maar vervoegen bij een zekeren inlandsche jager te Kawali een paal of vijftien als ik het me goed herinner van Tjiamis. Den volgenden dag reed ik naar Kawali en trof den man in de dessa aan. Ik vroeg hem of hij een kantjil met horens kende en op zijn bevestigend antwoord liet ik hem in het zand een tekening maken waaruit duidelijk den kop met bantenghorens en de algemene lichaamsbouw van eene Anoa te erkennen waren. Hij was een paar keren in den wildernischen die zich bezuiden Tjiamis tot aan Tjelatjap uitstrekken zoo'n diertje machtig geworden en nam op zich me er een levend of dood te bezorgen waarvoor ik een premie van f25,- uitloofde. Intusschen vertrok ik kort daarop van Manondjaja en de Anoa geschiedenis werd vergeten tot ik er nu weer aan herinnerd word door uw jaarverslag. Ik ben met voordracht breedvoerig geweest om den indruk juist over te [doen dien] ik [ontving] namelijk dat het bijna niet kan betwijfeld worden dat een zeer kleine Anoa soort 12 jaren geleden in een gedeelte van de resistentie Banjaemas (ten zuiden der afdeeling Galoeh met de hoofdplaats Tjiamis) voorkwam en vermoedelijk nog voorkomt en speciaal dáár er naar gezocht moet worden.

Na aanbieding van mijn beleefde groeten hoogachtend

Uw d.d.

Bolsius

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000004-078]

Pati 11 March 1891

Dear Sir!

In answer to your letter I am informing you that I have no objections to you searching for petrified bones in the Patiayam.

You are also allowed to use the kapok booth for accomodation for a few days.

Esteemingly

Your servant⁵⁵

M. van Dijk Kuinze

This is the only letter with this correspondent

⁵⁵ (mrs)

446

— Send from Jawa —

[MM774C-000004-078]

Pati 11 Maart 1891

Geachte Heer!

In antwoord op Uw schrijven deel ik u mede dat ik er niets op tegen heb u in den Pati-ajam naar versteende gebeenten zoekt.

Ook de kapokloods kan u gebruik van maken om daar een paar nachten Uw intrek te nemen

Achtend

Uw dienaresse

M. van Dijk Kuinze

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000058-515 13/17 March 1891]

Kedung Brubus

Your noble Sir

Herewith I am sending you six chests of bones, all of which were found between Bonduren en Teguan. With those there is one chest with petrified wood and one chest with flowers⁵⁶. At about 18 - 19 March I will have the storeroom ready over here and go to Teguan as we agreed. Please be so good as to send me some medicine like tummy drink, Carboic acid and a bit of eye-water. Also thanks for the watches. Everything else is very good, with work, with the people and with me. I have send your horse on the 12th of March.

Your willing servant,
Kriele

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

⁵⁶ I checked twice: he really seems to write "bloemen" hence flowers...

[MM774C-000058-515 13/17 maart 1891]

Kedoeng Broeboes

Uedele Heer.

Hierbij zend ik u zes kisten beenderen die allen gevonden zijn tusschen Bondoeren en Tegoenwanh daarbij een kist versteend oudt en een kist bloemen. Ik zal hier den 18 a 19 maart klaar zijn met de loods dan gaan ik naar Tegoenwanh zoo men afgesproken hebben.

Wees u zo goed en zend mij een weinig medicijnen b.v. buikdrank – Carbol zuur en een weinig oogwater.

Ook dank u om de horloges.

Verders gaat het zeer goed met het werk en ook met het volk en mij. U paard heb ik de 12 Maart verzonden.

Uwe dienstwilligen dienaar
Kriele

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000010-360]
Tulung Agung, 15 March 1891

Very Noble and severe Sir,

I'm very sorry to see from your writing of 6 March last that objections have been raised against the idea of having the fossils I collected in Sumatra been sent to me. After you had both personally told me when I was in Batavia as well as wrote to me on 13 February last, in which you say "there would be no objection to that", this later message has got me completely unexpected. It is about time that these fossils would be examined and identified, to which I did not have opportunity when in Sumatra and I flatter myself with the hope that the arguments I mentioned in my letter of January would weigh so heavy on the balance that there would be no objections to sending them and that such would now happen soon.

I allow myself now to repeat the letter, of which I was pleased to still have a draft copy, again hoping that the raised objections will be lifted by these arguments.

"By your
et cetera

—
That the collection, as you are writing, would be subject to loss or damage, is quite impossible if my proposed way of packing them is being followed. It is on the contrary in the interest of the collection of urgent importance that I that I organise it as soon as possible, as my state of health during the packing was thus that I way was hardly able to even think about labelling! And I will now have to do it as soon as possible, before I can no longer remember.

It may further in general certainly be better to have it stored in a government building; the house I live in, however, is a solitary house with a tile roof, so the risk of fire may well be smaller than in the main bureau of the mining department which has a chemical laboratory and which is amongst other houses.

[MM774C-000010-361]

Furthermore the Assistant-Resident here knows which governmental collections are present in my house and would in case of a fire or my possible death which you hinted at, most certainly claim these, and my wife would give all the information that might be needed

[Inserted with I:] finally I would ask your very Noble severe Sir to consider that neither the collection from Sumatra, nor that of Java, are currently in such a state that the collector can already give them up to be collected in a museum.

I have been allowed by the missive dated 19 March 1889 No: 2809 by the Director of Education, Religion and Trade, to have access over the fossils as long as I would need them for description or comparison – whilst in Sumatra I have neither described nor compared any of the fossils, and I have only been temporarily deposited in the building of the mining department.

[locatation of remark I]

Describing the fossils in Batavia is completely impossible. We would not be talking about a few weeks, like you are writing but it would surely take a couple of months, and the two of three months I stated in my previous letter are most certainly are a minimum; I'm currently estimating to need at least half a year, also for a preliminary report that given the nature of the matter need to be accompanied by many drawings. I'm estimating to have about a hundred chest of fossils collected in Java; these have not yet been organised thus that they are ready for shipment – and how could I make a decent description of the Sumatran fossils without comparing them with these. It would take me at least one 1 to 1½ month until these are even packed. Also many skulls that I collected of live animals would be indispensable, as finally would be an entire library of books both of which are my private property. Transporting these in my travel expenses would mean a pretty sum to the government and should they not want to break off the research entirely, all this should also have to be transported back. Meanwhile all the work that is being done in the field, which I regularly need to be able to supervise, would fall still completely. And this while now the research on the collection and the fieldwork can be done simultaneously, whilst in this first case only a hasty and superficial research of the collection could be done, which moreover would be preceded by a great loss of time. I have the experience of having done years of anatomical Museum work in the Netherlands and I'm therefore very convinced

[MM774C-000010-362]

that, the arrangements that you very Noble severe Sir are suggesting for the examinations, of which I respect that they are well intended, will severely damage the research. This is also in no way a geological, but a comparative anatomical research; the only expert in Batavia would be Mr Sluiter, whom however, as far as I know, in the latest years almost exclusively studied the anatomy of lower animals (to his credit). So even in that respect there is no advantage of coming to Batavia; I therefore believe that I can take full responsibility myself and that whilst in the Indies it's better to do the work here than in Batavia.

Finally I am allow myself to ask your attention for the fact that about half of the fossils I collected in Sumatra in my current appointment are from the year 1890. Because of illness and the lack of material for comparison and the lack of literature I have not yet been able to write a decent report. That needs to be done now and anyone knowledgeable will agree that that will take more than a few weeks.

Of all the fossils collected in Sumatra about half were collected in the 10 months prior to my Governmental appointment, be it with the forced labourers that had benevolently been put at my disposal by the Governor at that time (Mr Kroesen), however, with overseers, tools and lighting that I paid for myself. Because of that I might even have more scientific right to access of this collection, as would any nature researcher have anyway to be able to pick the fruits of his work. After the sacrifices I've made and the dangers I faced, I believe I should at least have earned that.

And I have no reason to doubt as yet that you, or the Department or the Government will not allow me this.

I therefore flatter myself that your Noble severe Sir, will yet very soon make the necessary arrangements to have the fossils from Sumatra sent here, as this would be the best way of you to support this matter and support me.

With the highest esteem I have the honour to be after offering my polite greetings
[your willing servant, Eug Dubois]

Next letter with this correspondent
Previous letter with this correspondent

[MM774C-000010-360]
Toeloeng Agoeng, 15 Maart 1891

Hoog Wel Gestrenge Heer,

Tot mijn niet geringen spijt zie ik uit Uw schrijven van 6. Maart II., dat er bezwaren gerezen zijn tegen het denkbeeld mij de op Sumatra verzamelde fossielen ter bewerking toe te zenden. Na Uwe mondelinge toezegging tijdens mijn verblijf te Batavia en Uw schrijven van 13 Febr. II., waarin U zegt, dat "daartegen geen bezwaar is", was de laatste mededeeling voor mij geheel onverwacht. Het wordt nu dringend tijd, dat de fossielen nader onderzocht en geordend worden, waartoe mij op Sumatra de gelegenheid ontbrak en ik vleiide mij hoopte, dat de in mijn schrijven van (?) Januari genoemde argumenten ~~door~~ bij U zwaar genoeg in het belang zouden gewogen hebben ~~om~~ dat tegen de opzending geen bezwaar rijzen kon en U die ook zoo spoedig mogelijk zouden doen geschieden.

Ik veroorloof mij nu mijn bij U zoekgeraakt een brief te herhalen, waarvan ik gelukkig een klad afschrift had, mij vleiende, dat de gerezen bezwaren daardoor voor mijne argumenten mogen wijken.

"Thans door
enz.

—
U → Dat de collectie, zooals U schrijft aan verlies of beschadiging ~~wordt~~ zou worden blootgesteld, wordt door de voorgestelde inpakking geheel onmogelijk. Daarentegen is het in het belang diercollectie dringend noodzakelijk dat ik ze zoo spoedig mogelijk ordnen, mijn want mijn ~~heerlijke~~ ^{gezondheids} toestand ~~was~~ ^{gedurende} ~~bij de~~ ^{het} ~~inpakking~~ ^{inpakken} was van dien aard, dat ik ~~aan~~ nauwelijks ~~de plaats van herkomst heb kunnen aangeven~~ aan etiketteren heb [kunnen] denken! en dit nu zoo spoedig mogelijk ~~naar herinnering~~ ^{zoelang} ~~doen moet,~~ ^{vóórdat} ik mij de herkomst ~~nog~~ ^{niet meer} herinner.

Verder is ~~in~~ In het algemeen ~~is~~ ^{is} ~~verder~~ zeker eene dergelijke het beste bewaard in een Gouvernements gebouw; in het door mij bewoonde stenen en met pannen gedekte alleenstaande huis, is dat brandgevaar echter waarschijnlijk misschien wellicht geringer dan in het hoofdbureau van het Mijnwezen waaraan een chemisch laboratorium verbonden is en dat tusschen andere huizen gelegen is

[MM774C-000010-361]

~~De~~ De Assistent-Resident alhier weet bovendien, dat de in mijn huis aanwezige en welke Gouvernements verzamelingen eigendom in mijn huis aanwezig zijn en zou ~~inge~~ ^{inge} ~~ev~~ ^{ev} bij brand als bij het door U bedoelde sterfgeval ~~zeker~~ ^{daarvoor} opkomen, waarbij mijne vrage van de ~~nodige~~ ^{nodige} inlichtingen (die nog mogelijk nodig zijn) ~~zou~~ ^{zou} ~~verstreken.~~ ^{verstreken.}

[Ingevoegd met I:] Eindelijk verzoek ik UHG wel te willen bedenken, dat noch deze verzameling, noch die van Java Sumatra in een staat verkeeren waarin de verzamelaar ze reeds kan uit handen geven ter opbewaring in een Museum.

Er is ~~mij~~ ^{indertijd} ~~indertijd~~ ^{indertijd} bij missive dd.19.3.89. No: 2809 ~~officieel~~ ^{officieel} door den Dir v O.E.N. toegestaan over de fossielen te beschikken zolang ik die voor beschrijving en vergelijking ~~nodig~~ ^{nodig} behoef – in de Sumatra fossielen heb ik noch reeds beschreven, nog vergeleken doch slechts voorloopig aan het gebouw van het mijnwezen gedeponerd. ~~Het zij mij Sta mee toe UHG~~ ^{verder} ~~in herinnering te brengen~~ dat ik mijne positie ~~als~~ ^{als} van lector aan de Universiteit te Amsterdam heb en geheel zekere verdere vooruitzichten heb opgegeven voor deze onderzoekingen, dat ik mij daardoor in betrekkelijke afhankelijkheid begeven heb en ~~nog~~ ^{nog} ~~grotere~~ ^{grotere} onzekerheid ~~dat ik~~ ^{dat ik} van mijne geheele toekomst, dat ik op Sumatra's Westkust 10 maanden lang met welwillend door de toenmalige Gouverneur (den heer Kroesen) ter mijnen beschikking gestelde gestraften, echter met door mij zelf bekostigde ~~mandeers~~ ^{mandeers} toezicht, gereedschappen en verlichting het onderzoek ~~van grotten~~ ^{van grotten} ~~begonnen~~ ^{begonnen} heb en daarbij ongeveer de helft mocht verkrijgen van het geheele op Sumatra verzamelde materiaal; dat ik op Sumatra door malaria en den aan en door malaria e.a. als als gevolg van het onderzoek reeds twee of drie maal in levensgevaar heb verkeerd; dat ~~het mijn~~ ^{volgens het gangbare} ~~wetenschappelijke recht is~~ ^{wetenschappelijke recht is} (zelfs zonder al die opofferingen en tegenspoeden) ~~aan mij ook de geheele wetenschappelijke bewerking~~ ^{en beschikking van het verzamelde toekomt} ~~wat mij gebreken is,~~ ^{dat welke opvatting} ~~waarin ik niet twijfel, dan ook door het Departement~~ ^{zoowel als door het} ~~Gouvernement de~~ ^{Regering} zal worden voorgestaan.

De ~~bewerking van~~ ^{beheer} ~~fossielen te Batavia~~ ^{te beschrijven} is geheel ondoenlijk. ~~Ik~~ ^{Niet enige} ~~weken,~~ ^{weken,} ~~zoo als u~~ ^{zoo als u} ~~schrijft~~ ^{schrijft} ~~sprak~~ ^{sprak} [?o??] van 2 à 3 maanden en ~~bedoelde~~ ^{bedoelde} daarmee en minimum; nu ik de zaak beter kan beoordeelen, geloof ik, dat een half jaar misschien wel ongeveer nodig zou zijn voor eene voorloopige beschrijving, die van vele tekeningen zal moeten vergezeld gaan. Ik heb daarvoor [?een?] kisten met boeken nodig; eene groote ~~hoeveelheid~~ ^{aantal} schedels van levende dieren die ik reeds verzameld heb en die [?het] uiterst bezwaarlijk zijn zou [?spaardel?] naar Batavia te brengen en daarna weder terug. Van Java-fossielen heb ik wel een honderdtal kisten vol, waarvan de zorgvuldige verpakking tenminste een maand zou in beslag nemen. Intusschen zou het werk in het gebergte waarop ik toch voortdurend toezichtdien uit te, zoo goed als stil staan en daardoor en voor mijne reis naar Batavia zou het Gouvernement wel geld ~~verk~~ ^{verk} ~~uitgeven,~~ ^{uitgeven,} zonder ~~enig~~ ^{enig} ~~nut,~~ ^{nut} integendeel ten nadele van zijn eigen bezit want het is veel beter dat langzamerhand ~~een goed~~ ^{terwijl} ~~het onderzoek~~ ^{het onderzoek} [???] op het [?terrein] voortgaat ~~en de verzamelingen in~~ ^{toenbaren} ~~goeden~~ ^{goeden} staat worden gebracht, waarin ik reeds in Nederland ~~mij~~ ^{gedurende vele jaren} ~~voldoende~~ ^{voldoende} heb kunnen oefenen, dan dat overhaast te Batavia te doen. ~~Beschrijving~~ ^{Beschrijving} Ook heeft de bewerking van het materiaal te Batavia ~~behalve~~ ^{behalve} wel vele nadeelen, zoover ik kan inzien echter geen enkel voordeel. Een deskundige aldaar zou alleen de Heer Sluiter zijn, die echter zoover ik weet ~~zich~~ ^{zich} in de laatste jaren weinig werk van hogere dieren gemaakt heeft en het onderzoek is ook ~~geenszins~~ ^{geenszins} een geologisch, doch een vergelijkend anatomisch, dat ik geloof geheel voor mijn eigen verantwoording te kunnen nemen. ~~De meeste~~ ^{Ruim} ~~ongeveer de helft der~~ ^{ongeveer de helft der} in mijne tegenwoordige opdracht op Sumatra bijeengebrachte fossielen zijn uit het jaar 1890. Ik dien daarover aldus jaarrapport uit te brengen, waartoe ik nu ook door het ~~fossiele~~ ^{fossiele} materiaal van Java ~~en de verzameling~~ ^{en de verzameling} schedels van levende dieren en meerdere literatuur veel beter in staat ben dan op Sumatra.

Verder ~~heb ik~~ ^{heb ik} is die verzameling bepaald nodig voor ter vergelijking met de op Java bijeengebrachte.
[locatie van opmerking I]

De fossielen te Ba te descr. is geheel ondoenlijk. Niet eenige weken, dat zooals U schrijft doch eenige maanden zijn daartoe nodig, en de in mijn vorige brief opgegeven 2 of 3 maanden zijn zeker een minimum; ik geloof nu misschien wel een half jaar nodig te hebben, ook voor een voorloopig verslag, dat uit den aard der zaak van vele teekeningen moet vergezeld gaan. Ik schat op ongeveer 100 kisten vol de op Java verzamelde fossielen; deze zijn nog niet zoodanig bewerkt, dat zij voor verzending gereed zijn – en ik kan toch de S.f. niet degelijk beschrijven zonder vergelijking met deze. Op zijn minst zou het 1 à 1½ maand duren eer deze waren ingepakt. Onmisbaar zijn verder vele schedels, van ~~recente dieren~~ ^{levend door} ~~levend door~~ ^{levend door} mij verzamelde dieren en eindelijk eene geheele bibliotheek van boeken, welke beiden mijn eigendom zijn. Dat transport en mijne reiskosten zouden het Gouv. duur te staan komen en wil men het onderzoek niet geheel afbreken, zoo zouden al die zaken ook weder terug moeten worden vervoerd. Indien tijd zou het werk op het terrein, waarop ik voortdurend zoo nodig toezicht moet kunnen houden, geheel stilstaan. En terwijl nu het onderzoek der verzameling hand over hand kan gaan met dat op het terrein, zou in het eerste geval alleen een haastig en oppervlakkig onderzoek der verzameling kunnen plaatshebben, dat bovendien door veel tijdsverlies zou worden voorafgegaan. In Nederland heb ik mij nog een [?]-tal jaren met anatomisch museumwerk bezig gehouden en [?wen sch??] het daarom als mijn vaste

[MM774C-000010-362]

overtuiging uit te spreken, dat de door UHG bedoelde regeling van het onderzoek, waarvan ik de goede bedoeling respecteer, tot groote schade van het onderzoek zou strekken. Dit is ook geenszins een geologisch, doch een vergelijkend anatomisch; een deskundige te Batavia zou alleen de heer Sluiter zijn, die echter, zoover ik weet, in de laatste jaren bijna uitsluitend de anatomie van lagere dieren (op zeer verdienstelijke wijze) beoefend heeft. Ook in dat opzicht is dus aan een overkomen naar Ba. geen voordeel verbonden; ik geloof het onderzoek daarom ook geheel voor eigen verantwoording te kunnen nemen en (in Indië) beter hier dan te Batavia af te maken.

Ten slotte veroorloof ik mij Uwe aandacht te ~~vestigen op~~ ^{vragen voor} ~~het feit,~~ ^{het feit,} dat ongeveer de helft der in mijne tegenwoordige opdracht op Sumatra verzamelde foss. Uit het jaar 1890 zijn. Ik heb daarover wegens ziekte en het ontbreken van vergelijkingsmateriaal en literatuur nog geen behoorlijk verslag kunnen uitbrengen. Dat dient nu te geschieden en ieder deskundige zal inzien, dat daartoe ~~geene~~ ^{geene} weken voldoende zijn.

Van het geheel der op Sumatra verzamelde fossielen is ongeveer de helft bijeen gebracht in 10 maanden tijds voor de Gouvernment opdracht, wel met welwillende door den toenmalige Gouverneur van [?JWR?] (Den heer Kroesen) ter mijner beschikking gestelde gestraften, echter met door mij zelf bekostigd toezicht, gereedschappen en verlichting. Misschien heb ik daardoor nog eenig meer wetenschappelijk recht op de verzameling, zooals bovendien aan ieder natuuronderzoeker dat wordt toegekend op de vruchten van zijn werk. Na de opofferingen en gevaren, welke ik mij overigens daarvoor getroost heb, geloof ik, dat althans verdiend te hebben.

Dat die opvatting ook door U, door het Departement en de Regering zal worden toegestaan, laat mij het tot nog toe ondervondene niet twijfelen.

Ik vlei mij daarom, dat UHG, alsnog spoedig mogelijk de zoo noodige f.[ossielen] van S.[umatra] zult doen toekomen, voor welke bemiddeling U de zaak en mij nu het beste steunen kunt.

Met de meeste hoogachting ging heb ik de eer onderaanbieding mijner beleefde groeten te zijn

Click here to return to the content page

[MM774C-000004-013]

Tulung-Agung, 16 March 1891
[?Atendanon?]
aprox.

Very Noble and severe Sir.

A letter of Mr Renaud that I received a few days ago, makes me take the liberty to convey to you the following. After Mr Renaud both verbally in Batavia and in a private letter of 13 February last had assured me that the fossil collection of Sumatra that has temporarily been deposited at the Headquarters of the Mining Department, would be put at my disposal in Tulung Agung, for further description and comparison, he has announced me in a private letter of 6 March last that objections against that had been raised.

I do not know whether these objections have been raised or shared by you as acting Director of the Department, I flatter myself however that you might soon decide to have them send because of the following reasons, which I also politely requested to Mr Renaud yesterday.

The objections raised by Mr Renaud are: 1° putting the collection at risk to loss or damage, 2° fire hazard, 3° death, the latter two regarding my house and my person. The first objection would be completely countered by not unpacking the fossils from the chests in which they are now but putting these as they are completely in other stronger ones, as I already suggested in January. The second because the house I live in is made of stone and covered with roof tiles and standing free and the second and third because the local Assistant-Resident knows which governmental collections are present in my house and would take care of them (if necessary informed by my wife).

As I was almost constantly indisposed at Sumatra's West Coast and because of the lack of the necessary literature I have not yet been able to write a decent report on the Sumatra fossils. I will have the possibility now and to do so I would need much of the skill material I have collected of living

[MM774C-000004-014]

species, my whole library and several months of time, and therefore this research cannot be, as Mr Renaud suggested be done in Batavia. It would certainly be necessary to compare the Sumatra fossils with those I've collected in Java and having those packed would certainly cost a month or more (in some 100 large chests) which would cost a lot to transport and they also would have to be transported back. The Sumatra fossils, however, are packed in some five large chests.

The Sumatra fossils are not in a state wordy to be put in a museum, and can thus not yet be given out of the hands of the collector and to process and prepare them would cost months.

Furthermore, if I had to remain in Batavia, the fieldwork, which I'm supervising would come to a halt or proceed in the wrong way at the expense of much precious time and maybe even cause the loss of material, whilst when sending the fossils here, both the fieldwork and the anatomical research could continue unhampered.

There are also no other advantages to a stay in Batavia, there are no collections there for comparison nor is there any scientist there working on this specialised branch of science.

Considering that the amount of time needed for further research would not be small, I take the liberty to politely request your noble severe Sir to send me the Sumatra fossils sooner rather than later.

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000004-013]

Toeloeng-Agoeng, 16 Maart 1891
[?Atendanon?]
aprox.

HoogEdelGestrenge Heer.

~~Gisteren van~~ Een schrijven ~~eene reis teruggekeerd vond ik een brief van den heer Renaud,~~ een paar dagen geleden ontvangen, doet mij de vrijheid doet nemen U ~~particulier over dienstzaken te schrijven~~ het volgende mede te deelen. Na van den heer Renaud mondeling te Batavia en bij in een ~~part.~~ brief van 6 Maart 13 Febr. II. toezegging te hebben ontvangen om over de tijdelijk aan het Hoofdbureau van het Mijnwezen ge deponeerde fossielen-verzameling van Sumatra ter verdere bewerking en vergelijking te Toeloeng Agoeng te mogen hebben beschikken, ~~ontving ik gewerd mij geheel onverwacht bij een-part.~~ brief van 13 Febr. 6 Maart II. mededeling, dat tegen ~~geen bezwaar~~ dat denkbeeld bezwaren gerezen waren.

Ik weet niet of die bezwaren door U als waarnemend Directeur van het Departement zijn geopperd of gedeeld worden, vlei mij echter, dat U misschien op grond van het navolgende tot ~~in dat geval zowel als in het geval dat zij van den heer Renaud zelf afkomstig zijn, U na de hierover aan te voeren argumenten tegen~~ spoedige opzending ~~zult willen gelasten~~ kunt besluiten ~~doen geschieden waartoe ik~~ aan den heer R. Heden ~~gisteren~~ het beleefd verzoek gericht heb.

De door den heer R. aangevoerde bezwaren zijn: 1° het blootstellen der collectie aan verlies en beschadiging, 2° brandgevaar, 3° sterfgeval, beide laatsten vanwege mijn huis en mijn persoon. Tegen Het eerste bezwaar wordt geheel ~~uit den weg geruimd~~ te niet gedaan door de kistjes waarin de fossielen zich nu bevinden in haar ~~hun geheel~~ in andere sterkere over te pakken, zooals ik reeds in Januari voorstelde. Het 2de en 3de doordat mijn ~~het door mij bewoonde~~ huis is opgetrokken van steen is en met pannen gedekt en alleenstaand en het 2de en 3de verder doordat de assistent-resident alhier weet welke G. verzamelingen in mijn huis aanwezig zijn en daarvoor zou opkomen (daartoe zoo noodig bij in gelicht door mijne vrouw)

Door ~~bijna~~ constante ongesteldheid op S.W.K. ~~ben ik n~~ en door het gemis van de noodige literatuur ben ik daar niet in gelegenheid over die Sumatra-fossiele een behoorlijk rapport uit te brengen. Thans bestaat die gelegenheid wel en omdat ik daarbij veel door mij verzameld ~~schedel~~ materiaal van levende

[MM774C-000004-014]

diersoorten, mijne geheele bibliotheek en eenige maanden tijd noodig heb, kan ik ~~daarvoor~~ het nader onderzoek niet, zooals de heer R. nog voorstelt te Batavia komen ~~verrichten~~ geschieden. Ook ~~dien ik~~ is het daarbij bepaald noodig de Sumatra-fossielen met de op Java bijeengebrachte te vergelijken en alleen de verpakking van deze (in een 100-tal ~~grote~~ kisten) zou zeker meer dan een maand tijd in beslag nemen, ~~terwijl dan~~ veel aan transport kosten en willen het later ~~gevondene~~ nog te vinden met [???cht?] bewerkt worden, ook weder ~~moeten~~ worden teruggevoerd. De Sumatra-f. zijn daarentegen in een 5-tal [?????] kistjes gepakt.

De Sumatra-fossielen, verkeerden nog in geen Museum-*fähiger* toestand, waarin de verzamelaar ze reeds kan uit handen geven en ~~kunnen~~ alleen dat ordenen en prepareren zou een paar maanden tijd kosten.

Verder zou het onderzoek op het terrein, ~~waarop ik dat ik~~ waarvan ik de ~~leiding~~ richting telkens moet kunnen ~~bieden~~ aangeven bij een verblijf te Batavia ~~zoo goed als~~ of verkeerd worden voortgezet en aldus veel kostbare tijd en misschien materiaal verloren gaan, terwijl het [???] bij opzending der fossielen naar hier, ~~zoowel~~ dat terreinonderzoek als ^{en} het anatomisch onderzoek beiden onbelemmerd kunnen voortgaan ~~en zonder eenige buitengewone onkosten van het gouvernement.~~

Overigens Ook zijn aan een verblijf te Batavia geene andere voordelen verbonden, ~~waarvan~~ verzamelingen ter vergelijking zijn daar niet en ook geene geleerde die van dezen speciale tak van studie werk maken.

Dan Met het oog op den niet geringe tijd, welke het nadere onderzoek verreischen zal zou ik ~~meen ik de~~ vrijheid nu het de zaak reeds tot half Maart traineert ten behoeven van het jaarverslag onder andere en om zoo weinig mogelijk kostbare tijd te verliezen UHG. beleefd voor te stellen wel spoedig de vermeende bezwaren tegen verzending dan te willen ~~opheffen~~ uit den weg ruimen en zoo noodig Sumatra-fossielen mij te willen doen ~~laten~~ toekomen opzenden.

[Click here to return to the content page](#)

MM774C-000009-221]
Batavia 17 March 1891.

Amice Dubois,

A tirade in your letter of the 13th this month, which I read with much pleasure, makes me inadvertently put my pen to the paper; I first want to express my feelings, which your worship (is this too strong a word?) of Place brought up in my head. I have known Place as a student, and then he already stood high above us, higher than any of us; and everybody felt so. I've met him again for a month or so and he made the impression of still being the same honest, pure, and sharp-witted human. – And now I have started to write to you, I obviously have to reply to your passionate plea to the scientific feeling or believe. I do not

[MM774C-000009-222]

deny at all that many discoveries have been the fruit of something like a scientific feeling, a kind of “Ahnung”; but how often did this feeling not also play an ugly trick on people. A good example of being right on the money is Kepler; but how many times was he wrong in full conviction that he was right! I therefore think that scientific feeling is a very dangerous guide: for every hit there are ten misses. But tempting it is, although the temptation becomes less with age, and therefore I believe that your attempts to convert me will falter not so much because of the difference in age between us as well because of the advanced stage of my age – not to say oldness, a word that just now would not leave my pen, and rightfully so; but although I may not yet be old, I am also no longer young enough, to venture a scientific “sants périlleux”, as I've always feared to break my neck along the way. I also disagree with you with regard to using that thesis: “simplex veri sigillum⁵⁷” in the world order. Yes, every law in itself is obviously simple, but the phenomena are the results of the cooperation of an innumerable lot of those simple laws which makes it all very complicated. How often has history of science not shown to us that we were lost in the middle of a labyrinth, where we thought to have found a simple straight road? Which

[MM774C-000009-223]

law is more simple than Boyle's law? Meanwhile: not a single gas is behaving according to it. I would dare defend the thesis that you are farther from the truth, if the way in which one tries to explain phenomena, is more simple. Simple explanations always raise my distrust. And now basta! I have to eat, if I do not end this sentence, it might remain lying on my desk for two days. The matter of the reprints and the covers I will discuss in the meeting of next Thursday. I do not think there will be any objection.

Greet your wife and believe me to be
yours truly

H: Onnen.

[Next](#) letter with this correspondent
[Previous](#) letter with this correspondent

⁵⁷ Slogan of Herman Boerhaave: simplicity is the mark of truth

[MM774C-000009-221]
Batavia 17 Maart 1891.

Amice Dubois,

Eene Tirade in Uw brief van 13 dezer, dien ik met veel genoegen las, doet mij onwillekeurig dadelijk de pen op het papier zetten; ik wil 11 uiting geven aan den weerklink, dien Uwe aanbidding (is het woord te sterk?) van Place. ^{in mijns [ge????d] vond} Ik heb Place als student gekend, en toen reeds stond hij hoog, hoger dan één van ons; en dat voelde ieder. Ik heb hem nu een maand of wat geleden weer ontmoet en hij maakte op mij den indruk van steeds dezelfde eerlijke, reine, scherpdenkende mensch te zijn. – En nu ik een – begonnen ben met u te schrijven, moet ik natuurlijk ook even antwoorden op uw warm pleidooi voor het wetenschappelijk gevoel of geloof. Ik ontken

[MM774C-000009-222]

volstrekt niet, dat vele ontdekkingen de vruchten zijn geweest van zoo iets als wetenschappelijk gevoel, een soort van “Ahnung”; maar hoe dikwijls heeft dit gevoel de menschen ook geen lelijke parten gespeeld. Een sterk voorbeeld van instinctmatigden spijker op den kop slaan levert Kepler; maar hoe menigmaal heeft hij er naast geslagen in de volle overtuiging, dat het raak geweest was! Ik vind daarom het wetenschappelijk gevoel zulk een gevaarlijke gids: tegen één keer raak, slaat men 10 keer mis. Maar verleidelijk is het, ofschoon de verleiding minder wordt naar mate men ouder wordt, en daarom geloof ik, dat Uwe pogingen om mij te bekeeren niet zozeer zouden afsluiten op het verschil in leeftijd tusschen ons als wel op ~~mijn~~^{de} gevorderdheid van mijn leeftijd – om niet te zeggen mijn ouderdom, welk woord zoo even mijn pen niet uit wou, en terecht; maar al ben ik nog niet oud, ik ben toch ook niet jong genoeg meer, om nu nog op te gaan in wetenschappelijke “sants périlleux”, bang als ik altijd geweest ben om daarbij mijn nek te breken. Ook ben ik het niet met u eens ten opzichten van de toepassing der stelling: “simplex veri sigillum” op de wereld orde. Ja, iedere wet op zichzelf is natuurlijk eenvoudig, maar de verschijnselen zijn de resultaten van de samenwerking van onnoemelijk veel van die eenvoudige wetten en worden daardoor zeer gecompliceerd. Hoe dikwijls is het in de geschiedenis der wetenschappen niets gebleken, dat men midden in een labyrint verdwaald was, waar men meende een eenvoudige rechten weg gevonden te hebben? Welke

[MM774C-000009-223]

wet is eenvoudiger dan de wet van Boyle? Ondertusschen: geen enkel gas volgt haar. Ik zou de stelling durven verdedigen, dat men des te verder van de waarheid af is, naargelang de ~~wetten~~^{wijze} waarop men de verschijnselen ~~tracht~~^{meent} te kunnen verklaren, eenvoudiger is. Eenvoudige verklaringen wekken bij mij altijd wantrouwen. En nu basta! Ik moet eten, als ik dezen zin niet eindig, zou hij misschien twee dagen blijven liggen. De kwestie van het aantal overdrukjes en van de omslagen zal ik Donderdag in de vergadering brengen. Ik denk wel niet, dat er bezwaar zal bestaan.

Groet Uwe vrouw en geloof mij

T.T.

H: Onnen.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000042-269]

19 March 1891 7. Submitting report on February and the fourth quarter of 1890

I have the honour to present your noble severe Sir...

The letter I could not yet elaborate as I had hoped, because the fossils I collected in Sumatra were not available for comparison. Awaiting arrival of this collection, I have postponed submitting this until now.

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000042-269]

19 Maart 7. Aanbiedingrapport over Febr. en 4de kwartaal 1890

Ik heb de eer UHEG aan te bieden...

Het laatste heb ik nog niet op die wijze kunnen uitwerken als ik wel hoopte, omdat de op Sumatra verzamelde fossielen voor vergelijking niet ter hand waren. Op de aankomst deze verzameling wachtende, heb ik de indiening tot heden uitgesteld

[Click here to return to the content page.](#)

[MM774C-000050-065]

February 1891.

The daily and heavy rains, which now have finally set in, have seriously hampered the research in the terrain this month, although not to such an extent that ceasing all activities was necessary. Therefore also now (in particular near Teguan in the district Dero of the Department Ngawi in the residency Madiun) valuable fossils were obtained, through which the knowledge of the fauna in some aspects could again be increased. As, however, most fossils are very fragmentary such an increase cannot but go stepwise and almost every new and sometimes insignificant find is a step forward in the desired direction. There were no new species amongst the fossils.

The research of the Gua Mandjangan near Ngares in the district Trengalek delivers almost no positive result at all. Therefore activities were ceased at the 21st en and as of the 21st the engineer workmen de Winter was again send to work in Tulungagung to assist in preparing the fossils and repairing tools et cetera.

Now it has been established that also the Kendeng fauna is Pleistocene (diluvial), the finding of which was also the main goal of the grotto research

[MM774C-000050-066]

and the find spots of the first mentioned so far are much more rich than those in the caves, I felt that for the time being, as long the chances to find that what is desired with certainty and in large numbers in the volcanic tuffs et cetera of this mountains [is large], to postpone explorations in caves, where results are so much less. Instead of that from the start of March a beginning could be made in systematically exploring the Patiayam in Japara, where already earlier repeatedly remains of fossil vertebrates have been found after in 1857 the first where publicised by Junghuhn.

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000050-065]

Februari 1891.

De ~~menigvuld~~ dagelijkse en zware regens, die nu eindelijk waren ingetreden, belemmerden gedurende deze maand in hooge ^{belangrijke} mate het onderzoek op het terrein. ~~Niet echter~~ ^{hoewel niet} zoo, dat het staken daarvan noodzakelijk ~~werd~~ ^{was}. Aldus werden ook nu ^(voornamelijk bij Tegoean in het district Dero der afdeling Ngawi van residentie Madioen) ook nu waardevolle fossielen verkregen, waardoor de ^{kennis der} fauna in eenige opzichten weder een weinig ~~verder bekend~~ ^{werd} ~~kon vermeerderd worden~~. Daar doch de meeste fossielen in zeer fragmentairen toestand verkeeren kan ook die de gewenschte ~~[????]~~ kennis ~~der fauna~~ slechts stuksgewijze vorderen, en is ^{bijna} iedere ^{[???} nieuwe ^{zelfs schijnbaar onbeduidende} vondst tevens een stap voorwaarts in de gewenschte richting. Nieuwe soorten waren onder de fossielen ^{niet}

^{vertegenwoordigd}.

Het onderzoek der Goea mandjangan bij Ngares in het district Trengalek leverde bijna in het geheel geen positief resultaat op. Den 21sten werd dit daarom geëindigd en vanaf den 23sten ~~was~~ de genie-werkman de Winter weder te Toeloeng Agoeng behulpzaam werkzaam gesteld bij 't prepareeren van fossielen en het repareren van gereedschappen, enz.

Nu het vaststaat, dat ook de Kendeng fauna eene pleistocene (diluviale) is welke op te sporen ook het hoofddoel ~~was~~ ^{is} van het grotten onderzoek

[MM774C-000050-066]

en de vindplaatsen ~~der~~ ^{van} eerst^{genoemde} tot nu toe zeer veel rijker waren dan die der grotten, meende ik voorloopig, zolang de kansen om het gewenschte met zekerheid en in groote hoeveelheid te vinden ~~zijn~~ ^{en} in de vulkanische tuffen ^{enz.} van ~~genoemden~~ dat bebergte ~~[???~~ ^{van den Pati-ajam} en a. het onderzoek ^{met} de nasproingen in de grotten, welke zooveel minder resultaat opleverden, te moeten ~~ophouden~~ ^{ophouden} uitstellen. ~~Daarvoor~~ In de plaats van deze zou dan in Maart een begin gemaakt worden met het systematisch onderzoek vanden Pati-ajam in Japara, waar ~~van~~ ⁱⁿ reeds ~~zoovele~~ ^{vroeger herhaaldelijk} overblijfselen van fossiele vertebraten ~~beke~~ ^{beke} nadat in 1857 de eerste ~~n~~ door Junghuhn bekend werden gemaakt, gevonden ~~werden~~ ^{waren}.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000050-066 right]

Fourth quarter 1890.

In the districts Sepreh and Gendingan of the Department Ngawi of the residency Madiun, of which the Kendeng hills were again find spot of the yet many fossils of the old-Javanese fauna of large terrestrial animals, most near the hamlets Kerdjo Bogo, Golan, Ngandjar, Trinil and Kali-Gèdéh and – close to the border of Surakarta – Mantingan and Tawang, but also on many other locations. Also here the mentioned hillside contains the fossils almost everywhere. Next to that, research that had to be abandoned because of the high water level in the Bengawan River, along which the best find spots are, was resumed in the district Charuban of the Department Madiun. Here the rains had cleared the terrain of the inconvenient *djati* leaves, so it again could be examined as fruitfully as before. Also as far north of the Pandan as near Gerbogan in the district Ngumpak of the Department Bodjonegoro of Rembang jaws and molars of elephants were found.

New species that came to light were a Tapir (probably *Tapirus indicus*) so far only from one single molar; yet a more important find then this species was done on 24 November. Amidst the remains of typical representatives of the fauna in question and within the same layer of sandstone behind andesite tuff a human fossil was found, the right part of the chin of a lower jaw with the alveoli of the canine and the first and second premolar.

At that time, and also not later, no other parts were found, which cannot be considered astonishing, because also other bones are in general very much broken and widespread. The whole shape of the fragment leaves no doubt about its human origin. The chin must have been even less prominent than that of the men of La Naulette and Schipka and by the very considerable flattening and concavity of the inner surface of the lower jaw (caused by the implantation of the *Musculus digastricus*) a concavity which in the Pleistocene jaws from Europe is only slightly more pronounced than in the currently living humans; this fossil human is of a different and probably lower type than any other known. And moreover it is now established also that this man lived in Java at the same time with stegodont elephants, hippos and hyenas, whilst Java was connected to the mainland of Asia. The considerable number of large mammals and the, on the whole, closer relationship of the old Javanese fauna with that of the mainland (and not just the presence of Stegodons on the other islands of the archipelago, on the basis of which Prof. Martin assumed a Pliocene connection) gives this fauna a completely continental character. Java must therefore in the Pleistocene have been connected to the mainland of Asia, as the ingenious Wallace had already deduced from the current distribution of the animals, and for which the sea level only needs to have been less than 100 m lower.

[MM774C-000050-067]

Many species belonging to the fauna became better known, both because of the increased amount of fossil material as well as now having the support of the meanwhile acquired more extensive literature. In particular statements about elephant species in the report of the third quarter, which was mainly based on Martin's figures and descriptions will probably need to be revised significantly. Of *Euelephas* only the presence of *E. indicus* can now be ascertained with certainty, further determination of Stegodons will have to be postponed for now. A *Rhinoceros* was recognised to be *R. javanicus* [????], the *Hippopotamus* to be a new species, which seems to be in between *H. sivalensis* and *H. nomadicus* and not unlikely seems to be the Pleistocene predecessor of the species currently living in Africa. The new species of *Sus* is closely related to the living *Sus celebensis* and *S. philippensis* and makes up a third variety for this group. What following Martin was conform the shape of the Javanese *Sus hysuindricus* van Martin is most likely the female of the species. *Bubalus platyceros* could now more accurately be determined as *B. palaeindicus* Falk. Cautl., the ancestor of *B. buffelus* Blum., our carabao. A *Bossini* with *Bison* characteristics is probably the not yet known ancestor of the domestic Javanese cow. Another member of this family is the Pleistocene ancestor of the *banteng* and likely specifically identical to that. The antlers of the deer species *Cervus Lydekkeri* as defined by Martin cannot be distinguished from *Axis axis*. New remains of the small ruminant that before was considered to be a *Capra* have now become known to be a dwarf buffalo, *Anoa*, which is probably no other than the *santeng*, of which the Javanese tell stories and which some of them even claim to have seen. A *Crocodylus* turned out to be *C. porosus* Schneid., a *Garialis* is the same species that is now living in the Ganges.

From this specification it becomes apparent that the fauna is not, as initially assumed by Martin, matching that of the Siwalik's. It is the same as the one this geologist was writing about, but definitely Pleistocene and not young Tertiary. Another fauna of terrestrial vertebrates and a matching formation was not found anywhere.

With regard to this Pleistocene formation the following further results were obtained.

The rocks irregularly cover, and only near the Pandan (for instance near Butak) up to the ridge of the mountain range the marine core of the Kendeng. (This contains of hundred metres thick (on average 15°) steeply sloping clay stone layers, concordantly covered by limestone and chalk marls of a much lower thickness. The claystone has most likely originated from volcanic eruption products, for not rarely one can observe in such greyish white claystone a gradual transition to the Pleistocene tuffs. All the fossil bearing rocks are of a volcanic nature, now and then one can only very sparsely see other ingredients in them, like pieces of limestone. They are mainly sandstone -like tuffs and also somewhat coarser tuffs and breccias, more rarely conglomerates. They do, however, only show a layered deposition close to the surface; irregular layering is also present at higher points everywhere, presumably in relation to the shape of the original mountain slope, along which the slurry must have flown down.

With regard to their petrographic character and the way of the position these rocks are entirely similar to those which cover the plains of Kediri, Madiun and Solo. And also the products of the historical eruption of the Kelut in the aforementioned residence, volcanic sand, ashes et cetera, have not rarely been hardened to sandstone, tuffs and breccias, undistinguishable from the Pleistocene ones of the Kendeng slopes. Without any doubt these rocks, which enclose the remains of the Pleistocene terrestrial fauna of Java have originated from a similar local eruption and have partly under dry conditions been deposited as volcanic sand and ashes, lapilli, bombs, mainly, however, by heavy rains mixed up to a slurry flowing down the mountain slope and also the animals have vanished in the same way as the inhabitants of the Kelut-slopes are telling about the historical eruptions of this volcano. Many corpses of pigs, kidangs, deer, bantengs, tigers and other forest animals were found, after the last eruption, on top and within the volcanic sands, et cetera. Which volcano has delivered the eruption products of the Kendeng cannot yet with certainty be determined.

Even up to 50 m above the plains one finds everywhere the remains of hippos, crocodiles and river turtles. As extensive folding of the land does not seem to have taken place since, one has to assume that at the time of the Kendeng fauna the large plains of mid-Java were covered with lakes. That the referred topsoil of the plains would be of marine origin, is over there completely out of the question; given the distribution of the mentioned animals with an amphibian way of life one has to assume there to be Pleistocene fresh water, which later partly has been covered by even younger eruption products of the Kelut, and possibly other volcanoes. The geological character of the plains is therefore Pleistocene (diluvial) and partly Holocene (alluvial our recent). The black clay, which in many locations in the plains forms a thin layer of topsoil is only a local erosive product of the breccias and tuffs, most likely originating from the marsh stage of the plains, and not a separate formation.

On many points located higher in the Kendeng one can observe this transition. – In the caves of the Department Ngrowo of the residency Kediri little more of importance was found; just a few very incomplete human remains of the earlier mentioned Australian race.

Next official report

Previous official report

[MM774C-000050-066 right]

Vierde kwartaal 1890.

In de districten Sepreh en Gendingan der afdeeling Ngawi van de residentie Madioen waarvan de Kendeng-heuvels weder de vindplaats van nog talrijke vele overblijfselen der van de oud-javaansche ~~vertebraten fauna~~ ^{van groote landdieren}, het meest nabij de gehuchten ^{Kerdjo} Bogo, Golan, Ngantjar, Trinil en ~~Kerdjo~~ ^{Kerdjo} Kali-Gede en – nabij de grens met Soerakarta – ~~Kerdjo~~, Mantingan en Tawang, doch ook op vele ~~tusschen~~ ^{andere} punten. Ook hier bevat genoemde heuvelrei de fossielen bijna overal. Daarna werd het onderzoek dat wegens den hoogen waterstand der Bengawan-rivier langs welke de beste vindplaatsen gelegen ~~waren~~ ^{zijn}, moest gestaakt worden, hervat in het distrikt Tjaroeban der afdeeling Madioen. Hier was door ^{hadden nu} de regens het terrein van de hinderlijke djatibladeren onderdaan, zoo dat dit weder met evenveel vrucht als vroeger kon worden onderzocht. Ook werden zoover noordelijk van den Pandan als bij Gerbogan in het distrikt Ngoempak der afdeeling Bodjonegoro van Rembang kaken en kiezen van olifanten gevonden.

Van nieuwe soorten werden bekend een Tapir (waarschijnlijk *Tapirus indicus*) nog slechts door een enkele kies; doch belangrijker ~~vondt~~ ^{ontdekking dan van deze soort} werd gedaan op den 24sten November. Te midden van de overblijfselen van typische vertegenwoordigers der betreffende fauna en in den zelfde laag van zandsteen achter andesietuffen werd aangetroffen ~~het rechter~~ ^{een} menscheijk fossiel, het rechter kingedeelte de eener onderkaak met de alveolen van den hoektand en van den ~~eersten~~ ^{eersten} en den ~~tweeden~~ ^{tweeden} valschen kies.

Andere deelen werden toen en ook later niet gevonden, hetgeen niet bevreemden kan, daar ook andere beenderen in den regel zeer gebroken en verspreid zijn. De geheele vorm van het fragment laat geen twijfel over aan de menschelijke herkomst. De kin moet nog minder prominent geweest zijn dan bij den mensch van La Naulette en Schipka en door de zeer aanzienlijke afplating en uitholling van de binnenvlakte der onderkaak (veroorzaakt door de implanting van den Musculus digastricus) welke uitholling bij pleistocene kaken uit Europa slechts weinig sterker is dan bij den thans levenden mensch; vormt deze fossiele een ander en waarschijnlijk lager type dan ~~de~~ ^{de} eenige, dien men kent. Het staat ~~nu ook~~ ^{derhalve nu bovendien} vast dat ~~zijn~~ ^{deze} mensch op Java leefde te gelijk met stegodonte olifanten, nijlpaarden en hyena's en in een tijd, dat Java met het vasteland van Azië verbonden was. Het aanzienlijk getal van groote zoogdieren en de over het geheel wel nauwere verwantschap der oud-javaansche fauna met die van het vasteland ([^{en met van andere eilanden van den archipel}] niet het voorkomen van Stegodonten alleen, op grond waarvan Prof. Martin een, volgens hem pliocenen samenhang aan nam) geeft aan deze fauna een volkomen continentaal karakter. Java moet derhalve in pleistocenen tijd in samenhang met het vasteland van Azië geweest zijn, zooals de geniale Wallace reeds uit de tegenwoordige verspreiding der dieren had afgeleid, en waartoe de zeespiegel slechts minder dan 100 M lager behoeft geweest te zijn.

[MM774C-000050-067]

Vele tot de fauna behoorende soorten werden beter bekend, zoowel door het toegenomen ~~vergelijk~~ ^{de} fossielen-materiaal als met behulp van intusschen verkregen uitvoeriger literatuur. ^{Vooral} de opgave van olifanten-soorten in het ^{meest} verslag ~~van~~ ^{van} het ^{meest} derde kwartaal hoofdzakelijk naar Martin's afbeeldingen en beschrijvingen bepaald zal waarschijnlijk belangrijk moeten gewijzigd worden. Van Euelephas ~~bleek al~~ ^{kan nu alleen} ^{de aanwezigheid} ^{van} E. indicus met zekerheid bepaald worden vastgesteld, nadere bepaling der Stegodonten moest voorloopig achterwege blijven. Een Rhinoceros werd als R. javanicus [????] herkend, de Hippopotamus voor als eene nieuwe soort, die te H. sivalensis en H. nomadicus schijnt in te staan en niet onwaarschijnlijk de pleistocene voorvader is van de levende afrikaansche soorten. De nieuwe soorten van Sus is zeer nauw verwant met de levende Sus celebensis en S. philippensis en vormt van deze groep eene derde variëteit. De in navolging met de javaansche *Sus hysuindricus* van Martin overeenkomende vorm is waarschijnlijk het vijfje van deze soort van zwijn. *Bubalus platyceros* kon nu juister gedetermineerd worden als *B. palaeindicus* Falk. Cautl., die de stamvader is van *B. buffelus* Blum., onze karbouw. Een *Bossini* met *Bison*-kenmerken is waarschijnlijk de nog niet bekende stamvader van het tamme javaansche rund. Een ander lid deze familie is de pleistocene voorvader van den banteng en daarmede wel specifiek identisch. Het gewei der door Martin opgestelde hertensoort Cervus Lydekkeri is van dat van Axis axis niet te onderscheiden. Nieuwe overblijfselen van den vroeger als voor Capra gehouden kleinen herkauwen deden dezen nader kennen als een dwergbuffel, Anoa, die waarschijnlijk geen ander is als de santeng, waarvan de Javanen verhalen en die sommigen hunner zelfs beweren gezien te hebben. Een *Crocodylus* bleek C. porosus Schneid. te zijn, ~~de~~ ^{een} *Garialis* is ~~met de~~ ^{dezelfde} soort ~~van den Ganges~~ ^{van den Ganges} welke nu den Ganges bewoont.

^{Er} ^{uit deze opgave} blijkt, dat de fauna niet, zooals ^{aanvankelijk met} Martin ~~hoog~~ ^{hoog} werd aangenomen, met die der Siwalik's overeenkomt. Zij is dezelfde als die waarover deze geoloog schreef, doch bepaald eene pleistocene ^{en} ^{geene jong tertiaire}. Eene andere fauna van landvertebraten en betreffende formatie werd nergens aangetroffen.

Aangaande deze ^{pleistocene} formatie werden nog de volgende uitkomsten verkregen.

De gesteenten bedekken op onregelmatige wijze en alleen nabij den Pandan (o.a. bij Boetak) tot aan den kam van het gebergte den marinen kern van den Kendeng. (Deze bestaat uit honderden meters dikke (gemiddeld 15°) sterk hellende kleisteen lagen, concordant bedekt door kalksteen en kalkmergel van veel geringer dikte. Die kleisteen is waarschijnlijk ontstaan uit vulkanische eruptieproducten, want niet zelden kan men in dergelijke grauwwitte kleisteen ook de pleistocene tuffen geleidelijk zien overgaan. Al de fossielen houdende gesteenten zijn van vulkanische aard, nu en dan zijn daarin slechts uiterst spaarzaam enkele andere bestanddelen voorhanden, zooals kalksteenstukjes. Het zijn vooral zandsteenachtige andesietuffen en ook wel eenigszins grovere tuffen en brecciën, zeldzamer conglomeraten. Zij vertonen echter laagsgewijze afzetting alleen nabij de vlakte; onregelmatige laagvorming komt ook op hoger gelegen punten overal voor, klaarblijkelijk in verband met de gedaante der oorspronkelijke berghelling, waarlangs de massa als eene brei moet zijn afgevoeid.

Door hun petrografisch karakter en de wijze van afzetting komen deze gesteenten geheel over een met die, welke de vlakten van Kediri, Madioen en Solo bedekken. en Ook zijn de producten van de historische uitbarsting van den Kloet in eerstgenoemde ~~vlakte~~ ^{residentie}: vulkanisch zand, asch enz., niet zelden tot zandsteenen, tuffen en brecciën verhard, ~~zijn~~ ^{zijn} niet te onderscheiden van de pleistocene der Kendeng-helling. Zonder enige twijfel zijn de gesteenten, welke de overblijfselen der pleistocene landfauna van Java in zich sluiten op dezelfde wijze door eene uitbarsting ter plaatse gebracht en gedeeltelijk in droge toestand afgezet als vulkanisch zand en asch, lapilli, bommen, ~~enz.~~ ^{enz.} vooral echter door hevige regens tot eene slikbrei gemengd van de berghelling afgevoeid en zijn ook de dieren op dezelfde wijze omgekomen als de bewoners der Kloet-helling weten te verhalen van de historische uitbarstingen van dezen vulkaan. Vele lijken van zwijnen, kidangs, herten, bantengs, tijgers en andere wouddieren werden na de laatste uitbarsting op en in het vulkanisch zand, enz. gevonden. Welke vulkaan de eruptieproducten van op den Kendeng geleverd heeft kan nog niet met zekerheid worden uitgemaakt.

Wel tot 50 M. boven de vlakte vindt men overal resten van nijlpaarden, krokodillen en rivierschildpadden. ~~en~~ ^{en} Daar uitgestrekte plooiingen van den bodem sedert niet meer schijnen te hebben plaatsgehad, moet men vooronderstellen wel aannemen, dat in den tijd der Kendeng fauna de groote vlakten van midden-Java met meren bedekt waren. Dat de ^{bedoelde} bovenlaag ^{van den bodem} der vlakten ee East ne zeevorming zijn zou, is daar door geheel uitgesloten; afgaande op de verspreiding van genoemde ^{water} ^{dieren} ^{met amfibieachtige levenswijze} moet men daar en tegen aannemen, dat zij eene pleistocene zoetwatervorming is, die later gedeeltelijk nog met de jongere eruptie-producten van den Keloet en wellicht andere vulkanen bedekt is. Het geologische karakter dier vlakten is derhalve pleistoecen (diluvial) en ten deelen ~~alluviaal~~ ^{alluviaal} holocéen (alluvial of recent). De zwarte klei, welke op vele plaatsen in de vlakten eene dunne bovenlaag van teeltaarde vormt is slechts een lokaal verweeringsprodukt van de brecciën en tuffen, waarschijnlijk ontstaan in het moerasstadium der vlakten, en geene afzonderlijke ~~laag~~ ^{laag} formatie.

Op vele hooger gelegen ~~plaatsen~~ ^{punten} in den Kendeng kan men den overgang waarnemen. – In de grotten der afdeeling Ngrowo van de residentie Kediri werd weinig belangrijks meer gevonden; alleen nog enkele zeer incomplete mensenresten van het vroeger genoemde australische ras.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000058-560]

Joede 20 March 1891

Honourable Esteemed Sir

Herewith I have to report you how the work is going. I've been on Djambe several times and on Gujangan warak, but I can't find anything there because of the *alang alang* [a tall nasty grass], I can't even get the forced labourers to go through it because of their feet. If you allow to have the alang alang cut and burned, I can go forth much better with the labour, I could for instance burn first for three of four days, and search afterwards, but then I would need at least 10 or 15 grass knives extra. Until now I have only been able to fill one

[MM774C-000058-561]

crate with bones. Would you have that send already or shall I wait until I have more. There is nothing special in it else I would have had it send to you right away. Your house and that of the labourers is likely to be ready tomorrow, which only leaves [to be build] a storage for the bones.

I have been asking around a lot for the Gunung Slomporet, but no one can show me where it is. If you have not send me any money yet would you be so kind to send me a little, because I had to spend all the money to buy bamboo, and I haven't a penny left even to eat. Last Sunday I have been to visit the Resident with an elephant molar, but the Resident told me I could tell him anything for he had never looked the animal in the mouth. Also two forced labourers have escaped and two I have send off for they kept laughing in my face and had to be told 10 to 12 times what to do.

Your serving worker, de Winter

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

[MM774C-000058-560]

Joede 20 Maart 1891

UEdI Gestr. Heer

Met dezen moet ik u berichten hoe het met het werk staat. Ik ben nu al verscheidene malen op Djambe geweest en op Goejangan warak maar ik kan er niets vinden door de alang alang, ik kan zelfs de dwangarbeiders er niet meer door krijgen wegens hun voeten.

Als U er in toestemt, om de alang alang af te kappen, en dan te verbranden dan kan ik veel beter vooruitkomen met het werk, dan kan ik bijvoorbeeld eerst drie à vier dagen branden en daarna zoeken, maar dan moet ik minstens 10 of 15 grasessen erbij hebben.

Ik heb tot heden toe nog maar één

[MM774C-000058-561]

kist beenderen bij elkander, wilt U die beenderen heden gezonden hebben of zal ik maar wachten totdat ik wat meer hebt? Er is ook nog niets bijzonders bij anders zou ik het U onmiddellijk zenden. U woning en die der dwangarbeiders komen morgen denkelijk klaar, maar dan blijft mij nog over een pakhuis voor de beenderen. Ik heb ook al dikwijls naar de goening slomporet gevraagd, maar niemand die mij kan wijzen.

Als U soms nog geen geld voor mij verzonden hebt wees U dan zoo goed en zend mij een weinig, want ik heb al het geld gebruikt voor bamboe te kopen. Ik heb zelfs geen cent meer om van te eten.

Ik ben verschenen zondag bij de Resident geweest met een kies van een olifant, maar de Resident zeiden mij dat ik hem best wat wijs kon maken, aangezien dat hij het beest nog nooit in de bek gezien had. Er zijn ook twee dwangarbeiders weggelopen en twee heb ik weg gezonden omdat zij mij in het gezicht uitstaan te lachen en daarbij ik hun 10 à 12 maal een ding moet gelasten

Uw dienende werkman

de Winter

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000013-026]

Batavia 22 March 1891

Dear Mr Dubois

You can use the brochures for as long as you deem necessary. I am pleased they are of value to you. As correspondent of the Royal Academy of science I today received their publications of 1890. I'm sending you one of these because it holds an important publication of Martin that will surely interest you

esteemingly

yours truly

Vorderman.

[Next](#) letter with this correspondent

455

— Send from Jawa —

[MM774C-000013-026]

Bat. 22.3.91

Geachte Heer Dubois

U kunt van de brochures zoo lang gebruikmaken als U noodig acht. Het doet mij genoegen dat ze waarde voor U hebben.

Als correspondent van den Kon. Akademie van Wetenschappen ontving ik heden hare edita over [1890?] Een dezer zend ik U toe omdat daarbij een belangrijk stuk van Martin voorkomt dat U zeker zal interesseeren

achtend

[tu?]

Vorderman.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000008-349]

Leyden 23 March 1891

Answered 30 April

Nº15

Very esteemed Sir!

Yesterday I received your esteemed letter of 11 February 1891 and I do not want to fail answering you immediately, as it seems to me that in processing your fossils, you are taking a route that from a scientific point of view cannot be defended. Please allow me to make such a remark, for I am responding here to your own, by me very much appreciated open way of communication, articulated, and in my opinion also objective! I cannot consider your identification of the fossils as anything else but preliminary, because you are making statements, which you cannot make in Java without a large amount of material for comparison, which is not just my opinion, but also the opinion of the civil servants of the Museum of Natural History. That *Sus hysudricus* is to be = *S. celebensis* is something impossible for you to conclude in Java; that such is not the case, I consider well ensured on grounds of the most accurate comparison with

[MM774C-000008-350]

the rich amount of material from living pigs that is present here. For the same reasons I consider it certain that the remains I described as being *Euelephas* do not belong to *E. indicus*. That *C. lydekkeri* equals *Axis axis* I also have to doubt, whilst it is not unknown to me that the type is similar to that of the living Indian deer (see page 64), which I have all compared. That in my description erroneously it says “right” instead of “left”, is correctly noted, but no more than a *lapsus calamis* and of minor importance. Your *Anoa* is according to the judgement of Mr Jentink and others must certainly not *Anoa*! With regard to Stegodons you state that I, in derogation from Lydekker et cetera, assume little deviations to be characteristics of species; I must admit, I'm somewhat amazed about this, for I have always tried to uphold the same standard as Lydekker. I do not know, what my derogation is; but should you refer to the note in Lydekker's Catalogue (page 90), then I must bring forward to that that Lydekker wrote that note, without knowing more of my first treatise, belonging to plate I of Rd IV; *St. trigonocephalis* etc. was at that point not yet described by me. Naumann, who thought to have identified that species on Mindanáo and who is opposed by me on page 100, has later corrected his mistakes himself; Lydekker himself, with whom I am constantly in touch, has never deemed it necessary, to make a remark like the one you have made. You say that Lydekker considers it possible that *St. insignis* and *St. ganesa* belong to the same species; I also considered that possible; but yet these are two well characterised different shapes, and such shapes need to have separate names in paleontological research, specifically because it is not possible to be as accurate as a zoologist. Only after that the second question is to be considered, whether these “shapes” are in fact to be seen as “different genders”, or “variations” or “mutations”. The species that I have recognised are very well characterised shapes and it is certain that these do not belong to the *St. insignis-ganesa*, but that these are shape with a mastodon-like character, which are solely present in the Siwaliks and not in the Narbadas. I am also not happy with you want to turn my *Mastodon* into a *Stegodon*. For the moment I still have to doubt that the Siwaliks are completely lacking in Java, although I am pleased to

[MM774C-000008-351]

except that you have proved the presence of the Narbadas in Java, which I suspected already for a long time. That you however, before a definite judgement on the identification of the elephants, already expressed to be convinced that the fossils I have found originate from the same layer, I do not understand very well. Given the large petrographic similarity of the Javan tertiary layers, even of layers of very different ages, it is impossible for you to already know that, and there's only one way to come to such an outspoken conclusion that is to prove that all the species I described are indeed originating from the same layer as all the other vertebrates. If this is true, then it follows there from that in the Pleistocene in Java there was a proboscidean fauna, closely related to that of the Siwaliks and certainly derived from that.

Such prove and change of opinion you will, I hope, not publicise until you have finished your whole research. I can only repeat, as I already wrote on 10 February 1891 that I will never, as is obvious, resent you for publicising opposite opinions, but I do expect that you will only publicise such opinions, accompanied by extensive descriptions and figures, and not just in reports to the Government which cannot be judged by third parties and will lead to unnecessary writing and hassle. Neither science nor yourself of served by that! If I may give you some benevolent advice, then it would be this that you only report about your excavations and the main results, without going into any opposition that would possibly force me or others to respond. That is unnecessary and will lead to nothing! Such opposing questions can only be posted later and are only justified, when they are dressed up such that also third parties can give their judgement!

Why can't you decide to have your collection sent to Leyden to decently process it after you have returned? It should not be difficult to have you granted leave for that purpose! I think the chances for that are very well! Is it that you feared that the matter will not remain your scientific property? I have to assume that that is the matter, after all you have written in your letters to me and others about that: but – I very much regret that opinion!!! It is almost impossible to not

[MM774C-000008-352]

believe that you distrust me, whilst I have clearly stated in earlier letters (which are all present in our archives) that I will never touch your collection! In particular read my letter of 8 May 1890!

My advice to you is that in the Indies you file a more general report, then send the stuff over to Leyden after which you ask for a short leave, to process them and have them decently published. That is the only safe way, and you will not lack for my cooperation for your personal interests! I for myself do not desire to pick the fruits of your labour! You, however, can also not do that decently in the Indies. I hope to be able to speak to you about that; it meanwhile appears that I will yet be coming to Java. Meanwhile I propose to you to that we have no further discussion about your identifications and deviating opinions! Let's not write about it anymore! I have boldly told you my opinion and intentions, and I obviously will have to leave it to you of whether you want to make use of them are not.

After polite greetings

with the highest esteem your willing servant

K.Martin

[MM774C-000008-349]

Leiden 23 Maart '91 Antw 30 April Nº15

Zeer geachte Heer!

Gisteren ontving ik Uwen geachten brief van 11 Febr. '91 en ik wil niet nalaten, U er onmiddellijk op te antwoorden, omdat het mij voorkomt, alsof U bij de bewerking der fossielen een weg bewandeld, die vanuit een wetenschappelijk standpunt volgens mijne meening niet is te verdedigen. U moet mij deze opmerking te goede houden, want ik beantwoord hier Uwe eigene, door mij zeer gewaardeerde openhartigheid op dezelfde wijze, onbewimpeld en, volgens mijne overtuiging ook onpartijdig! Aan Uwe determinatie der fossielen kan ik onmogelijk eene andere dan voorloopige waarde hechten, want er komen bepaalingen voor, die U op Java zonder een zeer groot vergelijkingsmateriaal in 't geheel niet kan maken, en dat niet alleen volgens mijn oordeel, maar ook volgens dat der ambtenaaren v.h. Museum v. Natuurli. Historie. Dat *Sus hysudricus* zal zijn = *S. celebensis* kan U onmogelijk op Java uitmaaken; dat dit niet zoo is, beschouw ik op grond der meest nauwkeurige vergelijking met

[MM774C-000008-350]

het rijke alhier aanwezige materiaal van levende varkens als goed gewaarborgd. Om dezelfde redenen beschouw ik het als zeker, dat de door mij beschreven overblijfselen van *Euelephas* niet behooren tot *E. indicus*. Dat *C. Lydekkeri* gelijk is aan *Axis axis* moet ik ook betwijfelen, terwijl het mij niet onbekend is, dat de type overeenkomt met die der levende indische herten (zie pag. 64), die ik allen heb vergeleken. Dat in mijne beschrijving abusievelijk “rechts” in plaats van “links” staat, is juist opgemerkt, maar niet meer dan een lapsus calamis en van ondergeschikt belang. Uwe *Anoa* is volgens het oordeel van den Heer Jentink en anderen zeker geen *Anoa*! Aangaande de Stegodonten zegt U, dat ik, in afwijking van Lydekker etc. voor kleine afwijkingen soortskennmerken aanneem; ik moet bekennen, dat ik hierover eenigszins verwonderd ben, omdat ik altijd getracht hebt, juist dezelfde maatstaf aanteleggen als Lydekker. Ik weet niet, waarin mijne afwijking bestaat; en zoo U het oog moogt hebben op de note in Lydekker's Catalog (pag. 90), dan moet ik daartegen opmerken, dat Lydekker die note heeft geschreven, zonder meer van de eerste mijne verhandelingen, die bij plaat I van Rd IV behoort, te kennen; *St. trigonocephalis* etc. was toen nog niet door mij beschreven. Naumann, die deze soort op Mindanáo meende te kunnen aanwijzen en die door mij op p. 100 wordt bestreden, heeft zijne fouten later zelf verbeterd; Lydekker zelf, met wien ik voortdurend in verbinding sta, heeft het nooit noodig geoordeeld, een dergelijke opmerking, als door U is gedaan, te maaken. U zegt, dat Lydekker het als mogelijk beschouwd, dat *St. insignis* en *St. ganesa* tot dezelfde soort behooren; dat houd ik eveneens voor mogelijk; maar daarvan zijn het toch goed gekenmerkte verschillende vormen, en dergelijke vormen moeten bij paleontologische onderzoekingen afzonderlijke namen dragen, juist omdat men niet in staat is, met dezelfde nauwkeurigheid te werk te gaan als de zooloog. Doet men dit niet, dan staat men aan de allergrootste verwarringen bloot. Eerst in de tweede plaats komt de vraag in aanmerking, of deze “vormen” als “geslachtsverschillen”, of als “varianten” of als “mutationen” moeten beschouwd worden. Nu zijn ook de door mij onderscheiden soorten zeker zeer goed gekenmerkte vormen en zeker is, dat die niet tot *St. insignis-ganesa* behooren, maar dat het zijn vormen met mastodontoide karakter, die alléén in de Siwaliks en niet in de Narbadas voorkomen. Dat U mijn *Mastodon* tot een *Stegodon* wil maken, vind ik ook niet gelukkig. Voor het oogenblik moet ik er dan ook nog altijd aan twijfelen, dat de Siwaliks op Java geheel ontbreken, al wil ik dan gaarne

[MM774C-000008-351]

aanneemen, dat u de Narbadas, die ik al lang op Java heb vermoedt, heeft aangetoond. Dat U echter voor afloop der determinatie der olifanten reeds de overtuiging uitspreekt, dat de door mij onderzochte fossielen alle uit dezelfde laag afkomstig zijn, begrijp ik niet goed. Bij de groote petrografische gelijkheid der Javasche tertiaire lagen, zelfs bij lagen van zeer verschillende ouderdom, kan U dat onmogelijk reeds nu weten, en bestaat er slechts een enkele weg, om tot de door U uitgesproken conclusie te komen, d.i. namelijk, om aantetoonen, dat alle door mij beschreven soorten ook inderdaad in dezelfde laag met de overige vertebraten voorkomen. Is dit zoo, dan blijkt daaruit, dat in het Pleistoceen op Java eene fauna van proboscidiërs heeft geleefd, die met die der Siwaliks zeer nauw verwant is en zeker daaruit is voortgesproeten.

Zulke bewijzen en veranderde opvattingen zal U echter, naar ik hoop, niet eerder bekend maaken, als na afloop van het geheele onderzoek. Ik kan slechts herhaalen, wat ik reeds in mijn schrijven van 10 Febr. '91 heb gezegd, dat ik U nooit, zoodals van zelf spreekt, de openbaarmaking van Uwe tegenovergestelde opvattingen kwalijk zal neemen, maar wél verwacht ik, dat U deze opvattingen alléén zal publicieren, vergezeld van uitvoerige beschrijvingen en afbeeldingen, maar niet in rapporten aan de Regeering die dan onmogelijk door derden kunnen beoordeeld worden en tot onnodig geschrijf en gehaspel aanleiding geven. Daarmede is nog de wetenschap nog Uw persoon gebaat! Wanneer ik U een welwillende raad mag geven, dan is het die, dat U eenvoudig Uwe opgravingen en voornaamste resultaten in Uw rapport vermeldt, zonder daarbij in strijdvragen te treden, die eventueel door mij en anderen zouden moeten weerlegd worden. Dat is onnoodig en leidt tot niets! De strijdvragen kunnen eerst later worden opgeworpen en zijn eerst te rechtvaardigen, wanneer die in een zoodaanig gewaad het licht zien, dat ook derden er over kunnen oordelen!

Waarom kan U er dan toch niet toe besluiten om Uwe verzaameling naar Leiden te zenden en daarna hier ter plaatse behoorlijk te bewerken? Het zoude toch niet moeilijk wezen voor een dergelijk doel aan U een verlof te verschaffen! Ik ten minste zie daartoe zeer wel de kans! Vreest U soms dat de zaaken niet U wetenschappelijk eigendom zullen blijven? Ik moet het wel aannemen, naar al hetgeen U in Uwe brieven aan mij en anderen erover heeft geschreeven: maar – die opvatting moet ik ten zeerste betreuren!!! Ik kan haast niet anders dan

[MM774C-000008-352]

gelooven, dat U mij wantrouwt, terwijl ik u toch duidelijk in vroegere brieven (die allen in ons archief berusten) heb verzeekerd, dat ik Uwe verzaameling niet zal aanroeren! Zie hiervoor vooral mijn schrijven van 8 Mei 1890!

Mijn raad voor U is, dat U in Indië een meer algemeen rapport indient, dat U daarna de zaken hier naar Leiden zendt en dat U later een kort verlof vraagt, om die te kunnen bewerken en behoorlijk uittegeeven. Dat is de eenige zeekere weg, en aan mijne medewerking voor Uwe persoonlijke belangen zal het U daarbij niet ontbreken! Voor mij verlang ik niet de vruchten van Uwen arbeid te plukken! U echter kan dat in Indië ook niet behoorlijk doen. Ik hoop hierover nog eens met U te spreken; want het heeft den schijn alsof ik nu toch nog naar Java zal komen. Intusschen stel ik U voor om geene verdere discussie over Uwe determinaties en afwijkende opvattingen te oopenen! Laten wij er niet meer over corresponderen! Ik heb U mijne meening en bedoeling rondborstig gezegd, en ik moet het natuurlijk aan U overlaten te beoordeelen of U er gebruik van wil maken.

Na beleefde groeten

met de meeste hoogachting ging Uw d.

K.Martin

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000006-334]

Leyden, 23 March 1891.

Amice, thank you for your letter dated 9 February last, which has made me very happy, but also hurt me. I am pleased about your wonderful results that cannot be rated high enough and I truly hope that your diligence and sacrifices of physical strength and joy of life will be further crowned with good results. I regret however that you have asked too much of yourself and now -as you call it- are doomed to for some time “live on the Indian indolent way”. This situation will be largely due to overestimation of your mental strength, with which - as is known - one should be very economical in the Indies. And it's undoubted you do so. For we are all astonished by the fact that you, without having the necessary material for comparison at your disposal, so only out of books, are able to even approach a correct identification of what you have found. You need to have an extensive knowledge of the whole existing animal world, the strenuous ability to deduce, and more over the current day state of affairs of identification of shapes and their comparison, without which the chance of making errors is very large. And I fear that you are in the excitement of your success have been tempted to conclusions that will, partly at least, will turn out to have been wrong. And moreover, there's nobody forcing you to hurry and you need not show anyone your preliminary results. I know you have to submit reports to the government

[MM774C-000006-335]

and that these are being published, but we all know by experience that you can make an excellent report without making anything known to the world that one would later *à tête reposée* would wish to have phrased some other way. In my opinion the next route would be safer for your scientific reputation, being: collect material as much as you can, write reports in the most general terms, tell nobody about the results you think you have, and afterwards study the material calm and solemnly and finally submit the condensed whole to the scientific world. -

If you continue on the road you have taken, the consequences will be: opposition of people, who support at the moment could be of a lot of use to you, untimely statements and a sea of grief in the future! Believe me, I speak out of experience with the scientific community, also with dissenters, and every day I see around me, how half work and the urge for fame, combined with a youthful scientific excitement, have proved disastrous for the nature researcher, whereas a calm head and a well prepared appearance elicits the greatest effect for the present and continues to have in the future!-Do you think this writing is patronising and not at all appropriate? Throw it in the fire and let it be unwritten! It is my warm heart beating for you and your scientific research that makes me write this, as I know your open-minded nature and your unquenchable thirst for knowledge, and I therefore think I should warn you, moreover as you are now people in the Indies will start opposing you-and people, who have been in the Indies for a long time, often take matters so strangely “Indies”-like I – alas!- know from my own experience!-

And now a few words about your results and conclusions. You write, “that you explicitly state that all your fossils come out of the same layer and are without any doubt equivalent to the fauna that has been described by Professor Martin.-I will firstly ask you, how do you know what you are saying about the layer, from which the fossils from Professor Martin originate? Professor Martin doesn't even know this himself, because Raden Saléh and other collectors who collected these objects on different locations - and further specifications are lacking! Also against this “complete equivalence” there might well be something to be said! With regard to the age of the layers; you can read from Martin's descriptions that he - repeatedly - points out that his fossils are not unlikely to belong to the Narbadas and are not completely equal to the Siwaliks? That he, with the little material that he had, did not make a more decided statement, makes a plea for his careful and scientific mind that guides him for hasty decisions. **[In the margin this remark has received two large exclamation marks]**

I do not know how extensive your material of the *Sus* remains is, but I'm surprised that you are speaking of *Sus celebensis*, var., of *Sus verrucosus*? and *Sus vittatus*?; this amazement comes from the

[MM774C-000006-336]

fact that I, and other zoologists with me, have extreme difficulty to even differentiate the molars and skulls of the species although we have a relatively large amount of recent material of these, and this is so strong that I recently put in our notes “Notes” when writing a monograph about the Indian pigs: “that one might as well assume one species and a many varieties, instead of the many species that are currently assumed”, and others have said about the same before I did!-And this way there will also be doubt about other species you have identified!- Your remark about Martin's *Cervus lydekkeri* is surely correct about him mistaking left and right; of this we were able to convince ourselves; but although I recognise that this piece of Antler of Martin's *Cervus* strongly reminds me of *Cervus axis*, I would first need to see a large amount of material before I would be fully convinced about this identification. Where *Anoa santeng* is concerned, I'm sceptical enough to not believe that such an animal still exists in Java; it would surely have been found by the many nature researchers and Europeans which are there or at least they would have heard about it from reliable sources! To me the animal does not exist until I have seen it!

And moreover, what you are writing about it does not really match with *Anoa* but rather with a small *Bos*. I add here a sketch of *Anoa depressicornis*. Take note of the peculiar angle and a straight direction of the horns in comparison to those of a true Bovine - curve in your animal. Meanwhile I sincerely hope that you and your Javan's are right and I will be pleased to reward two hundred guilders for the skin and skeleton of a Javan *Anoa*! I'm particularly interested in your *Hippopotamus* with six incisors. You should know that for some years when I was writing about the Liberian *Hippopotamus* that I noted that in many *Hippopotamus* skulls I have seen as a *abnormality* one incisor in the right or left upper or lower jaw more than is the rule although there is or an alveolus thereof; I concluded that the predecessors of the current *Hippopotamus* must have had six incisors in upper and lower jaw as do currently living pigs have. You'll find good therefore be a confirmation of my hypothesis, if the presence of six incisors is truly constant in your *Hippopotami* and not an abnormality!**[some remark by Dubois, maybe readable in the original...]**

And finally a word about the future of your fossils. We fully subscribe your reasonable desire that this hard earned collection will remain your scientific property. This shall and surely can, if you follow the advice I gave above; in other words: bring everything in preliminary safety, and after your excavations you can then work on everything - assuming that such is possible in the Indies - and afterwards everything - to also remain safe and protected in the future – should go to the State Museum of geology

[MM774C-000006-337]

over here. 'It has been collected with money of the state, and it therefore belongs to the state, and a state museum should be its appointed final location. When you do your best to steer the matter in this direction, then you can have all the satisfaction of your work, without the chance of damaging your position by being too hasty! I was this far writing when Professor Martin showed me your letter that he received yesterday. But this doesn't change anything that I've written to you above, on the contrary, it confirms to me that I was right to advise you to calmly think before you publicise anything!-

It pleased us to hear such good news of your wife and kids. We are doing fine although we had a cold winter: it's just that my wife has had many small bouts of influenza, as we call it nowadays. Only constant and warmer weather can bring full recovery.

And now basta, as said, you can burn this and scowl me for it, but do know, as time will surely tell that I will have been correct, but overall be always convinced that the friendship I feel towards you made me pick up the pen and write this!

Cordially greet your wife, best greetings from my wife and the kids and believe me to be pleased to ever be yours truly

F.A.Jentink

Next letter with this correspondent

Previous letter with this correspondent

[MM774C-000006-334]

Leiden, 23 Maart 1891.

Amice, dank zeer voor uw brief, d.d. 9 febr. j.l., die mij zeer gelukkig gemaakt heeft, maar mij tevens pijnlijk heeft aangedaan. Ik verblijdt mij over uwe prachtige en niet hoog genoeg te schatten resultaten en hoop hartelijk, dat uw ijver en uwe opofferingen van lichamelijke kracht en levensgenot ook verder met goeden uitslag bekroond zullen worden. Het spijt mij echter zeer, dat gij te veel van uwe krachten gevorderd hebt en nu-zoals gij het noemt-gedoomd zijt om eene tijd “Indisch indolent voort te leven”. Deze toestand zal wel voor een groot deel te wijten zijn aan overschatting van uwe geestelijke krachten, waarmee de men-zoals bekend is-vooral in Indië zeer zuinig dient om te gaan. En dat doet gij ongetwijfeld. Immers wij staan verstomd over het feit, dat gij, zonder het noodige vergelijkingsmateriaal ter uwer dispositie en dus alleen uit boeken zelfs tot eene benaderend juiste determinatie van het gevondene zijt kunnen geraken. Hiertoe behoort eene uitgebreide kennis van de bestaande dierenwereld, een inspannend combinatievermogen, bovendien goed gedetermineerd de hedendaagse vormen ter vergelijking, zonder welke de kans om fouten te maken ontzachtlijk groot is. En ik vrees, dat gij in de opgewondenheid van uw succes u laat verlijden tot conclusies, die voor een deel althans later zullen blijken onjuist geweest te zijn. Bovendien niemand dwingt U tot haast en aan niemand behoef gij inzage te geven van voorloopige resultaten. Ik weet wel, dat gij aan de regeering rapporten

[MM774C-000006-335]

zult moeten uitbrengen en dat deze gepubliceerd worden, doch wij weten allen bij ervaring, dat men een uitmuntend rapport kan maken zonder daarom dingen wereldkundig te maken, die men later *à tête reposée* wel gaarne zoude wensen anders ingekleed te hebben. Mij schijnt de volgende weg veiliger voor uwe wetenschappelijke reputatie, nml: materiaal verzamelen zooveel gij kunt, rapporten stellen in de meest algemeene termen, niemand deelgenoot maken van uwe vermeende resultaten, en na afloop kalm en ernstig het materiaal bestudeeren en ten slotte een gecondenseerd geheel aan de wetenschappelijke wereld aanbieden. -

Volgt gij den thans door u ingeslagen weg, dan zullen de gevolgen zijn: tegenwerking van menschen, wier steun u thans van veel nut kan zijn, ontijdige uitspraken en een zee van verdriet in de toekomst! Geloof mij, ik spreek uit ervaring door lange jaren wetenschappelijke omgang, ook met andersdenkende, verkregen en zie dagelijks om mij heen, hoe half werk en zucht om snel bekend te worden, gepaard aan jeugdige wetenschappelijke opwindung, noodlottig op den natuuronderzoeker inwerkt, en een kalm hoofd daarentegen en een geheel gewapend optreden het grootst effect heeft voor het tegenwoordige en blijft hebben voor de toekomst!-Meent gij, dat dit mijn schrijven schoolmeesterachtig is en niet te pas komt? Werp dan deze in het vuur en laat het ongeschreven zijn! 't Is mijn warm hart voor u en uwe wetenschappelijke onderzoekingen, dat mij al dus doet schrijven, daar ik uwe ondervangen natuur en door dik en dun gaande dorst naar kennis genoeg ken, en u dus meen te moeten waarschuwen, temeer daar gij thans Indische menschen tegen u zult krijgen- en menschen, die een tijdlang in Indië geweest zijn, vatten de zaken veelal zoo eigenaardig “Indisch” op, zooals ik – helaas!- Bij eigen ervaring weet!- En nu een enkel woord over uw resultaten en conclusies zelve. Gij schrijft, “dat gij uitdrukkelijk verklaard dat al uwe fossiele dieren uit dezelfde laag afkomstig zijn en zonder eenigen twijfel volkomen equivalent met de door Prof. Martin beschreven “Fauna”.-In de eerste plaats vraag ik U, hoe weet gij wat gij beweert van de laag, waaruit Prof. Martins fossielen stammen? Prof. Martin weet dit zelve niet, daar Raden Saléh en andere verzamelaars die zaken van verschillende plaatsen verzamelden en - nadere bijzonderheden ontbreken! Ook op de “volkomen equivalentie” zoude mogelijk nog wel wat af te dingen zijn! Wat de ouderdom der lagen aangaat; zoo kunt gij in Martin's beschrijvingen zien, dat hij - en herhaaldelijk - er op wijst, dat zijne fossielen niet onwaarschijnlijk tot de Narbadas behooren en niet geheel met de Siwaliks overeenstemmen? Dat hij met zijn klein materiaal zich niet gedeceideerd uitsprak, pleit voor zijn voorzichtigten en wetenschappelijken geest, die hem voor overijling behoed.

[Laatste opmerking in kantlijn voorzien van twee grote uitroptekens]

ik weet niet hoe uitgebreid uw materiaal is van de *Sus* resten, maar verbaas mij, dat gij spreekt van *Sus celebensis*, var., van *Sus verrucosus*? en *Sus vittatus*?; deze verbazing verklaart zich uit het

[MM774C-000006-336]

feit, dat ik, en andere zoologen met mij, uiterst moeilijk zelfs met ons tamelijk groot recent materiaal deze soorten naar de schedels en kiezen alléén kunnen onderscheiden, en dit is zoo sterk, dat ik onlangs nog in onze “Notes” eene monographie schrijvende over de Indische varkens zeide: “dat men evengoed ééne soort met een aantal variëteiten kon aannemen, als het tegenwoordig door de meesten aangenomene aantal soorten”, en dit is vóór mij ongeveer zoo door anderen ook reeds gezegd!- En zoo kan er ook twijfel opkomen tegen de andere door u reeds gedetermineerd de soorten!-

Uwe bemerking omtrent Martin's *Cervus lydekkeri* is zeker correct dat aangaat zijne verwisseling van rechts en links; hiervan hebben wij ons thans kunnen overtuigen; maar, ofschoon ik erken, dat het stuk gewei van Martin's *Cervus* sterk doet denken aan *Cervus axis*, zoo zoude eerst een groot materiaal ons de volle overtuiging van deze identiteit kunnen schenken. Dat *Anoa santeng* betreft, zoo ben ik sceptisch genoeg om niet te gelooven, dat zoo'n dier nog op Java leeft; het zoude zeker door de vele natuuronderzoekers en Europeanen aldaar gevonden zijn of tenminste zouden zij uit betrouwbare bronnen er van moeten gehoord hebben! Voor mij bestaat het dier niet voor en al leer ik 't gezien heb! Bovendien komt, dat gij ervan schrijft niet erg met *Anoa* overeen, maar meer met een kleine *Bos*. Hiernevens een schetsteekening van *Anoa depressicornis*. Let vooral op de eigenaardige stand en de rechte richting der horens tegenover de echte Bovine - kromming bij uw dier. Intusschen hartelijk hoop ik, dat gij met uwe Javanen recht hebt en gaarne geef ik tweehonderd gulden voor een huid met skelet van een Javaansche *Anoa*!

Bizonder interesseert mij uw *Hippopotamus* met zes snijtanden. Gij moet weten, dat ik enige jaren geleden over de Liberiaansche *Hippopotamus* schrijvende, hebt vermeld, dat ik aan vele *Hippopotamus* schedels gezien heb als *abnormaliteit* één snijtand in rechte of linker boven of onderkaak méér dan regel is of wel een alveolis daarvan; ik concludeerde, dat de voorouders van de hedendaagse *Hippopotamus* zes snijtanden in boven- en onderkaak zouden gehad hebben evenals de thans nog levende varkens dit hebben. Uwe vondst zoude dus eene bevestiging van mijne hypothese kunnen zijn, wanneer het voorkomen van zes snijtanden werkelijk constant blijkt te zijn bij uwe *Hippopotami* en niet eene abnormaliteit!**[slecht leesbare krabbel door Dubois, misschien in origineel wel leesbaar...]**

En thans den slotte een woord over de toekomst van uwe fossielen. Gaarne onderschrijven wij uw billijk verlangen, dat die zuurverdiende verzameling uw wetenschappelijk eigendom zal blijven. Dat zal en kan het zeker, wanneer gij mijn boven gegeven raad wilt opvolgen; met andere woorden: breng alles voorloopig in veiligheid, dan kunt gij na afloop van uwe opgravingen alles bewerken - aangenomen dat u zulks in Indië mogelijk is - en daarna moet alles - om voor de toekomst ook veilig geborgen en bewaard te blijven – naar 's Rijks Museum van Geologie

[MM74C-000006-337]

alhier overgebracht worden. 't Is voor 's Rijks geld verzameld, behoort dus aan het Rijk, en moet in 's Rijks Museum de aangewezen bewaarplaats vinden. Wanneer gij al uw best doet om de zaak in deze richting te sturen, dan kunt gij alle satisfactie van uw werk hebben, en loopt geen kans om door overijling uw eigen glazen in te gooien!

Zoover was ik, toen Prof. Martin mij inzage gaf van uw brief, door hem op gisteren ontvangen. Doch dit verandert in niets hetgeen ik u hierboven schreef, integendeel het doet mij juist inzien, dat ik terecht u aanmaande tot rustige overweging alvorens iets te schrijven!-

Het verheugde ons van vrouw en kinderen zoo goede tijding te erlangen. Bij ons is het dezen barren winter nog al goed geweest: alleen heeft mijne vrouw veel last van aanvalletjes van influenza, zooals wij dat tegenwoordig noemen. Slechts constant en warm weder kan volledige genezing brengen.

En nu basta, zooals gezegd is kunt ge dezen gerust verbranden en er mij kwaad voor aankijken, maar weet wel, dat de tijd zeker zal leeren, dat ik het bij het rechte einde heb gehad en bovenal houdt u steeds overtuigd, dat mijn vriendschappelijk gevoel ten uwent mij dit alles in de pen gegeven heeft!

Groet vrouwlief hartelijk, beste groeten van mijne vrouw en kinderen geloof mij steeds en gaarne [f.f.?]

F.A.Jentink

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000011-372]

Batavia 23 March 1891.

Amice! I have received your letter of the 16th, and I would have answered it straight away, if I hadn't also received your "old climates", and wanted to read that first before answering you. I can honestly say that I've read it with much interest, and it was a joy to be seeing how by lucky and ingenious connections of well-known observations and facts, the most exciting hypotheses can crop up. Your combination of evolution of the sun with the glacial periods seems to me to be a very lucky one, and I think that against your conclusion of the relatively short time span between the 1st and 2nd stages of suns there

[MM774C-000011-373]

is little to be brought against.

It's obvious that in cases like these, it can never be anything more than a certain probability, and the knowledge of what truly is the matter will regretfully always remain obscure, but I can honestly say that to me your representation of things at the moment seems much more plausible than the one of Croll, Lendenfeld or any other. – About establishing the number of millions of years both by astronomers as well as by geologists (biologists do not count at all in this case, I think, as they lack any knowledge about the time needed for substantial morphological changes) I would express myself as sceptical as possible. And in the end I do not care that much whether it is 10,20 or 50 million years. To understand the matter that seems to be of secondary importance. But surely astronomers and geologists do have to take this factor into account.

It is just the last paragraph of your essay that I have difficulty agreeing with and in particular your last sentence would have looked very different if I would have written it. But maybe we could squabble over that sometime when we meet, as I don't feel much like a written discussion. What to you seems to be consolation there, to me seems to be a very painful and deeply sorrowful thought. –

Your further asking about the publication of the work you've done on your collection. I first want to pose a question about that that came up when I spoke with v.d. Stok about it. Are you wholly and completely free to do so in relation to the mining department, and would not Renaud take it wrongly, if he were not the first to hear about it?

[MM774C-000011-374]

Did you already spoke to him about it earlier and was he not pleased with the publication in the "Jaarboek"? I do hope that you are not again going to think that this is a gentle hint that we'd rather not have your work in our Journal, which would be utter foolishness. On the contrary the whole board would like that very much, and we even decided that in case the Nat. Ver. would publish it, we would make it a separate quarto publication, if you would agree to that. We could publish it in several subsequent issues. Can you give an approximation of how many quarto plates you would need per year, and wouldn't it then be best to have them made by Wendel in Leyden. – Do write me what you think about the publication, and what your deal is with the mining department. You also should write to v.d. Stok about it, so he can speak with Renaud about it. – The latter really is a very decent man, and completely

[MM774C-000011-375]

trustworthy. I believe, you are a bit too sanguine, and because of that may not always be as thoughtful as you could be, like in the matter with Verbeek. It's better to let that subject rest, at least in writing.

As to me personal, I can give you the joyful tidings that I have received a telegram from Weber, telling me that I have been appointed lector at University of Amsterdam. It might not be a great position, but I do have a foot in the stirrup, and for the moment that is of main importance. – I hope my old workforce will soon return when back in Holland, as I will take many chapters to work on with me. – I will send you some volumes of Nat. Nov. and also Temminck I will have send to you. Please do not keep the last one for a long time. Greetings also to your wife yours, truly
Sluiter

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000011-372]

Batavia 23/3 91.

Amice! Uw brief van den 16^e kreeg ik, en ik zou u dadelijk geantwoord hebben, wanneer ik niet juist Uw "Oude Klimaten" ontvangen had, en het eerst lezen wou voor u te antwoorden. Ik kan eerlijk zeggen, dat ik het met zeer veel interesse gelezen heb, en er weer met vreugde uit gezien heb, hoe door een gelukkige en ingenieuze verbinding van welbekende waarnemingen en feiten, de meest anregende hypothesen op te stellen zijn. Uw combinatie van de ontwikkelingsgeschiedenis van onzen zon met de glaciale schijnt ook mij een zeer gelukkige, en tegen Uwe conclusie van den betrekkelijk korten duur van den overgangstijd tussen 1ste en 2de stadium der zonnen, dunkt mij

[MM774C-000011-373]

dat weinig tegen te zeggen valt.

't Spreekt vanzelf, dat in dergelijke gevallen nooit anders, dan van een meer of mindere mate van waarschijnlijkheid sprake kan zijn, en ons het weten helaas wel altijd untersagt zal blijven, maar ik kan eerlijk zeggen, dat mij Uw voorstelling op 't oogenblik plausibeler schijnt, dan die van Croll, Lendenfeld of eenig ander. – Omtrent de taxatie van aantal miljoenen jaren zowel door Astronomen als door Geologen (de Biologen rekenen in dit geval in 't geheel niet mee, dunkt mij, daar zij alle basis van taxatie van tijd, ten minste van ingrijpende morfologische veranderingen, missen) vergoedt ik mij liefst zoo skeptisch mogelijk. Am Ende kan het mij dan ook niet zoo heel erg interesseeren of het een kwestie van 10,20 of 50 miljoen jaar is. Tot het begrip van de zaak schijnt mij dat van zeer ondergeschikt belang. De Astronomen en Geologen echter hebben natuurlijk met deze factor rekening te houden, dat spreekt.

Alleen ^{met} de laatste alinea van Uw opstel kan ik minder instemmen en vooral Uw laatste zin zou er zeker heel anders uitzien, als ik die had moeten neerschrijven. Misschien kunnen we daar later mondeling nog wel eens over kibbelen, maar in een schriftelijk uiteenzetting heb ik niet veel lust. Wat u daar troost schijnt, schijnt mij juist een zeer pijnlijke en diep weemoedige gedachte. –

Verder vraagt gij over de publicatie van de bewerking Uwer verzameling. Ten eerste een vraag daarover naar aanleiding van een gesprek, dat ik met v.d. Stok daarover had. Zijt gij geheel en al vrij daarin tegen over Mijnwezen, en zou Renaud het niet verkeerd opvatten, wanneer gij hem daarin niet in de eerste plaats kenet.

[MM774C-000011-374]

Hebt gij er vroeger met hem al over gesproken en is hij ~~ni~~ niet op de publicatie in het "Jaarboek" gesteld? Ik hoop, dat gij nu weer niet hieruit zult opmaken, dat dit een gentle hint is, dat wij liever Uw werk ~~ni~~ niet in ons tijdschrift hadden, wat natuurlijk al te dwaas zou zijn. Integendeel was het geheele bestuur er juist bijzonder op gesteld, en zelfs hebben wij besloten om in geval de Nat. Ver. Het publiceert er een afzonderlijke quarto uitgave van te maken, zoo gij dat goed vond. Dit zou dan in afleveringen kunnen verschijnen. Kunt gij eenigszins taxeren hoeveel quart platen gij per jaar zoudt noodig hebben, en is het dan niet 't best als zij gemaakt worden bij Wendel in Leiden. – Schrijf eens wat gij over de uitgave denkt, en hoe gij tegenover mijnwezen staat. Schrijf er ook aan v.d. Stok eens over, dan kan die met Renaud er over spreken. – De laatste is werkelijk een zeer geschikt man, en geheel

[MM774C-000011-375]

te vertrouwen. Ik geloof, dat gij wat te sanguinisch zijt, en daardoor misschien niet altijd even overdacht te werk gaat, zoals in de kwestie met Verbeek. Dat onaangenaam kapittel zullen we evenwel tenminste schriftelijk maar laten rusten.

Wat mij persoonlijk aangaat, zoo kan ik u de heuglijke tijding meedelen dat ik van Weber een telegram kreeg, dat ik tot lector aan de Amsterdamsche Universiteit benoemd ben. De positie is wel niet schitterend, maar het is de voet in den stijgbeugel, en dat is voor 't oogenblik de hoofdzaak. – Ik hoop in Holland spoedig mijn oude werkkraft weer terug te krijgen, daar ik vele chapters ter bewerking meeneem. – Enige N^{os} van Nat. Nov. zend ik u, en Temminck zal ik u doen toekomen. Het laatste echter s.v.p. niet lang houden. –
Vele groeten ook aan Uwe vrouw tt Sluiter

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000058-527]

Kedung Brubus

Your noble Sir

Herewith the signed receipts.

Under Kedung Brubus, Dongmadu, Bonduren and the kampongs in that area I have searched almost completely and hardly anything is being found there anymore. If you agree I will go searching under Teguan or somewhere else. Let me know if you agree

Your willing servant

Kriele

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

459

— Send from Jawa —

[MM774C-000058-527]

Kedoeng Broeboes

Uedele Heer

Hier bij de getekende kwitanties.

Onder Kedoeng Broeboes [?Dongmadoe] Bondoeren en die kampongs in de [brug???] Heb ik zoo wat alles afgezocht daar wordt nu zoo wat niets meer gevonden als u het goed vindt zou ik gaan zoeken onder Tagoenwanh of elders. Laat het mij weten of dat het goed is.

Uwe dienst willigen dienaar

Kriele

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000058-528]

Your noble Sir

If you can, would you please be so kind to send me some money? It's that I am here without any and I already asked the Widono to buy some food for me but he keeps me waiting all the time and I haven't got a penny to buy anything so what am I to do. Together with this letter I have send somebody to the Widano but whether he will return with anything I don't know so therefore I also gave him this letter to bring you up to date.

[MM774C-000058-529]

Should he not bring anything than I can buy some myself. I have so many bones here that I don't know where to put them because you said that in eight days you'd be leaving and pass by here on Kedung Brubus. Please be so good and pass on the [empty crates] to put the bones is, it would be good if you had even more of them

Your willing servant

Kriele

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

[MM774C-000058-528]

Uedele Heer

Als u kunt wees u dan zoo goed en stuur mij een paar centen? Aangezien dat ik hier zonder zit ik heb al gevraagd aan de Widano om het één en ander in te kopen voor mij wegens eetwaren hij laat mij maar steeds wachten en ik heb geen cent meer om iets te kopen dus hoe moet ik daarmee aan. Nu heb ik vandaag gelijk met deze brief ook iemand naar de Widano gestuurd maar of hij iets mede brengt dat weet ik niet door die reden heb ik [dezen] een briefje mede gegeven om er u kennis van te [geven. Als hij]

[MM774C-000058-529]

mij dan niets stuur dat ik het dan zelfs kan kopen.

Ik heb hier nu zoo veel hinder als dat ik ze niet meer weet te bergen aangezien dat u mij gezegd heeft over acht dagen wegens u vertrek weder hier op Doeng broeboes zou komen
Wees u zoo goed om die mede te geven voor de been als u er nog meer had [was] het wel zo goed.

Uw dienstdoende werkmán

Kriele

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000058-524]

Teguan 27th March 1891

Your noble Sir

Please be so good as to send me some money as soon as possible, I'm so short of it I can't even buy anything for myself. Everything else is going fine, with the work, the people and me. I will have the house and the storeroom ready on the 30th of March, hence I can start searching on April 1st. I am still every day being bothered by the rain, which is the reason the building of the house and the storerooms has taken so long.

Your willing servant

Kriele

[MM774C-000058-525]

I have tried to send a letter via Ngawi but that seems not to be allowed as it was returned to me even though it had the same adress on that I always put on it. As I don't have any stamps here this is very awkward.

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

[MM774C-000058-524]

Tagoenwanh 27/3 1891

UEdele Heer

Wees u zoo goed mij zoo spoedig mogelijk een paar centen over te zenden daar ik er zoo om verlegen ben dat ik voor mij zelve niet eens meer in kan kopen.

Verder gaat het met de werkzaamheden zeer goed en ook met het volk en mij. Ik zal met de woning en de loods 30 Maart klaar zijn dus gaan ik uit zoeken 1 April. Ik heb hier elke dag nog steeds last van de regen de reden dat het zoo lang duurt met het bouwen van de woning en de loods.

Uw dienstwillige dienaar

Kriele

[MM774C-000058-525]

Ik heb een brief over [Na???] willen zenden dat schijnt niet te mogen daar ik hem weder terug heb gekregen met hetzelfde adres dat ik er altijd opzet. Daar ik hier niet voorzien ben van postzegels is dat zeer lastig

[Click here to return to the content page.](#)

[MM774C-000058-562]

Joede 29 March 1891

Honourable esteemed Sir

Herewith I am sending you four crates with bones, nothing much pretty in there, but that cannot be expected as I can't search well yet because of the *alang alang*. Mister van Dijk has come to see me and he told me that we started a month too early because of the *alang alang*, but as soon as it is gone we are bound to find more. I can understand that there is nothing much to be found here, because I am told that for three years the Chinese have been buying bones in Pati. And that is still the case, because if people want to sell me bones and if I don't want to pay enough, they are bringing them to the Chinese.

Now I have also for two days been searching at Terban and Kantjilan, but that was

[MM774C-000058-563]

all the same, and even worse, pardon me for speaking out my thoughts, but I believe that if everything is taken away before us, there is bound to be little left for us. I have also paid a visit to Mister Wernerslager, but he could not help me to get the pig's head yet.

I've also got a lot of trouble with the forced labourers, yesterday I went looking in the vicinity of Kantjilan, I had hardly arrived on the mountains, or one had run off. Also one of them threw bones away between the *alang alang*, but he did not see me (but I did see him) so I immediately brought him to the head djaksa, who had his pants played on.

I have no more news to convey, I hope I will be able to send you more bones later.

I thank you very kindly for my promotion

Your serving worker

De Winter

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000058-562]

Joede 29 Maart 1891

Weledele Gestrenghe Heer

Met dezen zend ik U vier kisten beenderen er is nog niet veel moois bij maar dat kan niet anders want ik kan hier nog niet goed zoeken door de *alang alang*.

Dan Heer van Wijk is bij mij geweest en heeft mij gezegd als dat wij minstens een maand te vroeg zijn gekomen wegens de *alang alang*, maar als die eenmaal weg is, wij wel meer zullen vinden.

Ik kan mij ook best begrijpen dat hier weinig te vinden is, want zooals mij gezegd is hebben de Chinezen voor drie jaar geleden de beenderen per piekol opgekocht te Pati. Zoo gaat het heden nog, want als de mensen bij mij beenderen willen verkopen en ik wil niet genoeg betalen naar hun zin, dan worden zij naar de Chinezen gebracht. Nu ben ik voor twee dagen geleden op Terban en Kantjilan wezen zoeken, maar dat

[MM774C-000058-563]

blijft alles het zelfde, daar is het nog veel slechter, neem U mij niet kwalijk als dat ik zoo vrij ben U mijn gedachten mede te delen, maar ik geloof als dat alles voor ons neus weg is gehaald en dat er voor ons weinig over zal blijven.

Ik ben ook bij den Heer [Wernerslager] maar hij kan mij nog niet helpen aan de varkenskop.

Ik heb hier ook veel last met de dwangarbeiders, gisteren ben ik gaan zoeken in de omstreken van Kantjilan, ik was nauwelijks op het gebergte, of er was er alweer een weggelopen.

Ook is er een man die heeft de beenderen weggesmeten tusschen de *alang alang*, maar hij had mij niets gezien (en ik hem wel) dus ik heb hem dadelijk bij de hoofddjaksa gebracht, en die heeft hem op zijn broek laten spelen.

Meer nieuws weet ik U niet mede te delen, in de hoop als dat ik U een beetje later, meer beenderen kan zenden vriendelijken dank voor mijn bevordering

u dienende werkman

de Winter

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000042-269]

31 March 1891 N.8. Director of Education, Religion and Trade

In answering your Missive dated 25 last N^o2758 I will make use of the opportunity to first express my feelings of sincere gratitude, which I verily feel towards Your noble severe Sir, the Government and the Military authorities for the truly liberal way, in which my research has been supported and my ambitions are being appreciated. I dared to accept this support, because I was honestly convinced that the scientific results would not betray expectation, and I count myself lucky that the results are now thus that your efforts have not been in vain.

In Sumatra I was, both by being almost continuously indisposed as well as by lacking the most important literature, not able to further identify and describe the collected fossils. Now both these objections are in the past, the latter largely due to the benevolent intervention of the Chief engineer, Chief of the Mining Department, nothing would please me more than offering a extensive report of the meanwhile also in Java importantly increased results thus acquitting me of one of the obligations I've taken upon me. My desire to do so is even larger, because I well understood that by that way Your noble severe Sir would have the opportunity to judge whether continuation of this research

[MM774C-000042-270]

would be deemed desirable which I cherish the hope of being the case. I frankly expressed the conviction that continuation of the research would be worthwhile, because it would be good for science and our country and I know that this way my talents would be best used for science and our country. It was, however, never my intention to confront the Government *volens volens* with a *fait accompli*, through which it would be forced to take further steps. For the case and for my personal higher interests (which I bring forward here) I would highly regret, if the Government after a year should decide that the only just started research in Java was being cut short; the already achieved results are too promising for that. This can, however, be done without any damage to the results so far and as long as I live in breath (to which there currently is no danger to be foreseen) I hope to be able to submit to Your noble severe Sir in the course of this year a finalised report which will also hold what is yet to be collected, and will be as extensive as is possible here in the Indies given the available literature and material for comparison. In order to get my hands on that [material for comparison] I request Your noble severe Sir politely to have the fossils I collected in Sumatra sent to Tulung Agung as soon as possible. Acknowledging the objections to that made by the Chief of the Mining Department, I flatter myself that these can be put aside for the reasons I've written to you in private. When packed as indicated any reasonable danger of damage when keeping them in my house is lifted. For the intended report and given the chance that the research might be halted it is rather necessary to have this collection at hand for a longer period. Working on it in Batavia would only cause great disadvantage to the cause itself. First of all it needs to be put in order, to which there was no opportunity in Sumatra due to my poor health, and that will also be necessary for further description and essential for comparison with the fossils from Java. It is no more than 1/20 of what is present here, which furthermore is in no state yet to be packed. By sending those fossils here much time can be spared and possible damage to the Javan collection by having to pack those hastily can be avoided. I also have access here to a great number of skulls of living species and my own library, of which packing would also take a lot of time. Furthermore, with the Sumatran fossils here at hand, the fieldwork, to which I, because of the engineer workmen being well practised by now, only occasionally (though not at preset times) need to go to give the necessary direction, can be continued – and such continuation is no impediment to making a finalised report, but rather the opposite.

The cognizance of the old Javanese vertebrates is acquired very gradually and piece by piece; skulls and complete bones are rare; that what still is being found of new species is so fragmentary that description of it cannot be halted for long, whilst almost every new find increases our knowledge of the already discovered species. With regard to that see for instance the report of the fourth quarter of the previous year.

A further increase of the material will therefore only make the report gain in accuracy and can therefore at the moment – so to say – only be written with the current possible grade of accuracy; this, however, now is in some aspects sufficiently large enough to be brought to the attention of the Government and knowledgeable scholars, the latter of which already have expressed to be greatly interested.

As this cannot be an impediment, but only improve the rapid submission of a good report I did not think to hesitate to also expand the research to Japara. As it turned out in the last months that the initially good prospects to which the examination of caves in Java gave rise, could not be confirmed and that what was found here was from a younger period than the Pleistocene (diluvial), which was my main target of examination, whereas the formation which Prof. Martin does consider tertiary and holding large vertebrates is present in Madiun (and Japara) and is found to be Pleistocene (diluvial), I considered it in the interest of the case to have one of my engineer workmen with half of the available convicts, which so far had still been working in caves, start working at the second most important find spot of the so important Pleistocene fauna of Java.

In particular considering the description of the present fossils it was necessary to know whether the fossils present in Japara, from which most of the species described by Prof. Martin originate, should indeed be considered tertiary species, or are in fact, as I suspect, just as those from the Kendeng in Madiun, Pleistocene. Without having also a collection from that place one could not write a decent report, as one still would not be able to prove the compatibility of both the fauna's, an argument, as I expected, Prof. Martin already called upon.

As Your noble severe Sir has repeatedly approved on earlier occasions,

[MM774C-000042-271]

bed in the interest of the research work was transferred from one place to the other, I've already taken the liberty to send engineer workmen de Winter, who could only be put to superfluous work here, to go to the residence Japara to start working there and I've asked the Resident for 25 convicts. This decision, which I deemed necessary for the cause, I herewith submit for your further approval, flattering myself with the thought that my opinion on this and my proposition considering the Sumatra-fossils will meet with Your noble severe Sirs approval and benevolent support.

Eug Dubois

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000042-269]

31 Maart N.8. Dir. O.E.N.

Van de gelegenheid der beantwoording Uwer Missive dd. 25 II.N^o2758 maak ik gebruik in de eerste plaats uitdrukking te geven aan de oprechte dankbaarheid, welke ik jegens UHEG, de Regeering en de Militaire autoriteitengevoel voor de waarlijk vrijzinnige wijze, waarmee de aan mijn onderzoek steun is verleend en voor de genoten waardering van mijn streven. Ik heb dien steun durven aannemen, omdat het mijne eerlijke overtuiging was, dat de wetenschappelijke resultaten de verwachtingen niet zouden beschamen, en acht mij gelukkig, dat deze nu van dien aard zijn, dat Uwe bemoeiingen geen vergeefsche geweest zijn.

Op Sumatra was ik, zowel door bijna voortdurende ongesteldheid als ~~door~~ ^{wegens} het gemis van de voornaamste literatuur niet in staat de verzamelde fossielen enigszins nader te determineren en te beschrijven. Nu echter beide bezwaren vervallen zijn, het laatste voor een groot deel door de welwillende tusschenkomst van den Hoofdingenieur, Chef van het Mijnwezen, wenschte ik niets liever dan door het aanbieden van een meer bewerk't verslag van de intusschen ook op Java belangrijke vermeerderde resultaten bericht te doen en mij al dus van eene op mij genomen verplichting te kwijten. Des te grooter was mijn wensch daarnaar, omdat ik wel begreep daardoor ook UHEG. in de gelegenheid te stellen om te beoordeelen of voortzetting van het onderzoek

[MM774C-000042-270]

al of niet wenschelijk moet worden geacht en ik de hoop koesterde dat dan door U tot het eerste zou kunnen besloten worden. Onbewimpeld sprak ik de overtuiging uit, dat het onderzoek voortzetting wel waard is, omdat deze aan de wetenschap en aan ons land zou ten goede komen en omdat ik weet op deze wijze aan de wetenschap en ons land mijne beste krachten te kunnen wijden. Nooit heb ik echter de bedoeling gehad de Regeering *volens volens* voor een *fait accompli* te stellen, waardoor zij tot nadere stappen zou zijn gedwongen worden. Voor de zaak en voor mijne persoonlijke hogere belangen (die ik hier wel durf aanvoeren) zou ik het ten hoogste betreuren, wanneer de Regeering over een jaar besluiten mocht het eerst begonnen onderzoek op Java af te breken; de reeds verkregen uitkomsten beloven daarvoor te veel. Zonder schade voor het reeds verkregene kan dit evenwel geschiedene en bij leven en welzijn (van welken kant thans geen gevaar te voorzien is) ik mij UHEG. in den loop van dit jaar een afgerond verslag aan te bieden en dat ook het nog verder te verzamelen zal omvatten, zoo uitvoerig als dat bij de hier in Indië beschikbare literatuur en vergelijkingsmateriaal mogelijk is. Om daaraan spoedig de hand te kunnen leggen verzoek ik UHEG. beleefd wel de door mij op Sumatra verzamelde fossielen zoo spoedig mogelijk naar T.A. te willen doen op zenden. De bezwaren daartegen door den Hoofdingenieur, Chef van het Mijnwezen geopperd, eerbiedigend, vlei ik mij echter, dat die om de ~~door~~ in mijn particulier schrijven aan ZHEG. genoemde redenen, kunnen worden opgeheven. Bij de aangegeven verpakking en de bedoelde bewaring in mijn huis is gevaar voor schade, zoover is na te gaan, geheel weggenomen. Voor bedoeld verslag en met het oog op de mogelijkheid van afbreking van het onderzoek is het bepaald noodig, ~~dat ik~~ over deze verzameling gedurende langere tijd te kunnen beschikken.

Haar te Batavia te bewerken zou alleen strekken tot groot nadeel voor de zaak zelf. Zij dient in de eerste plaats een goede orde te worden gebracht (waartoe op Sumatra ten gevolge van ongesteldheid) de gelegenheid ontbroken heeft, en is dan ook noodig voor nadere beschrijving en onmisbaarder ter vergelijking met de ^{hier aanwezige} verzameling van Java. Zij heeft niet meer dan een twintigste der uitbreiding van de hier aanwezige, die bovendien nog niet in een voor verpakking vatbaren staat verkeerd. Met opzending hierheen kan dus veel tijd en wellicht gevaar voor beschadiging der Javaansche verzameling bij al te haastige verpakking voorkomen worden. Ook beschik ik hier over een groot aantal schedels van levende diersoorten en mijne eigen bibliotheek, waarvan de verpakking mede veel tijd zou eischen. Verder kan, wanneer de Sumatra-fossielen hier bij de hand zijn het onderzoek op het terrein, waaraan ik wegens de geoefendheid der beide geniewerklieden slechts nu en dan (wel is waar op niet vooraf te bepalen tijden) de noodige leiding behoeft te geven, worden voortgezet – en deze voortzetting is geen beletsel tot het opmaken van een afgerond verslag, doch veeleer daarvoor bevorderlijk.

De kennisname met de oud javaansche gewervelde dieren is eene zeer geleidelijke en stukswijze; schedels en geheel gave beenderen zijn zeldzaam ~~en iedere nieuwe vondst leidt tot nader kennis van reeds ontdekte soorten;~~ wat nog telkens van nieuwe diersoorten gevonden wordt is zoo fragmentair dat beschrijving daarvan niet lang kan ophouden, terwijl daarentegen bijna iedere nieuwe vondst leidt tot nadere kennis van reeds ontdekte soorten. Ik wijs in dat opzicht op het verslag van het 4de kwartaal van het vorige jaar.

Door verdere vermeerdering van het materiaal zal aldus het verslag slechts ^{vooral} aan nauwkeurigheid winnen en aldus kan dit op ieder oogenblik – om zoop te spreken – met den op dat oogenblik mogelijke graad van nauwkeurigheid worden opgemaakt; deze is nu in eenige opzichten groot genoeg om het verslag ~~onder het oog van~~ der Regeering en ~~van~~ deskundige geleerden, van welke laatsten groote belangstelling reeds gebleken is, onder het oog te kunnen brengen.

Omdat het geen beletsel kan zijn, doch slechts bevorderlijk voor de spoedige indiening van een goed verslag meende ik ook niet te moeten aarzelen het onderzoek ook tot Japara uit te breiden. Nadat in de laatste maanden gebleken was, dat de aanvankelijk zoo goede vooruitzichten, waartoe het onderzoek van grotten op Java aanleiding gaf, zich niet bevestigden en dat het hier gevondene van eene jongere periode dan de pleistocene (diluviale), welke het mijn hoofddoel is te leeren kennen, ^{afkomstig is}, daarentegen de door Prof. Martin voor tertiair gehouden formatie met groote vertebraten in Madioen (en Japara) wel pleistocenen (diluviaal) bevonden was, achtte ik het in het belang der zaak een der geniewerklieden met de helft der beschikbare dw.a. die nog steeds in grotten waren werkzaam geweest in de tweede hoofdvindplaats van de zoo belangrijke pleistocene dierenwereld van Java te werk te stellen.

Juist met het oog op de onderhanden te nemen nadere bewerking was het noodig te weten of de in Japara voorhanden fossielen, waarvan de meeste door Prof. Martin beschreven ~~soorten~~ en voor tertiair gehouden soorten afkomstig zijn, werkelijk, zoo als ik vermoed, evenals die van den Kendeng in Madioen, pleistocenen zijn. Alvorens ^{ook} over eene verzameling van die plaats te beschikken zou geen degelijk verslag zijn uit te brengen, daar nog steeds de gelijkwaardigheid van beide fauna's niet bewezen is, waarop dan ook, zoo als ik wel verwachtte Prof. Martin zich reeds beroepen heeft.

Uit de vroeger door UHEG. herhaaldelijk welwillend verleende

[MM774C-000042-271]

goedkeuring, wanneer door mij in het belang der zaak de werkzaamheden van de eene plaats naar de andere reeds waren overgebracht, heb ik de vrijheid genomen ook nu den geniewerkman de Winter, die hier slechts nutteloos werk verrichten kon in de residentie Japara aan den arbeid te stellen en aan den Resident 25 dwangarbeiders gevraagd. Deze handeling, welke ik in het belang der zaak noodig achtte, onderwerp ik hierbij aan Uwe nadere goedkeuring, mij vleiende, dat mijne opvatting in deze en mijn voorstel betreffende de Sumatra-fossielen bij UHEG. instemming en welwillende steun mogen verwerven.

Eug Dubois

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000058-564]

Pati 4 April 1891

Your honourable esteemed sir

Today I have received your letter containing 25 guilders. I regret misfortune is always at my door, because of neglecting my duties, but I will explain to you how this has come about. The postcard I have received of Mr. Wemmerslager told me that he could not help me to get a pig's head, as you can see in the letter I send with the bones. I have send you last Sunday, which was the first day of Easter, four crates of bones, because March was almost finished and I had no more bones than these four crates, hoping to be able to send you more bones in the next month. The 2nd of April I got the fever badly and so did my housekeeper, so I went to Pati for a doctor for help, but what I saw was the crates with bones still standing at the railway track, although I had had them send six days ago. I went to the Resident and he had the crates send (the 'parcel' master is to blame) and the two days that I have been ill in Pati I have been replaced by Mr Berner on order of the Resident. If you

[MM774C-000058-565 right!]

don't mind could you please address your letters to Mr. Berner for else if there is any hurry I will receive them too late, for instance if Mr. Wemmerslager receives them on Monday, than I will only receive it the next day, whereas Mr. Berner will send it to me immediately.

I have written to you about burning along along, because we had some dry days, but we can forget about that if the weather stays such, because everything is soaking wet, and if I leave my house in the morning it is but for a short time until the rain forces me back in.

The guide has told you where to find Gunung Slomporet, but if he searches with me, he can't find it, it is just the same as with Terban and Kantjilan and Krangit, bones are to be there, I go there but find none because nobody will show me and now Mr. Berner has threatened them to complain to the Resident, and now they are a bit more forthcoming.

You also write to me about the 20th of March, when I send you a letter in the morning and after that when going to Mr. Wemmerslager, received your postcard.

You write to me that I have to treat the convicts well, I will comply with your wish, but please don't mind me for telling you, last Tuesday I went out with these guys and told them, if you search well, you will all get 5 cents this evening, but what

[MM774C-000058-565 left]

happened that evening an elephants molar was lost that I had found myself (believe me) . You desire this work from me, and you want me to treat convicts well, but they make a fool of me and I don't get them to do anything. Well your wish is my command. I've got some more bones collected now, but nothing much of it is pretty yet.

I have received 40 Guilders of the Resident

I will report the places where we have been searching

1st South of the Patiayam beneath the dessa Terban and the dessa Kantjilan I have looked for two days and found an incy wincey bit

2nd Searched but nothing found between Krangit and Patiayam.

3rd Searched beneath dessa Kaliwulo between Krangit and Gunung Kembar, a few pieces

4th Beneath the dessa Joede 8 or 9 times, there most has been found.

5th Searched beneath the dessa Djambe, under Sempulawang and Wjingglong and back to Joede, absolutely nothing found.

I have told you that North East of Joede there are such nice ravines, and no along along, but I have erred, and as you have said, there are no bones there. Now I will

[MM774C-000058-566]

search with all my force until I have found the Gunung Slomporet, hoping to be able to report that to you next week. The Widono of Klaling has send me bones twice already but if I go searching nobody wants to show me.

Now I have a kind request, I have had a large kitchen been put up next to your house, mostly for me to live in, but can I live in your house, and when you come over I will go in the kitchen, I request this as you told me that if you come over you will not be staying for long and when you see the bill for the bamboo and how expensive that is over here.

And in this house of mr van Wijk the rats have been eating at my clothes and I am ill all days and my housekeeper has been so severely ill that I was forced to bring her to the hospital in Pati.

I can't thank you enough for my promotion and will do my utmost to perform my duties

Your serving workman

de Winter

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

[MM774C-000058-564]

Pati 4 April 1891

U Edele Gestrenge Heer

Heden ontving ik Uw brief met *f* 25.

Het doet mij leed als dat mij altijd het ongeluk treffen moet, wegens tekort komen van dienstplichten, maar ik zal U uitleggen hoe dit komt.

Ik heb met de ontvangst van de briefkaart van den heer Wemmerslager vernomen als dat hij mij nog niet kon helpen aan de varkenskop, dat kunt U zien in de brief die bij de beenderen is ingesloten.

Ik heb verleden zondag, dat is de eerste paasdag, vier kisten beenderen naar U verzonden, aangezien dat de maand Maart haast om was, en ik geen beenderen meer had dan deze vier kisten, hopende U de volgende maand meer beenderen te kunnen zenden.

Nu heb ik den 2 April erg de koorts gekregen en mijn huishoudster ook, toen ben ik naar Pati gegaan naar de dokter om hulp, maar wat ik zag de kistenbeenderen stonden nog aan het spoor, dat was reeds zes dagen geleden dat ik de kisten verzonden had, toen ben ik naar de Resident gegaan en die heeft de kisten doen verzenden (de schuld ligt aan de pakhuis meester) en de twee dagen dat ik te Pati ziek ben geweest, ben ik vervangen door den heer Berner op last van den Resident . Als U

[MM774C-000058-565 rechts!]

er niets op tegen hebt adresseerd U de brieven aan den Heer Berner, want als er haast bij is dan ontvang ik hen te laat, bijvoorbeeld den Heer Wemmerslager ontvangt op maandag een brief voor mij, dan ontvang ik hem eerst de daaropvolgende zondag, en den Heer Berner zend hem mij onmiddellijk.

Ik heb u geschreven van afbranden van along along, omdat het toen een paar dagen droog weer was, maar er is nu geen denken meer aan, als het weer zoo blijft, want alles is allen dagen drijvend nat, als ik 's morgens uitgaat dan duurt het niet lang of ik word naar huis gedreven door de regen.

De gids heeft ook aan U gezegd, waar de goenoeng Slomporet ligt, maar als hij zoekt met mij, dan kan hij hem niet vinden, dat is ook al juist hetzelfde, als met Terban en Kantjilan en Krangit, daar zijn beenderen ik ben er geweest maar ik kan er geen vinden, aangezien ze mij niet willen wijzen maar nu heeft den Heer Berner hen bedreigd met aanklagen bij de Resident, nu worden ze een beetje be[reid]williger.

U schrijft mij ook van den 20^e maart, toen heb ik 's morgens Uw brief verzonden, en ben daarna bij den Heer Wemmerslager gekomen, en heb Uw briefkaart ontvangen.

U schrijft mij van de dwangarbeiders goed te behandelen, ik zal aan U verlangen voldoen, maar duidt het mij niet ten kwade, dat ik zoo vrij ben, u dit te berichten, verleden week dinsdag ben ik uitgegaan met de lui, en heeft hun gezegd, als je lui goed zoekt, dan krijgen allen vanavond 5 cent maar wat was

[MM774C-000058-565 links]

het geval, ik was 's avonds een olifantskies kwijt die ik zelf gevonden had (neemt U aan) U verlangt het werk van mij, en als ik altijd goed tegen de dwangarbeiders, dan nemen zij een loopje met mij en ik krijg er niets van gedaan. Maar u verlangt het dus zal ik het volbrengen. Ik heb nu ook nog meer beenderen bij elkander, maar er is nog niets geen moois bij.

Ik heb de *f* 40 van de Resident ontvangen.

Ik zal U met dezen de plaatsen op noemen waar gezocht is

N1 ten zuiden van de Pati ajam onder de dessa Terban en Kantjilan, daar heb ik twee dagen gezocht en een klein beetje gevonden

N2 gezocht tusschen Krangit en Pati ajam niets gevonden

N3 gezocht onder de dessa Kaliwoelo tusschen Krangit en de goenoeng Kembar, een paar stukjes gevonden.

N4 onder de dessa Joede 8 of 9 maal, daar is nog het meeste gevonden

N5 gezocht onder de dessa Djambe, onder Sempulawang, en Djingglong, en terug naar Joede, totaal niets gevonden.

Ik heb doorgezocht om dat ten noordoosten van Joede zulke mooie ravijnen zijn en geen along along, maar ik heb mijzelf vergist, want zooals U zegt er zijn geen beenderen te vinden. Nu zal ik met

[MM774C-000058-566]

allen kracht zoeken zoo lang tot dat ik de G. Slomporet gevonden heb, hopende U dat de volgende week te kunnen berichten.

De Widono van van Klaling heeft mij al twee maal beenderen gezonden, en als ik er gaat zoeken dan willen ze mij niet wijzen.

Nu heb ik nog een vriendelijk verzoek, ik heb een groote keuken bij U woning gezet, het meest met het doel voor mij om in te wonen, mag ik in U woning gaan wonen, en als U komt dan ik in de keuken. Ik verzoek dit aangezien dat U gezegd hebt, dat als U komt toch niet lang hier blijft, en daarbij U ziet de rekening van de bamboe, hoe duur die hier is.

En in deze woning van den Heer van Wijk, hebben de ratten mijn kleren opgegeten, en ik ben alle dagen ziek en mijn huishoudster is zoo zwaar ziek, dat ik ben verplicht haar in het hospitaal te brengen te Pati.

Ik kan U niet genoeg bedanken voor mijn bevordering en daarbij zal ik zoveel mogelijk trachten mijn plicht te vervullen.

Uw dienende werkman

de Winter

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000011-527]

Batavia 10 April 1891

Dear Mr Dubois.

Your letter of March 27 and both reprints of your latest writings I have received in good order and with thanks. I've read about the old climates with much pleasure: it's ever interesting to see how such a matter combined out of the apparently most heterogeneous research and results like a jigsaw of which the man laying it has reserved the right to cut out the figures himself that is to a certain extent, and you will certainly be credited for choosing the classification of the stars to the cornerstone of your work.

[MM774C-000011-528]

As far as I know nobody ever interpreted the fact that these three classes are so unevenly represented and most certainly not in the way you have. There is now indeed a more total approval to be found in the matter than there used to be, also to me, although I still have some remains of doubt lingering whether or not the inside of the Earth would bring a more satisfying solution than have the climate changes over longer periods explained by external causes. For the 35-year cycle that Brückner has found there is also no cosmic cause to be identified. You see that my objection is nothing else than that of a man who wishes to see a change in the order of the day: 'it might well be that your order is better than my amendment.

Your letter of 27 March I have deliberately put aside until I had some opportunity to speak to Renaud. I do have some authority to deal with matters of a general nature: for instance if they were to take your finds from you or rather have other people work on them: however, intervening in details of the service is something I have to be very careful about if I'm not to spoil my prestige: for the latter is a little girl that needs to remain a virgin for else she will turn into a prostitute. *Tertia non dicunt*: they need only say once: that man is interfering with everything and all will be over. In the conversation it turned out that Mr Renaud was not that strongly decided to not sent you the Sumatra fossils. What he and the Director, however, desired, and this they should take up with the Government, is that some kind of working plan

[MM774C-000011-529]

is being made, so the number of chests and bones will not increase *ad infinitum*⁵⁸ and organisation of the collection postponed *ad calendae graecae*⁵⁹: Mr Renaud for instance asked me: does he have to go to Leyden or to British India or can it be done here. My answer was: probably to British India and to Leyden (and to England): without studying what is in the museums you surely cannot organise what you have: at least you can see from this that they are very willing to make you comfortable and also the matter of publication will not be a problem. I think you can always publish in the Natural History Journal as long as you inform Renaud beforehand with the offer to also put it in the Journal of the Mining Department.

In particular if you write your works in the Natural History Journal in German, French or English, whereas in the Journal of the Mining Department you would do it in Dutch then I think nobody will be hurt.

[MM774C-000011-530]

Your remark that you have nothing to do with the Mining Department is not correct. Since the Director *suo jure*⁶⁰ has put you in that stable, then you will have to eat out of the trough that is clean civil right and also civil necessity.

In general you will have to admit that Renaud's view that someone who wants to work on museum's objects is going to these objects to work on them rather than these objects being brought to him. You have no clue how much our good Indies have already lost for all kinds of reasons because they did not adhere to this. Meanwhile I think in your case he will come round.

I have hereby also included a letter that I received from Bolsius: read it to your enjoyment: I have written about it and asked the Resident of Cheribon and that Mr to award prizes.

[MM774C-000011-531]

So far, however, I did not receive any reply. I cannot spare Brückner yet: I will send it to you soon.

Vale
yours truly
Van der Stok.

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

⁵⁸ infinitely

⁵⁹ indefinitely

⁶⁰ in his own right

[MM774C-000011-527]

Batavia 10 April 1891

Waarde Heer Dubois.

Uw brief van 27 Maart en de beide afdrukken van Uwe laatste pennenvruchten heb ik in orde en in dank ontvangen. Met veel genoegen heb ik de oude-klimaten gelezen: 't is altijd weer interessant nu te zien hoe zulk eene kwestie uit de schijnbaar meest heterogene onderzoekingen en resultaten wordt samengesteld als een legkaart waarvan echter de legger zich voorbehoudt om zelf de figuren te snijden, in zekere mate althans en het zal U zeker tot verdienste aangerekend worden dat ge de klassificering der sterren hierbij tot hoeksteen hebt gekozen.

[MM774C-000011-528]

Voor zooverre ik weet was het feit dat de drie rubrieken zoo ongelijk gepresenteerd zijn nog niet geïnterpreteerd en zeker niet op de wijze waarop gij die gedaan hebt. Er is nu inderdaad meer totale benedijning in de kwestie te vinden dan er vroeger was, ook voor mij, ofschoon ik toch nog wel eenige resten heb overgehouden van mijn vroeger een twijfel nl. of men niet eerst de kwestie van das Innern de Erde tot eene meer bevredigende oplossing moet brengen alvorens Klimaschwankungen van langer adem te willen verklaren door uitwendige oorzaken. Van de nu door Brückner gevonden 35-jarige periode is ook geen kosmische oorzaak aan te wijzen. Ge ziet mijne abjectie is geene andere dan die van een mensch die eene verandering wenselijk acht in de orde van den dag: 't kan zeer goed zijn dat Uwe orde beter is dan mijn amendement.

Uwe brief van 27 Mrt heb ik met voordracht laten liggen tot dat ik Renaud eens sprak. Ik kan wel optreden met eenig gezag als het questies betreft van zeer algemene aard: b.v. indien er sprake van waren dat men U Uwe vondsten zoudt willen ontnemen of liever de bewerking der gevondene zaken: met tusshenkomst in details van dienst echter moet ik zeer voorzichtig zijn wil ik niet mijn prestige bederven: dit laatste namelijk is een juffertje dat virgo moet blijven wil ze geen meretrix worden. *Tertia non dicunt*: men heeft slechts eenmaal te zeggen: die man bemoeit zich met alles en 't is uit. Bij bespreking bleek het dat de Hr. R. volstrekt niet zoo sterk op zijn stuk stond ten al of niet op zendender Sumatra kisten naar U. Wat hij echter, en de Directeur wenschen, en dit moeten zij tegenover de Reg. doen, is dat er een soort plan de campagne

[MM774C-000011-529]

wordt gemaakt, opdat niet *ad infinitum* het aantal kisten en botten toenemen en de bewerking *ad calendae graecae* wordt uitgesteld: zoo b.v. stelde R. Mij de vraag: moet hij daarvoor naar Leiden of naar Br. I. of kan het hier geschieden. Mijn antwoord was: waarschijnlijk Br. I. en Leiden (en Engeland): ge kunt toch zeker zonder Museumstudie niet geheel afwerken wat ge hebt: ge ziet in elk geval hieruit dat men zeer geneigd is om het U naar den zin te maken en dat ook die kwestie van publicatie geen bezwaar zal zijn. Mij dunkt dat ge in het N.T. kunt publiceeren maar steeds met voorkennis van R. En met aanbod aan hem ook hetzelfde te plaatsen in het Tijdschr. v.h. M.

Voorals ge Uwe stukken in het N.T. in het Duitsch of Fransch of Engelsch stelt, en voor het Mijnwezen in 't Hollandsch kan dit dunkt mij niemand kwetsen.

[MM774C-000011-530]

Onjuist is Uwe bemerking dat ge niets met het Mijnw. Te maken zoudt hebben. Als de Directeur U eenmaal *suo jure* U in dit bakje geplaatst heeft, dan moet ge ook uit dat bakje eten, dit is zuiver ambtelijk recht en ambtenaarlijke noodzakelijkheid.

In 't algemeen zult ge moeten toegeven dat R's denkbeeld dat gevonden museum voorwerpen voor bewerking door de bewerker moeten worden opgezocht en niet omgekeerd, juist is. Ge weet niet hoeveel er reeds in ons braaf Indië is verloren gegaan door allerlei redenen omdat daar niet opgelet is. Intusschen hij zal hier wel niet te sterk aan vasthouden.

Hierbij ingesloten nog een brief die ik eenigen tijd geleden van Bolsius ontving: vermaak U er mede: ik heb daarover geschreven en den Resident van Cheribon en dien Heer gevraagd om prijzen uit te loven.

Tot nu toe ontving ik echter geen antwoord. Brückner kan ik nog niet missen: ik zend hem U spoedig.

Vale
[tt]
Van der Stok.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000006-015]

Esteemed Mr Dubois!

I have read the results of your research in 1890 with great interest, and I sincerely thank you for sending it to me .

When are you coming to this department to continue your research ?

Now and again Kriele wanders down the Gunung Pandan to look for fossils here at Teguan.–

With our polite greetings in high esteem

your willing servant

Ngawi 10 April 1891

Hoogenraad

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000006-015]

Geachte Heer Dubois!

Met heel veel interesse nam ik kennis van de resultaten Uwer onderzoekingen in 1890, waarvoor ik mijn oprechte dank betuig.

Wanneer komt u hier in de afdeling die onderzoekingen voortzetten?

Af en toe komt Kriele van de Goenoeng Pandan afzakken om hier te Tegoewan fossielen te zoeken. –

Met onze beleefde groeten achtend

UwDwDienaar

Ngawi 10/4-91

Hoogenraad

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000013-028]

Batavia 11 April 1891

dear Mr Dubois

could you please tell me whether you already have found fossils or sub-fossil remains of *Gallus bankhiva*?

Your willing servant

A.G. Vorderman

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

467

— Send from Jawa —

[MM774C-000013-028]

Batavia 11 April 1891

Geachte Heer Dubois

Kunt u mij ook mededeelen of u reeds fossielen of sub fossiele restanten hebt aangetroffen van *Gallus bankhiva*?

Uwen dwdr

A.G. Vorderman

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000058-566]

Sunday 12 April 1891

Your Noble Severe Sir

I have received the stripes and sabre ornaments.

I have found Gunung Slompriit and I have been searching already for four times on G. Slompriit without knowing that it was G. Slompriit.

Now that I have examined the Gunung thoroughly, it is very small and located close to Krangit, it is also very barren, nothing grows on it, not even alang alang.

You cannot find a single piece of bone on it, for all is underground, when I start digging I always find bones, but I can't get them out in one piece.

If you don't mind I prefer to halt working there until your arrival so you can judge yourself if we need to dig there.

Now I also have to tell you that I have build a storage for the bones, completely of *alang alang*, but it can't stay like that, I need a decent storage, as

[MM774C-000058-567]

the police is protecting it, and those people are complaining that it is a poor fence, and it is poorly but it will take me two or three days of work to enlarge.

As to the searching, it is starting to improve a bit, if only that terrible rain would stop so I could burn the *alang alang*.

I have, as of the first day that I am here, kept account of expenses, the weather, where we have been searching, etcetera etcetera, so when you come you can check the books.

After I have posted this letter I will be looking in on Mr Wemmerslager to hear if something is there.

I have not found a lot yet, nor anything pretty, but I think I will be able to send you 15 crates at the end of the month.

Mr van Wijk has repeatedly asked for you, when you are to arrive, he would so much like to speak to you, he has told me I could burn and dig in the ground as much as I like, and he also had banana trees planted around your house.

I have no more news to communicate, hoping to send you nice bones at the end of the month

Your serving workman

de Winter

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

[MM774C-000058-566]

Zondag 12 April 1891

UEG Heer

De strepen en sabelkwasten heb ik ontvangen. Ik heb de G. Slompriit gevonden, ik had ook al reeds 4 maal op de G. Slompriit gezocht zonder te weten dat het de G. Slompriit was.

Nu ik heb die Goenoeng goed onderzocht, hij is erg klein en ligt vlak bij Krangit, hij is ook geheel kaal er groeit niets op zelfs geen alang alang.

Er is geen stukje been op te vinden want alles zit onder de grond, wanneer ik begin te graven dan vind ik daar altijd beenderen, maar ik kan er geen stukjebeen geheel uit krijgen.

Als U het goed vindt, dan zou ik willen wachten met graven tot dat U komt, dan kunt U zelf eerst oordelen of er gegraven moet worden. Nu moet ik U ook mededelen, als dat ik eerst een beenderenpakhuis heb gezet, geheel van alang alang, maar dat kan zoo niet blijven ik moet een flinke bergplaats hebben, aangezien

[MM774C-000058-567]

er nu politie bij waakt, en die menschen mopperen dat het een slechte pagger is. Nu dat is ook minder ik heb maar twee à drie dagen werk dan heb ik een flinke loods.

Wat het zoeken aangaat, begint een beetje beter te gaan als nu die vreselijke regen maar ophoudt dat ik de alang alang in de brand kan steken.

Ik heb ook van den eerste dag af, dat ik hier ben alles opgeschreven aan uitgaven en wat voor weer en waar gezocht is enz enz, als U nu komt dan kunt U de boekjes nazien.

Wanneer ik nu deze brief op de post gebracht heb, dan gaan ik naar den Heer Wemmerslager, horen of er [al iets] is.

Ik heb ook nog niet veel gevonden, en ook nog geen moois, maar ik zou toch wel denken, dat ik met het einde van de maand 15 kisten kan zenden.

Dan Heer van Wijk heeft ook al dikwijls naar U gevraagd, wanneer of U hier komt, hij zou U zoo graag willen spreken, hij heeft mij gezegd, ik kan bra[?]? De grond omwerpen zoo hard als ik wil, hij heeft ook pisang bomen om Uw woning laten planten.

Meer nieuws weet ik U niet mede te delen, in de hoop met het einde van de maand u mooie beenderen te kunnen zenden

u dienende werkman

de Winter

[Click here to return to the content page](#)

[P5170103]

Tulung-Agung (Java), 13 April 1891
Very Noble and learned Sir [\[Martin\]](#)

I have received your letter of 10 February last with thanks. I thank you in particular for your sympathy in the sad case of Verbeek. I now need to also let you know how this story ended. Before the flames of war started I received, in answer to a polite letter which I sent to Mr Verbeek telling him that I could not agree with his opinion that the volcanoes are built out of loose materials, and that in my opinion Pandan could truly be a volcano, a postcard with such a rude expression that I succumb to the temptation to add a less parliamentary postscript to the letter of which you have received a copy. I soon felt sorry for that and have therefore withdrawn the postscript and offered my apologies for it. I've always felt great aversion to a personal battle. The war with the macrocosms outside and the microcosms inside us is already difficult enough; personal battle sucks strength out of us that we ought to spend on labour. To not be humiliated too much, I did need to start this battle. But everything that followed did not fit my nature and made me feel miserable for quite some time. So when Mr Treub wrote to me that Verbeek even a few days before the declaration of war had positively recommended my work to higher authorities, I felt so softened that I was inclined to forgive Verbeek everything he had done wrong – although it also dawned on me that his intercession was not completely free from the influence of ulterior motives. After that I have heard nothing any more... except some hearsay! –

I truly regret you are not coming to the Indies; both for the geological science, which has been sadly mistreated here for years, as for myself and my research. In particular because I hoped that with your help absurdities of Verbeek like how volcanoes of the Indies are built could be cleared out of the way – and it would also be the easiest way to resolve the differences between our opposing views which would be to the benefit of the cause and our workforce. If you had only seen my fossils and visited the terrains, you would – I'm certain of it – give up your opinion that the Siwalik-formation is present in Java. I am firmly convinced that you will now do so (and I'm pleased to read in your letter, as I could not have imagined from you otherwise that you will happily set personal feelings aside for this matter), yet, I think it will still cost us a lot of time before we really understand each other.

Meanwhile I've published a small report in the Journal of the National history Society of the Dutch Indies with the results I got up to 1890 and I have therein taken a chivalrous stand against your views. I would not dare to disagree with you in this way had I not been completely sure of my case and acting out of the belief that it is my duty to indiscriminately remove those views from science that have been recognised as untrue.

Firstly I do not agree with your identification of the *Elephas*-species; although previously I followed you blindly and had great faith in your work. Comparison of the molars depicted in figures 2 and 3 and tables 6 and 12 of *E. indicus* (including *sumatranus*) and many molars I have collected of *Elephas*, which are completely identical to yours, leave me extremely little doubt that they firstly all belong to one species and secondly that this species is *E. indicus*.

I also noted that in a similar separation of Stegodons you go much further than Lydekker; your species of this family can therefore in my opinion never be put next to the ones from British India. In Palaeont. indica Vol I. Page 274 Lydekker says: “On the whole I now think it is very probable that *S. ganesa* may be a very well marked race of *S. insignis*”,..... and this with such different shapes of skulls! This is just illustrating his much broader view on the notion of species than yours – and I have to say, in particular with regard to the very limited amount of material you had access to that I do not count myself in your camp.

I did not found mentioned anywhere in your publications (nor in those of Naumann) that *S. ganesa* and probably *S. insignis* also have been found in Pleistocene layers (the Narbada's) and from your latest letter I also have to conclude that you missed this, which was said of the species in the Pal. ind. at the same spot and in the Rec. Geol. Survey of India Vol XX. page 55. Therewith the Stegodons completely lose their value as “*Leitfossilien*” for the Siwalik formation.

I can also no longer agree with your identification of “*Mastodon*”-remains, after having seen objects of Stegodons which are completely similar to those you describe to the mastodon. And by the way in my much larger collection there is not a trace of *Mastodon*.

It is not – like you suspect – that I do not sufficiently value the proboscideans, but I don't consider them more important than any of the other genera; for which there is sufficient reason given that they are appear in Pleistocene layers with regard to the pig's jaw you depict I have to declare that I've never understood the similarity to that of *Sus hysudricus*, in great faith to you I have long believed in the correctness of your diagnosis. I am sure now that this similarity with the jaw you described (which is the same species as I have found in the Kendeng (Pandan) is merely general.

Also your diagnosis of *Bison sivalensis* (which you yourself also considered doubtful) was never understandable to me. And now I have to confess that I do not believe in it at all anymore.

To the list I have given I can now also add a recently discovered *Bibos cavifrons* (of which I found the characteristic upper half of the skull). Yet another living species of the mainland!

This list proves, by the larger amount of still living (next to the extinct) species, the Pleistocene character of the fauna and the formation. Your suspicion that the fauna you described would originate from an older layer was to be expected. A visit to the find side of your fossils in the Patiayam, however, taught me: firstly that the sediments there are completely of the same kind as those in the Kendeng (from which the Pandan rises) and secondly all the fossils I found there had the exact same character as my collection from the Kendeng. Meanwhile I have started to systematically examine this mountain (which is difficult now, because of the rainy season) and I've already found a number of clearly recognisable remains of completely the same species as from the Kendeng, being *Elephas indicus*, *Rhinoceros javanicus*, *Bubalus palaeindicus*, *Bos “palaeojavanicus”* and *Axis axis*, next to indiscriminate *Stegodon* remains.

So it is now completely sure that your fossils also originate from the same layer as where I have been collecting in the Kendeng and of which, in the list, the species have been named. So your fauna is Pleistocene after all, and a Pliocene fauna of terrestrial animals in this formation was found nowhere else in Java.

I am planning to publicise a preliminary publication with description and figures somewhere next year which will help convince you completely of the correctness of the above (if such is not yet the case).

With regard to Java being connected to the continent in earlier times, you seem to have misunderstood me. There's nobody who believes that more than I do. I do, however, find your reasons for that claim (having 3 identical mammal species) not to be sufficient proof. Sumatra has currently many more than 3 mammal species in common with the continent — without being connected. The large number of large mammals within a relative small land like Java and a much closer similarity to the mainland, as shows from my finds – do, however, prove that connection at the time of that fauna. Whether it was there before too, may well be possible, but not yet proved (unless more indirectly by Wallace).

After having taking note of the above (I flatter myself) you might want to, as chivalrous as I opposed your views and refuted them on good grounds, remove the Siwalik fauna with me from the list of paleontological data.

Meanwhile, with polite greetings, expressing the highest esteem of your willing servant
Eug Dubois
please be so kind as to send my greetings to Mr Jentink and (if possible) have him read this letter. ED.

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[P5170103]

Toeloeng-Agoeng (Java), 13.4.91
WelEdelHooggeleerde Heer,

Uw schrijven van 10 februari ll. gewerd mij in dank. Dank betuig ik U vooral ook voor Uwe deelneming in de treurige zaak V. Ik dien U er nu ook mede in kennis te stellen hoe zij verder is afgelopen. Vóórdat het oorlogs vuur geopend was, ontving ik, als antwoord op een beleefd briefje aan den heer V., inhoudende, dat ik het met zijne opvatting der vulkanen als opgebouwd uit los materiaal, niet eens kon zijn en datm.i. de Pandan wel degelijk een vulkaan zijn kan, eene briefkaart waarin eene zoo ruwe uitdrukking voorkwam, dat ik mij liet vervoeren den brief, waarvan U afschrift ontvangen hebt, een minder parlementair postscriptum te voegen. Spoedig gevoelde ik daarvan echter spijt en ik heb daarom het postscriptum ingetrokken en mijne verontschuldiging daarvoor aangeboden. Ik heb altijd grooten tegenzin gehad in persoonlijken strijd. Met den makrokosmos buiten ons en den mikrokosmos in ons is de strijd al zwaar genoeg; persoonlijken strijd onttrekt ons de krachten, die wij aan den arbeid moesten besteden. Wilde ik mij echter niet al te zeer vernederen, zoo moest ik dien strijd wel beginnen. Doch het geheele daarop volgende bestaan bleek zoo weinig bij mijne aard te passen, dat ik er mij een tijd lang bepaald ellendig doorgevoelde. Toen mij de heer Treub dan ook schreef, dat V. Nog in de dagen vóór de oorlogsverklaring bij hooge autoriteiten zich gunstig over mij en mijn werk had uitgelaten, gevoelde ik mij zoo vertederd, dat ik geneigd was V. alles te vergeven, wat hij mij misdaan had – al schemerde het mij ook voor, dat zijne voorspraak niet geheel buiten den invloed stond van bijbedoelingen. Daarna vernam ik niets meer.... dan uit de derde handen wat! –

Dat U niet naar Indië komt betreur ik oprecht; zoowel voor de geologische wetenschap, die hier jarenlang zoo treurig mishandeld is, als om mijzelf en mijn onderzoek. Het laatste vooral, omdat ik hoopte, dat met Uwe hulp voor goed dergelijke absurditeiten als de opvatting van V. over den bouw der indische vulkanen zouden zijn uit den weg geruimd – en tevens op de eenvoudigste wijze tegenstrijdigheden tusschen Uwe en mijne bevindingen ten bate van de goede zaak en onze werkkraft zouden worden weggenomen. Wanneer U mijne fossielen gezien had en de terreinen met mij bezocht, zoudt U – daar ben ik zeker van – Uwe meening dat de Siwalik-formatie op Java voorkomt, hebben opgegeven. Ik ben er vast van overtuigd, dat U dit nu ook doen zult (en zie met vreugde in Uwen brief, zooals ik anders van U mij ook niet kon voorstellen, dat U gaarne persoonlijken gevoelens aan de zaak wilt ten offer brengen), doch, meen ik eerst nadat wij beiden veel tijd zullen verloren hebben om elkander goed te begrijpen.

Intusschen heb ik in het Nat. Tijdschr. v. N.I. een verslagje geplaatst over de tot eind 1890 verkregen resultaten en ben daarin meteen ridderlijk tegen Uwe opvattingen opgetreden. Ik zou het niet wagen het met U op die wijze oneens te zijn, wanneer ik mij niet volkomen zeker van mijne zaak achtte en het geloof was toegegaan, dat het plicht is, als onjuist erkende opvattingen in de wetenschap naar ons beste weten en zonder aanzien des persoons uit den weg te ruimen.

In de eerste plaats kan ik het met de determinering Uwer *Elephas*-soorten niet eens zijn; al heb ik U daarin en in het overige a.h.w. blindelings gevolgd in het groote vertrouwen in U gesteld. Vergelijking van de in fig. 2 en 3 Tab. VI en 3 Tab XII afgebeelde kiezen met kiezen van *E. indicus* (incl. *sumatranus*) en van de vele door mij verzamelde kiezen van *Elephas*, waarmede de Uwe volkomen maakt overeenkomen, laten bij mij slechts uiterst geringen twijfel bestaan, dat zij 1e alle tot ééne soort behooren en dat 2de deze soort *E. indicus* is.

Het is mij ook opgevallen, dat U in de soortelijke scheiding van Stegodonten veel verder gaat dan Lydekker; Uwe soorten van dit geslacht kunnen daarom m.i. nooit naast de britsch-indische gesteld worden. Palaeont. indica Vol I. p. 274 zeg Lydekker: “On the whole I now think it is very probable that *S. ganesa* may be a very well marked race of *S. insignis*”,..... en dat bij zoo uiteenlopende schedelvormen! Dit slechts ter illustratie van zijne veel ruimere opvatting van het begrip soort dan de Uwe – en ik moet zeggen, dat ik vooral ten aanzien van het uiterst geringe materiaal waarover U beschikte, mij niet tot Uwe opvatting bekennen kan. Nergens vond ik in een Uwer publicaties vermeld (evenmin als bij Naumann) dat *S. ganesa* en niet zeer ~~on~~waarschijnlijk *S. insignis* ook in pleistocene lagen (de Narbada's) gevonden zijn en ook uit Uwen laatsten brief moet ik afleiden, dat het U ontgaan is, wat terzelfder plaatsen der Pal. ind. en in Rec. Geol. Survey of India Vol XX.p.55 voor deze soorten gezegd is. Daardoor verliezen Stegodonten hunne waarde als “Leitfossilien” der Siwalik-formatie volkomen.

Met Uwe bepaling der “*Mastodon*”-resten kan ik het, na kennisname van voorwerpen van Stegodonten afkomstig, welke met de door U aan deze tepeltandigen toegeschreven voorwerpen overeenkomen mij evenmin langer verenigen. Overigens vond ik onder mijne zoo heel veel grotere verzameling geen spoor van *Mastodon*. Aan de proboscidiërs hecht ik geenszins – zooals U vermoedt – eene al te geringe waarde, echter geene grootere dan aan andere genera; waartoe ~~dan ook~~, wegens het voorkomen van Stegodonten in pleistocene lagen dan ook wel reden bestaat.

Van de door U afgebeelde zwijnenkaak moet ik rond uit verklaren nooit de overeenkomst met die van *Sus hysudricus* begrepen te hebben, in het groote vertrouwen in U, heb ik aan de juistheid uwer diagnose echter lange tijd geloofd. Nu ben ik er zeker van, dat die overeenkomst der door U beschreven kaak (die van dezelfde soort is, als ik ze in den Kendeng (Pandan) vond) alleen eene generieke is.

Ook Uwer diagnose van *Bison sivalensis* (die door u zelf trouwens ook voor twijfelachtig gehouden wordt) is mij nooit begrijpelijk geweest. Nu moet ik mijn volkomen ongeloof daarover bekennen.

Bij het door mij gegeven lijstje kan ik nog voegen de korten tijd geleden ontdekte *Bibos cavifrons* (waarvan ik de karakteristieke bovenste schedelhelft vond). Weder eene levende soort van het vaste land dus!

Dat lijstje bewijst, door het grotere aantal nog levende (naast uitgestorven) soorten, het pleistocene karakter van fauna en formatie. Uw vermoeden, dat de door U beschrevenfauna uit eene oudere laag zou afkomstig zijn, verwachtte ik wel. Een bezoek der vindplaatsen Uwer fossielen in den Pati - ajam leerde mij echter: 1st Dat de betreffende gesteenten daar geheel van den zelfde aard zijn als in den Kendeng (waaruit de Pandan oprijst) en 2de Dat, wat ik van fossielen daarin vond ook geheel hetzelfde karakter als mijne verzameling uit den Kendeng bezit. Nu ben ik intusschen begonnen den Berg systematisch af te zoeken (wat nu nog moeilijk is, wegens de vele regens) en bracht reeds een aantal duidelijk herkenbare resten van volkomen dezelfde soorten als uit den Kendeng bijeen, n.l. *Elephas indicus*, *Rhinoceros javanicus*, *Bubalus palaeindicus*, *Bos “palaeojavanicus”* en *Axis axis*, naast Stegodonresten, niet onderscheiden van de andere.

Volkomen zeker is het dus nu, dat ook Uwe fossielen uit dezelfde laag afkomstig zijn als die ik in den Kendeng verzameld heb en waarvan in het lijstje de betreffende species opgenoemd zijn. Ook Uwe fauna is dus pleistoceen, en eene plioceene fauna van landdieren en betreffende formatie werd nog nergens op Java gevonden.

Door eene in den loop van dit jaar te publiceren voorloopige beschrijving met afbeeldingen hoop ik U volkomen te kunnen overtuigen van de juistheid van het bovenstaande (wanneer U dit nu al niet zijt).

Wat den vroeger een continentalen samenhang van Java betreft, schijnt U mij verkeerd begrepen te hebben. Niemand, die daaraan meer geloofd dan ik. Ik vond echter Uwe gronden (overeenkomst van drie zoogdier-species) niet voldoende bewijzen. Sumatra heeft nu veel meer dan 3 zoogdiersoorten met het vasteland gemeen — zonder samenhang. Het groote aantal van groote zoogdieren binnen een relatief zoo klein land als Java en veel nauwere overeenkomst met het vaste land, zooals die eerst uit mijne vondsten blijkt – bewijzen daarentegen wel degelijk voor samenhang in den tijd der fauna. Of die daarvoor ook bestond, is wel mogelijk, doch nog niet bewezen (tenzij meer indirect door Wallace).

Na kennisname van het bovenstaande (vlei ik mij) zult U misschien, even ridderlijk als ik Uwe opvatting bestreed en met goede gronden wedergelegde, de Siwalik fauna van Java met mij van de lijst der palaeontologische data willen afvoeren.

Ontvang intusschen, met mijne beleefde groeten, de betuigin van hoogachting van
Uwen dienstw. dr.

Eug Dubois

Wil zoo vriendelijk zijn wel mijne groeten aan den hr. Jentink over te brengen en (als het kan) hem dezen laten lezen. ED.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000011-495]

Van der Stok

Dear Sir,

Reading your letter of April 10⁶¹, which I received yesterday gave rise to some exciting thoughts that I should not fail to share with you.

First I regret that you (and I think completely unjustified) are still trying to find an explanation for the climates of the geological past in the bowels of the earth whereas the paleontological data do not match at all with a change of the Earth axis, as even [?Neumayr] (in *Erdgeschichte*) has to acknowledge. This commendable Viennese palaeontologist did have – is generally known – the failure of sometime going completely crazy of which striking examples can be summed up.

Nathorst has, even slightly after the presentation of Neumayr, also thought about this explanation – but let's be clear *Tante de mieux*. The impossibility that in earlier times warmth was coming from the inside of the earth has already been disproved by W. Thomson twenty years ago and as far as I know, later calculations have only confirmed this.

That for the only recently discovered 35 year cycle we have no cosmic reason to point to is obvious. These climate changes are at any rate so small, mere drops compared to the buckets full of changes in warmth that we can learn from palaeontology. But changes in the atmosphere of the sun, which do match the small changes, might be so tiny that they haven't been discovered yet.

During the past years I have studied as much as possible all hypotheses about the old climates and I am myself really convinced that of these the hypothesis of solar evolution according to the current state of science is the only one possible. And although it comforts me that geologist will accept this, I still do regret that the man who is most knowledgeable about these matters here in the Indies will not unconditionally accept it.

Other thoughts concern me more personally.

In the matter of Renaud I asked you to intervene firstly on recommendation of Sluiter, after having had a conversation with you. I only asked for an amiable conversation to remove any possible misunderstandings that Mr Renaud might have, I did not want to abuse your prestige.

I insist on stating that I treated the matter with Mr Renaud completely correct. What you are now suggesting considering publication is exactly the same as what I have suggested Mr Renaud myself already several months ago! Alas!

I have meanwhile also gained certainty that the inexplicable (given that he is such an honest man)

"objections that have been raised" after

[MM774C-000011-496]

repeated assurances and whilst I was already awaiting the fossils, was neither an original thought of Mr Renaud, nor of the Director, nor of the Secretary. This in connection to slander I heard of third parties, which also included Mr T., which learnt me which weapons are being used against me from a certain side, weapons which occasionally according to a letter I received also are being used against a scientist in Holland for many years.

You are writing me that Mr Renaud and the Director wish to see some kind of *plan de campagne*, to assure that the work on the collection is not postponed *ad calendae Graecae*.

Before I knew anything about this desire I wrote in January to Mr Renaud that having more literature available now that I would like to start working on the collection and just for that reason I asked for the collection of Sumatra. You can imagine that I myself want nothing more than comply with this first duty towards the Government et cetera.

Secondly because this is what the research actually is about and thirdly to prove that there is a necessity to continue this research.

I very much regret myself not having been able to write any decent report yet and I wish no more then be able to start with it as soon as possible. That this has now been prevented for two months is not my fault.

It wasn't really necessary anymore to write a work plan. Meanwhile I have written down my thoughts about that and send it to the Director and I will shortly recapitulate them here, partly even clearer.

1st During the work on the collection the fieldwork can and has to go on. This is no obstacle to the description, it will only foster it instead. One should not imagine that complete skeletons are being found. Almost everything is very fragmentary so it's fair to say these animals only get known bit by bit. The fieldwork will not withdraw any more time from the description as is needed for sanitary reasons.

Also the Government can still have their hands free to pull the plug on the research without any damage to what has already been gathered, given they would do this with a few months notice, whilst I (as long as I'm well and able) will always make sure to report as good as possible about what has been found.

Meanwhile it would be – if the Government is not at the point of going broke – irresponsible to not continue the research for another few years. This because the results so far are only a small part of what with certainty can be assembled (even during the previous time of low production because of the rains I found another very interesting species: the *Bibos cavifrons* which is living in British India and I'm finding a new species almost every month # [# inserted from the bottom of the same page: the fact that still new species are being found and the scarcity of material from others (like of Homo) are sufficient proof that the research is not to be considered finished.]

Also not all possible locations have been examined # [# also inserted from the bottom of the same page: and it should be established that the same species are being found everywhere.] and even financially the expenses are now completely compensated.

What can be done out of the Indies in publications can never be a complete whole, and if I could, without fear of yet being accused of personal intentions, propose a full work plan it would be – to let me continue a few more years like I'm doing now, writing an extensive report every year with descriptions and drawings. After that travel to Museums in Calcutta and London and write a definitive publication on it out of the Netherlands.

[MM774C-000011-497]

I would for instance not find it desirable to travel to Calcutta now, unless Mr Renaud is decided to have the fieldwork finished now. Else a new trip would again be necessary afterwards.

You are saying: “it is wrong that you have nothing to do with the Mining Department.”

I never made that remark. I merely said, as is true that my relation to the Mining Department is unofficial. There is not a single written statement, in which I am hierarchically being placed underneath the Mining department. Only for practical matters the Director, on an evening visit, has requested me to from then on to address the Mining department. My correspondence meanwhile is completely with the Director. Don't understand me wrong. No one wants to have more chiefs than they are obliged to, even if they are as dear men like Mr Renaud. Wouldn't you yourself be appalled, when they gave you an extra boss. Now it is true that I, unhappily, have a much lower rank than you have – which is, however, due to my free will and not because of my worth – and in love for freedom and independency, which in particular to a natural scientist are the highest social goods, I am no less than you.

Also[abrupt end of draft]

Next letter with this correspondent

Previous letter with this correspondent

[MM774C-000011-495]

vanderStok

Geachte Heer.

Om meer dan eene eene reden

De lezing van Uwen brief van 10 april, welken ik gisteren ontving gaf mij aanleiding tot ~~de volgende~~ ^{eenige [?????]} met zeer ^[?van-zelf] opwekkende overwegingen, ~~waarna~~ ^{die} ik niet mag nalaten U mede te deelen.

Ten eerste doet het mij leed, dat U (naar ik geloof geheel ten onrechte) nog in het binnenste der aarde de verklaring wilt zoeken der geologische klimaten terwijl toch de paleontologische gegevens ^{geenszins} ~~niet wel~~ met eene verplaatsing der aardas te rijmen zijn, zooals zelfs [?Neumayr] (in *Erdgeschichte*) erkenden moet. Voorts Deze verdienstelijke weener paleontoloog had wel – zooals men vrij algemeen weet – het gebrek wel eens door te slaan waarvan ~~de U~~ treffende andere staaltjes [?????] ~~kunnen~~ ^{op te [??]} noemen zijn.

Nathorst heeft, nog iets na de voordracht van Neumayr, ook aan deze verklaring gedacht – maar even duidelijk *Tante de mieux*. De onmogelijkheid dat de ~~warmte vroeger~~ ^{vroegere} warmte[?????] der aarde ~~uit het inwendige der aarde~~ uit haar binnenste zou gekomen zijn heeft W. Thomson reeds een 20 jaren geleden weder legt en zoover mij bekend is, hebben ~~men dezen opvatting~~ ^{interre berekeningen} dit ~~beter~~ slechts ^{kunnen} bevestigen.

Dat van de pas ontdekte 35-jarige periode geen kosmische oorzaak aan te wijzen, ~~bewijst niets~~ ligt voor de hand. De betreffende klimaatwisselingen zijn in ieder geval slechts uiterst geringen, ~~die ook niet in de schaduw~~ ~~kunnen staan van in grootte~~ druppels vergeleken bij de emmers vol warmte ^{afwijkingen} die de paleontologie leert kennen. Veranderingen in de atmosfeer der zon, welke aan die kleine wisselingen ~~veroorzaken~~ beantwoorden, kunnen ^{wel} zoo geringe zijn, dat zij nog niet ontdekt zijn.

Ik heb gedurende de laatste jaren zoveel mogelijk ~~alle ver~~ oude-klimaten-hypothesen bestudeerd en ben er voor mij zelf vast van overtuigd, dat de ~~daarvan~~ hypothese [????] der zonne/evolutie de ^{volgens de tegenwoordige stand} eenig mogelijke is. Al kan ~~ben ik er daarom overtuigd~~ ^{zeker-van} ik er mij mede troosten , dat de geologen deze zullen aannemen, ~~zoo hoopte ik toch~~ zoo spijt het mij toch, dat de man die in Indië het meeste bevoegd zijt de zaak te beoordelen haar niet onvoorwaardelijk aanneemt. ~~Maar, dat,~~

Andere overwegingen betreffen mij meer ~~mijn~~ persoonlijk.

~~Ik schreef,~~ ^{verzoekt u} In de zaak Renaud verzocht ik U tusschen beide te komen in de eerste plaats op [????] van Sluiter, ~~die dat die~~ naar aanleiding van een gesprek met [?U]. ~~Ik wist bovendien dat U een [????????], dat U een vriend van R zijt, terwijl ik meende,~~ ^{ook-richtte-ik-mij} ~~richtte ik mij nog bijzonder tot U in deze zaak omdat ik meende en de wijze waarop ik dat verzoek deed dat verzoek is gedaan op zoodanige wijze, dat daaraan geenszins eene bedoeling [???~~ [?] worden misschien alsof ik ik Ik verzocht alleen eene gemoedelijke bespreking om mogelijk misverstand bij den heer R. weg te nemen, [?wanwaar] nooit Uw prestige zou zijn geprostitueerd.

~~In die zaak~~ Ik sta erop te zeggen, dat in die zaak met de heer R. door mij geheel correct behandeld is. Wat U mij nu voorstelt omtrent den publicatie is niets anders dan hetgeen ik den heer R. zelf heb voorgesteld ^{reeds eenige maanden geleden helaas!}

~~Waarom~~ Ik heb intusschen nu ook zekerheid gekregen dat de trouwens bij een zoo eerlijk man geheel onverklaarbare “gerezen bezwaren” na

[MM774C-000011-496]

herhaalde [????? ????ij?ig?] En terwijl ik reeds de fossielen wachtende was, geene oorspronkelijke gedachte van den heer R. , noch van den Directeur, noch van den Secretaris was. Dit in verband met lasterlijke praatjes die mij door derden zijn ter oren gekomen, en waarin ook de heer T. ~~en U~~ betrokken zijn, heeft mij geleerd welke wapens van zekere zijde tegen mij gebruikt worden, wagens die trouwens volgens een onlangs ontvangen schrijven reeds sedert jaren tegen een geleerde in Holland worden gebruikt.

Wat U schrijft dat de heer R. En de Directeur wenschen een soort plan de Campagne, opdat de bewerking niet ad calendae Graecae wordt uitgesteld. ~~Daarop~~

~~Reeds in Januari~~ Voordat mij van dien wensch iets bekend was heb ik in Januari den heer R. geschreven dat ik nu ~~gauw wenschte gaarne met de bewerking~~ van meer litteratuur voorzien, gaarne met de bewerking begon en juist daarom vooral de verzameling van Sumatra gevraagd. U zult zich wel kunnen voorstellen dat ik zelf niets meer wensch dan dat ten 1^e uit plicht tegenover de Regeering enz. 2^e omdat dat eerst het eigenlijke onderzoek is 3^e om daardoor de noodzakelijkheid aan te kunnen tonen van voortzetting.

Het spijt mij ~~genoeg~~ ^{zelf reeds lang} nog geen behoorlijk rapport te hebben kunnen indienen en wenschte niets meer dan daarmede zoo spoedig mogelijk te beginnen. ~~Daarom~~ Dat ik nu daarin meer dan twee maanden ben opgehouden is niet ~~mijne~~ schuld.

Een ~~plan de Cam~~ werkplan was ‘t eigenlijk niet meer noodig te geven. Intusschen ik heb mijn gedachten daaromtrent aan den Directeur uiteengezet en recapituleer ze hier in het kort, gedeeltelijk nog iets duidelijker.

1^e Tegelijk met de bewerking kan en moet het terreinonderzoek worden voortgezet. Dat is geen belemmering ~~doeh~~ ~~bev~~ voor de beschrijving, doch bevordert deze slechts. ~~Iedere maand [???~~ [?] ~~Worden vooral de soorten beter bekend~~ Men moet zich niet voorstellen dat er ~~dan in hun geheel~~ wel geheele skeletten van gevonden worden. ~~Stukje voor stukje~~ Bijna alles is zeer fragmentair en om zoo te zeggen stukje voor stukje maken zich de dieren bekend. Dat terreinonderzoek onttrekt nu niet meer tijd aan het beschrijvingswerk als om sanitaire redenen daaraan moet onttrokken worden.

Ook kan de Regeering ~~ieder~~ de handen geheel vrij om zonder nadeel voor het reeds verkregen [??] op ieder oogenblik het onderzoek af te breken, mits eenige maanden vooruit opzeggen, waarbij ik (bij leven en welzijn) steeds zorgen zal over het verkregen me zoo goed mogelijk rapport uit te brengen.

Intusschen zou het – zoo de Regeering niet op het punt is failliet te gaan – ~~schandelijk-en~~ ^{en-scham} onverantwoordelijk zijn het niet nog eenige jaren voort te zetten. De verkregen resultaten

~~Wat met~~ zijn nl. slechts een zeer klein deel van die met zekerheid kunnen verkregen ~~zeer zeker verkregen volgens de waarschijnlijkheidsrekening (iedere maand~~ [?] ~~nog in de vorige wegens de regens weinig productie-ve~~ [?] ~~vond ik mocht ik eene nieuwe zeer interessante soort vinden: de in Britsch-Indië levende Bibos cavifrons en zoo bijna iedere maand eene nieuwe soort # [# ingevoegd van onderaan dezelfde pagina: Dit nom telkens vinden van nieuwe dingen~~ ^{soorten} en de geringheid van ‘t geen van andere bekend is (zoo als van Homo) zijn bewijzen genoeg, dat ~~de zaak~~ ^{het terrein onderzoek} ~~het terrein onderzoek~~ nog lang niet als afgelopen te beschouwen is. ~~Mocht de Regeering echter toch besluiten het te eindigen zoo zou het zeker in het belang der [?????????] verdienen]~~

Ook zijn alle vindplaatsen nog niet afgezocht # [# ~~eveneens ingevoegd van dezelfde pagina: en ‘t dient toch te worden vastgesteld, dat overal dezelfde familie gevonden wordt.] en zelfs in geld~~ ^{waarde} ~~markt de Regeering~~ ^{worden} de onkosten ^{nu} volkomen goed gemaakt.

Wat ~~ik nu~~ ^{nu en in Indië} ^{kan} gepubliceerd worden ~~is niet~~ kan nooit een afgewerkt geheel zijn en als ik, zonder vrees, dat men er weder persoonlijke bijbedoelingen [??] in gaat zien een volledig werkplan had durven geven zou ik dit voorgesteld hebben – Mij nog eenige jaren op deze wijze te laten doorwerken, waarbij ik jaarlijks een uitvoerig rapport met beschrijvingen afbeeldingen zou indienen. Daarna de Museums in Calcutta en Londen bezoeken en in Nederland de zaak definitief bewerken.

[MM774C-000011-497]

Nu reeds naar ^[?bv] Calcutta de reizen zou ik niet wenschelijk achten, tenzij dhr. R. vastbesloten is de zaak te eindigen. Anders zou later eene nieuwe reis daarheen noodig zijn.

U zegt: “onjuist is Uwe bemerking dat ge niets met het mijnwezen te maken zoudt hebben.”

Die bemerking heb ik niet gemaakt. Alleen zeide ik zooals ook waar is, dat ik tot het Mijnwezen alleen in officieuze betrekking sta. Er is geen enkel schriftelijk stuk, waarin ik onder de hiërarchie van het Mijnwezen gesteld wordt. Alleen in meer praktische kwestie een heeft de Directeur mij op een vooravond-visitte verzocht voortaan mij tot het M. te wenden. Mijne correspondentie geschiedt overigens geheel met den Directeur. Wil mij nu niet verkeerd begrijpen. ~~Ik heb Het is mij alleen te doen om~~ ^{chefs} Niemand wil meer ~~heeren~~ hebben dan hem rechtens toekomen, zelfs niet zoo beminnelijke als de heer Renaud. U zoudt zelf – geloof ik op Uw achterste beenen (verschoon deze mammaliare vergelijking) gaan staan, wanneer men U een chef meer gaf. Nu is het waar dat ik ongelukkigerwijs een veel lagere rang heb dan U – die heb ik evenwel niet dan aan mijn vrije wil en niet ~~mijn~~ hetgeen ik waard ben te danken – en in liefde voor vrijheid en onafhankelijkheid, dat vooral voor een [????] natuuronderzoeker de hoogste ^{maatschappelijke} goederen zijn, doe ik voor U niet onder.

Ook[abrupt end of draft]

[Click here to return to the content page](#)

⁶¹ 1891, which is the previous letter with this correspondent .The content is alike letters from/to Renaud about that time too

[MM774C-000005-192]

Buitenzorg
14 April 1891.

Dear Mr Dubois,

Great thanks for sending me your work on the climates of the geological past and the history of the sun, and for your important "preliminary message".

I've taken both in with great interest; Dr v.d. Stok had already mentioned some of your work in the latest year report of the Natural History Society, were also the extensive publication with figures that you promised, was being mentioned. I sincerely congratulate you on this success and wish you all the best for the continuation of your difficult work.

[MM774C-000005-193]

Here at Buitenzorg all has remained the same, the laboratory of Dr v Romburgh is now completely ready.

A new botanical station has been built at Tjibodas. My research is also progressing well.

I hope on occasion to hear more from you, in particular whether the malaria has now definitively passed by. Please bring my polite greetings to the Mrs, and believe me with a friendly handshake ever yours dedicated

M. Greshoff.

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000005-192]

Buitenzorg
14 Apr.'91.

Waarde Heer Dubois,

Hartelijk dank voor de toezending van Uwe geschrift over de klimaten der voorwereld en de geschiedenis der zon, en voor Uwe belangrijk "voorloopig bericht".

Met buitengewoone ingenomenheid heb ik van beide kennis genomen; van Uw verslag had Dr v.d.Stok reeds één en ander in het jongste jaarverslag der H.N.V. medegedeeld, en kwam daar ook de door U beloofde uitvoerige publicatie met afbeeldingen reeds ter sprake. Ik feliciteer U van harte met dit succes en wensch U ook in het vervolg de beste resultaten bij Uw moeilijk werk.

[MM774C-000005-193]

Hier op Buitenzorg is alles bij het oude gebleven, het laboratorium van Dr v Romburgh is nu geheel gereed.

Te Tjibodas is een nieuw botanisch station gebouwd. Met mijne onderzoekingen gaat het ook goed vooruit.

Ik hoop bij gelegenheid verder van U te hooren, vooral of de malaria nu definitief geweken is. Wil mijne beleefde groeten aan Mevrouw overbrengen, en geloof mij met vriendschappelijken handdruk Steeds gaarne

Uw toegenegen
M. Greshoff

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000033-695 14-4-1891]

Dear Doctor, I have received your letter with content in good order. I will take de Winter upon me and restitute all expenses he has made on behalf of the research. I will put a stop to the selling of bones by the local population, if something like that really has been taken place. To the Regent and other [????][????][????] to prevent them being removed. This way I hope to safe the best knuckles for you. May I use this opportunity to thank you for sending me the reprint of the provisional report of your research in Sumatra –I have read the content with great interest and hope that your research in the Patiayam will be [?successful?]. With polite greetings in high esteem your willing servant
[?Signature?]⁶²

[See also Next](#)

⁶² The signature is unreadable but given the content this was possibly the Assistant-Resident of Japara, although it is odd that he would get a report from Sumatra, the handwriting does not match vd Kemp or Renaud though, and it is unclear to me who else would reimburse de Winter's expenses...

[MM774C-000033-695 14-4-1891]

Geachte Doctor! Uwen brief met inhoud ontving ik in goede orde. – De Winter zal ik in betaling nemen en alle onkosten door hem voorgeschoten in het belang der onderz. restitueren. – Aan verkoop van beenderen door bevolking, – zoo zoiets al heeft plaatsgehad – maak ik een einde. –[?laat?] Aan den Regenten ander [?esch.][????] is gegeven om het weghalen te beletten. – Zoo hoop ik de mooiste kluijjes voor U te bewaren. – Mag ik U hierbij besten dank zeggen voor de toezending v/h voorl. [???] Uw onderzoek in [?Sa?] – Met belangstelling nam ik van den inhoud kennis en hoop dat Uwe onderzoekingen in den Pati ajam eene [????][????][????]. Met beleefde groet, hoogachtend Uw dw dr [?Signature?]

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000009-223]

Kramat 15 April 1891.

Amice,

I have received the reprints with thanks.

I've spoken with my colleague van Lierop about your French résumé. He immediately made the remark, which I was expecting, because I've heard it here many times before that correcting French, written by someone Dutch, who isn't accustomed to thinking in French, usually is terribly difficult, because generally much has to be changed, to turn the "Dutch" French into "French" French. I did, however, persuade him, to have a look at it, and to exclusively focus on improving

[MM774C-000009-224]

language errors or style. It's no problem that the French has Dutch characteristics: it is after all written by somebody Dutch? So send me your piece, and myself and van Lierop will get it done, hopefully to your satisfaction.

Receive my best wishes for the remainder of your work and believe me to be, with cordial greetings, also to your wife,

yours truly
H: Onnen.

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000009-223]

Kramat 15 April 1891.

Amice,

De overdrukjes heb ik in dank ontvangen.

Ik heb met mijn collega van Lierop over uw fransch résumé gesproken. Hij maakte dadelijk de opmerking, die ik verwachtte, omdat ik haar meermalen heb hooren maken, dat het corrigeren van een fransch stuk, door een hollander, die niet gewoon is in het fransch te denken, geschreven, in den regel een zeer lastige geschiedenis is, omdat er gewoonlijk zeer veel in veranderd moet worden, om er het "hollandsche" fransch tot "fransch" fransch te maken. Ik heb hem evenwel overgehaald, om het in te zien en zich bijna uitsluitend te bepalen tot het verbeteren van

[MM774C-000009-224]

fouten tegen taal of stijl. Het fransch mag vind ik gerust een hollandsch karakter dragen: het is immers door een hollander geschreven? Zend mij dus Uw stuk, dan zal ik het verder, naar ik hoop tot uw genoegen, met van Lierop wel klaarspelen.

Ontvang mijne beste wenschen voor Uwe verdere mijn arbeid en geloof mij met hartelijke groeten, ook aan Uwe vrouw

T.T.
H: Onnen

[Click here to return to the content page.](#)

[MM774C-000033-614]

Batavia 15/4 91.

Dear mr Dubois,

Many thanks for sending both reprints, which I will read with interest as soon as I have a moment to spare.

As you noticed your second letter had better [????] then the first. After [??] the private letter [MM774C-000033-614] to me [??] [????] to mister van der Kemp, whom by then had returned and therefore then had taken this up himself again.

I have also been to Japara [????][????][????] also promise not to tell.

We have pleasurable recollections to the nice evening we had with you and Mrs. Dubois and we hope the opportunity will rise again to be [????][????] [????].

Please give our regards to Mrs. Dubois and believe me with a handshake to be your willing servant
[?Signature?]

[See also Previous](#)

[MM774C-000033-614]

Batavia 15/4 91.

Geachte Heer Dubois,

Hartelijk dank voor de toezending van de beide afdrucken, welke ik met belangstelling zal lezen zoodra ik een vrij oogenblikje heb.

Zoo als U gemerkt heeft had Uw tweede brief beter [????] dan de eerste. Na [??] den particulieren brief

[MM774C-000033-614] aan mij [??] [????] aan den Heer van der Kemp, die inmiddels was teruggekomen en dus de [????] van het [????] weder in handen had genomen.

Ook ik ben in Japara het [????][????][????] beloof ik ook niet te zeggen.

Wij denken met genoegen terug aan den prettige avond met U en mevrouw Dubois doorgebracht en ik hoop dat bij gelegenheid weer eens [????][????] tot[????] te zijn.

Wil Mevrouw onze vriendelijke groeten doen en geloof mij met een handdruk

Uw dw

[?Signature?]

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000011-052]

Kaya Tanam 16 April 1891

Amice!

I was much pleased with your letter of 4 February 1891 as it more or less brought me up to speed about your affairs. I sincerely congratulate you on your success in Java, of which I learned by the reprints I received for which I thank you. As far as I can judge it I think it is very interesting and your explanation of the climates of the geological past seems logical to me. I have learned many things from it which I never knew before and it has thus enlarge my view. I did remember whilst reading some of the points that we discussed in the waiting room of the Padang hospital. I would be pleased to always have somebody around to discuss scientific topics with; but one shouldn't do less because of that and it is a hardship that you have to endure in the Indies. Before I continue, one remark, a linguistic one which I would not make, had I not known that you detest even more than I do anything that even sounds like Germanisms (you called it in your last letter: "krautification"). Several times you are using the word "aanname". I do not have a "de Vries en ter Winke]⁶³" but I would be surprised to find it in there. Your fear that I would have something to say about the style was superfluous, I've got nothing to say about it. I quite agree with you for sending it in quickly. I was very disappointed when with my first little publication on tropical anaemia in the Journal of Medicine I found that the grass had been cut before my feet. Later I found and described these malaria parasites that had already been described, also over here, which will soon appear and which will bear all the hallmarks of haste, but rather that, then writing a larger piece and find myself to be the second person to find them in the Indies. It has very little scientific value anyway. I have now started a preliminary research on blood parasites in other animals (Danilewski (Moscow) found them in

[MM774C-000011-055]

tortoises, lizards and birds) and I was already able to find them in tortoises, now think about examining other creeping animals like different species of lizards in the hope of discovering something, not so much as to come up with something new as by comparison find better support for the opinion that malaria parasites are autonomous beings and not changes in the blood. It is miserable that the literature, especially on this subject, is so inaccessible. Maybe you can give me some information, for instance whether some of the publications below can be borrowed from the library of for instance the Natural History Society in Buitenzorg.

Can I bother you with this:

T.L.R. Lewis. Quart. Journ. of microsc. Sc. 1879 p 109-114 (flagellated organisms in the blood of healthy rats) idem. ibidem. 1884. July (further observations on flagellated organisms in the blood of animals.) Mitrafanaff. Beiträge zur Kenntnis der Hematozoën. Biol. Centralblatt 1883 III p.35.

Grassi *Sur quelques protistes endoparasites*. Arch. ital. de Biologie 1883 II 402 en III p. 23.

Crookshank. Flagellated protozoa in the blood of diseased and appearing healthy animals. Journal of the Royal microsc. Society 1886 Decemb. p. 913.

W. Flemming. *Die Cytozoën* Biol. Centr. bl. 1881, 529.

Gaule. Ueber die Bedeutung der Cytozoën Ibid 1886 VI 345.

Damidewski. *Zur parasitologie des Blutes* Ibid 1886 V 529.

[MM774C-000011-056]

If I want more than just a short note that these parasites are present, then it will be necessary that I read some of what is already known about them.

So I am much obliged for any good advice considering literature. After this intermezzo I return with a few words to what I've written to you last time. I have to admit that a theory of the black skin has some weaknesses, but I do not agree with you if you think that there is an inheritance of acquired characters.

I do not think that that exists. I talked about this with Professor Hubrecht who stated to me that the hunt is not taking place in the forest but more likely at the edge of it, which is where most animals are, which would decrease the validity of the theory of loss of warmth. He also thinks it's a matter of selection (for the black colour) but he also has the view that some life processes exist in the tropical areas that cause a stronger pigmentation. This would then be secondary and depending on a primarily advantageous function. Given that we yet know so little of

[MM774C-000011-053]

the physiology of pigmentation and its pathology also (compare; morb. [ʔadiʔfonieʔ]) I do not want to deny the possibility that an extension of knowledge on this matter might bring us closer to finding the cause of the black skin. It was my intention to make a comparison between the radiation and loss of heat by conductivity between the black and white skin and mentioned this theme in it but I now have so many other much more interesting subjects in the pipeline that I will not get to that, because the results are likely to be of little value anyway. Meanwhile I hope I can stay here for long so I can study a lot. I would also like to be stationed at the pathological laboratory in Batavia and I'm hoping, if I'm a bit more successful in my studies, and either of the two directors (Eykman or van Eecke) is going on leave that I would qualify. You will surely find me demanding but there's so little science being done in the Indies that a little bit of success might bring you a long way, remembering the pro-verb "in the land of the blind the one eyed man is king".

Even though I'm not forgetting my medical practice and try to keep it up as good as I can, it would be my greatest joy to be employed as a scientist and that is something that is out of the question when working in a large hospital or in some other service. One can still read but doing something practical, impossible! Once you have become an influential person, I will come and ask for your support.

And now I have to thank your family and complement you with the quick expansion of the family. We are awaiting number 2 at the start of June. It's a pity we are not closer to each other, also for the ladies. My wife at least still has fond memories on the cosy contacts in Padang and requests me to cordially greet your wife from her. She is doing well and our boy to, who is starting to be quite a talker.

Do you know on whom I often think in relation to our gatherings in Padang: our friend Kobler who was always speaking of Duboois. That was a great conversationalist. I do not know if you have many reprints of your publications but I'm quite sure he would very much appreciate you sending them to him as he was always very interested in your studies and would like nothing better than to see you successful in the Indies. I read from your letter that chances are that you're not again ending up in the military, I congratulate you on that because the transition in my opinion would be too large. We will hope for the best. I do not know yet myself what I shall do if the situation stays as it is, remain here or repatriate if my service has ended, it will depend of so many circumstances that you can't really plan this far ahead. It will be equally difficult in Holland later given that there are so many medical students these days.

Besides being successful as a practitioner so often depends on tampering and quackery and so many

other

[MM774C-000011-055]

kinds of misconduct that you can't even be assured to be allowed to try and swim upstream. And capital that importance lever in society, I will not be getting if things keep going as they are. I haven't got anything yet except for some nice furniture and a life insurance. It is, however, relatively cheap over here so we are hoping to be able to save some now.

Well I have vented my heart and nothing more to say, I hope you will again find some time to separate yourself and send us back a nice letter like the previous one.

Cordial greetings for you and your wife from all of us

yours dedicated

A. van der Scheer

Next letter with this correspondent

[MM774C-000011-052]

Kaya Tanam 16/4 '91

Amice!

Je brief dd. 4.2.'91 deed mij veel genoeg daar ik hierdoor weer eenigszins op de hoogte, van je doen en laten. Van harte feliciteer ik je met je succes op Java, waarvan ik door de dezer dagen in dank ontvangen afdrukken nader kennis nam. Voor zoover het niet buiten mijn bevattng ligt vind ik bij de zeer interessant en de verklaring der klimaten der voorwereld logisch. Vele mij geheel onbekende zaken heb ik er uit geleerd en mijn gezichtskring weer wat vergroot. Ik herinnerde mij bij het lezen enkele punten, door ons op de wachtkamer van het Padangsch hospitaal besproken. Gaarne zou ik steeds iemand in de nabijheid hebben waarmee ik wetenschappelijke onderwerpen kon behandelen; doch zoo gaat het jezelf natuurlijk niet minder en dat is nu eenmaal een ontbering die men zich in Indië moet laten welgevallen. Voor ik verder ga één opmerking, een taalkundige die ik niet zou doen, indien ik niet wist dat je nog meer dan ik het land heb aan alles wat naar germanismen⁷je noemt het in mijn je laatste brief: "moffrikanisatie". Klinkt. Eenige malen gebruik je n.l. het woord "aanname". Ik heb geen de Vries en ter Winkel maar zou mij verwonderen indien het er in stond. Je vreest dat ik overigens iets op den stijl zou afdingen was overbodig, daar ik er niets van hebt op te merken. Ik geef je groot gelijk dat je het spoedig hebt ingezonden. Mijn eerste kleine publicatie van tropische anaemie in het tijdschrift van Geneesk. waarvan je lid bent kwam ook, toen het gras mij voor de voeten was weggemaaid en ik ondervond de teleurstelling. Daarna heb ik de elders geconstateerde malariaparasieten ook hier gevonden en beschreven, welk stukje dezer dagen wel zal verschijnen en dat zeker ~~ook~~ alle kentekenen van overhaasting draagt maar liever dit en de eerste, dan een groter stuk en de tweede, die ze in Indië vindt. Wetenschappelijke waarde heeft het overigens weinig. Nu ben ik bezig een voorloopig onderzoek in te stellen naar bloedparasieten in andere dieren (Danilewski (Moskow) vond ze in de [MM774C-000011-055]

schildpadden, hagedissen en vogels) en kon ze reeds in schildpadden constateeren, nu denk ik andere kruipende dieren als verschillende hagedissoorten te onderzoeken in de hoop iets te ontdekken, niet zozeer om iets nieuws te leveren als wel om door vergelijking hechtere gronden te verkrijgen voor de meening dat de malaria parasieten zelfstandige wezens zijn en geen bloedsveranderingen. 't Is ellendig met de literatuur, die vooral op dit punt mij zoo ontoegankelijk is. Misschien kun je mij enkele inlichtingen geven, of b.v. enkele van de onderstaande werken uit een of andere bibliotheek b.v. van de natuurk. vereeniging of uit Buitenzorg te verkrijgen (leenen) zijn.

Mag ik je daarmee eens lastigvallen:

T.L.R. Lewis. Quart. Journ. of microsc. Sc. 1879 p 109-114 (flagellated organisms in the blood of healthy rats) idem. ibidem. 1884. Juli (further observations on flagellated organisms in the blood of animals.)

Mitrafanaff. Beiträge zur Kenntnis der Hematozoën. Biol. Centralblatt 1883 III p.35.

Grassi Sur quelques protistes endoparasites. Arch. ital. de Biologie 1883 II 402 en III p. 23.

Crookshank. Flagellated protozoa in the blood of diseased and appearing healthy animals. Journal of the Royal microsc. Society 1886 Decemb. p. 913.

W. Flemming. Die Cytozoën Biol. Centr. bl. 1881, 529.

Gaule. Ueber die Bedeutung der Cytozoën Ibid 1886 VI 345.

Damidewski. Zur parasitologie des Blutes Ibid 1886 V 529.

[MM774C-000011-056]

Wil ik het niet bij een korte mededeeling van het constateren dier parasieten laten, dan is het noodig dat ik toch iets lees van hetgeen ervan bekend is.

Ik houd mij dus zeer aanbevolen van voor goeden raad in zaken literatuur. Na dit intermezzo kom ik met een enkel woord terug op hetgeen ik de vorige keer schreef. Ik moet toestemmen dat de theorie van de zwarte huidskleur eenige zwakke punten heeft, toch ga ik niet met je mee, indien je [ʔ] denkt dat het erfelijkheid van verworven eigenschappen zijn.

Ik denk zeker dat die niet bestaat. Ik sprak ervan met Prof. Hubrecht die mij opmerkte dat de jacht waarschijnlijk niet in maar aan den rand dier bosschen plaats had, waar de meeste dieren zich ophouden, wat natuurlijk die theorie van warmteverlies afbreuk doet. Ook hij denkt dat het een gevolg van selectie is (de zwarte kleur namelijk) maar geeft het gezichtspunt ten beste dat er enkele levensprocessen kunnen zijn die voor het bestaan in de trop. luchtstreken van belang zijn en die een sterkere pigmentafzetting veroorzaken. Deze zou dus secundair zijn en afhankelijk van een primair voordelige functie. Het weinige in aanmerking genomen, dat we nog slechts weten van [MM774C-000011-053]

de physiologie van de pigmentafzetting en van haar pathologie eveneens (vergelijk; morb. [ʔadiʔfonieʔ]) wil ik de mogelijkheid niet ontkennen dat een uitbreiding onzer kennis hiervan, de [ʔʔʔʔʔ] oorzaak der zwarte huidskleur ten goede kan komen. Het was mijn plan om een vergelijking te maken tusssen de uitstraling en 't warmteverlies door geleiding van de zwarte en blanke huid en daar genoemd thema aan te roeren. Doch ik heb nu nog zal veel meer interessante onderwerpen in petto dat het andere wel niets zal komen, daar de resultaten toch waarschijnlijk van luttele waarde zullen zijn. Ik hoop hier intusschen nog lang te blijven om nog veel te kunnen studeeren. Zoo gaarne zou ik ook eens aan het pathol. laboratorium in Batavia geplaatst worden en hoop nu maar dat, indien ik eens wat meer succes met de studie heb en er dus één van beide directeuren (Eykman of van Eecke) met verlof mocht gaan, in aanmerking te kunnen komen. Je vindt mij zeker zeer veeleischend maar er wordt in Indië zoo weinig wetenschappelijk gewerkt dat men bij gering succes misschien al het recht heeft, zich het spreekwoord te herinneren "In het land der blinden is éénoog koning".

Ofschoon ik de medische praktijk niet vergeet en alles zoo goed mogelijk bijhoudt zou het mijn grootste genot zijn, alleen wetenschappelijk werkzaam te wezen en daarvan is er aan een groot hospitaal of bij een anderen dienst geen sprake. Lezen kan men dan nog maar praktisch iets uitvoeren, onmogelijk! Misschien als je een invloedrijk persoon bent geworden, roep ik je voorspraak nog eens in.

En nu moet ik nog even de familie bedanken en je mijn compliment brengen over de snelle vermeerdering der familie. Wij verwachtten in begin Juni N^o twee. Jammer dat wij niet wat dichtër bij elkaar zitten, ook voor de dames. Mijn vrouw heeft tenminste ook nog altijd aangename herinneringen aan den gezellige omgang in Padang en verzoekt mij je vrouw hartelijk van haar te groeten. Zij maakt het goed en onze jongen ook, die al een gezellige prater wordt.

Weet je aan wien ik nog dikwijls denk in verband met ons samenzijn in Padang: aan onze vriend Kobler die altijd van Duboois sprak. Dat was een der gezelligste praters. Ik weet niet of je veel afdrukken hebt van je publicaties maar ik weet stellig dat hij de toezending ervan zeer zou apprecieeren daar hij altijd veel belang in je studie stelde en zeer zeker niets liever zou wenschen dan dat je succes in Indië behaalde. Ik verneem uit je brief dat je kans hebt niet weer in den militaire loopbaan te geraken, nu ik zou je hartelijk feliciteeren want de overgang zou m.i. te groot zijn. Wij zullen het beste hopen. Wat ik zelf later zal doen bij dezen stand van zaken, hier blijven of na volbrachte diensttijd repatrieeren, weet ik nog niet, dat hangt van zovele omstandigheden af, dat men eigenlijk tevoren geen plannen kan maken. De spoeling in Holland zal later ook dun zijn indien men het aantal medische studenten in den tegenwoordige tijd in aanmerking neemt.

Buitendien hangt de praktijk zoo vaak af van knoeierij, kwakzalverij en zoovele

[MM774C-000011-055]

andere "rijtjes" dat men nog niet eens verzekerd is ~~met~~tegen den stroom te kunnen in roeien. En kapitaal, dien grooten hefboom in de maatschappij, zal ik wel niet krijgen als het zoo doorgaat. Meer dan een goeden inboedel en een levensverzekering bezit ik nog niet. 't Is hier echter betrekkelijk voordelig zoodat nu hopen hier wat vooruit te komen.

En nu ik mijn hart eens weer lucht gegeven heb en wat uitgepraat ben, hoop ik ook dat jij eens weer een ogenblikje voor mij zult afzonderen en mij spoedig een even gezellige brief als den vorige zult terugzenden.

Wees van ons allen met je vrouw hartelijk gegroet

je toegenegen

AvdScheer

Click here to return to the content page

^[1] book about Dutch spelling

[MM774C-000004-202]

many thanks for sending me both reprints of the '*Natuurkundig Tijdschrift*'.
I have read them with much interest although I must admit that now and again it's over my head.
Receive with the Mrs our polite greetings
17 April 1891

[?J.G.] van den Eb

This is the last letter with this correspondent

Previous letter with this correspondent

476

— Send from Sumatera —

[MM774C-000004-202]

Veel dank voor de toezending van de beide overdrukken uit het *Natuurkundig Tijdschrift*.
Ik heb ze met veel belangstelling gelezen ofschoon ik moet bekennen dat het mij nu en dan wel wat te
hoog gaat.
Ontvang met mevrouw onze beleefde groeten
17/4

[?J.G.] van den Eb

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000003-400: 18-4-1891]

Dear Dubois! I have received the manuscript as well as the printed exemplar and the letters, thank you for everything. – Answering them, and sending the translation had to be postponed because of extraordinary business. – I have accompanied the trip to the independent States up to Lubu Ambatjan, over land with a column of 300 men, I returned along the river to again take up the management of the mining sections and the tunnel building. – The return trip was slow because of continuing high water that prevented us from following the river any further than Sialket resulting as to have to cross the mountains behind Mokko Mokko on foot to return to Muana Plangkei and from there to Si Djangdjang. When returning home I had to go to Padang. – We got Hubrecht to stay with us and lots of work to do that had to be ready for Mr IJerman to find in Batavia upon his return from Singapore –

Before starting to translate your booklet I first started to try and get the contents completely in my brain – without doing so translating of such a work is impossible. – Whilst studying that I got convinced that I should advise you to shorten the piece for Nature and omit lots of pieces of evidence which are unnecessary to be presented to the learned audience, to whom you are presenting your hypotheses, and which cloud the main points of your discourse and make it more difficult to follow your reasoning. –

That can do no harm to an audience of readers of a Natural History Journal, firstly because you don't want to start a quarrel with them, and secondly they are not that well informed on the matter as the learned English readers are. But before you are posing your hypotheses, – to them most of the facts you mention in the first part of your treatise, just referring in footnotes to the sources where these facts are mentioned would completely suffice. – More over the long length of your discourse might decrease the chance of getting it accepted in Nature. –

Us photographers (!) would consider your discourse as being “overexposed”,: if you expose a sensitive played very shortly than the negative will give a nice clear print because the half tones are not weighing in too much,

[MM774C-000003-401]

if you expose the plate for too long then the half tones will come forward and the strong lights no longer speak out giving the whole plate a faded impression. – We then soak it in a bath with a copper oxide solution, the half tones are decreased and the clear image returns again. Such a copper oxide bath I wish to provide to your discourse, I try to do this with the exemplar you sent me and am returning it to you with the following scheme according to which I would propose that you shorten your work. –

For instance leave out all the proof of the pages 37 - 40. – It will suffice to state that the remains of earlier fauna is evidence that there have been different climates on earth and that differences in temperature back then with what they are now increase as one approaches the poles coming from the equator. – (Any scientist will agree with these statements without needing further proof.)

One used to think that this deviation from the current state on earth was caused by a change in the orientation of the Earth's axis. – One had to let go of this thesis because examinations of the Tertiary Arctic fauna has learnt us that it forms a circle around the current pole. –

Neumayer took the orientation change of the axis as an explanation for the apparent differences in temperature between the earlier and the current faunas, supported by the fact that truly a small change in the orientation of the Earth axis has been confirmed. – But not only had he no right to conclude from that very small confirmed change that there had been a change of more than 10°, nor did he succeed to explain that such a change, if it would even have been astronomically possible, could explain the observed differences in temperature, – as all observed facts point to a division of warmth in concentric circles around the current poles. – As, furthermore, the heat at the equator seems to have differed relatively less from the temperature that it used to have than is the case for the parallels more closer to the poles, so there cannot just have been a local increase of temperature, the Earth as a whole must have received more heat. –

The history of the Earth learns us that this warming heat has not continuously been the same. – It appears that during the Tertiary period a general cooling down took place that during the Pliocene period the climates were not much different from what they are now that at the start of the Pleistocene period the climate was completely equal to what it is now and that than a general cooling down followed including the whole earth to below the current temperatures, the so-called glacial period, which was also not continuous but interrupted by two, probably three periods of higher temperature which has become apparent from research in Europe and North America, where layers have been found in between the glacial layers that show no traces of ice formation but plant remains that indicate a temperature about equal to what we have now. –

After this glacial period we again had a period of general heating: the current situation of the earth. –

What could have caused these changes. – By assuming that a change of the Earth axis could lead to local differences in warmth we do not get to a general change of temperature for the whole of the earth. – Tellurian influences originating from the earth could surely not have been sufficient to explain these differences, so we have no other option left then to assume that this heat has come from outside, and thus from the sun. –

Which changes did the sun undergo that could have caused these differences in heat radiation. – It is therefore necessary to examine which changes other stars are going through and the star chart learns us that there are different stars radiating different light depending on the temperature they are having and hence the warmth they are radiating: stars are therefore indexed as being white, yellow or red. – It further appears that of the known stars about 60% are in the white, 35% in the yellow and 5% in the red stage. – That

[MM774C-000003-402]

the sun is currently in the yellow stage and thus already at least 60% of her life as light bearing star has already passed by -----"

That is how I would order the main subjects of your reasoning, after which I would treat the results which are the consequence of the increased warmth on the climates which agree with the observations, without letting on too much about theories on the formation of stars, nebula's, collisions et cetera which only distract from your discourse and don't really have anything to do with it. – This will automatically lead to the age of the Earth and the duration of the geological periods, without having to go into the mystical reflections with which you now end. – Only allow people to attack you on the main subjects of what you want to prove, not on such points that do well in a lecture or a popular journal, but not in a strictly scientific discourse that is intended to provoke the responses of other authorities. –

Keep all the proof as weapons in your arsenal that will allow you later to fend off all attacks and force your attackers to submission. –

Let me know soon if you agree with these views and at least consider them as a sign of my great interest in the important subject you so bravely have taken on next to your ordinary busy life that not just includes the families currently living but also those of the geological past. –

Van Hasselt, the controller in Solok, has obtained a nice exemplar of a Sumatran hare: *Lepus Netscheri*, a jolly animal with two nice ears, in between the ears of a mouse and those of a hare. – Fearing that it might die before a destination is being found, I have made a portrait of it of which I will send you an exemplar. – When these busy days have passed by I will go hunting for bulls with my camera. –

Receive our best wishes and believe me to be as ever

yours truly

Solok 18/4-91.

ThDelprat

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000003-400: 18-4-1891]

Waarde Dubois! Uwe toezendingen zowel van manuscript als gedrukt exemplaar en brieven heb ik ontvangen, dank voor alles. – Met de beantwoording van een en ander, met de toezending van vertaling [?] heb ik door meer dan gewoone drukte moeten wachten. – De reis naar de onafhankelijke Staten heb ik tot Loeboe Ambatjan mede gemaakt, over land met eene colonne van 300 man, langs de rivier keerde ik terug teneinde het beheer mijnen secties en van de tunnel werken weder op mij te nemen. – Die terugreis was langzaam door de aanhoudende hogere waterstanden zoo dat wij verder dan Sialket de rivier niet volgen konden en te voet over de bergen achter Mokko Mokko om terugkeerd naar Moeana Plangkei en van daar naar Si Djangdjang. Thuisgekomen moest ik naar Padang. – Kreeg Hubrecht te logeren en had veel werk af te doen dat de heer IJerman moest vinden te Batavia bij zijn terugkomst uit Singapore –

Alvorens nu met de vertaling van Uw boekje te beginnen heb ik den inhoud geheel in mijn brein trachten in te werken – zonder dat is vertaling van zulk een stuk onmogelijk. – Bij die studie vertijde zich bij mij de overtuiging dat ik U moest aanraden het stuk voor Nature korter te maken en te ontdoen van tal van bewijs [?ge??den] die voor een geleerd publiek, waarvoor ge Uwe stellingen wilt poseren, niet nodig zijn ~~en~~, die de hoofdpunten van Uw betoog teveel naar den achtergrond dringen en de draad Uwer redeneering niet gemakkelijk te volgen maken. –

Voor een publiek als de lezers van het natuurkundig tijdschrift kan dat geen kwaad, ten eerste wilt ge daarmede geen strijd uitlokken, ten tweede zijn die niet zóó op de hoogte van het vraagstuk als de engelsche geleerde lezers maar voor ge Uwe stellingen opwerpt, – voor ~~hen~~ ^{deze} zijn de meeste feiten in ~~Uw~~ ^{het} eerste gedeelte van Uwe erhandeling bekend, eene aanwijzing in een noot naar de bronnen waar die feiten vermeld staan zijn geheel voldoende. – Door de groote lengte van Uw verhandeling zoudt ge buitendien kans loopen die niet in Nature geplaatst te krijgen. –

Wij photographen (!) Zouden Uwe verhandeling te lang “belicht” noemen,: exposeert men eene gevoelige plaat uiterst kort dan geeft het negatief eene fraaie heldere afdruk doordat de halftintjes niet te veel in [MM774C-000003-401]

aanmerking komen, belicht men de plaats te lang dan treden die halftintjes zoo op den voorgrond dat de sterke lichten niet spreken en de plaat een fletsen afdruk maakt. – Wij baden die dan in [??????] koperoxyde oplossing, de halftintjes treden af en het helder sprekende beeld is weder verkregen. Dat koperoxyde bad wenschte ik op Uwe verhandeling toe te passen, ik heb getracht dit te doen met het exemplaar dat ge mij toegezonden hebt en zend U het onder volgende schema volgens welke ik U wilde voorstellen Uwe verhandeling om te werken en te verkorten. –

Laat b.v. al Uwe bewijsgronden van pagina 37 - 40 weg. – Volsta met de stelling dat de overblijfselen der vroegere fauna bewijzen dat op aarde andere klimaten geheerscht hebben en dat de verschillen der toenmalige temperaturen met de tegenwoordige toenamen naarmate men van den equator naar de polen gaat. – (Deze stellingen geeft ieder wetenschappelijk man U zonder verdere bewijzen toe.)

Ter verklaring van dat verschijnsel nam men vroeger aan dat die afwijking met den tegenwoordige toestand op aarde veroorzaakt waren door veranderden stand van den as der aarde. – Men heeft die onderstelling moeten laten varen omdat onderzoekingen der tertiaire arctische fauna geleerd hebben dat deze een krans vormt om den tegenwoordigen pool. –

Neumayer nam die as verplaatsing in den laatsten tijd weder aan ter verklaring van de temperatuur verschillen ~~met~~ ^{blijkenen} uit de vroegere en tegenwoordige fauna, en ~~uit ge~~ ^{steunende} op het feit dat werkelijk eene geringe verplaatsing van den aardas was geconstateerd. – Niet alleen echter dat hij geen recht had om uit die zeer kleine geconstateerde verplaatsing te besluiten dat verplaatsingen van 10 en meer graden, slaagde hij er niet in door die ~~aange~~ ^{aan} onderstelde verplaatsing, zoo die al astronomisch mogelijk mocht gebleken zijn, de waargenomen temperatuurverschillen te verklaren, – daar alle waargenomen feiten wijzen op eene verdeling van warmte in concentrische cirkels om de tegenwoordige polen. – Daar ~~echter~~ ^{echter} buitendien de warmte aan den equator ~~vroeger en thans~~ ^{vroeger en thans} betrekkelijk ~~weinig van elkander verschild te hebben~~ ^{minder verschilt met die welke [???} vroeger blijkt geheerst te hebben dan dit met de meest nabij de polen gelegen parallellen het geval is, moet dus niet alleen eene lokale verhoging van temperatuur hebben plaatsgehad, doch de ~~geheele~~ ^{geheele} aarde moet in het geheel toen meer warmte ontvangen hebben. –

De geschiedenis der aarde leert ons dat die verwarmende warmte ~~der aarde~~ ^{der aarde} niet onafgebroken dezelfde is geweest. – Het blijkt dat in het verloop der tertiaire periode eene algemeene afkoeling plaats had, dat ^{tijdens} de plioceene periode de klimaten weinig van de tegenwoordige verschilden, dat in het begin der pleistoceene periode de klimaten die ze toestand geheel gelijk aan de tegenwoordige was, dat toen een algemeene afkoeling volgde over de geheele aarde beneden de tegenwoordige temperatuur, de zogenaamde glaciële periode welke weder niet onafgebroken voortdurend doch onderbroken werd door twee, waarschijnlijk drie perioden van hoogere temperatuur zoodaals uit de onderzoekingen in uit Europa en Noord-Amerika blijkt waar men tusschen de glaciële vormen lagen gevonden heeft die geen spoor van ijsvorming doch planten overblijfselen bevatten ~~die~~ ^{die} welke wijzen op eene temperatuur nagenoeg gelijk aan de tegenwoordige. –

Na die glaciële periode is wederom eene periode van algemeene verwarming ingetreden: de tegenwoordige toestand der aarde. –

Welke oorzaak kunnen deze veranderingen gehad hebben. – Door het aannemen van een gewijzigde stand der aardas kan men tot lokale warmteverschillen geraken doch niet tot verandering der temperatuur van de geheele aarde. – Tellurische invloeden voortkomende uit de aarde zeker kunnen niet voldoende geweest zijn om die verschillen te verklaren, er blijft dus niets anders over dan aan te nemen dat die warmte van buiten ontvangen is nl. van de zon. –

Welke veranderingen heeft de zon ondergaan welke deze verschillen in warmte-uitstraling kunnen hebben veroorzaakt. – Daartoe is het noodig na te gaan welke veranderingen andere sterren ondergaan welke wij kunnen waarnemen, en leert ons de sterren[?kaart] dat de verschillende sterren verschillend licht uitstralen naar de temperatuur ~~welke~~ ^{welke} welks ze hebben, d.v. aan de warmte die ze uitstralen: daardoor is de indeling der sterren ontstaan in witte, geele en roode. – het blijkt verder dat van de bekende sterren ongeveer 60% in het witte, 35% in het geele en 5% in het rode stadium verkeeren. – dat

[MM774C-000003-402]

de zon thans in het geele stadium verkeert en de 60% van haar leven als lichtgevende ster reeds minstens achter zich heeft -----"

Zoo zoude ik verder in hoofdzaken de redeneering volgen [???, ~~dat ge~~ ^{dat ge} na dit stadium behandelende de resultaten welke die meerdere warmte op de klimaten heeft moeten hebben welke overeenkomt met de waarnemingen, zonder mij teveel in te laten met de theorieën omtrent de vorming der sterren, [?nevelvlakken], botsingen enz welke de aandacht van Uw betoog afleiden en buiten de [????????] staan. – Er komt dan van zelve tot den duur der aarde en de duur der geologische perioden, zonder U te verdiepen in de mystieke bespiegelingen waar mede ge besluit. – Laat men U op de hoofdzaken aanvallen die ge tracht te bewijzen, niet op dergelijke punten die goed voor eene lezing of populair geschrift zijn maar niet voor een streng wetenschappelijk betoog waarop ge de meening van andere autoriteiten wilt uitlokken. –

Bewaars al Uwe bewijsgronden als wapenen in Uw arsenaal waar mede ge later in staat zult zijn alle aanvallen af te weren en de aanvaller tot onderverping te brengen. –

Deel mij svp spoedig mede of ge U met deze meeningen vereenigen kunt en beschouw ze in alle geval als een blijk mijn groote belangstelling in het belangrijke onderwerp dat ge zoo moedig aanvat bij de buiten gewoon drukke bezigheden welke niet alleen levende maar zelfs voor wereld geslachten u veroorzaken. –

Van Hasselt, de controleur in Solok, heeft een fraai exemplaar van een Sumatraansche haas gekregen: *lepus Netscherii*, een vrolijk aardig beestje met twee fraaie oortjes, tussen muizen ooren en hazen ooren in. – Uit vrees dat het mocht dood gaan voor eene bestemming gevonden is, heb ik er een portret van gemaakt waarvan ik U een exemplaar zal zenden. – Ben ik door al de drukte dezer dagen dan ga ik op de stierenjacht met de Camera. –

Ontvang onze beste groeten en geloof mij als altijd

geh. de Uwe

ThDelprat

Solok 18/4-91.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000011-377]

18 April 1891

Amice! Thank you for sending me both reprints, and for returning the Nat.Nov. – Also your long letter from 27 March is still lying here unanswered. – Also you did not understand my account, as I had intended. I believe we almost completely agree on the main issues. I've done my best, to get the chests sent to you, and I do think it'll work, as long as you extensively explain your plan of action and make sure that you publicise this year. The official letter of v.d.K. Has been written with the best of intentions, particularly in view of getting your extension. – You will have by now received the Temminck. – All kinds of preparations for leaving, make me a very poor correspondent. It's a pity you still cannot come to Batavia, although I do agree with your arguments to not do so. Many greetings and as always yours truly Sluiter

This is the last letter with this correspondent

Previous letter with this correspondent

478

— Send from Jawa —

[MM774C-000011-377]

18.IV.91

Amice! Dank voor de toezending der beide afdrukken, en de terug ontvangen Nat.Nov. – Ook u lange brief van 27/3 ligt nog onbeantwoord. – Ook gij vatte mijn beschouwing nog niet op, zooals ik haar bedoelde. Ik geloof dat wij het in de hoofdzaak vrijwel eens zijn. Ik heb mijn best gedaan, om de kisten U toegezonden te krijgen, en ik geloof wel, dat het gaan zal, als gij Uwe plan de campagne maar uitvoerig uiteenzet en maakt dat gij publiceert dit jaar. De officieele brief van v.d.K. is met de beste bedoelingen geschreven, juist met het oog op de verlenging. – De Temminck zult gij wel reeds ontvangen hebben. – Allerlij beslommeringen voor mijn vertrek maken, dat ik een slechte correspondent ben. Jammer, dat gij niet nog in Batavia kunt komen, hoewel ik met Uwe argumenten daartegen geheel instem. Vele groeten, als altijd tt Sluiter

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000058-567]

Joede 19th April 1891
Your Noble Severe Sir

Presently I must inform you that I during this week still have been to the Gunung Slompriit several times. I did write that I was to wait until you would be here, but as no progress can be made here because of the alang alang, I decided to go there.

To my great joy I did find the my first beautiful bone on the Gunung Slompriit. I had started digging, at at least 25 spots, and finally my crowbar hit the head of a buffalo, by which a horn came off, but is still with it, and there are more large pieces of bone belonging to it.

You can understand how difficult it is to get such a bone out unharmed, as careful as I am, always something breaks off.

You also write to me about the two horns, the smaller one I have found myself but the large one with the jaw I bought. I have examined now where that big horn

[MM774C-000058-568]

was found and even found additional pieces.

What the other bones are concerned, there aren't many pretty ones amongst them. Will you agree that I send the bones to you about the 26th? Then you will have them by the end of the month.

I have written to you in the previous letter that I would list every month the money I advanced, and also in the last letter of every week. Don't you think it better to do it every month, so I can receive all in once.

I will now go to the Resident to collect 23,06½ guilders, which will suffice until the end of the month. If you agree to this I will include the accounts with the bones, then you know all by the end of the month.

The *gudang* is ready, so the coming months I will have less of advances.

What merchants of bones are concerned, I do not know where to find them as yet, but I will look for them, and if I found them I will let you know.

What to do with the hogshead? Mr Wemmerslager is not bringing the subject up any more, but if you want me to deliver a hogshead to you myself, wouldn't that be much better. Only yesterday I've seen a dead pig lying on the Gunung Slompriit, it was smelling a bit foul, but if you want it I will cut off its head and put it in the ground.

Your serving worker
de Winter

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

[MM774C-000058-567]

Joede 19 April 1891
U ED Gestr Heer

Heden moet ik U berichten, als dat ik van dezen week toch maar een paar maal naar de goenoeng Slompriit ben geweest, ik had U wel geschreven, dat ik wachten zou tot dat U hier komt, maar aangezien dat ik hier nog slecht vooruit kan door de alang alang, ben ik daar maar naar toe geweest.

Tot mijn grootste blijdschap heb ik mijn eerste mooie been gevonden op de goenoeng Slompriit. Ik ben maar aan het graven gegaan, minstens op 25 plaatsen, en eindelijk stootte de koevoet op een kop van een buffel, nu is daardoor een horen er af maar hij is erbij, en zelf nog meer flinke stukken been die daar ook bijhoren.

Nu kunt Uw wel begrijpen, hoe lastig het is om zoo een been heel uit de grond te krijgen, al ben ik nog zoo voorzichtig, dan breekt er toch wat van.

U schrijft mij ook van die twee hoorens, de kleine heb ik gevonden maar de groote heb ik met die kaak gekocht, nu heb ik onderzocht waar die groote hoorn

[MM774C-000058-568] gevonden was en heeft zelfs nog stukken ervan gevonden.

Wat de andere beenderen aangaat, heb ik nog niet veel moois. Vindt U goed als dat ik U tegen den 26^e beenderen zend? Dan hebt U ze tegen het einde van de maand.

U hebt mij in de vorige brief geschreven, dat ik zou elke maand de voorgeschoten gelden opgeven, en in de laatste brief van elke week, vindt U niet beter elke maand, dan kan ik alles tegelijk ontvangen.

Ik ga nu bij de Resident de *f* 23,06½ halen, dus daar heb ik voldoende aan tot het eind van de maand. Als U het zoo goed vindt, dan zal ik de opgaven van gelden bij de beenderen in sluiten, dan weet U alles met het einde van de maand.

De goedang is klaar, dus de volgende maanden heb ik zoveel voorschot niet meer.

Wat die kooplui van beenderen betreft, weet ik nog niet te vinden, maar ik zal er naar zoeken, en als ik er gevonden heb, zal ik het U laten weten.

Hoe moet het met die varkenskop? Dan Heer Wemmerslager spreekt er niet meer over, maar als U wilt hebben dat ik zelf U een varkenskop bezorg, dan is het toch veel beter.

Ik heb gisteren nog een dood varken op de goenoeng Slompriit zien liggen, hij ruikt wel een beetje vuil, maar als U hem hebben wilt, dan snij ik hem de kop af en stop hem in de grond

U dienende werkman
de Winter

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000010-363]

Batavia 21 April 1891

Dear Mr Dubois,

I have recently received the two reprints of your essays in the Nat. Tijdschr: thank you very much for sending them, I've read them with pleasure.

The chests with fossils from Sumatra have now by the general caretaker here been sent to your address.

On this occasion I'm hereby sending you a copy of the accounts of the contents of the chests, as was recorded at the time at our bureau

[MM774C-000010-364]

according to your specifications;

Meanwhile

after polite greetings

also to your wife

your willing servant

G.P.A. Renaud

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000010-363]

Batavia 21 April 1891

Waarde Hr. Dubois,

Kortelings ontving ik van U twee afdrukken van opstellen van U in het Nat. Tijdschr: Vriendelijk dank voor de toezending, ik heb ze met genoegen gelezen.

De kisten met fossielen van Sumatra zijn nu door tussenkomst van den Alg. [?Ge?] huismeester hier aan Uw adres verzonden.

Te dezer gelegenheid zend ik U hierbij een afschrift van de opgave van den inhoud der kisten, zooals hij in der tijd op ons bureau

[MM774C-000010-364]

volgens Uwe opgave is opgeteekend;

Inmiddels

na beleefde Groeten

ook aan Uwe vrouw

Uw dw dr

G.P.A. Renaud

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000058-569]

Joede 25 April 1891
Your noble severe Sir

herewith I am sending you fourteen chests with bones, the contents aren't very fine, but we are hoping the next shipment will be better. If you want to be so good as to pay attention that there are two chests marked with the letter A which contain the bones of a buffalo head. From these two chests all belongs together.

Some of the chests are divided into layers, but there are notes with all.

If there is anything in the chests that is not good please be so good as to notify me.

As to the work that goes reasonably well. I've had five days of dry weather, if it remains dry for another eight days I can start burning.

I also have to inform you that the Resident has ordered that every man who takes away bones of the Patiayam or dares to sell them will be severely punished. Now I will list you the amounts of

[MM774C-000058-570]

advances I have over the month of April, but I can only give you those of the first until the 25th. The next five days I will have to add to the month of May. Do you agree with that?

You told me to buy chests of "Dutch eggs" but they are hard to get by, and I still have a few tall chests left for the next month.

Please don't think ill of me, but did I make a mistake myself? Last Sunday might I have been so silly as to forget to put the address on the previous service letter? If such has been the case will you please forgive me this time. I promise to pay better attention in future.

I now have to deliver a note to the Resident to get my wages and other expenses paid, but I do not know how much wages I am due, because I did not have a full month of wages as a corporal yet. Shall I wait now with getting my wages until you sent me notice about the amount, then I will know it myself for the next time, and I can calculate myself in case the month is 30 or 31 days.

The forced labourers request me to ask you if they are allowed days off for the Javanese New Year.

Your serving worker
de Winter

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

[MM774C-000058-569]

Joede 25 April 1891
U Edele Gestrenghe Heer

Met dezen zend ik U veertien kisten beenderen, de inhoud is nog niet erg mooi, maar hopende als dat zij de volgende keer mooier zullen zijn.

Als U zoo goed wil zijn, en er op letten wil er zijn twee kisten bij genummerd met letter A daar zijn de beenderen in van de buffel kop, die twee kisten behoort alles bij elkander.

Er zijn ook andere kisten die verdeeld zijn in lagen, maar de briefjes zijn overal bij.

Als er soms nog iets in de kisten is wat niet goed is, wees U dan zoo goed? en het mij mede te delen.

Wat het werk aangaat, dat gaat tamelijk goed, ik heb nu al vijf dagen droog weer gehad, als het nu nog acht dagen droog blijft dan kan ik beginnen te branden.

Ik moet U ook mededelen als dat de Resident orders heb gegeven, dat elk man die beenderen van de Pati ajam wegneemt of durft te verkopen zal zwaar gestraft worden. Nu zal ik U ook opgeven hoeveel

[MM774C-000058-570]

voorschot ik heb over de maand April, maar ik kan U maar opgeven van den 1ste tot en met den 25ste dan zal ik de volgende vijf dagen bij de maand Mei doen. Vindt u dat goed?

U hebt mij gezegd, dat ik moest eijer blanda kisten kopen maar die kan ik slecht krijgen, ik heb nu nog een paar lange kisten over voor de volgende maand.

Duidt het mij niet ten kwaden, maar ik heb mij zelve niet vergist? Met de vorigen dienstbrief van verleden week zondag, dat ik zoo dom ben geweest en geen afzender er opgezet heb? Als het zoo is, neemt u mij dan niet kwalijk voor deze keer, ik zal er voortaan beter opletten.

Nu moet ik elke maand bij de Resident een briefje inleveren voor ontvangst van traktement, toelage en diverse uitgaven, maar nu weet ik nog niet hoeveel traktement ik beuren moet, want ik heb nog geen volle maand gebeurd als korporaal, zal ik nu maar zolang wachten met het traktement tot dat U mij tijding zend hoeveel het bedrag is, dan weet ik het voor de volgende van zelf, dan kan ik het uitrekenen wanneer de maand 30 of 31 dagen hebt.

De dwangarbeiders verzoeken mij ook om aan U te vragen of zij met het Javaanse nieuwe jaar vrij mogen hebben U dienende werkman
de Winter

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000058-525]

27th April 1891

Teguan

Your noble Sir

Herewith I send you 20 chests of bones that have been found in the vicinity of Teguan wit notes stating on which location. As I have covered the whole surroundings of Teguan by now I wanted to ask if searching there needs to be continued.

I have heard that under dessa Gempol, district Rendoblateng, department Blora, 12 km NNE of Trinil bones have been found, also under Duplan, District ????. As this is all quit far from Teguan I wanted to ask you first whether it is good to go and have a look there. If it is good please be so kind to send me a letter in Malay to show to the head of the kampongs.

[MM774C-000058-526]

As the 10th of May is the Javanese New Year the mandor is asking for two days leave. He also asks for his monthly allowances as on the 2nd of May he is owed two months and would you also be so kind to send my allowance as I am out of money and then I can pay my guide and my landlord. The convicts have also asked whether they might not get a little slamat for the new year.

Further on the work is going well, people are doing well an me too

Your willing servant

Kriele

Please be so kind to pay the postage of this letter for me

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

[MM774C-000058-525]

27-4-1891

Tegoewanh

Uedele Heer

Hier bij zend ik u 20 kisten beenderen die gevonden zijn onder Tegoewanh met een briefje erbij op welken plaats. Daar ik rond Tegoewanh nu alles heb afgezocht wilde ik u vragen of er nog langer door gezocht moet worden.

Ik heb vernomen dat er onder dessa Gempol, district [Rendoblateng] ~~Residentie~~ afdeling [Blora] ^{12 Km NNO} van Trinil ^(thinly added) beenderen moeten zijn, ook onder Doeplan, District [??atier], daar het nog al ver van Tegoewanh moet zijn wilde ik u eerst vragen of het goed is dat ik eens gaan kijken. Zoo het goed is wees dan zo goed een briefje in het Maleis te zenden om het te tonen aan de hoofden der kampongs

[MM774C-000058-526]

Daar het 10^e Mei Javaans nieuwjaar is laat de mandoer vragen of hij niet voor twee dagen verlof kan krijgen. Ook laat hij vragen om zijn maandelijkse toelagen daar hij de 2de Mei twee maanden te goed heeft en zoo u zoo goed zou willen zijn ook mijn traktament mede over te zenden daar mijn finacie op is en ook kan ik dan de gids en de huisbaas voldoen.

Ook hebben de gestraften gevraagd of zij niet een kleine slamat krijgen voor hun nieuwjaar.

Verder gaat het zeer goed in de werkzaamheden en ook met het volk en mij

Uw dienstw dienaar

Kriele

Wees u ook zo goed voor mij deze brief te frankeren.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000006-514]

Note.

Samben 29/4 91

With honour

I have received your Sir's letter of 29/4 91 in which you convey that on the 27th of April a convicted labourer named Setu, of the desa Summersako district Uteran, has run off. – I would like to know how he ran off and what he was wearing/ what goods he took along (a spade?), and about how old he is, as I want to report it to his place of origin.-

Which I will be doing with greeting and honour.-

Your good friend

Ass. wedono of Samben

Kartaprawira

This is the only letter with this correspondent

[Next](#) Indonesian letter

[Previous](#) Indonesian letter

[MM774C-000006-514]

Nota.

Samben 29/4 91

Dengen hoermt

Saia soedah trima toewan kai ampoenja soerat tanggal 29/4 91. Kassi taoe poda dri 27 april orang setropan nama Setoe desa Soembersako district Oeteran soedah pigi sari – telapi saia nunta taoe itoe setoe tempo lari berpaki apa, dan bawak harang apa sa sepatanja apa, dan kira annoenja brapa, sebob maoe tepake rapport die negrie.-
Quintida banyak tabek dan hoermt.-

Sabat baik

Ass. wedano Samben

Kartaprawira

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000005-286]

Batavia, 30 April 1891
the noble and severe Sir
Mr Eug. Dubois.

Very esteemed Sir,

I have the honour to politely thank you for sending me an exemplar of your discourse on the climates of the geological past and the history of the sun.

The positive news, which I have repeatedly received from Mr Renaud about the results of your research, have pleased me very much. When I made an effort to get you your assignment that was what I was counting on for as far as it would depend on you, but I am pleased to see that the matter of your research is now also cooperating.

[MM774C-000005-287]

Last year dr. Treub spoke to me about your fear that the materials of your research, might not be left at your disposal. I gave him the most reassuring affirmations about that, which he will have conveyed to you and I am pleased to make use of this opportunity to repeat them.

Such a measure has never been even considered in relation to your appointment that the finds in the end will have to be put at the disposal of the Government, is only a usual clause, to prevent that what has been gathered on costs of the Government, ends up in a foreign museum, as did happen sometimes. I call this a usual clause, to make you see that it is not for any distrust towards your person that it has been put in.

The clause has no other intention, than to deal with what will happen with the material, after you have studied and processed it.

I will most certainly believe that for instance Professor Martin, who often receives paleontological finds of the Mining Department, would be much pleased to receive your finds, but without your permission this will not happen and should someone think about that, I will be immediately prepared to speak up for your good rights.

With the highest esteem I have the honour to be
your willing servant
Groeneveldt

[Next](#) letter with this correspondent

[MM774C-000005-286]

Batavia, 30 April 1891
den WelEdelGestr. heer
den Heer Eug. Dubois.

Zeer geachte Heer,

Ik heb de eer U mijn beleefden dank te betuigen voor de toezending van een exemplaar Uwer verhandeling over de klimaten der voorwereld en de geschiedenis der zon.

De gunstige berichten, die ik herhaaldelijk van den Heer Renaud omtrent de resultaten Uwer onderzoekingen ontving, hebben mij zeer verheugd. Toen ik moeite deed voor Uwe opdracht, mocht ik daarop wel rekenen voor zooveel het van U zou afhangen, maar het doet mij genoegen dat nu de materie van het onderzoek ook daartoe medewerkt.

[MM774C-000005-287]

Verleden jaar heeft dr. Treub mij gesproken over Uwe vrees, dat het materiaal bij Uw onderzoek verkregen, wellicht niet te Uwer beschikking zou worden gelaten. Ik heb hem daarover de meest geruststellende verzekeringen kunnen geven, die hij U wel zal hebben overgebracht en gaame maak ik van deze gelegenheid gebruik om die te herhalen.

Aan zulk een maatregel is zelfs nooit gedacht en wanneer in Uwe opdracht er dus sprake is, dat het gevondene ten slotte ter beschikking van de Regeering komen moet, dan is dit slechts een gebruikelijk beding, ten doelhebbende te voorkomen, dat het op kosten der Regeering bijeen gebracht zijn weg naar een buitenlandsch museum vindt, zooals vroeger wel eens is voorgekomen. Ik noem het beding gebruikelijk, om U te doen zien, dat het niet speciaal uit enig wantrouwen te Uwer opzichte doorgevloeid is.

Met die beschikking wordt echter niets anders bedoelt, dan wat ten slotte met het materiaal zal gebeuren, nadat het door U bestudeerd en verwerkt zal zijn.

Ik wil wel gelooven dat b.v. Prof. Martin, die vaak de palaeontologische vondsten van het Mijnwezen ter bewerking ontvangt, ook wel graag wat van de Uwe zou hebben, maar zonder Uwe toestemming zal dit niet gebeuren en mocht iemand daaraan denken, dan ben ik dadelijk bereid voor Uw goed recht ene lans te breken.

Met de meeste hoogachting heb ik de eer te zijn
Uw dw. dienaar
Groeneveldt

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000058-571]

Joede 1ste May 1891
Your noble severe Sir

You told me that I was not allowed to search on Djambe, but I broke that command as there are a lot of bones to be found there, so far it is the best spot I've found.

I will explain to you how I find these bones. First of all there is not a piece of bone on the ground to be found, all our at a depth of one and 1 m 50 hard padas, now you can understand what I have to go through, to get these bones out in one piece, shouting all day careful! Careful! But it's impossible, I cannot get the bones out in one piece. The kind of bones I find there are tusks, and elephant molars. Bones of other

[MM774C-000058-572]

animals I did not find there as yet.

I also enquired after a hog's head like you've drawn for me, but there's no one who's got one like that. I do have a hog's head for you, but not one like that.

You write to me about receipts for bamboo, but that will not go, believe me, I've bought these bamboos from at least 200 men, how can I get receipts for that. Do you want me to ask the assistant Widono for a receipt then I will do so but to get it from the people who supplied that will not go.

I now have a kind request, my housekeeper is so ill I don't dare to keep her here any longer and I did tell you I was going to bring her to the hospital in Pati, but when the doctor came to examine her later he told me there is no hospital in Pati, so may I be so free and take her to the hospital in Semarang, for instance on Saturday and Sunday which would mean I only skip one day off work.

If you can would you let me know what amount my wages are, then I can go and collect it from the Resident.

Would you come and have a look this month? I'll make sure there is a lot of pretty stuff to see for you.

Your serving worker
de Winter

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

[MM774C-000058-571]

Joede den 1ste Mei 1891

U Ed Gestr Heer

U heeft mij gezegd, dat ik niet moogt gaan zoeken op Djambe, maar dat gebod hebt ik overtreden aangezien er een boel beenderen te vinden zijn, het is tot heden toe de besten plaats die ik gevonden heb. Ik zal U uitleggen hoe ik die beenderen vindt. Ten eerste is er geen stukje been boven op de grond te vinden, allen beenderen zitten op een diepte van 1 meter en eenmetervijftig en dan in die harde [padas?], nu kunt U wel begrijpen hoe of ik tobben moet, om die beenderen daar uit te krijgen, ik sta de heelen dag te roepen voorzichtig! Voorzichtig! Maar het is onmogelijk, ik kan de beenderen er niet geheel uit krijgen.

Het soort beenderen wat ik daar vind zijn slagstanden olifantskiezen en beenderen van anderen

[MM774C-000058-572]

dieren heb ik daar nog niet gevonden.

Ik heb ook onderzocht naar een varkenskop zooals u mij heeft voor getekend, maar niemand die er zoo één voor mij heeft. Ik heb wel een varkenskop voor U, maar zoo een niet.

U schrijft mij ook over quitanties van bamboe, maar dat zal slecht gaan, neemt U aan, ik heb die bamboe gekocht, minstens van tweehonderd man, hoe moet ik U daar een quitantie van leveren, wilt U hebben als dat ik een quitantie aan de assistent widono vraagt, dan zal ik het doen, maar van de leveranciers, dat zal slecht gaan.

Nu heb ik nog een vriendelijk verzoek, mijn huishoudster is zoo ziek, dat ik haar niet langer hier durft te houden, ik heb U wel gezegd dat ik haar naar het hospitaal te Pati zou brengen, maar bij later onderzoek, is mij door de dokter te Pati gezegd, dat daar geen hospitaal is, mag ik nu zoo vrij zijn en haar naar Semarang brengen in het hospitaal bijv. zaterdag en zondag dan verzuim ik nog maar één dag van mijn werk.

Als U kan laat U mij dan weten hoeveel het bedrag van traktement is, dan kan ik het bij de Resident gaan halen. Komt U deze maand eens kijken? Ik zal zorgen dat er een boel moois voor U te zien is.

U dienende werkmán
de Winter

[Click here to return to the content page](#)

[P5170091]

Tulung-Agung – 2 May 1891

Honourable and noble Sir, [Martin]

your proposition at the end of your last letter Number 15 March 23rd notwithstanding, to no longer correspond about my determinations and opinions deviating from yours, I can’t help — be it for the last time this way— to get back to this subject. In particular I have to instigated by what you said about sending the collection I gathered to Leiden. I was of the opinion that I had clearly stated my opinion on this matter, so I do not understand how it is that this opinion is one that you “have to regret deeply” and that it is “almost impossible not to believe that I am mistrusting you”. You have been acknowledged of a copy that I send to mister Jentink of an official letter of the director of the department of Education, Religion and Trade, in which it was made very clear that the government may later decide to assign the definitive description to others. And although I have no distrust in you or other persons whatsoever, even without your repeated pertinent declarations that you will never lay hands on my scientific property, I thought it wise under these circumstances — as anybody will understand — to take caution against such an official declaration that is so contrary to the in the scientific community the generally held rule. Furthermore I deem it desirable to keep the collection here: firstly, to be continuously able to compare and thus not later be forced to do so hastily, and secondly, because I am very well able to already publish from Indonesia some of the preeminent results, be it not as completely as would be able to do from Europe. I have always completely agreed with you that the definitive description of the collection cannot be done from here.

[P5170092]

To do so it would be desirable to first visit the museums of Calcutta, London and Leiden. But I cannot agree with you that many species cannot be determined and described here almost as good as from Europe. In many aspects I am surely here under much more favourable circumstances than you were when you made your determinations and descriptions. From the nature of your fossil material and the in my opinion a bit premature — don’t hold this against me — from the start (1884) kept opinion that you were dealing with the Siwalik-formation, you were not able to make a lot of use of the treasures of the Leiden Museum. Also I am not as short at all of comparison material as you seem to imagine and my collection of fossils is so much larger than yours, making the chances of mistaking aberrations that are merely individual variations as separate species. Let me illustrate this. Amongst the collection of Sumatran grotto-fossils that finally arrived here a few days ago, there are a number of elephant molars, which whilst in Sumatra I could already compare with molars of the living species and recognize as being identical to those. Comparison of these with the Elephas remains from Java confirm that these are all *E. indicus*, as are all 20 Elephas remains that you described from Java. In the mean time I have also received the skull of a Sumatran tapir to be used for comparison and I can now confirm that the Pleistocene tapir from Java is truly *Tapirus indicus*.

As I wrote to you, I hope to publish, as far as possible from Indonesia, the descriptions with the figures you wish further this year or beginning next year. Every expert can then judge for himself whether or not my preliminary (obviously no more than a short list of my foremost results, the first of which will be that there are no Siwaliks in Java) results are true or not.

[P5170093]

Your letter also urges me to stress again that only with grief I have come to the conclusion that your Siwalik formation in Java is a failure — with grief — because of the truth in science that now may only be recognized after a long struggle, and because of you personally, whom I have no reason to wish anything else than the best — and in the end also because of me, as it would have been more beneficial to remain in agreement with you. You are so much better positioned for the battle that now, alas, is probably inevitable, than I am. This, however, I can solemnly declare that I will hold to bring truth to justice, even at my personal disadvantage.

You council me about the way in which I should continue my work, and I am grateful for the good intentions that are at the root of these. But we differ so little in age that you will no doubt allow me to give you some advice too, which in my opinion will be beneficial to science and to yourself in the long run. It is basically, try to avoid struggle as much as possible. You already doubted the certainty of your opinion and some of your determinations. This is, however, not in agreement with what you wrote in the onset of your latest piece, in which you state that the existence of the Siwaliks in Java has been proofed with certainty. The way in which in your letter you try to save your opinion, after it has been ascertained that the whole formation and the whole fauna (as I have already established with absolute certainty) is Pleistocene — is something I had not expected of such a serious nature scientist and palaeontologist. Couldn’t one equally claim the certainty of existence of a Pliocene formation and fauna in Europe, there where diluvial remains of elephant and rhinoceros (also originating from Pliocene faunas) have been found? On the whole the similarity of the larger fauna that has become known through me with the fossil pre-Indonesian (Pliocene and Pleistocene) is no larger than was to be expected given its geographical location and

[P5170094]

and a Pleistocene connection of Java to the continent. The fauna has hardly any other similarity to the Narbada fauna than that both are Pleistocene. Not taking into account the correctness of your determination of your *E. nomadicus* (whom every unprejudiced will already immediately doubt comparing your figures on Tab. VI with those of the true species on Tab VIII and IX) I would not have expected you of all people recognize a formation on just one species like this one, especially not in the tropics. Also, to decide upon another formation based on the (true or assumed) mastodontoid anomalies of Stegodon molars is in my opinion an unjustifiable syllogism: Nor was there any base to decide from the list in your first research (Sammlungen IV.1.1884) that “with high degree of certainty” these layers are “equal to the layers of the Siwalik hills” (P 17) other than that that they were Pleistocene. The genera and species mentioned (in particular the Stegodonts) might just as well be Pleistocene. That you did not realize this I can only explain assuming that you were unaware of *S.ganessa* and *insignis* having been found in Pleistocene layers.

Allow me to also to correct a wrong explanation of my statements. That *Sus hysudricus* must be = *S. celebensis* is something I never said; just that **your** “*Sus hysudricus*” = a fossil variety of *Sus celebensis*.

My sketch of the *Anoa* was slightly in error; in particular the direction of the horns, which is much more backward, the parietal part of the skull is *antelope*-like.

Meanwhile I have again received new material from the Patiayam; all species are equal to those from the Kendeng and are there also from one and the same layer. After months of careful examination in this area, there will not be anybody denying me to be in the position to judge that. I have never even considered to have the layer determine the paleontological character of the fossils, I have always determined the layer by the fossils.

That I still have not started working on the Stegodont-remains is caused by the overwhelming amount of molars, which are already difficult objects in their own right,

[P5170095]

which I therefore only want to start with after I have addressed the main questions of the other genera and species — which I have ascertained to be stratigraphically equal to the stegodonts. The Stegodon research will mostly be finding out if the species that you have described from Java truly deserve that status or are just varieties or even individual aberrations. It has become quite clear to me from your earlier descriptions, in particular after reading your last that you, in comparison to the English scientists put too much weight onto small aberrations — to a degree that is also in palaeontology not allowed. According to you there must have been 10 species of Stegodonts in Java, which is neither proportional to the total amount of fossil material, nor to the number of other species and genera, nor to the Siwalik fauna that only holds 5 stegodonts. (You already count 4 next to 8 other species) next to 8 mastodonts and a an inexpressible amount of other large species. So much has been collected that a reasonable overview of the fauna has become apparent, at least for the larger animals. The list I gave has already little in common with what Lydekker mentioned (Rec. Geol. Surv. India 1887. P. 74). Where are *Sivotherium* and the likes that are so characteristic of the Siwalik assemblage?, why is there no trace of *Dinotherium*, nor of *Hipparion*? — These are also simple syllogisms that might concern you though. Lastly I will also make a proposition to you: to no act against me before my descriptions with figures are out; whilst I repeat saying as you did that I have frankly given my opinion and that it is up to you if you want to make use of it.

With polite greetings I remain with the highest esteem

Your servant Dr Eug Dubois

Please also convey my best wishes to Mr. Jentink.

[Addition on draft, which further is almost exactly identical: MM774C-000008-343] The *Cervus lydekkeri* also, however, mentioned before in header of figure (and text?) The deviation of the Javanese Pleistocene in comparison to Narbada fauna explainable by the ice-age climate, which then was already significantly cooler than before, while the javanese Pleistocene was about = the conditions for the Siwalik fauna.

Next letter with this correspondent

Previous letter with this correspondent

[P5170091 / MM774C-000008-341]

Toeloeng-Agoeng - 2 mei 1891

Weledelhooggeleerde Heer,

Niettegenstaande het aan het eind van Uw^{en} brief van 23 Maart II. No. 15 gedane voorstel om over mijne van de Uwe afwijkende determinatiën en opvattingen niet verder te corresponderen, mag ik niet nalaten — zij het dan nu voor het laatst langs dezen weg — nog even op de zaak terug te komen. Vooral moet ik dat doen naar aanleiding van hetgeen U zegt over het opzenden der door mij bijeengebrachte verzameling naar Leiden. Ik meende daarover duidelijk mijne opvatting te hebben blootgelegd, zodat ik niet wel begrip hoe U er toe komen kunt aan te nemen, dat deze eene is, die U “ten zeerste moet betreuren” en dat U “haast niet anders gelooven kunt, dan dat ik U wantrouw”. U hebt indertijd kennis genomen van een door mij aan de heer Jentink gezonden afschrift van eene missive van den Directeur van O.E.N., waarin duidelijk gezegd werd, dat de regeering misschien later besluiten zal aan anderen de definitieve bewerking op te dragen. Hoewel ik U en ook andere personen **volstrekt niet wantrouw, ook zonder Uwe herhaaldelijke pertinente verklaringen**, dat U mijn wetenschappelijk eigendom nooit zult aanroeren, achtte ik het onder die omstandigheden — wat ieder billijken zal — voorzichtig mij tegen die, zeker met allen in de wetenschappelijke wereld kracht hebbenden usus strijdige officieele verklaring zoveel mogelijk te wapenen. Ook komt het mij gewensch^t voor de verzameling hier te houden: 1° om voortdurend te kunnen vergelijken en aldus later niet gedwongen te zijn dat overhaast te moeten doen, 2° omdat ik zeer wel vanuit Indië reeds eenige van de voornaamste resultaten, zij het dan niet op zoo volledige wijze als mij in Europa zou mogelijk zijn, kan publiceeren. Volkomen ben ik het **altijd** met U eens geweest, dat van hier geene **definitieve** bewerking van de verzameling mogelijk is.

[P5170092]

Daartoe zou het wenschelijk zijn vooral eerst de museums van Calcutta, London en Leiden te bezoeken. Ik kan U echter niet toegeven, dat vele soorten hier niet bijna even goed te determineeren en te beschrijven zijn als in Europa. In vele opzichten verkeer ik hier stellig in absoluut gunstiger omstandigheden dan die waren, waarin U Uwe bepalingen en beschrijvingen gemaakt hebt. Uit den aard van Uw fossiel materiaal en de naar mijne meening wel een weinig voorbarig — houd mij deze openhartigheid te goede — reeds van den beginne af (1884) door U opgevatte meening, dat U met de Siwalik-formatie te doen had, hebt U van de schatten van het Leidsche Museum toch slechts heel weinig gebruik kunnen maken. Ook ontbreekt mij volstrekt niet vergelijkingsmateriaal in die mate als U zich voorstelt en is mijne verzameling van fossielen zeer veel rijker dan de Uwe, waardoor ik veel minder kansheb om afwijkende vormen, die slechts de waarde van individuele afwijkingen bezitten als afzonderlijke species op te vatten. Ter illustratie bezie dit. Onder de, eenige dagen geleden, eindelijk ontvangen verzameling van Sumatraansche grotten-fossielen bevinden zich ook een aantal olifantskiezen, die ik reeds op Sumatra met kiezen van de levende soort vergelijken kon en als daarmede identisch herkennen. Vergelijking van deze met de Java-Elephas-resten bevestigde dat deze, evenals alle 20 door U van Java beschreven Elephas-resten van **E. indicus** afkomstig zijn. Ook kan ik een intusschen ontvangen schedel van den Sumatraansche tapir ter vergelijking gebruiken, waardoor gebleken is dat de pleistocene tapir van Java werkelijk **Tapirus indicus** is.

Zoals ik reeds schreef, hoop ik in den loop van dit of het begin van het volgende jaar de door U gewenschte beschrijving met afbeeldingen, zoover mij dat hier in Indië mogelijk is, te publicieren. Ieder deskundige kan dan zelf beoordelen of het in mijn voorlopig (natuurlijk niet anders dan eene korte opsomming van mijn voornaamste resultaten, waaronder in de eerste plaats het **niet bestaan** der Siwaliks op Java) vermelde al of niet juist is.

[P5170093]

Naar aanleiding van Uw schrijven zie ik mij ook genoodzaakt nogmaals te verklaren, dat ik alleen met leedwezen tot de overtuiging ben gekomen, dat Uwe Siwalik-formatie op Java een failure is — met leedwezen — én om de waarheid in de wetenschap, die nu misschien alleen na veel strijd erkend zal worden én om Uw persoon, dien ik niet de minste reden kan hebben iets anders dan goeds te wenschen — eindelijk ook om mijzelf, die veel meer zou gebaat zijn, wanneer ik het met U eens had kunnen blijven. Door Uwe positie toch verkeert U in den strijd, die nu, helaas, wel onvermijdelijk volgen zal, in veel gunstiger omstandigheden dan ik. Dát kan ik evenwel plechtig verklaren, dat ik, ook wanneer het tot mijn persoonlijk nadeel zal strekken, volhouden zal om de waarheid tot haar recht te brengen.

U geeft mij raad omtrent de wijze, waarop ik mijn werk zoo moeten voortzetten, en ik ben U dankbaar voor de goede bedoeling waarmede dat geschiedt. Wij verschillen slechts zoo weinig in leeftijd dat U mij zeker wel zullen willen toestaan ook U een raad te geven, waarvoor naar mijne overtuiging na de wetenschap en op den duur ook Uw persoon het meest gebaat zou zijn. Hij komt hierop neder, strijd zooveel mogelijk te vermijden. U twijfelt nu stellig reeds aan de zekerheid Uwer meening en van sommigen Uwer bepalingen. Dat is niet in overeenstemming met den aanhef van Uw laatste stuk, waarin U zegt het bestaan der Siwaliks op Java met zekerheid bewezen te hebben. De wijze waarop U in Uw^{en} brief tracht Uwe opvatting te redden, wanneer gebleken is , dat de geheele formatie en de geheele fauna (zooals met volkomen zekerheid reeds door mij is gevonden) pleistoecen is — had ik van een zo ernstig natuuronderzoeker en palaeontoloog niet verwacht. Zou men met evenveel recht niet kunnen beweren met zekerheid het bestaan eener pliocene formatie en fauna in Europa bewezen te hebben, waar men diluviale resten van olifanten en rhinocerossen (ook voortgesproten uit pliocene fauna’s) gevonden had? Over het geheel is de overeenkomst van de nu door mij bekend geworden grootere fauna met de fossiele voorindische (pliocene en pleistocene) geene grootere dan uit de geografische ligging

[P5170094]

en pleistocene landverbinding van Java te verwachten was. De fauna heeft met de Narbada fauna nauwelijks andere overeenkomst dan dat beide pleistoecen zijn. Afgezien van de juistheid der determineeing van Uw **E. nomadicus** (die ieder onbevooroordeelde reeds bij vergelijking Uwer afbeeldingen op Tab VI met die van de ware soort op Tab VIII en IX, terstond betwijfelen zal) had ik van U allerminst verwacht dat U aan ééne soort als deze^{ED}, en nog wel in de tropen, eene formatie zoudt willen herkennen. Ook is, uit het voorkomen van (werkelijke of vermeende) mastodontoide eigenaardigheden aan Stegodon-kiezen tot eene andere formatie te besluiten een naar mijn meening door niets gerechtaavardigde **Vernunftschluss**: Evenmin bestond er voor Uw eerste onderzoek (Sammlungen IV.1.1884) eenige/meerdere^{ED} aanleiding om uit het lijstje [ajs?] p.16 “met een hoogen graad van waarschijnlijkheid” te besluiten, dat de lagen “den Ablagerungen des Siwalikshügel acquivalent” zijn (p17) dan dat ze pleistocene zijn. De opgenoemde geslachten en soorten (speciaal ook^{ED} de stegodonten) kunnen even goed pleistocene zijn. Dat U dat niet bedacht heb kan ik mij slechts daardoor verklaren dat ~~dat~~^{ED} U het voorkomen van **S.ganessa** en (waarschijnlijk) **insignis** in pleistocene lagen onbekend was.

Vergun mij ook tegen eene verkeerde uitlegging van mijner beweringen op te komen. Dat **Sus hysudricus** zal zijn = **S. celebensis** heb ik nooit gezegd; alleen dat **Uw** “Sus hysudricus” = eene fossiele variëteit van Sus celebensis.

Mijn schetsje van de **Anoa** was eenigszins foutief; vooral door de richting van de horen, die veel meer achterwaarts is, het pariëtaal gedeelte van den schedel is antilope-achtig.

Intussen verkreeg ik weder nieuw materiaal uit den Pati ajam; alle soorten zijn dezelfde als die van den Kendeng en ook hier^{ED} in éénzelfde laag te vinden. Na maandenlang nauwkeurig onderzoek op het terrein zal niemand kunnen ontkennen, dat ik wel gerechtigd ben daarover te oordelen. Ik heb er zelfs nooit aan gedacht het palaeontologisch karakter der fossielen door de laag te bepalen, doch steeds de laag door de fossielen bepaald.

Dat de bewerking der Stegodon-resten nog niet door mij is onderhanden genomen komt door de overstelpende hoeveelheid van ~~het aantal~~^{ED}kiezen, zoodat ik die op zich zelf reeds moeilijke voorwerpen

[P5170095]

liever eerst wil bewerken, wanneer eerst de hoofdquesties door de overig genera en species — waarvan ik de volkomen stratigrafische^{ED} geleijkwaardigheid met de stegodonten**fossielen**^{ED} heb vastgesteld — zijn uitgemaakt. Bij dat onderzoek der stegodonten zal het voor een groot deel daarop aankomen uit te maken of al de door U beschreven species van Java dien rang werkelijk verdienen of variëteiten of zelfs individuele afwijkingen zijn. Deze**n** voor**stuk**overtuiging^{ED} heb ik stellig gekregen, dat Uwe vroegere beschrijvingen en vooral na de laatste, dat U in vergelijking met de engelsche onderzoekers al te groote waarde aan kleine afwijkingen hecht — wat m.i. ook op palaeontologisch gebied niet geoorloofd is in die mate als U het doet. Naar Uw^{en} maatstaf hebben op Java wel tien species van Stegodonten geleefd, wat noch in verhouding staat tot de hoeveelheid fossiel materiaal, noch tot het aantal **andere**^{ED} soorten van andere geslachten, noch tot^{ED} in overeenstemming met de Siwalik fauna, die 5 stegodonten telt. (U heeft er reeds 4 naast 8 andere dieren) naast 8 mastodonten en een onnoemelijk getal andere groote^{ED} soorten. Er is nu reeds zooveel bij elkander gebracht dat men wel eenigzins een overzicht over de fauna, althans van de grootere dieren heeft. In het door mij gegeven lijstje is al zeer weinig overeenkomst te bespeuren met de opgaaf van Lydekker (Rec. Geol. Surv. India 1887. P. 74). Waar zijn al die voor de Siwaliks zoo hoogst karakteristieke vormen als Sivotherium c.s. ?, waarom is van Dinotherium geen spoor gevonden, noch van Hipparion? — Dat zijn echter ook eenvoudig Vernunftschlüsse, die U ~~echter~~ toch misschien belang inboezemen. Tenslotte heb ook ik U een voorstel te doen: alvorens tegen mij op te treden eerst mijne beschrijving met afbeeldingen af te wachten; terwijl ik evenals U eindig met te herhalen dat ik mijne meening en bedoeling rondborstig opgezegd heb en dat ik het aan U moet overlaten te beoordelen of U daarvan gebruik wilt maken.

Na beleefde groeten verblijf ik met de meeste hoogachting

Uw dienstw. Dr Eug Dubois

Wil ook wel mijnen besten groet aan Den heer Jentink overbrengen.

[Addition on draft, which further is almost exactly identical: MM774C-000008-343] Het *C Lydekkeri* ook echter voor genoemd in bijschrift in afbeelding (en tekst?)

In de afwijking der Javaanse pleistocene van Narbada fauna te verklaren door 't klimaat van ijstijd, dat dan reeds belangrijk koeler was dan vroeger, terwijl 't pleist. javaansche ongeveer = dat waaronder Siwalik fauna leefde.

Click here to return to the content page

[MM774C-000050-066]

March 1891.

In the Kendeng out of the hemlock Kedung Brubus (district Charuban) the collecting of the remains of the Pleistocene animal world of Java was continued. The many rains were very obstructive this month and it is because of that that the obtained results were now less than they have continuously been during the dry season. One very important find, however, was done being a characteristic half skull of *Bibos cavifrons*.

After engineer workmen de Winter, who so far had only been working in caves, had for some 10 days at the start of March acquired some practice in the Kendeng collecting fossils from volcanic tuffs, I put him to work in the Patiayam in Japara – the second important find spot of the desired remains.

Examination of the small mountain learnt us in the first place that on the surface it contains the exact same lithologies as those that are covering the Kendeng and that also here the volcanic tuffs et cetera are the ones which were containing the fossils.

What was found during the last part of the month March and could be identified turned out to be from the same families and species as had become known from the Kendeng.

Elephas indicus became clearly known, *Stegodon* so far only as genus; *Rhinoceros javanicus* was as present as in the Kendeng, also *Bubalus palaeoindicus* and that *Bos*-species, of which the domesticated Javanese cow is probably descending, further *Axis* and the families *Sus*, *Hippopotamus* and *Crocodylus*. As a completely new family in this fossil fauna *Hystrix* became known (by one single molar).

It is therefore now already with almost complete certainty established that the fauna of the Patiayam is the same as that of the Kendeng and that the conclusions that were drawn on the latter research, are also relevant to the Patiayam. So far also here no traces were found of an elder fauna. It yet remains highly desirable and necessary to also continue the research here. More so because the Chinese already for years have been buying fossil bones by the kilogram (a main ingredient for the Chinese apothecary), a practice against which the Resident of Japara on my request has taken as many steps as possible.

3 May 1891

Eug Dubois

Next official report

[Previous](#) official report

[MM774C-000050-066]

Maart 1891.

Werd in den Kendeng van uit het gehucht Kedoeng Broeboes (~~desse~~ district Tjaroeban) voortgegaan met het verzamelen van overblijfselen der pleistoocene dierenwereld van Java. Zeer belemmerend waren daarbij ook in deze maand de menigvuldige regens en daaraan is het toe te schrijven, dat de verkregen resultaten ook nu geringer waren dan zij gedurende het droge jaargetijde onverminderd geweest zijn. Echter werd eene zeer belangrijke vondst gedaan als van een karakteristieke schedelhelft van *Bibos cavifrons*.

Nadat de geniewerkman de Winter, die tot nog toe alleen in grotten ~~gew~~ was bezig geweest zich vanaf het begin van Maart gedurende een tiental dagen in den Kendeng geoefend had in het verzamelen van fossielen uit vulkanische tuffen werd hij door mij te werk gesteld in den Pati-ajam in Japara – de tweede hoofdvindplaats van de gewenschte overblijfselen.

Het ~~bezoek aan~~ onderzoek van dezen kleinen berg leerde in de eerste plaats, dat hij aan de oppervlakte uit volkomen dezelfde gesteenten bestaat als die welke ~~in~~ den Kendeng ^{bedekken en dat ook hier deze vulkanische tuffen enz. het zijn welke} de fossielen bevatten.

Wat van deze laatsten gedurende de maand Maart gevonden werd en kon gedetermineerd worden bleek van dezelfde geslachten en soorten afkomstig te zijn als die, welke uit den Kendeng zijn bekend geworden.

Elephas indicus kon duidelijk bekend worden, *Stegodon* nog slechts als genus; *Rhinoceros javanicus* was evenals in den Kendeng voorhanden, ook *Bubalus palaeoindicus* en die *Bos*-soort, waarvan waarschijnlijk het tamme Javaansche rund afstamt, verder *Axis* en de geslachten *Sus*, *Hippopotamus* en *Crocodylus*. Als geheel nieuw geslacht in deze fossiele fauna werd (door eene enkele kies) bekend *Hystrix*.

Nu reeds is derhalve met bijna volkomen zekerheid uitgemaakt, dat de fauna van den Pati-ajam dezelfde is als die van den Kendeng en dat de besluiten, waartoe het onderzoek dezer laatsten geleid heeft, ook op de ~~???~~ die van den Pati-ajam betrekking hebben. Tot heden werd ook hier ~~niets~~ ^{geen spoor} van eene oudere fauna ontdekt. ~~Intusschen~~ Toch blijft het hoogst wenschelijk en noodig ~~vooral~~ ook hier het onderzoek voort te zetten. Dit ~~vooral~~ ook daarom dat Chinezen hier reeds sedert jaren pikolsgewijs⁶⁴ fossiele beenderen zijn (een ~~??????~~ ^{geneesmiddel} hoofd-artsenij ~~der~~ in de chinesesche apotheek) opkopen, waartegen intusschen door den Resident van Japara op mijn verzoek alle zooveel mogelijk maatregelen genomen zijn.

3 Mei 1891

Eug Dubois

[Click here to return to the content page](#)

⁶⁴ Pikol: measure of weight originally 125 pounds (62,5 Kg) but variable at times going up to 200-300 pounds (Breman, 2010:87-88) Koloniaal profijt van onvrije arbeid, Amsterdam University Press

[MM774C-000050-068]

First quarter 1891.

Submitted 3 May with missive N²

From the hemlock Kedung Brubus (district Charuban of the Department and residency Madiun) the collecting of remains of the Pleistocene fauna in the Kendeng was continued. During the last months of this quarter the many rains were very obstructive, and it is because of that that the obtained results are less than they have continuously been during the dry season. Yet again, by finding more intact objects, some of the earlier discovered species became better known.

Also two new families and a new species of the fossil fauna were discovered: the first a monkey – probably *Cercocebus* – and a *Hystrix*; and the currently in south-east India living *Bibos cavifrons*, the *Hystrix*, however, not coming from the Kendeng but from the Patiayam in Japara. The presence of *B. cavifrons* amongst this fossil fauna is again new proof of 1st its non-tertiary nature, and 2nd of the connection of Java with the Asian mainland in Pleistocene times.

The research in caves that was continued during the first two months of this quarter near Tjampur-Darat (Department Ngrowo of the residency Kediri) and in the Gua Mendjangan near Ngares (Department Trengalek) delivered, as was the case in the previous quarter, so little that for the time being this work was ceased and instead in the first half of March research started at the Patiayam in Japara, the second main find spot of fossil vertebrates in Java, discovered in 1857 by Junghuhn.

Next to the already mentioned *Hystrix*, amongst the not yet very elaborate collection, already recognised were: *Elephas indicus*, *Bubalus palaeindicus*, *Rhinoceros javanicus* and that *Bos*-species, of which probably the domesticated Javanese cow descends, and further *Axis axis* ("*Cervus lydekkeri*") and the families *Stegodon*, *Sus*, *Hippopotamus* and *Crocodylus*. With almost complete certainty it is thereby now already established that the fauna of the Patiayam is the same as that of the Kendeng and that the conclusions, drawn from the research in the latter, also apply to the fauna of the Patiayam.

So far, also here, no trace of any older fauna was found. The rocks containing the fossils are of completely the same nature as those in which they are present in the Kendeng.

Tulung Agung 3 May, 1891

Eug Dubois

[Next](#) official report

[Previous](#) official report

[MM774C-000050-068]

Eerste kwartaal 1891.

aangeb. 3 Mei met missive N²

Van uit het gehucht Kedoeng Broeboes (distrikt Tjaroeban der ^{afdeeling en} residentie Madioen) werd in den Kendeng voortgegaan met het verzamelen van overblijfselen der pleistocene fauna. ~~van Java.~~ Zeer belemmerend waren daarbij in de ^{hege} laatste ~~twee~~ maanden van dit kwartaal de menigvuldige regens, waaraan het is toe te schrijven, dat de verkregen resultaten geringer waren dan zij gedurende het droge jaargetijde onverminderd zijn. Toch werden door door het vinden van weder ~~eenigzins beter bewaard~~ meer gave voorwerpen eenige der reeds ontdekte soorten beter bekend. ~~Daardoor bleken de niet hoornpitten van een kleinen herkauwer, welke door haar vorm en grootte oorspronkelijk eene Capra hadden doen aannemen, door de wijze van een implanting aan den antilope-achtige schedel, waaraan de volstrekt niet antilope-achtige vorm der hoornpitten echter niet beantwoordt, aan geen ander geslacht te kunnen worden toegeschreven dan Anoa. De soort wijkt af van de levende Anoa van Celebes en ook van de fossiele vormen uit de Siwaliks, vooral ook door de groote welke slechts die eener geit kan geweest zijn. Niet onwaarschijnlijk is het dat de santeng der javanen hetzelfde dier is als deze dwergbuffel.~~

Ook werden twee nieuwe geslachten ~~onder deze~~ en eene nieuwe soort van de fossiele fauna ontdekt: de eerste een aap – waarschijnlijk Cercocebus – en een Hystrix; en de thans nog in Voor-Indië levende Bibos cavifrons, ~~de laatste soort~~ ^{Hystrix} echter niet in den Kendeng doch in den Pati-ajam in Japara. Het voorkomen van *B.c.* onder deze fossiele fauna is weder een nieuw bewijs 1° voor haar niet-tertiair karakter, 2° voor den samenhang van Java met het vasteland van Azië in pleistocene tijd.

Het onderzoek der grotten, dat gedurende twee eerste maanden van dit kwartaal bij Tjampoer-Darat (afdeeling Ngrowo der Res. Kediri) en in de Goa Mendjangan bij Ngares (afdeeling Trengalek) werd voortgezet leverde evenals gedurende het vorige kwartaal zoo weinig op, dat dit voorloopig daaraan voorloopig een einde werd gemaakt en in plaats daarvan in de eerste helft van Maart begonnen met het onderzoek van den Pati-ajam in Japara, de tweede hoofdvindplaats van fossiele vertebraten op Java, ~~reeds~~ in 1857 door Junghuhn ontdekt.

Reeds konden hier behalve de genoemde *Hystrix* onder de nog zeer weinig omvangrijke verzameling herkend worden: Elephas indicus, Bubalus palaeindicus, Rhinoceros javanicus en die Bos-species, waarvan waarschijnlijk het tamme javaansche rund afstamt, verder Axis axis ("*Cervus Lydekkeri*") en de geslachten Stegodon, Sus, Hippopotamus en Crocodylus. Met bijna volkomen zekerheid is daardoor nu reeds bewezen dat de fauna van den Pati-ajam dezelfde is als die van den Kendeng en dat de gevolgtrekkingen, waartoe het onderzoek dezer laatste geleid heeft, ook op de fauna van den Pati-ajam ~~van toepassing zijn~~ ^{betrekking hebben}.

Tot heden werd ook hier geen spoor van eene oudere fauna ~~ontdekt~~ ^{aangetroffen}. De gesteenten welke de fossielen bevatten zijn volkomen van dezelfde aard als die ~~welke~~ waarin zij in den Kendeng voorkomen.

T.A. 3.5.91

Eug Dubois

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000058-526]

Teguan 4th of May 1891

Your noble Sir

Next you find 8 receipts. As to going out, it will take about 8 days as I have been told that the place where bones are supposed to be found is over 20 paal from Teguan.

I herewith send you the remainder of the bones found under Teguan, 6 chests.

I have received the sum of 120 guilders. My health is very good but the convicts are not so good, from 27 April until 2 May four fell ill and 1 died, all with fever and tummy problems.

[MM774C-000058-527]

As I have no medicines here I want to ask if you can send me some, for instance tummy drink, carbolic acid and some medicine against common cold.

Other than that the people are doing well.

Your willing servant

Kriele

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

[MM774C-000058-526]

Tegoewanh 4 Mei 1891

Uedele Heer

Hier nevens 8 getekende kwitantiebriefjes. Wegens het uit gaan zal wel een 8 dagen voor noodig zijn daar ik vernomen heb dat de plaats waar de beenderen moeten zijn ruim een 20 paal van Tegoewanh moet zijn.

Hier bij zend ik u het restant beenderen die nog onder Tegoewanh gevonden zijn 6 kisten.

Het geld heb ik ontvangen de som van f 120 (honderdtwintig gulden). Wegens mijne gezondheid gaat het zeer goed maar wegens de gestrafte niet zoo erg daar ik van af 27 April tot twee Mei vier zieken heb gekregen en 1 dooie alle met koorts en buikziekte daar

[MM774C-000058-527]

ik hier geen medicijnen heb wil ik u vragen of u niet een weinig over kunt zenden b.v. buikdrank, carbolzuur met een weinig medicijnen voor de verkoudheid.

Verder gaat alles zeer goed met het volk

Uw dienst willigen

Kriele

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000058-573]

Joede 6 May 1891

Your noble severe Sir

It grieves me to yet again learn from your letter that you are displeased with me, because of this bamboo, but on my life, I do not write things to please you, all I've written to you is the absolute truth. You know now the amount of money for all the bamboo, please consider how I bought this bamboo. When building the houses every morning free workers came around with bamboo one had a bamboo for eight cents the second had two bamboos for twelve cents, a third had a small bamboo for six cents, et cetera et cetera. You can now understand that the number of suppliers is close to 200.

Please don't think ill of me that I am so free to tell you this. You cannot believe how it grieves me to have to work so hard and so heavy and still not enough to suffice, but the proverb says: once a thief

[MM774C-000058-574]

always a thief, I've been working now for 10 consecutive days in Djambe, the whole day in the scorching sun, even with the pickaxe in hand, out of fear that the forced labourers will damage the bones. There are many bones to be found in Djambe, and even a lot of jaws and molars of elephants and other large pieces of bone. If I go home in the evening and I did find a few mandibles, then I think to myself, if the Doctor were to come now, I can show him beautiful bones, but if I get a letter from you like to last one, I only feel weary thinking about the heavy work and being reprimanded on top of it.

If bones keep being found like they have I'll be obliged to send bones to you earlier, as within 10 days I've got quite a lot collected. Should you want to come this month I'd rather wait with sending them, as some of them are fragile and I prefer that you saw them here first but if you're not coming I will send bones to you at the 15th or 16th. My housekeeper has improved a lot so I need not go to Semarang.

What the alang alang is concerned, I cannot bum it yet that will take me another half month because it still rains at night from time to time. I also spoke to a hunter at Pati, and he will deliver me a hogshead with white patches on the cheeks, but I will have to be patient for some days until there is a full moon.

Your serving worker
de Winter

Already received from the High Noble Severe Lord Resident of Japara

from the first until 25 April for diverse expenses	f 25,96
subsidy for the month of April	f 40
wages for the month of April	f 30,30
Mandors subsidy for the month of April	f 7,50
total	f 103,76

paid

for all that I received from the residents I have to give a receipt. Have received everything for the month of March de Winter

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

[MM774C-000058-573]Joede 6 Mei 1891

U Edele Gestrengen Heer

Het doet mij leed, alweer te vernemen uit U brief, als dat U ontevreden over mij ben, wegens die bamboe, maar zoo waar ik leeft, ik schrijf geen aardigheden aan U, want wat ik U hebt geschreven is de waarachtigen waarheid. U weet nu het bedrag van al de bamboe, gaat U nu eens naar, ik heb die bamboe op dezen wijzen gekocht. Toen ik aan het bouwen was van de woningen, kwamen er elke morgen vrijlui met bamboe, den eene had een bamboe voor 8 cent, den tweede had twee bamboe's voor 12 duiten, den derde had een kleine bamboe voor 6 duiten, enz:enz: nu kunt U wel begrijpen dat het aantal leveranciers niet ver van 200 af is.

Duidt U het mij niet ten kwaden, als dat ik zoo vrij ben U dit mede te delen.

U kunt niet geloven, hoeveel leed het mij doet zoo hard en zwaar te moeten werken, en nog niet te kunnen voldoen, maar het spreekwoord luidt zoo, die eens steelt

[MM774C-000058-574]

doet het altijd, ik werk nu reeds 10 achtereenvolgende dagen te Djambe, de gehele dag in de brandende zon, zelfs met de pikhouweel in de handen, aangezien dat ik bang ben, dat de dwangarbeiders de beenderen stuk zullen slaan. Er zijn te Djambe veel beenderen te vinden, en zelfs veel kaken en kiezen van olifanten en andere grooten stukken been.

Als ik 's avonds naar huis gaat, en ik heb een paar kaken gevonden, dan denk ik bij mij zelve, als nu de Dokter komt, dan kan ik mooie beenderen laten zien, maar als ik een brief van U krijg, zoo als de laatste dan staat mij alles tegen, enkel als ik denk over het zwaaren werk, en dan nog berispt te worden.

Als het zoo door gaat met beenderen vinden, dan ben ik verplicht U eerder beenderen te zenden, want ik heb nu in tijd van 10 dagen een heelen boel bij elkander, maar als U van dezen maand nog hier komt, dan wacht ik liever met de verzending, aangezien dat er zwakke beenderen bij zijn, en ik graag had dat U die eerst hier bezag, maar als U niet komt, dan zal ik U tegen den 15 of 16 beenderen zenden.

Mijn huishoudster is een boel beter dus ik behoeft niet naar Semarang.

Wat de alang alang aangaat, die kan ik nog niet verbranden, dat zal nog wel een halve maand duren want des 's nachts regent het nog van tijd tot tijd. Ik heb ook een jager gesproken te Pati, en die zal mij een varkenskop bezorgen met witte vlekken op de wangen, maar ik moet nog een paar dagen geduld hebben, tot de volgende lichte maan.

U dienende werkman
de Winter

Reeds ontvangen van den Hoog Edele Gestrengen Heer Resident van Japara	
van af den 1 ^{ste} tot en met den 25 ^{ste} April aan diverse uitgaven	f 25,96
aan toelage over de maand April	f 40
aan traktement over idem	f 30,30
aan mandoers toelage over idem	f 7,50
totaal	f 103,76

voldaan

alles wat ik bij de Resident ontvangt moet ik ook een bewijs voor afgeven. van de maand Maart alles ontvangen

de Winter

[Click here to return to the content page](#)

[MM74C-000006-341]

Tulung-Agung 7 May 1891

not sent

Dear Cousin,

according to a message of my friend Delprat in Solok (Sumatra's West Coast) the local Controller van Hasselt (brother of the Resident of Tapanuli) is in possession of a *Lepus netscheri*. Delprat made a photograph of the animal, and has promised me a print. Immediately upon receiving this message I have written to Delprat how the animal to be treated after its death with the request to have it sent to you. If you didn't hear of this already, it might be useful, if you were to write yourself to Mr van Hasselt, a benevolent man who loves science. You could also ask him for his support in another matter – which I was not able to resolve. I am convinced that *Sus verrucosus* *S. barbatus* oi Miller exists in Sumatra. All hunters tell stories about a red pig, next to the more common species (*S. vittatus*). I have seen red pigs myself near Payakumbuh and tried to get my hands on one. The physical indisposition from which I suffered in Sumatra prevented me from succeeding in doing so. I did think for a long time (because I couldn't imagine that the existence of that species in Sumatra had not already been noticed) that the red colour, only seen by me from the distance, might have been the result of the pigs wallowing pits of red clay which are common in Sumatra's West Coast – I do, however, now find amongst the cave remains of Sumatra many tusks and molars of *Sus verrucosus* and as almost all the cave animals from Sumatra belong to species which are still

[MM74C-000006-342]

living, I am again giving much credibility to the stories from hunters and natives, that there are two species of pigs in the Padang Highlands.

I do not doubt that Mr van Hasselt will upon your request be happy to lend his support to get you a skin and a skull of this questionable animal and will surely be able to get its hands on one. I think it will suffice to only mention the colour.

This brings me to another pig matter. After comparison of some 30 odd skulls of *Sus verrucosus* I have to confess that I agree with Nehring that the skull depicted by Schlegel (named as *S. verrucosus*) does not originate from an old animal of this species. I have in my collection skulls of ancient individuals; (the previous owner of one of them was known in the whole area as [kijoia]) yet even the oldest exemplars have skulls of the ordinary *verrucosus* type that look nothing like the one depicted by Schlegel which Nehring took to be a *longirostris* skull. If that one truly originates from Java then there are three species of pig on this island; which is what the natives also claim (they usually know!) . *Sus longirostris* is probably same species that the Javanese name widjoeng in which the Europeans call beach swine!

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM74C-000006-341]

Toeloeng-Agoeng 7 Mei 1891

niet verzonden

Geachte Neef,

volgens bericht van mijnen vriend Delprat te Solok (S.W.K. [[Sumatra's West Kust](#)]) bezit de controleur van Hasselt aldaar (broeder van den Resident van Tapanoeli) een *Lepus netscheri*. Delprat heeft van het dier eene fotografie gemaakt, waarvan hij mij een exemplaar beloofd heeft. Terstond na ontvangst van het bericht heb ik aan D. geschreven hoe het dier na zijn dood moet behandeld worden en verzocht het aan U te zenden. Mocht U intusschen niet al van de zaak vernomen hebben, zoo zou het misschien nuttig zijn, wanneer U aan den heer van Hasselt, een welwillend en de wetenschap beminnen man, zelf eens schreef. Tevens zoudt U hem dan kunnen verzoeken om nog voor eene andere questie zijne hulp te willen verleenen – die het mij niet gegeven was uit te maken. Naar mijne overtuiging komt op Sumatra nl. voor *Sus verrucosus* *S. barbatus* oi Miller . Alle jagers verhalen er van eene rood soort zwijn, behalve de meer gewone soort (*S. vittatus*). Ik zelf heb roode zwijnen bij Pajakombo gezien en getracht er een machtig te worden. Door de lichamelijken tegenspoed die op S. Mijn deel was ben ik daarin niet geslaagd. Wel heb ik een tijd lang gedacht (om dat ik mij niet kon voorstellen, dat het bestaan der soort op S. Niet reeds lang zou bekend zijn), dat de rode kleur, door mij slechts uit de verte waargenomen, misschien te danken was aan het zich wentelen in kuilen in de op S.W.K. veel voorkomende roode klei – nu vind ik echter onder mijn grotten-resten van Sumatra zeer vele slaganden en kiezen van *Sus verrucosus* en daar althans bijna alle grottendieren van Sumatra tot nog levende soorten be-

[MM74C-000006-342]

hooren, hecht ik nu weder veel geloof aan de beweringen van jagers en maleiers, dat er twee soorten van zwijnen in de Pad. Bovenlanden voorkomen.

Ik twijfel niet, of de heer van Hasselt zal op Uw verzoek gaarne zijne hulp verleenen om U eene huid en een schedel van het questieuze dier te zenden en er stellig in slagen als het dier bestaat het ook machtig te worden.

Aangaven van de kleur is dunkt mij wel voldoende ter onderscheiding.

Dit brengt mij meteen op eene andere zwijnenkwestie. Na onderlinge vergelijking van een 30-tal schedels van *Sus verrucosus* moet ik mij nl. tot de leer bekennen van Nehring, dat de door Schlegel afgebeelde schedel (onder de benaming van *S. verrucosus*) niet van een oud dier dezer soort afkomstig is. onder mijne verzameling bevinden zich schedels van oeroude individuen; (de voormalige bezitter van een van hen was in de gehele streek door zijn reuzengestalte en ouderdom als [kijoia] bekend) toch hebben ook de oudste exemplaren een schedel van de gewone *verrucosus* type, die in niets gelijk op den door Schlegel afgebeelden en door Nehring als van *longirostris* afkomstig opgevat schedel. Is die werkelijk van Java afkomstig dan leven er op dit eiland drie soorten van zwijnen ; zooals ook de inlanders beweren (en die weten 't gewoonlijk wel!) . *Sus longirostris* is waarschijnlijk dezelfde soort welke de Javanen widjoeng en uit Europeanen strandzwijn noemen!

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000014-012]

Sukabumi 9 March 1891 answered 13 May 1891

Dear Mr Dubois

After an adventurous journey via Banta both your brochures have come into my possession a few days ago and I gratefully thank you for sending them. Especially the "climates of the geological past" interested me a lot, even more as I was not very well acquainted with the details of the subject, and therefore a clear and concise presentation like yours was very valuable to me.

As you can see I have not reached Banta yet but I'm staying over here with my family in this establishment until the end of the month, to try and get control over my malaria, which was getting pretty bothersome during the turnaround. The climate is wonderful here but life is pretty dull and boring, but it's worth a lot to me to be out of that miserable office-life for some time.

For the littlest kids it seems to be less well here, not only for our smallest, but also the other three kids beneath 1½ years of age that I hear are constantly struggling.

[MM774C-000014-013]

Happily she is now starting to flower again, so we are hoping that the worst has passed. It is an amazing *soesah* to artificially feed a child!

Mr Renaud spoke to me about a few of your latest letters, and about the matter of the publication in the N.T. You really should not think that Mr Renaud wants to work against you, and if he usually gives evasive replies, then that is just because he never makes any promises, if he's not absolutely sure that he can keep them. We had the chests standing ready for shipment at the head bureau when the director ordered they were not to leave. As far as I know there's not the least reason to be worried that anyone wants to take the beautiful fruits of your work, and it's just the uncertainty of your position which causes that certain promises cannot be made.

And also, you don't resort under the Chief of the mining department but under the Director!

The first one I think only halfway sees the point of such unlimited continuation of paleontological (and also geological) research, and therefore prefers to see some results first, before advising further continuation. I've experienced the same when I was on Borneo. But in my opinion there is no reason to worry.

Receive with your spouse my cordial greetings and believe me to be ever pleased to be
your willing servant
Wing Easton

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000014-012]

Soekaboemi 9/3-91 beantwoord 13.5.91

Waarde Heer Dubois

Na een avontuurlijke reis via Banta gemaakt te hebben kwamen dezen dagen Uwe beide brochures in mijn bezit voor welke toezending ik u hartelijk dank zeg. Vooral de "Klimaten der voorwereld" interesseerde mij zeer, temeer daar ik van het onderwerp, wat de details aangaat vrij slecht op de hoogte was, en een heldere en beknopte uiteenzetting als de Uwe mij dus zeer veel waard was.

Zoo als u ziet ben ik nog altijd niet naar Banta naar logeer met mijn familie in het etablissement alhier tot het einde dezer maand, om te proberen mijn malaria, die tijdens de kentering weer aardig begon te hinderen, ervoor een tijdje onder te krijgen. 't Klimaat is heerlijk maar het leven vrij eentonig en vervelend, maar 't is mij al heel wat waard eens een poos uit dat ellendige bureauleven te zijn.

Voor kleine kinderen schijnt het hier minder geschikt te zijn, ten minste niet alleen onze kleinste, maar ook de drie andere kinderen van beneden de 1½ jaar die er zijn sukkelen bijna doorlopend

[MM774C-000014-013]

Gelukkig begint zij nu een beetje op te fleuren, zoo dat wij maar weer hopen zullen dat de kwaadste tijd geleden is. 't Is toch een verbazende *soesah* als een kind kunstmatig gevoed moet worden!

De Heer Renaud sprak mij laatst over een paar Uwe jongste brieven, en over de kwestie der publicatie in het N.T. u moet vooral de zaak niet opvatten alsof de Heer R. U wil tegenwerken, en als hij gewoonlijk ontwijkende antwoorden geeft, is dit alleen omdat hij nooit iets beloofd, waarvan hij niet den bijna absolute zekerheid heeft dat hij het houden kan. De op het hoofdbureau aanwezige kisten stonden b.v. tot verzending gereed toen er [?printah?] van den Directeur kwam onze niet weg te sturen. Voor zoover ik op de hoogte ben bestaat er niet de minste reden tot bezorgdheid dat men u de schoone vruchten van Uwen arbeid wilt ontnemen, en is het alleen de onzekerheid Uwer positie, die oorzaak is dat geen bepaalde toezeggingen kunnen worden gedaan.

En dan, in staat niet onder den chef van het mijnwezen maar onder den Directeur!

De eerste ziet geloof ik het nut van dergelijke onbepaald voortgezette palaeontologische (en ook geologische) onderzoekingen maar half in, en wil dus gaarne eerste reeds verkregen resultaten zien, alvorens advies tot verder voortgaan te geven. Hetzelfde heb ik ondervonden toen ik op Borneo was. Maar reden tot ongerustheid is er m.i. niet.

Ontvang verder met Uwe echtgenoot mijn hartelijke groeten en geloof mij steeds gaarne

Uwdwdr
Wing Easton

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000009-126]

Berlin, 9 May 1891.

Military Doctor Eug. Dubois
in Tulung Agung.

Very learned Sir!

You have been so kind to send me your preliminary notice about the research of the Pleistocene and tertiary vertebrate fauna of Sumatra and Java of 1890; I have read it yesterday with great interest and I sincerely thank you for it. I am sending you a small gift in return. You seem to have my large discourse about "*Sus celebensis* und Verwandten", Berlin bei Friedländer n.L., 1889, although you do not cite it. Anyway that publication of mine holds a lot of data, figures and measurements, which may be of importance to your future research

[MM774C-000009-127]

fossil *Sus*-species. Jentink did only treat my discourse on *Sus celebensis* etc. in his recently appeared publication about Malayan and Papuan pigs of the State museum in Leyden as very Publication über Malayischen u. Papuan as very unimportant; but I think that my discourse is at least as scientifically important as the one of Mr Dr Jentink.

I'd like to make use of this opportunity to ask you, with my discourse in hand, how many species of pigs there are in Java (and possibly in Sumatra). Will you please check, in this respect in particular *Sus longirostris* which I described; look in particular at the back side of the palette where it connects to the nasal cavity.

I also noticed that *Sus celebensis* diverges in many points of *S. verrucosus*, which I have accurately shown; however, the skull and dentition of the wild pig of Luzon are almost completely equal to that of *S. celebensis*.

It would please me a lot, if I could keep having a scientific correspondence with you; I am much interested in the Fauna of the Malay Archipelago!

With high esteem
yours truly
Prof. Dr. Nehring.

Next letter with this correspondent

[MM774C-000009-126]

Berlin, 9 Mai 1891.

Herrn Militärarzt Eug. Dubois
in Toeloeng Agoeng.

Sehr gelehrter Herr!

Sie waren so freundlich, Ihren vorläufigen Bericht über Untersuchungen der pleistocänen und tertiären Vertebraten fauna von Sumatra u. Java pro 1890 an mich abzusenden; ich habe denselben gestern mit grossem Interesse gelesen und danke Ihnen bestens dafür. Beifolgend sende ich Ihnen unter xband eine kleine Gegengabe. Meine grössere Abhandlung über "*Sus celebensis* und Verwandten", Berlin bei Friedländer n.L., 1889, scheinen Sie in Händen zu haben, wengleich Sie dieselbe nicht citieren. Jedenfalls enthält diese meine Abhandlung eine Menge Angaben, ^{Abbildungen} und Messungen, welche für Ihre Untersuchungen über

[MM774C-000009-127]

fossile *Sus*-Arten von Bedeutung sein dürften. Jentink hat zwar meine Abhandlung über *Sus celebensis* etc. in seiner kürzlich erschienenen Publication über Malayischen u. Papuan. Schweine des Reichs-Museums in Leiden sehr nebensächlich behandelt; aber ich glaube mit Recht behaupten zu dürfen, dass meine Abhandlung an wahrhaft wissenschaftlicher Bedeutung derjenigen des Herrn Dr. Jentink mindestens ebenbürtig ist.

Ich möchte bei dieser Gelegenheit bitten, einmal an der Hand meiner Abhandlung prüfen, wie viele Arten Wildschweinen auf Java (und eventuell auf Sumatra) existieren. Prüfen Sie, bitte, die Frage inbetreff des von mir aufgestellten *Sus longirostris*; beachten Sie namentlich auch die Gaumenbildung, und zwar hinten bei den Choanen.

Ich bemerke ferner, das *Sus celebensis* in vielen Punkten von *S. verrucosus* abweicht, wie ich genau nachgewiesen habe; dagegen stimmt das Wildschwein von Luzon mit *S. celebensis* im Schädel u. Gebiss fast völlig überein.

Es wäre mir angenehm, wenn ich mit Ihnen in wissenschaftlicher Verbindung bleiben könnte; die Fauna des malayischen Archipels interessiert mich sehr!

Hochachtungsvoll
und ergebenst
Prof. Dr. Nehring.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000005-195]

Buitenzorg
9 May 1891.
Amice

Immediately after receiving your letter I have spoken to Dr Treub about the antlers. I do, however, have the possibility to assist you via another way, as Mr E.J. Kerkhoven from Suragar is in possession of several antlers, which are certain to be from *Axis* deer. Will I send these to you, or do we await the success of the attempts that Dr Treub will instigate one of these days.

What would be this cheapest way to send you the antlers from Suragar? For it is sufficient that you will get them on loan, isn't it?

Greetings M. Greshoff

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000005-195]

Buitenzorg
9 Mei '91.
Amice

Direct na ontvangst van Uwe brief heb ik Dr Treub over de geweien gesproken. Ik ben echter in de gelegenheid U langs een andere weg er aan te helpen, de heer E.J. Kerkhoven te Suragar bezit nl eenige geweien, zeker van het *Axis* hert afkomstig. Wil ik U die zenden, of wachten op het succes der pogingen die Dr Treub dezer dagen zal instellen.

Hoe is de goedkoopste manier U de geweien van Suragar te zenden? Het is immers voldoende, als ge ze in bruikleen ontvangt?

Groetend M. Greshoff

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000058-575]

Joede 10 May 1891

Your Noble Severe Sir

Only after rereading the latest letter I received from you I have understood that you desire me to give account and so I will.

The mandor has written down all the transactions of the bamboo I bought and that booklet is still present. The mandor has noted 163 man, 50 of which with the names included and it does not include the bamboo the mandor bought himself in the kampong. When you come over I will round up these people, to be able to account for my actions.

You also write to me that you did not receive the accounts for the month of April, but I did send them to you on 26 April, included in the letter that I sent with the bones.

Regarding searching for bones, I found only little the last two days, but on the whole it's much better as at the start: I'm finding bones at 2 ½ m depth. Herewith I include the accounts from the 1st

[MM774C-000058-576]

until and including 25th April.

Now I have to inform you that my guide as of 4 May no longer went searching with me, I believe the man thought the payment was too little, 35 cents.

Am I allowed to sack the guide altogether? For he need not show me the way any longer, by now I know my way over the whole Patiayam, and he also doesn't know where to find bones, the bones that I found on Djambe came to me by intervention of somebody else in Lander by the name of Pak Lutong . He will, however, not show me anything anymore, I gave him 35 cents for showing me the one spot, and I'm almost sure that the man knows more, but he does not want to tell me. I have promised him a guilder but he says he knows nothing anymore.

Now the Resident told me, if he does not want to show any more, I have to come and tell him right away, as I've already been talking to the Resident about this man two weeks ago, now the Resident will be teaching him to show me.

The forced labourers need not get a day off as the New Year falls on a Sunday.

Yesterday I had again a lot of rain.

Your serving worker

de Winter

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

[MM774C-000058-575]

Joede 10 Mei 1891

U Edele Gestrengen Heer

Bij nalezing van U laatste brief, die ik van U ontving, hebt ik eerst begrepen dat U verantwoording van mij verlangt, nu die zal ik U bezorgen.

Met het kopen van bamboe heeft de mandoer alles opgeschreven en ik heb uitbetaald en dat boekje is nu gelukkig nog aanwezig, toen heeft de mandoer 163 man opgeschreven, waarvan ruim 50 met de namen erbij, behalve de bamboe die de mandoer zelfs is wezen kopen in de kampong, wanneer U nu hier komt dan zal ik die menschen bij elkander halen, om mij zelve op die wijze te kunnen verantwoorden.

U schrijft mij ook, dat U de opgave van de maand April nog niet heeft ontvangen, maar die heb ik U mede gezonden den 26^e April, ingesloten in de brief, die ik gelijk met de beenderen heb verzonden.

Wat het beenderen zoeken aangaat, heb ik nu in twee dagen weinig gevonden, maar in het geheel gerekend gaat het veel beter als in de beginnen: ik vind nu de beenderen op M 2,50 diepte. Met dezen ook een opgaven van den 1ste

[MM774C-000058-576]

tot en met den 25ste April.

Nu moet ik U ook mededelen, als dat mijn gids van den 4de Mei af niet meer met mij is wezen zoeken, ik geloof als dat het te weinig is naar die man zijn zin, 35 cent.

Mag ik nu die gids maar geheel bedanken? want de weg behoeft hij mij niet meer te wijzen, die weet ik zelf zoo goed als over de geheele Pati ajam, en beenderen weet hij ook niet te vinden, de beenderen die ik op Djambe gevonden hebt, dat is door tusschenkomst van een anderen in Lander met namen Pak Loetong, maar nu wil hij mij niet meer [?wijzen] en ik heb hem voor die eenen plaats te wijzen 35 cent gegeven, en ik weet haast zeker als dat die man wel meer weet, maar hij wil het mij niet zeggen. Ik heb hem een gulden beloofd maar hij zegt dat hij niets meer weet.

Nu heeft de Resident mij gezegd, als hij niet meer wijzen wil, dan moet ik het onmiddellijk komen zeggen, want ik heb de Resident voor 14 dagen geleden al over deze man gesproken, nu zal de Resident het hem wel [?leren] mij te wijzen.

De dwangarbeiders behoeven ook geen vrij, want nieuwe jaar valt op zondag.

Ik heb gisteren weer een boel regen gehad

u dienende werkman

de Winter

[Click here to return to the content page](#)

[MM74C-00006-337]

Jentink 11 May 1891

Dear esteemed cousin. It may be superfluous to say, but it never even crossed my mind to be "cross with you" because of your letter of 23 March. On the contrary, I appreciate this new sign of your great interest in my work and your benevolent attitude towards my person and I am very grateful for your frankness. For it is the intention that matters first, and that was good. What did hurt me to some extent in your letter, is that it becomes clear that you also (*et tu Brutus!*) In determining my person, have completely left the only good road that you have always followed with so much success in dealing with other higher vertebrates. You judge me on the basis of certain axioms before you have done careful observations and research.

The unpleasant experiences like with Verbeek and lots of other concerns in a time that I have worked unbelievably hard were bound to have a paralysing effect on my workforce. However to deduce from that that I have done all my work in haste and excitement is surely too bold an hypothesis, and neither you nor Professor Martin, know with any certainty how large the amount of "material for comparison" and my "ability to combine" are, and it is therefore quite out of character for you to *a priori* decide, based on this imagination you have formed that my conclusions must be wrong. Who recognises here the sharp and careful editor of the "Notes"?

Although I am sincerely grateful for your well meant advice, I cannot follow it. I am convinced that both for the case as well as for my person it is useful and necessary to publish soon, and what can already be published is much more than you and Professor Martin can imagine. I will, by the way, make very sure not to say more than I can account for (and in particular Professor Martin's "Sivalik fauna" is the best warning to do so. You speak of "youthful scientific excitement", probably without knowing that I am not that young anymore (33 years already!) And have never been judged as particularly excited. —

That the fossils from Martin and me are all coming from one layer is absolutely certain. I have visited all the find spots he named an all the find spots Raden Saleh and others that were unknown to him, not just once but possibly 50 times; on many of these places I found the traces of earlier excavations, and always the natives could accurately point them out.

[MM74C-00006-338]

Martin has never claimed, "that his fossils were not unlikely belonging to the Nabada". He only suspected that this formation also existed based on a (by the way most certainly wrongly identified) "*E. nomadicus*" of Java, surely a very premature suspicion, almost as premature as accepting with high certainty the presence of the Sivalik formation in Java (Samml. [Bv] IV Heft 1. 1884 p.17) based on 6 species (Ibid. p.16), which on the contrary much sooner calls for a younger formation (the possibility of which is not even mentioned in any of his publications). In particular *Stegodon ganesa* and (very likely) *insignis* are — and Martin has missed this in the literature — also present in the younger Nabada formation as are the 2 Elephas (which of the total of 6 species) which should not have made him think about the Sivaliks, because amongst the numerous species of the Sivalik formation there is only 1 Elephas.

It is obviously free for everyone to have an opinion about research that has been published and printed. My opinion about the research of Martin comes down to this, I see in it just the opposite "of a careful and scientific mind that protects him from haste" everywhere, as anyone will agree who goes to the trouble of looking at it objectively. One striking example you have already been able to note in his awkward "*Cervus lydekkeri*". His "right" antler, such as it is consequently described and depicted everywhere, *more cervosum*, and incongruity and it's not getting any better, if he now writes that it is "a *lapis calami* of minor importance"!

#In the preamble of his latest publication (Ak. v. Wet. 1890) he still says to have proven the Sivaliks with certainty.

This brings me to another point: you and Professor Martin demand from me a much larger accuracy than what Martin himself has demonstrated. And that is certainly necessary, but are there no double standards here if Martin can be forgiven for blunders like with *Cervus Lydekkeri* or his identification of *Sus hysudicus* (please compare yourself his figure with that of Lydekker, fig. 2 and 3 Tab VIII Paleont. Ind. ser. X. vol III) and accepting his identification of the Javanese Elephas remains (based on fragments of molars, whereby Martin must have been making very superficial use of the rich material in your museum, else he would have noticed that all the "shapes" of his molar fragments are also present in different molars of *E. indicus* whilst you simply believe that my identification of *Sus* must be wrong, because the morphologies of pigs of the Indies are so difficult to distinguish based on jaws and skulls? I have always agreed with you (as do most of the zoologists) that the pigs of the Indies might as well be considered varieties rather than species. If you, however, want to make a comparison with new (living or fossil) remains, you will have to choose between one of these possibilities — I think it is safe where *S. celebes* its relatives are concerned to side with a solid scientist like Nehring.

Between brackets: in my opinion Nehring is quite right, in saying that the long skull depicted by Schlegel (Verhand.) is not a *Sus vemucosus*.

If you contact Controller van Hasselt in Solok he will surely soon be able to send you a skeleton and skin of the red pig species that I've seen there several times. As reward I am obliged to receive some word from you. So not just the surely rare (but in my opinion still living) *santeng*, but even this not so particularly rare animal, have never been noticed by nature scientists. Yet every European, who spent sufficiently long in the inland to be confidential with the natives will tell you the same about the *santeng*. All Javanese know about this animal and many trustworthy Javanese claim to have seen it, and they all come up with very lively and identical descriptions. Many of the earlier nature researchers seem to have had poor knowledge of the language as is clear from the name *Russa* for the Javanese deer and other wrongly used names or common native names which they didn't even ask for — or they, very unjustly, gave too little value to the knowledge that natives have of their nature.

I could, however, give you some striking examples of that. I have now come to the conviction that our knowledge of the living animal world in the Indies is so incomplete that in Sumatra and Borneo there might very well be several unknown larger animals and even one or two in Java. And how could it be any different! In our own country, as small and poorly forested as it is, it is not even officially known (or was until recently) that in the province of Limburg dormice [*Glis glis*] are not rare (as a boy I must have caught 20 of these animals). Which have always lived in that province although I was the first (I think it was in 1878) to make this fact known. I would like to shout out to sceptics in matters of zoogeographic novelties a variant of Shakespeare's much used text: "there are

[MM74C-00006-339]

more animals on this earth and in the heavens, than those of which you dream in your zoology".

After this digression I return to the matter of the Java Sivaliks. I hope that Professor Martin will let you read my letters — dated [] and 9 May last in which I somewhat extensively explain some of the differences. Then you can come to an objective judgement, by examining these points — without including Martin — yourself.

Finally this 1°. In the sketch I made from *Anoa* the completely antelope-like back part of the skull was broken off and I had neglected sharply draw the missing parts. Also the horn was not drawn sufficiently backwards. Furthermore the *Anoa*s of Celebes have horns that diverge as little as those on your calque. Next to the skull that is depicted by Heller, which was the prototype, there are two skulls of which the horns diverge a bit more.

2°. Not me, but Falconer and Cautley already in 1839 were the first discoverers of hexaprotodont Hippopotami. All the fossil species of the Indies except for one have six incisors in every jaw. Whilst I sincerely hope that my honest and well intended letter may not be the cause of you being cross with me I remain with our most cordial greetings to you and yours, yours truly, Eug Dubois.

66

Next letter with this correspondent

Previous letter with this correspondent

⁶⁶ [added in pencil:] the skull depicted by Schlegel is indeed a *Sus barbatus* and apparently an exemplar that died in custody. The collector Diand probably acquired this caged animal that must have come from Borneo or Sumatra, in Java. The native name "wit jong" is only relevant to very old male subjects of deer species, somewhat depending on where in Java, the name is being used. [J.B. van Hei?]? 1943

[MM74C-00006-337]

Jentink 11.5.91

Zeer Geachte Neef. Het is wel overbodig te zeggen, dat ik er in 't geheel niet aan gedacht heb U ooit "kwaad aan te kijken" wegens Uwen brief van 23de Maart. Integendeel waardeer ik dit nieuwe blijk van Uwe groote belangstelling in mijn werk en Uwe vriendelijke gezindheid jegens mijn persoon zeer en ben u dankbaar voor Uwe openhartigheid. 't Is immers de bedoeling, waarop het in de eerste plaats aankomt en die was goed. Wanneer Uw schrijven mij in een opzicht zeer heeft gedaan, is 't daardoor dat ik eruit gewaar wordt, dat ook U (et tu Brutus!) Bij het determineren van mijn persoon, de eenige goeden weg, welke U bij mijn hogere vertebraten altijd met zoveel [? vucht] hebt bewandeld — geheel verlaat. Over mijn oordeel U toch op grond van zekere axiomata reeds vóór nauwkeuring waarneming en onderzoek.

Dergelijke onaangename ervaringen als met V., en eene menigte andere beslommingen in een tijd, dat ik ongelukkig hard gewerkt moest en mijnne arbeidskracht een tijd lang verlammen. ~~Hier is dat alles reeds lang achter de~~ Daaruit echter te besluiten dat al mijn werk in overijling en opgewondenheid gedaan is, is toch zeker eene wel wat al te gewaagde hypothese. Op dit (Integendeel kan ik na zeggen niet zonder profijt voor mijnen inwendigen mensch uit die korte doch hevige *Stammund Drangperiode* gekomen te zijn). Dat ik daardoor ook weet u evenmin als Prof. Martin, met eenige zekerheid hoe groot mijn "vergelijkingsmateriaal" en mijn "combinatievermogen" zijn, het is daarom niets geheel anders dan Uw gewone wijze van doen wanneer U uit de voorstelling, die U zich van één en ander gevormd hebt *a priori* besluit, dat mijnne conclusies onjuist moeten zijn. Wie herkent hier den scherpzinnige en voorzichtige redacteur van De "Notes"?

Al ben ik U dan ook hartelijk dankbaar voor Uwen welgemeenden raad, zoo kan ik dien toch niet gevolgen. Naar mijnne overtuiging is het voor de zaak en voormijn persoon nuttig en noodig spoedig te publiceren, dat nu reeds kan gepubliceerd worden en dat is veel meer dan U en Prof. Martin wel denkt. Ik zal overgens wel zorg dragen niet meer te zeggen dan ik verantwoord kan (en daartoe is juist Prof. Martin's "Sivalik fauna" de beste waarschuwing. U spreekt van "jeugdige wetenschappelijke opwindung", waarschijnlijk zonder te weten, dat ik niet meer zoo heel jeugdig ben (al 33 jaar!) en nooit voor bijzonder opgewonden gegolden heb. —

Dat de fossielen van Martin met de mijne alle uit ééne laag afkomstig zijn is volkomen zeker. Ik heb al de door hem genoemde en hem onbekende vindplaatsen van Raden Saleh e.a. en zeer vele andere, niet eens maar misschien 50 maal bezocht; op vele plaatsen vond ik de sporen van vroegere opgravingen; altijd wisten de inlanders nauwkeuring de oude plaatsen aan te wijzen.

[MM74C-00006-338]

Martin heeft nooit beweerd, "dat zijne fossielen niet onwaarschijnlijk tot de Nabada behooren". Alleen vermoedt hij tevens het bestaan dezer formatie op grond alleen van zijn (overgens zeker foutief gedetermineerden) "*E. nomadicus*" van Java, stellig een zeer voorbarig vermoeden, bijna even voorbarig als de aanname der hooggradige waarschijnlijkheid der Sivalikformatie op Java (Samml. [Bv] IV Heft 1. 1884 p.17) naar aanleiding van 6 species (Ibid. p.16), die integendeel veel eerder voor het bestaan eener jongere formatie pleiten (hoewel zelfs van de mogelijkheid in geen enkele zijner publicatiën een woord voorkomt). Juist *Stegodon ganesa* en (zeer waarschijnlijk) *insignis* komen — dat Martin in de literatuur ontgaan is — ook in de jongere Nabadaformatie voor en ook de 2 Elephas (onder in 't geheel 6 species) hadden hem anders veel eerder niet aan de Sivaliks doen denken, want onder de talloze species der Sivalikformatie komt slechts 1 Elephas voor.

Over een uitgegeven en gedrukt onderzoek staat het natuurlijk iedereen vrij zijn oordeel te zeggen. Het mijne over het onderzoek van Martin komt hierop neder, dat ik juist het omgekeerde "van een voorzichtigen en wetenschappelijken geest, die hem voor overijling behoed" er overal in waarnem, zooals ook ieder zien zal die de moeite wil doen de zaak onpartijdig na te gaan. Een frappant voorbeeld hebt U reeds kunnen constateeren in zijn ongelukkig "*Cervus Lydekkeri*". Zijn "rechter" gewelheft, zooals hij ze in de geheele beschrijving en afbeelding consequent opvat, *more cervosum*, eene ongenijmdheid en de zaak wordt er waarlijk niet beter op, wanneer hij nu schrijft, dat "t een *lapis calami* is en van ondergeschikt belang".

#In den aanhef van zijn laatste betreffende publicatie (Ak. v. Wet. 1890) zegt hij nog de Sivaliks met zekerheid bezeven te hebben.

Dit brengt mij tevens tot een ander punt: U en Prof. Martin eischen van mij eene zeer veel grotere nauwgezetheid dan die waarmede Martin zelf is tewerk gezagen. Die is zeker ook noodig; doch is het geen meten met twee maten Martin dergelijke blunders als *Cervus Lydekkeri* te vergeven en zijne determinering van *Sus hysudicus* (vergelijk toch s.v.p. zelf eens zijne afbeelding met die bij Lydekker (fig. 2 en 3 Tab VIII Paleont. Ind. ser. X. vol III) en van de Javaansche Elephasresten (naar fragmenten van kiezen, waarbij M. ^{evenals ten opzichte van hetzelfde} al heel slecht oppervlakkig gebruik heeft gemaakt van het rijke materiaal in Uw museum, anders zou het hem opgevallen zijn, dat alle "vormen" zijner kiesstukken bij verschillende kiezen van *E. indicus* voorkomen) aan te nemen en eenvoudig te gelooven dat mijnne *Sus* determinering onjuist moet zijn, omdat de vormen van Indische zwijnen zoo moeilijk te onderscheiden zijn naar kaken en schedels? Altijd ben ik het volkomen met U (en het merendeel der zoologen immers) eens geweest, dat de indische zwijnen even goed als variëteiten kunnen worden opgevat als soorten. Wil men echter met nieuwe (levende of fossiele) [????] vergelijken, zoo moet men tussen één van beide opvattingen kiezen — ik meen veilig te gaan doormij in zake *S. celebes* en verwanten bij een zoo degelijk man als Nehring aan te sluiten.

Tusschen haakjes: Naar mijn oordeel heeft Nehring groot gelijk, door in den bij Schlegel (Verhand.) afgebeelden langen schedel geen *Sus vemucosus* te zien.

Zelfs bij de oudste, ^{ook de Javanen (die twel weten) spreken bovendien van die zwijnersoorten "kjaais" van de [?gonteng]-soort} vond ik onder een 30-tal schedels niets wat daarop geleek. Is die schedel van Java dan bewijst hij stellig voor eene derde soort (of variëteit als U wilt), zooals ook de Javanen (die het wel weten) aannemen. — Ook geloof ik nu dat *Sus vemucosus* op Sumatra voorkomt. Herhaaldelijk zag ik daar roodachtige varkens en mijn vermoeden dat een kunstproduct van roode klei kunen zou kunnen zijn heb ik opgegeven, nu ik gezien heb hoe talrijk *S. vemucosus* onder de Sumatraansche grootfauna (die geheel of bijna geheel uitnoodig op Sumatra levende soorten bestaat) vertegenwoordigd is. Jagers in de Pad. Bovenlanden hielden trouwers altijd staande, dat er twee soorten van varkens waren. Wanneer u zich wendt tot den controleur van Hasselt te Solok zal hij U stellig spoedig skelet en huid ^{van de rode varkenssoort die ik zeker meen kan zag} kunnen bezorgen. Tot beloning houd ik mij dan aanbevelen voor enig bericht. Niet alleen dus van den zeker zelfzamen (doch naar mijnne overtuiging nog levenden) *santeng* doch zelfs van deze niet zoo bijzonder zeldzame dieren hebben nooit natuuronderzoekers gewag gemaakt. Toch kan U iedere European, die lang in de binnenlanden op enigszins vertrouwelijke voet met inlanders verkeerde datzelfde content den *santeng* inlichten. Geen Javanese of hij weet van het dier te vertellen en vele vertrouwbare Javanen zeggen het dier ook gezien te hebben, waarbij zij het allen geheel in den zelfde geest en levendig beschrijven. Vele vroegere natuuronderzoekers schijnen slecht van de taal op de hoogte geweest te zijn, ten bewijze de naam *Russa* voor 't Javaansche hert en vele andere verkeerd gebruikte namen of gewone inlandsche benamingen waaraan volstrekt niet wordt gevraagd! — of zij hebben ^{zeer ten onrechte} te weinig waarde gehecht aan de natuurkennis der inlanders.

Ik zou althans voor 't laatste eenige sprekende bewijzen kunnen aanvoeren. Ik ben er op dit oogenblik nu tot de overtuiging gekomen dat onze kennis van de levende Indische dierenwereld nog zoo onvolledig is dat op Sumatra en Borneo zeer wel nog eenige onbekende grootere diersoorten kunnen huizen en een enkel ook op Java. En hoe zou dat anders kunnen zijn! In ons eigen land zoo klein en boscham als 't is officieel niet eens bekend is (of korten tijd geleden was), dat in de prov. Limburg rehuizen lang niet zeldzaam zijn (als jongen heb ik zeker wel twintig van die dieren gevangen). Dat altijd, in dezelfde provincie, geleefd hebben hoewel eerst den ondergeteekende (in 1878 geloof ik) ruchtbaarheid aan dit bestaan gegeven is. Sceptici in zaken zoogeografische nieuwigheden zou ik als variant op de veelgebruikte Shakespeareansche uitspraak willen toeroepen: "Er zijn

[MM74C-00006-339]

meer dieren op de aarde en in de hemelen, dan waarvan gij droomt in uwe zoölogie".

Nadeze uitweiding keer ik terug tot de kwestie Martin. Java-Sivalik kwestie. Ik hoop dat Prof. Martin U ten inzage zal geven van mijn brieven — dd. [] en 9 mei ll waarin ik eenigszins uitvoeriger eenige verschildpunten heb toegelicht. Dan kunt U zich een [tegen????] rechtvaardig oordeel vormen, door die punten — buiten Martin om — voor U zelf te onderzoeken.

Tenslotte nog dit 1°. In den geschetsten *Anoa* was het schedel volkomen antilopeachtige achterhoofd afgebroken en ik had verzuimd het scharp te schetsen [haar] andere voorwerpen erbij te schetsen. Ook den hoom te weinig achterwaarts geteekend. *Anoa*'s van Celebes hebben verder zoo weinig divergeerende horens als die van [hw] calque. Naast dien schedel de afbeelding bij Heller waaraan zij genoemd is staan twee schedels met wel meer uit een reikende horens.

2°. Niet ik, doch Falconer en Cautley reeds in 1839 zijn de eerste ontdekkers der Hexaprotodonte Hippopotami. Alle fossiele indische species van nijlpaarden op 1 na bezaten zes snijtanden in iedere kaak. Terwijl ik van harte hoop, dat U ook mijn eerlijk en goed bedoelde brief U geen aanleiding mag geven om mij kwaad aan te kijken verblijf ik met onze hartelijke groeten aan U en de uwen # Eug Dubois.

67

Click here to return to the content page

⁶⁷ [In potlood toegevoegd:] De door Schlegel afgebeelde schedel is inderdaad een *Sus barbatus* en wel kennelijk van een in gevangenschap gestorven exemplaar. De verzamelaar Diand heeft dit koordier, dat van Borneo of van Sumatra afkomstig moet zijn geweest, waarschijnlijk op Java verkregen. De inlandse naam "wit jong" heeft slechts betrekking op zeer oude mannelijke voorwerpen van herte soorten, enigszins afhankelijk van de plaats op Java, waar die naam gebruikt wordt. [J.B. van Hei?]? 1943

[MM774C-000005-288]
Groeneveldt

13 May 1891

Your noble and severe Sir

I take the liberty to herewith offer you my polite thanks for your benevolent writing of 30 April last. That you have supported my research so forcefully from the start with a never sufficiently appreciated liberalism and the greatest interest has always been a great encouragement and incentive to do my very best.

I am much obliged by the way you demonstrate this like by showing me how pleased you are with my results.

Your reassuring affirmation about the future processing of the collection I have gathered, of which I had already been informed by Mr Treub, has wiped away all my concerns on that subject. Therefore, your highly Noble and severe Sir, please accept my very polite thanks for the interest you have shown in my person.

With the highest esteem I have the honour to be your Noble severe Sirs willing servant

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

498

— Send from Jawa —

[MM774C-000005-288]
Groeneveldt

13.5.91

UEG Heer

Voor Uw welwillend schrijven dd 30 April ll. ~~bied~~ ^{veroorloof ik mij neem ik de vrijheid} U hier bij mijne zeer beleefden dank aan te bieden. Dat U van den beginne af ~~om~~ de grootste ~~onder~~ belangstelling in mijne onderzoekingen heb gesteld en die met nooit genoeg te waarden vrijzinnigheid ~~altijd~~ ^{altijd} zoo krachtig gesteund hebt [??] is mij ~~steeds~~ ^{steeds} eene groote aanmoediging geweest en aansporing ~~om~~ ^{altijd} mijn best te doen.

~~De vriendelijke~~ ^{Bijzonder verplicht U mij daarom door de} wijze waarop U ook ~~door~~ ⁱⁿ dat ^{Uw} U mij ~~van die~~ ^{belangstelling} daarvan wel hebt willen ~~blijk geeft~~ ^{geven} en ~~zich nu te kennen geeft~~ ^{door Uwe ingenomenheid met de}, dat het U ~~verheugd, dat [?? de] resultaten. spoort mij is mij eene nieuwe aanmoediging, waarvoor ik U Zeer dankbaar ben.~~

~~Ook~~ Uwe geruststellende verzekering omtrent de bewerking der door mij bijeengebrachte verzameling, ~~heeft ten~~ waarvan ik ~~reeds~~ ^{al} door den Heer Treub was ingelicht heeft ook in dat opzicht alle bezorgdheid te dien opzichte weggenomen. ~~en terwijl ik mij vlei~~ ^{Wil, HoogEdGestr Heer,} ook voor de daarmede tevens in mijn persoon betoonde belangstelling wel mijn zeer beleefde dankbetuiging aannemen.

Met den meesten eerbied heb ik de eer te zijn van UWEG de dwdr.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000003-395]

Solok 13 May 1891

Dear Dubois, I regret to see from your writing that my letter has displeased you, – how it could have caused that I do not understand. – In full sympathy with the subject you treated, which was completely new to me, I assumed that I had to point out to you that according to my personal opinion that your way of presentation would not make it a suitable discourse for Nature. – In one of your earlier letters you had written me that you were thinking about making it shorter but that you had concluded that the content would suffer from that, I was therefore to give a literal translation which I didn't deem suitable for the purpose. – Therefore I gave a somewhat extensive sketch of the way in which I thought you could consider shortening it. – I think I have

[MM774C-000003-396]

done this in the most friendly way and I cannot imagine to have written anything that could be disagreeable to you; if so the pen must have written something completely different than what the head and the hand wanted to write. – You haven't taken my little tease on Wiener [? coral ????] as a serious question? I only wanted to make you aware of a less than fortunate syntax that everybody overlooks when writing about a subject they are completely comfortable with. – In particular because I think we understand each other well I thought I had to dissuade you to finish your scientific discourse with a poetic ending, which in my humble opinion that may not be of great value to you, is going way too far.

Now you agree with me that shortening is necessary I will try to compile an English article that I will send you in a few weeks to hopefully be approved and signed. –

I did not have any time yet to go looking for the bull you requested, but I hope my business will decrease soon and give me some time to take that on. – First the head engineer leaving, and now his return is causing quite a stir. On November 1 the railroad is coming to Solok. They have now already arrived at the house of overseer Jacobs along the lake of Singkarah where they have currently stopped laying tracks to be able to continue to Fort de Kock. –

Hubrecht left from here to Palembang to go from there to [?Muatok?] He will soon return to the Netherlands. – He will soon run out of money because they made him pay *f* 650 on import duties for his methylated spirit which it seems is not being reimbursed. – He will therefore already leave in

[MM774C-000003-397]

May or June. – He has not been very successful, not many animals have fallen into his hands, if you don't settle down for a longer time on one spot you are not likely to get large numbers. –

The hare has died and been put on methylated spirit. – Van Hasselt, however, does not want to send it to Leyden, he says he has already donated so much to Dutch museums without even getting any thanks that he wants to make money out of this exemplar. – He has written to London, Paris and Vienna asking them how much they are willing to pay for it. – Yesterday I received word that another one has been caught, van Hasselt has had a large cage made helping to keep it alive. –

With my best wishes and respect to your wife, the mother of Keesje, as always yours truly

ThDelprat

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000003-395]

Solok 13/5-91

Waarde Dubois, Tot mijn leedwezen zie ik uit Uw schrijven dat mijn brief U ontstemd heeft, – hoe die daartoe kan aanleiding gegeven hebben begrijp ik niet. – In volle sympathie met het door U behandelde onderwerp dat voor mij een geheel nieuw veld van beschouwingen opende, heb ik U er op meenen te moeten wijzen dat de vorm waarin ge het hadt opgesteld volgens mijne persoonlijke opvatting het niet geschikt maakte tot een betoog voor Nature. – In een Uwer eerste brieven hadt ge mij geschreven over verkorting nagedacht te hebben doch tot de conclusie te zijn gekomen dat het stuk daardoor leiden zoude, ik was dus gehouden aan eenen letterlijken vertaling welke ik niet geschikt achtte voor het doel. – Vandaar dat ik op eenigszins uitvoerige wijze een schets maakte van de wijze waarop ik U in overweging wenschte te geven Uw stuk te bekorten. – Ik heb dit volgens

[MM774C-000003-396]

Mijne overtuiging op de meest vriendschappelijke wijze gedaan en kan mij niet voorstellen dat ik daarbij iets te neer geschreven zoude hebben dat U onaangenaam moest zijn; dan zoude de pen totaal anders geschreven moeten hebben dan het hoofd gedacht of de hand gewild heeft. – Ge hebt toch mijne plagerij met Wiener koraal [?????] niet voor eene ernstige vraag opgenomen? ik wilde U slechts op eene minder gelukkige zinsbouw attent maken die ieder wel eens over het hoofd ziet bij het stellen van een onderwerp waarin hij geheel thuis is. – Juist omdat we elkander goed kunnen begrijpen heb ik U meenen te moeten afraden Uw wetenschappelijk betoog te eindigen met een dichterlijk slot waarin ge, naar mijnen bescheiden meening zulks van U van geene groote waarde mag zijn; te ver gaat.

Nu ge het met mij eens zijt dat bekorting noodig is zal ik trachten een engelsch artikelje samen te stellen dat ik U over eenige weken ter goedkeuring en onderteekening hoop toe te zenden. –

Tot het zoeken der door U gevraagde stier vormen had ik nog geen tijd doch hoop ik zoodra de drukte wat over is in handen te kunnen nemen. – Eerst het af[?egen] van den hoofdingenieur, nu zijn terugkeer veroorzaakt nog al drukte. Met 1 November moet het spoor te Solok komen. Nu reeds is men aan het huis van den opzichter Jacobs aan het meer van Singkarah waar een oogenblik wordt opgehouden met rail leggen om door te kunnen gaan naar Fort de Kock. –

Hubrecht vertrok van hier naar Palembang van daar naar [?Muatok?] En gaat spoedig terug naar Nederland. – Zijn geld is te spoedig op doordat men hem *f* 650 liet betalen aan invoerrechten op zijn spiritus zulk bedrag hem niet schijnt gerestitueerd te kunnen worden. – In Mei of Juni gaat hij dus

[MM774C-000003-397]

reeds terug. – Hier heeft hij niet veel succes gehad, weinig beesten zijn hem in handen gevallen, blijft men voor zulk een doel niet eenigen tijd op de plaats gelijk gevestigd dan krijgt men geene groote aantallen. –

De haas is gestorven en op spiritus gezet. – Van Hasselt wil die echter niet naar Leiden zenden, hij zegt dat hij reeds zoo veel aan Hollandse museums geschonken heeft zonder zelfs eenig bedankje te krijgen, dat hij met dit exemplaar geld wil maken. – Hij heeft nu aan Londen, Parijs en Weenen geschreven met de vraag hoeveel men hem voor het exemplaar wil betalen. – Gister kwam er bericht dat er weder een gevangen is, van Hasselt heeft er een groot hok voor laten maken en hoopt het in leven te houden. –

Met beste groeten en respect aan mevrouw, het moeder van Keesje, als altijd geh. De Uwe

ThDelprat

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000006-153]

Padang 14 May 1891

Dear Mr Dubois,

I sincerely thank you for your kind writing and the essay you sent me. I've had no time yet to acquaint me with the climates of the geological past, but I hope soon to be able to. For now I wish you luck with an improved result of your attempts. I have seen your excavations at Mokko Mokko. I wish you and your wife the best; excuse the briefness of my writing, and believe me, after my best wishes to the both of you, ever

yours truly
IJzerman

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

500

— Send from Sumatera —

[MM774C-000006-153]

Padang 14 Mei 91

Waarde Heer Dubois,

Hartelijk dank voor Uw vriendelijk schrijven en de mij gezonden verhandelingen. Ik heb nog geen tijd gehad me in de klimaten der voorwereld te verdiepen, maar hoop er spoedig toe te komen. Voorloopig wensch ik U geluk met den beteren uitslag van Uw pogen. Te Mokko Mokko zag ik Uw uitgravingen. Met Mevrouw bij [?????ing] het beste gewenscht; excuseer de korthed van mijn schrijven, en geloof me na beste groeten aan U beiden steeds

Yours
IJzerman

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000012-294]

Buitenzorg

14 May 1891

Very esteemed Sir

I am pleased to be able to send you tomorrow, via Indian friends from Priok: a firm pair of antlers of one of the large Javan deer from the park of the Governor General over here. As there are also European fallow deer

[MM774C-000012-295]

in the park I have carefully informed about the possibility of a mistake. After been assured in the most formal way that the antlers are originating from the large Javan deer. I add this information, as I don't know anything about this.

I am very obliged for your description of the fungus. This mushroom - belonging to the Phalloids - is also present here and always astounds by its elegant and beautiful shapes.

I am also very much obliged to you for your reprints. Your work about the climates of the geological past also holds much of importance to a botanist.

[MM774C-000012-296]

It may interest you that Professor [Schin??]per in a very recent treatise has come to a well motivated decision that the character of the "alpine" flora (in particular in tropical countries) not in the 1st place is being decided by the low temperature on the mountain tops.

The opinion of shaping taking place on Greenland without ice has, if I remember well, very recently been pertinently refuted by some authority in the field. Where and by whom I currently do not remember exactly. I think it was one of the Norwegian botanists, on occasion of the expedition of Nansen.

The *Axis* are packed in a somewhat large chest. This was necessary to prevent it from damage.

With polite greetings I remain in high esteem your willing servant

Treub

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000012-294]

Buitenzorg

14 Mei 1891

Zeer geachte Heer

Gelukkig ben ik in de gelegenheid U morgen, via Indische [Vrienden uit] Priok te zenden: een ferm gewei van een der groote Javaansche herten uit het park van de Gouverneur-Generaal alhier afkomstig. Daar er ook Europeesche damherten

[MM774C-000012-295]

in het park zijn heb ik er mij [?????telijk] naar geïnformeerd of er ook vergissing kon bestaan. Op de meest formeelste wijze is mij verzekerd dat het gewei van het groote Javaansche hert afkomstig is. Ik voeg er dit alles bij, daar ik er zelf geen verstand van heb.

Voor de beschrijving van den fungus ben ik U zeer erkentelijk. De paddestoel - tot de Phalloide [ad] behoorende - komt ook hier voor en treft steeds door de bijzonder elegante en fraaie vormen.

Voor Uwe afdrucken ben ik U zeer erkentelijk. Uw stuk over de voorwereldlijke klimaten houdt ook voor de botanist veel belangrijks in

[MM774C-000012-296]

Het zal U interesseren dat Prof [Schin??]per in eene zeer recente verhandeling tot het [?] zeer door hem gemotiveerde besluit is gekomen, dat het karakter der "alpine" flora (speciaal in warme landen) niet in de eerste plaats wordt bepaald door de lagere temperatuur op den bergtoppen.

De meening van vorming omtrent Groenland zonder ijs is naar ik mij herinner, zeer onlangs van bevoegde zijde pertinent weersproken. Waar en door wien herinner ik mij op dit oogenblik niet nauwkeurig. Ik geloof echter door een der Noorschen botanisten, naar aanleiding van Nansen's expeditie.

Het *Axis* gewei zit in een wat groote kist. Het was echter noodig om het voor stuk gaan te beveiligen.

Met veel beleefden groeten verblijf ik hoogachtend uwe dv dn

Treub

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000058-576]

Joede 17 May 1891

Your Noble Severe Sir

Herewith I am to notify you that we had a large progress in searching bones, I will be sending you 25 to 30 chests next week.

However the forced labourers are doing poorly, many of them report ill and because I think they are not ill, like yesterday one had nothing wrong in the morning but was ill in the afternoon and did not want to work anymore, and I asked him what was the matter and got as reply women's disease⁶⁸, so that is something, I think, is impossible. Now I could go and tell this to the Resident, but I am afraid I go there too often, and furthermore the Resident is not always available to me.

Now I must also tell you that I am in the possession of a live pig with red hair, I got him from the 'aspirant' Controller, but it's still a bit small, and it doesn't have warts, but a little bit of grey hair on the cheeks, I will keep it alive until you get here, then you can see whether it's a good one.

Now I have to ask you if it is all right to burn *alang alang* where I want to, Mr van Wijk has told me that I can burn on his grounds, but I'm not so sure about outside his grounds. The Assistant Widono has told me off and I think allowance should first be requested from the Resident, would you be so kind as to request this from the Resident?

Your serving worker
de Winter

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

⁶⁸ The amasement of the Winter might reflect him hearing the disease in question being named such for the first time. Later he seems to get it himself. I am assuming they are referring to some venereal disease (that probably had better be named male's disease...)

[MM774C-000058-576]

Joede 17 Mei 1891

U Edele Gestrengen Heer

Met dezen moet ik U berichten als dat het met het zoeken van beenderen flink vooruit gaat, ik zal U de volgende week wel 25 of 30 kisten kunnen zenden.

Maar wat de dwangarbeiders aangaat is slecht, zij melden hun zelve veel ziek, en daar ik meen dat zij niet ziek zijn, zoo als gisteren was er een die mankeerde 's morgens niets en des middags was hij ziek, en wilde niet meer werken, ik vroeg hem wat hem scheelde, en kreeg ten antwoord vrouwenziekten, dus dat is iets, meen ik, dat niet kan. Ik kan dit nu wel aan den Resident gaan vertellen, maar ik ben bang dat ik teveel bij hem kom, en daarbij is de Resident niet altijd voor mij te spreken.

Nu moet ik U ook vertellen dat ik in het bezit ben van een levendig varken met rood haar, ik heb hem gekregen van den aspirant Controleur, maar hij is nog een beetje te klein, en heeft ook geen wratten, maar een beetje grijs haar op de wangen, ik zal hem nu maar levend bewaren tot U komt, dan kunt u zien of hij goed is.

Ik moet U ook vragen, of ik wel alang alang mag branden waar ik wil, den Heer van Wijk heeft mij gezegd, dat op zijn perceel mag ik branden, maar wat buiten zijn perceel ligt weet ik niet, ik heb aanmerking een van de Assistent Widono daar door gehad, ik meen ook dat het eerst aangevraagd moet worden bij den Resident, wilt U nu zoo goed zijn? en dit voor mij aan de Resident verzoeken?

U dienende werkman
de Winter

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000013-030]

Kadu bungbung (Bantam) 17 May 1891.

Dear Mr Dubois.

Thank you for your information. *Gallus bankhiva*

[?Tenue?]: the chicken that is common in Java and from which most likely all our domesticated fowl originate has a saw-tooth -shaped comb and looks much like a domestic Bantam.

Another one which the Javan chiefs often keep in cages with a semi circle shaped comb and beautiful colours at the bottom of its wattle is called *Gallus varius* [???]. a synonym of the first species is *Gallus ferrugineus* [???]

Synonyms of the last one are *G. furcatus* [???] *G. javanicus* [?????]. good luck! Yours truly

Vorderman

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

503

— Send from Jawa —

[MM774C-000013-030]

Kadoe boengboeng (Bantam) 17 Mei 1891.

Waarde Heer Dubois.

Dank voor Uwe inlichtingen. *Gallus bankhiva*

[?Tenue?]: die kip op Java voorkomt en van wie hoogstwaarschijnlijk onze inheemse tammerhoenders afstammen heeft een in gesneden kam en gelijkt zeer veel op een tamme krielhaan.

De andere die bij Javaansche hoofden dikwijls in kooien hangt met een [?????] halfcirkelvormende kam en prachtige kleur onder aan den lel heet *Gallus varius* [???]. De synoniemen der eerstgenoemde soort zijn *Gallus ferrugineus* [???] die der laatstgenoemde zijn *G. furcatus* [???] *G. javanicus* [?????]. Veel succes! [ta?]

Vorderman

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000004-394]

Royal Natural History Society
in
the Dutch Indies
N^o15

Batavia 17 May 1891

Dear Mr Dubois.

In the meeting of the Board of Thursday last (Mr v.d. Stok absent) we discussed your letter to v.d. Stok concerning the description and depiction of the fossils you have collected. I do not know whether Mr v.d. Stok has already wrote to you about that before, but the Board would be pleased to have some answers to the following questions

1st what will the costs of the whole publication be, how many figures

[MM774C-000004-395]

will it contain. –

2nd how long will it take for the whole publication to be complete, in other words, over which amount of time can the expenses be divided.

The board considered it desirable that this publication would be published in quarto (as the 'xth issue of the [?acha?] series) for then the figures need not be folded.

You would oblige us with a quick reply

your willing servant

Figee
Secretary RNHS

[Next](#) letter with this correspondent

[MM774C-000004-394]

Kon. Natuurk. Vereeniging
in
Nederl. Indië
N^o15

Batavia 17/5-91

Geachte Heer Dubois.

In de vergadering van het Bestuur op Donderdag II. (Dhr. v.d. Stok afwezig) is Uw schrijven aan vd. Stok ter sprake gekomen handelende over de Beschrijving en afbeelding der door U verzamelde fossielen. Ik weet niet of Dhr. v.d. Stok U daaromtrent reeds vroeger heeft geschreven, maar de Vergadering wenschte gaame antwoord te hebben omtrent de volgende vragen

1st hoeveel zal [o??] [????kosten] van de geheele uitgave bedragen, hoeveel platen

[MM774C-000004-395]

zal het werk bevatten. –

2de hoelang zal de geheele publicatie duren, m.a.w. over welke tijdsruimte zullen die vermoedelijke kosten verdeeld worden.

De vergadering meende dat het wenselijk was nu deze publicatie in quarto uit te geven (als zoveelste deel van de [?acha?]) daar dan de platen niet gevouwen behoeven te worden.

[?met?] een spoedig antwoord zult U [?ons?][?verplichten?]

Uw Dw Dr

Figee
Secretaris KNV

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000011-123]

Bua 19 May 1891

[responded to 10 August 1891]

Dear Dubois!

You have done me great joy by not forgetting me when you send your “voorloopig bericht omtrent het onderzoek naar de pleistocene en tertiaire enz” and your brochure about: “de klimaten der voorwereld en de geschiedenis der zon” into the world. Not so much for the subjects themselves, which do interest me but are more or less incomprehensible to me, as well for the fact that I have not been completely erased from your memory. I remember very well, how you at

[MM774C-000011-124]

a certain morning in July came into my office announcing to have found an explanation for the occurrence of the climates of the geological past and how pleased I was to hear that from you. The more surprised I am now, to see that your thoughts have taken solid shape.

On the side I heard, I think from Professor Hubrecht, what great results you have had with your excavations in the Kediri area. I congratulate you on that too.

You can understand I was pleased to hear that your appointment has been extended with a year. Not that it amazed me the Indies with their current Governor General is a good country, where true service is being appreciated.

What do you say about the IJzerman expedition? I take my hat off for him. His force of will and determination have brought him a glorious result; it is a pity it could not be achieved without a murder (on van Raalten). I'm curious what they will do.

I was very close to becoming the secretary of the Padang Highlands. Both the Resident and the Governor strongly put me forward. But in Batavia they made the Governor General believe there is a great shortage of civil servants for the outer regions so I could not be spared. Some head of police

[MM774C-000011-125]

from Batavia was appointed. Exit me. I'm hoping for better times. With our current chief, Mr Rookmaker, we got an insignificant performer. I did not like Mr Hoogkamer much as a man, but as a civil servant, regarding his knowledge, I had high esteem for him. So this is not pleasant. I rather have a superior whom I can look up to.

While everything else here is going its usual way. I have asked for a transfer as Loeloe has to go to school: I will probably soon go to Solok.

Were all doing well, also the little boy who was born in November last: a firm sturdy lad. Receive our best wishes also for your wife and children are in good luck for your research and believe me to be ever

yours truly

JvonSchmidt

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000011-123]

Boea 19 Mei 1891

[beantwoord 10.8.91]

Waarde Dubois!

Ge hebt me een ontzachlijk genoegen met mij niet te vergeten toen ge Uw “voorloopig bericht omtrent het onderzoek naar de pleistocene en tertiaire enz” en uwe brochure over: “de klimaten der voorwereld en de geschiedenis der zon” in de wereld hebt gezonden. Niet zozeer om de onderwerpen zelve, die mij wel interesseeren doch die voor mij min of meer onbegrijpelijk zijn, dan wel om het feit, dat ik nog niet geheel uit Uwe gedachten ben. Ik herinner mij zeer goed, hoe ge op

[MM774C-000011-124]

een goeden Julimorgen op mijn kantoor kwamen met de mededeeling, dat ge een verklaring gevonden had voor het ontstaan der voorwereldlijke klimaten en ik vond het prettig U toen aan te hooren. Des te meer was ik nu verrast, toen ik zag dat Uwe denkbeelden een vaste vorm hebben aangenomen.

Van terzijde vernam ik ook, ik meen van Professor Hubrechtse, dat ge zulke groote resultaten hebt gehad met Uwe opgravingen in het Kedirische. Nu wensch ik je veel slamat daarmede.

Je kunt begrijpen dat ik het prettig vond te hooren uw werkkring weder voor een jaar verlengd is. Trouwens het verwondert mij niets. Indië met den tegenwoordigen G.G. is een goed land, waar werkelijke diensten op prijs worden gesteld.

Wat zegt ge wel van de IJzerman expeditie? Ik neem mijn hoed voor hem af. Zijn wilskracht en volharding hebben een schitterend resultaat gehad; het is jammer dat het niet zonder een moord (op van Raalten) kon verkregen worden. Ik ben benieuwd wat men doen zal.

Het had weinig gescheeld of ik was secretaris van de Padangsche Bovenlanden geworden. Zoowel door Resident als Gouverneur was ik sterk voorgedragen. Op Batavia echter maakte men den G.G. wijs dat er een groot gebrek aan ambtenaren voor de Buitenbezittingen heerschte en ik dus niet kon gemist worden. Een hoofdcommis

[MM774C-000011-125]

te Batavia werd benoemd. Ik exit. Ik hoop nu op betere tijden. Wij hebben in onzen tegenwoordig een Chef, den Heer Rookmaker, een onbeduidende geurmaker gekregen. Ik schatte den Heer Hoogkamer als mensch niet hoog, doch als ambtenaar, wat zijn kennis aanging, zeer hoog. En dit is niet plezierig. Ik heb liever een Chef, waar ik tegen op zie.

Overigens gaat het hier zijn gewonen gang. Ik heb met het oog op het schoolgaan van Loeloe overplaatsing gevraagd: waarschijnlijk ga ik binnenkort naar Solok.

Wij maken het allen goed en ook de kleine boy, die in November jl werd geboren: een flinke stevige jongen. Ontvang onze hartelijke groeten met vrouw en kinderen en mijn beste wenschen voor je werkzaamheden en geloof mij steeds

JvonSchmidt

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000058-577]

Joede 25 May 1891

Your noble severe Sir

Herewith I have to inform you that upon my arrival home the mandor told me that the elephants head which we left in the ground had disappeared. I will now inform the Aspirant Controller and request him to assist me in this case.

You have left a small key with me, I will send it to you with the bones that I'm currently packing.

The person who took the head out of the ground, seems to have been doing this more often, because judging from the ground he's done so very carefully, not the tiniest speck has remained. Herewith also a letter that I received and was addressed to you.

Please be so kind as to tell me how to deal with this for if it continues like this the nicest bones are being stolen from me

Your serving worker
de Winter

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

[MM774C-000058-577]

Joede 25 Mei 1891

U Ed Gestr Heer

Met dezen moet ik U berichten, als dat ik bij mijn thuiskomst van den mandoer vernam als dat de olifantskop, die in de grond is blijven zitten verdwenen was,

ik zal het nu aan den Aspirant Controleur laten weten, en hem verzoeken mij in die zaak te helpen.

U heeft ook een klein sleuteltje bij mij laten liggen, ik zal het U zenden gelijk met de beenderen, die ik heden aan het inpakken ben.

Die persoon die de kop uit de grond heb gehaald, die schijnt het meer gedaan te hebben, want aan de grond te zien heeft hij het voorzichtig gedaan, er is zelfs geen klein stukje van blijven liggen.

Hierbij ook een brief, die ik heeft ontvangen aan U adres.

Wilt U zoo goed zijn en mij laten weten hoe ik daarmee handelen moet, want als het zoo doorgaat worden de mooiste beenderen van mij gestolen

Uw dienende werkman
de Winter

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000004-397]

Tulung Agung, 26 May 1891

Very esteemed Mr Figeé,

Your letter of the 17th of this month, for which I kindly thank you, arrived only yesterday evening, so you will forgive me, for replying to it only now.

I regret to lack the accurate knowledge to be able to give you the expenses what the whole publication of my fossils would amount to. As to the short text I can say this much that it can be thus short (and will have to be here in the Indies) that the expenses for that in any case will be rather small. These will firstly depend on the plates and depending on 1st the prize that the engraver will be asking and 2nd on the number of plates. I can only give you an estimate on the latter. I do not see the possibility to, whilst in the Indies, describe all the fossils I have collected, and I will have to do with those that are the best and the most easy to identify – which obviously is the most important part of the collection. This would mean about 50 or so on quarto half plates would suffice. The whole publication should therefore not be larger

[MM774C-000004-398]

then one volume issue of the Palaeontologica indica, and as this year has already advanced quite far the expenses for that could be divided over two years.

In this year I will likely not be able to deliver more than $\frac{1}{3}$ of the whole.

I'm pleased that the Society has decided for a quarto-publication. I agree that folding does not do justice to the figures.

Would you please instruct me on the maximal length and width that a figure can have? I already asked that to Mr [?Ohmen] but I have not received a reply yet.

Finally I should mention (what I certainly do not hope) the possibility that at the end of the year my appointment for this research will not be extended, in which case I also would no longer have access to the fossils and would thus not have the opportunity to finish the description.

The chances to that, however, – given the great benevolence and interest by Government and authorities – are at this point, now the research has yielded the best results and promises – are not very large.

Please accept my thanks to the Natural History Society for the benevolence they have yet again proven to me concerning this publication and support and the expression of my highest esteem

your willing servant
Eug Dubois

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000004-397]

Toeloeng Agoeng, 26.5.91

Zeer Geachte Heer Figeé,

Uw schrijven van 17. dezer, waarvoor ik U vriendelijk dank zeg, kwam eerst gisteren avond in mijne handen, waarom U het zult willen verschoonen, dat ik daarop eerst nu antwoord.

Tot mijn spijt mis ik alleen ^{naauwkeuriger} maatstaf om de onkosten van de geheele uitgaven der beschrijving van mijne fossielen ^{verzameling} te kunnen berekenen. Wat Voor den korte tekst aangaat kan ik wel zeggen Dat deze zoo kort kan (en hier in Indië moet) zijn, dat ^{zullen} de onkosten daarvoor te ^{in ieder geval} maken uiterst gering zullen zijn. ^{Deze zullen in de eerste plaats van} de platen zullen de duurte van het werk uitmaken ^{afhangen} – en deze hangt zoowel 1° van den prijs, dien de graveur bedingt als 2° van het aantal der platen af Alleen omtrent het laatste kan ik eenigermate oordelen. ~~Ik zie~~ Tot beschrijving van alle de verzamelde fossielen van uit bestaat in Indië geen kans de gelegenheid niet, en zal wel van mij moeten vergenoegen met het beste en 't gemakkelijkst te determineren – dat [??] dan ook eigenlijk met het voornaamste ^{van de verzameling} is. Een vijftig 50-tal en misschien ^{quarto} de helft ^{platen} schijnen mij voor mijn tegenwoordige verzameling zeker te voldoen ^{daarvoor voldoende zijn} en een tekst nog iets als zoodat De geheele uitgaaft wel ^{dus} niet groot omvangrijker

[MM774C-000004-398]

zal worden dan één deel vol. der Palaeontol. indica, daar dit jaar al zeer gevorderd is zullen ik daarover en de betreffende onkosten zullen over twee jaren kunnen ^{te} en moeten verdeelden worden ^{zijn}.

In dit jaar zal ik wel niet meer dan $\frac{1}{3}$ van het geheel nog kunnen leveren.

Ik verheug mij er over, dat de Vereeniging voor quarto-uitgaaft heeft willen besluiten. Door vrouwen worden grotere platen dan het formaat, ook naar mijne meening zeer benadeeld.

Zoudt U mij nu ook willen opgeven de maximale lengte en breedte waarover een afbeelding beschikken kan? Ik vroeg dat reeds aan den heer [?Ohmen] doch mocht nog geen antwoord ontvangen. Ten slotte mag ik de (zeker ongehoopte) mogelijkheid niet onaangeroerd laten, dat men mij na afloop van dit jaar ter opdracht niet verder met het onderzoek belasten zal, in welk geval ik ook niet meer over de fossielen zou kunnen beschikken en aldus niet in de gelegenheid zijn de beschrijving tot een einde te brengen.

Ik kans dat echter – de groote welwillendheid en belangstelling door Regeering en autoriteiten steeds bestaand in aanmerking genomen – op dit oogenblik, nu het onderzoek de beste resultaten oplevert en beloofd – voor niet waarschijnlijk.

Wil voor de Nat.Ver. Mijnen dank aanvaarden voor de ook in zaken deze publicatie weder aan mij bewezen welwillendheid en tegemoetkomingen de betuigingen van hoogachting ging van

Uw dienst.d.
Eug Dubois

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000050-068]

April 1891.

As half way this month the rains stopped finds again increased. Amongst the petrifications collected in the Kendeng no new species of mammals were represented, however, by means of a the sternum of a large bird a new class of fossil vertebrates became known.

Also new data were obtained regarding the distribution of the Kendeng-fossils. Near Tinggang, 5 paal north-east of Ngraho (district Padangan) in the Department Bodjonegoro of the residency Rembang characteristic bones were found in the andesite sandstone tuff and even further north, near Kedingding (district Panulan) in the Department Blora of the same residency a piece of tusk and a few molars of Stegodons and a partial horn-core of a *Bos "palaejav[an]icus"* were found.

In Japara the research of the Patiayam produced a number of remains of animal species, which all seem to be similar to the ones from the Kendeng. Near Joede, on the hill Gunung Slompret (between Kantjilan and Krangit), in the Gunung mundu (a hill south of Gunung Kembar), but mainly in a hilly ridge about ½ paal west of Djambe, the andesite tuff which is slightly more coarse than usual, some remains of *Stegodon*, *Elephas*, *Bos*, *Bubalus palaeindicus*, and *Axis* were excavated. Most of these petrifications are already frequently broken with in the sediment and cannot be prepared free without damage, whatever care is being dedicated to it. On the last mentioned location, as on many other locations in the Patiayam, the fossils deeper into the rock seem to relatively be more numerous than is the case in the Kendeng. But on the surface one finds here much less, which no doubt should be ascribed to the reason already mentioned the report of the previous month. It has already occurred several times that petrifications that were not completely excavated had disappeared the following morning, and to further prevent such I have now also asked the Resident to intervene.

(Submitted 28 May with missive N^o10)

[Next](#) official report

[Previous](#) official report

[MM774C-000050-068]

April 1891.

Door het nalaten van den regen namen tegen het midden dezer maand vondsten ~~van fossielen~~ weder toe. ^m Onder de in den Kendeng verzamelde versteningen waren ~~echter~~ geen nieuwe soorten van zoogdieren vertegenwoordigd, wel echter werd door het borstbeen van een grooten vogel eene nieuwe klasse van de fossiele vertebraten bekend.

Ook werden nieuwe gegevens verkregen aangaande de verbreiding der Kendeng-fossielen. Bij Tinggang, 5 paal NO. van Ngraho (distrikt Padangan) in de afdeeling Bodjonegoro van de residentie Rembang werden namelijk karakteristieke ~~fossiele~~ beenderen in andesietzandsteentuf aangetroffen en, ~~bij~~ ⁴ nog noordelijker, nabij Kedingding (distrikt Panoelan) in de afdeeling Blora van dezelfde residentie een stuk slag tand en een paar kiezen van stegodonten en een stuk hoornpit van *Bos "palaejavicus"*. ~~aangetroffen.~~

In Japara leverde het onderzoek van den Pati-ajam een aantal ~~fossielen~~ ^{overblijfselen} op van diersoorten, welke nog allen met die uit den Kendeng schijnen overeen te komen. ~~Vooral~~ Bij Joede, op den heuvel Goenoeng Slompret (tusschen Kantjilan en Krangit), in den Goenoeng moendoe (^{een heuvel} Z van Goenoeng Kembar), doch vooral in een heuvelrug een ½ paal W, van Djambe werden uit eenen andesiet tuff die hier iets grover is meer dan gewoonlijk eenige overblijfselen van Stegodon, Elephas, Bos, Bubalus palaeindicus, en Axis uitgegraven. De meeste dezer versteeningen zijn reeds in den bodem veelvuldig gebroken en ~~ook~~ niet zonder beschadiging vrij te maken, hoeveel zorg daaraan ook besteed wordt. Op ~~deze~~ laatstgenoemde plaats, en ~~ook~~ wel op vele andere plaatsen in den Pati-ajam, schijnen de fossielen dieper in het gesteente ^{relatief} talrijker te zijn dan in den Kendeng het geval is. Doch aan de oppervlakte vindt men er hier ~~echter~~ veel minder, wat zonder twijfel ~~door~~ ^{moet worden toegeschreven} aan de aan het eind van het vorige maandrapport ~~aangehaald~~ ^{versteeningen} genoemde ~~reden~~ ^{oorzaak}. Een paar maal is 't ook gebeurd, dat nog niet geheel uitgegraven ~~voorwerpen~~ ^{versteeningen} ~~waartegen~~ ^{ter verdere voorkoming waarvan ik} ~~den volgenden morgen~~ ^{den volgenden morgen} spoorloos verdwenen waren, nu ook de tusschenkomst van Resident heb ingeroepen.

(aangeb. 28 Mei met miss. N^o10)

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000058-578]

Joede 29 May 1891

Your Noble Severe Sir

Herewith the bone shipment of 42 chests. Please do not be angry with me because the chests are not sealed, for I am not yet in the possession of a stamp. I did talk to the Chief about sealing the chests, but he told me it wouldn't be necessary as the chests are transported in a closed wagon.

I have found another couple of jaws that you haven't seen you yet, one of an elephant and one of some other animal, both have been glued already.

You left the small key here, and now I've forgotten to put it in the chests, are you in need of it? Or can I keep it here for you.

I have received the watch, I remain very grateful to you. What is your opinion about the stealing of the elephants head, is there anything to do about it? This is now the fourth time bones have been stolen and also there is the burning, the assistant Widono has been here to see me, to acquire prove that I burned but naturally I did not give it to him, I told him that I would answer for myself to the Resident. I have now sent you all the bones that I had as I am afraid they will be stolen again. If I have bones again in another 14 days then I will send them to you immediately, do you agree to that? I had to buy another 12 chests for I still did not have enough. I will go to get my wages from the Resident and I will ask him to hold onto the 12 guilders you advanced me. Here are the accounts for

[MM774C-000058-579]

the month of May. I only have 5 small chisels but I have 6. You have one yourself of [?] and \$0.75 of glue so obviously another f 1,00 needs to be added.

Herewith two notes for the allowance.

Again many thanks for the watch

Your serving worker

de Winter

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

[MM774C-000058-578]

Joede 29 Mei 1891

U Edele Gestrengen Heer

Met dezen de verzending beenderen van 42 kisten. Duidt U het mij niet ten kwaden, als dat de kisten niet verzegeld zijn, want ik ben nog niet in het bezit van een stempel, ik heb de Chef er over aangesproken om de kisten te verzegelen, maar die heeft mij gezegd dat het niet noodig is want de kisten worden afgesloten in een aparte wagon.

Ik heb ook nog een paar taken gevonden die U nog niet hebt gezien één van een olifant en een van een ander dier, ze zijn beide reeds gelijmd.

U hebt een klein sleuteltje hier laten liggen, en nu ben ik vergeten het in de kisten te doen, bent U er om verlegen? Of kan ik het hier bewaren.

Ik heb het horloge ontvangen, en blijf U vriendelijk dankbaar. Hoe denkt U over het stelen van die olifantskop, zou daar nu niets aan te doen zijn? Dat is nu de vierde maal dat er beenderen gestolen worden, en met dat branden ook, de assistent widono is weer bij mij geweest, om een bewijs dat ik gebrand heb, maar ik heb het hem natuurlijk niet gegeven, ik heb hem gezegd dat ik mij zelve wel verantwoorden zal bij de Resident. Ik heb nu maar al de beenderen gezonden die ik had, aangezien dat ik bang ben voor stelen, als ik over 14 dagen weer beenderen bij elkander heb, dan zal ik ze U maar onmiddellijk zenden, vindt U dat goed? Ik heb ook nog 12 kisten erbij moeten kopen, want ik had nog niet genoeg. Ik zal nu traktement gaan halen bij de Resident en zal hem vragen of hij die twaalf gulden af wil houden die U mij hebt voorgeschoten. Hierbij de opgaven over

[MM774C-000058-579]

de maand Mei. Ik heb er maar 5 beitteltjes maar ik heb er 6 . U heeft er zelf een van [?] en 75 cent lijm, dus er moet nog f1,00 bij van zelve

Hierbij twee briefjes voor toelage.

Nogmaals vriendelijke dank voor het horloge

u dienende werkman

de Winter

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000009-225]

Batavia, 29 May 1891

Amice,

It's not that van Lierop is not putting any effort in that your French pieces are remaining here for so long, but because I get some many objections to my attempts, to get it corrected. Van Lierop first kept it for a fortnight and then declared to me that he would have to completely rework it, to make it look anything like French. I've then waited until the members of the exam committee were here, hoping to find one amongst them, who would want to simply correct errors of language and style. And indeed Wijngaard was prepared to do so; but just yesterday he returned the piece to me with the same comment that

[MM774C-000009-225]

van Lierop made. I've then persuaded him, to correct the language errors anyway, and he said he would do so. Given the equal statements of two experts, given completely independent from each other, we would have two conclude that your French indeed isn't very well, not well enough anyway – I think – to leave it as it is: their judgement was truly very unfavourable. I do hope you don't mind me saying this to you so frankly. I have to admit myself that upon starting to read it, the third sentence already needed to be changed. Upon rereading the sentence for several times one does understand what the writer wants to say, but one immediately also thinks: why doesn't he say it more simple and more clearly? Van Bemmelen, with whom I spoke about it, suggested to have Treub take a look at it, for he seems to write very good French and also knows what the scientific subject is about. And I don't know how close you are to Treub. I myself have never met him, except for a few times at the National History Society so I'm not in a position to ask him a friendly favour. Would you write him about it? If Wijngaard returns the piece to me, I will keep it, until I have your answer. Where do you want to have it published? In our Journal or somewhere else? Maybe you are saying, if these headstrong language guys think it needs completely be reworked, – *soedah!* Let them rework it! Yes indeed! But that would be a bit too much. I could not ask this from them, at least not for free. Obviously money can get anything done; but it would be quite a heavy task for them, as they are not acquainted with the subject

[MM774C-000009-227]

I regret that I, after such a long time, cannot convey a better result to you. I did, however, do my best, – which I hope you will acknowledge. I truly see no other possibility to get this done otherwise.

With friendly greetings also to your wife, — awaiting your reply
yours truly

H: Onnen.

Do send me a list of errors; there's still plenty time before the deadline of the next issue

H.O.

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000009-225]

Batavia, 29/5/91

Amice,

Het is niet, omdat van Lierop zich zoo veel moeite geeft, dat uw fransch stukje zoo lang hier blijft, maar omdat ik zooveel bezwaren ondervind bij mijne pogingen, om het gecorrigeerd te krijgen. Van Lierop heeft het eerst een dag of 14 gehouden en verklaarde mij toen, dat hij het heel en al zou moeten omwerken, om er een beetje fransch van te maken. Ik heb toen gewacht tot de leden der eind examencommissie hier waren, in de hoop onder de taal mannen er wel een te zullen vinden, die zoo goed zou willen zijn het eenvoudig te corrigeren van taal-en stijlfouten. Inderdaad verklaarde Wijngaard zich daartoe bereid; maar juist gisteren gaf hij mij het stuk terug met dezelfde verklaring als

[MM774C-000009-225]

van van Lierop. Ik heb hem toen overgehaald, om toch maar de taalfouten eruit te halen, en dit zou hij nu doen. Uit de gelijkloeiende verklaring van twee deskundigen, geheel onafhankelijk van elkander gegeven, moeten wij opmaken, dat Uwe fransch inderdaad veel te wenschen overlaat, te veel – naar ik meen – om het zoo te laten: hun oordeel was waarlijk zeer ongunstig. Gij neemt het mij, hoop ik, niet kwalijk, dat ik u dit zoo plompverloren zeg. En ik moet zelf erkennen, dat, toen ik het begon te lezen, de eerste zin mij al dadelijk toescheen, onmogelijk zoo te kunnen blijven. Na een paar maal dien zin herlezen te hebben, begrijpt men de bedoeling van den schrijver wel, maar men denkt er terstond bij: waarom zegt hij die bedoeling niet eenvoudig en duidelijk? Van Bemmelen, ^{met} wien ik er ook over sprak, opperde het denkbeeld om Treub in den arm te nemen, die zeer goed fransch schrijft en tevens op de hoogte van de wetenschappelijke strekking is. Nu weet ik niet hoe gij met Treub staat. Ik heb hem nooit anders ontmoet, dan een enkele keer op de Nat. Ver. en kan dus moeilijk een vriendschaps dienst van hem vragen. Wilt gij er hem eens overschrijven? Als ik het stuk van Wijngaard terug krijg, zal ik het aanhouden, tot ik antwoord van u heb. Waar wilt gij het plaatsen? In ons Tijdschrift of elders? Misschien zult ge zeggen, als die eigenwijze taalmannen eene omwerking noodig vinden, – *soedah!* Laten ze het dan maar omwerken! Ja wel! Maar dat is hun wel wat werkelijk. Ik mag dat niet van hen vergen, althans niet gratis. Voor geld kan men natuurlijk alles gedaan krijgen; maar het is voor die menschen natuurlijk een vrij zware arbeid, omdat zij met het onderwerp niet vertrouwd

[MM774C-000009-227]

zijn.

Het spijt mij, dat ik, na zoo lang wachten, u geen beter resultaat kan meedeelen. Ik heb echter mijn best gedaan, – dit zult gij hoop ik erkennen. Ik zie wezenlijk geen kans er een anderen mouw aan te passen.

Met vriendschappelijke groeten, ook aan Uwe vrouw, — in afwachting

T.T.

H: Onnen.

Zend mij een lijstje errata; er is nog tijd genoeg voor plaatsing in de eerstvolgende aflevering

H.O.

[Click here to return to the content page.](#)

[MM774C-000011-534]

Tulung Agung, 29 May 1891
Esteemed Mr van der Stok,

I was today accidentally reading in the new book of J. Scheiner, “*Die Spectralanalyse der Gestirne*”, which I have in my possession since a fortnight, and to my great surprise I have read therein on p.324-327 (especially 327) the suspicion printed out that the unequal distribution of the three star types as their basis in the different length of their developmental stages which they represent.

This book has been dated by the author September 1890, my essay is of January 1891; so not I am the first discoverer presenting that interpretation to the public. I am keen to state to you as expert (which given our earlier correspondence might be superfluous) that I

[MM774C-000011-535]

have found this out completely on my own accord and did not get it from Scheiner, nor via anybody else.

It is not possible to determine how much weight this interpretation will be getting – in my opinion soon very much – it may, however, be useful, to prevent a repetition (a small one obviously) of the stuff that had happened to Prof. Van der Waals to make this statement now. It is a sign of this *Fin de siècle* that the large nations don't grant the small nations a lot, also in this respect.

In the hope that you and yours may be doing well I remain with our polite and cordial greetings
your willing servant

Eug Dubois

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000011-534]

Toeloeng Agoeng, 29.5.91
Hooggeachte Heer van der Stok,

Heden toevallig in het reeds sedert een 14 dagen in mijn bezit zijnde nieuwe werk van J. Scheiner, “*Die Spectralanalyse der Gestirne*”, lezende, vond ik daarin tot mijn groote verrassing op p.324-327 (speciaal 327) het vermoeden uitgesproken, dat de ongelijke verdeling der drie sterren typen haar grond heeft in den verschillende duur van ieder der ontwikkelingsstadia, die zij voorstellen.

~~Daar~~ Genoemd boek is door den schrijver van September 1890 gedateerd ~~is~~, mijn opstel van januari 1891; ~~ben~~ zoodat dus niet ik het de eerste vinder ~~ben~~ ~~op de gedachte~~ gekomen (~~di niet~~ van die interpretatie ^{altijd} tegenover het publiek. Ik hecht eraan tegenover U als deskundige, te verklaren (wat na mijne vroegere correspondentie met U overigens wel haast overbodig is), dat ik

[MM774C-000011-535]

noch door Scheiner, noch door iemand anders iets van die interpretatie vernomen had en haar geheel zelfstandig gevonden heb.

Het is nu niet na te gaan hoeveel gewicht eenmaal aan die interpretatie zal worden gehecht – naar mijne overtuiging spoedig zeer groot – in ieder geval kan het nuttig zijn, om eene herhaling (in ‘t klein natuurlijk) over dergelijke dingen als nu Prof. Van der Waals overkomen te verhinderen deze verklaring af te leggen. *Fin de siècle* is ‘t ook al, dat groote naties kleine ook in dat opzicht niet veel gunnen.

In de hoop, dat het U en de Uwen mag goed gaan, verblijf ik met onze beleefde en hartelijke groeten

Uwdwdr

Eug Dubois

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000004-110]

Batavia, 29 May 1891

Noble and severe Sir!

Please allow me to 1st explain how it happened that your letter of 23 February has remained unanswered until now.

Your letter arrived here whilst I was on leave in the Preanger because of illness. –

I only got to see it on my return on 5 May last. And had I not collapsed again (Influenza) you would have already received an answer. –

I therefore politely request that because of this statement that you will spare me your reproach of impoliteness and lack of interest in the subject of your letter. –

I'd be pleased to be at your disposal, if your interesting research comes up with matters, where I can be of assistance. But your line of work is not my speciality. –

That what is known about the descent of the bovids currently living in Java is shortly the following.

Falling under the species *Bos taurus* are, according to Sundevael, *Bos frontalis* (Lamb.), *Bos gaurus* (Traill) and *Bos banteng* (Raffles).

According to Müller and Schlegel *Bos frontalis* and *Bos gaurus* are the same species, being the wild bovid of the mainland of India, whilst *Bos banteng* o. *sondaicus*, is to be considered the wild bovid of the Indian [MM774C-000004-111]

Archipelago. –

More recent authors have described several bovids under different names, like *Bos urus Gavaeus* ([?Wrijner]), *Gos Gavaeus* (Boulin), *Bos Gourus* (Hamilton Smith), which have currently be combined into the name of the Sylhetomian ox, *Bos Sylhetomus* (Fr. Curie et Geoffron St Hilaire), whilst Müller-Schlegel kept to the name *Bos frontalis*. This animal is supposed to be the original ancestor of the wild bovid of mainland India.

Bos sondaicus, banteng, *Bos banteng*, the Sundaic ox of Müller and Schlegel is the wild bovid of the Isles of the Dutch Indies, and considered the ancestor of our Javanese bovids. The animal has been extensively described in the publications of Müller and Schlegel (*Verhandelingen over de Natuurlijke Geschiedenis der Nederlandsche overzeesche bezittingen Leijden* 1839-1844. –

How Veth can possibly say that the domesticated Javan bovid originates from the Indian zebu, I declare not to understand. The zebu, lump-ox, Indian bovid, (might Veth have made a mistake because of the last name?) Is according to most specialists, not a particular species, but an accidental deviation of the ordinary bovid (*Bos taurus*). The lump that it carries out its withers is not sufficiently characteristic to give it a special place amongst the bovid species. Weckherlin who observed the Zebus of the King of Württemberg for 30 years, gives as evidence that the lump of the Zebus disappears when mixed with the ordinary bovid, and Pabas says that the lump already disappears by change of climate.

That the lump reduces or even disappears when mixed with the ordinary species, is only natural; but that it is lost just by change of climate, is considered doubtful. If it is only fat (Schinz, Schlegel) then it could disappear completely. If it consists of fat and white gristle-like fibrous tissue (Vrolik) then the lump could partly disappear or more correctly reduce, yet never disappear completely.

If the lump contains meat (Sundevael and Weckherlin) or meat and fat, (Pabas) or if the tissue is equal to that of the tongue, to use Buffon's words, then we would have to accept that the Zebu has a resistant body part that without being mixed with the ordinary bovid or other species like the yak or the buffalo, will never disappear. Then the lump cannot be considered accidental but should it count as an original characteristic that would differentiate the zebu from the ordinary bovids. Then the difference would be large enough to be considered more than just a variety or a race.

In truth there is very little difference in the skeletons of these bovids. (Except for some peculiarities in the shape of the skull, and the location and direction of the horns) even the neural spine of the vertebra at the top of the withers are hardly different. Yet they do catch the eye when examining the skeleton, and as such they do contribute somewhat to observing a lasting difference. Horse and donkey have completely identical skeletons. Yet these are not varieties or races of each other.

The true difference between the ordinary bovid and the Zebu is very apparent, if you take into consideration that amongst the

[MM774C-000004-112]

Zebus there are almost more varieties and races, then amongst the ordinary bovids, whilst all these varieties are equal with regard to their differences towards the ordinary bovid. In my opinion therefore the differences between the ordinary bovid and the Zebu are too conspicuous, to be only considered a variety of the ordinary bovid, and that is surely the reason that Sundevael, whilst opposing many other specialist has made it into a separate species.

Although the above not exactly belongs to the subject treated by you, I've written it down to somewhat motivate my assumption that Veth might have been misguided by the name "Indian bovid".

The only thing Zebus have in common with our Javanese bovid family is that they both belong to "Bos".

Should I hereby not have completely complied with your request, please oblige me in telling me so. Meanwhile

with high esteem
your willing servant
D. Driessen

[Next](#) letter with this correspondent

[MM774C-000004-110]

Batavia, 29 Mei 1891

WelEdelGestr. Heer!

Vergun me U voor alles mee te deelen hoe of 't gekomen is, dat Uw [?gezeten?] van 23 Februari tot heden onbeantwoord is gebleven.

Uw brief is hier aangekomen toen ik met verlof wegens ziekte in de Preanger verblijf hield. –

Bij terugkomst, 5 Mei j.l. is mij Uw brief pas in handen gekomen. En waar ik toen niet weder ingestort (Influenza) zoo zou U een antwoord reeds ontvangen hebben. –

Ik verzoek U beleefdelijk door deze verklaring, mij het verwijt van onbeleefdheid en geringe belangstelling in het onderwerp verhandeld in Uwe letteren te willen besparen. –

Gaarne stel ik mij disponibel, indien er bij Uwe interessante onderzoekingen zaken voorkomen, waarbij ik U van dienst kan zijn. Maar het door U gekozen arbeidsveld is juist niet mijn richting. –

Hetgeen mij bekend is van de afstamming van de thans op Java voorkomende runderenfamilie komt in 't kort op het volgende neer.

Onder de soort van *Bos taurus* komen, volgens Sundevael voor *Bos frontalis* (Lamb.) *Bos gaurus* (Traill) en *Bos banteng* (Raffles).

Volgens het gevonden van Müller en Schlegel zijn *Bos frontalis* en *Bos gaurus* dezelfde dieren, en heeft men daaronder te verstaan het wilde rund van het vasteland van Indië, terwijl *Bos banteng* o. *sondaicus*, voor het wilde rund van den Indischen

[MM774C-000004-111]

archipel gehouden moet worden. –

Onder verschillende namen, worden door nieuwere schrijvers, runderen vermeld, zooals *Bos urus* Gavaeus ([?Wrijner]), *Gos Gavaeus* (Boulin), *Bos Gourus* (Hamilton Smith), die tegenwoordig in een gesmolten worden onder den naam van Sylhetoomsche os, *Bos Sylhetomus* (Fr. Curie et Geoffron St Hilaire), terwijl door Müller-Schlegel de naam *Bos frontalis* bij behouden is. Dit dier zou nu het oorspronkelijk wilde rund van het vasteland van Indië zijn.

De *Bos sondaicus*, banteng, *Bos banteng*, de Sundaïsche os van Müller en Schlegel is nu het wilde rund van den Indische eilanden, en zou als de stamvader van onze Javaansche runderen moeten beschouwd worden. Het dier is uitvoerig beschreven in de verhandelingen van Müller en Schlegel (*Verhandelingen over de Natuurlijke Geschiedenis der Nederlandsche overzeesche bezittingen Leijden* 1839-1844. –

Hoe of Veth kan zeggen dat het tamme Javaansche rund van het Indische of Zebu-ras afstand, verklaar ik niet te begrijpen. De Zebu, Bult-os, Indisch rund, (heeft Veth zich soms vergist door den laatsten naam?) is volgens de meeste bevoegde schrijvers, geen bijzondere soort, maar een toevallige verscheidenheid van het gewone rund (*Bos taurus*). De bult, dien het op den schoft draagt is geen voldoende kenmerken, om hem een bijzondere rangschikking onder de ossensoorten toe te kennen. Weckherlin die gedurende 30 jaren den Zebustam van den Koning van Württemberg gadesloeg, voert tot bewijs aan, dat de bult van Zebu's door vermenging met het gewone rund verdwijnt, en Pabas zegt dat de bult reeds verdwijnt door verandering van klimatologische invloeden.

Dat door vermenging met het gewone rund, de bult verkleint, ja verdwijnt, is zeer natuurlijke; maar of hij alleen door de verandering van klimaat verloren gaat, is aan rechtmatige twijfel onderhevig. Is het enkel vet (Schinz, Schlegel) dan kan hij geheel verdwijnen. Bestaat hij uit vet en een wit peesvliesachtig bindweefsel (Vrolik) dan kan de bult gedeeltelijk verdwijnen of juister verkleinen, doch nooit geheel verdwijnen.

Bevat de bult vleesch (Sundevael en Weckherlin) of vleesch en vet, (Pabas) of ~~h~~ is het weefsel gelijk aan dat der tong om Buffon's woorden te gebruiken dan moet aangenomen worden dat de Zebu een bestendig lichaamsdeel bezit, dat, zonder vermenging met het gewone rund, of andere losse soorten als de Yak en Buffel, nooit verdwijnen zal. Dan is de bult te beschouwen niet als een toevalligheid, maar veeleer als een oorspronkelijke onderscheiding, waardoor de Zebu wel degelijk van de gewone runderen verschild. Dan is het daar door veroorzaakte verschil groot genoeg om hem voor iets meer dan voor een variëteit of ras te houden.

Werkelijk is in het geraamte deze beide runderen weinig verschil. (behoudens eenige eigenaardigheden in den kop-vorm, plaatsing en richting der hoorens) zelfs de bovenste schaft-wervel uitsteeksel leveren zoo goed als geen verschil. Toch vallen ze in het oog bij een overdrachtige beschouwing van een scellet, en als zoodanig dragen ze iets bij om een blijvend verschil te kunnen waarnemen. Paard en Ezel hebben volmaakt hetzelfde geraamte. Toch zijn het geen variëteiten of rassen van elkander.

Het ware verschil van het gewone rund en de Zebu valt zeer in het oog, wanneer men in aanmerking neemt dat onder de

[MM774C-000004-112]

Zebu's bijna meer onderscheid in de variëteiten en rassen aantreft, dan onder het gewone rund. terwijl alle variëteiten slechts evenzeer van het gewone rund blijven verschillen. M.i. is dan ook het verschil tusschen het gewone rund en den Zebu te in het oog loopend, dan dat men hem enkel zou kunnen houden voor een variëteit van het gewone rund, en daarom heeft zeker Sundevael, in zijn strijd met vele andere bevoegde schrijvers er een bijzondere soort van gemaakt.

Alhoewel het vorenstaande niet behoort tot de kwestie door U behandeld, heb ik dat tenneer geschreven om daarmee mijn veronderstelling dat Veth zich heeft laten misleiden door den naam "Indisch rund", eenigszins te motiveeren.

De Zebu's hebben alleen in zoverre met onze Javaansche runderenfamilie te maken dat ze beiden tehuis hooren in het Geslacht "Bos".

Mocht ik hiermede voldaan hebben aan Uw verlangen in minder volkomen mate, dan houd ik mij voor de mededeeling daarvan zeer aanbevolen.

Inmiddels

Hoogachtend
Uw dienstw. dr
D. Driessen

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000058-463]

Advances

Bodjonegoro		Kedung Brubus	
Guide	f 2,85	guide	f 6,75
	f 1,25	bones	f 1,05
Lodgings	f 1,75	house	<u>f 1,25</u>
	f 1,25		f 9,05
	f 0,25		
	f 0,75	Teguan	
Proa	f 0,30	bones	f 1
Coolie	<u>f 0,50</u>	house	<u>f 1,30</u>
	f 8,90		f 2,30
	F 9,05		
	F 8,90		
	F 2,30		
	F 2,50 Petroleum		
	F22,75 total		

Your noble Sir

Above you find advances amounting to f22,75 twenty-two guilders and seventy-five cents. I also send 7 chests with bones and rock samples. The goat buck's head is too smelly still

[MM774C-000058-464]

that I dare not send it yet.

I have received the watch and remain deeply grateful to you for that gift. The work remains going very well, as am I and the people. Searching for bones is starting to get more difficult and not as many are being found as you can see by the shipment. If I am not mistaken there will not be enough work here for the full month.

Your willing servant

Kriele

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

[MM774C-000058-463]

Voorschotten

Bodjonegoro		Kedoeng Broeboes	
Gids	f 2,85	gids	f 6,75
“	f 1,25	beenderen	f 1,05
Logies	f 1,75	woning	<u>f 1,25</u>
“	f 1,25		f 9,05
“	f 0,25		
“	f 0,75	Tegoewanh	
Prauw	f 0,30	beenderen	f 1
Koelie	<u>f 0,50</u>	woning	<u>f 1,30</u>
	f 8,90		f 2,30
	f 9,05		
	f 8,90		
	f 2,30		
	f 2,50 Petroleum		
	f 22,75 totaal		

UEdele Heer

Hier nevens de bovenstaande voorschotten een bedrag van f 22,75 tweentwintig gulden vijfenzeventig cent.

Ook 7 kisten beenderen met de stukken gesteenten. De kop van den Bok die ruikt nog zoo

[MM774C-000058-464]

dat ik hem niet durf te verzenden.

Den horloge heb ik ontvangen ik blijf u ten hoogsten dankbaar voor dat geschenk.

Verder gaat het zeer goed met de werkzaamheden en ook met mij en het volk. Het begint lastig te worden wegens het zoeken van beenderen ook wordt er niet veel gevonden zoo u wel zien zal aan deze zending zoo ik mijn niet vergis zal ik de geheele maand hier geen werk hebben.

Uwe dienstwillige dienaar

Kriele

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000005-197]

Buitenzorg 30 May 1891

Amice,

The shipment of *Axis* antlers is somewhat delayed, because I had hoped to also be able to send you more exemplars, next to those I received from Mr E.J. Kerkhoven. I failed getting this done. Dr Treub, however, has already sent you some, I only heard about it when they were already sent. On his advice this will come to you by intervention of Mr [Verdunk?] [????].

with best wishes. Yours truly

M. Greshoff.

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

514

— Send from Jawa —

[MM774C-000005-197]

Buitenzorg 30. 5. 91

Amice,

De zending der Axishoorens is wat vertraagd, omdat ik gehoopt had U ook nog andere exemplaren kunnen zenden, behalve het vanden heer E.J. Kerkhoven ontvangen. Dit is mij echter niet gelukt. Dr Treub heeft U reeds eene bezending gedaan, ik hoorde zulks eerst toen zij reeds verzonden was. Op zijn raad zal U dit door tusschenkomst van heer [Verdunk?] [????] geworden.

Met besten groet. Uw toegenegen

M. Greshoff

[Click here to return to the content page.](#)

[MM774C-000013-248]

With all due honour

Your letter, my friend, I have received, containing the money, f 25, as to say twenty-five guilders, I have also received in good order and transferred to Mr Kriele at Kedung Brubus, the package containing f40, as to say forty guilders. Subsequently I have said thanks to Mr Kriele.

Of all this I am sending you a receipt, with regards to the advanced amount of money, which has already been spent as payment to the people who were providing rice to Kedung Brubus in the year 1890. [something about forgiveness and errors and ending with greetings to the addressee from his friend, the Wedono.]

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[Next](#) Indonesian letter

[Previous](#) Indonesian letter

[MM774C-000013-248 undated]

Dengaro segala hormat

Saja soedah triema sabat ponja soerat, mengirimken oewang f 25, doewa poeloe lima roepijah, djoega soeda soja trima dengen betoel, en mengirimken djoega i soerat boengkoesan dan isie oewang f 40 emapt poeloe roepijah, pada Toewan Kri[e]le Kedoengbroeboes, djoega saja Trimaken, pada Toewan Kri[e]le.

Maka bersama { inie saja kirim quitantie, oewang voorschot jong soedah klaewar boewat bajaran orang angkat bras di Kedoeng broeboes di dalem taoen 1890

Dari itoe melingkan sabat amponja penga Taoewan
Lain tiada melingkan saja
ponja banjak kirim tabik
Dari sobat wedano

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000033-738 1.VI.1891]

Dear Doctor! I have received your letter and its content of *f* 200 in decent order.- In the matter of the stolen elephant's head I have started an investigation. De Winter only reported the case to me 7 days after it had taken place. I have given him to understand that next time he should not wait a minute in giving me notice. Esteemingly

Your willing servant [?signature?]

This is the last letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

516

— Send from Jawa—

[MM774C-000033-738 1.VI.1891]

Geachte Doctor! Uwen brief met inhoud ad *f* 200 ontving ik in behoorlijke orde. – In zake ontvreemding olifantskop ben ik bezig [?????] te zoeken; de W. rapporteerde mij dit geval eerst 7 dagen na de ontvr; ik sprak hem daarover om voortaan geen minuut te wachten met berichtzending; Hoogachtend

Uwdwdr [?signature?]

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000005-197]

Buitenzorg
1 June 1891.
Amice,

Your postcard for the true Axis antlers I only received, after I'd already received those of Mr E.J. Kerkhoven and send them on. I'd be sorry if they were not the right species: I was so eager to be of service to you, I can truly not help it if it turns out wrong. If I only knew from whom to get the right ones.

Your cordial, truly pleasant letter of May 6 is actually still awaiting an answer. I have read your work with great interest. I think it an excellent idea that you have already started to write a publication of your work (next to the short report that's already published in the *Nat. Tijdschr.*). I think we already raised the matter when you were here. I consider all publications that appear before the research has finished, to be concessions to the public, and these concessions are particularly here in the Indies very much desired

[MM774C-000005-198]

as they give opportunity to quietly work on. I think your position is certain, very certain, I dare to assure you that. There's a lively interest in your work, in particular in Batavia they are very pleased to have a man of your stature working here, and there's nobody willing to disturb that. I spoke about you many times, and always got the opinion, as stated here above. Also Dr Verbeek, whom I think does not have your sympathy, speaks very highly of you. So you do not have the smallest reason to even think about the matter of quitting. The reason why I even raise this issue, is because I think I know that you yourself needlessly worry about that sometimes.

Could you not send a reprint of your climates to Prof. A. Wichmann in Utrecht. He would be very pleased with it.

As to myself, my health and my work are doing okay. The latter is getting too much praise to my liking. I feel ashamed about that, because I know it is still lacking in many ways, and also because I realise ever more the difficulties to truly do phytochemical research that is up to standard. I would have to take a completely different direction, and for months, or maybe even for years, spent my time on just a few plant compounds, and I see no possibility to do that in the near future. It's causing me quite a headache, not to make too many concessions (see above!), And therewith lowering the quality of my scientific work. My only consolation is that I do not believe anybody else could do the work better or differently. And I do not need to blame myself for not putting enough energy into my work: I work to the best of my abilities.

Not much news here from Buitenzorg. A strange scientist arrived here recently, Prof. [Tichomurov], a pharmacologist from Moscow. Dr Treub, Romburgh and the other gents are doing fine, each busy with their work. I speak to Romburgh less than would be desirable, because he lives

[MM774C-000005-199]

so far away. He is a very pleasant colleague.

Last week I spent on vacation in the Preanger, I visited the Tanghubang Prahū and the Papandajan near Garut. In particular the latter, with its [??????] expressions of volcanism, left a deep impression.

And now, my dear, I wish you the best. Receive in your thoughts a friendly handshake of
yours truly

M. Greshoff.

[Next](#) letter with this correspondent
[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000005-197]

Buitenzorg
1 Juni 1891.
Amice,

Uw briefkaart voor de ware Axis geweien kreeg ik eerst, toen de van den Heer E.J. Kerkhoven ontvangen reeds verzonden waren. Het zou mij spijten indien het niet de rechte soort was: zoo gaarne wilde ik U ten dienste zijn, en ik kan het heusch niet helpen als 't nu verkeerd uitvalt. Wist ik maar waar of bij wien ik de echte krijgen kan.

Uw hartelijke, recht aangename brief van 6 Mei wacht eigenlijk nog op antwoord. Met groote belangstelling las ik van Uw werk. Ik vind het een voortreffelijk idee dat ge reeds bezig zijt eene publicatie van Uw resultaten (buiten het reeds gegeven korte verslag in het *Nat. Tijdschr.*) te bewerken. Tijdens Uw verblijf hier kwam die kwestie geloof ik reeds ter sprake. Ik beschouw alle publicaties, die voor den geheelen afloop van een onderzoek uitkomen, als een concessie aan het publiek, en die concessies zijn vooral hier in Indië zéér gewenscht om zich

[MM774C-000005-198]

de gelegenheid te verschaffen rustig voort te werken. Dat Uwe positie echter vast, zeer vast, is, durf ik U verzekeren. Er is vooral te Batavia voor Uw werk een levendige belangstelling, men is blijde een man van Uwe gehalte hier aan het werk te zien en niemand denkt er aan, dat werk te verstoren. Ik sprak meermalen over U, en kreeg steeds de opinie, hier boven uitgedrukt te hooren. Ook Dr Verbeek, die geloof ik niet Uwe sympathie wegdraagt, laat zich zéér waardeerend over U uit. Er is dus geen reden om eenigermate zelfs aan de kwestie van het ophouden Uwer opdracht te denken. Waarom ik haar ter sprake breng is dan ook, omdat ik meen te weten, dat gij zelf u daarover wel eens noodeloos zorgen bereidt.

Kunt ge van Uwe studie over klimaten niet een exemplaar aan Prof. A. Wichmann te Utrecht zenden. Hij zal zich er zeer over verheugen.

Wat mij zelve betreft, gaat het met mijne gezondheid en mijn werk best. Het laatste wordt veel te veel geroemd naar mijn zin. Ik ben daar beschaamd over, omdat ik weet, hoeveel er aan hapert, en ook, omdat ik steeds beter de moeilijkheden inzic om werkelijk phytochemische onderzoekingen te leveren, die geheel op de hoogte van den tijd zijn. Ik zou dan een geheel andere richting moeten inslaan, en mij maanden lang, misschien zelfs jaren lang, met eenige weinige plantenstoffen moeten bezighouden, en daar zie ik in den naasten toekomst geen kans toe. Het kost mij heel wat hoofdbrekens, om niet te veel concessie's (zie boven!) te doen, en daardoor het gehalte van mijn werk, wetenschappelijk gesproken, te verlagen. Mijn eenige troost is, dat ik niet geloof dat een ander het veel beter of anders zou kunnen doen. Ook behoef ik mij niet te verwijten, geen energie genoeg aan mijn werk te wijden: ik werk naar mijn beste vermogen.

Hier op Buitenzorg is niet veel nieuws. Er is pas een vreemde geleerde, Prof. [Tichomurov], pharmacoloog uit Moscou gearriveerd. Dr Treub, Romburgh en de andere heren maken het goed, elk druk aan zijn werk. Romburgh spreek ik minder dan wel wenschelijk is, omdat hij zoo verre

[MM774C-000005-199]

uit de buurt woont. Hij is een zeer aangenaam collega.

Verleden week bracht ik in vacantie in de Preanger door, bezocht de Tanghoebang Prahoe en de Papandajan bij Garoet. Vooral de laatste, met zijne [?????edige] uitingen van vulcanisme, maakt een diepen indruk.

En nu, mijn waarde, het ga U goed. Ontvang in gedachten een vriendschappelijke handdruk
van

Uw zeer toegenegen

M. Greshoff

[Click here to return to the content page.](#)

[MM774C-000058-579]

Joede 7 June 1891

Your Noble Severe Sir

Herewith I have to inform you that the person that used to be my guide has been punished by the Resident with three months for having bones in his house. What the head is concerned, it has not been found yet, it is just like you say it is, the forced labourers know more about it, but none of them is saying a word. Concerning the searching of bones, I regret to have to tell you that since you left from here, nothing of importance has been found. I will now turn to Slompriit to search maybe something beautiful is to be found there yet. Mr van Wijk has given me a hogshead with two large warts under the eyes and two warts both sides on the cheeks. It's lying in the Kali now, I will send it to you with the next bones.

Already received from the Resident over the month of May

On subsidy	f 40
On wages	f 31,31
On diverse expenses	€ 17,07
On mandors subsidy	f 7,50
total	f 95,88

I also asked him to keep the 12 guilders you had advanced me, but he didn't want to do that, he is going to keep them from next month's.

The Resident has told me that he would come to the Patiayam himself to further examine the theft.

And each time something goes missing again I have to come and tell him immediately.

Now I have to inform you too, as you told me

[MM774C-000058-580]

I have to send you stone samples from everywhere, now I had six pieces of stone nicely capped off and put in a basket, but when I came home they were gone again. You can understand now that with such animals as forced labourers I can do little and the locals here are just the same. I will also asked the Resident to sack the mandor, for he is involved, I think he is the blame of all of this, now this mandor has gone to the head Djaksja to complain about me, for me being mad at him about the stealing of the bones, and now the head Djaksja told him to just let that Tuan talk, and since I do not get anything done by this mandor, he even sits at the work with his eyes closed. I will tell all this to the Resident and he will help me now, I'm certain of that.

The watch runs as pure as gold

Your serving worker

de Winter

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

[MM774C-000058-579]

Joede 7 Juni 1891

U Edele Gestrengen Heer

Met dezen moet ik u berichten, als dat die persoon, die vroeger gids bij mij is geweest, gestraft is door de Resident met drie maanden wegens beenderen in huis te hebben. Wat die kop aangaat, is nog niets van terecht, het is precies zoo als U zegt, het zit hem onder de dwangarbeiders, maar niemand die iets van laat ontglippen.

Wat het zoeken van beenderen aangaat, moet ik U tot mijn spijt berichten, dat sinds U van hier vertrokken ben, ik nog niets van belang hebt gevonden, ik zal nu maar naar slompriit gaan zoeken misschien dat daar nog iets moois te vinden is.

Ik heb een varkenskop gekregen van den Heer van Wijk met twee grote wratten onder de ogen, en aan elke zijde twee wratten op de wangen, hij ligt nu in de kali, ik zal hem U met de volgende beenderen zenden.

Reeds ontvangen van den Resident over de maand Mei.

Aan toelage	f 40
Aan traktement	f 31,31
Aan diverse uitgaven	€ 17,07
Aan mandoers toelage	f 7,50
totaal	f 95,88

Ik hebt ook gevraagd om die 12 gulden af te houden die U mij hebt voorgeschoten, maar hij wilde niet, hij zal ze de volgende maand afhouden.

De Resident heeft mij gezegd dat hij zal zelf op de Pati ajam komen om de diefstal nog verder te onderzoeken.

En voortaan als er weer iets weg is, moet ik onmiddellijk bij hem komen, om het te zeggen.

Nu moet ik U ook berichten, zooals u mij gezegd

[MM774C-000058-580]

hebt moet ik overal steen van zenden, nu ik had zes stukjes steen netjes vier gekapt, en in de mand gedaan, maar toen ik thuis kwam waren zij weer weg, nu kunt U begrijpen dat er met zulke beesten van dwangarbeiders weinig te beginnen is en de bevolking is hier net hetzelfde. Ik zal ook het ontslag gaan vragen voor de mandoer bij de Resident, want daar ligt het ook aan, ik meen dat die de schuld van alles is, die mandoer is mij wezen beklagen bij de hoofddjaksja, om dat ik kwaad op hem was over het stelen van die beenderen, nu heeft de Hoofddjaksja hem gezegd, laat die Toewan maar praten, nu kan ik niets meer van die mandoer gedaan krijgen, hij zit zelfs met zijn ogen dicht bij het werk, nu zal ik alles aan de Resident gaan zeggen en die zal mij nu wel helpen, daar ben ik zeker van.

Het horloge loopt zoo zuiver als goud.

U dienende werkmán

de Winter

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000012-294]

Charuban, 7 Juni 1891

With due honour

I herewith send you a receipt for money that has already been paid to people who brought rice and other goods from the Charuban district to Kedung Brubus.

Of the advance now *f* 6,45 remains.

I modestly ask permission to make this known to you Sir.

The wedano Charuban

Dirdjukesumo

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[Next](#) Indonesian letter

[Previous](#) Indonesian letter

[MM774C-000012-294]

Tjaroeban, ari 7 junij 1891

Dengan degale hormat

Syang keraama sama ini saija
mengirimken idempir kwitantie oewang
jang soedah klaewar di baiarken pada
arang jang angkat kras dan lain deri
district Tjaroeban sampe di Kedoeng
Broeboes.

Ada poon Oentang voorschot te karang tinggal *f* 6,45.

Maka deri ital malinken Toewan
ampoenja taoe.

De wedano Tjaroeban

Dirdjokesoemo

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000001-235]

Weltevreden, 7 June 1891.

Amice, how is it with sending the plates? As you yourself rightfully asked for speed it would be desirable that I can give a plate to Vogelsang as soon as possible, to see how long it will take him and how much he will charge. We particularly like that, because the board wishes to have an estimate of what the costs of your treatises will be, also given your proposition to publish it in quarto. That would have my preference too, a quarto publication for larger treatises would be an excellent opportunity to publish my tortoise research, but I fear the costs will be too high!

With friendly greetings

yours truly

J.F. van Bemmelen

[Next](#) letter with this correspondent

520

— Send from Jawa —

[MM774C-000001-235]

Weltevreden, 7 Juni 1891.

Amice, Hoe staat het met de toezending der platen? Daar gij zelf terecht op spoed hebt aangedrongen zou het wenschelijk zijn, dat ik zoo gauw mogelijk een plaat aan Vogelsang kan geven, teneinde te zien hoe lang die er over werk heeft en hoe veel hij er voor rekt. Dit is vooral wenselijk, omdat het bestuur een raming wenscht op te maken van de kosten Uwer verhandeling, ook met het oog op Uwe voorstel om haar in quarts uit te geven. Ik ben daar zeer voor, eene quarts uitgave van grootere verhandelingen ware eene uitstekende gelegenheid mijn schildpadden-onderzoek te publiceeren, maar ik vrees dat de kosten hoog zullen loopen!

Met vriendschappelijke groeten

tt

J.F. van Bemmelen

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000013-345]

Utrecht, 7 June 1891

Very esteemed Sir,

I thank you sincerely for the kind sending of your most interesting discourses. I congratulate you in particular with the important finds you have done in Java, a research which already now, both from paleontological as from geological point of view, has brought forth such remarkable results. I hope that you will soon be enabled to extensively process this most precious material

[MM774C-000013-346]

and that you will be enabled to visit the collections of the British Museum for comparison purposes to that extent. Mr Martin has in the area of palaeontology, which he considers his true *domaines*, already made some peculiar errors like describing a chalk algae (*Lithothamnium*) to be a bryozoan([?????ipora]), and a Cretaceous *Radiolites* to be a [?????isch?] Coral (*Dania*), but we have always been of the opinion that he knew his way around the vertebrates. And now this beautiful building is collapsing as if it were made of a deck of cards! I found your publication on “the climates of the geological past” very interesting. Your theory seems very plausible to me and so much is sure that the causes of the ice age are no longer to be sought in tellurian phenomena.

I've taken the liberty to send you the first two parts of the reports on my travels. The third and last one will only appear at the end of the next year.

With high esteem

your willing servant

A Wichmann.

[Next](#) letter with this correspondent

[MM774C-000013-345]

Utrecht, 7.VI. 91

Zeer geachte Heer,

Hartelijk dank zeg ik U voor de vriendelijke toezending van Uwe zoo interessante verhandelingen. Vooral wensch ik U geluk met de belangrijke vondsten op Java gedaan, wier onderzoek reeds nu, en uit een palaeontologisch en uit een geologisch oogpunt zoo merkwaardige resultaten heeft opgeleverd. Ik hoop dat U spoedig in de gelegenheid gesteld mocht worden dit kostbare materiaal uitvoerig

[MM774C-000013-346]

te bewerken en voor dat doel de verzamelingen vooral die in het British Museum te raadplegen. De Heer Martin heeft ook op palaeontologisch gebied, hetgeen hij als zijne eigenlijke *domaines* beschouwd, reeds zonderlinge misslagen begaan onder andere eene kalkalg (*Lithothamnium*) voor eene bryozoë ([?????ipora]), eene cretaceïsche *Radiolites* voor eene [?????isch?] koraal (*Dania*) beschreven, maar wij waren hier altijd van meening, dat hij op het gebied van de gewervelde dieren bijzonder goed te huis was. En nu stort dit schoone gebouw als een kaartenspel in eens!

Zeer interessant vond ik Uwe uitvoerige verhandeling over “De klimaten der voorwereld”. Uwe theorie komt mij zeer aannemelijk voor en ieder geval staat het wel vast, dat oorzaken der ijstijd niet meer in tellurische verschijnselen te zoeken zijn.

Ik ben zoo vrij geweest U de twee eerste gedeelten van mijn reisverslag toe te zenden. Het derde en laatste zal wel eerst in begin van het volgend jaar verschijnen.

Hoogachtend

Uw Dien.

A Wichmann.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000006-530]

Tulung-Agung, 9. June 1891

Noble Sir, [Kerkhoven]

Yesterday I received, by intervention of Dr. Greshoff from Buitenzorg, nine antlers of yours of the Indian *Axis* deer. I am most grateful to you for these.

From the Natural History Journal you may have learnt that I have found antlers in Java (mostly in the Madiun residence), which I cannot describe to any other species than the *Axis* deer currently living in North West India. It was most desirable to compare these latter – except in drawing and description, also with real antlers, to gain absolute certainty with regard to their identification. This opportunity you have now given me and therefore it is now completely sure that at the time of the European Diluvium the *Axis*-deer was present in Java in large numbers. By this new link of the Javanese fauna of that time with that of the mainland

[MM774C-000006-531]

this will have to be believed.

If you have no objections to this, I would like to hold on to your *Axis*-relics in loan for somewhat longer for comparison and to maybe later depict one of them next to a fossil one.

Eug

[Next](#) letter with this correspondent

[MM774C-000006-530] Tulung-Agung, 9. Juni 1891

WelEdelGeboren Heer,

Gisteren ontving ik, door tusschenkomst van Dr. Greshoff te Buitenzorg, van U 9 horens van het indische Axishert. Ik ben U daarvoor ten hoogste dankbaar.

Door het Natuurkundig Tijdschrift is het U misschien bekend, dat ik op Java (voornamelijk in de residentie Madioen) horens gevonden heb, welke ik aan geene andere soort kan toeschrijven dan aan de thans in Voor-Indië levende *Axis*. Vergelijking met deze laatste – behalve in tekening en beschrijving, ook met de werkelijke geweien was echter hoogst wenschelijk, om daardoor volkomen zekerheid te verkrijgen. De gelegenheid daartoe hebt U mij nu gegeven en 't is daardoor nu geheel zeker, dat in den tijd van het europeesche Diluvium het *Axis*-hert op Java menigvuldig voorkwam. Door dezen nieuwen schakel der Javaansche fauna van dien tijd met die van 't vaste land

[MM774C-000006-531]

zal men dus moeten geloven.

Gaarne Wanneer daartegen geen bezwaar is zou ik nu gaarne, ter verder vergelijking en om later misschien een der geweien naast de fossiele te kunnen afbeelden, Uwe *Axis*-reliquien nog een tijdlang in bruikleen willen houden.

Eug

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000058-580]

Joede 14 June 1891

Your Noble Severe Sir

As I told you in my previous letter, this week I've been everywhere, to Slompriit, Krangit, Terban, Kantjilan, even to the foot of the Muria, but I regret to have to tell you that this week I found only a sad little bit.

And as to the burning, many places have been burned, as everything is dry, it is even dangerous, for if I set fire to a spot, then all the green is burning down, and the Resident has strictly forbidden me to do so, I am allowed to burn small patches of *alang alang*, but I am strictly forbidden to burn young trees.

And with the forced labourers it's going poorly now, every morning 7 to 8 ill, and if I sent them back, it's the same the next morning. If you agree then I will keep the ill here for a couple of days, if they don't get better within three days then send them back.

The mandor has been changed.

May I be so bold and spend some five days in the southern mountains? To see if there's anything to be found there, because the locals are saying here that there should be bones over there. I will wait until you sent me approval for me to go and please be so kind, if you do, to send me the names of the few places where you think I would have to go.

I do have a few chests of bones filled, but nothing else as elephants, molars and bones, not one tusk, and these have been found on Djambe.

Should I go dig a bit over there?

Your serving worker
de Winter

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

[MM774C-000058-580]

Joede 14 Juni 1891

U Edele Gestrengen Heer

Zoals ik U in de vorige brief heb laten weten, ben ik van deze week overal heen geweest, naar Slompriit, Krangit, Terban, Kantjilan, tot zelfs aan de voet van de Moria, maar tot mijn spijt moet ik U mede delen als dat ik van deze week een bedroefd beetje gevonden hebt.

En wat het branden aangaat, is er al op veel plaatsen gebrand, want alles is droog, het is zelfs nu gevaarlijk, want als ik het op een plaats aansteekt, dan brandt de geheele groene af, en het is mij ten strengste verboden door de Resident, ik mag wel een klein beetje alang alang branden, maar jong hout nog volstrekt niet.

En met de dwangarbeiders gaat het tegenwoordig slecht, elke morgen zeven à acht zieken, en zend ik die terug, dan heb ik de volgende morgen hetzelfde, als U het goed vindt? dan zal ik die zieken maar een paar dagen hier houden, worden zij binnen drie dagen niet beter, dan terugzenden.

De mandoer is verwisseld.

Mag ik nu zoo vrij zijn en een dag of vijf naar het zuidoergebergte gaan? Om te zien of daar nog iets te vinden is, want volgens het spreken van de bevolking hier, moeten daar ook beenderen te vinden zijn.

Ik zal zoo lang wachten tot U mij tijding zend, of ik kan gaan, en wees U dan zoo goed? En noem mij een paar plaatsen op waar U denkt dat ik moet zijn.

Ik heb nu wel een paar kisten beenderen bij elkander, maar anders niets als van olifanten, kiezen en beenderen, slagstanden nog geen één, en die zijn nog gevonden op Djambe.

Zal ik daar nog maar een beetje gaan graven?

Uw dienende werkman
de Winter

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000011-536]

Batavia 16 June 1891

Dear Mr Dubois.

Your declaration that the base of the hypothesis you worked out was indeed original was truly unnecessary; even if our correspondence and the date of publication would not support it I would not have doubted it for a moment. *Meanwhile* it's a bummer for you that somebody else is going to get the credit which you would have both deserved. *Enfin* you will be getting more credit, probably so much that when you later look back on this you consider it trivial: and success is not the first thing you are working for, but like a true science artist is supposed to, it is about the pure and undiluted joy of creation.

You are quick getting your new books: I have ordered Scheiner immediately upon its announcement, but haven't received it yet: it must be a very good book. I haven't sent you the latest issue of Brehm's Jahrbuch because it was a purely geographical issue; you know they are currently bringing out two issues every other year, one geographical and one geophysical. I am here by sending you Brückner; please do not hold onto it for long; there are more people interested in it. About your publication with the Natural History Society you seem to be having an extensive correspondence with Figée, v. Bemmelen and Onnen. I hope they will be able to pay what they produce: I wasn't present at the last meeting, but our financial situation is not bright of which I'm painfully aware and also that our lithographer isn't very quick. About the plans that the Government has with you for the next year nothing can be said yet.

There is currently a threat of such deficits that it might well be, even in full awareness of it being the wrong thing to do that all that costs money will have to be limited: I'm obviously not telling this to make you worry, but to already bring you into a philosophical mood because disappointment might lie ahead. I don't hear anything about it, for the simple

[MM774C-000011-538]

reason that currently no director or even the Governor General is able to say what the next year will do or not. Have you seen that what I wrote about your work in my report, has been copied into the *Hl. Zeitung*, latest issue? It's in the rubric "*Naturkunde und Reisen*". Incidentally no other news: I am dwelling alone through my house because my wife and the kids are travelling in the Preanger and my eldest son is visiting the glaciers of the Rhone: this all sounds posh enough, but it is only poorly amusing. Herewith a reprint of my latest publication for I didn't send you one yet, did I?

Please to be your willing servant
Van der Stok

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000011-536]

Batavia 16 Juni 1891

Waarde Heer Dubois.

Uwe verklaring dat de basis der door U uitgewerkte hypothese inderdaad oorspronkelijk was is wezenlijk onnoodig; ook al wezen briefwisseling en datum van publicatie het niet uit dan nog zou ik er geen oogenblik aan twijfelen. Intusschen is het vervelend voor U dat een ander met de eer gaat strijken die zoowel U als hem rechtens toekomt. *Enfin* ge zult wel meer eer behalen, zoodat ge, in 't veen, later op een turfje niet zult behoeven te zien: ge werkt toch niet in de eerste plaats voor 't succes, maar zooals het een wetenschapsartist betaamt het eerst uit zuivere en onvermengde *Schiffersfreude*.

Gij zijt er bijzonder spoedig bij met Uwe nieuwe boeken: ik heb Scheiner natuurlijk terstond besteld naar aankondiging, maar nog niet ontvangen: 't moet een zeer goed boek zijn. Het laatst ontvangen deel van Brehm's Jahrbuch zond ik U niet omdat het een zuiver geogr- deel was; ge weet er komen tegenwoordig om 't andere jaar twee delen uit, een geografisch één geophysisch. Brückner zend ik U hierbij; houdt het s.v.p. niet lang; er zijn meer liefhebbers voor. Over Uwe uitgave bij de Nat. Ver. Schijnt ge eene uitgebreide correspondentie met Figée, v. Bemmelen en Onnen te voeren. Als zij maar betalen kunnen wat geproduceerd: de laatste verg. woonde ik niet bij, maar onze financieele toestand is niet schitterend dat is mij [??????] bekend en ook dat onze lithograaf niet vlug is. Omtrent de Regeeringsplannen ter uwer opzichten voor 't volgend jaar valt niets vooruit te zeggen.

Er dreigen op 't oogenblik zulke deficciten dat het wel eens zou kunnen zijn dat, ook bij volle bewustzijn in 't verkeerde der handeling, toch alles wat geld kost [?zal] moeten beperkt worden: ik zeg dit natuurlijk niet om U ongerust te maken, maar om U alvast filosofisch te stemmen tegen dat eene teleurstelling mocht in aantocht zijn. Hooren doe ik er niet over, om de eenvoudige

[MM774C-000011-538]

reden dat op 't oogenblik geen directeur en zelfs geen G.G. kan zeggen wat hij een volgend jaar zal doen of laten. Hebt gij gezien dat 't geen er in mijn verslag omtrent Uwe arbeid voorkomt, is overgenomen in de *Hl. Leitung*, laatste nummer? Onder rubriek "*Naturkunde und Reisen*" Overigens geen nieuws: ik waar alleen rond in mijn huis omdat mijne vrouw met de kinderen in den Preanger reist en mijn oudste zoon te Rhone gletchers bezoekt: dit klinkt alles chic genoeg, maar is matig amusant. Hierbij mijn laatste pennenvrucht ik zond U immers nog geen exemplaar?

Gaarne tav
Van der Stok

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000005-200]

DR. M. GRESHOFF

Buitenzorg 16 June 1891

Amice,

I was not a little pleased to learn from your letter of the 9th of this month that the antlers were truly of the Axis deer. Also Mr E.J. Kerkhoven, a benevolent man, with a keen interest in science, will be pleased to hear that he's been of good service to you and possibly will be in the future. If any intervention of mine is necessary, know that I am always pleased to be of service. I am much obliged for your offer to consider my desiderata on your trip to the Lawu. Should anything special draw your attention I'd be much obliged. But don't go through too much trouble to get it. I still have sufficient material present. And also

[MM774C-000005-201]

without anything I'd be still convinced of your friendly attitude towards me!

As to the matter of the research on Triassic fossils, why don't you write to Prof. Wichmann about it. He is very much interested in your research and he would greatly appreciate to be in correspondence with you. You will find in him a knowledgeable councillor, and one who can be much more impartial towards you than Martin, because of the competition. Also with regard to books and relations with palaeontologist in Germany Wichmann can surely be of much use to you. Since my time as a student I've felt much sympathy for him. You will surely have been told that he has trouble with many colleagues, but he is an excellent man, but sometimes he can be rather sharply telling you the truth which doesn't make him well loved everywhere.

With regard to the plan to in 1892 go to Rotti and Flores to do preliminary research, I would personally advise against that. You'd rather quietly remain working in Java, and pleasing the Government with a publication, preferably with pictures, and all will be fine! I think you would be having difficulty convincing the government that 1) you still have a lot of work to do in Java 2) in spite of that wish to leave the terrain for some time to examine future prospects. It would not withhold Prof Martin from going there too. Why not go there later for a longer time, and then start a definitive research.

I know that for you and me both the temporary character of our appointments causes stress, one is unsure about his (scientific) life; but let us in God's name ignore that.

[MM774C-000005-202]

I will put in effort this year, to either get my appointment extended indefinitely, or get an extension for five years. If that works out, you might be able to get the same done, because the cases are analogous. This, however, is still a secret plan, of which nobody knows, not even Treub. I will write to you about it later.

Do you agree that I will not speak to Treub about your Triassic plans? Just to avoid the appearance that your first asking me for advice and than him. Just because Treub is such a courteous and benevolent man, I always take great pains to be in my own way also courteous to him. Write to him about the matter yourself, if you think it necessary. He doesn't need to know that we have already corresponded about it.

With cordial greetings, also to the Mrs, yours truly

M. Greshoff.

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000005-200]

DR. M. GRESHOFF

Buitenzorg 16 Juni '91

Amice,

Niet gering was mijne vreugde, uit Uwven brief van 9 dezer te vernemen dat de horens werkelijk van het Axishert afkomstig waren. 't Zal ook den heer E.J. Kerkhoven, een buitengewoon welwillend, en in de wetenschap veel belangstellend, man, genoegen doen te hooren dat hij U een goeden dienst heeft bewezen en dat wellicht nog verder zal kunnen doen. Is mijne tusshenkomst nog noodig, dan weet ge dat ik steeds gaarne tot Uwe dienst bereid ben. Veel verplicht voor Uw aanbod, bij Uwe tocht naar den Lawoe ook aan mijne desiderata te willen bedenken. Mocht U iets bijzonders opvallen dan houd ik mij aanbevolen. Geef U er echter vooral niet veel moeite voor. Ik heb nog overvloed van materiaal. Ook

[MM774C-000005-201]

zonder dat ben ik van Uwe vriendschappelijke gezindheid mijnwaarts overtuigd!

Wat de kwestie van het onderzoek der Trias fossielen betreft, waarom schrijft ge er Prof. Wichmann niet eens over. Hij stelt veel belang in Uw onderzoek en zal 't zeker apprecieeren, met U in correspondentie te kunnen treden. Ge zult in hem een kundig raadsman vinden, en een die veel onpartijdige tegen over U kan staan dan Martin, vanwege de concurrentie. Ook met boekwerken en relatie's met paleontologen in Deutschland kan Wichmann U zeker van veel nut zijn. Ik gevoel sedert het begin van mijn studenten tijd veel sympathie voor hem. Men zal U zeker wel verteld hebben dat hij met vele collega's overhoop ligt, maar 't is voortreffelijk man, die alleen soms wat scherp de waarheid kan zeggen en daardoor niet bij elk even bemind is.

Wat betreft het plan, in 1892 naar Rotti en Flores te gaan voor een voorlopig onderzoek, ik persoonlijk raad U dat af. Blijf liever rustig op Java aan het werk, en verheug de regeering met een eerste publicatie, liefst met prentjes, dan is alles in orde! Ik denk dat het u moeilijk zou vallen, de regeering te overtuigen 1) dat ge op Java nog overvloed van werk hebt en 2) niettemin dat terrein reeds voor eenigen tijd wenschte te verlaten om naar een nieuw uitzien. Prof Martin zou zich er toch niet van laten terughouden om er ook heen te gaan. Waarom niet liever later voor langer tijd, en dan een definitief onderzoek ingesteld.

Ik weet wel, dat U zoowel als mij het tijdelijk karakter onze opdracht drukt, men is zijn (wetenschappelijk) leven niet zeker; maar laten we dat in godsnaam maar negeeren.

[MM774C-000005-202]

Ik ga dit jaar moeite doen, mijn opdracht of voor onbepaalde tijd, of voor een termijn van vijf jaar verlengd te krijgen. Gaat dat, dan kunt ge wellicht hetzelfde gedaan krijgen, omdat het analoge gevallen zijn. Dit is echter nog een geheimplan, waarvan niemand, ook Treub, iets weet. Ik schrijf U er later nog over.

Vindt ge goed, dat ik Treub niet spreek over Uw plan der Trias-geschiede? 't Is om den schijn te vermijden, dat ge eerst mij en dan pas hem om raad vraagt. Juist omdat Treub zoo 'n hoffelijk en welwillend man is, ben ik altijd erg voorzichtig en naar mijn manier ook hoffelijk tegen hem. Schrijf hem dus zelf over de zaak, als ge het noodig vindt. Hij behoeft dan niet te weten dat wij er reeds over correspondeerden.

Met hartelijke groeten, ook aan Mevrouw, Uw toegenezen

M. Greshoff.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000008-125]

den Haag 17 June 1891
Van Speykstraat N° 2a

Highly esteemed Mr Dubois,

Some days ago I had the great pleasure of receiving both reprints of your announcements in the *'Natuurk. tijdschrift voor N.P.* 1 volume 51.

With great interest I've taken notice of the important results of your research. I sincerely hope that also your continued studies will be rewarded with the success they deserve; already, in my opinion, there is sufficient reason to be satisfied. I further hope that your health and that of your esteemed family will keep allowing you to give strength and energy to these studies. I very much keep recommending myself for being sent further notifications about your work if that is at all feasible.-

[MM774C-000008-126]

We have now finally been saved from living in hotels and also from the cold, although what we have can hardly be called a summer; northern winds still have the upper hand. You will understand that we have suffered much, very much, by this winter; and maybe because of that we have still not reconciled ourselves with being in Holland. Part of that is because the absence of our beloved daughter at such a large distance is hard to take, the more as she is again in less agreeable circumstances awaiting her third child.

We sincerely hope that all will end prosperous and well and you will again give her your valued assistance.

Herewith we add our sincere thanks for the help you have already provided to her and her family. –

If I can be of service to you from here please consider me at your disposal.

With our polite greetings to your wife

your very willing servant

Van Lokhorst

This is the last letter with this correspondent

Previous letter with this correspondent

[MM774C-000008-125]

den Haag 17 Juni 1891
Van Speykstraat N° 2a

Zeer geachte Heer Dubois,

Eenige dagen geleden ontving ik met groot genoegen de beide separaat-afdrukken uwer mededeelingen in het *Natuurk. tijdschrift voor N.I.* 1 deel 51.

Met veel belangstelling heb ik van die belangrijke resultaten uwer onderzoekingen kennis genomen. Van harte hoop ik dan ook dat gij bij voortduring Uwe studiën met de verdiende uitkomsten zult beloond zien; reeds bestaat er m.i. reden tot tevredenheid in dat opzicht. Moge verder Uwe gezondheid en die Uwer geachte familie U blijven toestaan aan de eerdere studiën de noodige kracht en energie te schenken. Ten zeer stil houd ik mij aanbevolen voor de toezending van verdere mededeelingen als het verzoek voor inwilliging vatbaar is. –

[MM774C-000008-126]

We zijn nu eindelijk van het hôtél leven verlost en ook van de koude, alhoewel het toch nog geen zomer kan genoemd worden; steeds hebben de noordelijke winden de overhand. Dat wij veel, zeer veel van den winter hebben te lijden gehad zult gij wel begrijpen; misschien ook daardoor zijn we tot nog toe met Holland niet verzoend en ingenomen. Hiertoe draagt zeker veel bij dat wij de afwezigheid op zult een verren afstand onzer geliefde dochter geducht gevoelen, temeer daar zij al weder in minder aangename omstandigheden verkeert n.l. in verwachting eener derde spruit.

Van harte hopen wij dat alles voorspoedig en goed moge aflopen en gij weer zeer gewaardeerden bijstand zult willen verleenen. Hierbij voegen wij onzen oprechten dank voor de reeds aan haar en haar gezin betoonde goede zorgen. –

Kan ik hier u in eenig opzicht van dienst zijn beschik dan s.v.p. over mij.

Met onze beleefde groeten aan Mevrouw

Uw zeer dienstw^e dienaar

VanLokhorst

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000006-017]

Ngawi 18 June 1891.

Esteemed Mr Dubois!

Following your writing of the 16th of this month I am informing you that I am prepared to arrange that Kriele next Wednesday 1st July can immediately leave upon arrival to take the convicts with him to Bogo. I've also ordered like last year to ready the accommodation at Bogo for Kriele and the convicts the costs of which will be sent to you later.

Given the low number of convicts we currently have, I fear I cannot spare 25 men for Bogo, whether we even have twenty 20 available

[MM774C-000006-018]

remains to be seen.

If Kriele can do with 20 men then I will try to have that number available, else we will have to take other measures.

As much as I would like to climb Lawu with you to the top, I will have to completely decline, as I'm short of breath when going up and suffering of severe nose bleeding, and I'm therefore afraid not to be able to reach the goal and will have to stay behind.

I will, however, give your proposal for consideration to the controller of Ngramlee, as soon as he has returned from his leave.

With polite greetings in high esteem
your willing servant
Hoogenraad

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000006-017]

Ngawi 18 Juni 1891.

Geachte Heer Dubois!

Naar aanleiding van Uw schrijven van 16 dezer deel ik u mede dat ik bereid de noodige maatregelen getroffen heb opdat Kriele Woensdag den 1st Juli a.s. bij aankomst onmiddellijk met gestraften naar Bogo kan vertrekken.

Ook heb ik last gegeven evenals ten vorigen jare het logies te Bogo voor Kriele en de gestraften in orde te brengen waarvan de kosten u later zullen worden opgegeven.

Met het oog echter op het gering getal gestraften, vrees ik geen 25 man voor Bogo te kunnen missen, en zal het nog te bezien staan of ik 20 man

[MM774C-000006-018]

daarvoor kan aanwijzen.

Kan Kriele het met 20 man doen dan zal ik trachten dat getal van hier te leveren, anders zullen andere maatregelen getroffen moeten worden.

Hoe gaarne ik ook met u de Lawoe tot aan den top zouden willen beklimmen, moet ik er echter geheel van afzien, omdat ik wegens kortademigheid bij het stijgen en zware neusbloedingen waarvan ik momenteel last heb, bang ben het doel niet te kunnen bereiken en achter te moeten blijven.

Ik zal Uw voorstel echter den controleur van Ngramlee in overweging geven, zoodra hij van verlof zal zijn teruggekeerd.

Met beleefde groeten achtend

UwDwDienaar

Hoogenraad

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000007-148 20.VI.1891]

Amice.

I have received the bankers draft with thanks. – Dr. van [?Buren] from [?Djambon] did not send me any reply regarding the intestinal worms, so I'm nothing the wiser. -I did not accept Madiun but I did accept Sukabumi, but this is only temporary. -I will return within this year, will spent 3 two 4 months with the Director, then he will go to Europe for a year, during which time I will be acting director. That way I'll get acquainted with everything and can find myself another station.

[MM774C-000007-149]

I will have much time and opportunity to work at Sukabumi.

During the first months I will have "all for free" and *f* 250 monthly; later, as director I will have a certain percentage of every patient which is yet to be established. I'm satisfied with the work and the results, only having a praxis on the promises would satisfy my double wish. It's now all about spending my time in Europe well.

Alas I've suffered from malaria, was mostly ill in bed in Batavia; but I'm currently recovering. – Cordial greetings also to your wife and thank you for your hospitality
Farewell. I hope: "until we meet again"

yours truly

Kohlbrugge

20 June 91

trust me that I will be able to keep the secrets entrusted to me. –

[Next](#) letter with this correspondent

[MM774C-000007-148 20.VI.1891]

Amice.

Den postwissel heb ik in dank van U ontvangen. – Dr. van [?Buren] te [?Djambon] zondt mij geen antwoord betreffende den ingewandsworm, ik ben dus niets wijzer. - Madioen heb ik niet aangenomen wel Soekaboemi, dit is echter slechts tijdelijk. - Keer nog in dit jaar terug, ben 3 à 4 maanden met den Directeur te samen, dan gaat deze een jaar lang naar Europa, gedurende dien tijd ben ik waarnemend directeur. Ik word zoo met alles bekend en kan een andere plaatsing zoeken.

[MM774C-000007-149]

Ik heb veel tijd en gelegenheid te Soekaboemi te werken.

Voor de eerste maanden "alles vrij" en *f* 250 in de maand; later als directeur zeker % van elken zieke dat nog moet vastgesteld worden. Ik ben tevreden met het werk [?wegens?] resultaat, de etablissementspraktijk alleen kan dan mijn dubbelen wensch voldoening schenken. Het gaat er nu om mijnen tijd in Europa goed te besteden.

Helaas werd ik door de malaria aangetast, lag te Batavia meest ziek in bed; ben thans herstellende. – De hartelijke groeten ook aan je vrouw en dank voor de gastvrijheid-~~schap~~

Vaarwel. Ik hoop: "tot weerziens"

tav.

Kohlbrugge

20 Juni 91

Vertrouw mij, dat ik de meegedeelde geheimen wel zal weten te bewaren. –

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000058-581]

Joede the 21st June 1891

Your Noble Severe Sir

Today I have received your letter and I will comply with your wishes; to work another fortnight on Djambe and Slompriit, and then go to the southern mountains to search.

But I do have to inform you that I have dug so many times on Slompriit, after I found that head of the buffalo, and on many other places too, and found nothing, but I will try now another time. Before I go to the southern mountains, I will first send you the bones for I do not trust to leave them here.

This week I've sent four forced labourers back because of illness, but I got four ill returned who were more ill than the ones that I had send back. I send these back as well and got better ones the next day, but isn't this clear evidence that the Djaksa is doing this to tease me, for he knows well I cannot use such people. I better not tell the Resident, for I fear I will lose his support if I go to him too often, even though he has said that I could come as I please, but I believe it's better not to go there too often.

On Djambe there is now also nothing to be found anymore, I have dug left and right of the kali and also along the ravines that you pointed out to me, but found nothing. But I'm not losing courage, and I will keep looking until I found the true spot.

I will ask assistance from the Resident to inform the Widono of [Porwotto] . I have not acquired a beach pig yet, but will do my best to get one.

Your serving worker

de Winter

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

[MM774C-000058-581]

Joede den 21 Juni 1891

U E G Heer

Heden ontving ik U brief, en zal aan U verlangen voldoen; om nog veertien dagen op Djambe en Slompriit door te werken, en dan naar het zuidergebergte gaan zoeken.

Maar ik moet U mede delen als dat ik nu al zoo dikwijls op Slompriit heb gegraven, nadat ik die buffelkop gevonden heb, en op veel andere plaatsen ook, en niets gevonden, maar ik zal nu nogmaals gaan proberen. Voor dat ik naar het zuidergebergte gaat, zal ik U eerst de beenderen zenden, want ik kan het hier niet vertrouwen, om die beenderen achter te laten.

Van dezen week dinsdag heb ik vier dwangarbeiders weg gezonden wegens ziekte, maar ik kreeg vier zieken terug, die nog zieker waren als de vier die ik gezonden had, maar ik heb die ook terug gezonden, en de volgende dag betere ontvangen, dit is nu toch een duidelijk bewijs dat de Djaksa het er om doet om mij te plagen, want hij weet dat ik zulken mensschen niet gebruiken kan. Ik zal het nu maar niet aan de Resident zeggen, aangezien dat ik bang ben door teveel bij hem te komen dat hij mij minder behulpzaam zal worden, hij heeft mij wel gezegd, dat ik kan komen wanneer ik wil, maar ik geloof dat het toch beter is niet teveel bij hem te komen.

Op Djambe is nu ook niets meer te vinden, ik heb gegraven links en rechts van de kali en ook langs die ravijnen die U mij heb aangewezen, maar niets gevonden. Maar ik zal de moed niet opgeven, en doorzoeken tot dat ik de ware plaats gevonden heb.

Ik zal morgen hulp vragen aan de Resident, om de Wedono van [?Porwotto] te waarschuwen. Nog niet in het bezit van een strandvarken, maar ik zal mijn best doen er een te krijgen

U dienende werkman

de Winter

[Click here to return to the content page](#)

Amice,

A whole bunch of letters is lying before me to be answered during the holidays I am currently enjoying – and amongst them one of yours. On the last meeting of the Natural History Society I was being ruthlessly reminded that I had failed to answer some of your questions, for instance about the size of the figures and about your alleged doppekganger. About the first matter you are now in correspondence with Figee; therefore I need not to get back to that. The error in the initials of the several Dubois's, members of the Natural History Society is my fault – "*Meamaxima culpa*". I did not know that you had four initials and was under the assumption that E. Dubois and Eug. Dubois were the same person. And that's why I, to make this clearer, added ug behind E. Why don't you always sign with ME.F.T. Dubois or always give your name as Eug. Dubois?

MM74C-00009-228

who will now ever suspect that ME.F.T. Dubois is the palaeontologist Eug. Dubois?

And now about the "*Ernata* and *Addenda*". Don't we rather say here: "*Verbeteringen en Bijvoegingen*"? These are two good Dutch words! I'm sending them to the printing company today; you may say that's rather late; but in hindsight this doesn't matter very much, for now you have had the possibility to complete them. – You will get 50 reprints, and you will get them before the 2nd part comes out; this will take another 3 weeks and your improvements will be printed soon. You will receive your galley proofs quickly. We will choose the lettering such that the whole will not fill more than three pages, such that with the fourth blank page it can be glued to the inside cover in the back of the reprint.

May I again return to the relative time spans of the three stages of stars, deduced from the relative number of these three star types? Until now I didn't have the time to decently write up my thoughts about that and clarify my ants-sugar bowl-theory. Let's outline the matter. Stars are born and die. During its life a star goes through three stages (white, yellow, red). The ratios of the length of these three stages among themselves and therefore also during its whole lifespan are the same for each star, and therefore constant. We count 60% white, 35% yellow and 5% red stars, and therefore you conclude: the length of the three stages in each life of a star also relate to each other as 60:35:5. From this you have to necessarily deduce that you also keep the amounts of white yellow and red stars that are being observed as constant, century upon century. For if you were of the opinion (as I am) that given the constant relation of the length of the 3 stages, the relations between the amounts of the 3 types that can be observed from Earth could change from century upon century, then you could not have drawn your conclusion, because then

MM74C-00009-229

the relation between the time spans of the stages would also change from century upon century; and therefore not be constant, as we assumed.

I now claim that, given a constant relation of the time span of the 3 stages, the relation of the number of the three types will only then also remain constant, if the following three conditions are met with:

- 1^e. That the number of births from century upon century remains the same to the number of deaths (so the number of light bearing stars is constant) and at each time (for instance in every century; a century being a point in time) equally large. The latter follows from the first, for, as in one century the number of births was larger than that of the previous century, and the number of deaths would not also proportionally increase then the total number of stars in that century would surely increase.
- 2^e. That the number of stars with a shorter lifespan is always compensated by the number of stars with a longer lifespan, search that the average lifespan remains the same from century to century; [in pencil by Dubois: hence the distribution of mass also the same 1^e and 3^e]
- 3^e. The births and deaths equally divided over universe, so one cubic light-year should not hold more than another.

Before adding clarifications, there are two things to remark.

a. Maybe you are saying: "all these preconditions have been met with, because I do not believe in bags refilling or scooping spoons". But no! You won't say that, because then you would have to lie that one West monsoon can be wetter than another, or a certain winter can be colder than the previous, et cetera, et cetera, et cetera.

The relative positions of heavenly bodies in space are subject to continuous change and will at one point because many and at another point cause only a few collisions or births, and will sometimes have relatively large numbers of small stars, and at some other time give that to more large stars, resulting in some century to the one being more numerous or the other. There cannot be any matter of

MM74C-00009-230

a voluntary power outside nature, but simply an uneven distribution of phenomena over time and space, resulting in the fact that one single view can never suffice to understand the mechanism.

b. "Compensation is taking place". Surely: in the long run. Equally as the fact that we cannot ascertain the average temperature at a certain place, one can for year after year established the average yearly temperature, and equally so one can make centuries and centuries of observations to establish the average number of white yellow and red stars. But in the here and now we have only one single observation. What does it mean? To me that's equal to having one single temperature on one location, of which one wishes to know the average temperature.

And now, for as much as necessary, some clarifications.

Ad 1^e. If the number of births in each century is constant and equal to the number of deaths, and if we assume that all stars live equally long, then indeed the relation between the number of the three types will remain constant and equal to the relation of the time spans of the three stages, because the number of stars in each of the three stages will remain constant. If, however, in one century there are more births than in the previous that at first the number of white stars will increase, whereas the number of yellow and reds will remain the same. Slowly, however, also the number of yellow and reds will increase; and if then again there will be some century in which there are fewer births, and you will have a relation in which there are a relatively low number of whites compared to a large number of reds. Given this assumption the relation between the total number of the three types can significantly change from century to century.

Ad 2^e. If we assume that the total number of births remains constant in every century, but that amongst those born there are those with a longer and with a shorter lifespan; the first would increase the number of stars in any stage because of its slower life, the latter would decrease the number by their more rapid transitions from one stage to the other. If we now were to assume that

MM74C-00009-231

the average lifespan of all stars remains constant from century to century, such that the number of stars of an average p centuries longer lifespan would remain always the same to the number of stars of an average of p centuries shorter lifespan, then continuous compensation would take place. This is, however, not probable. Even if such a compensation would take place in the course of time, – one century or another a significant larger number of stars with a lifespan of p centuries more could be born than those with a p centuries shorter lifespan. And someone, who would, at the start of such a period, count the number of white, yellow, or red stars, would find a larger number of white stars than normal.

Ad 3^e. Apart from the deviation of the normal situation that is caused by variation of the number of births of stars of different life spans, there is another important cause for the difference in the numbers of stars of each types that we can perceive. A certain number of stars that we see are in the situation where they were 10 years ago, others are as they are 50 years ago, yet others show us their situation as it was a 100, 500, or a 1000 years ago, all depending on their distance towards us. If it were true that the number of births is always equally divided over the whole universe, then the circumstance that we are adding the numbers of white stars that were present 1000 years ago at a distance of a 1000 light-years away, to the numbers of white stars that were present a 100 years ago at a distance of a 100 light-years away, not cause any error when deriving the total number white stars present at any point in time. But given that the number of births at different points of time might not be equally divided over the universe such that for instance a thousand years ago a relatively larger number were born at a distance of a 1000 light-years away and a 100 years ago (for compensation) a relatively larger number were born at a distance of a 100 light-years (although still the total number of births at both points in time was equally large) then still the addition of these two numbers would leave us with a far too large number of white stars. –

MM74C-00009-232

As I do not see any connection between the three causes mentioned that could change the ratio of the numbers of these three types from one century to another, if the ratio of the time spans of the 3 stages remains constant, it could well be that at a certain moment (century) they might just as well erase each other's influences, or strengthen each other's effects in the same way. In the latter case their combined influence might be very large, such that the ratio of time spans for the 3 stages might be completely different from the one for the numbers of the 3 types. As we only have one single observation and rather nothing to estimate the error therein enclosed, my conclusion is that we can't even approximately decide that the ratio of 60:35:5 would represent the life spans of these 3 star types.

It is not my intention to discourage you but only to come to clarity myself. I cannot see the matter differently, but you have probably come to much deeper thoughts on the subject than I have and I would be pleased to hear which errors you find in my reasoning. Vale! H. Ohnen

Next letter with this correspondent
Previous letter with this correspondent

Amice,

Een heel stapeltje brieven ligt voormij om beantwoord te worden in de vakantie waarvan ik thans geniet; – en daaronder ook van u. Op de laatste vergadering der Nat. Ver. werd ik er meedogenloos aan herinnerd, dat ik verzuimd heb u op enkele vragen te beantwoorden, o.a. omtrent de afmetingen der platen en over Uwen vermeende dubbelganger. Over de eerste kwestie zijt ge in correspondentie met Figee; daar behoeft ik dus niet op terug te komen. De fout in de voorletters der diverse Dubois's, leden der Nat. Ver., is mijne schuld – "*Meamaxima culpa*". Ik wist niet, dat gij er vier voornamen op nahield en dacht niet anders, dan dat E. Dubois en Eug. Dubois dezelfde persoon was. En daarom zette ik, teneinde dit duidelijk te doen uitkomen, achter de E. nog ug. Waarom tekent gij niet altijd ME.F.T. Dubois of geeft uw naam altijd op als Eug. Dubois?

MM74C-00009-228

Wie zal ooit tot het vermoeden komen, dat ME.F.T. Dubois de paleontoloog Eug. Dubois is?

En nu de "*Ernata* en *Addenda*". Willen wij hier niets liever: "*Verbeteringen en Bijvoegingen*" van maken? Dit zijn twee goede hollandsche woorden! Ik zend ze heden naar de drukkerij; dat is vrij laat, zult ge zeggen; maar achteraf is dit zoo erg niet, daar ge nu nog in de gelegenheid geweest zijt, ze te compleeteeren. – 50 overdrukjes zult ge er van hebben, en wel vóór dat de 2^e aflevering verschijnt; hiemede toch verlopen nog wel een 3 weken en Uw verbeter is gauw afgedrukt. Een drukproefje ontvangt ge dus spoedig. De letter zullen we zult kiezen, dat het geheel niet meer dan drie bladzijden vult, zoo dat het met de vierde blanco bladzijde op de binnenzijde van zijn omslag achter in den overdruk kan geplakt worden.

Mag ik nu nog eens terugkomen op den ^{relativen} duur der drie stadiën van de vaste sterren, afgeleid uit het relatief aantal der drie sterren typen? Tot heden ontbrak mij steeds de tijd, om mijne gedachten daarover behoorlijk op papier te brengen en mijne mieren-suikerpot-theorie nader toe te lichten. Laat ons de kwestie scherp stellen. Sterren worden geboren en sterven. Elke ster doorloopt gedurende haar leven drie stadiën (wit, geel, rood). De verhoudingen van de duur lengten der drie stadiën onderling en dus ook tot den geheelen levensduur zijn voor elke ster dezelfde, dus constant. Wij tellen 60% witte, 35% gele en 5% roode sterren, en gij concludeert: dus verhouden zich de lengten der drie stadiën in elk sterrenleven ook als 60:35:5. Hieruit volgt met noodzakelijkheid, dat gij ook de verhoudingen tusschen de hoeveelheden waargenomen witte gele en roode sterren voor constant houdt, eeuw in, eeuw uit dezelfde. Want wanneer gij van meening waart (gelijk ik ben), dat bij constante verhoudingen te de lengten der 3 stadiën, de verhoudingen tusschen de hoeveelheden der op aarde waar te nemen 3 typen van eeuw tot eeuw veranderen konden, dan zoudt gij Uwe conclusie niet getrokken hebben ^{kunnen trekken} omdat dan

MM74C-00009-229

de verhouding van den duur der stadiën ook van eeuw tot eeuw veranderen zou; en dus niet constant zou zijn, gelijk ondersteld is.

Nu beweer ik, dat, bij constante verhouding van den duur der 3 stadiën, de verhouding van het aantal der drie typen alleen dan eveneens constant zal blijven, wanneer voldaan wordt aan de drie volgende voorwaarden:

- 1^e. Dat het aantal geboortes van eeuw tot eeuw kon gelijk blijft aan het aantal sterfgevallen (dus het aantal lichtende sterren constant) en op elk tijdstip (bijvoorbeeld in elke eeuw: een eeuw is een tijdstip) even groot is. Dit laatste is een gevolg van het eerste, want, als in de eene eeuw het aantal geboortes groter was dan in de vorige eeuw, dan zou niet dadelijk het aantal sterfgevallen ook naar evenredigheid toenemen en het aantal sterren zou eeuwenlang in die eeuw zeer zeker toenemen;
- 2^e. dat in elke eeuw het aantal sterren van kortere levensduur steeds gecompenseerd wordt door het aantal sterren van langere levensduur; zoodat het de gemiddelde levensduur van eeuw tot eeuw constant blijft; [in pencil by Dubois: d.i. verdeling der massa dezelfde ook 1^e en 3^e]
- 3^e. dat het aantal de geboortes en de sterfgevallen gelijkmatig over de wereldruimte verdeeld zijn, dus niet in het eene kub. lichtjaar meer dan in het andere.

Alvorens tot toelichting over te gaan, maak ik twee dingen op.

a. Misschien zegt ge: "aan deze voorwaarden is voldaan, want ik geloof niet aan aanvullende zakjes en wegschepende lepeltjes". Maar nee! Dat zult ge niet zeggen, want dan zoudt ge ook moeten loochenen, dat de eene westmoesson natter kan zijn dan de andere, de eene winter kouder dan de voorgaande, enz. enz. enz.

de betrekkelijke standen der hemellichamen in de ruimte veranderen onophoudelijk en zullen het eene oogenblik veel het andere oogenblik weinig botsingen of geboortes veroorzaken, nu eens een relatief grooter aantal kleinere sterren, dan eens wat meer grootte sterren het leven schenken, in de eene eeuw hier in de andere ge ins wat talrijker zijn. Er is hier geen sprake van een

MM74C-00009-230

willekeurige macht buiten de natuur, maar eenvoudig van ongelijke verdeling ^{der verschijnselen} over tijd en ruimte, die maakt, dat één enkele blik nooit volstaan kan, om het mechanisme te doorgronden.

b. "Er heeft compensatie plaats". Zeer zeker: op den langen duur. Even als wij de gemiddelde temperatuur eener plaats kunnen vaststellen, door jaren achter één, de gemiddelde jaarlijkse temperatuur dier plaats te bepalen, zoo zal men ook na eeuwen en nog eens eeuwen lange waarneming het gemiddeld aantal witte, gele en roode sterren kunnen leeren kennen. Maar wij hebben nu nog slechts ééne enkele waarneming. Wat betekent die? Voormij meer dan ééne enkele temperatuur waar op een plaats, waarvan men de gemiddelde temperatuur wil leeren kennen.

En nu, voor zooveel noodig, nog eenige toelichtingen

Ad 1e. Wanneer het aantal geboortes in elke eeuw constant en gelijk is aan het aantal sterfgevallen, en ondersteld wordt dat alle sterren even lang leven, dan zal inderdaad de verhouding van het aantal der 3 typen constant gelijk blijven aan de verhouding van den duur der 3 stadiën, daar het aantal sterren in elk der 3 stadiën constant blijft. Wanneer echter in de eene eeuw meer geboortes plaats hebben dan in de vorige, dan zal aanvankelijk het aantal witte sterren toenemen, terwijl het aantal gele en roode hetzelfde blijft. Gaande weg ^{naar} ^{er} echter ook het aantal gele en daarom het aantal roode sterren toenemen; en wanneer er dan weder eens eene eeuw van weinig geboortes volgt, dan heeft men een in verhouding gering aantal witte en een in verhouding groot aantal roode sterren. In deze onderstelling kan dus de verhouding van het aantal der 3 typen van eeuw tot eeuw belangrijk veranderen.

Ad 2^e. Aangenomen dat het totale aantal geboortes constant bleef in elke eeuw, dan zouden er toch onder de geboren zijn van langere en van kortere levensduur; de eersten vermeerderen het aantal sterren in eenig stadium door haren tragen levensloop, de laatste verminderen dat aantal door haren spoedig een overgang van het ene stadium in het andere. Mocht men nu aannemen, dat

MM74C-00009-231

de gemiddelde levensduur van alle sterren van eeuw tot eeuw constant bleef, zoodat het aantal sterren van gemiddeld p eeuwen langeren levensduur altijd door gelijk bleef aan het aantal sterren van gemiddeld p eeuwen korteren levensduur; dan zou er voortdurend compensatie plaats hebben. Dit is echter niet waarschijnlijk. Al heeft zulk eene compensatie in den loop van tijd plaats, – er kan gedurende eene eeuw of wat een belangrijk grooter aantal sterren van p eeuwen langere levensduur geboren worden dan van p eeuwen kortere levensduur. En iemand, die dan in het begin van zulk eene periode het aantal witte, gele en roode sterren telt, zal een grooter aantal witte sterren vinden, dan het gemiddelde normale

Ad 3^e. Afgezien van de afwijking van de gemiddelde toestand, die veroorzaakt wordt door variaties in het aantal geboortes van sterren van verschillende levensduur, is ^{bestaat} er nog eene belangrijke afwijking van het gemiddeld aantal sterren van elke type, die wij waarnemen. Wij nemen een zeker aantal sterren waar in den toestand, waarn zij voor 10 jaren verkeerde, andere zooals zij 50 jaar geleden waren, waar andere vertoonen ons haar stadium voor 100, voor 500, voor 1000 jaar, al naargelang van haren afstand tot ons. Was nu het aantal geboortes altijd gelijkmatig over de wereldruimte verdeeld, dan zou de omstandigheid, dat wij het aantal witte sterren, die voor 1000 jaar op een afstand van 1000 lichtjaren aanwezig waren, optellen bij het aantal witte sterren, die er 100 jaar geleden op een afstand van 100 lichtjaren waren, geen fout veroorzaken in het opnemen van het totale aantal op zeker tijdstip aanwezige witte sterren. Maar gesteld, dat een zelfde aantal geboortes op verschillende tijdstippen niet op dezelfde wijze verdeeld is in de wereldruimte zoodat er bijvoorbeeld voor 1000 jaar een evenveel relatief grooter aantal op 1000 lichtjaren afstand geboren werden en voor 100 jaren (ter compensatie) een relatief grotere aantal op 100 lichtjaren afstand (terwijl toch het totale aantal geboortes op beide tijdstippen even groot was), dan krijgen wij geeft de optelling van die twee getallen een veel te groot aantal witte sterren. –

MM74C-00009-232

Daar ik geen verband zie tusschen de drie genoemde oorzaken, waardoor de verhouding van de het aantal der 3 typen, bij constante verhouding van den duur der 3 stadiën, van eeuw tot eeuw veranderen kan, zoo kunnen zij een gegeven moment (eeuw) evengoed elkanders invloed gedeeltelijk opheffen, als vergroeten dat zij in den zelfde zin samenwerken. In het laatste geval kan hun gezamenlijke invloed zeer groot zijn, zoo dat de verhouding van den duur der 3 stadiën eene geheel andere is dan die van het aantal der 3 typen. Aangezien wij slechts ééne enkele waarneming bezitten en hoogeramnd niets kunnen gissen omtrent de fout, die daarin zit, zoo concludeer ik, dat wij zelfs niet bij beradering mogen besluiten tot de verhouding 60:35:5 voor de hoeveelheden lengten der 3 leverstadiën der sterren.

Het is mijne bedoeling niet u te ontmoedigen maar om zelf tot klaarheid te komen. Ik kan de zaak niet anders inzien, maar gij hebt er vermoedelijk dieper over doorgedacht dan ik en ik wil gaarne vernemen, welke fouten gij in mijne redenering vindt. Vale! H. Ohnen

Click here to return to the content page

[MM774C-000006-343]

State Museum of Natural History
Leyden, the 25th of June 1891.

Amice,

Receive before anything else my sincere thanks for the way I've tried to serve the interests of our museum in the case of *Lepus netscheri*. Obviously I have immediately written to Mr van Hasselt to remind him of the existence of our Museum, in case his beautiful animal should die, et cetera. – And see, the animal has died! As I learned from a letter I received yesterday from v. Hasselt. And now you, like any other scientist would think that he has sent the exemplar to the museum! Wrong you are! He offers it for sale to all Museums to whom bids most! I will not use any word to qualify such a behaviour, but you can understand, how extremely enraged and displeased I am!

[MM774C-000006-344]

At insistence of Ritsema, who knows him and his brother well, I will spare him, but if I were to send his letter to my friend Pijnacker Hordijk, the Governor General, then the future of that boy would be lost for good! - Furthermore, v. Hasselt seems to assume that his animal represents a large financial value, and he will learn in time that they will offer him very little – 60 guilders max – for it. It hasn't got any scientific value, there's nothing that can be learned from it; it is only a nicely coloured rabbit, peculiar because of the locality and for there only being one exemplar known as yet! *Voila tant!* –

And now your letter. I am pleased to see that you are still convinced of the best intentions with which I have written my letters, and that you don't take offence in the way somebody older (I am 47) addresses somebody younger (you write that you are already 33 years old). And it is well you do so; as for us it is only about the truth and nothing but the truth. I do, however, believe that it would be wise if we no longer write about a difference of opinion as we have done so far; and I say this especially after I've seen your correspondence with Professor Martin. I otherwise fear that the benevolent tone will completely disappear from the letters and will be replaced by quarrelling. The pieces of evidence alone can decide whether your conclusions are correct or whether you are not going too far. And you truly can't blame Professor Martin, for not immediately agreeing with you, whilst he hasn't seen anything except for naked assertions. Obviously we do not have any notion of the amount and nature of the comparison material or even the literature that you have at hand, nor that it would be even remotely compatible to the

[MM774C-000006-345]

resources, which we have at our disposal here. But if you are well equipped in all respects, the better for you and the more we are looking out to see your publications, in particular with regard to the figures. And you will be the first to admit that we can only judge your finds after your material has arrived here or after we have seen accurate depictions.

Anything before that time is only reasoning “*ins Blaue hinein*”.

You will soon be able to meet Professor Martin in person: he will go to the Indies in September or October so you will both have opportunity to convince each other with the evidence and the locations at hand.

Try and get me some Santengs; that shouldn't be too difficult, as the natives know the animal, according to what they tell you. I neither believe in its existence nor in what the natives are saying. –

Best greetings from house to house. Ever pleased to be
yours truly F.A.Jentink

[Added up-side-down on top of the letter: Prof. Martin tells me he thinks it is better for him not to answer your letter as he wants to avoid displeasantries and misunderstandings, in particular given his due journey to the Indies, where he hopes to meet you. yours truly Jentink]

Next letter with this correspondent

Previous letter with this correspondent

[MM774C-000006-343]

's Rijks Museum van Natuurlijke Historie
Leiden, den 25 Juni 1891.

Amice,

ontvang vóór alle dingen mijn oprechten dank voor de wijze waarop gij getracht hebt de belangen van ons Museum te bevorderen in zaken *Lepus netscheri*. Natuurlijk heb ik terstond aan den Heer van Hasselt geschreven en hem herinnert aan het bestaan van ons Museum, voor het geval dat zijn fraai diertje mocht sneuvelen, enz. – En zie het diertje is gesneuveld! zooals ik zie uit een gister ontvangen brief van v. Hasselt. En nu zoudt gij evenals ieder wetenschappelijkman denken, dat hij het Ex. aan het museum zouden gezonden hebben! Doch mis! Hij biedt het te koop aan bij alle Museums aan den meestbiedenden! Ik zal geen woord gebruiken om eene dergelijke handelwijze te qualificeren, doch gij vat, hoe diep verontwaardigd en ontstemd ik ben!

[MM774C-000006-344]

-op aandringen van Ritsema, die hem en zijn broeder goed kent, spaar ik hem, maar wanneer ik zijn brief aan mijn vriend Pijnacker Hordijk, den G.G. zend, dan is de toekomst van dien jongen man voor goed verloren! -Daarbij komt nog, dat v. Hasselt zich voorstelt, dat zijn diertje groote geldelijke waarde representeert, en de tijd zal hem leeren, dat men er zeer weinig – op zijn hoogst 60 gulden – voor bieden zal. 't Heeft niet de minste wetenschappelijke waarde, er valt niets uit te leeren; 't is slechts een fraai geteekend konijntje, merkwaardig om de localiteit en omdat er nog maar één Ex. van bekend was! Voila tant! –

En thans uw brief. Het doet mij genoegen, dat gij in mijne brieven steeds de goede bedoeling hebt doorzien, waarmede ik ze schreef en den toon als van een oudere (ik ben 47) tegenover een jongeren (gij schrijft dat gij 33 jaren al telt) niet kwalijk neemt. En gij hebt hier in wèl gezien; immers 't is ons slechts om waarheid en waarheid alléén te doen. Ik geloof evenwel, dat wij verstandig handelen met niet langer te schrijven over verschil van opvatting zooals wij tot nu deden; vooral ook zeg ik dit na inzage van uwe correspondentie met Prof. Martin. Ik vrees, dat anders de welwillende toon weldra geheel uit de brieven zal verdwijnen en plaatsmaken voor een twistgeschrijf. De bewijsstukken alléén kunnen uitmaken of uwe conclusies juist zijn en of gij niet te ver gaat. En het is waarlijk Prof. Martin niet euvel te duiden, waar hij niet terstond met u mede gaat, terwijl hij van u nog niets gezien heeft als bloote beweringen. Natuurlijk hebben wij hier geen flauw begrip van de hoeveelheid en aard van uw vergelijkmateriaal en evenmin van uw voorraad literatuur en wij konden ons bezwaarlijk voorstellen, dat dit in de verste verte te vergelijken zou

[MM774C-000006-345]

zijn met de hulpmiddelen, waarover wij hier kunnen beschikken. Doch zijt gij in alle opzichten goed ingespannen, des te beter voor u en met des te meer belangstelling zien wij uwe publicaties, vooral de afbeeldingen tegemoet. En gij zult de eerste zijn om toe te geven, dat wij hier eerst over uwe vondsten kunnen oordelen wanneer uw materiaal hier is of wel wanneer wij nauwkeurige afbeeldingen zullen zien.

Vóór dien tijd is alles toch maar redeneeren “*ins Blaue hinein*”.

Weldra zult u Prof. Martin persoonlijk kunnen ontmoeten: hij gaat September of Oktober naar Indië en er zal dus voor u beiden gelegenheid te over zijn om elkander te verstaan en te overtuigen aan de bewijsstukken en vindplaatsen zelve.

Zie toch voor mij eenige Santengs te krijgen; wat niet moeilijk zal vallen, daar de inlanders het dier kennen, volgens hun zeggen aan u. Ik geloof evenmin aan het bestaan ervan als aan de praatjes der inlanders. –

Beste groeten van huis tot huis. Steeds gaarne
t.t. F.A.Jentink

[op zijn kop boven de brief geplaatst:] NB. Prof. Martin zegt mij, dat hij meent dat het beter is [dat] hij u niet antwoordt op uw brief, daar hij onaangenaamheden en verkeerd begrip wenst te vermijden, vooral met het oog op zijne reis naar Indië, waar hij u hoopt te ontmoeten. t.t._J]

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000058-582]

Joede 27 June 1891

Your Noble Severe Sir

Herewith the shipment of 13 chests of bones which to my greatest joy finally contains a beautiful head of an elephant. It has been a lot of work but he's worth it. Would you be so kind to take good care that these bones are carefully unpacked because many of them are glued. The elephants head is in two chests marked with OV as I didn't want to glue it to be whole because such a chest would be too heavy to transport, therefore I left it in two pieces (they do fit together). It has been found on Djambe, on the same spot but 1,50 m deeper as the previous bones. There are two more nice bones. They are in the two 'eier blanda'⁶⁹ chests.

The Aspirant Controller will maybe help me to a *witjoeng*, he has promised me so.

And the Controller has been here to visit me and forced the locals to search for locations where bones can be found. If they cannot find them within a day he is going to charge them for stealing wood.

The Resident told me that I should send the nice bones to you and to put the bones without value in storage at this place until you are here. Do you think that a good idea?

How am I to deal with the situation when I'm going to the southern mountains: should I take all the forced labourers or can I first go with five or six of them? And the forced labourers that I do take with me to the southern mountains can we take the steam tram to Kudus?

Herewith also three hogsheads, the smaller one is a red one the middle one a black and the largest red one with warts. May I be so free as to

[MM774C-000058-583]

buy a whole chest of glue, as I cannot buy it on Pati anymore, so I have to travel for it to Kudus, and for a tiny bit of glue the journey is too expensive, each every time 40 cents to and fro.

Herewith the accounts over the month of June

5 pieces of thin string	f 0,50
Pak Lutong one day guide	f 0,35
16 chests	f 4,00
glue for bones	<u>f 3,52½</u>
Total	f 8,37½

Received from the Resident

on diverse expenses over the month of June	f 8,37½
on mandors subsidy over the month of June	f 7,50
on subsidy over the month of June	f 40,00
on wages over the month of June	<u>f 30,30</u>
Total	f 86,17½

The hogsheads are in the gin chest. Would you be so good and have a close look at the upper jaw of the large pig. On the one side there is a tiny tooth against the molars, and on the other side it is at about a centimetre away from the molars, is that maybe something peculiar?

Now I also have to inform you that I had an accident with burning. I thought I was to burn a little bit but I did not succeed in doing so. I lighted the *gunung* from the bottom and posted the forced labourers at the top in case the fire would get to there they where to put it out but once it started to burn there was no thinking anymore about extinguishing it, my hands and even my shirt has burned on two places, and now the young trees along the side of the road, of Mr. van Wijk, have also burned. I do not know what to do. Maybe it would be best for me to go to him and tell, to find out how he thinks about this. Would you not be so kind as to send him a small letter saying that it really was just an accident?

Your serving worker
de Winter

[Next letter with Dubois' sergeants](#)

[Previous letter with Dubois' sergeants](#)

⁶⁹ 'eggs from Holland'

[MM774C-000058-582]

Joede 27 Juni 1891

U Edele Gestrengen Heer

Met dezen de verzending beenderen van 13 kisten tot mijn grootste blijdschap hebt ik eindelijk een mooie kop van een Olifant gevonden, hij kost wel veel arbeid, maar hij is het waard, wil U zoo goed zijn en er op letten dat dezen beenderen voorzichtig uitgepakt worden, want er zijn veel gelijmde bij, de Olifantskop is in twee kisten, gemerkt met [ʔov] aangezien dat ik hem niet geheel wilde lijmen, want in een kist is hij te zwaar om te vervoeren, daarom heb ik hem maar aan twee stukken gelaten (zij passen aan elkander) hij is gevonden op Djambe op dezelfde plaats, maar m 1,50 dieper als de vorigen beenderen, er zijn ook nog twee mooie beenderen bij, ze zijn in de twee eier blanda kisten.

De Aspirant Controleur zal mij misschien helpen aan een witjoeng, hij heeft het mij beloofd.

En de Controleur is hier bij mij geweest en heeft de bevolking gedwongen plaatsen op te zoeken waar beenderen te vinden zijn en als zij die niet kunnen vinden binnen de tijd van acht dagen, dan bekeurt hij die lui wegens het stelen van hout.

De Resident heeft mij gezegd, dat ik de mooie beenderen maar naar U toe moet zenden, en de beenderen zonder waarde, maar bij hem op moet bergen tot dat U komt, vindt U dat goed?

Hoe moet ik handelen, als ik naar het zuidergebergte gaat, moet ik met al de dwangarbeiders, of kan ik eerst met vijf of zes man gaan zien? En die dwangarbeiders die met mij naar het zuidergebergte gaan, maggen die ook per stoomtram naar Koedoes?

Met dezen ook drie varkenskoppen, de kleine is een rooie, de middelste een zwarte en de grootste een rooie met wratten. Mag ik ook zoo vrij zijn en een

[MM774C-000058-583]

geheelen kist lijn kopen, aangezien dat die op Pati niet meer te krijgen is, dus ik daarvoor naar Koedoes moet, en voor een klein beetje lijn, wordt die reis te duur, het is elke keer 40 cent heen en terug.

Met dezen de opgaven over de maand Juni

5 stuks dun touw	f 0,50
Pa Loetong een dag gids	f 0,35
16 stuks kisten	f 4,00
lijm voor beenderen	<u>f 3,52½</u>
Totaal	f 8,37½

Ontvangen van den Resident

Aan diverse uitgaven over de maand Juni	f 8,37½
aan mandoers toelage over idem	f 7,50
aan toelage over idem	f 40,00
aan traktement over idem	<u>f 30,30</u>
Totaal	f 86,17½

De varkenskoppen zijn in het jeneverkistje, wilt U zoo goed zijn, en er eens op letten, in de bovenkaak van het grotere varken, zit aan de ene kant een klein tandje tegen de kiezen aan, en aan de andere kant, ongeveer een centimeter van de kiezen af, is dat bij geval iets vreemds?

Nu moet ik U ook mededelen, als dat mij een ongeluk gebeurd is, met branden, ik dacht een klein beetje te verbranden, maar het is mij mislukt. Ik heb de goenoeng van onderen aangestoken, en de dwangarbeiders van boven op post gezet, om reden als het door wilde branden, het boven uit te slaan, maar toen het eenmaal branden, was er geen denken meer aan het te blusschen, mijn handen tot zelfs mijn hemd is op twee plaatsen verbrand, nu zijn kleine bomen die langs den weg staan, van den Heer van Wijk ook doorverbrand, nu weet ik zelfs niet wat te beginnen, het besten is dunkt mij, dat ik het hem maar gaat zeggen, om te weten hoe hij erover denkt, zoudt U niet zoo goed willen zijn? En een klein briefje naar hem zenden als dat het met ongeluk gebeurd is.

U dienende werkmán
de Winter

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000050-068]

May.

Sooner than in the last year on the onset of the dry season the djati trees have dropped their leaves. Therefore in the Kendeng finding fossils was soon very much obstructed. Nevertheless also in this month some fine petrifications were collected here, like two small intact tusks of elephants and the almost complete upper dentition of a species of *Rhinoceros* that had already become known before. Also of the same individual so many parts of the skull could be gathered that now the scale of this fossil is recognisable. Therewith it is the best find of this species so far.

In the Patiayam near Djambe yet a considerable number of fossil bones were excavated, mainly of stegodont elephants, and therewith there are parts of tusks of an appearance

[MM774C-000050-069]

that has not been found before. In the previous report I already pointed out that in general within the ground the petrifications are frequently broken. They are also very brittle and often immediately fall apart when exposed to air like hydrating lime. It is then completely impossible to reconnect the pieces into something whole. It is also impracticable to treat the petrifications with glue whilst in the matrix, as the glue in this way does not enter deep enough, and by digging up the object within a block of matrix this danger is not diminished. It seems that in the more coarse, more ash than sand-like matrix, frictions arise in parts of the petrifications, which are fatal to the enclosed petrifications. Only where the andesite tuff is more sand like (as it is in largest part of the Kendeng) fossils turn out to be better preserved.

Meanwhile it has succeeded, by careful treatment with glue to bring part of what was excavated into a usable state. Except maybe for the mentioned tusks with the unknown shape it seems that all objects which have been found in the Patiayam do not represent any species other than those in the Kendeng. The fauna is completely the same.

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000050-068]

Mei.

Spoediger dan verleden jaar na ingetreden droogte begonnen lieten dit jaar de djatibomen hun bladeren vallen. Daarom werd in den Kendeng ^{weldra} het opzoeken der fossielen zeer bemoeilijkt. Evenwel ^{Toch} werd ^{teeh} ^{er} ook in deze maand hier nog eenige ~~nog aan~~ fraaie versteeningen verzameld, zooals twee kleine gave slagstanden van olifanten en het bijna geheel complete boven gebit van de reeds vroeger bekend geworden Rhinoceros-soort. Van hetzelfde individu konden ook nog zooveel deelen van den schedel worden bijeengezocht, dat althans het fossiel van den schedel daaruit te herkennen valt. Dit is nog te beste vondst tot heden van deze soort gedaan.

In den Pati-ajam werden nog bij Djambe een aanzienlijk getal fossiele gebeente uitgegraven, voornamelijk van stegodonte olifanten, en daaronder bevinden zich deelen van slagstanden van een vroeger

[MM774C-000050-069]

nog niet aangetroffen vorm. Reeds in 't vorige verslag wees ik er op, dat in 't algemeen in den bodem al de ~~overblijfselen~~ ^{versteeningen} veelvuldig gebroken zijn. Zij zijn ook zeer broos en vallen aan de lucht dikwijls ^{terstond} als kalk bij 't ^{blussen} uiteen. Het is dan volslagen onmogelijk van 't gruis nog een geheel te maken. Ook is 't ondoenlijk de versteeningen nog in den grond met lijm te behandelen, daar deze op deze wijze aldus niet diep genoeg in dringt, en door het voorwerp ^{met} in een blok van 't gesteente uit te graven vermindert dit gevaar niet. In ^{de} grovere, meer asch-^{achtig} dan zandachtige matrix schijnen bij de versteening harer deelen spanningen ontstaan te zijn, die voor ^{de} Pat ingesloten versteening noodlottig ^{zijn geweest} ^{waren}. Alleen waar de ^{kalk} andesiet tuff meer zandachtig is (evenals dat in 't grootste deel van den Kendeng het geval is zijn de fossielen beter bewaard gebleven.

Intusschen ^{konden} ^{gelukte} ^{het} door eenigszins zorgzame behandeling met lijm nog wel een gedeelte van het uitgegraven in bruikbare staat ^{worden gebracht} ^{te brengen}. Behalve misschien door den bedoelden nog niet aangetroffen vorm van ^{slag} stootstanden schijnt ^{ook} ^{onder de} ~~het op de~~ reeds ^{door de} in den Pati-ajam gevonden voorwerpen geen andere soorten vertegenwoordigd te zijn dan in den Kendeng. De fauna is wel geheel dezelfde.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000001-236]

Weltevreden, 30 June 1891.

Amice

just having returned from a trip to Garvet with my sister, I find your letter of the 12th, your postcard of the 20th and the plate, next to the returned *Tijdsch. v. Het Aardr. Genootsch.* The plate has arrived in good order, I will take it to Vogelsang today to ask for his price. I will send Proc.Zool.Soc. 85 to you today. On Sinagar I saw your letter to Greshoff requesting for skulls of pigs and rhinoceroses. Of the latter we have 2 here in the museum, without locations of origin. If they can be of use to you I will send them.

Amongst the books that I received yesterday there were 3 issues of the *Palaeontologia Indica*, but I forgot to look whether you returned them, or whether they were new ones from Holland. If the latter is the case, do you want them too, it's series 10, Vol IV Pt I Siwalik Mammalia. Suppl I, Pt II Fauna of Karnul caves, and Ser IV Vol I Pt 5, Reptilia a. Amph. of the Maleri Denwa Groups. I will soon send you further notice about the plates.

Yours truly

J.F. van Bemmelen

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000001-236]

Weltevreden, 30 Juni 91.

Amice

Teruggekeerd van een uitstapje naar Garvet met mijne zuster, vind ik Uw brief van den 12^{den}, Uwe briefkaart van den 20ste en de plaat, benevens terug het *Tijdsch. v. Het Aardr. Genootsch.* De plaat is goed overgekomen, heden ga ik ermee naar Vogelsang om naar den prijs te informeeren. Proc.Zool.Soc. 85 verzend ik heden aan U. Op Sinagar zag ik Uw brief aan Greshoff met verzoek om zwijnen en rinocerosschedels. Er zijn 2 der laatste hier in 't museum, zonder opgaaf van vindplaats. Kunnen die U dienen, dan zal ik ze oversturen.

Onder de boeken die ik gisteren [?oppakte?] waren 3 afleveringen der *Palaeontologia Indica*, maar ik vergat na te kijken of ze van U terug kwamen, of nieuwe uit Holland kwamen. Is dit laatste het geval, moet gij ze dan ook hebben, het zijn serie 10, Vol IV Pt I Siwalik Mammalia. Suppl I, Pt II Fauna of Karnul caves, en Ser IV Vol I Pt 5, Reptilia a. Amph. of the Maleri Denwa Groups. Spoedig zend ik nader bericht over de plaat.

tt

J.F. van Bemmelen

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000011-538]

Tulung-Agung, 1 July 1891

highly esteemed Mr van der Stok,

I have received your letter of the 16th of June with thanks, and also your “*Hornstenische Periode*” and Brückner. I already knew about your research from your publications in the Journal of the Natural History Society; because of your kindness I have now seen them again (as they are also important to the subject I'm treating) and I am admiring again the way in which you are truly tracing the connection between the periodical phenomena on the earth and the periodical changes in the corpus of the sun. It is a pity that we humans are so limited because we only have a short time to live. What would you otherwise not have already brought to light about the question of the influence of the solar spots on meteorological phenomena. Have you now already succeeded showing a connection between rainfall and the periodicity of solar spots? Could you really confirm that during the maxima temperature and air pressure are decreasing? How I'd love to have a

[MM774C-000011-539]

talk with you about these matters.

I very much regret that objections have been raised against me publishing my paleontological finds. Frankly I must say that this has discouraged me for quite a while. It is highly necessary for the cause and for me that a publication will now soon come about, as every further delay would seem to me doubly unwelcome. First of all the book will certainly make money. For the description and depiction of the collection of fossils from Java will be indispensable to every paleontological and zoological Institute that wants to be appraised of current developments and this is a matter of fact to which the author is of secondary importance.

I therefore believe that one could count on the quick sale of a 100 exemplars which at f30,- the piece would amount to a credit of f3000.

And this is truly no pipe dream!

Secondly I may be as poor as a scientific church mouse is considered to be, but I would be able to scratch together f 500,- (maybe even f 1000,-) to support the society, if this amount would later be returned to me out of the sales.

Such a subsidy I can, however, only give if the matter would otherwise fail. But most and for all I want to publicise soon and only in the utmost need I am allowed to withdraw money from the care for my wife and children. It may seem a small sum in absolute numbers, but to us it's rather substantial, and although for myself I would give everything to the good cause, I may not wager anything that would concern my responsibilities towards my family. These latter circumstances I am conveying to you in trust.

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000011-538]

Toeloeng-Agoeng, 1 Juli 1891

Hooggeachte Heer van der Stok,

Uwen brief van den 16^e Juni heb ik in dank ontvangen, evenals Uwe “*Hornstenische Periode*” en Brückner. Uw onderzoek kende ik reeds naar aanleiding van Uwe publicatiën in het N.T.; door Uwe vriendelijkheid zijn mij de resultaten daarvan (die immers ook voor ‘t door mij behandelde onderwerp van belang zijn) op nieuw voor oogen gebracht en ik bewonder op nieuw de wijze, waarop U het verband van periodieke verschijnselen op de aarde werkelijk naspoort in hun verband met periodieke veranderingen in ‘t lichaam der zon. ‘t Is maar jammer dat wij menschen door de korte tijd van ons leven zoo beperkt zijn in onzen tijd. Wat zoudt U ons anders reeds licht hebben kunnen brengen in de kwestie van den ~~pe~~ invloed der periode van zonnevlekken op meteorologische verschijnselen. Is ‘t U nu reeds gelukt een verband aantonen tussen den regenval en de z.v.p.? Het U ‘t werkelijk kunnen bevestigen, dat gedurende de maxima de temp. afneemt en ook de luchtdrukking verminderd? Wat zou ik gaarne eens met

[MM774C-000011-539]

U over die dingen praten.

Het spijt mij zeer, dat er nu bezwaren gerezen zijn tegen eene publicatie mijner palaeontologische vondsten. Ik moet ronduit zeggen dat mij die tijding wel ontmoedigt heeft. Het is voor de zaak en voor mij zo hoogst noodig, dat eene publicatie nu spoedig tot stand komt, dat iedere vertraging mij in dubbel opzicht mij onwelkom schijnt. Ten eerste zal het boek ook zeker geld opbrengen. Immers zal de beschrijving en afbeelding der collectie fossiele van Java q.t. onontbeerlijk zijn voor ieder palaeontologisch en zoölogisch instituut, dat op de hoogte van zijn tijd wil blijven en ‘t is hier [????] eene kwestie van feiten, waarop de auteur een ondergeschikte rol speelt.

Ik geloof daarom, dat men tenminste kan rekenen op de spoedigen verkoop van een 100 exemplaren, hetgeen á f30,- per stuk maakt een crediet van f3000.

En dat is waarlijk geen luchtkasteel!

Ten tweede ben ik wel zo arm als een wetenschappelijke kerkrat pleegt te zijn, maar kan toch wel een f 500,- (misschien f 1000,-) opscharrelen om de vereeniging bij te springen, mits ik dit bedrag later van de opbrengst van verkoop terug ontvang. Die subsidie kan ik echter alleen dan geven wanneer anders de zaak mislukken zou. Voor alles ligt er mij aan gelegen spoedig te kunnen publiceeren en alleen in de uiterste nood mag ik dat geld onttrekken aan de zorg voor mijne vrouw en kinderen. ‘t Is wel een kleine som absoluut, in casu echter nogal aanzienlijk, en hoewel ik voor mijzelf alles voor den goede zaak over heb, mag ik niet veel ook maar wagen waar ‘t die verantwoordelijkheid tegenover mijne familie betreft. Deze laatste omstandigheden deel ik U in vertrouwen mede

[Click here to return to the content page.](#)

[MM774C-000058-585]

Joede the 1st of July 1891

Your Noble Severe Sir

Herewith I must inform you that I've spoken to Mr van Wijk, about the burning, but he said to me it didn't matter, as the trees were not to die.

Now I must tell you that I've caught a bone thief yesterday, one of the convicts. The man put the bones between his clothes whilst I was close by but he didn't see me. When I was at the storage I made him untie his clothes and the bones came to light.

I had him brought to the Resident, there will probably be

[MM774C-000058-586]

6 months awaiting him.

As to the work that's going quite well, this mandor is doing much better than the previous one.

Also two forced labourers have run off, I've already mentioned it to the Resident

Your serving worker

de Winter

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

[MM774C-000058-585]

Joede den 1 Juli 1891

U Edele Gestrengen Heer

Met dezen moet ik U berichten, als dat ik den Heer van Wijk gesproken hebt, over dat branden, maar hij heeft mij gezegd, als dat het niets geeft, want dat de bomen toch niet doodgaan.

Nu moet ik U melden als dat ik gisteren, een beenderen dief hebt gevangen, een van de dwangarbeiders, die man stopte de beenderen tusschen zijn kleren daar ik bij stond, maar hij zag mij niet, maar toen ik aan de goedong⁷⁰ was, liet ik hem zijn kleren losmaken, en de beenderen kwamen voor den dag.

Ik heb hem bij de Resident laten brengen, daar zal wel

[MM774C-000058-586]

6 maanden voor opzitten.

Wat het werk aangaat is tamelijk goed, dezen mandoer voldoet ook beter als de vorigen.

Er zijn ook twee dwangarbeiders weggelopen, ik heb het reeds aan den Resident gezegd.

U dienende werkman

de Winter

[Click here to return to the content page](#)

⁷⁰ gudang = loods

[MM774C-000003-398]

Solok 3 July 1891

dear Dubois, you will receive the portray of the hare with the next post. – According to Scholten, the local registrar, pigs that match your description do exist but not in the mountains but near the seashore. – I had a copy made of your sketches and send it to Ross who used to be at Sinkarah but who is now at [?Painau]. – I've asked him to send you skin and skull if he were to shoot one en and assured him that his name would be mentioned in all foreign scientific journals and he would become famous – together with Hubrecht our Paul has left for the Netherlands, the joy in life has left our home. – It seems terribly silent to us now. – With greetings, yours truly
ThDelprat

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000003-398]

Solok 3 Juli 91

Waarde Dubois, per volgende post ontvangt U portret haas. – Volgens Scholten, griffier alhier, komen zwijnen volgens Uwe beschrijving wel voor doch niet in het gebergte doch aan de zee kust. – Ik heb eene calque laten maken van Uwe schetsen en zond die aan Ross die vroeger te Sinkarah was doch nu bij [?Painau]. – Ik vroeg hem U op te zenden huid en schedel zal hij er een mogt schieten en verzekerde hem dat zijn naam in alle geleerde buitenlandsche tijdschriften zouden genoemd en beroemd worden – Met Hubrecht vertrok onze Paul naar Nederland, de vreugde en het leven is uit ons huis. – Het schijnt ons zoo akelig stil nu. – Met groeten, tt ThDelprat

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000009-233]

Batavia 3 Juli 1891.

Dear Dubois,

Together with this letter I am sending you the galley proof of the inlay with the improvements. As you can see I've edited it slightly different. Does it meet with your approval? Even with the small print, it still fills more than three pages; but this way it can still fit on one sheet of paper that can easily be glued with an edge inside the back of the offprint.

As to the matter of the stars, I would love to continue the discussion, but the holidays will soon be over and I will soon be so busy that alas!, I will not be able to spend much time to thinking, counting and writing, – all three of which would be necessary. I very well understand your intention of comparing the star world with the human world: the more different and more numerous the influences from outside on all the individuals (stars or human) are – if their influences on all are equal – the more compensation and the more agreements between the individuals.

[MM774C-000009-234]

Very true: the larger the number of forces having influence on a point, and the more difference in force and direction, – the larger the chance that the point will remain at rest that the resulting force is zero. This idea you apply to the star world. Meanwhile, there is no complete compensation over there. So two possibilities remain plausible: there is either evolution or periodicity. In both cases observations during a certain amount of time are necessary, to get to the truth of the matter, in the first case, to learn the course of the evolution, in the second, during at least one period, to establish the periodicity. One single observation is completely insufficient. I repeat: when the total number of births in the last centuries has been rising; when more stars of longer or shorter lifespan have been born, or when amongst the stars that are farthest away there are relatively larger numbers of young born than amongst those that are closer by, – then we are counting too many white stars. Why do these centuries of mine need to be so large that the life of a star (50 million years) in comparison to that only seems a moment? But do you have any imagination of the number of stars that for instance are being born in a million years? If not! I ask of you, whether or not in the last million years one of the three causes I mentioned, might not have been working search that now, for instance, we are counting a larger number of white stars then there have been on average in the last 100 or a 1000 million years.

I have to end, because today and tomorrow I have to make all kinds of preparations for the lectures that will start next week. Are you not coming to Batavia some day? Then we could have a talk about it. I could be writing a lot more, but I'm not allowed to now.

Greet your wife and believe me to be

yours truly
H:Onnen

This is the last letter with this correspondent

Previous letter with this correspondent

[MM774C-000009-233]

Batavia 3 Juli 1891.

Waarde Dubois,

Tegelijk met dezen brief verzend ik een proefje van het verbeterblaadje. Zoals ge ziet heb ik het een beetje anders ingericht. Draagt dat Uwe goedkeuring weg? Trots den kleinen druk, beslaat het toch nog meer dan 3 bladzijden; maar het wordt nu toch één blaadje, dat gemakkelijk met een randje achter in het overdrukje kan geplakt worden.

Wat de sterren kwestie betreft, dolgraag zou ik de discussie voortzetten, maar de vakantie spoedt ten einde en ik krijg het zoo druk, dat ik mij, helaas! niet tot veelen nadenken, rekenen en schrijven zal kunnen zetten, – want dat is alle drie noodig. Ik begrijp zeer goed Uwe bedoeling met Uwe vergelijking van de sterrenwereld met de menschenwereld: hoe verscheidene en talrijker de invloeden van buiten op alle individuen (sterren of menschen) zijn – mits op alle gelijkelijk inwerkende – des te meer compensatie en des te meer overeenkomst tusschen de individuen

[MM774C-000009-234]

onderling. Zeer juist: hoe grooter het aantal krachten ^{die op een punt werken}, en hoe meer verscheidenheid in grootte en inrichting, – des te meer kans is er, dat het punt in rust blijft, dat de resultante nul is. Dit denkbeeld past ge toe op de sterrenwereld. Ondertusschen, volkomen compensatie is daar niet. En nu zijn er twee dingen denkbaar: er is evolutie of periodiciteit. In beide gevallen is waarneming gedurende een zeker tijdsverloop noodig, om den werkelijke toestand te doorgronden, in het eerste geval, om den gang der evolutie te leeren kennen, in het tweede, gedurende minstens ééne periode, om achter de periodiciteit te komen. Eén enkele blik is absoluut ontoereikend. Ik herhaal: wanneer het aantal geboorten in de laatste eeuwen toenemende is geweest; wanneer er meer sterren van langeren dan van kortere levensduur geboren zijn, of wanneer er onder de verst verwijderde sterren een naar verhouding groter aantal jong geborenen zijn dan onder de dichterbij gelegenen, – dan tellen wij teveel witte sterren. Waarom moeten die eeuwen van mij zoo groot zijn, dat een sterrenleven (50 miljoen jaren) daarbij vergeleken slechts een oogenblik is? Hebt gij ^{dan} eene voorstelling van het aantal sterren, dat bijv. in een miljoen jaren geboren wordt? Zoo neen! Dan vraag ik, of niet in het laatste miljoental jaren een van de drie door mij genoemde oorzaken kan gewerkt hebben, waardoor wij ^{nu} bijv. een grooter aantal witte sterren tellen, dan er gemiddeld in de laatste 100 of 1000 miljoen jaren geweest is.

Ik moet eindigen, want ik heb vandaag en morgen nog allerlei praeparatieven te maken voor mijne diverse lessen, die de volgende week beginnen. Komt ge niet eens op Batavia? Dan konden we er eens over praten. Ik zou nog een heleboel kunnen schrijven, maar ik mag niet.

Groet Uwe vrouw en geloof mij

T.T.
H:Onnen

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000002-186]

Ngrambe 3 July 1891.

Dear Doctor!

As I was absent I only received your letter of 26 June last on the first of this month.

If you want to climb Lawu at the start of this month, I regret to not be able to join as at the start of the month I'm always busy writing. In my humble opinion the date you have chosen is also unfavourable because of the lunar phase and whether. Rain has been threatening here every day since a week, yet not a drop came down.

By the

[MM774C-000002-187]

time of the new moon it will therefore likely start to rain and continue to do so. The weather is usually good at the full moon so I would propose to make this journey between 21 and 28 of this month, when I will be able to join you and we will have good weather.

The best and easiest way to reach the top would be via the *desa* Pangger, on the border of the district's Magetan and Djogorogo (Ngawi). You can reach this *desa* via Magetan and from my station. I will firstly make sure that I will be there on the day of the evening that we are leaving from this *desa* by foot for the top (± 12 - 15 miles). In the second case I'm expecting you here on the day before our trip so we can go together the next day to the *desa* Pangger (± 14 miles from Ngrambe). Obviously you are invited to stay over at my house. To reach Ngrambe you will have to take the train to Walikukun, from where I will have you picked up by my carriage.

It won't be bad to call on the Assistant Resident, Regent, or Acting Controller of Magetan for support in getting

[MM774C-000002-188]

coolies for transport et cetera, especially if we stay over at the top during the night. We can decide later what they ought to be bringing.

I hope to have sufficiently informed you; if not, I be obliged to give you more information.

After polite greetings, esteemingly

your willing servant

A. Breevoordt

[Next](#) letter with this correspondent

[MM774C-000002-186]

Ngrambe 3 Juli 1891.

Geachte Dokter!

Uw brief van 26 Juni j.l. gewerd mij eerst 1 dezer , daar ik afwezig was.

Indien U de Lawoe in het begin van deze maand wenschte te bestijgen, kan ik tot mijn spijt niet van de partij zijn omreden ik het in het begin van de maand steeds te druk heb met schrijfwerk. Naar mijn bescheiden oordeel is het door U gekozen tijdstip ook ongunstig in verband met den maanstand en het weer. Reeds sedert een week dreigde het hier elke dag te regenen, doch steeds viel er geen droppel. Tegen

[MM774C-000002-187]

nieuwe maan zal het dus wel gaan regenen en de regen eenige tijd aanhouden. Gewoonlijk is het tegen volle maan goed weer en stel ik U dus voor om de reis te doen plaats hebben tusschen 21 en 28 dezer, als wanneer ik van de partij kan zijn en wij goed weder zullen hebben.

Het best en gemakkelijkst bereiken wij den top door over de desa Pangger, op de grens der districten Magetan en Djogorogo (Ngawi) gelegen, te gaan. Deze desa kunt U over Magetan en over mijn standplaats bereiken. In het eerste geval zal ik zorgen op den dag van den avond, dat wij van deze desa uit te voet naar den top (± 12 à 15 palen) zullen gaan, aldaar te zijn. In het tweede geval verwacht ik U op den dag vóór de reis alhier om den volgenden dag te samen naar de desa Pangger (± 14 palen van Ngrambe) te gaan. Natuurlijk noodig ik U uit om dan Uw intrek in mijn huis te nemen. Om Ngrambe te bereiken zult U tot Walikoekoen moeten spooren, vanwaar ik U met mijn voertuig zal doen afhalen.

Het zal niet kwaad zijn om de tusschenkomst van den Assistent Resident, Regent of Aspirant Controleur van Magetan in te roepen voor de verstrekking

[MM774C-000002-188]

van transportkoelies enz., vooral wanneer wij een nacht op den top overblijven. Wij kunnen echter nader afmaken wat zij dienen mede te nemen.

Ik hoop U voldoende ingelicht te hebben; zoo niet, dan houd ik mij aanbevolen voor het verstrekken van meerdere inlichtingen.

Na beleefde groeten, achtend

Uw. dw.Dr.

A. Breevoordt

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000005-202]

DR. M. GRESHOFF

Buitenzorg 4 July 1891

Amice,

As far as your letter of 24 June dealt with osteology, I have sent the content to Mr E.J. Kerkhoven. The answer you find attached. I have immediately sent the rhinoceros heads on to you, so you will soon have them in your property. Mr Kerkhoven is likely to be prepared, to give you the skull of *Sus longirostris* on loan, if you ask him for it. He is an extremely benevolent man, who takes a keen interest in such questions, more so as it somewhat [?????] him.

What you write me about the local preparation of *putjung*⁷¹ interested me a lot, as do all messages of such kind. For instance in an issue of Teijsmannia there is a nice message on the same plant about its use as a means against decay.

Why do you always keep worrying about your research being continued or not. It helps you none, it may spoil your good mood

[MM774C-000005-203]

and it is most likely completely unnecessary. In my case I don't bother about it at all, if the Government wants to end it, *soit*, on their heads it be. You and I will find our ways regardless.

But as I wrote to you earlier, I'm convinced there's nobody seriously considering to have your work ended prematurely, even though there are “threatening deficits”. What is the use of balancing every day between hope and fear. We have better things to do. Obviously I will do anything to improve my position, but without having it bother me too much.

Did I really write in my letter that I would circumvent Treub attempting to get a 5 year detachment? I haven't thought about that for moments and if I'm not much mistaken, I wrote to you that I had such plans but had not spoken to anybody about it, not even to Treub, in other words you were the first to hear it but “*sub rosa*”. My relation to Dr Treub is excellent – from my site it would be impolite, unpractical and even ungrateful to try anything without his knowledge. But I really did not even think to do so, please read my letter again. It may be that I've expressed myself unclearly. It's just that before I would involve Dr Treub, I would first need to think this through myself and present him with sufficient reasons. I will write to you later, in what stage the matter is. There may be formal objections to multiannual extension.

And now about not discussing the Trias matter. It is certainly to be appreciated that you do not want to bother Treub too often and therefore sought my intervention at this point. But I still consider it, after your explanation, to in such cases go straight to the man. You need to even avoid the appearance that you would first go to others for advice, as in this case to me.

[MM774C-000005-204]

I've not much news to tell, all in Buitenzorg are quietly doing their business. Dr Janse will soon have his second paper appear.

By the way, obviously I will be pleased to take care of the shipment in case Mr Kerkhoven will loan you his longirostral pig skull. It will cause less trouble to his Noble severe Sir and I am happy to do it.

With many greetings, also to the Mrs,

yours truly

M. Greshoff.

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

⁷¹ seeds of *Pangium edule*, which are poisonous to eat, unless treated first.

[MM774C-000005-202]

DR. M. GRESHOFF

Buitenzorg 4 Juli 1891

Amice,

Voor zooverre Uw brief van 24.6. over osteologie handelde, heb ik den inhoud aan den heer E.J. Kerkhoven medegedeeld. Het antwoord vindt ge inliggend. De rhinoceroskoppen heb ik direct doorgezonden, zoo dat ze wel spoedig in Uw bezit zullen zijn. Waarschijnlijk is de heer Kerkhoven wel bereid, U zijn schedel van *Sus longirostris* ten gebruike af te staan, als ge hem er om vraagt. Het is een buitengewoon welwillend man, die in dergelijke questies veel belangstelt, temeer omdat zij hem eenigszins in zijn [?'d's] zwak tasten.

Wat ge voor de plaatselijke voorbereiding van poetjoeng schrijft interesseerde mij zeer, evenals alle berichten van dergelijke aard. In de b.v. aflevering van Teijsmannia komt over dezelfde plant een aardige mededeeling over het gebruik als bederfverend middel voor.

Waarom maakt ge U toch telkens weer ongerust over het al of niet voortzetten van het onderzoek. Het helpt niets, bederft misschien U goede luim

[MM774C-000005-203]

en is hoogst waarschijnlijk volmaakt overbodig. Ik voor mij trek me er volstrekt niets van aan, wil de Regeering er mee eindigen, [????], dan moet ze het zelve maar weten. Gij en ik zullen onzen weg toch wel vinden.

Maar zoo als ik vroeger reeds schreef, ik heb de overtuiging dat niemand er in ernst aan denkt, Uw werk voortijdig af te breken, ook niet, al zijn er “dreigende deficitten”. Waar zou het heen moeten, als men iedere dag tusschen hoop en vrees ging balanceeren. We hebben wel wat beters te doen. Natuurlijk neem ik wel alles te baat wat de positie sterker kan maken, maar zonder mij er veel van aantetrekken.

Staat er werkelijk in mijn brief, dat ik buiten Treub om pogingen ging doen, om eene 5 jarige detachering te krijgen? Ik heb daaraan geen oogenblik gedacht en als ik mij niet zeer vergist, schreef ik u dat het plan was bij mij was opgekomen en ik er nog met niemand, zelfs met Treub niet, over gesproken had, m.a.w. dat ik het U als primeur en dus ook “*sub rosa*” mededeelde. Mijne verhouding tot Dr Treub is voortreffelijk – ‘t zou van mijn kant dus onbeleefd, onpraktisch en zelfs ondankbaar zijn iets geheel buiten hem om te entameren. Maar ik heb daar ook niet aan gedacht, lees s.v.p. mijn brief nog eens na. ‘t Kan zijn dat ik mij onduidelijk heb uitgedrukt. Alleen moest ik het plan, vóór ik het bij Dr Treub aanhangig maakte, voor mij zelve “zurechtlegen” en hem de noodige bewijsgronden aan de hand doen. Later schrijf ik U wel, in welk stadium de zaak verkeert. Wellicht zijn er tegen eene meerjarige verlenging formeele bezwaren.

En nu nog de niet-bespreking der Trias questie. Zeker is het zeer te waarderen dat ge Treub niet al te vaak wilt lastigvallen en daarom ditmaal mijne tusschenkomst koos. Maar toch acht ik het ook nu, na Uwe toelichting, maar beter in dergelijke gevallen recht op de man af te gaan. Zelfs de schijn moet vermeden worden, dat ge eerst bij anderen, i.c. bij mij, dan bij hem om raad komt.

[MM774C-000005-204]

Nieuws heb ik niet veel te vertellen, alles te Buitenzorg gaat rustig zijn weg. Van Dr Janse verschijnt eerstdaags eene 2de [?????] brochure.

Apròpòs, natuurlijk wil ik gaarne voor ‘t geval de heer Kerkhoven zijn longirostrale varkensschedel aan U afstaat voor de verzendingzorg dragen. ZEdG. heeft er dan minder soesah mede en ik doe het met alle liefde.

Met vele groeten, ook aan Mevrouw,

tt

M. Greshoff.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000013-083]

Pati 5 July 1891

Noble and severe Sir!

Although I have not yet been successful to apprehend an exemplar of the *widjoeng* species, I just wanted to let you know in a few words that I am most pleased to comply with your request.

However what they here consider to be *widjoeng* are bastard offspring of domesticated and wild pigs, like they for instance occur on the Patiayam, and which I unsuccessfully tried to hunt down this morning. Others speak of *widoeng*, and they mean therewith the *rawa*-pigs, which are present here in large numbers. I hope to soon be able to send an exemplar of these to corporal de Winter, if possible alive. If the species you mean, however, only occurs at the flat beach, then these are

[MM774C-000013-084]

most likely the pigs that often occur in the tambaks(fishponds) of Djuwana. I will also try to shoot one of these, and then send it to de Winter.

Hoping therewith to do you a small favour, I meanwhile sign with the highest esteem
your willing servant,
AHJGWalbeehm

[Next](#) letter with this correspondent

[MM774C-000013-083]

Pati 5 Juli 1891

WelEdelGestrenge Heer!

Hoewel ik tot heden nog niet erin heb mogen slagen, een exemplaar van de door U bedoelde widjoeng soort machtig te worden, wilde ik U gaarne met een enkel woord melden, dat ik met het meeste genoegen aan Uw verzoek zal voldoen.

Wat men echter hier onder widjoeng verstaat zijn de bastaard-afstammelingen van tamme en wilde varkens, zoo als ze bv. op den Pati-ajam voorkomen, en waarop ik vanochtend een vergeefsche jacht heb gemaakt. Anderen spreken weer van widoeng, en bedoelen daarmede de rawa-varkens, die hier in groote massaas voorkomen. Binnenkort hoop ik den korporaal de Winter een exemplaar daarvan te kunnen zenden, zoo mogelijk levend. Zoo echter de door U bedoelde soort werkelijk alleen aan het vlakke strand voorkomt, dan zijn het

[MM774C-000013-084]

waarschijnlijk de varkens, die veel in de tambaks (vischvijvers) van Djoewana voorkomen. Ook hiervan zal ik een exemplaar zien te schieten, en dat dan aan de Winter zenden.

In de hoop U daarmede een geringen dienst te kunnen bewijzen, teeken ik mij intusschen met de meeste
achtung

Uw dienstw dienr,
AHJGWalbeehm

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000058-587]

Joede the 5th of July 1891

This letter is to let you know that I, in accordance with your letter of 14 days ago, will go to the southern mountains (by next Monday) and will give you next week an accurate account of what I found there, and the rocks too. Over here I found very little again in the last couple of days.

You also write to me about the f 10, guilders I have forgotten to mention it in the previous letter. Can you remember yourself that you have given me f 2, guilders for chisels. And these chisels I have added in the accounts over the month of May and these f 2, guilders and the f 10, guilders from you I have conveyed to the Resident, so total amount conveyed to the Resident f 12, guilders.

I do again have a lot of trouble with the forced labourers, many are running off nowadays, I told you about two in the previous letter and three again this week, but it's all caused by the fact that these folks are not properly punished at Pati as they should have.

I have to inform you about something else but please be so kind and not tell the Resident about it. For instance the previous free man was punished with three months for the stealing of a few pieces of bone and now I catch a forced labourer myself, already had a sentence of six months was in possession of bones that were of a larger value than the previous guy and he has been punished with 12 strokes, don't you think that odd? In accordance with military rules, he should have had at least another six months.

Your serving worker
de Winter

The burnt trees of Mr van Wijk are already all right again.

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

[MM774C-000058-587]

Joede den 5 Juli 1891

U Edele Gestrengen Heer

Dezen letteren dienen U te laten weten als dat ik, volgens Uwen brief van voor veertien dagen geleden, naar het zuiden zuidergebergte zal gaan (aanstaande maandag) en zal U de volgende week, nauwkeurig laten weten wat ik daar gevonden heb, en gesteenten ook. Ik heb hier in de laatste paar dagen weer weinig gevonden.

U schrijft mij ook over die f 10, gulden, ik ben het in de vorige brief vergeten U te laten weten.

Kan U, U zelve nog herinneren als dat U mij f 2 gegeven hebt voor beiteltes. Nu die beiteltes heb ik U opgegeven in de opgaven over de maand Mei, en die f 2, gulden en die f 10, gulden van U heb ik aan de Resident afgedragen, dus totaal afgedragen aan den Resident f 12, gulden.

Ik heb hier weer veel last met de dwangarbeiders, er lopen er veel weg tegenwoordig, ik heb U in de vorige brief laten weten van twee man maar van dezen week al weer drie man, maar dat komt om dat die lui op Pati niet gestraft worden zoo als het behoort.

Ik moet U nog iets mededelen, maar wees U zoo goed, en laat het maar niet aan den Resident weten, bijv: die vorige vrijman is gestraft met drie maanden, voor het stelen van een paar stukjes been, en nu vang ik zelfs een dwangarbeider, die reeds gestraft is met 6 maanden, en beenderen bij zich had, meer van waarde als die vorige man, en die wordt nu gestraft met 12 rietslagen, vindt U dat niet vreemd? Volgens de militaire stand, had hij er minstens zes maanden bij moeten hebben.

U dienende werkman
de Winter

die verbrande bomen van den Heer van Wijk zijn alweer in orde.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000002-189]

Ngrambe 9 July 1891.

Dear Doctor!

After I have sent you my letter I have made further enquiries about the possibility to get to the summit from my department, so along the northern slope. I succeeded in doing so and therefore we need not make the journey via Magetan. This road starts from the *desa* Bandjaran, a little bit south-west of Ngrambe. According to several persons, who have gone this road many times before and are prepared

[MM774C-000002-190]

to guide us to the top, there is a way, although steep, that is easily accessible, at least such that we do not need ropes et cetera to climb over steep rocks or walls; also we will end up close to the highest peak, and to the crater; the place where we will sleep over, has a well. From the *desa* Bandjaran the summit can be reached by feet within 5 to 6 hours.

I therefore propose that we take this route, and that I will meet you here on Tuesday 21 of this month so we can start our journey early the next morning. Wednesday night we will then remain over at the top, Thursday before noon will visit the crater and we will descend again in the afternoon. I have already given the necessary orders to have shelters made, so these will be ready when we arrive. Except for the coolies that will be needed to build these shelters and collect fuel, which will be done before we arrive, and who will return immediately, we will need an additional 10 coolies for luggage et cetera. I have also already arranged for food et cetera.

Please let me know with which train you will be arriving on the 21st of this month
[MM774C-000002-191]
at Walikukun.

I think our journey will be very prosperous, but I will be obliged for any useful hints that you might still have to make our journey more successful. It will be the first time that I will be climbing a mountain. I should therefore mind the experience that you already have in this area.

With many greetings, esteemingly
your willing servant
A.Breevoordt

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000002-189]

Ngrambe 9 Juli 1891.

Geachte Doctor!

Na het afzetten van mijn brief heb ik nadere inlichtingen ingewonnen omtrent de al of niet mogelijkheid om den top over mijne afdeling, dus langs de noordelijke helling, te bereiken. Ik ben daarin naar wensch geslaagd en behoeven wij dus den tocht niet over de afdeling Magetan te doen. Deze weg begint bij de *desa* Bandjaran, die een weinig ten Z.W. van Ngrambe ligt. Volgens onderscheidene personen, die dezen weg reeds vele malen gemaakt hebben en bereid

[MM774C-000002-190]

zijn om ons naar den top te geleiden, is de weg, hoewel stijl, gemakkelijk begaanbaar, met dien verstande, dat men niet langs touwen enz. tegen steile rotsen of wanden behoeft te klauteren; ook komt men dicht bij den hoogsten top uit, alsmede bij den krater; op de plaats, waar wij zullen overnachten, bevindt zich een bron. Van uit de *desa* Bandjaran is de top te voet binnen 5 à 6 uren te bereiken.

Ik stel U dus voor om dezen weg te nemen, als wanneer ik U op Dinsdag 21 dezer alhier verwacht om den volgenden morgen vroeg den tocht te beginnen, Woensdag nacht op den top te verblijven, Donderdag in den voormiddag den krater te bezoeken en in den namiddag weder af te dalen. Ik heb reeds de noodige bevelen gegeven voor het maken der hutten, opdat deze tegen onze komst reeds kant en klaar zullen zijn. Behalve de hiervoor benodigde koeli's, die na het plaatsen der hutten en het verzamelen van brandstof, hetgeen vóór onze komst geschiedt, onmiddellijk terugkeeren, zullen wij voor bagage enz. ±10 koeli's noodig hebben. Ook voor voeding enz. heb ik bereids gezorgd.

Meld mij s.v.p. met welken trein U Dinsdag 21 dezer
[MM774C-000002-191]
te Walikoecken komt.

Ik geloof, dat onze tocht zeer voorspoedig zal zijn, doch houd ik mij aanbevolen voor nuttige wenken een uwerzijds om onze tocht zoo goed mogelijk te doen slagen. Het zal de eerste maal zijn, dat ik een berg beklim. Derhalve dien ik mij te houden aan de ondervinding, die U deswege bereids opgedaan hebt.

Met vele groeten, achtend
Uw.dw.Dr.

A.Breevoordt

[MM774C-000058-590]

Joede 12 July 1891

Your Noble Severe Sir

Herewith I am to inform you that I returned yesterday from the southern mountains. I have examined everything over there and also heard that two paal south-east of Pruwolo or Perwoto [apparently corrected by Dubois] bones used to be found. I have dug at the same place but found nothing. I visited the other side of the mountains, (south) and there it is exactly the same as Kedung Brubus although it's littered with limestone, I will send you one with the next shipment.

I've been to the hill Ngembek, and heard that bones used to be found there too, now there is already a large cemetery centring on the hill and south at the foot of the hill there is a deep water well with salt water, I bought a small piece of tooth there that used to be found there and also brought a piece of Padas from it, the Padas there is snowy white, and around Pruwoto, it's just the same as in Joede, and south where the limestone is present, the Padas is invisible except in some of the ravines.

Upon my return home I found a hog's head that the Aspirant Controller has sent me, but I do not think it is a witjoeng, for he shot it in the *rawa*, and the head is also severely damaged.

I also found upon my return a local with half an elephant's molar (very nice) which he had found about one paal north of Krangit. There were more pieces of bone to it and the molar just like the ones from Sumatra. The man is going to show me the spot where it was found and we hope to find more of it.

As to Djambe, there are still bones to be found, but it is getting less.

Now Mr Berner told me, as that the Widono of Gabus told him that bones were found there also in the southern mountains. [in pencil by Dubois: must be Tjenkal Lewal 11-8-91] now I must also inform you that last week I've been to visit the Resident

[MM774C-000058-591]

who asked me if everything was going well and there I answered him that I recently sent a forced labourer to him because of stealing bones, but the resident knew nothing about it, so the head djaksa withheld this from him. Locals are telling me that the Widono of Tengeles has told the population, and that should they find bones there are to put them back in the ground for if they tell me he will only get trouble with the police for having to guard them and he fears I will come over to his district to live there. I don't know whether this is true, I will try to find out.

I find it unpleasant that I always have to complain to you about these things but I can't keep it quiet, it's possible to me to write to you that everything is going well if it isn't. So I quickly had a row with the local on Ngembak, about that little piece of tooth, for which I had already paid him f 0,20, but then he wanted it back and I needed it to show it to you as proof that they used to be bones there. I brought the man to silence by saying him that I would take him to the Resident, for this piece of tooth belong to the Government and finally I was allowed to take it. Now even you will understand how contrary the locals are over here.

Now I have to tell you something else that whilst I'm writing this the Assistant Widono from Joede walked in to tell me that he spoke to a man from the *desa* Krangit, who knows where to find a lot of bones, but dares not say it as it was forbidden to him to do so by his *kapella kampong*.

Now you know the honest truth and the reason why I cannot find any bones.

Please don't be angry with me for writing you these words for it is unpleasant for me as I try so hard to find bones whilst being so opposed.

Your serving worker

de Winter

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

[MM774C-000058-590]

Joede 12 Juli 1891

U Edele Gestrengen Heer

Met dezen moet ik U berichten, als dat ik gisteren terug ben gekomen van het zuidergebergte, ik heb daar alles onderzocht, en ook vernomen, als dat twee paal ten zuidoosten van Proewolo of Perwoto [schijnbaar door Dubois gecorrigeerd], vroeger beenderen gevonden zijn, ik heb ook op dezelfde plaats gegraven, maar niets gevonden.

Ik ben aan den anderen kant van dat gebergte geweest, (ten zuiden) het is daar precies hetzelfde als op Kedoeng Broeboes maar het ligt daar bezaaid met kalksteen, ik zal U met de volgende verzending er een stuk van zenden. Ik ben op de heuvel Ngembak geweest, en heb daar vernomen als dat daar ook beenderen gevonden zijn, nu is er reeds een Grooten begraafplaats midden op de heuvel, en ten zuiden aan den voet van dien heuvel, een diepten waterput, met zoutwater, ik heb daar een klein stukje tand gekocht, dat daar vroeger gevonden is, ik heb er ook een stuk padas van mede genomen, de padas is daar sneeuwwit, en in den omtrek van Proewoto, is zij net als op Joede, en ten zuiden waar die kalksteen ligt, is de padas onzichtbaar, zij is alleen zichtbaar in enkele ravijnen.

bij mijn thuiskomst, vond ik een varkenskop, die de Aspirant Controleur mij gezonden had, maar ik geloof niet dat het de witjoeng is, want hij heeft hem geschoten in de rawa, en de kop is ook erg beschadigd.

Ik vond ook bij mijn thuiskomst een inlander met een halve Olifantskies (heel mooi) die hij gevonden had een paal ten noorden van Krangit, er waren nog een paar stukken been bij, en die kies zag er net uit als op Sumatra, die man zal mij wijzen waar dat gevonden is, hopende dat daar nog meer te vinden is.

Wat Djambe aangaat, zijn altijd nog beenderen te vinden, maar het begint een boel te verminderen. Nu heeft den heer Berner mij verteld, als dat de Widono van Gaboes hem verteld heeft, dat daar beenderen gevonden zijn, ook in het zuidergebergte. [in pencil door Dubois: moet zijn Tjenkal Lewal 11-8-91] Nu moet ik u ook berichten als dat ik verleden week, bij den Resident ben geweest

[MM774C-000058-591]

en die mij vroeg, of alles goed ging, daar ik hem antwoordde als dat ik pas een dwangarbeider gezonden had, wegens beenderendiefstal, daar wist de Resident nog niets van, dus dat heeft de hoofdjaksa verzwegen.

Nu hoor ik van inlanders, als dat de Widono van Tengeles tegen zijn bevolking gezegd heb, dat als zij beenderen vinden, zij die weer in de grond moeten stoppen, want als zij dat mij vertellen, dan krijgt hij maar last met de politie bewaking te geven, en daarbij is hij bang, dat ik in zijn district zal komen wonen; of het waar is weet ik niet, maar ik zal er toch achter zien te komen.

Ik vind het zelfs onplezierig, als dat ik altijd tegen over U moet klagen over zulke dingen, maar ik kan toch alles niet verzijgen, het is mij onmogelijk, als het hier niet goed gaat aan U te schrijven, dat het goed gaat. Zoo had ik dadelijk ongenoegen met die inlander op Ngembak, over dat kleine stukje tand, ik had hem reeds € 0,20 ervoor betaald, toen wilde hij het weer terug hebben, en ik moest het gebruiken om U te kunnen laten zien, dat daar vroeger beenderen gevonden zijn, toen heb ik die man tot zwijgen gebracht, door hem te zeggen, dat ik hem bij de Resident zou brengen, want dat dit stukje tand het Gouvernement toebehoort, en eindelijk mocht ik het medenemen.

Nu kunt u zelfs wel begrijpen, hoe tegenstrijdig hier de bevolking is.

Nu moet ik U nog iets vertellen, heden zit ik te schrijven, en nu komt juist de Assistent Widono van Joede mij vertellen, als dat hij een man uit de *desa* Krangit gesproken heb, die veel beenderen weet te zitten, maar die man durft het niet te zeggen, aangezien, dat het hem ten strengste verboden is, door zijn *kapella kampong*.

Nu hebt U de grondigen waarheid, en de reden waarom of ik geen beenderen kan vinden.

Duidt U het mij niet ten kwaden, als dat ik U deze woorden schrijf, want het is onplezierig voor mij daar ik mijn best doet om beenderen te vinden en zoo te worden tegengewerkt.

U dienende werkman

de Winter

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000011-540]

Batavia 12 July 1891.

Dear Mr Dubois

The Sunday morning is giving me time to write you about the meeting we had last Thursday at the Natural History Society: it wasn't easy to come to a conclusion because we had to keep turning everything thus that the little that we have (2400) will not be completely sacrificed on one cause. It turned out that there was objection against publicising your work ourselves because the majority felt that we would be morally obliged to send present exemplars to all the societies with whom we have an agreement of exchange. That way we would need many exemplars and the advance of possible sales

[MM774C-000011-541]

would become an illusion; we also had the difficulty of deciding whether or not we had to send exemplars to our members. We therefore decided to have your work published (by publisher) with official and financial support of the Society as far as this will turn out to be possible. We would then make you a contract, the work gets published with support of the Society and we would stand bail to the publishers should there be a shortage. I think you can be satisfied, for under the circumstances this is a quite liberal offer: for which we obviously need your approval. Another objection, of a more practical nature was that we were not convinced that our lithographer, who is rather slow, would be able to deal with this with the necessary speed and furthermore he asks *f* 80 per plate, which would amount for 50 plates to *f* 4000. Adding to this the printing of the legends and the commission for the booksellers this would become all too expensive. We would therefore like to have Sluiter to come up with a Dutch offer before we go ahead: this can only be advantageous to you because with Vogelsang you would have no guarantee about timely help. Moreover Vogelsang's work isn't that pretty, I think, or are the drawings of Sluiter poorly? I obviously cannot judge that. Another remark was that it would be cheaper and even neater if you were, by reordering the objects, make the plates fuller. On the plate you have sent us as an example much space could still be used

[MM774C-000011-542]

and having more objects per plate would save a lot.

Now you know what we have discussed, use it to your advantage and look at the matter with practical sobriety, also considering the number: it would make all the difference if you could do with only 30 plates.

As soon as the contract with the publishers is ready I think the Society needs to inform the Director of Education, Religion and Trade so he can see that you are seriously going about your business. I forgot to mention that we (or you) are to make a Handbill for subscription that is to proceed this publication in which we will mention the official support of our Society and that the addresses will be given to the publishers. If you agree with this all, please answer it with an official writing to the Society. Many greetings of

yours truly

van der Stok

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000011-540]

Batavia 12 Juli 91.

Waarde Heer Dubois

De Zondagochtend geeft mij tijd om U te schrijven nu we Donderdag j.l. op de verg.[adering] N.[atuurkundige] V.[ereniging] behandeld hebben: 't was niet gemakkelijk om tot eene conclusie te komen omdat we de zaak zóó moesten draaien dat we het weinige dat we hebben (2400) niet geheel offeren voor ééne zaak. Tegen eigen publicatie bleek bezwaar te zijn omdat wij dan naar 't oordeel der meerderheid, aan alle Genootschappen met wie wij op voet van ruil verkeerden moraliter verplicht zouden zijn een present-exempl. Toe te zenden. Op deze wijze zouden dus én vele exemplaren noodig zijn én het voordeel van mogelijken verkoop

[MM774C-000011-541]

illusoir worden; ook bleef dan de moeilijkheid of we, al dan niet, de leden een exempl. Moesten toezenden. Daarom werd besloten: Uw werk te doen uitgeven (door een uitgever) met officieelen en financieele steun der Ver. nu zover dit mogelijk zal blijken. Wij maken dan voor U een contract, het werk wordt uitgegeven met steun der Ver. en wij blijven den uitgever borg voor 't geen er tekort mocht komen. Mij dunkt ge kunt tevreden zijn voor dit, onder de omstandigheden zeer liberaal aanbod: waarvoor Uwe goedkeuring natuurlijk noodig is. Een ander bezwaar, meer praktisch was dit dat wij niet overtuigd waren dat onze lithograaf die [??????] langzaam is uitgevallen, in staat zou zijn met den gewenschten spoed te handelen bovendien vraagt hij *f* 80 per plaats, 't geen voor 50 platen *f* 4000 zou zijn. Voeg hierbij drukken van de legenden en commissie voor den boekhandelaren en het totaal wordt te groot. Wij zouden dus gaarne door Sluiter eene [?Holl.?] begrooting zien alvorens we aan den slag gaan: dit kan voor U niets dan voordeel zijn omdat ge met Vogelsang geen waarborg hebt omtrent tijdige hulp. Zoo erg mooi is V's werk ook niet, dunkt me, of teekende Sluiter niet fraai? Dat kan ik natuurlijk niet beoordelen. Een andere opmerking was deze dat het goedkoper en tevens netter zou zijn als ge, door herschikking der objecten, de plaat voller maakt. Op de als [?Tjanzo?] gezonden plaat zou nog veel ruimte kunnen gewonnen worden daar den

[MM774C-000011-542]

lithographen per plaat zeker zou dit veel besparen.

Ge kent nu de inhoud der gevoerde discussie, doe er Uw voordeel mede en beschouwt de zaak met het oog der nuchtere praktijk, ook de questie van het aantal: het zou namelijk veel schelen in dien ge met 30 kaarten kunt toekomen.

Zoodra het contract met een uitgever gereed is moet dunkt me de Ver. hiervan kennis geven aan den Dir. v. O.E.N. op dat hem hieruit blijke en door hem den Reg. dat ge spijkers met koppen slaat. Ik vergat nog te melden dat de Circulaire van intekening die aan de uitgave vooraf moet gaan door ons ~~zal~~(of U) zal gesteld worden, dat daarin van de off. steun onzer Ver. zal ~~blijken~~ gesproken worden en dat wij den uitgever den adressen zullen geven. Vindt ge alles goed, beantwoordt dan deze met een off. schrijven aan de Ver. Vele groeten van

[?hh] S

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000001-236]

The Royal Natural History Society
in
the Dutch Indies
N^o

Batavia 12 July 1891.

Amice,

tomorrow, or the day after, a chest will be leaving here to your address with two rhinoceros skulls and the issue of the Journal of the Asiatic Soc. of Bengal. To be honest I had forgotten about it completely, but happily I found your letter when handing over my correspondence. I will also include in the chest and issue of the “the Canadian Geological Survey” that may be of use to you, and which in any way will be interesting to you, because of the procedure (zincoautotypy) they have used for the plates. From van der Stok’s letter you will read that we will try to have your work published “with support of the Royal Natural History Society”, and we wish to send the first plate to Holland, to see, whether there is not a cheaper way to reproduce the plates

[MM774C-000001-237]

then the *f* 80 per plate that Vogelsang charges to have them lithographed. Now this autotypy looks very nice, but it could be desirable that you need to prepare your drawings for it especially, for instance by making them on absolutely smooth cardboard, and to avoid all framing with knife and [?????]. It also seems to me that the drawing needs to be a bit darker (bolder).

You write that the first plate is a bit full; to me on the other hand it seems that there is room for more, the empty spaces mean that we will need a larger number plates which will make the whole publication more expensive than necessary.

You will also learn from van der Stok’s letter that Onnen and myself have been appointed in a subcommittee, to defend the interests of your work towards the eventual publisher, and in the first place to find one.

I hope that the arrangement, by which the publication is likely to become possible without being a large financial burden to the Royal Natural History Society will meet with your approval.

Many greetings

yours truly
J.F. van Bemmelen

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000001-236]

Kon. Natuurk. Vereeniging
in
Nederl. Indië
N^o

Batavia 12 juli 1891.

Amice,

Morgen of overmorgen vertrekt aan Uw adres een kist met de rinocerosschedels en het deel van ’t Journal of the Asiatic Soc. of Bengal. Ik had om U de waarheid te zeggen de zaak geheel vergeten, maar vond gelukkig Uw brief bij ’t afgeven mijner correspondentie. Ik sluit tevens in den kist eene aflevering van “the Canadian Geological Survey”, waaraan gij misschien iets hebt, en die in allen gevallen voor U merkwaardig is, wegens het procedé (zinkoautotypie) der platen. Uit van der Stok’s brief toch zult gij ervaren, dat wij willen trachten Uw werk uitgegeven te krijgen “met steun der Kon. Nat. Vereeniging”, en de eerste plaat naar Holland ~~zullen~~ wenschen te sturen, om te zien, of daar geen goedkooper reproductie te

[MM774C-000001-237]

vinden is dan *f* 80 de plaat, waarvoor Vogelsang ze wil lithographeeren. Nu lijkt mij deze autotypie bijzonder fraai, maar het zal misschien wenschelijk zijn, dat gij tracht de teekeningen ervoor geschikt te maken, door ze nl. op volkomen glad carton te maken, en alle cadeeringen met mes en [?????] te vermijden. Ook schijnt het mij, dat de teekening liever iets donkerder (forscher) moet zijn.

Gij schrijft dat de eerste plaat wel wat vol is; mij komt het echter juist voor, dat er best wat meer op kan, de lege ruimtes maken door ’t grooter aantal benooidigde platen de uitgave onnoodig duurder.

Uit van der Stok’s brief zult gij ook vernemen, dat Onnen en ik in subcommissie benoemd zijn, om de belangen van Uw werk tegenover een eventueelen uitgever te behartigen, en in de eerste plaats dezen te zoeken.

Ik hoop dat de schikking, waardoor de uitgave waarschijnlijk mogelijk zal worden zonder te groote financiële lasten voor de K.N.V. Uwe goedkeuring zal wegdragen.

Met vele groeten

tt
J.F. van Bemmelen

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000004-109]

Batavia, 12 July 1891.

Dear Mr Dubois.

Immediately upon receipt of your honoured letter I have tried to apprehend a skull of a pure Japanese bovine. The Batavian slaughterhouses, however, are therefore not very useful. Maduran, Balinese and Siamese cattle and a mishmash of inextricable races bred on West-Java are being slaughtered here, very little from Java are being brought here. And what is being brought here does not show the racial characteristics to such extent that they would be suitable for comparison. I did keep one skull of what I think is a pure Javanese bovine, and I will send it to you, if necessary. But I think I first need to propose you another route.

The cattle that is being transported here from mid-Java are coming from the large cattle market at Toegan near Salatiga. What the current name of that market is and where it is now, I do not well know. It has been closed because of the rinderpest epidemic over there.

Cattle was being brought there from Kedan, Surakarta, and Semarang. I think that market would be the place to make a choice of a specimen for comparison. I finally give you into consideration to contact Mr P.A. van Velzen, Governmental-Veterinarian at Surakarta, who would surely be inclined to upon your instructions

[MM774C-000004-110]

collect data. He will spare time nor expenses to get to the solution of such questions. If I knew that you would approve taking this route, I would write to v. Velzen personally.

I will be pleased to at some point see the further results of your research on this matter and you would oblige me to consider me at your disposal. I will do what I can to help you.

If you are to publish your results, then I take the liberty to request you to have them published in the journal: "Veterinarian Journal for the Dutch-Indies ", or allow for it to be copied in there.

Costs for lithography, reprints et cetera et cetera paid for by the Society, upon your requirements.

To give you an idea about the journal in which you could publish your results, should you be willing to comply with my first request, I have the honour, on behalf of the board of the Veterinarian Society for the Dutch Indies, to offer you an exemplar.

With the highest esteem

your willing servant

D. Driessen

D.P.F. Driessen

Governmental Veterinarian

adviser at the disposal of the

director of internal affairs at Batavia

[MM774C-000004-109]

Batavia, 12 Juli 1891.

Geachte Heer Dubois.

Onmiddellijk na ontvangst Uwer geëerde letteren heb ik mij [?be???d?] een schedel van een zuiver Javaansch rund machtig te worden. De Bataviaache slachterijen zijn daarvoor evenwel minder dienstig. Madureesch, Balineesch en Siameesch vee en een mengelmoes van onmogelijk te ontcijferen rassen op West-Java gefokt worden hier geslacht van Java wordt weinig aangevoerd. En hetgeen dan nog aangevoerd wordt vertoont de ras-kenmerken niet in die mate, dat ze voor de vergelijking in de eerste plaats in aanmerking kunnen komen. Wel heb ik nu een schedel van een m.i. zuiver Javaansch rund bewaard, en zal U dat stuk, zoo noodig, ook toezenden. Evenwel vermeen ik U eerst een anderen weg te moeten voorstellen.

De runderen die hier van midden -Java aangevoerd worden, zijn afkomstig van de grootte vee markt te Toegan nabij Salatiga. Hoe die markt op dit oogenblik heet en waarheen verlegd, kan ik niet juist opgeven. Ze is gesloten geweest tijdens de runderpestepizoötie aldaar.

Uit Kedan, Soerakarta, Semarang werd daar vee aangebracht. M.i. zal het dus zaak zijn op die markt een keuze voor een vergelijking-exemplaar te doen. Tot dat einde geef ik U in overweging U in verbinding te stellen met den Heer P.A. van Velzen, Gouvernements-veearts te Soerakarta, die zeer zeker bereid zal gevonden worden in den door U aantegeven zin

[MM774C-000009-110]

gegevens te verzamelen. Tijd noch kosten zal hij zien om tot oplossing van dergelijke vraagstukken te geraken. Indien ik wist, dat den hier voorgestelde weg door U goedgekeurd en ingeslagen werd, zou ik persoonlijk v. Velzen schrijven.

Aangenaam zal het mij zijn ter gelegener tijden met de verdere resultaten van Uw onderzoek in dit vraagstuk kennis te mogen maken, en zal U mij verplichten indien U, waar mogelijk, over mij beschikt. Naar krachten zal ik U ten dienste staan.

Mochten de resultaten door U gepubliceerd worden, dan neem ik de vrijheid U te verzoeken die te plaatsen in het tijdschrift: "Veeartsenijkundige Bladen voor Nederlandsch Indië", dan wel om verlof te geven tot overdruk in dat tijdschrift.

Kosten voor lithographie, separaat-afdrukken etc etc. zullen met genoeg door de Vereeniging, naar voorschrift van U, gedragen worden.

Ter beoordeling der plaats waar U, bij inwilliging van het eerste verzoek, Uwe resultaten publiceert, heb ik het genoeg U, namens het Bestuur der N.I. Veeartsenijkundige Vereeniging, een exemplaar van bedoeld tijdschrift aan te bieden.

Met de meeste hoogteaching

Uw dienstw. dr

D. Driessen

D.P.F. Driessen

Gouvern. veearts

adviseur ter beschikking van den

Directeur van Binnenlandsch Bestuur te Batavia

This is the last letter with this correspondent

Previous letter with this correspondent

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000006-531]

E.J. Kerkhoven, Sinagar

14 July 1891 (also to Greshoff)

You have again obliged me very much by benevolently putting to my disposal two skulls of the Javanese rhinoceros, which even though they are lacking the molars, still enabled me to identify a second fossil species of rhinoceros in Java. I would also like to hold on to these for some time longer to be able to make use of them when I will be studying the rhinoceros family in depth later.

Dr. Greshoff told me that you also have a skull of *Sus barbatus* from Borneo in your possession. The shape of that skull closely resembles *Sus longirostris* which, however, is a well characterised species so far only found on Borneo. The presence of *Sus longirostris* in Java is still speculative, but the descriptions of Professor Nehring and what [\[transposed in left margin\]](#) Javanese are telling about a *Widjoeng* that mostly seems to live on the beach, the possible existence of this officially yet unconfirmed species cannot be doubted. I thank you in advance, for enquiring after this species and I would request to loan *Sus barbatus* (only for a couple of days) and possibly *Sus celebensis*)

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000006-531]

E.J. Kerkhoven, Sinagar

14 Juli 91 (ook aan Greshoff)

U hebt mij opnieuw zeer verplicht door de welwillende beschikbaarstelling van twee schedels van den javaansche rinoceros, die wel de kiezen misten doch het mij reeds mogelijk gemaakt hebben eene tweede ~~soort van~~ fossiele soort van rinoceros op Java te herkennen. Gaarne zou ik ook deze voorwerpen ~~nog~~ eenige tijd willen ~~gebruiken ten eerste zelf~~ hier houden teneinde ze later ~~wanneer ik tot de~~ bij de meer ingaande behandeling der rinoceros familie daarvan nog te kunnen gebruik maken.

Van Dr. Greshoff vernam ik dat U ook een schedel van *Sus barbatus* van Borneo bezit. Door den schedelvorm komt deze wel zeer veel met *Sus longirostris* overeen, is echter eene goed gekarakteriseerde soort die men nog alleen op Borneo gevonden heeft. De kwestie van *Sus longirostris* op Java is een nog hangende, maar de beschrijvingen van Prof Nehring en naar [\[transposed in left margin\]](#) de Javanen [?????] van den Widjoeng vertellen die meest van het strand schijnt te leven, kan dan men aan zijn bestaan dezer officieel nog [?????] niet bekende soort twijfelen. Ik dank U bij voorbaat, dat U naar die soort wel infromeeren wilt verzoek nu *Sus barbatus* (voor eenige dagen slechts) en eventueel *Sus celebensis*)

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000033-699]

Kediri, 15 July 1891

Esteemed mr Dubois

Some time ago you have send me a reprint from the "*Natuurkundig Tijdschrift voor N.I.*" about the research on the Pleistocene and Tertiary vertebrate fauna of Sumatra and Java but forgot to thank you for it being so busy.

Please don't think ill of me for it and accept my belated thanks.-

With polite greetings to Mrs [?????][?????]

[??signature??]

Name of correspondent is unknown

549

— Send from Jawa—

[MM774C-000033-699]

Kediri, 15 Juli 1891

Waarde heer Dubois

Eenigen tijd geleden zond U mij een overdruk uit het natuurkundig tijdschrift voor N.I. omtrent het onderzoek naar de pleistocene en tertiaire vertebraten fauna van Sumatra en Java en heb ik door drukte vergeten U daarvoor te bedanken.

Wil mij dat ten goede houden en nog wel mijn dank bij dezen aannemen. –

Met beleefde groeten aan mevr. [?????][?????]

[??signature??]

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000034-268 letter partially torn]

Noble Sir

Herewith 5 chests

I have now finished all, nothing was found during the last couple of days

I have been to [Wei [the meadow?]]

with the money [---] told me

if I were to leave here tonight

he would have sufficient money so I

kept the f 5 on me

I hope not to have acted wrongly

so f 5 [----] f 75 received

and f 0.94 [----] makes together

f 5.94 received too much

My advances are

f 9.50

Guide

f 0.40

Bones

f 2.50

Lodgings

f 7.50

Mandor

June

f 19.90 together

f 5.94

f 13.96

Your willing servant

Kriele

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

550

— Send from Jawa —

[MM774C-000034-268 letter partially torn]

We[ledele Heer]

Hier bij 5 kist[en ---]

heb hier nu alles af [---] de laats[te---]

dagen werdt er niets [---] gevond[en---]

Ik heb bij de Wei [---] geweest[---]

met het geld [---dt] mij gezegd

zoo ik van de [avo]nd vertrek van hier

had hij geld gen[oeg zoo]doende heb ik

die f 5 maar bij [mij] gehouden

Ik hoop niet verkee[rd ge]handeld te hebben

dus f 5 [----] f 75 ontvangen

en f 0.94 op[----] is te zame

f 5.94 te veel on[tvangen]

Mijne voorschotten zijn

f 9.50

Gids

f 0.40

Beenderen

f 2.50

Woning

f 7.50

Mandoer

Juni

f 19.90 te zame

f 5.94

f 13.96

Uw dienstwillige dienaar

Kriele

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000058-534]

Bogo 16 July 1891

Your Noble Sir!

Herewith three dispatch notes with the request to fill them in for I have forgotten what I have to put in.

I have been searching around Bogo already for 9 days, the other 6 days I spent on houses.

I've got quite a collection together already, but the bone is all baked into the stone, and a lot are broken, I'm not sure it's okay to send these to you. Also I should have already gone searching the larger distance from here as I heard that under Blora there are many bones to be found for instance under the *dessa* Kadjo, *dessa* Tlâgâ and *dessa* Duplan* but as you intended to come over I have postponed it to first ask you if it would be all right

[note by Dubois: * Probably Djumtemp in the area of Madiun, 2½ km SO of Kwadjo 5 km SO Gempal. Tlâgâ is a kampong in the djati forest]

[MM774C-000058-535]

to put a house up there in the vicinity or rent one in case there are many bones, as it is quite a distance from Bogo.

I also have a small request to send me a little advance as I'm out of money.

Everything else is fine with the work and also with me.

Your serving worker

Kriele

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

[MM774C-000058-534]

Bogo 16 Juli 1891

Uedele Heer!

Hier bij 3 vrachtbrieven met verzoek ze in te vullen daar ik het vergeten ben wat er op moet staan.

Ik ben hier te Bogo reeds 9 dagen aan het zoeken, de anderen 6 dagen heb ik aan woningen besteed.

Ik heb hier al een aardige verzameling bij elkaar, maar het been zit alle in steen gebakken, daarbij veel stuk, ik weet niet of het wel goed is dat ik ze u zend. Ook had ik alreeds verder van hier gaan zoeken, daar ik vernomen heb dat er onder Blora veel beenderen moeten zijn b.v. onder Dessa Kwadjo, Dessa Tlâgâ en Dessa Doeplan* maar aangezien dat u over wilde komen heb ik het maar uitgesteld om het eerst aan u te vragen of het wel goed is om

[note by Dubois: * waarschijnlijk Djoemtemp in 't Madioensche 2½ km ZO van Kwadjo 5 km ZO van Gempal Tlâgâ is een Kampong in 't djatibosch]

[MM774C-000058-535]

met een daar een woning in de buurt te zetten of er een te huren zoo er veel beenderen zijn, aangezien dat het nogal ver van Bogo moet zijn.

Ook heb ik een klein verzoek om een klein weinig voorschot te zenden daar mijne gelden aan zijn?

Verder gaat het zeer goed met de werkzaamheden en ook met mij.

Uw dienstwilligen dienaar

Kriele

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000058-588]

Joede the 19th of July 1891

Your Noble Severe Sir

Herewith I am informing you as that the *gonting* head is from Mr van Wijk, and I have already thanked him kindly on your behalf.

14 days ago (before I visited Porwoto) I bought 102 portions of glue at Kudus for f 4,65, and have used more than half of it already I can't bring the other half back and I couldn't buy a full chest of it. Pardon me, but I do believe the glue is good that the bones didn't stick in the chests is my fault, like with the elephants head, I wanted to send it so badly that I did not give it time to dry properly. Next time I will have the *alang alang* dry for three to four days first, and I will keep the recently glued bones here.

I regret to have to inform you that my health is not all right, I've been having fever five consecutive days, and a lot are ill amongst the forced labourers. But I believe the cause to be that the work is too heavy, now I can't find any bones. All days to Slompriit and Krangit, going through the mountains searching and digging, and the distances seems small enough on the map, but in the *gunung* they are far. For eight days now already I come home every evening without anything. If I do find bones then the work is not that heavy as then I can remain working on the same spot for several days, but like it it's going now it is very heavy. Please be so good and do not think that I will give up courage, no, whether I find bones or not I will remain searching until I do find, but the sole problem is that I do not even know when the month

[MM774C-000058-589]

is out what to send you if it goes on like this. I do have some bones but there are all from Djambe, there are not much good. May I be permitted as soon as the fever has lifted to go to Jowana for a night myself to hunt for a *witjoeng*?

Your serving worker

de Winter

over a 30 day month I receive from the Resident f 30,30 and over a month of 31 days I receive f 31,31

Your serving worker

de Winter

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

[MM774C-000058-588]

Joede den 19 Juli 1891

U Edele Gestrengen Heer

Met dezen laat ik u weten, als dat die *gonting*-kop van den Heer van Wijk is, en ik hem reeds uit naam van U, vriendelijk bedankt heb.

Ik hebt voor veertien dagen geleden (voor dat ik naar Porwoto geweest ben) 102 stuks lijm gekocht op Koedoes voor f 4,65, maar ik heb daar reeds ruim de helft van gebruikt, nu zal het slecht gaan om die andere helft weer terug te brengen, per kist kon ik de lijm niet krijgen.

Neemt U mij niet kwalijk, als dat ik geloof dat de lijm goed is, dat die beenderen los zijn gegaan in de kisten, is mijn schuld, zoo als die olifantskop, aangezien ik hem graag wilde zenden, en mij zelve geen tijd gaf, om hem eerst behoorlijk te laten drogen, nu zal ik de volgende keer, eerst de *alang alang* drie à vier dagen laten drogen, en de pas gelijmde beenderen hier houden.

Tot mijn spijt moet ik U berichten, als dat het met mijne gezondheid ook niet in orde is, ik heb reeds vijf achtereenvolgende dagen de koorts, en ook veel zieken onder de dwangarbeiders, maar ik geloof, als dat het daaraan ligt, als dat het werk te zwaar is, nu ik geen beenderen kan vinden, aangezien als dat ik alle dagen naar Slompriit en Krangit, en dan doordat gebergte zoeken en graven, en die afstanden zijn op het kaartje dichtbij, maar in de *goenoeng* zijn zij ver weg, en nu reeds acht dagen, elke avond met onverrichte zaken thuis komt, als ik beenderen vindt dan is het zoo zwaar niet, aangezien, dan kan ik een paar dagen op dezelfde plaats blijven werken, maar zoo als het nu gaat is het erg zwaar.

Wees U zoo goed en denkt niet, als dat ik de moed op zal geven, neen, of ik beenderen vindt of niet, ik zal door blijven zoeken zoo lang tot ik vind, het enigste is, als dat ik zelfs niet weet, als de maand

[MM774C-000058-589]

uit is, wat ik U zal zenden, tenminste als het zoo doorgaat, ik hebt wel beenderen bij elkander, maar allen van Djambe, en er deugt niets van.

Mag ik zoo vrij zijn, als de koorts een beetje beter is om een nacht naar Jowana te gaan, en daar zelf op een *witjoeng* gaan jagen?

U dienende werkman

de Winter

over een maand van 30 dagen ontvang ik van de Resident f 30,30 en over een maand van 31 dagen ontvang ik f 31,31

U dienende werkman

de Winter

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000001-238]

Walikukun, 22 July 1891

Highly esteemed Sir,

Please forgive me for answering your kind letter of the twelfth of this month only now. I have since been paying a considerable tribute to the Influenza. I've only just succeeded my treating myself to some fresh forest air to feel strong enough again to take on the for me also difficult matter of the publication.

If I had been present at the last meeting of the board and would have been allowed to vote as a member of the Natural History Society I would probably have voted with the majority.

Being, however, under government command and in my personal interest I regret – although I very much appreciate the benevolence of the board of our Society – I cannot immediately grace this decision with a wholehearted Amen. When (now, if I'm not mistaken about ¾ year ago) Sluiter recommended me to also make a more extensive publication with figures for the Journal of the Natural History Society, a prospect that smiled to me very much and to which I could not think of any principal objections. When Sluiter (I think about ½ year ago) wrote:“ it will be a quarto publication”, I was delighted and thought I could accept that with a clear conscience [MM774C-000001-239]

and I was pleased to be able to further the stature of the Natural History Society, for which I have the greatest sympathy. To a more colloquial publication out of Batavia in or as extension to the Journal of the Natural History Society with figures and a short English or German text, covering the main topics of the research, the Director of Education Religion and Trade would not have taken offence. The latter requires that next to that I would submit a more extensive and “complete report” in Dutch. The Government would have had the advantage of having a number of the most important results of the research, which they have had done by my intervention, published.

Now however, as a result of the ample considerations of the Board of our Society, according to which the publication should appear in the Netherlands through means of a publisher, with official and financial support of the Society and preceded by a handbill from the Society and the Director of Education, Religion and Trade, so as to officially announce the publication and allow people to sign in on it, the matter is now dressed up as something official. Because of that I do not think I am at liberty any longer to make such a decision and give this an 'Amen' without first consulting the chief to which I have been appointed by the Government, the Chief and director of Education, Religion, and Trade.

I also think I'm obliged to myself give notice to the Director with regard to all official contracts that I would wish, and ask him for his permission.

I flatter myself that I can count on the fact that you, being convinced of my full sympathy for the Natural History Society, will find it no more or less than my civil and honourable duty to let the Director of Education Religion and Trade decide about what the society has proposed.

Finally, my personal interests, if accepting the proposal, would only be served and it will hardly even be possible this year to start with the publication for Europe. And given – as you wrote to me lately [MM774C-000001-240]

that the prospects for an extension are uncertain – it would surely be in my personal interest which coincides with the matter in general, to spend all my undivided workforce this year to write the official report and use all figures for that purpose. That will be a better and more direct proof to the Government that I am not being idle and that I'm not an ungrateful civil servant. It will depend on the decisions of the Director whether both matters can yet be combined.

So will you please await these decisions and meanwhile trust on my cordial wishes for the Natural History Society to blossom and prosper.

With my very polite greetings and the highest esteem, your willing servant

Eug Dubois

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000001-238]

Walikoekoen, 22 Juli 91

Hooggeachte Heer,

Wil het mij ten goede houden, dat ik eerst heden Uw vriendelijk schrijven van den 12^{den} dezer beantwoord. Sedert eenigen tijd bezig mijn ^{een aanzienlijk} tribuut aan de Influenza te betalen ~~is het mij gelukt~~ ben ik er in geslaagd door eene ~~besluiten~~ ^{op mijn [?????]} ~~met~~ ^{mij spoedig} ~~tamelijk snel de gevolgen meester te~~ weder sterk genoeg te gevoelen om de ook voor mij zeer moeilijk uitgaaf-questie ~~tot~~ onder handen te nemen.

Had ik de laatste bestuursvergadering bijgewoond en daarin stem gehad zoo zou ik als lid der N.V. mij ~~misschien~~ ^{waarschijnlijk volkomen} geheel bij de beslissing der meerderheid hebben aangesloten.

Als last hebbende van de Regeering en in mijn persoonlijk belang ~~aent ik~~ ^{spijt het} mij echter – hoezeer ik de welwillend ~~heid~~ ^{gezindheid} van het bestuur ~~der N.V.~~ ^{onzer Vereen.} ook op prijs stel – die beslissing niet terstond met een volmondig: Amen te kunnen beantwoorden. Toen (nu, wanneer ik mijn niet vergis ongeveer ¾ jaar geleden) Sluiter mij het N.T. ook voor eene uitvoeriger publicatie met platen aanbeval lachte mij dat vooruitzicht zeer toe en daartegen kon ook naar mijne meening geenerlei principieel bezwaar bestaan. Toen Sluiter mij (gelooft ik ^{bijna ½ jaar geleden}) schreef:“het zal eene [?????] quarto uitgaaf worden” meende ik met blijdschap en een gerust geweten mij ook daarmede te kunnen

[MM774C-000001-239]

vereenigen en Het was mij het was mij een aangenaam ^{staland} ~~voorzicht~~ ^{gezicht} alom tot meerder eer der N.V. voor welke ik de grootste sympathie koester te kunnen bijdragen. Aan den meer huiselijke vorm eener te Batavia in of als uitbreiding van het N.T. nog in dit jaar uit te geven plaatwerk met korte engelschen of Duitschen tekst, behandelende de hoofdzaken van mijn onderzoek zouden de Directeur van O.E.N en de Regeering zeker geen aanstoot genomen hebben. Zooals de eerste verlangt zou ik daarnaast een uitvoeriger afgerond en “afgerond verslag” in ~~hebben~~ ^{het nederlandsch [2in ?????]} hebben aangeboden. Voor de Regeering bestond dan [?????] ^{mede} het voordeel zonder onkosten voor Haarzelf spoedig een aantal van de voornaamste uitkomsten van het met mijne tusschenkomst door haar ingestelde onderzoek te zien bekend gemaakt.

Nu echter is, als resultaat ~~van~~ ^{der} rijpe overwegingen van het Bestuur onzer Vereen, volgens welke de uitgaaf in Nederland zou moeten geschieden door een uitgever, met officieelen en financieelen steun der Vereeniging en voorafgegaan door een circulaire, houdende uitnodiging tot intekening en officiële kennisgeving door de Ver. van den Direct. v. O.E.N., dat ik ~~de zaak zoo moet gaan ten laste te nemen~~ ^{[?????] “spijkers met koppen te slaan”, is} de zaak in een volkomen officieel gewaad gestoken. Daardoor meen ik geene vrijheid meer te hebben om zonder bepaalde toestemming van den mij door de Regeering aangewezen Chef den Directeur van O.E.N/ mijn: Amen uit te spreken. ~~De Regeering toch alleen heeft het recht op~~ ^{over alle de praktische [?????]} ~~van mijn werk te beschikken en mijn plicht is het ik geloof Dat het mijn plicht is zelf~~
Ook meen ik verplicht te zijn zelf dan den Directeur kennis te geven van alle officiële spijkers met koppen, ~~welk~~ die ik zou wenschen te slaan en hem daartoe vergunning te vragen.

Ik vlei mij er op te mogen rekenen, dat U van mijne volle sympathie voor de N.V. overtuigd zijnde, het niets meer en niets minder dan mijn ambtelijke en hoffelijke plicht zult [?????] wanneer ik het aan den Directeur van O.E.N. overlaet ~~over~~ ⁱⁿ het mij door U namens de N.V. voorgestelde te beslissen.

Mijn persoonlijk belang ten slotte zou nu met de aanname van Uw voorstel alleen dan gediend zijn, wanneer de mij gegeven opdracht verlengd wordt en over Europa zal de uitgaaf wel in dit jaar nauwelijks kunnen begonnen worden. En nu – zooals U onlangs schreef

[MM774C-000001-240]

de vooruitzichten voor die verlenging zeer onzeker zijn – zou het zeker in mijn persoonlijk belang dat ~~overigens~~ ^{geheel} ^{een} met de zaak is [2samenge?????] zijn, in dit jaar al mijn tijd en ~~volle~~ ^{onverdeelde} krachten te besteden aan mijn officieel ^{verslag} en ook alle afbeeldingen daarvoor bij me te leggen. Dat zal de Regeering misschien nog ~~meer~~ ^{beter} en zeker ~~veel~~ ^{meer} direct ervan overtuigen, dat ik niet stilzit en geen ondankbare ambtenaar ben. Het zal ~~echter~~ ^{evenwel} van de beslissingen van den Directeur afhangen of beide zaken toch te combineren zijn.

Wil die dus wel afwachten en ~~geloof~~ ^{aan} ^{vertrouw op} de hartelijkheid ~~der~~ ^{mijner} wenschen voor den bloei en den voorspoed der Natuurkundige Vereeniging.

Met mijne zeer beleefde groeten en de meeste hoogachting Uw dienstw. dr.

Eug Dubois

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000058-589]

Joede the 25th of July 1891

Your Noble Severe Sir

Herewith the shipment of eight chests of bones. I thoroughly regret that this time the shipment is so poor, but that is not due to me I can assure you I do my utmost best searching but misfortune must be serving me.

The hogshead of the Aspirant Controller is amongst them. It's broken at the front of the snout but I see no chance to glue it properly so I left it as it is.

Bones that do not have notes attached to them are all coming from Djambe. All the other bones and the rocks have notes attached to them.

If you haven't written about it yet, about the case of the Widono of Tengeles, I request you kindly to better not to as I fear that the Residents will be angry for me informing you about this all and I will be told off when I have to go there to collect my wages.

As to the searching at Djambe, it is no longer doable, these bones came from a depth of 5 m so you can understand it's impossible to get a piece of bone out from down there as the Padas is as hard as metal.

Hoping the next shipment will be better

Your serving worker

de Winter

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

[MM774C-000058-589]

Joede den 25 Juli 1891

U Edele Gestrengen Heer

Met dezen de verzending beenderen van 8 kisten, het spijt mij zeer, dat van dezen keer de verzending zoo slecht is, maar het ligt niet aan mij, dat kan ik U verzekeren, ik doe mijn best genoeg met het zoeken, maar het ongeluk moet mij dienen.

De varkenskop van den Aspirant Controleur is er bij, hij is stuk voor aan de snuit, ik zie geen kans het goed aan elkander te lijmen, daar vandaan heb ik hem zoo gelaten.

De beenderen waar geen briefjes op zijn gebonden zijn allen van Djambe, en de andere beenderen, met het gesteente, zijn alle briefjes op gebonden.

Wat mijn gezondheid aangaat is gelukkig weer in orde.

Als U er nog niet over aangeschreven hebt, over die zaak van de Widono van Tengeles, dan verzoek ik U vriendelijk, het maar niet te doen, aangezien dat ik bang ben, als dat de Resident kwaad zal worden, om dat ik alles aan U laten weten, en als ik bij hem kom om traktament dan krijg ik een standje.

Wat het zoeken op Djambe aangaat, is niet meer om te doen, deze beenderen zijn nu op een diepte van 5 Meter gevonden, nu kunt u zelfs wel begrijpen, als dat ik daar geen stukje been, wat goed is onderuit kan krijgen, de padas is als metaal zoo hard.

Hopende dat de volgende verzending beter is.

U dienende werkman

de Winter

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000006-532]

Sinagar, 25 July 1891

Noble Sir!

I will be pleased to send you the skull of *Sus barbatus* that is in my possession. –

I regret to have to inform you that I do not have a skull of *Sus celebensis*. –

I will go early tomorrow to Opdamar on a hunting expedition and will make sure that some wild pigs will be shot. Surely one of them will be a *Sus longirostris* for I will always be hunting near the sea.

It will be my greatest pleasure

[MM774C-000006-533]

to help you with anything, as far as I am able and I will always be at your disposal.

I am most interested in your research. –

I very much regret that the gaur is no longer found here to be hunted. –

I think it strange that there should be no banteng in Sumatra (and also no peacocks) and that there are no elephants here. –

Mr van Heekeren has two skulls of elephants that he shot in Sumatra.

I'm signing here with the highest esteem

your willing servant

E.J. Kerkhoven

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000006-532]

Sinagar, 25 Juli 1891

WelEdelgeb Heer!

Met genoeg zal ik U den schedel van den *Sus barbatus*, die in mijn bezit is toezenden. –

Tot mijn spijt moet ik u berichten, dat ik geen schedel van den *Sus celebensis* heb. –

Morgen vroeg ga ik naar Opdamar op een jachtexpeditie en zal ervoor zorgen dat er eenige wilde zwijnen geschoten worden. Stellig is er dan een *Sus longirostris* want ik zal altijd bij de zee op jacht zijn.

Met het grootste genoegen

[MM774C-000006-533]

zal ik, zoo ik daartoe in staat ben, U altijd met alles helpen en kunt U steeds over mij beschikken.

Uwe onderzoekingen vind ik aller interessantst. –

Met U betreur ik het ten zeerste dat de gaur hier niets meer onder de jagerbare dieren gevonden wordt.

–

Ik vind het vreemd, dat de band en niet op Sumatra gevonden wordt (even als de pauw) en de olifant hier niet voorkomt. –

De heer van Heekeren heeft twee schedels van olifanten die hij op Sumatra schoot.

Met de meeste hoogachting teeken ik hier

Uw dienst of w dienaar

E.J. Kerkhoven

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000012-398]

Solo 27 July 91

Dear Doctor!

I cannot reply to your detailed letter on this important matter as I am not only moving house but also feeling terribly awkward because of influenza/. I need a little time, as before I can take this task on I first myself need to refresh my thoughts on this.

After polite greetings also to your wife

Your willing servant

P. [?toon?]Velzen

This is the only letter with this correspondent

556

— Send from Jawa—

[MM774C-000012-398]

Solo 27 Julij 91

Geachte Doctor!

Uw gedetailleerd schrijven over die belangrijke questie kan ik op het oogenblik niet beantwoorden, daar ik behalve a/h verhuizen tegenwoordig erg beroerd ben v/d influenza. Een weinige tijd dus, want ik moet die zaak zelf ook eens bij mijn eigen opgefrischt hebben alvorens ze aan te pakken.

Na beleefde groeten ook aan mevrouw

Uwdwdr

P. [?toon?]Velze

[Click here to return to the content pagen](#)

[MM774C-000010-095]

Goisern 29th of July 1891.

Mein lieber Dubois!

I should not postpone writing to you any longer; you could become seriously cross with me, and I would like to avoid that. Both your previous letters, and the brochures I have received in spring and I sincerely thank you for both. I can't even express how childishly pleased I was to hear your good news. After years of waiting and hoping in patience, -half full of aspiration, half brought down in despair, -finally victory, which I have always told you would come, and which I have always hold onto against others as the end goal of your trials and selfless efforts, when these "others" try to ridicule your work or your talents. My sincere and honest congratulations to the success of your plan. How small, insignificant and humble I feel in comparison to you. Whilst you completely dedicate your strength and your health to science, which surely is to make a big leap because of you – I am lying here on my [?Bömerheust?], maintain my skinny bag of bones and always think about how lovely it would be in the world if work had not been invented.

I've spent the whole winter studying practical Laryngology and Otiotry, and acquired some knowledge on these subjects that I might be able to use in the Indies. I have spent a lot of time with Mink, who was in Vienna from October until March, and with whom I've been to many lectures together, and we got on very well. In May I was in Holland, I got 6 months extension of leave, because of an enlarged spleen and anaemia, I've subsequently spent a few weeks in London and Paris, and up to now I was with family in Goisern near Ischl in Salzkammergut. A large and wide valley, bordered by steep rocks, from which a nice mountain stream comes that originates from the Hallstädter Lake, and goes down to the Traun Lake – in there Goisern is situated, where I am finalising my recovery of the tropical fever, and as people are telling me, I'm looking well again, which is confirmed by the scales. In winter I will again make the long trip across the wide sea. If you, or your wife needs anything from Europe it will be my utmost pleasure to get it for you.

I assure you, it would be my greatest pleasure, if you allowed me to be of any help to you.

What am I to say about the publication, which you have sent me. From how you build your bold hypothesis about the age of the sun I immediately recognised the same high flying intellect that does not back out of any barrier which has impressed me so often during our talks in Payakumbuh. I got quite dizzy, when I tried to follow heaven-approaching thoughts, trying to calculate with millions of years as you did. I am afraid my general knowledge of natural history does not suffice to decide about the correctness or importance of your theory; but she's beautiful anyway. -

[MM774C-000010-097]

Dear Dubois, please write me again very soon; believe me, the fate of my brother is not less dear to me than yours. I've read in the newspaper that you are allowed leave until 1 May 1892: what will then happen with you? You couldn't possibly become an officer of health again, and you would need a lot of time to process your finds? How are your wife and are now 3 kids doing? What's the third one become, whose birth you have announced but not confirmed. My address in Vienna is the [?frütese?]: Schwarzpanierstrasse 6.

Live well, give your wife my cordial greetings and receive many greetings yourself
from your true friend Pollak.

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000010-095]

Goisern 29. Juli 1891.

Mein lieber Dubois!

Länger darf ich es nicht mer aufschicken, Ihn zu schreiben; Sie könnten mir ernstlich böse werden, und das möchte ich doch vermeiden. Ihre beide letzten Briefe, sowie die Brochüren habe ich im Frühling erhalten, und danke Ihnen von Herzen für beides. Ich kann Ihnen gar nicht sagen wie kindisch ich mich über die günstigen Nachrichten von Ihnen gefreut habe. Nach jahrelangen Warten, Hoffen und dulden, - halbvoll Hoffnung, halb bis zu Verzweiflung niedergeschlagen, - endlich Sieg, der ich Ihnen immer vorhergesagt habe, und den ich anderen gegenüber als das Ende Ihrer Bestrebungen und Ihres so selbstlosen Ringens festgehalten habe, wenn diese "Anderen" Ihre Anstrengungen und Ihre Begabung verkleinern und verdächtigen wollten. Herzlichste, aufrichtigsten Glückwunsch zu dem gelingen Ihrer Pläne. Wie klei, unbedeutend und niedrig komme ich mir im Vergleiche mit Ihnen vor. Während Sie Ihre Kräfte und Ihre Gesundheit ganz der Wissenschaft weihen, die vor Ihnen sicher weittragende Förderung zu erwarten hat – liege ich hier auf der [?Bömerheust?], pflege meinen mageren Leichnam und denke immer dran wie schön es auf der Welt ~~wäre~~ sein könnte, wenn das Arbeiten nicht erfunden wäre.

Der ganzen Winter habe ich den praktischen Studium der Laryngologie und Otiotrie gewidmet, und habe es in diesen Fächern zu einiger Kenntnis gebracht die ich in Indien vielleicht verwerten werde können. Mit Mink, der von Oktober bis März in Wien war, und mit dem ich manches Colleg gemeinsam hörte, war ich viel zusammen, und wir haben uns ausgezeichnet vertragen. Im Mai war ich in Holland, hab sechs Monate Urlaubsverlängerung enthalten, wegen Milztumor und Anaemie, habe dann ein par Wochen in London und Paris zugebracht, und wahre jetzt mit meinen Angehörigen in Goisern bei Ischl im Salzkammergut. Ein breites grösses Tal, von hohen Felsen begrenzt, von einen schönen Bergstrome durchströmt^{zogen}, der aus den Hallstädter See kommt, und dem Traunsee zu[????] – da drinnen liegt Goisern, in dem wo ich den Schlusstein zu meinen Erholung vom tropischen Fieber lege, und wie man mir sagt, sehe ich wieder gut aus, was auch die Waage bestätigt. Im Winter trete ich wieder die lange Reise übers grosse Wasser an. Wenn Sie, oder Ihre Frau irgend etwas aus Europa wünschen, so werde ich es Ihnen mit dem grösten Vergnügen besorgen.

Ich versichere Ihnen, dass Sie mir keinen grösseren Gefallen erweisen könnten, als wenn Sie mich in die Lage brächten, für Sie irgend etwas zu tun.

Was soll ich zu Ihren ~~B~~ Arbeiten sagen, die Sie mir gesandt. Sofort habe ich aus in dem Aufbaue Ihrer kühner hypothese über das Alter der Sonne derselben hochfliegendes von keinen Hindernis zuruckschreckenden Geist erkannt, der mir so oft bei unseren Gesprächen in Pajakombo imponiert hat. Mich hat es ordentlich geschwindelt, als ich Ihren himmelanstrebenden Gedanken folgen Wollte, als ich Ihnen folgend mit Millionen Jahren rechnen wollte. Leider reicht meine allgemeinen naturhistorische Bildung nicht so weit, um über die Richtigkeit oder Unwichtigkeit Ihrer Theorie entscheiden zu können; Schön ist sie jedenfalls. -

[MM774C-000010-097]

Lieber Dubois, schreiben Sie mir recht bald wieder; glauben Sie mir, das Schicksal meines Bruders liegt mir nicht mehr am Herzen als das Ihre. Ich habe in der Zeitung gelesen, dass Sie bis 1. Mai 92 beurlaubt sind: Was wird dann mit Ihnen geschehen? Sie können doch unmöglich wieder off.v.gez. werden, und müssen doch auch viel Zeit für das Ausarbeiten Ihrer Funde nötig haben? Wie geht es Ihrer Frau und Ihren nun drei Kinder? Was ist das dritte, dessen Geburt Sie mir wol angekündigt aber nicht angezeigt haben. Meine Adresse in Wien ist die [?frütese?]: Schwarzpanierstrasse 6.

Leben Sie wol, grüssen Sie Ihre Frau herzlichst und seien Sie selbst vielenmals gegrüsst
von Ihren aufrichtigen Freund Pollak.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000058-584]

Expenses of the month July 1891

hundred and two pieces glue	<i>f</i> 4,65
one can petrol	<i>f</i> 2,20
bones bought	<i>f</i> 0,40
trip of 6 persons, to and from Koedoes	<i>f</i> 1,90
a guide for 4 days in Perwote	<i>f</i> 2,00
one night lodgings in Ngambak	<i>f</i> 1,00
Pak Lutung one day guide in Djambe	<i>f</i> 0,35
a 'kattie' of nails	<i>f</i> 0,50
twelve empty chests	<u><i>f</i> 2,40</u>
Total	<i>f</i> 15,75

Received from Honourable Lord Resident of Japara.

on diverse expenses over the month July	<i>f</i> 15,75
on wages over July	<i>f</i> 31,31
on subsidy over July	<i>f</i> 40,00
on mandors subsidy over July	<u><i>f</i> 7,50</u>
Total	<i>f</i> 94,56

de Corporal workman of the Engineers Corps
de Winter

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

[MM774C-000058-584]

Uitgaven over de maand Juli 1891

honderd en twee stuks lijm	<i>f</i> 4,65
een blik petroleum	<i>f</i> 2,20
beenderen gekocht	<i>f</i> 0,40
reis voor 6 personen, heen en terug Koedoes	<i>f</i> 1,90
vier dagen een gids op Perwote	<i>f</i> 2,00
een nacht overnacht op Ngambak	<i>f</i> 1,00
Pa Loetoeng een dag gids op Djambe	<i>f</i> 0,35
een kattie spijkers	<i>f</i> 0,50
twaaif ledigen kisten	<u><i>f</i> 2,40</u>
Totaal	<i>f</i> 15,75

Ontvangen van den Hoog Edele Gestrengen Heer Resident van Japara.

aan diverse uitgaven over de maand Juli	<i>f</i> 15,75
aan traktement over idem	<i>f</i> 31,31
aan toelage over idem	<i>f</i> 40,00
aan mandoers toelage over idem	<u><i>f</i> 7,50</u>
Totaal	<i>f</i> 94,56

de korporaal werkman der Genie
de Winter

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000058-592]

Joede 1 August 1891

Your Noble Severe Sir

Today I have received your letter and I'm answering it immediately. I regret to have to inform you as that the searching is going poorly; hardly anything is being found. You are writing me that I have to burn *alang alang*, and for sure that's the only thing I know to do to find bones, and I've done nothing else for the whole week than burning, and I've cleaned half of the mountains already and now the police is doing nothing else than trying to find out who did it but I burned it all without anybody seeing whodunit and I leave them to find out if they come and ask me I obviously know nothing about it think that's the best that I can do.

If I only will have the luck that there will be rain then I can start looking at many places but if after that I still do not find anything then I think there's not much more to do here at the Patiayam.

Yesterday I found a kiedang half eaten by a small tiger, I desperately tried to shoot the animal but I did not succeed. But I will do my best to get it for it also stole all the chickens out of my coop. The place where it is now is close to the bone storage. The head of the Kiedang is still intact (a female) and the head of a male I bought of Mr Kersine, and I also was given the head of a monkey by Mr van Wijk.

I include the accounts of the month of July, I did not have to pay to sleep over at Porwoto at the Widono's. Hoping that if I do not catch this tiger you will come soon to help me catch the beast.

Your serving worker
de Winter

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

[MM774C-000058-592]

Joede 1 Augustus 1891

U Edele Gestrengen Heer

Heden ontving ik Uw brief, en beantwoordt hem onmiddellijk. Tot mijn spijt moet ik U berichten, als dat het zoeken hier erg slecht gaat; er wordt bijna niets gevonden, zoo als U mij schrijf, moet ik alang alang branden, nu dat is het enigste middel, dat ik nog weet, om beenderen te vinden, ik heb van deze week niets anders gedaan als gebrand, ik heb ongeveer de helft van dit gebergte al schoon, nu doet de politie niets anders dan zoeken, wie dat gedaan hebt, maar ik heb alles gebrand, zonder dat iemand het heeft gezien, nu laat ik hun maar zoeken, als zij aan mij vragen, dan weet ik er natuurlijk niets van, dat is dunkt mij het beste wat ik doen kan.

Als ik nu maar het geluk hebt, dat er een keer regen komt, dan kan ik op veel plaatsen zoeken, maar als ik dan nog niets kan vinden, dan geloof ik, dat het niet veel meer geeft op de Pati ajam.

Ik heb juist vandaag een kiedang gevonden in de goenoeng, half opgegeten door een kleine tijger, ik heb alle moeite gedaan om dat beest te schieten, maar het is mij niet gelukt. Maar ik zal toch mijn best doen hem te pakken, hij heeft al kippen uit mijn hok ook gestolen, de plaats waar hij zit, is vlak achter het beenderenpakhuis, de kop van die kiedang is nog niet stuk (een wijfje) en een kop van een mannetje heb ik gekocht van den heer Kersine, en daarbij heb ik een kop van een aap gekregen van den Heer van Wijk.

Hierbij de opgaven over de maand Juli, het overnachten op Porwoto bij de Widono, heb ik niet behoeven te betalen.

Hopende als ik die tijger niet kan krijgen! U mij spoedig zal komen helpen, het beest te vangen.

U dienende werkman
de Winter

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000050-069]

June 1891

During this month the number of fossil vertebrates from Java has not increased. However the incomplete rhinoceros skull that had been excavated in the month of May near Kedung Brubus (Kebon-duren) turned out on further investigation to differ from the known living and fossil species of this family and therefore represents a new species. Everything else that was collected belongs to species already known from before and need not be separately addressed in this report.

In the Patiayam, where excavations were predominantly continued near Djambe, finds became less numerous. On the whole this mountain has, following the systematic research that has taken place, not lived up to its fame; and probably it is this fame and the easy accessibility of the site that is one of the causes why it's not living up to expectations⁷². Meanwhile it has become more and more apparent – which is an important result – that the fossil fauna present on this mountain is identical to that of the Kendeng.

For the distribution of the formation in question it is of importance to note that in the mountain range south of Japara, 2 paal south-east of Pruwoto, and in the hill Ngembak near Grobogan (district and department Grobogan of the residency Semarang) the known bone bearing tuff has been observed.

2 August, 1891

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

⁷² Meaning fossil hunters have scavenged the site to sell them to the Chinese to make traditional medicins.

[MM774C-000050-069]

Juni 1891

Gedurende deze maand werden ~~geen nieuwe fossiele~~ ^{het aantal} soorten van ^{de fossiele} gewervelde dieren ^{van Java} niet vermeerderd ~~bekend~~. Evenwel is de in de maand Mei bij Kedoeng Broeboes (Kebon-doeren) opgegraven incomplete Rhinoceros-schedel bij nadere studie toch gebleken van de bekende levende en fossiele soorten van dit geslacht af te wijken en derhalve ~~van~~ ^{afkomstig te zijn} een nieuwe soort te vertegenwoordigen. Alles wat verder verzameld werd is van de vroeger bekend geworden soorten en geeft geene aanleiding tot afzonderlijke bespreking in dit rapport.

In den Pati-ajam, waar voornamelijk bij Djambe de opgravingen werden voortgezet werden de vondsten ^{veel} minder talrijk, ~~intusschen bleek meer en meer~~ ^{en dat is een belangrijk resultaat, dat} Over het geheel heeft deze berg bij 't nu ingestelde systematisch onderzoek zijn roem niet gehandhaafd; ~~en 't is~~ ^{en} waarschijnlijk ^{is} juist ~~deze~~ meerdere bekendheid en gemakkelijke toegankelijkheid dezer vindplaats, ~~welke~~ een der oorzaken, waarom ~~deze plaats~~ zij ^{minder} niet ^{geheel} aan de verwachtingen beantwoordt. Intusschen bleek meer en meer – en dat is een belangrijk resultaat – dat de in dezen berg voorkomende fossiele fauna met die van den Kendeng [?????elijk] ^{identisch is}

Voor de verspreiding der betreffende formatie van belang is 't dat in het zuidengebergte van Japara, 2 paal Z.O. van Proewoto, en in den heuvel Ngembak bij Grobogan (Distrikt en afdeeling Grobogan der residentie Semarang) de ~~gevonden~~ ^{bekende} beenderen houdende tuf ~~en een enkel stuk kies~~ gevonden werd. 2.8.91.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000050-069 right]

Second quarter 1891

Both in the Kendeng as in the Patiayam the collecting of fossils was continued. In the first mentioned mountain range near Kebon-Duren a *Rhinoceros* was found, which seems to differ from the known living and fossil species and therefore constitutes a new species. Also the first remains of a bird were found here.

In the Patiayam near Joede, on the hill Gunung slompret (between Kantjilan and Krangit) on the hill Gunung mundu (south of the *duku* Gunung- Kembar) but mostly deep out of the tuff of a hillside ½ paal west of Djambe, a rather considerable collection of fossils was gathered, amongst which in particular *Stegodon* was well represented. Except for those already mentioned in the previous quarterly report there were additional finds of *Bibos cavifrons* and, in the Kendeng not uncommon, *Anoa* f “species”. Further it seems that some of the earlier found deviating tusks are of a *Stegodon* species unknown for the Kendeng. These however, as well as the mentioned *Hystrix*, are amongst a larger number of species that have been found in the Kendeng, within the same layer. It is now proven that the fossil fauna of the de fossiele fauna of the Patiayam and of the Kendeng are truly identical.

The fossil petrifications which usually have to be dug up from deeper here are on general in the Patiayam in a less good state of preservation than those of the Kendeng. On the whole the Patiayam has, after the systematical investigations, not lived up to its former fame, which likely needs to be ascribed to it being so well known and the accessibility of this find spot.

For the distribution of the formation in question it is of importance to mention that in the south of Japara: about 2 paal south-east of Pruwoto and near Grobogan (residency Semarang), the latter find spot already being known before, bone bearing andesite tuff is present; as well as – in the area of the Kendeng – near Kedingding (district Panulan of the department Blora) and near Tinggang (5 paal north-east of Ngrahu, district Ngumpak of the department Bodjonegoro) in Rembang.

2 August, 1891 Missive N^o12

[Next](#) official report

[Previous](#) official report

[MM774C-000050-069 right]

Tweede Kwartaal 1891

Zoowel in den Kendeng als in den Pati-ajam werd het verzamelen van fossielen voortgezet. In eerst genoemd gebergte werd bij Kebon-Doeren een *Rhinoceros* aangetroffen, welke van de bekende levende en fossiele soorten schijnt af te wijken en derhalve eene nieuwe soort te vormen. Ook werd hier het eerste overblijfsel van een vogel gevonden.

In den Pati-ajam werden van nabij Joede, op den heuvel Goenoeng slompret (tusschen Kantjilan en Krangit) op den heuvel Goenoeng moendoe (Z. van de doekoe Goenoeng- Kembar) doch vooral diep uit de tuf van een heuvelrug ½ paal W van Djambe eene vrij ~~belang~~ aanzienlijke verzameling fossielen bijeen gebracht, waaronder vooral *Stegodon* goed vertegenwoordigd is. Behalve de reeds in het verslag over het vorige kwartaal genoemde soorten werden nog gevonden *Bibos cavifrons* en de in den Kendeng niet zeldzame *Anoa*. Verder schijnen van de vroeger gevondene afwijkende stootanden van *Stegodon* van eene soort te zijn, welke uit den Kendeng nog niet bekend is. Deze, zoowel als de genoemde *Hystrix* bevinden zich echter naast een grooter aantal andere soorten, welke in den Kendeng wel gevonden zijn, in dezelfde laag ~~voor en~~. Het is nu bewezen dat de fossiele fauna van den Pati-ajam met die van den Kendeng werkelijk identisch is.

De fossielen versteeningen die hier gewoonlijk ook dieper moeten worden uitgegraven verkeerden in den Pati-ajam in het algemeen in een minder goeden staat van bewaring dan die van den Kendeng. Over het geheel heeft ook de Pati-ajam bij 't nu ingestelde systematisch onderzoek niet aan zijn ouden roem beantwoord, wat wel voor een groot deel moet worden toegeschreven juist aan de meerdere bekendheid en de toegankelijke ligging dezer vindplaats.

Voor de verbreiding der betreffende formatie van belang is 't, dat in het zuiden te van Japara: ~~42 paal~~ ongeveer 2 paal Z.O. van Proewoto en bij Grobogan (~~district en afdeeling Grobogan der~~ Res. Semarang), welke laatste vindplaats reeds vroeger bekend was beenderen houdende andesietische tuf lagen voorkomen; evenals ~~in~~ in het gebied van den Kendeng – nabij Kedingding (district Panoelan der afdeeling Blora) en nabij Tinggang (^{5 paal} NO. van Ngrahoe district Ngoempak der afdeeling Bodjonegoro) in Rembang.

2.8.91 Missive N^o12

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000004-015]

van der Kemp 3 August 1891

Highly Noble and severe Sir

allow me to submit the following matter to your judgement in a private letter, which allows for a more informal treatment of the subject.

When (I think) still in the previous year Sluiter, who was then librarian of the Natural History Society, recommended their journal for a more extensive publication with figures of my research, I thought that there could be no objection to that. I also found it a pleasant prospect to be able to already soon and in an easy way make my most important results known and therewith deliver to you and others, who have had such great interest in my work, proof that I have not been unworthy of that interest. When Sluiter later wrote that it would be a separate quarto publication, I could only gratefully rejoice and cherish the benevolence of the society, for which I've always felt great sympathy.

I imagined writing an English or German text to accompany the figures and to offer you a more extensive report in Dutch, either with those already printed or with a new set of figures.

Mr Renaud also recommend the Yearbook of the Mining Department for such an unofficial publication (or at least that was what I understood), on which I felt obliged to notify your noble severe Sir about what Sluiter had already offered me earlier and that the publication of, in my opinion essential, figures might be a problem to your Noble severe Sir.

I only found out later that the board of the Natural History Society had not decided on publication yet, because the cost for the figures might be beyond their budget. In the board meeting of 9 July last, the matter was discussed and they decided to have the work published (by publisher) in the Netherlands with official and financial support of the Society and have it preceded by a circular note for subscription, in which the official support of the society was expressed. (I had pointed out to the society that there were likely-100-200 exemplars that could be sold).

In what I had understood from Sluiter I thought to be able to justify submitting to you an extensive report along with a treatise of the main results in a foreign language.

Now, however, the board of the Natural History Society wants to give this publication an official character. Under those circumstances I do not feel at liberty to decide on this

[MM774C-000004-016]

and I will have to leave the decision to you, as I have written to Mr van der Stok, the president of the Natural History Society.

Next to that, the time I've been given is very limited, the accurate study of the collection is taking more time than I thought; the publication is to be done in the Netherlands, the time available has largely passed before I could start on that, and meanwhile I believe that I could only start with the publication – assuming you would approve it and grant me more time – after I have submitted my report. The latter will be done in the time I have yet available, at least so as I have stated in an official letter to you, but I am starting to realise that the time is even limited for a decent treatise, even without any distractions.

When submitting an official report to you a number of figures (about some 30 quarto-plates) cannot be dispensed. Is there any hope that these will be published by the Government, or if the government is not publishing them, can they be made available for a publication from the Natural History Society?

I'm asking this boldly and call upon the benevolence and interest you have already shown in the research appointed to me, the love that I have for the research myself and all the effort that it will cost me to make accurate figures (a job for which I will only have the courage once). I turn to you in your official quality, but mostly also to the man, who is most qualified to judge matters like these, for guidance and advice.

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000004-015]

van der Kemp 3.8-91

HoogEdelGestrenge Heer.

Sta mij toe, dat ik de volgende zaak in een particulier schrijven, waarbij in een ongedwongener behandeling mogelijk is, aan Uw oordeel onderwerp.

Toen (ik meen) nog in het vorige jaar Sluiter destijds toen bibliothecaris der Kon. Nat. Vereen. mij het Natuurk. Tijdschr. ook voor eene uitvoeriger publicatie met platen ^{over betreffende de voornaamste resultaten van mijn onderzoek} aanbeval, meende ik, dat daartegen geenerlei bezwaar bestaan kon. Ook en ik vond [???] het een aangenaam vooruitzicht aldus reeds spoedig ~~een # en zonder veel omst langs geen~~ ^{der} zoo eenvoudigen weg – ~~omdat immers Sluiter's eigen onderzoek, ook van platen voorzien steeds in het N.T. zijn verschenen~~ – de voornaamste resultaten van het toen te kunnen bekendmaken en daardoor van U en anderen, die mijn werk zoo groote belangstelling geschonken hebben, te kunnen bewijs geven, dat ~~ik~~ het die niet onwaardig is. Toen later S. schreef, dat het eene afzonderlijke 4^e uitgave zou worden kon ik ~~slechts dankbaar~~ ^{ook slechts dankbaar} de welwillendheid der Ver. voor welke ik altijd de grootste sympathie gekoesterd heb, ^{toejuichen}.

~~Het was toen mijn [???~~ ^{Ik stelde mij toen voor} bij de platen een engelsche of duitse tekst te schrijven en ^{bij het} ~~tegelijk~~ aan U ~~een~~ ^{in te dienen} uitvoeriger verslag in de nederlandsche taal, hetzij reeds gedrukte hetzij een tweede stel van afbeeldingen aan te bieden.

Ook had de heer Renaud mij voor eene dergelijke niet-officiële publicatie (zoo heb ik 't ten minste begrepen) het Jaarboek van het Mijnwezen [???? ?] voorgesteld, waarop ik mij verplicht rekende aan UHEG. te moeten kennis geven van wat Sluiter mij reeds vroeger had aangeboden en mijne meening dat de onontbeerlijke platen misschien een bezwaar zouden zijn voor publicatie ~~op de~~ ^{ter plaatse} door ZHEG. bedoelde plaatsen.

Later is mij echter dan eerst gebleken, dat het bestuur der N.V. in zaken die publicatie nog niet beslist had, omdat de kosten van een het plaatwerk wellicht te hoog zouden lopen. In de bestuursvergadering van 9 Juli ll. werd de zaak ter sprake gebracht en besloten het werk te ~~doen~~ ^{ter plaatse} uitgeven (door een uitgever) in Nederland met officieelen en financieelen steun der Vereeniging en te doen voorafgaan door eene circulaire van intekening, waarin van den officieelen steun der Vereen. Of zal gesproken worden. (Ik had er nl. ^{ter vereen.} Op gewezen. Dat ~~er~~ stellig ~~zeer waarschijnlijk een honderd~~ 100-200 exemplaren zouden te verkoopen zijn)

In den [?????] van door Sluiter bedoeld meende ik het te kunnen verantwoorden ~~maar~~ ^{tegeijk met het aan U in te indienen aan U van} ~~te~~ ^{uitvoerig} officieel verslag eene ~~korte~~ ^{afgehandelde} behandeling van de hoofdresultaten in eene vreemde taal ~~de in de wereld~~ te publiceren.

Thans wenscht echter het bestuur der N.V. aan laatst bedoelde publicatie een officieel karakter te geven. In deze vorm ken ik mij geene vrijheid toe zelf te beschikken,

[MM774C-000004-016]

Doch meen de beslissing aan U te moeten overlaten, zoo als ik ^{dan} ook aan den heer van der Stok, den ~~directeur~~ ^{voorzitter} der N.V. ~~ook~~ geschreven heb.

Daarbij komt nog, dat de mij nu nog gegeven tijd zeer beperkt is, de nauwkeurige studie der verzameling ~~het onderwerp~~ ^{en wat daarmede in aanmerking komt} valt wat de tijd betreft dien zij kost niet mede; nu de uitgaaf over Nederland ~~moet~~ ^{zou} geschieden zou ~~die~~ ^{het} de beschikbare tijd wel grotendeels verstreken zijn, voordat daar aan kan begonnen worden, en ik geloof overigens aan die uitgave – ~~wanneer~~ ^{aangenomen} dat U die goedkeurt en er ~~wordt~~ mij nog langere tijd geschonken wordt – eerst te kunnen beginnen, na de indiening van mijn verslag. Dit laatste zal in de mij nu nog ~~geschonken~~ ^{verleenden} ^{beschikbare} tijd geschieden, in ieder geval zoo als ik in een officieel schrijven aan U verklaard heb, maar ik begin nu in te zien, dat ~~zelfs~~ ^{zelfs} die tijd voor eene behoorlijke behandeling ~~zeer beperkt~~ ^{al te} ^{zelfs} ^{zonder de minste afleiding} al te beperkt is. ~~Intusschen zal ik niet op meer rekenen~~

Bij het aan U in te dienen officieel verslag kunnen een aantal afbeeldingen (althans voor een 30-tal 4^e-platen) niet gemist worden. Bestaat er hoop, dat die door de Regeering zullen worden uitgegeven of kunnen de afbeeldingen, in geval de Regeering ze niet uitgeeft ^{later} ter beschikking worden gesteld voor uitgaaf door de Natuurk. Ver?

Deze vraag doe ik vrijmoedig en ik beroep mij daarbij op de van U reeds ondervonden welwillendheid en op Uwe belangstelling in het mij opgedragen onderzoek, op de liefde die ik zelf dat onderzoek toedraag en al de inspanning, die mij het maken van nauwkeurige afbeeldingen ~~(en dit kan~~ ^{zie ik nu in} ^{een werk waartoe ik} slechts éénmaal ~~geschieden~~ ^{den moed heb}) kost. Ik richt mij tot U in Uwe officieele qualiteit ~~maar~~ ^{maar} doch vooral ook als tot een man, die hier in in eene zaak als deze het meest tot oordelen bevoegd is, om terechtwijzing en raad. ~~Gaarne zou ik mijne~~ ^{De} ^{verplichting aan de Regeering en mijne begeerte haar} ^{van} ^{mijne dankbaarheid te overtuigen en het belang der zaak} ^{gaan mij a reken ik 't meest doch ma}

Ik voeg ik Wat de onkosten aangaat betreft van eene uitgaaf met platen zoo geloof ik dat die een f 2000, wanneer ze in Nederland geschiedt niet zal te boven gaan.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000058-593]

Joede the 9th of August 1891

Your Noble Severe Sir

I regret to have to inform you that it's still going poorly concerning the searching on the Patiayam. But how could it be different as according to my book in which I note the weather there has not been rain for 105 days now, the burnt *alang alang* remains on spot, I can search through it but that doesn't go well except on some higher spots where the burnt ashes were blown away.

The Aspirant Controller and Mr van Wijk were here to hunt that tiger, but no chance there any more, the animal is completely chased away, and I won't put any effort into it anymore now I know you do not want the head.

The Aspirant Controller has told me that if he goes hunting for *witjoeng* I will be allowed to go with him. He will let me know when he will go hunting if only it does not take too long, for in that case I'd rather go alone.

I have been rather misfortuned of late, 5 to 6 days of fever last month, and now the same again and thereby a few corns under my feet, may I be so free and to wait a few more days before going to the southern mountains? It's because my feet hurt so much and also the Resident still has to write to the Widono of Gabus.

You write to me that I have to go and dig into the Gunung Slompri, but I have now already 15 times (according to my booklet) dug into that hill, 13 times of which I returned home without any bones, but I will try so yet again.

On the mountain behind my house, where the trees of Mr van Wijk were burnt, I have been searching very often, but no trace of bones.

Then Mr van Wijk is a bit cross with me because I took away the head of the kiedang. He says if I had left it there the tiger would have been more easy to catch.

[MM774C-000058-594]

But I thought differently, if I'd left the head there, the tiger would have completely ruined it and it would not have been any use for me anymore that is why I took it away.

You are writing that new clothes have arrived for me, would you be so kind as to hold onto them for me as I still have plenty of cloths here?

I regret now that you do not need a *gonteng* head any more as I just had a large head, equal to the one of Mr van Wijk, put in the river. Should you still want it I will send it to you but if not I will leave it in the kali.

You write me in your latest letter that I should bring (of the last "*nl.*" [mo?], but pardon me, I do not understand what you mean with the letters "*nl.*"

Did I correctly account for the travel to Porwoto?

I will do my best to get a *witjoeng* as soon as possible.

Pardon me for going to have to work on the house for half a day, to lower the steps as it will not hold with the current wind. They would have had the styles been of word but now with these long bamboos and the roofing, it will not do, and thereby strong wind every day

Your serving worker

de Winter

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

[MM774C-000058-593]

Joede den 9 Augustus 1891

U Edele Gestrengen Heer

Het spijt mij zeer, dat ik U moet berichten, dat het nog slecht gaat op de Pati ajam met zoeken, maar dat kan niet anders, aangezien volgens mijn boekje, daar ik alle dagen het weer in aanteken, is het nu reeds 105 dagen geleden dat het geregend hebt, nu is die verbrande alang alang allen blijven liggen, ik zoek daar wel doorheen, maar kan niet zeggen dat het goed gaat, wel bijvoorbeeld op hogere plaatsen, waar die verbrande stof is weggewaaid.

De Aspirant Controleur is hier geweest met den Heer van Wijk om op die tijger te jagen, maar daar is geen denken meer aan, dat dier is geheel verjaagd, nu ik zal er geen moeite meer aan doen nu ik weet dat U de kop niet wil hebben.

De Aspirant Controleur heeft mij gezegd, als hij gaat jagen op de witjoeng, dan mag ik hem met hem meegaan, hij zal het mij laten weten wanneer hij op jacht gaat, als het maar niet te lang duurt; want dan ga ik liever alleen.

Ik ben de laatste tijd ook erg ongelukkig, de vorige maand vijf à zes dagen de koorts, en heden van hetzelfde, en daarbij een paar dorens onder de voeten, mag ik zoo vrij zijn en nog een paar dagen wachten met naar het zuidergebergte te gaan? Aangezien mijn voeten nog zo'n pijn doen, en de Resident moet toch de Widono van Gaboes ook nog aanschrijven.

U schrijft mij, dat ik in de goenoeng Slompri moet gaan graven, maar ik heb nu al 15 maal (volgens mijn boekje) op die goenoeng gegraven, en daar van 13 maal zonder beenderen thuisgekomen, maar ik zal er nogmaals gaan proberen.

Op die berg achter mijn woning, waar die boompjes van den Heer van Wijk verbrand zijn, heb ik al dikmaal's gezocht, maar geen spoor van beenderen gevonden.

Dan Heer van Wijk is ook een beetje kwaad op mij geweest, om dat ik die kiedangkop heb weggenomen, die had ik moeten laten liggen zeide hij, dan had de tijger makkelijk te vangen geweest.

[MM774C-000058-594]

maar ik dacht er anders over, als ik die kop had laten liggen dan had die tijger hem geheel stukgebeten, en ik had er niets meer aan gehad, daarom heb ik hem weggenomen.

U schrijft mij dat er een vernieuwing voor mij is, wilt u zoo goed zijn, en die maar voor mij bewaren, aangezien ik hier nog kleren genoeg hebt?

Het spijt mij nu, dat U geen gontengkop meer wil hebben aangezien ik nu juist een grote kop, gelijk die van den Heer van Wijk, in de kali heb liggen, als U die ene kop soms nog hebben wil, dan zal ik hem zenden, zonet, dan zal ik hem maar in de kali laten liggen.

U schrijft mij in de laatste brief, dat ik (van de laatste nl. [mo?]) mee moet brengen, maar neemt U mij niet kwalijk, als dat ik de letters nl, niet goed begrijpt.

Heb ik U dat goed opgegeven, van die reis van Porwoto?

Ik zal mijn best doen de Witjoeng zoo gauw mogelijk te krijgen.

Duidt U het mij niet ten kwade, dat ik een halve dag aan mijn woning moeten werken, om de trap te verlagen, aangezien dat hij het onmogelijk uit kan houden door de wind, als de stijlen van [?hout?] waren, dan zou het wel gaan, maar nu met die lange bamboe, en die luchtkap erop, nu kan het niet, en daarbij alle dagen vele wind

U dienende werkman
de Winter

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000058-594]

Joede 11th August 1891

Your noble and severe Sir

I made an error myself in writing you to go to Gabus as bones used to be found at
Jenkelsewu

Don't you think it better for me to go to Jenkelsewu?

Your serving worker
de Winter

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

564

— Send from Jawa —

[MM774C-000058-594]

Joede 11 Augustus 1891

U Edele Gestrengen Heer

Ik hebt mij zelven vergist, met U te schrijven, om naar Gaboes te gaan, aangezien er vroeger beenderen gevonden
zijn op

Jenkelsewoe

Vindt U nu niet beter, als dat ik naar Jenkelsewoe gaat?

U dienende werkman
de Winter

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000050-070]

July 1891.

Out of Bogo during this month again the western part of the Kendeng was explored in the districts Sepreh and Gendingan of the department Ngawi. Mostly near the *duku* Padas Malang (Sepreh) on the left banks of the Bengawan finds were being done of which the best are: a very large, yet broken an incomplete elephant skull and half a skull of *Hippopotamus*.

In the Patiayam yet a small number of useful objects were collected, amongst which remains of *Stegodon* (mainly molars and fragments of tasks) and *Elephas* (half a molar from the vicinity of Krangit and a smaller piece from Jude) and *Rhinoceros* (fragmentary molars from Jude).

11 August, 1891 Missive 13

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

565

— Send from Jawa —

[MM774C-000050-070]

Juli 1891.

Van uit Bogo werd gedurende deze maand weder het [?????] westelijk gedeelte van den Kendeng in de distrikten Sepreh en Gendingan der afdeeling Ngawi ~~onder~~^{afge}zocht. Voornamelijk werden hierbij de doekoe Padas Malang (Sepreh) ~~nabij~~^{aan} de l. oever der Bengawan vondsten gedaan waarvan de beste zijn: een zeer groote, doch gebroken en onvolledige olifantenschedel en eene schedelhelft van Hippopotamus.

In den Pati-ajam werden ~~en~~^{nog een klein getal} ~~weinig~~ bruikbare voorwerpen verzameld, waaronder overblijfselen van *Stegodon* (voornamelijk ~~een paar~~ kiezen en ~~een gebroken~~ fragmenten van slagstanden) van *Elephas* (een halve kies uit de nabijheid van Krangit en een kleiner stuk van Joede) een *Rhinoceros* (fragmentair kiezen van Joede).

11 Aug '91 Missive 13

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000012-252]

Djuwana, 11 Augustus 1891

To my good friend mr
H.J.G. Walbeehm,
Aspirant-Controller of the Region Pati.

Upon your request I am letting my friend know what information I have received regarding the wild pigs, which is as follows below:

That is that in the district Mantoop two species of wild pigs exist, of which one is called "Gonteng", which has a large body with redbrown hairs, and the other is called "Ranti", with a small body and black hair.

There are no people in the district MergoTuhu who know of anything else than just "Tjeleng".

In the district Djuwana it is just the same as in the district Mergotuhu.

Regarding "Widjo" and "Widung", there are no people who know anything about them.

Herewith I am also sending you a male dog with yellow hairs, who has already proofed to be brave in catching wild pigs. I hope, my friend will gladly receive him and will try his worth.

From Djuwana I have not yet received any other news than that it is terribly hot during the day. There has not been any rain for a long time.

I hope my friend will receive this letter in good fortune, happiness and comfort, fully satisfied and not wanting for anything.

Hoping to have discussed all that needed to be said I am sending many greetings from me and my spouse to my friend, who remains your good friend

Tjondro Adi Ningrat

PS the name of the dog is "Ponto"

Tjondro

This is the only letter with Tjondro Adi Ningrat

Next letter with Walbeehm

Previous letter with Walbeehm

Next Indonesian letter

Previous Indonesian letter

[MM774C-000012-252]

Djoewana 11 Augustus 1891

Hapada
Sobat baaik Toewan
H.J.G. Walbeehm Aspirant
Controleur di Afdeeling
Pati

[Menveraat sobat ampainjie permintu aard ingen 'snie sajiu kassie bertaan pada sobat njang saija soedah tjarie ketrangan durie hal babie aiten sepertie die bawah imie, ian itoe di district Mantoop ada 2 roepa tjeleng. I nama "Gonteng" badan besaar dan bailoe merah, njang i nama "Ranti" badan ketjiel dan boiloenja item.- de district Mergo Toehoe tiada orang bisa bilang lain hanja "Tjeleng" sahadja.- di district Djoewana sepertie di district MergoToehoe.-

Darie itoe "Widjo" dan "Widjoeng" tiada orang njang mengatahoewie.-

Maku darie pada itoe soepaija menjadik sobat ampoenja pengatahoenwan.

Dan lagie njang bersama sama dengen inie saija mengirimken satoe

[MM774C-000012-253]

andjing lelakie boeloe koening, saidah di tjobak branie sekalie tangkep babie oetan, saija harep njang sobat soeka triema dengen soeka hati, dan bulee di tjobak.

Chabar darie Djoewana tiada ada tjanna djika siang dapit aidjam.

Saija harep njang sebrimanjan inie soewat sobat ada dengen slamet tiada koerang saratoe apa, dengen mindapet seneng dun soeka hali.

Laeen trada meling Kesi Saija dengen Raden Jijoe ampoenja banjak tabee pada sobat ter tinggal

Sobat baaik
Tjondro Adi Ningrat

Tambahan itoe andjing namanja Ponto

Tjondro

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000004-017]

Education, Religion
and Trade

Batavia 14 August 1891

Dear Mr Du Bois!

In answer to your esteemed letter of the third of this month the following.

You are working completely on behalf of the Government and at their expenses; so your report and the results of your research are to be submitted to her. To publicise the whole or a part of it outside the Government, you need permission, which has not been given and also has not been asked. Now according to you the time for an official report is already very short, you will surely use your exclusive workforce to do your official duty.

From the other side, it seems almost obvious that the Government with regard to report will not have the intention

[MM774C-000004-018]

to leave it lying in a drawer. That's not why one would have a feasible research done. But even if She would not publish it in the Yearbook of the Mining department or somewhere else, She would not allow others to do so. If you for the time being keep to your official duties, you need not, in my opinion, in general, worry, although it is impossible for me to make any promises, in particular with regard to the plates, and it's quite impossible to provoke the Government to do so.

After friendly greetings, also to Mrs Du Bois, with high esteem et cetera
vd Kemp

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000004-017]

Onderwijs, Eeredienst
en Nijverheid

Batavia 14/8 1891

Geachte Heer Du Bois!

In antwoord op Uwe waarde letteren dd 3 dezer het volgende.

U werkt geheel in opdracht en voor rekening der Regeering; dus Uw rapport en de uitkomsten Uwer onderzoekingen zullen aan Haar ingediend moeten worden. Voor publicatie van het geheel of een gedeelte buiten de Regeering om, heeft U verlof noodig, dat niet gegeven en ook niet gevraagd is. Nu de tijd volgens U reeds voor het officieele rapport zoo krap bemeten is, zal U wel al Uwe werkkrachten uitsluitend [????en] te wijden aan Uwe officieele [?bemoeiensen].

Van de andere zijde, spreekt het wel haast als vanzelf, dat de Regeering t/n/o zich van rapport enz. niet onder stoelen en

[MM774C-000004-018]

en boeken zal steken. Daartoe laat men geen haalbaar onderzoek doen. Zelfs indien Zij het niet zelf mocht willen publiceren in het Jaarboek v/h Mijnwezen of in anderen [????], zou zij daar toch anderen niet daartoe in staat willen stellen. Als gij U dus voorloopig slechts Uwe officieele opdracht in het oog houdt, kan U m.i. in algemeene zin voor het overige onbekommerd wezen, al kan ik dan ook onmogelijk eene bepaalde toezegging, speciaal betreffende de platen doen, en ook bezwaarlijk van de Regeering uitlokken.

Na vriendelijke groeten, ook aan Mevrouw Du Bois, hoogachtend enz
vd Kemp

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000033-632]

Batavia den 14 August 1891

Noble and severe Sir

In answer to your letter of 9 August, 1891 I have the honour to let you know that this office has no sea charts available for sale. To obtain these you will have to turn to the Hydrographic department of the Navy in Batavia.

Esteemingly
on behalf of the chief of the topographical department
GW Bleekeman
1^e lieutenant adjunct

This is the only letter with this correspondent

568

— Send from Jawa—

[MM774C-000033-632]

Batavia den 14 Aug 1891

WelEdGestrenge Heer

In antwoord op uw schrijven dd. 9/8 91 heb ik de eer u mede te deelen, dat op dit bureel geene zeekaarten ten verkoop aanwezig zijn. Tot het verkrijgen daarvan zult u u dienen te wenden tot het Dep. van Marine, afdeling Hydrographie te Batavia

Achtend
Namens de Chef v.d. top. dienst
GW Bleekeman
1^e luit. adjunct

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000058-595]

Joede 16 August 1891

Your Noble Severe Sir

Herewith I am informing you that this week I found a little bit on the Patiayam, it may not be that nice, but enough to raise the spirits a bit. I found the head of a buffalo on Slompriit, and one on Djambe, and a couple of elephants mandibles near Terban, they are broken but can be glued. The buffalo heads come with the horns.

I've been to visit the Aspirant Controller again, and he said to me that before half of the next month is through he will take care that you get a beach pig (he is currently ill).

The Resident has been here, and he said that he will write to the Widono of Jenkalswu.

I will travel there tomorrow and I will accurately inform you next week how things are over there, and when I return from Jenkalswu I will accompany the Aspirant Controller to Djuwana.

I will keep the *gonteng*-head for you.

As to Djambe, I've only searched there for one day this week, as I told you earlier to quit there altogether, but now found this buffalo head again, it seems there are still more bones over there, can I still go to work there from time to time?

Your serving worker
de Winter

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

[MM774C-000058-595]

Joede 16 Augustus 1891

U Edele Gestrengen Heer

Met dezen laat ik U weten, als dat er van dezen week een weinig gevonden is op de Pati ajam, het is wel zoo erg mooi niet, maar het is toch weer om een beetje moed te krijgen. Ik heb een buffelkop gevonden op Slompriit , en een op Djambe, en nog een paar Olifantskaken bij Terban, zij zijn stuk, maar zij kunnen gelijmd worden, de hoorens zijn bij de buffelkoppen.

Ik ben weer bij den Aspirant Controleur geweest, en die heeft mij gezegd; voor de half van den volgende maand zal hij zorgen dat ik in het bezit ben van het strandvarken(hij is heden ziek).

De Resident is hier geweest, en heeft gezegd, hij zal de Widono van Jenkalsewoe aanschrijven.

Nu zal ik morgen op reis gaan daarheen, en zal U de volgende week alles nauwkeurig berichten, hoe het daar is, en als ik van Jenkalsewoe terugkom, dan zal ik de Aspirant Controleur vergezellen naar Joanna.

De gontengkop zal ik voor U bewaren.

Wat Djambe aangaat, heb ik van deze week maar een dag gezocht, aangezien dat U gezegd heb, dat ik het maar moest laten varen, en nu weer die buffelkop gevonden, het schijnt dat daar toch nog meer beenderen moeten zijn, mag ik van tijd tot tijd daar nog eens werken?

U dienende werkman
de Winter

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000011-532]

van der Stok

Tulung Agung 18 August 1891

Highly esteemed Mr van der Stok

I have just received the answer of Mr van der Kemp about an eventual publication of the main results of my research by the Natural History Society, and from that it has become clear that I will need to get permission for every publication outside the Government. I have – as I started to fear, therefore already crossed the line of my competence and I am sorry for that in particular because the Government has always supported me with the greatest benevolence and I owe them many thanks. I therefore think this is not the right moment to yet ask for permission, the more so for there is also a more practical reason, being that the time available to me has become very slim. It would now be best (as Mr van der Kemp also told me) [] to use all my workforce to work on my official report and I will therefore have to ask van Bemmelen to return to me the plate and the drawing
[MM774C-000011-533]
that I already sent.

I regret, both towards the Government as well as to the Natural History Society to have not gone down this road from the start. However do believe me, when I say that this has not happened, because I have always exclusively focused on the ideal side of the matter.

Please meanwhile receive on behalf of the Natural History Society my cordial thanks for the highly benevolent attitude that they have yet again shown me.

As you can see from the reprint I sent you, I have written a small postscript to the “old climates”, with the purpose of clearing my conscience because of many errors as well as adding some predominantly climatological additions that seemed necessary to clarify the matter. Also the matter regarding [?Scheiner] has been dealt with, which has the particular use of showing the soundness of the basis of the hypothesis.

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000011-532]

van der Stok

T.A. 18.8.91

H.H. v.d.St.

Zooeven ontving ik antwoord van den heer van der Kemp over eventuele publicatie ~~mij~~ der hoofdresultaten van mijn onderzoek door de N.V. daaruit blijkt mij, dat ik daartoe voor ~~offici~~ iedere betreffende publicatie, ~~van een gedeelte of van het geheel der uitkomsten van mijn onderzoek~~ buiten de Regeering om verlof noodig heb. Ik ~~ben dus reeds te v~~ heb – zooals ik [? begon te vreezen] mijne bevoegdheid dus reeds overschreden en dat spijt mij zelf voor bijzonder omdat ik van den ^{[????] kant der} Regeerings steun ~~er~~ de grootste welwillendheid heb mogen ondervinden en haar ~~er~~ grooten dank schuldig ben. Ik acht het daarom nu niet geraten het bedoelde verlof nog te vragen en ik heb daartoe ook bovendien nog eene meer praktische reden dat namelijk mijn de nog beschikbare tijd nu ~~krijgen~~ nog maar zeer knap bemeten is. ~~zoodat het~~ ^{Het best is nu} (zooals ook de heer van der Kemp meedeelt ~~mij ook aanraadt~~) [?nu wel ge?????er] zeker met alle ~~mijn taakkracht~~ uitsluitend te ~~wijden~~ ^{werken} aan mijn officieele ~~bemoeienissen~~ verslag en Ik ik moet daarom ook de reeds aan van Bemmelen gezonden ~~aantekeningen van eene~~ ^{van teekening} ~~terugver-~~
[MM774C-000011-533]
zoeken.

Het spijt mij, zoowel tegenover de Regeering als tegenover de N.V. niet terstond den waren weg te hebben ingeslagen. U wilt mij echter zeker wel gelooven, wanneer ik ~~zeg~~ ^{verklaar}, dat dit niet geschiet is omdat ik altijd te zeer uitsluitend de ideale zijde van de zaak heb in 't oog gehouden.

Ontvang intusschen voor de Nat. Vereen. Mijn hartelijke dank voor hooge welwillende gezindheid ~~ten~~ ^{mij in deze weder gebleken}
~~mijn opzicht~~ ^{getoond.}

Zooals U gezien hebt, heb ik
~~Ik heb, pro-~~ Zooals U uit het U gezonden afdrukje gezien hebt, heb ik een klein naschrift op de “oude klimaten” doen volgen, 't doel daarvan is zowel om mijn geweten te zuiveren van ~~tamelijk~~ veel fouten als aan het aanbrengen van eenige voornamelijk klimatologische ([?nast?]) ~~toevoegsels~~ ^{toevoegingen}, die ik voor de duidelijkheid der zaak ^{nog wel} noodig ~~achte~~ ^{schenen}. Ook is de ~~prioriteits~~ ^{toevoegingen} ~~questie~~ ^{aan} tegenover [?] [?Scheiner] ~~aangevend~~ besproken, wat ~~nog~~ vooral het nut heeft, ~~dat men zien kan d~~ de deugdelijkheid ~~zien kan~~ ^{van den grondslag mijner} ~~der~~ hypothese nader aan te wijzen.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000013-031]

[???osalem?] (Modjokerto) 18 August 1891

Dear Mr Dubois.

I have again received from my friend Père Heude an important odontological study of the different species of *Sus* from this archipelago for which I had send him material.

As the plates in it might be of use to you in your special studies I'd be willing to loan them to you as well as the other issue of [???ibutoris?]. I'm thinking of travelling Sunday 29 with the last train from [?Djimbang] to Blitar and will thus pass your headquarters in Tulung Agung. If you are there and not in one or the other cave try meet me at the station in passing and I will make sure to have the journal for

[MM774C-000013-032]

You in my hands.

I regret not to have made your acquaintance during your last visit to Batavia.

Meanwhile with friendship

yours truly

A.G. Vorderman

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000013-031]

[???osalem?] (Modjokerto) 18-8-91

Geachte Heer Dubois.

Ik heb van mijnen vriend Père Heude weder eene belangrijke odontologische studie ontvangen van de schillende soorten *Sus* ook uit dezen archipel waarvoor ik hem materiaal hebt toegezonden.

Daar ook de platen U van nut kunnen zijn in Uwe speciale studie wil ik U die even als het andere deel der [???ibutoris?] ter hand stellen. Ik denk Zondag 29 Augustus per laatste spoor van [?Djimbang] naar Blitar te vertrekken en moet dan Toeloeng agoeng Uw hoofdkwartier passeren. Zijt ge daar en zit ge niet in de eene of andere spelonk tracht mij dan en passant aan het station te ontmoeten dan zal ik het tijdschrift voor

[MM774C-000013-032]

U zorgen bij de hand te hebben.

Het spijt me dat we geen kennis gemaakt hebben tijdens Uw laatste bezoek aan Batavia.

Intussen vriendschappelijk

[?tav]

A.G. Vorderman

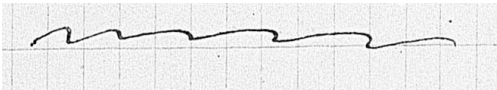
[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000011-533]

Van der Kemp 19 August 1891

For your benevolent letter of August 14 of this month I politely express my sincere thanks. I have also seen therein that I – as has become clear to me now am truly not allowed without your permission to take any steps to publicise the results of the research that has been appointed to me. I have always experienced great benevolence from you and the Government, such that I should feel very much obliged, not only just to do my duty but also to have trust to put the fate of my results and my work (which is also my intrinsic reward) in your and the governments hands.

That I have not realised from the start that every single publication would be at the disposal of the Government, I hope may be forgivable; it has only happened because I exclusively had my eye on the idealistic side of the matter

[Next](#) letter with this correspondent

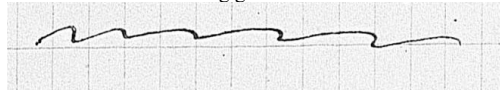
[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000011-533]

Van der Kemp 19.8.91

Voor Uwen brief welwillend schrijven van Aug. 14^{den} dezer heb ik met bijzonderen dank zeg ^{[???} ik U beleefd mijn en hartelijken dank. ^{[???} Ik zie daaruit Ik heb daarin tevens gezien, dat ik – zoals ik wel begon te vragen wat ^{Zoals ik [???] [???] gelooft} zoals ik nu ook geloof werkelijk mijne ber zonder Uw verlof geenerlei stappen had mijner mag doen tot eene publicatie van resultaten van mijn het mij opgedragen onderzoek. zonder Uw Terwijl Terwijl ik daarvoor mijne ver mijn spijt betuig Ik ben Van U en van de Regeering heb ik altijd te groote welwillendheid mogen ondervinden, dat ik mij U en Haar ook niet grooten dank zou schuldig zijn gevoelen en dat ik Niet alleen naar plicht maar ook met vertrouwen zal ik daarom het lot der resultaten van mijn werk arbeid (dat tevens waarin ook die ook mijne beloning zijn ^{[?????}) in Uwe en hare handen zou stellen.

Dat ik niet van den beginne af aan heb ingezien, dat aan iedere betreffende publicatie alleen de Regeering te beschikken heeft moge mij vergeven worden; 't is alleen geschied omdat ik al te uitsluitend de ~~idea~~ zaak ideale ideale zijde van de zaak heb in 't oog gehouden.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000013-350]

Prof. A. Wichmann Utrecht 19 August 1891

very Noble and learned Sir! It has been more than a month ago since I received your so interested and benevolent letter of 7 June. Your letter was a true encouragement and I sincerely thank you for it, because of influenza I had to postpone thanking you until now. I am also much obliged for you sending me both issues of your travelogue, which I not only found highly interesting, but also very entertaining reading which makes me look forward to seeing the next issue.

I very much regret not to agree with Professor Martin regarding his “Siwalik formation” of Java. With a difference of opinion like this, [???] results, only at the cost of much time and choosing sides the truth will out, in particular if the position of the two parties are so far apart as is the case here, but that it is known that on other subjects Professor Martin also has not been flawless, does give hope that the truth in the matter of the fossil vertebrate fauna of Java might yet soon be accepted. I have meanwhile got a pretty dim view of the way Professor Martin has done this research, in particular considering his neglect of knowing of the presence of stegodons in Pleistocene layers in British India.

Somewhat in connection to that I have read with great amazement the results and the way Professor Martin got to those in his essay on the Kei-islands which was published in the Journal of the Geographical Society part VII 1890. To me at least it seems impossible and at odds with a number of facts that the sea during the whole quaternary period (p.266) took up a larger part of the Indian Archipelago than it currently has. The ingenious conclusions of Wallace that have been more and more been confirmed by new zoological research; the Pleistocene vertebrate fauna of Java and more immediate proof for a Pleistocene connection with the mainland. Can a connection between Borneo and Sumatra, of Java with Borneo and of Borneo with the mainland by narrow land bridges even be geologically defended? It is unknown to me whether there are any good reasons that can be raised against the opinion that the Pleistocene period of the Archipelago was mainly one of continentality. The recent (maybe even started during Pleistocene times) [] positive phase followed by the retreat of the sea seems to have been not very profound and offshore duration, in particular also according to your observations on Celebes elsewhere. I could see the traces of that transgression myself in Sumatra and Java going for about 10 to maximal 25 m and significantly higher numbers that have been proved are not known to me. Professor Martin has (in my opinion lightly) used data from Guppy and Verbeek, and some other data to get to his conclusions. Guppy has in the Preanger very likely considered tertiary (Miocene) foraminifer-marls for post-tertiary and therefore concluded to a post-tertiary uplift of thousands of feet.

[MM774C-000013-351]

Verbeek and Fennema have made “sea diluvium” a formation located on the seaside between Tertiary mountains and recent rivers and marine deposits, without any reason for that qualification. Fossils have never been found there. Petrographically equivalent with the common shape of this “sea diluvium” are the pumice tuffs at the plains of Fort de Kock and Payakumbuh that for this and the above mentioned reason were called “lake diluvium” with equally little reason. I have seen on the plains of Payakumbuh, when a well was dug, and boreholes were made that the pumice-tuff is located on a very young layer of peat that has tree trunks in it that seem to have grown on that location and of which the wood has almost completely kept its resilience and other characteristics, whilst the leaves looked like they had hardly been buried for more than a few decades.

Other effects assured me that this pumice tuff that is surely younger than Pleistocene, is a [?sub]aeric formation, so I consider it likely that the sea diluvium of Verbeek (of which other shapes are surely also sub-aeric related products of other mountains) is an equally young subaeric relation and I believe that the pumice tuffs at the seaside of the [?Mamidjae]-volcano could come from the same eruption point and the same eruption as those on the plains of Fort de Kock and Payakumbuh. Verbeek and Fennema are thus incorrectly assuming that the distribution of these tuffs only has only come about by transport through rivers and lakes that they are originating from the several volcanoes in the vicinity where they occur.

The “marine fossils”, skeletons of whales from Surakarta, have, as I have heard, been washed up on the south shore and brought to Surakarta as curiosities. They are in no way proof that these planes have been once flooded by sea. In the Indies skeletons already soon become subfossil. But as much as I have looked for it I have nowhere in the plains of mid-Java found any traces of a young sea coverage and I know not of it ever having been found.

But the proof against comes not only from fauna, but also from geological facts, of which I could observe a few myself at Java's south coast where there is proof for a considerably lower sea water level in the pre-tertiary times which has been of a longer duration, rather than any proof for the opposite. How much I'd like to study this question, which we can only indirectly shed light on, further and on a larger terrain! Meanwhile, however, my position here, in spite of all the prosperity, is still as unsure as ever. Going to the British Museum for comparison to process the collection I've gathered is beforehand an unfulfillable desire. The Director of Education, Religion and Trade demands in the course of this year (until ultimo March 1892) a completed report, which I have promised, and they made it clear that an eventual extension of my appointment will depend on it. Thus I will have to report from here what I can, and hope that after my retrieval to the Netherlands (in four years time my service will end) there will be opportunity to write a more extensive publication after I had the possibility to visit the British Museum.

For the time being there is still much to collect here, new species are still being found and much of the terrain has not yet been examined. Then I would wish in a year or two to collect fossils on the find sites you have discovered for Triassic and Jurassic fossils.

This will all be [? dreams].

I don't even know if the little that I seem suitable for publication from the Indies will satisfy the Government. I have no certainty whatsoever whether I can have any impressions (especially of figures). I had to abandon a publication of the main results by the Natural History Society of Batavia, although I was already negotiating its publication. I had not even thought about asking for allowance of my chief the Director of Education, Religion and Trade and after his response to that I do not think it wise to ask again. Also because of the long negotiations with the board of the Natural History Society the time available is now too short for the publication of a official report.

Please forgive me for writing such a long letter in which I have mostly spoken off my personal interests. Maybe I can be apologised for the latter is in the interest of science I would so much like to continue working and your benevolent letter gave me the courage to do so.

Your very learned Sir's willing servant

Eug Dubois

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000013-350]

Prof. A. Wichmann Utrecht 19 aug. 1891

We!EdelHooggel. Heer! Reeds meer dan een maand is het geleden sedert ik Uw belangstellend en zoo welwillend schrijven van den 7^{den} Juni mocht ontvangen. Uwe brief was mij eene ware bemoediging en ik ben er U hartelijk dankbaar voor, door influenza bezocht heb ik ‘t echter tot heden moeten uitstellen U dien dank aan te bieden. Zeer erkentelijk ben ik U ook voor de vriendelijke toezending der beide deelen van Uwe reisverslag, dat ik niet alleen eene hoogst interessante, doch ook zeer boeiende lectuur vond en dat mij het verschijnen van het vervolg met verlangen doet tegemoet zien.

Ik betreur het zeer het met Prof. Martin in zaken zijne “Siwalik formatie” van Java niet te kunnen eens zijn. Bij een dergelijk verschil van meeningen, [?op?] resultaten, kan slechts ten koste van veel tijd en [?stemming?] de waarheid tot haar recht komen, vooral, waar in de positie der twee partijen een zoo groot verschil bestaat als hier, dat ~~het evenwel~~ echter bekend is, dat ook op ander gebied Prof. M. ~~niet altijd geenszins~~ niet onfeilbaar gebleken is doet hopen dat de waarheid aangaande die fossiele vertebraten fauna van Java toch misschien spoedig ter ingang zal vinden. ~~Mij heeft het d voor~~ ^{mij is in de opstelling t beeld dat ik mij} Ik heb van de wijze waarop Prof. M. bij dit onderzoek is tewerk gegaan ~~geen niet~~ een weinig verkwikkelijke ^{voorstelling gekregen}, ~~speet~~ in het bijzonder ook wat dergelijke verzuimen betreft als zijne onbekendheid met het voorkomen in Britsch-Indië van stegodonten in pleistocene lagen.

Eenigszins in verband daarmede heb ik ~~tot mijne~~ met groote verwondering gelezen tot welke resultaten en langs welken weg Prof. Martin gekomen is in zijn opstel ^{over de Kei-eilanden} geplaatst in het Tijdschr. Aardrk. Genootsch. deel VII 1890. ~~en hoe lichtvaardig d Ik moet verklaren niet~~ Mij Althans komt het mij onmogelijk en met een aantal feiten in strijd voor, dat de zee gedurende de geheele quartaire periode (p.266) grooter gebied in den Indischen Archipel heeft ingenomen dan nu. De geniale onderzoekingen ^{gevolgtrekkingen} van Wallace [?????] ^{die door nieuwe} zoölogische ^{onderzoekingen} meer en meer bevestigd ^{zijn}; de pleistocene vertebraten fauna van Java ~~en~~ nog directe meer onmiddellijk, bewijzen voor pleistoecene samenhang met het vasteland. En is verbinding van Borneo met Sumatra, van Java met Borneo en van deze met ‘t vasteland door smalle landbruggen geologisch wel te verdedigen? ~~Ik weet niet dat er eenigen grond~~ ^{Het is mij niet bekend of er deugdelijke redenen zijn aan te voeren} tegen de opvatting dat de pleistoecene periode ^{in den archipel} vooral eene continentale periode van continentaliteit was. De recente opheffing (misschien nog in de pleistoecene tijd begonnen) [????????????] ^{positieve phase} ^{gevolgd door} ^{opheffing} terug wijkten der zee ^{schijnt mij} eene weinig diepgaande en kortdurende geweest te zijn; ~~het zoöals~~, vooral ook volgens Uwe opgave ^{waarem}. Van Celebes en elders. Ik zelf kon sporen ~~daarvan~~ van die [?transgressie?] op Sumatra en Java slechts tot een 10-tal hoogstens 25 m waarnemen ^{en aanzienlijk hogere die goed bewezen zijn zijn mij ook niet bekend}. Prof. Martin maakt op komt door (m.i. op lichtvaardige wijze) van de opgaven van Guppy en Verbeek, enz. ^{en wat andere gegevens} gebruik te maken tot andere uitkomsten. Guppy heeft in de Preanger zeer waarschijnlijk tertiaire (miocene) foraminiferenmergel voor posttertiair gehouden en ~~komt~~ is daardoor tot duizenden voeten posttertiaire opheffing gekomen.

[MM774C-000013-351]

~~Het zee~~ Verbeek en Fennema hebben “zeediluvium” eene formatie genoemd die aan de zeezijde tusschen tertiair gebergte en recente rivieren en zeeaanlibbigen is in gelegen, zonder eenigen anderen grond voor die qualificatie. Fossielen zijn daarin nooit gevonden. In het volgens door V. en F. meerdiluvium geno Petrographisch aequivalent met den gewonen vormen van dit “zeediluvium” zijn de puimsteen tuffen der vlakten van Fort de Kock en Pajakombo, die om deze en boven genoemde reden “meerdiluvium” ^{met even weinig grond} genoemd worden. In de vlakte van Pajakombo zag ik ~~echter bij putgraven~~ het graven van een put en boringen dat de puimsteentuf ligt op eene zeer jonge veenlaag met stronken van bomen, welke op de plaats schenen gegroeid te zijn en waarvan het hout zijne veerkracht en andere eigenschappen bijna volkomen bewaard had, terwijl de bladeren er uitzagen alsof zij nauwelijks eenige tientallen van jaren begraven ~~schenen~~ waren.

Andere feiten deden mij deze ^{stellig jonger dan pleistocene} puimsteen tuffen als eene [?sub]aërische formatie kennen, zoo dat ik het voor waarschijnlijk houdt, dat het zeediluvium van Verbeek ~~en Fennema~~ (waarvan ~~ook~~ andere vormen ^{ook stellig} sub-aërische ^{verwante} producten zijn van tertiaire en de andere gebergten) eene even jonge subaërische relatie is en ik geloof puimsteentuffen aan deze (W) voet ^{de zeezijde} van den [?Mamidjae]-vulkaan ~~door~~ van hetzelfde eruptiepunt en van dezelfde eruptie kunnen afkomstig zijn als die der vlakten van Fort de Kock en Pajakombo. Verbeek en Fennema stelden zich ten onrechte de verspreiding deze tuffen voor alleen door rivieren en meren en hebben aldus aangenomen, dat zij door ^{de} verschillende vulkanen ^{in welker nabijheid zij voorkomen} geleverd zijn.

De “zeefossielen” ~~walv~~ skeletten van walvissen van Soerakarta, zijn volgens het geen ik hier vernam indertijd aan de zuidkust aangespoeld en als curiositeiten naar Soerakarta gebracht. Zij bewijzen dus geenszins voor een bedekt zijn door de zee van de betreffende vlakte. In Indië worden skeletten al spoedig subfossil. Hoezeer ik daarop ook gele heb gelukte het mij nergens in de vlakten van midden Java ~~overblijfselen~~ sporen van jonge zeebedekking te vinden en weet ook niet dat die ooit gevonden zijn.

Daarentegen ~~pleiten~~ ^{bewijzen} niet alleen ^{de} boven genoemde [?faunistische?], doch ook geologische feiten, waarvan ik enige aan Java's zuidkust gelegenheid had zelf waar te nemen voor een aanmerkelijk lagere stand van den zeespiegel in pre tertiaire tijd en die van langere duur was dan de omgekeerde toestand. Wat zou ik gaarne deze kwestie, welke wel is waar alleen langs indirecte weg is toe te lichten, verder ^{en [?op ruimer?] terrein} te bestudeeren! Mijne positie is intusschen ^{niettegenstaande allen voorspoed} nog altijd even onzeker. Een bezoek Een raadplegen van het British Museum voor de bewerking der ~~verz~~ bijeengebrachte verzameling is voorshands een onvervulbare wensch. De Directeur van O.E.N. verlangt in den loop van dit jaar (tot ultimo Maart 1892) een afgerond verslag, wat ik beloofd heb, en men heeft mij te verstaan gegeven dat daarvan de al of niet verlenging mijner opdracht zal afhangen. Ik moet dus wel van hier uit bekend maken wat ik kan, en hoop dan na mijn terugkeer in Nederland (over vier jaar ^{is mijn dienstverband om}) na bezoek van het British Museum tot eene uitvoeriger bewerking gelegenheid te hebben.

Voorloopig is hier nog veel te verzamelen, nieuwe species worden nog telkens gevonden en het terrein is nog lang niet afgezocht. Dan zou ik wel wensen over een of twee jaren op de door U ontdekte vindplaatsen van Trias-en Jura-fossielen te verzamelen.

~~Dat alles zullen intuss~~ ^{Daarv} Dat alles zullen wel [??? ?oten] zijn.

Ik weet immers niet eens of het weinige, dat ik voor publicatie van uit Indië geschikt acht de Regeering bevredigen zal. Omtrent al of niet indruk geven ^(speciaal van afbeeldingen) heb ik [??] ^{ook} niet de minste zekerheid. Van eene publicatie ^{der hoofdresultaten} door de Natuurk. Vereen. te Batavia heb ik moeten afzien, ~~omdat~~ ^{hoewel} ~~omdat~~ ik reeds daarover onderhandelde. Ik had er eerst niet aan gedacht dat ~~ik~~ ^{het geene publicatie vrijheid had} ~~mogelijk den~~ daartoe verlov van [??] mijn chef den Directeur van O.E.N. en acht het na diens antwoord niet [ge????den] dat nog te vragen. Ook is na het langdurige overleg ~~der N~~ van het bestuur der N.V. de [?zaa?] nog beschikbare tijd nu te kort voor eene publicatie van het officiële verslag.

~~Intusschen ben~~ ^{Verschoen wil het wel verschoen-mijn al te lang een brief wel verschoen en dat ik misseh te veel mijn zooveel} ^{ik al te zeer bezig te zijn}

mijn persoonlijke belangen te besproken heb. ~~die echter uitsluitend~~ Misschien vind het laatste verontschuldiging deze zijn weder uitsluitend daarin [????????] ~~echter~~ ^{dat het} uitsluitend [?strekt] de strekking ten baten van de wetenschap ~~die ik heb lief gekregen~~ ^{waaraan ik zoo gaarne zou willen voortwerken} en Uw welwillend schrijven gaf er mij den moed toe.

Uwe Z.Hooggel. d[?w. d???N]

Eug Dubois

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000058-536]

Your noble Sir!

Herewith I am sending you 20 chests of bones with the locations of where they were found. The large pieces containing the head of the hippopotamus I estimate were found about 20 m above the water level of the river.

I have been to Blura but did not find a single piece of bone nor sand nor our bone layer. Samples of the rocks I visited have been packed in one chest.

Please be so good as to send me a map where to continue looking. I will now first go searching along the Solo river as we agreed.

Please sent me some carbolic acid and a bit eye water as I'm out of them.

Further the work is going well and I'm doing well to

Your willing servant Kriele

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

[MM774C-000058-536]

Uedele Heer!

Hier bij zend ik u 20 kisten beenderen met de benaming waar dat ze gevonden zijn. Die groote stukken met die kop van dat nijlpaard zijn naar mijn schatting boven de waterspiegel van de rivier zo ongeveer een 20 meter gevonden.

Ik heb onder het Bloera geweest maar geen stukje been kunnen vinden ook geen zand noch onze beenderenlaag ontdekt. De gesteente waar dat ik geweest ben heb ik in een kist gepakt.

Wees u zoo goed mij het kaartje te zenden waar dat ik verders moet gaan zoeken ik gaan nu eerst onder Solo en de rivier goed af zoeken zoo is immers de afspraak.

Zend mij ook een weinig carbol ze met een weinig oogwater daar ik hier niets meer heb.

Verder gaat het zeer goed met de werkzaamheden en ook met mij

Uwe dienstwillige dienaar Kriele

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000058-535]

Bogo 23 August 1891
Your noble Sir!

Herewith I am sending you 16 chests with bones, with the notes where they are found, and also the rocks.

Under Solo there is nothing to be found. I've searched there for five days, also under Bedok.

Now here under Bogo I've also searched almost everywhere, if I'm not mistaken, except between Ngawi and [?????], I haven't been looking there, but should I happen to have to go there to search do also give me a sketch map of that, it makes my life so much easier, and how to deal with the housing?

Also I have a small request: sent me a bit of money soon as I'm out of it.

[MM774C-000058-537]

Advances are
mandor for two months

August	f 15	Mandor
Padas Malang	f 1	Bones
Duplan	f 2,90	Lodgings
Duplan	f 2,75	Guide
Solo	f 0,10	Bones
Solo	f 3	Lodgings
Solo	f 2,35	Guide
Bogo	f 2,50	Petrol
Bogo	f 2,75	Lodgings
Bogo	f 2,40	Guide
	f 0,50	Bones
Advances	f 33,25	total

[???gedraagd] signed

[?????]

Your willing servant
Kriele

sent August 25th as (certified) mail package f 110 (onehundredandten) being

wages August	31,31
subsidy August	40
expenses listed above	<u>35,25</u>
	106,56
advance	<u>3,44</u>
sending package f 0	f 110
tip to coolies for unpacking	0,45

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

[MM774C-000058-535]

Bogo 23 Augustus 1891
UEdele Heer!

Hierbij zend ik 16 kisten met beenderen, met de benaming waar deze gevonden zijn, ook het gesteente.

Onder Solo is niets te vinden ik heb daar 5 dagen aan het zoeken geweest, ook onder Bedok.

Nu is hier onder Bogo zoo wat alles afgezocht, zo ik mijn niet vergis, behalve tusschen Ngawi en [????] , daar is nog niet gezocht, als ik bij toeval daar moet gaan zoeken geef mij er dan ook een schertskaartje van, daar heb ik zeer veel gemak van, en hoe ik moet handelen met de woningen?

Ook heb ik een klein verzoek: om mij zo spoedig mogelijk een paar centen over te zenden daar mijne gelden aan zijn.

[MM774C-000058-537]

voorschotten zijn
mandoer over twee maanden

Augustus	f 15	Mandoer
Padas Malang	f 1	Beenderen
Doeplan	f 2,90	Loci
Doeplan	f 2,75	Gids
Solo	f 0,10	Beenderen
Solo	f 3	Loci
Solo	f 2,35	Gids
Bogo	f 2,50	Petroleum
Bogo	f 2,75	Loci
Bogo	f 2,40	Gids
	f 0,50	Beenderen
Voorschotten	f 33,25	tezamen

[???gedraagd] geteekende

[?????]

Uwe dienstwillige dienaar
Kriele

gezonden 25 augustus als bestelgoed (aangetekend) f 110 (honderdtien) zijnde

traktement Augustus	31,31
toelage Augustus	40
bovenstaande uitgaven	<u>35,25</u>
	106,56
voorschot	<u>3,44</u>
versturen bestelgoed f 0	f 110
fooi aan koelies bij het uitpakken	0,45

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000058-596]

Joede 23 August 1891

Your Noble Severe Sir

Herewith I am to inform you that I have only travelled for four days; because there are no bones to be found there. I've been in five different caves and I've brought you a stalactite from each of them as well as a piece of solid rock, I will send them with the bones, the mountains over there are fully limestone, no trace of padas anywhere. At Jenkalswu I have seen a sheep, the animal belonged to the man who rented the pawnshop, with four beautiful horns, I offered f 6,- for the animal, as I thought it would be something special for you, but he would not part with it for that amount, if you think the animal is worth more than I will write to the man.

I just got message of the Aspirant Controller to go hunting for *witjoeng*, as soon as we have one I will let you know right away.

The work at the Patiayam is a little bit better nowadays, not much is being found, but some every day, which is good to not lose courage. Next week I will send you the bones.

The sheepshead looks like this
Your serving worker
de Winter

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

[MM774C-000058-596]

Joede 23 Augustus 1891

U Edele Gestrengen Heer

Met dezen moet ik U berichten, als dat ik maar vier dagen op reis ben geweest; aangezien als dat daar niets van beenderen te vinden is: ik ben daar in vijf verschillende grotten geweest, en heb van elke grot de druipsteen en de vaste steen meegebracht, ik zal het u zenden met de beenderen, het gebergte is daar geheel kalksteen, en geen spoor van padas te ontdekken.

Ik heb op Jenkalsewoe [\[in pencil by Dubois: Tjenkal Sewu\]](#) een schaap gezien, het dier was van de pachter van het pandhuis te Jengkalsewoe, met vier mooie hoorens, ik heb voor dat dier f 6 geboden, aangezien dat ik dacht dat het iets moois voor U was, maar hij wil hem voor dat geld niet afstaan, als U dat dier soms nog meer waard vindt

dan zal ik het aan die man schrijven.

Nu krijg ik juist een boodschap van den Aspirant controleur om op de witjoeng jacht te gaan, zodra wij er een hebben zal ik het U dadelijk laten weten.

Het werk op de Pati ajam gaat tegenwoordig een klein beetje beter, er wordt nog wel zoo veel niet gevonden, maar toch alle dagen wat, dat is toch goed, om de moed niet te verliezen.

De volgende week zal ik U de beenderen zenden.

De schapenkop is op deze wijzen
U dienende werkman
de Winter

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000058-597]

Joede 28 August 1891

Your Noble Severe Sir.

Herewith the shipment of nine chests of bones.

I very much regret not to be able to send you more bones, I do have more bones, but these are all without value, nothing you have use for, therefore I will keep them here until you have seen them first. There are notes with all the chests, and also with the rocks from Jengkalsawu.

Last Sunday I have been to Djuwana with the Aspirant Controller and Mr van Wijk, and we have shot three pigs there, but to my greatest regret, all three *gontengs*. I have seen many pigs there that we could not shoot, but all were *gontengs*.

Now with the Queen's Birthday [Wilhelmina: 31st of August], there will be a lot of pigs coming to Pati to fight with dogs, I will go there, and if I suspect one to be a *witjoeng*, then I am allowed to take it alive that's what the Aspirant Controller said to me.

Now I have to inform you that it still has not rained here, there are people ill every day, if I go to into mountains in the morning, every day some remain behind, some that stop en route with the fever, it hasn't been as bad as it is now and I even have fever myself.

The *gonteng*-head that I wrote you about last time is not yet clean, but the *kiedang* heads and the monkey head are amongst them.

Herewith the expenses over the month of August, the trip to Djuwana I did not put on the bill, as I prefer to speak to you about that first face-to-face.

Your serving worker
de Winter

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

[MM774C-000058-597]

Joede 28 Augustus 1891

U Edele Gestrengen Heer.

Met dezen de verzending beenderen van negen kisten.

Het spijt mij zeer, dat ik U niet meer beenderen kan zenden, ik heb wel meer beenderen, maar allen zonder waarde, daar U niets aan hebt, daarom zal ik die maar hier houden tot U ze eerst na gezien hebt, in al de kisten zijn de briefjes, en bij het gesteente van Jenkalsawoe ook.

Verleden zondag ben ik met de Aspirant Controleur en den Heer van Wijk naar Djoewana geweest, en hebben daar drie varkens geschoten, maar tot mijn grootste spijt, alle drie gontengs, ik heb daar ook nog veel varkens gezien, die wij niet hebben kunnen schieten, maar ook alle gontengs.

Nu met koningin's verjaardag, dan komen er weer een boel varkens op Pati om te vechten met honden, ik zal er naar gaan zien, en als mij een verdacht voorkomt, dat misschien de witjoeng zijn:, dan mag ik hem levend mee nemen, heeft de Aspirant Controleur mij gezegd.

Nu moet ik U berichten, als dat het hier nog niet geregend hebt, en daarbij alle dagen veel zieken, als ik 's morgens het geberge ingaat, dan blijven er alle dagen achter, die onderweg blijven zitten met de koorts, het is hier nog niet zoo erg geweest als tegenwoordig, en ik zelfs heb ook veel last van de koorts.

De gontengkop daar ik U de vorige keer over hebt geschreven is nog niet schoon, maar de kiedang koppen, en de apenkop zijn erbij.

Met deze de uitgaven over de maand Augustus, de reis naar Djoewana heb ik niet op de rekening gezet, aangezien ik U daar liever eerst mondeling over spreek.

U dienende werkmán
de Winter

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000004-019]

Education, Religion
and Trade

Batavia 3 September 1891

Dear Mr Dubois,

Following your work I received the enclosed copy of your report over September 1891.

I was pleased to hear that your wife and you are doing fine. I hope that we might see you both in our midst sometime and that the results of your work will be to your wishes

[MM774C-000004-020]

with many greetings and the highest esteem
your willing servant

[?Signature: vd Kemp?]

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000004-019]

Onderwijs, Eeredienst
en Nijverheid

Batavia 3/9 1891

Geachte Heer Dubois,

Naar aanleiding van Uw werk ontving ik ingesloten afschrift van Uw rapport over Sept.'91.

Het doet mij genoegen te horen, dat het mevrouw en u nog [???] naar wensch gaat. Ik hoop dat wij U beiden in mijn tijd [?eens] in ons midden mogen zien met het meest [?gewenschte?] resultaten wat Uw arbeid betreft

[MM774C-000004-020]

Met hartelijke groeten en de meeste achting
Uw dw dr

[?Signature: vd Kemp?]

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000058-538]

Tinil [=Trinil] 3 September 1891

Your noble Sir !

I have been working here already for 3 days now, as you had ordered me to do and so far I have found various bones of different species. For instance, some small jaws of goats or kidangs, as well as a small goat horn and kidang horns. In addition, I found elephant and buffalo bones and small legs of a sort of animal that I don't recognize.

The deposit of sand and rock where I am now working covers a large surface area. If we continue to find this many bones and you wish that everything is excavated, than I think that this might take the entire month and possibly I might not even be able to finish since the work is much slowed

[MM774C-000058-539]

down by the extraction of the bones.

I rented a house here, since this place is far removed from Bogu and much time is lost in walking back and forth.

When I finish and leave from here to the place that you have marked for me on the map with the red cross, it seems best that I will then send the bones that we have found there via Paron and I can then also collect the empty crates there that are being sent to me.

The place that I refer to and where we have not searched yet is named Ngraho and Ngawi. I have received the sum of F. 110.00 in money that is hundred and ten guilders, as well as the order of goods.

If you would perhaps like to come and have a look here at Tinil, you should take a different route than the one via Bogu. Take the turn close to Kedung Galar about 6 to 7 paal on the road to Ngale or if you wish to go on to Bogu, let me know so I can give the key to our house to the guard or if I am to come to Bogu myself.

Your willing servant, Kriele

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

[MM774C-000058-538]

Tinil [=Trinil] 3 September 1891

U Edele Heer!

Ik ben hier nu reeds 3 dagen aan het werk zoo u mij gelast heb en ook al verscheidene beenderen gevonden van anderende soort b.v. kleine kaakjes van geiten of kidangs ook een kleine geiten hooren en verscheidene kidangshoorens daar bij ook beenderen van Olifanten en Karbouwen, ook kleine pootjes van welk soort beesten dat weet ik niet.

Die aanwassing van steen en zand daar ik nu in aan 't werk ben is een groote vlakke. Als wanneer het zo door gaat met het vinden van beenderen en u wilt hebben dat alles omgewerkt wordt dan zin ik er in dat het wel de geheelen maand duurt en mogelijk kom ik er niet in klaar daar het werk veel opont-

[MM774C-000058-539]

onthoud heeft wegens het uithalen van de beenderen.

Ik heb hier een woning gehuurd daar het ver van Bogu is en er veel tijd verloren gaat met het heen en weer lopen.

Zoo ik hier klaar ben en van hier vertrek naar de plaats waar het rode kruis staat aangetekend dan is dunkt mij het besten om de beenderen die daar gevonden worden over Paron te zenden en ook de ledige kisten daar te halen die ik gezonden krijg.

De plaats dien ik bedoeld heb waar dat er nog niet gezocht is dat is de plaats Ngraho en Ngawi.

De som geld heb ik ontvangen f 110 zegge honderd en tien gulden ook het bestelgoed.

Zoo u bij toeval eens zoo willen komen kijken hier te Tinil dan moet u een andere weg nemen als die van Bogu. Het is kort bij Kedoengalar. Ongeveer 6 a 7 paal de weg naar Ngale. Of zoo u door wilt gaan naar Bogu laat het mij dan weten om de sleutel van ons woning aan de wacht te geven of dat ik zelf te Bogu moet komen

Uwe dienstwillige dienaar

Kriele

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000001-242]

Royal Natural History Society, Weltevreden 5 September 1891

Amice

I have received your postcard of 1 September yesterday evening. Together with that I received news from the '*Pakketvaart*' that the chest with skulls et cetera has been sent to Semarang by mistake and that they are working to fix it. Today I will send to your address [?Rütimeger: Genus Bos, which arrived yesterday with the French mail, and also N. Novitates N^o9-14. Please send me word as receipt of arrival.

I received good news from Sluiter and Hubrecht. I expect Martin early October. Friendly greetings

of

yours truly

J.F. van Bemmelen

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

580

— Send from Jawa —

[MM774C-000001-242]

K.N.V. Weltevreden 5 Sept 91.

Amice

Uwe briefkaart van 1 dezer gisterenavond ontvangen. Tegelijk bericht van Pakketvaart, dat kist met schedels etc. naar Semarang is verzonden bij vergissing en dat er werk van wordt gemaakt. Heden verzendt ik de aan Uw adres [?Rütimeger: Genus Bos, dat gister met Fr. mail is aangekomen, benevens N. Novitates N^o9-14. Zend mij s.v.p. bericht als ontvang bewijs.

Van Sluiter en Hubrecht goede berichten. Begin October verwacht ik Martin. Vriendsch. groeten

van

t.t.

J.F. van Bemmelen

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000058-598]

Joede 6 September 1891

Your Noble Severe Sir

With sadness I'm writing these words, as the work is going so poorly. This week nothing was found except for one molar, I regret very much that I could not find anything else, but there's nothing to do about it, I do my best searching but every evening I come home without bones.

There is not a spot on the Patiyam that I haven't examined, but everywhere in vain.

Don't think ill of me that I am so free to politely request you to go to some other place where you think bones can be found.

I do not request this to get away from here but just because it is so unpleasant that I cannot send you anything nice at the end of the month.

Your serving worker
de Winter

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

581

— Send from Jawa —

[MM774C-000058-598]

Joede 6 September 1891

U Edele Gestrengen Heer

Met verdriet schrijf ik U deze letteren, aangezien dat het zoo slecht met de werkzaamheden staat.

Er is nu van deze week niets gevonden als ene kies, het spijt mij zeer, dat ik niet meer vinden kan, maar ik kan er niets aan doen, ik doe mijn best met zoeken, maar kom elke avond zonder beenderen thuis.

Er is geen plaatsje meer op de Pati ajam of ik hebt het onderzocht, maar overal tevergeefs.

Duidt U het mij niet ten kwade, dat ik zoo vrij ben U beleefd te verzoeken, om naar een andere plaats te gaan? waar U denkt dat beenderen kunnen zijn.

Ik verzoek U dit niet, om hiervandaan te gaan, maar alleen, omdat het zoo onplezierig is, als ik U met het einde van de maand, niet iets moois kan zenden.

U dienende werkmán
de Winter

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000013-085]

Pati 6 September 1891

Dear Mr Dubois!

You will by now have heard from corporal de Winter that all my attempts to get a *widjoeng* have been in vain. In the *rawah* as well as in the *tambaks* of Djuwana, they were all *gontengs*.

I have further written to the regent of Djuwana, to find out, whether the name *widjoeng* was known. The answer to that letter you receive herewith.

In this department itself, where there is no beach by the way, they only know two species: the *gonteng* and the *werâhâ*. In the Preanger, however, they spoke of three species: the black, the red and the grey. Whether the colour of the first mentioned, which exclusively lives in the forests might relate to that location, therefore being the same species as the grey, I

[MM774C-000013-086]

would not be able to tell you.

Should I, however, at any point hear anything about a third species of pigs, I will hope to let you know immediately.

Meanwhile I call myself after polite greetings

with high esteem

your willing servant

AHJGWalbeehm

This is the last letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000013-085]

Pati 6 September 1891

Geachte Heer Dubois!

Van den korporaal de Winter zult U wel vernomen hebben, dat al mijn pogingen, om een *widjoeng* te krijgen, tot nu toe tevergeefs zijn geweest. Zoo in de *rawah* als in de *tambaks* van Djoewana, waren het alle *gontengs*.

Ten overvloedige schreef ik nog aan den regent van Djoewana, om te weten, of er de naam *widjoeng* bekend was. Het antwoord op dien brief ontvangt U hierbij ingesloten.

In deze afdeeling zelve, waar trouwens geen strand is, kent men slechts twee soorten: de *gonteng* en de *werâhâ*. In de Preanger daarentegen sprak men weder van drie soorten: de zwarte, de roode en de grijze. Of de kleur der eerstgenoemde, die uitsluitend in de bosschen voorkomt misschien met die verblijfplaats samenhangt, zoodat het dezelfde soort is als de grijze, dat zou

[MM774C-000013-086]

ik U niet kunnen zeggen.

Mocht ik echter te eeniger tijd wat naders hooren omtrent een derde soort varkens, dan hoop ik U dit terstond mede te deelen.

Inmiddels noem ik mij na beleefde groeten

Hoogachtend

Uw dienstw dien',

AHJGWalbeehm

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000058-599]

Tinil den 15 September 1891

Your Noble Severe Sir!

Yesterday I arrived at Kriele's, and today already started work.

The tools have not arrived yet, as we had to leave them at Semarang, because it was the fast train and the station chief would not allow me to bring them, but he will send them to me soon.

May I be so free to inquire whether your servant has not by mistake taken two spoons, two forks and two knives from the Assistant Widono of Kaliampo; they were in the small chest under the table in which you had put your conserved foods, and upon my return from Pati, the whole chest was empty.

The work at Kriele's is going very well, the same amount of bones are still being found.

Kriele will send you the bones as soon as my tools have arrived, as we need the chests of those to do so.

Your serving worker
de Winter

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

[MM774C-000058-599]

Tinil den 15 September 1891

U Edele Gestrengen Heer!

Gisteren ben ik aangekomen bij Kriele, en heden het werk reeds opgevat.

De gereedschappen zijn nog niet aangekomen, aangezien dat ik die te Semarang heb achter moeten laten, omdat het een sneltrein was, wilde de Stationschef mij niet toestaan ze mede te nemen, maar zal ze mij spoedig na zenden.

Mag ik zoo vrij zijn, en U vragen of de bediende van U, niet met vergissing twee lepels twee vorken en twee messen heb medegenomen van de Assistent Widono van Kaliampo; zij hebben in het kistje onder de tafel gelegen, waar U verduurzaamde levensmiddelen in zijn geweest, en bij mijn thuiskomst van Pati, was er niets meer in het kistje te vinden.

De werkzaamheden bij Kriele gaan zeer goed, dezelfde hoeveelheid beenderen worden nog steeds gevonden. Kriele zal U de beenderen zenden, wanneer het gereedschap van mij is aangekomen, aangezien wij die kisten daarvoor moeten gebruiken.

U dienende werkman
de Winter

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000058-545]

Tinil 18 September 1891

Your noble Sir!

I am sending you herewith crates with bones, of which 3 crates are from the other side of the river near Kritjik. The bones that were found at Tinil are all either from a depth of around 0.20 meter below water level or even with it. The flat surface is about 0.75 m above river level.

De Winter is very satisfied with his work here and he likes the site as well. During his excavations he found bones at the place which you had pointed out to me for him to work.

Do we need to collect our wages in Ngawi at the end of the month or at the beginning?

Otherwise all is going very well with the work activities since the same amount of bones is still being found.

Your willing servant , Kriele

[MM774C-000058-546]

Advances in Tinil for Kriele

Lera	f 2,50
	f 1,25 tools
	f 0,40 clothing
	f 2,00 wages the houses
	f 6,00 rent two houses
	f 0,50 waybill
	f 7,50 mandor wages
	f 20,15
	<u>f 3,44 surplus</u> received last month
total	f 16,71

Advances Pati ajam for September 1891

Pa Lutung one day guide	f 0,35
bones bought	f 0,20
8 empty chests	f 1,60
mandors subsidy	f 3,25
a dokkar to Juwana	f 2,60
extra payment transport goods by steamtram	f 0,75
from steamtram to the rail	<u>f 0,50</u>
Total	f 9,25

Your serving worker
de Winter

[MM774C-000058-547]

Kali – River

– work site Kriele

– find spot tusks and skull elephant

– bones

– de Winter's work spot he has also found bones, deer antlers with a piece of the skull

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

[MM774C-000058-545]

Tinil 18 September 1891

UEdele Heer!

Hier bij zend ik u kisten beenderen waarvan er drie kisten bij zijn die gevonden zijn aan de overkant van de rivier bij Kritjik. De beenderen die gevonden zijn te Tinil zijn alle gevonden op een diepten zoo ongeveer 0,20 meter beneden de waterspiegel of er mede gelijk de aanwassing zit zoo ongeveer 0,75 m boven de waterspiegel van de rivier.

De Winter is hier zeer goed tevreden met zijn werk en ook met de plaats. Op zijn werk heeft hij ook al beenderen gevonden en die plaats die u mij hebt aangewezen waar hij moest werken.

Moeten wij ons traktement halen te Ngawi op het 't laatst of in het begin van de maand?

Verder gaat het zeer goed met de werkzaamheden daar er nog dezelfde hoeveelheid beenderen gevonden worden.

Uw dienstwillige dienaar

Kriele

[MM774C-000058-546]

Voorschotten te Tinil van Kriele

Lera	f 2,50
	f 1,25 gereedschappen
	f 0,40 bestel goed
	f 2,00 werkloon de woningen
	f 6,00 huishuur twee woningen
	f 0,50 vrachtbrief
	<u>f 7,50</u> mandoer traktement
	f 20,15
	<u>f 3,44 te veel</u> ontvangen de vorige maand
tezamen	f 16,71

Voorschotten Pati ajam over

de maand September 1891

Pa Loetoeng een dag gids	f 0,35
beenderen opgekocht	f 0,20
8 ledige kisten	f 1,60
mandoers toelage	f 3,25
een dokkar to Djoewana	f 2,60
bij betaald van goederen aan den ^{stoomtram}	f 0,75
van stoomtram naar het spoor	<u>f 0,50</u>
Total	f 9,25

U dienende werkmán

de Winter

[MM774C-000058-547]

Kali – Rivier

Werkplaats Kriele

Vindplaats slagstanden kop olifant

Beenderen

de Winter zijn werkplaats heeft er ook beenderen gevonden herten horens met een stuk van den kop

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000050-070]

August 1891.

As it was last year near Kali Gèdéh (district Sepreh of the department Ngawi) again mainly large bones of fossil ruminants were found, amongst which *Bubalus palaeindicus* takes the first place. By erosion and flushing out of the rocks these have come to surface and are covered with lime concretions, – a phenomenon that also elsewhere in the Kendeng can be frequently observed.

A yet even better find spot in this area was in the dry lying parts of the bed of the Solo river. In particular near Tinil in the andesite sandstone next to each other remains were found of *Cervus axis*, *Anoa*, *Bubalus palaeindicus*, *Stegodon* and of the fossil terrestrial tortoise that was already found before in Kedung Brubus, as well as many *Unio* -shells and fossil wood. The presence of these species of vertebrates next to each other again proves they are geologically equivalent; whilst the numerous mentioned shells demonstrate that the bones sank down here in freshwater. They are frequently broken, yet do not show any traces of transport, also some vertebrae of a small ruminant were still in the natural order, and must have been still connected with ligaments there with proving the fossils are at their original resting place.

The fossil wood has the appearance of wood from European peat, and when burned smells like burning peat.

Of the fossil *Anoa* the back part of the skull with a horn attached was found, from which it became apparent that the back part of the skull is much elongated and the upper surface proceeds into the front skull without buckling.

The Patiayam in Japara delivered yet some molars of *Stegodon* (from Djambe and Gunung Slompret) and a few molars of *Elephas* (from Joede), incomplete skulls of *Bibos banteng* (from Gunung Slompret) and of the fossil *Bos* that had become known before (from Gunung Slompret and Djambe). Further insignificant yet for the knowledge of the distribution important remains of *Anoa*, (Gunung Slompret) *Hippopotamus*, *Garialis* en *Trionyx*.

[written in pencil below *Garialis*: *Crocodylus*]

from the occurrence of the latter three, inhabitants of freshwater, and from the regular layered deposition of the rocks in the ravine West of Joede it becomes apparent that these have been deposited under water. But near Joede one can observe that after the deposition of these bone bearing layers they have undergone an important disturbance from their originally horizontal position. They have here a slope of 16° east south-east (stretching = 30° east). So it appears that from the side of the Muria in a later stage an uplift must have taken place.

18 September 1891.

Missive N°14

[Next](#) official report

[Previous](#) official report

[MM774C-000050-070]

Augustus 1891.

Evenals verleden jaar werden bij Kali Gèdéh in het westelijk (distr. Sepreh der afdeeling Ngawi) weder vooral fossiele gebeente gevonden van grootte herkauwers, waaronder Bubalus palaeindicus de eerste plaats inneemt. Door verweering en wegspoeling van het gesteente zijn deze hier aan de oppervlakte gekomen en met kalk concreties bedekt, – een voorkomen overigens, dat ook elders in den Kendeng veelvuldig ~~kan worden~~ is waargenomen.

Eene nog ~~beter~~ ^{belangrijker} vindplaats was er ^{in deze streck} de nu droogliggende deelen van het bed der Solorivier. Voornamelijk werden bij Tinil in andesietische zandsteen bij elkander overblijfselen aangetroffen van Cervus axis, Anoa, Bubalus palaeindicus, Stegodon – ~~Door hier~~ en van de reeds vroeger bij Kedoeng Broeboes gevonden fossiele landschildpad, benevens vele *Unio*-schelpen en fossiel hout. Door het voorkomen dezer ~~genoemde diersoorten~~ ^{soorten van de gewervelde dieren} bij elkander wordt ^{opnieuw} bewezen, dat zij geologisch equivalent zijn; terwijl de talrijke ~~[????]~~ ^[????] genoemde schelpen aantonen, dat de beenderen hier in zoet water bezonken zijn. Deze zijn verder wel veelvuldig gebroken, doch vertoonen geen sporen van gerold te zijn, ook ~~bevonden zich~~ ^{hadden} eenige wervels van eene kleinen ~~hertensoor~~ ^{herkauwer} nog ^[??] hunne natuurlijke ~~volgorde~~ ^{volgorde} aansluiting bewaard ^{zoo dat zij nog voorzien van hunner banden}; bewijzen dat de fossielen zich op hunne oorspronkelijke ligplaats bevinden. ~~[????]~~ ^{waar zijn}

Van de fossiele Anoa werd de achterste schedelhelft met een hoorn gevonden; ~~waaruit blijkt~~, ^{2.} ~~dat~~ De achterschedel ~~[????]~~ ^[????] blijkt bijzonder langwerpig geweest te zijn en ~~dat~~ zijn bovenvlakte zonder knikking of ombuiging in het voorhoofdsgedeelte overging te gaan.

Het fossiele hout heeft het voorkomen van hout uit een europeesch veen, ^{1.} ~~is in een~~ ^{vochtige} toestand en verspreid bij verbranding een reuk, ^{als} die ~~geheel als die~~ ^{brandende} turf ~~ruikt~~.

De Pati-ajam in Japara leverde nog eenige kiezen van Stegodon (van Djambe en G. Slompret) een enkele kies van *Elephas* (van Joedo), onvolledige schedels van *Bibos banteng* (van G. Slompret) en de andere reeds vroeger bekend geworden fossiele *Bos* (van G. Slompret ^{en Djambe}). Verder ~~weinig~~ ^{weinig} onaanzienlijke doch voor de kennis der verspreiding belangrijke resten van Anoa, (G. Slompret) ~~en~~ Hippopotamus, Garialis en Trionyx.
[written in pencil below *Garialis*: *Crocodylus*]

Uit het voorkomen der drie laatstgenoemden toch bewoners van zoetwater en uit de regelmatige laagsgewijze afzetting van het gesteente in het ravijn ten W. van Joede blijkt dat deze onder water zijn afgezet. Doch bij Joedo kan men waarnemen, dat na de afzetting der beenderen houdende lagen deze eene belangrijke verstoring uit hare oorspronkelijke horizontale ligging hebben ondergaan. Zij bezit een hier eene helling = 16° OZO (strekking = 30° O). Er schijnt dus van den zijde kant van den Moeria nog in eene late periode opheffing te hebben plaatsgemaakt.

18. Sept. 91. Miss N°14

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000058-543]

Ngawi 24/9-1891

Esteemed Mr Dubois!

I have in good order received the of 400 guilders. Thereof I will, in accordance with your writing, pay ultimately by the end of this month to Kriele *f* 87,01 and to de Winter *f* 79,55. Furthermore I will be happy to take care of any future payments upon your instigation.

With polite and respectful greetings

your willing servant

Hoogenraad

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

586

— Send from Jawa —

[MM774C-000058-543]

Ngawi 24/9-1891

Geachte Heer Dubois!

De mij toegezonden som van *f* 400 mocht ik in goede orde ontvangen.

Daarvan zal ik op ultima dezer ingevolge Uw schrijven van 22 dezer uitbetalen aan Kriele *f* 87,01 en aan de Winter *f* 79,55.

Voorts zal ik mij gaarne de lasten met de verdere uitbetalingen telkens na bekomen opgaven van U.

Met onze beleefde groeten achtend

Uw Dw Dienaar

Hoogenraad

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000058-540]

Tinil [Trinil] 26 September 1891

Your Noble Sir!

Herewith I am sending six chests with bones. If I am not mistaken, really beautiful specimens are found at my workplace like a goat⁷³ skull with two horns and a deer skull with two horns [antlers] of which one has a piece missing.

Beautiful specimens have also been found at de Winter's workplace as for instance the skull of a banteng almost complete and deer horns [antlers].

That the bones are so fractured is not our doing since we find them already broken up in the rock. The tools for de Winter arrived the day after he came here, but since his tools

[MM774C-000058-541]

were in very poor shape, we were forced to turn them over for repairs.

Other than that, the work is going very well as every day bones are being found and de Winter and I are also doing fine.

Your willing servant, Kriele

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

⁷³ likely *Anoa* (probably the *Duboisia santeng* skull from the top picture, DUBO0641), bottom picture, DUBO0972, is mostlike the mentioned deer skull (*Axis axis*).

[MM774C-000058-540]

Tinil 26 September 1891

UEdele Heer!

Hierna komen 6 kisten beenderen, zoo ik mijn niet vergis zijn er mooie dingen bij die in mijn werk gevonden zijn b.v. een geitenkop met twee hoorntjes met een hertenkop met twee hoorens waarvan de ene horen een stukje aan mankeert. Ook op de Winter zijn werk zijn mooie dingen gevonden b.v. een banteng kop te met geheel compleet en herten hoorens.

Daar de beenderen zoo stuk zijn daar kunnen wij niets aan doen daar de beenderen stuk in de steen zitten.

De gereedschappen van de Winter zijn een dag na zijn aankomst aangekomen daar zijn gereedschap erg

[MM774C-000058-541]

slecht is zijn me verplicht geweest om het in reparatie te geven.

Verder gaat het met de werkzaamheden zeer goed daar er elke dag nog steeds beenderen gevonden worden en ook met mij en de Winter.

Uwe willige dienaar

Kriele

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000058-547]

Tinil , 5 October 1891
Your noble Sir,

We collected our wages and the advances in Ngawi. You asked me if we had enough forced labourers. It would not be bad if you could get more since work would then progress more rapidly. In my opinion it is not possible for us to finish excavating the lower ledge before the rainy season starts, as the same amount of bones are still being found. De Winter is finding almost nothing but deer horns [antlers] and he has gathered already a sizeable collection. If we continue to find bones at this rate, you may expect

[MM774C-000058-548]

a shipment at half of the month. The tools of de Winter are now fine. We had 8 more chisels and two small hammers made out of a short drill.

Don't think ill of us if a piece of the bone we found is missing, it is mostly because it was hit with a pickaxe or a crowbar and after the bone has been hit, the dust is almost impossible to find.

We have promised the convicts that if they work well, we will pay them 10 to 20 cents per week.

Other than that, the work is progressing fine, the workers are doing well and de Winter and I are in good shape. Faithfully yours, Kriele and de Winter

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

[MM774C-000058-547]

Tinil, 5 Oktober 91
UEdele Heer!

Het traktement met voorschotten hebben wij den eersten te Ngawie gehaald.

U vraagt of wij dwangarbeiders genoeg hebben, zoo u er nog meer bij kunt krijgen dat zou niet slecht wezen; aangezien het werk beter vooruit zou gaan, volgens mijn inzicht kunnen wij onmogelijk de lagen bank om hakken voor de regentijd, daar dezelfde hoeveelheid beenderen nog gevonden worden. De Winter vindt te met niets dan herten hoorens, en heeft reeds al een aardige verzameling bij elkaar. Als het zoo door gaat met het vinden van beenderen; kunt

[MM774C-000058-548]

u de halve maand een flinke verzameling verwachten.

De gereedschappen van [de Winter] zijn in orde. Wij hebben er nog acht beiteltes met twee hamertjes erbij laten maken van een [kor?] boor.

Duidt het niet ten kwaden als er eens een stukje aan het g[evon]den been mankeert daar het meestal een klap krijgt van een pikhouweel of koevoet en daar been de klap krijgt is het stof onmogelijk om bij elkaar te zoeken.

De gestraften hebben wij reeds beloofd als wanneer zij goed werken een wekelijks 10 a 20 cent te geven.

Verder gaat het met de werkzaamheden goed en met het volk en mij en de Winter.

Uwe dienende werklieden

Kriele de Winter

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000058-548]

Tinil 11 October 1891 [Sunday]

Your noble Sir!

Herewith 9 chests with bones which all still have been found at the same depth.

The work is going very well and many bones are still being found. At the site where I am working, the bank is getting harder it is very difficult to get the bones out well.

Human or monkey teeth have not yet been found, but we are now looking very carefully for them.

At the side of de Winter, the sand, in which he is finding the bones, remains the same until about 0.20 meter below water level, below which it becomes harder.

Other than that, all is well with us as well as with the workers

Your serving workmen, Kriele and de Winter

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

[MM774C-000058-548]

Tinil 11 October 1891 [Sunday]

UEdele Heer!

Hier bij 9 kisten beenderen die zijn alle nog steeds op de zelfde diepte gevonden.

Het werk gaat zeer goed ook worden er nog veel beenderen gevonden. De kant waar ik werk wordt de aanwasch steeds harder en zeer moeilijk om er de beenderen goed uit te krijgen.

Menschen of Aapen tanden zijn nog niet gevonden er wordt tegenwoordig zeer nauw naar gezocht.

De kant van de Winter blijft hetzelfde zand waar hij de beenderen in vindt ongeveer 0,20 m beneden de waterspiegel wordt het zand harder.

Verders gaat het met ons goed en ook met het volk. –

Uw dienende werklieden

Kriele en de Winter

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000006-345]

Tulung-Agung 13 October 1891
F.A. Jentink Leiden
Amice,

I have yesterday with thanks received a reprint of the note 33. Of the Leyden museum and I very much appreciate the good intentions, with which you, upon my letter about this paradoxical animal, have raised attention to the santeng. I would, however, have been more pleased if you had let out the name *Anoa santeng* (which I've only mentioned in a private letter). In my Preliminary notice, published in the Journal of the Natural History Society I have left the species name of the fossil open.

All does point in the direction that this was an *Anoa*, an antelope-like *Bos*: the shape of the forehead, the shape and away the horns are implanted, and further the molars, are all of the *Bos*-type; whilst the back of the head (parietal part of the skull) is completely antelope-like. The three sided, flat horns made me assume that most probably

[MM774C-000006-346]

we should not be thinking about a *Bos*-like antelope type – which is amongst the living mammals is represented most closely by *Boselaphus* (?Postan?) *tragocamelus* – but yet truly by a bovid with antelope-like characteristics, of which so many fossil shapes are known from British India, which are all considered one family with the living *Anoa*.

As not a few of my fossil species belong to species that are still alive, I suspected that may be the santeng of the Javanese might equal the fossil antelope like bovid. But before having established the identity by comparison with this disputed extent animal I would have never given in public my fossil shape the species name santeng, the more so as the genus of the intended live animal is not yet known at all. Therefore I did not do so in my preliminary notice, and if I could have suspected that you were to publish the (obviously intended as even more preliminary) name I gave it, I would have waited to state it, or at least have done so with great caution.

Also I am now obliged to give somewhat more information about the fossil shape. What I used to consider as highly improbable that this could also be a bovid-like antelope, has now become certainty by finding better preserved remains. As has become clear (in particular because of the praeorbital sinus of the frontals, the far forward position of the outer opening of the supraorbital channel and more details on the shape of the back of the head) the fossil animal is a *Boselaphus*, which I in honour of the man, who has been so well disposed towards my research from the start and has always forcefully supported me, the current vice president of the Council of the Indies, R.C. Kroesen, I will name *B. kroeseni*.

You would most certainly be justified and please me by also mentioning that in the *Notes* – obviously! I am writing this without any polemic ulterior motives.

About the santeng again this. In the Preanger it is called *Këntoes* and in Cheribon *Galok*; *santeng* is the East-Javan name.

[MM774C-000006-347]

I have a photograph of *Lepus netscheri* from my friend Delprat at Solok, which, it being a gift, I want to hold onto. Delprat (engineer of the state railways) will, however, surely upon your request help you to a photograph. He is a very benevolent man and has much heart for scientific matters. As far as I can see the animal does not differ from the exemplar in Leyden.

I have lately been very happy to be able to add a *chimpanzee* to the old Javanese fauna. I am, however, not well and will need to brief some cool mountain air for some time to bring my nervous system back to its European standards.

Because of that processing my material hasn't progressed much these months. My family, however, is doing well. Our cordial greetings to all of you
yours truly

Eug Dubois

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000006-345]

Toeloeng-Agoeng 13 Oct 91
F.A. Jentink Leiden
Amice,

In dank ontving ik gisteren een afdrukje nota 33. Leyden museum en stel ook zeer de goede bedoeling op prijs, waarmede U den santeng naar aanleiding van mijn schrijven over dat paradoxe dier de aandacht gevestigd hebt. Toch zou ik het aangenamer gevonden hebben wanneer U den naam *Anoa santeng* (door mij alleen in een particulier schrijven opgeworpen) had achterwege gelaten. In mijn Voorloopig bericht, geplaatst in het Natuurk. Tijdschr. liet ik de soortsnaam van den fossielen ~~species~~ vorm in 't midden.

Wel wees er mij alles op, dat deze eene Anoa was, n.l. een antilopeachtige Bos: de vorm van het voorhoofd, de inplanting en gedaante der horens, verder de kiezen, die zijn van het Bos-type; terwijl daarentegen het achterhoofd (parietaal deel van den schedel) volkomen antilopeachtig is. De drie kanten, platte horens deden mij aannemen, dat hoogstwaarschijnlijk

[MM774C-000006-346]

niet moest gedacht worden aan het Bos-achtige antilope type – onder de levende zoogdieren vooral door *Boselaphus* (?Postan?) *tragocamelus* gerepresenteerd – doch wel degelijk aan een rund met antilope-achtige kenmerken, waarvan zooveel fossiele vormen uit Britsch- Indië bekend zijn, die men met de levende *Anoa* tot één geslacht rekent.

Daar nu niet weinige van mijn fossielen species tot de nog levende speciës behooren, vermoedde ik dat misschien eenmaal de santeng der Javanen = het fossiele antilopeachtige rund zou blijken te zijn. Alvorens de identiteit door vergelijking met het questieuzer levende dier te hebben vastgesteld zou ik er echter nooit toe zijn overgegaan in public mijn fossielen vorm den species naam santeng te geven, temeer daar het genus van 't bedoelde levende dier nog volstrekt niet bekend is. Dat heb ik dan ook in mijn Voorloopig bericht niet gedaan, en had ik eenigszins kunnen vermoeden, dat U den in mijn (natuurlijk nog veel voorloopiger bedoeld) opgeworpen naam zoudt publiceeren, zou ik mij wel gewacht hebben dien aan te voeren, althans niet dan uiterst voorzichtig.

Tevens ben ik nu ook wel verplicht reeds eenigszins verder op den fossielen vorm in te gaan. Wat ik vroeger voor hoogst onwaarschijnlijk moest houden, dat deze ook wel een rundachtige antilope kon zijn, is nu door het vinden van beter bewaarde resten zekerheid geworden. Zooals nu duidelijk gebleken is (vooral uit de praeorbitale sinus der frontalia, de ver naar vooren gelegen buitenste opening van het supraorbitaalkanaal en den nog nader bekend geworden vorm van het achterhoofd) is het fossiele dier een *Boselaphus*, dien ik ter eere van den man, die mijne onderzoekingen van den beginne af een zoo warm hart toegedragen en steeds krachtig gesteund heeft, den tegenwoordigen vicepresident van den Raad van Indië R.C. Kroesen, *B. kroeseni* zal noemen.

U zoudt zeker rechtvaardig handelen en mij genoegen doen door ook het bovenstaande in de *Notes* op te nemen – natuurlijk! Zonder enige polemische bijbedoelingen geschreven

Omtrent den santeng nog dit. In de Preanger spreekt men over Këntoes en in Tjeribon van Galok; santeng is de oostjavaansche naam.

[MM774C-000006-347]

Van den *Lepus netscheri* bezit ik eene fotografie door mijn vriend Delprat te Solok, die ik natuurlijk als geschenk, niet missen wil. D. (ingenieur v/h St.sp. Zal echter op Uw verzoek U wel eene ph. willen helpen. Hij is een zeer welwillend man en heeft veel hart voor wetenschappelijke zaken. Het dier is niet verschillend zoover ik zien kan, van 't exemplaar te Leiden.

In den laatsten tijd was ik zoo gelukkig nog een chimpanzee bij de oud-javaansche fauna te voegen. Ik ben echter niet gezond en zal wel eenigen tijd koele berglucht moeten happen om mijn zenuwstelsel tot zijn europeesche normen terug te brengen.

Daardoor is 't bewerken van mijn materiaal in de laatste maanden niet zeer gevorderd. Overigens is mijne familie hier wel. Met onze hartelijke groeten aan U allen
t.t.

Eug Dubois

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000002-192]

Ngrambe 15 October 1891.

Dear Dokter!

From Mr Uilkens from Malang I have received the request to have my essay on our trip to the top of the Lawu published in his weekly journal. How do you feel about that? Can it be published simultaneously in the weekly journal and in the [?T.v.N.N.?]? I regretfully cannot comply with your request for sending a few flower heads of the bamboo that we saw on our return from the Lawu, for by

[MM774C-000002-193]

the time I received your postcard the bamboo had already finished blooming. So you will have to be patient until the next year. When are you coming to live in the neighbourhood, as you intended?

Saturday 10 of this month I have been with my wife to Djambang. The test results were favourable. The doctor declared my wife completely healed, but advised her to yet be most precocious.

Greeting and esteemingly ever

your willing servant

A. Breevoordt

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000002-192]

Ngrambe 15 Oktober 1891.

Waarde Dokter!

Van den heer Uilkens te Maalang ontving ik het verzoek om mijn opstel over onzen tocht naar den top der Lawoe in zijn weekblad te plaatsen. Hoe denkt u er over? Kan ik het tegelijkertijd in het Weekblad en in het [?T.v.N.N.?] doen opnemen? Aan het verzoek om toezending van een paar bloeipluimen van den bamboestoel dien wij op onze terugreis van de Lawoe gezien hebben, kan ik helaas niet voldoen, daar bij

[MM774C-000002-193]

ontvangst Uwe briefkaart de bamboe reeds uitgebloeid was. U zult dus geduld moeten uitoefenen tot een volgend jaar. Wanneer komt U in de buurt wonen, zooals U voornemens waart?

Zaterdag 10 dezer ben ik met mijne vrouw na Djambang geweest. De uitslag van het onderzoek was gunstig. De Dokter verklaarde mijne vrouw voor geheel genezen, doch raadde haar aan om in den eersten tijd nog de meeste voorzichtigheid in acht te nemen.

Groetend en achtend steeds

Uw.dw.Dr.

A. Breevoordt

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000002-185 about October 1891]

Dear Mr Breevoordt,

With the natural history remarks for your essay I have forgotten to ask attention for the dark sky at night and the brightness of the stars, a neglect which I herewith repair. For that is a rather important phenomenon, to which Junghuhn already drew attention and which is worth mentioning again. So please include before: "*de lagere temperatuur en de droge, ijle lucht maakten het verblijf*" ... the following: At night the stars were sparkling brightly against an almost dark black sky; we truly saw, as did Junghuhn "the firmament as a black velvet carpet, sprinkled with millions of diamonds". The glow was bright and white and hardly even tempered by the so much more brighter light of the full white moon.

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

592

— Send from Jawa —

[MM774C-000002-185 about October 1891]

Geachte Heer Breevoordt,

In de U gezonden natuurkundige opmerkingen voor Uw opstel heb ik vergeten te wijzen op de donkere lucht 's nachts en de sterken glans der sterren, welk verzuim ik hierbij herstel. Dat is namelijk een nogal belangrijk verschijnsel, waarop reeds Junghuhn de aandacht gevestigd heeft en dat wel waard is er nogmaals de aandacht op te vestigen. Gelieve daarom vóór: "de lagere temperatuur en de droge, ijle lucht maakten het verblijf" ... het volgende in te lasschen: Prachtig ~~schitterden en~~ fonkelden 's nachts de sterren ~~de sterren~~ aan den ~~bijna~~ geheel ~~zwarten~~ ^{donkerzwarten} hemel; ~~en~~ werkelijk zagen wij, evenals Junghuhn "het hemelgewelf als een zwart fluweelen tapijt, ~~dat~~ ^{als dat} met miljoenen van diamanten was bezaaid". Haar glans scheen ons schitterend en wit en ~~met het~~ ^{helderst} licht der maan minder [~~?geelachten?~~] deze werd ~~hier~~ nauwelijks getemperd door het toch ook ~~meer~~ zooveel helderder licht der blanke volle maan.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000058-544]

Ngawi 15 October 1891

Esteemed Dr Dubois

Having just returned from a tour I haste to convey to you that Monday next I will send another 25 convicts to Kriele. I hope by than he will have taken care of their lodgings.

No trace of rain over here and with the winds continuing we are truly in for a long draught

With polite and respectful greetings

your willing servant

Hoogenraad

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000058-544]

Ngawi 15 October 1891

Geachte Dr Dubois

Zoo juist van tournee teruggekomen haast ik mij u mede te delen dat ik Maandag a.s. den 19^e dezer nog 25 gestraften naar Kriele zal zenden.

Ik hoop dat hij dan voor hun logies zal gezorgd hebben.

Van regen is hier echter geen spoor, de winden houden aan zoodat wij werkelijk nog lang deze droogte zullen houden.

Met beleefde groeten achtend

Uw Dw Dienaar

Hoogenraad

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000058-549]

Trinil 19/10/91 [Monday, 19 October 1891]

Your noble Sir:

Regarding continuing work here during the rainy season, this will not be feasible as water levels sometimes rise so much that it is impossible to build up the dikes high enough: we are able to continue work for some time along the side banks of the river and even if the river would rise 1 meter and no seepage water comes through we should be able to continue work along these banks.

If opportunity allows, it would not be bad if you could come to have a look, also for us.

I have also heard that in this vicinity there is rumoured to be a cave and according to talk of the convicts here, they have previously seen large bones lying in there. The entrance to the cave has now collapsed

[MM774C-000058-550]

such that it cannot be entered, the cave is supposedly ½ paal deep and dry during the rainy season. Should you wish us to work on that, do let us know.

I do not believe that we have thrown away bones or molars, since we promised a reward to the convicts for finding a human or ape molar, as well as for any other nice molar or tooth.⁷⁴

De Winter has found a human lower jaw with 4 molars and 4 teeth attached, but we believe that the specimen is not fossilized.

Also, I have found a lower jaw of a hippopotamus with 2 molars attached. Other than that, the work is progressing very well as is the finding of bones. The house for the new convicts is in order.

Your serving workmen,

Kriele and de Winter

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

⁷⁴ Dubois later writes about this: "When I, during my excavations at Trinil, to increase thorough examination of the excavated sands, offered a very moderate reward for any small ape or humanlike tooth, within days my convicts supplied me with several child's and monkey's teeth, which I could easily recognise as only 'subfossil', although they had gone through the trouble of rubbing them in ashes and in one case glueing Trinil sand to it, to make them look like real fossils." (Dubois 1908, *Das Geologische Alter der Kendeng- oder Trinil-Fauna. Tijdschrift van het koninklijk Nederlandsch aardrijkskundig genootschap.*)

[MM774C-000058-549]

Trinil 19/10/91

UEdele Heer!

Wegens het doorwerken met de regentijd alhier dat zal veel te wenschen overlaten daar de waterstand soms zoo rijst dat het een onmogelijk is de dijken zoo hoog op te werken: wel kunnen wij een tijd doorwerken tegen de zijoeveren van de rivier en ook b.v. als de rivier 1 meter rijst en wij krijgen geen last van kwelwater zou men door kunnen werken aan de banken.

Zoo u de gelegenheid het toelaat zou het niet slecht zijn dat u eens kwam kijken en ook voor ons.

Ik heb ook vernomen dat hier in de buurt een grot moet zijn en naar het praten van de gevangenen alhier hebben er vroeger grooten beenderen in zien liggen. Nu is de grot aan de ingang dicht

[MM774C-000058-550]

gestort dat men er niet meer in kan komen, de grot moet na het zeggen ½ paal diep zijn en in de regentijd droog. Zoo u wilt hebben dat er aan gewerkt moet worden laat het ons dan weten.

Wegens het wegwerpen van beenderen of kiezen dat geloof ik niet dat het gebeurt aangezien dat wij voor een apen of menschen kies die de dwangarbeiders vinden een beloning hebben beloofd en voor elk een anderen mooie kies of tand.⁷⁵

De Winter heeft een onderkaak van een mensch gevonden met vier kiezen en vier tanden erbij maar wij geloven dat zij niet versteend zijn.

Ook heb ik gevonden een onderkaak van een nijlpaard met twee kiezen er in. Verder gaat het zeer goed met de werkzaamheden en ook met het vinden van beenderen.

De woning voor de nieuwe dwangarbeiders is in orde.

Uw dienende werklieden

Kriele en de Winter

[Click here to return to the content page](#)

⁷⁵ Dubois later writes about this: "Als ich während meiner Ausgrabungen bei Trinil, zur Beförderung eines sorgfältigen Durchsuchens des abgegrabenen Sandes, sehr mässige Preise ausgesetzt hatte für kleine Zähne die Affen- oder Menschenzähnen ähnlich waren, erhielt ich in wenigen Tagen von meiner Sträflingen mehrere Kinder- und Affenzähne, die, wie ich leicht erkennen konnte, nur 'subfossil' waren, obgleich man sich Mühe gegeben hatte, durch Einreibung mit Asche und in einem Falle durch Aufleimen von Trinilschem Sande, das Aussehen echter Fossilien zu geben." (Dubois 1908, *Das Geologische Alter der Kendeng- oder-Trinil Fauna. Tijdschrift van het koninklijk Nederlandsch aardrijkskundig genootschap.*)

[MM774C-000050-070]

September 1891.

Up to the 12th of this month research in the Patiayam was continued. As, however, now with sufficient certainty the complete equivalent identity of the fossil fauna from this mountain with that of the Kendeng has been established, whilst the latter exceeds it in results, it was decided for the time being to leave the Patiayam. The corporal workman of the engineer Corps de Winter was now put to work at Tinil, where in light of the soon to be expected higher water levels of the Bengawan-river speedy progress of the work was desirable. On both shores dry sandstone plates in the bed of the river were dug into until below the water level and the purging water had to be kept out as much as possible by dykes and removed by continuous scooping.

Next to fossil wood, the imprints of leaves and numerous river shells, which clearly establish the formation here to be a freshwater deposition, a number of often well preserved remains of vertebrates was found. Of the small ruminant that as well as the living *Anoa* from Celebes forms a link between the antelopes and the bovids, some nice parts of skulls and also upper and lower jaws were found, with which this species can now be well characterised. Of the fossil *Axis* deer very many antlers and an incomplete skull. Of the buffalo, which was the ancestor of the carabao, a number of more or less complete skulls, one of which of truly gigantic measures. Of *Stegodon* some molars and a few incomplete skulls. Of the rhinoceros, relating to the currently living Javanese species, a few molars. Of *Felis* a molar and a [number of] molars of not with certainty distinguishable lower monkeys and the incisors of a very small rodent. Further the bony armour of a terrestrial turtle (probably a *Batagur*), pieces of the shields of river turtles, and the teeth of *Crocodylus* and *Garialis*.

The most important of all, however, was the molar (the upper right third true molar) of a chimpanzee (*Anthropopithecus*). This family of humanoid apes which currently only lives in west and central Africa but in Pliocene times also was present in British North West India, and as becomes apparent from this discovery, in Pleistocene times in Java.

Correction. In the report on the month of August amongst the species gathered in the Patiayam: *Garialis* should be: *Crocodylus*.

Missive 15, 27 October, 1891.

Eug Dubois.

Next letter with this correspondent

Previous letter with this correspondent

[MM774C-000050-070]

September 1891.

Tot het midden den 12den dezer maand werd het onderzoek in den Pati-ajam nog voortgezet. Toen Daar nu echter vol met voldoende zekerheid de volkomen gelijkwaardigheid identiteit der fossiele fauna ^{altes uit dien berg} met die van den Kendeng gebleken was, terwijl de overigens de resultaten overtroffen werden door die in het laatstgenoemde gebergte verkregen, werd besloten voorloopig den Pati-ajam te verlaten. De genie korporaal-werkman der genie de Winter werd nu ook tewerk gesteld te Tinil, ^{op welke} waar met het oog op den wel spoedig te verwachten hooger waterstand der Bengawan-rivier een snellere voortgang van het werk zeer wenschelijk was. Aan beide oevers werden de droogliggende zandsteenplaten in het bed der rivier tot beneden den waterspiegel ingegraven en ^{het aandringende water} door ^{de} dijken de gemaakte ingegraven en door dijken tegen ^{zooveel mogelijk} beschut. Dit laatste vermijden ^{tegen} gehouden tegengehouden en verder door ^{aanhoudend} uitscheppen verwijderd.

Naast het fossiele hout, de afdruksels van bladeren en ^{talrijke} rivierschelpen, die de formatie hier duidelijk tot eene zoetwaterafzetting stempelen werd een aantal dikwijls goed bewaarde overblijfselen ^{van gewervelde dieren} gevonden. Van den kleinen herkauwer, die evenals de levende Anoa van Celebes ^{een schakel vormt tusschen} de antilopen ^{met} en de runderen ^{verbindt} werden nog eenige fraaie deelen van schedels en ook ^{beve} opper- en onderkaken gevonden verkregen, waardoor de soort nu goed te karakteriseren is. Van het Ax fossiele Axishert zeer vele horens en een ^{enkele} (incomplete) schedel. Van Bubalus palacindicus den ^{reusachtigen} buffel, die de voorvader is geweest vanden karbouw een aantal meer of minder volledige ^{incomplete} schedels. Van Rhinocoe den zich met bij de levende javaansche soort aansluitende ^{rhinoceros} eenige kiezen. ^{Van Felis eene kies en een [???]kiezen van} niet met zekerheid nader te bepalen lagere apen en snijtanden van een zeer klein knaagdier. Verder eenige beenpansters van landschildpadden (waarschijnlijk eene Batagur), en stukken van schilden van rivierschildpadden, en ^{kiezen} tanden van Crocodylus en Garialis.

Het belangrijkste van alles was even wel eene kies (de ^{bovenste rechter} derde ^{rechter} ware kies) ^{de [??]} van een chimpanzee (Anthropopithecus). ^{welk} Dit geslacht ^{van mensachtige apen} dat thans alleen in West en Centraal Afrika ^{voorkomt} doch leefde in plioceenen tijd ook in Brit Voor-Indië leefde en, zoals uit deze ontdekking blijkt, in pleistocene tijd op Java.

Verbetering . In het overzicht over de maand Augustus werd onder de soorten in den Pati-ajam verkregen genoemd: *Garialis* dat moet zijn: *Crocodylus*.

Missive 15 27.Oct.91.

Eug Dubois.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000050-071]

Third quarter 1891

For over two months the research in the Patiayam was still continued. Meanwhile it had become absolutely certain that the identity of the fossil fauna of this mountain was as that of the Kendeng and the whole Patiayam had been meticulously examined. Whilst, however, during the last months the obtained results were much less than those in the Kendeng the aforementioned mountain in Japara was finally abandoned. Not unimportant here was yet another observation on the layers of fossil bearing rocks. These are, as can be deduced from the presence of *Hippopotamus*, *Crocodylus* and *Trionyx* (at least partly) deposited in fresh water. With such a configuration of the ground as there is nowadays a former lake or large river that could have covered the Patiayam, does not spring to mind. One could indeed observe on some locations like near Joede that regular and fine layered layers have been subject to a considerable distortion of their original horizontal position; they have a slope here with an angle of 16° to the south-east (stretching north 30° east), such that from the side of the Muriâ yet in recent times and uplift must have taken place.

Furthermore this year again the Kendeng was examined in the districts Sepreh and Gendingan of the department Ngawi and the gathered fossils were almost as numerous as last year. On the whole the best find spot was discovered in the month of August in the district Sepreh near Tinil . In two sandstone slabs which on both shores in the bed of the Bengawan had fallen dry due to the low water level of this river, already a considerable number of fossils was excavated which mostly stand out by their better state of preservation and being more complete. For instance, of the peculiar little ruminant, which, as also the extent *Anoa* of Celebes, forms a link between the antelopes and the bovids, some nice parts of skulls and jaws were found, through which the species can now be well characterised; of the fossil *Axis* deer many antlers and also a skull; some more or less complete skulls of *Bubalus palaeindicus* and next to molars and a tusk, also two incomplete skulls of *Stegodon*. Furthermore some nice bony armour was obtained of a terrestrial tortoise (probably *Batagur*) and further the presence could be established of *Bibos*, *Rhinoceros*, *Sus*, *Felis*, a very small rodent (*Mus*?) and one or two lower monkeys that cannot be identified yet with certainty, amongst the reptiles *Crocodylus*, *Garialis* and *Trionyx*. The most important find, however, was a molar (the upper true molar of the right side) of a chimpanzee (*Anthropopithecus*). This family of humanoid apes, which currently is only present in west and central equatorial Africa, but in Pliocene times also was present in British North West India, and, as becomes apparent from this discovery, in Pleistocene times in Java.

Fossil wood and leaves and numerous river mussels firmly establish the formation here to being a freshwater deposition. The tree trunks and leaves are always in a horizontal position and some of the bones still have retained their natural interconnectedness; the animal and plant remains therefore are still at the location where they have originally settled and the layers have not suffered any later disturbance.

[Next official report](#)

[Previous official report](#)

[MM774C-000050-071]

Derde Kwartaal 1891

Gedurende ruim twee maanden werd het onderzoek in den Pati-ajam nog voortgezet. Intusschen was met volkomen zekerheid de identiteit ~~gebleken~~ der fossiele fauna van dezen berg met die van den Kendeng gebleken en de gehele Pati-ajam nauwkeurig afgezocht. Terwijl echter de gedurende de laatste maanden overigens verkregen resultaten ~~gen~~ veel geringer bleken dan die in den Kendeng werd genoemde berg in Japara eindelijk verlaten. Niet onbelangrijk was hier nog eene waarneming aan de lagen van het fossielenhoudend gesteente. Deze zijn, zoo als uit het voorkomen van Hippopotamus, Crocodilus en Trionyx blijkt (althans voor een deel) in zoet water afgezet. Bij eene dergelijke configuratie van den bodem als de tegenwoordige kan men hier echter ~~noch~~ niet aan een vroeger meer of groote rivier, die den Pati-ajam zouden bedekt hebben denken. Inderdaad ~~bleek was~~ viel dan ook op enkele plaats zooals bij Joedo, waar te nemen, dat de regelmatige en fijngeleede lagen eene aanzienlijke verstoring uit hun oorspronkelijke horizontale ligging hebben ondergaan; zij ~~bezitten~~ hellen hier onder helling een hoek van 16° naar 't ZO (strekking N 30° O), zoodat van den kant van den Moeriâ nog in rel. recenten tijd opheffing moet hebben plaats gehad.

Verder werd ook dit jaar weder in de distrikten Sepreh en Gendingan der afdeeling Ngawi den Kendeng afgezocht en de verzamelde ~~kreger~~ fossielen waren er bijna even talrijk als verleden jaar. De beste vindplaats welke over het geheel nog werd aangetroffen ~~kwam men~~ werd in de maand Augustus in het district Sepreh bij Tinil ~~op het spoor~~ ontdekt. In twee zandsteenplaten welke aan beide oevers in het bed der Bengawan bij den lagen waterstand dezer rivier droog liggen, werd reeds een aanzienlijk getal fossielen uitgegraven die zich voor het meerendeel door beteren staat van bewaring en meerdere volledigheid onderscheiden. Onder anderen werd van den ~~merkwaardigen~~ kleinen herkauwer, die evenals de ~~levende~~ Anoa van Celebes een schakel vormt welke de antilopen met de runderen verbindt, eenige fraaie deelen van schedels en kaken gevonden, waardoor de soort nu goed te karakteriseren is; van het fossiele *Axis* hert zeer vele horens en ~~ook~~ een schedel; eenige meer of minder compleete schedels van *Bubalus palaeindicus* en behalve kiezen en een slag tand, ook twee incomplete schedels van *Stegodon*. Bovendien werden fraaie beenpanters verkregen van eene landschildpad (waarschijnlijk Batagur) en bleek verder nog de aanwezigheid van *Bibos*, *Rhinoceros*, *Sus*, *Felis*, een zeer klein knaagdier (*Mus*?) en een of twee ~~lageren~~ niet met zekerheid nader te bepalen lagere apen, onder de reptielen van *Crocodylus*, *Garialis* en *Trionyx*. De belangrijkste vondst was even wel eene kies (de bovenste derde ware kies van de rechterzijde) van een chimpanzee (*Anthropopithecus*). Dit geslacht van menschachtige apen, dat thans alleen in west- voorkomt, en centraal-equatoriaal Afrika voorkomt, leefde in pliocene tijd in Voor-Indië en, zoo als uit deze ontdekking blijkt, gedurende de pleistocene periode ~~tijd~~ in Java.

Fossiel hout en bladeren en talrijke riviermosselen stempelen de formatie hier duidelijk tot eene afzetting in zoet water. De boomstammen en bladeren bevinden zich steeds in horizontale ligging en eenige beenderen hebben nog hunne natuurlijke onderlinge aansluiting bewaard; de dierlijke en plantaardige overblijfselen bevinden zich dus op ~~hunne oorspronkel~~ de plaats waar zij oorspronkelijk bezonken zijn en ~~het~~ de lagen hebben ook later ook geen verstoring meer ondergaan.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000007-484]

I have received your registered letter of the 18th of January last. I will do what I can, but I will have to await an opportunity. Therefore have patience. I do need to hold on to these letters for this purpose. Don't be alarmed about that. Best greetings to your wife and you.

7 February 1891 Kroesen

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000007-484]

Uw aangetekend schrijven van 18 Jan. jl. ontvangen. Ik zal doen wat ik kan, maar moet gelegenheid afwachten. Geduld dus. Voor het doel acht ik het noodig de [???gelijk?] brieven nog aan te houden. Wees daarover niet ongerust. Onze beste groeten aan mevrouw en U.

7/2 Kroesen

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000009-201]

Kalangbret 28. October 1891

With all due honour

The writer makes it known to his "good friend" that if he wants to come to the desa Wonopoero to hunt deer, he proposes Friday 30 October, the day after tomorrow.

In case the addressee already comes on Thursday 29th Oct, time will be very short to prepare everything he would need.

Coming from the main road he first needs to take the village-road, in the desa Djarakan. If it is not raining he can get into a cart and drive until Plinggrong, in the desa Twedan. Upon arrival in the village Plinggrong he needs to take a horse to go to the desa Wonopoero.

If I need to provide horses, please give me notice.

Furthermore one needs to leave from Tulung Agung very early on the aforementioned day.

I respectfully request this also to be made known to the Assistant-Resident.

In high esteem and with many greetings from the writer and his wife to the addressee and his wife and kids.

From your humble and good friend, the Wedono from district Kalangbret
Notodipuro

[Next](#) letter with this correspondent

[Next](#) Indonesian letter
[Previous](#) Indonesian letter

[MM774C-000009-201]

Kalangbret 28. October 1891

Dengen segala hormat!

Saja hoendjoek berlaoe kapada sobat baith, djekaloe bole dari sobat baith poenja dateng di desa Wonopoero boewat pasang Mendjangan, saja moehoen besoeth hari djemaät [???] tanggal 30 ini boelan, djikalau dateng hari kemis tanggal 29 oktober 1891 terlaloe kesoesoe boleh nja atoer lain-lainnja.

Moelai djalan besar N° 1 masoekh djalan kampoengan dalem desa Djarakan, djekaloe tiada oedjan, boleh naek Kreta, sampe di plinggrong desa Twedan. mengdjadi ada di itoe

Plinggrong lantass naek koeda sumpe di desa Wonopoeroe.

Maka djikaloe saja misti sedia koeda naekan saja moehoen kabar.

Lagi itoe hari di atas poekoel brapa berangkat dari Toeloeng Agoeng.

Dari ketaoewanja padoeka kangdjeng

toewan Assistent Resident, tergantoeng sobat baik poenja soeka adanja.

Tiada ketenggalan saja sekalian estri oendjoek tabe dan hormat, kapada sobat sekalian njongah dan anak.-

Dari sobat baik rendah
Wedono district Kalangbret
Notodipoero

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000058-467]

Tinil 31/10 91

Your Noble Sir!

Herewith 7 chests of bones. I have now started work next to the site of de Winter.

Expenses over the month of October 1891.

Freight	f 0,30
Waybills	f 1,60
Tools	f 5,55
Bamboo	f 1,75
Petrol	f 1,50
Nails	f 0,60
Convicts	f 3,60
Telegram	f 0,40
Proa	f 2,00
House rent	f 7,00
Baskets	f 0,30
Lacquer	f 1,00
Rope	f 1,00
total	f 29,10
Received from the Assistant Resident of Ngawi	
On mandors subsidy	f 10,50
On subsidies	f 80
On diverse expenses	f 29,10
Wages	f 62,62
total	f 182,22

One hundred eightytwo Guilders twentytwo cents.

Further it's going well with the work with the folks and with me and de Winter. Odd molars and teeth have not been found.

Your serving workers
Kriele and de Winter

Request politely for some carbolic acid?

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

[MM774C-000058-467]

Tinil 31/10 91

U Edele Heer!

Hierbij 7 kisten beenderen. Ik ben nu aan het werk naast de kant van de Winter.

Uitgaven over de maand Oktober 1891.

Bestelgoed	f 0,30
Vrachtbrieven	f 1,60
Gereedschappen	f 5,55
Bamboe	f 1,75
Petroleum	f 1,50
Spijkers	f 0,60
Gestraften	f 3,60
Telegram	f 0,40
Prauw	f 2,00
Huishuur	f 7,00
Mandjes	f 0,30
Lak	f 1,00
Touw	f 1,00
totaal	f 29,10
Ontvangen van de Assistent Resident te Ngawi	
Aan mandoers toelagen	f 10,50
Aan toelagen	f 80
Aan diverse uitgaven	f 29,10
Traktement	f 62,62
totaal	f 182,22

Een honderd tweeëntachtig gulden tweeëntwintig cent.

Verders gaat het met de werkzaamheden zeer goed ook met het volk met mij en de Winter. Vreemden kiezen nog tanden zijn nog niet gevonden.

Uw dienende werklieden
Kriele en de Winter
verzoeken beleefd een weinig carbolzuur?

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000050-071]

October 1891 (Missive 16. 17 November 1891)

(with profile and upper view of chimpanzee-skullcap)

Had it in September already become apparent by the find of a single molar that the Pleistocene fauna of Java also contained a chimpanzee, now it has also become possible to further examine this species. Close to the spot where on the left bank of the Bengawan in the andesite volcanic tuff the molar had been found, in this month a nice skullcap was excavated which without doubt as well as the molar should be ascribed to the family *Anthropopithecus (Troglydytes)*. That both objects originate from an anthropoid is obvious on first sight. The molar is fully similar in shape to the m3 of the extant chimpanzee and only differentiates from it by it being larger. The skull is immediately distinguishable from that of the orang-utan by its dolichocephal nature, and distinguishable from the gorilla by the complete absence of strongly developed ridges, which are so typical for this large African species; instead it completely matches the chimpanzee type. With regard to the species, the skull can be distinguished from the extant chimpanzee by 1° having a greater size 2° having a higher arc. The measure of its length (the distance between the glabella and the furthest protruding point of the back of the skull) is actually 18.2 cm, the largest measure perpendicular to that is 13.3 cm the skull is therefore larger than any other anthropoid skull. And whilst in the extant chimpanzee the height of the arch of the skull above the longitudinalis is about equal to ¼ of this distance (table V. in Th.L. Bischoff, *Ueber die Verschiedenheiten in der Schädelbildung des Gorilla, Chimpanse und Orang Utan*, München, 1867) this height in the fossil Japanese species is about ½ of the longitudinalis. The forehead is therefore not inferior in height to that of the human skull from Neanderthal and N²1 from Spy; yet the fossil chimpanzee differs from these by its flat parietal bones and its less developed occipital. Of all known living and fossil anthropoids, at least of those of which the arc of the skull is known, the new Javanese chimpanzee is surely the highest in rank.

Of the young tertiary species from North West India, which according to Lydekker in certain regards "serves to bind still closer the connection between the Simiidae and the Hominidae" only an upper jaw is known.

[MM774C-000050-072]

it can therefore not be established whether the Javanese species is identical to the one from North West India.

In the attached photograph the skullcap is pictured from the site and from the top, with the forehead to the right. The upper part of the occipital is covered by a stony mass (mainly consisting from the same lime concretions which is present on many places with in the black clay) with another enclosed bone. This mass is so hard and so attached to the bone that for the time being it cannot be removed without damaging the precious fossil.

Furthermore a number of fossils of other animals were excavated, amongst which a skull of the provisionally under the general family *Bos* placed species, which meanwhile more accurately could be determined to be a *Leptobos*. The still unexamined area containing fossils along the Bengawan near Tinil which now already has been excavated up to 1.50 m below the water level, leaves room for lengthy and promising explorations which, however, soon will have to be postponed to the next dry season because of the to be expected higher water level of the river.

[Next official report](#)

[Previous official report](#)

[MM774C-000050-071]

October 1891 (Miss. 16. 17 Nov.91)

(met profiel-en bovenaanzicht van chimpanzee-schedelgewelf)

Was in September door de vondst van eene enkele kies gebleken, dat tot de pleistocene fauna van Java ook een chimpansé behoorde, thans werd het mogelijk deze soort ook nader te ~~leeren kennen~~^{beoordelen}. Dicht bij de plaats waar aan den linkeroever der Bengawan in andesiet vulkanische tuf de kies gevonden was, werd thans in deze maand een fraai schedelgewelf uitgegraven dat even ontwijfelbaar als de kies aan het geslacht *Anthropopithecus (Troglydytes)* moet worden toegeschreven. Dat beide voorwerpen van een anthropoïed afkomstig zijn, ~~bewijst~~^{blijkt} op het eerste gezicht. De kies beantwoordt door ~~zijn~~^{haar} vorm volkomen aan m3 van den levenden chimpansé onderscheidt zich daarvan alleen door hare meerdere grootte. De schedel ~~onderscheidt zich~~^{is} van dien van den orang-oetan ~~terstond te onderscheiden~~^{terstond te onderscheiden} door zijn dolichocephaal karakter, van den gorilla door het volkomen gemis van de sterk ontwikkelde kammen, welke voor deze groote afrikaanse soort zoo kenmerkend zijn; daarentegen ~~beantwoordt~~^{vertoont} hij geheel het chimpansé-type. Wat de soort betreft, ~~onderscheidt~~^{is} de schedel zich van dien van den levenden chimpansé onderscheiden 1° door zijne meerdere grootte 2° door zijne hoogere welfing. De lengteafmeting ~~is nl.~~^{(de afstand} tusschen glabella en 't verst uitstekende punt van het achterhoofd bedraagt namelijk 18.2 cM., de grootste dwarsafmeting 13.3 cM. de schedel is dus grooter dan eenige andere anthropoïdenschedel. En terwijl bij den levenden chimpansé de ~~grootste~~^{grootste} hoogte van het schedelgewelf boven genoemde longitudinalis ongeveer gelijk is aan ¼ van ~~dezen afstand~~^{dezen afstand} (Taf. V. bij Th.L. Bischoff, *Ueber die Verschiedenheiten in der Schädelbildung des Gorilla, Chimpanse und Orang Utan München 1867*) bedraagt die hoogte bij de fossiele javaansche soort ongeveer ½ van de longitudinalis. Het voorhoofdsgedeelte doet daarom niet onder in hoogte voor den menschedel van Neanderthal en N²1 van Spy; doch van deze wijkt de fossiele chimpansé af door de platte wandbeenderen en het weinig ontwikkeld achterhoofd. Van alle bekende levende en fossiele anthropoïeden, althans zeker van die, waarvan ~~men~~^{men} het schedelgewelf bekend is, is de ~~javaanse~~^{javaanse} nieuwe javaansche chimpansé ~~zeker~~^{stellig} de hoogste in rang.

Van den jong tertiaire voorindische soort, die volgens Lydekker in zekere opzichten "serves to bind still closer the connection between the Simiidae and the Hominidae" ~~is~~^{kent men} alleen eene opperkaak

[MM774C-000050-072]

~~bekend~~. Het is dus niet na te gaan of de javaansche met de voor-indische soort identiek is.

In de ~~bijgevoegde~~^{gelegde} photographie is het schedelgewelf in zijdelingsche en boven-aanzicht voorgesteld, met het voorhoofd naar rechts. Het bovenste gedeelte van het achterhoofd is bedekt door eene steenmassa (hoofdzakelijk bestaande uit dezelfde eene dergelijke kalk concretie welke als die ^{op vele plaatsen in de zwarte klei} voorkomt) met ~~een ander~~^{en} ingesloten been. Deze massa is zoo hard adhaereert vast aan het been, dat zij voorloopig niet zonder beschadiging van het kostbare fossiel kan verwijderd worden.

Verder werden nog een aantal ~~fraaie~~^{fraaie} fossielen van andere dieren uitgegraven, o.a. een schedel van de vroeger voorloopig onder den ~~meest~~^{meest} algemeene ~~en~~^{en} geslachtsnaam *Bos* genoemde soort, die intusschen nauwkeuriger als *Leptobos* kon bepaald worden. De nog ~~beschikbare~~^{beschikbare} terrein niet onderzochte fossielen houdende oppervlakte langs de Bengawan bij Tinil waarin nu reeds tot M 1.50 beneden den waterspiegel gegraven is, biedt nog een veld aan voor langdurige veelbelovende nasporingen die nu echter weldra wegens den ~~weldra~~^{weldra} spoedig te verwachten hooger waterstand der rivier (^{voor een} ~~groot~~^{groot} gedeelte ~~of geheel~~^{of geheel} althans) tot ~~het~~^{het} ~~een~~^{een} volgende droge jaargetijde zullen moeten worden uitgesteld.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000058-551]

Tinil [=Trinil] 18 November 1891

Your noble Sir !

We have had a visit from the Honourable Assistant Resident, Grand Major Regent and the candidate Controller.

The Assistant Resident and Grand Major asked me if they could get some deer horns [antlers]. We told them yes, but we don't dare give away the horns without your approval. If you allow us to give these deer horns away, please let us know as the Asst. Resident asked if we could bring them with us at the end of the month when we collect our wages.

The convicts are eating

[MM774C-000058-552]

a lot better than before.

Regarding the abdominal-diseases, in a time span of just 4 days, it has much decreased.

We did since have a death who died here and was send to Ngawi with 3 ill.

I received my order. We remain kindly thankful for the present.

At de Winter's workplace, a small pig jaw has been found still containing a small tusk.

By the way, not many bones are found anymore, but not a day goes by that we do find something.

Other than that, the work is progressing well and the people myself and de Winter are doing well.

Your willing servants, Kriele and de Winter

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

[MM774C-000058-551]

Tinil 18 November 91

UEdele Heer!

Wij hebben hier een bezoek gehad van den Heer Ast: Resident groot Majoor Regent en Asprt: Controleur. Nu heeft den Heer Ast: Resident en groot Majoor gevraagd of zij niet zoo een herten horen mogen hebben wij hebben gezegd van ja maar wij durven die hoorens niet te geven zonder Uwe toestemming. Zoo u het toestemt dat wij die herten hoorens weggeven laat het ons dan weten daar den Heer Ast. Resident gevraagd heeft de hoorens op het laatst van de maand mede te brengen als wij onze traktement halen.

Het eten der dw:a: gaat een

[MM774C-000058-552]

eindig veel beter dan vroeger.

Wegens de buikziekten is in tijd van 4. dagen veel vermindert wij hebben na die tijd nog een dooijen die hier gestorven is met 3 ^{zieken} die na Ngawi zijn verzonden.

Bestelgoed ontvangen. Wij blijven u vriendelijk dankbaar voor het geschenk.

Er is op het werk van de Winter een klein varkenskaakje gevonden met een slagandje er in.

Vele beenderen worden er niets meer gevonden trouwens gaat er geen dag om of wij vinden wat.

Verder gaat het zeer goed met de werkzaamheden en ook met het volk mij en de Winter

Uwe dienende werklieden

Kriele en de Winter

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000058-553]

Tinil 30 November 1891

Your noble Sir !

I am sending you herewith 6 chests including one chest containing wood.

We did have rain from 25 to 30 November. On the 29th the river rose by about 2 metres, but currently it has gone down a bit again hampering the work down below but not up. De Winter has found many horns [antlers] up in the side bank, as well as a long strange tooth with a molar of a rhinoceros.

We cannot say much about our new work place yet as we hardly worked there.

[MM774C-000058-554]

Other than that, all is going well with the work, the people, myself and de Winter.

Your serving workmen,

Kriele and de Winter

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

[MM774C-000058-553]

Tinil 30/11 91.

UEdele Heer!

Hier bij 6 kisten waarvan een kist houdt bij is.

Wij hebben van af 25 tot 30 November regen gehad. Den 29^e is de rivier ongeveer 2 M. gerezen maar is heden weer een weinig gezakt hindert in ons werk beneden maar van boven niet. De Winter heeft boven in de zijoever veel hoorens ook een lange vreemden tand met een kies van een neushooren gevonden.

Op onze nieuwe plaats daar kunnen wij nog niets van zeggen daar er te met nog niet gewerkt is.

[MM774C-000058-554]

Verders gaat het zeer goed met de werkzaamheden en ook met het volk met mij en de Winter.

Uwe dienende werklieden

Kriele en de Winter

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000058-555]

Tinil 7 Dec 1891

Your Noble Sir,

We regret to have to tell you that our house was already finished when we received your letter. We worked as we had agreed to do. After the river level had risen again such that we could no longer work in the holes below, we started on the house with 15 men and on the day that we travelled to Ngawi, all of them worked on it. Therefore the house was ready in no time.

We would very much like to keep working together, but if the river continues to act as it does, it will not allow us to continue here as the river rises one meter the one day and

[MM774C-000058-556]

drops a metre on the other. Anyway, since you left, the water has not gone back down to the previous level.

With regard to finding bones in side bank of the river the amounts are saddening as in a time span of 6 days no more than a bucket full has been collected at the workplace of de Winter at about 0.75 m above the earlier water level.

Now this morning the river has gone down again such that we now can find bones again at 0.75 meter above the earlier water level.

At our new work place nothing is found[,] at this level we cannot get to it.

According to the locals the river is yet to go down to its previous level, but if it is then to rise a second time it will not go down again. Whether this is true we don't know.

Other than that, all is going well with the work, the people, myself and de Winter.

Your serving workmen,

Kriele and de Winter

[MM774C-000058-557]

Our Advances are

Shed	f 3,50
Petrol	f 2,50
Convicts	f 8,75
Proa	f 1,00
House rent	f 7,00
Tools	f 3,35
Whetstone	f 0,30
Freight bill	f 0,40
Bamboo baskets	f 1,06
Clothing	f 0,40
Cigar boxes	f 0,50
2 packages of tea	f 0,90
	f 29,66
Mandors subsidy	f 15
Subsidy	f 80
Wages	f 60,60
	f 185,26 total received from the Assistant Resident

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

[MM774C-000058-555]

Tinil 7 /12 91

UEdele Heer!

Tot onze spijt moeten wij u mede delen dat onzen woning klaar was toen wij Uwe brief ontvingen. Wij hebben gewerkt volgens afspraak. Toen de rivier weder zoo ver gewassen was dat men niet konden werken beneden in de gaten zijn men met 15 man aan te woning begonnen en den dag dat wij naar Ngawi zijn geweest hebben zij er allen aan gewerkt. Zoodoende was de woning in een wip klaar.

Wij zouden zeer graag bij elkander willen blijven werken maar zoo de rivier zoo blijft werken zal het de werkzaamheden alhier het niet toelaten daar de rivier de eene dag een meter wascht en den

[MM774C-000058-556]

anderen dag een meter daalt.

Trouwens is de peil van het water na u afwezigheid niet meer gedaald op het oude peil van vroeger.

Wegens het vinden van beenderen in de zijoever dat is bedroefd weinig daar men in een tijd van 6 dagen niets gevonden hebben dan een emmer vol en die zijn gevonden op het werk van de Winter zoo ongeveer 0,75 M boven de waterspiegel van vroeger.

Nu is van deze morgen de rivier weder zoo ver gedaald als dat men weder beenderen vinden op de hoogte van 0,75 M boven de waterspiegel van vroeger.

Op onzen nieuwen werkplaats wordt niets gevonden op deze hoogte beneden kunnen wij er niet bij.

Volgens het spreken van de kampong lui alhier dan moet de rivier weer dalen tot op zijn oude pijl[sic] van vroeger maar zoo de rivier voor de tweede maal wascht dan daalt hij niet meer. Of het waar is weten wij niet.

Verder gaat het zeer goed met de werkzaamheden en ook met het volk en mij en de Winter.

Uwe dienende werklieden

Kriele en de Winter

[MM774C-000058-557]

Onzen Voorschotten zijn

Loods	f 3,50
Petroleum	f 2,50
Gestraften	f 8,75
Prauw	f 1,00
Huishuur	f 7,00
Gereedschap	f 3,35
Slijpsteen	f 0,30
Vrachtbrief	f 0,40
Bamboe mandjes	f 1,06
Bestelgoed	f 0,40
Sigarenkistjes	f 0,50
2 pakken thee	f 0,90
	f 29,66
Mandoers toelage	f 15
Toelage	f 80
Traktement	f 60,60
	f 185,26 totaal ontvangen van den Assistent Resident

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000058-558]

Tinil 8 December 1891

Most respected Sir !

We are happy to let you know that today the river subsided by about 0.50 m and this allowed us to work down below in the side. At de Winter's work place they have found today more bones than he has ever found before in one day.

Also at the new site, from which I wrote you yesterday that nothing had been found, today I found an elephant skull with the largest molars I have ever seen, just like the head, but completely broken and also other bones have been found, so it seems that there are different bones in there after all.

If the river remains at this level for a few days we could still get more bones out, but if the river rises 0.75 m, finding of bones will be over again.

Your serving workmen,

Kriele and de Winter

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

[MM774C-000058-558]

Tinil 8 /12 91.

UEdele Heer!

Hierbij moeten wij u mede delen als dat de rivier vandaag zoo ongeveer 0,50 M gedaald is zodoende hebben wij beneden in de zij kunnen werken. Op de Winter zijn werk zijn vandaag zoo veel beenderen gevonden als dat hij nog nooit zoo veel niet gevonden heeft in een dag dan vandaag.

Ook op het nieuwe werk zoo ik u gisteren geschreven heb dat daar niets gevonden werd ik heb er nu vandaag gevonden een Olifantskop met zulke groten kiezen er in dat ik ze nog nooit niet gezien heb, en de kop net van 't het zelfde, maar de kop geheel stuk, en er zijn ook nog andere beenderen gevonden dus het schijnt toch wel als dat er ook verscheidene beenderen in zitten.

Als wanneer de rivier op deze hoogten een paar dagen mocht blijven zou met er nog verscheidene beenderen eruit kunnen halen maar zoo de rivier 0,75 M wascht dan is het beenderen vinden weer gedaan.

Uwe dienende werklieden

Kriele en de Winter

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000058-542]

Tinil 13 December 1891

Your noble Sir!

Herewith 5 chests of bones mostly found at about 0.75 m above the old water level. Bones are also found at de Winter's work place at about 1,50 m above the old water level.

We work now depending on the water level, if the water is low we work down and if the water is high we work above so we are not losing any time as the ground from above first has to be removed anyway to get to the bones.

If the river rises a metre above the high level it already had we cannot continue to work anymore because we cannot remove the ground like you ordered us. The highest water level has been 2,20 m above the old level. The current water level is 1,20 above the old level.

Should we have to leave here soon

[MM774C-000058-541]

do not [send] us any empty chests as yet as we have plenty chests here and they bother us a lot if we have to travel for we cannot take them all in one go.

Further it's going very well with the work and also with me and de Winter, also with the forced labourers

Your serving workmen

Kriele and de Winter

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

[MM774C-000058-542]

Tinil 13/12 91

UEdele Heer!

Hier bij 5 kisten beenderen die meest gevonden zijn zoo ongeveer 0,75 m boven de waterspiegel van vroeger er worden ook beenderen op de Winter zijn werk gevonden zoo ongeveer 1,50 m boven de waterspiegel van vroeger.

Wij werken nu met de waterstand op en neer zoo het water laag is werken wij beneden en zal het water hoog is werken we boven zodoende krijgen wij geen verzuim daar de grond van boven toch eerst verwerkt moet worden al eer wij bij de beenderen kunnen komen.

Als wanneer de rivier een meter wascht boven het hoger peil dat hij reeds geweest is dan zou men hier niet verder kunnen werken als wanneer men de grond niet verder kan wegnemen als u gelast hebt. De hoogste waterstand is 2,20 m geweest boven de oude spiegel de waterstand is vandaag 1,20 m boven het peil van vroeger.

Als wanneer wij spoedig van hier moeten vertrekken [stuur]

[MM774C-000058-541]

ons dan voor eerst geen ledigen kisten daar wij hier nog kisten genoeg hebben en er bij veel last meden hebben de reis b.v. dat men ze niet mede kunnen nemen in eens.

Verders gaat het zeer goed met de werkzaamheden en ook met mij en de Winter, ook de dwangarbeiders

Uw dienende werklieden

Kriele en de Winter

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000058-559]

Tinil 21 December 1891

Your noble Sir !

Regarding the work here I can say that all is going quite well, given that there are days that the water level of the river rises forcefully but then also drops again in the same manner like for instance on the 17th and 18th of this month, water levels reached about 4 metres above the earlier level. Then on the 19th and 20th water level dropped again to 1.25 m above the earlier level and at that level several bones have yet been found as well as higher up on de Winter's side bank. It would be good for us if you would come and have a look for yourself.

We would very much like to have a break and for once visit Tulung Agung.

The size of our clothes is 2nd tali for all, except for the tops which are first and shoes are one pair of 27 by 2 the other 28 by 4.

Your serving workmen,

Kriele and de Winter

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

[MM774C-000058-559]

Tinil 21/12 91

UEdele Heer!

Wegens de werkzaamheden alhier dat gaat nog vrij goed daar de rivier dagen heeft dat het water met geweld rijst maar ook weder op dezelfde manier daalt b.v. op den 17 en 18 van deze maand is het water zoo ongeveer 4 Meter boven het peil van vroeger geweest. 19 en 20 is het water weder gedaald tot 1,25 M boven het peil van vroeger en op deze hoogte worden nog verscheidene beenderen gevonden en ook nog hoger in de zij bij de Winter. Het zou voor ons goed zijn zoo U eens even kwam zien.

Wij zouden zeer graag verlof willen hebben om eens Toeloeng Agoeng te bezoeken.

De maat van onze klederen is alles 2de tali behalve de topjes eerste en schoenen een paar 27 bij 2 de andere 28 bij 4 .

Uw dienende werklieden

Kriele en de Winter

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000050-072]

November 1891 with missive 17 . 23 December

Even until the fourth week of this month the water level of the Bengawan was so low that the excavations in the sandstone banks, which near Tinil constitute the bed of this river, could continue undisturbed. Then within one night, the whole work site, which was mostly already considerably beneath the very low water level of this year, notwithstanding the dikes, was completely flushed. Since then it remained impossible to continue work there.

Meanwhile from a higher point on the shore, a burrowing was made giving good results. Also here many bones were found, amongst which an elephant skull that, however, was not in the same well state of preservation as those from further below in the hard sandstone that almost a whole year is isolated from air by the water. From this it has become apparent that this deeper layer near Tinil, which is so rich in well preserved fossils, extends way further than the already examined banks which are currently covered by the river. Furthermore also on other spots along the river (like near Pitu) the existence of such banks has been established, which – judging from what already has been found there on the surface, are as rich as those Tinil.

Research can, however, only be conducted at low water levels in the dry season.

In the processing of the material gathered this month no new species were discovered.

[Next](#) official report

[Previous](#) official report

607

— Send from Jawa —

[MM774C-000050-072]

November 1891 met missive 17 . 23 Dec.

~~Tegen den 20^{en} dezer maand Met de vierde week dezer maand begon de Bengawan plotseling zoo sterk te wassen, dat~~ Nog tot in de vierde week deze maand ^{hield} bleef de waterstand der Bengawan ^{zich} zoo laag, dat met de opgravingen in de zandsteenbanken ^{bij Tinil} welke ^{bij Tinil} deel uitmaken van het bed dier rivier ongestoord kon worden voortgegaan. Toen steeg in eenen nacht het water zoo hoog, dat het geheele werk, dat reeds veelal aanzienlijk beneden den ~~zeer~~ ^{in dit jaar bijzonder} lagen waterstand gevorderd was, niettegenstaande de dijken, overstroomd werd. Sedert bleef het onmogelijk daar ~~nog~~ weder ^{voort} te werken.

Intusschen was ~~eene ingraving~~ ook op een hooger gelegen punt van den oeverwand, voorloopig met goeden uitslag eene ingraving gemaakt. Ook hier werden veel beenderen gevonden, ~~die echter [?vol?] en~~ o.a. een een olifanten-schedel die echter ^{lang} ^{volstrekt} niet in zoo goeden bewaringsstaat verkeeren als die, welke beneden in ^{den} ^{harden} ^{zandsteen} ^{zandsteen} ~~en die~~ bijna gedurende het gehele jaar ^{door water} van de lucht is afgesloten ^{zandsteen}, voorkomen. Daardoor is echter duidelijk geworden dat de diepere aan goed bewaarde fossiele zoo bijzonder rijke laag bij Tinil zich veel verder uitstrekt dan de reeds grotendeels onderzochte banken, welke thans door de rivier bedekt zijn. ~~terwijl~~ ^{Bovendien} is ook ^{zij bestaan} op andere plaatsen langs de rivier (zooals bij Pitoe) ^{het bestaan van} dergelijke banken ^{vastgelegd}, die – te oordelen naar hetgeen daarin reeds aan de oppervlakte gevonden is even rijk ^{meeten} zijn als die ^{bij} van Tinil, ^{bestaan} ^{geconstateerd}.

Een onderzoek van deze ~~kan~~ is echter alleen bij lagen waterstand, in het droge jaargetijde mogelijk.

Bij de bewerking van het gedurende deze maand verzamelde materiaal werden geene nieuwe diersoorten aangetroffen.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000007-486, to R.C. Kroesen vice-president van de raad van Indië te Batavia]

Tulung Agung, 30 December 1891

Noble severe Sir Heer,

Receive with your wife our best wishes for the New Year, which we hope will bring your wife, you and your daughter nothing but good, as we believe you deserve.

I also have to apologise myself that I have left your kind writing of the 27th of October, for which I thank you, unanswered until now. Since several months I have been (without seeing men in the moon) thus suffering from illness that I would have written the opposite of a cheerful letter – and I preferred not to.

[MM774C-000007-487]

Because of that I have not, as I had hoped and felt obliged to, been able to publish some more about the most important results and that further worsened my situation – a miserable vicious circle!

Meanwhile it went very well the last months with the finds in the field; not only because at a newly discovered site we found objects that were better preserved, but also a more than interesting new species, a chimpanzee of a higher rank than any other anthropoid apes known so far and that is truly another closer shackle of the largely buried chain that connects us with the lower mammals. The object in question is a skullcap, of which the forehead is no less pronounced than that of the fossil men from the Neanderthal or Spy. Also in pre-India we have the remains of one high ordered chimpanzee- species, a fragment of an upper jaw has been found.

It may even be possible and probably likely that the Javanese species is identical to the one from British India, and at least has been closely related. So until further comparison becomes possible by eventual new finds the species name has to remain *in suspensu*. I therefore ask your permission to have a small cow like antelope that can now be determined with certainty and to the description of which I soon hope to have enough strength, named in your honour.

Thanking you again for your continuing interest in my work and my person, I remain, whilst offering our polite and cordial greetings to your wife and you. # Intended was the *Tetracora* or *Boselaphus Kroeseni*

your Noble and severe Sirs

willing servant

E.D.

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000007-486, to R.C. Kroese vice-president van de raad van Indië te Batavia]

Toeloeng Agoeng, den 30ste December '91

HoogEdelGestrenge Heer,

Ontvang met Mevrouw onze hartelijke gelukwensen voor het nieuwe jaar, waarvan wij voor Mevrouw, voor U en voor Uwe Dochter niets dan goeds hopen, zooals wij gelooven, dat U het verdient.

Ik moet mij ook wel verontschuldigen, dat ik Uw zoo welwillend schrijven van den 27ste October, waarvoor ik U hartelijk dank zeg, nog steeds niet beantwoord heb. Sedert maanden ben ik (zonder mannetjes in de maan te zien) zoodanig in de lappenmand dat ik U het tegenovergestelde van een opgewekte brief zou hebben moeten schrijven – en dat wilde ik liever niet.

[MM774C-000007-487]

Daardoor ook heb ik niet, zooals ik vast gehoopt had en waartoe ik mij verplicht achtte reeds over eenige der voornaamste ~~vondsten~~ ^{resultaten} uitvoeriger kunnen publiceer en dat verergerde de oorzaak weder niet weinig – een allerellendigste circulus viciosus!

Intusschen is het met de vondsten op het terrein enz. in de laatste maanden bijzonder goed gegaan; doordat ^{op eene nieuw ontdekte vindplaats} niet alleen beter bewaarde voorwerpen ~~gevonden~~ ^{verkregen} werden, doch ook eene meer dan andere interessante nieuwe soort, een chimpansé van hooger rang dan eenige anthropoïede aap dien men kent ^{en die werkelijk weder een naderen schakel is in den grotendeels begraven keten die ons met de "lagere" zoogdieren verbindt}. Het betreffende voorwerp is een schedelgewelf, waarvan het voorhoofd niet voor dat van de fossiele menschen van het Neanderthal of van Spy behoeft onder te doen. Ook in Voorindië is vroeger een overblijfsel van eene hoogstaande chimpansé-soort aangetroffen, bestaande in een fragment der bovenkaak.

Het is daarom mogelijk en zelfs waarschijnlijk, dat de javaansche soort met de britsch-indische identisch, althans nauw verwant ^{geweest} is. Voorloopig moet de soortnaam tot dat nadere vergelijking mogelijk wordt door eventuele nieuwe vondsten dus nog *in suspensu* blijven. Ik vraag U daarom verlof de interessante kleine rundachtige antilope, die nu met zekerheid te determineren is en tot welke beschrijving ik mij nu weldra weder sterk hoop te gevoelen, naar U te noemen.

Blijkt door later de chimpansee toch geheel op zichzelf te staan zoo wilt U mij misschien veroorloven U nogmaals van harte dank zeggend voor Uwe blijvende belangstelling in mijnen arbeid en mijn persoon, verblijf ik, onder aanbieding onzer beleefde en hartelijke groeten aan Mevrouw en U

~ UHEG

dw dienaar

E.D.

Bedoeld was de *Tetracora* of *Boselaphus Kroeseni*

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000007-150]

Dear Colleague

Thank you for your good wishes, this letter brings you mine; I regret not to have suspected that you would think about the New Year 93, else I would have made sure to be timely.

I also thank you for your extensive letter in which you express your views on my work here. –

You might be interested to hear, what happened to my plans of the last three months. –

[MM774C-000007-151]

Some notes I've made on a research that was done in Naples, I have worked into a small discourse that will be published in the Journal of the Natural History Society.

I have become a member of that society. –

This month I will settle in a pavilion that is separated from the other buildings and I then finally hope to get some rest to do the more serious work, for whilst living in a hotel, this was impossible. –

I've ordered from Europe the necessary equipment to do microscopic research and I hope to receive it by the end of January; next to the pavilion a separate little building was put up with three large windows and running water, which is very suitable to become a laboratory. –

As long as I do not have any special subject yet I think I will keep myself occupied with embryos of chickens and rabbits, which is good practice and I will be able to get my hands on material; I've also ordered an incubator from the Netherlands. –

From the Meteorological Observatory in Batavia I have received: a rain gauge, a psychrometer, maximum and minimum thermometer, a nephoscope and an Atlas, and I hope to do some observations here, possibly important, as nowhere in Java any observations are being made at such a height, but what interests me the most is the question: "why is the Tenger mountain range stone dry whereas all the other mountains

[MM774C-000007-152]

of Java are "humid"? I've also ordered from Europe several tools to examine the physical condition of the soil, as that is probable cause for the aforementioned phenomenon. – Alas I have never learnt to distinguish the different soil types and rocks, something, if I'm not mistaken, you are completely familiar with; am I therefore allow to send you some samples of soil and rocks for analysis? –

End of December we received notice that [?Tosari] will get government funding for a probation time of two years, being *f* 9000 's a year, of which *f* 3000 are for me, for which I then will have to give free first class treatment to seven government patients; so this was a pleasant message. –

Lack of conversation will not drive me away from Tosari, rather the opposite. – My intention is to get a house here, in which I can start a separate household, then I want to have one of my sisters come over to live with me. Director van der Kemp, who was here in October, spoke very highly of you.

As I offered the government to start a "Pasteur Institute" here, it might well be, if my proposal is accepted that I will soon have to make a trip to Saigon, please keep this to yourself for now.

Greetings to your wife and also to the family Muller-Kuipers should you see them.

[MM774C-000007-153]

Collegial greetings, with high esteem

J.H.F. Kohlbrugge

Tosari 5 January 1892

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000007-150]

Geachte Collega

Dank voor Uwe gelukwensen, de mijne brengen deze brief U over; het speelt me niet vermoedt te hebben, dat U aan Nieuwe Jaar 93 denken zoudt, anders hadde ik er wel voor gezorgd bijtijds te zijn.

Ook zeg ik U nog dank voor U breedvoerig schrijven waarin U mij Uwe denkbeelden betreffende mijne werkzaamheden hier uiteenzet. –

Wellicht stelt U er belang in te vernemen, wat er gedurende de verstreken drie maanden van mijne plannen geworden is. –

[MM774C-000007-151]

Een aantal aanteekeningen betreffende een te Napels ingesteld onderzoek, verwerkte ik tot eene kleine verhandeling die in het tijdschrift der Natuurkundige Vereeniging zal geplaatst worden.

Van deze vereeniging ben ik lid geworden. –

In deze maand betrek ik één, van de andere gebouwen afgezonderd, paviljoen en hoop dan eindelijk rust voor ernstige werk te vinden, in het hotel wonende was dit ten eenenmale onmogelijk. –

Uit Europa heb ik doen uitkomen de noodige instrumenten voor microscopisch onderzoek en hoop die einde Januari te ontvangen; er werd bij genoemd paviljoen een apart gebouwtje gezet met drie groote ramen en stromend water, dat voor laboratorium zeer geschikt is. –

Zolang ik nog geen speciaal onderwerp aan de hand heb gedenk ik mij bezig te houden met embryonen van kippen en konijnen, dat is eene goede oefening en het materiaal zal ik wel kunnen krijgen; een broeioven heb ik ook uit Nederland besteld. –

Van het Meteorologische Observatorium te Batavia ontving ik: Regenmeter, Psychrometer, Max. en Min. thermometer, wolkenpiegel en Atlas, en hoop hier eenige observaties te kunnen doen, wellicht belangrijk, daar op geen zoo hooggelegen plaats op Java observaties gedaan worden, vooral interesseert mij echter de vraag: "waarom is het Tengerbergte kurkdroog en al de andere bergen

[MM774C-000007-152]

van Java "vochtig"? Ook bestelde ik in Europa verschillende instrumenten voor onderzoek betreffende de physikalische gesteldheid van den bodem, daar waarschijnlijk deze het bovengenoemde verschijnsel veroorzaakt. – Helaas heb ik niet geleerd de verschillende grondssoorten en gesteenten te onderscheiden, zoo ik mijn niet vergis, is U daarmede volkomen vertrouwd; mag ik U dus wel eenige proeven van grond en steenen zenden met verzoek ze voor mij te willen analyseeren. –

Einde December ontvingen wij bericht, dat [?Tosari] gouvernementssubsidie zal krijgen gedurende een proeftijd van twee jaren, en wel van *f* 9000 's jaars, daarvan zijn *f* 3000 voor mij, waarvoor ik dan zeven gouvernementsslijders 1ste klasse kosteloos moet behandelen; dus een aangename tijding. –

Gemis aan conversatie zal mij zeker niet van Tosari verdrijven, eerder het tegenovergestelde. – Mijn drijven is hier eene woning te krijgen, waarin ik een apart huishouden kan beginnen, dan wil ik eene zuster uit laten komen om het te onderhouden. Directeur van der Kemp, die in Oktober hier was, sprak met veel sympathie over U.

Daar ik aan het gouvernement heb aangeboden hier een "instituut Pasteur" op te richten, kon het zijn, zoo mijn voorstel aangenomen wordt, dat ik spoedig een reisje naar Saigon onderneem, verzoeken dit echter voor eerst nog voor U te houden.

Mijne groeten aan Uw vrouw en ook aan de familie Muller-Kuipers als u hen mocht zien.

[MM774C-000007-153]

Collegiale groeten,

Hoogachtend

J.H.F. Kohlbrugge

Tosari 5 Jan 92

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000058-605]

Tinil 7-1-1892

Your Noble Sir!

Herewith the two signed bills. My first name starts with a G. Kriele⁷⁶.

The bones that have been found are not sufficient worthwhile to send over to you as we do not have enough to fill a chest yet. The river rises every day and is not going down any more to allow us to access the bone layers. If the river remains high yet for another couple of days we cannot continue to work anymore. Please advise us what to do if the river remains high like this.

Your serving workers
Kriele and de Winter

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

⁷⁶ It seems odd that after years of being in a working relationship Dubois would not know Kriele's first name, which by the way officially is Gabriel and not Gerardus as often has wrongly been assumed, also by me. But there are occasions where Kriele signs his first name with an L (for Leo?) or he might have been called by another (nick?)name altogether. De Winter is officially is called Anthonie, by the way, and probably 'Toon' for short.

[MM774C-000058-605]

Tinil 7-1-1892

U Edele Heer!

Hier nevens de 2 geteekende stukken. Mijn voornaam begint met een G. Kriele.

De beenderen die gevonden zijn zal de moeite niet waard zijn dat men U die over zenden daar men nog geen kist bij elkander hebben. De rivier wast alle dagen aan en niet meer zoo af dat men bij de beenderen lagen kunnen komen als wanneer de rivier zoo nog een paar dagen blijft staan kunnen wij niet meer door werken. Laat U weten hoe wij verders doen moeten zoo de rivier zoo blijft staan.

Uwe dienende werklieden
Kriele en de Winter

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000007-489]

Dear Doctor! Letter received with thanks. Please accept also with your wife our best wishes for 1892, as well as for your speedy recovery and success for the both of you. If only he would turn up!

I'm very much obliged for your good intentions regarding the antelope, I just fear that my name will sound to profane in that scientific context.

Here all is well. Adieu, many greetings!

Yours truly

Kroesen

10 January 1892

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

611

— Send from Jawa —

[MM774C-000007-489]

Waarde Doctor! Brief in dank ontvangen. Aanvaard ook met mevrouw beiden beste wenschen voor 1892, zowel voor het spoedig herstel als voor Uw beide succes. Mocht Hij maar eens voor den dag komen!

Ik ben U wat het antilope betreft zeer erkentelijk voor Uwe goede bedoeling, maar vrees alleen dat mijn naam in die wetenschappelijke omgeving te profaan zal klinken.

Hier alles wel. Adieu, vele groeten!

tuv.

Kroesen

10/1 1892

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000006-019]

Ngawi 11 January 1892

Esteemed doctor Dubois

Because of the good cause for which you want to hold on to the 50 convicts, I will happily let you have them, and other work for which they were destined will have to wait a bit.

With your missive of 22 September 1891 I have received *f* 400 and with that of 21 November 1891 another *f* 150 which adds up to *f* 550

there off I have spent according to the added receipts	dated	1/10-91	= <i>f</i> 166,56
	dated	31/10-91	= <i>f</i> 182,22
	dated	30/11-91	= <i>f</i> 185,26
	together		<i>f</i> 534,04

So I currently have left an amount of *f* 15,96.

I politely request to tell me whether you agree with my accounting and what I have to do

[MM774C-000006-020]

with the remaining sum.

Awaiting your reply with high esteem and polite greetings
your willing servant
Hoogenraad

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000006-019]

Ngawi 11 Januari 1892

Geachte Dr Dubois

Ter willen van de goede zaak waarvoor u de 50 gestraften wenscht aan te houden, sta ik ze volgaarne af, en moeten de andere werkzaamheden waarvoor ze anders bestemd waren maar wat wachten.

Wij Uwe missive van 22/9-91 ontving ik *f* 400 en bij die van 21/11-91 nog eens *f* 150 of te zamen *f* 550

Daarvan gaf ik uit volgens bijgaande kwitanties	dd	1/10-91	= <i>f</i> 166,56
	dd	31/10-91	= <i>f</i> 182,22
	dd	30/11-91	= <i>f</i> 185,26
te zamen			<i>f</i> 534,04

Zoodat ik nog een saldo heb van *f* 15,96.

Beleefd verzoek ik u mij mede te of deze rekening goed is en wat ik met

[MM774C-000006-020]

de resterende gelden doen moet.

In afwachting en met beleefde groeten achtend
UwDwDienaar
Hoogenraad

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000058-606]

Gambong 14/1 92

You Noble Sir!

Presently we already arrived here with 50 forced labourers and two mandors.

The reason that we are living in the *dessa* Gambong is that we were not able to get a good house in the *dessa* Nernini.

We have asked the Assistant Resident of Ngawi what would be the best way for you to reach us and he said by Charuban, from Charuban you would have a large byway to the *dessa* Mendallan and that *dessa* would be about 2 paal before the Padas district where the Widono lives.

[MM774C-000058-607]

Arriving at the *dessa* Mendallan you ask for the *dessa* Dero and there is a *kapelle kampong* who knows where we live in the *dessa* Mendallan and also the Widono of Padas knows it.

The *dessa* Mendallan will be about 3 paal removed from the *dessa* where we are living.

Please be so kind as to bring a little carbolic acid as were out of it.

Your serving workers

Kriele and de Winter

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

[MM774C-000058-606]

Gambong 14/1 92

U Edele Heer!

Heden al hier aan gekomen met 50 dw:a: en twee mandoers.

De reden omdat men hier in de *dessa* Gambong wonen is, om dat men in de *dessa* Nernini niet een goede woning konden krijgen.

Wij hebben gevraagd aan de Ast: Resident van Ngawi hoe of U het best bij ons zou kunnen komen die heeft gezegd over Djaroeban, dan hebt u vanaf Djaroeban een grooten zijweg tot *dessa* Mendallan deze *dessa* ligt zoo ongeveer 2 paal voor district Padas daar de Wedono woont .

[MM774C-000058-607]

Aan de *dessa* Mendallan gekomen daar vraagt U naar de *dessa* Dero daar is een *Kopelle kampong* en die weet als dat [me???ie] de *dessa* Mendallan wonen ook de Wedono van Padas weet het.

De *dessa* Mendallan zal zoo ongeveer 3 paal van de *dessa* verwijderd zijn waar wij wonen .

Zoo U komt wees dan zoo goed en breng een weinig carbolzuur meden aangezien zij hier op is.

Uw dienende werklieden

Kriele en de Winter

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000050-073]

December 1891 (with missive dated 20 January 1892. N^o1.)

The further the digging into the riverbank near Trinil (that is the correct spelling of this hemlock that has become important to science, and not Tinil , like it is mentioned on the Topographic Map of the residency Madiun) proceeded, better preserved petrifications were encountered, but during the first half of this month they were very difficult to obtain because of the high water levels, only then, when the river temporarily went down. In the third week for some subsequent days the water level remained low enough to keep working undisturbed and very fruitful. After that in the last 10 days of this month the river rose strongly again and kept on such a high level that only on the surface some digging could be done and expanded and the abandonment of all work was soon to be expected. (Which actually took place at the start of January.)

The best finds were: a large but incomplete skull of *Bubalus palaeindicus*, two incomplete skulls of *Leptobos*, antlers of the fossil *Axis*-deer and, in particular, a nice half a lower jaw of that *Felis*-species, of which before on other places and also at Trinil loose molars, canines and a jaw had been found. This find will, with the help of the necessary material for comparison, possibly enable the accurate identification of this fossil cat, which must have had the size of an average royal tiger, of which it, however, deviates.

[Next](#) official report

[Previous](#) official report

[MM774C-000050-073]

December 1891 (met missive dd. 20 Jan. 92. N^o1.)

Naarmate de ingraven in den oeverwand bij Trinil [aldus en niet Tinil, zooals op de Topografische Kaart van de residentie Madioen vermeld staat is de juiste spelling van ~~deze~~ dit voor de wetenschap belangrijk geworden gehucht] tot diepere lagen vorderde, werden wel beter bewaarde versteeningen aangetroffen, doch deze waren die echter gedurende de eerste helft dezer maand door den hoogen waterstand zeer moeilijk te bereiken verkrijgen waren, alleen dan namelijk, wanneer de rivier tijdelijk zakte. In de derde week bleef gedurende eenige achtereenvolgende dagen de waterstand laag genoeg om ongestoord en met veel vrucht te kunnen voortwerken. Daarna was in de laatste 10 dagen der maand de rivier weder sterk gewassen en hield zich dan op een zoo hoog peil, dat alleen nog aan de oppervlakte de ingraven kon worden uitgebreid en spoedige geheele staking weldra te voorzien was. (Dat is dan ook in het begin van Januari werkelijk geschied)

de beste vondsten waren: een zeer grooten doch incompleeten schedel van *Bubalus palaeindicus*, ~~[?]??~~ Twee incompleete schedels van *Leptobos*, horens van het fossiele *Axis*-hert en, vooral, eene fraaie onderkaakshelft van die *Felis*-soort, van welke vroeger elders en ook te Trinil slechts door losse kiezen, hoektanden en kaak voor een was ~~aangetroffen~~ bekend geworden. Het is nu mog Door deze vondst is het mogelijk geworden ~~deze de soort~~ die fossiele kat, welke de grootte van een middelmatigen koningstijger moet bezeten hebben, overigens van deze daarvan afwijkt, met behulp van het noodige vergelijkingsmateriaal, nauwkeurig te determineeren.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000050-073]

Fourth quarter 1891 with missive 18. 20 January, 1892.

Because of the extraordinary late start of the rainy season and the continuing low water level of the Bengawan it was possible to continue exploring at Trinil until the end of December. Up to the midst of November that success was also undiminished; then, however, the banks of sandstone like andesite tuff in the river bed were inundated, which by then for the largest part had been examined and now left to their fate. Digging has now started from the higher points of the riverbank, and at first this resulted in less well preserved fossils, but later, within deeper layers, the fossils were equally well preserved as those that were found in the aforementioned banks. But now soon the river level that was at first temporarily but now rising to be continuously high search that by the end of December also the work here was ended. The results of this quarter can be considered particularly well. Had in September by finding a single molar the role of Pleistocene Javanese mammals been expanded with a chimpanzee, already a month later it succeeded to increase the knowledge of this interesting form. Close to the spot, where on the left bank of the river the molar have been found, a nice skull cap was excavated, which is unquestionable as the molar must be ascribed to the family *Anthropopithecus* (Troglodytes). That both objects belong to a large humanoid ape is immediately clear. The molar differs from the right, third true molar of the upper jaw

[MM774C-000050-074]

of the extent chimpanzee only by being larger. The skull can immediately be distinguished from that of the orang-utan by its dolichocephalous nature, from that of the gorilla by the complete lack of strongly developed ridges, which are so characteristic for these most feisty of the living anthropoids, it is, however, completely similar to the chimpanzee type. There can therefore be no doubt about the genus. As to the species the skull can be distinguished from the extent chimpanzee by 1° its larger size, 2° its higher curvature. The measurement of the length (the distance between the glabella and the furthest protruding point of the back of the head) is actually 18.2 cm, the largest perpendicular measurement 13.3 cm and whereas in the extent chimpanzee the height above the aforementioned length measurement is about equal to ¼ of this, for the fossil Javanese species this amounts to about 1/3. The forehead is therefore not inferior in height to that of the human skull from the Neanderthal and the first from Spy; yet the fossil chimpanzee differs from these by its flat parietal bones and its less developed occipital. To the Pliocene *Anthropopithecus sivalensis*, of which only one incomplete upper jaw is known, only the molar allows for very limited comparison. There is probably a close relationship between the two and it cannot be excluded that they are fully identical.

Both the skull and the molar point to a size of the animal above that of the extent chimpanzee; judging from the measurements of the mentioned parts, the Javanese species will even have exceeded the size of the gorilla, which is 2 m standing upright.

The significance of the discovery of this skullcap becomes more remarkable, when considering, what further is known about antediluvian fossil humanoid apes.

For a long time the only first in 1856 by Lartet, together with Gaudry, from an incomplete lower jaw described *Dryopithecus fontani*, from the middle Miocene layers in the south of France, was considered the highest anthropoid closest to humans. In 1890, however, research on the better preserved jaws of Gaudry showed that this large Miocene ape was a transition between the family of the meerkats (Cercopithecidae) and the anthropoids (Simiidae). A similar position, yet closer to the meerkats is, according to Ristori, *Oreopithecus bambolii* from the middle Miocene layers of Tuscany taking in.

Other than those there are now only two or at most three fossil anthropoids known. 1. *Pliopithecus antiquus*, of which Lartet in 1837 also in middle Miocene layers in the south of France discovered a lower jaw. But this species actually belongs to the family of Hylobates, the currently lowest form of enterprise still alive today – the long armed apes, to which also the Javanese *wauwau* belongs. 2. The already mentioned *Anthropopithecus sivalensis* (originally described under the family name *Palaeopithecus* and later as *Troglodytes*) from an incomplete upper jaw; discovered in the Pliocene of the Punjab in 1878 by Theobald. And thirdly 3. A broken left upper canine of an orang-utan (*Simia*) spec. First mentioned from the lower Siwaliks in 1837 by Falconer and Cautley, but since lost.

So the mentioned fragment of the upper jaw from the Pliocene and the chimpanzee from North West India are all, what we have in possession of fossil higher anthropoids so far and from that it is apparent what a welcome asset the Javanese fossil is to science.

Furthermore these are important facts that, whilst already the extent chimpanzee by its dentition is closer to humans than to the gorilla and the orang-utan that the Pliocene Indian species makes this relation even closer, and that in the same area of that animal, the Pleistocene chimpanzee found in Java, also by its skull is closer to humans.

And, whilst all we already knew about the early distribution of anthropoids pointed to the fact that this group once played a larger role in the animal world than it currently has been assigned, it also shows – which was already suspected for other reasons – that there used to be higher forms than those currently living.

Further worthwhile finds amongst the best of those gathered at Trinil are incomplete skulls of the meanwhile as *Leptobos* identified ruminants earlier mentioned as *Bos* or *Bison*, and a nice half of a lower jaw of a *Felis*-species the size of an average royal tiger, though deviating of that species, of which so far only separate molars and fragments of a lower jaw had been found.

With Trinil for the first time during the research of the Kendeng a find spot was encountered, which is rich enough in well preserved petrifications to allow for regular excavations with good results. It has meanwhile become apparent that the layer rich of fossils stretches out much further than the already examined banks and also elsewhere along the Bengawan – such as near Pitu – there seem to be similarly exploitable outcrops. Of further research, during the dry season, the best expectations may here be entertained. End of 1891.

[Next](#) official report

[Previous](#) official report

[MM774C-000050-073]

Vierde kwartaal 1891 met missive 18. 20 Jan 92

Wegens het buitengewoon lang uitblijven van het regenseizoen en den aanhoudend lagen waterstand der Bengawan was het mogelijk met de opsporingen te Trinil tot het einde van December voort te gaan. Tot het midden van November ook met onverminderd succes; doch toen echter liepen de banken van zandsteenachtige andesietuff in het bed der rivier onder en moesten deze, die nu trouwens ook voor het grootste gedeelte onderzocht waren aan hun lot worden overgelaten. Thans werden op hooger gelegen punten van den oeverrand ingraven gemaakt, en deze leverde aanvankelijk minder goed bewaarde, fossiel later, in de diepere lagen, in even goeden staat verkeerende fossielen op als die, welke in de genoemde bedoelde banken gevonden waren. Doch nu was begon ook weldra het peil van eerst voorbijgaand, eindelijk blijvend het peil der rivier zoo hoog te stijgen dat tegen het einde van December ook hier het werk als afgelopen te beschouwen was. [?N.v.?] De uitkomsten waren ook in dit kwartaal bijzonder goed te noemen. Was in September door de vondst van eene enkele kies de rij van der pleistocene javaansche zoogdieren met een chimpansé vermeerderd, reeds eene maand later mocht het gelukken omtrent dezen interessanten vorm nadere wetenschap te verkrijgen. Dicht bij de plaats, waar aan den linkeroever der rivier de kies gevonden was, werd een fraai schedelgewelf uitgegraven, dat ~~met~~ even ontwijfelbaar als de kies aan het geslacht *Anthropopithecus* (*Troglodytes*) moet worden toegeschreven. Dat de beide voorwerpen van een grooten menschtigen aap afkomstig zijn is [?????] terstond duidelijk. De kies verschilt van de rechter, derde ware kies der opperkaak

[MM774C-000050-074]

van den levenden chimpansé alleen door hare meerdere grootte. De schedel is van dien van den orang-oetan terstond te onderscheiden door zijn dolichocephaal karakter, van den gorilla door het volkomen ontbreken van de sterk ontwikkelde kammen, die voor dezen [?????] onder de strijdbaarsten der levende anthropoïden zoo kenmerkend zijn, vertoont daarentegen geheel het chimpansé-type. Omtrent het genus kan dus wel geen twijfel bestaan. Wat de species betreft is de schedel van dien van den levenden chimpansé onderscheiden 1° door zijne meerdere grootte, 2° door zijne hoogere werving. De lengteafmeting (de afstand tussen de glabella en het verst uitstekende punt van het achterhoofd) bedraagt namelijk 18.2 cM, de grootste dwarse 13.3 cM. en terwijl bij den levenden chimpansé de hoogte boven bedoelde lengtelijn ongeveer gelijk is aan een vierde van deze, bedraagt die hoogte bij de fossiele javaansche species daarvan ongeveer een derde. Het voorhoofdhoofdgedeelte doet al dus in hoogte niet onder voor den menschedel van het Neanderthal en den eersten schedel van Spy, doch van deze wijkt de fossiele chimpanzee-schedel af door de meer vlakke wandbeenderen en het weinig ontwikkeld achterhoofd. Met den ~~jongertiairen~~ ^{pliocenen} *Anthropopithecus sivalensis*, waarvan men slechts eene incomplete opperkaak kent, is alleen door de kies – zeer beperkte vergelijking mogelijk. Waarschijnlijk is ~~eene~~ nauwe verwantschap van beiden, en identiteit niet ~~onmogelijk~~ ^{uitgesloten}.

Zoowel de schedel als de kies wijzen op eene grootte van het dier boven dien van den levenden chimpansé; te oordelen naar de afmetingen van ~~den~~ ^{het eerst} ^{genoemde} ^[?????] ^{deel} moet de javaansche soort den gorilla, die ~~2-m~~ in opgerichte houding eene hoogte van 2 m bereikt, nog overtroffen hebben.

De betekenis der ontdekking van dit schedeldak springt nog meer in het oog, wanneer men daarnaast stelt, wat overigens van voorwereldlijke fossiele menschachtige apen bekend is.

Langen tijd heeft men den het eerst in 1856 door Lartet naar eene incomplete onderkaak beschreven *Dryopithecus fontani* uit middel-miocene lagen in het zuiden van Frankrijk met Gaudry voor den hoogsten meest nabij den mensch komende anthropoïed gehouden. In 1890 is echter door het onderzoek van beter bewaarde kaken aan Gaudry gebleken, dat deze groote ~~tertiaire~~ ^{miocene} aap een overgang vormde tussen de familie der meerkatten (Cercopithecidae) en den anthropoïede (Simiidae). Een zelfde standpunt, doch meer nabij de meerkatten neemt volgens Ristori *Oreopithecus bambolii* uit middel-miocene lagen in ^{Toscane} in.

Nu waren verder alleen nog slechts twee of hoogstens drie fossiele anthropoïden bekend. ~~Ten eerste~~ 1. *Pliopithecus antiquus*, waarvan Lartet in 1837 eveneens in middelmiocene lagen in het zuiden van Frankrijk eene onderkaak ontdekte. Doch deze ^{soort} behoort feitelijk tot het geslacht *Hylobates*, ~~dat de~~ den laagsten vorm der thans levende anthropoïden – de langarmige apen, waartoe ^{ook} de javaansche wauwau behoort. ~~Ten tweede~~ 2. ^{De reeds} ^{genoemde} *Anthropopithecus sivalensis* (oorspronkelijk onder den geslachts naam *Palaeopithecus* en ^{daarna} ^{van} *Troglodytes* beschreven) door eene onvolledige bovenkaak; in het plioceen van Punjab in 1878 door Theobald ontdekt. Ten derde 3. een gebroken link bovenste hoektand van een orang-oetan (*Simia*) spec. Uit de onderste Siwaliks het eerst in 1837 door Falconer en Cautley vermeld, ~~dat~~ en sedert verloren geraakt.

't Bedoelde opperkaaksfragment van een plioceen en chimpansé uit Voor-Indië is dus alles, wat men tot nog toe van fossiele hoogere anthropoïeden bezat en daaruit blijkt eene hoe welkome aanwinst 't javaansche fossiel voor de ~~palaeontologische~~ wetenschap is.

Daarbij zijn het een belangrijke feiten, dat, terwijl ^{reeds} de levende chimpansé door zijn gebit meer tot den mensch nadert dan de gorilla en de orang-oetan dat van ~~den~~ ^{pliocenen} indische soort die betrekking nog nauwer maakt, en dat de in dezelfde dierenprovincie, op Java, ^{voorkomende} gevonden pleistocene chimpansé ook door zijne schedel ~~meer~~ den mensch meer nabij komt.

En, terwijl alles wat men reeds van de vroegere verspreiding der anthropoïden weet er op wijst, dat deze groep eenmaal eene grotere rol in de dierenwereld gespeeld heeft dan haar nu is toebedeeld, blijkt hij ook – zooals men ^{op} ^{om} andere ^{gronden} ^{redenen} ^{reeds} al lang vermoedt – vroeger in hoogere vormen bestaan te hebben dan de thans levende.

Verder werden ~~bij Trinil~~ ^{zijn} onder de beste ^{bij Trinil} ^{verkrege} vondsten ^{nog} ^{bijzonder} ^{te} ^{vermelden} incomplete schedels ~~verkrege~~ ^{van den} ^{intusschen} als *Leptobos* nader bepaalde ~~rundachtige herkauwer~~ ^{vroeger} ^{als} *Bos* of *Bison* ^{vermelden} ^{herkauwer} en eene fraaie onderkaakshelft van de met een middelmatige koningstijger in grootte overeenkomende, overigens daarvan afwijkende *Felis*-soort, ^{waarvan} ^{van} ^{welke} tot nog toe slechts losse kiezen en fragmenten der onderkaak gevonden waren. ~~Met behulp van het noodige vergelijkingsmateriaal zal is deze soort nu wel te determineren.~~

Bij Trinil is men ^{voor} ^{'t} ^{eerst} in den loop ~~dezer~~ ^{van het} ^{onderzoek} ^{ingen} ^{van den} ^{Kendeng} op eene ^{vind} plaats gekomen, die aan beter bewaarde versteeningen rijk genoeg is om met goed gevolg daarnaar geregeld te graven. Het is ^{intusschen} ook gebleken, dat de fossielenrijke laag ^{aldaar} zich ^{ook} veel verder uitstrekt dan de reeds onderzochte banken en ^{dat} ook elders langs de Bengawan – onder anderen nabij Pitoe – schijnt eene dergelijke ~~formatie~~ ^{exploitabele} ^{rijke} laag ^{schijnt} ^{aan} ^{den} ^{dag} ^{bloot} te liggen. Van een verder onderzoek, gedurende het droge jaargetijde mag men hier dus de beste verwachtingen koesteren. eind 1891.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000042-295]

[draft version of essentially the same letter in MM774C-000042-299/305]

Note.

To
the Director of
Education, Religion and Trade
Batavia, 28 January 1892.

Complying with the expressed desire of your noble severe Sir, and indicating how far and in which way the results of my paleontological research and explorations are now ready for publication, I may be allowed to bring the following two points to your attention.

Firstly the fact that a not insubstantial amount of the numerous finds, can only qualify to be published as definitive descriptions and supported conclusions thereon after comparison which large standard collections and consulting which literary resources are possible.

Secondly that against this disadvantage of our far distance to scientific centres there is an inseparable advantage connected to this too. Namely that, the description of that part of the obtained results that is suitable for publication from here will be more complete and more accurate, if it is done in the vicinity itself, from where the fossils in question originate. When writing the definitive exposition of the results it cannot be other than beneficial that several points, where this is useful, can immediately be given a final check and if so needed be complemented. It would therefore not be desirable, as I have already taken the liberty to point out before, to have me transferred to Batavia with regard to work on the intended publication. If writing of this is done in the area itself, where the fossils are being found, then making the just mentioned checkups during the editing will automatically allow for eventual completion of the yet incomplete amount of material; the desirability of which will not need further argument. The drawings that need to be reproduced can hardly be depicted on anything other than 4° plates, as is common in such publications (for instance the *Palaontologia indica* of *Lydekker*). The figures are mostly too large for 8° format-plates, whilst folding would

[MM774C-000042-296]

both deface them as well as make them unclear.

Taking the 4° format as desired for the work, I consider 25 plates with 100 pages (also 4°) as amply sufficient to publish that part of the finds, which I consider ripe to be published.

From what I hear that there would not likely be any objection against having these text printed by the State Publishers. As far as the plates are concerned I think that the costs would amount to f 40 per plate. That would make the total for all figures be $\pm f$ 1000.

I think that in addition of 500 exemplars would be sufficient. As soon as I have received the hoped-for positive decision to publicise I can make work of choosing the right facility to have the plates made: it is not impossible, but even probable that lithographs of the plates cannot only be better, but also faster and cheaper, if they are not made in Java but in Europe.

I further think it desirable, to have the work appear in 5 issues, each containing five plates and about 16 pages (2 sheets of 4°) text. The remaining number of 20 pages would then be available for a introduction to be added to the last issue, with separate page numbers.

That will in general be the publication as I see it, which, as has already become apparent from the introduction of this short note, will by no means contain the description of all the valuable finds, which I, thanks to the appointment of the government have been able to do. I do, however, think I can declare that the subsequent work will not be fragmentary. I further flatter myself with the hope that the fruitfulness of the scientific work entrusted to me as well as the amount of money spent on this will become apparent.

It would be completely premature, for me to now bring up the eventual desirability to have this intended publication be followed by other similar ones. The goal now is first to show to the Government by publicising the results that all the efforts and expenses have been usefully applied.

The Government itself, informed by its advisers, will then have to decide whether the work is such that further publications are desirable. It is not my place to anticipate on possible critique, whilst it is also not to me weigh possible objections even if further publications are desirable.

I should take the same stand with regard to the second point you discussed; how long the paleontological research – from a scientific point of view – ought to take. In general there would be no other answer possible than this: as long as the finds themselves by their riches sufficiently allow a fruitful continuation. In my opinion there is no doubt that the research will bear rich fruits.

Whether the research that is to be started by me will deserve to be continue waited, is again a matter that is not for me to answer and to which objective data also by others can only be contemplated after a publication has appeared as discussed earlier in this note.

There is finally one thing that I may be allowed to point out, and that is the following. Whereas I myself, after quite a while of explorations in Sumatra, came to a negative prognosis regarding further results that were to be expected, I am happily now in the opposite position. Since my research in Java has started and in particular during the last months finds have been made, which make me predict very fruitful results, for good reasons, which will also become apparent from my monthly and quarterly reports. The very positive prediction expressed here is mainly based on the fact that at the moment after numerous fruitful attempts finally a place has been found (in the river banks of the *Bengawan*) where continuing excavations guarantee a remaining yield of very well conserved fossils.

The officer of health

2nd class à la suite

Eug Dubois

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000042-295]

[draft version of essentially the same letter in MM774C-000042-299/305]

Nota.

Batavia, den 28e Januari 1892.

Aan het door U HoogEdelGestrenge uitgedrukt verlangen voldoende, en aangevende in hoeverre en op welke wijze de resultaten mijner palaeontologische nasporingen en onderzoekingen thans voor publicatie geschikt zijn, zij het mij vergund vooraf op twee punten de aandacht te vestigen.

Ten eerste op het feit, dat een niet onaanzienlijk gedeelte der talrijke vondsten, eerst voor publicering van definitieve beschrijvingen en daarop steunende conclusies in aanmerking kan komen wanneer vergelijking met groote standaard-collecties en consultering van rijke litterarische hulpbronnen mogelijk zullen zijn.

Ten tweede hierop, dat tegenover dit nadeel van ~~dezen~~^{onzem} verre afstand van wetenschappelijke centra onafscheidelijk verbonden echter een voordeel staat. Dat namelijk, dat de beschrijving van dat gedeelte der verkregen resultaten, die hier wel voor publicatie geschikt zijn vollediger en nauwkeuriger wordt, wanneer zij geschiedt in de streek zelve, waar de fossielen in kwestie voorkomen. Bij het geven van een definitieven vorm aan de uiteenzetting der verkregen uitkomsten kan het niet anders dan nuttig zijn, dat onderscheidene punten, waar dit nuttig mocht blijken, terstond eene laatste contrôle of eene nadere aanvulling kunnen ondergaan en verkrijgen. Het ware daarom niet gewenscht, zoo als ik reeds de vrijheid nam op te merken, mij naar Batavia over te plaatsen met het oog op de bewerking der bedoelde publicatie. Geschiedt het opstellen van het geschrift in de streek zelve, waar de fossielen worden gevonden, zoo geven de zooveen bedoelde contrôle-nasporingen tijdens de redactie, bovendien vanzelf nog gelegenheid het andere nog onvolledige materiaal meer of minder te completeeren; de wenschelijkheid hiervan behoeft wel geen nader betoog. De te reproduceeren teekeningen kunnen kwalijk anders dan op 4° platen worden afgebeeld, zooals ook in overeenkomstige werken (bijv de *Palaontologia indica* van *Lydekker*) gebruikelijk is. De te reproduceeren figuren zijn meestal te groot voor 8° formaat-platen, terwijl zij door vrouwen

Aan

den Directeur van Onderwijs, Eeredienst en Nijverheid

[MM774C-000042-296]

zooewel ontsierd als onduidelijk zouden worden.

Het 4° formaat voor het gewenschte werk dus aannemende, meen ik 25 platen met 100 pagina's (eveneens 4°) als voldoende ruimte te kunnen aannemen voor datgene uit mijne vondsten, wat ik voor publicatie ~~geschikt~~ rijp en geschikt meent te mogen achten.

Naar ik vernemen mocht zouden er vermoedelijk geene ~~bezwaren~~ bedenkingen bestaan tegen het doen drukken van den tekst ter Landsdrukkerij. Wat de platen aangaat, zoo geloof ik, dat de kosten ongeveer f 40 per plaat zullen bedragen. Het geheel der afbeeldingen zou dus op $\pm f$ 1000 komen te staan.

Als oplaag komt mij 500 exemplaren voldoende voor. Onmiddellijk nadat ik U de gehoopte gunstige beslissing inzake de uitgave vernomen zal hebben kan er werk gemaakt worden van het kiezen eener geschikte gelegenheid voor het doen vervaardigen der platen: Het is niet onmogelijk, of zelfs waarschijnlijk, dat het lithografeeren der platen niet alleen beter, doch ook sneller en goedkoper zal uitkomen, wanneer het niet op Java doch in Europa geschiedt.

Voorts schijnt het mij gewenscht, het werk te doen verschijnen in 5 afleveringen, elk inhoudende vijf platen en ongeveer 16 pagina's (2 vel 4°) tekst. Het overblijvende 20-tal pagina's zoude dan ter beschikking blijven voor eene inleiding bij de laatste aflevering te voegen, met afzonderlijke pagineering voorzien.

De aldus in algemeene trekken ontworpen publicatie, zal, zooals reeds uit het inleidend woord op deze korte nota blijkt; geenszins de bewerking bevatten van al de kostbare vondsten, die ik, dankzij de opdracht de Regeering heb kunnen doen. Dat het beraamde werk daarna echter niet te fragmentarisch zal zijn geloof ik wel te mogen verklaren. Tevens vlei ik mij met de hoop, dat de vruchtbaarheid der mij toevertrouwde wetenschappelijke werkzaamheden en de daarvoor uitgegeven geldsommen er uit zal kunnen blijken.

Geheel praematuur ware het, om nu van mijne zijde de eventueele wenschelijkheid ter sprake te brengen van het ontworpen geschrift door andere gelijksoortige publicaties te doen volgen. Het geldt thans allereerst door het openbaar maken van uitkomsten der Regeering te tonen, dat de gedane moeite en uitgegeven sommen nuttig zijn aangewend.

De Regeering zelve, voorgelicht door hare adviseurs, zal dan hebben te beslissen of het geleverde werk eene verdere publicatie gewenscht doet zijn. Het is niet aan mij op zulk eene eventueele kritiek vooruit te loopen, terwijl het evenmin tot mijn ressort behoort te overwegen of bij zulk eene gebleken wenschelijkheid aan de mogelijkheid der uitvoering niet teveel bezwaren in den weg staan.

Een gelijk standpunt dien ik in te nemen bij het tweede door U besproken., Hoe lang het mij opgedragen palaeontologische onderzoek – van een wetenschappelijk standpunt gesproken – nog zoude moeten duren. In het algemeen zoude hierop geen ander antwoord gegeven kunnen worden dan dit: zoolang de vondsten zelve door haren rijkdom het vruchtbare eener voortzetting klaarblijkelijk en afdoende aantonen. Naar mijne overtuiging is het aan geen twijfel onderhevig of het onderzoek zal rijke vruchten dragen.

Of het door mij in te stellen onderzoek voortzetting zal verdienen, ziedaar op nieuw eene kwestie, wier beantwoording niet bij mij ligt en waarvoor objectieve gegevens ook door anderen trouwens eerst geput kunnen worden uit de in deze nota in overweging gegeven publicatie.

Op één punt evenwel mag ik ten slotte nog wijzen, en wel op het volgende. Moest ik, nadat ik gewis een tijd op Sumatra exploratie's had gedaan, zelf eene ongunstige prognose aangaande de verder te verwachten resultaten uitspreken, gelukkiger wijze bevindt ik mij thans in het tegenovergestelde geval. ~~In het bijzonder~~ Zoolang de onderzoekingen op Java zijn ingesteld en in het bijzonder in de laatste maanden zijn door mij vondsten gedaan, die een zeer rijken hoogst op goede gronden doen voorstellen, hetgeen dan ook uit de door mij ingediende maandelijksche en driemaandelijksche rapporten blijken kan. Mijne hier uitgesproken zeer gunstige voorspelling grond zich vooral ook op het feit, dat thans na tal van vruchteloze pogingen in die richting eindelijk eene plaats is gevonden (in de oeverranden der *Bengawan*) waarlangs voortgezette opgravingen een blijvende hoogst van zeer goed geconserveerde fossielen waarborgen.

De officier van gezondheid

der 2de Klasse à la suite

Eug Dubois

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000058-607]

Teguan 29 January 92

Your Noble Sir!

We have been searching under Nernini for 11 days. There is no trace of bones to be found, nor any soil in which bones can be found.

We have taken it up ourselves to move to Teguan to have a good look over there, as you were in Batavia and unable to consult, and as there was nothing to be found under Nernini we thought that the best we could do was to go to Teguan.

Within these couple of days under Teguan that we are

[MM774C-000058-608]

looking again bones have been found but not so valuable they needed to be send. As soon as we have a shipment together we will send it directly.

It would not be bad should you send 15 chests to Charuban station and also some carbohic acid, Castor oil, coughing powders because we have a lot of people ill again with for instance tummy ache, cold and fever.

Should you come over it would be best to travel to Charuban as Charuban station is only about 9 to 10 paal removed from Teguan.

We hope not to have done wrong in moving to Teguan.

Other than that the work is going well, as are the people, myself and de Winter

Your obedient servants

Kriele and de Winter

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

[MM774C-000058-607]

Tegoenwanh 29/1 92

UEdele Heer!

Wij hebben 11 dagen onder Nernini aan het zoeken geweest. Er is geen schijn van beenderen te vinden, ook geene grond waar dat de beenderen in voorkomen.

Wij zijn nu uit eigen idee naar Tegoenwanh vertrokken om daar het nog eens goed af te zoeken, daar U naar Batavia was konden wij het niet vragen of het wel goed was en aangezien er onder Nernini niets te vinden was dachten wij niet beter te kunnen doen dan naar Tegoenwanh toe te gaan.

Er worden hieronder Tegoenwanh die paar dagen dat men aan het

[MM774C-000058-608]

zoeken zijn weder beenderen gevonden trouwens is het de moeite nog niet waard dat men ze over zenden zodra wij een verzending hebben zullen wij ze direct over zenden.

Het zou niet slecht zijn zoo U ons een 15 kisten zend tot de halte Tjaroeban ook een weinig carbolzuur, Cas terolie, en wat hoestpoeders, daar men hier weder druk in de zieken zitten b.v. buik ziekte verkoudheid en koorts.

Zoo U overkomt is het beste te rijden tot Tjaroeban daar de halte Tjaroeban zou ongeveer maar 9 à 10 paal van Tegoenwanh is verwijderd.

Wij hopen niet verkeerd gehandeld te hebben wegens het verhuizen naar Tegoenwanh.

Verders gaat het met de werkzaamheden zeer goed ook met het volk mij en de Winter

Uw onderdanige dienaren

Kriele en de Winter

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000042-298]

Note

Batavia, 29 January 1892.

In addition to my note dated 28 January last, I have, following a discussion with the Chief engineer, Chief of the Mining Department, the honour to add to the aforementioned note that I think one year will be sufficient to complete the report with figures, which is suitable for publication, considering the fossil material that can be published from Java.

The intended report will be submitted (in issues) whenever a part is finished.

Meanwhile at the same time the collection can be brought into such state that, should it be so desired, it can be handed in.

The officer of health 2nd class *à la suite*

Eug Dubois

To
the Director of
Education, Religion and Trade
in Batavia.

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

618

— Send from Jawa —

[MM774C-000042-298]

Nota

Batavia, den 29ste Januari 1892.

Ten vervolge mijner nota dd. 28 Januari ll. heb ik, naar aanleiding van bespreking met den Hoofdingenieur, Chef van het Mijnwezen, de eer aan genoemde nota toe te voegen, dat ik één jaar tijd voldoende acht om het in die nota bedoeld voor publicatie geschikt rapport met afbeeldingen, behandelende datgene te van het fossielen-materiaal, dat voor bewerking op Java vatbaar is tot een einde te brengen.

Het bedoelde rapport zal stuksgewijs (in afleveringen) worden ingediend telkens zoodra een gedeelte is afgewerkt.

Tevens kan in dezelfde tijd de verzameling in zoodanige staat gebracht worden, dat zij, desgewenst voor inlevering vatbaar is.

De officier van gezondheid der 2de klasse *à la suite*

Eug Dubois

Aan
den Directeur van Onderwijs,
Eeredienst en Nijverheid
te Batavia.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000042-306]

Note

Batavia, 29 January 1892.

In response to the letter from Prof. de Quatrefages from Paris (dated 9 Nov. 91), which the Chief engineer Chief of the Mining Department has given me to read, I take the liberty to make the following observations.

1° it has become apparent that the fossil fauna from Java seems to be Pleistocene, compatible to the Narbada fauna, but not with the Tertiary from the Siwalik mountains

2° that amongst this fauna only a small fragment of a lower jaw, albeit of a different shape, with the highest probability points to the presence of men.

3° that the intended skulls (of which only one is somewhat complete), although fossil and prehistoric, have been found in younger layers. As far as can be ascertained they already show the characteristics of the Australian race.

After having been informed on these points, Prof. de Q. will surely want to practice patience until the descriptions and figures of these human fossils together with those of the other species will have been published.

Whether it is possible to have casts made of the skull in question should be considered doubtful.

The officer of health 2nd class
à la suite
Eug Dubois

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000042-306]

Nota

Batavia, den 29de Januari 1892.

Naar aanleiding van een mij door den Hoofdingenieur Chef van het Mijnwezen ter inzage gegeven schrijven van Prof. de Quatrefages te Parijs (dd. 9 Nov. 91) neem ik de vrijheid het volgende op te merken.

1° dat de bedoelde fossiele fauna van Java mij gebleken is te zijn eene pleistocene, die met de Narbada fauna te vergelijken is, doch niet met de tertiaire der Siwalik bergen.

2° dat onder deze fauna slechts een klein fragment eener onderkaak ~~gevonden is~~ op de tegenwoordigheid van een mensch, hoewel van afwijkende vorm, ~~wijst~~ met hoogte waarschijnlijkheid wijst.

3° dat de bedoelde schedels (waarvan er slechts één eenigszins compleet is), hoewel ~~ze~~ fossiel ~~zijn~~ en prehistorisch, in jongere lagen gevonden zijn. Zoover reeds was na te gaan bezitten ze al de kenmerken van het australische ras.

Na over deze punten ingelicht te zijn, zal Prof. de Q. Zeker wel geduld willen oefenen totdat beschrijving en afbeelding van deze menschelijke fossielen met die van de andere soorten zal verschenen zijn.

Of het mogelijk is afgietsels, enz. van bedoelde schedel te maken moet als twijfelachtig worden beschouwd.

De officier van gezondheid der 2de kl
à la suite
Eug Dubois

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000042-274]

3. dated 29 January. 1892

Batavia. 29 January 1892.

Chief engineer, Chief of the Mining Department [Renaud]

as there is a need for new pickaxes for the fieldwork, I politely take the liberty to call upon your noble severe Sir to have the intended tools needed for the research bought and sent to Tulung Agung. The ones most suitable are the small double pickaxes with matching handles, which I also received from you in 1889 and that had been bought from the firm Schlieper in Batavia. With regard to the number 30 are needed and will suffice.

The officer of health second class *à la suite* Eug Dubois.

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000042-274]

3. dd. 29 Januari. Batavia. 29.1.92. Hoofdingenieur Chef Mijnwezen

aangezien de werkzaamheden op het terrein de behoefte aan nieuwe pikhouwelen zich heeft doen gevoelen gevoelen, neem ik de vrijheid beleefd de tusschenkomst van UHEG. in te roepen bedoelde gereedschappen ten dienste van het onderzoek te willen doen aankopen en naar T.A. op te zenden. De meest doelmatige soort zijn de kleine dubbele pikhouwelen met bijbehorende steelen, welke ik in 1889 van U ontvangen mocht en die bij de firma Schlieper te Batavia waren aangekocht. Wat het getal betreft zouden er 30 noodig en voldoende zijn.

De officier van gezondheid der 2 kl. *À la suite* Eug Dubois.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000058-636]

Teguan 4 February 1892

Your Noble Sir!

Herewith 9 chests of bones of which one holds a cigar box with a lovely monkey skull packed in, together with a pig's jaw, the horn of a goat and the notes from where they came from. The searching here will not take long as it's only a small area where the bones have been found and with another 10 days work will have finished here.

If we were to go from here to Kedung Brubus that would go well, for instance pick up the rations for the convicts at Teguan, and it would be no bother if there is still work to be done under Kedung Brubus,

[MM774C-000058-637]

to have the convicts exchanged from Madiun.

It would make our life easier should you decide to come over.

Anyway it's going very well with the work, with the people, with me and de Winter.

Your obedient servants

Kriele and de Winter

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

[MM774C-000058-636]

Tegoewanh 4 Februari 1892

UEdele Heer!

Hier bij 9 kisten beenderen waar van in een sigarenkistje een pracht van een aapen schedel is ingepakt, met een varkenskaak, en een geiten horen, waarbij de benaming waar dat ze gevonden zijn.

Het zoeken hier zal niet lang duren aangezien het een kleine omstreken is waar dat er beenderen gevonden worden zoo men hier nog een 10 dagen aan het werk zijn zal het wel afgelopen zijn.

Als men eens van hier uit onder Kedoeng Broeboes gingen zoeken dat zou heel goed gaan b.v. het ran[t]soen van de gestraften op Tegoewanh afhalen, dan had men geen last zoo er nog gewerkt moet worden onder Kedoeng Broeboes

[MM774C-000058-637]

om de gestraften te verwisselen van Madioen.

Het zou voor ons zeer gemakkelijk [zijn] zoo U zelf eens over kwam.

Verders gaat het zeer goed met de werkzaamheden ook met het volk met mij en de Winter

U onderdanige dienaren

Kriele en de Winter

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000001-243]

Natural History Society

in
the Dutch Indies
N^o

Amice,

before sending you the skulls you requested, I am herewith sending you a list of mammal skulls, which are present in our museum and of which on second thought you might like to loan another few. Also I ask you to let me know, whether there are not any books in the library that you have need of, then I can send everything in one go. Forgive the list not being very scientific, I only have the local names and haven't got time to find the proper scientific names.

Man (European, Chinese, native)
Monkeys *Bedes* or *Mossing* (N^o111)
Buding N° 92. Adult and young.
Lemurs exemplars on methylated spirit of *Tarsius*,
Nycticebus and *Galeopithecus*.
Insectivores *Tupaja* sp (159) *Crocidur* (149)

[MM774C-000001-244]

Bats *Kalong* (84) [*Pteropus vampyrus*]
insect eating species (44)
Rodents *Sciurus bicolor* (*Djeranga*) 93
Sciurus melanotis (*Badjing*) 80
Pteromys nitidus 112

Predators tigers (jong 96)
panthers
Ursus malayensis 66
Felis domestica 72
Luwak (mossing) 87
Garangan 86
Javanese otter
Arctidis binturung
some seal

Ruminants Kantjil
Cervus jav.
— *Kuhlü*
Banteng ♂
Omnivores *Babirussa*
Sus verrucosus (Geleng)

(Kerkhoven on Srinagar has 2 elephant skulls, which he will be willing to loan to you)

Dugong (had and complete skeleton)

Delphinus sp.

Of reptiles we have skulls of

Crocodylus biporcatus,
Chelonia indricata, Caret (N° 108),
Bulus (N° 4) and monitor lizard

I hope that I will soon be able to let you know that the skulls have been ordered in British India, but I still do not know by whom I should do so. Many greetings

yours truly .F. van Bemmelen

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

Batavia 18 February 1892

[MM774C-000001-243]

Kon. Natuurk. Vereeniging

in
Nederl. Indië
N^o

Amice,

Alvorens de door U gevraagde schedels aan U af te zenden, stuur ik U hierbij een lijstje van de zoogdierschedels, die in ons museum aanwezig zijn en waarvan gij er wellicht bij nader inzien nog enkele wild ter leen hebben. Tevens verzoek ik U mij te berichten, of er geene boeken uit de bibliotheek zijn, die gij behoeft, dan kan ik alles in eene moeite en kosten afsturen. Vergeef de weinige wetenschappelijkheid van het lijstje, ik heb op 't oogeblik geen tijd om bij de inlandsche namen de wetenschappelijke te zoeken.

Mensch (Europeaan, Chinees, inlanders)
Apen *Bedes* of *Mossing* (N^o111)
Boeding N° 92. volw. en jong.
Lemuriden spiritusexemplaren van *Tarsius*,
Nycticebus en *Galeopithecus*.
Insectivora *Tupaja* sp (159) *Crocidur* (149)

[MM774C-000001-244]

Vleermuizen *Kalong* (84)
insectenetende soort (44)
Knaagdieren *Sciurus bicolor* (*Djeranga*) 93
Sciurus melanotis (*Badjing*) 80
Pteromys nitidus 112

Roofdieren tigers (jong 96)
panthers
Ursus malayensis 66
Felis domestica 72
Loewak (mossing) 87
Garangan 86
Javaansche otter
Arctidis binturung
een of andere zeehond

Herkauwers Kantjil
Cervus jav.
— *Kuhlü*
Banteng ♂
Omnivora *Babirussa*
Sus verrucosus (Geleng)

(Bij Kerkhoven op Srinagar zijn 2 olifants-schedels, die hij U wel zal willen leenen)

Dugong (kop en geheel scelet)

Delphinus sp.

Van Reptielen hebben we schedels

van *Crocodylus bipercatus*,
Chelonia indricata, Caret (N° 108),
Boeloes (N° 45) en Monitor

Spoedig hoop ik U te kunnen berichten dat de schedels in Britsch Indie besteld zijn, maar ik weet nog steeds niet bij wien ik het doen moet.

Vele groeten.

tt

J.F. van Bemmelen

Batavia 18 Feb. 92..

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000042-332]

Tulung Agung 19 February 1892

N^o269/10

Copy sent to Mr M.E.F.T. Dubois officer of health second class *à la suite* at Tulung Agung for information

The Assistant Resident
[Signature: v Hengel?]

Batavia 4 February 1892

Copy
N^o1155

Following my missive of 26 November 1891 N^o11545, I have the honour to mandate your noble severe Sir to, including the preliminary sum made available for the first quarter 1st quarter, burdened to article 296 of the second chapter of the accounts for 1892 to facilitate paleontological research of the officer of health 2nd class *à la suite* M.E.F.T. Dubois make expenses and allow advances to the total amount of f 5000 /five thousand guilders/including the mentioned monthly allowance of Mr Dubois which is set at f 250 per month. Af “onderwerp”

The Director of
Education, Religion and Trade
/was signed/ vd Kemp

for an exact copy
The Secretary
/was signed/ [Signature]
for copy conform

[?????][?????]
[Signature]

to
The Resident
of
Kediri

[Next](#) letter with van der Kemp
[Previous](#) letter with van der Kemp

[Next](#) letter with van Hengel

[MM774C-000042-332]

Toeloeng Agoeng 9 Februari 1892

N^o269/10

Afschrift gezonden aan den heer M.E.F.T. Dubois officier van gezondheid der tweede klasse à la suite te Toeloeng Agoeng tot informatie

De Assistent Resident
[Signature: H? Engel?]

Batavia den 4 Februari 1892

Afschrift
N^o1155

Ten vervolge op mijne missive van 26 November 1891 N^o11545, heb ik de eer UWEdG. Te machtigen om met inbegrip van de daarbij voor het 1st kwartaal voorloopig beschikbaar gestelde som ten laste van art 296 van het tweede hoofdstuk der begroting van 1892 ten behoeven der palaeontologische onderzoekingen van den officier van gezondheid der 2e klasse à la suite M.E.F.T. Dubois voor dat dienstjaar uitgaven te doen en voorschotten te verlenen tot een totaal bedrag van f 5000 / vijf duizend gulden/ daaronder begrepen de aan genoemden heer Dubois toegekende toelage ad f 250 's maands

Den Directeur van
Onderwijs, Eeredienst en Nijverheid
/ WG / vd Kemp
voor eensluidend afschrift

De Secretaris
/ WG / [Signature]
Voor Copie conform
[?????][?????]
[Signature]

Aan
Den Resident
van
Kediri

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000042-274]

N^o4.

Tulung Agung, 20 February 1892.

In answer to your missive of 16^e last N^o1491 I have the honour to submit to your noble severe Sir again the accounts and attachments you return to me, because of a regrettable error from my side. On the second page and that account 14 for July erroneously a 9 was written instead of a 7; so the expenses for that month were in truth *f* 37,30

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

624

— Send from Jawa —

[MM774C-000042-274]

4. ^{T.A. 20.2.92} In antwoord op ~~de~~ Missive van den 16^e ll. N^o1491 heb ik de eer UHEG. aan te bieden ~~het~~^{de} daarbij terug ontvangen verantwoording en bijlagen, ~~na~~^{dat} ^{reden van} het ~~begane~~ tot mijn spijt begane abuis. Op de tweede bladzijde van staat 14 was onder Juli bij het verschrijving eene 9 in plaats van eene 7 ~~geschreven~~^{komen}; ~~Het~~ de uitgaven over ~~Juli~~^{die maand} bedroegen dus werkelijk *f* 37,30

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000001-245]

Royal Natural History Society, Weltevreden 23 February 1892
Amice,

I have received your 2nd letter, it crossed with mine. Tomorrow there will go a letter in the mail to Weber, Friday a letter will go to the Museum in Calcutta. I will offer them a shipment of snakes in return.

I have spoken to van der Nok and he thinks it's an excellent idea to have the request officially done by the Society. Whilst I'm writing to Weber the following occurs to me - why don't you ask the desired skulls immediately from Jentink? He has the largest collection of skeletons in the Netherlands, and if I remember well he's a friend of yours. I have no doubt that he will help you for free, and the Museum only needs to pay half wages for freight

[MM774C-000001-246]

therefore I suggest that you will also write yourself to Jentink. I have asked Weber, next to the jaw of *Hyaena crocuta*, also for the other skulls, with the addition that if he doesn't have them himself, could he ask Jentink or Kerber. Please remember this, should you write to Jentink.

Next to that the Society will write a letter to the Governor of Celebes, in which your prescriptions for selection are stated. A similar will go to the Resident of Menado. Should it be the case that this way we will receive skulls double or triple, then this will be an advantage rather than a disadvantage.

With friendly greetings

yours truly

J.F. van Bemmelen

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000001-245]

K.N.V. Weltevreden 23 Febr. 92

Amice,

Uw tweeden brief heb ik ontvangen, hij heeft gekruist met den mijnen. Morgen vertrekt per mail een brief aan Weber, vrijdag een dito aan het Museum te Calcutta. Ik zal eene bezending slangen in ruil aanbieden.

Met van der Nok heb ik geconfereerd en hij vindt het uitstekend het verzoek officieel door de Vereeniging te doen. Terwijl ik aan Weber zit te schrijven valt mij het volgende in - Waarom vraagt gij de verlangde schedels niet rechtstreeks aan Jentink? Deze beschikt over de grootste verzameling geraamtes in Nederland, en is als ik mij wel herinner een vriend van U. Ik twijfel er niet aan, dat hij U helpen zal voor niets, en het Museum kan ~~hij~~ de kist voor halve vracht verzenden

[MM774C-000001-246]

daarom stel ik U voor, dat gij zelf ook nog aan Jentink schrijft. Ik heb aan Weber, beh. de kaak van *Hyaena crocuta* ook nog de overige schedels gevraagd, met bijvoeging, of hij wanneer hij ze zelf niet heeft, ze aan Jentink of Kerbert zou willen vragen. Wilt gij hierom denken, wanneer gij aan Jentink mocht schrijven.

Verder zal de Vereeniging een brief zenden aan den gouverneur van Celebes, waarin Uwe voorschriften voor het selecteren opgenomen zullen worden. Een dergelijke gaat naar den resident van Menado. Mocht het zijn, dat wij op deze wijze de schedels dubbel of driedubbel krijgen, zoo is dit eerder een voordeel dan een bezwaar.

Met vriendsch. groeten

tt

J.F. van Bemmelen

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000050-075]

1892 Short report of the research during January 1892.

(With missive dated 23 February, 1892 N° 5)

After, by the end of the first week of January the explorations at Trinil had, for the time being, to be abandoned because of the high water level of the Bengawan River the work was continued near Teguan (district Dero of the department Ngawi of the residency Madiun). Here in the last year a not inconsiderable amount of fossils were collected and also now again many and some amongst those are very good finds. The best of those are the upper jaws of *Elephas* – as far as now can be established from a species we have already found before; half of a lower jaw of the peculiar little pig which seems to be nothing more than a variety of the extent *Sus celebensis* and four skull fragments of *Bibos*, of which one with certainty must be ascribed to *B. sondaicus*, whilst of the others it's doubtful whether they are of a ♀ of *Bibos gaurus* (a species of which a ♂ skull has been found before), or whether they are of a transitional form between the species currently still living in North West India, Burma and the Moluccas with the first mentioned still now as well as Pleistocene times in Java living native species.

[Next](#) official report

[Previous](#) official report

[MM774C-000050-075]

1892 Kort overzicht van de onderzoekingen gedurende Januari 1892.

(Met missive dd. 23.2.92 N° 5)

Nadat, tegen het eind der eerste week van Januari aan de nasporingen te Trinil door den blijvenden hoogen waterstand der Bengawan rivier ~~hier~~ voorloopig een einde ~~gekomen~~^{maakt} was werden deze voortgezet nabij ~~4~~^{geh} Tegoean (distrikt Dero der afdeeling Ngawi van de residentie Madioen). Hier was ~~vroeger~~^{verleden jaar in het vorige jaar} een niet onaanzienlijke ~~getal~~^{hoeveelheid} fossielen verzameld en werden ook thans weder vele en daaronder eenige goede vondsten gedaan. De besten daarvan zijn een bovengebit van Elephas – zoover reeds kan worden nagegaan van de ~~reeds~~^{al} vroeger aangetroffen soort; eene onderkaakshelft van het merkwaardige kleine zwijn dat niets dan eene slechts als variëteit van het de levende Sus celebensis schijnt te ~~zijn~~^{verschillen} en ~~4~~^{schedel} vier schedelfragmenten van Bibos, waarvan een wel ~~zonder twijfel~~^{met zekerheid} aan B. sondaicus moet worden toegeschreven, terwijl 't van de andere twijfelachtig is of ze van ♀ van Bibos gaurus (van welke soort reeds vroeger een ♂ schedel was ~~aangetroffen~~^{gevonden}), afkomstig zijn of een tusschenvorm zijn ~~tussen~~^{die} die deze thans nog in Britsch Voor-Indië, Burma en Molukken levende soort met eerstgenoemde nog op Java levende evenals thans ook in pleistocene tijd op Java inheemsche soort verbindt.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000003-403]

received 26 March 1892
answered 27 March 1892
Solok 25 February 1892

Dear Dubois! I was truly pleased to see your handwriting again, for I hadn't heard from you for such a long time. I am sure to be the one to blame for I have the feeling that I'm guilty of a complete neglect of correspondence; – do not think this is due to a lack of cordiality but my life is one chain ever different businesses, one work hasn't just finished the second needs to be rushed to its end and so it goes on and on. – The section Katjang-Solok is already working like it's being exploited, but they already let trains go regularly during the construction at the normal rate, and I'm already selling for *f* 500 on tickets, just for Solok alone. – The section Solok-coalfields is one of the toughest of the line but it's going well, the tunnel has been bored through

[MM774C-000000-404]

and both parties met each other at the correct height and in the correct direction, a good result with 825 metres of length. – We've met all kinds of rocks, mostly amazingly tough chalk stone, we have been shooting dynamite day and night and the atmosphere was therefore mostly unbearable in spite of the air compressors. –

The search for coal is being done by an engineer of the mining department but he did not have much result yet, Verbeek's magnificent predictions have still not come true. –

Because of all the hustle, the Kwantau expedition et cetera. I did not get on with your work as I had wished to, but now I've made good progress and I hope to deliver in six to eight weeks. – You know I do not always write very clear, at least that is said by evil minded people, but now I have to carefully copy my drafts myself, or else the English spelling would be completely lost. – That has been causing most of the delay; but I've now made good progress. –

I received a letter from Pollak with the request to meet him whilst he was travelling through Padang, so I went and found him installed in the hotel in Wielink with his wife. – He was not very pleased being stationed in Kagor Tanaan, he had hoped to become stationed in Java. – Next week I will await him with his wife at Solok. – He had been working on the German translation of your work and was almost ready with it so by the time I am ready too you may be able to have your work publicised in two languages at the same time. –

Thank you for the good review of my piece for '*Eigen Haard*' that I had written on request of IJzerman, to pleasure the female readers. – It's a pity that something written in May – June is only published now, the actuality has been completely lost, I would now already have written much differently. –

[MM774C-000003-405]

With great compassion I read about the illnesses you have been fighting in your household. May the restored health remain permanent. Except for some minor dispositions we have all been well. – the last couple of weeks I have been suffering a bit with *febris cholensis*⁷⁷ according to the scientists, which did get to me. –

You would not recognise Solok any more with its new school class, a stone house for the teacher, the train station, a locomotive shed et cetera. – the daily whistling of trains, a metropolis Sir , Buysman says, who is now controller here and looking fat and healthy since. – From Paul ever the best news, I have sent 17 dozen magic lantern slides of the Kwantau expedition and the Highlands to Helios in Amsterdam with another 4 dozen slides of the Mentawai Isles of which the negatives have been made by photographer Nieuwenhuis. – I'll be surprised whether these, which are made with chalk light, will do in the land of the professionals. – And now *adieu*, our best wishes to your wife and to yourself from your old friend
ThDelprat

Next letter with this correspondent

Previous letter with this correspondent

[MM774C-000003-403]

ontv 26.3.92
beantw. 27-3-92
Solok 25-2-92

Waarde Dubois! Recht verheugd was ik weder Uw handschrift onder de oogen te krijgen, in zoo heel langen tijd had ik niets van U gehoord. De schuld zal wel aan mij gelegen hebben want ik heb een gevoel alsof ik schuldig ben aan totale verwaarlozing van correspondentie; – wilt het niet aan onhartelijkheid wijten maar ons leven is ééne aaneenschakeling van telkens afwisselende drukten, het eene werk is niet gereed of er moet gehaast worden om een tweede te voleindigen en zoo gaat het voort. – De sectie Katjang-Solok is al in geregeld Betrieb alsof er al exploitatie dienst heerschte, maar zij laten gedurende den aanleg geregelde treinen lopen en laten betalen normaal tarief, elke week verkoop ik in Solok alleen ^{voor} *f* 500 aan kaartjes. – De sectie Solok kolenveld is een der zwaarste van de lijn doch vordert goed, den tunnel is doorboord en de

[MM774C-000000-404]

[?galingen] hebben hebben elkander op juiste hoogte en in goede richting ontmoet, een goed resultaat dus bij 825 m lengte. – Wij hebben allerhande gesteenten, meestal verbazend harde kalksteen ontmoet, steeds moest dag en nacht met dynamiet geschoten worden en de atmosfeer was dan ook veelal ondragelijk niettegenstaande lucht compressors. –

Met het kolen zoeken is een ingenieur van het mijnwezen belast die nog niet veel resultaat heeft gevonden, Verbeek's schitterende voorspellingen zijn nog steeds niet bewaarheid. –

Dankzij alle drukten, Kwantau expedities enz. heb ik niet met dien haast aan Uwe werkje kunnen voortaan bij de als ik wel gewenscht had, nu ben ik er echter goed mede opgeschoten en hoop het U over zes of acht weken te kunnen afleveren. – Ge weet ik schrijf wel eens niet duidelijk, tenminste zoo beweren kwaadwilligen, nu moet ik met groote zorg de kladjes zelf copieren daar anders van de engelsche spelling niets terecht komt. – Dat is het grootste oponthoud; ik ben er echter nu reeds goed mede opgeschoten. –

Van Pollak kreeg ik een brief met verzoek hem te Padang op den doorreis te ontmoeten, ik ging dus naar hem toe en vond hem geïnstalleerd in het hotel in Wielink met zijn vrouw. – Hij was niet erg in zijn [????] schik daar hij te Kagor Tanaan geplaatst was, hij had op plaatsing op Java gehoopt. – De volgende week wacht ik hem met zijn vrouw te Solok. – Hij had aan boord aan de duitsche vertaling van Uw werk je gearbeid en zal daar ook zoo wat mede gereed zijn tegen dat ik klaar ben gekund dan Uw arbeid tegelijk in twee talen het licht doen zien. –

Dank voor Uwe goede beoordeling van mijn, op verzoek van IJzerman geschreven stukje in Eigen Haard, een praatje voor de dames lezers. – Jammer dat zulk een in Mei-Juni [?geschreven] praatje eerst nu uitkomt, de actualiteit is dan verloren, reeds nu had ik veel anders moeten zetten. –

[MM774C-000003-405]

Met groote deelneming vernam ik de ziekten waarmee de ge in Uwe huiselijk huis heb te kampen gehad. Moge de beterschap blijvend zijn, behalve kleine ongesteldheden is bij ons alles goed gebleven, – ik heb de laatste weken wat gesukkeld met febris cholensis volgens de geleerden, dat mij nogal aanpakte. –

Solok zoudt ge niet meer kennen met nieuw schoollokaal, steenen woonhuis voor den onderwijzer, station, locomotief loods enz. – dagelijks gefluit van treinen, een wereldstad mijnheer, zegt Buysman die nu hier Controleur is en er dik en gezond is gaan uitzien. – Van Paul steeds de beste berichten, ik heb 17 dozijn toverlantaarn plaatjes van Kwantau expeditie en bovenlanden naar Helios te Amsterdam gezonden met nu nog vier dozijn platen van de Mentawai eilanden waarvan de negatieven door de fotograaf Nieuwenhuis zijn gemaakt. – Het zal mij verwonderen kan die met kalk licht in het land der professionals voldoen. – En nu adieu, onze beste groeten aan Uwe Vrouw en U zelve van Uw oude Vriend

ThDelprat

[Click here to return to the content page](#)

⁷⁷ bile fever?

[MM774C-000058-637]

Kedung Brubus 25 February 1892

Noble born Sir!

We have already been searching here for six days and bones are still being found but not as many as in earlier days and also nothing new.

We also have been digging for six days at the spot you pointed out to us. All that time we found a few pieces of bone at about 10 to 15 cm depth and somewhat deeper in the sand a few pieces of bone at about 1,50 m depth. I do believe that digging on that spot will turn out to be in vain as

[MM774C-000058-638]

we already dug a substantial hole into the hill and almost nothing has been found.

As soon as we received the shipment of empty chests we will immediately send you the bones we found.

We are now living in your house. Do we have to prepare another house if you are coming over? If you are only coming for a short time, the work would be a waste, as the house that I used to live in needs to be enlarged and completely renewed but should you be coming for a longer time we'd be obliged to do so because else way the house you used to live in would be too small for you..

How are we to deal with the forced labourers from Ngawi, are they to be replaced?

We have received the compass in good order. In future the packing will be better taken care off.

As to the buying of a gun, de Winter has banned the thought out of his head completely.

If we are to go searching in other areas please provide us with a little map that is very convenient to us.

Politely request to withhold the expenses for rice from our wages.

Else it's going very well with the work and also with K.L d. W.T.

Your obedient servants

Kriele and de Winter

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

[MM774C-000058-637]

Kedoeng Broeboes 25/2 92

WelEdelg Heer!

Wij zijn nu reeds 6 dagen aan het zoeken alhier er worden tot heden nog beenderen gevonden trouwens niet zoo veel dan vroeger er is ook nog niets nieuws gevonden.

Ook zijn wij 6 dagen aan het graven op de bedoelde plaats die U hebt aangewezen. Daar zijn al die tijd een paar stukjes been gevonden moest boven aan een 10 à 15 cm in de diepte verders een weinig dieper in het zand zijn nog een paar stukken been gevonden op ongeveer m. 1.50 in de diepte ik geloof wel dat op die plaats het graven te vergeefs zal zijn daar

[MM774C-000058-638]

er al een flink gat in den heuvel is gegraven en er te met nog niets in gevonden is.

Zoodra wij de zending ledige [kisten] krijgen zullen wij gevonden beenderen dadelijk over zenden.

Wij wonen nu in U woning moeten wij ook de andere woning in orde maken voor u overkomt? Zoo u voor een korte tijd overkomt, zou het werk te vergeefs zijn, daar de woning die ik vroeger bewoond heb, vergroot moet worden en geheel vernieuwd moet worden maar zoo U voor een lange tijd overkomt, zijn wij het wel verplicht, daar anders de woning voor U te klein zou zijn die U vroeger bewoond hebt.

Hoe moeten wij met de gestraften van Ngawi, worden zij vervangen?

Wij hebben het Kompas in een goede orde ontvangen. Voor het inpakken zal in het vervolg beter voor gezorgd worden.

Wegens het kopen van een geweer heeft de Winter geheel uit zijn hoofd gezet.

Zoo erg gezocht moet worden onder anderen omstreken geef ons daar dan een kaartje van daar hebben wij veel gemak van.

Verzoeken beleefd om de kosten der rijst van ons traktement af te houden.

Verder gaat het zeer goed met de werkzaamheden en ook met K.L d. W.T.

U onderdanige dienaren

Kriele en de Winter

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000005-205]

Sinagar, 27 February 1892
Amice,

I had already planned to write you today when your postcard of the 21st arrived. Many thanks for the kind interest of you and your wife. I have had three more weeks of severe fevers in Sukabumi, and when the malaria started to retreat I was literally finished, even more psychologically than physically. My heart was also failing, such that the doctor telegraphed Dr Treub to come over. When he arrived I had, however, already improved. I still felt more dead than alive at that time. Dr Treub described this to “auto suggestion” the medic to “weakness” after malaria. The fact is that I was very discouraged by a small disappointment, over which I, had I been healthy, would have smiled. Happily I am here, under the excellent

[MM774C-000005-206]

care of Mr E.J. Kerkhoven, getting much better: my bodyweight has again increased with 2½ kg of the 7 or 8 that I lost at Sukabumi.

I am already starting to feel like working again and hope to have returned to Buitenzorg on March 19 that is if the medic is not deciding otherwise.

And now a small answer to your cordial letter of 4 February. I also have fond memories of our gathering at Buitenzorg. It is a pity that I then was already ill – I would otherwise have given more objective answers to many questions.

And now, my dear, do please me again with a letter, like you know how to write them. The best message you consent me is that you and yours are healthy that you diligently and in good spirits and have joy to do your work, as circumstances do allow, and in which you tirelessly produce the results of your sincere scientific strife.

Cordial greetings and a handshake of
yours truly

M. Greshoff

My friendly host requests me to 1) send you many greetings. 2) tell you that the rhinoceros head is on its way but *Sus longirostris* not yet. 3) asks you to not again go to Buitenzorg without passing by in Sinagar
yours truly

G.

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000005-205]

Sinagar, 27.2.92.
Amice,

Reeds had ik mij voorgenomen, u vandaag te schrijven toen de briefkaart van 21 dezer arriveerde. Hartelijk dank voor de vriendschappelijke belangstelling van U en Mevrouw. Ik heb nog drie weken te Soekaboemi zware koorts gehad, en was toen de malaria begon te eindigen letterlijk op, meer nog psychisch dan fysisch. Ook werkte mijn hart slecht, zoodat de dokter aan den heer Dr Treub getelegrafeert heeft om over te komen. Toen hij kwam was echter de beterschap reeds ingetreden. Ik voelde mij echter toen vooral nog meer dood dan levend. Dr Treub schreef dat aan “autosuggestie” toe, de medicus aan “zwakte” na malaria. Een feit is, dat ik mij zeer mismoedig gemaakt heb over eene kleine teleurstelling, waarmede ik, gezond zijnde, gelachen had. Gelukkig word ik hier, onder de voortreffelijke

[MM774C-000005-206]

zorgen van den heer E.J. Kerkhoven veel beter: mijn lichaamsgewicht alweer 2½ kg bijgekomen van de 7 of 8 die ik te Soekaboemi verloren heb.

Ik begin alweer naar mijn werk te verlangen en hoop 19 Maart naar Buitenzorg terug te keeren, als de medicus er tenminste niet anders over beslist.

Nu nog een klein antwoord op Uwe hartelijke brief van 4 Febr. Ook ik heb eene schoone herinnering behouden aan ons samenzijn te Buitenzorg. ‘t Was maar jammer dat ik toen reeds ziek was – ik had U anders op vele vragen meer objectieve antwoorden gegeven.

En nu, mijn waarde, verheug mij nog eens met een brief, zoo als gij die verstaat te schrijven. De beste tijding die ge me zenden kunt is echter deze, dat gij en de Uwen goed gezond zijt, en dat ge lust gevoelt, met ijver en opgewektheid te werken aan een werk, zoo goed gij het in Uwe omstandigheden doen kunt, en waarin ge de resultaten van Uw onvermoeid en innig wetenschappelijk streven nederlegt.

Hartelijke groeten en handdruk van
je toegenegen

M. Greshoff

Mijn vriendelijke gastheer verzoekt mij 1) je vele groeten te doen. 2) te zeggen dat de rhinoceroskop komt maar *Sus longirostris* nog niet. 3) te vragen om voortaan vooral niet te Buitenzorg te komen zonder naar Sinagar te gaan
t.t.

G.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000013-190]

Tulung Agung, 29 February 1892

Highly esteemed Professor,

A month ago I was called to Batavia to speak about a report that could be published, treating the finds I did that would be suitable for that. They consider such a report necessary over there; it is also in my interest that I comply with that wish and I currently feel much more able to work than I have been in a long time – and as this, within certain limits, is doable, I have promised to deliver that report within the course of this year.

I do, however, need some material for comparison to do so. I have an amount of money available of *f* 300 (if necessary a bit more) to buy these and called upon the help of van Bemmelen in Batavia as board member of the Natural History Society to buy on my account the necessary material in British India and Europe [MM774C-000013-191]

or maybe borrow it in British India. Van Bemmelen was of the opinion that by your intervention and maybe that of Mr Jentink he'd be able to borrow them, so he first wrote to you about the lower jaw of a *Felis leo*, and subsequently over the following objects.

Hyaena crocuta (lower jaw)

Rhinoceros indicus (unicornus) skull + lower jaw

Cervus axis ditto ditto

Cervus porcinus ” ”

Gavialis gangeticus ” ”

Cervus aristotelis half or complete set of antlers

A skull of *Sus celebensis* (the little pig of Celebes) I will probably be able to get directly from Celebes.

With these objects at my disposal I would be well equipped together with the material I already have to describe part of my fossil collection about as well as I could have from Europe.

I therefore politely add my request to that of van Bemmelen; as I, however, believe (although I hope that it is different) that borrowing from a collection like that of the Leyden Museum or Artis is not really possible, I allow myself to formulate the request slightly different than, I think, van Bemmelen has done.

1° it would obviously be the most quick and simple, to have the whole list as stated above, be borrowed from a collection like that of Artis or Leiden, in which case assurances against loss would have to be made; as, however, these objects are not very rare, such a – by the way very unlikely – loss could be easily replaced.

2° if objections against that cannot be overcome, maybe one or the other could be borrowed from a “work-collection” and

3° if that is also impossible or only partly feasible, you might want to oblige me and my work by ordering the necessary (respectively that what cannot be borrowed) from a dealer for such nature objects and thereby urging for speed. Because the time available to me is short I'm very keen

[MM774C-000013-192]

to have to comparison material available as soon as possible.

I forgot to mention that in skulls and jaws the dentition should not be too much worn down, but they are to be of adult animals.

[Next letter with this correspondent](#)

[Previous letter with this correspondent](#)

[MM774C-000013-190]

Toeloeng Agoeng, 29.2.92.

Hooggeachte Professor,

Eene maand geleden werd ik naar Batavia opgeroepen om over een voor publicatie geschikt rapport, behandelende datgene van mijne vondsten, dat daarvoor vatbaar is, te spreken. Men acht een dergelijk rapport daar bepaald nodig; het is ook in mijn belang, dat ik dien wensch vervul en ik gevoel mij thans weder veel meer tot werken in staat dan ik langen tijd was – en daar werkelijk de zaak binnen zekere perken uitvoerbaar is, heb ik beloofd in den loop van dit jaar het verlangd rapport ^(in [af?]) te leveren.

Daarvoor heb ik echter eenig vergelijkingsmateriaal nodig. Ik kan over een som vermogen van *f* 300 (desnoods ook wat meer) beschikken omdat aan te koopen en heb de tussenkomst van van Bemmelen te Batavia als bestuurslid der Natuurk. Vereen. ingeroepen om het noodige voor mijne rekening in Britsch-Indië en Europa [MM774C-000013-191]

te willen aankopen. ^{resp in Br I. Misschien ook te leenen} Van Bemmelen meende door Uwe tussenkomst en c.q. die van den heer Jentink, misschien te kunnen leenen en heeft U eerst over eene onderkaak van *Felis leo*, daarna over de volgende voorwerpen geschreven.

Hyaena crocuta (onderkaak)

Rhinoceros indicus (unicornus) schedel + onderkaak

Cervus axis dito ditto

Cervus porcinus ” ”

Gavialis gangeticus ” ”

Cervus aristotelis gewei/helft of compleet gewei.

Een schedel van *Sus celebensis* (*t kleine zwijn van C.) zal ik vermoedelijk wel direct van Celebes kunnen krijgen.

Kan ik over die voorwerpen beschikken zoo ben ik met het reeds voorhanden verg. Materiaal goed genoeg voorzien om hier een gedeelte van de fossielen-verzameling ongeveer even goed te bewerken als mij dat in Europa zou mogelijk zijn.

Ik voeg daarom mijn verzoek beleefd bij dat van van Bemmelen; daar ik echter geloof (hoewel ik hoop, dat het anders is), dat lenen uit eene verzameling als het Leidsche Museum of Artis niet wel mogelijk is, veroorloof ik mij het verzoek eenigszins anders te formuleeren dan, geloof ik, van Bemmelen gedaan heeft.

1° *t Zou natuurlijkst *t snelst en eenvoudigst zijn, zou het geheele lijstje boven genoemd, uit eene verzameling als die in Artis of te Leiden kon worden geleend, in welk geval voor verlies natuurlijk gewaarborgd wordt; daar de voorwerpen niet zeer zeldzame zijn, zou zulk een – overigens zeer onwaarschijnlijk – verlies gemakkelijk te herstellen zijn.

2° Zijn daartegen onoverkomelijke bezwaren, zoo kan één en ander misschien uit eene “Arbeits-sammlung” geleend worden, en

3° Is ook dat onmogelijk of slechts ten dele uitvoerbaar, zoo wilt U mij en mijn werk misschien wel verplichten door het noodige (resp. datgene wat niet kan geleend worden) voor mij bij een naturaliënhandelaar bestellen en daarbij op spoedige aan te dringen. Aangezien de beschikbare tijd tekort gemeten is ligt er mij veel aangelegen [MM774C-000013-192]

zoo spoedig mogelijk over het bedoelde vergelijkingsmateriaal te kunnen beschikken.

Ik vergat nog, dat in de schedels en kaken de gebitten niet tezeer mogen zijn afgesleten, doch wel van volwassen dieren.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000011-543]

Batavia 1 March 1892.

Dear mr Dubois

Photometricly the luminous strength of the sun compared to that of the [?main?] stars. For instance Zöllner states a relation to Capella of 55.760.000.000.

Sirius, however, (Seidel) is 5.18 more bright than Capella, therefore the relation sun to Sirius is 10.760.000.000.

Therefore, if the sun where as luminous as Sirius, one would need to put the sun at a distance of 103.730 times away from us to make her luminous strength to be equal to what it is now. The yearly parallax of the sun would then be 2'' but the annual parallax of Sirius is much smaller, according to Elkin and Gill as average [? of the hard-core?] 0.''39, such that the light strength of Sirius must be 100 times stronger than that of the sun. Now this could be the consequence of the size of the star and not so much of its intrinsic brightness: but an argument to object to this is the following. Sirius has a dark companion, of which the mass in the system can be calculated

[MM774C-000011-544]

and then one finds 3.114 the mass of the sun. From the annual parallax we know the distance. If the sun were put at that distance she would be a star of the 3 size class. As Sirius is much more than of the first size. =

$$1 \times 2.512 = 0^{\text{de}} \text{ size}$$

$$1 \times 2.5122 = \text{Sirius} \Rightarrow 1^{\text{st}} \text{ size}$$

because 1. to 0.4 is about the difference in light strength of the estimated light classes: the size of the sun in this measure – 25.5 which means 25.5 times as strong as a star of the 0th size, 26.5 times as strong as one of the 1st size (for instance Altair or Spica).

The brightness for Sirius is

1:2512

of the sun

$$1^{\text{st}} \text{ size } 1/2512$$

$$2^{\text{nd}} \text{ size } 1/2.512$$

$$3^{\text{rd}} \text{ size } 1/2.5122$$

so Sirius to the sun = 2.5124 = 40

Sirius has thus 40 times the light strength of the sun, which is slightly less than one size difference which equals 2.512.

If one, however, accounts for the larger mass and if one poses that the density remains the same (which is completely arbitrary) than one yet finds that Sirius has a 2.1324 times larger brightness than the sun! So one either finds that Sirius and its fellow type stars are intrinsically more bright than the sun, or (and this [?????]) can't see past, thereby referring to a low density of some planets) that these stars have a lower density than the sun. So here we come to a question that you've asked me in the past that you had noted that Sirius should have a lower density than the sun. That is obviously the conclusion of someone who does not want to hear of a difference in the ability to give light, whereas someone else, who hates the thought of different densities, will consider the brightness variable. We will for the time being not solve this dilemma. It's easier to counter your arguments against the meanings we have attached to the word artist and artistic.

[MM774C-000011-545]

I have, at our verbal conversation, very well understood you: but yet in the text in Teysmannia publication the phrase is correct: one can be an artist in science and one even has to be to become more than a workman: but on one condition: one will have to put the artists cloak of, unconditionally, upon direct observations, else nothing will come of it. If you are going to compare your pigs heads, (over which we (v. Bemmelen and I) have written to Calcutta, the governor of Celebes and the residency of Menado) from the start in an artistic way, then you will admit to me that the results will not be very trustworthy; if, however, the plain facts are noted) and checked, then: *en avant* with the fantasy, in particular because nice data remain well, even if the theory fails, they will serve some other. But an artist, who comes home and now for instance describes the climate that he has experienced during his journey through a foreign land, will deliver an absolutely unreliable picture. Many greetings, yours truly

van der Stok

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000011-543]

Batavia 1 Mrt 92.

Waarde Heer Dubois

Langs photometrische weg is de lichtsterkte der zon vergeleken met die der [?vaste] sterren. Zoo b.v. Zöllner van Capella verhouding 55.760.000.000.

Sirius echter (Seidel) is 5.18 malen helderder dan Capella, derhalve verhouding zon tot Sirius 10.760.000.000.

Plaats men derhalve de zon op een afstand 103.730 malen verder van ons af dan ze nu is dan is lichtsterkte gelijk Sirius. De jaarlijkse parall. der zon zou dan zijn 2'' maar de jaarl. parall. Van Sirius is veel kleiner, volgens Elkin en Gill als gemidd. [? door harde kern?] 0.''39, zoodat Sirius 100 maal licht sterker moet zijn dan de zon. Nu zou dit kunnen liggen aan de grootte der ster en niet aan de intrinsieke helderheid: maar hiertegen pleit 't volgende. S. Heeft een donkere geleider, daarvan kan de massa in 't systeem berekend worden [MM774C-000011-544]

en men vindt dan 3.114 malen de massa der zon. Uit de jaarl. parallax is de afstand bekend. Werd de zon op dien afstand geplaatst dan zou zij een ster der 3de grootte schijnen. Daar Sirius veel meer dan van de eerste grootte is. =

$$1 \times 2.512 = 0^{\text{de}} \text{ grootte}$$

$$1 \times 2.512^2 = \text{Sirius} \Rightarrow 1^{\text{en}} \text{ grootte}$$

want 1. tot 0.4 is ongeveer de verschillende lichtsterkte van de geschatte lichtklassen: de grootte der zon wordt dan in deze maat – 25.5 d.i. 25.5 maal sterker dan eene ster van de 0de grootte, 26.5 malen sterker dan eene van de 1ste grootte (Altair of Spica b.v.).

Voor Sirius [?was??] de helderheid

1:2512

van de zon

$$1^{\text{ste}} \text{ grootte } 1/2512$$

$$2^{\text{e}} \text{ grootte } 1/2.512$$

$$3^{\text{e}} \text{ grootte } 1/2.512^2$$

dus Sirius tot zon = 2.512² = 40

Sirius is dus 40 malen lichtsterker dan de zon, die is dus iets minder dan ééne grootte grootte verschil dat gelijk is aan 2.512.

Houd men nu echter rekening met de grootere massa en stelt men (?!?) dat de densiteit dezelfde is ('t geen geheel willekeurig is) dan vindt men toch nog van Sirius eene 2.1324 malen grotere helderheid dan van de zon! Men vindt dus óf dat Sirius en hare type-genooten intrinsiek helderder zijn dan de zon, óf (en dit [?????]) niet voorbij te zien met referte aan geringe densiteit van sommige planeten), dat die sterren eene geringere densiteit hebben dan de zon. Hier komen we dus op eene vraag die gij mij vroeger gesteld hebt n.l. dat ge had aangetekend, dat Sirius veel ~~lichter~~ minder dicht zou zijn dan de zon. Dat is natuurlijk de conclusie van iemand die van verschil in lichtgevend vermogen niet weten wil, terwijl een ander die van verschil in densiteit afkeerig is, juist de helderheid zal releveeren. Wij komen voorloopig niet uit dit dilemma. Gemakkelijker zijn Uwe bezwaren te weerleggen tegen de beteekenis door ons gehecht aan 't woord artist en artistiek.

[MM774C-000011-545]

Ik heb u, bij ons mondeling gesprek, zeer goed begrepen: maar toch is in het Teysmannia stukje de uitdrukking juist: men mag in wetenschap artist zijn en moet het zelfs zijn om meer dan arbeider te worden: maar op ééne voorwaarde: den artsen mantel moet afgelegd worden, onvoorwaardelijk, bij de directe waarneming, of er komt niets van terecht. Als ge Uwe zwijnskoppen, (waarover we (v. Bemmelen) en ik) geschreven hebben naar Calcutta, Gouvern. Cil. en Res. [?Menado]) reeds terstond op artistieke wijze gaat vergelijken, dan zult ge me toegeven dat de resultaten matig betrouwbaar zullen zijn; zijn echter eenmaal de nuchtere gegevens vermeld en geboekstaafd, dan: en avant met de phantasie, vooral ook onder de leuke gegevens goed blijven ook al valt de theorie, en dienen komen van eene andere. Maar een artist, die te huis komt en nu bijvoorbeeld het klimaat zal beschrijven, dat hij op zijn reis door een vreemd land heeft ondervonden, levert een absoluut onbetrouwbaar beeld. Vele groeten [?hh]

van der Stok

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000011-127]

Madiun 3 March 1892

Very esteemed Doctor,

I have told the Resident about the contents of your letter. In answer to that his Noble severe Sir requested me to let you know that your request for another 25 convicts cannot be met with: 1st because the assignment for this case from Batavia only allows the Resident to put 25 convicts at your disposal; and 2nd we currently do not have sufficient convicts available. This is because there are [\[MM774C-000011-128\]](#) some 50 ill.

I will shortly go to Surabaya, and will only return on Sunday. If you meanwhile have anything to ask or arrange, please be so kind as to call upon the Resident.

The promised accounts and bills of lading were sent to you yesterday by mail.

Believe me after polite greetings with high esteem to be
your willing servant

H.A. Hijman [en A??ng]

In haste

[Jhr. J.G.O.S. Von Schmidt auf Altstadt]

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000011-127]

Madioen 3 Maart 1892

Zeer geachte Docter,

Den Resident heb ik den inhoud van uw brief medegedeeld. In antwoord daarop verzocht ZHEG. mij u te berichten dat aan uw verzoek om nog 25 gestraften te mogen hebben, niet kan worden voldaan: 1st omdat de opdracht ter zake van Batavia den Resident slechts machtigt, om 25 gestraften te Uwer beschikking te stellen; en 2nd omdat er op het oogenblik geen gestraften genoeg in voorraad zijn. Er zijn [\[MM774C-000011-128\]](#) er nl. ruim 50 ziek.

Ik ga zoo aanstonds naar Soerabaja, en zal eerst Zondag terugkomen. Mocht u in dien tijd nog wat te vragen of te regelen hebben, wees u dan zoo goed zich daarvoor te wenden tot den Resident.

De u beloofde facturen en cognossemten werden u gisteren per post toegezonden.

Geloof u mij, na beleefde een, met alle achting
Uw dienstw. dienaar

H.A. Hijman [en A??ng]

In haast.

[Jhr. J.G.O.S. Von Schmidt auf Altstadt]

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000011-546]

Tulung Agung, 5 March 1892

Eesteemed Mr van der Stok.

Let me, in answer to your letter that arrived yesterday, start with that which is the most important, the pigs of Celebes and the mammals from Calcutta, matters of which I very much appreciate your involvement for which I thank you. Therewith I immediately prove not to be an artist in the spirit of your quote from “Teysmannia like first “bacon with his kids”. I was thinking by the way that you too would propagate the sole redeeming teaching. Long live speculation! in its time.

I then also express to you my gratitude for the kindness of your harmonic tides study (isn't the title yet fulfilled of artistry?) – and for your extensive writing about the photometric question.

So there seem to be no general results in matters of photometric comparison of stars of different stages. Indirect calculations of an individual I think are to unsure, #it is important, however that they prove that the relation between the radiated energy of white and yellow stars must be simple, the one can only be a few times larger than the other #

Elkin has later (in 1888) set the parallax

[MM774C-000011-547]

of Sirius again to 0"266 (with a probable error of 0"047), even with a so much larger parallax as that of α Centauri the data are so far apart that the brightness in no way can be twice that of the other. A small error in the calculated distance will already give a large error in strength of light. Also the determinations of the mass from the distance and the orbit of the companions aren't very sure; in α Centauri one would be twice as large as the other and in case of Sirius that uncertainty is even larger.

I think the only thing that can help us for now are averages. And now you will have to tell me on occasion your opinion about the following reasoning? For white stars the energy maximum of the spectrum is about the same as the photographic maximum. Now according to Gill the so numerous white stars in the Milky Way are systematically $\frac{1}{2}$ to $\frac{3}{4}$ size more bright photographically than optically. Thus on average $1\frac{1}{2}$ times as bright – and, at about half of the photographic radiation is being absorbed in our atmosphere, outside our atmosphere these white stars are thus 1 times more bright than optically beneath our atmosphere. So half the energy of the white stars is lost to our eye in the atmosphere and as for a yellow star (our son) this is only $\frac{1}{4}$ (according to Zenker) or $\frac{1}{6}$ (according to Müller) and therefore white stars seem $\frac{3}{4}$ less bright.

We need to account for that when doing photometric comparisons.

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000011-546]

Toeloeng-Agoeng, 5.3.92

Geachte Heer van der Stok.

Laat ik, in antwoord op Uwe gisteren ontvangen brief, beginnen met het voornaamste, de Celebes-zwijnen en Calcutta-zoogdieren in zaken waarvan ik Uwe bemoeiingen zeer op prijs stel en met hartelijke dank vernam. Daardoor bewijs ik meteen geen artist te zijn in den door U in “Teysmannia bedoelden geest Eerst “Spek met zijn kinderen”. Overigens dacht ik wel, dat ook Gij de alleenzaligmakende leer aanhangt. Leve de speculatie! op haar tijd.

Dan betuig ik U ook mijne erkentelijkheid voor de vriendelijkheid Uwer harmonische getijstudie (Is die titel al niet van ‘t artistieke doordrongen?) – en voor Uw uitvoerig schrijven over die photometrische kwestie.

Er schijnen dus geen algemeene uitkomsten in zaken photometrische vergelijking van sterren van verschillend stadium te bestaan. Berekeningen indirect van individu zijn, geloof ik al te onzeker #bewijzen echter een belangrijk [????], dat de verhouding tusschen de stralingsenergie der witte en der gele sterren eene zeer eenvoudige zijn moet, de eene moet slechts enkele malen grotere zijn dan #

Elkin heeft later (in 1888) de parallaxis

[MM774C-000011-547]

van Sirius weder op 0"266 (met eene waarschijnlijke fout van 0"047) bepaalt, zelfs bij eene zooveel grootere parallaxis als die van α Centauri wijken de gegevens zoodanig uiteen, dat de helderheid in 't eene geval het dubbele van het andere zou bedragen. Eene kleine fout in den berekende afstand geeft toch reeds eene groote in de lichtsterkte. Ook zijn de massa-bepalingen uit afstand en baan van begeleiders weinig zeker; bij α Centauri zou die naar den eene tweemaal zoo groot zijn als naar den anderen en bij Sirius is de onzekerheid wel nog grooter.

Mij dunkt hier helpen voorloopig alleen gemiddelden. En nu moet U mij bij gelegenheid toch eens Uwe opinie zeggen over deze redenering? Voor de witte sterren valt het ~~stralings~~^{energie} maximum van 't spectrum wel ongeveer samen met het fotografisch-maximum. Nu zijn volgens Gill de zoo talrijke witte sterren in den melkweg systematisch $\frac{1}{2}$ tot $\frac{3}{4}$ grootte helderder fotografisch dan optisch. Gemiddeld dus $1\frac{1}{2}$ maal zoo helder – en, daar fotografische stralen ongeveer voor de helft in onze atmosfeer geabsorbeerd worden zijn dus de witte sterren buiten onze atmosfeer fotografisch

1 maal zoo helderder als ^{dm} optisch beneden onze atmosfeer. Bij de gele sterren is daarentegen de optische helderheid eene vrij juiste maat van de werkelijke energie wel dezelfde als de fotografische helderheid De helft der energie van de witte sterren gaat dus in de atmosfeer voor ons oog verloren en daar dit voor gele (onze zon) slechts $\frac{1}{4}$ (volgens Zenker) of $\frac{1}{6}$ (volgens Müller) bedraagt schijnen dus witte sterren $\frac{3}{4}$ te weinig helder.

Dit bij photometrische vergelijkingen dus wel in 't oog te houden

[Click here to return to the content page.](#)

[MM774C-000058-639]

Kedung Brubus 9 March 1892

Your Noble Sir!

Herewith 8 chests of bones. I cannot tell you anything yet about the digging as we did not receive any forced labourers, for which reason the 25 forced labourers we did have always remained searching.

Other than that it is going well with the work and also with K.L. and de W.T.

Your serving workers

Kriele and de Winter

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

[MM774C-000058-639]

Kedoeng Broeboes 9-3-92

WelEdele Heer!

Hier bij 8 kisten beenderen. Wegens het graven kan ik U nog geen uitsluitel van geven aangezien wij hier nog geen man gestraften hebben gekregen, door die reden hebben wij met deze 25 gestraften altijd aan het zoeken gebleven.

Verders gaat het zeer goed met de werkzaamheden en ook met K.L. en de W.T.

Uw dienende werklieden

Kriele en de Winter

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000050-075]

February 1892.

(With missive dated 9 March, 1892, N°6)

Mid February the explorations near Teguan were ceased and continued from the already repeatedly before mentioned hemlock Kedung Brubus in the district Charuban of the department and residency Madiun. Close to the aforementioned hemlock meanwhile also the border of the bone bearing layer has been further established. It goes in a north-east to south-west direction between Gedangan and Sangiran Pohtjepuk to the east and Teguan and Redjuno to the West. Between this line and the Bengawan-river near Ngawi there are outcrops of marine marls and limestone of the Kendeng; a small island of bone bearing tuff, like ½ paal south of [?Gempol], and some pieces of bone that are being found on top of the marls give evidence that at some point the bone bearing layers which West of the Solo river near Ngawi are again present and well developed, were also present here, but have eroded away. Amongst the best finds of this month there are two molars (one from the upper jaw and one from the lower jaw) of *Tapirus*, a genus of which so far only one molar from the deciduous teeth had been found. From these it has become clear that the fossil Javanese species is not identical to the extent species living in Borneo, Sumatra and Malakka. It has become apparent because all three molars, as seemed a possibility after the first find, which have been found on different locations near Kedung Brubus, are smaller than those of the extent Indian species and 2° that the medial entrance of the side-valley of the upper molars of this fossil species is wider than that of the extent species. These finds as well as the lower jaw of *Sus* mentioned in the previous report are striking examples of the necessity and need to continue explorations on this terrain to further our knowledge and get decent descriptions of the species that have been found earlier.

[Next](#) official report

[Previous](#) official report

[MM774C-000050-075]

Februari 1892.

(Met missive dd. 9.3.92 N°6)

~~Half~~ ^{Midden} Februari werden ~~het terrein~~ ^{de nasporingen bij Tegoean} ~~verlaten en~~ ^{werden de nasporingen} ~~gestaakt en~~ van uit het ~~vroeger~~ ^{reeds} herhaaldelijk genoemde gehucht Kedoeng Broeboes in het distrikt Tjaroeban der afdeeling en residentie Madioen voortgezet. Nabij het eerstgenoemde gehucht was intusschen ook de grens der beenderenhoudende laag nader bepaalt. Deze verloopt daar in N.O. Z.W. richting tussen Gedangan en Sangiran Pohtjepoek ten oosten en Tegoean en Redjoeno ten westen. Tussen deze lijn en de Solo rivier Bengawan-rivier bij Ngawi liggen overal de marine mergel's en kalkstenen van den Kendeng aan den dag; een klein eilandje beenderen tuf, zooals ½ paal ten zuiden van [?Gempol], en een enkel op den mergel gevonden stukje been bewijzen echter dat vroeger eenmaal de beenderenhoudende laag die welke ten westen van de Solorivier bij Ngawi weder goed ontwikkeld voorhanden is, ook hier voorkwam. Doch ^{sedert} door erosie ~~verdwenen~~ ^{wijderd} is. Onder de beste vondsten in deze maand behoren twee kiezen ^(eene van de bovenkaak en een van de onderkaak) van *Tapirus*, ^{waarvan} ^{van welk} ^{geslacht} nog slechts eene melkkies uit het melkgebit afkomstig was aangetroffen. Hierdoor toch is 't duidelijk geworden, dat de fossiele javaansche soort ^{hoewel daarmede nauw verwant daarmede moet de genoemde javaansche tapir wel geweest zijn} niet met de levende van Borneo, Sumatra en Malakka identisch is. Dit blijkt ^{daaruit} ^{daaruit} dat alle drie de kiezen, ^{zoals naar de eerste vondst wel mogelijk scheen,} die op verschillende plaatsen nabij Kedoeng Broeboes gevonden zijn, kleiner zijn dan de overeenkomstige van de levende indische soort en 2° dat de mediale ingang ^{der} ^{van de} dwarsvallei bij de boven kiezen der fossiele soort wijder zijn is dan bij de levende soort. ~~Door de in het vorige rapport genoemde onderkaak van *Sus*~~ Deze vondsten doen evenals die van de in het vorige rapport ^{genoemde} ^{bedoelde} onderkaak van *Sus* ~~doen~~ weer treffend gevoelen hoe nuttig en noodig ^{vooral} voor de nadere kennis behoorlijke beschrijving der reeds verkregen species voortzetting van de nasporingen op het terrein is.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000001-248]

Royal Natural History Society, 11 March 1892

Amice, today I'm sending a chest to your address, containing the requested skulls and books. I waited long before shipping them, until I received a message from Mr van Heeckeren about the elephant skull. He writes to me that he will send it straight to you. Last week I saw in the library already the books of the Geological Survey of India, also Lydekker's Siwalik – bones. Don't you need them or are you borrowing them from the Mining department?

The chest also contains a little bottle of picric acid.

With friendly greetings

yours truly

J.F. van Bemmelen

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000001-248]

K.N.V. 11 Maart 92

Amice, heden verzend ik eene kist aan Uw adres, inh. De verlangde schedels en boeken. Ik heb gewacht met de verzending, tot ik bericht van den Heer van Heeckeren had over de olifantschedel. Hij schrijft mij dat hij dien rechtstreeks aan U zal sturen. Verleden zag ik in de bibliotheek al de boeken der Geol. Survey of India staan, ook Lydekker's Siwalik-botten. Moet gij die niet hebben of leent gij ze van 't Mijnwezen?

In de kist is ook een fleschje pikrinzuur.

Met vriendschappelijke groeten

tt

J.F. v. B.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000058-640]

Kedung Brubus 12 March 1892
Your Noble Sir!

The postcard has been received the 12th of this month and realising that you are not expecting bones before the end of the month we, by the way, always send the shipment of 9 chests on the 17th and the 9th and hope we did not do wrong by acting so as this shipment was always on Charuban before we got this notice.

Other than this we have been digging since the 9th and also we've been searching.
Everything else is very well with the work and also with K.L. and de W.T.

Your obedient servants
Kriele and de Winter

[Next](#) letter with Dubois' sergeants
[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

[MM774C-000058-640]

Kedoeng Broeboes 12/3 92
WelEdele Heer!

De briefkaart ontvangen de 12^e van deze maand en ingezien dat U geen beenderen verwacht voor het 't eind van de maand trouwens hebben wij steeds een verzending verzonden van 9 kisten den 17^{den} en den 9^{den} en hopen daar niet verkeerd in gehandeld te hebben daar deze verzending steeds op Tjaroeban was voor wij deze tijding kregen.

Verders hebben wij nog steeds naar de 9de aan het graven gegaan en ook aan het zoeken.
Verders gaat het met de werkzaamheden zeer goed en ook met K.L. en de W. T.
U onderdanige dienaren
Kriele en de Winter

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000010-098]

Kaju Tanam 15 March 1892.

My dear friend!

Please accept mine and my wife's true gratefulness for your kind words. I had almost counted on seeing you again in Java, but our Almighty chief in Batavia decided otherwise; I am more grateful therefore for your written greetings that proved to me that the ties of friendship that we knotted when in Payakumbuh have remained the same for you as they have for me. Since February 26 I'm sitting here with my young wife in solitude; that's how I have to call it, for our contacts are limited to the family of the Controller and on walks in the evening, and occasional, not very frequent visits; often days go by, in which we only see each other ever so briefly. Since the railway has been completed Kaju Tanam has become much more quiet than it ever was. The little hotel is often empty for days; the main road that was always full of pedestrians and trams is now desolate; that much change has the new powerful "Steam" brought

[MM774C-000010-099]

here and caused destruction. Only the many peeked Tamsikat is still looking down on our cosy, be it somewhat dilapidated little house, and the old mountain will have wondered about the iron road slowly climbing up his feet.

I have recently read that your appointment as national palaeontologist has been extended with another year. *Glück auf!* That's the call of the German miners, which we can also call out to you, whose profession it is, to rob the earth off its treasures, which, however, will not bring much on the stock exchanges of Europe. As Delprat, who especially came from Solok to Padang to visit me, told me, the results of your excavations so far have been very good, and according to his message you also succeeded to find a bone of the primitive man we spoke about so often. Is that true? Please take the time to write me quite extensively and precise about your scientific experiences. You know that I take great interest in them, and without any jealousy I wish you the best of luck for the progress of your bold enterprise. You should have long since received the letter I wrote from the Padang quays. I only await your answer, to start with full enthusiasm on finishing, respectively correcting (for it is already finished) the translation of your brochure; I should be able to do that in 4 to 5 weeks, and I would obviously be pleased to translate the piece that you will then have worked through, one more time into good German I did not have any possibility to start on the work just yet, because setting up our house and dealing with all the tiresome paperwork, have been a burden. The duty here is very light; my 50-60 Beriberi patients hardly take up 10 minutes daily; it's doing the writing and keeping "statistics"! Who invented that! Our so healthy environment has lately been visited by a creepy guest, Cholera, which over the last few weeks has made many victims in Padang Pandjang. We also had a few cases here, - I pray it stays that way. One need not suffer from Choleraphobia

[MM774C-000010-100]

to feel uneasy on the approach of a Cholera epidemic, in particular if as a medic you realise you are absolutely incapable of making any change to the hygienic situation of the native population. But they also know how that song sounds in Java.

Regretfully I'm not very happy with my own health. The blow, given by malaria to my already not so strong constitution, is still working through, I am but a shadow of the Pollak that first set foot on Indian soil 6 years ago. Travelling over sea did not agree with me; I had a continuous lack of appetite and sleep, a situation that only improved in the last week. I hope this improvement will remain, and maybe I will keep up staying in the Indies for another couple of years. Did this Jeremiad bore you? Please forgive me, but you will have recognised your old friend from Payakumbuh by it. Apropos Payakumbuh. From what I hear Lach de Bère, your former tormentor, is still there, busy as before hunting and breeding little Lach de Bères, of which there are already quite a lot walking about. Also Mr de Froidwille is still there. From what I hear they are now planning, encouraged by the unexpected positive result of the railroad lines in place so far, seriously considering building a line Fort de Kock – Payakumbuh.

I would love to have paid a visit to Delprat in Solak; but obviously I cannot yet think about applying for vacation yet; I might do so in a few months, I would very much enjoy to see Mrs Delprat again, and acquaint her with my wife. Regarding the latter, she holds herself astonishingly well under the circumstances here, and created a nice and cosy home for me, in which I feel very well.

Now the fountain of news has dried up and I will therefore end this epistle

[MM774C-000010-101]

in the hope of hearing from you quite soon. My best wishes to your wife and also to the little Duboisine, who must by now have become quite the little lady. Also my wife sends both of you her best wishes.

Accept the assurance that you are ever remembered in loyal friendship by your old Pollak

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000010-098]

Kajoe Tanam den 15. März 1892.

Mein Lieber Freund!

Nehmen Sie vor allem meinen und meiner Frau herzlichsten aufrichtigsten Dank für Ihre so lebenswürdigen Zeilen. Wohl hatte ich beinahe sicher darauf gerechnet sie auf Java wiederzusehen, aber unser allmächtiger Chef in Batavia hat es anders gewollt; um so dankbar bin ich Ihnen für den schriftlichen Gruss, den Sie mir gesandt haben, und der mir als Beweis dafür gilt, das Sie unsere zu Pajakombo geknüpften Freundschaftsbande noch ebenso hoch halten, wie ich. Seit 26. Februar sitze ich mit meiner jungen Frau hier in der Einsamkeit; so muss ich es nennen, den unser Verkehr mit der Familie des Controleur der beschränkt sich auf die Spaziergänge am Abend, oder etwaige, nicht zu häufige Besuche; manchmal vergehen Tage, ohne dass wir einander mehr als flüchtig zu Gesicht bekommen, Seit Vollendung der Eisenbahn ist Kajoe Tanam noch viel stiller geworden, als es je war. Das kleine Logement steht tagaus tagein leer; die früher durch trams und pedaties so belebte [?Chacosée?] ist beinahe verlassen; so hat auch hier der mächtigen Neuern "Dampf" umgestaltend

[MM774C-000010-099]

und umstürzend gewirkt. Nur der vielzipfelige Tamsikat blickt noch immer erhoben herab auf unser gemütliches, wern auch etwas baufälliges Häuschen, und der alte Berg mag sich über die Eisenstrasse die sich da langsam an seinem Fusse heraufwand recht gewundert haben.

Jüngst habe ich gelesen, dass Ihre Anstellung als Landespalaeontologe wieder um ein Jahr verlängert worden ist. Glück auf! Das ist der deutsche Bergmannsruf, den man auch Ihnen zurufen darf, dessen Beruf es ja jetzt ist, der Erde Schätze zu entreissen, die allerdings auf den Börsen Europas schwerlich zu Geld gemacht werden könnten. Wie mir Delprat, der eigens von Solok nach Padang kam, um mich aufzusuchen, erzählt hat, waren die Resultaten Ihrer bisheriger Ausgrabungen sehr schöne, und seinem Berichte zufolge wäre es Ihnen auch gelungen einen Knochen vom vielbesprochenen Urmenschen zu finden. Was ist daran wahres? Nehmen Sie sich doch einmal die Zeit, und schreiben Sie mir recht ausführlich und genau über Ihre wissenschaftlicher Erlebnisse. Sie wissen doch welches Interesse ich daran nehme, und mit die neidlosen Wünschen ich dem glücklichen Fortgange Ihres so kühnen Unternehmens folge. Mein auf der Rhede von Padang geschriebener Brief ist nun längst in Ihren Händen. Ich erwarte nur Ihre Antwort, um dann mit vollem Eifer an die Vollendung, resp. Correctur (denn vollendet ist sie ja) der Uebersetzung Ihrer Brochure zu gehen; ich denke in 4-5 Wochen damit fertig zu werden, und bin natürlich met Vergnügen bereit, das von Ihnen dann umgearbeitete Stück noch einmal in gutes Deutsch zu übertragen. Bisher bin ich noch nicht dazu gelangt die Hand an die Arbeit zu legen, da mich die Einrichtung unseres Hauses, sowie das mühselige sich Hineinfinden in die paperassen, zu sehr in Anspruch genommen haben. Der Dienst ist hier ein sehr leichten; meine 50-60 Beriberikranken nehmen kaum 10 Minuten täglich in Anspruch; aber das schreiben und das "statentrekken"! Wer das erfunden hat! Unsere [?arst] so gesunde Gegend wurde im letzter Zeit von einem unheimlichen Gaste heimgesucht, der Cholera, die namentlich in der letzten Wochen in Padang Pandjang viel Opfer gefordert hat. Auch hier sin dein par Fälle vorgekommen, - moge es bei denen bleiben. Man braucht durchaus nicht an Choleraphobie

[MM774C-000010-100]

zu leiden, um sich bei Annäherung eines Ch. epidemie recht unbehaglich zu fühlen, namentlich wenn man als Arzt die absolute Unzulänglichkeit seiner Kräfte zur Verbesserung der hygiénischen Verhältnisse der eingeborenen Bevölkerung ~~ermittelt~~^{erkennt}. Uebrigens wissen Sie auf Java davon auch ein Lied zu singen.

Leider bin ich mit meiner Gesundheit nicht sehr zufrieden. Der Stoss, den die unselige Malaria meiner ohnehin nicht allzukräftigen Constitution verseht hat, wirkt noch immer nach, ich bin nur mehr der Schatten desjenigen Pollak der vor 6 Jahren zum ersten male seinem Fuss auf indischen Boden gesetzt hat. Die Seereise hat mir gar nicht gut getan; ich litt an anhaltenden Mangel an Appetit und Schlaf, ein Zustand der erst inder letztverflossenen Woch sich zum Besseren gewendet hat. Hoffentlich bleibt es bei der Besserung, und vielleicht halte ich es noch eine Anzahl Jahre in Indien aus. Habe ich Sie mit der Jeremiade gelangweilt? Verzeihen Sie mir dann, Sie werden daraus Ihren alten Freund von Pajakombo wieder erkannt haben. Apropos Pajakombo. Wie ich höre ist Lach de Bère, Ihr ehemaligen Quälgeist, noch immer dort, und beschäftigt sich nach wie vor mit der Jagd und mit der teelt von kleinen Lach de Bères, deren schon eine ganze Menge da droben herumlaufen sollen. Auch M. de Froidwille ist noch dort. Wie ich höre geht man jetzt, ermutigt durch die unerwartet günstigen Resultate die die Eisenbahn auf der bis jetzt befahrenen Linien ergeben hat, ernstlich an den Bau der Linie Fort de Kock – Pajakombo.

Sehr gerne hätte ich Delprat in Solak aufgesucht; aber ich kann natürlich nicht daran denken, um Urlaub für einige Tage anzusetzen; vielleicht k tue ich es doch inach ein par Monaten, ich freue mich schon sehr, mevrouw Delprat wiederzusehen, und ihr meine Frau zuzuführen. Was letztere betrifft, so findet sie sich überraschend gut in die hiesigen Verhältnisse, und hat mi rein sehr behagliches, nettes Heim geschaffen, in dem ich mich überaus wol fühle.

Nun ist der Brunn us dem meine Neuigkeiten fliessen erschöpft und ich schliesse diese Epistel daher

[MM774C-000010-101]

in der Hoffnung recht bald wieder von Ihnen zu horen. Grüssen Sie mir Ihre Frau bestens und auch die kleine Duboisine, die jetzt schon in ganzes Fräulein geworden sein muss. Auch von meiner Frau soll ich Ihnen beiden die herzlichsten Grüsse übermitteln.

Nehmen Sie die Versicherung entgegen, dass Ihnen stehts in treuer Freundschaft gedenkt Ihr alter Pollak

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000058-641]

Kedung Brubus 24 March 1892

Noble born Sir!

Herewith 11 chests with bones. The chest with this letter contains the jaw of a hippopotamus and the jaw of a rhinoceros and more beautiful bones. There is also one full chest with bones that were all found together. Are these also bones of a rhinoceros[?] We could not find any more than the ones we are sending you.

As you can understand the searching is coming to an end. My guess is that with 14 days it will be finished.

[MM774C-000058-642]

There are also bones that have been dug up at Kedung Brubus and Bonduren, but as you can see they are not many nice ones. Should we continue digging?

A polite request? We would like to receive our wages on the 28th of March as on that day there will be market in Charuban so we can buy supplies. We will be so bold as to go to Charuban on the 28th.

We still don't have more than 25 forced labourers.

Otherwise everything is very well with the work and also with K.L. and de W.T.

Your Obedient servants

Kriele and de Winter

polite request to send us some empty chests

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

[MM774C-000058-641]

Kedoeng Broeboes 24/3 92

WelEdelg. Heer!

Hierbij 11 kisten beenderen in de kist waar dat deze brief zich in bevindt daar zit een kaak van een Nijlpaard en een kaak van een rinoceros in met meer andere mooie beenderen. Ook is er een volle kist beenderen bij die allen bij elkander gevonden zijn het zijn ook beenderen van een rinoceros wij hebben er niets meer bij kunnen vinden van die men U zenden.

Zoo U wel na zal kunnen gaan beginnen hier het zoeken op een eind te lopen als men hier nog een 14 dagen zijn zal het naar mijn gissing wel afgelopen zijn.

[MM774C-000058-642]

Er zijn ook opgegraven beenderen van Kedoeng Broeboes en Bondoeren maar zoo als U ziet is er niet veel moois bij. Moeten wij nog door blijven graven?

Een beleefd verzoek ? Wij zouden graag onzen traktement op den 28^e maart willen ontvangen aangezien die dag op Tjaroeban passar is zodoende wij in kunnen kopen. Wij zullen maar zoo vrij zijn om 28^e naar Tjaroeban te gaan.

Meer gestraften dan die 25 hebben wij nog niet.

Verders gaat het zeer goed met de werkzaamheden en ook met K.L. en de Winter

Uwe Onderdanige dienaren

Kriele en de Winter

met beleefd verzoek een weinig ledige kisten over te zenden

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000042-358]

Extract copy
Extract from the Register of
Decisions of the Governor-
General of the Dutch Indies.

Buitenzorg 26 March 1892
N° 8

Having read et cetera

It has been accorded and understood:

First: that the time span of 1 year, as stated in paragraph 1 of the Decision of 13 January 1891 N^o39, which was extended until the end of March 1892, for the Officer of Health 2nd class *à la suite* M.E.F.T. Dubois to have been detached to the Director of Education, Religion and Trade, for the purpose of doing paleontological research in caves in the governmental West Coast of Sumatra and in Java, which was further expanded to include the mammal fauna of the young tertiary and alluvial deposits on the latter island by the decision of 14 April 1890 N^o28, is now further extended until the end of March 1893;

Extracts of this will be sent to et cetera.

In accord with the Register of provisions;
the Government-Secretary
(was signed) D.F. Uhlenbeck
For an exact copy
Tulung Agung

To
Mr M.E.F.T. Dubois
Officer of Health 2nd class

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000042-358]

Extract afschrift
Extract uit het Register der Besluiten van den
Gouverneur- Generaal van Nederlandsch-Indië.

Buitenzorg den 26sten Maart 1892
N^o ~~20~~ 8

Gelezen enz.

Is goedgevonden en verstaan:

Eerstelijk: Den bij artikel 1 van het besluit van ~~6 Maart 1889 N^o6~~ ^{13 Januari 1891 N^o39} ~~gestelde~~ ^{tot ultimo Maart 1892 verlengden} termijn ~~van een jaar~~ waarvoor de Officier van Gezondheid der 2de klasse *à la suite* M.E.F.T. Dubois ter beschikking is gesteld van den Directeur van Onderwijs, Eeredienst en Nijverheid voor het doen van palaeontologische onderzoekingen in grotten in het Gouvernement Sumatra's Westkust en op Java ^{welke onderzoekingen} krachtens besluit van 14 April 1890 N^o28 zijn uitgebreid tot die van de zoogdieren fauna der jong tertiaire en diluviale afzettingen op laatstgenoemde eiland, nader ^{te verlengen} tot Ultimo Maart 1893;
enz.

Extract dezer zal worden verleend enz.

Accordeert met voorz. Register;
De Gouvernements-Secretaris
(wg.) ~~O. v. d. Wijck~~ ^{D.F. Uhlenbeck}
Voor eensluidend afschrift
Toeloeng Agoeng

Aan
Den Heer M.E.F.T.
Dubois Officier van
Gezondheid der 2de klasse

[Click here to return to the content page](#)

Tulung-Agung, 27 March 1892.

Dear Delprat,

I was very much pleased, as was my wife, with your letter of 25 February which we received yesterday. The post office at Padang has, as it carried a 15 cent stamp on the address side, wanted to send it to Europe and it's now postmarked Dutch Indies via Genua; so that's why it has only now got on shore in Tulung-Agung, which is in the residence Kediri on Jawa. I regret this delay the more so, as I could not find an acceptable hypothesis to explain why you kept silent for so long, being however sure of one thing: that I would very much like to hear from you again. I do now however fully understand the soundness of the reason *quare non* – and I do not envy you a bit for the hurried haste with which you are still doing your work, although I do feel how large the satisfaction must be to see the results of that work in growling and shining reality. From this one can also say that the eye also wants to be pleased and no man is sufficiently abstract in his thinking to not in general be more pleased with factual results of his doings than those which he can only see in his mind's eye by reasoning. This brings me to a thought that came to mind reading your neat tunnel drilling (for which I have even more respect, because I, only provisioned with a very limited mathematical ability, can hardly imagine, how one can make limestone and the likes dance so accurately to the measure of ciphers)— did you do any temperature measurements inside the tunnels? If the roof is rather thick, these should, I believe, be worthwhile. There have been very few measurements in the tropics to that effect and because of that, but more so because the desired results can be easily obtained here, they would be welcome. In cooler climates one has to dig quite deep (12-25 m) into the Earth's crust to find the normal temperature that is not influenced by annual or daily temperature changes; here however one can reach this equilibrium layer already at a few metres below the surface and so one can also soon measure the increase of the warmth towards the depth, which is caused by the old heat of the earth core. In Europe this increase – as you probably know better than I do –1/35° per metre. Here this might be slightly different, as it is slightly different everywhere. –

What a terrible fiasco it would be for our Government if the illusions about the Umbiliën-coalfields turn out to be as unreal as they now seem to be. Cursed will be the earlier multipliers, who obtained themselves with so little certainty about the factor n (as a multiplication of the smaller known amounts of coal), which alas might prove to be an x that will be of little value.

I was very pleased to hear that you have yet found the time to translate my climate study – but this joy also comes with another feeling, the fear that it has cost you too much time and effort. I've made rather a lot of changes – mainly additions that seem to me to be important in which I will also send to Pollak. If you want to add these to, I will send them to you, which I hope to do in a few weeks, I'm still waiting for a book to arrive to check one more thing.

Some days ago I was allowed the pleasure to receive a sympathetic review, be it a neutral one as far as I can see, from the first authority in this field: Prof. Penck from Vienna. Another geophysicist, Günther, had seemingly not understood the Dutch and had reviewed it in Petermanns Mitt. quite wrongly, though benevolent. From Prof. Fritz in Zürich, a specialist in matters of meteorological periods I received a letter full of friendliness, but with the remark that he had expected something like this already for a long time. *Tant mieux!* You that see the chick that has come out of the egg, which was already known before it was even incubated, and to the extension of which you have given me so much possibility (being at Pajo allowed for the largest progress) is happily viable. Another method of calculation the relative heat of white stars has to my own large amazement delivered completely the same result as I had assumed beforehand. The hypothesis that our sun has become yellow at the end of the Tertiary period – according to van der Stok, with whom I have discussed the matter again – the hypothesis, the doubtful point, has this turned from doubtful into certainty. For how else could this acknowledged relative warmth of white stars have been another then values which have been directly obtained by photographic, photometric and thermal measurements. But on this important point – that I have only recently traced – I'm expecting yet more accurate data.

I'm now truly working in the illusion to have the reworked manuscript appear in English and German at the same time and I would therefore be very grateful if you would go through the further trouble (there is only material that needs to be added to the translation) for me and (as I strongly believe) a good course. — Before I change to another subject — this may be being discussed a bit too fiery, for a certain doubting Thomas this quote from the Professor in astronomy Weiss from Vienna in 1891: "*that the Earth is the only celestial body on which organic life has developed and where rational beings can be found is something for which in the past certain reasons were acceptable, when they still thought the earth was in the centre of the universe. Now however, since the human mind has long understood that the earth amongst the innumerable celestial bodies does not hold any preferred position, keeping to such a point of view is simply stupid*". —

I was surprised by a long letter from our *amicus bamo et laudabilis* **[good and praiseworthy friend]** Pollak (together with yours). I regret not having him around; but one has to indulge others – *in casu* you – something to although we hear have nothing of that kind (which one also could not desire) or even anything similar. –

We took great pleasure in learning that you all, and also Paul in Holland, are doing well. Do however take care regarding your own health; I believe, you are working much too hard.

Our children have happily recovered, my wife is now ill however, although direct danger is no longer present at a full recovery is expected soon. –

How Buysman will be enjoying the true metropolis Solok; I'm pleased to hear that he has fattened up; the poor man has worried enough about the native and semi-native character. Please do greet him and his wife on occasion.

After briefly telling you that the fossil animal herds is doing well and still increasing – an important, if not the most important matter to me and also to the mother of Keesje, to send to you all are cordial greetings and best wishes and I remain ever yours truly

Eug Dubois

[Next](#) letter with this correspondent
[Previous](#) letter with this correspondent

Toeloeng-Agoeng, 27.3.92.

Waarde Delprat,

Bijzonder groot genoegen deed mij, en ook mijne vrouw, Uwen gisteren ontvangen brief van den 25sten Februari. De post te Padang heeft dien, als dragende op ~~het~~ ^{de} adreszijde een postzegel van 15 cent naar Europa willen zenden en gestempeld Ned. Indië over Genua; vandaar dat hij zo laat eerst te Toeloeng-Agoeng, liggende in de residentie Kediri op Java is te land gekomen. De vertraging spijt mij des te meer , omdat ik geene aanneembare hypothese vinden kon om Uw lang zwijgen te verklaren, maar dat ik van één ding zeker was : bijzonder gaarne weder wat van U te horen. Ik begrijp nu echter volkomen de deugdelijkheid der reden quare non – en benijd U niets om den den gejaagden haast , waarmede ge nog steeds aan 't werk zijt, hoewel ik gevoel hoe groot de genoegdoening moet zijn de resultaten van zijn werk in snuivende en klinkende werkelijkheid te zien. Ook hiervan kan men zeggen, dat 't oog ook wat hebben wil en geen mensch is abstract genoeg in zijn denken om niet in den regel feitelijke resultaten van zijn streven aangamer te vinden dan die, welke hij eerst, om een hoekje, door redeneering zien kan. Dat brengt mij op eene gedachte, die bij de lezing van Uwe schone tunnelboring (waarvoor ik des te meer respect heb, omdat ik, met zeer beperkte mathematischen aanleg voorzien, mij er niet goed in kan denken, hoe men kalksteen e.d. zoo ^{naauwkeurig} naar de maat van cijfers kan laten dansen)—bij mij opkwam: Hebt ge temperatuurwaarnemingen in den tunnel gedaan? Wanneer het dak vrij dik is, zouden die, geloof ik, wel de moeite waard zijn. In de tropen heeft men nog weinig van die waarnemingen gedaan en deze zijn dáárom, maar vooral omdat de gewenschte resultaten hier gemakkelijker te bereiken zijn, wel gewenscht. Onder koelere klimaten toch moet men vrij diep (12-25 M.) in de aardkorst indringen om den normalen, zich niet aan jaarlijksche en dagelijksche temperatuurwisselingen storenden warmtegraad te vinden; hier bereikt men die evenwichtslaag al op een paar M. beneden de oppervlakten en vind dus ook spoedig het toenemen van dien warmtegraad naar de diepte, die ~~van~~ ^{er} de oude hitte van den aardkern zijn oorzaak heeft. In Europa bedraagt die toename – zoolks ge misschien veel beter weet dan ik – een 1/35° ~~M~~ per M. Hier is dat misschien een weinig anders, zoolks trouwen overal eenigszins naar de plaats wisselend. –

Wat zou het een vreeselijk eched zijn voor ons Gouvernement als zijn Ombiliën-kolenveld illusiën zoo weinig werkelijkheid worden als ze nu schijnen te zullen worden. Cursed dan de vroegere vermenigvuldigers, die zich zoo weinig zekerheid hebben verschaft omtrent de bepaling van hun factor n (als veelvoud van het kleinere bekende partijtje bekende kolen), dat helaas misschien een x zal blijken, die weinig van waarde te rekenen is.

Bijzonder blijde was ik te vernemen, dat ge toch tijd gevonden hebt voor de vertaling van mijn klimatenstudie – maar bij die blijdschap is ook wel een ^{ander} gevoel, de vrees, dat het u al te veel tijd en moeite gekost heeft. Ik heb tamelijk veel veranderingen – vooral bijvoegingen gemaakt die mij nogal van belang schijnen en die ik ook aan Pollak zal zenden. Wilt ook gij die nu nog opnemen, zoo zal ik ze U, naar ik hoop over een paar weken zenden, ik wacht maar een boek ter nadere controleering van 1 punt.

Eenige dagen geleden mocht ik 't genoegen beleven een, wel neutrale doch zooveel is na te gaan, sympathieke recensie van de eerste autoriteit op 't gebied: Prof. Penck te Weenen te ontvangen. Een andere geophysicus, Günther, had klaarblijkelijk het hollandsch niet begrepen en recenseerde in Petermanns Mitt. Bezijden de waarheid, hoewel welwillend. Van Prof. Fritz te Zürich, de specialiteit ter zake metereologische perioden kreeg ik een brief, vol vriendelijkheden, maar met de Bemerkung dat hij ook zoo iets al lang vermoed had. Tant mieux! Ge ziet het kuiken dat uit het gekomen is, ~~dat~~ reeds bekend voor 't was uitgebroeid en tot welks uitbreiding gij me zoozeer in de gelegenheid hebt gesteld (Te Pajo heeft dat grootste voortgang gemaakt) is gelukkig levensvatbaar. Eene andere methode van berekening ^{van} de relatieve warmte der witte sterren heeft tot mijn eigen grote verbazing volkomen hetzelfde resultaat opgeleverd als die, waarvan ik uitging. De hypothese dat onze zon geel geworden is aan 't eind der tertiaire periode – volgens van der Stok, met wien ik de zaak nog eens besprak – de hypothese, het twijfelachtige punt, is dus van twijfelachtig tot zekerheid geworden. Want anders zou immers de bij die veronderstelling betekende relatieve warmte der witte sterren eene andere moeten zijn dan de direct door fotografisch, photometrische en thermische bepalingen verkregen waarde. Maar omtrent dit gewichtige punt – nog eerst voorloopig op het spoor gekomen – verwacht ik nog naauwkeuriger gegevens. 't Is nu werkelijke mijne illusie de omwerking tegelijk in 't engelsch en in 't duitsch te laten verschijnen en ik zal u dus heel dankbaar zijn als ge ook nog verdere moeite (de gemaakte vertaling behoeft slechts voornamelijk vermeerderd te worden) voor mij en (naar mijn vast geloof) eene goede zaak doen wilt. — Eer ik van deze — wel wat al te uitvoerig besproken zaak afstap, voor zekeren ongelovigen Thomas deze aanhaling van de Prof. astronomiae Weiss te Weenen in 1891: "Dass die Erde der einzige Himmelskörper sei af dem organisches Leben sich entwickelt habe und auf dem denkende Wesen ihere Dasein sich [erfinden?] konnte man wohl im Alterthum mit einer gewissen Berechtigung annehmen, wo unsere Erde für den Mittelpunkt des Weltalls galt. und wo unser Heute aber, wo der menschliche Geist schon lange einsehen gelernt hat dass die Erde unter den zahllozen Himmelskörper keine irgendwie bevorzugte Stellung einnimmt ware das festhalten an diesen Standpunkt eine einfache Thorheit". —

Van onzen amicus bamo et laudabilis Pollak werd ik (tegelijk met den Uwen) door een langen brief verrast. 't Spijt mij dat ik hem niet hier in de buurt heb; maar men moet een ander – in casu u expres U – ook wat gunnen en hoewel wij hier niets van dien aard (wat men ook niet verlangen kan) of zelfs maar dergelijks hebben. –

Met veel genoegen vernomen wij, dat 't U allen, en ook Paul in Holland, goed gaat. Past toch vooral op voor Uw eigen gezondheid; ik geloof, dat ge veel te hard werkt.

Onze kinderen zijn gelukkig hersteld, mijne vrouw is nu echter ziek, hoewel direct gevaar gelukkig niet meer bestaat en geheele beterschap aanstaande is. –

Wat zal Buysman in de echte wereldstad Solok genieten; het doet mij genoegen, dat hij dikker wordt; de brave man heeft genoeg getobd over/en gestreden tegen het inlandsche en halfinlandsche karakter. Wil hem en zijne vrouw van ons groeten als ge hen ziet.

Na nog even verteld te hebben dat 't met 't fossiele beestenspeelgoed gaat en dat 't steeds vermeerderd – een voornamste, zoo niet de voornaamste kwestie voor mij en ook voor het Moeder van Keesje, zenden wij u II onze hartelijke groeten en beste wenschen en verblijf steeds geheel de Uwe

Eug Dubois

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000007-430]

Batavia 2 April 1892

Dear Mr Dubois

We have gone through quite some trouble to comply with your oral order. The tools you needed were difficult to get. But anyway, we got it altogether and you are receiving it herewith as postal package. As I do not expect much success of using pieces of sheet metal, also because the thinnest I could get was still too thick, I have added [??pen????] –. That is steel of the best quality. You could break pieces of it. If you want it flat, you will have to heat it locally, and then cool down slowly, the steel will then become weaker and bendable; afterwards you can heat it again and cool down abruptly in oil or green soap to harden it again. I have by the way added anything I thought to be useful for the preparation of encrusted fossil bones. The bow saws can be used to saw chalk nodules close to the base. You can also rig a piece of iron or steel in the bow, with or without adding saw teeth to them. For removing the last bits of chalk the [???]-files will come in handy. To remove chalk from grooves or joins I've added some small chisels, and a few small hammers for snapping off small pieces of chalk. You could also fabricate small chisels out of knitting needles as depicted. I will be pleased to hear from you whether these tools have been useful.

If you need anything else for this, I'd be pleased to assist and I hope then to be able to help you soon.

What I've sent you will remain for our account, to save your budget. Later, after your research has ended you can return us the tools that are still there and the rest we will write off, if you haven't done so already.

Amongst the causes for the delay, except for what I already mentioned, were the business of the extra work et cetera and events at house that kept me busy next to my time in the bureau and ended with my wife prosperously giving birth to a daughter without disadvantageous effects because of the serious operation she recently had had.

[MM774C-000007-432]

with polite greetings
in high esteem
your willing servant
YKoperberg

This is the only letter with this correspondent

[MM774C-000007-430]

Batavia 2 April 1892

Waarde Heer Dubois

Uwe mondelinge bestelling goed uit te voeren heeft heel wat voeten in de aarde gehad. De door U benodigde stukje gereedschappen waren moeilijk bij elkaar te krijgen. Enfin het is er nu eindelijk en U ontvangt het hierbij als postpakket. Daar ik van het bezegen⁷⁸ der stukjes plaatijzer weinig succes verwacht, ook omdat het dunste wat ik krijgen kon nog te dik is, heb ik een [??pen????] – veer bijgevoegd. Dat is staal van de beste kwaliteit. U kunt daar stukjes afbreken. Wilt U ze plat hebben, zoo zult U die [???] plaatselijk moeten verhitten, en dan langzaam doen afkoelen, dan wordt het staal week en laat zich buigen; daarna kunt U het stuk door opnieuw verhitten en dan plotseling afkoelen in olie of groene zeep weer harden. Ik heb overigens alles bijgevoegd wat naar ik meen bij het prepareren van geincrusteerde fossiele beenderen dienst kan doen. Zoo de spanzaagjes om de kalk knobbels zoo nabij mogelijk aan de basis af te zagen. De beugel kan ook dienst doen om de stukjes ijzer of veerstaal, al of niet door U van zaagtanden voorzien, tusschen te spannen. Voor het wegwerken van laatste kalkkontjes zullen U de [???]-vijltjes wel te pas komen. Bij kalk uit groeven of voegen weg te nemen voegde ik draai beiteltjes bij, een kleine hamertjes voor het "absprengen" van kleine stukjes kalk. Ook uit breinaalden zoudt U kleine beiteltjes kunnen fabriceren van nevenstaande vorm. Het zal mij aangenaam [zijn] te eeniger tijd van U te kunnen vernemen dat U met deze hulpmiddelen is uitgekomen.

U nog andere zaken er voor noodig, zoo ben ik gaarne te [??????] en hoop U dan spoedig te kunnen helpen.

Het gezondene blijft voor onze rekening, om Uw budget te sparen. Later als Uw onderzoek is geëindigd krijgen we de nog bestaande gereedschappen van U terug en schrijven het andere af, zoo dat niet reeds door U is geschied.

Onder de oorzaken der vertraging telt ook welke behalve het reeds vermelde, de drukte van meerwerk enz. en huiselijke gebeurtenissen, die mij buiten bureautijd te doen gaven en eindigden met de voorspoedige bevalling van mijn vrouw van een dochtertje zonder dat de zware operatie die mijn vrouw betrekkelijk kort geleden heeft doorstaan, bij deze gelegenheid de minste nadeelige gevolgen gehad heeft.

[MM774C-000007-432]

Met beleefde groeten
hoogachtend
Uwdwdr
YKoperberg

[Click here to return to the content page](#)

⁷⁸ dialect: gebruik

[MM774C-000013-178]

Prof. MAX WEBER.
Amsterdam.

4 April 1892.

Dear Mr Dubois,

Yesterday I have received with thanks your letter and I'm pleased to read from it that your health has happily been restored + and enables you to work like you used to. – With regret, however, I conclude from your letter that the long letter I wrote you has not reached its destination.

I thank you in it for your important message on *Anthropopithecus* + and spoke to you about the general interest of your finds. Well this is not a great loss + much of what was in it is now no longer

[MM774C-000013-179]

topical now you have started your descriptions. It is to us to support you therein. On that matter I can inform you that we are busy to prepare a large chest that will at least contain some of your desiderata.

You will receive from me

lower jaw of *Hyena crocuta*. N° 300, I would like to have that one back later, as it belongs to a skull, of which also the brains have been kept.

Skull with antlers of *Cervus* [? ?] *aristotelis*. This one I would also like returned later, because it already has been booked in the catalogues of the laboratory.

From Artis you will receive on loan:

Felis leo skull

Cervus axis ditto

Cervus parcinus ditto.

I have again checked all *Rhinoceros* skulls we have in Amsterdam. There are 5 *Rhin. sondaicus* (javan.). 2 *Rh. sumatrensis*, but no *Rhin. indicus (unicornus L.)* So we cannot help you with that. Also of *Anthropopithecus* neither de Laboratory nor Artis has a separate skull. *Gavialis ganget.* dito. *Sus celebensis* will be more easy for you to get from Celebes. If you ask a Controller in South-Celebes for instance in in Bantham Tello Bulekamba et cetera *Sus celeb.* is very common there. – So with the best of will we can only

[MM774C-000013-180]

partly help you. You give me the liberty to for instance buy a chimpanzee skull on your behalf, but you have also asked the same of Jentink. To prevent any confusion, I will let Jentink know what I can send you. Then he can help you with the rest, and we will see to buying you a chimpanzee. I would not advise to do so with regard to *gavialis* as the skulls are very expensive in Europe, you should try to get one from British India.

As to the lithographs I will enquire immediately whether they are willing to make you a plate for f 40. I do not think it impossible that they will.

Next letter with this correspondent

Previous letter with this correspondent

[MM774C-000013-178]

Prof. MAX WEBER.
Amsterdam.

4/IV.92.

Geachte heer Dubois,

Gisteren ik in dank Uw schrijven ontvangen en daaruit met zeer veel genoegen gezien dat Uwe gezondheid gelukkig weer beter is + U in ^{staat} stelt weer op Uw ouderwetsche flinke wijze te kunnen werken. – Met leedwezen maak ik echter uit Uw schrijven op, dat mijn lange brief aan U zijn doel niet bereikt heeft.

Ik dankte U daarin voor Uwe belangrijke mededeeling over *Anthropopithecus* + sprak in het algemeen over Uwe belangrijke vondsten. Nu dat verlies is niet groot + veel wat daarin stond heeft thans geen

[MM774C-000013-179]

actualiteit meer nu U aan het werk der beschrijving getogen is. Aan ons thans om u daarin te steunen. In die richting kan ik U dan voor eerst mededeelen dat wij bezig zijn al lange kist gereed te maken die althans enkelen van Uw desiderata bevatten zal.

Van mij ontvangt u

Onderkaak van *Hyena crocuta*. N° 300, later had ik hem gaarne terug, daar hij bij een schedel behoort, waarvan de hersenen bewaard zijn.

Schedel met gewei van *Cervus* [~~?~~ ~~?~~] *aristotelis*. Als het kan had ik die gaarne later ook terug, omdat hij in de catalogi van het laboratorium geboekt is.

Van Artis ontvangt U in bruikleen:

Felis leo schedel

Cervus axis dito

Cervus parcinus dito.

Ik heb nog eens alle *Rhinoceros* schedels die wij in Amsterdam hebben nagegaan. Het zijn 5 *Rhin. sondaicus* (javan.). 2 *Rh. sumatrensis*, maar geen *Rhin. indicus (unicornus L.)* Daaraan kunnen wij U dus niet helpen. Ook van *Anthropopithecus* heeft noch het Laboratorium noch Artis een losse schedel. *Gavialis ganget.* dito. *Sus celebensis* kunt U gemakkelijker uit Celebes krijgen. Als U een Controleur in Zuid-Celebes vraagt b.v. in Bantham Tello Boelekamba etc. *Sus celeb.* is daar zeer gewoon. – Met de beste wil kunnen wij U dus slechts

[MM774C-000013-180]

ten deele helpen. U geeft mij vrijheid b.v. Een chimpanseeschedel voor U te koopen, hebt dit echter ook gelijktijdig aan Jentink gevraagd. Op dat er geen verwarring ontstaat, zal ik Jentink mededeelen wat ik U kan zenden. Dan moet hij zien U verder te helpen, anders zullen wij zien den chimpansees voor U te koopen. Betrekkelijk *gavialis* zou ik dat niet aanraden daar deze schedels in Europa zeer duur zijn, U zult proberen moeten er een uit engelsch Indië te krijgen.

Wat de lithografieën aangaat zal ik mij dadelijk hier informeeren, of men voor ongeveer f 40 eene plaat wil maken. Ik acht het niet onmogelijk dat men daarmede hier klaarkomt.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000013-180]

Prof. MAX WEBER.
Amsterdam.

5 April 1892

Happily the chest has been packed + and will be sent to Dr van Bemmelen at the first opportunity, and he will then forward it to you. I have written to Jentink about this matter, – I hope he will be able to help you to. My best wishes for your work + for your health + after friendly greetings also on behalf of my wife to you + your wife I remain in friendship
your willing servant
Max Weber.

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000013-180]

Prof. MAX WEBER.
Amsterdam.

5.IV.

De kist is gelukkig gepakt + zal met de eerste gelegenheid aan Dr van Bemmelen verzonden worden, die dan wel de kisten verder aan U zal doorzenden. Aan Jentink heb ik over deze zaak geschreven, – ik hoop dat hij in staat zal zijn ook U te kunnen helpen. Met de beste wenschen voor Uw werk + voor Uwe gezondheid + na de vriendelijke groeten ook namens mijne vrouw voor U + Mevrouw gedaan te hebben blijf ik met achting + vriendschap
Uw dienstw.
Max Weber

[Click here to return to the content page.](#)

[MM774C-000050-075]

March 1892.
with missive N^o8 dated 5 April 1892.

Because of the many rains exploring the forests has become difficult. Therefore, encouraged by the prosperous results obtained at Trinil, it was decided also near Kedung Brubus on one location, which, according to what was found at the surface seemed suitable for the purpose, again try for a lengthier excavation. The difficulties that were experienced, however, – and particularly the extraordinary hardness of the rocks – were too large to come to a result worthy of the time spend having a low number of only 25 convicts available. By the end of the month therefore this experiment was ceased for now and, as the rains now again had lessened, the ordinary searching of the terrain was continued. Yet a particularly nice object has come out of this systematic excavation, the big part of a lower jaw of *Garialis gangeticus* with almost all its teeth, by which the identification of the fossil Javanese species with that of the extent one living in the Ganges got a nice confirmation. Further two more molars of *Tapirus* were found.

[Next](#) official report
[Previous](#) official report

[MM774C-000050-075]

Maart 1892.
met missive N^o8 dd. 5.4.92.

~~Door~~ ^{Ten gevolge van} het vele regenen werd het afzoeken der bosschen nu uiterst ~~bezwarend~~ moeilijk. Daarom werd, ^{daartoe} aangemoedigd door de zoo gunstige resultaten te Trinil verkregen, besloten ook nabij Kedoeng Broeboes op eene plaats, welke, naar hetgeen aan de oppervlakte gevonden was, daarvoor geschikt scheen ^{te zijn}, weder eene opgraving van langen duur te beproeven. De hier ondervonden bestaande moeilijkheden – voornamelijk gelegen in de buitengewone hardheid van het gesteente – waren echter te groot om bij het geringe aantal van 25 gestraften, waarover nog slechts kon geschikt worden, ~~te groot om~~ een aan den besteedden tijd ~~beantwoorde~~ ^{geevenredigd} resultaat mogelijk ~~te verkrijgen~~ ^{maken}. Tegen het einde der maand werd ~~daarom~~ ^{dientengevolge} de proef voorloopig gestaakt en daar de regens nu minder menigvuldig geworden waren werd er met het gewone afzoeken van het terrein voortge~~zet~~^{gaan}. Toch was ~~behalve~~ ^[????] het ~~meer gewone fossiele~~ ^{materiaal} ook een zeer fraai ~~exemplaar~~ ^{voorwerp} bij deze systematische opgraving gevonden, ~~eene~~ het ~~snuit~~ ^{snavel} gedeelte der onderkaak van een Garialis gangeticus met bijna al de tanden, waardoor de identiteit ^{van} de fossiele Javaanse soort met de in den Ganges levende eene schoone bevestiging ~~erlangde~~ verkreeg. Verder werden nog twee kiezen van Tapirus gevonden.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000050-075]

First quarter 1892. (Together with the preceding).

At the start of January the continuously high water level of the Bengawan necessitated that the excavations at Trinil had to be postponed to the next dry season.

The explorations were now continued in the eastern part of the Kendeng, which was done from the hemlocks Teguan (district Dero of the department Ngawi of the residency Madiun) and Kedung Brubus (district Charuban of the department and residency Madiun), as in the previous year, and with equally good results. The best of the collected petrifications were skull fragments of *Bibos* and other large ruminants, half of a lower jaw of the little pig that only seems to be a variety of the extent *Sus celebensis*, four molars of the same species of *Tapirus*, which presence amongst the Pleistocene fauna of Java so far had only become apparent by one molar from the deciduous teeth, several remains of *Elephas*, *Stegodon*, *Hippopotamus* and a nice beak of the lower jaw of *Garialis gangeticus*.

The remains of the tapir are therefore important as only now there appears to be a systematic difference from the extent Indian species, with which the fossil Javanese tapir is closely related, but not identical; because, firstly, all the molars (originating from different individuals) are slightly smaller than the comparative ones from *T. indicus* and secondly, the medial entrance to the side-valley of the molars of the upper jaw is wider in the fossil species than in the extent species.

These finds are again a striking example of the desirability of further research on the terrain even for species that have already been found.

Near Teguan the expansion of the bone bearing layer was further established. The border there goes in a north-east to south-west direction to the east of Gedangan and Pokcepek and West of Teguan and Redjuno. Between this line and the Bengawan-river near Ngawi lies the marine

[MM774C-000050-076]

core of the Kendeng – mainly outcrops of foraminifer-marl (earlier in these reports wrongly called clay stone because of a mix-up of labels) – are present. A small island of bone bearing tuff, at about half a paal distance south of Gempol, and some pieces of bone that are sometimes found on top of the marl, provide evidence however that the bone bearing layer, which West of the Bengawan is soon present again and well developed, used to be here also, but has disappeared through erosion.

[Next](#) official report

[Previous](#) official report

[MM774C-000050-075]

Eerste Kwartaal 1892. (Met 't voorgaande).

In het begin van Januari noodzaakte de blijvend hooge waterstand der Bengawan de opgravingen te Trinil tot een volgend droge jaargetijde uit te stellen.

De nasporingen werden nu voortgezet in het oostelijk gedeelte van den Kendeng, die, vanuit de gehuchten Tegoean (distrikt Dero der afdeling Ngawi van de residentie Madioen) en Kedoeng Broeboes (distrikt Tjaroeban der afd. en residentie Madioen), evenals het vorige jaar, en met even goed gevolg, werd afgezocht. De beste ^{der verzamelde} versteeningen waren schedelfragmenten *Bibos* en andere grootte herkauwers, eene onderkaakshelft van het kleine zwijn, dat slechts als variëteit van de levende *Sus celebensis* schijnt te verschillen, vier kiezen van dezelfde soort *Tapirus*, als waarvan tot nog toe vroeger nog slechts door eene melkkies de aanwezigheid onder de pleistocene fauna van Java gebleken was ^{verscheidene resten van Elephas Stegodon [?????][?????]} en een fraai snavel te der onderkaak van Garialis gangeticus.

De tapir overblijfselen zijn vooral daarom van belang omdat nu eerst een systematische afwijking blijkt van de levende Indische soort, waarmede de fossiele javaansche tapir wel nauw verwant, doch niet identisch was; want, ten eerste, zijn al de kiezen ^(van verschillende individuen afkomstig) een weinig een weinig kleiner dan de overeenkomstige van T. indicus en ^{is}, ten tweede, is de mediale ingang der dwarsvallei de kiezen der bovenkaak wijder ^{bij de fossiele} dan bij de levende soort.

Deze vondsten doen weder treffend gevoelen hoe wenschelijk ook voor de kennis der reeds aangetroffen ~~soorten~~ ^{vormen} voortzetting van de nasporingen op het terrein is.

Nabij Tegoean werd ook de uitbreiding der beenderenhoude laag nader bepaald. De grens verloopt daar in NO-ZW richting oostelijk van Gedangan en Poktjepoek en westelijk van Tegoean en Redjoeno. Tussen deze lijn en de Bengawan-rivier bij Ngawi ligt de marine

[MM774C-000050-076]

kern van den Kendeng – voornamelijk foraminiferen-mergel (vroeger ^{in dit verslag} ~~door~~ ^{ten gevolge van} eene verwisseling van etiketten, ten onrechte kleisteno genoemd) – aan den dag. Een klein eilandje beenderenhoude tuf, op ongeveer een halven paal afstand ten zuiden van Gempol, en ~~een~~ enkele op den mergel somtijds hier en daar gevonden stukjesbeen bewijzen echter, dat ~~eenmaal~~ de beenderenhoude laag, welke ten westen van de Bengawan spoedig weder in goede ontwikkeling ~~wordt~~ voorhanden is, eenmaal ook hier voorkwam, doch door erosie ^{verdwenen} verwijderd is.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000013-317]

Leiden 6th of April 1892.

Your noble and highly learned Sir!

Your letter of Yesterday I have read with the greatest satisfaction.

I would be pleased, should you so desire, to make lithographs of the 4^e plates of fossil mammals. –

As far as price is concerned. I can only judge that, after I have seen a draft. I do, however, trust that Your Honours calculations will not be far off. Thanking Your Honour for the recommandation, I remain with the highest esteem

Your Noble Sirs willing servant

A.J.J. Wendel

I have moved and my new address is Langebrug 45

[MM774C-000013-318]

I have just received this answer to the question I sent to the lithographer Wendel.

MW [Max Weber]

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000013-317]

Leiden 6. April '92.

WelEd. Hooggel. Heer!

Met de grootste ingenomenheid heb ik UEds. geëerd schrijven van gisteren gelezen.

Gaarne stel ik mij, in 't eventueele geval, bereid tot het lithografieëren van de 4^e platen fossiele zoogdieren. –

Wat echter de prijs betreft. Daarover zou ik dan kunnen oordelen, wanneer ik de teekening zag. Ik vertrouw echter wel dat de berekening niet zoo onjuist zal zijn. UEd dank zeggend voor de aanbeveling verblijf ik met de meeste hoogachting

WelEd. Hooggel. Heere

UEd. dw. dr

A.J.J. Wendel

Door verhuizing is mijn nieuw adres Langebrug 45

[MM774C-000013-318]

Dit antwoord op mijn vraag ontvang ik daar even van de lithograaf Wendel

MW [?Max Weber]

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000058-642]

Kedung Brubus 8/4 92

Noble Born Sir!

Herewith 6 chests with recent finds from Kedung Brubus. We are sending you these bones because we plan to go searching east of Pandan on the 11th and then the bones would have been lying here exposed to everybody.

Polite request to send us some carbolic acid as there are forced labourers with damaged feet and we are out of carbolic acid.

Otherwise everything is going very well with the work and also with K.L. and de W.T.

Your serving workers
Kriele and de Winter

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

[MM774C-000058-642]

Kedoeng Broeboes 8/4 92

WelEdelg. Heer!

Hierbij 6 kisten die de laatste tijd nog gevonden zijn onder Kedoeng Broeboes. Wij zenden U deze beenderen omdat men van plan zijnden 11^e te gaan zoeken Oostelijk van de Pandan anders hadden deze beenderen bloot gelegen voor een iedereen.

Met beleefd verzoek ons een weinig carbolzuur over te zenden daar gestraften zijn met stukken voeten en hier de carbol op is?

Verders gaat het zeer goed met de werkzaam heden ook met K.L. en de W.T.

Uwe dienende Werklieden
Kriele en de Winter

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000058-643]

Charuban 9 April 1892

doctor Dubois Tulung Agung

Am ill request to visit you

de Winter

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

649

— Send from Jawa —

[MM774C-000058-643]

Tjaroeban 9/4 1892

dokter Dubois Toeloeng Agoeng

Ben ziek verzoek bij u komen

de Winter

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000058-644]

Sinagar 12 April 1892
Station Tjibadah

Dear Mr Dubois,

I have received your kind letter of the fifth of this month in good order and I'm pleased to have been of some service to you. I do, however, have the request that if you have no further use for it, whether I could at least have the rhinoceros skull returned. I have had the skin conserved, and wish to have the head stuffed in its entirety. But do not haste yourself, I have no problem waiting a bit for the shipment. From our friend Greshoff there is very bad news. I have visited him eight days ago myself

[MM774C-000058-645]

in Batavia, but it was sad to see how far he was gone. I'm hearing he will leave for Europe about the 20th next. He has completely lost it, and speaks all kinds of nonsense.

In my possession I also have the skull of a bear from Sumatra. Furthermore I have the skulls of a porcupine, a tiger cat and a binturoeng, all from Java. Should you need them, I'd be happy to also part with them for some time. If there are any other skulls that you would like to get your hands on, please let me know and I will do my best to get them for you. I will also be able to help you to the skull of a tiger. Hoping that you will receive this in the best of health, I ever remain after polite greetings

with high esteem your willing servant
Lvan Heeckeren

[Next](#) letter with this correspondent

650

— Send from Jawa —

[MM774C-000058-644]

Sinagar 12 April 1892
Halte Tjibadah

Geachte Heer Dubois,

Uwe vriendelijke letteren van den 5de j:l: heb ik in orde ontvangen en doet het mij zeer veel genoegen U van enige dienst te zijn geweest. Evenwel heb ik een verzoek aan U te doen en wel of ik de rinoceros kop tenminste, als U er geen gebruik meer van maakt, terug mag hebben. Ik heb den huid geprepareerd, en wenschte den kop in zijn geheel te laten opzetten. Doch haast u maar niet, ik kan best met de verzending nog wat wachten. Van onzen vriend Greshoff zijn er zeer slechte berichten. Acht dagen geleden heb ik hem nog zelf op

[MM774C-000058-645]

gezocht te Batavia, maar het was treurig zover hij al heen is. Ik hoor dat hij tegen den 20^e aanstaande naar Europa vertrekt. Hij is totaal niet wel bij 't hoofd, en spreekt allerlei onzin.

Ik heb ook nog een schedel van een beer van Sumatra in mijn bezit. Verder een schedel van een stekelvarken, een tijgerkat en een binturoeng, allen van Java. Als U die nodig hebt, wil ik die ook met genoegen voor onbepaalde tijd aan U afstaan. Zijn er ook nog andere schedels waar U speciaal opgesteld zijt, wees dan zoo goed mij 't op te geven dan zal ik mijn best doen, die voor U te krijgen. Ook kan ik U nog wel helpen aan den schedel van een tijger. Hopende U dezen in goeden welstand zult mogen ontvangen, verblijf ik steeds na beleefde groeten,

hoogachtend Uw
Dienaar
LvHeeckeren

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000042-274]

Nº9.

13 April 1892.

Chief engineer, Chief of the Mining Department. [Renaud]

Answer to missive of 4 April Nº52.

While submitting the attached receipt with my signature in duplicate

[MM774C-000042-275]

I have the honour to politely thank your Noble severe Sir for the benevolence and precautions you have again shown me in this acquisition. Some of the tools have already been fruitfully used and I have no doubt that all the tools you have chosen will prove to be useful and furthermore some of the small tools will give us ideas for improving efficiency.

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

651

— Send from Jawa —

[MM774C-000042-274]

9. 13 April. 92. Hoofdingenieur, Chef v.h. Mijnwezen. Antw. Miss. 4. April Nº52.

Onder aanbieding van bijgaand door mij van onderteekend ontvangstbewijs in duplo

[MM774C-000042-275]

heb ik de eer UHoogEdelGestr. beleefd dank te zeggen voor de bij de aanschaf in ~~de daarin vermelde gereedschappen, waarvan eenige ongevraagd door u zijn uitgekozen,~~ ^{deze gelegenheid} mij opnieuw bewezen~~de~~ welwillendheid en goede voorzorg. ~~Enkele~~ Eenige der ~~werktuigen~~ ^{gereedschappen} heb ik reeds met vrucht kunnen gebruiken en ik twijfel er niet aan of alle zullen bruikbaar blijken te zijn en bovendien de idee aangeven van andere ~~voor het~~ ^{matige} ~~doel~~ ^{geschikte} ~~kleine~~ werktuigen.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000058-646]

Wadjak 16 April 1892

Respectfully yours

I have received, your letter from date 14 this month, you informed that on Sunday 17 tomorrow morning, ½ 6 in the morning, you and Mr. No 1 (?) who occasionally came to Wadjak will install [mri??wis]. for the morning (you) asked (me) to prepare 2 boats, which (here) I confirm it.—I also will inform you that when I (used the boat) to hunting birds in rawa Bening: there was a difficulty to operate the boat, because of many grasses (ambakan). It caused problems to navigate the boat to here and there direction. Therefore it could be a consideration for you sir.

All the regards,
Respectfully yours
Good friend, Wedono Wadjak
Signature

This is the only letter with this correspondent

[Next](#) Indonesian letter
[Previous](#) Indonesian letter

[MM774C-000058-646]

Wadjak ari 16 April 1892.

Dengen segala hormat

Saia soeda Trima, sobat baik ampoenja soerat tertoeles tanggal 14 ini boelan, sobat kasih taoe jang hari mingguetanggal 17 besoek pagi, poekoel ½6 pagi, sobat baik dan Toewan Meester N^e1 soeka dateng di Wadjak, dan aken troes pasang [mri??wis]. Toe pagi minta sedia 2 praoe, dari toe saja bilang baik.— begitoe djoega saja membai bertaoe pada sobat baik, jang ini wektoe bowat pasan boeroeng di rawa Bening: ada sedikit soesah dari djalannya praoe; tertarik dari banjaknja dan Tibol nja roempoet (ambakan). Koerang bisa gampang djalannya praoe ka sebla sana dan ka sebla sini.

Maka dari itoe aken mendjadiken sobat baik ampenja bertaoe.
Hoendjoek banjak tabee
dengen segala hoeramat
sobat baik, Wedono Wadjak
Rono di Wirio

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000058-647]

Kedung Brubus 24 April 1892.

Noble born Sir!

Herewith are 3 chests of bones that have been found east of the Pandan and 2 chests from Kedung Brubus.

I spent 10 days searching east of the Pandan following the map and I have been up to *desa* Losari, Banka, Jeruk and Banglee and between these four places many bones can be found mostly where you also find these “*knolsteentjes*”. You can also find sand-limestone and marls. By the way it is too far to go searching there from Kedung Brubus, it takes you three

[MM774C-000058-648]

days to get to Banglee.

It would also be worthwhile to search under the *desa* Kedung bening and Bringin judging by the soil. From *desa* Tritik until Kedung bening is all just the same rocks as in Banglee in which the bones are being found.

I am out of waybills, do I need to get them myself?

Here under Kedung Brubus I do not know where to look any more. I did not find anything additional to the large antler and also not from the *Hippopotamus* head. I politely request to receive my wages on 27 April in Charuban as that will be market day there.

Otherwise everything is very well with the work and also with the folks.

Your serving worker

Kriele

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

[MM774C-000058-647]

Kedoeng Broeboes 24/4 92.

WelEdelg. Heer!

Hier nevens 3 kisten beenderen die gevonden zijn Oostelijk van de Pandan en 2 kisten van Kedoeng Broeboes.

Ik heb 10 dagen aan het zoeken geweest Oostelijk van de Pandan volgens het kaartje ik heb tot Dessa Losari, Bangkah, Djeroek en Banglee geweest tusschen deze 4 plaatsen zijn vele beenderen te vinden de beenderen worden meest gevonden waar die knolsteentjes voorkomen. Ook komt er zandkalksteen en krijtmergel voor, trouwens om daar te gaan zoeken vanuit Kedoeng Broeboes dat is te ver aangezien er drie

[MM774C-000058-648]

dagen voor noodig zijn om te Banglee te komen.

Ook zou het de moeite wel waard zijn te zoeken onder Dessa Kedoeng bening, Kedoeng pingit, Tritik en Dessa Bringin daar ik in deze 10 dagen geen tijd genoeg om daar overal te zoeken en er maar op een paar plaatsen heb gezocht en er ook beenderen gevonden heb dien ik U ook zend van Dessa Kedoeng bening en Bringin aan de grond te zien van af Dessa Tritik tot Kedoeng bening, komt het zelfde gesteente voor dan te Banglee waar de beenderen gevonden worden.

Mijne vrachtbrieven zijn op moet ik die zelf halen?

Hier onder Kedoeng Broeboes weet ik niet meer waar ik nog zoeken zal gaan.

Ik heb er niets meer bij kunnen vinden dat bij die groote hertshoorn hoort, ook niet van die

Nijlpaardenkop.

Met beleefd verzoek zou ik mijn traktement op den 27^e april op Tjaroeban af mogen halen aangezien het dan alhier passar dag is.

Verders gaat het zeer goed met de werkzaamheden ook met mij en het volk

Uw dienende werkman

Kriele

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000033-609]

Tulung Agung, 27 April 1892

Very noble and learned Sir, [Treub]

Again I am asking for your help.

When I requested the Resident of Madiun at the start of March for the fifty convicts, which have been put at my disposal by the Governmental Decision of March 6th 1889 N^o6, he objected on grounds of Governmental Decision of June 24th 1890 N^o46 that authorised him to make only 25 convicts available. However in that Governmental decision number was only 25, because at that time an equal number was put at my disposal from the residence Kediri. Nowadays the latter is

[MM774C-000033-610]

no longer relevant and the necessity has arisen to work with as many as possible (hence 50) at the same time within the residence Madiun. Having to put up with only 25 workers – as I again experienced recently – incapacitates the systematic excavations which already proved fruitful, and which I discussed with you a few months ago at Buitenzorg. At the start of March I therefore got in touch with Mr Renaud, chief of the mining department, to whom Mr vdK referred me in case of practical matters, to elicit a new Governmental Decision, enabling the Resident of Madiun to issue the extra men needed – and to prevent further misunderstanding – ask for me a written permission (this must have been the intention of the government) to allow me to divide up into teams or combine the fifty convicts such and where it is needed for the research.

Up to now I have not received any answer to my requests and as the time is approaching that we can start excavating again along the Bengawan-river, where we were so successful last year, which brought the whole research on a new splendid level, I have today repeated my request.

I now come to ask for your willing help to put in a good word for me with the Secretary General to make his Excellency clear about the desirability, to have the requested mandate announced before the dry season starts.

The chimpanzee skull from Trinil is lying in front of me and seems to speak to me both serious and reproachfully to remind me of the fellows from his time that shared his destiny, who are now surfacing again. For the time being the only thing the lonely researcher of nature, as Wallace puts it⁷⁹, gets from the less civilised surroundings are beautiful philosophical fruits that, however, yet are still very green and when he is temporary put in another environment may turn him into somebody like the man you have met at Buitenzorg.

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

⁷⁹ I have not yet located the origin of this quote

[MM774C-000033-609]

Toeloeng Agoeng, 27.4.92.

WelEdelZeerGeleerde Heer,

Weder eens kom ik Uwe hulp inroepen.

Toen ik in het begin van Maart al de 50 gestraften, waar over mij voor mijn onderzoek bij G.B. van 6 Maart 1889 N^o6 beschikking gegeven is, aan den Resident van Madioen aanvraag maakte deze bezwaar dat verlangen te vervullen op grond van G.B. dd. 24 Juni 1890 N^o46, waarbij hij gemachtigd werd slechts 25 gestraften beschikbaar te stellen. In genoemd G.B. werd slechts van 25 gestraften gesproken, omdat toen door mij tegelijkertijd met een even groot getal in de residentie Kediri werd. Thans echter is dat al lang

[MM774C-000033-610]

niet meer het geval en bestaat de noodzakelijkheid met een zoo groot mogelijk getal (dus 50) te gelijk binnen de residentie Madioen te werken. Met slechts 25 werklui – dat is mij nu onlangs weder gebleken – zijn mijn systematische opgravingsplannen, welke zooals ik een paar maanden geleden te Buitenzorg met U mocht bespreken al zoo goede vruchten gedragen hebben volstrekt onuitvoerbaar. Ik richtte daarom reeds in 't begin van Maart tot den heer Renaud Chef v.h. Mijnwezen tot wien de Heer vdK. voor praktische questies mij verwezen heeft het verzoek van Regeeringswege een nieuw besluit te willen uitlokken, waardoor aan den Resident van Madioen alsnog de ontbrekende machtiging wordt verleend en tevens – ter voorkoming van verder misverstand – ook voor mij schriftelijke machtiging te vragen de gestraften (zooals het zeker ook zeker in de bedoeling der Regeering zal zijn gelegen hebben) het aantal der ^[?toegestane?] 50 gestraften te verdeelen of gezamenlijk te werk te stellen ~~waaren en~~ al naar en waar het onder de ~~behoeften~~ belang van het onderzoek dat mede brengt.

Tot heden mocht ik op mijn verzoek nog geen antwoord ontvangen en daar nu de tijd ophanden is, dat weder op de opgravingen langs de Bengawan-rivier, die verleden jaar zoo ~~goede~~ ^{er} welk goede vruchten hebben opgeleverd en het geheele onderzoek in een nieuwe, ~~sch~~ meer schitterende phase brachten, heb ik heden mijn verzoek vandaag herhaald.

Uwe welwillende ~~medewerking~~ ^{hulp} kom ik nu vragen omdat bij gelegenheid den Algemeen Secretaris U bij gelegenheid den Algemeen ~~misschien~~ een goed woordje ~~zult willen doen~~ ^{voor mij te} doen bij den Algemeen Secretaris en ZHEG met de wenschelijkheid, dat bedoelde machtiging nog voor het droge seizoen gegeven wordt te willen bekendmaken.

De [???] chimpanzee-schedel van Trinil ligt voor mij ~~met zijn Denker en schijnt~~ ^{herinnert} mij met zijn *Denkestim* en ~~schijnt mij~~ ernstig en half verwijtend aan zijn tijd- en lotgenoten te herinneren, die nu weder boven water komen, te herinneren. En ^{En die objecten} ~~dat zijn~~ voorlopig de ~~de mijn~~ ^{Die objecten} enige ~~troosten van niemand~~ ^{en} van den ~~eenzaamheid~~ ^{[???] natuuronderzoek [?wien?] Wallace wel} minder geciviliseerde omgeving, ~~die wel~~ waarvan men ~~wel~~ ^{eenmaal} volgens Wallace ~~wel eenmaal~~ ^{later} schoone philosophische vruchten plukken, doch die voorloopig nog erg groen zijn en die iemand bij tijdelijke overplanting in andere omgeving tot dergelijke [???'ensp?'s?] brengt als die U bij ondergeteekende ~~in de atmosfeer van~~ ^{te} Batavia en ^{te} Buitenzorg hebt waargenomen

[Click here to return to the content page](#)

[P3140174]

Tulung Agung, 2 May 1892

Amice, [Delprat]

After my last mail with the improved climate-reflections I have yet repeatedly, indirect, (by means of our friends Pollak), sent you the very last additions, such that at this point I do owe you some apologies. When the improved history was good and well underway, I kept ruminating about a number of points and smaller matters that were now again fresh in mind and ever again I would come across something that I meanwhile learned from literature or seen in the manuscript itself that I thought needed to be improved. This period of rumination is now however in the past so you need no longer be scared for the translation to receive any *fliegende Blätter* [flying papers]—a scare for which, should it have existed, I now humbly ask to be excused.

From Pollak I received, to my great joy a number of letters since his presence in the Indies, it is a pity that they were not as joyful as I would have wished them to be. After staying for 2 ½ years in Vienna and Berlin Kaju-tanam is a rather reserved little hemlock, and our friend does like cosiness. I've comforted him with a comparison to Tulung Agung that not only has the same negative property of unsociableness that Kaju-tanam has, but also has a decided positive characteristic like there was in the Solok before the railroad — with this difference that here there is more a European situation of an armed truce, whereby making a walk is completely avoided (and not like it was in Solok before where one would simply turn around immediately as soon as the enemy has come into firing range), a situation that also forces neutral states to take on a reserved, absolutely unsociable attitude. Such situations do not seem to be rare in the inland's, mainly in Jawa, and this may comfort Pollak somewhat when dealing with

Controlers: one
station chiefs: one
other types of persons: none

A few days ago – what fills the heart will flow from the pen – I found a very prehistoric nature counterpart of the tunnel drilling Delprat, not without merit in its profession, a *trennggiling* (anteater [pangolin]) that was 2½ × the size of the extant species and thus 2½ m long, but having 3 times as robust digging claws that must have carried nails of at least 20 cm long. The resurrection of this gentleman pleases me even more, as in British-India also in diluvial layers a very large anteater, *Manis gigantea*, was found, which however only had half the size of the fossil Javanese species – and herewith the relative young character of the fossil fauna from Jawa received a new confirmation. Also I did not just find a single claw bone as did the gentlemen in north-west India, but a number of complete fingers, a tarsus part of the skull and a humerus. From this interesting group of *trennggilings* that are almost as far from true mammals as marsupials, these two fossils are the only known predecessors, except that there is another questionable, in any case belonging to another family, and even twice as large as the Javanese, originating from the island Samos in the Greek Archipelago.

It is a true joy to see the resurrection of these old gentleman; the longer I am occupied with them the more I'm starting to love my livestock and Mark Twain might even considered me blinded enough, to also let me walk amongst them as those scientist for some time in America.

With regard to our human offspring, they are doing well, the youngest has now started to practice himself a little treading on the paths of our planet— and the mother of the central point is also doing well. –

Whilst my wife adds her cordial greetings and best wishes for all of you to mine, I and with the wish that should you have some lost moments, in answer to this sub fossil one that you might please us with another of your good letters.

With a handshake

yours truly
Eug Dubois

[Next](#) letter with this correspondent
[Previous](#) letter with this correspondent

[P3140174]

Toeloeng Agoeng, 2 Mei 1892

Amice,

Na mijne laatste zending der verbeterde klimaten-beschouwingen heb ik nog zoo herhaaldelijk, indirect (door tusshenkomst van onzen vriend Pollak), U allerlaatste bijvoegingen nagezonden, dat dit wel eenige excuse vereischt. Toen de verbeterde geschiedenis goed en wel in zee was, ben ik namelijk blijven rumineeren over een aantal punten en puntjes, die nu weer versch in gedachte waren en telkens trof dan iets in intusschen ontvangen literatuur of in het opstel zelf, dat mij verbeterd scheen te moeten worden. Die rumineerende periode is nu echter voorbij en ge hoeft U dus niet meer te laten afschrikken van de vertaling door dergelijke *fliegende Blätter* – voor welken schrik, wanneer die bestaan heeft, ik bij dezen bescheidenlijk om verontschuldiging vraag.

Van Pollak ontving ik, tot mijn groote blijdschap een paar brieven sedert zijn aanwezigheid in Indië, webspace; jammer maar dat ze niet zoo opgewekt waren als ik ze wel gewenscht had. Na een twee-en-half jarig verblijf in Weenen en Berlijn is Kajoe-tanam ook wel een al te stug plaatsje, en onze vriend houdt van gezelligheid. Ik heb hem getroost door eene vergelijking met Toeloeng Agoeng, dat niet alleen die negatieve eigenschap van ongezelligheid van K.T. bezit, doch ook zeer gedeceideerd de positieve in den geest van het praespoorische Solok — met dat verschil, dat de mensch een hier meer een Europeesche toestand van gewapenden vrede, waarbij zelfs wandelingen zelfs totaal vermeden worden (en niet slechts als vroeger te Solok eenvoudig "rechtsomkeert" wordt gemaakt bij 't gewaarworden van den vijand op schotsafstand), een toestand die ook neutrale mogendheden noodzaakt eene zeer gereserveerde, absoluut ongezellige houding aan te nemen. Die toestanden schijnen in de binnenlanden, voornamelijk op Java, niet zeldzaam te zijn en dat kan Pollak misschien eenigszins troosten in den omgang met

Controleurs: één
Stationschefs: één
andere personaliteiten: geene

Een paar dagen geleden – waar het hart van vol is loopt de pen van over – vond ik een zeer voorwereldlijken natuurgenoot van den tunnelgravende Delprat, die zijn vak niet onverdienstelijk verstond, een *trennggiling* (miereneter) die 2½ × de lengte bezat van de levende soort en dus 2½ M. lang was, doch 3 maal zoo stevige graafklauwen had, waarvan de nagels alleen een 20 cm lang moeten geweest zijn. De opstanding van dezen heer doet mij des te meer genoegen, om dat in Britsch-Indië ook in diluviale lagen een zeer groote mereneter gevonden is, *Manis gigantea*, die echter de helft kleiner was dan de fossiele javaansche soort – waardoor dus het rel. Jonge karakter der f. Fauna van Java een nieuwe bevestiging verkreeg. Ook vond ik niet een enkel klauwkootje als de Heeren in Voor-Indië, doch een paar compleete vingers, een voetwortel, deelen van den schedel en een voorarmbeen. Van de interessante groep der *trennggilings*, die van de echte zoogdieren bijna even ver afstaan als de buiddieren, zijn deze twee fossielen de eenige bekende voorvaders, behalve een nog questieuzer, in ieder geval tot een ander geslacht behoorende, nog tweemaal groote de javaansche, van het eiland Samos in den Grieksch Archipel.

Het is toch waarlijk een genot die oude heeren te zien herrijzen; hoe langer ik mij met hun bezighoudt hoe meer ik van mijn vee ga houden en Mark Twain zou mij misschien verblind genoeg vinden, om ook mij er in te laten lopen als wijlen die geleerden in Amerika.

Wat onze menschelijke kinderen aangaat, zij varen wel, de jongste begin nu een weinig zicht te oefenen op de paden onzer planeet – en het moeder van deze anthropoïeden maakt het goed. –

Terwijl mijne vrouw hare hartelijke groeten en beste wenschen voor U allen bij de mijne voegt, eindig ik met den wensch, dat gij mij in een verloren oogenblik, in beantwoording van dezen subfossielen, weder eens met een Uwer goede brieven wilt verblijden.

Na handdruk

tt.
Eug Dubois

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000058-649]

Kedung Brubus 3 May 1892.

Noble Born Sir!

I have again found a nice spot for bones, about 5 to 6 paal north-west above Kedung Brubus. I think I'll get a nice shipment out of it as we never sought here before.

I try to relocate the spot where the damaged Tiger head was found, but I couldn't find it.

I received the money in good order.

If you're requesting new waybills please have one of them made out for sending tools. I think two will be enough if we are going to leave half of this month we need one waybill for the shipment of the bones and one for the tools.

Everything else is going very well, work, myself and the folks

Your serving worker

Kriele

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

[MM774C-000058-649]

Kedoeng Broeboes 3/5 92.

WelEdelg: Heer!

Ik heb weder een mooie beenderen plaats gevonden, ongeveer 5 à 6 paal boven Kedoeng Broeboes N:west. Ik denk wel daar nog een mooie verzending vandaan te halen, aangezien er nog nooit gezocht is.

Ik heb nog gezocht naar de plaats waar die stukkende tijgerkop is gevonden, maar de plaats niet meer terug kunnen vinden.

Het geld heb ik ontvangen in een goede orde.

Zoo U Vrachtbrieven aanvraagt laat er dan een van invullen voor het verzenden van gereedschap ik zou wel denken dat men er aan twee genoeg hebben al zo'n als men den halve van deze maand vertrekt van hier een vrachtbrief voor verzenden van beenderen en een voor de gereedschappen.

Verder gaat het zeer goed met de werkzaamheden ook met mij en het volk

Uwe dienende dienaar

Kriele

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000050-076]

April 1892.

(with missive N^o10 dated 4 May)

Amongst the in this month near Kedung Brubus [in pencil: must have been Bangle (1913)??] collected fossils were some bones of a gigantic scaly anteater [Pangolin]. This peculiar new species shows in all the parts that have become known – the skull, the first neck vertebra, the lower arm, the hand and the foot – a very close relationship to the Javanese *tregiling* (*Manis javanica*) yet in such proportions that the entire length must have been 2½ m [in pencil: whilst the animal proportionally was more stockier build [?????]] The result of comparative anatomical research of the last 10 years or so on this group of animals, which are currently represented by only one family with very modest sizes, is considered to be a special order had a larger development earlier, herewith gets a welcome direct confirmation. Paleontological data of these are extremely rare, for all the paleontological material present of *Manis* was a single distal phalanx from the Pleistocene formation of North West India (the Kamul-caves in the presidency Madras) that must be ascribed to the large *Manis gigantea*, which is currently limited to tropical West-Africa; further recently (in 1888) in old Pliocene layers the equally rare remains have been discovered belonging to a very large anteater of the same order on the island Samos in the Greek archipelago, which was more than thrice the size of *Manis gigantea*, and ½ larger than that new species from Java, but, however, considered to be another family, *Palaeomanis*. Ere long I hope to further describe the fossil anteater of our island as *M. palaejavanica*.

Another very welcome addition to the collection were fragments of the skull and upper jaw of the repeatedly before mentioned large cat. This enabled comparison to the *Felis cristata* from the Siwalik-formation, of which only the skull is known; it now turns out that these are not identical. The species also differs from the tiger (especially because of the in cross section less oval, more round canine, a shorter fourth premolar, which molar furthermore lacks the accessory nodule on the outside of its interior point which is always present for tigers). On the other hand these parts, as well as the lower jaw, show a striking similarity to the lion, making further comparison desirable which will probably also soon be possible.

[Next](#) official report

[Previous](#) official report

[MM774C-000050-076]

April 1892.

(Met missive dd. 4. Mei N^o10)

Onder de in deze maand in de nabijheid [in pencil: moet wel zijn Bangle (1913)??] van Kedoeng Broeboes verzamelde fossielen bevonden zich eenige beenderen van een ^[?????] reusachtigen geschubten miereneter. Deze merkwaardige ~~dier~~ ^{nieuwe soort} vertoont in al de bekend geworden deelen – van den schedel, den eersten halswervel, den voorarm, de hand en den voet – zeer nauwe overeenkomst met den javaansche *tregiling* (*Manis javanica*) doch in zoodanige proportie, dat de geheele lengte 2½ M. moet bedragen hebben [in pencil: terwijl het dier naar evenredigheid nog gedrongener gebouwd is dan de [?????]] ~~en die van Manis gigantea dus nog de helft overtrof~~ Het resultaat van vergelijkend anatomisch onderzoek ^{van} het laatste tiental jaren dat deze thans ~~door~~ ^{nog} slechts ^{door} één geslacht van dieren ~~van~~ ^{met zeer} ~~beperkte~~ ^{scheiden} afmetingen vertegenwoordigde ~~na vergelijkend liet het onderzoek~~ geheel afzonderlijk staande en als ^{bijzondere} orde op te vatten groep vroeger ~~men~~ ^{meer} grooter ontwikkeling bereikt heeft, verkrijgt aldus eene welkome directe bevestiging. Palaeontologische gegevens zijn hier al uiterst schaars, want het geheele van ook het geslacht manis voorhanden paleontologisch materiaal was een enkel nagelkootje uit de pleistocene formatie van Voor-Indië (de Kamul-grotten in het presidentschap Madras) dat aan de groote *Manis gigantea*, die thans tot tropisch West-Afrika beperkt is, moet worden toegeschreven; verder zijn korten tijd geleden (in 1888) in ^{oud} ^{pliocene lagen} ^([?????]) evenzoo spaarzame resten ontdekt van een zeer groote ~~geschubten~~ ^{geschubten} tot dezelfde orde behorende miereneter ~~op het~~ ^{van} het eiland Samos in den Griekschen Archipel ~~ontdekt~~ ^v die meer dan drie maal ~~zoo groot was als~~ ^{de afmetingen van} *Manis gigantea* bereikte, en ½ grooter dan de nieuwe ^[?????] soort van Java, echter tot een ander geslacht, *Palaeomanis*, gebracht is. Eerlang hoop ik de ~~nieuwe soort~~ ^{fossiele miereneter} van ons eiland als *M. palaejavanica* nader te beschrijven.

Eene andere bijzonder welkome vermeerdering der verzameling bestond in deelen fragmenten van den schedel ^{en het bovengebitt} der vroeger reeds meermalen genoemde groote kattesoot. Hierdoor ~~blijkt toch~~ ^{blijkt toch} is toch vergelijking mogelijk geworden met *Felis cristata* uit de Siwalik-formatie, waarvan slechts alleen de schedel bekend is; ~~waaruit~~ ^{er} ^{blijkt} ^{nu} dat van identiteit geen sprake kan zijn. Ook wijkt de soort van den tijger af (vooral door ^{den} ^{kortere} ^[?????] ^{den} ^{hoektand}, die ~~nu~~ ^{op} doorsnede minder ovalen, meer ronde hoektand, ~~en~~ ^{door} ^{den} ^{kortere} ^{pm.4,} ^{welke} ^{kies} die bovendien het bij den tijger ~~regelmatig~~ ^{steeds} voortkomend ^{handen} ^{accessorisch} ^{knobbeltje} aan de buitenzijde van de voorste spits mist). Daarentegen vertonen ook deze deelen, evenals de onderkaak ~~belangrijke~~ ^{opvallende} overeenkomst met den leeuw, zoodat ~~het wenschelijk is door~~ ^{het wenschelijk is door} ~~nog~~ ^{nog} nadere vergelijking zeer wenschelijk is en waarschijnlijk ook spoedig zal mogelijk zijn.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000058-650]

Madiun 7 May 1892

Dear Doctor,

your wish was anticipated! I have send Kriele 3 pairs of expedition papers all blanc. He should have just enough now. In case he would still need more, you will let me know.

With kind regards esteemingly

Your willing servant

H.A. Hijmans [and An????]

This is the last letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

658

— Send from Jawa —

[MM774C-000058-650]

Madioen 7 Mei 1892

Waarde Doctor,

Uwe wensch werd voorkomen! Ik had aan Kriele 3 stel expeditie stukken gezonden allen in blanco. Hij zal nu juist genoeg hebben. Mocht hij er toch nog meer noodig hebben, dan zult u mij het nog wel laten weten.

Na vriendschappelijke groeten met alle achting

Uw dienstw. dien.

H.A. Hijmans [en An???

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000058-652]

Charuban 11 May 1892.

Your Noble Sir!

The letter stating that one of us, Kriele, should remain searching in Kedung Brubus, did not reach us in time as it was handed to us when we arrived this morning in Charuban with our last shipment of tools.

De Winter had understood that we were to arrive in Trinil on the 15th of this month and because of that we arrived in Charuban today as we have so many goods to transport.

The new find spot did not deliver much good and has been completely worked through.

We will wait in Charuban for instructions what to do.

Serving workers

Kriele and de Winter

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

[MM774C-000058-652]

Tjaroeban 11/5 92.

WelEdele Heer!

De brief die hebben wij te laat ontvangen wij kwamen heden morgen op Tjaroeban met onze laatste vracht gereedschappen toen de brief ons werd overhandigd die luidde als dat één van ons Kriele nog door moest blijven zoeken te Kedoeng Broeboes.

De Winter had begrepen dat wij den 15e dezer te Trinil moesten zijn door die reden zijn wij vandaag te Tjaroeban aangekomen om dat wij zoo vele goederen hebben voor het versjouwen.

De nieuwe vindplaats heeft niet veel moois opgeleverd en is ook geheel afgezocht.

Wij wachten op antwoord te Tjaroeban wat of wij doen moeten.

Dienende werkmannen

Kriele en de Winter

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000058-653]

Kedung Brubus 12 May 1892.

Noble born Sir!

Herewith 6 chests of bones all found about 5 to 6 paal north-west of Kedung Brubus. [between brackets: handwriting Dubois:(in the area of Bodjonegoro north of Teguan)]

We will take care to arrive in Trinil on the 15^e of May. Are we to collect our wages from the Assistant Resident of Ngawi as we used to do?

Your serving workers
Kriele and de Winter

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

[MM774C-000058-653]

Kedoeng Broeboes 12/5 92.

WelEdelg: Heer!

Hier nevens 6 kisten beenderen die allen gevonden zijn 5 à 6 paal N:West van Kedoeng Broeboes. [between brackets: handwriting Dubois:(in 't Bodjonegorosche ± N van Tegoean)]

Wij zullen zorgen den 15e mei op Trinil te zijn, moeten wij gelijk vroeger ons traktement bij de Ast: Resident van Ngawi afhalen.

Uwe dienende werklieden
Kriele en de Winter

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000058-654]

Charuban, May 13, 1892

Your noble Sir!

Please excuse us for having been too quick with the tools because we left Kedung Brubus on the 11th during the night and arrived at Charuban in the morning. It was only then that we received your letter and if it had been sent earlier we certainly would not have been too early in Charuban.

In regard to that anteat, de Winter told me upon his arrival that he could not find the discovery spot again even after we both went back to look for it.

Tomorrow we will depart Charuban and head for Paron

Faithfully yours,
Kriele and de Winter.

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

[MM774C-000058-654]

Tjaroeban 13 Mei 1892.

WelEdelg: Heer!

Duidt het ons niet te kwade dat wij met de gereedschappen te vroeg zijn geweest aangezien wij den 11^e 's nachts van Kedoeng Broeboes zijn gegaan en des morgens te Tjaroeban aankwamen en toen pas U brief ontvingen had U brief ons eerder toegezonden geworden dan hadden wij zeker niet te vroeg op Tjaroeban geweest.

Wat de miereneter aangaat heeft de Winter mij gezegd bij zijn aankomst en daarna beide naar de plaats gezocht trouwens de vindplaats niet meer terug kunnen vinden.

Heden morgen vertrekken wij van Tjaroeban naar Paron.

Uwe dienende werklieden Kriele en de Winter

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000006-348]

State Museum of Natural History
Leyden, the 17th of May 1892.

Amice,

I am pleased to help you to study material for as much as I can. Max Weber writes me that he will send you
Felis leo - lower jaw,
Hyaena crocuta-lower jaw
Cervus axis – skull + lower jaw,
Cervus porcinus- skull + lower jaw and
Cervus aristotelis – antlers. All stuff that is readily available and which I also could have given you: he leaves me:
Chimpanzé – skull
Rhinoceros indicus
Sus celebensis and
Gavialis gangeticus, which are altogether not so easy.

[MM774C-000006-349]

but what I can I will part with and these are: 1 skull of *Gavialis gangeticus* and 1 skull of *Sus celebensis*. Both objects have been catalogued and therefore can only be given to you on loan. I will send them to you today; as soon as you have received them, please return to me the receipt that accompanies them with your signature. I'm very much looking forward to your report and I think it excellent that you have been told to make it. When you receive this letter, Professor Martin will probably already been to see you, I have recently much urged him to do so, a single word spoken is often more worth than pages full of writing. I also have a request to make on behalf of my girls. They “are” into stamps nowadays and you can do them no greater pleasure than to send them anything you can collect on Indian stamps, postcards, et cetera et cetera. Best greetings from house to house.
Yours truly
F.A.Jentink

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000006-348]

's Rijks Museum van Natuurlijke Historie
Leiden, den 17 Mei 1892.

Amice,

Gaarne ben ik bereid u met studiemateriaal te helpen voor zooverre ik dat kan. Max Weber schrijft mij, dat hij u zenden zou
Felis leo - onderkaak,
Hyaena crocuta- “
Cervus axis – schedel + onderkaak,
“ *porcinus*- “ “ en
“ *aristotelis* – gewei. Al te maal zaken, die gemakkelijk af te geven zijn en ik u even goed had kunnen geven: hij laat nu voor mij:
Chimpanzé – schedel
Rhinoceros indicus
Sus celebensis en
Gavialis gangeticus, al te gader niet zoo alledaagsche stukken.

[MM774C-000006-349]

Wat ik echter afstaan kan; zal ik afstaan en dat zijn: 1 schedel van *Gavialis gangeticus* en 1 schedel van *Sus celebensis*. Beide voorwerpen zijn gecatalogiseerd en kunnen u dus slechts ter leen worden gegeven. Heden zend ik ze aan u af; zoo spoedig ge ze ontvangen zult hebben, wilt gij mij inliggend bewijs wel geteekend terugzenden. Ik ben zeer verlangend naar uw rapport en vind het een uitmuntend ding, dat gij daartoe een opdracht hebt. Wanneer gij dezen ontvangt, is Prof. Martin waarschijnlijk al bij u geweest, ik heb hem onlangs hiertoe nog zeer geanimeerd een enkel woord gesproken, is meer waard vaak dan bladzijden geschreven. Ook ik heb u een verzoek te doen namens mijne meisjes. Zij “doen” in postzegels tegenwoordig en gij kunt haar genoeg doen met te zenden wat gij van Indische postzegels, briefkaarten, etc. etc. bij elkander kunt verzamelen. Beste groeten van huis tot huis.
t.t.
F.A.Jentink

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000058-655]

28, 1892

Dear Dr. Dubois.

I have not requested the suppletion of 30 forced labourers from Surabaya because of the protests you brought forward concerning these folks, since on June 3 next I can assist you with another 20 forced labourers and one mandor from here. These will likely be more useful at Trinil than those from Surabaya.

The total number of workers at Trinil will then be 40, which for the time being will have to do until I get some more folks available. The sum of F. 380.00, sent to me by mail,

[MM774C-000058-656]

arrived in good order.

I heard from Kriele and de Winter that you might have plans to take over personal supervision of the work at Trinil! Is this true?

With polite regards and respect,

Yours faithfully,

Hoogenraad

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

Ngawi, May

[MM774C-000058-655]

Ngawi 28 Mei 1892

Geachte Dr Dubois.

De suppletie van 30 dwangarbeiders uit Soerabaja heb ik naar aanleiding uwer omtrent die luitjes ingebrachte bezwaren niet aangevraagd, aangezien ik u den 3 Juni a.s. met nog 20 gestrafte en één mandoer van hier kan helpen, waaraan men te Trinil zeker meer zal hebben dan aan de dwangarbeiders van Soerabaja.

Het aantal te Trinil tewerkgestelden bedraagt dan 40 man, waarmede men zich voorloopig moet behelpen tot ik weer enige luitjes beschikbaar krijg.

Het mij per post toegezonden

[MM774C-000058-656]

bedrag ad f 380 heb ik in goede orde ontvangen.

Naar ik van Kriele en de Winter hoor, zou u het voornemen hebben spoedig te Trinil de leiding der werkzaamheden persoonlijk op u te nemen! Is dat zoo?

Met onze beleefde groeten achtend

Uw Dw Dienaar

Hoogenraad

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000058-657]

Trinil May 29, 1892.

Your noble Sir !

We have been to Ngawi to look for a proa which we found indeed, but we could not get it for less than F 30.00. It is a nice proa and never used before and there was also an old proa for F 20.00. But as the salesman told us, if we used the proa for 6 months, he would buy it back for F 20.00. Would you please let us know as soon as possible whether or not we can buy this one. The old proa of F 20.00 is hardly useable.

We heard from the Assistant Resident

[MM774C-000058-658]

that, for the time being, we will get on the first of June an additional 20 convicts and a mandor from Ngawi. The convicts from Surabaya have not yet arrived.

Bones are still being found again and again, but not yet very many for reason that so much sand has to be removed to get to the bone layer, but if we will now get another 20 men we think it likely that by the 15th we can send you a collection.

The river is subsiding nicely albeit slowly and is now about 0.50 meter above the sand ledge.

We have not worked yet at the *desa* Pitu since water levels have been too high for that.

The illness of de Winter is improving by the day, but he has not fully recovered yet

The houses are all finished except for your house.

Other than that, work is progressing with satisfaction and so are K.L and de W.T.

Your serving workmen,
Kriele and de Winter

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

[MM774C-000058-657]

Trinil 29 Mei 1892

WelEdele Heer!

Wij hebben te Ngawi geweest en naar een prauw uitgezien die wij ook gevonden hebben, maar niet minder kunnen krijgen dan voor *f* 30. Een mooie prauw nog nooit gebruikt ook wel een oude voor *f* 20. Zoo als de prauwenverkoper zegt, als wij de prauw zes maanden gebruiken wil hij hem weer overnemen voor *f* 20. Wees u zoo goed ons zoo spoedig mogelijk te laten weten of wij die prauw kopen kunnen. Die oude prauw van *f* 20 die is haast niet te gebruiken.

Wij hebben van den Ast Resident

[MM774C-000058-658]

vernomen als dat wij den eerste Juni voorloopig nog 20 gestraften en een mandoer erbij krijgen van Ngawi. De gestraften van Soerabaja zijn nog niet aangekomen.

Er worden steeds weder beenderen gevonden trouwens nog zeer weinig de reden als dat er zoo veel zand verwerkt moet worden [al]leer wij aan de beenderenlaag kunnen komen maar nu men er 20 man bij krijgen nu zullen wij U denklijk den 15^e wel een verzameling kunnen zenden!

De rivier daalt heel mooi trouwens langzaam er staat nu nog zal ongeveer 0.50 m water boven de bank.

Wegens *Dessa Pitoe* daar is nog niet gewerkt aangezien de waterstand aldaar te hoog is geweest.

De Winter zijn ziekte wordt met de dag beter maar is nog niet geheel genezen.

De woningen zijn alle klaar behalve U woning.

Verders gaat het zeer goed met de werkzaamheden en ook met K.L. en de W.T.

U dienende werklieden

Kriele en de Winter

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000032-588]

Tulung Agung, 29 May 1892

Esteemed Mr van der Stok,

Thank you very much for sending me the books, with which you immediately show "the error of my ways", a service for which I will always recommend you. Yet I do not find the news about Sirius that much questionable. 1st the matter of its earlier redness is very doubtful, at least according to Flammarion, which I already knew before reading "Himmel und Erde" as it was known from "Gartenlaube". Schjellerup also thought that one should read: hypokirros instead of: seirios. The danger of dealing with the colour indications of the Antiques, has been proved at the time by Gladstone (inadvertently).

Sirius also in many ways seems an *hors d'œuvre* and even spectroscopic absolutely not the type of star of the first class. In the 10th century Sirius is not called red.

2) the value attributed to photometric comparisons of stars of different types is surely exaggerated. The true radiation of heat is impossible (at least in case of the very simple

[MM774C-000032-589]

relation) to deduce from the photometric data. I for myself had already given up on that *adjuvans* some months ago. Photographic observations learn is that in stars of the first class truly the rays on the violet side of the spectrum outweigh the others, such that on average for more than half is being absorbed by our atmosphere. For the yellow stars (as is our sun) this is only a fourth. This already makes the radiation brightness relation found by Mannder, $w:g = 2/3 : 1$, becomes $1\frac{1}{2} : 1\frac{1}{4}$. Furthermore the eye is at least twice as sensitive to yellow than it is to blue... (In case of pure colours: $3 : 1\frac{1}{4}$ or $\pm 2\frac{1}{2} : 1$)?

The thus 100-times confirmed conviction that one has about the development of the stars (and which recently again was forcefully supported by Pickering's extensive *Durchmusterung*) cannot be overthrown by search questionable news. If one can rightfully leave out no news, concerning some matter, I do also believe that one in this case can take the advice of Gegenbaum, leave such publications that are out of the normal relation, first a few years to the judgement of critique, before they are being considered as possible disturb us of a true relation. This should even be so for such elaborated eccentricities as the meteor hypothesis of Lockyer – which might even have inspired Mannder.

Himmel und Erde (which I have myself) I will return to you tomorrow with thanks together with the *Gartenlaube*, Behm's Jahrbuch will follow within a few days. How full that is for everyone with important news. –

The bones from Calcutta I received with great joy and have immediately bloodthirsty attacked them, already with some success. Please accept my sincere thanks for your support in this, which has not been in vain. May the a shipment of Professor Weber also arrive soon, which also will bring very much desired clarity. Regretfully you seem not to have heard anything about the Celebes-pig. O that Jentink-Keuchenius description!

We have an excellent East monsoon here (thanks to him, jang ada koeasa angin⁸⁰!) Which also promises much goods from the beds of the river.

This is the last letter with this correspondent

Previous letter with this correspondent

⁸⁰ knock on wood!

[MM774C-000032-588]

Toeloeng Agoeng, 29 Mei '92

Geachte Heer van der Stok,

Hartelijk dank voor de zending van boeken, waardoor U mij meteen "mijn feilen toont", voor welke dienst ik mij steeds zeer blij aanbevelen. Toch vind ik het nieuws omtrent Sirius niet zoo erg bedenkelijk. 1st is de kwestie van zijn vroegere roodheid een zeer twijfelachtige, althans naar Flammarion, door wien ze mij al voor de lezing van "Himmel und Erde" in de "Gartenlaube" bekend was. Schjellerup meent dan ook, dat men in plaats van: hypokirros moet lezen: seirios. Hoe gevaarlijk overigens 't omspringen met de kleuraangaven der Ouden is, heeft (tegen wil en dank) indertijd Gladstone bewezen.

Ook schijnt Sirius in menig opzicht wel een *hors d'œuvre* en zelfs spectroscopisch volstrekt niet 't type eener ster van de eerste klasse. In de 10^e eeuw wordt Sirius niet rood genoemd

2) De waarde, die men aan photometrische vergelijkingen van sterren van verschillende type toekent is, verder, stellig overdreven. De werkelijke warmtestraling kan men (bij de in ieder geval zeer eenvoudige

[MM774C-000032-589]

betrekking) niet uit photometrische gegevens leeren kennen. Ik voor mij had dat adjuvans al sedert een paar maanden geheel opgegeven. Fotografische waarnemingen leeren dat werkelijk de violetzijdige stralen bij de sterren der eerste klassen overwegen, zoodat ze gemiddeld voor meer dan de helft in onze atmosfeer geabsorbeerd worden. Die der gele sterren (evenals die van onze zon) slechts voor een vierde. Dat maakt reeds dat de door [?Mannder] gevonden straling helderheidsbetrekking, $w:g = 2/3 : 1$, wordt $1\frac{1}{2} : 1\frac{1}{4}$. Verder is het oog minstens dubbel zoo gevoelig voor geel als voor blauw... (wanneer [^{wanneer zuivere kleuren dan: $3 : 1\frac{1}{4}$ of $\pm 2\frac{1}{2} : 1$]?)}

De zoo 100-voudig bevestigde overtuiging, die men van de ontwikkeling der sterren heeft (en die onlangs weder door Pickering's uitvoerige *Durchmusterung* zoo krachtig een steun heeft gekregen) kan door dergelijk bedenkelijk nieuws niet worden omgestooten. Mag men al terecht op alle ^{geen} nieuws, eene kwestie betreffende versmaden, zoo geloof ik toch, dat ook hier de door Gegenbaum aangeraden weg, om dergelijke buiten het gewone verband staande publicaties eenige jaren aan 't oordeel der kritiek over te laten, voordat men ze in aanmerking brengt als mogelijke verstoorders van dat verband ^{de ware is}. Zelfs kan dat gelden van zoo uitgewerkte buitenissigheden als de Meteorhypothesen van Lockyer – die misschien [?Mannder] wel geïnspireerd heeft.

Himmel und Erde (dat ik zelf heb) zal ik U morgen met de *Gartenlaube* in dank terug zenden, Behm's Jahrbuch volgt binnen weinige dagen. Wat staat daarin voor ieder mensch weder een massa belangrijk nieuws. –

De knoken van Calcutta ontving ik tot mijn groote blijdschap en ben er terstond bloeddorstig overheen gevallen, reeds met eenig succes. Wil hierbij wel mijn hartelijken dank aanvaarden voor de daarin verleende hulp, die niet te vergeefs is geweest. Moge nu ook spoedig de zending van Prof. Weber aankomen, die ook zeer gewenschte ophelderingen zal kunnen geven. Van 't Celebes-zwijn schijnt helaas nog niets door U vernomen te zijn. O, die Jentink-Keuchenius aanschrijving!

We hebben hier een uitstekend oostmoessonnetje (dank zij hem, jang ada koeasa angin!) en dat belooft ook dit jaar veel goeds uit ~~den~~ het bed der Bengawan-rivier.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000010-429]

's Rijks Museum of Natural History

LEIDEN, 30th May 1892

Noble learned Sir,

On request of Mr Director Dr Jentink I am sending you herewith a bill of lading of a chest send to you, of which I wish you will receive it in good order

Your Noble Sir's humble servant
Verster van Wulverhorst
Administrator

This is the only letter with this correspondent

[MM774C-000010-429]

's Rijks Museum van Natuurlijke Historie

Leiden, den 30 Mei 1892

WelEdZeergel Heer,

Ten verzoeken van den Heer Directeur Dr Jentink zend ik U hierbij een cognossement van eene aan U afgezonden kist, waarvan ik U goede ontvangst toewensch.

UEdzeergel. dw. dien.
Verster van Wulverhorst
Administrateur

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000058-659]

Trinil, June 5, 1892

Your noble Sir !

The illness that de Winter had is gone, but for 5 days he has had such horrible belly aches that I am afraid that he will not be able to withstand this much longer. For the last 4 days now, he has hardly been able to eat anything and we politely request for help.

We cannot send you good news yet about Pitu, because the river rose again by 60 cm on June 3-rd which caused the water level to be too high to work there. But we are able to continue work satisfactorily at the old work spot

[MM774C-000058-660]

since high water does not interfere there.

We have already started on your house and we will see to it that it will be finished as soon as possible.

About the proa, it looks like it will be a while since it will be difficult for one of us to travel to Ngawi.

And, incidentally, we can also get a nice proa here, but we are afraid that it might not be to your satisfaction.

We did receive the 20 convicts and a mandor.

Other than that, all is going well with the work and also with those who suffer from fever.

Faithfully yours,

Kriele and de Winter

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

[MM774C-000058-659]

Trinil 5 Juni 1892

WelEdelg: Heer!

De winter zijne eene ziekte is genezen trouwens nu heeft hij reeds vijf dagen zoo een vreselijke buikpijn als dat hij denkt het niet langer vol te kunnen houden, hij heeft reeds in geen 4 dagen te met niets kunnen eten en verzoek beleefd om hulp.

Wegens een goed bericht over Pitoë kunnen wij U nog niet zenden aangezien de rivier de 3 Juni weder een 60 cm gewassen is en zoo doende de waterstand te hoog blijft om aldaar te kunnen gaan werken trouwens kunnen wij goed doorwerken op de oude plaats

[MM774C-000058-000660]

daar alhier deze hoogen waterstand ons niet hindert.

Aan U woning is reeds begonnen zullen er zoo veel voor zorgen om hem zoo spoedig mogelijk klaar te maken.

Wegens de prauw is zeker nog wel een weinig tijd aangezien het nu zeer lastig is om een van ons tweeën naar Ngawi te gaan – trouwens kunnen wij hier ook een aardige prauw krijgen maar vrezen als dat hij niet naar U zin zal zijn.

De 20 gestraften met een mandoer hebben wij ontvangen.

Verders gaat het zeer goed met het werk trouwens veel koortslidders.

Uw dienende werklieden [werk??]

Kriele en de Winter

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000005-406]

Sinagar 14 June 1892.

Station Tjibadak.

Dear Mr DuBois,

You surely must not think me very polite that I only now answer your benevolent letter of 25 April last. Your paper got lost underneath other papers and letters and only surfaced again two days ago. I apologise, and hope to better myself and in the future reply to you sooner.

The according to your opinion, impertinent question, whether I could do without the molars of the rhinoceros skull, is I think very natural. I would like to have the head

[MM774C-000005-407]

stuffed, and I truly think that it wouldn't matter, if the molars were lacking. So please take the molars out of the skull, and I will flatter myself with the silent hope that I have contributed a little bit to make your difficult research a bit more easy.

You have much amazed me with your remark about a fossil Javanese species of Tapir. Have these animals also been here? Why then do the natives not know its name? In Sumatra it is called "Tenu". To my great regret I have to tell you that currently I do not have a tapir skull. I did have a life one for some time at Sumatra. It died and I have to confess that I do not know where the skull has gone to. But on occasion I will think about your need.

I never heard of there being "bantengs" in Sumatra, but there are on Borneo, Mr A. Van Son has shut them and I've seen the skulls myself, which were not at all as heavy as those of the bantengs of Java. They were also not as bent forward. In Borneo there are only bantengs in the north of British Borneo, where, as you surely know there are also elephants. Mr van Son shot one with rather beautiful tusks, and as I recently read in the "Field"

[MM774C-000005-408]

there are a few more English will also shut elephants over there.

In the hope that I, by writing this, have come again in your good books, and pleased to sign after polite greetings also of Mr Kerkhoven,

With high esteem

your willing servant
Lvan Heeckeren

This is the last letter with this correspondent

Previous letter with this correspondent

[MM774C-000005-406]

Sinagar 14 Junij 1892.

Halte Tjibadak.

Geachte Heer DuBois,

U zult mij zeker voor niet erg beleefd houden, dat ik U eerst heden op Uw welwillend schrijven van 25 April j.l. antwoord. Uw brief is onder paperassen en andere brieven geraakt en eerst twee dagen geleden, kwam die weer tevoorschijn. Ik maak U wel mijne excuses, en hoop mij te beteren en U in 't vervolg spoedig over te antwoorden.

De volgens Uwe meening, onbescheiden vraag, of ik de kiezen uit den rinoschedel zou willen missen, vind ik zeer natuurlijk. De kop zou

[MM774C-000005-407]

ik gaarne willen laten opzetten, en met recht geloof ik ook, dat het geen kwaad kan, als de kiezen mankeeren. Neemt U dus gerust de kiezen uit den schedel, dan vlei ik mij met de stille hoop, dat ik een beetje ertoe heb bijgedragen om Uwe moeilijke onderzoekingen een weinig gemakkelijker te hebben gemaakt.

U verbaasd mij zeer met het gezegde over den fossielen Javaansche Tapir soort. Zouden die dieren hier ook zijn geweest? Waarom kennen de inlanders den naam dan niet. In Sumatra heet hij "Tenoe". Tot mijn grooten spijt moet ik U zeggen dat ik op 't oogenblik geen Tapir schedelrijk ben. Ik heb er hier een van Sumatra eenige tijd levend gehad. Deze is gestorven en ik moet U eerlijk bekennen, dat ik niet weet waar de schedel gebleven is. Maar ik zal bij gelegenheid om U denken.

Nog nooit hoorde ik dat er in Sumatra "bantengs" waren, wel op Borneo, de Heer A. Van Son heeft ze geschoten en ikzelf zag de schedels, die lang zoo zwaar niet waren als van de bantengs in Java. Ook zijn ze niet zoo naar voren gebogen. In Borneo komen de bantengs alleen voor in 't noorden van Britsch Borneo, waar ook zooals U zeker weet, olifanten zijn. De Heer van Son heeft er een geschoten met tamelijk mooie tanden, en onlangs las ik in de "Field"

[MM774C-000005-408]

dat er nog een paar Engelschen waren die daar ook een olifant geschoten hadden.

In de hoop, dat ik, met dit schrijven, weder in een goed blaadje bij U ben gekomen, teeken ik mij steeds gaarne nabeleefde een ook van den Heer Kerkhoven,

Hoogachtend

UwdwDienaar
LvHeeckeren

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000058-660]

Trinil. June 15 1892

Your noble Sir !

Herewith 3 crates of bones. The river rose again yesterday by about 40 cm and that is the reason that no news can be sent about Pitu.

The medications that you were going to send us are iodine (?) for the forester and carbolic acid and quinine for us, since all that is just about gone.

Otherwise, work is going very well, but amongst the convicts there are now many who are suffering from fever.

All is going well with K.L. and de W.T.

Your obedient servants,

Kriele and de Winter

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

[MM774C-000058-660]

Trinil 15 Juni 1892

WelEdelg: Heer!

Hier bij 3 kisten beenderen. De rivier is gisteren weder ongeveer een 40 cm gewassen. De reden als dat er van Pitoe nog geen tijding gezonden kunt worden.

De medicijnen die U ons zou zenden zijn jodiorum voor de boschwachter, carbolzuur, kinine voor ons daar het hier te met op is.

Verders gaat het zeer goed met de werkzaamheden. Wegens de gestraften zijn er tegenwoordig vreselijk veel koortslidders.

Met K.L en de W.T. gaat het zeer goed.

Uwe dienende werklieden

Kriele en de Winter

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-00050-076]

May 1892. (With missive N^o11 dated 17 June, 1892)

Until the midst of May explorations were done from Kedung Brubus throughout the Kendeng and these were well rewarded, amongst others on a spot about five paal north west of this hemlock (near "Boetjoe" - on the topographical map), an area not visited before. Searching in the forest, however, became increasingly difficult because of the growing weeds. As according to messages the water level in the Bengawan-river had meanwhile fallen so low that the find site near Trinil started to become accessible again, on the 14^e this was again visited. Firstly since January many of the dilapidated barracks of the personnel needed to be restored or rebuilt. The rest of the time was almost completely spent on clearing away large amounts of sand, with which the river had covered the excavation of the previous year. Because of that this month only few fossils were collected, some antlers of the Pleistocene *Axis* deer, some bones of large hollow horned ruminants and a few molars of *Stegodon*.

With regard to the distribution of the formation in question it is important to note that also again east of the Pandan bones of animals of the Kendeng fauna have been found, mostly near Kedung Bening in the middle of the district Nganjuk (the department Berbek of the residency Kediri and (as already before) near Banglee district Lengkong and some of the points in between.

[Next](#) official report

[Previous](#) official report

[MM774C-00050-076]

Mei 1892. (Met missive dd. 17 Juni N^o11)

Tot het midden der maand Mei werden vanuit Kedoeng Broeboes in den Kendeng de nasporingen voort gezet en deze werden, onder anderen ~~in~~ plaatsen, op ongeveer vijf paal ten noordwesten van dit gehucht (nabij ~~het~~ ~~top den heuvel~~ ~~top~~ Boetjoe- der Topografische Kaart) een ~~nog~~ vroeger nog niet bezocht te streek met een goeden uitslag beloond. Het zoeken werd nu echter wegens het in de bosschen steeds veelvuldiger opschietende onderkruid moeilijker en moeilijker. Daaren~~om~~ volgens berichten de waterstand der Bengawan-rivier intusschen zoo laag geworden was, dat de vindplaats bij Trinil weder toegankelijk ~~geworden was~~ ^{begon te worden}, werd deze ~~op~~ den 14^e weder opgezocht. In de eerste plaats moesten daar de ^{sedert Januari zeer vervallen} ~~oude~~ barakken van het personeel hersteld of vernieuwd worden. ~~Vervolgens~~ De overige tijd moest bijna geheel besteed worden aan het wegruimen van de groote hoeveelheden zand, waarmede de rivier het graafwerk van verleden jaar bedekt had. Daardoor konden er in deze maand slechts weinig fossielen, eenige horens van ~~Ax~~ 't ~~fossiele~~ ^{pleistocene} Axishert, ~~en~~ ^{beenderen van} groote holhoornige herkauwers ^{en} een paar kiezen van *Stegodon* verzameld worden.

Voor de verspreiding der betreffende formatie is het van belang, dat ook weder oostelijk van den Pandan ~~op verschillende plaatsen beender~~ gebeenten van dieren der Kendeng fauna gevonden werden, voornamelijk nabij Kedoeng Bening in 't midden van 't distrikt Ngandjoek (der afdeeling Berbek van de residentie Kediri en (evenals reeds vroeger) bij Banglee distrikt Lengkong en op eenige tusschengelegen punten.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000001-252]

Royal Natural History Society, Weltevreden 18 June 1892

Amice,

If it's not an inconvenience, could you please return to me: Reends Geol. Survey of India Issues IX-XVI (not bound), as I would like to have the whole series bound. If there are more unbound issues of us that you have on loan, or books that you do not need any more, then sent these also, and that will lower the costs. Greetings

yours truly

J.F. van Bemmelen

20 June the [?qur.] Proc. Zool. Soc. And the N.N. (1891 and 92) have been sent. You can keep the latter as long as you like; I have another here.

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

671

— Send from Jawa —

[MM774C-000001-252]

K.N.V. Weltevreden 18 Juni 92

Amice,

Als het U niet ongelegen komt, zoudt gij mij dan willen terugsturen: Reends Geol. Survey of India Deel IX-XVI (oningsgebonden), daar ik de geheele serie wil laten binden. Als gij nog meer oningsgebonden werken van ons te leen hebt, ofwel boeken, die gij niet meer noodig hebt, stuur ze dan ook, dan gaat het met geringer kosten. Gegroet

tt

J.F. van Bemmelen

20 Juni. De [?qur.] Proc. Zool. Soc. benevens N.N. (1891 en 92) afgezonden. De laatste kunt gij zoo lang houden als ge wilt; ik heb ze dubbel.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000033-645]

This is a side to write letters on⁸¹

Soerabaia, 23/6 1892

Sir!

I have the honour to inform you that you find enclosed 9 prints of the clichés of your photographs .

It would please me if you were to chose a good one of each of the 3 clichés and send them to me with your wishes if you want them lighter or darker.

Awaiting your answer, please Sir accept the assurance of my highest esteem,
your servant
[H???] Rimestad

This is the only letter with this correspondent

⁸¹ Malay printed sentence indicating backside of the postcard where to write the message, not the address

[MM774C-000033-645]

Ini papan boeat toelis soerat

Soerabaia, 23/6 1892

Monsieur!

J'ai l'honneur de vous informer que je vous ai envoijé 9 épreuves des photographies de vos clichés.

Je vous prie de vouloir bien choisir une épreuve de chacun des 3 clichés et de me les faire parvenir et de me faire savoir si vous les désirez au plus claire ou plus foncée.

En attendant, veuillez agréer, Monsieur, l'assurance de ma haute Consideration,
votre serviteur
[H???] Rimestad

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000005-208]

DR. M. GRESHOFF

Buitenzorg 29 June 1892.

Dear Dubois,

As you can see from the head of my letter that I am still in the Indies, and that, whilst I communicated early April out-of-hospital that I'd be leaving for the Netherlands "any day now", you will understand that meanwhile in hospital things have come to pass which are "not quite right". "They" might have informed you in time that I have been "acting so weird" and you surely will have heard that on April 22 I have been transferred to an institution for the mentally insane. Don't be alarmed by that: I have not been "mad" for a moment as being irresponsible and am enjoying a situation of health that is not worse than before my disease. That I wasn't completely normal after an exhaustive and long *febris remittens*⁸² is understandable but the convalescence at Sinagar was going so well as I could only have hoped for. I even believe that for the first time in my life I have seriously fallen in love, but that is still secret

[MM774C-000005-209]

But do you remember our conversation in my room at January 20th (I believe) that my trust in Treub, which never has been particularly great, slowly turned into a decided antipathy? You can also probably sense the cause of that: it is the principal difference between an autocrat like Treub and a all but authority loving scientist like me, who like Haeckel *flirts with* "free science and free education!" Out of Sinagar I have written an all but flattering letter to Treub and he, rightfully offended, contacted (I suspect) Colonel Rombach, at least I unexpectedly got, although I yet had two months to go before leave, a service telegram to go to Batavia to appear before the committee. I was advised, to leave for Holland as soon as possible and I was inclined to do so, as witnessed by my advertisement of April 1st. it seems, however, there was no possibility to have me leave between 22nd of March and April 4th and then I started to oppose so forcefully that I have officially been declared insane.

Soit, I was to go anyway, but I didn't feel like asking for leave on a certificate, on which they would have pretended as if I had been in a garrison in Batavia. Honestly I was not at all concerned (as I kept having faith in a young medic who has treated me well for five years for all my complaints, namely [Kiewiet] de Jong) about my mental or physical state! As I, however, had already been long in that miserable hospital, I announced on 20 April that I would like to temporarily or permanently leave the East – two days later I was brought here. Obviously I needed a lot of philosophy to not let it bother me. When the first shock had passed, I calmly accepted my faith. I have my books here, can easily keep up with my journals and correspondence and it would be an enviable privilege if the Gods would allow me to my death an equally healthy and joyful life as I am living now. My bodyweight is increasing and my heartache is certainly not worse than it has ever been.

I will obviously make good use of my hospital memories and by the way this time of rest is excellently suited for calm and scientific work. I do get visitors sometimes and I do my utmost to remain good friends with the director of the asylum, – it would also be quite ungenerous of me, should I

[MM774C-000005-210]

be complaining here: except for my freedom I have all that my heart desires. The shock of having to part with a job that was dear to me is something I've happily overcome here. the outside world will realise by now that Treub is on the wrong path, now Wigman, Burck and me have all been removed from the garden "because of illness" with Treub the phenomenon occurs that his scientific view is getting ever smaller and he is getting ever less susceptible to the rights of criticism. You should carefully reread his speech of 18 May to that respect, particularly the ending.

I pity him more than I envy him. It is not incomprehensible by the way for someone who watches Treub with a medical eye, to find an explanation for his behaviour.

Also from another point of view this period of madness is educational to me. It learns how few true friends one has, once you are declared off your rocker's. For instance van Romburgh, although he is my authorised replacement, did not yet have the courage to come and visit me. Last time I saw him was at Sukabumi in the first half February, when my situation by constant high fevers was very delicate.

So, I have now told you this as honestly as possible about me, please do now sent me soon a letter about how you are doing. Please send my greetings to the Mrs and accept the assurance of my loyal friendship. Yours truly

M Greshoff

Did you not receive my letter (±5 April) from hospital?

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000005-208]

DR. M. GRESHOFF

Buitenzorg 29 Juni '92.

Waarde Dubois,

Nu ge aan het hoofd van mijn brief ziet dat ik nog steeds in Indië ben, en dat, terwijl ik in het begin van April van het hospitaal uit communiceerde dat ik "eerstdaags" zou vertrekken naar Nederland, zult ge wel begrijpen dat er indien tusschentijd in 't hospitaal dingen voorgevallen zijn die "niet in de haak zijn". "Men" zal u wellicht ook reeds tijdig het bericht overgebracht hebben dat ik "zoo raar deed" en ge hebt zeker ook wel vernomen dat ik 22 April hier naar het krankzinnigen gesticht ben overgebracht. Laat je dat alles volstrekt niet verontrusten: geen enkel oogenblik ben ik "gek" geweest in den zin van ontoerekenbaar en ik verheug mij in eene gezondheidstoestand die zeker niet slechter is dan zij voor mijne ziekte was. Dat ik na eene uitputtende en langdurige febris remittens niet direct normaal was is begrijpelijk maar de reconvalescentie te Sinagar doorgebracht verliep zoo gunstig als ik maar had durven hopen. Ik geloof zelfs, dat ik voor het eerst van mijn leven ernstig verliefd geworden ben, maar dat is nog geheim

[MM774C-000005-209]

Maar ge herinnert U uit ons gesprek op mijn kamer op 20 Jan (geloof ik) dat mijn vertrouwen op Treub, dat nooit bijzonder groot geweest is, allens in een besliste antipathie was overgegaan? Ge kunt de oorzaak daarvan wellicht ook wel gevoelen: het is het principieel verschil tusschen een autocratisch man als Treub en een allesbehalve gezagminnend geleerde als ondergeteekende, die met Haeckel schwärmt voor "Freie Wissenschaft und freie Lehre!"

Ik heb toen van Sinagar uit een alles behalve vleiende brief aan Treub geschreven en deze, daardoor terecht beledigd, heeft zich (naar ik vermoed) met Kol. Rombach in betrekking gesteld, tenminste ik kreeg onverwacht, en schoon ik nog twee maanden verlof voor de boeg had, een diensttelegram om mij naar Batavia voor de commissie te begeven. Men raadde mij, zoo spoedig mogelijk naar Holland te gaan en ik was daartoe ook bereid, getuige mijn advertentie of 1 April. 't Scheen echter dat er tussen de 22 Maart en vier April geen gelegenheid was mij te laten vertrekken en toen ben ik zoo hevig aan het oppositievoeren gegaan, dat men mij officieel krankzinnig verklaarde.

Soit, ik zou dan toch gaan, maar had geen lust om een verlof aan te vragen op een certificaat, waarop men het had voorgesteld als zouden ik in Batavia in garnizoen zijn. Eerlijk gezegd maakte ik mij (daar ik op een jong medicus die mij vijf jaar lang [in gerae?] van klachten behandeld heeft, nl [Kiewiet] de Jong, bleef vertrouwen) ook volstrekt niet ongerust over mijn ziels- en lichaamstoestand! Daar ik echter al langdurig in het ellendige hospitaal gelegen had, announceerde ik 20 April dat ik tijdelijk of blijvend de oost uit wilde – twee dagen later werd ik hierheen overgebracht. Natuurlijk was er heel wat filosofie toe nodig om mij van dat alles zoo weinig mogelijk aantetrekken. Toen ik echter over de eerste schok heen was, schikte ik mij kalm in mijn lot. Ik heb hier mijn boeken, houdt op mijn gemak mijne tijdschriften en correspondentie bij en zou 't een benijdenswaardig voorrecht achten indien de Goden mij tot mijn dood een even gezond en opgewekt leven vergunden als thans. Ik neem in lichaamsgewicht toe en mijn [????????] is zeker niet slechter dan het ooit geweest is.

Natuurlijk zal ik zorgen van mijn hospitaal herinneringen een nuttig gebruik te maken en ook overigens is deze rusttijd voortreffelijk geschikt tot kalm een wetenschappelijke arbeid. Af en toe krijg ik bezoeken en ik zorg wel, goede maatjes met den directeur van het gesticht te blijven – 't zou trouwens onedelmoedigheid van mij zijn, indien ik hier nog

[MM774C-000005-210]

klaagde: met uitzondering der vrijheid heb ik alles wat mijn hart begeert.

Over de schok afscheid te hebben moeten nemen van een werkkring die mij dierbaar was, ben ik allens gelukkig hier gekomen. Dat Treub op een verkeerde weg is zal de buitenwereld trouwens wel inzien, nu Wigman, Burck en ik allen "wegens ziekte" van den tuin verwijderd zijn: bij Treub doet zich het verschijnsel voor dat zijn wetenschappelijke gezichtskring zich steeds verkleinen at en hij steeds minder bevattelijk wordt voor de rechten der kritiek. Ge moet in dat opzicht zijn speech op 18 Mei, vooral aan het slot, eens aandachtig doorlezen.

Ik beklag hem meer, dan ik hem benijd. 't Is trouwens niet onbegrijpelijk voor iemand die Treub met een medisch oog gadeslaat, om de verklaring te vinden voor zijne handelwijzen.

Ook in een ander opzicht is deze krankzinnigen periode voor mij leerzaam. 't leert hoe weinig ware vrienden men heeft, als men in de olie is. Zoo heeft v Romburgh, hoewel hij mijn gemachtigde is, nog niet de moed gehad mij te komen bezoeken. Ik zag hem het laatst op Soekaboemi in de eerste helft van Febr., toen mijn toestand door de aanhoudende hogere temperaturen zeer zorgwekkend was.

Zie zoo, ik heb je nu zoo eerlijk mogelijk alles verteld, verheug mij nu spoedig ook eens met een brief hoe 't jou gaat. Doe s.v.p. aan Mevrouw mijne groeten en aanvaardt de verzekering mijner trouwe vriendschap. Je toegengen

M Greshoff

Hebt ge mijn brief uit het hospitaal (±5 April) niet ontvangen?

[Click here to return to the content page](#)

⁸² remitting fever: malaria...

[MM774C-000010-101]

Kaju Tanam 6 July 1892.

My Dear Dubois.

I have received your kind letter from 20th of June and I will immediately start with the “business”. I would have certainly sent you more of the translation this time, had I not been so much occupied by the “half yearly report”. As I have nobody here, with half the intelligence and a decent handwriting, I have to copy everything myself, which is very time consuming.

My wife is helping me with aligning the “data”, and therewith does take a small part of the work of me.

[? Note a??] Page 55. – *Was die mechanische Seite der Frage betrifft, so steht fest, dass beträchtliche Verschiebungen der Pole durch geologische Processae nur dann verursacht werden können, wenn die Starrheit der Erde keine sehr bedeutende ist.*

Page 62 line 8 from above.- *Dies geht sowol aus der relatieven Dicke der Schichten des interglacialen und postglacialen “Verwitterungslehms” als auch der interlakustren und postlakustren Ablagerungen in den von Russel und Gilbert*

[MM774C-000010-102]

durchforschten nordamerikanischen Seebecken der Diluvialzeit hervor.-

The words “interlakustre” and “postlakustre” are completely strange to me, I read them in your letter for the first time, I do not know what they mean, and I therefore do not know whether I should leave them like that in a German essay. By the way I did not receive this “addition” earlier.-

I have yesterday translated the notes to page 78 and I then came to a passage that I do not understand, which I therefore ask you to explain.

Volgens de waarnemingen van Gill en Kapteyn.....zijn de witte sterren fotografisch algemeen ½ tot ¾ grootte helderder dan – gemiddeld dus 1.6 maal zoo helder als in ons oog.- Something must be missing here, for with all my efforts I cannot bring this sentence to any sense.-

I am currently satisfied with my health, for the first time in weeks, to which a very severe ordered way of living has contributed. Eight days ago Delprat was again our guest for one night, my wife and I have accompanied him up to P. Tandjang, it was a true delight in the cool morning temperature and the incredibly beautiful landscape. In a few weeks my wife will go to Solak for a few days, to make the acquaintance of Mrs Delprat, who in my eyes is the most noble of women that I have ever met, excelling in every aspect,-Alas I cannot leave Kaju Tanam for such a long time.

The contact with our fellow Europeans from Kaju Tanam has lately become much better, mainly because I deliberately withdrew from them therewith showing them that we did not need them, which is truly the case.

You have promised me to at some point write more extensively about Tulung Agung, its location, climate, surroundings, locals et cetera; please keep your promise!

I think I have now reached a full and accurate understanding of your essay, not so much with regard to the contents, but to the logical coherence of the questions. Therefore I allow myself again point out that in my opinion the end of the [?argument] on page 89 should be removed. You write to me that it would be cowardice from you, to leave the question of the origin of life completely untouched. But

[MM774C-000010-103]

what has the population of the earth to do with the climates? Wouldn't these have changed also without plants and animals? In my opinion you are then making an enormous logical error. You are saying: the whole period from the start of the palaeoorganic period could only just or not even suffice to have the mammals evolve from the lower vertebrates. Now you can only provide maximally 5 million years of solar warmth for the development of animal life. You assume with Helmholtz and others that the first germs of life landed on earth with a meteorite. So this meteorites must also have carried germs of lower vertebrates with reproductive capacity out of space to the earth. You don't believe that yourself?! As in general we do not believe in transitions from higher animals to lower forms of organisation, and therefore these vertebrates that have come from other stars cannot have changed into lower life forms, then where do these come from? Have germs from all the different life forms from amoebas to the lowest of vertebrates all come this way to earth? You yourself denied the possibility to resolve this question in the sentence on page 91: “wisten wij zeker enz:”... - Please don't be cross about me being so immodest as to think that it would not be cowardice to steer clear of this whole question that given our current state of knowledge has nothing whatsoever to do with your hypothesis. You provide mathematical and physical prove that the development of the climates is closely correlated to changes in warmth coming from the sun; is there truly anybody who with certainty can say anything about what the influence of the white sun was on organisms living millions of years ago. I reckon that even our greatest scientists of nature are in the dark about the assumed duration of life in the Indies.

Wouldn't it be too risky for you to, in a few lines, supported by some vague hypotheses, to agree or disagree with such an important question.-Follow my honestly meant advice. Don't have your sparkling discussion on pages 85-88 weakened by such an ending; it would be painful for me to translate it, as I have very critical thoughts on it. It's a shame, a true shame that we cannot discuss this in person.-

Live well, and accept with your wife our cordial greetings. Your ever loyal
Pollak.

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000010-101]

Kajoe Tanam 6/7 1892.

Mein Lieber Dubois.

Ihren freundlichen Brief vom 20. Juni habe ich erhalten und beginne sofort mit den “zaken”. Ich hätte Ihnen diesmal gewiss mehr von der Uebersetzung geschickt, wenn ich nicht durch das “halfjaarlijksche periodiek” so in Anspruch genommen gewesen wäre. Da ich niemand hier habe, der halbwegs Intelligenz ~~und~~ genug und eine brauchbare Handschrift hat, so muss ich alles selbst copiren, was sehr zeitraubend ist. Meine Frau hilft mir [?leier Liniren] der “staten”, und nimmt mir damit wol einen kleinen Teil der Arbeit ab. [? Note a??] bladzijde 55. – Was die mechanische Seite der Frage betrifft, so steht fest, dass beträchtliche Verschiebungen der Pole durch geologische Processae nur dann verursacht werden können, wenn die Starrheit der Erde keine sehr bedeutende ist.

Bladz. 62 regel 8 v. boven.- Dies geht sowol aus der relatieven Dicke der Schichten des interglacialen und postglacialen “Verwitterungslehms” als auch der interlakustren und postlakustren Ablagerungen in den von Russel und Gilbert

[MM774C-000010-102]

durchforschten nordamerikanischen ~~Meeres~~ See²²becken der Diluvialzeit hervor.-

Die Worte “interlakustre” und “postlakustre” sind mir Total fremd, ich lese sie in ihrem Briefe zum ersten male, weiss nicht was sie bedeuten, und daher auch nicht ob sie in einem deutschen Aufsätze so stehen dürfen. Uebrigens habe ich diese “bijvoeging” früher nicht erhalten.-

Gestern übersetzte ich die Note zu pag 78. und bin dabie auf einen Passus gestossen, den ich nicht verstehe, so dass ich sie um Aufklärung bitten muss.

Volgens de waarnemingen van Gill en Kapteyn.....zijn de witte sterren fotografisch algemeen ½ tot ¾ grootte helderder dan – gemiddeld dus 1.6 maal zoo helder als in ons oog.- da mus setwas fehlen, denn in diesen Satz konnte ich trotz aller Mühe keinen Sinn bringen.-

Mit meinen Gesundheit bin ich jetzt zufrieden, seit Wochen zum ersten mal, wozu zol eine ausserordentlich streng geregelte Lebensweise das [????ge] beigetragen hat. Vor acht Tagen war Delprat wieder für eine Nacht unser Gast, meine Frau und ich haben ihn bis P. Tandjang begleitet, es war bei der kühlen Morgentemperatur in dem herrlich schönen Landschaft ein later Genuss. In einigen Wochen fährt meine Frau für ein par Tage nach Solak, um die Bekanntschaft von Frau Delprat zu machen, die in meinen Augen eine der edelsten und in jeder Beziehung höchstehenden Frauen ist, die ich jemals angetroffen habe.- Leider kann ich mich nicht für so lange Zeit von Kajoe Tanam ~~weg~~ entfernen.

Der Verkehr mit [?] nderen Miteuropaiern von K.T. hat sich in letzten Zeit viel besser gestaltet, hauptsächlich deshalb, weil ich mich absichtlich von ihnen zurückzog und dadurch ihnen zeigte, dass wir sie nicht nötig hätten, was auch tatsächlich der Fall ist.

Sie haben mir versprochen, mir einmal ausführlicher über T.A. zu schreiben, über Seine Lage, Klima, Umgebung, Bewohner etc; halten Sie doch dieses Versprechen!

Ich glaube jetzt zu einem vollständigen und genauen Verständnisse Ihres Aufsatzes gelangt zu sein, nicht was de Inhalt selbst, sondern was die logischen Zusammenhang des Frages betrifft. Darum erlaube ich mir, Sie nochmals darauf aufmerksam zu machen, dass nach meiner Meinung der Schluss des [?Hertzes] von Seite 89 an wegfallen muss. Sie schreiben mir, das es Feigheit von Ihnen wäre, die Frage vom Entstehen der Lebewesen ganz unberührt zu lassen. Aber

[MM774C-000010-103]

was hat die Bevölkerung der Erde mit den Klimaten zu tun? Hätten sich die letzteren nicht auch ohne Pflanzen und Tiere verändert? Dann begehen Sie meiner Meinung nach einen gewaltiger logischen Fehler. Sie sagen: Die ganze Zeit ~~ve~~ seit Beginn des palaeoorganischen Periode konnte kaum oder gar nicht hinreichen, um auch nur die Säugetieren aus tiefenen Wirbeltiere zur Entwicklung zu bringen. Nun können Sie höchstens 5 Mill. Jahre Sonnenwärme für die Entwicklung des Tierlebens zur Verfügung stellen. Sie nehmen mit Helmholtz u.A. an, dass die erster Lebenskeime mit Meteoriten auf die Erde gelangd sind. Also müssen mit diesen Meteoriten fortpflanzungsfähige Keime von niederen Vertebraten aus dem Raume auf die Erde gekommen sein. Das glauben Sie wohl selbst nicht?! Da wir im Allgemeinen einen Uebergang von höheren zu Tiefer stehenden Organisationsformen nicht annehmen können, sich also diese ^{von anderen Gesternten stammenden} Vertebraten [???] nicht in niedrigere Tierformen verwandelt haben können, woher stammen dann diese? Sollten Keime der verschiedensten Lebewesen von den Amöben bis zu den niedrigen Vertebraten auf diese [???] Art zur Erde gelangd sein.- Sie selbst verneinen die Möglichkeit einer Lösung dieser Frage in dem Satze auf Seit 91: “wisten wij zeker enz:”... - Seien Sie mir nicht allzuböse über meine Unbescheidenheit aber ich denke, dass es durchaus keine Feigheit wäre, der ganzen Frage aus dem Wege zu gehen, die bei unseren jetzigen Unbekanntnis der ganzen Sache mit Ihren Hypothese gar nichts zu tun hat. Sie beweisen mathematisch und physikalisch, dass die Entwicklung der Klimate im engsten Zusammenhange steht mit einer Veränderung des Wärmezustande der Sonne; Kann denn wirklich jemand mit Sicherheit sagen [?????] welche Einwirkung auf Organismen die weisse Sonne vor Millionen Jahren gehabt hat. Ich halte dafür, dass selbst die grössten unserer Naturforscher in ihren Hypothesen über die vermutlicher Dauer des indischen Lebens im dunklen tasten.

Und da wäre es doch zu gewagt von Ihnen, um in ein par Zeilen, gestützt auf vage Hypothesen, diese [?gew?ltige] Frage verneinen oder bejahen zu wollen.- Folgen Sie meinen Ehrlich gemeinten Rate. Schwächen Sie die geistvolle Auseinandersetzung von Seite 85-88 nicht durch einen derartigen Schluss ab; mir wäre es sehr peinlich, das übersetzen su müssen, da ich das Ganze mit viel Kritischen Blicke ansehe. Schade, ewig schade dass wir dies nicht mündlich besprechen können.-

Leben Sie wol, und nehmen Sie und Ihre Frau unsere herzlichsten grüsse entgegen. Immer Ihr treue
Pollak.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000005-207]

Buitenzorg 6 July

Dear Sir.

Herewith I am sending you a letter of Mr Greshoff; an answer to this I hope to receive in a open *couvert*, enclosed in a closed one to my address. I would be pleased to hear from you if it is really true that on January 20 he already thought to have the same grievances towards Mr Treub which he spoke out later.

With polite greetings I have the honour to be

your willing servant

EJ Kerkhoven

This is the last letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

675

— Send from Jawa —

[MM774C-000005-207]

Buitenzorg 6 Juli

Waarde Dubois.

Bijgaande doe ik U een brief van den heer Greshoff toekomen; het antwoord hierop hoop ik van u in een open *couvert*, gesloten in een aan mijn adres, te ontvangen. Het zal mij dan zeer aangenaam zijn tevens van U te vernemen of het werkelijk waar is, dat hij reeds op 20 Januari dezelfde grieven, die hij later onverholen uitsprak, tegen den heer Treub meende te hebben.

Met beleefde groeten heb ik de eer te zijn

tt Uwe dw dr

[?EJ?] Kerkhoven

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000001-253]

Royal Natural History Society

in
the Dutch Indies
N^o

Amice,

That my postcard brought you in sackcloth and ashes, I very much regret, although for you, who works with the ashes of animals long extinct, this cannot be so bad as for any ordinary man child. I regret it the more, as I did not have any intention to bring you in such a dusty environment. I merely asked, whether you could spare the Rec. Geol.Surv. for a short time (for instance a few weeks) to have them bound, for else the whole series will have to wait. And whether at this opportunity you might return some of the books that you don't need.

[MM774C-000001-254]

If you can't spare the R.G.S., and if there are no books in your possession that you don't need, then you need not send me anything. There is no hurry to have them bound nor to have them returned. I would regret to even have you spent 15 minutes of useless time. So let's agree that you will for the time being not send me anything back, for which you have the slightest use.

Thank you very much for congratulating me with my appointment to C.L. You will understand that I'm mighty pleased with it.

I have gone up to Gèdéh and Pangerango to get some fresh air, and afterwards with my brother and a friend to Palabauu to fish with *tubak*. We had a pleasant trip, but it was a bit short.

Adieu, I have a sad number of letters yet to write

yours truly
J.F. van Bemmelen

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

Batavia, 8 July 1892.

[MM774C-000001-253]

Kon. Natuurk. Vereeniging

in
Nederl. Indië
N^o

Amice,

Dat mijn briefkaart U in zak en asche heeft gebracht, doet mij zeer leed, al kan dit voor U, die zich reeds met de asch van lang gestorven dieren bezighoudt, niet zoo erg zijn als voor een gewoon menschenkind. Des te meer spijt het mij, daar het volstrekt niet mijne bedoeling was U in die eenigszins stoffige omgeving te doen belanden. Ik vroeg U eenvoudig, of gij de Rec. Geol.Surv. Ook korten tijd kondt misschen (b.v. een paar weken) om ze te laten inbinden, daar anders de heele serie er op wachten moet. En of gij van deze gelegenheid ook gebruik wilt maken om eenige boeken, die gij niet noodig mocht hebben, terug te zenden.

[MM774C-000001-254]

Kunt gij de R.G.S. niet misschen, en zijn er geen boeken, die gij niet noodig hebt, in Uw bezit, dan behoeft gij niets te sturen. Het inbinden heeft niets geen haast en het terugzenden evenmin. Het zou mij spijten als ik er U een kwartier onnutte arbeid door berokkende. Laten wij dus afspreken dat gij voorloopig niets terugzend, wat gij maar eenigszins mocht noodig hebben.

Ontvang mijn hartelijke dank voor Uwe gelukwensch met mijne benoeming tot C.L. gij begrijpt dat ik er nog al mee in mijn schik ben.

Ik ben een frissche neus gaan halen boven op Gèdéh en Pangerango, en daarna met mijn broer en een vriend naar Palaboeau gereden, om met toebak te visschen. Wij hebben een aangenaam uitstapje gemaakt, maar wel wat kort.

Adieu, ik heb nog een verdrietig aantal brieven te schrijven

tt
J.F. van Bemmelen

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000042-275]

N^e12.

9 July 1892 Director of Education, Religion and Trade.

Soon after my return from Batavia, to which I had been ordered by your noble severe Sir to discuss a more extensive report about that part of the collected fossils that would be suitable for that, I have attempted to bring together the material that I would need for comparison. In particular I cannot appreciate enough the benevolence of the gentlemen Dr. J.P. van der Stok, president and Dr. J.F. van Bemmelen, librarian of the Royal Natural History Society in Batavia and because of their support I have already partly succeeded. These gentlemen not only allowed me to loan some skulls that are in the possession of the Natural History Society, but they also made important steps in contacting the Governor of Celebes and the Resident of Menado and the Director of the Indian Museum in Calcutta, and they also supported my requests to Prof. M. Weber in Amsterdam and dr. F.A. Jentink, the director of the State Museum of Natural History in Leyden for such support.

As a consequence I could already gratefully receive the desired objects from Calcutta in May and a shipment from Prof. Weber in June. Mr Jentink wrote to me that a chest with two skulls had been sent by him, which up to now has not yet arrived. For other objects, which had to be bought, I have again called upon the friendly help of Prof. Weber and I also asked him to correct a switch that had taken place in the first shipment. As far as I know there has so far not yet been a response from Celebes. Although I have already been able to make good use of the great benevolence shown to me and I have shed light on some points that had so far been dark, there is still so much material for comparison lacking that, also because of other unforeseen difficulties, I cannot yet submit to your noble severe Sir any ripe fruits of my further studies and you will neither desire nor demand any others. Especially in palaeontology, being a science, for which the acquisition of knowledge about the organic world is going much slower and on a much more modest scale by means of very limited and far more rare material than its sister sciences, Comparative Anatomy and Embryology, but also showing a much more definitive development, ripeness of research is more desirable than anywhere else – also because of the nature of the material — and is the most difficult to achieve. Always considering the importance and the difficulties of the research that has been appointed to me, it is my strive (now I am in a rather good state of health and have sufficient workforce at my disposal) to work to the best of my abilities in the spirit of what you desire from me and I regret if that work because of additional difficulties cannot go as fast as I would have wished myself.

Whilst politely informing your noble severe Sir about all the above I would like to add to your Noble severe Sir the following proposal, flattering myself with the expectation that it will be auspiciously received.

Although I do not yet know whether the Government will decide to publish the reports with figures, which I intend to submit, I have, to enable further speed in this matter already made preliminary inquiries about a suitable lithographer and what the price of a plate would be. Prof. Weber, who is well able to judge such matters, suggested to me Wendel in Leiden (who I also know to be very good). The price would, as far as the lithographer can decide that without having seen the drawing, is likely to coincide with the account I sent to your Noble severe Sir in my note of 28 January. He requested, however, to have one drawing sent to the lithographer mentioned well packed and with registered mail. Secondly, if the government decides to publish the extended reports I am to submit that also further shipment of the drawings to the lithographer, every time when one is ready, can directly be done by me. That would very much speed up the publication and also

[MM774C-000042-276]

avoid damage due to unpacking and repacking, which with regard to figures of fossils, for which often important peculiarities often can only be unclearly indicated, there is more need than in case of figures of objects of living species, as of the latter in general there is a much larger choice and of better material. It would then further thus be possible to instruct the lithographer should further clarity be needed.

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000042-275]

12. 9 Juli Dir. O.E.N. Spoedig na mijn terugkeer van Batavia, waarheen ik door UHoogEdelGestrenge ter bespreking van een meer uitgewerkt rapport over dat gedeelte van de verzamelde fossielen, dat daarvoor reeds kan in aanmerking komen, was opgeroepen, heb ik pogingen aangewend den het reeds bijeengebrachte **[In margin: de bewerking van dat rapport noodige]** vergelijkingsmateriaal te completeeren. ~~De heeren~~ Vooral door de niet genoeg te waardeeren welwillendheid der heeren ^{Dr. J.P. van der Stok en} voorzitter en Dr. J.F. van Bemmelen, bibliothecaris der Kon.Nat. Vereen. ^{te Batavia} mocht ik daarin ook reeds gedeeltelijk slagen. Niet alleen ^[?????] werden ^{er} mij ~~door~~ ^{door deze heeren} een aantal schedels in 't bezit der Natuurk. Vereen in bruikleen afgestaan, doch ook ^[?????] werden door hen in mijn belang ^{voor[?????] dergelijk doel} stappen gedaan bij den Gouverneur van Celebes en den Resident van Menado door en den Directeur van het Indian Museum te Calcutta, en ~~verder~~ voegden zij verder hunne verzoeken wij de mijne om van Prof. M. Weber te Amsterdam dr. F.A. Jentink, den directeur van 's Rijks Museum van Nat. Historie te Leiden dergelijke hulp te erlangen.

Van Calcutta ~~kwamen~~ ^{mocht ik} dientengevolge de gewenschte voorwerpen in het begin van Mei dankbaar ontvangen, ~~terwijl~~ van Prof. Weber eene zending medio Juni. ~~Zoover mij tot heden bekend is is er van Celebes nog geen bericht aangekomen.~~ De heer Jentink ~~schreef~~ ^{berichtte} mij, dat eene kist met twee schedels door hem was afgezonden, die tot heden nog niet is aangekomen. ^{Over} andere voorwerpen, welke moesten worden aangekocht heb ik opnieuw de vriendelijke hulp van Prof. Weber ingeroepen en tevens verzocht eene verwisseling, die bij de eerste zending plaatshad nog wel te willen herstellen. Van Celebes ~~mocht~~ ^{is} (Zoover mij tot heden bekend is) nog geen bericht ontvangen ~~worden~~.

Al heb ik nu ook reeds een nuttig gebruik kunnen maken van het met groote erkentelijkheid ontvangen en een aantal voor mij nog duistere punten kunnen toelichten, zoo ontbreekt er nog zooveel vergelijkingsmateriaal dat ik, met andere niet voorziene moeilijkheden, ik UHoogEdelGestrenge nog geen ~~behoorlijk~~ rijpe vruchten van mijn nadere studie kan aanbieden ± en ander zullen ~~evenmin~~ door U niet gewenscht worden ~~als evenmin als ik mij verantwoord acht~~ ^{of van mij reeds} ~~geëischt~~ worden. Vooral ^{toch} op palaeontologisch gebied, als dat eener wetenschap, die de ontwikkeling ~~wel~~ der organische wereld wel veel langzamer en op bescheidener schaal ^{aan zeer beperkt en ook keestbaarder zeldzamer materiaal}

leert kennen dan hare zusterwetenschappen, de Vergelijkende Anatomie en de Embryologie, maar dan ook ~~meer~~ die ontwikkeling onmiddellijk, is rijpheid van onderzoek meer dan elders gewenscht maar – ~~uit~~ ^{ook al door} den aard van haar materiaal — ook het moeilijkst te bereiken. ~~Van dit laatste~~ Het gewicht en de moeilijkheid van het mij opgedragen onderzoek steeds voor oogen houdend, is het al mijn streven (nu ik over een tamelijk goeden gezondheidstoestand en voldoende werkracht te beschikken kan) in den door U gewenschten geest naar mijn beste vermogen te arbeiden en betreur het, wanneer die arbeid door ~~uiterlijke buitengelegen~~ ^{bijkomende moeilijkheden} niet zoo vlug geschieden kan als ik zelf wel wenschte.

~~Dat~~ Het bovenstaande beleefd ter kennis van UHoogEdelGestrenge brengende ~~vle~~ ^{UHEG. ik mij} ^{daaraan} tevens in het volgende ^{voorstel} toe, mij vleierende, dat ~~door U daarvoor het door~~ ^{bij U een} ^{goedgunstig} ^{onthaal} zal ~~ontvangen worden~~ ^{mogen vinden}.

Hoewel mij nog niet bekend is of de Regeering zal besluiten de ~~door gew~~ bedoelde door mij in te dienen, ~~uitgewerkte en~~ van afbeeldingen voorziene rapporten uit te geven, heb ik ~~mij~~ (ten einde meerderen spoed mogelijk te maken) ~~voorloopig~~ reeds ~~door tusschenkomst van~~ ^{bij} Prof. M. Weber te Amsterdam geïnformeerd naar een geschikten lithograaf en naar de nadere prijs ~~van een deze~~ per plaat. Door Prof. Weber ^{die tot een oordeel zeker alleszins bevoegd is} werd Wendel te Leiden (van wien ook mij het werk als zeer goed bekend is) aanbevolen. De prijs zou, zoover de lithograaf die ~~zonder~~ alvorens eene tekening gezien te hebben bepalen kan met de in mijne ^{aan UHEG.} ^{gerichte} nota van 28 Januari II. aangegeven overeenstemmen. Hij ~~en ook Prof.~~ verzocht echter eene teekening als voorbeeld aan den genoemden lithograaf goed verpakt en aangetekend te mogen toe te zenden. Ten tweede ~~ter bespoediging~~ wanneer de Regeering tot uitgave van ~~mijnen~~ ^{de door mij in te dienen} uitgewerkte rapporten besloten heeft ^{en} ^{zich met de} ^{mij} ook de verdere zending der teekeningen aan ^{den lithograaf} (telkens zoodra zij gereed zijn) direct door mij te willen laten geschieden. ~~Daar~~ Dat zou de uitgave zeer bespoedigen terwijl vooral ook door herhaald in en

[MM774C-000042-276]

^{aldus vermeden wordt de bij} uit pakken ligt mogelijke beschadiging ~~mogelijk~~ is, wat in ~~kwestie van~~ ^[?????] ^{bij} afbeeldingen van fossielen, waarin gewichtige det bijzonderheden dikwijls slechts weinig duidelijk kunnen worden aangegeven meer nood gewenscht is dan bij afbeeldingen van ~~nog levende~~ voorwerpen afkomstig van nog levende soorten, omdat bij deze laatste ~~dikwijls~~ in den regel ~~tot zekere hoogte~~ ^{veel grootere} ^{keus} en van ^{beter} ^{beter} materiaal bestaat. ~~Daarbij komen dan ook~~ ^{Verder zou het dan mogelijk zijn} aan den lithograaf zoodanige schriftelijke toelichtingen ~~worden~~ ~~gegeven~~ te verstaan als voor meerdere duidelijkheid ~~noodig zouden~~ ^{worden} ^{gegeven} blijken noodig te zijn.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000012-302]

Tjibodas, 10 July 1892
Very esteemed Mr Dubois

A mountain of backlog in my correspondence - a backlog caused by extreme busyness and extraordinary lots of *soesah* - has made me flee to this mountain garden to try and catch up.

Alas your letter of 19 May belongs to the unfinished business, for which I readily make my apologies but immediately add that it was impossible for me to keep up with my correspondence.

[MM774C-000012-303]

with regard to your question about the publication, I see no objection at all to it, it will surely go smoothly, but you will have to submit your drawings and text to the Director of Education, Religion and Trade or to Mr Renaud (if you are in direct correspondence with him). You cannot surpass that: but I don't think that will matter much; your drawings will reach the lithographer in a good state.

When submitting your drawings and text also mention in the accompanying letter your information about the costs of lithographing and printing of plates in Holland pointing out that it would be much faster and much cheaper to have it done there than in Batavia.

With polite greetings I remain
in high esteem

your willing servant
Treub

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000012-302]

Tjibodas, 10 Juli 1892
Zeer geachte Heer Dubois

Een berg van achterstand in mijne correspondentie - achterstand door buitengewoon veel drukte en buitengewoon veel soesah ontstaan - heeft mij naar deze bergtuin doen vluchten om de zaken bij te werken.

Ook Uw brief van 19 Mei behoort helaas onder de onafgedane zaken, ik maak er U gaarne mijne excuses voor er echter bij voegende dat het voor mij onmogelijk was mijne correspondentie bij te houden.

[MM774C-000012-303]

Wat Uwe vraag omtrent de publicatie aangaat, ik zie daarin geen enkel bezwaar dat wel zeker glad marcheeren doch U zult Uwe teekeningen met tekst aan Dir. O.E.&N of aan den Heer Renaud (als U met dezen laatsten direct correspondeert) moeten indienen. Daaraan is geen ontkomen: doch het bezwaar er tegen acht ik gering; Uwe teekeningen zullen wel in goeden staat bij den lithograaf aankomen.

In uw schrijven waarin U tekst en teekeningen aanbiedt vermeldt U dan tevens de resultaten Uwer informaties in Holland over de kosten van het doen lithograveren en drukken der platen er zoogenaamd op wijzende, dat het daar veel gauwer gaat en veel goedkoper is dan dat men het in Batavia laat doe.

Met zeer beleefde groeten verblijf ik

Hoogachtend

Uwe dv dn

Treub

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000001-255]

Royal Natural History Society

in

the Dutch Indies

N^o

Amice,

attached you will find a letter of the Governor of Celebes and surroundings from which you can gather that 3 skulls of *Sus celebensis* have been sent here. I will have the chest forwarded immediately from Priok to your address. Please sent me acknowledgement of receipt, so I can write a letter of thanks to the Governor and/or Controller van Saleyer. Congratulations with the coveted piggies.

Yours truly

J.F. van Bemmelen

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

Batavia 11 July 1892.

[MM774C-000001-255]

Kon. Natuurk. Vereeniging

in

Nederl. Indië

N^o

Amice,

Uit nevens gaande bijlage van een brief van den Gouverneur van Celebes en omstr. blijkt U, dat 3 schedels van *Sus Celebensis* hierheen zijn afgestuurd. Ik laat het kistje te Priok onmiddellijk aan Uw adres doorzenden. Wil mij s.v.p. de goede ontvangstberichten, opdat ik een brief van dankbetuiging aan Gouv. en/of Controleur van Saleyer kan richten. Wel gefeliciteerd met de begeerde varkentjes.

tt

J.F. van Bemmelen

Batavia 11 Juli 1892.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000012-300]

Treub 12 July 1892

Very esteemed Sir,

I surely have not sufficiently taken into consideration in my letter of 18 May last, how valuable your time must now be, since illness has reduced your staff so much. I flatter myself that you will forgive me for that but I think it would be impolite if I would not give you notice that before receiving your advice or your possible help with regard to that drawing I have officially contacted Mr van der Kemp directly myself about the plates that are to be made.

I think I should not fail to make the following known to you. Yesterday I was pleasantly surprised by a letter from Greshoff from which it seemed he was as good as recovered. I had not dared to hope for this after an earlier letter from him from hospital and the rumours that I heard. One thing, however, in his letter of 29 June saddens me and that is his attitude towards you. I was not suspecting that at all, although his letter from hospital contained sentences like: Dr. Treub now wants his pay for his guilt towards me (Gr.) "all too well" that letter was so full of allegations against all and everybody that I concluded the opposite from that sentence from what now appears to be. I did not know of any offensive letter written to you earlier from Sinagar, nor of the existence of any discord between the two of you. Greshoff now claims that he already expressed to me his distrust in you in a conversation on the 20th (must have been the 26th) of January.

[MM774C-000012-301]

I have no recollection of that at all and in my answer to Greshoff, in which I disapprove his attitude towards you, I have also remembered him that rather the opposite is true. I have also never noticed any antipathy or distrust in Greshoff before. Just the opposite, from conversations and correspondence with Greshoff I always had the impression that he held you in high esteem. Up to his illness I even thought that the two of you were rather close, but I soon realised, and my latest meeting with Greshoff (26 Jan) strengthened that that this could not be the case with two so diametrically opposite characters.

What in particular make me decide to acquaint you with the above was the accompanying note of Mr Ledeboer, in which he asked me "if it was truly the case that Greshoff already on the 20th (must be the 26th) of January seemed to have the same grievances, which he later expressed openly towards Mr Treub.

I did not inform Greshoff of my intent to acquaint you with the matter, because he probably is not yet completely recovered, I deemed it unnecessary to inform Mr Ledeboer.

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000012-300]

Treub 12. Juli '92

Zeer geachte Heer,

Bij mijn brief van den 18den Mei ll, heb ik ^{zeer} te weinig bedacht, hoe kostbaar ^{Uw tijd} thans ^{is}, nu ziekte Uw personeel zooveel verminderd heeft. ^{Uw tijd is} Ik ~~vraag hoop echter~~ vlei mij voor dat ^{die} ~~verzuim bij U~~ verschooning te vinden ~~en t acht mij lee[ke?] echter verplicht dat ik~~ zou echter bepaald naar ik geloof inbeleeft [[?]treuzelen], ~~wanneer ik door U er niet van kennis gaf te geven~~, dat ik nu ~~alvorens~~ vóór de ontvangst van Uw raad ^{of} uwwe welicht [[?]] verloofde hulp ~~direct mij tot~~ ^{in zake die teekening} nu een paar dagen geleden in zake die teekeningen platen in spe [?] mij direkt officieel tot den heer van Kamp heb gewend.

Misschien is 't goed

Ik meen niet te mogen nalaten U tevens met het volgende bekend te maken. Gisteren ~~ontving ik tot mijne v~~ werd ik zeer aangenaam verrast door een brief van Greshoff waaruit ~~seheen te~~ blijkten, dat hij ~~hersteld of althans~~ zoo goed als hersteld is. Na een vroeger van hem uit het hospitaal ontvangen brief en [^{???}]ter berichten had ik dat niet durven hopen. Een ding deed mij echter leed in zijn brief ^{van den 29 Juni} dat goldt zijn stemming tegenover U. Ik ~~had die niet was daarmede geheel onbekend~~ vermoedde zelfs niets dergelijks, want wel kwam in zijn ^{brief} schrijven uit het hospitaal iets voor als: ~~dat~~ Dr. Treub wil nu zijne schuld jegens mij (Gr.) al "te goed boeten", de brief was echter ~~geheel~~ zoo vol verwijten ^{tegen allerlei (incl [De? C.S.]?)}, dat ik uit de U betreffende ~~passage~~ ^{zinsnede} juist het omgekeerde afleidde van 't geen nu blijkt. Van een vroeger van ~~Soekaboemi~~ Singgar uit aan U gericht beledigend schrijven wist ik niets, noch van ^{het bestaan} ~~eenigen~~ eener minder aangename verhouding tusschen U en G. Greshoff beweert nu ~~tegen mij~~ reeds den 20sten (moet zijn den 26ste) Januari van zijne antipathie ~~enz~~ en wantrouwen in U in een gesprek met mij te hebben ~~laten~~ blijken ^{gegeven}

[MM774C-000012-301]

~~Zoals~~ ^{van} ~~te mijn~~ Ik herinner ^{mij daarvan niets} en ~~ik~~ in mijn antwoord aan G. #[#waarin ik zijne houding tegenover U afkeur] ^{heb ik} nu ook hem herinnerd heb dat eer het tegendeel waar is. Ook heb ik vroeger nooit iets van antipathie of wantrouwen ^{bij G} U bij G. bespeurd. ~~Alleen begr meende ik te zien, dat het G. wat hinderde dat De eenige indruk die ik uit~~ Juist heb ik uit gesprekken en correspondentie met G. ^{den indruk} gekregen ~~heb~~ van zijne verhouding tegenover U is die van groote achting. Ik meende zelfs dat de verhouding ^{tot in zijne ziekte} een tamelijk intieme was, zag echter ~~spoedig~~ later in en ^[22 die ???????????????] daarin [^{???}] ~~hij mijn~~ ^{versterkte} de laatste ontmoeting ^(26 Januari) met Greshoff ~~versterkt~~, dat deze bij zoo diametraal tegenovergestelde karakters niet wel mogelijk was.

Wat mij nu vooral heeft doen besluiten U van 't bovenstaande kennis te geven is het begeleidende briefje van den heer Ledeboer, waarin deze mij vraagt "of het werkelijk waar is, dat hij (G) reeds op 20 (moet zijn 26) Januari dezelfde grieven, die hij later onverscholen uitsprak, tegen den heer Treub meende te hebben.

Greshoff heb ik ~~van~~ mijn voornemen om U met de zaak bekend te maken, ~~(als vermoedelijk nog niet geheel hersteld~~, niet medegedeeld, omdat hij vermoedelijk nog niet geheel hersteld is, ~~tegen~~ aan den heer Ledeboer achtte ik die mededeling ~~overbodig~~ ^{onnoedig}.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000033-700]

Neira 15 July 1892

Dear Doctor

I would surely have answered your letter earlier, if I'd only would have had the time. The first months after such a translocation always take a lot of extra time and although I now do not have [????][????][????] to bring like in the time at J.Cl., there was still enough to be arranged, such that many a letter remains unanswered. Slowly but surely, however, I have started to pay off my debt and you [MM774C-000033-701] were not the last with whom I start.

We were pleased to hear the good news about the health of all of you. I had also hope to hear something about the otters, which were almost part of the family. Have they already been trained well? Maybe they are already exceeding little Jean in asking [???-???], what he did very well himself by the way. Our daily walks, at least in the morning, now belong completely to the past. The terrain here isn't suitable and I have to be early at the school, because there's a lot of staff here and then you need to be present in time, waking up students, preparations et cetera –, it is the same here. But moreover we miss the good walking company of Tulung Agung and much prospect of having a similar company over here is not likely.

The journey here at nothing special and as we took the short route that is straight here via Makassar, we were here within 8 days, long enough, however, for my wife to sincerely wish not to have to enter the realm of Neptune again for quite some time – I did write you at a time from Surabaya, how I at Surabaya met Hoogendoorn, the Big one, well-to-do and very pleasantly? And how I requested him to sign a statement that either he or "Nekkie" is a first-class liar, which I then subsequently sent to "Nekk." Did you ever hear anything about that at Tulung Agung?

[MM774C-000033-702]

but let me come back to the end of our journey. Arriving here at Banda gave us a lovely view. The sea as flat as a mirror, crystal clear water so one can see to a considerable depth, the island thickly overgrown with [f???ch?].

The land, as you know, is completely volcanic, only suitable for the nut tree and a few other tree species, which are being used as shadow trees, to speak of the widely known Banda nut tree, there isn't a lot more than nuts that grow here.

The nut tree over here has a less heavy trunk and doesn't have that many leaves as the one growing in Sumatra's West Coast, but it carries much more nuts, and the quality is much better.

[transposed in left margin MM774C-000033-702] I've written until so far, when I found out that in the copied administration, in which I continue to work, an error slipped in, because of which [transposed in left margin MM774C-000033-701] I had to find out and right loves to get everything in good order again so it can be sent with the both of the 20th of this month.

I have to postpone writing my private letters and as much as I dislike it I quit this letter now in the hope to soon have the opportunity to write something more and better. Meanwhile I command myself for anything from your side. Many greetings to all and a friendly handshake to you

[??] [signature: van der W????]

This is the only letter with this correspondent

[MM774C-000033-700]

Neira 15 Juli '92

Waarde Doctor

Zeker had ik Uw schrijven al eerder beantwoord, wanneer ik daartoe wat meer tijd had gehad. De eerste maanden geven na zoo'n overplaatsing altijd werkzaamheden die veel van den vrijen tijd in beslag nemen [?en?] al heb ik hier nu geen [????][????][????] te brengen zoo als in den tijd te J.Cl., was er toch meer dan genoeg te regelen, zoodat menig brief onbeantwoord bleef liggen. Doch van lieverleede begin ik mijn schuld af te doen en U [????] [MM774C-000033-701] de laatste met wien ik begin.

't Deed ons zeer veel genoegen goede berichten van^{omtrent} Uw aller gezondheid te mogen ontvangen. Ik had wel gehoopt ook iets van de otters te mogen vernemen, ^{die toech} zoo goed als tot het gezin behooren. Zijn ze al flinkgedresseerd? Misschien overtreffen ze de kleine Jean al in [????] vragen, wat hij anders ook heel aardig deed.

Onze dagelijksche wandelingen, althans de morgenwandelingen behooren geheel tot het verleden. Het terrein is er hier niet naar en ik moet te vroeg op de school zijn, want hier is veel personeel en dan dient men zelf tijdig present te zijn,

[?Leerlingen] wekken, [voorbul?] doen enz –, zoo ook hier.

Bovendien missen we hier het goede [wandgelzeshal] van T.A. en heel veel vooruitzicht op dergelijk gezelschap bestaat hier niet.

De reis naar hier heeft geen bijzonderheden opgeleverd en daar we de korte route namen d.w.z. rechtstreeks via Makassar naar hier, waren we binnen 8 dagen hier, lang genoeg echter voor mijn vrouw om oprecht te wenschen, dat ze 't gebied van Neptunus vooreerst niet meer zal behoeven te betreden – Ik heb U toch in der tijd uit Soerabaia nog geschreven, hoe ik Hoogendoorn, der Grooten, wel gedaan en zeer genoegelijk te S ontmoette? En hoe ik hem verzocht een verklaring te teekenen waardoor woord uitgemaakt dat hij of "Nekkie" een leugenaar prima kwalites was, welke verklaring ik "Nekk." toezond? Hebt ge daarvan nooit iets gehoord te T.A.?

[MM774C-000033-702]

Doch laat ik nu weer terugkomen op 't eind onzer reis. Het binnenkomen hier te Banda levert een heerlijk gezicht op. De zee glad als een spiegel, het water helder als kristal zoodat men tot op eene aanzienlijke diepte ~~onder de oppervlakte~~ ziet om de eilanden met [f???ch?] dichtbegroeid.

De bodem, zooals U weet, geheel vulkanisch, is alleen geschikt ^[der?noten?] boom en enkele boomsoorten, die tot schaduwboomen dienen, van den alom bekenden Banda notenboom ^{te spreken}. Heel veel meer dan noten groeit hier dan ook niet.

De notebloom is hier minder zwaar van stam en minder dicht gebladerd dan die welke op Sum. Westk. groeit, maar hij draagt oneindig meer, en de kwaliteit is veel beter. [transposed in left margin MM774C-000033-702] Tot zoover had ik geschreven, toen ik ontdekte dat er in de overgenomen administratie, waar op ik voortgewerkt heb een fout was ingeslopen, zoodat [transposed in left margin MM774C-000033-701] ik aan het uitpluizen en penmen moet om de boel in goede orde met de boot van de 20sten dezer te kunnen verzenden. Mijn particulier schrijven dient uitgesteld te worden hoe ongaarne ook breek ik dit schrijven af in de hoop binnenkort in de gelegenheid te zijn wat meer en beters te schrijven. Intusschen houd ik mij aanbevolen voor iets van Uwen kant. Vele groeten aan [????] en U een vriendsch. handdruk

[??] [signature: vdW????]

Click here to return to the content page

[MM774C-000012-297]

the State botanical Gardens

No..... Buitenzorg (Java) 16 July 1892

Very esteemed Mr Dubois

both our letters have crossed each other. I was pleased to see that you attributed my not answering your letter to the correct reason: extreme busyness and lots of *soesah*. But I'm pleased to again express my regrets that you had to wait so long for an answer. I was obviously pleased to see that you had already taken the liberty to do that which I advised.

The conclusion you drew from

[MM774C-000012-298]

the letter of Greshoff - regretfully for our young friend - is completely untrue. The poor man has not recovered at all. Best proof of that is what he is still writing to you about me.

That you have never noticed anything about a discord between me and Greshoff, is very plain, as such a discord has never existed.

That you during your visits have never noticed any anticipation towards me is equally plain: for that then didn't exist yet.

I have always helped this active young man as much as I was able, which he fully deserved. And I have continuously received proof that he valued my attempts of support of him and his research and only held me in sympathy and high esteem.

Only as a consequence of his illness these wrong ideas and assumed grievances and antipathies came into existence; or rather were symptoms of his illness. Not the first symptom, because when I was called telegraphically to Sukabumi, some eight days after you left here, upon Greshoff's request to Dr van Teyen, I found Greshoff morally depressed (he thought he had to die and therefore had me come over, in absence of any family) yet there wasn't not the faintest expression yet of

[MM774C-000012-299]

any pathological antipathy.

That such an antipathy is pathological Dr Ledeboer knows very well, his question to you can only have been meant to assure himself whether some later expression of illness -related symptoms might not have already sporadically been showing at an earlier stage.

So please remember in particular in your letter is to Greshoff that he is still fully a patient.

Meanwhile I was pleased to read from your letter that you had immediately come to the right conclusion concerning these 'grievances'.

With sincere thanks for your writing I remain with polite greetings in high esteem your willing servant Treub

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000012-297]

's lands plantentuin

No..... Buitenzorg (Java) 16 Juli 1892

Zeer geachte Heer Dubois

Onze beide brieven hebben elkaar gekruist. Tot mijn genoegen beg[reep] ik dat U mijn onbeantwoord laten Uw er vraag aan de juiste reden: buitengewoone drukte en veel soesah hebt toegeschreven. Toch herhaal ik nog gaarne mijne betuiging van leedwezen, dat ik U zoolang op antwoord liet wachten. Het was mij natuurlijk aangenaam te vernemen dat hetgeen ik de vrijheid nam U aan te raden, inmiddels door U was ge[?????]

De conclusie door U uit het

[MM774C-000012-298]

schrijven van Greshoff getrokken is - helaas voor onzen jongen vriend - geheel onjuist. De arme man is nog volstrekt niet beter. Het beste bewijs is wel al hetgeen hij nu nog over mij aan U schrijft.

Dat U van het bestaan eener minder aangename ^{verhouding} tusschen G. en mij nooit iets gemerkt hebt, is zeer duidelijk, daar die minder aangename verhouding nooit heeft bestaan.

Dat U tijdens Uw bezoek hier van eene anticipatie tegen mij niets gemerkt hebt is ook al even duidelijk: die bestond toen nog niet.

Ik heb den werkzamen jongeman steeds in alles en bij alles zoveel in mijn vermogen was voortgeholpen, hetgeen hij ten volle verdiende. Daar tegenover heb ik onophoudelijk bewijzen gekregen, dat hij mijne pogingen in het belang van hem en zijn onderzoek gedaan waardeerde en hij mij sympathie en hoogachting toedroeg.

Eerst als gevolg zijner ziekte zijn het die verkeerde opvattingen en vermeende grieven en antipathieën ontstaan; of liever als symptomen der ziekte. Niet als eerste symptoom, want toen ik een dag of 8 na uw vertrek van hier telegraphisch naar [?Soekaboemi??] werd opgeroepen, op Greshoff's verzoek aan Dr van Teyen, vond ik Gr. wel heftig moreel gedeprimeerd (hij dacht toen per se te moeten sterven en had mij daarom laten komen, bij ontstentenis van familie) doch toen was er van de flauwste uiting van

[MM774C-000012-299]

den pathologische antipathie nog geen sprake.

Dat die antipathie pathologisch is weet Dr Ledeboer zoo goed, dat zijne vraag aan U alleen kan bedoeld hebben zich te vergewissen of een later zich openbarende ziekte-symptoom reeds vroeger af en toe sporadisch zou zijn opgetreden.

Denkt U er dus s.v.p. vooral aan in brieven aan Greshoff dat hij nog helemaal patient is.

Het verheugde mij intusschen uit uwe letteren te zien, dat U terstond de juiste opvatting omtrent de 'grieven' hebt gehad.

Met vriendelijken dank voor Uw schrijven verblijf ik met zeer beleefde groeten Hoogachtend Uw dv dn
Treub

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000005-214]

DR. M. GRESHOFF

Buitenzorg 18 July 1892.

Dear Dubois,

Great many thanks for your truly friendly letter! About the matter of my insanity I have no intention to plead again. If need be a nature scientist feels as much at home inside an asylum is outside it, if they feed him well and give him to drink, allow him access to his books and he feels physically healthy.

As to the matter of Treub I gather we both are to blame for what happened. I have been unreasonable towards him and he has yet again let the diplomat speak instead of the scientist. Without his messing with Colonel Rombach I would never have ended up in that miserable hospital in Batavia,

[MM774C-000005-215 right]

I would not have opposed to my treatment and I would not have myself, by complaining to the Justice Department, have provoked being declared insane.

Soit, we can't turn back the time! I will now leave the 30th of this month with the “vacus” for Europe, my brother will join me when I step on board, then I will shake off the whole sad history.

I hope that what has happened will not affect the friendship that we had before the “malaria”.

I truly hope that you will be able to remain your passion for scientific work, which is the best guarantee here for good health!

I will soon write you from Holland and if there's anything I can do for you, I will consider that a truly pleasant duty!

[MM774C-000005-215 left]

Meanwhile receive a truly cordial handshake as goodbye, and thanks to Mrs for her interest in my fate, which “after” all wasn't that bad, as it seems from afar!

Yours very truly

M. Greshoff

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000005-214]

DR. M. GRESHOFF

Buitenzorg 18 Juli 1892.

Waarde Dubois,

Hartelijk dank voor je recht vriendschappelijk schrijven! Over de kwestie mijner krankzinnigheid ben ik niet van plan natepleiten. Een natuuronderzoeker voelt zich des noods in een gesticht even goed thuis als daarbuiten, als men hem goed eten en drinken geeft, hij zijne boeken bij zich kan hebben en zich lichamelijk gezond voelt.

Wat de kwestie Treub betreft zullen wij beiden aan 't gebeurde wel schuld hebben. Ik ben onbillijk jegens hem geweest en hij heeft al weder de diplomaat en stede de geleerde laten spreken. Zonder zijn geknoei met kol. Rombach was ik nooit in 't elendige hospitaal te Batavia

[MM774C-000005-215 right]

terecht gekomen, had ik geen oppositie gevoerd en had ik zelf, door mij bij de justitie te beklagen, de krankzinnigheidverklaring niet uitgelokt.

Soit, gedane zaken nemen geen keer! Ik ga nu 30 dezer met den “vacus” naar Europa, mijn broeder gaat mede en als ik aan boord stapt, schud ik de geheele treurige geschiedenis van me af.

Ik hoop dat het gebeurde voor jou geen aanleiding zal zijn tot verkoeling der vriendschap die voor de “malaria” tussen ons bestond.

Van harte hoop ik, dat ge steeds de lust tot wetenschappelijke arbeid zult behouden, die hier de beste waarborg is voor eene goede gezondheid!

Vanuit Holland zal ik je spoedig verder schrijven kan ik iets voor je doen, dan zal ik zulks steeds als een recht aangename plicht beschou-

[MM774C-000005-215 left]

wen!

Ontvang intusschen een recht hartelijke handdruk tot afscheid, en dank Mevrouw voor hare belangstelling in mijn lot, dat “after” all zoo betreurenswaardig niet was, als het van uit de verte schijn!

Hier zeer toegenegen

M. Greshoff

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000010-428]

Received on loan from the State Museum of Natural History in Leiden, a skull of *Sus celebensis* ♀ and a skull of *Garialis gangeticus*.

Tulung Agung, den 23^e jullie 1892.
EugDubois

[MM774C-000010-429]

Signee declares to have received on loan from the Director of the State Museum of Natural History in Leiden:
1 skull of *Sus celebensis*
1 skull of *Garialis gangeticus*.

Tulung Agung
July 1892
EugDubois

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000010-428]

Ontvangen in bruikleen van 's Rijks Museum van Natuurlijke Historie te Leiden, een schedel van Sus celebensis ♀ en een schedel van Garialis gangeticus.

Toeloeng Agoeng, den 23ste Juli 1892.
EugDubois

[MM774C-000010-429]

ondergetekende verklaart van den Directeur van 's Rijks Museum van Natuurlijke Historie te Leiden voor den tijd van één jaar terleen ontvangen te hebben:
1 schedel van Sus celebensis
1 schedel van Garialis gangeticus.

den Toeloeng Agoeng
Juli 1892

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000058-661]

Trinil, July 26, 1892

Your noble Sir !

Herewith 12 chests of bones in one of which all your belongings have been packed.

With regard to finding bones here so far amounts are the same and by the way no new species have yet been found. As agreed, I will next month try to find new banks with bones along the river.

Other than that, it is going very well with the work and also with K.L. and de W.T.

Of the convicts, this night two have broken out of their lodgings.

Your serving workmen,
Kriele and de Winter

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

[MM774C-000058-661]

Trinil 26 Juli 1892

WEdelg. Heer!

Hier bij 12 kisten beenderen waar al Uwe goederen in een van de kisten is ingepakt.

Wegens het vinden van beenderen alhier blijft tot heden toe nog dezelfde hoeveelheid trouwens nieuwe soorten is er nog niet gevonden. Volgens afspraak gaan ik de volgende maand stroom opwaarts nieuwe banken zoeken langs de rivier waar beenderen in voorkomen.

Verders gaat het zeer goed met de werkzaamheden ook met K.L. en de W. T.

Van de gestraften zijn er hedennacht twee uit hun logies gebroken.

Uwe dienende werklieden

Kriele en de Winter

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000033-611]

Mringin near Toeloeng Agoeng 28.7.1892

[note:] *Sus celebensis* is named on Celebes (the species also resides on Ale[i/y]e and from this isle are the three exemplars of the NV that have been collected there by the ‘controller’ F. Wiggers) *babi kawosa* because when young they are brown yellow and black striped as are the very [itchy?] pods of the kawasa

Amice [Friend: most likely J.F. van Bemmelen.]

Only yesterday, being in Tulung Agung, I became aware that pigs heads of Celebes had arrived there a few days before, hence this late message. I need not tell how much this arrival pleases me; Jentink meanwhile had send me a skull of the same species, but that was a ♀ and in a less complete condition making these [?one-and- a-half] and but for a couple of teeth complete a very useful set the more welcome to me even without the longing for something better that the mentioned exemplar had induced. I feel the need to repeat that I am very grateful to you and mister van der Stok for the goodwill in helping me in this matter which I hope to be able to reciprocate some time. When you thank the helpful civil servants of Celebes please weave in a word of thanks on my account, as that

[MM774C-000033-612]

would ease me.

With regard to the supplement I permit myself to send the following correction and complement that might interest you and with which you can be useful to others. The *Gonteng* or *Goteng* is *Sus verrucosus*. The Wrâwâ = Bengkoek is *Sus vittatus*. According to the natives there is a third species in Java, the *widjoen*, according to where it lives named the beach pig, which might be *Sus longirostris*, described by Nehring from Java. But, however, much I tried, on Nehrings request, to get hold of a *Sus longorostris* from Java, I have not yet succeeded to do so. What I received from Japara and Semarang (with the kind help from the resident of Japara, the ‘aspirant-controller’ Wahlbeehm and mister [??.....Pati.....??] Regent of Demok), where *widjoengs* are most abundant under that name, are skulls of large and longsnouted *Sus verrucosus*. Although I agree with Nehring (contra Jentink) that *Sus longirostris* is a new and separate species, as also is agreed upon by competent judges like Flower and Lydekker (See their: “Mammals, living and extinct”), am I after my unavailing efforts not at all sure whether the *widjoeng* is not merely a subspecies of *S. verrucosus* and [Uncertain translation: whether Java *Sus longirostris* is not mixed up with material from Borneo.]

Maybe you are thinking that it [now] is upon the Natural History Society, [after] my weak attempts to shed light on this certainly interesting matter (*S. longorostris* is closely related to *S. barbatus* form Borneo).

If you are of the same opinion one could catch another zoogeographical fly in the same stroke being the following.

In Sumatra officially only one species of swine resides: *Sus vittatus*. This must surely be incorrect because according to hunters and Malays there is next to the intended black species, especially in the outback, also a reddish species (which I have seen myself too in the outback, on more than one occasion, without getting hold of it) occurs. *S. verrucosus* is reddish and within the caves I examined in the Padang highlands the top layers held many molars and tusks of these. I am convinced *S. verrucosus* is endemic in Sumatra and I have no doubt were the N.V. to examine they would soon be able

[MM774C-000033-613]

to confirm this. I believe it would be encouraging to systematics that in our days, in two such well examined areas as Java and the Padang Highlands a few new species of large animals are to be found and such a stimulus might be of greater importance than the fact itself.

My previous letter was as I remember from Trinil in ‘the hell of Java’ (Ngawi). A few too many windy days had enticed me to camp there near the digging. After 14 days I gradually came to the conclusion that for study because of the (hellish) heat and the malaria there might not be a more unsuitable place in the whole of Java than this hell (which I, being born a Roman Catholic, had only taken to be purgatory). The only shortly unpacked crates were packed again as soon as possible and now I am with the same stuff on the [mount] Wilis 700 M above sea level to recover from what the Ngawian plasmodia [monocellular parasites causing malaria] have again made me loose in workforce. At least it will be better here.

Excuse me for filling another letter completely with pigs and myself and receive again my wholehearted thanks for your good intentions towards me and the friendly greetings of [it.??]

Eug. Dubois

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000033-611]

Mringin bij Toeloeng Agoeng 28.7.1892

[note:] *Sus celebensis* heet op Celebes (de soort komt ook op Ale[i/y]e voor (en van dat eilandje zijn de drie exemplaren van de N.V. verzameld door den controleur’ F. Wiggers. *babi kawosa* omdat ze jong zijnde bruin geel en zwart gestreept zijn, evenals de erg jeukende veel vreugd van de kawasa)

Amice

Eerst gisteren, te Toeloeng Agoeng zijnde, heb ik kennis genomen van de aankomst der een paar dagen vroeger aldaar gearriveerde zwijnekoppen van Celebes, vandaar dit late bericht. Ik behoef wel niet te zeggen hoezeer mij de ontvangst verblijdt; van Jentink mocht ik intusschen een schedel van dezelfde soort ontvangen, echter van een ♀ en in minder complete toestand, zoo dat dit anderhalve, op een paar tanden na complete en zeer bruikbare stel mij nog meer welkom was dan zonder het door eerst bedoeld exemplaar opgewekt verlangen naar iets beters. Ik heb er behoefte aan te herhalen, dat ik U en den heer van der Stok hartelijk dankbaar ben voor de mij ook hierdoor bewezen welwillendheid, die ik op een of andere wijze hoop eenmaal te kunnen vergelden. Wilt gij in Uwe dankbetuiging aan de hulpvaardige bestuursambtenaren op Celebes ook een woord van dank mijnerzijds invlechten, zoo zou mij dat een rustig

[MM774C-000033-612]

gevoel geven.

Naar aanleiding van de bijlage veroorloof ik mij de volgende correctie en aanvulling, die U misschien interesseeren kan en waardoor U misschien anderen kunt nuttig zijn. De *Gonteng* of *Goteng* is *Sus verrucosus*. De Wrâwâ = Bengkoek is *Sus vittatus*. Op Java komt volgens de inlanders nog een derde soort voor, de *widjoen*, wegens de woonplaats het strandzwijn te noemen, die misschien = *Sus longorostris*, door Nehring ook van Java beschreven. Hoeveel moeite ik op verzoek van Nehring ook gedaan heb om *Sus longorostris* van Java te krijgen, ben ik daarin nog niet mogen slagen. Wat men mij bijv. uit Japara en Semarang, ~~zou~~ waar de widjoengs ‘t veelvuldigst voorkomen ^{onder dien naam} (voornamelijk door de vriendelijke hulp van den Resident van Japara, de ‘aspirant-controller’ Wahlbeehm en de heer [??.....Pati.....??] den Regent van Demok), zond waren schedels van groote en langsnoutige *Sus verrucosus*. Hoewel ik ‘t met Nehring (contra Jentink) geheel eens ben, dat *Sus longorostris* eene nieuwe en aparte soort is, wat ook door een zoo bevoegde beoordelaars als Flower en Lydekker (zie hun: “Mammals, living and extinct”) wordt aangenomen, ben ik er na die vergeefse pogingen niet zeker van of de widjoeng niet eenvoudig een ras is van *S. verrucosus*, en ~~dat S.I. niet op Java leeft~~ ^{of de van Java [????] S.I. [??] niet is} ^{verwisseld met materiaal van Borneo [????].}

Misschien vindt Gij, dat het op den weg der N.V.⁸³ ligt, mijne zwakke pogingen om licht in deze in ieder geval interessante kwestie te brengen (*S. longorostris* is zeer nauw verwant met *S. barbatus* van Borneo).

Zijt Gij die meening toegedaan, dan zou met den zelfde klap een andere zoogeografische vlieg te vangen zijn, namelijk deze. Op Sumatra komt officieel maar eene zwijnssoort voor: *Sus vittatus*.

Dit moet stellig onjuist zijn, want volgens jagers en maleiers komt behalve de bedoelde zwarte soort speciaal in de Benedenlanden ook, een roodachtige, soort (die ook ikzelf in de Bovenlanden herhaaldelijk gezien heb, zonder haar te kunnen machtig worden) voor. *S. verrucosus* is roodachtig en ik vond in de bovenste lagen van al de onderzochte grotten der Padangse Bovenlanden zeer veel van hare kiezen en slaganden. ~~in de bovens~~ naar mijne overtuiging komt *S. verrucosus* dus ook op Sumatra voor en ik twijfel er niet aan of bemoeiingen in zaken vanwege de N.V. zouden spoedig met een gunstig en posi-

[MM774C-000033-613]

tief resultaat beloofd worden. Ik geloof dan dat het voor de systematici een bemoedigende geschiedenis zijn zou, dat in onzen tijd, in twee zoo goed onderzochte landen als Java en de Pad. Benedenlanden nog een paar nieuwe soorten van groote dieren te vinden waren – en die stimulus zou misschien veel gewichtiger nog zijn dan ‘t feit zelf. –

Mijn voorgaand schrijven was, geloof ik, van Trinil in ‘de hel van Java’ (Ngawi). Een paar koele winderige dagen hadden mij verleid daar vlak bij ‘t graafwerk mijn tenten op te slaan. Na een 14 daagsch verblijf kwam ik echter allengs tot de ontdekking, dat er voor studie wegens de (helle-) warmte en de malaria-~~dampen~~ ^{miasmata} al geen ongeschikte plaats te kiezen is op misschien geheel Java dan deze hel (die ik, als geboren roomsch-katholiek, maar voor een vagevuur gehouden had). Mijn eerst kort geleden ontpakt de kisten werden daarom weer zoo spoedig mogelijk met mijn biezen gepakt en nu zit ik met dezelfde waar hier op den Wilis 700 M. b.z. te herstellen wat de plasmodiën mij aan werkkraft enz. ~~weder~~ hebben doen verliezen. Hier zal [transposed in left margin]

‘t in ieder geval beter gaan. Verschoon, dat deze brief weder zoo geheel vol is van varkens en mijzelf en ontvang nogmaals mijn hartelijke dank voor de goede gezindheid ~~mijn~~ en de vriendschappelijke groeten van tt. Eug. Dubois

[Click here to return to the content page](#)

⁸³ N.V. Natuurkundige Vereeniging

[MM774C-000005-216]

Buitenzorg
28 July 1892.

Dear Dubois,

One of these days I received an English journal in which I read a notice that might interest you in connection to your cosmogenic hypothesis:

"The Royal Society held a very successful *conversazione*, at which some of the most distinguished fellows performed experiments which proved as attractive and astonishing as heretofore... as usual, electricity played a prominent part in the entertainment and in this line there are few who can make a more effective show than M. Crookes. It is not everybody who feels equal to a "frequency" of a hundred a second. But Mr Crookes seems to rather enjoy it. Certainly he did marvellous things with his beautiful flames of burning nitrogen, and his electric arc between

[MM774C-000005-217right]

two glass rods. In burning nitrogen he worked with an electric current of 130 volt and 15 amperes, alternating 130 times a second, producing a flame consisting chiefly of burning nitrogen. A wide glass tube, some 4 feet long, Mr Crookes held in his hand, and to all appearance it was a stick of solid flame. It might appear from this that when once nitrogen is set on fire, the flame does not spread throughout the whole atmosphere and deluge the world in a sea of nitric acid; but it does not because the igniting-point of nitrogen is higher than the temperature produced by its combustion, and therefore the flame is not hot enough to set fire on the adjacent gas."

/From Chem. Dugg of 18 June 1892

I'm doing fine, all my things have been packed and largely send off and I will step on-board on Saturday morning. The fresh sea air will be so good as to drive off the last remains of my Indian

[MM774C-000005-217left]

misery and I really enjoy looking forward to travelling through Switzerland and the Rhineland.

I once again sent you my cordial farewell greetings and hopes for a happy reunion in the Fatherland. I will write you soon and I hope to be able to be of some service to you in the Netherlands.

I feel physically and mentally healthy. If that turns out to be self-deception, then I will have to bow my head and speak out a "*fiat voluntas*" to the unknowable powers that control man.

With a handshake

your friend
M. Greshoff.

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000005-216]

Buitenzorg
28 Juli 1892.

Waarde Dubois,

In een dezer dagen ontvangen Engelsch tijdschrift las ik een berichtje, dat je in verband met je kosmogene hypothese wellicht interesseert:

"The Royal Society held a very succesfull *conversazione*, at which some of the most distinguished fellows performed experiments which proved as attractive and astonishing as heretofore... as usual, electricity played a prominent part in the entertainment and in this line there are few who can make a more effective show than M. Crookes. It is not everybody who feels equal to a "frequency" of a hundred a second. But Mr Crookes seems to rather enjoy it. Certainly he did marveloud things with his beautiful flames of burning nitrogen, and his electric arc between

[MM774C-000005-217right]

two glass rods. In burning nitrogen he worked with an electric current of 130 volto and 15 ampères, alternating 130 times a second, produsing a flame consisting chiefly of burning nitrogen. A wide glass tube, some 4 feet long, Mr Crookes held in his hand, and to all appearance it was a stick of solid flame. It might appear from this that when once nitrogen is set on fire, the flame does not spread throughout the whole atmosphere and deluge the world in a sea of nitric acid; but it does not because the igniting-point of nitrogen is higher than the temperature produced by its combustion, and therefore the flame is not hot enough to set fire on the adjacent gas."

/ uit Chem. Dugg v. 18 Juni '92

't Gaat mij goed, al mijne zaken zijn nu verpakt en grotendeels verzonden en zaterdagsmorgen stap ik aan boord. De frisse zeelucht zal de laatste resten mijner Indische

[MM774C-000005-217left]

misère wel goedgunstiglijk verdrijven en ook van 't genot des rei this s door Zwitserland en Rijnland stel ik me veel genoeg voor.

Nogmaals mijne hartelijke afscheid groeten en een gelukkig weerzien in het vaderland. Ik zal je spoedig schrijven en hoop je in Nederland met een of ander van dienst te zijn.

Ik gevoel mij fysisch en psychisch gezond. Blijkt dat een zelfbedrog te zijn, dan zal ik het hoofd moeten buigen en een "*fiat voluntas*" uitspreken voor de Onkenbare machten, die 's menschen doen beheerschen.

Met handdruk

je vriend
M. Greshoff.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000012-304]

Mringin near Tulung-Agung, 29 July 1892.

probably the first thing to do is to make assumed "claims "known to those who judge his work on what it looks like from the outside.

Highly esteemed Sir

I had until now to leave both your letters of the 10th and the 16th of this month, for which I thank you, unanswered. The first one I received at Trinil, at the fossil terrain, whilst I was busy to pack again the chests of books and fossil material et cetera that I had brought there a few weeks earlier, after experiencing that the climate at that location is completely unsuitable for study. As hasty as possible I have therefore built a small *pondok* here on the Willis in cooler climate free of malaria and because of that only now have the time to write, or do any other work.

I have meanwhile received an answer from the Director of Education, Religion and Trade on the letter that I had written, in line with your advice (though before receiving it), to his Noble severe Sir and he answers that I. publication of my report can only be subject of consideration after

[In the margin: but correct identifications and brief statements of the results that can be concluded will suffice and be best]

[MM774C-000012-305]

that report has been submitted or at least to such extent that a judgement can be given,

2. that no allowance can be granted for any negotiations or arrangements concerning such publication,
3. that his Noble severe Sir is disappointed that filing of the committed report seems to again be delayed.
4. That it would please his Noble severe Sir to receive further indication, about when the first part of the report that was committed to be submitted within a year can be expected and how I imagine to submit the rest.

Ad 3. This explanatory statement that on request of Mr Renaud I have added the note you well know; that I thought that a year would be sufficient to produce the aforementioned report.

Ad 3. 4. In my letter I expressed my regrets about the delay of the drawings that had to be lithographed, because it had taken so long to get good material for comparison to make the correct identification, which is so difficult over here.

I am stating this quite extensively because it seems to me that the apparent discontent of the Director of Education is something I do not completely deserve and as this not only concerns my personal interest, but firstly in the interest of the research I hope you might be willing to spend a little bit of your precious time acquainting yourself with the above and that which follows in connection to that.

I might have deserved the discontent of the Director of Education, Religion and Trade a little, but not fully. I have deserved it because, in good trust, I have been partly self to blame to raising an expectation that cannot be so readily fulfilled as his Noble and severe Sir might have hoped and I have believed.

Originally I never thought that I would do anything else in the Indies but collecting and studying and would only be having to file merely general reports because the topics are to all nature scientists [???? ?????] because I understood very well how incomplete, difficult and mostly time-consuming (whereas time for every naturalist scientist in a country like the Indies is a valuable commodity as there is so much to learn and also because the influence of the climate on his [? body?] makes him much more valuable) such a special treatment of the results would be.

Because of the circumstances, in particular the missive of Mr Groeneveldt from Education, Religion and Trade from whom I with great gratitude have received signs of more trust in my ability for the whole research and now fear less that somebody else, (I mean Martin, who in Batavia has spoken to Mr Renaud to that extent) would pick the fruits of my collection work, which has not been without sacrifices, and this has brought me to a change of mind in the interest of my research and myself,

[MM774C-000012-306]

at least now Mr R. Martin in his work wishes to treat tertiary fossils. It seems to be important to everybody, who is already here in the Indies that more detailed studies are being published as much as possible. It would be better for the research because the collector himself c.p. It is also the most apt person to do the detailed description and as there is only one man amongst our fellow Dutchman who is more specialised in mammal anatomy, - Professor Weber - who has made a serious study of mammal anatomy, whereas Professor Martin has proved to be unfit. It is my sin that in the interest of the research and in my own (which I think "well understood") own interest I missed my aim by presenting the matter as easy. Literature and material for comparison are more difficult to get and it takes more time than I had hoped and believed, however, forceful I have received help from several sides #initially I also made some mistakes in identifications (although my mistakes happily were nothing of the kind of Martin's mistakes and given the local circumstances more excusable).

The first I had not foreseen and only during my study of all I collected it became clear to me how wrong my initial hurry had been was and not because the amount of work is so large but because I want to avoid as much as I possibly can further collisions with the truth: once bitten, twice shy.

Meanwhile I have except, for a chimpanzee and a lion, after thanking for their kind help the gentlemen van der Stok, van Bemmelen, Weber and Jentink, material for comparison

[transposed in the left margin] so complete now that the lack of that can no longer be a reason for delay and also with regard to the identification of a number of species that could be publicised from here I am completely in the clear as far as I can see.

[Bottom sentence]

Carefulness sometimes asks for a sacrifice given the circumstances which I've learned to my bitter regret...

Next letter with this correspondent

Previous letter with this correspondent

[MM774C-000012-304]

Mringin bij Toeloeng-Agoeng, 29 Juli 1892.

waarschijnlijk het in de eerste plaats zou in aanmerking komen en vermeende " aanspraaken " doen gelden bij hun die zijn betreffend werk naar 't uiterlijk beoordelen.

Hooggeachte heer

Tot heden heb ik Uwe beide brieven van den 10den en den 16den dezer, waarvoor ik U dank zeg, onbeantwoord moeten laten. Den eerste ontving ik te Trinil, op het fossielen terrein, toen ik bezig was mijn daarheen een paar weken vroeger gebrachte kisten met boeken en fossielen-materiaal, enz. weder in te pakken, nadat mij gebleken was, dat 't klimaat hier plaats voor studie geheel ongechikt was. Zoo haastig mogelijk heb ik daarom hier op den Willis in een koeler en malaria-vrij klimaat een kleine pondok gebouwd en vind daardoor eerst nu gelegenheid tot schrijven, evenals tot ander werk.

Van den Directeur van Onderwijs EN ontving ik intusschen antwoord op mijn, in den geest van Uwen raad (hoewel voor de ontvangst daarvan) aan [ZHEG????] gericht schrijven, behelzende 1e, dat publicatie van mijn rapport eerst een onderwerp van overweging zal kunnen uitmaken, nadat

[in kantlijn:] maar juiste determineeringen en korte aangave der af te leiden resultaten zijn voldoende en 't best)

[MM774C-000012-305]

bedoeld rapport zal zijn ingediend of althans een zoodanig gedeelte daarvan, dat een oordeel kan worden geveld, 2e dat tot eenige onderhandeling of afspraak ten aanzien van zoodanige uitgave nog geen toetemming kan worden verleend,

3e dat het ZHEG heeft teleurgesteld de indiening van het toegezegd rapport weder naar het schijnt te zien verschoven.

4e dat het ZHEG aangenaam zou zijn eenige nadere aanwijzing te ontvangen, wanneer nu de inzending der eerste aflevering van het binnen een jaar tijds toegezegde rapport kan worden te gemoet gezien en hoe ik mij voorstel daarmede verdere indiening te doen plaats vinden.

Ad 3de deze toelichting, dat ik op verzoek van den heer Renaud aan de U bekende nota nog heb toegevoegd; dat ik een jaar tijds wel voldoende achtte achtte voor het bewerken van bedoeld rapport

Ad 3e 4e dat ik in mijn schrijven over die te publiceeren lithografeeren teekeningen mijn leedwezen had uitgesproken, dat het lang uitblijven van vergelijkingsmateriaal en het belang van juiste determineering, die hier zoo bijzonder moeilijk is, van vertraging oorzaak was.

Ik haal dat eenigzins uitvoerig aan omdat het mij voorkomt, dat de in het schrijven van den Directeur v O. blijkende ontstemming door mij niet geheel verdiend is en daar dit niet alleen in mijn persoonlijk belang is, doch in de eerste plaats in dat van het onderzoek ~~dat daaruit geen geheel~~ heb ik de hoop dat U misschien een klein weinig van Uwen kostbaren tijd aan de kennisneming van het bovenstaande en ook aan 't zeer in verband daarmede volgt zult willen ~~volgens besteden~~ schenken.

Ik heb de ontstemming van den Directeur van O.E.en N. ~~niet geheel~~ wel een weinig, maar niet geheel verdiend. Verdiend heb ik ze doordat ik, hoewel volkomen ter goeder trouw, ^{gedeeltelijk} ~~misschien~~ zelf schuld ben dat bij dezen verwachtingen ~~heb~~ zijn opgewekt die waaraan ~~niet althans~~ niet zoo spoedig te kan worden voldaan als ZHEG ^{wel} hoopte en ik [geloofde?].

Oorspronkelijk heb ik zelf nooit anders gedacht dan ~~later~~ in Indië ~~anders dan~~ alleen te verzamelen ^{en te} studeren en ^{slechts} meer algemeene rapporten uit te brengen ^{de tropen zijn immers voor iedere natuuronderzoeker} zoeken U [???? ?????] omdat ik wel ~~begreep~~ inzag hoe ~~moelijk~~ onvolledig moeilijk en vooral tijdroovend (terwijl tijd ^{voor iedere natuuronderzoeker} in een land als Indië ~~en op zich zelf~~ grooten waarde heeft omdat hier zooveel te ~~doen~~ leeren is en omdat ^{de invloed van 't} klimaat op het hem op [????] ~~hem op~~ kostbaarder maakt) een ~~uit~~ specialer rapport behandeling van de resultaten zijn zou.

Later hebben ^{heeft de} bijkomende ^{door de} omstandigheden, voornamelijk de vrees wensch om de naar aanleiding van het de vroegere brief aan U besproken zinsnede in eene missive van den toenmaligen [?vorigen?] Directeur van den heer Groeneveldt v OEN van wien mij ^{ik} later intusschen daarna ^{met groote erkentelijkheid} dankbaar blijken heb mogen ontvangen van meer vertrouwen in mijne geschiktheid voor ~~het geheele~~ onderzoek en niet minder de van de kant van vrees, dat een ander (ik bedoel ^{nu [????]} Martin, die zich nog te Batavia tegen den heer Renaud in dien geest ^{moet} hebben uitgelaten) de vruchten van mijn niet zonder opofferingen verkregen verrichte verzamelarheid zou plukken, en mij toe gebracht van meening doen v tot andere gedachten gebracht en het in mijn het belang der van het onderzoek en mijn persoon

#(dat het der Regeering later misschien wenschelijk zou voorkomen aan anderen de verdere bewerking mijner van het door mij verzamelde op te dragen)

[MM774C-000012-306]

althans nu den heer R. Martin in zijn werk [?tertiaire fossielen?] wensch behandeld te zien. Ieder [????]lijk bellang over schijnen, dat reeds hier in Indië ~~datgene~~ ook meer ~~uitvoerig~~ en detail datgene zoveel mogelijk gepubliceerd werd. Voor 't onderzoek ~~zelf~~ zou dat beter zijn omdat de verzamelaar ~~zelf~~ zelf c.p. ook de meest geschikte persoon is voor de ^{gedetailleerde} bewerking en omdat wij onder onze landgenooten maar een man bekend is - Prof. Weber - die van de zoogdieranomie meer studie gemaakt heeft, terwijl daarentegen juist Prof. Martin die ^{bewezen heeft daarin} ~~zijne volslagen onbevoegdheid daarin~~ te zijn.

Waarin ik nu gezondigd heb is, ~~dat ik~~ door in het belang van ~~de zaak~~ het onderzoek en mijn (naar ik geloof ^{meen} "welbegrepen") eigenbelang ~~heb~~ het wel te hebben voorbijgeschoten door ^{dat ik} mij de ~~zaak~~ uit[?voering] te gemakkelijk voor te stellen. Literatuur en vergelijkingsmateriaal zijn moeilijker en langzamer te verkrijgen geweest dan ik gehoopte ^{had} en ~~decht~~ geloofde, hoe ~~welwillend~~ en krachtig ik daarin ook ^{van vele zijden} geholpen ben en ~~eenigen een~~ [????] ~~dat ook mij~~ #aanvankelijk ~~wel~~ ook in sommige de determineeringen vergist ~~heb~~ (hoewel ~~niet in~~ mijne vergissingen ^{gelukkig} niet van 't ~~gehalte~~ de familie ~~waren~~ zijn van de Martin'sche fouten en ^{bewandien door de locale} omstandigheden haar ~~misschien~~ vergeefflijker maken).

~~Door beide oorzaken vordert~~-Dat eerste had ik niet voorzien en eerst gedurende de nu onderhanden genomen nadere studie van ^{al} 't verzamelde blijkt mij hoe verkeerd die vroegere haast was en niet omdat het te leveren werk zoo groot is ^[????] als wel omdat ik in navelgong van ~~zeker~~ een eenhoevige zoogdiersoort ~~wil vermijden~~ verdere ~~vergingingen te mij verder~~ botsingen met de waarheid ~~wil vermijden~~, zooveel in mijn vermogen ligt wil vermijden.

Intusschen is op een chimpansee en een leeuw na dank vooral de vriendelijke hulp der heeren v.d. St. v.B., Weber en Jentink, vergelijkingsmateriaal ~~In mijn streven naar~~ De voorzichtigheid wel eens ten offer brengen aan den ~~vermeende noodzakelijkheid~~ [????]. [????] der omstandigheden heb ik mij tot mijn bitteren spijt [transposed in left margin] nu zoo compleet geworden, dat in 't ontbreken daarvan geen reden meer kan liggen van vertraging en ook ben ik omtrent ^{de determinatie van} een aantal der van hier uit überhaupt publicabele soorten zoover ik kan nagaan in 't reine

Click here to return to the content page

[MM774C-000050-076]

Juni 1892. (With missive N°13 dated 29 July, 1892)

Also during the first half of this month near Trinil, on the right side of the Bengawan, sand had to be cleared out, which the river, during the rainy season, had deposited on the work of last year. Furthermore the water level in the river was yet too high to, on the left side reach the deeper rich layers, such that here a start was made digging down the river banks from the top, to end up with a larger surface of the not yet excavated fossil rich layer.

By this and that the harvest of bones was only in the last days of the month again as rich as it has been in the previous year. Except for many antlers of the fossil *Axis* deer, of that same species three considerable skull fragments with more or less complete antlers were found, a skull fragment more suitable for identification of the repeatedly mentioned small bovid like antelope, further a few nice tusks, one almost complete, and one half lower jaw of *Stegodon* and – what is important from another point of view – a number of vertebrae and ribs of a large bovid in their natural relative position and a piece of aorta filled up with andesite tuff, probably of a small ruminant (most likely a deer).⁸⁴ Both finds again prove that the fossils have remained on the site where they have originally been deposited. The last one in connection to other facts helps to come up with a probable explanation for the phenomenon that the bones are so rarely

[MM774C-000050-077]

in their natural position, but mostly are separated and in general fragmentary, although they have all the hallmarks of not having been transported by the mechanical force of running water, in which they have been deposited animal force therefore must have brought about this separation and have broken the bones and the completely with sandstone like tuff field piece of aorta is the direct proof of that because had this strong yet soft organ not been bitten of or torn off with great violence it would not have filled up, but would have been covered underneath the sand in a closed state, flattened and emptied.

Terrestrial carnivorous animals, however, could not have been the culprits of this osteological vandalism as in that case clear recognisable signs of their teeth would have to have been present.

It must therefore have been large carnivorous animals living in the water which have separated the bones from its other, whilst they were still covered by their soft parts, and broken most of them, and can therefore not have been any other than huge crocodiles, of which the remains (mainly teeth) are so common amongst the other bones. Some spongelike bones do show truly round holes, which perfectly match the teeth of these voracious water dwellers.

Other facts were observed which give us further understanding of the way in which numerous animals of which the remains now are being excavated, have perished. Firstly, near Trinil, at about 1 m below the lowest water level of the river, a layer of bluish grey clay was encountered, immediately beneath the fossil bearing sandstone-like volcanic tuff, also outcropping at many other points along the Bengawan at the height of the water level or even above it. It points to a time of very slow deposition in stagnant or very slow running water. The sudden immediately following layers of sandstone and conglomerate, which everywhere along the Bengawan are in a horizontal position, must, however, have been deposited in fast running water. It succeeded for a vast stretch of these layers, from Trinil until even past Pitu, to establish the old direction of the flow. This was possible by examining over this whole stretch the formation of the oblique lamination (also current lamination, diagonal lamination, c. bedding) as already pointed out in a previous report. As is known [added footnote: compare to J.D. Dana, Manual of Geology 3rd Edition 1874, p:663 and A. Geikie, Textbook of Geology 2nd Edition 1885, p.464-466.] and as can be observed on the sand banks that were formed by the Bengawan during the previous west monsoon, these numerous parallel layers are formed under angles of 30° or more at the downstream strongly sloping side against which the sand is being deposited that is flushed over the bank by the stream. They have a thickness of on average ± 30 cm between horizontal layers of lighter material, which point to a decreased speed of the running water, which makes the sand already being deposited before it reaches the sloping end of the bank. These thus cut off diagonal parallel layers are a certain way of judging the direction of the current in which they have been formed. In our rocks now they are sloping down along the mentioned stretch almost everywhere towards Northwest; the direction of the earlier current therefore was from south-east to north-west. Only near Trinil the direction over a relatively short stretch is west to east, near Porong north-west to south-east, near Djaten north to south, whereby it can be noted that on these locations the material is exceptionally fine. These exceptions to the general direction of the current have to be explained by the meandering of the bed or more likely (as from the earlier observed phenomena and also can be deduced from the width of the current which must have been very wide) curvature of the shore, causing eddies, which (as could nicely be observed on a freshly formed sandbank near Pramesan) may well, over a small stretch, be causing an oblique lamination opposite to the main direction.

The fact discussed here that the current, in which the vertebrate remains have sunk down came from south-east seems to shed some light on a yet dark question, which was the volcano that caused the catastrophe, which apparently was the cause of the perishing of so many different animals within a limited space. Just about south-east of the examined outcrops lies the Wilis and this once was a very mighty volcano that given these facts more likely than any other has been the one that destroyed so many lives.

[Next official report](#)

[Previous official report](#)

⁸⁴ this was in fact the hollow bone of a bird...

[MM774C-000050-076]

Juni 1892. (Met missive N°13 dd. 29 Juli 1892)

Ook gedurende de eerste helft dezer maand moest bij Trinil aan den rechter zijde oever der Bengawan nog zand worden weggeruimd, dat deze rivier gedurende het regenseizoen op het werk van verleden jaar gebracht had. ~~Verder~~^{Bovendien} was aanvankelijk de waterstand der rivier te hoog om ^{aan de linkerzijde} de diepere^{gelegen} rijkere lagen te bereiken, zoo dat hier van bovenaf ingraven in een in den oeverwand werden gemaakt, waardoor teneinde later eene grotere oppervlakte der nog niet afgewerkte fossielenrijke laag ~~zou~~^{te} verkrijgen ~~worden~~.

Door 't een en 't ander was de beenderenoogst eerst in de laatste dagen der maand weder zoo rijk als hij verleden jaar hier geweest was. Behalve vele horens van 't fossiele Axishert werden ook ^{van dezelfde soort} drie vrij ~~grote~~^{aanzienlijke} schedelfragmenten met meer of minder complete horens ~~van deze soort~~ gevonden, ^{een voor de determinering der soort [?]]} bruikbaar schedelfragment van de meermalen genoemde kleine runderachtige antilope dan ~~neg~~^{te} te voren verkregen was, verder een paar fraaie slagantanden, ~~verder~~ eene bijna geheel compleete, en eene halve onderkaak van *Stegodon* en – wat in een ander opzicht ~~merkwaardig~~^{van belang is} – een aantal wervels en ribben van een groot rund in hun natuurlijke onderlinge ligging en eene met andesiet tuff geheel gevuld stuk der groote lichaamsslagader van van een tamelijk klein herkauwend dier (waarschijnlijk een ~~axishert~~). Bewijzen beide ~~feiten~~^{vondsten} weder ~~opnieuw~~^{duidelijk} dat ~~at~~ de fossielen zich op de plaats bevinden, waar zij oorspronkelijk werden afgezet. Zoo ~~geeft~~^{helpt} 't laatste in verband met andere feiten eene waarschijnlijke verklaring ~~waarom~~^{te} geven van het ~~feit~~ verschijnsel, dat de beenderen ^{zoo zelden} ~~bijna altijd uit~~ⁱⁿ hun na-

[MM774C-000050-077]

~~onderlinge verband~~^{ligging} ~~voorkomen doch verspreid~~^{meestal gescheiden} voorkomen en in den regel ~~zeer gebroken~~^{fragmentair} zijn, terwijl zij ^{zij} toch alle de kenmerken bezitten van niet door de mechanische kracht van stroomend water, waarin ze evenwel zijn afgezet, gescheiden te zijn. ~~Ze moeten dus door~~ Dierlijk geweld ~~gescheiden~~^{moet dus deze scheiding bewerkt en de beenderen gebroken hebben zijn} en daarvoor is het met zandsteenige tuff geheel gevulde stuk slagader een direct bewijs want was dit sterke doch slappe orgaan niet afgebeten of met groot geweld afgescheurd zoo zou het niet gevuld, doch in gesloten staat onder het zand bedolven, platgedrukt en leeg zijn.

~~Daar~~^{Verscheurende} land~~roefdieren~~ kunnen echter de daders ^{van het osteologisch vandalisme} niet zijn daar anders de duidelijk kenbare sporen hunner tanden zouden te vinden zijn.

In 't water levende groote roofdieren ~~kunnen dus alleen~~ moeten het ~~dus~~ geweest zijn, die de beenderen, terwijl zij nog door de zachte deelen omgeven waren gescheiden en voor het grootste deel gebroken hebben en deze waren wel geen andere dan de reusachtige krokodillen, waarvan de overblijfselen (voornamelijk tanden) zoo algemeen onder de andere beenderen voorkomen. Eenige sponsachtige beenderen vertonen ook werkelijk ronde gaten, welke volkomen aan de tanden dezer ~~dieren~~^{vraatzuchtige waterbewoners} beantwoorden.

Aangaande den vulkaan welke de catastrofe bewerkte waarin de groote menigte van dieren Andere feiten werden ~~nog~~ waargenomen welke ~~mede~~ dienen kunnen om een nader inzicht te geven in de wijze, waarop de ~~dieren~~ talloze dieren waarvan nu de overblijfselen ~~gevonden~~ worden opgedolven, te gronde gingen. In de eerste plaats werd bij Trinil op ^{ongeveer} 1 M. beneden den laagsten waterstand der rivier een laag aangetroffen van ene blauw-zwarte^{graauwe} kleisoort, die onmiddellijk onder de fossielen houdende zandsteen achtige vulkanische tuff gelegen, ook op vele andere punten langs de Bengawan ter hoogte van den waterspiegel of even daarboven aan den dag ligt. Zij duidt een tijd aan van zeer langzame afzetting in stilstaand of langzaam stromend water. De daarop plotseling onmiddellijk volgende ^{lagen van} zandsteen~~achtige~~ en conglomeraat^{lagen} die overal in den oever want een der Bengawan horizontale ligging vertonen, moeten daarentegen in sneller stromend water zijn afgezet. Het mocht gelukken voor ~~een aantal~~ zekere uitgestrektheid dezer lagen, nl. van Trinil tot ~~in de nabijheid van Ngawi~~ voorbij Pitoe de richting van den vroeger een stroom vast te stellen. Dit was mogelijk door een nader onderzoek der in de geheele uitbreiding der betreffende formatie voorhanden schuine driftlaagjes (oblique lamination ^{current lamination, diagonal lamination, c. bedding}) ~~van de zandsteenachtige tuff en 't fijnere conglomeraat~~ waarop reeds vroeger in deze rapporten gewezen werd. Zoals

bekend is [added footnote: vergelijk J.D. Dana, Manual of Geology 3rd Edition 1874, p:663 en A. Geikie, Textbook of Geology 2nd Edition 1885, p.464-466.] en aan de gedurende den vorigen westmoessons door de Bengawan gevormde zandbanken duidelijk ~~kan~~^{kon} worden waargenomen, ^{worden zijn} die onder hoeken van 30 of meer graden hellende talrijke parallelle laagjes gevormd aan het stroomafwaartsche ^[?]] sterk hellende ^{uiteinde der} ^{zieh aangroeiende} banken waartegen het zand over de bank door den stroom meegevoerde zand ~~langs de schuine~~ tot rust komt. Zij liggen ter dikte van gemiddeld ± 30 cM. tusschen horizontale laagjes van lichter materiaal, welke wijzen op ~~periodieke intervallen~~ van verminderde stroomsnelheid, ~~zoodat~~^{waardoor} het zand reeds voordat het ~~het~~ afhellende uiteinde der bank bereikte ^{was} tot rust kwam. Deze aldus afgesneden schuine parallelle driftlaagjes ~~hebben~~^{dalen nu} zijn dus een zeker middel ter beoordeeling van de richting van den stroom, waarin zij gevormd zijn. In ons gesteente ^{nu dalen zij} op het bedoelde genoemde stuk bijna overal naar het NW. af; de richting van den vroeger een stroom was dus van ZO. naar NW. Alleen bij Trinil is de richting over betrekkelijk kleine geringe uitbreidheid W-O, bij Porong NW-ZO, bij Djaten N-Z, waarbij valt op te merken dat op deze plaatsen het driftmateriaal bijzonder fijn is. Deze uitzonderingen op de algemeene richting van den stroom zijn moeten verklaard worden door kronkelingen in het verloop van het bed of waarschijnlijker (daar dit naar vroeger genoemde verschijnselen en ook naar de breedte van den uit de bedoelde waarnemingen af te leiden stroom zeer breed moet zijn geweest) door kromming van den oever, waardoor draaistromen ontstonden, welke (zooals bij Pramesan aan eene versche gevormde zandbank ~~te zien~~ zeer fraai te zien was) zeer wel ~~eene [??] plaats~~ over geringe uitbreidheid schuine drift daar van omgekeerde als de hoofdrichting kan veroorzaken.

Het ~~even~~^{hier} besproken ~~waarneming~~ feit, dat de ~~hoofdrichting van den~~ stroom, waarin de vertebratenresten zijn bezonken uit het ZO. Kwam schijnt enig licht te brengen in de nog ~~niet~~ duistere kwestie, welke den vulkaan ~~geweest is~~^{was}, die voor de catastrofe, welke klaarblijkelijk de oorzaak is geweest van 't te gronden gaan van zooveel ^{en velerlei} dieren binnen eene ~~betrekte~~ beperkte ruimte, moet worden aansprakelijk gesteld. Ongeveer juist in 't ZO. Van het onderzochte deel der aan den dag komende lagen ligt de Wilis en deze eenmaal zeer machtige vulkaan is het, naar ~~deze~~ genoemde nieuwe feiten ~~het geweest~~ zeer waarschijnlijker dan een ander, geweest die zooveel levens heeft ~~afgesneden~~ vernietigd.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000050-077]

Second quarter 1892.

with missive N^o13 dated 29 Juli, 1892

Amongst the fossils collected during the month of April near Kedung Brubus there were some bones of a gigantic scaly anteater. This peculiar new species, which in all the parts that have become known – the skull, the first cervical vertebra, the lower arm, the hand, the thighbone, the lower leg and foot – show complete similarity to the extent Manidae, including the Javanese trenggiling (*Manis javanica*), but in such dimensions that the entire length of the animal must have at least been 2½ m long, whilst proportion while it must have been more stockier build than the species currently living on our island.

Paleontological data of this interesting group of mammals is very scarce indeed, as for the whole family *Manis* the material present so far is one single distal phalanx from the Pleistocene formation of North West India (the Karmul-caves in the presidency *Madras*) that must be ascribed to the large *Manis gigantea*, which is currently limited to tropical West-Africa; further a few years ago (in 1888) in old-Pliocene layers on the island Samos in the Greek archipelago, the equally rare remains have been discovered belonging to a very large anteater of the same order, yet belonging to another family, *Palaeomanis*. This one was more than thrice the size of *Manis gigantea*, and ¾ larger than the Javanese giant.

The result of comparative-anatomical research of the last

[MM774C-000050-078]

decades, which shows that that these animals, currently represented by only one family with very modest sizes, constitutes a completely separate and to be considered special order of mammals that before had larger development, herewith gets a welcome direct confirmation.

The fact that both known Pleistocene *Manidae* and their Pliocene predecessors were exceptionally large animals proves that according to the in the paleontological history of the mechanical world generally meaningful rule that the development in size always goes hand-in-hand with richness in species, white distribution and abundance of individuals that with a very high probability, yet in Pleistocene times the scaly anteaters played a more important role in the animal world than it currently is the case.

And other very welcome addition to the collection consisted of fragments of the skull and upper jaw of the earlier known large cat of which so far we only had a lower jaw and lower molars, and that now with the help of this can be ascribed a more accurate place within the system.

Also east of the Pandan observations were made to examine the distribution of bone bearing layers. Mostly near *Kedung Bening* (district *Nganjuk* of the department *Berbek* of the residency *Kediri*) and, as already before, near *Banglee* and furthermore near Jeruk (district *Lengkong*) and a few other locations that are slightly elevated above the plains, bones of animals belonging to the *Kendeng* fauna were found.

By the midst of May the work that last year was abandoned because of the high water level of the *Bengawan* near *Trinil* (department *Ngawi*, district *Sepreh*) was resumed. First large amounts of sand, which the river during the west monsoon at deposited on the not yet finished excavations, had to be cleared out; furthermore the riverbanks were dug down from the top, to have a larger surface of the deeper layer that is the most rich in petrifications by the time the water level had sufficiently gone down. Because of all this preparation that had to be done the harvest of bones only during the last days of June was again as rich as it had been last year. Amongst these important objects for further identification have been excavated of the so numerously buried species of deer, of the small bovid-like antelope and of *Stegodon*. Some vertebrae and ribs of a large bovid, still in their correct relative position, again give new evidence that the bones have remained on the spot which was their original resting place.

Other facts have been observed which seem to lead to an explanation of the phenomenon that as a rule in general, however, the bones are isolated and spread and usually broken. Separation by the mechanical power of running water is unlikely because they are pristine (except for the fractures), and it is also hard to imagine how so many bones could break by that. Only animal violence could have torn the bones of each other and spread them when they were was still connected and covered by their soft parts (and therewith protected against abrasion along the bottom of the stream that pushed them on). The find of a piece of aorta⁸⁵ filled up with sandstone is also proof for that.

Never, however, the otherwise so clearly recognisable traces of the dentition of carnivorous terrestrial animals were observed on the skeletal elements, many fractures on the large bones are also caused by a greater force than the strongest of these carnivores can manage with their jaws, the bones being in a freshwater deposition it therefore is obvious that huge crocodiles, of which the remains (mainly teeth) also commonly found amongst the other animal bones, have been the culprits. Round holes in some of the less hard bones truly seem to match the cone shaped teeth of these voracious water monstrosities. These reptiles, however, could not have caused the death of such numerous amount of animals of so many species of which we now find the remains gathered over a large stretch underneath in fresh water deposited volcanic sands and lapilli hardened to tuff. Near *Trinil* on a surface of a few hundred square metres the remains of hundreds of deer have been excavated and no less rich in bones are many other locations in the *Kendeng*. Only a catastrophe, in particular a volcanic catastrophe, compatible, yet on a larger scale than the eruptions of the *Jalak* (1699), of the *Galunggung* (1822) and of the *Kelut* (1848) could have caused such an accumulation and meanwhile explain the phenomena. Just on the dark question remaining, which has been the volcano starting this catastrophe, some light can now be shed. On many locations along the shores of the *Bengawan* one can observe (on average at the height of the lowest water level of the river) the bone bearing tuff immediately resting upon a blue greyish clay which is indicative for a time of very slow sedimentation and stagnant or slowly running water. The tuff and conglomerate layers themselves however, which nowhere reach a thickness of 20 m, show clear signs of rather fast running water and of being deposited in a relatively very short time.

Following a known rule, determining the direction of the slope of the generally present oblique lamination (or diagonal lamination, current lamination, current bedding) within the tuffs that the *Bengawan* has laid bare, between *Trinil* and *Pitu* the main direction of the original current could be established, which transported so many animal corpses that became the carrion for crocodiles before being buried with volcanic sand and lapilli.

This main direction is clearly south-east to north-west. Just about south-east of this trajectory of the *Bengawan* lies *Wilis*, and from this it seems that this once so mighty volcano – more likely than any other – has been the one destroying so many lives.

Next official report

Previous official report

[MM774C-000050-077]

Tweede Kwartaal 1892.

met missive N^o13 dd. 29 Juli 1892

Onder de gedurende de maand April nabij Kedoeng Broeboes verzamelde fossielen bevonden zich eenige beenderen van een reusachtigen geschubden miereneter. Deze merkwaardige nieuwe soort, die in al de bekend geworden deelen – van den schedel, den eersten halswervel, den voor arm, de hand, de dij, het onderbeen en den voet – algeheele overeenkomst met de levende manidae vertoont, ook met den javaansche trenggiling (*Manis javanica*), doch in zoodanige proportie, dat de geheele lengte van het dier tenminste 2½ M. moet bedragen hebben, terwijl het bovendien naar evenredigheid meer gedwongen gebouwd was dan de op ons eiland thans levende soort.

Palaeontologische gegevens waren van deze interessante zoogdiergroep al bijzonder schaars, want het geheel van het geslacht *Manis* voorhanden materiaal was tot nog toe een enkel nagelkootje uit de pleistoceneformatie van For-Indië (de Karmul-grotten in het presidentschap *Madras*), dat aan ene met de grote thans tot tropisch West-Afrika beperkte *Manis gigantea* identische soort, moet worden toegeschreven. Verder waren, weinig jaren geleden (in 1888), in oud-pliocene lagen op het eiland *Samos* in den Griekse een Archipel evenzoo spaarzame resten ontdekt van een zeer grooten *mieren* tot dezelfde groep behorende miereneter, doch die tot een ander geslacht (*Palaeomanis*) gebracht is. ^{en Deze bereikte} meer dan driemaal de afmetingen van *Manis gigantea* bereikte, ¾ groter was dan de pleistocene javaansche reus.

Het resultaat van vergelijkend-anatomisch onderzoek van het laatste

[MM774C-000050-078]

tiental jaren, dat deze thans nog slechts door een enkel geslacht van dieren met zeer bescheiden afmetingen vertegenwoordigde, geheel afzonderlijk staande en als bijzondere orde op te vatten zoogdiergroep, vroeger ^{hoegeer} ~~groot~~ ^{groot} ontwikkeling bereikt heeft verkrijgt aldus ene welkome directe bevestiging. Het feit ^{namelijk} dat beide de bekend geworden pleistocene manidae en hun pliocene voorgangers bijzonder buitengewoon groote dieren waren bewijst, naar den in de palaeontologische geschiedenis ^{van der organische wereld} algemeen geldige ^{betekenisvollen} regel, ~~dat~~ ^{namelijk} ^{volgens welke} ontwikkeling in groote steeds samengaat met rijkdom aan soorten, met wijde verbreiding en met talrijkheid aan individuen, ~~dat~~ met ^{zeer} groote waarschijnlijkheid, dat nog in den pleistocene tijd de geschubte miereneters eene veel voornamere rol ~~speelden~~ ^{vervulden} in de dierenwereld dan thans het geval is.

Ene andere bijzondere welkome vermeerdering der verzameling bestond in fragmenten van den schedel en het bovengebitt der van de vroeger alleen door de onderkaak en de onderste kiezen bekend geworden groote kattesoot, ^{waardoor} met behulp waarvan ~~haren~~ ^{haren} eerst ~~deze soort~~ ^{deze soort} haar ene nadere systemaat plaats in het systeem kan worden aangewezen.

Ook werden oostelijk van den Pandan onderzoek de ~~uit~~ ^{uit}breiding beenderenhoudende lagen waarnemingen gedaan nagegaan. Voornamelijk nabij *Kedoeng Bening* (distrikt *Ngandjoek* der afdeling *Berbek* van de residentie *Kediri*) en, zoo als reeds vroeger, nabij *Banglee* en verder bij *Djeroek* (distrikt *Lengkong*) en op eenige andere weinig boven de vlakke verheven punten tusschen deze plaatsen werden gebeente van dieren der *Kendeng* fauna gevonden.

Tegen het midden van Mei werden de verleden jaar wegens door den hoogen waterstand der *Bengawan* afgebroken gestaakte werkzaamheden opgravingen bij *Trinil* (afdeling *Ngawi*, distrikt *Sepreh*) hervat. Allereerst moesten hier groote hoeveelheden zand, die de rivier in den westmoesson op het vroeger nog niet voleindigde werk gebracht had, worden weggeruimd; verder werden afgravingen in de oeverwanden gebracht afgegraven teneinde aldus, wanneer het waterpeil voldoende gezakt was een grooter oppervlakte der aan versteening meest rijke diepere laag te verkrijgen. Door deze voorarbeid was de beenderenooft eerst in de laatste dagen van Juni ^{hier} weder zoo rijk als hij verleden jaar ~~hier~~ ^{hier} geweest was. Er werden o.a. van de hier in zoo talrijke exemplaren hier bedolven hertesoot, van de kleine rundachtige antilope en van *Stegodon* voor de nadere determineering belangrijke voorwerpen opgegraven. Eenige ~~aantal~~ ^{aantal} nog in hun natuurlijke onderlinge ligging zijnde wervels en ribben van een groot rund was weder een nieuw bewijs, dat de beenderen zich op de plaats bevinden, waar zij oorspronkelijk ~~werden afgezet~~ ^{werden afgezet} tot rust kwamen.

Andere ~~verschijnselen~~ ^{feiten} werden waargenomen welke schijnen te leiden tot verklaring van het verschijnsel, dat in den regel het algemeen echter de beenderen geïsoleerd en verspreid en in den regel gebroken zijn. Scheiding door de mechanische kracht van stromend water is met hun (afgezien van de breuken) gaaf voorkomen niet te rijmen, ook ^{kan men zich niet voorstellen hoe deze} zou ~~dezen niet~~ ^{dezen niet} in staat zijn zooveel ^[?ook?] beenderen te breken. ~~zonder Zij moeten klaarblijkelijk~~ ^{Alleen} dierlijk geweld kan de beenderen terwijl zij nog door door de zachte deelen omgeven en verbonden ^(en aldus tegen afslijping op den bodem van den stroom, die ze meeduwde beschut) waren, van elkander gescheurd, gebroken en verspreid hebben. Ook de vondst van een met zandsteen opgevuld versteend stuk eener aorta bewijst daarvoor.

Nooit echter werden de ^{anders zoo} duidelijk kenbare sporen van het gebitt der tanden van verscheurende landdieren aan die skeletdelen waargenomen, vele breuken van groote beenderen werden ook door grootere kracht ~~veroorzaakt~~ ^{veroorzaakt} dan waarover de gebitten van ^{de sterkste} carnivoren beschikken kunnen, de beenderen bevinden zich in ene zoetwaterformatie en het ligt voor de hand de reusachtige krokodillen, waarvan men de overblijfselen (voornamelijk tanden) zoo algemeen onder de andere dierlijke resten aantreft, voor de dader te houden. Ronde gaten in sommige ^{minder harde} sponsachtige beenderen schijnen werkelijk door aan de ^{kegelvormige} tanden dezer vraatzuchtige watergedrochten ^{te zijn gemaakt} ^{beantwoordend}. ~~Doch zij~~ ^{Deze} reptielen kunnen ^{echter} niet voor ~~den~~ ^{de} ~~oorzaak van het~~ ^{oorzaak van het} den dood van zoo tallooze dieren van ^{aller} ^{verschier}lei soorten, waarvan wij thans de resten, ~~bedolven~~ ^{bedolven} onder in zoet water afgezette ^{en tot tuff verharde} vulkanische ^{tuff} ^{zand en lapilli} ~~bedolven~~ ^{bedolven} over zeer groote uitgestrektheid vinden opgehoopt. ^{Alleen} Bij *Trinil* ^{alleen} zijn op eene oppervlakte van enkele 100-tallen vierkante Meters honderden overblijfselen van ^{verschiedene} ^{meerdere} honderden herten opgegraven en niet minder rijk ^{daar aan zijn} aan beenderen zijn vele andere punten van den *Kendeng*. ^{Alleen} Slechts een catastrofe en wel ene vulkanische catastrofe, vergelijkbaar met doch op grootere schaal dan die, welke uitbarstingen van den *Jalak* (1699), van den *Galoenggoeng* (1822) van den *Kloet* (1848) vergezelde ^{kan doordat} ^{de eerste aanleiding van} tot deze ophooping ^{van} ~~de oorzaak zijn~~ ^{hebben aanleiding gegeven, en tegelijk goed de verschijnselen verklaren.} Ook In de nog duistere kwestie, van welken ~~door de~~ ^{door de} vulkaan ~~was door~~ ^{was door} dan de catastrofe uitging schijnt intusschen eenig licht gekomen te zijn. De beenderen-houdende tuff lagen ziet men ^{[??]??} op vele plaatsen in den oever want der *Bengawan* ~~onmiddellijk volg~~ ^{onmiddellijk volg} ~~ongeveer~~ ^{ongeveer} (gemiddeld ongeveer ter hoogte van den laagste waterstand der rivier) onmiddellijk ^{volgen} rusten op ene blauwachtig grauwe kleisoort welke een tijd van zeer langzame sedimentatie en stilstaand of zacht stromend water aanduidt. ~~Deze~~ ^{De} ^{en} ^{conglomeraat} lagen zelf echter ^{die nergens 20 M. dikte bereiken} vertoonen duidelijke sporen van en tamelijk snelstromend ^{water} [ge?duren?de] relatief zeer korten tijd te zijn afgezet.

Het ~~geluk te~~ ^{geluk te} ^{namelijk} Tusschen *Trinil* en *Pitoe* ^{getukte het aan het in} door de ~~oeverwand der~~ ^{oeverwand der} *Bengawan* blootgelegde ^{tuffen} ^{tuffgesteente} ^{door de hoofd} ^{door middel van de} hellingsrichting der hier ~~in~~ ⁱⁿ ~~dezen beenderenhoudende tuff~~ ^{dezen beenderenhoudende tuff} zoo algemeen voorkomende schuine driftlaagjes (oblique-~~of~~ ^{en} diagonal lamination current lamination, current bedding) naar een bekende regel de hoofdrichting ^{te bepalen} van den vroegeren stroom, ~~die bezwangerd met~~ ^{die bezwangerd met} ~~vulkanisch zand en lapilli~~ ^{vulkanisch zand en lapilli} die zowel de ^{tallooze} dierenlijken welke daarna tot aas zouden ^{dien} ^{strekken voor} aan krokodillen, ~~meesleurde~~ ^{meesleurde} als het vulkanisch zand en de lapilli , waarin de ~~tuffen zijn opgebouwd, aangespoeld.~~ ^{tuffen zijn opgebouwd, aangespoeld.} ^O ^{verblijfselen} ^{later} ^{begraven} ^{werden} ^{heeft} ^{aangevoerd}.

Deze hoofdrichting is duidelijk ZO-NW. Ongeveer juist in het ZO. van het genoemde stuk der *Bengawan* ligt de *Wilis*, en deze eenmaal ~~zoo~~ ^{zoo} ^{zeer} machtige vulkaan blijkt ~~dan~~ ^{daaruit} – waarschijnlijker dan een andere – ~~blijkt nu~~ ^{blijkt nu} ^{het} geweest te zijn, die zooveel levens vernietigd heeft.

[Click here to return to the content page](#)

⁸⁵ this was actually a hollow bird bone

[MM774C-00042-334]

Tulung Agung 6 August 1892

N^o1174/10

Copy of the note of the Resident of Kediri dated 4 this month N^o134 with attachments sent to Mr M.E.F.T. Dubois officer of health second class *à la suite* at Tulung Agung for information

The assistant Resident of Ngrowo
[Signature: van Hengel?]

Copy
Nota N^o134

Kediri

The submitted request in Duplicate of 1 August N^o450/c by D^e Dubois about allowance over the month August 1892 is herewith politely returns as the request itself is dated for the month July and is dated on 1 July 1892, being the sum of money that has already been paid out by mandate 6 June last N° 2277.

On behalf of the Resident of Kediri
the Secretary
as ordered by
the commission every
/was signed/ Kruijff
for an exact copy
the 1^eklerk
[Signature]

[Next](#) letter with this correspondent
[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-00042-334]

Toeloeng Agoeng den 6 Augustus 1892

N^o1174/10

Afschrift van de nota van den Resident van Kediri dd. 4 dezer N^o134 met de bijlagen gezonden aan den Officier van gezondheid der 2de klasse à la suite M.E.F.T. Dubois te Toeloeng Agoeng tot informatie
De Asst Resident van Ngrowo

[Signature: van Hengel?]

Afschrift
Nota N^o134

Kediri

De bij lijst tot 1 Augustus N^o450/c ingediende aanvraag in Duplo van D^e Dubois wegens toelage over de maand Augustus 1892 beleefd terug aangeboden aangezien die aanvraag zelf over de maand Juli loopt en gedateerd is op 1 Juli 1892, zijnde de toelage over die maand bereid betaalbaar gesteld bij dezer [????] mandaat dd. 6 juni j.l. N° 2277.

Namens den Resident van Kediri
De Secretaris
op last
De Commis
/ WG / Kruijff
voor eensluidend afschrift
De 1^eklerk
[Signature]

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000010-215]

Esteemed Mr du Bois!

I trust that it will be superfluous to remind you of the agreement between us concerning the rent of my house you are occupying, namely *f* 20,- per month when shorter than a year or *f* 15,- per month for a year or longer. –

As Mrs your spouse recently told me that you were to leave this location within three months, because of which my house calculated from February last has not yet been rented for a year, and I have received from you *f* 120,- including the advantage up to September next, I think I am entitled to 8 months of rent of *f* 20,-

[MM774C-000010-216]

per month = *f* 160,-.

Subtracting the already paid advantage of *f* 120,- you will therefore than have to complete me *f* 40,-

So if you are really moving out, before having lived in my house for one year, I would like you to keep to our agreement and yet send me the *f* 40,-. –

As I heard that the house in question is suffering from termites, I politely request your noble severe Sir to maintain it as often as possible, and in any case clear the air every day by opening doors and windows.

In my humble opinion this is a reasonable request, as every tenant takes up the obligation to maintain the property.

If the termites are let to their devices and are not being wiped out at first sight, I fear that their destructive properties will take such proportion that they will soon reach the upper beams. –

Should your Noble Sir may be considered the house as a burden and want to be rid of it sooner rather than later, I will be pleased to go live in it myself again, but only ever if you keep to our agreement about the rent.

–

In such case I'd remain disposed to have your children play over here. – I like to hear the voices of kids

[MM774C-000010-217]

as I like children very much.

Obliged for any answer from you I remain, whilst offering my respect, also to your wife,
esteemingly

your Noble Sirs willing servant

H:de Puijt van Blommestein

Tulung Agung 18 August 1892

This is the only letter with this correspondent

[MM774C-000010-215]

Geachte Heer du Bois!

Het zal naar ik vertrouwen overbodig wezen U te herinneren aan de tusschen ons gemaakte afspraak betreffende de huur van mijn door U geoccupeerd huis, namelijk *f* 20,- smaands voor korter dan een jaar en *f* 15,- smaands voor een jaar of langer. –

Daar mevrouw Uw Echtgenoot mij onlangs mededeelde, dat U binnen drie maanden de plaats verlaten zult, waardoor mijn huis gerekend van Februari j.l. nog geen jaar door U bewoond zal worden, en ik van u met inbegrip van het genoten voorschot tot en met September a.s. *f* 120,- heb ontvangen, Zoover meen ik aanspraak te mogen maken op acht maanden huur aan *f* 20,-

[MM774C-000010-216]

smaands = *f* 160,-.

Na aftrek van de reeds genoten *f* 120,- competeert mij derhalve tot en met ultimo September het verschil van *f* 40,-

Indien U dus werkelijk de plaats verlaat, alvorens één jaar in mijn huis te hebben gewoond, zag ik gaarne U volgende gehouden afspraak mij alsnog bedoelde *f* 40,- deed toekomen. –

Naar ik vernomen heb, dat bedoeld huis last heeft van witte mieren, zoo verzoek ik UwEdG. Beleeft het zoo dikwijls mogelijk te willen doen onderhouden, in alle gevallen het elke dag te doen luchten door openzetten van deuren en ramen.

Naar mijn bescheiden meening is dit een hoogst billijk verzoek, daar iedere ^{huurder} van een huis de verplichting op zich neemt het te onderhouden.

Wordt de witte mieren vrij spel gelaten en worden zijn niet bij het eerste vertoon weggeveegd, dan vrees ik dat hun vernielingswerk binnen geen lang tijdsverloop zulke proportieën zal aangenomen hebben, dat het spoedig de bovenbalken zal bereiken. –

Mogt UwEd. wellicht het huis voor U als een lastpost beschouwen en hoe eerder hoe liever daarvan bevrijd zijn, zoo zal ik het gaarne weder dadelijk zelf willen bewonen, edoch altijd wanneer U de afspraak betreffende de huur getrouw blijft. –

Als dan ben ^{ik ook} zeer genegen om Uwe kinderen bij mij tot spelen toe te laten. – Kinderstemmen hoor ik

[MM774C-000010-217]

gaarne, daar ik kinderen gaarne lijden mag.

Mij voor eenig antwoord aanbevolen houden blijf ik, onder aanbieding van respect, ook aan mevrouw,

Achtend

UwEd dienstw. dienaar

H:de Puijt van Blommestein

Toeloeng Agoeng 18= 8/18 92

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000001-256]

Royal Natural History Society, Weltevreden 10 August 1892.

Thank you very much for your condolences on the sad loss of my brother. You will understand how deeply I am hurt to see a young and very strong and healthy man brought down within 14 days as a victim of this treacherous climate. An acute, catherrhal dysentery became his downfall. I found him alive and conscience, and for some days even had the hope he would recover, on which I turned back to Batavia, to be called back to him 2 days later and find him dying. I loved my brother very much and feel deeply saddened and beaten.

[MM774C-000001-257]

Maybe you can imagine how lonely and lost it now seems to me here and how I dread to face the first letters from Holland that have been written after they received my telegram.

Because of all this misery I did not find opportunity to answer your Sui-logical letter. I will raise the matter at the next board meeting and when the board shares your view on the importance of this pig research, then it will be best to arrange a printed handbill about it. But if we are to do this, are there not other fauna related questions that we could address in one go? Have a think about that.

This morning Prof. Martin boarded to return to Holland. He arrived here 8 days ago from Ambon, so thin and pale as somebody, after four weeks of dysentery and six weeks of hardly being able to eat anything can look like. Listening to the stories about his illness and judging from his appearance he may be lucky to be alive and having recovered his strength so quickly. His trip through Java was now obviously out of the question; he had thus to give up bringing you a visit. He requested me to

[MM774C-000001-258]

tell you this and also let you know that when you are to return to Leyden at some point, his new Laboratory will be open to you.

As far as I know Professor Martin, I do believe that you've got the wrong end of the stick about his intentions towards you and that your suspicions of him wanting to get hold of your material are unfounded. But I do not want to have any part of this that I even wrote the above is just coming from my wish to have all scientists that work in or about the East, as much as possible to be good friends.

With my best wishes for your health and work I remain

yours truly
J.F. van Bemmelen

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000001-256]

K.N.V. Weltevreden 10 Aug. 92.

Amice,

Hartelijk dank voor Uwe betuiging van deelneming bij het droevig verlies van mijn broer. Gij zult wel kunnen begrijpen hoe diep het mij getroffen heeft een jongen en bijzonder krachtige en gezonde man binnen 14 dagen te zien bezwijken als een slachtoffer van dit verraderlijk klimaat. Een acute, catherrhale dysenterie heeft hem aldus te de gericht. Ik heb hem levend en bij kennis aangetroffen, en zelfs gedurende eenige dagen de hoop gekoesterd, dat hij zou herstellen, zoo dat ik naar Batavia ben teruggekeerd, maar om reeds twee dagen later te worden teruggeroepen en hem stervende te vinden. Ik hield heel veel van mijn broer en voel mij diep bedroefd en verslagen.

[MM774C-000001-257]

Gij zult misschien u kunnen indenken hoe eenzaam en verlaten het mij hier nu toeschijnt en hoe ik op zie tegen de eerste brieven uit Holland, na den ontvangst van mijn telegram geschreven.

Door al de ellende heb ik geene gelegenheid gevonden U te antwoorden op Uwen Sui-logischen brief. Ik zal de kwestie in de volgende bestuursvergadering te berde brengen en wanneer het bestuur Uwe meening over de belangrijkheid van dit varkensonderzoek deelt, dan zal het beste zijn, er eene gedrukte circulaire over op te stellen. Maar wanneer dit geschiedt, zijn er dan niet nog andere faunistische vraagstukken, die wij er in ééne moeite inkonden opnemen? Laat hierover Uwe gedachten eens gaan.

Heden morgen heeft Prof. Martin zich ingescheept, om naar Holland terug te keeren. Hij is hier acht dagen geleden uit Ambon aangekomen, zoo mager en bleek als iemand, die vier weken dysenterie heeft gehad en zes weken bijna niets heeft kunnen eten, er uit zien kan. Naar zijne verhalen over zijn ongesteldheid en naar zijn uiterlijk te oordelen, mag hij van geluk spreken, dat hij er 't levend heeft afgebracht en zoo snel weer bij krachten is gekomen. Van eene reis door Java kon nu natuurlijk niets meer komen; hij Zijn voorgenomen bezoek bij U heeft hij dus ook moeten opgeven. Hij verzoekt mij U dit te

[MM774C-000001-258]

melden en tevens mee te delen dat mocht gij te eenige tijd naar Leiden terugkeren, zijn nieuwe Laboratorium voor U openstaat.

Zoover ik Prof. Martin ken, geloof ik, dat gij U van zijne intenties omtrent U een verkeerde voorstelling hebt gemaakt en hem onverdiend hebt verdacht zich van Uw materiaal te willen meester maken. Ik zal mij echter wel wachten mij in deze kwestie te mengen, dat ik er het bovenstaande over schreef Spruit enkel voort uit mijne wensch dat alle wetenschappelijke mannen die in of over de Oost werken, zooveel mogelijk goede vrienden mogen zijn.

Met mijne beste wenschen voor Uwe gezondheid en werk blijf ik

tt
J.F. van Bemmelen

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000032-590]

Tulung Agung, 11th August 1892

Dear Sir. [Kolff]

About a year ago in the Natural History Journal of the Dutch Indies a paper of mine appeared on "the climates of the geological past and the history of the sun", In it I try to show that changes in the amount of heat the sun is radiating are capable of explaining the climate changes that have long been established as to have happened in the past and furthermore that these changes in solar heat have really existed.

As I am completely convinced that my views on this matter as presented in this manuscript are correct and some German authorities in the fields have already send me tokens of appreciation I have reworked my manuscript enlarging it by including new data and dressing it up in German

[MM774C-000032-591]

(at the size of about 5 sheets) I now wish to have it published and particularly so in Germany (partly in Switzerland, Austria, England and the Netherlands) in a number of 1000 exemplars.

Therefore I've come to ask your corporation and politely request you to inform me what your conditions are.

I do, however, still need to inform you about a few wishes that I have concerning the publication. The format like that of the journal Teysmannia seems to me very well suited and also the cover and the paper used in the journal are to my liking. I would just like the colour of the paper a little bit more yellowish (as in the added example sheet) and the letter slightly more rounded (as also on the added sheet but they could be slightly larger than these.

Although I am confident that my work will sell well I can see it will be a risk to you to count on such belief and I therefore propose that you will let me know what the costs of publishing and exploitation will be in themselves and in case I were to pay for these that it would be reasonable that the eventual benefits after withdrawing the costs you had would be largely for me or if the costs are shared in some other way the benefits would be partly for you and partly for me.

Meanwhile please consider the above as confidential information.

Hoping to receive an answer as soon as possible, I remain with the highest esteem

your willing servant

Eug Dubois

officer of health appointed for paleontological research in Java

[Next](#) letter with this correspondent

[MM774C-000032-590]

Toeloeng Agoeng, 11 Augustus 1892

WelEd. Geb. Heer.

Ruim een jaar geleden verscheen in 't Natuurk. Tijdschr. voor Ned. Indië een door mij geschreven opstel over "de klimaten der voorwereld en de geschiedenis der zon", Daarin heb ik ~~ernaar gestreefd heb~~ ^{getracht aan te bewijzen} ^{toonen} dat veranderingen in de hoeveelheid ^{der} door de zon uitgestraalde warmte in staat zijn de ^{door de sedert lang [????] als vaststaande waarnamen} genomen klimaatswisselingen te verklaren en ^{verder uiteengezet} dat die veranderingen der zonnwarmte werkelijk bestaan hebben.

~~Ik mocht intusschen~~ ^{ben} Daar ik de vaste overtuiging heb, dat ~~mijne wijze van~~ ^{de in dat opstel neergelegde} opvatting van ~~die kwestie hier~~ ^{het grootste vraagstuk de eenige} juiste is en [???] van een paar ^{duitsche} autoriteiten op dat gebied ook blijken van waardering mocht ontvangen heb ik mijn opstel met nieuwere gegevens vermeerderd ~~en~~ ^{door nieuwe feiten} gestaafd ~~mijn~~ en gedeeltelijk omgewerkt ~~mijn opstel~~ in een Duitsch kleed gestoken en

[MM774C-000032-591]

(ter grootte van ^{hoogstens} ongeveer 5 vel) wensch dat nu te publiceeren en dan voornamelijk in Duitschland (gedeeltelijk in [???] Oostenrijk, Engeland en Nederland) in een oplaag van zoowat 1000 ex. te verspreiden.

Daartoe kom ik Uwe ^{hulp} ^{medewerking} vragen en verzoek U beleefd mij wel te willen mededeelen welke Uwe condities zijn.

Ik dien ^U echter nog eerst nog een paar wenschen kenbaar te maken den vorm ^{der} ^{uitgaaf} betreffende. Een formaat als dat van Teysmannia komt mij zeer geschikt voor ook omslag en papiersoort van dat tijdschrift bevallen mij goed. Alleen zou ik de ~~laatste~~ ^{eerste} wel iets geler van ~~kleur~~ ^{tiint} (zoools bijgaand blaadje) wenschen en zoo 't den druk ~~iets~~ ^{met} ~~ron~~ meer ronde ~~letters~~ ^{(zoools} zoools ook op 't bijgevoegde blaadje, doch kan 't een klein weinig grooter dan in dit staaltje.

~~Daar~~ ^{Hoewel} ik geloof, dat mijne verhandeling ~~wel~~ ^{goed} zal verkocht worden zal 't U wel gewaagd toe schijnen op dat geloof te rekenen ~~en~~ Ik stel U daarom voor mij zoo wel te willen opgeven de onkosten van 't drukken, uitgeven en verspreiden ^{op zich zelf} (in welk geval het, geloof ik billijk zou zijn, dat de ^{netto} opbrengst, ~~althans~~ ^{grotendeels}, aan mij kwam) of die onkosten na aftrek van 't geen U meent te mogen kunnen rekenen voor den zullen vergoed te krijgen, hetzij dat de opbrengst van dezen ~~geheel~~ ^{of} voor een deel ^[schelijk?] ten Uwen bate (voor een deel ten mijnen) bate komt.

Wil intusschen het bovenstaande voorloopig nog als confidentieel beschouwen.

In de hoop Mij vleiende weldra een zoo [???dig?] mogelijk antwoord te mogen ontvangen, noem ik mij met de meeste achting

Uw Dienstw. dr.

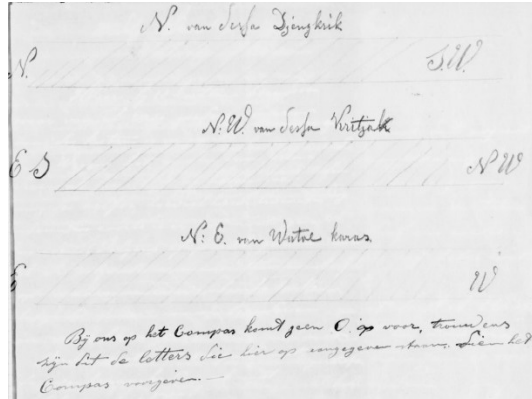
Eug Dubois

officier van gezondheid

b/m palaeontologische onderzoekingen op Java

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000058-662]

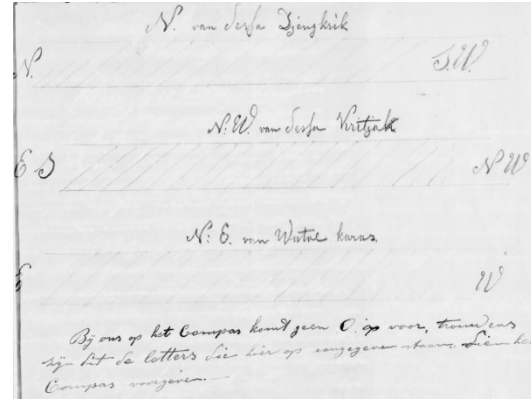
[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

Drawings (with Kriele's handwriting for designations) of cross bedding:
 Top: North of dessa Djengkrik N to SW (cross beds dip to the north)
 Next: N.W. of dessa Kritjak SE to NW (cross beds dip to the SE)
 Below: NE of Watu karas E to W (cross beds dipping to the E)

[Note at bottom]: Our compass does not show an "O" [Dutch letter O for oost/east]. The letters that we are using are those that are indicated on the compass.

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[MM774C-000058-662]

[Click here to return to the content page](#)

N.	N. van dessa Djengkrik	SW
E.S.	N:W. van dessa Kritjak	NW
E.	N:E. van Watoe karas	W

Bij ons op het Compas komt geen O. op voor, trouwens zijn dit de letters die hier op aangegeven staan dien het Compas voorgeven. –

[MM774C-000058-663]

Trinil August 15, 1892

Your noble Sir!

Herewith 6 chests with bones of which in one there is a buffalo skull with molars in place, also an antelope skull and a deer skull.

On the 9th of August the river rose again so much that our work completely flooded, and we were forced to work on the opposite side of the river that is actually the reason that the shipment is so small.

I also send herewith the measurements of the diagonal layers which I recorded at those places where they were best visible.⁸⁶

We also searched for another site but could not find any, we did find nice banks that we worked in, with the same kind of sand as at Trinil, but we could not find any bones in them. I have been down the river up to the *dessa* Galon, past the *dessa* Sonde. Where we used to find bones when working from Bogo if we should search any more along the river, either upstream or downstream, please let us know. There is also still a bank at Klitja where no work has yet been done.

For several days now, I have ulcers on my toes and the more

[MM774C-000058-664]

carbolic acid I use, the worse it gets, it's so bad that I can't get into my shoe, so that if you wish that searching along the river is to be continued, I politely request to wait until my foot has healed.

Since we are out of medicine we politely request quinine and medication for belly aches and if possible some more dynamite.

Other than that, work is progressing very well and the convicts are doing fine. After the previous time, nobody has since escaped.

De Winter asked me to write about his Aceh cross. Regarding housekeepers, we again have some. K.L.⁸⁷ has the same one as before and de Winter has a new one.

The last letter that I received from you was send as registered mail and I even had to collect it in Ngawi. Was that maybe a mistake?

Do send us also a bit of glue too.

Your serving workmen,

Kriele and de Winter

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

⁸⁶ see previous letter

⁸⁷ Although we know Kriele's first name to be Gabriel and he specifically states in [another letter](#) that G. signifies his first name, he seems to write an L. here, possibly indicating some alias...

[MM774C-000058-663]

Trinil 15 Augustus 1892

WEde|g. Heer!

Hier bij 6 kisten beenderen waarvan in een van de kisten een buffelkop is met zijne kiezen er in, ook een antilopen kop en een herten kop. Op den 9de Augustus is de rivier weder zoo gewassen, als dat ons werk geheel onder water is gelopen, en men verplicht is geweest aan de ander zeil van de rivier te gaan werken, dit is eigenlijk de reden als dat de verzending zoo klein is.

Ook zijn hierbij, de opgaven van de schuine laagjes waar dat zij het best en zichtbaar waren heb ik ze opgenomen.

Er is ook gezocht naar een andere plaats, trouwens er geen kunnen vinden, wel mooie banken waarin gewerkt is, en waar dezelfde soort zand in voor komt gelijk te Trinil, maar er geen been in kunnen vinden. Ik heb de rivier af geweest tot aan *dessa* Galon, voor bij *dessa* Sonde. Waar dat vroeger ook beenderen zijn gevonden, van Bogo uit zoo er nog verder gezocht moet worden, stroom op of stroomafwaarts, langs de rivier laat U het dan weten. Er is nog een bank te Klitja waar nog niet in gewerkt is.

Ik heb al reeds vier dagen zwerende tenen, en hoe meer

[MM774C-000058-664]

Karbol of ik gebruik, hoe erger of het wordt het 't is zoo slecht als dat ik niet meer in mijn schoenen kan, dus als er nog verder gezocht moet worden langs de rivier, verzoek ik beleefd te wachten tot mijne voet genezen is.

Aangezien hier onze medicijnen op zijn verzoeken beleefd om kinine en buikdrank, en zoo U het over hebt een weinig dynamiet.

Verders gaat het met de werkzaamheden zeer goed en ook met de gestraften, er is na die tijd niemand meer weggelopen.

De Winter laat vragen om zijn Atjeh kruis. Wat onze huishoudsters aangaat zijn men weder van [ver?] waarvan K.L. dezelfde is van vroeger, en van de Winter een nieuweeling is.

De laatste brief dien ik van U ontvangen heb, was aangetekend, en heb hem zelf op Ngawi af moeten halen is daar soms geen vergissing bij?

Zend ons ook een weinig lijm.

U dienende werklieden

Kriele en de Winter

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000032-592]

G. Kolff & Co

publishers, book dealers & printers [etc]

Batavia, 20th August 1892

Most esteemed Sir ,

In your own best interests we have to give you in consideration to have the intended book be printed and published in Holland or Germany. That is as it is to be sold there are not here.

We are prepared to be the middleman in this, should you wish so, but in our opinion this is not necessary. As you are happy to pay the costs of printing, and your writing is

[MM774C-000032-593]

clearly readable, making corrections not much of a problem; conditions are that you will surely find a publisher.

If you would wish us to be the publisher, we would be sending copies of it to Holland, the firm H.C.A. Thieme in Nijmegen, burden them with the printing and exploitation and settle the bill with you afterwards. The extra costs for that would be on your account.

We are pleased to hear your decision in this .

meanwhile with high esteem

your willing servant

G. [?Kolff?]

This is the last letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000032-592]

G. Kolff & Co

uitgevers, boekhandelaren & drukkers [etc]

Batavia, 20 Aug. '92

Zeer geachte Heer,

Wij moeten U, in Uw eigen belang, in overweging geven 't door U bedoelde bk. in Holland of Duitschland te doen drukken en uit-~~te~~-geven. Daar toch moet 't verkocht worden, niet hier.

Wij zijn bereid onze tusschenkomst te verleenen indien U zulks wenscht, maar noodig is dat o.i. niet. U is bereid de kosten van 't drukken te voldoen, Uw schrift is

[MM774C-000032-593]

duidelijk leesbaar, zoodat de correct uur geen bezwaar kan zijn; onder die voorwaarden is er wel een uitgever te vinden.

Wenscht U echter ons als uitgever, dan zouden wij de kopie naar Holland sturen, de firma H.C.A. Thieme te Nijmegen met 't drukken en de exploitatie belasten en later met U afrekenen. En vooraf nadelig saldo komt dan voor Uwe rekening.

Gaarne vernemen wij Uwe beslissing.

Inmiddels met hoogteaching

Uw dienstw dien

G. [?Kolff?]

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000058-664]

Trinil, August 22 ,1892

Your noble Sir !

Chests have been received, one of which contained medicines as you told us, except for the glue, which was not in there.

The one mandor by the name of Sastro, we punished on the 9th of this month with a fine of 1 guilder from his wages for reason that he already five or six times did not follow orders as given, now yesterday we ordered him to take along the sick convicts to Ngawi to have them replaced, he then took the liberty to ignore this and because he again did not follow orders we punished him for the second time with a fine of 2 guilders and if you approve of this, we will deduct these from his wages at the end of the month.

In our opinion, we again found beautiful stuff: a pig jaw with tusk and two small teeth at the front, therewith another small head which we think to be of a fish, but because we are not sure, we are sending it to you immediately.

The previous bones have all been put together with the glue that you gave us.

The river subsides all days, should we search any further along the river?

Other than that, all is going very well with our work as well as with the convicts and K.L. and de W.T.

Your faithful servants

Kriele and de Winter

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

[MM774C-000058-664]

Trinil 22 Augustus 1892

WelEdelg: Heer!

De kisten ontvangen, waarvan in een kist de medicijnen volgens Uw opgaaf, behalve de lijm die is er niet in.

De eene mandoer name Sastro, hebben wij de 9de dezer maand gestraft, voor 1 gulden korting van zijne toelagen, de reden als dat hij reeds vijf à zes maal zijne orders niet op heeft gevolgd die hem gelast werden, nu gisteren gelasten wij hem om de zieke gestraften mede te nemen naar Ngawi om die te vervangen, trouwens heeft de vrijheid genomen om het niet te doen en door die reden als dat hij nu deze orders weer niet heeft opgevolgd hebben wij hem voor de tweede maal gestraft voor 2 gulden korting van zijne toelagen, bij gevolg zoo U het goed vindt, zullen wij het hem op het laatst van de maand, van zijne toelagen af houden.

Er zijn weder mooie dingen gevonden zoo wij denken, een varkens kaak met slagatand en twee kleine tandjes van voren, daarbij nog een kopje zoo wij denken dat het van een vis is, door die reden als dat wij het niet weten zenden wij het u meteen.

De vorige beenderen zijn alle gelijmd met de lijm die U ons gegeven hebt.

De rivier daalt alle dagen moet er nog verder gezocht worden langs de rivier?

Verders gaat het met de werkzaamheden zeer goed en ook met de gestraften met K.L. en de W. T.

U dienende werklieden

Kriele en de Winter

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000001-258]

Royal Natural History Society
in
the Dutch Indies
N^e

Dear friend,

Yesterday evening I have brought your proposal, about starting an investigation to the number of pig species in Java and Sumatra to be discussed at the board meeting of the RNHS. The general opinion, however, was thus that the research like that can only bear fruit, when large amounts of skulls and other parts of skeletons, from several parts of these islands, are being sent to a specialist for comparison. As you are to be that specialist, this material would need to be sent by us to Tulung Agung and this transport, added to the costs of offering bounties for the skulls, would amount to substantial sum.

[MM774C-000001-259]

Our financial situation at the moment is, however, not thus that we would not be well off if we were not to avoid expenses that we could avoid. So unless your paleontological research critically depends on it, the society would like to propose to you that sending out a request for pigs is to be postponed to a more suitable moment, for instance until the time that you will be working on your publication, for which you will be remaining in Batavia, and as the incoming material could then be examined over here.

No further news from here. I thank you again for the condolences you offered to my loss. All the best with your health and your work

yours truly
J.F. van Bemmelen

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

Batavia 24 August 1892.

[MM774C-000001-258]

Kon. Natuurk. Vereeniging
in
Nederl. Indië
N^e

Amice,

Gisteravond heb ik Uw voorstel, omtrent het instellen van een onderzoek naar 't aantal soorten van varkens op Java en Sumatra ter tafel gebracht in de bestuursverg. Der K.N.V. het algemeene oordeel was echter, dat zulk een onderzoek alleen dan vruchtdragend kon zijn, wanneer groote hoeveelheden schedels en andere skeletdelen, uit verschillende delen van deze eilanden, aan een deskundige ter vergelijking werden opgezonden. Daar i.e. gij die deskundige zoudt moeten zijn, zoude dit materiaal door ons naar Toeloeng Agoeng moeten opgestuurd worden en dit transport, gevoegd bij de kosten voor 't uitloven van premies voor de schedels, zou een vrij aanzienlijk bedrag

[MM774C-000001-259]

vereischen. De toestand van onze kas is op 't oogenblik niet van dien aard, dat wij niet goed zouden doen de vermijdelijke uitgaven ook werkelijk te vermijden. Tenzij dus Uwe palaeontologisch onderzoek het dringend vereischt, zoud de Vereeniging U willen voorstellen het zenden van eene varkens-circulaire uit te stellen tot een meer gelegen oogenblik, b.v. tot den tijd, dat gij van de uitgave van Uw werk op Batavia verblijf moet houden, en dus het inkomende materiaal hier kunt bewerken.

Verder geen nieuws. Nogmaals dank voor Uwe deelneming in mijn verlies. Het beste met Uwe gezondheid en Uw werk

tt
J.F. van Bemmelen

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000032-594]

Tulung Agung (Kediri) Java, 26 August 1892

H.C. Thieme, publisher in Nijmegen

(manuscript of 7 9 pages sent separately by registered mail)

Dear Sir,

About a year ago in the Natural History Journal of the Dutch Indies a paper of mine appeared on "the climates of the geological past and the history of the sun", In it I tried to show that the climate changes that are known from the geological past can be explained by changes in the warmth radiating from the sun (such as are being assumed by astrophysics).

As I am convinced that my views on this matter as presented in this manuscript are the only ones sufficiently contributing to answering this big question and a few German authorities on the subject (Prof. Penck in Vienna and Prof. Fritz in Zürich) also have notified me of their appreciation, I reworked my publication into a book, enlarged with new data and dressed it up in German and now wish to publish it in a number of thousand exemplars, particularly in Germany and Austria but also in the Netherlands and England.

[MM774C-000032-595]

To that purpose I have come to ask your cooperation as it is important to me that this booklet will go into the world as soon as possible I've taken the liberty to already sent you the manuscript in a separate registered mail.

As I am prepared to pay the printing costs immediately upon you sending me a bill to that extent, I am assuming there is no objection to start the work immediately.

Flattering myself that this will be possible, I do first need to convey to you a few wishes I have about the shape of the publication. A format like that of the journal Teysmannia seems to me to be the most appropriate. An equally or slightly more robust cover of a similar sober colour would fit to my liking. The paper, however, I would prefer to be a bit more yellowish, like the sheet that I've added, only a bit larger (with the distance between the lines appropriate to that size).

As you can see in the manuscript I have split it up in two parts which are further divided into smaller sections. The titles above the latter can be printed in a small bold letter in the space between these texts. Should you happen to have a copy at hand of the German version (by Carus) of Darwin's Entstehung der Arten. Darwin, Gesammelte Werke. Auswahl bd. II) that would be the easiest way of making you clear what I would like to see. The contents of the parts are equally put on top of these parts as they are in the aforementioned book.

As far as correction is concerned it is definitely required that I will be doing the final corrections. The galley proofs need to have already been corrected in Holland as much as possible. Should you deem it necessary to appoint somebody in the Netherlands as corrector then I propose Dr. M. Gresshoff. Alas I am not sure if this gentleman, my friend, has sufficiently recovered to take this task upon him and therefore I request you to send the galley proofs of this manuscript to Prof. A Wichmann in Utrecht who will either take the task upon himself or if possible send it through to Dr G.

This in some way or the other corrected proof (and I request you to already remove as many grammatical errors as possible

[MM774C-000032-596]

as well as in consequences because of the new spelling) I request to at least receive the final galley proofs myself for correction for which I propose you sent me 2 exemplars.

Obviously I do need your help in exploitation. To me it's particularly important that the book will be available in the countries mentioned (so especially in Germany and Austria).

An advantageous or disadvantageous balance will reasonably be for my account.

But this may in no case be a reason to not immediately start printing as I repeat that my main goal is to have my knowledge brought to as many interested persons as possible, and not so much as to gain a financial advantage.

Flattering myself that you will cooperate to achieve this important scientific goal, I remain esteemingly
your willing servant
ED
officer of health appointed to do paleontological research in Java

Would you please be so kind to acknowledge receipt of the manuscript?

ED TA

Next letter with this correspondent

[MM774C-000032-594]

Tulung Agung (Kediri) Java, 26.8.92

H.C. Thieme, uitgever te Nijmegen

(manuscript van 7 9 bladen aangetekend apart)

WelEdGeb. Heer,

Ruim een jaar geleden verscheen in het Natuurk. Tijdschrift voor Ned. Indië een opstel van mijne hand over "de klimaten der voorwereld en de geschiedenis der zon". Daarin ^{trachtte} ik de bekende geologische klimaatsveranderingen ~~op~~ ^{door} veranderingen in de warmte der zon (zooals die door de astrophysici worden aangenomen) ~~heb getracht terug te brengen~~ ^{te verklaren}.

Daar ik vast overtuigd ben, dat de in genoemd opstel neergelegde opvatting van het groote vraagstuk de eenige ~~mogelijk~~ voldoende is en ik van een paar duitsche autoriteiten (Prof. Penck te Weenen en Prof. Fritz te Zürich) ook blijken van waardering mocht ontvangen, heb ik mijn opstel, tot een boek grotendeels omgewerkt en met nieuwe gegevens vermeerderd, in een duitsch kleeid gewaad gestoken en wensch dat nu te publiceren en 't dan, in een oplage van 1000 exemplaren, voornamelijk in Duitschland en Oostenrijk verder in Nederland en Engeland te verspreiden.

[MM774C-000032-595]

daartoe kom ik Uwe medewerking vragen en wyl mij eraan gelegen ligt, dat het boekje zoo spoedig mogelijk de wereld ingaat, heb ik de vrijheid genomen U gelijk met dezen het manuscript (aangetekend) ~~toe te zenden~~ ^{te doen} geworden.

Aangezien ik bereid ben de kosten van 't drukken onmiddellijk na opgaaf, te voldoen ~~zal er, geloof ik~~ ^{meende ik dat er wel} geen bezwaar zal bestaan onmiddellijk tot het drukken over te gaan.

Mij vleierende, dat 't zoo geschieden kan, dien ik U eerst nog een paar wenschen, den vorm der uitgaaf betreffende, kenbaar te maken. Een formaat als dat van het tijdschrift Teysmannia komt mij het meest geschikt voor. Een even (of een weinig steviger) ontslag van een dergelijke stemmige kleur bevallen mij verder goed. Het papier zou ik echter van eenigszins geelachtige tint wenschen, zooals op bijgaand blaadje, doch een weinig grooter (interlinie naar evenredigheid).

Zoo als U aan het manuscript zult willen zien heb ik 't geheel in twee Abschnitte verdeeld en deze in kleinere afdelingen. De titels dezer laatsten in kleine tusschenruimten in den tekst met kleine vette letter te drukken. Mocht U bij geval een exemplaar der duitsche uitgaaf (van Carus) van Darwin's Entstehung der Arten. Darwin, Gesammelte Werke. Auswahl bd. II) ~~bij de hand~~ onder Uw bereik hebben, zoo zou dat mijne bedoeling op de eenvoudigste wijze duidelijk kunnen maken. De inhoud van iederen hoofdstuk Abschnitt worden ook op dezelfde manier daarboven vermeld als in genoemd boek.

Wat de correctie betreft zoo is 't bepaald noodzakelijk dat ik ~~die althans eenmaal~~ ^{de laatste} zelf op mij neem. ~~Dat zou echter alleen dan voldoende zijn, wanneer~~ De proef ~~moet dan~~ reeds in Holland zoveel mogelijk van fouten gereinigd worden. Mocht U 't wenselijk vinden ~~daartoe~~ ^{dat ik} in Holland iemand als corrector ~~aangewezen~~ ^{wijs} ~~te krijgen~~ ^{zoo zou} ~~noem~~ ik U ~~verzoeken~~ Dr. M. Gresshoff ^{wel [??] [??]} ~~als corrector aanbevelen~~ ^{Daar ik evenwel niet weet of deze heer, mijn vriend reeds voldoende hersteld is om de correctie op zich te nemen} ~~verzoek ik U~~ de drukproeven met het betreffende manuscript aan Prof. A Wichmann te Utrecht te zenden, die haar ~~voor~~ ^{(misschien} ~~het zij zelf,~~ ^{zeker} ~~of door anderen zou willen zorgen~~ ^{dan zoo} mogelijk aan dr. G. zal ter hand stellen.

De op een of andere wijze proef (ik verzoek U daar mogelijke fouten in de

[MM774C-000032-596]

taalkundige eindigingen der woorden (naamvallen) en op inconsequenties in de gevolgde nieuwe spelling te willen (letten) verzoek ik in ieder geval voor de laatste correctie zelf te mogen ontvangen en stel U voor daarvan 2 exemplaren ~~met 10 dagen tusschenruimte~~ mij te doen geworden.

Voor de exploitatieroep ik natuurlijk ook Uwe hulp in. Er ligt mij bovenal ^{aan} gelegen, dat het boek in de genoemde landen (dus voornamelijk in Duitschland en Oostenrijk) ~~verkoeh~~ ^{verspreid} wordt.

Een voor- of nadeelig saldo komt dan billijkerwijs voor mijne rekening.

Maar hoe dit zij dit mag in geen geval reden wezen om niet dadelijk met 't drukken te beginnen want, ik herhaal mijn hoofddoel is mijne opvatting ~~zoo veel~~ ter kennis van belangstellenden te brengen en mogelijk financieel voordeel is slechts van ondergeschikt belang.

Mij vleierende, dat U aldus tot 't bereiken van een wetenschappelijk doel van geen gering belang zult willen medewerken, noem ik mij met de meeste achting

Uwdwdr.

ED

off. v. gez. b/m pal.ond op Java

Wil mij wel de ontvangst van 't ms. laten weten

ED TA

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000042-276, another draft version, in essence the same, is present MM774C-000042-308]

N^o15

27 August 1892

Director of Education. Religion and Trade

In answer to your Missive dated 23 July last N^o7372 I have the honour to inform your noble severe Sir that before the end of the next month I hope to present to you the first issue of the intended report, treating three new mammal species: *Anthropopithecus javanensis*, *Boselaphus Kroesenii* and *Manis paleajavanica*. As I have largely received the material for comparison, whilst the missing part will probably soon arrive, also further issues are to follow soon and, notwithstanding the unforeseen delay, I will try to do so within the time span I deemed sufficient in my note dated 29 January last as far as it concerns those fossils that can be described from here, and for which there is no need to 1st compare them with a standard collection.

As I already had the opportunity to point out in my note of 28 January last, part of the collection cannot thus be described, as to do so I would first need to visit the Indian Museum in Calcutta or the British Museum in London, and before a definitive description of the material can be made collections of at least the latter and preferably both need to be examined. Both Museums hold numerous remains of vertebrates from the British Indian Pliocene and Pleistocene vertebrates, which (as closely related or identical species) are directly compatible to the Pleistocene of Java. From an only recently received catalogue of the collection in Calcutta I have become aware that they also have many casts of type specimens of which the originals are in the British Museum. Therefore many of the fossils that I now cannot yet describe, could be described from here after a visit to the Indian museum, leaving this only a few for which a visit to the British Museum in London would be necessary. A visit to Calcutta would also open up the possibility, without much objection to bring a visit to the find sites themselves.

Flattering myself that by the above I have met with that desire which your Noble severe Sir expressed in the last paragraph of your Missive, I add yet again the assurance that as far as circumstances allow I still aspire to present the intended report as soon as it is in the scientific interest of the case itself to do so given the large responsibility, concerning the reliability, which is upon me. That, and in no way the extensive notice of the report is the great difficulty of the matter, and the reason why it has not yet been offered to your Noble severe Sir in full.

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000042-276, another draft version, in essence the same, is present MM774C-000042-308]

15. 27. Juli ^{Aug.} Dir. O.E.N.

In ~~beantwoording~~ op Uwe Missive dd. 23 Juli II. N^o7372 heb ik de eer UHoogEdelGestrenge te berichten, dat ik U voor 't einde van de volgende maand de eerste aflevering van het bedoelde rapport, behandelende drie nieuwe zoogdiersoorten: *Anthropopithecus javanensis*, *Boselaphus Kroesenii* en *Manis paleajavanica*, hoop aan te bieden. Aangezien het ~~nog~~ verwachte ~~?????~~ vergelijkingsmateriaal thans ~~grotendeels~~ ^{voor een deel} ontvangen is, ~~terwijl~~ en 't nog ontbrekende vermoedelijk niet lang meer zal uitblijven, zullen ook de verdere afleveringen ~~daar~~ spoedig kunnen volgens en, niet tegenstaande de ondervonden niet voorziene vertraging, zal ik trachten binnen den in mijne nota dd. 29 Januari II. voldoende geacht een tijd toch ~~de beschrijv~~ het geheel alles van de bijeengebrachte fossielen wat ~~daarvoor~~ ^{beschrijving} van hier uit, ~~en~~ zonder ~~eerst~~ vergelijking met eene standaardverzameling kan in aanmerking komen, ~~ten einde te brengen~~ af te werken.

Zooals ik reeds in mijne nota van 28 Jan. II. gelegenheid had op te merken, zal een ander gedeelte der verzameling ~~?????~~ ^{daarvoor algeheel definitieve beschrijving} dan ik toen vermoede niet aldus kunnen bewerkt worden; ~~daarvoor~~ is 't bezoek van ~~de standaardverzamelingen in~~ 't Indian Museum te Calcutta of 't British Museum te London, in ieder geval ^{voor definitieve behandeling van al het materiaal} van het laatste en liefst van beiden, bepaald noodzakelijk. Beide Museums bevatten talrijke overblijfselen van brits Indische pliocene en pleistocene vertebraten, welke ^(als van nauw verwante of identische soorten) met de pleistocene van Java direct vergelijkbaar zijn. Uit de eerst onlangs door mij ontvangen catalogus van de verzameling te Calcutta blijkt mij, dat deze ook vele afgietsels van typische specimina van 't British Museum bevat. Van de nu hier ~~nog niet~~ voor beschrijving ^{mij niet} vatbare fossielen zouden ~~en~~ aldus, door een bezoek aan 't Indian museum nog een groot gedeelte wel ~~op Java~~ kunnen beschreven worden, ~~zoodat~~ ^{waardoor} slechts van ~~weinig overblijven~~ welke ^{?????} ^{bewerking} voorafgaande studie in 't British Museum te Londen zou ~~de~~ vereischen. Aan een bezoek van Calcutta zou tevens de mogelijkheid verbonden zijn, dat zonder veel bezwaar ook de vindplaatsen zelf konden bezocht worden.

Mij vleierende door het bovenstaande aan het in de laatste alinea Uwer Missive door UHEG. uitgedrukt verlangen te hebben voldaan, voeg ik daaraan nogmaals de verzekering toe, dat zoover de omstandigheden 't toelaten 't steeds mijn streven is, het bedoeld rapport zoo spoedig af te leveren als ^{met het wetenschappelijk} belang der zaak zelf en ^{de grote} mijn ~~geweten~~ het ^{de grote} verantwoordelijkheid, die ~~aangaande~~ ^{in-zake} betreffende de betrouwbaarheid der systematische ^{soort} bepalingen op mij rust, is ~~in overeenstemming te brengen~~ te vereenigen. ~~Niet toeh in de uitvoering~~ hij van 't werk ~~doeh~~ de vereischte zekerheid der determineringen ligt de ^{grote} moeilijkheid en de ~~oorzaak~~ Daarin, ~~en niet~~ ^{geenszins} in de bijzondere uitvoering hij 't van het werkrapport ligt de ^{grote} moeilijkheid en de oorzaak, dat het ^{UHEG.} niet reeds lang ~~U~~ in zijn geheel is aangeboden

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000050-079]

July 1892.

(with missive N^o14 dated 28 August)

Except for a lot of additional material of already known species, the excavations near Trinil this month delivered:

a nice half lower jaw with all the molars, the canine and one incisor of the so far in the collection by only separate molars represented pig of the type *Sus verrucosus*, which now can be further identified, the skull roof of a Pleistocene *Garialis* from Java, which, as did the earlier found upper beak and lower jaw of this animal, point to a close relationship to *G. gangeticus*, though both forms need to be kept separate, the lower jawbone of a not yet identified fish.

The tuff layers near Pitu, in which last year bones of a turtle and of *Garialis* have been found, turned out on further investigation to be very thin and did not bring forward any fossils of any significance. At some other locations along the Bengawan, like near Porrong, fossils were found in the shores, but also here the layers in question were very thin, which would make exploitation not worthwhile. Further surveys to find rich find spots along the river will continue. Meanwhile at Trinil, where the rich fossil bearing layers have now been reached, whilst the water level of the river continues to be low, for now many good finds are to be expected.

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000050-079]

July 1892.

(met missive N^o14 dd. 28 Aug.)

Behalve veel aanvullingmateriaal van de reeds beter bekende soorten, leverden de opgravingen bij Trinil in deze maand op:

een fraaie onderkaakshelft met al de kiezen, den slag tand en een snijtand van een tot nog toe slechts door losse kiezen ~~bekend geworden~~ in de verzameling vertegenwoordigde zwijnesoort van 't type *Sus verrucosus*, welke nu nader kan worden gedetermineerd, een schedeldak van de pleistocene *Garialis* van Java, dat, evenals de vroeger van dit dier bekend geworden bovensnavel en onderkaak, op zeer nauwe verwantschap met *G. gangeticus* wijst, hoewel ~~zoals~~ beide vormen specifieke dienen gescheiden te worden, een onderkaaksbeen van een nog niet nader te bepalen visch.

De tuf lagen bij Pitoe, waar in verleden jaar beenderen van een schildpad en van *Garialis* gevonden waren bleek bij verdere nasporingen slechts zeer dun; ~~zij~~ te zijn en leverde ~~bij verdere nasporingen~~ geen fossielen van eenige beteekenis meer op. Nog op enkele andere plaatsen langs de Bengawan zoals bij Porrong, werden fossielen in den oever gevonden, doch ook hier waren de betreffende laagjes maar zeer dun ~~en~~, zoodat ~~eene~~ exploitatie niet lonend zoude zijn. Er wordt voortgegaan met verder langs de rivier naar rijkere vindplaatsen te zoeken. Intusschen zijn bij Trinil, waar thans de fossielen rijkere lagen bereikt zijn, nu terwijl de rivier ook aanhoudend laag blijft, voorloopig nog genoeg goede vondsten te verwachten.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000058-665]

Trinil, August 30, 1892

Your noble Sir !

Herewith 8 crates with bones, all from this side of the river. During the last days of the month we were not able to glue the bones, because we were too busy extracting them. That is the reason that no glued bones are in this shipment.

In the chest to which this letter is added, you will find 6 deer skulls. In another chest there is also a beautiful buffalo skull with a row of molars still attached. All these bones were found in the new workplace on this side of the river.

K.L.'s feet have healed. Otherwise all is going very well with the work activities and the people, but there are a few who suffer from fever.

Your serving workmen,
Kriele and de Winter

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

[MM774C-000058-665]

Trinil 30 Augustus 1892

WEdelg: Heer!

Hier bij 8 kisten beenderen die allen gevonden zijn aan deze kant van de rivier wij hebben de laatste dagen van de maand niet kunnen lijmen aangezien wij het te druk hadden wegens het uithalen van de beenderen de reden als dat er geen gelijmde beenderen bij zijn.

In de kist waar deze brief zich in bevind zijn zes hertenkoppen in. ook in een andere kist zit een prachtige buffelkop in met een rij kiezen er in, deze beenderen zijn allen gevonden in het nieuwe werk, aan deze kant van de rivier.

K.L. zijn voeten zijn genezen. Verders gaat het zeer goed met de werkzaamheden, en ook met het volk, wel een weinig koortslidders.

Uw dienende werklieden
Kriele en de Winter

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000058-666]

[in the margin (writing NOT by Dubois I think!): This is the service letter that was thought to have been lost but which simply arrived late]

Trinil, August 31 1892 [written in red pencil: Femur P.e.]

Your Noble Sir:

We received your letter and the gluing process will now be halted here. Regarding the bone [Femur 1] de Winter tells me that the missing pieces were blown away by a heavy gust of wind whilst they were lying on a djati leaf as he was busy gluing and could not be found again.

The bone in question was found at the same side of the river where we have found the chimpanzee head earlier and if De Winter remembers correctly the following bones were found nearby: a jaw and tusk of an elephant. The bone was found at about the same depth as the chimpanzee skull equal to the earlier low water level, and separated from each other by about 12 meters.

We have hardly worked since at that side because of water levels have continuously been too high between the 29th and 30th of August the water again gone up by about one meter. As soon as the water level has gone down thus that we can work at the opposite side where the bone was found,

[MM774C-000058-667]

all will be as attentive as possible to find the pieces that have been knocked off the bones.

Because of the fact that the water level is so variable, it remains very difficult to find new banks.

Your serving workmen,
Kriele and De Winter

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

[MM774C-000058-666]

Trinil 31 Augustus 1892

Femur P.e

WEdelg: Heer!

U brief ontvangen en het lijmen zal alhier gestaakt worden.

Wegens dat been[Femur 1] vertelde mij de Winter als dat die stukjes die er aan ontbreken door een zware wind op een djati blad onder het lijmen zijn weggewaaid en niet meer terug kunnen vinden.

Dat bedoelde been is gevonden aan de zelfde kant van de rivier waar dat vroeger die chimpanseekop is gevonden. Zoo de Winter zich zelve niet vergis dan lagen er deze beenderen in de buurt: een kaak en slag tand van een Olifant. Het been is zoo wat ongeveer gevonden op de diepte van de chimpansee op gelijk met de vroegere lagen waterspiegel van elkaar zowat 12 meter.

Aan die zelfde kant hebben wij te met niet meer gewerkt door als dat de waterstand aldoor te hoog is geweest tusschen 29 en 30^e Augustus is de waterstand weer ongeveer een Meter gewassen zoo dra de waterstand weder gedaald is als dat men aan de overkant waar of dat been gevonden is

[MM774C-000058-667]

kunnen werken zal men er zoo oplettend mogelijk zijn om de stukjes die van de beenderen werden afgeslagen op te zoeken.

Door dat de waterstand zoo ongestadig blijft is het zeer lastig om nieuwe banken te vinden.

Uw dienende werklieden

Kriele en de Winter

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000058-667]

Trinil, 7 September 1892

[written in pencil: the letter of 31 August is the letter that was thought to have been lost]

Your noble Sir !

I cannot understand that you have not yet received the reporting letter which I already sent 7 days ago. In that letter I wrote about where the bone [Femur 1] of that chimpanzee was found. That bone was found on the same side as where the skull was found and also at about the same depth equal to the earlier low water level, separated from each other by about 12 meters.

You are asking how we might find more of it. To attempt that, it would be best and it would generate the largest chance if we were to dig 3 to 4 meter deeper into the sidewall. As it happens, the pit where that bone was found has not yet been fully excavated that will probably yet take the largest part of month, possibly bones of this chimpanzee might still be in there deeper, so it would then be best to first work that pit to its final depth, and after that dig further into the wall.

[MM774C-000058-668]

This pit would have been long finished but we have had too much bother from the water, we have not been able to work in it for 10 days already , but if the river keeps going down as it has for several days, we might start working on it again on Friday.

I have a polite request for some eye-water, my feet have healed. By the way, I have had sore eyes for 4 days now and that gives me a lot of trouble when I am in the sun. Also, some quinine since we continuously have people with fever and we are almost out of quinine.

I guess I better send this letter as registered mail since I am afraid that the reporting letter has been lost.

Your serving workmen,

Kriele and de Winter

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

[MM774C-000058-667]

Trinil 7 September 1892 [[in dun potlood](#): (De brief van 31 Augustus is de verloren gewaande dienstbrief)]

WEdelg. Heer!

Ik kan niet begrijpen als dat U die dienstbrief, dien ik voor 7 dagen al verzonden heb, waar in vermeld stond op welken plaats dat been van die bedoelde chimpansee gevonden is, nog niet ontvangen hebt, dat been is gevonden aan dezelfde kant waar dat de schedel is gevonden, ook zoo ongeveer op dezelfde diepte gelijk met de lagen waterspiegel van vroeger, van elkander ongeveer 12 Meter. U vraagt hoe men er nog meer van zouden kunnen vinden, dan zou het besten en er het meeste kans toe zijn, een Meter 3 à 4 dieper het wand in te graven, trouwens is die plaats waar of dat been in gevonden is, nog niet afgewerkt, daar zal nog wel een kleine maand voor noodig zijn, mogelijk zitten er nog wel beenderen van die chimpansee lager, dus het 't is het besten eerst die plaats op zijn diepte te werken, en daarna dieper de wand in

[MM774C-000058-668]

graven, die plaats had al lang afgewerkt geweest maar te veel last van het water gehad, nu hebben wij er al in geen 10 dagen in kunnen werken, als nu de rivier zoo door blijft dalen, als dat hij nu een paar dagen doet, dan zullen wij er mogelijk vrijdag er verder aan kunnen beginnen.

Een beleefd verzoek of ik niet een weinig oogwater kan krijgen, mijne voeten zijn genezen, trouwens heb ik nu al reeds 4 dagen zieken ogen en daar ik veel last van heb als wanneer ik in de zon kom, ook een weinig kinine, daar men aldoor koortslidders hebben en de kinine te met op is.

Ik zend U deze brief maar als bestel als dat ik bang ben dat die dienstbrief verloren is gegaan.

U dienende werklieden

Kriele en de Winter

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000033-657]

Tulung Agung, 16 September 1892

Noble Sir [\[Thieme\]](#),

To be able to pay you as soon as possible part of the expenses of printing: "Die Klimate der geologischen Vergangenheit und ihre Beziehung zur Entwicklungsgeschichte der Sonne" I have deposited with Mr. P. Schrijnen, apothecary at the Commelinstreet N^o1 in Amsterdam, the sum of twohundredandfifty guilders send there today by money order. It will be at your disposal when you choose so. If the sum does not cover the full amount I politely request that you will send me a bill for the remaining amount which I will then send to you immediately

With the highest esteem

Your willing servant

Eug Dubois

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000033-657]

Toeloeng Agoeng, 17^e September 1892

WelEdGeb Heer,

Ten einde aldus reeds zoo spoedig mogelijk een gedeelte der onkosten van 't drukken van mijn: "Die Klimate der geologischen Vergangenheit und ihre Beziehung zur Entwicklungsgeschichte der Sonne" te kunnen voldoen, heb ik bij den heer P. Schrijnen, apotheker Commelinstraat N^o1 te Amsterdam, eene som gedeponoord van tweehonderden ^{vijftig} gulden ^{en heden in postwissels overgemaakt.} Daarover kan door U, zoodra U verkiest, worden beschikt ~~het bedrag wordt.~~ Voor 't aan 't totale bedrag der onkosten dan nog ontbrekende ^{gedeelte der onkosten} verzoek ik U beleefd mij t.z.t. wel opgave te willen doen. ~~Ik zal~~ ^{waarna ik} U dat restant dan per kerende mail zal doen geworden.

Met de meeste achting

Uw dienstw. dr.

Eug Dubois

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000058-608]

Trinil 21 September 1892

Your Noble Sir!

It is going very poorly with the forced labourers at the moment, it seems like there aren't any more as we do not get replacement for the ones that have served their time and from the 15th of this month no exchange has taken place. We are already eight men down so if nobody is ill we have 24 working. You can imagine that the work is progressing very poorly because of the many ill and no replacement.

Bones are almost not being found.

Your serving workers
Kriele and de Winter

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

[MM774C-000058-608]

Trinil 21 September 1892

UEdele Heer!

Het gaat zeer slecht op dit moment met de gestraften, het schijnt wel als dat er geen meer zijn aangezien wij geen anderen meer terugkrijgen voor die geen die ontslagen zijn van af reeds 15^e dezer maand geen ver[wis]seling heeft plaats gehad. Wij missen nu reeds acht man dus als er geen zieken zijn hebben wij er 24 man in het werk. Dus U kunt wel nagaan dat het werk zeer slecht opschiet vele zieken en geen verwisseling.

Beenderen worden er te met niet gevonden.

U dienende werklieden
Kriele en de Winter

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000033-663]

Tulung Agung, 23 September 1892

Amice, [\[most likely van Bemmelen, J.F.\]](#)

Although I have received the Transactions of Zoology Series containing the article by Owen now already more than a week ago, I have not yet thanked you for it. I should therefore offer you my apologies at this time.

Notwithstanding me staying in cooler surroundings, I have not been able to get rid of the nervous tension and general malaise of which I have been suffering more and more over the last two years. Yes, it was even worse than ever before during the last few days, maybe just because of the find of the chimpanzee femur.

By sending me the intended article of Owen, you have once again been of great service to me; this has allowed to come as far in studying the discovered specimen as is possible without comparison with real skeletons.

The conclusion that I was thus able to

[\[MM774C-000033-664, Left\]](#)

draw is the following: the bone shows the greatest correspondence amongst the anthropoids with the chimpanzee, just like the skull and the molar. However, for the femur this is even much greater with humans. In dimensions and proportions, in the curvatures of the distal ends of the joints and their placement with respect to the diaphysis and towards each other, the bone is completely human. Measurements of lengths, thicknesses, radii and angles are so strikingly human that I was astonished myself upon comparison. This key-bone to the skeletal mechanics proves with certainty that the animal possessed human proportions of trunk and legs and that it walked upright. Only a few insignificant peculiarities prove that it is not a human leg, but that of an anthropoid, which by the way also is apparent from its discovery spot near to where the skull was found.

If the weather will only stay dry for awhile, there is every chance that in the same river bank also parts of the arm, the hand and foot will be excavated, thereby providing facts that would confirm the above conclusion (which for me is already a certainty).

For myself, it is not unpleasant that my prediction, made 4 years ago in the Journal for Natural History of the Dutch Indies that in our archipelago transitional forms were to be found that are between humans and their highest living relatives, has now been proven correct.

Again my sincere thanks and in the hope that you are enjoying a better health situation than I am, I remain with friendly regards,

Yours truly

Eug. Dubois

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000033-663]

Toeloeng Agoeng, 23 September 1892

Amice,

Hoewel ik reeds meer dan een week geleden De Transact. Zool. Ser. met 't stuk van Owen mocht ontvangen, heb ik U daarvoor nog niet bedankt. Ik dien U thans daarvoor mijne verontschuldiging aan te bieden. Niet tegenstaande mijn verblijf in de koelte ben ik de zenuwachtige overspanning en algemeene malaise waaraan ik de laatste twee jaren meer en meer ben gaan lijden, niet kunnen kwijt kunnen worden. Ja in de laatste dagen was deze erger dan ooit – misschien juist door die vondst van 't chimpansee-dijbeen. – Door mij het bedoelde opstel van Owen te zenden hebt gij mij weder een zeer groote dienst gedaan; daarmede heb ik 't in de studie van 't gevonden voorwerp zoover kunnen brengen als zonder vergelijking met werkelijke skeletten mogelijk is.

De conclusie, die ik al dus heb kunnen

[\[MM774C-000033-664,\]](#)

trekken is deze. 't Been vertoond, evenals de schedel en de kies, onder de anthropoïeden de grootste overeenkomst met den chimpansee; van den femur is die echter nog veel grooter met den mensch. In afmetingen en proportie, in de kromming der gewrichtsuitenden en hunne plaatsing ten opzichten van de diaphyse en van elkander is 't been geheel menselijk. Lengte maten, dikten, radii, hoeken zijn zoo frappant menselijk, dat ik er zelf van verbaasd stond, toen ik ze vergeleek. Dit sleutelbeen van de skeletmechanica bewijst zeker, dat 't dier menschelijke proporties van romp en benen bezat en rechtop liep. Slechts enkele onbeduidende bijzonderheden bewijzen echter, dat 't ~~been~~ geen menschenbeen is, doch van een anthropoïed, zooals trouwens ook uit de vindplaats nabij de plek, waar de schedel lag blijkt.

Wil het weer nu nog maar wat droog blijven, zoo bestaat er alle kans om in den zelfde rivieroever ook delen van den arm de hand en den voet op te graven en aldus feiten ter bevestiging van de bovenstaande conclusie (die voor mijzelve reeds geheel vaststaat) te leveren.

't Is voor mij ook niet onaangenaam, dat mijne 4 jaar geleden in het N.T. gedane voorspelling, dat in onzen archipel tusschenvormen tusschen den mensch en zijn hoogste levende verwanten zouden gevonden worden, thans is uitgekomen. –

Nogmaals bestendank, en hopende, dat Gij U in een betere gezondheidstoestand verheugd dan ikzelf, verblijf ik na vriendschappelijke groet

tt

Eug Dubois

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000050-079]

Augustus 1892.

with missive N^o16 dated 23 September

Since at Trinil again a new surface of the fossil rich layer has been laid bare, in it no less mammal bones have been excavated than in the past year; Trinil must surely be one of the richest find spots for remains of early mammals known to man. Most abundant still is the small *Axis* deer, of which in this month the antlers of at least 50 individuals and also some complete skulls were collected; an almost pristine skull of a buffalo was also very welcome, which seems to belong to a second species that differs from the species that became known earlier; further a lower jaw of *Stegodon*, an incomplete lower jaw of the little pig of the type *Sus celebensis* and a ditto skull of the *Sus verrucosus*-type. The most important find, however, was that of a femur of the chimpanzee that had become known so far by a molar and a skullcap and which apparently originates from the same individual. With that a momentous fact has come to light, as maybe never before in any paleontological find.

For this femur has the dimensions, the proportion and the shape of the shaft, in measurement as well as in the curvature of the ends of the joints and the location of these in relation to the shaft and each other, which are so completely of the human type (of which it only differs in insignificant peculiarities) that it cannot be doubted that our *Anthropopithecus*, which by its skull already advantageously distinguished itself from the highest living anthropoids, already had an upright position, which is considered to be so uniquely human. *A. erectus* – as the species now in his own right deserves to be called – therefore is a link that more closely connects humans to their next living relatives amongst the mammals.

It need not be pointed out, how important further finds of the skeleton, in particular of the arm, the hand or the foot, of this being would be. The chance that these are yet to be found is also very large, as apparently the whole skeleton, be it somewhat spread in its parts has become buried in the volcanic tuff. The skull was about 10 m downstream (given the original direction of the current) of the femur and the molar was close to the skull. These three remains were all at the same level of the sediment at such a distance of the erosive edge of the river that it is not likely that other parts of the skeleton have largely been flushed free and removed. Currently (September) a new part of the shore is being removed, to expose a further part of the fossil bearing layer underneath, in which these precious remains are to be expected.

A further description of the data already gathered from this species will soon follow.

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000050-079]

Augustus 1892.

met missive N^o15 moet zijn 16 dd. 23 Sept.

~~Talrijk ^{veel} waren in deze maand weder de vondsten bij Trinil. Nu eenmaal weder een nieuwe oppervlakte van de fossielen rijker lagen bij Trinil was blootgelegd, werden de hier verzamelde fossielen ^{misschien} dierbeenderen weder even talrijk als verleden jaar; ene rijkere deze plaats behoort zeker tot een van de rijkste vindplaatsen van overblijfselen van vroegere zoogdier resten, die men ooit ^{kent} heeft aangetroffen. Alleen 't meer en Onder het over betrekkelijk geringe oppervlakte~~

Nu eenmaal bij Trinil weder eene nieuwe oppervlakte van de fossielen rijkere laag was blootgelegd werden daaruit niet minder zoogdierbeenderen in even groot aantal opgegraven als verleden jaar; Trinil behoort zeker tot de rijkste vindplaatsen van ~~zoogdier~~ overblijfselen van vroegere zoogdieren die men kent. 't Menigvuldigst blijft steeds 't kleine axishert vertegenwoordigd, waarvan in deze maand zeker ^{wel} de horens van 50 individuen en ook enkele een complete schedels verzameld werden; zeer welkom was een bijna gaven schedel van een buffel, die naar 't schijnt tot ene tweede soort van de vroegere ^{bekend geworden} verschillende soort schijnt te behoort; verder eener onderkaak van *Stegodon*, eene incomplete onderkaak van het kleine zwijn van 't type *Sus celebensis* en een dito schedel van 't *Sus verrucosus*-type. De ~~aller~~belangrijkste vondst was echter een dijbeen van den chimpanseé, vroeger door eene kies en door 't schedeldak bekend geworden en klaarblijkelijk ook van 't zelfde individu afkomstig. Daarmede is een zoo gewichtig feit aan 't licht gekomen, als ^{misschien} ^{noeg} nooit door eenige ^{andere} palaeontologische vondst.

Dit dijbeen bezit namelijk in de afmetingen, de proportie en den vorm van den schacht, zoowel als in de afmetingen en de krommingen der gewrichtsuitenden en de plaatsing van deze ten opzichte van de schacht en van elkander, zoo volkomen het menscheijk type (waarvan het slechts door onbeduidende bijzonderheden afwijkt), dat er niet aan te twijfelen valt of onze *Anthropopithecus*, die zich reeds door zijn schedel zoo voordelig van de hoogste levende anthropoïeden onderscheidt, had reeds de opgerichte houding, die men zoo bij uitstek als menscheijk beschouwd, aangenomen. ~~en vormt~~ *A. erectus* – zoo verdient de soort nu [eigenwaardig] genoemd te worden – vormt aldus een schakel, die den mensch met zijne naaste levende verwanten onder de zoogdieren in nauwere verbinding brengt.

Er behoeft wel niet op gewezen te worden, van hoeveel belang verdere vondsten van skeletdelen, vooral van den arm, de hand of den voet, van dit wezen zijn zouden. De kans dat deze nog zullen gevonden worden is ook zeer groot, want klaarblijkelijk is 't geheele skelet, hoewel in zijn deelen eenigszins verspreid in de vulkanische tuf begraven geworden. De schedel lag ongeveer 10 M. stroomafwaarts (wegens de vroegere stroomrichting) van het dijbeen en dicht nabij den schedel lag de kies. Deze drie overblijfselen bevonden zich in 't zelfde niveau van 't gesteente op zoodanige afstand van den erosierand der rivier, dat 't niet waarschijnlijk is, dat deze de andere deelen van 't skelet reeds grotendeels zou hebben losgespoeld en verwijderd. Er wordt thans (September) een nieuw stuk van den oever weggenomen, teneinde aldus een verder gedeelte van de fossielen houdende onderlaag, waarin die kostbare resten te verwachten zijn, bloot te leggen.

Nadere beschrijving van het reeds van deze soort verkregene zal spoedig volgen.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000007-490 Kroesen]
Tulung Agung, 27 September 1892.

Noble and severe Sir,

I have two good tidings to bring to you. First of all, some time ago, at the same spot where last year we had to stop working because of high water levels, a femur has been found of a large humanoid ape that revealed its presence already last year by a skull of which became clear that it was much closer to mankind than the highest of the current living anthropoids. This femur shows in its size, shape, position of the joins and the angles of them towards each other, such an accurate resemblance to that of a man that it can only be distinguished from it by close examination. The femur is the key part in the mechanics of the skeleton and from this complete correspondence with that of man it must be concluded that this large sculled *Anthropopithecus* was also walking upright and was a true erectus, from which also follows

[MM774C-000007-491]

that the upright position is not exclusively human, and also from this point of view the diluvial Japanese man ape (or ape man) was much closer to man than any other currently known living or fossil species. And thus I have the satisfaction to see the prediction I did four years ago in the essay you know in the 'Journal of Natural History' that in the diluvial layers of our Archipelago missing links were to be found, has come true.

I'm very much pleased that the trust you have always shown for this hypothesis, and for which I will always remain grateful to you, turns out to have been justified.

The second event that now almost pleases me even more is about a perfectly casual meeting with Verbeek.

Although I tried to write him and get the air cleared between us I was unsuccessful in doing so and it began to bother me more and more and for two years long I've had remorse about how I wronged him, and I had done my best to correct my mistake; but it remained a stain on my character that had come to discourage me; it hampered me in my work and make me feel evermore disconsolate. Even this joyful find could not raise my spirits and thereby make the situation worse. I do not have a militant attitude as would not be befitting a researcher of nature and when a man like Darwin considers that peace of mind is a primary requirement, then how much should the absence of such then not be obstructive to me!

I have not intentionally wanted to obstruct anybody and not in the least a man who has been such a credit to science, which I love above all, like Verbeek has. I was travelling in a very desperate and stressed-out mood. So you can imagine what impression it was for me to completely unexpected see Verbeek in Kertosono.

But Verbeek came, as I had not expected, towards me and reached out his hand to me. I told him once again how much I regretted what had happened in the past and how much I'd suffered because of it. I told him no different than in a few words what I've been feeling for two years. I felt extremely happy after this unexpected event, but having that long-suffering now come to an end so suddenly also left me so astonished and confused that I did not even think about buying a supplementary train ticket to travel on with Verbeek and at Madiun I did the same by letting an opportunity of ten minutes delay go to waste talking to a lady (the wife of controller ten Cate, whose guest I'd once been) and who might easily could have made an apology.

It may have left a strange impression on Verbeek and on you who has done so much

[MM774C-000007-492]

trying to get this sad business settled (which I was pleased and grateful to hear from Verbeek) and which you will be willing to crown by telling Verbeek how solely astonishment and being taken by the unexpectedness of this so striking happy meeting has been the cause of my unexplainable behaviour; Mr Verbeek might have already gathered that much. I end this letter by expressing yet again, also on behalf of my wife, my most grateful thanks for your good intervention, and if my scientific work is ever to be as fruitful as I have endeavoured it to be, it will make me doubly happy, if it were to show you that your interest and willingness have been well spent.

After polite and cordial greetings to your wife, you and your daughter, I remain with the highest esteem

your willing servant
Eug Dubois

[Next](#) letter with this correspondent
[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000007-490 Kroesen]
Toeloeng Agoeng, 27.Sept.' 92.

HoogEdelGestrenge Heer,

Twee goede tijdingen heb ik U te berichten. Ten eerste heb mocht ik eenigen tijd geleden op dezelfde plaats waar verleden jaar wegens een hogen waterstand het werk gestaakt was een dijbeen gevonden van den grooten menschachtigen aap, die reeds verleden jaar door een schedel heeft zijn tegenwoordigheid verraden heeft en waarvan gebleken was, dat hij veel meer nabij den mensch stond dan de hoogste der thans levende anthropoïden. Dat dijbeen vertoont in afmetingen, gedaante, gewrichtskrommingen en krommingen en tot de hoeken welke de deelen met elkander vormen zoo nauwkeurige overeenkomst met den mensch, dat 't daarvan eerst bij zeer nauwlettend onderzoek te onderscheiden is. ~~Daar~~ Het dijbeen is het sleutelbeen der skelet mechanica van 't skelet en uit deze volkomen overeenstemming met 't gelijkwaardige der van den mensch blijkt dat 't ~~dit~~ heeft de grootschedelige Anthropopithecus ook rechttop liep en een ware erectus was, waaruit volgt dat ook hem ~~geene~~

[MM774C-000007-491]

de opgerichte houding ~~geen~~ niet uitsluitend aan den menschelijke toekomst, en dat ook in dit opzicht ~~dit pleis~~ diluviale javaansche mensch menschaap ~~of aap~~ (of aap mensch) veel nader bij den mensch staat dan eenige bekende ~~andere~~ bekende levende of fossiele soort. Zoo heb ik dus de voldoening mijner vier jaar geleden in 't Natuurk. U bekende opstel in 't Natuurk. Tijdschr. gedane voorspelling dat in diluviale lagen van onzen archipel de [be????te] missing links zouden gevonden worden te zien uitgekomen.

~~Uw vertrouwen~~ Het is mij ook bijzonder aangenaam dat het geloof ~~vertrouwen~~ door U altijd ~~betoond~~ aan die stelling geschonken, waarvoor ik U steeds zal dankbaar zijn ~~dat~~ aldus blijkt wel ~~best~~ te zijn bestemd geweest.

De tweede gebeurtenis waarin ik mij thans bijna nog meer verheugd is eene geheel toevallige ontmoeting met Verbeek.

Hoewel ik ~~mij daar~~ trachtte, [?? ? ? en d? n met succes] [?? ? ?] Over die zaak hem te [????] was dat meestal zonder succes en ~~heeft~~ [Ja] ze mij toch [????] zeer sterk hinderen. Ja zo ging ze mij meer en meer hinderen. ~~Ik weet~~ Reeds twee jaren lang had ik er berouw van dat ik vroeger verkeerd had gedaan, ik had mijn best gedaan mijne fout te herstellen; dat deze evenwel nog altijd als eene ~~smet~~ vlek op mijn karakter bleef rusten ~~maakte~~ benam mij op den duur allen moed; waardoor ook 't werk weinig vlotte en ik mij hoe langer hoe mistroostiger ging gevoelen. Zelfs Die gelukkige vondst kon mij niet opwekken. ~~In eene wanhoopige en zeer overspannen stemming~~ daardoor werd de toestand erger, ~~omdat ik dacht: wat helpt dat alles, wanneer men mij~~

[?c]

Ging was ik dan ook op reis gegaan want Ik heb ook volstrekt geen militante aard ~~en wanneer~~ zooals ook niet wel past aan een natuuronderzoeker en wanneer een man als Darwin meent dat gemoedsrust voor dezen een eerste vereichte is, hoezeer moet mij 't ontbreken daarvan dan niet hinderen! ~~Ik~~ Ik wil niemand met opzet hinderen en allerminst een man die zich in de wetenschap die ik Boven alles liefheb zo verdienstelijk heeft gemaakt als Verbeek. In een zeer wanhoopige en overspannen stemming was ik op reis gegaan. Hoe[????] dus begrijpen welk een indruk 't geheel onverwacht zien zien van Verbeek te Kertosono [?op mij?] maakt.

Maar Verbeek kwam trad, wat ik niet verwachtte, ~~naar~~ mij toe te gemoet en stak mij de hand toe. Ik heb hem nog eens gezegd hoezeer mij 't vroeger gebeurde speet en hoe zeer ik daaronder geleden had. Ik zeide niet anders met een paar woorden dan wat ik twee jaren lang gevoeld had. ~~Ik was te Ik was Het was~~ Ik gevoelde mij buitengewoon gelukkig door die ~~zeer geheel~~ onverwachte gebeurtenis, maar en was nu ~~die langen tijd van leed~~ dat lange leed zoo in eens ophield ook te verbijsterd en verward, dat ik er niet eens aan dacht een supletair spoorkaartje bij 't mijne te nemen teneinde verder met V. te reizen en te Madioen liet ik dezelfde gelegenheid en een tijd van 10 minuten oponthoud ongebruikt voorbij gaan door een dame (de vrouw van den controleur ten Cate) bij wie ik mij toch wel had kunnen excuseeren, wiens gast ik eens [????] was ^{al die tijd} te woord te staan.

Dat heeft misschien een vreemde indruk Verbeek gemaakt en U die ~~een~~ zoo goed

[MM774C-000007-492]

gedaan heb door die ~~zaak~~ treurige zaak uit de wereld te hebben (zooals ik met zoo groote vreugde en dankbaarheid van V. Vernam) wilt mij zeker ook wel de kroon op het werk zetten door aan Verbeek te zeggen hoe alleen verbijstering en bevangenheid door het onverwachte en frappante der zoo gelukkige ontmoeting de oorzaak was van mijn [????] onverklaarbare handeling; de heer V. zal dat misschien ook reeds begrepen hebben. Ik eindig dezen met U, ook namens mijne vrouw ^{nog eens} mijn allerhartelijkst een dank te betuigen voor Uwe goede tussenkomst en wanneer ^{ik eenmaal} [???? ????? ? ?] ~~mijn wensch is eenmaal~~ om op in de wetenschappelijk gebied zoo vruchtbaar werken kan als 't altijd mijn streven geweest is te doen, zal mij dat daarom dubbel gelukkig maken, ~~mocht ik~~ U daardoor te toonen dat Uwe belangstelling en welwillendheid welbestede waren.

Na beleefde en hartelijke groeten van ons beiden aan Mevrouw, U en Uwe Dochter verblijf ik met den meesten ~~hoogacht~~ eerbied

Uwdienstw dnr
Eug Dubois

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000034-193]

Tulung-Agung (Java) 3 October 1892

Noble born Sir,

Because of much travelling and going around and occupations of another nature I have not been able to write the changes to my manuscript about the "*Climates of the geological past*" which I sent you on September 17th (as improvement to what I send on September 16th) as well as the most important subject in seems to deserve. I now realise, there was something missing to the presented proof, which I feel so free as to send to you herewith, hoping that you will not hold these repeated postscripts – which are not just in the interest of the subject, but might even fasten the printing process – against me

[MM774C-000034-194]

and that you will add the texts to the locations indicated for the typesetter. Whilst asking your forgiveness for these repeated interferences, and thanking you in advance for the hoped-for kindness I remain with the highest esteem

your willing servant

Eug Dubois

[Several (not very interesting) textual changes left out, as also on page MM774C-000034-195]

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

712

— Send from Jawa —

[MM774C-000034-193]

Toeloeng-Agoeng (Java) 3 ~~Sept.~~^{Oct.} '92

WelEdGeb. Heer,

Ten gevolgen van veel reizen en trekken in den laatsten tijd en bezigheden van anderen aard heb ik U den 17^{den} September (als verbetering van dat den 16^{den} September) gezonden blad ter vriendelijke inlassing in mijn handschrift over die "Die Klimate der geologischen Vergangenheit", niet zoo kunnen schrijven als mij het belangrijke daarin behandelde punt wel schijnt te verdienen. Ik zie nu, dat er iets aan de bewijsvoering daarin ontbreekt, wat ik zoo vrij ben nevensgaand U alsnog te doen toekomen, hopende, dat U mij deze herhaalde postscripta – welke niet alleen in 't belang van 't onderwerp zijn, doch ook het afdrukken misschien bespoedigen kunnen – zult willen ten goede houden

[MM774C-000034-194]

en 't bijgaande ter aangegeven me plaats wel wilt aanplakken ten gebruiken aan den zetter. U verschooning vragen voor het herhaalde lastig vallen, en voor de gehoopte vriendelijkheid bij voorbaat dankzeggend verblijf ik met de meeste achtung

Uw dienstw. dr.

Eug Dubois

[meerdere tekstwijzigingen, alsook op MM774C-000034-195]

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000058-609]

Trinil 4 October 1892

Your Noble Sir!

The forced labourers have been completed to the number of 40 as of 1 October. We thought to get 50 which is the reason we waited a bit in letting you know as we expected someday soon to be able to tell you we had 50.

The work at the other side of the river is going very well and we expect to reach the top of the bone bed in six days. As of today there are seven forced labourers on this site and the rest at the other side of the river.

De Winter is already four days complaining about stomach ache. If he pushes on it, it hurts him and he requests politely for some medicine and also for quinine, iodine and carbolic acid.

Your serving workers

Kriele and de Winter

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

713

— Send from Jawa —

[MM774C-000058-609]

Trinil 4 October 1892

UEdelg. Heer!

De gestraften zijn aangevuld tot het getal van 40 vanaf een October wij dachten er 50 te krijgen door die reden hebben wij er mede gewacht om het U te laten weten als dat men dachten eerdaags het getal van 50 te krijgen.

Het werk van de over zij van de rivier gaat zeer goed vooruit als dat men wel denken binnen zes dagen op de bovenste beenderenlaag te zullen zijn. Er werken vanaf heden zeven gestraften aan deze zij en de rest aan de overzijde van de rivier.

De Winter klaagt reeds al vier dagen over maagpijn zal hij er op drukt doet het hem pijn en zet ook op verzoek beleefd er een weinig medicijnen voor en dan ook kinine jodiorum en carbolzuur.

U dienende werklieden

Kriele en de Winter

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000058-610]

Trinil 11 October 1892

Your Noble Sir!

Regarding the forced labourers it's again the same as the last month, of our 40 labourers we are five down, according to the jailer it has to do with the Assistant Resident being absent, and the jailer not being able to replace the ones who are dismissed.

The work is progressing very well, but bones are almost not found, the shipment of the 15th will be small.

De Winter is still complaining about his stomach ache but not as much as four days ago. Other than that the forced labourers are doing very well and also K.G.

Your serving workers
Kriele and de Winter

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

[MM774C-000058-610]

Trinil 11 October 1892

UEdele Heer!

Wegens de gestraften gaat het weder gelijk de vorige maand, wij missen van onze 40 gestraften weder 5 man, volgens de Cipier zijn gezegden komt dat door den Assistent Resident afwezig is, en de Cipier de ontslagenen niet vervangen kunt.

Met de werkzaamheden gaat het zeer goed vooruit, trouwens beenderen worden er te met niet gevonden, de verzending zal den 15^e zeer klein wezen.

De Winter klaagt nog steeds over zijn maagpijn. Trouwens is niet zoo erg dan voor vier dagen geleden. Verder gaat het met de gestraften zeer goed en ook met K.G.

U dienende lieden
Kriele en de Winter

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000058-611]

Ngawi, 12 October 1892

Dear Mr Dubois.

The sum of *f* 175 that you sent to me with your missive of 7th of this month I have received in good order.

As you will have read from the newspapers I have unexpectedly been transferred as a kind of promotion to Ponorogo to clear up the mess there.

Would it not be better therefore if I were to send you the money back that still remains here?

In Surabaya and they have received my request for forced labourers but currently have none available; for that reason I have complemented the present number at Trinil

[MM774C-000058-612]

as good as I could to the 40 we used to have.

Awaiting your response and with polite greetings and esteem
your willing servant
Hoogenraad

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000058-611]

Ngawi, 12 October 1892

Geachte Heer Dubois.

De mij bij Uwe missive van 7 dezer toegezonden som van *f* 175 heb ik in de beste orde ontvangen. Zooals u reeds uit de couranten zult hebben gelezen ben ik onverwachts bij wijze van onderscheiding overgeplaatst naar Ponorogo om de boel daar schoon te maken.

Zouden het daarom niet beter zijn dat ik die gelden met de nog bij mij resterende terugzend?

Van Soerabaja is op mijn verzoek om dwangarbeiders bericht ontvangen dat er momenteel geene disponibelen zijn; waarom ik het te Trinil

[MM774C-000058-612]

aanwezig getal zoo goed en kwaad ik kan aangevuld hebt tot het vroegere at 40.

In afwachting van een tegenbericht en met beleefde groeten achtend

Uw Dw Dienaar
Hoogenraad

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000006-528]

Royal zoological society
NATURA ARTIS MAGISTRA
AMSTERDAM, 13 October 1892.

The noble and very learned Sir
Dr Eug Dubois

Tulung Agung
Java

I herewith have the honour to notify you that a lion skull will be sent to your address, which I am pleased to offer you for borrowing. I was very pleased to hear from Professor Weber the important results of your research and I offer you my sincere congratulations. Recommending myself for reprints of your publications I remain with the highest esteem
your willing servant

C Kerbert

Director

I like to receive notice of receipt in good order.

[Next](#) letter with this correspondent

[MM774C-000006-528]

Koninklijk Zoologisch Genootschap
NATURA ARTIS MAGISTRA
AMSTERDAM, 13 October 1892.

Den WelEd. Zeer Gel. Heer
Dr Eug Dubois

Toeloeng Agoeng
Java

Bij deze heb ik de eer U mede te delen, dat aan Uw adres wordt afgezonden een Leeuwenschedel, welke met genoegen aan U in bruikleen wordt afgestaan. Van Prof. Weber vernam ik met zeer veel genoegen de belangrijke resultaten Uwer onderzoekingen en ik bied U hierbij mijne welgemeende gelukwensingen aan. Mij voor een overdruk Uwer publicaties ten zeerste aanbevole nhoudende met de meeste hoogteaching

Uw dw. dienaar

C Kerbert

Directeur

Gaarne ontving [ik] bericht van de goede ontvangst.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000013-347]

Utrecht, 13 October 1892
very esteemed Sir,

I have yesterday received your letter dated 9 September and I am hurrying to let you know that so far I have not received any galley proofs of your work on the climates et cetera from Mr Thieme. Although I do not doubt that aforementioned gentlemen will be very pleased to publish your work on the conditions you have proposed, I do want to answer your question about possible other publishers.

In the Netherlands I can in this recommend the firm E.J. Brill in Leyden. The owners of this firm are very decent people, who

[MM774C-000013-348]

as they consider something financially secure, will publish any work without extravagant demands. There is only one big objection that has always remained, despite many complaints about its, which is that they do so little to create "awareness". They do not hand out complimentary copies, either out of indifference, or lack of knowledge as to which journals are suitable for that. As a consequence to that, the German works published from the Netherlands often remain quite unknown. With their French publications it's even much worse, as given the extraordinary organisation of the French book trade these remain even much more unknown.

Should you not come to an agreement with the firm Thieme I would recommend the firm Harald Bruhn in Brunswijk (publisher of the Journal of [????] who exclusively publishes books on medicine and physics and whom I personally know well. I'd be happy to intercede and I believe to be sure that he will publish your work on for you more advantageous terms.

Secondly I can recommend the firm Engelmann, in Leipzig, who also will be prepared to publish your work.

In any case I will be pleased to burden myself with the correction of the galley proofs, as I've written you recently.

Should you have the possibility to look at the new "Physikalischen Handatlas van Berghaus", I allow myself to ask your attention for table 25, the map of which shows that of the Indian Archipelago Borneo, Java, Sumatra, Malakka up to Conchinchina [= Vietnam] used to all be connected as a whole. The depths of the seas there are all below the 100 fathom-line [= 182,88 m].

[MM774C-000048-349]

That Verbeek has tried to become director of Education, Religion and Trade is something I already heard in 1889 in Buitenzorg. I do, however, think that his chances are not as good as he thinks himself. But it seems incomprehensible to me that a scientifically developed man should want such a position. Science must be more of a means to him, then a goal in itself.

Finally I have a small request. I'm currently busy with marls and other rocks from Timor, Rotti, Sumba, Celebes, to sort out the Foraminifers and I have already over a dozen find sites represented. As material for comparison I have also foraminifers from some find sites in Java (Preanger regency and Bantam) which have been isolated in our Museum. The difference, for as far as I can see, is rather large. From your latest report (your name may not have been mentioned, but it surely was yours) which was copied in the Journal of the Geographical Society out of the Java – Courant there is mention of foraminifer-marls from the Kendeng and this brought the thought to me to bother you with the request to help our Museum to some samples of these marls,

[transposed in margin]

as only a small amount send as "sample without value" would perfectly suffice for the purpose. Should you, however, intend to work on the fauna of these foraminifer-marls yourself then please consider this request as not having been made.

[continued text transposed in margin of previous page MM774C-000013-348]

Greshoff is doing well, because of quarantine measurements at Madeira, he will have to postpone his trip for the time being. I hope to meet him any day. The stupidities that some so-called civilised people all over Europe commit because of cholera are really unbelievable. And that at the end of the so much praised 19th century!

After polite greetings with high esteem yours truly, A Wichmann

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000013-347]

Utrecht, 13 Octbr 92
Hooggeachte Heer,

Gisteren ontving ik Uwe letteren d.d. 9 Septbr. en haast ik mij U mede te deelen, dat ik tot nu toe geene drukproeven van Uer werk over de klimaten enz. van den Heer Thieme ontvangen heb. Hoewel ik er niet aan twijfel, dat genoemde Heer zeer gaarne bereid zal zijn op de door U gestelde voorwaarde zich met die uitgave te belasten, wil ik toch Uere vraag naar eene eventueele anderen uitgever te beantwoorden.

Voor Nederland kan ik U in dit opzicht aanbevelen de firma E.J. Brill te Leiden. De bezitters van deze firma zijn zeer fatsoenlijke lieden, die zoodra

[MM774C-000013-348]

zij zich, wat de kosten betreft, gedekt kunnen beschouwen, een werk zullen uitgeven en daarbij geene buitenspoorige eischen zullen stellen. Er is echter een groot bezwaar, dat niettegenstaande zoo vele klachten, altijd is blijven bestaan, n.l. dat zij zoo weinig voor den "kritiek" van een werk doen. Noch gaan zij over recensie-exemplaren uit te deelen, of uit onverschilligheid, of uit gebrek aan kennis met de tijdschriften die daarvoor geschikt zijn. Een gevolg daarvan is, dat duitsche werken in Nederland uitgegeven meestal tamelijk onbekend blijven. Met de fransche werken is het overigens nog veel treuriger gesteld, omdat deze bij de eigenaardige organisaties van den franschen boekhandel nog veel onbekende blijven.

Mocht U ~~dan~~ met de firma Thieme tot genen overeenkomst kunnen geraken, als dan zouden ik U ^{kunnen} aanbevelen de firma Harald Bruhn in Brunswijk (de uitgever van den Zeitschrift für [????????? ??????????????]) en die uitsluitend medische en natuurwetensch. werken uitgeeft en die mij persoonlijk goed bekend is. Gaarne bied ik U mijnen bemiddeling aan en ik geloof als zeker te kunnen veronderstellen, dat hij de uitgave op voor U meer voordelige conditieën zal op zich nemen.

Ten tweede kan ik U aanbevelen de firma Engelmann, te Leipzig, die ook wel tot de uitgave bereid zal gevonden worden.

In elk geval zal ik mij gaarne met het nazien van de drukproeven belasten, zooals ik U onlangs reeds schreef.

Mocht U eens gelegenheid hebben den nieuwen "Physikalischen Handatlas van Berghaus" te zien, zoo veroorloof ik mij Uwe aandacht op Taf 25 te vestigen, waarin men op de daar gestelde kaart vanden Indischen Archipel kan zien, dat Borneo, Java, Sumatra, Malakka tot Conchinchina vroeger één geheel hebben uitgemaakt. De diepten van de zeeën zijn daar allen beneden de 100 vademen-lijn.

[MM774C-000048-349]

Dat Verbeek pogingen aanwenden om Directeur van O.E.N. te worden, hoorde ik reeds in 1889 te Buitenzorg. Ik meen echter, dat zijne kansen toch wel niet zoo gunstig staan als hij zelve wel meent. Maar onbegrijpelijk schijnt het mij, hoe een wetenschappelijk ontwikkeld man naar een dergelijke betrekking kan dingen. De wetenschap moet voor hem meer middel, dan doel zijn.

Ten slotte heb ik nog een klein verzoek. Ik ben nu bezig uit de mergel's en andere gesteente van Timor, Rotti, Sumba, Celebes Foraminiferen uit te zoeken en heb al over een dozijn vindplaatsen vertegenwoordigd. Als materiaal van vergelijking heb ik ook foraminiferen van enkele vindplaatsen op Java (Preanger Reg. en Bantam) die in ons Museum zijn geïsoleerd. Het verschil is voorzover ik dit kan oordelen tamelijk groot. Uit Uw laatste verslag (Uw naam is wel niet genoemd, maar het zal zeker van U wezen) uit de Java-Cts en overgenomen in het Tijdschr. v/h Aardr. Gen. wordt er melding gemaakt van de foraminiferen-mergels van den Kendeng en dit heeft mij op de gedachte gebracht U met een verzoek lastig te vallen, ons Museum aan eenige monsters van dergelijke mergels te willen helpen,

[transposed in margin]

daar van eene kleine hoeveelheid als "monster zonder waarde" verzonden volkomen voldoende voor het beoogde doel zullen zijn. Mocht U echter het voornemen hebben de fauna van deze foraminiferen-mergels zelve te bewerken. [??dan] [?????] beschouwd U maar dit verzoek als niet gedaan.

[continued text transposed in margin of previous page MM774C-000013-348]

Greshoff gaat het goed, wegens quarantine-maatregelen te Madeira ingevoerd, moet hij zijne reis voorloopig uitstellen. Ik hoop hem eerstdaags te zien. Wat voor domheden bij de cholera ook van zogen. beschaafde mensen in geheel Europa gepleegd worden gaat in 't ongeloofelijke. En dat aan het einde van het zooveel geroemde 19^e-eeuw!

Na beleefde groeten Hoogachtend Steeds de Uwe, A Wichmann

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000013-189]

Berlin, d. 14. October 1892.

Very esteemed Mr Professor!

We have succeeded finding a chimpanzee skull and we allow ourselves to send it to you for evaluation. The lowest price for which we can offer it to you is Mark 45.00 and we request that if the amount is too high, too please return the skull.

Awaiting your honoured response we command ourselves to you with high esteem,

Linnaea
Institute of natural history
Dr. Aug. Willey

very Noble born Sir
Professor Doctor M. Weber
Amsterdam

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000013-189]

Berlin, d. 14. October 92.

Sehr geehrten Herr Professor!

Es ist uns gelungen einen schädel vom Chimpanse aufzutreiben und erlauben wir uns, Ihnen denselben zur gefl. Ansicht zu übersenden.

Der äusserste Preis für denselben ist Mark 45.00 und bitten wir falls Ihnen der Betrag zu hoch sein sollte, den Schädel gütigst retournieren zu wollen.

Ihrer gefl. Nachricht gewärtig empfehlen wir uns Ihnen,
Hochachtungsvoll
Linnaea
Naturhistorische Institut.
Dr. Aug. Willey

Sr Hochwohlgeb. Herrn
Prof.Dr. M. Weber
Amsterdam

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000058-612]

Trinil 15 October 1892

Your Noble Sir!

Herewith 4 chests in one of which is the tin and the blotting paper.

The replacement of forced labourers is still going poorly. Since the sixth we did not receive any compliment so we are still working with 35 men. The work is progressing very well and we expect to reach the intended bone layer in 6 to 7 days.

As of the 13th we are working together again as we are already in the top bone layers.

De Winter's stomach ache is doing very well and so is K.G. and the forced labourers.

Your serving workers

Kriele and de Winter

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

[MM774C-000058-612]

Trinil 15 oktober 1892

U Edelg. Heer!

Hier bij 4 kisten waarvan in een van de kisten het blik en het vloeipapier bevindt.

Het gaat nog steeds slecht met het aanvullen van de gestraften vanaf den zesde hebben wij geen aanvulling gehad als dat men nog steeds met 35 man aan het werk zijn. Het werk gaat zeer goed vooruit wij denken wel in zes à zeven dagen op de bedoelde beenderen laag te zijn.

Wij werken vanaf den 13e weder bij elkander aangezien men reeds in de bovenste beenderen lagen aan het werk zijn.

Met de winter zijn maagpijn gaat zeer goed ook met K.G. en de gestraften.

Uw dienende werklieden

Kriele en de Winter

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000058-613]

Ngawi 19 October 1892

Esteemed Dr. Dubois.

According to the account below and the attached receipts, I still owe you *f* 249,48 which amount I am here with offering, with polite request to notify me of its arrival and officially state your agreement and discharge me of the financial management.

The waiting and with polite greetings and esteem
your willing servant
Hoogenraad

[MM774C-000058-614]

Justification

	Received		expenses	
1/1- 92	remaining advance	<i>f</i> 15,96	1/2- 92 see receipt Nr 1	= <i>f</i> 183,31
15/1- 92	received	<i>f</i> 350	27/5 92 see receipt Nr 2	= <i>f</i> 179,34
12/5- 92	received	<i>f</i> 380	30/6 92 see receipt Nr 3	= <i>f</i> 178,10
6/8- 92	received	<i>f</i> 350	27/7-92 see receipt Nr 4	= <i>f</i> 170,78
11/10- 92	received	<u><i>f</i> 175</u>	25/8-92 see receipt Nr 5	= <i>f</i> 167,39
	total	<i>f</i> 1270,96	26/9-92 see receipt Nr 6	= <u><i>f</i> 142,56</u>
			total	<i>f</i> 1021,48
			amount	<u><i>f</i> 249,48</u>
			balance	<i>f</i> 1270,96

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000058-613]

Ngawi 19 Oct. 92

Geachte Dr. Dubois.

Volgens onderstaande verantwoording met bijbehorende inliggende kwitanties, ben ik u nog schuldig *f* 249,48 welk bedrag ik u hierbij aanbiedt, met beleefd verzoek mij de goede ontvangst daarvan te berichten en mij acquit en decharge te verlenen voor het voor mij gevoerd geldelijk beheer.

In afwachting en met beleefde groeten achtend
Uw Dw. Dienaar
Hoogenraad

[MM774C-000058-614]

Verantwoording

	Ontvangsten		Uitgaven	
1/1- 92	restant voorschot	<i>f</i> 15,96	1/2- 92 zie kwitantie Nr 1 = <i>f</i> 183,31	
15/1- 92	ontvangen	<i>f</i> 350	27/5 92 zie kwitantie Nr 2 = <i>f</i> 179,34	
12/5- 92	ontvangen	<i>f</i> 380	30/6 92 zie kwitantie Nr 3 = <i>f</i> 178,10	
6/8- 92	ontvangen	<i>f</i> 350	27/7-92 zie kwitantie Nr 4 = <i>f</i> 170,78	
11/10- 92	ontvangen	<u><i>f</i> 175</u>	25/8-92 zie kwitantie Nr 5 = <i>f</i> 167,39	
	totaal	<i>f</i> 1270,96	26/9-92 zie kwitantie Nr 6 = <u><i>f</i> 142,56</u>	
			totaal	<i>f</i> 1021,48
			saldo	<u><i>f</i> 249,48</u>
			balance	<i>f</i> 1270,96

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000058-468]

Trinil 21 October 1892

Your Noble Sir!

Herewith probably a smaller kind of femur, we are not sure, but it looks a lot like the bone that has been drawn on the sketch.

We are getting so terribly much rain here during the last 12 days that the new work is inundated, and on this side of the river we may yet have 5 days of work. If we finished that and the river is not going down, what are we to do next?

At the new work, measuring from the top, we have worked down 6.25 metres and not many bones were found in there.

The number of our convicts has been made up to 40.

Your serving workers

Kriele and de Winter

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

[MM774C-000058-468]

Trinil 21 October 1892

WEdelg Heer!

Hier bij waarschijnlijk een kleiner soort dijbeen, wij weten niet zeker, maar het lijkt veel op het been, het 't geen wat aangeteekent staat op de schets.

Wij krijgen hier reeds al een 12 dagen zoo vreeselijk veel regen, als dat onze nieuwe werk onder water staat, en aan deze zij van de rivier mogelijk nog een dag of 5 werk is, zoo dat is afgelopen en de rivier niet daald, wat moeten wij dan verders doen?

Op ons nieuwe werk van boven af gerekent zijn men reeds naar beneden gewerkt 6.25 M en daar zijn niet veel beenderen in gevonden.

Onse gestraften zijn den 20ste aangevuld tot het getal van 40.

U dienende werklieden

Kriele en de Winter.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000013-182]

Amsterdam 21 October 1892

Dear Mr Mr Dubois,

We have finally succeeded in apprehending a chimpanzee skull. Yesterday it arrived here from Berlin and has been immediately packed together with the giant lion skull from Artis and already sent off as post parcel. I'm very sorry I could not get you a skull any earlier, but all my writing to different animal merchants was in vain. Upon my request I received from London the message that they could not get me a skull and the added "I do not believe that at the moment there is any exemplar available in London. Should I get one later I will let you know." Artis does not have a chimpanzee skull, it does have a large skeleton and 2 very young animals that therefore could not have any value to you.

I would have requested Mr Kerbert to send you the larger skeleton *in toto* – and that would now have become of special significance to you, now you have found this peculiar femur, but that skeleton is the authentic skeleton on which Vrolik has based his publication and therefore it was not allowed to have it sent. So there was nothing I could do but to accept the offer of Limnea who after a long search send a skull which I thought I had to acquire for you; the price is not too high given its apparent rarity.

I am much pleased that you continue to do such important discoveries and that the prehistory of Java gets evermore Indo African characteristics.

I'm also pleased that the so-called celebesian shapes, be it still very rarely, are being found by you as fossils in Java. Have you not come across a monkey yet that concurs with *Macacus maurus* Cuv.? This *Macacus* is surely a continental Indian shape + probably of an old age. I for myself have been cured of the Australian character of Celebes, although the island surely has a number of peculiar specifics in its fauna, which are by no means clear yet.

I sincerely hope that your health will allow you to continue your very important research for some time to subsequently return richly laden with treasures for you to work on here in Europe.

Receive with your wife the polite greetings of my wife and me and believe me to be with high esteem and friendship

yours truly

Max Weber

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000013-182]

Amsterdam 21. oct. 92.

Geachte Heer Dubois,

Eindelijk is het mogen gelukken een schedel van een Chimpanzé machtig te worden. Gisteren is hij uit Berlijn hier gearriveerd, dadelijk samen met een reuzen leeuwenschedel van Artis verpakt en reeds per postpakket geëxpedieerd. Het spijt mij zeer dat ik U niet vroeger een schedel bezorgen kon, maar al mijn schrijverij aan verschillende dierhandelaren bate niet. Uit Londen kreeg ik op mijn aanvraag het bericht dat men mij geen schedel bezorgen kon met bijvoeging "ik geloof niet dat op dit oogenblik een ex. In Londen te krijgen is. Mocht ik later een ontvangen dan zal ik U zulks melden." Artis heeft geen schedel van een chimp., Wel een groot skelet en 2 van zeer jonge dieren, die daarom geen waarde voor U konden hebben.

Ik zou den heer Kerbert verzocht hebben U het grotere Skelet in toto te zenden – en dat waren thans van bijzondere beteekenis voor U geworden, nu U den merkwaardigen femur gevonden hebt, maar dat skelet is het authentieke van Vrolik waarop zijne verhandeling gebaseerd is op 't mocht daarom niet verzonden worden. Er bleef dus niet anders over dan het aanbod van Limnea gebruik te maken die na lang zoeken een schedel zond dien ik meende voor U te moeten [?????en]; de prijs is niet te hoog de zeldzaamheid – naar het schijnt – in aanmerking genomen.

Zeer verheugd het mij, dat U telkens weer zulke belangrijke nieuwe vondsten doet + de voorgeschiedenis van Java steeds meer een indo-afrikaansch karakter krijgt.

Ook verheugd het mij, dat zoog. celebesiaansche vormen, al is het ook nog schaarsch, door U op Java fossielen gevonden worden. Is U nog geen aap tegen gekomen die zich aan *Macacus maurus* ^{Cuv.} aansluit? Deze *Macacus* is zeker een continentaal Indische vorm + vermoedelijk van ouden datum. Ik voor mij ben [?????????] genezen van het australi?es karakter van Celebes, alhoewel dat eiland zeker tal van merkwaardige bijzonderheden in zijn fauna vertoont, die nog allesbehalve duidelijk zijn.

Van harte hoop ik, dat Uwe gezondheid het zal toelaten, dat U nog eenigen tijd Uwe belangrijke onderzoekingen zult kunnen voortzetten om daarna rijk beladen met schatten hier in Europa alles te kunnen uitwerken.

Ontvang met Uwe vrouw de beleefde groeten van mijn vrouw + mij en geloof mij

met hoogachting + vriendschap

geheel de Uwe

Max Weber

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000042-276]

N^o17.

27 October 1892

Director of Education, Religion and Trade

I have the honour to offer your noble severe Sir report of the research during the month September 1892.

I can add to that that currently, since a few days, the layer of rock, in which new remains of *Anthropithecus erectus* can be expected, has been reached. In order to probably have thus the opportunity to describe this utmost important species as complete as possible, I thought it wise to not yet submit to your noble severe Sir the description of the parts we found so far and I also considered it for the best to wait some more days before submitting the quarterly report.

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

723

— Send from Jawa —

[MM774C-000042-276]

N^o17. 27 Oct. 1892 Directeur O.E.N.

Ik heb de eer UHoogEdelGestrenge aan te bieden het rapport over de onderzoekingen gedurende de maand September 1892.

Ik kan daaraan toevoegen, dat thans, sedert enkele dagen, de laag van het gesteente, waarin nieuwe overblijfselen van A.E. te verwachten zijn, bereikt is. Teneinde aldus vermoedelijk in de gelegenheid te zijn deze allerbelangrijkste soort zoo volledig mogelijk te behandelen, heb ik de beschrijving van de reeds verkregen deelen nog niet aan UHEG. gemeend te moeten indienen en kwam het mij tevens voor in het belang der zaak te zijn, ook nog eenige dagen met het driemaandelijksch verslag te wachten.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000050-079]

September 1892.

missive N^o17, 27 October, 1892

Between the points where, in the left bank of the Bengawan near Trinil, last year the skullcap and a molar, and, 15 m upstream according to the original current, this year the femur of an anthropoid have been found, which by these parts with certainty has become known as one of the so much missed extinct transitional forms, connecting man with its closest relations among the mammals, this month a new part of the river bank has been dug down with the purpose of finding more parts of the skeleton of this extraordinarily important form. This part has a length of 25 m, and is 5-7 m wide and shall, as the level in which the intended remains are to be expected is below the water level during the East monsoon, will have to be continued until a depth of 9 m. Only close to the surface the material is soft enough to be truly dug, largely, however, it is a rather hard sandstone-like andesite tuff which can only be removed slowly with the pickaxe and crowbar. Because of this and because of the low number of convicts available this month (which even went below 30) the intended level of *A. erectus*, which also is the richest in bones of other species had not been reached by the end of the month; therefore also very few other finds were done.

[Next](#) official report

[Previous](#) official report

[MM774C-000050-079]

September 1892.

missive 27.Oct N^o17

Tusschen en bij de punten waar, ~~aan~~ in den linker oever^{wand} der Bengawan nabij Trinil, verleden jaar een schedeldak en ene kies, en, ^{15 m stroomopwaarts wegens de vroegere stroom} dit jaar een dijbeen van een anthropoïeden ~~werd opgegraven~~ ^{werd gevonden}, die zich door deze deelen met zekerheid als een der zoo zeer gemiste ^{uitgestorven} tusschenvormen, die den mensch met zijn naaste verwanten onder de zoogdieren verbinden ^{heeft doen kennen, werd aangetroffen}, werd in deze maand naar een ^{groeter} ^{nieuw stuk} ~~ingraving [ge????en] ten einde~~ ^{van den oever afgegraven met het doel om} andere deelen van het skelet van deze buitengewoon belangrijken vorm op te sporen. ~~Daartoe werd Deze afgraving~~ Dit stuk heeft ene lengte van 25 m, ene bree is 5-7 m breed en zal, daar het ~~te~~ niveau, waarin de bedoelde overblijfselen gevonden werden en ~~andere~~ ^{[?????] veel} te verwachten zijn, beneden den waterspiegel gedurende den Oost-moesson gelegen is, althans ~~tot op 9 M. beneden de oppervlakte~~ ^{ter diepte van 9 M} moet worden voortgezet. Alleen ~~geheel aan~~ ^{nabij de oppervlakte van het} ^(als uit het bestaande) ^{is het materiaal zacht genoeg om door} ^{werkelijk} ^{graven te} ^{worden verwijderd} ^{weggenomen}, grotendeels echter ~~bestaat de oeverwand uit~~ ^{is het} ene tamelijk harde zandsteenachtige andesietuff, die slechts langzaam, met de pikhouweel en koevoet, kan verwijderd worden. Hierdoor en wegens het geringe aantal der in deze maand beschikbare gestraften ^(dat zelfs tot beneden 30 daalde) was het bedoelde niveau van ~~de overblijfselen~~ van *A. erectus*, dat tevens het rijkst is aan beenderen der andere soorten ~~[??g??]~~ Aan het einde der maand nog niet bereikt; dus werden ook zeer weinig andere vondsten gedaan.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000058-615]

Trinil 28 October 1892

Your Noble Sir!

Herewith the little toothbrush.

The river is going very well, the level is still the same as when you left, we think the level of the river will go down soon.

Regarding the digging that progresses well, but the water is bothering us a lot, but we can still manage it although it means that we lack five men during the day that have to work in the night. Nothing can be done about that. Bones are being found every day but nothing yet of the chimpanzee. In the corners we have reached the depth in which the bone⁸⁸ and the skull have been found.

Your serving workers

Kriele and de Winter

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

⁸⁸ = femur 1

[MM774C-000058-615]

Trinil 28 October 1892

U Edelg. Heer!

Hier bij het tanden borsteltje.

Wegens de rivier gaat het zeer goed, het peil staat nog op de zelfde hoogten als toen u weg bent gegaan, wegens de regen is het een weinig geminderd, en wij denken wel dat de rivier spoedig dalen zal.

Wegens het graven dat gaat goed vooruit, wij krijgen wel veel last van wel water, maar dat is nog voort te werken, wij missen door die reden elke dag wel vijf man die in de nacht moeten werken daar is anders niets aan te doen. Elke dag worden er beenderen gevonden trouwens nog niets van de chimpansee in de hoeken zijn man zou ongeveer op die diepte waar het been en de schedel gevonden is.

U dienende werklieden

Kriele en de Winter

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000058-616]

Trinil 5 november 1892
Your Noble Sir!

The river is starting to become a sad sight. From 1-2 November the water level has so terribly risen that our work is flooded so we couldn't work on the 2nd, the 2nd and 3rd it went down again, so on the 3rd in the morning we started bailing the water out, until 12 in the night when we had the pit dry again. On the fourth in the morning at about 5 o'clock the river started to rise again such that we had a lot of work to keep the dikes above water but to no avail, it went over again we had the dikes so high that they were equal with the top side of the wall. From the 2nd to the fourth we didn't get any work done and now it's completely flooded, you can't even see it any more. So therefore there is nothing for us to do on the fifth and sixth and even if the river would go down we'd have 3 to 4 days work to bail out the water and the sand that have come in.

What else is there to do for us? As also the work on this side of the river has flooded.

Your serving workmen
Kriele and de Winter

[note in Dubois' handwriting: 7(8 Nov to be received)

7 Nov. answered 7: Work on as long as possible. Sent notice every 2 or 3 days. Send the bones as soon as the day without work allows you to pack them. If you can't work for 5 consecutive days than quit altogether and if possible damage the dikes such that the river in the west monsoon can't deposit any sand.]

[Next](#) letter with Dubois' sergeants
[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

[MM774C-000058-616]

Trinil 5 november 1892
UEdelg: Heer!

Het begint er nu treurig uit te zien met de rivier. Van 1-2 November de rivier zoo vreselijk gewassen dat ons werk onder water is gelopen, dus ten 2de niets kunnen werken, van den 2de op den 3de gedaald den 3de 's morgens aan het water putten gegaan, tot 's nachts 12:00 uur tot men de put droog hadden. Den vierde 's morgens omstreeks vijf uren is de rivier weder beginnen te wassen, als dat men werk hadden om de dijken boven water te houden trouwens het gaf ons niets, het ging er weer overheen. De dijken hadden wij zoo hoog opgehoogd, dat ze gelijk waren met de bovenkant van het muurtje. Wij hebben van af den tweede tot den vierde niets kunnen uitvoeren en nu staat ons werk nog geheel onder water, als dat er niets meer van te zien is. Dus alszoo kunnen wij den vijfde nog den zesde niets doen zouden rivier den vijfde af den zesde daalt hebben wij nog wel drie à vier dagen werk om er het water en het zand der uit te werken dat er in is gelopen.

Wat moeten men verders doen? Daar het werk aan deze zij van de rivier ook onder water staat.

U dienende werklieden
Kriele en de Winter

[note in Dubois' handwriting: 7([???)8 Nov te ontvangen)

7 Nov. beantwoord 7: Zoolang mogelijk voortgaan. Om de 2 of 3 dagen bericht zenden. Beenderen op zenden zodra een dag werkeloosheid tot inpakken gelegenheid geeft.

Mocht vijf dagen achter elkander niet kunnen gewerkt worden, uitscheiden, na zoo mogelijk de dijken zodanig te hebben doorgestoken dat de rivier in den westmoesson geen zand afzetten kan.]

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000013-352]
Tulung Agung 8 Nov.1892

Highly esteemed Professor,

I sincerely thank you for your benevolent letter of 2 October which I received yesterday. No message would have been more welcome than your kind offer to check the galley proofs of my “*Klimate der geologische Vergangenheit*” yourself; because I believe nobody would do it better than you, and – rightly or wrongly – I am convinced that my booklet, which is the fruit of four years of steady study and thought – is deserving of your attention.

When you receive this, you

[MM774C-000013-353]

might have already followed up on your offer, and the galley proof might also be already on its way here for its final revision and to make a few small additions on.

As mentioned in 'the preface', lack of time made me treat the matter somewhat compendious; should that compendium meet with my expectations, I can, with the help of my notes, later in Europe (to where I will surely return in 3 years), treat the subject more extensive and dignified.

Meanwhile I thought it necessary to omit some points that were not directly necessary to the evidentiary, – amongst which your otherwise so important discovery of the old Mesozoic mid sea in this archipelago 1) it would distract some reviewers like Günther in *Pet. Mitt.* from the real matter at hand. Other points are now being treated somewhat more extensive; the whole is somewhat rearranged and in better order (at least I think so). Finally, amongst the strongest arguments, those of the homothermic vertebrates dicotyl plants, further colour vision and the dominance of green in the plant kingdom, are for the first time given in this German adaptation. I cherish the hope that, despite the briefness with which these points are discussed, the truly interested reader will understand my meaning and share my opinion. May this hope not be in vain!

On the matter of the green colour of leaves I'm still weighing: *und gibt sich der rote Farbenton der jungen Laubblätter vieler Pflanzen als der vorübergehend vererbte Zustand der Praeglacialzeit kund.* I noticed at the start of the west monsoon, now Flora's dress is being renewed, how common it is that young leaves have a reddish tinge, sometimes very strongly red. That situation of the leaves matches very well with red blindness – which is also a remnant of the time, when no adaptation to red had taken place.

I much desire to hear your judgement

[MM774C-000013-354]

about the whole and the details. How happy I would be, if it were positive, for than I would not fear the destiny of my beloved hypothesis and promote her to a theory!

I received a postcard from Greshoff, now 10 days ago and the few lines it contained, your message about the impression he made to you, and what I've since heard about his last days in the Indies, have much decreased my hopes that he would soon recover. An earlier letter of him in response to a letter of mine in which I tried to convince him that his judgement about Treub and others was completely wrong, gave the impression that he saw the truth of his earlier situation, and that gave the impression he was almost better. Now it turns out that he sees matters completely wrong again. Meanwhile I hope with all my heart that the new impressions in Europe will clear his mind. How sad is it that the chicanery Mr v.d. Broek is going through, lame the servants of our little country,

[transposed in left margin]

just now we are in a period of renewed life. I hope people in the Indies here are more broadminded about the work of Mr v.d.B.

I'm very busy looking for further bones of *Anthropopithecus erectus* who turns out to be one of the famous “missing links” — but I'm facing high water, 1,5 m higher than the find spot. Yet again my sincere thanks. After polite greetings with high esteem your willing servant Eug Dubois

[in top left corner]

femur and skull 15 [m?] not transported after almost 2 months of preparation

Next letter with this correspondent

Previous letter with this correspondent

[MM774C-000013-352]
Toeloeng-Agoeng 8 Nov.'92

Hooggeachte Professor,

Zeer hartelijk zeg ik U dank voor Uwe gisteren ontvangen welwillend schrijven van den 2^{den} October. Ik zou geen welkomer mededeeling hebben kunnen ontvangen dan Uw vriendelijk aanbod om zelf de Drukproeven van mijn “*Klimate der geologische Vergangenheit*” na te zien; want ik geloof, dat niemand dat beter is toevertrouwd dan U, en – terecht of ten onrechte – leef ik zelf in de vaste overtuiging, dat mijn klein boek, ~~maar~~ dat de vrucht is van 4 jaren aanhoudende ^{gestadige} studie en nadenken – Uwe belangstelling ~~wel~~ ook verdient.

Wanneer U dezen ontvangt, hebt

[MM774C-000013-353]

U aan Uw welwillend aanbod wel reeds gevolg gegeven, en is de proef ook misschien reeds al op weg hierheen, om nog een laatste revisie te ondergaan en een paar kleine toevoegingen te erlangen.

Zoals in ‘t “Vorwort” gezegd wordt, heb ik de kwestie – uit tijdgebrek vooral eenigszins compendieus moeten behandelen; blijkt dat compendium aan mijn verwachtingen te beantwoorden, zoo kan ik, met behulp van gemaakte aantekeningen, later in Europa (waarnaar ik in ieder geval over 3 jaar terugkeer), ‘t onderwerp een uitvoeriger waardiger behandeling laten geworden.

Ik heb ‘t intusschen noodig geoordeeld enkele punten, die niet direct voor de bewijsvoering noodige waren, te schrappen – ~~zoo~~ ^{daaronder} Uwe ^{anders zoo} belangrijke ontdekking van de oudmesozoische middelzee in dezen archipel 1) Sommige recensenten [????], zooals Günther in *Pet. Mitt.*, zouden daardoor van de eigenlijke kwestie worden afgeleid. Andere punten zijn wat uitvoeriger behandeld; het geheel is eenigszins verschikt en beter geordend (zoo geloof ik tenminste). Eindelijk ⁱⁿ de sterkste argumenten dat van de tertiaire ontwikkeling der homoötherme vertebraten en ~~van~~ der dicotyle loofplanten, verder van het kleuren zien en van het heerschen van groen in het plantenrijk, zijn eerst in deze duitsche bewerking gegeven. Ik koester de hoop, dat, niettegenstaande de korthed waarmee deze punten besproken zijn, de werkelijk belangstellende lezer mijne bedoeling begrijpen en mijne opvatting deelen zal. Moge die hoop niet ijdel zijn!

Bij de kwestie van de groene kleur der ~~loof~~bladeren wil ik nog wegen: *und gibt sich der rote Farbenton der jungen Laubblätter vieler Pflanzen als der vorübergehend vererbte Zustand der Praeglacialzeit kund.* ‘t Is mij bij ‘t begin van den westmoesson, nu Flora’s ~~tot~~ ^{kleed zich ver} ~~nieuw~~ ^{leven ontwaakt}, opgevallen, hoe algemeen de jonge bladeren rood getint, soms zeer sterk rood, zijn. Die toestand van de bladeren staat dan zeer goed naast de roodblindheid – wat ook een overblijfsel is uit den tijd, toen nog geen adaptatie aan rood had plaatsgehad.

Ik ben zeer verlangend Uwe oordeel

[MM774C-000013-354]

over ~~de kwestie~~ ^{het geheel en de details} te vernemen. Wat zou ik gelukkig zijn, mocht dat gunstig luiden, want dan heb ik voor ‘t lot van mijne geliefde hypothese geene vrees meer ^{en promoveer ik haar tot theorie!}

Van Greshoff ontving ik eene briefkaart, nu 10 dagen geleden de weinige regels die zij bevatte, Uwe mededeeling omtrent den indruk, dien hij op U maakte, en wat ik nog vernam omtrent zijn laatste dagen in Indië hebben de hoop, dat hij spoedig herstellen zou zeer bij mij verflauwd. Vroeger maakte een schrijven van hem naar aanleiding van een brief van mij, waarin ik getracht had hem te overtuigen, dat zijn oordeel over Treub e.a. geheel onjuist was, den indruk dat hij zijn vroegere toestand naar waarheid inzag, den indruk dat hij althans bijna beter was.

Nu blijkt, dat hij toch weder de zaken geheel scheef inziet. Ook ik hoop intusschen van ganscher harte, dat de nieuwe indrukken in Europa zijn geest verhelderen zullen. Hoe treurig is ‘t, dat dergelijke chicanes als den heer v.d. Broek worden aangedaan, de knechten van ons kleine land verlammen,

[transposed in left margin]

juist nu wij in eene periode van hernieuwd leven zijn. Moge men hier in Indië ruimer denken over het werk van den heer v.d.B.

Ik ben druk bezig te zoeken naar de verdere gebeenten van Anthropopithecus erectus die een van de beruchte “missing links” blijkt te zijn — maar heb te kampen met hoogwater dat 1,5 m hoger staat dan de vindplaats. Nogmaals mijn hartelijke dank. Na beleefde groeten hoogachtend Uw dwdr Eug Dubois

[in top left corner]

femur en schedel 15 [m?] niet gerold na bijna 2 maanden voorarbeid

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000058-617]

Trinil 9 November 1892

Noble Born Sir!

Our work was flooded from the 3rd until the 7th. On the 8th in the morning until we think and 9th in the evening we will need to empty our pit so if the river remains at this level we might continue to dig on the 10th.

To completely finish our work we would need 12 to 14 days without adversity as we are short of a lot of people because we need them night and day to keep the pit dry for instance we need 6 during the night and 6 during the day so together 12 people who do nothing else then bailing out water.

In the corners of the pit we are about 20 cm into the intended bone layer. By the way

[MM774C-000058-618]

nothing has been found from the chimpanzee. Also at this height de Winter has found that leg bone. We pay strict attention that no piece of bone is thrown away that we do not recognise.

Request politely for some quinine and some tummy medicine as we don't have any anymore.

Your serving workmen

Kriele and de Winter

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

[MM774C-000058-617]

Trinil 9 November 1892

U Edelg: Heer!

Van af de 3^{den} tot de 7^{den} heeft ons werk onder water gestaan den 8ste zijn men 's morgens en denken wel tot den 9^{den} 's avonds werk te hebben om de put leeg te krijgen dus als de rivier op deze peil blijft staan kunnen wij denklijk den 10^{den} door gaan met graven.

Om het werk geheel af te krijgen daar zal wel zonder tegenspoed 12 à 14 dagen voor noodig zijn aangezien met veel volk missen met het nacht en dag werken om den put droog te houden b.v. Met de nacht 6 en met de dag 6 dat zijn tezamen 12 man die niets anders doen dan de put droog houden.

In de hoeken van de put zijn men ongeveer 20 cm in de bedoelde beenderenlaag trouwens is er nog

[MM774C-000058-618]

niets in gevonden van de chimpansee. Ook op deze hoogte heeft de Winter dat been gevonden. Wij letten overal stipt op en er wordt geen stukje been weggegooid wat men niet kennen.

Verzoeken beleeft een weinig kinine met een weinig buikdrank aangezien wij hier niets meer hebben.

U dienende werklieden

Kriele en de Winter

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000012-155]

H.C.A. THIEME

Book- en Music publisher & Stereotypes

Nijmegen

VAN GOORSTRAAT 26

Nijmegen, 12 November 1892 [ED: answered 17.12.92]

The Noble and Severe Sir

Eug. Dubois

Officier of Health [?/m]

Paleontological Research in Java

Toeloeng-Agoeng

Noble severe Sir

I did not answer several of your letters earlier, as I hoped to be able to convey all information about how I think the exploitation should be directed together with the galley proofs of your work: *die Klimate der Geol. Vergangenheit*.

I regret I cannot do so yet as I am still in negotiation about the exploitation of your work in Germany and Austria with one of the largest foreign publishers, however, nothing has been decided yet.

By registered postal package I have send you the complete galley proofs of your manuscript, in duplicate, as you asked.

To avoid loss of time I have had the proofs corrected here,

[MM774C-000012-156]

if you would go over them again, I will take care that they will be accurately improved with regard to any remaining errors you might find.

The page for amendments is now correctly placed, instead of where it was previously put in.

Typeface I have taken as you requested, I trust I have also correctly understood your wishes with regard to the order of subjects.

With the proofs I am sending a Blanc sheet of paper of the type I want the ms to be printed on.

With thanks I learned about the f 250,- put at my disposal with Mr Schrijnen, I have not made use of it yet, and will only do so after I can send you a complete overview of the typesetting and printing costs.

An eventual amount coming out of the exploitation, as you state yourself, can be squared afterwards.

I would be pleased to see the corrected galley proofs back soon.

With high esteem I remain

Your willing servant

[?preca?] Thieme

[?Signature?]

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000012-155]

H.C.A. Thieme

Boek- en Muziekdrukkerij & stereotypie

Nijmegen

VAN GOORSTRAAT 26

Nijmegen, 12 November 1892 [ED: antw. 17.12.92]

Weledelgestr. Heere

Eug. Dubois

Officier v. Gezondheid [?/m]

Paleontologisch Onderzoek op Java

Toeloeng-Agoeng

Weledelgestr. Heer.

Ik heb U niet vroeger geantwoord op Uwe verschillende brieven, omdat ik hoopte U tegelijk met de proeven van Uw werk: die Klimate der Geol. Vergangenheit, tevens alle bijzonderheden te kunnen geven, hoe ik de exploitatie zouden inrichten.

Tot mijn spijt kan ik u die echter nog niet geven, ik ben nog in onderhandeling met een der grootste buitenlandse uitgevers ter exploitatie van Uw werk in Oostenrijk & Duitschland, doch iets definitiefs is nog niet besloten.

Per aangeteekend pakket zond ik U heden de completee drukproeven met het manuscript, de proeven gelijk gij vroegt in duplo.

Ter vermijding van oponthoud, heb ik de proeven hier laten corrigeren,

[MM774C-000012-156]

indien Gij ze nu nog eens doorloopt, zal ik voor de nauwkeurige verbetering der door U aangewezen overgebleven fouten zorg dragen.

De verbeterpagina is op de juiste plaats, in plaats van een vroeger gezonden ingelascht.

Letter nam ik gelijk Gij aangaaft, ik vertrouw ook dat ik met indeeling enz. Uwe bedoeling goed begrepen heb.

Bij de proeven zend ik U een blanco vel papier van een partij waarop ik mij voorstel de exemplaren definitief af te drukken.

Met dank vernam ik dat Gij bij den Heer Schrijnen f 250,- te mijner dispositie stelde, ik maakte daarvan echter nog geen gebruik en zal dit slechts doen, wanneer ik U afrekening der zet & drukkosten kan doen toekomen.

Een eventueel saldo der exploitatie kan gelijk Gij zelf ook aangeeft, later verrekend worden.

Gaarne ontvang ik de gecorrigeerde proeven spoedig terug.

Met alle achting verblijf ik

Uw dienstw dr

[?preca?] Thieme

[?Signature?]

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000058-622]

Trinil 14 November 1892

You Noble Born Sir

The booking of yesterday containing f 25 has been received in good order.

The river is now already gone down until 25 cm above the bank so if the river is to stay on this level for another 10 days we think we can finish the work. Bones are continuously being found but nothing of the chimpanzee as yet.

Your serving workers

Kriele and de Winter

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

730

— Send from Jawa —

[MM774C-000058-622]

Trinil 14 november 1892

U Edelg: Heer

Het bestel van gisteren inhoudt *f* 25 is in een goede worden ontvangen.

De rivier is nu reeds gedaald tot en met 25 cm boven de vaste plaat dus als men de rivier zoo nog een 10 dagen op deze peil houdt denken wij wel met het werk klaar te komen er worden al door nog beenderen gevonden trouwens van de chimpansee hebben wij nog niets ontdekt.

U dienende werklieden

Kriele en de Winter

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000058-618]

Trinil 18 November 1892

Noble born Sir!

The work has this night completely flooded. On the 15th in the afternoon at about 3 o'clock it has started to rain until 7 in the evening and is also happened on the 16th and on the 17 the rain continued till 8:30. Because of that we also could not get any free coolies that would work in the night so we had a terrible job in the morning to get the pit dry so you can imagine that in these 3 days we haven't done much, and thereby the water level in the river is still rising.

Shall we leave from here, we think that is for the best as we fear the river is not

[MM774C-000058-619]

likely to go down again anytime soon. You have promised to send our wages before that time, we therefore now include the accounts over the month of November.

The bones together with the table will be sent this afternoon.

Your serving workers

Kriele and de Winter

Since your absence we have gone down 0,75 m in the corners. By the way in the pit no change of soil is to be seen yet.

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

[MM774C-000058-618]

Trinil 18 November 1892

UEdelg: Heer!

Het werk van de nacht geheel onder water gelopen, het 't is hier den 15^e met den middag omstreeks drie uren tot 's avonds zeven uren aan het regenen gegaan en zoo is het den 16 den hetzelfde geval geweest, en den 17^e heeft de regen geduurd tot en met 8½ uur. Door die reden hebben wij ook geen vrijlui kunnen krijgen, die in de nacht zouden werken, en wij 's morgens vreselijk veel werk hadden om de put droog te krijgen, dus U zal wel na kunnen gaan, dat wij in die drie dagen weinig hebben uit kunnen voeren, daarbij was de rivier van deze morgen nog steeds aan het wassen.

Zal men van hier moeten vertrekken, dat in ons inzicht ook het besten is, daar men vrezen dat de rivier niet

[MM774C-000058-619]

vlug dalen zou, heb U ons beloofd het traktement voor die tijd over te zenden, door die reden hier bij de opgaven over de maand November.

De beenderen met de tafel zullen wij van den middag nog verzenden.

U dienende werklieden

Kriele en de Winter

Wij zijn na U afwezigheid in de hoeken ongeveer M. 0,75 gedaald. Met den put trouwens is er nog geen verandering van grond te zien.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000010-105]

Kaju Tanam 19 November 1892.

My dear Dubois.

Your latest letter is dated: 30 September –, so I haven't heard from you in a long time, and I'm starting to get a bit worried. In vain I am looking for a reason for such a conspicuous silence. I hope you will soon clear this up for me. The printing of the book should by now almost be ready, and I am very curious after this thing, to which I have contributed a tiny bit, to see what it looks like, externally obviously, for the value of its contents is to me a certainty. I think it will only depend on you, to have the title “Professor” be attached to your name, which nobody wishes upon you more fervently than I do, although I know how little self interest and false ambition is part of your character.

I continue to live here a grateful life of leisure. The hope I had that you would send me some healthy “stimulating” reading was in vain, and I don't even blame you, as I am convinced that some or other circumstance has kept you from thinking a lot about your old friend.

[MM774C-000010-106]

You will soon get the meteorology back, I have learnt a lot from it or recalled it from memory. I lately had a lot of “soesah” with my wife, who is happily expecting a youthful sprout. She suffered quite a lot, but is now better again, and looking to the future in good spirits. We are expecting the joyous occasion by the end of April. –

A few days ago in the train and in Padang I make my acquaintance with a solicitor [van Rassete], who gave me the impression to be a very intelligent man – a pleasant contrast to the kind of people one usually meets in the Indies. – He ordered me to greet you on his behalf.

I know of no other news to tell so let me end this writing with the best wishes from house to house.
Ever yours

Pollak

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000010-105]

Kajoe Tanam 19. November 1892.

Mijn beste Dubois.

Uw laatsten brief aan mij draagt het datum: 30.Sept. –, dus een langen tijd heb ik niets van U gehoord, en ik begin bepaald een beetje ongerust te worden. Te vergeefs zoek ik naar een reden voor U zoo opvallend stilzwingen. Spoedig hoop ik opheldering daaromtrent van U te ontvangen. – ~~De afdruk~~ Het drukken van het boek moet nu zoo wat ~~klar~~ beëindigd zijn, en ik ben er erg benieuwd hoe of dat ding, waartoe ook ik een heel klein beetje bijgedragen heb, uitvallen zal – uiterlijk natuurlijk, want de innerlijke waarde staat bij mij vast. Het hangt dan geloof ik slechts meer van U af, om den titel “Professor” voor Uwe naam geplaatst te zien, wat U niemand vurige toewenscht dan ik, hoewel ik weet hoe weinig eigenbelang en valse ambitie in Uwe karakter te vinden is.

Ik ga hier voort, het dankbaar luische leven te leiden. Mijn hoop was U wat gezonde “anregende” lectuur te krijgen was ~~te vergeefsch~~ ijdel, en ik neem ^{het} U niet eens kwalijk, daar ik overtuigd ~~dat~~ ben, dat je door de eene of andere omstandigheid afgehouden ^{abgehalten} bent, om aan je oude vriend nog veel te denken.

[MM774C-000010-106]

De meteorologie ontvangt ge spoedig terug, ik heb er veel uit geleerd of weder in ‘t geheugen terug kunnen roepen.

In den laatsten tijd had ik vrij veel “soesa” met mijne vrouw, die in de blijde verwachting van een jeugdige spruit verkeerd. Zij had veel te lijden, maar is nu weder beter, en ziet met goede hoop de toekomst tegemoet. Wij verwachten de heuglijke gebeurtenis tegen einde April. –

Een paar dagen geleden maakte ik in de spoorwegen te hier en Padang kennis met den advocaat [van Rassete], die ook op mij den indruk van een buitengewoon intelligent man maakte – een aangename tegenstelling met het soort menschen dat men in Indië gewoonlijk ontmoet. – Hij heeft mij opgedragen U van hem te groeten.

Ander nieuws weet ik niet te vertellen en zoo laat mij dit schrijven beëindigen met de beste groeten van huis tot huis te zenden. Steeds de Uwe

Pollak

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000058-620]

Trinil 20 November 1892

Your noble severe Sir!

Yesterday we have received the money in good order.
The river is still rising.
We started packing this morning

Your serving workers
Kriele and de Winter

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

733

— Send from Jawa —

[MM774C-000058-620]

Trinil 20 November 92

Weledele Gestrenghe Heer!

Gisteren het geld in goede orde ontvangen.
De rivier wast nog steeds.
Heden morgen begonnen in te pakken

U dienende werklieden
Kriele en de Winter

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000058-623]

Banglee 23 November 1892

Your Noble Sir!

We have arrived in Kertosono yesterday and thought we would receive the forced labourers on the 23rd as mentioned in the post card. By the way when de Winter arrived in the evening with the last train from Nantjuk as you ordered that one of us had to travel through to Kertosono with the tools and that de Winter should present himself at the Assistant Resident. By the way de Winter did not get the forced labourers to travel with him on the morning of the 23rd but they will be sent to us on the 24th with the 1st train. 50 forced labourers with 2 mandors.

About that jar with wood: it has been sent, and the wood wrapped in banana leaves as was agreed.

Will you remember to order signed waybills with the matching invoices.

We will do our best to collect a small shipment even this month, we don't think it will be easy as we only have 5 days until the month is out

Your serving workers

Kriele and de Winter

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

[MM774C-000058-623]

Banglee 23 November 1892

UEdel: Heer!

Wij zijn gisteren te Kertosono aangekomen en dachten de gestraften op den 23e te krijgen volgens in die briefkaart vermeld stond. Trouwens toen de Winter 's avonds met de laatste trein van Nantjoek kwam zoo als U gelast heb dat één van ons met de gereedschappen door moest gaan tot Kertosono en de Winter zich zelve moest aan gaan melden bij de Assistent Resident trouwens heeft de Winter de gestraften niet kunnen krijgen om er mede voor te kunnen reizen op den 23e 's morgens maar ze zullen ons gezonden worden op den 24e 's morgens met den eersten trein. 50 gestraften met 2 mandoers.

Wegens die stop flesch met hout die zijn opgezonden het hout gewikkeld in pisangbladeren zoo als ook afgesproken was om dat zoo te doen.

Denk U er aan om getekende vrachtbrieven met bij behorende factuurlijsten aan te vragen.

Wij zullen ons best doen om nog deze maand een kleine verzending bij elkaar te zoeken, maar geloven als dat het niet gemakkelijk zal gaan aangezien wij maar vijf dagen de tijd hebben voor dat de maand uit is

U dienende werklieden

Kriele en de Winter

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000058-624]

Banglee 27 November 92

You Noble Sir!

We have received 50 forced labourers with two mandors from Ngandjuk but such indifferent folk we have never before come across. Today we ordered the convicts to work but they replied that they didn't want to because it was a Sunday. We wanted to pick out 2 that had the loudest mouths to send them to Ngandjuk but that didn't work as they said if 2 are sent all will go, so they had colluded in advance.

Thereby the day before yesterday one of the forced labourers said to his comrades "do you think I'm scared of such blandas" are housekeepers heard it.

Then we requested them

[MM774C-000058-625]

to get *alang alang* against payment but they did not want to do that either.

If we don't have any sanction against this it will be very difficult to work with such guys for if we order them something we need them to do a decent job. Also bones we have found have gone missing already for instance 2 pieces of a pig's jaw and maybe more that we don't know about.

As they only arrived at the 25th we just had one day for searching so it will be very difficult to gather a shipment at the end of the month.

De Winter kindly requests medicine for his former women's disease.

Your serving workers

Kriele and de Winter

We have also informed the Assistant Resident

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

[MM774C-000058-624]

Banglee 27 November 92

UEdel: Heer!

Wij hebben 50 gestraften met twee mandoers gekregen van Ngandjoek maar zulk onverschillig volk hebben wij nog niet aan getroffen vandaag gelasten wij zij aan de gestraften om te werken wij kregen ten antwoord wij willen niet aangezien het zondag is, toen wilden wij er 2 uit nemen die het grootste woord voerden om over te zenden naar Ngandjoek maar dat ging ook niet want toen werd er gezegd 2 op zenden allemaal mee, dus zij hadden voor die tijd al een complot gemaakt.

Daar bij voor gisteren zeiden een gestrafte tegen over zijn kameraden denk je dat ik bang ben voor zulke blandas het werd verstaan door onze huishoudsters.

Daarna hebben wij hun verzocht

[MM774C-000058-625]

tegen betaling om Alang Alang te gaan halen ook dat wilden zij niet. Als daar geen anderen maatregel mee gebruikt kan worden is het een zeer grooten [?] Om met zulke lui te werken aangezien wij de lui op het [?] iets gelasten zij het behoorlijk [?] doen, ook missen wij al gevonden beenderen b.v. twee stukken [be?] kaken van een varken en [?] nog meer dat wij niet weten.

Er is pas een dag gezocht daarbij den 25^e pas alhier aan zijn gekomen dus het zal zeer lastig gaan om op 't laatst van de maand een verzending bij elkaar te krijgen.

De Winter verzoekt u nog vriendelijk om medicijnen voor zijn vroegere vrouwenziekten

U dienende werklieden

Kriele en de Winter

Wij hebben er ook kennis van gegeven aan den Assistent Resident

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000042-276]

N^o18.

27 November 1892

Director of Education, Religion and Trade.

I have the honour to offer your noble severe Sir a report of the research during the month October and one for the third quarter of this year.

Due to the importance of the subject that is treated in the latter report, as it contains a (short) species description, I take the liberty to politely request of your noble severe Sir that in the interest of the cause, this report will be published in the "Verslag van het Mijnwezen" as close to verbatim as possible. –

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000042-276]

N^o18. 27. Nov. Directeur OEN.

Ik heb de eer UHEG. aan te bieden een rapport van de onderzoekingen over de maand October en een over het derde kwartaal van dit jaar.

Wegens de belangrijkheid van het onderwerp, waarover het laatstgenoemde rapport handelt, en omdat daar in eene (korte) soort bepaling voorkomt, neem ik de vrijheid UHEG. beleefd te verzoeken om in het belang van de zaak, dit rapport wel zoo letterlijk mogelijk in het "Verslag van het Mijnwezen" te willen opnemen. –

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000050-080]

October 1892. (With report 3rd quarter and missive N^o18, 25 November, 1892)

This whole month at Trinil was spent on removing the rock mass between the points where, at a lower level, the repeatedly mentioned skeletal parts of the fossil *Anthropopithecus* had been found. Soon, however, we had to deal with seepage that because of the strongly risen river was pressed into the pit. The work even became inundated once, through which the work had to be postponed for a few days, until the water level had again gone down below the height of the dikes. After that, however, the river level remained high and water had to be bailed out forcefully to enable excavation. On both ends of the longitudinal pit the intended layer was finally reached and a number of fossils, amongst which a few good ones, were excavated, but no further parts of the *Anthropopithecus*. Small but important was the find of a molar of a lower monkey, an m.3, which, according to the general shape and the only small size of the posterior talon, seems to be of a *Cynocephalus*⁸⁹. If this preliminary results is confirmed upon closer examination, this is another fact pointing out the African facies, which this Pleistocene Javanese fauna has in common with the related Pleistocene and Pliocene British Indian fauna. –

To the above notes on October can be added that after repeated rising and falling of the river, which each time inundated the work and covered it with masses of sand that finally, on the 16th of November, the struggle had to be given up, after only about 1/5 of the intended layer had been excavated and none of this sought for skeletal parts had been found. Only during the next East monsoon will it be possible to continue the search for these most important remains in the part that has not yet been excavated and which then will be covered with a mighty layer of mud and sand.

[Next](#) official report

[Previous](#) official report

[MM774C-000050-080]

October 1892.
25 Nov.

(Met Rapport 3de kwartaal en missive 275.XI N^o18)

Bij Trinil werd gedurende deze geheele maand voortgegaan met de verwijdering van het gesteente de rotsmassa tusschen de punten, waar, in een lager niveau, de meermalen genoemde skeletdelen van den fossielen Anthropopithecus waren aangetroffen. Daarbij had men echter weldra te kampen met het welwater, dat door de nu sterk gerezen rivier binnen den kuil geperst werd. Eenmaal werd ~~het werk~~ ^{deze} ook overstroomd, zoo dat het werk gedurende eenige paar dagen, totdat de waterspiegel weder beneden de dijken gedaald was, moest worden gestaakt. ~~De rivier~~ ^{Tsch Daurna} bleef steeds de rivier ^{spiegel} steeds hoog en zonder ophouden moest ~~krachten met~~ krachtig water gehooft worden om het graven mogelijk te maken. Aan de beide uiteinden van den langwerpigen kuil werd de gewenschte laag ~~ook~~ ^{eindelijk} bereikt en een aantal fossielen, waaronder eenige goede, uitgegraven, doch nog geen verdere deelen van den Anthropopithecus. ~~Belangrijk~~ ^{Klein doch belangrijk} was de vondst van ene kies van een lagere aap, een m.3, die, te oordelen naar den algemeenen vorm en de maar geringe afmeting van den achtersten talon, van een Cynocephalus schijnt afkomstig te zijn. Bevestigt nadere vergelijking dit resultaat van het voorloopig onderzoek, zoo is dit een feit te meer dat de afrikaansche facies teekent, welke deze pleistocene javaansche fauna evenals de verwante pleistocene-en pliocene britsch-indische fauna bezit. –

Aan het bovenstaande bericht over October kan worden toegevoegd, dat na herhaald rijzen ~~[?][?][?]~~ ^{[?][?][?]} van de rivier, waarbij het werk telkens onderliep en met groote massa's zand bedekt werd, ^{en weer} ^{daalen}, eindelijk, den 16^{den} November, den strijd moest worden opgegeven, nadat nog slechts ongeveer 1/5 van de bewuste laag was weggegraven en daar in nog geen van de gezochte skeletdeelen ^{was} aangetroffen. Eerst gedurende een volgenden oostmoesson, zal nu kunnen worden voortgegaan in het nog niet afgewerkte en dan zeker met een machtige laag slijk en zand bedekte gedeelte naar deze allerbelangrijkste resten verder te zoeken.

[Click here to return to the content page](#)

⁸⁹ Most likely this was the element that was later recognized as also belonging to *Pithecanthropus [Homo] erectus*

The continued excavations at Trinil have during this quarter delivered amongst the remains of more rare vertebrate representatives a skull and half of a lower jaw of a pig of the type *Sus verrucosus* that was so far only known by separate molars, a lower jaw of the smaller species that is very close to *Sus celebensis*, a large part of the skull of *Boselaphus* and another, smaller one of *Garialis*, as most important find however, in the month Augustus, the left femur of the *Anthropopithecus*, of which a year ago, by a molar and a skull cap the existence had become apparent. This femur was at the same level, in which both the other parts had been found, but 15 m upstream following the direction of the ancient current, which deposited the tuffaceous material. From this observation and from comparative research it has become clear that the three skeletal parts have belonged to the same individual, probably of the female gender and surely already of advanced age. [in pencil: 15 m wide 5 long – about 1/1000000 of the whole terrain, if it is reduced to a relatively equally ridged surface, on which no man, except for solely a piece of lower jaw of a higher, straight up walking anthropoid

2) also many other bones that belong together much separated on the same location jaw and tusks of elephants
3) never complete skeletons although no abrasions visible, so already parted whilst soft parts were still attached.]

With this find a fact has come to light that is equally surprising as it is important. The Javanese *Anthropopithecus*, which because of its skull ranks above all anthropoids known so far, had already taken up a complete upright position, which has always been considered the exclusive privilege of humans – such that these old Pleistocene anthropoid is the first transitional form that has become known, unequivocally bringing humans in closer connection to their nearest living relatives amongst the mammals.

By each of the three skeletal parts *Anthropopithecus erectus*, Eug Dubois is more close to than to any other anthropoids, most, however, by the femur, a fact that is completely in agreement with the already by Lamarck proclaimed and later by Darwin and others outlined opinion that the first step of our predecessors to becoming human must have been obtaining their upright position.

The skullcap, which in its general shape, as do the other parts, matches the genus *Anthropopithecus* (but also *Hylobates*), distinguishes itself by its extraordinary size – the length is 185 mm; The width in the transverse plain on this line, measured at 1/3 of its length from behind, 130 mm – Further by the strong arching and the relatively low development of the brow ridges. In both latter perspectives it has the same proportions as found in *A. troglodytes* at an age, which can be compared to that of a seven year old [in pencil: must be nine year old] human child, whereby the cerebral part of the skull that in all apes is growing the least, stands out relatively more than is the case for an adult animal. The approximate capacity of the skull can be calculated to be at least 2 to 4 times that of the average chimpanzee; and whilst the brains of the gorilla, which amongst the apes has the largest, reaches on average only 1/3 of the average human, for this *erectus* (whose body probably was built as that of a man and had the same size as the average European) it must have been two thirds of the mentioned capacity in humans

[in margin: changed with missive N°19 dated 4 December, 1892]

Of the upper third true molar both posterior peaks of the crown are even more reduced than is the case for *A. troglodytes* and also for *A. sivalensis*. This reduction is equally strong as for the upper wisdom tooth of humans, also this molar only has two roots; yet on the contrary to what is common in humans, in this case it is the posterior lateral peak of the crown that is less developed than the medial peak. In this regard the Javanese form matches both other anthropoids.

The femur in size and shape shows a striking similarity to these supportive pillar of the human body; it can only be distinguished from it by less essential peculiarities. It is as long and equally slender, and therefore much deviating from the femora of the large extent anthropoids, but amongst these relatively less so from the chimpanzee. Its length is 455 mm, and the relationship between length and the thickness of

[MM774C-000050-081]

the shaft is identical to that of a normally built human adult, 16½:1 in the middle. This is of great significance because this relationship determines the load bearing capacity of the leg and it is known that the load bearing capacity has to be in complete agreement with the load that is to be carried, from which it can be deduced that the torso has not been heavier than that of humans, and further — whilst both in anthropoids as in humans the length has about the same proportional share as the length of the entire lower part – that the proportion between the latter and the torso was like that of a human and therefore completely different than that of the extant large anthropoids, of which the body ratios in particularly different from that of the humans that the legs in comparison to the torso are very short. It is being therefore was by no means equipped to climb trees like the chimpanzee, the gorilla and the orang-utan, which to that purpose have short legs with clasping feet and long arms with a heavy and long trunk. On the contrary it is apparent from the whole shape of the femur that this leg performed the same mechanical role as it does for the human body. The joint head has the same shape and curvature as that of an equally long human femur, and also its neck is equally long and positioned at the same angle towards the middle part as it has in humans. The lower part is equally white at the knuckles and – what is the most important – the middle of the surface of the joint that is to guide the shins is directed with the same curvature downwards, and not diagonally backward like in anthropoids. In size, curvature, and shapes that surfaces of the joints, as do those of the kneecap, match those of humans in all peculiarities. Also the angles between the knee base and the anatomical axis and the knee base and the mechanical axis are as large as they are in humans, the position of the femur in relation to the vertical axis is equally diagonal and the hips have not been less wide. Furthermore the torsion of the femur is equally large. The sharp line of this bone is well developed, both turners cannot be distinguished of those parts in humans.

Differences of a secondary nature to humans are the more rounded shape of the shaft, the less developed upper part of the diagonal line at the front side, the more concave shape of the ridge between the turners and the poorer development of the plain of the knee pit. In these respects the bone matches that of the extant anthropoids.

With complete certainty it follows from the examination of the femur that the Javanese *Anthropopithecus* was standing and moving in the same upright position as humans, which unnecessarily is yet confirmed by the, matching to humans, strong development and differentiation of the roughness that serves the implantation of the gluteus maximus, as the strong development and high implant of this muscle (in distinction to all lower mammals and also all apes) that humans possess are related to its upright position.

Whilst thus *A. erectus* used its legs exclusively for locomotion, one has to assume that, because of the division in labour between the front and back limbs, the hand was already a much more perfected organ than it was for the anthropoids. For once free availability of the hand was obtained the development of that most universal of all tools, of that most reliable sensory organ, have much progressed and correspondingly, partly as consequence, partly as cause, so will have the brain. In accordance with that is the human proportion, which the torso must have had, as well as the higher development of the skull and the reduction of the dentition. Because of that this being had the necessity and the possibility to look elsewhere and differently for its food than by climbing trees and use other – artificial – weapons for its defence than its teeth.

One can assume that the differentiation of an organic whole form will go faster and reach higher perfection, the larger its advantage is under the circumstances of the struggle for life. This peculiar deviation of the anthropoid base form that finds its roots in the differentiation of labour between the upper and lower limbs, has actually turned out to be highly beneficial and there is therefore no doubt that once this first and most essential step was made, further development must have progressed very fast. Already during the last interglacial period we find (in Europe) certain traces of the existence of mankind at an developmental level not noticeably below that of today, and therefore it seems very well possible that humans have evolved from this old Pleistocene *Anthropopithecus erectus*.

And there with also factual proof as been delivered, as already suspected by some that the Indies have been the cradle to humankind.

[Next](#) official report

[Previous](#) official report

De gedurende dit kwartaal te Trinil voortgezette opgravingen leveren onder de overblijfselen van meer zeldzaam vertegenwoordigde vertebraten op een schedel en een onderkaakshelft van een nog slechts door losse kiezen bekend geworden zwijn van het type *Sus verrucosus*, een onderkaak van de kleinere met *Sus celebensis* zeer na overeenkomende soort, een groot gedeelte van een schedel van *Boselaphus* en een ander, kleiner van *Garialis*, als belangrijkste vondst wordt echter, in de maand Augustus, het linker dijbeen van den *Anthropopithecus*, van welken een jaar geleden, door ene kies en den schedelkap het bestaan gebleken was. Dit dijbeen lag in hetzelfde niveau, waarin de beide andere deelen gevonden waren, doch 15 M. stroomopwaarts volgens de richting van den vroegeren stroom, welke het materiaal van de tuf heeft afgezet. Uit die bevinding en uit het vergelijkend onderzoek is gebleken, dat de drie skeletdeelen aan eenzelfde individu hebben toebehoord, waarschijnlijk van het vrouwelijk geslacht en zeker reeds van hoogen leeftijd. [in pencil: 15 M breed 5 lang – Ongeveer 1/1000000 van het geheele terrein, wanneer men 't tot relatief even rijke oppervlakte reduceert, waarop geen mensch, doch alleen een onderkaakstuk van hooger, rechtoplopende anthropoïed

2) Ook vele andere bij elkander behoorende beenderen zeer gescheiden op dezelfde plaats kaak en slagstanden olifanten

3) Nooit geheele skeletten hoewel niet gerold, dus reeds met zachte deelen gescheiden.]

Door deze vondst is een even verrassend als belangrijk feit aan het licht gekomen. De Javaansche *Anthropopithecus*, die zich door den schedel boven de hoogste tot nog toe bekende anthropoïeden uitmunt, had reeds volkomen de opgerichte houding aangenomen, welke men altijd als het uitsluitend voorrecht van den mensch beschouwd heeft – zoodat in dezen oud pleistocenen anthropoïed van ons de eerste overgangsvormen is bekend geworden, die den mensch met zijn naaste levende verwanten onder de zoogdieren op onmiskenbare wijze in nadere verbinding brengt. ~~Door ieder van die drie~~

Door ieder van die drie gevonden skeletdeelen nadert *Anthropopithecus erectus*, Eug Dubois meer tot den mensch dan eenige andere anthropoïeden, het meest echter door het dijbeen, een feit dat geheel in overeenstemming is met de reeds door Lamarck verkondigde en later door Darwin en anderen uiteengezette meening, dat de eerste stap op den weg der menschwording van onze voorouders het verkrijgen van de opgerichte houding moet geweest zijn.

De schedelkap, die zich door zijn algemeenen vorm, evenals de andere deelen bij het geslacht *Anthropopithecus* (echter ook bij *Hylobates*) aansluit, onderscheidt zich door zijn buitengewone grootte – de lengte bedraagt 185 mm.; de breedte in het transversale vlak deze lijn, op 1/3 hare lengte van achteren gemeten, 130 mm. – verder door de de sterke werving en door de betrekkelijk geringe ontwikkeling van de wenkbrauwbogen. In beide laatste opzichten bezit hij dezelfde verhoudingen als bij *A. troglodytes* gevonden worden op een leeftijd, welke men met dien van een zevenjarig [in pencil: moet zijn 9-jarig] menschenkind vergelijken kan, ~~en~~ waarbij het ~~hersenen~~ ^{cerbrale} gedeelte van den schedel, ~~relatief~~ dat bij alle apen het minst groeit, nog relatief veel meer op den voorgrond treedt dan ^{dat} bij het volwassen dier het geval is. Men kan de capaciteit van den schedel bij benadering berekenen op den minste [?????] 2-4 maal de gemiddelde van den chimpansê; en terwijl de hersenen van den ~~chimpanse~~ gorilla, die onder de menschen de grootste bezit, slechts gemiddeld een derde van den gemiddelden inhoud der hersenen van den mensch bereiken, moet die bij dezen *erectus* (wiens lichaam hoogstwaarschijnlijk even als dat van den mensch gebouwd was en dezelfde grootte bezat als de gemiddelde van de ~~europae~~ ^{europaeische} volken ~~de helft~~ ^{het tweede deel} van ~~den gemiddelden~~ ^{genoemden} inhoud ^{bij den mensch} bedragen hebben. [in margin: Verandert bij missive N°19 dd. 4.XII.]

Van de bovenste derde ware kies zijn de beide achterste spitsen der kroon nog meer gereduceerd dan dat bij *A. troglodytes* en ook bij *A. sivalensis* het geval is. Die reductie is even sterk als in den regel bij de bovenste verstandskies van den mensch, ook bezit de kies slechts twee wortels; doch in tegenstelling met wat bij den mensch regel is, is hier juist de achterste laterale spits van de kroon ~~het minst~~ ^{minder} ontwikkeld dan de mediale. In dit opzicht komt de Javaansche vorm met de beide andere anthropoïeden overeen.

Het dijbeen vertoont in afmetingen en gedaante een treffende overeenkomst met dit steunbeen van het lichaam bij den mensch; het is daarvan alleen door minder essentiële bijzonderheden onderscheiden. Het is even lang en even slank, waardoor het zeer afwijkt van den femur der grootte levende anthropoïeden soorten, onder deze echter nog betrekkelijk het minst van dien van den chimpansê. Zijne lengte bedraagt 455 m.M., en de verhouding tusschen deze en de dikte van

[MM774C-000050-081]

de schacht is dezelfde als bij den normaal gebouwd volwassen mensch, 16½:1 in het midden. Dit is van groote beteekenis. Want door deze verhouding het draagvermogen van het been bepaalt en men weet, dat het draagvermogen hier in volmaakte overeenstemming zijn moet met den te torschen last, volgt daaruit, dat het bovenlijf niet zwaarder was dan dat van den mensch, en verder — dewijl bij de anthropoïeden ~~evenals~~ ^{evenals} zoowel als bij den mensch de lengte hetzelfde evenredig deel is van de lengte van het geheele onderste lid – dat de proportie tusschen dit laatste en het ~~onderste lid~~ ^{onderste lid} bovenlijf een menschelijke was en dus een geheel andere dan bestaat bij de grootte levende anthropoïeden, welke lichaamsverhoudingen in de eerste plaats daarin van die van den mensch afwijken, dat de beenen met betrekking tot het bovenlijf zeer kort zijn. Dit wezen was derhalve ook geenszins ingericht tot het klimmen op bomen naar de wijze van den chimpansê, den gorilla en den orang-oetang, die daartoe korte grijpvoeten dragende beenen en lange armen met een zeer zware en lange romp bezitten. Integendeel blijkt uit den geheelen vorm van den femur, dat dit been dezelfde mechanische rol ~~vervulde~~ ^{vervulde} als in het lichaam van den mensch vervulde. Het gewrichtshoofd heeft dergelijke vorm en dezelfde krommingstralen als dat van een even lange en menschelijken femur, ook is de hals even lang en vormt een even grooten hoek met het middenstuk als bij den mensch. Het ondereind is aan de knokkels even breed en – wat het meest van belang is – het midden der gewrichtsvlakte ter geleiding met het scheenbeen is op dezelfde wijze naar beneden gericht ^{kromming}, niet schuin naar achteren zooals bij de anthropoïeden. In haar afmetingen, krommingen en vormen komt deze gewrichtsvlakte, evenals die voor de knieschijf, tot in alle bijzonderheden met die van den mensch overeen. Ook zijn de hoeken tusschen de kniebasis en de anatomische en tusschen de kniebasis en de mechanische as even groot als bij den mensch, de stand van het dijbeen ten opzichte van de verticaal was even schuin en de heupen zijn niet minder breed geweest. Verder is de torsie van den femur even groot. De scherpe lijn van dit been is goed ontwikkeld, de beide draaiers zijn niet van die deelen bij den mensch onderscheiden.

Verschilpunten van ondergeschikten aard met den mensch zijn de meer ronde gedaante van de schacht aan de binnenzijde, de mindere ontwikkeling van het bovenste gedeelte der schuine lijn aan de voorzijde, de meer concave vorm van den tusschendraaierskam en de geringe ontwikkeling der kniekuilsvlakte. In deze opzichten komt het been met dat der levende anthropoïeden-soorten overeen.

Met volkomen zekerheid volgt uit de beschouwing van het dijbeen, dat de Javaansche *Anthropopithecus* in dezelfde opgerichte houding stond en ging als de mensch, hetgeen ten overvloede nog bevestigd wordt door de met die van den mensch overeenkomende sterke ontwikkeling en differentieering der ruwheid, welke der groote bilspeer tot inplanting dient, want de sterke ontwikkeling en de hooge inplanting, welke deze spier ~~op den mensch~~ ^{op den mensch} (in onderscheid met alle lagere zoogdieren en ook alle apen) bij den mensch bezit staan in verband met zijne opgerichte houding.

Terwijl aldus *A. Erectus* uitsluitend de beenen voor de locomotie gebruikte, moet men aannemen, dat, ten gevolgen dier arbeidsverdeling tusschen de voorste en de achterste ledematen, de hand reeds veel volmaakter dan dat orgaan bij de anthropoïeden geworden was. Want nadat eenmaal de vrije beschikking over de hand verkregen was moet de ontwikkeling van dat volkomenste en meest universele van alle werktuigen, van dat meest vertrouwde zintuig zeer ~~snel zijn voortgeschreden~~ ^{voortgang gemaakt hebben} en deels als ~~oorzaak~~ ^{gevolg}, deels als oorzaak daarvan die van de hersenen. ~~Men kan aan~~ ^{In overeenstemming daar} mede is de menschelijke proportie, welke het bovenlijf ~~moet~~ ^{blijkt} bezeten te hebben, zoowel als de hoogere ontwikkeling van den hersenschedel en de reductie van het gebit. Daardoor bestond voor dit wezen de noodzakelijkheid en de mogelijkheid om elders en op andere wijze dan door in boomen te klimmen voedsel te zoeken en andere – kunstmatige – wapenen ter verdediging te gebruiken dan zijn tanden.

Men kan aannemen, dat de differentieering van een organische vorm des te sneller tot hoogere volkomenheid zal geraken, naarmate zij onder de gegeven omstandigheden in den strijd om het bestaan een grooter voordeel is. Die eigenaardige differentieering van den anthropoïedischen grondvorm, waarvan het uitgangspunt ligt in de arbeidsverdeling der bovenste en onderste ledematen is feitelijk gebleken in de hoogste mate voordelig te zijn en het lijkt daarom geen twijfel, dat toen eenmaal die eerste en meest wezenlijke stap gedaan was, de verdere ontwikkeling zeer snel moet zijn voortgeschreden. Al vinden wij reeds gedurende de laatste interglaciale periode (in Europa) zekere sporen van het bestaan van den mensch op een ontwikkelingsstap, niet merkbaar beneden den tegenwoordigen, zoo schijnt het daarom toch zeer wel mogelijk te zijn, dat de mensch zich uit dezen oud pleistocenen een *Anthropopithecus erectus* ontwikkeld heeft.

En zoo is dan ook het feitelijk bewijs geleverd ^{van} hetgeen door sommigen reeds vermoed werd, dat Indië de wieg is geweest van het menschelijk geslacht.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000058-625]

Ngandjuk 29 November 1892

To the Corporals of the Engineers Corps de Winter en Kriele at Banglee

In answer to your writing dated the 27th of this month that I read yesterday upon my return from Kediri, I have sent someone from here to Banglee to investigate indisposition of the forced labourers to work.

As a rule there will not be worked on a Sunday unless against payment, but the Head of the Local Government is allowed to make exception to that rule in pressing matters, and I consider this a pressing matter as long as the housing for the forced labourers has not been built.

So I request you to make this known to the forced labourers by means of their mandors, in case

[MM774C-000058-626]

next Sunday building of the housing is not finished yet.

Thereupon I received your writing of yesterday, but I cannot make out of the four forced labourers you send back specifically refused to work, they may have belonged to the instigators of the collusion of last Sunday.

I would therefore like to receive further information including the names of the instigators and the forced labourer who according to your writing employed inappropriate language.

Bringer of this letter accompanies four other forced labourers, who are returning with [mats ? and ?????]

Your writing about 7½ ounce of rice per man is not clear to me. We have send from here five Pikoel or five hundred bowls of rice not measured in pounds. The easiest way is, in my opinion, to define this in 10 equal parts, a part for each day, and after cooking divided equally over the 50 convicts.

There are objections to this I would like to receive further information from you.

Next Friday, December 2, I'm thinking about going to Gondang, to allow an hour for anyone who has something to discuss, at about 9 AM at the house of the assistant Wedono there

The Assistant Resident of Berbel
Wolterbeek Muller

There is no other letter with this Assitant Resident

Next letter with Dubois' sergeants

Previous letter with Dubois' sergeants

[MM774C-000058-625]

Ngandjoek 29 November 1892

Aan de Korporaals der Genie de Winter en Kriele te Banglee

Naar aanleiding van Uw schrijven, dd: 27 dezer, dat ik gisteren bij terugkomst van Kediri las, heb ik den patik alhier naar Banglee gezonden, om een onderzoek in te stellen naar den betoonden onwil der gestraften, om te werken.

Als regel geldt, dat op zondag niet wordt gewerkt dan tegen betaling, doch kan het Hoofd van Plaatselijk Bestuur, in dringende gevallen hierop eene uitzondering maken, en acht ik zulk een dringend geval aanwezig zolang de loods voor herberging der gestraften nog niet gereed is.

Ik verzoek U dus, dit, door tusschen komst der mandoers aan de gestraften te doen weten, voor het geval

[MM774C-000058-626]

aanstaande zondag de loods nog niet gereed is.

Daarop ontving ik Uw schrijven van gisteren, waaruit ik echter niet kan opmaken, of die vier terug gezonden gestraften bepaald geweigerd hebben te werken, en of zij wellicht behoren tot de aanstokers van het complot van zondag.

Gaarne ontving ik daarom ten deze eenige nadere inlichtingen met opgave van de namen dier aanstokers en van den gestrafte, die volgens Uw schrijven on gepaste taal heeft gebezigd.

Brenger dezes uiteenzetting begeleidt vier andere gestraften, die terug bij [matjes?] en [????rens?] meevoeren.

Uw schrijven omtrent de vertelling van 7½ ons rijst per man is mij niet duidelijk. Van hier zijn verzonden vijf Pikoel of vijf honderd bak rijst niet [here????eid] bij ponden. Het eenvoudigst is, dunkt mij, die hoeveelheid in 10 gelijke delen te verdelen, voor elke dag een deel en dit, na het koken, gelijkelijk over de 50 gestraften uit te deelen.

Indien hieraan bezwaar zijn verbonden zie ik ook daaromtrent gaarne enig nader bericht te gemoet. Vrijdag, 2 December a:s: denk ik naar Gondang te gaan, zoo dat iedereen een uur wat te bespreken heeft, daartoe te ongeveer 9:00 uur gelegenheid zal zijn, ten huize van de assistent Wedono aldaar

De Assistent Resident van Berbel
Wolterbeek Muller

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000002-194]

Ngrambe 29 November 1892.

Dear Doctor!

Although I'm very sensitive to the thanks you pay me in your last letter, may I yet be allowed to make the remark that I am not entitled to it, because I as acting Assistant Resident have only consolidated, what has been started under the administration of Mr Hogenraad.

I've handed your previous letter to Mr Swaab,

[MM774C-000002-195]

so he can deal with the situation, of which you spoke therein, as he sees fit.

I do not, however, think it superfluous to give you some clarification about my decision as acting Assistant Resident, to under no condition have the convicts at Trinil work during the night. Before the escape you know of had taken place, I was not aware that night work was involved. I have considered my task as acting Assistant Resident thus that I am not qualified during that time to make any large or radical changes to the status quo. I think this has to be left to the new Assistant Resident.

Now the rules for order and discipline in prisons explicitly state when convicts are allowed to be put at work. At night this is only allowed in extraordinary circumstances. So when I heard about the escape my first task was to check in the archives

[MM774C-000012-196]

whether a written permit existed that allowed work at night. If that permit had existed, then obviously I would not have given the above order. Contrarily I could not do anything else than forbid working at night. I did understand that that order would be unpleasant to you, but my duty did not allow me to do otherwise. I am, however, also convinced that this event could not have been caused to any estrangement

[MM774C-000002-197]

between you and "your fellow companion to the summit of Lawu". I also have the most pleasant memories to that journey and still consider it a privilege having made that trip in your company.

Recommending myself for your friendship and memory, , after offering both our cordial greetings from house to house, I remain as ever

your willing servant

A.Breevoordt

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000002-194]

Ngrambe 29 November 1892.

Waarde Dokter!

Hoewel zeer gevoelig voor den mij in Uw laatsten brief betuigde dank, zij het mij toch vergund de opmerking te maken, dat ik geen aanspraak daarop maken mag, daar ik als waarnemend Assistent Resident slechts bestendig heb, hetgeen reeds onder het bestuur van den heer Hogenraad plaats vond.

Uw vorig schrijven heb ik den heer Swaab ter

[MM774C-000002-195]

hand gesteld, opdat hij in de aangelegenheid, waarvan daarin sprake was, kunne handelen, zooals hij vermeent te behooren.

Ik acht het echter niet overbodig om U alsnog eenige opheldering te geven omtrent mijn als waarnemend Assistent Resident, gegeven last om de gestraften te Trinil in geen geval 's nachts te laten werken. Vóórdat de U bekende ontvluchting plaats had gehad, wist ik niet, dat er ook 's nachts gewerkt werd. Ik heb mijn taak als waarnemend Assistent Resident zoodanig opgevat, dat ik niet bevoegd was om gedurende dien tijd gewichtige en ingrijpende veranderingen in den gang van zaken te maken. Ik vermeende dit aan den nieuwen Assistent Resident te moeten overlaten.

Nu is in het reglement op de orde en tucht in de gevangenissen uitdrukkelijk bepaald, wanneer de gestraften te werk gesteld mogen worden. 's Nachts kan dit alleen in buitengewone gevallen plaats hebben. Toen ik dus het bericht der ontvluchting ontving, was mijn eerste werk om in het archief te doen

[MM774C-000012-196]

nagaan of er een schriftelijke vergunning om 's nachts te werken bestond. Hadde die vergunning bestaan, dan had ik mijn bovenomschreven last natuurlijk niet gegeven. Omgekeerd kon ik echter ook niets anders doen dan het werken in den nacht te verbieden. Ik begreep wel, dat die last U onaangenaam zoude zijn, doch mijn plicht gebod mij om niet anders te handelen. Daarentegen ben ik er ook van overtuigd, dat die gebeurtenis geen aanleiding heeft kunnen geven tot eenige verwijdering

[MM774C-000002-197]

tusschen U en "Uw tochtgenoot naar den top van de Lawoe". Ook ik heb de meest aangename herinneringen aan dien tocht behouden en nog waardeer ik het voorrecht dien tocht in uw aangenaam gezelschap te hebben mogen maken.

Mij steeds voor uw vriendschap en aandenken aanbevolen houdende , verblijf ik, na aanbieding van ons beider hartelijke groeten van huis tot huis, als altijd

Uw.dw.Dr.

A.Breevoordt

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000011-057]

Weltevreden 30 November 1892 92

Amice Dubois.

We were much pleased to hear from you again; I was particularly pleased with your message about finding the missing link; this should suffice, to make your name known for good, which will be helpful for your future; I had already heard something about it from Eykman, he must have heard it from his father-in-law van der Kemp.

I regret not having been able to help you to Pflüger's Archiv; the library hasn't got this publication yet; but a volume of this work has already been ordered in October, including issue 38; if the bookseller is active, it might

[MM774C-000011-058]

be here in December or January, and I shall send it to you, should you still need it. Let me know whether a report on the subject might be of use to you, then I could on your behalf go through *Schmidts Jahrbuch*, or *Virch. Hirsch Jahresberichte*, to see if there's something being mentioned in it, if you give me the correct title.

We are doing well; my wife is slightly less skinny than she used to be and the kids are healthy and I feel good myself to. I'm still doing some medical practice and the gains from that might ease a future return; what my future is to be, I don't know. Being a medical practitioner in a village is not attractive to me; I prefer to work in a hospital, but such jobs are scarce; anyway, I'm trying to sow by study and publications, in the hope of reaping later. The Indies are not to my liking on the long run; so if at all possible, I will also repatriate in a few years, maybe together in the spring of '94.

Bring cordial greetings to your wife and kids from us; be yourself also cordially greeted and believe me to be ever
your friend
Avan der Scheer

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000011-057]

W. 30/11 '92

Amice Dubois.

Het deed ons veel genoeg weer eens iets van je te horen; vooral het bericht omtrent de vondst van een missing link verheugde mij zeer; dit toch zal voldoende zijn, om je naam voorgoed te bevestigen, wat vooral voor je toekomst van belang zal zijn; ik had er al iets over gehoord van Eykman, die het van zijn schoonvader vd Kemp zal hebben.

Het spijt mij, je niet aan Pflüger's Archiv te kunnen helpen; dit werk is de bibliotheek nog niet rijk; in de maand October is echter reeds een deel van het werk besteld, waaronder bd 38 ook behoort; wanneer de boekhandelaar actief is, kan het er

[MM774C-000011-058]

hier in December of Januari zijn, en zal ik het je over zenden, wanneer het nog noodig mocht zijn. Meld mij dat dan nog; mocht je een referaat over het onderwerp van nut kunnen zijn, dan zou ik voor je in Schmidts Jahrb, of Virch. Hirsch Jahresberichte kunnen na snuffelen, of er iets over staat vermeld, wanneer je mij dan den juist een titel opgeeft.

Ons gaat het goed; mijn vrouw is iets minder mager dan vroeger de kinderen zijn goed gezond en ik gevoel mij eveneens goed. Ook heb ik wat praktijk en wanneer mij dat wat mocht opbrengen zal dat later een eventuele terugkeer vergemakkelijken; wat mijn toekomst moet zijn, weet ik niet. Geneesheer op een dorp lacht mij niet toe; aan een ziekenhuis het liefst, maar dergelijke betrekkingen zijn schaars; enfin, ik zal door geregelde studie en publicatie trachten te zaaien, in de hoop later te oogsten. Indië lijkt mij ook niet op den duur; zou het enigszins mogelijk is, repatriëren ik dus ook over eenige jaren en dan maar samen in de lente van '94.

Groet je vrouw en kinderen hartelijk van ons; wees zelf ook hartelijk gegroet en geloof mij steeds

je vriend

AvdScheer

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000003-406]

Solok 1 December 1892

Dear Dubois

I have received your manuscript. – I will try to translate it to readable English without delay but it is not an easy task you're asking from me. – A mistake has slipped into the manuscript I sent earlier, if I remember well I have written “stratiated” instead of “striated”. Will you please change that. – With greetings yours truly

ThDelprat

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000003-406]

Solok 1 Dec: 92

Waarde Dubois

Uw manuscript ontvangen. – ik zal zonder verwijl trachten het in leesbaar engelsch om te zetten maar het is geene gemakkelijke taak die ge mij opdraagt. – In het U [?vroeger] gezonden manuscript is eene fout ingeslopen nl. heb ik naar ik mij meen te herinneren geschreven “stratiated” in plaats van “striated”. Wilt dat svp. veranderen. – Met groeten [?t?] ThDelprat

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000042-276]

N^o19. 4 December 1892 Director of Education, Religion and Trade

In calculating the relative volume of the brain of *Anthropopithecus erectus*, of which I mentioned the result in the recently submitted report of the third quarter, I regret to have made an error. The brains of this transitional form were quite larger than what I initially submitted.

I therefore politely take the liberty to request of your noble severe Sir to make a small change to the sentence in question, which will then become:

One can approximately calculate the capacity of the brain as being at least 2.4 times that of an average chimpanzee; and whilst the brains of the gorilla, which are the largest amongst the apes, are on average only a third of the average capacity of the brain of man,

[MM774C-000042-277]

the capacity of this erectus (whose body most likely was built like that of man and had about the same size as the average of the European population) must have been two thirds of the aforementioned capacity of man.

In particularly I flatter myself that this change can yet be made before the copies being sent to be published in the "*Verslag van het Mijnwezen*". –

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000042-276]

N^o19. 4 ~~Nov.~~ Dec. directeur O.E.N.

In de berekening van het relatieve volume der hersenen van *Anthropopithecus erectus*, waarvan het resultaat in het onlangs ingediend verslag over het derde kwartaal vermeld is, is tot mijn spijt eene fout geslopen. De hersenen van dezen overgangsvormen waren aanzienlijk grooter dan uit het daar mede gedeelde volgen zou.

Beleefd neem ik daarom de vrijheid UHoogEdelGestrenge te verzoeken ~~wel~~ de betreffenden zin wel eene kleine wijziging te willen doen ondergaan, zoodat hij aldus zal luiden:

Men kan de capaciteit van den schedel bij benadering berekenen op tenminste 2.4 maal de gemiddelde van den chimpanseé; en terwijl de hersenen van den gorilla, die onder de menschen de grootste bezit, slechts gemiddeld een derde van den gemiddelde inhoud der hersenen van den mensch

[MM774C-000042-277]

bereiken, moet die bij dezen erectus (wiens lichaam hoogstwaarschijnlijk even als dat van den mensch gebouwd was en dezelfde grootte bezat als de gemiddelde van de europeesche volken) het twee derde deel van de genoemden inhoud bij den mensch bedragen hebben.

Vooral vlei ik mij, dat ook nog in de kopij voor het "*Verslag van het Mijnwezen*" dezelfde verandering kan worden aangebracht. –

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000058-627]

Banglee 10 December 1892

Noble born Sir!

We would like to send a shipment of bones but we can't as we did not receive any waybills nor empty chests.

Since your absence we have found 2 parts of small [tappan]⁹⁰ jaws, 2 tiger teeth and more other kinds of bones. We did not find any more of the anteater.

If possible we would like to receive our wages before the month is out for instance the 24th or 25th as we expect to have so many advances this month that we are afraid to run out of money.

Your serving workers
Kriele and de Winter

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

⁹⁰ next letter suggest this is a monkey

[MM774C-000058-627]

Banglee 10 December 1892

UEdelg: Heer!

Wij zouden graag een verzending beenderen willen zenden maar wij kunnen niet aangezien wij nog geen vrachtbrieven ook nog geen ledige kisten hebben ontvangen.

Wij hebben naar U afwezigheid gevonden 2 stukken den [?tappan] kaakjes 2 tijger tanden en meer ander soort beenderen van de miereneter hebben wij niets meer kunnen vinden.

Zoo het kan zouden wij zeer graag voor dat de maand uit is b.v. den 24 a 25 ons traktement willen ontvangen aangezien wij zoo veel voorschotten krijgen van deze maand als dat men bang zijn geen geld genoeg zullen hebben

U dienende werklieden
Kriele en de Winter

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000058-628]

Banglee 14 December 1892

Noble born Sir!

Herewith the requested 2 monkey mandibles, 2 tiger molars with a fang and thereby yet other bones that we do not know.

We received the empty chests today, but not yet the waybills, so we still cannot send the bones.

We would very much like 4 days of leave for the New Year to go to Madiun and therefore request very politely to allow us and send us a leave pass for the New Year.

The bill has been included here with. The Chinese man has already left.

Your serving workers

Kriele and de Winter

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

[MM774C-000058-628]

Banglee 14 December 1892

UEdelg: Heer!

Hier bij het gevraagde 2 apen kaakjes, 2 tijger kiezen met een slag tand en daarbij nog andere beentjes die wij niet kennen.

De ledigen kisten hebben wij vandaag ontvangen, trouwens de vrachtbrieven nog niet, de reden als dat wij de beenderen nog niet kunnen verzenden.

Met het werk gaat het zeer goed er worden nog steeds dezelfde hoeveelheid beenderen gevonden.

Wij zouden zeer graag met nieuw jaar vier dagen verlof willen hebben naar Madioen verzoeken zeer beleefd ons dat toe te staan en ons het verlof pas te zenden voor nieuw jaar.

Hierbij ingesloten de rekening. De Chinees is reeds vertrokken.

U dienende werklieden

Kriele en de Winter

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000006-071]

Kertosono 14 December 1892

Dear Mr Dubois!

Let me first give you my sincere thanks for sending me the portrait of [?Renden?], Which I will give a place in my album.

I also received a package of money, but it did not contain *f* 160 but 170, namely one large bill of *f* 100, *f* 50 in *rijksdaalders* and *f* 20 in guilders.

[MM774C-000007-072]

If you want me to return the *f* 10, then I will do so, but until I hear from you I will keep the money for the time being with regard to later shipments. I will meanwhile comply with your request to pay the Corporals of the engineer Corps this *f* 160 upon their arrival on the 24 or 21 of this month. –

I will leave for Lengkong and I will notify the Corporals in writing that the empty chests are ready for them at the station in Kertosono, of which Mr van der Vossen has already given me notice.

I will also presently write to Mr Wolterbeek Muller, who is still in Ngandjuk and who will remain there at least until the 21st of this month, about sending fright letters and account lists to the Corporals by intervention of the wedono of Lengkong.

As there is a difference of *f* 10 with regard to the money transferred, I'm sending you this registered with the polite request to tell me what to do with the money.

Believe me, with our polite greetings, in high esteem
your willing servant

W.R. Hora Adema

[Next](#) letter with this correspondent

W.R. Hora Adema. Foto uit Tilburgsche
Courant, 23-05-1915
Bron: Historisch Krantenarchief, KB

[MM774C-000006-071]

Kertosono 14 December 1892

Geachte Heer Dubois!

In de eerste plaats mijn beste dank voor de toezending van het portret van [?Renden?], dat ik een plaatsje in mijn album zal geven.

Ook ontving ik een pakket met geld, maar het bevatte niet *f* 160 maar 170, namelijk een bankbiljet groot *f* 100, aan rijksdaalders *f* 50 en aan guldens *f* 20.

[MM774C-000007-072]

Wilt U hebben dat ik U *f* 10 terugzend, dan zal ik dit doen, maar voorloopig zal ik het geld tot een nader bericht aanhouden in verband met latere toezendingen. Ik zal intusschen aan Uw verzoek voldoen om als de korporaals der genie zich bij mij aanmelden op 24 of 21 dezer, aan hen *f* 160 te betalen. –

Ik zal heden naar Lengkong gaande aan de korporaals schriftelijk kennis geven dat voor hen ledige kisten aan het station te Kertosono staan, waarvan de Heer van der Vossen mij reeds mededeeling heeft gedaan.

Tevens schrijf ik heden aan den Heer Wolterbeek Muller, die nog steeds te Ngandjoek is en aldaar minstens tot 21 dezer blijft, over de toezending van vrachtbrieven en factuurlijsten aan de korporaals door de tusschenkomst van den wedono van Lengkong.

Aangezien er een verschil bestaat van *f* 10 over de toezending van het geld, zend ik U deze aangetekend met het beleefd verzoek mij mede te deelen wat te moeten doen met dat geld.

Geloof mij, met onze beleefde groeten, hoogachtend

Uw dw dr

W.R. Hora Adema

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000005-218]
The Hague 16 December 1892

Dear Dubois,

Your cordial letter of 13 September gave me much joy and I therefore answer him now already. I cannot remember the content of my post card. You regret to be reading from it that "I still have not forgotten the misery I suffered in the Indies" to which you add some good and loyal advice to help me get over that. Let me reassure you, my physical health is excellent and the abilities of my mental resistance are large enough to not bother any more than is necessary about the unpleasantness of having been officially declared mentally ill. As I have already

[MM774C-000005-219right]

wrote to you from Buitenzorg, my situation wasn't that worrisome as it seems from afar, and those who have observed me there, will assure you that within days I got over the inevitable psychological shock that anyone will suffer when getting to read their own declaration of mental insanity. Surely, I have been elated at Batavia, about the indignancy of Rombach's course of action; and lots of other things that grieved and irritated me, but a true psychosis, as in a complete change towards the outside world, I did not suffer.

My breach of peace with Treub had something abrupt, incomprehensible. But not everybody knew that an unpleasant exchange of words had taken place

[MM774C-000005-219left]

shortly before my *febris remittens*, caused by a concept decision that was made up by Treub's best "friend", the general secretary Sweerts that I would have to end my research within three years. I still considered that period of anguish and fear that I lived through then, as the direct cause of my severe malaria. There may not yet been known a lot about the psychological influence on the occurrence of feverous diseases and this will normally occur out of view of the medical observation, yet I do not doubt its existence. As long as you enjoy your task, you can, even though you're fighting malaria, remain healthy. If you, however, feel down, then with this reduction of willpower also that resilience will decrease. The good Colonel Lokhorst wasn't that largely wrong, when he coined "moral depression" as one of

[MM774C-000005-220]

the predisposing factors for the occurrence of beri-beri.

But let us leave these Indian memories rest, as far as they are unpleasant. Happily I brought back from the East also a treasure of excellence and pleasant "*Erinnerungsbilder*". What have these 5 Indian years been happy and richly blessed years of my life! I have received more sympathy than I deserved and had the privilege to find friends, better than myself, who supported and strengthened me with their loyal affection. I so often remember the evening of your last visit, when I was already in bed with fevers, and you, in complete intimacy and friendly "*Hingabe*", spoke to me and lifted my spirits. I really hope, you will remain healthy and safe from any misfortune. It would make me so sad, if malaria would get the better of you. Should that be the case then do come back quickly to Europe, where the cooler climate gives new energy to Indian sufferers.

The European simply does not belong in the tropics, and in the Indies both the individual as well as the society are characterised by sickness.

And now some particularities about my life here. I am in my parents' house, which provides me with calm and quiet surroundings in which I feel completely well. I walk a lot, go to operas and concerts often and read novels. The more serious part of my work consist of cooperating with a few journals (e.g. the Indian *Mercuur*), studying and keeping up a busy correspondence. I would love to prepare my notes from Buitenzorg for print, but I did not yet receive my cahiers back from Treub and another part has gone missing.

[MM774C-000005-221]

in particular good old v. Romburgh has cost me a lot of trouble in that sense. He did not dare to come and speak with me and has uselessly helped to delay my departure from Buitenzorg, without looking after my interests very well. It will now cost me time and effort, before I have it all together again –

Now and again I make small trips and thus enjoy the privilege of meeting with old friends of the Academy again. My trip to Madeira has been postponed, as long as the Dutch Harbour's are not yet declared free of cholera. The quarantining measurements at Funchal are very strict. Maybe I will now go there half of January. I will write you from there. I have great expectations about that journey. My original intention was, to cross from Madeira to Congo, but my brother-in-law, (who is the director of the African trade company) will not allow me to so soon expose myself again to malaria molecules.

I have already met with Prof. Wichmann several times. I have tried to convey to him the great sympathy I feel for you. He also spoke to me about a German publication of your work. Why did you not look for a German publisher? German books that are published from here, are less read in Germany than works published by a German publisher, who knows the market, and knows how to get attention for his *edita*.

To comply with your request, to tell you what I think of the 4 pieces of evidence for the correlation between the old climates and the evolution of the sun I have re-read your original publication.¹⁾ if it truly is the case that the start of the yellow sun coincides with the end of the Mesozoic era, then the disappearance of the reptile realm seems quite understandable, ²⁾ as does the appearance of deciduous plants.

It is always difficult when appreciating such matters to not let yourself be guided by the presupposed hypothesis.

[MM774C-000005-222]

For instance on page 48 of your essay the pre-reigning conifers during the Carboniferous period is thought to be a adaptation to the stronger winds. Currently the border of the conifers is depending on certain latitudes, south of which they lose the battle with deciduous trees (for instance pine forests contra oak forests) so that they disappeared because of less light, coming from the sun that had become yellow, whereas the deciduous trees increased, is not in agreement with what is happening at the moment.

It is also justified, to consider the life of a plant species or group as a process that follows the same route of an individual plant, being a curve that goes like ^{beginning} ^{maximum} ^{end}

The disappearance of large groups of plants can thus be a normal process that needs not be correlated to large changes in external circumstances. The sigillarians and the lepidendrons would have finished and gone extinct, even if the amount and the nature of the light, in which they grew, had remained completely unchanged.

3) The sun has first send blue, and now more yellowish rays to the earth. The red period, which is yet to come, can't have had no influence on the sensitivity of the eye for red. It seems tricky to me, to presume a connection between two such heterogeneous matters as the life of the sun and the development of light perceiving fibres in the human eye. If I remember well, according to Preyer the first colour that a child acknowledges its red. According to the geogenetic law that then would have to be the oldest in the development. I do not have the possibility to check Preyer's book (*Die seele des Kindes*) about it.

4). The possibility that from the properties of chlorophyll proof could be deduced for a change in the nature of solar light, I cannot admit to. After all we know about chlorophyll in conifers and deciduous plants, even in the oldest remains of extinct floras like leucopodium, selagunella and Casuarina this substance has remained unchanged and therefore cannot be used as evidence that a change of light has taken place.

[MM774C-000005-223]

these are about the impressions that I got from reading your letter. I have written them to you in the knowledge that I do not feel sufficiently qualified to comment on these matters. If you want some information about one or the other alkaloid, I'm your man. But these physical/astronomical considerations are too far outside my realm. This is pure science, which I do like, but find very difficult.

And now friend, receive in force a handshake and my best wishes for the health and happiness of you and your family.

I should not be so selfish to ask you to write me again soon, for you have got lots to do and I don't. I would so much like to be of some service to you, and I hope that this unselfish urge is proof to you of my sincere dedication.

Your friend

M. Greshoff

[MM774C-000005-218]
's-Gravenhage 16 Dec. '92

Waarde Dubois,

Je hartelijke brief van 13.XI. Gaf mij veel genoegen en gaarne beantwoord ik hem nu reeds. De inhoud van mijne briefkaart herinner ik mij niet meer. Ge leest er tot je spijt in "dat ik het in Indië ondervonden leed nog niet vergeten heb" en knoopt daaraan eenige goede en trouwe wenken vast, om mij over dat alles hier te zetten. Laat ik je geruststellen, mijne lichamelijke gezondheid is voortreffelijk en mijn geestelijk weerstand vermogen is groot genoeg om mij over de onaangenaamheden eener officieele zielsziekte niet meer te bekommeren dan wel noodig is. Zooals ik je reeds van

[MM774C-000005-219right]

Buitenzorg uit schreef, was mijn toestand niet zoo beklagenswaardig als men in de verte wel meende, en zij die mij daar hebben waargenomen, zullen U kunnen verzekeren dat ik de onvermijdelijke psychische schok, die elk ondervinden moet indien hij zijne eigen krankzinnigheidsverklaring te lezen krijgt, reeds in enkele dagen te boven kwam. Zeker, ik was te Batavia geëxalteerd geweest, over de indigne handelswijze van Rombach; en tal van andere zaken hadden mij gegriefd en geprikkeld, maar eene ware psychose, d.i. geheel veranderde verhouding tot de buitenwereld, had ik niet ondergaan.

Mijn vredebreuk met Treub had iets abrupt's, onbegrijpelijks. Maar niet iedereen wist dat er eene onaangename woorden wisseling aan voorafgegaan was

[MM774C-000005-219left]

kort vóór mijne febris remittens, naar aanleiding van een door Treub's besten "vriend", de alg. secretaris Sweerts opgemaakt concept besluit, dat ik mijn onderzoek binnen drie jaar zou beëindigen. Nog altijd beschouw ik de tijd van spanning en vrees, toen doorleefd, als de directe oorzaak mijner heftige malaria. De psychische invloed bij het optreden van koortsige ziekte mogen weinig bekend zijn en zich gewoonlijk onttrekken aan de medische waarneming, dat zij bestaat acht ik buiten twijfel. Zolang men zich met opgewektheid aan een taak wijdt, kan men, ook al strijdt men tegen malaria, gezond blijven. Voelt men zich gedrukt, dan gaat met de wilskracht ook het weerstandsvermogen achteruit. De brave kolonel Lokhorst had nog zoo 'n groot ongelijk niet, toen hij "moreele depressie" als een der

[MM774C-000005-220]

predisponerende factoren voor het ontstaan van beri-beri aangaf.

Maar laten wij de Indische herinneringen laten rusten, voor zoover zij onaangenaam zijn. Gelukkig heb ik uit den Oost ook een schat van uitnemend aangename *Erinnerungsbilder*" mede genomen. Wat zijn de 5 Indische jaren voor mij gelukkige, rijk gezegende, levensjaren geweest! Ik heb meer sympathie gevonden dan ik verdiende en had het voorrecht vrienden te vinden, beter dan ik, die mij door een trouwe aanhankelijkheid sterkten en steunden.

Zoo vaak herinner ik mij nog de avond van jou laatste bezoek, toen ik reeds met koorts te bed lag, en gij, in volledige intimiteit en vriendschappelijke "Hingabe", tot mij sprak en mij opbeurde. Ik hoop maar, dat ge gezond zult blijven en voor tegenspoed bewaard. Het zou mij zoo innig leed doen, indien de malaria je te machtig werd. Mocht het eenmaal zoo zijn kom dan vooral spoedig terug naar Europa, waar het koel klimaat nieuwe energie mededeelt aan Indische lijdens.

De Europeaan behoort nu eenmaal niet thuis in de tropen, en in Indië draagt zowel het individu als de maatschappij de kenmerken van ziekelijkheid.

En nu eenige bijzonderheden over mijn leven hier. Ik ben in het ouderlijk huis, waar ik een kalme, rustige omgeving heb en mij volmaakt wel gevoel. Ik wandel veel, ga vaak naar de opera of concerten en lees romannetjes. Het meer serieuze gedeelte van mijnen werkzaamheid bestaat in medewerking aan een paar tijdschriften (o.a. de *Ind. Mercur*), ~~aan~~ ⁱⁿ studie en ~~aan~~ ⁱⁿ eene drukke correspondentie. Gaarne zou ik mijn Buitenzorgsche aantekeningen voor den druk gereed maken, maar ik heb mijne cahiers nog niet van Treub terug ontvangen en een ander deel is zoekgeraakt.

[MM774C-000005-221]

Vooraf de brave vRomburgh heeft mij in dat opzicht veel last bezorgd. Hij was te bang om mij te komen spreken en heeft mijn vertrek uit Buitenzorg noodeloos helpen vertragen, zonder daarvoor mijne belangen goed te behartigen. Het kost nu veel tijd en moeite, eer ik alles weer bijeen heb –

af en toe maak ik kleine uitstapjes en geniet zoo het voorrecht, tal van oude academie vrienden terug te zien. Mijne reis naar Madera is uitgesteld, zolang de Nederl. havens nog met de cholera besmet verklaard zijn. De quarantainemaatregelen, zijn te Funchal zeer scherp. Wellicht ga ik er nu half Januari heen. Ik zal je vandaar schrijven. Ik stel mij veel genot van de reis voor. Aanvankelijk was mijn plan, van Madera naar de Congo over te steken, maar mijn zwager, (die directeur is der Afrik. Handelsvennootschap) wil mij niet toestaan, reeds zoo spoedig mij opnieuw aan malaria moleculen bloot te stellen.

Prof. Wichmann ontmoette ik reeds herhaaldelijk. Ik heb getracht, de groote sympathie die ik voor jouw gevoel, hem medetedeelen. Hij sprak mij ook over de uitgave van je duitsch werk. Waarom hebt ge geen Duitsche uitgever gezocht? Duitsche boeken, hier te lande uitgegeven, worden in Duitschland minder gelezen dan de werken, gepubliceerd door een uitgever die de Duitsche boekenmarkt kent en weet, hoe hij de aandacht moet vestigen op zijne edita.

Om te voldoen aan je verzoek, mijn gedachten te zeggen voor de 4 nieuwe bewijzen voor de samenhang tussen de oude klimaten en het leven der zon heb ik je oorspronkelijke opstel weder ter hand genomen.¹⁾ Indien werkelijk juist is, dat het begin der gele zon samenvalt met het einde van de mesozoische aera, dan is het verdwijnen der reptielen heerschappij alleszins begrijpelijk, ²⁾ en evenzo het optreden der loofplanten.

Het is altijd moeilijk zich bij de appreciatie van dergelijke zaken niet te laten leiden door de vooropgestelde hypothese.

[MM774C-000005-222]

zoo wordt op bladzijde 48 van je opstel het voorheerschen van naaldwouden tijdens het carboon reeds eene adaptatie geacht aan de toen heftiger windstroomen. In den tegenwoordig een tijd wordt de grens van coniferen bepaald door bepaalde breedtegraden, te zuidelijk kunnen zij de strijd met loof (bijvoorbeeld dennenwoud contra eikenwoud) niet meer volhouden. Dat zij dus voor de mindere verlichting, die de geel geworden zon toezond, allengs verdwenen, terwijl de loof toenamen, is niet in overeenstemming met hetgeen tegenwoordig gebeurt.

Ook heeft men het recht, het leven van een plantensoort of groep te beschouwen als een proces dat op dezelfde wijze verloopt als het individueel leven, eene curve uitmakende als volgt ^{Begin} ^{Maximum} ^{Einde}

Het verdwijnen van groote plantengroepen kan dus een normaal levenseinde zijn en behoeft niet steeds samen te hangen met groote veranderingen in de uitwendige omstandigheden. De sigillarien en lepidendrons zouden uitgeleefd hebben en verdwenen zijn, ook al was de hoeveelheid en de aard van het licht, waarin zij groeiden, volmaakt onveranderd gebleven.

3) De zon heeft eerst blauwe, nu meer geel stralen aan de aarde toegezonden. De roode periode, die wij nog te goed hebben, kan echter nog geen invloed uitgeoefend hebben op de gevoeligheid van het oog voor rood. Ook schijnt het mij gewaagd toe, twee zoo heterogene zaken als het leven der zon en de ontwikkeling der licht percipiëren de vezels in het menscheelijk oog met elkander in onmiddellijk verband te brengen. Herinner ik mij goed, dan ontwaakt volgens Preyer bij het kind het eerst het kleurbesef rood. Volgens de Geogenetische wet moet dat dus ook in de ontwikkeling der soort het oudste zijn. Ik heb echter geen gelegenheid Preyer's boek (*Die seele des Kindes*) daarover nateslaan.

4). De mogelijkheid, dat uit de eigenschappen van 't chlorophyl een bewijs af te leiden is voor de verandering in de aard van het zonnelicht, kan ik niet toegeven. Naar wat wij weten van 't chlorophyl een naald en vaatplanten, ook in de allerlaatste resten eener ten onder gegane flora, als leucopodium, selagunella en Casuarina is die stof onveranderd gebleven en dus kan zij niet dienen als bewijs of als maat eener plaats gehad hebbende lichtverandering.

[MM774C-000005-223]

Dit zijn zoo ongeveer de indrukken die ik bij de lezing van je brief kreeg. Ik schreef ze je met de wetenschap, dat ik mij eigenlijk niet genoeg thuis voel in die questie's, om er in mede te mogen spreken. Wildet ge inlichtingen hebben over een of ander alcaloid, dan gaarne. Maar die Physisch-astronomische bespiegelingen liggen te ver buiten mijn gebied. Dat is reine wetenschap, die ik wel mooi vind, maar erg moeilijk.

En nu vriend, ontvang in gedachten een handdruk en de hartelijke wenschen voor de gezondheid en levensgeluk van U en Uw huisgezin.

Ik mag niet egoïstisch zijn en je vragen mij spoedig weer te schrijven, want gij hebt veel te doen en ik niets. Zoo gaarne zou ik je met een of ander van dienst zijn, en ik hoop dat die niet-egoïstische drang je een bewijs zei mijner innige toewijding.

Je vriend

M. Greshoff

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000013-184]

Professor Max Weber

19 December 1892

Highly esteemed Professor

Although I received your letter of the 21st of October already the 28th of last month, the post package mentioned therein that was simultaneous sent only arrived yesterday. I had in particularly been desiring and looking out so much for the chimpanzee skull that I postponed my answer – on your earlier received generous writing – up until now. I am very grateful to you, more than I can say, for that you keep having good intentions towards me, and kept keeping trust in me. The help you have given me is even more appreciated because of what will come from it and I am so grateful for your benevolence, your trust and your help to the success that is my part of which I have occasionally dreamed, but never expected- and has now come to pass.

Failed to find more of Erectus because of high water

Only slowly have started to realize of what a distinguished being *Anthropopithecus erectus* is and yesterday the comparison with the skull was an extremely exciting

[MM774C-000013-185]

moment.

And now you would much oblige me to .. compare Hylobates and Chimpanzee skulls sequentially as listed

Siamang	Chimpanzee	Erectus	
10	13	18	length skull
7	9	13	width

Femur-width walking upright and appearance of upper body like of a human

But now most importantly

Calculation of skull capacity

I have written the above firstly to prove to you that your benevolence has led to my success, and secondly, because I hope to make this known via you, to be in some way able to wipe out the impression that my leaving Amsterdam has made on you. I hope I will succeed to do that with all my teachers and particular with the by me still highly regarded prof. Place! [Thomas Place, physiologist]

For myself I am of the opinion I have done my best in the Indies and not have been less loving or loyal to science than I would have been had I stayed in Amsterdam. But I would like to feel aware again, as used to be that those who bestowed that love [for science] upon me, or made it grow, would give me their sympathy.

Together with post cheque[equivalent thereof] of 27 Guilders (45 Mark

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000013-184]

Prof Max Weber

Toeloeng-Agoeng 19. Dec. 1892

Hooggeachte Professor,

Hoewel ik reeds den achtentwintigste der vorige maand Uw schrijven van den 21^e Oktober mocht ontvangen, kwam eerst gisteren het daarin bedoelde, tegelijkertijd afgezonderd postpakket hier aan. Vooral naar den chimpansee-schedel heb ik echter zoo verlangend en in zoo gespannen verwachting uit gezien; dat ik mijn antwoord – ook op een reeds eenige tijd vroeger van U ontvangen welwillend schrijven – tot heden heb uitgesteld. Ik ben U zeer dankbaar, meer dan ik zeggen kan voor Uwer goede gezindheid te mijneentwaart ^{en nog altijd beloond heeft} en voor ~~de wijze waarop~~ ^{het vertrouwen dat U in mij} U mij zijt blijven stellen. De hulp, die U mij verleend stel ik des te meer prijs, omdat zij daaruit voortvloeit – en ik ben zoo dankbaar, dat Uwe welwillendheid, Uwe vertrouwen en Uwe hulp door het geluk dat mij ten deel valt – op deze wijze, zoo als ik het wel eens gehoopt, doch nooit verwacht had – nu ook een dankbaar evenredig resultaat heeft.

Mislukt wegens hoogte waterstand meer van Erectus te vinden. –

Langzamerhand eerst goed gaan inzien welk een voornaam wezen A.e. is – en gisteren was ‘t daarom bij vergelijking met de chm schedel buitengewoon spannend

[MM774C-000013-185]

oogenblik.

En nu zoudt U mij groot genoeg doen voor .. vergelijken Hylobatus en chimpansee-schedels en met ondervolgende opgaaf in lijstje.

Siamang	Chimpanse	Erectus	
10	13	18	lengte schedel
7	9	13	breedte

Femur-dikte rechtopgelopen en bouw bovenlijf als de mensch

Maar nu komt het voornaamste.

Berekening schedelcapaciteit

Ik schreef het bovenstaande in de eerste plaats om u een bewijs te geven van de resultaten, die de mij door U geschonken welwillendheid tot mijn geluk heeft – en ten tweede ook – omdat ik hoop door U dat bekend te maken, eenigermate in de gelegenheid te zijn den indruk, die mijn weggaan uit Amsterdam op U gemaakt heeft, zoo veel mogelijk uit te wisschen. Mocht mij dat bij al mijn leermeesters gelukken en vooral bij den altijd nog even hoog door mij vereerde Prof. Place!

Voor mijzelf heb ik de overtuiging in Indië mijn best gedaan te hebben en zeker met niet minder liefde en trouw de wetenschap te hebben gediend als ik dat in Amsterdam zou gedaan hebben. Maar ik zou zoo gaame mij ook weder, zooals vroeger gelukkig willen gevoelen in het bewustzijn, dat zij, die mij die liefde hebben ingeboet send of haar hebben aangewakkerd mij hunne sympathie schenken.

Te gelijk postwissel aan f 27 (45 mark)

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000013-355]
Utrecht, 19 December 1892

Very esteemed Mr Dubois,

With a few words I have already notified you about the receipt of your telegram, which I, as has become clear now, had understood correctly – and of the receipt of the galley proofs by Mr [??i??ens?]. The first half I have sent this afternoon to your address and the second follows with this letter shortly after.

Now that I have read your work, I consider it my most pleasant task to sincerely congratulate you on these most important results that have come to you. It is like a “*veil has been lifted from my eyes*”, so many things that were up to now completely dark and inexplicable, have suddenly become clear and understandable. I do not doubt for a second that

[MM774C-000013-356]

your book when suitably spread, will get a general response and the themes you dealt with, corroborated with facts, will be the starting point for lots of new research. I am amazed about your colossal knowledge of literature, which you – and that while still being in the Indies – have acquired. As you will see there are very few changes to the style. I've never had a German writing of somebody Dutch that had so few dutchisms in it, and they are far less, and in most of the writings from Germans that have spent a long time in the Netherlands. Some “*persisting errors*” I have tried to correct. In Germany one values that when the same word is repeated shortly after one another, to replace one of these with some other word because it is disturbing to have the same word repeated rapidly. For that reason I have also omitted in the “*preface*” “*Die Spectralanalyse der Gestirne*” on its first presence, and also because D. Sanders in this case had written “*Der Spektralanalyse*”, which is disturbing. Some words or expressions I have replaced with better ones. The word “[allm??chlig] with you, I have everywhere changed to [allmöchlich] related. Although both are common, only the latter is correct, because it comes from “*allgemächlich*” which is exactly the same as the judge “*slowly but surely*”.

Your book is moreover written in fluent German, such that I believe that also civilised layman – if they give it some thought – will be able to understand it. The “[*stapled*] *Periods*” are no objection to the German reader, they are common to that from their scientists. In your case they are surely the consequence of the complex form, in which the manuscript has been organised. – Because the great hurry there was to check the galley proofs, I focused my attention more to the content and the form, then to printing errors of some words, but I most willing to go through the sheets that have been redirected for the definitive prints specifically to find any printing errors that may have remained through the correction phase.

[MM774C-000013-357]

You are asking on what data the map with depths in *Berghaus Physikal. Hauptatlas* is based on? It is difficult to provide a complete answer to that. It will mainly be based on English sea maps, which as far as is possible always mention the depths they have fathomed in contrast to Dutch sea maps, which might be more accurate with regard to peculiarities (but largely outdated by now) but are woefully incomplete with regard to the depths of the seas. But Berghaus was a peculiar man, who read very much and made lots of notes. Alas he has died and with him a lot of his knowledge of the literature. A better, because more recent, map of the depths can be found in the “*Atlas des Indische Oceans*” published by the German Seawatch in Hamburg. – I am hoping that Mr Welling will soon be pensioned and the Hydrographic Bureau in Batavia will finally get a chief, who is better equipped for the job. It were even better, if a decent deep sea research for the seas of the Indian archipelago was being organised which should be considered a moral duty of the Dutch state. – You are quite right to draw attention to the wide submarine abrasion edge plane that surrounds Sumatra and Java at the side of the ocean and which is an argument to assume a relatively high position of the island's earlier on. – I have recently for the fun of it drawn a map in which Borneo had gone down 200 m and Celebes was lifted 200 m. But Celebes did not become Borneo shaped, nor did Borneo become Celebes-shaped. The whole assumed homology was exclusively based on maps that were mainly works of fantasy. Celebes when lifted 200 m still maintains its Celebes shape, it's just that the tentacles expand further out, but nowhere the curves like the Tomini-gulf, the Gulf of Boni et cetera disappear. As far as the Gulf of Tomini is concerned, I hope to accurately point out in my next publication that it is a true “*Kesselbruch*” [? exploded magma chamber?]. Which on that site of Gorontalo, [?Muton] and [?Paguwat] caused some “*Grabenversenkungen*” in some of which

[MM774C-000013-358]

there are now freshwater lakes. That the plains on Borneo between the mountain ranges should be “*Kesselbrüche*” has not become clear and the few profiles that are available also do not support this.

I dare not say anything about the success of an English adaptation of your work. It might be better, to wait with that until after the German adaptation has been published. Mostly the English journals do publish views of such works and thus the attention of the public is drawn to it. Although I have to admit – to my shame – never to have been in England, I've always had the best impression of the English, so I think, there will be no difficulties, finding a publisher for your work. Most of your fellow countrymen, however, have a different opinion and blame the English for being chauvinistic in science, more than any other people. If you were to sent me your English manuscript, I'd be happy to give it to a good acquaintance of mine Mr Rudler, Curator of the Museum for Practical Geology, of whom I am sure that he will give an objective judgement about whether or not it is desirable to have such a publication and if necessary I could also call upon the advice of Sir Archibald Geiki, the Director-General of the Geological Survey, who I also know personally.

I have recently visited Greshoff when I was in The Hague. Physically he is completely well and also with regard to his mental health nobody would notice anything. But it's not yet all as it should be. It's too much occupied with other stuff that have nothing to do with his scientific studies. His depleting criticism on persons and institutions may well be correct in many ways, but there are too many circumstances that he is not sufficiently capable to judge. I love him dearly, and am happy to believe that the peculiar situation of his former job has brought him in this nervous state. He, however, lost sight on the facts that he had an obligation to be an apothecary for five years, but instead soon had a job for which he not only was envied by his colleagues, but maybe also by his supervisors,

[MM774C-000013-359]

and he also did not take into account that such transfers have been badly abused in earlier days. As it is common to “*throw out the baby with the bathwater*” also the truly capable have to suffer from that. I'm convinced that his opinion of Treub is unjust. Treub himself is in a difficult situation and has to use many sideways to reach the goals he's aiming at. But so much is sure that he never loses sight on what is necessary to make the Institute he's directing prosper, and be a support to everyone in reaching their scientific goals. And this is truly to be valued, where the opposite is so common nowadays.

It would be going so much better both in the Netherlands and in the Indies if so much personal chicanery would not be playing the main role. That is the greatest cancer from which all scientific enterprises in the Netherlands are suffering.

[transposed in the margin]

I sincerely thank you for the kind shipment of the marls with foraminifers. I did not receive the manuscript yet, but it will likely arrive any day now. I have not yet found somebody to work on my foraminifer-collection. But I will not give them to anybody

[transposed in the margin of previous page MM774C-000013-358]

of whom I'm not sure, yet he will bring the work to finish.

After kind greetings

ever yours truly A Wichmann

Next letter with this correspondent

Previous letter with this correspondent

[MM774C-000013-355]
Utrecht, 19 December 1892

Zeer geachte Heer Dubois,

Met een enkel woord heb ik U reeds kennis gegeven ^{en} van de ontvangst van Uw telegram, dat ik, zoals nu gebleken is, goed begrepen heb – en van de ontvangst van de drukproeven door den Heer [??i??ens?]. De eerste helft heb ik heden middag aan Uwe adres verzonden en de tweede volgt met dit schrijven [????gen] na.

Nu ik Uw werk doorgelezen heb, acht ik het als mijne aangenaamste taak U hartelijk geluk te wenschen met de allerbelangrijkste aan resultaten, waartoe U gekomen is. Het is mij of mij een “*Schleier von den Augen gefallen ist*”, zoovele dingen, die tot nu toe volkomen duister en onverklaarbaar toeschenen, worden ineens helder en verklaarbaar. Ik twijfel er geen oogenblik aan, dat

[MM774C-000013-356]

Uwe boek op geschikte wijze verspreid, een algemeene weerklink zal vinden en Uwe thema's, door feiten te over gestaafd, een uitgangspunt van tal van [????] nieuwe onderzoekingen zal worden. Ik sta verbaasd over de kolossale literatuur-kennis, die Gij U – en dat nog in Indië – U heeft weten te verwerven. Zoals U ziet is er wat den stijl betreft weinig te veranderen geweest. Ik heb nog nooit een ^{duitsch} geschrift van een Hollander in handen gehad, dat zoo weinig hollandismen bevatte, en het zijn minder, dan in de geschriften bij den meeste Duitschers die lange jaren in Holland hebben doorgebracht. Sommige “*Härten*” heb ik getracht te verbeteren. Men hecht er in Duitschland waarde aan wanneer één en hetzelfde woord kort op elkander herhaald wordt, dan zoo mogelijk een ander woord daarvoor te gebruiken, omdat het [?????] storend is, wanneer hetzelfde woord kort op elkaar herhaald wordt. Om die redenen heb ik ook in het “*Vorwort*” “*Die Spectralanalyse der Gestirne*” voor het eerste maal geschrapt, en verder omdat volgens D. Sanders in dit geval “*Der Spektralanalyse*” had geschreven moeten worden, hetgeen storend is. Sommigen woorden en uitdrukkingen geef ik voor beter. Het woord “[allm??chlig] bij U , heb ik overal in [allmöchlich] veranderd. Hoewel beide ~~als juist worden beschouwd~~ ^{gebruikelijk zijn}, is het laatste alléén juist, want het komt van “*allgemächlich*” hetgeen precis hetzelfde is als het hollandsche “langzamerhand”.

Uwe boek is buitendien in vloeiend duitsch geschreven zoodat ik geloof, dat ook beschaafde leken het gemakkelijk – met eenig nadenken – zullen kunnen verstaan. De “[*ineinanderge?chachtelte*] *Perioden*” zijn voor een duitsch lezer geen bezwaar, die het bij zijne geleerden nu eenmaal zoo gewoon is. Zij zijn bij U zeker het gevolg van den [?complexieuzen] vorm, waarin het werk werd daargesteld. – Bij de groote haast waarmede ik genoodzaakt was de drukproeven door te lezen, heb ik mijne aandacht meer gevestigd op den inhoud en den vorm, dan op de drukfouten van de enkele woorden, maar ik ben zeer gaarne bereid de door U voor den definitieve druk geredigeerde vellen uitsluitend met het oog op drukfouten die bij correctie zijn blijven staan nog eens door te lezen.

[MM774C-000013-357]

U vraagt op welke gegevens de dieptekaart in Berghaus Physikal. Hauptatlas berust? Daarop is moeilijk een volledig antwoord te geven. In hoofdzaak wel op de Engelsche zeekaarten, die zoover dit mogelijk is overal de diepten zoo ze gepeild zijn vermelden, hetgeen op de Nederl. zeekaarten die in bijzonderheden wel nauwkeuriger zijn (voor een groot gedeelte echter reeds verouderd), maar wat de diepten betreft uiterst onvolledig zijn. Maar Berghaus was een merkwaardig man, die ongemeen veel las en van alles aanteekeningen maakte. Helaas is hij dood en daarmee de een hoop van literatuur-kennis teloor gegaan. Eene nog betere, omdat nieuweres, dieptekaart is te vinden in den “Atlas des Indische Oceans” uitgegeven door de Deutsche Seewarte in Hamburg. – Ik hoop maar dat de Mijnheer Welling eens spoedig gepensioneerd wordt en eindelijk het Hydrographisch Bureau te Batavia een chef verkrijgt, die beter voor die taak berekend is. Nog beter ware het, dat eens eene behoorlijke diepzee-onderzoeking van de zeeën van den Ind. Archipel op touw werd gezet hetgeen eigenlijk als eene [????eele?] verplichting van Nederl. staat mag beschouwd worden. – Zeer terecht vestigt U de aandacht op de breede submarine abrasierandvlakte die Sumatra en Java van de oceaankant omgeeft en die er zeer voor ~~pleit~~ eene relatief ^{vroegere} hogere ligging der eilanden pleit. – Ik heb onlangs eens voor de aardigheid eene kaart geteekend waarop Borneo om 200 m gedaald was en Celebes om 200 m opgeheven daargesteld was. Maar ik heb noch bij Celebes de Borneo-gedaante, nog bij Borneo de Celebes-gedaante verkregen. De geheele veronderstelde homologie heeft dan ook uitsluitend gesteund op kaarten, die in hoofdzaak phantasie-werk waren. Celebes om 200 m verhoogd ~~blijft~~ ^{behoudt} altijd Celebes vorm, alléén de vangarmen breiden zich verder uit, maar nergens verdwijnen de groote bochten als de Tomini-golf, de golf van Boni enz. wat de Golf van Tomini betreft, zoo hoop ik in mijne volgende publicatie nauwkeurig te kunnen aantonen, dat het een echte “*Kesselbruch*” [??] is, die aan de kant van Gorontalo, [?Moeton] en [?Pagoewat] aanleiding heeft gegeven tot “Grabenversenkungen” in sommige waarvan [MM774C-000013-358]

zich nu zoetwatermeeren bevinden. ^{X Dat de vlakten op Borneo tusschen de gebergen “Kesselbrüche” daargestellen daarvan is tot nu toe niets gebleken en uit de weinige voorhanden profielen [????] blijkt dit evenmin.}

Over het succes van een engelsche uitgave durf ik geen oordeel uitspreken. Misschien is het beter, wanneer U daarmee de wacht tot dat de duitsche uitgave verschenen is. Meestal brengen de engelsche tijdschriften van dergelijke werken referaten en wordt zoo de aandacht van het publiek erop gevestigd. Hoewel nooit – tot mijn schande moet ik het bekennen – ~~E~~ in Engeland geweest zijnde, heb ik van de Engelschen altijd de beste indrukken gehad, zoodat ik geloof, dat er geene moeilijkheden zullen bestaan, om voor Uw werk een uitgever te vinden. De meeste Uwer landgenoten zijn wel van eene andere meening en betichten de Engelsen van een chauvinismus op wetenschappelijk gebied, meer dan eenig ander volk. Wilt u mij [?soms] mij eens Uw Engelsch manuscript opzenden, dan wil het gaarne aan een goede kennis den Heer Rudler, Curator van het Museum for Practical Geology geven, van wien ik zeker ben, dat hij een ~~en~~ onpartijdig oordeel over het al-of niet wenschelijke van eene dergelijke uitgaven zal uitspreken desnoods kan ik ook den raad van Sir Archibald Geiki, den Director-General van de Geolog. Survey, die mij ook persoonlijk bekend is, invoepen.

Greshoff heb ik onlangs toen ik in Den Haag was, bezocht. Lichamelijk is hij volmaakt wel en ook in geestelijk opzicht zou ~~hem~~ niemand iets over hem aan te merken hebben. Maar het is toch alles niet zoo als het moe*t wezen. Hij houdt zich met teveel andere dingen bezig, die met zijne wetenschappelijke studiën niets te maken hebben. Zijne afbrekende kritiek op personen en instellingen is wel in menig opzicht juist, maar er zijn omstandigheden, die hij niet voldoende in staat is te kunnen beoordeelen. Ik houd hem veel te goede, en wil gaarne gelooven, dat de eigenaardige toestand van zijne vroegere positie hem in een zenuwachtige toestand kon ~~verplaatsen~~ ^{brengen}. Hij heeft echter daarbij uit het oog verloren, dat hij zich verplicht had vijf jaren lang als apotheker dienst te doen en nu spoedig eene betrekking waarvan hij niet alléén door zijne collega's, maar ook misschien ook door zijn chefs

[MM774C-000013-359]

benijd werd, buitendien heeft hij niet rekening gehouden met het feit dat vroeger met dergelijke verplaatsingen groote misbruiken hebben plaatsgehad. Aangezien men nu eenmaal “das Kind mit dem Bade ausschüttet” moeten ook de werkelijk bekwamen daaronder lijden. Ik ben er ook van overtuigd dat hij Treub onrecht aandoet. T. bevindt zich zelve dikwijls in eene moeilijke positie en moet veel als langs omwegen het beoogde doel trachten te bereiken. Maar zooveel is zeker, dat hij nooit uit het oog verliest den bloei van den inrichting waaraan hij aan 't hoofd staat te bevorderen, zoals iederéén voor [?elk] wetenschappelijk doeleinden op zijne steun mag rekenen. En dit mag men waarlijk op prijs stellen, waar juist het tegenovergestelde een zoo gewoon verschijnsel is.

Het zoude én in Nederland én in Indië alles oneindig veel beter gaan, ware het niet, dat zoo veel persoonlijke chikanes de hoofdrol speelden. Dat is de groote kanker waaraan alle wetenschappelijke ondernemingen in Nederland lijden.

[transposed in the margin]

Voor de vriendelijke toezending van de foraminiferen-houdende mergels zeg ik U hartelijk dank. Ik [heb] het stuk nog niet ontvangen, maar denkelijk zal het wel dezer dagen arriveeren. Een bewerker voor mijne foraminiferen-verzameling heb ik nog niets gevonden. Ik geef ze ook aan niemand van

[transposed in the margin of previous page MM774C-000013-358]

wien ik niet zeker ben, dat hij de bewerking ook ten uitvoer ~~ben~~ zal brengen.

Na vriendelijke groeten

Steeds de Uwe A Wichmann

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000006-069]

Kertesono 20 December 1892

Dear Mr Dubois!

I am pleased to understand from your letter of yesterday that the matter of the difference of *f* 10 has been resolved. Today the Corporals were here, even before I had received your letter, and I've just paid to these people the amount of *f* 212,35, so I still have *f* 7,65 in the register for you, which I will keep until your return.

[MM774C-000006-070]

I wish you good luck with your excavations and I hope to soon hear more of them.

As spiritualisation is only being practised with regard to humans, no manifestations of ape-man have been taken on, which by the way might be very important to clarify the gradual transition between man and ape, if that at all exists. I consider spiritualism a new field of science, whilst it will take some years or even centuries before it will become clear whether the phenomena of Wallace, Crookes, Varley, et cetera are based on truth or delusions.

It seems to me certain that the near future will learn us whether automatic writing, photography of the mind, et cetera, are truly imagination or well established facts.

Such positive matters will surely be resolved. In the work of Chateaubriand there is a line of automated writing:

"*Nous pensons, nous vivons d'outre-tombe comme vous!*" [We think, we live beyond the grave like you!]

How would he get to write such matters, without there being any reason for it. He would know that such expressions would either lift him and his heirs up or condemn them.

Believe me, with our best greetings from house to house, in high esteem
your willing servant

W.R. Hora Adema

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000006-069]

Kertesono 20 December 92

Geachte Heer Dubois!

Uit Uwe letteren, van gisteren, verneem ik met veel genoegen dat het verschil van *f* 10 is opgelost. Heden kwamen de korporaals hier nog vóór dat ik Uw schrijven had ontvangen, aan welke personen ik het bedrag van *f* 212,35 heb uitbetaald, zoo dat ik nog *f* 7,65 voor U in kas heb, dat ik dus zal bewaren tot Uwe terugkomst.

[MM774C-000006-070]

Ik wensch U goed succes toe met Uwe opgravingen en hoop daarvan spoedig iets nader te mogen vernemen.

Aangezien het spiritualiseren alleen wordt beoefend met betrekking tot menschen, zijn er nog geene manifestatieën van aapmenschen gewaagd, die misschien overigens zeer belangrijk zouden zijn om ons den geleidelijken overgang tusschen mensch en aap, als die althans bestaat, te verklaren. Ik beschouw het spiritualisme als een nieuw veld van wetenschap, terwijl eerst na eenige jaren of eeuwen aan het licht zal worden gebracht of de verschijnselen van Wallace, Crookes, Varley, enz op waarheid of op zinsbegoocheling berusten.

Het komt mij als zeker voor dat de naaste toekomst ons zal leeren of het direct schrift, de photographie van een geest, enz, werkelijk denkbeeldig zullen zijn of wel geconstateerde feiten.

Zulke positieve zaken zullen natuurlijk worden opgelost. In het werk van Chateaubriand komt voor als direct schrift.

"*Nous pensons, nous vivons d'outre-tombe comme vous!*"

Hoe komt hij ertoe zulke zaken te schrijven, als er niet den minsten grond voor is. Hij weet toch dat door zulke uitdrukkingen het nageslacht hem zal verheffen of veroordeelen.

Gelooft mij, met onze beste groeten van huis tot huis, hoogachtend

Uw dw dr

W.R. Hora Adema

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000058-629]

Banglee [17] December 1892

Noble Born Sir!

Herewith 19 chests of bones, one of which contains the pieces of the elephant jaw you excavated. By the way, we examined that spot but did not find anything else.

We also searched on places where there was sand but it seems there are no bones in that as we didn't find anything in it.

Otherwise the work is doing very well as are the people and K.L and de W.T.

Your serving workers
Kriele and de Winter

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

[MM774C-000058-629]

Banglee [17] December 1892

UEdelg: Heer!

Hier bij 19 kisten beenderen, waarvan in een van de kisten de stukken van die olifantskaak bevindt die U hebt uitgegraven wij hebben op die plaats gezocht trouwens en niets meer kunnen vinden.

Wij hebben ook op plaatsen gezocht waar het zand voor komt daar schijnt wel geen been in voor te komen aangezien wij er nog niets in gevonden hebben.

Verders gaat het met den werkzaamheden zeer goed ook met het volk en K.L. en de W.T.

U dienende werklieden
Kriele en de Winter

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000058-630]

Banglee 22 December 1892

Noble Born Sir!

Herewith the accounts of the advances over the months November and December.

Do you mean the find spot of bones that the Assistant Wedono has given of Ngudjong, else I do not know which find spot you mean. The address given to me by the Assistant Wedono is District Satjira Department Nawuhaten rankas beton, R.S. Bantem.

The shipment of bones we sent on the 17th have all been found between Banglee, Jeruk Bangkok and **[added in pencil: N van Banglee (ED)]**Dessa Losari.

If you send us the empty chests soon we will take care that the bones we found arrive at Tulung Agung before the New Year.

De Winter's women's disease is have started to heal well but his stomach is still troubling him.

Otherwise it is going well with the work and also with the finding of bones, with the people and K.L.

Your serving workers

Kriele and de Winter

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

[MM774C-000058-630]

Banglee 22 December 1892

UEdelg: Heer!

Hier bij de opgaven van de voorschotten over de maand November en December.

Bedoelt U die beenderen vindplaats die mij de Assistent Wedono heeft opgegeven van Ngoedjong anders weet ik niet wat of U met die beenderen vindt plaats bedoeld dan heeft mij de Ast: Wedono het zoo opgegeven District Satjira, Afdeling Nawoehaten Rankas beton, R.S. Bantem.

De zending beenderen die wij verzonden hebben den 17^e zijn alle gevonden tusschen Banglee Djeroek Bangkok en **[in potlood toegevoegd:]** N van Banglee (ED)]Dessa Lozari.

Zoo U ons de ledigen kisten spoedig zend zullen wij zorgen dat de gevonden beenderen voor nieuwe jaar te Toeloeng Agoeng zijn.

De Winter zijn vrouwenziekten begint goed te genezen trouwens zijn maag heeft hij altijd nog last van.

Verders gaat het zeer goed met de werkzaamheden ook met het vinden van beenderen met het volk en

K.L.

U dienenden werklieden

Kriele en de Winter

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000058-631]

Banglee 28 December 1892

Noble Born Sir!

We very politely request the empty chests, as we would very much like to send bones before the New Year.

De Winter is planning to visit you shortly with the New Year, to get some medicine, if you allow his leave?

Otherwise it's going very well with the work, with the people and with K.L.

Your serving workers

Kriele and de Winter

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

753

— Send from Jawa —

[MM774C-000058-631]

Banglee 28 December 1892

UEdelg: Heer!

Verzoeken zeer beleefd de ledigen kisten, aangezien wij zeer graag voor nieuwjaar de beenderen willen verzenden.

De Winter is van plan om met nieuwjaar even naar U toe te komen, om een weinig medicijnen te vragen, mits U het verlof toe staat?

Verders gaat het zeer goed met het werk met het volk en ook met K.L.

U dienende werklieden

Kriele en de Winter

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000042-277]

Nº20 28 December 1892 Director of Education, Religion and Trade
with attachment: 1

I have the honour to herewith offer your noble severe Sir the first issue of the description of some of the species I have collected. This issue only considers one species, *Pithecanthropus erectus*. Although I originally planned to describe three species in it, finding the femur which is described in here has increased the importance of the mentioned species so much that on itself it needed to get a much more extensive description than was intended for the three species together.

I regret that submitting this issue has met with large delay which is mainly due to my state of health being less well and I had to wait for comparison material until very recently..

With this description there are two plates. I can offer only one of them with its figures to your noble severe Sir now, as the other has been spoiled by an accident but I hope to be able to soon replace it.

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

754

— Send from Jawa —

[MM774C-000042-277]

Nº20 28 Dec. Dir. O.E.N.
met bijlage: 1

ik heb de eer UHoogEdelGestrenge aan te bieden de eerste aflevering ~~der van~~ der beschrijving van ~~eenige der door mij verzamelde soorten van~~ ^{fossielen} eenige der door mij verzamelde fossielen. ~~Ten gevolge van latere vondsten van~~ Deze aflevering handelt slechts over ééne soort, Pithecanthropus erectus. Hoewel 't oorspronkelijk mijn plan was daar in drie soorten te beschrijven is door de vondst van het daar in beschreven dijbeen de belangrijkheid van genoemde soort zooveel grooter geworden, dat zij alleen eene veel uitvoeriger beschrijving vereischte dan eerst drie soorten was toebedacht.

Tot mijn spijt heeft de indiening dezer aflevering [???] een ^{belangrijke} ^{grootc} vertraging moeten ondergaan. ~~zoewel over zoewel~~ voornamelijk ~~zoewel~~ door mijn minder goeden gezondheidstoestand ~~als~~ ^{en ook} daardoor dat ik nog tot ^{zeer onlangs op} vergelijkingsmateriaal wacht gewacht heb.

Wij deze beschrijving behooren twee platen. Slechts voor eene daarvan kan ik UHEG. evenwel de figuren aanbieden, die van de andere ~~zijn verongelukt, zoodat ik hoop~~ ^{die door een ongeluk bedorven zijn [?????]} ^{hoop} spoedig door nieuwe te ~~maken~~ vervangen

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000042-335]

Received the 30th and answered the 30th of December 1892.

Detachment of engineer workmen
at Malang
N° 103

attachment: one report of conduct

Malang 28 December 1892

I have the honour to herewith send your noble severe Sir the forms for the reports of conduct of the Corporals workmen Kriele and de Winter with the request to fill in the sections 8.9.10. 12 and 14. –

The commander of the detachment
[Signature]

To
officer of health 2nd class
Dubois
at Tulung Agung

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000042-335]

Ontv. den 30ste en beantwoord den 30ste December 1892.

Detachement geniewerklieden
te Malang
N° 103

Bijlage Een conduitelijst

Malang den 28ste December 1892

Ik heb de eer UWelEdelGestrenge hierbij te doen toekomen een conduitelijst betreffende de korporaals werklieden Kriele en de Winter met verzoek om invulling der rubrieken 8.9.10. 12 en 14. –

De Detachement Commandant
[Signature]

Aan
officier van gezondheid 2de kl
Dubois
te Toeloeng Agoeng

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000042-277]

Telegram Director Education Batavia.

31 December 1892. Answer with the attachment mentioned in your missive was sent on 28 December. Dubois

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000042-277]

Telegram Directeur Onderwijs Batavia.

31. XII.92. Antwoord met in Uwe Missive bedoelde bijlage, achtentwintig December verzonden. Dubois

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000050-081]

November 1892 .

(with missive 21, 31 December, 1892)

As already mentioned in the October report it did not succeed to excavate any more at Trinil of the likely present parts of the same individual of the peculiar anthropoid that had become known from a molar, a skullcap and a femur, in the new part that was laid bare between the find spot of the two first mentioned parts and the femur. In the night from the 15th to 16 November the work site, after already repeatedly having been inundated, had finally become so deeply flooded that resistance was hopeless and a fight with the river was given up. Only about 1/5 of the of the layer that was laid bare could be excavated and turned out to be again as rich in the remains of vertebrates (of the already known

[MM774C-000050-082]

species) as is the case for Trinil; yet of the sought for bones of the anthropoid nothing was found.

It was now decided to systematically examine the terrains east of the Pandan in the department Berbek of the residency Kediri that so far had only casually been searched, to ascertain the presence and the extent of the bone bearing layers.

On the 25th a start could be made there at Banglee (district Lengkong) building barracks for the convicts whilst meanwhile also already the exploration of the terrain commenced. That which became apparent already two years ago was confirmed, being that this new terrain is as rich in fossils as that West of the Pandan. Yet in general the fossils are less nice, and very much covered with lime concretions, which doubtlessly can be ascribed to the fact that the bone bearing layer is less thick here and this closer to the tertiary marine lime-like layers. Particularly abundant were the molars of ruminants of the families *Bos*, *Bibos*, *Bubalus*, *Cervus*, *Boselaphus*, species of which also some less well preserved bones were found.

[Next](#) official report

[Previous](#) official report

[MM774C-000050-081]

November 1892 .

(31 Dec. met missive 21.)

Zoals reeds in het verslag^{overzicht} over October werd vermeld mocht het te Trinil niet gelukken nog in dezen oostmoesson ~~andere deelen~~ van den aldaar door eene kies, en den schedelkap en door een dijbeen bekend geworden ^{merkwaardige} anthropoïed op te zoeken, hoewel die in het intusschen een nieuw blootgelegd gedeelte derzelfde fossielen houdende aan fossielen rijkere laag te verwacht vermoedelijk zich bevinden zullen ^{betreffende} laag tusschen de vindplaats van de beide eerstgenoemde deelen en het laatstgenoemde dijbeen deel ^{been} vermoedelijk nog voorhanden andere deelen van hetzelfde individu op te graven. In den nacht van den 15 den op den 16 den November overstrom werd de het werk ^{na reeds herhaaldelijk te voren overstroemd te zijn geweest eindelijk} zoo diep onder water gezet, dat verdere strijd met de rivier hopeloos werd en dan ook moest worden opgegeven. Nog slechts ongeveer een vijfde van de blootgelegde laag was het mogelijk geweest af te werken en dat bleek weder even rijk aan fossielen overblijfselen van vertebraten (van reeds bekend geworden

[MM774C-000050-082]

soorten) als te Trinil het geval pleegt te zijn ^{regel is}, doch van den gezochte andere beenderen van den belangrijke anthropoïed werd nog niets aangetroffen.

Er werd nu besloten ook het terrein oostelijk van den Pandan ^{in de afdeling Berbek der residentie Kediri} waar nog slechts terloops ten einde ^{de aanwezigheid en} de uitbreiding der beenderen houdende laag aldaar te leeren kennen – gezocht ~~wordt~~ was – systematische nasporingen in te stellen.

Den 25sten kon aldaar te Banglee (distrikt Lengkong) met het bouwen oprichten van barakken voor de dwangarbeiders een aanvang worden gemaakt en ^{terwijl tegelijkertijd [????]} eenigszins ook reeds met het afzoeken van het terrein ^{begonnen werd}. Dat bleek Zoals ^{Hetgeen} rijk te ^{daar} mij reeds twee jaar geleden gebleken was ~~werd daar~~ bevestigde ^{[?di?][????][????]}, dat het ^{nl. dit nieuwe} terrein even rijk is aan fossielen als dat westelijk van den Pandan ^{in de omstreken} van Kedoeng Broeboes. Doch in 't algemeen ^[?vertonen] zijn de beenderen ^{fossielen} in een minder goeden toes fraai dan daar, ~~hetgeen daaraan te wijten is, dat de zij~~ en zeer dik met kalkconcreties bedekt, wat zonder twijfel daaraan is toe te schrijven dat de beenderen houdende laag hier minder dik zijn ^{is} en aldus ^[????] de fossielen dus meer nabij de ^{terti} tertiaire marine kalkachtige lagen welke ^{zich bevonden} zij ^{dire} Vooral talrijk waren kiezen van herkauwers van de geslachten Bos, Bibos, Bubalus, Cervus, Boselaphus, van welke soorten ook eenige minder goed bewaarde beenderen gevonden werden.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000050-082]

December 1892.

with missive 21, 31 December, 1892

From Banglee the Kendeng was further explored east of the gunung Pandan, which, just like in the previous month, mainly resulted in large numbers of molars of ruminants being found, and further also fragments of molars of *Elephas* and of *Stegodon* and fragments of lower jaws of the relatively rare small pig closely related to *Sus celebensis*, furthermore a molar of *Hystrix*, a genus that had already been found in the Patiayam but not yet amongst the Kendeng fossils, two molars of *Felis* [????] [in margin: of the already known from elsewhere] and a few dental rows of *Semnopithecus*, a genus of monkeys that now for the first time has become apparent amongst these fossil fauna. Further bones found were mainly of ruminants and do not seem to contain any rare or new species.

[Next](#) official report

[Previous](#) official report

[MM774C-000050-082]

December 1892.

31 Dec. met missive 21

Van Banglee uit werd verder de Kendeng ten oosten van den goenoeng Pandan afgezocht, waarbij evenals in de vorige maand voornamelijk kiezen van herkauwers toch in groot aantal gevonden werden, verder nog ook fragmenten van kiezen van *Elephas* en van *Stegodon* en ~~een paar~~ stukken van onderkaken van het ~~altijd~~ betrekkelijk zeldzame zeer nauw met *Sus celebensis* verwante kleine zwijn, verder een kies van Hystrix een geslacht dat wel reeds in den Pati-ajam doch nog niet in den Kendeng fossiel was aangetroffen, ^{twee kiezen van Felis [????]} [in margin: de reeds van vroeger elders bekende] en een paar gebitrijen van Semnopithecus, een geslacht van apen, dat waarvan thans voor het eerst onder deze fossiele fauna het bestaan gebleken is. De daarnaast gevonden beenderen waren voornamelijk van herkauwers en schijnen leerde geen zeldzame we of nieuwe soorten kennen.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000058-632]

Bangle 31 December 1892

Noble Born Sir!

Herewith 14 chests of bones in which in one of the chests that holds the letter, there are two buffalo horns that belong together.

After the New Year we go for 10 days from Bangle to Kedung Pingit, if you approve, I think we will find bones in that area.

Here under Banglee still the same amounts are being found but only where these lapilli are present. Otherwise it is going very well with the work, with the people and with K.L. and de W.T.

Your serving workers

Kriele and de Winter

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

[MM774C-000058-632]

Bangle 31 December 1892

UEdelg: Heer!

Hier bij 14 kisten beenderen waarvan in een van de kisten waar den brief in bevindt twee buffel hoorens in bevinden die bij elkander horen.

Wij gaan naar nieuwjaar voor 10 dagen van Bangle naar Kedoeng Pingit, zoo U het goed vindt ik denk wel dat daar in de buurt beenderen te vinden zijn.

Hier onder Banglee worden nog steeds dezelfde hoeveelheid gevonden maar alleen waar de knolsteentjes voorkomen.

Verder gaat het zeer goed met de werkzaamheden met het volk met K.L. en de W.T.

U dienende werklieden

Kriele en de Winter

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000003-409]

Solok 1 January 1893

Amice Dubois, with this mail I am sending you the last pages of the translation, I hope to have faithfully expressed your opinion everywhere although your syntax was not always clear, especially to someone who is not initiated on the subject and to whom these matters are completely new. So forgive me should I have strayed. – The last part you sent me to translate was particularly important and I do understand how, since you have started to resolve these issues of life, you cannot stop tracking down new evidence for it in nature. – Don't wait too long publicising it for somebody else might head you of and you will not get the satisfaction of your work that you deserve. – If I can help you with the costs for printing

[MM774C-000003-410]

I will be pleased to make for instance *f* 100 available, – I've put some work into it and I would now also like to see it be known in the world. –

For the reprint of '*Eigen Haard*' I paid *f* 0,80 each or *f* 80 for 100 exemplars with many figures, so I do not think that printing this discourse without illustrations will be much more expensive. –

Let me know if I can help you with that and if so I will be at your disposal, but have it printed soon. – Yesterday I arrived at Pollak's at Kaju Tanam, after an arduous journey through the cleft I reached him quite exhausted. – It's always a lovely stop over at my journeys. – Mrs Pollak is a charming woman, calm, joyful and sensible and excelling in everything she does, an artist through and through. – She wrought a cloth for my wife that is a true masterpiece in conception and implementation, and worthy of any museum. –

He told me that you were discouraged by the little support and appreciation you are receiving from Batavia. – Think well of me for giving you a hint with a few words that you could use to your advantage. – More than one person coming here from Batavia told me they were not hearing anything from you, – now you are writing yourself to Pollak that this is the grievance they seem to have, and that you can't publish before you have completely processed the matter which would be much better to do in the Netherlands than here, and this is completely true and publicising the definitive report on your research is not something to be done until you thoroughly examined it to the bottom, yet your unscientific chiefs do not see that and wish to see results, why don't you write small articles from time to time in the journal for natural history or some other journal with preliminary results of your research which will keep everybody

[MM774C-000003-411]

interested, it will keep everybody in suspense about your later discoveries and nobody will be so rude as to interfere with that. – Don't remain silent for too long. –

You must have heard about the accident in the cleft, a sad ending to the year 1892 which just like in the last year 1891 led to much damage and the drowning of numerous workers in the ninth section. –

During the night of 24 to 25 December there was extraordinarily heavy rain such as never occurred in living memory. – This resulted in an extraordinarily heavy *banjir* that accept for a few small pieces completely flushed away the railroad between Kaju Tanam and Padan Pamjang. – Abutments were flushed under and were overthrown, Iron bridges were smashed to pieces that are lying everywhere in the river, a bridge of 50 m length has fallen off its abutments and has been deposited further on in the river everywhere rails has been wiped away and rails are hanging in the air. It will take a year before everything is fixed again if they are at all able to make some temporary provisions before that time.

The postal road has been completely wiped away so the whole community has left, and also the Soebang road has suffered a lot and bridges are destroyed so the whole internal lands of Padang were cut off.

I was immediately called upon to make photographs and made 20 negatives of the most important destructions, for if they wanted all photographed that was important one had to indiscriminately photograph the whole cleft. – This is all very untimely because all the means of transport that used to be here meeting the need then, have all been sold or disappeared. – Gasoline suddenly costs *f* 10 for a chest. – The surroundings of Solok were also flooded, which resulted in again lots of fever, our Lisle is currently in bed

[MM774C-000003-412]

with serious fever whilst Nanny has only just recovered. – Happily my wife is doing fine. –

This is all now very unfortunate for the coal field, IJzerman already had contracts for delivering to several companies, 2000 ton coal gravel had already been deported for exploitation and we already started to remove coal for trade. – This will now obviously be halted for quite some time and it might make many people reluctant buying their whole stock from this coalfield. –

Good news from Paul he is n^e 1 of his class and taking good care. –

I've caught here a small bat with a mouse tail, is that known?

My best wishes also to your wife and kids and whilst wishing you all much prosperity in 1893 I will remain as always

yours truly

ThDelprat

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000003-409]

Solok 1/1-93.

Amice Dubois, met deze mail zend ik U de laatste bladen der vertaling, ik hoop overal getrouw Uwe meening te hebben vertolkt hoewel Uwe zin bouw niet overal even duidelijk is, vooral voor een on ingewijde als ik voor wien deze zaken buitendien geheel nieuw zijn. Vergeef mij dus indien ik gedwaald mogt hebben. – Het laatste stuk mij ter vertaling gezonden is bijzonder belangrijk en ik begriip best hoe eenmaal aan het oplossen dier groote levenskwesties begonnen zijnde ge niet kunt ophouden telkens in de natuur daarvoor nieuwe bewijzen op te sporen. – Wacht nu niet te lang met de publicatie anders komen anderen U misschien voor en hebt ge niet die voldoening van Uw werk die ge verdient. – Kan ik U helpen met in de kosten van het drukken te gemoet te

[MM774C-000003-410]

komen zoo heb ik daar gaarne b.v. een *f* 100 voor over, – ik heb er mijn deel aan gewerkt en stel er nu belang in om het voor de wereld te zien komen. –

Ik heb voor de afdrukje van Eigen Haard *f* 0,80 per stuk of *f* 80 voor 100 exemplaren betaald met veel plaatjes, ik denk dus dat het drukken dezer verhandeling zonder illustraties niet veel duurder zal komen. –

Zeg mij of ik U daardoor kan helpen dan kunt ge zoo als ik U zeide over mij beschikken maar laat het spoedig drukken. –

Gister was ik bij Pollak te Kajoe Tanam, na een zware tocht door de kloof kwam ik uitgeput bij hem aan. – Het is daar altijd een heerlijk rustpunt op mijnnetochten. – Mevrouw Pollak is eene charmante vrouw, kalm, vrolijk en verstandig die uitmunt in alles wat ze aanvat, een artiste door en door. – Ze heeft voor mijne Vrouw een kleedje gewerkt dat werkelijk een meesterstuk is van conceptie en uitvoering en elk museum eer zoude aandoen. –

Hij vertelde mij dat ge mismoedig waart over de weinige ondersteuning en appreciatie die ge te Batavia ondervindt. – Duidt het mij ten goede indien ik je met een enkel woord een wenk geef waarmede ge misschien Uwe voordeel doen kunt. – Van meer dan één persoon die uit Batavia hierheen kwam hoorde ik de opmerking dat men niets ~~uit~~ van U hoorde, – nu schrijft ge zelf aan Pollak dat dit de grief is die men toont te hebben, en dat ge niets kunt publiceren alvorens de stof geheel bewerkt te hebben waartoe ge beter in Holland dan hier in staat zoudt zijn, dat is volkomen waar en publiceren als het definitief rapport over Uw onderzoek niet iets voor dat ge het grondig tot een eind gehaald hebt, doch Uw onwetenschappelijke chefs zien dat niet in en wenschen eenig dadelijk resultaat, waarom schrijft ge niet van tijd tot tijd kleine artikeltjes bv. in het natuurkundig tijdschrift of andere tijdschrift met voorloopige resultaten van Uw onderzoek zoodat iederer belang in

[MM774C-000003-411]

blijft stellen, dan houdt ge ieder inspanning over Uwe latere ontdekkingen en is niemand brutaal genoeg om daarin in te grijpen. – Zwijg niet te lang stil. –

Ge hebt zeker van het ongeval in de kloof gehoord, een treurig einde van het jaar 1892 even als verleden jaar 1891 met veel schade en het verdrinken van tal van werklieden in de 9^e sectie eindigde. –

In den nacht van 24 op 25 December heeft het buiten gewoon zwaar geregend zoo als bij menschelijke geheugenis niet is voorgekomen. – Het gevolg is geweest een ongekende zware banjir in de [??ei?] die den geheelen spoorweg tusschen Kajoe Tanam en Padan Pamjang op kleine stukken na feitelijk vernield heeft. – Landhoofden zijn onderspoeld en omgeworpen, ijzeren bruggen kort en klein geslagen zoodat de stukken overal in den rivier te vinden zijn, een brug van 50 m spanning is van de landhoofden gevallen en een eind de rivier af neergezet

overal is de spoor dan weggeslagen en hangen de rails in de lucht. Het zal wel een jaar duren eer alles weder geheel op orde is al moge men er in slagen vóór dien tijd eenige tijdelijke voorziening te maken.

De Postweg is eveneens geheel weg geslagen zoodat alle gemeenschap vertrokken is, daarbij kwam dat ook de Soebang weg veel geleden heeft en bruggen zijn vernield zoodat het geheele binnenland van Padang was afgesneden.

Ik werd dadelijk opgeroepen om te photographeren en maakte 20 negatieven van de voornaamste verwoestingen, want wilde men alles photographeren dat belangrijk is dan moest men de geheele kloof zonder onderscheid nemen. – Alles komt zeer ongelegen daar alle vervoermiddelen die vroeger in verband met de toenmalige behoeften aanwezig waren verkocht of verdwenen zijn. – Petroleum kost [?ineens?] *f* 10 de kist. – De omstreken van Solok stonden ook weer blank, ten gevolgen waarvan nu weder veel koortsen voorkomen zoo ligt ons Liesje thans met eene flinke

[MM774C-000003-412]

koorts te bed terwijl Naney pas beter is. – Gelukkig houdt mijne vrouw zich goed. –

Alles komt nu ongelukkig voor het kolenveld, IJzerman had contracten reeds gemaakt voor de levering aan verschillende maatschappijen, 2000 ton gruis kolen is reeds afgevoerd voor de exploitatie en met den afvoer van stuk kolen voor de handel was reeds aangevangen. – Dit is nu natuurlijk voor geruime tijd gestaakt en het zal misschien later menigeen doen aarzelen zijn geheele voorraad van het kolenveld te nemen. –

Van Paul goede berichten hij is n^e 1 van zijn klasje en past goed op. –

Ik heb hier eene kleine vleermuis gevangen met een muizenstaart is die bekend?

Met beste groeten ook aan Vrouw en kinderen en u allen veel heil en voorspoed in 1893 toewenshende blijf ik steeds als altijd

geh. de Uwe

ThDelprat

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000058-633]

Advances over the month December 1892			
guides until the 17th	f 10,75		
Houses	f 25,31	Advances	f 67,24
Petrol	f 2,40	Mandors subsidies	f 18,50
Nails	f 0,20	Wages	f 61,61
Bones bought	f 1,60	Subsidies	f 80,00
Goods ordered	f 0,90		f 227,35 total
Freight	f 2,24	Already received	f 15,00
Forced labourers	f 1,25	Remains	f 212,35 total
For Kedung galar Kertosono	f 6,24		
Coolies	f 2,00		
[?era]	f 2,50		
[?gi]	f 6,00		
House rent	f 5,80		
	<u>f 67,24</u>	total	

Spelt out two hundred and twelve guilders and thirty-five cents
The workers from the Engineers Corps Kriele and de Winter

[Next](#) letter with Dubois' sergeants
[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

[MM774C-000058-633]

Voorschotten over de maand December 1892			
[?gid]ssen tot den 17 ^{den}	f 10,75		
woningen	f 25,31	Voorschotten	f 67,24
petroleum	f 2,40	Mandoers toelagen	f 18,50
spijkers	f 0,20	Tractement	f 61,61
beenderen gekocht	f 1,60	Toelagen	f 80,00
bestelgoed	f 0,90		f 227,35 totaal
vrachtgoed	f 2,24	Reeds ontvangen	f 15,00
gestraften	f 1,25	blijft	f 212,35 totaal
voor Kedung galar Kertosono	f 6,24		
koelies	f 2,00		
[?]era	f 2,50		
[?]gi	f 6,00		
huishuur	f 5,80		
	<u>f 67,24</u>	totaal	

Zegge tweehonderd twaalf gulden vijfendertig cent
de Genie werklieden Kriele en de Winter

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000059-014]

Bangle 2 Januari 1893

Noble Born Sir!

Yesterday evening de Winter received his permit of leave, and at the same time the permit of leave for the both of us, however, we seen that that permit has taken from 4th of December until 1st of January to arrive. For that reason we did not take leave and meanwhile have changed our minds and remain at home.

That is also the reason why de Winter has not come to Tulung Agung but he now politely requests some medicines for his stomach and his old women's disease.

As you have written us in the permit of leave of de Winter you will come here this

[MM774C-000059-015]

week, so we better wait before we start to travel until you have been here or have sent further orders

Your serving workers

Kriele de Winter

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

[MM774C-000059-014]

Bangle 2 Januari 1893

WelEdelg. Heer!

Gisteren avond het verlofpasje voor de Winter ontvangen, en tegelijk het verlof pas voor ons beiden zoo als wij gezien hebben is het verlof pas voor ons beiden van den 4^{den} December tot de eerste Januari onderweg geweest. Om die reden zijn wij niet met verlof kunnen gaan en zijn van gedachten veranderd om maar thuis te blijven.

Om die reden is de Winter ook niet naar Toeloeng Agoeng kunnen komen maar verzoek nu beleefd een weinig medicijnen voor de maag en de ouden vrouwen ziekten.

Zoo als U ons schrijft in het verlofpasje van de Winter dat U van dezen

[MM774C-000059-015]

week hier zal komen, zullen nu maar zolang wachten op reis te gaan tot dat U geweest ben of tot U nadere orders zend.

U dienende werklieden

Kriele de Winter

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000006-101]

Madjopangoong
7 January 1893

dear Docter

Just when, some time ago, you sent me the roses and the [?nannam?] leaves, I received a journal in which there was a description of a research on the effect of alkaline acetic acid lead on [?laemulose?] and dextrose. It turns out that this reagent very quickly decomposes these sugars. I therefore had to wait until I got an amount of lead acetate, as the acid solution does not have this characteristic. I just could not research the nannam leaves. The rose leaves of my own plants gave me the following result:

[MM774C-000006-102]

in the green leaves I found nothing, in the very red, very young leaves I found traces of sugar. I also took some leaves that were going from red to green in which there was apparently less sugar than in the truly red, as the reaction on the copper was going much slower.

Should you be interested to have a quantitative measurement, I think we could do it here. I was much pleased to confirm your hypothesis with this experiment.

My polite greetings to your wife
with high esteem
your willing servant
Joh Huber

[Next](#) letter with this correspondent

763

— Send from Jawa —

[MM774C-000006-101]

Madjopangoong
7'1'93

Geachte Docter

Toen U mij eenige tijd geleden de rozen en [?nannam?]bladen zondt, ontving ik juist een tijdschrift waarin een onderzoek beschreven stond omtrent de inwerking van basische azijnzuur lood op [?laemulose?] en dextrose. Het was daarin gebleken dat door dit reagens die suikers vrij spoedig ontleed werden. Ik moest dus wachten tot ik een weinig loodacetaat kreeg, daar de zure oplossing die eigenschap niet heeft. De nannam bladen kon ik dus niet onderzoeken. Bij rozenbladen van mijn eigen planten kreeg ik 't volgende resultaat:

[MM774C-000006-102]

In de groene bladen vond ik niets, in de sterk roode, zeer jonge bladen sporen suiker. Noem ook nog eenige van rood in groen overgaande bladen waarin blijkbaar minder suiker voorhanden was dan in de werkelijk roode, daar de reactie op het koper veel langzamer plaatsvond.

Mocht het U misschien interesseeren eener kwantitatieve bepaling te hebben, zoo is die hier wel te maken. Het deed mij veel genoegen in dit onderzoek de bevestiging van Uwe veronderstelling te vinden.

Beleefde groeten aan Mevrouw [verz????]

Hoogachtend
Uwdwdr
Joh Huber

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000010-107]

Kaju Tanam 7 January 1893.

My dear friend!

Now it is me who is deeply in debt as far as writing is concerned. Before me there lying two letters from you, from 23 November and 2 December who are awaiting a reply. But you know what that means, it means: annual reports, the slow and boring construction of a paper mountain, and that is largely the reason for my long silence. But also writing didn't come easy today, and for that I blame the weather. From the end of the year we had extraordinarily strong rains here, in the night from the 23rd to 24 December from 11 PM until 7 AM we had 175 millim. of rain and even more in the mountains.

As a consequence we had a terrible flooding in the valley, the railroad and the street have been completely destroyed over 4 ½ km and it will take half a year, until traffic will be back to normal. Since five days it's again extremely hot with a wind like a Föhn, a dry, warm intermittent strong wind coming down from the mountains, night temperatures of 26° C., no dew, which I've never seen in the Indies before. The sky during the day is almost cloudless, the area is very clear. To me this weather is ([?angia langkisau?]) is what the people here call this wind) very depressing, and the storm is constantly threatening to blow out the light, so writing is really an effort. – A few days ago

[MM774C-000010-108]

a rather unpleasant guest has returned, the Influenza, it seems to be trying to find a home along the whole “West Coast”. As there is currently a lot of railroad personnel living here, my medical skills are oft asked for, and also many natives come here with the symptoms I know so well. Up to this moment my wife and I have remained healthy and we hope to stay that way.-

Whatever brought you to believe that you have "offended" me with your long silence is incomprehensible to me. You seem to think that I, by using a few posh words wanted to express their with a certain coolness. But dear boy, what brought you to such an absurd idea? I have exceptionally written in Dutch, and there prefer the use of the more beautiful sounding “U” and “gij” instead of the more hateful sounding “jou” and “jij”.-There's nothing more to it.-

But now to you. You seem grumpy and dissatisfied with the people in Batavia. Who is to blame? Or at least partly. From the remarks in your letters, and I can only base my judgement about these people on those remarks, it becomes apparent – and I first spoke shortly to Delprat about that – that “they” were not awaiting a story about the sun but want to see a report about your excavations, and that “those” in powerful positions wish to see a result that is in line with the amounts of thousands of guilders that you have received as your income. That “man” from his point of view is really not so wrong, I repeat: from his point of view! “They” want to have something in their hands that will justify the great expenses that they have been providing to enable your research. Delprat and I, who are probably your best and most sincere friends in the Indies, both think that you should write something from time to time that is directly connected to your work; preliminary reports, single descriptions et cetera, in which you continuously point out that you need time, time and yet more time, to be able to finish what you have started. How you are being judged by people, who do not know you in person and to whom the nature of your work is completely strange, I will tell you, for already two times, the last time by one of our colleagues, be it one with a gold collar and silver stars⁹¹ on it, people tell me: “that Dubois must be making lots of money with that business.” It's typical! But enough of that.-

The hypothesis of about the relation between the three “primary colours = Phases of nerves in the eye, in connection to the change of the colour of the sun, I consider to be one of the most beautiful you have developed so far, and I'm really pleased about the truly new and beautiful it encloses. I can alas not judge it on its merits, therefore my physiological knowledge does not suffice, but I'm sure it will get attention.-It seems that the “solar matter” is still not giving you any rest, would it not be better, to put it aside for the time, and pick it up later with a fresh and therefore less prejudiced mind? Don't understand me wrong, I mean less prejudiced in that sense that after some time you are better able to rightfully and more objectively judge and therefore more easily improve your work, then you are now, whilst your mind is being occupied by so many things at the same time.

Dawson's “History of the earth and man”, for which I'm very grateful that you send it to me, and which I will return to you together with the *Meteorologie*, made a rather peculiar impression on me. Geology and Bible, Moses and Darwin! I would not have thought that a modern nature researcher would still attempt to reconcile that biblical nonsense about creation, in which first day and night, and then the sun appear, with the results of geology! I haven't yet finished the book (as this is being prevented by those god damned annual reports), which by the way, as far as the facts are concerned, has been written very clear and orderly.-

As I mentioned my wife and I are doing well. [?Echeve?] was suffering a lot at the start, and came down physically. But now she is fresh and well, and strongly following up as her strength allows, to go walking.-I have now more to do than ever, as there are 700 forced labourers working in the valley, of which a large part is lying here ill in Kaju Tanam, to be treated by me.-Not the most pleasant of jobs.

And now, adieu, dear Dubois, take life as it is on offer, and take the people as they are, as facts of natural history. A bit of philosophy can help you through a lot of trouble.

Many greetings from house to house. Your loyal

Pollak.

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

⁹¹therefore ranking Major-General or higher

[MM774C-000010-107]

Kajoe Tanam 7. Januar 1893.

Mein Lieber Freund!

Jetzt bin ich mit dem schreiben wieder tief in Ihren Schuld. Vor mir liegen zwei Briefe von Ihnen, vom 23. Nov. und 2. Dec., die ~~auf~~ Antwort heischen. Aber Sie wissen ja, was das heisst: Jaarwerk, dus langsame und langweilige Zusamentragen eines Papierberges, und das ist auch grössteils an meinem langen Schweigen schuld. Auch heute viel mir das schreiben nicht leicht, und das liegt am Wetter. Zu Ende des Jahres hatten wir ganz aussergewöhnlich heftige Regengüsse, in der Nacht vom 23. auf der 24. December fielen von Uhr Abend bis 7 Uhr früh hier 175 millim. [???] und in den Bergen noch mehr Regen.

Folge davon Furchtbaren bandjir in der Kloof, Eisenbahn und Fahrstrass auf 4½ kilom. Total zerstört, und es wird ein halbes Jahr dauern, bis der Verkehr wieder hergestellt ist. Seit 5 Tagen ist es wieder hingegen sehr heiss und dabei weht eine Art Föhn, trockener, warmer stossweise auftretender Wind, der von den Bergen herkommt, Nachttemperaturen von 26° C., kein Tau, was ich in Indien bisher niemals bemerkt habe. Himmel auch Tagsüber wolkenlos, luft sehr durchsichtig. Auf mich wirkt dieses Wetter ([?angia langkisau?]) nennen die Leute hier den Wind) sehr depressierend, dazu droht der Sturm die Lampe jeden Augenblick auszublase, so dass mich das schreiben wirklich einige Mühe kostet. – Vor einigen

[MM774C-000010-108]

Tagen ist hier ein recht unangenehmen Gast eingekehrt, die Influenza, die die ganze “westkust” heimsuchen zu wollen scheint. Da augenblicklich viel Eisenbahnpersonal hier wohnt, wird meine ärztliche Hilfe of in Anspruch genommen, und auch viele Inlanders kommen mit den nur allzu bekannten Symptomen. Bis zu diesen Stunde sind wir, meine Frau und ich gesund und hoffen es zu bleiben.-

Wie Sie dazu gekommen sind, zu glauben, das Sie mich durch Ihr langen Stillschweigen “ontstemt” haben, ist mir unbegreiflich. Sie glauben das ich das “deftige U” angewendet habe, um damit eine gewisse Kühllheit anzuwenden. Aber lieber junge, wie kommen Sie nur zu einen so absurde Idee? Ich schreibe Ihnen ausnahmsweise holländisch, und da gebrauch ich das schönere “U” en “gij” lieber, als das recht hässlich klingen “jou” en “jij”.- Das ware also in Ordnung.-

Nun zu Ihnen. Sie moppren und scheinen mit sich und Ihren Nebenmenschen in Batavia recht unzufrieden zu sein. A qui la faute? wenigstens teilweise. Aus ihren Andeutungen, denn als mehr kann ich Ihre Mitteilungen über die Leute nicht beschauen geht hervor – und ich habe darüber erst Kürzlich mit Delprat gesprochen – dass “man” Ihnen keine Geschichte der Sonne sondern einen Rapport über Ihre Ausgrabungen verlangt, und dass “man” an massgebenden Stelle ein Resultat zu sehen wünscht der so und so viel tausend gulden die “man”Ihren über Ihr Traktement gegeben ~~hat~~ hat. Dieser “man”hat von seinem Standpunkt aus eigentlich nicht Unrecht, ich wiederhole: von seinem Standpunkt aus! “Man” wil letwas im Hände haben, womit man die grossen Kosten, die an Ihre Untersuchungen aufgewendet werden, verantworten kann. Delprat und ich, wol Ihre besten und aufrichtigsten Freunde in Indien, meinen, das Sie von Zeit zu Zeit irgend etwas schreiben müssen, das direkt auf Ihren aufgetragene Werk Bezug hat; vorläufige Mitteilungen, einzelne Bescheibungen etc., in Denen Sie immer wieder drauf hinweisen, das Sie Zeit, Zeit und noch einmal Zeit nötig haben, um das Angefangene zu vollenden. Wie über Sie geurteilt wird von Leuten, die Sie nicht persönlich kennen und Denen auch die Natur Ihrer Arbeit ganz fremd ist, gehe [da?????] hervor, dass ich schon zweimal, und das letzte mal von einen unseren Collegen, allerdings mit goldenen Kragen und silbernen Sternen darauf, zu horen bekam: “Die Dubois moet doch een boel geld met die zaak maken.”Das ist charakteristisch! Genug davon.-

Die Hypothese über ein Zusammenhang der drei “Grund

farben = Nervenzellen^{fascen} im Auge, mit der Veränderung der Sonnenfarbe halte ich für eine der schönsten, die Sie bisher entwickelt haben, und freue mich vom Herzen über das wirklich Neue und Schöne das darin liegt. Beurteilen kann ich Sie leider nicht, dazu gehen mir die nötigen physiologischen Kenntnisse ab, aber Aufsehen wird sie machen.- Es scheint, das Ihnen die “zonnenquestie noch immer keine Ruhe lässt, ware es nicht besser, Sie liessen die Sache vorläufig ruhen, um Sie nach einigen Zeit wieder frischen Geistes und dadurch vorurteilsloser aufzunehmen? Verstehen Sie mich recht, ich meine vorurteilslos in dem Sinne, das Sie später Ihr eigenes Werk richtiger und objectiver werden beurteilen und deshalb leichter verbessern können, als jetzt, wo Ihr Geist durch zu viel Dinge zugleich in Anspruch genommen wird.

Dawson's “History of the earth and man”, für dessen Zusendung ich Ihnen sehr dankbar bin, und das ich Ihner zugleich mit der Meteorologie zurückschicken werde, hat mir einen merkwürdigen Eindruck gemacht. Geologie und Bibel, Moses und Darwin! Ich hätte nicht gedacht, das sein modernen Naturforscher noch den Versuch macht, den Unsinn der biblischen Schöpfungsgeschichte, die erst Tag und Nacht und dann die Sonne entstehen lässt, im Uebereinstimmug zu bringen mit der Resultaten der Geologie! Ich habe das Buch, das übrigens, was die Tatsachen betrifft, sehr klar und übersichtlich geschrieben ist, noch nicht ganz ausgelesen, wovon mich das g...v...d... jaarwerk g. verhindert hat.-

Meiner Frau und mir geht es, wie erwähnt, sehr gut. [?Echeve?] hatte anfangs viel zu leiden, und kam körperlich recht hinunter. Jetzt aber ist sie frisch und munter, und befolgt nach Kräften Ihren Rat, fleissig spazieren zu gehen.- Ich habe jetzt mehr zu tun als sonst, da in der Kloof 700 Dwangarbeiders arbeiten, von denen ein gut Teil hier in Kajoje Tanam krank liegt, und die ich zu behandeln habe.- Eine keineswegs appetitliche Arbeit.

Nun, adieu, lieber Dubois, nehmen sie das Leben wie es uns geboten wird, und die Menschen, wie sie sind, als naturhistorische Facten. Ein bisschen Philosophie hilft einem über eine Menge [?Unanstanlichkeiten] leicht hinweg.

Viele grüsse von Haus zu Haus. Ihr treuer

Pollak.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000006-103]

Lengkong (Kertosono) 8 January 1893.

I was extremely pleased to read your [Huber] letter from yesterday and my thanks for your so kindly given support is equal to it. I've travelled here this morning with the first train and I'm hurrying to send you a reply.

I must say that I, although I have some reason to assume that the red dye of the young leaves which do not make starch (of which I convinced myself under the microscope) are working in assimilation, but leave their products in the state of dissolved sugars.

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

765

— Send from Jawa —

[MM774C-000006-103]

Lengkong (Kertosono) 8.1.93.

Met buitengewoon groot genoegen las ik Uwen brief van gisteren en mijn dank voor de mij zoo vriendelijk door U verleende hulp is daaraan evenredig. Ik ben vanmorgen per eerstentrein hierheen gereisd en haast mij nu U te antwoorden.

Ik moet zeggen, dat ik, hoewel met enigen grond veronderstellende, dat de roode kleurstof van jonge loof, die geen zetmeel vormt (naar ik mij mikroskopisch overtuigde) evenwel assimilatorisch werkzaam is, doch haar produkt in den opgeloste staat als suiker laat.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000059-015]

Bangle 12 Januari 1893

Noble Born Sir

Herewith 8 chests of bones. The empty chests with the medicines have been received in good order as is the wine and we are grateful for that.

We will now leave tomorrow for Kedung [?ning] for some 10 days.

That heavy deer antler we cannot send yet as it is not yet dry enough.

Otherwise the work is going very well, as are the people, K.L. and de W.T.

Your serving workers

Kriele and de Winter

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

[MM774C-000059-015]

Bangle 12 Januari 1893

WEdelg: Heer

Hier bij 8 kisten beenderen . De ledige kisten met de medicijnen in een goede orde ontvangen ook de wijn daar wij U dankbaar voor zijn.

Wij gaan nu morgen naar Kedoeng [?ning] voor een 10 dagen.

Die zware herten horen kunnen wij nog niet zenden aangezien hij nog niet goed droog is.

Verders gaat het zeer goed met de werkzaamheden met het volk K.L. en de WT.

U dienende werklieden

Kriele en de Winter

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000042-345]

Military Medical Service

N°19/2

Attachments: 1 in Duplo

Secret

Batavia, 12 January 1893

I have the honour to herewith offer your noble severe Sir an extract in duplicate of your annual conduct report over 1892 met with the request to return one exemplar to me signed and dated as seen.

The chief
of the Medical Service
[Signature]

to

Officer of Health 2nd class
M.E.F.T. Dubois
at Tulung Agung
Kediri

[MM774C-000042-346]

Extract

of the annual conduct reports over 1892 of the Officer of health 2nd class M.E.F.T. Dubois

Column 6: Has yet insufficient knowledge of rules and military laws, both theoretical as practical. Because of his detachment to the Department of Education, Religion and Trade he does not have opportunity to acquire the skills in practice.

Can ride a horse sufficiently.

Column 11 not yet

Kolom I Backpage

2^e paragraph: the contents of section 11 are the consequence of the contents of section 6

Batavia 12 January 1893

The chief of the Medical Service:
[Signature]

Signed as seen 18 January Eug Dubois

[Next](#) letter with this correspondent

[MM774C-000042-345]

Militair Geneeskundige Dienst

N°19/2

Bijlagen: 1 in Duplo

Geheim

Batavia, 12 Januari 1893

Ik heb de eer UWelEdelGestrenge hierbij aan te bieden een extract in Duplo uit Uwe jaarlijkse conduite-beoordeling over 1892 met verzoek mij een expeditie gevisieerd en gedateerd te willen retourneren.

De Chef
over den Geneeskundigen Dienst
[Signature]

Aan

Officier van Gezondheid 2de klasse
M.E.F.T. Dubois
te Toeloeng Agoeng
Kedirie

[MM774C-000042-346]

Extract

uit de jaarlijkse conduite-beoordeling over 1892 van den Officier van Gezondheid der 2de klasse M.E.F.T. Dubois

kolom 6: Bezit nog onvoldoende kennis van de reglementen en militaire wetten en weet hij nog niet praktisch toe te passen. Door zijne detachering bij het Dep. van O.E.N. heeft hij geen gelegenheid zich daarop praktisch toe te leggen.

Kan voldoende paardrijden.

Kolom 11 nog niet

Kolom I Achterblad

2^e alinea: De invulling van kolom 11 is het gevolg van den inhoud van kolom 6

Batavia 12 Januari 1893

De Chef over den Geneeskundige Dienst:
[Signature]

Voor gezien geteekend den 18 Januari Eug Dubois

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000050-082]

Fourth Quarter 1892.

(with missive N^o1 dated 13 January, 1893)

Until the midst of November excavations at Trinil were continued, mainly with the goal to find further remains of the peculiar anthropoid, in the vicinity of the locations where from this transitional form the skullcap, the molar and the femur have been found. When however, after long work, a new part of the particular layer in which these remains could be expected was laid bare, and the research of it had also already started, the expectations for this year were ended by the incoming severe rains of the East monsoon that caused remaining high water levels. Amongst the fossils of other species there was a molar that probably belongs to a *Cynocephalus*. If this preliminary identification is confirmed upon further examination, this constitutes yet another fact, pointing out the African side of the facies, which this Pleistocene Javanese fauna has in common with the Pleistocene and Pliocene fauna of North West India.

As of mid-November systematic explorations were started on the terrains east of the Pandan in the department Berbek of the residency Kediri. These terrains had so far only been casually visited to ascertain the presence and the expanse of the bone bearing layers, and although the local inhabitants, who are usually not unfamiliar with their presence in the area where they are living, here did not have the slightest suspicion of the remains of "boetâ's" in these terrains, they turned out to be as rich in fossil bones as those West of the Pandan. In the, up to the end of December, explored part between Bangle and Jeruk, the fossils were less nice and equal to those of the less high located places West of the Pandan (like near Kali Gèdéh and Teguan in the department Ngawi) covered with hard to remove lime concretions. The latter make up for the here very fine, each other intersecting layers through the tuffs and also, as a consequence of erosion of these tuffs, they can be found strewn through the soil as the well-known irregularly bulbous greyish white stones.

Except for the species that have become known from elsewhere in the Kendeng and the Patiayam, *Bibos*, *Bubalus*, *Leptobos*, *Cervus* (and *Axis*), *Boselaphus*, *Elephas*, *Stegodon*, *Rhinoceros*, *Hippopotamus*, *Sus*, and *Felis*, here also, for the first time in Java, the families *Semnopithecus* and *Cervulus* [*Muntiacus*] were found, and for the first time in the Kendeng the family *Hystrix* that had already been found in the Patiayam.

[Next](#) official report

[Previous](#) official report

[MM774C-000050-082]

Vierde Kwartaal 1892.

(met Missive N^o1 dd. 13 Jan. 1893)

Nog tot het midden van November werden te Trinil de opgravingen voortgezet en wel voornamelijk met het doel om verdere overblijfselen van den merkwaardige anthropoïeden te vinden, waarvan daar door de in de nabijheid van de plaatsen, waar van dien overgangsvorm ^{de schedelkap} eene kies en het linkerdijsbeen waren aangetroffen. Doch toen na langen arbeid een nieuw gedeelte van de betreffende laag waar in die overblijfselen nog kunnen verwacht worden eindelijk was blootgelegd en ook met het onderzoek daarvan reeds begonnen was, maakte de door de ingetreden sterke regens veroorzaakte blijvend hooge waterstand voor dit jaar dezen oost-moesson aan die verwachtingen een einde. Onder de ^{fossielen} van andere soorten afkomstige fossielen bevond zich ook eene kies, die waarschijnlijk aan een *Cynocephalus* heeft toebehoort. Wordt deze voorlopige bepaling door nadere vergelijking bevestigd, zoo is daarmee een feit te meer gegeven, dat de afrikaansche zijde der facies teekent, welke deze pleistocene javaansche fauna evenals met de pleistocene en pliocene fauna van Voor-Indië ~~bezit~~ gemeen heeft.

~~Van af~~ ^{Na} het midden van November werden dan ~~meer~~ systematische nasproingen ingesteld op het terrein ten oosten van den Pandan in de afdeling Berbek der residentie Kediri. Dat terrein was nog slechts ter loops teneinde de aanwezigheid en de uitbreiding der beenderen houdende laag te leeren kennen, bezocht en maar hoewel zelfs de inlanders, die toch gewoonlijk niet onbekend zijn met de aanwezigheid in de streek waar zij wonen, van de overblijfselen van "boetâ's", hier daarvan ~~zelfs niets~~ ^{niet het minste} vermoedden bleek dit terrein aan fossiele beenderen even rijk te zijn als dat den westen van den Pandan. In het tot het einde van December onderzochte gedeelte tusschen angle en Djerook ~~waren de fossielen minder fraai en evenals die van andere minder hoog laag gelegen plaatsen, den westen van den Pandan (zooals bij Kali Gèdéh in de afd. en Tegoean in de afdeling Ngawi) met moeilijk te verwijderen zeer harde kalkconcreties bedekt. Deze laatste ~~bevinden zich~~ ^{trekken} ~~hier ook in talrijke~~ ^{vele} fijne, elkander kruisende laagjes door de tuffen heen en ~~kunnen door~~ ^{zijn ook ten gevolge van} verweering dier tuffen als de bekende onregelmatig knolvormige grauwwachtig witte steentjes over den bodem verstrooid te vinden.~~

Behalve van elders in den Kendeng en van den Pati-ajam bekend geworden soorten van Bibos, Bubalus, Leptobos, Cervus (en Axis), Boselaphus, Elephas, Stegodon, Rhinoceros, Hippopotamus, Sus, Felis werden hier voor 't eerst in fossielen staat op Java aangetroffen de geslachten Cervulus, Semnopithecus en Cervulus en voor 't eerst in den Kendeng het ~~geslacht~~ Hystrix, dat reeds reeds in den Pati-ajam gevonden geslacht Hystrix.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000033-607]

Tulung-Agung, 18 January 1893

Very Noble and severe Sir [Renaud?],

According to an official message that I have received from Mr van Hengel I have not yet received my monthly allowance for the month of January because of an accidental error in the missive of the Director of Education, Religion, and Trade. Before I had received that letter, I have meanwhile also put in a request for *f* 500 of advances on behalf of the research.

From the latter I have to pay the monthly allowances of the two corporal-engineer workmen, the expenses for making barracks for these mentioned Corporals, the forced labourers, the coolies, reparations, tools, et cetera, et cetera.

Probably these advances will now

[MM774C-000033-608]

also not be paid, and because I did not receive my own allowance I will not be able to advance this amount myself.

I therefore take the liberty to politely request your very Noble severe Sir to mandate these sums, and if possible within this month.

Whilst offering my very polite greetings, also to your wife, I call myself with the highest esteem, your Noble severe Sir's

willing servant

Eug Dubois

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000033-607]

Toeloeng-Agoeng, den 18. Jan. 93

HoogEdelGestrenge Heer,

Naar mij door den Heer van Hengel geworden officiële mededeeling heb ik, ten gevolge van een abuis in de betreffende missive van den Directeur van O.E.N., mijne maandelijksche toelage over Januari nog niet mogen ontvangen. Voordat ik dat schrijven ontving, had ik intusschen ook eene aanvraag aangeboden om *f* 500 voorschotten ten behoeven der onderzoekingen.

Uit de laatsten moeten bestreden worden maandelijksche toelagen van twee korporaals- geniewerklieden, onkosten van het maken van barakken voor genoemde korporaals en dwangarbeiders, koelieloonen, reparatie en aanmaak van gereedschappen, enz. enz.

Waarschijnlijk zullen nu ook die voorschotten

[MM774C-000033-608]

nog niet kunnen worden uitbetaald, en in verband met het niet ontvangen mijner toelage zal ik het bedrag der onkosten, welke daaruit zouden te bestrijden zijn niet zelf voorschieten kunnen.

Beleefd neem ik daarom de vrijheid UHoogEdelGestrenge te verzoeken, zoo mogelijk wel nog in deze maand voor bedoelde sommen te willen mandateeren.

Onder aanbieding mijner zeer beleefde groeten, ook aan Mevrouw, noem ik mij, met de meeste hoogteaching

UwHoogEdGstrenges dw dienaar

Eug Dubois

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000012-157]

to Thieme

Tulung Agung (Java), 26 January 1893
send 28

[?????][?????] mail 1 Febr

It has taken until the 21st of this month before I received the galley proofs as well as your letter of 12 November, 1892. They have been lying for three weeks in Weltevreden; why I do not know, but I suspect that they did not consider the address clear enough, because it did not mention that Tulung Agung is in Java. Maybe also the circumstance that the proofs were sent as mail package may have been off influence. Would you please be so good as from now on send the book as printed matter and more extensively write down the address. The cost for shipping it thus might well be higher, but the security of it arriving will be larger and the speed will be faster.

Meanwhile I have received, even before the galley proofs arrived that you sent, word from Professor Wichmann that he had just received a new proof which he would send me soon. These I have received yesterday and I will send them back to you now, also corrected by me and

[MM774C-000012-158]

extended with some necessary additions, with the kind request to immediately make work of this improved version and send the new galley proof for a final revision to Professor Wichmann in Utrecht, together with the enclosed proofs.

Print, order, cover and paper (a piece of which hereby enclosed) that you have sent me as sample, are very much to my liking. I hope that the booklet because of its technical implementation will help to increase the fame of your firm abroad. –

It's just that in the proofs I received the lines at the bottom of the pages are often set (or printed?) curved; also in the galley proof that Professor Wichmann received on some places the original location of the letters has been shifted (which I have partly marked with a red pencil). I would further wish that: Die Klimate in the title would be equally large as: Geologische Vergangenheit and that the der in between would be larger to match that, as the stretch should be equally to Die Klimate. Also the Entwicklungsgeschichte der Sonne (by a slightly larger print) should be a bit more to the foreground. These and similar directions are by the way also mentioned or pointed out in the corrected proof, which is sent herewith (as registered printed matter).

And, finally, please make the typesetter carefully put in the additions (in particular) in the new galley proofs for Professor Wichmann, which are to be sent to me after correction.

It's unnecessary to recommend your firm for its clarity of print; I have great trust that externally (the technique) of your booklet will be a credit to you and Dutch printing. –

An important matter, however, will then be the suitable distribution. In your letter of 12 November, 1892 you mention exploitation in Austria and Germany, which must be a writing error, for (as I wrote earlier) Germany would be the first in line and Austria only subsequently. I hope that you have succeeded in bringing negotiations with a suitable foreign (German) publisher

[MM774C-000012-159]

to a desired conclusion. Prof. Wichmann, because of his connections in Germany can and will – if necessary – surely assist you.

I herewith include a list of persons who I request you to send complimentary copies of my book; which will surely improve the distribution and sales. In total these are 55. Will you please on top of that sent 5 to Professor Wichmann and 40 (in two mailings) to me, making a total of 100. Please be so kind to add these lists to the exemplars of Professor Wichmann, who can then send or give these to anyone on that list that I might have forgotten to think of.

I now yet again recommend my book to your willing care and whilst I hope that the delay caused by circumstances out of our reach will soon be overcome, I remain, after already preliminary thanking you for your efforts, with the highest esteem

your Noble Sir's willing servant
Eug Dubois.

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000012-157]

Aan Thieme

Toeloeng Agoeng (Java), den 26^e Januari '93
28 verzonden

[?????][?????] mail 1 Febr

Erst den 21sten dezer mocht ik de door U tegelijk met Uw schrijven van 12 Nov. '92 afgezonden drukproeven ontvangen. Ze hebben drie weken lang te Weltevreden gelegen; waarom is mij niet bekend, maar ik vermoed, dat men het adres niet duidelijk(?) Genoeg vond, omdat daar op niet vermeld was, dat T.A. op Java ligt. Misschien heeft ook de omstandigheid, dat de proeven als postpakket verzonden zijn daarop invloed gehad. Wil zoo goed zijn voortaan nu liever als drukwerk mij 't boek te doen geworden en het adres omstandiger te doen schrijven. Door die wijze van zending wordt 't porto wel hooger, doch de securiteit ook grooter en de expeditie sneller.

Intusschen ontving ik, nog vóór de door U afgezonderde drukproeven, bericht van Prof. Wichmann, dat hij juist eene nieuwe proef ontvangen had en die spoedig zou zenden. Gisteren gewerd mij die en heden zend ik ze, ook door mij gecorrigeerd en

[MM774C-000012-158]

met eenige noodzakelijke bijvoegingen vermeerderd, U terug, met vriendelijk verzoek wel terstond werk te willen maken van deze verbeterde proef en de proefdruk daarom op nieuw voor de laatste revisie aan Prof. Wichmann te Utrecht te doen geworden, tegelijk met bijgaande drukproef.

Druk, indeling, omslag en papier (waarvan een stuk hierbij), dat U mij als monster zond, bevallen mij zeer goed. Ik hoop dat het boekje door zijn technische uitvoering den roem Uwe firma in het buitenland zal helpen vermeerderen. –

Alleen ^{zijn in} de ontvangen drukproeven ~~zijn~~ de regels onderaan de pagina's dikwijls krom gezet (of gedrukt?); Ook is in de van Prof. Wichmann ontvangen proef op een paar plaatsen de oorspronkelijke plaats van letters wat verschoven (hetgeen ik ten dele met rood potlood heb aangegeven). Verder wenschte ik wel: Die Klimate op den titel even groot als: Geologische Vergangenheit en het der daartussen naar evenredigheid grooter, daar de nadruk evenzeer op Die Klimate moet vallen. En ook moet Entwicklungsgeschichte der Sonne (door iets grooteren druk) meer op op den voorgrond treden. Dat en andere dergelijke wijzigingen zijn overigens in de gecorrigeerde proef, die hierbij gaat (als aangeteekend drukwerk) vermeld of aangewezen.

Wil, ten slotte, wel den zetter zorgvuldigheid met het plaatsen der bijvoegingen op het hart drukken en (vooral daarom) aan Prof. Wichmann, met den nieuwen proefdruk, dezen door mij gecorrigeerden doen toekomen.

Voor reinheid van druk is bij Uwe firma aanbeveling overbodig; ik heb het vaste vertrouwen, dat het uiterlijk (de techniek) van het boekje U en onze hollandsche boekdrukkunst eer zal aandoen. –

Een voorname kwestie is dan geschikte verspreiding. In Uwen brief van 12 Nov. 92 spreekt U van exploitatie in Oostenrijk en Duitschland, waarschijnlijk een schrijffout, want in de eerste plaats komt (zoals ik vroeger schreef) Duitschland en dan eerst Oostenrijk in aanmerking. Ik hoop, dat het U gelukt is Uwe onderhandeling met een dergelijke buitenlandsche (Duitsche) uitgever tot de ge-

[MM774C-000012-159]

wenschte afsluiting te brengen. Prof. Wichmann, zal U door zijne connecties in Duitschland daarbij – zoo noodig – zeker kunnen en willen assisteerden.

Ik voeg hierbij een lijstje van personen aan wie ik U verzoek een exemplaar van mijn boek toe te zenden; hetgeen zeker bevorderlijk zal zijn voor de verspreiding en den verkoop. In 't geheel zijn er dat 55. Wil er dan bovendien nog 5 aan Prof. Wichmann doen toekomen en er mij 40 *) In twee mail zendingen. Zenden, totaal 100. Doch wees tevens zoo goed na gebruikmaking van bijgaand lijstje, dat bij de exemplaren aan Prof. W. te voegen, die dan aan daarop vergeten geleerden ze nog zenden kan of ter hand stellen.

Thans beveel ik nogmaals mijn boek in Uwe welwillende zorgen aan en terwijl ik hoop, dat de, door omstandigheden buiten Uwe of mijne schuld veroorzaakte vertraging nu weldra is ingehaald verblijf ik na U voorloopig reeds te hebben dank gezegd voor Uwe bemoeiingen tot dusverre, met de meeste hoogteaching

UwWelEGeb dw dr

Eug Dubois.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000042-279]

26 January 1893 3

attachments: five drawings with text

I have the honour to offer your noble severe Sir five drawings for the second plate and the corresponding descriptive text, which I offer to your Noble severe Sir as attachment to the missive dated 28 December 1892 N. 20

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

771

— Send from Jawa —

[MM774C-000042-279]

26 3

bijlagen: vijf teekeningen met een verklaring

Ik heb de eer UHoogEdG. aan te bieden vijf teekeningen voor de tweede plaat en de verklaring daarvan behorende bij de beschrijving UHEG. aangeboden bij missive dd. 28 December 1892 N. 20

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000059-016]

Bangle 27 Januari 1893

Noble Born Sir!

This morning we have sent 12 chests of bones, of which the 2 big chests of bones belong to each other. We have been searching under Tritik near Gunung Padang for 10 days, we did not find a lot by the way, but there are some pretty things, for instance, the lower jaw of a hippopotamus, deer antlers, lower jaw of an elephant, et cetera, et cetera. The bones over there seem to be widely spread. The free coolies need not be counted upon, as they do not know where bones can be found, although they are very helpful. We will wait before going out until we have heard from you, if it is good, and if we have to go out again we would like another sketch map, of the Rembang area, as it is there, north of Tritik, where we found the deer antlers and the lower jaw of the elephant, and that place is not on the sketch map that we have now, so if we should have to continue searching there that would be very awkward, and also the Assistant or Resident should be asked that the heads [of the villages] will be a bit helpful to us.

The reason why we sent this letter separately is because we are afraid you might receive it late and we are desperate for money. We request therefore politely to send us some as soon as possible and give us notice when we can't get it.

Your serving workers
Kriele and de Winter

[PS in margin: de Winter yet asks for some medicine for the stomach, it has helped him]

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

[MM774C-000059-016]

Bangle 27 Januari 1893

WelEdelg: Heer!

Wij hebben van den morgen 12 kisten beenderen verzonden, waarvan die twee Grote kisten beenderen bij elkander horen. Wij hebben onder Tritik kort onder de Goenoeng Padang 10 dagen aan het zoeken geweest, trouwens er niet veel kunnen vinden maar er zijn toch mooie dingen bij, b.v.b. Een onderkaak van een nijlpaard, hertenhoorens, onderkaak van een olifant, enz. enz. de beenderen schijnen daar zeer verspreid te liggen, en op de vrijlui behoeven wij niet te rekenen, aangezien zij geen beenderen weten liggen, behulpzaam zijn ze genoeg. Wij zullen zolang wachten om weer uit te gaan tot wij van U tijding krijgen, of het goed is, en zoo wij weer uit moeten gaan zouden wij zeer graag een ander schertskaartje willen hebben, van onder het Rembangschen aangezien wij daar op plaatsen Noordelijk van Tritik die Hertenhoorens en die onderkaak van die Olifant gevonden hebben, en die plaats niet op het schetskaartje wat wij nu hebben opstaat zoo wanneer wij daar nog verder moeten zoeken is dat zeer lastig en ook de Assistent of Resident te vragen dat de hoofden ons een weinig behulpzaam moeten zijn.

De reden als dat wij den brief afzonderlijk zenden is omdat wij bang zijn dat U hem te laat zou ontvangen aangezien wij erg om geld verlegen zijn. Verzoeken zeer beleefd ons zoo spoedig mogelijk wat te zenden en en met een bericht wanneer wij het kunnen halen.

U dienende werklieden
Kriele en de Winter

[PS in kantlijn: de Winter vraagt nog een weinig medicijnen voor de maag het heeft hem goed geholpen]

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000006-104]

Madjopangong
27 January 1893

Dear Docter.

I had indeed already taken the green ones and wanted to let you know the results in person yesterday evening; but as I saw no lights I thought you were not home. The results are the same as with the rose leaves although the amount of sugar in them was even lower (the reaction was less clear). The fact, however, is that the red leaves gave a sugar reaction and the green leaves didn't and therewith in any case your hypothesis has been confirmed.

I was very pleased to be able to cooperate to this study.

With polite greetings from us both
high esteem
your willing servant
Huber

This is the last letter with this correspondent

Previous letter with this correspondent

773

— Send from Jawa —

[MM774C-000006-104]

Madjopangong
27 Jan. '93

Geachte Docter.

In der daad zijn de groene reeds genomen en had ik U gisteren avond in persoon even het resultaat willen komen melden; evenwel geen licht ziend dacht ik U niet thuis te vinden. Het resultaat is hetzelfde als bij de rozenbladeren even wel was de hoeveelheid suiker nog geringer (de reactie minder duidelijk). Het feit bestond echter dat de roode bladen suikerreactie gaven, de groenen niet en hiermede is toch in ieder geval Uwe vooronderstelling bewezen.

Het was mij bijzonder aangenaam met dit bewijs te kunnen medewerken.

Met beleefde groeten van ons
Hoogachtend
Uwdwdr
Huber

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000010-112]

Kaju Tanam 28 January 1893.

My dear Dubois!

Today I got your letter of the 18th and I've immediately set to it to answer it, and therewith reinvigorate our correspondence which had become a bit sleepy. What I most like about your letter, was that it was so extensive, so I've gotten some clarity about certain matters that I could not explain before. As you do acknowledge yourself, many of the unpleasantness that happens to my friend Dubois, is caused by his great enemy Dubois, and lots would have been different and better, if you had had a true friend at your side, which you, however, would have to follow blindly in a number of things. Most and for all, if the role of such a friend would be full on me, I would very severely forbid you to be decent, decent in the way you give in to other people. Do you remember the indignities you had to suffer from [Loch de Birés], before I came to Payakumbuh? Think about the treatment you got from Controllor de Raay, and how I later avenged you. That is the way I think I could keep you from some morally absolutely decent behaviour that, however, is socially reckless and will only harm you,

[MM774C-000010-113]

without it being of use to anyone else. I'm only writing this in very general terms, as you also only write hints to me about the battles and the hostilities you are suffering. That your whole nature has suffered from the climate and in particular from the malaria, I believe, much more so, as I also have to consider myself both physical and psychological a victim of these influences. To what extent the latter is the case, I cannot explain in writing, I could waste a lot of paper on that.-

I can feel with you, how agonising it must be for you that you haven't heard anything about the book. Although I don't share your dark suspicions about it, I do understand, how unpleasant and painful it must be to you, to hear nothing of your baby. I hope that when these lines reach you you may already be in possession of certain news, and I do not doubt, you will then let me know immediately, as you well know, how much I am also looking forward to the appearance of your book. And now to *Pithecanthropus erectus*! I may deserve that you accuse me for not having written any earlier about such an important subject, but you should consider that you only written me about this find once very casually (you have written that you had found a femur of an ape that apparently walked upright), without me being able to conclude from this mention, how important this was to you, for I was thinking that in a matter of such obvious importance your comments would be more extensive, if you were convinced of the truth; now you have recently sent me a few words about it that you think you have found the "missing link". And finally you are completely right with your suspicion; I also thought this was a beautiful discovery, and that I would find it to be an indisputable truth. After what you have written me in your latest letter I do not doubt that this find will have a tremendously large impact that it will create an enormous excitement in the scientific world, and will arouse an army of objections and critiques. To defeat these will be your first task, and that you, of whom I know how little you think of ideas that are mere combinations of fantasy, will strike them with the strength of scientific indisputable facts, and therefore will fulfil this task brilliantly, of that I'm fully convinced.

I hope you will yet be given opportunity, to continue the research that is bringing you such lovely results,

[MM774C-000010-114]

in order to firmly disable all the handiwork of opponents and evil tongues. It is incomprehensible to me how anyone would accuse you, Eugène Dubois of intrigues.

Have you not, alas, ever gullible, always fully trusting other people, become the victim of silly and malicious gossip!

It is late in the evening, and I want to see this letter in your hands as soon as possible, to which I will have to give it to the post early in the morning. – My wife is thanking you for your special interest in her well-being and sends you and your wife our best greetings. I'm telling her much and often about you, so that she also would like nothing better than have fate bring us together again.-

I could have written you much more today, but I have to end now.

Accept with your wife also my most cordial greetings. Yours truly

Pollak

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000010-112]

Kajoe Tanam den 28. Januar 1893.

Mein Lieber Dubois!

Heute erhielt ich Ihren Brief vom 18. dieser und sofort gleich daran ihn zu beantworten, und lasse damit unsere Correspondenz, die etwas schläfrig zu werden begann, wieder aufzumuntern. An Ihren Schreiben hat mich vor allem erfreut, das es so ausführlich ist, so dass ich jetzt Klarheit besitze über gewisse Sie betreffende Angelegenheiten, die ich mir früher nicht recht erklären konnte. Wie Sie ja selbst erkennen, hat an manchem Unangenehmen dass meinem Freund Dubois ^{zutüsst}, sein grosser Feind Dubois Schuld, und ~~gar~~ manches wäre anders und besser, wenn Sie einem aufrichtigen Freund zur Seite hätten, dem Sie allerdings in einer Reihe von Dingen blindlings folgen müssten. Vor allem würde ich Ihnen, wenn mir die so erwünschte Rolle eines solchen Freundes zu Teil würde, strengstens verbieten anständig zu sein, das heisst anständig in dem Sinne wie Sie das Wort auflassen. Erinnern Sie sich nach welchen Demütigungen Sie von seiten [Loch de Birés] ausgesetzt waren, bevor ich nach Pajakombo kam? Denken Sie noch an die Behandlung, die Ihnen vom Controleur de Raay wurde, und wie ich Sie später an dem Mann rächte. Und so denke ich, könnte man Sie von manchem ethisch tadellosen aber gesellschaftlich unbesonnenen Schritte abhalten, der Ihnen nur Schaden und

[MM774C-000010-113]

anderen keinen Nutzen bringt. Ich schreibe Ihnen dies nur ganz im Allgemeinen, wie ja auch Sie mir [???] über Ihr Kämpfe und die Anfeindungen Denen Sie bloss gestellt sind nur andeutungsweise schreiben. Dass Ihr ganzes Wesen unter dem Einflusses des Klimas und speciell der Malaria gelitten hat, glaube ich Ihnen um so eher, da auch ich mich physisch und psychisch als Schlachtopfer derselben Einflüsse beschauen muss. Inwiefern das letztere, das kann ich schriftlich nicht auseinandersetzen, darüber könnte ich viel Papier verschmieren.-

Ich kann mit Ihnen fühlen, wie quälend es für Sie sein muss, dass Sie von dem Buche noch nichts gehört haben. Wann ich auch Ihre düsteren Vermütungen diessbezüglich nicht teile, so begreife ich doch, wie unangenehm und peinlich es Ihnen sein muss, ohne Nachricht von Ihrem Schmerzenskind zu sein. Hoffentlich ~~S~~ sind Sie bei erhalt dieser Zeilen schon im Besitze bestimmter ~~Red~~ Berichte, und ich zweifle nicht daran, dass Sie mich dann sofort benachrichtigen, da Sie wol wissen, mit welchem Spannung auch ich dem Erscheinen des Buches entgegensehe. Nur zum *Pithecanthropus erectus*! Ihren Vorwurf, über diese so wichtige Sache nicht früher geschrieben zu haben, verdiene ich zwar, aber Sie müssen bedenken, dass Sie mir gegenüber diesen Fund nur einmal so terloops erwähnten (Sie schrieben mir, das Sie einen femur eines offenbar aufrechtgehenden Affen gefunden hätten), ohne das ich aus dieser Erwähnung den Schluss ziehen konnte, dass sie selbst der Sache so viel Wichtigkeit beilegte, da ich annehmen musste, das sie bei einer Sache von so eminenter Bedeutung doch ausführlicher ~~sein~~ wären, wenn Sie von der Richtigkeit überzeugt waren; Kürzlich schicken Sie mir auch in wenigen Worten darüber, dass Sie das "missing link" gefunden zu haben glauben. Und endlich haben Sie ganz Recht mit Ihren Vermutung; auch ich hielt die Entdeckung für zu schön, als dass ich Sie für unbestreitbar wahr halten sollte. Zweifellos ist est nach dem was Sie mir in Ihrem letzten Briefe schreiben, dass der Fund von ganz enormer Tragweite ist, dass er in der wissenschaftlichen Welt ungeheures Aufsehen erregen wird, und ein ganzes Heer von Einwürlen und Kritiken wider Sie ~~zu~~ ins Feld rücken wird. Diese zu schlagen wird dann Ihre erste Aufgabe sein, und das Sie, von der ich weiss, wie wenig Sie zu phantastischen, auf bloser Combination beruhenden Ideen geeignet sind, mit der Wucht wissenschaftlich unanfechtbarer Tatsachen sich dieser Aufgabe glänzend entledigen werden, davon bin ich voll überzeugt.

Hoffentlich wird Ihnen noch Gelegenheit geschenkt, die so herrliche Resultaten zu Tage bringenden Untersuchungen lange genug

[MM774C-000010-114]

forzuführen, um alle Widern und bösen Zungen das Handwerk gründlich legen zu können. Wie man dazu kommt Ihnen. Eugen Dubois, Intriguen zuzuschreiben, ist mir ganz unbegreiflich. Ob Sie das nicht das leider ewig leichtgläubige, und allen Menschen vollstes Vertrauen entgegenbringende Opfer von unsinnigen und bösewilligen Klatschereien geworden sind!

Es ist spät am Abend, und ich will diesen Brief möglichst rasch in Ihren Händen wissen, dazu muss er morgen früh der Post übergeben werden. – Meine Frau dankt Ihnen für die liebenswürdige Teilname die Sie unseren und speciell ihren Wolergehen wideren, und sendet Ihnen und Ihrer Frau die beste Grüsse. Ich erzähle ihr viel und oft von Ihnen, so das auch sie nichts lieber als sehen möchte, als dass das Schicksal uns wieder zusammenführte.-

Ich hätte Ihnen heute noch sehr viel schreiben können, aber ich muss schliessen.

Nehmen Sie und Ihre Frau auch meine herzlichsten Grüsse. Ihr treu ergebenen

Pollak

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000004-020]

Tulung-Agung, 29 January 1893.

Very Noble and severe Sir,

From a note of the Resident of Kediri of 7 January last, of which the local Assistant Resident sent me a copy, I have learned that my monthly allowance could not be mandated by the Resident, unless he had received from your Noble severe Sir information about the correctness of the budget article in question.

Until now I have not received any further notice, also not upon my request for advance payments for the research.

As in a few days I will have to pay the allowances of the engineer workmen and mandors and the expenses I've made on behalf of the research (as far as I'm not already advanced them from my own means), and my already rather moderate personal income that I'm used to get at the start of each month, unexpectedly was so significantly

[MM774C-000004-021]

reduced, I will not be able to advance the expenses for the research any longer.

To inform you about this emergency, I have taken the liberty to send your Noble severe Sir a telegram yesterday and I allow myself to additionally politely request that should the budget article in question be the cause of further delay, to please make temporary arrangements to lift the financial problems to the research and my personal situation.

It was exceedingly pleasant to be able to offer your noble severe Sir, some days ago also the second plate belonging to the description of our ancestor. I was lucky to lately have some more workforce available; staying in a cooler climate started to restore that and no small contribution came from a good tidings out of Europe that I have been anxiously awaiting for months. I hope now to be able to make better progress in describing my finds but I will not hide from your Noble severe Sir – encouraged to do so by your ever benevolent attitude – that it would be a very large encouragement to me, if I were to hear that the description that I have already offered to you (to which only minor corrections in the galley proofs are to be expected) have met with your satisfaction.

After offering your Noble severe Sir and your wife our humble greetings, I remain with the highest esteem

your Noble severe Sirs
willing servant,
Eug Dubois.

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000004-020]

Toeloeng-Agoeng, 29.1.93.

Hoogedelgestrenge Heer,

Bij nota van den Resident van Kediri dd. 7 Januari ll., mij door den A.R. alhier in afschrift toegezonden, vernam ik, dat mijne maandelijksche toelagen door den Resident niet kan worden gemandateerd, vooraleer van UHEG. inlichtingen waren ontvangen omtrent het juiste daarop betrekking hebbende begrotingsartikel.

Tot heden kreeg ik verder geenerlei bericht, ook niet op mijn nog voor de ontvangst van bedoelde kennisgeving ingediende aanvraag om voorschotten ten behoeven der onderzoekingen.

Daar nu over een paar dagen de toelagen aan de Genie-werklieden en mandoers en de in deze maand gemaakte onkosten in het belang der onderzoekingen (voor zoover ik die niet reeds heb voorgeschotten uit eigen middelen), ~~terwiji~~ ^{moeten betaald worden} ~~em~~ mijn reeds zoo matige persoonlijke inkomsten, die ik gewoon ben aan het begin van iedere maand te ontvangen, onverwachts een zoo belangrijke

[MM774C-000004-021]

vermindering ondergingen, zal ik die uitgave ten behoeven der onderzoekingen niet meer kunnen voorschieten.

Om U die nood mede te, heb ik de vrijheid genomen UHoogedelgestrenge gisteren een telegram te zenden en veroorloof ik mij thans daaraan het beleefd verzoek toe te voegen, voor het geval bedoeld begrotingsartikel de oorzaak mocht zijn van verdere vertraging, wel voorloopig te willen aanwijzen, zoodat mogelijk is, hoe in die financiële moeilijkheden van het onderzoek en in mijn persoonlijke tijdelijk kan worden voorzien.

Het was mij buitengewoon aangenaam UHEG., enige dagen geleden, ook de tweede plaat behorende bij de beschrijving van onzen voorouder te kunnen aanbieden. In den laatsten tijd had ik gelukkig over wat meer werkkraft te beschikken; het verblijf in een koelerklimaat begint die weder op te wekken en niet weinig heeft daartoe ook bijgedragen een sedert maanden met spanning tegemoet gezien en thans eindelijk ontvangen goede tijding uit Europa. Ik hoop nu beteren voortgang met het beschrijvingswerk te maken maar ik wil UHoogedelgestrenge ook niet verhelten – daartoe den moedputtende uit de steeds mij door U geschonken welwillende gezindheid – dat het mij eene zeer groote aanmoediging zou zijn, zoo ik mocht vernemen dat de U reeds aangeboden beschrijving (die de laatste vijf streken bij het corrigeren der drukproef kan erlangen) Uwe tevredenheid heeft mogen verwerven.

~~Na~~ UHoogEdelGestrenge met Mevrouw onze ~~zeer beleefde~~ ^{erbedijge} groeten ~~te hebben aangeboden~~ ^[e?????], verblijf ik met den meesten ~~erbedij~~ hoogachting

van UHoogEdelGestrenge
de dienstwillige dienaar,
Eug Dubois.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000013-360]

Tulung Agung, 30 January 1893
[in pencil] per English mail
of February 4

Highly esteemed Professor,

As was my intention in my letter of the 26th of this month, I have now also finished a second exemplar of the galley proof, which I sent to you. This one will go with another mail boat (the English one), to make the chance of delay or loss very small. You might receive these proofs and letter before the previous letter and before Thieme will receive the galley proofs that I sent with the Dutch mail.

Whilst I gratefully accept for your offer to have another look at the proofs for a final revision, I also take the liberty to make you aware that I thoroughly looked at the proofs, such that I make changes in it that are not present in the first (that I sent to Thieme). I have underlined these, as much as I could, with blue and I already notified Thieme about the ones on the pages 26, 35 and 80.

[MM774C-000013-361]

Do, however, please compare both shipped galley proofs, because the latter (the one corrected by you and send back to you) was less clearly printed and therefore the possibility exists that vice versa some improvements are missing that are present in the one that is being sent to Thieme.

But it will surely be best that printing for the next galley proof will start soon. So would you please ask Mr Thieme whether he has already received the galley proof (by the end of February), and, in case you have received them before he has, to send those to him, to use those for the printing. Hopefully before the correction is finished both galley proofs will have arrived. Will you also please urge Mr Thieme to hurry, as far as that is compatible with a decent production of the booklet.

Finally I call upon your benevolent help also in advancing the distribution. You will surely be able to give good advice to Mr Thieme and maybe support, as well as determine the number to be printed, I'm thinking about 100 exemplars, and about the price.

Maybe you have the possibility, and are willing, to point the work add to some influential geologist or other expert you know in Germany. If these would agree with my opinions and considered them important to science, it could speed up its acceptance for years than it would otherwise.

And now for the time being, highly esteemed Professor, I thank you sincerely for the benevolence you have shown me, which I could not have appreciated more, as it concerns a matter so close to my heart which you have taken on for somebody you didn't know yourself. May my expectations for the booklet come true! That would also make me happy for the help and interest you have shown me. –

I have received a long and pleasant letter from Greshoff, of which I was pleased to notice that he's doing well and that he is not fretting about what he's gone through; but I can, alas, also not believe that he has already completely recovered.

After polite and cordial greetings, I remain, with the highest esteem
your willing servant
Eug Dubois

[Next](#) letter with this correspondent
[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000013-360]

Toeloeng Agoeng, 30.1.93
[in pencil] per eng. mail
van 4 Febr

Hooggeachte Professor,

Zoals ik mij in mijn brief van den 26^e dezer voornam, heb ik thans ook een tweede exemplaar drukproef gereed gemaakt, dat ik U toezend. Deze gaat met een andere mailboot (de engelsche), zoodat de kans van vertraging en verloren gaan heel gering wordt. Misschien ontvangt U deze proef en brief eerder dan de vorigen brief en dan Thieme de voor eenige dagen per hollandsche mail vertrokken drukproef ontvangt.

Terwijl ik dankbaar Uw aanbod om nog eens de nieuwe te maken drukproef aan een laatste revisie te onderwerpen, aanneem, neem ik tevens de vrijheid U attent te maken erop, dat de aan U gezonden drpr. nauwkeuriger door mij is nagezien, zoodat ik daarin veranderingen hebben aangebracht, die in de eerste ^(aanTh.) niet voorkomen. Ik heb die, zoo veel ik ze kon nagaan, met blauw aan gestreep en daarvan die op p. 26, 35 en 80 ook reeds aan Thieme medegedeeld.

[MM774C-000013-361]

Wil bij de correctie evenwel beide de gezonden drukproeven vergelijken, omdat de laatste (door U gecorrigeerde en aan U terug gezondene) minder duidelijk gedrukt is en de mogelijkheid bestaat, dat daarin omgekeerd verbeteringen ontbreken, die in die aan Thieme wel voorkomen.

Maar 't zal zeker het beste zijn, dat dadelijk een aanvang worden gemaakt met het drukken [?voor] de eerst aankomende drukproef. U wilt daarom zeker wel zoo goed zijn den heer Thieme om inlichtingen te vragen (omtrent het laatst van Februari) of hij de drukproef al ontvangen heeft, en, voor 't geval U ze eerder ontvangt, die dan aan hem zenden, om ~~in afwachting~~ ^{in afwachting} alreeds daarnaar te drukken. Vóór de correctie zullen dan hopelijk beide drukproeven gearriveerd zijn. Wil ook wel bij den heer Thieme op spoed aandringen, mits die spoed verenigbaar is met nette uitvoering van het boekje.

Ten slotte roep ik nog eens Uwe welwillende hulp in ook ter bevordering van geschikte verspreiding. U zult den heer Thieme daarin zeker goede raad kunnen geven en misschien ook hulp verlenen, evenals bij het bepalen van het aantal te drukken ^{ik dacht een 100} exemplaren en van den prijs.

Misschien is het U ook mogelijk, en wilt U, een U nader bekenden invloedrijken geoloog of andere deskundige in Duitschland op het werkje wijzen. Wanneer deze mijne opvattingen aan nam en voor de wetenschap van belang achtte, zou dat haar misschien jaren eerder in gang kunnen doen vinden dan anders.

En nu, hooggeachte Professor, dank ik U voorloopig zeer hartelijk voor al de mij betoonde welwillendheid, die ^{ik niet meer zou hebben} ~~had kunnen zijn~~ ^{waarderen}, omdat zij ~~mij~~ ^{mij} een mij zoo na van het hart liggen de zaak betreft en omdat U die zich voor mij onbekende zoo zeer hebt aangetrokken. Mogen mijne verwachtingen van het boekje uitkomen! Dat zou mij ook om de mij door U geschonken hulp en belangstelling gelukkig maken. –

Van Greshoff ontving ik een prettigen langen brief, waaruit ik tot mijn groot genoegen gewaar werd, dat het hem welgaat en hij niet tobt over het geleedene; maar ik kan, helaas, ook niet gelooven, dat hij al geheel hersteld is.

Na beleefde en hartelijke groeten, verblijf ik, met de meeste hoogachting ging

Uw dwdr

Eug Dubois

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000059-017]

Bangle 2 Februari 1893

Noble Born Sir!

We have received the money *f* 100,25 spelt out one hundred guilders and twenty-five cents.

The hippopotamus jaw comes with four glued tusks, no more of it was found, we have searched really well for it.

The reason that we have *f* 20,15 on guides this month is because we have taken 2 guides every day whilst we were searching under Tritik, and there were also guides belonging to the month of December. If we are not mistaking ourselves we counted from 17 December. With regard to paying the guides less, *f* 0,50 daily, we fear the consequences as these free people currently have plenty work in their sawahs. We will try and do our best to go out as cheap as possible.

As here under dessa Bangle almost nothing is being found any longer we would like to propose to, with your permission, break up camp here and move to somewhere under the Gunung Pandan, for instance on the border with Madiun under the dessa Sumbaran and take the house with us. We would lose some 10 days in work but it would make a big difference in

[MM774C-000059-018]

the expenses. If we are to live there under the dessa Sumbaran one could have the bones sent through Ngandjuk and it would be much easier for us to thoroughly survey that area.

We cannot leave home the first 7 days to go searching under Tritik because of the rations for the convicts.

As soon as we have received their rations we will go out again with your permission.

Otherwise the work is going well as are the people and also de Winter and Kriele

Your serving workers

Kriele and de Winter

Request politely for waybills as we don't have any here anymore

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

[MM774C-000059-017]

Bangle 2 Februari 1893

WelEdelg: Heer!

Het geld hebben wij ontvangen *f* 100,25 zegge honderd gulden vijftientig cent.

Bij de Nijlpaardenkaak zijn vier gelijmde slagstanden bij er is anders niets meer van gevonden daar er goed naar gezocht is.

De reden als dat men van deze maand *f* 20,15 aan gidsen hebben uitgegeven is omdat wij ze al door elke dag 2 gidsen genomen hebben zolang wij onder Tritik gezocht hebben ook zijn er nog gidsen bij van de maand December zoo wij ons zelve niet vergissen is het gerekend vanaf 17 December wegens de mindere betaling van gidsen *f* 0,50 per dag daar vrezen wij voor aangezien de vrijlui alle volop werk hebben in hunne sawa's wij zullen proberen en ook onze best doen zoo voordelig uit te gaan.

Daar hier onder Dessa Bangle zoo wat niets meer gevonden wordt zouden wij wel een voorslag willen doen met toestemming van U om b.v.b. van hier op te breken dicht onder de G.N. Pandan gaan wonen b.v.b. Op de grens van Madioen onder de Dessa Soemberan dan meteen de woning van hier mede nemen het is wel een dag of 10 tijdverlies in het werk maar het zou veel schelen met

[MM774C-000059-018]

de uitgaven. Zoo wij daar gaan wonen onder de Dessa Soemberan zal men de beenderen over Ngandjoek kunnen verzenden en ook zou het voor ons gemakkelijker zijn om daar de streek goed af te zoeken.

Wij kunnen toch de eerste zeven dagen niet van huis om onder Tritik te gaan zoeken [wegens] het rantsoen van de gestraften, zodra wij het rantsoen ontvangen gaan wij weer uit met Uw goed vinding.

Verder gaat het goed met de werkzaamheden met het volk en ook met de Winter en Kriele

Uw dienende werklieden

Kriele en de Winter

verzoeken beleefd vrachtbrieven aan te vragen aangezien wij er hier geen meer hebben

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000013-362]

[top margin] page 1 1st and 2nd line to avoid 2 times Zeit, or: *seit lange her bekannte ...Vorzeit*, or: *seit lange Zeit .er. der geol. Vergangenheit* *it seems better to me because of *Vorzeit* in the next main sentence to omit *Durch* in the 3rd line

[main text]

Tulung Agung 2 February 1893

Highly esteemed Professor Wichmann, although it is probably superfluous, I can't fail to send you a second postcard, now to clarify my intentions on page 83.

The note written there is to be added to the new version, just like it is written there: 1) *Auch gibt sich.....* I remembered that I had written to you (16th of December) that I would probably leave it out, but I have currently, after doing the chemical experiments (mentioned in the note), returned, be it carefully, to my earlier opinion (of which I notified you on 8 November). And I consider it a good and important proof on itself. I hope that it will be possible to add these and other changes verbatim. *)

[left margin:*) these additions are so extraordinarily compendious that changes will slightly alter the sentence; a less German kind of sentence will now have to be taken for granted. It's high time that the booklet will be published; from your hand it will have to go into the world!]

forgive me for this post card/postscript and believe me after polite greetings to be grateful

Eug Dubois

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000013-362]

[top margin] p. 1 1 en 2. regel ter vermindering van 2 maal Zeit, of: *seit lange her bekannte ...Vorzeit*, of wel: *seit lange Zeit .er. der geol. Vergangenheit* * 't eerste schijnt mij beter in verband met *Vorzeit* in den volgende hoofdzin. In 3. regel *Durch* te schrappen

[left margin]

*) Deze bijvoegingen zijn zoo buitengewoon compendieus, dat veranderingen licht den zin wijzigen; een milder Duitsche zinswending moet daarom nu c.q. maar maar met in den koop genomen worden. En 't wordt nu hoog tijd, dat 't boekje uitkomt; uit Uwe handen moet 't de wereld ingaan!

[main text]

Toeloeng Agoeng 2 Februari 1893

Hooggeachte Professor Wichmann, Hoewel 't waarschijnlijk overbodig is, kan ik niet nalaten U nog een tweede briefkaart te zenden, nu ter verduidelijking van mijn bedoeling op p.83.

De aldaar bijgeschreven noot moet worden opgenomen in den te maken ~~drukproef~~ drukproef nieuwen druk, zooals ze daar staat: 1) *Auch gibt sich.....* Ik herinner mij nl, U (den 16 Dec.) geschreven te hebben, dat ik dat waarschijnlijk zou weglaten, doch ben thans, na de daarin (in de noot) bedoelde ^{chemische} proeven, tot mijne vroegere opinie (U den 8 Nov. medegedeeld), hoewel op voorzichtige wijze, teruggekeerd. En ik acht dat een goed en belangwekkend bewijs, ook op zichzelf. Ik hoop dat het U mogelijk is dit en de andere bijvoegingen letterlijk op te nemen. *)

Verschoon ook wel dit ^{kaart} [????????] ^{postscriptum} en geloof mij, na beleefde groeten Uwen dankbaren Eug Dubois

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000059-018]

Bangle 8 Februari 1893

Noble Born Sir!

We had word from the Widono that on the 14th of February the Assistant Resident of Ngandjoek, once to come and have a look here at Bangle. Should we remain at home for that?

For 12 days now we have already been searching under Bangle, and we don't believe we will have enough for a shipment before the 15th. Here around the Dessa's we have searched almost everywhere, we hardly know where to go any more.

We request politely to send us empty chests as we did not receive any yet. Also a few waybills and matching invoices.

Otherwise it is going very well with the people and with K.L. and de W.T.

Your serving workers
Kriele and de Winter

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

[MM774C-000059-018]

Bangle 8 Februari 1893

WEdelg. Heer!

Wij hebben vernomen van den Widono, dat den 14^e Februari, de Assistent Resident van Ngandjoek, hier te Bangle wil komen kijken, moeten wij daarvoor thuisblijven?

Wij zijn nu reeds onder Bangle 12 dagen aan het zoeken, en geloven niet dat men voor den 15^e een verzending bij elkander zullen krijgen. Hier rondom de Dessa's is zoo wat alles afgezocht, wij weten te met niet meer waar te gaan zoeken.

Verzoeken beleefd ons ledigen kisten te zenden aangezien wij er nog geen ontvangen hebben. Ook een paar vrachtbrieven met bij behorende facturen.

Verders gaat het zeer goed met het volk ook met K.L. en de W.T.

U dienende werklieden
Kriele en de Winter

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000059-019]

Bangle 9 Februari 1893

Your Noble Severe Sir!

Your letter received yesterday evening. We will collect the money today and prepare for moving straightaway. As soon as we have arrived at our new footing we will let you know and also how to get there.

We still have a few chests with bones that we will send you tomorrow.

Hereby included is the receipt of the certified mail. I'd prefer if you were to bring it for me.

About the Assistant coming over we will not bother ourselves, we will let the Widano know as well as the Controller of Kertosono.

Your serving workers

Kriele and de Winter

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

[MM774C-000059-019]

Bangle 9 Februari 1893

U Edelgst: Heer!

U brief gisterenavond ontvangen. Wij zullen vandaag het geld halen en meteen beginnen voor onze verhuizing zodra wij klaar zijn op onze nieuwe standplaats zullen wij het U laten weten en ook hoe de reis is.

Wij hebben hier nog een paar kisten beenderen, die wij morgen zenden.

Hierbij ingesloten het bewijs van het aangetekend stuk ik had maar het liefst dat U het voor mij meebracht.

Wegens de komst van den Assistent zullen wij ons zelve maar niets van aantrekken, wij zullen het de Widono laten weten en ook de Controleur van Kertosono.

U dienende werklieden

Kriele en de Winter

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000042-277]

[Another essentially the same draft version present [MM774C-000042-311](#)]

N^o4 Tulung Agung, 9 February 1893.

Following your Missive dated 31 January last N^o991 I have the honour to propose the following to your noble severe Sir.

I regret that before answering the question your noble severe Sir poses, about how I see the further submission of the report intended for publication, I have to inform you that it has become clear to me that it will be impossible to submit my report within the term of one year which I stated in my note dated 29 January 1892. This is firstly the consequence of the late arrival of the osteological material for comparison; for instance that which I needed for the report that I submitted to your Noble severe Sir on 28 December of the previous year, I only received some 10 days before. – Another, however, not unwelcome reason for the delay was that during the treatment of certain species better conserved or other fossil parts were obtained, which opened up new important points of view, like for instance also was the case in the report that has been submitted. – But it is mainly because I've underestimated the difficulties of describing material whilst here in the Indies, because the lack of comparison with standard collections and the absence of more rich literary support. Whilst I yet again point the attention to the already in my note of 28 January 1892 discussed advantage, which is attached to writing in the vicinity of where the fossils are found, of that part of the publication, which is suitable for that, I do now have to rate the difficulties to be higher. They force me to limit that what should be written, which results that I can only deal with about half the number of species that I intended to treat. – Finally also my health has been poor for quite a long time, which mainly hampered the making of the drawings.

For these reasons I could only submit the first part of the report to your Noble severe Sir on 28 December last year. With that part, dealing with *Pithecanthropus erectus* n. sp., The first issue can be considered complete, though it contained less plates than I had mentioned in my note of 28 January 1892,

[MM774C-000042-278]

the text has, giving the special significance of the transitional form, which this species, which already became known a year ago, after a later find turns out to be, become twice as large as I imagined before to be sufficient to describe three species. Moreover the subject deserves to be treated as a separate issue.

Further submission cannot soon be done as far as no particular zoological ranking or order is being followed, but it is done by sequential separate species, of which given the nature of the collection, the material for comparison at hand and the literary means of support allow it to be described.

Should the judgement of your noble severe Sir about the submitted issue be positive and a decision to publicise be taken, the descriptions which are further to be submitted, either each separately, or the bundled as 11 large issues can be published after being combined systematically. Preface and introduction are most efficiently to be added after the last issue.

With the experience I have now, I can only decide during the next stage of the description, what size this will all have, and also how much time it will demand. As far as the number of plates is concerned, the amount – as I already said before – will have to be significantly less than I hoped in advance. For another part, as I see it now, the largest part, comparison with standard collections – predominantly European – and the use of more rich literary resources will be necessary.

As far as time is concerned and based on gathered experience I can assume, now I truly have access to most of the needed comparative material that one year will probably suffice.

With regard to the second point in your Missive I flatter myself with the hope that your noble severe Sir will have come to the conclusion from the report I submitted 28 December of the previous year and also from the results in the periodical reports to the Government that your involvement has not been in vain and are a credit to science and bring honour to our country. I myself am convinced that the results obtained in the last year more than ever justify continuation of the research. I therefore consider it my duty to present to your noble severe Sir the following proposal to that effect.

May I therefore be allowed to add the following.

During the next East monsoon it is imperative in the interest of the research to track down further parts of the transitional form that is described in the above mentioned report, which can be expected in the vicinity of Trinil. Furthermore I deem it highly desirable to continue exploring in the only poorly examined area of the Department Berbek and subsequently also start explorations in the residencies Yogyakarta and the Preanger regencies. According to earlier find by others and acquired information, there should be fossil vertebrate remains there (maybe partly in a somewhat different Tertiary formation). Only after having visited these new terrains and also after having examined some less well-known areas of the Kendeng, the datasets can be considered sufficiently complete to subsequently be able to write a publication on the tertiary and diluvial vertebrate fauna of Java. If we continue the explorations in the way we are doing them now, I think two years will suffice to collect sufficient material to finalise a complete publication, obviously not saying therewith that afterwards these locations might not yet for many years enable fruitful explorations and research.

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000042-277]

[Another essentially the same draft version present [MM774C-000042-311](#)]

N^o4 Toeloeng Agoeng, den 9^{den} Februari 1893.

Naar aanleiding van Uwe Missive dd. 31 Januari II. N^o991 heb ik de eer UHEG. het volgende te melden en voor te stellen.

Aan de beantwoording van de door UHEG. gestelde vraag, hoe ik mij voorstel de verdere indiening van het voor publicatie geschikt rapport te doen plaats vinden moet ik tot mijn leedwezen doen voorafgaan, dat het mij gebleken is onmogelijk te zijn binnen den in mijnen nota dd. 29 Januari 1892 genoemde termijn van één jaar dat rapport af te werken. In de eerste plaats ten gevolgen daarvan, dat het voor het opstellen van bedoeld rapport noodige osteologische vergelijkingsmateriaal voor een deel eerst zeer laat door mij ontvangen werd; dat bijvoorbeeld, hetwelk voor het UHEG. den 28e December a.p. aangeboden rapport gebruikt is, eerst een tiental dagen te voren. – Eene andere, overigens niet onwelkome reden van vertraging was, dat tijdens de behandeling van bepaalde diersoorten beter geconserveerde of andere fossiele deelen verkregen werden, die nieuwe belangrijke gezichtspunten gaven, zooals dat o.a. ook met de in het ingediende rapport beschreven soort het geval was. – Vooral echter heb ik tevoren veel te licht geschat de moeilijkheden welke aan de beschrijving in Indië, wegens de onmogelijkheid van vergelijking met standaardcollecties en het gemis van rijkere literarische hulpmiddelen, zouden in den weg staan. Terwijl ik nogmaals de aandacht vestig op het reeds in mijne nota van den 28^e Januari 1892 besproken voordeel, dat aan de opstelling in de streek waar de fossielen gevonden worden, van dat gedeelte van het geschrift, dat daartoe hier kan in aanmerking komen, moet ik thans echter ~~aan~~ de hier bestaande moeilijkheden hooger schatten. Zij maken het noodzakelijk het geschrift te beperken, zoo dat dit slechts ongeveer de helft van het aantal soorten zal kunnen bevatten, die ik mij eerst voorstelde daarin te behandelen. – Eindelijk liet ook mijn gezondheid een tijdlang veel te wenschen over, hetgeen voornamelijk voor het maken van teekeningen niet bevorderlijk was.

Om die reden was het mij eerst den 28^e December a.p. mogelijk UHEG. het eerste gedeelte van het rapport aan te bieden. Met dat gedeelte behandelende *Pithecanthropus erectus* n. sp. kan de eerste aflevering als compleet worden beschouwd, want hoewel minder platen bevattende dan ik in mijne nota dd. 28 Jan. 1892

[MM774C-000042-278]

voor een aflevering aangaf, is de tekst, ten gevolgen van de bijzondere beteekenis als overgangsvorm, welke deze reeds een jaar tevoren bekend geworden soort, naar eene latere vondst gebleken is te bezitten, tweemaal zoo groot geworden als die welke ik mij voorstelde voor een drietal soorten voldoende te zijn. Bovendien verdient het daarin behandelde onderwerp wel op zichzelf een geheel te vormen.

De verdere indiening zal nu het spoedigste kunnen geschieden zoo daarbij geene bepaalde zoologische rangschikking of verdeeling gevolgd wordt, doch telkens plaatsvindt van die soort, welke naar den aard der verzameling, het voorhanden vergelijkingsmateriaal en de literarische hulpmiddelen daartoe het eerst in aanmerking komt.

Mocht het oordeel over de UHEG. aangeboden aflevering gunstig zijn en tot publicatie besloten worden, zoo zouden de verder in te dienen soort beschrijvingen, hetzij dadelijk afzonderlijk, hetzij later tot 11 groote afleveringen zooveel mogelijk systematisch bijeen gevoegd, kunnen worden uitgegeven. Voorrede en inleiding volgen het doelmatigste bij of na de laatste aflevering van het geschrift.

Eerst in den loop der beschrijving zal dan, naar de nu opgedane ervaring kunnen blijken, welken omvang deze zal kunnen hebben, en ook hoeveel tijd zij zal vereischen. Wat althans het aantal platen betreft zal die omvang – zooals boven reeds werd gezegd, aanzienlijk minder moeten zijn dan ik vroeger hoopte. Voor een ander, naar ik nu in zie, grootste gedeelte is vergelijking met standaardcollectie – voornamelijk europeesch – en het gebruik van rijkere literarische hulpmiddelen bepaald noodzakelijk.

Wat den tijd betreft kan ik in het begin van nadere ervaring en nu werkelijk beschikkende over het meest noodige vergelijkingsmateriaal, aannemen, dat één jaar tijd hoogstwaarschijnlijk wel voldoende zal zijn.

Aangaande het tweede punt Uwer Missive vlei ik mij met de hoop, dat het UHEG. den 28e Dec. a.p. aangeboden rapport en ook de resultaten medegedeeld in mijn periodieke verslagen aan de Regeering de overtuiging zullen geven, dat Hare bemoeiingen niet nutteloos zijn en den wetenschap tot voordeel, ons land tot eer zullen strekken. Naar mijn eigene overtuiging rechtvaardigen de in den loop van het vorige jaar verkregen resultaten meer dan ooit voortzetting van het onderzoek. Ik acht het daarom dan ook mijn plicht te zijn UHEG. daartoe het voorstel te doen.

Het zij mij vergund daarom nog nader het volgende toe te voegen.

In het belang van het onderzoek is het bepaald noodzakelijk gedurende den volgende oost-moesson de nabij Trinil nog te verwachten verdere deelen vanden in bovengenoemd rapport behandelenden overgangsvormen op te sporen. Hoogst wenselijk acht ik het verder op het nog slechts weinig onderzochte terrein in de afdeling Berbek de nasporingen voort te zetten en vervolgens ook nasporingen in te stellen in de residentieën Djokjakarta en Preanger regentschappen. Volgens vroegere vondsten door anderen en naar ingewonnen berichten moeten daar fossiele vertebraten-resten (voor een deel misschien in eenigszins andere tertiaire formatie) voorkomen. Eerst na die nieuwe terreinen bezocht te hebben en ook nog eenige minder bekende punten in den Kendeng onderzocht te hebben, kan men de gegevens als volledig genoeg beschouwen om daarnaar eene zooveel mogelijk afgeronde publicatie over de tertiaire en diluviale vertebraten fauna van Java te bewerken. Naar de nu bij die nasporingen gevolgde methode voortgaand, acht ik een tijd van twee jaar wel voldoende en genoeg materiaal voor de bedoelde afgeronde publicatie te verzamelen, waarmede natuurlijk niet gezegd is, dat daarna die vindplaatsen niet nog lange jaren een nieuw veld zullen blijven voor vruchtbare nasporingen en onderzoekingen.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000004-022]

vdKemp

Tulung Agung 10 February 1893

Noble and severe Sir.

Next to my official reply to your missive of 31 January I allow myself to politely add a few words in private.

Firstly I apologise for not immediately answering your missive. Truth is that the second part depressed me so much that it took me days before I was able to write an answer. For I had hoped so much that the description I had offered your Noble severe Sir would have met with your satisfaction and would have convinced you that the research more than ever deserved to be continued.

I have tried to extensively answer your missive of 29 July as well as possible; and I have truthfully listed the events, which have caused my inability to fulfil my intention to within a year

[MM774C-000004-023]

offer you the complete report. Subsequently I have proposed what in the interest of the research I assumed to be my duty and I flatter myself with the hope that your Noble severe Sir may take this benevolently. But I also hope that your nomination may result in a new Governmental decision, appointing me to continue this research. Now I am better able than last year to judge the objections and difficulties that are connected to making such a description in the Indies, I believe it will surely go better and I also have to hope that my state of health will allow it. I will in any case always remember with gratitude the benevolence that I have always experienced from your very Noble severe Sir and I trust to, at some point, be able to convince you that I have not been unworthy of it.

After offering your Noble severe Sir and your wife our polite greetings I remain
with the highest esteem

your willing servant

Eug Dubois

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000004-022]

vdKemp

T.A. 10.2.93

Hoogedelgestrenge Heer.

~~Gisteren~~ Bij mijn officieel antwoord van Uwe missive van den 31 Januari veroorloof ik mij beleeft UHEG. nog ~~net~~ eenige woorden particulier te schrijven.

In de eerste plaats ~~ter~~ moet ik mij verontschuldigen van de vertraging welke dat antwoord ondergaan heeft daardoor dat ik ~~die~~ missive niet terstond ^{per omgaande} Uwe missive beantwoord te hebben. De waarheid is, dat mij het haar tweede gedeelte van die missive mij in zoverre een zoo zenuwachtig zoo ^{danig} nederdrukte dat mij ik een brief die gedurende die dagen het opstellen van ^{niet in staat was} een antwoord onmogelijk was ^{op te stellen}. Ik ^{Want ik} had zoo gep vast gehoopt, ~~door [?wel]~~ dat ^[?den] UHEG. aangeboden beschrijving U ~~toch~~ te hebben kunnen overtuigen, tot Uwe tevredenheid had ^{mogen} ~~verwerven~~ was uitgevallen dat en U overtuigt had, dat het onderzoek meer dan ooit verdiende te worden voortgezet.

Ik heb getracht Uwe missive van 29 Juli zoo goed mogelijk nader te beantwoorden; ~~maar ik~~ en naar waarheid de zaken opgenoemd, welke ~~tot~~ aanleiding gaven ^{waren}, dat slechts een zoo klein in gedeelten mijn voornemen om binnen een jaar tijd

[MM774C-000004-023]

U het geheele rapport aan te bieden niet heb kunnen vervullen. ~~Alleen Alleen heb ik te weinig op m~~ Vervolgens heb ik ~~Ik heb En Ik heb slechts dat~~gene voorgesteld dat ^{wat} ik in het belang van het onderzoek achtte mijn plicht te zijn en ^{vlei mij met de} hoop, dat UHEG. ~~dat~~ het welwillend mogen opnemen. ~~Mocht U En~~ Maar dan hoop ik ook, dat Uwe voordracht een nieuwe Regeering's beschikking ten gevolge hebbe, welke ^{waardoor} mij dat onderzoek verder zoude opgedragen [??] en ~~Ik dat ik nu de gr~~
Nu ik de bezwaren en moeiten bij ^{aan} 't opstellen van ^{b.} het geschrift ^{beschrijving} in Indië ^{verbonden} beter nader beoordelen kan dan verleden jaar geloof ik zal het daarmede zeker beter gaan en ik ^{heb ook de} hoop ook dat mijn gezondheidstoestand dat toelaat. ~~Mocht het laatste mij niet het geval blijken~~ ^{een betere [????]} te zijn zoo zou ik ~~Ik zal~~ In ieder geval altijd dankbaar de van UHoogedelGestrenge ondervonden welwillendheid dan dankbaar gedenken en vertrouwen vast ^u eenmaal in de gelegenheid te zijn U te kunnen overtuigen dat U ze aan geen onwaardige geschenken hebt.

~~Ontvangt, hoogedelgestrenge heer,~~ ^{Na} UHEG. met Mevrouw onze zeer beleeftde groeten te hebben aangeboden verblijf ik met

met den meesten eerbied

Uw dienstw dr

Eug Dubois

[Click here to return to the content page](#)

Because of your factual interest in my research from the start and the benevolence you have shown to me personally, I believe to be allowed to take the liberty and also should not withhold from you the following knowledge.

Some ten days ago I received from the director of the Ministry of Education, Religion and Trade a missive in which I, amongst other things, was told that if I were not to put forward any further proposals that would result in a new governmental decision, the term of my posting would finish by the end of March next.

This announcement astonished me as much as was discouraging. Firstly because I have to gratefully acknowledge that Mr van der Kemp has always been well disposed towards the research; even recently, at a visit with which the honourable gentleman honoured us, I did receive a token of his appreciation.

And secondly I would never have thought, after fortune had been so good to me that it allowed me to find the much vainly looked for transitional form between man and the higher apes that anyone would think about terminating the research of which I have sent the honourable gentleman an extensive description with figures.

Also a few months ago Mr van der Kemp benevolently expressed being pleased with this find. I can therefore not understand why Mr van de Kemp would now **[in left margin]** “withdraw his support for my work, but I have to assume that some other unknown reason has let the honourable gentleman to write this and for the reasons mentioned at the start of this letter I therefore hope to be allowed, but also feel obliged to again ask, you for your support.”

In the answer to this missive I have now, on grounds of the extraordinarily good results that the research has delivered in the past year, made a proposal for continuation, mainly based on the grounds that in the following seasons we can expect to detect further parts of this transitional form, which we had to cease trying in the previous year because of the rainy season. And further it is highly desirable to excavate at some other previously unexamined terrains (that might partly contain a different fauna) to complement the collection, to finally be able to make a completed overview of the old vertebrate fauna of Java and Sumatra. I have also underlined that for bringing together such a completed collection two years would be needed.

In answer to the question that the Director of the Ministry of Education, Religion and Trade also asked, what my ideas were about the descriptions that are to be published, where in the Indies that would be possible, and whether a year would be sufficient to get them submitted I regretfully had to reply that doing so, within that span of time, would be impossible.

Misfortune in receiving material for theological comparison, material that turns out to be insufficient for description, underestimation of the difficulties connected to the absence of museums for comparison, and the lack of sufficiently good literary support here in the Indies, which also now forces me to make only preliminary descriptions, and also the state of my health which for a long time left much to be desired, all have been causes to that effect.

[MM774C-000007-492]

Regarding the last I thought it wise to only mention this in the official reply as briefly as possible but I can tell you a bit more about it. I think my previous bouts of malaria and other climatic influences have caused psychic depression of several kinds and I think it's good that I now, since half a year, preventing further disease, am forced to do my research in my study at 15 paal distance from T.A. up on the mountain, seeing my wife and kids maximally once a week. And although I can hold out again, my situation has only slightly improved and this missive made me lose much of the little cheerfulness and workforce that had returned again.

It would greatly encourage me, to have as a certain prospect that the publication I'm preparing with so much difficulty (especially drawing, which used to be my favourite work, is now taking me great pains) is really going to be published.

With regard to the aforementioned transitional form, rapid publication, apart from my personal wishes, is a duty towards science. A fact of such significance may no longer be withheld from scientific criticism because of the aforementioned reasons and reasons of caution. I therefore hope that the decision to publicise will soon be made. In case of longer delay I will ask permission to publicise the find myself in a journal.

In the hope that your noble Sir will also now not withhold your support to the work that you have already contributed to so vastly, I remain after offering my polite and cordial greetings, also to your wife and daughter with the highest esteem
your willing servant
~~~~~

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

Wegens ~~de steeds in zoo hooge mate~~ ^{de van den beginne af steeds} door U feitelijk in mijne onderzoekingen ~~van den~~ ^{beginne af} feitelijk getoonde ^[????] belangstelling en de persoonlijke van U ondervonden welwillendheid, ~~wilt u mij zeker~~ ^{wel toestaan} ~~mag ik~~ geloof ik zoo vrij te mogen zijn en ook ~~en meen ik~~ niet te mogen nalaten U van het volgende kennis te geven.

Een tiental dagen geleden ontving ik van den Directeur van O.E.N. een missive waarbij mij o.a. werd medegedeeld, dat indien door mij geene nadere voorstellen werden gedaan, welke een nieuwe Regeeringsbeschikking ten gevolge hebben, de termijn mijner terbeschikkingstelling met ultima Maart a.s. eindigt.

Die mededeeling verwonderde mij evenzeer als zij ontmoedigend was. Want ~~ik moet~~ ^{ten eerste} moet ik dankbaar erkennen dat de heer van der Kemp het onderzoek en mij altijd goed gezind is geweest; ~~en daarvan~~ ^{korten} ~~ik daarvan~~ ^{tijd geleden mocht ik het} ~~bij zijn~~ ^{door het} bezoek, waarmede ZHEG, ons ~~enkele maanden geleden~~ ^{enkele maanden geleden} vereerde ~~en in een paar gaf mocht~~ ~~ik daarvan~~ ^{nog} blijk ontvangen.

En ~~thans~~ ^{ten tweede had ik} nu, ~~het mij~~ ^{dat} nadat ik ~~[????-g??]~~ ^[????-g??] het geluk mij zoo gunstig geweest is, dat ik den het mij toestond ^{door vele} ^[????] ^[????-????] overal tevergeefs gezochtte overgangsvormen tusschen den mensch en de hoogere apen ^{te} ^{heb-moegen} te vinden had ik allerminst ~~gedacht~~ ^{vermoed}, dat men aan een beëindigen van het onderzoek waarvan ik den ZHEG een uitvoerige beschrijving met afbeelding heb aangeboden zou gedacht hebben.

Bij de beantwoording van bedoelde missive Ook had een paar maanden geleden de heer vdK. ^{welwillend} zijne ingenomenheid met die vondst betuigt. Ik had daarom niet ^[??????] de heer vdK. thans zijn een steun aan de **[in left margin]** “zaak zou onttrekken, doch moet veronderstellen, dat andere mij onbekende redenen ZHEG tot dat schrijven noopten en acht 't mij om de aan het begin van dezen brief genoemde redenen vergund en ook mijn plicht U te vragen ^[????????] Uwen steun weder te verleen.”

Bij de beantwoording van bedoelde missive heb ik nu, op grond van de buitengewoon goede resultaten welke ~~die~~ ^{het} onderzoek ~~ook~~ ^{gedurende} het afgelopen jaar opleverde, ~~het voorstel gedaan~~ ^{tot voortzetting daarvan} het voorstel gedaan en mij tevens veroorlooft erop te wijzen, dat het in het belang ~~van de zaak~~ ^{der wetenschap} bepaalt hoofdzaak is gedurende den volgenden ^[????????] de opsporing van de nog te verwachten verdere deelen van bedoelde overgangsvormen, welke verleden jaar wegens den ingevallen regentijd moest gestaakt worden, ~~voort te zetten~~ ^{te hervatten}. En ~~verder~~ ^{dat} het verder hoogst wenselijk is op enkele nog niet nader onderzochte terreinen (die voor een deel misschien een eenigszins andere fauna bevatten) de verzameling te completeeren, teneinde aldus ^{later} in staat te zijn ~~later in Europa~~ ^{daarvan} eene afgeronde beschrijving der oude vertebraten fauna van Java en Sumatra ^[????] ^{op} te stellen bewerken. ~~Een~~ ^{Ook heb ik} ~~tijd van twee jaren zal~~ ^(misschien minder) heb ik voor het bijeen brengen eener ~~dergelijke~~ ^{zoo compleet mogelijke} verzameling wel al voldoende ~~zijn~~ ^{aangegeven}.

In antwoord op de door ^[????] den directeur van O.E.N. tevens gestelde vraag, hoe ik mij voorstel de verdere indiening te van de beschrijving te doen plaats hebben waar die in Indië mogelijk is welke ik vroeger gehoopt had, dat het in een jaar tijd ^{te kunnen plaats hebben afmaken} ^{opstellen} zou kunnen plaats ~~hebben~~ ^[?nemen?], heb ik tot mijn leedwezen moeten verklaren dat die termijn daartoe niet voldoende is gebleken.

Tegenspoed ~~met~~ ^{in de} ontvangst van osteologisch vergelijkingsmateriaal, nog onvoldoende ^{blijkend} fossielen ^{materiaal} ~~van eenige soorten~~, ~~de te na~~ ^{vroeger} te licht geschatte moeilijkheden verbonden aan aan het gemis van ^[??????????????] museums voor vergelijking en van rijkere literarische hulpmiddelen bij de bewerking in Indië om welke redenen het nu ook noodig is den omvang van het geschrift te beperken, en ook mijn gezondheidstoestand die een tijdlang veel te wenschen overliet waren daarvan de oorzaken.

[MM774C-000007-492]

Aangaand van den laatstgenoemde heb ik gemeend in het officiële stuk zoo slechts kort mogelijk te moeten ~~moeten zijn~~ ^{mogen} ~~gewagen~~ U mag ik daarover wel iets meer zeggen. Naar ik geloof door de vroegere malaria en andere klimaatsinvloeden en door ~~allerlei~~ ^{verschillende} ^[????] psychische depressie van verschillende aard is nu thans goed dat ik ~~uit vrees~~ ^{ter voorkoming} van door ziekte gedwongen te worden het onderzoek ~~af te moeten~~ ^{af te moeten} ~~af breken~~ ^{te moeten afbreken}, sedert 6 maanden mijn studiekamer op 15 paal afstand van T.A. ~~op den W~~ ⁱⁿ het gebergte heb moeten verbrenge, vanwaar zoo dat ik mijne vrouw en kinderen slechts hoogstens eenmaal per week zien kan. Maar hoewel ik ‘t ~~weer beter kan uith~~ ^{nu weer kan vol} ^{hield} houden, ^[????] ~~mijnen~~ ^[????] ~~is de toestand~~ ^{slechts} ^{weinig verbeterd} ^{thans heeft die} missive de nauwelijks teruggekeerde opgewektheid en werkkraft ~~weer een weinig teruggekeerd~~ ^{of opnieuw} verloren. Ik vrees hoe gaarne dat ik het zou

Het is ook niet zoo bemoedigend voor mij

het zou eene groote ^[????] aanmoediging voor mij zijn, enig zeker vooruitzicht te hebben, zoo ^{dat} hetgeen ik met zoo veel moeite voor publicatie gereed kan maken (vooral teekenen, vroeger mijn liefste werk, ~~gaat~~ ^{haast is mij bijna} ^[??????] ~~onmogelijk~~ ^{valt mij doorgaans zeer} ^{moeilijk} ook werkelijk gepubliceerd werd. Aangaande den bovenbedoelde overgangsvorm, ~~acht ik dit gele is dit~~ ^{spoedige} ^{publicatie} ^{werkelijk} ^[??????], geheel afgezien van mijne persoonlijke ~~belangen~~ ^{wensch} ^[??????] ^{hoogst} ^{hoogst} ^{wenschelijk} ^{plicht} tegenover de wetenschap. Een ~~zoo gewichtig~~ ^{feit} van die beteekenis mag niet langer dan ~~ik om reden~~ ^{bovengenoemde} ^[????] redenen en redenen van voorzichtigheid ~~voor den wetenschap onthouden~~ ^{reeds verplicht} ^{reeds noodzakelijk} ^{maakten} ^{zich} aan de wetenschappelijke critiek onttrokken worden. ~~Reeds nu~~ ^{En} ^{daarbij} ^{zal} ^t ^{ook} ^{ook} ^{noodig} ^{zijn} ^{dat} ^{ik} ^{zelf} ^{de} ^{drukproeven} ^{corrigeer} ^{waarbij} ^{dan} ^{ook} ^{nog} ^{lk} ^{hoop} ^{daarom} ^[??] ^{Dat} ^{men} ^{spoedig} ^{tot} ^{publicatie} ^{besluiten} ^{moge} ^{Moest} ^{daarom} ⁱⁿ ^{geval} ^{van} ^{langere} ^{vertraging} ^{zal} ^{ik} ^{mij} ^{daarom} ^[ver??] vergunning vragen zelf de vondst in een tijdschrift bekend te maken. ~~Ik~~

In de hoop dat UHEG ^{aan de} ^{onderzoeking} dat U die voor een zoo groot gedeelte Uwe [we?k] zijn en ook mij ook thans niet Uwe hulp zult onthouden, verblijf ik ~~met~~ ^{na} aanbieding mijner beleefde en ^[??????] groeten ook aan uw Vrouw en Uwen dochter met de meeste hoog~~~~~ staat niet

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000001-094]

Soerabaia. 17/2-93

Noble Severe Sir,

Herewith we acknowledge receipt of your letter with enclosed remise for the amount of f ...5.70... which we credited to your account.

Esteemingly
Apothecary "De vriendschap"
Aloon Aloon — Soerabaia
J.C. Japihn

This is the only letter with this correspondent

784

— Send from Jawa—

[MM774C-000001-094]

Soerabaia. 17/2-93

Wel Ed G. Heer

Bij deze erkennen wij de goede ontvangst Uwer letteren met ingesloten remise groot f ...5.70... waarvoor wij uwe rekening hebben gecrediteerd.

Achtend
Apotheek "De vriendschap"
Aloon Aloon — Soerabaia
J.C. Japihn

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000050-083]

Short overview of the paleontological research in Java during the month January 1893.
(with missive N^o5 dated 25 February 1893)

East and mainly west of Bangle in the Kendeng of the department Berbek (Kediri) the search for fossils was continued and very many were found. Most of these, however, were less nice than for instance those from the district Charuban of Madiun and on the whole they were also of the species already well known. Of greater significance were the remains of *Hippopotamus*, *Sus* and of the only in December last year amongst this fossil fauna discovered genus *Semnopithecus*. Moreover also of the already well known species some more complete objects were found. – In general going further west on this new terrain the fossils get more rare, but – for being less covered with lime concretions – more usable. In the vicinity of Tritik (department Bodjonegoro of the residency Rembang), however, their numbers again increase.

[Next](#) official report

[Previous](#) official report

[MM774C-000050-083]

Kort overzicht van de palaeontologische onderzoekingen op Java gedurende de maand Januari 1893.
(met missive dd. 25.2. 1893 N^o5)

Ten oosten en voornamelijk ten westen van Bangle werd in den Kendeng der afdeeling Berbek (Kediri) verder naar fossielen gezocht en deze werden ook in groot aantal gevonden. De meeste daarvan waren echter minder fraai dan ^{bijv} die uit het distrikt Tjaroeban van Madioen en over het geheel ook van reeds beter bekende soorten. Van meer belang waren overblijfselen van Hippopotamus, Sus en van het eerst in December a.p. onder deze fossiele fauna ontdekte geslacht Semnopithecus. Doch ook ^{werden} van de bedoelde beter bekende soorten ~~werden~~ enkele vollediger voorwerpen aangetroffen. – In het algemeen worden op dit nieuwe terrein naar het westen toe de fossiele beenderen zeldzamer, hoewel – wegens mindere bedekking met kalk concreties – bruikbaar. In de omstreken van Tritik (afdeeling Bodjonegoro der residentie Rembang) echter neemt hun aantal weder toe.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000006-068]

Kertosono 2 March 1893

Esteemed Mr Dubois!

Because I have been very busy I have failed so far to notify you about the receipt of the amount of *f* 90, which sum I have paid to the Corporals Kriele and de Winter, who are now working in the district Gendingan. I have today sent off your travel declarations, after they had been signed by the Assistant Resident of Berbek. With high esteem your willing servant

W.R. Hora Adema

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

786

— Send from Jawa —

[MM774C-000006-068]

Kertosono 2 Maart 1893

Geachte Heer Dubois!

Ten gevolge van drukke bezigheden bleef ik tot heden in gebreke om U de ontvangst te melden der som van *f* 90, welke som ik aan de korporaals Kriele en de Winter heb uitbetaald, die nu in het district Gendingan werkzaam zijn. Heden verzond ik Uwe reisdeclaratie, na ondertekening aan den Assistent Resident van [?Berbeki?]
Hoogachtend, Uw dw dr

W.R. Hora Adema

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000013-364]

Utrecht, 3 March 1893.

Very esteemed Mr Dubois,

I hurry myself to let you know that I have this morning received the galley proofs of Mr Thieme. I will return the first sheet to him for revision tomorrow morning and the other sheets will soon be ready. I hope that in the next week or maybe a few days later the work will be there. — I have received your letter a few days ago. Following that I will give Mr Thieme some additional names that might not yet be present on your current list. I had already written him upon receipt of your telegram to send me the galley proofs as soon as possible. Further news will follow later in a letter. — The marl-layer of the Kendeng is without any doubt identical to that of Timor et cetera, just that it is in general more rich of foraminifers. With best wishes, ever your willing servant
AW[Wichmann].

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000013-364]

Utrecht, 3.III.93.

Zeer geachte Heer Dubois,

Ik haast mij U te berichten, dat ik hedenochtend de drukproeven van den Heer Thieme ontving. Het eerste vel gaat ter revisie morgen ochtend weder terug en de overige vellen zullen spoedig gereedkomen. Ik hoop dat in de volgende week of misschien eenige dagen later het werk zal komen. — Uwen brief ontving ik eenige dagen geleden. Ik zal naar aanleiding daarvan den Heer Thieme nog eenige namen opgeven, maar misschien komen die reeds op Uwe lijst. Ik had hem reeds van ontvangst van Uwe Telegram geschreven mij de drukproeven zoo spoedig mogelijk te doen toekomen. Voor het verdere later meer per brief. — De mergel-laag van de Kendeng is zonder eenigen twijfel identiek met die van Timor enz., alléén in 't algemeen rijker aan foraminiferen. Met de beste groeten steeds Uw dr AW.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000012-161 part of card cut off to collect stamp]

H.C.A. Thieme Book- en Music publisher & Stereotypes, Nijmegen
van Goorstraat 6 March 1893
MR ....Eug. Dubois
AT....Tulung Agung

I have just received your postcard of 30 in which you amongst other things give me two more names, to whom you want complimentary copies send. You say you have forgotten to mention these in your list of 26 January but I have not received that list so far. It may come with the next

[?????ch] sending of
[?????aat] will be desirable
[?????] in case that your
[?????] of 26 January is lost
[?????] I will send you the last
[?????n] Prof.Wichmann.
[?????] hope the booklet
[?????] can be printed
[?????ele] esteem
your willing servant
precas Thieme
[?signature?]

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000012-161 part of card cut off to collect stamp]

H.C.A. Thieme. Boek- en Muziekdrukkerij, stereotypie, Nijmegen
van Goorstraat, 6:3.93
DEN HEER ....Eug. Dubois
TE....Toeloeng Agoeng

Ik ontving zojuist Uw briefkaart van 30 Januari waarin Gij mij o.m. nog twee namen opgeeft, waaraan Gij toezending van een presentemplaar verlangt. Gij zegt dat Gij in Uw lijstje van 26 Januari vergat die namen te vermelden, doch Uw lijstje van 26 Januari ontving ik tot heden niet. Misschien komt het met een volgenden

[?????ch] toezending van
[?????aat] zal wenschelijk
[?????] het geval, dat Uw
[?????] van 26 Januari verloren
[?????] zend ik de laatste
[?????n] Prof.Wichmann.
[?????] hoop het werkje
[?????]unnen afdrukken
[?????ele]achting
Uw dw dr
precas Thieme
[?signature?]

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000006-062]

Kertosono 7 March 1893

Very Esteemed Mr Dubois!

With many thanks I today received your postcard of the 5th of this month. I will be pleased to continue to support your important work as much as possible, whilst I hope to soon be able to go and have a look at the Corporals Kriele and de Winter in the district of Gendingan.-

I am still anxiously awaiting how my book is going to turn out, but I can give you some good news about it. After a long search I succeeded in finding somebody to translate it into French. It is a private teacher who teaches several languages. –

The publishers have the intention to put a preface in front of the work, of which I have the pleasure to present you a copy herewith.

The book is titled: "Tutorial for the theoretical and practical knowledge of planting for the culture of all crops."

At the end there will be tables and lithographs. I therefore have to deal 1st with publishers, 2^d with printers, 3^d with lithographers and 4th with a translator. So you see there is a division of work and everyone has its own demands, and because of that the publication is delayed. –

[MM774C-000006-064]

Anyway! You probably know yourself by experience how much difficulty it costs to get something published under your own responsibility. –

It's much more easy to have something published in a journal, which I've done several times.

I sincerely hope that you will receive this in the best of health. My wife has gone to [?Purwodadie?] for a couple of days and will come home again tomorrow. Believe me, with my best greetings to you and your wife, although unknown, with high esteem

your willing servant

W.R. Hora Adema

Preface

When one or the other scientific literary project, within a relatively few number of years, is getting a third edition, then there is not the least doubt that this work has an inner value, except for the imperfectnesses, which are characteristic of human nature. This spoken truth – may I think – surely be used in case of

[MM774C-000006-065]

the contents of this brochure, which in 1884 – so not that many years ago – first saw light under the title of: *reflections on planting in a diamond shape, compared to those in a square, on behalf of the coffee culture*. By W.R. Hora Adema, controller 1st class of the Local Administration in Kertosono. –

Everyone in possession of the first or second edition of this brochure will immediately see that this third edition has gone through a complete renewal. And this is indeed the case. The esteemed author – for only he should get the credit for the advantages of using diamond shaped planting systems – has added to the ideas of his ingenuity, by turning over furrows, and increasing the algebraic statements given in this third edition, a clarity, which will render all objections to his system infinitely useless.

Where the first and the second edition

[MM774C-000006-066]

were not lacking in the most favourable reviews, in particularly from both the press and private authorities, it is only to be expected that this edition will do no less, more so because the author has by simplification of his mathematical proof made the invaluable contents of his brochure also accessible to those less educated.

We wish the third edition to get much appreciation, not just as a reward to the diligence and undying perseverance of the author; but also because of the significant advantage that will be brought by the way of planting which was discovered by Mr Adema, to the Indies and as well to our fatherland and to private planters and merchants. –

The publishers.

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000006-062]

Kertosono 7 Maart 1893

Zeer Geachte Heer Dubois!

In veel dank ontving ik heden Uwe briefkaart, van 5 dezer. Met veel genoegen zal ik voortgaan om Uwe belangrijke werkzaamheden zoo veel mogelijk te ondersteunen, terwijl ik hoop spoedig eens een kijkje te nemen bij de korporaals Kriele en de Winter in het district Gendingan.-

Ik ben nog steeds in spanning over de afloop van mijn boek, maar toch kan ik U dienaangaande een goed bericht mededeelen. Het is mij namelijk na lang zoeken gelukt om een vertaler voor het werk te vinden in de Fransche taal. Het is een privaot docent die lesgeeft in verschillende talen. –

De uitgevers zijn voornemens eene voorrede vóór het werk te plaatsen, van den inhoud heb ik het genoegen U hier nevens een eensluitend afschrift aan te bieden.

Het boek is getiteld: "Handleiding voor de theoretische en praktische kennis van de plantwijzen ten behoeven van de cultuur van alle gewassen."

Achteraan zullen tabellen en lithographiën verschijnen. –

Ik heb daardoor te onderhandelen 1st met uitgevers, 2^d met drukkers, 3^d met lithographen en 4th met den vertaler. U ziet dus dat er wel verdeeling van arbeid is en iedereen stelt zijne bepaalde eischen, ten gevolgen waarvan de uitgave vertraging ondervindt. –

[MM774C-000006-064]

Enfin! U weet zelf bij ondervinding hoeveel moeite het kost om op eigen verantwoordelijkheid iets in het licht te doen verschijnen. –

Wat dat betreft gaat het gemakkelijker iets in een tijdschrift te doen plaatsen, dat ik dan ook eenige malen heb gedaan.

Van harte hoop ik dat U dezen in den beste welstand moogt ontvangen. Mijne vrouw is voor een paar dagen naar [?Poerwodadie?] en komt morgen weer thuis. Geloof mij, met mijne beste groeten aan U en Mevrouw, ofschoon onbekend, hoogachtend

Ud dw dr

W.R. Hora Adema

Voorrede

Wanneer het een of ander wetenschappelijk letterkundig product, binnen betrekkelijk weinige jaren, een derde druk mag beleven, dan lijdt het niet den minste twijfel, of dit getuigt van zijne innerlijke waarde, behoudens natuurlijk het onvolmaakte, hetwelk aan elk menschelijk werk eigen is. Deze hier uitgesproken waarheid mag – dunkt mij – wel degelijk toegepast worden op den

[MM774C-000006-065]

inhoud der hiernevens gaande brochure, welke in 1884 – dus nog niet zoo veel jaren geleden – voor het eerst het licht zag onder den titel van: *Beschouwingen betreffende de plantwijze in de ruit, vergeleken met die in het vierkant, ten behoeven van de koffiecultuur*. Door W.R. Hora Adema, controleur 1st klas bij het binnenlandsche bestuur te Kertosono. –

Het zal diegenen, die in het bezit zijn van den eerste of tweeden druk dezer brochure onmiddellijk in het oog vallen, dat deze derde uitgave eene geheele omwerking heeft ondergaan. En dit is ook zoo. De geachte auteur heeft aan de ideeën zijner vindingrijkheid – want hem alleen komt de eer toe de voordelen der ruitvormige beplantingen te hebben opgespoord – door omzetting van voren en vermeerdering van algebraïsche betoogen in dezen derde druk eene klaarheid weten te geven, welke alle opwerpen tegen zijn systeem ten eenemale nutteloos maakt.

Mocht het den eersten en tweeden

[MM774C-000006-066]

druk niet ontbreken aan allergunstigste beoordelingen, zowel van de pers, als van particuliere deskundigen, het is te verwachten, dat ook deze uitgave niet minder eer zal te beurt vallen, temeer nog omdat de schrijver door de vereenvoudiging zijner wiskundige bewijzen den onwaardeebaren inhoud zijne brochure ook voor minder ontwikkelden daardoor toegankelijk heeft gemaakt.

Van harte wenschen wij aan deze derde uitgave een allerruimst debiet toe, niet slechts ter belooning van den noesten vlijt en stalen volharding des schrijvers; maar ook ter wille der onschatbare voordeelen, welke de door den Heer Adema ontdekte plantwijze én aan Indië én aan ons Vaderland én aan particuliere planters en kooplieden ontgenzeeggelijk zal opleveren. –

De uitgevers.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000006-155]

Fort de Kock 7 March 1893.

Dear Doctor,

Your postcard of 1st of January has several times given me reproachful looks, but my many concerns and worries have brought me to the inexcusable discourtesy, to postpone writing longer than I had wished. I thank you very much for your good wishes; I hope that 93 will bring you a lot of joy. It seems to me you have enjoyed 92; for he has now been found. Delprat has kept me up to speed and I have read your account with much interest, as for such results one doesn't mind to put in some effort; and you surely haven't spared any. Be convinced of my sincere interest for your work and my best wishes for it, which not only honour you yourself, but also our native land. With a firm handshake and best wishes to you and your wife

Yours

IJzerman

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

790

— Send from Sumatera —

[MM774C-000006-155]

Fort de Kock 7 Mrt 93.

Waarde Dokter,

Uwe briefkaart van 1 Januari heeft me reeds eenige malen verwijtend aangezien, maar mijn vele zorgen en beslommeringen hebben me tot de niet te vergeven om beleefdheid gebracht, langer met schrijven te wachten dan ik dit wel wenschte. Hartelijk dank voor Uwe goede wenschen; ik hoop dat 93 U veel vreugd zal geven. Me dunkt in 92 hebt ge genoten; want hij is nu gevonden. Delprat deelde me het één en ander mede en Uw verslag las ik met de meeste belangstelling voor zulke resultaten kan men wel wat uitstaan; maar gij hebt dan ook geen moeite en vermoeien is ontzien. Wees overtuigd van mijn oprechte belangstelling in en mijn beste wenschen voor Uw arbeid, die niet alleen U zelve, maar ons vaderland tot eer strekt met hartelijke handdruk en beste groeten aan Mevrouw van ons beiden

Yours

IJzerman

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000059-020]

Dekes 8 March 1893 [in pencil by Dubois: chests Kedung Pingit, Dekes is located south next to it]

Noble Born Sir

According our agreement we were to send the bones we found on 11 March. Is it all right if we wait a couple of days with that. Because we understood from your latest letter, and also from the heads [of the villages] that the Assistant Resident of Ngandjuk wants to come and look at the bones, and we now have nice things to show, for instance an elephant head with its lower jaw is and 2 pieces of its tusks that fit to the head and also the bony upper part of the rhinoceros skull; some nice things to show to the Assistant Resident.

I already have been on the lookout for a digging site for de Winter, but I haven't found one yet and also the layers like we have in Trinil but I haven't come across them yet.

De Winter has received his 12 bottles of beer and regarding his illness that's going quite well.

Otherwise it's going very well, also with the people and K.L.

Your serving workers

Kriele and de Winter

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

[MM774C-000059-020]

Dekes 8 Maart 1893 [in pencil by Dubois: kisten Kedoeng Pingit, Dekes ligt er zuidelijk naast]

WelEdelg. Heer

Volgens afspraak zouden wij den 11^e Maart de gevonden beenderen over zenden, is het goed dat men daar nog een paar dagen mede wachten? Aangezien wij vernomen hebben in U laatste brief, en ook van de hoofden, dat de Assistent Resident van Ngandjoek alhier wil komen zien, naar de beenderen, er is nu juist iets moois te zien b.v.b. een Olifantskop met zijn onderkaken der bij en twee stukken van zijn slagstanden die op zijn kop passen ook een stuk beender bovenkop van een Rinoceros; iets moois om het den Assistent Resident te laten zien.

Ik heb al uitgekeken naar een graafplaats voor de Winter, trouwens er nog geen kunnen vinden ook wegens de laagjes die zijn ook nog niet voorgekomen, gelijk te Trinil.

De Winter heeft zijn 12 flesjes bier ontvangen en wegens zijne ziekte gaat het vrij goed.

Verders gaat het zeer goed ook met het volk en K.L.

U dienende Werklieden

Kriele en de Winter

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000013-366]

Utrecht 10 March 1893.

Very esteemed Mr Dubois,

your three postcards of 31 January, 2 February and 3 February I have received yesterday evening, but just in time. Sheet one was already finished, sheet two I had just received to approve the *imprimatur* and so I can still add your improvements for as far they have not yet been made. Your postcard to Mr. Thieme I have also received. The galley proofs have been processed so far that within the first days of the next week the whole work can be printed of which I will send you a more extensive notice. I very much regret that at the start of last month I have come into possession of a treatise by Blyth, dealing with the same subject as your book but from another point of view and coming to other results. It has appeared in [?Christianin Videnskals-Selakabo Förhandlingar?] 1889 and I'm pleased to put it at your disposal.

After kind greetings with high esteem ever yours truly A.Wichmann

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000013-366]

Utrecht 10.III. 93.

Zeer geachte Heer Dubois,

Uwe drie briefkaarten van 31.I, 2.II en 3.II, ontving ik eerst gisteren avond, maar even nog op tijd. Vel 1 was reeds afgewerkt, vel 2 [??g.] ontving ik zoeven om het imprimatur te verlenen en zoo kan ik nog de door U gemaakte verbeteringen voor zover dat nog niet gebeurd is aanbrengen. Uwe briefkaart aan den heer Thieme heb ik [???gelijks] ontvangen. De drukproeven zijn zoo ver gevorderd, dat in de eerste dagen van de volgende week het geheele werk afgedrukt zal ~~zijn~~^{kunnen worden} en daarvan zal ik U ook uitvoeriger bericht zenden. Het doet mij zeer leed, dat ik eerst in 't begin van de vorige maand in 't bezit ben gekomen van eene verhandeling van Blyth, die over hetzelfde onderwerp als Uw boek handelt veel geschreven heeft.^x Het is verschenen in [?Christianin Videnskals-Selakabo Förhandlingar?] 1889 en staat gaarne ter uwer beschikking.

Na vriendelijke groeten, hoogachtend steeds de Uwe A.Wichmann
^x maar[??] op een ander standpunt staat en ook tot andere resultaten komt.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000013-368]

Utrecht, 18 March 1893

Very esteemed Mr Dubois,

Yesterday the last page of your work has been sent back to Mr Thieme marked with “*imprimatur*”. I for now sincerely congratulate you on the completion of this work, in which you in ingenious ways – and in my view completely successful – have deprived nature of one of its secrets. I wholeheartedly hope that it will bring you the desired satisfaction. *Habent sua fata libelli*⁹²! Who will know whether your work will soon receive the necessary “*recognition*”. Much, very much will depend on the policy of the publisher, but also other circumstances can cause problems

[MM774C-000013-369]

along the way for instance some reviewer of an influential journal that suffering from dyspepsia, et cetera. May I remember you of Robert Mayer, who as Officer of Health in the harbour of Surabaya discovered the law for the preservation of force. It did not bring him much pleasure. I have now and again in the past weeks sent you short notices about the corrections. This afternoon your postcards and letter of 6, 7 and 8 February came into my hands!, of which I thus could not make any use. But you need not be worried about that. Almost all of the printing errors they contained, had already been corrected together with many others. Also all the additions you desire to have been included and only one error have remained namely *Baumliliën* instead of *Tulpenbaums*. I first considered to have this put in a “*Berichtigung*” at the end of your work, but in the end I found it so insignificant that I left this rectification out. Some expressions that seems less good to me I have allowed myself to replace by others, but only in case the sentence remained completely unchanged. With regard to the galley proofs I have been quite sad for a number of times, because the typesetter has not always been working very cautiously. This caused for instance in the definitive print on page 11 line 1 a replacement of the k, “*dieselben limatischen*” instead of “*dieselben klimatischen*” which had been correct in all previous prints. The same happened once, in which case all the letters at the border of one page had been removed, but this has meanwhile been corrected. Some other time the letters of two lines were completely messed up. Apparently the typesetter doesn't understand German. Despite of this all I do hope that apart from some occasional spots, there will be no printing errors in the definitive print. – I very much regret that I could not send you the work of A.Blyth "The probable causes of the displacement of beach-lines", in which the assumed change

[MM774C-000013-370]

of the poles is also extensively discussed, in time for you to be able to make use of it.

I have let Mr Thieme know that the "Litterarische Centralblatt" and the "Deutsche Literaturzeitung" are the two most important journals that exclusively review scientific publications. Only with regard to the price and the number of exemplars to be printed I thought it better not to give any advice as many publishers are very sensitive about this and to be honest I would not dare to say which credit is to be expected. And as Mr Thieme did not ask for my opinion in this, I was even more reluctant to advise him.

I think I already told you how pleased I was with the shipment of the marls, as it bears great likeness, also as far as the foraminifers are concerned with those of Timor, Rotti, Sumba et cetera. I hope to soon find somebody suitable to work on this material.

[transposed in the margin]

Eight days from now I will go to Hamburg with my family for three weeks and will also spend some time in Berlin. In the winter that lies past us many work has been done, so I'm pleased with the prospect of some distraction. – All I can do

[transposed in the margins of the previous page MM774C-000013-369]

for the distribution of your work, I will certainly not leave out and I will use the trip I'm going to make to do so. As soon as any reviews come to my attention, I will let you know and I hope that on this matter I will only have good news to bring to you.

With the best greetings in high esteem always your willing servant A. Wichmann
Good news from Greshoff from Madeira.

Next letter with this correspondent

Previous letter with this correspondent

[MM774C-000013-368]

Utrecht, 18 Maart 1893

Zeer geachte Heer Dubois,

Gisteren is de laatste bladzijde van Uwe werk met het “*imprimatur*” voorzien aan den Heer Thieme teruggezonden. Ik wensch U voor eerst hartelijk geluk met de voltooiing van dezen arbeid, waarin U met genialen blik getracht heeft – en naar het mij voorkomt bent U daarin volkomen geslaagd – aan de natuur een harer geheimen te ontfutselen. Van ganschen harte hoop ik ook, dat U de gewenschte voldoening ervan zult mogen ondervinden. *Habent sua fata libelli*! Wie kan het weten of Uwe werk zoo spoedig de noodige “*Anerkenning*” zal vinden. Veel, zeer veel hangt van het beleid van den uitgever af, maar ook andere omstandigheden kunnen stoornis

[MM774C-000013-369]

te weg brengen b.v. door een of ander aan dyspepsie lijdend referent van een invloedrijk tijdschrift enz. ik herinner U ook aan Robert Mayer, toen deze als Off. van Gez. op de reede van Soerabaja de wet van het behoud van de kracht vond. Hij heeft er weinig genoeg van gehad. Ik heb U in de laatste weken nu en dan eenige korte mededelingen betreffende de correctie gezonden. Hedenmiddag kwamen als dan nog Uwe briefkaarten en brief van 6,7 en acht Februari!! in mijne handen, van welke ik dus geen gebruik meer kon maken. Maar U behoeft niet ongerust daarover te zijn. Nagenoeg alle mij nog mede gedeelde drukfouten had ik, naast vele andere reeds verbeterd. Ook alle door U gewenste bijvoegingen zijn opgenomen en alléén één fout is blijven staan n.l. Baumliliën voor Tulpenbaums. Ik heb er eerst over gedacht dit als “*Berichtigung*” nog aan het einde van het werk te verbeteren, maar vond dat toch zoo onbeteekend, dat ik deze rectificatie heb achterwege gelaten. Enkele uitdrukkingen, die mij minder goed voorkwamen heb ik mij veroorloofd door andere te vervangen, maar uitsluitend daar waar de zin volstrekt onveranderd dezelfde bleef. Met de drukproeven heb ik een paar malen verdriet gehad, doordien de letterzetter niet altijd met de noodige voorzichtigheid is tewerk gegaan. Zou is in de definitieve druk op bladzijde 11 regel 1 v.b. door de verplaatsing van een k geworden “*dieselben limatischen*” in plaats van “*dieselben klimatischen*” zooals terecht in alle drukproeven stond. Eens is het zelfde gebeurt, dat bijna alle randletters op alle eene bladzijde verplaatst waren, maar dit is intusschen weder verbeterd worden. Een andermaal waren de letters van 2 regels geheel door elkander geworpen. Blijkbaar verstaat de letterzetter geen Duitsch. Niettegenstaande dit alles hoop ik, dat behalve een paar vlekjes in de definitieve druk geene drukfouten zullen worden gevonden. – Het spijt mij zeer, dat ik U het werk van A.Blyth The probable causes of the displacement of beach-lines, waarin ook de veronderstelde verandering

[MM774C-000013-370]

van de polen uitvoerig besproken worden, niets heb kunnen toezenden, om daarvan nog ^{event.} gebruik te ~~kunnen~~ maken.

Aan den Heer Thieme heb ik nog opgegeven het Litterarische Centralblatt en de Deutsche Literaturzeitung, de 2 voornaamste tijdschriften die uitsluitend wetenschappelijke werken bespreken. Alléén betreffende één .heb ik gemeend mij van een advies te moeten onthouden en dat is de vraag naar den prijs en het aantal te drukken exemplaren. Ik weet dat in dit opzicht veele uitgevers zeer gevoelig zijn en alsdan moet ik eerlijk bekennen, dat ik niet zou durven zeggen op een hoe groot debiet te rekenen valt. En aangezien de Heer Thieme mijne meening niet gevraagd heeft, was ik eerst recht huiverig een advies uit te brengen.

Ik meen U reeds medegedeeld te hebben, dat ik met de bezending van den mergel in hooge mate verblijd werd, aangezien deze eene groote overeenkomst ook wat de foraminiferen betreft, met die van Timor, Rotti, Sumba enz heeft. Ik hoop spoedig een geschikte bewerker voor dit materiaal te vinden.

[transposed in the margin]

Heden over 8 dagen vertrek ik voor 3 weken met mijns familie naar Hamburg en zal intusschen ook nog voor eenige dagen naar Berlijn vertoeven. De achter ons liggen de winter heeft veele werkzaamheden verricht, zoo dat ik blij ben in het vooruitzicht van eenige uitspanning. – Hetgeen ik voor de

[transposed in the margins of the previous page MM774C-000013-369]

verspreiding van Uw werk kan doen, zal ik zeker niet achterwegen laten en ik zal voor dit doel mijne ophanden zijnde reis te baat nemen. Zoodra ik later ~~van~~ eenige besprekingen ter mijner kennis komen, zal ik U daarvan mededeeling doen en ik hoop dat ik U in dit opzicht niets anders dan goed zou kunnen berichten.

Met de beste groeten hoogachtend steeds Uwdr A. Wichmann
Van Greshoff goede berichten uit Madeira.

[Click here to return to the content page](#)

⁹² books have their own fate

[MM774C-000059-021]

Kedung pingit 21 March 1893

Noble Born Sir!

Hereby 16 chests of bones of which in one of the chests is the rhinoceros head and the elephants head has been packed into two chests. The location of where they were found is written on a card that is glued to the bone. In one chest we have packed the shells. The glued ones are separately packed. Also in this chest in a piece of paper a very tiny elephants molar the size of a small pigs molar.

Yesterday evening at 11 o'clock we have received your postcard and also the service letter you had sent 11 March. Because we received this letter so late we have not yet started on your house.

The Assistant Resident has not been here yet and the heads [of the villages] told us that the Assistant Resident wants to come here to look at the bones at the 7th.

We politely request to be able to get our wages on 30 March early in the morning in Ngandjuk as there will be market day there at that point so we can immediately do our shopping. For instance could the station chief receive our wages on the 29th so he can give it to us on the 30th early in the morning.

[MM774C-000059-022]

We will be going to Ngandjuk to collect our wages there.

We also politely request for some medicines for instance tummy drink, carbohic acid, coughing powder and some ointment for the child of the *lura*, the wound is healing nicely.

De Winter is out of medicine, it doesn't hurt that much anymore but the swelling is the same.

Otherwise the work is going well but we haven't found another location to dig yet nor did we find any of the layers yet.

The forced labourers are doing well and so is K.L.

Your serving workers

Kriele and de Winter

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

[MM774C-000059-021]

Kedoeng pingit 21 Maart 1893

WelEdelg: Heer!

Hier bij 16 kisten beenderen waarvan in een van de kisten de Rinoceros kop in bevindt de Olifantskop is in twee kisten gepakt waarbij de benaming wat dat ze gevonden zijn een kaartje op het been is geplakt in een kist zijn de schelpen gepakt de gelijmde afzonderlijk ook in deze kist is in een stuk papier gepakt een zeer kleine Olifantskiezen de grootte van een kleine varkens kies.

Wij hebben gisteravond omstreeks 11:00 uur U briefkaart ontvangen ook de dienstbrief die U den 11 Maart steeds verzond en hebben door die reden dat wij die brief zoo laat ontvangen hebben is aan U huisje nog niet begonnen.

Den Assistent Resident heeft nog niet hier geweest wij vernamen dat van de hoofden den 7^{den} als dat den Assistent Resident wilden komen zien naar de beenderen.

Wij verzoeken zeer beleefd ons traktement te kunnen ontvangen 's morgens vroeg den 30ste Maart te Ngandjoek aangezien het dan daar markt is en nog meteen in kunnen kopen als b.v.b de stationchef ons traktement den 29ste ontvangt kunnen wij het dan den 30ste 's morgens vroeg krijgen.

[MM774C-000059-022]

Wij zullen dan den 30ste maar naar Ngandjoek gaan om ons traktement aldaar te ontvangen.

Wij verzoeken ook beleefd een weinig medicijn b.v.b. buikdrank, Carbolzuur, hoestpoeders [een] weinig zelf voor het kind van de loera zijn wond is mooi aan het genezen.

De Winter zijn medicijnen zijn op hij heeft niet meer zoo veel pijn maar de dikten [?ogen] hetzelfde. Verderd gaat het zeer goed met de werkzaamheden trouwens nog geen graafplaats kunnen vinden ook nog geen laagjes ontdekt.

Met de gestraften gaat het zeer goed ook met K.L.

U dienende werklieden

Kriele en de Winter

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000050-083]

February 1893.

(with missive N^o6 dated 28 March, 1893.)

East of the Pandan in the north-western part of the department Berbek and the adjacent part of the department Bodjonegoro, the Kendeng was further explored with good results.

It is noteworthy, firstly that other than the two already known species⁹³ (mainly from Trinil), two other fresh water molluscs, a lamellibranchiate (Cyrena) and a gastropod (Palustria) were found; which do not seem distinguishable from the extent ordinary species. The find spot for these shells is on a hill crest, 2½ paal north-west of Kedung-pingit (Berbek) and 1 paal north-east of Kedung-nojo (near the currently deserted hemlock Kedung-panas on the Topographical Map of the residency Rembang). Whilst elsewhere freshwater molluscs are rare, here, on a limited surface, they are quite numerous.

Amongst the many other remains of vertebrate animals an almost complete, yet not very nice and broken skull of Stegodon was obtained and ditto for a Rhinoceros – which are welcome finds because of their rarity, in particularly that of the skull of Rhinoceros, a genus of which in general no more than loose molars are being found. Also remarkably many remains of the elsewhere not abundant Leptobos were found – a fact that by the way should not be that astonishing, when realising that most ruminants live in herds; to which we for instance also owe that at Trinil so many remains of deer have been excavated.

[Next](#) official report

[Previous](#) official report

---

⁹³ *Unio* and *Bulimus* are the only other two freshwater species mentioned so far. An implication thereof is however that the scratched shell in the Dubois collection that is supposed to have come from Trinil (Joordens et al 2015) might not have come from Trinil at all.

[MM774C-000050-083]

Februari 1893.

(met missive N^o6 dd. 28 Maart)

Ten oosten van den Pandan werd in het noordwestelijk gedeelte der afdeeling Berbek en het aangrenzend gedeelte der afdeeling Bodjonegoro, met goed gevolg verder den Kendeng afgezocht.

Vermeldenswaard is het, in de eerste plaats, dat daar behalve de twee reeds van elders (voornamelijk van Trinil) bekende soorten, nog twee andere zoetwater-mollusken, een lamellibranchiaat (Cyrena) en een gastropod (Palustria) werden aangetroffen; die van ~~nog~~ thans levende gewone soorten niet schijnen ~~onderscheiden te zijn~~ ^{af te wijken}. De vindplaats dezer schelpen is de rug van een heuvel, 2½ paal ten noordwesten van Kedoeng-pingit (Berbek) en 1 paal ten noordoosten van Kedoeng-nojo (nabij het thans verlaten gehucht Kedoeng-panas der Topografische Kaart. Bodjonegoro ^{res Rembang}). Over beperkte oppervlakte komen Terwijl elders zoetwater schelpen zeldzaam zijn komen zij hier over beperkte oppervlakte zeer talrijk voor.

Onder vele andere overblijfselen van gewervelde dieren werd een vrijwel compleete, doch niet zeer fraaie en gebroken schedel van Stegodon ~~gevonden verzameld~~ ^{verkregen} en een dito van Rhinoceros – wegens de hun zeldzaamheid ~~van dergelijke vondsten~~ intusschen zeer welkome vondsten, vooral die van den schedel van Rhinoceros-schedel, welke [?g??s][g??] omdat van dit ^{van welk} genus gewoonlijk niet meer dan losse kiezen worden aangetroffen. Ook werden merkwaardig veel resten vanden elders niet veelvuldig voorkomende Leptobos gevonden – een feit, dat trouwens geen verwondering kan waren, wanneer men bedenkt, dat de meeste herkauwers in kudden leven; waaraan het bijvoorbeeld ook te danken is, dat bij Trinil zoo tallooze resten van herten worden opgegraven.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000059-022]

Kedung pingit 8 April 1898

Noble Born Sir!

de Winter has been to Trinil, we allotted for it and Fate chose him, he reported that your house is still in good order only the roof needs replacement. The house for the forced labourers, boarding still okay but the roof has been blown off, so also roof replacement. Our house is still standing but completely eaten by the termites. The storage in the kitchen have been completely blown over.

As to the work nothing can be seen on this side of the river, on the other side a lot of black soil has been washed off, there is mud in the period but outside the little wall all has been washed off, as the *lura* is saying.

De Winter has gauged, but good and get near enough without a proa, and he could not get one. The tree you planted is at least 3 m high standing straight. Off the banana trees about 6 have blown over. The tools with the Assistant Widono are still in good order.

According to the superintendent of the Engineers in Ngawi it would be very good if you were so kind to file for us extra conduct reports.

[MM774C-000059-023]

If these extra conduct reports do not lead to promotion now we can count on it that we will get promoted the next time.

The bones have all been found under Tempuran, Kedung bening, Matokan, Wadegan, Kedung pingit, Kedung pjanas and dessa Tritik, we have not yet been to the other locations.

Since you left nothing nice has been found.

The Assistant Resident of Ngandjuk has not yet been to visit, if he has not been here before the 15th shall we send you the bones, if you agree?

Otherwise it's going very well with the work, with the convicts and with K.L. and de W.T

Your serving workers
Kriele and de Winter

Next letter with Dubois' sergeants

Previous letter with Dubois' sergeants

[MM774C-000059-022]

Kedoengpingit 8 April 1898

WEdelg: Heer!

De Winter heeft na Trinil geweest, wij hebben er om geloot en het lot is op zijn gevallen, volgens zijn gezegden is U woning nog in goeden orden, als alleen de kap moet vernieuwd worden. De woning der gestraften het gedek nog goed, maar de kap is er afgewaaid, dus ook de kap vernieuwen. De woning van ons staat nog goed maar geheel opgegeten door de witte mieren. Het loodsje en keuken is geheel omgewaaid.

Wegens het werk is aan deze zij van de rivier niets te zien, aan de andere zij is van boven een heleboel zwarte grond weggespoeld, in de put zit modder in, maar aan de buitenzijde van het muurtje is alles weggespoeld, zoo als de loera zegt.

De Winter heeft gepeild, maar er niet goed bij kunnen komen zonder prauw, en er geen kunnen krijgen, het boompje wat u gepland hebt, is minstens 3 m hoog en het staat nog recht. Van de pisang bomen zijn er wel een stuk of zes omgewaaid. De gereedschappen bij den Assistent Widono zijn nog goed in orde.

Volgens den Opzichter der Genie van Ngawi zijn gezegden, is het zeer goed als U zoo goed wil zijn voor ons extra conductestaten in wilden dienen.

[MM774C-000059-023]

zoo wij door deze extra conductestaten niet bevorderd worden kunnen wij er vast op rekenen den volgende keer bevorderd te worden.

De beenderen zijn allen op ^{onder} deze plaatsen gevonden Tempoeran, Kedoengbening, Matokan, Wadegan, Kedoengpingit, Kedoengpjanas en Dessa Tritik, op andere plaatsen weten wij het nog niet.

Na U afwezigheid is er niets moois meer gevonden.

Den Assistent Resident van Ngandjoek heeft nog niet hier geweest, zou hij niet komt voor de 15^e zullen wij de beenderen maar zenden bij U goedvinding?

Verders gaat het zeer goed met de werkzaamheden met de gestraften en met K.L. en de W.T.

U dienende werklieden
Kriele en de Winter

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000059-052]

Kedung pingit 15 April 1898

Noble Born Sir!

Herewith 14 chests of bones with the names of where they've been found.

According to your last letter you are to arrive at the 20th, do we have to wait that long before we leave for Kedung Brubus? We haven't found a lot lately. We've been searching under Sumbaran, Schun, Jeruk, doesn't seem to be a lot in that vicinity.

In the small chest which holds the letter we packed elephant molars and other sorts of small molars.

We are out of chests over here, if you are to send us empty chests, do include the large ones, as they are convenient to us for the large kinds of bones.

Otherwise it's going very well with the work and also with the people and with de Winter and Kriele.

Your serving workers

Kriele and de Winter.

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

[MM774C-000059-052]

Kedoengpingit 15 April 1898

WelEdelg: Heer!

Hier bij 14 kisten beenderen met de benaming waar dat ze gevonden zijn.

Volgens U laatste brief zoudt U den 20^e over komen, moeten wij zoo lang wachten om op reis te gaan naar Kedoeng Broeboes? Den laatste tijd is hier niet veel meer gevonden er is gezocht onder Soemboran, Schoen, Djeroek, het schijnt daar in die omstreken niet veel te geven.

In het kleine kistje waar de brief in is zijn ingepakt die Olifantskiezen, en andere soort kleine kiezen.

Onze kisten zijn hier op, zoo U ons ledigen kisten zend, doet er dan ook die groten wij, aangezien die zeer gemakkelijk zijn voor grote soort beenderen.

Verders gaat het zeer goed met de werkzaamheden ook met het volk met de Winter en Kriele

U dienende werklieden

Kriele en de Winter.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000001-259]

Royal Natural History Society
in
the Dutch Indies
N^e

Amice,

Attached you find a receipt for the chest addressed to you which contains 2 skulls of the *babi-lutan* ♂ and ♀ adult, originating from Menado. I've added some catalogues and Nat. [No???.t.].

How are you doing? Here all is as it used to be. I do, however, have something nice to look out to, a chance to travel to the Moluccas with a ship of the '*N. Pakketvaart*', during the summer holidays. The Borneo-expedition met with some adversity, such that we had to postpone it, but I have good hopes that the postponement will not be indefinite. We now hope to have [Büttikofer](#) come over in August.

[MM774C-000001-260]

The matter of the damaged exemplar of the Proc. Z.S. was not that important. Had I known that it was your wife who had packed it, I would not have said anything about it. Don't fret about it, in particular as the book was already in a lousy condition before.

I am getting on with my tortoises, but dreadfully slow. I was, however, able to send a preliminary note to the Academy of science.

Many greetings to your wife

yours truly
J.F. van Bemmelen

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

Batavia 15 April 1893.

[MM774C-000001-259]

Kon. Natuurk. Vereeniging
in
Nederl. Indië
N^e

Amice,

Hiernevens een reçu voor een kistje aan Uw adres bevattende 2 schedels van de *babi-loetan* ♂ en ♀ volwassen, afkomstig van Menado. Ik heb er eenige catalogi en Nat. [No???.t.] bij ingestopt.

Hoe gaat het u? Hier is alles bij het oude. Voor mij is echter iets prettigst in 't vooruitzicht, n.l. de kans op een reis door de Molukken met een schip van de N. Pakketvaart, gedurende de groote vacantie. Er is tegenspoed met onze Borneo-expeditie, zoo dat wij haar hebben moeten uitstellen, maar ik heb alle hoop, dat het uitstel geen afstel zal blijken. Büttikofer hopen wij nu in Augustus te doen overkomen.

[MM774C-000001-260]

de zaak van het beschadigde exemplaar der Proc. Z.S. was niet zoo belangrijk. Had ik geweten, dat het Uwe vrouw was geweest, die het ingepakt had, dan had ik er heelemaal over gezwegen. Gij behoeft het U niets aan te trekken, vooral daar het boek blijkbaar reeds vroeger wormstekig was.

Met mijne schildpadden schiet ik een beetje op, maar akelig langzaam. Ik heb echter eene voorloopige mededeeling aan de K. Akademie kunnen zenden.

Vele groeten aan Uwe vrouw

tt
J.F. van Bemmelen

Batavia 15 April 1893.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000012-162]

H.C.A. Thieme
Book- en Music publisher & Stereotypes
Nijmegen
VAN GOORSTRAAT 26

Nijmegen, 21 April 1893

Mr
Eug. Dubois
Tulung-Agung

I herewith confirm my postcard of 6 March last and have the honour to let you know that I have started with the exploitation of your brochure.

I have sent you the desired 35 copies today by mail package, and next to that I have send complimentary copies to

Professor Wichmann	2 exemplar(s)
Professor Kan	1 "
Dr Sluiter	1 "
the ladies Lojenga	1 "
Professor van Rees	1 "
J.Y. Lojenga	1 "

The costs for printing the brochure are *f* 178,90
according to the enclosed account, in which I have not taken into account nights, porto's et cetera (possibly costs for advertisement) which can be settled later.

I have made an arrangement with Mr Max Spohr from Leipzig whose firm will do the exploitation for Germany and Austria, I will also try to distribute the work in Switzerland (maybe also in Russia) by means of correspondents.

The agreement with Mr Max Spohr is based on the notion

[MM774C-000012-163]

that the income first needs to cover the printing costs and expenses of the exploitation (via subtraction of the sum *f* 250,- which you have made available and which I will draw upon any day now.)

So the income will firstly come to you as it is being used to cover your payment of this *f* 250 we will not account you for any provision, if your costs are not covered. Of the gains that eventually could be made 50% will go to you whilst the other 50% will be divided up between me and Mr Spohr.

I do believe that you will not have the least objection against this arrangement.

With full esteem I remain
your willing servant
precas Thieme
[?Signature?]

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000012-162]

H.C.A. Thieme
Boek- en Muziekdrukkerij & stereotypie
Nijmegen
VAN GOORSTRAAT 26

Nijmegen, 21 April 1893

Den Heere
Eug. Dubois
Toeloeng-Agoeng

Ik bevestig U mijn briefkaart van 6 Maart j.l. en heb de eer U mede te deelen, dat ik met de exploitatie van Uwe brochure begonnen ben.

De door U gewenschte 35 Ex. zond ik U heden per postpakket, behalve deze verzond ik present exemplaren aan

Prof. Wichmann	2 Ex
" Kan	1 "
Dr Sluiter	1 "
Dames Lojenga	1 "
Prof v Rees	1 "
J.Y. Lojenga	1 "

De kosten van drukken der brochure bedragen *f* 178,90
volgens inliggende rekening, waarbij ik niet in aanmerking nam nachten porto's enz (eventueel advertentiekosten) welke later verrekend kunnen worden.

Met den Heer Max Spohr te Leipzig maakte ik een overeenkomst welke firma de exploitatie voor Duitsland & Oostenrijk op zich genomen heeft, ook in Zwitserland (misschien ook in Rusland) zal ik trachten door correspondenten het werkje te verspreiden.

De overeenkomst met den Heer Max Spohr is daarop gebaseerd

[MM774C-000012-163]

dat de opbrengst in de eerste plaats dient tot dekking der drukkosten met de onkosten van de exploitatie (via aftrek der door U beschikbaar gestelde *f* 250,-, over welk bedrag ik dezer dagen beschikken zal.)

De opbrengst komt dus in de eerste plaats tevens ten goede van U zelve, zij wordt gebruikt tot betaling van Uwe *f* 250

Provisie zal door ons niet gerekend worden, indien niet Uwe kosten gedekt zijn. Van de winst, die eventueel behaald zal worden zal dan aan u zelve ten goede komen

50% terwijl de resterende 50% door mij en den Heer Spohr verdeeld worden.

Ik geloof, dat gij tegen deze regeling, niet het minste bezwaar zult hebben.

Met alle achting verblijf ik
Uwdwdr
precas Thieme
[?Signature?]

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000013-371]

Utrecht, 27 April 1893
veer esteemed Mr Dubois,

I received some days ago two complimentary copies from Mr Thieme of your finally published work. I express my sincere thanks for that and I add to that my desire that it will not just have seen the light in vain, but will also have the best consequences for your future. It is incomprehensible to me how the publication could have been delayed for so long. Long before my departure to Hamburg on 25 March the *imprimatur* for the last sheet had been granted. What struck me more, however, was a letter from Mr Thieme that I received some eight days ago.

He wrote to me that

[MM774C-000013-372]

he had received a postcard from you on 1 February in which you had mentioned a few more persons, to whom complimentary issues were to be sent and that you therein refer to a list of addresses sent earlier, which he, however, had not received. Now anyone would surely think that following this post card Mr Thieme would have immediately asked to be sent that list. Instead of that Mr Thieme only now asks me whether I am in possession of the addresses. I answered him that I could make a guess, as far as it concerns a certain category of persons, for whom complimentary copies are destined, but that with regard to such an incomplete list of complimentary copies I would deem it more desirable to await your reply and for now to not send any complimentary copies at all. This would otherwise only give rise to blaming et cetera. It is quite sad that you, because of a silly circumstance, but even more as the consequence of the sloppiness of the publisher will see the distribution of your work at least 8 weeks delayed.

Meanwhile I make use of my presence in Berlin to make colleagues aware of the to be expected publication of your work. Also the editorial board of Petermann's [??Snittheilg.??] will take care of an extensive review.

The typo you mentioned "Fielden" instead of Feilden could not be corrected any more. I received your postcard in the morning of 25 March when that sheet had already been printed.

The foraminifers that I have examined from the marl of the Kendeng Mountains, for which I have your kindness to thank, will be examined together with the foraminifers of Timor, Rotti et cetera by Mr Schlumberger in Paris. The entire amount of material is rather extensive and it will be some time before the research

[MM774C-000013-373]

will be completed.

After friendly greetings

with high esteem ever yours truly

A Wichmann

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000013-371]

Utrecht, 27 April 1893
Zeer geachte Heer Dubois,

Eenige dagen geleden ontving ik door den Heer Thieme twee present exemplaren, van Uwe nu eindelijk uitgekomen werk. Ik betuig U daarvoor mijn hartelijke dank en voeg daarbij mijnen wensch, dat het niet alléén te vergeefs het licht heeft gezien, maar tevens voor Uwe toekomst de beste gevolgen zal hebben.

Onbegrijpelijk is het mij overigens hoe de uitgaaf zoo lang vertraagd heeft kunnen worden. Lang voor mijn vertrek naar Hamburg op 25 Maart was het imprimatur voor de laatste vel ~~heef~~ reeds verleend. Wat mij echter veel meer trof, was een brief van den Heer Thieme die ik bijna 8 dagen geleden ontving. Hij schreef mij, dat

[MM774C-000013-372]

hij d.d. 1 Febr. eene briefkaart van U had ontvangen waarin nog een aantal personen genoemd worden, aan wie present-exemplaren zouden worden gezonden en dat U daarbij verwijst naar een vroeger schrijven met opgave van adressen, dat echter door hem niet werd ontvangen. Nu zouden toch iedereen denken, dat naar aanleiding van deze briefkaart de Heer Thieme onmiddellijk van deze niet ontvangst moest hebben U gevraagd om over zending van die lijst. In plaats daarvan stelt de Heer Thieme mij nu eerst de vraag of ik misschien in 't bezit van de adressen ben. Ik heb hem geantwoord, dat ik wel kon gissen, tenminste voor zoover dit een zeker categorie van personen betreft, voor wie present-exemplaren bestemd waren, maar niet met het oog op een dergelijke onvolledige lijst achter ik het wenselijker Uw antwoord af te wachten en voorloopig in 't geheel geene present-exemplaren te verzenden. Dit zou toch alléén aanleiding geven tot kwalijkneming enz. het is voor U hoogst verdrietig, dat ten gevolgen eenen ongelukkige omstandigheid, maar nog meer ten gevolgen van de slordigheid van den uitgever de verzending van Uwe werk om minstens 8 weken vertraagd wordt.

Intusschen heb ik van mijne aanwezigheid te Berlijn gebruik gemaakt om vakgenoten op de te verwachten uitgave van Uw werk attent te maken. Evenzo zal de redactie van Petermann's [??Snittheilg.??] voor eene uitvoerige bespreking zorg dragen.

De door U [~~ver???~~] vermelde drukfout "Fielden" in plaats van Feilden kon niet meer verbeterd worden. Ik ontving de briefkaart in den ochtend van 25 Maart en toen was de vel reeds afgedrukt.

De foraminiferen, die ik uitgezocht heb uit de mergel van de G. Kendeng die ik aan Uwe vriendelijkheid te danken heb, worden met de andere foraminiferen van Timor, Rotti enz. door den Heer Schlumberger te Parijs onderzocht. Het geheele materiaal is tamelijk omvangrijk en zal het wel nog eenigen tijd duren eer dat het on-

[MM774C-000013-373]

derzoek afgelopen zal zijn.

Na vriendelijke groeten

hoogachtend steeds de Uwe

A Wichmann

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000011-274 28-4-1893]

Amsterdam 28 April 1983

Amicissimus!

I am herewith sending you the second page of the newspaper of today in which you will find a piece⁹⁴ that is important to you; maybe you also hear about this in some other way but obviously that doesn't matter but if you do not receive any news about this let me know and I will [?????] and choose another —

All is well, thank God, many greetings to wife and kids from house to house

yours truly
Pierre

Amsterdam 28 April 1893

[Next](#) letter with this correspondent

---

⁹⁴ Most likely this is about a small article in the "Algemeen Handelsblad" concerning a publication from Professor [Norman Locklyer](#) that amongst other subjects discusses solar spots.

[MM774C-000011-274 28-4-1893]

A 28/4

Amicissimus!

Ik zend je hierbij het tweede blad van het handelsblad van heden waarin je een voor jou belangrijk stuk zult vinden; misschien hoor je dit ook op andere wijze dat hindert natuurlijk niet maar mocht je ~~het~~ niet ontvangen dit nieuws wat ik je stuur schrijf mij dit dan ik [?????] en kies een ander—

Alles gaat wel Goddank, vele groeten a Vrouw kinderen van huis tot huis

tt
Pierre

Ams 28/4 93

[Click here to return to the content page.](#)

[MM774C-000050-083]

March 1893.

missive N^o7.)

Also in this month out of *Kedung pingit* explorations continued in the part of the Kendeng West of the Pandan. Mainly near *Matokan* and *Kedung Bening* (in the district Gemenggeng of the department Berbek) and in the vicinity of *Kedung nojo* and *Tritik* (in the district Ngumpak of the department Bodjonegoro) good fossils were collected, for instance the first complete skull with upper dentition of *Leptobos*, so far only known by fragments. At one paal distance west of *Tritik*, left of the road to Jeruk just past the crossing over the little river a second find spot rich on freshwater shells in the bone bearing tuff was encountered.

It is also of importance that it was observed that West of *Tritik* that the layers of this tuff have a south-east slope of 8-10°. Earlier observations west of the Pandan of the same slope, pointed south-west and west. At the larger distance, to the east (*Bangle*) and to the west (*Trinil*, *Bogo*, et cetera) of the Pandan this bone bearing tuff is completely horizontal. It appears now that here, in a relatively short time, just like in the *Patiayam* (see the [report on the third quarter of 1891](#)) a local uplift has taken place. The Pandan and its close a vicinity must have lifted upwards after the bone bearing tuff was deposited. It turns out that this is also the reason that this, up to 1½ paal south-east of *Jeruk*, at a height of at least 300 M, and, even higher near *Butak*, is present here.

East of the Pandan the width of the terrain where this tuff occurs is much less then west, at about 3 paal north of *Kedung pingit*, so approximately parallel to the top of the Pandan, it is being replaced by the foraminifer-marl, limestone and andesite breccia that make up the core of the mountains. South border of the intended tuffaceous sediments is, as it is west of the Pandan, the edge of the sawahs.

[Next](#) official report

[Previous](#) official report

(29 April, 1893,

Epileptobos groenveldtii Dubois 1908 (photographs DUBO1245 & DUBO1246)

Dubois collection reference number of this specimen: 537

[MM774C-000050-083]

Maart 1893.

N^o7.)

Ook in deze maand werd van uit *Kedoeng pingit* voortgegaan met nasporingen in het ten westen van den Pandan gelegen gedeelte van den *Kendeng*. Voornamelijk nabij *Matokan* en *Kedoeng Bening* (in het distrikt *Gemenggeng* der afdeling *Berbek*) en in de omstreken van *Kedoeng nojo* en *Tritik* (in het distrikt *Ngompak* der afdeling *Bodjonegoro*) werden goede fossielen verzameld, o.a. den eersten geheelen schedel met bovengebitt van *Leptobos*, tot nog toe alleen door fragmenten bekend. Op een paal afstand ten westen van *Tritik*, links van den rijweg naar *Djeroek* even voorbij den overgang van het riviertje werd een tweede rijke vindplaats van zoetwaterschelpen in den beenderenvoerende tuf aangetroffen.

Van belang is het ook, dat bij ^{nusschen} *Kedoeng pingit* en *Tritik* ten westen van *Tritik* werd waargenomen, dat de lagen van dezen tuf te eene ZO. helling bezitten van ongeveer 8-10°. Vroeger werden ten westen van den *Pandan* dezelfde helling, doch naar het ZW. en W. waargenomen. Op groteren afstand, ten oosten (*Bangle*) en ten westen van den *da Bogo* (*Trinil*, *Bogo*, enz.) van den *Pandan* ligt de beenderen tuf geheel horizontaal. Het blijkt nu, dat hier in betrekkelijk later tijd even als in den *Pati-ajam* (verslag over het derde kwartaal 1891) lokale opheffing heeft plaatsgehad. De *Pandan* en zijn naaste omgeving moeten nog na de afzetting van den beenderentuf zijn opgerezen. Daaraan blijkt het nu ook te moeten worden toegeschreven, dat deze tot op 1½ paal ten ZO. van *Djeroek*, ter hoogte van 200 ten minste 300 M, en, nog hooger nabij *Boetak* voorhanden is.

Ten oosten van den *Pandan* is de breedte van het terrein waarover deze tuf voorkomt veel geringer dan den westen, op ongeveer 3 paal ten noorden van *Kedoeng pingit*, dus ongeveer in de parallel van den top van den *Pandan*, maakt deze plaats voor den foraminiferen-mergel, den kalksteen en de andesietbreccie, die den kern van het gebergte uitmaken. De zuidelijke grens van het bedoelde tufgesteente is hier, evenals ten westen van den Pandan de sawahvelden.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000050-084]

First quarter 1893. (Together with the previous monthly report)

In the Kendeng, east of the Pandan, in the districts Lengkong and Gemenggang of the department Berbek of the residency Kediri) explorations were continued with good results. Particularly worth mentioning are the remains of the genus Semnopithecus, of which in the previous quarter for the first time fossils were found in Java and also of Rhinoceros. Furthermore relatively many remains of Leptobos were found, including the first complete skull with upper dentition. The species were the same as already known before from elsewhere.

Most of the fossil bones were collected in the vicinity of Bangle (district Lengkong), and near Matokan and Kedung Bening (district Gemenggang), but mainly in the vicinity of Kedung nojo and Tritik (district Ngumpak of the department Bodjonegoro).

Near Kedung-panas (district Ngumpak, Bodjonegoro) and Tritik find spots rich in fossil fresh water molluscs were found. Next to the two species already known from Trinil⁹⁵ and elsewhere these contained amongst them a Cyrena and a Palustria, which do not seem to be distinguishable from the extant species.

The terrain, over which the bone bearing volcanic tuff expands east of the Pandan is less white in the direction from north to south than of that west of this mountain. To the south it is generally bordered by the edge of the cultivated sawah-plain, whilst to the north it only at a few lower points reaches the parallel of the top of the Pandan.

Close to the Pandan (for instance west of Tritik) it was observed that the layers of the bone bearing tuff are sloping to the south-east at 8-10°. At a larger distance, to the east (Bangle) and to the west (Trinil, Bogo, etcetera) of the Pandan, the intended rocks lie in a horizontal position. It turns out now that here, as in the Patiayam (see [report of the third quarter 1891](#)) later, within a relatively short time, a local uplift must have taken place. The Pandan and its close vicinity must have yet risen up after the bone bearing tuff had been deposited. That is the reason why that this last mentioned is present at 1½ paal south-east of Jeruk at a height of at least 300 M, and near Butak even considerably higher.

[Next official report](#)

[Previous official report](#)

[MM774C-000050-084]

Eerste kwartaal 1893.

(met 't voorgaande maandrapport)

In den Kendeng werden ten oosten van den Pandan in de distrikten Lengkong en Gemenggang der afdeling Berbek van de residentie Kediri) de nasproingen ~~voortgezet~~ met goed gevolg voortgezet. Bijzonder vermelding verdienen overblijfselen van het geslacht Semnopithecus, dat gedurende het vorige kwartaal voor het eerst in fossielen staat op Java was aangetroffen en ook van Rhinoceros. Verder werden betrekkelijk veel overblijfselen van Leptobos gevonden, waarmede ook ~~den~~ eerste compleeten schedel met bovengebitt. De soorten waren de reeds vroeger en ook van elders bekende. ~~De meeste~~

De meeste fossiele beenderen werden verzameld in de omstreken van Bangle (distrikt Lengkong), en bij Matokan en Kedoeng Bening (distrikt Gemenggang), doch vooral in de omstreken van Kedoeng nojo en Tritik (distrikt Ngompak der afdeling Bodjonegoro).

Nabij Kedoeng-panas (distrikt Ngompak, Bodjonegoro) en Tritik werden rijke vindplaatsen van fossiele zoetwatermollusken aangetroffen. Behalve de twee reeds van Trinil en elders bekende soorten bevond zich daaronder eene Cyrena en eene Palustria, die van thans nog levende soorten niet schijnen af te wijken.

Het terrein, waarop de beenderenvoerende vulkanische tuf ten oosten van den Pandan is uitgebreid is minder breed ~~dan~~ in de richting van noord naar zuid dan dat ten westen van dezen berg. Naar het zuiden wordt het algemeen begrensd door den rand der bebouwde sawah-vlakte, terwijl zijn noordelijke grens slechts op enkele lagere punten de parallel van den Pandantop bereikt.

In de nabijheid van den Pandan (o.a. ~~tusschen~~ Kedoeng pingit en Tritik en ten westen van Tritik werd waargenomen, dat de lagen van den beenderen tuf eene helling naar het ZO van 8-10° bezitten. Op groteren afstand, ten oosten (Bangle) en ten westen (Trinil, Bogo, enz.) van den Pandan ~~het~~ bevindt het bedoelde gesteente zich in horizontale ligging. Het blijkt nu, dat hier, evenals in de Pati-ajam (verslag over het derde kwartaal 1891) in betrekkelijk later tijd lokale opheffing heeft plaatsgehadt. De Pandan en zijn naaste omgeving moeten nog na de afzetting van den beenderentuf zijn opgerezen. Daaraan moet het nu ook worden toegeschreven, dat deze laatstgenoemde tot op 1½ paal ten ZO. van Djeroek, ter hoogte van ten minste 300 M, en nabij Boetak, op nog aanzienlijker hoogte, voorhanden is.

[Click here to return to the content page](#)

⁹⁵ See also the [earlier report](#) of February

[MM774C-000013-374]

Utrecht, 1 May 1893.

Dear Mr Dubois,

Following your letter dated 27 March I have currently received and immediately made ready the page numbers and lines with improvements and compared these to definitive print and I have also added a few typos that I have found later. As soon as I receive the English translation I will let you know and make work of it.

As the printing only ended so recently and furthermore the list of complimentary copies did not reach Mr Thieme, as I have written to you last week, you will likely not have sent out any complimentary copies yet. I am so free to point your attention to the following treatise: M. Manson. The cause of the Ice age and of geological Climate.

Transactions of the Geol. Soc. of Australasia. Melbourne Vol I [?Tab?]VI p155-170 1892. – I do currently not have access to it and I therefore do not fear any of its contents. You are likely to be able to get your hands on it by intervention of the Natural History Society. –

The foraminifers of the Kendeng will be examined by Mr Schlumberger in Paris.

After cordial greetings with high esteem   AWichmann

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000013-374]

Utrecht, 1 Mei 1893.

Waarde Heer Dubois,

Uwen brief d.d. 27 Maart heb ik heden ontvangen en dadelijk het verbeterblad in gereedheid gebracht de bldz. en regels zijn met die van den definitieven druk vergeleken en heb ik buitendien nog een paar later gevonden drukfoutjes bijgevoegd. Zoodra ik de engelsche vertaling ontvang zal ik er werk van maken en U later daarover berichten.

Aangezien de druk eerst zoo kort geleden geëindigd is en buitendien hare lijst van present exemplaren den Heer Thieme niet heeft bereikt, zoo als ik U reeds verleden week schreef, zoo zullen denkelijk nog niet vele exemplaren verzonden zijn. Ik ben zoo vrij Uwe aandacht nog op de volgende verhandeling te vestigen: M.Manson. The cause of the Ice age and of geological Climate. Transactions of the Geol. Soc. of Australasia. Melbourne Vol I [?Tab?]VI p155-170 1892. – Mij is zij op dit oogenblik niet toegankelijk en vrees ik dus niets over den inhoud.

Denkelijk zult U die wel door tussenkomst van de Natuurk. Vereeniging verkrijgen. –

De Foraminiferen van den Kendeng zullen door den Heer Schlumberger te Parijs bewerkt worden.

Na hartelijke groeten hoogachtend   AWichmann

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000013-376]

Utrecht, 15. May 1893.

Dear Mr Dubois,

after I had received yesterday your postcard of 10 April, I have just received the English translation of your work. I will make immediate attempts to have it accepted by an English publisher with help of my friends in England. I hope to soon be able to let you know the results of that. – I was very pleased to hear that you meanwhile have sent a transcript of your list of complimentary copies to Mr Thieme. Now finally the distribution can take place without further delay. – The page with improvements is also correct now. I have sent you a print to prove that.

Believe me to be with high esteem

ever yours truly

AWichmann

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

805

— Send from the Netherlands —

[MM774C-000013-376]

Utrecht, 15.V.93.

Waarde Heer Dubois,

nadat ik gisteren Uwe briefkaart d.d. 10 April mocht ontvangen, gewerkt mij zoeven de engelsche vertaling van Uw werk. Ik zal dadelijk de noodige pogingen het bij ^{een} engelsche uitgever door middel van een mijner vrienden in Engeland te plaatsen. Ik hoop U spoedig over den uitslag mededeeling te kunnen doen. – Zeer aangenaam was het mij te vernemen, dat U intusschen een afschrift van Uwe lijst van present exemplaren aan den Heer Thieme hebt gezonden. Nu kan tenminste de verzending zonder verder oponthoud plaats hebben. – Het verbeterblad is ook in orde. Ik zond U als bewijs een afdruk van de drukproef.

Geloof mij hoogachtend

steeds de Uwe

AWichmann

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000012-165 part of card cut off to collect stamp]

H.C.A. Thieme Book- en Music publisher & Stereotypes, Nijmegen
van Goorstraat 18 May 1893

MR ....Eug. Dubois
AT....Tulung Agung

With this mail I am sending you 35 leaflets with corrections, printed according to the order of Professor Wichmann.

Your postcard of 10 April 1893 has reached me, but I did not receive the therein mentioned earlier letter nor a duplicate list of the complimentary copies.

[?????] found
[?????] writing of
[?????] I have the honour to be
[?????] [?????htend] esteem your willing servant
precas Thieme
[?signature?]

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000012-165 part of card cut off to collect stamp]

H.C.A. Thieme. Boek- en Muziekdrukkerij, stereotypie, Nijmegen
van Goorstraat, 18.5.93

DEN HEER ....Eug. Dubois
TE....Tulung Agung

Met dezen mail zend ik U 35 Ex. verbeterblaadjes, gedrukt volgens opdracht door Prof.Wichmann.

Uw briefkaart van 10 April '93 bereikte mij, doch ik ontving niet een daarin aangeduid vroeger schrijven nog het duplicaatlijstje voor de present exemplaren.

[?????] terecht
[?????chrijven] van
[?????b] ik de eer hierbij
[?????]
[?????htend] Uwdwdr
precas Thieme
[?signature?]

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000006-058]

Kertosono 21 May 1893

Very esteemed Mr Dubois!

I am finally going to answer your letter of 30 April last.

I have complied with your requests as much as I could and seriously urged the Assistant Wedono to be helpful in anything you desire.

I therefore hope that there will be no reason for complaints

[MM774C-000006-059]

in the future, but in the eventuality I politely ask to let me know immediately so I will be able to start an investigation.

Some days ago I was in [?Bedjow?] to discuss your letter with the Assistant Wedono, in the presence of the Patih and the Wedono. –

I do hope that from now on the Corporals Kriele and de Winter will also have reason to be satisfied.

I have lately been extremely busy, which was the most important reason for my silence. Be convinced that your letters were always read with the greatest interest.

How is the hunt for Bantengs going? These animals seem to become ever more rare, also in the Preanger regencies, such that even the Archduke of Austria has only seen one, at least according to the newspapers.

[MM774C-000006-060]

Some days ago I received a thank-you letter from His Excellency the Governor General by intervention of his General Secretary Sweerts for the presentation of the manuscript of my tutorial in a neat album, made for the purpose and illustrated with beautiful ink drawings, to which the Chief of the Register [?????] in Kediri lent a helping hand.

I also received a interested letter from the Governments [? Secretary?] van der Wijck with the following contents.

Dear Mr Adema!

Receive my sincere thanks for sending me the manuscript of your " Tutorial for the theoretical and practical knowledge of planting for the culture of all crops.

[MM774C-000006-061]

I have read it with great interest and I compliment you on the new shape in which you have presented your views, which leaves nothing to desire in brevity and clarity.

From the words at the end I gather that I may keep this manuscript as a gift, which I accept with gratitude.

If I'm mistaken in your purpose please free me from my delusion!

So you see that I have received many tokens of sympathy from high government officials which gives me hope for the future, because to get promoted to a higher rank the government likes to see the following questions answered by the Chiefs:

- 1^e general development;
- 2^e ability to work on large projects;
- 3^e initiative for improvements;

I think I have proved to meet with these demands,

[MM774C-000006-062]

so I think I can rest assured as far as the future is concerned.

I am now N^e4 in line for promotion, so it might take a while before it will happen, but by the time my book will have seen light, as it is to appear before 2 Augustus next at the Exhibition in Batavia.

I hope that this letter will find you in the best of health. Believe me to be ever, with our best greetings from house to house,
your willing servant
W.R. Hora Adema

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000006-058]

Kertosono 21 Mei 1893

Zeer Geachte Heer Dubois!

Eindelijk ga ik ertoe over om Uwe letteren, van 30 April j.l., te beantwoorden.

Zoo veel mogelijk heb ik aan Uw verzoek voldaan en den Assistent Wedono ernstig op het hart gedrukt om U behulpzaam te zijn met alles wat U van hem verlangt.

Ik hoop dus dat er in het vervolg geen aanleiding tot klachten

[MM774C-000006-059]

moge worden gegeven, maar verzoek U beleefd om mij eventueel dadelijk daarvan kennis te geven teneinde in de gelegenheid te zijn een onderzoek in te stellen.

Eenige dagen geleden was ik te [?Bedjow?] om Uwen brief te bespreken met den Assistent Wedono, in tegenwoordigheid van den Patih en den Wedono. –

Ik hoop dat voortaan de korporaals Kriele en de Winter ook redenen tot tevredenheid zullen geven.

Ik heb het in de laatste tijd meesterlijk druk gehad, dat dan ook de voornaamste reden was van mijn stilzwijgen. U de overtuiging schenkende dat Uwe brieven steeds door mij met de meeste belangstelling worden gelezen.

Hoe is het nu met de jacht op de Bantengs? Die dieren schijnen hoe langer hoe zeldzamer te worden, ook in de Preanger Regentschappen, zoo dat zelfs de Aartshertog van Oostenrijk er slechts één heeft gezien, althans volgens de couranten.

[MM774C-000006-060]

Eenige dagen geleden mocht ik van Zijne Excellentie den Gouverneur Generaal door de tusschenkomst van de Algemeenen [?????taris?] Sweerts eene dankbetuiging ontvangen voor de aanbieding van het handschrift mijner handleiding in een keurig album, expres tot dat doel vervaardigd en voorzien van prachtige [inkt????ties] en schetsteekeningen, waartoe de Chef van het Kadaster [?????] te Kediri de behulpzame hand had geboden.

Ook ontving ik van den eersten Gouvernements [?????taris?] van der Wijck een belangstellend schrijven van den volgende inhoud.

Waarde heer Adema!

Ontvang mijn hartelijke dank voor de toezending van het handschrift Uwer "Handleiding voor de theoretische en praktische kennis van de plantwijzen ten behoeven van de cultuur van alle gewassen.

[MM774C-000006-061]

Ik heb het met zeer veel belangstelling gelezen en maak U mijn compliment over den nieuwen vorm, waarin ge Uwe denkbeelden hebt omgegoten, die aan beknoptheid en tevens duidelijkheid niet te wenschen overlaat.

Uit de woorden aan het slot maak ik op dat ik het handschrift als een geschenk mag beschouwen, hetwelk ik met dankbaarheid aanvaard.

Mocht ik me in Uwe bedoeling vergissen dan zult ge me wel uit den waan willen helpen!

U ziet dus dat ik van hooge Regeerings personen veel blijken van sympathie ontvangen en dat geeft mij hoop op de toekomst, omdat de Regeering voor bevordering tot een hoogere rang de volgende punten wenschte te zien beantwoord door de Chefs:

- 1^e algemeene ontwikkeling;
- 2^e vaardigheid om groote stukken uit te werken;
- 3^e initiatief om verbeteringen aan te brengen;

Mij dunkt de bewijzen te hebben gegeven dat ik aan deze eischen

[MM774C-000006-062]

voldoe, zoo dat ik meen met gerustheid de toekomst tegemoet te kunnen gaan.

Ik sta nu N^e4 om promotie te maken, zoo dat het nog wel eenige tijd kan duren alvorens ik aan de beurt kom, maar tegen dien tijd is ook waarschijnlijk reeds mijn boek in het licht verschenen, dat vóór 2 Augustus aanstaande op de Tentoonstelling te Batavia moet zijn.

Ik hoop van harte dat dit schrijven U in de beste welstand moge bereiken. Geloof mij steeds, met onze beste groeten van huis tot huis

Uw dw dr
W.R. Hora Adema

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000059-053]

Kedung Pingit 22 May 1893

Noble Born Sir!

Herewith are 6 chests of bones of which in one of them we packed shells. We have been searching at Kedung Brubus until the 18th but found very few bones by the way. The forest is so terribly overgrown with weeds, the ground cannot be seen. We also have been searching north of Kedung Pingit and also didn't find any bones other than a few pieces. We will continue to search here under Kedung Pingit until we receive further instructions.

Otherwise it's going very well with the people and with de Winter and Kriele.

Your serving workers

Kriele and de Winter

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

[MM774C-000059-053]

Kedoengpingit 22 Mei 1893

WelEdelg: Heer!

Hier bij 6 kisten beenderen waarvan in een van de kisten de schelpen zijn in gepakt wij hebben tot den 18^e te Kedoeng Broeboes gezocht trouwens er zeer weinig been gevonden het bos is zoo vreselijk begroeid met onkruid dat men er geen grond kan zien. Wij hebben ook gezocht Noord van Kedoengpingit ook geen been gevonden dan een paar stukjes.

Wij zullen hier onder Kedoengpingit doorzoeken tot naderen orders.

Verders gaat het zeer goed met het volk met de Winter en Kriele.

U dienende werklieden

Kriele en de Winter

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000059-054]

Kedung pingit 28 May 1893

Noble Born Sir!

Herewith 3 chests of bones in one of which we packed the tiger heads and the snake head.

We have received notice that we are to receive the convicts at 10 o'clock at Kedung Galar. We will let you know from Kedung Galar right away how many we have received.

Your serving workers

Kriele and de Winter

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

809

— Send from Jawa —

[MM774C-000059-054]

Kedoengpingit 28 Mei 1893

UEdelg: Heer!

Hier bij 3 kisten beenderen waarvan in een van de kisten de tijger koppen met de slangen kop is ingepakt.

Het bericht als dat wij de gestraften dinsdag om 10 uren te Kedoenggalar krijgen ontvangen. Wij zullen U uit Kedoenggalar direct laten weten hoeveel wij er ontvangen hebben.

U dienende werklieden

Kriele en de Winter

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000012-166]

Tulung Agung, 28 May 1893

Mr H.C.A. Thieme
Nijmegen

I have yesterday received your letter of 21 April last from which I was pleased to learn that you have started with the exploitation of my "*Die Klimate der geologische Vergangenheit*".

With regret, however, I also learnt that you have not yet received my list of complimentary copies of 26 January, and I therefore have to assume that my letter has gone lost. On 10 April I have meanwhile sent you a duplicate of that list, which you surely will have received, so the people addressed there will now also be in possession of the booklet. Professor Wichmann wrote to me that he had asked you to also send complimentary copies to the *Litterarische Centralblatt* and the *Deutsche Literaturzeitung*, for which he has probably used the two exemplars that were sent to him. Please be so kind as to inform from Professor Wichmann whether he has already sent exemplars to these journals and if the answer is negative please do so as yet.

As I already have let you know on 27 March, I have sent a leaflet with corrections to Professor Wichmann with the request to have it printed by you and subsequently put in the booklets that have not yet been sold and also in those complimentary copies that have not yet been sent to addressees.

This can surely be sent together with the complimentary copies.

On your account I only saw the mention of 700 covers, but I suspect that this was only the case because the other 300 were not yet ready; I sincerely hope that these 300 exemplars will also soon be attached to their covers.

I do agree with what you wrote me about the agreements regarding the financial aspects of the exploitation and I hope that the whole edition will soon be sold out, and bring profit to you and Mr Spohr and myself.

I would be pleased if you were to succeed to also distribute my booklet in Switzerland (and maybe also in Russia). I do think that the complimentary copies that have been sent to authorities and journals will contribute to the distribution.

Surely preliminary, but not superfluous seems to me that we need to speak about a possible further addition. Please let me know in time, should a new edition be necessary, so I can add improvements without delay.

I very much command myself for some notification now and again how the sales and distribution are doing. (How high have you

[MM774C-000012-168]

set the price?)

Whilst offering my thanks for your kind care and efforts and with the hope that by this your and my interests will be served, I remain

with full esteem

your willing servant

EugDubois

P.S. the 35 exemplars that you have sent me as mail package I can only expect to receive in about 14 days. ED.

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000012-166]

Toeloeng Agoeng, 28.5.93

Den Heer H.C.A. Thieme
Nijmegen

Gisteren gewerd mij Uw schrijven van den 21ste April j.l. waaruit ik met genoegen vernam, dat U met de exploitatie van mijn "*Die Klimate der geologische Vergangenheit*" begonnen zijt.

Tot mijn leedwezen ontwaarde ik tevens dat U mijnelijst voor present exemplaren van 26 Januari, nog niet ontvangen hebt, en ik moet dus aannemen, dat mijn brief verloren is gegaan. Intusschen zond ik U den 10^{den} April een duplicaat van bedoelde lijst, hetwelk zeker wel door U zal ontvangen zijn, zoodat thans de adressanten ook in het bezit zijn van het boekje. Prof. Wichmann schreef mij U nog opgegeven te hebben voorsent exemplaren ~~het~~ het Litterarische Centralblatt en Deutsche Literaturzeitung, dat waarschijnlijk waren ~~het Uwe~~ bedoeling dat Prof. W. de 2 aan ZHG door U gezonden exemplaren daarvoor bestemd. Wil nu zoo goed zijn ~~wel~~ zoo noodig wel bij Prof. W. te informeeren of aan genoemde tijdschriften eventueel reeds door hem exemplaar gezonden zijn en bij negatief antwoord dat nog wel doen.

~~Tevens~~ ^{Zoals ik U reeds meldde} zond ik den 27^e Maart aan Prof. W. een verbeterblad met verzoek U dat ~~ten~~ ^{door} U te laten drukken ~~te doen toekomen~~ om ~~Daarna~~ vervolgens in de nog niet verkochte boekjes (zowel in het buitenland als in Nederland) ~~te laten~~ bij te plakken en ^{ook} aan de adressanten van presentexemplaren alsnog ~~na~~ te ~~sturen~~ ^{doen toekomen}

Dat zal ~~dus~~ ^{nu} ~~aan laatstgenoemden~~ met zeker ~~wel~~ met die presentexemplaren ^{in eens} verzonden zijn.

Op Uwe rekening zag ik slechts 700 omslagen vermeld, naar ik vermoed alleen omdat de overige 300 nog niet gereed waren; ik hoop, dat ook deze 300 exemplaren ^{spoedig van omslagen kunnen voorzien worden} ~~van een omslagen~~ ~~spoedig zullen verkocht worden~~.

Met ~~de~~ ^{regeling} hetgeen U mij omtrent de regeling der exploitatie ^{in financieel opzicht} mededeelt kan ik mij wel verenigen. ~~en~~ Ik hoop, dat de geheele oplage spoedig mag verkocht ~~zijn~~ worden en U, den heer Spohr en mij winst bezorgen.

Gaarne zag ik, dat U er in slaagde ook in Zwitserland (en misschien ook in Rusland) – zooals U schrijft het werkje te verspreiden. Tot verspreiding zullen overigens ~~het meeste~~ ^{veel} bijdragen de [???] present exemplaren aan ~~desk~~ deskundigen en tijdschriften.

Zeker voorbarig, doch niet overbodig schijnt het mij ~~nog~~ even van ~~een~~ ^{een} mogelijke verdere oplage te spreken. Wil mij wel bijtijds waarschuwen, wanneer een nieuwe oplage mocht noodig blijken, zoo dat ik zonder uitstel ~~noodige~~ ^{nodige} verbeteringen kan aanbrenge. ~~De Hoewel geen Wat eerst Hoewel eventu~~, ~~zoo nu~~

Ik houd mij overigens zeer aanbevolen voor eenige mededeeling nu en dan hoe het met de verspreiding en den verkoop staat. (Hoe hoog hebt U

[MM774C-000012-168]

den prijs gesteld?)

Onder aanbieding van mijnen dank voor Uw vriendelijke zorgen en bemoeiingen en in de hoop, dat daardoor zowel Uw als mijn belangen zullen gebaat worden, verblijf ik

met alle achting

Uwdwdr

EugDubois

P.S. De 35 mij door U als postpakket toegezonden exemplaren kan ik eerst over ongeveer 14 dagen ontvangen. ED.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000059-055]

Kedungalar 30/5 1893

Telegram from Kedungalar to Dubois in Tulung-agung:

Dubois T. agung
received 20 convicts 1 mandor Kriele

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

811

— Send from Jawa —

[MM774C-000059-055]

Kedongalar 30/5 1893

Dubois T. agoeng

ontvangen 20 gestraften 1 mandoer Kriele

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000007-412]

Subah Pekalongan

30 May 1893.

Very esteemed Doctor Dubois

I was very pleased to hear that you consider my pocket flora as being efficient and useful.

The seeds of *Panginni* are as large as a small child's fist and the fruits are as large as the head of a child.

*Bacca maxima, ovoidea, indebiscens...*⁹⁶ as Bentham & Hooker [1862] are saying. –

Meanwhile I particularly command myself for eventual remarks and necessary improvements and I hope that you can find 15 minutes now and then to review my work.

I'm very much aware that the key still leaves much to be desired. –

I wish you good luck with your work, my polite greetings to your wife

with high esteem

I'm pleased to be

your willing servant

S.H. Koorders

[Next](#) letter with this correspondent

---

⁹⁶ the berry is large, egg-shaped and impenetrable

[MM774C-000007-412]

Soebah Pekalongan

30 V 93.

Zeer geachte Doctor Dubois

Bijzonder aangenaam was het mij te vernemen dat U mijn zakflora nogal doelmatig en nuttig toeschijnt.

Panginni heeft zaden zoo groot als een kleine kindervuist en vruchten zoo groot als een kinderhoofd.

Bacca maxima, ovoidea, indebiscens... zeggen Bentham & Hooker. –

Intusschen blijf ik mij bijzonder aanbevelen voor eventuele aanmerkingen & noodzakelijke verbeteringen en ik hoop, dat U nu en dan eens een kwartier zult afzonderen voor de herziening van mijn arbeid.

Ik ben er mij maar al te zeer van bewust, dat deze sleutel nog zeer veel te wenschen overlaat. –

Van harte succes met Uwe arbeid, mijne beleefde groeten aan Mevrouw

hoogachtend

gaarne

Uwe dienstwillige d

S.H. Koorders

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000042-279]

30 May N^o8 Assistant Resident Ngawi
Attachments 3 (copies of the governmental decisions of 6 March 1889 N^o6 and 18 March 1893 N^o31 and Missive
Director of Education, Religion and Trade 14 August 1890 N^o7880)
Tulung Agung, 30 May 1893

Following and in continuation of the audience you allowed me on the 27th last, in which your noble severe Sir expressed the wish to be informed of the governmental decisions with regard to my research, I take the liberty to offer your noble severe Sir the copies of two governmental decisions. I have added to that the extract of a missive of the Director of Education, Religion and Trade, by which the Resident of Madiun received a mandate to put convicts at my disposal from within the Department, in which they have to be put to work.

I also allow myself to politely let your noble severe Sir know that in a private letter the Chief of the Mining Department informed me somewhere halfway May last year that at about the same time the Resident of Madiun had been officially informed that up to 50 convicts at the same time from the residency Madiun could be put at my disposal.

[Next](#) letter with this correspondent

[MM774C-000042-279]

30 Mei N^o8 Assistent Resident Ngawi
Bijlagen 3 (Afschrift G. besluiten 6 Maart 1889 N^o6 en 18 Maart 1893 N^o31 en Missive Dir. O.E.N. 14 Aug. 1890
N^o7880)

Toeloeng Agoeng, 30 Mei 1893

Naar aanleiding van en ten vervolge op het mij door U den 27^e ll. verleend onderhoud, waarbij door UHEG. den wensch werd uitgesproken in kennis te worden gesteld van G. bb. op de mij opgedragen onderzoekingen betrekking hebbende, neem ik de vrijheid UHEG. afschriften van twee Gbb. aan te bieden. Ik heb daarbij gevoegd een extract uit eene missive van den Directeur van O.E.N., waarbij den Resident van Madioen gemachtigd werd mij gestraften van binnen de afdeeling, waar zij moeten worden te werk gesteld te verstrekken.

Tevens veroorloof ik mij beleefd ter kennis van UHEG. te brengen, dat mij bij particulier schrijven van den Chef v.h. Mijnwezen omstreeks medio Mei a.p. werd medegedeeld, dat omstreeks den zelfde tijd den Resident van Madioen officieel inlichtingen waren verstrekt, volgens welke ~~mij~~ tot 50 gestraften te gelijk in de residentie Madioen ter beschikking konden worden gesteld.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000012-170 part of card cut off to collect stamp]

H.C.A. Thieme Book- en Music publisher & Stereotypes, Nijmegen
van Goorstraat 1 June 1893

MR....Eug. Dubois

AT....Tulung Agung

I have yesterday received your letter of 10 April with the duplicate list.
You will meanwhile have received the correction leaflets which I have sent you.
These leaflets I have glued into the unsold exemplars.

With high esteem I remain
your willing servant
precas Thieme
[?signature?]

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000012-170 part of card cut off to collect stamp]

H.C.A. Thieme. Boek- en Muziekdrukkerij, stereotypie, Nijmegen
van Goorstraat, 1.Juni 1893

DEN HEER ....Eug. Dubois

TE....Toeloeng Agoeng

Uw schrijven van 10 April met duplicaat-lijst kwam gisteren in mijn bezit.
Gij zult ondertusschen de U gezonden verbeterblaadjes reeds ontvangen hebben.
Deze verbeterblaadjes heb ik in de nog niet verkochte exemplaren doen bijplakken.

Hoogachtend verblijf ik
Uwdwdr
precas Thieme
[?signature?]

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000059-056]

Trinil 4 June 1893

Noble Born Sir!

We have been at Trinil since 30 May and did not yet receive any complimentary forced labourers. You can imagine that the work on the houses is not progressing quickly. The river is still high though, the wall edging the work at the other side is just visible and there does not seem to be a lot of soil in the pit. We expect to have the house is ready at the 10th.

We already have been on the lookout for a proa but couldn't find one. But someone has turned up who has a proa for sale in Ngawi. De Winter has gone there this morning to have a look.

[MM774C-000059-060]

Otherwise all is going well with the people and also with K.L. and de W.T.

Your serving workers

Kriele and de Winter

We received this small letter. If our work allows are we to comply?⁹⁷

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

---

⁹⁷ what this small letter is about is unknown...

[MM774C-000059-056]

Trinil 4 Juni 1893

WelEdelg: Heer!

Wij zijn reeds van af 30 mei te Trinil en nog geen aanvulling van gestraften gekregen. Dus U kunt wel nagaan dat het werk wegens de woningen niet zoo vlug vooruit gaat ofschoon de rivier nog steeds hoog is het muurtje van de over zij van het werk is even zichtbaar en in de put schijnt niet veel grond te zitten. Wij denken de 10^e klaar te zijn met de woningen.

Wij hebben hier al reeds uit gezien naar een prauw trouwens er geen kunnen vinden er is nu iemand die een prauw te koop heeft te Ngawi waar de Winter heden morgen is naar gaan zien.

[MM774C-000059-060]

Verders gaat het zeer goed met het volk ook met K.L. en de W.T.

U dienende werklieden

Kriele en de Winter

Wij hebben dit briefje gekregen. Zoo het onze werkzaamheden het toestaan mogen wij daar aan voldoen [?]

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000042-338]

Ngawi, 5 June 1893 [in pencil: received 6 June 93]

N^o2156/7

Whilst referring to your missive of 30 May N^o8, I have the honour to inform your noble
severe Sir that I have given orders, as I have in the previous years, to have 40 convicts with two mandors sent to
Trinil for the research appointed to you, although the number of convicts at this department is very small due to
the low padi prices.

the Assistant Resident,
J.Swaab

To
the officer of health, appointed
for paleontological research D^e Dubois
Tulung Agung
residence Kediri

[Next](#) letter with this correspondent
[Previous](#) letter with this correspondent

816

— Send from Jawa —

[MM774C-000042-338]

Ngawi, 5 Juni 1893 [in pencil: ontv. 6 Juni 93]

N^o2156/7

Met referte aan Uwe missive van 30 Mei N^o8, heb ik de eer UEdG. mede te deelen, dat ik
de noodige bevelen gegeven heb om evenals in vorige jaren 40 gestraften met twee mandoers naar Trinil te zenden
voor de U opgedragen onderzoekingen, ofschoon het aantal veroordeelden dezer afdeeling op het moment gering
is ten gevolge van de lage padie prijzen.

De Assistent Resident,
J. Swaab

Aan
den officier van
gezondheid, belast
met palaeontologische
onderzoekingen D^e Dubois
te Toeloeng Agoeng
residentie Kediri

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000007-413]

Subah 12 June 1893.

Very esteemed doctor Dubois.

I hurry to answer your letter which I have just received.

Although I do not believe that it is absolutely necessary, I do think, you'd better be on the safe side and officially ask the Director of Education, Religion, and Trade. –

That way you prevent unnecessary writing and “soesah”.

If there is no objection, well, you will obviously immediately get the approval of Mr van der Kemp.

And if there is some objection – for instance because no budget item would allow such large travel expenses – well, then the Lords in power in Batavia could change that before your departure. –

You will certainly get an answer within a month. –

If you are asking, what I would do, well than I confess that I would rather first ask for a written approval. —

The “provisions” that these high gentlemen used to communicate are always so murky and sometimes so strange that you are better to be careful and rather get double security. –

Don't you agree with me?

Though superfluous I will also tell you that I once had an angry letter about that,

[MM774C-000007-414]

as I, despite having the right to it, had undertaken a far journey without warning, respectively without asking whether special authorisation for such travels was included in the assignment and thus from then on could be done without authorisation. I do not ask for authorisation any more nowadays. –

I cordially wish you interesting finds in Trinil. –

I might come over to Kediri. When, I dare not yet say. –

After paying my respect to your wife and after very polite greetings

with high esteem

ever your willing servant

S.H. Koorders

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000007-413]

Soebah 12 VI 93.

Zeer geachte doctor Dubois.

Ik haast mij te antwoorden op Uwe zoo even ontvangen brief.

Alhoewel ik niet geloof dat het volstrekt noodig is meen ik toch, dat het veel zekerder is om maar even officieel aan Dir. O.E.& N aan te vragen. –

U voorkomt daardoor veel onnoodige schrijverij en “soessa”.

Bestaat er geen bezwaar welnu, dan krijgt U natuurlijk direct de machtiging van den Heer v.d.K. En bestaat er wèl enig bezwaar – b.v. omdat de uitgetrokken post op de begroting niet voldoende is voor dergelijke groote reizen – welnu dan kunnen de ~~H~~ Heren machthebbers in Batavia daar nog vóór Uw vertrek in voorzien. –

Binnen een maand hebt u zeker antwoord. –

Vraagt U mij, wat ik zou doen, welnu ik beken U gaarne dat eerst nog eens schriftelijk machtiging zal vragen. —

De “bepalingen” waarmede de H.H. communiceren altijd zoo schemer zijn soms zoo vreemd, dat het altijd voorzichtig is zich desnoods dubbel zekerheid te doen geven. –

Zijt U dat niet met mij eens?

Ten overvloedig deel ik U nog eens mede, dat ik er reeds eens een nijldigen brief over gehad

[MM774C-000007-414]

heb, toen ik niet tegenstaande ik daarvoor door mijn besluit recht op had, een verre reis ondernam alvorens te waarschuwen resp. alvorens nog eens speciaal te vragen of zulke reizen ook in de opdracht opgesloten liggen en dus voortaan zonder speciale machtiging kunnen gedaan worden. Tegenwoordig vraag ik geen machtiging meer. –

Van harte wensch ik U interessante fondsen[sic]⁹⁸ te Trinil toe. –

Misschjen kom ik nog even te Kediri. Wanneer durf ik echter niet opgeven. –

Na respect aan Mevrouw en naar een zeer beleefde

hoogachtend

steeds Uw dw dien

S.H. Koorders

[Click here to return to the content page](#)

---

⁹⁸ bedoeld worden: vondsten

[MM774C-000012-026]

Vienna, 12 June 1893

Very esteemed Sir

I sincerely thank you for the kind sending off your very informative book about the climates of the past. I have read some parts of it, but it's not an easy book, which has to be read very slow and over and over again. That will be my task in the vacation time that lies ahead. Allow me to say for now that the route you have taken seems much more correct, then that of von Croll, Axel Blyth and others of that school.

With sincere thanks much esteemed Sir,

yours very truly

Suess

[Next](#) letter with this correspondent

[MM774C-000012-026]

Wien, 12. Juni, 1893

Sehr geehrter Herr

Ich danke Ihnen von ganzen Herzen für die gütige Uebersendung Ihres inhaltsreichen Buches über die Klimate der Vergangenheit. Ich habe [??einige??] Abschnitten gelesen, aber das ist nicht ein leichtes Buch, u. muß im Ganzen langsam gelesen u. dann wieder gelesen worden. Das wird meine [ange????] Aufgabe in den bevorstehenden Ferien-Monaten sein. Heute gestatten Sie mir zu bemerken, daß der von Ihnen verfolgten Weg jedenfalls viel richtiger erscheint, als der von Croll, Axel Blyth u. dieser Schule verfolgte.

Mit [????] Danke sehr geehrter Herr, Ihr

sehr verbundener

Suess

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000013-380]

Utrecht, 12 June 1893.

Dear Mr Dubois,

You must surely have been longing for a message from me about the attendance to have your work placed by an English publisher. The requested information I have in my hands since Pentecost, but I have so far been hesitating to convey them to you, because I know how much it will hurt you to have to hear that there is little chance to have your work placed in England. But lingering any longer will only bring delay and no cancellation and so I will tell you all at once. I have send a reprint of your work to my friends F.W. Rudler, Conservator of the “Museum for Practical Geology” of whom I am sure that no

[MM774C-000013-381]

chauvinistic attitude would cloud his judgement. I gather upon received the following reply, which I write to you *verbatim*:

“.....You have now increased my obligation by favouring me with a copy of Mr Dubois’s Essay. I have submitted it to Sir Archibald Geikie, who has carefully looked through it, but fears that an English translation is not likely to find a publisher. The number of readers of such an Essay in this country is not large and all who are interested in it would probably be able to read it in German.

If you care to send me the translation I will look through the manuscript with pleasure, but I quite agree with Sir Archibald that no English publisher is likely to go to the expense of producing it. He advices the writer to write a short abstract of his views and send it, as a letter, to Nature. It would there be seen by all English men of science, and those interested in the subject would then refer to the original, or at least to the German translation”.....

after receiving this message I have for the time being not tried any further attempts because Sir Archibald Geikie is currently the most influential geologist in England and furthermore the son-in-law of the publisher Murray who recently passed away. If I were in your shoes I would first follow the advice of Geikie and submit a small note in Nature. Maybe later there will yet be an opportunity to have the English translation see light, after the distribution of the German edition has increased and has become better known.

Meanwhile Mr Thieme will surely have received

[MM774C-000013-382]

your list of complimentary copies and it will surely please you to hear how your colleagues value your work.

After cordial greetings

ever yours truly

A Wichmann

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000013-380]

Utrecht, 12 Juni 1893.

Waarde Heer Dubois,

U heeft zeker al met verlangen uit gezien naar een bericht van mij over de pogingen Uw werk bij een engelsch uitgever te plaats. De gevraagde inlichtingen heb ik sedert Pinksteren in handen, maar ik heb tot nu toe geaarzeld zij U mede te deelen, om dat ik weet hoe zeer het U pijn doet te moeten hooren, dat er weinig kans bestaat Uwen arbeid in Engeland te plaats. Maar het langer dralen brengt alléén uitstel en geen afstel en zoo wil ik U in eens alles mededeelen. Ik heb een overdruk van Uw werk aan mijnen vriend F.W. Rudler, Conservator aan het “Museum for Practical Geology” gezonden, van Wien ik zeker was, dat geene

[MM774C-000013-381]

chauvinistische neigingen zijn oordeel zouden doen influenceeren. Ik ontving daarop het volgend antwoord, dat ik U woordelijk mededeel:

“.....You have now increased my obligation by favouring me with a copy of Mr Dubois’s Essay. I have submitted it to Sir Archibald Geikie, who has carefully looked through it, but fears that an English translation is not likely to find a publisher. The number of readers of such an Essay in this country is not large and all who are interested in it would probably be able to read it in German.

If you care to send me the translation I will look through the manuscript with pleasure, but I quite agree with Sir Archibald that no English publisher is likely to go to the expense of producing it. He advices the writer to write a short abstract of his views and send it, as a letter, to Nature. It would there be seen by all English men of science, and those interested in the subject would then refer to the original, or at least to the German translation”.....

Na ontvangst van deze mededeeling heb ik voorloopig geene verdere pogingen gedaan omdat Sir Archibald Geikie tegenwoordig de meest invloedrijke geoloog in Engeland is en NB! ook de schoonzoon van de onlangs overleden uitgever Murray. Ik zou de in Uwe plaats voor eerst den raad van Geikie opvolgen ~~en~~^{door} eene kleine mededeeling in Nature te plaats. Misschien bestaat er later toch nog gelegenheid, zoodra de duitische uitgaaf meer bekend en verspreid is geworden, de engelsche vertaling het licht te doen zien.

Intusschen heeft de Heer Thieme zeker de

[MM774C-000013-382]

lijst van Uwe present exemplaren ontvangen en het zal U zeker genoeg doen hoe zeer door vakgenoten Uwen arbeid prijs wordt gesteld.

Na hartelijke groeten

Steeds de Uwe

A Wichmann

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000059-057]

Trinil 14 June 1893

Noble Born Sir!

Since you left the river has gone down until about 0,15 metre below the large stone. The trench is about 41 m long, the work is progressing very well.

We have again a lot of trouble with diseases amongst the people, all tummy illness and fever and cold. There are still three now and one we have already had brought to Ngawi as he almost died.

Yesterday we have received the proa in good order.

We still have the same amount of forced labourers 40. —

De Winter complains about pain in his lower belly, he thinks it is his bladder.

The houses are ready except for the scaffolding for the bones

[MM774C-000059-058]

on which four man are still working together with de Winter. The rest are all working at the other side of the river.

Your serving workers

Kriele and de Winter

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

[MM774C-000059-057]

Trinil 14 Juni 1893

WelEdelg: Heer!

De rivier is na U afwezigheid tot ongeveer 0,15 m beneden die groten steen gedaald. De put is ongeveer 41 m lang, het werk gaat zeer goed vooruit.

Wij hebben hier weer veel last van zieken onder het volk allen buikziekte en koorts ook verkoudheid. Er zijn er nu nog drie en er al reeds een weg laten brengen naar Ngawi die te met dood was.

Wij hebben de prauw gisteren in een goeden orden ontvangen.

De gestraften zijn nog het zelfde getal 40. —

De Winter klaagt over pijn in de onderbuik, hij denkt als dat het in de blaas zit.

De woningen zijn klaar behalve de beenderenstellingen

[MM774C-000059-058]

waar nog 4 man aan het werk zijn met de Winter. De rest werken nu allen aan de over zij van de rivier.

U dienende werklieden

Kriele en de Winter

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000059-058]

Trinil 18 June 1893

Your Noble Sir!

The letter with the 3 powders was received on the 15th, I have taken one powder as you ordered, I also lost one worm. We also received the procurement.

De Winter will buy the black beer if he can get it in Ngawi and use it according to your subscription.

We have spoken to the Assistant Widono about free coolies, he will arrange that we get 10 on Monday morning the 19th against a daily payment of f 0,30. That is a big expense for us, and we do not have enough money on hold, so we politely request to be send some advance. With regard to measuring from the grass until the level of the water that was 5,75 m measured from the highest point that you had pointed out to me. To measure the height now to where the level is at the moment is very difficult as the distance is from far above the wall. We do think, however that it is still a metre above the lowest level.

Further, the work is going very well, ditto with the convicts, not as many are ill anymore, and also with K.L en de W.T.

The houses are ready, all the people are working along de river.

Your serving workers

Kriele and de Winter

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

[MM774C-000059-058]

Trinil 18 Juni 1893

UEdele Heer!

De brief met de drie poeders den 15^e ontvangen, ik heb er een poeder van ingenomen volgens U opdracht, ik ben ook ene worm kwijtgeraakt, ook het bestelgoed ontvangen.

De Winter zal het zwartbier kopen zoo het te Ngawi te krijgen is en volgens U opdracht het gebruiken.

Wij hebben de Assistent Widono over de vrij koelies gesproken, hij zal zorgen dat wij er maandag morgen den 19^e 10 krijgen tegen betaling f 0,30 per dag. Dat is voor ons een zware uitgave, en wij geen geld genoeg in kas hebben, verzoeken wij zeer beleefd een weinig voorschot over te zenden.

Wegens de afmeting van uit het gras tot op de hoogte van de waterspiegel was 5,75 m op het hoogste punt gemeten dat U mij had aangewezen om nu de hoogte te meten gelijk nu het peil is dat is zeer lastig aangezien de afstand te ver is van boven uit het wand tot de oppervlakte der rivier, trouwens wij denken dat er nog een meter boven het laagste peil staat.

Verders gaat het zeer goed met de werkzaamheden, ook met de gestraften, niet zoo veel zieken meer ook met K.L en de W.T.

De woningen zijn klaar, al het volk werkt aan de rivier.

U dienende werklieden

Kriele en de Winter

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000006-058]

Kertosono 20 Juni 1893

Very esteemed Mr Dubois!

Both your letters of the 7th of this month please me a lot, because I gathered from them that you are interested in my research on mathematical and agricultural areas.

I do have to remark that the objection to get to a solution for the quadrature of the circle is not because the circumference is a line, after the number π has been accurately

[MM774C-000006-054]

calculated, because after that the circumference is no more than a curved line, changed into a straight line, with $\pi = 3,1416$. Then it is as easy to calculate the quadrature of the circle as it is calculating the quadrature of a transformed diamond shape, because then instead of the number $\pi = 3,1416$, one has for the diamond $2\sqrt{3} = 3,4641$, a number that also cannot be completely accurately established.

In case of the quadrature of the circle as well as in case of the quadrature of the transformed diamond you get values for the squared footage that deviate less than 1/30 percent from the truth both in case of the diamond as well as in case of the circle, whilst in case of the square the true value is represented in integers. –

You will admit that when applying logarithms these differences also exist, because the whole table of logarithms almost without exception consists of approximated values, because the numbers are the result of calculations that can be continued to infinity, and thus tables of logarithms are accurate up to 5 or 6 decimals.

The main purpose for solving the quadrature of the circle is therefore not to come to this approximated

[MM774C-000006-055]

values, but to come to the mutual relations amongst the lines of the three above-mentioned figures, which I found a couple of days ago.

So far these figures have been considered to be objects on itself.

Too little was known about their mutual relations of which consequently dimensions were not completely established, but they are completely depending on each other.

Your letter states the following:

"finding the quadrature of the circle is being called an impossibility, equal to the *perpetuum mobile* and the fourth way??? (unreadable) maybe this last should read: the fourth dimension, the existence of a fourth measure, next to: length, width and height. This is also a question of the current times that is being treated in spiritualistic works, I think by Professor Zölnner. –

As far as the *perpetuum mobile* is concerned I do for certain believe that it exists, what else is the movement of the celestial bodies around each other and around her axis? We haven't though

[MM774C-000006-056]

yet been able with our crude tools to make instruments that are able to continuously keep moving and this will likely remain something superhuman. –

To completely inform you about my research concerning the different ways of planting, I will send you by mail the concept of my tutorial, which in Holland has been completely reorganised and significantly reduced, they have for instance omitted the poem: *La loi de la nature est la loi de bien*, belonging to my *Pensées*, which therefore will not be appearing in the printed version.

I would much like to hear something of this zoological treatise. Is it maybe a contribution about the work of bees? I did hear that these diligent animals, driven by instinct or sense, sometimes construct diamond-shaped figures and not square figures, as humans are doing daily in reed- and coffee gardens. Might the bee therefore be wiser by intuition than humans, which have so much more brains? A nice question

[MM774C-000006-057]

for you in zoology!

I'll finish by telling you that my system is currently tenaciously objected, which is just great! Recently a book merchant printed a report, which states that the administrator of a coffee land was almost fired because a Commissioner on inspection found out that this Mr had planted in a diamond shape. Only by such silly actions of Chiefs my system can gain victory!

Believe me, with the best greetings from house to house

your willing servant

W.R. Hora Adema

[This is the last letter with this correspondent](#)

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000006-058]

Kertosono 20 Juni 1893

Zeer Geachte Heer Dubois!

Uwe beide brieven van 7 dezer deden mij veel genoegen, omdat ik daaruit kon afleiden dat U belang stelt in mijne onderzoekingen op wiskundig en landbouwkundig gebied.

Ik moet U opmerken dat het bezwaar om tot de oplossing te geraken van de quadratuur van den cirkel niet gelegen is in de omstandigheid dat de cirkelomtrek eene, lijn is, nadat het getal π nauwkeurig is

[MM774C-000006-054]

berekend, want daardoor wordt de cirkelomtrek niet meer door eene kromme lijn, maar door eene rechte lijn voorgesteld, zijnde $\pi = 3,1416$. Ten gevolgen daarvan is het even gemakkelijk om de quadratuur van den cirkel te berekenen als de quadratuur van de transformeerende ruit, want in plaats van het getal $\pi = 3,1416$, heeft men bij de ruit $2\sqrt{3} = 3,4641$, een getal dat ook nooit geheel nauwkeurig kan worden bepaald.

Bij de quadratuur van den cirkel zoowel als bij de quadratuur van de transformeerende ruit krijgt men waarden voor de oppervlakten, die minder dan 1/30 percent van de werkelijkheid verschillen voor de ruit zoowel als voor den cirkel, terwijl het vierkant in beide gevallen de juiste waarde voorstelt in geheele getallen. –

U zult mij toestemmen dat bij de toepassing der logarithmen deze verschillen ook bestaan, want de geheele logarithmentafel bestaat bijna zonder uitzondering uit benaderde waarden, omdat de cijfers verkregen worden door de berekening van reeksen, die tot in het oneindige kunnen worden voortgezet, zoo dat men dan ook logarithmentafels heeft tot vijf à zes decimalen nauwkeurig.

Het hoofddoel van de oplossing van de quadratuur van den cirkel bestaat dan ook niet in die benaderde

[MM774C-000006-055]

waarden, maar wel in de daardoor eenige dagen geleden door mij gevonden verhoudingen tusschen de lijnen onderling van de drie bovenvermelde figuren.

Tot heden toe zijn die figuren te veel beschouwd als op zich zelve staande vlakke uitgebreidheden.

Er was nog te weinig bekend van hare onderlinge verhoudingen, ten gevolgen waarvan de afmetingen niet alleen volkomen bepaald, maar geheel van elkander afhankelijk zijn.

In Uwen brief komt het volgende voor:

"Het vinden van de q.v.d.c. wordt daar genoemd ene onmogelijkheid, gelijkstaande met het *perpetuum mobile* en der vierde wijze ??? (onleesbaar) Moet dit laatste misschien betekenen: de vierde dimensie, het bestaan namelijk van eene vierde afmeting, behalve: lengte, breedte en hoogte. Dit is ook een vraagstuk van den tegenwoordige tijd, dat behandeld wordt in spritualistische werken, naar ik meen door Professor Zölnner. –

Wat het *perpetuum mobile* betreft ik geloof zeker dat dit bestaat, want wat is anders het bewegen van hemellichamen om elkander en om hunne as? Het is ons evenwel

[MM774C-000006-056]

nog niet gelukt met onze grove werktuigen en instrumenten te vervaardigen dat zich voortdurend blijft bewegen en dat zal ook wel iets bovenmenselijks blijven. –

Teneinde U geheel op de hoogte te stellen van mijne onderzoekingen betreffende de verschillende plantwijzen, zal ik U per postpakket mijne concept handleiding toezenden, die in Holland geheel is omgewerkt en eene behoorlijke caesuur heeft ondergaan, zoo dat bijv. het vers: *La loi de la nature est la loi de bien*, behoorende tot mijne *Pensées*, en [???] gedrukt uitgegeven, niet in het ter perse liggend te werk zal verschijnen.

Ik ben zeer verlangend iets van de zoölogische verhandeling te vernemen. Is het misschien eene bijdrage over het werk der bijen? Ik heb wel eens gehoord dat die nijvere diertjes, door instinct of verstand geleid, ruitvormige figuren samenstellen en niet vierkante figuren, zoo als de mensch dagelijks doet in de riet- en koffietuinen. Zou de bij dus door intuïtie verstandiger zijn dan de mensch, die toch zoo veel meer hersenen heeft?

Een mooi vraagstuk

[MM774C-000006-057]

op zoölogisch gebied voor U!

Ten slotte deel ik U mede dat mijn systeem tegenwoordig hardnekkig bestreden wordt, dat juist heerlijk is!

Onlangs is er bij een boekhandelaar een verslag gedrukt, waarin wordt vermeld dat de Administrateur van eene koffieland bijna ontslagen is omdat een Commissaris op eene inspectie tot de ontdekking was gekomen dat mijnheer in de ruit had geplant. Alleen door zulke onverstandige handelingen van de Chefs kan mijn systeem de overwinning behalen!

Geloof mij, met beste groeten van huis tot huis

Uw dw. dr.

W.R. Hora Adema

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000059-059]

Trinil 23 June 1893

Your Noble Sir!

We received the procurement this morning in good order. The work is progressing very well, we think we will have removed the topsoil in 2 to 3 days, up to the solid padas.

In 2 days the river has risen so high up to the same level as it was when we measured 5,75 m. Once we have removed the topsoil do we need to hold onto the free coolies?

I forgot to mention to you lately about the rope for the proa, we don't think we need it, it's going very well in this proa with a paddle.

Further it's going very well with the convicts, not so many ill any more, and it's also going well with de W.T. and K.L.

Your serving workers

Kriele and de Winter

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

[MM774C-000059-059]

Trinil 23 Juni 1893

UEdele Heer!

Het bestelgoed heden morgen in een goeden orden ontvangen. Het werk gaat zeer goed vooruit, wij denken in twee à drie dagen de bovengrond verwerkte hebben, tot op de vasten padas.

De rivier is in twee dagen weder zoo hoog gerezen tot op de zelfde hoogten, van die afmeting van 5,75 m als wanneer de bovengrond verwerkt is, moeten wij dan die vrij koelies nog in het werk houden?

Ik heb U laatst vergeten te melden, wegens die touw voor de prauw, wij denken hem niet nodigt te hebben aangezien het zeer goed gaat, met deze prauw met de roeispaan.

Verder gaat het zeer goed met de gestraften niet zoo veel zieken meer ook met de W.T. en K.L.

U dienende werklieden

Kriele en de Winter

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000050-086]

Short report on the month April 1893.

Although during this month no remains of new species or particularly nice remains of already known species of vertebrates were found, the results of the explorations on the terrain east of the Pandan were yet very satisfying. By the end of the month the terrain, however, was almost completely examined.

May 1893. (Together with the report on April and missive N^o9)

After the complete bone bearing area east of the Pandan was examined further explorations were started at the terrains near Kedung Brubus (district Charuban) west of the Pandan, which were so rich before and already repeatedly explored. Because of the latter but mostly because of the heavy undergrowth of the soil with weeds only very few fossils were collected. 30 May the work was again transferred to Trinil, where at first the quarters for the forced labourers and storage facilities needed to be repaired or rebuilt.

[Next](#) official report

[Previous](#) official report

[MM774C-000050-086]

~~Beknopt~~ ^{Kort} overzicht over de maand April 1893.

~~Hoewel~~ ^{Ofschoon in deze maand} geen overblijfselen van nieuwe soorten of bijzonder fraaie ~~foss~~ resten van de reeds bekende soorten van de gewervelde dieren werden aangetroffen waren de resultaten van de nasporingen op het terrein ten oosten van den Pandan nog zeer bevredigend. Tegen het eind van de maand was het terrein echter ~~grootendeels~~ ^{bijna geheel} afgezocht.

Mei 1893. (met overzicht over April bij missive N^o9)

Nadat ~~het~~ ^{de} geheele beenderenhoudende ~~terrein~~ ^{streek} ten oosten van den Pandan was afgezocht werden nog nasporingen ingesteld op het vroeger zoo rijke toch reeds herhaaldelijk geëxploiteerd terrein bij Kedoeng Broeboes (distrikt Tjaroeban) ten westen van den Pandan. Ten gevolgen van de laatst bedoelde omstandigheid doch vooral van de dichte begroeiing van den bodem met kruiden werden hier nog maar zeer weinig fossielen verzameld. Den 30^e Mei werden de werkzaamheden van opsporing weder naar Trinil overgebracht, waar in de eerste plaats met het herstel en opnieuw oprichten van dwangarbeiderskwartieren en loodsen begonnen werd.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000009-069]

Riksmuseets
Botanskt-Paleontologiska
Afdelning.

Adress:
Vetenkaps-Akademien, Stockholm. 1 July 1893

Mr Doctor Eug Dubois, in Tulung-Agung

Very esteemed Herr!

Receive my sincere thanks for kindly sending me your interesting work about "*Die Klimate der geologischen Vergangenheit*" et cetera, as well as sending me the earlier Dutch original, which I alas only could read with difficulty and only partly.

[MM774C-000009-070]

I've been of the opinion, the changes in the heat of the sun, which happened in the geological past, must have had an influence of the climate of the earth. The question is now to which degree this must have happened.

Alas the question is such that we cannot prove anything with certainty, we are still only talking about probabilities. The same holds for the question about the poles having moved, which I for some time considered as a possibility. Tolls finds warm the islands of new Siberia don't mean anything yet, as these plants could have floated there, although I cannot exclude that they might have grown there themselves, something which new research will decide.

I will see if I still have exemplars of a small lecture, which I gave more than four years ago about the displacement of the Pole. I do, however, state explicitly that this was only a possibility, without

[MM774C-000009-071]

expressing my preference for any possible judgement. I will also send you another lecture about the distribution of plant remains through sea currents (and rivers), mostly based on research that has been done by Agassiz.

With the highest esteem
yours truly

A.G. Nathorst

[Next](#) letter with this correspondent

[MM774C-000009-069]

Riksmuseets
Botanskt-Paleontologiska
Afdelning.

Adress:
Vetenkaps-Akademien, Stockholm. den 1 Juli 1893

Herrn Dr Eug Dubois, in Tulung-Agung

Sehr geehrter Herr!

Empfangen sie meinen herzlichsten Dank für die freundliche Uebersendung Ihrer interessanter Arbeit über "Die Klimate der geologischen Vergangenheit" etc., sowie für die frühere Sendung der holländische Originale, welche ich leider nur mit Schwierigkeit und zwar nur Theilweise lesen

[MM774C-000009-070]

konnte. Ich bin der Meinung gewesen, dass die Veränderungen der Sonnenwärme, welche während der geologischen Vergangenheit stattgefunden haben, auch [?????] einen Einfluss auf den Klimaten der Erde ausgeübt haben müssen. Die Frage ist nur in welchem Grade es geschehen hat.

Leider ist die ganze Frage eine solche, betreffend welche wir nichts mit Sicherheit beweisen können, es handelt sich noch immer um Wahrscheinlichkeiten. So auch mit der Frage über die Verschiebung der Pole, ~~desbetreffend~~ welche ich nur als eine Möglichkeit einer Zeit betrachtete. Tolls Funde auf den Neusibirischen Inseln bedeuten bis jetzt nichts, da die Pflanzen sehr wohl dahingeschwimmt sein können, obschon ich nicht verneinen darf, dass sie vielleicht dorsselbst wuchsen, was erneute Untersuchungen wohl entscheiden werden.

Ich werde seiner Zeit nachsuchen ob ich noch Exemplare eines kleinen Vortrags besitze, welchen ich vor 4 Jahren über die Verschiebung der Pole gehalten hat. Ich betone aber ausdrücklich, dass es nur um eine Möglichkeit handelte, ohne

[MM774C-000009-071]

dass ich [???llent?] einen bestimmten Urtheil aussprechen moge. Ferner werde ich Ihnen einen anderen Vortrag senden welcher die Verbreitung der Pflanzenreste mittels Meeresströmungen (und Flüsse) behandelt, hauptsächlich nach den Untersuchungen, welche Agassiz ausgeführt hat.

Mit ausgezeichnete Hochachtung
Ihr ergebener

A.G. Nathorst

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000042-279]

1 July 1893 N^o10. Director of Education, Religion and Trade
Tulung Agung, 1 July 1893

In answer to your missive dated 19 July last 1893N^o6747, and in particular, as much as it is possible to me already, meeting with the desire that your noble severe Sir expressed therein, to provide you with a extensive plan of my research and the finalisation of my work,

[MM774C-000042-280]

I have the honour to firstly present your noble severe Sir with my opinion that the scheme presented therein can largely be followed.

Where in my letter of 27 August 1892 N^o15 a time span of two years was deemed sufficient for the explorations that have yet to be done, at this moment in time this can be reduced to only one year. Except in Trinil the excavations in the Kendeng can be considered as finished, and although the weather situation of this East monsoon so far has not been beneficial to the cause, and expectations are that it will not get better, I have concluded upon thorough inspection at the site that the excavations in Trinil can be finalised during this East monsoon. There are some other points regarding the extension of the formation in the Kendeng and its surroundings that need to be cleared up, yet this can be done during the time the excavations are taking place. The same holds for the find sites outside the Kendeng, like the one in Yogyakarta and in West-Java, which mainly need to be visited to establish, whether the fossil fauna present there does, or does not, correspond to the fauna from the Kendeng and the Patiayam. Given the experience we have with other find sites we most likely will not need more than a few weeks for each of them. Should it turn out that the vertebrate fauna on one of these places is older than what we know from Java so far, then I would like to leave it to the judgement of your noble severe Sir, how to proceed, thereby stating the desirability to finish all further fieldwork by the start of the next West monsoon.

During the next West monsoon further preparations — for as far they have not yet been done — and packing of the material, can be executed, which will take a time span of at least 3 to 4 months and to which it will be necessary to have the availability of both the engineer workmen that are currently stationed at the excavations and a number of ten to twenty convicts.

The thus prepared and packed collection can then be transported via Surabaya to Tandjong-Priok and shipped from there to the Netherlands. It would be desirable that the chests can be shipped from Surabaya for a direct journey to the Netherlands, and quietly remain in the cargo hold of the ship until arrival there.

As far as the further identification and description of the collection is concerned, it would be in the greatest interest to science and the honour of our country, if this could completely be done in the Netherlands. Notwithstanding that I tried what was possible do a great part of the description over here, whilst doing so I have come to the conclusion that such a description would become very incomplete and flawed, and damaging to other work that needs to be done from here, and that it would not be in the interest of the research, but rather be against it. I therefore allow myself to politely suggest to your noble severe Sir to grant me allowance to cease further attempts to do so and instead use all my force to the fieldwork for the collection. Much better than here and without any disadvantage to what has already been done, the identification and description of the collection should take place in the Netherlands, and it would certainly be in the interest of the research, if the collector would also be appointed to do this description. As it is highly desirable that this way the whole research remains in the same hand, I modestly take the liberty to recommend myself to be sent to Europe to identify and describe the collection which I have brought together. The time span of two years would therefore surely be sufficient. From the Netherlands the necessary studies in the British Museum in London could be undertaken. But the description in the Netherlands would also very much benefit, if your noble severe Sir would before give me the opportunity to visit the Indian Museum in Calcutta and in combination with that the find sites of the closely compatible fossils from British India; the desirability of which I already argued in my letter of 27 August 1892 N^o15. For that visit to British India (not including travelling there and back) most likely some three months would suffice. It seems to me that it would be a shame being so close to Calcutta, if I am appointed to do the definitive description, to let this opportunity pass by.

Halfway 1894 I could therefore accept the trip to the Netherlands.

I regret that it is impossible for me to present your noble severe Sir with an

[MM774C-000042-281]

extensively detailed plan regarding the finalisation of the research before discussing this with your noble severe Sir in person. I fear that trying to do so in writing would unavoidably lead to misunderstandings. I therefore take the liberty to politely propose to your noble severe Sir to command me to come over to Batavia to further discuss these matters.

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000042-279]

1 Juli 1893 N^o10. Directeur van O.E.N.

Toeloeng Agoeng, 1 Juli 1893

In antwoord op Uwe missive dd. 19 juli ll. 1893N^o6747, en in het bijzonder, zooveel mij dat reeds mogelijk is, voldoende aan het daarbij door UHEG. uitgedrukt verlangen, dat U door mij een uitgewerkt plan van onderzoek en voltooiing mijner werkzaamheden worde aangeboden,

[MM774C-000042-280]

heb ik de eer UHEG. in de eerste plaats als mijne meening te kennen te geven, dat het daarin aangegeven schema in de hoofdzak kan gevolgd worden.

Werd in mijn schrijven van 27 Augustus 1892 N^o15 een tijd van twee jaren wel voldoende geacht voor de nog te verrichten nasporingen, thans kan die tijd nader op slechts een jaar worden vastgesteld. Behalve te Trinil kunnen nu de opgravingen in den Kendeng als afgelopen worden beschouwd en, ofschoon de weersgesteldheid in dezen oostmoesson tot nu toe daarvoor niet zeer bevorderlijk was en dat ook niet schijnt te zullen worden, is het mij na nauwkeurig onderzoek ter plaatse mogelijk gebleken de opgravingen te Trinil gedurende dezen oostmoesson te beëindigen. Wel dienen dan nog eenige punten betreffende de verspreiding der formatie in den Kendeng en zijn naaste omgeving nader te worden vastgesteld ^{toegelicht}, doch dit kan te gelijken met de thans in gang zijnde opgravingen geschieden. Hetzelfde geldt ook voor de vindplaatsen buiten den Kendeng, zoo als die in Djogdjakarta en in West-Java, welke voornamelijk slechts behoeven bezocht te worden om te constateeren, of de daar voorkomende fossiele fauna al of niet met die van den Kendeng en den Pati-ajam overeenkomt. Naar de op andere vindplaatsen opgedane ervaring zullen voor het onderzoek van ieder van deze vindplaatsen een paar weken waarschijnlijk voldoende zijn. Mocht het blijken, dat de vertebraten fauna op een deze plaatsen ouder is dan de tot nu toe van Java bekende, zoo zoude ik het aan het nader oordeel van UHEG. willen overlaten, wat aldaar verder te doen, daarbij de wenschelijkheid op den voorgrond stellende om alle verdere terreinwerkzaamheden met het invallen van den volgende west-moeson te doen afloopen.

In den volgende westmoeson kan het verder prepareren – voor zoover dat niet reeds heeft plaatsgehad, en de verpakking van de verzameling geschieden, welke werkzaamheden een tijd van tenminste drie tot vier maanden zullen vereischen en waartoe het noodig is te kunnen beschikken over de beide thans bij de opgravingen te werk gestelde Genie-werklieden en een aantal van tien tot twintig gestraften.

De aldus gereed gemaakte en verpakte verzameling kan dan over Soerabaja naar Tandjoeng-Priok worden geëxpedieerd ter verzending naar Nederland. Daarbij zou het wenschelijk zijn, dat de kisten te Soerabaja in eens konden worden ingescheept voor de reis naar Nederland, en rustig in het ruim van het schip konden blijven tot aan de ontscheeping.

Wat vervolgens de verdere bewerking en de beschrijving der verzameling betreft, zoo zou het het meest in het belang der wetenschap zijn en de eer van ons land ten goede komen, zoo deze geheel in Nederland geschieden. Niettegenstaande door mij alles is aangewend om een groot gedeelte dier beschrijving hier op te stellen, zoo ben ik toch gedurende mijn bemoeiingen daartoe meer en meer tot het inzicht gekomen, dat eene dergelijke beschrijving zeer onvolledig en gebrekkig zou worden en, de andere hier noodzakelijk te verrichten werkzaamheden zoozeer schaden, dat ze geenszins in het belang van het onderzoek, doch wel ten nadeele daarvan moet geacht worden te zijn. Ik veroorloof mij daarom UHEG. beleefd voor te stellen mij te willen vergunnen alle verdere bemoeiingen te dien aanzien te mogen staken en mij daarvoor in de gelegenheid te stellen mijne krachten geheel aan de terreinwerkzaamheden en de verzameling te wijden. Veel beter dan hier en zonder nadeel voor de voorafgaande werkzaamheden kunnen de bewerking en de beschrijving der verzameling in Nederland geschieden, en het zouden zeker in het belang van het onderzoek wenschelijk zijn, wanneer aan den verzamelaar ook de beschrijving kan worden opgedragen. Omdat het hoogst wenschelijk is, dat aldus het geheele onderzoek in dezelfde hand blijve neem ik bescheiden de vrijheid mij voor eene zending naar Europa tot het bewerken en beschrijvender door mij bijeengebrachte verzameling in Uwe welwillendheid aan te bevelen. Een tijd van twee jaar zou daarvoor zeker wel voldoende zijn. Van uit Nederland zouden dan de noodige studiën in het British MUSEUM te Londen kunnen gedaan worden. Doch tevens zoude het aan de in Nederland op te stellen beschrijving zeer ten goede komen, zoo ik door UHEG. te voren kon worden in de gelegenheid gesteld het Indian Museum te Calcutta en c.q. ook de vindplaatsen van nader vergelijkbare fossiele in Britsch Indië te bezoeken; de wenschelijkheid daarvan werd reeds in mijn schrijven van 27 Aug. '92 N^o15 betoogd. Voor dat bezoek aan Britsch Indië (niet de heen- en weerreis) zouden vermoedelijk een drietal maanden wel voldoende zijn. Het schijnt mij toe, dat het jammer zouden zijn zoo de gelegenheid der nabijheid van Calcutta ^{wanneer mij de definitieve beschrijving wordt opgedragen} door mij onbenut moest worden gelaten.

Tijdens het midden van het jaar 1894 zou aldus de reis naar Nederland door mij kunnen worden aanvaard.

Tot mijn leedwezen is het mij niet mogelijk UHEG. een tot

[MM774C-000042-281]

in bijzonderheden uitgewerkt plan betreffende de voltooiing van het onderzoek aan te bieden alvorens met UHEG. mondeling nader daarover gesproken te hebben. Bij eene poging om dat nu schriftelijk te doen vrees ik, dat misverstand niet zouden te vermijden zijn. Ik neem daarom de vrijheid UHEG. beleefd voor te stellen mij ter nadere bespreking van de bedoelde bijzonderheden naar Batavia te willen oproepen.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000042-292right]

Copy

N^o7592 Extract from the Register of Decisions of the Director of Education, Religion and Trade.

Department of Education, Religion and Trade.

The Director of Education, Religion and Trade.
having read the Missive of the officer of health 2nd class *à la suite* E. Dubois of 1 July 1893 N^o10.
and having heard the Chief engineer Chief of the Mining Department,
has decided:

to call for M.E.F.T. Dubois,
appointed to do palaeontological research in Java, to come to Batavia to discuss matters of his service and
concerning his appointment.

Copy, et cetera
as in agreement with the register of provisions
the secretary
(was signed) Abendanon.

For an exact copy
the officer of health 2nd
class *à la suite*
Eug Dubois

to
The officer of health
2nd class
M.E.F.T. Dubois

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000042-292right]

Afschrift

N^o7592 Extract uit het Register der Besluiten van den Directeur van Onderwijs, Eeredienst en Nijverheid.
Departement van
Onderwijs, Eeredienst en Nijverheid.

De Directeur van Onderwijs, Eeredienst en Nijverheid.
Gelezen de Missive van den officier van gezondheid der 2de klasse *à la suite* E. Dubois van 1 Juli 1893
N^o10.
den Hoofdingenieur Chef der afdeling Mijnwezen gehoord,
Heeft besloten:

M.E.F.T. Dubois,
belast met de uitvoering van palaeontologische onderzoeken op Java, ter bespreking van dienstaangelegenheid
in het belang dier onderzoeken op te roepen naar Batavia.

Afschrift, enz.
Accordeert met voorz. register.
De secretaris
(w.g.) Abendanon.

Voor eensluidend afschrift
De officier van gezondheid der 2^{de}
klasse *à la suite*
Eug Dubois

Aan
De officier van gezondheid
der 2de klasse
M.E.F.T. Dubois

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000012-171]

H.C.A. Thieme

Book- en Music publisher & Stereotypes

Nijmegen

VAN GOORSTRAAT 26

Nijmegen, 4 July 1893

Noble born Sir

Eug. Dubois

Tulung-Agung

Noble born Sir.

I have just received your postcard of 30 Mei last.

I have ordered Mr Spohr in Leipzig, immediately after you had sent me in your previous letter the addresses of the *Litt. Centralblatt* & the *Deutsche Literaturzeitung*, to send complimentary copies to both editorial boards.

Without any doubt Mr Spohr will have met with that request. But I will send him a reminder.

I have sent a third complimentary copy to Mr Wichmann.

Enclosed you will find thank you notes that I have received for sending complimentary copies.

With full esteem

your willing servant

precas Thieme

[?signature?]

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000012-171]

H.C.A. Thieme

Boek- en Muziekdrukkerij & stereotypie

Nijmegen

VAN GOORSTRAAT 26

Nijmegen, 4 Juli 1893

Weledelgeboren Heere

Eug. Dubois

Toeloeng-Agoeng

Weledelgeboren Heer.

Uw briefkaart van 30 Mei j.l. kwam zoeven in mijn bezit.

Ik droeg den Heer Spohr te Leipzig op, direct nadat gij mij in een vorig schrijven de adressen van de *Litt. Centralblatt* & de *Deutsche Literaturzeitung* hadt opgegeven, aan beide redactien een pres. exemplaar te zenden.

Zonder twijfel zal de Heer Spohr aan dit verzoek voldaan hebben. Ik zal hem er echter nog een keer aan herinneren.

Den Heer Wichmann zond ik het 3^e present exemplaar.

Inliggend overhandig ik U een dankbetuigingen voor de toezending van een presentexemplaar.

Met alle achting

Uw dw dr

precas Thieme

[?signature?]

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000012-172]

Tulung Agung, 5. July 1893.

Mr H.C.A Thieme
in Nijmegen

Noble born Sir

I have yesterday by means of your postcard of 1 June received the message that the duplicate list of complimentary copies has finally reached you, so a triplicate list has now become unnecessary. I later learned that the letter in question only had a stamp of 12½ cents, instead of one of 15 cents, reason why it not travelled overland, but was sent completely by sea. Happily the matter is now resolved and

[MM774C-000012-173]

the authorities mentioned in that list will now have opportunity to give their judgement, which will make the work reach the destination it was set out for, sooner. I, obviously, very much hope that this will be very beneficial and I yet again thank you for the care you have given to this booklet. The booklet looks nice and neat and invites for reading, and will, as I firmly trust, be a credit to your name as publisher and increase our gains. I can only say for myself that I've rarely witnessed a nicer published booklet.

I have not yet received the correction leaflets; they have possibly also been sent by sea mail, which will take 2-3 weeks longer. The booklets themselves I only received two months after they had been sent by you. A post service for packages here in the inland has not yet been arranged, so it's not advisable to choose that way of shipping.

Because of the postage on letters and sending, it is more expensive for packages of books and other printed matter to be sent thus than it is to be sent as printed matter by mail. The galley proof you sent, I have, at that time, also only received after two months and after having a lot of expenses, whilst it would have been cheaper and it would have arrived a month earlier had it been sent as printed matter. You may be interested in knowing this. For more heavy packages and for the large coastal cities of Java this is obviously different.

To avoid a possible misunderstanding

[MM774C-000012-174]

let me return to the complimentary copies for Prof. Wichmann. It was my intention that Professor Wichmann would receive another complimentary copy next to the two for his own use and the two he had received earlier that were to be sent to the two German journals (*Deutsche Literaturzeitung* and *Literarisches Centralblatt*) to which I asked his highly learned Sir to send exemplars himself. From Professor Wichmann I have meanwhile learnt that he considered the two exemplars sent earlier to be for his own use, which is according to my intention.

You have surely glued the correction leaflets into the complimentary copies you have sent. One of the addressees, Professor Molescholt in Rome has meanwhile passed away.

Thanking you again for your kind efforts and hoping for the best, I remain with high esteem
your willing servant Eug Dubois.

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000012-172]

Toeloeng Agoeng, 5. Juli 1893.

Den Heer H.C.A Thieme
te Nijmegen

WeledGeb. Heer

Gisteren gewerd mij door Uwe briefkaart van den 1ste Juni de tijding, dat het duplicaat mijner lijst van presentexemplaren U eindelijk bereikt heeft, zoo dat de triplicaat-lijst thans overbodig is. Zooals ik later vernam was de betreffende brief slechts van een postzegel van 12½ cent, in plaats van een van 15, voorzien, waardoor hij niet over land, doch geheel per zeepost verzonden werd. Gelukkig is dan nu die zaak in orde en zijn de

[MM774C-000012-173]

op die lijst genoemde vakgeleerden in de gelegenheid een oordeel te vellen en aldus het werkje sneller het voor hetzelfde weggelegd lot te doen bereiken. Ik hoop natuurlijk zeer, dat dit een zeer gunstig mag zijn en betuig U nogmaals mijn bestedank voor Uwe aan de uitvoering besteede zorgen. Het boekje ziet er zoo net en smakelijk uit, dat het tot lezen uitlokt, hetgeen, naar ik vast vertrouwd zowel Uwen naam als uitgever zal ten goede komen als het debiet bevorderen. Ik voor mij kan getuigen zelden een netter uitgegeven boekje gezien te hebben.

De verbeterblaadjes ontving ik tot heden niet; mogelijk zijn zij ook per zeepost geexpedieerd, hetgeen 2-3 weken langer duurt. De boekjes zelf ontving ik eerst twee maanden, nadat ze door U waren afgezonden. De postpakketdienst ^{hier} met het binnenland is nog niet geregeld, zoo dat het niet aan te raden is die wijze van verzending te bezigen.

Wegens briefporto's en op zending is 't voor niet al te zware pakketten boeken en andere drukwerken een nog duurere wijze van verzending dan als drukwerk per post. De drukproef ontving ik indertijd ook eerst na twee maanden en na veel onkosten gemaakt te hebben, terwijl ze veel goedkoper en een maand vroeger als drukwerk zou zijn te recht gekomen. Misschien stelt U er belang in dat te weten. Voor zwaardere pakketten en voor de groote kustplaatsen op Java is het geval natuurlijk anders.

Om mogelijk misverstand te voor-

[MM774C-000012-174]

komen kom ik nog even terug op de present exemplaren aan Prof. Wichmann. Mijne bedoeling was, dat Prof. W. voor eigen gebruik behalve de twee hem vroeger door U toegezonden exemplaren er nog een zou ontvangen. Aan de twee deutsche tijdschriften (*Deutsche Literaturzeitung* en *Literarisches Centralblatt*) vroeger door ZHG. opgegeven verzocht ik U zelf expl. te zenden. Van Prof. W. vernam ik vroeger, dat hij de twee hem door U gezonden exemplaren als voor zich bestemd beschouwde, hetgeen ook met mijne bedoeling strookt.

In de door U gezonden presentexemplaren zijn zeker ook de verbeterblaadjes ingeplakt. Een der adressanten, Prof. Molescholt te Rome is intusschen overleden.

U nogmaals dankzeggend voor Uw vriendelijke bemoeiingen en daarvan het beste hopen verblijf ik
hoogachtend

Uwdwdr Eug Dubois

[Click here to return to the content page.](#)

[MM774C-000059-060]

Trinil 7 July 1893

Your Noble Severe Sir!

The materials Portland cement, plaster, brick and a hard stone tile we have received for free from the Intendant of Ngawi, the pillar is almost ready.

The work is progressing well but whether we will be having bones by the 15th? We fear not as almost nothing is being found. We still continue to work with free coolies and we think we will not get the upper padas off this month as it is so terribly hard; some spots that we hardly get through with the pickaxe. Are we allowed to

[MM774C-000059-061]

employ more free coolies then these 10? We also request politely some advance to pay these free coolies. The procurement has been well received. We politely request some medicine for instance quinine and coughing powder.

Otherwise it's going well with the people and also with K.L. and de W.T. his health.

Your serving workers

Kriele and de Winter

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

[MM774C-000059-060]

Trinil 7 Juli 1893

WelEdelgstr: Heer!

De materialen Portlandcement kalk metselsteen en een hardstenen tegel hebben wij [? cadeau] gekregen van den Opzichter van Ngawi, de pilaar is te met klaar.

Het werk gaat goed vooruit maar of wij beenderen zullen hebben den 15^e daar vrezen wij voor aangezien er hoegenaamd niets gevonden wordt. Wij werken nog steeds door met de vrij koelies en denken als dat men van deze maand de boven padas er niet af gewerkt krijgen daar het op plaatsen zoo vreselijk hard is als dat men er te met met de pikhouweel niet door kunnen komen. Mogen wij er nog meer vrij koelies aan

[MM774C-000059-061]

het werk zetten dan deze 10? Wij verzoeken ook beleefd een weinig voorschot om de vrij koelies te betalen. Het bestel goed ontvangen wij verzoeken beleefd een weinig medicijnen b.v.b. Kinine en hoestpoeder.

Verders gaat het zeer goed met het volk ook met K.L. en de W.T. zijn gezondheid.

U dienende werklieden

Kriele en de Winter

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000033-599]

Tulung Agung, 9.7.93

Noble severe Sir, [Renaud?]

By interference of the local Assistant-Resident I have submitted on the first of this month a request for an advance of *f* 500,- to be used for the paleontological research but I have not received any authorisation, which I did receive for my allowance, although it was requested at the same time. I therefore suspect that against aforementioned authorisation objections have been raised and I call on your support to have these, if possible, lifted.

By missive of the Director of O.E.N. dd. 3 February 1893 N^o1098

[MM774C-000033-600]

I was told that until the end of March of this year up to an amount of *f* 1500 was to be authorised for research (advances and personal allowance). When my commission was subsequently extended until the end of March 1894 I did not receive any notice of the director of O.E.N. about authorisations that were to be granted, I was, however, under the impression that these would be sent to you as they have in the previous years – the more so as since I did receive my allowance (authorised on the 11th N^o1174) and also received an advance of *f* 500, making the total amount paid to me *f* 2750,-, which is *f* 1250,- more than what according to the missive of the Director of O.E.N. dd. 3 Feb. '93 N^o1098 was authorised.

In case you have not been empowered to authorise the advances and allowances for the whole year (in the previous years amounting to a total sum of *f* 5000,-) and such has been the cause for the request for the advance done on the 1st of this month not being authorised, you would oblige me and the research by conveying to me what can be done by me about it, or (which will surely be the quickest way to have effect) by taking it up with the Director of O.E.N. yourself.

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000033-599]

Toeloeng Agoeng, 9.7.93

Hoogedelgestreng Heer,

Op mijne den 1sten dezer door tusschenkomst van den Assistent-Resident alhier ingediende aanvraag om een voorschot van *f* 500,- ten behoeve der palaeontologische onderzoekingen mocht ik geen mandaat ontvangen; wel een voor mijne toelage, die ik tegelijkertijd had aangevraagd. Ik vermoed daarom, dat tegen de bedoelde mandateering bezwaren bestaan en roep de hulp van UHoogedelgestreng in om die zoo mogelijk te willen opheffen.

Bij missive van den Directeur van O.E.N. dd. 3 Februari 1893 N^o1098

[MM774C-000033-600]

werd mij medegedeeld, dat tot ultimo Maart van dit jaar door U ten behoeven der onderzoekingen (voorschotten en persoonlijke toelage) tot een bedrag van *f* 1500 kon worden gemandateerd. Toen daarna mijne opdracht tot einde Maart 1894 verlengd werd heb ik van den Directeur van O.E.N. geene mededeeling omtrent verder te verleenen mandateering ontvangen, geloofde evenwel dat die aan UHoogedelgestreng, evenals in vorige jaren, zou gezonden zijn – te meer daar ik sedert mijne toelage en ook in April (van [?Hen?] 11^{den} N^o1174 gemandateerd) nog een voorschot van *f* 500 ontving, zoodat tot heden aan mij werd uitbetaald *f* 2750,-, alzoo *f* 1250,- meer dan waartoe bij missive van den Directeur van O.E.N. dd. 3 Febr. '93 N^o1098 machtiging werd verleend.

Mocht U de bedoelde machtiging tot mandateering voor voorschotten en toelage gedurende het geheele jaar (in vorige jaren tot een gezamenlijk bedrag van *f* 5000,-) evenwel niet geworden zijn en daarin de oorzaak gelegen zijn van het niet mandateeren van de den 1ste dezer aangevraagde voorschotten, zoo zoudt U het onderzoek en mij zeer verplichten door mij wel te willen mededeelen wat door mij ter zake moet verricht worden of (wat zeker het snelst gevolg zou hebben) zelf Uwe welwillende tusschenkomst bij den Directeur van O.E.N. te verleenen.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000010-153]

Mringin 9.7.93

Dear Doctor

Herewith I have much pleasure in presenting you a volume entitled "A popular history of science". I also send you an Inkbottle I obtained for you Surabaya. I do not flatter myself that it is exactly what you wanted, but I could not get a more suitable one there.

I further send you a photograph of my child taken last month when he had completed his first year. By this opportunity I return with best thanks W.Opzoomer's pamphlet "De vrucht der Godsdienst". I have read it carefully through, and to a great extent would agree with his views, but

[MM774C-000010-154]

from a Darwinian standpoint of evolution I should, I think, look at the matter ~~from~~ in a different light. Therefore much of what Opzoomer writes seems to me to be overdrawn, still to a great extent I should be happy to endorse his views.

I still have of yours Tyndall's work entitled "New Fragments". I have not yet finished its perusal.

With my kind regards to all your household hoping one and all are in good health, and that your work is progressing to your satisfaction. Believe me to be

Very sincerely yours

Adam Prentice

[Next](#) letter with this correspondent

[MM774C-000010-153]

Mringin 9.7.93

Dear Doctor

Herewith I have much pleasure in presenting you a volume entitled "A popular history of science". I also send you an Inkbottle I obtained for you Soerabaya. I do not flatter myself that it is exactly what you wanted, but I could not get a more suitable one there.

I further send you a photograph of my child taken last month when he had completed his first year. By this opportunity I return with best thanks W.Opzoomer's pamphlet "De vrucht der Godsdienst". I have read it carefully through, and to a great extent would agree with his views, but

[MM774C-000010-154]

from a Darwinian standpoint of evolution I should, I think, look at the matter ~~from~~ in a different light. Therefore much of what Opzoomer writes seems to me to be overdrawn, still to a great extent I should be happy to endorse his views.

I still have of yours Tyndall's work entitled "New Fragments". I have not yet finished its perusal.

With my kind regards to all your household hoping one and all are in good health, and that your work is progressing to your satisfaction. Believe me to be

Very sincerely yours

Adam Prentice

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000059-023]

Trinil 13 July 1893

Your Noble Severe Sir!

The 7th I have sent a letter by mail in which I wrote that the pillar was almost ready, and that we received the procurement for de Winter and further information about the work.

This morning I sent more procurement.

Your serving worker

Kriele

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

833

— Send from Jawa —

[MM774C-000059-023]

Trinil 13 Juli 1893

WelEdelgestrengen Heer!

Den 7^{den} heb ik een brief over de post verzonden, waar in vermeld stond als dat het pilaartje te met klaar was, en ook het bestelgoed bestemd voor de Winter ontvangen te hebben en dan verders over de werkzaamheden.

Deze morgen heb ik nog bestel goed verzonden.

U dienende werkm:

Kriele

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000010-154]

Tempoesarie, 13th July 1893.

My Dear Doctor,

It was with great pleasure I received this morning you're very kind letter of yesterday with the excellent work by Newcomb which I shall highly prize not merely for the interesting subject matter of the book, but yet more for the sake of the giver.

I am glad you are so pleased with the photograph of my child. His name is Gerard Alexander, and he has to bear the surname Prentice –Maelennan. The portrait was taken when he was fully twelve months old. His birthday was 21st May 1892.

So you return to Europe in a years time! I earnestly trust the conditions under which you return will be such as you could hope from Government.

Your visit to Calcutta will interest you, I am sure, and now you are in the East it is an opportunity that won't again occur. I am glad that publication of your book in English will soon be accomplished. I shall be very happy indeed to be favoured with a copy and shall regard it with peculiar affection on account of the associations connected with it. That affection will be still increased if, as I hope, the work will make a name in Europe for its author.

It will perhaps surprise you to learn that I am leaving Mringin. I shall be in Tulung Agung

[MM774C-000010-156]

on the fourth of August and on the morning of the fifth I proceed with the *sneltrain*⁹⁹ to Semarang to administrate the coffee estate of "Geboegan" at Oenarang for one year as the owner is going to Europe to see his children. His name is P.J. van der Leeuw. His wife died two months ago of measles, in Europe. We all have our troubles! When the year is finished I expect another administration. Thus you see there is no chance of me going to Europe soon, but the time will yet come, I hope. As I before informed you I am interested in an *aanvraag for Woeste gronden*¹⁰⁰ on the Yang (Besoeke) & hoped ere now to hear something about it, but, though fully two years old, no reply to the application has yet been received. Governments are, however, now commencing the new railway in that direction & I daresay will give out grounds there in order to make traffic for the railway. If that application is given out, and I live, I shall expect to be in an independent position after six or seven years as my friends have money to plant coffee & will give me the Administration and a third share — very generous, indeed! The question, however, is, "Will Gov^l give out the grounds or refuse them?"

I have much pleasure in sending you my portrait taken just after our marriage — in happier moments, gone for evermore! You will favour me with one of yours when you have the opportunity?

Re-Semarang- at first I disliked the idea of

[MM774C-000010-157]

going there and did not decide until the 7th of this month. I am now glad, however that I am going, as Mr v/d Leeuw is a man of energy + method, and I shall have the opportunity of learning much while in charge of his estate. In answer to my telegram accepting the situation, he wrote me that I had taken a load of his heart, and he could now go to Europe & remain there with an easy mind.

At present I have stopped all reading for a time (though not without a struggle), and am working hard at Javanese as it is imperative I speak that language fluently. Afterwards however, I shall return with ardour to those fascinating subjects that engross my thoughts.

Hoping to have the pleasure of seeing you soon. Believe me with kind regards to Mrs Dubois and yourself

Yours very Sincerely
Adam Prentice

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

⁹⁹ fast train

¹⁰⁰ application for uncultivated lands

[MM774C-000010-154]

Tempoesarie, 13th July 1893.

My Dear Doctor,

It was with great pleasure I received this morning you're very kind letter of yesterday with the excellent work by Newcomb which I shall highly prize not merely for the interesting subject matter of the book, but yet more for the sake of the giver.

I am glad you are so pleased with the photograph of my child. His name is Gerard Alexander, and he has to bear the surname Prentice –Maelennan. The portrait was taken when he was fully twelve months old. His birthday was 21st May 1892.

So you return to Europe in a years time! I earnestly trust the conditions under which you return will be such as you could hope from Government.

Your visit to Calcutta will interest you, I am sure, and now you are in the East it is an opportunity that won't again occur. I am glad that publication of your book in English will soon be accomplished. I shall be very happy indeed to be favoured with a copy and shall regard it with peculiar affection on account of the associations connected with it. That affection will be still increased if, as I hope, the work will make a name in Europe for its author.

It will perhaps surprise you to learn that I am leaving Mringin. I shall be in Toeloeng Agoeng

[MM774C-000010-156]

on the fourth of August and on the morning of the fifth I proceed with the *sneltrain* to Semarang to administrate the coffee estate of "Geboegan" at Oenarang for one year as the owner is going to Europe to see his children. His name is P.J. van der Leeuw. His wife died two months ago of measles, in Europe. We all have our troubles! When the year is finished I expect another administration. Thus you see there is no chance of me going to Europe soon, but the time will yet come, I hope. As I before informed you I am interested in an *aanvraag for Woeste gronden* on the Yang (Besoeke) & hopes ere now to hear something about it, but, though fully two years old, no reply to the *aanvraag* has yet been received. Governments are, however, now commencing the new railway in that direction & I daresay will give out grounds there in order to make traffic for the railway. If that *aanvraag* is given out, and I live, I shall expect to be in an independent position after six or seven years as my friends have money to plant coffee & will give me the Administration and a third share — very generous, indeed! The question, however, is, "Will Gov^l give out the grounds all refuse them?"

I have much pleasure in sending you my portrait taken just after our marriage

— in happier moments, gone for evermore! You will favour me with one of yours when you have the opportunity?

Re-Semarang- at first I dislike the idea of

[MM774C-000010-157]

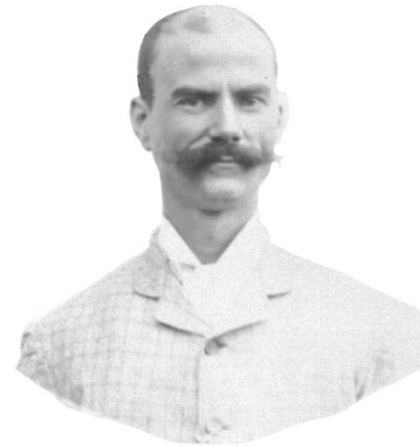
going there and did not decide until the 7th of this month. I am now glad, however that I am going, as Mr v/d Leeuw is a man of energy + method, and I shall have the opportunity of learning much while in charge of his estate. In answer to my telegram accepting the situation, he wrote me that I had taken a load of his heart, and he could now go to Europe & remain there with an easy mind.

At present I have stopped all reading for a time (though not without a struggle), and am working hard at Javanese as it is imperative I speak that language fluently. Afterwards however, I shall return with ardour to those fascinating subjects that engross my thoughts.

Hoping to have the pleasure of seeing you soon. Believe me with kind regards to Mrs Dubois and yourself

Yours very Sincerely
Adam Prentice

[Click here to return to the content page](#)

DUBO0900: Presumably Adam Prentice

[MM774C-000010-158]

Ngrodjo Saturday morning

Dear Doctor,

We have been examining the forest these few days. I have not called to see you as we have a visitor and I understand from your letter that you are seeking privacy. I fear you have very bad news from Europe, though I would faint hope it were otherwise.

As to Lalie Wjuvo it is at your disposal whenever you wish to go there. You take the train to Porrong.

Dogcart	Porrong to Kasrie	1	⁵⁰
Dogcart	Kasrie to Drigen	2	⁵⁰
Horse	Drigen to Irettes	-	⁵⁰
Horse next morning	Irettes to L.D.	5	⁰⁰

(sometimes only f 4 ⁰⁰ for horse)

If you take a boy with you give him money + tell him how much to pay, the coolies always ask more, but don't expect it!

[MM774C-000010-159]

you better stay the night at Irettes, either in the big house (if it be not let) or in the schoolroom (if the big house be let). The mandor Sarieman at Irettes has the keys of L.D. tell him, you come from Tulung Agung, are a friend of mine + wish to stay at L.D. ask him to get a horse, coolies, rice etc. for you to go there + to send Pak Termoh or other trustworthy cooly (wages 75c or f 1 00 per day but better pay only f 75c which is quite enough) to cook + watch the house, keys, etc. etc. there is also an orang djaga at L.D. + if you take a boy with you, then you don't require to keep Pak Termoh or other cooly, but just as you like.

Yours sincerely, Adam Prentice

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000010-158]

Ngrodjo Saturday morning

Dear Doctor,

We have been examining the forest these few days. I have not called to see you as we have a visitor and I understand from your letter that you are seeking privacy. I fear you have very bad news from Europe, though I would faint hope it were otherwise.

As to Lalie Wjuvo it is at your disposal whenever you wish to go there. You take the train to Porrong.

Dogcart	Porrong to Kasrie	1	⁵⁰
Dogcart	Kasrie to Drigen	2	⁵⁰
Horse	Drigen to Irettes	-	⁵⁰
Horse next morning	Irettes to L.D.	5	⁰⁰

(sometimes only f 4 ⁰⁰ for horse)

If you take a boy with you give him money + tell him how much to pay, the coolies always ask more, but don't expect it!

[MM774C-000010-159]

you better stay the night at Irettes, either in the big house (if it be not let) or in the schoolroom (if the big house be let). The mandor Sarieman at Irettes has the keys of L.D. tell him, you come from Toeloeng Agoeng, are a friend of mine + wish to stay at L.D. ask him to get a horse, coolies, rice etc. for you to go there + to send Pak Termoh or other trustworthy cooly (wages 75c or f 1 00 per day but better pay only f 75c which is quite enough) to cook + watch the house, keys, etc. etc. there is also an orang djaga at L.D. + if you take a boy with you, then you don't require to keep Pak Termoh or other cooly, but just as you like.

Yours sincerely, Adam Prentice

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000059-025]

Trinil 14 July 1893

Noble Born Sir!

As we are out of money we politely request an advance and we would please like to receive it on Saturday the 15th as we cannot pay the free coolies any more. Also some medicine for instance quinine and coughing powders since a few days we have 4-5 people suffering from fever.

Since a few days de Winter as such a terrible pain in his mouth that he almost can't eat rice. His mouth is swollen from the inside behind the last molar of the lower jaw.

The work is going very well though very few bones have been found, so we do not have a shipment by the 15th. There's one chest only with nothing special.

The river is still going down, we can almost see the banks.

We have not received any waybills yet, are we to get them ourselves from Ngawi?

Other than that it's going well with the folks and K.L.

Your serving workers

Kriele and de Winter

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

[MM774C-000059-025]

Trinil 14 Juli 1893

WelEdelg: Heer!

Daar ons geld op is verzoeken wij beleefd een voorschot en wij zouden het zeer graag zaterdag den 15^e ontvangen willen aangezien wij de vrijkoelies niet meer kunnen betalen. Ook een weinig medicijnen b.v.b. Kinine en hoestpoeders daar wij hier weer een paar dagen 4-5 koortslidders hebben.

De Winter heeft al een paar dagen zoo een vreselijke pijn in zijn mond als dat hij te met geen rijst kunt eten. Zijn mond is van binnen opgezet achter ten achterste kies onderkaak.

Het werk gaat zeer goed trouwens worden er zeer weinig beenderen gevonden, als dat wij geen verzending voor den 15^e bij elkaar hebben zoo wat een kist bij elkaar trouwens niets bijzonders.

De rivier daalt steeds als dat te met de banken zichtbaar zijn.

Wij hebben nog geen vrachtbrieven ontvangen moeten wij die zelf halen van Ngawi[?]

Verders gaat het zeer goed met het volk en K.L.

U dienende werklieden

Kriele en de Winter

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000059-026]

Trinil 14 July 1893

Noble Born Sir!

We have yesterday received the procurement in good order.

Of the topsoil some 18 m has been removed up to half a metre above the little wall, so about 22 m still needs to be done. We expect to need another 12 to 14 days for that as it is so terribly hard at the bottom we can hardly get through. This is what the pillar looks like, the rim is sticking out far so the rainwater will not pass down it.

Your serving workers

Kriele and de Winter

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

837

— Send from Jawa —

[MM774C-000059-026]

Trinil 14 Juli 1893

WelEdelg: Heer!

Het bestelgoed gisteren in een goede orden ontvangen.

Van de boven grond is ruim 18 M verwerkt tot ongeveer 0.50 M boven het muurtje dus er moet nog ongeveer 22 M. verwerkt worden. Daar zullen wel voor noodig zijn 12 à 14 dagen aangezien het zoo vreselijk hard is van onderen dat men er te met niet door kan komen.

Zoo ziet er het pilaartje uit het kopje steek ver over omdat het regenwater er niet langs zou lopen. –

U dienende werklieden

Kriele en de Winter

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000013-378]

Tulung Agung, 15 July 1893
Prof. A. Wichmann, Utrecht

Highly esteemed Professor,

Looking through the new edition of Helmholtz' *Handbuch der physiologischen Optik* I was very pleased to see that the curves for the "Erregungsintensitäten" of the three "Grundfarben", as constructed from the accurate measurements of König and Dieterici, are yet even more coinciding with the curves, which present the energy distribution in the spectrum of the stars of the three spectral classes, than I first believed from the all the curves of these "Erregungsintensitäten".

[MM774C-000013-379]

But I also regretfully found out that which I'm stating on page 50 of "Die Klimate" of A. Koenig and W. Uthhoff is untrue. I would therefore like to see this sentence omitted in the English edition of my booklet, (if that becomes reality, which I hope). *A.Koenig1) und später W. Uthhoff2) fanden beim normalen Auge ein kleineres "zweites Maximum" der Farbenempfindlichkeit ins Blau; nach obiger Betrachtung weise also als physiologisches Rudiment aufzufassen.* Should therefore be erased, as well as the notes belonging to that: 1) Annal.I. Physiol.1884 N.F.Bd.xxii en 2) Graefe's Archiv für Ophtalm. Bd. xxxiv.4, p.1.

Also the third note on page 3) *Hiernach ware als die mittlere Grundfarbe grünliches Gelb zu wählen.* I would like to erase, for I wish to leave that open. [in margin: possibly also about green blindness] I regretfully do not have a copy of the English manuscript at hand and I do not have the possibility to get it any time soon, as I left it behind in the mountains together with many books, because I have spent some time there when I was ill. But it will not be difficult for the kind intermediary of the English edition to find these matters at the start of the last paragraph.

If you would be so kind to also help me with this, you would also make me happy by changing the note (follow-up of note one on page 60) on p.61 the 4 bis 4¾ and 1 bis 1½ (D.T.) into respectively: about 4½ or 5½ and about 1 or 1½ in the English text.

Further about the excavation in Trinil. Bones are very much scattered and partially the layer is already gone because of erosion by the river. They are scattered that much that sometimes elements that fit together

[MM774C-000013-380]

our lying 20-30 m apart. As we can only do our examinations when the water level is low, these parts only slowly get together and some have been completely lost by the erosion.

I will tell you more about my trip with the proa and finally getting marl samples to send to you after having been to Batavia. I now first have to wait to be called in.

Messages from Treub and from Romburgh are that Greshoff still not seems to be normal ([?Rk.] to the general secretary) ; regrettable for our poor friend, but also unpleasant for those, whose characters are stained by the unattributable remarks of Greshoff, as firstly Treub is.

I declare that up to the moment he was ill in Buitenzorg I have never heard him speak anything else than with appreciation and admiration about Treub and I am therefore completely convinced that his later distrust is a consequence of his illness, and that Treub has absolutely not given any cause for it.

I have offered to do anything I can for Greshoff that would be in his interest.

Monday 17 transferred f 200 for English edition
answer to letter of 12 June

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000013-378]

Toeloeng Agoeng, 15.7.93
Prof. A. Wichmann, Utrecht

Hooggeachte Professor,

Bij de inzage van de nieuwe uitgaaf van Helmholtz' *Handbuch der physiologischen Optik* ontwaarde ik tot mijn groote vreugde dat de Curven voor de "Erregungsintensitäten" voor de drie "Grundfarben" zooals die naar nauwkeurige metingen van König en Dieterici zijn, nog veel meer in overeenstemming zijn met de Curven, welke de energieverdeeling in het spectrum der sterren van de 3 spectraalklassen aangeven, dan ik eerst geloofde, naar de oudere curven van genoemde "Erregungsintensitäten".

[MM774C-000013-379]

Doch tevens werd ik met leedwezen gewaar, dat het op p.50 van "Die Klimate" van A. Koenig en W. Uthhoff medegedeelde onjuist is. Gaarne zou ik daarom in de engelsche uitgaaf van mijn boekje, (wanneer die werkelijkheid wordt, zooals ik hoop) de betreffende zin geschrapt zien. *A.Koenig¹⁾ und später W. Uthhoff²⁾ fanden beim normalen Auge ein kleineres "zweites Maximum" der Farbenempfindlichkeit ins Blau; nach obiger Betrachtung weise also als physiologisches Rudiment aufzufassen.* komt aldus te vervallen, evenals de daarbij behoorende noten: 1) Annal.I. Physiol.1884 N.F.Bd.xxii en 2) Graefe's Archiv für Ophtalm. Bd. xxxiv.4, p.1. Ook de 3de noot op die pag.3) *Hiernach ware als die mittlere Grundfarbe grünliches Gelb zu wählen.* zou ik gaarne weggelaten zien, daar ik dat in het midden wensch te laten. [in margin: eventueel ook over groenblindheid] Tot mijn spijt heb ik het afschrift van het engelsche manuscript niet bij de hand en ben ook niet in de gelegenheid het spoedig te krijgen, daar ik het in het gebergte, waar ik eenigen tijd geleden om redenen van ziekte verblijf hield, heb achtergelaten met vele boeken. Doch één en ander zal voor den vriendelijke bemiddelaar van de engelsche uitgaaf gemakkelijk in het begin van het^{de} laatste paragraaf te vinden zijn.

Mocht U ook hierin zoo goed willen zijn mij Uwe hulp te verleen, zoo zoudt U mij gelukkig maken door tevens in de noot (vervolg van noot 1) van p. 60) op p.61 het 4 bis 4¾ en 1 bis 1½ (D.T.) te laten veranderen in resp : about 4½ or 5½ en about 1 or 1½ in den eng. tekst.

Verder over het graven te Trinil. Beenderen zeer verspreid en gedeeltelijk de laag door rivier al weggeëroerd. Zoo verspreid dat soms aan elkander passende fragmenten

[MM774C-000013-380]

20-30 m. van elkander liggen. Daar telkenmale alleen bij den laagsten waterstand de laag kan onderzocht worden, komen de delen slechts langzaam bij elkander en door de erosie voor een deel geheel verloren gegaan.

Verder over prauwvaart en zending van monsters mergel [?????] te halen en zenden na te Batavia geweest te zijn. Moet nu oproeping afwachten.

Over berichten van Treub en van Romburgh, dat Greshoff nog niet normaal schijnt ([?Rk.] aan Alg. Secretaris) ~~Jammer, doch~~ ^{Te betreuen} voor mijn ^{onzen} arme vriend, doch ook ~~zoo~~ onaangenaam voor degenen, wier karakter door de ontoerekenbare uitlatingen van G. een smet wordt aangewreven, in de eerste plaats Treub.

Verklaring, dat tot en met zijn ziekbed te Buitenzorg ik nooit anders dan met waardering en bewondering hem over Tr. hoorde spreken en dat naar mijne vaste overtuiging zijn later wantrouwen alleen een gevolg van de ziekte, dat T. daartoe volstrekt geen aanleiding gegeven

Aanbieding, desgewenst voor G. te doen wat ik kan in 't belang der zaak te handelen.

Maandag 17 f 200 voor engelsche uitgaaf
antwoord op brief van 12 Juni

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000010-161]

Tempoesarie, 16. 7. 93.

My Dear Doctor,

My best thanks for your warm, hearty letter. I hope to merit by the fulfilment of my duties all the good wishes you entertain regarding me and I know and feel you sincerely mean all you write. Yes, I wish a happier, a much happier future for us both then we have experienced during the past year, and if fate has not brighter days in store for us, we have at least sounded its deaths and misery, and much worse than we have had in the past year – personal bereavements, anxiety of mind, uncertainty for the future — cannot be meted out to us.

[MM774C-000010-162]

I think I shall now go on progressing (in a worldly sense) until I have obtained an independency, but if reverses overtake me I shall endeavour to beat them philosophically. If you have been enabled in any way to profit by me during the days we spent together, the debt is much, very much larger on my side, for I have borrowed from you besides a mass of actual facts, new ideas + broader insights into the things of the universe — acquisitions above all mere worldly wealth; and that being so, you have no thanks to give me, but rather thanks to receive from me.

Now those days of fellowship are drawing to a close their value is enhanced. Like so many

[MM774C-000010-163]

other advantages we esteem them more fully when they have passed away + are lost to us.

I shall be happy to accompany you to Ngawi on Tuesday together with Mr Boyd. I shall set out for Tulung Agung tomorrow afternoon + [?redeh?] There tomorrow evening.

I am in haste to close as I am pressed for time.

With kind regards to Mrs Dubois + yourself

Believe me to be sincerely yours

Adam Prentice

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000010-161]

Tempoesarie, 16. 7. 93.

My Dear Doctor,

My best thanks for your warm, hearty letter. I hope to merit by the fulfilment of my duties all the good wishes you entertain regarding me and I know and feel you sincerely mean all you write. Yes, I wish a happier, a much happier future for us both then we have experienced during the past year, and if fate has not brighter days in store for us, we have at least sounded its deaths and misery, and much worse than we have had in the past year – personal bereavements, anxiety of mind, uncertainty for the future — cannot be meted out to us.

[MM774C-000010-162]

I think I shall now go on progressing (in a worldly sense) until I have obtained an independency, but if reverses overtake me I shall endeavour to beat them philosophically. If you have been enabled in any way to profit by me during the days we spent together, the debt is much, very much larger on my side, for I have borrowed from you besides a mass of actual facts, new ideas + broader insights into the things of the universe — acquisitions above all mere worldly wealth; and that being so, you have no thanks to give me, but rather thanks to receive from me.

Now those days of fellowship are drawing to a close their value is enhanced. Like so many

[MM774C-000010-163]

other advantages we esteem them more fully when they have passed away + are lost to us.

I shall be happy to accompany you to Ngawi on Tuesday together with Mr Boyd. I shall set out for Toeloeng Agoeng tomorrow afternoon + [?redeh?] There tomorrow evening.

I am in haste to close as I am pressed for time.

With kind regards to Mrs Dubois + yourself

Believe me to be sincerely yours

Adam Prentice

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000050-086]

June 1893. (with the report over the 2nd quarter and missive N^o11 dated 21 July, 1893)

Almost the complete first half of this month had to be dedicated to the repair and rebuilding of the barracks for the convicts and storage at Trinil. After that exploration started. Because of the almost permanent high water level of the Bengawan the deeper and rich bone bearing layer on the left bank, which had to be abandoned at the start of the previous West monsoon, was not yet accessible. Therefore the start was made to more land inward dig down a new part of the river bank over a length of 40 and a width of 5 metres. Because of the extraordinary hardness of the rocks and the relatively low number (of 40) available convicts this work progressed very slowly. To remove this fossil poor stone mass as soon as possible another 10 to 20 coolies were employed against payment.

[Next](#) official report

[Previous](#) official report

[MM774C-000050-086]

Juni 1893. (met rapport over 2de kwartaal bij missive N^o11 dd. 21 Juli 1893)

Bijna de geheele eerste helft dezer maand moest besteed worden aan het herstel en het oprichten van dwangarbeiders er een en loodsen te Trinil. Daarna werd ^{er} met de opsporingen en aanvang gemaakt. Wegens den bijna permanent hoogen waterstand der Bengawan ~~—rivier~~ was de, bij het invallen van de vorigen west-moeson verlaten, diepere en rijke beenderenlaag aan den linkeroever nog niet toegankelijk. Er werd nu begonnen met meer landwaarts daarnaast een nieuw stuk van den oeverwand ter lengte van 40 en ter breedte van 5 M. af te graven. Dit werk vorderde weldra door de buitengewone hardheid van het gesteente en het betrekkelijk geringe getal (van 40) ^{beschikbare} ~~gestraften~~ ^{slechts} ~~—zeer~~ ^{uiterst} langzaam. ~~Daarom werden ook nog vrije koelies tegen betaling te werk gesteld.~~ Ten einde echter zoo spoedig mogelijk deze hooger ~~gelegen deelen en~~ fossielenarme gesteentemassa te kunnen verwijderen werden nog tijdelijk nog 10 tot 20 koelies tegen betaling te werk gesteld.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000050-085]

Second Quarter 1893.

[21-7-1893]

After the whole bone bearing area in the Kendeng east of the Pandan had been explored with good results, in May new explorations were started in the area west of the Pandan near Kedung Brubus (district Charuban of the residency Madiun) which was so rich before, but which had already repeatedly been exploited. Because of these earlier explorations but mainly because of the thick undergrowth of the ground with weeds and shrubs only very few fossils were collected. By the end of May last year's abandoned work at Trinil (department Ngawi) was resumed, firstly with rebuilding the necessary barracks and sheds, subsequently with the excavations. Because of the still almost permanent high water level of the Bengawan the deeper bone rich layer that had been laid bare, but which had to be abandoned at the start of the previous West monsoon, was not yet accessible. Therefore, more land inward next to it, a new piece of the river bank, with a length of 40 and a width of 5 m, was dug down, a work which, because of the extraordinarily hardness of the rock, progressed only very slowly, such that in this quarter the intended more rich bone layer was not yet laid bare.

[Next](#) official report

[Previous](#) official report

[MM774C-000050-085, 21-7-1893]

Tweede Kwartaal 1893.

Nadat de geheele beenderen bevatten de streek in den Kendeng ten oosten van den Pandan met goed gevolg was afgezocht werden in Mei opnieuw nasporingen ingesteld in het vroeger zoo rijke, doch reeds herhaaldelijk geëxploiteerde terrein bij Kedoeng Broeboes (distr. Tjaroeban der res. Madioen) ten westen van den Pandan. Zoowel ten gevolge van bedoelde vroegere nasporingen als vooral van de dichte begroeiing van den bodem met kruiden en heesters werden hier nog maar zeer weinig fossielen verzameld. Tegen het eind van Mei werden de verleden jaar gestaakte werkzaamheden te Trinil (afd. Ngawi) hervat, in de eerste plaats met het oprichten van de noodige barakken en loodsden, vervolgens met de opgravingen. Ten gevolgen van den nog bijna permanent hoogen waterstand der Bengawan was het van de diepere, rijke beenderenlaag laag blootgelegde gedeelte, dat bij het invallen van den vorigen westmoesson moest verlaten worden, nog niet toegankelijk. Daarom werd nu begonnen met, meer landwaarts daarnaast, een nieuw stuk van den oeverwand, ter lengte van 40 en ter breedte van 5 M., af te graven, welk werk, wegens de buitengewone groote hardheid van het gesteente slechts uiterst langzaam vorderende, zoodat in dit kwartaal de bedoelde rijkere beenderenlaag nog niet bloot kwam.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000011-424]

I am informing you about the locations were bones can be found in the Bantam Residence.
1st west of mount West-Kendeng. There is a side south-west of mount West-Kendeng that [??slopes to the??]
West. They can also be found in the jungle.
2nd South-East of the District Sadjirah they are in or [??????] in the department Lebak-Rangkasbetoeng
Hamka, assistant Wedono of Ngangung

Seen Sumodimedjo
the wedono of District Lengkong
22-Juli 1893 [?signature]

[MM774C-000011-425]

If you want to examine the bones near Rangkas Betung, you walk strait to District Sadjirah to the
Wedono.
When looking for the bones on the West-Kendeng mountain, you need to ask for support in Rangkas
Betung from the great lord Regent who's [number one] who knows which road to take to that site.

This is the only letter with this correspondent

[Next](#) Indonesian letter
[Previous](#) Indonesian letter

[MM774C-000011-424]

Hamba

Haing aik katrangan tematuja tailang & dulim Resident Bantam Kaelanga goenoeng Kendang Koelan. Jang miring
[??ail?] kaelan ada dalim otan gaiga asa Keadael metanja district Sadjirak ada dalem atan kesjar. dalim afdeeling
Lehar Rangkusbetoeng

Hamka assistent wedono
Ngangoeng

Gezien Soemodimedjo
Wedono district Lengkong
22/93 [?signature?]

[MM774C-000011-425]

Kalae jarikna tuilang dari Rangkasbetoeng djalem mengalar trais di district Sagirah Katemae sama wedano.
Kalae jarikna tuilang ada goenoeng Kendeng Koelan dari rangkas betoeng mrinta tuilang sama Kungging Regent
dia poenja Kaki Hadji iang tuue djalan ija sampe di itoe tempat

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000010-365]

Batavia 26 July 1893

Dear Mr Dubois,

Mr vd Kemp is of the opinion that the powers of the zincograph at Buitenzorg will be insufficient. Even Mr Treub has difficulties getting the work done.

So would you please consult with Mr Treub about this.

Meanwhile

after polite greetings

your willing servant

G.P.A. Renaud

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

843

— Send from Jawa —

[MM774C-000010-365]

Batavia 26 Juli 1893

Waarde Hr. Dubois,

De hr vd Kemp vermeent dat de krachten van den zincograaph te Buitenzorg onvoldoende zullen zijn. Zelfs den heer Treub heeft moeite het werk gedaan te krijgen.

Wil dit dus s.v.p. goed nagaan ook met hr Treub.

Inmiddels

na beleefde groeten

Uw dw dr

G.P.A. Renaud

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000033-638]

Buitenzorg, 28 July 1893

Noble and Severe Sir,

His Excellency the Governor General requested my to convey to Your Noble Severe Sir that he is current busy schedule does not leave him much time to grant you an audience and that he will be pleased to receive you at the general audience in Batavia on Monday 30 July next at half past 10 in the morning in the [?Gaudi?] hotel at [?Bijterijk?].

Should there, however, be

[MM774C-000033-639]

reasons why the private audience Your Noble Sir requested cannot suffer any delay, His Excellency invited me to request that you may yet inform me.

Politely greeting and with high esteem I have the honour to be

Your Noble Sir's willing servant [secretary to Groeneveldt]

[?Signature?]

This is the only letter with this correspondent

[MM774C-000033-638]

Buitenzorg, 28 Juli 1893

WelEdel Gestreng Heer,

Zijne Excellentie de Gouverneur Generaal heeft mij verzocht U.E.G . mede te deelen dat hij thans door drukke bezigheden weinig tijd heeft audientie te verleenen en UEG derhalve gaarne zal ontvangen op de algem: audientie te Batavia op Maandag 30 Juli as. des ochtends ten half elf ure in het [?Gaudi?] hotel op [?Bijterijk?].

Mochten er echter

[MM774C-000033-639]

redenen bestaan waardoor de door UEG. aangevraagde particuliere audientie geen uitstel kan lijden, zoo heeft Zijne Excellentie mij uitgenoodigd U te verzoeken mij dit als nog mede te deelen.

Beleefd groetend en hoogachtend heb ik de eer te zijn

UEG dw. dienaar

[?Signature?]

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000003-412]

Solok 30 July 1893.

Amice Dubois! Following your letter that I received yesterday evening I have today sent *f* 100 to Professor Wichmann. I had just been corresponding with him the last couple of weeks about geological questions. – I've sent him a collection of stones from these sections that seem to interest him a lot. – I told him that I got to see his letters to you and that I completely agree with you that to be read in England one has to write in English. – It is different on the mainland, but language skills, in particular of German, are so poorly in England that even well educated scientists hardly understand a word of German and in the most cases their knowledge is so limited they can't read any scientific publication. – I hope you will now have it printed soon, don't forget to send a complimentary copy to "Nature" which will immediately elicit a review. –

[MM774C-000003-413]

When you are making your list of complementary copies to be sent will you please oblige me with adding:

James Durham Esq.^s Newport five Scotland.

David Cunningham same address

W.N. Walker Esq.^s same address

Should there be a few copies left I'd be obliged to get them.

With interest I saw the message that you were called to appear in Batavia and I suspected that it would be in connection with your future plans. – I hope you will succeed in being sent to Holland to process your finds and I envy you for the trip to British India, one of my illusions which will remain unfulfilled as so many others. –

I did not hear much from Pollak the last month, increased business because of the exploitation of the coal prevents me from walking out of here other than for small forced trips to Padang that do not allow me the liberty to take a day to stay over at Kaju Tanam. Pollak, who is accustomed to the more quiet life there can hardly imagine that. – It seems that the last months he has been suffering because of the health of his little girl, but I think everything is going better now. –

On the coalfields everything is now lively and busy and there are about 1200 forced labourers at work – but everything goes against us. – The coal, everywhere so far where it is being dug, is terribly crumbled and difficult to get out in decent pieces, furthermore it's mixed with a layer of pipe clay that comes with the water from above and covers every newly opened layer with a dirty white coating. – Although the quality remains good it looks poorly. – We try to remove it by washing but this seems to cause it to fester so we quit that. – You might say what does this have to do with you, but engineer Peine deals with all the work underground which leaves me to deal with everything above ground. – But I don't think it will be for much longer because I expect to be

[MM774C-000003-414]

transferred to Java in September as soon as they start with the line Malay Blitar.

At Solok we live again in old-Singkarak. Buysman is controller here now, Swaving succeeded him and has lodgings here, Roos has been appointed here as registrar! – –

Receive with your wife our best wishes and believe me as ever to be
yours truly

Th. Delprat

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000003-412]

Solok 30 Juli 93.

Amice Dubois! In gevolge Uw brief die mij gisteravond gewerd heb ik heden *f* 100 aan Professor Wichmann gezonden. Ik was juist de laatste weken in correspondentie met hem over geologische questies. – Ik heb hem nl. eene verzameling steenen uit deze secties gezonden die hem nog al schijnen te interesseren. – Ik heb hem gezegd inzage van zijn schrijven aan U gekregen te hebben en dat ik het geheel met U eens ben dat men om in Engeland gelezen te worden men in het engelsch moet schrijven. – Op het vaste land is dat anders, doch de taalkennis, vooral die van het duitsch, is in Engeland zoo gering dat zelfs zeer goed wetenschappelijk ontwikkelde menschen veelal geen woord duitsch verstaan en in de meeste gevallen te onvolledig om eenig wetenschappelijk werk goed te [??2222] lezen. – Ik hoop dat hij het nu spoedig zal laten drukken, denk er aan een present exemplaar aan "Nature" te zenden dan lukt ge dadelijk kritiek uit. –

[MM774C-000003-413]

Wanneer ge Uwe lijst van te verzenden exemplaren opmaakt wilt mij dan verplichten met daarop te vermelden:

James Durham Esq.^s Newport five Scotland.

David Cunningham zelfde adres

W.N. Walker Esq.^s zelfde adres

Mogt ge nog een paar exemplaren overhouden dan houd ik mij daarvoor aanbevolen.

Met belangstelling zag ik het bericht dat ge naar Batavia waart opgeroepen ik vermoedde wel dat dit in verband zoude staan met Uwe verdere plannen. – Ik hoop dat het zal lukken dat ge naar Holland gezonden wordt om Uwe vondsten uit te werken, ik benijd u de reis naar Engelsch Indië, een mijner illusies die even als zoovele anderen wel onvervuld zullen blijven. –

Van Pollak merkte ik de laatste maand weinig, vergrootte drukte van het in exploitatie brengen van het kolen te verhinderen mij hier weg te lopen dan voor kleine gedwongen [?vlieg ringen?] Naar dan waar op het mij niet mogelijk is de vrijheid te nemen een dag te Kagoe Tanam over te blijven. Pollak die een rustiger leven daar gewend is kan zich dat niet voorstellen. – Het schijnt dat hij gedurende de laatste maanden nogal gesukkeld heeft met de gezondheid van het dochtertje, nu geloof ik echter dat het beter gaat. –

Op het kolenveld is nu alles leven en bedrijvigheid en zijn nu ongeveer 1200 dwangarbeiders werkzaam – alles loopt echter tegen. – De kolen, waar die tot nu toe ontgraven worden zijn sterk verbrokkeld en moeilijk als stuk kolen te verkrijgen, buitendien zijn ze vermengd met eene laag pijpjaarde die door het zakwater van boven zich telkens over de nieuw gevonden buiten kanten verspreid en alles vuil wit kleurt. – Hoewel de kwaliteit goed blijft is het aanzien slecht. – Wij hebben getracht dit door wasschen te verwijderen maar het schijnt dat dit aanleiding geeft tot broeien en wij zijn daar dus mede uitgescheden. – Ge zult zeggen wat of mij dit aangaat, maar de ingr. Peine bemoeit zich vnl. met het werk onder den grond en alles wat boven aarde gebeurt komt vnl. op mij neder. – Vermoedelijk zal dit wel niet lang meer duren daar ik denk tegen

[MM774C-000003-414]

September naar Java overgeplaatst te worden zoodra de lijn Malay Blitar wordt aangevangen.

Te Solok leven wij weder in oud-Singkarak. Buysman is nu hier controle, Swaving is hem gevolgd en heeft hier het logement, Roos is hier geplaatst als griffier! – –

Ontvang met Uwe vrouw onze beste groeten en geloof mij als altijd
geh de Uwe

Th. Delprat

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000012-175]

H.C.A. Thieme
Book- en Music publisher & Stereotypes
Nijmegen
VAN GOORSTRAAT 26

Nijmegen, 1 Augustus 1893

Noble born Sir
Eug. Dubois
Tulung-Agung

I have received your letter of 28 May as well as your letter and the three postcards of 23 June.

You will meanwhile have received my postcard of 1 June in which I have notified you of the receipt of the list with the names for complimentary copies.

The shipment of these complimentary copies has thus been taken care of for some time now, which you will have understood from the thank you letters that I've added to my letter of 4 July last.

Professor Wichmann wrote to me yesterday that your list has some (three) wrong addresses on it, Sir A. Geikie for instance does not live in Edinburgh, but in London S.W. Termynstreet 28.

Privy councillor Professor Richthofen does not live in Leipzig but in Berlin W. Kurfürstenstr. 117 whilst the editorial board of the *Neuen Jahrbuch für Mineralogie* is located in Berlin W. Keithstrasse 19.

I will yet send complimentary copies to these three addresses with an added postcard to explain the delay of this shipment.

The Dutch book trade has asked for about 70 exemplars in commission, so I'm not expecting much from the gains in the Netherlands, I do, however, hope that the exploitation in Germany will be more profitable.

I have set the price to *f* 0,90 (Rm 1,50)

With full esteem I have the honour to be
your willing servant
precas Thieme

[?signature?]

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000012-175]

H.C.A. Thieme
Boek- en Muziekdrukkerij & stereotypie
Nijmegen
VAN GOORSTRAAT 26

Nijmegen, 1 Aug^s 1893

Weledelgeboren Heere
Eug. Dubois
Toeloeng-Agoeng

Uw schrijven van 28 Mei benevens Uwen brief en de 3 briefkaarten van 23 Juni kwamen in mijn bezit.

Gij zult ondertusschen mijn briefkaart van 1 Juni ontvangen hebben, waarin ik U de goede ontvangst van het lijstje der presentexemplaren berichte.

De verzending der present exemplaren is dus reeds sedert geruime tijd in orde gebracht, zooals U trouwens uit de toezending van een bedankbrieven met mijn schrijven van vier Juli j.l. zal zijn gebleken.

Prof. Wichmann schreef mij gisteren dat in Uwe lijst eenige (drie) foutieve adressen voorkomen Sir A. Geikie woont bijvoorbeeld niet te Edinburgh, maar London S.W. Termynstreet 28.

Geh. Rath Prof. v. Richthofen niet te Leipzig maar Berlin W. Kurfürstenstr. 117 terwijl de Redaction des Neuen Jahrbuch für Mineralogie gevestigd is Berlin W. Keithstrasse 19.

Ik zal aan deze drie adressen nog een presentexemplaar doen toekomen met een briefkaart ter verklaring der

[MM774C-000012-176]
vertraagde toezending.

Ongeveer 70 exemplaren zijn door den boekhandel in Nederland in commissie gevraagd, van het debiet in Nederland stel ik mij dus niet veel voor, ik hoop echter dat de exploitatie in Duitschland ene gunstiger zal zijn.

Den prijs stelde ik op *f* 0,90 (Rm 1,50)

Met alle achting heb ik de eer te zijn

Uw dw dr
precas Thieme

[?signature?]

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000012-178]

H.C.A. Thieme Book- en Music publisher & Stereotypes, Nijmegen
van Goorstraat , 1 August 1893
MR ....Prof.A.Wichmann
IN....Utrecht

Whilst thanking you for your postcard of 30 July last I have the honour to let you know that on 1 June last I have already received the list for complimentary copies from Mr Dubois.

Dispatching of the complimentary copies therefore has already taken place.

The addresses of which you have notified me that they have changed, will yet be sent new complimentary copies.

With full esteem

your willing servant

precas Thieme

[?signature?]

[Next](#) letter of Wichmann

[Previous](#) letter of Wichmann

[Next](#) letter of Thieme

[Previous](#) letter of Thieme

[MM774C-000012-178]

H.C.A. Thieme. Boek- en Muziekdrukkerij, stereotypie, Nijmegen
van Goorstraat, 1.8. 1893
DEN HEER ....Prof.A.Wichmann
TE....Utrecht

Onder dankbetuiging voor Uwen briefkaart van 30 Juli j.l. heb ik de eer U te berichten dat ik 1 Juni j.l. reeds het lijstje der presentemplaren van den Heer Dubois ontving.

De verzending der presentemplaren heeft dus reeds plaatsgevonden.

Aan de mij door U mede gedeelde veranderde adressen zal ik alsnog een nieuw pres.exemplaar doen toekomen.

Met alle achting

Uwdwdr

precas Thieme

[?signature?]

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000010-409]

Berlin W
Kurfürstenstrasse 117
2 August 1893

Very esteemed Sir!

You have been so very kind to have your publisher Mr Thieme send me your brochure "Die Klimate der geologischen Vergangenheit". I sincerely thank you for it and want to at least express my admiration that you have been able from your far of homestead to follow the latest developments of science so well as is being proved by your remarkable and extensive knowledge of the literature. Just like Robert Mayer once, probably the silent presence amongst a nature full of life creates the opportunity to think about large and significant problems of which you have followed the consequences into very different directions.

I had already received your brochure before, but had to put it aside for further study. I will donate this exemplar to the geographical Institute of the University over here. The second exemplar, which arrived here today, I have read with great interest. You have understood very well how to follow your theory through and explain it with dialectic and support it with excellent arguments. One gladly follows you from all applications of the main problem onto the next.

Obviously such theories are based on the principle of probability, as a solid proof cannot be established. But there is great merit in bringing forward a unifying explanation for such a large range of different phenomena and thus support this by arguments of probability such that it provides a better explanation than other theories.

Lack of time forbids me to go into details, as I'm on the brink of going on a journey. I did not want to fail however, to express to you, with which great interest I have been following your work. I am planning to publish further work in this area myself. In particular I would like to

[MM774C-000010-411]

wish that you yourself may find the time, to follow this work through more extensively.

Yet again my sincere thanks
with full esteem
yours truly
F. v Richthofen

Your homestead is not known to me out of own experience. Upon my visit to Java 1861 I have not reached Kediri. After that I did travel a couple of weeks with **Junghuhn** along the south coast of the Preanger Regencies.

Next letter with this correspondent

Junghuhn Von Richthofen
Near lake Telega Patenggang
Source: Wikipedia, lemma: "**Junghuhn**"

[MM774C-000010-409]

Berlin W
Kurfürstenstrasse 117
2.8.1893

Sehr geehrter Herr!

Sie haben die grosse Freundlichkeit gehabt mir durch Ihren Verleger Herrn Thieme Ihre Schrift "Die Klimate der geologischen Vergangenheit" übersenden zu lassen. Indem ich Ihnen dafür verbindlichst Dank sage, möchte ich Ihnen zumindest meine Bewunderung ausdrücken, dass es Ihnen an Ihrem entlegenen Wohnsitz möglich ist, den neuesten Fortschritten der Wissenschaft sich so ausgezeichneter Weise zu folgen, wie Sie es [d????] Ihre erstaunliche und umfassende Literaturkenntniss erweisen. Gleich wie einst Robert Mayer, gibt vermutlich stille Aufenthalt inmitten einer lebensvollen Natur gelegenheit, über hohe und weittragende Probleme nachzudenken und sie in ihren Konsequenzen nach den verschiedensten Richtungen zu verfolgen.

Ich hatte bereits früher Ihre Abhandlung erhalten, sie aber zu weiteren Studieren zurücklegen müssen. Ich werde dieses Exemplar der hier an der Universität bestehenden Geographisches Institut überweisen. Das zweite Exemplar, welches mir heute zukam, habe ich mit lebhaften Interesse gelesen. Sie haben es verstanden, Ihre Theorie mit ausgezeichneten Argumentierung und Dialektik durchzuführen und auseinander zu setzen. Gern folgt man Ihnen in allen Anwendungen der Hauptprobleme auf andere.

Selbstverständlich beruhen soche Theorien auf den Princip der Wahrscheinlichkeit, da exacter Beweise nicht erbracht werden können. Aber es liegt ein hoher Verdienst darin, für eine [?????] [?????] Klasse verschiedener Erscheinungen eine einheitliche Erklärung zu bringen und durch Wahrscheinlichkeits-Argumente so zu stützen, dass sie besser entspricht als andere ~~Argumente~~-Theorien.

Auf Einzelnen einzugehen verbietet mir die etwas bedrängte Zeit, da ich vor dem [tüttritt] einer Reise stehe. Ich wollte aber nicht unterlassen, Ihnen zugleich auszusprechen, mit welchem besondere Interesse ich Ihren Ausführungen gefolgt bin. Ich habe die [zuversicht], dass dieselben zum weiteren Arbeiten auf denselben Gebiet Veranlassung geben werden. Besonders aber möchte ich

[MM774C-000010-411]

wünschen, dass Sie selbst die Zeit finden mögen, Ihren Gegenstand ausführlicher auszuarbeiten.

Mit nochmaligen verbindlichsten Dank
hochachtungsvoll
Ihr ergebenster
F. v Richthofen

Ihr Wohnsitz ist mir aus eigener Anschauung nicht bekannt. Bei einen Besuch an Java 1861 kam ich nur bis Kediri. Nachher reiste ich einige Wochen mit Junghuhn an der Südküste der Preanger Regentschaften.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000011-558]

Munchang 2 August 1893.

Dear Doctor Dubois!

Your letter reached me at about 1 o'clock at night, so I could only go to the cook Hadjie this morning to enquire for information. To my great regret I cannot give you any positive news. The old man claims he cannot remember anything about bones or such matters. But apparently it would have obstructed his plans to go back home, where he wanted to give a party, so not wanting to march back 21 miles to Gunung Puntang might have had something to do with it; meanwhile we have made him go there anyway. Firstly to prove our goodwill and further because it might well be that once he gets there, his memory will freshen up. The good man is, however, as deaf as a post and it won't be easy to make him understand anything. In the meantime we have no clues whatsoever that Gunung Puntang is the right location – the instructions on the note are so vague that little can be

[MM774C-000011-559]

made of it; whereas Mr Speet apparently never heard about the matter. I therefore fear that you have not reached the end of your quest yet. Meanwhile you will not have understood why you had to wait for this message so long, but we are currently 21 miles apart and your runner arrived in the dead of night. Because of the very bad weather and the difficult terrain this will not be in your hands until the evening and this day will yet be lost to you. – It's incomprehensible that none have looked at the back side of the note which I hereby return! Meanwhile we sincerely hope that you haven't spent your time fruitless and we all wish you success. We now have to continue our journey in lousy weather.

Receive the polite greetings of the Regent, Mr Palthenier and believe me to be
your willing servant
[?T Stralter]

This is the only letter with this correspondent

[MM774C-000011-558]

Moentjang 2 Augustus 1893.

Geachte Doctor Dubois!

Uw schrijven bereikte mij ongeveer tegen 1 uur 's nachts, zoo dat ik eerst heden morgen informatie een bij den kok Hadjie kon inwinnen. Doch tot mijn groot leed wezen kan ik U geene bemoedigende berichten geven. De oude [???] beweert zich niets te herinneren van beenderen of dergelijke zaken. Doch blijkbaar contrarieert het 's mans plannen om nu hij op weg naar huis is, waar hij een feest wilde geven, weder een terugmarsch van 21 palen naar Goenoeng Poentang te moeten maken; intusschen hebben wij hem toch daartoe bewogen. Eerst eens om onze goede wil te bewijzen en verder omdat het mogelijk is, dat hij eenmaal ter plaatse aangekomen, zijne memorie weder zal opfrischen. De brave man is evenwel stokdoof en het zal U geene geringe moeite kosten om hem iets aan 't verstand te brengen. Intusschen menen wij uit niets te mogen opmaken dat Goenoeng Poentang de gezochte streek is – de aanwijzingen op de nota zijn zoo vague dat daaruit weinig is op te

[MM774C-000011-559]

maken; terwijl blijkbaar de Heer Speet nooit iets van de zaak vernomen heeft. Ik vrees daarom dat U nog niet aan 't einde van Uw zoektocht gekomen zijt. U zult er wel niets van begrepen hebben dat U Zoolang op bericht van mij moest wachten, maar wij zitten op 't oogenblik op 21 palen afstand van elkaar en Uw zendeling kwam in 't holste van den nacht aan. In verband met het slechte weer en het erg moeilijke terrein zal deze wel niet voor den vooravond in Uw handen zijn, en is deze dag weer voor U verloren. – Onbegrijpelijk dat [???] geen van allen op het achterschrift van de hierbij teruggaande nota geattendeerd hebben! Intusschen hopen wij van harte dat U Uw tijd niet vruchteloos besteed heeft en wenschen wij alle aan U succes toe. We moeten nu in een honden weer onze tocht voortzetten.

Ontvang de beleefde groeten van den Regent, den Hr. Palthenier en mij en geloof mij
Uw Dw Dienaar
[?T Stralter]

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000010-114]

Kaju Tanam 3 August 1893.

My dear Dubois!

I have already learned from the newspaper that you have been called to Batavia, for?? – It must be about matters that concern you, and I hope you will not leave me in suspense about it. I have received the postcard that you wrote before departing from Tulung Agung and my wife and I thank you and your wife for your warm support. Regretfully I cannot give you any positive news about our poor child. For some reason unknown to me she is not doing well on her mother's breast, so we switched to cow's milk (with cream). But that is also causing great difficulties, as the child does not tolerate sweet milk, and if you don't sufficiently sweeten it she will not take it. Many thanks for your advice and for sending me Allebé¹⁰¹. Although I also have a German book (Amman) on treating children, I have yet found in Allebé several useful hints. If she is not rapidly improving, we will try to find a good wet nurse, which is not so easy in the Indies. When I think about how wonderful your children have grown, and how much distress and sorrow we are having with our Friederike, my heart truly aches! Duboisine must already be quite a girl of six years old, and maybe already going to school.

By accident I have recently got to borrow the beautiful work of Neumayr: "Erdgeschichte" and you will understand that I'm reading it with great interest. It would hardly be possible to present, in itself very dry contents, in a more attractive way that is more understandable also to the layman, next to there being very many beautiful pictures. If I had had this book before, I would have had more appreciation for others I read before, as in those I had much difficulty dealing with the technical terms. The chapter that interests me most so far is: "Verbreitung der Kohlenpflanzen und klima der Kohlenformation" second volume page 173, where on page 179 the hypothesis of the gradual decrease of warmth of the sun is resolutely declined. – I will send the second exemplar of your book to my brother (medic) who is living in Alexandria, and who will surely appreciate it to its full worth.

My wife and I are physically very well, we are now almost 1½ years here in Kaju Tanam, without any strong wishes to get out or to remain; I do not think, however, they will leave us here for long any more. I'd like to be transferred to somewhere, where I can make a bit of money, gathering savings here, where you can't earn anything on a side income, is a sad affair. But there are very few nice locations on the West Coast. I'm ever getting good news from my family, but from my side I am fearfully avoiding mentioning anything about the sad situation of our little one, mine and my wife's parents were so pleased with their Indian grandchild that I did not want to dampen their joy. – What is missing here for most, is work, of any kind; the service here is very monotonous and is taking too little time, on many days I have 23¼ hours at my disposal, which I regretfully not always spent in the most useful way. Well, you know me well enough. I am surely awaiting to hear from you real soon. Meanwhile we send you and your wife our most cordial greetings

your old

Pollak

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

---

¹⁰¹ "De ontwikkeling van het kind naar lichaam en geest. Eene handleiding voor moeders bij de eerste opvoeding." book by Dutch medic G.A.N. Allebé about raising children, 1845.

[MM774C-000010-114]

Kajoe Tanam 3. August 1893.

Mein Lieber Dubois!

Schon aus der Zeitung hatte ich erfahren, dass Sie nach Batavia gerufen waren, um ?? – Es muss sich jedenfalls um für Sie Dinge handeln, und ich hoffe dass Sie mich nicht lange im Ungewissen darüber lassen werden. Ihre vor Ihren abreise von Toeloeng Agoeng geschriebene Karte habe ich erhalten, und meine Frau und ich danken Ihnen ind Ihrer Frau herzlich für Ihre warme Teilname. Leider kann ich Ihnen auch heute nichts Günstiges über unser armes Kind mitteilen. Aus irgend einem mir unbekanntem Grunde gedeiht sie an der Mutterbrust nicht, so dass wir zur Kuhmilch (mit Sahne) übergegangen sind. Aber auch damit hat's Seine grossen Schwierigkeiten, da das Kind süsse Milch nicht verträgt, und nicht genügend versüsste absolut nicht nehmen will. Meinen besten dank für Ihre Ratschläge und für die Zusendung des Allebé. Obwol ich auch ein deutsches Buch (Amman) über Kinderbehandlung besitze, habe ich doch aus in Allebé manchen nützlichen Wink gefunden. Wenn es nicht in kürzester Zeit besser wird, werden wir trachten eine gute Amme für zu Suchen, was ja in Indiën nicht so leicht geht. Wenn ich dran denke, wie prächtig Ihre Kinder [ge??ehen] sind, und wie viel [??] Not und Sorge wir mit unseren Friederike haben, tut mir das Herz recht weh! Duboisine muss ja jetzt schon ein grosses flinkes Mädchen von sechs Jahren sein, und besucht vielleicht ja schon die Schule.

Durch Zufall habe ich kürzlich das schöne Werk von Neumayr: "Erdgeschichte" geliehen bekommen, und sie begreifen, dass ich es mit dem grössten Interesse lese. Es ware wol kaum möglich, den an sich so trocknen Stoff so anziehender und auch für die Laien leicht, begreiflicher zu gestalten, wozu dann noch die vielen schönen Abbildungen kommen. Hätte ich das Buch schon besessen, ich glaube die letztere wäre besser ausgefallen, da ich namentlich mit den termini technici schwer zu kämpfen hatte. Am meisten interessiert hat mich bisher das Kapittel: "Verbreitung der Kohlenpflanzen und klima der Kohlenformation" 2. Bd Seite 173, wo auf Seite 179 die Hypothese von der allmäligen Wärmeabnahme der Sonne kurzweg abgelehnt wird. – Das Zweite Exemplar Ihres Buches sende dieser Tage meinem in Alexandrien ansässigen Bruder (Arzt), der es sicher nach seiner vollen Werte zu schätzen wissen wird.

Meine Frau und ich befinden uns physisch sehr wol, wir sind jetzt beinahe 1½ Jahre hier in Kajoe Tanam, ohne das wir besonders lebhaft wünschen wegzukommen oder zu bleiben; gar lange, glaube ich, wird man mich nicht mehr hier lassen, Gerne käme ich auf einen Platz, wo etwas zu verdienen ware, den mit dem Sparen sieht er hier wo ich keinen Cent Nebenverdienst habe, recht traurig aus. Aber die schöne Plätze sind auf die Westkust recht dünn gesät. Von meine Familie bekomme ich stets günstige Berichte, ich hingegen vermeide es ängstlich, von dem traurigen Zustande unseren Kleinen etwas zu erwähnen, meine und meiner Frau Eltern haben sich zu sehr mit ihrer indischen Enkelin gefreut, als dass ich ihnen die Freude trüben wollte. – An was es mir hier vor allem fehlt, das ist Arbeit, sei's auch welche immer; der Dienst ist überaus einförmig und nimmt zu wenig Zeit in Anspruch, dass ich an manchen Tagen 23¼ Stunden zu meiner Verfügung habe, die leider nicht immer aufs nützlichste anwende. Nun, Sie kennen mich ja Genüge.-

Ich erwarte bestimmt, recht bald wieder vor Ihnen zu horen. Inzwischen senden wir Ihren Frau und Ihnen unsere herzlichsten Grüsse

Ihr alter

Pollak

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000013-382]

Utrecht, 5 August 1893.
Dear Mr Dubois,

I do not rightfully know what to think of Mr Thieme. Following your letter dated 23 June, which I received last Sunday (30 July), I have immediately written him to ask whether he had received the intended list, whilst adding some improvements (Sir A. Geikie is living in London since years London [?Termin]street 28, whilst his brother J. Geikie is currently in Edinburgh and F. von Richthofen since a few years resides in Berlin). I thereupon received the attached postcard for which the only explanation is that he has meanwhile found the list. In the last issue of the “*Neues Jahrb. f. Mineralogie* (which appeared at the end of June) there was no mention of your work yet under “*Litteratur*”,

[MM774C-000013-383]

so the editorial board must have only got it shortly before publication.

In the last issue of the *Album der Natuur*, however, there is a very appreciative review from Hugo de Vries.

The review in *Petermann's Mitthlg.* will likely be written by Brückner. The distribution of your work will much depend on whether Mr Thieme and his fellow publisher in Leipzig will immediately bring a large number of exemplars into the "market" to supply the bookstores with.

My latest letter brought you very little uplifting news and I now doubly regret that, having heard that you shortly before have lost your father, therewith severing one of the ties that connected you to the homeland. As both my parents are still alive, I have not yet experienced this suffering.

I do, however, meanwhile hope that your current disposition will soon be replaced by a more kind one, especially when you will slowly find out that your work has not been in vain.

I very much look forward to being in the possibility next year to personally shake your hand. I do hope you will be given the opportunity to work in peace on the precious material you have gathered.

Some weeks ago Dr. H. ten Kate, who is currently Conservator at La Plata, has returned for a one year leave, to work on his travelogue. He spent one day with me last week, where we revived old memories. – We are currently enjoying the silence that the vacation has brought. That way I also finally had the opportunity to finish a few small

[MM774C-000013-384]

essays namely about the leucite-stones of Celebes and about the inland lakes of Celebes to be ready for press. In the next week I will now also go on a journey and spent a fortnight in the Hartz, which will do me good.

I have so far heard nothing from Mr Schlumberger on the foraminifers of the G. Kendeng, but he had written me immediately that he would only start their research in a few months.

Hoping that these lines reach you in good health, I remain after friendly greetings
ever yours truly

A Wichmann

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000013-382]

Utrecht, 5 augustus 1893.
Waarde Heer Dubois,

Uit den Heer Thieme is niet recht wijs te worden. Naar aanleiding van Uwven brief d.d. 23.VI, dien ik Zondag II. (30.VII) ontving, schreef ik hem onmiddellijk of hij de bedoelde lijst had ontvangen, en tevens nog eenige verbeteringen mededeelende (Sir A. Geikie is sinds jaren te Londen [?Termin]street 28, terwijl zijn broeder J. Geikie thans te Edinburgh is en F. v. Richthofen is sedert eenige jaren te Berlin). Ik ontving daarop de bijgaande briefkaart terug en ik vind de eenige oplossing, dat hij intusschen de lijst heeft teruggevonden. In de laatste aflevering van het “*Neues Jahrb. f. Min.* (einde Juni verschenen) was onder “*Litteratur*” nog geen melding gemaakt

[MM774C-000013-383]

van Uw werk, zoodat het eerst kort te voren in handen van de redactie zal gekomen zijn.

Daarentegen staat in de laatste aflevering van het *Album der Natuur* eene zeer waardeerende recensie van de hand van Hugo de Vries.

De bespreking in *Petermann's Mitthlg.* zal waarschijnlijk Brückner op zich nemen. Zeer veel hangt voor den “*Vertrieb*” van Uw werk af of de Heer Thieme door zijne medeuitgever te Leipzig dadelijk een groot aantal exemplaren op den “*markt*” brengt en den sortiments- boekhandel ruim daarmede voorziet.

Mijn laatste brief heeft weinig opwekken's voor U bevat en dat doet mij nu dubbel leed, dat U kort tevoren nog het verlies van Uwven vader hebt te beklagen ^{gehad}, waarmede een van de banden, die U aan de heimath ketenen verbroken zijn. Aangezien mijne ouders nog aan leven zijn, heb ik dit smartelijke gevoel nog niet mogen ondervinden.

Ik hoop intusschen dat Uwven tegenwoordige gesteldheid spoedig voor eene meer vriendelijke zal plaats maken, vooral wanneer U langzamerhand zult ontwaren, dat U niet tevergeefs hebt gewerkt.

Hartelijk verheugd het mij in het volgend jaar gelegenheid te zullen hebben U persoonlijk de hand te mogen drukken. Het is te hopen, dat U als dan in de gelegenheid zult gesteld worden, om het kostbare, door U bijeen gebracht materiaal rustig te kunnen bewerken.

Eenige weken geleden is Dr. H. ten Kate, die thans Conservator te La Plata is, met één jaar verlof teruggekomen, om zijn reisverslag uit te werken. Hij heeft verleden week één dag bij mij doorgebracht, waarbij wij oude herinneringen weder voor den dag hebben gehaald. – Tegenwoordig genieten wij van de stilte die de vacantie met zich mede brengt. Op die wijze werd ik ook eindelijk in de gelegenheid gesteld een paar kleine

[MM774C-000013-384]

verhandelingen nl. over de leucietgesteenten van Celebes en over de binnenmeren van Celebes voor de pers gereed te maken. In de volgende week zal ik nu ook op reis gaan en een 14-tal dagen ~~op~~ in den Hartz doorbrengen, hetgeen mij goed zal doen.

Over de foraminiferen van den G. Kendeng heb ik tot nu toe niets van den Heer Schlumberger gehoord, maar deze heeft mij dadelijk geschreven, dat hij met het onderzoek eerst over eenige maanden kan beginnen.

Hoopende dat deze regels U in goeden welstand mogen ontmoeten, blijf ik na hartelijke groeten
Steeds de Uwe

A Wichmann

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000013-384]

Utrecht, 6 August 1893.

Dear Mr Dubois,

After I had delivered a letter for you to the mail yesterday evening late, I received this morning your letter of 4 July. I hurry to give you the following answer to it:

it is truly not a trivial matter where and how your valuable collection will be stored and although many state institutes would rejoice

[MM774C-000013-385]

in becoming the owner of it, I would have to say that the designated place for it would be the State museum for Natural History in Leyden (not to be mixed up with the geological Museum over there!). That museum has the best and most extensive osteological collection in the Netherlands. To put your mind at ease I can add that the geological Museum with its director Martin is completely separated from the aforementioned museum and also has a new and separate building. The relation between Jentink and Martin is such by the way that you have nothing to fear. As far as I can judge Jentink is a very decent man, although that does not exclude him being clumsy sometimes. If I were you I would contact Jentink and ask him if he would have room available where you can work in peace. If he doesn't have anything I can make a large room available over here in my museum, as in the course of the winter the theologists will be moving into the new university building – it would also not be bad, if Jentink himself would make work of getting this collection.

As far as the second point is concerned, I cannot advise strongly enough against publishing your work under the protectorate of Martin. He will not allow you to even publish one sentence that is not to his liking.

Kloos, Loricé and myself have had sufficient experience with this. And furthermore, what does

[MM774C-000013-386]

the work of Martin have to do with yours? The title is: *Die Fossilien von Java auf Grund einer Sammlung von R.D.M. Verbeek*. Your collection has not been gathered by Mr Verbeek, has it! Also the main title would state Mr Martin as being the publisher and may leave for your name as author maybe a humble corner.

You can surely have your collection going to the State museum for Natural History, but strongly enforce that your work will be appear as an independent publication. Mr Martin is expecting here to play the same role as Temminck used to do and Junghuhn was at the time the first one to free himself of that. – Hubrecht

[transposed in margin]

is out of town. This month he lives in the vicinity of Hilversum and I will probably not have opportunity to see him before my departure. – What you are writing about Greshoff, seems to me to

[transposed in margin on previous page MM774C-000013-385]

be simply slander. After his return from Madeira he has visited me one day some two months ago and I found him completely well and healthy. He does have one sensitive spot, but one need not touch it. He has recently written to me about your work with a clarity of mind that leaves nothing to be desired. One needs to look at this from another point of view namely that his career has suffered a tremendous blow and because of that he is very

[transposed in margin on previous page MM774C-000013-384]

bitter. But if he is able to step beyond that, then not much is lost.

After sincere greetings

ever yours truly

A Wichmann

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000013-384]

Utrecht, 6 Aug. 93.

Waarde Heer Dubois,

nadat ik gisteren avond laat een brief van U op de post bezorgd had, ontving ik heden Uw schrijven van vier Juli. Ik haast mij U daarop het volgende te antwoorden:

Het is waarlijk niet onverschillig waar en op welke wijze Uwe kostbare verzameling geborgen zal worden en ofschoon zich vele Rijksinstellingen zeer

[MM774C-000013-385]

zouden verheugen in het bezit daarvan te komen, zoo moet ik toch zeggen, dat de aangewezen plaats daarvoor is het Rijksmuseum voor Natuurlijke Historie te Leiden (niet te verwarren met het Geologisch Museum aldaar!). Dit museum heeft de beste en meest uitgebreide osteologische verzameling in Nederland. Ter Uwer geruststelling kan ik bijvoegen dat het onder de directie van Martin staand Geologisch Museum volkomen gescheiden is van boven genoemd Museum en ook een nieuw en zelfstandig gebouw bezit. De verhouding van Jentink en Martin is overigens van dien aard, dat U niets te vrezen heeft. Voor zover ik Jentink kan beoordelen is het een zeer fatsoenlijke man, waarbij niet uitgesloten is, dat hij nu en dan eens onhandigheid begaat. Ik zoude mij in Uwe plaats mij met Jentink in contact stellen en vooral vragen of hij lokaliteiten beschikbaar heeft waar U rustig kunt werken enz.^x Mocht hij die niet hebben zoo kunt U hier bij een groot lokaal ter beschikking verkrijgen in mijn Museum, aangezien de theologen in de loop van den winter naar het nieuwe Universiteitsgebouw vertrekken – Ook zou het niet kwaad wezen, wanneer Jentink zelve werk maakt dat hij de verzameling in handen [k?????].

Wat daarentegen het 2de punt betreft, zoo kan ik U niet sterk genoeg ontraden Uw werk onder het protectoraat van Martin uitgegeven. Hij zal niet dulden dat één regel gepubliceerd wordt, ~~waarvan~~ dat niet zijn zin is. Kloos, Loricé en ik hebben voldoende ondervindingen in dit opzicht opgedaan. Buitendien wat heeft

[MM774C-000013-386]

het werk van Martin met het Uwe te maken? De titel luidt: *Die Fossilien von Java auf Grund einer Sammlung von R.D.M. Verbeek*. Uwe verzameling is toch niet door den Heer Verbeek bijeen gebracht! Buitendien zoude op de hoofdtitel de Heer Martin als uitgever staan en misschien voor Uwen naam als auteur nog een bescheidenhoekje overschieten.

Laat dus gerust Uwe verzameling aan het Rijksmuseum voor Natuurlijke Historie komen, maar drukt met alle kracht erop, dat Uwe arbeid ook als zelfstandig werk uitkomt. De Heer Martin verwacht hier dezelfde rol te spelen als vroeger Temminck en Junghuhn is ~~de~~ toentertijd de eerste geweest die zich wist vrij te maken. – Hubrecht

[transposed in margin]

is uit de stad. Hij woont gedurende deze maand in de nabijheid van Hilversum en zal ik waarschijnlijk geen gelegenheid hebben hem voor mijn aanstaand vertrek nog te zien. – Hetgeen men U over Greshoff schrijft, komt mij

[transposed in margin on previous page MM774C-000013-385]

voor eenvoudig laster te zijn. Want na zijne terugkomst van Madeira is hij ca. 2 maanden geleden nog één dag bij ~~ge~~ mij geweest en ik vond hem geheel wel en gezond. Hij heeft wel ééne gevoelige snaar, maar die behoeft men niet aan te raken. Onlangs heeft hij mij nog over Uw werk geschreven met een helderheid van geest die niets te wenschen overlaat. Men moet de zaak eens ook van een ander standpunt beschouwen nl. dat zijne carrière een geweldige knak heeft gekregen en dat hij dus in hooge mate

[transposed in margin on previous page MM774C-000013-384]

verbitterd is. ~~Wet~~ Weet hij zich zelve te overwinnen, dan is nog niets veel verloren.

Na hartelijke groeten Steeds Uwe

A Wichmann

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000059-027]

Trinil 8th August 1893

Very esteemed Sir

A kind request: to be, as soon as possible, parted from de Winter, as we had such a terrible row yesterday, and it won't stay such, I fear it will get worse so I assume it best to warn you in advance before accidents are bound to happen.

Your very humble servant, Corporal Kriele

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

853

— Send from Jawa —

[MM774C-000059-027]

Trinil 8 August 1893

WelEdelgestrengen Heer

Een zeer vriendelijk verzoek? Om mij zoo het kunt zoo spoedig mogelijk van de Winter te doen scheiden; aangezien wij gisteren zoo een vreselijk ongenoegen hebben gehad als dat het niet bij deze blijven zult maar ik bang ben de anderen nog sterker zullen zijn dus mij dunkt als dat het besten is U voor de tijd [al]leer dat het zover komt te waarschuwen aangezien er wel eens ongelukken van zouden kunnen komen U zeer onderdanige dienaar de korporaal Kriele

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000059-004]

Kali Osso 18 August 1893 [Note of Dubois in top left corner: “de Winter 1893 Solo (Surakarta) This concerns the area of Sangiran. (E.D.)”]

Noble Severe Sir!

Today I have searched on the locations you had indicated in your letter and I found a piece of elephants leg near Babang on the other side of the Chemora river, and on this side Tandjung tiny pieces of bone are also lying spread out.

At Sangiran nothing can be found, there are steep walls of limestone.

This piece has been found on the same spot where the Overseer of the mining office had found bones earlier. I’ve been looking for two days but did not find more of them .

I was lucky to have had the same *Lura* that used to go with the Overseer therefore all has been

[MM774C-000059-005]

pointed out to me.

The overseer also found bones, only above ground, he has not been digging. I can continue picking up lots of small pieces of bone here but in my opinion these bones are worthless to you.

Whether digging here will bring anything I very much doubt as it’s only a bold hill and this piece of bone has rolled down. (The soil equals that of Kedung Brubus very well)

Pardon me for taking the liberty to go to Solo tomorrow to await your further orders as if you want me to continue digging here I would have to go to Solo anyway to get the goods and the forced labourers.

I will be with the former Station master of Ngandjuk who is now in Solo and await your orders at the station crossing. [note on the side by de Winter: “as the penewu tells me as well as the *Lura*: many bones have come from here ”]

Your serving worker
de Winter

Next letter with Dubois' sergeants

Previous letter with Dubois' sergeants

[MM774C-000059-004]

Kali Osso 18 Augustus 1893 [Note of Dubois in top left corner: “de Winter 1893 Solo (Soerakarta) Dit betreft de streek van Sangiran. (E.D.)”]

Wele: Gestr: Heer!

Heden heb ik op de aangegeven plaatsen door u opgegeven op het briefje gezocht en een stuk van een olifantspoot gevonden bij Babang aan de overzijde van de rivier Tjemora, en aan deze zijde Tandjoeng liggen ook kleine stukjes been verspreid.

Op Sangiran is niets te vinden daar zijn steile rotswanden van kalksteen.

Dit stuk bood is gevonden op dezelfde plaats waar de Opzichter van het mijnwezen vroeger been gevonden heb. Ik heb er twee dagen gezocht en er niets meer kunnen vinden.

Ik heb het juist getroffen dat die zelfde Loera met mij mee is geweest die vroeger met de Opzichter mee is geweest zodoende is mij alles

[MM774C-000059-005]

aangewezen. Die Opzichter heb die beenderen ook gevonden boven op de grond maar niet gegraven . Ik kan nog wel een heleboel stukken been bij elkander zoeken maar naar mijn inzicht zijn het beenderen waar U niets aan hebt

.

Of ik hier iets met graven zal vinden twijfel ik hard aan aangezien het maar een kale heuvel is en dit stuk bot van boven afgerold was. (De grond is goed gelijk Kedoeng Broeboes)

Duidt het mij niet ten kwade dat ik zoo vrij ben om morgen naar Solo te gaan om daar op tijding van U te wachten hoe ik moet handelen aangezien als U hier wil laten graven ik toch naar Solo moet voor de goederen, en de gestraften.

Ik zal bij de gewezen Chef van Ngandjoek die nu op Solo is aan het overgang Station blijven wachten op U orders. [note on the side by de Winter: “zoo als mij de penewoe zegt en die loera zijn hier vroeger al veel beenderen vandaan gehaald”]

U dienende werkman
de Winter

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000059-006]

Kaliosso 25 August 1893

Your noble severe Sir!

The Assistant Resident of Solo was not able to give me any forced labourers as he feared they would run off, and also there are but a very few at Solo. So they will now give me 10 free coolies, without payment, who will pick me up here today with the goods. In my opinion this will not work with these free coolies without payment because these guys have to come in the morning from different dessa's and different guys every day, and to command these guys or asked them to work the whole day like the forced labourers is something that's just not going to work

[MM774C-000059-007]

I will give it a try with these free coolies, and I will inform you later how it has worked out. I'm currently waiting for them.

Your serving worker
de Winter

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

[MM774C-000059-006]

Kaliosso 25 Augustus 1893

Weledele Gestrenge Heer!

De Assistent Resident van Solo heeft mij geen gestraften kunnen geven, aangezien hij bang is dat zij hier weg zullen lopen, en daarbij dat er zoo weinig gestraften te Solo zijn. Nu zullen mij 10 vrijlui verstrekt worden, zonder betaling die mij vandaag zullen afhalen met de goederen. Na mij inzicht kan dit werk met die vrijlui zonder betaling nooit goed gaan want die lui moeten des morgens uit verschillende dessa's komen en elke dag anderen, en daarbij om dit lui te commanderen of iets te gelasten of de gehelen dag aan het werk te houden gelijk gestraften vrees ik dat dit slecht gaan zal

[MM774C-000059-007]

ik zal het met die vrijlui proberen of het goed gaat, en zal U daaromtrent later bericht zenden.

Ik zit heden op hun te wachten.

U dienende werkmán
de Winter

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000059-028]

Trinil 27 August 1893

Noble born Sir

Since your absence a nice elephant tusk has been found, a crocodile head, an antelope head, a tortoise, some leg bones, deer antlers, some ribs and vertebrae. The work is proceeding well, although we have not progressed as much on the south side of the pit, until the intended layer, it will take another 4 or 5 days before reaching that depth, as agreed I will send the bones on the first of the next month.

Request politely to be send some medicines, for instance quinine, liniment for soar feet, carbolic and scab ointment.

Everything else is well with the people and also with me
You serving worker, Kriele

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

856

— Send from Jawa —

[MM774C-000059-028]

Trinil 27 August 1893

WelEdelg: Heer!

Naar U afwezigheid is er gevonden een mooie slagand van een Olifant, een krokodillenkop, een antilopenkop een schildpad een paar poten herten hoorens en een paar ribben en wervels. Het werk gaat goed vooruit, trouwens wij zijn nog niet zoo ver gevorderd in het midden van de put, tot op de bedoelde laag, daar zal nog wel vier à vijf dagen voor noodig zijn al leer dat men op die diepte zijn, volgens afspraak zal ik van den eerste van den volgende maand de beenderen zenden.

Verzoeken beleeft een weinig medicijnen b.v.b. kinine, smeersel voor de zere voeten, carbol en schurftzalf.

Verders gaat het zeer goed met het volk ook met mij.

U dienende werkman

Kriele

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000059-010]

Bapang 27 August 1893

Your noble severe Sir!

As I have written to you in the previous letter, regarding the free coolies without payment, I have to inform you that it is impossible for me to work well with these guys. In the morning they arrive at eight o'clock, then I have them start digging; but in less than no time they all run off to search for the bones here and there. And the most difficult is they are different people every day.

I have to start every morning with an hour theorizing about the digging. You can understand that I cannot command these people like there are forced labourers.

I could do so if they were to be paid. I already told the Assistant Resident

[MM774C-000059-011]

that this would not going to work out with these free coolies, but the answer I got was: well you have to try. In my opinion it would be best if you were to come over yourself to have a look and judge how this should be handled. If you were to come over it would be best for you to travel to [Ju?jebres] and take a horse from there to Bapang Tandjung that way you can easily get here with in a day (Solo Bapang 7 paal). Up to now a few pieces of bone have been found on the ground but nothing by digging.

Your serving worker
de Winter

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

[MM774C-000059-010]

Bapang 27 Augustus 1893

Weledele Gestrenge Heer!

Zoo als ik U in de vorigen brief heb laten weten wegens die vrijlui zonder betaling, moet ik U berichten als dat het mij onmogelijk is met die lui goed te kunnen werken. Des morgens komen zij om acht uur, dan zet ik hun aan het graven; maar dan zijn zij in minder dan geen tijd allen weggelopen en zijn hier en daar aan het beenderen zoeken, en dan is nog het lastigste van alles dat het allen dagen anderen zijn.

Ik moet elke morgen een uur theorie houden over het graven. U kunt wel begrijpen dat ik die lui niet kan commanderen gelijk gestraften, ik kan dat wel wanneer zij hun betaling krijgen.

Ik heb het reeds tegen de Assistent Resident

[MM774C-000059-011]

gezegd als dat het slecht gaan zal met die vrij lui, maar kreeg zijn antwoord je moet maar gaan proberen.

Naar mijn inzicht zou het beste zijn dat U zelfs als U kan eens kwam zien dan kunt U zelfs oordelen hoe er gehandeld moet worden.

Wanneer U hierheen komt dan is het beste dat U naar [Joe?jebres] rijst en daar vandaan te paard naar Bapang Tandjoeng, dan kan U in een dag makkelijk bij mij komen (Solo Bapang 7 paal) . Tot heden zijn er een paar stukken been boven op de grond gevonden maar met graven nog niets.

U dienende werkman
de Winter

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000007-416]

Dear Doctor Dubois

Buitenzorg. 28 August 1893

Your kind post card, for which I sincerely thank you, is just coinciding with the receipt of your print. – Together with a letter from Doctor Treub and 15 newspapers I received these papers that are two months old, just a few days before I leave with the train for a trip to Garut. – Thank you again for your very important brochure, which I have read with much attention. Very interesting therein is the matter of the “red colour” of young leaves. You must know the ridiculously senseless article against you from the hand of a certain Bolsius – in the *Bataviaansch Nieuwsblad* 26th ¹⁰² of August last. Anyway it's not worth reading –
after respect to your wife with high esteem ~~~ Koorders

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

---

¹⁰² The Bolsius article appeared in several papers. It can be found on page 188 of [Supplement II](#) of [Huffman et al 2022](#).

[MM774C-000007-416]

Waarde Doctor Dubois

Bg. 28. VIII 93

Uw vriendelijke briefkaart, waarvoor ik U zeer dank zeg druist juist ~~met een kaart~~ de ontvangst van Uwe afdruk. – Met een brief van dr Treub en 15 couranten ontving ik die twee maanden oude stukken vóór een paar dagen in den trein op reis naar Garoet. – Nogmaals veel dank voor Uwe zeer belangrijke verhandeling, welke ik met zeer veel aandacht heb doorgelezen. Zeer interessant is daar in ook de “roode kleur” der jonge bladeren. ~~en de~~ – Een bespottelijk onzinnig artikel tegen U van de hand van zekere Bolsius – in *Bataviaansch Nieuwsblad* 26(?) Augustus j.l. kent U zeker. Het is anders niet de lezing waard –
Na respect aan Mevrouw hoogachtend ~~~ Koorders

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000010-111]

Kaju Tanam 31 August 1893.

Amice! I have started with the translation. It's not an easy job, and I'm glad about that. You could, however, help me with some difficulties, if you could send me a German book that deals with skull measurements, as I am not accustomed to the anthropological terminology. I obviously do understand them, when I read them, but I'm not well in expressing them in speech. Why are you speaking about the *processus jugalis*, I have learned *proc. zygomaticus*. I will have all [auf?????en], so you will have it in clear writing within a month.-

Cordial greetings of your

Pollak

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000010-111]

Kajoe Tanam 31/VIII. 93.

Amice! Mit der Uebersetzung habe ich begonnen. Es ist kein leichtes Werk, [????] worüber ich sicher froh bin. Sie könnten mir aber einige Schwierigkeiten hinweg helfen, wenn Sie mir irgend ein deutsch geschriebenes Buch schicken, in welchem Schädelmessungen vorkommen, da die anthropologischen Termini technici mir nicht geläufig sind. Ich verstehe Sie natürlich, wenn ich sie lese, kann mich in der Sprache nicht gut ausdrücken. Warum sagen Sie *processus jugalis*, ich habe gelernt *proc. zygomaticus*. Ich werde alles [auf?????en], damit Sie in einem Monate die Reinschrift haben.-

Herzlichste grüssen von Ihren

Pollak

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000059-029]

Trinil 1 September 1893

Noble born Sir

Find here 14 boxes of which one contains wood. The work is proceeding well, many bones are currently being found and we are about on the intended layer which contains so much wood and shells. We are quite bothered though by water welling up and regularly three man are needed to bail out the pit and keep it dry.

Else everything is well but that many of the convicts are having soar feet

Your serving worker, Kriele

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

[MM774C-000059-029]

Trinil 1 September 1893

WelEdelg: Heer!

Hier bij 14 kisten waarvan in een van de kisten hout in bevindt. Het werk gaat zeer goed vooruit, daar worden tegenwoordig nog al veel beenderen gevonden, wij zijn ongeveer op de bedoelde laag waar dat vele hout in voorkomt en die schelpen. Trouwens hebben wij veel last van het wel water. [Er] moeten geregeld aan 3 man aan het hozen blijven, om de put droog te houden.

Verders gaat het zeer goed met de gestraften alleen dat ze veel last hebben van zere voeten

U dienende werkman

Kriele

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000059-008]

Bapang 3 September 1893

Your noble severe Sir!

With regard to working with the free coolies, there is still much to be wished for. You will understand, these people have to come from desso many miles away, it is impossible for them to be present in the morning. If I want to start at 7:00 AM usually nobody is there, for instance one arrives at 7:00, one at 7:30 two at 9:00 etcetera. I let them go home at 11 AM to go home for lunch asking them to be back by 1:00 PM, but at 3:00 still nobody is there, so you will understand how awkward this is.

With regard to the digging I

[MM774C-000059-009]

found one leg of a buffalo about ½ meter in the ground, so I have been digging for five days on that spot but no other bone has surfaced. By looking around I found a small piece of an elephant's head with one molar.

I also have visited many places in the surroundings now but did not find anything else than this piece of head near Tandjung. You have to trust my word for regretting that the work and the finding of bones is going so poorly. As to health I did have some fever a few days ago but am feeling better now, but I do have a lot of pain (three days already) in my left side.

What to do with the *Lura* who is doing the mandor's job, he has already asked me several times whether he is going to get something presented for that? Can I pay him a mandor's wages of 25 cents a day?

Your serving worker

de Winter

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

[MM774C-000059-008]

Bapang 3 September 1893

Weledele Gestrenge Heer!

Wat de werkzaamheden met die vrijlui aangaat, laat nog veel te wenschen over.

U kunt dit zelfs wel nagaan, die lui komen uit desso's uren in den omtrek dus kunnen bij mij 's morgens onmogelijk present zijn wanneer ik 's morgens omstreeks 7:00 uur wil beginnen dan is er gewoonlijk nog geen mensch, bijv: om 7:00 uur komt er een om ½8 uur twee om negen uur 3 enz: dan laat ik hun om 11 uur naar huis gaan om te eten en zegt hun dat zij om 1 uur terug moeten zijn, maar dan is er om 3 uur nog geen mensch, dus dat dit lastig is kunt U wel begrijpen.

Wat het graven aangaat heb ik

[MM774C-000059-009]

een poot van een buffel gevonden ongeveer ½ meter in de grond ik graaf nu reeds vijf dagen door op dezelfde plaats maar er komt geen been meer voor den dag. Met zoeken heb ik een klein stuk kop van een olifant gevonden met een kies er in.

Ik ben ook al op veel plaatsen in den omtrek geweest maar nog niets kunnen vinden als dit stuk kop bij Tandjoeng. Ik moet U op mijn woord berichten als dat het mij zelf spijt dat het werk en vinden van beenderen zoo slecht gaat.

Wat de gezondheid aangaat heb ik voor een paar dagen geleden wat koorts gehad maar is nu weder beter en heb nu veel last (reeds drie dagen) van pijn in de linkerzijde.

Hoe moet het met die Loera die mandoers dienst doet, die vraagt mij ook al een paar maal of kunt niets present voor krijg? Mag ik die betalen tegen mandoerloon 25 cent daags?

U dienende werkman

de Winter

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000059-030]

Trinil 4 September 1893

Noble born Sir

Yesterday evening at about eleven o'clock the shed of the convicts has burned down, we will be forced to rent a house in the *kampong* as it will not be worthwhile to build a new shed, for a lot of time will be wasted by that, request politely for instructions to build a shed for the remaining time or rent a house in the kampong. Saturday we have found an elephants head with the molars still in it. The

[MM774C-000059-031]

work is going well but the welling water is a lot of bother, also among the convicts a lot are ill with fever and soar feet. It seems to me best to have the convicts with soar feet replaced, because once they have recovered and are standing in the water for two days it is all the same again.

Your serving workman, Kriele

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

[MM774C-000059-030]

Trinil 4 September 1893

WelEdelg: Heer!

Gisteren avond omstreeks 11 uur is de loods van de gestraften afgebrand, nu zullen we verplicht zijn om een woning te huren, daar het de moeite niet meer waard zal zijn, om een nieuwe loods te zetten, ook zal daar veel tijd meden verspeelt worden, verzoeken beleefd om mij te laten weten wat of er gedaan moet worden een loods zetten of voor die tijd dat wij nog hier zijn een woning huren in de kampong.

Wij hebben zaterdag een Olifantskop gevonden met zijne kiezen geheel der in. Met het

[MM774C-000059-031]

werk gaat het zeer goed, trouwens veel last van wel water, ook met de gestraften maar velen zieken, met koorts, en voeten, mij dunkt dat het beste was de gestraften met zieke voeten te vervangen, zou het kan, aangezien zodra zij een weinig beter zijn en weder een dag of twee in het water werken, de voeten weder hetzelfde zijn.

Met mij gaat het zeer goed

U dienende werkman

Kriele

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000013-386]

Utrecht, 5 September 1893

Dear Mr Dubois,

When I returned in the last days of the previous month from my trip to the Harz, I found your letters of 15 and 17 July as well as a money order for *f* 100. I would gladly go out to find a publisher for the English translation, but already whilst reading your letter a thought came into mind: is this allowed? As you will have noticed, Mr Thieme has been so clever to add a fellow publisher in Leipzig to your work. Therefore in no country that belongs to the literary convention this work may be copied, or published as a translation. It seems to me that

[MM774C-000013-387]

England also belongs to these states. To be sure of this I meanwhile have written to an authority, who has answered me yesterday and confirmed my suspicion. With the exception of North America and some other countries you can nowhere publish your translation without the express approval of Mr Thieme. If meanwhile Mr Thieme were to give his approval, according to my information no German publisher would likely take on the English edition, as the addition that would be for his own public is already in the hands of somebody else. I am really sorry that you had to pay Mr Thieme *f* 170. At a publisher in Germany I could have guaranteed you for this work a fee of 35 - 40 fl. per sheet. – As matters are now you have no other option than to go to Thieme for the English translation, for he is sure to ask a fee for his approval which may well be as large as the amount you want to spend on the English translation.

I think that what is best under the circumstances: you will ask Mr Thieme whether and under which conditions he would be willing to take on an English edition and if not whether he would oppose to you placing it somewhere else. This speeds matters up – just by writing to and fro we would lose another eight weeks – it might be recommendable that you instruct Mr Thieme to send his conditions to me, and that you authorise me to negotiate with Mr Thieme within your limits.

You are completely right in what you have written about Sir Arch. Geikie. But Geikie is “Director General of the Geological Surveys of Great Britain and Ireland”, so his position is as maybe like that of the Pope used to be in Great Britain, and furthermore is son-in-law of the – now deceased – publisher Murray! It is very difficult to go against somebody like that. Geikie, however, has many intimate enemies in England (he is a Scotsman himself), but only few like Judd, Hicks et cetera dare take him on. On me he has always made a pleasant impression.

As far as Greshoff is concerned, he has visited us after Pentecost and we all thought he was quite well. He has sent me a letter later in June, but since – which seems strange to me after I've read your letter – I have heard nothing from him. Next Friday I will go to Scheveningen to visit Dr. H. ten Kate and although I will not have opportunity to visit Greshoff, I will at least enquire after him. That he, while sitting at home, might have an evil spell in which he writes a disgruntled letter may well be explainable with his mood and in particular with his nervousness. At the time immediately after his state exam he had a nervous breakdown and completely lost consciousness. As far as Treub is concerned, in my experience he is a through and through gentlemen and it seems to me that the *idée fixe* that Greshoff holds against Treub, which completely dominates his mind,

[transposed in margin]

or originates from opposed people filling his head with nonsense from which slowly this sickly phenomenon has developed. It is clear, however, from your letter that Greshoff has not yet found himself again. I wish that he could get some job here or there, which isn't easy. He is too proud to become an apothecary and to his misfortune he seems to

[transposed in margin on previous page MM774C-000013-387]

have been given a knighthood, for the last time I saw him he had a yellowish-red ribbon on his collar.

I hope that after the many difficulties the English translation will still see the light of day and I will not fail to make corrections to the manuscript.

After cordial greetings and wishing you the best of luck with your campaign for this year I remain ever yours truly,
A Wichmann

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000013-386]

Utrecht, 5 Septbr 93

Waarde Heer Dubois,

Toen ik in de laatste dagen van de vorige maand van mijn reisje naar den Harz terugkwam, vond ik Uwe brieven van 15 en 17 Juli benevens een postwissel van *f* 100. Volgaarne zouden ik naar eenen uitgever voor de engelsche vertaling hebben uitgezien, maar reeds onder het lezen van Uwen brief schoot mij de gedachte te binnen: mag dit wel? Zooals U wel ook opgemerkt hebben, heeft is de heer Thieme zoo slim geweest iemand te Leipzig als mede uitgever op Uw werk te plaatsen. Zodoende mag dit in geen land dat tot de literaire conventie noch nagedrukt, nog vertaald mogen worden uitgegeven. Naar het mij voorkwam behoorde

[MM774C-000013-387]

ook Engeland onder die staten. Om intusschen zekerheid te verkrijgen schreef ik aan een deskundige, die mij gisteren antwoord zond en mijn vermoeden bevestigde. U kunt met uitzondering van N-Amerika en eenige andere landen Uwe vertaling nergens zonder uitdrukkelijke goedkeuring van den Heer Thieme [~~zitt~~] doen publiceren. Mocht intusschen de Heer Thieme zijne toestemming geven, zoo zoude volgens mijne informatie zich een duitsche uitgever moeijlijk met de uitgave van de engelsche willen belasten, om dat die uitgaven voor zijn publiek bestemd is, zich reeds in andere handen bevindt. Ik vind het heel erg, dat U bij den Heer Thieme *f* 170 heeft moeten betalen. Bij een uitgever in Duitschland had ik U voor dit werk een honorarium van 35 à 40 fl. ^{per vel} kunnen garandeeren. – Zooals de zaak nu eenmaal staat ontkomt U den heer Thieme nauwelijks voor de engelsche vertaling, want hij zal zeker voor die toestemming vergoeding vragen en misschien zelfs een bedrag bijna zoo groot als hetgeen U voor de engelsche uitgaaf wilt besteden.

Onder deze omstandigheden dunkt mij het beste: U vraagt den Heer Thieme of en onder welke omstandigheden ^{voorwaarden} hij genegen is de engelsche uitgave op zich te nemen en zoo neen of hij iets tegen heeft wanneer U deze elders doet plaatshebben. Ter verkorting van tijd – met heen en weder schrijven zouden nog eens acht weken verloren gegaan – verdient het misschien aanbeveling, dat U den heer Thieme opdraagt, mij zijne voorwaarden mede te deelen en U mij tevens machtigt namens U met den Heer Thieme binnen de door U gestelde grenzen eene overeenkomst te sluiten.

Met hetgeen U omtrent Sir Arch. Geikie schrijft, heeft U volkomen gelijk. Maar G. is “Director General of the Geological Surveys of Great Britain and Ireland”, dus evenals toentertijd misschien de paus van Groot-Brittannië en buitendien nog, schoonzoon van den – thans overleden – uitgever Murray! Tegenover zoo iemand is bijzonder moeijlijk op te komen. G. heeft overigens in Engeland (hij zelve is nl Schot) zeer vele intieme vijanden, maar weinigen zooals Judd, Hicks enz durven hem aan. Op mij heeft hij altijd een aangename indruk gemaakt.

Wat nu Greshoff betreft, zoo is deze na Pinksteren nog eens bij ons geweest en wij ^{allen} hebben hem heel wel gevonden. Later in Juni heb ik nog van hem een briefje gehad, maar sedert – hetgeen mij nu na ontvangst van Uwen brief vreemd voorkomt – heb ik niets meer van hem gehoord. Ik ga Vrijdag a.s. naar Scheveningen om Dr. H. ten Kate een bezoek te brengen en hoewel ik geen gelegenheid heb om Greshoff te gaan opzoeken, zal ik in elk geval naar hem informeren. Dat hij te huis zittende eens een kwade bui krijgt en een wrevelig een brief schrijft is bij zijne gemoed stemming en vooral bij zijne zenuwachtigheid wel te verklaren. Hij had toentertijd onmiddellijk na afloop van zijn staatsexamen een zenuw toeval gehad en was geheel buiten kennis geraakt. Wat Treub betreft, zoo heb ik altijd de ondervinding opgedaan, dat hij door en door een gentleman is en het komt mij voor, dat de *idée fixe* die Greshoff tegen T. heeft en hem volkomen beheerscht oorspronkelijk

[transposed in margin]

op inblazingen van anderen kant berust en waaruit zich langzamerhand dit ziekelijk verschijnsel heeft ontwikkeld. In elk geval blijkt uit Uwen brief, dat Greshoff zich zelve nog niet teruggevonden heeft. Wenschte maar dat hij hier de eene of andere betrekking kon krijgen, hetgeen echter niet gemakkelijk. Om apotheker heden te worden is hij te trots en tot zijn ongeluk nog schijnt hij

[transposed in margin on previous page MM774C-000013-387]

een ridder-orde gekregen te hebben, want de laatste keer had hij een geel-rood lintje in zijn knoopsgat.

Ik hoop dat na alle de vele moeijlichkeiten de engelsche vertaling toch nog tot stand zal komen en ik zal niet nalaten de aan te brengen correcties in het manuscript te aan te brengen.

Na hartelijke groeten en U tevens het beste succes bij de campagne van dit jaar toewensen de blijf ik steeds den Uwe
A Wichmann

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000042-281]

5 September 1893 N^o12 Chief Engineer, Chief of the Mining Department

Because of the very late start of the East monsoon, which made a faster progress of the excavation near Trinil necessary, whereas also the number of available convicts was less than used to be, we were forced to this year employ free coolies against payment at the excavation site. Furthermore there will be extraordinary costs to do some explorations at a find side in the Surakarta residency. These events will lead that the sums of money allowed for paleontological research, which since the increase of the allowance of the detached Engineer workmen were only just sufficient for the year 1893 will need to be increased. During my stay in Batavia I recently had the opportunity to discuss this matter with your noble severe Sir and your noble severe Sir gave me the prospect of a positive inclination towards such an official request. Following that verbal discussion may I be allowed to politely suggest your noble severe Sir make available for this year, next to the amounts that have already been allowed, a supplementary sum of *f* 250 (two hundred and fifty guilders) and if possible with some haste.

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000042-281]

5 Sept. 1893 N 12 H.I.Chef van het Mijnwezen

Ten gevolge van bijzonder laat ingetreden oost-moeson, waardoor een snellere voortgang der opgravingen bij Trinil noodzakelijk werd, terwijl bovendien het getal ter beschikbare dwangarbeiders geringer was dan vroeger, was het dit jaar noodzakelijk een tijd lang vrije koelies tegen betaling bij die opgravingen te werk te stellen. Verder zullen ten behoeven van nasporingen op eene vindplaats in de residentie Soerakarta eenige buitengewone uitgaven moeten gedaan worden. Door één en ander zullen de gewone voor het paleontologisch onderzoek ^{[?????]1893} toegestane gelden, welke sedert de verhooging der toelagen aan de ~~beide~~ daarbij gedetacheerde Geniewerklieden ~~nog~~ slechts juist even voldoende zijn gebleken ~~in dit~~ ^{voor het lopende jaar 1893} ~~jaar~~ ^{voor het jaar 1893} eenige vermeerdering moeten ondergaan. Tijdens mijn verblijf te Batavia had ik onlangs reeds gelegenheid mondeling met UHEG. deze zaak te bespreken en werd mij door UHEG. een gunstige opname van een door mij in te dienen desbetreffende aanvraag ~~desbetreffende~~ in uitzicht gesteld. Ten vervolge op die mondelinge bespreking zij het mij vergund UHEG. beleefd voor te stellen voor dit jaar ~~eene~~ ^{ten behoeve der onderzoekingen} boven de reeds ~~toegestane~~ gelden ~~ten~~ eene supplementaire som van *f* 250 (tweehonderd en vijftig gulden) kan het zijn met eenigen spoed, te willen doen beschikbaar stellen.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000007-416]

Buitenzorg 10 September 1893

Dear Doctor Dubois

When I yesterday evening received your letter about the Bolsius-matter¹⁰³ I just had a visit here of the Inspector of the Forestry, the chief of our corps. Before I had finished your letter and had arrived on page two by the word [con????d?], I asked my chief for advice, making clear that I would be pleased to do it. Mr Buurman, however, strongly advised against it and said to me that he would rather not see me write an article in the newspaper about paleontological questions. And on second thought I completely agree with him and – you will also doubtlessly understand, when I give you the main arguments pro and contra.

Palaeontology and forestry. – Cobbler, stick to your last! is the Dutch proverb [MM774C-000007-417] that surely will openly be thrown at me by one or the other sour civil servants of the forestry department should I sign a publication.

Surely you know their hateful writings between the civil servants of internal affairs and the civil servants of the forestry department in the *Bataviaasch Nieuwsblad* and the *Java bode*, as well as the notorious article in the *Gids* of Mr Cordes. In that article it is said that as woodcutters should remain silent on coffee culture as it is not their trade over and over again it says in many different ways: "Cobbler, stick to your last!" –

Now this small article written by you and possibly signed by me would be adding fuel to the fire and might cause for Mr Buurman and myself yet again a lot of unpleasant writing; because "they" will say in a mocking tone: the Foresters can't just plant djati, structure and demarcate forests, et cetera but they are also up to speed with coffee and Quina culture – and last but not least they also know more about palaeontology than the authorities in Europe and over here, because, et cetera. ....

So you can't blame Mr Buurman for asking me to refuse to comply with your request.

I am counting on that you are too much convinced of my high appreciation for your friendship to resent me for this refusal. –

Furthermore why wouldn't you just keep silence to such an ass like Bolsius. A conspiracy of silence against articles that were too silly was also the method used by Mr Buurman

[MM774C-000007-418]

when weeks on role in almost every paper long hateful pieces against the forestry were published.

And now this silly article of Bolsius is really not worth the bother.

If that man knew how many letters we have already wasted on this subject, he would rub his hands for joy about his success. Don't you think so too?

After respect to your wife and after my best greetings, ever yours truly

S.H. Koorders

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000007-416]

Buitenzorg 10 IX 93

Waarde Doctor Dubois

Toen ik gisterenavond Uwe brief over de Bolsius-questie ontving was hier juist de Inspecteur v/h Boschwezen, de chef van ons corps. Voordat ik in Uw brief tot onder aan bladzijde twee bij het woord, [con????d?] was gearriveerd vroeg ik aan onze chef om advies, daarbij te kennen gevende, dat ik het met genoegen zou willen doen. De Heer Buurman raadde het mij echter sterk af en zeiden mij, dat hij liever zien zou wanneer ik mijn niet met het schrijven van een courantenartikel over palaeontologische kwesties inliet. En bij nader inzien ben ik het geheel met hem eens en – ook U zult het ongetwijfeld inzien, wanneer ik het de hoofdargumenten pro en contra mededeel.

Palaeontologie en boschwetenschappen. – De schoenmaker en de leest is een spreekwoord

[MM774C-000007-417]

dat ons na publicatie van het door mij [?] geteekende artikel ongetwijfeld door een of ander op het Boschwezen gebeten ambtenaar openlijk voor de voeten geworpen zou worden.

~~Men~~U kent m.l. Zeker wel het hatelijke twistgeschrijf tusschen de HH ambtenaren BB en ~~een~~ "ambtenaren v/h boschwezen" in het Bataviaansch Nieuwsblad en de Java bode, zoomede het beruchte artikel in de *Gids* van den Heer Cordes. In het laatstgenoemde artikel wordt gezegd dat de HH Houtvester beter deden te zwijgen over Koffiecultuur omdat het hun vak niet is en wordt ons telkens op verschillende wijze: schoenmaker houd je bij je leest" toegeroepen –

nu zou dit kleine door u gestelde en door mij eventueel geteekende artikel olie op het vuur zijn en zou voor den Heer Buurman weer een zeer onaangenaam geschrijf kunnen geven; omdat "men" dan op spottende toon zal zeggen: de HH Houtvesters kunnen niet alleen djati planten, bosschen inrichten, afbakenen, enzovoort maar ^{zijn} ook op hoogte v/d Koffiecultuur en Kinacultuur – en last not least ^{beter} op de hoogte van palaeontologie dan de vakmannen in Europa en hier, want, enz. ....

U kunt dus den Heer Buurman geen ongelijk geven dat hij mij verzocht heeft Uw verzoek te weigeren.

Ik reken er op, dat te zeer overtuigd zijt van mijne hooge waardering van Uw vriendschap om mij deze weigering euvel te duiden. –

Bovendien waarom zoudt U zoo 'n ezel en zoo 'n uil als die Bolsius niet liever dood zwijgen. Die tactiek van dood zwijgen van ^{al}te onzinnige artikelen is ook de methode geweest van den Heer Buurman

[MM774C-000007-418]

toen weken achtereen in bijna elk blad lange hatelijke stukken tegen het boschwezen stonden.

En nu i. is het dwaze artikel van Bolsius is geen pennenstreek waard.

Als genoemde Heer wist hoeveel letters U en ik nu daarover reeds geschreven hebben, dan zou die Bol zich van plezier in de handen wrijven over zijn succes.

Vindt U ook niet?

~~Hierbij Uw [ops? artikel?] de tusschen twee haakjes gezegd~~

Na respect aan Mevrouw en na besten groet steeds tt

S.H. Koorders

[Click here to return to the content page](#)

¹⁰³ See also the previous letter with this author on this subject

[MM774C-000059-033]

Trinil 12 September 1893

Noble born Sir

We are working now at such a depth that on one side of the pit a different layer emerges, by the way, because the other end of the pit is already 0.25 m deeper, and we are still in the same sandy soil, we will be obliged to keep bailing out water at the one end as the black ^(layer) soil slopes down downstream.

The work is going very well and quite a number of bones are being found, although nothing special lately.

I wrote on the 3rd that the shed of the convicts

[MM774C-000059-034]

had burned down in the night at about 11 o'clock, the 2 mandors have been punished for that with 8 days imprisonment and a beating, but as I am sure the mandors are not to blame. I would kindly request to ask the Assistant Resident to have them returned. I am sure the *Wedono* has put the blame on them by reporting that the mandors did not keep watch over the convicts at night, but that would have been impossible! The mandors work from 6 AM until 6 PM, how can they also be expected to keep watch over the convicts during the night?

Else everything is fine with the convicts and also with me

Your serving worker, Kriele

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

[MM774C-000059-033]

Trinil 12 September 1893

WEdelg: Heer!

Er is nu zoo diep gewerkt als dat men aan het ene eind van de putstroom op andere grond krijgen, trouwens daar men aan het andere eind van den put reeds 0,25 m dieper zijn, nog steeds op de zelfde zanderige grond houden, dus wij zullen verplicht zijn, nog steeds de zelfde zanderige grond houden, dus wij zullen verplicht zijn, om van den eene kant het water uit de put te hozen aangezien die zwarte laag grond stroom af [afheilt?]

de werkzaamheden gaan zeer goed en er wordt ook behoorlijk been gevonden trouwens den laatste dagen niets bijzonders

ik heb den derde geschreven als dat de woning van de gestraften

[MM774C-000059-034]

is afgebrand, in de nacht omstreeks 11:00 uur, daar zijn nu de mandoers voor gestraft als acht dagen arrest en daarbij ontslagen daar ik zeker weet als dat de mandoers daar geen schuld aan hebben, wou ik zeer vriendelijk verzoeken om de mandoers terug te vragen aan den Assistent Resident.

Het 't is de Widono zijn schuld. Die moet zijn rapport zoo ingediend hebben, als dat de mandoers in de nacht geen wacht houden over de gestraften. Dat is toch onmogelijk dat de mandoers 's morgens van 6:00 uur tot 's avonds 6:00 uur aan het werk zijn om dan nog wacht te houden in de nacht over de gestraften.

Verder gaat het zeer goed met de gestraften, ook met mij
u dienende werkman

Kriele

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000059-011]
Bapang 15 September 1893

Your noble severe Sir!

Here by a message about the work here. I've already been searching along the river, up to *desa* Grivinpitu, and also at many other places, but so far I did not find anything more than the elephant tusk at the *desa* Tandjung, with just the tip and the back part present, the other part cannot be found. With digging we found the leg of a buffalo and one of an elephant about half a metre deep in the ground but completely broken. I have now already been digging for 5 days at the same spot, but so far nothing has been found.

With regard to the free coolies, it's going a lot better, not as well as

[MM774C-000059-012]

with forced labourers, but that I cannot demand of them.

May I take the liberty to politely request you for some advance for myself. I did have some small expenses this month.

Otherwise it's going reasonably well with the work and also with my health.

The twenty-five guilders for the free coolies has been received in good order¹⁰⁴.

Your serving worker
de Winter

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

---

¹⁰⁴ hence they are now being paid to some extent...

[MM774C-000059-011]
Bapang 15 September 1893

Weledele Gestreng Heer!

Hierbij bericht over de werkzaamheden alhier. Ik heb reeds wezen zoeken langs de rivier, tot aan de *desa* Grivinpitoe en ook op veel anderen plaatsen, maar tot heden toe nog niets meer kunnen vinden dan een slagtaand van een olifant bij de *desa* Tandjoeng maar het achtereinde en de punt is present en het andere gedeelte is niet te vinden. Met graven is er een poot van een buffel en een van een olifant gevonden maar geheel stuk, op een halve meter in de grond. Ik graaf nu reeds vijf dagen door op dezelfde plaats, maar tot heden niets meer gevonden.

Wat de vrijlui betreft, gaat het tegenwoordig een boel beter, wel niet zoo als

[MM774C-000059-012]

met gestraften, maar dat kan ik er ook niet van vergen.

Mag ik zoo vrij zijn, en U beleefd verzoeken om een weinig voorschot voor mij zelve? Ik heb in deze maand enige kleine uitgaven gehad.

Verder gaat het tamelijk goed met het werk en ook met mijn gezondheid.

De vijfentwintig gulden voor de vrijlui in goede orde ontvangen.

U dienende werkman
de Winter

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000059-012]

Bapang 20 Sept: 93

Your noble severe Sir!

Today I received your postcard and I am replying you straightaway for reason that the work is going very poorly here at the moment.

I've been searching and digging alternately every day now for 10 days already without having found a single piece of bone and waiting here all days for your arrival so you can convince yourself that there are no bones to be found here. I have examined the terrain now and a complete vicinity but there's nothing to be found. Pardon me for taking the liberty to go to Solo tomorrow to do some shopping. I have already paid the *Lura* 2,70. Can I continue paying him 25 cents a day?

Your serving worker
de Winter

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

868

— Send from Jawa —

[MM774C-000059-012]

Bapang 20 Sept: 93

Weledele Gestrenge Heer!

Heden ontving ik U briefkaart en antwoord U dadelijk om reden dat het hier slecht met de werkzaamheden gesteld is.

Ik zoek en graaf nu reeds 10 dagen om den andere dag zonder een stukje been te hebben gevonden en wacht allen dagen op U komst dat U U zelfen kan overtuigen dat hier geen beenderen te vinden zijn.

Ik heb nu het terrein hier in de omstreken geheel onderzocht maar er is nergens iets te vinden.

Duidt het mij niet ten kwaden dat ik zoo vrij ben morgen even naar Solo te gaan om wat in te kopen.

Ik heb die Loera reeds 2,70 betaald mag ik hem verder uitbetalen tegen 25 cent daags? U dienende werkman
de Winter

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000059-034]

Trinil 24 September 1893

Noble Born Sir!

On the 21st the proa has arrived in good order.

The last week we've had a lot of rain here and since you left the river has already risen 1 m twice and is at this moment still at that same level. For that reason I need to use more people to bail the water out and I've taken the liberty to employ free coolies who keep the pit dry during the night. I had to put two forced labourers with them as four men couldn't do it and also because I was scared the expenses would become too high.

With regard to finding bones

[MM774C-000059-035]

it is still the same amount as in the previous days and nothing much special.

Also in the last couple of days we are having some people with fever again amongst the forced labourers resulting in that I am almost out of quinine and also out of the medicines for soar feet. Request politely to send me some.

Otherwise it's going very well with the work and with me and the forced labourers.

Your serving worker

Kriele

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

[MM774C-000059-034]

Trinil 24 September 1893

WEdelg: Heer!

Den 21^e is de prauw in goede orde aangekomen.

Wij hebben hier de laatste week veel regen gehad als dat na u afwezigheid de rivier reeds tweemaal 1 meter gewassen is en op dit moment nog steeds op de zelfde peil staat. Door die reden moet ik meer volk gebruiken voor het uitwerpen van water ook heb ik de vrijheid genomen om bij de vrijlui die in de nacht de put droog houden twee gestraften erbij te zetten aangezien het 4 man niet konden doen en daarbij ik bang ben de uitgaven te hoog zouden worden.

Wegens het vinden van been-

[MM774C-000059-035]

deren is nog steeds dezelfde hoeveelheid wat gevonden wordt als de vorige dagen trouwens niets bijzonders.

Ook zijn de laatste dagen ook weer enige koortsleiders onder de gestraften als dat mijne kinine zoo goed [op] is ook de medicijnen voor de zere voeten. Verzoeken beleefd een weinig over te zenden.

Verder gaat het zeer goed met de werkzaamheden ook met mij en de gestraften.

Uw dienende werkman

Kriele

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000059-013]

Bapan 24 September 1893

Your noble severe Sir!

The one hundred guilders that you sent to me have been received in good order.

As I have let you know in my previous letter, I have been to Solo for shopping and just when I was there two gentlemen have come here looking for bones. I cannot inform you who they were, as I did not speak to them. As to the work, it still remains the same, wherever I search or dig I cannot find any bones any more. Just like I have written to you in the previous letter.

Your serving worker
de Winter

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

[MM774C-000059-013]

Bapan 24 September 1893

Weledele Gestrenghe Heer!

De honderd gulden door U aan mij verzonden, in goede orde ontvangen.

Zoo als ik U in de laatste brief heb laten weten, ben ik te Solo geweest om in te kopen, juist toen ik daar was, zijn hier twee heren geweest om beenderen te zoeken, ik kan U niet mededelen wie het zijn, aangezien ik hun niet gesproken heb. Wat de werkzaamheden betreft, blijft altijd nog hetzelfde, waar ik zoek of graaf ik kan geen beenderen meer vinden. Zoo als ik U ook in de vorigen brief heb geschreven.

U dienende werkman
de Winter

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000010-116]

Kaju Tanam den 26. September 1893.
My dear Dubois!

I do not want to wait any longer answering your kind letter of 11 September. With regret we have read from an earlier letter that your wife is ill and that your nervous system is suffering more than it should. I hope that all with you, dear friend, will be good again.

It seems that in Batavia they have come to appreciate that they owe you a debt. Is Droogstoppel¹⁰⁵ truly dead and buried? You have a beautiful future ahead of you. First the trip to Calcutta, whereby you will certainly not miss out on the opportunity to see as much of this fairyland as possible, and then the prospect of a peaceful scientific life in Europe. I'm not very surprised about the letters from Suess and Richthofen, because I did not expect anything else. Although usually it is not so easy for someone who does not belong to the species: "*Homo erectus* var. professor", to get the appreciation of such gentlemen.

My promise, to deliver you the translation of "Pithecanthropus erectus"

[MM774C-000010-117]

within a few weeks, was a bit too hasty. Several circumstances are to blame: firstly the translation is much more difficult than in case of the climates, and therefore more time-consuming than I thought, secondly I have lost a lot of time by making a trip in the interest of my child, and firstly the hateful article from Bolsius in the *Bat. Nieuwsblad* make me so cross and irritated that I could not do the work for days. But now all is going smoothly again, and within a few days I hope to start with writing it clearly.

Our Friederike is still not doing as well as we would desire; the wet nurse that my wife brought from Padang I had to let go because of lack of milk and for having syphilis (!). We therefore tried cow's milk again. But as the child was so far back in her development, and it seems to me that her weight was not increasing fast enough on cow's milk, I searched and found with much effort a new wet nurse in Padang Pandjang, with a beautiful healthy child which made us expect the best for our little one. We were sadly disappointed. The milk of the wet nurse did not agree with our poor little [Alkaloid], she got such terrible diarrhoea that after only four days I had to send the woman away again. Now we are feeding a child with cow's milk again, which she stands perfectly. I do not know what will become of her, and how we are to get the weight in there that she is lacking. Today, five months old, she is weighing 3600 gram!!

She is starting to develop her mind, and the contrast between her decrepit body and the friendly laughter and play is heartbreaking.-But enough whining.

I have just received a telegram from Delprat that he will visit us tonight, he will probably remain until tomorrow morning; I much pleased to see him; I haven't had an opportunity for months to speak to someone with more than half a brain. How you must have revived being in Batavia! When I meet with colleagues, which happens rarely, the only talk ever and ever again is about promotion and transfers, which for me frankly is rather poor conversation. Yet I do not wish to go away from here soon,

[MM774C-000010-118]

for on the one hand the "Company" in the larger places is not much better, and on the other hand we are getting on here with the money, even save a little bit some months, whereas in the larger cities I would have also more expenses, without, given my poorly developed qualities of commercial interest, having any certainty of getting a praxis running.

Will I get to see you once more before you return to Europe? Maybe you want to travel via Padang, then I could possibly come to see you in the harbour.

Live well, take care that your nerves will hold out for a few more months, maybe the [?nand?]-Indian winter will contribute to that.

Please give your wife our most cordial greetings. With a friendly handshake
your

Pollak

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000010-116]

Kaju Tanam 26 September 1893.
Mein Lieber Dubois!

Mit der Beantwortung Ihres so herzlichen Schreibens vom 11.9. will ich nicht lange zögern. Aus einem früheren Briefe haben wir zu unserem grossen Leidwesen entnehmen müssen, das Ihre Frau krank war und dass Sie selbst von Ihrem Nervensystem mehr als nötig gequält. Möge alles, alles bei Ihnen, lieber Freund, gut werden. Es scheint, dass man in Batavia zu würdigen weiss, was man Ihnen schuldet. Ist Droogstoppel also wirklich tot und begraben? Sie haben eine schöne Zukunft vor sich. Erst die Reise nach Calcutta, wobei Sie gewiss nicht versäumen werden, sich so viel vom Märchenlande anzusehen als nur irgend möglich ist, und dann die Aussicht auf ein ungestörtes wissenschaftliches Leben in Europa. Ueber die Briefe von Suess und Richthofen bin ich wenig erstaunt, denn ich habe nichts anderes erwartet. Es ist anders für einen der nicht der Species: "*Homo erectus* var. professor" angehört, nicht leicht sich die Anerkennung solchen Herren zu erobern.

Mit den Versprechen, die Uebersetzung des "Pithecanthropus er"

[MM774C-000010-117]

in wenigen Wochen abzuliefern, war ich doch zu voreilig. Verschiedene Umstände sind daran Schuld: Erstens ist die Uebersetzung mich schwieriger als die der Klimate, und daher zeitraubender als ich dachte, zweitens habe ich durch im Interesse meines Kindes unternommene Reisen viel Zeit verloren, und drittens war ich durch den höchst gehässigen Artikel von Bolsius im *Bat. Nieuwsblad* so verstimmt und geärgert, dass ich mich Tage nicht mit der Arbeit beschäftigen konnte. Aber jetzt geht es flott weiter, und in ein paar Tagen hoffe ich mit der Reinschrift beginnen zu können.

Mit unserer Friederike gehts noch nicht nach Wunsch; die von meiner Frau von Padang mitgebrachte Amme musste ich wegen Milchwangels und wegen Syphilis (!) weggeben. Hierauf versuchten wir es ^[?auss] mit Kuhmilch. Da aber das Kind in der Entwicklung so furchtbar zurück ist, und es mir vorkam, dass sie ~~nicht~~ bei Kuhmilch nicht rasch genug an Gewicht zunähme, suchte und fand ich nach vielen Mühe in Padang Pandjang eine neue Amme, deren prachtvoll gesundes Kind auch für unserer Kleine das Beste erwarten liess. Wir wurden aber aufs treurigste enttäuscht. Unsere armes [Alkaloid] wollte die Ammenmilch nicht ertragen, bekam saglich so starke Durchfälle, dass ich nach bloss vier Tage die Frau wieder wegschicken musste. Jetzt nähren wir das Kind wieder mit Kuhmilch, die sie vortrefflich verdaut. Was aus ihr werden sollen, wie sie dass gewaltige deficit an Körpergewicht wieder herein bringen wird, weiss ich nicht. Sie wiegt heute, fünf Monate alt, 3600 gram!!

Sie beginnt sich geistig zu entwickeln, und der Gegensatz zwischen dem decrepiden Körperchen und dem freundlichen Lachen und Spielen ist ein herzzerschneidenden.- Doch genug mit dem Gejammer.

Sochen enthielt ich ein Telegram von Delprat, dass er ~~nie~~ heute abend zu uns kommt, wahrscheinlich bleibt er bis morgen [????]hier; ich freue mich von Herzen auf ihn; habe ich doch monatenlang keine Gelegenheit mit einem gescheiten Menschen zu sprechen. Wie müssen Sie in Batavia aufgelebt haben! Wenn ich, was selten genug geschieht, mit Collegen zusammentreffe, dann dreht das Gespräch sich immer und immer von Promotion und overplaatsingen, für mich Unbescheidenen eine recht magere Kost. Doch wünsche ich nicht von hier bald wegzukommen.

[MM774C-000010-118]

denn einenseits ist es mit den "Gesellschaft" auf die grossen Plätzen auch nicht besser gestellt, und andererseits kommen wir hier mit dem Gehalte gut aus, können sogar manchen Monat eine Kleinigkeit erübrigen, während ich auf einen grossen Orte nur vermehrte Ausgaben hätte, ohne bei meinem trotz meiner Abstammung, sehr gering entwickelten Erwerbsinne auf Praxis rechnen zu können.

Werde ich Sie, bevor Sie nach Europa gehen, noch einmal zu sehen bekommen? Vielleicht werden Sie über Padang die Reise machen, dann könnte ich noch möglicherweise nach dem Hafen kommen.

Leben Sie Wol, sorgen Sie dafür dass Ihre Nerven noch die paar Monate zusammenhalten, wozu vielleicht der [?nand?]-indische Winter das Seine beitragen wird.

Uebermitteln Sie Ihrer Frau unser herzlichsten Grüsse. Mit einen freundschaftlichen Handdruck
Ihr

Pollak

[Click here to return to the content page](#)

¹⁰⁵ Narrow minded pompous upper middleclass man, character from the book '*Max Havelaar, of De koffijveilingen der Nederlandsche Handelmaatschappij*' (1860) by Multatuli, the pseudonym for Edward Douwes Dekker.

[MM774C-000050-086]

July 1893. With the report on August and missive N^o13 dated 27 September, 1893

Also in this month the excavations at Trinil, because of the great hardness of the rock that had to be removed, progressed extraordinarily slow; even though now also, next to the convicts, free coolies were employed against payment. For this reason and because of the relative poorness in fossils in the layers that were reached this month, in this month only a small amount of paleontological material was collected. –

[Next](#) official report

[Previous](#) official report

872

— Send from Jawa —

[MM774C-000050-086]

Juli 1893. met rapport over Augustus en missive N^o13 dd. 27 .9.93

Ook gedurende deze maand vorderden de opgravingen te Trinil, ten gevolgen van de groote hardheid van het te verwijderen gesteente, buitengewoon langzaam; hoewel ook nu naast de gestraften nog vrije koelies tegen betaling waren te werk gesteld. Om deze reden en wegens de betrekkelijke armoede aan fossielen der nu bereikte lagen werd in deze maand slechts weinig paleontologisch materiaal verzameld. –

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000050-087]

August.

Being called to Batavia by decision of the Director of Education, Religion and Trade dated 11 July, 1893 N^o7592, I made use of my presence there to, from 30 July to 3 August instigate explorations out of Buitenzorg regarding the presence of fossil remains of vertebrates in the west of the department Buitenzorg and the East of the department Lebak, which ought to be present there according to several indications. In the "*Verhandelingen van het Bataviaasch Genootschap van Kunsten en Wetenschappen. Deel 17. Batavia 1839, p. 129*" J.Rigg mentions fossil tusks of *Sus* being found by him near the dessa Muntjang under Djasinga (department Buitenzorg) within layers of a blackish tuff. And furthermore a native chief coming from Lebak, currently stationed in mid-Java, completely spontaneously informed me that he had seen similar bones as those in the Kendeng before in the district Sadjira of the department Lebak. The by Rigg intended layers of dark grey and black tuff were found both in the district Sadjira as well as near the dessa Muntjang under the adjacent district Djasinga, but nowhere therein bones were found, nor did further enquiry give substance to their possible presence. The marine nature of these layers, however, is proof against a similarity to the bone bearing layers in Java that have so far been examined. For these reasons further explorations were not instigated.

At Trinil the deeper, fossil rich layer was partly laid bare. But the great hardness of the stone was still a considerable challenge to a faster progress of the work and very much complicated the retrieval of the petrifications in one piece. Another large difficulty was the now excessive amounts of seepage water. However a number of good objects were obtained, most of which from the little deer that has been buried at Trinil by the hundreds, further of *Boselaphus*, *Stegodon* et cetera, also the first entirely complete skull of the already before known crocodile. This species can now with certainty be given its place in the system. As far as can be decided from the comparative material at hand it cannot be distinguished from *Crocodylus porosus*.

According to a communication of Main Engineer, Chief of the geological Survey of Java, dr. R.D.M. Verbeek also near the main city Surakarta [Solo] fossil bones have been found. The 16th of this month therefore the corporal engineer workman de Winter was transferred to Tandjung Bapang near Surakarta to oversee the excavations that were to be started there. These gave this month still little result; mainly a few remains of *Stegodon* were found. For the distribution of the formation in question its presence near Surakarta is at least significant.

[Next](#) official report

[Previous](#) official report

[MM774C-000050-087]

Augustus.

Ingevolge Bij Besluit van den Directeur van Onderwijs, Eeredienst en Nijverheid dd. 11 Juli 1893 N^o7592 naar Batavia opgeroepen maakte mocht ik van mijne aanwezigheid aldaar gebruik maken om van 30 Juli tot 3 Aug van Buitenzorg uit nasporingen in te stellen naar fossiele overblijfselen van ~~vertebr~~ gewervelde dieren in het Westen der afdeeling Buitenzorg (~~Batavia~~) en het oosten der afdeeling Lebak (~~Bantam~~), die er volgens verschillende aanwijzingen zouden voorkomen. In de Verhandelingen van het Bataviaasch Genootschap van Kunsten en Wetenschappen. Deel 17. Batavia 1839, p. 129 spreekt namelijk J.Rigg over fossiele slag tanden van *Sus* door hem bij de dessa Muntjang onder Djasinga (afdeeling Buitenzorg) in ~~eene zwarte~~ lagen van ~~eene~~ zwartachtige tuf aangetroffen. Ook en verder werd was mij door een uit het Lebaksche herkomstige, thans in ~~de~~ Midden Java geplaatst, inlandsch hoofd geheel spontaan medegedeeld, dat ~~door hem~~ ^{hij} in het distrikt Sadjira der afdeeling Lebak dergelijke beenderen als die van den Kendeng vroeger gezien ~~waren~~ ^{had}. De door Rigg bedoelde lagen van ~~zwartachtige~~ donkergrijze en zwarte tuf werden zoowel in het distrikt Sadjira als bij de dessa Muntjang onder het aangrenzende distrikt Djasinga aangetroffen, doch nergens werden daarin beenderen gevonden, noch ~~te~~ plaatselijk nadere inlichtingen over het voorkomen daarvan verkregen. Het marine karakter dezer lagen bewijst overigens tegen acquirivalentie met de tot nog toe op Java onderzochte beenderenvoerende lagen. Om eene en andere reden werd daar van verdere nasporingen afgezien.

Te Trinil werd de diepere, fossielen rijkere laag gedeeltelijk ~~bereikt~~ ^{blootgelegd}. Maar nog steeds was de groote hardheid van het gesteente een aanzienlijk bezwaar voor snellen voortgang van het werk en bemoeilijkte ook zeer het in gaven staat opgravender versteeningen. Eene andere groote moeilijkheid was het nu overvloedig aan dringend welwater. Evenwel werd een aantal goede voorwerpen verkregen, de meeste van de te Trinil in zooveel honderden individuen begraven kleine hertesoot, verder van *Boselaphus*, *Stegodon* enz., ook den eersten [??] geheel compleeten schedel van den reeds vroeger bekend geworden Krokodil. Aan deze soort kan nu met zekerheid eene plaats in het systeem worden aangewezen. Voor zoover met het voorhanden vergelijkingsmateriaal reeds was na te gaan is zij van *Crocodylus porosus* niet onderscheiden.

Naar door den Hoofdingenieur Chef der geologische Opnamen van Java, dr. R.D.M. Verbeek verstrekte mededeeling waren ook in de nabijheid van ~~Solo~~ de hoofdplaats Soerakarta fossiele beenderen gevonden. Den 16 den dezer maand werd daarom de korporaal werkman der Genie de Winter ~~daarheen~~ naar Tandjoeng Bapang bij Solo Soerakarta overgeplaatst om toezicht te houden op de daar in te stellen opgravingen. Deze gaven in deze maand ~~betrekkelijk~~ nog weinig resultaat; voornamelijk werden eenige resten van *Stegodon* gevonden. Voor de verspreiding der betrekkelijke formatie is het voorkomen nabij Soerakarta in ieder geval van betekenis.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000010-164]

Geboegan

Oenarang, 27th September 1893

My Dear Doctor,

How has time been dealing with you lately? With me it has been far from agreeable. You know how comfortable I was in a sense at Mringin and on what a friendly footing I stood with my employer Mr Boyd, our mutual friend? Well, here everything turned out exactly the reverse. During the past seven weeks I have had nothing but very hard work and little or no friendship. My master has been in very bad health and worse temper. My working hours have been from 4 AM till 6 PM, I have never had a pleasant meal here till today. We did not eat our food, we merely gulped it down, + never, or hardly ever, was a word spoken at tables. Mr Boyd can tell you how he found it when he brought me here. Very few people ø could have stood it out, and many and many a time did I regret much ever having left the friendly shelter of Mringin for the inhospitable surroundings of Geboegan. Yesterday, however, I got some relief as my chef left for Semarang and does not return here.

[MM774C-000010-165]

On 3rd October I go down to Semarang to see him away. He sails for Europe per s.s. "Gèdèh" on 5 October. So far for myself, and how is it with you + yours at Tulung Agung, and how is your work progressing at Ngawi? I have often looked back with pleasure to the excursion we made there together, + to our bathing in the river etc. etc. have you found anything further of the missing link, or other interesting fossils? Are you going to Calcutta at the end of the year, or what other plans have you got?

Needless to say I have read nothing since my arrival here — reading has been altogether out of the question, the matter of the precise colour and form of coffee beans, and the cost of cleaning one hundred coffee trees are of more importance to those here than the highest scientific investigations or discoveries. My time is all taken up in work, work, work.

It is warmer here than at Mringin. The plot indeed runs up to 4000 feet, but the house is situated at 1200 feet elevation and has a large zinc roof.

How has your book in received in Europe? [I have drank nothing since coming here.]

With best wishes to yourself and family, hoping you are well,+ trusting to hear from you soon. Belief me to be, sincerely yours

Adam Prentice

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000010-164]

Geboegan

Oenarang, 27th September 1893

My Dear Doctor,

How has time been dealing with you lately? With me it has been far from agreeable. You know how comfortable I was in a sense at Mringin and on what a friendly footing I stood with my employer Mr Boyd, our mutual friend? Well, here everything turned out exactly the reverse. During the past seven weeks I have had nothing but very hard work and little or no friendship. My master has been in very bad health and worse temper. My working hours have been from 4 AM till 6 PM, I have never had a pleasant meal here till today. We did not eat our food, we merely gulped it down, + never, or hardly ever, was a word spoken at tables. Mr Boyd can tell you how he found it when he brought me here. Very few people ø could have stood it out, and many and many a time did I regret much ever having left the friendly shelter of Mringin for the inhospitable surroundings of Geboegan. Yesterday, however, I got some relief as my chef left for Semarang and does not return here.

[MM774C-000010-165]

On 3rd October I go down to Semarang to see him away. He sails for Europe per s.s. "Gèdèh" on 5 October. So far for myself, and how is it with you + yours at Toeloeng Agoeng, and how is your work progressing at Ngawie? I have often looked back with pleasure to the excursion we made there together, + two our bathing in the river etc. etc. have you found anything further of the missing link, or other interesting fossils? Are you going to Calcutta at the end of the year, or what other plans have you got?

Needless to say I have read nothing since my arrival here — reading has been altogether out of the question, the matter of the precise colour and form of coffee beans, and the cost of cleaning one hundred coffee trees are of more importance to those here than the highest scientific investigations or discoveries. My time is all taken up in work, work, work.

It is warmer here than at Mringin. The perceel indeed runs up to 4000 feet, but the house is situated at 1200 feet elevation and has a large zinc roof.

How has your book in received in Europe? [I have drank nothing since coming here.]

With best wishes to yourself and family, hoping you are well,+ trusting to hear from you soon. Belief me to be, sincerely yours

Adam Prentice

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000006-120]

Hubrecht

declares to have received in a decent state from the Library of the University to borrow for a month:

Dobson Insectivora (Catlogue of ~~Syst. Index?~~)

And to comply with the rules as stated in the regulations (*see backside*).

UTRECHT, 27 September 1893¹⁰⁶

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

---

¹⁰⁶ Don't ask. I have no idea how this ended up in this archive at this place...

[MM774C-000006-120]

Hubrecht

verklaart in behoorlijke staat uit de Bibliotheek der Universiteit voor een maand ontvangen te hebben:

Dobson Insectivora (Catlogue of ~~Syst. Index?~~)

En zich te zullen houden aan de bepalingen van het Reglement (*zie keerzijde*).

UTRECHT, 27/9 '93

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000059-035]

Trinil 29 September 1893

Noble Born Sir!

The last couple of days we had a lot of trouble from the high water levels, for 3 days we've hardly been working in the ground as the pit almost inundated twice, and we had to work day and night with some free coolies and some forced labourers sometimes 2 but sometimes even 5 at night. It will not do any harm that these forced labourers sometimes have to work in the night, will it?¹⁰⁷ If I were to employ more free coolies for instance adding 3 to 4 to the 4 that are working here continuously already, and the river is not that high, then one would need not use forced labourers in the night

[MM774C-000059-036]

and we could start directly in the morning with digging, which is not the case now as there is too much water in the trench.

Bones have not been found a lot of this week, nothing other than a few deer antlers and some vertebrae.

Hereby I have also included the expenses over the month September, as these expenses have been much higher than I thought, so I am now out of money and I kindly request that you sent me some.

With regard to illness it's still the same with the forced labourers, I did request you lately for some medicine, for instance carbolic acid, and ointment for soar feet.

Other than that I'm doing very well.

Your serving worker

Kriele

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

---

¹⁰⁷ Dubois in response forbids the use of forced labourers at night, as is apparent from the [next](#) letter.

[MM774C-000059-035]

Trinil 29 September 1893

WEdelg: Heer!

Wij hebben de laatste paar dagen veel last gehad van hoog water, er is in drie dagen te met niet in de grond gewerkt, daar de put ten naaste bij, tweemaal onder water is gelopen er is nacht en dag gewerkt, met vrij koelies en een paar gestraften erbij, dan is twee en ook wel is vijf per nacht er zal toch geen kwaad bij kunnen, als dat die gestraften in de nacht werken zou ik er meer vrij koelies bij mag aannemen, bijvoorbeeld drie à vier bij de vier die nu steeds aldoor aan het werk zijn, en de rivier niet te hoog is, dan zou men in de nacht geen gestraften noodig

[MM774C-000059-036]

hebben en we zouden 's morgens dan direct aan de grond kunnen beginnen, dat anders het geval niet is daar er dan veel water in de put staat.

Beenderen zijn er in deze week weinig gevonden, niet anders dan een paar herten hoorens met een paar wervels.

Hierbij heb ik ook in gesloten de uitgaven over de maand September, aangezien de uit gave groter geworden zijn dan ik [gedacht] heb, als dat mijn geld nu op is en ik U zeer vriendelijk verzoek een weinig te zenden.

Met de gestraften wegens ziekte is nog net hetzelfde, ik heb u laatst verzocht een weinig medicijnen b.v.b. Carbol en smeersel voor de zieke voeten.

Verder gaat het met mij zeer goed.

U dienende werkman

Kriele

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000059-036]

Trinil 30 September 1893

Noble Born Sir!

The procurement has been received in good order. With regard to both trenches getting ready in this East monsoon? I fear for that with these numbers of forced labourers given that too many of them are needed during the day to bail out the water out of the trenches and the river is behaving oddly I fear we will have high water again soon.

I will from now on no longer put forced labourers to work during the night.

Your serving worker

Kriele

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

[MM774C-000059-036]

Trinil 30 September 1893

WEdelg: Heer!

Het bestelgoed in een goede orde ontvangen. Wegens het klaarkomen van de beide putten in deze oostmoesson daar vrees ik voor met deze hoeveelheid gestraften aangezien er teveel af moeten met den dag wegens het droog houden van de put en daarbij doet de rivier nu al zoo raar als dat ik vrees gauw hoog water te krijgen.

Ik zal voort[aan] in de nacht geen gestraften meer in het werk stellen.

U dienende werkman

Kriele

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000042-281]

14 Assistant Resident of Ngrowo
Note.

Following up on the copy dated 2 October 1893 N^o1674/18 that your noble severe Sir sent me of the note of the Resident of Kediri dated 30 September last N^o251, I have the honour to send you a copy of the therein mentioned Governmental decision dated 18 March 1893 N^o31.

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

878

— Send from Jawa —

[MM774C-000042-281]

14 Assistent Resident van Ngrowo

Nota. In antwoord op Uw [?????] bij het[?????]

naar aanleiding van het mij dd. 2 October 1893 N^o1674/18 door UHEG. toegezonden afschrift der nota van den Resident van Kediri dd. 30 Sept. ll. N^o251 heb ik de eer U het daarin bedoelde afschrift van het Gouvernement besluit dd. 18 Maart 1893 N^o31 te doen toekomen.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000059-037]

Trinil 4 October 1893

Noble born Sir

I could not send you the elephants head as I did not have a crate for it. I will try and get a crate in Ngawi in which it will fit and then add it to the next shipment.

The past 4 days the water level of the river has gone down so much that is has almost returned to its low level. I have deepened the hole for bailing out the water about 0.75 M, incidentally still the same sand layer, just a bit more coarse down. As to finding of bones: amounts are decreasing strongly. Nothing has been found the last couple of

[MM774C-000059-038]

days. As the sand layer is so deep downstream, I am beginning to see that it will be impossible to finish before the rain [? meets/comes?] with the 40 convicts we have.

Everything else is well with the convicts, diseases and me

Your serving workman, Kriele

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

879

— Send from Jawa —

[MM774C-000059-037]

Trinil 4 October 1893

UEdelgstr: Heer!

De Olifantskop heb ik niet mee kunnen zenden, daar ik er geen kist voor had. Ik zal een kist op Ngawi zien te krijgen waar de kop in kunt, en dan met de volgende verzending meegeven.

De rivier is sedert 4 dagen, weer zooveel gedaald, als dat hij te met weer op zijn lagen peil is. Ik ben met mijn hoofd gehad ongeveer 0,75 m dieper gegraven, trouwens nog steeds dezelfde zandlaag, als alleen een weinig grover, beneden wegens het vinden van beenderen, dat begint sterk te verminderen, er is hoegenaamd niets gevonden de laatste

[MM774C-000059-038]

dagen. Doordat die zandlaag zoo diep loopt stroom af, begin ik in [te] zien als dat men onmogelijk klaar kunnen komen, voor de regen [moesson?] Met deze 40 gestraften.

Verders gaat het zeer goed met het werk ook met de gestraften, ziekten en met mij

U dienende werkman

Kriele

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000042-281]

5 October 1893. N^o15 Assistant Resident of Ngawi

Because of the, as it seems, this year to be expected very early start of the West monsoon and the accompanying high water levels of the Bengawan, the paleontological excavations that have started near Trinil in your department will likely have to be ceased earlier than in the previous years. However the Director of Education, Religion and Trade has expressed a desire to, if in any way possible, to finalise all fieldwork during this East monsoon. As it is further very well possible to finish the excavations that are currently in progress in Trinil, which are just now giving promising results, which are of the utmost importance for the entire research, I allow myself to politely ask your noble severe Sir again to, at to the start of the West monsoon, bring the number of convicts available for the research up to the number of fifty, for which there is allowance, as with that increased help I think it will yet be possible to comply with the wish of the Director of Education, Religion and Trade and also get the results we are expecting.

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000042-281]

5. X. 93. N^o15 Assistent-Resident van Ngawi

Wegens den, maar allen schijn, dit jaar bijzonder vroeg te verwachten west-moeson en daarmede gepaard gaande hoogen waterstand der Bengawan zullen de thans bij Trinil in Uwe afdeling ingestelde palaeontologische onderzoekingen vermoedelijk vroeger dan in vorige jaren moeten ~~eindigen~~ ophouden. Door den Directeur van O.E.N. is echter het verlangen uitgesproken, zoo eenigszins mogelijk, in deze oost-moeson die terreinwerkzaamheden te beëindigen. Daar het verder hoogst waarschijnlijk is de thans in gang zijnde opgravingen te Trinil, welke juist nu resultaten beloven, die voor het geheelen onderzoek van 't grootste belang zijn, te voltooien, veroorloof ik mij Uw WelEdGestr. beleefd te verzoeken alsnog wel tot aan den invallende west-moeson het aantal der door UHEG. voor bedoelde onderzoekingen beschikbaar gestelde gestraften op het daarvoor ~~van~~ ~~Gouvernementswege~~ toegestane totaal van vijftig te willen brengen, zullen we het met die meerdere hulp denkelijk nog mogelijk zijn, aan den wensch van den Directeur van O.E.N. te voldoen en tevens de verwachte resultaten te verkrijgen.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000059-038]

Trinil 7 October 1893

Your Noble Severe Sir!

The procurement has been received in good order yesterday.

I will start today with 10 free coolies be added to the work and if the river is not rising fast, I presume that we will get far with the work, the work is progressing well at the moment, because the pit is dry in the morning. Since the shipment we have found one buffalo head, 2 small antelope heads and further some deer antlers with a leg and some ribs and vertebrae.

[MM774C-000059-039]

Otherwise it's going well with the forced labourers with regard to their diseases and also with me.

Your serving worker

Kriele

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

[MM774C-000059-038]

Trinil 7 October 1893

UEdelgstr: Heer!

Het bestelgoed gisteren in een goeden orden ontvangen.

Ik zal vandaag beginnen met 10 vrijkoelies bij het werk te zetten en als dan de rivier niet te spoedig aan het rijzen gaat, zou ik wel denken als dat men het nog ver zullen brengen met het werk, het werk gaat nu goed vooruit, door als dat men 's morgens de put droog hebben, er is gevonden na de verzending een buffelkop, twee antilopenkopjes, en dan verder als een paar hertenhoorens, met een poot en een paar ribben en wervels:

[MM774C-000059-039]

Verders gaat het zeer goed met de gestraften wegens hun ziekten ook met mij.

U dienende werkman

Kriele

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000059-039]

Trinil 9 October 1893

Your Noble Severe Sir!

Yesterday I have received 10 more forced labourers so their number is now 50 forced labourers and 10 free coolies.

I believe we may as well quit digging in that coarse layer as I do not believe that we will find bones in there, nothing else as coarse gravel is coming out. In general we find very few bones in there these days already for a couple of days.

The river has started to rise again about half a metre since yesterday. Otherwise the work is progressing very well.

[MM774C-000059-040]

Also 2 forced labourers are doing well with regard to their diseases and so am I.

Your serving worker

Kriele

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

[MM774C-000059-039]

Trinil 9 October 1893

UEdelgstr: Heer!

Gisteren heb ik 10 gestraften erbij gekregen dus het getal is nu 50 gestraften en 10 vrij koelies.

Ik geloof als dat men er gerust uit kunnen scheiden met graven op die grove laag daar ik niet geloof als dat men erbeen in zullen vinden aangezien het te met niets is dan grof grind wat of er uitkomt. Daar wordt in het algemeen weinig been gevonden tegenwoordig, reeds al een paar dagen.

De rivier is weder aan het wassen sinds gisteren ongeveer M 0,50.

Verders gaat het zeer goed vooruit

[MM774C-000059-040]

met het werk. Het gaat ook goed met de gestraften wegens hun ziekten en ook met mij.

U dienende werkman

Kriele

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-0000012- 471]

Buitenzorg 13 October 1893. Friend, your writing I received the day before yesterday upon my arrival. I agree with you that there is no need to reply. Recently I've made an excursion to Bapang et cetera. the petrifications from the Tertiary layers have been sent to Leyden for long, the mammal bones I will keep here for you. Amongst the shells there are definitely marine ones, e.g. *Dolium* et cetera. Are you of the opinion that there are fresh water shells amongst the little white shells from Ngrawan et cetera? Many greetings by yours truly RDM Verbeek.

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-0000012- 471]

Buitenzorg^{13/10} 93. Amice, Uw schrijven ontving ik eergisteren bij mijne thuiskomst. Ik ben het met u eens dat een repliek nu niet noodig is. Laatst heb ik nog een excursie naar Bapang etc. gemaakt. De versteningen uit de tertiaire lagen zijn reeds vroeger naar Leiden gezonden, de zoogdierbeenderen bewaar ik hier voor u. Onder die schelpen zijn bepaald marine schelpen, onder andere *Dolium* etc. Zijn volgens uw mening onder de kleine witte schelpjes van Ngrawan etc. ook zoetwaterschelpen? Vele groeten van tt RDM Verbeek

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000059-040]

Trinil 14 October 1893

Noble born Sir

The work has progressed thus that we are more than a metre below the level of last year's pit and I would like you to come over and have a look, before I have them do pointless work. At about the whole pit we are at the hard coarse layer, on some spots already through it a bit. As nothing has been found in it I wanted to ask whether we should work out this hard coarse layer. It's thickness unto the black ground is about 0.75 m and it also contains a lot of big stones,

[MM774C-000059-041]

half a metre in diameter or even larger.

The last few days hardly any bones were found. They become fewer by the day, yesterday the 13th e.g. 2 deer antlers, a small leg with 1 (?) and 2 vertebrae. By the way a lot of ground has been moved.

Furthermore all is very well with the convicts, their health and also with me, Kriele

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

[MM774C-000059-40]

Trinil 14 October 1893

UEdelgstr: Heer!

Ik ben nu zoo ver gevorderd met het werk, als dat men ruim een meter beneden de put zijn van het vorigen jaar, ik zou wel willen als dat U eens kwam kijken, voordat ik werk te vergeefs laat doen, wij zijn nu met de put te met geheel op dien harde grove laag, daar er op plaats en al een weinig door die harde laag is gewerkt, en er niets in gevonden wordt, wilde ik U vragen of men er die harde grove laag ook de ruit moeten werken, hij is dik tot dat men zwarte grond krijgen, ongeveer 0,75 m ook komen er veel groote stenen

[MM774C-000059-041]

in voor, van een halve meter of zelfs nog groter.

De laatste dagen zijn er te met geen beenderen gevonden het wordt met den dag minder b.v.b. gisteren, den 13^e is er gevonden twee herten hoorens een klein pootje met 1 [?] en twee wervels. Trouwens veel grond verwerkt.

Verders gaat het zeer goed met de gestraften hun gezondheid en ook met mij

U dienende werkman

Kriele

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000010-122]

Kaju Tanam 24 October, 1893.

My dear Dubois. I have you received your telegram yesterday evening. I am now sending you the first part of the translation, the rest will follow in a few days. You will surely believe me that it wasn't laziness that kept me from working on it. I will write you more extensively later, I will for now spend every free moment to finish the work, of which I have well over $\frac{2}{3}$ ready in clear writing

Best wishes
your
Pollak

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

885

— Send from Sumatera —

[MM774C-000010-122]

Kajoe Tanam ^{24/10} 93.

Mein bester Dubois. Ich erhielt gestern abend Ihr Telegram. Den ersten Teil des Uebersetzung schicke ich noch heute, der Rest folgt in wenigen Tage. Sie gñnnen mir gewiss, aber es war keine Trägheid, die ~~das mir das~~ ^{mich am} Arbeiten [vert??derte]. Ich schreibe Ihnen nächstens ausführlich, wird aber jetzt jeden freien Augenblick der Uebersetzung widmen, von den ich gut $\frac{2}{3}$ in Reinschrift fertig habe

Beste Grüsse Ihr

Pollak

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000059-041]

Trinil 25 October 1893

Your Noble severe Sir!

This morning we started to work in the solid ground hence free coolies are no longer working now during the day. They are working during the night to keep the pit dry.

Request politely for some medicine for instance carbolic acid, tummy drink and quinine. In 2 days four forced labourers have become ill three with fever and one with tummy problems.

Otherwise it's going very well with the work and also with me.

Your serving worker

Kriele

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

[MM774C-000059-041]

Trinil 25 October 1893

UEdelgestr: Heer!

Heden morgen begonnen te werken is de vaste grond dus vrij koelies zijn er nu niet meer aan het werk met den dag wel met de nacht om de put droog te houden.

Verzoeken beleefd een weinig medicijnen b:v.b. karbolzuur buikdrank en kinine er zijn in die twee dagen 4 gestraften ziek geworden. 4 met koorts en een met buikziekten.

Verders gaat het zeer goed met het werk en ook met mij.

U dienende werkman

Kriele

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000012-472]

Buitenzorg 27 October 1893

Friend Dubois,

I have received your letter; after checking up on everything I believe now that the whole Kritjian from bottom to top is a freshwater formation and Quaternary; what I considered marine shells at first, are also probably freshwater. You write, however, about marine shells without any doubt; maybe you have been more lucky than I was, and I'd be much obliged to you, if you were to send me those shells from Kritjian that you consider marine, for me to have a look at.

[MM774C-000012-473]

My own Kritjian-shells I have, alas, already sent to Leyden before my last trip and I have not kept any of them here, which annoys me now. On my last trip I did not find any marine, but only fresh water shells. So please help me out and send me yours. sent them please as post package, which I will soon return. The name Ngrawan is not on the topographic map, but is located south of and very close to Sangiran, just on the border of two pages. I am attaching a sketch map depicting the most important the dessas. Between Sangiran and Sendang Busik there are also a lot of land and fresh water shells to be found, but only ever on the surface. Nowhere have I seen them within the tuffs. Could they partially not also be recent land shells? Near Ngrawan I don't think this is the case. Should you be in the vicinity, have another good look at it, the matter is really of importance and not that clear.

After greeting, yours truly

RDM Verbeek.

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000012-472]

Buitenzorg 27/10 93.

Amice Dubois,

Uw brief ontving ik; nadat ik alles heb nagegaan, geloof ik nu dat de geheele Kritjian van beneden tot boven zoetwaterformatie en Kwartair is; wat ik voor marine schelpen gehouden heb, is waarschijnlijk ook zoet water. Gij schrijft

echter ook over ontwijfelbaar marine schelpen; misschien zijt gij gelukkiger geweest dan ik, en gij zoudt mij daarom bijzonder verplichten als gij mij Uw schelpen van den Kritjian, die gij voor marien houdt, even zoudt willen toezenden om

[MM774C-000012-473]

ze in te zien. Mijn eigen Kritjian-schelpen heb ik helaas reeds voor mijn laatste reis naar Leiden gezonden en heb hiervan niets meer hier gehouden, dit [? stoort] mij nu. Op mijne laatste reis vond ik geen marine, maar uitsluitend zoetwater schelpen. Help mij dus even met de uwe. Zend ze svp. als postpakket, ik zal ze spoedig retourneren. De

naam Ngrawan staat niet op de topografische kaart, maar ligt juist zuidelijk van, en dicht bij Sangiran, juist op de grens van twee bladen. Hierbij een schetskaartje, waarop de voornaamste desa's staan. Tussen Sangiran en Sendang Boesik liggen ook veel land en zoetwaterschelpen, maar altijd aan de oppervlakte. Ik heb ze nergens in de tuffen zien zitten. Kunnen het niet gedeeltelijk recente landschelpen zijn? Bij Ngrawan geloof ik dit echter niet. Als gij er nog eens komt, zie dit dan eens goed na, de zaak is werkelijk van belang en niet zo heel duidelijk te zien.

Na groeten tt RDM Verbeek.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000010-118]

Kaju Tanam 27 October 1893.
My dear Dubois!

When I received your telegram last Monday, I had finished the largest part of the translation, and I had the intention, to finish the whole this week. So I have sent you the first 20 pages on the 24th and the rest today, in which I in the end have made – regretfully quite many - corrections. You will be rightfully cross with me that I, knowing you are to leave Java soon, did not work faster, but the circumstances! *c'était plus fort que moi!* At the end of September and early October I had to hand in the quarterly reports, for which I have to make every table, yes even every line with a ruler myself, as there is no one amongst my personnel with sufficiently good writing abilities to please the eyes of a highly Noble and severe Sir. And my child was very ill again, you will understand how difficult and impossible it was for me to, full of worries about this young life, get my mind around continuing to do not the easiest job for which one normally needs quiet and peace of mind. Since about 10 days my poor Alkaloid is doing a bit better, but it suffices to tell you that although already 6 months old the child still weighs 3600 gram! And that despite Allebé.

Do you think the translation is good? I doubt it. The whole subject is moving in a for me strange scientific area with its own terminology, which I have tried to correctly translate. The numerous corrections that yet occur in the clean copy may show you how unsure I have been in my choice of words.-Herewith also some remarks. I have always written *Gelenksfläche*, *Hyrtil* writes *Gelenkfläche*, *Gesichtsschädel*. Why the one is with any other without an “s” I cannot fathom because of my lack of knowledge concerning the theory of language. Would you write “Maasse” or the “Masse”(measurements)?

The latter is more correct that it could lead to mix-ups with *Masse* (mass). I always write *tun* and *teilen*. Wichmann corrected and wrote *thun* und *teilen*. Why keep the “h” in the one case and leave it out in the other?-

Something else! Page 23 (Original) line 3-5 from the top you have written: “*het achterste van grooten omvang met 17 mm.... von kleineren Umfange mit 35 mm Radius*”. Is that not in contradiction to each other? A larger circumference with a smaller radius? Maybe you could say it in about the following way: “*einem hinteren, der grösseren Teil des Umfanges einnehmenden mit 17 mm Radius, und einem vorderen, das des kleineren Teil des Umfanges einnimmt mit 38 mm Halbmesse.*” That is, I think, how I would understand this sentence.

Even now, knowing your essay accurately, I do not dare to give a judgement about the correctness of the theory it states. That the descriptive part does not allow critic that is secured by your anatomical background. But when you are saying: the skull could also have belonged to a very small human that would be countered by the size of the femur. Alas you have not given irrefutable proof of the three bones belonging together, for that could and cannot be delivered by anyone. Now people will tell you that the possibility cannot be excluded that these three bones by accident have come together on this find spot from a large human burial site. Maybe your hope of finding more bones at the same spot has come true.-I've only given a quick translation of the title, as I'm convinced you will not be able to use it for the German edition

[MM774C-000010-120]

I would recommend:

Beschreibung eines (anthropomorphen?) Fossils aus dem Pleistocän von Java.-

Some days ago the Delprats have come to visit us, to say goodbye. They stayed over for one night. You can imagine how much it pains me to not have these people in our vicinity any more., Maybe in two weeks you will be speaking to Delprat, he will be able to tell you all about me and my small family.-I am awaiting news from him tomorrow; alas this letter has to leave before.

Receive with your wife cordial greetings from the both of us. Your very specialised

Pollak

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000010-118]

Kajoe Tanam den 27. October 1893.
Mein Lieber Dubois!

Als ich am Montag Ihr Telegramm erhielt, war der grosste Teil der Uebersetzung vollendet, und ich hatte die Absicht, das ganze Ende diesen Woch abzdenden. So sandte ich Ihnen die ersten 20 Seiten am 24. und heute den Rest, an dem ich sachen die letzten – leider zahlreichen - Correcturen angebracht habe. Mit Recht werden Sie mir sehr zürnen, dass ich, wissend, das Sie binnen kurzem Java verlassen wollen, nicht racher gearbeitet habe, aber die Verhältnisse! *c'était plus fort que moi!* Ende September und anfangs October musste ich das Quartalwerk einliefern, das ich bis auf jedes Staatje, ja jeder Strich mit dem Lineal selbst machen muss, da bei keinen einzigen unter meinem Personal die Hände die zu einer in dem Augen eines hoog edelgestr. Herrs Gnade findenden Schrift die notwendige Specialisierung erreicht haben. Dann war mein Kind wieder sehr Krank, und sie werden begreifen, wie Schwer es oder unmöglich es mir wurde mit der Sorge und [??agst] für^{um} das mir so [??eme?] junge Leben erfüllt, die immerhin keine geringer anforderungen an freies stellende Arbeit mit ungestörten Geisten = und Gemütsruhe fortzusetzen. Seit etwar zehn Tagen geht's mit dem armen Alkaloid wieder etwas besser, aber es genügt wenn ich sage dass jetzt 6 Monate alte Kind 3600 gram wiegt! Und das trotz Allebé.

Ist der Uebersetzung gut ausgefallen? Ich bezweifle es. Der ganze [A??satz] bewegt sich in einem mir bisher fremden wissenschaftlichen Gebiet mit einem eigenen Dialekt, den richtig wiederzugeben mein ernstes Streben war. Die zahlreichen noch in der Reinschrift angebrachte Correcturen mögen Ihnen zeigen, wie unsicher ich [??] in der Wahl der Ausdrücke war.- Hier gleich einige Bemerkungen. Ich habe immer Gelenksfläche geschrieben, *Hyrtil* schreibt Gelenkfläche, Gesichtsschädel. Warum das einmal mit und das anderemal ohne “s” kann ich wegen mangelhafter theoretischen Sprachkenntnisse nicht ergründen. Schreibt man die “Maasse” oder die “Masse”(afmetingen)?

Richtiger ist das letztere, es kann aber zu verwechslungen mit Masse (massa) führen. Ich schreibe sonst immer tun und teilen. Wichmann corrigierte und schreibt thun und teilen. Warum einmal das “h” behalten und dann weggelassen?-

Etwas anderes! Seite 23 (Original) zeile 3-5 von oben schreiben sie: “*het achterste van grooten omvang met 17 mm.... von kleineren Umfange mit 35 mm Radius*”. Ist das nicht ein scheinbarer Widerspruch? Grössemen Umfang bei kleinerem Halbmesse? Vielleicht könnten Sie das etwa auf folgende Art sagen: “*einem hinteren, der grösseren Teil des Umfanges einnehmenden mit 17 mm Radius, und einem vorderen, das des kleineren Teil des Umfanges einnimmt mit 38 mm Halbmesse.*”. So glaube ich den Satz verstanden zu haben.

Auch heute, da ich den Aufsatz so genau kenne, erlaube ich mir kein Urteil über die Richtigkeit der darin aufgestellten Theorie Auszusprechen. Dass der descriptive Teil keine Kritik zulässt, dafür bürgt Ihre anatomische Bildung. Aber Sie sagen: Der Schädel könnte auch einem sehr kleinen Menschen angehört haben, dagegen spricht aber die Grösse des Femur. Leider sind Sie den unwiderleglichen Beweis für Zusammengeh^{rig}keit der drei Knochen schuldig geblieben, denn könnte und kann eben niemand liefern. Nun wird man Ihnen entgegen, das die Möglichkeit nicht ausgeschlossen ist, dass diese 3 Knochen durch den Zufall an seiner grossen menslichen Grabstätte an der Fundort gebracht worden sind. Vielleicht ist Ihre Hoffnung an derselben Stelle andere Knochenreste zu finden, in Erfüllung gegangen.- Der Titel habe ich nur flüchtig übersetzt, in der Ueberzeugung, dass Sie ihn für die deutsche Ausgabe doch nicht werden

[MM774C-000010-120]

brauchen können. Ich schlage vor:

Beschreibung eines (anthropomorphen?) Fossils aus dem Pleistocän von Java.-

Vor einige Tagen waren Delprats bei uns, um Abschied zu nehmen. Sie blieben eine Nacht bei uns. Wie leit es mir tut diese Menschen nicht mehr in unsere Nähe zu haben, können Sie sich denken. In zwei Wochen vielleicht werden Sie Delprat sprechen, er kann Ihnen alles von mir und meine kleinen Familie erzählen.- Morgen erwarte ich Nachricht von Ihnen; leider muss dieser Brief früher weg.

Seien Sie mit Ihren Frau herzlichst begrüsst von uns beiden. Ihr sehr specialisierten

Pollak

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000010-166]

Oenarang, 31st October 1893

Dear Doctor

I was sorry not to have met you during my brief visit to Ngridjo, but owing to your fever and my work outside examining ground we missed each other.

I hope, however, your general health is good and I trust you will yet pay me a visit here before going to Calcutta. It is rather a long way, to be sure, yet I hope time and circumstances will permit you to come to Geboegan. My own visit to Ngridjo was wholly unexpected, or I should have advised you beforehand. I was suddenly called to Pasoeroean on business of my father-in-law's, + being in East Java, took advantage of the opportunity to call both at Malang + at Tulung Agung.

My child enjoys perfect health and seems to me to be growing wonderfully. He can walk about the room already and understands whatever is said to him but can't speak yet, or won't speak. He

[MM774C-000010-167]

is now 17 (seventeen) months of age.

What news have you now about your book? The critics have had time to peruse its pages. What opinion do they express respecting it? I trust it has been well received and has enhanced your reputation. Have you had it printed in English or not?

With my kindest regards to Mrs Dubois + family trusting you are yet at Mringin enjoying a cool climate and open air bathing,

believe me to be

sincerely yours

Adam Prentice

P.S. I often look back with pleasure to our excursion to Ngawi [Trinil]. Whenever I pass Kedung Galar (I rather forget the name) my recollection dwells upon the rustic + enjoyable holiday you provided for us. Indeed I would like to make another visit with you.

A.P.

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000010-166]

Oenarang, 31st October 1893

Dear Doctor

I was sorry not to have met you during my brief visit to Ngridjo, but owing to your fever and my work outside examining ground we missed each other.

I hope, however, your general health is good and I trust you will yet pay me a visit here ere going to Calcutta. It is rather a long way, to be sure, yet I hope time and circumstances will permit you to come to Geboegan. My own visit to Ngridjo was wholly unexpected, or I should have advised you beforehand. I was suddenly called to Pasoeroean on business of my father-in-law's, + being in East Java, took advantage of the opportunity to call both at Malang + at Toeloeng Agoeng.

My child enjoys perfect health and seems to me to be growing wonderfully. He can walk about the room already and understands whatever is said to him but can't speak yet, or won't speak. He

[MM774C-000010-167]

is now 17 (seventeen) months of age.

What news have you now about your book? The critics have had time to peruse its pages. What opinion do they express respecting it? I trust it has been well received and has enhanced your reputation. Have you had it printed in English or not?

With my kindest regards to Mrs Dubois + family trusting you are yet at Mringin enjoying a cool climate and open air bathing,

believe me to be

sincerely yours

Adam Prentice

P.S. I often look back with pleasure to our excursion to Ngawie [Trinell]. Whenever I pass kedoong Galer (I rather forget the name) my recollection dwells upon the rustic + enjoyable holiday you provided for us. Indeed I would like to make another visit with you.

A.P.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000059-042]

Trinil 1 November 1893

Your Noble Severe Sir!

Herewith 10 chests of which one is filled with wood and one with stones. I now do not have any chests left here so I politely request you to send back the empty chests.

Regarding the work: that is progressing very well searched that I think if the weather remains well this month we should be able to finish the work completely. By the way the past 3 days we did already have a lot of rain during the evenings and the level in the river has again risen 40 cm. Bones are still regularly being found but not many and nothing special.

[MM774C-000059-043]

Regarding the diseases of the forced labourers that still maintains the same. We had four ill yet yesterday.

I also included with this the expenses for the month of October.

I fear to run out of [buckets?] as I have only two left that can be used for the work. If you have some spare of the ones I have lately sent to de Winter before he left for Solo I politely request to be send a few, preferably large ones.

Otherwise everything is very well with me

Your serving worker

Kriele

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

[MM774C-000059-042]

Trinil 1 November 1893

UEdelgstr: Heer!

Hier bij 10 kisten waarvan één met hout en één met stenen is gevuld. Ik heb hier nu geen kisten meer dus verzoek ik U beleefd de ledigen kisten terug te zenden.

Wegens de werkzaamheden gaat het zeer goed vooruit als men deze maand goed weer houden denk ik wel met geheel het werk klaar te komen. Trouwens wij hebben hier al reeds drie dagen 's avonds veel regen gehad en de rivier is weder een 40 cm gerezen. Er worden nog geregeld been gevonden trouwens niet veel en ook niets bijzonders.

[MM774C-000059-043]

wegens de gestraften is het nog net het zelfde met hun ziekten. Er waren gisteren nog vier zieken.

Ook heb ik hier bij ingesloten de uitgaven over de maand Oktober.

Ik vrees hier [Lemmers] tekort te komen daar ik er maar twee meer heb die bruikbaar zijn voor het werk zoo u er over hebt of de Lemmers van de Winter dien ik hem laatst gezonden heb voor zijn vertrek naar Solo verzoek ik U beleefder mij een paar te zenden liefst groot [???

Verder gaat het zeer goed met mij

U dienende werkmán

Kriele

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000012-027 right]

Tulung- Agung (Java), 2 November 1893

Highly esteemed Professor.

Although late I sincerely thank you for your kind letter of 12th June, which regretfully has only recently come into my hands.

I am yet very pleased that the author of "*Das Anlitz der Erde*" is so sympathetic about my little book on the climates of the past and thinks that the route I have taken does not seem wrong.

I have spent much time and effort to find this route and I cherished the firm conviction about its correctness. But as I know very well that the firm conviction of the author proves little about the truth of his theory and I therefore consider your letter a great encouragement.

With again my sincere thanks and my highest esteem
yours truly Eug Dubois

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000012-027 right]

Tulung- Agung (Java), 2. XI. 93

Hochgeehrter Herr Professor.

Ogleich spät danke ich Ihnen aufrichtig für Ihren sehr liebenswürdigen Brief vom 12 Juni, der mir zu meinen grossen Bedauern erst vor kurzer Zeit zu Händen gekommen.

Ich bin hoch erfreut darüber dass der Verfasser von "*Das Anlitz der Erde*" über mein kleines Buch über die Klimate der Vergangenheit so Wolwollend denkt und dass Ihnen der darin verfolgte Weg nicht unrichtig scheint.

Ich habe sehr viel Zeit und Mühe darauf verwandt diesen Weg zu suchen und hege auch die feste Ueberzeugung von seiner Richtigkeit. Aber da ich sehr wol weis, das die festeste Ueberzeugung eines Autors nichts für die Wahrheit seiner Theorie beweist ist Ihr gütigen Brief mir eine um so grössere Ermunterung.

Mit nochmaligen verbindlichen und der vollkommensten ~~hochachtungsvoll~~ Hochachtung Danke
Ihr ergebenster Eug Dubois

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000011-102]

Dear Mr Dubois. Your noble Sir will have noticed that the quarterly reports since I am in charge are being published earlier. To not cause any useless delay of the publication I politely request that you will always submit the quarterly reports of your research as soon as possible. It used to happen that the quarterly reports appeared five months after which can only be seen as "swinging after the bell".

Believe me to be, after polite greetings,

your willing servant

C J van Schelle

Weltevreden

3 November 1893

[Next](#) letter with this correspondent

892

— Send from Jawa —

[MM774C-000011-102]

Geachte Heer Dubois. UEd zult gezien hebben dat de kwartaal verslagen sedert mijn optreden vroeger gepubliceerd worden ten einde de publicatie niet noodeloos te vertragen verzoek ik beleefd de kwartaal verslagen Uwer onderzoekingen steeds zoo spoedig mogelijk te willen indienen vroeger verscheen het kwartaalverslag meestal in de vijfde maand na afloop en vormde dan [?vng?] wel "mosterd na den maaltijd".

Geloof mij na beleefde groeten

Uw dienstwillige

C J van Schelle

Weltevreden

3 Nov 1893

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000013-192]

Tulung-Agung, 4 November 1893

highly esteemed Professor, [Weber]

As I already wrote to you yesterday, in haste, on a postcard, I allowed myself the liberty to send you (as registered mail) a small chest with two photographs, cabinet format of the skull of the *Pithecanthropus* of Trinil and two glass negatives of ditto, and two more photographs of a lighter tone for comparison.

I am very pleased that I can currently accept – because of a Government decision upon which I am to publicise a description with figures of the referred species – your

[MM774C-000013-193]

earlier offer, to be an intermediate for the reproduction of the referred plates, hoping that the delay that since has come about, for which I am not to blame, will not withhold you to yet give me that so desired and valued assistance.

The text of this preliminary publication, about 40 - 50 pages in quarto, will be published in the German language at the State publisher's in Batavia in 400 in exemplars. For the reproduction of the plates (2 or 3) that are to go with the text, 300 guilders have been made available. They should have (as those in Lydekker's *Palaeontologia indica. Tertiary and post tertiary vertebrates*) 27 × 20 cm within margins.

Except for these two skull views, photographs for authenticity, preferably reproduced as zincographs, I have drawings of the femur in 5 figures and of a molar in 2 figures. The drawings of the femur would form one plate in itself; to the skull photo zincographs I had added the two figures of the molar and two drawings of the skull following Vrolik and Bischoff to be combined to another plate. They have, however, waited so long before deciding to have this published that I think it's now desirable to use this opportunity for an improved or rather extended publication. During this East monsoon (which will soon come to an end) I have had a new part of the rocky riverbank excavated

[MM774C-000013-194]

in order to be able to look for new parts of the relevant species, on the level on which the earlier parts have been found. About half of the exposed layer did not bring anything, but the other, more promising half is still being worked on and could be completely excavated in the course of this month. I have rather good hope that I therein might yet find other parts of the skull or the extremities, with the consequence that the plates would need to be changed or their numbers increased and also the text would have to be changed. That would also make the objections of Bolsius *cum suis* that the discovered parts do not belong together – a weak argument in itself – lose even more of its apparent significance.

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000013-192]

Toeloeng-Agoeng, den 4^{den} November 1893

Hooggeachte Professor,

Zoals ik U gisteren, in haast, reeds per briefkaart meldde was ik zoo vrij U te doen toekomen (als aangetekend stuk) een kistje met twee fotografiën, kabinetformaat van den schedel van *Pithecanthropus* van Trinil en twee negatieven op glas van dito, verder nog twee fotografiën van lichter tint ter vergelijking.

Thans – ten gevolgen van een Gouvernements besluit, waarbij tot publicatie van beschrijving en platen van de bedoelde soort besloten is – in de gelegenheid Uw

[MM774C-000013-193]

vroeger aanbod, om tusschenpersoon te willen zijn ter reproductie van de bedoelde platen, te kunnen gebruik maken, neem ik dat met groote blijdschap aan, hopende, dat het buiten mijne schuld ontstane lange uitstel U niet weerhouden mag mij die zoo gewenschte en gewaardeerde hulp alsnog te verleen.

De tekst van dit voorloopig geschrift, omvattende ± 30⁻⁴⁰⁻⁵⁰ pag. kwarto, zal in de deutsche taal ter Landsdrukkerij te Batavia in 400 exemplaren worden uitgegeven. Voor de reproductie der platen (2 of 3), bij dien tekst behoorende, is driehonderd gulden beschikbaar gesteld. Zij moeten (evenals die in Lydekker's *Palaeontologia indica. Tertiiry and posttertiary vertebrates*) 27 × 20 cm binnengrootte hebben.

Behalve deze twee schedelaanzichten, om de authenticiteit fotografiën, die liefst in zincogravure te reproduceren zijn, heb ik nog teekeningen van den femur in 5 figuren en van eene molaris in 2 figuren. De femur-teekeningen vormen op zichzelf eene plaat; bij de schedelphotozincogravuren had ik de kies-figuren en twee schedelteekeningen naar Vrolik en Bischoff gevoegd tot eene andere plaat. Men heeft echter zoo lang gewacht alvorens tot uitgaaf besloten werd, dat het mij nu wenselijk voorkomt van de mogelijk aanstaande gelegenheid gebruik te maken om de uitgaaf te verbeteren resp. te vermeerderen. Gedurende dezen oostmoesson (die nu weldra ten einde loopt) heb ik een nieuw stuk van den rotsige een oever want afgegraven ten

[MM774C-000013-194]

einde, in het niveau der vroeger gevonden deelen, naar nieuwe deelen van den bewusten vorm te zoeken. Ongeveer de helft van de blootgelegde laag heeft niets opgeleverd, doch de andere, meer belovende helft is nog in bewerking en kan in den loop deze maand geheel worden afgewerkt. Ik heb tamelijk veel hoop, dat ik daarin misschien nog andere deelen van den schedel of de extremiteiten zal vinden, ten gevolgen waarvan de platen eenigszins zouden gewijzigd of vermeerderd worden en tevens ook de tekst wijziging ondergaan. Daarmede zouden dan ook de tegenwerpingen van Bolsius c.s., dat n.l. de gevonden deelen niet bij elkander behooren – op zich zelf zoo zwak – nog meer van haar schijnbare betekenis verliezen.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000059-043]

Trinil 8 November 1893

Your Noble Severe Sir!

Since the 28th of last month we have had rain every day and the river has now risen 1,25 m in two days. With the work done we have now progressed up to the coarse layer and as in there are no bones in that coarse layer I wanted to ask you whether it would not be good to break down the small walls as I fear our work will soon be flooded soon if it keeps raining like it does now every day.

No bones have been found in the last couple of days.

I also politely request to send me some advance as I don't have a lot money left and the

[MM774C-000059-044]

expenses are rather heavy.

Otherwise everything is going well with the work, the forced labourers and with me.

Your serving worker

Kriele

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

[MM774C-000059-043]

Trinil 8 November 1893

UEdelgestr: Heer!

Wij hebben van af den 28^e van de vorige maand tot nu elke dag regen gehad en de rivier is nu gewassen ongeveer 1,25 m in twee dagen. Met het werk zijn men nu gevorderd tot op de grove laag daar is die grove laag geen beenderen in voorkomen wilde ik U vragen of het niet goed was eerst die muurtjes af te breken aangezien ik vrees als dat ons werk spoedig onder water zal staan als het zoo blijft regenen gelijk het nu elke dag doet.

In de laatste dagen zijn er te met geen beenderen gevonden.

Ook verzoek ik U zeer beleefd een weinig voorschot over te zenden aangezien ik niet erg bij kas ben en de

[MM774C-000059-044]

uitgaven nog al zwaar zijn.

Verders gaat het zeer goed met het werk met de gestraften en met mij.

U dienende werkmán

Kriele

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000013-389]

Utrecht, 18 November 1893.

Dear Mr Dubois,

I am sorry to read from your letter of 12 October, which I received the day before last that you and your wife are ill. I hope that it will not be of a lasting kind and that these lines will reach you in good health again.

I'm pleased to give you the good news that the English translation of your work will be printed.

Yesterday already I received a letter from Mr Thieme in which he expresses the desire that the English translation will also be printed by his intervention and which ends: "as Mr Dubois has given you *carte blanche* to independently

[MM774C-000013-390]

negotiate with me and in connection to that I politely ask you to consider sending me the manuscript. I will then send you proofs."

As Mr Thieme did not write anything about conditions, I have informed whether I was binding myself to any contract, on which I received a negative reply. It seems to me it would be unjustified distrust to, after this letter, to first want to open negotiations. I have therefore sent the manuscript today to Mr Thieme and hope to now soon also see some galley proofs. If there had been a possibility, I would have directly taken the train to Nijmegen, to verbally deal with the matter, but I cannot leave at a moment. I hope, however, to do that next month. I have the impression however that your work is selling well and that Mr Thieme therefore sees no risk to also take on the English translation. – As soon as I have certainty that nothing has to be paid from your side, I will return the 100 fl. to you and hope to be acting in your spirit, by also returning the 100 fl. Of Mr Delprat to him.

You will meanwhile have read the review in *Petermanns Mittheilungen*. It's very objective and positive, but the tirade about the reservations against your thesis should either have been completely left out or it should have stated what those reservations are. A further expansion on your work will appear in the "*Geographisches Jahrbuch*" but obviously that will only be in the next year. The addition of this year was published a month ago.

Greshoff has yesterday come over to us for dinner, and is as I told you lately, completely healthy. His latest brochure "*Gedanken über Pflanzenkräfte*" et cetera will have convinced you that were not having to deal with a madman. He sent his best wishes by the way.

I sincerely thank you for the collected fossils of the Bengawan, even more so as Java is a weak point in our collection. My attempts to get more material from the Indonesian Archipelago have in general not been crowned with success. I am one of these days expecting a small collection from the area of Lake Poso in central-Celebes, which has now been reached by a European for the first time, a missionary. – Of the eruption products of the Gunung Awu on the Isle Sangi (7 June 1892) I have also received a good collection.

The desired improvements to the English text I have incorporated into the manuscript. I will write to Mr Thieme that he also is to send you the galley proofs.

After cordial greetings and best wishes for your health

ever yours truly

A Wichmann

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000013-389]

Utrecht, 18 Novbr 93.

Waarde Heer Dubois,

Tot mijn leedwezen moest ik uit Uwen brief van 12.X, die ik eergisteren mocht ontvangen, vernemen dat U en Uwe echtgenote ziek is. Ik hoop dat niets ernstigen aard zal zijn en deze regels U weder in welstand ontmoeten.

Het verheugt mij U de aangename tijding te kunnen zenden, dat de engelsche vertaling van Uw werk gedrukt zal worden. Gisteren reeds ontving ik al een brief van den Heer Thieme waarin hij met een paar woorden het wenschelijk doet uitkomen, dat ook de engelsche vertaling door zijne tussenkomst wordt uitgegeven en als dan eindigt: "naar de Heer Dubois heeft hij U *carte blanche* gegeven om zelfstandig met

[MM774C-000013-390]

mij te onderhandelen en in verband daarmee geef ik U beleefd in overweging mij het handschrift maar te zenden. Ik zal U dan de proeven zenden."

Aangezien de Heer Thieme niet van voorwaarden die hij stelt, schrijft, heb ik mij geïnformeerd of men zich tegenover hem tot iets bindt, waarop ik een ontkennend antwoord ontving. Naar het mij voorkomt zou het een niet gerechtvaardigd wantrouwen zijn, na dezen brief, voor eerst onderhandelingen te openen. Ik heb daarom den Heer Thieme heden U manuscript toegezonden en hoop nu spoedig ook iets van de drukproeven te zien. Had de mogelijkheid bestaan, als dan zou ik direct naar Nijmegen gespoord zijn, om de zaak mondeling te behandelen, maar op dit oogenblik kan ik niet weg. Ik hoop dit echter in de volgende maand te kunnen doen. Het komt mij overigens voor, dat Uw werk goeden aftrek heeft gevonden en dat daarom de Heer Thieme ook geen risico ziet de engelsche vertaling op zich te nemen. – Zoodra ik zekerheid heb, dat van Uwen kant niets behoeft betaald te worden, zal ik u de 100 fl. weder terug zenden en hoop ook tevens in Uwen geest te handelen, wanneer ik [???] de 100 fl. van den Heer Delprat aan dezen terugzend.

Het referaat in Petermanns [?Mitthlg] heeft u intusschen wel gelezen. Het zeer zakelijk en gunstig, maar de [???] tirade over de bedenkingen tegen Uw thesis had [???] of in 't geheel moeten weggelaten of mededeelen welke die bedenkingen in zijn [???] zijn ~~zijn~~. Dieper ingaan op u werk zal wel het "*Geographisches Jahrbuch*" dat natuurlijk eerst in zijn volgenden jaargang het in behandeling kan nemen. De jaargang voor dit jaar werd ééne maand geleden uitgegeven.

Greshoff was gisteren bij ons komen eten en is, zoo als ik laatstelijk mededeelde volkomen gezond.

Zijn jongst verschenen brochure "*Gedanken über Pflanzenkräfte*" enz zal Uw el overtuigd hebben, dat wij het niet met een krankzinnige hebben te doen. Hij laat U overigens ten zeerste groeten.

Voor de verzamelde fossielen van de Bengawan ben ik U in hooge mate dankbaar, des te meer omdat Java een zwak punt van onze verzameling is. Mijne pogingen om meer materiaal uit den Indischen Archipel te verkrijgen zijn in 't algemeen nog van succes bekrond. Deze dagen verwacht ik eene kleine verzameling uit het gebied van het Posso-meer in Centraal-Celebes, dat nu voor het eerst door een Europeaan en wel door een zendeling bereikt werd. – Van de eruptieproducten van den Goenoeng Awoe op het eiland Sangi (7 Juni 1892) mocht ik insgelijks eene goede verzameling ontvangen.

De door U gewenschte verbeteringen in den engelschen tekst heb ik in het manuscript aangebracht. Ik zal den Heer Thieme schrijven, dat hij ook aan U de drukproeven moet zenden.

Na hartelijke groeten en de beste wenschen voor Uwe gezondheid

Steeds den Uwe

A Wichmann

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000050-087]

September. With quarterly report and missive N^o16 dated 8 November, 1893

The excavation on the left bank of the Bengawan near Trinil was continued up to a depth of 1-1¼ m below the level, at which before the skull and the femur of *Anthropopithecus* had been found, which is at 11 to 12 m below ground level and at about 3 m below river level during the East monsoon the black coal rich layer was reached, which here and elsewhere along the Bengawan turns out to be the layer on which the bone bearing tuff rests. Until the top of this intended black clay stone skeletal remains of the already known Kendeng-vertebrates were found yet none amongst them of the Javanese *Anthropopithecus*.

The old part, which last year had to be abandoned because of the start of the West monsoon, and which was only excavated for a small part, but in the vicinity where before the skull and the femur had been found, was now resumed. Firstly a great amount of sand and mud, which during the west monsoon had been deposited here by the river, had to be removed. –

Near Surakarta, mainly east of Bapang on the left bank of the Kali Tjemoro, and further also near Tandjung, on the right bank of this river and near Sangiran, less abundant and not particularly nice bones were found of *Stegodon*, *Elephas*, *Bubalus*, *Bibos*, *Boselaphus*, *Cervus*, *Sus*, *Hippopotamus*, *Crocodylus* and a terrestrial turtle – sufficient, however, to establish the identity of the Kendeng fauna. Both west and east of Bapang in the volcanic tuffs nice "oblique lamination" can be observed. These and the horizontal layer structure are so clear that deposition in water cannot be doubted. The direction of the current here must have been west south-west (coming out of the direction of the Merapi). That these tuffs have been deposited in fresh water and are equal to those of the Kendeng is apparent from the presence of freshwater shells of the same species as have been found near Trinil and Tritik. In particular along a small brook above Tjengklik, on the left bank of the Tjemoro these were abundantly found. They are seemingly mixed here with seashells, because they have been flushed into crevices of underlying marine layers that very locally come to the surface.

[MM774C-000050-088]

North of the Kendeng in the department Bodjonegoro near Bajangan, according to a kind communication of Mr Ravenswaay¹⁰⁸, Resident of Madiun, petrified bones were found, which turned out to be fragments of molars of *Stegodon*. Further examination at the spot learnt us that the bone bearing tuff's in question are already present at the north bank of the Bengawan near Padangan. Apparently in earlier times these have been a extension of those in the Kendeng, which south of the river can be followed up to Wonopuro (south of Kali Tidu) and which later have been parted from each other by a river erosion.

[Next official report](#)

[Previous official report](#)

¹⁰⁸ We do not seem to have this 'communication', nor does this find site occur in the Naturalis records. The description however seems to match fossils listed for the findsite 'Gerbogan'

[MM774C-000050-087]

September. met kwartaal verslag bij missive N^o16 dd. 8 Nov.

De ingraving van den linker oeverwand der Bengawan bij Trinil werd voortgezet totdat op 1-1¼ M. beneden het niveau, waarin vroeger de schedel en het dijbeen van *Anthropopithecus* gevonden waren dat is op 11 tot 12 M beneden den begane grond en ongeveer 3 M. beneden het rivierpeil gedurende den oost-moeson de zwarte koolrijke kleilaag bereikt werd, welke hier en elders langs de Bengawan het liggende ~~voort~~ van de beenderen houdende vulkanische tuffen blijkt te vormen. Tot ~~beneden toe bevatten~~ op den bedoelde zwarte kleisteen werden in deze tuffen skeletdeelen van van reeds bekende Kendeng-vertebraten gevonden doch daaronder ~~werden~~ ^{geene} meer van den javaanschen *Anthropopithecus*. ~~geen~~

Nu werd de oude, verleden jaar wegens het invallen van den west-moeson verlaten, nog slechts voor een klein gedeelte afgewerkte ingraving ~~hervat~~, waarbinnen ^{vroeger} de schedel en het dijbeen van bovengenoemde soort ~~vroeger~~ gevonden waren, hervat. In de eerste plaats moest hier veel zand en slijk, die gedurende den westmoesson door de rivier ~~aangevoerd~~ ^{waren} ~~gedeponeerd~~ ^{verwijderd} worden. –

Nabij ~~Solo~~ ^{Solo} Soerakarta werden, voornamelijk ^{onder} ~~bij~~ ^{ten oosten van} Bapang aan de l. oever der Kali Tjemoro, ^{verder} ook bij Tandjoeng, aan den rechteroever van dit riviertje en bij Sangiran, weinig talrijke en niet ~~zeer~~ ^{bijzonder} fraaie beenderen gevonden van Stegodon, Elephas, Bubalus, Bibos, Boselaphus, Cervus, Sus, Hippopotamus, Crocodylus en een landschildpad – voldoende evenwel om de identiteit met de Kendeng fauna aan te toonen. Zoowel ten westen als ten oosten van Bapang ~~zijn~~ ^{is} aan de betreffende vulkanische tuffen fraaie "oblique lamination" waar te nemen. Deze en de horizontale laagsgewijze structuur zijn hier zoo duidelijk, dat aan afzetting ~~niet in~~ ^{met} in water niet te twijfelen valt. De richting van den stroom moet hier uit het WZW. (van den ~~kant~~ ^{kant} kant van den Merapi) geweest zijn. Dat de ~~afz~~ tuffen in zoet water zijn afgezet en gelijkwaardig zijn met die van den Kendeng blijkt uit het voorkomen daarin van zoetwater schelpen van dezelfde soorten als die welke bij Trinil en Tritik waren ~~aangetroffen~~ ^{gevonden}. Voornamelijk ~~in de oeverwanden van~~ ^{langs} een kleine beekje boven Tjengklik aan den linkeroever der Tjemoro- ~~en bij Sangiran- en [Ng????]~~ werden deze talrijk aangetroffen. Ze zijn daar schijnbaar vermengd met zeeschelpen, doordat zij in spleten van de hier zeer lokaal aan den dag komende onderliggende marine lagen gespoeld zijn.

[MM774C-000050-088]

Ten noorden van den Kendeng in de afdeling Bodjonegoro ^{bij Bajangan, distrikt Tinawoen,} waren volgens vriendelijke mededeeling van den heer Ravenswaay, Resident van Madioen, versteende beenderen gevonden, welke fragmenten van *Stegodon* kiezen bleken te zijn. Een ~~aldaar~~ ^{ter plaatse} ingesteld nader onderzoek leerde de betreffende beenderen houdende vulkanische tuffen reeds van ^{af} den noordelijken oever der Bengawan bij Padangan kennen. Klaarblijkelijk ~~zijn~~ ^{zijn} ~~waren~~ ^{waren} deze ^{in vroegere tijden} ~~eene later door riviererosie gescheiden~~ voortzetting van die van den Kendeng ^{gewest}, welke ^{laatst} ten zuiden van die rivier nog tot bij Wonopuro (ten zuiden van Kali-Tidoe) te vervolgen zijn, ~~welke~~ ^{en} later door riviererosie daarvan gescheiden. ~~is~~

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000050-085]

Third Quarter 1893. (with missive N^o16 dated 8 November, 1893)

The excavation on the left bank of the Bengawan near Trinil was continued up to a depth of 1-1¼ m below the level, at which before the skull and the femur of *Anthropopithecus erectus* had been found, which is at 11 to 12 m below ground level and at about 3 m below river level during the East monsoon the black coal rich layer was reached, which here and elsewhere along the Bengawan turns out to be the layer on which the bone bearing tuff rests. Until the top of this intended black clay stone skeletal remains of the already known Kendeng-vertebrates were found, firstly again many antlers of the small Axis-like deer species, further remains of *Stegodon*, *Boselaphus*, *Bubalus*, *Hyaena*, et cetera. Also the first almost complete skull of the already before known crocodile, the species of which now with certainty can be given a place within the zoological system. Amongst these remains, however, there were none of the Javanese *Anthropopithecus*. After this, the old, last year abandoned because of the start of the West monsoon, only for a small part completed excavation, in which the skull and the femur of the mentioned species of anthropoid were found, was again being processed.

[MM774C-000050-086]

At about 10 paal north-east of the main city Surakarta, mostly East of Bapang at the left bank of the kali Tjemoro, and further also near Tandjung on the right bank of that river and near Sangiran, some not particularly nice fossils were collected of *Stegodon*, *Elephas*, *Hippopotamus*, *Sus*, *Bubalus*, *Bibos*, *Boselaphus*, *Cervus*, *Crocodylus* and a terrestrial total, sufficient, however, to establish that they belong to the Kendeng fauna.

Both west and east of Bapang on the volcanic tuffs nice oblique lamination can be observed. These and the horizontal layers structure are so clear here that these rocks being a deposition of water cannot be doubted. According to the secondary diagonal layers in question the direction of the current must have been west south-west (from the Merapi). That these tuffs have been deposited in fresh water and are equivalent to those of the Kendeng is further apparent because of the presence therein of the same freshwater species as have been found near Trinil and Tritik. Mostly along a small brook at the north side of Tjengklik on the left bank of the Tjemoro these were abundantly found, seemingly mixed with seashells, because they had been flushed into crevices of the here very locally outcropping marine layers.

North of the Kendeng in the department Bodjonegoro from the north shore of the Bengawan near Padangan at least until the Bajangan district [Tri?ewun]) bone bearing volcanic tuffs have been found. Apparently these have in earlier days been an extension of the Kendeng, the latter of which can be still followed south of the Bengawan in Bodjonegoro up to Wonopuro (south of Kali-Tidu) – and later have become separated from each other by river erosion.

The explorations for fossil remains of vertebrates instigated west of the department Buitenzorg and east of the Lebak had negative results. By J. Rigg (*Verhandel. v.h. Batav. Genootsch. v. Kunsten en Wet. Deel 17. Batavia 1839, p. 129*), namely near the dessa Muntjang under Djasinga (department Buitenzorg, in layers of a blackish tuff, tusks of *Sus* had been found, and also a native claimed to have seen petrified bones in the adjacent district Sadjira (Lebak). Although, however, the by Rigg intended layers of dark grey and black tuff, both in the district Sadjira as near the dessa Muntjang (in Djasinga) were found, nowhere there in remains of vertebrates were observed, nor did further local enquiries point to their presence. The marine character of these layers moreover speaks against an equivalence with the so far in Java examined bone bearing tuffs. Further explorations were therefore refrained from.

[Next](#) official report

[Previous](#) official report

[MM774C-000050-085]

Derde Kwartaal 1893.

(with missive N^o16 dated 8 Nov.)

Nabij ^{Te} Trinil werd de nieuwe ingraving van den linker oeverwand der Bengawan voortgezet, totdat op 1-1.75 M. Beneden het niveau, waarin vroeger de schedel en het dijbeen van *Anthropopithecus erectus* gevonden waren, of 11 tot 12 M. beneden den begane grond, en 3 M beneden het rivierpeil gedurende den oost-moeson, de zwarte koolrijke kleisteen laag bereikt werd, welke hier en elders langs de Bengawan het liggende van de beenderen houdende vulkanische tuffen blijkt te vormen. Tot op het bedoelde kleigesteente werden in deze tuff skeletdeelen van reeds bekende Kendeng-vertebraten gevonden, in de eerste plaats weder vele hoorens van de kleine Axis-achtige hertesoot, verder overblijfselen van *Stegodon*, *Boselaphus*, *Bubalus*, *Hyaena*, enz. Ook de eerste bijna geheel complete schedel van den reeds vroeger bekend geworden Krokodil, aan welke soort nu met zekerheid eene plaats in het zoölogisch systeem kan worden aangewezen. Onder deze overblijfselen kwamen echter geene voor van den javaanschen *Anthropopithecus*. Daarna werd weder de oude, verleden jaar wegens het invallen van den west-moeson verlaten, nog steeds voor een klein gedeelte afgewerkte ingraving, waarbinnen de schedel en het dijbeen der genoemde anthropoïden soort gevonden was, in bewerking genomen.

[MM774C-000050-086]

Ongeveer 10 paal ten NO. van de hoofdplaats Soerakarta werden voornamelijk oostelijk van Bapang aan den linkeroever der kali Tjemoro, verder ook bij Tandjoeng aan den rechteroever van dat riviertje en bij Sangiran, eenige niet bijzonder fraaie fossielen verzameld van *Stegodon*, *Elephas*, *Bubalus*, *Hippopotamus*, *Sus*, *Bubalus*, *Bibos*, *Boselaphus*, *Cervus*, *Crocodylus* en een landschildpad, voldoende evenwel om den aarden te toonen, dat zij tot de Kendeng fauna behooren.

Zowel ten westen als ten oosten van Bapang is aan de vulkanische tuffen fraaie oblique lamination waar te nemen. Deze en de horizontale laagsgewijze structuur zijn hier zoo duidelijk, dat aan afzetting van het gesteentemateriaal in water in water niet te twifelen valt. Volgens de bedoelde secundaire schuine laagjes moet de rimping van den stroom uit het WZW. (van den Merapi) geweest zijn. Dat de tuffen in zoet water zijn afgezet en gelijkwaardig zijn met die van den Kendeng blijkt verder uit het voorkomen daarin van zoetwaterschelpen van dezelfde soorten als die, welke bij Trinil en Tritik waren gevonden. Voornamelijk langs een klein beekje aan de noordzijde bij van Tjengklik aan den linkeroever der Tjemoro werden deze talrijk aangetroffen, schijnbaar vermengd met zeeschelpen, doordat ze in spleten van de hier zeer lokaal aan den dag komen de onderliggende mariene laag gespoeld zijn.

Ten noorden van den Kendeng in the department Bodjonegoro werden vanaf den noordelijke oever der Bengawan bij Padangan tot ten minste nabij Bajangan district [Tri?ewun]) beenderen houdende vulkanische tuffen aangetroffen. Klaarblijkelijk zijn deze in vroegere tijden eene voortzetting van die van den Kendeng geweest, welke laatsten zuidelijk van de Bengawan in Bodjonegoro nog tot bij Wonopoero (ten zuiden van Kali-Tidoe) te vervolgen zijn – en later door riviererosie daarvan gescheiden.

Negatieve resultaten gaven nasporingen naar fossiele overblijfselen van gewervelde dieren ingesteld in het Westen of the department Buitenzorg en het oosten of the department Lebak. Door J. Rigg (*Verhandel. v.h. Batav. Genootsch. v. Kunsten en Wet. Deel 17. Batavia 1839, p. 129*) waren daar, namelijk bij de dessa Muntjang onder Djasinga (afdeeling Buitenzorg in lagen van eene zwartachtige tuff, slagantanden van *Sus* gevonden, en ook beweerde een inlander in het aangrenzende district Sadjira (Lebak) versteende beenderen gezien te hebben. Doch hoewel de door Rigg bedoelde lagen van donkergrijze en zwarte tuff, zoowel in het district Sadjira als bij de dessa Muntjang (in Djasinga) werden aangetroffen, werden daarin nergens vertebraten resten gevonden, noch plaatselijk nadere inlichtingen over het voorkomen daarvan verkregen. Het marine karakter dezer lagen bewijst overigens tegen acquirantentie met de tot nog toe op Java onderzochte beenderen houdende ^{voorende} tuffen lagen. Van verdere nasporingen werd dientengevolge afgezien.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000013-195]

[remark in top left corner: 2 glass negatives, 4 on carton, all cabinet format]

Prof. Weber 14 November 1893

Although I mentioned in my postcard to you on the 3rd accompanying the photographs that I would write you more about it on the 4th, the current letter is actually dated 10 days later. I had in fact really written a letter to you on the 4th (which I did not send) and had planned to enclose drawings to go with the photographs, which I had been so free to send you at that time. But before I was able to send the letter, I received news from Trinil that prompted me to wait a few more days (at the time I thought of 2 days) with the finalization of these drawings.

The major portion of the new excavation that could well produce new finds of *Pithecanthropus* had advanced enough that every day could have resulted in a need to change the drawings and it seemed therefore better to postpone the use of the already completed drawings and their final arrangement. However, the waiting lasted one week before I had reviewed all that had in the meantime been newly collected and found nothing of *Pithecanthropus* amongst it. [?Meanwhile] it was

[MM774C-000013- 196]

necessary, because of the risen water level of the river flooding the other half of the new excavation to travel as soon as possible to the terrain, where I have now been already for several days. At the moment the situation is such that within 8 or 10 days this excavation and further searching for *Pithecanthropus* may be completely finished and it is thus incumbent upon me to wait that long before sending you other drawings (or perhaps photographs).

In the meantime I hope very much that you can find reason in my described account to forgive me for what in my view is an almost unforgivable delay in this writing. And now I have to explain to you the intent of the photographs that I sent to you. The Government has recently decided that an extensive description of *Pithecanthropus erectus* (about 40 pages quarto size) submitted as a report by me, will be printed in the German language by the State Press in Batavia with a circulation of 400 copies. And they left it up to me to arrange for the 2 to 3 illustrative plates (on which Fl 300 can be spent).

So, I can finally take you up on of your previously kindly offered assistance to act as go-between for the work on these illustrative plates and I have already been so free to send you the two photographic images (of which the negatives and the dark prints are for zincography, the lighter prints only for comparison). But since then, under the current circumstances of the fieldwork, I cannot decide yet the exact arrangement of drawings on the illustrative plates,

[continued transposed in left margin]

I would kindly ask you to only inquire about a zincographer, respectively agree to a contract to work the photographs and a lithographer (possibly also a zincographer) for the drawings. The Government has for the production of these

[continued transposed in left margin of previous page MM774C-000013-195]

illustrations, made a minimal sum available such that the best arrangements can be chosen. In the end it will probably amount to 2 quarto plates (of the same size as those in Palaeontologia indica by Lydekker). Meanwhile I will certainly write you about this again in 10 days].

Next letter with this correspondent

Previous letter with this correspondent

[MM774C-000013-195]

[remark in top left corner: 2 negatieven op glas, 4 op carton, allen cabinet formaat]

Prof. Weber 14.XI.93

Hoewel ik volgens mijne briefkaart van den 3den welke de zending van photographiën vergezelde dezer U den 4den nader daarover zou schrijven draagt deze brief de een 10 dagen later een datum. Ook heb ik werkelijkden 4den een (niet verzonden [??????]) brief aan U geschreven, doch haar evenwel niet die evenwel nog niet maar evenwel niet verzonden, omdat en was meende van plan daar bij te zenden voegen de andere teekeningen voor de platen van welke behorende bij de photographiën, welke ik mij toen veroorloofde U te doen toekomen. Doch voordat mijn brief ter verzending kwam, veranderde ik naar aa kreeg-ontving ik bericht omtrent den stand der opgravingen te Trinil, dat mij noopte met de verzending expeditie dier teekeningen nog enkele dagen te w (ik dacht een of twee dagen) te wachten. Het werk Er bestond toen groote kans om De grootere helft van de nieuwe inspanning, welke mogelijkerwijs nieuwe deelen vondsten van Pithecanthropus zou kon opleveren was reeds zoo ver gevorderd, dat zeer spoedig iedere dag daarvoor misschien andere teekeningen zouden moeten gemaakt worden noodig blijken en het mij aldus beter voorkwam met de zending der reeds gemakte den met hunne het gebruik der reeds gemaakte en hare definitieve rangschikking tot platen nog wat nog uit te wachten stellen. En daarmee de wachtende verzuimde ik [????? ??????], zoals ik Doch het wachten duurde. Tevens waar toen Daarna was

[MM774C-000013-196]

met de andere helft weer nieuwe ingraven in bewerking [??] [?????] het noodig wegens den hoog geworden waterstand der rivier beneden welke niveau de opgravingen plaats hadden mij zoo spoedig mogelijk op naar het terrein te begeven, waar ik nu sedert enige dagen ben thans is de stand van zaken zoo, dat over 8 of 10 dagen de opgravingen hier en het verder zoeken naar Pithecanthropus voor goed kunnen zijn afgelopen en zolang zal 't ons nog goed zijn te wachten met de [??] alvorens ik U de andere teekeningen (of misschien photographiën) toezend.

Maar ik Ik hoop intusschen zeer dat U in bovenstaand relaas eenige reden aanleiding tot versooning kunt vinden van het in mijn eigen oogen [??] Bijna onvergeeflijke uitstellen van dit schrijven. Het is Intusschen Maar En nu dien ik U de bedoeling van de toegezonden photographiën te melden. Het Gouvernement heeft korten tijd geleden besloten van eene uitvoerige beschrijving van *Pithecanthropus erectus* (ongeveer 40 pag 4^e) door mij als rapport ingediend in de deitsche taal ter Landsdrukkerij te Batavia 400 exemplaren te laten drukken, het aan mij overlatende voor de 2 tot 3 platen, (waarvoor f 300 kan besteed) worden zorgen eindelijk eens kan ik van de mij vroeger zoo vriendelijk aangeboden hulp [de?????????] om bij de reproductie van platen tussenpersoon en [?????????] te willen zijn dankbaar gebruik maken, en ben [??] Daarom zoo vrij geweest U alvast die twee fotografische afbeeldingen van welke de neg. en de donkere afdrukken zijn voor zincogravure en de lichte [?post] alleen ter vergelijking te doen toekomen. Maar in verband aangezien ik bij den tegenwoordig een stand van het terreinonderzoek kan ik nog niet omtrent de rangschikking der fig. op de platen oor-

[continued transposed in left margin]

deelen kan, wilt U wel zoo goed zijn alleen nog de informaties te nemen [????] naar - resp. contract te sluiten met een het zincograveur voor de photographiën, een een lithograaf (mogelijk ook zincograveur) voor de teekeningen. De door de Regeering voor de vervaardiging dezer

[continued transposed in left margin of previous page MM774C-000013-195]

platen toegestane som is zoo min, dat de beste inrichtingen kunnen gekregen worden. Waarschijnlijk zullen het maar twee kwarto platen worden (van de grootte van die in de Palaeontologia indica van Lydekker) Intusschen zal ik U over [??] of 10 dagen nader schrijven [????] de rest zenden.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000011-103]

Weltevreden 17 November 1893

Dear Mr Dubois.

I have received your letter of 11 November last in decent order. The quarterly report also. It is already incorporated and sent to be printed. I have discussed your questions with Mr Renaud.

With regard to publicising your research results in the German language; this will be completely left to you.

If you yet expect to find material in Trinil than it would be a shame to not include them in the description. If this, however, is not the case

[MM774C-000011-104]

then submission any time soon will be appreciated.

Mr Renaud did not hear of any proposition to have you definitively transferred to the civil service. The military administration, however, did discuss making you available to process and describe the material you have collected; but this did not, as you seem to think, result in a particular proposition. This is the information that Mr Renaud has given me; I do not know any particulars as Mr Renaud dealt with this matter personally.

Believe me to be after polite greetings

esteemingly

your willing servant

CJ van Schelle

This is the last letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000011-103]

Weltevreden 17 November 93

Geachte Heer Dubois.

Uwe letteren van 11 November j.l. heb ik behoorlijk ontvangen. Het kwartaalverslag insgelijks. Het is reeds opgenomen en naar de drukkerij gezonden. Uwe vragen heb ik met den Heer Renaud besproken.

Wat betreft het inzenden van den te publiceeren resultaten Uwer onderzoekingen in de Duitsche taal; dit wordt geheel aan Uw [?wel???nen] overgelaten

Verwacht U van Trinil nog vondsten dan zoude het jammer zijn die eventueel in de beschrijving niet op te nemen

Is dit echter niet het geval

[MM774C-000011-104]

zoo zal spoedige indiening op prijs gesteld worden.

Van een voorstel om U definitief bij den civielen dienst te plaatsen was den Heer Renaud niets bekend. Wel is er door het legerbestuur [gesproken] over Uwe verdere beschikbaarstelling in verband met het bewerken van het door U verzamelde materiaal; doch tot een bepaald voorstel, zoo als U meent, is het niet gekomen. Dit zijn de inlichtingen die de Heer Renaud mij gaf; het juiste weet ik er echter niet van daar de Heer R deze aangelegenheid persoonlijk behandeld heeft.

Geloof mij na beleefde groeten

achtend

Uw dienstwillige

CJ van Schelle

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000003-414]

Malang 19 November 1893

Dear Dubois

Now we are finally within each other's vicinity again I hope we will succeed in seeing you, your wife and the kids again. – I am responsible for Malang-Blitar, so I will often have to be at Blitar and I hope to be able to slip off now and again to Tulung Agung. – So don't make too much haste which your trip to British India, I still have some good photographs and magic lantern slides to show you. – Our arrival at Java revived the old curse that rested on us on this isle which I hoped that would have been broken after 8 years of absence. – After a very poor sea trip

[MM774C-000003-415]

from Padang to Batavia and lots of *soesah* in Sumatra getting things packed and transported, saying goodbye everywhere and all the busyness thereof before we arrived at Captain Bakhuis', with immense cordiality my wife was treated to everything that was good like fresh oysters. – She ate them and got food poisoning and instead of a cosy week was laying in bed for three days. – Via Semarang-Surabaya we arrived at Malang where my wife because of exhaustion and getting a cold got a rheumatic affliction with all the associate infirmities which made her keep to her bed with terrible pains and she's only up now for the 1st time. –

In 8 days we are going into our own home where we finally hope to get some rest. – I hope my wife will then be so much recovered that she can take charge again. For now it's struggling. –

Pollak sends many greetings, before saying goodbye we stayed over one day at Kaju Tanam, he and his wife do not know what to do from sheer cordiality, they have always remained as friendly as ever, his wife is a nice and sensible and clever woman who excels in everything she does. –

And now adieu, until we meet again, many greetings from all of us to you and yours

yours truly
ThDelprat

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000003-414]

Malang 19 Nov: 93.

Waarde Dubois

Zoo zijn wij dan eindelijk weder in elkanders nabijheid en hoop ik dat het gelukken zal dat wij U, Mevrouw en den jongelui weder terug zullen zien. – Ik ben belast met Malang-Blitar, zal dus dikwijls te Blitar moeten zijn en hoop dan nu en dan eens een slippertje te maken naar Toeloeng Agoeng. – Maak dus niet teveel haast met de reis naar Engelsch Indië, ik heb U nog enkele goed geslaagde photos en toverlantaarnplaatjes te laten zien. – Ons komen op Java heeft het oude fatum dat steeds op ons op dat eiland gerust heeft weder [?????tijd] al hoopte ik dat 8 jaren afwezen onze [?dëveive?] zouden hebben gebroken. – Na eene slechte zeereis

[MM774C-000003-415]

van Padang naar Batavia en veel soesah op Sumatra met inpakken en oppakken, afscheid nemen overal en alle drukten daar van aaneen kwamen wij bij kapitein Bakhuis, uit overgroote hartelijkheid werd mijn Vrouw onthaald op alles wat goed was en zoo ook op versche oesters. – Zij at en zij kreeg eene oestervergiftiging en in plaats van een gezellige week bracht zij al drie dagen te bed door. – Via Semarang-Soerabaja kwamen wij te Malang waar mijne Vrouw door oververmoeienis en [?dient?] koude vatten een rheumatische aandoening oploopt met bij behorende ongerechtigheden zoodat zij tot heden te bed heeft gelegen met ondraagelijke pijnen en eerst heden weder ter been is. –

Over acht dagen betrekken wij ons eigen huis en hopen daar eindelijk eens tot rust te komen. – Mogen mijn Vrouw dan zóó ver hersteld zijn dat zij weder het beheer kan overnemen. Nu is het tobben. –

Van Pollak vele groeten, tot afscheid nemen bleven wij nog een dag te Kajoe Tanam over, hij en zijn vrouw weten van hartelijkheid niet wat te doen, zij zijn altijd even vriendschappelijk gebleven, zijne vrouw is eenen aardige verstandige en bij de handte vrouw die in alles wat zij aanvat uitmunt. –

En nu adieu, tot weerziens, vele groeten van ons allen aan U en de Uwen

tw.
ThDelprat

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000059-044]

Trinil 22 November 1893

Your Noble Severe Sir!

the last couple of days we had so much bother from the high water level that we were not able to work in the solid ground and we came very close to the water overflowing the dyke. Since 2 days the water is going down again allowing us to start work on the solid ground again. I do, by the way, think that we will need the rest of the month to work on the small walls, if the weather remains a little bit nice.

The pillar is ready and I do not expect it to crack again. Otherwise it's going very well with the convicts and also with me

Your serving worker
Kriele

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

[MM774C-000059-044]

Trinil 22 November 1893

WelEdelgstr: Heer!

De laatste dagen hebben wij zoo een last van hoog water gehad, als dat men te met niet in de vaste grond hebben kunnen werken, het heeft een weinig gescheeld of het water kwam over de dijk, nu is het water weer twee dagen dalend, zoo doende kunnen we weer aan de vaste grond beginnen. Trouwens denk ik wel als dat men deze maand uit nog werk zullen hebben aan de muurtjes, als wanneer het weer een weinig mooi blijft.

Het pilaartje is klaar en ik geloof niet als dat het nog zal scheuren. Verder gaat het zeer goed met de gestraften en ook met mij.

U dienende werkman
Kriele

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000012-179 left]

H.C.A. Thieme

Book- en Music publisher & Stereotypes

Nijmegen

VAN GOORSTRAAT 26

Nijmegen, 23 November 1893.

Noble born Sir Eug. Dubois, Tulung-Agung

Noble born Sir!

It will surely please you to receive the enclosed review from *Petermanns Mitteilungen*.

I have received the English copy from Professor Wichmann, and I will send his highly learned Sir the galley proofs

believe me to be

your servant

HCA Thieme

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000012-179 left]

H.C.A. Thieme

Boek- en Muziekdrukkerij & stereotypie

Nijmegen

VAN GOORSTRAAT 26

Nijmegen, 23.Nov. 1893.

WelEdHeer Eug. Dubois, Toeloeng-Agoeng

WelEdHeer!

Het zal u zeker aangenaam zijn ingesloten recensie uit Petermanns Mitteilungen te ontvangen.

De engelsche kopij ontving ik v. Prof. Wichmann, ik zal ZHGel de proeven zenden

Geloof mij

uwdr

HCA Thieme

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000059-045]

Trinil 26 November 1893

Your Noble Severe Sir!

The river has gone up so strong this morning that our work has flooded and I fear the river will not go down again.

As to the work: we were almost ready with finishing the walls. By the way nothing special was found.

So here by I politely request how to continue, with the tools, the goods, and where I and the forced labourers are to travel to.

I have included the expenses for this month and as I noted that I will be short of money if I am to travel

[MM774C-000059-046]

I politely request you to send me some money.

Your serving worker
Kriele

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

[MM774C-000059-045]

Trinil 26 November 1893

UEdelgestr: Heer!

De rivier is van den morgen zoo sterk gerezen als dat ons werk onder water is gelopen en daarbij vrees ik als dat de rivier niet laag meer wordt.

Wegens het werk waren wij zoo ver gevorderd als dat de muurtjes te met afgewerkt waren. Trouwens er is niets bijzonders in gevonden.

Dus hier nevens verzoek ik U beleefd hoe of ik verders handelen moet, met gereedschappen, de goederen, en mijne reis en de gestraften hun [??Gedeaw??].

Ook heb ik hierbij ingesloten de uitgaven over deze maand en daar ik merk als dat ik geld tekort kom zoo ik op reis moet

[MM774C-000059-046]

verzoek ik U beleefd een weinig ^{geld} over te zenden.

U dienende werkman
Kriele

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000059-046]

Trinil 29 November 1893

Your Noble Severe Sir!

Since the 26th the river has still gone up every day. The dyke is at least 2 m below water that the river will go down to allow us to work is out of the question.

The trees are standing 11 m from the pillar for the big one and 17 m for the small one, measured diagonally. The small tree is growing very well. *Pagger* will be taken care off. The one small wall next to the dyke was completely worked off up to depth except for the [???]. On the middle wall we had only

[MM774C-000059-047]

started half a day. We could not complete more because of the trouble with the water and the rain that we had every day.

The procurement has been received in good order

Your serving worker
Kriele

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

[MM774C-000059-046]

Trinil 29 November 1893

UEdelgstr: Heer!

De rivier is na de 26^e elke dag nog gewassen. Als dat nu de dijk minstens 2 m onder water staat, als dat de rivier nog zal dalen dat met nog werken kunnen dat is wel zeker van niet.

De boompjes staan van het pilaartje de groote 11 m en de kleine 17 m in de schuinte gemeten. Het kleine boompje groeit zeer goed. Voor de pagger zal gezorgd worden. Het [?]eene muurtje naast den dijk was op zijn diepte afgewerkt behalve het [slokgat?]. En het middelmuurtje waren wij pas een

[MM774C-000059-047]

een halve dag aan begonnen. Wij hebben het niet verders klaar kunnen krijgen door de overlast van het water en de regen die men elke dag hadden.

Het bestelgoed in een goede orde ontvangen.

U dienende werkman
Kriele

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-0000012- 474]

Buitenzorg 30 November 1893

Esteemed Mr Dubois,

I have received the petrifications: thanks. Yes, these are undoubtedly seashells, but can I be assured that these are from the little brook north of Tjengklik or somewhere very close to that? I have been in that vicinity, and haven't seen seashells anywhere. I will be pleased to receive an answer to that. The only seashells I think I have found were in the valley of the Kali Tjemoro, near the dessa Sangiran. Regretfully I cannot check that

[MM774C-0000012- 475]

because they have been sent to Europe¹⁰⁹. No news from here; many greetings by RDM Verbeek

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

---

¹⁰⁹ Verbeek had indeed just send these fossils from Sangiran to Martin in September 1893 according to the museum logs. Martin later described them in "[Die fossilien von Java auf grund einer sammlung von Dr. R.D.M. Verbeek und von anderen.](#)" *Sammlungen des Geologischen Reichs-Museums in Leiden, n.F., Bd. 1, Heft 1-10* a series that started in 1891 which continued up to 1906.

[MM774C-0000012- 474]

Buitenzorg, 30 Nov. 93

Waarde Heer Dubois,

de verstenenigen heb ik in dank ontvangen. Ja, dit zijn ongetwijfeld zeeschelpen, maar kan ik er vast op rekenen, dat deze uit het beekje ten noorden van Tjengklik of ter plaatse daar uit de buurt zijn? Ik ben daar ook in de buurt geweest, maar heb geen zeeschelpen gezien. Gaarne had ik daarop enig antwoord.

De enige zeeschelpen, die ik meen gevonden te hebben, waren in het dal van de Kali Tjemoro, bij de desa Sangiran. Maar ik kan ze helaas niet meer nazien,

[MM774C-0000012- 475]

omdat ze naar Europa gezonden zijn.

Van hier geen nieuws; vele groeten van tt

RDM Verbeek

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000059-047]

Trinil 5 December 1893

Your Noble Severe Sir!

We are still having rain here every day, and the water level is still so high that the dyke is under water. I'm still waiting for a notice about what to do.

Wouldn't you want to ask the Mr Assistant Resident of Ngawi for a few forced labourers, to [transport] the goods and equipment destined for Bodjonegoro, for if I am to hire free coolies, in case I cannot get hold of a proa, this will become rather expensive. If I am to receive notice by Wednesday evening I could easily travel with the proas that shall leave from Ngawi to Pandangan on *passer*¹¹⁰ day.

Your serving worker
Kriele

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

---

¹¹⁰ market

[MM774C-000059-047]

Trinil 5 December 1893

UEdelgstr: Heer!

Wij hebben hier nog steeds elke dag regen, en de waterstand in de rivier is nog steeds zoo hoog als dat den dijk onder water staat.

Ik wacht nog steeds op bericht wat of ik doen moet.

Zou U niet willen vragen aan den Heer Assistent Resident van Ngawi, om een paar gestraften, om de goederen en gereedschappen bestemd voor Bodjonegoro, want zoo men daar vrij koelies voor moeten nemen, als ik geen prauw kan krijgen zal nog al duur worden. Trouwens zoo ik Woensdag avond nog tijding krijg kan ik gemakkelijk reizen met de prauwen die van Ngawi op passer dag naar Pandangan gaan.

U dienende werkman
Kriele

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000059-048]

Trinil 6 December 1893

Your Noble Severe Sir!

16 chests have been sent, of which 4 chests with bones, 4 chests with wood and the rest with tools, a whetstone is packed in a [?tikker] in which there are also 2 crowbars of the Engineer Corps.

Now I will see to get a lift on a proa to Pandangan on the eighth. That way I will travel easy and quick and I think I will not have a lot of expenses.

I was not able to sell the houses, I did sell the proa.

Your serving worker
Kriele

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

[MM774C-000059-048]

Trinil 6 December 1893

UEdelgstr: Heer!

Verzonden 16 kisten, waarvan vier kisten beenderen, vier kisten hout en de andere met gereedschappen, een slijpsteen in een tikker gepakt en een pak waar twee koevoeten van de Genie in bevinden.

Nu zal ik zien den 8ste met een [prauw] mee te kunnen gaan naar Pandangan. Dan reis ik gemakkelijk en spoedig. Daarbij geloof ik niet veel onkosten.

De woningen heb ik nog niet kunnen verkopen, wel de prauw.

U dienende werkmán
Kriele

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000005-227]

DR. M. GRESHOFF

The Hague, Barendtstraat 2
9 December 1893.

Dear Dubois,

The coming New Year brings me to write you again. You will probably find that a banal reason, but it's no more than a superficial reason. You are often enough in my thoughts, and frequently your image comes back to my mind. But writing letters, even to dear friends, isn't really much of a means of communication. That will change for the better in the future, when telephone and phonograph have been made appropriate for daily use on larger distances! *Enfin*, awaiting that time we better let the pen glide over the paper.

I do occasionally hear something from you, if I'm dining at Professor Wichmann's and the topic then soon is about "*our mutual friend*" in the far off Tulung Agung. He for instance told me that there will be an English translation of your climates of the geological past and that the German publication is doing well. The professor for instance showed me an announcement and a positive review of your work in *Petermanns Mittheilungen* and he was also satisfied about the correct appreciation of your work in the German scientific world.

[MM774C-000005-228 right-left]

That these things please me I need not say. But I was sorry to hear, at my last visit to Utrecht that you are again suffering from malaria and that also your wife was suffering. I sincerely hope that both of you by now have completely recovered. You get small bumps in the Indies, but here in the land of influenza and catarrhs it is no better.

Come on, write me soon: that your wife has fully recovered that you have shaken off the malaise or malaria yet again and have returned to work with lust and joy. I would so much regret if it were otherwise! You have other kinds of trouble, with the mining department, or with that silly van der Kemp or something like that? Don't let these things get you down. They're truly not worth it.

I remember from April 1892, when you want me to come to your house, to recover from the latest consequences of my *febris remittens* in the quiet surroundings of the Kediri landscape – what I would not give now, to have you here, to relax in the city life and make walks through the dunes and along the beach, to drive off the remains of the Indian maladies!

But maybe I'm worrying for no reason and you are already busy again with your beautiful far-reaching studies and scientific thoughts.

It has been so long since I hear it from you. I did receive, with thanks, your German reprint, but I can't even remember when I last seen a letter with that known beautiful handwriting of E.Dub! Yet I wrote to you from Madeira and even later again.

My health is truly excellent, in September I visited the *Naturforscherversammlung* in Nuremberg, and also Munich and eastern part of Switzerland. It was a lovely journey. At Nuremberg I gave a presentation for the Department of Pharmacy and Pharmacognosy titled "*Gedanken über Pflanzenkräfte und phytochemische Verwandtschaft*", which was very well received and I made my acquaintance with many colleagues that before then I only knew by name. Aren't such leave and such travels a wonderful refreshments for the mind?!

Now I am home again, in the calm and cosy parental house. My sweet parents are delighted that I'm home for so long now the house has steadily become more empty. I walk a lot and I have chosen a pleasant occupation as co-editor of the "*De Indische Mercur*". If you read the journal, you will often see my initials under essays like you used to find in "Teysmannia". I will later revise these essays and bundle them under the title "*Schetsen van Indische planten*". I feel a healthy workforce and a joyful lust for life. My nervous system has recovered and the

[MM774C-000005-229]

symptoms I had in the latter part of my stay in the Indies seemed to linger out of sight. If it only remains that way! May God grant it!

My future plans? I have broken with Treub forever and I do not even desire, to see him again. So I have nothing to expect from Buitenzorg. There is some chance that I will be getting a scientific appointment here. If not, then I will probably go back to the East, and then as military apothecary, preferably to the Moluccas. There is still a very secret hope that lures me back to Insulinde – what else shall I write you? My life is calmly going on without great events. Although yes, my book about plants to intoxicate fish, which has given me a lot of work, has come out in Batavia¹¹¹. Probably Treub will have sent you an exemplar. The original plan for my book was much wider, but because of me leaving only the botanical part has appeared.

Now bloke, may you do well, you, and your wife and kids! In thought I'm giving you a truly cordial handshake and will ever remain

your dedicated friend
M. Greshoff.

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

¹¹¹ See for a [review](#) in Dutch of this book

[MM774C-000005-227]

DR. M. GRESHOFF

's-Gravenhage, Barendtstraat 2
9 Dec 1893.

Waarde Dubois,

De komende jaarwisseling brengt mij ertoe, je weder eens te schrijven. Ge zult dat eene banale aanleiding vinden, maar 't is ook niet meer dan de "uitwendige". In gedachten leef ik vaak genoeg met je mede, en dikwijls komt je beeld mij voor den geest terug. Maar brieven schrijven, ook aan goede vrienden, is toch eigenlijk een gebrekkig middel om in gemeenschap met elkander te zijn. Dat zal in de toekomst, als telefoon en fonograaf aan de dagelijkse omgang, ook op grotere afstanden, dienstbaar gemaakt zijn, wel verbeteren! *Enfin*, laten wij in afwachting van dien tijd maar de pen over het papier doen glijden.

Af en toe hoor ik wel iets van je, als ik bij Prof. Wichmann dineer en het gesprek dan ook spoedig op "our mutual friend" in 't verre Toeloeng Agoeng komt. Zoo hoorde ik van hem, dat eene Engelsche vertaling van je klimaten der voorwereld zal uitkomen en dat het met de Duitsche uitgave goed gaat. De prof. liet mij o.a. eene aankondiging en gunstige beoordeling van je werk in Petermann's Mittheilungen lezen en was ook overigens tevreden over de juiste appreciatie van je werk in Duitsche wetenschappelijke kringen.

[MM774C-000005-228 right-left]

Dat een en ander mij genoegen doet behoeft ik je wel niet te zeggen. Maar leed deed het mij, bij mijn vorig bezoek in Utrecht te horen dat ge weder met malaria aan het sukkelan zijt en dat ook je lieve vrouw wat aan koorts leed. Van harte hoop ik, dat ge beiden intusschen weder geheel hersteld zijn zult. Kleine stootjes krijgt men in Indië, maar ze blijven hier in het land van influenza en catarrhen ook niet uit.

Toe, schrijf mij eens spoedig: dat Mevrouw weder goed hersteld is, en dat jij de malaise of malaria weder afgeschud hebt en met lust en opgewektheid tot den arbeid teruggekeerd zijt. Het zou mij zoo leed doen als het anders ware! Hebt ge soms moeilijkheden van anderen aard, met het mijnwezen, met den dwazen vander Kemp of zoo? Laat die zaken je toch niet drukken. Ze zijn het heusch niet waard.

Ik herinner mij uit April 1892, toen ge mij naar jou woning wilde hebben, om in de rustige omgeving van het Kediri'sch landschap te herstellen van de laatste gevolgen mijner febris remittens – Wat zou ik er nu voor geven, jou hier te hebben, om in de verpozing van het stadsleven en wandelingen door duinen en langstrand, de resten van Indische kwalen te helpen verdrijven!

Maar ik maak mij wellicht nodeloos bezorgd en ge zijt weder aan je schone verreichende studiën en wetenschappelijke gedachten.

Het is ook zoo'n tijd dat ik niets van je vernomen heb. Wel ontving ik in dank je Duitsche bewerking, maar 't heugt mij niet meer een brief met het bekende fraaie handschrift van E.Dub. gezien te hebben! Ik schreef je toch uit Madeira en ook later nog.

Met mijne gezondheid gaat het voortreffelijk in September bezocht ik de *Naturforscherversammlung* in Neurenberg, en ook München en Oost-Zwitserland. Het was een heerlijke reis. Te Neurenberg hield ik in de afdeling Pharmacie en Pharmacognosie een voordracht "*Gedanken über Pflanzenkräfte und phytochemische Verwandtschaft*", die zeer goed ontvangen werd en ik maakte er kennis met tal van vakgenooten, die ik voor den tijd alleen bij naam gekend heb. Zoo'n verlof en zulke reisjes zijn toch een heerlijke verfrissing voor den geest! Nu ben ik weder thuis, in het kalm, behaaglijke ouderlijke huis. Mijn lieve ouders vinden het heerlijk dat ik zoo lang thuis ben, nu het huis allengs lediger geworden is. Ik wandel veel en heb mij eene aangename bezigheid gekozen als mede-redacteur aan "De Indische Mercur". Leest ge het blad, dan zult ge wel vaak mijne initialen aantreffen onder soortgelijke opstellen als vroeger in "Teysmannia". Later ga ik al die opstellen herzien en er een bundel "Schetsen van Indische planten" vereenigen. Ik gevoel in mij eene gezonde werkkraft en eene vrolijke levenslust. Mijn zenuwstelsel heeft zich hersteld en de ziekte

[MM774C-000005-229]

verschijnselen uit den laatsten tijd van mijn verblijf in Indië schijnen te sluimeren. Als het maar zoo blijft! God geven het!

Mijn toekomstplannen? Met Treub heb ik voorgoed gebroken en verlang zelfs niet, hem weder te zien. Te Buitenzorg heb ik dus niets meer te verwachten. Er is nog eenige kans dat ik hier in het land in eene wetenschappelijke betrekking geplaatst worden zal. Zoo niet, dan kom ik vermoedelijk weder in de Oost terug, en zou dan als mil. apoth. Het liefst naar de Molukken gaan. Er is nog een zeer heimelijke hoop die nog naar Insulinde terug lokt –

wat zal ik je verder schrijven? Mijn leven gaat kalm en zonder grotere gebeurtenissen verder. Ja toch, mijn boek over de vischbedwelmende planten dat mij veel werk gegeven heeft, is te Batavia verschenen. Vermoedelijk zal Treub je wel een exemplaar gezonden hebben. Het oorspronkelijke plan van mijn boek was breeder, maar door mijn vertrek is alleen 't botanisch deel verschenen.

Nu kerel, het ga je goed, jou, Mevrouw en de kinderen! In gedachte druk ik je recht hartelijk de hand en blijft steeds

je toegeneegen vriend
M. Greshoff.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000012-040]

J.P. Swaab
Assistant Resident
Ngawi

Tulung Agung 9 December 1893

Noble and severe Sir.

Now the work in connection to my research at Trinil has come to an end I feel the need to politely thank your Noble severe Sir for the forceful support you have given me. Partly because of that it has been possible, as was the wish of the Director of Education, Religion and Trade, to finish the work within this year. I hope to soon have the opportunity to also express my thanks to you in person and I flatter myself with the hope that the results I have gained may soon turn out to not have been unworthy of your benevolent support.

About a small pillar that I have erected near the discovery site as a sign of recognition to possible future researchers, which I recommend to your protection, I will allow myself to also send you an official letter.

After thanking you yet again for your involvement, I remain, whilst offering my polite greetings, with the highest esteem

your willing servant
EugDubois

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

909

— Send from Jawa —

[MM774C-000012-040]

J.P. Swaab
Assistent-Resident
Ngawi

T.A. 9 December 1893

WelEdGestr Heer.

Bij het beein

Nu de werkzaamheden in verband met mijn onderzoekingen te Trinil zijn afgelopen is het mij eene behoefte UWEG zeer beleefd dank te zeggen voor de daarbij ~~?????][?????]~~^{door U verleende krachtige hulp en steun.} Daardoor deels is het mogelijk geworden, overeenkomstig den wensch der Directeur van O.E.N., die werkzaamheden in dit jaar te beëindigen. Ik hoop weldra in de gelegenheid te zijn U ook in persoon mijnen dank te kunnen betuigen en vlei mij met de hoop, dat de verkregen resultaten binnen niet te lange tijd blijken zullen ~~aan~~ Uwe welwillendheid ^{geweest} te zijn.

Over een bij het terrein der opgravingen door mij ~~opgericht~~^{geplaatst} pilaartje als herkenningsteeken voor eventuele latere onderzoekers ^{[???] dat ik aan Uwe bescherming aanbeveel} zal ik mij veroorloven U officieel te schrijven.

Na U nogmaals hartelijk bedankt te hebben gezegd voor Uwe bemoeiingen, verblijf ik onder aanbidding mijner zeer beleefde groeten, met de meeste hoogachting

Uwdienstwr dr
EugDubois

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000059-049]

Kasiman 15 December 1893 [in pencil by Dubois: 6½ km North of Padangan at least from Kasiman]

Your Noble Severe Sir !

I am searching here already for 4½ days with three free coolies, but as I notice the area I have been examining so far does not have the soil in which bones can be found. I have started from dessa Kaliman, Djintel, Kali Gèdéh, Tums, Wonosepi, Majang, Kamplok, Suru, Klepo and Tombakmarah and under these places the soil is all the same, on top large stones with black soil and down in the ravines on some places yellow soil with here and there tiny pieces of limestone, but sand or gravel are not to be found. Now I will move over from dessa Kasiman to another dessa, for instance

[MM774C-000059-050]

dessa Dilem or Singit, so I can work through the other places from there. If you are to write to me or want to come and have a look, it would be best to go to Padangan to the Assistant Widono of Kasiman whom I have also given my address where I am going to.

As this work and travelling is terribly expensive, I request you friendly to send me in advance before the month is out, best to the address Assistant Widono Kasiman District Tinanwon, or to the Widono of Pandangan, as there is also an accessory post office.

Also I would request you friendly to let me know what I am to do if these other places will not have bones.

Also I would like to have 4 days of leave for the New Year to go to Ngawi.

Otherwise I have no complaints about the people here, everybody is very helpful. Furthermore it's going very well with my health.

Your serving worker
Kriele

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

[MM774C-000059-049]

Kasiman 15 December 1893 [in pencil by Dubois: 6½ km N van Padangan ten minste van Kasiman]

UEdelgestr: Heer!

Ik ben nu reeds 4½ dag hier in de omstreken aan het zoeken met drie vrij koelies, zoo ik merk is deze streek waar ik reeds gezocht heb, de grond niet waar beenderen in voorkomen, ik ben begonnen vanaf dessa Kasiman, Djintel, Kedewan, KaliGèdéh, Toems, Wonosepi, Majang, Kamplok, Kawengar, Soeroe, Klepo en Tombakmarah onder deze plaatsen is het een en dezelfde grond, boven groote stenen met zwarte grond en beneden in de ravijnen op plaatsen gele grond waar hier en daar van die kleine kalksteentjes in voorkomen, trouwens zand noch grind is er niet te vinden.

Nu gaan ik van dessa Kasiman naar een andere dessa wonen, b.v.b.

[MM774C-000059-050]

naar de dessa Dilem of Singit, zoo kan ik van daar uit de verdere plaatsen afwerken. Zoo U mij terugschrijft of U komt zelf eens kijken, dan is het beste dat U naar Padangan gaat, bij de Widono die heb ik mijn adres gegeven, waar ik naar toe gegaan ben en dan te paard van Padangan naar de Assistent Widono van Kasiman die heb ik ook mijn adres gegeven waar ik naar toe gaan.

Daar dit werk en reizen vreselijk duur is, verzoek ik U zeer vriendelijk voor dat de maand uit is, mij een weinig voorschot te zenden, het beste aan het adres Assistent Widono Kasiman District Tinanwon, of het zij aan de Widono van Padangan aangezien daar ook een hulppostkantoor is.

Ook zou ik U vriendelijk willen verzoeken om mij te laten weten, zoo er op de andere plaatsen geen beenderen voorkomen, wat of ik dan verders doen moet.

Ook zou ik met nieuw jaar graag 4 dagen verlof willen hebben om naar Ngawi toe te gaan.

Verders heb ik geen klagen over het volk alhier, zij zijn allen zeer behulpzaam.

Verders gaat het zeer goed met mijne gezondheid .

U dienende werkman

Kriele

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000059-051]

Nanas 20 December 1893 [in pencil by Dubois: 18 km North, West of Padangan]

Your Noble Severe Sir!

I have now already searched through the other dessas which were named on the map. By the way it is the same soil you find here, equal as in the previous dessas, on top large stones with black soil and below yellow soil, no sand to be found except here and there a little red sand and also red ground, and I also didn't find any piece of bone.

I hope my letter of the 15th has arrived, as in it I requested being send some advance, as it is so expensive over here that I'm sure to run out of money for travelling before the month is out.

If I am to leave from here after I searched all places then I will wait for your notice in the dessa of the Assistant Widono Kasiman, if there are other places where I should go searching please let me know with a postcard.

With regard to the people from the kampongs here I have no complaints, they are all very helpful. Furthermore it's going very well with my health.

Your serving worker
Kriele

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

[MM774C-000059-051]

Nanas 20 December 1893 [in pencil by Dubois: 18 km N te W van Padangan]

UEdelgstr: Heer!

Ik heb nu reeds de anderen dessas afgezocht, dien op het kaartje staan aangegeven. Trouwens dat is dezelfde grond die hier voorkomt, gelijk de vorige dessas, van boven groter stenen, met zwarte grond en van onderen gele grond, zand is er niet te vinden, dan hier en daar een weinig rood zand en ook rode grond, ook been heb ik er geen stukje kunnen vinden.

Ik hoop dat mijn brief van den 15^e is terechtgekomen, daar ik U in verzocht heb mij een weinig voorschot te zenden, aangezien het hier zoo duur is ik zeker geld tekort kom voor mijn reizen [al]leer dat de maand uit is.

Zoo ik hier vandaan moet als alles is afgezocht dan zul ik op tijding wachten in de Dessa Assistent Widono Kasiman of zoo ik nog op anderen plaatsen moet gaan zoeken laat het mij dan weten met een kaartje.

Wegens het kampong volk heb ik hier geen klagen zij zijn allen zeer behulpzaam.

Verders gaat het zeer goed met mijne gezondheid.

U dienende werkman
Kriele

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000013 197]

Prof. MAX WEBER
AMSTERDAM

21 December 1893
[answered: 22 January 1894]

Esteemed Mr. Dubois,

I am able to let you know that I just received your letter (in a previous postcard I already told you of the satisfactory arrival of the negatives and 4 photographs)

With regard to that, I have an important question to ask. If I understand you correctly, 400 copies of possibly 3 illustrative plates, size quarto (format Palaeontologia indica) must be produced here for F. 300. You will understand that my previous agreement with the lithographer Wendel only pertained to the lithographic work

[MM774C-000013- 198]

and not also to the printing and delivery of paper, which is a separate matter.

This makes things quite a bit more complicated: 400 copies for this kind of publication is indeed a large circulation! Would you be agreeable, if 3 illustrative plates (paper, print etc.) cannot be delivered for F. 300 that which I do think is possible (namely to have two delivered for that price), to have some figures that are especially suited for it, appear in the text as zincographs? Such zincos are priced by their dimensions and are quite cheap.

[MM774C-000013- 199]

I hope that we can complete this for the F. 300 and that this eventuality will not be necessary, but I thought I should bring it to your early attention so that I will receive an answer from you in time. I will do my best to make the most of your illustrative plates, having the greatest interest in your important work. Please also let me know in time about the captions that go with the plates.

Name of the work Plate I, II, III

Plate
E, Dubois
Photograph of parts.

With friendly greetings from house to house and with respect and friendship, I remain
your willing servant
Max Weber

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000013-197]

Prof. MAX WEBER.
Amsterdam.
22.1.94.]

21 Dec.93.

[beantwoord

Geachte Heer Dubois,

ik kan U [????] mededeelen dat ik zoeven Uw brief ontvangen heb (een vroegere briefkaart heeft U reeds de goede ontvangst der negatieven + 4 photogra[????]!)

naar aanleiding daarvan heb ik U nog een belangrijke vraag te doen. Als ik U goed begrijp zouden dus hier 400 exemplaren van event. 3 platen groot 4² (formaat Palaeontologia indica) voor f 300 moeten gemaakt worden. U begrijpt dat mijn vroegere afspraak met den lithograaf Wendel, slechts op het lithografisch werk be-

[MM774C-000013-198]

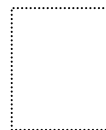
trekking had, niet ook op het drukken + leveren van papier, dat is een zaak apart.

[?] Hierdoor wordt de zaak zeer veel gecompliceerder.

400 exemplaren is voor zulk een werk in der daad een groote oplaag! Kunt U goed vinden dat als 3 platen (met papier druk etc) voor f 300 niet te leveren zijn, wat ik wel mogelijk acht (namelijk dat 2 s voor die prijs wel te leveren zijn), enkele figuren, die er bijzonder geschikt voor ^{zijn}, als zincographie in den tekst komen. Zulke zinco's worden naar den cm² berekend en zijn zeer goedkoop.

[MM774C-000013-199]

Ik hoop dat wij voor de f 300 klaar zullen komen + dat zulk een uitweg overbodig zal zijn, maar ik meende bijtijds Uwe aandacht erop te moeten vestigen, opdat ik tijdig van U een antwoord heb. Ik zal u platen ten eerste behartigen, vol belangstelling voor Uwe belangrijke werk. Geeft u mij ook bijtijds de opschriften der platen op: naam van het werk Pl. I, II, III.

Plaat
E.Dubois
photogr. of deliw.

Na vriendelijke groet van huis tot huis met achting + vriendschap Uw dw.
Max Weber

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000050-088]

October 1893. Missive N^o17. 23 December, 1893

At Trinil work was continued at the in the previous month report mentioned excavation of last year. There were, however, difficulties because of repeated flooding and the amounts of seepage water in the pit continuously being so large that this work progressed only very slowly. Fossils of new species and further remains of *Anthropopithecus* have not been found.

[Next](#) official report

[Previous](#) official report

913

— Send from Jawa —

[MM774C-000050-088]

October 1893. Missive N^o17. 23 Dec.

Te Trinil werd aan de in het vorige maand verslag bedoelde ingraving van verleden jaar voortgewerkt. Echter waren de moeilijkheden wegens herhaalde overstroming en het ~~bij aanzienlijke hoeveelheden~~ ^{gestadig in de mijn} vloeiende grondwater zoo groot, dat dit werk slechts uiterst langzaam vorderende. Fossielen van nieuwe soorten of verdere resten van Anthropopithecus werden niet gevonden

[Click here to return to the content page](#)

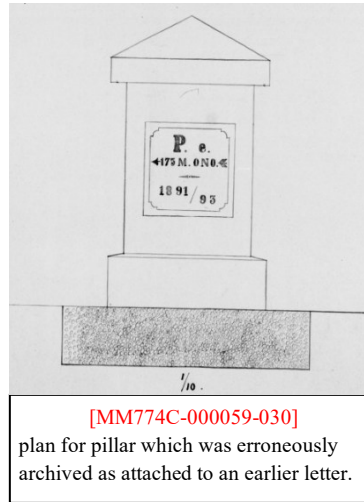
[MM774C-000050-088]

November. (Missive N^o17. 23 December, 1893 with a sketched drawing)

Despite the extraordinarily large problems, caused by the ever again rising river, the bone bearing layer was successfully almost completely removed before the 26th when the pit flooded beyond rescue. The thereby collected fossils were very closely examined, but it turned out that none of the hoped-for further parts of the peculiar *Anthropopithecus* were amongst them. Although these certainly must have been present, they must have flushed away together with a large piece of the bone bearing tuff, when the river bed was formed. Further exploration to find this transitional form at this place therefore seem to be futile. To however, for future research, make this location easily recognisable, before it is being abandoned, on a conspicuous spot at the shore of the River, easily visible both from the river and from inland, east of the duku Klitik, a pillar has been erected carrying a black marble plate with the initials of the anthropoid that is to be called *Pithecanthropus erectus*, and an indication of where in the previous years explorations have taken place. The with cement covered pillar which is depicted in the attached sketch at $\frac{1}{10}$ of its true size, has been commanded to the care of the local government.

[Next](#) official report

[Previous](#) official report

[MM774C-000059-030]

plan for pillar which was erroneously archived as attached to an earlier letter.

beklede gemetselde pilaartje is in de hoede van het Europeesch plaatselijk bestuur aanbevolen.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000050-088]

November. (Missive N^o17. 23 Dec. met eene schetsteekening)

Niettegenstaande de buitengewoon groote bezwaren, welke de steeds wassende rivier opleverde, mocht het gelukken voor den 26 sten toen het werk onreddeloos overstroomde de beenderenhoudende laag in de gemaakte ingraving voor het al zoo goed als bijna geheel weg te nemen en te onderzoeken. De daarbij verzamelde fossielen werden zeer nauwkeurig onderzocht, doch het bleek, dat er zich geen van de gehoopte verdere deelen van den merkwaardige *Anthropopithecus* onder bevonden. Hoewel deze eenmaal zeker moeten voorhanden geweest zijn, moeten zullen zijn ze derhalve reeds bij de vorming van het rivierbed verwijderd zijn, met een groot gedeelte stuk van de beenderenrijke laag tuff, weggespoeld. Verdere nasporingen naar dezen overgangsvormen schijnen daarom hier nutteloos te zullen zijn. Ten einde evenwel latere onderzoeken ter herkenning van de vindplaats gemakkelijk te maken werd alvorens haar te verlaten op een van de rivier uit zoowel als van het land in het oog vallend punt op den oever tusschen de dessoas Trinit en Barang ten oosten van de doekoe Klitik een pilaartje opgericht dragende op een zwart-marmeren plaat de beginletters van den nader *Pithecanthropus erectus* te noemen anthropoied, met de noodige aanwijzing ter oriëntering en de van jaren waarin de nasporingen hebben plaatsgehad. Het in bij liggende schets op $\frac{1}{10}$ der ware grootte weergegeven met cement beklede gemetselde pilaartje is in de hoede van het Europeesch plaatselijk bestuur aanbevolen.

[MM774C-000042-281]

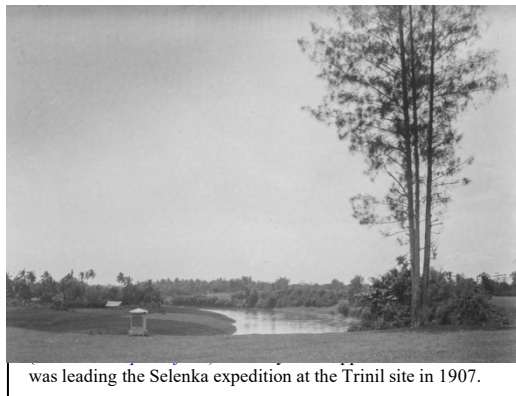
23.XII.93.N^o18. Assistant Resident Ngawi.

To enable possible future researchers to recognise the important find site of fossils at Trinil (sub district Ngale), we placed, both visible from the river and from land, on a conspicuous point on the left bank of the Bengawan, east of the duku Klitik, a brick pillar plastered with cement which in the sketch on the backside is depicted on $\frac{1}{10}$ of its true size. It bears a black marble plate with in relief starting letters of the most important fossil discovered there (*Pithecanthropus erectus*), and a further indication towards the spot and mention of the years, in which the research has taken place.

Furthermore, close to that, about 15 m inland two Tjemârâ trees were planted, with the intention to make the spot even more conspicuous from afar. I politely take the liberty to command these described points of recognition in the interest of science to your benevolent care.

This is the last letter with this correspondent

Previous letter with this correspondent

bescherming aan te bevelen.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000042-281]

23.XII.93.N^o18. Assistent-Resident Ngawi.

Ten einde eventueele latere onderzoekers in de gelegenheid te stellen de belangrijke vindplaats van fossielen te Trinil (onderdistrikt Ngale) te herkennen werd daar op een, zoowel van de rivier uit als van het land in het oog vallend punt op den linker oever ~~and~~ der Bengawan, oostelijk van de doekoe Klitik, een van baksteen gemetseld en met cement bekleed pilaartje opgericht, dat in ommestaande schets op $\frac{1}{10}$ der ware grootte is weergegeven. Het draagt op een zwartmarmeren plaat en relief de beginletters van den belangrijkste aldaar ontdekte fossielen van (*Pithecanthropus erectus*), verder de noodige aanwijzing ter oriëntering en van de jaren, waarin de onderzoekingen hebben plaatsgehad.

Tevens werden op ongeveer 15 M. landwaarts en ~~op ongeveer~~ ten naaste bij even grooten onderlinge afstand twee Tjemârâ-boomen geplant, met de bedoeling de plaats nog duidelijker uit de verte kenbaar te maken. ~~Ik heb in de [????]~~ Beleefdelijk neem ik in het belang der wetenschap de vrijheid ~~deze~~ de beschrevene herkenningsteekenen ten baten van de wetenschap in Uwe welwillende ~~hoede~~

[MM774C-000007-495 Kroesen]

28 December 1893

Highly esteemed Sir

Early June, shortly after you had left so suddenly on leave to Europe, because of your illness having become serious, I met your brother in Surabaya and that noble gentleman promised me, a promise he willingly fulfilled, to keep me informed about your situation, as far as he were to be notified by your wife or others. Thrice I gratefully received news from him and we were very pleased to hear these were comforting messages. About early July I have written to you (at the same address is now) hoping to hear further news about your health since your arrival in Europe.

As no reply has come and they're lately seem to have been incidents where letters have gone lost, I fear that my letter might not have reached you. As meanwhile we have heard you are doing much better, I particularly regret the loss of that letter, as by now you must be

[MM774C-000007-496]

thinking, how ungrateful I am not to have sent any word, now you have less possibility to be of help to me. I do, however, have some hope that you will have enough trust in me to not accept that explanation and I really feel the need to stress again that I will never forget how much you have done for me. We really hope very much that you will have fully recovered, and that you and your wife and your daughter are comfortable in Europe and that at the end of your leave, fully recovered of illness and the influence of your long stay in the Indies, your career that should not be over, will be continued even more brightly. If you were to send us a few words about how you are doing, we would be ever so pleased.

Given the circumstances we are doing well. As I myself, my wife also suffers from the climate et cetera. We hope, towards the middle of the next year, to return to Europe to work on the fossil collection (which is too difficult to do here) and before that (this is within a few weeks) I hope to go for some time to the Indian Museum in Calcutta and to examine the sites in British India. The last excavations

[MM774C-000007-497]

at the terrain here have now almost finished. The flood of fossils lately began to falter, the terrain slowly seems to have been robbed of its richest treasures so now it is at time to definitively present the finds to the scientific world. If the government really is to send me to Europe in half a year, it will be a lovely prospect for me to show you the first fruits of the tree that I could not have planted without your help from close by, as you were the first one who believed that you would see them ripen.

Of the missing link that already has received so much interest, I was not allowed to find any other parts, but those that are present, over which a publication will follow soon, will be sufficient and with an elaborate description and decent figures they will convince any professional or knowledgeable laymen.

After sending you with your wife and your daughter our cordial greetings and very best wishes for the New Year I remain with the highest esteem and gratefulness

your willing servant

Eug Dubois

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000007-495 Kroesen]

28.XII.93

Hoogachte Heer

~~In Toen U in het begin Uwe~~ In het begin van Juni, Kortentijd nadat U wegens de zoo ^{snel} spoedig ~~[gek????] zeer ernstig~~ gevaarlijk geworden ziekte ~~naar~~ met verlof naar Europa vertrokken zijt waart ~~was~~ maakte ik te Soerabaja kennis met uwten broeder en mocht ik van ZHEG. de belofte ontvangen die ook welwillend vervuld is, op de hoogte gebracht worden van Uwen toestand, zooals die aan ZHEG. door berichten van Mevrouw en anderen bekend waren. Tot driemaal toe heb ik die inlichtingen dankbaar mogen ontvangen en tot onze groote blijdschap waren ~~die~~ ^{ze} zoodanig dat ze ons gerust stelden. Omstreeks ~~half~~ ^{het begin} Juli heb ik U toen (~~met~~ ^{aan} hetzelfde adres als nu) geschreven in de hoop van Uzelf nadere inlichtingen omtrent Uwen gezondheidstoestand ~~na~~ Uwe komst ~~in~~ ^{in Nederland} ~~Europa~~ te mogen ontvangen. Tot heden mocht ik het gehoopte antwoord niet Daar dat tot heden uitbleef en het in den laatsten tijd hier eenige malen schijnt voorgekomen te zijn, dat brieven zijn verloren gegaan, vrees ik dat U mijn brief niet bereikt heeft. ~~Daar~~ ^{spijt mij} Daar wij intusschen indirect mochten vernemen dat het U veel beter gaat, spijt mij het waarschijnlijk verloren gaan van bedoelde brief vooral daarom, dat U wel moet zijn gaan

[MM774C-000007-496]

denken, dat ik ondankbaar ben en niets meer van mij laten hooren, nu U minder in de gelegenheid is mij te helpen. Ik heb ~~evenwel~~ ^{eenige} Maar ik heb toch nog eenige hoop, dat U ~~na~~ U genoeg vertrouwen in mij zult gesteld hebben om niet die verklaring ~~aan het uitbliven~~ aan te nemen en gevoel er behoefte aan nog eens te zeggen, dat ik nooit en nooit vergeten zal hoe veel U voor mij gedaan hebt. Wij hopen zoo van harte, dat U weder geheel hersteld mocht zijn, dat het U en Mijn vrouw en Uwen dochter in Europa goed bevalt en dat U ^{na [aankomst?] van Uwen verloftijd} ~~dan~~ geheel hersteld van ziekte en van den invloed van het lange verblijf in Indië. Uwe carrière, die nog niet mag afgelopen zijn, schitterender zult voortzetten. Mocht U ons met eenig bericht hoe het U gaat willen verblijden, zoo zouden wij U daarvoor zeer erkentelijk zijn.

Ons gaat het naar omstandigheden wel. ~~[??-het]~~ ^{tegen het} ~~te~~ ^{tegen het} Mijne vrouw heeft evenals ik wat van het klimaat enz. te lijden. Wij hopen [??????] ^{tegen het} midden van het volgend jaar ter bewerking van de fossielen-verzameling (die hier toch zeer bezwaarlijk is) naar Europa terug te keeren en voor dien tijd ~~zal~~ (d.i. over een paar weken) hoop ik eenigen tijd in het Indian Museum te Calcutta en op de vindplaatsen in Britsch-Indië te kunnen gaan studeeren. De nagravingen

[MM774C-000007-497]

op het terrein zijn nu zowat afgelopen.

Van het Missing link ^{dat reeds nu zooveel [????ige] belangstelling heeft [???? gemaakt?]} mocht ik geen verdere deelen meer ontmoeten, maar het voorendel, waarover nu spoedig eene publicatie zal volgen, zal wel voldoende en op uitvoeriger ~~beschrijving~~ ^{beschrijving} en met behoorlijke afbeeldingen voorzien beschrijving iederen deskundigen en iederen weldenkenden leek te overtuigen.

De stroom van fossielen begon in den laatsten tijd te ebben, het terrein schijnt nu langzamerhand van zijne rijkste schatten beroofd te zijn en de geschikte tijd schijnt dus gekomen om de vondsten definitief in de wetenschappelijke wereld te introduceeren. ~~Naar~~ ^{zendt} ~~de~~ ^{de} ik ~~werkelijk~~ ^{werkelijk} Zoo de Regeering mij werkelijk over een half jaar daarvoor naar Europa zendt, zoo zal het mij ook een heerlijk vooruitzicht zijn, dat u van zoo nabij de eerste vruchten van den Boom, die ~~U alleen door~~ ^{die ik zonder Uwe hulp had} ~~niet~~ ^{had} niet zou hebben kunnen ~~geplant worden~~ ^{geplant worden} planten en in wiens [??????] U het eerst geloofd hebt zult kunnen zien rijpen.

Ontvang Na U met Mevrouw en Mej. Uwe dochter onze zeer hartelijke groeten en de allerbeste wenschen voor het Nieuwe Jaar te hebben toegezonden verblijf ik met den meesten eerbied, [?????] dankbaar Uw dienstw. dr.

Eug Dubois

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000013-392][right top corner by Dubois: answered on 6 February, 1894 with the request to give Thieme a list of addresses for complimentary copies and to have him sent 15 exemplars to me. To be deducted from the *f* 100. Publish without awaiting the galley proof.]

Utrecht, 29 December 1893.

Dear Mr. Dubois,

I have yesterday finally made the journey to Nijmegen, a bit late, but during the last weeks before the vacation it was not really possible to plan this trip a few days before because of the exams. It was also good in a sense, because Mr Thieme has only very recently recovered from a gut operation. Before that he has been lying ill for ½ a year and this explains much

[MM774C-000013-393]

about what went wrong in the printing of the German edition. I was on my journey obviously armed with the *f* 200, but I brought the bill home again undamaged. The negotiation started first with the choice of an English publisher. Mr Thieme did not want his name as publisher underneath it, as he knows the circumstances in England well, and it would be sure that the English then would not buy the book ...

He therefore rightfully wants to sell the whole edition to an English publisher or possibly give it in commission. I proposed to him the firms Swan [?Lonnenn??] Stanford and Kegan Paul & Co, who specialise in good geological works. The reviews of your *Klimaten* will be translated, to enable these gentlemen to form themselves an opinion about the value of your work. – You will likely have already received the galley proofs of the “Climates”. They have been, as Mr Delprat also desired, been corrected by a native English man.

And now the conditions! I asked Mr Thieme what they were, on which he answered: the same as for the German edition – explicitly repeated – 50% of the profits for you and 50% for Mr Thieme. There was no talk of any further payments and I did not see any reason to offer him anything extra from the contents of my wallet.

I hope that this will meet with your

[MM774C-000013-394]

approval, and also that I will upon this writing return to Mr Delprat the *f* 100 he made available. I would do the same with the *f* 100 you have sent, but I later realised that you would probably want to order a number of exemplars, and that you might have to pay for these. And as you are likely to return to Holland next year, I will for the moment deposit your *f* 100 in a savings account awaiting your further decisions. – Mr Thieme made a pleasant impression on me and I was soon in the clear with him. With the best wishes for the New Year, in particular good health for you and your family, prosperity in your research and that the matter concerning your position will soon be definitively settled,

after cordial greetingsever yours truly

A Wichmann

[Transposed in margin:] the work of Marsden Manson has now appeared as a separate opus under the title: Geological and Solar climates: their causes and variations. London. Deelan Pr. 1893. –

[Transposed in margin of MM774C-000013-392:] on page 12 line 12 from above I've taken the liberty to change: dwarf-firs (*Legföhren*) into: “mountain-pine (*Pinus pumilio*)

Next letter with this correspondent

Previous letter with this correspondent

[MM774C-000013-392]

Utrecht, 29.XII 93.

Waarde Heer Dubois,

Gisteren heb ik eindelijk de tocht naar Nijmegen volbracht, wel wat laat, maar het was gedurende de laatste weken vóór de vakantie niet mogelijk eenige dagen te voren die reis te bepalen wegens de examina. Het was in zoover ook goed, omdat de Heer Thieme eerst zeer kort geleden van een darm, fistel-operatie hersteld is. Hij heeft over een half jaar ziek gelegen en dit verontschuldigd veel hetgeen bij

[Transposed in margin:] Op blzd 12 regel 12 van boven ben ik zoo vrij geweest: dwarf-firs (*Legföhren*) te

veranderen in: “mountain-pine (*Pinus pumilio*)

[right top corner by Dubois:] beantwoord 6.2.94 met verzoek Thieme adressen op te geven voorpresent exemplaren en 15 ex. voor mij te zenden. Te verrekenen van de *f* 100. Zonder drukproef af te wachten uitgeven.

[MM774C-000013-393]

het drukken van de deutsche uitgaaf van Uw werk verzuimd werd. Ik was bij mijnen tocht natuurlijk gewapend met de *f* 200, maar heb het bankbiljet ongeschonden weder te huis gebracht. De onderhandelingen begonnen het eerst met de keuze van een engelsche uitgever. De Heer Thieme wil er zijn naam als uitgever er niet onder zetten, omdat hij met de toestanden in Engeland vertrouwd weet, dat als dan de Engelschen het boek niet zullen koopen...

Hij wil dus zeer terecht de geheele editie aan een engelsche uitgever verkoopen of misschien in commissie geven. Ik heb hem voor geslagen de firma's Swan [?Lonnenn??] Stanford en Kegan Paul & Co, die vooral goede geologische werken uitgeven. De recensies van Uwe *Klimaten* zullen vertaald worden, om aan die heren gelegenheid te geven zich een denkbeeld van de waarde van het werk te vormen. – De drukproeven van de “Climates” heeft U denkkelijk reeds ontvangen. Zij zijn, zooals de Heer Delprat het ook wenschte, door een Engelschman nagezien.

Nu de voorwaarden! Ik vroeg Dan Heer Thieme daarna, waarop hij antwoordde: de zelfde als bij de deutsche uitgaaf dus – uitdrukkelijk herhaald – 50% van de winst voor U en 50% voor den heer Thieme. Van verdere betaling was geen sprake en ik had vond ook niet de allerminste aanleiding hem nog extra iets van den inhoud van mijn portefeuille aan te bieden.

Ik hoop dat het Uwe goedkeuring zal

Wegdragen, dat ik met dit schrijven ook aan den Heer Delprat de door hem verstrekte *f* 100 terugzend. Ik zou hetzelfde doen met de door U gezonden *f* 100, maar er is mij later ingevallen, dat U waarschijnlijk eenige [??] drukken wenschte te hebben, en misschien daarvoor moet betalen. En aangezien U denkkelijk in het volgend jaar naar Holland komt, zoo zal ik Uwe *f* 100 voorloopig op de spaarbank deponeren in afwachting van Uwe verdere beschikkingen. – De Heer Thieme heeft een zeer aangename indruk op mij gemaakt en was ik ook spoedig met hem in 't reine. Met de beste wenschen met het nieuwe jaar, vooral goede gezondheid voor U en Uwe familie, voorspoed met Uwe onderzoekingen en dat de zaak betreffende Uw positie haar definitief beslag mogen krijgen, na hartelijke groeten steeds [?????]

A Wichmann

[Transposed in margin:] Het werk van Marsden Manson is nu als zelfstandig opus onder de titel: Geological and Solar climates: their causes and variations. London. Deelan Pr. 1893, verschenen. –

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000004-004]

Director Education [Religion and Trade] Weltevreden

Am prepared to accept the offered conditions given there will be separate reimbursement for travel expenses in the interest of research in Europe. Letter will follow regarding visit Calcutta and when ready Dubois

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000004-004]

Directeur Onderwijs Weltevreden

Ben bereid opdracht onder gestelde voorwaarden te aanvaarden met afzonderlijke vergoeding ~~voor~~ van reis en verblijfkosten op reizen in belang opdracht Europa Aangaande bezoek Calcutta en wanner gereed volgt brief Dubois

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000010-412]

Tulung Agung (Java), 3 January 1894

Herrn Prof. Dr. Freiherr F. von Richthofen
Kurfürsterstrasse 117 Berlin W

Highly esteemed Professor,

I had already answered within the same month your very kind and valuable long letter which I had received in September of the previous year. To my deep regret this answer has, because of negligence of a Javanese servant, whom I had given it to bring to the post office, gone lost, as I have found out only yesterday. And therefore I can only now express to you my sincere thanks for your so very kind letter. I am much pleased and honoured that a man like you not only has read my work on "the climates of the geological past" with interest, but also approves and praises it. This pleases me even more as I am well aware that my essay can provide very little direct value to science and can only stimulate further work; I am therefore pleased with your benevolent judgement, which is a great encouragement for me to later in Europe continue to work on it more extensively.

With again my sincere thanks and the highest esteem

yours truly
Eug Dubois

This is the last letter with this correspondent
[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000010-412]

Tulung Agung (Java), 3.1.94

Herrn Prof. Dr. Freiherr F. von Richthofen
Kurfürsterstrasse 117 Berlin W

Hochgeehrtester Herr Professor,

Ihren Anfangs September des vorigen Jahres erhaltenen äusserst gütigen, wertvollen und langen Brief hatte ich bereits im selben Monat beantwortet. Diese Antwort ist ~~aber~~ durch die Nachlässigkeit eines javanischen Dieners, welchem ich sie zur Beförderung auf die Post übergeben hatte, wie ich erst gestern erfuhr ^{leider zu meinen grössten Bedauern} verloren gegangen. Und so ist es mir erst jetzt möglich Ihnen meinen herzlichsten Dank für Ihre ^{so freundlichen} Brief ab zu statten. Ich bin hoch erfreut darüber und geehrt, dass ein Mann wie Sie meine Arbeit über "die Klimate der geologischen Vergangenheit" nicht nur mit Interesse gelesen, sondern sogar gebilligt und gelobt hat. Das freut mich um so mehr ^{weil} als ich ^{sehr} mir ^{sehr} wol davon bewusst bin, dass meine Abhandlung ^{wenig} directen ^{Wert} für die Wissenschaft ^{wenig Wert} haben ^{?????}kann, ^{und} dass sie nur zu weiteren Arbeiten anregen kann; und so gereicht mir Ihr wolwollendes Urteil zur grössten Aufmunterung den Gegenstand nachher in Europa ausführlicher auszuarbeiten.

Mit nochmaligen verbindlichen Dank und der vollkommensten ~~Hochach~~ Verehrung

Ihr ergebenster
Eug Dubois

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000009-067]

nov. 1893!]

Tutung Agung (Java) 3 January 1893[must surely be 1894 or earliest

Most Esteemed Professor,

You have been so kind to send me two lectures in Swedish, about the displacement of the Pole and about the distribution of plant remains through sea currents. I've read these lectures (with difficulty and only partly) with great interest and I sincerely thank you for them.

You have also been so kind to not only read to my "die Klimate der geologischen Vergangenheit" with attention, but to also let me know in your kind letter of 1 July 1893 your opinion about the influence of the changes in solar heat on the geological climates, about the displacement of the pole and about Tolls finds on the islands of new Siberia. I'm pleased that you are on my side in your opinion that such an influence is probable, and I was much interested by the fact that you explicitly state that you consider the displacement of the pole is only to be seen as a possibility, on which you have not decided either way, as well as that the plant remains found by Toll might yet not

[MM774C-000009-068]

have originated from these find sites.

Receive my sincere thanks for these important remarks, and forgive me that I'm asking for an apology, as this letter, as I only found out yesterday, because of the negligence of a Javanese servant that this lost letter which I already wrote in September, did not reach you any sooner

with the highest esteem

yours truly

Eug Dubois

This is the last letter with this correspondent

Previous letter with this correspondent

[MM774C-000009-067]

Tutung Agung (Java) 3.1.93[must surely be 1894 or earliest nov. 1893!]

~~Sehr geehrter Herr~~, Gehrtester Herr Professor,

Sie haben die grosse Freundlichkeit gehabt mir zwei Vorträge in Schwedischer Sprache, über die Verschiebung der Pole und über die Verbreitung von Pflanzenreste mittelst Meeresströmungen zu übersenden. Ich habe diese Vorträge (wiewol mit Schwierigkeit und nur teilweise) mit lebhaften Interesse gelesen und sage Ihnen dafür verbindlichsten Dank

Auch waren Sie so gütig meine Abhandlung über "die Klimate der geologischen Vergangenheit" nicht nur aufmerksam zu lesen, sondern auch in Ihren freundlichen Brief vom 1. Juli 1893 mir Ihre Ansichten über einen Einfluss von Veränderungen der Sonnenwärme auf den geologischen Klimaten , über die Verschiebungen der Pole und über Tolls Funde auf den Neusibirischen Inseln mit zu teilen. Es freut mich ~~sehr~~ dass sie in der Ansicht, dass jener Einfluss wahrscheinlich existiert hat auf meiner Seite stehen, und es war mir sehr interessant dass, wie Sie ausdrücklich betonen, die Verschiebung der Pole nur als eine Möglichkeit zu betrachten sei, ohne dass sie selbst ein bestimmtes Urtheil aussprechen möchten, sowie dass die von Toll aufgefunden Pflanzenreste doch ^{vielleicht} nicht ~~ganz sicher~~ aus den Fundorten wahren.

Empfangen Sie für diese wichtige Bemerkungen meinen herzlichsten Dank, und entschuldigen Sie indem ich um Entschuldigung bitte, das dieser, wie ich erst gestern erfuhr, infolge eines durch die Nachlässigkeit eines javanischen Dieners ~~schon in~~ ^{der ich bereits in} September an Sie geschriebene verlorenen Briefes Ihnen nicht früher erreicht hat

Mit vollkommener Hochachtung

Ihr ergebenster

Eug Dubois

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000058-604]

6-1-1894

Dubois Tulung Agung
met up with de Winter
coming tomorrow
Kriele

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

921

— Send from Jawa —

[MM774C-000058-604]

6-1-1894

Dubois T Agoeng
de Winter ontmoet
kom morgen
Kriele

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000042-347]

Military Medical Service
N°24/2

Attachments: 1 in Duplo
Secret

Batavia, 12 January 1894

I have the honour to herewith offer your noble severe Sir an extract in duplicate of your annual conduct report over 1893 met with the request to return one exemplar to me signed and dated as seen.

The chief
of the Medical Service
[Signature]

to

Officer of Health 2nd class
M.E.F.T. Dubois
at Tulung Agung

[MM774C-000042-348]

Extract
of the annual conduct reports over 1893 of the Officer of health 2nd class M.E.F.T. Dubois

Inside page Column 6: Has yet insufficient knowledge of rules and military laws, both theoretical as practical. Because of his detachment to the Department of Education, Religion and Trade he does not have opportunity to acquire the skills in practice.
Can ride a horse sufficiently.
Inside page Column: 11 not yet
Backpage Column I, 2nd paragraph: the contents of section 11 are the consequence of the contents of section 6

Batavia 10 January 1894

The chief of the Medical Service:
[Signature]

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000042-347]

Militair Geneeskundige Dienst
N°24/2

Bijlagen: Een in Duplo
Geheim

Batavia, 12 Januari 1894

Ik heb de eer UWelEdelGestrenge hierbij aan te bieden een extract in Duplo uit Uwe jaarlijkse conduite-beoordeling over 1893 met verzoek mij één expeditie, door U gedateerd en voor gezien geteekend te willen retourneren.

De Chef
over den Geneeskundigen Dienst
[Signature]

Aan

den Officier van Gezondheid der 2de klasse
M.E.F.T. Dubois
te Toeloeng Agoeng

[MM774C-000042-348]

Extract
uit de jaarlijkse conduite-beoordeling over 1893 betreffende den Officier van Gezondheid der 2de klasse M.E.F.T. Dubois

Binnenblad kolom 6: Bezit nog onvoldoende kennis van de reglementen en militaire wetten en weet hij nog niet praktisch toe te passen.
Door zijne detachering bij het Dep. van O.E.N. heeft hij geen gelegenheid zich daarop praktisch toe te leggen.
Kan voldoende paardrijden.
Binnenblad Kolom 11: nog niet
Achterblad Kolom I 2^e al: De invulling van kolom 11 is het gevolg van den inhoud van kolom 6

Batavia 10 Januari 1894

De Chef over den Geneeskundige Dienst:
[Signature]

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000042-282]

18 January 1894 N^o1 Director of Education, Religion and Trade

Together with this letter I have the honour to submit to your noble severe Sir as attachment the description in the German language of an extraordinary part of the remains of Holocene and Pleistocene vertebrates that I discovered in Java, which you indicated in your Missive dated 19 October 1893 N^o10640¹¹², and which in its entirety exists of 52 pages and one drawing.

Submission of this paper was seriously delayed, firstly because, even up to the start of December 1893 the excavations at the find site continued that had already been restarted in June of that year, and which may have had shed new light on this important new shape; next because of an only recent change in the figures that belong to the descriptions and are to be printed, and therefore I can only now comply with the wish of your noble severe Sir expressed in the final paragraph of the Missive mentioned above to inform you whether all that is necessary to have these plates made can be done by me. Directly upon arrival of your Missive I have immediately repeated the enquiries I had already made in the Netherlands on the subject previously, and I have now received today at a definitive and positive answer, so I can give a confirmative answer to your question.

Part of the figures for the plates have then also been sent, and have, according to message, arrived in a good state. The above mentioned change in the figures of the plates has, however, caused that another part could only be sent later. It might therefore be useful, if I would get the opportunity to soon correct the galley proofs, so I could send an exemplar of these, to those who are dealing with the plates in the Netherlands. Also in connection to that it would be preferential to have these corrections soon with regard to my possible trip to British India.

With the text that I have submitted to your Noble severe Sir now, I have added a figure, which can purposefully be printed with it. There will, for the State Publishers, probably be no technical or other objections in doing so and I'm under the assumption to have acted according to your wishes, with regard to having this text printed, and as discussed in person during my latest day in Batavia, to now also contact the Director of the State Publishers in writing.

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

---

¹¹² We do not have this in the Dubois archives, it may yet exist in governmental archives...

[MM774C-000042-282]

1894

18 Januari N^o1 Directeur O.E.N.

Te gelijk met dit schrijven heb ik de eer UHoogedelgestrengte te doen toekomende bij Uwe Missive dd. 19 October 1893 N^o10640 met bijlage bedoelde "beschrijving in de Deutsche taal van een bijzonder gedeelte der door mij op Java gevonden overblijfselen van holocene en pleistocene vertebraten", in haar geheel bestaande uit 52 bladen en eene teekening.

De indiening van dit geschrift is belangrijk vertraagd, in de eerste plaats daardoor, dat nog tot in het begin van December 1893 de reeds in Juni van dat jaar op de vindplaats ~~der~~ van de beschreven ~~soorten~~ hervatte ~~opgravingen~~ ^{nasporingen}, welke op dien belangrijken vorm misschien nieuwe licht zouden hebben kunnen werpen, zijn voortgezet; vervolgens door eene eerst onlangs aangebrachte wijziging in de afbeeldingen ~~behoorende~~ voor de platen, die bij de bedoelde beschrijving behooren, dat het mij eerst nu mogelijk is te voldoen aan het door UHoogedelgestrengte in de laatste alinea van de boven aangehaalde Missive uitgedrukt verlangen om bericht of door mij het noodige voor de vervaardiging der platen kan worden verricht. Terstond na de ontvangst van Uwe Missive heb ik de reeds vroeger ^{in verband daarmede} voorloopig genomen informatiën in Nederland herhaald en daarop mocht ik thans definitief gunstig antwoord ontvangen, zoo dat ik Uwe vraag in bevestigende zin beantwoorden kan.

Een gedeelte der afbeeldingen voor de platen is ook toen reeds verzonden en, volgens bericht, in goede staat overgekomen. De boven bedoelde wijziging in de figuren der platen is echter oorzaak, dat een ander gedeelte eerst later is kunnen verzonden worden. Het zoude daarom wellicht nog nuttig zijn, zoo ik in de gelegenheid kon worden gesteld van den tekst spoedig de drukproeven te corrigeeren, teneinde een exemplaar ter gebruikmaking van hun, die zich met de uitvoering der platen belasten naar Nederland te kunnen zenden. Ook in verband met mijne eventueele reis naar ~~Celeute~~ Britsch-Indië zou die spoedige correctie aanbeveling verdienen.

Bij den thans aan UHoogedelgestrengte ingediende tekst heb ik gevoegd eene figuur, welke het doelmatig ~~in de tekst~~ daarin gedrukt wordt. Er zullen vermoedelijk geen technische of andere bezwaren aan de uitvoering daarvan ter Lands Drukkerij in den weg staan en ik meen overeenkomstig Uwe wenschen te handelen door hierin en aangaande den druk van den tekst zelf, evenals tijdens mijn laatste verblijf te Batavia mondeling, thans ook schriftelijk mij met den Directeur van 's Lands Drukkerij in verbinding te stellen.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000013-033]

Tulung Agung, 22 January 1894

Dr AG. Vorderman

Highly esteemed Sir,

Yesterday I received from you the most important work of Brester, *Théorie du Soleil*, a gift for which I thank you sincerely. I already knew the book from extracts and referrals and I am very happy to own it, as I have plans for a study of my own on a connected subject, after I have returned to Europe, on a much wider base than I did before.

After expressing again great gratitude for the yet again, as so many times before in the past, shown benevolence by thinking of me, I remain, whilst presenting my very polite greetings, with the highest esteem

your willing servant

Eug Dubois

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000013-033]

Toeloeng Agoeng, 22.1.94

Dr AG. Vorderman

Hooggeachte Heer,

Gisteren mocht ik van U ontvangen het belangrijke werk van Brester, *Théorie du Soleil*, voor welk geschenk ik U mijn hartelijke dankbetuig. Ik kende het boek reeds door uittreksels en referaten en ben blijde het te bezitten, daar ik plan heb mijn eigen studie over een verwant onderwerp, wanneer ik in Europa zal zijn teruggekeerd, op breeder basis dan vroeger, te hervatten.

Na U nogmaals mijne groote erkentelijkheid betuigen te hebben daarvoor dat ook nu weer, zoo als bij herhaalde gelegenheden vroeger zoo welwillend aan mij gedacht hebt verblijf ik onderaanbieding mijner zeer beleefde groeten, met de meeste hoogteaching

Uw dienstw. dr.

Eug Dubois

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000005-489]

Dear colleague!

Would you please be so kind to have Mr de Rooij convey to me the title of your essay on the skull and the femur and where you will have it published. I want to send word of it to some acquaintances in Europe, who will surely consider it of great importance and will read it with much interest. Politely greeting from house to house

[?signature?]

E. Herrmann

Blitar 24 January 1894

[Next](#) letter with this correspondent

925

— Send from Jawa —

[MM774C-000005-489]

Geachte Collega!

Wilt U misschien de goedheid hebben door d.heer de Rooij mij nog medetedeelen den titel der schrift over d. schedel en femur en waar U ge lat verlagen "d.i. waar je gedrukt wordt". Ik wil eenige kennissen in Europa ervan kennis geven, die zeker groot belang in stellen en de schrift met grootste belangstelling lezen zullen bel. groetenend ^{en [?????]} van huis tot huis

[?signature?]

E. Herrmann

Blitar 24-1-94

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000005-487]

Blitar 1 February 1894

Dear colleague!

I very much regret that you have in this been so disappointed by Mr de Rooij. The laziness (which is the nature) was unknown to people here, as they do not connect to anybody, and have not paid any visits. I've seen the photograph on Sunday and also can't find anything good about it. Anyway I very much regret not to be able to make anything of this matter anymore. I herewith send you the latest "*Kölnische Z.*" What is meant with the newest theories of Professor Suess? Professor [Zit??el], [Meiviken?], has now published part one of his Paläontologie (about Paläozoology).

I have a few days ago come across a small brochure, which I had not

[MM774C-000005-488]

read before. If you're interested in it I will send it to you. The title is: "*Entstehung m. Bau v. Gebirge erläutert am geolog. Bau d. Harzes*" by Dr. Kloos.

What do you think of the "*unbekannte Denker*"?

After polite greetings from house to house

[?signature?]

E. Herrmann

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

922

— Send from Jawa —

[MM774C-000005-487]

Blitar 1.2.94

Waarde Collega!

Het spijt mij [?olaas?] al dat U zoo door dezen de Rooij teleurgesteld worden is. De luie (dat is hun karakter) kent men hier [?emal] niet, omdat ze met niemand omgang hebben, en ook geene visites *gemacht* hebben.

Ik zag Zondag de photographie en kan ook niets goeds aan vinden.

Enfin, het spijt mij geweldig, maar kan helaas niets meer aan deze zaak maken. Hierbij de nieuwste "*Kölnische Z.*" wat is met de nieuwste theorieën van Prof. Suess bedoeld?

Prof. [Zit??el], [Meiviken?], heeft nu D.I. deel zijner Paläontologie uitgegeven (v. Paläozoologie).

In de laatste dagen heb ik eene kleine brochure gevonden, die ik nog niet

[MM774C-000005-488]

gelezen heb. Indien U belang ervoor hebt zal ik ze U zenden. De titel is: "*Entstehung m. Bau v. Gebirge erläutert am geolog. Bau d. Harzes*" v Dr. Kloos.

Hoe bevalt u de "*unbekannte Denker*"?

Naa bel. groeten v. Huis tot huis

[?signature?]

E. Herrmann

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000010-366]

Batavia 1 February 1894

Dear Mr Dubois,

In answer to your latest letter I can inform you that I have yesterday received word that the Government has asked the opinion of the Ministry of colonies about your travel to Calcutta and to Europe. An answer to that cannot be expected before the end of February. [Expected!]

Although this message in the light of your travelling plans will be a disappointment to you

[MM774C-000010-367]

I was still of the opinion that I should tell you as soon as possible.

Meanwhile receive with your wife my best greetings and believe me

Ever

your willing servant

G.P.A. Renaud

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000010-366]

Batavia 1 Febr 1894

Waarde Hr. Dubois,

In antwoord op Uwe laatste schrijven kan ik U nu mede deelen, dat ik gisteren bericht ontving dat de Regeering over Uwe reis naar Calcutta en naar Europa het gevoelen van den Ministerie van Koloniën heeft gevraagd. Antwoord daarop kan niet voor eind Februari worden gewacht. [verwacht!]

Alhoewel dit bericht voor U met het oog op Uwe reisplannen eene teleurstelling

[MM774C-000010-367]

wezen moet heb ik gemeend het U dadelijk te moeten mededeelen.

Ontvang intusschen met Uwe vrouw mijne beste groeten en geloof mij

Steeds

Uw dw dr

G.P.A. Renaud

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000050-088]

December 1894. [this surely is in error and must be 1893, probably written in 1894 though]

North of the Kendeng in the departments Bodjonegoro and Blora of the residency Rembang the expanse of the bone bearing tuffs was further examined. It now turns out that noticeable developments of these only are present up to a few paal north of Padangan, but further north only sporadically are being observed; everywhere there marine sediments are seen, which also make up the core of the Kendeng. Fossils were only found 1½ paal north of Padangan and also near Kasiman (along the Kali Batokan in Bodjonegoro) a few molars of *Bos*¹¹³, further pieces of a *Stegodon* molar near Names¹¹⁴ (district Djepen of the department Blora). It would therefore not be worthwhile to do further explorations there.

[Next](#) official report

[Previous](#) official report

---

¹¹³ These specimens are registered under the collection number DUB1628

¹¹⁴ This findspot does not seem to occur in the current collection database. The only one similar, Nanas, does not mention a *Stegodon* molar...

[MM774C-000050-088]

December 1894.[this surely is in error and must be 1893, probably written in 1894 though]

~~Ten~~ Noordelijk van den Kendeng werd in de afdeelingen Bodjonegoro en Blora der residentie Rembang de uitbreiding der beenderenhoudende tuffen verder nagegaan. Het bleek nu, dat deze in ~~goede~~ merkbare ontwikkeling ^{mate} slechts tot op een paar paal afstand ten noorden van Padangan voorkomen, doch verder noordelijk slechts hier en daar spoorsgewijze worden aangetroffen; overal liggen ^{daar} de marine gesteenten, welke ook den kern van den Kendeng vormen bloot. Van fossielen werden slechts gevonden op 1½ paal ten noorden van Padangan ^{en} evenzoo nabij Kasiman (aan de Kali Batokan in Bodjonegoro) een paar kiezen van ~~de~~ grote ~~de~~ Bos, verder stukken van een Stegodon kies bij Names (distrikt Djepén der afdeeling Blora). Het zoude dus niet loonend zijn daar nog verdere nasporingen in te stellen.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000050-088]

Fourth Quarter 1893.

Already in October the difficulties caused by repeated flooding and the continuous amounts of seepage water coming into the pit at the excavations in Trinil were so large that the latter repeatedly had to be suspended for a considerable time and progressed only very slowly. It was possible, however, before the 26th of November, when the work became hopelessly inundated, to almost completely remove the bone bearing layer within the excavation. The fossils collected in the progress were closely examined, yet no more of the hoped-for parts of the peculiar anthropoid [?that had previously been found in that vicinity?] were found amongst them. Whereas these must have once been present, though much spread, as is the case with remains of the other species, these bones must already, together with a large part of the bone bearing tuff, have been flushed away when the current river bed was formed. Further explorations to find this transitional form at this location therefore seem to be fruitless. To, however, enable recognition of this find spot for future researchers, on a conspicuous point, visible from both the river and from land, on the right shore of the river east of the *duku Klitik* a pillar was erected, bearing a black-marble plate with the initials of the to be *Pithecanthropus erectus* called anthropoid, and an indication of the direction and mention of the years in which the excavations have taken place.

North of the Kendeng [sentence not continued]

[Next](#) official report

[Previous](#) official report

925

— Send from Jawa —

[MM774C-000050-088]

Vierde Kwartaal 1893.

Reeds in October waren de moeilijkheden, welke herhaalde overstromingen en het gestadig in den mijn vloeïende ^{wel} grondwater aan de opgravingen te Trinil in den weg stelden ^{buitengewoon} zoo groot, dat deze telkens ^{geruime tijd} moesten worden ^{onder} afgebroken en slechts uiterst langzaam vorderden. Voor den 26 sten November, toen het werk reddeloos overstroomde, mocht het evenwel gelukken de beenderenhoudende laag, in de gemaakte ingraving, zoo goed als geheel weg te nemen. De daarbij verzamelde fossielen werden nauwkeurig onderzocht, doch het bleek, dat er geen ^{verdere} ^{van de nog gehoopte} deelen van den merkwaardige anthropoied [?????] daar ter plaatse ^{[?????amelijk] de opgraving te Trinil [?????][?versteningen]} onder bevonden. Eenmaal zeker voorhanden geweest, hoewel zeer verspreid, evenals dat met de resten van andere soorten het geval pleegt te zijn, moeten deze ^{beenderen} reeds bij de vorming van het tegenwoordige rivierbed, met een groot stuk van de beenderenrijke tuf, zijn weggespoeld. Verdere nasporingen naar dezen overgangsvormen schijnen derhalve hier vruchteloos te zullen zijn. Ten einde evenwel latere onderzoekers de herkenning der vindplaats gemakkelijk te maken, werd ^{alvorens} op een, zoowel van de rivier uit, als van het land, in het oog vallend punt op den ^{rechter} oever der rivier ten oosten van de *Doekoean Klitik* een pilaartje opgericht, dragende op een zwart-marmeren plaat de beginletters van den nader als *Pithecanthropus erectus* te ^{beschrijven} ^{noemen} anthropoied, met benevens de noodige aanwijzing ter oriëntering en van de jaren waarin de opgravingen hebben plaatsgehad.

~~Ten noorden~~ Noordelijk van den Kendeng

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000005-289 left]

Dear Mr Dubois,

I herewith return to you the documents I've been given with a concept for your request to the Minister, about which I will speak to you later at 11:00.

In high esteem
your willing servant

Groeneveldt

4 February 1894

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

926

— Send from Jawa —

[MM774C-000005-289 left]

Waarde Heer Dubois,

Hierbij de mij meegegeven stukken terug met een concept voor Uwe request aan den Minister, waarover ik straks om 11:00 uur met U, spreken.

Hoogachtend
Uw dw. dienaar

Groeneveldt

4-2-94

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000010-223]

State Publishing Office 9 February, 1894

Dear Mr Dubois

The day before last I have received your manuscript to be printed and I'm currently sending you 2 pages to see if everything is as required.

The text has been set with the typeface *Augustijn* of size 12 which is the only letter that would match in size the sample that you have sent. We do not possess the letter that was used in your sample. The sample that we have sent now includes almost all the kinds of letters that were present, bold, italic, spaced, small and large capitals, this is now printed on the hand press as all proofs are, but when it is to be printed, all will obviously be very neat.

The paper we used for the proof, will surely be as you wish with regard to the colour, this is, however, a leftover and cannot be used for your book

[MM774C-000010-224]

nor is there sufficient for 400 exemplars. I am sending you here with another sample, which I think is a rather common kind of paper but it's all I have. It has only recently arrived from Holland on request of my predecessor for paper to print zincographs on.

Now I read from the second part of your letter that there are also plates to be incorporated, then I cannot continue before they have arrived or I would have to leave space open according to size specifications you give me. If these are correct then the figures can later be printed on the sheets.

Reading on I now see that you write yourself they have to be printed in later.

The size of the paper of the proof is the size of that the book will be before its being cut.

When I last week was asked for advice, by intervention of the Mining Department, which way a drawing in the text would be reproduced, I have with regard to your letter and on recommendation of the Hylographer advised to use lithographs which will produce clear lines that can be printed in the text.

Hoping to have given you sufficient information I remain after polite greetings with high esteem
your willing servant

Quentin

In haste, the whole week already I have been running the service of my missionary and two clerks myself. One is on leave to Europe and both the others are ill.

[Next](#) letter with this correspondent

[MM774C-000010-223]

Landsdrukkerij 9/2 '94

Geachte Heer Dubois

eergisteren ontving ik Uw handschrift terl en zend U heden 2 pag^s om te zien of een en ander zoo naar wensch is.

De tekst is gezet [?mit] Augustijn op 12 punten de eenigste letter die in grootte gelijk is aan het door U gezonden monster die [?mit] van letter is hier echter niet. Dit is nu een proefje waar zoo wat alle lettersoorten in voor komen, vet, cursief, gespatieerd, klein en groot kapitaal, het is op de handpers zooals alle proeven getrokken, wanneer het afgedrukt wordt, is natuurlijk alles keurig netjes.

Het papier waarop de proef getrokken is, is zeker wat de kleur aangaat naar wensch, dit is echter verlegen en niet voor Uw boek te gebruiken

[MM774C-000010-224]

ook is er niet voldoende voor 400 exp. Ik zend U hierbij een ander monster, wat ik een gemeen soortje papier vindt maar er is niet anders dit laatste is pas uit Holl ontvangen op aanvragen van mijn voorganger voor plaatdrukpapier of liever om, zinkographiën op te drukken.

Nu ik uit U tweeden brief bemerk dat er nog platen in de tekst komen, kan er niet mede doorgegaan worden voor die er zijn of ik moet de door U opgegeven maat openhouden. Is die juist dan kan dat [??] het later op de vellen uitgedrukt worden.

Ik zie daar bij het doorlezen dat U zelf schrijft ze later ingedrukt moeten worden.

Het papier waarop de proef is getrokken is het On afgesneden formaat van het boek.

Toen ik de vorige week door tusshenkomst v/h mijnwezen om advies gevraagd werd op welke wijze de bij den tekstgevoegde teekening gereproduceerd zoude worden heb ik met het oog op Uw schrijven aan mij en op de aantekening voor de Hylograaf geadviseerd voor Lithografie dan krijgt U zuivere lijnen en kan het in de tekst gedrukt worden.

Hopende U met een en ander voldoende ingelicht te hebben verblijf ik na beleefde groeten achtend
UwDwDr

Quentin

In haast, ik doe reeds den geheele week dienst voor mijn commies & 2 klerken + mijn eigen dienst.
De ene is met verlof in Europa de beide andere ziek.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000010-407]

9 Februari 1894
Colonel L. J. Resner
chief of the engineer Corps
in Batavia

N^e1

Noble and severe Sir

May I be allowed to politely bring the following to your attention?

The Corporals engineer-workmen G. Kriele N^e18475, and A. de Winter N^e19237, which have benevolently been put at my disposal by you, as well as by your predecessor, general van der Eb, have been given me so many reasons for satisfaction that to me it's no more than my duty to stand up for their best interest as much as I can. They think that they've been holding their current rank for such a long time already that according to custom of the corps they should have been up for promotion already at the previous opportunity. In June of the previous year I therefore allowed myself, by the friendly intervention of major [?Haver Droeze], to acquaint your Noble severe Sir with their interests and I then also had the intention to if possible, also speak to your Noble severe Sir in person about this matter. Because of a mission in the Preanger and Bantam which took longer than I had foreseen, my presence in Batavia had to be thus limited that I regretfully was not able to follow up on my intention. Major Haver Droeze, however, let me know that your Noble severe Sir would take a positively judged recommendation from me of these mentioned engineer workmen in benevolent consideration. In 1893, however, I have not received from Malang, as I have on earlier occasions, the necessary forms to be filled in by the detachment of their garrison, and only received these on request at the start of December.

As now the time for promotion is yet forthcoming I politely take the liberty to recommend to your Noble severe Sir, whilst referring to that positive recommendation that Corporal engineer-workmen Kriele and de Winter, in my opinion, are deserving of a higher rank which they have fully earned and are worthy of.

With the highest esteem I have the honour to be your willing servant

This is the only letter with this correspondent

[MM774C-000010-407]

9.2.94
Kolonel L. J. Resner
Chef v.h. Wapen der Genie
te Batavia

N^e1

HoogedelGestrenge Heer

Wil mij vergunnen het volgende beleefd onder Uwe aandacht te brengen.

De korporaa's-werklieden der Genie G. Kriele N^e18475, en A. De Winter N^e19237, geven mij ~~in~~ tegenwoordige werkkrijs, waartoe zij, evenals door ^{Uwen voorganger}, Generaal van der Eb, ook door U Hoogedelgestrenge welwillend zijn ^{ter} beschikbaar gesteld, zoo groote reden tot tevredenheid, dat ik het ook niet meer dan mijn plicht reken hun persoonlijke belangen zoo veel in mijn vermogen is voor te staan. ~~Naar~~ Zij vermeen in hun tegenwoordigen rang reeds zoo lang ~~te dat~~ [?????] bestaande gewoonte ~~dat~~ bij hun corps dienen dat voor hun de tijd van bevordering tot een hooger ~~rang~~ reeds sedert een vorige gelegenheid zou zijn aangebroken. In Juni van het vorige jaar veroorloofde ik mij daarom, door de vriendelijke tusshenkomst van majoor [?Haver Droeze], UHoogedelgestrenge met hun belangen in kennis te stellen en had toen tevens het voornemen zoo mogelijk, ook in persoon UHoogedelgestrenge daarover te spreken. Ten gevolge van een langen dienstreis in de Preanger en Bantam dan ik voorzien had, ~~was~~ ^{moest} ik echter ~~tot mijn spijt~~ mijn oponthoud te Batavia zoo beperkt worden, dat ik tot mijn spijt geen niet in staat was aan ~~de~~ voornemen gevolg te nemen. Van Majoor Haver Droeze mocht ik echter mededeeling ontvangen dat UHoogedelgestrenge ~~aan~~ een van mij uitgaande gunstige beoordeeling van genoemde Genie-werklieden in welwillende overweging zoudt nemen. [???] [???] 1893 werd ^{door} mij echter niet, zooals wel bij vroegere gelegenheden, een staat conduite-beoordeeling ter invulling van Malang ^{het garnizoen der genie-werklieden hunner detachering} ontvangen, wel op mijn verzoek van toezending, in 't begin van December.

Daar nu het tijdstip van bevordering ^{andermaal} aanstaande is neem ik beleefd de vrijheid UHoogedelgestrenge, ~~onder verwijzing naar~~ ^{met beroep} op de gunstige beoordeeling in laatst bedoelden en in vroegere conduite-staten, ~~genoemde militairen~~ de korporaa's-werklieden Kriele en de Winter voor bevordering tot een hooger rang dien zij naar mijne overtuiging ten volle verdiend hebben en waardig zijn, aan te bevelen.

Met de meeste hoogachting ging heb ik de eer te zijn van [UW?????]

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000012-311]

the State botanical Gardens

BUITENZORG (JAVA) 11 February 1894

Very esteemed Mr Dubois

In answer to your letter of the 4th of this month I have to start with stating that, to my regret, I see no possibility to speed up the publication of your German brochure. I have already for months been experiencing, with printing that is to be done for the State Botanical Gardens that the State Publishing Office is overloaded with work. Not even five days ago I have been discussing this with Mr van der Kemp. There are masses of copy from us waiting; the printing, however, "is not going forward". If misters Renaud and van Schelle are not able to activate matters then I surely can't either.

I have further enquired about the delay on the decisions that concern you and have heard indirectly, but from a good source that a decision is due in about three weeks. That long

[MM774C-000012-312]

you will have to have patience: attempts to bring this decision forward would have no or even a negative effect.

I have to categorically advise you against trying to again change the plans to send your collection to the geological Museum in Leyden and write the complete description under the auspices of Professor Martin.

The animosity that currently exists between the misters Wichmann and Martin has persuaded the 1st to give you some, in any case, very unpractical advice.

Yet again trying to unpick agreements that have already been made about where your collection is to be located and to be described by you, would lead to nothing, make a bad impression, and might well be in your disadvantage.

In the interests of your research you should on the contrary try to get on with Mr Martin, acquire his sympathy (which is very well possible with some tact and sensitivity without having to give up even a grain of your scientific independence) and most of all keep out of that squabbling and bickering of our geologists.

With the firm conviction that I'm giving you a much better advice than Professor Wichmann has given I remain with polite greetings

with high esteem
your willing servant
Treub

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000012-311]

's lands-plantentuin

BUITENZORG (JAVA) 11 Februari 1894

Zeer geachte heer Dubois

In antwoord op Uwe letteren van 4 dezer moet ik beginnen met, tot mijn spijt, te verklaren dat ik geen kans zie eene bespoediging in het drukken uwer duitsche verhandeling te bewerken. Reeds maanden lang ondervind ik, aan drukwerk dat voor 's Lands Plantentuin onderhanden is, dat de lands drukkerij over[?kroot] is met werk. Nog geen vijf dagen geleden ben ik er met den heer van der Kemp over gaan spreken. Er ligt nog een massa copie van ons; het drukken echter "schiet niet op". Als de heeren Renaud en van Schelle de zaak niet kunnen activeeren kan ik het zeker niet.

Voorts heb ik mij geïnformeerd naar het uitblijven eener decisie op de voorstellen U betreffende en van terzijde, doch uit goede bron, vernomen, dat de beslissing over omstreeks een 3-[?ta] weken te wachten zal zijn.

Zoo lang

[MM774C-000012-312]

zult U dus geduld moeten hebben: pogingen om die beslissing te vervroegen zouden geen of een ongunstig effect hebben.

Categorisch moet ik U ontraden thans weder wijziging te willen brengen in het plan om de verzameling aan het Geol. Museum te Leiden te zenden en de compleete beschrijving te bewerken onder de auspiciën van Prof. Martin.

De animositeit die thans tusschen de Heeren Wichmann en Martin bestaat heeft den eerste verleid u een, in elk geval zeer onpraktische raad te geven.

Thans weder te gaan tornen aan het eenmaal afgesproken overplaats van bewaring en bewerking uwer collecties, zouden tot niets leiden, een ongunstigen indruk maken en wellicht zeer in Uw nadeel zijn.

U moet u [?'.] In het belang uwer onderzoekingen integendeel trachten met den heer Martin goed op te schieten, zijne sympathie zien te verwerven (hetgeen met wat beleid en takt zeer goed mogelijk is zonder Uwe wetenschappelijke zelfstandigheid ook maar voor een greintje prijs te geven) en U vooral buiten dat gekr[?ieuwen?] en geharrewar onzer geologen zien te houden.

In de vaste overtuiging, dat ik U een veel betere raad geef dan Prof. Wichmann deed verblijf ik met veel beleefden groeten

Hoogachtend
Uw dw. dn.
Treub

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000010-225]

State Publishing Office 20 February 1894

Dear Mr Dubois

Enclosed your finding a galley proof, completely typeset to your requirements, do you like the paper on which this proof is printed? This is what we have in stock at the State Publishing Office and a rather good paper although there is better.

In your first letter you congratulated me on my appointment but that was in error, I have not been definitely appointed and that will take some more time.

About when can the clichés from

[MM774C-000010-226]

Europe be expected?

Should binding of the work wait until the two plates that are to go in the back arrive and are they also to come from Europe?

Awaiting your reply with polite greetings

with esteem

Your willing servant

Quentin

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000010-225]

Landsdrukkerij 20/2 '94

Geachte Heer Dubois

Ingesloten ontvangt U een proefdruk, geheel gezet zoo als door U aangegeven, het papier waarop de proef getrokken is, vindt U dat goed? dat is in voorraad ter landsdrukkerij en dat is nog al goed papier 't kan echter beter.

In Uw eersten brief feliciteerde U mij met mijne benoeming doch dat was een abuis, ik ben nog niet difin: benoemd dat zal nog eenige tijd duren.

Tegen wanneer kunnen de clichés uit

[MM774C-000010-226]

Europa verwacht worden?

Moet het inbinden v/h werk wachten op de twee platen die achterin komen en ook uit Europa verwacht worden?

Uw antwoord tegemoet ziende met beleefde groeten

achtend

UwDwDr

Quentin

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000012-313]

Tulung Agung 23 Februari 1894

Highly esteemed Mr Treub,

by having been absent for some days I can only now answer your letter of the 11th of this month. Please forgive me for writing to you only now, to thank you for the advice you have been giving. I'm also much grateful for the information you have given me concerning the delay of a decision by the Director of Education, Religion and Trade about propositions I've made. I do now have some fears that when the decision comes the best time to visit the Indian Museum in Calcutta may have passed (obviously is that the decision is positive). But that is for the institution to decide.

I agree with you that the advice you give is the best! If in any way possible I have to get on with Mr Martin of the keep myself out of that squabbling and bickering of our geologists.

[MM774C-000012-314]

It is only that for now I see so little chance of bringing it into practice that I sought to seek other advice. I have on earlier occasions also explicitly wrote to Mr Jentink (and he then also stood up for Mr Martin) that I in principle would surely want my collection to go to Leyden, as there they have the largest collection of skeletons of living vertebrates in our country, yet that I — as far as I would have anything to say in it — could not make any firm commitments, because I had to consider my personal interests and the Government would likely be indifferent to which State museum the collection would go. But I do see, with you that making changes to the plan to bring the collection to the geological Museum in Leyden, would make a bad impression, and I will, now you have so categorically advised against it, not return to this subject.¹¹⁵

Another matter altogether is the description of the collection. About that no arrangements have been made whatsoever, other than that it will happen in Leyden. And certainly not under the auspices of Professor Martin. You may remember that I have been speaking to you about this in Buitenzorg and that you then advised me to harness myself with a certain [*?akal*] to assure the necessary freedom of publication, and when publishing from here — to make sure that it would not be a publication of the Mining Department. I have so little experience in thinking about the right way, in which that should be done and my knowledge about administrative business is so small, whereas you have that experience and that knowledge in such admirable quantity that I will surely be allowed, either in writing or preferably in person to ask your opinion about that.

If I can be assured of freedom of publication, then nothing would please me more than to do everything to gain the sympathy of Mr Martin (which he has already given me before) and be worthy of it and live in peace with all the geologists, zoologists and all the other ologists. The opposite of that (as I have alas already experienced) does not lead to anything good.

After yet again expressing my appreciation, and after polite greetings, with the highest esteem your willing servant Eug Dubois

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000012-313]

Toeloeng Agoeng 23.2.94

Hooggeachte Heer Treub,

door ~~afwezig~~^{uithuizing}heid van eenige dagen kan ik eerst heden Uwen brief van den 11^e ll. beantwoorden. Wil het mij daarom niet ten kwade duiden, dat ik eerst thans U voor dat schrijven en voor den daarin gegeven raad dank zeg. Ik ben U ook zeer erkentelijk voor de door U [*?genomen*] informatie naar het uitblijven eener beslissing op de mij betreffende door den Directeur van O.E.N. gedane voorstellen. X [*X onderaan de pagina:]* Ik vrees nu wel eenigszins, dat bij de aankomst der beslissing de geschikte tijd voor een bezoek aan 't Indian Museum te Calcutta (in 't geval natuurlijk de decisie dienaangaande gunstig luidt) zal verstreken zijn.

De vertraging vertragen dier beslissing is wel jammer, want wellicht zal zij (in het gunstigste geval) ten gevolgen hebben, dat de tijd naar Britsch Indië tot een beter [????] in 't najaar. Maar dat is eerst een zorg van de instantie.

Met u ben ik overtuigd dat de raad, dien U mij geeft [*???*] de beste is! Als het eenigszins kan moet ik met den Heer Martin goed te zien op te schieten de beste is, en dat het hoogst wenschelijk is mij ^{vooral} buiten hetgeen U zoo juist noemt het “gekrieuw en geharrewar” onzer geologen zien te houden.

[MM774C-000012-314]

het was dan ook alleen omdat ik voorloopig zoo weinig kans zie hem uit te voeren, dat

De grootste moeilijkheid ligt er echter in de wijze van uitvoering van den raad te vinden en daartoe voorzie ik voorloopig nog niet veel kans.

Ik naar anderen raad zou hebben willen uitzien. Ook heb ik vroeger uitdrukkelijk aan den Heer Jentink geschreven (en hij trad toen ook voor den Heer Martin op), dat ik er in principe zeker voor zou zijn dat mijne verzameling naar Leiden kwam, omdat daar de grootste verzameling skeletten van levende vertebraten in ons land is, doch dat ik — voorzover ik overigens zelf iets daarin zou te zeggen hebben — geen vaste toezegging kan geven, omdat ik ook aan mijn persoonlijke belangen moest denken en de Regeering zal 't wel onverschillig zijn in welk Rijksmuseum de verzameling wordt opgenomen. Maar ik zie met U in dat wijziging te brengen in 't nu gemaakte plan om de verzameling aan 't Geol. Museum te Leiden te zenden, een ongunstige indruk zou maken en ik zal er, nu U mij dat zoo categorisch ontraadt niet meer op terug komen.

Een andere kwestie is evenwel de bewerking der verzameling. Daarentrent heb ik geenerlei afspraak gemaakt, dan dat [*?ji*] te leiden zal geschieden. Geenszins onder het auspiciu van Prof. Martin. U herinnert zich misschien nog, dat ik daarover met U te Buitenzorg gesproken heb en dat U mij toen het aangeraden een dergelijke [*?akal*] om mij de noodige vrijheid van publicatie te verzekeren, aan te wenden, als van hier uit — zien te waken, dat de publicatie eene van het Mijnezen uitgaande zal zijn. Ik ben zoo weinig ervaren in het bedenken van de ware manier, waarop dat zou moeten geschieden en mijn kennis van de betreffende administratieve zaken is zoo gering, daarentegen hebt U die ervaring en die kennis in zoo bewonderenswaardige mate, dat ik mij zeker nog wel eens veroorloven mag, hetzij schriftelijk of zoo mogelijk liefst mondeling daarover nader Uwe meening te vragen.

Kan ik omtrent de vrijheid van publicatie gerust zijn, zoo zal mij niets aangenamer zijn dan alles te doen om mij de sympathie van den Heer Martin (die hij mij vroeger trouwens reeds geschonken had) waardig te maken en in vrede en eensgezindheid met alle geologen, zoölogen en andere logen en isten te leven. 't Omgekeerde (moest ik helaas reeds ondervinden) leidt toch tot niets goeds.

Nogmaals U mijne erkentelijkheid betuigen, na veel beleefden groeten, met de meeste achting
Uw dw dr. Eug Dubois

[Click here to return to the content page](#)

¹¹⁵ Well, not for some years, in the end, though, in 1934, Martin did not get it, but it went to the natural history museum instead (Albers & de Vos 2010:126)

[MM774C-000013-395]

Utrecht, 5 March 1894.

Dear Mr Dubois,

Since a few days now I am in possession of your letter of 24 January and I also had the great pleasure of receiving your most interesting collection from the vicinity of Ngawi. Let me first sincerely thank you for the warm interest you have shown our Museum! The corals have been as well preserved as is possible in Java and in the works of Reuss and Martin there are at least no better preserved exemplars depicted. It was also very interesting to me that the marl-specimens, also as far as the foraminifers are concerned, are completely identical to those of the Kendeng and other fine locations in the Indian archipelago. Of the andesite tuff's I will have

preparates

[MM774C-000013-396]

made that will be worth further examination. I'm very pleased that our collection, which was so poor as far as Java was concerned, by your benevolence has received such a major contribution. Should you visit the Patiayam again, please venture a thought on the eruption rocks and tuffs. One can find beautiful but otherwise very rare leucite rocks there.

I very much regret to hear that your plans concerning British India have still not come true. But I still hope that the proverb: "in the Indies all will be well" (it just often takes awfully long) will also be true this time. I do not believe there is anyone out to really obstruct you, I think it's more that the true interest is lacking and nobody "cares" whether this important trip is being made or not.

I was also not much pleased to hear that Martin had been appointed to review your work, but that was how [?Lupan?] wanted it so there was nothing to do about it. It would at least have been Martin's duty to point out the objections that he might have had.

How things are going with the English translation of your work, I do not know. Since I have been to visit Thieme, I haven't received a single word about the matter and he did not even return the abstracts I sent to him to be translated for the English publisher. I meanwhile hope that Mr Thieme has brought you completely up to speed on the matter and that the work meanwhile has appeared.

Greshoff is doing well. He is thinking about spending some time in England in the spring. His leave will also end this year, but he will ask for an extension.

Hoping that all your wishes will soon come true

after cordial greetings

yours truly

A Wichmann

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000013-395]

Utrecht, 5 Maart 1894.

Waarde Heer Dubois,

Sedert eenige dagen ben ik in het bezit van Uwe letteren d.d. 24 Jan. en en mocht ook tevens het grotere genoeg hebben Uwe zeer interessante collectie uit de omstreken van Ngawi bijeengebracht, te ontvangen. Ik zeg U voor eerst voor de in ons Museum betoonde warme belangstelling hartelijk dank! De koralen zijn zoo goed bewaard als dit van Java mogelijk is en in den werken van Reuss en Martin zijn tenminste geen beter bewaarde exemplaren afgebeeld. Hoogst interessant waren mij de mergel-soorten, die ook wat foraminiferen betreft, volkomen overeenstemmen, met die van de Kendeng en andere vindplaatsen in den Ind. Archipel. Van de andesiet tuffen zal ik preparaten laten

[MM774C-000013-396]

maken, die wel nog een nader onderzoek [????] waard zullen zijn. Het verheugt mij bijzonder dat onze verzameling, die wat Java betreft, zoo armoedig is, door Uwe welwillendheid een zoo belangrijke aanwinst heeft gekregen. Mocht U eens weder naar de Pati-ajam komen, denkt dan eens om de eruptiegesteenten en de tuffen. Er komen aldaar fraaie, anders zoo zeldzame leucietgesteenten voor.

In hooge mate leed heeft het mij gedaan, dat Uwe plannen betreffende British-Indië nog altijd niet vervuld zijn. Maar ik hoop dat het spreekwoord "in Indië komt alles terecht" (het duurd maar dikwijls al te lang) ook ditmaal waarheid bevatten zal. Ik geloof niet, dat het iemand in den zin komt U werkelijk te dwarsboomen, maar dat eigenlijk meer de ware belangstelling ontbreekt en het niemand "iets kan schelen" of dien belangrijk een tocht ten uitvoer brengt of niet.

Ik was er ook niet mede ingenomen, dat aan [?M] opgedragen werd over U werk te refereren, maar [?Lupan?] wilde het zoo en was er niets meer aan te doen. Het waren tenminste de plicht van [?M] geweest de bezwaren, die hij had uiteen te zetten.

Hoe het met de engelsche vertaling van Uw werk staat, weet ik niet. Sedert ik bij Thieme geweest ben, heb ik geen enkel woord meer over de zaak gehoord en zelfs niet ^{eens} de referaten die ik hem ^{zond} ook ter vertaling voor een engelsche uitgever ~~zend~~ terug mogen ontvangen. Ik hoop intusschen dat U volledig ingelicht bent over den stand der zaak door den Heer Thieme zelve en dat het werk intusschen verschenen is.

Greshoff maakt het goed. Hij stelt zich voor in het voorjaar eenigen tijd in Engeland door te brengen. Zijn verloftijd is ook dit jaar om, maar hij zal verlenging vragen.

Hopende dat alle Uwe wenschen spoedig vervuld mogen worden

na hartelijke groeten

Uwe [?dw]

A Wichmann

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000013-397]

Utrecht, 11 March 1894.

Dear Mr Dubois,

following your letter from 6 February, which I received yesterday evening, I have the day before last sent you a number of galley proofs of your work (with the latest revisions) so you will have the opportunity to see it yourself, as I have little doubt that Mr Thieme did not send them to you. As far as the change on page 26 is concerned, I have incorporated it and asked Mr Thieme to do so also. — The leaflets with corrections to the German edition have at the time really been printed and been added.

With the best wishes for your travel plans and cordial greetings, yours truly

A Wichmann

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

934

— Send from the Netherlands —

[MM774C-000013-397]

Utrecht, 11 Maart 94.

Waarde Heer Dubois,

Naar aanleiding van Uwe letteren van 6 Febr. die ik eergisteren avond ontving, heb ik gisteren aan U gezonden een stel drukproeven van Uw werk (met laatste revisies) om U gelegenheid te geven dit zelve te mogen zien, want het is wel niet meer twijfelachtig, dat de Heer Thieme eene dergelijke verzending achterwege heeft gelaten. Wat de verandering van den tekst op bladzijde 26 betreft, zoo heb ik die aangebracht en den Heer Thieme verzocht dit ook te doen. — De verbeterblaadjes bij de duitsche editie zijn toen der tijd werkelijk gedrukt en ook bijgevoegd worden.

Met de beste wenschen voor Uwer reisplannen en hartelijke groeten

de Uwe

A Wichmann

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000042-374right]

Detachment
Engineer workmen
at Malang
N^o1
Attachments: None

Malang 17 March 1894

I have the honour to herewith inform your noble severe Sir that we have here on 22 February last received word of the promotion to sergeant workman of the corporals workmen: de Winter N^o19237, and Kriele N^o18475, detached at Tulung Agung.

Given that these military men are neither for food nor payment attached to this detachment, we assumed from here that the above-mentioned promotion, would have been correspondent towards you directly by the Chief of the Engineer Corps. – From your missive dated 7 March last to the officer of clothing, it became apparent to me, however that you were unaware of their promotion, reason for which I sent you on the 10th of March a copy (erroneously dated 28 February 1894) of the missive of the Chief of the Engineer Corps dated 16 February 1894 Bureau Personnel N^o18 for information.

Had this missive already been sent to you by me on the 22nd of February for information, then on the 23rd of February you would have known about their promotion

[MM774C-000042-375]

and the stakeholders, as decided under Sub: B of tariff N^o3, would as of that date have been entitled to their wages as Sergeant Workmen as well as their increments. –

To put these matters right in case you have only heard about their promotion officially on the 13th March last, I thought it best to inform you about the above, so you can, in my humble opinion, based on this letter, count their income as Sergeant Workmen to have started as of the 23rd of February 1894.

The detachment Commander
[Signature]

To
the officer of health
2nd Class appointed for pantheological [sic!] research in Java at Tulung Agung

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000042-374right]

Detachement
Geniewerklieden
te Malang
N^o1
Bijlage Geene

Malang den 17^e Maart 1894

Ik heb de eer UWEdelGestrenge te berichten dat alhierden 22^e Februari j.l. kennis werd bekomen van de bevordering tot sergeant werkman van de korporaals werklieden: de Winter N^o19237, en Kriele N^o18475, gedetacheerd te Toeloeng Agoeng.

Aangezien deze militairen bij mijn onderhebbend detachement noch in voeding, noch in betaling zijn, werd dezerzijds vermeent dat van boven vermelde bevordering, door den Chef van het Wapen der Genie, rechtstreeks aan U kennis zouden gegeven zijn. – Uwe missive dd. 7 Maart j.l. aan den officier van kleding gericht, bleek mij evenwel dat van hunne bevordering ten Uwent niets bekend was, reden waarom ik u den 10^e Maart d.a.v. (abusievelijk gedateerd 28 Februari 1894), ter kennisname toezond: de missive van den Chef van het Wapen der Genie dd. 16 Februari 1894 Bureau Personeel N^o18.

Wanneer deze missive u door mij reeds den 22^e Februari ter kennisname ware toegezonden geworden, zouden u den 23^e Februari d.a.v. Met genoemde bevordering in wetenschap zijn gesteld

[MM774C-000042-375]

en zouden belanghebbenden, in verband met het bepaalde bij Sub: B van tarief N^o3, van en met dien datum recht hebben gehad op hunne soldijen als sergeant werkman en ook op de verhoogde soldijen. –

Tot redres van één en ander dat in geval u eerst den 13e Maart j.l. officieel van hunne bevordering kennis heeft bekomen, heb ik vermeent u met het bovenstaande in kennis te moeten stellen, kunnende, naar mijnen bescheiden oordeel, op grond van dit schrijven, hunne inkomsten als sergeant werkman van en met den 23e Februari 1894 rekenen in te gaan.

De detachements commandant
[Signature]

Aan
den officier van gezondheid
2de Klasse belast met pantheologische
onderzoekingen op Java te Toeloeng Agoeng

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000005-179]

Telegram 19 March 1894 from Weltevreden to Tulung Agung

---

army doctor dubois T. Agung
Governor General considers
five hundred guilders a month
whilst finishing up in Europe sufficient
passage for you and your family at your costs
are you cured and when will you be ready

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000005-179]

Telegram 19 Maart 1894 van Weltevreden naar Toeloeng Agoeng

---

dienst doctor dubois T. Agoeng
Gouverneur Generaal acht
vijfhonderd gulden 's maands
gedurende afdracht in Europa voldoende
overtocht voor u
niet voor uw gezin
Is u genezen en wanneer gereed

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000042-339 given subsequent responses this most have been dated 19 March 1894]

Telegram N°409 Tulung Agung

Is a visit to Calcutta still desirable given the season and can it take place combined with your travel to Europe

Director Education vdKemp

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000042-339 most likely dated somewhere 1894]

Telegram N°409 Toeloeng Agoeng

Is bezoek Calcutta met oog op seizoen nog wenschelijk en kan het plaatsvinden op Uwe reis naar Europa

Dir Onderwijs vdKemp

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000042-340/1]

Telegram – 20 March 1894-

Director Education Weltevreden

Am prepared to accept conditions with separate payment for expenses regarding travel costs in the interest of the research within Europe.

With regard visit to Calcutta and when ready letter will follow.

Dubois

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

938

— Send from Jawa —

[MM774C-000042-340/1]

Telegram – 20.3.94-

Directeur Onderwijs Weltevreden

Ben bereid opdracht onder gestelde voorwaarden te aanvaarden met afzonderlijke vergoeding van reis en verblijfkosten op reizen in belang opdracht in Europa.

Aangaande bezoek Calcutta en wanneer gereed volgt brief

Dubois

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000042-283]

22 March 1894 N^o4. Director of Education, Religion and Trade

Following my telegraphic answer dated 20 March last to your telegram of the 19th I have the honour to inform your noble severe Sir that, according to the information which I recently acquired, the suitable season for a visit to the Museum in Calcutta has passed and will only arrive again in September. As, however, a visit there and to the find sites of fossil vertebrates of British India which are compatible to those from Java will still remain highly desirable in the interest of the description of my collection, may I be allowed to propose to your Noble severe Sir that you will order me to go there in September next. For a visit to the find sites that time is even more suitable than the true winter months, which I had proposed earlier in connection to my other work. – It might thereby, however, save some time – and money, without there being any other advantages, if it were made in combination with the trip to Europe. If I, however, am allowed to bring forward a personal argument then I would like to point out that for me (as I according to your telegram will have to pay for the passage of my family myself) this would cause a much larger increase of expenses for me.

With regard to readying the collection for shipment to the Netherlands I am forced to inform your noble severe Sir that as a result of the experience so far I learned that it will take two to three months more than I thought sufficient in my telegram dated 8 January last. There are also still some points in the terrain which need to be checked and some of them photographed (which is only now possible), and it would be very desirable, for the finalisation of the research appointed to me by the Government, not to dispense with this.

After my visit to British India I could commence my trip to the Netherlands by the start of December, whilst the collection had already been transported there, which I could start unpacking after my arrival in Europe and sort it for a definitive description.

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000042-283]

22 Maart N^o4. Dir. O.E.N.

Ten vervolge op mijn telegrafische antwoord dd. 20 Maart ll. van Uw telegram van den 19^e heb ik de eer UHoogedelgestrengte te berichten, dat, volgens door mij nieuw genomen informatie het geschikte seizoen voor een bezoek aan het Museum te Calcutta thans voorbij is en eerst weder in September aanbreekt. Daar evenwel dat bezoek en dat aan de vindplaatsen van ~~fossielen~~ met die van Java vergelijkbare fossiele vertebraten in Britsch-Indië in het belang van de beschrijving der door mij bijeengebrachte verzameling hoogst wenschelijk blijft, zij het mij vergund UHoogedelgestrengte het voorstel te doen mij dat nu in September a.s. te willen opdragen. Voor het bezoeken der bedoelde vindplaatsen is die tijd zelfs meer geschikt dan de eigenlijke wintermaanden, welke ik vroeger, in verband met de regeling mijner overige werkzaamheden, had voorgesteld. – Het zoude daarbij wellicht een geringe tijd – en geldbesparing, zonder andere voordeelen ten gevolgen hebben, zoo die reis met die naar Europa verbonden werd. In zoover het geoorloofd is hier persoonlijke belangen in aanmerking te brengen mag ik er misschien op wijzen, dat echter die weg voor mij (die volgens Uw telegram zelf in den overtocht van mijn gezin moet voorzien) een overeenkomstige veel grotere vermeerdering van uitgaven zou veroorzaken.

Aangaande het gereedmaken der verzameling voor verzending naar Nederland zie ik mij genoodzaakt UHoogedelGestrengte als het resultaat van de daarbij opgedane ervaring te berichten dat daartoe twee of drie maanden meer zullen noodige zijn dan die ik in mijn telegram dd. 8 Januari ll. voldoende achtte. Ook zijn op het terrein nog eenige punten na te gaan en gedeeltelijk fotografisch op te nemen (waartoe eerst thans de gelegenheid bestaat), welke het tenminste zeer wenschelijk zouden zijn, ter voltooiing van het door de Regeering met zoo grooten zin gelaste onderzoek, niet achterwege te laten.

Na het bezoek aan Britsch-Indië zou dan in het begin van December de reis naar Nederland kunnen worden aanvaard, terwijl reeds te voren de verzameling daarheen verzonden was, welke na mijne aankomst in Europa ^{door mij} zou worden uitpakkt en gesorteerd voor de definitieve beschrijving.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000042-359]

Extract from the Register of
Decisions of the Governor-
General of the Dutch Indies.
N^o24
Buitenzorg 22 March 1894

Having read et cetera

It has been accorded and understood:

The time span of 1 year, as stated in paragraph 1 of the Decision of 18 March 1891 N^o31, which was extended until the end of March 1894, for which the Officer of Health 2nd class *à la suite* M.E.F.T. Dubois has been detached to the Director of Education, Religion and Trade, for the purpose of doing paleontological research in caves in the governmental West Coast of Sumatra and in Java, which

To

Mr M.E.F.T. Dubois
Officer of Health 2nd class

[MM774C-000042-360]

was further expanded to include the mammal fauna of the young tertiary and alluvial deposits on the latter island by the decision of 14 April 1890 N^o28, is now further extended until the end of June 1894; in relation to this the Commander of the Army and Chief of the Department of War in the Dutch Indies are mandated to also, during this time span, make available two workmen of the Engineer Corps for above-mentioned research which stipulation that these workmen each will receive an allowance of *f* 40 (forty guilders) per month, next to their usual income.

An extract of this will be sent to the Officer of Health for information.

In accord with the Register of provisions;
The Government-Secretary
(G) Cohen Stuart

This is the only letter with this correspondent

[MM774C-000042-359]

Extract uit het Register der Besluiten
van den Gouverneur- Generaal
van Nederlandsch-Indië.
N^o24
Buitenzorg den 22^{en} Maart 1894

Gelezen enz.

Is goedgevonden en verstaan:

Den bij artikel 1 van het besluit van 18 Maart 1893 N^o31 tot ultimo Maart 1894 verlengden termijn van een jaar, waarvoor de officier van gezondheid der 2de klasse à la suite M.E.F.T. Dubois ter beschikking is gesteld van den Directeur van Onderwijs, Eeredienst en Nijverheid voor het doen van palaeontologische onderzoekingen in grotten in het Gouvernement Sumatra's Westkust en op Java , welke

Aan

Den Heer M.E.F.T. Dubois
Officier van Gezondheid der 2de klasse

[MM774C-000042-360]

onderzoekingen krachtens besluit van 14 April 1890 N^o28 zijn uitgebreid tot die van de zoogdier fauna der jong tertiaire en diluviale afzettingen op laatstgenoemde eiland, nader te verlengen tot Ultimo Juni 1894; wordende in verband hiermede de Commandant van het Leger en Chef van het departement van Oorlog in Nederland Indië gemachtigd om ook gedurende dezen naderen termijn twee werklieden der Genie ten behoeven van bovenbedoelde onderzoekingen beschikbaar te stellen met bepaling dat deze werklieden ieder eene toelage van *f* 40 (veertig gulden) 's maands, boven hunne inkomsten zullen genieten.

Extract dezer zal worden verleend aan den Officier van Gezondheid Dubois tot informatie.

Accordeert met voorz. Register;
De Gouvernements-Secretaris
(G) Cohen Stuart

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000010-227]

State Publishing Office 24 March, 1894

Dear Mr Dubois

I can now finally send you the first sheet the reason it took longer than I desired, is that there was a lot of urgent work coming from the general secretary, from now on typesetting will regularly be done by one man, a German.

Hoping to see these proofs quickly returned, with polite greetings
with esteem
Your willing servant
Quentin

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

941

— Send from Jawa —

[MM774C-000010-227]

Landsdrukkerij 24/3 '94

Geachte Heer Dubois

Eindelijk kan ik U het eerste vel in proef toezenden de reden dat het langer geduurd heeft dan door mij gewenscht, is dat er veel spoed werk van de Alg. Sec^{ie} was, nu wordt er geregeld aan door gezet door één man maar, een duitscher.

Hopende op een spoedige terugzending, met beleefde groeten
achtend
UwDwDr
Quentin

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000013-200]

Prof. MAX WEBER.
Amsterdam.

29 March 1894

Esteemed Mr Dubois,

Yesterday evening finally the chest with the four negatives arrived, of which the shipment was already announced on the postcard that is already in my possession for about a fortnight. I have today immediately gone out to make everything in order for your zincographs. They have promised it will be ready in 14 days. But there is more work to it than you seem to think. Because a photograph does not have any line contours that give an easy side contrast to a zinco, this must

[MM774C-000013-201]

be done completely different than with a drawing. The half tones of a photograph can only be produced by using a mesh; which takes a lot longer. It is a pity that the fossil skullcap is located on a black background, whereas the chimpanzee skull is dark on light. We will do our best to unify this, but we're not sure yet whether it will work. The same is the case with the plate of the skull where the chimpanzee skull is white on black, and the fossil in the reverse. You surely have not considered that both therefore need to be printed with different tones, which in case of a photographic reproduction on the same plate is not well possible. The chimpanzee skull therefore had to be [?darkened?] And in my opinion this went well. I therefore already have over 400 exemplars of the first plate done and ready at my house for the surely modest price of f 70. I will wait with shipment until I have the zincos and the lithograph and then send all to the State Press.

What am I to do about the payment? I intend to pay everything and for certainty sent you acquitted receipts in duplicate. I hope that everything will be to your

[MM774C-000013-202]

liking and I do not doubt that you will have well-deserved satisfaction of your interesting work. When asked I will be pleased to support your endeavours with conviction. It would not be my place, however, to actively intervene, for instance by, as you suggest, convening with Mr Jentink in order to not have your collection go to the museum of Martin but to Jentink. You must not forget that I am not a civil servant. In my opinion however, the zoological Museum in Leyden, at least as long as the collection needs to be worked on, is the obvious place for your collection. The geological Museum has been transferred to a new separate building, removed from the zoological Museum. The latter holds the collections you need for comparison. Mr Jentink will rightfully be opposed to having skeletons from his Museum being brought to the geological Museum. And therefore your objects, at least in the beginning, should be worked on in the zoological Museum. That is my opinion in this case. If you agree with me on this, the simplest step would be to write to Mr Jentink

[MM774C-000013-203]

whether or not he does agree with you. This seems to be the most natural way. This is a purely private matter. I would be way out of my jurisdiction and rightfully be reproved for meddling in affairs that do not concern me, if I were to intervene in this matter without prior request to do so.

Please do not think that my interest in your person and your work can be measured by the scarce and short replies of your extensive letters; for I am overburdened with work of all kinds and have to spend my time wisely to not scientifically perish.

With polite greetings from my wife and me to you and your wife

With esteem and friendship
your willing servant
Max Weber.

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000013-200]

Prof. MAX WEBER.
Amsterdam.

29 /III 94.

Geachte Heer Dubois,

Eindelijk is gisteren avond het kistje met de negatieven hier gearriveerd, waarvan Uwe briefkaart, die de verzending berichtte reeds kleine 14 dagen in mijn bezit is. Heden ben ik dadelijk eropuit gegaan om alles voor de zincographiën in orde te brengen. Men heeft mij beloofd dat in 14 dagen zou zijn. er is daaraan meer werk, als U te denken schijnt. Daar een photo geen lijncontouren heeft, die gemakkelijk een kantrelief geven aan een zinco, moet dit

[MM774C-000013-201]

geheel anders [?bewerkstelligd] dan een tekening. De halftinten der photographie kunnen slechts door een traliewerk verkregen worden; wat langer ophoudt. Jammer dat het fossiele schedeldak een zwarten grond heeft, terwijl de chimpansee donker op licht is. Wij zullen ons best doen, eenheid hierin te krijgen, of het lukken zal weten wij nog niet. Dit Hetzelfde was ook met de schedelplaat het geval daar was de chimpanseeschedel wil 't op zwart, de fossiele omgekeerd. U hebt er zeker niet om gedacht, dat die bide dus met geheel andere tinten moeten gedrukt worden, wat bij photographische reproductie op een + dezelfde plaat niet mogelijk is. De chimpanseeschedel moest daarom [ge????] worden dit is mijns inziens goed gelukt. De ruim 400 ex. Van deze eerste plaat heb ik dan ook al kant en klaar in huis voor den zeker [mod????en] prijs van f 70. Met de verzending zal ik wachten tot ik de zincos + de lithogr. plaat heb + daarna alles aan den Landsdrukkerij zenden.

Hoe moet ik met de betaling handelen? Was voornemens alles te betalen + voor de zekerheid U de gekwitteerde rekening in duplo zenden. Ik hoop dat alles naar Uw

[MM774C-000013-202]

genoegen zal uitvallen en twijfel niet of U zult het welverdiende genoeg van Uwen interessante arbeid oogsten. Zoodra men mij vraagt zal ik gaarne + met overtuiging Uw streven steunen. Aktief in dezen optreden, b.v. overeenkomstig uwer wensch met den heer Jentink te beraadslagen dat Uwe verzameling niet in het museum Martin maar bij Jentink komt, zou mij niet passen. U moet niet vergeten dat ik geen Rijksambtenaar ben. Mij komt voor, dat het zooloog. Museum te Leiden althans zolang het materiaal bewerkt moet worden, de aangewezen plaats is voor Uwe verzameling. Het geolog. Museum is overgebracht in een nieuw zelfstandig gebouw, verwijderd van het Zoologische Museum. Het laatste bevat in de allereerste plaats het vergelijkingsmateriaal dat U hebben moet. Terecht zal de heer Jentink opponeeren dat skeletten uit zijn museum overgebracht worden naar het geologische. Dus zullen Uwe voorwerpen, althans in den beginne, in het Zoolog. Museum moeten worden bewerkt. Dit is mijne opvatting over deze zaak. Als U het met mij eens is, komt het mij als het meest eenvoudige voor aan den H. Jentink

[MM774C-000013-203]

te schrijven of hij deze Uwe opvatting niet deelt. Dit schijnt mij de meest natuurlijke weg te zijn. Dit is een zuiver particuliere zaak. Ik zou mijn bevoegdheid te buiten gaan en terecht de terechtwijzing verdienen, dat ik mij met dingen bemoeide, die mij niet aangaan als ik mij ongevraagd in deze aangelegenheid mengde.

Mijn belangstelling in Uwe persoon + Uw werk verzoek ik U verder niet te willen afmeten naar de schaarsche + korte antwoorden op Uwe uitvoerige brieven; maar ik ben overladen met werk van allerhande aard en moet een weinig met mijne tijd te raden gaan wil ik niet wetenschappelijk ondergaan.

De beleefde groeten van mijne vrouw + mij aan U + Mevrouw.

Met achting + vriendschap
Uw dienstw
Max Weber.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000005-484]

Blitar 30 March 1894

Dear colleague!

I herewith returned to you the parts with a list of which fragments could (or need to be) improved. I regretfully could spend little time on it because I was busy with the practice and furthermore because I had a [?seilie?].

Will you be here for the Javanese New Year? Can we count on you and your family?

It will be an honour to help you correct the other parts.

After polite greetings from house to house

[?signature?]

E.Herrmann

[MM774C-000005-485 grammatical corrections]

[MM774C-000005-486 grammatical corrections]

[MM774C-000005-487 grammatical corrections]

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

943

— Send from Jawa —

[MM774C-000005-484]

Blitar 30.3.94.

Waarde Collega!

Hierbij zend ik U de stukken terug met opgave welke stellen (moeten of) kunnen verbeterd worden. Ik kon tot mijn spijt weinig tijd aan besteeden omdat ik het druk had met de praktijk en buitendien nog eene [?seilie?] had.

Komt U op jav. nieuwjaar hier? Kunnen wij op U en familie rekenen?

Het zal mij eene grootte eer en genoeg zijn U de overige stukken helpen te corrigeeren.

Naa bel. groeten v. huis tot huis

[?signature?]

E.Herrmann

[MM774C-000005-485 grammatical corrections]

[MM774C-000005-486 grammatical corrections]

[MM774C-000005-487 grammatical corrections]

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000010-168 left]

Gebugan Enterprise

UNARANG

1 April 1894

My Dear Doctor

As promised I sent you what I can find of the articles in the Surabaya courant on prehistoric man, though not the prehistoric man you pointed out to me in Punch's Christmas number depicting a few worthies at an innocent came off cards [??]

There were two articles, the first you will find; the second was in the second issue of 3rd March + just that portion I cannot find, but I mentioned the date so that you may ask the paper from any of your friends who may have it. Perhaps you will find the articles worthy of attention. I am settled again in the regular groove of Geboegan life and have no news to relate.

We are still having wet weather. With kindest regards to all the family,

Believe me to be, yours sincerely

Adam Prentice

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

944

— Send from Jawa —

[MM774C-000010-168 left]

Onderneming Geboegan

OENARANG

1 April 1894

My Dear Doctor

As promised I sent you what I can find of the articles in the Soerabaya courant on prehistoric man, though not the prehistoric man you pointed out to me in Punch's Christmas number depicting a few worthies at an innocent came off cards [??]

There were two articles, the first you will find; the second was in the Tweede Blad of 3rd March + just that portion I cannot find, but I mentioned the date so that you may ask the paper from any of your friends who may have it. Perhaps you will find the articles worthy of attention. I am settled again in the regular groove of Geboegan life and have no news to relate.

We are still having wet weather. With kindest regards to all the family,

Believe me to be, yours sincerely

Adam Prentice

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000010-368]

Tulung Agung, 1 April 1894
Highly esteemed Mr Renaud,

I have yesterday received a copy of the governmental decision of 22 March last no: 24, according to which the terms of my research have been extended until the end of June this year. Please allow me, following this decision, to return to the official letter I have sent to the Director of Education, Religion and Trade (as an extended answer to the Telegram of his Noble severe Sir dated 20 March), to give, if necessary, some explication.

It may also be good to state at this point,

[MM774C-000010-369]

that with the sentence: "with the separate compensation for my travel expenses when travelling in Europe in the interest of my appointment" in my telegraphic answer I did not intend to do a new proposal, but merely a remembrance to what I had previously discussed in Batavia with you. Under the conditions, which I have accepted, it seemed necessary to me to not forget that; for if I have to pay my own travel expenses, whereas I might have to stay for months in London and other places, where there are large paleontological and osteological Museums, the offered monthly allowance (of which I also have to pay the passage for my wife and 3 kids above 3 years of age) will surely not suffice. But thanks to your [??? ?????]

As I have written to the Director of Education, Religion, and Trade this season for bringing a visit to British India has now passed. I have made careful enquiries with persons who are living in Calcutta for many years. Only in September such a travel would be possible again and when going into the inlands of British India it would be better to go in December, the month which I had originally proposed, because it would have fitted my work here best. And because the high desirability of that journey remains intact I would now propose to accept going in September. To me personally this would not be without any drawbacks as then it will not be until winter before I can leave

[MM774C-000010-370]

with my family for Europe; but I should not let such personal matters weigh heavy, where they are in conflict with my work.

I have now started making photographs and would like to make a number of pictures of points in the terrain which are important to the description of the collection. So far I have not succeeded as well as I had wished because of rather adverse weather conditions during the last few weeks, but it seems that a change for the better is at hand.

Preparations for the shipment of the collection are still being continued. Here also the humid weather conditions cause great difficulties – we do not see a chance to have it ready by the end of May, but only by the end of June or even July.

No forced labourers have been mentioned in the governmental decision, yet some people are still needed here and in the field. [???] economising.

Preliminary advances are depleted. I've asked for a new credit from the Resident of Kediri.

The print of *Pithecanthropus erectus* has now started.

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000010-368]

Toeloeng Agoeng, 1 April 1894
Hooggeachte Heer Renaud,

Gisteren ontving ik afschriften van het G.B. van 22. Maart II. No: 24, volgens hetwelk de termijn mijner onderzoekingen tot ultimo Juni van dit jaar verlengd is. Wil mij naar aanleiding van dit besluit toestaan nog even op mijn eenige dagen geleden aan den Directeur van O.E.N. aangeboden officieel schrijven (als nader antwoord op het Telegram van ZHEG. dd. 20 Maart) terug te komen, teneinde dat zoo noodig toe te lichten.

Ook is het wellicht goed hier

[MM774C-000010-369]

~~nog even~~ te zeggen, dat ik met de zinsnede: "met afzonderlijke vergoeding voor reis-en verblijfkosten bij reizen in het belang der opdracht in Europa" in mijn telegrafische antwoord geen nieuw voorstel bedoelde, doch ~~eenvoudig~~ slechts eene herinnering aan het te Batavia met U besprokene. Bij de [?????] gestelde voorwaarden, die ik aangenomen heb, kwam het mij wel noodig voor dat een geen geval te vergeten; want moest ik zelf in de reis en verblijfkosten in uit Europa voorzien, wanneer ik daar misschien maandenlang te Londen en op andere plaatsen, waar groote pal.[eontologische] en osteol.[ogische] museums zijn moest verblijf houden, dan zou de mij aangeboden maandelijksche betaling (waarvan overtocht voor mijne vrouw en 3 kinderen boven 3 jaar) moeten worden afgetrokken, zeker niet voldoende zijn. Maar dank Uwen [??? ?????]

Zoals ik dan aan den Directeur van O.E.N. schreef is nu het seizoen voor een bezoek aan Britsch Indië voorbij. Ik heb daar naar nauwkeurig geïnformeerd bij personen, die vele jaren te Calcutta woonden. Eerst weder in September wordt bedoelde reis uitvoerbaar en die door het binnenland van Britsch Indië zelfs beter dan in December, welke maand ik vroeger had voorgesteld, omdat het zoo met mijne werkzaamheden hier het best uitkwam. En omdat de hooge wenschelijkheid van die reis bestaan blijft heb ik haar nu tegen September te aanvaarden voorgesteld. Voor mij persoonlijk is die tijd niet zonder bezwaren daar ik dan eerst in den winter

[MM774C-000010-370]

met mijn gezin naar Europa vertrekken kan; maar ik mag dergelijke persoonlijke bezwaren niet laten wegen, waar het belang van mijn werk ze veroorzaakt.

Ik ben nu begonnen met photographeeren en zou gaarne een aantal afbeeldingen maken van terreinpunten die voor de te maken beschrijving der verzameling van belang zijn. Tot nog toe slaagde ik wegens het bijzonder ongunstige weder van de laatste weken ^{daarbij} niet naar wensch, doch het laat zich aanzien dat [????] er verandering ten goede ophanden is.

Toebereidselen voor verzending verzameling steeds [???? ?????]. Ook daarbij was 't vochtige weder een groote moeilijkheid – geen kans tegen eind deze maand of begin Mei, doch eerst einde Juni of Juli gereed te komen.

Dwargarbeiders in 't G.B. niet genoemd, toch nog eenige werklui noodig hier en op 't terrein. [???] besparing.

Voorlopige voorschotten op. Nieuw krediet bij Res.[ident] Kediri aangevraagd.

Druk van P.e. nu in gang.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000013-399]

Utrecht, 2 April 1894.

Dear Mr Dubois,

I have just received your postcard from 25 February after it had become clear to me from your letter of 24 January that you had not received any printed version of the English edition, I've sent you a number of the galley proofs early March. It will be the usual sloppiness of Mr Thieme that prevented him from doing so. I have no knowledge concerning the English edition. I did not receive any answer to my last letter.

I would finally like to ask you to check with Mr Delprat whether he did receive the 100 fl. That I returned to him (30 December 1893 send to Solok)?

After cordial greetings ever yours truly
A Wichmann

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000013-399]

Utrecht, 2 April 94.

Waarde Heer Dubois,

Zoo even ontvang ik Uwe briefkaart van 25 Febr. Nadat mij uit Uw schrijven van 24 Jan. gebleken was, dat u niets van den Engelschen tekst ter hand was gesteld, heb ik U in 't begin van Maart een stel dier drukproeven toegezonden. Gewone slofheid zal den Heer Thieme wel belet hebben dit te doen. Omtrent de engelsche uitgave ben ik zonder eenige kennis. Op mijn laatste brief heb ik geen antwoord ontvangen.

Mag ik U ten slotte verzoeken wij den Heer Delprat te willen informeeren of hij de terug gezonden 100 fl. (den 30 Dec. 1893 verzonden naar Solok) ontvangen heeft?

Na hartelijke groeten Steeds de Uwe
A Wichmann

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000033-725]

Gunung Lombok 4/3-94

[by ED: Yet answered 4.4.94]

Esteemed mr Dubois.

I thank you for the arsenic soap and tools that you have send me. As I am leaving now for Surabaya to return in a couple of days, I can only send you some stuff in a couple of days. I will then also send you your vest that you have left here by mistake, it is currently being washed.

With my best wishes

In high esteem
your humble servant
R. Haas

[This is the only letter with this correspondent](#)

947

— Send from Jawa —

[MM774C-000033-725]

Goenoeng Lomboek 4/3-94

[by ED: Nog beantwoord 4.4.94]

Geachte heer Dubois.

Het door u mij toegezonden arsenikzure natron en gereedschappen in hartelijke dank ontvangen daar ik nu naar Soerabaja gaan en over eenige dagen pas terug kom, kan ik u pas over eenige dagen het een en ander sturen. Ook zal ik u dan ~~ook~~ uw flanel, die u bij vergissing bij mij achtergelaten hebt toezenden, op het moment is het in de wasch.

Na mijn beste groeten

Hoogachtend
uw dw dienaar
R. Haas

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000010-228]

State Publishing Office 5 April, 1894

Dear Mr Dubois,

While sending you the revision of the first sheet I politely let you know that printing will be done on the paper of your choice, there is none better.

The lithograph will be made at the topographic office.

Because of lack of letters and interlines I cannot currently typeset any more than two sheets the second sheet was sent to you the day before last. As soon as I have received an agreement on sheet 1

[MM774C-000010-229]

it will be printed and then we will typeset sheet 3. The same also for sheet 2 and sheet 4. In my opinion it would be best to wait with binding until the clichés have arrived from Europe.

With polite greetings

with esteem

Your willing servant

Quentin

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000010-228]

Landsdrukkerij 5/4 '94

Geachte Heer Dubois,

onder toezending der divisie van vel I deel ik U beleefd mede dat het afdrukken geschiedt op het door U gekozen papier ander soort (beter) is er niet.

De lithografie wordt op het topogr: bureau gemaakt.

Door gebrek aan letter en interliniën kan er niet meer gezet worden dan 2 vel het 2e vel werd U eergisteren toegezonden. Zoodra ik nu vel I fiat terug ontvang

[MM774C-000010-229]

wordt het afgedrukt en daar van vel 3 gezet. evenzoo met vel 2 voor vel 4. Mijns inziens is het 't beste wachten met inbinden tot de clichés uit Europa zullen zijn ontvangen.

Met beleefde groeten

achtend

UwDwDr

Quentin

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000010-371]

Batavia 5 April 1894

Dear Mr Dubois,

I do not agree with the letter I received yesterday with regard to your travel expenses in Europe. After having spoken to you I have at the time I immediately made up the proposal and what I asked was: keeping your Indian income; but you would than yourself pay for travelling in Europe.

It is now too long ago to rely on memory, but at that time the matter was fresh in my mind. I think that that intention will also becomes clear from one of your private or official letters, which I haven't got the time for [MM774C-000010-372]

to look them up now. Anyway, it would have stood to reason that the proposition would not have been accepted otherwise.

To make sure of all this, I have proposed to the Director that you give a **written statement** about what your conditions are, so there will be no misunderstandings afterwards.

Probably the Minister has already taken the travel expenses in Europe into account for the sum he has made available.

You might, although I do not know whether it would make a difference or be necessary, now there will be a written statement anyway, make use of the opportunity to bring up, if you wish so, the matter of the passage of your family, for instance free passage for them in exchange for less allowance or no travel expenses in Europe.

This opportunity will, however, be your last chance to write about this matter. So do make use of it as far as you think it necessary.

I'm leaving for a week to Surabaya this Saturday, therefore I am writing this in haste.

Meanwhile

after polite greetings

also to your wife

your willing servant

G.P.A. Renaud

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000010-371]

Batavia 5 April 1894

Waarde Hr. Dubois,

Ik ga niet akkoord met Uwe gisteren ontvangen brief wat betreft Uwen reiskosten in Europa. Onmiddellijk na U te hebben gesproken heb ik destijds het voorstel opgemaakt en voor U gevraagd: behoud van Indische inkomsten; maar de reizen in Europa zou U dan zelf bekostigen.

Nu is het te lang geleden om op herinnering af te kunnen gaan, toen lag de zaak mij echter nog versch in het geheugen. Ook meen ik dat die bedoeling blijkt uit een Uwer particuliere of officieele brieven, die ik nu geen tijd heb

[MM774C-000010-372]

om na te zoeken. Het was trouwens te verwachten dat het voorstel anders niet door zou gaan.

Om zeker te gaan heb ik den [??]-Directeur voorgesteld dat U nu eens schriftelijk opgeeft wat Uwe voorwaarden zijn, dan is later geen misverstand mogelijk.

~~Misschien~~ ^{Vermoedelijk} rekende ^{alzo} de Minister in het door hem aangegeven bedrag ook de reiskosten in Europa ~~mede~~ ^{er onder begrepen}.

U zou misschien, alhoewel ik niet weet of het iets geeft en noodig is, maar nu er toch geschreven wordt van de gelegenheid gebruik kunnen maken om, als U dat wenscht, de questie der passage van Uwe familie ter sprake te brengen b.v. vrije passage voor hen voorstellen tegen minder bezoldiging of geen reiskosten in Europa.

Deze gelegenheid zal voor U wel de laatste zijn om over de zaak te schrijven. Maak daar dus s.v.p. gebruik van voor zover U noodig acht.

Zoals U weet, vermijdt het Gouvernement iedere overbodige uitgaaf.

Ik ga Zaterdag voor eene week naar Soerabaja, daarom is deze in haast gesteld.

Inmiddels

na beleefde groeten

ook aan Uwe vrouw

Uw dw dr

G.P.A. Renaud

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000005-482]

Blitar 6 April 1894.

Dear colleague!

I want to answer your esteemed letter today for else the busyness of the holidays might prevent it. I hope your wife will soon recover from the fevers.

I've taken the liberty to send you some books that might be of interest to you. The degeneration of Nordan because of the critique from Nietzsche and others. I'm very curious to read something from Nietzsche as I have read so much about him already; so I will be very grateful for any Nietzsche-lecture. Maybe you will be so kind as to send me "*Müssige Gedanken etc*", for which you have very much

[MM774C-000005-483]

raised my interest. I have just started again in "*Rembrandt, als Erzieher*".

I have fired my assistant for the apothecary so I'm yet again pharmacist and medic and therefore have little time for lecture.

I'm interested in the critique on Richard Wagner by Nordan and Riehl, as I've seen all Wagner's works in Munich and Bayreuth. I used to be a great Wagner-admirer, but I now think much cooler about the "Wagneria".

They're doing much here on music or respectively sin against it. Our new Assistant Resident is a great fan of music. But he seems to be more enthusiastic than knowledgeable.

After polite greetings from house to house

[?signature?]

E.Herrmann.

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

950

— Send from Jawa —

[MM774C-000005-482]

Blitar 6-4-94.

Waarde Collega!

Heden nog wil ik Uw gewaardeerd schrijven beantwoorden anders kom ik wegens den drukte der feestdagen niet ertoe. Ik hoop dat mevrouw spoedig hersteld vindt van de koorts.

Ik ben zoo vrij U eenige boeken te zenden die voor U misschien interesse hebben. De ontarding van Nordan wegens de kritiek van Nietzsche en anderen. Ik ben zeer benieuwd van Nietzsche iets te lezen over welke ik reeds zoo veel gelezen heb en zal U zeer dankbaar zijn voor iets Nietzsche-lectuur. Misschien is U dan zoo goed de "*Müssige Gedanken etc*" medetezenden, voor welke U zeer mijn

[MM774C-000005-483]

interesse opgewekt hebt. Ik ben zoeven met "*Rembrandt, als Erzieher*" weder bezig.

Mijn assistent voor de apotheek heb ik ontslagen en ben dus weder apotheker en docter en heb dus weinig tijd over voor lectuur.

Mij heeft. de kritiek over R.Wagner bij Nordau en Riehl interesseert, omdat ik all de werken van Wagner dikwijls gehoord en gezien hebt te München en Bayreuth. Ik ben wel vroeger een groote Wagner-aanbidder geweest, maar nu denk ik veel koeler over de "Wagnerei".

Het wordt hier nu veel in muziek gedaan respectieve gezondigt. Onze nieuwe Ass. Res. is een groote liefhebber van muziek. Maar hij schijnt meer liefhebber dan kenner te zijn.

Naa bel. groeten v. huis tot huis

[?signature?]

E.Herrmann.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000004-082]

Dear Sir,

I have received your kind card with the best wishes for the [Javanese] New Year addressed to me, my wife and all members of my family. I sincerely thank you for it and hope everything is well with you too.

With much respect and kind greetings

Your dearest friend

Chief of the district Charuban

9/4-94

Dirdjokesumo

This is the last letter with this correspondent

Previous letter with this correspondent

[MM774C-000004-082]

Dengen degala hormat.

Saia soesah trima dohat poenja kartjes mengalaken kajindahan boessat kasi slamat Taiaan baroe Djacsa kapasa saija, dengan saia poenja anan bini dan family samoesa ja

Deri itoe saia memhilang banjak Trima kasih harep djoega soepaia sabat dapet slamet samenonja

Banjah tabe dengan hormat

sabat baik wedono Tjaroeban

9/4-94

Dirdjokesoemo

Next Indonesian letter

Previous Indonesian letter [Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000050-565]

Leyden 14 April 1894

Noble and highly learned Sir!

Herewith I have the pleasure to send your noble Sir 3 galley proofs as well as the drawings for plate II for the work of Mr E. Dubois.

Illness has been the cause that it has taken so long before I could send your noble Sir the proof.—

Flattering myself that matters will be to your liking I remain awaiting your reply

your Noble Sirs willing servant

A.J.J. Wendel

Noble and highly learned Sir

Prof. Max Weber

Amsterdam

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

952

— Send from the Netherlands—

[MM774C-000050-565]

Leiden 14 April 1894

WelEd. Hooggel. Heere!

Met dezen heb ik het genoegen Ued. te doen toekomen 3 proeven benevens de tekeningen van Plt II voor het werk van den Heere E. Dubois.

Ongesteldheid is oorzaak dat het zoo lang geduurd heeft eer ik Ued. proef kon toezenden.—

Mij vleierende een & ander naar genoegen zal zijn verblijf ik in afwachting

Ued. Dienstw. dienaar

A.J.J. Wendel

WelEd. Hooggel. Heere

Prof. Max Weber

Amsterdam

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000042-283]

17 April 1894 N^o5 Director of Education, Religion and Trade

Following your Missive of the 7th of this month N^o3034 I have the honour to further inform your noble severe Sir that it is my intention to give your noble severe Sir in consideration to send the collection of fossils that I've gathered to the Netherlands now, before my eventual trip to British India. Both engineer workmen that are currently detached here could then, as soon as this shipment has taken place, be returned to their garrison. It remains, however, quite necessary that the unpacking of the collection will only take place after I have arrived in the Netherlands, and is done under my supervision.

I further have, following the desire your noble severe Sir expresses in the second paragraph, the honour to here confirm my telegram of the 20th of March and provide further specifications. I herewith declared to agree with the terms of his Excellency the Governor-General stated in your telegram of the 19th of March: wages of five hundred guilders monthly during my appointment in Europe with free transport for me, but not for my family. Although it will probably have been a point of attention, related to the condition that I will self have to pay for the transport of my family I hope you will not find it superfluous that I, just to be sure politely ask your Noble severe Sir to consider that expenses for travelling, which will have to be made in Europe in the interest of my work, under these conditions hardly can be asked to be paid by myself.

Although I only very reluctantly want to mention personal rewards, I may be allowed, after discussing this with the Chief engineer, Chief of the Mining Department, to further clarify this.

The transport of my family to Europe with the travelling expenses from Tulung Agung can be set at approximately *f* 2500. Accepting this appointment for the duration of two years this sum is to be subtracted from the monthly income of *f* 500 over two years,

[MM774C-000042-284]

which would make my annual income only *f* 4750.

Should, however, the appointment be for only one year – which would probably not be sufficient time though –, my annual income, after subtracting the expenses for the transport of my family would only be *f* 3500.

Whereas the first case the annual income would in itself be sufficient — although given the expenses for a house and work — by no means superfluous. If, however, also the expenses for work-related travels are to be paid from that, this amount would certainly not suffice.

An annual income of *f* 3500 would even without the expenses for work travel not be sufficient, as I already experienced before in Europe.

I see myself therefore forced whilst accepting the terms which your noble severe Sir proposed in your telegram of the 19th of March to politely propose that to the above conditions already now be added the condition that my travel expenses for work-related journeys in Europe will also be paid. I thereby state that these will certainly not exceed a maximum amount of *f* 1500.

Either that, or if I am to pay for these work-related travel expenses myself that free transport for my family to Europe would be granted.

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000042-283]

17 April N^o5 Directeur O.E.N.

In antwoord op Uwe Missive van de 7de dezer N^o3034 heb ik de eer UHoogedelgestrenge nader te berichten, dat het mijne bedoeling is UHoogedelgestrenge in overweging te geven de bijeengebrachte verzameling fossielen nu vóór mijne eventueele reis naar Britsch Indië naar Nederland te verzenden. De beide hier thans gedetacheerde Geniewerklieden kunnen dan, zoodra die verzending heeft plaatsgehad, naar hun garnizoen terugkeren. Het blijft echter bepaald noodzakelijk, dat tot het uitpakken der verzameling eerst na mijne aankomst in Nederland, onder mijn toezicht wordt overgegaan.

Verder heb ik, gevolg gevende aan het door UHEG. In de tweede alinea uitgedrukt verlangen, de eer den inhoud van mijn telegram van den 20ste Maart hier te bevestigen en te specificeren. Ik verklaar mij bereid de in Uw telegram van den 19^{den} Maart vanwege Zijne Excellentie den Gouverneur-Generaal gestelde voorwaarden: vijfhonderd gulden maandelijksche bezoldiging gedurende mijne opdracht in Europa met open overtocht voor mij, doch niet voor mijn gezin, aan te nemen. Hoewel ~~waarschijnlijk overbodig~~ ^{daaraan vermoedelijk zal} gedacht ~~zekerheidshalve~~; in verband met de voorwaarde, dat ik zelf in den overtocht van mijn gezin zal hebben te voorzien echter zekerheidshalve niet overbodig UHoogedelgestr. beleefd in overweging te geven, dat uitgaven voor reizen, welke in Europa in het belang der opdracht zullen moeten worden gedaan bij de genoemde voorwaarde kwalijk door mij zelf zouden kunnen worden gedragen.

Ofschoon ik slechts zeer ongaarne hierover persoonlijke beloningen uitweid zij het mij vergund dit, na bespreking met den Hoofdingenieur, Chef van het Mijnwezen nader toe te lichten.

De overtocht van mijn gezin naar Europa met reiskosten vanaf Toeloeng Agoeng kunnen op ongeveer *f* 2500 gesteld worden. Voor den duurder opdracht twee jaar aannemende moet aldus deze som van eene bezoldiging à *f* 500 's maands gedurende 2 jaren worden afgetrokken,

[MM774C-000042-284]

waardoor mijn jaarlijksch inkomen *f* 4750 zou bedragen.

Mocht echter de opdracht slechts één jaar duren – hetgeen weliswaar waarschijnlijk een onvoldoende tijd is –, zoo zou mijn jaarlijksch inkomen, na aftrek van den overtocht enz. van mijn gezin slechts *f* 3500 bedragen.

Eerst genoemd jaarlijksch inkomen zou op zich zelf voldoende zijn – hoewel ten aanzien van de bij een vast verblijf en vasten werkkring noodige uitgaven zeker geenszins overvloedig. Moeten daarvan echter ook uitgaven voor dienstreizen betaald worden, zoo zou dat zeker niet meer het geval zijn.

Een jaarlijksch inkomen van *f* 3500 echter zou reeds ~~daar~~ zonder die uitgaven onvoldoende zijn, zoo als mij vroeger in Europa gebleken is.

Ik zie mij daarom genoodzaakt onder aanneming der door UHEG. bij Uw telegram van den 19^{den} Maart gestelde en bovenomschreven voorwaarden UHoogEdelGestr. Beleefd voor te stellen dat daar aan reeds nu de voorwaarde verbonden wordt, dat mij reis- en verblijfkosten op dienstreizen in Europa zullen worden te goed gedaan. Ik teeken daarbij aan, dat deze zoo goed als zeker een maximaal bedrag van *f* 1500 niet zullen te boven gaan.

Of wel, dat ik zelf die reis- en verblijfkosten zal hebben te dragen, doch dat dan ook mijn een overtocht voor mijn gezin zoudt gegeven.

[Click here to return to the content page](#)

I^{ste} kwartaal 1894.

Now the collecting of fossil remains of vertebrates had ceased, the attention became more focussed on the geological formation in which these were present. Because of the dense vegetation of the terrain, the strong erosion at the surface and because of the circumstance that the cuts made by the rivers in the mostly not very hard rocks, generally have not resulted in steep walls with clear exposure of the layers, it was difficult to come to correct conclusions regarding the inclination, slope and thickness of the formation. And even if there were layers exposed, like occasionally along the Bengawan, there was the danger to be misled, because on the outside they just seemed to meet with being horizontal, which in truth they were not. Often deliberate excavations were needed to judge the true parameters .

In the Kendeng the vicinity of Kedung Brubus (district Charuban of the residency Madiun) is better developed than elsewhere. Already before (compare to the [quarterly report of the first quarter 1893](#), p. 13) on some points an inclination of the layers towards the Southwest was observed. Now we have been actively examining this with excavations, this turned out to be a general phenomenon that could regularly be observed. But particularly the trips through the not [?????] ravines of the Kali Brubus and her branches to the right the Kali Ngetos and the Kali Butak brought us to the correct insights. The inclination of the layers is there generally and regularly North 55° West and the slope 8° Southwest in the direction against the slope of the layers, Northeast to North (accurately North East to North)^{this can be followed from Kedung Brubus ¾ Km. up to where the andesite breccia that is carrying her, crops out, which in this part of the Kendeng is located between this formation and the marine rocks of this range of hills. This breccia which contains large blocks of andesite (even with a 2 m diameter) as well as fine gravel is up to the ridge of the Kendeng not covered with bone baring tuffs . Only just below Butak, some 450 m higher than the point where Northeast of Kedung Brubus the bone baring tuff ends at about 3 km of horizontal distance of it, a small piece with a length of only a few hundred metres and a width of about 50 metres and a few metres thick has remained that forms the pedestal on which a small hill of the same tuff stands. Next to that RADEN SALEH dug up fossil bones some 30 years ago. Then only remains of terrestrial animals were found.}

During the current explorations, however,

[MM774C-000050-090]

also teeth of crocodiles were found, next to freshwater shells, whilst digging into the hill showed that this sediment was surely deposited by water and with certainty the same inclination and a similar equivalent slope could be ascertained as for the tuffs at Kedung Brubus. The location of this little hill in relation towards where near Kedung Brubus de deepest tuff layer crop out accurately meets the slope of the layers. By trigonometric calculation it can easily be shown that given the mentioned horizontal distance and the difference in height of 450 m the intended deepest parts of the bone bearing tuffs are exactly in line with those of the Butak-hillook.¹⁶ Also the material here and there is the same, a clay stone like tuff covered with a sand stone like tuff. There can be no doubt about them being equivalent.

In the southwest direction (down according to the slope of the layers) the bone bearing tuffs can be followed for at least another 3 km, such that if no faults occur, which have not yet been observed – the thickness of the formation in this part of the Kendeng must be over 500 m.

From the deepest parts until near Kedung Brubus one can calculate a thickness of the formation of about 100 m. It is clearly formed in layers, mainly from very fine to slightly coarser sandstone like andesitic tuff, alternating with claystone of larger or smaller thickness with only a few thin layers of conglomerate. Fossils occur in the deepest as well as in the highest parts.

Almost 40 km further east near Bangle (district Lengkong of the department Ngandjuk in the residency Kediri) the same inclinations and similar slopes of about the same size have been observed.

Other explorations have been done to examine the direction of the flow that deposited the material that makes up these tuffs. These examinations, however, have not yet sufficiently progressed to already report any specifics. The same holds for examinations with regard to the formation at other locations of the Kendeng.

[Next official report](#)

[Previous official report](#)

¹⁶ Dubois had in fact already illustrated this in his letters to Verbeek in 1890, see for instance [letter of 30-11-1890](#)

I^{ste} kwartaal 1894.

Nadat met het verzamelen van fossiele ~~verteb~~ overblijfselen van gewervelde dieren was opgehouden werd nu meerbepaald de aandacht gewijd aan de geologische formatie, waarin deze voorkomen. Wegens de dichte begroeiing van het terrein, de sterke verweering ^{[?????] oppervlakte} van den bodem en wegens de omstandigheid, dat de insnijdingen, welke de rivieren in het meestal niet harde gesteente gemaakt hebben, in den regel niet van steile wanden voorzien zijn, ^{waarin de lagen [?????] was} het moeilijk aangaande strekking, helling en dikte der formatie tot een juist inzicht te komen. En waar dan al, zoodaans langs de Bengawan hier en daar ^{het uitgaande de} lagen aan den dag ~~liggen~~ ^{komen} bestond gevaar voor misleiding doordat ~~liggen~~ ^{het uitgaande dikwijls} juist aan de strekking beantwoordde, waardoor zij voor horizontaal worden gehouden, terwijl dat in werkelijkheid niet het geval was. Er moesten daarom niet zelden opzettelijk ingravingen en worden gemaakt om ~~ze~~ aangaande het werkelijk voorkomen te kunnen oordelen.

In den Kendeng is in de omstreken van Kedoeng Broeboes (distrikt Tjaroeban der residentie Madioen) beter dan elders ontwikkeld. Daar was reeds vroeger (Vergel. Dit Verslag over het eerste kwartaal 1893, p. 13) op enkele punten eene helling der lagen naar het Z.W. waargenomen. Nu daarnaar, met behulp van ingraving een, meer opzettelijke nasporingen werden ingesteld bleek deze heer algemeen en regelmatig voor te komen. Voornamelijk echter leidden tochten in de niet [ge????kte] ravijnen der Kali Broeboes en hare rechter zijtakken de Kali Ngetos en de Kali Boetak hierin tot een juist inzicht. De strekking der lagen is daar algemeen en regelmatig N. 55° W en de helling 8° Z.W. in de richting tegen de helling der lagen, NO. t. N. (nauwkeurig N.O. t. N.) ^{kan men deze van Kedoeng Broeboes ¾ K.M. vervolgen, tot waar de haar dragende andesietbreccie, welke in dit gedeelte van den Kendeng tussen de formatie en de marine gesteenten dezer heuvelrij ^{voorkomt} zich bevindt, bloot ligt. Die breccie welke zoowel groote blokken andesiet (zelfs van 2 M. middellijn) als fijn [??] gruis bevat ~~is dan lijk~~ ^{is} to aan de kam van de Kendeng ~~aan den dag~~ ^{onbedekt door [?????][?????]} . Alleen even beneden Boetak, ongeveer 450 M. hooger dan het punt waar ten N.O. van Kedoeng Broeboes de beenderenhoudende tuf eindigt en ~~in ho~~ ^{op} ruim 3 K.M. horizontalen afstand daarvan is een klein stuk tenlengte van slechts een honderdtal meters, ~~en~~ ^{ter} breedte van omstreeks 50 meter en een paar meter dik bewaard gebleven, dat het voetstuk vormt waarop zich een klein uit dezelfde tuf bestaand ~~de~~ heuveltje verheft. Daarnaast groef Raden Saleh een 30 jaar geleden fossiele gebeente op. Vroeger waren er slechts overblijfselen van ~~fossiele~~ ^{aangetroffen} landdieren ~~gevonden~~ . Bij de thans nogmaals}

[MM774C-000050-090]

ingestelde nasporingen werden ook tanden van krokodillen benevens zoetwater schelpen gevonden, terwijl bij ingraving ~~van~~ ^{het} heuveltje uit materiaal bleek te bestaan dat stellig in water moet zijn afgezet en daar aan ~~zeer~~ ^{duidelijke} ^{met zekerheid} dezelfde strekking en eene gelijkvormige en even groote helling kon ~~waargenomen~~ ^{worden} vastgesteld als aan de tuffen bij Kedoeng Broeboes. De ligging van het heuveltje ~~is nauwkeurig NO t. in de richting~~ ^{van der} ten opzichten van den plaats, waar nabij Kedoeng Broeboes de diepste tuff lagen verschijnen beantwoordt nauwkeurig aan de helling der lagen. ~~Bij den bekenden~~ ^{Uitgaande} van den genoemden horizontalen afstand ^{tusschen die punten} bij een hoogteverschil van 450 m ~~kan men~~ ^{is} door trigonometrische rekening gemakkelijk ~~na gaan~~ ^{te vinden} dat bedoelde diepste ~~tufflagen~~ ^{deelen der beenderentuffen} ~~nauwkeurig~~ ^{juist} in het verlengde liggen van die van het Boetak-heuveltje. Ook het materiaal ^{hier en ginds} hetzelfde, kleisteenachtige tuf bedekt door zandsteenachtige ~~Aan kan er~~ ^{Aan} hunne volkomen gelijkwaardigheid kan dus geen twijfel bestaan.

In zuidwestelijke richting (volgens de helling der lagen naar beneden) zijn ~~de~~ ^{beenderenhoudende} ~~vulkanische~~ ^{verwerpingen} tuffen nog tenminste 3 K.M. verder te vervolgen, zoodat — ~~wanneer~~ ^{indien} ~~daar geen verstoringen~~ ^{voorkomen}, welke er nog niet zijn aangetroffen – de gehelen dikte der formatie in dit gedeelte van den Kendeng meer dan 500 m moet bedragen.

Van die diepste deelen tot nabij Kedoeng Broeboes kan men voor de formatie eene dikte berekenen van omstreeks 100 M. ~~Zij bestaat hier zool uit~~ ^{is} duidelijk laagsgewijs gevormd, voornamelijk uit zeer fijn of een weinig grover zandsteenachtig ~~materiaal~~ ^{andesietische} tuf, afwisselend met kleisteen van grooter of geringer dikte en met slechts een paar dunne conglomeraatlagen. Zoowel in hare diepste als in hare hoogste gedeelten bevat zij fossiele beenderen.

Bijna 40 km meer oostelijk werd nabij Bangle (distrikt Lengkong der afdeling Ngandjoek der residentie Kediri) dezelfde strekking en eene ~~gelijkmatige~~ ^{gelijkmatige} gelijkvormige helling van ongeveer dezelfde grootte waargenomen.

Andere nasporingen hadden betrekking op de richting van den stroom welke ~~het gesteente de tot~~ ^{het} het materiaal, waaruit de tuffen bestaan heeft afgezet. Deze zijn evenwel nog niet ver genoeg gevorderd om daarvan in bijzonderheden melding te maken. ~~evenals~~ ^{Hetzelfde geldt voor} hetgeen op andere punten van den Kendeng aangaande ~~over~~ ^{samenstelling} der formatie werd opgemerkt.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000005-479 right]

Blitar 18 April 1894.

Dear colleague!

Herewith I take the liberty to propose some changes. Please apologise for not sending them to you any earlier. The last time I send them with the evening post and according to your message you only received them next afternoon. I will therefore keep it here until the 11 o'clock train. Pieces that ought to have been sent with the first train, I just kept lying at the post. I have received the works of F. Nietzsche with thanks. I am now reading "*Schopenhauer als Erzieher*"; I also thank you for your intention to send me more, but I have sufficient books of Nietzsche here now for the time being and will be satisfied if I finish them.

We were pleased to hear that your wife has again recovered. Here all is well.

After polite greetings from house to house

[?signature?]

E.Herrmann

[MM774C-000005-480 grammatical corrections]

[MM774C-000005-481 grammatical corrections]

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

955

— Send from Jawa —

[MM774C-000005-479 right]

Blitar 18.4.94.

Waarde Collega!

Hierbij ben ik zoo vrij U eenige veranderingen voor te stellen. Excuses s.v.p. dat ik het niet vroeger zond. De vorige keer zond ik het nog avonds de post en volgens Uwe bericht ontving U de correctie pas den volgenden middag. Ik houd het dus nog aan tot den 11 uur trein. Stukken die hier met den 1. trein moeten verzonden worden, blijven gewoon liggen op de post. F.Nietzsches werken heb ik in dank ontvangen. Ik ben nu bezig met "*Schopenhauer als Erzieher*"; dank U ook wel voor Uwe afzicht meer te zenden, maar ik heb genoeg boeken van N. voorloopig hier en ben tevreden als ik deze uitgelezen heb.

Het is ons aangenaam te hooren dat Mevrouw weder hersteld is. Bij ons is alles wel.

Naa bel. groeten v. huis tot huis

[?signature?]

E.Herrmann

[MM774C-000005-480 grammatical corrections]

[MM774C-000005-481 grammatical corrections]

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000059-064]

Kedung Brubus 30 April 1894

Your Noble Severe Sir!

Yesterday my lower foot has swollen so terribly that it is impossible for me to get into my shoes so I can't go out at all. I have no idea how my foot got so swollen.

The forced labourers, 20 and one mandor, are cleaning up the two walls near Kedung Brubus that you assigned to me in the post card. This work isn't easy, it will take at least three days to get it done.

After you left we have found a broken elephants head with the lower jaw of an elephant.

Please be so good as to bring some medicine, for instance tummy drink and quinine, as the forced labourers are complaining about tummy aches and I myself am not free of fever.

[MM774C-000059-065]

I do think that it is related to the pain in my foot.

Otherwise everything is going well.

Your obedience servant

Kriele

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

[MM774C-000059-064]

Kedoeng Broeboes 30 April 1894

WelEdel gestrengen Heer!

Ik heb gisteren zoo een vreselijke dikke ondervoet gekregen, als dat het mij onmogelijk is, om in mijne schoenen te komen, en ik kan er ook niet mede uit gaan, hoe ik aan die dikken voet kom, dat weet ik niet.

De gestraften, 20 met een mandoer zijn aan het schoon maken, die twee wanden bij Kedoeng Broeboes, die U mij hebt opgedragen in de briefkaart. Dit werk valt niets meden, er zullen minstens drie dagen voor noodig zijn om dat werk klaar te krijgen.

Er is na U afwezigheid gevonden een een stukken Olifantskop met een onderkaak van een Olifant.

Wees zoo goed en breng een weinig medicijnen mede, b.v.b. buikdrank en kinine, daar er gestraften zijn die klagen over buikziekten en ik gevoel mijn zelve niet koorts vrij.

[MM774C-000059-065]

Ik geloof als dat dat komt van de pijn dien ik aan mijn voet heb.

Verders gaat alles goed.

U onderdanige dienaar

Kriele

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000005-478]

Blitar 2 May 1894.

Dear colleague!

Please excuse me for my laziness in writing. As you know I have fired my Assistant and since two months now I am running both the practice and the apothecary alone which means working from early in the morning till late in the evening.

I think "*der Unterschied der Schädelcapacität etc*" is not in order yet. You gave me as your final correction: "*Der Unterschied der Schädelcapacität von der des Menschen ist nur halb so gross als von derjenigen des Gorilla.*" That, however, doesn't seem clear to me. Maybe it would be better thus: "*Die Schädelcapacität (v. Pithecanthropus) verhält sich zu der des Gorilla wie 2:1 u. zu der des Menschen wie 2:3, also beträgt die [???] Capacität das doppelte der des Gorilla; $\frac{2}{3}$ aber der des menschen.*"

[MM774C-000005-479]

Your German is not as bad as you think it is. I think that there are many very civilised Germans that do not write German as well as you do. There are only a few expressions that could be improved. I also correct with this VNS of a schoolteacher.

I am not enjoying Nietzsche very much, so far I only had time to read "*Schopenhauer als Erzieher*" and his ideas about "Wagner and Bayreuth". His ideas are to "*jumpy*" to my taste; and often he is also "*talking rubbish*", yet it cannot be denied that are sometimes are "*grains of gold*" or even "nuggets".

After polite greetings from house to house

[?signature?]

E.Herrmann

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000005-478]

Blitar 2.5.94.

Waarde Collega!

Excuseer mij s.v.p. wegens mijne luiheid in 't schrijven. Zoo als U weet heb ik mijn Assistent ontslagen en heb nu sedert twee maanden praktijk en apotheek weder alleen waartenemen, dus werk van 's morgens tot 's avonds la^{at}.

Ik geloof "*der Unterschied der Schädelcapacität etc*" is nog niet in orde. U hebt als laatste correctie opgegeven: "*Der Unterschied der Schädelcapacität von der des Menschen ist nur halb so gross als von derjenigen des Gorilla.*" Dat schijnt mij nog niet duidelijk. Misschien is het zoo beter: "*Die Schädelcapacität (v. Pithecanthropus) verhält sich zu der des Gorilla wie 2:1 u. zu der des Menschen wie 2:3, also beträgt die [???] Capacität das doppelte der des Gorilla; $\frac{2}{3}$ aber der des menschen.*"

[MM774C-000005-479]

Met Uw duitisch is het niet zoo slecht besteld als U gelooft. Ik geloof dat zeer veele beschaafde Duitsers geen zoo goed duitisch als U schrijven. Het zijn er maar enkele uitdrukkingen die kunnen verbeterd worden. Ik verbeter ook met de strengheid van een schoolmeester.

Aan Nietzsche vind ik geen zeer groot genoeg, tot nu had ik alleen tijd "*Schopenhauer als Erzieher*" en de ideeën over "Wagner en Bayreuth" te lezen. Zijne ideeën zijn mij te "sprunghaft"; dikwijls komt hij ook "ins Schwätzen", toch is niet te ontkennen, dat men dikwijls "Goldkörnchen" zelf ""Goldklumpen" trefft.

Naa bel. groeten v. huis tot huis

[?signature?]

E.Herrmann

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000010-230]

State Publishing Office 4 May 1894

Dear Mr Dubois,

While sending you the proof of sheet 3 and the clean sheets of 1 and 2 I am politely letting you know I've looked at the revisions and have completely made them in order conform your instructions. Sheet 1 and 2 have been printed and I am therefore send you a clean copy of each of them.

I regret that some of the capital letters are a bit flat but we did not have new ones to replace them. I will be pleased to check the revisions of the next sheets,

[MM774C-000010-231]

I trust that the parts of copy that have been sent later, have been incorporated as you wished.

With polite greetings

with esteem

Your willing servant

Quentin

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

958

— Send from Jawa —

[MM774C-000010-230]

Landsdrukkerij 4/5 '94

Geachte Heer Dubois,

Onder toezending van proef vel 3 en de schoone vellen ~~van~~ 1 en 2 deel ik U beleefd mede dat ik de revisie heb nagezien en geheel conform Uwe aanwijzing heb in orde gebracht. Vel één en twee is afgedrukt daarom zend ik U van ieder een schoon vel.

Het spijt mij dat er enkele kapitalen letters in zijn die al wat plat zijn, doch daar waren geen nieuwe meer voor. De volgende vellen wil ik met genoeg de revisies na-

[MM774C-000010-231]

gaan, ik vertrouw dat de later toegezonden stukjes copy zooals gewenscht zijn tusschengevoegd.

Met beleefde groeten

achtend

UwDwDr

Quentin

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000059-065]

Kedung Brubus May 1894

Your Noble Severe Sir!

The mandor did not succeed in getting chests in Charuban, I think it best if you send 8 or 10 chests, if I have to go and buy them in Madiun it will take me 2 days and the expenses.

I forgot to help remind you about the medicines for instance carbolic acid and Castor oil.

Otherwise all is going well with the work and also with the forced labourers.

Your obedient servant

Kriele

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

[MM774C-000059-065]

Kedoeng Broeboes Mei 1894

UEdelgestrengen Heer!

De mandoer heeft geen kisten kunnen krijgen op Tjaroeban, mij dunkt als dat het besten is dat U acht of 10 kisten zend, zoo ik ze op Madioen moet gaan kopen, daar zijn twee dagen voor noodig, en daarbij de onkosten.

Ik heb vergeten U te helpen herinneren wegens de medicijnen b.v.b. Carbolzuur en Kasterolie.

Verders gaat alles goed met de werkzaamheden en ook met de gestraften.

U onderdanige dienaar

Kriele

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000005-477]

Blitar. 9 May 1894.

Dear Mrs!

I herewith returned the galley proofs. Your husband does not leave Virchow and other authorities a lot to explain; just Evers could write a novel about him or Liszt could compose a *Phantasie*. In spite of that a lot of writing will be done about this "*guy*" about whom, after what your husband has written, at least from anatomical and anthropological point of view there's not much left to say. I wish you much luck (which is inevitable) with this "*epoch defining*" discovery of your husband.

[MM774C-000005-478]

my wife is gone to visit her sister for a week in Ngawi but I will be pleased to pass on your kind greetings. I hope you do not blame others for not yet having brought an official visit to Tulung Agung, but it just has not been possible for several reasons.

But maybe we may still have the honour of meeting you and your husband here (unofficially) before your departure.

After polite greetings from house to house
[?signature?]
E.Herrmann

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000005-477]

Blitar. 9.Mei 1894.

Geachte Mevrouw!

Hierbij de drukbogen terug. Uw man laat voor Virchow en andere autoriteiten niets meer over ^{om het} te verklaren; alleen Evers zouden een Roman over hem kunnen schrijven of Liszt een Phantasie over hem componeeren. Niettegenstaande dat zal toch eene groote literatur over deze "Kerl" ontstaan over wien naa dat wat Uw man geschreven heeft s'minst van uit den anatom. en anthropol. standpunt geloof niet meer veel te zeggen is. Ik wensch U veel geluk (en dat kan niet uitblijven) met deze "epoche markende" ontdekking van Uw man.

[MM774C-000005-478]

Mijne vrouw is voor 1 week naar haar zuster op d. Ngawi en zal ik gaarne haar Uwe vriendelijke groeten bestellen. Ik hoop dat U het ons niet kwalijk neemt dat wij U nog niet officiele visite te T. Agoeng machten, maar het is ons om verschillende redenen tot nu toe niet mogelijk geweest.

Misschien hebben wij nog de eer U met Uw man hier bij ons (niet officiel) te zien voor Uw vertrek.

Naa bel. groeten v. huis tot huis
[?signature?]
E.Herrmann

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000010-373]

Batavia 10 May 1894

[in Dubois's hand: good accounts corroborated with receipts]

Dear Mr Dubois,

In general the Government does not pay for work that has not yet been delivered. I therefore was much amazed that you have already sent money for the plates.

I think that if the plates are good and approved you can send them to the Department with your receipts and request restitution or, in case you have not yet paid, upon submission of the expenses, request for a mandate, the amount of which you will then later have to corroborate with receipts.

Meanwhile after polite greetings

your willing servant

G.P.A. Renaud

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000010-373]

Batavia 10 Mei 1894

[in Dubois's hand: goede en met kwitanties te staven rekening]

Waarde Hr. Dubois,

De Regeering betaalt in den regel geen werk voordat het afgeleverd is. Het heeft mij dan ook zeer bevreemd, dat U reeds geld voor de platen gezonden heeft.

Mij dunkt indien de platen ontvangen zijn en goed bevonden zend U ze aan het Departement met Uwe kwitanties en verzoek om restitutie of indien U nog niet betaald heeft met opgave der onkosten en verzoek van een mandaat, het bedrag zal U dan nader met de kwitanties hebben te verantwoorden.

Inmiddels na beleefde groeten

Uw dw dr

G.P.A. Renaud

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000003-416]

Malang 11 May 1894

[in pencil by Dubois: “see also 4 July 1894]

Dear Dubois! Returning from Surabaya I was most pleasantly surprised by the neat little chest in which you have sent my photographs. – I did not intend to bother you so indiscreetly, I only requested for a better lid than the one in which I send them to you. – Your soldiers can be proud of their work, it looks very nice. – My sincere thanks for this. – It is surely a great satisfaction to me that the little I learnt myself in matters of photography enables me to help somebody to serve science, something to which the apparatus in my hands would have been little use. – I'm amazed and pleasantly surprised that you can handle it, I will soon need to be in Blitar again and may come and have a short look, – I very much desire to hear some of your new discoveries: The

[MM774C-000003-417]

Dubois River” or Lake Dubois, are they getting on the charts? –

Wouldn't you be able, guided by the direction of the stream, to trace new find spots? –

No news from here; all is as it was, we started moving ground again, — as we used to when we were at the Solok Plains — on which line will we find each other again after this one has been finished? –

Receive with your wife and the kids our best wishes and believe me as ever to be

yours truly

ThDelprat

au grand galop

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000003-416]

Malang 11 Mei 94

[in pencil by Dubois: “see also 4 Juli '94]

Waarde Dubois! Terugkomend uit Soerabaja werd ik alleraangenaamst verrast met het keurige kistje waarin ge mijn photos verzonden hebt. – Het was mijne bedoeling niet U op zulke indiscrete wijze lastig te vallen, mijn verzoek vroeger bedoelde slechts er met beter deksel dan waarmede ik U alles toezond. – Uwe soldaten hebben er eer van, het ziet er keurig uit. – Mijn beste dank ervoor. – Zeer zeker is het mij eene groote zelfvoldoening dat het beetje dat ik mijzelf heb trachten te leeren in zaken photographie nu nog het resultaat heeft dat ik iemand er mede instaat stel de wetenschap te dienen iets waartoe de toestel in mijne handen bitter weinig toe kan bijbrengen. – Het doet mij verbazend veel plezier dat ge er mede overweg kunt, spoedig moet ik weder te Blitar zijn en kan dan misschien even kijken, – ik ben zeer verlangend wat van Uwe nieuwe ontdekkingen te hooren: The

[MM774C-000003-417]

Dubois River” of Lake Dubois met wat op de kaarten komen? –

Kunt ge geleid door den stroom richting niet nieuw vindplaatsen opsporen? –

Van hier geen nieuws – alles vrijwel bij het oude, het grondverzet is weder aan den gang, – even als vroeger in de Soloksche vlakte – op welke lijn zullen wij elkander terugvinden nadat deze voleindigd zijn zal? –

Ontvang met Uwe Vrouw en de jongelui onze beste groeten en geloof mij als altijd

geheel de Uwe

ThDelprat

au grand galop

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000009-410 left]

Bodjonegoro 12 May 1894

Noble and severe Sir

Mr M.E.F.T. DUBOIS

Officer of Health

at

Tulung-Agung

Noble and severe Sir!

It will be an honour and a pleasure to support you to the best of my abilities with the scientific research you have been appointed to do. I fear, however, given the circumstance that none of the engineers and overseers working for me has made any special study of fossils of geology, will not contribute to finding any object of importance to you.

For instance we do not know what you mean by volcanic tuffs (sandstone-like padas). A technician will soon call anything sandstone or padas, which upon geological or chemical examination will not turn out to be sandstone or padas at all, and the word tuff will make them think of tuff, pumice or *tras*-stone.

We will certainly make deep incisions through the hills north and south of the Solo River, but it would probably be recommendable if you were to point out to us at the spot, what kind of soil you mean is possibly bearing fossils. I will be pleased to make the necessary transport available to you.

I have the honour to be, your Noble severe Sir's

willing servant:

J.L. Pierson

[Next](#) letter with this correspondent

[MM774C-000009-410 left]

Bodjonegoro 12 Mei 1894

Wel Edel Gestrenge Heer

den Heere M.E.F.T. DUBOIS

Officier van Gezondheid

te

TOELOENG-AGOENG

WeledelGestrenge Heer !

Het zal my een eer en een genoeg zyn met myne beste krachten U behulpzaam te zyn in het U opgedragen wetenschappelyk onderzoek. Ik vrees echter dat de omstandigheid dat geen der aan my toegevoegde Ingenieurs of Opzichters eenige bizondere studie heeft gemaakt van fossielen noch van geologie, niet bevorderlyk zal zyn aan het vinden van eenig voor U belangryk voorwerp.

Zoo byvoorbeeld weten wy niet wat U verstaat onder vulkanische tuffen (zandsteen achtige padas). Een technicus noemt spoedig iets zandsteen of padas, wat by geologisch of chemisch onderzoek geen zandsteen of padas blykt te zyn, en het wordt tuf doet zulk een technicus denken aan tufsteen, duifsteen of trassteen.

Zeer zeker zullen wy diepe insnydingen maken in de heuvels ten noorden en ten zuiden van de Solo-rivier, en het verdient wel licht aanbeveling dat U ons in loco aanwees, welke soort van grond door U bedoelt wordt als vermoedelyke vindplaats van fossielen. Ik ben gaarne bereid U met de noodige transport-middelen terzyde te staan.

Ik heb de eer te zyn, Wel Edel Gestrenge Heer

Uw dienstvaardige dienaar:

J.L. Pierson

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000005-171]

[by ED: arrived 15.5.94
in my hands 20-5]
Batavia, the 12th of May 1894.

N^o53

I have the honour to politely request you honour to speedily send in the report on your investigations in the first quarter of 1894.

Chief-engineer
Head of the department of Mining
In his absence
as ordered
engineer 1st Class
W. Godefroy

To
the Officer of health
2nd Class à la suite
M.E.F.T. Dubois
at Tulung Agung
(Residence of Kediri)

[Next](#) letter with this correspondent
[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000005-171]

[by ED: aangek 15.5.94
in handen ~~ontv~~ 20-5]
Batavia, den 12e Mei 1894.

N^o53

Ik heb de eer UEdG. beleefd om spoedige toezending te verzoeken van het verslag Uwer onderzoekingen over het eerste kwartaal 1894.

De Hoofdingenieur
Chef der Afdeling Mijnwezen
Bij afwezen
op last
De Ingenieur der 1e klasse
W. Godefroy

Aan
den Officier van gezondheid
der 2e klasse à la suite
M.E.F.T. Dubois
te
Toeloeng Agoeng
(Residentie Kediri)

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000005-475]

Dear Mrs!

I herewith return the printed matter.

Your husband seems to be fully recovered from his influenza, as he is already travelling again.

I've written to Vogelpoel in Sasuruan to come and live here and start a branch-apothecary, because keeping on a practice and an apothecary in this large department is getting to bothersome for me. I hope he will do so soon: then I will also have the peace to read the works of Nietzsche that much interest me and of which your husband has been so kind as to send me some more. It has been so busy lately that I hardly had the time to read anything.

After polite greetings from house to house

[?signature?]

E.Herrmann

Blitar 16 May 1894

[MM774C-000005-476 grammatical corrections]

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000005-475]

Geachte Mevrouw!

Hierbij volgt het drukwerk terug.

Uw man schijnt geheel hersteld te zijn van de influenza, daar hij reeds weder op reis is.

Ik heb aan Vogelpoel te Sasoroean geschreven om hier wonen Filiaalapotheek op te richten, omdat praktijk en apotheek in deze groote afdeling mij te lastig wordt. Ik hoop dat hij dat spoedig doet: dan kan ik ook met rust de werken van Nietzsche die mij groot belang inboezemen en ^{van} welke Uw man zoo vriendelijk was nog meer te zenden lezen. In den laatsten tijd was het mij wegens drukte bijna niet mogelijk iets te lezen.

Naa beleefde groeten v. huis tot huis

[?signature?]

E.Herrmann

Blitar 16.5-94.

[MM774C-000005-476 grammatical corrections]

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000010-374]

Tulung Agung 20 May 1894
highly esteemed Mr Renaud,

Your letter of the 10th of this month, for which I express my thanks, had already arrived here a few days before I got it in my hands, as I was for some days on the terrain of the find spots, completely cut off from communication with Tulung Agung. Please therefore forgive this late reply.

It was not unknown to me that the Government in general does not pay for work before it is delivered and approved. From a letter from Professor Weber in Amsterdam, who was willing to be the intermediate in having these plates produced before my book went into press, I thought I had to conclude that the technicians who partly already finished the plates, or were about to anytime soon, had already been paid by him, or, were soon to be paid by him, after he had sent the letter. I therefore thought it no more than polite to restitute as soon as possible the amount that His Highly learned Sir had advanced and I therefore send him a sum of *f* 250 from my private means, which seems to suffice to cover all the costs.

[MM774C-000010-375]

My request to you would be whether you would be so kind to mandate the Resident of Kediri to have the sum that the Government has made available paid to me in due time as advances, after which I will obviously corroborate that with receipts as is being done with all other advances too. Please forgive me if I have not make my wishes clear on earlier occasion.

I have requested Professor Weber to send the plates directly to the State Publishing Office and I will ask the Director of that institution to inform me upon arrival and sent me an exemplar of all plates and figures for further judgement.

Furthermore: about the field research, good results, also not unimportant from a geological point of view, and which can be continued until my eventual trip to Calcutta. There is a need to do so for the completeness of the research.

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000010-374]

T.A. 20. Mei 1894
Hooggeachte Heer Renaud,

Uw schrijven van den 10^e dezer, waarvoor ik U mijn dank betuig zeg, was reeds eenige dagen hier aangekomen voordat het mij in handen kwam, daar ik ~~eenige dagen op het terrein onbereikbaar was~~ gedurende eenige dagen ^{op het terrein der vindplaatsen} van communicatie met Toeloeng Agoeng ^{geheel} was afgesloten. Wil daarom het eenigszins [???] late antwoord verschonen.

~~Ik begrijp wel~~ Het was mij niet onbekend, dat de Regeering in den regel geen werk betaald voordat het afgeleverd ^{en goedgekeurd is} is. Uit een schrijven van Prof. Weber te Amsterdam ~~echter~~, die wel de tussenpersoon heeft willen zijn bij de uitvoering der platen voor mijn ter perse zijn de verhandeling, meende ik echter te moeten afleiden, dat de technici welken de platen ^{deels reeds} afgemaakt hadden deels spoedig zouden ~~afmaken~~ afmaken door hem reeds betaald waren of ~~spoed bij t op het urgent spoedig~~ ^{weldra} na ~~het schrijven~~ verzending van zijn brief zouden worden # ik achtte het daarom niet meer dan beleefd ZHGel. ~~het geld~~ zoo spoedig mogelijk het door hem voorgeschoten te kunnen restitueren en zond hem daarom ~~van mijne uit~~ van ^[ge] particuliere middelen eene som van *f* 250 welke ~~voldoende schijnt te zullen g~~ al de onkosten schijnt te kunnen

[MM774C-000010-375]

dekken. ~~M~~ Met ik meende ^{Mijn verzoek aan} en vroeg U [be??? ?????] ^{daarna} of U dan wel zoo goed te willen zijn aan den Resident v. K.[ediri] machtiging te ~~willen~~ verlenen om de door de Regeering voor 't doel beschikbaar gestelde som t.z.t. uit te aan mij als voorschotten te uit te betalen, waarna ik natuurlijk de kwitanties evenals dat met de andere voorschotten voor zijn de andere [?betalingen] geschiedt. Wil het nu wel ~~verontschuldigen~~ ^{verschonen} dat ~~mij~~ ^{ik} mijn [wenschen] niet duidelijk schijn ^{te hebben} uitgedrukt te hebben #

Dat de platen goed zijn uitgevallen of zullen uitvallen daarvoor staat mij het goede oordeel van Prof. Weber borg.

Ik heb prof. Weber verzocht de platen direct aan 's Lands Drukkerij te zenden en zal den Directeur dier Inrichting vragen mij van de aankomst kennis te willen geven en een exemplaar van iedere plaat ^{en figuur} ter beoordeling tevens mij ter nadere beoordeling te zenden

Verder: over terreinonderzoek, dat goede resultaten, ook in Geologisch opzicht niet onbelangrijk, en dat [tr???] ik tot de eventuele reis naar Calcutta kan worden voortgezet. Voor volledigheid van 't onderzoek bepaalde behoefte.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000042-284]

20 May 1894

N^o6 Chief engineer, Chief of the Mining Department.

I have the honour to offer your noble severe soil the report of my research during the first quarter of this year. The submission of it was quite delayed, because the observations made during this quarter demanded further checking in the field before they would be suitable for publication in the '*Verslag van het Mijnwezen*'.

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

967

— Send from Jawa —

[MM774C-000042-284]

20 Mei 1894

N^o6 Hoofdingenieur, Chef v.h. Mijnwezen.

Ik heb de eer u hoogedelgestrengte aan te bieden het rapport verslag over mijne onderzoekingen gedurende ~~de~~ het ~~maand~~ eerste kwartaal van dit jaar de indiening ~~[?????][?????]~~ werd daardoor zoo bijzonder vertraagd, ~~doordat het geen~~ de ~~over~~ gedurende dat kwartaal ~~te rapporteren~~ ~~waargenomen feiten~~ waarnemingen op het terrein nog nadere contrôle eischten ~~wilde~~ ten einde ze voor opname in het Verslag van het Mijnwezen geschikt en bruikbaar te maken.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000033-756]

First Mining engineer
at the
West Department
of
BORNEO

Bengkajang 21 May 1894

Dear Mr Dubois.

I am assuming or rather convinced that despite the work on your manuscript you will still have a moment of time for some scientific entertainment, so I write you the following:

A few years ago during my research on the peninsular Samosir in the Toba Lake, I came to the conclusion that the latter was not a collapsed crater, but a remnant of an earlier see that was enclosed by volcanic eruptions. So there you find at ± 1450 m above current see level almost horizontal Neptunian sediments suggesting that the earlier sea level must have been 1500 m higher than it is now, as in this location a rise of any significance in my opinion is out of the question. That conclusion has brought me into conflict with Mr Verbeek, for whom all lakes (at least in Sumatra) seemingly have to be collapsed craters. Honestly I must confess that I was shocked myself by the consequences of such an enormously high see in historical quite young times (the aforementioned sediments were young tuffs).

[MM774C-000033-757]

In my latest research now at the West Department of Borneo I have reached exactly the same result, and curiously enough at exactly the same number. Here there are also very young tertiary, possibly Pliocene sediments at an absolute height of 1500 m over a large stretched out area in almost horizontal direction, and after that deposition no rise of any significance can have taken place. And not just that; on more than one location I found evidence that geologically not so long ago, probably also tertiary, be it at the start, granite peaks of 6 to 800 m must have been covered by water that was rather deep.

The purpose of this writing is to find out from you whether the above observations, at two points far apart in the Indies, match with the theory you developed in your brochure about the climates of the geological past. You might think, why doesn't he verify this himself, but I'm travelling and your booklet is at Koperberg in Landak, and secondly I can't wait too long with writing about it as at the end of the year my extensive report about the landscape Sambas needs to be finished; and thirdly you have given these matters far more thought and read much more about it than I have, and these matters are much more clear in your mind, whilst I would first have to make a complete study of it.

So you would give me great pleasure, if you have time and the appetite for it, even if very short, or with reference to your brochure, if you could answer the question I posed above. I just kindly request to keep the Borneo results secret.

Next year at this time I will probably be on leave in Holland where I will pick up my wife again, who is already gone now for a year already because of illness. We might see each other than in Batavia.

With my preliminary thanks for the efforts that I am causing you, and my request to bring your wife my respect, I remain with polite greetings ever your willing servant

Wing Easton

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000033-756]

eerstaanwezend
mijnningenieur
ter
Westerafdeeling
van
BORNEO

Bengkajang 21 Mei 1894

Waarde Heer Dubois.

In de veronderstelling of liever overtuiging dat u niet tegenstaande Uw drukwerk nog wel oogenblik tijd zult vinden voor een wetenschappelijke causerie, schrijf ik u het ondervolgende:

een paar jaar geleden tijdens mijn onderzoekingen op het schiereiland Samosir in het Toba meer, kwam ik tot de conclusie, dat dit laatste geen instortingskrater, maar een restant der vroegere zee was, die door vulkanische erupties afgesloten was. En daar op ± 1450 m boven tegenwoordig zeeniveau aldaar zoo goed als horizontale neptunische sedimenten voorkomen zou het vroegere zeeniveau dus minstens 1500 m hoger moeten gestaan hebben dan thans, terwijl in casu aan een opheffing van eenige beteekenis m.i. niet te denken was. Ik ben ten gevolgen van die conclusie in conflict gekomen met den Heer Verbeek, voor wien nu eenmaal alle meeren (ten minste in Sumatra) ingestorte kraters schijnen te moeten zijn. Eerlijk moet ik bekennen dat ik zelf wel een weinig terug schrok voor de consequenties van zoo'n enorme hooge zee in historisch nog zeer jongen tijd (de bovengenoemde afzettingen waren jongen tuffen).

[MM774C-000033-757]

Nu kon ik echter bij mijn jongste onderzoekingen ter Westerafdeeling van Borneo tot precies hetzelfde resultaat, en merkwaardig genoeg tot nagenoeg hetzelfde cijfer. Ook hier liggen zeer jonge tertiaire, misschien pliocene, sedimenten tot op 1500 m absolute hoogte en wel overgrote uitgestrektheden in bijna horizontale ligging, en na hunne afzetting kunnen geen op heffingen van beteekenis meer hebben plaats gehad. En niet alleen dat; op meer dan een plaats vond ik het bewijs dat geologisch nog niet zoo heel lang geleden waarschijnlijk eveneens tertiair, doch het begin der periode, graniettoppen van 6-800 M onder water bedolven zijn geweest en wel vrij diep.

De bedoeling van dit schrijven is nu van u te weten te komen of bovenstaande waarnemingen, die op twee ver van elkaar verwijderde punten van Indië werden gedaan, kloppen met de theorie door u ontwikkeld in Uwe brochure over de klimaten der voorwereld. Vermoedelijk zult u denken, waarom verifieert u dit zelf niet, maar eensdeels ben ik op reis en is Uw boekje bij Koperberg in Landak, ten tweede kan ik niet te lang wachten met u er over te schrijven daar einde dit jaar mijn uitvoerig rapport over het landschap Sambas af moet; en ten derde heeft u over die questies meer gepiekerd en gelezen dan ik en staan ze u helder voor den geest, terwijl ik er eerst een hele studie van zou moeten maken.

U zoudt mij dus een groot genoegen doen, als u tijd en lust gevoeld, mij eens desnoods in het kort, of c.q. met verwijzing na Uwe brochure, eens op bovengestelde vraag te antwoorden. Mijn adres is nog altijd Pontianak. Alleen verzoek ik u vriendelijk die Borneo-resultaten geheim te willen houden.

Het volgend jaar om deze tijd zit ik waarschijnlijk al met verlof in Holland waar ik mijn vrouw weer ga oppikken, die nu wegens ziekte al een jaar geleden verdwenen is. Mogelijk spreken we elkaar dan wel te Batavia.

Met voorlopige besten dank voor de moeite die ik u veroorzaak en mijn verzoek mijn respect aan Mevrouw te willen overbrengen, blijf ik met beleefde groeten steeds gaarne UwdwDr

Wing Easton

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000005-289 right]

Tulung Agung 22 May 1894

Dear Mr Dubois,

To my great regret I heard that you were in Surabaya just at the moment I would like to have spoken to you on a private matter. Yesterday I heard from your little daughter that you have already returned, but at the moment I'm too occupied with my work to meet you in person. Therefore I now shortly request in writing what I would have preferred to have asked you in person. In short the matter is this: my friend the Patih has for a long time been applying for a position as Regent. As he now obviously will do anything to get

[MM774C-000005-290]

that position he would like to see that in Batavia they would notice something of him. He has for some time with my support written several important articles in the Journal for Internal Governance and currently has a new manuscript concerning a new arrangement for pawnshop leases, which I think is very well posed.

As Mr Groeneveldt is currently dealing with that subject it would not be a bad thing if that “bigwig” got his hands on that manuscript. So my request to you is, as you know Mr Groeneveldt very well, whether you would intervene by sending his Noble severe Sir the intended manuscript with a small letter of your hand introducing it. I vouch for it that you will not – as vulgarly said: “make a fool of yourself”, as I have read the manuscript myself and found that it contains several items that could be of use to Mr Groeneveldt in this case.

I therefore heartily hope you will be willing to help the Patih, to whom I have given this letter of introduction. You will much oblige me and the Patih if you do so.

As soon as I can find time — I'm leaving today for [??.] only to return next Friday — I will come over and visit you somewhere this week.

Cordial greetings to you and your wife

esteemingly

yours truly

Groeneveldt [elaborate autograph]

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000005-289 right]

T.A. 22-5-94

Waarde Heer Dubois,

Tot mijn niet geringen spijt vernam ik dat Gij te Soerabaia waart juist toen ik U over eene particuliere aangelegenheid gaarne zou gesproken hebben. Gisteren vernam ik van Uwe dochtertje, dat gij reeds terug zijt, doch op dit oogenblik beletten mijne drukken werkzaamheden U persoonlijk te ontmoeten. Vandaar dat ik u thans in het kort schriftelijk zal verzoeken wat ik gaarne mondeling had gedaan. De zaak is in 't kort deze: mijn vriend de Patih is reeds sedert lang solliciteerende naar een Regents betrekking. Terwijl hij nu natuurlijk alles in 't werk wil stellen om die

[MM774C-000005-290]

die betrekking te krijgen zou hij gaarne zien dat men te Batavia [????] iets van hem zag. Hij heeft destijds door mijne tusschenkomst verscheidene belangrijke artikelen in het tijdschr. voor Binnenl. Best. geschreven en heeft op dit oogenblik een manuscript betreffende eene nieuwe regeling van de pandhuispacht, dat ik zeer goed gesteld vindt.

Daar de heer Groeneveldt thans bezig is dat onderwerp te behandelen zou het niet kwaad zijn als die “hooge Oom” bedoelde manuscript in handen kreeg. 't Verzoek is dus of gij, die den heer G. zeer goed kent, uwe tusschenkomst wilt verlenen door ZWEd. bedoelde manuscript met een klein geleide briefje van uwe hand toe te zenden ter kennisname. Ik sta u borg dat gij daarmede geen – wat men vulgair uitdrukt: “gek figuur” zult slaan, daar ik 't manuscript heb gelezen en bevonden heb dat daarin verscheidene gegevens zijn vermeld, die voor de heer Gr. in casu van nut kunnen zijn.

Ik hoop dus van harte dat ge den Patih, wie ik dezen brief tot introductie heb meegegeven, zult willen helpen. Gij zult mij en ook den Patih zeer aan U verplichten.

Zoo ik tijd kan vinden – ik ga heden naar [??.] om vrijd a.s. eerst terug te komen – kom ik u in de loop dezer week eens opzoeken.

Met hartelijke groeten ook aan Mevrouw

achtend

tuv

Groeneveldt [elaborate autograph]

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000005-291]

W.P.G. Groeneveldt
Vice President of the Council of the Dutch Indies

Tulung Agung 22 May 1894

Highly noble and severe Sir,

I herewith have taken the liberty to politely offer to you a manuscript of the Patih on pawnshop leases of the local Patih R.B. Partowidjojo, who might not be unknown to you from his writings in the Journal of Internal Governance.

As I heard that you were currently treating this subject I assumed that you might consider it worthwhile to give attention to the opinion of a Javan, whose clear judgement about things of which I understand more than pawnshop leases, I have often admired.

With true esteem

I have the honour to be
your highly Noble severe Sir's
willing servant

Eug Dubois

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000005-291]

W.P.G. Groeneveldt
Vice.President R.v.I.
Hoogedelgestreng Heer,

T.A. 22.5-94

Te gelijk met dezen heb ik de vrijheid genomen U beleefd aan te bieden een handschrift van den Patih over pandhuispacht van den Patih alhier R.B. Partowidjojo, die U door zijne stukken in het Tijdschrift voor Binnenlandsch Bestuur misschien niet onbekend is.

Vernomen hebbende, dat U thans bezig is dit onderwerp te behandelen meende ik dat U de opinies van een javaan, wiens helder oordeel in dingen waarvan ik meer begrijp dan van pandhuispacht ik vaak bewonderd heb, wellicht Uwe aandacht zoudt waardig keuren.

Met ware hoogachting

heb ik de eer te zijn
van UHoogEdelGestreng
de dienstw. Dienaar
Eug Dubois

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000009-201]

Kalangbret 28. October 1891

With all due honour

The writer makes it known to his "good friend" that if he wants to come to the desa Wonopuro to hunt deer, he proposes the day after tomorrow, Friday 30 October.

In case the addressee already comes on Thursday 29th Oct, there will be too little time to prepare everything that he would need.

Coming from the main road he first needs to take the village-road, in the desa Djarakan. If it is not raining he can get into a cart and drive until Plinggrong, in the desa Twedan. Upon arrival in the village Plinggrong he needs to take a horse to go to the desa Wonopuro.

If I need to provide horses, please give me notice.

Furthermore one needs to leave from Tulung Agung very early on the aforementioned day.

I respectfully request this also to be made known to the Assistant Resident.

In high esteem and with many greetings from the writer and his wife to the addressee and his wife and kids.

From your humble and good friend, the Wedono from district Kalangbret
Notodipuro

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[Next](#) Indonesian letter

[Previous](#) Indonesian letter

[MM774C-000009-201]

Kalangbret 28. October 1891

Dengen segala hormat!

Saja hoendjoek berlaoe kapada sobat baith, djekaloe bole dari sobat baith poenja dateng di desa Wonopoero boewat pasang Mendjangan, saja moehoen besoeth hari djemaät [???] tanggal 30 ini boelan, djikalau dateng hari kemis tanggal 29 october 1891 terlaloe kesoesoe boleh nja atoer lain-lainnja.

Moelai djalan besar N° 1 masoekh djalan kampoengan dalem desa Djarakan, djekaloe tiada oedjan, boleh naek Kreta, sampe di plinggrong desa Twedan. mengdjadi ada di itoe Plinggrong lantas naek koeda sumpe di desa Wonopoeroe.

maka djikaloe saja misti sedia koeda naekan saja moehoen kabar.

Lagi itoe hari di atas poekoel brapa berangkat dari Toeloeng Agoeng.

Dari ketaoewanja padoeka kangdjeng

toewan Assistant Resident, tergantoeng sobat baik poenja soeka adanja.

Tiada ketenggalan saja sekalian estri oendjoek tabe dan hormat, kapada sobat sekalian njongah dan anak.-

Dari sobat baik rendah
Wedono district Kalangbret
Notodipoero

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000013-401]

Utrecht, 23 May 1894.

Dear Mr Dubois,

immediately upon receipt of your letter dated 15 April I have forwarded the list with the corrections you have proposed, which partly had already been incorporated, to Mr Thieme. I do not know what the cause of the delay is. He never sends me any reply. It should be easy for him to find a publisher in England, because his office has a branch in London and he does a lot of printing for English publishers. It seems to me that his business is doing too well such that he has become indifferent. This relative “tiny job” does not seem to be worth his while. With the best greetings and wishing you a prosperous journey to British India

ever yours truly   A Wichmann

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000013-401]

Utrecht, 23 Mei 94.

Waarde Heer Dubois,

Onmiddellijk na ontvangst van Uwe letteren d.d. 15 April heb ik de lijst der door U voorgestelde correcties, die gedeeltelijk reeds aangebracht waren, aan den heer Thieme gezonden. Wat de oorzaak van de vertraging in de uitgave is, weet ik niet. Hij antwoordt mij nooit. Het is voor hem zeer gemakkelijk een uitgever in Engeland te vinden, want hij eene filiale van zijne drukkerij te Londen en levert veel drukwerk voor engelsche uitgevers. Na het mij voorkomt maakt hij te goede zaken en is hij daarom onverschilligheid. Deze betrekkelijke “kleinigheid” schijnt hem niet de moeite waard te zijn. Met de beste groeten en U een bijzonder voorspoedige tocht naar Br.Indië toewensende

Steeds Uwe   A Wichmann

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000033-604]

Tulung Agung, 24 May 1894

Noble and severe Sir,

A few days ago I have submitted to the Main Engineer, Chief of the mining Department a report about my paleontological explorations during the first quarter of this year, in which, as I only now have noticed, an error has occurred, which you as the probable Editor of the *Reports of the Mining Department*, in which my report are usually published, might be so good as to correct.

It says in it: "*kan men deze van Kedoeng Broeboes ¾ km ver vervolgen tot waar*"....
But instead of ¾ km it should read 1 km

In connection to that a bit further instead of: "*eene dikte berekenen van om-*
[MM774C-000033-605]
streeks 100 m." It should read: "*eene dikte berekenen van 140 m.*"

I am, your Noble severe Sir, very much obliged in advance for these improvements which I flatter myself you will be willing to correct if they arrive in time.

With the highest esteem I'm calling myself your Noble severe Sir's willing servant
EugDubois

This is the last letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000033-604]

Toeloeng Agoeng, 24.5.94.

Weledelgestreng,

In het voor een paar dagen aan den Hoofdingenieur Chef van het mijnwezen ingediende rapport over mijne palaeontologische nasporingen gedurende het eerste kwartaal van dit jaar is, zoo als ik eerst nu bespeur, eene fout ingeslopen, welke U, als de vermoedelijke Redacteur van het Verslag van het Mijnwezen, waarin mijn rapporten gewoonlijk worden opgenomen, misschien zoo welwillend is te verbeteren.

Er staat daar: "*kan men deze van Kedoeng Broeboes ¾ K.M. Ver vervolgen tot waar*"....
In plaats van ¾ K.M. moet echter gelezen worden 1 K.M.

En in verband daarmee behoort later gelezen te worden: in plaats van: "*eene dikte berekenen van om-*
[MM774C-000033-605]
streeks 100 M." moet gelezen worden: "*eene dikte berekenen van 140 M.*"

Ik ben U, Weledelgestreng Heer bij voorbaat zeer erkentelijk voor deze verbeteringen welke ik mij vlei, dat U wel zult willen aanbrengen zoo ze U nog tijdig geworden.

Met de meeste achting noem ik mij van U Weledelgestreng de dienstw. Dr.
EugDubois

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000005-471]

Blitar 25 Mei 1894

Dear colleague!

I cannot return these galley proofs to you, without first expressing my sincere admiration for this very thorough and extensive scientific work. It is almost incredible to me, how you have been able to collect all this book material in your remote Tulung Agung, a fact that also astounded me in your previous brochure. It is clear to me that you strive for the highest goals of science and I envy the beautiful fate and beautiful future that lies ahead of you. I will have to do with my much smaller fate and have been banished to the lonely Blitar, if there only were not so many creatures here

[MM774C-000005-472]

which surely are more like your Pithecanthropus, far behind in education, which by their obtrusive nature make someone's presence much less pleasant.

If you have any more use of me, I am, as you know, pleased to be of service.

For now I have to end because of "busyness".

With friendly greetings from house to house
yours

E. Herrmann

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000005-471]

Blitar 25.5-94.

Werther Herr Collega!

Dieser letzten Drukbogen kann ich Ihnen nicht zurückschicken, ohne Ihnen für diese äusserst gründliche u, von umfassenden Studien u. Wissen [?zerg??de?] Arbeit meine aufrichtige Bewunderung auszudrücken. Es ist mir fast unbegreiflich, wie Sie all dies ^{Bücher} Material in Ihren weltverlassenen T. Agoeng zusammen bekommen konnten, ein Faktuur das mich schon bei Ihre vorigen Brochure sehr staunen machte. Ich merke Sie streben den höchsten Zielen der Wissenschaft entgegen u. [?m??chte?] Sie beneiden um das schöne Los u. die prächtige Zukunft die Ihnen beschieden ist. Ich bescheide mich mit einem kleineren Loos u. würde in dem einsamen Blitar verbannen, wären hier nicht so viele

[MM774C-000005-472]

sicher Ihren Pithecanthropus ähnliche, an Bildung sehr zurückgebliebene Geschöpfe, die einem den Aufenthalt durch ihre aufdringlich Nähe minder angenehm machen.

Wenn Sie mich der weiteren gebrauchen können bin ich, wie Sie wissen, gerne zu Ihren Diensten.

Für heute muss ich schliessen wegen "drukte".

Mit freundliche Grüssen v. Haus zu Haus

Ihr

E. Herrmann

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-0000012-476]
Tulung Agung 25 May 1894

Esteemed Mr Verbeek,

finally I am able to fulfil my promise to inform you about my findings on the little tuff hill at Butak and it pleases me that [? after my survey?] much mystery about the bone formation of middle Java can be resolved. The acquired results that I can now pass on to you, are only short in length, but it has taken a long time to find them and many a crooked way to lead us there. And still more light is needed to lift the darkness. Mainly by digging into the surface I have found out that at least near Kedung Brubus (Charuban)

[MM774C-0000012- 477]

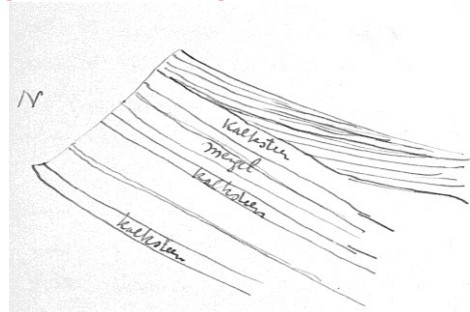
and near Banglee (Lengkong- Kediri) the layers are dipping quite regularly and accurately at 8° to the south-west stretching north 55° west.

Along the Kali Brubus and its [?branches] which are rather difficult to follow, I can check up on that for about 1 km. They are alternating clay – and sandstone tuffs (the latter usually being fine-grained), which given a dip of 8° should have a thickness up to Kedung Brubus of 140 m. The distance of 1 km in the direction of the slope I have measured. Closely before where the Kali Butak ends into the Kali Brubus andesite breccias surfaces, concordant beneath the tuffs, which over here (and also at Banglee) cover marine rocks which have a large dip (at least 15°) and are lying underneath.

The small hill at Butak and its pedestal of tuffs are accurately in line of the deepest layers north-east of Kedung Brubus. To make this story short, may I be so free as to point you at the report to the mining department over the first quarter (handed in only a few days ago) for further details.

Going down the Kendeng along the north slope of the small Butak hill one is to find a breccia, limestone and marl alternating each other, but mainly marl, and this stretches south north on the surface until more or less the Solo river. Within the marl, now and again, there are thin layers of andesite tuff and conglomerates or breccias, as I also noticed north of Ngawi. I now want to find out the dip in the direction of the layers more to the West by making digs into the surface.

[MM774C-0000012-478]

N(orth) Z(south)

Limestone
marl

limestone

limestone

[Next](#) letter with this correspondent
[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-0000012-476]
Toeloeng Agoeng 25 mei 1894

Hooggeachte Heer Verbeek,

eindelijk in staat mijne belofte na te komen om u van mijne bevinding aangaande het tufheuveltje te Boetak te berichten, doet het mij genoeg dat nu [?is verkend met andere leer immers?] zoo [danig] te kunnen doen, dat daardoor veel raadselachtigs in die beenderen formatie van Midden-Java wordt opgelost.

De verkregen resultaten, die ik nu kan mededelen, zijn heel kort mede te delen, hoewel het lang geduurd heeft ze te vinden en vele “kronkelwegen” daartoe geleid hebben. Nog moet er in veel duister’s worden licht gezocht.

Voornamelijk met behulp van ingravingen ben ik nu te weten gekomen dat althans bij Kedoeng Broeboes (Tjaroeban)

[MM774C-0000012- 477]

en bij Bangle (Lengkong-Kediri), de lagen enige helling hebben regelmatig van vrij juist 8° [? Wench?] naar het ZW strekking N 55° W.

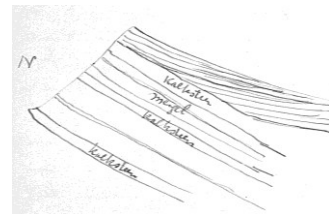
Langs de Kali Broeboes en a.[ftakkingen?] die nogal moeilijk te vervolgen zijn, kan ik dat bijvoorbeeld ongeveer een kilometer ver nagegaan. Het zijn er afwisselend klei-en zandsteen tuffen (de laatste meestal zeer fijnkorrelig), die bij enige helling van 8° ene dikte tot Kedoeng Broeboes van 140 m moeten bezitten. De afstand van een kilometer in de richting der helling heb ik gemeten. Dicht voor de monding van de Kali Boetak in de Kali Broeboes komt de andesiet breccie aan den dag, concordant onder de tuffen, die hier (ook bij Bangle) de marine gesteenten welke met groote helling (van tenminste 15°) eronder liggen, bedekken.

Het heuveltje te Boetak en zijn voetstuk van tuffen ligt nauwkeurig in de lijn van de diepste lagen ten NO van Kedoeng Broeboes. Om deze niet te lang te maken, ben ik zo vrij u op mijn verslag in het verslag van het mijnwezen over het 1° kwartaal (eerst enige dagen geleden ingediend) te wijzen, wat verdere bijzonderheden aangaat.

Aan de noordhelling van het heuveltje Boetak langsden Kendeng afdalend vindt men onder de breccie, kalksteen en mergel met elkander afwisselend voornamelijk mergel en deze ligt naar het noorden tot ongeveer aan de Solo-rivier bloot. In den mergel komen hier en daar dunne andesiet-turf, conglomeraat-en breccielagen voor, zooals ik ook zag ten noorden van Ngawi. Ik wil nu ook meer westelijk door opzettelijk daartoe gemaakte ingravingen helling en strekking der lagen trachten

[MM774C-0000012-478]

te vinden.

Kalksteen
mergel
kalksteen

kalksteen

[Click here to return to the content page](#)

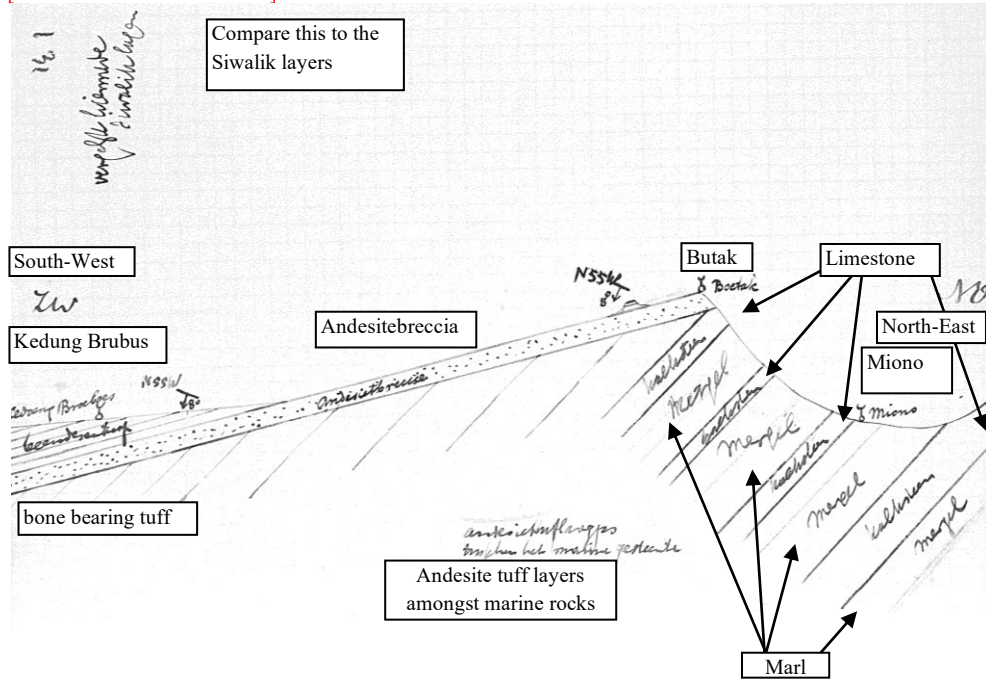
[MM774C-0000012-494]
Tulung Agung 26 May 1894

Highly esteemed Mr Verbeek,

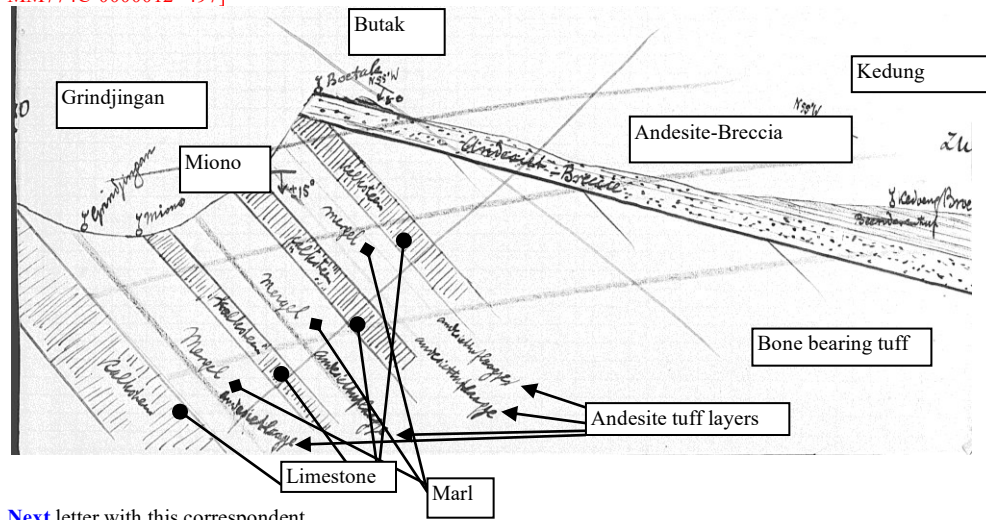
to improve on the hasty sketch I sent you yesterday I hereby include a new scheme of the layers north and south of Butak that, however, also makes no claims of beauty and of which the relative distances at some points only meagrely agree with the true proportions. It is only a scheme.

after polite greetings I remain
with the highest esteem
your willing servant
Eug Dubois

[MM774C-0000012-495=496]

[MM774C-0000012-497]

Next letter with this correspondent
Previous letter with this correspondent

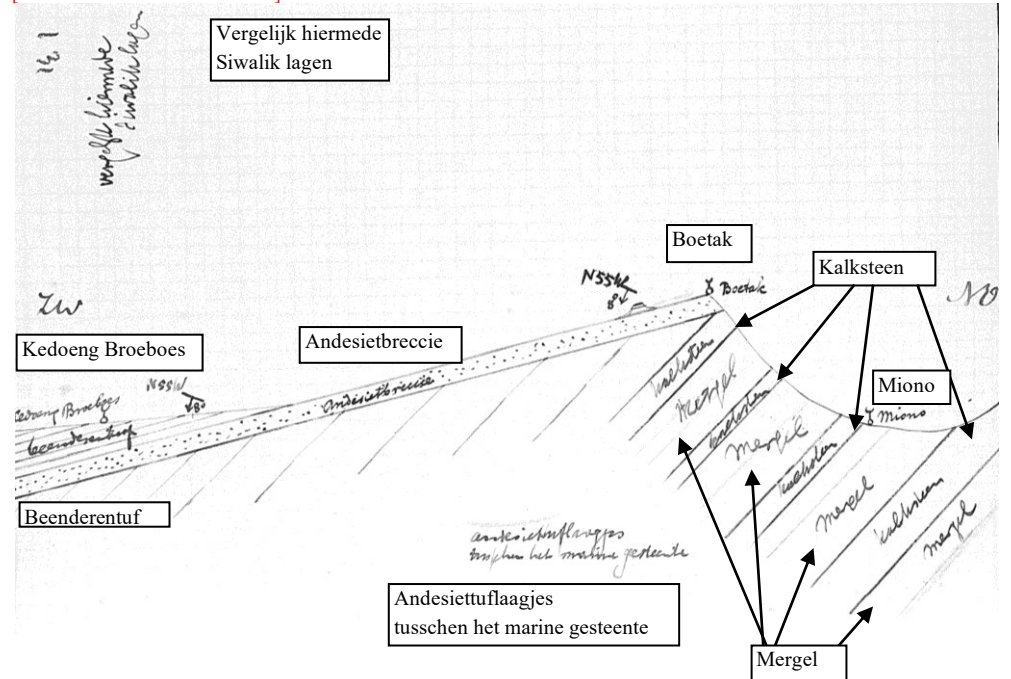
[MM774C-0000012-494]
Toeloeng Agoeng, 26-5-94

Hooggeachte Heer Verbeek,

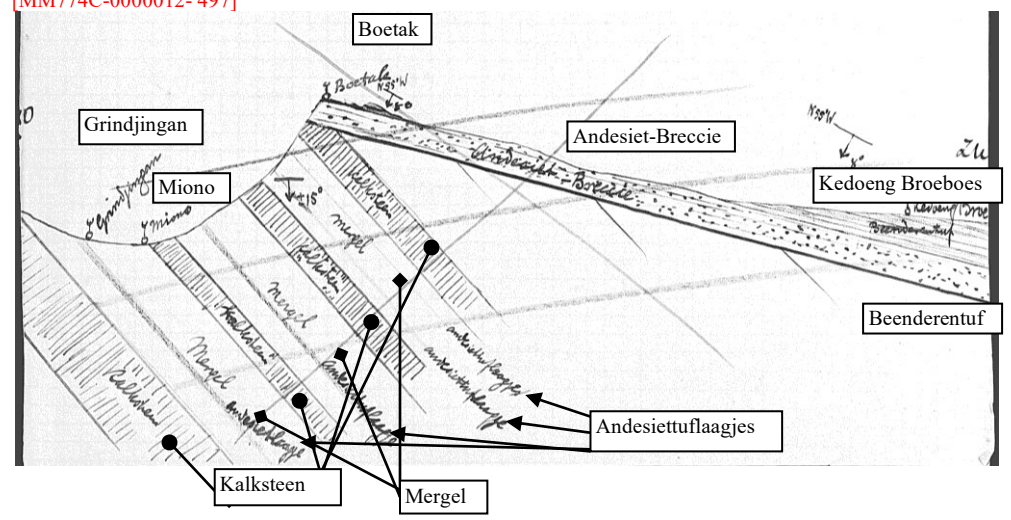
ter verbetering van het gisteren al te haastig geschetste doe ik U hierbij een nieuw schema van de lagen ten noorden en ten zuiden van Boetak toekomen, dat ook geenszins aanspraak maakt op fraaiheid en waarvan de relatief afmetingen voor een deel maar matig in overeenstemming zijn met de werkelijke verhoudingen. 't is ook maar een schema

na beleefde groeten, verblijf ik
met de meeste achtung
Uwdwdr.
Eug Dubois

[MM774C-0000012-495=496]

[MM774C-0000012-497]

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000009-410 right]

Bodjonegoro 31 May 1894

Noble and severe Sir

Mr M.E.F.T. DUBOIS

at

TULUNG-AGUNG

Noble and severe Sir!

As a polite answer to the question in your letter of the 26th I have the honour to let you know that, if you let me know of your intention to come here six days in advance, I will make sure that one of our service proas will be ready for you in Ngawi to take you from there along the Solo river to the headquarters of the sixth section at Ngluwak, and from there, either with a proa to Padangan or by land. The bed of the Solo river is so far yet the deepest incision in the terrain, and as such may be of interest to you.

From Padangan you can visit the new canal, in which we have already come across several layers of padas. From Padangan you can again either by proa or by land go to Bodjonegoro, where you would do me and my wife a favour, if you would take up one of our guest rooms.

Should you want to return to Ngawi then you could take the trip back over the mountain range between Ngraho and Ngawi.

Meanwhile with the highest esteem,

your willing servant:

J.L. Pierson

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000009-410 right]

Bodjonegoro 31 Mei 1894.

Wel Edel Gestreng Heer

den Heere M.E.F.T. DUBOIS

te

Toeloong-agoong

Wel Edel Gestreng Heer !

In beleefd antwoord op het gestelde in Uw schrijven dd. 26 dezer heb ik de eer U mede te dat, wanneer U mij een zestal dagen te voren laten weten van Uw voornemen herwaarts te komen, ik zorg zal dragen dat een onzer dienstprauwen te Ngawi gereed ligt om U vandaar langs de Solo-rivier te brengen naar het hoofdkwartier der zesde sectie te Ngloewak, en van daar uit, of per prauw naar Padangan of overland daarheen. De bedding der Solo-rivier is tot dusverre nog de diepste insnijding in het terrein, en als zoodanig wellicht voor U van belang.

Van uit Padangan kunt U het nieuwe kanaal bezoeken, waar in wij reeds verschillende lagen padas aantreffen. Van Padangan kunt U weder per prauw of overland naar Bodjonegoro gaan, zullen de het mij en mijne echtgenooten genoeg doen, wanneer U een onzer logeerkamers voor lief zult willen nemen.

Wensch U weder naar Ngawi terug te gaan dan kunt U de terugreis over het gebergte tusschen Ngraho en Ngawi doen.

Inmiddels met de meeste hoogteaching,

Uw dienstwillige dienaar:

J.L. Pierson

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-0000012-479]

Buitenzorg 31 May 1894

Esteemed Mr Dubois,

Thank you for both your letters. Before answering to them, let me start with announcing to you that the matter of your research has finally, after fumbling for a long time, been agreed upon. I heard today in the corridors (in secret) that your research is to be extended for maximally one year, and that the director of education is authorised to send you to the British Indies. A result with which you can be satisfied.

As to your profile, it really seems to be that not just at the low end, but also

[MM774C-0000012-480]

high up in the mountains, there is a fresh water formation; that these layers high up in the mountains should have been the result of river sedimentation does not seem likely to me, because where should those rivers have come from? The mountain range should have to have been much higher for that.

Next to that, we recently revisited a find site of fossil bones in the south of the Preanger, of which I showed you a small piece. These bones were alas small in number, but the layers containing the bones undoubtedly belong to the Tertiary formation, as they are covered with ordinary tertiary sandstones and marls. This result is very important and raises the question whether layers containing bones elsewhere in Java cannot also be partially of tertiary and partially of quaternary age? Assuming this, the Miocene Butak-layers have been lifted a bit first, where subsequently sedimented upon with brackish – or freshwater layers containing bones, after which the layers were lifted again, in which case the youngest layers may very well be discordant upon the older ones and yet

[MM774C-0000012-481 left side]

be young tertiary. I did ask you on earlier occasion whether you stick to your opinion that the animals of Pandan and Patiyam et cetera are all Quarternary? I'd be pleased if you were to answer that question sometime. An important uplifting event underneath the slopes of the Quarternary layers is beyond me, and it seems to me that elsewhere, as is the case in the Preanger, there have to be young tertiary layers containing bones. If you have the time, visit these layers in the Preanger; from here it's a four-day journey.

Many greetings, also to your wife of RDM Verbeek

The improvements of Tjilatjap are already going through to Bandung.

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-0000012-479]

Buitenzorg 31/5 94

Waarde Heer Dubois,

Dank voor Uw beide brieven.

Voordat ik daarop antwoord, eerst de mededeling, dat de zaak van Uw onderzoek eindelijk, na lang scharrelen, in orde is. Ik hoorde heden van terzijde (en geheim), dat Uwe onderzoekingen hier nog uiterlijk één jaar kunnen voortgezet worden, en dat de directeur van Onderwijs gemachtigd is, U dan naar Britsch Indië te zenden. Dus kunt U met dit resultaat tevreden zijn.

Wat nu Uw profiel betreft, zoo schijnt dus werkelijk niet alleen in de laagte, maar ook

[MM774C-0000012-480]

hoog in het gebergte zoetwater-formatie voor te komen; dat die lagen boven in het gebergte door rivieren zouden zijn afgezet, komt mij niet wel aannemelijk voor, want waar zouden die rivieren vandaan moeten zijn gekomen? Het gebergte zou daarvoor veel hooger dan nu moeten geweest zijn.

Daarbij komt, dat wij kort geleden de vindplaats van fossiele beenderen nog eens bezocht hebben in het zuiden van de Preanger, en waarvan ik u hier een stukje toonde. De beenderen waren helaas gering in aantal, maar de beenderenhoudende laag behoort daar ongetwijfeld tot de tertiaire formatie, daar zij door de gewone tertiaire zandsteenen en mergels bedekt wordt. Dit resultaat is zeer belangrijk en doet de vraag rijzen, of de beenderenhoudende lagen elders op Java ook niet gedeeltelijk van tertiaire, gedeeltelijk van kwartaire ouderdom kunnen zijn? Wanneer men aanneemt, dat de miocene Boetak-lagen eerst een weinig werden opgeheven, dat er toen plioceen? brak- of zoetwaterlagen met beenderen op werden afgezet, dat toen de lagen nog eens werden opgeheven, dan kunnen de jongste lagen heel goed discordant op de oudere liggen en toch nog

[MM774C-0000012-481 left side]

jong-tertiair zijn. Ik heb u vroeger reeds eens gevraagd, of gij bij Uw opinie blijft, dat de beesten van ^{Pandan en Pati ajam etc.} alle kwartair zijn. Is dit Uwe opinie ook nu nog? Gaarne zal ik op deze vraag eens antwoord van u krijgen. Ene ^{belangrijke} opheffing onder helling van kwartaire lagen wil er bij mij niet erg in, en mij komt het voordat ook elders, even als in de Preanger, jong-tertiaire beenderenvoerende lagen zijn. Hebt gij tijd, bezoek dan die lagen in de Preanger eens; van hieruit is het 4 dagen reis erheen.

Vele groeten, ook aan

Uwe vrouw van tt

RDM Verbeek

De verbetering van
Tjilatjap loopen reeds
door naar Bandoeng

[Click here to return to the content page.](#)

[MM774C-000010-232]

State Publishing Office 4 June 1894

Dear Mr Dubois,

While submitting a proof of the lithograph drawing, I politely request you after approval to send *f* 12.50 for the costs of the engraving and 400 prints at the lithographic bureau.

Following the governmental decision of 2 October 1893 N^o3 *f* 300 are available for the reproduction of the drawings belonging to your work and therefore this needs to be paid from that sum.

Yesterday I sent you a clean sheet 4 and the revision of sheet 5, cover, et cetera. I will be pleased to take on the last revision

[MM774C-000010-233]

After polite greetings

With esteem¶

Your willing servant

Quentin

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000010-232]

Landsdrukkerij 4/6 '94

Geachte Heer Dubois,

Onder aanbieding van een proef v/d gelithografeerde teekening, verzoek ik U beleefd na goedkeuring bij de toezending *f* 12.50 te voegen zijnde het kostende voor graveren en 400 afdrucken op het Litho: bureau.

Ingevolge G.B. 2 Octob 1893 N^o3 is *f* 300 toegestaan voor de reproductie der bij Uw werk behorende teekeningen ergo moet ook deze daarvan betaald worden.

Zaterdag zond ik aan U schoon vel 4 revisie vel 5 omslag enz. met genoeg neem ik de laatste revisie op mij

[MM774C-000010-233]

Na beleefde groeten

Achtend¶

UwDwDr

Quentin

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-0000012-483 right side]

Tulung Agung 10 June 1894

Highly esteemed Mr Verbeek, although it is absolutely not the case that I have reached the point that I know all there is I want to know about the bone-formations of middle Java, nor that I know all that I'm expecting to learn, there is one question in your friendly letter of 31 May however that I can already answer, and which I do not want to postpone any longer. I refer to your question “whether I stick to my opinion that the animals of the Pandan and the Patiyam et cetera are all quaternary”. To judge the age of the intended fauna there are two factors that need to be addressed, 2nd its relationship to the earlier fauna being the old Siwalik fauna and its younger offspring, the Narbada, Godaveny et cetera, 1st its relationship to the current Indonesian (including Malaysian) fauna. Obviously it is [MM774C-0000012-484]

related to both; but to which most closest? With the current fauna it has almost all genera and at least a few species in common. Until a few years ago I, together with the English geologists and palaeontologists, considered the Siwalik – fauna to be Pliocene, but by studying what has been published lately about the young tertiary mammal fauna in Europe (of Pikermi, Samos et cetera) and in particular after reading Zittel's account I have come to another point of view. The English authors themselves do not consider the Siwalik fauna to be homogeneous, some are inclined to consider a part to be from the Miocene. Zittel and others point in the first place to the heterogeneous character of the Siwalik fauna and the large similarity to the intended Miocene European faunas. In young tertiary time the climate at the foot of the Himalayas has certainly not been more favourable than in the south of Europe, so there is no reason to consider the Siwalik fauna, which has so many identical genera and partly even the same species, to be younger. On the contrary, everything advocates they are one and the same fauna living at that time from India to the south of Europe and northern Africa. Most English writers (compare for instance the newest edition of 1893 of the [manual of the geology of India](#)) are holding on to the Pliocene character of the main mass of the Siwalik fauna. I confess myself, however, now to the teachings of Zittel *cum suis*, and believe it to be mainly young Miocene, as proven by its similarity to the Miocene European fauna. Now for our Javanese vertebrate fauna, I pertinently stick to my old opinions, 1st that it's younger than even the youngest Siwalik fauna, and that they are more closely connected to the Pleistocene of the [K???? Narbada-Godaveny-, Jammor-, Penganga-???] valleys, which are put in the Pleistocene by Lydekker¹¹⁷. It has a highly specialised living form like *Bibos gaurus* and has in common with the Indonesian Pleistocene fauna the rather more peculiar tertiary subgenus *Stegodon*. Assuming the Siwalik fauna to be completely Pliocene I have, until a year ago, considered it to belong to the oldest Pleistocene, because accurately spoken its character differs little from the Indonesian Pleistocene river sediments.

Secondly I will obstinately hold on to my opinion that the middle Javanese vertebrate fauna is homogenous. This opinion is not

[MM774C-0000012-485]

based on the similarity of one or a few species but on the character of the fauna as a whole. That the very questionable appearance of *Elephas nomadicus* on itself is no proof for there being a Narbada fauna, as Prof Martin assumes, is in my opinion as equally certain as that *Bibos gaurus* doesn't prove anything for the recent character of the fossil Javanese vertebrate fauna, or equally for the age of the Narbada-formation, being that therein the extent species *Bubalus buffelus*, *Cervus aristotelis* and *Rhinoceros unicornis* (so even 3 species) are present; nobody, however, even considers to count the youngest Siwalik layers as Pleistocene because it has some species in common or even identical to species that are living in the Pleistocene. There is not even a shadow of a ground that *Elephas nomadicus* should be a *Leitfossil* [as added footnote: in which case the whole formation in Java should be Pleistocene].

After most careful reading of the writings of Prof Martin I have not found any other argument to consider the fossil Javanese vertebrates as being part of the Siwalik fauna then there being Stegodonts.

Stegodonts, however, are by no means exclusive to the Siwalik fauna, something that Prof Martin must have missed, because already years before he wrote his work it was known that *Stegodon ganesa*

[MM774C-0000012-481 right]

and very probably *Stegodon insignis* have been found in the diluvial of the Narbada fauna. Therefore the fauna of the Kendeng, the Patiyam and Solo, is according to my unchanged opinion significantly younger than the youngest Siwalik fauna (which can be considered old-Pliocene) whereas the main mass is to be put in the upper-Miocene) and only a little older than the Narbada fauna *cum suis*.

And that is why I consider our fossil fauna of middle Java to probably be young Pliocene, though I cannot completely rule out the possibility that it is very old Pleistocene. The first opinion also matches well with their having been a rather significant disturbance which the mentioned formation has undergone. In my description of *Pithecanthropus erectus*, now in print, which I hope

[MM774C-0000012-482]

will appear within this month, I have also already taken this position. In the Dutch report that I sent 1½ year ago to the director of the ministry of Education Religion and Trade, and that I now used in my treatise translated to German, I still mentioned old Pleistocene and in a few cases these words have stuck into the German text, but they have been corrected by a corrigendum.

The bone-carrying layers in the south of the Preanger, may well, as you write, truly be Siwalik as they are being covered with ordinary tertiary rock, or even of an older formation, if the tertiary marine rock is beneath the upper Miocene. I agree with you on the importance of this matter and hope to have the opportunity to visit that find site. Maybe you could point out to Mr Renaud the desirability of that. I rejoice in having the possibility to check the appearance of this formation myself and see many [things I only have seen in pictures].

Please receive my best thanks for your kind announcements about the continuation of the research that has been assigned to me, to which you in my opinion have strongly contributed, [enabling me to go and see familiar fossils for real].

[MM774C-0000012-483 left]

and for which I'm grateful to you.

After greeting you, also on behalf of my wife, who sadly has fallen seriously ill over the last couple of days I remain with the highest esteem your willing servant Eug Dubois

Next letter with this correspondent

Previous letter with this correspondent

[MM774C-0000012-483 right]

Toeloeng-Agoeng 10.6.94

Hooggeachte Heer Verbeek,

hoewel nog volstrekt niet aan het einde gekomen van hetgeen ik omtrent de beenderen-formatie ^{van Midden-Java} nu nog wel gaarne zou willen weten noch van hetgeen ik in die lijn hoop te weten te komen, kan ik nu toch reeds ééne vraag in uw vriendelijke schrijven van 31.5 beantwoorden -en wil dat ook niet langer uitstellen. Ik bedoel Uwe vraag “of ik bij mijne opinie blijft, dat de dieren van den Pandan Patiajam enz. alle Kwartair zijn”. Bij de beoordeling van de oudheid der bedoelde fauna komen 2 factoren in de 1e plaats in aanmerking, 2^e hare verhouding tot de vroegere fauna namelijk de oude Siwalik fauna en hare jongere *offsprings*, deNarbada, Godaveny-etc. faunae, 1^e hare verhouding tot de tegenwoordige indische (inclusief maleische) fauna. Met beide vertoont zij, zooals bijna vanzelf spreekt groote ver-

[MM774C-0000012-484]

wantschap; met welke echter de naaste? Met de tegenwoordige fauna heeft zij bijna alle genera en tenminste een paar species gemeen. Tot een paar jaar geleden hield ik met de Engelse geologen en paleontologen de Siwalik fauna voor plioceen, toen ben ik door studie van hetgeen over de jong tertiaire zoogdier faunas in Europa (van Pikermi Samos enz.) in latere tijd gepubliceerd is en vooral na lezing van Zittel's beschouwingen daarover allengs tot een ander inzicht gekomen. De Engelse autoren zelf voor een deel houdende Siwalik fauna niet voor homogeen, enkelen zijn geneigd een gedeelte ervan in het mioceen te stellen. Zittel e.a. nu wijzen in de eerste plaats op het heterogene der Siwalik fauna en verder op hare zeer groote overeenkomst met de bedoelde miocene Europeesche faunas. Het klimaat was in jong tertiaire tijd aan den voet der Himalaya zeker niet gunstiger dan in Zuid-Europa, zoodat er geen reden bestaat de Siwalik fauna, met zoveel identieke genera en gedeeltelijk dezelfde species voor jonger te houden. Alles pleit er integendeel voor dat eene zelfde fauna toen van Indië tot in Zuid-Europa en Noord-Afrika leefde. De meeste Engelse schrijvers (vergel. bijv. de nieuwste uitgaaf van 1893 van het Manual of the geology of India) houden nog aan het pliocene karakter van de hoofdmassa der Siwalik fauna vast. Ik beken mij nu echter tot de leer van Zittel c.s., dat zij in hoofdzaak een jong-miocene is, zooals hare overeenkomst met de miocene europese fauna bewijst.

Nu onze Javaanse vertebraten fauna, Ik blijf pertinent bij mijne oude opinies, 1° dat deze jonger is, dan zelfs de jongste Siwalik fauna, en dat zij zich daarentegen nauw aansluit bij de pleistocene van de [K???? Narbada-Godaveny-, Jammor-, Penganga-???] valleien, die door Lydekker in het pleistoceen gesteld worden. Zij bezit een zoo hoog gespecialiseerde levende vorm als *Bibos gaurus* en heeft met die pleistoceen Indische fauna hun overigens meer eigenaardige tertiaire subgenus *Stegodon* gemeen. Aannemende dat de Siwalik fauna in haar geheel plioceen was rekende ik haar daarom tot bijna een jaar geleden tot de het oudste pleistoceen, want nauwkeurig gestrooken heeft zij een weinig ander karakter dan die Indische pleistocene rivierafzettingen 2^e blijf ik halsstarrig aan mijne opinie vasthouden, dat de midden-Javaanse vertebraten fauna een geheel homogene is. Deze meening

[MM774C-0000012-485]

berust niet op de overeenkomst van eene of een paar soorten maar van het geheele karakter der fauna. Dat het zeer questieuze voorkomen van *Elephas nomadicus* op zich geen bewijs kan zijn voor het voorkomen van een Narbada fauna, zooals prof. Martin aanneemt, staat naar mijne meening even vast als dat *Bibos gaurus* niets bewijst voor het recente karakter der fossiele Javaanse vertebraten fauna, of voor den dito ouderdom van de Narbada-formatie, dat daarin de levende *Bubalus buffelus*, *Cervus aristotelis* en *Rhinoceros unicornis* (dus zelfs 3 soorten) voorkomen; terwijl niemand eraan denkt zelfs de jongste Siwalik lagen onder het pleistoceen te rekenen omdat daarin enige soorten gemeenzaam met die in het pleistoceen en zelfs identisch met levende voorkomen. En er bestaat geen zweem van een grond dat *Elephas nomadicus* een Leitfossil zou zijn [as added footnote: in welk geval trouwens de gehele formatie op Java pleistoceen zou moeten zijn.].

Na de meest aandachtige lezing der betreffende geschriften van professor Martin heb ik niet kunnen gewaarworden wat anders dezen tot het rekenen onder de Siwalik fauna van de fossiele Javaanse vertebraten heeft kunnen nopen, dan dat daaronder Stegodonten voorkomen. Stegodonten nu zijn geenszins uitsluitend aan de Siwalik fauna eigen, hetgeen Prof. Martin moet ontgaan zijn, want het was al jaren voor hij zijn stukken schreef

bekend, dat *Stegodon ganesa*

[MM774C-0000012-481 right]

En hoogst waarschijnlijk *St. insignis* in het diluvium der Narbada-vallei gevonden waren.

De fauna van de Kendeng, den Pati Ajam en Solo is dus naar mijn onveranderde opinie beduidend jonger dan de jongste Siwalik fauna (die men voor oud-plioceen kan houden) terwijl zij wat de hoofdmassa betreft in het opper-mioceen moet gesteld worden) en een weinig ouder dan de Narbada fauna c.s.

En zoo meen ik dan nu dat onze fossiele fauna van midden Java het waarschijnlijkst jong plioceen is, ofschoon ik het niet geheel onmogelijk acht, dat ze zeer oud pleistoceen zou kunnen zijn. Met de 1^e opvatting stemt dan ook de betrekkelijk aanzienlijke verstoring welke de betreffende formatie ondergaan heeft goed overheen. In mijne thans afgedrukte beschrijving van *Pithecanthropus erectus*, die naar ik

[MM774C-0000012-482]

hoop nog in deze maand verschijnen zal, heb ik dit nieuwe standpunt dan ook reeds ingenomen. In mijn 1½ jaar geleden ingediend Nederlandsch rapport aan den directeur van O.E.N. Waar ik deze verhandeling in het Duitsch bewerkt heb werd nog van oud pleistoceen-[??] gesproken en zo zijn een paar maal in het begin van het Deutsche stuk de woorden pleistoceen blijven staan, echter door Corriegendata verbeterd.

De beenderen-houdende lagen in het zuiden der Preanger kunnen, daar zij, zooals u schrijft door de gewone tertiaire gesteenten bedekt worden wel echte Siwalik zijn, of nog ene oudere formatie, wanneer die tertiaire marinegesteenten onder den opper mioceen zijn. Ik zie met U het belang van die kwestie in en hoop nog gelegenheid te hebben die vindplaats te bezoeken. Misschien wilt u bij gelegenheid den heer Renaud wel eens op het wenselijke daarvan wijzen? Het zou zelfs kunnen zijn, dat daardoor den waren ouderdom van de Siwalik formatie definitief te bepalen is. Ik ben er zeer verheugd over mij zelf van het voorkomen dezer formatie te kunnen gaan overtuigen en vele er alleen door afbeeldingen

Ontvang mijner bestendank voor uw vriendelijke mededeling aangaande de voortzetting van het mij opgedragen onderzoek, waartoe u naar ik zeker geloof het Uwe krachtig hebt bijgedragen, waarvoor en leesch [gr????] mij bekende fossielen in natura te zien

[MM774C-0000012-483 left]

ik u erkentelijk ben.

Na U met Mevrouw namens mij en mijn vrouw, die helaas, sedert enige dagen ernstig ziek is, vele beleefde groeten te hebben overgedragen verblijf ik met de meeste hoogachting uw dienstw. d. Eug Dubois.

[Click here to return to the content page](#)

¹¹⁷ possibly in the [Palaeontologia Indica](#)

[MM774C-000003-417]

Malang. 12 June 1894

Dear Dubois, with great sorrow we heard about the indisposition of your wife, please let us know in a few words how she is now. – We sincerely hope she will be better. –

Your making way too much of that little bit of support that I happily was able to give you, you exaggerate your gratitude, but it is pleasing to meet somebody again who is grateful, on the job we are not exactly spoiled in that respect. – You can work yourself half to death for the Government and still receive nothing but ingratitude. – I think I'm am becoming a man of stature because they have started to scold me in the newspapers! – A few contractors that I did not want to employ and a few expelled overseers are making themselves heard with so-called developments which are completely unsustainable and insinuating actions that in reality were quite different. – Although these gentlemen and

[MM774C-000003-418]

their judgements leave me completely cool the stories can't but leave a bad impression with the Services – and the public that doesn't know me. – The work on the line Malang-Blitar is going wonderful and for a minimal price, but nobody knows that. –

After these monkeys in human form, a question about the other better monkeys in nature: innocent and better beings. – Mr van Someren Greve on the coffee plantation Bedati, (address: the noble Sir Vreede, Malang) has caught a living female black monkey and cut her open after she died to find in her belly a red young. – This is a fact that happened a couple of days ago, if you want it confirmed then write them to get the peculiarities. –

With best greetings yours truly

Th. Delprat

Martin's patent method to get the brochure published doesn't seem to work very fast, my method to simply pay the printer's fee and sent round complimentary copies, would have been the fastest.

I think I still neglected to thank you for that very nice black booklet, a great contrast to that drivel of that unhappy reverent-geologist. – I still have your: “physical basis of life” which I would like to finish reading, the other books I return to you.

ThD.

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000003-417]

Malang. 12 Juni. 94

Waarde Dubois, Met groot leedwezen vernamen wij de ongesteldheid Uwer Vrouw, wilt ons met een enkel woord melden hoe het nu gaat. – Van harte hopen wij beter. –

Ge maakt veel te veel van een klein beetje hulp dat ik gelukkig in staat was U te verleen, ge overdrijft Uw erkentelijkheid, maar het doet iemand wel eens goed weder eens een dankbaar men te ontmoeten, in dienst wordt men daaromtrent niet verwend. – Men kan zich voor het gouvernement half dood werken en ondervindt toch niets dan ondankbaarheid. – Ik geloof een groot man te gaan worden want men begint mij nu ook al in de Couranten uit te schelden! – een paar aannemers die ik geen werk heb willen geven en een paar weggejaagde onder opzichters maken zich belangrijk met zoogenaamde ontwikkelingen die kant noch wal raken en handelingen insinueren die zich in werkelijkheid geheel anders hebben toegedragen. – Hoewel die HH. met

[MM774C-000003-418]

hunne beoordelingen mij geheel cool laten kunnen die verhalen bij de Diensten – het publiek die mij niet kennen niet anders dan een slechte indruk maken. – Het werk op de lijn M/B gaat prachtig tegen minieme prijzen maar dat weet niemand. –

Na deze apen in menselijke vorm, een kwestie over de andere betere apen in de natuur: onschuldige en betere wezens. – De Heer van Someren Greve op de koffie [???] raden Bedati, (adres: WelEdele Heer Vreede Malang) heeft een levende zwarte vrouwtjes aap gevangen die na haar dood opengesneden werd en in haar buik roode jongen had. – Dit is een feit dat zich eenige dagen geleden geeldt voorgedaan, wilt ge daar dus de bevestiging van hebben schrijf hun om U de bijzonderheden meede te delen. –

Met beste groeten tw

Th. Delprat

Martin's patentmethode om de brochure gepubliceerd te krijgen schijnt niet snel te werken, de mijne om eenvoudig het drukloon te betalen en present exemplaren rond te zenden, was wel de snelste ge weest.

Ik geloof nog steeds verzuim te hebben U dank te zeggen voor het aller aardigste zwarte boekje, een groot verschil met het geleuter van mijn [?ongeluk?] dominee - geoloog. – Nog steeds heb ik van U: “physical basis of life” dat ik nog gaarne wilde uitlezen, de andere boeken zend ik U terug.

ThD

[Click here to return to the content page.](#)

[MM774C-000010-234]

State Publishing Office 13 June, 1894

Dear Mr Dubois,

Enclosed I am returning with thanks the two plates, which look nice. Also I hereby enclose the new lithograph which, however, is not yet completely correct, at the topographic bureau, however, they do not much like to do it over again, I will, however, try to make this in order. It will be done privately so it cannot become [?plact?].

In your letter of the seventh there is something not clear, "*marinen Mergeln und Kalkstein*", you ask that *marinen* is to be added

[MM774C-000010-235]

In your addition at page 35 it says "Mergel- und Kalksteinschichten", should this now become:"marinen Mergel- und Kalksteinschichten" or: "marinen Mergeln und Kalksteinen"?

Please answer as soon as possible as we are awaiting your reply to start printing the sheet.

With polite greetings

with esteem

Your willing servant

Quentin

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000010-234]

Landsdrukkerij 13/6 '94

Geachte Heer Dubois,

Ingesloten in dank terug de twee platen, welke er keurig uit zien. Tevens gaat hierbij een nieuwe lithografie welke echter nog niet geheel juist is, veel lust haar nog eens over te maken heeft men op het Topogr: bureau niet, ik zal echter trachten één en ander in orde te maken. Het geschiedt particulier en dus kan er niet [?plact?] worden.

In Uw brief van 7 dezer is iets niet erg duidelijk, "marinen Mergeln und Kalkstein", U vraagt marinen bij te voegen

[MM774C-000010-235]

In Uwe bijvoeging op pag 35 staat "Mergel- und Kalksteinschichten, moet het nu zijn:"marinen Mergel- und Kalksteinschichten"oder: "marinen Mergeln und Kalksteinen",?

Geef U mij hier zoo spoedig mogelijk antwoord op dan wacht ik met het afdrukken v/h vel.

Met beleefde groeten

achtend

UwDwDr

Quentin

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000013-403]

Utrecht, 15 June 1894.

Dear Mr Dubois,

I am hurrying to let you know that I have this morning received an answer from Mr Thieme on my repeated question: “the publication of the English edition Dubois is just awaiting my departure to London, which will now happen very soon.” That is all. I hope to shortly hear more about that. The 50 fl. you have sent, as well as the letter of 27 April have reached me and also finally your postcard of 10 May. With regard to the photo camera I hope to be successful. I will send an extensive message next week. – Attached you will find a contribution (on page 8. about your *Anthropopithecus* following the message in the *Journal of the geographical Society* and the remarks given there by the “geographer” Timmerman, secretary to the mentioned Society.

With the best greetings   Ever yours truly

A Wichmann

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000013-403]

Utrecht, 15 Juni 1894.

Waarde Heer Dubois,

Ik haast mij U te berichten, dat ik op een vernieuwde aanvraag hedenochtend het volgend schrijven van den heer Thieme ontving: “het verschijnen der engelsche editie Dubois wacht enkel op mijn vertrek naar Londen, dat nu zeer spoedig zal plaatshebben.” Dat is alles. Ik hoop nu binnenkort meer daaromtrent te vernemen. De door U gezonden 50 fl., alsmede Uw brief van 27 April hebben mij bereikt en zoo even eindelijk Uwe briefkaart van 10 Mei. Wat betreft het fotografie-toestel zoo hoop ik naar wensch te slagen. In de volgende week zal ik uitvoerig berichten. – [?Nevengaande] een opstel (op bldz 8. over Uwen Anthropopithecus naar [??] aanleiding van een mededeeling in het Tijdschr. v/h. Aardr. Genootsch. en de daarbij [gegeven] opmerkingen van den “geograaph” Timmerman, secretaris van genoemd Genootschap.

Met de beste groeten   Steeds de Uwe

A Wichmann

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000004-024]

Departement
of
Education, Religion
and Trade
Batavia, 18 June 1894
N° 5646
Attachments: 2

Whilst offering copies of the Governmental-decision of 28 May 1894 no. 27 and the missive of the Governmental Secretary of 28 May 1894 No. 1453, I have the honour to request your noble severe Sir to send me a proposal concerning the necessities for your trip to CALCUTTA.

With regard to packing and shipping your collected fossils to EUROPE, I note that packing should be done in strong chests that will be able to endure the transport. I further request your noble severe Sir to pack your collection in two or better three series, whereby each of which should have all of the species found reasonably presented such that each on itself forms a complete overview. This all with the purpose to have these series shipped on different occasions, so that should one or two of these meet with an accident and get lost, the remaining one will still give a complete as possible overview of what was found.

The chests should be addressed thus:

Ministry of Colonies
to
Museum in Leyden

All chests should be marked with the letter A, B or C indicating the series and a serial number corresponding to a packing list and catalogue that needs to be made mentioning the contents as far as necessary.

To
the Officer of Health 2nd class
M.E.F.T. DUBOIS
te Tulung-Agung (Kediri)

[MM774C-000004-025]

When the collection or a series of that is ready for shipment, I request your noble severe Sir to please send me the aforementioned notice which will enable me to properly instruct the general head of transport at SEMARANG, by whose interventions the shipment should be arranged.

The director of education,

H.S.
vd *Kemp*

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000004-024]

Departement
van
Onderwijs, Eeredienst
en Nijverheid
Batavia, den 18de Juni 1894
N° 5646
Bijlagen: 2

Onder aanbieding van afschriften van het Gouvernement-besluit van 28 Mei 1894 no. 27 en der missive van den Gouvernements Secretaris van 28 Mei 1894 No. 1453, heb ik de eer UEdG: te verzoeken, mij t.z.t. omtrent Uwe reis naar CALCUTTA het noodige voor te stellen.

Wat de verpakking en verzending naar EUROPA der door u bijeengebrachte fossielen betreft, teeken ik aan, dat de verpakking zal behooren te geschieden in stevige kisten, welke tegen het te ondergane transportbestand zijn. Voorts verzoek ik UEdG: bij de verpakking de verzameling te verdelen in twee of beter nog drie seriën, in elk waarvan ieder der gevonden specima behoorlijk vertegenwoordigd is en die ieder voor zich zoo veel mogelijk een compleet geheel uitmaakt. De bedoeling hiermede is, ieder dier seriën met eene andere scheepsgelegenheid te verzenden, opdat, indien ook al ene of twee daarvan mochten verongelukken, dan toch nog de overblijvende een zoo volledig mogelijk beeld van het gevondene kan geven.

De kisten zullen het adres moeten dragen:

Min: van Kolonien
voor
Museum Leiden

Alle kisten zullen behalve de serie letter A, B of C der serie waartoe zij behoren een volgnummer moeten dragen en van de verzameling serie's gewijze een afpakkingslijst en catalogus voor Zoover noodig den inhoud vermelden der, moeten worden opgemaakt.

Aan
den Officier van Gezondheid der 2de klasse
M.E.F.T. DUBOIS
te Toeloeng-Agoeng (Kediri)

[MM774C-000004-025]

Indien de verzameling of eene serie daarvan tot afzending gereed is, gelieve UEdG: mij onder toezending van bovenvermelde bescheiden mededeeling daarvan te doen teneinde mij in staat te stellen den Algemeenen Pakhuismeester te SEMARANG, door wiens tusschenkomst de verzending zal behooren te geschieden, van de noodige instructie een te voorzien.

De Directeur van Onderwijs,
H.S.
vd Kemp

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000010-376]

Tulung-Agung, 19 June 1894

Highly esteemed Mister Renaud,

Some days ago I have received from Professor Weber in Amsterdam the receipts of the bills His Highly Learned Sir has paid for the plates and the clichés belonging to my essay that is currently being printed at the State Publishing Office. I have of these plates already received prints, which will do very well.

Plates and clichés are now soon to be received by the State Publishing Office, as they have been sent from Amsterdam on 5 May. I have no doubt that also the clichés will be well. The expenses are *f* 190, to which, however, the costs of the shipment still need to be

[MM774C-000010-377]

added. Furthermore there is in Batavia yet one figure being made, of which I have already corrected the proof. By the friendly intervention of Mr Quentin, acting Director of the State Publishing Office, to whom I am much obliged for the whole publication, that figure will, I hope, also soon be ready. I will then expect Mr Quentin to send me a bill for the expenses of that and for the shipment of the plates and the clichés from the Netherlands, to which the sum of *f* 300 made available will be excessively sufficient.

I have today received the mandate for that amount, which was already dated 30 May. I politely thank you for acting so quick on this, and as soon as I have the complete overview of the expenses I will offer you the account corroborated with receipts.

I express my sincere thanks for the benevolence you have yet again shown me by arranging that my research appointment has been extended to the end of March 1895 and ensuring my trip to British India. I will do my best to be worthy of your benevolence and interest and count myself lucky that one day it may be clear to all that the support I received from you and the Government has been well spent.

I'm still busy

[MM774C-000010-378]

in the field sorting our geological matters that are touching my research and so far succeeding to my wishes. Because I need to go out a lot to do that and I need one of the engineer workmen to accompany me, the work on preparing the collection for transport has lately almost come to a halt; but I will do my best to have the whole collection ready for shipment before my departure to British India. After my return from there I can if necessary yet check some of the matters in the field. Meanwhile I tried to make the best of the dry weather for the field research, whereby rivers cutting into the rock are the main subject.

I will soon send you a list for complimentary copies of my essay.

After polite greetings also on behalf of [continued in the margin:] my wife and I remain with the highest esteem your willing servant
Eug Dubois

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000010-376]

Toeloeng-Agoeng, 19 Juni 1894

Hooggeachte Heer Renaud,

Eenige dagen geleden ontving ik van Prof. Weber te Amsterdam de kwitanties van de door ZHGel. betaalde rekeningen van de platen en clichés behorende bij mijne ter Landsdrukkerij in bewerking zijnde verhandeling. Van de platen ontving ik ook reeds afdrukken, die zeer goed voldoen.

Platen en clichés zullen nu spoedig ter Landsdrukkerij ontvangen worden, want ze werden 5. Mei uit Amsterdam verzonden. Ik twijfel er niet aan of ook de clichés zullen goed zijn uitgevallen. De onkosten bedragen *f* 190, waarbij echter nog de kosten van de verzending zullen

[MM774C-000010-377]

komen. Verder is te Batavia nog eene figuur in uitvoering, waarvan ik er reeds de proef corrigeerde. Door vriendelijke tusschenkomst van den Heer Quentin, waarnemend Directeur van's Landsdrukkerij, die mij bij den geheelen druk zeer verplicht heeft, zal ook die figuur naar ik hoop spoedig in orde komen. Ik verwacht dan van den Heer Quentin opgave van de onkosten daarvan en van de expeditie der uit Nederland verwachtte platen en clichés, waartoe de beschikbaar gestelde som van *f* 300 overvloedig voldoen zal.

Heden gewerd mij het mandaat voor dat bedrag, dat reeds van den 30e Mei dateert. Ik zeg U beleeft dank voor de spoedige behandeling en zal U, zodra ik de complete opgaaf van onkosten heb de verantwoording daarvan gestaafd door kwitantien aanbieden.

Ik betuig U mijnen hartelijken dank voor Uwe welwillendheid mij opnieuw bewezen, doordat U verlenging van de mij opgedragen onderzoekingen tot ultimo Maart 1895 bewerkt hebt en de reis naar Britsch Indië nu vast in uitzicht gesteld hebt. Ik zal altijd mijn best doen mij Uwe goed gezindheid en belangstellingwaardig te maken en zal mij gelukkig rekenen, wanneer eenmaal aan allen blijken mag, dat de van U en de Regeering ondervonden hulp wel besteed waren.

Ik ben nog altijd druk in de

[MM774C-000010-378]

weer op het terrein omtrent eenige mijn onderzoek rakende geologische kwesties inlichting te zoeken en slaagt daarin tot heden nog al naar wensch. Omdat ik daarvoor veel uit moet en een der geniewerklieden daarbij noodig heb staat het gereedmaken der verzameling voor verzending in den laatsten tijd bijna stil; maar ik doe mijn best voort te maken en zal zorgen voor de reis naar Britsch-Indië de verzameling voor verzending gereed te maken. Na terugkomst van daar kunnen dan zoo noodig nog enkele terreinkwesties worden nagegaan. Ik profiteer intusschen nu van 't droge weer voor het terreinonderzoek, waarbij rivierinsnijdingen een hoofdzaak zijn.

Eene lijst voor present exemplaren mijner verhandeling zal ik U weldra aanbieden.

Na beleeftde groeten ook namens [voortgezet in de marge:] mijne vrouw verblijf ik met de meeste hoogachting
Uw dienstw. Dr
Eug Dubois

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000010-235]

State Publishing Office 21 June, 1894

Dear Mr Dubois,

Enclosed is sheet 5 printed with the hand press.

As I would not like to see any additions to the "*Berichtigungen*", I politely request you to return sheet 5 to me immediately. Once I have this sheet printed and anything would be wrong with it, than even for a small error that would mean an extra paper is to be added to the work.

I have received your postcard

after polite greetings with esteem

Your willing servant

Quentin

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000010-235]

Landsdrukkerij 21/6 '94

Geachte Heer Dubois,

Bijgaande vel 5 los getrokken op de handpers.

Daar ik niet gaarne zie dat er bij de "*Berichtigungen*" nog wat bijgevoegd moet worden, verzoek ik U beleefd mij dit vel 5 per keerende terug te zenden. Wanneer ik dit vel laten drukken en er mocht iets in zijn gebleven dan zouden er voor die kleinigheid een extra papiertje in het werk moeten komen.

Briefkaart ontvangen

Na beleefde groeten achtend

UwDwDr

Quentin

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000010-236]

State Publishing Office 22 June, 1894

Dear Mr Dubois,

Enclosed I'm returning the drawings to you, with the answer I received from the topographic bureau.

I also think that this would be the best solution, you make an accurate drawing yourself, completely equal in tint and then they will produce it by photolithography.

Although the changes are easily correctable (I have in my time made rather more difficult engravings for the test station at Semarang)

[MM774C-000010-237]

(which according to the declaration of the director of that station were impeccable) it doesn't seem to work here.

Looking forward to a quick reply after polite greetings with esteem

Your willing servant

Quentin

P.S. you can write to me using Service Mail, also when you're sending the galley proofs.

Service Mail should have your signature on the envelope

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000010-236]

Landsdrukkerij 22/6 '94

Geachte Heer Dubois,

Ingesloten zend ik U de teekeningen terug, met een antwoord door mij ontv: v/h/ Topo: bureau.

Ik voor mij houdt het ook voor de beste oplossing, U zelf eene nauwkeurige tekening maakt, geheel gelijk van tint en dat zij dan langs Photolithogr: weg gemaakt wordt.

Hoewel de aangebrachte veranderingen zeer eenvoudig te corrigeren zijn (ik maakte in der tijd vrij wat moeilijker gravures voor het proefstation te Semarang)

[MM774C-000010-237]

(Welke volgens verklaring van den directeur van dat station onberispelijk waren) schijnt het hier niet te lukken.

Een spoedig antwoord tegemoet ziende na beleefde groeten achtend

UwDwDr

Quentin

P.S. U kunt aan mij schrijven onder dienst couvert evenals U de drukproeven verzendt.

Dienst met Uwe handtekening op de enveloppen

[Click here to return to the content page](#)

22 June, 1894

dear Mr Quentin

I'm herewith returning the papers to you.

An accuracy as being requested is simply impossible, with calque and decalque a drawing will always lose, and thereby these microscopic changes in the curves et cetera et cetera I could work to infinity without a sufficient result.

I'm giving you into consideration to propose to this gentleman that he will make an impeccable drawing himself on nice white paper with good quality black East Indian ink after which I'd be willing to reproduce the drawing by using photolithography.

With polite greetings with esteem [?signature?]

22/6 94

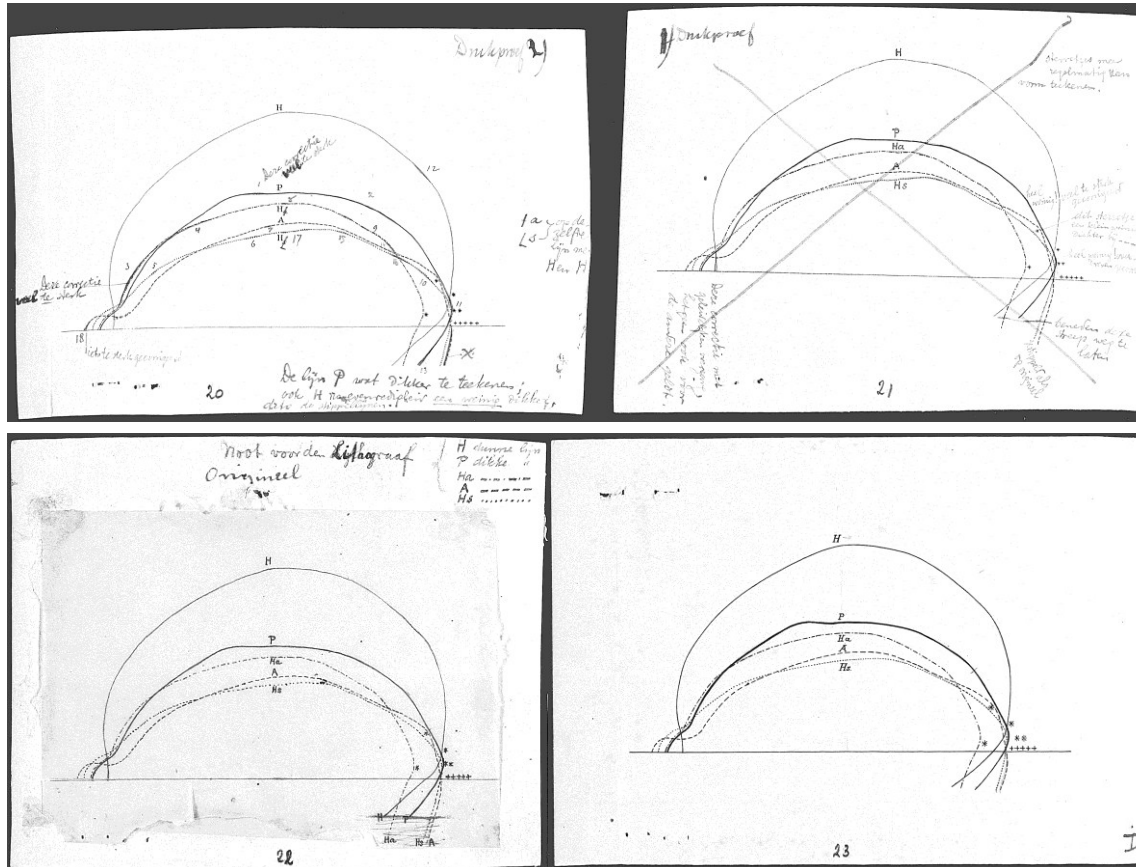
Geachte Hr Quentin

Hierbij zend ik u al de paperassen terug.

Een nauwkeurigheid zoo als verlangd wordt is gewoon onmogelijk, met calque en decalque verliest de teekening altijd, daarbij de microscopische bocht-veranderingen enz. enz. ik zou op die manier tot in het oneindige kunnen werken zonder voldoende resultaat.

Ik geef u echter in overweging dien heer voor te stellen er zelve een onberispelijke teekening van te maken op mooi wit papier met goede zwart O.I. inkt, ik wil als dan die teekening langs foto-lithogr. weg reproduceren.

Met beleefde groet ^{achtend} [?signature?]

[Next letter with this correspondent](#)
[Previous letter with this correspondent](#)

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000007-420]

[in left margin:] Bogor 23 June 1894.

Very esteemed Doctor Dubois

Many thanks for sending me these aerial roots, which I've looked at with much interest and also for your extensive notes. It is a great pity that the tree can no longer be located. –

I was much interested by it as when in Sumatra I discovered a new *Dillenia* which will be described by Dr Boerlage and myself and which except for differences in hairs on the leaf, also differed from the Javanese *D. pentagyna* for having stilt roots. – I will gratefully make use of your notes in our Sumatra-book – with polite greetings to Mrs Dubois.

I am pleased to be

your willing servant

S.H. Koorders

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000007-420]

[in left margin:] Bogor 23 VI 94.

Zeer geachte Doctor Dubois

Veel dank voor de toegezonden luchtwortels, die ik met belangstelling heb gezien en voor Uwe uitvoerige mededeelingen. Het is bijzonder jammer, dat de boom niet meer terug te vinden is. –

Het geval interesseert mij zeer aangezien ik in Sumatra een nieuwe *Dillenia* gevonden heb die ^{door} Dr Boerlage en mij beschreven zal worden en behalve verschillen in beharing der bladeren, ook door hooge steltwortels zich van de javaansche? *D. pentagyna* onderscheidt. – Dankbaar zal ik van Uwe aantekeningen in ons Sumatra-boek gebruik maken –

Mijne beleefde groeten aan Mevrouw Dubois.

Gaarne

Uwdwdr

S.H. Koorders

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000003-419]

Dear Dubois! Herewith the cross section of your *Urmensch* – I have been so bold to copy it myself as far as my old eyes and my shaking hands allowed! May the result be not “as faulty as both the previous ones”. – Please correct it if necessary and sent it back to me if it needs to be done again.. – I have far more patience than the State Press. – If you still need a spirit level instrument I can now help you better because I've received a few from Batavia. – When you asked me the first time I didn't have any instrument available. –

With best greetings

yours truly

Malang 28 June 1894

Th. Delprat

[transposed in left margin in Dubois' hand: Kedung Brubus]

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000003-419]

Waarde Dubois! Hierbij Uwen Urmensch in doorsnede – Ik heb de stoute schoenen maar aangetrokken en hemzelf gecopieerd voor zoover mijne oude oogen en reeds bevende handen zulks toelieten! Moge het resultaat zijn niet “even foutief als de beide vorige”. – Wilt deze zoo noodig corrigeren en mij terug zenden wanneer gemeend dat die overgemaakt moet worden. – Ik heb meer geduld dan de Landsdrukkerij. – Mogt ge nog een waterpas instrument noodig hebben zoo kan ik U nu beter helpen daar ik er een paar uit Batavia heb ontvangen. – Toen ge het mij de eerste maal vroeg had ik geen enkel instrument voorhanden. –

Met beste groeten

tw

Malang 28/6-94

Th. Delprat

[transposed in left margin in Dubois' hand: Kedoeng Broeboes]

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-0000012-487]

Buitenzorg 29 June 1894

Esteemed Mr Dubois,

thank you for your letters. Upon your request I have written to the chief of the mining department about the find spot of the fossil bones in the Preanger near Bodjong Bitung, and requested to make you aware of the place and have you go there. I have included in that letter a map of the route to travel.

Tjibébèr is a train station between Tjandjar and Sukabuma.

Tjibébèr –Sukanegara

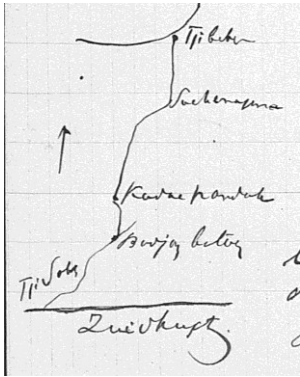
15 palen [= miles]

Sukanegara – Kodu Pandak

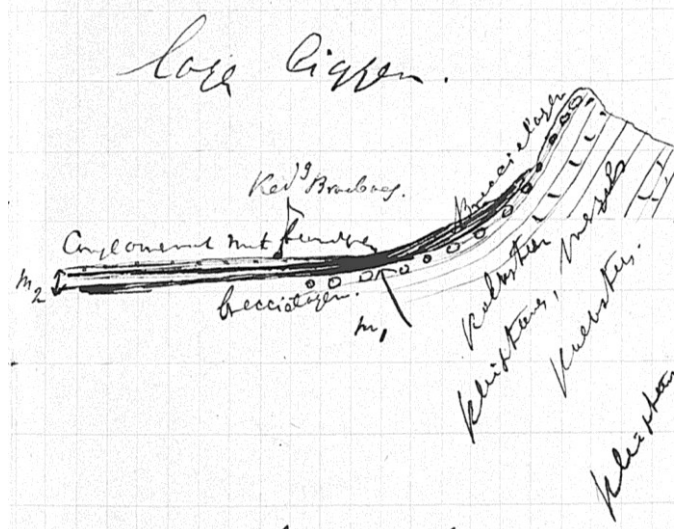
17 palen

Kodu Pandak – Bodjong Bitung 6 palen

The layers (fine conglomerate-layers) are located in the valley of the Tji Soka, closely beneath Bodjong Bitung. [Names above have not been checked for spelling, and are also mentioned in the drawing, with the additional word left underneath: "south coast"]

[MM774C-0000012-488]

If you have time, make the trip as soon as possible; I have to travel to Billiton 26 July, and want to meet you before that. You can take the work train from Kasu-[?gihan] (near Tjilatjap) and be in Bandung within a day, even make it to Sukanagara. In Kasu-[?gihan] you have to ask permission from engineer Beyvanck to travel on the work train.

Your profile does not completely concur with ours, as in many locations, like near Klino, the andesite breccia layers are concordant on top of the other layers. [text in drawings: Kedung Brubus; breccielagen= breccia layers; conglomeraat met beenderen= conglomerate with bones; m1; m2; kalksteen= limestone; kleisteen= Clay stone, mergels= marl;]

The bone-tuff near Gunung Butak I did not clearly see, nor did I see freshwater shells. All the layers near Miono belong to our breccia types m1, an alternation of breccias, sandstone, clay stone and lime. On top of that, near Padjaran and Kedung Brubus, there are the finer marls and marlsandstone that we reckon to our type m2, and on top of that the layers containing bones. But all the

[MM774C-0000012-489]

sections I have visited are so clear they leave little to be questioned.

Many greetings by RDM Verbeek

Write me if you're going to Bodjong Bitung. After 26 July my address will be: Tandjong Pandan, Isle Billiton. Verbeek

Next letter with this correspondent

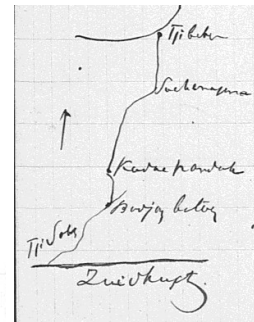
Previous letter with this correspondent

[MM774C-0000012-487]

Btz 29/6 94

Waarde Heer Dubois,

dank voor uw brieven. Ik heb op uw verzoek aan den chef mijnwezen over de vindplaats van fossiele beenderen in den Preanger bij Bodjong Bitoeng geschreven,

en verzocht u op die vindplaats opmerkelijk te maken en er U heen te laten gaan. Bij die brief voegde ik een kaartje van de reisroute. Tjibébèr is een station van de spoor tusschen Tjandjar en Soekaboema.

Tjibébèr –Soekanegara

15 palen

Soekanegara – Kodoe Pandak

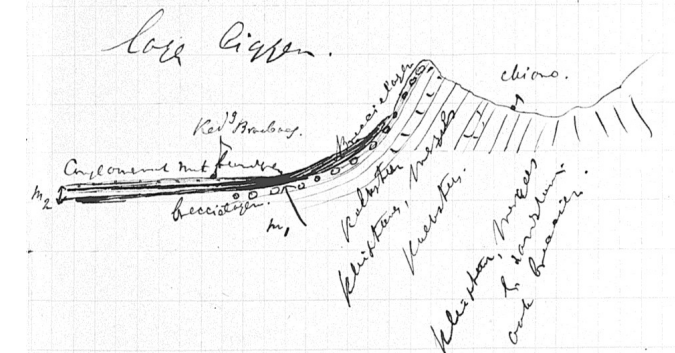
17 palen

Kodoe Pandak – Bodjong Bitoeng

6 palen

De lagen (fijn conglomeraat-lagen) liggen in het dal van de Tji Soka, vlak beneden Bodjong Bitoeng. [bovenstaande namen zijn niet op spelling gecontroleerd, staan ook in de tekening, waaronder links nog staat: "zuidkust"]

[MM774C-0000012-488]

hebt U tijd, doe dan die reis zoo spoedig mogelijk; ik moet 26 juli op reis naar Billiton, en wilde U gaarne voor die tijd nog spreken. U kunt met de werktrein van Kasoe-[?gihan] (bij Tjilatjap) in een dag te Bandoeng zijn, zelfs nog te Soekanagara komen. Te Kasoe-[?gihan] moet U aan den ingenieur Beyvanck permissie vragen om met de werktrein mede te gaan.

Uw profiel komt niet geheel met het onze over een, omdat tenminste op veel plaatsen, zoals bij Klino, de andesiet breccie-lagen concordant op de overige lagen liggen.

[Teksten in de tekening: Ked. Broeboes; breccielagen; conglomeraat met beenderen; m1; m2; kalksteen; kleisteen, mergels; kleisteen; kleisteen, mergel's en zandsteen ook breccien; Miono]

de beenderen-tuf bij G. Boetak heb ik niet duidelijk gezien, evenmin de zoetwater schelpen. Al de lagen bij Miono behoren tot onze breccie-typen m1, ene afwisseling van breccien, zandstenen kleisteen en kalk. Daarop liggen bij Padjaran en Kedong Broeboes fijnere mergels en mergelzandsteen die wij tot onze type m2 rekenen, en daarop de beenderenvervoerende lagen. Maar alle door mij bezochte

[MM774C-0000012-489]

doorsneden laten daar aan duidelijkheid helaas te wensen over.

Veel groeten van #

RDM Verbeek

Schrijf mij als U naar Bodjong Bitoeng gaat. Na 26 juli is mijn adres: Tandjong Pandan, Eiland Billiton

V

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000010-242 left]

State Publishing Office 29 June, 1894

Dear Mr Dubois

The day before last I received the plates from Europe belonging to your work, as well as the cliché's of which I herewith send you a few proofs.

I'm sending you two of each, the one marked with an x has been made with a glue role, the other one with a lithographic role. Return to me the one you like best, and if I then also soon receive your drawing for the photo lithography then your work will soon be completely ready.

With polite greetings with esteem

Your willing servant

Quentin

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000010-242 left]

Landsdrukkerij 29/6 '94

Geachte Heer Dubois

Eergisteren ontving ik de platen uit Europa behorende bij Uw werk, alsmede den cliché's waarvan hierbij een paar proefdrukken.

Van ieder zend ik er 2, die waarop een x staat is met een lijmen rol gemaakt, de andere met eene Lithogr: rol. Die U het beste vindt, zend U mij terug en wanneer ik dan spoedig de teekening ontvang voor de Photo:Lithogr: dan is het werkje spoedig geheel gereed.

Met beleefde groeten achtend

UwDwDr

Quentin

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000010-168 right]

Gebugan Enterprise
UNARANG

30th June, 1894

My Dear Doctor,

I was very agreeably surprised to receive your package today. Please accept my heartiest thanks for the books which I doubly prize for the importance of their contents and for the goodwill of the giver.

You need not fear that I shall peruse them with any hostile feeling. Having renounced my early beliefs — not without a hard struggle, and reluctantly, yet decisively — and having come to regard in a more scientific and truer light the mysterious universe in which I live and the problems bound up in it — this letter owing to my acquaintance with you, to what I have learned from you in conversation, and what I have gained by the perusal of the books you already favoured me with — my mind is now open, I trust, to receive any truth without bias or prejudice.

Rest assured I shall carefully and attentively and profitably peruse the books now so kindly given me

[MM774C-000010-169]

I too was pained [?erg?] reading a cold and sympathetic criticism of Tyndall + his work. He was indeed the apostle of science, and the quickening your mind received from a perusal of what he wrote was no doubt felt by many, many more searches after truth + knowledge. That a great mind like Helmholtz should admire + esteem the eloquence + devoted priest of science is alone a sufficient reward for his labours, and a mighty [?relripe?] to the carpings is of lesser critics.

Yes, you told me before in a letter that you were going to British India towards the end of the year. I rejoice you are going, for it is an opportunity that once lost would never recur, in all probability.

I shall now draw to a close as I am wearied + my hand tremulous.

I have been 7 hours on horseback in the sun today. We are getting more coffee than our taxation, and my work is appreciated both by the bank at Semarang and by the owner of this estate in Holland.

With best thanks + best wishes,

Believe me, sincerely yours

Adam Prentice

compliments to Mrs Dubois please

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000010-168 right]

Onderneming Geboegan
OENARANG

30th June, 1894

My Dear Doctor,

I was very agreeably surprised to receive your Bestel sending today. Please accept my heartiest thanks for the books which I doubly prize for the importance of their contents and for the goodwill of the giver.

You need not fear that I shall peruse them with any hostile feeling. Having renounced my early beliefs — not without a hard struggle, and reluctantly, yet decisively — ~~my~~ and having come to regard in a more scientific and truer light the mysterious universe in which I live and the problems bound up in it — this letter owing to my acquaintance with you, to what I have learned from you in conversation, and what I have gained by the perusal of the books you already favoured me with — my mind is now open, I trust, to receive any truth without bias or prejudice.

Rest assured I shall carefully and attentively and profitably peruse the books now so kindly given me

[MM774C-000010-169]

I too was pained [?erg?] reading a cold and sympathetic criticism of Tyndall + his work. He was indeed the apostle of science, and the quickening your mind received from a perusal of what he wrote was no doubt felt by many, many more searches after truth + knowledge. That a great mind like Helmholtz should admire + esteem the eloquence + devoted priest of science is alone a sufficient reward for his labours, and a mighty [?relripe?] to the carpings is of lesser critics.

Yes, you told me before in a letter that you were going to British India towards the end of the year. I rejoice you are going for it is an opportunity that once lost would never recur, in all probability.

I shall now draw to a close as I am wearied + my hand tremulous.

I have been 7 hours on horseback in the sun today. We are getting more coffee than our taxation, and my work is appreciated both by the bank at Semarang and by the owner of this estate in Holland.

With best thanks + best wishes,

Believe me, sincerely yours

Adam Prentice

compliments to Mrs Dubois please

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000059-066]

Ngawi Sunday July 1894

Your noble severe Sir!

Herewith the pickaxes and the shoes. I could not send them earlier as they were only ready this morning. (They cost *f* 8 guilders)

Concerning the work I am as good as ready. I've already packed 20 chests with nice leaves and continued working with half of the people on the bones, but up to now we have found nothing.

I have received 5 more men.

In case I have to continue working here I politely request to send me some advance as I had to advance a lot of money here already. I do think that today we get to 1 m of depth.

Your serving worker
de Winter

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

[MM774C-000059-066]

Ngawi zondag Juli 1894

Weledele Gestrenge Heer!

Hierbij de pikhouweels en de schoenen. Ik heb het U niet eerder kunnen zenden aangezien zij heden morgen pas klaar waren. (Zij kosten *f* 8 gulden)

Wat de werkzaamheden betreft ben ik zoo goed als klaar. Ik heb reeds 20 kisten met mooie bladeren ingepakt en heb doorgewerkt met de helft van het volk aan de beenderen, maar tot heden toe nog niets gevonden.

Ik heb er 5 man bijgekregen.

Wanneer ik bij geval hier nog verder door moet werken dan verzoek ik U beleefd mij nog een weinig voorschot te zenden aangezien ik hier zeer veel voorschotten te gehad heb. Ik denk vandaag nog op de diepte van 1 m te kunnen komen.

U dienende werkman
de Winter

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000003-419]

Malang. 2 July 1894

Highly esteemed Mrs Dubois!

Deeply ashamed about the inattentiveness with which I have read the letter of Mr Quentin, I have immediately after receiving your letter put myself to work making a drawing with black ink on white paper. – I've sent it with the same mail to Tulung Agung. – I have made blueprints of the calque which I will send your husband tomorrow, they may be of some use for him. –

With polite greetings

in high esteem

[????????????????]

Th. Delprat

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000003-419]

Malang. 2 Juli. 94.

Zeer geachte Mevrouw Dubois!

Diep beschaamd over de onoplettendheid waarmede ik den brief van den Heer Quentin gelezen heb zette ik mij na ontvangst van Uw schrijven dadelijk aan het werk en maakte de teekening met zwarte inkt op wit papier. – Met deze zelfden post heb ik die na Toeloeng Agoeng verzonden. – Van de calque heb ik blauwdrukken doen maken welke ik Uwen man morgen zal toezenden, misschien zijn die voor hem van eenig nut. –

Met beleefde groeten

hoogachtend

[??????????? Mijn ?????]

Th. Delprat

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000013-408]

Utrecht, 2 July 1894.

Dear Mr Dubois,

on behalf of the photo camera I have been to Amsterdam myself and the firm Loman & Co – the only firm qualifying for the task – had promised me to send the chest by 23 June last. This evening after a serious reminder I have received word that the shipment will only take place at 7 July. The bill will be *f* 210,70, to which freight costs and assurance costs still have to be added, the amount of which I still need to find out. From Weber, who has left for Africa, I have yet received *f* 49 meant for you. I will deposit all that is left and as soon as you have the bill of lading in your hands, I will send the account.

All further messages until the end of this week. I will leave with my family on 14 August and will only return in September.

With the best greetings

ever yours truly

A Wichmann

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000013-408]

Utrecht, 2 Juli 94.

Waarde heer Dubois,

Wegens het photographie-toestel was ik zelve in Amsterdam en de firma Loman & Co – de eenige die daarvoor in aanmerking komt – had mij beloofd de kist uiterlijk 23 Juni te verzenden. Hedenavond ontvang ik nu na dringende aanmaning het bericht dat die verzending eerst 7 Juli zal plaatshebben. De rekening bedraagt *f* 210,70, waarbij nog komt vracht en assurantie, die ik nog te weten zal komen. Van Weber, die naar Afrika vertrokken is, heb ik nog *f* 49 voor U ontvangen. Ik zal al hetgeen overblijft deponeren en zoodra cognossement in handen, zal ik afrekening zenden.

Alle verdere mededeelingen tot het einde van deze week. Ik vertrek met mijne familie de 14^e VII [?????] en zal eerst in September terugkeren.

Met de beste groeten

steeds de Uwe

A Wichmann

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000003-420]

Dear Dubois

Finally an answer to your earlier letters, I have so much at hand that I don't get to writing much. – For the monkey skull you have Dr Koppesch??r to thank, who had a living red monkey without me knowing it. – The animal had been shot, hence the little bullet hole in the forehead, and although healthy at first it died sometime later from a brain inflammation. I only heard this when it was too late, he threw away the skeleton and only kept the skull which I asked on your behalf as soon as I learned from it. – How's the booklet going? Isn't it about time for a second revised edition! How terribly slow they are doing this in Holland. – It will be better next time to print it at your own expenses if you want to be alive seeing it published. – Do you still hear from something from Pollak, I haven't written him yet

[MM774C-000003-421]

and he avenges himself with silence, but were not on equal footing though, he will have half a day available to him at Kaju Tanam, I have to account for every half hour. –

Please oblige me with returning that chest with photographs. – Ask your carpenters to roughly close it with nails and please send to chest to me as parcel by train. –

How is the photography doing, if it's not going well I could have the Chinees Bantji come over to you, he is here from Solok to make blueprints. – That way you could, without all the *soesah*, silver bath's et cetera, make prints of your negatives. – The method is cheap and easy, but it's not suitable for reproductions because blue plates are difficult to photograph. – Reproductions are best and cheapest made directly from the negative. – If you want blueprints from your negatives send them to me and I will have them made. –

Best greetings and respect to your wife

yours truly

Th Delprat

Malang 4 July 1894

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000003-420]

Waarde Dubois

Eindelijk antwoord op Uwe vroegere brieven, ik heb echter zoo de handen vol dat er van schrijven weinig komt. – Het apenschedeltje hebt ge te danken aan Dr Koppesch??r die eene roode aap zonder mijn weten in leven had. – Het dier was geschoten, vandaar het hagelgaatje in het voorhoofd, hoewel in den aanvang gezond stierf het na korten tijd aan hersenontsteking. Ik hoorde dit alles eerst te laat, hij wierp het geraamte weg en bewaarde slechts het schedeltje dat ik toen ik ervan hoorde voor u ging vragen. – Hoe is het met het boekje? Het wordt haast tijd voor eene tweede herziene uitgaaf! Wat is men daar akelig langzaam mede in Holland. – Een ander maal zal het beter zijn het voor eigen rekening te laten drukken wil men de uitgaaf beleven. – Hoort ge ooit iets van Pollak, ik schreef hem nog niet

[MM774C-000003-421]

en hij wreekt zich door te zwijgen, de kansen staan echter niet gelijk, hij heeft te Kagoe Tanam den halve dag beschikbaar, ik moet elk half uurtje uitrekenen. –

Wilt mij verplichten met mij de kist met photos terug te zenden. – Vraag Uw timmerlieden de deksel maar ruw dicht te spijkeren en zend mij de kist svp als bestelgoed per spoor. –

Hoe gaat het met de photographie, zoo ge er niet mede terecht komt kan ik U de Chinees Bantji wel eens zenden, die is van Solok hierheen gekomen en is aan het blauwdrukken. – Op die wijze zoudt ge zonder al de soesah van zilverbaden enz. afdrukken kunnen maken van Uwe negatieven. – Die methode is goedkoop en gemakkelijk, slechts niet aan te raden voor reproducties omdat blauwe platen moeilijk te photographeren zijn. – Reproducties worden het best en goedkoopst direct van het negatief gemaakt. – Wilt ge blauwdrukken Uwer negatieven hebben zend mij deze dan zal ik ze laten maken. –

Beste groeten en respect aan mevrouw

tw

Th Delprat

Malang 4 Juli 94

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000008-263]

Madiun 4 July 1894.

N^o:1253/9

[??] 4811/9 4-7

With all honour!

According to a report of the Assistant wedono of Tulung Surat in his letter of the 2nd of July N^o:160/9 he has been informed by Forester Krevet that Sergeant Kriele, who is looking for bones in Kedung Brubus (Tulung) on the 24th of June 1894 has been mapping the area between Kedung Brubus and Gunung Butak in the Bodjonegoro department. As his line of sight for his theodolite was disturbed by the foliage, Mr. Kriele cut down two trees, a djati¹¹⁸ and a piling¹¹⁹, whilst both were still alive. He did not make use of any piece of the wood and left the trees lying on the spot.

This is being brought (with the usual observance) before the Resident on behalf of the Regent and signed in his absence by the Path

This is the only letter with this correspondent

---

¹¹⁸ *Tectona grandis*

¹¹⁹ *Acacia leucophloea*

[MM774C-000008-263]

Madiun 4 July 1894.

N^o:1253/9

[??] 4811/9 4-7

Dengen Segula hoormat!

Menoeroet rapport dari Assistent wedono Toeloeng Soerat tanggal 2 ini boelan N^o:160/9.- oendjoeko bertase Assistent wedono trima rapport dari Boschwachter Krevet, jang toean Krille Cergean jang tjari toelang Boeto di Kedoeng Broeboes (Toeloeng) , tanggal 24. junij 1894, Soeda ngehir dan bikin Gambar dari Kedoong Broeboes Sampe di Goenoeng Boetak afdeling Boedjonegoro, Srenta kompas tida kliattanhrana kaling { ngan 1 pohoen djati 1 pohoen Pilang Sama missi idoep, itoe doea pohoen lantos di potong oleh itoe toean Krille, tetapi kajoenja tida tepake bekakas Satoe apa, missi ketinggalan roeboeg die itoe tempat Sadja.-

Dari itoe dengen Segala hoormat tergantoeng podoeka kangdjeng toean Resident poenja koeassa.-

De Regent

pigi de bertanda Patih

[?signature?]

Terhoendjoek

Padoeka kangdjeng Toean

Resident jang pegang

Segala koeassa di Residentie

Madioen

[Click here to return to the content page](#)

[Next](#) Indonesian letter

[Previous](#) Indonesian letter

[MM774C-000013-405]

Utrecht, 8 July 1894.

Dear Mr Dubois,

Your photo camera has finally (!) been shipped. It has cost quite some effort to get to this stage. If the firm Lohman & Co is truly the best, as always has been said, what to think of the others? The camera you have received is of the same kind as H.H. Molengraaff and Büttikofer have taken and I may therefore hope that it will suffice. The equipment is complete, so you can develop and make prints yourself. With regard to the

Universalobjectivsatz

[MM774C-000013-406]

von *Steinheil* that you mentioned, as well as the lens from A. Werner from Vienna, I have had long negotiations with Mr Loman. He pretended that the apparatus was completely sufficient for your goal. The photograph objects from close by the 'bellows' need to be completely pulled out, which for this purpose can be pulled wide. He did declare, however, to be prepared to have import one of the lenses you mentioned from abroad, but he considered it absolutely unnecessary. In the end I am glad that I did not push this, because with this sloppiness it would have even taken much longer to have the bills of all involved settled and herewith you now also have the bill of lading, which shows that the chest is being sent up to Surabaya. You are likely to use a freight forwarder or agent of the Rotterdam Lloyd to make sure the shipment is transferred to Tulung Agung. As is clear from the following

accounts your credit at the <i>Rijkspostspaarbank</i> is currently	f 226,90
4 June received by you	f 250
12 " received by you	f 50
21 " received from Weber	<u>f 49</u> f 349
3 Juli bill Loman & Co	f 210,70
9 " bill of Loman & Co for freight and Assurance 10,35 + 55 ct[???	<u>f 11,40</u> f 222,10
remains available	f 126,90
already deposited in savings account	<u>f 100,-</u>
Total	f 226,90

I have kept all the receipts et cetera and will, should you choose so, send these to the Indies, or keep them here until you return to the Netherlands.

[MM774C-000013-407]

As I already let you know by postcard Weber and his wife have recently left for Africa only to return by the end of January.

I'm very pleased that the start of the vacation is nearby. Next Saturday I will first travel with my family to Hamburg. In the final days of August there will be an International geological Congress in Zurich, followed up with excursions over the Alps that only end on 17 September in Lugano. I will therefore only return to Utrecht at the end of September.

I did not receive a single line from Mr Thieme.

With my best wishes for your important trip to British India and cordial greetings

ever yours truly
A Wichmann

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000013-405]

Utrecht, 8 Juli 1894.

Waarde Heer Dubois,

Uw photographie-toestel is eindelijk (!) in zee. Het heeft wat moeite gekost om het zoover te brengen. Wanneer de firma Lohman & Co werkelijk de beste is, zoals dit altijd beweerd wordt, hoe moet het dan met de overige staan? Het door U ontvangen toestel is van dezelfde soort als de H.H. Molengraaff en Rüttikofer hebben meegenomen en ik mag derhalve hopen, dat het voldoende zal. De uitrusting is compleet [??], zoodat U zelve ontwikkelen en afdrucken kunt maken. ~~Wanneer~~ Wat nu verder betreft de door U genoemde Universalobjectivsatz

[MM774C-000013-406]

von *Steinheil*, alsmede de door U genoemde objectieve van A. Werner te Weenen, zoo heb ik daaromtrent uitvoerig met den heer Loman verhandeld. Hij deed uitkomen, dat zijn apparaat voor Uw doel volkomen toereikend was. Voor het photographieren van dichterbij gelegen voorwerpen moet de "balg" volkomen uitgetrokken worden, die dan ook juist voor dit doel wijd gekozen is. Hij verklaarde zich overigens bereid een van de door U genoemde objectieven uit het buitenland te doen komen, maar achtte dit ten eenenmale overbodig. Ten slotte ben ik blij, dat ik daarop niet verder aangedrongen heb, want bij die slordigheid zou U misschien nog veel langer hadden moeten wachten alle rekeningen zijn allen voldaan en bijgaande ontvangt U ook het cognossement, waaruit blijkt, dat de kist tot Soerabaja door gezonden wordt. U zult denkkelijk door tussenkomst van een expeditie van den agent van den Rotterdamsche Lloyd voor de doorzending naar Toeloeng Agoeng zorg moeten dragen. Zoodaals uit de volgende afrekening blijkt bedraagt U tegoed op de Rijkspostspaarbank thans f 226,90

4 Juni door u ontvangen	f 250
12 " door u ontvangen	f 50
21 " door Weber ontvangen	<u>f 49</u> f 349
3 Juli Rekening Loman & Co	f 210,70
9 " rekening Loman & Co voor vracht en assurantie ^{10,35 + 55 ct[??]}	<u>f 11,40</u> f 222,10
Blijft beschikbaar	f 126,90
reeds op de spaarbank <u>gedeponeerd</u>	<u>f 100,-</u>
Totaal	f 226,90

De kwitantien enz heb ik allen bewaard en zal zij U, zooals U dit verkiest, of naar Indië zenden, of houden tot Uw komst hier te lande.

[MM774C-000013-407]

Zoodaals ik U reeds per briefkaart berichtte is Weber met echtgenoot kort geleden naar Afrika vertrokken en komt eerst einde Januari weder terug.

Ik ben zeer blij, dat het begin van de vakantie nabij is. A.s. zaterdag zal ik met mijn familie voor eerst naar Hamburg reizen. In de laatste dagen van Augustus heeft het internationaal geologisch Congres te Zürich plaats, waaraan zich excursiën over de Alpen aansluiten en die eerst 17 September te Lugano ~~haar~~ eindigen. Ik zal dus eerst in de laatste week van September weder te Utrecht zijn.

Van den heer Thieme nog geen enkele regel verder ontvangen.

Met de beste wenschen voor Uwe belangrijke reis naar British Indië en de hartelijke groeten

Steeds de Uwe
A Wichmann

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000005-468]

Blitar, 10 July 1894

Dear Colleague!

Your esteemed letter from today reminds me that I have been very lazy in writing to you, an omission that I plead to be forgiven for given the amount of coolie work that I faced lately, which is now luckily decreasing. (With coolie work I am referring to work in the apothecary which I have to do and which takes so much time). You should take some of your precious time to waste it over here doing delightfully nothing. Change of scenery, which is supposed to keep someone going, you have enough; but this is something I am missing in this terrible coffee village Blitar, I always see the same boring faces and have no distractions, and nothing to examine that would stimulate the mind.

[MM774C-000005-469]

I do not think I will hold out this fatal life here much longer, and I've made a firm decision, to go to Europe at the start of next year to spend two years studying a special subject (skin- and sexually transmitted diseases).

The more I'm looking at the whole medical to do the less respect I have for it; these are all things that can at best help for a few hours or days, but do not change the body in a lasting way. Such (local or general) lasting changes can, however, be reached (without damaging side effects) by all natural cures like diet, massage, electrotherapy, suggestion, baths et cetera. Regretfully this did not become clear to me when doing my university study and it was also not made clear to me.

I am now also convinced that treating patients (at least in most cases) in your own private clinic (like [?Koefoed?]) is absolutely necessary, to get real results.

I have also as, I notice daily, wasted a lot of time and forgot a lot, so it's high time I freshen my knowledge. Therefore I want next to a specialism also go through the other subjects and learn and practice to thereby focus on natural cures. I hope I will be able to at least spend half a year in England. As Germans grow up with the delusion; that we in all sciences, and possibly in everything are better than other people. Well, whoever crosses outside German borders, and is not cured from this delusion, must be a donkey. I'm quite convinced that the Dutch are much better than us in many ways and I have a sneaking suspicion that the English are too and I am

[MM774C-000005-470]

dying to convince myself from this and to learn from them.

I've recently seen a photograph of de Rooy, whom you must know, which must have been the best I've ever seen in the Indies. That guy must have a very good lens, but he doesn't seem to have the abilities to match it, as most of his work is bungling.

You must now also be taking photographs of your find spots. When you're going to British India this skill will be most advantageous to you. You are to be envied; this trip will give you a great source of stimulation and joy and will be a worthy finale to your splendid endeavours in the Indies.

Our patient, Reichmuth, is likely suffering from the aftermath of Influenza, and maybe also from military hardship in the most broad sense.

Next to a bronchial catarrh I also found a mediocre "*dilatatio cordis*" which is common after severe infectious diseases (Influenza and malaria), and furthermore a slight swelling of the liver. I advised him to take two months rest, daily massages and to be transferred to somewhere more suitable after the vacation.

With best wishes and greetings
from house to house
I remain yours truly
E. Herrmann

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000005-468]

Blitar, den 10. Juli 1894

Werther College!

Ihr werther Brief von heute erinnert mich dass ich Ihnen gegenüber sehr faul im Schreiben war, eine Unart die ich zu vergeben bitte in Hinsicht auf die viel Kuliarbeit, die ich in letzter Zeit hatte, die glücklicherweise aber jetzt an Umfang abnimmt. (Kuliarbeit nenne ich die Apothekerarbeit die ich ja hier verrichten muss u. die mir so viel Zeit wegnimmt). Rauben Sie sich einmal etwas von Ihren kostbaren Zeit u. kommen Sie herüber um einige Stunden in köstlichen Nichtsthun zu verbummeln. Ortswechsel, der ja so sehr auffrischt, den haben Sie ja genug; aber mir fehlt es in diesen entsetzlichen Kaffeedorf Blitar sehr daran, ich sehe immer diesselben langweiligen Gesichter u. finde keine Abwechslung, keine Erforschung an irgend etwas geistig anregendem.

[MM774C-000005-469]

Ich halte dies fatale Leben hier auch, glaube ich, nicht mehr lange aus u. habe den festen Entschluss gefasst bald, wohl Anfang des nächsten Jahres nach Europa zu gehen u. dort 2 Jahre lang ein Specialfach (Haut u. Geschlechtskrankheiten) zu studieren.

Je mehr ich mir unsern ganzen Arzneikram ansehe umso weniger Respect bekomme ich vor ihm; es sind doch allemal Dinge, die nur für ein paar Stunden höchstens Tage helfen, aber auf den Körper keinen umstimmenden Einfluss haben können. Diesen (local oder allgemein) umstimmenden Einfluss erreichen jedoch (ohne schädliche Nebenwirkungen) alle natürliche Heilmittel wie Diät, Massage, Electrotherapie, Suggestion Bäder [?ih?]. Leider war mir das bei meiner Universitätsstudium nicht klar geworden u. auch nicht klar gemacht worden.

Ich bin jetzt auch überzeugt, dass Krankenbehandlung (in sehr vielen Fällen wenigstens) in einer eigenen Privatklinik (wie bei [?Koefoed?]) absolut nöthig ist, um wirkliche Erfolge zu erzielen.

Ich habe auch wie ich täglich merke viel verbummelt u. vergessen u. wird es Zeit meine Kenntnisse wieder etwas aufzufrischen. Deswegen will ich ausser dem Specialfach auch alle andern Fächer durchpauken u. mich bes. auf Erlernung u. Einübung der natürlichen Heilmethoden verlegen. Ich hoffe dann noch ½ Jahr wenigstens in England verbringen zu können. Wir Deutsche wachsen leider in dem Wahn auf; dass wir in allen Wissenschaften, womöglich in allen Dingen den andern Völkern überlegen sind. Na, wer über Deutschlands Grenzen hinauskommt u. von diesem Wahn nicht kuriert wird muss ein Esel sein. Ich habe mich überzeugt, dass uns die Holländer in vielem überlegen sind u. habe ~~auch~~ dringenden Verdacht dass es auch die Engländer sind u. brenne

[MM774C-000005-470]

von Verlangen mich davon zu überzeugen u. von ihnen zu lernen.

Neulich sah ich Photographien von dem Ihnen bekannten de Rooy, die wohl die besten waren die ich je in Indien sah. Der kerl hat eine ausgezeichnete Linse, aber er selbst scheint wenig zu der Linse zu passen, daher seine meisten Arbeiten Pfusch werk sind.

Sie nehmen wohl jetzt selbst Photographien von Ihren Fundstätten. Wenn Sie nach Britisch-Indien kommen wird diese Kunst Ihnen wohl besonderen Vortheil sein. Eigentlich sind Sie zu beneiden; die Reise wird Ihnen wohl eine Quelle grosser Anregungen u. Genüsse sein u. bildet sie ein würdigen Finale ihrer indischen, so glanzvollen, Thätigkeit.

Unser Patient, Reichmuth, leidet wohl an den Nachwehen der Influenza, vielleicht auch früherer militärischer Strapazen in weitestem Sinn.

Ausser brochialcatarrh fand ich noch eine mässige "*dilatatio cordis*" wie sie häufig nach schweren Infectionskrankheiten (Influenza u. Malaria) auftritt, ferner eine leichte Leberschwellung. Ich rieth ihm 2 Monate Ruhe zu nehmen, sich täglich massiren zu lassen u. nach Ablauf des Urlaubs sich um eine geeignetere Stelle zu bemühen.

Mit besten Wünschen u. Grüssen
von Haus zu Haus
verbleibe ich Ihr ergebener
E. Herrmann

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000010-242 right]

State Publishing Office 12 July, 1894
Dear Mr Dubois

This morning the proofs of the autotypes have been returned to me and your letter of the 8th. I hurry to send you new proofs, which you will surely like, better than those I have sent now cannot be printed on paper that contains both text and figure.

It would be even better on chromo paper, but we do not have it present at the State Publishing Office and it could not be used in this case,

[MM774C-000010-243]

as the drawings have to be printed together with the text. I hope to soon get your reply as it is high time the work will be finished.

When I received your drawing for the photo lithography, can I print it immediately after reproduction?

I regret that so much time is lost with sending proofs. The photograph is to give an accurate picture anyway. Trusting to hear from you soon after polite greetings with esteem

Your willing servant
Quentin

I also hereby include the rest of the clean sheets

Q

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000010-242 right]

Landsdrukkerij 12/7 '94

Geachte Heer Dubois

Heden morgen ontving ik de proefdrukken der autotypiën terug en Uw schrijven van 8 dezer. Ik haast mij U nieuwe drukproeven toe te zenden, welke U zeker zullen bevallen, beter dan de nu gezondene kunnen op het papier waarop de proef, en waar eveneens den tekst op is gedrukt niet geleverd worden.

Op chromo papier zouden zij U nog beter voldoen, doch dat is niet ter landsdrukkerij en kan in dit geval niet gebruikt

[MM774C-000010-243]

worden, daar de teekeningen in den tekst gedrukt moeten worden. Spoedig hoop ik hierop antwoord te ontvangen daar het nu hoog tijd wordt dat het werk gereed komt.

Wanneer ik de tekening ontvang voor de Photo Litho kan die na reproductie dan direct afgedrukt worden?

Ik bejammer het, er zoo veel tijd verloren gaat met proeven zenden. De Photogr. geeft het beeld toch getrouw weer. Vertrouwende op spoedig bericht na beleefde groeten achtend

UwDwDr
Quentin

Tevens gaan hierbij de resterende schoone vellen

Q

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000005-173]

Bodjonegoro 13th July 1894.

Dear Mr Dubois!

On behalf of Mr Pienen who is currently travelling, I am sending you the requested drawing as made by our first draftsman in hope it will be more according to your demands than the previous hereby returned other galley proofs.

Meanwhile politely greeting happily
Your servant
W.B. van Goor

This is the only letter with this correspondent

1002

— Send from Jawa—

[MM774C-000005-173]

Bodjonegoro 13 Juli 94.

Geachte Heer Dubois!

Namens den heer Pienen die momenteel op reis is doe ik U hierbij toekomen de door U verlangde teekening door onzen 1^e tekenaar vervaardigd, in de hoop dat die beter aan de door U gestelde eischen zal voldoen dan de eerdere hierbij teruggaande andere proeven.

Intusschen met beleefde groeten gaarne
Uw dienaar
W.B. van Goor

[Click here to return to the content page](#)

[PA090249]

To the prijaji (noblemen) and others ambtenaar in Tambangan afd (afdeling) Sidaju

With this letter, I am asking the support from the noblemen to help Mr. Dubois catch various deer. If there is any deer that is being kept in the house, Sir (Mr. Dubois) will take a look on it. Please give all the help that is being asked by Mr. Dubois because Sir (Mr. Dubois) was instructed by the Kandjeng government (government) to investigate about deer.

Lend op kontroleur
Z Broekman (?)
Sid, 13 July 1894

[This is the only letter with this correspondent](#)

[Next](#) Indonesian letter
[Previous](#) Indonesian letter

1003

— Send from Jawa —

[PA090249]

Kepada prijaji dan lain2 ambtenaar di Tambangan afd. Sidajoe

Dengan ini saja minta pada prijaji2 akan toeloeng sama toewan Dubois, boewat tangkep kijang2 roepa roepa. Kalau ada kidjang disimpan didalam roemah nanti dikasjih lihat sama toewan. Semoewa pertolongan djang diminta oleh toewan Dubois nanti dikasjih, sebab toewan disoeroeh oleh Kandjeng government boeat priksa perkara kidjang2

Lend op kontroleur
Z Broekman (?)
Sid, 13 July 1894

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000007-168 14.VII.1894]

Dr. J.H.F. Kohlbrugge,
Physician

Dear Colleague

Sincere thanks for the greetings brought to me by Storm van Gravezande, I hear you were in the street of Madura, which I'm looking out on every day, why don't you come over here sometime, for someone like you there is much, very much interesting to see. – And now a request. Would you be so kind to identify the stones herewith that originate from the gunung Lawangan, the peculiar shape of this mountain can completely be explained by its rocks, in particular by the relation between the brittle and the solid rocks, now, I will give you an impression about that later. – But I'd be pleased to know what the names of the stones are. – Herewith are three stones, numbered I, II, III, which I consider to be basalt

[MM774C-000007-169]

is that true or false? And then a parcel with exemplars of the brittle rocks, which can be easily broken off by hand, (of which there is a sample or proof separately packed in paper); what kinds of stone is this? Is it the Wonodora-lava like Junghuhn has found here, according to his well-known work? — Alas I have hardly any knowledge about these things. — Please oblige me with a rapid reply as I will wait sending in my manuscript until I have your answer. –

Can you also tell me whether a book exists from which I can learn some geology, in particular from which I can't get some knowledge about stones? Could one buy collections of stones that are brought together for teaching purposes? –

And now for something else. I have recently captured a Carnivore, tooth formula I 6/6 canines 2/2 premolars and molars 5/6. The animal is grey, but its head is almost black, from the nose over the head until the middle of the back a first wide, further on narrower stripe of white hair. Underneath the snout and neck also white, underbelly only a narrow white stripe between the hind legs. On the front legs (metatarsals) on both sides white spot. Very long nails on its front legs. – Tail rather long. The animals got about the size of a polecat. Do you need to know for the identification how many tubercles there are on the molars? – According to the natives it eats chickens, it was caught inside a house at the height of 1777 meter. – I heard the following native names Sténték, and Tulupan. – Could it be *Mustela Henriei*? How annoying it is that there is no good book about the animals of the archipelago, I do have the large work of Salomon Müller, and also Martens (Preuss. Expedition) and it is of no use; only the monkeys are easily identified with the book of Schlegel. –

Is it true that you're thinking about leaving the Indies soon? I'm thinking about staying until 1897. I'm ever more learning to appreciate your good advice, which you gave me early on, to not immediately take on a certain subject, but first slowly

[MM774C-000007-170]

let the tropical nature completely sink in. I think I still neglected to thank you sincerely for your work, which I've read with great interest although I have to admit to my regret that there are things in it, which I do not understand. – I was pleased to hear from Van Deventer about the great success you had with it. –

If you have no doubt about the nature of the stones, you can throw them away after you have sent me your reply, only if the opposite is the case I request for them to be returned.

And now my best greetings, also to your wife, and should you go to Europe, I do hope you will first come to Tosari.

Collegial with high esteem

J.H.F. Kohlbrugge

Tosari 14/Juli 94.

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000007-168 14.VII.1894]

Dr. J.H.F. Kohlbrugge,
arts

Waarde Collega

Besten dank voor de groeten mij door Storm van Gravezande overgebracht, ik hoor U was in straat Madura, die ik elke dag van hieruit zie, komt U niet eens hierheen, voor iemand als U is er veel, zeer veel interessants. – En nu een verzoek. Wilt U zoo goed wezen de hierbij gaande steenen te determineren afkomstig van den goenoeng Lawangan, de merkwaardige vorm van dezen berg verklaart zich geheel en al door ~~de~~ zijn gesteente namelijk door zijn de verhouding van het brooze en het vaste gesteente, nu, daarover later een afdruk. – Maar gaarne zouden ik weten hoe die gesteenten heeten. – Hier bij drie steenen genummerd I, II, III, die ik voor basalt hou

[MM774C-000007-169]

is dat wis of mis? En dan een pakje met exemplaren van het brooze gesteente, dat men gemakkelijk met de hand kan doorbreken. (waarvan een voorbeeld of bewijs apart in papier); wat is dat voor een los gesteente? Is het Wonodora-lava zoals Junghuhn hier meer gevonden heeft, volgens zijn bekende werk. – Ik heb helaas niets geen begrip van die dingen. – Verplicht mij s.v.p. met een spoedig antwoord daar ik met het verzenden van het manuscript op je antwoord wacht. –

Kan U mij ook mededeelen of er een boek bestaat waaruit men wat geologie, ~~met~~^{meer} bepaald kennis van steenen kan opdoen? Kan men wellicht collecties van steenen kopen voor onderwijs ingericht. –

En nu nog iets anders. Ik heb onlangs gevangen een Carnivoor tandformule I 6/6 C 2/2 P+ en Mol 5/6. Het beest is grijs, op den kop bijna zwart, van neus over kop tot midden rug een eerst brede, later smalle streep van wit haar. Onder snuit en hals eveneens wit, onderbuik slechts smalle witte streep intusschen achterpoten wit. Op voorpootjes (metatarsus) bijdezijs een witte vlek. Zeer lange nagels aan voorpooten. – Staat vrij lang. Het beest ongeveer als een bunzing wat grootte betreft. Moet U voor de determinatie weten hoeveel tubercula er op de kiezen zitten? – Volgens inlanders vreet het kippen, ~~werden~~ dan ook binnenshuis gevangen op hoogte 1777 meter. – Ik hoorde de 3 volgende inlandsche namen Sténték, en Toeloopan. – Kan dat *Mustela Henriei* zijn. Wat is het toch vervelend dat er geen goed boek over dieren van den archipel bestaat, ik heb het grootte werk van Salomon Müller, ook Martens (Preuss. Expedition) en het geeft alles niets; alleen voor de apen is de determinatie gemakkelijk met het boek van Schlegel.

–
Is het waar U Indië spoedig gedenkt te verlaten? Ik gedenkt tot 97 te blijven. Ik leer steeds meer Uwen goeden raad waarderen, mij in den beginne gegeven, hier niet direct een bepaald onderwerp aan te vatten, maar eerst langzaam

[MM774C-000007-170]

de tropische natuur in haar geheel op mij te laten inwerken. Ik geloof, dat ik nog steeds verzuimd heb U hartelijk dank te zeggen voor Uw werk, ik heb het met veel belangstelling gelezen al moet ik tot mijn spijt bekennen, daar er wel een en ander in staat, dat ik niet begrijp. – Van Deventer hoorde ik met genoegen van het groote succes, dat U ermee hebt gehad. –

Mocht er bij U over de natuur der steenen geen twijfel zijn, wil U ze dan maar weggooien na mij antwoord gezonden te hebben, slechts in het tegenovergestelde geval verzoek ik om terugzending.

En nu mijne beste groeten ook aan Uwe vrouw, mocht U naar Europa gaan dan hoop ik U eerst eens Tosari komt zien

Collegialiter hoogachtend

J.H.F. Kohlbrugge

Tosari 14/Juli 94.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000010-244]

Tulung Agung, 16 July 1894

Dear Mr Quentin,

Yesterday evening I was pleasantly surprised by receiving the proof prints of the autotypes together with the drawing of figure 1 for the text of my booklet. As I'm completely satisfied with the latter I am sending them herewith to be reproduced. You need not send me any galley proofs, and if you are satisfied with the reproduction, which need not be doubted, you can print the figure immediately.

Of the proofs you have sent me I have chosen the bleakest and written the Imprimatur on it. If these are printed nicely into the text, which with your talents will

[MM774C-000010-245]

the obvious, then this "baby" can soon go into the world. It has been a long history and your patience has been tested, but given my remote homestead alas nothing could be done about that. To me the sending of proofs to and from has been a double burden, as it in no small way interfered with my travelling plans. So tomorrow I will finally go on a long trip – which has been postponed too long – and I will just leave my work completely in your hands, of which I am convinced that I can hope for the best.

Maybe it will be good to have blotting paper in between (such as its present now between the proofs), to not have them suffer from the legend. May I also be allowed to politely remind you that I hope you use carton for the cover, which is surely necessary to protect the plates in this rather thin and as separate booklet appearing work.

Will you then please also let me know, what the expenses are for the reproduction of the Photo-lithography in the earlier failed lithographs – and possibly also the costs of shipping the plates and clichés from Europe. I will then transfer this amount to you and with the receipts, which you will be so kind to provide, I can settle my accounts.

I will soon submit a list for complimentary copies to the Chief of the Mining Department and it may be best if shipment of these exemplars, which is a very large part of the total edition, can be done from the State Publishing Office – if that is at all usual; forgive my impertinence if this is not the case.

[MM774C-000010-246]

It will surely be of some comfort to you, when this booklet, on which you have spent so much care, will not go unnoticed into the world. I have good hopes that it will draw attention. To my great surprise I saw a few days ago that it was being mentioned (before it is even being published!) in a journal as popular as the "*Illustrierte Zeitung*", I suspect as the consequence of a message of Professor Weber in a scientific article, of which already several have discussed the find itself, which was shortly described in the "*Verslag van het Mijnwezen*". I'm telling you this also because it might give you some consolation for the many and lengthy dealings you had with this publication, and for which I yet again express my appreciation.

After polite greetings I remain
with esteem

Your willing servant
Eug Dubois

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000010-244]

Toeloeng Agoeng, 16 Juli '94

Geachte Heer Quentin,

Gisteren avond werd ik aangenaam verrast met de ontvangst der proefdrukken-autotypiën en tegelijk met eene tekening voor fig. 1 vanden tekst van mijn boekje. Daar deze laatste mij geheel voldoet zend ik ze U hierbij ter reproductie. U behoeft mij daarvan geen drukproeven te zenden en kunt, wanneer U de reproductie bevredigt, waaraan wel niet zal behoeven getwijfeld te worden, de figuur direct afdrukken.

Van ieder der mij door U gezonden proefdrukken heb ik de bleekste gekozen en daarop het Imprimatur geschreven. Worden deze dan netjes in den tekst gedrukt, waarvoor Uwe talenten mij

[MM774C-000010-245]

borg staan, zal kan dit "Schmerzenskind" spoedig de wereld ingaan. Het is een lange geschiedenis geweest en Uw geduld heeft wel beproevingen ondergaan, maar er was bij mijnen afgelegene woonplaats helaas niets aan te veranderen. Voor mij was dat heen en weer zenden van proeven zelfs dubbel bezwaarlijk, daar het mij niet weinig belemmerd heeft in mijne reisplannen. Ik ga nu morgen eindelijk voor langere tijd op reis – ik had dat al wat te lang uitgesteld – en zal dus mijn werkje nu geheel aan Uwe welwillendheid overlaten, waarvan ik trouwens overtuigd ben 't beste te mogen hopen.

Wellicht zal 't goed zijn tusschen^{bij} de platen vloeipapier (zooals nu tusschen de proeven ligt) te doen, om deze van de verklaringen niet te doen lijden. Ook zij het mij vergund U nog beleeft te herinneren aan de gehoopte cartonnering van den omslag, iets, dat tot beschutting van de platen van 't dunne en afzonderlijk verschijnende werkje bepaald nodigt is.

Wil mij dan ook wel opgeven, welke de onkosten van de reproductie der Photo-lithographie en van de mislukte vroegere lithographiën zijn – ook eventueel van de verzending^{expeditie} der platen en clichés uit Europa. Ik zal U dan het bedrag doen geworden en kan met de kwitanties, welke U dan ook wel zoo goed zult willen zijn mij weer te maken, mijne verantwoording indienen.

Eene lijst van present exemplaren zal ik aan den Chef der Afdeling Mijnwezen binnen kort aanbieden en wellicht ware het dan het best, zoo de verzending van die exemplaren, d.i. van een zeer groot gedeelte der oplage van 's Landsdrukkerij uit kon geschieden – zoo dat althans gebruikelijk is; verschoon mijne onbescheidenheid, zoo dat niet 't geval is.

[MM774C-000010-246]

Het zal U zeker eenige genoegdoening zijn, wanneer dit boekje, waaraan ook Gij zoo veel zorgen besteed hebt, niet onopgemerkt de wereld ingaat. Ik meen te kunnen hopen, dat het wel de aandacht zal trekken. Tot mijn niet geringe verbazing zag ik 't een paar dagen geleden genoemd (voordat 't is uitgegeven!) In een zoo populair geschrift als de "*Illustrierte Zeitung*", naar ik vermoed ten gevolge van eene mededeeling van Prof. Weber in een wetenschappelijk geschrift, waarvan er reeds verscheidene de vondst zelf, kort beschreven in 't "*Verslag van het Mijnwezen*" besproken hebben. Ik deel U dat mede omdat 't U wellicht eenige troost kan zijn voor Uw vele en langdurige bemoeiingen met de uitgaaf, waarvoor ik U nogmaals mijn erkentelijkheid betuig.

Na beleeftde groeten verblijf ik
achtend

UwDwDr
Eug Dubois

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000007-158 21.VII.1894]

Dr. J.H.F. Kohlbrugge,
arts

Dear Colleague

Sincere thanks for the information you sent, I rather regret to hear from you that you will be travelling, for I would so much like to have sent you a second collection of stones, I will keep them and do without for now, they may be of use later. – During the almost two years, which I have now spent at Tosari, I've collected some amount of geographical data, which I plan to dedicate in a work to be offered to Veth for his 80th birthday, for which I have received an invitation. –

Sincere thanks also for your information on *Helictes orientalis*, I will buy Blauford. –

[MM774C-000007-159]

I seriously regret that I'm not able to have a reciprocal answer from my side, I do not have the large Hermann, and in the small one the temperature at which the experiments are done is not mentioned, Landois gives the signature and the description of the instruments used by R and R, but also doesn't mention the temperature. So regretfully I cannot help you. I do, however, think that the large Hermann is present in Batavia in the library of the medical society. – I'm sorry to have to leave it at this. Yet again many thanks, I do envy you for your trip to British India, best collegial greetings with high esteem

Tosari 21/July 94. – JHF Kohlbrugge

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000007-158 21.VII.1894]

Dr. J.H.F. Kohlbrugge,
arts

Waarde Collega

Besten dank voor al de gezonden inlichtingen, het spijt me geducht met één van U te vernemen, dat U op reis gaat want ik hadde zoo gaarne eene tweede collectie stenen gezonden, ik zal die nu maar bewaren en het zonder doen, wellicht komen ze later te pas. – Gedurende de twee jaren, die ik nu bijna te Tosari heb doorgebracht, heb ik een aantal geografische gegevens verzameld, die ik op ontvangen uitnodiging voor het aan Veth met zijn 80ste verjaring aan te bieden werk gedenk te bestemmen. –

Besten dank ook voor Uw bericht betreffende *Helictes orientalis*, Blauford zal ik koopen. –

[MM774C-000007-159]

Het spijt me geducht, dat ik niet in staat ben Uwen dienst met eenen dito mijnerzijds te beantwoorden, den grooten Hermann bezit ik niet, in den kleinen wordt de temperatuur niet vermeld waarbij de proeven werden gedaan, Landois geeft ondertekening en beschrijving van de door R en R gebruikte toestellen maar de temperatuur noemt hij ook niet. Ik kan U dus helaas niet helpen. Ik meen echter te weten, dat grote Hermann in Batavia aanwezig is in de bibliotheek der geneeskundige vereeniging. – Het doet me leed het hierbij te moeten laten. Nogmaals bestendank, ik benijd U wel voor Uwe reis naar Engelsch-Indië, beste groeten collegialiter hoogachtend

Tosari 21/Juli 94. – JHF Kohlbrugge

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000010-379]

Batavia, 21 July 94

Dear Mr Dubois,

You have at the time received from the Director a request to write down your propositions on behalf of your trip to Calcutta.

I thought you wanted to leave in September. Please think of submitting these propositions in time.

There's more to do at the bureaus than dealing with your work, so do not expect any special fast treatment, but submit your propositions in time.

Meanwhile

after polite greetings

your willing servant

G.P.A. Renaud

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

1007

— Send from Jawa —

[MM774C-000010-379]

Batavia, 21 Juli 94

Waarde Heer Dubois,

U heeft destijds van den Heer Directeur eene aanschrijving gekregen t/z/t de noodige voorstellen te doen voor Uwe reis naar Calcutta.

Ik meende dat U in September weg wil. Wil U er dan aan denken s.v.p. dat het tijd wordt voorstellen te doen.

Op de bureaus is meer te doen dan alleen Uwe stukken te behandelen zoodat U niet op eene spoed spoedaafdoening moet rekenen, waar Uwe voorstellen tijdig doen.

Inmiddels

na beleefde groeten

Uw dw dr

G.P.A. Renaud

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000010-247 left]

State Publishing Office 21 July, 1894

Dear Mr Dubois,

This morning I have in good order received the galley proofs of the drawings, the profiles of the skulls are already being printed.

I will do my best to have the clichés printed as good as possible.

Distribution can be done from the State Publishing Office.

With polite greetings

With esteem

Your willing servant

Quentin

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000010-247 left]

Landsdrukkerij 21/7 '94

Geachte Heer Dubois,

Heden morgen ontving ik in goede orde drukproeven der teekeningen, het profiel der schedels is reeds in bewerking.

Ik zal mijn best doen de clichés zoo mooi mogelijk af te drukken.

De distributie kan vanuit de landsdrukkerij plaats hebben.

Met beleefde groeten

Achtend

UwDwDr

Quentin

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000059-067]

Ngawi 22 July 1894

Your noble severe Sir!

Up to now every day bones are being found in the upper crust of the plate you have pointed out to me, but as far as I could see there's nothing nice among them yet.

Also when I get deeper there's nothing to find there.

For the time being I will continue digging up the upper crust until you get here to judge for yourself.

I have received 15 forced labourers and the old mandor of Kriele.

I will wait with excavating leaves until you are here.

Otherwise the work is going very well and so am I.

Your serving worker
de Winter

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

[MM774C-000059-067]

Ngawi 22 Juli 1894

Weledele Gestrenghe Heer!

Tot heden toe worden er in de boven korst van de plaat die U mij hebt aangewezen allen dagen beenderen gevonden, zoo ver ik kon zien is er nog niets moois bij.

Ook wanneer ik dieper kom heb ik gezien is er niets te vinden.

Ik zal nu voorloopig maar door graven met de bovenkorst tot U komt dan kan U het zelf beoordelen.

Ik heb 15 gestraften ontvangen en de oude mandoer van Kriele.

Met het opgraven van bladeren wacht ik zoo lang tot U komt.

Verders gaat het zeer goed met de werkzaamheden en ook met mij.

U dienende werkman
de Winter

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000010-247 right]

State Publishing Office 24 July, 1894

Dear Mr Dubois

Whilst returning to you the drawing of the skull profiles, and a print of the Photo-Lithography; I am politely letting you know that I have today given my approval to have that printed, with the added remark to not make line Hs too fat.

The additionally enclosed note will give you the total prize for the prints

With polite greetings

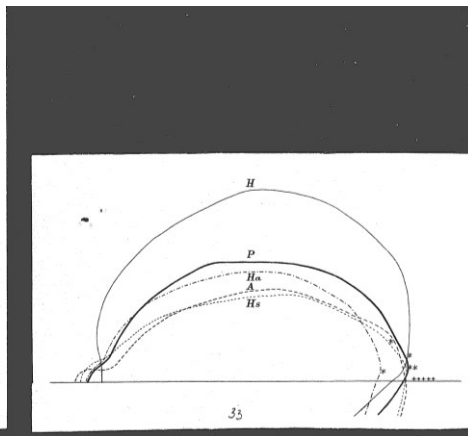
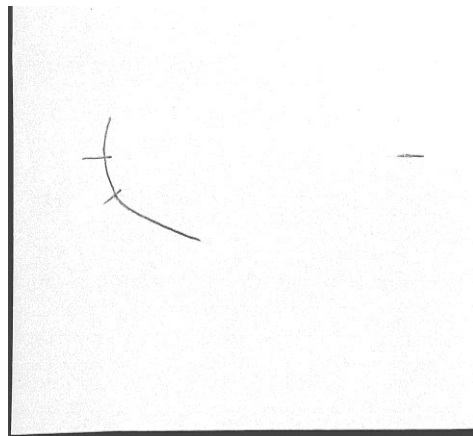
With esteem

Your willing servant

Quentin

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000010-247 right]

Landsdrukkerij 24/7 '94

Geachte Heer Dubois

Onder terugzending der tekening: schedelprofielen, en een afdrukje der Photo-Lithogr; deel ik U beleefd mede ik daarvoor Fiat afdrukken op heden verleende, met de opmerking de lijn H s niet te dik te drukken.

Uit inliggend briefje ziet U de totaalprijs der afdrukken

Met beleefde groeten

Achtend

UwDwDr

Quentin

[MM774C-000046-184]

Ng luwak 24 July 1894

Very esteemed Mister Dubois

Since your visit here I have continuously been ill and I will leave for Surabaya tomorrow to have myself cured there. This is also the reason, why you did not hear anything from me yet. I did have some work done, but as I couldn't supervise it myself, it's been done a bit substandard.

I've had the padas-layer excavated and in the sand layer on top of that we did find a few fragments, but no piece had a reasonable shape. I have kept some anyway which I could send you if you choose so.

When the layer was exposed and I found that the horizontal or descriptive line was 26° 45' East so there was a slope of 26° 45' north-west like I've shown next to here. The slope of the layer is according to this line, however,

[MM774C-000046-185]

very little. Along the excavated line I had the heights measured every 10 to 15 m which resulted in the following figures:

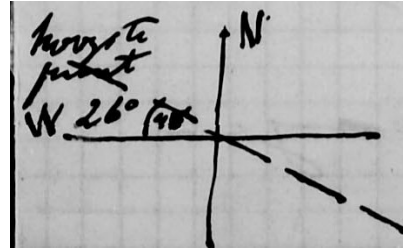
- 2.134 So there is a rise to be seen, be it that it's only very little. I did have them dig higher up but nothing
- 2.130 else was found but a few small shells; only when they reached the depth of the sand layer which is
- 2.138 also visible at the riverbank, they again found a few bone fragments of which I have also kept you
- 2.137 some.
- 2.133 When I return from Surabaya I will have them packed and sent to you. To be honest I currently lack
- 2.132 the spirit to do it. Even writing this is not without effort, so forgive this blotting. It would be truly
- 2.124 pleasurable if you were to come to Ngluwak again under more favourable circumstances like the
- 2.109 [?????]?!
- 2.102 receive our cordial greetings and believe me to be
- 2.107 your willing servant
- 2.102 J. Scheffer.
- 2.109
- 2.102
- 2.109
- 2.120
- 2.107
- 2.102
- 2.103
- 2.110
- 2.118
- 2.110
- 2.105
- 2.098
- 2.096

[Next](#) letter with this correspondent

[MM774C-000046-184]

Ng loewak 24 Juli 1894

Zeer geachte Heer Dubois

Ik ben sinds Uw bezoek alhier voortdurend ziek geweest en ga morgen naar Soerabaja om te trachten mij daar te laten genezen. Dit is dan ook de reden, dat U nog niets hoorde. Ik heb wel wat laten verrichten, maar daar ik zelf mij er niet mee bemoeien kon, ging dat maar zoo zoo.

Ik liet de padaslaag ontgraven en in de daarboven gelegen zandlaag vonden we wat beensplinters, maar geen enkel stuk was een behoorlijken vorm. Ik bewaarde toch een en ander en zou U dat desverkiesende kunnen zenden.

Toen de laag bloot zat vond ik de horizontale of beschrijvende lijn 26° 45' Oost dus de helling 26° 45' Noord-west, zooals hiernevens. De helling van de laag volgens die lijn [ge??at????t] is echter

[MM774C-000046-185]

zeer gering. Ik liet langs de ontgraven laag volgens die lijn om de 10 à 15 m de baakplaatsen en kreeg toen de volgende cijfers:

- 2.134 Er is dus wel stijging te bespeuren toch zeer weinig. Hogerop liet ik graven en heb daar niet anders
- 2.130 gevonden dan wat kleine schelpen; eerst toen ze op de diepte kwamen van de zandlaag, die ook aan
- 2.138 den oever zichtbaar is vonden ze weer verscheidene beensplinters, waarvan ik ook een partijtje
- 2.137 bewaard heb.
- 2.133 Als ik terugkom van Soerabaja zal ik het verpakken en U toezenden. [?Aan duit?] gezegd ontbreekt
- 2.132 mij nu de opgewektheid daartoe. Ook het schrijven kost mij moeite, vergeef dus dit geknoei. Het zou
- 2.124 ons recht aangenaam zijn als U Ngluowak nog eens onder gunstiger omstandigheden kwam zien als
- 2.109 de [????????ken]!
- 2.102 Ontvang onze hartelijke groeten en geloof mij [??????]
- 2.107 Uw dw: dr:
- 2.102 J. Scheffer.
- 2.109
- 2.102
- 2.109
- 2.120
- 2.107
- 2.102
- 2.103
- 2.110
- 2.118
- 2.110
- 2.105
- 2.098
- 2.096

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000033-605]

Tulung Agung (Kediri), 24 July 1894.

Noble and severe Sir, [Assistant Resident:of Bodjong Bitung?]

Following my appointment from the Director of education, Religion and Trade I am envisioning to travel in about 10 days to Tjiadjar and Tjibeber and to Bodjong bitung, south of Sukonegara (district Djampang wetan?), To do explorations and possibly excavations there for fossil bones, which are known to be present there.

Hoping to meet you in person when travelling through there and informing you later by telegraph the exact date of my arrival, I now already politely take the liberty to ask

[MM774C-000033-606]

for your benevolent support for these explorations. These explorations and myself would be much obliged if you would inform the Controller of Sukanegara and the native chiefs of that district and of Tjibeber about my imminent arrival and request them to help me as much as possible. If that is suitable I would like to arrive with the 1.14 train in Tjibeber, and travel on that same day (with a Sergeant engineer workmen that accompanies me) to Sukanegara and to which it might be useful, if the head of the district Tjibeber, might have received a letter from your Noble severe Sir, to provide support by already having the necessary means of transport ready.

By mistake I had already written to your predecessor, Mr Sijthof and haste myself now to readdress that mistake, whilst hoping that this might still reach you in time, so it will be possible, to send out the orders in time, which I flatter myself, you, in the interest of the research I have been appointed to, will be willing to give.

With the highest esteem I have the honour to be

your Noble severe Sir's

willing servant

Eug Dubois

Officer of health *à la suite*,

appointed to do paleontological research

in Java

This is the only letter with this correspondent

[MM774C-000033-605]

Toeloeng Agoeng (Kediri), 24 Juli 1894.

Weledelgestrenghe Heer,

Ingevolge eene opdracht van den Directeur van Onderwijs, Eeredienst en Nijverheid stel ik mij voor over een tiental dagen van Tjiadjar en Tjibeber naar Bodjong bitoeng, ten zuiden van Soekonegara (district Djampang wetan?) te reizen, teneinde aldaar nasporingen te doen en c.q. ontgravingen naar fossiele beenderen, welke er voorkomen.

Hopende op mijne doorreis U persoonlijk te mogen ontmoeten en U nog nader Telegrafisch den juisten datum mijner komst te berichten, neem ik reeds thans beleefd de vrijheid voor

[MM774C-000033-606]

bedoelde nasporingen Uwe welwillende hulp in te roepen. Die nasporingen en mij zoudt U zeer verplichten door wel den Controleur van Soekonegara en de inlandsche hoofden van het betreffende district en van Tjibeber omtrent mijne aanstaande komst te willen inlichten en te willen verzoeken zooveel mogelijke hulp te verleen. Wanneer het kan zou ik gaarne, met den trein van 1.14 te Tjibeber aankomende, nog dien zelfde dag (met een mij vergezellenden sergeant werkman der genie) naar Soekonegara willen doorreizen en daartoe zouden het wellicht nuttig zijn, zoo ook het districtshoofd te Tjibeber, door U WelEdelGestrenghe in dien geest aangeschreven, hulpverlenende door tevoren reeds de noodige transportmiddelen te doen opzoeken.

Bij vergissing heb ik reeds aan Uwen voorganger, den heer Sijthof geschreven en haast mij nu die vergissing te redresseeren, terwijl ik hoop dat deze U nog bij tijds bereiken mag, opdat het U mogelijk zij, de orders, welke ik mij vlei, dat U in het belang van het mij opgedragen onderzoek welwillend zult verlenen tijdig genoeg te kunnen wegzenden.

Met de meeste hoogachting heb ik de eer te zijn

van UWeledelGestrenghe

de dienstwillige dienaar

EugDubois

Officier van gezondheid *à la suite*,

b/m palaeontologische onderzoekingen

op Java

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000010-380]

[Telegram Weltevreden 26 July 1894]

Dubois
Tulung Agung
payment will be arranged
Renaud

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

1013

— **Send from Jawa** —

[MM774C-000010-380]

[Telegram Weltevreden 26/7/1894]

Dubois
Toeloengagoeng
uitbetaling word geregeld
Renaud

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000005-466]

Blitar, 27 July 1894

Dear colleague!

I just wanted to write to you and at that moment I was called on to make a large tour to Ngawi upon which I will only return in 24 hours. Therefore just a little bit now in haste.

With great interest I have read that critique to your find. For some part I must be guilty to this piece in the *Allg. Zeitung*, namely at the start of this article. I have been writing private letters to several befriended colleagues in my homeland about this matter with the intention to make this brochure known to them, and also to my bookseller in Leipzig, W. [S?]iebener, with whom I have been corresponding since the start of the year about the healer in Kuhne and to whom I, at the same time,

[MM774C-000005-467]

told about it with the intention to gain his interest to have the book in his shop. It now seems that one or the other has utilised my private communications or had somebody else utilise them, something I very much regret, and for which I am sorry I cannot change it any more. I cannot get a hold of the *illustr. Zeitung* and I can therefore not compare it to see where their information is coming from.

Well in any case this is symptomatic for the great interest that exists for your find. The critique is not quite favourable, or better said sardonic. But this should not scare you. The mass attacks you will be facing from [??pfällischer??] and other [?backward?] sides, you will need to, however, raw or mean it will be, keep cool about.

[MM774C-000005-468]

It is misoneism (hate of anything new) which puts the largest obstacles in the way of any new idea, or anything new at all, and this is usually supported by the largest "authorities".

And Lombroso's work "the political criminal" you will find Misoneism very nicely characterised.

But don't let anything scare you. Hold on to your idea with true Dutch pride and endurance, which will bring victory in the end.

With best wishes and greetings

from house to house

yours truly

E. Herrmann.

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000005-466]

Blitar, den 27. Juli 1894

Werther Herr College!

Soeben wollte ich Ihnen schreiben u. wurde in den Augenblick zu einer grossen Tour auf zu Ngawi gerufen u. komme erst in 24 Stunden zurück. Daher in Eile nur wenig.

Mit grossem Interesse las ich die Kritik Ihres Fundes. Zu einem Theil schein ich schuld an der Sache in der *Allg. Zeitung*, nämlich an dem Anfang des Artikels. Ich habe an verschiedene befreundete Collegen in meiner Heimath Privatbriefe in diesen Angelegenheit geschrieben in der Absicht sie auf die Broschüre aufmerksam zu machen, ausserdem auch an meinen Buchhändler in Leipzig, W. [S?]iebener, mit welchen ich zu Anfang dieses Jahres betr. den Heilkünstler Kuhne in Correspondenz stand u. welcher ich gelegentlich darüber Mitteilungen

[MM774C-000005-467]

machte teilweise in der Absicht ihn im Interesse seines Buchhandels auf das Buch aufmerksam zu machen. Es scheint nun der eine oder andere von diesen meine Privatmitteilungen derartig verwerthet oder andern zur Verwerthung überlassen zu haben, eine Thatsache die mir sehr leid thut, u. die nicht mehr ändern zu können mir sehr leid thut. Der *illustr. Zeitung* kann ich nicht habhaft werden u. kann daher nicht vergleichen woher deren Mitteilungen stammen.

Auf jeden Fall zeigt Ihnen dies Symptom welch grosses Interesse man Ihrem Fund entgegen bringt. Die Kritik ist ja ungünstig, oder besser gesagt hämisch. Aber das darf Sie nicht schrecken. Die massenhaften Angriffe die Sie von [??pfällischer??] u. andern [??bornirten??] Seiten zu erfahren haben werden, müssen Sie, so roh u. gemein sie auch ausfallen werden, ganz kühl lassen.

[MM774C-000005-468]

Das ist der Misoneismus (Hass d. Neuen) der jeder neuen Idee, überhaupt Allem Neuen die grössten Hindernisse in den Weg legt, u. dessen Hilfer gewöhnlich die grössten "Autoritäten" sind.

In Lombroso Werk "der politische Verbrecher" finden Sie den Misoneismus sehr schön gekennzeichnet.

Also lassen Sie sich durch nichts bange machen. Halten Sie mit echt holländischen Trotz u. Ausdauer an Ihre Idee, die doch schliesslich siegen wird.

Mit [???.] Wünschen u. Grüssen

v. Haus zu Haus

Ihr ergebener

E. Herrmann.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000010-491]

Padangan residency Rembang
27 July 1894.

Dear Mr Dubois.

I'm pleased to herewith give you some results of the height measurements I have been taking.

As you desired your pit near picket 82 and picket 97 has been water levelled in two perpendicular directions

At picket 82 the height at the top of the loam layer in the four corners of the pit were:

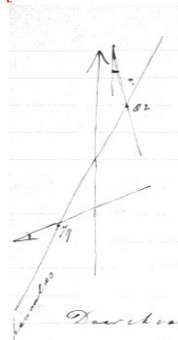
28.229	near picket 79	27.897
28.208		27.926
28.218		27.919
28.249		27.911

+SHVP. SHVP is Surabaya Harbour flood level.

For the greatest slope of the surface near pit 82 I calculated 11'39" with a true azimuth of 12°45'.

For pit 79 this was respectively 14'40" with 54'30 East.

[MM774C-000010-492]

The layer continues from pit 82 and a slope of 11'39" from north to south and near pit 79 and a slope of 14'40 from West to East about. Although therefore these slopes are almost completely equal the azimuth isn't.

As it is my intention to also record the slopes of the layers if the ashes have also been excavated in other directions I will let you know the results if you wish so.

I suspect that these results are meagre and I'm sorry for that, but recording height differences in small pits is always likely to result in large differences in height and azimuth.

Maybe later observations will show (by recording the same layer at large distances) that truly all the points of one layer are located in one flat area.

I did get a report of a bone that has been found but I was not able to save it. I hope to be more lucky in that respect in the future.

After offering my polite greetings I remain with the highest esteem
your willing servant

I.J.W. van Rossum.

[Next](#) letter with this correspondent

1015

— Send from Jawa —

[MM774C-000010-491]

Padangan res. Rembang
27 Juli 1894.

Geachte Heer Dubois.

Hierbij heb ik het genoegen U eenige resultaten van de door mij gedane waterpassingen te doen toekomen.

Zoo als Uw verlangen was is de put bij piket 82 en piket 79 gewaterpast in 2 [?????] onderling haakse richtingen

Bij piket 82 waren de hoogten van de bovenkant van den leemlaag aan de vier hoekpunten in de put:

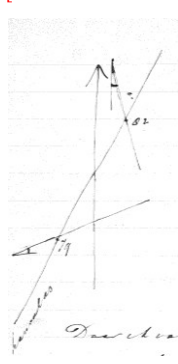
28.229 bij put 79	27.897 +SHVP.	
	28.208	27.926
	28.218	27.919
	28.249	27.911

SHVP is Soerabaja haven vloedpeil.

Voor de grootste helling die het vlak bij put 82 had kreeg ik door berekening 11'39" met een werkelijk azimuth van 12°45'.

Voor pik 79 resp 14'40" met 54'30 oost.

[MM774C-000010-492]

Het De laag loopt door bij put 82 onder een helling van 11'39" van noord naar zuid en bij put 79 onder 14'40 van West naar Oost ongeveer. Hoewel dus de hellingen vrijwel overeenstemmen ~~komt~~ doet het azimuth dit niet.

Daar ik van plan ben om wanneer de as ook in andere richtingen is ontgraven de helling van de lagen op te nemen zal ik zoo U dit wenscht de resultaten U zenden.

Het spijt mij wel dat naar ik vermoed het resultaat mager is maar waarnemingen in een kleine put van kleine hoogteverschillen zullen uit den aard der zaak altijd onderling groote azimuthverschillen geven.

Misschien dat de latere waarnemingen zullen aangeven (door het opnemen van den zelfde laag op groote afstanden) dat werkelijk alle punten van één laag in één plat vlak gelegen zijn.

Ik heb rapport gehad van een gevonden een doch ik heb dit nog niet kunnen redden. Ik hoop ook in dat opzicht in het vervolg gelukkiger te zijn.

Na aanbieding mijner beleefde groeten verblijf ik met de meeste achting
UwDwDr

I.J.W. van Rossum.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000003-421]

Malang 30 July 1894

Dear Dubois! Halfway this month there will be a big Chinese party in Malang with costumes! Bantji has agreed with his fellow countrymen that lantern slides are to be made. Would you please oblige me by temporarily return my photo camera. – If it is too much of a bother to get it packed I can send Bantji to Tulung Agung to pick the stuff up. – Please let me know when you are at home to meet him as Tulung Agung is obviously strange to him. – He might just get arrested. – I'm sending you a small box with remains of teeth that have been dug up near [?Sumber patjang ???? or ????] out of the clay. – What are these? – Have you finished the drawing for your philolithography, if not, I'd be happy to try it again – my limelight device has arrived from Europe! – Next week I hope to be able to start setting it all up! –

With best greetings and respect to your wife

yours truly

Th. Delprat

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

1016

— Send from Jawa —

[MM774C-000003-421]

Malang 30 Juli 94

Waarde Dubois! Tegen het midden dezer maand heeft er te Malang een groot chineesch feest plaats met costumes! Bantji heeft met zijne landgenooten afgesproken dat daarvan lantaren plaatjes moeten gemaakt worden. Zoudt ge mij dus kunnen verplichten met mij de photographie toestel tijdelijk terug te zenden. – Mogt dit met de verpakking lastig zijn zoo kan ik Bantji wel naar Toeloeng Agoeng zenden om een en ander af te halen. – Zeg mij dan even wanneer ge thuis zijt en zorg voor hem te T.A. waar hij natuurlijk vreemd is. – Anders pakken ze hem maar op. – Ik zend U een doosje met resten van tanden bij [?Soember patjang een ???? of ????] Uit de kleigrond gegraven. – Wat zijn dat voor stukken? – Is Uwe teekenen klaargekomen voor Uwe philolithographie, zoo niet, dan wil ik het met genoeg en eens proberen – mijn kalklicht inrichting is uit Europa aangekomen! – De volgende week hoop ik te kunnen beginnen met alles op te tuigen! –

Met beste groeten en respect aan mevrouw

tw

Th. Delprat

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000010-381]

Batavia 31 July 94

Dear mr Dubois,

Following your letter of the 26th of this month I will try to make the matter of the “*erectus*” in order. Your list, however, was rather confusing, as all was quite jumbled. The bit of order might have saved us a lot of effort.

With regard to your trip to the British Indies I want to make clear to you that if you let the opportunity of the season pass this year, the whole matter will have to be cancelled, as, as far as I can see,

[MM774C-000010-382]

there will be no chance to have your appointment extended yet again after March 1894¹²⁰[sic].

Meanwhile, I remain after offering my polite greetings

your willing servant

G.P.A. Renaud

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

---

¹²⁰ This should surely have been 1895...

[MM774C-000010-381]

Batavia 31 Juli 94

Waarde Hr Dubois,

Ingevolge Uw brief van 26 dezer zal ik trachten de zaak van den “*erectus*” in orde te maken. Uwe lijst was echter zeer weinig overzichtelijk, daar alles zoo erg door elkander stond. Met een weinig rangschikking had U ons veel moeite kunnen besparen.

Wat Uwe reis naar Britsch Indië betreft maak ik U opmerkzaam, dat als U ook dit jaar het seizoen laat verlopen, wel van de zaak zal moeten worden afgezien, zijnde er voor zover ik kan

[MM774C-000010-382]

nagaan geen kans dat Uwe opdracht nogmaals na Maart 1894 zou worden verlengd.

Inmiddels, verblijf ik na aanbieding mijner beleefde groeten

Uw dw dr

G.P.A. Renaud

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000010-249 right]

State Publishing Office 1 August, 1894

Dear Mr Dubois

Your letter of 29 July with the money order for *f* 22,50 has come into my possession, and I hereby enclose the requested receipt.

As soon as I received the list from Mr Renaud I will take care of the distribution and will make sure to look out for changes and additions. Friday your work will go out to be bound and it will thus be ready halfway next week. For the plates and clichés I've received from Europe

[MM774C-000010-250]

I have been charged *f* 1,20 postage, which I have paid from the petty expenses of this institution and which has already been accounted for, so this is hereby finished. I will send you one copy in advance as soon as possible.

With polite greetings

With esteem

Your willing servant

Quentin

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

1018

— Send from Jawa —

[MM774C-000010-249 right]

Landsdrukkerij 1/8 '94

Geachte Heer Dubois

Uw schrijven dd. 29-7. met postwissel ad *f* 22,50 kwam behoorlijk in mijn bezit, hierbij ingesloten de gevraagde quitantie.

Zoodra ik de opgaven van den H^r Renaud ontvang zal ik voor de distributie zorgen en op de aangegeven veranderingen en bijvoegingen letten. Vrijdag gaat het werkje naar de boekbinder rij en komt dus in de helft der volgende week gereed. Voor de uit Europa ontvangen

[MM774C-000010-250]

platen & clichés behandel ik *f* 1,20 porto, ik heb dit uit de kleine uitgaven deze inrichting betaald en reeds verantwoord, dus dit is afgelopen. Zoodra mogelijk zend ik U één exemplaar vooruit.

Met beleefde groeten

Achtend

UwDwDr

Quentin

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000009-411]

Bodjonegoro 3 August 1894

Dear Mr Dubois!

On this occasion I am returning to you the issue you sent me to look at about the formation of coral reefs. — I thank you for it and I will try to find out whether [?Korang-blata?] is a coral blade based on mud or solid rock like Karang Jamuan, also in the Street of Madura.—

Furthermore I thank you for the brochure you sent me about the influence of the solar warmth on climates of the past — with great interest I have followed your

[MM774C-000009-412]

reasoning and although these contemplations do not belong to my usual circle of thoughts, they do not lack in clarity in any way, such that I, as I think, have completely understood what your views are.

I have been away for several trips, even to Surabaya and further, and therefore had no opportunity to finish reading your brochure and the aforementioned issue before and I did not want to answer you before I had.

It pleases me that the artistic ability of my first illustrator has been of service to you. When you sent your telegram I was travelling and as the telegram was mutilated its content remains unclear to my wife and my colleague van Goor. —

We both sent you our sincere greetings and wish you luck with the "missing link". Those words have gotten notoriety here since you were here and all incongruities in the service are now being explained by wrong windings in the brain or missing links therein

your willing servant

J.L. Pierson

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

1019

— Send from Jawa —

[MM774C-000009-411]

Bodjonegoro 3 Augustus 1894

Waarde Heer Dubois!

Met deze zelfde gelegenheid zend ik U terug de mij ter inzage gezonden aflevering over de vorming van koraalriffen. — Ik zeg U daarvoor dank en zal trachten te doen onderzoeken of [?Korang-blata?] in een koraalplaat op modder of een vaste steen bank zooals Karang Jamoean, ook in Straat Madoera. —

Voorts betuig ik U mijn erkentelijkheid voor de mij geworden brochure over den invloed der zonnewarmte op de vroegere klimaten — Met zeer veel belangstelling heb ik Uw be

[MM774C-000009-412]

toog daarin gevolgd en hoewel die beschouwingen niet behooren tot den cirkelgang mijner gedachten, zoo laat de duidelijkheid daarvan zoo al geheel niets te wenschen over, dat ik, meen ik, geheel heb begrepen wat Uwe denkbeelden zijn.

Ik ben eenige keren op reis geweest, ook naar [?Soerabaia] en verder, vandaar dat ik geen gelegenheid had Uwe brochure en de bovenbedoelde aflevering eerder uit te lezen en ik wilde U niet antwoorden voordat ik mij daar had ingewerkt.

Het doet mij genoeg dat de kunstvaardigheid van mijn eersten teekenaar U eenige dienst heeft kunnen bewijzen. Toen U telegrafeerde was ik op reis en door de verminking van het telegram was het mijne vrouw en collega van Goor niet duidelijk geworden. —

En voorts ons beiden welgemeende groeten en veel succes met de "missing link" Dat woord heeft hier [?????] [?????] verkregen sedert Uw komst en alle incongruïteiten in den dienst worden nu verklaard door verkeerde hersenwindingen of ontbrekende schakels daarin

Uw dienstw. dienaar

J.L. Pierson

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000005-464]

Dear colleague!

I think I have forgotten to thank you sincerely for your kindness by sending me the *Pithecanthropus alalus* of Gabriel Max; if I indeed forgotten to do so, please allow me to do it now. I have yesterday sent the essay about the "deluge" of which the hypothesis is surely old (see Neumayr) that the [?inscriptions] might be new. Tomorrow I will send you a message or rather an interview of dr. Weber (from an American journal) about the enterprising travel of Dr. Weber to Sumatra.

With greetings from house to house
your willing servant

Blitar 5 August 1894

E. Herrmann

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

1020

— Send from Jawa —

[MM774C-000005-464]

Waarde Collega!

Ik geloof ik heb vergeten U mijn oprechte dank te zeggen voor Uw attentie bewezen door toezending van de p.a. van G. Max; indien ik het vergeten heb ~~wil~~ ^{veroorloof mij} hem door dezer uit te drukken. Gisteren zond ik het opstel over de "sintfluth" waarvan [??] de hypothese zeker oud is (zie Neumayr) maar de [?inscripties] misschien nieuw zijn. Morgen zal ik U een bericht resp. interview van dr. Weber zenden (uit een Amerikaansch blad) omtrent de te ondernemende reis van Dr. Weber naar Sumatra.

Met groeten v. huis tot huis

UwDwDr

Blitar 5-8-94

E. Herrmann

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000006-176]

To the honourable Dr Slagi
at
Bodjong bitung¹²¹

When I had the mandor clean the bed where you have slept at the Pasangrahan Sukanegara he found a 10 cents coin. He has shown it to me.

I am herewith sending it to you as it must be yours.

Sukanegara 6
August 1894.

This is the only letter with this correspondent

---

¹²¹ vertaald door Mw V.I. Aué-Soulsa

[MM774C-000006-176]

Yangterhormat toewan
Docter Slagi singgal
di
Bodjongbitoeng

Dengen hormat saja oendjoek, mandoor Pasangrahan Soekanegara ini pagi lagi bikin bersih di tempat tidoer bekas toewan nginep soeda temoe 10 cent wang; lantas di oendjoek pada saja.
Bersama dengan ini saja kirim, krana tangtoe toewan poenja adanja.

Laen tida melaenken
saja poenja banjak tabe
Wedono Djampangwetan
Indradiredja

Soekanegara 6
Augustus 1894

[Click here to return to the content page.](#)

[MM774C-000004-026]

Education, Religion
and
Trade
Batavia 10 August 1894

Dear Mr Dubois!

The state publishers will yet send a belated exemplar of your publication to [R.-some name?]. I sincerely hope that the scientific world will crown your work with high appreciation and therewith give you the self-satisfaction which you so much deserve for your life's dedication to science.

With a handshake, in high esteem
vd Kemp

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000004-026]

Onderwijs, Eeredienst
en
Nijverheid
Batavia 10/8 1894

Waarde Heer Dubois!

De Landsdrukkerij zendt nog door Uwe [????] uitgaaf aan [R.-some name?]. Hartelijk hoop ik dat de geleerde wereld dezen arbeid met [??] hooge waardering zal kronen en U daardoor die zelfvoldoening schenken, welke [??] aan Uw wetenschap toewijdend leven in zoo hoogte mate verdient.

Met een handdruk, hoogachtend

vd Kemp

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000006-176]

Tjibeber 12/8/'94

Der Mr du Bois!

In spite of all my efforts to acquire an *owa* [gibbon], even promising a fair amount of money, were unsuccessful. The man seems to be so attached to the animal that he does not want to part from it under any condition. –

This will not stop me to keep trying for you, and well directly, by involving the local chiefs, who will help me to get such a monkey.

If you send me a post-

[MM774C-000006-177]

card indicating how long you wish to stay in Padalarang, then I might be able to acquire an *owa* for you and have the beast delivered at Padalarang.

Politely greeting

Ultimo your willing servant

B. Keule

[This is the only letter with this correspondent](#)

1023

— Send from Jawa —

[MM774C-000006-176]

Tjibeber 12/8/'94

Geachte Heer du Bois!

Niettegenstaande ik alle pogingen aanwendde om de *owa* hier machtig te worden, zelfs onder belofte van een goede som geld, is 't mij niet gelukt. De man schijnt zoo aan het beest gehecht te zijn, dat hij er in geen geval van scheiden wil. –

Doch dit neemt niet weg ik nog voor U moeite zal doen en wel direct, bij de Inl. hoofden alhier, die mij ~~hierin~~ wel helpen zullen, dergelijk een aap te bekommen.

Indien U mij een brief-

[MM774C-000006-177]

kaart schrijft hoelang U te Padalarang wenscht te blijven, zoo zouden ik U misschien in dien tijd een *owa* kunnen bezorgen en dat beest als bestelgoed naar Padalarang toezenden

Beleefd groetend

Ultimo UwDwDr

B Keule

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000011-067]

Surabaya 12/8 1894

Dear Mr Dubois.

Scheffer is currently thus indisposed that we will be leaving for Europe on Wednesday next. There is no hope of recovery at all, and I am so sad and desparate that I am not able to provide you with more details.

However, yesterday evening Scheffer has explicitly asked me to convey to you his regards and his regrets not being able to receive you on your next visit to Ngluwak, which I did not want to neglect.

With polite greetings

esteemingly

M.Scheffer [?Bral]

[Previous](#) letter from the husband of this correspondent

[MM774C-000011-067]

Soerabaja 12/8 1894

Geachte Heer Dubois.

Scheffer is op 't oogenblik zoo ernstig ongesteld dat wij a.s. Woensdag naar Europa vertrekken. Hoop op herstel is er in 't geheel niet meer, en ik ben er zoo innig bedroefd en wanhopend onder, dat ik U onmogelijk nog meer bijzonderheden kan vertellen.

Gisteren avond heeft Scheffer mij echter zoo uitdrukkelijk verzocht U zijn hartelijke groeten over te brengen, en U te zeggen, dat 't hem zoo speet U bij een volgend bezoek aan Ngloewak, daar niet te kunnen ontvangen, dat ik dit niet wilde nalaten.

With polite greetings

esteemingly

M.Scheffer [?Bral]

[Click here](#) to return to the content page

[MM774C-000009-206 all difficult to decipher!]

To
Good friend Mr. van Deventer¹²²
Honourable in Tulung Agung

With respect

Please do not be angry with me if I write this
with pencil, because I do not have pen and ink. If
it is possible, the rent for this month
f10 to be [????????]
to this person, many greetings
and regards

From [????????] Wedono Kalangbret
15 August 1894 Notodipuro

This is the only letter with this van Deventer

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[Next](#) Indonesian letter

[Previous](#) Indonesian letter

[MM774C-000009-206 all difficult to decipher!]

Kapada
sabat baik Toewan van deventer
jang Terhormat di Toeloeng Agoeng

Dengen hormat!

Djangan ambil marah saja Tulis
dengen potlot, sebat tida [??????]
ada pen dan tintak, kaloe
bole oewang sewa ini boelan
f10- saja mintak [????????]
Trima ini orang, kirim tabe
dan hormat

15/8 94.

Dari baik ini Wedono Kalangbret
Notodipoero

[Click here to return to the content page](#)

---

¹²² most likely J.A.E. van Deventer, controller 2nd class, but there is a whole herd of possible van Deventers...

[MM774C-000005-225]

The Hague, 19 August 1894,
Amice,

take this for granted as a preliminary answer to your letter of April 4th, which is still in my wallet as unanswered. I hope you and your wife and the kids are doing well and also that “literary” and “palaeographic” worries don't weigh too heavy on you. I saw Professor Wichmann in July and then also acquainted his brother, the cartographer from Gotha (Perthes.)

Of the English publication of your climates I remember him telling me that it was lying ready, but that the publisher was still looking for an English bookseller. It's always awkward if writer and printer live so far apart. Are you going to Calcutta in September? Has the plan for your travel to Europe already been confirmed? It would be a joy to meet you here! My return to the Indies is still doubtful. I will soon write you more extensively. I will go these days on a journey to Antwerp and Ostend. Handshake of M. Greshoff

Do you know: Sartorius von Waltershausen. Untersuchungen über die Klimate der Gegenwart und der Vorzeit. Haarlem 1865?

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

1026

— Send from Jawa —

[MM774C-000005-225]

Den Haag, 19 aug 1894,
Amice,

Neem dit voor lief als eene voorlopige beantwoording van je brief van 4 April, die nog steeds in mijne portefeuille ligt als onbeantwoord. Ik hoop dat het jou en Mevrouw en de kinders goed gaat en ook dat “litteraire” en “palaeographische” zorgen je niet al te zwaar drukken. Prof. Wichmann zag ik in Juli en maakte ik toen ook kennis met zijn broeder, de cartograaf uit Gotha (Perthes.)

Van de Eng. Uitgave Uwer klimaten herinner ik mij dat hij vertelde zij gereed lag, maar de uitgever nog naar een Engelschen verkooper uitzag. ‘t Is altijd een lastig ding als schrijver en drukker zoo verre van elkander wonen. Gaat ge in Sept. Naar Calcutta? Staat het plan van je reis naar Europa alvast? ‘t Zou een vreugt zijn je hier te begroeten! Mijn terugkeer naar Indië is nog twijfelachtig. Spoedig schrijf ik je eens uitvoerig. Ik ga deze dagen op reis naar Antwerpen en Oostende. Handdruk van M. Greshoff

Ken je: Sartorius von Waltershausen. Untersuchungen über die Klimate der Gegenwart und der Vorzeit. Haarlem 1865?

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000003-422]

Dear Mrs Dubois!

I'm pleased that my letter arrived a day late for else your husband would have left the camera behind and it is better that it is used for scientific purposes than for pictures of Chinese people. – So please do not inform your husband about my request, but you would oblige me by announcing his return, there might still be time for making the pictures here. – Next week I'll be going to Blitar to meet with the Director of B.O.W. and I had kind of planned to come through to Tulung Agung but your husband is again the spoilsport. –

With polite greetings also on behalf of my wife
in high esteem
your willing servant

Malang
21 August 1894

Th. Delprat

[Next](#) letter with this correspondent
[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000003-422]

Geachte Mevrouw Dubois!

Het doet mij genoegen dat mijn brief een dag te laat is aangekomen want anders had Uw man vermoedelijk de toestel achtergelaten en het is beter die voor wetenschappelijke opname te doen dienen dan voor prentjes van chinezen. – Wilt dus Uwen man maar niet met mijn verzoek in kennis stellen, wel zouden hij mij verplichten met mededeeling van zijn terugkomst misschien is het dan nog tijd voor mijn opnamen hier. – Den volgende week moet ik te Blitar zijn om den Directeur der B.O.W. te ontmoeten en was half en half van plan even door te gaan naar Toeloeng Agoeng maar Uw man is weder den spelbreker. –

Met beleefde groeten ook namens mijn vrouw
hoogachtend
Uw dienstwillige dienaar

Malang
21 Augustus 94

Th. Delprat

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-0000012-486]

Tulung Agung 21 August 1894

Esteemed Mr Verbeek,

I have been to Bodjong Bitung and its surroundings and have been looking for fossil bones over there for 3 ½ day, with as a result that there is not much to be found.

The fine conglomerates, which you wrote about, are lying as thin bands between the marine sandstone et cetera and themselves contain marine shells. They belong to the same tertiary marine layers. Occasionally I did find pieces of bone in it, but these are certainly all of turtles, some of them certainly but probably all of them sea turtles¹²³. It is obviously not impossible that some remains of land mammals turn up in the same marine layers (like the tooth of Sus that [Rigg??] found near Djassinga in the same formation, proof ¹/_λ) but it can never be much and therefore no examples of that are known.

The hope you and I had [of them being there] has not come true ; but the matter was worthy of investigation, as has now been done.

Whilst presenting polite greetings I remain with the highest esteem your willing servant Eug Dubois

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

---

¹²³ This find site currently does not appear in the Dubois collection and these fossils can thus not be traced.

[MM774C-0000012- 486]

T.A. 21 Aug 1894

Hooggeachte Heer Verbeek,

ik ben te Bodjong Bitoeng geweest en heb nabij die plaats en in hare omstreken gedurende 3½ dag naar fossiele gebeenten gezocht, met dit resultaat, dat er niet veel te vinden is of kan gevonden worden.

De fijne conglomeraten, waarover U schreef, liggen als dunne banden tussen de marine zandsteen enz. en bevatten zelf marine schelpen. Zij behoren tot dezelfde tertiaire marine lagen. Hier en daar vond ik er stukken been in, die echter alle zeker van schildpadden, eenige daarvan zeker en waarschijnlijk alle van zeeschildpadden afkomstig zijn. Het is natuurlijk niet onmogelijk, dat overigens ook een enkele rest van een landzoogdier in dezelfde marine lagen te vinden is (zoals de tand van Sus die [Rigg??] bij Djassinga in dezelfde formatie vond, bewijs ¹/_λ) veel kan dat nooit zijn en daarvan is dan ook geen voorbeeld bekend.

De hoop door u en mij van dit “[*Vorkommiss?*]” gekoesterd is alzo niet in vervulling gegaan; maar de zaak verdiende in ieder geval [opzettelijk? te worden nagegaan, zooals nu geschied is. Onder aanbieding mijner zeer beleefde groeten verblijf ik met de meeste hoogachting uw dienstw. dienaar Eug Dubois

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000050-090]

2nd Quarter 1894.

With regard to the information collected in the previous quarter concerning the geological formation that in mid-Java contains the remains of vertebrates, checking the data on which these were based was much desired. To that purpose of some important locations in the Kendeng distances were measured, and differences in height that had been measured by levelling, the direction of the slope and the layers, if doable, more accurately measured with a theodolite than was previously possible with a clinometer.

The thus obtained more accurate results are the following.

1200 m North East of Kedung Brubus, just north of the point where the Kali Brubus crosses the borders of the residencies Rembang and Madiun, concordantly resting on a mighty layer of coarse andesite breccia, the bone bearing tuffs start near the place known as Kedung Panas at 131 m above sea level. The layers there have a declination of 5 ¼ ° south west. Up to Kedung Brubus (113 m above sea level) they almost entirely exist out of fine-grained andesite tuff of about 100 m thick, only interspersed by two very thin layers of clay stone and one conglomerate layer of 1,5 m thick. In between [?????] and that *duku* there is, however, a [??][??] layer of clay stone of 36 m thick. Subsequently following are layers of sandstone-like andesite tuff, also entirely consisting out of very fine materials, up to the alluvium of the plains, near Notopuro (92 m above sea level) where the formation is largely hidden from the eye. Also south of Kedung Brubus there are a few thin clay stone layers and an equally thin conglomerate layer. The slope there is slowly decreasing and near Notopuro, [?????] 5 km south-west of the point where above Kedung Brubus the bone bearing layers start, it is only 1½°.

With these data the thickness of the formation near Notopuro can be calculated to be at least 250 m About 6 km east of Kedung Brubus and a kilometre north of Andong, also along the border of the mentioned residencies, the bone bearing layers start some hundred metres higher with a slope of 13° to 15°. This, however, quickly decreases and already near Kedung Galeh (closest to the extended line from the start of the [?????] of the formation above Kedung Brubus) it is no more than 6°. Also here, in the direction of the slope downwards to the south west, the angle of the slope gradually decreases, such that near Kali Gèdéh it only measures 2°. Further south the slope gets ever less and between Saradan and Wilangan the tuff layers have not noticeably been disturbed and almost entirely retained their original horizontal state.

That most southern part of the formation, which is also 5 km wide,

[MM774C-000050-091]

thus continually has more and more smaller and larger boulders, and is, however, completely of the same nature as the northern half and does also contain, though more sparse, bones of the same animal species as in the northern, deeper layers. For this southern part of the formation, consisting of higher layers, which near Saradan is up to 125 m above sea level, one can calculate a thickness of 100 m. The thickness of the whole formation in this area therefore must exceed 350 m.

The entire formation contains, both in its deepest and in its highest layers, bones. Over its entire thickness it is of a fluvial nature, which mainly becomes apparent because of the presence everywhere of fresh water shells and the 'current bedding' which can be observed in all tuff layers. The latter points, as in other areas of the Kendeng, to a general direction of the current from West to East. Only near Ngawi an extended north-western direction was deduced from the current-bedding; already in these ancient times it seems that a similar branch of the Madiun-river was responsible for the drainage from the valley between the Wilis and the Lawu. The fine material that in general makes up the tuffs, and predominantly the claystone, prove that these must have been deposited in the slow running water of the downstream part of a river, which is in agreement with other segments. The claystone rarely contains bones; richest in these are in generally the sandstone-like andesite tuffs which are resting immediately upon claystone, always with a sudden transition and starting with lapilli. The transition of sandstone tuffs to claystone, on the contrary, is always very gradual. This gives evidence to the correctness of the opinion that the animals have perished from a volcanic eruption; the claystone corresponds to periods of slow and steady sedimentation which was suddenly interrupted and gradually returned.

Similar layers of sand and clay, yet of much younger date and therefore not disturbed by being uplifted, make up the alluvium of the Ganges-valley. Near Calcutta they have been drilling 150 m down the surface or 140 m below sea level, near Lucknow down to over 400 m beneath the surface or 300 m below sea level, without reaching the base of these river deposits. The river deposits which in Java have conserved the bones of a young Pliocene or old Pleistocene fauna go down to at least 150 m below sea level and as they have been deposited in the downstream part of a river, one will have to — as is also done in case of the Ganges — assume that here, during the formation, a significant decline of the land in relation to the sea level has taken place; when the oldest bone bearing tuff layers were deposited the land in comparison to the sea level must have been about 150 m higher than in our time. This way, both the geology of this formation as well as the nature of the fauna, the remains that **[transverse in the margin:** it contains, confirm the hypothesis of Wallace that Java has before been part of the mainland.]

[Next](#) official report

[Previous](#) official report

[MM774C-000050-090]

2de kwartaal 1894.

De gedurende het vorige kwartaal aangaande de geologische formatie, welke in midden-Java overblijfselen van gewervelde dieren bevat, verkregen resultaten **het wenschelijk** ^{verificatie} ^{controle} der gegevens waarop deze berusten zeer wenschelijk. Daartoe werden van eenige belangrijke punten in den **Kendeng** de afstanden gemeten, de hoogteverschillen door waterpassen bepaalden, waar dat doenlijk bleek, richting en helling der lagen met het nivelleerinstrument nauwkeuriger vastgesteld dan met den klinometer mogelijk was.

Van de aldus verkregen nauwkeuriger uitkomsten zijn de voornaamste de volgende.

1200 M. ten noordoosten van **Kedoeng Broeboes** ~~ongeveer daar~~ even ten noorden van het punt waar de Kali Broeboes over de grens van de residentie Rembang en Madioen stroomt beginnen concordant rustend op een machtige laag grove andesietische breccie de beenderen houdende tuffen, **bij** ter plaatse genaamd Kedoeng Panas bij 131 M. b.z. De lagen hebben daar eene helling van 5 ¼ ° ZW. Tot Kedoeng Broeboes (113 M. b.z.) Bestaan zij bijna geheel uit **fijnzandige** andesietuff ter dikte van **ongeveer** ^{omstreeks} 100 M. Slechts afgewisseld door twee zeer dunne kleisteenlagen en eene conglomeraatlaag van 1,5 M dikte. ^{is daartussen [inge????]} ~~Nabij die doekocan komt~~ ^{tusschen de tuffen echter eene [??][??] 36 M. dikke laag kleisteenlaag van 36 M. dikte voor.}

Dan volgen weder **onder langzame afname der helling** lagen van zandsteenachtige andesietuff, **die** eveneens over het geheel uit zeer **fijne bouwstof** ^{material} bestaande, tot ^{bij Notopuro} aan het alluvium der vlakke, ^{bij Notopuro (92 M. b.z.)} **welke** waardoor de formatie grotendeels aan het oog onttrokken wordt. Ook ten zuiden van Kedoeng Broeboes komen een paar dunne kleisteenlagen en een even dun conglomeraatlaagje voor. De helling ~~der lagen~~ neemt daarbij **gaandeweg** langzaam af en bij **Bij** Notopuro ^{omstreeks} 5 K.M. ten zuidwesten van het punt waarboven Kedoeng Broeboes ^{de beenderen houdende lagen} beginnen bedraagt **de helling** zij nog slechts 1½°.

Met deze gegevens kan men de dikte der **beenderen houdende** formatie tot nabij Notopuro berekenen op tenminste 250 M. ~~Een zestal~~ ^{ongeveer} 6 KM. ten oosten van Kedoeng Broeboes en een kilometer ten noorden van Andong, eveneens **nabij** ^{aan} de grens van de genoemde residentieën beginnen de beenderen houdende lagen een honderdtal meters hooger onder eene helling van 13° tot 15°. Deze neemt echter spoedig af en bedraagt reeds bij Kedoeng Galeh (ten naaste bij in de strekkingslijn van het uitgaan van den [?????]) der formatie **nabij** ^{boven} Kedoeng Broeboes) niet meer dan 6°. Ook hier neemt ^{in de richting der helling naar beneden} naar het Zuidwesten, de helling ^{shoek} gaandeweg af, zoodat deze bij Kali Gèdéh nog slechts 2° meet. ^{Nog verder zuidelijk wordt} de helling **shoek** **wordt dan nog** steeds geringer en tusschen Saradan en Wilangan is ^[?????] ^[?????] **wel** ^[?????] **bevinden** ^{zijn} **zich** de tuflagen **tamelijk wel** ^{niet merkbaar verstoord} **is ongestoord** en hebben den oorspronkelijken **horizontaal** ^{en} **staat** een toestand vrijwel bewaard.

Dat zuidelijkste deel der formatie, dat eveneens 5 KM. breed is,

[MM774C-000050-091]

bevat doorlopend meer en meer kleinere en grootere rolsteenen, is echter overigens geheel van den zelfde aard als de ~~meer~~ noordelijke helft en bevat **eveneens** ^{ook}, hoewel spaarzamer, beenderen van dezelfde diersoorten als in de noordelijke, diepere, lagen. Voor deze zuidelijke helft der formatie, uit de hogere lagen bestaande, welke nabij Saradan tot 125 M. b.z. reikt kan men eene dikte berekenen van 100 M. De dikte der geheele formatie moet dus in die streek **ongeveer** zeker meer dan 350 m bedragen.

~~In~~ De geheele formatie ^{bevat} zoowel in hare diepste als in hare hoogste lagen ^{worden} **worden** ^{[?????][?????]} beenderen ^[?????] ^[?????] ~~voor~~. Zij is ^{van haren [zool]} over hare geheele dikte van fluviaatielen aard, hetgeen blijkt uit het ^{algemeen} overal voorkomen van zoetwaterschelpen en de ^{overal voorhanden} ^{in alle tuflagen} waar te nemen 'current bedding'. Deze laatste wijst **bijna doorlopend**, ook in andere streken van den Kendeng, op eene algemeene stroomrichting van west naar oost. Alleen nabij Ngawi **word** ^{viel} eene uitgebreide noordwestelijke richting uit de current-bedding af te leiden; reeds **ten tijden van het** ^{in die oude tijden} **der afzetting van het materiaal der tuffen** schijnt aldus een dergelijke tak als de Madioen-rivier de afwatering uit de vallei tusschen den Wilis en den Lawoe bezorgd te hebben. Het fijne materiaal, waaruit de tuffen over het geheel bestaan, en voornamelijk de kleisteen bewijst, **voor afzetting** dat dit in langzaam stromend water in den benedenloop eener rivier moet bezonken zijn, hetgeen met andere segmenten in overeenstemming is. De kleisteen bevat zeer zelden beenderen; het rijkt daaraan zijn in den regel die lagen van zandsteenachtige andesietuffen, welke onmiddellijk op **den** kleisteen, **rusten en** ~~welke~~ ^{en-wel} ^{steeds} met plotselinge overgang en beginnend met lapilli **daarop** rusten. De overgang van zandsteentuffen tot kleisteen is daarentegen steeds zeer geleidelijk. **Zoo bliken dus werkelijk** ^{Dit bewijst} ^{Bewijzen} ^{voor de juistheid der opvatting dat} de dieren ^{bij eene vulkanische erup} uitbarstingen zijn te gronde gegaan; de kleisteen **stelt eene** ^{beantwoordt aan} perioden van ^{langzame en} rustige sedimentatie **voor** welke plotseling werd afgebroken en geleidelijk terugkeerden.

Behalve Uit dergelijke lagen van zand en klei, doch van veel jongeren datum en aldus niet door oprichting verstoord, **bestaat** vormen het alluvium der Gangesvallei. **Boringen** ^{Daarin boorde men} ^{bij Calcutta [?????]} ~~daarin~~ tot 150 M. beneden de oppervlakte of 140 M. beneden het zeeniveau, bij Lucknow tot ruim 400 M. beneden de oppervlakte of 300 M. beneden het zeeniveau, zonder de basis der rivierafzettingen te bereiken. De **oudere** rivierafzettingen welke in Java de beenderen ^{van dieren} eener jong pliocene of oudpleistocene fauna bewaard hebben liggen tot tenminste 150 M. Beneden het zeeniveau en daar zij in den benedenloop eener rivier werden afgezet, moet men dus – evenals men dat voor den Ganges doet – aannemen, dat hier tijdens de vorming der **afzetting** ^{afzetting} belangrijke daling van het land ten opzichten van den zeespiegel heeft plaatsgehad; toen de onderste beenderen houdende tuflagen ~~van Kedoeng Boetak, Kedoeng Bro~~ werden afgezet moet het land ten opzichte van den zeespiegel ongeveer 150 M. hooger gelegen hebben dan [?]in] onzen tijd. Zoo wordt dus ook door de geologie dezer formatie als door het karakter der fauna, welke resten zij **[transversed in the margin:** bewaard heeft, de hypothese van Wallace van den vroegere vastelandstoestand van Java bevestigd.]

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-00042-284]

N° 22 August 1894 Assistant Resident of Lebak.

A year ago I made the long journey through in the district Sadjira of the Department Lebak to find fossil bones which according to information from natives and other information, could be found there, but without success. Recently, however, Mr Vrijdag, a forester in that area, informed me that the Wedono of Sadjira had shown his Noble severe Sir, a petrified bone that had been found there. As it would be of great importance to the research appointed to me to get to see the bone myself and gather as much information as I can about its find site and probably collect some more bones, I politely take the liberty to call upon the support of your noble severe Sir to have this bone sent to me and thereby provide information 1° about the find site, as accurate as possible in palen, kilometres or meters oriented towards the nearest kampong, river et cetera besides the nature of the rocks in which the bone was found, explicated by adding a sample of it. Also further explorations by natives, by which more bones could be found, would be very desirable.

Should Mr Vrijdag already have sent the bone to me, you would much oblige me by sending the aforementioned information and a sample of the rock, and if possible also more bones.

I politely request you to inform me about the expenses, should your Noble severe Sir be able to comply with my request.

[Next](#) letter with this correspondent

[MM774C-00042-284]

N° 22 Aug 1894 Assistent-Resident van Lebak.

Een jaar geleden maakte ik lange reis in het distrikt Sadjira der afdeeling Lebak ~~ten einde ter~~ ~~gebeent~~ opsporing van fossiele beebenten welke er volgens berichten van inlanders en andere gegevens zouden voorkomen, ~~Ik mocht~~ ~~wedaarbij~~ ~~evenwel~~ ik echter evenwel niet slagen mocht Onlangs ~~echter~~ deelt mij echter de ~~houtvester~~ heer Vrijdag, houtvester van die streek mede, dat de Wedono van Sadjira ZEG een stuk versteend been ~~had laten~~ ~~zien~~ hoe, dat na mijn bezoek aldaar gevonden was. Daar het voor het ~~mijn~~ opgedragen onderzoek van veel belang is dat been te gaan zelf te kunnen zien en zoo veel mogelijk gegevens omtrent zijne de vindplaats te verkrijgen wellicht ook meer beenderen te laten verzamelen, neem ik de vrijheid ~~UWEd~~ UWEdel beleefd de hulp van UWEdelGestrenge ????? in te roepen, om mij bedoeld been wel aan mij te willen doen toe op zenden en daarbij te willen doen opgeven met opgave 1° de vindplaats, zoo nauwkeurig mogelijk in palen, kilometers of meters georiënteerd ten opzichte van ~~den~~ ~~naasten~~ kampong, rivier etc. benevens van den aard van het gesteente waarin het been gevonden is, ~~heeft~~ door een monster daarvan toegelicht. Tevens zouden verdere nasporingen door inlanders, waardoor wellicht meer beenderen kunnen gevonden worden, zeer wenschelijk zijn.

Mocht de heer Vrijdag reeds het been aan mij hebben opgezonden zoo zoudt U mijn onderzoek evenwel zeer verplichten door mij wel de bedoelde opgaven te willen ~~doen toekomen~~ mededeelen en een monster van het gesteente, zoo mogelijk ook meerdere beenderen te doen toekomen.

Beleefd verzoek ik U mij de gemaakte onkosten te willen opgeven, wanneer door UWelEG. aan mijn bovenstaand verzoek kan worden gevolg gegeven.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000005-462]

Blitar, 25 August 1894

Dear colleague!

I am herewith returning Nietzsche to you with my best thanks. Sadly it was not possible for me to study one or the other book, as I still have too much work to do and feel rather knackered, but I have often glanced through them and I do think I got some notion that we are dealing with a hugely talented man, for whom it is not an honour to have his work read, but one should be honoured to be allowed to read his work. I am very grateful to you, to pointing Nietzsche out to me, and I really regret having withdrawn these works from you for so long. Day in day out I was hoping to start studying these works, but I never found the necessary time nor the peace of mind necessary to enjoy these works.

[MM774C-000005-463]

You will soon step into another important phase of your life with your return to Europe, a life age in which you will have to defend and bring order to all you have brought together here with infinite diligence and patience.

It will much please me to from time to time hear about your family, and your success, which is inevitable and will be expanded.

Your travel to the Preanger was surely also, even though without any scientific result, rich in beautiful impressions from nature. Don't miss out on a chance to see Darjeeling in the Himalayas!

I for my part have changed my plans and think to stay here for two or three more years before returning to Europe to gain a more solid financial base.

With best wishes and greetings from house to house

yours truly

E. Herrmann.

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000005-462]

Blitar, 25.8.94.

Werther Herr College!

Hierbei sende ich Ihnen mit besten Dank Nietzsche zurück. Es war mir leider nicht möglich das ein oder andere der Bücher zu studiren, da ich immer noch zu viel Arbeit habe u. mich zu sehr abgspannt fühle, aber ich habe doch manchmal einen Blick hineingeworfen u. glaube eine Ahnung bekommen zu haben, dass wir es da mit einem grossartig angelegten Mann zu thun haben, für den es keine Ehre ist wenn man seine Werke liest, die aber lesen zu dürfen man sich zur Ehre anrechnen darf. Ich bin Ihnen sehr dankbar, dass Sie mich auf Nietzsche aufmerksam gemacht haben u. thut es mir nur leid Ihnen dessen Werke so lang entzogen zu haben. Ich hoffte von Tag zu Tag mit dem Studium der Werke zu beginnen zu können, allein ich fand nie die nöthige Zeit u. behagliche Ruhe die zum Geniessen dieser Werke nöthig ist.

[MM774C-000005-463]

Sie werden wohl bald in eine andere wichtige Lebensphase eintreten durch Ihre Rückkehr nach Europa, eine Lebensphase in der Sie das hier mit so unendlichen Fleiss u. Geduld Errungene werden ordnen u. verteidigen müssen.

Ich werde mich freuen von Zeit zu Zeit von Ihnen u. Ihren Familie etwas zu hören u. mich an Ihren Erfolgen, die ja nicht ausbleiben können werden erbauen zu können.

Ihre Preangerreise war sicher wenn auch ohne wissenschaftliche Ausbeute doch reich an schönen Natureindrücken. Versäumen Sie ja nicht Darjeling im Himalaya zu sehen!

Ich für meinen Theil habe meine Pläne geändert u. denke noch 2 bis 3 Jahre hier zu bleiben um für meine europäische Pläne eine solidere pecuniäre Basis zu gewinnen.

Mit besten Wünschen u. Grüssen v. Haus zu Haus

Ihr ergebener

E. Herrmann.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000010-251]

State Publishing Office 25 August, 1894

Dear Mr Dubois,

I have yesterday evening received your letter, from which I learnt that you have received in good order the exemplar of "*Pithecanthropus erectus*". I'm pleased to hear that it is to your liking. As far as the list of complimentary copies is concerned: this has already by the mining department been sent to the Government, as soon as it has returned with a decision, distribution can start immediately.

The names you have sent me have been added to it, I have send them to the mining department.

The same day I have sent an exemplar

[MM774C-000010-252]

to you, I also took one exemplar to Mr Renaud, whom I, however, did not find in his office, nor at his home. Mr Vennema¹²⁴ has seen it and found it very nice.

As soon as the list arrives I will let you know and send you the number of copies you're entitled to.

I have also sent a copy to the Director of Education, Religion and Trade.

With polite greetings

With esteem

Your willing servant

Quentin

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

---

¹²⁴ possibly Quentin is mistaken and the spelling should be 'Fennema'

[MM774C-000010-251]

Landsdrukkerij 25/8 '94

Geachte Heer Dubois,

Gisteren avond ontving ik Uw schrijven, waaruit ik vernam het exemplaar "*Pithecanthropus erectus*" goed in Uw bezit is gekomen. Het deed mij genoegen te vernemen het naar Uw zin is. Wat aangaat de lijst der presentexp: die is reeds door het mijnwezen opgezonden a/d Regeering, zoodra die terug is, met het besluit daarop gevallen, kan de distributie onmiddellijk plaatshebben.

De namen door U naar mij opgegeven zijn erbij opgenomen, ik zond die aan het mijnwezen.

Denzelfde dag dat ik U het Exp:

[MM774C-000010-252]

zond, ging ik met een Exp: n/[2] den H^r Renaud, die ik evenwel nog op zijn bureau, nog thuis aantrof. De H^r Vennema heeft het gezien en vond het keurig netjes.

Zoodra de lijst afkomt zal ik U bericht zenden + het aantal voor U bestemde exp^l.

Den Directeur van O.E.N. zond ik er ook een.

Met beleefde groeten

Achtend

UwDwDr

Quentin

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000033-672]

Dear Mr Dubois,

Immediately upon receiving your kind letter I have written to the Wedono of Gendingan to keep a small roofed proa ready for you. After our kind greetings, also to the Mrs although unknown to us, esteemingly, your willing servant

Ngawi 25/8 94

[?signature? JJ Maas?]

[Next](#) letter with this correspondent

1033

— **Send from Jawa** —

[MM774C-000033-676]

Geachte Heer Dubois,

Onmiddellijk na ontvangst van Uwe vriendelijke letteren heb ik den Wedono van Gendingan geschreven eene kleine prauw met kap voor U te doen gereed houden. Na onze vriendelijke groeten ook aan Mevrouw ofschoon ons onbekend noem ik mij met alle achting

UwDwDr

Ngawi 25/8 94 [?signature? JJ Maas?]

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000010-253]

State Publishing Office 27 August, 1894

Dear Mr Dubois,

In answer to your letter of the 23rd, I am politely letting you know that the forgotten name can now not be added to the list as it has already been sent to the Government. I even think that increasing the names on the list is only allowed with government approval.

There are a few surplus copies, should all of the 40 copies already have a destination, I would have one available you then could send privately.

As long as that doesn't give any trouble because others will receive

[MM774C-000010-254]

the work officially.

It would be best to ask Mr Renaud about this.

We are awaiting the decision any day and as soon as it's there distribution can take place.

With polite greetings, with esteem

Your willing servant

Quentin

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000010-253]

Landsdrukkerij 27/8 '94

Geachte Heer Dubois,

In antwoord op Uw schrijven dd. 23 dezer, deel ik U beleefd mede dat de vergeten naam nu niet meer op de lijst kan daar die reeds n/d Regeering is. Ik meen zelfs dat die lijst met namen te vermeerderen machtiging der Reg. gevraagd moet worden.

Er zijn toch een paar Explⁿ over, mocht U over alle 40 Exp. reeds beschikt hebben, dan heb ik er nog wel een, welke U dan privé zoudt kunnen zenden.

Wanneer dit geen haken en ooggen geeft omdat andere personen

[MM774C-000010-254]

het werk offic: ontvangen.

Het beste is, U dit aan den Heer Renaud vraagt.

Alle dagen wordt het besluit te gemoet gezien en kan den distributie direct plaatshebben.

Met beleefde groeten, achtend

UwDwDr

Quentin

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000008-118]

Bandung 28 August 1894.

Amice,

Many thanks for your kind interest and I am happy to be able to tell you that my little namesake is doing well so far.- I was very pleased to hear that you are all doing well, which is an important thing in this valley of tears!-

I too look forward to having soon the possibility for a cosy chat. – Be merrily greeted with the Mrs and the kids also on behalf of my toddlers

Yours JJ Loke¹²⁵

[Next](#) letter with this correspondent

---

¹²⁵ John Loke was secretary-accountant to the Western Railway Lines on Java. What his exact connection was to Dubois is unclear.

1035

— Send from Jawa —

[MM774C-000008-118]

Bandoeng 28 Augustus 1894.

Amice,

Véél dank voor je vriendelijke belangstelling en ik ben gelukkig je te kunnen mededeelen, dat mijn kleine naamgenoot het tot nu toe goed maakt.- Met veel genoegen vernam ik, dat het ook jelui allen wel gaat en dat is een voornaam ding in dit ondermaansche tranendal!-

Ook ik spoedig weder eens een gezelligen boom met je op te zetten. – Zijt met Mevrouw en de kinderen ook namens mijne kleuters hartelijk gegroet door

Yours JJ Loke

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000013-019]

Juka Negara 29 August 1894

Dear Mr Dubois

Almost 3 weeks have passed and I've still not been able to fulfil my promise. It is like the orang-utans have a premonition of the danger that threatens them here, as no animal comes close any more. You will, however, receive 6 skeletons from me and should you have already left from the Indies, I will send them to the address of v. Ede in Holland, with the request to transfer them to you. I will make a last attempt, but if I don't succeed we will have to wait until the west monsoon.

We are in possession of a lively young monkey though that is hopping joyfully over the premises of Mr [?????]. please inform me in time about your departure for British India. What a misery for such a bone

with friendly greetings

your willing servant

[?OU] van Vloten

This is the only letter with this correspondent

1036

— Send from Jawa —

[MM774C-000013-019]

Joeka Negara 29-8-1894

Geachte Heer Dubois

De drie weken zijn bijna om en nog heb ik mijne belofte niet kunnen vervullen. Het is of ous een voorgevoel hebben van het gevaar dat hier dreigt, daar zich in de buurt geen enkel dier meer vertoont. U zult echter 6 ou skeletten van mij ontvangen mocht U reeds van Indië vertrokken zijn, dan zend ik ze aan het adres van v. Eden naar Holland, met het verzoek ze U af te dragen. Ik zal echter nu nog een laatste poging wagen, lukt het niet dan dient tot den westmoesson gewacht te worden.

Wij zijn wel in het bezit van een jeugdig levendig aapje, dat fleurig over het erf van de heer [?????] rondhuppelt. Geeft u mij Uw vertrek naar Britsch Indië tijdig op. Wat een ellende op [?????] bot

Met vriendelijke groet

Uw dw dr

[?OU] van Vloten

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000012-179 right]

H.C.A. Thieme
Book- en Music publisher & Stereotypes
Nijmegen
VAN GOORSTRAAT 26

Nijmegen, 3 September 1894

WelEdHeer Eug. Dubois,
Tulung-Agung

Noble born Sir! In answer to your letter of 26 June I haste myself to let you know that the English translation of your *Climates* is now completely ready for print and will soon appear. The reason for the delay is that I personally had to deal with the matter in England which has been impossible as I have been severely indisposed for 1½ year, I have had four operations and have been lying flat in my bed for ½ a year. I was up again in December 1893, but little more than that; to keep it brief, I could only go to London early August from which I have returned yesterday. The booklet is now in the hands of "[?????]" who works for the geographical publisher you surely know Stanford & and if his advice is positive he will exploit it. Stanford himself will return from his holiday halfway September. I will myself go to London at the end of September from which I will send you word.

As you see there has been no lack of willingness, but incapacity which I hope will at least to some extent put your mind at ease.

Believe me to be

your servant
HCAThieme

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000012-179 right]

H.C.A. Thieme
Boek- en Muziekdrukkerij & stereotypie
Nijmegen
VAN GOORSTRAAT 26

Nijmegen, 3 Sept. 1894

WelEdHeer Eug. Dubois,
Toeloeng-Agoeng

WelEdHeer! In antwoord op Uw brief van 26 Juni haast ik mij te berichten dat de engelsche vertaling Uwer *Climates* geheel persklaar is & nu wel spoedig zal verschijnen. De oorzaak der vertraging is dat ik persoonlijk die zaak in Engeland moest beredderen & dat is mij onmogelijk geweest daar ik 1½ jaar ernstig ongesteld was, 4 operaties onderging en ½ jaar plat te bed heb gelegen. Ik was in Dec. '93 wel weer op de been, maar meer nog niet; om kort te gaan, ik kon eerst begin Augustus naar Londen gaan van waar ik gisteren terugkeerde. Het boekje is nu in handen van den "[?????]" van den u ook zeker bekende geographische uitgever Stanford & als diens advies gunstig luidt zal hij 't exploiteren. Stanford zelf komt half September ruim van zijn holiday terug. Ik zelf ga einde September weer naar Londen & zal U vandaar dan wel eender berichten.

U ziet er is geen onwil, maar onmacht in 't spel geweest & dit zal u, hoop ik, ten minste eenigermate gerust stellen.

Geloof mij

uwdr
HCAThieme

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000003-373, another copy also exists: MM774C-000003-422 but is almost exactly the same]

Tulung Agung, 10 September 1894

Dear Delprat.

Now my description of *Pithecanthropus erectus* has finally been completely printed, which has taken several months because of sending the galley proofs and the plates and figures back and forth, I have sent end of July an official list to the Department of Education, Religion and Trade of the complimentary copies that are to be distributed. Early August my booklet was bound, such that the director of the State Press could send me an exemplar on the 10th. The list of complimentary exemplars appears to have been sent to the Government at about the same date. So far, however, I did not hear anything about a Governmental Decision. The Director of the State Press though assured me on 27 August that the decision is due any day now.

Already two years ago *Pithecanthropus erectus* has, because of the report of the Mining Department, become known and discussed in several journals. Even the existence of this extensive description has some way or another come to the attention of German scientists who have been discussing about it in journals and even in newspapers. The matter is apparently considered of great importance, which I may be allowed to say I think it really is. But the data available to these European scientists so far

[MM774C-000003-374]

are very general and for several reasons, of which my personal interests are the least, it's about time they receive more accurate data like written down in this extensive description that is about to see light. It worries me greatly that, now my treatise is finally ready to go into the world it is being extra delayed. I believe you can help me by speaking to Mr Sweerts on behalf of this case and I hope that you will not deny me this, as new proof of your benevolence towards me. I regret not being able to write this myself as I've just returned from my journey a few days ago and had to keep in bed since.

Cordial greetings from house to house

ever yours truly

Eug Dubois

(By Delprat, according to postcard of 12 September, originally send to Mr Sweerts from Malang)

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000003-373]

Toeloeng Agoeng, 10.9.94.

Waarde Delprat,

Nadat eindelijk mijne beschrijving van *Pithecanthropus erectus* geheel was afgedrukt, hetgeen wegens het heen en weer zenden der drukproeven en de uitvoering van platen en figuren, eenige maanden vereischt had, zond ik in het laatst van Juli eene lijst voor officieele distributie van present exemplaren aan het Departement van O.E.N. In het begin van Augustus werd mijn boekje gebonden, zoodat den 10^e de Directeur van's Landsdrukkerij mij een exemplaar zenden kon. De lijst voorpresent exemplaren schijnt omstreeks dien datum aan de Regeering te zijn opgezonden. Tot heden vernam ik echter niets ~~naders~~ dat het betreffende G.B. was afgekomen. Hoewel de Directeur van's Landsdrukkerij mij d.d. 27 Aug. schrijft, dat het iedere dag kan worden tegemoet gezien. Reeds twee jaar geleden is P.e door het "verslag van het Mijnezen" in bespreking in verschillende tijdschriften bekend geworden. Ook het bestaan van deze uitvoerige beschrijving is op een of andere wijze ter kennis van duitsche geleerden gekomen, die daarover in tijdschriften en zelfs in couranten discussieerden. De zaak wordt blijkbaar van veel belang geacht, hetgeen mij vergund is aan te nemen, dat ze ook werkelijk is. Maar de gegevens, die de Europeesche geleerden daaromtrent

[MM774C-000003-374]

bezitten zijn tot nog toe maar zeer algemeene. Het wordt hoog tijd, dat eindelijk nauwkeuriger gegevens, zooals die in deze uitvoerige beschrijving zijn neergelegd ~~worden~~ in het licht verschijnen; om verschillende redenen, waaronder persoonlijke eerst in de laatste plaats in aanmerking komen.

Het waard mij daarom groote zorg dat, nu mijne verhandeling eindelijk gereed is de wereld in te gaan, ze daarin nog extra vertraging ondervindt. Ik geloof dat gij in deze helper kunt door bij den Heer Sweerts een goed woordje voor mij ter zake te doen, en hoop dat gij mij dit, als een nieuw bewijs Uwer goede gezindheid ten mijnen [????te] niet weigeren zult.

Tot mijn spijt kan ik U niet zelf schrijven, daar ik sedert eenige dagen, van de reis gekomen, heb bed moeten houden.

Na hartelijke groeten van huis tot huis

Steeds geheel de Uwe

Eug Dubois

(Door Delprat, volgens briefkaart dd.12 Sept. , van Malang aan den Heer Sweerts in origineel gezonden)

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000013-479]

⌘ 9 10 September 1894 [In Margin: Wichmann 1894? likely not in Dubois' hand but from archiver]
Highly esteemed Professor

A few days ago I have received, returning from my journey, the photo camera from the firm Loman and Co, which has been bought for me with your help. I was very pleased to finally have this apparatus at my disposal and I'm very grateful for the help you have lent me yet again also in this. But upon unpacking it became soon clear, as you had already noticed in other things that the firm Loman en Co, although they seem to be the best in the Netherlands, judging from this order, cannot be ranked as a good firm to buy photographic materials from.

Upon opening the hermetically soldered closed tin box 2 bottles of fixative were leaking along their corks with had spoilt the other content. The lens was, packed in blotting paper, lying loose in the hay

[MM774C-000013-480]

between the rest of the material. The backward glass was, apparently already before packing, damaged, with deep scratches towards the middle of the lens of the total space of 1 mm2, making this lens unsuitable for clear images.

Of the camera within the hermetically sealed box, the slats, along which the lens can be moved by the cogwheel contraption, obviously already before shipment, had been warped,¹²⁶ such that it creates unintentional movement without pressing the slats down upon drawing. The screws used to fixate the plank with the lens, are not straight but under an angle such that the surface of the lens is not perpendicular towards that of the matted glass.

The ring that is to hold the lens onto the plank is screwed on such that there is an opening between this ring and the plank at the top side. The shutter does not fit on this lens, its diameter is half a centimetre too large. I won't even bother to list the small defects. The above are of such nature, it I have seriously considered sending the whole camera back to the firm Loman and Co. As, however, a bad camera, in certain ways is better than having no camera at all I have in the end decided to keep it. I am just sending back the shutter as a post package to Loman, as I have no use for it as it doesn't fit (½ cm too wide). The lens, although damaged, I will be forced to use. It is no more than reasonable and duty to this firm Loman and Co to send me a new and undamaged lens for this camera,

[MM774C-000013-481]

that can be used to replace the damaged one which I will return after having received the new one. The lens is the rear one of the *aplanaat No 2* turned towards the camera.

Please be so kind as to push the firm Loman to send me the lens I want (mounted) immediately as letter. Then I might be able to use it in British India, as my departure to there is to be postponed for a few months. But do not let haste influence the firm Loman to send me yet another bad lens.

I also immediately want a shutter that fits to the aplanaat No 2, send as a letter. The extra costs of shipping it that way I will be pleased to pay, so will you please pay that back to Mr Loman. Alas Mr Loman has also, to my regret, not been able to use an isochromatic glass. Also a larger lens (No 3) would have fitted more for my purpose; for making pictures of objects from very close by and for plates that also have to be sharp near the edges, this lens, whatever Mr Loman says, is unsuitable.

Meanwhile I thank you yet again for all the assistance you have been giving, even although, out of your touch, it has not had the desired result.

In sending me a photographic reproduction of *Pithecanthropus alalus* by Gabriel Max, you have given me a pleasant surprise. I did not know about the existence of this work of art; and it is a nice coincidence that it turns up now, and the true existence of a *Pithecanthropus erectus*, next to the hypothetical *Pithecanthropus* of Haeckel has been shown. The head of the male *alalus* is surely the best creation of Gabriel Max.

The proportion of the body is, however, quite wrong, much too apelike; with such short legs an upright position is normally not possible. *Pithecanthropus erectus* truly had much longer legs. Also the skin is much too sloppy, and its muscles are not sufficiently expressed, especially for a creature that is surely much more developed. From a scientific point of view – and the artistic point of view should not be different – the combination of ape and human characteristics in this artistic transitional form are not harmonically

[MM774C-000013-483]

implemented; the mixture is not sufficiently homogenous. The foot like that of Mrs Alalus does not fit to her weight like a goat's leg or wings do not fit to a *Homo sapiens*. But Gabriel Max is not an anatomist and one should be grateful that such a great artist has considered this subject worthy of his attention.

I'm also obliged to you for sending me the review of my *erectus* in the *Allgemeine Zeitung*.

These pre-mature critics are surely interesting from a human point of view, and to me they are precious documents. I firmly trust that after people have acquainted themselves with my more extensive description, although not right away, they will come to more just and better judgements. Alas this is not going as prosperous as I would have wished. I've submitted it half of January at the State Publishing Office, but the publication was

[MM774C-000013-484]

only completely ready at the 10th of last month. Up to now (13 September) the Government still not has approved my list of complimentary copies and my work is still not yet allowed to go into the world. What the cause of this is, I cannot check, but I have some suspicions that some religiously motivated advice might be at hand.

Another, not lesser grief is caused by the delay of the English edition of my “*Klimate*”. The intended trip of Mr Thieme to London should by now have taken place and this publication should finally appear!

I hope, dear Professor that your vacation trip will have met with your desired wishes and that you have brought pleasant memories back from it.

After polite and cordial greetings I remain with the highest esteem
your willing servant

Next letter with this correspondent

Previous letter with this correspondent

---

¹²⁶ The Dutch text is almost incomprehensibly technical to me, and cannot rightly be translated, although I doubt anyone would understand even with a technical drawing of the camera at hand... anyway, it is translated such that I think it is clear what has happened.

[MM774C-000013-479]

⌘ 9 10 Sept
Hooggeachte Professe^{er}127

Een paar dagen geleden ~~van de~~^{gewerd mij} van de reis teruggekomen, het photographie toestel van de firma Loöman en Co, door Uwe vriendelijke bemoeiingen voor mij aangekocht. Ik was er zeer door verheugd, eindelijk dit toestel ter beschikking te hebben en was en ben U ten hoogste dankbaar voor de hulp mij ook hier in weder ~~door U~~ verleend. ~~Echter~~^{Maar} helaas, bij het uitpakken bleek klaar, zoals door U reeds in ander opzicht was opgemerkt, de firma Loman en Co, al mag ze de beste Nederlandsche zijn, ~~niet aan redelijke eischen voldaan te hebben~~ afgaande op deze order, niet onder de goede firma's in photographie artikelen te mogen gerangschikt worden.

Bij het openen der kist hermetisch dicht gesoldeerde blikken kist bleeken ~~ten~~^{[???}] twee flesschen kleurfixeurs[???] te lekken (langs de kurk) waardoor de overige inhoud bevuild was. Het ~~lens~~^{objectief} lag, in vloeipapier gepakt, los in het hooi

[MM774C-000013-480]

tusschen de andere zaken. ~~toen Er bleek~~ Het achterste glas was, klaarblijkelijk reeds ~~bij~~ voor het inpakken, beschadigd, nabij het midden van die lens bevonden zich ~~een vrij~~ diepe krasschen ter gezamenlijke oppervlakte van 1 mm², waardoor deze lens voor het maken van zuivere beelden ~~onbruikbaar wordt~~^{ongeschikt is}.

Van de camera waren in de hermetisch gesloten kist de latjes, waarlangs het objectiefplankje door tandradinrichting beweegbaar is, natuurlijk reeds voor de verzending, ~~reeds~~ krom getrokken, zoodat het rondsel ~~niet in het m~~ de getande staven in hun midden pakt en beweging zonder dat men ~~met de andere~~^{tevens} hand bedoelde latjes neder drukt, terwijl men ~~met de eene hand~~ draait, ~~onmogelijk~~ is. De kopschroeven welke dienen om het objectiefplankje vast te zetten zijn ~~niet symmetrisch~~^{scheef} aangebracht, zoodat het vlak van bedoelde objectief plankje niet evenwijdig, maar scheef staat ten opzichten van het matglas. De ring waarin het objectief op het plankje wordt vastgeschroefd is zoodanig daarop bevestigd dat tusschen hem en het plankje ~~daar~~^{naar} boven eene opening gaapt. De momentsluiser past niet op deze lens, de doorsnede is ½ cM te groot. Kleinere gebreken zal ik maar niet opnoemen. De bovenstaande zijn van dien aard, dat ik ernstig erover gedacht heb het geheele toestel aan de firma Loöman en Co terug te zenden. Daar echter een slecht toestel, in zeker opzicht beter is dan geen heb ik eindelijk maar besloten het te houden. Alleen de momentsluiser, zend ik heden als postpakket aan Loöman terug, daar ik hem als niet passend (½ cM te wijd), niet gebruiken kan. Het objectief, hoewel ~~slecht~~ beschadigd verzonden, ben ik wel verplicht te gebruiken. ~~Het is~~ Maar het is niet meer dan redelijk en plicht van de firma Loman en co mij ~~ete~~^{[???}] ~~per omgaande eene~~ nieuwe goede en onbeschadigde lens ~~bij~~^{voor} dit objectief te zenden,

[MM774C-000013-481]

~~Waar~~ die ik in plaats van de beschadigde daar in kan geschroefd worden welke laatste ~~die~~ ik na ontvangst der nieuwe zal terugzenden. Het objectief is aplanaat N° 2 en de beschadigde lens de ~~naar~~ achterste naar de camera gekeerde.

Wil zoo goed zijn bij de firma Loman er op aan te dringen bedoelde lens (gemonteerd) als brief aan mij per omgaande te verzenden. Ik kan haar dan wellicht in Britsch-Indië nog gebruiken, daar mijn vertrek daarheen een paar maanden moet worden uitgesteld. Echter moet de firma Loman ~~wegens~~^{zich door de} haast niet laten beïnvloeden, mij weder een slecht glas te zenden.

Een passende momentsluiser voor aplanaat N° 2 ontving ik tevens gaarne per omgaande, als brief. De extra onkosten dier wijze van verzending neem ik gaarne voor mijne rekening, en wilt U wel aan den Heer Loman terugbetalen. Een isochromatisch glas zond den Heer Loman tot mijn spijt niet. Ook zou een grooter objectief (N° 3) meer aan mijn doel beantwoord hebben; voor het afbeelden van zeer nabij gelegen voorwerpen en voor platen die tot aan den rand toe scherp moeten zijn is ~~deze lens~~ dit objectief, wat ook de Heer Loman zegge, niet geschikt.

Nogmaals zeg ik U intusschen hartelijk dank voor de hier in verleende hulp ~~die~~^{al heeft die} buiten Uw toedoen niet het door ons gewenschte resultaat gehad.

~~Aangenaam verraste mij~~^{Met de toezending van} de photographische reproductie Pithecanthropus alalus van Gabriel Max, ~~welke u mij~~ hebt U mij een aangename verrassing bereid. Ik wist niet van het bestaan van dat kunstwerk; en het treft wel goed, dat het juist verschenen is nu, het werkelijk bestaan van een Pithecanthropus erectus, naast den hypothetische Pithecanthropus van Haeckel gebleken is. De kop van den mannelijk alalus is zeker wel het beste van de creatie van Gabriel Max.

De proportie van het lichaam is echter bepaald onjuist, veel te aapachtig; bij dergelijke korte beenen is geen opgerichte houding ^{als normaal} mogelijk. P.e. had ook werkelijk langer beenen. Ook is de huid veel te slap, en zijn de spieren te weinig uitgedrukt, vooral voor een schepsel dat zoo stellig in ~~hoogere~~^{[???} ???] ontwikkeling bezat. Van een wetenschappelijk standpunt – en het artistieke mag geen ander zijn – is de vereeniging van aapachtige en menselijke eigenaardigheden in deze artistieke overgangsvorm niet harmonisch

[MM774C-000013-483]

genoeg doorgevoerd; het mengsel is niet homogeen genoeg. Een voet als die van Mevrouw Alalus past bij haar gewicht evenmin als een bokkenpoot of als vleugels bij een Homo sapiens. Maar Gabriel Max is geen anatoom en men moet dankbaar zijn, dat een zoo groot kunstenaar een dergelijk onderwerp zijne aandachtwaardig gekend heeft.

Ik ben U ook erkentelijk voor de toezending van de bespreking van mijn erectus in de Allgemeine Zeitung.

Deze voorbarige critieken zijn zeker menschkundig interessant, en vormen voor mij kostbare documenten. Ik heb het vaste vertrouwen dat ~~mijne uitvoerige~~ men na kennisneming van mijne uitvoerige beschrijving, al is het ook niet terstond, juister en beter zal gaan oordelen. Helaas schijnt deze niet zoo voorspoedig van stapel te mogen loopen als ik wel wenschte. Ze kwam omstreeks medio Januari ter Landsdrukkerij, maar de uitgave kwam

[MM774C-000013-484]

eerst geheel gereed de tiende der vorige maand †. Tot heden (13 Sept) heeft de Regeering nog steeds niet mijne lijst voor distributie van present exemplaren goedgekeurd en kan mijn werkje dus nog niet de wereld ingaan. Wat daarvan de oorzaak is kan ik niet nagaan, hoewel ik eenig vermoeden heb dat religieus gestemde adviezen daaraan niet vreemd zijn.

Een ander, niet geringer verdriet geeft mij het uitblijven der Engelsche uitgaaf van de “*Klimate*”. De voorgenomen reis van den Heer Thieme naar Londen zal nu toch wel reeds hebben plaatsgehad mocht de uitgaaf nu toch eindelijk geschieden!

Ik hoop, waarde Professor, dat Uw vacantiereis ^{aan} de door u gekoesterde wenschen beantwoord heeft en dat U prettige herinneringen daaraan hebt mee gebracht.

Na beleefde en hartelijke groeten verblijf ik met de meeste Hoogachting ging

Uw Dw. Dr

[Click here to return to the content page.](#)

---

¹²⁷ child's hand?: Little Eugenie writing for dad?

[MM774C-000003-426]

Malang, 12 September 1894

Dear Dubois, I have received your letter written in the hand of your secretary, – I have sent the original through to Sweerts, – there was nothing in it other than your request and it's obviously more eloquent than any excerpt. – I've been rather indisposed because of tummy problems but I'm now recovering. If you were here I'd ask for a medical consult. – I have assembled my limelight device but did not succeed yet to get very bright light. – But the first trial should not discourage me, there was limelight. – Best greetings and respect to your wife yours truly, ThDelprat

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

1040

— Send from Jawa —

[MM774C-000003-426]

Malang, 12 Sept. 94

Waarde Dubois, Uwe brief ontvangen, van de hand van Uwe secretaris, – ik heb die maar in origineel aan Sweerts gezonden, – er stond niets in dan wat Uw verzoek betrof en is natuurlijk welsprekender dan eenig uittreksel. – Ik ben vrij ongesteld geweest den buik was [??????] en nu weder aan het opknappen. Waart ge hier dan hield ik consult. – Kalk licht inrichting gemonteerd doch slaagde er nog niet in schitterend licht te krijgen. – Een eerste proef behoeft echter niet te ontmoedigen kalklicht was er. – Met beste groeten en respect aan Mevrouw   tw

ThDelprat

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000033-708]

Ngluwak 12 September 1894.

Noble Sever mister Dubois!

Herewith two boxes of which the largest holds fossil bones and the smaller some shells that turned up while digging for the house for the Engineer.

On orders of Mr van Rossum I am sending them to you.

Esteemingly

Your willing servant

J. Hüllers

This is the only letter with this correspondent

1041

— Send from Jawa —

[MM774C-000033-708]

Nglowak 12 September 1894.

WelEdelGestr Heer Dubois!

Hierbij twee kistjes inhoudende in de grootste de versteende beenderen en in de kleinste wat schelpen uit de ontgraving voor de Ingenieurswoning.

Op last van den Hr. van Rossum moet ik ze U toezenden

Achtend

UwDwDr

J. Hüllers

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000005-292]
[Groeneveldt]

Tulung Agung 15.9.94 (only sent by mail on 17 December)

Highly noble and severe Sir,

About a year ago, thanks to your benevolent intervention, the decision was made that the description of my most important find for the Department of Education, Religion and Trade, was to be published by the State Press in German with illustrations. For several reasons, mainly for waiting for new material to compare with and waiting for plates and clichés from Europe and sending galley proofs to and fro, the publication has become completely ready at the start of August this year. Late July I offered Mr Renaud a list for the distribution of complimentary copies that his Noble severe Sir also soon sent to the government.

As the intended publication is not a great and valuable work, but a small booklet of which the subject in my opinion deserves to be brought to the attention of authorities – in particular zoologists and anatomists – I assumed it would be acting in the spirit of the Government to also list a large number

[MM774C-000005-293]

of scientific institutions and scientists, who deal with this subject, with the result that this list has become rather long.

So far I have received no word from the Government, which makes me suspect that they cannot comply with such a liberal distribution. According to the “Locomotief” of the 14th of this month the Director of Education, Religion and Trade has been ordered to call for tenders on books that are to be published by the Government. Maybe this also concerns my book.

Respecting whatever the Government might decide on this matter, I may yet be allowed to politely bring the following to the attention of your highly Noble severe Sir. As far as I can see any other means of distribution of my work than one that is accompanied by the distribution of complimentary copies holds the danger of not reaching its ulterior goal: a rapid introduction of this new species in the zoological and anatomical scientific world and further disclosure in the circle of those who practice this. A publication from the Indies like this one, would, unless a large European publishing firm were to do the exploitation, not soon draw the attention, which is desirable given the subject treated. And although this treatise came into being far from the scientific centres of the world, and is therefore limited in material for comparison and literature – and can thus not be considered as definitive, it provides a far better basis for scientific discussion and critique than the little report that was published two years ago in the Reports of the Mining Department which did cause discussion and critique in several European journals, but also gave rise to a lot of misunderstanding.

As rightfully could have been expected, the new *Pithecanthropus erectus* met with great interest of higher and lesser authorities alike, as it in my firm belief it truly deserves, and it is most certainly not firstly for personal reasons that I wish that this publication will soon be largely in the hands of those that can truly judge it.

[MM774C-000005-294]

It would be a shame to let this favourable opportunity pass by and let the interest that has been raised faint. The fact that a new publication is about to come out has already become known – probably by those who have been making the plates – and already gave rise, a few months ago, to a (very limited) review in three or four German journals. Our pithecoide ancestors have even lately drawn the attention of artists; a new painting of Gabriel Max- *Pithecanthropus alalus* (the hypothetical form of Haeckel). So the chances for success of the real *Pithecanthropus* are now largest.

Encouraged by the repeatedly experienced benevolence and interest in my research which emergence and continuation are largely due to your support, I again call upon you with this new difficulty flattering myself with the hope that you will lend your support to have the publication of this work reach its ultimate goal as much as is possible.

With the highest honour and true esteem

I call myself your Noble severe Sirs
willing servant
Eug Dubois

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000005-292]
Groeneveldt

Toeloeng Agoeng 15.9.94 (verzonden per eerste post van 17

Dec)

HoogedelGestrenge Heer,

Ruim een jaar geleden had ik het aan Uwe ^{welwillende} tuschenkomst te danken, dat mijne bij het departement van OnderwijsEN bevindende beschrijving van den ~~voornaamsten~~ ^{belangrijksten} bij mijne onderzoekingen ontdekt vorm in de Duitse bewerking en van platen voorzien ter Landsdrukkerij zou worden uitgegeven. Door ~~allerlei~~ ^{verschillende} omstandigheden, hoofdzakelijk het wachten op nieuwe vergelijkingsmateriaal en op platen en clichés uit Europa en eindelijk het heen en weer zenden der drukproeven kwam eerst in het begin van Augustus van dit jaar de uitgaven geheel gereed. ~~Reeds~~ In het laatst van Juli bood ik ^{den heer Renaud} eene lijst voor ^{distributie van} present exemplaren ~~aan~~ aan, die door ZHEG ook weldra aan de Regeering werd opgezonden.

Aangezien de bedoelde uitgaaf geen groot en kostbaar werk is, doch een klein boekje welks onderwerp echter ^{mij toeschijnt te} verdienen zooveel ^{en zoo spoedig} mogelijk onder de aandacht van deskundigen – voornamelijk zoölogen en anatoom mijn – te worden gebracht, meende ik in den geest der Regeering te handelen door ook een groot aantal

[MM774C-000005-293]

wetenschappelijke instellingen en geleerden, binnen ~~welken~~ ^{wier} bemoeiingskring het onderwerp valt, ~~op~~ ⁱⁿ de ~~bedoelde~~ lijst op te nemen, ten gevolgen waarvan zij nogal een lange is geworden.

Tot heden mocht ik echter niets naders vernemen omtrent hetgeen de Regeering dienaangaande beschikte, waardoor ik vermoed dat door haar aan die ruime ~~beschikking~~ ^{distributie} geen gevolg kan worden gegeven. Volgens de “Locomotief” van den 14^e dezer is aan den Directeur van O.E.N. opgedragen eene aanbesteding te houden van door de Regeering uitgegeven boeken. Wellicht is ~~daaronder~~ ^{onder die boeken} ook mijn werkje begrepen.

Eerbiedigend wat ook de Regeering ~~dienaangaande~~ ^{hierin} besluiten mag, zij het mij evenwel vergund beleefd het volgende onder de aandacht van UHoogedelGestrenge te brengen. Zoover ik kan nagaan bestaat er bij een andere wijze van verspreiding ^{van mijn werkje} dan eene gepaard met mijne distributie van presentexemplaren ^{groot} gevaar, dat de uitgaaf niet ~~geheel~~ ^{aan haar eigenlijke doel: spoedige en algemeene bekendmaking} introductie ^{in een} ~~nieuw bekendmaking~~ ^{van den nieuwe vorm in} de zoölogische en anatomische wetenschap ^{en ruimer bekendmaking in de kring van die} ~~????????????~~ ^{????????????} haar beoefenen

zal beantwoorden. Eene dergelijke Indische uitgaaf, zal, tenzij zich eene grootte Europeesche uitgeverfirma ~~daarmede~~ ^{met de exploitatie belaste, niet zoo} spoedig en algemeen de aandacht trekken, als ~~zij door~~ ^{wegens} den aard van het behandelde onderwerp ^{???????????} ^{wenschelijk is}. Hoewel ook deze ~~beschrijving~~ ^{behandeling} ~~nog~~ ^{tot stand gekomen} ~~wegens den~~ ^{????? ge- ??? is ????en- ?????. ?????. ?????. ?????.} ^{ver van wetenschappelijke centra, wat het noodige gewenschte} beperkt ^{vergelijkingsmateriaal en beperkte literatuur –} ~~in de gewenschte hoeveelheden aanbieden~~ ^{niet als een} definitieve te beschouwen is, ~~biedt~~ ^{geeft} zij toch ^{een} veel ~~meer~~ ^{beter} grond voor wetenschappelijke ~~bespreking~~ ^{discussie en critiek} dan mijn twee jaar geleden in het ~~rapport~~ ^{verslag van het Mijnwezen} opgenomen klein rapportje dat deze wel tot discussie en critiek in verschillende europeesche tijdschriften, maar ook tot ^{veel} misverstand heeft aanleiding gegeven.

Zoals ~~toch wel~~ ^{niet ten onrechte} te verwachten was, maakt ~~het onderwerp~~ ^{de nieuwe vorm} *Pithecanthropus erectus* de belangstelling van ^{meer en minder} deskundigen in hooge mate gaande ~~en het is~~ ^{die zij} bij naar mijne ^{vaste} overtuiging ~~ook~~ ^{die den vorm nu} ~~????????~~ ^{ook} werkelijk verdient, en het is volstrekt niet in de eerste plaats om persoonlijke redenen, dat ik den wensch koester, dat ~~spoedig~~ ^{deze} uitgaaf spoedig voor het grootste deel in handen ~~kom~~ ^{van} werkelijk bevoegde beoordelaars come

[MM774C-000005-294]

Het zou ook jammer zijn het gunstige oogenblik nu te laten voorbij gaan en de opgewekte belangstelling te laten verflauwen. Het bestaan der nieuwe publicatie is – vermoedelijk door hun die zich met de uitvoering der platen belast hebben – bekend geworden en gaf, een paar maanden geleden, reeds aanleiding tot ~~besp~~ ^(zeer gebrekkige) bespreking in drie of vier duitse tijdschriften. Zelfs op artistiek gebied trekken in den laatsten tijd onze pithecoide voorouders de aandacht; veel opgang maakt thans het nieuwe schilderstuk van Gabriel Max- *Pithecanthropus alalus* ^(hypothetische vorm van Haeckel) ~~en het zou dus nu het geschikte~~ ^{gunstigste} oogenblik voor zijn ~~de invoering~~ ^{van den werkelijken} *Pithecanthropus* ~~in de europeesche wetenschap in te nemen~~ ^{te} heeft dus juist nu de meeste kans van slagen.

Aangemoedigd door de reeds ~~zoo~~ ^{herhaaldelijk} van u ondervonden ^{welwillendheid en} belangstelling in mijn onderzoek welks totstandkomingen en voortzetting ~~in zoo hooge mate~~ ^{voor een zeer groot deel} aan U te danken is, wend ik mij ook in deze nieuwe moeilijkheid tot U mij vleiende met de hoop dat U ~~zult willen doen wat voor~~ ^{Uwe hulp wilt} ~~verlenen om de~~ ^{????????} ~~het beste is~~ ^{uitgaaf van mijn werkje zooveel mogelijk aan het doel te doen} beantwoorden.

Met den meeste eerbied en ware hoogachting

noem ik mij van UHEG
den dienstw dienaar
Eug Dubois

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000033-748]

Charuban 17 September 1894

Dear Doctor!

I have heard from Sergeant Kriele that you have returned from your trip to the Preanger, and I therefore haste myself to answer your letter of 25 August. I have to politely decline your kind offer to take another chance, as since August I'm suffering of terrible toothache, all my teeth and molars are loose and my gums are swollen. I have therefore been drinking potassium iodine and now the swellings are gone but the jawbone still hurts a lot, and the pain starts at three in the morning and lasts until three in the afternoon. I have within a short time already tried many medicines, pain ampoules, sarsaparillas, tincture of

[MM774C-000033-749]

'misle', scurvy grass et cetera. The Ketah of the Kates is still the best medicine against pain.

You would much oblige me with a medicine to cure me of my toothache and remove the mercury out of my gums.

The collection of species of wood is going badly. I have not received anything from the China man in Blitar, is also had difficulties due to severe policing. You can't even buy anything anymore here. The wood that I got a hold of I will give to sergeant Kriele as well as a piece of *Sarvo manilla* and coffee wood.

After polite greetings I remain with the highest esteem

your Noble Sirs willing servant

[?signature?]

[MM774C-000033-750]

Charuban 19 September 1894

Dear Doctor!

With thanks I have today received the medicine you sent me. I do, however, regret not to know what kind of medicine it is. According to taste and effect it is potassium iodine but I could be mistaken. If it truly is potassium iodine then the pains will likely increase. I have used potassium iodine until the swellings of the gums were gone but by then my mouth was as red as with thrush and my teeth started bleeding at the slightest touch. When I ceased using potassiumiodine the inflammation also slowly got less yet the

[MM774C-000033-751]

toothache remained. Inflammation of the gums I have cured with the ketah of the young fruit of the Kates, the juice of which quickly cures inflammations. The pain in my teeth and molars seems to originate from the jawbone and has remained. The pain is of such nature that even the hairs from my beard hurt and fall out upon combing. I now have this toothache for 40 days in a row and spent half of the nights sleepless. I hope the medicine you sent will help.

After polite greetings also from my wife I remain with full esteem

your Noble Sirs willing servant

[?signature?]

These are the only two letters with this correspondent

[MM774C-000033-748]

Charuban 17 Sept 1894

Geachte Doctor!

Van den Serg. Kriele vernam ik dat U van de Preanger reis terug zeit gekeerd, waarom ik mij haast den Uwen van 25/8 te beantwoorden. Uw vriendelijk aanbod om nogmaals een kans te nemen moet ik beleefd afslaan, daar ik van af Augt. tot heden erge kiespijn heb gehad, al mijne tanden en kiezen staan los en is ook het tandvleesch al opgezwollen. Ik heb daarom de Joodkali doorgedronken en zijn nu de Opzwellingenweg toch het kakebeen doet mij nog erge pijn, het komt 's nachts ten 3uur op en duurt tot 's middags 3 uur.ik heb indien korten tijd reeds vele middelen beproefd, pijnampullen, sasaparillen, tinc van

[MM774C-000033-749]

misle, lepelblad enz. De Ketah van de Kates is nog het beste pijnstillend middel.

Met het een middel om deze keer kiespijn en de kwik uit het tandvleesch te verdrijven zult mij zeer verplichten.

Met het verzamelen van houtsoorten is het treurig gesteld. Van den Chinees te Blitar ontving ik nog niets, ook hij ondervond moeilijkheden door de strenge policie. Hier is zelfs in den laatsten tijd geen stuk meer te koop. Het hout dat ik nog heb kunnen krijgen geef ik a. Den sergeant Kriele mede benevens een stuk van Sarvo manilla en koffiehout.

Na beleefde groeten verblijf ik met alle achting

UEG dw dienaar

[?signature?]

[MM774C-000033-750]

Tjaroeban 19 Sept 1894

Geachte Doctor!

In dank ontving ik heden de door U gezonden medicijn. Het spijt mij echter niet te weten wat soort medicijn het is. Volgens smaak en werking is het JoodKalium doch kan ik mij vergissen. Is het werkelijk JoodKalium dan zullen de pijnen denkelijk toenemen. Ik heb JoodKalium gebruikt tot de opstellingen van het tandvleesch weg waren doch toen was mijn mond bijna geheel rood even als bij spru en bloeden de tanden bij de minste aanraking. Toen ik het gebruik van JoodKalium [?????] ging langzamerhand ook de ontsteking weg doch kiespijn en last van

[MM774C-000033-751]

den tanden bleef aanhouden. De ontsteking aan het tandvleesch heb ik genezen met de ketah van de jonge vrucht van de Kates, welk vocht zeer snel ontstekingen geneest. Pijn in de tanden en kiezen leiken gerigt tot kakebeen en losstaan der tanden bleef aanhouden. Die pijn is van dien aard dat zelfs de haaren van mijn baard pijn doen en bij het uitkammen uitvallen. Deze kiespijn heb ik nu juist 40 dagen achtereen en halve nachten breng ik slapeloos door. Het is te hooopen dat de van U ontvangen medicijn helpen zal.

Na beleefde groeten ook van mijne vrouw verblijf ik met alle achting

UEG dw dienaar

[?signature?]

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000010-255]

State Publishing Office 21 September, 1894

Dear Mr Dubois

I regret as much as you that your work is now already awaiting distribution for more than a month, but a governmental decision has not yet been received and neither me nor the Department of Education, Religion and Trade know anything about it. Do not worry, however, about steps that have to be taken for the merchandise of the books that have been printed at the State Publishing Office for they have by no means been ready yet, but they will.

In my opinion this will only affect the books that are left over, firstly books will be distributed by the State Publishing Office

[MM774C-000010-256]

as indicated by the author and the Government and only the rest will instead, partly or wholly been sent to the Department of Educational Material, and been sold to private booksellers.

I suspect that the price of the book will be determined by the Director of Education, Religion and Trade, with an added percentage for the bookseller. The price established by the Director of Education, Religion and Trade will be the cost price of the work delivered by the State Publishing Office.

Ever pleased to be after polite greetings

With esteem

Your willing servant

Quentin

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000010-255]

Landsdrukkerij 21/9 '94

Geachte Heer Dubois

Het spijt mij evenzeer dat Uw werk nu ruim een maand reeds wacht op de distributie, maar er is nog geen G.B. ontvangen door mij en bij O.E.N. nog niets bekend. Maak U echter niet ongerust over de te nemen maatregelen voor het in den handel brengen van boekwerken ter Landsdrukkerij gedrukt, dat is nog lang niet gereed, maar het komt wel.

Dit zal mijn i. alleen slaan op de boeken die over zijn, in de eerste plaats worden die werken ter Landsdrukkerij gedistribueerd

[MM774C-000010-256]

zooals door den schrijver en den Regeering wordt aangegeven wat dan overblijft, zal in plaats van geheel of gedeeltelijk n/h Dep v Leermiddelen, door partic: boekhandelaren verkocht worden.

Ik vermoed, dat dan de verkoopprijs zal zijn, die, vastgelegd voor dat werk door den Dir. van O.E.N. + eenige procenten voor den boekhandelaar. De prijs door den Dir v O.E.N. bepaald is de kostprijs van het ter Landsdrukkerij geleverd werk.

Steeds gaarne na beleefde groeten

Achtend

UwDwDr

Quentin

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000042-284]

Assistent Resident Lebak N^o9

Tulung Agung October 1894

I have the honour to politely inform your noble severe Sir that the package with fossils (petrified wood) which your noble severe Sir sent me so benevolently as described in your Missive dated 27 September 1894 N^o2491/32 has been received by me in good order and with many thanks. I look forward to receive an account of the expenses.

This is the last letter with this correspondent

Previous letter with this correspondent

1045

— Send from Jawa —

[MM774C-000042-284]

Assistent Resident Lebak N^o9

Toeloeng Agoeng Oct. 1894

Ik heb de eer UWelEdGestr. beleefd te melden dat de mij door UWeledelGestrenge welwillend per postpakket toegezonden fossielen ^(stukken versteend hout) ~~uit~~ omschreven in Uwe Missive dd. 27 September 1894 N^o2491/32 door mij in goede orde en met veel dank ontvangen zijn, ~~en dat eene~~
~~Gaarne zie ik~~ Eene opgaaf der bij de verzameling gemaakte onkosten ^{zie ik gaarne} te gemoet.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000003-427]

Tulung Agung, 3 October 1894.

Dear Delprat,

You haven't heard anything from me for so long and I haven't even thanked you concerning Mr Sweerts that you could rightfully be cross with me, if I were not to start explaining that. Firstly I had to keep to my bed quite some time after the letter which I asked you to speak to Mr Sweerts on my behalf and I'm still not fully recovered, and further more I wanted to write to you about the same matter, but kept postponing that hoping to receive word from Batavia. So do receive now my sincere thanks for being willing to speak on my behalf and believe me that I,

[MM774C-000003-428]

although ill myself, did not fail to think about your illness, of which you wrote you were recovering, so I sincerely hope that by now you will have fully recovered. I also hope that you will keep me, who is not your worst friend, informed about your situation, should that be necessary.

I've still not heard anything from Batavia or Buitenzorg. Some days ago, about a week after I had my wife write to you, I have, still lying in my bed, wrote a letter to Mr Groeneveldt. Mr Groeneveldt has not only always been very interested in my research, but I also owe him that he freed my manuscript out of the 7 month stasis at the Department of Education, Religion and Trade and they finally decided to have it truly publicised, for which it was written on invitation by the Director of Education, Religion and Trade. Mr Groeneveldt was of the opinion that “although my work might provoke criticism that should not be reason to postpone publication.”

It is now two months since my work as commissioned by the Government has been printed and ready to face the knowledgeable public. And now the Government seems — for what other explanation can there be for delaying the distribution without any word about it — to object to the publication. I do not know whether Mr Sweerts has already answered you. Maybe he has and you're not telling me, because his answer was unpleasant to me. But after I tell you that to me there is nothing worse than the uncertainty in which I am currently living, you will not hesitate – in case you truly had an answer from Mr Sweerts, to let me know what it was. I think I can assume our relation is thus that you will not act differently.

[MM774C-000003-429]

I suspect that the Government — maybe under the influence of advice of less benevolent people — does not dare to have it publicised. With all respect for the Government I think that if they would thus commit themselves to a certain opinion in what is a scientific matter or are being influenced into that, they are stepping out of their jurisdiction. That is something that is no longer done in civilised countries. If the Government is, however, of the opinion that the way in which I dealt with this matter cannot see the light of day too, then they should not have let it come as far as a fully printed booklet, but should have “rejected” the manuscript. In that case it would have been difficult for me to continue the research, for it is difficult for me to bare that they are expressing so little faith in my work. 17 years ago the professors in the nature sciences [\[abrupt ending of draft letter\]](#)

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000003-427]

Toeloeng Agoeng, 3 Oktober 1894.

Beste Delprat,

ik liet in zoo langen tijd niets van mij hooren en heb U niet eens bedankt ~~voor de doorzending van mijn brief aan den heer~~ ^[?be?] S Sweerts, dat Gij terecht zoudt kunnen boos zijn, zoo ik niet begon de reden daarvan aan te geven. Ten eerste heb ik nog geruimen tijd na den brief waarin Uwe voorspraak bij den Heer Sweerts inriep het bed moeten houden en ben nu nog niet geheel hersteld, en verder wilde ik daarna U over dezelfde kwestie schrijven, doch stelde dat telkens uit in de hoop nader bericht van Batavia te ontvangen. Ontvang dan nu nog mijn hartelijke dank voor het bereid zijn die voorspraak te verleen en geloof, dat ik

[MM774C-000003-428]

hoewel zelf ziek zijnde niet nagelaten heb aan Uwe ziekte te denken, waarvan Gij schreef dat gij herstellende waard, zoo dat ik van harte hoop, dat Gij thans weder geheel beter zijn zult. Ik hoop ook dat Gij mij, die Uwe slechtste vriend niet is van Uwen toestand zout op de hoogte houden, wanneer dat noodig was.

Van Batavia of Buitenzorg vernam ik nog steeds niets. Eenige dagen, ongeveer een week nadat ik door mijne vrouws hand aan U schreef ~~om Uwe bemiddeling bij den heer Sweerts~~ heb ik, nog te bed liggend aan den Heer Groeneveldt geschreven. De Heer Groeneveldt heeft zich niet alleen voor mijn onderzoek altijd zeer geïnteresseerd, maar aan hem heb ik het ook te danken gehad dat mijne verhandeling uit hare 7 maandelijke berusting aan het departement van O.E.N. bevrijd is en tot werkelijke publicatie, waarvoor zij op uitnodiging van den Dir. van O.E.N. geschreven was, werd besloten. De Heer Groeneveldt meende, dat “al mocht mijn arbeid kritiek uitlokken de publiceering daarom echter volstrekt niet moest worden uitgesteld.”

Het is nu twee maanden geleden bijna sedert mijn op last der Regeering uitgegeven geschrift gedrukt is en geheel gereed om voor het deskundig publiek te verschijnen. En thans schijnt de Regeering – want anders kan ik de vertraging der distributie en van ieder bericht daarover niet verklaren – tegen de publicatie bezwaar te hebben. Ik weet niet of de Heer Sweerts U reeds antwoorde. Misschien deed hij dat en deelt Gij mij zijn antwoord niet mede, omdat het wellicht iets voor mij onaangenaams bevatte. Wanneer ik U echter gezegd heb, dat mij niets onaangenamer is dan de onzekerheid waarin ik thans verkeer, zult Gij – ingeval Gij werkelijk een antwoord van den Heer Sweerts ontvangen hebt niet aarzelen mij dat mede te deelen. Ik meen wel te mogen aannemen dat onze betrekking van dien aard is, dat Gij niet anders zult handelen.

[MM774C-000003-429]

Mijn vermoeden is, dat de Regeering – onder invloed wellicht van het advies van minder welwillende – het niet aandurfte tot de publicatie over te gaan. Met allen eerbied voor de Regeering meen ik, dat Zij door aldus in een wetenschappelijke kwestie eene bepaalde opinie aan te hangen of zich door eene bepaalde opvatting daarna te hebben laten beïnvloeden hare bevoegdheid ^{zou zijn} is te buiten gegaan. Dat is iets, dat in beschaafde landen niet meer voorkomt. Heeft echter de Regeering gemeend, dat de wijze waarop ik persoonlijk de zaak behandeld heb het daglicht niet kan verdragen, zoo had ze het niet tot een afgewerkte uitgaaf moeten laten komen, doch het handschrift “afkeuren”. In dat geval zou het mij moeilijk vallen het mij opgedragen onderzoek voort te zetten, want ik kan het moeilijk dragen, dat een zoo gering vertrouwen in mij wordt aan den dag gelegd. 17 jaar geleden stelden de professoren in de natuurwetenschappen [\[abrupt ending of draft letter\]](#)

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000033-672]

Dear mr Dubois;

Your kind request mentioned in the letter of the 3rd of this month that was just handed to me by sergeant Kriele I have immediately met with. After our kind greetings, also to the Mrs although unknown to us, esteemingly, your willing servant

Ngawi 4/10 94

[?signature? JJ Maas?]

This is the last letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

1047

— Send from Jawa —

[MM774C-000033-672]

Geachte Heer Dubois;

Aan Uw vriendelijk verzoek vermeld in Uwe letteren van 3 dezer mij zopas ter hand gesteld door den sergeant de Winter heb ik direct voldaan. Na onze vriendelijke groeten ook aan Mevrouw alhoewel ons onbekend achtend UwDwDr

Ngawi 4/10 94

[?signature? JJ Maas?]

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000003-429]

Malang. 5 October 1894

Dear Dubois! $\frac{2}{3}$ of your letter I have received, the first part was missing in the envelope. – So I do not know which treatment of the high gentleman in Batavia is bothering you, but if it is only delay of the publication then I would only blame this to extreme sloppiness of non-scientific people who completely lack the sense for matters that are of the utmost importance to you and others. – How long did they keep Verbeek waiting for his French edition of the Krakatau, I think it was even a year. – I did forward your letter to Sweerts, as you know, it was better for him to read that and for me to convey your message, but I did not receive any reply – he usually does not do so or only after a very long time but I have always known him to do what I requested of him. – So he will have acted upon this too. – Don't you have some pretext you can use to go to Batavia and bring it out in the open yourself or write to Mr Groeneveldt who is likely to be the one with the most sense about this matter? – Setbacks seem to be upon you with your publications, the climates are also not yet appearing, if Wichmann had only done what he was asked to do then you could have already send complimentary copies to the authorities in the field and word about it had already been spreading. – I would be pleased to speak on your behalf to [????????] their objections. –

Last week I had to be along the line to Blitar and this week I have to go to Surabaya, because of the food in the hotel's my intestines are again completely messed up, would you know some cure against that? – I'm currently getting 18 pills daily of tanning acidulous quinine, but my stomach does not want to turn into leather and I do not have fever. – Diarrhoea in the mornings and in the evenings – that is the situation. – You have been living in the jungle for so long so you should have many of these attacks; how do you get rid of it? –

You know that I have made photographs of the Sumatra line which I sent to an exhibition in Chicago and I thereof [?? long???? ??ille ????ing] – of the [???????che b??????] with an atlas which I also send but which was not send

[MM774C-000003-430]

by the Ministry: who will read that at an exhibition? They apparently did not understand that this was intended for the jury who cannot judge the line from the photographs alone. – Short time ago an English engineer asked me to publish the article in the journal *Eigen Haard* in the English journal *Engineering*, so I sent them instead the manuscript of my Chicago discourse. – From a letter from them [????] I now understand that the editorial board of *Engineering* has had the plates reproduced and will soon run the article as I seem to read: as if written by my English friend – I do not have a lot of satisfaction from that. –

In November I am awaiting my eldest sister at Malang, a friend of hers, Carrie [?Rebel] from Amsterdam, is coming to Malang to stay with some family, she then planned to book a return ticket to come and stay some time with us. –

My best greetings to you yourself, wife and kids

ever

yours truly

Th Delprat

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

1048

— Send from Jawa —

[MM774C-000003-429]

Malang. 5 October 94

Waarde Dubois! $\frac{2}{3}$ van Uw brief heb ik ontvangen het eerste gedeelte ontbrak in de enveloppen. – Welke behandeling der H.H. te Batavia U dus grieft weet ik niet, is het echter alleen vertraging in de publicatie dan zouden ik dit alleen wijten aan grotere slofheid van niet-wetenschappelijke lieden die volstrekt geen gevoel hebben voor kwesties voor U en anderen van het grootste belang. – Hoe lang heeft men Verbeek laten wachten op zijne fransche uitgaaf van Krakatau, ik geloof wel een jaar. – Sweerts zond ik zoo als ge weet Uwe brief, hij kon daarin beter dan ik het hun zeggen kon Uw [?ongemak?] lezen, antwoord ontving ik niet – gewoonlijk doet hij dat in het geheel niet of eerst na lange tijd doch steeds heb ik gevonden dat hij voldeed aan het geen ik hem verzocht. – Hij zal dus ook hierin wel gehandeld hebben. – Kunt ge niet onder het een of ander voorwendsel naar Batavia gaan en zelf de gedrukte tevoorschijn brengen of aan den Heer Groeneveldt schrijven die van allen misschien nog het meeste gevoelt voor de zaak. – Ge hebt wel *déveine* met Uw werken, de klimaten willen ook maar niet verschijnen, had Wichmann maar gedaan wat hem gevraagd was en niet anders dan hadt ge al de autoriteiten present exemplaren kunnen zenden en was het [?gerucht?] er over al aan den gang. – Ik zoude er mij in verlangen U als spreekbuis te kunnen dienen van hunne [???] tegenwerpen te [????? ?????]. –

De vorige week was ik langs de lijn naar Blitar en deze week moet ik te Soerabaja zijn, het gevolg der hotel kostjes is dat mijn ingewanden weder in de war zijn, weet ge daar niets tegen? – Ik krijg nu dagelijks 18 pillen looizure kina maar mijn maag wil maar geen leer worden en koorts heb ik niet. – 's morgens en 's avonds banjir – overdag niet, ziet hier de toestand. – Ge hebt zelf zolang in de rimboe geleefd en dus veel van die attaques gehad hoe komt men daar af? –

Ge weet dat ik voor de Chicago tentoonstelling eene inzending photos der Sumatralijn maakte en daarvan een [??lange ??? ??ille ????ing] – van de [???????che b??????] met atlas welke ik daarbij in zond is niet [MM774C-000003-430]

door het ministerie verzonden: wie gaat op de tentoonstelling zitten lezen men heeft niet begrepen dat dit voor de jury bestemd was die uit de photos alleen geen lijn kan beoordelen. – Korte tijd geleden ontving ik de vraag van een engelsche ingenieur om het artikeltje van *Eigen Haard* in het engelsche tijdschrift *Engineering* te mogen publiceeren, ik zond hen in plaats het handschrift mijner Chicago verhandeling. – Uit een brief van hen [????] ik nu dat de redactie van *Engineering* de platen liet reproduceren en eerdaags het artikel plaatsen zal dat naar ik meen te lezen: als gesteld door mijn engelsche vriend – Veel satisfactie heb ik daar dus niet van. –

In November verwacht ik mijne oudste zuster te Malang, een vriendin van haar, Carrie [?Rebel] uit Amsterdam, komt naar Malang bij ene familie logeeren, zij heeft toen plan gemaakt met een retourtje mede te gaan en komt dan eenigen tijd bij ons logeeren. –

Met beste groeten aan U zelf, vrouw en Jongelui

steeds

geh de Uwe

Th Delprat

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000010-259]

Dear Mr Dubois

Whilst thanking you for your letter of the 5th, I regret to have to say that in that particular letter I have expressed myself far from clear, for which I offer you my apologies. I suspect I've written the letter in haste in order to bring you the news as soon as possible. It should have read: "concerning the exemplars left over above the 405. Etcetera."

Anyway, I hope the matter is now resolved and I hope you will consider it as if it not happened.

Meanwhile after polite greetings

with esteem

Your willing servant

Quentin

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

1049

— Send from Jawa —

[MM774C-000010-259]

Geachte Heer Dubois

Onder dankzegging voor Uwe letteren dd. 5 dezer, moet ik tot mijn spijt mededeelen, ik in die bewuste brief mij verre van duidelijk heb uitgedrukt, waarvoor ik U mijn excuses aanbied. Ik vermoed die brief in den haast geschreven te hebben om U spoedig te kunnen berichten. In den brief had moeten staan: "wat aangaat de exemplaren die over zijn boven de 405. enz."

Enfin de zaak is nu opgelost en U wilt haar zeker wel als niet voorgekomen beschouwen.

Inmiddels na beleefde groeten

Hoogachtend

UwDwDr

Quentin

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000005-458]

Blitar, 6 October 1894.

Dear colleague!

From your honoured letter, which I received this morning, alas speaks great discouragement and I can fully envision your unpleasant situation and understand it. But looking at the matter from my sober point of view, I do think that the situation is not as desperate as you might think, even if these black gentlemen, who think they own the truth, are behind this, or if they have send your book to the Academy in Amsterdam to be judged.

It would be best if you would personally find out in Batavia what's going on. Obviously you should first find out whether positive news is not already underway to you from Batavia.

If the book is submitted to the Academy, it will be unpleasant that another few

[MM774C-000005-459]

months will be wasted; but you will have to sit down with patience, however hard it will be for you. If they are insisting that some passages that they do not consider fitting, will be stricken, there will be not much you can do about it. I do not, however, think them competent to give such a judgement, as long as they have not compared the objects themselves with the content of the book.

It may be that they even want to suppress the whole book. In that case it would be best if you were to go to Europe as soon as possible with the objects, to personally defend yourself. The Jesuits, if they have any way to interfere, will surely be out to suppress the whole book, yes, even try to get hold of the objects, any which way they can. I do not think this is likely but I would consider it a possibility.

But whatever they are up to, they cannot rob you of the scientific measurements that you have done, and the conclusions you have drawn. In the worst case you will have to publish your book at your own costs, which in my view would not even be unreasonable towards the government; although they will be offended about it.

I am convinced that based on your achievements so far, you will find good refuge in any State. But you will surely prefer, if in any way possible, to sort this matter out with the Government. Finally I would advise you, if you are to go to Batavia, possibly to go as high up as to the Governor General.

[MM774C-000010-460]

If they want a judgement from the Academy, then this can be considered justified to the extent that they think that there is nobody in the Indies sufficiently knowledgeable to review the subject; it is also defensible that to the government your arguments alone do not suffice, as your status is neither confirmed by a professorship nor by general acknowledgement of your publications, and the work itself does have far fetching consequences. This behaviour of the government only proves that they are very careful, maybe even to careful.

In any case you do have a concept in your possession, don't you? If not you should demand to have your manuscript returned; that no one can object to.

II Page.

You have no reason to be so gloomy about the future, even though current obstacles are spoiling your mood. I do not think it unfavourable (unpleasant though), if you have to strike some of your conclusions that are not to these gentleman's likings. Leave it to the future to decide and be comforted by the thought of Galileo's "and yet it moves".

Should in the next few days anything else come to mind about this matter, I will let you know.

Please be convinced that you and your family's fate as well as that of the book that is tied to that, are close to my heart and I follow all with the greatest involvement and interest. If you think that I can support you with either advice or deed, then you can count on me being at your disposal.

With Merry greetings from house to house
yours truly

E. Herrmann

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000005-458]

Blitar, 6.10.94.

Werther Herr College!

Aus Ihrem werthen Schreiben, das ich heut morgen empfang spricht ja leider grosse Entmuthigung u. ich kann mich in Ihre unangenehme Lage vollkommen hineindenken u. Ihren Zustand begreifen. Aber wenn ich die Sache von meinem nüchternen Standpunkt aus betrachte, finde ich, dass die Situation nicht so trostlos liegt, wie Sie vielleicht glauben, selbst wenn die schwarzen Herren, die die Wahrheit im Pacht zu haben glauben, dahinter stehen, oder wenn man das Buch der Academie in Amsterdam zur Beurtheilung zugeschickt hätte.

Das Beste wäre, wenn Sie sich persönlich in Batavia Gewissheit verschaffen könnten. Natürlich müssten Sie sich zuvor vergewissern, dass nicht günstige Nachrichten von Batavia an Sie unterwegs sind.

Wird das Buch der Academie vorgelegt, so ist es unangenehm, dass wieder einige

[MM774C-000005-459]

Monate versäumt sind; das müssten Sie wohl mit Geduld, so hart es auch für Sie ist, tragen. Dringt diese darauf, dass die ihr nicht passenden Stellen gestrichen werden, so lässt sie sich daran kaum etwas ändern. Uebrigens halte ich sie nicht für competent zu urtheilen, so lange sie die Objecte selbst nicht verglichen hat mit den Inhalt d. Buches.

Es ist möglich, dass sie selbst das ganze Buch unterdrücken will. In diesen Falle wäre es das Beste Sie gingen so bald wie möglich nach Europa mit den Objecten, um dort persönlich Ihre Sache zu verfechten. Die Jesuiten sind sicher darauf aus, wenn sie die Hand ins Spiel mengen dürfen, das ganze Buch zu unterdrücken, ja vielleicht der Objecte selbst habhaft zu werden, gleichgültig auf welchem Wege. Ich möchte dies nicht als wahrscheinlich aber doch als möglich hinstellen.

Was man nun auch im Schilde führe, so kann man Sie doch nicht der wissenschaftliche Messungen, die Sie ausgeführt, der Schlüsse die Sie gezogen haben, berauben. Sie werden im äussersten Fall immerhin auf eigenen Kosten das Buch veröffentlichen können, nach meiner Ansicht, ohne dadurch am Goevernement unredlich zu handeln; wohl würden Sie diesen dadurch vor den Kopf stossen.

Ich bin überzeugt, dass Sie auf Grund Ihrer bisherigen Leistungen in jedem Staat ein guter Unterkommen finden würden. Sie werden es aber sicher vorziehen, wenn irgend möglich, die Sache zu einem guten Ende mit dem Goevernement zu führen. Zu diesem Ende würde ich Ihnen rathen, wenn Sie nach Batavia gehen, eventual bis zum G. General zu gehen.

[MM774C-000010-460]

Wenn man das Urtheil der Academie einholt, so kann man sich das in so fern begründet denken, als in Indien wohl niemand zu finden ist der man als sachverständiger Kritiker betrachten könnte; ferner ist ^{insofern als} die Regierung, weil Sie Ihren Ruf weder durch den Titel Professor noch mehrere allgemeine Anerkennung geniessende Abhandlungen von Ihnen, für fest genug begründet hält, Sie solche weit tragende Folgerungen nicht aussprechen zu lassen ^{will}. Es bewiese das Verhalten der Regierung nur, dass sie sehr vorsichtig, vielleicht ja zu vorsichtig ist.

Für alle Fälle haben Sie doch wohl ein Concept in Ihrem Besitz, wenn nicht müssten Sie sehen Ihr Manuscript wieder zu erlangen; das kann Ihnen niemand streitig machen.

II Blatt.

Sie haben keinen Grund trübe in die Zukunft zu schauen, wenn auch momentane Hindernisse Ihre gute Stimmung beeinträchtigen sollten. Ich würde nichts ^{für Sie Ungünstiges (wohl Unangenehmes)} darin sehen, dass man die Consequenzen, die Sie ziehen oder Sonstiges, was den Herren nicht passt, zu streichen. Ueberlassen Sie dann getrost der Zukunft das Weitere u. denken Sie an Galileis "Sie bewegt sich doch".

~~Es bleibt~~ Sollte mir in den nächsten Tage noch das ein oder andere über diese Angelegenheit einfallen, so werde ich Ihnen Mittheilung machen.

Seien Sie überzeugt dass mir sowohl Ihr u. Ihren Familie Schicksal sowie auch das so eng mit Ihren Geschik verknüpften Buches am Herzen liegt u. ich dasselbe mit grössten Theilnahme u. Interesse verfolge. Wenn Sie glauben, dass ich

Ihnen mit Rath oder That beistehen kann, so dürfen Sie darauf rechnen dass ich Ihnen immer gerne zur Verfügung stehe.

Mit froh. Grüssen v. Haus zu Haus

Ihr ergebener

E. Herrmann

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-0000012-490]

Tulung Agung, 7 October 1894

Highly esteemed Mr Verbeek,

I assume that you haven't received my letter of end of August in which I told you about my findings at Botjong Bitung, for else I would have received an answer by now. I may therefore be allowed to repeat more or less the contents of that letter.

After having carefully looked for all the bones that were there to find and having checked any clues connected to their appearance, I regret that the hopes you and I had for this find site will not be fulfilled.

[MM774C-0000012- 491]

In the fine conglomerates, in which you have found bones, I also found a number of bones, but these were all from turtles, everywhere and also at hundreds of metres distance of each other. At home I compared them with the bones of land -, moor -, and sea turtles and it turned out that those I could determine were all from sea turtles.

Probably the pieces that I couldn't determine are also all from sea turtles. Apart from the bones there are also seashells and the remains of fossil sea animals amongst the fine conglomerates, which appear as thin layers between the Tertiary sandstones and apparently belong to them. The shells in these seem to be of the same species as those in the fine conglomerates. I regret not having had the possibility to visit you at Buitenzorg. The main reason withholding me was that after returning from Bodjong Bitung et cetera, I had so little money left, I did not dare to return to Batavia, where lodgings et cetera, whilst waiting for a boat, would have cost me a lot more than travelling overland the same way I came. My allowance for this month had not come through yet and I had also already had to pay advances for the work out of my own pocket that had also not yet been paid back to me. People would also have taken offence had I only travelled to Buitenzorg without going to Batavia too, therefore I was obliged to travel back via Tjibeber and please excuse me

[MM774C-0000012- 492=493]

for giving this detailed account, which seemed necessary, to show you that I'm not unwilling (which would be foolish anyway) but forced not to take the road to Buitenzorg. In a month, when I'm going to Calcutta, I hope to physically speak to you.

Whilst offering my polite greetings I remain with the highest esteem [Eugene Dubois]

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-0000012-490]

Toeloeng Agoeng, 7 oktober 1894

Hooggeachte Heer Verbeek,

vermoedelijk hebt U mijn brief van ±[einde] van augustus, waarin ik U melden welke mijn bevindingen te Bodjong Bitoeng waren, niet ontvangen, omdat ik anders wel antwoord van U zou hebben gekregen. Het zij mij daarom vergund den

inhoud van die brief hierbij ongeveer te herhalen.

Na zorgvuldig alle beenderen te hebben gezocht die maar te vinden waren en [?"dat"] wat met het voorkomen daarvan kon in verband staan zoveel mogelijk te hebben nagegaan is gebleken, dat Uwe en mijn hoop omtrent die vindplaats helaas niet mocht vervuld worden.

[MM774C-0000012- 491]

In de fijne conglomeraten, waarin door u been was aangetroffen, vond ook ik een aantal stukken been, die alle van schildpadden bleken te zijn, overal en op 100 meters afstand van elkander. Thuisgekomen heb ik ze vergeleken met beenderen van land-, moeras- en zeeschildpadden en daarbij bleek, dat die welke te determineeren zijn alle van zeeschildpadden afkomstig zijn. Waarschijnlijk zijn de niet determineren bare schildpadbeenstukken dat eveneens. Naast die beenderen komen zeeschelpen en resten van [?"fossiele?"] zeedieren in de fijne conglomeraten voor, die als dunne banden tussen de tertiaire zandstenen gelegen zijn en klaarblijkelijk daartoe behoren. De schelpen in deze schijnen van dezelfde soorten te zijn als die in de fijne conglomeraten. Het spijt mij zeer niet in de gelegenheid geweest te zijn U te Buitenzorg bezocht te hebben. De voornaamste reden, welke mij daarin verhinderde was dat ik na terugkeer van B.B. enz. Zoo slecht bij kas was, dat ik het niet aandurfde over Batavia terug te keren, waarop ik dan logementen enz. , wachtend op bootsgelegenheid wel meer had moeten betalen dan wanneer ik weer over land, zoals ik gekomen was terugkeerde. Mijn toelage was nl. een maand uitgebleven en ook had ik uit eigen kas Voorschoten voor het werk moeten betalen, die eveneens nog niet waren uitbetaald. Naar Buitenzorg te komen en niets tot Batavia door te reizen zou mij ook zijn kwalijk genomen en zo was ik wel verplicht via Tjibeber [?"hieheme?"] terug te keeren verschoon de mededeeling z.o.z.

[MM774C-0000012- 492=493]

van deze details, die ik noodig achtte, omdat daaruit blijken kan dat niet onwil, (dat zou toch al te dwaas zijn) doch onmacht mij verhinderde de route over Bu. Te reizen. Ik hoop over ruim een maand, wanneer ik naar Calcutta ga, U werkelijk te mogen spreken.

Onder aanbidding mijner beleefde groeten verblijf ik met de meeste achting

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000010-383]

Tulung Agung 8 October 1894

Highly esteemed Mr Renaud,

please allow me to write the following to you in private, which may express my intentions more clearly.

I am now able to determine when the shipment of my collection can take place and when, related to that, it would be the most suitable time to make my trip to British India.

With regard to that what yet had to be done in the field, although I have still many wishes unfulfilled, I have finished as much as was possible. I've experienced some extra delay, as the labels of many rock samples had been eaten or made unreadable by cockroaches, forcing us to collect new ones and because a number of the chests that had been made ready for shipment were rejected and had to be strengthened. Happily all these matters are now resolved, but they were the cause that I could not write to you until now when shipment and journey could take place. The first series of my collection (administered with the address you gave me – Ministry of colonies for the museum in Leyden – with a stated series letter and number on every chest) can be sent to the General Storage Master in Semarang, as soon as I have received a licence to do so and have informed the General Storage Master.

[MM774C-000010-384]

Apart from these there will be two more series. I will offer you a list of contents upon shipment of each series; I think I should advise having each series assured. Of some of the fossil mammal and reptile species I have only collected a few specimens and especially some of those are very valuable. It would therefore be desirable if these unique objects, which are almost all small in size, were being sent separately in a more secure way than as freight. Most valuable of the whole collection are those fossils that have been described and publicised by the State Publishing Office. The value of these can, judging from the sale values of some other fossil vertebrate remains, without exaggeration surely be estimated on many thousands of guilders. It might be more secure and safe for me to bring them personally to Europe.

By mid or end November at the latest I will then be ready to accept my trip to British India. I therefore politely propose that your Noble severe Sir would make the necessary official steps to that extent towards the government of British India. Next to examining objects in the Indian Museum in Calcutta it will also be highly desirable to visit some of the find spots over there of the “specimens of vertebrate remains” present in the British Museum in London, which originate from the Siwalik Hills, the Siwaliks of Punjab, and the Pleistocene Narbadas (which are all located close to railway stations) and maybe some other find spots that might be recommended during my visit to Calcutta. Apart from forwarding an official notice of my plans, it will also be useful to supply me with letters of recommendation. Such official letters of recommendation will apparently help overcome the largest difficulties.

By Governmental Decision of 28 May 1894 number 29 it has been decreed that during the travel I will be allowed a daily fee of *f* 15 next to expenses for transport. As these travel and subsistence expenses for the whole duration of the trip – probably three months – would add up to a substantial amount, I would like – if such is at all

[MM774C-000010-385]

usual in such cases, to please receive an advance of say *f* 2000 that we can settle afterwards or a credit in Calcutta for such an amount. It would also be most welcome if before my departure I were to receive an advance of 3 months of my allowance, or that it will be paid out monthly to my wife.

I hope that the military administration in Surabaya will make no objections to paying my military allowance like that.

Whether I am to book passage myself to Singapore or whether this will be officially arranged on one of the steamships of the Royal Mail you will let me know separately.

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000010-383]

Toeloeng Agoeng 8.10.94

hooggeachte Heer Renaud,

Wil mij toestaan het navolgende [??] in een particulier schrijven, dat wellicht mijn bedoeling duidelijker zal uitdrukken, te behandelen.

Het is mij nu mogelijk te bepalen wanneer de verzending mijner verzameling kan plaats hebben en ^{aan te} geven welk tijdstip, in verband daarmee voor eene reis naar Britsch-Indië het meest geschikt is.

Met hetgeen op het terrein nog te doen viel ben ik, hoewel ik er nog veel wenschen heb moeten [? onvermeld] laten zooveel mogelijk gereedgekomen. Extra vertragingen ondervonden, doordat etiquette van vele gesteentemonsters door kakkerlakken waren afgegeten of onleesbaar gemaakt, zoodat er nieuwe moesten verzameld worden en doordat bij nadere beproeving een aantal der voor de verzending der verzameling gemaakte pakkisten moest worden afgekeurd en versterkt, zijn thans gelukkig overwonnen, doch waren oorzaak, dat ik niet vóór heden aan U schrijven kon wanneer verzending en reis konden plaats hebben. Eene eerste serie mijner verzameling (voorzien van het door U aangegeven adres – Min. van Koloniën voor Museum Leiden – met vermelding van serie-letter en nummer op iedere kist) kan aan den Alg. pakhuismeester te Semarang worden verzonden, zoodra ik van U daartoe vergunning gekregen heb en de A.p. verwittigd is.

[MM774C-000010-384]

Behalve deze eerste zullen dan spoedig nog twee andere seriën volgen. De lijsten van den inhoud zal ik U aanbieden bij de verzending van iedere serie; Het komt mij voor aanbeveling te verdienen iedere serie te assureeren. Van eenige fossiele soorten van zoogdieren en reptielen heb ik slechts enkele specimina kunnen verzamelen en juist daaronder zijn bijzonder kostbare. Het zou daarom zeer wenselijk zijn deze unica, die bijna alle van geringen omvang zijn, afzonderlijk en op meer veilige wijze dan als vracht goed te verzenden. De kostbaarste van de geheele verzameling zijn die fossielen, die in de ter Landsdrukkerij uitgegeven verhandeling beschreven zijn. De waarde van deze kan men, uitgaande van de bekende koopwaarde van sommige andere fossiele overblijfselen van gewervelde dieren zonder overdrijving stellig op vele duizenden guldens schatten. Misschien zouden deze het zekerst en veiligst hunne bestemming bereiken zal ik ze persoonlijk naar Europa bracht.

Tegen medio het midden of uiterlijk het laatst van November kan ik dan gereed zijn de reis naar Britsch-Indië te aanvaarden. Beleefd stel ik U HoogWelgestrenge voor daartoe wel de noodige officiële stappen bij het Britsch-Indische Gouvernement te willen doen. Behalve stukken in het Indian Museum te Calcutta is het ook hoogst wenschelijk eenige vindplaatsen van aldaar en in het Britsch Museum te Londen aanwezige “specimens of vertebrate remains” in de Siwalik Hills en in de Siwaliks van Punjab, en de pleistocene Narbada [?b??] (Die allen niet ver van spoorwegen gelegen zijn) mogelijk benevens andere vindplaatsen, welke bezoek wellicht te Calcutta zal worden aanbevolen, te bezoeken.

Behalve die vooruit te zenden officiële kennisgeving van mijne plannen, zal het nuttig zijn mij ook persoonlijk te voorzien van aanbevelingsbrieven. Met dergelijke officiële recommandatie zullen de grootste moeilijkheden, naar het schijnt, overal overwonnen worden.

Bij G.[ouvernementeel]B.[esluit] van 28 Mei 1894 nummer 29 is bepaald dat ik gedurende de reis een dag geld zal genieten van *f* 15 benevens vergoeding van transportkosten. Aangezien transport-en verblijfkosten gedurende den geheele reis – vermoedelijk 3 maanden – een nogal aanzienlijke totaal zullen vormen, zou ik – zou dat een dergelijk geval althans

[MM774C-000010-385]

gebruikelijk is gaarne daarvoor een later te verrekenen voorschot van bijvoorbeeld *f* 2000 willen ontvangen of te Calcutta voor eene dergelijke som krediet te geven. Zeer welkom zou mij vóór mijn vertrek ook zijn, een voorschot van 3 maanden mijner toelage te ontvangen, ofwel dat die mijne vrouw maandelijks wordt uitbetaald. Ik hoop, dat de militaire administratie te Soerabaja geen bezwaar zal maken mijn militair traktament aldus uit te betalen.

Of ik zelf passage te nemen heb tot Singapore of dat uit voor mij officieel op den stoomschepen van de Koninklijke Pakketdienst Mij. genomen ~~wordt vernemen ik~~ ^{[?zult] U mij extra} nog wel mededeelen.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000010-257]

State Publishing Office 9 October, 1894

Dear Mr Dubois

On the fourth of this month 300 copies of your work have been sent to the General Storage master to be forwarded to the Ministry of Colonies and 22 have been sent to the Depot of Educational Materials to be sold.

I'm still awaiting the list to distribute the other ones and of those left over I'm happy to send you 3 but of table 1 I have no exemplars left so

[MM774C-000010-258]

that one will be failing in all others. Would you like to have these like that than let me know and I will send them to you directly. For me, that is to say for the archive, I have one complete copy.

After polite greetings

With esteem

Your willing servant

Quentin

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

1053

— Send from Jawa —

[MM774C-000010-257]

Landsdrukkerij 9/10 '94

Geachte Heer Dubois

Den 4^e dezer zijn n/d Alg: Pakhuismeester verzonden ter doorzending a/h/ Min^{ie} v Koloniën 300 Exp^a van Uw werk en 22 Exp^a ter verkoop gezonden a/h Depot van leermiddelen.

Nu zit ik nog steeds te wachten op de lijst van distributie der overige, alle dagen kan die ontvangen worden.

Wat aangaat de Exp^a die over zijn wil ik U gaarne een drietal toezenden doch van tafel I is geen enkel exp: meer dus

[MM774C-000010-258]

komt die in alle overige te kort. Wilt U die zoo hebben schrijft U het mij dan en ik zend ze U direct. Voor mij d.w.z. voor het archief heb ik een compleet exp:

Na beleefde groeten

Achtend

UwDwDr

Quentin

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000003-431]

Malang. 10 October 1894

Dear Dubois! Concerning your latest letter the following: I very well understand how disappointed you are that your work, which is even more important than the climates, is yet again delayed. – After your explanation I would think that given the *soesah* they had with Snouck Hurgronje in Aceh, they have had instructions from Holland to be a bit careful with publishing opinions that could raise a storm, thus a kind of censorship. – They may have, however anti diluvial and proof that some specimens of our species cannot yet claim the perfect skull shape they claim to have, given your booklet to “scientific” people to read. – Whether or not I would write to Sweerts about that would be of no avail, if it's been done then it cannot be undone. Most likely he wouldn't answer or deflect the question; those are the ways of civil servants. – Can't you go to Batavia yourself and take it up with the high gentleman's yourself – ask for a fortnight leave for “private matters” – take the West line via Tjilatjap to Tjitjalangka which is not being exploited yet, you would travel there for free, so the costs are not that high, you would be in Buitenzorg in two days, speak to Sweerts, go to Batavia to visit Groeneveldt and v.d.Kemp and restore possibly shaken friendships [?????????] you will hear everything that happened to your work, you can talk about it yourself and after you spoken out your mind, you return to Tulung Agung, be home within eight days and fully up to speed with everything – I think that is a much better way than all this correspondence. – If you want a letter of introduction to Sweerts and I will send it to you. – Go soon and therewith relax your state of mind because such uncertainties and such fretting makes one nervous, at least that's the influence that such uncertainties always had on me and I found the only solution to be to go out and examine matters myself “to know”. –

[MM774C-000003-432]

with best greetings

yours truly

ThDelprat

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000003-431]

Malang. 10 October 94

Waarde Dubois! Naar aanleiding van Uwe laatste brieven het volgende: ik begrijp best hoe ge teleurgesteld zijt dat men Uw werkje dat meer nog dan de klimaten belangrijk is weder even als deze vertraagd wordt. – Na Uwe uitlegging zouden ik denken dat men na de soesah ondervonden met Snouck Hurgronje Atjeh, een wenk gekregen heeft uit Holland om wat voorzichtig te zijn met het publiceren van opinies die storm kunnen verwekken, een soort censuur dus. – Misschien heeft men, hoe anti diluviaansch ook en bewijzen dat enkele exemplaren van ons geslacht nog niet recht hebben den volmaakte schedelbouw welke zij zich aan matigen, Uw boekje aan “wetenschappelijke” lieden ter lezing gegeven. – Of ik daar Sweerts al over schrijf zoude geloof ik weinig nut doen, als het eenmaal is geschied kan het niet ongedaan raken. Vermoedelijk zoude hij mij geen of een ontwijkend antwoord zenden dat zijn zoo staatsmans manieren. – Kunt ge niet zelf even naar Batavia gaan en alles in orde maken met de H.H. – vraag 14 dagen verlof per telegram voor “particuliere aangelegenheden” – op de Westerlijn d.v.m. Tjilatjap naar Tjitjalangka is nog geen [?????] exploitatie, ge rijdt dan dus om niet mede en is de prijs dus zoo kostbaar niet, ge komt in twee dagen te Buitenzorg, spreek Sweerts, ga naar Batavia bezoek Groeneveldt en v.d.Kemp en herstel eventueel geschokte vriendschap [?????????] dan hoort ge alles wat met Uw werk is geschied, kunt er een mondje over medepraten en ga na Uw hart gelucht te hebben terug naar T.A. dan zijt ge in acht dagen uit en thuis en zijt geheel op de hoogte van alles – mij dunkt dat ge daar beter aan doet dan aan alle correspondentie. – Wilt ge een introductiebrief hebben wij Sweerts dan zal ik u die zenden. – Ga spoedig en ontspan daardoor Uw gestel want dergelijke onzekerheden en gepiker maken iemand zenuwachtig, ten minste op mij hebben die onzekerheden altijd dien invloed gehad en vond ik de eenige oplossing zelf te gaan onderzoeken teneinde “te weten”. –

[MM774C-000003-432]

Met beste groeten

tw

ThDelprat

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000005-455]

Blitar, 12 October 1894

Dear colleague!

The book, which you so kindly sent me, I hereby return with my sincere thanks. Please excuse me for the small smudge on the title page. Regretfully it was not possible for me to read it with the necessary peace of mind, because I've got a great backlog and much urgent work to take care of. -Your book will surely, with this subject that excites the whole old world, find its way. It does not need any advertising. The theme or rather the question is hanging in the air (as you can see from the fact that such a famous painter as Gabriel Max is taking it on) and desperately in need

[MM774C-000005-456]

of a solution. Your publication or rather your find will clear the air which is hanging so full of threatening thunder over the skies of Europe. These few seemingly insignificant bones that you found outbalance complete libraries of famous men.

Please allow me a few general remarks, which are now springing to mind.

Wouldn't it have been better for reasons of unity to have used either only photographs or only drawings? Best, or at least most clear drawings (judging at least from the drawing of your femur).

Your notion that it would have been more careful to have left out those phrases that pre-empt judgement (like page 1 "*der offenbar ein Glied et cetera*" and page 2 "*das sich durch seine et cetera*"), I completely share. Your conclusions would have been more forceful, if you had first quite innocuously described the bones. But next, still as harmlessly as possible we would have pointed out the similarity between humans and apes, to finally, when tying altogether, in spite of all the odds, with a forcing need to come to your conclusions. That would also have looked scientific.

You would do your cause a great favour if you would also publish a popular version of your book. Even to learned men (for instance lawyers) it is impossible to follow the measurements and technical expressions et cetera: your "general conclusions" will be generally understandable, but only for learned men. It is, however, of the greatest importance to make the meaning of this find clear to everyone, as these

[MM774C-000005-457]

few bones are better suited to bring down the house of cards of religious wisdom and philosophy. -

The expression on page 28 "*die grosse Länge des Schenkelbeins war nöthig um gehörig lange Schritte zu ermöglichen etc*" seems a bit odd to me, one automatically thinks: but what if he could not make long strides, then you would have to make sure to. Maybe you should have made the function of longer strides more clear.

I very much liked the chapter about the hand, page 32 et cetera

I cannot give any judgement about the anthropological measurements in the paleontological section. But as far as I can make any judgement I believe that this subject (which you could expand to infinity) is short, clear and sincerely dealt with such that you need not fear any opponent.

Second page 13-10.94.

I will send you some issues of the "*Zukunft*" with some articles that might interest you like for instance Charles Darwin and ethics, issue 99.

Furthermore 2 articles by Asch and one reply of [?Jarusiel]. When you maybe have the time and the inclination to read these articles I would be interested to hear your judgement. I will immediately admit that I soon, albeit not completely, may have arrived on the interview of Asch. It is this only seemingly nihilistic opinion; he wants to have almost all medicines abolished, but he also wishes that they are replaced by natural healing methods (electricity, air or climate, massage, gymnastic, hygiene, psychotherapy or suggestion, water, diet) and I am convinced that a good domination of all these methods is much better than this

[MM774C-000005-458]

writing of recipes. These methods have partly by layman already been brought to a rather high standard of perfection and their representatives already dared to take on "school" medicine in open battle. With school medicine I actually only mean therapy; for anatomy, physiology and diagnostic are not involved in this battle of therapeutic methods.

Tomorrow the [??Raies??]start; I have not invited you and your family as I know you don't like this kind of stuff. But if you like to come and listen on Tuesday, 16 October to the concert of Herzberg (whose family you surely have heard of), we will be pleased to see you here.

With friendly greetings from house to house

yours truly

E. Herrmann.

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000005-455]

Blitar, 12.10.94.

Werther Herr College!

Ihr Buch, das Sie so freundlich waren mir zu senden, folgt hierbei, mit besten Dank von mir, zurück. Entschuldige Sie bitte den kleinen Fleck der auf den Titelseite kam. Es war mir leider nicht möglich es mit der nöthigen Gemütsruhe zu lesen, da ich noch viel rückständige u. dringende Arbeiten zu erledigen habe. - Ihr Buch wird sicher wie es bei diesem alte Welt in Spannung haltenden Thema nicht anders möglich ist seinen Weg finden. Einer Reklame bedarf es wohl nicht. Das Thema resp. die Frage liegt ja in der Luft (wie Sie aus dem Umstand sehen dass sich ein so hervorragender Maler wie G. Max damit beschäftigt) u. harrt dringend

[MM774C-000005-456]

der Lösung. Ihre Publication resp. Ihr Fund wird aber die Luft reinigen, die so gewitterschwül u. nebelig über am Europas Himmel hängt. Die wenigen unscheinbaren Knochen die Sie fanden wiegen ganze Bibliotheken berühmter Männer auf.

Erlauben Sie mir noch einige Bemerkungen allgemeineren Art, die sich mir erst jetzt aufdrängen.

Der [?Gleicheinigkeit?] wegen wäre es wohl besser gewesen entweder lauter Photographien oder lauter Zeichnungen aufzunehmen, am besten, jedenfalls am deutlichsten sind Zeichnungen (wenigstens nach Ihrer femur zeichnung zu urtheilen).

Ihre Ansicht, dass es vorsichtiger gewesen wäre solche das Urtheil vorwegnehmende Stellen (wie Seite 1 "der offenbar ein Glied etc"u. Seite 2 "das sich durch seine etc) wegzulassen, theile ich vollkommen. Zwingender für Ihre Folgerungen wäre es wohl gewesen, wenn Sie erst ganz harmlos die Knochen beschrieben hätten. Dann aber, immer noch so harmlos wie möglich auf die Aehnlichkeit mit Mensch u. Affen hingewiesen hätten, zuletzt aber Alles zusammenfassend, gleichsam widerstrebend, aber doch mit inneren Nothwendigkeit zu Ihren Conclusionen gekommen wären. Das hätte sich auch wissenschaftlich angesehen.

Sie würden Ihrer Sache einen grossen Dienst erweisen, wenn Sie eine populäre Ausgabe des Buches veranlassen würden resp. bearbeiten würden. Schon für Gebildete (z. B. Juristen) ist es nicht möglich den Maasangaben, technischen Ausdrücken etc. zu folgen: Ihre "allgemeine Folgerungen" werden ja allgemeiner verständlich sein, aber doch nur für Gebildete. Es ist von allgemein grössten Werth jedem die Bedeutung des Fundes klar zu machen, denn diese

[MM774C-000005-457]

paar Knochen sind besser wie ganze Bibliotheken geeignet das riesige Kartenhaus pfällischer Weisheit u. Philosophie zu zerstören. -

Der Ausdruck Seite 28 "die g^{rosse} Länge des Schenkelbeins war nöthig um gehörig lange Schritte zu ermöglichen etc" kommt mir etwas bedenklich vor, man denkt unwillkürlich dabei: an wenn er keine lange Schritte machen konnte, musste er eben etwas kurzere machen. Sie hätten vielleicht das Zweckmässige langer Schritte mehr hervorheben müssen.

Bes. schön finde ich das Capitel über die Hand, Seite 32 etc.

Ueber die anthropol. Messungen i. die palaeontolog. Angaben kann ich nicht urtheilen. Soweit ich jedoch ein Urtheil mir bilden kann glaube ich, dass Sie dass Thema (das sich ja in unendliche Längen ausspinnen lässt) kurz, deutlich u. mit gründlichen Ernst bearbeitet haben u. sich vor keinem Gegner zu fürchten haben.

II. Blatt 13-10.94.

Ich will Ihnen einige Hefte der "Zukunft" mitschicken mit einigen Sie vielleicht interessirenden Artikeln z.B. Ch. Darwin u. die Ethik N.99

ferner 2 Artikle von Asch u. 1 Antwort von [?Jarusiel]. Wenn Sie vielleicht Zeit u. Lust haben das zu lesen würde es mich interessiren Ihr Urtheil zu vernehmen. Ich will gleich gestehen, dass ich bald, wenn auch noch nicht ganz, vielleicht auf den Standpunkt von Asch angelangt sein werde. Es ist dies nur scheinbar ein nihilistischer Standpunkt; er will ja wohl Beinahe alle Medicamente abgeschafft wissen, allein er wünsch doch auch, dass an deren Stelle die natürlichen Heilmethoden (Electric, Luft, od. Klima, Massage, Gymnastik, Hygiene, [?P??]therapie od. Suggestion, Wasser, Ernährung) treten u. ich bin überzeugt, dass man bei richtigen Combination aller dieser Methoden viel weiter kommt als mit Recepten-

[MM774C-000005-458]

schreiberei. Diese Methoden sind theilweise durch Laien schon auf einer ziemlichen Höhe der Vervollkommung angelangt (u. ihrer Vertreter wagen bereits d. offenen Kampf mit der "Schul"medicin. Unter Schulmedicin meine ich eigentlich nur die Therapie; denn die Anatomie, Physiologie die Diagnostik sind nicht berührt von diesen Kampf in therap. Methoden.

Morgen beginnen die [??Raies??]; ich habe Sie u. Familie nicht eingeladen da ich weiss das Sie für solche Dinge nicht schwärmen. Sollten Sie Lust haben Dienstag den 16. Oktober das Concert von Herzberg (welche Familie Ihnen sicher [?per Renominé] bekannt ist) zu hören, so wird es uns angenehm sein Sie bei uns zu sehen.

Mit frdl. Grüssen v. Haus zu Haus

Ergebener

E. Herrmann.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000003-433]

Malang. 15 October 1894

[in other (Dubois' ?) hand: "got it"]

Dear Dubois! Congratulations with the good solution, as long as it's out of the hands of the high gentleman, all will be fine. Write me a letter about what mistake you fear has been made and what you want done with the books that are present in Holland with a list of addresses, I will then forward your letter with the first mail to one of the legal secretaries at the Department of colonies, a cousin of mine who is already working there for 31 years and thus knows the ropes, he will then take care that everything is being done as you wish it. So only write to that purpose. –

As to the matter of keeping the skull and the femur safe, I think the best you can do is to go to the General Receiver in Tulung Agung, or if there is one, the Assistant Resident, and persuade him to let you borrow one of his money boxes in his office, lock in their what you need kept safe and take the key with you that way I always kept government papers and money safe in Solok if I went on [?kwantau?] – and other journeys. – If he refuses then ask whether he has any objections that you will go to the inspector of finances of the Department and ask permission that usually helps instantaneously. – You will keep the keys, but you do not want to risk losing them on your journey and therefore will give them to me and I will put them in my money box. You will return and no one will burgle your treasures, and nobody needs to know they are here. – When you return from British India you pack the chest and take them with you on the same boat on which you are travelling yourself, one for instance as passengers freight in the cargo hold which you align with tin and solder closed so nobody can take anything out. – This seems to me the right way to do it and you are officially covered. – The large amount will go as Government freight, preferably on the same ship, but you need not speak to anyone about keeping one chest with you. – Have all addressed with your name, general storage house Amsterdam, so that nobody can receive them but yourself. Give all the chests a follow up numbering and make an inventory so nobody can steal anything from you. –

[MM774C-000003-434]

If you cannot get a hold of a money box in Tulung Agung and you do wish to keep it safe here out of reach of pirates from Batavia or Buitenzorg then I will probably be able to persuade the receiver here to borrow me a chest that can remain under guard in his money office. – I would in any case take the pieces with you yourself to the Netherlands.

Thank you for your medical advice – please don't blame me for bothering you again with this matter, but to me it is of great importance, it influences my complete strength to work, and I do not feel well yet. – This is the situation; no appetising story that a doctor will more often get to hear, something that is not intended for ladies ears: – for quite some time my intestines are not working normally, sometimes good but sometimes not, – after having been cold and wet I got diarrhoea in April, and Dr. Koppeschaar subscribe me a drink of

Salicyl bismuth 6	7	} A
tinct. opium	2	
Sol gumm. 200	1	

which made all well again. In July I got problems again and I called for Dr. Stammenhäus as Koppeschaar had gone to Lombok and I did not consider this a subject to deal with a lady. Stammenhaus first subscribe me Caster oil and when the bismuth traces of the medicine had disappeared there turned out to be a red slime with this tool: which was explained as being an amoebic catarrh of the colon. – I did not get any oral medicine but just enemas

1 gram sodaform	} no effect.
2 ” [???. ????	
500 ” water	

Then bismuth powder without opium	no effect
hydrochloric acid with some opium	no effect
then enemas 1000 water with Tanine.	Effect: cramps with the stool, red slime remains.

In that stage the Director came to Blitar and Malang. – On advice of Stammenhäus I took 16 drops of laudanum in the morning and 5 in the evening and that way I made the journey like a gentleman and kept up appearances very well but at night the bomb went off, no appetite. –

After four days of this diet and having said goodbye to his Noble severe Sir at the station I remained alone with my misery. Stammenhäus did not return, he told me that this might take four years. – Nice prospect! – Leave: being fired from the service [? therewith] – miserable prospect! – Then there was a period of: feeling a large pressure to defecate on any change of position for instance with standing up et cetera. – Then running for the safety of seclusion: result one spoonful of pressed sago with red wine. – I have no better comparison. – Then help appeared in the shape of an Indian lady who daily gave me six glasses to drink of

4 grams sim Aruba
4 ” pomegranate peel
4 ” cinchona bark

½ liter cooked until it was ¼ liter.

As if by magic both slime and blood disappeared. – Only the stool, even with a severe diet remained thinish (watery). Mrs Koppeschaar then advised me tannine [?chinnine?] 18 pills daily. – They did not have much effect, but I did feel good enough 14 days ago to travel again along the line to Blitar and afterwards to Surabaya. – I there had to eat hotel food again and even though very moderately I returned with diarrhoea like water. I've immediately taken my Sim Aruba drink again and am now doing this already for 10 days but the effect isn't large: there is absolutely no slime or blood but my stool, four times a day, is thin as water although the right colour and without undigested food – all well. – Could it harm in this situation to take drink A again? My appetite is good; I do not have any pains except some sensitivity in my tailbone, which I got from the enemas. – All I need is something that binds. – Mrs Koppeschaar has cured some people from dysentery with tannin quinine and bismuth as [???. ???], she does not want to hear about anything else, but that is good for retired people who can afford to stay-at-home for a couple of months, which is too difficult for me. – Would it hurt under these circumstances to take A again? – Forgive me for this long and distasteful story but I know you will not blame me for it, I have nobody here I trust. – Think about it and give me your judgement about what else I can do –

my best thanks in advance

yours truly
ThDelprat

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000003-433]

Malang. 15 October. 94

[in other (Dubois' ?) hand: "in handen"]

Waarde Dubois! Geluk met de goede oplossing, als de boel maar uit handen is van de H.H. hier komt alles terecht. Schrijf mij een brief inhoudende welke vergissing ge vreest dat begaan is en wat ge met de in Holland aanwezige boeken wenscht gedaan te hebben met opgaaf der adressen, dan zal ik per eerste mail dat schrijven van U naar een der referendarissen op Koloniën zenden, een neef van mij die reeds 31 jaar daar werkt en dus de routine weet, die zal dan wel zorgen dat volgens Uwe wenschen gehandeld wordt. Schrijf dus daarvoor alleen. –

Wat de opbewaring questie van schedel en been betreft, geloof ik dat ge het beste doet met den algemeene ontvanger te Toeloeng Agoeng, of zoo die er is de assistent resident, over te halen U een der geldkisten te leen te geven in zijn [???) kantoor, ge sluit daarin wat ge geborgen wilt hebben en neemt den sleutel mede tegen [???)], op die wijze borg ik steeds de gouvernementspapieren en gelden te Solok als ik op kwantau – en andere tochten ging. – Maakt hij bezwaar dan vraagt ge of hij er tegen heeft dat ge den inspecteur van financiën der afdeling daartoe vergunning vraagt, gewoonlijk helpt dat dadelijk. – Ge bewaart dan die sleutels, doch wilt geniet de risico lopen die op Uwe reis te verliezen geef ze dan onderhands aan mij dan zal ik ze in mijn geldkist leggen. Dat ge terugkomt en geen inbraakbij Uwe schatten toelaten, niemand behoeft te weten dat ze hier zijn. – Komt ge uit engelsch Indië terug pak dan de kisten en neem die met dezelfde boot mede waarmee de gereist, die ééne b.v. als passagiers goed voor het ruim en laat die met blik voeren en dicht solderen dan kan niemand er iets aan ontvreemden. – Mij dunkt dit is de [???)mste] weg en zijt ge officieel gedekt. – De groote hoeveelheid gaat als gouvernement vrachtgoed liefst met hetzelfde schip, voor het bij U houden van die ééne kist behoeft ge niemand te spreken. – Adres zeer alles aan Uwe naam, algemeen pakhuis Amsterdam, dan kan niemand ze ontvangen dan gezelf. Geef elk der kisten een volgnummer en maakt ongeveer een inventaris dan kan men u niets ontvreemden. –

[MM774C-000003-434]

Kunt ge te Toeloeng Agoeng geen geldkist krijgen en wensch ge die toch hier op te bergen buiten bereik Bataviaansche of Buitenzorgsche piraten dan kan ik vermoedelijk hier bij den ontvanger wel een kist lenen die dan onder bewaking in diens geldkantoor blijft. – In alle geval zouden ik die stukken zelf mede nemen naar Nederland.

Dank voor Uwe raadgeving op medisch gebied – duidt het mij niet ten kwade dat ik U daarmee nog eens lastig val maar de zaak is voor mij van groot gewicht, mijn hele werkkraft is er mede gemoeid, en ik ben nog niet in orde. – Ziet mijn toestand; geen smakelijk verhaal maar een dokter zal wel eens meer iets horen dat niet voor dames ooren bestemd is: – reeds sedert lang werkten mijn ingewanden niet geheel normaal, dan weder eens goed dan weder niet, – na koude en nattigheid kreeg ik in April diarrhee, ik kreeg toen van Dr. Koppeschaar een drankje van

Salicyl bismuth 6	7	} A
tinct. opium	2	
Sol gumm. 200	1	

dat bracht alles weder in orde. In Juli kreeg ik weder last en riep Dr. Stammenhäus daar Koppeschaar naar Lombok was en ik dit geen praatje vond om met een dame af te handelen. Stammenhaus gaf mij eerst Caster olie en toen de bismuth [?sporen] van het drankje verdwenen waren bleek het dat er roode slijm bij de ontlasting was: verklaard als amoebische katarrh van de dikke darm. – Ik kreeg niets om in te nemen maar lavementen

1 gram sodaform	} effect nihil.
2 ” [???. ????	
500 ” water	

toen bismuth poeders zonder opium	– effect nihil
toen zoutzuur met wat opium	– effect nihil
toen lavement 1000 water met pakje Tanine.	– Effect: krampen bij de ontlasting, rode slijm bleef even goed bestaan.

In dit stadium kwam de Directeur te Blitar en Malang. – Ik neem toen op een raad Stammenhäus 's morgens 16 druppels laudanum en 's avonds 5 daarmee maakte ik de reis als een heer en hield mij uitstekend alleen 's nachts brak de bom los en eetlust nihil. –

Na vier dagen dit dieet gewijd te hebben en ZHEG. aan het station vaarwel gezegd te hebben bleef ik met mijne ellende alleen. Stammenhäus kwam niet terug hij [???) had mij gezegd dat dit wel vier jaren kon duren. – Prettig vooruitzicht. – verlof: ontslag uit de dienst [?waarmede] – ellende in het vooruitzicht! – Toen kwam periode van: telkens een groote aandrang tot ontlasting bij elke verandering van positie b.v. Zitten tot staan enz. – dan met spoed redding gezocht in afzondering: resultaat een dessert lepel [ge???)schte] sago met roode wijn. – Beter kan ik het niet vergelijken. – Toen kwam hulp opdagen in den vorm eener Indische dame die mij dagelijks zes bindglazen te drinken gaf van

4 gram sim Aruba
4 ” granaatappelschil
4 ” kinabast
½ liter water verkookt tot ¼ liter.

Als met toverslag verdwenen én slijm én bloed. – alleen ontlasting bleef zelfs bij streng dieet dun ([???)achtig]). Mevrouw Koppeschaar raadde mij toen aan tannine [?chinnine?] 18 pillen daags. – Veel effect hebben die niet gehad, maar ik was toch zowel dat ik 14 dagen geleden weder langs de lijn naar Blitar ging en daarna naar Soerabaja. – Daar moest ik logements kost eten al was het met mate en kwam terug met diarrhee als water. Ik heb dadelijk mijn Sim Aruba drankje weder ingenomen en doe dit nu al 10 dagen lang maar het effect is niet groot: slijm en bloed absoluut niet maar ontlasting vier malen daags dun als water hoewel goed van kleur en zonder onverteerd eten – alles goed. – Kan het in deze stand van zaken kwaad drankje A weder eens in te nemen? Mijn eetlust is goed, pijnen heb ik absoluut niet alleen wat gevoeligheid in stuitje, gekregen van de lavementen. – Alles wat ik noodig heb is iets bindends. – Mevrouw Koppeschaar heeft eenige dysenterie lijders genezen met tannine chinine en zmut daar [???. ???]. Zij wil van niets anders weten, dat is goed voor renteniers die een paar maanden rustig thuis kunnen blijven, dat is mij echter moeilijk. – Kan het kwaad in deze omstandigheden A nog eens te nemen? – Vergeef mij dit lang en onsmakelijk verhaal maar ik weet dat ge mij dit wel niet kwalijk zult nemen, ik heb hier in niemand vertrouwen. – Piker er eens over en zeg mij Uwe oordeel of moet ik wat anders doen –

Bij voorbaat mijn besten dank

tw

[ThDelprat](#)

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000010-171]

Tulung Agung 15.10.94

My Dear Doctor;

I called round at your house yesterday forenoon with Mr Boyd + his son Alex to take you by surprise but you were confined to bed. I therefore wished to call upon you this evening together with Mr Boyd, but your servant who came here this morning informed us you had fever. As I am returning to Mringin tomorrow I shall not have the pleasure of seeing you just now.

Since, however, I have

[MM774C-000010-172]

now left Semarang for good and am now located at Ngridjo at some other time, + I hope at an early date, the pleasure again of meeting you.

The weather is oppressive here and I don't wonder at you feeling feverish. I trust the rains will soon begin to fall with west monsoon regularity, + that with the consequent coolness your state of health will improve.

With best wishes and kindest regards to Mrs Dubois and you all,

Believe me, Yours sincerely

Adam Prentice

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

1057

— Send from Jawa —

[MM774C-000010-171]

Toeloeng Agoeng 15.10.94

My Dear Doctor;

I called round at your house yesterday forenoon with Mr Boyd + his son Alex to take you by surprise but you were confined to bed. I therefore wished to call upon you this evening together with Mr Boyd, but your servant who came here this morning informed us you had fever. As I am returning to Mringin tomorrow I shall not have the pleasure of seeing you just now.

Since, however, I have

[MM774C-000010-172]

now left Semarang for good and am now located at Ngridjo at some other time, + I hope at an early date, the pleasure again of meeting you.

The weather is oppressive here and I don't wonder at you feeling feverish. I trust the rains will soon begin to fall with west monsoon regularity, + that with the consequent coolness your state of health will improve.

With best wishes and kindest regards to Mrs Dubois and you all,

Believe me, Yours sincerely

Adam Prentice

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000010-173]

Mringin 20.10.94

My Dear Doctor,

Thanks for your kind letter of the 17th inst. Mr. Boyd is very sorry indeed that you should have misunderstood him especially as he had before asked you to take nothing amiss from him as he meant it well with you and has always considered you a good friend. Nor can he even in the least recall the circumstances that seem to have made a painful impression in your mind. The weather too, unfortunately for next year's coffee crop, is and has been miserably wet at Mringin and mystique so that visitors cannot enjoy the climate much, but all the same any friend who does not mind these things is highly welcome to come, especially an old frequenter like yourself.

I am intending to begin a new estate close to here + the commission will be here shortly to inspect the pillars etc. I can get no permission to begin planting until all these matters are arranged.

[MM774C-000010-174]

Thanks for your hearty good wishes for my success in this new venture which I anticipate will turn out well. The "Climates" remains long in suspense, but I trust the work will be published soon. What is the general impression now in Germany etc. among the learned respecting the views you express in your book?

Mr van Velthoven and Mr Goernat are coming to Mringin tomorrow for one day. Messrs Henderson + Budd, friends of mine, are coming here today to stay two days. They are going to inspect the forest here with me. I have cut a narrow footpath through it to facilitate inspection but I trust it won't be wet tomorrow, as it is today.

[The] child is in magnificent health at Malang.

When are you going to Calcutta?

Come up please to Mringin at any time that suits you and receive the kind regards together with Mrs Dubois + children of Mr Boyd and

yours sincerely
Adam Prentice

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000010-173]

Mringin 20.10.94

My Dear Dr,

Thanks for your kind letter of the 17th inst. Mr. Boyd is very sorry indeed that you should have misunderstood him especially as he had before asked you to take nothing amiss from him as he meant it well with you and has always considered you a good friend. Nor can he even in the least recall the circumstances that seem to have made a painful impression in your mind. The weather too, unfortunately for next year's coffee crop, is and has been miserably wet at Mringin and mystique so that visitors cannot enjoy the climate much, but all the same any friend who does not mind these things is highly welcome to come, especially an old frequenter like yourself.

I am intending to begin a new estate close to here + the commission will be here shortly to inspect the pillars etc. I can get no permission to begin planting until all these matters are arranged.

[MM774C-000010-174]

Thanks for your hearty good wishes for my success in this new venture which I anticipate will turn out well. The "Climates" remains long in suspense, but I trust the work will be published soon. What is the general impression now in Germany etc. among the learned respecting the views you express in your book?

Mr van Velthoven en Mr Goernat are coming to Mringin tomorrow for one day. Messrs Henderson + Budd, friends of mine, are coming here today to stay two days. They are going to inspect the forest here with me. I have cut a narrow footpath through it to facilitate inspection but I trust it won't ~~renn~~ be wet tomorrow, as it is today.

A child is in magnificent health at Malang.

When are you going to Calcutta?

Come up please to Mringin at any time that suits you and receive the kind regards together with Mrs Dubois + children of Mr Boyd and

yours sincerely
Adam Prentice

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000013-410]

Utrecht, 21 October 1894.

Dear Mr Dubois,

Your letter of 24 July I have received on 12 September, whilst I was still in Lugano, and yesterday I have received your letter of 11 September. I very much regret to hear that your health again leaves much to be desired, but I hope it will soon begin improve. I know alas from experience how everything suffers from it.

I was very sorry to hear about the poor condition of the photo camera. Some sloppiness was to be expected of this firm, after they had been so inaccurate, with regard to

[MM774C-000013-411]

the orders they had been given. But such outrageous unfairness not even I had expected. So in future they have to be counted amongst the firms that just sent the trash of their stock to the Indies. I have obviously immediately written and extensive letter to H.H. Loman & Co summing up all your complaints. I hope they will at least attempt to show some dignity and send you a new lens as soon as possible and a new shutter. 23 October

This is how far I got the evening before last, when I received visitors. Yesterday I had no time to spare and I hope tonight to finish his letter. Meanwhile I have yesterday received the included rather peculiar answer of the firm Loman & Co. Peculiar because I copied your words to the letter,

[MM774C-000013-412]

about that what these gentlemen need to know. It expressively said the opening of “the hermetically soldered closed tin box”. I have yet again written this sentence to Amsterdam, but also told them that I would forward the letter to you.

I have again not heard anything from Mr Thieme and as you haven't either, his behaviour should be qualified as highly indecent. His latest letter is from 14 June, in which he writes that the appearance of the English edition “is only awaiting my departure to London, which will now be very soon.” What is most sad about the matter is that you probably have no means to force him to get this publication out, although he did declare to be willing to do so.

I have never spent such a sad summer vacation as just this year. I have been well and healthy for one single day. Already one day after our arrival from Hamburg I got a severe attack from colic and since then the functions of my stomach and intestines have been all but as what one would wish. Despite that I did leave for Zürich, where the International geological Congress was taking place, and I did later attend one of the excursions over the Alps to Lugano, thus hoping that some physical exercise might bring some improvement. But nothing helped. It is also impossible to arrange a suitable diet during such travels. Since 18 September I have returned here and a massage cure that I have undertaken has done me so well that I will soon be able to consider myself completely cured. Despite all the discomforts this excursion through the Alps was one of the most instructive that I've ever encountered.

Upon my return I was pleased to find three colossal chests containing minerals rocks et cetera which the Royal Natural History Society of the Dutch Indies has so graciously offered as a gift to our museum. There are more than

[transposed in margin]

1100 objects, so there is again plenty work of labelling and cataloguing. This is always the bittersweet downside to new acquisitions, but without them one would not have the material for research.

I hope that your next letter will bring better news about you and your future plans, as much as I hope to be able to send you news about the publication of the “Climates”.

After cordial greetings   ever yours truly   A Wichmann

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000013-410]

Utrecht, 21 Octbr 1894.

Waarde Heer Dubois,

Uw schrijven dd.24.VII. mocht ik den 12 Septbr., nog te Lugano zijnde, ontvangen en gisteren gewerd mij Uw brief d.d. 11.IX. Het doet mij bijzonder leed, dat Uw gezondheidstoestand weder zoo veel te wenschen overlaat en ik hoop van harte, dat die spoedig weder eene wending ten gunste neemt. Weet ik toch helaas uit eigen ondervinding hoe alles er onder moet lijden.

Zeer verdrotten heeft mij Uw bericht over de slechte toestand van het photographie-toestel. Eenige slordigheden heb ik wel van de firma moeten verwachten, nadat zij zoo in accuraat, wat betreft de uitvoering

[MM774C-000013-411]

van de haar gegeven orders geweest was. Maar eene zoo verre gaande oneerlijkheid had ik niet kunnen verwachten. Zij behoren dus in de toekomst onder de firma's gerekend te worden, die gewoon zijn het uitschot van hare magazijnen naar Indië te zenden. Ik heb natuurlijk onmiddellijk eene uitvoerige brief aan de H.H. Loman & Co geschreven en alle Uwe grieven opgesomd. Ik hoop dat zij ten minste eene poging zal doen de eer aan zich te houden en spoedig eene nieuwe lens en een nieuwe [?moment]sluiter aan U zal afzenden. 23.X.

Zoover was ik eergisteren avond gekomen, toen ik bezoek ontving. Gisteren schoot er geen tijd over en nu hoop ik heden avond met deze regels gereed gekomen. Intusschen is reeds gisteren het bijgaand zonderling antwoord van de firma Loman & Co ingekomen. Zonderling omdat ik ~~ook~~^{ook} Uw brief woordelijk had

[MM774C-000013-412]

overgeschreven, hetgeen van belang was ter kennis te brengen van die heeren. Hierin stond nu uitdrukkelijk van het openen “van de hermetisch dichtgesoldeerd de blikken kist”. Ik die zinsnede nog eens weder aan Amsterdam geschreven, maar voor het overige medegeedeeld, dat ik den brief verder aan U zou doorzenden.

Van den Heer Thieme heb ik niets weder gehoord en aangezien hij ook U niets heeft doen weten, zoo is zijn gedrag ^{als} meer dan hoogst onbehoorlijk te qualificeren. Zijn laatste brief is van 14 Juni, waarin hij schrijft dat het verschijnen der Engelsche editie “wacht enkel op mijn vertrek naar Londen, dat nu zeer spoedig zal plaats hebben.” Het meest treurige bij de zaak is, dat U waarschijnlijk geen middel heeft ^{om} hem tot die uitgave te dwingen, hoewel hij ~~er~~ zich daartoe bereid heeft verklaard.

Ik heb wel nog nimmer eene zoo treurige zomervacantie doorgebracht, als juist [ge??????] ^{dit} jaar. Een enkele dag ben ik wel en gezond geweest. Reeds één dag na onze aankomst van Hamburg kreeg ik een hevige aanval van koliek en sedertdien tijd hebben de functien van maag en ingewanden alles te wenschen overgelaten. Niettegenstaande dit alles ben ik toch maar naar Zürich vertrokken, waar het internationaal geologisch Congres plaats had, en heb ook later aan een van de excursies over de Alpen tot Lugano deelgenomen, althoos hoopende, dat lichamelijke inspanning eene verbetering tot stand zoude brengen. Maar niets heeft mogen baten. Voor eene geschikte dieet kan dergelijke reizen ook geen zorg dragen. Sedert 18 Septbr ben ik alhier weder terug en eene daarna ondernomen massage kuur heeft mij zoo goed gedaan, dat ik mij spoedig als geheel hersteld mag beschouwen. Niettegenstaande al de ongemakken was dezen Alpen-excursie een van de meest leerrijke die ik ^{ooit} heb mede gemaakt.

Bij mijn terugkomst werd ik verheugd met drie kolossale kisten, inhoudende al de mineralen, gesteenten enz, die de K. Natuur. Vereeniging van Ned. Indië zoo grootmoedig was aan ons Museum ten geschenken aan te bieden. Het zijn meer dan

[transposed in margin]

1100 voorwerpen, zoodat er weder aan werk voor etiketteeren en katalogiseeren geen gebrek is. Dat is altijd groene schaduwzijde van de aanwinsten die men verkrijgt, maar zonder dat heeft men ook niet het materiaal voor de onderzoekingen.

Ik hoop dat U volgend schrijven betere berichten omtrent U en Uwe verdere plannen zal bevatten, evenals ik hoop U het bericht van het verschijnen der “Climates” te kunnen zenden.

Na hartelijke groeten steeds de Uwe   AWichmann

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000005-453]

Blitar 25 October 1894

Dear colleague!

Thank you for the books you have sent me. Lack of time prevented me from reading the book of Doctor K..

I am herewith sending you an issue of "Echo", on page 1286 new find and extract of a lecture of Virchow that might be important to you. Please send the Echo back soon. I will have more time to write you in a few days. Meanwhile I remain with polite greetings from house to house

your willing servant

E.Herrmann

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

1060

— Send from Jawa —

[MM774C-000005-453]

Blitar 25-10-94

Waarde Collega!

Hartelijk dank voor de bij de boeken door U mij toegezonden. Wegens mangel aan tijd kon ik het boek v. Dr.v.K. nog niet lezen.

Hierbij zend ik een "Echo" pag.1286 vindt U een misschien voor U belangrijk uittreksel uit ~~de~~ eene redevoering van Virchow. Verzoek bel. spoedige terugzending van het Echo. Eerstdaags als ik meer tijd heb zal ik meer schrijven. Intusschen verblijf ik met bel. groeten v. huis t. huis.

UwDwDr

E.Herrmann

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000003-435]

Malang 26 October 1894

Dear Dubois!

Thank you for your interested letter. – Upon receiving your recipe I have immediately purchased the ingredients and I prefer the daily irrigation. – I believe it works very well for me and at least during the last days there is a noticeable improvement. Stool is not so watery any more, although not completely normal yet. – I've got much appetite, and am eating steak and receiving soup with a spoon of [?pepton?]. But withhold myself of anything that contains fat or pepper and also of vegetables. – The illness has really got to me, not only did I become terribly thin, such that I was shocked to see myself bathing, but for some time I also could not lie down in bed without large drops of perspiration came from my head in such amounts that I had to change my pillow. This has improved the last days although tomorrow I got up with a headache like feeling, nausea and dizziness and

[MM774C-000003-436]

feeling pathetic, like wanting to sit down in an easy chair and sleep. – I have then made a large walk to get some diversion, but upon returning home I felt much better but by sitting still the feeling of exhaustion returned. – Could this be the consequence of the rather strong 1% laudanum injection? – You see I am beginning to become an old man pondering on its ailments, but I really only do this to you, for the rest of the world I'm completely cured; – that is the privilege of being an anthropoid. –

Don't wait too long with sending me the list of persons to whom you want complimentary copies sent for else the ministry will have dealt with it as they like, – my letter should not arrive too late. – The nonchalance of the State Publishing Office is incomprehensible, one cannot from a publication choose to leave figures out. If they really did that, I would send an official complaint to the Government. – But first make sure it really happened. –

On 7 November I will give a lecture with magic lantern and limelight about [????????] and other interesting stuff in the [?Kaboepatau?], If you feel like seeing Sumatra again then do come over. – My sister has taken a return ticket with the Lloyd and will come over to stay with us for a couple of months. – Yesterday she has left Marseille. – I'm cherishing the high intention to go to Batavia and pick her up by train from here, it'll take three days to get to Batavia and the trip will hardly cost me anything as I have a free pass for the railroad. It does no harm to show one's face in Batavia now and again.

Have you read Lourdes by Zola? If not I will send it to you, answer me on a postcard it's a wonderful book and in particular the last part you really ought to read.

With best greetings

yours truly

ThDelprat

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000003-435]

Malang 26 Oct: 94

Waarde Dubois!

Dank voor Uw belangstellend schrijven. – Na ontvangst van Uwe recept heb ik dadelijk de ingrediënten aangeschaft en prefereer ik dagelijks de irrigatie. – Ik geloof dat het mij zeer goed helpt er is tenminste in de laatste dagen een merkbare beterschap. Ontlasting volstrekt niet zoo dun meer, hoewel nog niet geheel normaal. – Ik heb veel honger, eet biefstuk en krijg soep met een lepel [?pepton?], Onthoudt mij echter van alles wat enig vet of peper bevat en ook van groenten. – De ziekte heeft mij echter geweldig aangepakt, niet alleen dat ik verschrikkelijk mager ben geworden zoodat ik bij het baden van mijzelf schrok, maar ik heb een tijd gehad dat ik niet te bed kon liggen of grootte druppels transpiratie by gulden mij aan alle kanten van het hoofd zoo dat ik van kussen moest wisselen. Dat is in de laatste dagen beter doch hedenmorgen stond ik op met een hoofd pijn achtig gevoel, neiging tot braken duizeligheid en

[MM774C-000003-436]

gevoel van doe zieligheid, geneidheid om in een gemakkelijke stoel te gaan liggen slapen. – Ik ben toen een flinke wandeling gaan maken om mij te verzetten, thuis komend voelde ik mij veel beter doch stilzittend komt dat gevoel van afmatting terug. – Kan het zijn dat dit een gevolg is van de vrij sterke 1% laudanuminspuiting? – Ge ziet ik begin een oude man te worden rijp voor pensioen die over zijn kwalen begint te tobben, dit doe ik echter maar alleen aan U, voor anderen ben ik volkomen hersteld; – dat is het voorrecht menschaap te zijn. –

Wacht niet te lang met de toezending van de lijst der personen aan wie ge exemplaren wilt gezonden hebben anders heeft men de verzending op het ministerie nl naar eigen goed vinden gedaan, – mijn brief moet niet te laat komen. – De nonchalance der Landsdrukkerij is onbegrijpelijk, men kan toch uit een werk maar niet naar verkiezen platen weglaten. heeft men dat werkelijk gedaan dan zouden ik mij daarvoor officieel bij de Regeering beklagen. – Tracht daar echter eerst zekerheid over te verkrijgen. –

7 November geef ik eene vertelling met toverlantaarn en kalklicht over de [????????] en ander belangstellends in de [?Kaboepatau?], hebt ge lust Sumatra nog eens te zien kom dan over. – Mijne zuster heeft een retourtje genomen met de Lloyd en komt eenige maanden bij ons logeren. – Gister verliet zij Marseille. – Ik koester het hooge voornemen haar te Batavia te gaan afhalen per trein en hier, in drie dagen is men te Batavia en de reis kost mij nagenoeg niets daar ik eene vrijkaart op de spoor heb. Het kan geen kwaad zich van tijd tot tijd eens te Batavia te vertoonen.

Hebt ge Lourdes gelezen van Zola? Zoo niet dan zal ik het U zenden, antwoordt mij op een briefkaart het is een prachtig boek vooral het laatste gedeelte moet ge bepaald lezen.

Met beste groeten

tw

ThDelprat

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000010-386]

[??.?.] Pinang 26 October 1894

Travelling

In haste

Dear Mr Dubois,

I hope that you have also officially written to the Director about your trip to Calcutta else the matter will for now not be dealt with. I have received your private letter from 8 October, but I cannot deal with the situation from here. I did leave necessary instructions at the bureau.

I do not think that for the Director

[MM774C-000010-387]

a private letter will suffice. So if you have not written to him officially yet the best advice I can give you from here is to do this "as soon as possible". It is a shame you haven't followed my advice in August to send in a proposal soon!

About the shipment of the first series of fossils and any following you will also have to write officially to the Director and not to me.

Assuring is something the Government will not likely do; I do not think it necessary. But that doesn't mean that you cannot propose your opinion about what you think necessary or useful; the Government can then decide.

Your request to have the most valuable fossils transported in a more secure way: Excellent! Please give an indication of how that is to be done? The message you proposed by transporting them yourself as passenger's luggage I do not like at all. The best way would still be by using a bill of lading, et cetera: maybe they can, however, be marked as objects of value?

Please, also in this case, clarify what you think is necessary!

Also the official acknowledgement that is to be sent in advance to the British Indian authorities you will

[MM774C-000010-388]

have to propose officially.

You will be able to get an advance on your travel expenses, but I do not think the amount will be as high as *f* 2000. It is usual to give 2/3 of the likely amount. Also ask for this officially.

In my opinion the Administration will arrange transport for you up to Singapore, if you request this; which you should do. From Singapore on what you will have to pay it yourself and advance this to be restituted with your travel declarations.

I cannot look into matters concerning your brochure from here.

I will, however, send both your letters to Fennema. Once you have officially submitted your proposal they might be useful as explanatory statements. After polite greetings
your willing servant

G.P.A. Renaud

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000010-386]

[??.?.] Pinang 26 Oct 94

Op reis

In haast

Waarde Heer Dubois,

Ik hoop dat U over Uwe reis naar Calcutta ook den Heer Directeur officieel geschreven heeft, anders blijft de zaak voorloopig onbehandeld. Ik ontving hier Uw particuliertje van 8 October, maar kan hier de zaak niet afdoen. Op bureau had ik er de noodige instructies voor achtergelaten.

Ook geloof ik niet dat de hr Directeur de zaak

[MM774C-000010-387]

op een particulieren brief zal afdoen. Indien U alzoo nog niet officieel geschreven heeft is de beste raad, dien ik U van hieruit geven kan het "ten spoedigste" te doen. Jammer dat U mijne raad in Augustus niet gevolgd heeft spoedig een voorstel te doen!

Over de verzending der eerste serie fossielen en der volgenden zal U ook officieel aan den Directeur hebben te schrijven en niet aan mij.

Assureeren doet de Regeering denkelijk niet, ik vind het niet noodig. Één en ander neemt niet weg dat U van Uw standpunt heeft voor te stellen wat U noodig of nuttig acht; de Regeringen kan dan beslissen.

U ver zoekt de meest waardevolle fossielen langs zekeerder weg te verzenden: Uitstekend! maar geef u dan s.v.p. op hoe? De methode ze U te doen overbrengen als passagiersgoed bevalt mij allerminst. Het best is men toch steeds geholpen met cognossemerten , enz: misschien kunnen ze erg ^{echter} als artikelen van waarde worden aangegeven?

Gelieve ook ^{hierover} te preciseeren wat u nuttig acht!

Ook de voorruit te zenden officieele kennisgeving aan de Engelsch Indische autoriteiten zal U

[MM774C-000010-388]

officieel hebben voor te stellen.

Een voorschot op Uwe reisdeclaraties zal U wel kunnen krijgen, maar denk ik niet tot een bedrag van *f* 2000. Men geeft gewoonlijk 2/3 van het vermoedelijke bedrag.

Wil ook dit officieel vragen.

M.i. vraagt het bestuur voor U passage tot Singapore, indien mits U er om verzoekt; wat U behoort te doen. Van S. ^{verder} zal U zelf hebben te betalen en voorteschieten dunkt mij tegen restitutie op reisdeclaratie.

Over Uwe brochure kan ik ook hier niets nazien.

Uwe beide brieven zend ik echter aan Fennema. Indien U den voorstellen officieel gedaan heeft kunnen zij wellicht ter toelichting dienen. Na beleefde groeten

Uw dw dr

G.P.A. Renaud

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-0000012-498]

[?Wendang?] Billiton, 29 October 94

Esteemed Mr Dubois,

I have received both your letters here on Billiton, where I have been for the last three months.

Thank you for the message they contained about the sea turtles, pity there wasn't anything else.

I will return to Buitenzorg on 13th of November and will remain there until about December 1st. I'd be pleased to meet you there or in Batavia before you are leaving to talk to you about the expansion and the thickness of the formation, I might be

[MM774C-0000012- 499]

able to use that information for my geological map that is to be printed in 95 and 96. It would be better if we were to agree about how the formation is being presented, to avoid later issues. See the explanation of the colours [:] would you have "Quaternary" replaced with "Quaternary and Pliocene"? I take it that you, as do I, have not been able to make a sharp distinction between these two formations in Java.

Many greetings, also to your wife by RDM Verbeek

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

1063

— Send from Belitung —

[MM774C-0000012- 498]

[?Wendang?] Billiton, 29 Oct 94

Waarde Heer Dubois,

Uwe beide brieven ontving ik hier op Billiton, waar ik reeds 3 maanden ben.

Dank voor de daarin vervatte mededeling over de zeeschildpadden, jammer dat er niets anders was.

Dan 13^e Nov. kom ik te Buitenzorg terug en blijft daar tot ± 1 Dec.

Zeer gaarne wilde ik U daar of te Batavia voor Uw vertrek nog afspreken om de verbreiding en de dikte der formatie, misschien kan ik daarvoor

[MM774C-0000012- 499]

nog gebruik maken van mijne geologische kaart, die in 95 en 96 moet gedrukt worden. Het is beter dat wij het over de voorstelling der formatie op de kaart eerst ééns worden, om later kwestie's te vermijden. Zie de verklaring der kleuren zal dus in plaats van "kwartair" liever moeten komen "kwartairen plioceen?"

Ik meen tenminste dat U tussen die twee formaties op Java, evenmin als ik, een scherp onderscheid hebben kunnen maken.

Vele groeten, ook aan

Uwe vrouw, van #

RDM Verbeek

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000042-284]

N^o10. 31 October 1894.

Director of Education, Religion and Trade. I respectfully thank your Noble severe Sir and the government of the Dutch Indies for the gift of forty copies of the book published by the State publishers titled: "Pithecanthropus erectus", which I received together with your Missive dated 13 October last N^o9916.

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

1064

— Send from Jawa —

[MM774C-000042-284]

N^o10. 31 Oct. 1894.

Directeur O.E.N. UHoogedelGestrenge en den Regeering ^{van Nederlandsch Indië} betuig ik mijnen eerbiedigen dank voor het geschenk van veertig exemplaren van het ter Landsdrukkerij uitgegeven boek: "Pithecanthropus erectus", hetwelk ik tegelijk met Uwe Missive dd. 13 October ~~1894~~ ll. N^o9916 ontvangen mocht.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000003-437]

Malang. 1 November 1894.

Dear Dubois! I have read your letter with attention and I would really start to doubt your mental faculties if you're putting me at the same level as Treub – but it has happened before that someone is completely wrong about one thing and is completely normal otherwise, so there is hope yet. –

Now you will go to Holland to finalise the results of your work and your thoughts, to which your name will be connected eternally, and for which you here have sacrificed part of your health, let nothing and nobody influence you to say anything else than what you firmly believe and what you think needs to be said in the interest of science. You consider your work is something that can only be done by you and for which you wish to be responsible. – Having established this premise it is in my humble opinion best to say this to Martin up front in a friendly, benevolent and appreciative way, but, as you like, loud and clear. – If Martin truly is a great man than he will understand and appreciate this, if he only seems to be, then the best way to deal with corrupted greats is to be frank and I'd almost say blunt. – IJzerman has had much to thank in his career by his being frank to everyone he contacted about his opinions and plans but only as far as was necessary. – In matters that do not concern your work you will praise him and there with pre-empt to be considered unappreciative. –

In your case I would write two letters: one to Martin about as you have written you are planning to do, pointing out that your research here has opened your eyes for new insights that likely will not always agree with views of other scientists and maybe also not with his views and that you presume that will not have any influence on the pleasant relationship you are having and will continue to have!!! – [??.?.?] keep in mind that science knows no seniority or sub- dominance – you will have to let go of your severe military principles on this point or has your career as an officer not yet undermined this? –

[MM774C-000003-438]

I would send a second letter to professor Pikelharing as president of the Committee for Nature research in the Dutch Indies. Write to him what and why you thought you had to write to Professor Martin so that both your positions are also clear to him which will prevent possible misunderstandings should things, as we hope not, get out of hand. –

Don't be discouraged by the lack of interest by others. – I can well imagine how disappointed you are, but all will be fine, it is something that everybody experiences quite often. – Bessemer whose name is now known to anyone who can read was in poverty because of his patents on steel, and when his method after 15 years of being mocked finally became being used he was out of money and his patent had expired. – Exceptionally the Government has then prolonged it for 10 more years. – Leave the scientific guys like Bolsius their jokes and laughter about things they cannot judge, the scientific world will not bother about them. – This booklet is your first report on this – so await its judgement with confidence. – I also regret that the English edition of the climates is delayed, English sooner start to [?vr??ten?] than Germans. – It is a pity that Wichmann again tried to outsmart others and out of true Dutch economising did not just do what he was asked. – It was not your opinion to make money on this publication. – If he just simply would have had 100 complimentary copies printed and sent to the given addresses then by now at least 50 English scholars would have already read it. – Thanks to his thrift it now did not even get there. – When back in Holland try get the reigns in your hands again and have it printed yourself. – If I can help you with that you know I will always be at your disposal. Almost your list did not reach its goal. – Just when I had the letter ready to send to my cousin van [?Pankamp], legal secretary at Colonies I saw a message in the newspaper that he had died unexpectedly on a foreign travel. – So I was just in time to prevent further delay by writing a second letter to Colonel Haitink, chief of the technical bureau at the Ministry of colonies, working there already for 18 years – thus knowing all the ropes. – I have recently helped him with something here in the Indies and he will thus take care of it. – The list has now been sent. –

My situation is good. – I followed your new instructions: – result: I feel healthy – appetite very good – stools: in the morning at 8 o'clock loose, in the evening at 8 o'clock almost normal. – Today now normal. – What I do not understand in particular is my night sleep. – I have a lazy and quiet life with work that you could almost call “leave” working in the morning at the bureau and sleeping in the afternoon like a pensioner. – I've never had so much rest. –

You will, however, not have access to me as easily as you used to. – It is so that I am again under police supervision, my bureau is again guarded by a police guard and nobody is allowed in other than after a thorough check. – Fancy. – The cause is a letdown station chief in Sumatra with whom I had nothing to do but who was sacked for brutality by Engineer IJzerman. – The man has now gone to [?Sitarbudo] to live with his mother-in-law and is since writing me threatening letters like a madman. – Apparently he is suffering from persecution madness and has the idea stuck in his mind that I'm seeking his unhappiness. – He has now announced that he will come and kill me. – The kind of friends you like to have –

with best greetings and wishing you to recover soon, respect and [????????]

yours truly
Th Delprat

I have sent you Lourdes. In particular the final chapters interested me. –

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000003-437]

Malang. 1 November 1894.

Waarde Dubois! Uw schrijven heb ik met aandacht gelezen en zouden aan Uwe toerekenbaarheid gaan twijfelen waar ge mij met Treub op een lijn zet – maar het is meer voorgekomen dat iemand op één punt de plank mis slaat en toch normaal denkt, er is dus hoop. –

Nu ge in Holland de resultaten van Uw werken en denken, waarvoor ge hier een deel Uwe gezondheid hebt opgeofferd, in een laatste vorm gaat zetten waaraan Uw naam onafscheidelijk zal verbonden blijven, laat ge U dus niets en niemand influenceeren om iets anders te zeggen dan Uw vaste overtuiging of om iets niet te zeggen wat ge moet dat in het belang der wetenschap moet gezegd worden. Ge beschouwt Uw werk als eene door U alleen te verrichten arbeid waarvoor ge alleen de verantwoording wenscht te dragen. – Dit beginsel vastgesteld zijnde is volgens mijne bescheiden meening de **eenige** beste weg om dit vooruit aan Martin op vriendelijke, welwillende, apprecieerende wijze zoo ge wilt, doch duidelijk te zeggen. – Is Martin een werkelijk groot man dan zal hij dit inzien en op prijs stellen, is hij het slechts in schijn dan is bij [?gecorrumpede] grootheden de meest rondborstige ik zouden bijna zeggen de meest brusque wijze de beste. – IJzerman heeft veel in zijn carrière te danken aan de rondborstige wijze waarop hij tegen ieder waarmede hij in contact kwam zijn meening en voornemens mededeelde voor zoo ver en waar alleen noodig. – In zaken die Uw werk niet raken houdt ge hem desnoods op en steekt ge hem in de hoogte dan is het excuus van gebrek aan appreciatie weg genomen. –

In Uw geval zouden ik twee brieven schrijven: ééne aan Martin ongeveer in den [?zint] zoo als geschrijft te willen doen, wijst er op dat Uwe onderzoeken hier Uwe oog en geopend hebben voor de nieuwe zaken en inzichten die vermoedelijk niet altijd zullen overeenstemmen met door andere geleerden en misschien ook door hem gehuldigde en verkondigde inzichten maken dat ge vertrouwt dat Uwe uiting daarvan geene invloed zal hebben tot de aangename verhouding die ge vertrouwt dat tusschen U bij de zal bestaan!!! – [??.?.?] denk er aan dat in wetenschap geen anciënniteit en geen ondergeschiktheid heerscht – ge zult Uwe streng militaire principes op dat punt moeten wijzigen of heeft Uwe officiers carrière dit nog steeds niet kunnen aantasten ? –

[MM774C-000003-438]

Een tweede brief zoude ik aan professor Pikelharing schrijven als voorzitter der Commissie van Natuurk: Ond: in Ned: Indië. Schrijf hem wat en waarvoor ge dit aan Professor Martin heb menen te moeten schrijven dan is Uwe beider verhouding ook tegenover deze ¹²⁸trang en kunnen onverhoopte eventuele kwesties niet bij deze tot misverstand lijden. –

Laat u niet ontmoedigen door gebrek aan belangstelling bij anderen. – Ik kan het mij best voorstellen hoe ge U teleur gesteld vindt maar dat komt terecht, ieder ondervindt dat in vrij ruime mate. – Bessemer wiens naam nu bij niemand die lezen kan onbekend is leed armoede door zijn patent ons taal te maken, toen zijn methode eindelijk na 15 jaar bespot te zijn ingang begon te vinden was zijn geld op en zijn patent vergaan. – Bij uitzondering heeft de Regeering dit toen met 10 jaren verlengd. – Laat eerst wetenschappelijke luidjes als Bolsius hun grappen verkopen en lachen om zaken die ze niet kunnen beoordelen, de geleerde wereld zal zich daar niet aan storen. – Uwe boekje is Uwe eerste rapport daaromtrent – wacht dus met vertrouwen dit oordeel af. – Ook mij spijt het voor u dat de engelse uitgave der klimaten kwestie vertraagd is, engelsche beginnen spoedig over te [?vr??ten?] dan Duitschen. – Jammer dat Wichmann weder wijzer heeft willen zijn dan anderen en uit echt Hollandse zuinigheid niet heeft gedaan wat hem alleen gevraagd was. – het was Uwe opinie niet met die boeken geld te verdienen. – had hij dus eenvoudig 100 present exemplaren laten drukken en die aan de opgegeven adressen gezonden dan hadden sedert 50 engelsche geleerden het nu reeds gelezen. – Dank zij die zuinigheid is het nu [???] niet [???] beland. – Tracht het in Holland [?????] weder in Uwe handen te krijgen en laat het zelf drukken. – Kan ik U daarbij helpen ge weet dat ik dit steeds gaarne zal doen. Bijna had Uwe lijst haar adm [?????] niet bereikt. – Juist nl. toen ik met mijn brief aan mijn neef van [?Pankamp], referendaris op Koloniën gereed was zag ik in de Courant het bericht dat deze onverwacht op eene buitenlandse reis overleden was. – Ik kon dus nog juist oponthoud voorkomen door een tweede brief te schrijven aan den Kolonel Haitink, chef van het technisch bureau aan het Ministerie van Koloniën, daar reeds sedert 18 werkjaren – die dus alle wegen kent. – Kort geleden had ik hem in eene kwestie in Indië geholpen en hij zal er dus wel voor zorgen. – De lijst is nu verzonden. –

Met mijn toestand gaat het goed. – Ik heb Uwe nieuwe voorschriften gevolgd: – resultaat: ik gevoel mijn gezond – eetlust zeer goed – ontlasting: 's morgens tegen acht uur nu dun 's avonds tegen acht uur gebonden. – Overdag nu heel. – Dit begrijp ik niet vooral van de nachtrust. – Ik heb een lui en rustig leven bijna “verlof” te noemen werk 's morgens op het bureau en slaap 's middags als een rentenier. – Nooit heb ik zoo veel rust gekend. –

Ge zoudt echter niet meer even gemakkelijk als vroeger bij mij worden toegelaten. – Ik sta nl. weder onder politietoezicht, mijn bureau wordt door een politieoppasser bewaakt en niemand wordt toegelaten dan onder behoorlijke [?voorleiding]. – Deftig. – De oorzaak is dat een gewezen stationschef op Sumatra met wie ik niets te maken heb gehad door brutaliteit door Ir IJzerman ontslagen is. – Die man is nu te [?Sitarbudo] bij zijn schoonmoeder gaan inwonen en schrijft mij telkens dreigbrieven als van een waanzinnige. – Blijkbaar lijdt hij aan vervolgingswaanzin en heeft zich in zijn hoofd gezet dat ik zijn ongeluk zoek. – Hij annonceert mij nu mij te zullen komen dooden. – Men moet maar vrienden hebben –

met beste groeten en spoedige beterschap, respect en [????????]

tw
Th Delprat

Lourdes zond ik U. vooral de laatste hoofdstukken interesseeren mij. –

[Click here to return to the content page](#)

---

¹²⁸ van maleis ‘terang’: helder

[MM774C-000010-260]

State Publishing Office 2 November 1894

Dear Mr Dubois

I have read your letter of 28 October with astonishment as I cannot imagine having been so unclear in a letter of mine, for you to have come to that conclusion.

There have been, completely with all the plates, 405 exemplars delivered distributed as follows:

306	Ministry of Colonies
22	Depot of Educational Materials
<u>72</u>	expedited by the Department of Education, Religion, and trade
400	

of all books printed at the State Publishing Office 2 are being sent to General Secretary, 1 to the Department of Education, and I furthermore send 1 to you and want to go Director of the Education, Religion and Trade = 5

So the edition was 400 plus these 5

[MM774C-000010-261]

now there were still yet a few exemplars left of which you have received three exemplars but these are a plate short, because from Holland they have sent me 405 of the one and 410 of the other plate. I believe the mystery is now resolved, how could it have been that 70 plates would have been lost, spilled or misplaced, no that would never happen on my watch.

How could I have officially signed off complete books, without anyone understanding them, suppose something like that would have happened, I would have been the first to speak up.

I've written you a few words on 13 October to let you know that the others (the remaining part of the 400 exemplars) had been sent to the Department of Education, Religion and Trade to be forwarded from there: have you not received that letter!

Trusting that you will let me know as soon whether all is as you wish I sign
after polite greetings

With esteem

Your willing servant

Quentin

This is the last letter with this correspondent

Previous letter with this correspondent

[MM774C-000010-260]

Landsdrukkerij 2/11 '94

Geachte Heer Dubois

Met verbazing las ik Uw schrijven van den 28^e Octob. ik kan mij niet voorstellen zoo onduidelijk in een brief van mij te zijn geweest, dat U daar die conclusie uit getrokken hebt.

Er zijn compleet, voorzien van alle platen, afgeleverd 405 Exp. en wel als volgt:

306	Min: v Kol:
22	Dep st Leerm.
<u>72</u>	Exp ^u -Dep. OE&N
400	

Van alle boekwerken die ter landsdrukkerij worden gedrukt gaan er 2 n/d Alg. Sec^{ie} 1 a/h Dep v Onderwijs, dan zond ik er U een en den Dir v OE&N 1. =5

De oplage was 400 dus die 5 over

[MM774C-000010-261]

Nu waren er nog eenigen over waarvan U die drie Exp^{en} ontving in die overige komt een plaat te kort, doordat ik uit Holland van de ene plaat er 405 ontving en van de andere 410. Nu geloof ik het raadsel is opgelost, hoe zouden 70 platen verloren, vermorst of zoekgeraakt zijn, neen dat gebeurt onder mij nooit.

Hoe had ik proces verbaal van overgave op moeten maken van een complete boekwerken, zonder dat men dat snapte, veronderstel dat zoo iets was gebeurd, ik zou de eerste geweest zijn het te zeggen.

Dan 13^e Oktober schreef ik U een paar woordjes om U te melden dat de overige (resterende der 400 Exp^{en}) naar het Dep van O.E.N. waren gezonden ter verdere expeditie: hebt u dat schrijven niet ontvangen!

Vertrouwende spoedig van U te vernemen of zoo alles naar wensch is teeken ik

Na beleefde groeten
Achtend
UwDwDr
Quentin

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000004-027]

Director Education, Religion and Trade
P.H. van der Kemp
Batavia

Tulung Agung, 2 November 94

Very Noble and severe Sir Heer,

May I be allowed on your departure to Europe to offer you my polite and sincere thanks for your interest in the paleontological research that I was allowed to do under your auspices and the personal benevolence you have shown me.

I also, together with my wife offer you and yours the best wishes, and wish you a safe journey and a pleasant time of rest in Europe.

With the highest esteem I remain
your willing servant
Eug Dubois.

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

1067

— Send from Jawa —

[MM774C-000004-027]

Direct. O.E.N.
P.H. vderKemp
Batavia

Toeloeng Agoeng, 2.XI.94

Hoogedelgestreng Heer,

Bij Uw vertrek naar Europa zij het mij vergund U mijn beleefden dank te betuigen voor de belangstelling in het onder Uw auspiciem door mij verrichte palaeontologisch onderzoek en voor de mij ~~daarbij~~ persoonlijk daarbij door U geschonken welwillendheid.

Tevens bied ik U, met mijne vrouw, U en de Uwen de beste wenschen aan voor een voorspoedige reis naar en een aangename rusttijd in Europa.

Met de meeste hoogteaching verblijf ik
Uw Dienstw. Dienaar
Eug Dubois.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000010-175]

Tulung Agung 3 November 1894

My Dear Doctor,

I was agreeably surprised this morning to be presented with a handsome volume relating full particulars of your wonderful discovery of the missing link (or one of them). I shall look through the volume with great interest.

I am going today at 12 o'clock to Blitar. Perhaps I may be back again on Tuesday and if so, I shall endeavour

[MM774C-000010-176]

to give you a call in the evening when I hope to find you in good health and spirits.

Meanwhile with best thanks and with kind regards to you all (in which Mr Boyd is down here changing money hearty joins) Believe me

Sincerely yrs

Adam Prentice

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000010-175]

Toeloeng Agoeng 3 Nov 94

My Dear Doctor,

I was agreeably surprised this morning to be presented with a handsome volume relating full particulars of your wonderful discovery of the missing link (or one of them). I shall look through the volume with great interest.

I am going today at 12 o'clock to Blitar. Perhaps I may be back again on Tuesday and if so, I shall endeavour

[MM774C-000010-176]

to give you a call in the evening when I hope to find you in good health and spirits.

Meanwhile with best thanks and with kind regards to you all (in which Mr Boyd is down here changing money hearty joins) Believe me

Sincerely yrs

Adam Prentice

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000005-296]

Tuesday morning

Highly esteemed Mr Groeneveldt

My husband has forgotten about one document, namely the authorisation for travelling and the document can now not be found. But I send you herewith a declaration for travelling expenses in which this document was mentioned. For England and Russia the daily amounts are *f* 14 and for the other countries *f* 8. It is very much necessary that such authorisations are from now on being given.

It would also be of the great significance if he could visit the museums from America that even trump the European museums in importance, but he never even dared proposing that because of the high travel expenses.

Hoping that this information will reach you in time, with friendly greetings, please also to your wife.

With the highest esteem

your willing servant

A Dubois

Lojenga.

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

1070

— Send from Jawa —

[MM774C-000005-296]

dinsdagmorgen

Hooggeachte Heer Groeneveldt

Mijn man had nog een stuk vergeten, n.l. de machtiging om te reizen en dat stuk is nu niet te vinden. Maar ik zend U hierbij eene reisdeclaratie waarin dat stuk genoemd is. Voor Engeland en Rusland bedragen de dag gelden *f* 14 voor de andere ~~*f* 8~~ landen *f* 8. Het is zeer noodig dat voortaan een dergelijke machtiging gegeven worde.

Van groot belang zou het ook zijn wanneer hij ook de Museums van Amerika die alle Europeesche in belangrijkheid verre overtreffen, bezoeken kon, maar hij heeft dat wegens de hooge reiskosten nooit durven voorstellen.

Hopende dat U deze gegevens tijdig genoeg ontvangen moogt, met vriendelijke groeten s.v.p. ook aan Mevrouw.

Met de meeste hoogachting ging

Uwe dienstw

A Dubois

Lojenga.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000042-284]

N^o11, 6 November 1894. Director of Education, Religion and Trade

Following the desire you expressed in Missive dated 18 June 1894 N^o5646 I have the honour to inform your noble severe Sir that the first series of fossils collected by me has been packed according to your specifications and is ready for transport. It exists of

[MM774C-000042-285]

100 chests, of which 72 contain fossil bones, 4 contain petrified wood and other fossil plant remains and 24 contain rock samples.

I politely request your noble severe Sir to be allowed to postpone sending you the desired pack list. I will soon have it offered to your Noble severe Sir next to a catalogue specialising the contents of every chest.

The remainder of the collection will be divided over two series, which will also soon be ready for shipment. I do, however, think it should be considered to have some of the very special rare and valuable specimens, which together have so little volume that they would hardly fill one chest, be sent separately as articles of value via registered mail.

By the end of the month the whole collection can be ready for shipment. In relation to that and as it is now the favourable season for a journey to British India I may be allowed, following the first paragraph of the above mentioned Missive to politely make your noble severe Sir the following propositions.

Firstly it would certainly do much good to the cause, if by official notification the Government of British India and the Board of the Indian Museum in Calcutta will previously be informed of my goals. These are firstly the study of the paleontological and zoological collections of aforementioned Museum, as far as this is in the interest of the identification and description of the vertebrate remains collected in Java. Second goal would be visiting some of the find sites of the same vertebrate remains in British India. Highly desirable it seems to me at least a visit the Siwalik Hills between the Ganges and the [?Sutley], the find side of a specimen of *Palaeopithecus sivalensis* near Jabi in the Punjab and the Pleistocene of the Narbada Valley; all of which are at a relatively short distance from the railroad. Further information about these and possibly yet other locations that might be of interest will likely be given to me by the servants of the Indian Museum or other scholars, but it yet seems useful to me that also the authorities of British India are also be made aware of my plans in this regard.

Further I politely allow myself to request an advance of *f* 1400 for this journey which, conform the demands of travelling- and daily expenses, for the duration of a trip of three months, are expected to be about one-and-a-half times that sum.

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

MM774C-000042-284]

N^o11, 6 Nov. 1894. Directeur O.E.N.

gevolg gevende aan het bij Missive dd. 18 Juni 1894 N^o5646 door UHoogedelGestrenge uitgedrukt verlangen heb ik de eer te melden dat de eerste serie van door mij verzamelde fossielen, overeenkomstig Uwe voorschriften verpakt, tot afzending gereed is. Zij bestaat uit

[MM774C-000042-285]

100 kisten, waarvan 72 bevatten fossiele gebeenten, 4 versteend hout en andere fossiele plantenresten, 24 gesteentemonsters.

Van de daarbij door UHoogedelgestrenge verlangde verpakkingslijst verzoek ik beleefd wel een uitstel te mogen ontvangen. Tegelijk met een catalogus gespecialiseerd den inhoud vermeldende van elke kist, zal UHoogedelGestrenge dat stuk dan spoedig worden aangeboden.

De rest der verzameling zal verdeeld worden over twee volgende seriën, die eveneens weldra ter verzending zullen gereed zijn. Echter komt het mij voor overweging te verdienen eenige bijzonder zeldzame en kostbare specimina, van zoo geringen omvang dat zij bij elkander nauwelijks eene kleine kist zullen vervullen, afzonderlijk, als artikelen van waarde aangetekend te verzenden.

Omstreeks het einde dezer maand kan de gehelen verzameling voor verzending gereed zijn. In verband daarmee en aangezien nu het gunstige seizoen voor eene reis naar Britsch-Indië is aangebroken zij het mij vergund, ingevolge de eerste alinea van de boven aangehaalde Missive UHoogedelgestrenge beleefd voorstellen te doen.

In de eerste plaats zal het doel zeker zeer bevorderd worden, wanneer door eene officieele kennisgeving de Regeringen van Britsch-Indië en de Directie van het Indian Museum te Calcutta voor uit daarover worden ingelicht. Dat doel bestaat ten eerste in studie aan palaeontologische en zoologische verzamelingen van genoemd Museum, voor zoover die van belang kan zijn voor het determineeren en beschrijven van de op Java verzamelde vertebraten-overblijfselen, ten tweede in het bezoek van eenige vindplaatsen van dezelfde vertebraten overblijfselen in Britsch-Indië. Hoogst wenschelijk schijnt het mij althans het bezoek van die vindplaatsen te zijn: de Siwalik Hills tusschen den Ganges en de [?Sutley], de vindplaats van een specimen van *Palaeopithecus sivalensis* bij Jabi in Punjab en het pleistoceen der Narbada vallei; welke alle op betrekkelijk geringen afstand van den spoorweg gelegen zijn. Nadere inlichtingen over deze en wellicht nog andere voor een bezoek in aanmerking komende vindplaatsen zullen de beamtten van het Indian Museum of andere deskundigen mij wel willen geven, maar het komt mij toch voor nuttig te zijn, dat de Britsch-Indische autoriteiten ook omtrent mijne voornemens dienaangaande reeds nu worden in kennis gesteld.

Tevens veroorloof ik mij beleefd voor die reis een voorschot te vragen van *f* 1400 op te laten in de dienen vordering van reis- en daggelden, welke, den duur der reis op drie maanden stellende, vermoedelijk anderhalf maal die som zullen bedragen.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000004-383]

Tulung Agung, 7 November 1894.

Very Noble and severe Sir [Fennema],

According to a letter of Mr Renaud, which I have received a couple of days ago, a private letter of mine of 8 October about the shipment of packed fossils and about my trip to British India has only reached his Noble severe Sir very late in Pulu Pinang. Following the wish of Mr van der Kemp, to have practical matters dealt with by Mr Renaud, and as a private letter would allow me to give a more detailed account I did so first rather than sent an official missive, which now, however, has been the cause of serious delay

[MM774C-000004-384]

Upon advice of Mr Renaud I have now also immediately written an official letter about these matters, which, as I heard, will be dealt with by you. Mr Renaud has been so kind as to send you the private letters that might have explanatory value to you.

Recommending my interests to your benevolence I politely like to add the following to the written statements that you have already received. – With regard to the way of shipment I first proposed Mr Renaud that it would be desirable to have the whole collection assured. On advice of his Noble severe Sir I have abandoned that proposal in my official letter. It was not my intention anyway that the Government would be financially recompensed upon an eventual loss, but to, by means of the assurance, ascertain the certainty of a careful transport. You will surely know much better than me what route should be taken in the interest of a safe transport that I with trust can leave this choice in your hands. With regard to the more valuable and rare fossils I proposed in my official letter, following a hint of Mr Renaud, to have these noted as objects of value.

With regard to my trip to Calcutta I do not know whether you yet demand any other proposals from me or whether it is necessary in the interest of this matter to do anything else other than what I have already done. Should you consider it insufficient, might I be receiving some hint to that extent, even if it were not directly in the interest of the

[MM774C-000004-385]

Government but would be purely scientific or even touching my personal interests?

Finally I politely take the liberty to come to a point discussed in an earlier letter to Mr Renaud and I think also treated in the letters forwarded to you. I have earlier proposed to Mr Renaud, should his Noble and severe Sir deem that "possible" to present you with an "official" exemplar of my recently published booklet. In the reverse case it would be my pleasure to do so. So you may have officially received an exemplar. Mr Renaud has told me nothing about that. If you would be interested in having this booklet, a single word, if you haven't yet received it, would suffice.

This is the only letter with this correspondent

1072

— Send from Jawa —

[MM774C-000004-383]

Toeloeng Agoeng, 7.XI.94.

Hoogedelgestreng Heer,

Volgens een brief van den Heer Renaud, dien ik een paar dagen geleden mocht ontvangen, heeft een particulier schrijven van den 8^e October van mij over de afzending van verpakte fossielen en over mijne reis naar Britsch-Indië ZHEG. eerst zeer laat te Poeloe Pinang bereikt. Naar aanleiding van den wensch van den Heer van der Kemp, praktische aangelegenheden met den Heer Renaud te behandelen, en wegens de mogelijkheid in een particulieren brief meer gedetailleerd te kunnen zijn dan in een officieele missive heb ik den eersten weg ingeslagen, hetgeen nu echter belangrijke vertraging ten gevolgen

[MM774C-000004-384]

heeft gehad. Op raad van den Heer Renaud heb ik nu gisteren terstond ook een officieelen brief over de gewenschte zaken geschreven, welke naar ik vernam door U zal behandeld worden. De particuliere brieven die de Heer Renaud zoo vriendelijk is geweest U toe te zenden zullen daarbij wellicht ter toelichting kunnen dienen.

Mijne belangen in Uwe welwillendheid aanbevelend vroeg ik aan de schrijftoren, welke U reeds geworden zijn nog beleefd het volgende toe. – Aangaande de wijze van verzending der verzameling stelde ik den Heer Renaud eerst als wenschelijk voor de geheele verzameling te assureeren. Op raad van ZHEG. heb ik daarvan in mijn officieelen brief afgezien. Mijne bedoeling was dan ook niet zozeer het Gouvernement bij een eventueel verlies geldelijk schadeloos te stellen, als wel door assurantie eenige meerdere zekerheid te verkrijgen van zorgzaam transport. U is zeker van den besten weg, die in het belang van veilige overkomst moet worden ingeslagen zoo veel meer op de hoogte dan ik dat ik wel in het vertrouwen op Uwe welwillendheid de keus daarvan aan U mag overlaten. Aangaande eenige meer waardevolle en zeldzamer fossielen stelde ik in mijn officieel schrijven, gevolg gevende aan een wenk van den Heer Renaud, voor verzending als artikelen van waarde aangegeven.

Betreffende de reis naar Calcutta weet ik niet of nog andere voorstellen van mij verlangd worden of ^{in het belang [????] [??]} noodig zijn dan die ik gedaan heb. Mocht U die onvolledig achten, mag ik dan wel een wenk van U daartoe ontvangen, ook wanneer het niet direct het belang van het

[MM774C-000004-385]

Gouvernement geldt doch een zuiver wetenschappelijk of zelfs mij persoonlijk rakend belang?

Ten slotte neem ik beleefd de vrijheid op een in vroeger schrijven aan den Heer Renaud en naar ik meen ook in het aan U doorgezondene behandeld punt te komen. Ik stelde den Heer Renaud vroeger voor, indien ZHEG. dat "mogelijk" achte U "officieel" een exemplaar van mijn onlangs verschenen werkje te doen aanbieden. In het omgekeerde geval zou het mij persoonlijk een genoegen geweest zijn dat te doen. Wellicht is U dus officieel een exemplaar geworden. Ik vernam van den Heer Renaud niets daarvan. Ligt U aan het bezit van bedoeld boekje iets gelegen, zoo zal een enkel woord, dat U het nog niet ontvingt voldoende zijn

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000010-176]

Tulung Agung 7 November 1894

My Dear Doctor,

I have been 3 days in house with a swollen throat inside, in consequence I think of going with wet shoes 3 days.

However, with taking care of myself I am now almost better, and tomorrow I am going up again to Mringin. If you are receiving no visitors this evening and have nothing particular to do I should be glad to call round at

[MM774C-000010-177]

your house this evening at any hour that best suits your convenience.

When your messenger called last night, I had just retired to my room to escape the night air.

With kind regards,

Believe me, Sincerely Yours

Adam Prentice

P.S.

I write this letter on my knee to be out of all draught.

A.P.

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

1073

— Send from Jawa—

[MM774C-000010-176]

Toeloeng Agoeng 7 Novr 1894

My Dear Doctor,

I have been 3 days in house with a swollen throat inside, in consequence I think of going with wet shoes 3 days.

However, with taking care of myself I am now almost better, and tomorrow I am going up again to Mringin. If you are receiving no visitors this evening and have nothing particular to do I should be glad to call round at

[MM774C-000010-177]

your house this evening at any hour that best suits your convenience.

When your messenger called last night, I had just retired to my room to escape the night air.

With kind regards,

Believe me, Sincerely Yours

Adam Prentice

P.S.

I write this letter on my knee to be out of all draught.

A.P.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000006-021]

Surabaya 8 November 1894

Dear Mr Dubois.

I sincerely thank you for sending me your publication of *Pithecanthropus erectus*, which I've read with great interest.

I also can't but wish you the best of luck with such an important find, a true satisfaction for your tireless and so carefully considered explorations at Trinil.

May it be given to you to see your future endeavours come true.

With our polite greetings in high esteem

your willing servant

Hoogenraad

This is the last letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000006-021]

Soerabaja 8 November 1894

Waarde Heer Dubois.

Hartelijk dank voor het mij toegezonden werk over *Pithecanthropus erectus*, waarvan ik met zeer veel belangstelling kennis nam.

Ook kan ik niet nalaten u van harte gelukte wenschen met de zoo belangrijke vondst, een ware satisfactie voor Uwe onvermoeide en met zoo veel overleg gedane nasporingen te Trinil.

Moge het u gegeven zijn Uw verder streven geheel bevredigd te zien.

Met onze beleefde groeten achtend

UwDwDienaar

Hoogenraad

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000012-181]

H.C.A. Thieme Book- en Music publisher & Stereotypes, Nijmegen
van Goorstraat , 9 November 1894

MR ....Eug. Dubois

AT....Tulung Agung

Noble and very learned Sir!

After much negotiations it has now been decided that your Climates of the geological past will be published by Messrs. Swan Sonnenschein & C°. Paternoster Sq^{re} London E.C. further information will follow as soon as possible, it is just that the booklet, to be suitable for the English market has to be made a bit thicker; I will therefore set less lines on every page.

Believe me to be

Your willing servant

H. C. A. THIEME

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000012-181]

H.C.A. Thieme. Boek- en Muziekdrukkerij, stereotypie, Nijmegen
van Goorstraat, 9 Nov. '94

DEN HEER ....Eug. Dubois

TE....Toeloeng Agoeng

WelEdZGelHeer!

Na velerlei onderhandelingen is nu beslist dat Uw Climates of the geolog. past zullen verschijnen bij Messrs. Swan Sonnenschein & C°. Paternoster Sq^{re} London E.C. Nadere inlichtingen volgen zoodra mogelijk, alleen moet het boekje, om voor de engelsche markt geschikt te wezen wat dikker gemaakt worden; ik zal dus wat minder ~~paginas~~ regels op de pagina zetten.

Geloof mij

uw dw.

H. C. A. Thieme

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000013-051]

Tulung-Agung 9 November 1894.

Highly esteemed Professor,

You have again obliged me by kindly sending me your work "*Over de erfelijkheid der fasciatiën*" that I have read with the interest and attention that it deserves. To me it seems to be an important contribution confirming the theory of Darwin, which – if I'm not mistaken – nowadays people are trying to cut down. I cannot fail but to take the whole theory in its entirety to be the truth, and thus I am as pleased to see the outcome of your work, as I am saddened by the degrading attempts of some English and American scientists (who I believe are just mistaken).

Some days ago I had the pleasure of offering you a contribution in the same spirit of my hand.

[MM774C-000013-052]

As you will have gathered from discussions and critiques in response to a early report that has been published in more less popular magazines and even newspapers it has become known that I have been lucky enough to find, in what most likely are young Pliocene layers, the remains of being more human than the most anthropoid living or already known fossil ape that apparently, judging from both the skull and the femur already walked in the upright position that amongst the living species is privy to man.

I regret that because of the lack of more rich material for comparison and, as I'm convinced, in no small way because of shortcomings in my own strength, I have not been able to treat the subject as well as it had deserved. I also fear that out of respect for the authorities, under the auspices of whom my research has been done, the choice for a slightly less scientific and less critical way of expression, might do damage to the work. But the subject itself will certainly draw full attention and what I can do myself to contribute to it I hope to do, when I will return to Europe somewhere in the coming year, by writing a more complete publication.

After having recommended my work in your benevolence I remain with repeated thanks for your kind attention and greeting you politely, with high esteem

Your grateful student
Eug Dubois

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

1076

— Send from Jawa —

[MM774C-000013-051]

Toeloeng-Agoeng 9.XI.94.

Hooggeachte Professor,

U heeft mij op nieuw zeer verplicht door de vriendelijke toezending van Uwe werk "*Over de erfelijkheid der fasciatiën*", dat ik met de belangstelling, die het verdient en met aandacht gelezen heb. Mij³ komt² het¹ voor eene ~~zeer~~ belangrijke bijdrage te vormen om de leer van Darwin, die men – als ik mijn niet vergis – thans ~~van vele zijden~~ wil beknibbelen, te bevestigen. ~~En daar~~ Ik kan niet nalaten die leer in haren geheelen omvang voor de alleen ware te blijven houden, en zoo verheug ik mij evenzeer in Uwe uitkomsten, als mij de afbrekeningspogingen van eenige engelsche en amerikaansche geleerden (die naar ik geloof alleen op misverstand berusten) leed doen.

Eenige dagen geleden had ik het genoegen U eene bijdrage in denzelfden geest van mijn kant aan te bieden.

[MM774C-000013-052]

Zoo als u wel ook reeds door besprekingen en critieken naar aanleiding van een vroege- rapportage dat men gepubliceerd heeft, in meer of ~~minder~~ populaire tijdschriften en ~~zelfs~~ dagbladen is bekend geworden mocht ik zoo gelukkig zijn in waarschijnlijk jong-pliocene lagen op Java aan te treffen overblijfselen van een wezen meer mensch achtig dan de meest anthropoiede levende of reeds bekende fossiele ~~Simiidae~~ [?zoogdieren?], dat bepaaldelijk, zoowel naar den schedel als naar het femur te oordelen zeker reeds de opgerichte houding had aangenomen, die onder de levende soorten den mensch eigen is.

Het spijt mij wegens gebrek van rijker vergelijkingsmateriaal en naar ik overtuigd ben in geen geringer mate wegens de tekortkomingen mijner eigen krachten het onderwerp niet de behandeling die het verdiend te hebben kunnen laten zijn goede komen. Ook vrees ik dat de ten respectte van de autoriteiten, onder wier auspicia ~~mijn~~ het onderzoek geschied is, gekozen ten deele minder wetenschappelijke en minder critische wijze van uitdrukking mijn werkje ~~zal~~ ~~schaden~~ ~~doen~~ zullen. De zaak zelf zal ten slotte zeker [?maximeren?], en wat ik zelf daartoe kan bijdragen hoop ik te doen, wanneer ik in den loop van het volgend jaar naar uit Europa terugkeer, door eene volledige bewerking van deze.

Na mijn werkje in Uwe welwillendheid te hebben aanbevolen verblijf ik met heer haalden dank voor Uwe vriendelijke [?????] en beleefde groeten, hoogachtend

Uw dankbare leerling
Eug Dubois

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000013-422]

Utrecht, 10 November 1894

Dear Mr Dubois,

I'm pleased to finally be able to tell you that the "Climates" will appear with the firm Swan, Sonnenschein & Co in London. Mr Thieme has just sent me word about it.

Also Loman & Co have sent word that the shutter after having been fitted with a new rubber coating, together with a new *aplanaat N2* will be sent to you on 8 November. I hope you will be receiving these objects in good order and in time.

After my best greetings

ever yours truly

A Wichmann

The misters of Loman & Co Damrak 90 request that the damaged lens will be returned to them as soon as possible.

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

1077

— Send from the Netherlands —

[MM774C-000013-422]

Utrecht, 10 Novbr 1894

Waarde Heer Dubois,

Het verheugt U eindelijk te kunnen berichten, dat den "Climates" zullen verschijnen bij de firma Swan, Sonnenschein & Co te London. De heer Thieme heeft mij zooeven het bericht gezonden.

Tevens hebben mij Loman & Co bericht gezonden dat de momentsluiser na van nieuwe rubber-bekleding voorzien te zijn, tegelijk met een nieuwe *aplanaat N2* den 8 November aan U zal verzonden worden. Ik hoop dat U deze voorwerpen in goede orde en te rechter tijd zullen bereiken.

Na de beste groeten

Steeds de Uwe

A Wichmann

De Heeren Loman & Co Damrak 90 verzoeken de beschadigde lens zoo spoedig mogelijk terug.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000042-285]

12 10 November 1894. Assistant Resident of Ngrowo

Having received today a mandate for my monthly allowance, but not, however, a similar note regarding an advance for my research, which I applied for at the same time, by which I suspect not to have sufficiently motivated this application, I take the liberty to politely offer your noble severe Sir copies of three missives of the Director of Education, Religion and Trade. According to these missives the Resident of Kediri is authorised during this year to pay out advances up to now an amount of *f* 3000. To that purpose I have this year already received per mandate dated

6 January	N ^o 297	–	500
10 February	390	–	250
8 May	1343		500
1 August	2097		500
together			<u>1750</u>

Therefore there is yet a sum of *f* 1250 (twelve hundred and fifty guilders available, which I given the advanced time of the year have asked for in its entirety in the attached papers, whilst politely asking to destroy the already submitted application in duplicate for *f* 500.

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

1078

— Send from Jawa —

[MM774C-000042-285]

12 10.11.94. Assistent-Resident van Ngrowo

Naar aanleiding der ontvangst op heden van een mandaat voor mijne maandelijksche toelage, niet echter van een ~~mandaat~~ dergelijk stuk voor een tegelijkertijd aangevraagd voorschot te behoeven mijner onderzoekingen, waardoor ik vermoed ~~dat ik~~ die aanvragen onvoldoende ^{te} hebben ~~toegelicht~~ ^{gemotiveerd}, neem ik de vrijheid UWeledelgestrenge beleefd alsnog ter inzage aan te bieden drie Missiven van den Directeur van O.E.N. Volgens ~~welke~~ ^{deze Missiven is} de Resident van Kediri gemachtigd is om gedurende dit jaar in het geheel voorschotten te verlenen ten bedragen van *f* 3000. ~~zoeda~~ Aangezien voor dat doel door mij in dit jaar reeds zijn ontvangen per mandaat dd.

6 Jan.	N ^o 297	–	500
10 Febr.	390	–	250
8 Mei	1343		500
1 Aug.	2097		500
te zamen			<u>1750</u>

Is daarvoor nog een som *f* 1250 (twaalfhonderdvijftig gulden beschikbaar ~~is~~, welke ~~som~~ ik met het oog op den gevorderden tijd van het jaar ~~nu~~ in haar geheel ~~?????~~ in bijgaande stukken heb aangevraagd, ~~met~~ ^{onder} beleefd verzoek de reeds ingediende aanvraag in duplo voor *f* 500 te willen vernietigen.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000010-178]

Mringin
Tulung Agung, 12.11.94

My Dear Doctor,

I wish to ask you a question or two in botany or forestry.

Have you ever met in Java the tree — "*Casuarina equisetifolia*"? It is a kind of pine tree but I do not know it, it appears to grow to a great height — 150 feet + more.

Further, do you remember ever having met in Java with the following shade trees for coffee as used in Mysore (British India)

"*Ficus tuberculata*"

"*Ficus mysorensis*"

"*Ficus infectoria*"?

If you have

[MM774C-000010-179]

ever seen them in Java I should be glad to hear where seed or cuttings of them could be obtained.

I further enclose a leaf of a casual tree growing here at Mringin under in the shade of which coffee thrives well. It seems a sort of fig tree. Might it possibly be one of the sorts I am now asking you about?

On the 14th instant I am going to Kediri to call on the Resident in connection with a request for permission to begin work on the new plot here. I shall be absent for a few days after which

[MM774C-000010-180]

I intend returning to Mringin.

I trust your health keeps improving and that your spirits are more buoyant.

After the late heavy rains, we are having a spell of right dry weather here. Would it might only last a week or two!

Mr Boyd joins me in kind regards to you. He is going down to town on the 16th instant. Possibly I may join him there. Of course you require no invitation to Mringin as it is always open to you. You have merely to come when it suits your own convenience.

Believe me

Yours Sincerely
Adam Prentice

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000010-178]

Mringin
Toeloeng Agoeng, 12.11.94

My Dear Doctor,

I wish to ask you a question or two in botany or forestry.

Have you ever met in Java the tree — "*Casuarina Equisetifolia*"? It is a kind of pine tree but I do not know it it appears to grow to a great height — 150 feet + more.

Further, do you remember ever having met in Java with the following shade trees for coffee as used in Mysore (British India)

"*Ficus tuberculata*"

"*Ficus mysorensis*"

"*Ficus infectoria*"

If you have

[MM774C-000010-179]

ever seen them in Java I should be glad to hear where seed or cuttings of them could be obtained.

I further enclose a leaf of a casual tree growing here at Mringin under in the shade of which coffee thrives well. It seems a sort of fig tree. Might it possibly be one of the sorts I am now asking you about?

On the 14th instant I am going to Kediri to call on the Resident in connection with a request for permission to begin work on the new percel here. I shall be absent for a few days after which

[MM774C-000010-180]

I intend returning to Mringin.

I trust your health keeps improving and that your spirits are more buoyant.

After the late heavy rains, we are having a spell of right dry weather here. Would it might only last a week or two!

Mr Boyd joins me in kind regards to you. He is going down to town on the 16th instant. Possibly I may join him there. Of course you require no invitation to Mringin as it is always open to you. You have merely to come when it suits your own convenience.

Believe me

Yours Sincerely
Adam Prentice

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000004-433]

Dear Sir!

As of tomorrow the forced labourers you requested will be at your disposal for some days on top of the number that are already working for you daily.

After polite greetings

Your willing servant

Fraenkel

14 November 1894.

This is the only letter with this correspondent

1080

— Send from Jawa —

[MM774C-000004-433]

Geachte Heer!

Vanaf morgen zullen de door U gevraagde gestraften voor eenige dagen te Uwer beschikking zijn boven degenen, die reeds dagelijks bij U werken.

Na beleefde groeten

UwDwDr

Fraenkel

14-11-94

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000009-415]

Bodjonegoro, 15 November 1894

Dear Mr Dubois!

With very great interest I have read your brochure on the "missing link". Not that I understood everything in it, therefore this subject is too much out of my usual circle of thoughts, but it has yet become completely clear to me, what important contribution you have delivered to resolve an open question. I believe that anyone with any interest in the progress of science in our homeland will be proud that a Dutchman has made this discovery, and will also credit you that this find in our colony has not been shown to the world by some foreigner.

[MM774C-000009-416]

I continue to wish you all the possible success in your future career and add to that the same wishes of my wife, who still often speaks about the pleasant evening we had, when you lifted for us a part of the veil that covers the past and the future of creation. For us in the Indies is so rare to meet persons that have other things on their mind than the usual goings-on.

Meanwhile with our best greetings,
yours truly
J.L. Pierson

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

1081

— Send from Jawa —

[MM774C-000009-415]

Bodjonegoro, 15 November /94

Geachte Heer Dubois!

Met bijzonder veel belangstelling las ik Uw verhandeling over de "missing link". Niet dat ik er alles van begreep, daarvoor is de door U behandelde zaak te zeer buiten myn gewone kring van gedachten, maar toch is my volkomen duidelijk uit geworden, welke belangryke bydragen door U is geleverd geworden tot oplossing van een open vraag. Ik geloof dat een ieder die eenig belang stelt in den vooruitgang van de wetenschap in ons vaderland er trots op zal zyn dat een Nederlander die vondst deed, en U erkentelyk tevens, dat die vondst in onze kolonie niet door een buitenlander wereldkundig werd gemaakt.

[MM774C-000009-416]

Ik wensch U voorts het meest mogelyke succes op Uw verder een loopbaan en voeg daarby dezelfde wenschen namens myne echtgenoote, die nog menigmaal spreekt over de prettige avond, toen U ons een slip oplichtte van de sluier, die over het verleden en over de toekomst van het geschapene hangt. Het is ons Indiërs zoo zelden gegeven personen te ontmoeten, die zich met gedachten occuperen buiten den dagelykse gang van zaken om.

Inmiddels ons beider beste groeten,
G. d. U.
J.L. Pierson

[Click here to return to the content page](#)

In the west part of the Kendeng actions were undertaken to try and obtain more information about the bone bearing formation, in particular with regard to its expanse and thickness and such geological data as had been obtained in the area close to the Pandan. To that purpose mainly the natural cut made by the Bengawan was again followed, from the point, where it crosses the western border of the Madiun residency, until Ngluwak in the district Padangan of the department Bodjonegoro of the residency Rembang and further from the western border of Surabaya until its delta.

Even though the data, regarding the expanse and the thickness of the formation that were gathered here, may not even come close in accuracy to those near the Pandan, instead here the relation to the underlying marine layers could be investigated better. Along this large distance the layers are not everywhere in every way equally strong distorted and have often remained in the original horizontal position. Close to the western border of Madiun they fall under an angle of 6 to 8° to south south-west, but are, however, soon replaced by marine marls, lime stones, sandstones and breccias which have slopes up to Gendindan of 20 to 30° south south-west, below Gendingan the slope of the marine layers is only 10 to 20° to south or south-east. Only haphazardly they are discordantly covered by horizontal bone bearing conglomerates and sandstone-like andesite tuffs of very little might. Near Golan, however, these show a 10° slope to the south, whereas the underlying marine layers only have a 15° slope in the same direction. From Trinil until just below Ngawi the marine underlayer is completely hidden underneath the bone bearing layers: which, only at Trinil horizontal, over a distance

[MM774C-000050-093]

of 11 km have a 5° slope to south-east, south and south-west. As the slopes, in their own directions, can be followed well for at least 3 km the thickness of the formation here should be at least a few hundred metres. The width of this strip, over which it is expands from West to East should here at least be over 5 km.

Shortly north of Ngawi marine rocks are cropping out again, and subsequently only at Ngluwak, in an almost horizontal position, bone tuffs of some development are again present, which further north make way for the alluvium of the Bengawan, to show themselves anew in the hills near Tinggang as the south-west border of that alluvium.

Along the Bengawan the bone bearing formation is apparently everywhere also of fluvial origin. Current bedding can be observed in many places and in general points to a current going from West to East, which corresponds to the direction of the current deduced from the current bedding near the Pandan.

In the lower reaches of the Bengawan, at least from the point, where it enters the residency Surabaya, until its northern bend past Wringinanom, underneath the alluvium, strongly erect layers occur of the kind of, yet (presumably because of its higher position in the ground water containing less calcium carbonates) softer andesite tuffs than those of the Kendeng to the north border of the residencies Madiun and Kediri, and it is not improbable that these are also equivalent to the bone bearing layers, although so far neither bones nor fossils have been found in them. They have a slope of 15° north-east extending that way over 15 km. So these layers of sand and clay like material reached the considerable thickness of 4000 m.

According to a communication of the Chief of the Geological Survey of Java near Bodjong Bitung in the department Tjandjur of the Preanger regencies bones had been found in doubtlessly tertiary layers. As this find spot could be of great significance to establish the age of these and bones found on other locations, a further enquiry was started. The result thereof was that these were a few fragments, accompanied by marine shells, corals and other lower marine mammals, of turtles, which could closer be identified as sea turtles. A comparison of this find spot with other find spots of vertebrate bones could therefore not be performed.

Tulung Agung, the 19th of November 1894

[Next](#) official report
[Previous](#) official report

In de westelijker streken van den Kendeng werd getracht omtrent de beenderen houdende formatie voornamelijk met het oog op hare uitbreiding en dikte dergelijke nadere geologische gegevens te verzamelen als in de nabij den Pandan gelegen streek verkregen waren. Daartoe werd hoofdzakelijk nogmaals van de natuurlijke insnjding der Bengawan, die vanaf het punt, waar zij de westelijke grens der residentie Madioen overschrijdt, tot bij Ngloewak in het distrikt Padangan der afdeeling Bodjonegoro van de residentie-Rembang en verder van de westelijke grens van Soerabaya tot aan haar delta gevolgd werd, gebruik gemaakt.

Leiden Mochten de hier, aangaande de uitbreiding en de dikte der formatie, verkregen gegevens ook niet tot dergelijke even benaderend nauwkeurige uitkomsten leiden als nabij den Pandan, zoo kon daarentegen de betrekking tot de onderliggende marine lagen beter worden waargenomen nagegaan. De lagen zijn over deze grooten afstand niet overal op dezelfde wijze in elke zin en even sterk verstoord en dikwijls in de oorspronkelijke horizontale ligging gebleven. Nabij de westelijke grens van Madioen vallen zij onder hellingshoek een van 6 tot 8° naar het Z.Z.W. in, maken echter spoedig plaats voor marine mergels, kalksteenen, zandsteenen en breccieën met hellingen die tot Gendindan van 20 tot 30° ZZW. bedragen, beneden Gendingan echter is slechts de helling dier marine lagen slechts 10 tot 20° naar het Z. of ZO. Zij worden slechts hier en daar discordant bedekt door zeer weinig machtige horizontale beenderen houdende conglomeraten en zandsteenachtige andesietuffen. Bij Golan echter vertonen deze laatste 10° Z. helling, terwijl de onderliggende marine lagen slechts 15° helling in dezelfde zin bezitten. Vanaf Trinil tot even beneden Ngawi is overal de marie onderlaag geheel verborgen onder de beenderen voerende lagen: zandsteenachtige andesietuffen en conglomeraten, welke, alleen te Trinil horizontaal, over eene lengte

[MM774C-000050-093]

van ii K.M. 5° helling naar Z.O., Z. en ZW. bezitten. Daar deze helling hier in haar eigen richting ten minste 3 K.M. ver goed te vervolgen is, kan men de dikte der formatie hier op althans ten minste een paar 100 m stellen. De breedte der strook, waarover zij van W. naar O. is uitgebreid moet hier zeker meer dan 5 KM. bedragen.

Even ten noorden van Ngawi liggen de marine gesteenten weder aan den dag, terwijl eerst bij Ngloewak daarop, in nagenoeg horizontale ligging, beenderentuffen van eenige ontwikkeling voorhanden zijn, welke meer noordelijk voor het alluvium der Bengawan plaats maken, om dan in de heuvels bij Tinggang als ZW. begrenzing van dat alluvium, op nieuw te verschijnen.

Ook langs de Bengawan is de beenderen voerende formatie overal kennelijk van fluviatielen oorsprong. De op zeer vele plaatsen waar te nemen current bedding wijst zeer algemeen op eene stroomrichting van west naar oost, overeenkomend met de meer nabij den Pandan uit de current bedding afgeleide stroomrichting.

In den benedenloop der Bengawan komen, ten minste vanaf het punt, waar zij de residentie Soerabaya binnentreedt tot hare noordelijke bocht voorbij Wringinanom aan de Bengawan, onder het alluvium sterk opgerichte lagen voor van dergelijke, doch (vermoedelijk door hare hoogere ligging en mindere kalk houdend hij van het grondwater) zachtere andesietuffen voor als die van den Kendeng aan de Noorder grens der residencies Madioen en Kediri, en die niet onwaarschijnlijk ook aan die beenderen voerende lagen equivalent zijn, hoewel ofschoon daarin nog evenmin beenderen als andere fossielen werden aangetroffen. Zij hebben 15° NO. Hellingen strekten zich in dien zin over 15 KM. uit, zoodat deze lagen van zand- en kleiachtig materiaal de aanzienlijke dikte van 4000 M. bereiken.

Volgens mededeeling van den Chef der Geologische Opname van Java waren nabij Bodjongbitong in [????] de afdeeling Tjandjoer der Preanger Regentschappen in ontwijfelbaar tertiaire lagen beenderen van gewervelde dieren gevonden. Daar deze vindplaats voor de ouderdomsbepaling van dergelijke op andere vindplaatsen aangetroffen overblijfselen van [????][????][????] groot gewicht kon zijn werd naar die beenderen opzettelijk een nader onderzoek ingesteld. Daarbij werd bevonden, dat zij als spaarzame fragmenten, vergezeld van marine schelpen, koralen en andere lagere zeedieren voorkomen en alle van schildpadden afkomstig zijn, terwijl die, welke nader te determineren zijn als beenderen van zeeschildpadden afkomstig te herkennen zijn. Vergelijking van deze vindplaats met andere vindplaatsen van vertebraten-beenderen bleek alzo niet nader uitvoerbaar.

Toeloeng Agoeng, den 19de November 1894

Eug Dubois.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000008-356]

Prof. K. Martin in Leiden

Tulung Agung, 20.XI.94

Highly learned and esteemed Sir,

Already a few weeks ago I have sent to your address some photographs to which circumstances have prevented me to write an addendum. The photographs, seven in number, have been taken of those objects within the collection I gathered that I consider to be the most precious. Although to me the prints of these do not suffice (mainly because of the poor quality of the light-sensitive paper, they may still serve as an addition to the images in my treatise of which I hope you have received an exemplar. Given that the whole of my collection is to go to the Leyden Museum, I assumed to do well by sending these images too in advance as even along the most secure road there is always some risk. The hue on the photographs about matches the natural hue of these and all other bones originating from below the lowest water level in Trinil or anywhere else. The photograph has been taken with 64mm Steinheil's Antiplanet, the outline

[MM774C-000008-357]

is therefore correct, more so than of the femurs on page 17 of my treatise which have been taken with a smaller lens, not sufficiently accurate is also the femur in frontal view in the middle which in print has been made to thin. Please read on page 8 fifth line from above "*viel*" instead of "*nicht viel*".

By intervention of the Ministry of Colonies my collection will be sent to the Leyden Museum in three sessions of about 100 chests each. The first session can be sent right away as soon as I have received authorisation from Batavia. Both others can follow quickly; I hope to be ready packing them in no more than a few weeks.

I hope there is no objection to not unpack the chests until I have arrived, which, if the plans of the government are fulfilled, will be somewhere in the midst of the next year. Before that I will visit the Indian Museum in Calcutta and the find spots in the Siwalik Hills and the Nerbada valley.

Summarising the findings and outcomes of my research I cannot say that these, with regard to the completeness of the specimens, have fulfilled my expectations. Most are only very fragmentary leaving for instance species, which are not that rare, as the small *Boselaphus (kroeseni)* without even a complete skull and of *Stegodon*, of which hundreds of molars and fragments of molars were collected, with only two skulls, which only with gentle consideration can be called to be almost complete. However the amounts are thus large that most can be mentally reconstructed as the one complements the other. A few finds, although of equally disappointing incompleteness, have exceeded my expectations. First by far those of *Pithecanthropus erectus*, although I had assumed the existence of such a form (my essay in the '*Natuurkundig Tijdschrift van Nederlandsch Indië*') and further there is the giant pangolin which I propose to name *Manis palaejavanica*, of which some 20 bones or bone fragments all concur with their equally named counterparts of *M. javanica* be it

[MM774C-000008-358]

that they are slightly more compressed and exceed 2½ to 3 times the size of those of the living species.

The insecurity that I have suffered all the time, not knowing whether my research would be continued, has had a harmful influence on my work. If I am allowed to express a personal feeling I would say that if I could have foreseen the pain resulting from this it would have been sufficient to preventing me from even thinking of such an enterprise, to which I have sacrificed my whole career and my health and my good mood; I will not even mention my wife and kids.

When sharing these personal emotions I hope to be allowed to do so flattering myself that you might see cause in them to allow me, arriving in Leyden, to pluck as many fruits of this labour as possible. Of your good will I hold myself, by the way, gratefully convinced.

Whilst offering my polite greetings I remain with the highest esteem your willing servant

Eug Dubois

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000008-356]

Prof. K. Martin te Leiden

Toeloeng Agoeng, 20.XI.94

WeledHooggel. Heer,

Reeds een paar weken geleden zond ik aan Uw adres eenige fotografieën, waarbij ik door omstandigheden tot heden verzuimde een bijschrift te voegen. De photographiën, zeven in getal, zijn genomen naar de voorwerpen, die ik onder de door mij bijeengebrachte verzameling voor verreweg de meest kostbare houd. Hoewel ze mij, wat de uitvoering betreft geenszins voldoen (voornamelijk ten gevolgen der onvoldoende kwaliteit van het lichtgevoelig papier, kunnen ze toch dienen tot aanvulling van de in mijne verhandeling, waarvan U naar ik hoop een exemplaar zal geworden zijn, geplaatste afbeeldingen. Aangezien mijne geheele verzameling voor het Leidsche Museum bestemd is, meende ik goed te doen door deze afbeeldingen aan de zending der voorwerpen daarheen, waar aan ook langs den zekersten weg toch altijd eenige risico verbonden is te doen voorafgaan. Zij hebben ongeveer de De tint op fotografie is ongeveer de natuurlijke tint van deze en van alle beneden den laagste waterspiegel te Trinil en elders opgegraven beenderen. De opname geschiedde met Steinheil's Antiplanet van 64 mm de teekening

[MM774C-000008-357]

is dus juist tekst [^{opgegeven?}] juister dan de femora op p.17 mijner verhandeling die met eene kleinere lens opgenomen, niet voldoende nauwkeurig ook is de [????enschefke??] femur in de vooraanzicht in het midden bij het afdrucken te dun gemaakt. Gelieve op p.8 regel 5 v.b. in plaats van: *nicht viel*, te lezen: *viel*.

Mijne verzameling zal in drie sessies, ieder van ongeveer 100 kisten, door tusschenkomst van het Min. van Koloniën aan het Leidsche Museum worden gezonden. De eerste sessie kan terstond verzonden worden zodra ik van Batavia daartoe de machtiging ontvangen heb. De beide andere kunnen dan spoedig volgen, met de verpakking hoop ik uiterlijk in een paar weken gereed te zijn.

Ik hoop, dat er geen bezwaar zal zijn de kisten onuitgepakt te laten tot aan mijne komst welke, zoo de plannen der Regeering doorgaan omstreeks het midden van het volgend jaar zal plaats hebben. Voor dien tijd zal ik nog het Indian Museum te Calcutta en de vindplaatsen in de Siwalik heuvels en de Nerbada vallei bezoeken.

Met een enkel woord de bevindingen en uitkomsten van mijne nasporingen samenvattend kan ik niet zeggen, dat deze, wat betreft de volledigheid der specimina aan mijne verwachtingen beantwoord hebben. De meeste zijn zeer fragmentair zoodat bijvoorbeeld van soorten, die niet zoo uiterst zeldzaam zijn, zooals de kleine *Boselaphus (kroeseni)* niet eens een compleete schedel voorhanden is en van *Stegodon* waarvan o.a. eenige honderden kiezen en fragmenten van kiezen verzameld werden, maar twee schedels, die men met groote toegeeflijkheid bijna compleet kan noemen, gevonden zijn. Maar er is toch zooveel bijeen gebracht, dat het meeste in den geest te reconstrueeren is doordat het een het ander aanvult. Enkele vondsten echter ofschoon mij in het in het [even?] bedoelde opzicht evenzeer niet [???-]de teleurstelling latend overtroffen door hun [?????] mijne verwachtingen, zoo in de allereerste plaats die van *Pithecanthropus erectus*, hoewel ik het bestaan van een dergelijken vorm vermoed had (mijn opstel in het Nat. Tijdschr. v.N.I. van 1888) en verder het reusachtige schubdier dat ik mij voorstel *Manis palaejavanica* te noemen, en waarvan een 20-tal beenderen resp. beenfragm. alle met de gelijknamige beenderen van *M. javanicus* overeenstemmen, met

[MM774C-000008-358]

dien verstande, dat zij die er eerste iets [gedrongener] zijn ~~dan~~^{en} die van de levende soort 2½ tot 3 maal in grootte overtreffen.

Zeer schadelijke invloed op mijn werk heeft gehad de onzekerheid waarin ik voortdurend verkeerd heb, of het onderzoek wel zou worden voortgezet. Zoover het mij vergund is aan persoonlijke gevoelensuiting te geven kan ik zeggen dat alleen het daaruit voortvloeiende verdriet zoo ik het had kunnen vooruitzien, voldoende ~~zou~~ geweest zijn mij zou weerhouden hebben aan een eene onderneming te denken, waarvan ik nu mijne carrière geheel en mijne gezondheid en opgewektheid voor een groot deel heb opgeofferd; van mijne vrouw en kinderen wil ik niet eens spreken.

Wanneer ik van deze persoonlijke ervaringen gewag maak meen ik dat te mogen doen, omdat ik mij vlei, dat u er aanleiding in wilt vinden mij, te Leiden komend, in de gelegenheid te stellen, althans zooveel mogelijk vruchten van deze voorarbeid te plukken. Van Uwe welwillendheid houd ik mij trouwens dankbaar overtuigd.

Onder aanbieding mijner beleefde groeten verblijf ik met de meeste hoogachting

Uw dienstw. dr.

Eug Dubois

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000010-491]

Irrigation works
in the
"Solo Valley"

Padangan 20 November 1894

Dear Mr Dubois.

With interest I have received your paleontological work on "*Pithecanthropus erectus*"

I'm pleased to hereby give you my sincere thanks for this present. Also offering you my apologies that these thanks arrives so late. I hope, however, to have them accompanied by the shipment of a partial skeleton. To what extent this shipment answers to that description I can obviously not judge. On occasion I will be obliged to receive some explanation what this strange Javanese thing might be. It was found just below [???] Prangqi district Padangan

[MM774C-000010-494]

department Bodjonegoro, just like the previous one, in which I would never have recognised a finger bone of an elephant.

The depth at which these matters have been found is about 2 m below ground level. In between the find spots were ± 150 m apart.

I have also still lying about three pieces of ironware (spears) but I take it these are from a period too recent to be sent to you.

After thanking you yet again I sign with the highest esteem
your willing servant
I.J.W. van Rossum.

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

1084

— Send from Jawa —

[MM774C-000010-491]

Bevloeijingswerken
in de
"Solovallei."

Padangan 20/11 94

Geachte Heer Dubois.

Met belangstelling ontving ik het door U opgestelde palaeontologische werk "*Pithecanthropus erectus*".

Gaarne zeg ik U hierbij voor dit geschenk mijnen hartelijken dank. Tevens bied ik U mijn excuses aan dat ik met deze dankbetuiging zolang wachtte. Ik hoopte die echter vergezeld te kunnen doen gaan van de toezending eener skeletgedeelte. In hoeverre het hierbij gaande daaraan beantwoord kan ik natuurlijk niet beoordelen. Bij gelegenheid houd ik mij aanbevolen voor eenige uitleg wat dit soortelijke Javase ding toch wel mag zijn. Het is gevonden in dessa Prangqi district Padangan

[MM774C-000010-494]

afdeling Bodjonegoro evenals het vorige waarin ik nooit een vingerkootje van een olifant zou ontdekt hebben.

De diepte waarop deze bij de zaken gevonden zijn is ongeveer 2 m onder maaiveld. Onderling waren de vindplaatsen ± 150 m van elkaar verwijderd.

Ik heb ook nog liggen drie stuks ijzerwerk (speeren) doch ik meen dat dit uit een te nieuw tijdperk is om te zenden.

Na U nogmaals dank gezegd te hebben teken ik mij met de meeste achting

UwDwDr

I.J.W. van Rossum.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000013-034]

Batavia 24 November 1894

Dear Mr Dubois

From [?Purwonedjo?] I have sent you in August the third part of the work of Père Heude. Did you receive it?

The writer is currently in Java to continue his studies of the tooth system. He would be pleased to make your acquaintance and if it is still possible see part of your collection. Would you be so kind to let him know whether he can come to Tulung Agung and on which day?

[MM774C-000013-035]

Please address your message to the parish house at Semarang for which he is leaving tomorrow.

After polite greetings also to your wife
esteemingly
your willing servant
Vorderman

This is the last letter with this correspondent

Previous letter with this correspondent

1085

— Send from Jawa —

[MM774C-000013-034]

Batavia 24/11 94

Geachte Heer Dubois

Van uit [?Poerwonedjo?] zond ik U in Augustus het derde deel van Père Heude's werk. Hebt U dit ontvangen?

De schrijver is tijdelijk op Java om zijn studiën van het tandstelsel voort te zetten. Gaarne maakte hij kennis met U en zag hij zoo mogelijk nog een deel Uwer collectie. Wilt U zoo vriendelijk zijn hem te melden of hij te Toeloeng Agoeng kan komen en op welken dag?

[MM774C-000013-035]

adres zeer Uw bericht svpl naar te Pastorie te Semarang waarheen hij morgen per [?Gadaverij?] vertrekt.

Na beleefd groeten ook aan Mevrouw
achtend
Uwen dwdr
Vorderman

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000004-075]

The honourable mr P. Heude S.J. at the priory of Semarang

Monsieur,

I have been informed by inspector Vorderman that you have the intention to come over and visit my collection of bones. Though honoured by your interest I regret to say that at this moment my entire collection except for a few objects of less value is already packed to be send to the Museum of Natural History in Leiden in Holland, and if you were to undertake the journey to Tulung Agung it would not give you scientific compensation.

I do hope Sir that one day I will have the honour of your visit to the Museum in Leiden, where in a few months from now the fossils are to be conserved.

Believe me, Sir, with the assurance of my best intentions
Eug Dubois

[This is the only letter with this correspondent](#)

1086

— Send from Jawa —

[MM774C-000004-075]

Den Weleerwaarden Heer P. Heude S.J. ter Pastorie te Semarang

Monsieur,

Par monsieur l'inspecteur Vorderman je suis informé que vous [?aviez] l'intention de venir voir ma collection d'ossements. Bien honoré ~~par~~ de votre intention [????] je suis désolé qu'en ce moment ma collection est à quelques objets de moindre valeur près déjà presque entièrement emballée et prête pour l'expédier aux Muséum d'histoire naturelle à Leiden en Hollande, ainsi que la peine que vous vous [?Domeniez?] en faisant le voyage à Toeloeng Agoeng n'aurait [???] vous [?aucumine?] compensation scientifique.

J'espère Monsieur, qu'un jour vous [?arronderez?] l'honneur de votre visite au Musée de Leiden, on dans quelques mois ~~les ossements~~ les fossiles ~~ma collection~~ [?mouvrés] [???] sera [???] conservée.

Agriez, Monsieur, l'assurance de ma parfait consideration
Eug Dubois

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000009-413]

Irrigation works
in the
"SOLO VALLEY"

Padangan 25 November 1894

Dear Mr Dubois!

Deciding whether the excavations at Tinggang will yield a rich harvest of bones I cannot. The only thing I know is that a huge hole will be dug and this will thus be a rare opportunity. For that reason I would find close overseeing a logical step to take, as how the work is currently done chances of finding anything are almost zero. Getting bones out of the hands of the Chinese contractors is quite impossible. They use these to make [??ofas??]

[MM774C-000009-414]

it has already happened that a bone was being reported by the man and upon further enquiry it had always supposedly gone lost.

The lust for stealing by the coolies but more so the ignorance of those who are overseeing the excavations on my behalf is reasons for failure. I would therefore advise to station a bone searcher here and should there not be much to find in the Solo Valley works this man need not be idle for than I would obviously order him to oversee excavations and also follow your orders. You would then also be rid of the administration for this man and by whom he is being paid doesn't really matter I think.

I am speaking from the assumption that the sergeant is no longer truly serving any more. It is likely that the first three months there will not be much to be found, so it would be best to appoint one of these engineer sergeants to do the overseeing but only in about three or four months.

Meanwhile I wish you a good journey and a safe return to Java.

With polite greetings also from my wife
with esteem, your willing servant
van Rossum

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000009-413]

Bevloeiingswerken
in de
"Solovallei."

[?Pn] 25/11 94.

Geachte Heer Dubois!

In beslissen of de ingraven te Tinggang een rijke beenderenoogst beloven kan ik in het geheel niet. Het eenige wat ik weet is dat er een groot gat gegraven wordt en dat dit dus een zeldzaam voorkomende gelegenheid is. Om die reden zou ik een meer nauwlettend toezicht zeer logisch vinden, want op de wijze waarop werk nu toe geschiedt valt zooveel af te dingen dat de kans om iets te vinden bijna nihil is. Bij de Chin. aannemers is het nl onmogelijk beenderen uit hun handen te krijgen. Ze gebruiken deze voor het maken van [??ofas??]

[MM774C-000009-414]

het is op die mannen al voorgekomen dat er een been werd gerapporteerd en bij nadere vragen reeds zoogenaamd zoek was.

Door den lust van stelen van de koelies doch vooral het onkundige van degenen die van mijne zijde toezicht houden op de ontgraving zijn evenwel redenen tot mislukking. Ik zou dus adviseren willen de beenderenzoeker hierheen te dirigeren en zou het misschien niet gevonden kunnen worden dat die man werkloos werd bij de Solovallei dan belast ik hem natuurlijk met het toezicht op het grondverzet doch met speciale opdracht mede orders op te volgen. Tevens is U dan van de administratie van den man af en welk werk het betaald doet mijns inziens niets ter zaken.

Ik spreek in de meening dat de sergeant niet meer in werkelijke dienst is. Zeer waarschijnlijk wordt er echter in de eerste drie maanden weinig gevonden zou dat het mijns inziens het beste is, het toezicht wel opdragen aan een der geniesergeants doch eerst over een maand of drie à vier.

Intusschen wensch ik U goede reis en behouden terugkomst op Java.
Met beleefde groeten ook mijner vrouw
Achtend UwDwDr
van Rossum

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000005-450]

Blitar, 25 November 1894

Dear colleague!

With kind thanks I received the remembrance to the *Häckelfeier*¹²⁹ and with the same thanks I return to you the book of Dr. v. Bemmelen. Reading the *Häckelfeier* awoke quite some nostalgic feelings to my beloved Jena. I was there for a semester in the summer of 1887, both to recover from a sea trip (as ships Doctor) which had devastated me; and although I lived a reclusive life at start, (apart from visiting lectures) in the end I could not withstand the very cosy live there and have fully enjoyed it in the last few months. Haeckel is not saying much about Jena and his civilians and students,

[MM774C-000005-451]

and is rather praising it too little. It is a nice corporation there and – living amongst all, from the first Professor to the last bourgeois and Nightwatch. It is a city full of great poetic smells and rich historic memories. I advise you to visit Jena sometime. Haeckel's lectures I have not visited; I've only seen him once walking to the baths, but didn't recognise him as the great Haeckel, but thought he was some Jenan bourgeois. I particular like his lectures, which stand out from those of other lecturers, being fresh and rich in content, because of the attention and honour he pays to his parents and grandparents as well as his teachers. That is a wonderful side to his character.

In the latest issue of the "*Zukunft*", which I will send you tomorrow or the day after, Behring, the discoverer of the serum against Diphteria, sharply attacks the riddle "Virchow".

I think the attack of the new Star on the medicinal firmament Behring on Virchow is very well justified, although it has the somewhat unpleasant aftertaste of a public whipping. Haeckel is, in his speech, treating Virchow much more sophisticated and more noble according to his merits.

I have ordered the latest edition of Haeckel's history of creation three or four months ago and I hope to soon have it in my hands. It has been 15 years since I first read the book.

[MM774C-000005-452]

we Germans are proud of our Haeckel, but the Dutch can be proud of their own Haeckel. How many silly people will have seen remains of *Pithecanthropus* before and thrown them away as worthless, until you, armed with knowledge, and endurance and energy, have provided Darwin's building with a broad foundation and a protecting roof because of your magnificent find, so it can no longer be brought down by any storm. I truly wish you to have once, a Jubilee party as splendid as that of Haeckel.

With kind greetings from house to house

yours

E. Herrmann.

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

---

¹²⁹ Publication on festivities for Haeckel's 60th birthday

[MM774C-000005-450]

Blitar, 25.11.94.

Werther Herr College!

Mit frdl. Dank empfang ich die Erinnerung an die Häckelfeier u. sende es ebensolchen Dank nebst den Buch von Dr. v. Bemmelen zurück. Das lesen der Häckelfeier hat mir ordentliches Heimweh nach dem lieber Jena zurück wach gerufen. Im Sommer 1887 war ich ein Semester dort, zugleich um mich zu erholen von einer Seereise (als Schiffsarzt) die mich sehr angegriffen hatte; obwohl ich anfangs sehr zurückgezogen lebte, (abgesehen von Collegienbesuch) so konnte ich zuletzt den dortigen urgemütlichen Leben nicht mehr widerstehen u. genuss es noch im letzten Monat in vollen Zügen. Häkel sagte nicht zu viel über Jena u. seine Bürger u. Studenten,

[MM774C-000005-451]

er lobte es eher zu wenig. Es ist da ein angenehmes Zusammenwirken u. –leben zwischen Allen, vom ersten Professor bis zum letzten Spiessbürger u. Nachtwächter. Es ist eine Stadt voll grossen poetischen Duften u. grossen reicher historischen Erinnerungen. Ich empfehle Ihnen angelegentlichst Jena einmal zu besuchen. Häckels Colleg besuchte ich nicht; ich sah ihn nur einmal zur Badeanstalt wandeln, hülte ihn aber nicht für den grossen Häkel, sondern für einer Jenense Spiessbürger gehalten. An Seinen Reden, die vor den der anderen Redner, durch Frische u. reichen Inhalt sich auszeichnen, schätze ich besonders die Aufmerksamkeit u. die Ehre, die er dem Gedachtniss seinen Eltern u. Grosseletern sowie deinen Lehrern schenkt. Das ist ein prächtigen Zug von ihm.

In den letzten Hefte der "*Zukunft*", das ich Ihnen morgen oder übermorgen senden werde, wird das Räthsel "*Virchow*" durch Behring, der Erfinder des Diphterieheilsersum scharf angegriffen.

Den Angriff des neu am medicin Himmel heraufsteigenden Gestirns, Behring, auf Virchow halte ich für sehr wohl berechtigt, obwohl er etwas unangenehmen Beigeschmak von ~~Arroganz~~ Reitpeitsche u. [?Juchtenleder] hat. Häkel behandelt Virchow seinen vielen Verdiensten entsprechend viel feiner u. nobler in seinen Rede.

Von Häckels nat. Schöpfungsgeschichte habe ich vor 3 à 4 Monaten die neueste Auflage bestellt u. hoffe sie baldigst in Händen zu haben. Vor 15 Jahren las ich das Buch z. ersten Male.

[MM774C-000005-452]

Wir Deutschen sind stolz auf unseren Häkel, aber die Niederländer können stolzer sein auf ihren Häkel. Wie oft schon mögen Unkundige vor Ihnen Reste des Pithecanthropus gesehen u. als wertlos weggeworfen haben, bis Sie, mit Kentnissen, Ausdauer u. Energie ausgestattet, dem Darwischen Gebäude das breite Fundament u. schützende Dach durch Ihren grossartigen Fund geben (aufsetzen) konnten, so dass es kein Sturm mehr erschüttern kann. Ich wünsche Ihnen von Herzen, dass einst ein ebenso schönes Jubiläumfeiern wie Häkel.

Mit frdl. Grüssen v. Haus zu Haus

Ihr

E. Herrmann

[Click here to return to the content page.](#)

[MM774C-000002-198]

Kesugihan 30 November 1894.

Dear Doctor!

You have most pleasantly surprised me by sending me your work. I sincerely thank you for it. I did make you wait for that for a scandalously long time, but several circumstances have prevented me from doing this earlier, for which I offer you my apologies.

I've read your discourse with even more interest, because some time ago

[MM774C-000002-200]

in the Batavia newspaper I read a rather forcefully worded review on your conclusions regarding the remains of animals from the geological past et cetera. The article in question was copied from one of the European newspapers and mainly contained the notes of a meeting that was held, if I'm correct, in Belgium, of scientific (?) persons who brought forward all kinds of ugliness on the given subject. I intended to send you the issue of that aforementioned newspaper, in which the article was, but in the hustle and bustle I forgot to do so and now I can't find the issue any more. I think I even spoke about it to the captain of the General Staff, [?Grevers], whom I met in Ponorogo on his way back from Patjitan.

How is it going with your excavations and where are they now taking place?

Don't you feel like coming over for some time? The nature is very beautiful here, much more beautiful and grander than in Ngrambe. In the beautiful wild wood forests that can be found here on the slopes of the Wilis, I have already found different species of orchids some of which are very beautiful.

With the best wishes from house to house, esteemingly

your willing servant

A.Breevoordt

This is the last letter with this correspondent

Previous letter with this correspondent

[MM774C-000002-198]

Kesoegihan 30 November 1894.

Waarde Dokter!

Hoogst aangenaam hebt U mij verrast met de toezending van Uw werk. Ik zeg U daarvoor dan ook van harte dank. Wel heb ik U hierop schandelijk lang laten wachten, maar verschillende omstandigheden hebben mij verhinderd om eerder hiertoe over te gaan, waarvoor ik U wel mijne verontschuldiging aanbiedt.

Met te meer belangstelling heb ik Uwe verhandeling gelezen, omdat ik eenigen tijd geleden

[MM774C-000002-200]

in het Bataviaasch Nieuwsblad eene in vrij heftige bewoordingen gestelde beoordeling van Uwe conclusiën betreffende de door U gevonden en opgegraven overblijfselen van beenderen van voorwereldlijke dieren enz. gelezen heb. Bedoeld artikel was overgenomen uit een der Europeesche bladen en bevatte in hoofdzaak de notulen eener, naar ik meen, in België gehouden vergadering eener vereeniging van geleerde (?) personen, die allerlei leelijks omtrent bovenbedoeld onderwerp beweerden en wisten te berde te brengen. Ik was voornemens U de nummers van bovengenoemde courant, waar in dat artikel stond, toe te zenden, doch door drukte ontschoot mij dit voornemen en nu kan ik die nummers niet meer vinden. Ik meen er nog met den Kapitein van den Generalen Staf, [?Grevers], dien ik in Ponorogo ontmoette op zijne terugreis van Patjitan, over gesproken te hebben.

Hoe gaat het nu met Uwe opgravingen en waar hebben die nu plaats?

Heeft u geen lust om eris hier over te komen? De natuur is hier zeer schoon, mooier ~~dan~~ en grootscher dan in Ngrambe. Ik heb in de prachtige wildhoutbosschen die hier nog op de helling van de Wilis aangetroffen worden, reeds onderscheidene soorten orchideeën gevonden, waaronder zeer mooie exemplaren.

Met de beste wenschen van huis tot huis, achtend

Uw.dw.Dr.

A.Breevoordt

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000010-124]

Kaju Tanam, 1 December 1894

My dear Dubois.

Last night my wife has delivered an apparently healthy and well shaped baby girl.-The Alkaloid N^o2.- *Vivat sequens!*

What will be of your trip to India, and how and when?

I hope to hear from you soon.-Give my many greetings to your good wife and be you yourself also cordially greeted by your loyal friend

Pollak

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

1090

— Send from Sumatera —

[MM774C-000010-124]

Kajoe Tanam 1.XII. 94.

Mein lieber Dubois.

Gestern Nacht wurde meine Frau von einem anscheinend gesunden und welgeschapen Mädchen entbunden.- Der Alkaloide N^o2.- *Vivat sequens!*

Wird was aus der Reise nach Indien, und wie u. wann?

Ich hoffe bald von Ihnen zu horen.- Grösse Sie mir Ihre gute Frau vielenmals und seien Sie selbst herzlich gegrüsst von Ihren treuen Freund

Pollak

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000005-447]
Blitar, 4 December 1894.

Dear colleague!

I herewith return with thanks the letter of Kohlbrugge. It is obvious that a specialist has the knowledge to completely appreciate your work and also to appreciate the questions that Doctor Kohlbrugge is posing as a specialist. Kohlbrugge does not mean it as bad as you seem to take his letter. As a layman in Palaeontology the togetherness of the remains seems to me sufficiently proved; to me it also seems that the trauma cannot have been anything else than a very local influence on the internal structure of the bone. How widespread the individual differentiations are on the left intertrochanter et cetera may desire further research; but you have well taken into account that what is already known.

[MM774C-000005-448]

you should take it as only obvious that anyone knowledgeable and unknowledgeable will have something to say about your work. If the whole world would be convinced of the truth of the evolution theory, maybe your find would not have that much meaning; I do, however, think that even the most convinced follower of the theory (or rather "fact") should not remain cool with this find, which presents him with his immediate ancestor, filling up a gap that 99% of the people considered irreconcilable.

Even if only a small part of humankind considered the existence of *Pithecanthropus erectus* as a certainty, now also the most unbelieving and illiterate Thomasses can see the proof with their own eyes and feel it, and your find will do more for the general acceptance of evolutionism than all the diligence of brave Haeckel. Your find will in the eyes of the lay public be the most important and most indisputable support for Darwinism. That is in my opinion the colossal importance of your find, and Kohlbrugge is merely saying in his letter that the find is not that important as the specialist already has sufficient evidence. Darwin has only convinced 1/100 of the people, you will, however, convert 99/100 to the evolution doctrine. It will alas not be avoidable that you will have to fight a hard battle with the ignorant and the jealous, but you should consider that as something necessarily human and fight yourself through this battle with a calm ease.

I hope that your sympathy for Germany might later turn into a feeling of home by finding there a nice professorship. I think, it would be very useful if you were to make up with Fürbringer.

[MM774C-000005-449]

He will surely forgive you for "walking out" on him after your beautiful results. If you will be the one to approach him that will in a way be embarrassing to him that is, if he was to blame and you still consider the friendship worthwhile. For otherwise the characters will just clash again, and then it would be better to keep apart, or you would just become enemies, just over something trivial (often in your youthful wantonness) and in this case I think there's nothing to be ashamed of for offering a former friend the hand of reconciliation. It was just your book that stimulated me to reconcile with an old cousin and friend of mine, a doctor in the country with whom I have not been corresponding for seven years because of a family feud. I have much to thank him for, also teaching me evolution; and as I did not really know what to do with the second exemplar of *Pithecanthropus erectus* you so kindly given me, I took on the occasion to send it to him with a letter of reconciliation.

I'm very pleased that you have slapped the door in the face of that Jesuit orang-utan; you cannot discuss with that guy.

I'm herewith sending you the "Zukunft"; you might be interested in the article on "Ueberwindung der Malthusianismus".

I'm thinking about coming to Tulung Agung in the morning of 7 December, to have myself checked by Walter for the life insurance, and if you will be at home, I will come round for a moment.

Until then with friendly greetings

yours truly
E. Herrmann

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000005-447]
Blitar, 4.12.94.

Werther Herr College!

Hierbei sende ich Ihnen in Dank den Brief von K. zurück. Es gehört natürlich die Kenntnisse eines Fachmannes dazu Ihr Werk vollkommen zu würdigen u. auch die Fragen zu würdigen die Dr. K. als Fachmann noch stellt. Es war wohl nicht so schlimm von K. gemeint wie Sie seinen Brief auffassen. Mir als Leien in der Paläontologie scheint die Zusammengehörigkeit der Reste genügend Bewiesen; mir scheint es auch dass das Trauma keinen andern ausser einen ganz lokalen Einfluss auf die inwendige Structur des Knochens gehabt haben kann, Ueber die Breite der individuellen Schwankungen an der lin. intertroch. enz. sein vielleicht weitere Forschungen wünschenswerth; doch haben Sie die ^{bisher bekamten} wohl genügend in Betracht gezogen.

[MM774C-000005-448]

Sie müssen es als selbstverständlich auffassen, dass jeder Berufene u. Unberufene an Ihren Werk mäkelte. Wenn die ganze Welt von der Wahrheit der Descendenz theorie durchdrungen wäre, hätte Ihr Fund vielleicht weniger Bedeutung; ich glaube aber selbst der überzeugteste Anhänger der Theorie (oder vielleicht "Thatsache") darf nicht kalt bleiben bei diesem Funde, der ihm seinen unmittelbaren Vorfahren vorstellt u. zugleich die bisher von mindestens 99/100 der Menschen, als unüberbrückbar gehaltene Kluft, ausfüllt.

Wenn auch einem kleinen Theil der Menschen die Existenz des P.e. als sicher galt, so können jetzt auch die ungläubigsten u. ungebildetsten Thomasse den Beweis mit Augen sehen u. betasten, u. muss Ihr Fund der Entwicklungslehre nun, mehr als aller Fleiss des muthigen Häckel, zu einer schnellen, allgemeinen Verbreitung helfen. Ihr Fund wird in den Augen des Laienpublikums die wichtigste u. unanfechtbarste Stütze des Darwinismus bilden. Das ist meiner Ansicht nach die colossale Bedeutung Ihres Fundes, u. Kohlbrugge gewollte in seinem Brief nur sagen, dass er den Fund von nicht so grosser Bedeutung halte weil der Fachmann ja bereits genügend Beweise habe. Darwin überzeugte bloss 1/100 der Menschen, Sie werden aber 99/100 zur Descendenzlehre bekehren. Es wird Ihnen ja leider nicht ausbleiben, dass Sie einen harten Kampf mit Unwissenden u. Neidern werden ausfechten müssen, aber betrachten Sie das als ^{etwas} eine menschlich Nothwendiges ~~Zugabe~~ u. fechten Sie mit gelassener Ruhe den Kampf durch.

Ich hoffe, dass Ihre Sympathie für Deutschland sich später in Heimatsgefühl umsetze (dadurch ^{indem} dass) Sie dort eine angenehme Lehrthätigkeit finden. Ich glaube, wenn Sie sich mit Fürbringer auseinandersetzen so würde Ihnen das

[MM774C-000005-449]

sehr dienlich sein. Ihr "Weglaufen" wird er wohl nach Ihren schönen Erfolgen verzeihen. Wenn Sie ihm sich wieder nähern, so ist das für ihm eigentlich beschämend, vorausgesetzt, dass er die Schuld hat u. das Sie ihn Ihrer Freundschaft noch für Werth halten. Denn entweder stossen sich die Charactere ab, u. dann bleiben sie am besten auseinander, oder man verfeindet sich bloss, um einer Kleinigkeit willen (oft in jugendlichem Uebermuth) u. in diesem Falle finde ich nichts beschämendes darin seinem ehemaligen Freunde die Hand zur Versöhnung zu bieten. Grade Ihr Buch hat auch mir den Anstoss zu einer Versöhnung gegeben mit einem älteren Vetter u. Freund von mir, der Arzt auf dem Lande ist; mit dem ich anlässlich eines Familienzwistes seit 7. Jahren nicht mehr correspondire. Ich verdanke ihm sehr viel, auch die Einführung in die Descendenzlehre; da ich nun mit dem zweiten mir von Ihnen frdl. überlassenen Exemplar des P.e. nicht recht wusste was beginnen, so nahm ich Anlass es ihm zu übersenden in Begleitung eines versöhnenden Briefes.

Es freut mich ungeheuer, dass Sie dem jesuitischen Orang utang die Thüre vor der Nase zugeschlagen haben; mit diesen Menschen kann man doch nicht diskutieren.

Ich sende Ihnen hierbei noch die "Zukunft"; vielleicht interessiert Sie der Artikel über die "Ueberwindung der Malthusianismus".

Am 7. December Morgens denke ich nach T. Agoeng zu kommen, um mich bei Walter für die Lebensversicherung untersuchen zu lassen, u. werde dann wenn Sie zu Hause sind, einen Moment bei Ihnen vorsprechen.

Bis dahin mit frdl. Grüssen

Ihr ergebener

E. Herrmann

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000006-138]

Utrecht 4 December 1894
[Eugène Dubois: answered Calcutta 13 April 1895]

Amice,

Allow me to offer you my sincere congratulations on your wonderful discovery of *Pithecanthropus erectus* – fragments, of which your excellent description has these days – surely on your instigation – been sent to me by the Ministry of colonies.

[MM774C-000006-141]

Herewith will start a new era in your paleontological explorations and it will be even easier for us to gain interest in a much larger circle for your difficult and important research.

I would be pleased to also write proposals to the Society for the improvement of natural history research in the colonies that would meet with your desires, such that also in the future arrangements can be made

[MM774C-000006-139]

which will enable you to continue your work in such a way that is most profitable to you and to science.

Would you for instance desire to have at your disposal a larger subsidy to continue your excavations at a larger scale?

Or is the transfer of yourself and your treasures to Europe to do comparative studies in the different museum now first at order?

Or would you wish to receive a number of books or

[MM774C-000006-140]

journals that would allow you to do a partial description in loco?

Do me the pleasure of entrusting me with one or the other. As president of our Dutch committee it is my duty to do or prepare anything in this direction to meet your needs.

And with the publication of *Pithecanthropus* you have heated the iron: so now will be the time to forge it.

With best greetings

yours truly

Hubrecht.

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000006-138]

Utrecht 4 Dec. 94
[E.D.: beantw. Calcutta 13.4.95]

Amice,

Vergun mij U mijn hartelijke gelukwensen aan te bieden over Uw prachtige vondsten van de *Pithecanthropus erectus* – fragmentes, waarvan Uwe voortreffelijke beschrijving mij dezer dagen – zeker op Uw aanwijzing – door den Min. van Kolonien werd toegezonden.

[MM774C-000006-141]

hiermede begint een nieuwe aera in Uw palaeontologische navorschingen en zal het ons gemakkelijk vallen in nog veel ruimere kring belangstelling voor Uw moeitevolle en zoo gewichtige onderzoekingen te winnen.

Gaarne zou ik ook aan de Maatschappij tot Bevordering van het Nat. Onderz. in de Koloniën voorstellen doen in een zin die met Uwe wenschen strookt, opdat ook voor de toekomst regelingen getroffen konden

[MM774C-000006-139]

worden die U in staat zouden stellen Uw werkzaamheid in den voor u en voor de wetenschap meest gunstige vorm voort te zetten.

Is het bijv. gewenscht dat U de beschikking gegeven worden over een uitgebreider subsidie om Uwe opgravingen op grotere schaal te kunnen doorvoeren?

Of is de overbrenging van Uzelf met al Uwe schatten naar Europa tervergelijkende studie in de verschillende museums maar het eerst aan de orde?

Of wel zoudt ge wenschen een stel boeken of

[MM774C-000006-140]

tijdschriften te ontvangen om U tot gedeeltelijke bewerking in loco in staat te stellen?

Doe mij het genoegen mij omtrent een en ander in Uw vertrouwen te nemen. Als voorzitter van onze Nederlandsche Commissie gerust op mij de plicht alles te doen of voor te bereiden wat in deze richting ter uwen behoeve in Nederland kan gedaan worden.

En met de publicatie van Uw *Pithecanthropus* hebt ge het ijzer heet gemaakt: nu komt dus het oogenblik van smeden.

Met besten groet

geheel de Uwe

Hubrecht.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000004-027]

DEPARTEMENT

of

Education, Religion
and Trade

Batavia, 5 December 1894

N° 11595

Attachments: 2

Following my missive of 18 June last N^o5646 and in answer to your letter of 6 November last N^o111 I have the honour to give your Noble severe Sir the following message.

On the chests there should be painted in red letters: GOVERNMENTAL GOODS and in black letters the address already given earlier:

Ministry van Colonies
(at) The Hague
(destined) to State Museum
Natural History
Leyden

and the series letter and serial number of the chest.

To
the Officer of Health
2nd class *à la suite*
M.E.F.T. Dubois

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000004-027]

Departement

van

Onderwijs, Eeredienst
en Nijverheid

Batavia, *den*

5e December 1894

N° 11595

Bijlagen: 2

Ten vervolge op mijne missive van 18 Juni j.l. N^o5646 en in antwoord op Uw schrijven van 6 November j.l. N^o11 heb ik de eer UEdG. het volgende te berichten.

Op de kisten moet met roode letters worden geverfd: GOUV: GOED. en in zwarte letters het reeds vroeger opgegeven adres:

Ministerie van Koloniën
(te) 's Gravenhage
(bestemd) voor Rijksmuseum
Natuurlijke Historie
Leiden

de serie letter en het volgnummer der kist.

Aan
den Officier van Gezondheid
2de klasse *à la suite*
M.E.F.T. Dubois

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000005-225]

Dr. M. Greshoff
The Hague 7 December 1984
Dear Dubois,

when my postcard had already gone out to sea, your book arrived, as a very welcome gift, on which I'm not just a little proud.

Great many thanks for this! It is true that part of the interest and sympathy I have for this book are based on the friendly feelings I have towards you, so for reasons that are strange to science. But I do also recognise the eminent meaning that your find has for science, and I hope that the book will be well received by scholars. As anthropological – anatomical work the circle of competent reviewers of your work is not larger than the small circle of specialised scientists and we “bystanders” should in such cases modestly step back, until they have weighed its importance. Will there be criticism?

Enfin, such as square fact as the skull from Trinil represents, is

[MM774C-000005-226]

not easy to discard. It is a great success for you that your difficult and often self-sacrificing work has not been without result, and on rare occasions will the words: “seek and thou shalt find” have had a more beautiful confirmation.

The wish is almost too beautiful to be achieved, but I do want to say it: may you be granted to find a second and more complete skeleton of *Pithecanthropus*, so that even the smallest doubt about its unity and normality may be taken away. May it be so!

Thank you again, and may this publication be “*de bonne augure*”¹³⁰ of what you yet have in store and of all that yet is to come from you and your research!

Greet your wife from me, and receive a handshake of
your very dedicated
M. Greshoff

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

---

¹³⁰ auspicious

[MM774C-000005-225]

Dr. M. Greshoff
's Grav. 7 Dec. 1984
Waarde Dubois,

Toen mijn briefkaart in zee was, kwam je boek, als een zeer welkom geschenk, waarop ik niet weinig trots ben.

Hartelijk dank ervoor! Zeker is een deel der belangstelling en sympathie waarmede ik het boek ontvang, gegrond op de vriendschappelijke gevoelens Uwaarts, dus op gronden, die der wetenschap vreemd zijn. Maar ik zie toch ook de eminente betekenis in, die Uwe vondst heeft voor de wetenschap, en ik hoop dat het boek bij de geleerden gunstig ontvangen zal worden. Als anthropologisch-anatomisch werk is de kring der bevoegde beoordelaars van Uw werk niet groter dan de kleine kring van vak geleerden en “wij omstanders” hebben in zon'n geval verder bescheiden terug te houden, tot van die zijde gewikt en gewogen is. Zou er kritiek komen?

Enfin, zoo vierkante feiten als de schedel van Trinil representeert, laten

[MM774C-000005-226]

zich niet wegeijferen. Het is een groot succes voor je, dat je moeilijk en vaak zelfopofferend werk niet zonder resultaat geweest is, en zelden heeft het woord: “zoekt en gij zult vinden” eene schooner bevestiging gevonden.

De wensch is haast te schoon om verwezenlijking te vinden, maar ik wil haar toch uitspreken: moge het je nu nog gegeven zijn een tweede en meer volledig skelet van *Pithecanthropus* te vinden, opdat ook den kleinsten twijfel aan de eenheid en normaliteit van het gevondene weggenomen worden. Zij het zoo!

Nogmaals dank, en dat deze uitgaaf “*de bonne augure*” zij voor hetgeen ge nog in portefeuille hebt en alles wat er nog van je onderzoek worden moet!

Groet Mevrouw van mij, en ontvang een handdruk
van

je zeer toegenegen
M. Greshoff

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000003-439]

Tulung Agung, 8 December 1894.

Dear Delprat,

I hope I need no longer worry about your state of health as "no message is a good message" will apply and I did inform about it in my previous letter. I also hope since the news about the death of your colleague Karsten, who was above you in rank, you yourself will now soon be promoted to head engineer. But maybe you already are and I've missed the notice in the newspapers. Anyway, given the fact that I do not in any way follow the Indian rules, know nothing of rankings or promotion – not even my own and never even looked it up in a Government almanac,¹³¹ maybe prove to you (if that were necessary) that I'd be very pleased for you if you were to get the promotion you so much desire and I would sincerely congratulate you with it.

So I can now directly go to my own bothers, which, after the previous ones had hardly left, came floating in again and have yet again brought me in the state of great depression which is my "normal" state in the Indies.

[MM774C-000003-440]

But as with the last difficulties you might also now give me your counsel and support, which I hope for. The matter is this.

At the start of August, Renaud ("and all that atrocious mass is Renaud"), in his usual diligent way, reminded me to submit a proposal about the time of my trip to Calcutta, which was decided by Governmental Decision to have to take place at a suitable time in the year 1894. I answered that that trip was too precious to me to forget about it, yet because of work in the field that needed to be done and because I could not at that time know when my collection would be ready for shipment to Europe, I could not yet decide what would be the right time. Renaud spoke of letting this season pass again whereas that was not my fault in the past year as only in March an answer came to my proposals that I had done in July the year before.

At the start of September last I've written an extensive private letter to Renaud, which seemed more appropriate to me, for that way I could more easily discuss more details, and I did so because Mr Renaud had proposed to me himself to choose this method in such cases, and giving notice of what would be the best time to leave for a journey already established by Governmental Decision did not seem to need much of a report by me.

At the start of October Mr Renaud answered me from Pulu Pinang, advising me to deal with the matter officially as soon as possible, which I did, together with a private letter to Fennema who was acting director of the mining department. I've also mentioned therein that the first series of chests of my collection, 100 pcs, were ready to be shipped and that by the end of November two more of such series would further be ready for shipment. It now turns out that there will be 400 chests, which almost all are ready and I am still waiting for any reply. That wouldn't be so bad, if it were not that the Governmental Decision has the decreed that I were to leave in commission in the year 1894 to British India and I think that they, if the

[MM774C-000003-441]

year has passed, will not allow the trip to take place, because they will be of the opinion that I had let the time pass, which I haven't, as already at the start of September Renaud had received word written by me and I could not write about it officially until the start of October because of his long delayed reply, nor could I have decided on an "appropriate time" any earlier.

My request for your help is this: would you please notify Mr Sweerts with a few words what is going on, and should this year end, before my journey has started, it would be an undeserved fate to me, if that would lead to the cancellation of this trip, not just for me, but also because it is very useful, yes even necessary, for the description of the collection.

You would yet again save me from miserable despair.

Believe me with best greetings from house to house and many good wishes ever to be

yours truly

Eug Dubois

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000003-439]

Toeloeng Agoeng, 8.XII.94.

Waarde Delprat,

naar ik hoop zal het niet nodig zijn mij nog eenigszins bezorgd te maken over Uwe gezondheidstoestand, omdat "geene tijding wel goede tijding" zijn zal en ik U in mijnen laatsten daarna nog gevraagd heb. Ook heb ik sedert het bericht van het overlijden van Uwen collega Karsten, die immers vlak boven U in de ranglijst stond, de loop, dat gij nu spoedig zelf tot hoofdingenieur zult bevorderd zijn. Wellicht zijt gij dat reeds en ontging mij het bericht in de nieuwsbladen. In ieder geval zal U reeds de omstandigheid, dat ik, die ook daarin de indische adat niet volg, dat ik niets van rang-lijst of promotie – ook niet van mijne eigene weet en er nooit een Regeeringsalmanak om heb opgeslagen, een bewijs zijn (zoodat nog noodig ware) dat ik mij zeer in die door U gewenschte promotie zal verheugen en U c.q. oprecht er mede zou geluk wenschen.

Ik kan dus direct tot mijn eigen beslommingen overgaan, die, nadat nauwelijks de vorige eenigszins zijn afgetrokken, opnieuw zijn komen aandrijven en mij gereden en mij weder in den gedurende mijn verblijf in Indië "normale" toestand van groote neerdrukkende zorgen ge-
[MM774C-000003-440] bracht hebben. Maar evenals in de laatste moeilijkheid kunt gij mij hierin in deze Uwe raad en Uwe hulp verlenen, waarop ik hoop. De zaak is deze.

In 't begin van Augustus schreef Renaud ("and all that atrocious mass is Renaud") op zijn gewone nijverige manier om mij eraan te herinneren voorstellen te doen over het tijdstip van mijne reis naar Calcutta, waarvan bij G.B. bepaald was . dat zij op een geschikt tijdstip van het jaar 1894 zou worden ondernomen. Ik antwoordde die reis te zeer op prijs te stellen om haar te vergeten, doch nog niet te kunnen bepalen, wegens op 't terrein nog noodzakelijk te verrichten werkzaamheden en wegens de onmogelijkheid om toen reeds te kunnen nagaan wanneer mijne verzameling voor verzending naar Europa gereed zou komen dat ik het geschikte tijdstip nog niet te kunnen bepalen kon. R. sprak van 't seizoen weder te laten voorbij gaan terwijl hijzelf of de Regeering verleden jaar door dat toch niet aan mij ligt daar gelegen heeft daar verleden jaar eerst in 't voorjaar (ik geloof April) (Maart) te antwoorden op mijne naar ik geloof toch in Juli a.p.

dienaangaande gedane voorstellen te antwoorden antwoord is gekomen vooral de oorzaak waren.

In het begin van September II schreef ik dan een uitvoerigen particulieren brief aan Renaud, welke wijze van schrijven mij meer geschikt voor kwam wegens de meerdere handelbaarheid van detailzaken, en welke te gebruiken aanleiding was, daar de Heer R. Vroeger zelf mij in een dergelijke zaak had voorgesteld ze te kiezen, en het kennisgeven van eene geschikter aanvangstijd eener reeds bij G.B. vastgestelde reis mij niet veel [?verslag?] scheen te vereischen.

In het begin van October kreeg ik antwoord van den Heer Renaud uit Poeloe Pinang, waarbij hij mij de raad gaf ten spoedigste de zaak officieel te behandelen zoals welke ik opvolgde, tegelijk met een particulieren brief richtend aan Fennema die tijdelijk het Mijnwezen dirigeerde [?????]. Daarbij gaf ik ook kennis van het gereed zijn voor verzending der eerste serie kisten van mijn verzameling, bestaande uit 100 stuks, en dat voor tot omstreeks het eind van November nog twee dergelijke series zouden volgen voor verdere verzending zouden gereed komen. Nu blijken 't vierhonderd groote kisten te worden, die bijna alle klaar zijn en ik zit met die alle nog steeds zonder eenig bericht, te wachten. Dat is nog niet zoo Maar dat is zoo erg niet, 't ergste is, dat bij G.B. bepaald is dat ik in dit in het jaar 1894 in commissie naar Britsch Indië zou gezonden worden en dat ik meen, dat men, wanneer ten slotte

[MM774C-000003-441]

het jaar verstreken is, zal vergen, dat ik den de reis niet zal laten doorgaan, omdat men zal meenen, dat ik den tijd heb laten voorbijgaan wat ik, daar ik reeds in 't begin van September aan Renaud door mij erover geschreven is het, toch niet [ge????] en ik wegens zijn lang uitgesteld antwoord niet voor 't begin van Oktober officieel erover heb kunnen schrijven, en [??????] niet vroeger het "geschikte tijdstip" bepalen kon, toch niet gedaan heb.

Mijn verzoek om Uwe hulp bestond nu daarin: af wil den Heer Sweerts met eenige enkel den stand van zaken duidelijk maken en op het onrecht en ervan in kennis stellen, dat zoo dit jaar verloopt, zonder voordat ik op reis ben, het een overdiend lot voor mij zijn zou, wanneer daarin de aanleiding werd gevonden de reis zoo nuttige reis niet alleen voor mij, doch ook vooral voor de bewerking der later te stellen beschrijving der verzameling zoo hoogst nuttige, ja noodzakelijke reis, niet te laten doorgaan.

Gij zoudt mij daardoor weder uit [?nare] wanhoop kunnen redden.

Geloof mij met beste groeten van huis tot huis en veel goede wenschen steeds
geheel de Uwe

Eug Dubois

[Click here to return to the content page](#)

¹³¹ Most of the people working in Indonesia and acting in the correspondence in this book are listed somewhere in this almanac, Dubois himself, however, is not...

[MM774C-000003-442]
Malang. 10 December 1894

Amice Dubois!

I have been to Batavia to pick up my sister who has come over for some months on a return ticket from Holland, travelling back and forth over land to give her opportunity to get a general impression of West – mid and East Java. – Whilst travelling I heard about the death of Karsten. – If we had a set formation I could await my appointment to head engineer any day, but such formation does not exist and we are completely at the mercy of the Director who would have nothing rather than make the corps of railway civil servants disappear from the world as it is too large for the current need. – If he would want to make me head engineer there would be no objection, if he doesn't want it, there are numerous arguments he can come up with. – I did, however, hear that it won't be long until this appointment comes through, but I do not have any certainty about it. – I would like that appointment to be covered against infamous treatments. For instance what they have come up with in Batavia when Karsten still had 6 to go until he would have been

[MM774C-000003-443]

eligible for his pension, they didn't want to put him on a retainer for six months so there decided to have me relieved of the M/B line, have Karsten take over and stall me during those months on some duty at the [?Grobolinggo] line. –

Would you have expected something as infamous and unwise as that, for me lots of *soesah* and [?ge?on?in?], disadvantage to the line, great expenses for the Government. –

State of health up and down. – I think I will be going to Blitar next week for a few days, take the train there, return along the line. – If it suits you and if it's at all possible I'd like to stay with you for half a day and leave again in the morning by train to Blitar for consultation.

Regarding the photography I will send Bantji to pick them up. –

And now to matters that are more important.

1^s have the chests that are ready as ordered sent as soon as possible. –

2^s meet with the requirements needed to have special rare specimens sent by intervention of the authorities in Surabaya. – In your case I would

a. Pack the specimens in a chest soldered closed packed in another wooden chest closed with screws – and have painted on it: not to be opened before the arrival of Doctor Dubois.” –

b. Write a letter to [?? the storage master??] that you have an important package which you personally wish to deliver to him and when this would suit him and if he would invite you to come to the storage room to that purpose. – In your presence you can then transfer this package and recommend careful treatment. – The risk of it then being delivered wrongly in the Netherlands will be very small – and you will not be responsible –

If you, however, do not want to comply with this there will be nobody who will bother you about it, have all scored as I wrote you earlier – and take it with you yourself. – As long as you do not lose the chest nobody will mind. –

3^s In your case I would write an official letter about the matter of the layers in the Solo Valley and propose that your engineer workmen will collect bones during your absence, as the education you have given them for years will enable them to do so. – Point out that to that purpose their detachment should be raised, against which there will be no objection. –

If one would suffice for that job you could propose to have the other make the chests that are still needed. –

[MM774C-000003-444]

with best greetings and until we meet again soon

tw
ThDelprat

if I only had such a good secretary as you have the luck to possess then my letters would be much more readable. – Anyway try to decipher them again

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000003-442]
Malang. 10 Dec: 94

Amice Dubois!

Om mijne zuster af te halen die eenige maanden bij ons komt doorbrengen met een retourtje uit Holland ben ik naar Batavia geweest, heen en terug over land om haar de gelegenheid te geven een algemeene indruk van West-midden-en Oost Java te krijgen. – Onderweg vernam ik het overlijden van Karsten. – Hadden wij eene vaste formatie dan kon ik dagelijks mijn benoeming tot H.I. wachten, die formatie bestaat niet bij zijn geheel overgeleverd aan den willekeur van den Directeur die niets liever zou doen dan dat een voor de tegenwoordige behoefte te groote corps spoorweg ambtenaren, van de wereld verdween. – Wil hij mij H.I. maken dan is daar tegen geen enkel bezwaar, wil hij het niet dan kan hij evenwel argumenten aanhalen daartegen als hem goed dunkt. – Ik vernam echter wel dat die benoeming zich niet heel lang zal laten wachten hoewel ik daaromtrent geene zekerheid heb. – Ik wilde die benoeming wel hebben om gedekt te zijn tegen infame behandelingen. Zoo had men te Batavia uitgedacht dat Karsten nog 6 maanden moest dienen alvorens zijn

[MM774C-000003-443]

pensioen verdiend te hebben, hem die zes maanden op wachtgeld te zetten wilde men niet dus was besloten mij zes maanden te ontheffen van mijn beheer der lijn M/B, die dan Karsten te laten waarnemen en mij voor die maanden eene [?dutie] op de [?Grobolinggo] lijn te geven. –

Verwacht u zoo iets infaams en onverstandig als, voor mij groote soesah en [?ge?on?in?], voor de lijn nadeel, voor het gouvernement groote uitgaven. –

Gezondheidstoestand op en af. – Ik denk de volgende week eenige dagen naar Blitar te gaan, per spoor daar heen, ~~per~~ langs de lijn terug. – Als het U schikt en het eenigszins kan blijf ik dan een halve dag bij U over en ga 's morgens per [????] trein door naar Blitar en houd consult.

Voor de photographie zaken zal ik Bantji zenden om ze af te halen. –

En nu Uw zaken die belangrijker zijn.

1^s de gereed zijnde kisten ingevolge opdracht zoo spoedig zenden. –

2^s voldoen aan de bepaalde last om de bijzondere zeldzame specimen door tussenkomst der autoriteiten te te Soerabaja te verzenden. – Daartoe zouden ik in Uw geval

a. Specimen inpakken in dichtgesoldeerde de kist waaromheen houten kist met schroeven gesloten – dan op schilderen: niet te openen voor komst dokter Dubois.” –

b. brief schrijven aan [R????? K????] Dat ge Hem een gewichtig pakket persoonlijke wenscht ter hand te stellen wanneer hem dat gelegen komt en ge vraagt de pakhuisruimte daartoe bij hem te ontbieden. – In Uwe tegenwoordigheid kunt ge dat pakket met de aanbeveling van zorgvuldige behandeling overgeven. – De risico van niet goede bezorging in Nederland is dan uiterst gering – de verantwoording komt niet op u –

Wilt ge echter daar niet aan voldoen zoo is er niemand die U er over zal [?interpoleeren], berg alles op zoo als ik vroeger schreef – ~~houdt~~ neem het later zelf mede. – Als ge die kist onderweg niet verliest zal niemand U daarover lastigvallen. –

3^s Zoude ik in Uw geval officieel schrijven over de [?lagen] Solo vallei kwestie en het voorstel doen de genie werklui tijdens Uw afwezen te doen maken en de beenderen te verzamelen waartoe de hen door U sedert jaren gegeven opleiding hen in staat stelt. – Ge wijst er dan op dat daartoe hunne detachering wat verhoogd moet worden, waartegen wel geen bezwaar zal bestaan. –

Zoo één daartoe voldoende is kunt ge voorstellen de ander in dien tijd de nog ontbrekende kisten te laten maken. –

[MM774C-000003-444]

Met beste groeten en tot spoedig weerzien

tw
ThDelprat

Had ik ook zulk een goede secretaris als ge het geluk hebt te bezitten dan waren mijne brieven beter leesbaar. – [? Doet nu toch weer best] ze te ontcijferen. –

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000009-207]

To

Good friend Kriele, honorably in Tulung Agung

I wish that you're fine, I am asking for the house rent for this month December 1894, and I wish that the money would be given to the person who brings this letter.
Many greetings and respect from your good friend,

Wedono Kalangbret
Notodipuro

This is the last letter with Notodipuro

Previous letter with Notodipuro

Next letter with Dubois' sergeants

Previous letter with Dubois' sergeants

1097

— Send from Jawa —

[MM774C-000009-207]

Kapada

Sabat baik toewan Krille, iang tchermat di cota Toeloeng Agoeng

Dengen hoormat!

Lain tiada djikaloeK sabat baik ada soeka, saja mintak orang sewanja roemah, di dalem boelan December 1894, dan saja harep itoe wang boleh di trima orang iang bawak ini soerat adanja-Banjak tabe dan hoormat dari sobat baik
wedono Kalangbret
Notodipoero

Next Indonesian letter

Previous Indonesian letter

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000042-285]

14.

12 December 1894 Provincial Intendant 3rd Military Department in Java

Whilst offering a copy of the Governmental decision of 28 May 1894 N^o27, next to a copy of the decision of the Director of Education, Religion and Trade dated 5 December 1894 N^o11595 and whilst providing the declaration from the Assistant-Resident over here, which I have to send you monthly, regarding not occupying a Governmental house, pieces from which amongst other things will become apparent

[MM774C-000042-286]

that I have been ordered to, by the end of this month, go to British India, I may be allowed to ask for your noble severe Sir's benevolent intervention to during my absence, which will be about three months, provide my spouse Anna Geertruida Lojenga with my income as officer of health 2nd class.

I flatter myself with the hope that your noble severe Sir may find no objections in yet providing the intended income for the month January of the next year to myself before I leave, if feasible, as soon as possible, and arrange to have my income for both the other months be delegated to my spouse, being a clear *f* 375,50 per month.

This is the last letter with this correspondent

Previous letter with this correspondent

1098

— Send from Jawa —

[MM774C-000042-285]

14

12 XII 94 Gewestelijk Intendant 3de Militaire Afdeling op Java

Onder aanbieding van afschrift van het Gouvernementsbesluit van 28 Mei 1894 N^o27, benevens afschrift van het besluit van den Directeur van Onderwijs, Eeredienst, en Nijverheid dd. 5 December 1894 N^o11595 en onder overlegging van de maandelijks aan U in te dienen verklaring van den Assistent-Resident alhier betreffende het niet occupeeren eener Gouvernements woning, uit welke stukken onder anderen blijkt

[MM774C-000042-286]

dat mij is opgedragen mij nog voor het einde dezer maand naar Britsch-Indië te begeven, zij het mij vergund de welwillende tusschenkomst van UHoogedelgestreng in te roepen om gedurende mijne afwezigheid, welke ongeveer drie maanden zal duren, mijne echtgenoot Anna Geertruida Lojenga in het genot te stellen van mijne inkomsten als officier van gezondheid der 2de klasse.

Ik vlei mij met de hoop, dat UHoogedelgestreng er geen bezwaar in vinden moogt bedoelde inkomsten over de maand Januari van het volgende jaar nog aan mij zelf te doen uitbetalen voor mijn vertrek, kan het, zoo spoedig mogelijk, en delegatie mijner inkomsten over de beide andere maanden aan mijne echtgenoot, bedragende zuiver per maand *f* 375,50 goedgegunstig wilt regelen.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000042-286]

15

12 December 1894

Given the Governmental decision dated 28 May 1894 N^o27 paragraph 2 and the decision of the Director of Education, Religion and Trade dated 5 December 1894 N^o11595 – of which I have added copies to your noble severe Sir in my earlier letter of today N^o14 – that I am to undertake, before the end of this month, a journey to British India, it is my intention to have the sergeants workman of the engineer Corps G. Kriele stock book N^o18475 and A. de Winter stock book N^o19237, who according to paragraph one of aforementioned Governmental decision are at my disposal until the end of March 1895 relocated to Padangan (in the Department Bodjonegoro of the residency Rembang). Under the command of the Engineer first class of Water Management at Bodjonegoro they will be burdened with overseeing the excavation of fossil bones, which at these works will no doubt be found in great numbers.

It would therefore be a renewed support of your Noble severe Sir to the research appointed to me, if you could bring forward the payment of wages, et cetera of these military men as well as those of my own, and have them take place as soon as possible, and that the mandates of the income for these engineer workmen for the next three months are being made as has been the practice so far, yet be made payable in Bodjonegoro via the Engineer first class, Chief of the irrigation works in the Solo Valley, J.L. Pierson.

I also politely call upon your noble severe Sir to during that time arrange the supply of renewals to mentioned military men (which so far has been arranged from Malang).

Name of correspondent is unknown

1099

— Send from Jawa —

[MM774C-000042-286]

15

12 XII 94

Wegens de In verband met het bepaalde bij Gouvernementsbesluit dd. 28 Mei 1894 N^o27 Artikel twee en krachtens Besluit van den Directeur van Onderwijs, Eeredienst en Nijverheid dd. 5 December 1894 N^o11595 – bij de in afschrift UHoogedelgestrengte aangeboden bij mijn schrijven van heden N^o14 – door mij nog voor het einde dezer maand te ondernemen reis naar Britsch-Indië is het mijn voornemen de sergeants-werklieden der Genie G. Kriele Stbk. N^o18475 en A. de Winter Stbk. N^o19237, die krachtens artikel één van bovengenoemd Gouvernementsbesluit tot het eind van Maart 1895 ter mijner beschikking blijven te verplaatsen naar Padangan (in de Afdeling Bodjonegoro van de residentie Rembang). ~~Ten einde aldaar~~ Onder de bevelen van den Ingenieur der 1ste klasse van den waterstaat ~~der eerste klasse toezicht te houden op het~~ te Bodjonegoro zullen zij als daar belast worden met het toezicht over het ontgraven van fossiele beebenten, welke bij die werken stellig in groot aantal zullen worden aangetroffen.

Het zouden aldus een nieuwe steun zijn door UHoogedelgestrengte aan de mij opgedragen onderzoekingen verleend, wanneer U de uitbetaling van de soldij, enz. van de genoemde militairen evenals die van mijne eigen inkomsten deze maand zou willen vervroegen en zoo spoedig mogelijk doen plaats hebben, en de mandaten voor de inkomsten van de geniewerklieden over de drie volgende maanden, evenals tot nog toe gebruikelijk, zoudt willen doen opmaken, doch te Bodjonegoro en ten name van den Ingenieur der 1ste klasse, Chef van de bevoeiingswerken in de Solo-vallei, J.L. Pierson betaalbaar stellen.

Tevens roep ik beleefd de tusschenkomst in van UHoogedelgestrengte tot regeling van de verstrekking der vernieuwingen aan de genoemde militairen (welke tot nog toe van uit Malang geschiedde) gedurende dien tijd.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000009-417]

RP
Engineer Pierson Bodjonegoro

Can during my trip to British India probably in April two engineer workmen of my research be stationed at your works to oversee excavation of fossils payment will remain as is letter will follow
Dubois

[MM774C-000009-418 telegram]

Bodjonegoro 13/12 -1894

Dubois Tulung Agung

As far as I have understood your telegram I have no objection against proposed stationing
Pierson

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

1100

— Send from Jawa —

[MM774C-000009-417]

RP
Ingenieur Pierson Bodjonegoro

Kunnen twee genie werklui van mijn onderzoek tijdens mijne reis Britschindie vermoedelijk tot April bij uwe werken geplaatst worden voor toezichtopgraving ~~beenderen~~ fossielen betaling blijft als thans geregeld brief volgt

Dubois

[MM774C-000009-418 telegram]

Bodjonegoro 13/12 -1894

Dubois Toel Agoeng

Voor zoover ik Uw telegram begrepen heb bij mij geen bezwaar tegen voorgestelde plaatsing
Pierson

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000009-419]

Tulung-Agung, 13 December 1894.
Very esteemed Mr Pierson,

By Governmental Decision of 28 Mei 1894 N^o27 it has been decreed that two engineer workman will remain available for my research until the end of March 1895. In the same decision I have been ordered to leave in 1894 for Calcutta and the inlands of British India. In a decision of the Department of Education, Religion and Trade, which I received a few days ago, it was decided that I had to leave before the end of this year and that this journey was not to exceed three months in duration. Whilst it was my earlier intention to have these two engineer workmen return to their garrison before my departure, a letter of Mr van Rossum, according to which the presence of people overseeing the excavation of fossils at the irrigation works would be desirable, has made me change my plan and I would therefore wish, if you would allow that, to have these military men stationed at your works to that purpose.

As I have received the decision of Education, Religion, and Trade so late, and yet have so much to do before my departure, making my collection ready for shipment to the Netherlands that I do not have time to come over and to discuss matters with you in person

[MM774C-000009-420]

or even treat matters in writing.

Your approval, which I first needed to have these engineer workmen stationed, I have today asked for by telegram and you have given it to me benevolently.

Trusting that you would not withhold this I had also already spoken to the provincial Intendant in Surabaya about arranging to have the wages et cetera of these militaries paid to them, which, if you would be willing to be the intermediate in this, but as it is usual now be done by a monthly mandate, but instead of to my name in Tulung Agung would be done to your name in Bodjonegoro. I hereby politely ask you if you are willing to act as this intermediate.

Next to their usual military income these two engineer workmen are each getting an extra monthly allowance of *f* 40,- each that is being paid by me from advances of the Department of Education, Religion and Trade. If you approve of the arrangements about their military income, you will surely also allow me to transfer to you these allowances for three months amounting to *f* 240, by money order.

Next to that, these engineer workmen have from the above funds also always received from me small monthly expenditures like house rent, costs of transport, et cetera which cannot be determined in advance, yet always have been very small. I do not know what you prefer in this, whether these can be advanced by the Irrigation works and settled with me later, or that I advance you some amount for that too.

The Engineer workmen in question are named G. Kriele Stbk.N^o18475 and A. de Winter Stbk.N^o19237. They have the ranks of sergeants, and although they are people of little education, they are sufficiently practised in excavating fossils. It would be the most efficient if, at your works, each of them would be assigned a certain area of the incision through the bone bearing layers near Tinggang to supervise fossil excavation, and also to let each of them have separate lodgings. Having them live together would be deleterious to the amount of the work they can do.

I flatter myself with the hope that the desired outcome may be willingly accepted by you and that I soon may receive a positive reply. I am certain something good will come from this.

I sincerely thank you for your kind and encouraging words following your encounter with *Pithecanthropus erectus*, which is now also being introduced in Europe, although so recent that I could not have received any responses.

Whilst offering my polite greetings, also to your wife, and after thanking you again for the benevolence you have shown me with your telegram, I remain

with the highest esteem

your willing servant

EugDubois

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000009-419]

Toeloeng-Agoeng, 13 December 1894.
Zeer geachte Heer Pierson,

Bij Gouvernement besluit van 28 Mei 1894 N^o27 is bepaald, dat twee werklieden der genie ten behoeve mijner onderzoekingen beschikbaar blijven tot ultimo Maart 1895. Bij hetzelfde besluit werd mij opgedragen nog in 1894 te vertrekken naar Calcutta en het binnenland van Britsch-Indië. Bij een, ~~eenige~~^{enkele} dagen geleden ontvangen besluit van het Departement van O.E.N. werd bepaald, dat de ~~nog in dit~~^{reis voor 't einde van dit jaar te} meest ondernomen ~~reis~~^{worden en} hoogstens 3 maanden ~~mocht~~^{moeten} moest duren. Terwijl ik, ~~verder~~^{nu}, vroeger van plan was de twee genie werklui vóór mijn vertrek naar hun garnizoen terug te zenden heeft mij een van den Heer van Rossum ontvangen schrijven, volgens hetwelk toezicht op de bij Uwe werken ^{de bevoelingswerken} op te graven ^{fossielen} zeer wenselijk zou zijn, ~~dienaangaande~~^{althans} wenschte ik ~~althans~~, wanneer U mij dat toestond de bedoelde militairen ~~althans~~ een drietal maanden bij Uwe ~~ontgravingen~~^{werken voor dat doel} te plaatsen.

~~Ik ontvang~~ Bovengenoemd besluit van O.E.N. ontvang ik zoo laat en heb ~~teek~~^{teek} nog zoo veel te doen vóór mijn weldra ophanden zijnd vertrek met de expeditie ^{naar Nederland} mijner verzameling, dat ik noch in persoon de zaak met U kan komen bespreken

[MM774C-000009-420]

noch zelfs haar langs schriftelijke weg behandelen.

~~Allereerst had ik~~ Uwe goedkeuring, ^{die allereerst} noodig was voor de plaatsing der geniewerklieden, ~~welke u mij op mijne telegrafische aanvraag~~^{heb ik heden telegrafische gevraagd en die heeft U mij} ook welwillend verleend. ~~hebt~~

In het vertrouwen, dat mij die door U niet zou ~~geweigerd~~^{onthouden} worden heb ik ook reeds met den gewestelijken Intendant te Soerabaja gesproken over de regeling van de uitbetaling der soldij enz. aan de ~~genoemde~~^{bodoelde} militairen. ~~ZHEG. zag er geen bezwaar in den Gewestelijken Intendant te Semarang~~ welke, wanneer U daartoe Uwe tusschenkomst zoudt willen verlenen, evenals tot heden gebruikelijk ^{maandelijks} per mandaat, doch nu in plaats van ten mijnen namen en te Toeloeng Agoeng op Uwen naam en te Bodjonegoro betaalbaar ~~zou~~ gesteld, zou kunnen geschieden. Die tusschenkomst veroorloof ik mij nu beleefd schriftelijk in te roepen.

Behalve hunne gewone militaire inkomsten genieten de twee Genie werklui eene maandelijksche toelage van *f* 40,- ieder die door mij betaald worden uit voorschotten vanwege het Dep. van O.E.N. verstrekt. Wanneer U de regeling van de uitbetaling hunner militaire inkomsten ~~aanmenlijk~~^{goedkeurt, wilt} U mij zeker ook vergunnen U die voorschotten voor drie maanden ten bedragen van *f* 240, per postwissel over te maken ~~zenden~~.

Buitendien hebben de geniewerklui steeds uit bovengenoemd fonds voorschotten door mij vergoed gekregen kleine maandelijksche uitgaven voor eventuele huishuur, transportkosten, enz. welke niet vooruit te bepalen zijn, doch altijd zeer gering zijn geweest. Ik weet niet wat U ~~verkie~~^{verkie} dienaangaande ~~verkie~~^{verkie} voorkomt, dat die vanwege de Bevoelingswerken worden voorgeschoten en later met mij verrekend, of dat ik ook daarvoor gelden vooruit zend.

De geniewerklui in kwestie heeten G. Kriele Stbk.N^o18475 en A. de Winter Stbk.N^o19237. Zij hebben den rang van sergeant en zijn, hoewel menschen van geringe ontwikkeling voldoende geoefend in het ontgraven van fossielen. Zij zouden het nuttigste werkzaam zijn bij Uwe werken, wanneer hun ieder een bepaald gedeelte van de ~~te~~ in de beenderenvoerende lagen bij Tinggang te maken insnijding, ~~en wann~~^{en wann} voor hun fossielengravinge bemoeiingen werd aangewezen en ieder ook eene afzonderlijke woonplaats ~~die~~ in de nabijheid daarvan. Samenwonen zou daarentegen nadeelig werken op de hoeveelheid door hun te verrichten arbeid.

Ik vlei mij met de hoop, dat het gewenschte door U welwillend mag worden opgenomen en dat ik spoedig een gunstig antwoord van U mag ontvangen. Daaruit zal zeker wat goed voortkomen.

Ik betuig U mijnen welgemeende dank voor Uwe vriendelijke en bemoedigende woorden naar aanleiding van Uwe kennismaking met *Pithecanthropus erectus*, die nu ook in Europa geïntroduceerd is, hoewel nog zoo kort, dat over de ontvangst nog geen bericht kan zijn.

Onderaanbieding mijner zeer beleefde groeten, ook aan Mevrouw, en na U nogmaals te hebben dank gezegd voor de welwillendheid mij heden door Uw telegram reeds goetond, verblijf ik

met de meeste hoogteaching

Uw dienstw. Dienaar

EugDubois

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000009-421]

Irrigation works
in the
"Solo Valley."

Bodjonegoro, 13 December 1894.

Dear Mr Dubois!

The wages of the two engineer workmen, which you want to stationed at the first section of the main canal to irrigate the lands in the Solo-Valley can be dealt with in the way you indicated by mandate of the provincial intendant. It would, however, be better to not have that mandate be given at my name but to the "Chief of the first Section of the Irrigation Works of the Solo-river". Furthermore we do not have a register at Bodjonegoro, therefore such mandate should be made payable by the State Register in Tuban.

The intended *f* 240,-- I will receive if you send them to me and use them for the described purpose. Other expenses I will have advanced.

Meanwhile is my best greetings, and I further wish you the best of luck with your work.

Yours truly
J.L. Pierson

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000009-421]

Bevloeiingswerken
in de
"Solovallei."

Bodjonegoro, 13 December / 94.

Waarde Heer Dubois!

De soldij van de twee Genie-werklieden, welke U werkzaam wenscht te stellen op de eerste sectie van het Hoofdkanaal tot bevoeiing der gronden in de Solo-vallei kan verrekend worden op de door U aangegeven wijze per mandaat van den Gewestelijken Intendant. Het is echter beter dat mandaat niet ten mijnen name af te geven maar ten name van den "Chef der eerste Sectie der Werken en Opnemingen aan de Solo-rivier". Voorts is te Bodjonegoro geen kas, zoodat dat mandaat betaalbaar moet gesteld worden bij 's Lands kas te Toeban.

De door U bedoelde *f* 240,-- zal ik ontvangen als U ze mij zendt en voor het omschreven doel doen aanwenden. De andere onkosten zal ik doen voorschieten.

Inmiddels mijn beste groeten, wenshende ik U voorts het meest mogelijke succes op Uw werk.

G. d. U.
J.L. Pierson

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000042-286]

16

17 XII 1894 To the Resident of Surabaya in Surabaya.

Whilst submitting a pack list and an invoice I have the honour to inform your noble severe Sir that today by means of the State Railway, following a Missive of the Director of Education, Religion and Trade dated 5 December 1894 N^o11595, 100 chests with fossils and rock samples have been put on transport, destined to de Ministry of Colonies at The Hague, more particular the Museum of Natural History in Leyden.

The chests have all been marked: Governmental Goods and all bear the letter **A**, whilst being numbered from 1 to 100.

I flatter myself with the hope that your noble severe Sir will want to take care of these being received with special care by the General Storage master in Surabaya.

[Next](#) letter with this correspondent

1103

— Send from Jawa —

[MM774C-000042-286]

16

17 XII 1894 Aan den Resident van Soerabaja te Soerabaja.

Onder aanbieding van eene Afpakkingslijst en eene factuur heb ik de eer UHoogedelgestrengte te berichten, dat heden per Staatsspoorwegen aan Uw adres, ingevolge Missive van den Directeur van Onderwijs en Eeredienst dd. 5 December 1894 N^o11595, verzonden zijn 100 kisten met fossielen en gesteentenmonsters bestemd voor het Ministerie van Koloniën te 's-Gravenhage, meer bijzonder voor het Museum van Natuurlijke Historie te Leiden.

De kisten zijn alle gemerkt: Gouv. Goed. En dragen allen de letters **A**, terwijl zij van 1 tot 100 genummerd zijn.

Ik vlei mij met de hoop, dat UHoogedelgestrengte voor de in-ontvangst-name door den Algemeenen Pakhuismeester te Soerabaja wel Uwe tusschenkomst wilt verlenen.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000042-287]

17 December 1894 Director of Education, Religion and Trade

N^o17

Whilst politely submitting a pack list and a catalogue of fossils and rock samples (Series A) I have the honour to inform your noble severe Sir that the first series have been sent by State Railroad to the Resident of Surabaya, and that I, following your missive dated 5 December last N^o1 1595, have at the same time written to his Noble severe Sir to arrange that the General Storehouse master will receive these in his care. Two other series of very large chests will also be sent before I leave for British India, which because of expediting the collection, can only take place on the 27th.

The rare and very valuable objects, mentioned by your noble severe Sir, turn out after having packed them, to be small enough to be sent as postal packages, which we therefore chose to do, as indicated by your noble severe Sir. Providing them with a separate series letter, I will therefore, conform your desire, by intervention of the Resident of Surabaya, ask the General Storehouse master to send these with special care to the Netherlands as registered mail.

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

1104

— Send from Jawa —

[MM774C-000042-287]

17.XII.94 Dir. O.E.N.

N^o17

Onder beleefde aanbieding van eene afpakkingslijst en eene [????] lijst van fossielen en gesteentenmonsters (Serie A) heb ik de eer UHoogedelgestrengte te berichten, dat heden die eerste serie per Staatsspoor aan den Resident van Soerabaja verzonden is, en dat ik ingevolge Uwe missive dd. 5 December ll. N^o1 1595, ~~tot Z heden~~ bij gelijktijdig schrijven tot ZHEG. het verzoek heb gericht voor de inontvangstname door den Algemeenen Pakhuismeester aldaar te willen zorgdragen. Twee andere seriën ^{met zeer groote} kisten ^{zullen} voor mijn vertrek naar Britsch Indië tevens verzonden worden, dat in verband ~~daarmede~~ ^{met de expeditie der} verzameling, eerst den 27^e dezer kan plaats hebben

~~Aangaande De~~ ^{door UHoogedelgestrengte bedoelde} ~~heer U~~ ^{bijzonder zeldzame en zeer kostbare specimina} ~~gemeend in konden~~ ^{voorwerpen van} geringen omvang ~~heb ik de eer U~~ ^{gemen} ~~verzekeren~~ ^{blijken na verpakking grootendeels klein genoeg om} verzending als postpakket mogelijk te maken, welken ~~weg overeenkomstig Uwe bevel~~ ^{door UHoogedelgestrengte} aangewezen weg daarom voor deze voorwerpen gekozen is. Van eene afzonderlijke serieletter voorzien zal ik deze ~~daarom~~ ^{derhalve} overeenkomstig Uw verlangen, ~~aan~~ ^{door tusschenkomst van} den Resident van Soerabaja ~~verzenden, met~~ ^{verzoeken} verzoek aan den Alg. Pakhuismeester ~~te Soerabaja~~ ^{aldaar} te verzenden en ~~ZHEG. verzoeken~~ ^{de} de bijzondere zorg van ~~ZHEG.~~ ^{den Resident} Verzoeken voor de ~~verdoer~~ ^{verdoer} verzending naar Nederland als aangeteekende postpakketten.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000042-287]

18. Director of Education, Religion and Trade

[Another essentially the same draft version present MM774C-000042-314]

18 December 1894 Following your Missive dated 15 of this month N° 11866 I have the honour to give your Noble severe Sir the following in consideration.

Although earlier (in my letter of 17 April 1894 N° 5) I had no objection to having the two Engineer workmen appointed to me, as soon as the shipment of fossils had taken place, be returned to their garrison, recently received information has brought me to another view, such that I currently consider it in the interest of the research that needs two military men remain available to it, and at least until my return from British India, continue working as they have been.

As it happens just now a rare opportunity has become available to, without any deliberate excavations, get hold of a likely not small amount of fossil bones. About ½ year ago I visited in the Department Bodjonegoro the irrigation works of the Solo Valley, where there will be a significant cut made through the there present bone bearing formation. By the benevolence and interest in science of Mr J.L. Pierson, Engineer first class of Water Management, Chief of the aforementioned works, and the other gentleman Engineers of the sections involved, I did not only receive all desired information, but the mentioned gentlemen were also prepared to make the fossils found available for my research.

Although during the current excavation works the intended layer has not been extensively touched upon, already repeatedly fossil bones have been found. Some of the bones which I received as well as those I found myself before convinced me that the incision which will be made over several kilometres, to a depth of up to 15 m into the bone bearing layers, will offer a rare opportunity to easily collect fossil bones.

Because the lack of more specific oversight on these matters, however, so far most were damaged or even completely lost. With the current way of working chances of obtaining useful fossils are, as the Section Engineer at the spot

[MM774C-000042-288]

recently told me, almost nil. It is therefore my intention to propose to your noble severe Sir to have the two engineer workmen who, according to Paragraph 2 of the Governmental Decision of 28 May 1894 N° 27 are available for paleontological research until the end of March 1895, and who, by now, have been sufficiently practised by me in excavating and dealing with fossils, to be detached to the Chief of the irrigation works in the Solo Valley at Bodjonegoro, were they can continue to work at least until I return from British India, but if necessary also sometime after my departure to Europe. Mr Pierson has on my request declared to have no objections against such a detachment.

Following your above mentioned Missive I therefore now hurry to have your noble severe Sir make the proposition that will allow me to, before I leave to British India, direct the Engineer workmen appointed to me, for now, up to the end of March to Bodjonegoro, as from a scientific point of view it seems irresponsible to me to not make use of the above-mentioned opportunity.

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000042-287]

18. Directeur O.E.N.

[Another essentially the same draft version present MM774C-000042-314]

18.XII.94 Naar aanleiding Uwer Missive dd. 15 dezer N° 11866 heb ik de eer UHoogedelgestr. Het volgende in welwillende overweging te geven en voor te stellen.

Zag ik er vroeger (bij mijn schrijven van 17 April 1894 N° 5) geen bezwaar in de twee aan mij toegevoegde geniewerklieden, zoodra de verzending der fossielen had plaatsgehad naar hun garnizoen te doen terugkeeren, zoo hebben mij onlangs ontvangen berichten tot ander inzicht gebracht, zoo dat het mij thans in het belang van het onderzoek noodzakelijk voorkomt die twee ~~geniewerklieden~~ ^{militairen} ten behoeve der onderzoekingen althans tot aan mijne terugkomst ^{uit BI} op dergelijke wijze als vroeger te blijven werkzaam stellen. ~~Er bestaat name~~

Er doet zich namelijk juist nu eene zeldzaam voorkomende gelegenheid voor om zonder opzettelijk daarnaar te graven in het bezit te komen van een stellig niet gering aantal fossiele gebeenten. Een half jaar geleden bezocht ik ^{namelijk} in de afdeeling Bodjonegoro de bevoeiingswerken der Solo-vallei, waar in de daar voorkomende beenderen-houdende formatie eene zeer aanzienlijke insnijding zal gemaakt worden. Door de welwillendheid en ~~belangstelling in voorloop~~ belangstelling in wetenschap van den Heer J.L. Pierson, Ingenieur 1ste Klasse van den waterstaat Chef der genoemde werken en de andere Heeren Ingenieurs in de betreffende Sectieën daarvan werden mij niet alleen alle gewenschte inlichtingen verstrekt, ~~de~~ ^{de} genoemde Heeren verklaarden zich bovendien ook bereid de fossielen welken zouden worden aangetroffen ter beschikking mijner onderzoekingen te stellen.

Hoewel thans de ingraving in de bedoelde laag nog weinig gevorderd is werden daarin toch reeds herhaaldelijk fossiele beenderen aangetroffen. Een enkel been wat ik mocht ontvangen geeft mij evenals wat ik er zelf vroeger vond de overtuiging, dat de insnijding welke daar over eenige kilometers lengte en tot 15 m diep in de beenderen lagen zal gemaakt worden eene zeldzame voorkomende gelegenheid ~~is~~ ^{aanbiedt} voor het gemakkelijk verzamelen van fossiele gebeenten. ~~Weg~~

~~Wegens~~ ^{Ten gevolge van} het ontbreken van meer bijzonder daarop gericht toezicht werd echter ^{tot nu toe} het meeste beschadigd en onbruikbaar of ging zelfs geheel verloren. De kans ^{om} ^{er} op de tegenwoordige wijze bruikbare fossielen te verkrijgen is naar mij de SectieIngenieur aldaar

[MM774C-000042-288]

onlangs mededeelde bijna nul. Het ~~lag~~ ^{was} daarom ~~in~~ ⁱⁿ mijn voornemen UHEG. voor te stellen de twee Geniewerklieden die krachtens Art. 2 van het G.B. van 28 Mei 1894 N° 27 voor de palaeontologische onderzoekingen tot ultimo Maart 1895 beschikbaar zijn ^{en die door mij nu voldoende geoefend zijn in het ontgraven en de verdere behandeling van fossielen} te willen toevoegen aan den Chef der bevoeiingswerken in de Solovallei te Bodjonegoro en hen daar althans tot aan mijne terugkomst uit Britsch-Indië, en zoo noodig ook nog eenige tijd na mijn vertrek naar Europa te laten werkzaam zijn. De Heer Pierson heeft ~~naar~~ ^{naar} zich op mijn ^{voorloopig} verzoek bereid verklaard geen bezwaar te hebben tegen de bedoelde detachering.

Naar aanleiding Uwer Missive boven aangehaald haast ik mij nu UHEG. dat het voorstel te doen eener mij te willen machtigen de twee thans aan mij toegevoegde Geniewerklieden voor mijn vertrek naar Britsch-Indië voorloopig tot ultimo Maart naar Bodjonegoro te dirigeren, daar het mij ~~van een~~ ^{van een} wetenschappelijk ~~standpunt~~ ^{standpunt} onverantwoordelijk voorkomt de boven-~~genoemd~~ ^{bedoelde} gelegenheid ongebruikt te laten voorbij gaan.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000042-288]

[Transposed in left margin:]

Telegram 19 December 1894 Director Education Batavia

In the interest of the research I deem it urgently necessary to have the two engineer workmen during my travel be detached to the Chief irrigation works Solo Valley Bodjonegoro to supervise excavation of fossil bones motivation will follow in letter Dubois

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

1106

— Send from Jawa —

[MM774C-000042-288]

[Transposed in left margin:]

Telegram 19.XII.94 Directeur Onderwijs Batavia

acht het in belang van onderzoek dringend noodig de twee Geniewerklieden tijdens mijne reis toe te voegen aan Chef irrigatiewerken Solovallei Bodjonegoro voor toezicht op te graven fossiele gebeenten motivering volgt per brief Dubois

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000006-350 ontbreekt?!]

Tulung Agung 19 December 1894

very esteemed Sir and cousin [Jentink],

It has now already been about a month since I wrote to Professor Martin with regard to the due shipment of my fossil collection to the Leyden Museum and I therefore need to explain somewhat why I postponed writing to you until now. When I set myself to writing the both of you I was again in a situation of physical and mental disposition, which, with the exception of short periods of intermittent well-being, have not left me since my Sumatran malaria, and which often makes unable to do even the slightest activity.

After not hearing from me for such a long time I wished to send you a more extensive letter and therefore waited for the right opportunity to be well enough to be able to finish that letter according to my wishes. With great effort I have now send the first series of my collection, a 100 chests that have been sent to the State museum of Natural History and meanwhile my letter to you remained in its initial state.

In about a week I will be travelling to British India in order to visit the museum in Calcutta and make a preliminary and short study and visit find sites of the fossil vertebrates. I will therefore now limit myself to a few lines, and refrain from sending you an extensive letter in the hope to soon be able to shake your hand in person and tell you about all my scientific and other experiences.

So first about the collection, which, as I just wrote, consists of a first separate series of

[MM774C-000006-351]

hundred chests, the second series will be about 125 chests and the third will have a similar number. I'm also considering sending a few very rare fossils of small size by post as certified mail. Because of my hasty departure to British India as the consequence of an official order that it will have to take place this year I am forced to leave a small amount of fossils here until I return.

Although I am firstly committed to have my whole collection arrive safely under the hospitable roof of the Museum of Natural History, may I also be allowed to strongly insist that all the chests will remain unopened until I arrive (which will be about mid 1895). This request has no direct personal reason but is only for the greater good. Time was lacking to have everything properly labelled and catalogued so that others would be equally able to make sense of it and also having them unpacked by someone who didn't pack them might lead unavoidably to damage. So indirectly I do have a personal interest. Nor do I think that it is an unreasonable request that I will be the sole person with access to process the collection that I have brought together with so much effort and indeed such great sacrifices.

I will now not go into details about general and more special results of my explorations as I will soon be able to tell you all about it and my time now is very limited.

I will just say this that the quantity of that what is collected exceeds the quality. Most of it is very fragmentary, but the large quantity does partly make up for the qualitative paleontological shortcomings. There are some very interesting new species amongst them and the whole gives a clear view of the mammal fauna that was present in Java during the period shortly preceding ours.

In the last year, in which I by the way have not been purposefully excavating, I have only found the one, a *Lutra*.

I have proposed that the two engineer workmen that have been put at my disposal, and which are now sufficiently trained in excavating and dealing with fossils, are, during my trip to British India, being stationed at the canal road in the Solo Valley in the Department Bodjonegoro. There an incision of several kilometres length, and several metres depth, is being made going through the bone formation. If one considers how much has been dug up at Trinil by me at an incision several hundred times smaller, whilst the layer in Bodjonegoro, of which I already could convince myself, is truly looking promising, and they will see, as well as I do that these channel works are an opportunity to easily gain fossil vertebrate remains as surely rarely has been possible before.

I hope that the Department of Education will take up my proposition. The two intended engineer workmen have by Governmental Decision been put at the disposal of the research until the end of March, but the Director of Education, Religion, and Trade has, and not knowing about the urgency

[MM774C-000006-352]

that is now occurring to have them stationed as overseers at the excavation of bones at the irrigation works in the Solo Valley, already written to the military service to have them returned, something which I strongly hope they will be going to go back on. If that is done like that, then I would also urgently recommend that they will continue to do so after I have returned from British India and they can even be useful like that after I have returned to Europe. The chief of these works, the engineer Pierson and other engineers over there, are prepared to benevolently give any support needed, because as Engineer van Rossum, within whose Section this incision is located, recently wrote me that without special attention of overseers the chances of any useful bones being found at the works are as good as zero.

I consider it my duty to point the circumstances out to you and call upon your help and that of Professor Martin to express the desirability to have these engineer workmen that are trained in excavating bones, stationed at the works of the Solo Valley, even if I am no longer in Java, and even if they have been prematurely sent back to their military garrisons.

Whilst offering our polite and cordial greetings to you and yours I remain
with high esteem

[?signature?]

Next letter with this correspondent

Previous letter with this correspondent

[MM774C-000006-350 ontbreekt?!]

T.A. 19.XII.94.

Zeer Geachte Heer en Neef,

Het is nu al ongeveer eene maand geleden sedert ik aan Prof. Martin schreef naar aanleiding der ophanden zijnde verzending mijner fossielen-collectie naar 't Leidsche Museum en het vereischt dus wel eenige verklaring waarom ik het tot heden uitstelde aan U te schrijven. Toen ik mij opmaakte aan U beiden te schrijven en brief te schrijven verkeerde ik weder in den toestand van lichamelijk en geestelijk onbehagen die mij, afgezien van korte kleine perioden van intermitterend welbevinden, bijna zoolang ik in Indië ben sedert ik op mij Sumatraansche malaria geleden heb niet meer verlaten heeft, en die mij in den regel zeer dikwijls zelfs tot geringe inspanning onbekwaam maakt.

Na een in zoo langen tijd niets meer van mij te hebben laten vernemen wenschte ik U eenigszins uitvoerig te schrijven en zoo wachte ik een gunstig oogenblik af waarin ik mij wel genoeg zou gevoelen om den begonnen brief naar den eisch te voltooien daar is nu de eerste Serie mijner verzameling bestaande uit 100 kisten aan 's Rijks Museum van Natuurlijke Historie na groote inspanning afgezonden en nog steeds is mijn brief aan U in zijn aanvangsstadium gebleven.

Over eene week ga zal ik mij op reis begeven naar Britsch-Indië, ten einde aldaar, in het Museum te Calcutta eenige voorlopige en korte studie te maken en vindplaatsen van fossiele vertebraten te bezoeken. Ik zal mij dus nu maar moeten bepalen bij eenige regels en van mijn uitvoerig schrijven afzien, in de hoop U spoedig persoonlijk de hand te kunnen drukken en U mondeling in alle bijzonderheden mijner wetenschappelijke en andere ervaringen mede te deelen.

In de eerste plaats dan over de collectie zooals ik zoeven reeds schreef bestaat de eerste reeds

afgezonderd serie daarvan

[MM774C-000006-351]

uit 100 kisten, de tweede^{2de} serie zal ongeveer 125 kisten omvatten en de 3de een dergelijk aantal. Bovendien stel ik mij voor eenige zeldzame fossielen van geringen omvang als angetekende postpakketten te zenden. Wegens mijn overhaast vertrek naar Britsch-Indië dat ingevolge officieele schrijven opdracht nog in dit jaar moet plaatshebben zie ik mij genoodzaakt eenige klein gedeelte gering aantal fossielen hier te laten tot aan mijne terugkomst. Terw

Terwijl van er mij natuurlijk bovenal aan gelegen licht dat de geheele verzameling ongeschonden onbeschadigt veilig onder het gastvrij dak van het Museum van Natuurlijke Historie komt, dring ik er tevens stellig op aan zij het mij tevens vergund er stellig op aan te dringen dat al de kisten tot aan mijne komst (omstreeks het midden van 1895) ongeopend blijven. Dit verzoek heeft geenzins veel minder wel steeds indirect eene persoonlijke strekking dan en g wordt bijna echter uitsluitend gedaan ten bate van de zaak. De tijd ontbrak mij namentlijk ten enen male alles zoodanig te etiketteren en te catalogiseeren dat anderen daaruit even goed als ik zouden kunnen wijs worden en ook bij de ontpakking door anderen dan diegene die ze heeft ingepakt allicht beschadiging niet zouden te vermijden zijn. Dat sluit ook wel indirect mijn persoonlijk belang in. En het is zeker ook bovendien geen onredelijke eisch verlangen dat ik zelf de volkomen en alleen zal de te beschikken hebben over de bewerking der verzameling die ik met zoo veel moeite en met inderdaad al te groote opofferingen heb bijeen gebracht; voor voor al wat de bewerking daarvan die ik te Leiden zal op mij nemen aangaat.

Wat betreft Over de algemeene en bijzondere resultaten mijner nasporing zal ik thans niet in uitweiden daar ik U spoedig alles uitvoerig zal kunnen vertellen en mijn tijd nu uiterst beperkt is.

Ik wil alleen dit zeggen dat de kwantiteit van het verzamelde niet beantwoord de kwaliteit overtreft en hetgeen een grotere aantal fraai bewaarde specimina zouden hebben doen vermoeden. Het meeste is zeer fragmentair, maar de Groote hoeveelheid vergoed gedeeltelijk die kwalitatieve tekortkomingen van [?????] palaentologica die de specimina uit hun aard hebben. Er zijn eenige zeer interessante nieuwe species onder en het geheel geeft een duidelijk beeld van de zoogdierfauna op Java in gedurende een kort aan het onze voorafgaande tijdperk.

Van nieuwe soorten en genera vond ik in het laatste jaar toen ik trouwens daarna niet meer gegraven opzettelijk gezocht heb slechts eene, eene *lutra*. †

Ik heb voorgesteld de twee aan mij toegevoegde geniewerklieden die nu voldoende geoefend zijn in het opgraven en behandelen van fossielen tijdens mijne reis in Britsch-Indië te plaatsen bij de Kanaalweg een in de Solovallei der afdeeling Bodjonegoro. Daar wordt in de beenderenformatie eene insnijding gemaakt van eenige kilometers lengte en eenige meters diepte. Wanneer men bedenkt hoeveel te Trinil door mij is opgegraven bij eene honderdmaal insnijding die enkele eenige honderden malen kleiner is terwijl de laag in Bodjonegoro, naar ik mij reeds overtuigen kon, werkelijk veel beloofd zal men evenals ik dat doe in de bedoelde kanaal werken eene gelegenheid zien tot het gemakkelijk verkrijgen van fossiele vertebraten resten zooals ze zich zeker zelden heeft voorgedaan.

Ik hoop daarom dat het Departement van Onderwijs op mijn voorstel zal ingaan. De bedoelde twee geniewerklieden waren zijn bij G.B. tot ultimo Maart ter-beschikking-der onderzoekingen gesteld maar de Dir. van

O.E.N. heeft onbekend met het de urgentie hunner

[MM774C-000006-352]

die zich nu voordoet om hun voor toezicht bij op het ontgraven van beenderen bij de Bevloeiingswerken in de Solovallei te plaatsen heeft men hun mij reeds over hunne teruggave aan den militairendienst geschreven waarvan men alsnog naar ik sterk hoop zal terugkomen. Doet men dat zoo zou het zeker dringend aanbeveling verdienen hun ook nog na mijn terugkeer van Britsch-Indië bij die werken te laten waar ze, ook terwijl ik reeds in Europa ben veel nut zullen kunnen stichten. De Chef der bedoelde werken de Ingenieur Pierson en de andere Ingenieurs daarbij hebben mij zijn wel bereid welwillend alle hulp te verleenen maar naar mij de Heer Ingenieur van Rossum binnen wiens Sectie de bedoelde insnijding ligt onlangs schreef bestaat er zonder speciaal toezicht op de aange bij het te maken kanaal aangetroffen beenderen zoo goed als geen kans om iets bruikbaar fossielen te verkrijgen.

Ik acht het mijn plicht U op deze omstandigheden te wijzen en ten baten van de goede zaak Uwe hulp en die van Prof. Martin in te roepen om van uit Nederland op het wenschelijke ervan te wijzen dat de thans aan mij toegevoegde in het opgraven van beenderen geoefende geniewerklieden bij de werken in de Solovallei geplaatst worden ook wanneer ik mij niet meer op Java zal bevinden en zelfs wanneer men hen voorloopig toch reeds naar hun garnizoen een zou terugzenden.

Onderaanbieding onzer beleefde en hartelijke groeten aan U en de Uwen verblijf ik

hoogachtend

[?signature?]

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000050-607]

Paleontological research

in Java

N^o20

Attachments: 2

Tulung-Agung, 20 December 1894.

Whilst politely offering you [most likely van der Kemp] a pack list and a second list of fossils and rock samples I have the honour to inform your noble severe Sir that today the second series of chests, consisting of 125 pieces, have been sent by the state railroad to the Resident of Surabaya.

I have therewith requested that the Resident would inform the store housemaster general that it is your wish that every series is being shipped to the Netherlands separately.

The officer of health

2nd class *à la suite*,

Eug Dubois

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000050-607]

Palaeontologische onderzoekingen

op Java

N^o20

Bijlagen: 2

Toeloeng-Agoeng, den 20^{den} December 1894.

Onder beleefde aanbieding eene [???] afpakkingslijst en eene tweede lijst van fossielen en gesteentemonsters heb ik de eer UHoogedelgestreng te berichten, dat heden de 2de Serie kisten, bestaande uit 125 stuks per Staatsspoor aan den Resident van Soerabaja verzonden is.

Ik heb daarbij aan den Resident verzocht aan den Algemeenen pakhuismeester aldaar te willen mededeelen, dat het uw wensch is iedere serie afzonderlijke scheepsgelegenheid naar Nederland te verzenden.

De officier van gezondheid

der 2de klasse *à la suite*,

Eug Dubois

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000010-125]

Kaju Tanam 20 December 1894.
My dear friend!

Many thanks for your short, pithy congratulations; so far your three wishes seem to come through. The little Alkaloid *vivit*, the *crescere* leaves nothing to be desired and her chubby cheeks *florisat*, such that my father's heart is making somersaults for joy; I need not mention how glad the mother is that it's now going so much better as with Alkaloid N¹.

Together with your congratulating postcard I received your long letter of 1 December. I would have liked to immediately send a reply so I'd know you would receive my answer as soon as possible, but the last mail, with which I could have send it, would have been in the afternoon of the same day – and a fleeting letter seems out of the question, as your letter demands and extensive discussion and — refutation. But you have to promise me first that you will not read into any harmless remark some bloody irony, — promise me further that you will coolly follow my simple explanation without getting uselessly upset, if I would dare to claim once that you are wrong. — And wrong, a thousand times wrong you are, if you accuse me of having a certain judgement about

[MM774C-000010-126 left]

your work, from fear to get my fingers burned. How could you even think that? As if I — and with me Delprat and the “others” — would fear to state my opinion in a [????] private letter to you, because later some expert might present a different opinion? Actually who would be at trial to get his fingers burned? You are the only one confronted! Dear Dubois; it's quite different.

When I had read your book about the climates – and the later improvements thereof – I was thrilled about your clarity of thinking and your forcing logic that with absolute certainty seemed to lead to the hypothesis you brought forward. — But if today someone turned up and in some way presented some irrefutable proof that the world was created 6000 years ago, — your “climates” would not have the least of their high intellectual worth anymore; the material from which you had constructed, your flawless architectonic building would have been faulty – and this material was not even delivered by you, but by your predecessors.

With *Pithecanthropus* matters are a bit different. I first have to object to your statement that I, even though I lack knowledge in palaeontology and comparative anatomy, but solely based on my healthy common sense, and my scientific education, am claiming to be allowed to an,

[MM774C-000010-129]

be it not normative, yet at least a halfway sensible judgement. It is as I have always said: I am not qualified to do so, nor is Delprat, and nor are most of the gentleman to whom you have sent *Pithecanthropus*, and those who, as they have said to me themselves, have written to you in similar words as I have.

You have found three bones and based on probability calculations you claim that these belong to the same individual. As for many months already I have asked for clarification on this point, as it seems doubtful to me, you have answered: that no expert anthropologist would doubt that these bones would necessarily belong together, and you thought you had to underline the inferior amateurism of such a remark. But can the layman even be held so much accountable for his doubt? If I had been armed with the necessary geological and anthropological knowledge, could an error like that not have happened. — One step further: you give an accurate description of three bones, from which it can be concluded that you have studied them extraordinarily well, and nobody in their right mind will doubt the absolute correctness of this description. But extra that I cannot follow you upon faith, as it is impossible for me, to critically evaluate

[MM774C-000010-130]

the conclusions you draw from your anatomical facts. How can I judge if you are correct in coming to such far reaching conclusions as the estimation of the capacity and shape of the skull from a fragment and a tooth? In such matters emotions should not be involved, let alone decisive. To me it also seems that it is actually miraculous, why *Pithecanthropus erectus* would have a femur that can clearly be considered humanlike whereas it also would have a skull that is so far apart from the human type; the explanations you give on pages 32 and 33 do not seem completely exhaustive to me. I do not doubt for a second that you can refute me, but I, and all your friends and all friends of the truth only wish that you will also leave this hot battlefield victorious when your professional colleagues come up with their objections. As in the end it is for the subject itself — and that was the only thing I had in mind in my previous letter — the only matter is that you with your *Pithecanthropus* acquire a general approval, so why should you even bother about any uncritical opinion of your friends and other laymen. If the existence of *Pithecanthropus* is confirmed then it will be your achievement in natural science, philosophy and theology to have fulfilled the quest that Darwin has set. If, however, *Pithecanthropus* will not be accepted as missing link, then your scientific

[MM774C-000010-126 right]

importance will still not be by the least diminished.

You fear that you will not be able to gain a position that suits your qualities – a professorship – if the results of your research meet with so little sympathy. This is a great and unjust error of thought you are making. Not lack of sympathy for you or your work have been the reason for me and, as you write yourself, almost all, to whom you have sent *Pithecanthropus*, to show a certain cool restraint; to me it was simply the feeling that I most and for all owed you the truth, and that that would not be less friend-like than if I had sent you flattery and praise that I did not believe in myself. It is not up to me, to give you a testimony, whether the conclusions you have drawn out of these three bones are correct, just like I am not able to decide, whether your hypotheses about the relation between the history of the Earth and the cooling down of the sun is correct; but that the mental achievement that you delivered on the latter work is larger, as on the first, which is something you even acknowledge yourself, and that is something I can rightfully confirm. -So I'm returning to what I've said before: your statement that I would be judging your work although I am unqualified,

[MM774C-000010-127]

I herewith consider refuted and I hope to have convinced you that neither that the *setan*¹³² of pessimism nor lack in sympathy or interest have guided my pen when writing my previous letter. -

It is misfortune that you clearly have misunderstood some parts of my letter. I did not, for instance, when I wrote about the “gossip” in the *Illustrierten Zeitung*, want to highlight the critic therein. I just wanted to express my amazement that this was already published in April, whereas the book was only published half a year later, what the source of the publication was, I could not possibly have guessed. -

I cannot exactly remember, what I meant with “the administrative clumsiness of a farmer”, but I can assure you that neither that nor any other sentence in my letter was intended to be ironical; yes, even this, and so it is!

That you will finally go on your trip to British India, pleases me almost as much as it does you, and even more so, as you have promised me, to write from me from this magical land – extensive letters, in which you can deposit all your impressions, feelings, experiences and possible adventures. There is no better way to make a travel journal than by letters; I know this from experience, I'm always pleased to read my letters again which I've written during my travels. That I will keep these manuscripts and even copy them if you so desire is obvious. It may be good if you were only to write me by registered mail, taking into account that I might not stay here for much longer, and a forwarded letter might more easily get lost.

I think I've now said everything I had on my mind; I hope you will not accuse me a second time of lack of sympathy or interest. -

May *Pithecanthropus erectus*, raised from the grave, in which it has been resting for thousands of years, go around the world victorious and triumphant, in honour of his discoverer. *Felix faustum fortunatumque sit*¹³³. -

Let me hear from you real soon, I repeat, you can do me no greater pleasure, then by writing real long letters.

Live well, old friend, you are cordially greeted by

your
Pollak

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000010-125]

Kaju Tanam 20.XII. 1894.
Mein lieber Freund!

Herzlichen Dank für Ihren kurzen, kernigen Glückwunsch; bis heute scheinen Ihre drei Wünsche in Erfüllung gehen zu wolle. das kleine Alkaloid *vivit*, das *crescere* lässt nichts zu wünschen und ihre dicken Backen *florisat*, das mein Vaterherz sich vor Freude Luftsprünge tut; wie glücklich die Mutter ist, dass es diesmal um so viel besser geht als bei Alkaloid N¹, brauch ich nicht erst zu erwähnen.

Ich erhielt zugleich mit dem postkärtlichen Glückwunsch Ihr langes Schreiben vom 1.D. Gerne hätte ich es sofort exscribent um Sie so rasch wie möglich im Besitze meiner Antwort zu wissen, aber die letzte Post, mit der ich noch hätte schreiben können, ging schon Nachmittag desselben Tages – eine flüchtiges Schreiben schien mir ausgeschlossen, denn Ihr Brief beansprucht eine eingehende Erörterung und — — Widerlegung. Sie versprechen mir aber, nicht hinter jeder harmlosen Ausserung blutige Ironie zu suchen, - Sie versprechen mir ferner mit Kühlen Blute meiner Einfachen Auseinandersetzung zu folgen und Sie sich nicht unnützlich aufzuregen, wenn ich auch einmal werden zu behaupten wagen, dass ~~ich~~^{Sie} Unrecht haben. - Und Unrecht, tausend mal Unrecht haben Sie, wenn Sie mir vorwerfen, dass ich mich hätte ein bestimmtes Urteil über Ihr

[MM774C-000010-126 left]

Werk abzugeben, aus Furcht mir die Finger zu verbrennen. Wie können Sie nur so etwas denken? Sollte ich — und mit mir Delprat und die “Andern” — mich fürchten in einen [????] privaten Briefe an Sie meine Meinung auszusprechen, weil nachher berufene Sachverständige mit einer anderen Meinung ~~vor~~^{an} den Tag kommen könnte? **Wem** gegenüber ~~es~~ sollte eigentlich der Fingerbrennungs[?proces?] stattfinden? doch nur Ihnen gegenüber! Lieber Dubois; die Sache liegt anders.

Als ich Ihr Buch – und später die Verbesserungen dazu – über die Klimate gelesen hatte, war ich begeistert über den klaren Gedankengang, die zwingende Logik die anscheinend absolut sicher zu der Hypothese führte, die Sie aufstellen. - Wenn heute einer käme und auf irgend eine Art den unumstösslichen Beweis von der Schöpfung der Erde vor 6000 Jahre brächte, - dan würden Ihre “Klimate” nicht das Geringste von dem hohen geistigen Werte besitzen der ~~ihm~~ dem Werkchen [?innewohnt?]; dann ware nur das Material fehlerhaft auf dem Sie Ihr Gebäude architectonisch tadellos aufgebaut haben – und dieses Material wurde ja nicht von Ihnen sondern von Vorgängern geliefert.

Mit dem *Pithecanthropus* verhält sich die Sache doch ein bisschen anders. Vorerst muss ich Ihnen Einwand zurückweisen, als al ich ohne jede Kenntniss auf palaeontologischen und vergleichend anatomischen Gebiete bloss auf Grund meines gesundes Menschenverstandes und meiner wissenschaftlichen

[MM774C-000010-129]

Erziehung zu einem, wenn auch nicht maassgebenden, so doch halbwegs verständigen Urteil befugt ware. Ich bestehe auf meinen früher geäusserten Ansicht: ich besitze die Befugniss nicht, ebensowenig wie Delprat und die meisten von den Herren denen Sie den Pithec, geschickt haben, und die wie Sie mir selbst erzählen, Ihnen in ähnlichen Sinne geschrieben haben, wie ich.

Sie finden 3 Knochen von Denen Sie auf Grund der Wahrscheinlichkeitsberechnung behaupten, dass Sie von einem und demselben Individuum hervühren. Als ich schon vor vielen Monate Sie um Aufklärung ersuchte über diesen mir zweifelhaft vorkommenden Punkt, antwortete Sie mir – dass keine Anthropologe von Fach an der Notwendigkeit von der Zusammengehörigkeit dieser Knochen zweifeln, und Sie meinten der so laienhaften Einwurf in einer Anmerkung von vornehmenein unterlegen zu müssen. Ist der Laien den Zweifel dann gar so hoch schwer anzurechnen? ware ich mit dem nötigen geologischen und anthropologischen Wissen ausgerüstet gewesen ware, so hätte ein derartiger lapsus mir nicht passieren können. - Ein Schritt weiter: Sie geben eine genaue Beschreibung der drei Knochen, die daraus schliessen lässt das Sie dieselben ganz ungewöhnlich eingehend studiert haben, an der absolute Richtigkeit dieser Beschreibung zu zweifeln, wird niemandem einfallen. Weiter aber darf mein Glauben Ihnen nicht folgen, da es mir unmöglich ist an die Schlüsse, die Sie aus

[MM774C-000010-130]

den anatomischen Befunden ziehen, die kritischen Hand zu legen. Wie soll ich beurteilen ob Sie das Recht haben aus dem Schädelfragment und dem Zahne so weitgehende Schlüsse betreffend die Capacität und die Form des Schädels [?] zu folgern? In solchen Sachen darf doch das Gefühl nicht mitsprechen oder gar entscheiden. So kommt mir auch vor, dass es doch eigentlich rätselhaft ist, warum Pithec. erect. Schenkel [bes???) die man wol ohnweiteres als menschliche bezeichnen kann und dabei einem Schädel, der noch so weit vom menschliche Typus entfernt war; mir kommt will die auf pag 32 u 33 gegebenen Erklärung nicht ganz erschöpfend erscheinen. Ich zweifle keinen Augenblick daran, dass Sie mich widerlegen können, wenn aber die Fachgenosse mit ihren Einwürfen kommen, werden Sieauch da siegreich aus dem vielleicht heissen Streit hervorgehen, wil ich und alle Ihre Freunde und alle Freunde der Wahrheit wünschen. Es kommt doch schliesslich für die Sache – und die habe ich in meinen vorigen Brief allein im Auge Si gehabt – nur darauf an, dass Sie mit Ihrem Pithec. die allgemeine Zustimmung erwerben, was kann und darf Ihnen denna n der kritiklosen Meinung Ihrer Freunde und anderen Laien gelegen sein. Ist Pithec. existenz bevestigt dann ist es Ihr verdienst in Naturwissenschaft, Philosophie und Theologie die [??Urvervölgung??] vollendet zu haben, deren Urheber Darwin ist. Wird Ihr Pithec. aber nicht als missing link anerkannt, dann wird Ihre natur

[MM774C-000010-126 right]

wissenschaftliche Bedeutung nich um Haaresbreite geringer.

Sie fürchten, dass es Ihnen nicht gelingen werde einen^{einen} Ihren Fähigkeiten angemessenen Arbeitsfeld Wirkungskreis – v.h. mal eine Professur – zu erreichen, wenn [????] dem Ergebnisse Ihrer Untersuchungen so wenig Sympathie entgegen gebracht wird. Hierin liegt der grosse und ungerechte Irrtum der Sie verfallen sind. Nicht Mangel und S an Sympathie für Sie oder für Ihre Arbeiten war es der mir und, wie Sie selbst schreiben, beinahe allen, Denen Sie den Pithec. geschickt haben, eine gewisse kühle Zurückhaltung gebot; bei mir war es einfach das Gefühl, dass ich Ihnen vor allem Wahrheit schuldig bin, und dass es nichts weniger als Freundschaftlich gewesen ware wenn ich Ihnen Schneicheleien und Lobeserklärungen gesandt hätte, von Denen ich selbst nichts gleuchte. Es ist nicht meine Sache, Ihnen ein Zeugniss darüber auszustellen, ob die Schlüsse, die Sie aus den Befunden an den 3 Knochen ziehen, richtig sind, ebenso wenig, wie ich im Stande bin zu entscheiden, ob es Ihre Hypothese über der Zusammenhang der Erdgeschichte mit der Abkühlung der Sonne richtig ist; aber das die geistige Arbeit, die Sie geliefert bei letzteren Arbeit^{Werde} ungleich grösser ist, als bei ersteren, erkennen Sie ja selbst an, und nur dies zu [??eriliziren??], kann ich mir als das Recht [?????????????].- Ich komme also darauf zurück, was ich schon vorher sagte: ich muss Ihre Behauptung, dass ich als Nichtsachverständiger Ihr Werk richtig beurteilen könne

[MM774C-000010-127]

als widerlegt betrachten, und hoffe, Sie überzeugt zu haben, dass weder der setan des Pessimismus noch Mangel an Sympathie oder Interesse mir bei meinen letzten Briefe die Feder gelenkt haben. -

Das Unglück hat gewollt, das Sie ein paar Stellen in meinem Briefe offenbar missverstanden habe. So habe ich, als ich über das “geklets” in der Illustrierten Zeitung schrieb, durchaus nicht die darin enthaltene Kritik hervor[?heben?], sonder bloss meine Verwunderung Ausdruck geben wollen, dass die Notiz schon im April erschien, während ich erst ein halbes Jahr später das Buch enthielt, aus welcher Quelle die Notiz stammte, konnte ich ja unmöglich erraten. -

Ich kann mich nicht mehr genau erinnern, was ich mit dem “Bauerne administrativen Unbeholfenheit” meinte, desser kann ich Sie aber versichern, dass ich damit ebenso wenig wie mit irgend einer andernem Satze in meiner Briefe ironisch sein wollte; ja wel, auch hier, zoo is het!

Das Sie endlich die Reise nach British Indien antreten werden, freut mich fast ebenso wie Sie selbst, und dies um so mehr, da ich Ihr Versprechen habe, dass Sie mir von dem Zauberlande aus schreiben werden – ausführliche Briefe, in Denen Sie all Eindrücke, Gefühle, Erlebnisse und eventuelle Abenteuer [??] deponiren können. Es gibt wohl keine passender Art eines Reisejournals als Briefe; ich weiss das aus Erfahrung, ich ~~hies~~ lese meine auf Reisen geschriebene Briefe immer wieder mit vergnügen. Das ich die Manuscripte bewahren und auf Ihren Wunsch selbst Copien besorgen werd eist selbstverständlich. Vielleicht tun Sie gut, wenn Sie mir immer aangeteekend [??] schreiben, mit Rücksicht darauf, das ich voraussichtlich nicht mehr lange hier bleiben werde, und ein nachgesandter Brief geht leicht verloren.

Ich glaube Ihnen jetzt alles gesagt zu haben, was mir auf dem Herzen lag; Sie werden mir hoffentlich kein zweites mal Mangel an Sympathie oder Interesse vorwerfen. -

Möge der *Pithecanthropus erectus*, auferstanden aus dem Grabe, in dem er tausend Jahrhunderte geruht, siegereich und triumphierend durch die Welt ziehen, zum Ruhme seines Entdeckers. *Felix faustum fortunatumque sit*. -

Lassen Sie recht bald von sich horen, ich wiederhole, Sie können mir kein grösseres Vergnügen erweisen, als indem Sie mir recht lange Briefe schreiben.

Leben Sie wol, alter Freund, es grüsst Sie herzlichst

Ihr

Pollak

¹³² setan (malay)=demon

¹³³ Quod bonum felix faustumque sit =may that be well and blessed

[MM774C-000042-288]

N^o19 20 December 1894 Attachments: 3

Resident of Surabaya

I have the honour, while submitting a pack list, an invoice and a bill of freight, to inform your noble severe Sir that today a second series (B) of 125 chests with fossils has been sent to your address by means of the State Railroad. I politely request your noble severe Sir to command also these chests to the care of the General Storehouse master in Surabaya and also to inform the General Storehouse master that it is the wish of the Director of Education, Religion and Trade to have the series shipped by separate shipments to the Ministry of Colonies.

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

1110

— Send from Jawa —

[MM774C-000042-288]

N^o19 20 December 1894 Bijlagen: 3

Resident van Soerabaja

ik heb de eer, onder aanbieding van eene afpakkingslijst, eene factuur en een vrachtbrief, UHoogedelgestrengte te berichten, dat heden ~~de~~ ^{eene} tweede Serie (B) van ~~kisten bestaande~~ kisten met fossielen ~~bestaan~~ ten getale van 125 ~~per Staatsspoor aan Uw adres zijn is afgezonden~~ ^{best} per Staatsspoor aan Uw adres zijn afgezonden. Beleefd verzoek ik UHoogedelgestrengte wel voor de ontvangst ^{ook van deze kisten} door den Algemeenen Pakhuismeester ten Uwent te willen zorg dragen en ~~daarbij~~ den Alg. Pakhuismeester tevens te willen mededeelen dat het de ~~bedoeling~~ ^{wensch} is van den Directeur van O.E.N. iedere serie ~~afzonderlijk aan het M~~ met eene afzonderlijke scheepsgelegenheid ~~door tusschenkoms~~ aan het Ministerie van Koloniën ~~te 's Gravenhage~~ te verzenden.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000042-288]

N^o20 20 December 1894 Attachments 2

Director of Education, Religion and Trade

Whilst politely offering a second pack list and a second catalogue of fossils and rock samples I have the honour to inform your noble severe Sir that today the 2nd series containing of 125 chests has been sent by State Railroad to the Resident of Surabaya.

I have meanwhile asked the Resident to inform the local General Storehouse master that it is your wish to have each series of chests expedited to the Netherlands on separate shipping opportunities.

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

1111

— Send from Jawa —

[MM774C-000042-288]

N^o20 20.XII.94 Bijlagen 2

Directeur O.E.N.

Onderbeleeftde aanbieding van eene ^{tweede} afpakkingslijst en eene tweede lijst van fossielen en gesteentemonsters heb ik de eer u hoogedelgestrengte te berichten, dat heden de 2de serie ~~kisten~~ ^{kisten} ~~van door mij verzamelde specimina ten get~~ kisten (ten getale van 125) ~~aan den~~ ^{bestaande uit 125 stuks} per Staatsspoor aan den Resident van Soerabaja verzonden ~~zijn~~ is

Ik ~~Daarbij tevens aan~~ ^{heb daarbij den Resident} ~~UHEG.~~ verzocht ^{aan} den Algemeenen Pakhuismeester aldaar te willen mededeelen, dat het Uw wensch is ~~ieder~~, iedere serie ^{kisten} per afzonderlijke scheepsgelegenheid naar Nederland te ~~verzenden~~ expedieeren.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000005-445]

Blitar, 21 December 1894

dear colleague!

I herewith return with thanks your booklet. It is astonishing to learn from it, how you with an almost divine certainty went out for your goal and reached it. Your discovery can hardly be considered a "lucky stroke"; it is more the result of conscious examination and thought. It is difficult for me to accept the assumption of Wallace (page 7), namely that, the animals when the Himalayas got warmer again, would have returned there again. Once they had become indigenous in Sumatra and Borneo, why should these animals then wander back?

[MM774C-000005-446]

the reasons for wandering back will not have had anything to do with the far off Himalayas, but rather with the current location of these animals (so Borneo and Sumatra).

In my latest medical journal it says amongst other things: "Of an impactful effect of the serum against Diphtheria there is so far nothing to report. There is, however, a series of failures" and furthermore "the early excitement of the public by the political press has brought the practising Doctor in a predicament". Almost like it was with the tuberculin of Koch. Or Behring!

Virchow received a great ovation in the Berlin medical Society on the occasion of the severe attacks against him in particular from Behring.-How you and your family doing?

With friendly greetings from house to house

yours truly

E. Herrmann

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

1112

— Send from Jawa —

[MM774C-000005-445]

Blitar, 21.12.94.

Werther Herr College!

Hierbei in Dank das Schriftchen zurück. Es ist verblüffend daraus zu vernehmen, wie Sie mit beinahe divinischer Sicherheit auf Ihr grosses Ziel losgingen u. es erreichten. Ihren Fund kann man kaum einem "glücklichen Zufall" zuschreiben; er ist mehr das Resultat bewussten Forschens u. Denken. Mit der Annahme von Wallace (Seite 7) kann ich mich schwer einverstanden erklären, nämlich der, dass sich die Thiere als d. Himalaya wieder wärmer wurde, wieder dahin zurückgezogen haben sollten. Wenn sie in Sumatra u. Borneo schon heimisch geworden waren, warum sollen dann die Thiere zurückwandern?

[MM774C-000005-446]

Die Ursachen des Zurückwanderns lagen doch wohl nicht so sehr in dem weit entfernten Himalaya, als an den Aufenthaltsplätzen d. Thiere (also Borneo u. Sumatra).

In meinem letzten medic. Fachblatt steht unter anderm: "Vor einer einschlagenden Wirkung des Diphtherieheilserums ist jedenfalls bis jetzt nichts zu berichten. Dagegen liegen eine Reihe Misserfolge vor" ferner "Die frühgeistige Erregung des Publikums durch die polit. Presse hat den pract. Arzt in eine Zwangslage gebracht". fast wie beim Kochschen Tuberculin. O Behring!

Virchow wurde herzlich am Anlass der heftigen gegen ihm bes. v. Behring gerichtete Angriffe im Berliner arztl Verein eine grosse Ovation gebracht. - Wie geht's Ihnen u. Familie?

Mit frdl. Grüßen v. Haus zu Haus

Ihr

E. Herrmann

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000013-243]

21 December 1894.

Dear Sir,

A copy of *Pithecanthropus erectus* has been brought to the University Library. It is addressed Linnean Society of Edinburgh. We have no such [??] Society in our city. Consequently I take the liberty of asking instructions from you as to how I

[MM774C-000013-244]

shall deal with the book.

Of course I need hardly say that I shall be only too glad to place it on the shelves of the University Library if that meets your wishes.

Everything connected with Java has a special interest to me as I made a special study of the literature of the island for the Encyclopaedia Britannica.

I am Dr [?][?]

faithfully yours

H.A. Webster [?J.R.D.E., I.R.S.H.D.??]

M.

Eug. Dubois M.D.

Militairarzt der

Niederl.Ind. Armee

[This is the only letter with this correspondent](#)

1113

— Send from Great Britain—

[MM774C-000013-243]

21 Dec. 1894.

Dear Sir,

A copy of Pithecanthropus Erectus has been brought to the University Library. It is addressed Linnean Society of Edinburgh. We have no such [??] Society in our city. Consequently I take the liberty of asking instructions from you as to how I

[MM774C-000013-244]

shall deal with the book.

Of course I need hardly say that I shall be only too glad to place it on the shelves of the University Library if that meets your wishes.

Everything connected with Java has a special interest to me as I made a special study of the literature of the island for the Encyclopaedia Britannica.

I am Dr [?][?]

faithfully yours

H.A. Webster [?J.R.D.E., I.R.S.H.D.??]

M.

Eug. Dubois M.D.

Militairarzt der

Niederl.Ind. Armee

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000010-495]

Tulung Agung, 21 December 1894

Dear Mr van Rossum,

I am now leaving in a few days for British India and I still have a mountain of work to fight through; the packing and shipping of my collection (about 400 large chests, of which about 1/3 is still in my house), have been the cause that I have postponed answering your friendly letter of the 25th of the previous month up to now. It was my intention to write you anyway before my departure, to also request of you that if my two military engineer workmen are stationed with you that you will give them the necessary guidance.

After your letter I became convinced of the necessity of such deployment, and I thought, as these military men according to Governmental Decision remain at the disposal of the research until the end of March 1895 that the approval of Mr Pierson would suffice

[MM774C-000010-496]

to arrange this and only afterwards, give notice thereof verbally to the Department of Education, Religion and Trade, as I expected to leave one week earlier. – Now matters have gone slightly different, because, apparently following an earlier expressed opinion: that these engineer workmen after my departure could return to the military service, they are now writing me from Batavia to comply with the necessary paperwork. I have immediately telegraphed and written that it is of urgent necessity, in the interest of the research, to have them during my absence be stationed at the irrigation works in the Solo Valley to oversee the excavation of bones and I'm confidently hoping that they will yet allow them to remain doing their current work. I will then point out to Batavia that it is highly desirable that even after I have returned, even when I have returned to Europe, to leave them stationed at Tinggang, until the large cut through the bone bearing layers has been finished. All obviously if Mr Pierson approves, on which I have no doubt, given Mr Pierson's proven benevolence.

The bones I have received yesterday by your kind intervention make me realise even more the urgency of the intended deployment. The bones are part of a scapula and a fragment of a tusk of an elephant and furthermore half a lower jaw and other bones of one or more ruminants from the bovid family. Given the pieces of rock still connected these are coming from the same bone layer as those of my entire collection.

There were also some skull bones and the scapula of a human which according to the attached black clay are originating from the alluvium of the Solo Valley and given their nature of recent times and belonging to the Malay race.

I sincerely thank you for the shipment, which is very important at this moment because of the promise it

[MM774C-000010-497]

holds. Although I am obliged to note that your personnel have taken great care that what I received still confirmed that your opinion was correct that knowledgeable direct supervision would be desirable.

Given my limited time I might not be able to write you again before my departure. May I ask of you that if they are deployed that these two engineer workmen will each be appointed a separate piece of the cut into the sandstone behind the tuffs at Tinggang. The alluvium is for my purpose of too little interest. I will provide them with some chisels and hammers with which they are practised to excavate the fossils intact out of the stone and I do not doubt that a rich harvest of useful bones will thus be collected.

As soon as I have received word from Batavia, I will further write to Mr Pierson, and thus I hope that you [abrupt ending of draft]

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000010-495]

Toeloeng Agoeng, 21.XII.94

Geachte Heer van Rossum,

Mijn nu over enkele dagen bepaalt vertrek naar Britsch-Indië en een ~~nog~~ door te worstelen berg van werk; voor 't inpakken en verzenden mijner collectie (een 400-tal groote kisten, waarvan nog 1/3 in huis is), waren oorzaak, dat ik de beantwoording van Uw vriendelijk schrijven van den 25^e der vorige maand tot heden uitstelde. In ieder geval was het mijn plan U, nog voor mijn vertrek, te schrijven, en U dan tevens te verzoeken, bij eventueele plaatsing bij de werken van mijne twee genie-militairen, aan deze wel de noodige leiding te willen geven.

Na Uw schrijven ~~besloot~~^{zag} ik de noodzakelijkheid in van die plaatsing, en meende, daar de bedoelde militairen volgens G.B. tot ultimo Maart 1895 ter beschikking van 't onderzoek blijven, bij nader inzien die plaatsing onder goedkeuring van den Heer Pierson te

[MM774C-000010-496]

kunnen doen geschieden en eerst daarna kennis daarvan ^{mondeling aan het Dep. v. O.E.N.} te geven; daar ik eerst dacht eene week vroeger te zullen vertrekken. – Nu is die zaak echter eenigszins anders geloopt, want, klaarblijkelijk afgaande op eene vroeger door mij uitgesproken meening: dat de twee geniewerklieden na mijn vertrek weder in militairdienst zouden kunnen worden gesteld, schrijft men mij nu van Batavia aan: daartoe het noodige te doen. Ik heb terstond getelegrafeerd en geschreven dat het dringend noodig is, in 't belang van mijn onderzoek, om hun gedurende mijne afwezigheid bij de Bevloeiingswerken in de Solovallei te plaatsen voor toezicht op de te ontgraven beenderen en heb alle hoop, dat men ze alsnog in hun tegenwoordig een werkkring zal laten. Ik zal er dan te Batavia op wijzen, dat het hoogst wenschelijk is ook na mijne terugkomst en zelfs, wanneer ik naar Europa zal zijn teruggekeerd vóór de grootte insnijding in de beenderen lagen bij Tinggang is afgemaakt, hen bij die werken te laten. Alles natuurlijk behoudens goedkeuring van den Heer Pierson, waaraan ik bij de mij door den Heer Pierson bewezen welwillendheid niet twijfel.

De gisteren door Uwe vriendelijke bemoeiingen ontvangen beenderen doen mij nog meer het urgentte van de bedoelde plaatsing inzien. De beenderen bestaan in een ~~stuk~~^{deel van een} schouderblad en een fragment van een stootand van een olifant en verder eene halve onderkaak en andere beenderen van een of meer herkauwers van de Runderen-familie. Deze stammen krachtens de aanhangende delen van gesteente uit dezelfde beenderenlaag als mijne geheele verzameling.

Daarbij waren ook eenige schedelbeenderen en een schouderblad van een mensch blijkens de aanhangende zwarte klei uit het alluvium der Solo-vallei afkomstig en naar hun aard van de recent een tijd en tot het Maleische ras waarschijnlijk behoorend.

Ik dank U hartelijk voor deze zending, die door hetgeen zij beloofd en vooral in dit oogenblik van veel

[MM774C-000010-497]

belang is. Hoewel ik met erkentelijkheid constateerde dat door Uw personeel daaraan veel zorg besteed was, bevestigde het ontvangen me toch ook Uwe opinie dat een meer deskundig direct toezicht zeer wenselijk zou wezen.

Mijn uiterst beperkte tijd zal mij wellicht niet toestaan U nog voor mijn vertrek te schrijven. Mag ik U dan U verzoeken bij de gehoopte plaatsing der 2 geniewerklieden een ieder een afzonderlijk stuk van de insnijding in de zandsteen achter de tuffen bij Tinggang te willen aanwijzen. Het alluvium is voor mijn doel van weinig belang. Ik zal hun eenige beiteltes en hamers mede geven waarmede ze geoeffend zijn de fossielen gaaf uit het gesteente te graven en twijfel er niet aan of er zal een rijke oogst van bruikbare beenderen aldus bijeen worden gebracht.

Den Heer Pierson zal ik, zoodra ik van Batavia bericht heb, nader schrijven en zoo hoop ik dat U

[abrupt ending of draft]

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000010-181]

Mringin 21 December 1894

My Dear Doctor,

Herewith the two letters of introduction (for Dr Galloway + Mr Lyon S⁵)
in addition I shall write Mr Lyon in the course of a day or two so that he knows in advance that you are coming. If you lodged with him or with Dr Galloway it would be much pleasanter than in a hotel surrounded by strangers, but I do not know how either gentlemen is at present situated as regards household arrangements. It is therefore better I write Mr Lyon in advance.

I trust you will have a prosperous voyage,

[MM774C-000010-182]

and profit greatly by your visit to Calcutta, so that you may always be able to look back upon it with pleasure.

The severance from your family is of course a great drawback, but it is only temporary, and it is unavoidable; and the weeks and months will crawl along and the time of your return at length arrive.

Till then adieu, and believe me to be

Sincerely Yours

Adam Prentice

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

1115

— Send from Jawa —

[MM774C-000010-181]

Mringin 21.12.94

My Dear Doctor,

Herewith the two letters of introduction (for Dr Galloway + Mr Lyon S⁵)
in addition I shall write Mr Lyon in the course of a day or two so that he knows in advance that you are coming. If you lodged with him or with Dr Galloway it would be much pleasanter than in a hotel surrounded by strangers, but I do not know how either gentlemen is at present situated as regards household arrangements. It is therefore better I write Mr Lyon in advance.

I trust you will have a prosperous voyage,

[MM774C-000010-182]

and profit greatly by your visit to Calcutta, so that you may always be able to look back upon it with pleasure.

The severance from your family is of course a great drawback, but it is only temporary, and it is unavoidable; and the weeks and months will crawl along and the time of your return at length arrive.

Till then adieu, and believe me to be

Sincerely Yours

Adam Prentice

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000010-183]

Mringin

Tulung Agung 21 December 1894

D.m. Lyon, Esq.
Singapore

My Dear Mr Lyon,

By the present please allow me to introduce to you Dr Dubois who is proceeding to Calcutta in connection with scientific work undertaken by the government of the Netherlands India.

Dr Dubois will probably remain a day or two at Singapore awaiting a steamer for Calcutta, and I would be very much pleased if you could show him round the museum etc. as he is a complete stranger and of course won't know

[MM774C-000010-184 left]

anyone at Singapore. The doctor is a very good friend of ours. I have likewise given him a letter of introduction to Dr Galloway.

Any attention you can show to Dr Dubois will be warmly appreciated

by Yours Sincerely

Adam Prentice

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000010-183]

Mringin

Toeloeng Agoeng 21.12.94

D.m. Lyon, Esq.
Singapore

My Dear Mr Lyon,

By the present please allow me to introduce to you Dr Dubois who is proceeding to Calcutta in connection with scientific work undertaken by the government of the Netherlands India.

Dr Dubois will probably remain a day or two at Singapore awaiting a steamer for Calcutta, and I would be very much pleased if you could show him round the museum etc. as he is a complete stranger and of course won't know

[MM774C-000010-184 left]

anyone at Singapore. The doctor is a very good friend of ours. I have likewise given him a letter of introduction to Dr Galloway.

Any attention you can show to Dr Dubois will be warmly appreciated

by Yours Sincerely

Adam Prentice

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000010-184 right]

coffee estate Mringin
Tulung Agung, 21 December 1894.

Dr Galloway, Singapore

Dear Doctor,

By the present opportunity I beg to introduce to you Dr Dubois en route for Calcutta in connection with scientific work undertaken by the government of Netherlands India.

Dr Dubois will probably spend a couple of days at Singapore awaiting a steamer for Calcutta and he is a warm friend of mine any attention you might be able to show to him would be sincerely appreciated by Yours very truly

Adam Prentice

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

1117

— Send from Jawa —

[MM774C-000010-184 right]

coffee estate Mringin
Toeloeng Agoeng, 21.12.94.

Dr Galloway, Singapore

Dear Doctor,

By the present opportunity I beg to introduce to you Dr Dubois en route for Calcutta in connection with scientific work undertaken by the government of Netherlands India.

Dr Dubois will probably spend a couple of days at Singapore awaiting a steamer for Calcutta and he is a warm friend of mine any attention you might be able to show to him would be sincerely appreciated by Yours very truly

Adam Prentice

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000013-424]

Utrecht, 22 December 1894.

Dear Mr Dubois,

Already some weeks ago I have received by the benevolent intervention of the Minister of Colonies, but surely on your instigation your wonderful work, for which I sincerely thank you. I hope that it will not just give you great satisfaction, but that it may also lead to you being enabled to work on the other

[MM774C-000013-425]

precious material you have gathered and that the results thereof may be published likewise. The deeply complicated anatomical questions, which you have untangled with so much care are an area where I cannot follow you in the least. That doesn't, however, mean that the high scientific value of your research did not become apparently clear.

Meanwhile it is my cordial wish that your health will have completely restored, and that you will return to Europe after your trip to the Siwaliks to continue your research.

With the firm Loman & Co I have yet exchanged a few sharp letters. The result is known to you. The shutter and the new lens will by now have reached you. I am now only awaiting your message whether or not you can deliver proof that the soldered closed tin chest with the camera has not been opened by customs. If such proof cannot be delivered, there will be no option left but to pay. As far as the

[MM774C-000013-426]

shutter is concerned, I have refused this completely.

Of Thieme I have now received a short notice, which I've already forwarded to you, and since I have again heard nothing. I do not doubt that your "Climates" will truly be published though and that you will be able to look back on the past year with satisfaction.

With the best wishes for 1895

yours ever truly

A. Wichmann

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000013-424]

Utrecht, 22 Decbr 1894.

Waarde Heer Dubois,

Reeds eenige weken geleden ontving ik door de welwillende tussenkomst van den Minister van Koloniën, maar zeker op Uwe instigatie Uw prachtig werk toegezonden, waarvoor ik U hartelijk dank zeg. Ik hoop, dat U niet alleen zeer veel satisfactie er van zult hebben, maar dat het eene aanleiding mocht zijn, dat U in de gelegenheid gesteld mocht worden, ook het overige

[MM774C-000013-425]

door U bijeengebrachte kostbare materiaal te bewerken en de resultaten daarvan in soortgelijke vorm te publiceeren. De diep ingewikkelde anatomische vraagstukken, die U met zoo veel zorg getracht hebt te ontsluiieren zijn een gebied waarin ik U in de verste verte niet kan volgen. Dat neemt niet weg, dat mij het hooge wetenschappelijk belang van Uwe onderzoekingen volkomen duidelijk geworden is.

Intusschen is het mijn hartelijke wensch, dat Uwe gezondheid weder hersteld is, ~~dat~~ en dat U na het bezoek van de Siwaliks naar Europa mocht terugkeeren om Uwe onderzoekingen te vervolgen.

Met de firma Loman & Co heb ik nog een paar scherpe brieven gewisseld. Het resultaat is U bekend. ~~en~~ De momensluiser en de nieuwe lens zullen U eveneens thans bereikt hebben. Ik verwacht nu alléén nog eene mededeeling van U of door U het bewijs geleverd kan worden, dat de gesoldeerde blikken kist met photographietoestel niet door de douane geopend werd. Mocht dit bewijs niet geleverd kunnen worden, dan zal niets anders overblijven als de lens te betalen. Wat de moment-

[MM774C-000013-426]

sluiser betreft, zoo heb ik dit bepaald geweigerd.

Van Thieme heb ik nu zijn kort bericht, dat ^{ik}U insgelijks heb medegeedeeld, niets weder vernomen. Ik twijfel er niet aan dat Uwe "Climates" werkelijk zullen worden uitgegeven en dat U met voldoening op het afgelopen jaar kunt terugzien.

Met de beste wenschen voor 1895

Steeds Uw toegenegen

A. Wichmann

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000007-514]

Berlin, 22 December 1894
NW Brueckenallee 31

Very honoured Doctor!

Your excellent work I have received with great thanks. We are here of the opinion that the femur and the skull do not belong together. The importance of your work is thereby obviously very much increased, as these are therefore by far the oldest certain remains of a human being.

[MM774C-000007-515]

An Aneurysm with such a bone proliferations I, for one, have never seen before, till further notice the matter seems more like an *Enchondroma (ossificans)*. That would also explain the small changes at the lower part of the femur. I reserve this, however, to further investigation.

The stone mass inside the skull will be petrified brain matter. I hope that these objects, at least for examination, will at some time be sent to Amsterdam, after sculptural reproductions or at least plaster casts have been made.

These are likely to be bought a lot and a number of scientist will surely travel to Amsterdam to have a look at the originals.

You will forgive me for speaking out so freely because of the very fundamental importance of this object. Also the skull is unique in its kind. With best greetings and sincere congratulations

Prof. W. Krause

[Next](#) letter with this correspondent

1119

— Send from Germany —

[MM774C-000007-514]

Berlin, 22. Dec. 1894
NW Brueckenallee 31

Sehr geehrter Herr Doctor!

Ihr ausgezeichnetes Werk habe ich mit grossem Dank erhalten. Wir sind hier der Ansicht, dass das Oberschenkelbein und der Schädel nicht zusammengehören. Die Bedeutung der Arbeit wird dadurch natürlich sehr vergrössert, denn nun handelt es sich um den weitaus ältesten mit Sicherheit bekannten Rest des Menschen.

[MM774C-000007-515]

Ein Aneurysma mit solchen Knochenwucherungen habe ich wenigstens niemals gesehen, bis auf Weiteres sieht mir die Sache mehr wie ein Enchondroma (ossificans) aus. Dadurch würden sich auch die kleinen Veraenderungen am unteren Ende des Femur erklären lassen. Indessen bleibt das weiterer Untersuchung vorbehalten.

Die Steinmasse im Schädel wird wohl petrificiertes Gehirn sein. Ich hoffe, dass die Sachen, wenigstens zur Ansicht, einmal nach Amsterdam geschickt werden, nachdem plastische Nachbildungen wenigstens Gypsabgüsse angefertigt sind. Solche würden viel gekauft werden und eine Anzahl von Gelehrten würden sicher nach Amsterdam reisen, um sich die Originale anzusehen.

Sie wollen meine freimüthige Aussprache mit der ganz fundamentalen Wichtigkeit des Gegenstandes entschuldigen. Auch der Schädel ist einzig in seiner Art. Mit besten Grüssen und herzlichem Glückwunsch

Prof. W. Krause

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000013-088]

Berlin, NW 56 Luisenstr.

I anat. Anstalt

22 December 1894

Honoured Colleague!

For sending me your interesting work on "Pithecanthropus erectus" I express my sincere gratitude! I hope more parts will be found, to ensure its significance .

Yours esteemingly, [Prf.W.Waldeyer](#)

This is the only letter with this correspondent

1120

— Send from Germany—

[MM774C-000013-088]

Berlin, NW 56 Luisenstr.

I anat. Anstalt

22 Dbr 94

Sehr geehrter Herr Kollege!

Für die Zusendung Ihrer interessanten Abhandlg."Pithecanthropus erectus" sage ich meinen verbindlichsten Dank!
Hoffentlich werden noch mehr Theile gefunden, um die Deutung zu sichern.

Hochachtungsvoll, Prf.W.Waldeyer

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000033-706]

Blitar 24/12/94

Dear Mr Dubois!

Officer Wijk whom I send for to come with 4 coolies, has been precluded to come because of illness, therefore Mr van Hoorn will pick up the dynamite. As he, however, does not have the time to travel for long, I told him to take a [??sjikon-peer??] to bring the dynamite to Blitar.

After kind greetings [?????] [?signature?]

Name of correspondent is unknown

1121

— **Send from Jawa**—

[MM774C-000033-706]

Blitar 24/12/94

Geachte Heer Dubois!

De [?Ofr.] Wijk die ik seinde met 4 koelies te zullen zenden, is door ziekte verhinderd, daarom komt de heer van Hoorn de dynamiet halen. Daar deze echter geen tijd heeft om lang onderweg te blijven, heb ik hem gezegd een [??sjikon-peer??] te nemen en daarmee de dynamiet naar Blitar te brengen.

Na vriendelijke groeten [?????] [?signature?]

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000042-288]

24 December 1894 Telegram (urgent) Director education Batavia

Request politely given my departure on 27 of this month and the arrangements to be made before that to inform me by telegraph whether the 2 engineer workmen can be directed to Bodjonegoro. Dubois

f 11,43

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

1122

— Send from Jawa —

[MM774C-000042-288]

24.XII.94 Telegram (dringend) Directeur Onderwijs Batavia

verzoeken beleefd ~~[???~~ mij mij wegens mijn op 27 dezer plaatshebbend vertrek en de vooraf ~~nodige~~^{te} treffen regelingen mij wel telegrafisch te willen mededeelen of 2 Geniewerklieden naar Bodjonegoro kunnen worden

gedirigeerd. Dubois

f 11,43

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000042-316]

Telegram 24 December 1894 Weltevreden

Service officer health Dubois
engineer workmen need to return to their garrison
acting director of education
O van der Wijck

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

1123

— Send from Jawa —

[MM774C-000042-316]

Telegram 24/12 1894 Weltevreden

dienst officier gezondheid Dubois
geniewerklieden moeten terug naar hun corps
wd fr onderwijs
O v/d Wijck

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000005-443]

Blitar 25 December 1894

Dear colleague!

I have sewn the tendons of your son together, not the tops over each other but next to each other with 2

seams of Catgut so like and on top of the sutures I have sewn the skin, hoping that this will cure primary. Maybe you will be so good as to bandage it again before your departure. In 4 or 5 days I will then bandage it again. You need to leave the splint on about 20 days to give the tendons at much rest as possible to heal.

In my latest letter I have expressed myself poorly and inaccurate. I very much regret that you, as I see now, truly believe I was trying to mock you. I will try and explain to you my misunderstood expression.

I'm balancing to and fro between the two questions "does chance exist or not" or rather I tend to go for the latter view. To us ordinary people there are surely many "so-called events of chance". But I believe that what we call chance are phenomena of which we do not know the reason or cause, because our weak minds cannot penetrate the reason for all that is happening. From this point of view I looked at your discovery. As far as humanly possible you have maximised all possible chances on finding *Pithecanthropus erectus*, but just with that you did not find it; that you did was a "stroke of luck" which I, however, would call "acting from an unknown necessary drive, which let you find *Pithecanthropus erectus*". In that way I ask to be excused for my wrong expression that was the result of haste and briefness of writing - to educate myself on the chapter "does chance exist" I have ordered a few books.

We sent you cordial wishes for a good journey and great results in British India.

On a soon reunion in Java!

With collegial greetings

yours

E. Herrmann

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000005-443]

Bl. 25.12.94.

Werther Collega!

Bei Ihrem Sohn nähte ich die Sehnen aneinander, nicht die Enden aneinander sondern neben einander

mit 2 Nähten von Catgut also so over deze hechtingen heen heb ik de huid gehecht, hoopende dat [?h. primair?] geneest. Vielleicht haben Sie die Güte es vor Ihre Abreise noch zu verbinden. Nach 4 bis 5 Tagen werde ich es wieder verbinden. Die Schiene bleibt am besten etwa 20 Tage um der Sehne ~~g~~ so viel wie möglich Ruhe zur Heilung zu lassen.

In meinen letzten Brief habe ich mich schlecht u. ungenau ausgedrückt u. ist es mir Leid, dass Sie, wie ich jetzt einsehe mit Recht glauben dass ich damit spotten wollte. Ich will Ihnen meinen schiefen Andruk zu erklären versuchen.

Ich schwanke noch hin u. her zwischen den beide Fragen "gibt es einen Zufall oder nicht" oder vielmehr ich neige mich der letztere Ansicht zu. Für uns gewöhnliche Menschen gibt es ja sicher viele "so genannte Zufälle". Aber ich glaube wir nennen Zufall nur die Ereignisse deren Grund u. Ursache wir nicht einsehen, weil unser schwacher Verstand nicht in den Grund alles Geschehens eindringen kann. Von diesem Gesichtspunkt aus betrachtete ich auch Ihren Fund. So weit es menschliche Ueberlegung vermag hatten sie alle Chancen zur Auffindung der P.e. wahrgenommen, aber damit allein noch nicht gefunden; das was die "glücklichen Zufall" ich aber das "Handeln aus einem unbekanntem [?obec]" notwendigen Triebe nenne, hat Sie den P.e. finden lassen. In diesem Sinne bitte ich meine in Folge der Eile u. Kurze meines Schreibens entstandenen falsche Ausdrucksweise zu entschuldigen- Ich habe mir ~~über~~ ^{mich} über die Capittel "gibt es einen Zufall" zu unterrichten einige Bücher bestellt.

Herzliche Wünschen für gute Reise u. grossartigen Erfolg in Br. Indien senden wir Ihnen noch mit. Aufbaldiges Wiedersehen in Java!

Mit colleg. Grüssen

Ihr

E. Herrmann

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000033-710]

Pagerwadja, 25 December 1894

Addressed to my good friend the honourable Doctor Eug. Dubois
at Tulung Agung

When I came back from our meeting, I felt deeply regret — from your story that I am very bold to showed the letter to Mr. Groeneveldt as you explain to me plainly.
It is true that you already knew about me, I thought that I know my Javanese way to behave, and I also only know a few about Dutch gentlemen custom/fashion here. Most of the people who act presumptuously maybe are not familiar with the gentlemen's decent customs/fashion.
Therefore I have asked Mr. Pres. M. Haase with also with your permission — because you already knew what my principle is — therefore like we already discussed before and you have left at that time, so I gave the letter. I already thought about this that I am very wrong because I did not wait for your presence and only think to make it quickly.

Yes, there is nothing I can do anymore about this; it is true that I am very wrong to not understand my place that it could make Mr. Groeneveldt very angry; thus I think that I had more problems now because of the little [problem?]

If I am allowed to meet him and asking for forgiveness that would be good for me.

But because you are going to Batavia and then to ka [?Buitenzorg?] perhaps you will have a chance to meet him and clarify the problems; to relieve his anger

I wish that you are not angry about what I wrote or asked, It is because I am anxious about this problem. And I wish you a good journey.

Many greetings and respect from good friend,
Partowidjojo

Ada Pagerwadjo who is worried and wrote this letter.

This is the last letter with this correspondent
Previous letter with this correspondent

This is the last Indonesian letter
Previous Indonesian letter

[MM774C-000033-710]

Pagerwadjo 25 December 1894.

De atoerken sobat baik jangterhormat
Toewan Dokter Eug. Dúbois

di
Toelong agoeng.

Dengen hormat, waktoe saja poelang dari ketemoe pada sabat, saja poenja ati tiada brenti saperti Terpoekoel dari terlaloe [?monisel] (spoet) sekali dari sobat poenja perbilangan saja bogitoe ambil kebranian hundjuken soerat pada sripadoeka Toewan Beazaar Groeneveldt sebagaimana saja soeda tjrita apa adanja.-

Betoel sobat soeda kenal apa saja poenja ada, kira saja ~~saja~~ taeo adat djawa jang baik, djoega saja taeo sedikit adatnja Toewan Toewan wolanda di sini (tempat jang dalem), Kebanjakan ada soeka orang jang sedikit lantjang apa barang jang tiada qahat; tetapi betoel saja blom kemal adatnja Toewan Toewan jang maha Beazaar Beazaar jang aloest.

Maka lebih daloe saja soeda tanjak pada Toean Pres.' M.' Haase dengen idrinja tobat djoega, dan kedjadian — dari sebab Toewan itoe soeda taeo apa saja poenja ada dari doloe — maka kassi remboog [MM774C-000033-711]

sebagaimana jang saja soeda djalanken itoe, dan kabetoelan itoe tempo sobat pigi ada lama, mendjadi saja kasji djalan sadja soerat itoe remboog.-

saja dari doloe soeda kira salah sekali jang saja tida toenggoe sobat poenja dateng tjoema pikir boeat lekasnja bisa oendjoeken menjaritan dari pertanjakan sadja.-

Ja, apa bola boeat; betoel I saja salah sakali jang begitoe ambil kebranian lantjang seperti. soeda terseboet, jang bole djadi mandjadikan sri padoeka Toewan Beazaar Groeneveldt poenja marah besar; maka saja pikir I tambah menambah saja poenja soesah dari monasel ketjil itoe.

Tjoba aja bole mengadep sendiri, boeat moehoen ampoenan, brangkali baik.
Tetapi dari kerna sobat besjok pagi berangkat pergi ka Batavia Trus ka Brits Indië berangkat sobat mengadep dan ada pertanjaan itoe hal oleh Sri Padoeka Toewan Beazaar Groeneveldt, Sapa harep sabat soeka ati toeloeng akan apa jang bole : djangan sampe troes itoe marah.

saja harep djangan sobat ambil marah, jang saja toelis ini, jang kemaren soeda di bitjara, ja tiada lain dari kerna saja poenja soesah monosel tadi, dan sama sekali atoer slamat djalan lagi.

Atoer banjak tabee dengen hormat sobat baik

Partowidjojo

ada Pagerwadjo ini pikiran timboel soesah, mendjadi bikin ini surat

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000042-288]

N° 21

26 December 1894 Assistant Resident of Ngrowo

With regard to my departure tomorrow to the British Indies, following the Missive of the Director of Education, Religion and Trade dated 15 of this month N^o11866, the two engineer workmen that are assigned to my paleontological research and who are currently at yours, the sergeants G.Kriele General Stockbook N^o18475 and A. de Winter General Stockbook N^o19237, are to be directed to their appointed garrison at Willem I

This is the last letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

1126

— Send from Jawa —

[MM774C-000042-288]

21

26 XII 94 Assistent Resident van Ngrowo

Wegens mijn op morgen plaatshebbend vertrek naar Britsch-Indië stel ik, ingevolge Missive van den Directeur van Onderwijs, E. en N. Dd. 15 dezer N^o11866, op heden ter UWEG's beschikking de twee aan mij ten behoeven mijner palaeontologische onderzoekingen, toegevoegde Geniewerklieden – sergeants G.Kriele Alg. Stamboek N^o18475 en A. de Winter Alg. Stamboek N^o19237, teneinde te worden gedirigeerd naar het hun aangewezen garnizoen te Willem I

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000042-288]

N° 22

26 December 1894 Resident of Kediri

I have the honour to inform noble severe Sir that the two sergeants engineer workmen appointed to me for my paleontological research,

[MM774C-000042-289]

G.Kriele General Stockbook N^o18475 and A. de Winter General Stockbook N^o19237 have today been transferred to the Head of the local government here, to be directed to the garrison appointed to them at Willem I.

This is the last letter with this correspondent

Previous letter with this correspondent

1127

— Send from Jawa —

[MM774C-000042-288]

22

26 XII 94 Resident van Kediri

Ik heb de eer UHoogedelgestreng te berichten, dat de twee ten behoeven mijner palaeontologische onderzoekingen aan mij toegevoegde Sergeants-Geniewerk-

[MM774C-000042-289]

lieden G.Kriele Alg. Stamboek N^o18475 en A. de Winter Alg. Stamboek N^o19237 heden door mij ter beschikking zijn gesteld van het Hoofd van plaatselijk bestuur alhier, teneinde te worden gedirigeerd naar het hun aangewezen garnizoen te Willem I.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000042-289]

N° 23

26 December 1894 Director of Education, Religion and Trade

I have the honour to inform your noble severe Sir that the two engineer workmen appointed to me have been transferred to the head of the local government of Tulung Agung, to be directed to their appointed garrison at Willem I.

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

1128

— Send from Jawa —

[MM774C-000042-289]

23

26 XII 94 Directeur van O.E.N.

Ik heb de eer UHoogedelgestrengte te berichten dat de twee aan mij toegevoegde Geniewerklieden heden door mij ter beschikking gesteld zijn van het hoofd van plaatselijk bestuur te Toeloeng Agoeng, teneinde te worden gedirigeerd naar het hun aangewezen garnizoen te Willem I.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000042-289]

N° 24

26 December 1894 Resident Surabaya

Whilst submitting a pack list and an invoice I have the honour to inform your noble severe Sir that today a third series (C) of 170 chests with fossils have been sent to your address by the State Railway. For further transport of these chests to the Netherlands I again politely call upon you to notify General Storehouse master of this first series and make clear that it is the intention of the Director of Education, Religion and Trade that each series is being expedited to the Netherlands on separate boats.

Furthermore I have today sent to your address a 4th and last series of packages being nine small chests. With regard to these little chests, which contain very rare and valuable fossils, I request your noble severe Sir politely to invite the General Storehouse master, to send these as packages by registered mail or in any other way that is equally secure. At least for one of these packages, which is slightly too heavy, some other mode of transport will have to be chosen, which yet offers a large level of security. Which mode is chosen I will leave to the experience of you and the General Storage master .

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

1129

— Send from Jawa —

[MM774C-000042-289]

24

26.XII 94 Resident Soerabaja

~~Ik heb de eer u hoogedelgestreng te berichten, dat heden~~ Onder aanbieding van eene afpakkingslijst ~~en eene factuur heb ik de eer u hoogedelgestreng te berichten, dat heden eene derde serie (C) van kisten met fossielen bestaande uit 170 stuks per Staatsspoor aan Uw adres zijn is afge~~ verzonden. Ook voor ~~deze serie~~ de doorzending naar Nederland van deze ~~serie~~ kisten roep ik beleefd Uwe tusshenkomst in met verzoek wel ook [?????] betreffende deze 3de serie den Algemeenen Pakhuismeester ~~erop te willen opmerkzaam maken dat het~~ op de bedoeling ~~is~~ van den Directeur van O.E.N. iedere serie per afzonderlijke boot naar Nederland te expedieeren.

Tevens ~~meld ik U Hoogedelgestreng beleefd, dat~~ verzond ik heden aan Uw adres eene 4de en laatste serie ~~colli's~~ bestaande uit negen kleine kistjes als bestelgoed ~~aan U verzonden is~~ Aangaande deze ~~serie verzoek~~ kistjes, die bijzonder zeldzame ^{en kostbare} fossielen inhouden, verzoek ik U Hoogedelgestreng beleefd wel den Algemeenen Pakhuismeester te willen uitnoodigen, de verzending ~~als~~ als aangetekende postpakketten ^{of op eene andere even zekere wijze} te willen doen geschieden, ~~voor [?????][?????] te groot gewicht dat niet verhindert~~ Voor ~~slechts~~ een der pakketten, dat iets te zwaar is, zal ^{althans} eene andere wijze van verzending, die ~~ongeveer evenveel~~ ^{grootte} waarborgen van zekerheid aanbiedt, moeten gekozen worden. ~~Gel hetgeen~~ ^{De keus meen ik aan Uw inzicht en dat van} Algemeene Pakhuismeester [?????][?????][?????] op Uwe uitnodiging [?????] ^{meen te moeten vormen}

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000042-289]

N^o25

26 December 1894. Attachments: 4

Director of Education, Religion and Trade

Whilst offering you a pack list and a catalogue of fossils et cetera I have the honour to inform your noble severe Sir that today a third (C) of 170 chests of fossils et cetera has been sent by state railroad to the Resident of Surabaya and that I have also concerning this series asked the Resident to notify the General Storage master in Surabaya to be aware that each series should be expedited on different boats.

Furthermore I sent today as packages to the Resident of Surabaya nine little chests with rare fossils as the fourth and final series (D), which is what the other two attachments refer to. With regard to these little chests I requested the Resident to invite the General Storage master shipped these to the Netherlands as registered mail packages or in some other way, given that one of the chests exceeds the maximum weight that has been set for postal packages. The choice to how I considered to be best left to the experience of the Resident and the General Storage master.

A very small part of my fossil collection I had to, for lack of time, leave unsent until after my return from British India.

I've taken care they were decently stored and looked after.

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

1130

— Send from Jawa —

[MM774C-000042-289]

N^o25

26 Dec 1894. Bijlagen: 4

Directeur O.E.N.

Onder aanbidding van eene afpakkingslijst en eene lijst van fossielen enz heb ik de eer UHoogEdGestr. te berichten dat heden eene derde serie ^(C) van kisten met fossielen enz bestaande uit 170 stuks per Staatsspoor aan den Resident van Soerabaja is verzonden en dat ik ook betreffende deze serie den Resident verzocht heb den Algemeenen Pakhuismeester te Soerabaja wel op Uwe bedoeling opmerkzaam te maken iedere serie per afzonderlijke boot naar Europa te expedieeren. ~~tevens~~

Tevens zond ik heden als bestel goed aan den Resident van Soerabaja negen kistjes met zeldzame fossielen als vierde en laatste serie (D), waarop de beide andere bijlagen betrekking hebben. Aangaande deze kistjes verzocht ik den Resident den Algemeenen Pakhuismeester te willen uitnoodigen de doorzending naar Nederland als aangeteekende postpakketten te willen doen geschieden ofwel op eene andere even zekere wijze, aangezien een der kistjes het maximum voor postpakketten vastgestelde gewicht overtrof. De keuze meende ik aan het welwillend inzicht van de Resident en van den Algemeenen Pakhuismeester te moeten overlaten.

Een klein gedeelte der verzameling fossielen moest ik, uit tijdgebrek, omverzonden laten tot na mijne terugkomst uit Britsch-Indië.

Voor behoorlijke opberging en bewaring daarvan heb ik zorggedragen.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000033-698]

Surabaya 27 December 1894

Dear Sir!

Immediately upon receiving your work, although on many places not easy to understand for a layman, but because of its general conclusion of the highest interest to me, I wrote you heartily about its welcome reception. What is the address of the Mrs? After kind greetings and with the highest esteem [?????] [?Oudewijn?] I'll keep it short as I am lying flat out because of an operation.

This is the only letter with this correspondent

1131

— Send from Jawa —

[MM774C-000033-698]

Soerabaija 27/12 94

Geachte Heer!

Reeds dadelijk na ontvangst van uw werk, dat hoewel voor den leek vele plaatsen minder gemakkelijk te begrijpen, doch wegens zijn algemeene conclusieën voor mij allerinteressantst was, schreef ik U hartelijk de welkome ontvangst ervan. Hoe is 't adres van mevrouw? Na vriendelijke groeten met de meeste achting [?????] [?Oudewijn?]

Ik lig wegens eene operatie languit en maak 't kort

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000004-075]

Esteemed Docter!

The 2nd of January I will again send you a head hoping it will be of a widjong. You must have received the previous head I send by now, was it a widjong-head?

After polite greetings

In high esteem

Aren-maroon 28-12-94 Your willing servant
van Dijk

This is the only letter with this correspondent

1132

— Send from Jawa —

[MM774C-000004-075]

Geachte Docter!

Den 2.: Januari zal ik U wederom een kop zenden in de hoop het van een widjong zal zijn. De vorige kop zal wel ontvangen hebben, was dit een widjongkop?

Na beleefde groeten

Hoogachtend

Aren-maroon 28-12-94 Uw dw. dien.
van Dijk

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000011-450]

4 the Mount
St Leonards
England
28 December, 1894

Dear Sir,

I learn by letters sent to me from my house in London that a book has arrived describing a new form of anthropoid ape, (as appears from the title which I have received), for which I am indebted to you. Thank you very much for it. The subject

[MM774C-000011-451]

is of course very interesting to me, and I look forward with much pleasure, on my return to town, to gaining as much knowledge of its contents as is possible for me. I do not understand German, but my secretary will be able to translate for me such passages as are significant.

Faithfully yours,
Herbert Spencer

Herrn E. Dubois

[This is the only letter with this correspondent](#)

1133

— Send from Great Britain —

[MM774C-000011-450]

4 the Mount
St Leonards
England
Dec. 28, 1894

Dear Sir,

I learn by letters sent to me from my house in London that a book has arrived describing a new form of anthropoid ape, (as appears from the title which I have received), for which I am indebted to you. Thank you very much for it. The subject

[MM774C-000011-451]

is of course very interesting to me, and I look forward with much pleasure, on my return to town, to gaining as much knowledge of its contents as is possible for me. I do not understand German, but my secretary will be able to translate for me such passages as are significant.

Faithfully yours,
Herbert Spencer

Herrn E. Dubois

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000004-029]

Palace, 30 December 1894.

Dear Mr Dubois,

In the interest of your journey to British India I would like to speak to you, and preferably as soon as possible. So do you have the possibility to pass by?

Until 1 o'clock I will today be working at the Department of Education, Religion, and Trade, whilst afterwards I can be reached in my house at the Koningsplein-Zuid [???] Parapatan, next to the railroad track.

Awaiting your soon arrival, I sign,
with the highest esteem,
your willing servant,
[?Wiemans]

10th secretary of the Department of Education, Religion, and Trade

This is the only letter with this correspondent

1134

— Send from Jawa —

[MM774C-000004-029]

Paleis, 30 Dec. 1894.

Geachte Heer Dubois,

In het belang Uwer reis naar Britsch-Indië wenschte ik U gaarne te spreken, en liefst zoo spoedig mogelijk. Heeft U dus gelegenheid even bij mij aan te komen?

Tot één uur heden ben ik op het Departement van OE en N werkzaam, terwijl ik daarna thuis ben te spreken in mijne woning op Koningsplein-Zuid [???] Parapatan, naast de spoorbaan.

In afwachting Uwer spoedige komst, teeken ik,
Met de meeste achting,
Uw dienstw. dienaar,
[?Wiemans]

10e Secretaris v/h Dept. van OE en N

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000009-390]

Professor Albrecht Penck
Vienna, University

Vienna ....30 December 1894

Very esteemed Sir!

Like an unexpected pleasant surprising Christmas gift your *Pithecanthropus erectus* has these days reached me; I thank you very much for sending me your latest work and congratulate you on it. That someday in the tropics a transitional form between man and ape was to be found was an old and much shared hope. But this was diminished because the hoped for find remained undiscovered for so long. Having found, recognised and described it is a great achievement. Especially now, where people have become more retaining towards the final consequences of developmental history, your work is not only for the experts, but for the whole educated world of great importance. You might want to read this from the attached note, which I found in the *Neuen Freien Presse*, are most important Vienna newspaper that in general is not interested in natural science.

[MM774C-000009-390]

I lately gave more attention to the study of the ice ages, after I had happily completed my Morphology of the Earth's surface. A small study on that subject will be next. You might be interested to learn that after renewed research at the Bodensee I have to consider Schussenried, Kesslerloch and Schweitzerbild to be decidedly postglacial. So for there being interglacial humans on mid Europe soil only the finds in the Löss remain. Given the lack of any older Pleistocene-or younger Pliocene layers we will be forced to give up hope for any elder finds on German soil.

These lines will not reach you before February in the far east of Java. Yet I cannot but commemorate the year change that is upon me. I will therefore end by wishing you that the year 1895 will be a blessed one for your explorative activities, to which we owe such beautiful results.

Yours very truly

Penck

This is the only letter with this correspondent

1135

— Send from Austria —

[MM774C-000009-390]

Professor Albrecht Penck
Wien, Universität

Wien den 30.Dez.1894

Mein hochgeehrter Herr!

Wie ein unerwartetes freudig überraschendes Weihnachtsgeschenk ist dieser Tage Ihr Pithecanthropus erectus bei mir angelangt; auf das herzlichste danke ich Ihnen für die freundliche Zusendung dieser neuesten Arbeit von Ihnen und beglückwünsche Sie aufrichtig zu derselben.

Das einmal in den Tropen ein Übergangsglied zwischen Menschen und Affen gefunden werden würde, ist ja eine alte, vielfach getheilte Hoffnung. Aber geschmalert war dieselbe bislang dadurch, dass der erhoffte Fund ausblieb. Diesen gemacht, erkannt und beschrieben zu haben ist Ihr schönes Verdienst. Gerade jetzt, wo man gegenüber den letzten Konsequenzen entwicklungsgeschichtlicher Probleme etwas rückhaltender geworden ist, ist Ihr Werk nicht bloß für Fachkreis, sondern für die ganze gebildete Welt von größtem Werde. Sie wollen dies aus den beiliegenden Notizen entnehmen, die ich in der Neuen Freien Presse unserm ersten Wiener Blatt fand, das sich um Naturwissenschaften im allgemeinen nicht kümmert.

[MM774C-000009-390]

Ich habe mich in letzter Zeit wieder mehr mit Eiszeitstudien beschäftigt, nachdem meine Morphologie der Erdoberfläche glücklich vollendet war. Eine kleine diesbezügliche Studie folgt demnächst. Vielleicht interessiert Sie zu erfahren dass ich Schussenried, Kesslerloch und Schweitzerbild für entschieden postglazial nach einer erneuten Untersuchung der Bodensee gegend halten muss. Für den interglazialen Menschen sprechen auf mitteleuropäischer Boden nur noch die Lössfunde. Bei dem Mangel an älteren Pleistozän- und jüngeren Pliozänbildungen müssen wir wohl die Hoffnung aufgeben noch ältere Funde auf Deutsche Boden zu machen.

Diese Zeilen werden wohl erst im Februar zu Ihnen in den fernen Osten Javas gelangen. Gleichwohl kann ich nicht [??nhin?] der Jahreswende zu gedenken vor welcher ich jetzt stehe. Ich schließe daher dem Wunschen dass das Jahr 1895 ein gesegnetes für Ihre Forscherthätigkeit, der wir schon so schönes zu danken haben, sein möchte.

Ihr sehr ergebener
Penck

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-0000012- 500]

Adiwerna, Tegal, 31 Dec. 94.

Esteemed Mr Dubois,

I have been on leave since a month and will return back to Buitenzorg over land; the 16th I will go from here to Banjoemas, the 17th to Yogya, in the vicinity of which I will go and see a manganese ore exploitation on the 18th. Then I want to come and say goodbye to you, for I will be leaving for three months to Bangka, hence I will not see you again before you leave, and there are still some things I want to discuss with you. As I am, however,

[MM774C-0000012- 501]

pressed for time, it would please me a lot if you could travel in my direction for instance to Solo, which would enable me to return to Yogya the same day.

I have lately been having a lot of unpleasantness with the addition of my Javanese work. The Indonesian government had proposed to send me in commission to the Netherlands, to have the work decently printed and publicised. The Minister of colonies, who apparently didn't have the appetite to cover the funding of that from his budget, went to van Disk and Martin, and they want to put my work into six issues of the Yearbook of Mining and want to correct it themselves and obviously spoil it. Also Martin requests our profiles to be sent to him!, and the Minister has apparently been taken in by them. A more disgraceful treatment of scientific work has never seen the likes in Indonesia, and I have written a

[MM774C-0000012- 502]

long and sharp bill to resist myself against this. But partly the matter has already been spoiled, and also the Minister is extremely stubborn, and it is difficult to bring him to change his mind. If he doesn't I will withdraw myself as a writer. Martin has shown himself here to be a highly dishonourable man; I had my suspicions about him for a long time, but only now I am convinced that he is pressing himself forward to also become acknowledged as a co-worker on the geology of Java. He hasn't and that, he may have the credit for the paleontological data, but the geological descriptions are ours.

Please send me a few words of answer. Address: Adiwerna, Tegal. After greeting RDM Verbeek

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-0000012- 500]

Adiwerna, Tegal, 31 Dec. 94.

Waarde Heer Dubois,

ik ben met een maand verlof en ga over land terug naar Buitenzorg; den 16^{den} ga ik van hier naar Banjoemas, den 17^{den} naar Jogja, waar ik den 18^{den} in de buurt een mangaan-ertsontginning ga zien.

Dan wilde ik afscheid van U komen nemen, want ik ga voor 3 maanden naar Bangka, en zie U dus vóór Uw vertrek niet meer terug, en wilde U over één en ander spreken.

Daar ik echter zeer

[MM774C-0000012- 501]

weinig tijd heb, zoudt gij mij genoeg doen, mij b.v. tot Solo te gemoet te reizen, dan kan ik diezelfde dag nog te Jogja terug zijn. Mocht U dit niet gelegen komen dan kom ik den 19^{den} 's avonds te Toeloeng Agoeng en reis den 20sten 's morgens weder terug.

Ik heb in de laatste tijd veel onaangenaamheid gehad van de uitgaaf van [?mijn Java-werk?]. De Indische Regeering had voorgesteld mij in commissie naar Nederland te zenden, om dat werk behoorlijk te laten drukken en uitgeven. De Minister van Koloniën, die geen lust had er aparte gelden voor op zijne begrooting te brengen, wint het advies in van van Dijk en van Martin, en die willen mijn werk stoppen in zes banden v/h Jaarboek v/h Mijnwezen en dubbel zelf corrigeren en natuurlijk verknoeien. Ook verzoekt Martin om opzending van onze profielen!, en de Minister heeft zich blijkbaar door hem in laten pakken. Een dergelijke schandelijke behandeling van wetenschappelijk werk is in Indië nog nooit vertoond, en ik heb een

[MM774C-0000012- 502 left]

lange en scherpe nota geschreven om mij daartegen te verzetten. Maar de zaak is ten dele reeds verknoeid, daarbij de minister uiterst koppig, en moeilijk tot andere gedachten te brengen. In dat geval treedt ik echter als schrijver terug.

Martin heeft zich hier als hoogst oneerlijk man doen kennen; ik heb hem wel lang in verdacht gehad, maar eerst nu ben ik ervan overtuigd dat hij zich in wil dringen

als medemaker aan de geologie van Java. Dit komt hem niet toe, aan hem de eer der palaeontologische gegevens, aan ons die der geologische beschrijving.

Stuur mij s.v.p. een lettertje antwoord. Adres: Adiwerna, Tegal. Na groeten #

RDM Verbeek

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-0000012- 502 right]

Adiwerna, Tegal, 31 Dec. 94.

Waarde Heer Dubois,

I had just sent you a letter when I read in the newspaper that you are in Batavia. I will therefore send this letter to the head bureau of the mining department in hope it will reach you. I will be in Yogya on the 17th and 18th of January and would like to speak you briefly in Solo on the 19th, and say goodbye to you, for I will be going to Bangka for three months and will therefore not likely

[MM774C-0000012- 503]

see you again in Indonesia. And whether I will be able to come back to the Netherlands to have my big work in Java published has become very doubtful by an unhappy accumulation of circumstances.

Van Dijk and Martin are doing everything possible to play a nasty prank on me, I am now finally convinced as to the dishonesty of these two gents, something I usually not easily give into. If you are unable to come to Solo on the 19th, then I will travel that day to Tulung Agung, but I have to be back the next morning, as my leave is by then almost finished.

Many greetings of yours truly

RDM Verbeek

sent me please a few words of answer, address: Adiwerna, Tegal

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-0000012- 502 right]

Adiwerna Tegal, 31 Dec 94

Waarde Heer Dubois,

juist heb ik een brief aan u verzonden, toen ik in de courant las, dat U naar Batavia waart. Ik zend u daarom deze brief naar het Hoofdbureau v/h Mijnwezen in de hoop dat hij U dan bereiken zal.

Ik ben 17 en 18 januari te Jogja en wilde u gaarne den 19^e te Solo even spreken en afscheid van U nemen, want ik ga voor drie maanden naar Bangka en zie u dus waarschijnlijk

[MM774C-0000012- 503]

niet meer in Indië terug. En of ik voor de uitgaaf van mijn groot Java-werk naar Nederland zal kunnen komen, is zeer twijfelachtig geworden, door een samenloop van ongelukkige omstandigheden.

Van Dijk en Martin doen samen het mogelijke, om mij een leelijke poets te bakken, ik ben nu eindelijk overtuigd van de oneerlijkheid van die twee heren, waartoe ik anders niet licht overga.

Kunt U den 19^e niet te Solo komen, dan kom ik die dag even naar Toeloeng Agoeng, maar moet de volgende morgen weer terug, want mijn verlof is dan bijna om.

Vele groeten van tt

RDM Verbeek

zend mij s.v.p. een lettertje antwoord adres:Adiwerna, Tegal

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000004-457]

Batavia 1 January 1895

Amice

to our regret we are unable to receive you on Thursday. I only heard so upon my arrival at home. Could you not come on some other day? My wife would have been pleased to meet you.

Receive our best greetings. We do hope that we will see you before your departure. Yours truly
de Freijtag

This is the only letter with this correspondent

1138

— Send from Jawa —

[MM774C-000004-457]

Batavia 1/1 95

Amice

Tot onze spijt zijn we Donderdag verhinderd U te ontvangen. Dat hoorde ik eerst bij mijn te huis komst. Kunt ge niet op een anderen dag komen? Mijn vrouw had U gaarne even ontmoet.

Ontvang onze beste groeten. Voor Uw vertrek hopen we je toch nog te zien. [?t ad?]
de Freijtag

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000008-364]

State Geological-Mineralogical Museum. Leyden, 2 January 1895.

Very esteemed Sir!

I have received your photograph is in good order and also the treatise belonging to that, which was sent by his Excellency the Minister of Colonies. I hardly need to assure you that I had the greatest interest in both and no less also in your letter of 20 November 1894. I have no objections against the wish you expressed, to leave the chests unopened until your arrival; on the contrary, it is pleasant to me to arrange things that way and I seem to remember having proposed something like that myself earlier. It will not be easy, to arrange 300 chests and orderly unpack them, because we are not really equipped to receive such large shipments that ought to be stored

Mr Dr Eug. Dubois
Officer of Health
at Tulung-Agung
Java

[MM774C-000008-365]

in a proper warehouse, but these are objections that can be overcome, and I will do my best to make your work as easy as possible by 1st having the chests stored in our depot. 2nd arranging a room for you where you can work in. 3rd reserve a series of the new display cabinets in the museum, in which the best pieces of your collection can be exposed (as far as they are suitable for exposition) 4th by helping you, to get the work you want to write up decently published. I hope I will succeed not to disappoint your expectations and help lead the whole of your scientific enterprise to an end result that will satisfy you.

Whilst offering my polite greetings

I have the honour to call myself

with the highest esteem

your willing servant

K. Martin.

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000008-364]

's Rijks Geologisch-Mineralogisch Museum.

Leiden, den 2^{den} Januari 1895.

Zeer geachte Heer!

Uwe photographiën heb ik in goede orde ontvangen en eveneens Uwe daarop betrekking hebbende verhandeling, die door Z.E. den Minister van Koloniën werd toegezonden. Dat ik beiden met de grootste belangstelling heb leeren kennen, behoef ik nauwelijks te verzekeren en niet minder interesseerde mij ook Uw schrijven van 20 Nov. 1894. Tegen den daarin uitgesproken wensch, dat de kisten met de door U verzamelde gesteenten tot Uwe komst-On uitgepakt zouden blijven staan, heb ik niets in te brengen; 't is mij zelfs zeer aangenaam de zaak op deze wijze te regelen en meen ik U reeds vroeger zelf een dergelijk voorstel te hebben gedaan. Makkelijk zal het niet wezen, om 300 kisten behoorlijk te schikken en geregelde ons pakken, want op dergelijke groote bezendingen die eigenlijk in een pakhuis

Den Heer Dr Eug. Dubois
Officier v. Gezondheid
te Toeloeng-Agoeng
Java

[MM774C-000008-365]

dienden te worden opgeslagen, zijn wij geenszins ingericht, maar de bezwaren zijn toch niet onoverkomelijk, en ik zal mijn best doen om U Uwe werkzaamheden zoo veel mogelijk te vergemakkelijken door 1st de kisten in het magazijn te laten opslaan. 2nd U eene kamer in te ruimen waarin U kan werken. 3rd Van de nieuwe kasten in het Museum eene reeks open te houden, die de beste stukken Uwer verzamelingen inzicht kan opnemen (voor ~~die~~ zoover die namelijk voor expositie geschikt zijn) 4th door U behulpzaam te wezen, om het door U te schrijven werk behoorlijk te kunnen publicceeren. Ik hoop dat het mij zal gelukken Uwer verwachtingen niet teleur te stellen en Uwe geheele wetenschappelijke onderneming tot een voor U bevredigend eindresultaat te helpen leiden.

Onderaanbieding mijner beleefde groeten

heb ik de eer mij te noemen

met de meeste hoogachting

Uw dienstw. dienaar

K. Martin.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000012-504]

On board of the Van Diemen in the street of Malakka 6 January 1895
Highly esteemed Mr Verbeek,

By friendly intervention of one of my fellow travellers the letter you had sent to me addressed to Mr Fennema, came into my hands just when I was to leave from Batavia. I had no opportunity to answer it at that point but requested Mr [Twist?] to send you a postcard on my behalf telling that I would not be able to be in Solo or Tulung Agung on the 19th, as I'm travelling to British India and will only return in three or four months. Repeating that in this letter I meanwhile hope I will be able to meet you before I return to Europe as by then you will probably have returned from Bangka.

I honestly regret that the circumstances would prevent your trip to Europe,

[MM774C-000012- 505]

but I can hardly believe that this will not soon take a turn for the better. I sincerely hope to also meet you in Europe and that the matters regarding Martin will have a favourable outcome.

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000012- 504]

A/Bv.d. Van Diemen in straat Malakka
6.1.95

Hooggeachte Heer Verbeek,

door vriendelijke tusschenkomst van een mijner medereizigers gewerd mij Uw aan den Heer Fennema geadresseerde brief, toen ik van Batavia zou vertrekken. Ik had geen gelegenheid meer hem van daar uit nog te beantwoorden, maar verzocht den Heer [Twist?] wel voor mij per briefkaart U te willen melden, dat ik den 19^{den} niet te Solo of te Toeloengagoeng zou kunnen zijn, daar ik naar Britsch-Indië op reis ben en eerst over 3 of 4 maanden terugkeeren zal. Dat in dezen brief herhalende spreek ik tegelijk de hoop uit U toch voor mijn vertrek naar Europa nog te kunnen ontmoeten. Dan zult U waarschijnlijk weder Bangka zijn teruggekeerd.

Het spijt mij oprecht, dat de omstandigheden Uwe reis naar Europa

[MM774C-000012- 505]

zouden in den weg staan. maar ik kan nog moeilijk gelooven, dat daarin niet spoedig een gunstige wending komen zal. Ik hoop van harte dat ik U ook in Europa zal ontmoeten en dat ook met betrekking tot Martin de dingen een gunstig verloop zullen nemen.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000059-070]

Tinggang 17 January 1895 [note by Dubois in top margin: picket posts counting from Ngluwak (east) along the main canal every 100 m, so 36 ought to be 3,6 km (should however surely be 136 and therefore 13,6 km)]

Your Noble Severe Sir!

The work is going poorly over here, since we have found the tusk nothing else has been found. Now they are going to dig in a couple of days near picket number 36 and also near picket number 110 which are just the locations where bones appear to be. An extension for a year has come through so we take it work will have to be done again in Trinil. It will be good if one of us is going there, won't it? We have already applied for it.

As you know my stint of duty will end by the

[MM774C-000059-071]

12th of April and I have further requested you to help me, as I only want to sign on for one year, by sending me a note that I can give to the physician who will examine me for duty. As it is not allowed to sign on for one year but only for 2 years and I already told you that as soon as my duty is up I want to go to my parents, but because of this work, I will keep serving you if it is allowed to sign on for one year or they will allow me to serve out of the army, until your work has finished.

Very kindly request you to let me know as soon as possible.

Your serving workers

Kriele and de Winter

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

[MM774C-000059-070]

Tingang 17 Januari 1895 [note by Dubois in top margin: piketten gerekend vanaf Ngloewak (o) gerekend langs het hoofdkanaal om de 100 m, dus 36 op 3,6 km (moet echter stellig zijn 136 en 13,6 km)]

U Edelgestrengen Heer!

Wegens de werkzaamheden gaat het hier slecht, er is na de tijd van dat men de slagand hebben gevonden niets meer gevonden, nu zullen ze over een paar dagen gaan graven aan het piketnummer 36 en ook aan het piket 110 juist op de plaatsen waar dat de beenderen voorkomen. Er is verlenging afgekomen voor een jaar dus er zal ook weer wel gewerkt moeten worden te Trinil, het 't is toch goed als dat er een van ons beiden naartoe gaat? Wij hebben het ook al reeds aangevraagd.

Zoo als U weet is mijn dienst den

[MM774C-000059-071]

12 April gedaan ik heb U verder zocht mij te helpen dat ik maar voor een jaar wil bij tekenen mij te helpen een briefje te zenden, om aan den dokter te geven die mij keurt. Aangezien het niet toegestaan wordt om voor een jaar maar wel voor twee jaar te tekenen en U reeds van mij gehoord hebt zodra mijn diensttijd om was ik na mijn ouders wou gaan, maar wegens dit werk, zal ik door dienen als het toegestaan wordt, dat ik voor een jaar kan tekenen of in zij zonder verband door te dienen, tot U werkzaamheden zijn afgelopen.

Verzoek u zeer vriendelijk mij het te spoedigste te laten weten.

U dienende werklieden

Kriele en de Winter

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000033-597]

Calcutta, 23 January 1895

Highly Noble and severe Sir,

Together with this you will be receiving from the superintendent of the Indian Museum, dr. A. Alcock, a catalogue of the archaeological department of the museum.

This might not be illustrated, but what might suit you even better are prints of photographic negatives, which have been taken off most of the objects – maybe even of all — for which you only need to send an official request.

My knowledge of these objects is as good as zero, but I think I can yet say that we can assume that this is a rich collection that might shed a

[MM774C-000033-598]

light, if just by the pictures, on the matter of difference of type between Indian and Javanese statues. –

My own comparisons have still only been very general and I am still planning to visit the find spots. The help I received from the Director of the Geological Survey Weisbach¹³⁴, Superintendent Alcock (who even gave me hospitality in his house) and our Consul has [abrupt ending of draft]

Name of correspondent is unknown

---

¹³⁴ his name is actually C.L. Griesbach

[MM774C-000033-597]

Calcutta, 23. Januari 1895

Hoogedelgestreng Heer,

Te gelijk met dezer zal U een door den superintendent van het Indian Museum, dr. A. Alcock, toegezonden catalogus van de archeologische afdeling van het Museum geworden.

Deze is wel niet geïllustreerd, maar aan Uw verlangen kan wellicht nog beter worden tegemoet gekomen door ~~negatieven~~ ^{afdrukken} van photographische negatieven, die van de meeste voorwerpen genomen zijn – misschien van alle — wanneer U slechts hem officieel daarom wilt verzoeken.

Mijne kennis van deze dingen is zoo goed als nul, maar zooveel geloof ik toch te mogen aannemen dat de collectie eene zeer rijke is, zoo dat ze al wellicht zal kunnen

[MM774C-000033-598]

licht verschaffen, ook door afbeeldingen alleen, in de questie van verschil van type tusschen Indische en Javaanse beelden. –

Mijn eigen vergelijkingen hebben nog slechts zeer algemeene kunnen zijn en ik ben nog steeds bezig met plannen van bezoeken aan de vindplaatsen. De mij daarbij door den Director der Geological Survey Weisbach, den Superintendent Alcock (die mij zelfs in zijn huis gastvrijheid verleend heeft) en onzen Consul verleende hulp ~~zijn~~ ^{is} [abrupt ending of draft]

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000003-444]

Malang 25 January 1895

[in pencil "answered: Umballa 12 February 1895 "]

Amice Dubois! Commander Haitink has sent me a reply to my letter about the [S?????] with the long name as Pollak calls him. By *dépeche* of 17 September your list has been sent to the Minister with 306 exemplars - of that according to your list 261 are destined to be sent by government mail to institutions and private persons in the Netherlands, Europe and America. - 45 exemplars have been given to Nijhoff to be sold at f 3 each to anyone who wants them. - All these free shipments, according to your original list, have taken place. Only one exemplar has been given to bureau A, the Ministry of colonies and one exemplar to the Library thereof. - No exemplar has been sent to the Queen as according to Bureau A this is not normally done. - Some addresses were not clear and have been subject to further examination. - As all exemplars have been given out

[MM774C-000003-445]

your new list, which I've sent to The Hague directly, could not be implemented.

A comparison of the two (I have received your list returned with that of mine) is showing me that

present on your first list and not on your second

Frank E. [?Beddanck] F.R.S. Zoöl. Soc. Gardens London

Paleontological Society of Great Britain London

John Evans D.S.c. [F??man] R.S.etc. London

Dr. Th. [?Uut] Kon. Geol. [L????????t] Berlin

Dr. K. Weithöfer Wien

Prof. von [Mogsisvius?] [Gray?]

Prof. Hatschek Prag

library of the Polytechnical school in Delft

institution of the Indies in Delft

van Callum Groningen

Huizenga "

van Bemmelen

Geological Society London

National Academy Washington

Dr. Daniel [Brinton] Philadelphia

so to these a copy has been sent. -

Present on your second list but not on your first:

Royal Society of New South Wales Sydney

Society of the Indies in The Hague

Prof. [Euplmann?] Utrecht

J. van Rees

Dr. Schmeltz Leiden

College of [Siman?] Tokyo Japan

Mevr Pijnacker Hardijk Senate

R.C. Kroesen

Royal Society [Winburgh]

Asiatic Society of Bengal Calcutta

Geological Survey of India "

Indian Museum Zool: Department "

Indian Museum Geol: " "

to these no exemplars have been sent. -

You listed Sir John Lubbock, Prof Rüdimeyer and Dr. Weithofer as forgotten on your first list, but they were on it and thus have received an exemplar. -

So now you know what happened to the shipment. - I've kept the lists here for later. -

Bantji has returned all the pieces in good order. - I've also sent your wife model receipts for your accounts. - Do not put [? gaph li???en] on these, if they have been put on by mistake you should leave them out in your final account. -

You cannot claim house rent of 93 in 94 that ends by January. -

Do you know that Pollak has been transferred to Batavia, you will be able to see him upon your return. -

If you have some time do write, I'm very curious to hear about your impressions. -

With my best greetings

yours truly

ThDelprat

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000003-444]

Malang 25/1-95

[in pencil "antw: Umballa 12-2-95"]

Amice Dubois! Van den overste Haitink ontving ik antwoord op mijn schrijven over den [S?????] met den langen naam zooals Pollak hem betitelt. Bij depêche van 17 September is Uw lijst aan den Minister verzonden met 306 ex.- daarvan zijn volgens Uw staat 261 bestemd voor de Regeerings post over, instellingen en particulieren in Nederland Europa en Amerika. - 45 ex. zijn aan Nijhoff gegeven om á f 3 per stuk aan liefhebbers te verkoopen. - Die vrij zendingen volgens Uwe oorspronkelijke staat hebben plaatsgehad. Alleen is 1 ex. afgegeven aan bureau A, ministerie van Koloniën en 1 ex. aan de Bibliotheek daarvan. - Er is aan de Koningin geen exemplaar gezonden omdat dit volgens Bureau A [st????] met de usance. - enkele adressen waren niet duidelijk en zijn nader onderzocht. - Daar dus alle exemplaren uit handen gegeven waren

[MM774C-000003-445]

kon geen gevolg meer gegeven worden aan Uwe nieuwe staat, die welke ik direct naar Den Haag zond.

Een vergelijking van beide (Uw staat ontving ik met die door mij verzonden terug) doet mij zien dat op

Uw eerste staat voorkwamen en niet op Uw tweede

Frank E. [?Beddanck] F.R.S. Zoöl. Soc. Gardens London

Paleontological Society of Great Britain London

John Evans D.S.c. [F??man] R.S.etc. London

Dr. Th. [?Uut] Kon. Geol. [L????????t] Berlin

Dr. K. Weithöfer Wien

Prof. von [Mogsisvius?] [Gray?]

Prof. Hatschek Prag

Bibliotheek Polytechnische school Delft

Indische Inrichting Delft

van Callum Groningen

Huizenga "

van Bemmelen

Geological Society London

National Academy Washington

Dr. Daniel [Brinton] Philadelphia

aan deze is dus wel een exemplaar gezonden. -

Op Uw tweede staat kwamen wel en op Uw eerste niet voor:

Royal Society of New South Wales Sydney

Indisch Genootschap 's Hage

Prof. [Euplmann?] Utrecht

J. van Rees

Dr. Schmeltz Leiden

College of [Siman?] Tokyo Japan

Mevr Pijnacker Hardijk tw 1^e kamer

R.C. Kroesen

Royal Society [Winburgh]

Asiatic Society of Bengal Calcutta

Geological Survey of India "

Indian Museum Zool: Department "

Indian Museum Geol: " "

aan deze is dus geen exemplaar gezonden. -

Ge geeft op Sir John Lubbock, Prof Rüdimeyer en Dr. Weithofer als vergeten op Uw eerste staat, doch die kwamen daar wel op voor en hebben dus een exemplaar ontvangen. -

Ge weet dus nu hoe het met den verzending staat. - De staten zelf heb ik hier maar gehouden tot later. -

Bantji heeft mij alle stukken in orde terug gebracht. - Ook Uw Vrouw zend ik model kwitanties voor

Uwe verantwoording. - Plaats [? gaph li???en] daar niet op, zijn die bij vergissing daar toch opgeplaatst zoo

moogt ge die niet in Uwe verantwoording in rekening brengen. -

Voor 93 kunt ge geen huishuur meer in 94, dat Jan is afgedaan. -

Weet ge dat Pollak is overgeplaatst naar Batavia, Uw terugreis kunt ge hem [?zien]. -

Hebt ge tijd laat eens iets van U hooren, ik ben erg benieuwd Uw indrukken te vernemen. -

Met mijn beste groeten

tw

ThDelprat

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000005-241]

Memorandum

The Ticket will be checked before Umballa Cantonment. The train will leave at 20:57 MT

Tea or Coffee	5'17	<u>Mokameh</u>
Breakfast	9'22	<u>Buxar</u>
Luncheon	14'25	<u>Allahabad</u>
Dinner	18'25	<u>Cawnpore</u>
Umballa	8'04 AM	Sunday

Lumley's Hotel —Umballa.

The principal one

Monday. To Deputy Comm^r at the Katcherry, call. I have written to him about ten camels, which I ordered to be ready on the 7th inst. —

See that camel man have their ropes, they are obliged to supply one rope per camel, which is included in their wages. The wages (so much per camel per day per month) include also the services [??liners??], usually 1 for 3 or 4 camels. — It is usually advantageous to buy ropes (hair – ropes) as reserve. Camel men expect to get at least ½ months advance of wages.

Norton & Co is a good shop for supply of [??tones] et. et. Expensive but very good.

Get your servants; tell the hotel people, Norton & Co or anybody else what men you require. Perhaps the deputy commissioner will now offer man or give orders to his Taksildar to find suitable man. —

You require 1 Cook or Khitmatgar who knows a little cooking. Wages about 12 - 15 rupees

7-8 Rupees a month 1 Bkistie (watercarrier)

6-7 Rupees a month 1 Syce (for horse)

5 Rupees a month 1 Grasscutter (for horse)

7 Rupees a month each man. 2 or 3 Khalassis or Chuprassies for general service in camp + pitching tents. For the latter not less than about 8-10 men are required, but four Khalassies will hunt up coolies for ~~the~~ help. It would be better [?homener?] to engage 4 Khalassies.

[MM774C-000005-242]

all these men expect "warm clothing". I think they will be satisfied if you give them 6/- each man for that purpose. — They also will want an advance of wages, and there is generally a month's pay each man. The cook will also want about 50/- advance for making arrangements about your food etc. — he will have to buy all supplies in Umballa, and as such as rice, flour (Delhi flour in tin's) salt, sugar et. etc. — For horse get about a manud (84Rs) grain; It is always good to keep some grain ready, as it cannot always be got in villages.

Tell the hotel servant that you want a horse, & get the dealers to bring round their animals to the hotel. You ought to find many ponies in Umballa at this time & ought not to have to pay more than 100-180 Rupees for one. The horse will require clothing (a so-called Júl), currycomb + brush, bucket (for water), headstall and hair-ropes (also one or two cotton ropes). The syce will make all these arrangements and will cheat a little over it, but not much. It will cost about 12-18 Rupees. —

You might ask Capt. Mardall 17th B.C. about purchase of pony, if he is in Umballa.

You will require a bucket (same as for horse) for your filter.

Your man also will require all sorts of things such as "Charans" (cloth for cleaning dishes et.), Move blacking,

Momroggan + yellow soap for brown boots + saddle et. et. All which is only a few rupees.

Your tents should all be in Umballa by this time, and — also goes from Cawnpore, + sent to the railway station for the same.

[MM774C-000005-243]

In Umballa you find the following troops:

18th Hussars (English)

"A" Battery Royal Horse Artillery

"H" Battery Royal Horse Artillery

1st Mountain Battery Royal Artillery

2nd Mountain Battery of Royal Artillery

1st Battⁿ Norfolk Regiment

1st Battⁿ Somerset Light Infantry

2nd Battⁿ Derbyshire Regiment

17th Bengal Cavalry

Depôt 32nd Pioneers

► English

] Native

I give you a letter to Capt. Mardall of the 17th B.C., who is a friend of mine.

Also a letter to major F. Drummond, in case he is in Umballa.

Call also on Mrs Melliss, who is a great friend of mine, — if she is in Umballa, where she generally lives during the winter. Wife of Colonel Meliss C.B. the Inspector-General of the Imperial Service Troops.—

The Punjab-Government has been informed about your travelling in the Punjab Siwaliks & also the Govt of the N W Provinces, which begin on this side (East) of the Jumna. You will get Parwanas (sort of orders to local officials) from these Governments through the Deputy Commissioners of Umballa & perhaps Saharanpore.— These Parwanas are useful in case one gets into difficulties about supplies or coolies and one gives usually one of the Chuprassies the power to collect

[MM774C-000005-244]

things one requires & armed with a stick and a parwana he manages generally to get what one requires. In the district you will get grain (for horse) perhaps, otherwise probably nothing but fowls, eggs perhaps the sheep, milk cow & then (best take a milk goat with you) and practically nothing else.

Skikaries (native hunters) may be found in many villages & you will probably be a good deal bothered to engage man at Nahan & even Umballa. Not a bad plan to take such a man with you, as he will get your supplies far easier than a Chuprassi could.

There are no thieves about & you need not be afraid of being robbed, only make your head servant responsible. —

Everything else has to be found out by actual experience. The chief thing is to get away from Umballa. Let me know when you get into difficulties, and always let me know your next address. Make a rough sort of plan of operations & find Out from the Postmaster Umballa where your postal stations will be. Have your things addressed there & keep a man going backwards and forwards. You must give the man a letter to the Postmaster asking him to hand over your letters etc. to your man, otherwise you won't get them. — Not all Post offices are also money order offices, but most are.

[MM774C-000005-245]

It is no use taking notes with you, except sufficient for your railway expenses. Only cash is used in the country. Calcutta notes are only taken at a discount in the Punjab as a rule, — but all railway stations and treasuries accept them.

Do not forget to take with you a good lot of wooden tent pegs for your tents. Your man will get them made in Umballa. You will require a good lot more than is actually necessary, as they continually break & get lost. Of course you can renew them in bigger villages from time to time.

[MM774C-000005-246]

No. 88½

From

C. L. Griesbach, Esq., C.I.E., F.G.S.,
Director, Geological Survey of India

To

M.E.F.T. Dubois, Esq^e
Calcutta
Dated Calcutta, the 28th January 1895.

Sir,

Has the honour to forward the following for information and guidance.

C. L. Griesbach
Director, Geological Survey of India

To

The Chief Secretary to the Government,
Punjab, Civil Department.

Sir,

I have the honour to forward for your information a copy of Government of India Revenue and Agricultural Department Endorsement N^o170/3 dated the 16th January 1895 and annexure, to address of this Department, and to ask that you will be so good as to instruct the local authorities concerned to render Dr. Eugen Dubois

[MM774C-000005-247]

of the Netherlands Colonial Service every assistance furtherance of his research and in the matter of obtaining stores transport tc.

2. Dr. Dubois expects to reach Umballa about the 7th February and purposes marching from that elation via Nahan to the Kyarda Dun. He has been instructed to place himself in direct communication with the Dis. Commissioner of Umballa and I would request you to be good enough to arrange for an issue of a Parwanah to Dr. Eugen Dubois.

[Next](#) letter with this correspondent

[MM774C-000005-241]

Memorandum

Das Ticket wird für Umballa Cantonment genommen. Abfahrt von hier 20:57 MT

Tea or Coffee	5'17	<u>Mokameh</u>
Breakfast	9'22	<u>Buxar</u>
Luncheon	14'25	<u>Allahabad</u>
Dinner	18'25	<u>Cawnpore</u>

Umballa — 8'04 AM Sunday

Lumley's Hotel —Umballa. The principal one

Monday. To Deputy Comm^r at the Katcherry, call. I have written to him about ten camels, which I ordered to be ready on the 7th inst. —

See that camel man have their ropes, they are obliged to supply one rope per camel, which is included in their wages. The wages (so much per camel per day per month) include also the services [??liners??], usually 1 for 3 or 4 camels. — It is usually advantageous to buy ropes (hair – ropes) as reserve. Camel men expect to get at least ½ months advance of wages.

Norton & Co is a good shop for supply of [??tones] et. et. Expensive but very good.

Get your servants; tell the hotel people, Norton & Co or anybody else what men you require. Perhaps the deputy commissioner will now offer man or give orders to his Taksildar to find suitable man. —

You require 1 Cook or Khitmatgar who knows a little cooking. Wages about 12 - 15 rupees

7-8 Rupees a month 1 Bkistie (watercarrier)

6-7 Rupees a month 1 Syce (for horse)

5 Rupees a month 1 Grasscutter (for horse)

7 Rupees a month each man. 2 or 3 Khalassis or Chuprassies for general service in camp + pitching tents. For the latter not less than about 8-10 men are required, but four Khalassies will hunt up coolies for ~~the~~ help. It would be better [?homener?] to engage 4 Khalassies.

[MM774C-000005-242]

all these men expect "warm clothing". I think they will be satisfied if you give them 6/- each man for that purpose. — They also will want an advance of wages, and there is generally a months pay each man. The cook will also want about 50/- advance for making arrangements about your food etc. — he will have to buy all supplies in Umballa, and as such as rice, flour (Delhi flour in tin's) salt, sugar et. etc. — For horse get about a manud (84Rs) grain; It is always good to keep some grain ready, as it cannot always be got in villages.

Tell the hotel servant that you want a horse, & get the dealers to bring round their animals to the hotel. You ought to find many ponies in Umballa at this time & ought not to have to pay more than 100-180 Rupees for one. The horse will require clothing (a so-called Júl), currycomb + brush, bucket (for water), headstall and hair-ropes (also one or two cotton ropes). The syce will make all these arrangements and will cheat a little over it, but not much. It will cost about 12-18 Rupees. —

You might ask Capt. Mardall 17th B.C. about purchase of pony, if he is in Umballa.

You will require a bucket (same as for horse) for your filter.

Your man also will require all sorts of things such as "Charans" (cloth for cleaning dishes et.), Move blacking,

Momroggan + yellow soap for brown boots + saddle et. et. All which is only a few rupees.

Your tents should all be in Umballa by this time, and — also goes from Cawnpore, + sent to the railway station for the same.

[MM774C-000005-243]

In Umballa stehen die folgenden Truppen:

18th Hussars (English)

"A" Battery Royal Horse Artillery

"H" Battery Royal Horse Artillery

1st Mountain Battery Royal Artillery

2nd Mountain Battery of Royal Artillery

1st Battⁿ Norfolk Regiment

1st Battⁿ Somerset Light Infantry

2nd Battⁿ Derbyshire Regiment

17th Bengal Cavalry

Depôt 32nd Pioneers

► English

] Native

I give you a letter to Capt. Mardall of the 17th B.C., who is a friend of mine.

Also a letter to major F. Drummond, in case he is in Umballa.

Call also on Mrs Melliss, who is a great friend of mine, — if she is in Umballa, where she generally lives during the winter. Wife of Colonel Meliss C.B. the Inspector-General of the Imperial Service Troops.—

The Punjab-Gouvernement has been informed about your travelling in the Punjab Siwaliks & also the Govt of the N W Provinces, which begin on this side (East) of the Jumna. You will get Parwanas (sort of orders to local officials) from these Governments through the Deputy Commisioners of Umballa & perhaps Saharanpore.— These Parwanahs are useful in case one gets into difficulties about supplies or coolies and one gives usually one of the Chuprassies the power to collect

[MM774C-000005-244]

things one requires & armed with a stick and a parwana he manages generally to get what one requires. In the district you will get grain (for horse) perhaps, otherwise probably nothing but fowls, eggs perhaps the sheep, milk cow & then (best take a milk goat with you) and practically nothing else.

Skikaries (native hunters) may be found in many villages & you will probably be a good deal bothered to engage man at Nahan & even Umballa. Not a bad plan to take such a man with you, as he will get your supplies far easier than a Chuprassi could.

There are no thieves about & you need not be afraid of being robbed, only make your headservant responsible. —

Everything else has to be found out by actual experience. The chief thing is to get away from Umballa. Let me know when you get into difficulties, and always let me know your next address. ~~Ascertain from the~~ Make a rough sort of plan of operations & find Out from the Postmaster Umballa where your postal stations will be. Have your things addressed there & keep a man going backwards and forwards. You must give the man a letter to the Postmaster asking him to hand over your letters etc. to your man, otherwise you won't get them. — Not all Post offices are also money order offices, but most are.

[MM774C-000005-245]

It is no use taking notes with you, except sufficient for your railway expenses. Only cash is used in the country. Calcutta notes are only taken at a [??dicount?] in the Punjab as a rule, — but all railway stations and treasuries accept them.

Do not forget to take with you a good lot of wooden tent pegs for your tents. Your man will get them made in Umballa. You will require a good lot more than is actually necessary, as they continually break & get lost. Of course you can renew them in bigger villages from time to time.

[MM774C-000005-246]

No. 88½

From

C. L. Griesbach, Esq., C.I.E., F.G.S.,
Director, Geological Survey of India

To

M.E.F.T. Dubois, Esq^e
Calcutta
Dated Calcutta, the 28th January 1895.

Sir,

Has the honour to forward the following for information and guidance.

C. L. Griesbach
Director, Geological Survey of India

To

The Chief Secretary to the Government,
Punjab, Civil Department.

Sir,

I have the honour to forward For your information a copy of Government of India Revenue and Agricultural Department Endorsement N^o170/3 dated the 16th January 1895 and annexure, to address of this Department, and to ask that you will be so good as to instruct the local authorities concerned to render Dr. Eugen Dubois

[MM774C-000005-247]

of the Netherlands Colonial Service every assistance furtherance of his researchers and in the matter of obtaining stores transport tc.

2. Dr. Dubois expects to reach Umballa about the 7th February and purposes marching from that elation via Nahan to the Kyarda Dun. He has been instructed to place himself in direct communication with the Dis. Commissioner of Umballa and I would request you to be good enough to arrange for an issue of a Parwanah to Dr. Eugen Dubois.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000006-551]

Bt-Sard
28/1/95
Dear Dr Dubois,

As promised I include a letter to Mr Gamble.

In the heart of the county where Nahun lies, the knowledge of English

[MM774C-000006-552]

is not at all so common amongst the natives as it is here.

I think therefore it might be advisable to you to take a man with you as servant who knows English as well as Hindustani.

Wish you may have a successful exploration

[?Yours truly]

King

[MM774C-000006-551]

Bt-Sard
28/1/95
Dear Dr Dubois,

As promised I include a letter to Mr Gamble.

In the heart of the county where Nahun lies, the knowledge of English

[MM774C-000006-552]

is not at all so common amongst the natives as it is here.

I think therefore it might be advisable to you to take a man with you as servant who knows English as well as Hindustani.

Wish you may have a successful exploration

[?Yours truly]

King

[MM774C-000006-553]

Calcutta, 28. 1. 95
Indian Museum.

Dear Dr King,

I received your very kind letter of today with the introduction letter to Mr Gamble. I feel myself much obliged to you for them. [?????]Mr Griesbach has already been so kind as to help me with a man who knows English as well as and Hindustani, as you kindly advised me to take on.

I hope no language difficulties will be an impediment to my work.

I hope the more to be successful in my searching after fossils as I know that shall be.

After the trouble you have kindly taken I hope the results of my work will not be disappointing to you.

These are the only two letters with this correspondent

[MM774C-000006-553]

Calcutta, 28. 1. 95
Indian Museum.

Dear Dr King,

I received Your very kind letter of today with the introduction letter to Mr Gamble. ~~and~~ I feel ~~thank~~ myself ~~very~~ ~~much~~ much obliged to You for them. ~~Director~~ [?????]Mr Griesbach has already been so kind as to help me with a man who knows English as well as and Hindustani, as you kindly advise me to take ~~with me~~ on.

I hope no language difficulties in de will ~~in~~ [???] Be any impediment to my work ~~of fossil~~

I hope the more to ~~have~~ be successful in my searching after fossils as I know that shall be.

After [???] The trouble you have kindly taken I hope the results of my work will not be disappointing to you.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000001-090]

45 Free.School.St.
Calcutta 28th Jany 95

Dear Dr. Dubois.

I am sorry that I have not seen you, as you don't give your address my cousin Mr. S.L. Apcar has asked me to see you so I shall be glad if you will give me your address or call at the above address after office hours. My office is in number 11/1 Sukeas.Lane. near China bazaar.

[MM774C-000001-091]

Hope this letter will find you, I have been all over Hotels yesterday and could not find you
Yours truly

M.Y. Apcar

This is the only letter with this correspondent

1146

— Send from British India —

[MM774C-000001-090]

45 Free.School.St.
Calcutta 28th Jany 95

Dear Dr. Dubois.

I am sorry that I have not seen you, as you don't give your address my cousin Mr. S.L. Apcar has asked me to see you so I shall be glad if you will give me your address or call at the above address after office hours. My office is in number 11/1 Sukeas.Lane. near China bazaar.

[MM774C-000001-091]

Hope this letter will find you, I have been all over Hotels yesterday and could not find you
Yours truly

M.Y. Apcar

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000005-247]

No. 98½

From

C. L. Griesbach, Esq., C.I.E., F.G.S.,
Director, Geological Survey of India

To

M.E.F.T. Dubois, Esq^c
Calcutta

Dated Calcutta, the 30th January 1895.

Sir,

Has the honour to forward a copy of the following for information and guidance

C. L. Griesbach
Director, Geological Survey of India

No. 98

From

C. L. Griesbach, Esq., C.I.E., F.G.S.,
Director, Geological Survey of India

To

The chief Secretary of the N.W. Government and Ohdh, Allahabad.
Dated Calcutta, the 29th January 1895.

Sir,

I have honour to forward for your information a copy of Government

[MM774C-000005-248]

of India, Revenue and Agricultural Department Endorsement N^o170/3 dated the 16th January 1895 and annexure, to address of this Department and to request that you will be so good as to instruct the local authorities concerned to render Dr. Eugen Dubois of the Netherlands Colonial Service, every assistance in the furtherance of his work and in the matter of obtaining stores transport tc.

2. Dr. Dubois intends travelling in the Siwalik hills, and will reach them via Umballa, Nahan and the Kyarda Dun possibly about the end of February next bones he maybe rome weeks in the neighbourhood of Hardwar and I would ask you to be good enough to arrange for the issue of to him of a Parwana.

3. Dr. Dubois has been instructed to place himself in direct communication with the collector and magistrate of Laharanpur

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000005-247]

No. 98½

From

C. L. Griesbach, Esq., C.I.E., F.G.S.,
Director, Geological Survey of India

To

M.E.F.T. Dubois, Esq^c
Calcutta

Dated Calcutta, the 30th January 1895.

Sir,

Has the honour to forward a copy of the following for information and guidance

C. L. Griesbach
Director, Geological Survey of India

No. 98

From

C. L. Griesbach, Esq., C.I.E., F.G.S.,
Director, Geological Survey of India

To

The chief Secretary of the N.W. Government and Ohdh, Allahabad.
Dated Calcutta, the 29th January 1895.

Sir,

I have honour to forward for your information a copy of Government

[MM774C-000005-248]

of India, Revenue and Agricultural Department Endorsement N^o170/3 dated the 16th January 1895 and annexure, to address of this Department and to request that you will be so good as to instruct the local authorities concerned to render Dr. Eugen Dubois of the Netherlands Colonial Service, every assistance in the furtherance of his work and in the matter of obtaining stores transport tc.

2. Dr. Dubois intends travelling in the Siwalik hills, and will reach them via Umballa, Nahan and the Kyarda Dun possibly about the end of February next bones he may be rome weeks in the neighbourhood of Hardwar and I would ask you to be good enough to arrange for the issue of to him of a Parwana.

3. Dr. Dubois has been instructed to place himself in direct communication with the collector and magistrate of Laharanpur

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000004-030]

Attachments: 2 in Duplicate

Calcutta, 1 February 1895

I have the honour to offer to your very Noble severe Sir a request for payment of my allowance for the month January of this year and a bill of receipt for both, in duplicate; flattering myself with the hope that your noble severe Sir will auspiciously pay the aforementioned allowance to my spouse.

The officer of health 2nd class *à la suite*

Eug Dubois

to
the Director of Education,
Religion and Trade
at Batavia

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000004-030] bijlagen: 2 in Duplo

Calcutta, den 1ste Februari 1895

Ik heb de eer UHoogedelgestrengte aan te bieden eene aanvraag om uitbetaling ~~mijner toelage~~ van mijn ~~dier toelage~~ van mijn ~~dezelvde~~ over de maand Januari van dit jaar der mij [?????][?????] en eene verklaring voor ontvangst ~~dier toelage~~ van ~~dezelvde~~, beiden in duplo; mij vleierende met de hoop, dat door UHoogEdelgestr. goedgunstig [?????] zal worden [?????] dat bedoelde toelage aan [?????] dat bedoelde toelage aan mijn echtgenoot wordt uitbetaald.

De officier van gezondheid der 2de klasse à la suite

Eug Dubois

Aan
den Directeur van Onderwijs,
Eeredienst en Nijverheid
te Batavia..

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000010-318]

Calcutta, 1 February 1895

Highly Esteemed Sir,

Herewith I have the pleasure to return to you the papers you have send now carrying my signature. Also I can convey to you that I have received a telegram from Buitenzorg saying:

You can pay Dubois thousand guilders

so everything in this case is in order.

You will not find me in the office today any more as it is a holiday, but I will be back there tomorrow until 2 PM.

As always with the highest esteem

Your very humble servant

J.C.T. Reelfs

[This is the only letter with this correspondent](#)

[MM774C-000010-318]

Calcutta, 1 Februari 1895

HoogGeachte Heer,

Hiernevens heb ik het genoeg U de mij toegezonden stukken voorzien van mijne handtekening terug te zenden. Tevens kan ik U melden dat ik een telegram van Buitenzorg heb ontvangen aldus luidende:

You can pay Dubois thousand guilders

zoodat ook deze zaak in orde is.

Heden vindt U mij meer op het bureau wijl het een feestdag is, doch morgen ben ik weer daar tot twee uur.

Als altijd met oprechte hoogteaching

UwZrDwDienaar

J.C.T. Reelfs

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000042-386]

Extract
of the annual conduct reports over 1894 of the Officer of health 2nd class M.E.F.T. Dubois

Column 6: Has yet insufficient knowledge of rules and military laws, both theoretical as practical. Because of his detachment to the Department of Education, Religion and Trade he does not have opportunity to acquire the skills in practice.

Can ride a horse sufficiently.

Inside page Column: 11 not yet

Backpage Column I: the answers stated in section 11 as "not yet" is the consequence of the contents of section 6

Batavia 2 February 1895

The chief of the Medical Service:
[Signature]

This is the last letter with this correspondent

Previous letter with this correspondent

1150

— Send from Jawa —

[MM774C-000042-386]

Extract
uit de jaarlijkse conduite-beoordeling over 1894 betreffende den Officier van Gezondheid der 2de klasse M.E.F.T. Dubois

Binnenblad kolom 6: Bezit nog onvoldoende kennis van de reglementen en militaire wetten en weet hij nog niet practisch toe te passen.

Door zijne detachering bij het Dep. van O.E.N. heeft hij geen gelegenheid zich daarop practisch toe te leggen.

Kan voldoende paardrijden.

Binnenblad Kolom 11: nog niet

Achterblad Kolom I: De invulling van kolom 11 met "nog niet" is het gevolg van den inhoud van kolom 6.

Batavia 2 Februari 1895

De Chef over den Geneeskundige Dienst:
[Signature]

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000004-420]

5 February 1895
British Museum (natural history),
Cromwell Road, London: S.W.

Dear Sir

I beg to thank you for sending me a copy of your interesting memoir upon *Pithecanthropus erectus*.

It is very unfortunate that a larger portion of the cranium or more other bones of the skeleton's where not obtained, as the characters derived from so imperfect a fragment, as that you have figured are always liable to

[MM774C-000004-421]
some question, as in the case of the famous "Neanderthal" skull, which it appears to me greatly to resemble. Upon the present evidence I think I should hesitate before accepting the new genus as proved. Have you prepared casts of the bones? [????] would be of great interest in such a museum as this, where they could be seen and carefully studied by zoologist and anatomist in connection with the great material we have lots of human and anthropoid.

Perhaps you may be able to favour us some day by sending them?

Believe me

Yours very faithfully
W.H. Flower

Dr Eug. Dubois

[Next](#) letter with this correspondent

[MM774C-000004-420]

Feb 5th 1895
British Museum (natural history),
Cromwell Road, London: S.W.

Dear Sir

I beg to thank you for sending me a copy of your interesting memoir upon Pithecanthropus erectus.

It is very unfortunate that a larger portion of the cranium or more other bones of the skeleton's where not obtained, as the characters derived from so imperfect a fragment, as that you have figured are always liable to

[MM774C-000004-421]
some question, as in the case of the famous "Neanderthal" skull, which it appears to me greatly to resemble. Upon the present evidence I think I should hesitate before accepting the new genus as proved. Have you prepared casts of the bones? [????] would be of great interest in such a museum as this, where they could be seen and carefully studied by zoologist and anatomist in connection with the great material we have lots of human and anthropoid.

Perhaps you may be able to favour us some day by sending them?

Believe me

Yours very faithfully
W.H. Flower

Dr Eug. Dubois

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000005-511]

[?Medrasah]
6 February 1895

Dear Dr Dubois

Will you grant Mrs Hoernle and myself the great pleasure to dine with us on Saturday next (9th February) at 8 O'CL?

I should have liked to ask you on another time, but I find that we have [?????] engagements on all the other days of the week.

Yours truly

[?a.A.] [Rudolf Hoernle](#)

If you can give us Saturday Evening, I will invite and ask also Dr Alcock to give us the pleasure of dining with us.

[MM774C-000005-511]

[?Medrasah]
6. Febr.1895

Dear Dr Dubois

Will you grant Mrs Hoernle and myself the great pleasure to dine with us on Saturday next (9th February) at 8 O'CL?

I should have liked to ask you on another time, but I find that we have [?????] engagements on all the other days of the week.

Yours truly

[?a.A.] [Rudolf Hoernle](#)

If you can give us Saturday Evening, I will invite and ask also Dr Alcock to give us the pleasure of dining with us.

[MM774C-000005-512]

Indian Museum, 7 February 1895

Dear Mrs. Hoernle

Many thanks for Your very kind invitation to dinner on Saturday next, which I regret very much to have to decline as I am starting tomorrow for Umballa.

Hoping You will kindly excuse me for that reason I am

most respectfully

Yours sincerely

EugDubois

[These are the only two letters with this correspondent](#)

[MM774C-000005-512]

Indian Museum, 7 Febr. 1895

Dear Mrs. Hoernle

~~Much obliged~~ ^{Many thanks} for Your very kind invitation to ~~for~~ dinner on Saturday next, which I regret ~~it~~ very much ~~not~~ to have ~~the occasion to accept~~ ^{decline} ~~it because~~ ^{as I am} ~~must~~ starting to morrow for Umballa.

Hoping You will kindly excuse me for that reason I am

most respectfully

Yours sincerely

EugDubois

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000005-266]

1, Russell Street
9 February, 1895

My dear Dubois,

I've just heard that your railway ticket for the tents was not found, which is rather fatal. Maybe it will yet turn out that you have

[MM774C-000005-267]

packed them somewhere, in which case you would surely find them again. If not, then the station master will issue one that matches your own ticket.

Please do not forget to visit Mrs Melliss between 12 and 2 PM and bring her my greetings. She used to have her house in the so-called "Cavalry Lines", but you will find it anyway. Good luck

yours

C.L.Griesbach

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000005-266]

1, Russell Street
9th Febr^z 95.

Mein lieber Dubois,

Eben höre ich dass Ihr Railway receipt für die Zelte nicht gefunden worden sind, was etwas fatal ist. Vielleicht wird es doch herausstellen dass Sie dasselbe irgendwo

[MM774C-000005-267]

gepackt haben, in welchem Falle Sie es sicher wieder finden werden. Wenn nicht, so wird es Ihnen wohl der Stationsmaster gegen Ihre eigene Bescheinigung aushändigen.

Bitte ja nicht zu vergessen Mrs Melliss zwischen 12 + 2 Uhr aufzusuchen und ihr meine Grüsse zu bringen. Früher hatte sie ihr Haus in den sogenannten "Cavalry Lines", jedenfalls aber wird es sich finden lassen. Glück auf

Ihr

C.L.Griesbach

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000001-015]

Indian Museum
9 February 1895
My dear Du Bois,

I have been through all your papers, and have also looked in the almirah among your clothes, but I cannot find the Railway Receipt for your tents.

I cannot find it —my God!

I hope you have had a good journey,

[MM774C-000001-016]

not too hot and not too cold.

Mind you communicate with Mr Gamble. I hear from Dr King that Mr Gamble is most pleased to hear that a geologist is at last coming to really explore the Siwaliks, and that he will do all he can to help you. So mind you write to him, if you cannot call on him.

Live well. Until we meet again!

Good luck, yours ever

A. Alcock

[Next](#) letter with this correspondent

[MM774C-000001-015]

Ind. Mus.
9.2.95
My dear Du Bois,

I have been through all your papers, and have also looked in the almirah among your clothes, but I cannot find the Railway Receipt for your tents.

Ich kann es nicht finden —mein Gott!

I hope you have had a good journey,

[MM774C-000001-016]

not too hot and not too cold.

Mind you communicate with Mr Gamble. I hear from Dr King that Mr Gamble is most pleased to hear that a geologist is at last coming to really explore the Siwaliks, and that he will do all he can to help you. So mind you write to him, if you cannot call on him.

Lebe wohl. Auf wiedersehen!

Good luck, yours ever

A. Alcock

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000009-023]

Sir

most humbly and respectfully solicit the favour of your kindly granting me a certificate that the heard S. Muhboob Ellahi has obeyed [?hey] order in arranging the servants [t^e?] Ordered for in accordance to [?hey] orders issued on the matter.

I beg to remain

Sir

Your most obed^t serv^t

S. Muhboob Ellahi

Ambulla

12 February 1895

[This is the only letter with this correspondent](#)

1155

— Send from British India —

[MM774C-000009-023]

Sir

most humbly and respectfully solicit the favour of your kindly granting me a certificate that the heard S. Muhboob Ellahi has obeyed [?hey] order in arranging the servants [t^e?] Ordered for in accordance to [?hey] orders issued on the matter.

I beg to remain

Sir

Your most obed^t serv^t

S. Muhboob Ellahi

Ambulla

12-2-95

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000003-058]

Umballa Cant^{nl} 13 February 1895

To the Collector and Magistrate of Saharanpur NW Provinces

Sir,

In consequence of a Letter from C.L. Griesbach Esq. C.I.E., F.G.S., Director Geological Survey of India, addressed to the Chief Secretary of the Government of the N.W. Provinces and Outl., Allahabad, dated from Calcutta the 29 January 1895 N° 98, I have the honour to ask You to be so good as to arrange for the issue to me of a Purwana (or more than one Purwana) for travelling in the Siwalik – Hills south of the Dehra Dún in order to have there

[MM774C-000003-059]

assistance in the furtherance of my work (geological exploration of the Siwalik Hills and searching for fossil bones in those Hills) and in the matter of obtaining stores, transport etc.

This is the only letter with this correspondent

[MM774C-000003-058]

Umballa Cant^{nl} 13.2.95

To the Collector and Magistrate of Saharanpur NW Provinces

Sir,

In consequence of a Letter from C.L. Griesbach Esq. C.I.E., F.G.S., Director Geological Survey of India, addressed to the Chief Secretary of the Government of the N.W. Provinces and Outl., Allahabad, dated from Calcutta the 29 January 1895 N° 98, I have the honour to ask You to be so good as to arrange for the issue to me of a Purwana (or more than one Purwana) for travelling in the Siwalik – Hills south of the Dehra Dún in order to have there

[MM774C-000003-059]

assistance in the furtherance of my work (geological exploration of the Siwalik Hills and searching for fossil bones in those Hills) and in the matter of obtaining stores, transport etc.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000008-266]

Nahan
Dated 15 Feb 1895

Sir

I am instructed by His Highness to inform you that he shall be very glad to see you tomorrow at noon.

Yours truly
[?Signature?]
Secretary

[Next](#) letter with this correspondent

[MM774C-000008-266]

Nahan
Dated 15 Feb 1895

Sir

I am [?instructed?r] by His Highness to inform you that he shall be very glad to see you to-morrow at noon.

Yours truly
[?Signature?]
Secretary

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000005-015]

Nahun, 16 February 1895

Dear Sir [[Gamble](#)],

In about a fortnight I expect being in the Dehra Dún to make some paleontological exploration in the Siwalik Hills, especially with regard to the fossil bones, made so famous by Falconer a.o., they contain. I shall then have the honour of giving You a letter of introduction Dr King has favoured me with.

Perhaps You will be so kind as to give me already now some hints concerning localities where fossils, as known to You, have been found, which I can see before reaching Dehra on my way through the Kyarda Dim thither. As namely the time I have to employ on this most interesting find places is a very short one, such an information would be of great use to me, as indeed I have great expectations of the interest You take in the great results of Cautley's and Falconer's explorations and the sympathy You have for my pilgrimage to these scientifically holy spots.

I am dear Sir

Yours very truly
Eug Dubois

[Next](#) letter with this correspondent

1158

— Send from British India —

[MM774C-000005-015]

Nahun, 16.2.95

Dear Sir,

In about a fortnight I expect being in the Dehra Dún to make some paleontological exploration in the Siwalik Hills, especially with regard to the fossil bones, made so famous by Falconer a.o., they contain. I shall then have the honour of giving You a letter of introduction Dr King has favoured me with.

Perhaps You will be so kind as to give me already now some hints concerning localities where fossils, as known to You, have been found, which I can see before reaching Dehra on my way through the Kyarda Dim thither. As namely the time I have to employ on this most interesting find places is a very short one, such an information would be of great use to me, as indeed I have great expectations of the interest You take in the great results of Cautley's and Falconer's explorations and the sympathy You have for my pilgrimage to these scientifically holy spots.

I am dear Sir

Yours very truly
Eug Dubois

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000001-016]

Indian Museum
17 February 1895
My dear Dubois,

I was glad to hear of your safe arrival, and I hope you are now unearthing the bones of Pleistocene ladies and gentlemen in plenty.

The Dutch consul sent me a very thick envelope, which I took to be a letter from your wife: I

[MM774C-000001-018]

therefore registered it and sent it on. I hope it reached your hands safely.

I have not sent a telegram yet, and shall not do so until I hear again from you.

It is a great mistake — a mistake which I often make myself — to translate one's imagination into action: the imagination upsets no one but oneself: the action may upset

[MM774C-000001-017]

other people. I hope all goes well.

Yours ever sincerely

A.Alcock

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

1159

— Send from British India —

[MM774C-000001-016]

Indian Museum
17.2.95
My dear Dubois,

I was glad to hear of your safe arrival, and I hope you are now unearthing the bones of Pleistocene ladies and gentlemen in plenty.

The Dutch consul sent me a very thick envelope, which I took to be a letter from your wife: I

[MM774C-000001-018]

therefore registered it and sent it on. I hope it reached your hands safely.

I have not sent a telegram yet, and shall not do so until I hear again from you.

It is a great mistake — a mistake which I often make myself — to translate one's imagination into action: the imagination upsets no one but oneself: the action may upset

[MM774C-000001-017]

other people. I hope all goes well.

Yours ever sincerely

A.Alcock

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000005-010]

To Dehra
Gamble
Director Forest School

From Nahan
Dubois

Leaving now expect to be at Jumna Thursday

18 February 1895

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000005-010]

To Dehra
Gamble
Director Forest School

From Nahan
Dubois

~~Coming~~^{Leaving} ~~direct~~^{now} ~~through~~

expect ~~Thursday~~^{to} ~~being~~^{bc} at Jumna Thursday

18/2/95

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000005-249]

To Calcutta
Director
Geological Survey

Dubois

From Nahan

Work is being stalled by the Maharadja
exploration of Nahan state alas impossible
clueless about reasons for uncooperativeness
maybe instruction from Punjab Government did not arrive

18 February 1895

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

1161

— Send from British India —

[MM774C-000005-249]

To Calcutta
Director
Geological Survey

Dubois

From Nahan

Arbeit aufgehoben durch Maharadja exploration Nahan state leider unmöglich für mich Ursache unwohlwollens
unbekannt vielleicht nicht erhalten instruction vom Punjab Government

18/2/95

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000005-251]

Haripoor (Sirmoor) ±12 miles
South East of Nahan
18 February 1895

Most esteemed Director,

As I shortly telegraphed you the Maharadja of Nahan has unnecessarily stalled my work from Friday afternoon until Monday afternoon by having me wait for any support to get further. I immediately upon my arrival at 2 o'clock on Friday written him that I wish to visit, stating the reason for my trip. He then decided on seeing me Saturday at noon.

A friendly police chief in Nahan-State, Mr Wighting,

[MM774C-000005-252]

came with me and explained very extensively to the Maharaja the purpose of my trip and my wishes, and he asked to give me a Forest Man to accompany us, who could show us the find spots off the bones, as I had learned from this Forestman by the kindness of Mr Wightings.

The Maharaja did not speak much like he was bored, but seems very friendly from the outside (a way of expressing resentment in the orient that I know too well) and spontaneously offered us a hunting licence. He would soon arrange for Purwanas and a Forest Man.

Although I sensed something was not right, I left satisfied. But when I had not received anything by Sunday morning Mr Wighting remembered the Maharaja politely that my wishes, upon which he replied that he would send word on Monday.

I therefore already sent the camels on Monday to Haripoor, the find spot for which I would get a guide of the first man Forestman of the maharaja, but at 12 o'clock there was neither a message, nor any Purwanas, nor a Forest man. I had early in the morning send him a copy of the decision of the

[MM774C-000005-253]

Punjab Government upon which I got a verbal reply that he would send his reply later. Decided to travel with or without Purwanas et cetera I went to the Maharaja at 12:30, to give him a last opportunity to comply with his promise. Arriving at his Villa I presented my calling card and waited. A man came out with a hunting licence for a week (I for one did not mention a week) at hand which he gave me with the words that His Highness was saying that he was too busy to receive me. I then ordered the men to bring my greetings to the Maharaja and tell him that I was much obliged to his Highness and thanked him for him allowing me to be present in his state. I wanted from my side to remain courteous until the end, although I did consider the Maharaja's unwillingness to receive me as an insult. When I found out some steps on the way to the bungalow that the piece of paper was a hunting license for only one week I send the Chuprassie with the document of the Maharadja back

[MM774C-000005-254]

to ask the Maharadja to allow me two weeks of presence in his state. He then returned to the bungalow with the shooting licence and the message: only one week, upon which I lost my patience and tore up the paper and threw it in the fire.

I have now arrived here in Haripoor, the man that the Maharadja gave to accompany me knows nothing of bones and has only been ordered, as the Maharaja wrote to Mr Whiting before my departure take care for my supplies after he had an advance of 20 rupees.

Under the circumstances that I have conveyed as they happened, which can be confirmed by Mr's F. Prestall and I consider it impossible to do anything in de Siwaliks of Sirmoor, which I much regret, because the most beautiful fossil bones have been found in the Kyarda Dun, and I would therefore like to file a complaint against the Maharaja of Sirmoor because of the insults against me as he knew, not just because of what I told him in person but also from a letter of the Extra Assistant Deputy Commissioner of Umballa and by a copy that was sent to him of the official letter of the government that I am travelling on orders of the government of the Dutch Indies with the benevolent assistance of the government of British India.

[MM774C-000005-255]

I will now meanwhile travel to Dehra Dun, where I surely will be treated quite differently.

What has caused the Maharadja to treat me like this, I can only guess, namely that he has taken it badly that the Punjab Government did not inform him about my intentions — which, however, should not be a reason to offend me nor to limit me in my time to work or make it impossible by preventing me to get the guide I was promised.

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000005-251]

Haripoor (Sirmoor) ±12 miles
SO von Nahan
18.2.95

Geehrtester Herr Director,

Wie ich Ihnen heute kurz telegrafirte hat der Maharadja von Nahan mir unnötigerweise in meiner Arbeit aufgehalten indem er mich von Freitag Nachmittag bis Montag Nachmittag auf jede Hülfe um weiterzukommen warten liess. Ich fing sofort nach meiner Ankunft gegen 2 Uhr am Freitag erlaub ^{geschrieben dass ich} wünschte Ihm zu besuchen , mit Angabe ~~meines~~ ^{des} Zweckes ^{meiner Reise}. Er beschied mich dann bei sich an Samstag "Noon".

Ein freundlicher Herr Wighting, Police-Hauptmann

[MM774C-000005-252]

im Nahan-State, war dann bei mir und explicirte dem Maharadja sehr ausführlich meine Absichten und Wünschen, wobei er auch frag mir einen Forest Man mit zu geben, welcher Fundorte von Knochen zu ~~zeichnen wusste~~ ^{konnte}, wie ich von diesem Forestman durch Herr Wightings Freundlichkeit erfahren hatte.

Der Maharadja sprach wenig und wie ob er gelangweilt wurde, war aber äusserlich doch freundlich (eine mir wohlbekannte orientalische Ausdrucksweise von Verstimmung) und offirte spontan eine Licention zum Schiessen mit zu geben. Er würde Purwanas Forest Man und alles bals in Ordnung bringen.

Wiewohl ich fühlte dass etwas nicht in Ordnung war, ging ich also zufrieden weg. Als ich aber am Sonntag Morgen noch nichts erhalten hatte erinnerte Herr Wighting dem Maharadja höflichst an meine Wünschen, worauf dieser sagen liess er würde am Montag Morgen Nachricht senden.

Ich sand daher am Montag morgen die Kameele auf den weg nach Haripoor, für welche Fundort ich einen Führer von des M's Forestm würde mitbekommen, erhielt aber bis 12 Uhr weder Nachricht, noch Purwanas, noch den Forest man. Ich hatte Morgens Früh eine Abschrift ihres Briefes an dem

[MM774C-000005-253]

Punjab Government geschickt und bekam darauf eine mündliche Antwort, dass er nachher Antwort schicken würde. Beschlossen ab zu reisen mit oder ohne Purwanas etc. bin ich dann gegen halb eins zum Maharadja gegangen, um noch zum allerletzten Mal ihm Gelegenheit zu geben sein versprechen nachzukommen. Vor seiner Villa gekommen gab ich eine Visitekarte ab und wartete. Da kam ein Mann heraus mit einer Schieß-licention für eine Woche (ich hatte jedenfalls nicht von einer Woche gesprochen) in der Hand die er mir überreichte mit den Worten, dass His Higness sagen liess, dass er zu busy sei mich zu empfangen. Ich trug dem Manne dann auf meine Grüssen dem Maharadja zu überbringen und zu sagen dass ich Seiner Highness verbindlichst Danke für die in seinem Staate genossene Aufnahme ~~und Hülfe~~. Ich wollte meinerseits bis zum letzten höflich sein, wiewol ich des Maharadja's Unwillens mich zu empfangen als eine Beleidigung empfand. Als ich aber auf einigen Schritten unterwegs nach dem Bungalow bemerkte dass das mitgegebene Stück Papier nur eine Jacht-licention für eine Woche sei, da schickte ich den Chuprassie den der Maharadja mir mit-

[MM774C-000005-254]

gegeben hatte mit dem Document zurück um den Maharadja zu bitten statt einer Woche mir zwei wochen Aufenthalt in seinem Staate zu gewähren. Er sand dann aber das Jagderlaubniss inden Bungalow zurück mit der Botschaft: nur eine Woche, worauf mir der Geduld brach und ich das Stück zerriss und ins Feuer warf.

Nun bin ich hier in Haripoor angelangt, der Mann aber der mir der Maharadja mitgegeben weiss nichts von Knochen und hat nur den Auftrag, wie vor meiner Abreise der Maharadja noch an Herrn Wighting schrieb für eine Advance von zwanzig Rupes, mir von Supplies zu vorsehen.

Unter Nach diesen Ihren hier nackt mitgetheilten Vorkommnissen, finde wie es die Herren F. Prestall und de Une die am den ich bestätige es unmöglich etwas in den Siwaliks von Sirmoor auszu führen, was ich aber sehr bedauere, weil die schönste fossilen Knochen inder Kyarda Dun gefunden sind, und ~~[?text?]~~ bringe deswege gegen den Maharadja von Sirmoor und wegen seiner beleidigenden Handlungen mir gegenüber nachdem nicht nur durch seine mündliche Mittheilung ^{und ein Bnief vom Extra Assistent Deputy Commisioner von Umballa} er doch durch das ihm in Abschrift geschicktes Regierungs offizielles Schreiben wusste, dass ich für im Auftrage Niederländische Indische Regierung und mit durch die wohlwollende Hulfle der British Indische Regierung reiste

[MM774C-000005-255]

eine Beschwerde ein zu bringen.

Ich reise nun einstweilen direct in die Dehra Dun, wo mir gewiss eine ganz andere Behandlung zu Theil werden wird.

Was dem Maharadja dazu getrieben hat mich so zu in diese Weise zu behandeln, weiss ich nicht darüber kann ich nur Vermuthungen anstellen, nämlich diese, dass er es Übel aufgenommen hat, dass das Punjab Government Ihm nicht über meine Absichten geschrieben hat — was aber jedenfalls kein Grund ist mich zu beleidigen und ebenso wenig mir ~~meine so kurze~~ ^{eine so kurze} Arbeitszeit abzumessen und wegen nicht gestatten des versprochenen Führers unmöglich zu machen.

[Click here to return to the content page](#)

DUBO0833 Camels Dubois used on his trip through the Siwaliks

[MM774C-000005-012]

J.S.G.

Dehra Dún
Feb 19 1895

My dear Sir

I shall be delighted to see you when you come into Dehra + have a room all ready for you.

The only place this side of the Jumna where Siwalik fossils

[MM774C-000005-013]

are to be found is I believe in the Kaluwala Pass, about half way between Jalehpur and Karwapani in the Siwaliks.

The best place to camp and to be near it is 'Kalianpur' which can be reached in one of march from Ramne Mandi – at Karwapani a little further on you will find W. Gradon and a [?paily] a student at work.

Kindly let me know

[MM774C-000005-014]

the date of your arrival as I prepared to go myself to Karwapani on the 25th and I could go with you to Kaluwála after that if you were here [?p??]

Yours sincerely

J.S.Gamble

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000005-012]

J.S.G.

Dehra Dún
Feb 19 1895

My dear Sir

I shall be delighted to see you when you come into Dehra + have a room all ready for you.

The only place this side of the Jumna where Siwalik fossils

[MM774C-000005-013]

Are to be found is I believe in the Kaluwala Pass, about half way between Jalehpur and Karwapani in the Siwaliks.

The best place to camp and to be near it is 'Kalianpur' which can be reached in one of march from Ramne Mandi – at Karwapani a little further on you will find W. Gradon and a [?paily] a student at work.

Kindly let me know

[MM774C-000005-014]

the date of your arrival as I prepared to go myself to Karwapani on the 25th and I could go with you to Kaluwála after that if you were here [?p??]

Yours sincerely

J.S.Gamble

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000010-206]

C.B Nahan
19 February 1895

Dear Dr Dubois

I heard of your
late arrival in camp lastnight & hope it [??] [?] [????] reverse al.
[Jun?] [??inking?] did not [????] you anyhowI say again doubted
if do so. I tried to learn from M^r [??is] if there realy

[MM774C-000010-207]

was any intended [????]- he affirmed me there was not, but questioned
Mr [Merriotts] complained of want of attention the [??] [????] officials
were wrath with zoologists his is I exhibited cause of your [????]

My arriving is to act as if ak had been given [??] special front attention
and as if Nahan an [ex????] a Battery of Artillery to help you
gain 2 [a??] walk [rente????] where one only is wanted.
You are a representation of your own [?sort] [????] by the East of India
this should be [????] to you.

I [????] from this on Thursday the 21st

In Mgorn on to Pomta Friday & up the river if I can to a good [Da??]
Bungalow [??] Maharajah

[MM774C-000010-208]

says [????] 10 miles up the river. [????] you with [????] [????]
[????] ahead [????] I cannot [????] [?t be?] of [??][??][????]

[????] a wire- gram [????] are [????]

Yours truly

F Prestage

M^r De [????] has paid the 8 annas

FP

[Next](#) letter with this correspondent

[MM774C-000010-206]

C.B Nahan
19 Feb 95

Dear Dr Dubois

I heard of your
late arrival in camp lastnight & hope it [??] [?] [????] reverse al.
[Jun?] [??inking?] did not [????] you anyhowI say again doubted
if do so. I tried to learn from M^r [??is] if there realy

[MM774C-000010-207]

was any intended [????]- he affirmed me there was not, but questioned
Mr [Merriotts] complained of want of attention the [??] [????] officials
were wrath with zoologists his is I exhibited cause of your [????]

My arriving is to act as if ak had been given [??] special front attention
and as if Nahan an [ex????] a Battery of Artillery to help you
gain 2 [a??] walk [rente????] where one only is wanted.
You are a representation of your own [?sort] [????] by the East of India
this should be [????] to you.

I [????] from this on Thursday the 21st

In Mgorn on to Pomta Friday & up the river if I can to a good [Da??]
Bungalow [??] Maharajah

[MM774C-000010-208]

says [????] 10 miles up the river. [????] you with [????] [????]
[????] ahead [????] I cannot [????] [?t be?] of [??][??][????]

[????] a wire- gram [????] are [????]

Yours truly

F Prestage

M^r De [????] has paid the 8 annas

FP

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000005-256]

To Nahan From Calcutta Parkstreet
Dr Dubois Geological

Your telegram 18th have wired Punjab Government to issue early orders

19 February 1895

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

1165

— Send from British India —

[MM774C-000005-256]

To Nahan From Calcutta Parkstreet
Dr Dubois Geological

Your telegram 18th have wired Punjab Govt to issue early orders

19 Feb 95

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000010-203]

Mr Prestage is on his way to Chinpore Tea Gardens on or near the [??] [????] started this morning — met the boy at the Rookery my compliments to Dr Dubois + many good wishes.

only time to enter the Dun

[MM774C-000010-204]

Cant [????] this man
Having my [??] the
has been [????] [??]
[?Sumus] [??][????][??]
[?G??][?h??][??][?Carh?]
[????][????]

Postid letter to Dehra
21./2/95

Boy not paid anything
made no effort apparently
to reach Dr Dubois of
[??om?] he has had [??ny]

Mr Prestage is on his way to Chinpore T.Gardens under the [????] 21 February 1895

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

1166

— Send from British India —

[MM774C-000010-203]

Mr Prestage is on his way to Chinpore Tea Gardens on or near the [??] [????] started this morning — met the boy at the Rookery my compliments to Dr Dubois + many good wishes.

only time to enter the Dun

[MM774C-000010-204]

Cant [????] this man
Having my [??] the
has been [????] [??]
[?Sumus] [??][????][??]
[?G??][?h??][??][?Carh?]
[????][????]

Postid letter to Dehra
21./2/95

Boy not paid anything
made no effort apparently
to reach Dr Dubois of
[??om?] he has had [??ny]

Mr Prestage is on his way to Chinpore T.Gardens under the [????] 21/2/95

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000010-205]

Dear Mr Prestage

This ought to contain:

Two letters, one to F.Prestage Esq. Nahan incl. 4 poststamps, the other to C.L. Griesbach Esq. Director Geol. Survey of India Calcutta. Will you be so good to send me a [?won] to Dehra they came in your possession. Will you kindly send the last letter in the post?

Yours very truly
Eug Dubois

This is the last letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

1167

— Send from British India —

[MM774C-000010-205]

Dear Mr Prestage

This ought to contain:

Two letters, one to F.Prestage Esq. Nahan incl. 4 poststamps, the other to C.L. Griesbach Esq. Director Geol. Survey of India Calcutta. Will you be so good to send me a [?won] to Dehra they came in your possession. Will you kindly send the last letter in the post?

Yours very truly
Eug Dubois

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000010-142]

From
Dr. Eug Dubois
Netherlands Indian Medical Service

To
the Postmaster of Dehra Dún
Rampar Mandi 22.2.95

Sir
May I ask You as to send me letters etc. You have received for me and to be so good as to inform if there are any telegrams for me and sent them with the letters to my camp at Kalianpur, from which, however, I leave for Dehra at the 24.

This is the only letter with this correspondent

1168

— Send from British India —

[MM774C-000010-142]

From
Dr. Eug Dubois
Netherlands Indian Medical Service

To
the Postmaster of Dehra Dún
Rampar Mandi 22.2.95

Sir
May I ask You as to send me letters etc. You have received for me and to be so good as to inform if there are any telegrams for me and sent them with the letters to my camp at Kalianpur, from which, however, I leave for Dehra at the 24.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000008-267]

H.H. Maharaja Sirmoor Nahan in Siwaliks

Am now returning to Haripur and trust your Highness will a authorize my exploration and assist me with needful parwana, elephant and [????]guide. [???] Punjab ~~director~~ Government ~~Governm~~ have been [?adduced?] and doubtless you have already heard from them received letters from them.

Dehra Dún 25.2.95 Dr Eug Dubois

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

1169

— Send from British India —

[MM774C-000008-267]

H.H. Maharaja Sirmoor Nahan in Siwaliks

Am now returning to Haripur and trust your Highness will a authorize my exploration and assist me with needful parwana, elephant and [????]guide. [???] Punjab ~~director~~ Government ~~Governm~~ have been [?adduced?] and doubtless you have already heard from them received letters from them.

Dehra Dún 25.2.95 Dr Eug Dubois

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000008-269]

To Indian Telegraph
Dehra Dun
26/3/1895
From Nahan
H H of Sirmor
Dr Dubois
c/o Mr Gamble
Director of Forest School

Guide coming orders
already issued for
shooting explorations
permitted

[Next](#) letter with this correspondent
[Previous](#) letter with this correspondent

1170

— Send from British India —

[MM774C-000008-269]

To Indian Telegraph
Dehra Dun
26/3/1895
From Nahan
H H of Sirmor
Dr Dubois
c/o Mr Gamble
Director of Forest School

Guide coming orders
already issued for
shooting explorations
permitted

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000033-601]

Dehra Doon, 28 February 1895

Highly esteemed Sir,

I herewith have the honour to send your very Noble severe Sir five documents, of which two (one in duplicate) are identical, which I offered to you to be signed last month.

Whereas I request that you will do so now too, I also allow myself to politely ask your intervention to have these with the other documents sent in an ordinarily stamped envelope to the Director of Education, Religion and Trade in Batavia. I flatter myself with the hope that you will be willing to just intervene, as this way

[MM774C-000033-602]

a great loss of time in sending these documents can be avoided to have my wife receive the money maybe even a week earlier.

The expenses of legalisation and stamps you will want to advance me to be settled later.

I have not yet been able to find any paleontological objects, as I am still travelling towards the find spots;

[This is the only letter with this correspondent](#)

1171

— Send from British India —

[MM774C-000033-601]

Dehra Doon, 28 Februari 1895

Hooggeachte Heer,

Hierbij heb ik de eer UHoogedelGestrenge te doen toekomen 5 stukken, van welke twee (een in duplo) dezelfde zijn als die, welke ik U de vorige maand ter teekening aanbood.

Terwijl ik U verzoek dat ook nu wel te willen doen, veroorloof ik mij tevens beleefd Uwe tusschenkomst in te roepen om die met de andere stukken in een gewoon gefrankeerd couvert te willen zenden aan den Directeur van Onderwijs, Eeredienst en Nijverheid te Batavia. Ik vlei mij met de hoop dat U deze Uwe tusschenkomst mij wel wilt verlenen, daar aldus

[MM774C-000033-602]

een groot tijdverlies in de expeditie der stukken zou vermeden worden en mijne vrouw allicht eene week vroeger in het bezit van het geld gesteld worden.

De onkosten van legalisatie-en frankeren in wilt U mij ter nadere afrekening wel voorschieten. Ik was nog niet in de gelegenheid palaeontologische vondsten te doen, daar ik nog steeds reizend was naar de vindplaatsen;

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000005-005]

J.S.G.

Dehra Dún
March 1 / 95

My dear D^e Dubois

I am more sorry for your sake than for my own, at the watch breaking — for now you will be without one at all. I sent your watch up to [?Massorie] but the manager returned saying that Bechtler [???] had [???] [?????] and comes not open for another month so I think it best to

[MM774C-000005-006]

send it back to you & suggest you getting it done in Calcutta when you return there. I hope it will reach you safely.

I am sorry your explorations in the Khaj nawad & Kaluwála Pami were ineffectual — we hope you will have better success in Nadhan and get another and nearer link.

The weather is getting warmer every day [???] I hope it will not inconvenience you.

With my kindest regards,

I am yours sincerely

J.S. Gamble

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000005-005]

J.S.G.

Dehra Dún
March 1 / 95

My dear D^e Dubois

I am more sorry for your sake than for my own, at the watch breaking — for now you will be without one at all. I sent your watch up to [?Massorie] but the manager returned saying that Bechtler [???] had [???] [?????] and comes not open for another month so I think it best to

[MM774C-000005-006]

send it back to you & suggest you getting it done in Calcutta when you return there. I hope it will reach you safely.

I am sorry your explorations in the Khaj nawad & Kaluwála Pami were ineffectual — we hope you will have better success in Nadhan and get another and nearer link.

The weather is getting warmer every day [???] I hope it will not inconvenience you.

With my kindest regards,

I am yours sincerely

J.S. Gamble

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000008-270]

To his Highness the Maharaja
of Sirmur
Nahan
Kolar, 4 March 1895.

Your Highness!

As I am now near Haripur (in the Siwaliks) and my time is getting very precious I trust Your Highness will send me without delay, with bearer, the guide (or guides) to the places of fossil bones and the permissions mentioned in Your telegram dated Nahan 26 February 1895, and also kindly assist me with parwanas (or [?peons?]) for getting coolies and supplies, etc and a for the explorations so needfull elephant which I asked Your Highness for in my tele-

[MM774C-000008-271 left]

gram dated Dehra Dun, 25 February 1895. Government of India under Whose high protection I make these explorations will certainly appreciate it if Your Highness will assist me in this needful manner without any further delay.

I am Your Highnesses
most respectful
Dr. Eug Dubois
of the Netherlands colonial service

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000008-270]

To his Highness the Maharadja
of Sirmur
Nahan
Kolar, 4 March 1895.

Your Highness!

As I am now near Haripur (in the Siwaliks) and my time is getting very precious I trust Your Highness will send me without delay, with bearer, the guide (or guides) to the places of fossil bones and the permissions mentioned in Your telegram dated Nahan 26 February 1895, and also kindly assist me with parwanas (or [?peons?]) for getting coolies and supplies, etc and ~~the~~^[?peons?] a for the explorations so ~~necessary~~^{needfull} elephant which I asked Your Highness for in my tele-

[MM774C-000008-271 left]

gram dated Dehra Dun, 25 February 1895. Government of India under Whose high protection I make these explorations will certainly appreciate it if Your Highness will assist me in this needful manner without any further delay.

I am Your Highnesses
most respectfull
Dr. Eug Dubois
of the Netherlands colonial service

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000008-272]

Nahan
Dated 4 March 1895

Sir

In reply to your letter of today, I have the pleasure to inform you that the guide must have reached there by this time, who would supply you with coolies if you are willing to pay for them at "3|" or "4|" a day each. I need not say that the coolies are not forced to labour in this [MM774C-000008-273] [?stak?] also as in the Punjab according to the notification of the Government.

Please let me know whether you would pay 2| a day towards fodder of elephant, so as to enable me to issue orders for the same.

Yours truly
[?Signature?]
H.H. of Sirmor

To Dr Eug Dubois
Kolar

[Next](#) letter with this correspondent
[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000008-272]

Nahan
Dated 4 March 1895

Sir

In reply to your letter of to-day, I have the pleasure to inform you that the guide must have reached there by this time, who would supply you with coolies if you are willing to pay for them at "3|" or "4|" a day each. I need not say that the coolies are not forced to labour in this [MM774C-000008-273] [?stak?] also as in the Punjab according to the notification of the Government.

Please let me know whether you would pay 2| a day towards fodder of elephant, so as to enable me to issue orders for the same.

Yours truly
[?Signature?]
H.H. of Sirmor

To Dr Eug Dubois
Kolar

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000008-271 right]

Kolar, 4 March 1895.

Your Highness!

In reply to Your letter of today

I have the honour to reply to Your letter of today that of course I shall pay the coolies I shall need employing, and with much pleasure r|4| a day each.

Likewise I am willing to pay 2| a day towards fodder of elephant; so I ask Your Highness kindly to send as soon as possible an elephant via Kolar to Haripur, for which place I am starting tomorrow morning.

I enquired about the guide at the Chowki Kolar, but he is not yet seen having reached here.

Your Highness could, however, very much contribute [?????] further [???] my scientific work by leaving me as a guide for some days the Forest Guard Lachi Rham of the Chowki Kolar, who knows all about the places where fossil bones are to be found and replace him for these few days by another

I should but be too glad to recompense that man for his than done extra work

Hoping favourable reply Your Highnesses most respectfully Dr Eug Dubois of the N.I.S.

To the Mah of Sirmur Nahan

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000008-271 right]

Kolar, 4 March 1895.

Your Highness!

In reply to Your letter of today

I have the honour ~~to inform you~~ ^{to reply to Your letter of today} that of course I shall pay the coolies I shall need employing, and with much pleasure r|4| a day each.

~~Also~~ Likewise I am willing to pay 2| a day towards fodder of elephant; so I ask Your Highness kindly to send as soon as possible an elephant via Kolar to Haripur, for which place I am starting to morrow morning ~~has~~ ^{soon as possible}

~~Inquiring~~ I enquired about the guide at the Chowki Kolar, ~~the Forest [Guard] did~~ ^{but he [?????] he} is not yet ~~seen~~ ^{seen [????]} having reached here.

Your Highness good, however, very much ~~obliged me and promote~~ ^{contribute [?????] further [???] my scienti-^{fic} work} by leaving me ^{as a guide} for some days the Forest Guard ^{Lachi Rham} of the Chowki Kolar, who knows all about the places where fossil bones ^{are to be found} and ~~and [?????] replace~~ ^{replace him} for these ~~time~~ ^{short} few days by another ~~man in his place~~.

I should but be too glad to recompense that man for his ^{than done} extra ~~[by ????]~~ work

Hoping favourable reply Your ^{Highnesses} most respectfully Dr Eug Dubois of the N.I.S.

To the Mah of Sirmur Nahan

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000008-274]

Nahan
Dated 5 March 1895

Dear Sir

I have just come to know that the guide sent from here waited you at Haripur. The guide was ordered to proceed to Haripur, because you informed me by a telegram of your arrival there. However I write to inform you that the guide will meet you to-morrow. He knows places better than the forest guard Lachi Ram & is a clever man.

[MM774C-000008-275]

I need not say that the elephant will be there in 3 or 4 day's time

Hoping you are well

yours truly

[?Signature?]

H.H. of Sirmor

To

Dr Eug Dubois
Haripur

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

1176

— Send from British India —

[MM774C-000008-274]

Nahan
Dated 5 March 1895

Dear Sir

I have just come to know that the guide sent from here waited you at Haripur. The guide was ordered to proceed to Haripur, because you informed me by a telegram of your arrival there. However I write to inform you that the guide will meet you to-morrow. He knows places better than the forest guard Lachi Ram & is a clever man.

[MM774C-000008-275]

I need not say that the elephant will be there in 3 or 4 day's time

Hoping you are well

yours truly

[?Signature?]

H.H. of Sirmor

To

Dr Eug Dubois
Haripur

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000010-185]

Tulung Agung, 7 March 1895

My Dear Doctor,

I would have written you long ago but have been very busy at my work with the new coffee estate on the Willis and generally very wearied after my day's work en not much disposed for letter writing.

Things are going on after a fashion, but not very briskly. I have rather few workers and bad weather with difficult muddy roads etc etc. today I am down in town with Mr Boyd as I required to see the Asst. Resident + Controllor in connection with my coffee estate. I thus profit by the opportunity to write you a few lines but you will excuse brevity on my part as I have not much time and less news. Indeed there is nothing here worthy of mention. Everything is going on in its customary course. Dr van Buren of Djombang is coming to Kediri on 1st April + Dr vd Velde is going to Europe. Mr van der Woude is not in the

[MM774C-000010-186]

best of health + is at present with the doctor at Blitar I hear.

I suppose you have now seen much of northern British India? I trust you met with a kindly reception there and are pleased with your visit. You will now no doubt have acquired fluency in speaking English and I sincerely hope your visit to Calcutta has been a profitable one for you from a scientific standpoint.

The time is nearing when your return to Java may be looked for is not far distant, + I trust you will find everything here in the best order and have no reason to regret the journey you undertook to British India.

When you return to Tulung Agung we shall be sure to meet you once more and hear of your travels.

Wishing you a safe return to Java, believe me to be with kind regards, in which Mr Boyd heartily joins me, Yours Sincerely

Adam Prentice

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000010-185]

Toeloeng Agoeng, 7 March 1895

My Dear Doctor,

I would have written you long ago but have been very busy at my work with the new coffee estate on the Willis and generally very wearied after my day's work en not much disposed for letter writing.

Things are going on after a fashion, but not very briskly. I have rather few workers and bad weather with difficult muddy roads etc etc. today I am down in town with Mr Boyd as I required to see the Asst. Resident + Controleur in connection with my coffee estate. I thus profit by the opportunity to write you a few lines but you will excuse brevity on my part as I have not much time and less news. Indeed there is nothing here worthy of mention. Everything is going on in its customary course. Dr van Buren of Djombang is coming to Kediri on 1st April + Dr vd Velde is going to Europe. Mr van der Woude is not in the

[MM774C-000010-186]

best of health + is at present with the doctor at Blitar I hear.

I suppose you have now seen much of northern British India? I trust you met with a kindly reception there and are pleased with your visit. You will now no doubt have acquired fluency in speaking English and I sincerely hope your visit to Calcutta has been a profitable one for you from a scientific standpoint.

The time is nearing when your return to Java may be looked for is not far distant, + I trust you will find everything here in the best order and have no reason to regret the journey you undertook to British India.

When you return to Toeloeng Agoeng we shall be sure to meet you once more and hear of your travels.

Wishing you a safe return to Java, believe me to be with kind regards, in which Mr Boyd heartily joins me, Yours Sincerely

Adam Prentice

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000010-004]

[In pencil by ED: Allahabad ± 2 m[iles] NE of Haripur]

The Manager "Pioneer" Allahabad

Dear Sir,

Kindly send me S.V.P.P. a copy of the "Pioneer", published about a year ago, which contained either an announcement, or advertisement — [?????] say which – regarding a proposal by the Maharadja of the Nahan to utilise the fossils bones found in the Siwaliks for manure.

An early reply to

[MM774C-000010-005]

to the above address will oblige

Yours faithfully

c/o Dr Alcock

P.S. As I am now travelling to c

c/o Dr Alcock

Indian Museum

Calcutta

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000010-004]

[In pencil by ED: Allahabad ± 2 m[iles] NE of Haripur]

The Manager "Pioneer" Allahabad

Dear Sir,

Kindly ~~let me know your charges to supply me with~~ ^{send me S.V.P.P.} a copy of the "Pioneer", published about ~~12 months~~ ^{a year} ago, which contained either ~~an article,~~ ^{an} announcement, or advertisement — [?????] say which – regarding a proposal by the Maharadja of the Nahan to utilise the fossils bones found in the Siwaliks for manure.

An early reply to

[MM774C-000010-005]

to the above address will oblige

Yours faithfully

c/o Dr Alcock

P.S. As I am now travelling to c

c/o Dr Alcock

Indian Museum

Calcutta

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000005-261]

Camp Haripur (Sirmoor) 9.3.95

Most esteemed Director.

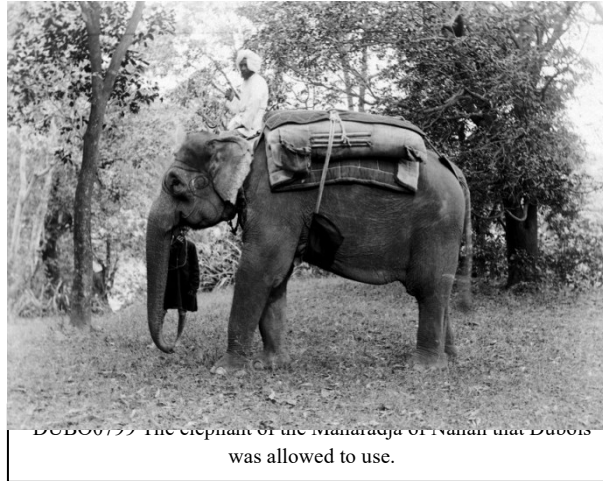
I'm pleased to be able to write you that your intervention by means of the Punjab Government have worked nicely on the Maharadja of Nahan. He gave me all the help I wished for and made good by allowing me the use of an elephant. I have already found some very good bones (at least useful) and bought some more from the natives. Although I think that the part of the Siwaliks beyond the Jumna does not seem worthwhile for further exploration for vertebrate remains, I am however, with regard to the part west of the Jumna, definitely of the view that it would be

[MM774C-000005-262]

worthwhile, if, like I have on similar locations in Java, for some years

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

DDB00739 The elephant of the Maharadja of Nahan that Dubois was allowed to use.

[MM774C-000005-261]

Camp Haripur (Sirmoor) 9.3.95

Geehrtester Herr Director.

Es freut mich sehr Ihnen schreiben zu können, dass Ihre Intervention durch das Punjab Government auf den Maharadja von Nahan ganz gute Erfolge bewirkt hat. Er gab mir alle gewünschte Hülfe und zu guter Letzt auch den Gebrauch eines Elephanten. Ich habe auch schon einige gute Knochen (wenigstens brauchbare) gefunden und kauft einige von den natives. Während der Teil der Siwaliks jenseits der Jumna mir weitere Exploration für Vertebraten-resten nicht werth scheint bin ich hingegen mit beziehung zu dem Theile westlich von der Jumna ganz entschieden der Ansicht, dass es

[MM774C-000005-262]

lohnend sein würde ihn in der Weise wie ich dergleichen Fundorten in Java während einigen Jahren

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000008-276]

Sirmoor state
dated Nahan 10 March 1895

Dear Sir

In compliance with your request contained in your letter of the 5 Instant I have the pleasure to inform you that this day I have issued orders to the forest guards at chowka Haripur to give you some 5 fossil bones.

yours truly
[?Signature?]
H.H. of Sirmor

To

Dr Eug Dubois
Camp Haripur

This is the last letter with this correspondent
[Previous](#) letter with this correspondent

1180

— Send from British India —

[MM774C-000008-276]

Sirmoor state
dated Nahan 10 March 1895

Dear Sir

In compliance with your request contained in your letter of the 5 Instant I have the pleasure to inform you that this day I have issued orders to the forest guards at chowka Haripur to give you some 5 fossil bones.

yours truly
[?Signature?]
H.H. of Sirmor

To

Dr Eug Dubois
Camp Haripur

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000001-021]

Indian Museum
10.3.95
My dear Dubois,

I am glad to learn that you are safely started at last, and I hope you will have good luck.

I got your box of photographic apparatus landed, and sent it off by post last week. I fancy it will have reached you by this time.

[MM774C-000001-023]

No letters have come for you some time.

I am sorry that you misunderstood my remarks about bottling up once anxieties and apprehensions. I did not mean that I was annoyed because you asked me to send the telegram; what I meant to suggest that your own friends might be needlessly alarmed by telegram. Holland left for England last Friday

[MM774C-000001-022]

but [tim?] is still here and as merry as a cricket.

You must pardon my not writing [?????]; but I have so much to do with the care of this big place, and with the Crustacea, and with editing the Journal of the Asiatic Society that I begin to hate the sight of my pen.

Yours ever sincerely
A. Alcock

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000001-021]

Indian Museum
10.3.95
My dear Dubois,

I am glad to learn that you are safely started at last, and I hope you will have good luck.

I got your box of photographic apparatus landed, and sent it off by post last week. I fancy it will have reached you by this time.

[MM774C-000001-023]

No letters have come for you some time.

I am sorry that you misunderstood my remarks about bottling up once anxieties and apprehensions. I did not mean that I was annoyed because you asked me to send the telegram; what I meant to suggest that your own friends might be needlessly alarmed by telegram Holland left for England last Friday

[MM774C-000001-022]

but [tim?] is still here and as merry as a cricket.

You must pardon my not writing [?????]; but I have so much to do with the care of this big place, and with the Crustacea, and with editing the Journal of the Asiatic Society that I begin to hate the sight of my pen.

Yours ever sincerely
A. Alcock

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000007-497]

The Hague, 11 March 1895

Dear Mr Dubois!

It is with some disgust that I put a date above this letter, for both your kind letters I did receive in good order and I'm ashamed that answering them has taken such a long time. But you need not take this personal, for you are by no means the only one and it has only been caused by my reluctance to write about the situation I was in, which was very poorly for a very long time, which dissuaded me of doing anything at all. Be assured however

[MM774C-000007-498]

that my feelings towards you haven't changed a bit and I have always, wherever possible, followed your doings with interest.

I recently saw an article of your finds from Kediri in the Med. Spectator that did not exactly share your views about *Pythekanthropus erectus*, but nevertheless spoke about your work with great interest. I do hope to hear some more about it once you are here. In the Courant I recently saw that you will remain to work in Kediri again until May. So your earlier plan to go to Europe via British India has not materialised which will have been according to your wishes. I do, however, hope that your trip to Calcutta will still happen and I desire to see you here afterwards, hopefully with your wife and the kids and all in full health.

By the time I also hope to be fully recovered, as I making noticeable progress. Happily my wife and daughter are doing very well and enjoying the European life. I will not risk going to the warm Batavia again: one lesson has sufficed.

Receive with your wife our cordial greetings, much love to the kids and believe me to be still with high esteem and friendship
yours truly

Kroesen

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000007-497]

den Haag, 11 Maart 1895

Waarde heer Dubois!

't Is met eenige weerzin dat ik hierboven een datum plaats want Uw beide hartelijke brieven heb ik indertijd behoorlijk ontvangen en ik schaam mij met de beantwoording er van zóo lang gewacht te hebben. Maar een personaliteit behoeft U er niet in te zien, want ge zijt lang de eenige niet en mijn tellkens uitstellen was uitsluitend het gevolg van mijn tegenzin om te schrijven en U een gevolg van den toestand waarin ik verkeerde en die zeer langen tijd zeer veel te wenschen overliet, zoodat mij elke lust om iets uit te voeren ontbrak. Wees echter verzekerd

[MM774C-000007-498]

dat mijn gevoelens tegenover U geenszins zijn veranderd en dat ik U steeds waar mogelijk met belangstelling heb gevolgd.

In den Med. Spectator zag ik onlangs een artikel over Uwe vondsten in Kediri, waarin wel is waar Uw overtuiging omtrent den Pythekanthropus erectus nog niet zoo gedeeld wordt, maar toch met belangstelling over Uw werk gesproken wordt. Ik hoop later als U hier zijt nog wel 't één en ander daaromtrent van U te vernemen. In de Courant zag ik onlangs dat U weder tot [???] Mei in Kediri werkzaam blijft. Van het plan om reeds vroeger over Britsch-Indië naar Europa te gaan is dus niet gekomen en dat zal wel overeenkomstig Uwe wenschen zijn geweest. Ik hoop echter dat de reis naar Calcutta er nu niet bij in zal schieten en ben verlangend U later zelf hier te zien, naar ik hoop met vrouw en kinderen in volle gezondheid.

Tegen dien tijd hoop ik ook weder geheel in orde te zijn, want ik ga merkbaar vooruit. Gelukkig maken mijne vrouw en dochter 't zeer goed en 't leven in Europa bevalt ons ook best. Ik waag mij dan ook niet meer op 't warme Batavia: één les was [?wel?] voldoende.

Ontvang met mevrouw onze hartelijke groeten, veel liefs voor de kinderen en geloof mij steeds hoogachtend en vriendschappelijk

Uw zeer dienstw.

Kroesen

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000005-263]

No. 252

From

C. L. Griesbach, Esq., C.I.E., F.G.S.,
Director, Geological Survey of India

To

Dr. E. Dubois,
Nahan
Dated Calcutta, the 13th March 1895.

Sir,

Has the honour to forward a copy of the following for information

C. L. Griesbach
for Director, Geological Survey of India

No. 702/3

Government of India.

Department of Revenue and Agriculture (Geology and Minerals)

Calcutta, the 6th March, 1895.

Forwarded to the Director, Geological Survey of India, for information with reference to his letter N° 211, dated the 28th February 1895.

Byover
Saf E.D. Maclagan
Under-Secretary of the Gov^t of India.

[MM774C-000005-264]

List of Papers forwarded.

Copy of telegram from the Foreign Department to the Government of the Punjab, N° 722 I, dated 1st March 1895.

Telegram from the Foreign Department to the Government of the Punjab, N° 722 I, dated 1st March 1895.

Revenue and Agricultural Departments endorsement 172 dated 16th January. Doctor Dubois Geological Savant, reports obstruction by Raja Nahan owing it is stated to orders having been issued to Raja through Extra Assistant Commissioner, Umballa. Kindly ensure courteous treatment and assistance for Dr Dubois.

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000005-263]

No. 252

From

C. L. Griesbach, Esq., C.I.E., F.G.S.,
Director, Geological Survey of India

To

Dr. E. Dubois,
Nahan
Dated Calcutta, the 13th March 1895.

Sir,

Has the honour to forward a copy of the following for information

C. L. Griesbach
for Director, Geological Survey of India

No. 702/3

Government of India.

Department of Revenue and Agriculture (Geology and Minerals)

Calcutta, the 6th March, 1895.

Forwarded to the Director, Geological Survey of India, for information with reference to his letter N° 211, dated the 28th February 1895.

Byover
Saf E.D. Maclagan
Under-Secretary of the Gov^t of India.

[MM774C-000005-264]

List of Papers forwarded.

Copy of telegram from the Foreign Department to the Government of the Punjab, N° 722 I, dated 1st March 1895.

Telegram from the Foreign Department to the Government of the Punjab, N° 722 I, dated 1st March 1895.

Revenue and Agricultural Departments endorsement 172 dated 16th January. Doctor Dubois Geological Savant, reports obstruction by Raja Nahan owing it is stated to orders having been issued to Raja through Extra Assistant Commissioner, Umballa. Kindly ensure courteous treatment and assistance for Dr Dubois.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000003-050]

13 March 1895

Dear Sir,

I see from a notice in the Morning Post that you have visited India with the object of exploring the Siwaliks for fossils.

I am an enthusiastic palaeontologist myself, and have been very successful in exploring the Jamna [?tros] – . 80 feet below the Gangetri alluvium

[MM774C-000003-051]

and have a fair collection of fossils from there.

I shall be glad to put you up if you will pay me a visit. I live at Meja Road within 50 yards of the Railway Station in R. is 24 miles east of Allahabad.

Among other fossils I have found a right human molar in perfect preservation in [?????]- In the Siwaliks you may expect *Anthropopithecus sivalensis*— my friend Mr [?Js Hertold?] found the jaw described by Lydekker.— After [?????] [?????] [?ic] after 15 May I would have fifteen days or a month I proposed to devote to tiger shooting this year in the Nami Jal Terai — Only my slight [?????] of fossils have been found here

[MM774C-000003-052]

as the Siwaliks are not much exposed.

I [?????] I shall have the pleasure of making your acquaintance

yours sincerely

J. Cockburn

Assts Dp opum Agent

Brifa Road

[?.v.R.]

Allahabad Dist.

I may tell you that I have an intimate acquaintance with the osteology of extinct Indian Mammalia and can generally fix a fossil bone or tooth at right J.C.

This is the only letter with this correspondent

[MM774C-000003-050]

13 3/95

Dear Sir,

I see from a notice in the Morning Post that you have visited India with the object of exploring the Siwaliks for fossils.

I am an enthusiastic palaeontologist myself, and have been very successful in exploring the Jamna [?tros] – . 80 feet below the Gangetri alluvium

[MM774C-000003-051]

and have a fair collection of fossils from there.

I shall be glad to put you up if you will pay me a visit. I live at Meja Road within 50 yards of the Railway Station in R. is 24 miles east of Allahabad.

Among other fossils I have found a right human molar in perfect preservation in [?????]- In the [?Sualics] you may expect *Anthropopithecus [?????]*— my friend Mr [?Js Hertold?] found the jaw described by Lydekker.— After [?????] [?????] [?ic] after 15 May I would have fifteen days or a month I proposed to devote to tiger shooting this year in the Nami Jal Terai — Only my slight [?????] of fossils have been found here

[MM774C-000003-052]

as the Sualics are not much exposed.

I [?????] I shall have the pleasure of making your acquaintance

yours sincerely

J. Cockburn

Assts Dp opum Agent

Brifa Road

[?.v.R.]

Allahabad Dist.

I may tell you that I have an intimate acquaintance with the osteology of extinct Indian Mammalia and can generally fix a fossil bone or tooth at right J.C.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000005-007]

J.S.GAMBLE

Dehra Dún
15 March 1895

My dear D^e Dubois

I was delighted to get your letter of the 12th and to hear that at last the difficulties had passed away & you were in the middle of the Siwalik fauna at last and getting some result for all your trouble. I hope you will not be going off in too great a hurry but will work on until you get an *Anthropopithecus* if that imaginary creature is nearer to *Homo sapiens* than your *Pithecanthropus* of Java.

I quite think, with you that it will be well worth

[MM774C-000005-008]

while if our Geological Survey undertakes a further exploration and really worked out the fossil – yielding localities thoroughly and systematically.

I ought, before this, to have answered your interesting letter of the 3rd from Kalesar with the account of the way in which the German geologists have treated your discoveries. I hope you will succeed in bringing them all round eventually & possibly in making them stronger believers even then if they had accepted your demonstration straight off. I suppose it is only human nature when a new thing is brought out for the authorities to try to find all the arguments they can against it.

We are very busy now with our [?snow in ?????] and the weather is beginning to get warm as it is bound to do at this season. In a few days I shall have a large party of visitors here. I wish there was some chance of you returning this way to join us & tell us all about your doings. With kindest regards & my best wishes for more & increasing success I am

Yours sincerely
J.S. Gamble

This is the last letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000005-007]

J.S.G.

Dehra Dún
Mch 15.1895

My dear D^e Dubois

I was delighted to get your letter of the 12th and to hear that at last the difficulties had passed away & you were in the middle of the Siwalik fauna at last and getting some result for all your trouble. I hope you will not be going off in too great a hurry but will work on until you get an *Anthropopithecus* if that imaginary creature is nearer to *Homo sapiens* than your *Pithecanthropus* of Java.

I quite think, with you that it will be well worth

[MM774C-000005-008]

while if our Geological Survey undertakes a further exploration and really worked out the fossil – yielding localities thoroughly and systematically.

I ought, before this, to have answered your interesting letter of the 3rd from Kalesar with the account of the way in which the German geologists have treated your discoveries. I hope you will succeed in bringing them all round eventually & possibly in making them stronger believers even then if they had accepted your demonstration straight off. I suppose it is only human nature when a new thing is brought out for the authorities to try to find all the arguments they can against it.

We are very busy now with our [?snow in ?????] and the weather is beginning to get warm as it is bound to do at this season. In a few days I shall have a large party of visitors here. I wish there was some chance of you returning this way to join us & tell us all about your doings. With kindest regards & my best wishes for more & increasing success I am

Yours sincerely
J.S. Gamble

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000006-136]

Haripur in the Siwaliks of Sirmoor
15 March 1895

Punjab

Highly esteemed Professor,

Your very benevolent letter of 4 December of the past year has only reached me now, as it has been forwarded to me from Java, and has met with all kinds of delays before it arrived. Please allow me therefore to firstly express my sincere thanks for your letter and, following your invitation, to entrust you with the wishes I have of what I think is most necessary in the interest of my research. May I be allowed to shortly explain the matter. I'd thereby hope that the iron which has become hot by "*Pithecanthropus erectus*" as you phrased it, may still be sufficiently hot that you will be able to yet forge it.

Of the arrangements you mentioned that need to be put into place the first to deal with is transference of my ~~treasures~~ and myself to the Netherlands and from there do comparative studies in several European museums. The Government of the Dutch Indies already has taken the necessary steps to that extent by deciding that upon my return from British India in May next I will be sent to the Netherlands for the intended study and description of my collection, which I have already largely shipped in December of the last year to the State Museum of natural history in Leyden (via the Ministry of Colonies). I have requested the misters Jentink and Martin, to leave the chests unopened until my arrival, mainly in the interest of the objects, and also in my personal interest, a request which I expect these gentlemen to honour. Hoping that my transfer also will indeed take place, may I, however, be allowed to call upon your help in advance should there be any last minute objections to that, which I actually hardly deem possible. Already for several years the Department of Education, Religion and Trade have pressed to finish the fieldwork in favour of such a description and only reluctantly they kept

[MM774C-000006-137]

agreeing with extending my appointment, a reluctance that finally could not be overcome. I do, however, now think it necessary to work on the material I collected and even just for the sake of "*Pithecanthropus*" my presence in Europe is necessary. As I have learned from here, my description has been very poorly understood by men like Virchow and W. Krause, and surely also by many others, which will make it necessary to give explanations in person and show the objects, which – I am certain – will remove any doubts about the *Pithecanthropus*-character of all I have described.

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000006-136]

Haripur in de Siwaliks van Sirmoor
15.3.95

Britsch Indië Punjab

Hooggeachte Professor,

Uw zeer vriendelijk welwillende schrijven^{brief} van den 4den December a.p. gewerd mij eerst heden, daar hij mij vanuit Java nagezonden, onderweg vertraging ondervonden heeft. Vergun mij dan in de eerste plaats U mijnen hartelijke dank daarvoor te betuigen en vervolgens dan, gevolg gevende aan Uwe uitnodigingen om U vrijmoedig om U ~~ontrent~~ mijnne wenschen aangaande hetgeen ik in het belang mijne nasporingen en onderzoekingen thans het meest wenschelijk noodig acht, in mijn toe te vertrouwen te nemen, zij 't mij vergund die in 't kort uiteen te zetten. Het spijt mij Ik hoop daarbij dat het door "*Pithecanthropus erectus*", zooals gij schrijft, heet gemaakte ijzer nog smeedbaar gen heet ^{genoeg en smeedbaar} zijn mag, dat het U mogelijk zij het alsnog te smeden.

Van de door U aangestipte verdere thans te treffen regelingen schijnt is mij thans ^{thans} schijnt mij zeker in de eerste plaats aan de orde te stellen overbrenging van mijn schatten en van mijzelf naar ^{Europa} Nederland ^{van daaruit} vergelijkende studie in de verschillende ^{europesche} museums ^{te [???]}. De Regeer Ned-Indische Regeering heeft daartoe ook reeds de noodige stappen gedaan zoodat is vastgesteld dat ik tegen nog in Mei ^{a.s.} na mijne terugkomst van Britsch Indië naar ^{Europa} Nederland zal worden gezonden voor de bedoelde studie en de beschrijving mijner collectie, die door mij reeds tegen het [????] in December a.p. [????] naar het R. Museum van Natuurlijke Historie te Leiden (via Min. van Koloniën) grotendeels was is afgezonden. Een klein deel Ik verzocht de heeren Jentink en Martin, de kisten, vooral in 't belang der voorwerpen, en ook in mijn persoonlijk belang tot aan mijne komst ongeopend te laten, een verzoek, dat waarvan ik verwacht, dat het door die Heeren zal worden [????] gevolg gegeven. Hopende dat ook mijne zending in vervulling zal gaan is het mij echter vergund bij voorbaat Uwe hulp in te roepen wanneer ter elfder ure daartoe bezwaren wijzen mochten, waarvan hetgeen ik trouwens nauwelijks mogelijk acht. Reeds sedert eenige ^{de laatste} jaren werd er vanwege het Dep. van O.E.N. aangedrongen op afsluiting van mijn onderzoek voor een dergelijke beschrijving en met eenige weezin ging men daar

[MM774C-000006-137]

telkens tot verlenging mijner opdracht over, een weezin, die om niets meer te overwinnen viel. Ik achtte echter in ieder geval thans bewerking van het bijeengebrachte materiaal nodigt en zou mijne te reeds alleen om den "*Pithecanthropus* mijne eigen komst in Europa nodig achten. Mijne beschrijving is door mannen als Virchow en W. Krause, zoo als ik hier vernam en zeker ook door vele anderen zeer slecht begrepen, dat het noodig wordt mondelinge uitlegging te geven en vooral de voorwerpen te vertoonen, die – ik ben er zeker van – alle redelijken twijfel aan het *Pithecanthropus*-karakter ^{der van al de door mij beschreven} fossiele voorwerpen hun bij elkander behoren zullen wegnemen.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000005-268]

Geological Survey of India 18 March 1895

My very honoured friend,

Your letter of 9 March I have only received upon my return from the Central Provinces and I'm pleased to hear that the Raja of Nahan now finally understood the matter clearly. I hope

[MM774C-000005-269]

you will find a complete skeleton of the "missing link".

Have you read Lydekkers critique in Nature on your work? He is convinced that *Pithecanthropus erectus* is not a transitional form! I'm very busy with work since I've returned so please excuse my scribbling.

[?Noetling] will be here when you come to Calcutta.

Should you go to the Narbada Valley, I could point out some localities to you between Jubbalpore and Hosbangabad. You will, however, hardly have time

[MM774C-000005-270]

if you want to be in Calcutta by April.

With best greetings

yours truly

C.L.Griesbach

Holland went home I did not yet meet Dr Alcock.

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

1187

— Send from British India —

[MM774C-000005-268]

Geological Survey of India 18/3/95

Mein Sehr geehrter Freund,

Ihren Brief vom 9ten [??] habe ich erst nach meiner Rückkunft von der Central Provinces erhalten + es freut mich sehr zu hören dass der Raja von Nahan jetzt die Sachlage deutlich verstanden hat. Hoffentlich

[MM774C-000005-269]

finden Sie ein vollständiges Skelett von dem "missing link".

Haben Sie Lydekkers critique Ihrer Abhandlung in Nature gelesen? Er ist überzeugt davon, dass Pithec^s-erectus keine Übergangsform ist! Ich bin furchtbar voll mit Arbeit seit meiner Rückkehr + somit entschuldigen Sie dieses gekritzelt.

[?Noetling] wird hier sein wenn Sie nach Calcutta kommen.

Wenn Sie nach dem Narbada Thal gehen wollten, so könnten ich Ihnen jetzt Localitäten angeben zwischen Jubbalpore + Hosbangabad. Sie werden aber kaum Zeit dazu haben

[MM774C-000005-270]

wenn Sie schon im April in Calcutta sein wollen.

Mit besten Grüßen

Ihr ergebener

C.L.Griesbach

Holland ist nach Hause abgefahren + den Dr Alcock habe ich noch nicht getroffen.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000010-144]

Post Office Department
to be returned with the reply written in the right-hand column
from

THE POSTMASTER
Nahan

To
Dr E. Dubois
Haripur
NO. Do DATE 22 March 1895

Sir,
The three letters

[?al??ded?] to in your
todays letter were
duly posted on the
20th Instant and
there was one letter
yesterday received
to your address but
it was redirected

The POSTMASTER

[MM774C-000010-145]

to Calcutta as desired in your former note.

I have [?ac]
[?signature]
Sub Postmaster

one letter came by todays post herewith send

This is the only letter with this correspondent

[MM774C-000010-144]

Post Office Department
to be returned with the reply written in the right-hand column
from

the postmaster
Nahan

To
Dr E. Dubois
Haripur
NO. Do DATE 22.3.1895

Sir,
The three letters

[?al??ded?] to in your
todays letter were
duly posted on the
20th Instant and
there was one letter
yesterday received
to your address but
it was redirected

The POSTMASTER

[MM774C-000010-145]

to Calcutta as desired in your former note.

I have [?ac]
[?signature]
Sub Postmaster

one letter came by todays post herewith send

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000010-149]

25 March 1895

Camp via Nahan

My dear Dr Dubois.

I have much pleasure in enclosing the cutting from the morning post of the 13th instant the other paper about the *Pithecanthropus [erectus]* in about the 20th and asked the editors to send you a copy of the paper in which it appears direct to your address at Calcutta. I hope you have met with more success since I left Haripur and nothing will give me greater delight than to hear that you have found

[MM774C-000010-150]

either a *Pithecanthropus* or even an *Anthropopithecus* but from y^r account of the Java [?sticta?] I am sure it will be [?????] [?????] to find the former. While working near Kala Amb where I am told there are fossils I shall have a search on my own account and if I find any will either let you know or send it on to you.

I hope you will soon reap the benefits of what is the grandest discovery of the 19th century and should you be so lucky please do not forget that I shall

[MM774C-000010-151]

be pleased not only to hear it but to recall minding the many pleasant evenings I enjoyed at Haripur with you.

I am encamped near some pine forest [?ocry] much to Herbert's delight for he is all to get a good bag of game [???'mincely?]; The isolated little hill that rises out of [?acrust?] plain country is made up entirely of quartzite and thus much [?mirs] the Siwalik features I have had all this while.

Trusting this will find you safe at Calcutta and looking forward to your return home

I remain
yours sincerely
C.B. Potter
Survey of India

[This is the only letter with this correspondent](#)

1189

— Send from British India —

[MM774C-000010-149]

25/3/95

Camp via Nahan

My dear Dr Dubois.

I have much pleasure in enclosing the cutting from the morning post of the 13th instant the other paper about the *Pithecanthropus [?????]* in about the 20th and asked the editors to send you a copy of the paper in which it appears direct to your address at Calcutta. I hope you have met with more success since I left Haripur and nothing will give me greater delight than to hear that you have found

[MM774C-000010-150]

either a *Pithecanthropus* or even an *Anthropopithecus* but from y^r account of the Java [?sticta?] I am sure it will be [?????] [?????] to find the former. While working near Kala Amb where I am told there are fossils I shall have a search on my own account and if I find any will either let you know or send it on to you.

I hope you will soon reap the benefits of what is the grandest discovery of the 19th century and should you be so lucky please do not forget that I shall

[MM774C-000010-151]

be pleased not only to hear it but to recall to mind the many pleasant evenings I enjoyed at Haripur with you.

I am encamped near some pine forest [?ocry] much to Herbert's delight for he is all to get a good bag of game [???'mincely?]; The isolated little hill that rises out of [?acrust?] plain country is made up entirely of quartzite and thus much [?mirs] the Siwalik features I have had all this while.

Trusting this will find you safe at Calcutta and looking forward to your return home

I remain
yours sincerely
C.B. Potter
Survey of India

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000005-265]

To Umballa From Calcutta
Dr Dubois c/o Post Master Geological

Hand over tents to Norton company umballa for sale by auction should you not return umballa leave tents with any local auctioneer for sale

Umballa 26 March 1895

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000005-265]

To Umballa From Calcutta
Dr Dubois c/o Post Master Geological

Hand over tents to Norton company umballa for sale by auction should you not return umballa leave tents with any local auctioneer for sale

Umballa 26-3-95

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000005-270]

Geological Survey of India 26 March 1895

My dear friend,

Your telegram arrived today, which I replied immediately. Apparently you didn't receive my letter in Nahan?

As far as the tents are concerned, I request you leave them with Messrs Norton & Co in Umballa and

[MM774C-000005-271]

ask this firm to auction the tents at the first opportunity and then they can afterwards settle their account with me.

Obviously, if you do not come as far as Umballa, but leave from some other station to Calcutta, I would ask you, to have these old tents sold at a local Auctioneer. You will find buyers for them in many Bazaars in India.

Will you go to Jabi or to the Narbudda Valley? In those cases you would still need the tents.

Noetling will return from Burma by the end of the month.

[MM774C-000005-272]

I think this time you will complain about the heat in Calcutta. It's terribly humid.

Good luck

ever yours truly

C.L. Griesbach .

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000005-270]

Geological Survey of India 26/3/95

Mein lieber Freund,

Heute kam Ihr Telegram an, welches ich sofort beantwortete. Offenbar haben Sie meinen Brief in Nahan nicht erhalten?

Was die Zelte anbetrifft, so bitte ich Sie dieselben bei Messrs Norton & Co in Umballa zurückzulassen und

[MM774C-000005-271]

diese Firma zu beauftragen die Zelte bei erster Gelegenheit per auction zu verkaufen und zwar ^{sollen diesselben} nachher mir direct die Sache ~~zu~~ verrechnen.

Selbstverständlich, wenn Sie nicht nach Umballa kommen, sondern von eine andere Station nach Calcutta abreisen sollten, so würde ich Sie versuchen, diese alten Zelte irgend einem localen Auctioneer zum "verkitschen" zu überlassen. Solche gibt es überall in den Bazaars in Indien.

Werden Sie nach Jabi gehen, oder nach dem Narbudda Thal? In einem solchen Fall würden Sie Zelte gebrauchen.

Noetling kommt vor Ende des Monats von Burma zurück.

[MM774C-000005-272]

Sie werden sich diesmal in Calcutta über die Hitze beklagen, denke ich. es ist Scheußlich schwül.

Glück auf

Ihr immer ergebenster

C.L. Griesbach.

DUBO0843 Dubois' entourage with tent during his Siwalik expedition

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000008-461]

the noble Mr Eugène Dubois
Doctor phil.
At
Tulung Agung

Dear Mr Dubois!

As a member of the Royal Natural History Society I have been reading your contributions to the journal of that society with special interest. They have enlightened many things for me that before were completely dark; although my knowledge due to my education did not always allow me to follow your reasoning, especially when the text was necessarily laced with terminology of geology and palaeontology, fields of science of which I only have a very faint knowledge, I do think to have read correctly that, assumedly from a paleontological point of view, there is great interest in establishing the presence of the wild jungle animal the Santeng . I was recently hunting at the Gunung Pandan (at the border of Kediri, Madiun and Rembang), and asked about its presence. The answers were very vague; they only knew the animal from hearsay. My attempts to find it remained fruitless. However a few days ago I did meet someone, who has seen the animal with his own eyes. It was Mr Robert, who works at the wood purchase company: Landberg; this Mr Robert is currently living in Sumbajat, department Geissee, District Bengawan Djeru, along the Solo Rivier. He used to live in Bajangan, department

[MM774C-000008-462]

Bodjonegoro, District Pienawun. He was in a forest that was to be harvested, where he has seen the animal, which he called "Santèl", probably a local variation of Santeng. He described it as a miniature carabao, the size of a dog; the horn slightly bent outwards; he had no time to shoot it.

The above information is rather scarce, yet it is a confirmation and I think to be a rather authentic confirmation amongst the many vague messages about this peculiar animal.

You will certainly be aware that also Mr Cordes in his "Djati-forests in Java" mentions the animal as part of the Fauna of the Djati-forests (note at page 103). The author, however, doubts the existence of the animal.

After the end of the Baïram-festivities and such I want to try my luck at the slopes of the Andjësromo and Kukusan. I will keep the Santèng in mind and will let you know if I have a positive message.

With all esteem I call myself your Noble very learned Sir's

willing servant

H.van Meerten

Grissee 27 March 1895

This is the only letter with this correspondent

[MM774C-000008-461]

Den WelEd Hr. Eugène Dubois
Doctor phil.
te
Toeloong Agoong

Geachte Hr. Dubois!

Als lid der Kon. Nat. Vereeniging heb ik met bijzondere belangstelling de stukken gelezen door U aan het Tijdschrift van genoemde Vereeniging geschonken. Zij hebben voor mij een licht doen opgaan over vele zaken, die voor mij geheel duister waren; hoewel de mate mijner kennis in verband met de door mij genoten opleiding mij niet altijd toelieten Uwe redeneringen te volgen, vooral dan wanneer zij noodzakelijkerwijs doorspekt waren met de terminologie der geologie en palaeontologie, wetenschappen waarvan ik slechts zeer vage begrippen bezit, ~~was mij niet altijd vergund~~ ~~Doek~~ vermeen ik ^{toch} juist gelezen te hebben, door [be?]onderstellen dat er uit een paleontologisch oogpunt, groot belang bestaat om de aanwezigheid van het zeldzaam voorkomende wouddier Santeng te constateeren. Onlangs op jacht op den Goenoong Pandan (Grens Kediri, Madioen en Rembang), informeerde ik naar zijn aanwezigheid. De berichten waren zeer vaag; men kende het dier alleen van hooren zeggen. Mijne pogingen om het te vinden bleven vruchteloos. Dezer dagen sprak ik evenwel iemand, die het beest zelve inderdaad met eigen oogen gezien heeft. Het was de Hr. Robert, employé bij de Houtaankoop-vennootschap: Landberg; Genoemde Hr. Robert woont thans te Soembajat, Afdeeling Geissee, District Benggawan Djeroo, aan de Solo Rivier. Vroeger woonde hij te Bajangan, Afdeeling

[MM774C-000008-462]

Bodjonegoro, District Pienawoen. Het was in het aldaar in aan kap genomen bosch, dat hij het dier, dat hij evenwel "Santèl" noemde, waarschijnlijk eene plaatselijke verbastering van Santeng, gezien heeft. Hij beschreef het als een karbouw in miniatuur, van de grootte van een hond; de hoorens waren ~~uitwaarts~~ ^{uitwaarts} buitenwaarts gewogen; hij had geen tijd om het te schieten.

De inlichting in het bovenstaande is vrij mager, doch het is eene bevestiging en ik geloof nog al authentieke bevestiging van de vele bestaande vage berichten omtrent dit zonderlinge dier.

Het is U zeker bekend dat ook de Hr. Cordes in zijn "Djati-boschen op Java" het dier vermeld onder de Fauna der Djati-boschen (Noot op Blz. 103). De schrijver twijfelt evenwel aan het bestaan van het dier.

Na het einde der Baïram-feesten c.a. Ben ik voornemens mijn geluk te beproeven op de hellingen van Andjësromo en Koekoesan. Ik zal daarbij den Santèng niet uit 't oog verliezen en zal U bij gunstige uitkomst bericht zenden.

Met alle achting noem ik mij van Uw WelEd. ZGel.

de Dw Dienaar

H.van Meerten

Grissee 27 Maart 1895

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000005-272]

Geological Survey of India 1 April 1895

Esteemed friend,

Your letter and telegram of the 29th last have arrived Friday. Alas I could only now send you these two issues of nature as the office was closed because of holidays.

Hopefully you will still

[MM774C-000005-273]

get them in time. Your chests et cetera can be picked up from the railway station, if you desire so. With regard to the tents, thank you very much.

We will be very pleased to see you return to Calcutta again. Noetling has returned from Burma and is curious to meet you.

Forgive me for not writing a longer letter, I've got a lot to do at the moment.

Ever yours truly

C.L. Griesbach.

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000005-272]

Geological Survey of India 1st April 95

Gehrter Freund,

Ihr Telegram und Briefe vom 29ten ult. kamen Freitag an und leider konnte ich Ihnen die Zwei nummern von Nature erst heute senden, da das Office geschlossen war, — Feiertage halber.

Hoffentlich bekommen Sie

[MM774C-000005-273]

diesselben noch rechtzeitig. Ihre Kisten et. sollen von der Bahn abgeholt werden, wie Sie wünschen.

Bezüglich der Zelte meinen besten Dank.

Es wird uns viele Freude machen Sie wieder in Calcutta begrüßen zu können. Noetling ist von Burma zurückgekommen & ist begierig Ihre Bekanntschaft zu machen.

Entschuldigen Sie einen längern Brief, da ich gerade sehr viel zu thun habe.

Ihr immer ergebenster

C.L. Griesbach.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000012-031]

To

Dr Eug Dubois
Netherlands Indian Medical Service
Calcutta

Sir,

I beg leave to recollect that I, who now respectfully ventures to address you, am the lad who met you at Haripur and previously at Nahan at the Dak- Banglow.

I hope you have long left Amballa for Calcutta, and when you have reached there I shall be very glad to hear something from you and some service fit

[MM774C-000012-032]

for me in this part of this country. I shall be glad to do it. It has always been my ardent desire to please Europeans and other foreigners that may come in contact with me to increase acquaintances.

I shall be very thankful to receive a letter in the shape of a sort of testimonial regarding my English etc and the little service I could render you when at Haripur.

Hoping you are enjoying perfect health and with prayers,

Yours ffly

3.4.1895 Sukh Chain Sinha
Sirmoree
Nahan -
via Umballa

[MM774C-000012-033/34 Printed testimonials of Sukh Chain Sinha...]

[This is the only letter with this correspondent](#)

[MM774C-000012-031]

To

Dr Eug Dubois
Netherlands Indian Medical Service
Calcutta

Sir,

I beg leave to recollect that I who now respectfully ventures to address you, am the lad who met you at Haripur and previously at Nahan at the Dak- Banglow.

I hope you have long left Amballa for Calcutta, and when you have reached there I shall be very glad to hear something from you and some service fit

[MM774C-000012-032]

for me in this part of this country. I shall be glad to do it. It has always been my ardent desire to please Europeans and other foreigners that may come in contact with me to increase acquaintances.

I shall be very thankful to receive a letter in the shape of a sort of testimonial regarding my English etc and the little service I could render you when at Haripur.

Hoping you are enjoying perfect health and with prayers,

Yours ffly

3.4.1895 Sukh Chain Sinha
Sirmoree
Nahan -
via Umballa

[MM774C-000012-033/34 Printed testimonials of Sukh Chain Sinha...]

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000005-274]

Geological Survey of India 11 April 1895

Highly esteemed Professor,

Herewith I would like to introduce to you Dr Eugen Dubois from Java, the famously known discoverer of *Pithecanthropus erectus*.

He has been for several

[MM774C-000005-275]

weeks in India and surely has collected a lot of good stuff in our Siwaliks.

With best greetings

yours ever very truly

C.L. Griesbach

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

1195

— Send from British India —

[MM774C-000005-274]

Geological Survey of India 11th April 95

Hochgeehrter Her Professor,

Hiermit ich mir Ihnen Herrn Dr Eugen Dubois aus Java vorzustellen, dem rühmlichst bekannten Entdecker des *Pithecanthropus erectus*.

Er war auch mehrere

[MM774C-000005-275]

Wochen in Indien und hat gewiss vieles Schönes in unsern Siwaliks gesammelt.

Mit besten Grüßen

Ihr immer sehr

ergebenster

C.L. Griesbach

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000005-276]

Geological Survey of India 11 April 1895

My dear [Woodward](#),

Permit me to introduce Dr Eugen Dubois, the discoverer of the *Pithecanthropus erectus*.
He intends studying Siwalik and other bones in England and

[MM774C-000005-277]

I am quite sure you will give him your valuable advice and assistance.

With kind regards

Yours sincerely

C.L. Griesbach

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000005-276]

Geological Survey of India 11th April 95

My dear Woodward,

Permit me to introduce Dr Eugen Dubois, the discoverer of the *Pithecanthropus erectus*.
He intends studying Siwalik and other bones in England and

[MM774C-000005-277]

I am quite sure you will give him your valuable advice and assistance.

With kind regards

Yours sincerely

C.L. Griesbach

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000005-278]

Geological Survey of India 11th April 95

My dear D^r [Blanford](#),

Permit me to introduce Dr Eugen Dubois, the discoverer of the Pithecanthropus erectus.
He intends to remain some time in England to study fossil bones and I would be

[MM774C-000005-279]

much obliged if you would give him your valuable advice and assistance in his studies

Believe me to remain

Yours sincerely

C.L. Griesbach

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000005-278]

Geological Survey of India 11th April 95

My dear Dr Blanford,

Permit me to introduce Dr Eugen Dubois, the discoverer of the Pithecanthropus erectus.
He intends to remain some time in England to study fossil bones and I would be

[MM774C-000005-279]

much obliged if you would give him your valuable advice and assistance in his studies

Believe me to remain

Yours sincerely

C.L. Griesbach

[Click here to return to the content page](#)

[P5170096]

Calcutta, 12 April 1895.

Highly esteemed Professor [Martin]

Herewith I have the honour to send you a list with the contents of 14 chests, which within a few days I by kind intervention of Mr C.L. Griesbach Esq. F.G.S., Director of the Geological Survey of India, will be sent to the address of the State Museum of Natural History. [Footnote by Dubois:# I will return to Java tomorrow or the day after] The bones and stones were collected by me in the surroundings of Haripur in the south part of the Siwalik-Hills of the Sirmoor-State (Nahan), during a stay of almost 3 weeks. I did not find any fossil bones in the area east of the Jumma-river of the Siwalik-Hills. West of that river, which belongs to the, Sirmoor-state, there ought to be several good find spots. I only had time to visit one of them as the Maharadja of this little state initially – consequential to not having received sufficient direction – held me up and wasn't very helpful. I hope that this small collection gives evidence that it would be worthwhile, if the British Government would arrange for some years of exploration in these Siwalik Hills like the government of the Dutch Indies has done in Java.

I flatter myself with the hope that you will have no objections to also leave these chests unopened until my arrival, which is almost likely to be in June. [For transport list see Appendix page 2078]

Receive in advance my polite thanks also for your benevolent interventions in this matter and believe me to be with the highest esteem

your highly learned Sir's willing servant

Eug. Dubois

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[P5170096]

Calcutta, 12 April 1895.

Hooggeachte Professor

Bijgaande heb ik de eer U te doen toekomen eene lijst van den inhoud van 14 kisten, welke U binnen enkele dagen door vriendelijke tusshenkomst van den heer C.L. Griesbach Esq. F.G.S. de Director Geological Survey of India, per adres Rijks Museum van Natuurlijke Historie zullen worden toegezonden. [Footnote by Dubois:# Ik kom morgen of overmorgen naar Java terug] De beenderen en gesteenten werden door mij in de omstreken van Haripur in het zuidelijk gedeelte der Siwalik-Hills van den Sirmoor-State (Nahan) verzameld, gedurende een verblijf van bijna drie weken aldaar. In het gedeelte ten oosten der Jumma-rivier van de Siwalik-Hills vond ik geen fossiele gebeenten. In het ten westen dier rivier gelegen gedeelte, dat tot den Sirmoor-staat behoort, moeten meerdere goede vindplaatsen voorkomen. Ik kon slechts tijd vinden eene te bezoeken daar den Maharadja van dien kleinen staat mij aanvankelijk – ten gevolgen van onvoldoende aanwijzing – had opgehouden en weinig behulpzaam geweest was. Ik hoop door deze kleine verzameling het bewijs geleverd te hebben, dat het wel de moeite zou lonen, wanneer het Britsche Gouvernement geregeld gedurende eenige jaren in de Siwalik Hills dergelijke nasporingen liet instellen als de Nederlandsch Indische Regeering in Java gedaan heeft.

Ik vlei mij met de hoop, dat er geen bezwaar zal zijn ook deze kisten tot aan mijne komst, die zoo goed als zeker in Juni zal plaatshebben, ongeopend te laten.

Ontvang bij voorbaat mijn zeer beleefde dank ook voor Uwe welwillende bemoeiingen in deze en geloof mij met de meeste hoogachting

Uw Hooggel.'s dienstw. dienaar,

Eug. Dubois

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000006-134]

Calcutta, 13 March 1895.

Very approximative

Highly esteemed Professor,

Your very benevolent letter of 4 December of the past year, has to my great regret met with all kinds of delays before it had reached me. Please allow me therefore to firstly express my sincere thanks for your letter and subsequently, following your invitation, to entrust you with the wishes I have of what I think is most necessary in the interest of my research. May I be allowed to shortly explain the matter. I thereby hope that the iron which has become hot by "*Pithecanthropus erectus*" as you phrased it, may still be sufficiently hot that you will be able to yet forge it into the shape most suitable for the cause.

Of the arrangements you mentioned that need to be put into place the first to deal with is transference of my collection and myself to the Netherlands which will enable me, to from there, initiate comparative studies in several European museums. The Government of the Dutch Indies has taken the necessary steps to that extent. #Already last year December the largest part of my collection (about 400 chests) has, by intervention of the Ministry

[MM774C-000006-135]

of Colonies, been sent to the Museum of Natural History in Leyden, and I myself will be sent to the Netherlands in May next, after I have returned to Java from the British India, for further study and description of the collection. I have requested misters Jentink and Martin to leave the chests unopened until I have returned, mainly in the interest of the collection itself – a request which I expect these gentlemen to honour.

Hoping that my transfer will indeed take place, may I, however, be allowed to call upon your help in advance should there be any last minute objections to that, which I actually hardly deem possible. #Even just for *Pithecanthropus* my speedy arrival in Europe is now urgently needed. This species has met with a large and general interest, but my description has also been misunderstood by many, which gives the need to as soon as possible give further verbal explanations and more importantly show the objects, which in my opinion will remove all reasonable doubt about the *Pithecanthropus* characteristics of the fossils I have described. – The chances of finding any more or other parts of this species at the find site are very slim, as extensive explorations in the surroundings of these three objects remained fruitless. Of other species one could find many more there, and in other locations, but few new ones, and the material gathered so far is sufficient to make a description that is equally good as it could be if the collection were twice as large.

Furthermore the Government of the Dutch Indies desires for some time already a description to close the matter.

My leaving for Europe can, however, be combined with a continuation of the explorations. Currently on behalf of the irrigation works for the Solo Valley in the district Padingan of the Department Bodjonegoro in the residence Rembang, a deep cut of several kilometres length is being made in tuff layers-of which I am convinced that they contain bones. It might well be possible that rich find sites are being exposed and I have therefore, before I left for the British Indies, did everything I could to have the two sergeants, workmen of the engineer Corps, Kriele and de Winter, who have been at my disposal for many years and have acquired great skills in excavating fossil bones, assigned to Mr Pierson, the chief engineer of these works. He was immediately willing to have them, but my proposal on the matter to the Director of Education, Religion, and Trade seems to have arrived too late to have these men, who had already returned to their Corps, stationed at the Solo works. One day before I left, Mr Groeneveldt, whom I met in Batavia, promised to help, but I think he must have been unsuccessful, because I didn't hear anything any more of it. But I think it's a big shame, to have such a good opportunity go to waste to easily and with little expenses (these engineer workmen only get f 40 each month next to their

[MM774C-000006-136]

military income) possibly get a beautiful new collection of fossil bones that I allow myself to call on your benevolent help that the engineer workmen that used to be assigned, Kriele and de Winter, will now also be assigned to the chief of the irrigation works in the Solo Valley to collect any fossil bones that are being found during these works. I did myself find some bones on this terrain and a kind gentleman of the engineers of these works have sent me some. The latter, however, were, because of unskilled treatment, in such a state that the gentlemen in whose section they were found only expect to get decent fossils if they could be excavated under the supervision at the site of the engineer workmen mentioned earlier.

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000006-134]

Calcutta, 13.4.95.

Zeerapproximatief

Hooggeachte Professor,

Uw zeer welwillende brief van den 4^{den} December a.p. ondervond, tot mijn groot leed wezen, allerlei vertraging voor hij mij bereikte. Vergun mij daarom nu nog, in de eerste plaats U mijnen hartelijke dank voor dat schrijven te betuigen en dan, gevolg gevend aan Uwe uitnodiging, U mijne wenschen aangaande hetgeen ik in het belang mijner onderzoekingen thans het meest noodig acht, toe te vertrouwen, zij het mij vergund die in het kort uit een te zetten. Ik hoop daarbij dat het door "*Pithecanthropus erectus*" zooals Gij schrijft, heet gemaakte ijzer nog thans reeds genoeg zijn mag, dat het U mogelijk zij het alsnog in den voor de zaak meest gunstigen vorm te smeden.

Van de door U aangestipte thans te treffen regelingen is zeker in de eerste plaats aan de orde de overbrenging van mijne collectie en van mijzelf naar Nederland teneinde van daaruit in de verschillende europeesche museums vergelijkende studiën te kunnen maken. De Nederlandsch-Indische Regeering heeft daartoe reeds de noodige stappen gedaan. # Reeds in December a.p. werd mijne verzameling voor 't aller grootste gedeelte (ongeveer 400 kisten) door tusschenkomst van het Ministerie

[MM774C-000006-135]

van Koloniën, aan het Museum van Natuurlijke Historie te Leiden gezonden en ik zelf zal nog in Mei a.s., na mijne terugkomst in Java van Britsch-Indië, naar Nederland voor nadere studie en beschrijving der verzameling gezonden worden. ~~Ik verzoekt~~ Den heren Jentink en Martin verzocht ik de kisten tot aan mijne komst ongeopend te laten, hetgeen vooral in 't belang der collectie zelf zijn zal – aan welk verzoek ik verwacht, dat door die Heeren zal worden gevolg gegeven.

Hopende, dat mijne zending in vervulling zal gaan zij het mij echter vergund bij voorbaat Uwe hulp in te roepen, wanneer – hetgeen ik trouwens nauwelijks mogelijk acht – ter elfder ure daartegen bezwaren reizen mochten. # Reeds alleen om den *Pithecanthropus* is mijne spoedige komst in uit Europa thans dringend nodig. ~~Mijne beschrijving~~ Deze vorm heeft wel groote en algemeene belangstelling opgewekt, is ~~is~~ mijn beschrijving echter door velen ook zoo verkeerd begrepen, dat het noodig blijkt zoo spoedig mogelijk nadere mondelinge uitlegging te geven en vooral de voorwerpen te vertonen, ~~die~~ ^{waardoor} naar ik ~~stellig geloof~~ vast vertrouwd alle redelijke twijfel aan het *Pithecanthropus*-karakter van de door mij beschreven fossielen zal worden weggenomen. – De kans door verdere ondergraving op de vindplaats deze voorwerpen nog andere delen van den vorm te vinden is uiterst gering, want lang voortgezette nasporingen in de omgeving der punten, waar de drie voorwerpen gevonden werden bleven vruchteloos. Van andere vormen zouden daar en elders nog veel kunnen gevonden worden, echter weinig nieuws meer, en het tot nu toe bijeengebrachte materiaal is voldoende om daarmede eene ongeveer even goede beschrijving op te stellen als met een tweemaal zoo groot materiaal. De Nederlandsch-Indische Regeering wenscht bovendien reeds lang door het opstellen eener beschrijving de zaak af te sluiten.

~~Een andere in een andere Op e~~ Mijn gaan naar Europa is echter tevens combineren met voortzetting van de nasporingen. Er wordt thans ten behoeven der bevoeiingswerken in de Solovallei ^{in het district Padingan} der afdeling Bodjonegoro van de residentie Rembang eene ~~zeer lange~~ meerdere kilometers lange diepe insnijding gemaakt in ~~de beenderen houdende~~ tuflagen ~~voor welke~~ ^{waarvan} ik mij overtuigen kon, dat zij beenderen bevatten. Het zoo mogelijk zijn; dat [?????] [???] rijke vindplaatsen werden blootgelegd en ik heb daarom voor mijn vertrek naar Britsch Indië gedaan wat ik kon om te bewerken, dat de twee sergeants geniewerklieden Kriele en de Winter, die ~~zooveel jaren na zoo~~ ^{[?????] gedurende de jaren}, dat ze ter mijner beschikking waren groote [?????] vaardigheid hebben verkregen in het excaveeren ^{en de behandeling} van fossiele gebeente toegevoegd te krijgen aan den heer Pierson Ingenieur Chef van die werken. Deze was daartoe ook terstond bereid, ~~en de heer Groeneveldt~~ ^{maar} mijn desbetreffend aan den Directeur van O.E.N. gedaan voorstel werd scheen te laat te zijn om ~~das~~ alsnog de weder bij hun korps teruggekeerde militairen ~~in hun [????] ter Solo~~ bij de Solowerken te plaatsen. Een dag voor mijn vertrek beloofde mij de Heer Groeneveldt die ik te Batavia [trof] hulp in [????], ik meen echter ~~dat ik daarin niet d~~ hij schijnt evenmin in zijne pogingen geen succes gehad te hebben, want ik vernam van den zaak niets meer. ~~Na~~ Maar ik acht het ~~evenwel~~ ^{uiterst} jammer, dat een zoo schone gelegenheid om op gemakkelijke wijze ~~missch~~ en met weinig onkosten (de geniemannen genoten slechts f 40 's maands ieder [???] hunne

[MM774C-000006-136]

militaire inkomsten) misschien een fraaie nieuwe collectie van fossiele gebeente te verkrijgen, dat ik mij veroorloof Uwe welwillende hulp in te roepen om te bewerken dat de aan vroeger aan mij toegevoegde geniewerklieden Kriele en de Winter thans te even aan den Chef der Bevoeiingswerken in den Solovallei ~~voor~~ ^{ontgraving en f} worden toegevoegd ^{voor het verzamelen van} in de bij die [????] werken aangetroffen ^{fossiele} beenderen. ~~te~~ ^{van verzamel} Er worden ik vond ^{vroeger} zelf op 't terrein eenige beenderen en er werden [???] door de vriendelijkheid der heeren ingenieurs bij die werken er eenige toegezonden. De laatste waren echter door ondeskundige behandeling in zulken staat, dat [?????] heeren in wiens sectie ze gevonden waren het [?????] ~~wenselijk~~ ^{allicen dan [???}] ^{[???} eenigszins goed bruikbare fossielen zouden te verkrijgen zijn wanneer althans degelijk deskundig toezicht als van de bedoelde geniewerklieden alzo ter plaatse aanwezig was.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000012-068 telegram 16-4-1895]

To   Calcutta   From   Delhi
           Eug Dubois Esq.   S.J. Tellery
           c/o Dr Alcock   and Co
           Indian Museum

Goods dispatched yesterday
will arrive Thursday

Calcutta 16-4-95

[Next](#) letter with Alcock
[Previous](#) letter with Alcock

This is the only letter with Tellery

1200

— Send from British India —

[MM774C-000012-068 telegram 16-4-1895]

To   Calcutta   From   Delhi
           Eug Dubois Esq.   S.J. Tellery
           c/o Dr Alcock   and Co
           Indian Museum

Goods dispatched yesterday
will arrive Thursday

Calcutta 16-4-95

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000005-280]

Geological Survey of India 2 May 1895.

Dear friend,

I was much pleased to receive your letter of 23 April. You surely must have been much annoyed having to spend such a long time useless in Rangoon! Well your suffering has already ended and you will soon, surrounded by your family

[MM774C-000005-281]

forget all inconveniences.

As far as the 14 chests are concerned, they are already on transport. They have been sent with the "Ranenthaler", a Hansa Steamer to Bremen and I've written to the Company in Bremen to forward the chests upon arrival to the museum in Leyden, who also will be paying for the freight.

At the same time I have written to the Director of the Museum to inform him, — and so I hope that you will see your interesting treasures reach Europe in good condition.

Do write to us now and again,

[MM774C-000005-282]

if you have time and feel like it, how you and yours are doing.

Noetling is still the same and will also soon travel to Europe.

With best greetings

ever yours truly

C.L. Griesbach.

This is the last letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000005-280]

Geological Survey of India 2nd May 95.

Lieber Freund,

Es hat mich sehr gefreut Ihren Brief von 23ten April zu erhalten. Sie haben sich sicher sehr geärgert so lange nutzlos in Rangoon zubringen zu müssen! Nun, jetzt sind Ihre Leiden schon vorüber und Sie werden, von Ihrer Familie umringt, bald

[MM774C-000005-281]

alle Ihre Ärgernisse vergessen.

Was nun Ihre 14 Kisten anbetrifft, so ist alles bereits besorgt worden. Dieselben sind im "Ranenthaler", dem Hansa Steamer nach Bremen gesandt worden und ich habe an die Compagnie in Bremen geschrieben die Kisten nach Ankunft an das Leiden Museum zu befördern, welches auch die Fracht zahlen wird.

Zugleich habe ich an den Director des Museums geschrieben und ihn verständigt, — und somit hoffe ich dass Sie Ihre interessante Schätze wohlerhalten in Europa wieder sehen werden.

Schreiben Sie uns doch dann

[MM774C-000005-282]

wann, wenn Sie dazu Zeit und Lust haben, wie es Ihnen und den Ihrigen ergeht.

Der Noetling ist noch der alte & wird auch bald nach Europa abgehen.

Mit besten Grüßen

Ihr immer ergebener

C.L. Griesbach.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000042-318]

Batavia 3 May 95

Noble and severe Dubois,

Please let me have in writing tomorrow the version of your assignment edited such as you want it. I further have the following remarks.

Figures are to be part of your report. You will therefore be ordered to make a description with figures and to submit that.

Can you make the drawings yourself? Will there be expenses for one or the other? If there are requests or propositions to be made then please do so tomorrow too, so we later need not bother the Government with it a second time. [?????] your willing servant [Signature]

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000042-318]

Batavia 3 Mei 95

WelEdGestr Dubois,

Wil mij dus s.v.p. morgen schriftelijk zenden de door U gewenschte redactie Uwer opdracht. Verder is nog het volgende op te merken.

Bij Uw rapport zullen teekeningen behoren. U zal dus worden opgedragen een beschrijving met afbeelding te vervaardigen en in te dienen.

Kan u zelf teekenen? Vallen op één en ander onkosten? Indien u het zeker iets te verzoeken of voor te stellen heeft doet het dan s.v.p. meteen morgen, dat de Regeering er later niet ten tweede male lastig gevallen behoeft te worden. [?????] UwDwDr [Signature]

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000007-421]

Minahassa Kojuwatu
4 May 1895
Esteemed Doctor Dubois

herewith a few notes, which after being corrected by you might be suitable to be published in the Natural History Journal for the Dutch Indies

The fossils and pieces of rock, which one of these days will be sent to you by the first boat with the address *Director Plantentuin* as service mail (“conserved plant remains.”) marked Koorders N° 13, 14 and 15. General Storage Officer Batavia. – will no doubt interest you. I hope you will be able to come over yourself. –

[MM774C-000007-422]

My trip through the Minahassa gave me some quite nice results – that was a windfall, for I did not ask for it as there is still so much to do on the trees of Java.

With cordial greetings and after respect to Mrs Dubois
esteemingly
your willing servant
S.H. Koorders
How did you like to Calcutta Museum?

I have today written to Professor Martin, will you please take the trouble to divide up the collection honestly between Leyden and Batavia – something I obviously cannot do because I do not know how to judge the value of these fossils. –

K

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

1203

— Send from Sulawesi —

[MM774C-000007-421]

Minahassa Kojoewatoe
4 V 95
Geachte Doctor Dubois

Hierbij paar aantekeningen, die na Uwe correctie misschien geschikt zijn voor plaatsing in Natuurk. Tijdschr. N.I.

De fossielen en steenbrokken, die U dezer dagen per eerste boot zullen toegezonden worden adres Directeur Plantentuin als dienstcolli (“geconserveerde planten resten.”) gemerkt Koorders N° 13, 14 en 15 Algemeen Pakhuismeester Batavia – zullen U ongetwijfeld interesseeren. Ik hoop dat U zelf nog eens kunt komen.

–

[MM774C-000007-422]

Mijne reis door de Minahassa levert mij nogal aardige resultaten op – een meevaller dus, want ik had er niet gevraagd nu er nog met de Java boomen zoo veel te doen valt.

Met hartelijken groet en na respect aan Mevrouw Dubois
achtend
Uw dw dr
S.H. Koorders
Hoe is U het Calcutta museum bevallen?

Aan Prof. Martin heb ik heden geschreven, dat U wel de moeite op U zoudt willen nemen de collectie eerlijk tussen Leiden & Batavia te verdeelen – iets wat ik natuurlijk niet kan doen omdat ik de waarde der fossielen niet kan beoordelen. –
K

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000010-389]

dear Mr Dubois,

I am still awaiting your accounts.

If you only send them to me after you have arrived in Tulung Agung it will surely be too late to leave
by 1 July
greetings

your willing servant

G.P.A. Renaud

4 May 1895

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

1204

— Send from Jawa —

[MM774C-000010-389]

Waarde Heer Dubois,

Ik wacht nog steeds Uwe nota.

Indien U mij die eerst van Toeloeng Agoeng zendt wordt het zeker te laat om nog den 1 Juli te
vertrekken

Groetend

Uw dw dr

G.P.A. Renaud

4/5 95

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000042-292]

Batavia 4 May Chief engineer Chef Mining department Renaud Batavia

Following your oral orders of yesterday and today I have the honour to inform your noble severe Sir about the form, in which I will be instructed to go to Europe that the purpose is to do comparative studies in the State Museum of Natural History in Leyden and in other European museums of such nature, to be able to write a description of the fossils collected by me in Java and Sumatra, and indeed write such a description myself, which will be accompanied by figures. I estimate that the time necessary to do these comparative studies and to write this description with figures, will be two years.

To make these figures I think a credit of *f* 500 per year will be necessary for as long as the appointment takes.

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

1205

— Send from Jawa —

[MM774C-000042-292]

Batavia 4 Mei Hoofdingenieur Chef Mijnwezen Renaud Batavia

Gevolg gevende aan Uwe mondelinge opdracht van gisteren en heden heb ik de eer UHoogedelgestrengte aangaande den meest wenschelijken vorm, waaronder mij eene zending naar Europa zal worden opgedragen, te berichten, dat het doel daarvan zijn zal vergelijkende studie in 's Rijks Museum van Natuurlijke Historie te Leiden en in andere Europeesche museums van dien of dergelijke aard, ten behoeve eener beschrijving der door mij in Java en Sumatra verzamelde fossielen, verder het opstellen dierbeschrijving zelve, welke van afbeeldingen zal vergezeld gaan. Den tijd vereischt voor die ~~studien~~ vergelijkende studiën en het opstellen der beschrijving met afbeeldingen schat ik op twee jaar.

Voor het vervaardigen der afbeeldingen acht ik een krediet van *f* 500 's jaars noodig, zoolang de opdracht duurt.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000042-291]

Telegram from Renaud

Weltevreden 5 May 1895

Dubois expected at station Tasikmalaya

skeleton long 9 m found at Tingang works Solo Valley letter follows

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000042-291]

Telegram van Renaud Weltevreden 5 Mei 1895

Dubois verwacht aan station Tasikmalaya

geraamten lang 9 m gevonden te Tingang werken Solovallei brief volgt

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000042-291]

Answer 6 May 1895 Tasikmalaya Chief engineer Chief Mining Department Batavia

I politely ask to consider given my pending departure and referring to my earlier propositions and discussion to immediately have the engineer workmen

[MM774C-000042-292]

transferred as soon as possible after asking Pierson's cooperation via telegraph. I can then put these engineer workmen to work. Dubois (the original has three words more)

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

1207

— Send from Jawa —

[MM774C-000042-291]

Antwoord 6 Mei Tasikmalaya Hoofdingenieur Chef Mijnwezen Batavia

Geef beleefd in overweging met het oog op mijn op handen zijnde vertrek en referte tot mijn vroegere voorstellen en bespreking nu reeds dadelijk Geniewerklieden

[MM774C-000042-292]

met spoedigste overplaatsing te vragen na telegrafisch Pierson's medewerking. Ik kan dan Geniewerklieden aan het werk zetten. Dubois (origineel drie woorden meer)

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000010-390]

Batavia 8 May 1895

Nº: 48

I politely request your noble Sir to send me with some haste the work reports of the 4th quarter of 1894 and the 1st quarter of 1895.

I would furthermore be obliged to receive in due time a solid report about the second quarter of 1895 up to your departure to Europe. –

Head engineer
Chief of the Mining Department
G.P.A. Renaud
to
Officier of health
2nd class *à la suite*
Dr. M.E.F.T Dubois
at
Tulung Agung
[Kediri]

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

1208

— Send from Jawa —

[MM774C-000010-390]

Batavia den 8e Mei 1895

Nº: 48

Beleefd verzoek ik UEdG. Mij met eenigen spoed te doen toekomen de verslagen over verrichtingen over het 4e kwartaal 1894 en het 1e kwartaal 1895.

Verder houd ik mij aanbevolen voor toezending ter gelegener tijd van een dergelijk verslag over het 2e kwartaal van 1895 c/q tot aan Uwe vertrek naar Europa. –

De Hoofdingenieur
Chef der afdeling Mijnwezen
G.P.A. Renaud
Aan
den Officier van gezondheid
der 2e klasse *à la suite*
Dr. M.E.F.T Dubois
te
Toeloeng Agoeng
[Kediri]

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000042-324]

Batavia 8 May 1895

I have the honour to inform your noble severe Sir that I have arrived with the boat of 5 May in Batavia and that I therefore could continue my journey on 10 May. To be able, however, to discuss urgent work related matters in the interest of the research with the Chief of the Geological survey of Java I take the liberty to politely request your noble severe Sir to postpone my leaving from Batavia until the 25th and to send me for some time in commission to Buitenzorg and to allow me to continue my journey from Surabaya with the boat of 25 May.

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

1209

— Send from Jawa —

[MM774C-000042-324]

Batavia 8 Mei

Ik heb de eer U HoogEdelGestrenge te berichten dat ik met de boot van den 5^{den} Mei te Batavia ben aangekomen en mijne reis derhalve zou kunnen voortzetten met die van den 10^e Mei. Ten einde echter dringende dienstaangelegenheden in het belang [????][????][????] te kunnen bespreken met den chef der geologische opname van Java neem ik de vrijheid UHoogEdelGestrenge beleefd te verzoeken mijne wegreis van Batavia tot den 25sten uit te stellen en mij voor eenige tijd in commissie naar Buitenzorg te ~~[????]~~ willen ~~reizen~~ zenden, en mij te [????] mijne reis van ~~[K????]~~ Soerabaja met de boot [??] 25 Mei voort te zetten.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000008-486]

Batavia 9/5-1895

Dubois Tulung Agung

Boat half June

full next boats

end June thirteen

July sufficient space

letter follows

messengerie

This is the only letter with this correspondent

1210

— Send from Jawa —

[MM774C-000008-486]

Batavia 9/5-1895

Dubois Toeloengagoeng

Boot medio Juny

vol volgende booten

einde Juny dertien

July voldoende ruimte

brief nader

messengerie

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000042-292]

9 May 95 Chief engineer Chief Mining Department Renaud Weltevreden from Tulung Agung telegram
the desired engineer workmen are Kriele and de Winter. Dubois

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000042-292]

9 Mei 95 Hoofdingenieur Chef Mijnwezen Renaud Weltevreden van T.A. Tel.
De gewenschte Geniewerklieden zijn Kriele en de Winter. Dubois

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000010-391]

[Telegram Weltevreden 10 May 1895]

Dubois Tulung Agung

Please answer the question from the director whether your stay needs to be extended not only by letter but also by telegraph

Chief Engineer Renaud

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

1212

— Send from Jawa —

[MM774C-000010-391]

[Telegram Weltevreden 10/5 1895]

Dubois Toelagoeng

Wil de vraag van directeur of verlenging van een verblijf noodig is behalve schriftelijk ook telegrafische beantwoorden

Hoofdingenieur Renaud

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000005-442]

Blitar 11 May 1895

Dear colleague!

I have this morning completed the translation as good as I could. Yesterday afternoon, just when I wanted to start, I had to go to a [?location?]. This morning I was continuously disturbed by the telephone and other stupidities. So please excuse the errors.

As I will be receiving visitors today and tomorrow I will not have much time left to make it any better so I'm sending it as it is now. I hope it will suffice to some extent.

After best greetings and wishes from house to house

your willing servant

E. Herrmann

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

1213

— Send from Jawa —

[MM774C-000005-442]

Bl. 11.5 95

Waarde Collega!

Van morgen heb ik de vertaling zoo goed het ging gemaakt. Gisteren middag toen ik net wou beginnen moet ik naar een [?pureel?]. Vanmorgen ben ik telkens door telefon en andere domheiden gestoord worden. Excuseert dus s.v.p. de fouten.

Daar ik heden en morgen visite krijg zal ik ook niet veel tijd over hebben om het beter te maken en zend het dus zoo als het nu is. Ik hoop dat het eenigermate voldoet.

Na beste groeten en wenschen

v huis tot huis

UwDwDr

E. Herrmann

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000042-292]

Telegram 12 May 1895 Director Education Batavia

need to extend my stay with one month. Have visited Tingang Dubois

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

1214

— Send from Jawa —

[MM774C-000042-292]

Tel. 12 Mei '95 Directeur Onderwijs Batavia

Verlenging van mijn verblijf met eene maand noodig Heb de Tingang bezocht Dubois

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000005-441]

Blitar 11 May 1895

Dear colleague!

I'm herewith sending you another part that I must have forgotten in my haste. I should not have hurried so much as the promised visitors will only arrived the day after tomorrow, as I have just heard. In my haste I might have mistranslated some of the sentences for which I pray you excuse me.

I also didn't understand "*generische Scheidung*", this attachment to the chapter is not exactly popular writing. Mr Lydekker will also not feel very well upon reading your work. You seem to have little pity on all these authorities; I only hope they

[MM774C-000005-442]

will not be as the wolf that drank water from the same river as the sheep. I think, however, if these wolves come they will not find a sheep, but something that has much sharper teeth than wolves.

A few more remarks:

- 1) I have translated *kies* with "*Backzahn*", but in better German it should be "*Backenzahn*"
- 2) *Ware kies* = I do not exactly know how to translate this
- 3) would it not be better to start pag 1 with the sentence "*Vor Kurzem jedoch etc.*" and let "*genau zu untersuchen*" be followed by: "*Die Ergebnisse dieser Untersuchung weisen nicht unbelangreiche Verschiedenheiten auf gegenüber mit den Schlüssen zu welchen mich Lydekkers Beschreibung führte*".
- 4) *Kronen "höher"* (h) I think I forgot to add this last word in the translation (somewhere in the middle) with friendly greetings from house to house
your willing servant

E. Herrmann

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000005-441]

Blitar 11.5.95.

Waarde Collega!

Hierbij zend ik nog een stuk dat ik zeker in de haast vergeten heb. Ik had niet nodig mij zoo te ijlen daar ik de beloofde visite pas overmorgen komt zooals ik zooeven verneem. Bij eenige opstellen heb ik misschien de zin niet te pakken gekregen in de haast waarvoor ik om versooning ~~bid~~ verzoek.

Ook de "*generische Scheidung*" kon ik niet begrijpen dit bijvoegsel tot het hoofdboek is ook niet zeer populair geschreven. De Heer Lijdekker zal zich niet erg wel gevoelen bij 't leezen van Uw stuk. U hebt nog al weinig medelijden met al die autoriteiten; als zij maar niet [??maken??]

[MM774C-000005-442]

net als de wolf met het schaap dat uit dezelfde rivier water dronk. Ik denk echter als de wolven komen zullen ^{ze} geen schaap vinden, maar iets ~~beters~~, dat nog scherpere tanden als de wolven heeft.

Nog eenige opmerkingen:

- 1) *kies* heb ik met "*Backzahn*" vertaald, het moet in beter duitsch heten "*Backenzahn*"
- 2) *Ware kies* = weet ik niet precies te vertalen
- 3) *Wäre es nicht besser zu beginnen pag I. mit dem Satz " Vor Kurzem jedoch etc."* und nach "*genau zu untersuchen*" zu setzten [???]: "*Die Ergebnisse dieser Untersuchung weisen nicht unbelangreiche Verschiedenheiten auf gegenüber mit den Schlüssen zu welchen mich Lijdekkers Beschreibung führte*".
- 4) *Kronen "höher"* (h) dies letztere Wort vergass ich glaube ich beizufügen bei d. Uebersetzung (in d. Mitte etwa)

Met vriendelijke groeten v. Huis tot huis

UwDwDr

E. Herrmann

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000042-290]

Note Tulung Agung 13 May 1895

Following the order of your noble severe Sir, as stated in your telegram of the 8th of this month, I have visited the find site of the skeleton at Tinggang and reached the following conclusions.

At less than ½ a kilometre distance west of the large road near Tinggang during digging works in the lowest tuffs some large bones were exposed, within a hardened (due to impregnation by chalk) matrix of the named formation, which therefore gave the impression that they together were forming a skeleton. I found this site within a bamboo fence and under guard of two Javans hired by Mr Pierson.

The bones, all originating from *Elephas* and apparently from one and the same very large individual, were, in particular the incomplete skull facing with the stirn down in the stone, its dentition facing upward. It is so incomplete that there is nothing left of the brain cavity and the cells of the front of the head and its annexes are lying open. The molars seem to have been

[MM774C-000042-291]

present, but have during or after excavation been lost, such that there are now only a few pieces present. Four metres from the left (should be right) side of the skull there is, exposed over its entire length, yet with its underside still in the hardened tuff, the right humerus, 1.20 m long, and at a short distance from that towards the skull there are some pieces of a scapula, whilst also, at 4 m to the left, there is an only partially exposed tibia and 6 m further from the skull there are two pieces of pubis visible.

Next to the latter, another long bone was excavated, from its description a femur, which has been brought to Padangan, and in between the described bones there are some pieces of ribs from *Elephas* and a femur of *Rhinoceros*, which they had exposed close to the skull.

That were not dealing with a skeleton becomes apparent from the irregular placement and the very low number of bones, which, furthermore, are partly only fragments. It is possible that upon further excavation more bones of the same animal will be found, which are now still covered with stone, but given experience elsewhere, it will not be much. Also these bones, being largely incomplete, do not have great value in themselves. Nevertheless visiting this find site, which is part of the terrain I pointed out earlier, where the irrigation channel of the Solo Valley will make a large cut through the bone bearing andesite tuffs and my further observations, strengthened my opinion that it would be highly desirable, to have the two engineer workmen Kriele and de Winter, who used to be appointed to me, and who now have so much skill in excavating fossil bones that they, by themselves, would have recognised and have completely exposed these bones, be detached to the works in the Solo Valley under the supervision of the Chief of these works Mr Pierson.

Mr Pierson, whom I contacted conform your desire, declared he would be prepared to take these two engineer workmen under his supervision. Mr Pierson wants to leave the currently exposed bones intact as they are until their arrival.

Except the ones described above I have yet seen other bones, which make me expect that under skilful supervision more good fossils are to be obtained.

The work there is for the time being done just by hand. Over a length of about ½ a kilometre the bone bearing layers have already been reached, which on its deepest point have to be excavated a further 10 to 12 m deeper. In its entirety they will have to dig through the bone bearing layers for 1½ km and they are expecting to need two years to do so.

I have therefore the honour to politely propose to your Noble severe Sir to appoint the engineer workmen Kriele and de Winter, as soon as they are available, as supervisors for the excavation of fossils, to start with, for a time span of one year, appointed to the Engineer Pierson, Chief of the irrigation works in the Solo Valley and with a payment of their allowances of f 40 per month and grant them a credit for work expenses of f 1500. To get the opportunity, to give these engineer workmen further instructions and give them a head start at the terrain it will be necessary that my journey to Europe will be delayed for one month and therefore my stay in Java extended with one month until the end of June – of which I already sent word to your noble severe Sir by telegraph.

I further politely ask your Noble severe Sir to consider, in the interest of the work, and as support for the mentioned Engineer workmen that Mr Pierson has availability over a number of at most 25 convicts at the same time

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000042-290]

Nota Toeloeng Agoeng 13 Mei 1895

Gevolg gevende aan de opdracht van UHoogedelgestreng, bevat in Uw telegram van den 8sten dezer, heb ik de vindplaats van het geraamte te Tingang bezocht en daarbij bevonden het volgende.

Op minder dan ½ Km afstand ten westen van den grooten weg bij Tingang waren bij de ingraven in der onderste tuffen eenige groote beenderen blootgelegd, omgeven door (ten gevolge van impraegnatie met kalk) verharde deelen van genoemde formatie, welke daaraan het voorkomen geven konden, alsof ze tezamen een geraamte vormen. De plaat vond ik van een bamboe omheining voorzien en onder bewaking van twee door den Heer Pierson verstrekte Javanen.

De beenderen alle afkomstig van *Elephas* en klaarblijkelijk van eenzelfde zeer groot individu, zijn, met name en incomplete schedel met de voorhoofdvlakte naar beneden in het gesteente bevestigd, met het gebit naar boven. Hij is zoo onvolledig dat van de hersenholten niets meer voorhanden is en de cellen van het voorhoofdsteel en annexen open liggen. De kiezen schijnen voor-

[MM774C-000042-291]

handen geweest te zijn, maar gingen bij of na het ontgraven grotendeels verloren, zoodat nog slechts een paar stukken daarvan aanwezig zijn. Vier meters van de linker (moet zijn rechter) zijde van deze schedel bevindt zich, over zijne geheele lengte ontbloot, doch met de ondervlakte nog in de verharde tuf, het rechter opperarmbeen, dat 1.20 M lang is, en op geringen afstand daarvan naar den schedel toe liggen enkele stukken van een schouderblad, terwijl eveneens op 4 m afstand links, nog slechts half blootgelegd een scheenbeen en 6 m verder van den schedel twee stukken van de darmbeenderen te zien zijn.

[Naast?] deze laatsten is ook een ander langbeen, naar de beschrijving een dijbeen uitgegraven, dat naar Padangan gebracht is, en tusschen de beschreven beenderen enkele stukken van ribben van *Elephas* en een dijbeen van *Rhinoceros*, die men nabij den schedel had [vrijgelegd?].

Dat men niet te doen heeft met een geraamte blijkt uit de onregelmatige ligging en het geringe aantal der beenderen, die voor een deel bovendien slechts fragmenten zijn. Mogelijk kunnen bij de verdere ontgraving nog enkele beenderen van hetzelfde dier gevonden worden, welke nu nog door het gesteente bedekt zijn, maar veel zal dat naar de elders opgedane ervaring wel niet zijn. Ook bezitten deze beenderen, daar ze grotendeels incompleet zijn, op zich zelf geen groote waarde. Evenwel heeft het bezoek van deze vindplaats gelegen in het vroeger door mij bedoelde terrein, waar het hier irrigatie-kanaal der Solo-vallei eene groote insnijding in de beenderenhoudende andesietuffen zal maken en hetgeen ik daar verder waarnam mij in de overtuiging versterkt, dat het hoogst wenschelijk zou zijn, de twee vroeger aan mij toegevoegde Geniewerklieden Kriele en de Winter, die nu zoo veel oefening in het ontgraven van fossiele gebeenten gekregen hebben, dat zij deze zelfstandig zouden hebben herkend en geheel zouden hebben kunnen blootleggen, [?????] aan den Chef bij de werken in de Solovallei te plaatsen en aan den Chef dier werken den Heer Pierson toe te voegen.

De Heer Pierson, met wien ik overeenkomstig Uw verlangen in overleg ben getreden, verklaarde zich bereid de twee Geniewerklieden onder zijne contrôle te nemen. De thans blootgelegde beenderen wil de Heer Pierson intact laten tot aan hunne komst.

Behalve de boven beschrevene zag ik nog andere gevonden beenderen, welke doen verwachten dat bij zoodanig meer deskundig toezicht goede fossielen te verkrijgen zijn.

Het werk voorloopig daar althans, alleen den handenarbeid. Over eene lengte van ongeveer ½ Km heeft men reeds de beenderenhoudende laag bereikt, waarin men op het diepste punt nog 10-12 m dieper zal worden ingegraven. In het geheel zal men tenminste 1½ Km ver door de beenderenhoudende lagen moeten graven en daarvoor schijnen een tot twee jaren tijd noodig te zullen zijn.

Ik heb daarom de eer UHoogedelgestreng beleefd voor te stellen de Geniewerklieden Kriele en de Winter, zoodra zij beschikbaar zijn, voor toezicht op te ontgraven fossielen, voorloopig voor den tijd van één jaar, toe te voegen aan den Ingenieur Pierson, Chef der Irrigatiewerken in de Solovallei en voor de uitbetaling van hunne toelagen van f 40 's maands ieder en ter bestrijding van andere kleine uitgave ten dienste van hun werk een krediet te verleen van f 1500. Om in de gelegenheid te zijn, genoemde Geniewerklieden nog nadere instructies te kunnen geven en op het terrein eene eerste aanleiding wordt het noodig, dat mijne reis naar Europa eene maand wordt uitgesteld en mijn verblijf op Java met eene maand, dus tot ultimo Juni verlengd – hetgeen ik UHEG. reeds telegrafisch berichtte.

Verder geef ik UHEG. beleefd in overweging om ten behoeve van en als hulp bij door de genoemde Geniewerklieden te verrichten werkzaamheden den heer Pierson te willen beschikking geven over een getal van ten hoogste 25 gestraften tegelijk.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000042-291]

N^o1

14 May 1895 Chief Mining department

Submitting a report over the fourth quarter of 1894 and promising that the report for the first quarter of 1895 will follow soon.

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

1217

— Send from Jawa —

[MM774C-000042-291]

N^o1

14 Mei Chef Mijnwezen.

Aanbieding verslag over vierde kwartaal 1894 en belofte dat over het eerste kwartaal 1895 spoedig te laten volgen.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000010-392]

Batavia 16 May 1895

Dear Mr Dubois,

Just a few words to let you know that the six exemplars of “*Pithecanthropus*” you intended have been bought and sent without further costs to the addresses you have provided.

The total expenses were slightly more than *f* 4 so there is a small amount left, which you can receive here later.

Meanwhile

after polite greetings

your willing servant

G.P.A. Renaud

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

1218

— Send from Jawa —

[MM774C-000010-392]

Batavia 16-5-95

Waarde Hr Dubois,

Een enkel woord om U mede te delen dat de zes door U bedoelde exemplaren van “*Pithecanthropus*” gekocht en Franco aan de door U opgegeven adressen verzonden zijn.

De gezamenlijke onkosten bedragen iets meer dan *f* 4 zoodat U nog eene kleinigheid [???] resteert, die U later hier ontvangen kan.

Inmiddels

na beleefde groeten

Uw dw dr

G.P.A. Renaud

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000010-393]

Batavia 20 May 1895
Waarde Hr Dubois,

Just to be on the safe side there has been a proposition to have the term for your research in Java extended with two months, so until July, which, however, will not be an objection to leave for Europe before that. The proposition to send you to Europe is now still on hold until that decision about the extension has been confirmed.

May I draw your attention to the fact that according to my information you can only get free passage over land to the nearest location of embarkment. In your case therefore Surabaya seems to be indicated

[MM774C-000010-394]

so if you want to embark from Batavia with the French mail boat the distance Surabaya – Batavia will be for your own account.

You could obviously enquire information in Surabaya at the office of the residency.

When do you want to leave? I have not yet received the list of errata of the *Pithecanthropus*.

After polite greetings, also to your wife
your willing servant
G.P.A. Renaud

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000010-393]

Batavia 20 Mei 1895
Waarde Hr Dubois,

om zeker te gaan is voorgesteld den termijn van Uwe onderzoekingen op Java met twee maanden te verlengen, alzoo tot [??] Juli, wat echter geen bezwaar oplevert om vóór dien tijd naar Europa te gaan. Het voorstel U naar Europa te zenden is nog aangehouden tot dat beschikking op dat der verlenging komt.

Mag ik U attent maken, dat U volgens door mij bekomen informatiën slechts vrij passage over land krijgt tot de naaste plaats van inscheping. Voor U schijnt alzoo Soerabaja aangewezen

[MM774C-000010-394]

en indien U per [?Fransche] mail te Batavia embarqueeren wil komt alzoo het traject Soerabaja-Batavia voor Uwe rekening.

U kan natuurlijk te Soerabaja aan het Residentiekantoor inlichtingen inwinnen.

Wanneer wil U vertrekken? Ik heb van U nog niet ontvangen de lijst van errata op den *Pithecanthropus*.

Na beleefde groeten, ook aan Uwe vrouw

Uw dw dr
G.P.A. Renaud

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000010-395]

Tulung Agung. 21 May 1895

Highly esteemed Mr Renaud,

Following what I discussed with you in Batavia about this, I allow myself to herewith submit a list of improvements, which I hope can be implemented in the description that is to be printed anew, together with the printed list (in the back of the booklet). Some of these will remove the misunderstandings to which the original text apparently gave cause. To enable possible reviewers to hold someone accountable, I politely suggest mentioning that the improvements have been made by the author himself.

I also submit a list of some of the most important reviews of my booklet, which I believe you will

[MM774C-000010-396]

be interested to know, as you were so attentive point out some of these reviews to me.

With pleasure and gratitude I've read in the newspapers that the engineer workmen will truly be

assigned to the intended purpose. I hope they will soon appear at the site, so I can put them to work.

Whilst offering my very polite greetings I remain with the highest esteem

Eug Dubois

To my great regret I now see no opportunity to replace the figures of table I by better ones. I would have a better photograph for figure 1a, but this is taken from the right side and thus does not correspond with 2a, of which I for the time being do not have opportunity to make another photograph.

Tulung Agung. 21 May 1895

Highly esteemed Mr Renaud,

Following what I discussed with you in Batavia about this, I allow myself to herewith submit a list of improvements, which I hope can be implemented in the description that is to be printed in the "yearbook", together with those of the printed list.

Some of these will remove misunderstandings to which the original text apparently gave cause for some critics.

To my great regret I now see no opportunity to replace the figures of table I by better ones. I would have a better photograph for figure 1a, but this is taken from the right side and thus does not correspond with 2a, of which

[MM774C-000010-397]

for the time being, as I do not have a suitable camera, I have no opportunity to make another photograph.

Next to this I also submit a list of some of the most important reviews of my booklet, which I believe you will be interested to know, as you were so attentive point out some of these reviews to me. To enable possible reviewers of the "yearbook" to hold someone accountable it would be useful to mention that the author has made some improvements.

With pleasure and gratitude I've read in the newspapers that the engineer workmen will truly be available. I hope they will soon appear at the site, so I can put them to work.

After polite greetings I remain with the highest esteem your willing servant

Eug Dubois

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000010-395]

Toeloengagoeng. 21.5.95

Hooggeachte Heer Renaud,

Naar aanleiding van het met U te Batavia daarover besprokene, veroorloof ik mij U hierbij aan te bieden een lijstje verbeteringen, welke naar ik hoop in den tekst van mijn opnieuwe te drukken beschrijving, tegelijk met die van het gedrukte lijstje (achter in het boekje), kunnen worden opgenomen. Eenige daarvan kunnen misverstand, waartoe de oorspronkelijke tekst aanleiding bleek te geven, wegnemen. Teneinde eventueele referenten daarvan in de gelegenheid te stellen zich op iemand te beroepen, geef ik beleefd in overweging bij het stuk te vermelden dat de verbeteringen van den schrijver zelf zijn.

Hierbij ook een lijstje van eenige der voornaamste besprekingen van mijn boekje, welke het U, naar ik geloof

[MM774C-000010-396]

zal interesseeren te kennen, daar U vroeger zoo belangstellend is geweest een paar besprekingen te noteeren.

Met vreugde en dankbaarheid las ik in de couranten, dat de geniewerklieden werkelijk zullen worden afgestaan voor het door U voorgestelde doel. Mogen ze nu spoedig op het terrein verschijnen, opdat ik ze kan aan het werk zetten.

Onder aanbieding mijner zeer beleefde groeten verblijf ik met de meeste hoogachting

Uwe dienstwillige dienaar

Eug Dubois

Tot mijnen grooten spijt zie ik er geen kans toe de figuren van Tafel I nu door betere te vervangen. Ik heb wel eene betere Photo voor figuur 1.a, doch deze is van de rechterzijde genomen en correspondeert dus niet met 2a, van welke ik voorloopig geen gelegenheid heb eene andere photo te maken.

Toeloengagoeng. 21.5.95

Hooggeachte Heer Renaud,

Ingevolge het geen ik te Batavia daarover met U besprak, veroorloof ik mij hierbij U aan te bieden een lijstje van verbeteringen, welke ik hoop, dat in ^{den tekst} mijner in het "Jaarboek" te drukken beschrijving tegelijk met die van het gedrukte lijstje kunnen worden opgenomen.

Eenige daarvan zullen misverstand, waartoe de oorspronkelijke tekst aanleiding heeft gegeven bij verschillende critici, kunnen wegnemen.

Tot mijn grooten spijt zie ik er echter geen kans toe de figuren op ~~de~~ Tafel I nu door betere te vervangen, want ik heb wel eene betere photo voor fig. 1a., Doch deze is van de rechterzijde genomen en correspondeert dus niet met 2a, waarvoor ik

[MM774C-000010-397]

voorloopig, daar ik geen geschikt toestel heb, geen kans zie eene andere photo te maken.

Hiernaast geef ik een lijstje van eenige der voornaamste besprekingen over mijn boekje, welke het U wellicht interesseert te kennen, daar U zoo belangstellend is geweest een paar besprekingen te noteeren.

Op dat eventueele referenten van het stuk in het "jaarboek" zullen weten op wie zich te beroepen zou het nuttig zijn bij dat stuk te vermelden dat door den schrijver daarin eenige verbeteringen zijn aangebracht.

Met vreugde en dankbaarheid las ik in de couranten, dat de Genie- werklieden zullen beschikbaar zijn. Mogen ze nu spoedig op het terrein verschijnen, opdat ik hen kan aan het werk zetten.

Na beleefde groeten verblijf ik met de meeste hoogachting ging Uwdwdr

Eug Dubois

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-00042-376]

Detachment
Engineer workmen
at Malang

Attachments

Extract of the Engineer stock book
Extract of the Engineer Punal book
Engineer Re-engagement state
Engineer Gazette of army law
Engineer Certification Bronze medal
Engineer Honorary Certification: War efforts

Magalang 21 May 1895

I have the honour to herewith offer to your Noble severe Sir the main specified records of the Sergeant Workman of the Engineer Corps
Kriele N^o18475
being stated as petty officer at the works of the Solo river due to a service telegram dated 20th of this month.
The Detachment Commander
[Signature]

To the
Highest Officer of Health
Tulung Agung

This is the last letter with this correspondent
Previous letter with this correspondent

[MM774C-00042-376]

Detachement Geniewerklieden
te
Magelang

Bijlagen

Gen Extract Stamboek
Gen Extract Strafboek
Gen Reengagementstaat
Gen Krijgswettenblad
Gen Brevet Bronzenmedaille
Gen Brevet Eereteeken bel: Krijgsbedrijven

Magalang 21 Mei 1895

Ik heb de eer UWelEdelGestr: hierbij aan te bieden de in hoofde dezer gespecificeerde bescheiden van den Gen: sergeant werkman
Kriele N^o18475
zijnde genoemd onderofficier geplaatst bij de opneming der Solorivier ingevolge dienst telegram dd. 20 dezer.
De Detachements Commandant
[Signature]

Aan den
Eerstaanwezend Officier van
Gezondheid
te
Toeloeng-Agoeng

[Click here to return to the content page](#)

Blitar 22 May 1895

Dear colleague!

Your kind lines of 19 May have much pleased me on the one hand because of your increased recovery, but also about your very exciting news about *Pithecanthropus*. Even upon anyone who is unknown to this subject these reviews, I think, it will leave the impression that the truth must be lying somewhere in between ape and man. It seems that everybody wants to most strongly resist that what they have been waiting for – or feared for –. By the way, Virchow, in spite of what everybody believes, is still paying you compliments, which does make an impression. From all this one can still see that a demonstration of the bones and a lecture in person will console many if not all opponents.

[MM774C-000005-440]

Mr Krause is making a fool of himself if he states that he has found all varieties present in the femur of the *Pithecanthropus* also in humans. It is clear to any layman that he didn't find the 2, let alone 3 deviations all together in one Femur.

Comparing the lecture of Virchow, with the others, like the one of Krause et cetera, is yet making the best impression with regard to objectivity and extensive anthropological knowledge, which is even more to be appreciated, as he is known as an anti-Darwinist.

I would like to know though which religion he does believe in.

Also the smallest details of the geological origin of the bones seem to be important to prove that these finds belong together. You are, however, likely to be the focal point of the geological Congress in Leyden and I'm very pleased about the recognition that will fall upon you.

Obviously severe and exciting battles will not fail to occur, with those who cannot part from the old believes that have become dear to them but there will also be some objection and prejudice of more liberal researchers been brought forward which will need to be refuted.

But no life without struggle, and no progress!¹³⁵ I'm thinking of going to Europe in September or October and will follow with great zeal and interest the news about your find. I would have already been gone from here, if the large house that I have bought would not be hanging round my neck like a millstone. It will cost me 10000 fl.

No private person will rent or buy it because it is too large and too expensive. I'm now exploring the idea make it into a "limited company" which shares of 250 fl. and turn the place into a hotel. So before I sell the practice I need to sell the house.

[MM774C-000005-441]

I very much like the theory about the deluge that I've sent you. So far I only knew the one from Neumayr (]. *Erdgeschichte*) which seems very far-fetched to me.

With regard to British India I want to come to Tulung Agung soon to hear more about it, as I'm anxious to hear your stories; I would be in particularly interested what the medical situation is over there, as in future I would like to go to South Africa or British India, to learn the situation there. Maybe you will be so kind as to let me know when you are leaving, so I do not make the trip in vain. I herewith return your papers with kind thanks and I'm adding a book which I've only glanced through, but which I think will give much reason for amusement.

With friendly greetings from house to house
yours truly

E. Herrmann

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

---

¹³⁵ Frederick Douglass, "If there is no struggle, there is no progress" (1857)

Blitar 22 V 95

Werther College!

Ihre lebenswürdigen Zeilen von 19.5. haben mich sehr erfreut einerseits durch die über Ihre fortschreitende Besserung, dann auch wegen der höchst spannenden Mitteilungen über Ihren Pithecanthropus. Schon einem mit der Sache unbekanntem müssen diese Recensionen, glaube ich, den Eindruck erwecken, dass da die Wahrheit in der Mitte liegen müsse d.h. zwischen dem Affen u. dem Menschen. Es scheinen sich alle gegen das längst erwartete – oder gefürchtete – aufs heftigste sträuben zu wollen. Uebrigens macht Ihnen doch Virchow trotz aller Einreden Complimente, die ihren Eindruck nicht verfehlen werden. Aus den ganzen sieht man doch dass eine Demonstration der Knochen u. persönliche Aussprache viele, wenn nicht alle Gegensagen zu versöhnen im Stande sein mag.

[MM774C-000005-440]

Der Heer Krause macht sich lächerlich wenn er anführt, dass er alle Varietäten die sich am femur des Pith. finden auch beim Menschen angetroffen habe. Für einen Laien ist es doch klar, dass er keine 2, vielweniger 3 Abweichungen zusammen an einem ~~Bein~~ Femur angetroffen haben wird.

Der Vortrag Virchows, verglichen mit den andern, v. Krause etc., macht noch den besten Eindruck in Hinsicht der Unparteilichkeit u. umfassenden anthropol. Kenntnisse, was umsohöher anzuschlagen ist, da er ja als ^{anti}-Darwinist bekannt ist.

Ich möchte doch wissen zu welchen Glauben er sich eigentlich bekennt.

Auch die kleinsten Details der geolog. Lagerung der Knochen scheinen zum Beweis der Zusammengehörigkeit der Funde von grossten Interesse zu sein. Der Mittelpunkt des geolog. Congresses in Leiden werden Sie jedenfalls sein u. freue ich mich sehr über die Anerkennung die Ihnen dort voraussetzlich zu theil werden wird.

Freilich heftige u. aufregende Kämpfe werden u. können nicht ausbleiben, mit denen die sich von ihren alten Ihnen lieb gewordenen Ueberzeugungen nicht los reisen können aber auch manche Einwände vorurtheils freier Forscher werden wohl noch vorgebracht werden, die der Wiederlegung bedürfen.

Doch ohne Kampf kein Leben, kein Fortschritt! Ich denke im September oder October nach Europa zu kommen u. werde mit grossten Eifer u. Interesse die Berichte über Ihre Fund verfolgen. Ich wäre schon lange von hier weg, hinge mir nicht mein grosses Haus das ich gekauft habe, wie ein Klotz am Bein. Es kosstet mich 10000 fl.

Ein Privatmann wird es nicht miethen oder kaufen da es zu gross ist u zu theuer. Ich bin nun auf die idee gekommen eine "naaml. vennootschap" daraus mit actien à 250 fl. zu machen und es in ein Gasthaus um zu wandeln. Bevor ich die Praxis verkaufe muss ich also das Haus verkaufen.

[MM774C-000005-441]

Die Sintfluth-theorie die ich Ihnen schikte gefiel mir sehr gut. Ich kannte bisher allein die von Neumayr (]. *Erdgeschichte*) die mir aber sehr gesucht erschien.

Was Br. Indien angeht so will ich doch nächstens einmal selbst nach T. Agoeng kommen um näheres darüber zu hören, da ich sehr gespannt bin auf Ihre Erzählungen; bes. würde es mich interessieren über die ärzte Zustände dort etwas zu hören, da ich später nach Südafrika oder Br. Indien möchte, um die Zustände dort kennen zu lernen. Vielleicht haben sie die Güte mir mitzutheilen wann Sie verreisen, damit ich die Reise nicht vergebens mache. Ich schike hierbei Ihre Papiere mit frdl. Dank zurück u. lege noch ein Buch bei in welchen ich bloss einige Blike geworfen, von den ich aber glaube dass es viel zu Ihrer Erheiterung beitragen wird.

Mit frdl. Grüßen v. Haus zu Haus

Ich ergebener

E. Herrmann

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000009-128]

Tulungagung (Java), 25 May 1895
Highly esteemed Professor,

Please receive my gratitude for the issue of "Zoologischen Gartens", which holds your interesting newest article on the Javanese wild pig species. I've also read this one with great interest, but I regret to only be able to give clarity in a negative sense. As much as I have tried over several years on several parts of this island and with great effort to get my hands on a *Sus longirostris*, if only by means of a skull – these efforts have been in vain. Neither in the Preanger Regencies and Bantam, nor in Kediri, Madiun, Solo (Surakarta) and Yogyakarta, in Rembang nor in Japara, neither in mountainous regions nor in flatland, in the inland's nor at the beach, I did not find any other wild pig species than *S. verrucosus* and *S. vittatus*, in Javanese Goteng or Gonteng and Râwâ or Wrâwâ.

All also my queries to Europeans and natives about there being another species had a negative result. For some time I had hope of being able to positively contribute to this question,

[MM774C-000009-129]

as I heard some four years ago, at the beach in the Japara Residency a third name was in use for local wild pig there. These beach pigs are also known as Widjung. Some gentleman living there, one of which a civil servant, subsequently on my request hunted and killed several pigs that the natives called Widjung. But according to the description of these able hunters it concerned ordinary Wrâwâ – *Sus vittatus* – and the skulls they sent me agree with this identification.

So for a long time I have been quite convinced myself that the two skulls you described as *Longirostris* do not originate from Java, as it would be highly improbable that a species has escaped both me, – who in the five years I've been living in Java has had sufficient opportunity to get to know the large mammals of the island – as well as many able European hunters and Javanese and nothing has become known of such a large species of mammal whereas a couple of travellers that have only been here for a relatively short time, and who had neither knowledge of the land nor its inhabitants, brought these skulls home.

The name Widjong is only a local second name for *Sus vittatus*, as many animals here have two or more very different names.

I can't share the view of Mr von Spillner as mentioned on page 50 that *S. vittatus* is not indigenous to Java. I have never noticed anything of a firm belief of the native population that *S. vittatus* should not be indigenous to Java. The natives don't know any better than that *Sus vittatus*, as well as *S. verrucosus* have been in Java since eternity. It is possible to make the natives say anything you want, unless you ask very carefully and know the people. They go so far in their courtesy that they like to answer to any stranger or a new arrival what they assume he would most like to hear and if you strongly ask them again whether they are sure they will swear to it with an oath, as they do not dare to go back on their words out of fear that the gentleman could become very angry finding out.

That may have happened to Mr Spillner

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000009-128]

Tulungagung (Java), 25.5.95.
HochGeehrtesten Herr Professor,

Empfangen Sie meinen Dank für die Nummer des "Zoologischen Gartens", die ihren interessanten neusten Artikel über die javanischen Wildschwein-Arten enthält. Ich habe auch diesen mit vielen Interesse gelesen, bedaure aber nur in negativem Sinne zur Klärung der Sache beitragen zu können. Wiewol ich seit mehrere Jahren in verschiedenen Teile dieser Insel mir viel Mühe gegeben habe eine *Sus longirostris* – Tier, der wenigstens einen Schädel der Art habhaft zu werden blieben alle meine Bemühungen vergebens. Weder in den Preanger Regentschaften und Bantam noch in Kediri, Madiun, Solo (Surakarta) und Jogjakarta, in Rembang noch Japara, weder im Gebirgsgegenden noch flachland, im Innern des Landes noch am Meerestrande fand ich eine andere *Sus* Wildschwein Art als *S. verrucosus* und *S. vittatus*, javanisch Goteng oder Gonteng und Râwâ oder Wrâwâ.

Auch al meine Informationen bei Europäern und Eingeborenen ~~blieben ergaben~~ nach eine mögliche andere Art hatten nur negatives Resultat.

Einige Zeit lang hatte ich einige Hoffnung ~~etwas~~ im positiven

[MM774C-000009-129]

Sinne zur Klärung der Frage beitragen zu können, da ich etwa vier Jahre her erfahr, dass am Meeresstrand in den Residenz Japara ein dritter ~~Nahme~~ für die dort lebende Wildschweine gebräuchlich war. Die Strandschweine heissen dort wol auch Widjung. ~~Ein Zwei~~ Dort ansässige Herren, wovon einer Regierungsbeamte haben sich dann auf mein Versuch mehrere Male Jagte gehalten, und Schweine erlegt, die von den Eingeborenen als Widjung bezeichnet wurden. Es waren aber nach Beschreibung dieser sehr jagdkundigen Herren gewöhnlich nur Wrâwâ – *Sus vittatus* – und die mir geschickten Schädel stimmten mit dieser Determination überein.

So war bin ich schon seit einiger Zeit für meine Person der festen Überzeugung dass die ~~zwei drei~~ zwei von Ihnen beschriebenen Longirostris Schädeln nicht vin Java stammen, ~~dem~~ wie ich sehe, dass sie selbst suggerier Es ~~wart~~ ist wol im höchsten ^{Grade} unwahrscheinlich, dass eine Art, die ~~bei~~ [?????] ist sowol mir – der ~~wohne~~ ich nun 5 Jahre in Java wohne und ziemlich wol Glegenheit hatte, die ganze Säugetierfauna der Insel kennen zu lernen- als vielen ~~man~~ Jagdkundigen Europäer und Javanan nach Jahren bemühungen ~~man~~ gar nicht von mir hier angeblich hier lebenden Art eines grossen Säugetiers, nichts davon bekannt wurde während ein Paar, von der Reisende, die sich hier nur relativ kurze Zeit aufhielten, und ~~weder~~ Land und Leute nur seht unvollkommen kennen konnten, schädel mitbrachten.

Der ~~Nahme~~ Widjong ist wol nur ein locale zweite [?Beziehung] für ~~das~~ *Sus vittatus*, wie ja viele Tiere hier zwei oder mehr ganz verschiedene Namen tragen.

Die auf Seite 50 erwähnte Ansicht des Herren von Spillner kam, das *S. vittatus* nicht in Java einheimisch sein soll kann nicht teilen. Ich spürte nie etwas von einen festen Glaube der Eingeborenen, das *S. vittatus* ursprünglich nicht auf Java einheimisch war. Die Eingeborenen ~~halten~~ wissen nichts anderes als *Sus vittatus*, wie *S. verrucosus* ~~waren immer hier~~ lebten seit Ewigkeit her ~~hier auf Java~~ auf Java. Man kann der Eingeborenen wenn man nicht sehr vorsichtig fragt und den Leute kennt Alles hineinexaminieren was man nur will. Sie gehen in der Höflichkeit soweit, dass sie namentlich einem Fremde ^{oder Neuangkommene} Immer gern das zur Antwort geben, was sie meinen, dass ihm am angenehmsten sein wird. ~~Das mag der Grund sein dass Dr von Spillner~~ und wenn mann dann nachdrücklich noch einmal fragt ob sie wol dessen sicher sind was sie sagen, werden sie es mit Eid beschwüren ~~aus Angst~~, weil sie nun erschreckt ~~bemerkten~~, ~~d~~ nicht mehr zurücktreten können und bange werden der Herre würde sehr böse werden sein wenn er nun erfuhr, ~~das er schlecht eingel~~ dass etwas wovon en ~~an~~

Des mag Herr Spillner geschehen sein.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000010-398]

[postcard dated by stamp 30 May 1895 [MM774C-000010-399]]

I have received your list of errata of *Pithecanthropus*.

The engineer workmen will be assigned by the Department of War to Mr Pierson at Bodjonegoro and send there.

You should contact that gentleman to learn when they will arrive; we also don't know that over here.

After polite greetings

your willing servant

G.P.A. Renaud

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

1224

— Send from Jawa —

[MM774C-000010-398]

[briefkaart gestempeld 30-5-1895 op [MM774C-000010-399]]

Uwe lijst van errata op *Pithecanthropus* ontvangen.

De geniewerklieden worden door het Dept van Oorlog naar den Heer Pierson te Bodjonegoro gedirigeerd. Stel U in verbinding met dien Heer om te vernemen wanneer zij aankomen; wij weten dat hier ook niet.

Na beleefde groeten

Uw dw dr

G.P.A. Renaud

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000003-447]

Malang. 4 June 1895.

Dear Dubois! Welcome again in the Indies, I had just written to Pollak to ask him whether you had already returned to Batavia when I received your letter. – It will be quite a change to your wife to have you home again after all this lack of cosiness during the past months. – I have with interest read some of the reviews about your work. – The piece in Nature from Cunningham is very odd to me: a lower form than known as yet, in between both known groups but not a transitional form – but what is it then? –

There was a very appreciative paragraph in Scientific American: the missing link at last.

You must have read it all and probably much more than my eyes have seen. – Does Cunningham needs to be replied in Nature or are you waiting until you have returned to Leiden to squash all the opponents together. –

We are struggling a bit at home, after an attack of influenza my wife has not yet

[MM774C-000003-448]

well recovered, feverish, anaemic and depressed. – Thereby she also had a molar filled by Ellinger in Surabaya which has caused facial pains and a severe swelling of her face. – Misery and yet more misery. – We had planned to go on 12 June along the line Malang-Blitar and Tulung Agung to Klatten. But my wife is not well enough to make that journey, so she will go directly from here to Surabaya and from there straight to Klatten to stay over there during the summer holidays with the kids at her niece's, I will take her there and then return alone, you will see me in Tulung Agung at the midst of the month. –

Meanwhile receive with your wife our cordial greetings and believe me as ever to be

yours truly

ThDelprat

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

1225

— Send from Jawa —

[MM774C-000003-447]

Malang. 4 Juni 95.

Waarde Dubois! Welkom weder in Indië, juist had ik aan Pollak geschreven om hem te vragen of ge reeds te Batavia waart toen ik Uw brief ontving. – Wat zal het voor Uwe vrouw eene verandering zijn U weder thuis te hebben na al de ongezelligheid der laatste maanden. – Met belangstelling las ik eenige beoordelingen van Uw werk. – Het stuk in Nature van Cunningham komt mij al heel wonderlijk voor: een lagere vorm dan de tot nu toe bekende, staande tusschen de beide bekende groepen in maar toch geen overgangs vorm – wat dan? – In de Scientific American las ik een zeer apprecieerend paragraafje: the missing link at last.

Ge hebt dat alles zeker gelezen en veel meer dan mij onder de oogen kwam. – Moet Cunningham ook geantwoord worden in Nature of wacht ge met alles op Leiden en knijp dan alle opposanten te zamen. –

Wij zijn thuis wat aan het sukkelen, na een influenza aanval is mijne vrouw nog niet

[MM774C-000003-448]

weder recht wel gewent, koortsachtig, bloedarm en gedrukt. – Daarbij komt dat zij zich door Ellinger te Soerabaja een kies liet plombeeren ten gevolge waarvan zij aangezichtspijn en een zwaar opgezet gezicht heeft gekregen. – Ellende en nog eens ellende. – Wij waren van plan geweest den 12^e Juni langs de lijn Malang-Blitar en Toeloeng Agoeng naar Klatten te gaan. Mijn vrouw is echter tot die reis nu niet wel in staat, zij zal dus maar direct van hier naar Soerabaja en van daar in eens dus naar Klatten gaan om gedurende de groote vacantie der kinderen bij haar nichtje te logeeren, ik zal haar brengen en kon dan alleen terug, ge zult mij dan tegen het midden der maand wel te Toeloeng Agoeng zien. –

Ontvang intusschen met Uwe vrouw onze hartelijke groeten en geloof mij als altijd

geh de Uwe

ThDelprat

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000042-292]

7 June 1895 telegram Chief Engineer Chief mining department Batavia

Request permission to transfer the tools to the Solo valley where they are urgently needed for the engineer workmen. Dubois.

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

1226

— Send from Jawa —

[MM774C-000042-292]

7 Juni '95 Tel Hoofdingenieur Chef Mijnwezen Batavia

Verzoeke vergunning overdragen gereedschappen Solovallei waar dringend noodig voor Geniewerklui. Dubois.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000042-292]

7 June 1895 telegram Dubois Tulung Agung. Tools in your care can be transferred upon receipt. Engineer van Loon

[Next](#) letter with this correspondent

1227

— Send from Jawa —

[MM774C-000042-292]

7 Juni '95 Tel. Dubois Toeloengagoeng. Gereedschappen bij U in verantwoording kunnen tegen reçu worden overgegeven. Ingenieur van Loon

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000007-423

the State botanical Gardens
Buitenzorg, (Java) 8 June 1895
Esteemed Doctor Dubois

After having returned from Celebes and visiting Buitenzorg for a few days I regret to have found a letter that I sent to you. I had sent it a few months ago to Doctor Treub with the request to have it forwarded to you.

The fossils concerned amongst which there is a piece of skull of a ?Bos-species are still present in Buitenzorg in the museum [?B.V.U.]

Have you had much success? When are you leaving for Europe? Et cetera.

After respect to Mrs Dubois and after my best greetings I'm pleased to ever be

Your willing servant
S.H. Koorders

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

1228

— Send from Jawa —

[MM774C-000007-423 's LANDS PLANTENTUIN]

Buitenzorg, (Java) 8 VI 1895
Geachte Doctor Dubois

Van Celebes voor een paar dagen te Buitenzorg teruggekeerd vond ik tot mijn spijt nog mijn aan U gezonden brief. Ik had die een paar maanden geleden aan dr Treub gezonden met beleefd verzoek om doorzenden aan U.

De bedoelde fossielen waaronder ook een schedelstuk van een ?Bos-soort staan nog te Buitenzorg in het museum [?B.V.U.]

Hebt U veel succes gehad? Wanneer gaat U naar Europa? enz.

Na respect aan Mevrouw Dubois en na besten groet gaarne

steeds

Uw dienstw dr
S.H. Koorders

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000004-031]

N^o1 Departement year 1895
of Education, Religion and Trade

Account of the following goods that have been sent to Paron by the intervention of the station chief by the bill of lading from the Chief of the first section of the Solo Valley.

Amount	Nature and description of the goods	Weights <i>pieds</i>	Mentioned missives etcetera
29	Cupboards 4		
30	Tables 3		
	Chests 7 8		
	Packages 10		
	Staples of buckets 5		
	Contents of the chests and packages:		
	Tools for excavation		

Recipient of the transported goods mentioned above:
Tulung Agung 8 June 1895

Tulung Agung den 8ste June 1895
Submitted in triplicate
Assistant Resident [?Fraenck]
Station chief [?Signature?]

This is the only letter with this correspondent

1229

— Send from Jawa —

[MM774C-000004-031]

N^o1 Departement jaar 1895
Van Onderwijs, Eeredienst, Nijverheid

Factuur van onder volgende goederen verzonden naar Paron door tusschenkomst van den S.S. aan de consignatie van den Chef 1ste sectie Solovalei aldaar.

Hoeveelheid	Aard of benaming der goederen	Gewicht pieds	Aanhaling van missives enz.

29	kasten 4		
30	tafels 3		
	kisten 7 8		
	pakken 10		
	emmernesten 5		
	Inhoud der kisten en pakketten: gereedschap voor graafwerk		

Ontvanger ter vervoer boven gemelde goederen:
Toeloeng Agoeng den 8 Juni 1895

Toeloeng Agoeng den 8ste Juni 1895
Afgegeven voor triplicaat
De Assistent Resident [?Fraenck]
De Stationschef [?Signature?]

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000059-071]

Tingang 10 June 1895

Your Noble Severe Sir!

Since you left we have not found anything other than what has been brought to us — two broken molars of an elephant from the upper jaw and one such molar from the lower jaw.

We haven't heard anything about the equipment. As soon as these arrive I, Kriele, am to go to Trinil as we can't acquire the small tools over here and it is difficult to have them made. Are we also to dig

[MM774C-000059-072]

above Trinil? I know what place, I just forgot the name.

Otherwise all is well over here and Kriele and de Winter are wishing you and your family a very pleasant journey.

Your obedient servants

Kriele and de Winter

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

[MM774C-000059-071]

Tingang 10 Juni 1895

WelEdelgestrenge Heer!

Naar U afwezigheid hebben wij niets meer gevonden dan het 't geen ons gebracht geworden – twee stukken kiezen van een Olifant uit de bovenkaak en een kies idem van de onderkaak.

Van de gereedschappen hebben wij nog niets vernomen. Zodra zij komen zou ik Kriele naar Trinil gaan aangezien hier deze kleine gereedschappen niet voorkomen en het te lastig is om het te laten maken.

Moet er ook nog gegraven

[MM774C-000059-072]

worden boven Trinil? De plaats weet ik wel trouwens de naam ben ik vergeten.

Verder gaat hier alles goed en Kriele en de Winter wenschen U en U huisgezin een zeer plezierige reis

U onderdanigen dienaars

Kriele en de Winter

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000059-072]

Tingang 11 June 1895

Your noble severe Sir!

The molars of the hippopotamus' head are not to be found, we searched the house of the local; and also on the spot where the head was found we have gone through the topsoil but we found nothing of it. Now we will, as you wished for dig again at the same location but somewhat deeper; we will inform you about that later.

We politely request to send us a small notice how we are to deal with the bones collected external with regard to having them shipped.

[MM774C-000059-073]

Up to now nothing has been found in the Solo valley. The elephants head will be sent today.

Your serving workers

Kriele and de Winter

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

[MM774C-000059-072]

Tingang 11 Juni 1895

WelEdele Gestrenghe Heer!

De kiezen van de nijlpaardenkop zijn niet te vinden, wij hebben die inlander zijn huis doorgezocht; en op de plaats waar die kop gevonden is, hebben wij de bovengrond geheel doorgewerkt; maar niets ervan gevonden.

Nu zullen wij op U verlangen nog eens op die zelfde plaats, wat dieper gaan graven; en zullen U daar later bericht van zenden.

Wij verzoeken u beleefd ons nog een klein bericht toe te zenden, hoe of wij handelen moeten met het verzenden van beenderen die te Trinil gevonden worden.

[MM774C-000059-073]

Tot heden toe komt er in de Solovallei nog niets voor. De Olifantskop wordt vandaag verzonden.

U dienende werklieden

Kriele en de Winter

[Click here to return to the content page](#)

In the rich collection of Siwalik- and Narbada-vertebrates of the Indian Museum in Calcutta, starting 20 January, some three weeks were spent on the comparative study of the specimens, which were compatible to the fossils found in Java. This was much facilitated thanks to the willing assistance of Mr G.L. GRIESBACH, Director of the Geological Survey of India, and of the Super-intendant of the Indian Museum, DR. A. ALCOCK. As most important result of is to be mentioned that LYDEKKERS *Palaeopithecus Sivalensis*, in which with great probability one can see the ancestor of the Javanese *Pithecanthropus* has unjustifiably so later been brought to the genus *Anthropopithecus*. It seems to have eluded LYDEKKER that the fragments which make up the upper jaw in question have, when they were pushed into the gypsum, on which they are mounted, have parted. It turned out that when establishing a good connection between the corresponding fracture surfaces and with the natural perpendicular position that the molars get that way, the jaw is considerably less wide than as depicted and measured by LYDEKKER. In its shape it therefore significantly differs from *Anthropopithecus*, therefore it is impossible to count this Siwalik species to the same genus, and contrarily it's now more closely connected to *Hylobates*. LYDEKKER had already noticed that the jaw showed great similarity with the latter mentioned genus in important points which also differentiate it from *Anthropopithecus*. Further examination showed that in other aspects there is at least as much similarity to *Hylobates* as to *Anthropopithecus*, and it is further very noteworthy that in points in which it differs from *Hylobates* but at the same time it's closer to humans, in *Pliopithecus antiquus* from the European Miocene differentiations in the same direction are being found. Possibly later finds will irrefutably prove that both forms need to be united under the same genus, in the meantime the Siwalik-form should retain

[MM774C-000050-095]

the genus name *Palaeopithecus* which Lydekker had originally given to it. Anyway, now also the close relationship with the Javanese *Pithecanthropus* has been further established and its descent from *Hylobates*-like ancestors has become even more probable.

With regard to other species it can be said here that amongst the molars available here of *Elephas nomadicus* none were seen which matched to the molars of the young Pliocene *Elephas* from Java, a striking resemblance on the other hand could be observed between a form of *Bibos* from Java and some skulls of the *Gaur*.

Comparison with the rather incomplete skull of *Bubalus platyceros* in the Museum did not lead to a definitive conclusion regarding the presence or absence of this species amongst the Kendeng fauna; most likely does belong to it. One of the Javanese *Hyaena* forms is very similar to *H. felina*, the other, only known by one molar seems to differ from the Siwalik-species. The Javanese *Hippopotamus* is almost certainly identical to *H. nomadicus*. The phalange of *Chalicotherium sivalense*, before unjustifiably ascribed to *Manis*, seems in shape and thickness much like the second of the middle toe of the giant Javanese *Manis*, yet is considerably shorter and noticeably more asymmetrical.

From mid-February until almost the end of March the Siwalik-Hills south of the [?Kyanda]-valley, west of the Jammu, and those east of that river towards Dehra were visited.

This mountain range was crossed at six different locations (near Nahim, Kolar, Kuleser, Timli-pass, Kaluwala-pass and the Kuhjunawur-pass) and on several other locations excursions to north and south slopes were undertaken. For a better understanding of the geology of the bone bearing formation, which has been so commendably described by Medicott [Medicott, H.B. 1879. Manual of the Geology of India. Geol.Surv. India Publ. 2:524.] and Middlemiss [Middlemiss, C.S. 1890. Geology of the sub-Himalayas. Mem. Geol. Surv. India. 24(2):1-129], how it is made up, and if possible, to find some fossils. The first is mainly of interest because of the, in certain ways, large similarity with the geology of the bone bearing layers in Java – and the latter, because, of the famous collections of fossils of Siwalik-vertebrates, which have mostly been collected by natives, the exact find spots are not known, and it seems that, because of that, faunas of different ages have been described as being one.

As is the case with the sand rock-like andesite tuffs of the Kendeng in Java, the conglomerates and sand rock layers of the Siwalik-Hills are of a fluvial origin. Current-bedding is very common. In general the direction of the current is from north-east to south-west, so equal to that of the current large rivers coming from the Himalayas. The fluvial nature of the formation is furthermore proven by the presence of river-shells, -fishes and -turtles, by its peculiar expanse as a relatively narrow, yet very long strip along the foot of the Himalayas and by the large similarity of the top layers to the recent depositions in the Ganges-plain. There the conglomerates however, which in Java are only very weakly developed, as thin layers between the sand rocks, are at least 1000 m thick. They form the **Upper Siwaliks**, consisting of boulders which differentiate themselves in their size from those of the Javanese conglomerate layers and reach diameters of up to 1 m, mainly of rocks, predominantly quartzite, in the presence of other rocks also mixed with many other stones and earthy sand, even from the **Lower Siwaliks**. They are generally removed by sand rock-layers, which make up the Middle Siwaliks and are more than double the size in thickness of the conglomerates. So the whole formation is more than 10 times as mighty as that of Java. The thickness of the conglomerates increases nearer to the mouth of the large rivers from the Himalayas, from which the aforementioned geologist have drawn the conclusion that whilst being formed, at least in case of the Upper Siwaliks, those rivers had mainly already taken the position, which they possess now. This seems to plea against a very great age of the conglomerates.

The layers of sand rock, colourfully and variably tainted, light yellow, light blue grey, chocolate brown and light purple, sometimes whitish, sometimes pepper and salt coloured, and so soft that where they crop out, their disintegration is fast advancing, as is the case with the compatible kind of rock from Java. On the whole the mountains, be it a larger scale, if the plants would not be so different, would show a striking resemblance to some locations in the Kendeng. Sandy clay layers do regularly occur between the original sand layers. The slope of the

[MM774C-000050-096]

layers in the Siwalik-Hills south of the Kyanta and Dehra-valleys is on average 20-30°, sometimes significantly more, so much more than the compatible formations in Java.

These sand rocks are lying on the much harder sandstone like layers of the **Lower Siwaliks** (Nahan), which are not present though in the actual Siwalik-Hills and of which no bones are known, although they are conformant to the other layers and of the whole formation only make up the oldest part. The remains of the famous Siwalik fauna seem all to be coming from the Middle Siwaliks. The earlier collectors have pointed out the find spots only very vaguely; that is probably the reason why in the 60 years since in the actual Siwaliks no noteworthy finds have been done. East of the Jammu these were always minimal; almost the whole "**Fauna antiqua sivalensis**" described by Falconer came from the rocks west of that river in the vicinity of Nahan.

My own explorations east of the Jammu did not bring forth any petrifications. At Nahan two places were mentioned, **Haripur** at the south slope of the mountains and one, on a hill several miles west of that town (Choorau). Given the limited time it was decided to go to only one location, Haripur, to try and find some fossil bones in situ. [Addition in left margin: A third, Maru Sidh, east of Haripur, I visited without results.] It really was a success and three *Hippopotamus*-skulls and a skull of *Elephas hysudricus*, jaws and molars of *Stegodon*, skulls of ruminants and some other bones were collected of which the locations are now obviously accurately known. All are from the middle and lower parts of the Middle-Siwalik-layers.

Because of lack of time we had to refrain from visiting the Pleistocene layers along the Narbada-river and the Siwaliks in the north-west of the Punjab. On the return trip to Calcutta smaller excursions were made in the large Ganges-plain, and on many places, next to the similarity of the alluvium with many parts of the Siwalik-formation, it could be observed that the well known bulbous limestone concretions of middle Java look completely the same as the concretions which they there call *Kankar*. As in the young Pliocene volcanic tuff layers of Java these can there be found in the alluvium of the Ganges, often also in the same way united to form thin veins. In the Siwalik layers something similar was observed.

Finally from Prome in Burma a short visit was brought to where the mighty sandstone layers crop out along the Irrawaddy, which in their bottom [?????] part rivers of [?????][?????][?????] until above change into fluvial conglomerate layers and sandstones, of some [?????][?????] thickness, which contain bones of the vertebrates of the Siwalik fauna.

Tulungagung, 14 June 1895.

[Next](#) official report
[Previous](#) official report

In de rijke collectie van Siwalik-en Narbada-vertebraten van het Indian Museum te Calcutta werd, vanaf den 20^e Januari, een drietal weken besteed aan vergelijkende studie van specimina, welke met op Java gevonden fossielen te vergelijken zijn. Deze werd op dankenswaardige wijze bevorderd door de zeer welwillende hulp die de heer G.L. Griesbach, Director der Geological Survey of India, en de Super-intendant van het Indian Museum, Dr. A. Alcock, verleenden. Als een der voornaamste resultaten daarvan is te noemen dat **Lydekkers Palaeopithecus Sivalensis**, waarin men met groote waarschijnlijkheid den stamvader van den javaansche *Pithecanthropus* te zien heeft ten onrechte later tot het geslacht *Anthropopithecus* gebracht is. **Lydekker** schijnt het ontgaan te zijn, dat de fragmenten waaruit de betreffende opperkaak bestaat bij het indrukken in het gipsplaatje, waarop ze gemonteerd zijn, zijn afgeweken. Het bleek, dat bij goede aansluiting der corresponderende breukvlakken en bij den natuurlijke loodrechten stand, welke de kiezen aldus verkrijgen, de kaak aanzienlijk smaller wordt dan ze bij **Lydekker** is afgebeeld en gemeten. In haren vorm wijkt zij al dus zoo belangrijk van *Anthropopithecus* af, dat het reeds hierdoor onmogelijk wordt de Siwalik soort tot hetzelfde geslacht te rekenen, daarentegen sluit deze zich nu zeer bepaald bij *Hylobates* aan. **Lydekker** had reeds opgemerkt dat de kaak met laatstgenoemd geslacht in belangrijke punten overeen komt die haar eveneens van *Anthropopithecus* onderscheiden. Het nader onderzoek leerde, dat weder in andere opzichten althans evenveel overeenkomst met de Hyl. als met de Anthro. bestaat, en zeer merkwaardig is het verder, dat ten opzichten van de punten waarin zij van *Hylobates* en tegelijkertijd eenigermate tot den mensch nadert, bij *Pliopithecus antiquus* uit het Europeesche mioceen afwijkingen in dezelfde richting gevonden worden. Wellicht zullen latere vondsten onomstotelijkware bewijzen leveren, dat beide vormen onder hetzelfde geslacht behooren verenigd te worden, in afwachting daarvan moet de Siwalik-vorm de hen door **Lydekker** oorspron-

[MM774C-000050-095]

kelijk gegeven geslachtsnaam **Palaeopithecus** behouden. In ieder geval is nu ook de nauwe verwantschap met den javaansche *Pithecanthropus* nader bevestigd en zijne afstamming van *Hylobates*-achtige voorouders nog waarschijnlijker geworden.

Aangaande andere soorten mogen hier vermeld worden dat onder de aanwezige molares van **Elephas nomadicus** er geen gezien werden, die met kiezen van den jong-pliocene **Elephas** van Java overeenkomen, treffende overeenkomst daar en tegen kon worden waargenomen tusschen een vorm van **Bibos** van Java en sommige schedels van den **Gaur**.

Vergelijking met den tamelijk incompleeten schedel van **Bubalus platyceros** in het Museum kon niet leiden tot eene definitieve conclusie aangaande het al of niet voorkomen dezer soort onder de Kendeng fauna; waarschijnlijk is dit wel het geval. Een der javaansche **Hyaena** vormen gelijk sterk op **H. felina**, een andere, slechts door eene kies bekend geworden vorm schijnt van alle Siwalik-soorten af te wijken. De javaansche hippopotamus is bijna zeker identisch met *H. nomadicus*. Het teenkootje van *Chalicotherium sivalense* vroeger ten onrechte aan *Manis* toegeschreven gelijkt in vorm en dikte veel op het tweede van den middelteen van de reusachtige javaansche *Manis*, doch het is aanzienlijk korter en zeer merkbaar asymmetrisch.

Vanaf medio Februari tot bijna het einde van Maart werden de Siwalik-Hills ten zuiden van de [?Kyanda]-vallei, westelijk van de Jumma, en die ten oosten van die rivier tot Dehra bezocht.

Deze bergketen werd daarbij op zes verschillende plaatsen (bij Nahim, Kolar, Kuleser, Timli-pas, Kaluwala-pas en Kuhjunawur-pas) overgetrokken en op verschillende andere plaatsen der noord-en zuidhelling werden daarin tochten ondernomen. Voor beter begrip der door Medicott [Medicott, H.B. 1879. Manual of the Geology of India. Geol.Surv. India Publ. 2:524.] en Middlemiss [Middlemiss, C.S. 1890. Geology of the sub-Himalayas. Mem. Geol. Surv. India. 24(2):1-129] zoo verdienstelijk behandelde, hoogst belangrijke geologie der beenderhoudende formatie, welke deze opbouwt, en om zoo mogelijk ook eenige fossielen te vinden. Het eerste is **daarom voorname** van belang wegens de in zekere opzichten groote overeenkomst met de geologie der beenderhoudende lagen in Java – en het laatste, omdat van de beroemde collecties fossielen van Siwalik-vertebraten, die meest alle door inlanders verzameld werden, de nadere vindplaatsen niet bekend zijn, waarom men in werkelijkheid naar het schijnt verschillend oude faunae als een geheel beschreven heeft.

Even als de zandrotsachtige andesietluffen van den Kendeng in Java zijn de conglomeraten en zandrotslagen van het Siwalik-gebergte van fluviatielen aard. Current-bedding is zeer gewoon. Als regel schijnt deze eene stroomrichting van N.O. naar Z.W., dus gelijk aan die der tegenwoordige uit het Himalaya-gebergte komende groote rivieren aan te duiden. Het fluviatiel karakter der formatie is bovendien bewezen door het voorkomen van rivier-schelpen, -vissen en -schildpadden, door haar eigenaardige verbreiding als een betrekkelijk smalle, doch zeer lange strook aan den voet van het Himalaya-gebergte en door de groote gelijkenis der bovenste lagen op de recente afzettingen in de Ganges-vlakte. De conglomeraten echter, die op Java slechts zeer zwak ontwikkeld zijn, als dunne lagen tusschen de zandrots, zijn daar ten minste 1000 M. dik. Zij vormen de **Upper Siwaliks**, bestaan uit rotsen die zich door hun grootte van die in het javaansche conglomeraatlagen onderscheiden en tot 1 M. middellijn kunnen bereiken, hoofdzakelijk uit Himalaya-gesteenten, voornamelijk kwartsieten, in de nabijheid van andere rotsen ook met aardachtige zand gemengd veel andere stenen zelfs uit de **Lower Siwaliks**, met aardachtige zand gemengd. Zij maken geleidelijk plaats voor de zandrotslagen, die de Middle Siwaliks vormen en zelfs meer dan het dubbele van de dikte der conglomeraten bezitten. De gehelen formatie is dus meer dan tien maal zoo machtig als die van Java. De dikte van het conglomeraat neemt toe naar de nabijheid der van de debouchure der groote rivieren uit het Himalayagebergte, waaruit de genoemde geologen het besluit getrokken hebben, dat bij de vorming, althans van de Upper Siwaliks die rivieren reeds in hoofdzaak de plaats innamen, die ze nu hebben. Dit schijnt tegen zeer hoogere oudheid van het conglomeraat te pleiten.

De zandrotslagen[,] bont en afwisselend getint, lichtgeel, licht blauwgrijs, chocolaadbruin en licht purper, soms witachtig, soms peper en zoutkleurig zijn zoo zacht, dat, waar zij aan den dag liggen snel voortgaande desintegratie bestaat, evenals dat met de overeenkomstige rotssoort van Java het geval is. Over het geheel zou het gebergte af, op groter schaal, indien de plantengroei niet zoo verschillend ware treffende gelijkenis vertonen met sommige plaatsen in den Kendeng. Zandachtige kleilagen komen veelvuldig tusschen de eigenlijke zandlagen voor. De helling der

[MM774C-000050-096]

lagen in de Siwalik-Hills ten zuiden van de Kyanta en Dehra-valleien is gemiddeld 20-30°, somtijds belangrijk meer, alzoo veel groter dan in de daarmede te vergelijken formatie in Java.

Deze zandrots heeft haar liggende in de veel hardere zandsteenachtige lagen der **Lower Siwaliks** (Nahan), welke evenwel in de eigenlijke Siwalik-Hills niet voorkomen en waaruit men nog geen beenderen bekend zijn, ofschoon zij met de andere lagen conformant zijn en van de geheele formatie slechts het oudste gedeelte vormen. De overblijfselen der van de beroemde Siwalik fauna schijnen bijna geheel uit de Middle Siwaliks afkomstig te zijn. De vroegere verzamelaars hebben de vindplaatsen slechts zeer vage aangegeven; daaraan is het waarschijnlijk toe te schrijven, dat sedert 60 jaren in de eigenlijke Siwaliks geen noemenswaardige vondsten gedaan werden. Ten oosten van de Jumma waren deze altijd gering; bijna de geheele door Falconer beschreven "**Fauna antiqua sivalensis**" was uit de rotsen ten westen van de Jumma die rivier in de omstreken van Nahan.

Mijn eigen nasporingen ten oosten van de Jumma leverden geen versteeningen op. Te Nahan noemde men twee plaatsen, **Haripur** aan de zuidelijke helling van het gebergte en een, enkele mijlen ten westen van dat stadje gelegen heuvel (Choorau). Wegens den beperkten tijd werd besloten slechts van één dezer, Haripur, uit pogingen te doen eenige fossiele gebeente in [?????]situ te vinden. [Addition in left margin: Een derde, Maru Sidh, ten O. van Haripur, bezocht ik zonder resultaten.] Het mocht werkelijk gelukken drie Hippopotamus-schedels en een schedel van **Elephas hysudricus**, kaken en kiezen van *Stegodon*, schedels van herkauwers en eenige andere beenderen te verzamelen van welke de plaats van herkomst natuurlijk nauwkeurig bekend is. Alle zijn uit het middelste en laagste deelen der Middle-Siwalik-lagen.

Van het bezoeken der pleistoecene lagen aan de Narbada-rivier en den Siwaliks in het N.W. van **Panehab** Pundsjab moest uit tijdsgebrek worden afgezien. Op de terugreis naar Calcutta werden kleine excursies gemaakt in de groote Ganges-vlakte, op vele plaatsen kon daarbij, buiten de overeenkomst van het alluvium met vele deelen van de Siwalik-formatie, geconstateerd worden, dat de welbekende knolvormige kalkconcreties van Midden Java volkomen gelijken op dezelfde concretie's, welke men daar **Kankar** noemt. Evenals in de jongpliocene vulkanische tuflagen van Java zijn zij daar in het alluvium van den Ganges te vinden, dat zij ook op dezelfde dikwijls ook op dezelfde wijze tot dunne aderen verenigd verstreken. In de Siwaliklagen werd ook iets dergelijks gezien.

Ten slotte werd van uit Prome in Burma een vluchtig bezoek gebracht aan de machtige marine zandsteenlagen langs de Irrawadi aan den dag komen, welke daar in haar onderste [????] deel rivieren van [????][????][????] naar boven allengs in fluviatiële conglomeraatlagen [????][????] en zandsteen, van eenige [????][????] dikte, overgaan, die beenderen van vertebraten der Siwalik fauna bezitten.

Toeloengagoeng, 14 Juni 1895.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000005-437]

Blitar 15 June 1895

Dearest colleague!

Whilst answering your kind letter of 12 June, 1895 I would like to remove the misunderstanding that my previous letter has caused. I wrote, as far as I remember, about the following: "Mr Lydekker will also not feel very well upon reading your work". You have by no means used sharp words, but I do think that Lydekker will not be pleased to hear that you succeeded, by correctly fitting the fragments of the upper jaw together, in achieving a different direction of the teeth, which has led to a very different result, something that Lydekker clearly has overseen. The simple, naked truth is what hurts people most in ordinary life, and also in scientific dispute often,

[MM774C-000005-438]

as experience learns us, a deviating opinion, however, objective and considerately phrased, can be taken as a personal insult. So what I mean is that Lydekker, even if he is the most objective and calm human being there is will upon reading your text will still feel uncomfortable. If he has a strong sanguinary nature and won't admit he is wrong, he could easily take this personal.

What I meant to say with a comparison between the sheep and the wolf was certainly not meant as you have taken it. Maybe by being too brief I have not made myself sufficiently clear.

Sheep and wolf are drinking from the same river (palaeontology); the wolf then eats the sheep because he has muddled the water (although the sheep was drinking further down the stream). This concerns taking things personal in scientific disputes. After compared you with the sheep and your older colleagues with their secured careers as the wolves, who think they will have an easy job in eliminating the sheep and refuting his insights (eliminate his views). When the wolves, however, close in on the sheep, they will come to see that what they thought was only a sheep, is an animal with far sharper teeth, maybe even sharper than of them (though wolves) themselves.

So in reality I have compared you with an animal that is much fiercer and stronger than a sheep, and maybe even stronger than a wolf. So let's bury the sheep E. Dubois and drink to the health of the lion E. Dubois.

[MM774C-000005-439]

My brother-in-law from Japan has yesterday again returned to his other brother-in-law from the [?Birnie] company. He will probably be on the same ship of the French mail as you will; his ship will be departing from Batavia on 29 June, I think.

He made the impression on me of being a quiet decent guy, without any pretence, so I therefore think I can recommend him for casual interaction. If it suits you, you and your family can stay with us from the "sale" until your departure. I really hope that you and your family will come over to Blitar and not for just a short while. Before that I will together with Mr Prentice be at Mringin for negotiations about buying a piece of land.

Friendly greetings from house to house

yours truly

E. Herrmann

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000005-437]

Blitar 15. Juni 95.

Wertheater College!

Ihren freundlichen Brief vom 12.6.95 beantwortend möchte ich die Missverständnisse beseitigen die mein voriger Brief angerichtet hat. Ich schrieb, so viel ich mich erinnere, ungefähr folgendes: "Lijdekker zal zich zeker niet erg wel gevoelen als hij dat te lezen krijgt". Sie haben durchaus keine scharfen Worten gebraucht, aber ich glaube es ist doch ^{für L.} nicht angenehm zu hören dass es Ihnen gelungen ist durch richtiges Aufeinanderpassen der Fragmente des Oberkiefers eine andere Richtung der Zähne zu erreichen, die zu sehr (verschiedenen) andern Resultaten führt, ein Umstand der L. denn doch übersehen hat. Die einfache, nakte Wahrheit verletzt ja die meisten Menschen im gewöhnlichen Leben, u. auch im wissenschaftlichen Streitfragen wird ja häufig

[MM774C-000005-438]

wie die Erfahrung lehrt, eine abweichende Auffassung, auch wenn sie in objectivsten u. sachlichsten Form ausgesprochen ist, als persönliche Beleidigung aufgefasst. Ich meine wenn L. auch der objectivste u. ruhigste Mensch ist so wird ihn doch beim lesen der Schrift ein unangenehm Gefühl beschleichen. Ist er ein heftiger sanguinische Character u. sieht sein Unrecht nicht ein, so kann ~~ihm~~ er leicht persönlich werden.

Was ich mit dem Vergleich von Schaf u. Wolf sagen wollte haben Sie sicher nicht so aufgefasst wie ich es aufgefasst wissen wollte. Vielleicht weil ich mich kurz ausdrücken wollte habe ich mich nicht deutlich ausgedrückt.

Schaf u. Wolf trinken aus den selben Flusse (Paläontologie); der Wolf frisst dann das Schaf auf weil es ~~weiter~~ ihm das Wasser getrübt hat (obwohl das Schaf weiter unter trank). Dies bezieht sich auf d. persönliche Auffassung wiss. Streitfragen. Ich habe Sie mit dem Schaf verglichen u. Ihre älteren Collegen, die einen gesicherte Namen haben mit Wölfen, die glauben mit dem Schafe leichte Arbeit zu haben u. seine Ansichten leicht widerlegen zu können (es geistig todt machen). Wenn die Wölfe aber an das Schaf näher herankommen, so werden sie sehen, dass das vermeintliche Schaf, ein Thier mit schärferen Gebies als ein Schaf, vielleicht selbst mit schärferen Zähnen als Sie (die Wölfe) selbst ist.

Ich habe Sie also in Wirklichkeit mit einem Thier verglichen das stärker u. kräftiger ist als das Schaf, vielleicht selbst kräftiger als die Wölfe. Also lassen wir das Schaf E. Dubois begraben sein u. trinken auf das Wohl des Löwen E. Dubois.

[MM774C-000005-439]

Mein Schwager aus Japan ist gestern wieder nach seinen andern Schwager auf die Unternehmung [?Birnie] zurück. Er wird wohl mit demselben Schiff der franz. Mail wie Sie fahren; am 29.6. geht sein Schiff v. Batavia, glaube ich, ab.

Er machte mir den besten Eindruck denn er ist ein ruhiger, netten Mensch, hat keine Praetenzionen u. glaube ich daher ihn Ihnen zu gelegentlichen Umgang empfehlen zu können. Wenn es Ihnen convenirt so lassen Sie Ihre u. Familie von den "vendutie" bis zu Ihrer Abreise hier bei uns logiren. Ich hoffe sicher dass Sie und Familie noch herüberkommen nach Blitar u. zwar nicht allzukurz. Eher bin ich mit Herrn Prentice, Mringin wegen Verkauf meines Perceels in unterhandlung.

Frdl. Grüsse v. Haus zu Haus

Ihr ergebener

E. Herrmann

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000010-400]

Batavia 16 June 1895

Dear Mr Dubois,

In a short answer to your letters and the postcard of the 12th of this month of the day the following.

The letter to Mr Dijk as well as your subsequential note were already lying waiting to be signed, I have made the changes.

Mr van Loon has told me that during my stay in Surabaya a proposal was drawn by him for your travel to Europe; I do not know how matters are at the moment.

The government of the Dutch Indies will most certainly not thank the Government of British India, if you do not propose

[MM774C-000010-401]

to do so. If you deem it desirable than I will bring the matter officially to the director; the government cannot take your private letter as a motive to act.

You are going to send the last part of your collection to the Resident of Surabaya, as you did the previous times?

Because I'm in a great hurry I haven't read your sub sequential note; I will help to do this later *à tête reposé*.

After polite greetings

also to your wife

your willing servant

G.P.A. Renaud

This is the last letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

1234

— Send from Jawa —

[MM774C-000010-400]

Batavia 16 Juni 1895

Waarde Heer Dubois,

In korte beantwoording Uwer brieven van 12 dezer en briefkaart id. het volgende.

De brief aan Hr van Dijk met Uwe vervolgnoot lag reeds ter teekening gereed, ik heb de veranderingen aangebracht.

De Heer v Loon deelde mij mede, dat tijdens mijn verblijf te Soerabaja door hem het voorstel was opgemaakt voor Uwe reis naar Europa; ik weet verder niet hoe het met de zaak staat.

De Ned. Ind. Regeering zal zeker de Britsch Indische niet bedanken, indien U zulks

[MM774C-000010-401]

niet voorstelt. Indien U het wenschelijk acht wil dan de zaak officieel bij den Directeur voorbrengen; Uw particulieren brief aan mij kan geen motief tot handelen opleveren voor den Regeering.

U zal toch het laatste gedeelte der verzameling even als de vroegere aan den Resident van Soerabaja op zenden?

Wegens den grooten spoed heb ik Uwe vervolg noot niet gelezen; ik hoop dit later *à tête reposé* te doen.

Na beleefde groeten

ook aan Mevrouw

Uw dw dr

G.P.A. Renaud

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000007-425]

Esteemed Doctor Dubois.

I have received your letter with thanks. I will make sure to come over to Batavia one evening especially to have a conference with you about the presence of fossils on Celebes.

These have now all, with your address on them, been put in the main bureau of the mining department in Batavia.

I was much pleased to hear that your trip to British India has been very successful.

Very many greetings and respect to Mrs Dubois

pleased to be

your willing servant

J.H. Koorders

Buitenzorg 17 June 1895

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

1235

— Send from Jawa —

[MM774C-000007-425]

Geachte Doctor Dubois.

Brief in dank ontvangen. Ik zal zorgen een avond te Batavia speciaal voor conferentie met U overtekomen over fossielen Celebes.

Deze heb ik nu alle gedeponerd met Uw adres erop in het hoofdbureau v/h Mijnwezen te Batavia.

Met recht veel genoegen vernam ik, dat uw succes van B.I. reis zeer groot geweest is.

Zeer vele groeten en respect aan Mevrouw Dubois

gaarne

Uwdwdr

J.H. Koorders

Buitenzorg 17 VI 95

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000005-435]

Blitar, 18 June 1895

Dearest colleague!

I sincerely thank you for your kind and gracious surprise. You are ever more embarrassing me and I do not know how I can ever return the favours you bestow upon me.

The story about the wolf and the sheep is leading us, as it seems, to several mutual small misunderstandings. Comparisons always deviate and this is also the case with my comparison to the wolf in sheep story. I think it is necessary to clearly state one more time what I actually meant: you write for instance that you were mostly bothered because of the warning: *als zij het maar niet maken als de wolven met het schaap*" with that I wanted to say: if only the big guys (with the established names in science) out of envy do not want to eliminate the small ones (who are only

[MM774C-000005-436]

just at the brink of settling their name in the scientific world).

Honestly, you have never made a "confused" impression on me, but rather on the contrary a far too modest one with relation to your success and knowledge, and that sparked my comparison to the wolf and the (apparent) sheep. And with "one with sharp teeth" I did not immediately meant biting criticism but solid scientific conviction based on general and thorough specialist studies.

The opinion that you are not an "established name" will be diminished by the day with every proof you gather.

The inner crudity and "leftwingness" you notice in yourself, and which is surely the consequence of lack of contact with people that are like-minded, is something you will quickly lose when you have returned to Europe.

Your other remarks leave much more to be discussed, but alas I will have to end now, but I will thank you once more most gratefully for the beautiful vases that arrived here, but fever and nervousness have hampered me in answering you earlier and more extensive.

Until soon

with friendly greetings from house to house

your

E. Herrmann

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000005-435]

Blitar, 18.6.95

Wertheater College!

Für Ihre freundliche u. liebenswürdige Ueberaschung sage ich Ihnen herzlichst Dank. Sie setzen mich immer mehr in Verlegenheit u. weiss ich gar nicht wie ich ihn das alles erwidern soll.

Die Geschichte vom Wolf u. Schaf führt uns, wie es den Anschein hat, zu verschiedenen gegenseitigen kleinen Missverständnissen. Vergleiche linken u. so auch mein Vergleich mit den Wölfen u. Schafen. Ich glaube es ist nöthig hier noch meine Meinung deutlich zu sagen: ~~wat mij~~ Sie schreiben Z.B. wat mij alleen hindert was de warschuwing: als zij het maar niet maken als de wolven met het schaap" Damit wollte ich sagen: Wenn nur nicht die Grossen (mit dem wissenschaftlich gesicherten Namen) den Kleiner (mit dem

[MM774C-000005-436]

angehenden d.h. in der wissenschaftlichen Welt erst aufkommenden Namen) aus Missgunst wissenschaftlich todt zu machen suchen.

Einen "verwaarten" Eindruck haben Sie ehrlich gesagt nie auf mich gemacht, im Gegentheil einer viel zu bescheidenen im Verhältniss zu Ihren Erfolgen u. Kenntnissen, so dass ich den Vergleich zwischen Wolf u. dem (scheinbaren) Schaf wagte. "Een die met scherpe tanden" damit verstand ich nicht beissende Kritik sondern Ihre feste wissenschaftliche Ueberzeugung basirt auf allgemeiner u. gründlichsten Fachstudien.

Von der Meinung das Sie noch keinen "gesicherten Namen" haben werden Sie die täglich bei Ihnen einlaufenden Beweise immer mehr zurückbringen.

Die innere Unreifeheit u. "linkschheid" die Sie an sich bemerken sind sicher nur ein Folge ~~hier~~ des Mangels an Umgang mit Gleichstehenden u. werden sich in Europa bald verlieren.

Ihre übrigen Bemerkungen gäben noch manchen Stoff zum Discussion, allein ich muss leider schliessen um Ihnen doch einmal meinen herzlichsten Dank u. die Nachricht vom Eintreffen der herrlichen Vasen zukommen zu lassen, während Fieber u. Nervosität mich hinderten Ihnen ausführlicher u. früher zu antworten.

Auf baldiger Wiedersehen

Mit freundlichen Grüsse v. Haus zu Haus

Ihr

E. Herrmann

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000042-363]

Extract from the Register of
Decisions of the Governor-
General of the Dutch Indies.

Buitenzorg 19 June 1895
N^o8

Having read et cetera

It has been accorded and understood:

First: to order the officer of health 2nd class *à la suite* M.E.F.T. Dubois who by the recent decision of 21 May 1895 N^o31 has been detached until the end of July 1895 to the Director of Education, Religion and Trade to do paleontological research, after finalisation of the work related to that research in Java, but no later than the above-mentioned date, for the duration of two years or so much shorter as may seem sufficient, to be commissioned to go to the Netherlands to do comparative studies in the State Museum of Natural History in Leyden

To
The officer of health 2nd class
à la suite M.E.F.T. Dubois,
detached to the Director of
Education, Religion and Trade.

[MM774C-000042-364]

and in other European Museum of a similar nature with the purpose of compiling a description of the fossils collected in Java and Sumatra; with the appointment to submit that description to the Minister of Colonies in The Hague. –

Secondly: to allow him; to carry out the order mentioned in paragraph 1 of this decision, to have a free passage as passenger first class to the Netherlands as well as upon finalisation of his assignment back to the Dutch Indies, but solely for one person; and furthermore, with cessation of all his military income, a monthly allowance of *f* 500 (five hundred guilders), starting the month, following the one in which he ships to the Netherlands.

By further stipulation that during this assignment is army title will be carried as "*pro*

memorie".

Thirdly: et cetera. –

Extract of this will be sent to the Officer of health Dubois for information. –

In accord with the Register of provisions;

The 10th Government-Secretary

[van ?Lees]

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000042-363]

Extract uit het Register der Besluiten
van den Gouverneur- Generaal
van Nederlandsch-Indië.
Buitenzorg den 19^{den} Juni 1895
N^o8

Gelet enz:

Is goedgevonden en verstaan:

Eerstelijk: aan den laatstelijk bij besluit van 21 Mei 1895 N^o31 tot ultimo Juli 1895 voor palaeontologische onderzoekingen ter beschikking van den Directeur van Onderwijs, Eeredienst en Nijverheid gesteldenden Officier van Gezondheid der 2de klasse *à la suite* M.E.F.T. Dubois op te dragen om, na beëindiging zijner uit die onderzoekingen voortvloeiende werkzaamheden op Java, doch niet later dan op bovengenoemde datum, voor den tijd van twee jaar of zoo veel korter als mocht blijken voldoende te zijn, zich in commissie naar Nederland te begeven teneinde in 's Rijks Museum van Natuurlijke Historie te Leiden

Aan
Den Heer M.E.F.T. Dubois
Officier van Gezondheid der
2de klasse *à la suite*, ter
beschikking van den Directeur van
Onderwijs, Eeredienst en Nijverheid.

[MM774C-000042-364]

en in andere Europeesche Museums van dergelijke aard vergelijkende studiën te maken ten behoeven van eene door hem samen te stellen beschrijving der op Java en Sumatra verzamelde fossielen;

met opdracht om die beschrijving, vergezeld van afbeeldingen in te dienen aan den Minister van

Koloniën te 's-Gravenhage. –

Ten tweede: Hem; ter uitvoering van de in artikel één van dit besluit vervatte opdracht, toe te kennen vrijen overtocht als passagier der eerste klasse naar Nederland en c.q. na beëindiging van de opdracht terug naar Nederlandsch-Indië, doch voor zijn persoon alléén; en voorts, met stilstand van alle militaire inkomsten, een maandelijksch inkomen van *f* 500 (vijfhonderd gulden), ingaande met de maand, volgende op die waarin hij zich voor de reis naar Nederland inscheept.

Met bepaling wijders, dat hij gedurende meer gemelde opdracht bij het Leger zal worden gevoerd "*voor memorie*".

Ten derde: enz. –

Extract dezer zal worden verleend aan den Officier van gezondheid Dubois tot informatie. –

Accordeert met voorz. Register;

De 10de Gouvernements-Secretaris,

[van ?Lees]

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000042-383 telegram about 20 June 1895]

General Secretary Buitenzorg

Have finished my work in Java ready to leave for Europe with French mail of 29 this month on which I have booked and will come to Batavia tomorrow to call on your benevolence to hasten decision

Officer of health
Dubois

Name of correspondent is unknown

1238

— Send from Jawa —

[MM774C-000042-383 telegram about 20 June 1895]

Algemeen Secretaris Buitenzorg

Mijn werkzaamheden op Java afgelopen gereed naar Europa te vertrekken per Franse mail van 29 dezer waarop tevoren plaats besproken en morgen naar Batavia roep ik Uwe welwillende tusschenkomst in tot bespoediging beslissing

Officier gezondheid
Dubois

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000008-141]

RP

Engineer van Loon Mining department Weltevreden

Booked passage month ago on French Mail for 29th and am ready to leave.

Can decision be expected before then

Dubois

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

1239

— Send from Jawa —

[MM774C-000008-141]

RP

Ingenieur Vanloon Mijnwezen ~~Bat~~^{Weltevreden}

Besprak een maand geleden passage Fransche Mail 29 dezer en ben gereed te vertrekken.

~~Kunnen~~ Kan besluit voor dien ~~datum~~ verwacht worden

Dubois

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000009-409 undated telegram/card in other hand (Anna?) with corrections by Dubois marked ED]

Engineer chief irrigation works Pierson
Bodjonegoro

Following appointment Director Education I will visit tomorrow find spot skeleton Tinggang will, however, leave for Europe this month unless delay is necessary. Might I possibly meet you in Tinggang   Dubois

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

1240

— Send from Jawa —

[MM774C-000009-409 undated telegram/card in other hand (Anna?) with corrections by Dubois marked ED]

Ingenieur Chef Bevloeingswerken Irrigatie Pierson
Bodjonegoro

Ingevolge opdracht Directeur Onderwijs bezoek ik morgen vindplaats geraamte Tinggang ^{ED} ik vertrek ^{echter nog deze maand} ^{ED} ~~weldra~~ naar Europa tenzij deswegen uitstel noodzakelijk Kan ik U wellicht dan te Tinggang ontmoeten
Dubois

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000050-096]

2nd Quarter 1895.

Already before in the sand rock-like andesite tuffs near Tinggang in the district Padangan of the department Bodjonegoro bones had been found of animals belonging to the Kendeng fauna. In these layers currently a 1 ½ km long and rather deep incision is being made for the large irrigation channel of the Solo Valley. Although the excavation of the channel is only at its start already repeatedly such young Pliocene remains have been encountered. By the end of April the chief of the works of the Solo Valley reported that near Tinggang the skeleton of a large animal had been uncovered. These turned out to be the skull and a number of bones of an *Elephas* known from the Kendeng that surely differs from *E. nomadicus* and seems to be identical or at least closely related to *E. indicus*.

Because of these finds the government saw it fit to make the engineer workmen that had been assigned to me before, and who are practised in excavating and treating fossil bones, available to the Chief of the aforementioned works.

Subsequently from Tinggang some molars from *Stegodon*, a skull of *Hippopotamus* and some other bones were found. The hope therefore seems to be justified that this large works will also bear fruit for the palaeontology.

Tulung Agung 20 June, 1895.

[Next](#) official report

[Previous](#) official report

1241

— Send from Jawa —

[MM774C-000050-096]

2de Kwartaal 1895.

Reeds vroeger waren in de zandrotsachtige andesietuffen nabij Tinggang in het distrikt Padangan der afdeeling Bodjonegoro beenderen gevonden van dieren der Kendeng fauna. In die lagen wordt thans door het groot irrigatie-kanaal der Solovallei een ongeveer 1,5 km lange en tamelijk diepe insnijding gemaakt. Hoewel het te gravenkanaal nog eerst in zijn begin is werden er ook reeds herhaaldelijk dergelijke jong-pliocene die resten aangetroffen. Tegen het eind van April werd door de Chef der werken in de Solovallei gerapporteerd, dat bij Tinggang het geraamte van een groot dier was blootgelegd. Dit bleek te bestaan uit den schedel en een aantal groote beenderen van een Elephas van de uit den Kendeng bekende soort die stellig van E. nomadicus afwijken identisch of tenminste nauw verwant met E. indicus schijnt te zijn.

In verband met vorige bevindingen gaf dit den Regeering aanleiding de vroeger aan mij toegevoegde, in het ontgraven en behandelen van fossiele gebeente geoefende Geniewerklieden ter beschikking te stellen van den Chef der genoemde werken.

Daarna werden te Tinggang nog verkregen kiezen van *Stegodon*, een schedel van *Hippopotamus* en enkele andere beenderen. De hoop schijnt dus wel gegrond, dat het groote werk ook voor de palaeontologie vruchtdragend zal worden.

T.A. 20.6.95.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000008-140]

Weltevreden 20/6 1895

Collect 36
Dubois Tulung Agung
Decision not came
through yet direct
yourself to general
secretary

vanloon

This is the last letter with this correspondent

Previous letter with this correspondent

1242

— **Send from Jawa** —

[MM774C-000008-140]

Weltevreden 20/6 1895

Invorderen 36
Dubois Toeloengagoeng
Beschikking nog
niet afgekomen wendt
U tot algemeene
Secretarie

vanloon

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000004-032]

Paleontological research

on

Java N^o4

attachments

a packing list

a bill of accounts 21 June 1895

I have the honour to notify your noble severe Sir that tomorrow a fifth and last series (E) of chests with fossils is being sent to your address, to be transferred to the Ministry of Colonies in The Hague. I may be allowed to politely request your noble severe Sir to have the head of transport at Surabaya take care of the receipt of these series, which consists of 46 chests.

The Officer of health 2nd class *à la suite*,
(was signed) Dubois

To
the Resident of
Surabaya

This is the last letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

1243

— Send from Jawa —

[MM774C-000004-032]

Palaeontologische onderzoeken

op

Java N^o4

bijlage

Een afpakkingslijst

Een factuurlijst 21 Juni 1895

Ik heb de eer UHoogedelgestrenge te melden dat morgen een vijfde en laatste serie (E) van kisten met fossielen aan Uw adres, bestemd voor de doorzending aan het Min: van Koloniën te 's-Gravenhage, wordt geëxpédieerd. Het zij mij vergund UHoogedelgestrenge beleefd te verzoeken wel ook voor de ontvangst door den Algemeenen Pakhuismeester te Soerabaia, van deze serie, bestaande uit zesenzeventig kisten te willen zorgdragen.

De Officier van gezondheid der 2de klasse *à la suite*,
(w.g) Dubois

Aan
den Resident van
Soerabaia

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000010-187]

Mringin

Tulung Agung, 23.June, 1895.

My Dear Doctor,

You will now be sitting in the train on the way to Batavia. I should indeed have liked to see you at your departure. Your promise of old, however, was to come up to Mringin for a day or two before you left. As you did not find time to do so, and I heard nothing from you in the last days of your stay at Tulung Agung, I thought it better, even for your own sake, not to go down to take farewell of your + your family, + I therefore commissioned Mr Boyd to bid you adieu for me.

The reason is this – you know you have taken me up wrongly on more than one occasion. You know what you once suspected me of in connection with Mrs Dubois — a wholly groundless suspicion of course. Well, since I heard nothing from or about you just before your departure, I considered it best to keep away. An unguarded word, or even look, however, innocent in itself, might revive

[MM774C-000010-188]

some torturing suspicion in your mind + up cast a cloud over your happiness. That is really why I kept away (as well as being very busy here) and I think it was better to keep away. At all events it obviated the smallest chance of any misunderstanding or wrong impression rising by a possibility in your mind.

However, from the bottom of my heart I wish you + yours a safe voyage + good arrival in Europe, as well as health, happiness + prosperity there. I hope to hear from you afterwards, and if I am ever rich enough to return to Europe I shall be sure to look ^{you} up in Holland.

Meanwhile believe me to be very sincerely yours

Adam Prentice

(in haste).

(I predict you will appreciate Java more once you are settled in Europe?)

A.P.

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

1244

— Send from Jawa —

[MM774C-000010-187]

Mringin

Toeloeng Agoeng, 23.June, 1895.

My Dear Doctor,

You will now be sitting in the train on the way to Batavia. I should indeed have liked to see you at your departure. Your promise of old, however, was to come up to Mringin for a day or two before you left. As you did not find time to do so, and I heard nothing from you in the last days of your stay at Toeloeng Agoeng, I thought it better, even for your own sake, not to go down to take farewell of your + your family, + I therefore commissioned Mr Boyd to bid you adieu for me.

The reason is this – you know you have taken me up wrongly on more than one occasion. You know what you once suspected me of in connection with Mrs Dubois — a wholly groundless suspicion of course. Well, since I heard nothing from or about you just before your departure, I considered it best to keep away. An unguarded word, or even look, however, innocent in itself, might revive

[MM774C-000010-188]

some torturing suspicion in your mind + up cast a cloud ~~of~~ over your happiness. That is really why I kept away (as well as being very busy here) and I think it was better to keep away. At all events it obviated the smallest chance of any misunderstanding or wrong impression rising by an possibility in your mind.

However, from the bottom of my heart I wish you + yours a safe voyage + good arrival in Europe, as well as health, happiness + prosperity there. I hope to hear from you afterwards, and if I am ever rich enough to return to Europe I shall be sure to look ^{you} up in Holland.

Meanwhile believe me to be very sincerely yours

Adam Prentice

(in haste).

(I predict you will appreciate Java more once you are settled in Europe?)

A.P.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000003-449]

Malang 24 June 1895.

Dear Dubois, a final farewell greeting to the both of you – until we meet again in Holland, may all the results of your work in the Indies give you a rich harvest in Holland to compensate for all the *soesah* and disappointments you suffered over here. –

Mrs Dubois asks me what the expenses were for the telegram and I am a bit embarrassed to mention these as I do not know whether I have acted according to your wishes, but sending a telegraph seemed the only solution after the very fearful letters of your wife. – I mail to the Dutch consul in Calcutta: please wire whereabouts Dr. Dubois R.P. for which I paid 20×2.09 makes *f* 41,80 – do not return that amount to me, I haven't given it a minutes thought, if you want to do me a favour go visit

[MM774C-000003-450]

my boy at professor Valletta and take him to some horse show or comedy are present him with a nice book suitable for his age that would please me much more. – He has written me a melancholic letter that it was so “boring” with the professor and that nobody ever visited him. – You both are connected since Pajo. – You would surely do him a great pleasure to have him over in Leiden to visit you and ask him to point out all the animals in the museum, sharing your large knowledge of all that can be seen there is something he will surely enjoy. – I thank you for that in advance, – offering again my cordial greetings to your wife and yourself and the best wishes for a splendid victory in the Netherlands

yours truly

ThDelprat

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

1245

— Send from Jawa —

[MM774C-000003-449]

Malang. 24 Juni. 95.

Waarde Dubois, een laatste afscheidsgroet van mij aan U beide – tot weerziens in Holland, mogen al de resultaten van Uwe arbeid in Indië die ge in Holland gaat oogsten U rijkelijk beloonen voor al de hier uitgestane soesah en teleurstellingen. –

Mevrouw Dubois vraagt mij naar de onkosten van het telegram ik ben nu wat verlegen met die te noemen daar ik niet weet of ik in Uwe beider geest gehandeld heb met zoo te handelen, het telegrapheren scheen mij echter na de zeer angstige brieven Uwer vrouw de eenigste oplossing. – Ik [?mailde] aan de Hollandsche Consul te Calcutta: please wire whereabouts Dr. Dubois R.P. waarvoor ik betaalde 20×2.09 is *f* 41,80 – zend mij dat bedrag echter niet terug, ik heb daar in het geheel niet aan gedacht, wilt ge mij er een genoeg voor doen zoek mijn

[MM774C-000003-450]

jongen eens op bij professor Valletta en neem hem eens mede naar Paardenspel of komedie of geef hem eens een aardig boek geschikt voor zijne jaren, dan doet ge mij veel meer genoeg. – Hij schreef mij een melancholieke brief dat hij het zoo “saai” had bij den professor en nooit iemand hem eens opzocht. – Ge zijt [?beide sinds] Pajo nog mede lot genooten. – Ge zoudt hem zeker een groot genoeg doen hem eens in Leiden bij U te vragen en hem dan al de dieren in het museum te wijzen, met Uwe groote kennis daarvan hem eens wat vertellende en wat daar te zien is zal hij zeker genieten. – Bij voorbaat daarvoor mijnen dank, – met nogmaals mijn hartelijke groeten aan Uw Vrouw en u zelf en beste wenschen voor eene schitterende victorie in Nederland

geh de Uwe

ThDelprat

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000012-394]

Tulung Agung 25/6 95.

Esteemed Docter!

Just a few lines to tell you that the auction went very well. The gross sum was almost *f* 1800 to name but a few of the prices. Our house *f* 125, your revolver *f* 111, double-barrelled rifle *f* 71 other rifle *f* 101 to cut it short, everything sold well. I haven't time to send you a specified receipt now, but will send it together with the money to Holland.

Receive with the Mrs and the girls again our best

[MM774C-000012-395]

wishes for the journey and a good stay in Europe.

Esteemingly

Your willing servant

J.P. van Velthoven

This is the only letter with this correspondent

1246

— Send from Jawa —

[MM774C-000012-394]

Toeloong Agoong 25/6 95.

Geachte Docter!

Slechts een enkel lettertje om U medetedeelen Uw vendutie zeer goed is afgelopen. De bruto opbrengst was bijna *f* 1800 om U eenige prijzen te noemen. Uw pand bracht *f* 125, Uw revolver *f* 111, geweer dubbelloops *f* 71 ander geweer *f* 101 op enfin in een woord alles is goed verkocht. Ik heb geen tijd om U nog een gespecificeerde opgave te zenden, en zal ik U die tegelijk met het geld naar Holland zenden.

Ontvang met Mevrouw en de meisjes nogmaals onze beste

[MM774C-000012-395]

wenschen op reis, en een goed verblijf in Europa.

Achtend

Uw dw: Dienaar

J.P. v. Velthoven

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000007-425]

Toeloeng-Goeng Weltevreden 27 June 1895

Dear Mr Koorders,

I much regret to let you know yesterday (by telegraph) that the fossils collected by you in Minahassa were not bones at all, but merely plant remains. What you had mistaken for a skull was only a bowl-shaped silicification around a mass of tuff, which truly gives the impression of being a skull. It is, however, meanwhile completely sure that neither that nor any of the other pieces is bone. My regrets are firstly for the fact that you have made such a big

[MM774C-000007-426]

effort that truly deserved better – but also for myself, for I'd make myself the illusion that your find could be of great importance.

I also telegraphed you to please let the mining department know what there is to be done with your shipment. I had a servant and unpack everything and saw today it was partly packed again; and I hope that all will soon be well to reach the destination that you will give to it, after we have received word from you.

I saw amongst the plant remains many dicotyl leafs, rottan and bambu, which might possibly be worth further determination.

Mr van Loon does not desire, as far as I understood him, to keep any of the fossils for the mining department, Mr van Lester, however, did wish to have some of the stone samples for further examination. I think it would be best if you were to come over here yourself to give to this gentleman what you wish and keep the plant remains in Buitenzorg, until you have found a destination for them.

I will then speak about the matter in Leyden and write to you with further information. Should you want to send them to Leyden they will surely be further examined by an expert (for instance Crié).

Plant remains do not fall into my field of knowledge, therefore I cannot immediately say whether they are desirable for

[MM774C-000007-427]

Leyden out of a paleontological point of view. So please await my message from there, where I will first gather information.

Should you, however, find bones at any later stage, please send them directly to Leyden, namely first in a small amount as sample, and I will tell what I think of them in directly returned mail.

It remains highly interesting to learn more about the old fauna of such a peculiar island like Celebes.

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000007-425]

Toeloeng-Goeng Weltevreden 27. Juni 1895

Waarde Heer Koorders,

Het deed mij zeer leed U gisteren (telegraphisch) te moeten melden, dat bij de door U in de Minahassa verzamelde fossielen in 't geheel geen beenderen, doch slechts plantenresten waren. Wat U voor een schedel had aangezien was slechts een schaalvorming van kiezelzuur om een tufachtige massa, die werkelijk de gedachte aan een schedel kan opwekken. Het is intusschen geheel zeker, dat noch dat stuk nog een der andere been is. Mij spijt dat in de eerste plaats om de groote door U genomen

[MM774C-000007-426]

moeite die waarlijk beter verdiende – en ook om mijzelf, daar ik mij eenige illusie gemaakt had van Uwe vondst welke van groot belang zou hebben kunnen zijn.

Ik telegrafeerde u tevens zoo goed te willen zijn het Mijnwezen te laten weten wat met Uwe zending moet gedaan worden. Ik heb dan alles door een der bediende laten uitpakken en zag het vandaag weder gedeeltelijk ingepakt; naar ik hoop, zal het alles weder geheel in orde zijn om de bestemming te volgen die U er aan geven wilt, zoodra Uw bericht ontvangen wordt.

Ik zag onder de plantenresten behalve vele dicotyle bladafdrukken rot dan en bamboe, die mogelijk nadere determineren waard zijn.

De Heer van Loon wenscht, zoover ik hem begreep, geen van de fossielen voor het Mijnwezen te behouden, wel wenschte de Heer van Lester eenige van de gesteentemonsters voor nader onderzoek. Mij dunkt het beste wat U doen kunt is zelf even over te komen om aan dien Heer af te staan wat U wenscht en de plantenresten te Buitenzorg te bewaren, totdat U ze nadere bestemming wilt geven.

Ik zal dan te Leiden over de zaak spreken en U nader schrijven. Wilt u ze dan naar Leiden zenden zoo ~~zal ik~~ zullen ze wel door een deskundige (biv. Crié) nader worden onderzocht.

Plantenresten vallen buiten mijn eigenlijke bemoeiingskring, daarom kan ik niet dadelijk zeggen of deze uit een paleontologisch

[MM774C-000007-427]

oogpunt voor Leiden begerenswaardig zouden zijn. Wil daarom wel mijn bericht van daar, waar ik informatie zal nemen, afwachten.

Mocht u later nog beenderen vinden, wil die dan wel direct naar Leiden zenden, nl. eerst in kleine hoeveelheid als monster, zoo zal ik U per omgaande mijn bevinding melden.

Het blijft hoogst interessant iets naders van de oude fauna van het zoo merkwaardige eiland Celebes te weten

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000003-085]

French Republic
Consulat of France
in
Batavia

Batavia, 27 June, 1895

Mr. Controller,

Mr. Doctor E. Dubois who is personally known to me and goes to Holland by the French Mail boat, expressed to me the wish that three of his cases are not to be opened at the customs of Marseille because of the extreme fragility of the objects they contain: one of the two DD Marquis contains animal skeletons and glass plates of

Mr. Controller of Customs in Marseille

[MM774C-000003-086]

photographs of natural history subjects.
The ED box contains fossil bones.

If the Regulations of Customs do not formally oppose it, I will be grateful if you agree to the wishes of Mr. Doctor E. Dubois.

Please receive, sir,
with thanks
anticipated, the assurance of
my very distinguished consideration

The Manager of the Consulate
[?Signature?]

This is the only letter with this correspondent

1248

— Send from Jawa —

[MM774C-000003-085]

République Française
Consulat de France
a
Batavia

Batavia le 27 Juin 1895

Monsieur le Controleur,

M. le Doct^r E. Dubois qui m'est personnellement connu et se rend en Hollande par la Malle Francaise, m'a exprimé le desir que ~~deux~~^{trois} de ses caises ne soient pas ouverts à la douane de Marseille à cause de l'extrême fragilité des object qu'elle contiennent: ~~une~~^{deux} marquis DD contiennent des squelettes d'animeaux et des plaques

Monsieur le Contrôleur de la Douane à Marseille

[MM774C-000003-086]

photographiques de sujets d'histoire naturelle.

La caisse ED contient des ossements fossiles.

Si des Reglements de la Dounane ne s'y opposent pas formellement, je vous serai très-obligé de vouloir bien accider au désir de M. le Dr E. Dubois.

Veuillez agrier, Monsieur,
avec mes remerciements
anticipés, l'assurances de
ma consideration très-
distinguee.

Le Girant du Consulat
[?Signature?]

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000011-185]

Surabaya 28/6 1895

Collect 117

Doctor Dubois

Weltevreden

request sending

copies governments

decisions and dates of

leaving Tulung Agung and

Batavia name ship and

commander birth dates

children

Schotman

This is the only letter with this correspondent

1249

— Send from Jawa —

[MM774C-000011-185]

Soerabaia 28/6 1895

Invorderen 117

doctor dubois

weltevreden

verzoeke toezending

afschriften gouvernements

besluiten opgave vertrek

data toeloengagoong en

batavia naam schip en

gezagvoerder geboorte data

kinderen

schotman

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000042-321]

Batavia 28 June 1895

Before leaving the Dutch Indies may I be allowed to inform your noble severe Sir also in writing of the most thankworthy support, which I have encountered during my stay in Calcutta and during my travel in the interior of British India. I would firstly express my great obligation to the Director of the Geological Survey of India Mr C.L. Griesbach, MIE, FGS, et cetera who was invited to support me due to the benevolent recommendation of His Excellency the Governor General of the Dutch Indies had sent to the Viceroy of the government of the British Indies. Without the help of Mr Griesbach it would hardly have been possible to get any result out of my enterprise and if it turns out to have been fruitful for my entire research it will mostly be due to the applaudable Director of the Geological Survey of British India.

Also the consul general of the Netherlands in Calcutta Mr J.C.T. Reelfs has benevolently provided me with all that was in his power due to the recommendation of the Government Secretary.

And last but not least I should mention the applaudable Mr Dr. A. Alcock FPS, DDES, et cetera, superintendant of the Indian Museum in Calcutta, who, although not invited to do so by the Government of the British enabled my studies in the museum under his care.

From all the British authorities, with whom I came into contact, I found great willingness to lend a helping hand where necessary.

This is the last letter with this correspondent (that is not an official report).

Previous letter with this correspondent

1250

— Send from Jawa —

[MM774C-000042-321]

Bat 28.

~~Atvoren~~ ^{Het zij mij vergund voerdat ik} ~~Voor~~ Nederlandsch-Indië te verlaten zij het mij vergund UHoogedelgestreng ~~in te~~ ook langs dezen weg ~~teneinde bekend te maken~~ ^{in kennis te stellen van de hoogst dankenswaardige}, ~~dat~~ ^{hulp} die ik gedurende mijn ~~reis in het~~ verblijf te Calcutta en op mijne reis in het binnenland van Britsch Indië, ~~de hoogst dankenswaardige hulp~~ mocht ondervinden. ~~Van~~ In de eerste plaats noem ik met groote erkentelijkheid de Director of the Geological Survey of India den heer C.L. Griesbach, MIE, FGS, etc. daartoe, ingevolge de welwillende aanbeveling van Z EX den G.G. van Ned. Indië aan den Onderkoning van Britsch Indië door ~~het Gouv.~~ de Regeering van Britsch Indië uitgenoodigd. ~~De hulp van den Heer Griesbach stelde zich~~ Zonder de hulp van den Heer Griesbach ~~zoude ik~~ ^{was het mij} nauwelijks ~~in staat~~ ^{mogelijk} geweest ~~op eenige vruchten van vruchten~~ resultaat van mijne zending te verkrijgen en wanneer deze zal blijken ~~met zonder vruchtbaar zal blijken~~ voor mijn geheele onderzoek geweest te zijn zal het voornamelijk aan dien verdienstelijken Directeur der Geologische Opname van Britsch Indië te danken zijn.

Ook heeft de Consul Generaal der Nederlanden te Calcutta de heer J.C.T. Reelfs mij ~~alle hulp wel~~ op aanbeveling van den Gouvernements Secretaris welwillend alle hulp verleend die in zijne macht was.

En eindelijk heb ik vooral te noemen lovenswaardige niet het minst te noemen den Heer dr. A. Alcock FPS, DDES, etc. Superintendent van het Indian Museum te Calcutta, die, hoewel daartoe niet direct door den Britsch Indische Regeering uitgenoodigd mijne studies in het ~~Indian Mus~~ onder zijn directie staande museum ~~steeds op de meest wel in zeer hoogte mate~~ ^{zeer wezenlijk} ~~vergemakkelijkt~~ ^[?????] heeft.

Alle Britsche autoriteiten, met wie ik overigens in aanraking ben gekomen vond ik met groote welwillendheid bereid hulp te verlenen, waar die gewenscht was.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000042-322: draft version of next page]

[MM774C-000042-323]

Respectfully informing you that the signee, officer of health 2nd class *à la suite*, following Governmental Decision dated 19 June 1895 N^o8 after termination of his work in Java on the 22nd of this month left his place of employment Tulung Agung for Batavia to ultimately travel from there to the Netherlands that upon enquiries long before had become apparent that there would not be enough room for him and his family on one of the ships of the companies "Nederland" or "Rotterdamsche Lloyd" and in relation to the timing of the termination of his work therefore was forced to book on the French mail boat, leaving from here on the 29th and therefore am travelling over land from Tulung Agung to Batavia.

Name of correspondent is unknown

1251

— Send from Jawa —

[MM774C-000042-322: draft version of next page]

Geeft eerbiedig te kennen de ondergeteekende, officier van gezondheid der tweede klasse à la suite, dat hij ingevolge GB dd. 19 April Jun 1895 N^o8 [????][????] hij na beëindiging zijner werkzaamheden op Java den 22ste dezer uit T.A. naar Nederland reizen Batavia vertrokken is ~~verplicht was~~ passage bespreken moest ~~bespreken~~ op de Fransche Mailboot den 29e van Batavia te zou vertrekken aangezien hem na gewonnen informatie gebleken was voor hem en zijn gezin geene voldoende plaatsruimte was op een der Nederlandse schepen, welke ~~ten ges~~ op geschikt een tijd van Batavia zouden vertrekken. Dat deze ~~boten~~

[MM774C-000042-323]

Geeft eerbiedig te kennen den ondergeteekende, officier van gezondheid der tweede klasse à la suite, dat hij ingevolge G.B. dd. 19 Juni 1895 N^o8 na beëindiging zijner werkzaamheden op Java den 22ste dezer van zijner standplaats Toeloeng Agoeng vertrokken is naar Nederland Batavia teneinde van daar naar Nederland te reizen, dat hij na ~~voor hem bij lang te voren~~ gewonnen informatie gebleken was geen voldoende plaatsruimte te zijn voor hem en zijn gezin op een der ~~Nederla~~ schepen van de Maatschappij "Nederland" of de "Rotterdamsche Lloyd" ~~en~~ en in verband met het tijdstip van beëindiging zijne werkzaamheden dat hij dientengevolge plaats bespreken moest op de Fransche Mailboot, die den 29^e van hier vertrekt ~~waardoor het en dat hij in verband daar~~ dientengevolge de reis maakte van Toeloeng Agoeng over land naar Batavia.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000007-428]

[Telegram from Buitenzorg to Tandjong Priok 29 June 1895]

Doctor Dubois Priok
steamship [Galaway?]
Have a good trip and good luck
forgot to mention copy
article fossils from Minahasa
sent both to you and Martin
received word today
article already printed in Holland
will have them dig for you in
Sonder good trip
good luck

Koorders

This is not the last letter with this correspondent: an additional letter was found 10 June 2024 which is added below here to not screw up the indexing. Chronologically however it belongs next to [page 1593](#).

[P6100739]

21-November-1896

Amice

Herewith I return the
beautiful leaf remains.
Determinations of leaves remain highly uncertain with just
a few exceptions.

The two least damaged leaf imprints to me
seem to be:

Foliola of a pinnate leaf probably of a Simarabacaea
[Simaroubacaea] or of a Meliaceae; both of one species

The longest is a foliolium to the right side of
the communal petiole somewhere in the midst of it and
the shortest foliolium which is only slightly out of balance
will have been placed close to the upper end of it. The
longest foliolium is rather typical and deceptively reminds
me of *Ailanthus malubarica* DC.[*Ailanthus triphysa*] (a
species of tree that resides in the wild in the west of India
and Jawa (see volume IV LKV) it is just that the foliola
of most of my specimins from Jawa are slightly larger.—
H. Koorders

[transposed in the margin:] The fruit is thus typical that if
you were to have it in your collection, the matter would
instantly be settled with certainty.—

Ailanthus does not belong in flooded forests.

This is the last letter with this correspondent

Previous letter with this correspondent

[MM774C-000007-428]

[Telegram from Buitenzorg to Tandjong Priok 29/6 1895]

Doctor Dubois priok
stoomschip [Galaway?]
Goede reis en succes
vergat u te melden copie
artikel fossielen uit minahasa
te gelijk aan u en Martin
gezonden ontvang heden bericht
in Holland artikel reeds
afgedrukt zal voor u in
Sonder laten graven goede reis
succes

Koorders

This is not the last letter with this correspondent: an additional letter was found 10 June 2024 which is added below here to not screw up the indexing. Chronologically however it belongs next to [page 1593](#).

[P6100739]

21-11-96

Amice

In dank de fraaie bladresten
terug.
Bladdeterminaties blijven hoogst onzeker behoudens enkele
uitzonderingen.

De 2 minst beschadigde bladafdrukken schijnen mij
toe te zijn:

Foliola van een gevind blad en wel waarschijnlijk van een
Simarabacaea [Simaroubacaea] of van een Meliaceae; beide
van één species

Het langste een foliolium aan de rechterzijde van de
gemeenschappelijke bladsteel ongeveer aan het midden
daarvan gezeten en het kortste foliolium dat ~~niet~~ slechts weinig
inequilaterum is zal dan nabij het bovineinde ervan geplaatst
zijn geweest. Het langste foliolium is nogal typisch en
herinnert mij bedrieglijk aan *Ailanthus malubarica*
DC.[*Ailanthus triphysa*] (een boomsoort die in Voor-Indië en
op Java wild groeit zie deel IV LKV) slechts zijn de foliola
van de meeste mijner specimina uit Java iets grooter.— H.
Koorders

[transposed in the margin:] De vrucht is zóó typisch dat als
gij die in Uw collectie hebt, dadelijk de kwestie met
zekerheid uitgemaakt kan worden.—
Ailanthus behoort niet in de vloedbossen thuis.

Dubois number 1704. This fossil and the letter belonging to it recently turned up within the Naturalis collection amongst a larger number of sediment fossils of the Dubois collection that had been misplaced and had therefore been overlooked for probably over fifty years.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000011-059]

W. 4 July 1895
Amice Dubois,

I am herewith sending you the bankers draft of *f* 4975,-, being *f* 5000 against 99 ½%. You should be able to collect it from all offices in Amsterdam. It has been several days already since you all left. It's leaving quite emptiness. It rarely happens that if the men get on fine that the ladies—spouses do also. We have been struggling a bit since. Both the smallest and my wife had fever, the 1st has recovered, the latter is still lying in bed and I hope will be up and running again in a few days.

[MM774C-000011-060]

I will keep the other bankers draft (duplicate) here. If you didn't receive this one, you will surely have written me and I will send the other.

That was a quite superfluous sentence, for if the bankers draft is lost, then this one is invalid too, but anyway, it's only *plauderei*¹³⁶. Oops I just remember, you despise German words and Germanisms, so do excuse me.

Receive this in your best health. Many greetings from house to house. We hope to meet you all again under better circumstances. That will be a joy. After a firm handshake

yours truly
AvdScheer

This is the last letter with this correspondent

Previous letter with this correspondent

---

¹³⁶ chitchat

[MM774C-000011-059]

W. 4/7 '95
Amice Dubois,

Bijgesloten zend ik je de wissel groot *f* 4975,-, n.l. *f* 5000 tegen 99 ½%. Je kunt er te Amsterdam aan alle kantoren over beschikken. Reeds zijn eenige dagen sedert jelui's vertrek verlopen. Het liet een heele leegte achter. 't Gebeurt ook zelden, dat, waar de mannen zoo harmoniëeren, dit met de dames-ega's ook het geval is. Nadien tijd hebben we een weinig gesukkeld. Zowel de kleinste als mijn vrouw hebben koorts gehad, de eerste is reeds hersteld, de laatste ligt nog te bed en zal hoop ik binnen enkele dagen weer op zijn.

[MM774C-000011-060]

Ik houd den anderen wissel, (duplicaat) maar hier. Krijg je dezen niet in handen, ~~schrijf~~ dan zul je zeker geschreven hebben en stuur ik den anderen.

Dit is een vrij overbodige zin, want als de wissel verloren gaat, gaat deze ook verloren, maar enfin, 't is maar een plauderei. Daar herinner ik me, dat je vreeselijk 't land aan Duitse woorden en germanisme hebt, excuseer me dus.

Ontvang dezen in den besten welstand. Vele groeten van huis tot huis. We hopen jelui allen later eens in de beste omstandigheden weer te ontmoeten. Dat zal een vreugde zijn. Na een flinke handdruk

tt
AvdScheer

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000059-074]

Tingang 7 Juli 1895

Your noble severe Sir!

The five chests with procurements have been received in good order. Up to now I have stashed everything in the cupboards in Tinggang, as Kriele has already left for Trinil. Before Kriele left I went to Ngluwak (as he had hurt his foot), but I cannot find a good location there for bones, at the spot where the hippopotamus head was found no bones can be found any longer.

Up to now near picket's 134 and 135 I have found a flat elephant molar like in Sumatra, and a small ordinary one, and two molars from the upper jaw of the elephant close to the bridge of Tinggang.

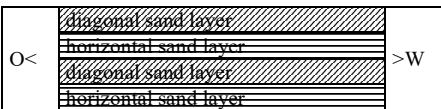
There couldn't have been a lot found as from picket 135 up to Ngluwak yet too few people are working.

The bones that have been sent to you from Ngluwak earlier, have not been found in the valley, but on the opposite side of the Solo river: that's part is now completely filled up with mud so that will be a lot of work to find anything there, therefore Kriele left for Trinil straightaway.

Mr Duijvetter is very busy nowadays and in charge of the brick kiln and therefore currently has no time to accompany me to record the layers near picket 135.

Now I tried it myself, I'm not sure if it will be good as I do not completely understand the sketch you made in your letter (I recorded it this way)

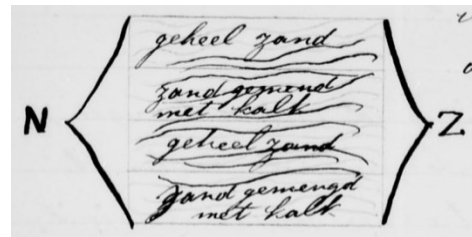
Near picket 135 the layers are horizontal from north to south. From West slope to East like this on layers of about 0,4 m thick

The diagonal layers are completely sand.
 The horizontal layers are intermingled with layers of lime.
 The horizontal layers are of about the same

[MM774C-000059-075]

thickness as the diagonal layers, but are wavy like this

completely sand
 sand intermingled with lime
 completely sand
 sand intermingled with lime

I have recorded these layers on three different places, but they all go in the same direction.
 In the next letter I will record the layers again with help of Mr Duijvetter, or, if you would be so kind, you would do me great pleasure if you were to explain it to me

again in the letter somewhat clearer.

Hoping that you and your family will receive this letter in good health

Your serving worker No. 19237

de Winter

In particular greetings of Mr Duijvetter

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

[MM774C-000059-074]

Tingang 7 Juli 1895

Weledele Gestrenge Heer!

De vijf kisten met goederen zijn in goede orde ontvangen. Ik heb tot heden toe nog alles opgeborgen in de kasten te Tingang, aangezien Kriele reeds vertrokken was naar Trinil; ik ben voor Kriele zijn vertrek naar Ngloewak geweest (aangezien hij zijn voet bezeerd had), maar kan daar geen goede beenderen plaats vinden, op de plaats waar die nijlpaardenkop gevonden is komt ook geheel geen been meer voor.

Ik heb tot heden toe gevonden bij piket 134 en 135 een platte Olifantskiezen gelijk Sumatra, en een kleine gewone, en twee kiezen uit de bovenkaak van den Olifant dicht bij de brug van Tingang.

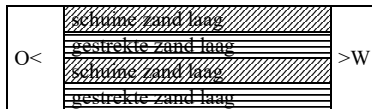
Er kan ook tot heden toe nog niet veel gevonden worden aangezien van piket 135 tot en met Ngloewak nog te weinig volk aan het werk is.

Die beenderen die u vroeger van Ngloewak gezonden hebt gekregen zijn niet in de vallei gevonden, maar aan de overzijde van de Solorivier: en die plaats is nu geheel volgespoeld met modder dus zal dat weer veel werk zijn om daar weer iets te vinden daarom is Kriele maar ineens doorgedaan naar Trinil.

Den Heer Duijvetter heeft het tegenwoordig erg druk en is belast met de steenbakkerij dus heeft op heden nog geen tijd om met mij mede te gaan om de lagen bij piket 135 op te nemen.

Nu heb ik zelf eens geprobeerd, ik weet niet of het goed zal zijn aangezien ik die schets uit U brief niet goed begrijpen kan (ik heb op deze wijzen opgenomen)

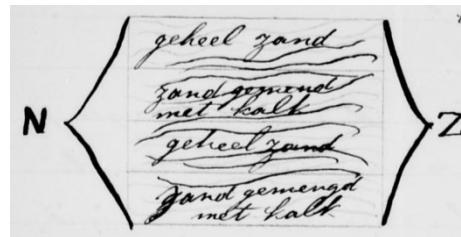
Bij piket 135 lopende lagen van Noord naar Zuid horizontaal. Van West hellen zijn naar Oost op deze wijze op lagen van ongeveer 0,4 m dikte

De schuine laagjes is geheel zand.
 De gestrekte laagjes zijn doormengt met kalklaagjes
 de horizontale lagen zijn ongeveer op dezelfde

[MM774C-000059-075]

dikte gelijk de schuine laagjes, maar lopen golvend gelijk dit .

geheel zand
 zand gemengd met kalk
 geheel zand
 zand gemengd met kalk

Ik heb op drie verschillende plaatsen de laagjes opgenomen, maar zij lopen allen dezelfde richting uit. Ik zal in de volgende brief de laagjes nog eens opnemen met behulp van den Heer Duijvetter, of als U zoo goed wil zijn, en het mij per brief nog wat duidelijker kan maken zou U mij groot genoegen doen.

Hopende dat U en Uw huisgezin dit schrijven in een goede gezondheid moogt ontvangen

U dienende werkmán No. 19237

de Winter

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000059-076]

Trinil 7 July 1895

Your Noble Severe Sir!

As there was nothing to be found at Ngluwak, I left on 1 July for Trinil, and have been working here for 6 days already with 20 free coolies. To go to Tawang is out of the question for now as the water level in the river is too high, but as soon as the water allows I will go there directly.

The last days I was still at Tinggang, nothing has been found and I fear that it

[MM774C-000059-077]

will be a long time before anything will be found, as at picket 136 where the soil looks so promising they will not be digging deep for some time but have started on top again.

I request that Your Noble Severity will also inform me as soon as word comes about extension, preferably before 12 January regarding my time of service otherwise it will be very difficult for me to get an extension. Also [let me know] about the bones being found here whether they have to be sent right away and where to. –

Otherwise the digging is going very well over here and two scapulas and 3 vertebrae have been found, nothing of value.

Your obedient servant

Kriele

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

[MM774C-000059-076]

Trinil 7 Juli 1895

UEdelgestrengen Heer!

Daar er te Ngloewak niets te vinden is, ben ik den eerste Juli naar Trinil vertrokken, en ben nu reeds aan het werk alhier zes dagen met 20 vrij koelies, om naar Tawang toe te gaan daar kan nog niets van komen, aangezien de rivier de waterstand te hoog is, maar zodra de gelegenheid wegens het water het toestaat, zal ik er direct naar toe gaan.

Den laatsten tijd dat ik nog te Tinggang heb geweest, is er niets gevonden, en ik vrees als dat het

[MM774C-000059-077]

nog wel een lange tijd zal duren eer dat, er iets gevonden zal worden aangezien dat, ze bij piket 136 waar dat, de grond zoo mooi voorkomt, voor eerst niet dieper graven maar weer van boven zijn begonnen.

Ik verzoek UEdGestr. mij ook mede te delen zodra het bericht komt van verlenging, liefst voor den 12^e januari met het oog van mijne diensttijd aangezien het anders voor mij zeer lastig is om er dienst bij te nemen, ook wegens de beenderen die hier gevonden worden waar of direct naar toegezonden moeten worden. –

Verders gaat het zeer goed met het graven vooruit alhier en er zijn gevonden twee stukken schouderbladen en 3 wervels trouwens niets van waarde.

U onderdanige dienaar

Kriele

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000009-131]

Very esteemed Doctor!

Berlin, Invalidenstr. 42. 8 July 1895

Together with this I am sending you as printed matter a treatise on species of Javanese wild boars, with the most sincere request to examine the content and, where possible, to help clarify matters. At the same time I thank you very much for your very interesting treatise on *Pithecanthropus erectus*, which I received from the Ministry of the Colonies. The content of this work is likely to be much disputed; but I hope that you will emerge victorious from the battle. It would be best if more and more complete material would be found in that particular deposit.

With the highest esteem

Prof. Dr. A. Nehring.

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

1256

— Send from Germany —

[MM774C-000009-131]

Hochgeehrter Herr Doctor!

Berlin, Invalidenstr. 42. 8/7.95.

Beifolgend übersende ich Ihnen unter Kreuzband eine Abhandlung über die javanischen Wildschwein-Arten, mit der ergebensten Bitte, den Inhalt zu prüfen und wo möglich zur Klärung der Sache beizutragen. Zugleich danke ich Ihnen bestens für Ihre hochinteressante Abhandlung über Pithecanthropus erectus, welche mir durch das Ministerium der Colonien zuing. Der Inhalt dieser Arbeit wird wohl noch viel umstritten werden; ich hoffe aber, dass Sie als Sieger aus den Kampfe hervorgehen werden. Am besten wäre es, wenn noch mehr u. vollständigeres Material in der betr. Ablagerung gefunden würde.

Mit vorzüglicher Hochachtung

Prof. Dr. A. Nehring.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000005-181]

Telegram and letter to the Governor General 9 July 95 [?h50]

stop transport collection Dubois

after the arrival of [K??] D

an arrangement needs to be made to have the collection efficiently stored for further use

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

1257

— Send from Jawa —

[MM774C-000005-181]

Telegram en brief a/d Gouverneur Generaal 9 juli 95 [?h50]

staak toezending collectie Dubois

na de komst van den [K??] D

eene regeling te treffen opdat de verzameling op

eene voor de bewerking doelmatige wijze wordt

opgeborgen

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000059-077]

Trinil 21 July 1895

Your Noble Severe Sir!

Since I have started working here, nothing worth mentioning has been found. I fear we have not been digging deep enough yet. The only things that have been found are a complete thighbone, shinbone and tusk, all of the elephant, and thereby some vertebrae and ribs.

The pit I'm working on is 20 m long and 5 m wide and about 6 m have been dug up.

As to the water level, it's not looking very prosperous, as the big stone, the other side of the river has not been visible yet, so to

[MM774C-000079-078]

go to Tawang now would be a wasted effort. It is better to wait until I'm certain that the bank at Tawang has surfaced.

The tree that Your Noble Severe Sir has planted here at Trinil is looking great. It is at least 7 m high with a diameter of 10 cm. The pillar and capstone are also looking fine.

Otherwise my health is fine, and I received the packages in good order for which I will remain very kindly grateful.

Your obedient servant

Kriele

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

1258

— Send from Jawa —

[MM774C-000059-077]

Trinil 21 Juli 1895

U Edelgestrengen Heer!

De tijd dat ik hier aan het werk ben, is er hoegenaamd nog niets gevonden. Ik vrees dat er nog niet diep genoeg gegraven is. Het enigste wat of er gevonden is, een complete dijbeen idem een scheenbeen, en een slag tand allen van den Olifant, daarbij nog een paar wervels en ribben.

Ik heb een kuil onderhanden van 20 m lang 5 m breed en er nu ongeveer 6 m uitgegraven.

Wegens de waterstand, ziet het er niet al te voordelig uit, daar die groote steen, aan de overzijde van de rivier nog niet zichtbaar is geweest, dus om

[MM774C-000079-078]

nu naar Tawang te gaan zal moeite te vergeefs zijn, dus ik zal maar zoo lang wachten tot ik zeker weet dat, de bank te Tawang bloot ligt.

De boom die U Edgestr: hier te Trinil gepland hebt ziet er fleurig uit hij is minstens 7 m lang en in Middellijn 10 cm dik ook hetzelfde met het pilaartje en het steentje.

Verder gaat het met mijne gezondheid goed, en de pakjes in een goede orde ontvangen waar ik U zeer vriendelijk dankbaar voor blijf.

U onderdanige dienaar

Kriele

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000059-078]

Tinggang 31 July 1895

Your noble severe Sir!

Over here the work is not progressing very well and very little is being found as very little digging is taking place on those spots where bones could surface.

A small bone and a flat elephant molar have been found near picket 135. Yesterday I've been to Ngluwak and found there a reasonably nice banteng horn.

Mr Duijvetter has not yet been able to help me to establish the angle of the horizon. Mr van Bakel has told me that I am unable to do that without the proper instruments.

For 2 days ago a Javan came to see me and told me that near the dessa Ngambon, about three posts from here, on the bank of a small river many bones can be found and a skull is still stuck in the ground. (I will investigate)

I have also been to look at the dessa Pajaman on the bank of the Solo river, and found a river bank that holds bones, but I can't get to it. I can feel the bones about 0,75 m under water, it's not likely I can work there this year.

The river has not been going down yet. Since you left we did not have eight days of dry weather, what Kriele must be going through at Trinil I don't know, but I don't think you will be able to keep working this year.

Mr Duijvetter told me that we were only allowed f 850 this year, and Kriele already spends f 150 a month on coolies alone. Will that not endanger us being allowed to stay on the next year? I am a bit worried about that for I would like to continue working for you next year. It has been said that the Solo valley would compensate any shortages, but will that be the case if it becomes so much? I am just asking your opinion about this. If you don't see any danger in it, then everything will be in order.

Otherwise I'm doing very well also considering my health.

Hoping to be able to send you better news about the work in the next letter. Did you and your family arrive well in Europe?

Your serving worker
de Winter

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

[MM774C-000059-078]

Tinggang 31 Juli 1895

Weledele Gestrenge Heer!

De werkzaamheden gaan hier tot nog niet erg voor uit, er wordt hier nog zeer weinig gevonden, aangezien dat juist op de plaatsen waar beenderen kunnen voorkomen, nog zeer weinig gegraven wordt.

Er is een klein been en een platte Olifantskies op piket 135 gevonden. Ik ben gisteren naar Ngloewak geweest, en heb daar een tamelijk mooie banteng horen gevonden.

Den Heer Duijvetter heeft mij nog niet kunnen helpen om den hoek van den horizont te bepalen. Den heer van Bakel heeft mij gezegd dat ik dat niet zonder instrument kan doen.

Voor twee dagen geleden is hier een Javaan bij mij geweest, en mij verteld, dat er bij de dessa Ngambon ongeveer drie posten van hier, aan een oever van een kleine rivier veel beenderen te vinden zijn, en dat er nog een schedel in de grond vastzit. (Dat zal ik onderzoeken)

Ik ben ook wezen zien bij de dessa Pajaman aan den oever van de Solorivier, en daar een plaat gevonden waar beenderen in voorkomen, maar ik kan er niet bij komen. Ik kan de beenderen ongeveer 0,75 m onder water voelen, daar zal ik denkelijk van dit jaar wel niet kunnen werken. De rivier is nog niet gedaald geweest. Na U vertrek hebben wij hier geen acht dagen droog weer gehad, hoe Kriele dat zal maken te Trinil weet ik niet, maar gelooft dat hij van dit jaar daar niet zal kunnen doorwerken.

Den Heer Duijvetter heeft mij gezegd dat er van dit jaar maar f 850 voor ons was toegestaan, en Kriele verwerkt f 150 per maand enkel aan koelies, zou daar geen gevaar bij zijn dat wij het volgend jaar niet mogen blijven, ik maak mij zelve daar een weinig ongerust over, want zou gaarne het volgend jaar weer voor U door blijven werken. Er is wel gezegd de Solovallei zal het bijpassen als er tekort komt, maar zou dat zoo zijn als het zoo veel wordt? Ik vraag nu alleen U oordeel over deze zaak. Zoo U er maar geen gevaar in ziet dan is de zaak in orde.

Verder gaat het met mij zeer goed en ook met de gezondheid.

Hopende U in de volgende brief betere tijding van de werkzaamheden te kunnen zenden. Is U en U huisgezin goed in Europa aangekomen?

U dienende werkmán
de Winter

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000059-079]

Trinil 4 August 1895

Your Noble Severe Sir!

These 14 days we have found the tusk of an elephant with a thighbone and shinbone and the back skull of a banteng with a complete and an incomplete horn, half a lower jaw of a small crocodile and further some deer antlers, vertebrae and smaller legs et cetera et cetera.

The last few days we've had a lot of trouble from high water levels, so much we couldn't work for 6 days. I am currently working with 20 coolies and I fear that if we get such bad weather again once or twice we will not be able to finish the pit,

[MM774C-000059-080]

and to employ more people I fear will be too costly, as de Winter wrote to me that he had heard that we are not allowed to spend more than the f 1500 and that is including our allowances, so that will by no means be enough to keep going until December as I am already spending about f 150 each month on workforce alone.

Now the water level is low and there is a clear sky, and the Javanese are saying it will remain dry weather for some time.

If I am to pack the bones for direct transport to Europe I will be obliged to employ a carpenter to make the chests in order whilst I remain working here. So the sooner I know where I have to send them to the better. I'm talking about the bones of Trinil.

Further my health is very well.

Your obedient servant

Kriele

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

[MM774C-000059-079]

Trinil 4 Augustus 1895

UEdelgestrengen Heer!

Deze 14 dagen hebben wij gevonden een slag tand van een olifant met een dij en scheenbeen een achterschedel van een banteng met een complete en een incomplete hoorn een halve onderkaak van een kleine krokodil en dan verders enige herten hoorens, wervels en kleinere soort poten, enz. enz.

De laatste dagen hebben wij veel last van hoogwater gehad, als dat men in geen zes dagen hebben kunnen werken. Ik werk nu met 20 koelies en ik vrees als men nog een of twee maal zulk slecht weer krijgen wij den put niet

[MM774C-000059-080]

afgewerkt krijgen, en om meer volk aan het werk te stellen ben ik bang teveel geld te verwerken, aangezien de Winter mij geschreven heeft, dat hij vernomen heeft, dat wij niet meer mogen verwerken dan juist die som van f 1500 en daar moeten onze toelagen nog af, dus met dat geld komen wij onmogelijk mee toe tot December uit aangezien ik elke maand zoo ongeveer f 150 verbruik alleen aan het werkvolk.

Nu is het water weer laag en de lucht staat zeer mooi, volgens de Javanen hun gezegde zal het nu wel een tijd droog weer blijven.

Als ik de beenderen hier in moet pakken, voor rechtstreeks vervoer naar Europa dan zal ik verplicht zijn om een timmerman te nemen om de pakkisten in orde te maken, in dien tijd als dat, ik op het werk blijf dus hoe eerder dat ik weet waar dat ze naar toegezonden moeten worden hoe beter. Ik bedoel de beenderen van Trinil.

Verder gaat het zeer goed met mijn gezondheid

U onderdanige dienaar

Kriele

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000008-324 must be 1895 before de prix Broca]

Guéret (Creuse) Vendredi

My dear colleague

your letter finds me in the mountains where I came to seek pure origin and tranquillity during 15 days.

I very much regret the annoying reason which obliged you to postpone your answer, but this slight delay is of no consequence. I communicated your favourable response to my colleagues who were as happy as you and me and will be organizing the Conference with a banquet.

[MM774C-000008-325]

For the conference I will set the date on the 16th or on the 17th at 4½ pm unless you tell me otherwise, I leave you completely free to decide. We will have an hour and a half, no more, to speak. You will talk as much as you like.

Please just tell me how much time you will spend (about) and what issues you will address so that I can sort this out myself with regard to your friends. If you want to address a very special topic, we could possibly indicate that on the invitation cards. Otherwise we will put as unique title: *Pithecanthropus erectus* and the origin of Man.

I struggled to have Mr. Fraipont offered, for this occasion, the title of foreign associate member because of his memoir on the man of Spy.

You will find in the laboratory all commodities needed to display your femur to those I have mentioned and I will bring together all you need and put it at your disposal.

I hope that you will stay in Paris for several days, where, in addition to Venus de Milo, you will have various interesting things to see.

[MM774C-000008-326]

I believe you should know that apart from the Broca Prize, which we hope to award you in December, it was understood that your kind visit should not to be too onerous for your finances.

As soon as you have sent me the details requested above, I will inform you from my side of the decisions that will be taken concerning the time and title of the Conference as well as other matters which may be of interest.

Accept, my dear colleague and friend, my very devoted feelings.

L. Manouvrier

I will return to Paris tomorrow

[Next](#) letter with this correspondent

[MM774C-000008-324 must be 1895 before de prix Broca]

Guéret (Creuse) Vendredi

Mon cher confrère

votre lettre me trouve dans les montagnes où je suis venu chercher de l'oxygène pur et de la tranquillité pendant 15 jours.

Je regrette beaucoup le motif fâcheux qui vous a obligé de différer votre réponse, mais il n'y a aucun inconvénient à ce léger retard. J'ai communiqué votre réponse favorable à mes collègues qui [??] seraient très heureux ainsi que moi et vous s'occuper d'organiser la Conférence avec le banquet.

[MM774C-000008-325]

Pour la conférence je fixerai la date au 16 ou on 17 à 4h ½ sauf avis contraire de votre part, car je tiens à vous laisser complètement libre. Nous aurons une heure et demie, pas plus, pour parler. Vous parlerez autant que cela vous fera plaisir. Veuillez seulement me dire combien vous laisserez de temps (à peu près) et sur quelles questions vous afin que je me règle moi-même sur votre amis. Si vous devez traiter une question bien spéciale, on pourrait peut-être l'indiquer sur les cartes d'invitation. Autrement on mettra comme titre unique: Le Pithecanthropus erectus et l'origine de l'Homme.

J'ai songé à faire offrir à M. Fraipont, pour cette occasion, le titre de membre associé étranger en mémoire de l'homme de Spy.

Vous trouverez au laboratoire toutes les commodités pour comparer votre fémur à ceux dont j'ai parlé et que je vais réunir pour les mettre à votre disposition.

J'espère que vous resterez à Paris plusieurs jours, car outre la Vénus de Milo, vous aurez à voir diverses choses intéressantes.

[MM774C-000008-326]

Je crois devoir vous rappeler qu'en dehors du prix Broca, que nous espérons vous attribuer en Décembre, il a été entendu que votre aimable visite serait considérée comme ne devant pas être trop onéreuse pour vos finances.

Dès que vous m'aurez fait parvenir les détails demandés plus haut, je vous informerai de mon côté des décisions qui seront prises au sujet de l'heure et du titre de la Conférence ainsi que des autres choses susceptibles de vous intéresser.

Agréé, mon cher confrère et ami, mes sentiments bien dévoués.

L. Manouvrier

Je rentrerai à Paris demain.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000008-306]

École Pratique des Hautes Études
anthropological laboratory
practical school of the faculty of medicine
Paris

Doctor Eug Dubois
Eisden near Maastricht
(Holland)

10 August 1895

Sir an honoured colleague,

I would be most happy to comply with your request but I think it has resulted from a misunderstanding.

You will no doubt have read my work on the *Pithecanthropus* a little bit too fast, because I did not speak of a particular femur that presents to the highest degree the characters that you reported. I only said that the different characters are too common in the human species for them to not exist gathered on many human femurs. And I do believe that it is so.

As to the degree of [Macun] of these characters, I could not judge it from the drawings and the photographs you have given me for they are a bit too dark. There is clearly not enough for me to allow me to search among the hundreds of human femurs that I have at my disposal for a femur that is a bit too

[MM774C-000008-307]

imprecisely described to me.

It is obviously a question of a few millimetres, which, according to your drawings, does not inspire anatomists to see differences that are considered flaws to the human quality of your femur.

You would first have to indicate to me precisely on this femur for each of its characters a minimum or a maximum that would be considered simian by you and not human, with such a minimum or maximum I could then search for a human femur.

You would indicate to me with care, naturally, also, the landmarks that you used for your measurements, with a drawing or more schematic drawings to prevent confusion. If you could send me a cast of your pieces that would be even better and the Society of Anthropology would receive it with recognition.

So far I can't find anything, I admit, which makes me say that this femur is not human. You should note, moreover that I do not see this as a point of objection against your theory. I even indicate reasons for thinking that a precursor of man was able to have a humanlike femur long before he became so through his skull.

In short, my opinion such as I formulated it in January, and as I keep it, is intermediate between yours and opinions, which are too far off, in my opinion, as are uttered in England and Germany. If it is true that you have all too categorically affirm the existence of a new species, it seems to me you are right and we are wrong, on the other hand, what is there to assert that it is a man or an anthropoid. The skull and the tooth, or even the skull alone is neither certainly human nor certainly simian. That is why I don't consider your hypothesis as proven but I do consider it a scientifically legitimate hypothesis. In my opinion the question has not been closed by conclusions opposed to yours: it stays open, which is very important.

[MM774C-000008-308]

I would be very curious to examine your Java skull from the point of view of the parriëto-occipital bulge of which I have spoken and which would be, in my eyes, of great importance. That would give me almost the desire to attend the congress of Leyden, but I did not receive the program to that congress.

I am sending you several copies of my work that you can distribute as you wish to competent authorities in Leiden. I already sent one to Mr. Serrurier, Mr. Ten Kate and Mr. Schmeltz. I allow myself to also offer you some memoirs relating more or less to your question in some ways.

I hope you will excuse the length of this letter which I don't want to end without sending you my sincere congratulations for your discovery and for the talent with which you exploited it despite working conditions which were probably very adverse. I like to believe that your most declared opponents will also cordially pay you tribute as I do, especially since they lost the right to reproach you for a simple exaggeration which is more excusable with you than with them.

Your devoted colleague, L. Manouvrier.

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000008-306]

École Pratique des Hautes Études
Laboratoire d'Anthropologie
à l'école pratique de la faculté de médecine
Paris

Monsieur le Docteur Eug Dubois
Eisden près Maastricht
(Hollande)

10 Août 95

Monsieur et honoré confrère,

Je m'emprenrais avec plaisir de satisfaire votre demande si elle ne résultait pas, à ce qu'il me semble d'un malentendu.

Vous aurez lu sans doute mon travail sur le *Pithecanthropus* un peu trop rapidement, car je n'ai pas parlé d'un fémur particulier qui présenterait réunit au plus haut degré les caractères que vous avez signalés. J'ai seulement dit que les différents caractères sont trop communs dans l'espèce humaine pour ne pas exister réunis sur de nombreux fémurs humains. Et je crois effectivement qu'il en est ainsi.

Quant au degré de Macun de ces caractères, je n'ai pas l'apprécier que d'après les dessins et la photographie un peu trop noire que vous en avez donnés. C'est évidemment insuffisant pour me permettre de chercher parmi les centaines de fémurs humaines qui sont à ma disposition un fémur répondant à un

[MM774C-000008-307]

signalement peu précis pour moi. C'est évidemment d'une question de quelques millimètres qu'il s'agit puisque, d'après vos dessins, pour les anatomistes sont aperçu aucune différence capable de leur inspirer quelque doute sur la qualité humaine de votre fémur.

Il faudrait vous que vous eussiez la bonté de m'indiquer avec précision un minimum ou un maximum présenté par ce fémur pour chacun de ses caractères ~~simiens~~ considérés par vous comme non humaine, minimum ou maximum que je pourrais alors chercher sur un fémur humain.

Vous m'indiqueriez avec soin, naturellement, les points de repère qui auraient servi pour vos mensurations, avec un dessin ou plusieurs dessins schématiques pour prévenir toute confusion. Si vous pouviez m'envoyer un moulage de vos pièces ce serait encore mieux et la Société d'Anthropologie le recuirait avec reconnaissance.

Jusqu'à présent je ne trouve rien, je vous l'avoue, qui ne me parraine humain sur ce fémur. Vous avez pu remarquer, du reste, que je ne tire point de la une objection contre votre théorie. J'indiquer même de raisons de penser qu'un précurseur de l'homme a pu devenir humain par son fémur bien avant de le devenir par son crâne.

En somme, mon opinion telle que je l'ai formulé en Janvier, et telle que je la conserve, est intermédiaire entre la vôtre et les opinions également trop arrêtées, à mon sens, émises en Angleterre et en Allemagne. S'il en vrai que vous ayez en tout d'affirmer catégoriquement l'existence d'une espèce nouvelle, il me semble vous aussi vrai que l'on a en tort, d'autre part, d'affirmer qu'il s'agit d'un homme ou d'un anthropoïde. Le crâne et la dent, même le crâne seul ne me par[r]ainent ni certainement humains ni certainement simiens. C'est pourquoi si je ne considère pas votre hypothèse comme démontrées je la considère come scientifiquement légitime à titre d'hypothèse. A mon avis la question n'a nullement été fermée par les conclusions opposées aux vôtres; elle reste ouverte, ce qui est très importante.

[MM774C-000008-308]

Je serais bien curieux d'examinez votre crâne de Java au point de vue du renflement parriëto-occipital dont j'ai parlé et qui aurait, à mes yeux, une grande importance. Cela me donnerait presque le désir d'assister au congrès de Leiden, mais je n'ai pas reçu le programme de ce congrès.

Je vous adresse plusieurs exemplaires de mon travail que vous pourrez distribuer à votre gré aux personnes compétentes de Leiden. J'en ai envoyé un à M. Serrurier, M. Ten Kate et à M. Schmeltz. Je me permette de vous offrir également quelques mémoires se rapportant plus ou moins à votre question par certains côtés.

J'espère que vous voudrez bien excuser la longueur de cette lettre que je ne veux pas terminer sans vous adresser mes sincères félicitations pour votre découverte et pour le talent avec lequel vous l'avez exploitée malgré des conditions de travail probablement très déféctueuses. J'aime à croire que vos contradicteurs les plus déclarés vous [?reudiom] hommage aussi cordialement que moi, d'autant plus qu'ils ont perdu le droit de vous reprocher une simple exagération plus excusable chez vous que chez eux.

Votre dévoué confrère, L. Manouvrier.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000007-516]

Berlin, 16 August 1895
NW Brueckenallee 31

Most honoured Doctor!

I will convey your letter to Mr privy Council R. Waldeyer upon his return, he was, as was Virchow, planning to go to the Congress in Leyden to have a look at the finds himself; I myself, alas, have other obligations.

The instruction manuals do not know an *Angulus mediatio*; the *Planum popliteum* being rounded is also not rare, at least that is what they anatomists that were present at the meeting of the local anthropological Society said. What

[MM774C-000007-517]

stands out is the straightness of the Femur in vertical direction as depicted in your depicted profile; at least Virchow said, he has never seen that before in a human. The stretched out literature about your Monograph you will have seen as you are in Europe; I am only mentioning that Virchow has held a second lecture in the local anthropological society, which will be printed next. At that evening Virchow produced a row of analogous Femora and subsequently said that it must be an *Ostitio* or respectively *periostitis traumatica* and that it could neither be an Aneurysm nor an Enchondron. I myself pointed out that the wisdom tooth was of a juvenile, where's the skullcap must have been of an old individual that further the ridge at the base of the crown and the length of the base in sagittal direction are not known to be present in men, but could be compatible to Hylobates. Waldeyer, however, does not seem to agree with that, which can be concluded from the lecture that he gave at the general meeting of the

[MM774C-000007-518]

German anthropologists in Cassel; I'm sending you herewith also the review of that lecture. Meanwhile I have to clearly state that the newspaper correspondent has often completely misunderstood the lecturer; the official notes of the meeting in Cassel will only appear next year. Should Waldeyer accidentally be unable to attend, then I will if possible send you that femur, although you will likely comparable examples of it in any collection.

Yours very truly

W. Krause

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

1263

— Send from Germany —

[MM774C-000007-516]

Berlin, 16. Aug. 1895
NW Brueckenallee 31

Geehrtester Herr Doctor!

Ihren Brief theile ich Hrn. Geh. R. Waldeyer bei seiner Rückkehr mit, er wollte wie auch Virchow nach Leiden zum Congress kommen und sich die Fundstücke ansehen; ich selbst bin leider verhindert.

Die Handbücher kennen keinen Angulus mediatio; Abgerundet sein des Planum popliteum kommt auch nicht selten vor, wenigstens erklärten in der letzte Sitzung der hiesigen anthropologischen Gesellschaft anwesenden Anatomen sich dahin. Auf-

[MM774C-000007-517]

fallend ist in Ihrer Profilenansicht des Femur seine Geradlinigkeit in senkrechter Richtung; wenigstens Virchow sagte, er habe das beim Menschen niemals gesehen. Die aus Gèdèhmte Litteratur über Ihre Monographie wird Ihnen in Europa wohl bekannt geworden sein; Ich erwähne nur, das Virchow in der hiesigen anthrop. Gesellschaft einen zweiten Vortrag gehalten hat, der nächstens gedrückt wird. An dem Abend legte Virchow eine Reihe analoge Femora vor und sprach sich dahin aus, dass es sich um eine Ostitio resp. Periostitis traumatica und weder um ein Aneurysma, noch um ein Enchondron handeln könne. Ich selbst machte darauf aufmerksam, dass der Weisheitszahn einem jugendlichen, das Schädeldach einem alten Individuum angehört haben müsse, das ferner die Rille an der Wurzel Basis der Krone und die Länge dieser Basis in sagittaler Richtung beim Menschen nicht vorkomme, wohl aber Hylobates zu vereinigen sei. Hiermit scheint Waldeyer nicht übereinzustimmen, zufolge des Vortrages, den er auf der allgemeinen

[MM774C-000007-518]

deutschen Anthropologen-Versammlung in Cassel gehalten hat; das Referat über diesen Vortrag erhalten Sie gleichzeitig. Ich mache aber ausdrücklich darauf aufmerksam, dass die Zeitungs-Correspondenten den Redner häufig ganz falsch verstehen; der officielle Bericht über die Versammlung in Cassel erscheint erst nächstes Jahr. Sollte Waldeyer durch Zufall verhindert worden, so schicke ich Ihnen wo möglich das hiesige Femur, obgleich Sie in jeder Sammlung ohne Zweifel Gegenstücke finden werden.

Ihr ganz ergebensten

W. Krause

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000059-081]

Trinil 18 August 1895

Your Noble Severe Sir!

In these last 14 days five deer skulls have been found here of which one with his teeth. By the way some without antlers and some with complete antlers. Thereby many antlers have been found of which some are very nice. Small kinds of bones are not being found as often as used to be, like jaws, teeth or molars of deer and other kinds of animals. Also few teeth and molars of the large animals are being found and no jaws at all.

Also an ulna of an elephant has been found and some

[MM774C-000059-082]

bones of the lower arm but I don't know of which animal. And thereby a load of other kinds of bones like vertebrae ribs et cetera et cetera.

If the weather remains like this for some time and the water in the river keeps going down I think that by half September I can go to Tawang to dig.

Furthermore my health is doing very well

Your obedient servant

Kriele

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

1264

— Send from Jawa —

[MM774C-000059-081]

Trinil 18 Augustus 1895

UEdelgestrengen Heer!

In deze laatste 14 dagen is alhier gevonden vijf herten schedels als waarvan er één bij is met zijn gebit. Trouwens zonder hoorens en met complete hoorns. Daarbij zijn er veel herten hoorens gevonden waarvan er zeer mooie bij zijn, klein soort beenderen worden er niet zoo veel gevonden als vroeger, bijv: kaakjes tanden of kiezen van herten of andere soort beesten. Ook worden weinig tanden en kiezen gevonden van de groote beesten en kaken in het geheel nog niet.

Er is ook nog gevonden een ellepijp van de Olifant en eenige

[MM774C-000059-082]

onderarmbenen van welken beesten dat weet ik niet. Daarbij een hoeveelheid andere soort beenderen bijv: wervels ribben, enz. enz.

Als het weer zoo een tijd blijft en het water in de rivier blijft zoo dalend denk ik wel half van de maand September naar Tawang te kunnen om daar te gaan graven.

Verder gaat het hier zeer goed met mijne gezondheid.

Uw Onderdanigen dienaar

Kriele

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000010-189]

Mringin

Tulung Agung, 18 August 1895.

My Dear Doctor,

Ere this is written you will have been some time in Holland and have met again your relations and friends. How have you found everything? I daresay you will feel something like a stranger at home after spending fully 5 years in such widely different circumstances. However you will soon adapt yourself to the old routine, especially as you will be engaged in work of a congenial kind. I trust you stand in friendly relations with Prof. Martin so that your path will be a smooth one and you can devote your whole mind to the important work you have in hand without being distracted by little jars and unpleasantness from outside.

Very likely you will be drawn into a voluminous correspondence about your missing link as it must be a circumstance of great moment to many of the learned in Europe.

Your work on the "Climates" will also, I should think, be more discussed now you are at home and can

[MM774C-000010-190]

answer any enquiries addressed to you on the subject. I shall be glad to see the work in English when it is published.

Coming now to other matters, I believe your auction at Tulung Agung brought up a fair amount. As you make no fuss about it, many people were present expecting things would go very cheaply, and the number of people gathered together had just the contrary effect on values and made the bidding brisker. The Regent also was there, + Mr Boyd took pleasure in bidding against him for everything the Regent wanted, whether Mr Boyd himself wished to have the articles or not.

Mr Groskamp of the Bank has been to Mringin since you left + expressed himself satisfied with everything. Mr DeWitte has left here and gone to an administration at Unarang next to the estate I had been in charge of. He has better conditions there than at Sapu Angin. My temporary house at Djacaan (the new estate I am commencing) is now ready, but, I am still waiting on my furniture from De Zoete + Co. Surabaya. Mr Boyd is well as usual. He is down at Tulung Agung at present.

We have had an unusually wet East monsoon this year – the wettest Mr Boyd ever remembers witnessing. At St Bayats' [?raug?] etc etc the rains have been as heavy as on the hills. All sorts of outdoor work have been in consequence greatly impeded. Sugar still remains in an acute crisis.

I remember once hearing you complain of remarks in the "Graphic" on the Dutch action in Lombok. You were disposed to regard the strictures of the Graphic as a reflection of English public opinion for getting the Graphic is merely a picture book justly reputed for its drawings, but quite irresponsible for its politics; and indeed I am of opinion that of a hundred purchasers in England of the weekly graphic not more than perhaps 10% ever trouble themselves to read what is written therein + only procure the paper for its illustrations. That is easily understood as no one interested in politics would wait till the end of the week to see what the great Oracle the Graphic says when such weighty papers as the Times, Telegraph, News etc etc, first in politics — professedly political and – with well-informed correspondence everywhere, journals of a responsible character, have daily issues containing

[MM774C-000010-191]

much more correct information furnished by man whose avocation in politics (not drawing) and with a circulation 10 + 20 times greater than the Graphic. If therefore you wish to know English opinion generally ~~an~~ in regard to the Dutch I would refer you to a short article in the Weekly Times of 17 May (if not the seventeenth, then the week before or after) referring to the visit of the youthful Queen of Holland to England. Please read it; you will find it in any of your libraries or reading rooms and it will tend to make you yet more proud of your country. I don't think I am wrong when I say that the Continental people to a great extent have an unreasonable jealousy of England. Let one, but only one, English Journal, responsible or irresponsible, say one word against another people and immediately the whole nation is condemned. I remember living with a goodhearted gentleman in Brussels who used to get quite excited on the subject. He often discussed politics + generally wound up by saying – "*l'Angleterre, c'est une puissance affreuse!*" Of course I only smiled at the remark, but had I thought the same of his nationality ^(which I did not) I would not have said it to him. Take the attack by the French corps on an English detachment in Africa a year ago, by mistake. In England it was regarded by the press simply + purely an unfortunate blunder by a young French officer who lost his life in the affair. Had the mistake been, however, on the part of an English officer I daresay we should have heard for fully a month afterwards of "*la perfide Albion*" from the hotheaded coffeehouse politicians of Paris.

But enough of politics. Mr Boyd + I are busy with Lyell just now. The book you gave him, + find it more interesting + much more instructive than political jarring.

Hoping you are in good health + agreeably occupied, believe me, Very Sincerely Yours

Adam Prentice

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000010-189]

Mringin

Toeloeng Agoeng, 18.8.95.

My Dear Doctor,

Ere this is written you will have been some time in Holland and have met again your relations and friends. How have you found everything? I daresay you will feel something like a stranger at home after spending fully 5 years in such widely different circumstances. However you will soon adapt yourself to the old routine, especially as you will be engaged in work of a congenial kind. I trust you stand in friendly relations with Prof. Martin so that your path will be a smooth one and you can devote your whole mind to the important work you have in hand without being distracted by little jars and unpleasantness from outside.

Very likely you will be drawn into a voluminous correspondence about your missing link as it must be a circumstance of great moment to many of the learned in Europe.

Your work on the "Climates" will also, I should think, be more discussed now you are at home and can

[MM774C-000010-190]

answer any enquiries addressed to you on the subject. I shall be glad to see the work in English when it is published.

Coming now to other matters, I believe your auction at Toeloeng Agoeng brought up a fair amount. As you make no fuss about it, many people were present expecting things would go very cheaply, and the number of people gathered together had just the contrary effect on values and made the bidding brisker. The Regent also was there, + Mr Boyd took pleasure in bidding against him for everything the region wanted, whether Mr Boyd himself wished to have the articles or not.

Mr Groskamp of the Bank has been to Mringin since you left + Up expressed himself satisfied with everything. Mr DeWitte has left ~~same~~ here and gone to an administration at Oenarang next to the estate I had been in charge of. He has better conditions there than at Sapoe Angin. My temporary house at Djacaan (the new estate I am commencing) is now ready, but, I am still waiting on my furniture from De Zoete + Co. Soerabaya. Mr Boyd is well as usual. He is down at Toeloeng Agoeng at present.

We have had an unusually wet East monsoon this year – the wettest Mr Boyd ever remembers witnessing. At St Bayats' [?raug?] etc etc the rains have been as heavy as on the hills. All sorts of outdoor work have been in consequence greatly impeded. Sugar still remains in an acute crisis.

I remember once hearing you complain of remarks in the "Graphic" on the Dutch action in Lombok. You were disposed to regard the strictures of the Graphic as a reflection of English public opinion for getting the Graphic is merely a picture book justly reputed for its drawings, but quite irresponsible for its politics; and indeed I am of opinion that of a hundred purchasers in England of the weekly graphic not more than perhaps 10% ever trouble themselves to read what is written therein + only procure the paper for its illustrations. That is easily understood as no one interested in politics would wait till the end of the week to see what the great Oracle the Graphic says when such weighty papers as the Times, Telegraph, News etc etc, first in politics — professedly political and – with well-informed correspondence everywhere, journals of a responsible character, have daily issues containing

[MM774C-000010-191]

much more correct information furnished by man whose avocation in politics (not drawing) and with a circulation 10 + 20 times greater than the Graphic. If therefore you wish to know English opinion generally ~~an~~ in regard to the Dutch I would refer you to a short article in the Weekly Times of 17 May (if not the seventeenth, then the week before or after) referring to the visit of the youthful Queen of Holland to England. Please read it; you will find it in any of your libraries or reading rooms and it will tend to make you yet more proud of your country. I don't think I am wrong when I say that the Continental people to a great extent have an unreasonable jealousy of England. Let one, but only one, English Journal, responsible or irresponsible, say one word against another people and immediately the whole nation is condemned. I remember living with a goodhearted gentleman in Brussels who used to get quite excited on the subject. He often discussed politics + generally wound up by saying – "*l'Angleterre, c'est une puissance affreuse!*" Of course I only smiled at the remark, but had I thought the same of his nationality ^(which I did not) I would not have said it to him. Take the attack by the French corps on an English detachment in Africa a year ago, by mistake. In England it was regarded by the press simply + purely an unfortunate blunder by a young French officer who lost his life in the affair. At the mistake been, however, on the part of an English officer I daresay we should have heard for fully a month afterwards of "*la perfide Albion*" from the hotheaded coffeehouse politicians of Paris.

But enough of politics. Mr Boyd + I are busy with Lyell just now. The book you gave him, + find it more interesting + much more instructive than political jarring.

Hoping you are in good health + agreeably occupied, believe me, Very Sincerely Yours

Adam Prentice

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000006-353]

Leiden, 19 August 1895

Amice,

Please be so good as to comply with the request of Mr Schmeltz to immediately return to me the (blue underlined at the opposite side) reprint. In friendship ever

yours truly

Jentink

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

1266

— Send from the Netherlands —

[MM774C-000006-353]

Leiden, 19.8.95.

Amice,

Wees zo goed aan het verlangen des Heeren Schmeltz te voldoen en mij per omgaande bedoeld (aan ommezijde met blauw onderstreept) separaatje terug te zenden. Vriendschappelijk steeds

t.t.

Jentink

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000059-083]

Tingang 21 August 1895

Your noble severe Sir!

I very much regret that now already for the second time I have to inform you that the work here is going very poorly.

In the valley in this month's totally nothing has been found. As I wrote to you in the previous letter I have been to Ngambon for four days but also found nothing, they were already removed earlier by the government, Kriele must have been there for sure.

Just the same at the dessa Pajaman, I found a few pieces of horn of a buffalo and banteng.

You will understand I have little work here, I'm walking through the valley all day and find nothing. As I hear from Kriele, he must have already gathered a nice collection, as we had no rain here this month and the river has gone down nicely. Would you not allow that Kriele sends me some bones? Then, when there is no digging in the valley in places where bones are expected, and I have little to do, I can find work to do in preparing the bones from Trinil for instance the gluing and the careful packing. I have already asked Kriele but you ordered the bones to remain in Trinil until further notice.

My intentions are that if for instance Mr Pierson or Mr van Rossum comes over here that have some nice bones to show them.

I have requested 2 days of leave at the end of the month to go to Trinil, and discuss it again with Kriele, and tell him that I have already requested it to you.

Mr Duijvetter has been transferred, so he cannot help me any longer in recording the layers. May I take the liberty to remind you to send me a sketch about that, then I can do it with the help of a local recorder, who are usually measuring there anyway.

Hoping that I can bring better tidings to you in the next letter.

Your serving worker

de Winter

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

[MM774C-000059-083]

Tingang 21 Augustus 1895

Weledele Gestrenge Heer!

Het spijt mij zeer, dat ik U nu reeds voor de tweede maal moet berichten als dat het hier zeer slecht met de werkzaamheden gesteld is.

In de vallei is in dezen maand totaal niets gevonden. Zooals ik U in de vorige brief vermeldde ben ik naar Ngambon geweest voor vier dagen maar ook niets gevonden, die zijn vroeger reeds opgehaald door het Gouv: daar zal zeker Kriele al geweest zijn.

Ook hetzelfde bij de dessa Pajaman, daar heb ik een paar stukken hoorens van buffel en banteng gevonden.

Nu kan U wel begrijpen dat ik hier te weinig werk heb, ik loopt de gehelen dag door de vallei en vindt niets.

Zoo als ik van Kriele hoort, moet hij al een mooie verzameling bij elkaar hebben, aangezien in deze maand nog geen regen gevallen, en de rivier mooi gedaald is. Zou U het niet toe willen staan, dat Kriele mij wat beenderen zend? Dan kan ik wanneer er niet op beenderen plaatsen in de vallei gegraven wordt, en ik dus weinig werk heb, toch werk zoeken in het in orde maken van beenderen van Trinil. Bijv. lijmen en zorgvuldig inpakken enz: Ik heb Kriele reeds daarom gevraagd, maar hij heeft mij gezegd dat op u last de beenderen te Trinil moeten blijven tot lateren orders.

De bedoeling is van mij bijv: als den Heer Pierson of den Heer van Rossum hier komt, ik hun enige mooie beenderen kan laten zien.

Ik heb twee dagen verlof gevraagd, met het einde van deze maand om naar Trinil toe te gaan, dan zal ik er nogmaals met Kriele over spreken, en hem zeggen dat ik het reeds aan U verzocht heb.

Den Heer Duijvetter is overgeplaatst, dus kan mij nu niet meer behulpzaam zijn in het opnemen der laagjes. Mag ik zoo vrij zijn en U nog eens helpen herinneren om een schetsje daarvan, dan kan ik met behulp van een inlandse opnemer het wel doen, die gewoonlijk daar toch aan het meten zijn.

Hopende dat ik U in de volgende brief beteren tijding zal kunnen zenden.

U dienende werkman

de Winter

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000003-124 undated]

To: Professor Cunningham Fitzwilliamplace Dublin

Kindly send slide profil photo Java skull
anthropol Institue London

From: Dubois

[Next](#) letter with this correspondent

1268

— **Send from the Netherlands**—

[MM774C-000003-124 undated]

To: Professor Cunningham Fitzwilliamplace Dublin

~~Please~~ Kindly send slide profil photo Java skull ~~slide~~
anthropol Institue London

From: Dubois

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000003-126]

Buncrana Castle bo Donegal Ireland 26 August 1895

Dear D^e Dubois

I shall write you fully in the course of a few days. In the meantime I sent you the accompanying specimen slides.

Yours very truly

D.C.Cunningham

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

1269

— Send from Ireland —

[MM774C-000003-126]

Buncrana Castle bo Donegal Ireland Augt 26/95

Dear D^e Dubois

I shall write you fully in the course of a few days. In the meantime I sent you the accompanying specimen slides.

Yours very truly

D.C.Cunningham

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000010-219]

Sir and honored Colleague,

Thank you for the copy of your beautiful and memorable work. Allow me to express how pleased we were to meet you and how we appreciate the true scientific spirit that reigns in your interviews and in your writings. Please present my respectful compliments to Mrs Dubois and receive expressions of my best feelings.

[Marcel de Puydt](#)

Liège
27 August 1895

[This is the only letter with this correspondent](#)

1270

— Send from Belgium —

[MM774C-000010-219]

Monsieur et honoré Collègue,

En vous remerciant de l'exemplaire de votre beau et mémorable travail, laissez-moi vous dire combien nous avons été, ici, heureux de faire votre connaissance et d'apprécier le véritable esprit scientifique qui règne dans vos entretiens commu dans vos écrits.

Veillez présenter mes respectueux compliments à Madame Dubois et recevoir l'expressions de mes meilleurs sentiments.

Marcel de Puydt

Liège
27 8^{lm} 95

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000059-085]

Trinil 2 September 1895

Your Noble Severe Sir!

From 14 August until the last not many bones have been found. The reason for that is that the trench of 25 m I first completed 17 m , and that was finished on the 20th , found in that time were some deer antlers, and elephant thighbone, and further some vertebrae, tarsi, ribs et cetera et cetera nothing special.

As soon as I finished the other part, I will go to Tawang, I think I will have it ready by the 20th of this month.

If there is not much in Tawang we could still do a little bit of work on the other side of

[MM774C-000059-086]

the river until December as we also need time to pack the bones.

Is it all right if I am to send the bones from Trinil to Tinggang so de Winter could already make chests ready as I am not able to get good transport chests here in Ngawi and possibly one can in Padangan or get some planks from the works of the Solo valley. It would not be bad if you were to request planks, in case we are not able to get good transport chests which would cause difficulties if we were late with packing.

Otherwise I'm doing very well, and so is the work.

Your obedient servant

Kriele

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

[MM774C-000059-085]

Trinil 2 September 1895

UEdelgestrengen Heer!

Van af 14 Augustus tot den laatsten zijn er niet veel beenderen gevonden de reden zijn daarvoor als dat ik van dat vak van 25 m lang, eerst 17 m heb afgewerkt, en, dat is den 20^e klaargekomen, er is nog gevonden in die tijd enige herten hoorens, een dijbeen van een Olifant, en dan verder nog enige wervels, kooten, ribben, enz. enz. iets bijzonders is er nog niet gevonden.

Zodra ik nu met het andere stuk klaar ben, gaan ik naar Tawang, ik denk als dat het den 20^e dezer maand af kan zijn.

Zoo het te Tawang niets geeft zou er nog wel een beetje gewerkt kunnen worden aan de overzijde van

[MM774C-000059-086]

de rivier tot December aangezien wij ook tijd moeten hebben om de beenderen in te pakken.

Is het goed als dat ik de beenderen van Trinil naar Tinggang zend zou de Winter de kisten alvast klaar kunnen laten maken daar ik hier te Ngawi geen goeden pakkisten kan krijgen mogelijk zijn er wel te Padangan of plank een te krijgen van de werken van de Solovallei. Het zou niet slecht wezen als U de planken aanvroeg, ingeval wij geene pakkisten kunnen krijgen zou het zeer moeilijk zijn als het te laat werd voor in te pakken.

Verder gaat het zeer goed met mij, en ook met de werkzaamheden.

U onderdanige dienaar

Kriele

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000008-308 right]

École Pratique des Hautes Études
anthropological laboratory
practical school of the faculty of medicine
Paris

Doctor Eug Dubois
Eisden near Maastricht
(Holland)

3 September 1895

Dear colleague,

I have examined for you the femurs of the Broca Museum and I communicate to you the measurements of 3 of them. All three belong to a series of femurs from the Canary Islands that is to say Guanches - the series comprise of approximately 150 bones. Many present at the level of the popliteal surface a thickness larger than the average thickness of European femurs, but I chose the three most remarkable for this report. One of them offers precisely this erasure of the intertrochanteric ridge that struck you in your Java femur but which is plenty frequent as well as having the curvature of this ridge. I even believe that this curvature is rather the rule.

I also examined some 30 skeletons of Negroes and other exotic races and some French femurs, but I did not find amongst them any specimen

Yours devotedly L Manouvrier

See Other Side

[MM774C-000008-309 left]

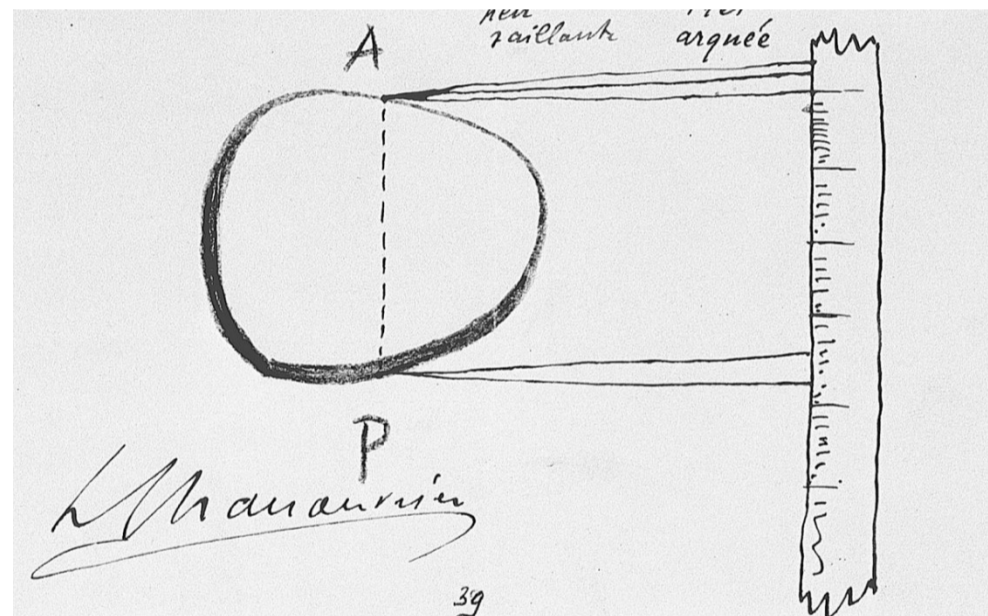
with a popliteal bulge that is of interest to you. This bulge seems to me to be related to the extension from the purple line to the middle from its outer lip to the vicinity of the condyle - and at the same time there is a small width of the femur at the level of the popliteal region.

It must be rare amongst Europeans but it is common in the ancient Canarians and it is possible that it would prove to be even more frequent in the Melanesian races. I wanted to examine from this point of view the anthropological collections of the natural history museum, but I found the staff to be absent due to holidays.

Anyway, the examination I have done at the Broca Museum and at the Faculty of Medicine has shown me more of the extreme variability of the femur within the same race if you only pay a little bit more attention to the morphological details. This goes to the point that if we take an isolated femur presenting any well-accentuated character it will always be very difficult

[MM774C-000008-310]

	3 femurs of ancient Canarians		
	No 20	133	17
Width at 40 Millim. above the ant edge. of the articular surface	39 mm	33 mm	32.5 mm
Thickness at the median plane of the bone (A.P.)	34.5	28	27
Total thickness	36	30	31
Pilastric index	115.0	117.0	124.0
Crista intertrochanter	thick but slightly protruding	strong and very accentuated	Almost zero

L Manouvrier

[MM774C-000008-311]

to find another fully similar in this respect or even several others that have such characters at the same time combined, unless we have very large collections available, even if the characters are fundamental to the femur.

I add that if we take an ethnic or individual character we will have even fewer chances to match it up with any with the same specifications in collections from different races.

Finally if it is a rather rare character itself in the race to which it belongs, the considered femur, although relatively frequent in comparison to races of which we have collections, it may yet occur and we will probably not be able to find any specimen showing the character in question with the same specifications.

It is generally believed that 200 femurs contribute a huge series; but it is on the contrary, a series like that falls ridiculously short when it comes to particularities and sustaining the combination of several peculiarities which are

[MM774C-000008-312]

linked to each other.

Among the 3 femurs, of which I send the measurements, No. 17 has an almost zero intertwining ridge, but it has a strong pilaster.

On no. 90 the pilaster is weak; the intertrochanteric ridge consists of a rather stronger bulge than a crest.

On no 133, the pilaster is strong and the intertrochanteric ridge also.

On No. 17 the 2 condyles are very close together. So ultimately, there is none which can be sent to you as being similar in every aspect to yours. But I don't consider this to be proof that your Java femur is not human. You know that according to my opinion there is also not enough to refute your hypothesis.

The measures, which I communicated to you, were taken to exactly 4 centimetres above the anterior edge of the articular surface. The thickness at the plane median was measured with the tips of a pair of compasses and not between the branches that would have given higher figures. I regret I will not be able to attend to the Congress, it would have been very pleasant to meet you. Good luck.

Va

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000008-308 right]

École Pratique des Hautes Études
Laboratoire d'Anthropologie
à l'école pratique de la faculté de médecine
Paris

Monsieur le Docteur Eug Dubois
Eisden près Maastricht
(Hollande)

3 Septembre 95

Cher confrère,

J'ai examiné à votre intention les fémurs de Musée Broca et je vous communique la mesure de [?] d'entre eux. Tous trois appartiennent à une série de fémurs canariens c'est-à-dire Guanches - série comprenant environ 150 os. Beaucoup présentent au niveau de la surface poplitée une épaisseur plus grande que l'épaisseur moyenne des fémurs européens, mais j'ai choisi les trois plus remarquables pour ce rapport. L'un d'entre offre précisément cet effacement de la crête intertrochantérienne qui vous a frappé au votre fémur de Java mais qui est assez fréquent ainsi que l'incurvation de cette crête. Je crois même que cette incurvation est plutôt la règle.

J'ai examiné aussi une 30me de squelettes de nègres ou autre races exotiques et une certaine de fémur français, mais je n'ai trouvé parmi eux aucun spécimen

très dévoué L Manouvrier

[MM774C-000008-309 left]

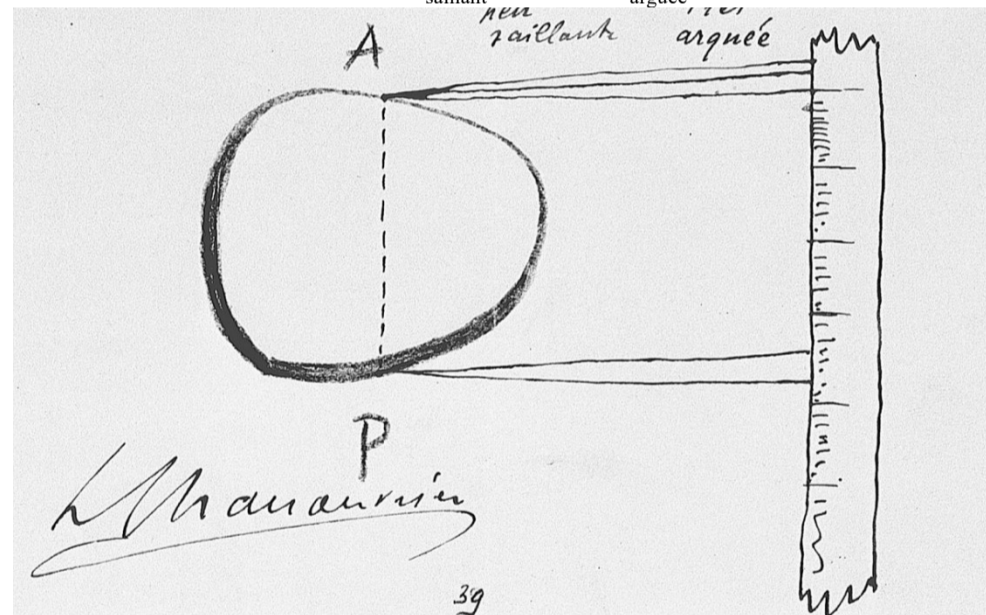
du renflement poplitée qui vous intéresse. Ce renflement me paraît être en rapport avec la prolongation de la ligne à l'apex du du moien de sa lèvre externe jusqu'au voisinage du condyle - et en même temps avec une faible largeur du fémur au niveau de la région poplitée.

Il doit être rare chez les Européens mais il est fréquent chez les anciens Canariens et il est possible qu'on le trouverait encore plus souvent dans les races mélanésiennes. J'[?]accorais] voulu examiner à ce point de vue les collections anthropologiques du museum d'histoire naturelle, mais j'ai trouvé pour le personnel absent à cause des vacances.

En tous cas, l'examen que je viens de faire au Musée Broca et à la Faculté de Médecine m'a montré une fois de plus l'extrême variabilité du fémur dans une même race pour peu que l'on fasse attention aux détails morphologiques. C'est au point que si l'on prend un fémur isolé présentant un caractère quelconque bien accentué il sera toujours très difficile d'en

[MM774C-000008-310]

	3 Fémurs anciens de Canaries		
	No 20	133	17
Largeur à 40 Millim. au dessus du bord ant. de la surface articulaire	39 mm	33 mm	32.5 mm
Épaisseur au niveau du plan médian de l'os (A.P.)	34.5	28	27
Épaisseur totale	36	30	31
Indice pilastric	115.0	117.0	124.0
Crista intertrochanter	épaisse mais peu saillant	forte et très arquée	presque nulle

L Manouvrier

[MM774C-000008-311]

trouver un autre entièrement semblable sous ce rapport et en même temps sous plusieurs autres réunis, à moins que l'on ait à sa disposition de très grandes collections, on bien qu'il s'agisse de caractères fondamentaux du fémur.

J'ajoute que si l'on prend un caractère ethnique ou individuel on aura d'autant moins de chances de le rencontrer avec ses associations

que l'on opérera sur des collections provenant de races différentes. Enfin s'il s'agit d'un caractère assez rare lui-même dans la race à laquelle appartient le fémur considéré bien que [?] relativement fréquent par rapport aux races donc on possède des collections, il pourra très bien arriver et il arrivera probablement qu'on

ne trouvera dans celles-ci à aucun spécimen présentant le caractère en question aux ses associations.

On croit généralement que 200 fémurs contribuent une énorme série; or c'est la au contraire une série dérisoire des faibles lorsqu'il s'agit de particularités et surtout de la combinaison des plusieurs particularités mon étroitement

[MM774C-000008-312]

liées l'une à l'autre. Parmi les 3 fémurs donc je vous envoie les mesures, le no 17 possède une crête intertrochant à peu près nulle,

mais il a un fort pilastre.

Sur le no 90 le pilastre est faible; la crête intertrochant consiste plutôt en un renflement anez fort qu'un une crête.

Sur le no 133, le pilastre est fort et la crête intertrochant également.

Sur le no 17 les 2 condyles sont très rapprochés.

Il n'y en a donc aucun, en définitive, qui puisse vous être envoyé comme

étant semblable en tout à votre.

Mais je ne considère pas cela comme démontrant que votre fémur de Java n'est pas humain. Vous savez j'ai illenu qu'es mon avis, cela ne suffit prier pour ruiner définitivement l'hypothèse que vous avez adoptée.

Les mesures que je vous communique ont été prises exactement à 4 centimètre au dessus du bord antérieur de la surface articulaire. L'épaisseur au niveau du plan médian a été mesurée avec les pointes du compas et non entre les branches, ce qui eût donné des chiffres supérieurs. J'aurai le regret de ne pouvoir assister au

Congres du il m'eût été fort agréable de faire votre connaissance. Bon courage. Va

[MM774C-000032-302]

department
of
Colonies

The minister of Colonies,

Lett. D.

N°. 9.

Having read et cetera.

Taking into account the decision of the Governor-General of the Dutch Indies

dated 19 June 1895 No. 8;

Has approved:

That the Officer of Health second class à la suite of the army of the Dutch Indies M.E.F.T. Dubois is to be noted by means of this extract,

that he is to receive with regard to the second above mentioned decision a monthly income of *f* 500,- (five hundred guilders), counting from 1 July 1895 which he will receive as orders to be sent to the Master of Payments in Maastricht, always at the end of the month, for which the payment is due;

that the herewith enclosed order of *f* 1000,- is to compensate that what is owed over the months July and August 1895;

and that, he to arrange his return to the Indies, will at that time need to inform us about:

a. The steamship, with which he wishes to depart and the date of his departure;

To

Mr M.E.F.T. Dubois

Officer of health 2nd class à la suite of the
Army of the Dutch Indies

[MM774C-000032-303]

b. Whether he wishes to receive the advance that he is due.

The Hague, 5 September 1895.

The Minister of Colonies,

on behalf of the Minister

The Secretary-General,

[?signature? Elias]

[Next](#) letter with this correspondent

[MM774C-000032-302]

departement
van
koloniën

de minister van koloniën,

Lett. D.

N°. 9.

Gelezen enz.

Gelet op het besluit van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch Indië dd. 19

Juni 1895 No. 8;

Heeft goedgevonden:

Aan den Officier van Gezondheid der tweede klasse à la suite van het Nederlandsch Indisch Leger M.E.F.T. Dubois bij uittreksel dezer te kennen te geven,

dat het hem bij ten tweede bovengenoemd besluit toegekend maandelijksch inkomen van *f* 500,- (vijf honderd gulden), gerekend van 1 Juli 1895 aan hem zal worden uitgekeerd in bevelschriften op den Betaalmeester te Maastricht, telkens na afloop van den maand, waarover de betaling loopt;

dat het hiernevens gevoegde bevelschrift groot *f* 1000,- strekt tot voldoening van het te goede te dezer zaken over de maanden juli en Augustus 1895;

en dat hij voor de regeling van zijn terugkeer naar Indie te zijner tijd heeft op te geven:

a. Het stoomschip, waarmede hij wenschte te vertrekken en den datum van vertrek;

Aan

den Heer M.E.F.T. Dubois

Officier v.Gez. 2e kl. à la suite van het
Nederlandsch Indisch Leger

[MM774C-000032-303]

b. Of hij het hem toekomende voorschot wenschte te ontvangen.

's-Gravenhage, den 5en September 1895.

De Minister van Koloniën,

voor den Minister

de Secretaris-Generaal,

[?signature? Elias]

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000059-087]

Tinggang 7 September 1895

Your noble severe Sir!

Up to now it is still the same over here, very little is being found.

In the whole of the last month there have been found two broken tusks of an elephant, completely fallen apart, plus one cervical vertebra, a rather nice thighbone of an elephant; all at picket 110.

I very much regret that I cannot give you better news about the work.

The work on the Solo valley is also going very poorly, just like at picket 110 and 111 since you left hardly half a metre ground has been moved, and that's why so few bones are being found.

In the reports that I have to send to Mr Pierson every month I mention everything that is being found whereas to you I only notify that which has any value.

The only encouraging thing is that at this named picket surely something nice will come out sometime: but I will have to wait a long time for it as so few people are working there. Nothing at all has been found at picket 135 and 136 is in this month.

I also go to Ngluwak once or twice a week, but there also nothing is currently being found.

Your serving worker
de Winter

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

1274

— Send from Jawa —

[MM774C-000059-087]

Tingang 7 September 1895

Weledele Gestrenge Heer!

Tot heden toe is het hier altijd nog hetzelfde, er wordt zeer weinig gevonden.

Er is in de vorige maand in het geheel gevonden, twee stukken slagstanden van een Olifant, die geheel uit elkander zijn gevallen: plus een nekwerfel, een tamelijk mooi dijbeen van een Olifant; allen bij picket 110.

Het spijt mij zeer, dat ik U geen beteren berichten wegens de werkzaamheden kan zenden.

De werkzaamheden in de Solovallei gaan ook zeer slecht vooruit gelijk bij picket 110 en 111 is sinds U vertrek nog geen halve meter grondverzet, dat is de kwestie dat ik zoo weinig beenderen vindt.

In de rapporten die ik elke maand bij den Heer Pierson in moet dienen, vermeld ik alles wat er gevonden wordt, daar ik aan U alleen maar vermeld; datgene wat van waarden is.

Het enigste dat mij nog moed geeft, is bij dit genoemde picket, nog wel iets moois gevonden zal worden: maar ik zal er lang op moeten wachten, door dat er zoo weinig volk aan het werk is. Bij picket 135 en 136 is in deze maand geheel niets gevonden.

Ik ga ook eens aan tweemaal in de week naar Ngloewak, maar daar wordt heden ook niets gevonden.

U dienende werkman
de Winter

[Click here to return to the content page](#)

[pdf] 9-9-1895

Beverwijk, 9 September 1895

Dear Sir and Cousin.

To my great regret I was not able to pay you a quick visit as I had planned,; I was busy so long unpacking chests that I had to make haste to get to the station not to miss the train. I even let a small part of the chest unpacked and requested Mr Krause to do that on my behalf, as I might not have time to come over before the Congress in Leyden.

Although I will limit my presentation as much as possible, I still have a lot preparing to do for that and also especially for the discussion, and it's more than I would have liked.

I do not doubt that the discussion will be a lively one and

[page]

as I myself are likely to take an hour at least with my "presentation" and demonstration, may I be allowed to politely remind you to the intention you expressed earlier to take a whole day for that presentation + discussion. Only that, I think, would make the latter fruitful. Virchow, who has already given two presentations on the subject, will surely be giving a third and demand a few hours just for him – that way if the time is limited there will be no time for a true discussion. – Could therefore Murray not be giving his speech on some other day, to make a few hours in the afternoon also available to *Pithecanthropus*?

If you see the possibility to hold onto the letter of van Hoek concerning Virchow for me in all the busyness

[page]

you are surely now experiencing, I'd be much obliged. Maybe send it on occasion.

Receive with yours the best greetings of me and my household

yours truly

Eug Dubois.

For the photographs for which I again called upon by means of your intervention I will also be obliged

yours truly

ED

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[pdf] 9-9-1895

9-9. 95, Beverwijk, 9.9.95.

Waarde Heer en Neef.

Tot mijn grooten spijt was ik heden niet in de gelegenheid, zoo als ik plan had, U even op te zoeken; want ik was zoo lang bezig met kisten uitpakken, dat ik haastig naar het station moest rijden om den trein niet te missen. Zelfs heb ik een deel van de kisten-On uitgepakt moeten laten en den Heer Krause verzocht dat voor mij te willen doen, daar ik misschien geen tijd meer heb om nog vóór 't congres te Leiden te komen.

Al zal ik mijne mededeeling zoo veel mogelijk beperken, zoo heb ik daarvoor en ook voor de discussie vooral, veel na te gaan, zoo veel, dat het mij niet meevalt.

Ik twijfel er niet aan of de discussie zal een zeer geanimeerde worden en

[page]

aangezien ikzelf toch allicht een uur met mijne "mededeeling" en demonstratie zal in beslag nemen, zij het mij vergund U beleefd te herinneren aan Uw vroeger uitgesproken voornemen voor die mededeeling + discussie een geheelen dag te nemen. Daardoor zou, naar mijne meening, de laatste alleen vruchtbaar kunnen worden. Virchow, die reeds tweemaal een voordracht over de questie gehouden heeft, zal er nu stellig een derde houden en voor zich alleen een paar uur eischen – op welke manier erbij beperktentijd van een eigenlijke discussie geen spraak kan zijn. – Kan daarom Murray zijn speech niet op een anderen dag houden, zoo dat ~~de~~'s namiddags voor de discussie van den Pithecanthropus ook nog een paar uur beschikbaar zijn?

Wanneer U gelegenheid hebt den brief van Hoek betreffende Virchow voor mij te bewaren bij al de

drukte

[page]

waarin gij nu stellig verkeerd, houd ik mij daarvoor aanbevolen. Wil hem anders bij gelegenheid eens zenden.

Ontvang met de Uwen mijne en mijne huisgenoten beste groeten

tt

Eug Dubois.

Voor de photo's waarover ik weder opnieuw Uwe tusschenkomst inriep houd ik mij tevens aanbevolen

tt

ED

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000013-426]

Utrecht, 9 September 1895
Dear Mr Dubois,

I this afternoon finally sent to your address the sum of *f*235,43 I still owed you

Received			Expenses		
25 Aug. 93.	From you	<i>f</i> 100	July 3.	Loman & Co	211,25
4 June 94	” ”	<i>f</i> 250	” 9.	Loman & Co	10,85
12 ” 94	” ”	<i>f</i> 50			
21 ” 94	” Weber	<i>f</i> 49			
		<i>f</i> 449			222,10
		– 222,10			
	Credit	<i>f</i> 226,90			
	Interest	<i>f</i> 8,53	Rijkspostspaarbank		
		<i>f</i> 235,43			

Thank you very much for sending me the “Climates”, which truly look posh and our proof that Thieme is actually able to do something. The more deplorable it is that the man has so little energy. I would still very much advise you to send an exemplar (I haven't got one spare myself any more) to the board of the “Geological Magazine” that particularly in England is being much red. I take it that Woodward is the editor. It might also not be ill-advised to send an exemplar to the editorial board of the American Journal of Geology. I have checked and there has not yet been a review of you in the *Neues Jahrbuch*, but that is not to say that there won't be any. It would, however, not do any harm, if you were to send a few lines to Dames with the message that you would appreciate a review. The review in the “*Litt. Centraal Blatt*” has been put in this section Astronomy! It's a voluminous book the year 1893, but I'd be happy to send it to you, or I'll order it here, for when you – as I hope soon, are coming to Utrecht. – I could not send you the outrageous text of Hamann in the *Gegenwart N*: as it is not yet present in the library. I will, however, try to ensure that the [????]museum delivers it soon.

I'm very pleased to have finally met you in person and I hope to have many more opportunities to see you again.

With the best greetings
ever yours truly
A Wichmann

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000013-426]

Utrecht, 9 Septbr 1895
Waarde Heer Dubois,

Heden middag heb ik eindelijk aan Uw adres verzonden, de U nog toebehoorende som van *f*235,43

Ontvangsten			Uitgaven		
25 Aug. 93.	door U	<i>f</i> 100	Juli 3.	Loman & Co	211,25
4 Juni 94	” ”	<i>f</i> 250	” 9.	Loman & Co	10,85
12 ” 94	” ”	<i>f</i> 50			
21 ” 94	” Weber	<i>f</i> 49			
		<i>f</i> 449			222,10
		– 222,10			
	te goed	<i>f</i> 226,90			
	Rente	<i>f</i> 8,53	Rijkspostspaarbank		
		<i>f</i> 235,43			

Hartelijk dank voor de vriendelijke toezending van de “Climates”, die er waarlijk deftig uitzien en die het bewijs leveren, dat Thieme wel iets goeds kan tot stand brengen. Het is des te meer te bejammeren dat die man zoo weinig energie heeft. Ik kan U nog zeer aanraden een exemplaar te zenden (ik zelve heb geen meer voor[??]) aan de redactie van het “Geological Magazine” dat vooral in Engeland veel gelezen wordt. Naar ik meen, is Woodward de redacteur. Ook zal het misschien niet ongewenst zijn aan de redactie van het Amer. Journ. of [?Le?] een exemplaar te doen toekomen. In het *Neues Jahrbuch* heb ik nog eens na gezien, maar daarin komt geen referaat voor, hetgeen echter nog niet bewijst, dat er geen zal komen. Maar het zou niet kwaad wezen, indien U aan Dames eenige regels deed toekomen met de mededeeling, dat U een referaat zeer op prijs zoudt stellen. Het referaat in het “*Litt. Centraal Blatt*” vindt zich aldaar onder de rubriek Astronomie! Het is een lijvig boekdeel de jaargang 1893, maar ben gaarne bereid het U te zenden, anders zal ik het voor U laten komen, wanneer U eens – naar ik hoop spoedig te Utrecht zult komen. – Het schotschrift van Hamann in de *Gegenwart N*: heb ik U niet kunnen zenden, omdat het nog niet op de Bibliotheek is. Ik zal echter trachten te bewerken, dat het [?leer]museum het spoedig

[MM774C-000013-428]

aflevert.

Hartelijk verheugt het mij eindelijk met U persoonlijk kennis gemaakt te hebben en ik hoop nog dikwijls in de gelegenheid te zijn U weder te zien.

Met de beste groeten
Steeds de Uwe
A Wichmann

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000033-518]

Leiden, 14 September 1895

Dear colleague, [Manouvrier]

It has been a few days since your letter of the 3rd arrived in Holland, but since I was absent I only got to see it now. So please excuse the delay in answering. I am extremely grateful to you for the trouble you have taken in examining such a large number of femurs for me that the one you speak of is an examination whose result you wanted to communicate to me seems of great importance. I was only able to examine about 150 skeletons myself, among which about a hundred were of Malay, Chinese and other exotic races, but none of the femurs showed the peculiarities

[MM774C-000033-519]

which I consider to differentiate the femur of *Pithecanthropus* from all these humans femur combined. The erasure of the intertrochanteral ridge as well as the curvature of this ridge is indeed [?reasonably?] frequent, but not to the same degree as in the Java femur.

As for the great thickness at the level of the popliteal surface, I could not find any that could be compared to the femur of *Pithecanthropus*. There was in the most remarkable femurs in this report a further difference between the total thickness and even more so at 40 mm. above the anterior end of the articular surface which importantly in only one case descended to a minimum of 1.5 mm., while in the femur of the P.e. this difference hardly existed, and was at still 3 cm from the ant. end of the articular face only 1.5 mm.

At the same place it attains 3.5 mm in the most resembling femur, which I did not find in Holland.

The popliteal bulge of the Java femur is not related to the prolongation of the extreme lift of the line [after?], but is located exactly in the middle of the posterior surface of the bone.

So I am glad that among such a large number of femurs like you have examined there was none that resembled the one from Java at all.

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000033-518]

Leiden, 14.9.95

Cher Confrère,

Il y a déjà quelques jours depuis que votre letter du 3^m est arrive en Hollande, mais à cause d'une absence elle ne m'est pas [????] tout de suite. Veuillez donc bien excuser le retard de ma réponse. Je vous suis extrêmement reconnaissant de la peine que vous vous êtes donnée en examinant à mon intention un si grand nombre de fémurs que celui dont vous parlez un examen dont le résultat que vous avez voulu me communiquer me paraît d'une grande importance. Je n'ai pu examiner moi-même qu'environ 150 squelettes, parmi les quelles une Acentaine de malais, chinois et autres races exotiques, mais aucun des femurs présentait les particularités

[MM774C-000033-519]

que je considère différencier le femur du *Pithecanthropus* du femur humains réunies. L'effacement de la crête intertrochanterienne ainsi que l'incurvation de cette crête est bien [?arfez?] fréquent, mais [n'attei??ait] pas le même degré que dans le femur de Java.

Quant à la grande épaisseur au niveau de la surface poplitée je n'en ai pas trouvé aucun qui pouvait être comparé au femur du *Pithecanthropus*. Il y avait dans les femurs les plus remarquables dans ce rapport encore une différence entre l'épave totale et la largeur à 40 mm. au-dessus du bon antérieur de la surface articulaire assez importante que dans un cas seulement descendait jusqu'à un minimum de 1.5 mm., tandis que dans le femur du P.e. cette différence n'existait presque pas, et n'était encore à 3 cm du bon ant. de la face articulaire de 1.5 mm. seulement. A la même place elle atteint 3.5 mm dans le femur le plus ressemblant, que j'ai pas trouvé en Hollande.

Le renflement poplité du femur de Java n'est pas en rapport avec la prolongation de la lèvee extreme de la ligne [apre?], mais se trouve exactement au milieu de la face postérieure de l'os.

Je me félicite donc que parmi un si grand nombre de femurs comme celui que vous avez examiné il n'y en avait aucun ressemblant en tout à celui de Java.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000059-088]

Trinil 15 September 1895

Your Noble Severe Sir!

These last 14 days there have been found a sacrum, some deer antlers, vertebrae, tarsals, et cetera, et cetera.

In the last section we are now thus far that we have come to the good bone layer, possibly we are yet to find nice things.

I could have gone to Tawang this week as the water is low enough, but I fear rain and that would render the work at Trinil lately, if it would get flooded, to have been in vain. As soon as I am ready over here I will

[MM774C-000059-089]

go there if the water level remains so low.

Nowadays I also have to file monthly reports on orders of Mr van Rossum.

Otherwise the work is going well and so is my health.

Your obedient servant

Kriele

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

1278

— Send from Jawa —

[MM774C-000059-088]

Trinil 15 September 1895

UEdelgestrengen Heer!

Deze laatste 14 dagen is er gevonden een heilig been, enige herten hoorens, wervels, kooten, enz enz. wij zijn nu met het laatste vak zoo ver gevorderd als dat men op de goeie beenderen laag zijn mogelijk als dat er misschien nog mooie dingen in gevonden worden.

Ik had van deze week wel naar Tawang kunnen gaan daar is de waterstand nu laag genoeg voor, maar ik ben bang voor regen en dan zou dat werk van Trinil van de laatste tijd, zoo het onderwater kwam, voor niemandal geweest zijn zodra als ik er mede klaar ben zal ik er naar

[MM774C-000059-089]

toe gaan als de waterstand zoo laag blijft.

Ik moet tegenwoordig op last van Mijnheer van Rossum ook maandelijks rapporten indienen.

Verder gaat het zeer goed met de werkzaamheden en ook met mijn gezondheid

Uwe Onderdanige dienaar

Kriele

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000006-359]

Leyden, 17 September 1895

Amice,

Prof. Virchow is complaining that the pieces of evidence for *Pithecanthropus erectus* are not being exhibited – to be studied by him and other scientists in Leyden. Your publication would not suffice to thoroughly judge the matter. Having here with complied with my orders, I'm ever pleased to be yours truly Jentink

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

1279

— Send from the Netherlands —

[MM774C-000006-359]

Leiden, 17.IX.95.

Amice,

Prof. Virchow beklagt zich, dat uwe bewijsstukken voor den *P. erectus* niet hier ter bezichtiging – event. bestudeering van hem en andere geleerden te Leiden ten toongesteld is. Naar uw geschrift kunnen zij de zaak niet grondig genoeg beoordeelen. Mij hiermede van het mij opgedragene kwijtende, ben ik steeds u gaarne t.t. Jentink

[MM774C-000006-358]

Dr E. Dubois, Arts

c/o Dames Lojenga

Beverwijk

[Click here to return to the content page](#)

[MM74C-000006-355]

Beverwijk, 17 September 1895
Esteemed Mr Jentink,

Judging from your postcard from today, Professor Virchow does not seem to be aware that the objects of *Pithecanthropus erectus* have not yet been thus described by me that they can be exhibited as museum pieces. The description that has been given so far could only be, obviously, a preliminary and incomplete one, because in Java the material needed for comparison and sufficient literature were lacking. Having been sent to Europe by the Government of the Dutch Indies with the purpose to comparatively study and describe the collection of fossils that I gathered, I hope soon to have the opportunity to also treat these objects in a more dignified way than was possible for me in the Indies.

As it has meanwhile become clear to me that my preliminary description, because of its incompleteness, has given rise to many misunderstandings, I wished to make use of the opportunity that the Congress

[MM74C-000006-356]

gave me, to clarify, by showing the pieces and by further explanations, my position. Whilst I thus thought to be able to at least somewhat reconcile the different opinions of those that have considered my booklet worthy of a review, I also hoped that the objections to my opinions brought forward by authorities in the field would be useful for me when making the definitive description. #

After the definitive description of these and other fossils will have been published, all the objects having to do with *Pithecanthropus* will be exhibited for everybody and available for study.

I had hoped to see Professor Virchow in the session of the section yesterday, where I would have informed him about this in person. Disappointed in not finding him there I have tried to visit him at Professor Kern's house, but heard there that he had gone out. I would have been pleased to accommodate Professor Virchow, for whom I have great esteem, if he had made that desire known, by giving him the opportunity, to study the objects in advance next Friday in the afternoon in my presence. Professor Virchow will forgive me for feeling the necessity to be obliged to be present myself given these are valuable objects that, as long as they have not been definitively described, I feel responsible for.

[MM74C-000006-357]

I herewith declare to be willing, if I am being made aware of Professor Virchow's desire, to give aforementioned opportunity next Friday afternoon.

I may be allowed to also remind you that I have signed up to give a talk about *Pithecanthropus erectus* at the congress and showing the pieces, which does not exclude that I would not also be prepared to take part in a discussion; I have, however, not directed a challenge to anybody. So that can also not be a motive to exhibit the objects.

Please be so kind, to let Professor Virchow, on behalf of whom you have written me, know the content of this letter and believe me to be with best wishes

yours truly

E.D.

[MM74C-000006-360]

[MM74C-000006-361]

[MM74C-000006-362]

[Second draft of the above letter (MM74C-000006-355) that is exactly the same except for a few words, which do hardly change anything towards the meaning, only in the first Dubois states: " After the definitive description of these and other fossils will have been published, all the objects having to do with *Pithecanthropus* will be exhibited for everybody and available for study." whereas he now just says: "... be exhibited for everybody"]

[MM74C-000006-355]

Beverwijk, 17 Sept: 1895
Geachte Heer Jentink,

Naar uwe briefkaart van heden te oordeelen, schijnt het Professor Virchow niet bekend te zijn, dat de stukken van den *Pithecanthropus erectus* door mij nog niet zoodanig beschreven zijn dat ik ze als museumobjecten ter bezichtiging kan stellen. De beschrijving ~~die ik~~ daarvan reeds gegeven kon zooals vanzelf spreekt, slechts eene voorloopige en onvolledige zijn, omdat op Java daartoe het noodige vergelijkingsmateriaal en voldoende litteratuur ontbrak. Door het Nederlands-Indische gouvernement naar Europa gezonden met het doel, de door mij bijeengebrachte verzameling fossielen hier vergelijkend te bestudeeren en te beschrijven, hoop ik weldra in de gelegenheid te zijn ook ^{den enen [????] dien vorm} op waardiger wijze te behandelen dan mij in Indië mogelijk was. Daar mij intusschen gebleken is dat mijne reeds verschenen voorloopige beschrijving, ten gevolgen hare onvolledigheid tot veel misverstand heeft aanleiding gegeven, wenschte ik toch reeds van de gelegenheid, door het Congres daartoe

[MM74C-000006-356]

als het waren aangeboden, gebruik te maken, om mijne meeningen, door vertooning van de stukken en door nadere uiteenzettingen daarover, te verduidelijken. Terwijl ik dacht aldus in de nu nog zeer uiteenlopende opvattingen van hen, die mij de eer eener bespreking van mijn boekje heb, ben waardig gekeurd, althans eenigermate overeenstemming te kunnen brengen, hoopte ik tevens uit de tegenwerpingen, die dan wellicht nog tegen mijne eigen opvattingen door bevoegde beoordelaars zouden gemaakt worden, voor mijne definitieve beschrijving veel nut te kunnen trekken. #

Nadat ~~deze laatste~~ mijne definitieve beschrijving met die van de andere fossiele vormen zal gepubliceerd zijn zullen de voorwerpen, die op den *Pithecanthropus* betrekking hebben evenals de andere voor een ieder ter bezichtiging en bestudeering worden gesteld.

Ik had gehoopt Professor Virchow gisteren in de sectie zitting te mogen zien, waar ik hem over het bovenstaande mondeling zou hebben ingelicht. Daarin teleurgesteld heb ik getracht hem ten huize van Prof. Kern een bezoek te brengen, doch vernam daar, dat hij reeds was uitgegaan. Dan zou ik Prof. Virchow, voor wiens ~~grote verdiensten ik den meesten eerbied koester~~ ik eene groote vereering heb, gaarne, zoo hij mij daartoe zijn een wens had te kennen gegeven, tevens tegemoet zijn gekomen, door hem in de gelegenheid te stellen, aanstaande vrijdag namiddag in mijn bijzijn de ~~dingen~~ stukken vooruit te kunnen bezichtigen en te bestudeeren. ^{Ik zou mij echter daarbij [??] verplicht} De voorwaarde daarbij ^{de noodzakelijkheid hebben gegeven} zelf tegenwoordig te zijn ~~acht ik mij verplicht te stellen wegens de verantwoordelijkheid, die ten opzichten deze kostbare voorwerpen~~ ^{hetgeen professor Virchow ten opzichte van den kostbare stukken, zoolang ze nog niet definitief beschreven zijn op mij rustende verantwoordelijkheid voel}

[MM74C-000006-357]

zoolang ik ze nog niet definitief beschreven heb, op mij rust. Mocht professor Virchow of de Fundstücke voorwerpen nog wenschen te zien, zoo verklaar ik mij hiermede bereid, op zijn verzoek hem zou hebben willen ten goede houden. Ik verklaar mij hiermede bereid, Prof. Virchow zoo ik slechts met een enkel woord van zijn wensch wordt in kennis gesteld a.s. Vrijdag namiddag [????] bedoelde gelegenheid te geven.

~~Tenslotte zij~~ Het zij mij vergund er ook aan te herinneren, dat ik mij opgegeven heb op het Congres eene mededeling over *P.e.* te zullen houden ondervertoning van den stukken, waarmede niet gezegd is, dat ik niet gaarne bereid ben ook in discussie te treden; eene uitdaging ~~ten strijde~~ heb ik echter tot niemand gericht. Ook daarin ~~om die reden bestaat er dus geen motief aanleiding~~ kan dus geen motief liggen de stukken tentoon te stellen. Wil zoo goed zijn, Prof. Virchow, in wiens opdracht ~~zij~~ U mij geschreven hebt, den inhoud van dit schrijven dezen brief mede te delen en geloof mij na met beste groeten

t.t.

E.D.

[MM74C-000006-360]

Beverwijk, 17. IX. 95

Geachte Heer Jentink,

Naar Uwe briefkaart van heden te oordeelen, schijnt het Prof. Virchow niet bekend te zijn, dat de stukken van den *Pithecanthropus erectus* door mij nog niet zoodanig beschreven zijn, dat ik ze als museum-objecten ter bezichtiging kan stellen. De beschrijving, die ik daarvan reeds gegeven heb kon, zooals van zelf spreekt, slechts een voorloopige en onvolledige zijn, omdat op Java daartoe het noodige vergelijkingsmateriaal en voldoende litteratuur ontbrak. Door het Nederlandsch-Indische gouvernement naar Europa gezonden met het doel, de door mij bijeengebrachte verzameling fossielen hier vergelijkend te bestudeeren en te beschrijven, hoop ik weldra in de gelegenheid te zijn ook ~~van~~ ^{dien vorm} (P.e) op waardiger wijze te behandelen dan mij in Indië mogelijk was.

[MM74C-000006-361]

Daar mij intusschen gebleken is, dat mijne reeds verschenen voorloopige beschrijving door hare onvolledigheid tot veel misverstand heeft aanleiding gegeven, wenschte ik nu reeds van de gelegenheid, door het Congres daartoe a.h.w. aangeboden, gebruik te maken, om mijne meeningen, door vertooning van de stukken en door nadere uiteenzettingen daarover, te verduidelijken. Terwijl ik dacht aldus in de nu nog zeer uiteenlopende opvattingen van hen, die mij de eer eener bespreking van mijn boekje ~~reeds~~ hebben waardig gekeurd, althans eenigermate overeenstemming te kunnen brengen, hoopte ik tevens uit de tegenwerpingen, die dan wellicht nog tegen mijn eigen opvattingen door bevoegde beoordelaars zouden gemaakt worden, voor mijne definitieve beschrijving veel nut te kunnen trekken.

Nadat deze laatste met die van de andere fossiele vormen zal gepubliceerd zijn, zullen de voorwerpen, die op den *Pithecanthropus* betrekking hebben, evenals de andere voor een ieder ter bezichtiging worden gesteld.—

Ik had gehoopt Professor Virchow gisteren in de sectie-zitting te mogen zien, waar ik hem over het bovenstaande mondeling zou hebben ingelicht. Daarin teleurgesteld heb ik getracht hem ten huize van Prof. Kern een bezoek te brengen, doch vernam daar, dat hij reeds was uitgegaan. Dan zou ik Prof. Virchow, voor wiens groote verdiensten ik den meesten eerbied koester, gaarne, zoo hij mij daartoe zijnen wensch had te kennen gegeven, ^{tevens} te ontmoet zijn gekomen, door hem ~~voorstellen~~ ^{in de gelegenheid te stellen} as, vrijdag namiddag, in mijn bijzijn de dingen vooruit te bezichtigen en te bestudeeren. De voorwaarde: daarbij zelf tegenwoordig te zijn, acht ik mij verplicht te stellen wegens de ver-

[MM74C-000006-362]

antwoordelijkheid, die ten opzichte dezer kostbare voorwerpen, zoolang ik ze nog niet definitief beschreven heb, op mij rust. Mocht Prof. Virchow de Fundstücke nog wenschen te zien, zoo verklaar ik mij hiermede bereid, op zijn verzoek hem a.s. Vrijdag namiddag daartoe gelegenheid te geven.

~~Tenslotte zij~~ Het zij mij vergund eraan te herinneren, dat ik opgegeven heb op het Congres eene mededeling over *P.e.* te zullen houden en de stukken te vertoonen, waarmede niet gezegd is, dat ik niet gaarne bereid ben ook in discussie te treden; eene uitdaging ten strijde heb ik echter tot niemand gericht. Ook ~~om~~ ⁱⁿ die reden bestaat ~~er~~ dus geen ~~aanleiding~~ ^{motief} de stukken ten toon te stellen.

Wil zoo goed zijn, Prof. Virchow, in wiens opdracht U mij geschreven hebt, den inhoud van dit schrijven mede te delen en geloof mij na met beste groeten

t.t.

EugDubois

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[Click here to return to the content page.](#)

[MM774C-000032-304]

department
of
Colonies

The Hague, 24 September 1895

Lett. A¹.
N°. 14.

I have the honour to inform you that according to the received Royal mandate for your travels to England and Russia, in the interest of the description of the fossils you collected, you are allowed a compensation for subsistence expenses of *f* 14 per day.

This compensation will be *f* 8.- (eight guilders) per day within other countries of Europe, with the exception of the Netherlands, whilst travelling expenses are to be compensated on top of that.

The travels you made from 20 to 24 August last through Germany and Belgium have been approved by his Majesty, and will therefore be paid according to the declarations you have sent.

The Minister of Colonies,
on behalf of the Minister
The Secretary-General,
[?signature? Elias]

To
Mr. M.E.F.T. DUBOIS
Officer of Health 2^e class
at the army of the Dutch Indies

at
Eijsden (near Maastricht).

[Next](#) letter with this correspondent
[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000032-304]

departement
van
koloniën

's-Gravenhage, den 24en September 1895

Lett. A¹.
N°. 14.

Ik heb de eer U mede te delen, dat blijkens daartoe verkregen koninklijke machtiging door U voor Uwe reizen in Engeland en Rusland in het belang van de beschrijving van de door U verzamelde fossielen eene vergoeding voor verblijfkosten in rekening kan worden gebracht naar reden van *f* 14 per etmaal.

Deze vergoeding bedraagt voor Uwe reizen in andere landen van Europa, behalve Nederland, *f* 8.- (acht gulden) per etmaal, terwijl bovendien de reiskosten aan U vergoed zullen worden.

De van 20 tot 24 Augustus j.l. door U in Duitschland en België gedane reizen zijn door Hare Majesteit gekeurd, en zullen U die derhalve overeenkomstig de door U ingediende declaratie worden vergoed.
De Minister van Koloniën,

voor den Minister
de Secretaris-Generaal,
[?signature? Elias]

Aan
den Heer M.E.F.T. DUBOIS
Officier van Gezondheid der 2^e klasse
bij het Leger in Nederlandsch Indië
te
Eijsden (bij Maastricht).

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000004-499]

Jena, 27.9.1895.

Dear Dubois!

[?Semian?] conveyed your friendly greetings to me together with the announcement of the complete success of your research and your lectures.

I thank you very much for your greetings and congratulate you on the results of your research. When I received your manuscript, I wrote back immediately, as you were still in India or travelling, to van Moorsel, your brother to thank and greet you. Obviously, we in Jena have read your manuscript with the greatest of interest, and immediately recognised the full extent of its meaning, leaving me just one question mark, whether the monkey skull and the humanlike femur

[MM774C-000004-500]

really belong together. [?Semian?] now tells me that you have proved their togetherness, and therewith obviously your find comes into the first category; maybe no other from the last decennia can even get close. I congratulate you that your long felt wish has come true, and I wish that subsequent excavations will bring you the luck of finding more parts of the skeleton of *Pithecanthropus*.

It would please me a lot, to hear more about how well you and your dear wife are doing. If you can spare the time, please pleasure me, with a few lines, and be convinced that I will always be pleased to hear from all your stories.

With heartily greetings also from my wife

yours
M. Fürbringer

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000004-499]

Jena, 27.9.1895.

Lieber Dubois!

[?Semian?] brachte mir deine freundliche Grüsse und zugleich die Mittheilung von den vollen Erfolg deiner Untersuchung und deiner Vortragen.

Sei herzlichst für Deine Grüsse bedankt und beglückwünscht zu den Resultaten deiner Forschungen. Als ich Deine Abhandlung erhielt, schrieb ich v. Z., da Du noch in Indiën oder unterwegs, an van Moorsel, deinem Bruder und damit Dir meinen Dank und Gruß auszurichten. Wir in Jena hatten natürlich Deine Abhandlung mit dem lebhaftesten Interesse gelesen, auch die Bedeutung desselben sofort in ihren ganzen Tragweite erkannt, ein Fragezeichen blieb mir nur, ob der affenschädel und der menschenähnlichen Femur wirklich zusammengehörten. [?Semian?] erzählt mir, dass Du jetzt die Zusammengehörigkeit erwiesen hast, und damit tritt selbstverständlich dein Fund in den ersten Grad; vielleicht kein anderer aus der letzten Decennien dürfte ihm an Bedeutung nur annähernd gleich kommen. Ich gratuliere Dir, dass Deine langen Wünschen nun ihre Erfüllung gefunden haben, und wünsche, dass weitere Ausgrabungen Dir doch den Glück schenken werden, auch mehr Skelettheile der *Pithecanthropus* zu erhalten.

[MM774C-000004-500]

Sehr würde es mir freuen, auch über Dein und deinen leiben Frau sonstigen Befinden Gutes zu hören. Wenn Du Zeit hast, erfreue mich, bitte, mit einige Zeilen, und sei überzeugt, dass ich immer gern und freudig an allen Euren Geschichten Antheil nehme.

Mit herzlichen Grüssen auch von meinen Frau

Dein
M. Fürbringer

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000012-013]

Beverwijk, 29 September 1895

Noble born Sir, [DeStuers]

Because of occupation with the past International Zoological Congress I had, up to now, postponed to thank you for your kind letter of the 20th. I had hoped to be able to do so in person in The Hague and then also further discuss the subject of the letter. I have now, given your absence, explained to Mr Royen what room is needed to store and work on my fossil collection. The room you have in mind in the Museum of Natural History (where currently glassware is being stored) is way too small for that purpose.

[MM774C-000012-014]

the contents of the ±400 chests, which hold the collection has by no means been sorted out and brought to order such that work can start after unpacking just a small part of it. Therefore a lot of room is needed both to unpack it and to sort it out. To that purpose I'd rather need the space like the gallery of the Museum of Natural History where at the moment [abrupt ending of draft]

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000012-013]

Beverwijk, 29.9. 95

Hoogwelgeboren Heer,

Door bezigheden in verband met het verleden Internationaal Zoölogisch Congres heb ik tot heden uitgesteld U voor Uw welwillend schrijven van de 20^e te danken. Ik had ook gehoopt dat mondeling in Den Haag te kunnen doen en dan tevens de aangelegenheid waarover Uw brief handelt verder te bespreken. Ik heb nu bij Uwe afwezigheid, aan den Heer Royen uiteengezet wat er voor de berging en bewerking mijner fossielencollectie aan ruimte noodig is. De door U bedoelde ruimte in het Museum v. Natuurl. Historie (waar thans glaswerk wordt bewaard) is voor dat doel veel te klein.

[MM774C-000012-014]

De inhoud der ±400 kisten, waaruit de verzameling bestaat is nog geenszins gesorteerd en zoodanig bijeen gevoegd dat tot bewerking kan worden overgegaan nadat een gedeelte slechts ontpakt is. Er zal dus veel ruimte noodig zijn zowel voor die uitpakking als voor bedoelde sortering. Daarvoor zou een dergelijke ruimte nodigt zijn als de galerij ^{v/h. Mus. v.N.H.} waar thans [abrupt ending of draft]

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000012-321]

30 September 1895

Dear Professor Weber

About three months ago I sent you a copy of a criticism which I had written on the remains found in Java described by M^r. Dubois as *Pithecanthropus erectus* –

[MM774C-000012-322]

I have just seen, on his return from Leyden, my friend Dr John Murray who told me that at the Congress M^r. Dubois had exhibited the calvaria, femur + molar tooth which he had discovered and described. It had occurred to me that possibly it may be intended to have plaster casts made of these most interesting relics. Should this be done, I should very much appreciate copies of the bones + tooth

[MM774C-000012-323]

+ venture to ask if you could assist me in obtaining the casts.

I hope that you are well + I take this opportunity of thanking you for the copies of your important Zoologische Ergebnisse which from time to time you have sent me. Believe me

Very truly yours

Wm Turner

[Next](#) letter of Weber
[Previous](#) letter of Weber

[Next](#) letter of Turner

[MM774C-000012-321]

30 September 1895

Dear Professor Weber

About three months ago I sent you a copy of a criticism which I had written on the remains found in Java described by M^r. Dubois as Pithecanthropus erectus –

[MM774C-000012-322]

I have just seen, on his return from Leyden, my friend Dr John Murray who told me that at the Congress M^r. Dubois had exhibited the calvaria femur + molar tooth which he had discovered and described. It had occurred to me that possibly it may be intended to have plaster casts made of these most interesting relics. Should this be done, I should very much appreciate copies of the bones + tooth

[MM774C-000012-323]

+ venture to ask if you could assist me in obtaining the casts.

I hope that you are well + I take this opportunity of thanking you for the copies of your important Zoologische Ergebnisse which from time to time you have sent me. Believe me

Very truly yours

Wm Turner

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000012-183]

H.C.A. Thieme Book- en Music publisher & Stereotypes, Nijmegen

VAN GOORSTRAAT, 30 September 1895

MR ....Eug. Dubois

AT....Beverwijk

Noble Sir!

Politely answering to your postcards I'm letting you know that the bound exemplars of your "Climates" can be expected at the end of this week, so I request that in the course of this week you will send me a list of addresses.

With high esteem

Your willing servant

H.C.A. THIEME

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000012-183]

H.C.A. Thieme. Boek- en Muziekdrukkerij, stereotypie, Nijmegen

van Goorstraat, 30 Sept. '95

DEN HEER ....Eug. Dubois

TE....Beverwijk

Weledele Heer!

In beleefd antwoord op Uwe briefkaart deel ik U mede, dat ik de gebonden exemplaren "Climates" in het laatst dezer week kan verwachten, zoo dat ik U verzoek mij in den loop dezer week de lijst der adressen te doen toekomen.

Hoogachtend

uw dw.

H. C. A. Thieme

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000059-089]

Tawang 31 September 1895

Your Noble Severe Sir!

The last 14 days in Trinil there have been found a broken elephant skull with molars in it, a sacrum, a scapula, the jaw of a crocodile and an amount of deer antlers, jaws, legs et cetera et cetera.

Now at Trinil I am at depth in the section of 25 m long, and the water being so low, I left for Tawang, the 30th we have started to dig. A lot of petrified wood is found here, and the soil is just like at Trinil, so the odds are good

[MM774C-000059-090]

that we will find something here that is if the water is remains low, for as soon as the river starts to rise a bit the work here will immediately be flooded

Otherwise the work is going very well and so is my health

Your obedient servant

Kriele

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

1286

— Send from Jawa —

[MM774C-000059-089]

Tawang 31 September 1895

UEdelgestrengen Heer!

De laatste 14 dagen is er in Trinil nog gevonden een stukken Olifantschedel, met een paar mooie kiezen er in, een heiligbeen een schouderplaat, een kaak van een krokodil en een hoeveelheid herten hoorens kaakjes pootjes enz. enz.

Nu ik te Trinil op de diepte ben gegraven van dat vak van 25 m lang, en de waterstand nu zoo laag is, ben ik vertrokken naar Tawang, den 30^e zijn men begonnen te graven, er komt hier veel versteend hout in voor, en de grond is net gelijk te Trinil voorkomt, dat er wel veel kans

[MM774C-000059-090]

is dat men hier nog wel wat vinden zullen als de waterstand maar een tijdje laag blijft, want zoo de rivier hier een weinig wast, zoo staat het werk direct onder water.

Verder gaat het zeer goed met het werk en ook met mijne gezondheid

Uw Onderdanige dienaar

Kriele

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000007-518]

Berlin, 6 October 1895
NW Brückenallee 31

Very honoured Doctor!

I have received your manuscript and the table with thanks and will have it printed as soon as possible, which will take several weeks anyway, and I pray you will keep me continuously up to speed with regard to your address. You will receive galley proofs to correct the table and the manuscript, a second check I will do myself in comparison with the first. Should there, however, be doubt, I

[MM774C-000007-519]

will send you the second galley proofs too.

I have found in your manuscript only very few orthographic errors, which I will correct. I think, however, it is much better, if that which is underlined with red is omitted, just like you arranged it. I sometimes notice that according to French or English custom we do not print the names of persons with a widened typeface. The anatomists, whom I mentioned in the annual report, are obviously only those, who had already replied when the draft of the annual report was prepared and these are accidentally only Germans.

Manuscript and drawings will be returned to you as soon as possible, please take care that we have your exact address, I could hardly read Eisdén. By means of zincography the illustrations cannot be made large enough, so it will be necessary to add the scale to the legends of the table.

About the teeth I'd like to remark that their length in sagittal direction is far larger than known of humans. Even giants do not have particular large teeth in that dimension.

[MM774C-000007-520]

it is obvious that your manuscript, orthographically seen, will be printed verbatim.

When you come to Berlin, I hope you will bring the bones with you. Maybe it will be possible, to show them before the local anthropological Society, you should, however, let Virchow know in time (address:W. Schellingstr.10).

Waldeyer and I will be present the whole day at the I. Anatomical Institute, Louisenstr. 56. Just one more request: let me know real soon, how many reprints you would like. You will get 25 for free, any more will have to be paid at the printing costs of the publisher. With best greetings
N.B. Our bones have happily again returned to our Institute

W. Krause

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000007-518]

Berlin, 6. Oct. 1895
NW Brückenallee 31

Sehr geehrter Herr Doctor!

Ihr Manuscript nebst Tafel habe ich dankend erhalten und werde es bald möglichst drucken lassen, immerhin werden mehrere Wochen darüber hingehen, und ich bitte, mich fortdauerend in Kenntniss von Ihrer Adresse zu erhalten. Sie bekommen eine Correctur der Tafeln und das Manuscriptes die 2te lese ich selbst unter Vergleichung mit der ersten. Wenn aber Zweifel entstehen sollten, so

[MM774C-000007-519]

schicke ich Ihnen die 2te auch noch.

In Ihrem Manuscript habe ich nur sehr wenige orthografische Fehler bemerkt, ich werde sie corrigiren. Ich halte es aber für viel besser, wenn das roth angestrichene wegbleibt, so wie Sie es angeordnet haben. Gelegentlich bemerke ich, dass wir nach französischer und englischer Sitte die Eigennamen von Personen nicht gesperrt drucken. Die Anatomen, welche ich im Jahresbericht erwähnt habe, sind selbstverständlich nur die, die sich bei Abfassung des Jahresberichtes bereits geäußert hatten und das sind zufällig nur Deutsche.

Manuscript u. Zeichnungen erhalten Sie möglichst frühzeitig zurück, sorgen Sie bitte nur für genaue Adresse, ich konnte Eisdén kaum lesen. Zincographisch lassen sich die Abbildungen nicht grose genug herstellen, es wird in der Tafelerklärung erforderlich sein, die Verkleinerungsziffern anzugeben.

Über die Zähne möchte ich noch bemerken, dass ihre Länge in sagittaler Richtung das menschliche Maass weitaus zu überragen scheinen. Selbst Riesen haben keine besonders grossen Zähne, in dieser Dimension.

[MM774C-000007-520]

Selbstverständlich wird Ihr Manuscript, von der Orthographie abgesehen, durchaus wörtlich abgedruckt.

Wenn Sie nach Berlin kommen, so bringen Sie hoffentlich die Knochen mit. Vielleicht passt es, sie der hiesigen anthropologischen Gesellschaft vorzulegen, Sie müssten das aber frühzeitig bei Virchow anmelden (Adr.:W. Schellingstr.10).

Waldeyer u. ich sind der ganzen Tag auf dem I. anatomischen Institut, Louisenstr. 56. Nun noch eine Bitte: schreiben Sie mir recht bald, wie viel Separatabdrücke Sie wünschen. Gratis erhalten Sie 25, darüber hinaus für die Selbstkosten des Verlegers. Mit besten Grüßen
N.B. Unsere Knochen sind auf dem Institut glücklich wieder angekommen

W. Krause

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000001-261]

The Hague 8 October 1895

Amice,

I did not yet answer to your kind letter of 2 October. I am rejoiced that my review of the discussion meets with your approval. The changes you have proposed, I have, as far as needed, worked into the text of my piece for the Javabode¹³⁷. I will send it off now; else it will be too much swinging after the bell. I'm pleased you have found a good house. Enjoy your time in Limburg. I hope to soon see you again in good health. Many greetings to your wife, also from my sister

yours truly

J.F. van Bemmelen

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

---

¹³⁷ Which appeared in the Java Bode of 16 November 1895 titled '*Het Leidsche Internationale Zoölogen-Congres*', pages 5 & 6, signed v. B. (He also had written an earlier popular account about Dubois' work in the Java Bode of 9 March 1895 titled '*Indische huisdieren*').

[MM774C-000001-261]

's-Gravenhage 8 Oktober 1895

Amice,

Ik heb U nog niet geantwoord op Uw vriendelijk schrijven van 2 Oktober. Het verheugt mij, dat mijn referaat der discussie Uwe goedkeuring weg draagt. De veranderingen, die gij mij schrijft, heb ik voorzoover dit noodig was, in den text van mijn stukje voor de Javabode overgenomen. Ik zal dit nu maar wegzenden; anders komt het al te zeer als mosterd na den maaltijd. Het verheugt mij, dat gij eene goede woning hebt gevonden. Veel genoegen in Limburg. Spoedig hoop ik U in gezondheid weer te zien. Vele groeten aan Uwe vrouw, ook van mijne zuster

tt

J.F. van Bemmelen

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000059-091]

Tinggang 9 October 1895

Your noble severe Sir!

I regret that up to now I cannot send you better news about the work as in the month September in total there has been found at picket 110 one thighbone and one shinbone of an elephant.

The location where these 2 bones have been found is just on the opposite side of the valley where previously the skull has been found and on the spot where the skull has been found no digging has been taking place at all and thereby currently the work at picket 110, 111, and 112 is completely ceased.

I'd almost dare guarantee that if digging were to continue at these pickets we are sure to find bones (but will that yet happen this year)

I've heard from Kriele that he has left for Tawang, and that he had nice finds at Trinil, deer antlers et cetera, but he has not send me anything yet, so (to tell you the truth) I have been squandering my time here for two months already

[MM774C-000059-092]

without work, walking up and down the valley and finding nothing. At least so little, four or five pieces of bone in 2 months.

May I remind you to the sketch of the horizontal layer?

I politely request, if it's still possible, to let us know that if we are to leave from here in January, do the bones that have been found have to be sent to Europe first?

I will for now start buying some chests in Padangan.

Further it's going very well with my health.

Hoping that I will be allowed to visit you next year in the Netherlands

Your serving worker
de Winter

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

[MM774C-000059-091]

Tinggang 9 October 1895

Weledele Gestrenghe Heer!

Het spijt mij, dat ik U tot heden toe nog geen beteren tijding wegens de werkzaamheden kan zenden, daar er in de maand September in het geheel gevonden is, bij piket 110 een dijbeen en een scheenbeen van een Olifant.

Waar deze twee benen gevonden zijn is juist aan de tegenovergestelde zijde van de Vallei waar vroeger de schedel gevonden is en op de plaats waar vroeger de schedel gevonden is, is nog in het geheel niet gegraven, en daarbij ligt nu het werk bij piket 110,111 en 112 geheel stil.

Ik zou U haast durven verzekeren als wanneer bij die genoemde piketten doorgegraven wordt dat wij zeker zullen zijn daar beenderen te vinden (maar zou dat van dit jaar nog gebeuren)

Van Kriele heb ik vernomen dat hij naar Tawang is vertrokken, en dat hij te Trinil een mooie vondst van herten hoorens enz: gevonden heeft, maar hij heeft mij er nog niets van gezonden, dus (ik kom voor de waarheid uit) zit ik mijn tijd nu hier reeds twee maanden te

[MM774C-000059-092]

verbeuzelen zonder werk, ik loop de gehelen dag de Vallei op en neer en vind niets. Tenminste alzoo te weinig in twee maanden vier a vijf stukken been.

Mag ik U nog eens helpen herinneren over een schetsje van de horizontale laag?

Ik verzoek U zeer beleefd, als het nog kan ons te laten weten als wanneer wij met Januari moeten vertrekken van hier, of de beenderen die gevonden zijn eerst naar Europa verzonden moeten worden.

Ik zal voorloopig maar wat kisten inkopen te Padangan.

Verder gaat het zeer goed met mijn gezondheid.

Hopende dat ik U het volgend jaar in Nederland mag komen bezoeken.

U dienende werkmán
de Winter

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000012-324]

9 October 1895

Dear Mr Dubois

I thank you cordially for your kind note. Although I was not able to see my way to the same interpretation of the nature of the Java fossil as yourself, yet I thoroughly

[MM774C-000012-325]

appreciated the interest + value of your discovery.

When the casts arrive I shall again revise the subject, + let you know the impression which they [?????] in my mind. Meanwhile permit me to express my sense of your courtesy in arranging to have casts sent to me.

Believe me

very truly yours

W. Turner-

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

1290

— Send from Great Britain —

[MM774C-000012-324]

Oct 9/95

Dear Mr Dubois

I thank you cordially for your kind note. Although I was not able to see my way to the same interpretation of the nature of the Java fossil as yourself, yet I thoroughly

[MM774C-000012-325]

appreciated the interest + value of your discovery.

When the casts arrive I shall again revise the subject, + let you know the impression which they [?????] in my mind. Meanwhile permit me to express my sense of your courtesy in arranging to have casts sent to me.

Believe me

very truly yours

W. Turner-

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000013-428]

Utrecht, 9 October 95.

Dear Mr Dubois,

Now that the Zoological Congress and the inevitable stress and emotions connected therewith are behind you, you will meanwhile have chosen a new residence, and therefore these lines might only reach you after a long detour. For that reason I would now already like to

[MM774C-000013-429]

request whether you would do me and my wife the great pleasure of visiting us next Wednesday (16 October) at our house. We would be most pleased if you're wife would accompany you.

I will also take care that the *Litterarische Centralblatt* et cetera are within reach as well as the *Gegenwart* of January 5.

Hoping that we might receive a positive reply

with kind greetings

ever yours truly

A. Wichmann

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000013-428]

Utrecht, 9 October 95.

Waarde Heer Dubois,

Nadat U thans het Zoölogisch Congres en de daarmede verbonden onvermijdelijk inspanningen en gemoedsaandoeningen achter den rug heeft, zult Gij wel intusschen een nieuwe verblijfplaats gekozen hebben, zoodat U deze regels eerst langs een omweg zullen bereiken. Om die redenen kon ik U reeds thans met het

[MM774C-000013-429]

Verzoek mijne vrouw en mij het groote genoegen te willen doen a.s. Woensdag (16 Octbr) ten onzents te komen doorbrengen. Bijzonder aangenaam zou het ons daarbij zijn indien Uwe echtgenoot U zou willen vergezellen.

Ik zal tevens zorgdragen, dat U het *Litterarische Centralblatt* en zoo eenigszins bereikbaar ook de *Gegenwart* van 5 Januari te mijnt vindt.

Hoopende een gunstig antwoord te mogen ontvangen

met hartelijke groeten

Steeds de Uwe

A. Wichmann

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000005-032]

University of Edinburgh

10th Oct. 1895

Dear Sir

Many thanks for your kindness in sending me a copy of your charming work on the climates of the geological past, which I have read with the greatest interest.

With best regards

yours truly

James Geikie

M. Eug. Dubois

[Next](#) letter with this correspondent

1292

— Send from Great Britain —

[MM774C-000005-032]

University of Edinburgh

10th Oct. 1895

Dear Sir

Many thanks for your kindness in sending me a copy of your charming work on the climates of the geological past, which I have read with the greatest interest.

With best regards

yours truly

James Geikie

M. Eug. Dubois

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000012-028]

Vienna, 10 October 1895

Very esteemed Sir

I sincerely thank you for your kind sending of the "Climates of the Geological Past". It was very good of you to publish your insights again in this form; up to [?????] [?????] I agree with you, and I think I followed you on the occasion of your first publication.

[MM774C-000012-029]

I also thank you on behalf of my daughter, who I have shown the book, for your kind judgement on the writings of my poor deceased son-in-law Neumayr. My son will soon give a lecture about your book for a circle of young geologists.

With sincere thanks
very esteemed Sir, yours
very truly

Suess

This is the last letter with this correspondent

Previous letter with this correspondent

[MM774C-000012-028]

Wien, 10 Octob. 1895

Sehr geehrter Herr

Ich danke Ihnen auferzlichst für Ihre gütige Uebersendung der "Climates of the Geological Past". Es war sehr gut das Sie Ihre Ansichten nochmals in dieser Form publicirt haben; bis zu [?????] [?????] ich mit Ihnen übereinstimme, glaube ich Ihnen bei Gelegenheit Ihrer ersten Veröffentlichung

[MM774C-000012-029]

gefolgt zu haben. Ich danke Ihnen auch in Namen meine Tochter, welcher ich Ihr Buch gezeigt habe, für die freundliche Beurtheilung der schriftur meines armen verstorbenen Schwiegersohns Neumayr. Ueber Ihr Buch wird demnächst mein Sohn vor einen Kreise jüngerer Geologen einen Vortrag halten.

Mit [?????] Danke
sehr geehrter Herr, Ihr
sehr verbundener

Suess

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000008-366]

Leyden 13 October 1895.

Very esteemed Sir!

I offer you my polite thanks for sending me your nice book! I hope that it will bring you much pleasure.

I haven't heard anything anymore of your petrifications and I somewhat fear that this case will drag on

– unless you yourself forcefully insist that space for your shipment is being arranged.

After polite greetings [?????? ?????]

your willing servant

K. Martin

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000008-366]

Leiden 13 Octbr. '95.

Zeer geachte Heer!

Voor de vriendelijke toezending van het keurige boekwerk betuig ik U mijne beleefde dank! Ik hoop, dat U er veel genoegen door zal beleven.

Over Uwe versteeningen hoor ik niets meer en ben ik toch wel eenigszins bevreesd, dat de zaak slepende gehouden wordt – tenzij U er zelf met kracht op aandringt, dat ruimte voor Uwe verzending wordt gegeven.

Na beleefde groeten [?????? ?????]

Uw d.d.

K. Martin

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000050-097]

copy report of the engineer workmen over the month of June 1895.
Irrigation works
in the
"Solo valley"

During the month of June work and finds were located near picket 109 and 110. From arrival at Tinggang until 15 June the following was excavated there:

An elephant skull and the femurs.

Near picket 134 and 135 two elephant molars were found.

The above mentioned skull was sent under personal supervision to Paron.

Near the bridge of Tinggang the upper skull of a hippopotamus was found.

Governmental materials have twice been picked up at Paron and brought to Tinggang.

A depot for storing the bones was built at Tinggang.

Further I have made daily rounds on the terrains to check whether bones et cetera were being excavated.

Report on the work done at Trinil over the month of August 1895.

On 20 August we have dug down to a depth where bones no longer are present in the square

[MM774C-000050-098]

we started with on 1 July, of which after the 7 m another 3,25 m was excavated, on the 21st we started a new square next to the square we finished, this square is 8 m long and 8 m wide and has been dug down 3,50 m measured from the top. In total the excavated ground yielded of the elephant 1 femur and 1 ulna / half a lower jaw of the crocodile / 6 deer skulls, and 160 incomplete and complete antlers, and furthermore an amount of diverse bones for instance smaller and larger pieces of legs, vertebrae, ribs jaws and teeth et cetera et cetera.

To process this soil we needed 466 coolies à f 0,30 which makes f 139,80

(One hundred thirty nine guilders and eighty cents).

Report about the excavation of fossils during the month August 1895.

1° At picket 119 a tusk of an elephant (not complete).

2° near the dessa Ketawang a piece of a tusk of idem.

3° at picket 110 half a lower jaw of Rhinoceros (: without molars :)

4° at idem a cervical vertebra of a buffalo.

5° near dessa Pajaman a piece of banting and a piece of buffalo horn.

Report about the excavation of fossils during the month September 1895.

Near picket 112 the femur of an elephant.

Near picket 110 the shinbone of an elephant.

And near the dessa Bantjar an ulna

near the dessa Hajen some pieces of bone of an elephant (useless).

Report of the work done at Trinil and Tawang over the month September 1895.

On the 25th the last bit was excavated until a depth where bones no longer occur, after the 3,50 m another 7,75 m was excavated and within that excavated ground were found of the elephant an incomplete upper skull with its molars and a sacrum, two scapulas, a lower jaw of a crocodile, two small tusks + 0,30 m long and furthermore an amount of antlers, legs, jaws, et cetera et cetera.

On the 27th we left from Trinil to Tawang to excavate there too and we started digging a square of 10 m long 5 m wide on the 29th along the Solo river.

For an identical copy
the Secretary Accountant
in his absence
the 1° scribe
(signed)

[MM774C-000050-099]

for the copy of the copy :

The Secretary of the Departement of Education, Religion and Trade
[?signature?]

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

[Next](#) official report

[Previous](#) official report

[MM774C-000050-097]

Afschrift

Bevloeiingswerken

in de

"Solovallei"

Gedurende de maand Juni is gewerkt en gevonden bij picket 109 en 110 van aankomst te Tingang tot en met den 15 Juni werd aldaar ontgraven.

Een olifantschedel en de dijbenen.

Bij picket 134 en 135 zijn gevonden twee olifant kiezen.

Verzonden onder persoonlijke begeleiding de bovengenoemde schedel naar Paron.

Gezonden bij de brug van Tingang bovenschedel van een nijlpaard.

Gouv: goederen tweemaal afgehaald te Paron en overgebracht naar Tingang.

Een magazijn ter opberging van beenderen gebouwd te Tingang.

Verder heb ik mij dagelijks naar het terrein begeven ter overtuiging of er beenderen enz. ontgraven werden.

Rapport over de verrichte werkzaamheden te Trinil over de maand Augustus 1895.

Den 20 sten Augustus op de diepte gegraven waar geen been meer voorkomt, van dat vak

[MM774C-000050-098]

waar met den eersten Juli mede begonnen is, te werken er is na de 7 M. nog 3,25 M uitgegraven, den 21^{en} is er begonnen aan een nieuw vak, naast het vak wat af is gewerkt, dit vak is lang 8 M breed 8M en in de diepten uitgegraven van boven gemeten 3,50 M in deze totalen uitgewerkten grond, is gevonden van den olifant I dijbeen en I ellepijp / een halve onderkaak van de Krokodil / 6 Hertenschedels, en 160 inkompleten met kompletten hertenhorens, en daarbij een hoeveelheid diverse beenderen b.v.b. kleine en groote stukken der pooten wervels, ribben, kaakjes en tanden enz. enz.

Voor het verwerken van dezen grond is noodig geweest aan koelies 466 à f 0,30 is f 139,80 (Eenhonderd negen en dertig gulden tachtig cent).

Rapport omtrent ontgraven fossilen gedurende de maand Augustus 1895.

1° Bij picket 119 een slagtang van een olifant (niet compleet).

2° bij de dessa Ketawang een stuk van een slagtang van idem.

3° bij picket 110 een halve onderkaak van een Rhinoceros (: zonder kiezen:)

4° bij idem een nekwervel van een buffel.

5° bij dessa Pajaman een stuk banting en een stuk buffelhoorn.

Rapport omtrent ontgraven fossilen gedurende de maand September 1895.

Bij picket 112 Een dijbeen van een olifant.

Bij picket 110 Een scheenbeen van een olifant.

en bij de dessa Bantjar Een ellepijp

bij de dessa Hajen Eenige stukken been van een olifant (onbruikbaar).

Rapport over de verrichte werkzaamheden te Trinil en Tawang over de maand September 1895.

Den 25^{en} met het laatste vak op de diepte gegraven waar geen been meer voorkomt, er is na de 3,50 M. nog 7,75 M uitgegraven in deze laatste ons werkten grond is gevonden van den Olifant een inkompleten bovenschedel, met zijne kiezen en heilig been, twee schouderplaten, een onderkaak van den krokodil, twee kleine slagtangden + 0,30 M lang en daarbij een hoeveelheid hertenhorens, pootjes, kaakjes enz. enz.

Den 27^{en} vertrokken van Trinil naar Tawang om ook daar te graven den 29^{en} begonnen te graven aan een vak van 10 M lang 5 M breed langs de Solorivier.

Voor copy conform
De Secretaris Boekhouder
Bij afwezen op last
De 1° Klerk
(w.g.)

[MM774C-000050-099]

Voor afschrift van afschrift:

De Secretaris bij het Departement van Onderwijs, Eeredienst en Nijverheid
[?signature?]

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000011-098]

Scheiner

The Hague, 12 Sweelinckplein, 14 October 1895

Highly esteemed Professor.

I sincerely thank you for your kind letter of the 11th of this month and for the accompanying reprint of your treatise on the temperature of the sun, which to me is a valuable possession. I'm also very grateful for the clarifications you have written in your letter. One thing, however, did not become clear to me and from your great interest in this matter I take courage to allow myself to point this out to you again.

You confirm in your current letter: "on page 20 is $4\sqrt{1/2}$ correct." But I thought, and I still think that it should be $(1/2)^4$, and for the following reason:

On page 14 of your treatise you say: "the law of Stefan simply states: the amount of warmth that is being radiated by a body is proportionally correlated to the fourth power of its absolute temperature." So when a body with an absolute Temperature T_1 , is radiating a warmth of W_1 and the same body at an absolute Temperature T_2 is radiating a warmth W_2 , then according to the law of Stefan

$$W_2/W_1 = (T_2/T_1)^4$$

So when T_2 is half T_1 thus $T_2/T_1 = 1/2$

[MM774C-000011-099]

then $W_2/W_1 = (1/2)^4 = 1/16$

and therefore it follows that $W_2 = 1/16 W_1$

So when temperature T_1 decreases to $1/2 T_1$, the radiated warmth is necessarily $1/16$ of the original radiation.

I cannot possibly see this any other way. Neither now nor just like three months ago when I allowed myself to point out this problematic point to you for the first time.

You would make me very happy if you would yet again have the kindness, which I've come to expect from you, to explain this to me again which, I think, would be to the benefit of this beautiful subject.

With my best and most honourable greetings, also on behalf of my wife, and with great esteem
yours truly

Eug. Dubois.

Next letter with this correspondent

[MM774C-000011-098]

Scheiner

Haag, 12 Sweelinckplein 14 Oct 1895

Hochgeehrter Herr Professor.

Herzlichsten Dank für Ihren freundlichen Brief vom 11 d.M. und für den begleitenden Separatabdruck Ihrer Abhandlung über die Temperatur der Sonne, der für mich ein werthvollen Besitz ist. Ich bin Ihnen auch sehr dankbar für Ihre mir brieflich mitgetheilten Erläuterungen. Eins ist mir aber noch nicht klar geworden und aus der grosse Interesse der Sache entnehme ich den Muth mir zu erlauben Sie darauf noch einmal aufmerksam zu machen.

Sie bestätigen in Ihrem jetzigen Briefe: " Auf pag. 20 ist $4\sqrt{1/2}$ richtig." Es schien mir jedoch und scheint mir auch jetzt, dass es heissen soll $(1/2)^4$, und zwar nach folgenden Gründen:

Auf Seite 14 Ihre Abhandlung sagen Sie: "Das Stefansche Gesetz besagt einfach: Die von einem Körper ausgestrahlte Wärmemenge ist der vierten Potenz seiner absoluten Temperatur proportional." Wenn also ein Körper bei einem absoluten Temperatur T_1 , eine Wärmemenge W_1 ausstrahlt und derselbe Körper bei einen absoluten Temperatur T_2 eine Wärmemenge W_2 , so ist nach Stefanschen Gesetz

$$W_2/W_1 = (T_2/T_1)^4$$

Ist also T_2 die Hälfte von T_1 und demnach $T_2/T_1 = 1/2$

[MM774C-000011-099]

so muss auch $W_2/W_1 = (1/2)^4 = 1/16$

und $W_2 = 1/16 W_1$ sein.

Wenn also die Temperatur von T_1 auf $1/2 T_1$ sinkt, muss demnach die ausgestrahlte Wärmemenge nothwendig $1/16$ sein der ursprüngliche Strahlung.

Es ist mir nicht möglich dies anders einzusehen. Jetzt ebenso wenig als vor drei Monaten, als ich mir zum ersten Mal ~~erlaube~~ die Schwierigkeiten die ich in diessem Punkte fand, Ihnen vorzulegen erlaube.

Wollten Sie mir noch einmal mit der Güte, die ich von Ihnen gewohnt bin, mir darüber Aufklärung geben, so würden Sie mich glücklich machen und, wie ich zu glauben wage, auch dieser schönen Sache indirect Nutzen.

Mit besten ehrebetigen Grüssen, auch namens meiner Frau, und mit vorzüglicher Hochachtung
Ihr ergebener

Eug. Dubois.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000059-093]

Trinil 15-10-1895

Most noble sir!

As almost nothing was being found at Tawang I returned to Trinil on the 12th. I found in Tawang an incomplete lower jaw of an Elephant with some nice molars in it, with two more separate molars of the Elephant and two separate molars of the Rhinoceros' lower jaw and some more pieces of bone.

On the 14th I started again at Trinil on the opposite side of the river as the water level is as low as in the first year we started to dig and the dyke almost has been flushed away clearing a piece of the plate of about 6 square metres and I think

[MM774C-000059-094]

I can get this done before the River rises again.

The ground type in Tawang equals that of Trinil and also contains a lot of petrified wood although that is hard as the hardest rock whereas in Trinil the wood is soft. At about one metre of depth the clay appears. I did try two other places by the way but nothing there either.

Just mentioning that health wise I am doing fine

Your submissive servant

Kriele

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

[MM774C-000059-093]

Trinil 15 Oktober 1895

U Edelgestrengen Heer!

Daar er te Tawang te met niets gevonden werd, ben ik den 12^e teruggekeerd naar Trinil. Ik heb te Tawang gevonden een incomplete onderkaak van den Olifant met mooie kiezen er in, daarbij nog twee losse kiezen van den Olifant en twee losse kiezen van den Rhinoceros uit de onderkaak en nog eenige anderen stukjes been.

Den 14^e ben ik weder begonnen te Trinil aan de overzijde van de rivier daar nu de waterstand zoo laag is als in het eerste jaar dat men begonnen zijn te graven en den dijk te met is weggespoeld is er nog een stuk plaat bloot gekomen van 16 m in het vierkant en ik denk

[MM774C-000059-094]

wel dit nog klaar te krijgen voordat de rivier zal wassen.

De grond slag te Tawang is net gelijk als te Trinil, er komt ook veel versteend hout in voor maar zoo hard als hardsteen en te Trinil is het hout zacht op de diepte van ongeveer een meter krijgt men de kleilaag ook heb ik nog op twee andere plaatsen geprobeerd trouwens daar was het ook niets.

Verder gaat het zeer goed met mijne gezondheid

U Onderdanige dienaar

Kriele

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000003-132] [Dubois: answered 27 October 1995 Brussel]

16 October 1895

Dear Dr Dubois

When I received your letter I called a meeting of the Science Committee of the Dublin Society. They met last night & they directed me to say to you that it is with the greatest pleasure that they have learnt that you have consented to visit Dublin & give a demonstration of your remarkable specimens to the Society.

It has been resolved to reserve the opening meeting of the Session, [?viz] Wednesday the 20th of November, entirely for your demonstration. I hope that this will suit your arrangements.

Of course I understand that you will so good as to stay with me in my house (43 Fitzwilliam Place) during your visit.

Your road would be as follows:

1. to London
3. London to Dublin in the Irish mail train. This leaves Euston Station both morning & evening.

I look forward with very great pleasure

[MM774C-000003-134]

to meeting you.

Very sincerely yours

D.C. Cunningham

Hon. Sec. Roy. Dublin Society

P.S. The tooth & slides arrived safely. Very many thanks. I hope you have by this time received the memoir on the idiot's skull etc. which I sent you last week.

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000003-132] [ED: answered 27-X-95 Brussel]

Oct 16th 1895

Dear Dr Dubois

When I received your letter I called a meeting of the Science Committee of the Dublin Society. They met last night & they directed me to say to you that it is with the greatest pleasure that they have learnt that you have consented to visit Dublin & give a demonstration of your remarkable specimens to the Society.

It has been resolved to reserve the opening meeting of the Session, [?viz] Wednesday the 20th of November, entirely for your demonstration. I hope that this will suit your arrangements.

Of course I understand that you will so good as to stay with me in my house (43 Fitzwilliam Place) during your visit.

Your road would be as follows:

1. to London
3. London to Dublin in the Irish mail train. This leaves Euston Station both morning & evening.

I look forward with very great pleasure

[MM774C-000003-134]

to meeting you.

Very sincerely yours

D.C. Cunningham

Hon. Sec. Roy. Dublin Society

P.S. The tooth & slides arrived safely. Very many thanks. I hope you have by this time received the memoir on the idiot's skull etc. which I sent you last week.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000013-430]

Utrecht, 17 October 1895.

Dear Mr Dubois,

We were obviously sorry for not having the pleasure of seeing you and Mrs Dubois here, but it is completely clear that at this moment this was impossible to you. Meanwhile I hope that in the course of the next month we will find a more suitable time to make this meeting take place.

Staying at your mother's will surely have done you good and have been relaxing to you.

With sincere greetings and polite compliments to your wife

ever yours truly

A.Wichmann

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

1299

— Send from the Netherlands —

[MM774C-000013-430]

Utrecht, 17 Octbr 95.

Waarde Heer Dubois,

Het heeft ons natuurlijk zeer leed gedaan dat wij niet het genoegen mochten hebben U en Mevrouw Dubois hier te zien, maar het is ons volkomen duidelijk, dat dit op het oogenblik voor U onmogelijk was. Intusschen hoop ik dat in de loop van de volgende maand een meer geschikt tijdstip voor eene weder ontmoeting zich zal laten vinden.

Het verblijf bij Mevrouw Uwe moeder zal U zeker goed doen en eene ontspanning voor U zijn.

Met hartelijke groeten en de beleefde complimenten aan Mevrouw

Steeds de Uwe

A.Wichmann

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000006-423]

Liège 17 October 1895.
151. rue de Fragnée.

My dear Colleague,

It is with great pleasure that I will see you on Saturday in Liège. I will warn my friend Fraipont and I hope he will have no hindrance.

Please let me know by return mail at what time you will arrive at Longdoz (Liège) station, so I know what time to wait for you: this is still the most certain way of not wasting any time looking for you. I'll count on you for dinner at 6:30.

Kind regards to you

LH Julin

[This is the only letter with this correspondent](#)

1300

— Send from Belgium —

[MM774C-000006-423]

Liège 17 October 1895.
151. rue de Fragnée.

Mon Cher Collègue,

C'est avec un plaisir bien vif que je vous verrai Samedi à Liège. Je préviendrai mon ami Fraipont et j'espère qu'il n'aura aucun empêchement.

Veillez me faire savoir par retour du courrier à quelle heure vous arriverez à la gare de Longdoz (Liège), afin que je [?puis] aller vous attendre: c'est encore le moyen le plus certain de ne pas perdre de temps à nous chercher. Je vous retiens à dîner, à 6½ heures.

Bien cordialement à vous

LH Julin

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000008-528]

Amsterdam 18 October 1895

Very esteemed Sir,

I sincerely thank you for sending me your "the Climates of the Geological Past", which I have read with much interest and pleasure. I hope that your presence in this country may give cause, to meeting you here or there, as I would very much appreciate making your acquaintance and

[MM774C-000008-529]

there are several subjects in your writing that I wouldn't mind discussing with you.

With high esteem I am pleased to remain

your willing servant

G.A.F. Molengraaff

[Next](#) letter with this correspondent

1301

— Send from the Netherlands —

[MM774C-000008-528]

Amsterdam 18. X. '95

Zeer Geachte Heer,

Ik dank U zeer voor de toezending van Uw "the Climates of the Geological Past", dat ik met veel belangstelling en veel genoegen heb gelezen. Ik hoop, dat Uw verblijf hier te lande aanleiding mag geven, dat ik U hier of daar kan ontmoeten, daar ik er prijs op zou stellen met U kennis te maken en daar

[MM774C-000008-529]

er in Uw geschrift best een en ander is waarover ik wel eens met u van gedachten zou willen wisselen.

Hoogachtend verblijf ik gaarne

Uw dw. dr.

G.A.F. Molengraaff

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000007-522]

Berlin, 21 October 1895
NW Brückenallee 31

Very honoured Doctor!

To have the figures reduced to 185 mm seems impossible to me, because it would lead to errors in the curves. It doesn't make any sense anyway, you only need to mention it in the legends of the figures; the illustrations are schematic anyway. In any case it would lead to the tables needing to be made anew which the publisher certainly will not want to do. Please respond soon. W. Krause.

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

1302

— Send from Germany —

[MM774C-000007-522]

Berlin, 21 Oct. 1895
NW Brückenallee 31

S. g. H. D.!

Die Figuren auf 185 mm zu reduciren halte ich für unthunlich, weil Fehler ~~hinein~~ in den Curven hineinkommen würden. Es hat auch gar kein Zweck, es braucht nur in der Figuren-Erklärung gesagt zu werden; die Abbildungen sind ja Schemata. Jedenfalls müssten die Tafeln ganz neu gemacht werden u. darauf wird der Verleger sich Gewiss nicht einlassen. Bitte um baldige Nachricht. W. Krause.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000001-201]

Berlin society
for
Anthropology, ethnology and palaeontology.
(Berlin S.W., Königgrätzer Strasse 120.)

Berlin 21 October 1895.

Very esteemed colleague!

We have learned from Professor Wilhelm Krause that you intend to visit Berlin. We would be extremely pleased, if you would do us the pleasure, to present the original bones of your *Pithecanthropus erectus* to a meeting of our society. As you can imagine, your find has aroused great interest in all of us.

[MM774C-000001-202 left]

The next ordinary meeting of our society will take place on November 16th (Saturday). However, it would also be possible to arrange an extra session for your submission. To be able to send out invitations, I would need to know the time about eight days in advance.

Hoping to get a friendly answer, I will with the best recommendations be
yours truly

Dr. Max Bartels.

[Next](#) letter with this correspondent

[MM774C-000001-201]

Berliner Gesellschaft
für
Anthropologie, ethnologie und Urgeschichte.
(Berlin S.W., Königgrätzer Strasse 120.)

Berlin 21 Okt. 1895.

Sehr geehrter Herr College!

Von Herrn Professor Wilh. Krause erfahren wir, dass es in Ihrer Absicht liegt, Berlin zu besuchen. Wir würden uns ausserordentlich freuen, wenn Sie die grosse Freundlichkeit haben wollten, die Original-Knochen Ihres *Pithecanthropus erectus* in einer Sitzung unserer Gesellschaft vorzulegen. Wie Sie Sich denken koennen, hat Ihr Fund bei uns Allen ein sehr grosses In-

[MM774C-000001-202 left]

teresse hervorgerufen. Die nächste ordentliche Sitzung unserer Gesellschaft findet am 16ten November (Sonnabend) statt. Es würde sich aber auch ermöglichen lassen eine Extra-Sitzung für Ihre Vorlage auszusetzen. Für die Herstellung der Einladungen müsste ich den Zeitpunkt ungefähr acht Tage vorher wissen.

In der Hoffnung eine freundliche Zusage zu erhalten, bin ich mit den besten Empfehlungen

Ihr ergebener
Dr. Max Bartels.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000009-131]
Berlin, 22 October 1895

Highly esteemed Doctor!

Since I heard from Virchow in the last meeting of the local Anthropological Society that you are now in Holland, I allow myself to write you the following lines. (A letter I sent to Java was returned to me some time ago!)

Let me first thank you for your extensive letter about the Javanese wild boars!

Next I would like to tell you, in relation to the

[MM774C-000009-132]

the much controversial *Pithecanthropus erectus* that I already for 20 years have a fossil human skull of an adult individual from the oldest Sambaquis from Santos (Brazil), which in size and shape of the skullcap is very similar to your *Pithecanthropus*. The greatest length of the skullcap is 183 mm, the greatest width 135 resp. 144mm, the temporal width behind the orbitals is only 92mm. + The skull appears to be strongly constricted here! The forehead is very much receding, the eyebrow ridges are strongly developed, although not as strongly as in the Neanderthal.

The mouth area is very prognathic.

I will have the skull photographed and published. I also have some of the associated leg bones.

With best greetings

with high esteem

yours truly

Prof. Dr. Nehring

NB! The greatest width of the skullcap is 135 mm, if it is measured at the spot, where the *Pithecanthropus*-skull is most wide; 144mm, if you measure somewhat closer to the temporal bones. The rows of molars are quite parallel.

P.S. this skull is not deformed!

[MM774C-000009-133]

Almost 1/2 natural size

From Sambagni near Santos, Brazil. Collection Nehring.

[MM774C-000009-134]

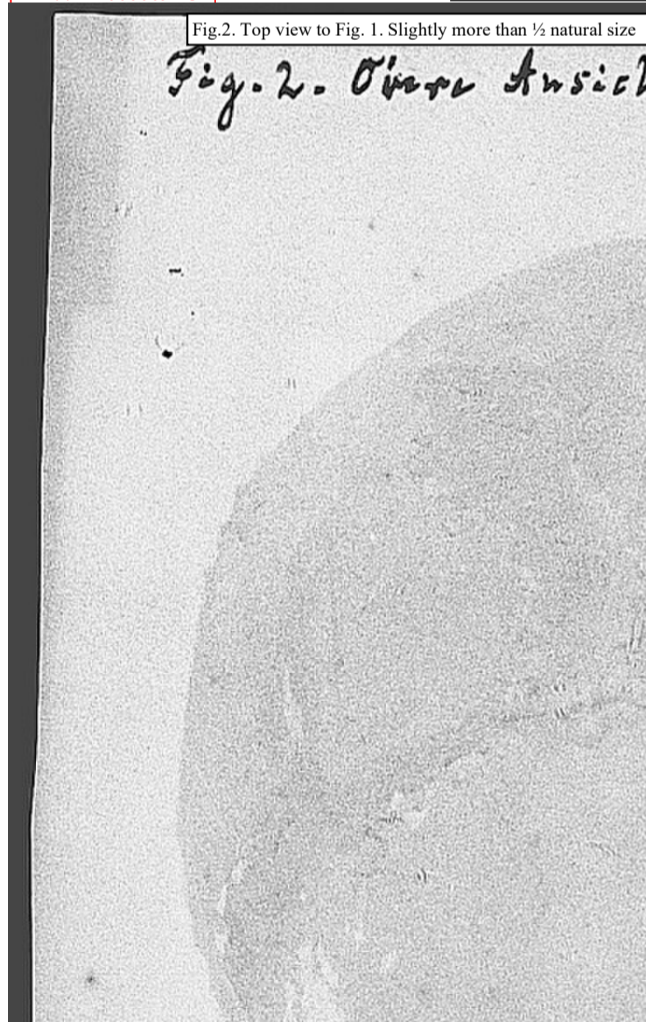

Fig. 2. Obere Ansicht

[Next letter with this correspondent](#)
[Previous letter with this correspondent](#)

[MM774C-000009-131]
Berlin, 22/10.95.

Hochgeehrter Herr Doctor!

Da ich in der letzten Sitzung der hiesigen anthropolog. Gesellschaft durch Virchow erfahren habe, dass Sie jetzt in Holland sind, erlaube ich mir, nachfolgende Zeilen an Sie zu richten. (Eine Zuschrift nach Java kam vor einiger Zeit zurück!)

Zunächst meinen besten Dank für Ihren ausführlichen Brief über die javanischen Wildschweine!

Sodann möchte ich Ihnen in Sachen des

[MM774C-000009-132]

vielumstrittenen *Pithecanthropus erectus* mitteilen, dass ich schon seit 20 Jahren einen fossilen Menschen Schädel von c. erwachsenen Individuum aus den ältesten Sambaquis von Santos (Brasilien) besitze, welcher in Grösse u. Form der Schädelkapsel Ihrem *Pithecanthropus* sehr ähnlich ist. Die grösste Länge der Schädelkapsel beträgt 183 mm, die grösste breite 135 resp. 144mm, die temporale Breite hinter den Orbitae nur 92mm. + Der Schädel erscheint hier stark eingeschränkt!

Die Stirn ist sehr stark zurückweichend, die Augenbrauenwülste kräftig entwickelt, wengleich nicht so stark, wie bei dem Neanderthaler.

Die Mundpartie sehr prognath.

Ich werde den Schädel photographieren lassen u. publizieren. Auch einige zugehörige Beinnochen besitze ich.

Bestens grüsst Sie

hochachtungsvoll

u. ergebenst

Prof. Dr. Nehring

NB! Die grösste Breite der Schädelkapsel beträgt 135 mm, wenn man sie dort misst, wo der Pithecanthr.-Schädel seine grösste Breite hat; 144mm, wenn man etwas mehr nach den Schläfenbeinen zu misst. Die Backenzahnreihen stehen ziemlich parallel.

P.S. Der betr. Schädel ist nicht deformiert!

[MM774C-000009-133]

Knapp 1/2 nat. gr.

Aus Sambagni bei Santos, Brasilien. Coll. Nehring.

[MM774C-000009-134]

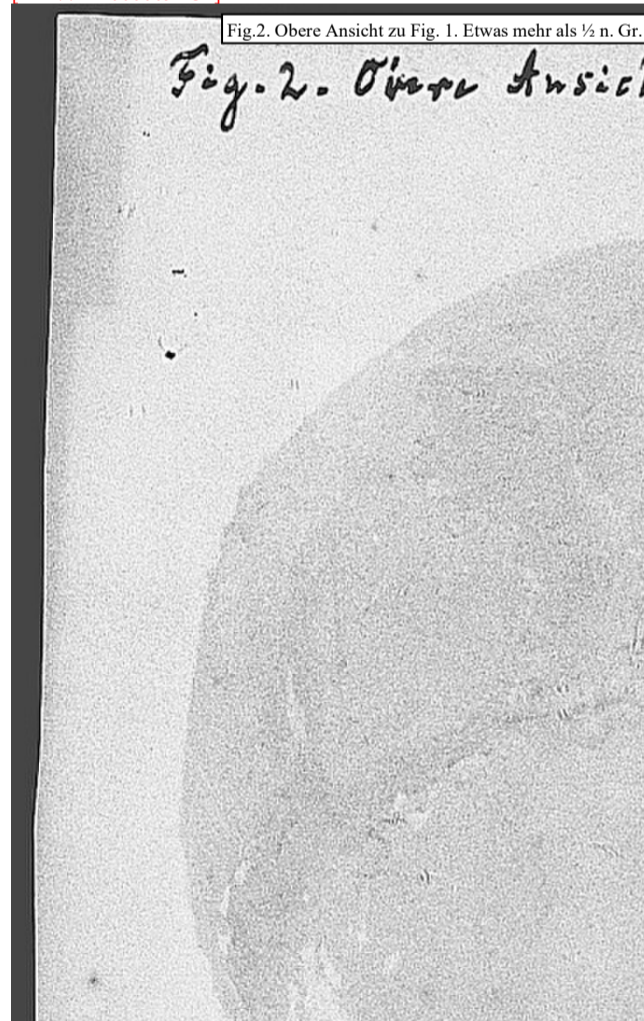

Fig. 2. Obere Ansicht

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000004-443]

Liège 24 October 1895
8:00 PM

In a hurry

My dear doctor

I have just received your telegram which went to Fraipont, the gynaecologist.

These are the measurements of Spy teeth

N°2:

2nd large molar: internal external thickness 14
                         antero-posterior thickness 12
3rd large molar: thickness ext. internal 12
                         antero-posterior thickness 10.5

See you tomorrow, I hope, and cordial greetings to you

[Julien Fraipont](#)

[Next](#) letter with this correspondent

1305

— Send from Belgium —

[MM774C-000004-443]

Liège le 24 Octobre 1895
8h. soir

En hate

Mon cher Docteur

Je viens de recevoir votre télégramme qui était allé chez Fraipont l'accoucheur.
Va'à les mesures des dent de Spy

N°2:

2me grosse molaire: épaisseur externe interne 14
                                                                                 épaisseur antero-posterieure 12
3me grosse molaire: épaisseur ext. interne 12
                                                                                 épaisseur antero-posterieure 10,5

A demain j'espère & cordialement à vous
Julien Fraipont

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000050-099]

Copy report of the work done during the month October 1895.
Irrigation works
in the
"Solo Valley"

As the work near picket 110 and 11 (the location where bones were being found) has ceased and at other pickets nothing was dug up, the time has been spent making chests for the shipment of the fossils.

Tinggang, 31 October 1895
Sergeant Workman of the engineer Corps
/was signed/ De Winter

for an identical copy:
the secretary –accountant / signed/
for this copy of the copy:

The secretary of the Department of Education, Religion, and Trade
A Wiemans

[MM774C-000050-100]

Copy report of the work done at Tawang and Trinil during
Irrigation works the month October 1895.
in the
"Solo Valley"

The square of 10 m length and 5 m width that we started excavating on 29 September, 1895, was brought to a depth of 1,75 m.

In this square we found the lower jaw of an elephant and some other pieces of bone.

At a depth of 1,75 m we hit upon a layer of clay and therefore ceased digging any further there.

Digging at two other places at Tawang did not bring any results, reason to return to Trinil at 11 October.

On 13 October we started excavating again in Trinil at the square of 6 × 7 m and this square was brought to a depth of 1,50 m, during which we found an antelope skull, and elephant molar and some vertebrae.

After that this square was inundated and work was ceased on 30 October when we left for Tinggang by proa.

Tinggang, 31 October 1895
sergeant Workman
/was signed./ Kriele

[MM774C-000050-101]

for an identical copy:
the Secretary – /was signed/ Bekhouder

for this copy of the copy:

The Secretary of the Department of Education, Religion, and Trade
A Wiemans

[Next](#) letter with Dubois' sergeants
[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

[Next](#) official report
[Previous](#) official report

[MM774C-000050-099]

Afschrift Rapport over gedane werkzaamheden over de maand October 1895.
Bevloeingswerken
in de
"Solovallei"

Daar het werk bij piket 110 en 11 (de plaats waar steeds beenderen gevonden werden) gestaakt is en bij andere piketten niets werd opgegraven, wordt de tijd besteed om kisten te maken voor de verzending der fossielen.

Tingang, 31 Oktober 1895
de sergeant werkman der Genie
/w.g./ De Winter

Voor eensluidend afschrift:
De Secretaris – Boekhouder
/w.g./

Voor afschrift van afschrift:
De Secretaris bij het Departement van Onderwijs, Eeredienst en Nijverheid
A Wiemans

[MM774C-000050-100]

Afschrift Rapport der verrichte werkzaamheden te Tawang en te Trinil over
Bevloeingswerken de maand October 1895.
in de
"Solovallei"

Het vak van 10 Meter lengte en 5 Meter breedte, waarmede met uitgraven begonnen werd op den 29^e September 1895, werd op eene diepte gebracht van 1,75 Meter.

In dit vak werd gevonden een onderkaak van een olifant en eenige andere stukjes been.

Op de diepte van 1,75 Meter stuitte men op een kleilaag en werd daarom op die plaats het graven gestaakt.

Het graven op twee andere plaatsen te Tawang leverde evenmin eenig resultaat, reden waarom op den 11de Oktober naar Trinil werd teruggegaan.

Dan 13de Oktober werd te Trinil het graven hervat aan het vak van 6 × 7 m en dit vak gebracht op eene diepte van 1,50 Meter, bij welke gravin werden gevonden een antilopen schedel, een olifantskies en eenige wervels.

Aangezien daarna dit vak onder water kwam te staan werd het werk gestaakt en op den 30de Oktober per prauw naar Tingang vertrokken.

Tingang, 31 Oktober 1895
de sergeant werkman
/w.g./ Kriele

[MM774C-000050-101]

Voor eensluidend afschrift:
De Secretaris – Boekhouder
/w.g./

Voor afschrift van afschrift:
De Secretaris bij het Departement van Onderwijs, Eeredienst en Nijverheid
A Wiemans

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000001-018]

Indian Museum
4 November 1895
My dear Dubois,

I have only just returned from the Pamir Delimitation Commission, and received your welcome letter of 2nd October.

I was extremely pleased to see, in "Nature" the précis of the very friendly and fairly favourable discussion by the Congress of your *Pithecanthropus*. I myself have never felt any doubt that

[MM774C-000001-019]

the skull is that of a member of the family Hominidae considerably lower than man and considerably higher than any existing Ape. I also fully concur in your estimate of the volume of the evidence from the occipital plane.

As regards the femur I have never been able to quite appreciate your conclusions; but then you may demur that I have seen only a photographic print.

I am glad to know that the invigorating climate of Europe promises you a restoration to health. There can be no doubt that brain – work in the humid heat of the tropics is even more exhausting than physical work, and enervating to a degree that workers in Europe cannot estimate. I myself after nine years of it, was reduced to a pitiful state of instability, irritability and pessimism. However thanks to my trip to the Pamirs, where for some months I lived amidst

[MM774C-000001-020]

ice and snow at elevations of from 12,000 to 16,000 feet, and when I respect all day and every day collecting, riding, shooting, fishing, etc., and never opened a book except my Shakespeare and my "Origin of Species". I am now once more a man and an optimist. I shall not be able to start for Europe just yet, having still to finish some tasks that have been interrupted by my visit to the Pamirs; but I hope to be able to get away next June, and while I am in Europe I shall blow my best endeavours to see you and Mrs Dubois – to whom I now venture to send my kind regards — in Leiden.

With many thanks for the copy of your book on "Past Climates", and with best regards,

I remain

yours sincerely
A. Alcock

This is the last letter with this correspondent

Previous letter with this correspondent

[MM774C-000001-018]

Indian Museum
4.11.95
My dear Dubois,

I have only just returned from the Pamir Delimitation Commission, and received your welcome letter of 2nd October.

I was extremely pleased to see, in "Nature" the précis of the very friendly and fairly favourable discussion by the Congress of your *Pithecanthropus*. I myself have never felt any doubt that

[MM774C-000001-019]

the skull is that of a member of the family Hominidae considerably lower than man and considerably higher than any existing Ape. I also fully concur in your estimate of the volume of the evidence from the occipital plane.

As regards the femur I have never been able to quite appreciate your conclusions; but then you may demur that I have seen only a photographic print.

I am glad to know that the invigorating climates of Europe promises you a restoration to health. There can be no doubt that brain – work in the humid heat of the tropics is even more exhausting than physical work, and enervating to a degree that workers in Europe cannot estimate. I myself after nine years of it, was reduced to a pitiful state of instability, irritability and pessimism. However thanks to my trip to the Pamirs, where for some months I lived amidst

[MM774C-000001-020]

ice and snow at elevations of from 12,000 to 16,000 feet, and when I respect all day and every day collecting, riding, shooting, fishing, etc., and never opened a book except my Shakespeare and my "Origin of Species". I am now once more a man and an optimist. I shall not be able to start for Europe just yet, having still to finish some tasks that have been interrupted by my visit to the Pamirs; but I hope to be able to get away next June, and while I am in Europe I shall blow my best endeavours to see you and Mrs Dubois – to whom I now venture to send my kind regards — in Leiden.

With many thanks for the copy of your book on "Past Climates", and with best regards,

I remain

yours sincerely
A. Alcock

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000003-134]

Nov 5th 1895

My dear Dr Dubois

I write in a hurry to ask you one question viz the day you will arrive in London & the route you propose taking. I would like to arrange so that you will

[MM774C-000003-135]

be able to pass the Custom House officers without the necessity of opening up and displaying your specimens.

If you give me the information I want I shall do what I can with the custom House Authorities

truly yours

D.C. Cunningham

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

1308

— [Send from Ireland](#) —

[MM774C-000003-134]

Nov 5th 1895

My dear Dr Dubois

I write in a hurry to ask you one question viz the day you will arrive in London & the route you propose taking. I would like to arrange so that you will

[MM774C-000003-135]

be able to pass the Custom House officers without the necessity of opening up and displaying your specimens.

If you give me the information I want I shall do what I can with the custom House Authorities

truly yours

D.C. Cunningham

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000008-368]

State Geological-Mineralogical Museum. Leyden, 5 November 1895.

Very esteemed Sir!

I consider it my duty to let you know that his Excellency the Minister of Internal Affairs is objecting to pay for the rent of the buildings on Vreewijk, and as I've rented these premises until 11 December, I am now in danger of having to pay for the storage of your collection *f* 100 out of my own pocket. You will understand that I'm not prepared to pay for the rent any longer then up to 11 December, and if the Minister is not going to change his view, your chests will yet end up being put in the street. I therefore think I have to recommend you, to take precautions yourself to avoid this. Maybe it would be best, if you were to personally contract yourself to be responsible for the rent as of 11 December,

[MM774C-000008-369]

if his Excellency the Minister of Internal Affairs keeps refusing to pay. You could afterwards ask the money back from the Ministry of Colonies.

Meanwhile a quick decision of you is most desirable and I will be obliged to hear your answer.

With the highest esteem

your willing servant

K. Martin

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000008-368]

's Rijks Geologisch-Mineralogisch Museum.

Leiden, den 5^{den} November 1895.

Zeer geachte Heer!

Ik acht mij verplicht U te berichten, dat Z. Exc. de Minister van B.Z. bezwaar maakt om de huur voor het gebouw op Vreewijk te betalen, en aangezien ik dit perceel nog tot 11 December heb gehuurd, loop ik gevaar om voor de berging van Uwe verzameling *f* 100 uit mijn eigen zak te moeten geven. U zal begrijpen, dat ik niet bereid ben om nog langer dan 11 December voor de huur op te komen, en zoo de Minister niet van zienswijze verandert, zouden alsdan Uwe kisten op straat worden gezet. Ik meen U derhalve te moeten aanbevelen, om zelf de noodige maatregelen ter voorkoming hiervan te nemen. Misschien waren het 't beste, dat U zich verbond, om van af 11 December

[MM774C-000008-369]

persoonlijk de huur te betalen, wanneer Z. Exc. de Minister van B.Z. dit mocht blijven weigeren. U zouden alsdan later het geld van Koloniën kunnen terugvragen.

Intusschen is eene spoedige beslissing Uwerzijds alleszins wenschelijk en houd ik mij voor Uw antwoord gaarne aanbevolen.

Met de meeste hoogachting ging

Uw dienstw.

K. Martin

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000003-136]

Dublin
13/11 1895

Dr Eugene Dubois
s Rijks Museum van natuurlijke historie
Leiden Holland
Sweelinkplein sHage

Arrangements for the meeting on Wednesday next week are now completed Royal Dublin Society.

[added reply by ED]

Professor Cunningham Hon Secretary Royal Dublin Society

Thanks I shall arrive 19 November

Dubois

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

1310

— Send from Ireland —

[MM774C-000003-136]

Dublin
13/11 1895

Dr Eugene Dubois
s Rijks Museum van natuurlijke historie
Leiden Holland
Sweelinkplein sHage

Arrangements for the meeting on Wednesday next week are now completed Royal Dublin Society.

[added reply by ED]

Professor Cunningham Hon Secretary Royal Dublin Society

Thanks I shall arrive 19 November

Dubois

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000007-523]

Berlin, 7 November 1895
NW Brückenallee 31

Most honoured Doctor!

Could you not send a plaster cast of your skull to Mr privy Council Waldeyer? The I. Anatomical Institute would be happy to pay for it. You will receive the manuscript in the table as soonest they are ready to be printed, probably in the next week.

Every new matter should at first be started energetically that is how it is. You will have plenty joy of it later; it is only bad, if everything remains silent.

[MM774C-000007-524]

As far as the femur is concerned, I did not intend to say that *das Berliner* is showing all the characteristics of the Trinitil femur, but just that *das Berliner* does not have a *Planum poplitum* and no *Angulus mediatio*. I mentioned this, as you are referring to Manouvrier; but you can leave the matter in the text as it is, the misunderstanding is of no serious consequence. If the newspapers were correct, then Rosenberg has clarified the matter at the Congress. I do not think it will be necessary, to send another galley proof; you know I will take care to avoid any possible printing errors. I from my side do not see any problems, to add your latest additions at the locations you indicated.

What I do need to know very soon is, whether the reprints, when they are ready, can also be sent to Eisden. When they will be ready, is depending on

[MM774C-000007-525]

many circumstances, as Christmas time is upon us, which makes everything more difficult. Shipment will be done from Leipzig.

I will be very pleased to meet you in person and I consider your contribution of great value.

Yours truly

W. Krause

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000007-523]

Berlin, 7. Nov. 1895
NW Brückenallee 31

Geehrtester Herr Doctor!

Könnten Sie nicht an Herrn Geh. Rath Waldeyer einen Gypsabguss Ihres Schädels schicken? Das I. anatomische Institut wird sehr gern dafür bezahlen. Manuscript u. Tafeln erhalten Sie, so bald sie druckfertig sind, wahrscheinlich in nächsten Woche.

Jede neue Sache pflegt zunächst energisch angegriffen zu werden, das ist nun einmal nicht anders.

Freude daran werden Sie noch genug erleben; schlimm ist nur, wenn Alles schweigt.

[MM774C-000007-524]

Was das Femur anlangt, so habe ich nicht gemeint, dass das Berliner alle Eigenschaften des Trinitilfemurs zeige, sondern nur, dass letzteren das Berliner kein Planum poplitum und keinen Angulus mediatio besitze. Ich erwähne dies, weil Sie sich jetzt auf Manouvrier berufen; Sie können die Sache aber ruhig stehen lassen, das Missverständniss ist ganz unwesentlich. Wenn die Zeitungen Richtiges gesagt haben, so hat Rosenberg auf dem Congress die Sache erläutert.

Ich glaube es wird nicht nöthig sein, Ihnen noch eine Correctur zu senden; Sie wissen, dass ich für möglichste Vermeidung von Druckfehlern Sorge Trage. Meinerseits sehe ich keine Schwierigkeit, Ihre letzte Zusätze an Ort u. Stelle unterzubringen.

Sehr eilig habe ich aber jetzt zu wissen, ob die Separat-Abdrücke seiner Zeit auch nach Eisden gesendet werden können. Wann sie fertig werden, hängt von Vielen Um

[MM774C-000007-525]

stände ab, weil jetzt Weihnachtszeit eintritt, und Alles schwieriger macht. Die Versendung erfolgt von Leipzig aus. Ich werde mich sehr freuen, Ihre persönliche Bekanntschaft zu machen und betrachte Ihren Aufsatz, als eine grosse Zierde.

Ihr ergebenster

W. Krause

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000012-326]

Nov. 9 1895

Dear Mr Dubois

I had the pleasure to receive this morning a cast of your Java calvaria + a small box containing the casts of two teeth, one described in your memoir, + another with the Crown flattened from use. The calvaria

[MM774C-000012-327]

it's most remarkable + interesting, + I shall study it carefully alongside of the skulls in my collection. I would only say for the present that the want of an arch in the frontal region entitles me even more forcibly than the glabellar + supra orbital projections.

I have also a letter from my friend Prof^r Cunningham of Dublin, in which he says that you are about to pay him a visit during this month. May I ask if you have made other engagements to follow your visit to him.

I shall be at home up to the morning

[MM774C-000012-328]

of Saturday 23rd November, on which day I go to London for 10 or 12 days on public business.

Would your arrangements admit of a visit to Edinburgh for a day or two before the 23rd. if so I should be happy to have you as my guest. Kindly reply when your plans are made.

Believe me

Very truly yrs

W Turner

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

1312

— Send from Great Britain —

[MM774C-000012-326]

Nov. 9 1895

Dear Mr Dubois

I had the pleasure to receive this morning a cast of your Java calvaria + a small box containing the casts of two teeth, one described in your memoir, + another with the Crown flattened from use. The calvaria

[MM774C-000012-327]

it's most remarkable + interesting, + I shall study it carefully alongside of the skulls in my collection. I would only say for the present that the want of an arch in the frontal region entitles me even more forcibly than the glabellar + supra orbital projections.

I have also a letter from my friend Prof^r Cunningham of Dublin, in which he says that you are about to pay him a visit during this month. May I ask if you have made other engagements to follow your visit to him.

I shall be at home up to the morning

[MM774C-000012-328]

of Saturday 23rd November, on which day I go to London for 10 or 12 days on public business.

Would your arrangements admit of a visit to Edinburgh for a day or two before the 23rd. if so I should be happy to have you as my guest. Kindly reply when your plans are made.

Believe me

Very truly yrs

W Turner

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000009-137]

Berlin, 10 November 1895

Highly esteemed Doctor!

Following your valuable letter of 7 May I humbly inform you that within a few days a preliminary article will appear from me and will be sent to you soon, from which you can learn the most important things about the Lambagni remains. Today I am sending you two photographs of the skull in question, taken by an amateur, Fig. 2, unfortunately, a little too much widened by the photograph.

Whilst hoping to soon see you here in Berlin, and greeting you with high esteem

yours truly

Prof. Dr. Nehring.

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

1313

— Send from Germany —

[MM774C-000009-137]

Berlin, 10/11.95.

Hochgeehrter Herr Doctor!

Unter Bezugnahme auf Ihr werthes Schreiben vom 7.d.M. theile ich Ihnen ergebenst mit, dass binnen wenigen Tagen ein vorläufiger Aufsatz von mir erscheinen und Ihnen bald zugehen soll, aus dem Sie das Wichtigste über die Lambagni- Menschenreste ersehen können. Heute schicke ich Ihnen zunächst 2 Photographien des betr. Schädels, von einem Amateur genommen, Fig. 2 leider etwas zu sehr verbreitert durch die photogr. Aufnahme.

In der Hoffnung, Sie demnächst hier in Berlin zu sehen, grüsst Sie

hochachtungsvoll

u. ergebenst

Prof. Dr. Nehring.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000007-525]

Haag, 11 November 1895
Sweelinckplein 12.

Highly esteemed Professor

Your letter dated 7 November, for which I send you my best thanks, I have only today received at my new address, to which it was forwarded from Eidsen. The above will remain my permanent address, and I would be grateful if you would also send the reprints to that address.

[MM774C-000007-526]

I'm pleased that my last additions could be placed where I wanted them and I am much obliged to you for the great care with which you have handled the corrections.

As far as the Femur from Java is concerned almost all, who have written about it or to whom I have spoken are of the opinion that the build of the *Planum popliteum* on the inside of the *Diaphysis* does not differ significantly from that of human *Femora*. I am, however, convinced that my scarce and maybe inaccurate description is guilty to that. The measures of Mr Manouvrier do in no way agree with the measures of the Trinil femur and when he saw the latter himself he declared he had never seen a similar build of the *Regio poplitea* before. I have so far been the only one who could compare the fossil Femur of Java with human *Femora* in any detail, I have also directly compared it with the

[MM774C-000007-527]

male *Femora* of Mr Rosenberg (who only had my description for comparison). Mr Rosenberg did not bring the bones he mentioned with him to the Congress and was thus never able to make a direct comparison.

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

1314

— Send from the Netherlands —

[MM774C-000007-525]

Haag, 11.XI.95
Sweelinckplein 12.

Hochgeehrter Herr Professor

Ihren Brief dd. 7. XI, ~~wofür~~ ^{welchen} ich Ihnen bestens Danke, erhielt ich erst heute an meinen neuen Wohnort, wohin er mir von Eidsen nachgeschickt wurde. Die oben stehende ist meine bleibende Adresse, und würde ich Ihnen Dankbar sein wenn Sie auch die Separat-Abdrücke hierhin senden lassen wollten.

[MM774C-000007-526]

Ich freue mich, dass meine letzte zusätze noch an Ort und Stelle untergebracht werden können und bin Ihnen für die grosse Sorgfalt, mit elchem Sie die Correction auf sich genommen haben, sehr verbunden.

Was das Femur von Java anlangt sind fast alle, die darüber geschrieben oder gesprochen haben Ihrer Meinung gewesen, dass in der Bildung des *Planum popliteum* und der Innenseite der *Diaphyse* kein [?durch]greifender Unterschied mit menschlichen Femora bestehe. Wie ich überzeugt bin trug aber meine zu knappe und vielleicht ungenaue Beschreibung daran Schuld. Die Maassangaben des Herrn Manouvrier stimmten keineswegs mit den Maassen Trinilfemurs und als er das letztere selbst sah erklärte er wenigstens eine ähnliche Bildung der Regio poplitea nicht gesehen zu haben. Ich bin bis jetzt der einzige der das fossile Femur von Java eingehend mit menschlichen Femora vergleichen konnte, ich habe es auch mit den

[MM774C-000007-527]

m. Schenkelbeinen, die Herrn Rosenberg (der nur nach meine Beschreibung verglich) vorlagen unmittelbar verglichen. Herr Rosenberg hatte die von ihm erwähnten Knochen auf dem Congress nicht vorliegen und hat nicht eine unmittelbare Vergleichung anstellen können.
~~von welchen auch das laterale welche~~

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000032-598]

Berlin, 12 November 1895
NW Brückenallee 31

Most honoured Doctor!

The drawings of the table and the manuscript had already been sent to Eidsen when your letter arrived. If you do not receive them, please let me know. For the Femur the mechanical relations that come forth from your angle measurements and illustrations seem to be of utmost importance. One cannot make a definitive decision, without having seen the bone itself. Yours truly

W. Krause

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

1315

— Send from Germany —

[MM774C-000032-598]

Berlin, 12. Nov. 1895
NW Brückenallee 31

Geehrtester Herr Doctor!

Ihre Tafelzeichnungen u. Manuscript waren bereits nach Eidsen abgesendet, als Ihr Brief ankam. Wenn Sie sie nicht erhalten, bitte ich um Nachricht. Beim Femur erscheinen mir die mechanischen Verhältnungen wie sie aus Ihren Winkelmessungen u. Abbildungen hervorgehen, von entscheidender Wichtigkeit. Definitiv kann man nicht entscheiden, ohne den Knochen selbst gesehen zu haben. Ganz der Ihrige

W. Krause

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000008-312 right]

École Pratique des Hautes Études
anthropological laboratory
practical school of the faculty of medicine
Paris

13 November 1895

Dear colleague,

I am happy to hear that you are satisfied with your trip to Paris, but it is to me to thank you for the kindness you had to make this trip, to bring your *Pithecanthropus* and accept my company for the duration of your stay. I don't want to apologize for having treated you with too much simplicity because it is the sympathy that immediately felt for you which caused me to act naturally with you as with a simple comrade. You will not forget, I hope, you must go into Paris to seriously see the Venus de Milo and many other interesting things.

I've been pondering a lot over your *Pithecanthropus*

[MM774C-000008-313]

since you left and I haven't stopped doing so. Last Thursday, after I had first given, on your behalf, to the Anthropopithecolical Society the cast that you were kind enough to bequeath them, I subsequently presented the modification of my opinion and the reasons for this change.

I am currently busy writing my communication which will be printed, I think, in 4 to 6 weeks, and which I will send you as soon as published.

Useless to tell you that it was favourably received; I ended it by speaking a bit of yourself and your preconceived hope of finding a *Pithecanthropus*, this to cut short on the malicious innuendo in "the Echo" which had come to my ears.

As an answer, and to testify their opinion towards you, the Society immediately resolved to offer you the title of foreign associate member, which is the highest testimony of esteem that they can offer to a stranger, and this resolution was approved unanimously.

Coming to my conclusion, here it is:

I concluded, initially that your hypothesis did not seem proven to me, but that it was not in contradiction with any anatomical fact, but that it, on the other hand, was a legitimate hypothesis, and that the question, instead of being decided by the discussions that have taken place, has remained open. After examining the pieces I go further and consider your hypothesis as probable, much more probable than the two hypotheses of your adversaries. Once it's (upper) Pliocene origin is being demonstrated as you have said to me you are able to do, I myself agree with your opinion: that the 4 pieces represent a single species and almost certainly are from the same individual; because they seem to me in a way made for each other, and far from being incompatible with each other. Therefore, I think we are dealing with a bipedal anthropoid, without we are able to assert whether it ever climbed. So it was a real *Pithecanthropus* and not an ordinary anthropoid.

As to the hypothesis that we are dealing with a man, all I can say in favour

[MM774C-000008-314]

is precisely what I would say first in favour of yours: namely that it cannot be proven false at the moment and that it is legitimate as a hypothesis. In favour of yours I said: Why not? I see no impossibility in it. Likewise in favour of the human nature of your individual.

I only looked at a few hundred exotic femurs and skulls with maybe 50 microcephalic skulls.

I would like to see more and especially microcephalic negritos, australicus etc.

But if it is a microcephalus, it is a rarity and therefore coming across it is not very likely. That is the weak spot of the microcephalus- or half-microcephalus-hypothesis.

You have also shown me the teeth of Pliocene origin. I took this all into account and more, but since then Turner attributes me to have a mind as complicated as that of a Scotsman!...

I don't remember if you have told me that gibbons were found in the Pliocene. I was furthermore not able to explain to the Society of Anthropology how a new tooth got added to the 3rd molar. Maybe it is mentioned in your memoir.

You will have reason to be amused about Topinard's article. It's purely funny. Note, however that he read my work on the question, but as the opposite opinion seemed to predominate to him, he naturally moved to that side. It is befitting his character; and then the complications are always beyond his comprehension. But that doesn't matter; a bit of comedy was needed in this case.

After having looked carefully at your femur, I wonder if I have seen correctly that the external bifurcation of the rugged line is located on a plane less protruding behind than the median plane of the bone. Because I seem to remember, according your remarks, the anteroposterior diameter at the end of to this outer branch of p' of the rugged line was a little bigger than the diameter ending at point P posterior of the median plane. You would then have placed your pair of compasses obliquely following A'P', wouldn't you?

[MM774C-000008-015]

I regret that I not have a cast of at least the lower part of your femur.

I have already overmolded the cast that you had the goodness of donating to the Society of Anthropology - 3 numbers were drawn: one for my lab, another for the School of Anthropology and one for the Museum. I will bring the latter to Mr. Houzy and will remind him that he promised you a cast of the Neanderthal.

Accept, my dear colleague, my most cordial friendship.

L. Manouvrier

[Next letter with this correspondent](#)

[Previous letter with this correspondent](#)

[MM774C-000008-312 right]

École Pratique des Hautes Études
Laboratoire d'Anthropologie
à l'école pratique de la faculté de médecine
Paris

13 XI 95

Cher confrère,

Je suis heureux d'apprendre que vous êtes satisfait de votre voyage à Paris, mais s'est à moi de vous adresser des remerciements pour l'amabilité que vous avez eue de faire ce voyage, de m'apporter votre *Pithecanthropus* et d'accepter ma compagnie pendant toute la durée de votre séjours. Je ne veux pas m'excuser de vous avoir traité avec trop de simplicité parce que c'est la sympathie que j'ai conçu immédiatement pour vous qui m'a tout naturellement porté à agir avec vous comme avec un simple camarade. Vous n'oublierez pas, je l'espère, que vous devez se venir

à Paris pour voir sérieusement la Venus de Milo et beaucoup d'autres choses intéressantes.

J'ai beaucoup rongé à votre Pith.

[MM774C-000008-313]

depuis votre départ et je n'ai pas manqué. Jeudi dernier, d'abord de donner en votre nom à la société d'anthropopithécologie le moulage que vous avez bien voulu lui destiner, puis de la modification de mon opinion et des motifs de cette modification.

Je m'occupe en ce moment à rédiger ma communication qui sera imprimée, je pense, dans 4 à 6 semaines et que je vous enverrai aussitôt parue. Inutile de vous dire qu'elle a été accueillie avec faveur; je l'ai terminée en parlant un peu de vous-même et de votre espoir préconçu de trouver un *Pithecanthropus*, ceci pour couper court aux insinuations malveillantes dont l'écho était venu jusqu'à mes oreilles.

Comme réponse, et pour témoigner de son opinion à votre égard, la Société a immédiatement résolu de vous offrir le titre de membre associé étranger, qui est le plus haut témoignage d'estime qu'elle puisse offrir à un étranger, et cette résolution a été prise à l'unanimité.

Quant à ma conclusion, la voici: J'avais conclu, primitivement, que votre hypothèse ne me paraissait pas démontrée, mais qu'elle n'était en contradiction avec aucun fait anatomique, qu'elle était au contraire légitimée à titre d'hypothèse

et que la question, au lieu d'être tranchée par les discussions survenues, restait ouverte. Après avoir examiné les pièces je vais plus loin et je considère votre hypothèse comme probable, beaucoup plus probable que les deux hypothèses adverses. L'origine pliocène (supérieur) étant une fois démontrée ainsi que vous m'avez dit être en mesure de le faire, je me rallie à votre opinion: que les 4 pièces

représentent une seule espèce et presque sûrement au même individu; car elles me paraissent en quelque sorte faites l'une pour l'autre, loin d'être incompatibles entre elles. Dès lors, si l'en veut que ce fût un anthropoïde bipède, sans affirmer pour cela qu'il ne grimpa jamais. C'était donc un *Pithecanthropus* véritable et non un vulgaire anthropoïde.

Quant à l'hypothèse qu'il s'agit d'un homme, tout ce que je puis dire en sa faveur,

[MM774C-000008-314]

c'est justement ce que je dirais d'abord en faveur de la vôtre: à savoir qu'elle ne peut-être démontrée fautive pour le moment et qu'elle est légitime en tant qu'hypothèse. En faveur de la vôtre je ~~disais~~ disais: Pourquoi pas? J'n'y voir aucune impossibilité. De même en faveur de la nature humaine de votre individu.

Je n'ai examiné que quelques centaines de femurs et de crânes exotiques avec peut-être 50 crânes de microcéphales.

Je voudrais en voir davantage et surtout des microcéphales négritos, australicus etc.

Mais s'il s'agit d'un microcéphale, c'est une rareté donc la rencontre est peu probable. Ca serait le point faible de l'hypothèse du microcéphale ou demi-microcéphale.

Vous me représenterez alors les dents, l'origine pliocène. J'ai tenu compte de tout cela et d'autre chose encore, mais puisque Turner m'attribue un esprit aussi compliqué que celui d'un Écossais!... je ne me souviens plus si vous m'avez dit que l'on trouvait des gibbons dans le pliocène. Je n'ai pas été capable en outre, d'expliquer à la Société d'Anthr. comment une nouvelle dent s'est ajoutée à la 3e molaire. Peut-être est-ce indiqué dans votre mémoire.

Vous avez raison de vous amuser de l'article de Topinard. C'est du comique tout pur. Notez bien, cependant, qu'il a lu mon travail sur la question, mais 'opinion contraire lui ayant paru devoir prédominer, il s'est rangé tout naturellement de ce côté. C'est bien dans son caractère; et puis les complications dépassent toujours celle de son imagination. Mais cela n'a pas d'importance; il fallait bien un peu de comique dans cette affaire.

Après avoir pourtant bien regardé votre femur, je me demande si j'ai bien réellement vu que la bifurcation externe de la ligne âpre est située sur un plan moins saillant en arrière que le plan médian de l'os. Car il me revient que, d'après vos mémorations, le diamètre antéro-postérieur aboutissant à cette branche externe de p' de la ligne âpre était un peu plus grand que le diamètre aboutissant au point P postérieur du plan médian. Vous auriez alors placé votre compas obliquement suivant A'P'?

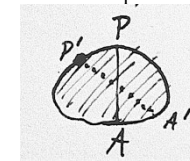
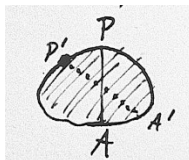
[MM774C-000008-015]

Je regrette de n'avoir pas un moulage de la partie inférieure au moins de votre femur.

J'ai déjà fait surmouler le moulage que vous avez en la bonté de donner à la Société d'A. - 3 numéros ont été tirés: l'un pour mon laboratoire, un autre pour l'École d'Anthropologie et un pour le Museum. J'apporterai ce dernier à M. [Hamy] et lui rappellerai qu'il vous a promis un moulage du Néanderthal.

Agriez, mon cher confrère, mes plus cordiales amitiés.

L. Manouvrier

[MM774C-000004-501]

Haag 14 November 1895

Highly esteemed Professor,¹³⁸

In my hurry to prepare for the Congress in Leyden I failed to also compare the *Norma verticalis* of the *Hylobates*, and in my manuscript this neglect has remained.

I have now made this comparison and I beg of you to be so good as to add a supplement that will correct my error as much as possible.

[MM774C-000004-502]

Page 19 to the section that ends: *und dem Menschen* [?] Or in the header of the figure, if the first option is not possible, it should be stated:

Mit Schädeln von Hylobates vergleichend finde ich jedoch — ebenso wie Virchow — eine vollkommene Uebereinstimmung des Pithecanthropus-schädels in der Proposition des Orbitarteils.

I would be very pleased to be allowed to correct my errors and I thank you in advance and remain with the highest esteem

yours Eug Dubois

This is the only letter with this correspondent

---

¹³⁸ Note from Bert Theunissen: Probably for [Bardeleben](#), intended for the *Anatomische Anzeiger*

[MM774C-000004-501]

Haag 14. XI. 95

Hochgeehrter Herr Professor,

In der Eile meinen Präparationen für den Congress zu Leiden versäumte ich auch die *Norma verticalis* der *Hylobates* zu vergleichen, und in meinen Aufsatz blieb jenes Versäumnis stehen.

Ich habe jetzt jenen Vergleich gemacht und bitte Sie so gut sein zu wollen noch einen Nachtrag anzubringen um es soviel möglich wieder gut zu machen.

[MM774C-000004-502]

Seite 19 zum Abschnitt, endend: *und dem Menschen* [?] oder bei der Figurerklärung falls das nicht geht, soll stehen:

Mit Schädeln von Hylobates vergleichend finde ich jedoch — ebenso wie Virchow — eine vollkommene Uebereinstimmung des Pithecanthropus-schädels in der Proposition des Orbitarteils.

Ich würde sehr glücklich sein, wenn ich meinen Fehler noch gut machen könnte und Danke Ihnen im Voraus herzlich Hochachtungsvoll uns sag ergeben

Ihr Eug Dubois

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000059-094]

Tinggang November 1895

Your Noble Severe Sir!

The last few days that we were able to work at Trinil there has been found an incomplete skull of an antelope with a horn, and elephants molar and some other pieces of bone, nothing special.

As the water has risen so strongly that the work on the opposite side of the river has flooded I was obliged to cease working which I did on 21 October

[MM774C-000059-095 (left)]

After that I started packing the bones immediately, in order to depart right away by proa to Tinggang, so as to build crates there and pack them before sending them to the address that you were to give us.

Otherwise all is going well with my health.

Your obedient servant

Kriele

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

[MM774C-000059-094]

Tingang November 1895

UEdelgestrengen Heer!

De laatste dagen dat men te Trinil nog hebben kunnen werken is er nog gevonden een incomplete antilopenschedel, met een horen er bij, een Olifantskies en verders nog enige andere stukken been. Trouwens er is niets bijzonders gevonden.

Daar nu het water zoo sterk aan het wassen is, als dat het werk aan de overzijde van de rivier onder water staat ben ik verplicht geweest om het werk hier te staken gelijk ik ook den 21^e oktober gedaan heb

[MM774C-000059-095]

Ik ben daarna de beenderen direct ingaan pakken, om met een prauw er mede naar Tingang te vertrekken, om daar verders kisten te maken en ze in te pakken voor ze te kunnen verzenden naar het adres hetgeen U ons zou opgeven.

Verder gaat het zeer goed met mijne gezondheid

U Onderdanige dienaar

Kriele

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000059-095]

Tinggang 16 November 1895.

Most esteemed Sir !

We received here your letter of September 30 on November 3. Since you mention in that letter that you would very much like to know the slant dip at Tawang and also get a report on how the bones at Trinil were found, this is nearly impossible for me to answer correctly, since I was already in Tinggang when I received the letter. The river has now risen so much that the work site is completely inundated.

If I had received the letter perhaps 3 months earlier, I would have been able to immediately attach a label to the bones after excavation at Trinil. Since now the bones that were found above and below

[MM774C-000059-096]

are mixed up and it is now impossible to sort the bones and accurately indicate the exact locations of where they were found.

I have also noticed that we previously have made a large error in measuring the depth of the pits below the lowest river level. In the trench of 1892 of a length of 25 meters, at the shore of Ngantjar, I measured in excess of 2 meters when the river was at its lowest level.

Otherwise, all is well with my health.

Yours faithfully, Kriele

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

[MM774C-000059-095]

Tinggang 16 November 1895

UEdelgestrengen Heer!

Uwe brief van den 30^e September hebben wij hier den 3^e November ontvangen, daar in die brief vermeld staat dat U zeer graag de schuine helling van Tawang zou willen hebben en ook de opgaven hoe de beenderen zijn gevonden te Trinil, dat is mij een onmogelijkheid dat goed op te geven, daar ik reeds te Tinggang was toen wij den brief ontvingen, en nu de rivier zoo hoog gewassen is, dat het werk geheel onder water staat.

Had ik de brief zowel drie maanden eerder ontvangen, zoo had ik de beenderen die te Trinil opgegraven zijn direct van een etiket kunnen voorzien, daar nu de beenderen die van boven en van beneden gevonden

[MM774C-000059-096]

zijn door elkander zijn geraakt is het onmogelijk de beenderen uit elkaar te zoeken en de afmeting waar zij gevonden zijn zuiver op te geven.

Daar ik gemerkt hebt hebben wij ons zelve vroeger zeer vergist wegens het opmeten van de diepte der uitgraving beneden het laagste peil aan de zijde van Ngantjar heb ik gemeten toen de rivier op zijn laagste peil was ruim 2 m diep in de groeve van 1892 van 25 m lang

Verders gaat het zeer goed met mijn gezondheid.

Uw onderdanige dienaar

Kriele

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000059-096]

Tinggang 16 November 1895.

Most esteemed Sir !

Since the work near the bone find spot in the Solo valley has been halted, I have started making chests for shipment to Europe in response to Kriele's writing.

Altogether nothing has been found at Tinggang during the last month and a half.

Concerning the layers, I cannot yet report anything new to you, since we now have again a new Chief at Tinggang and they are too busy with the transfer and no surveyor is at my disposal. I hope to report on the layers in my next letter.

We have now started with

[MM774C-000059-097]

packing the bones and we hope to be able to send you the bones before the New Year.

I also have to inform you that in the night of 23rd to 24th of October the watch that was a gift of you has been stolen together with a double-barrelled rifle, both chests with clothing of me and my housekeeper, even all my military clothing leaving me with nothing to wear, the regent estimated the total loss to be worth *f* 250, so far nothing has been uncovered.

Your serving worker
de Winter

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

1320

— Send from Jawa —

[MM774C-000059-096]

Tingang 16 November 1895

Weledele Gestrenge Heer!

Aangezien in de Solovallei het werk nabij de beenderen vindplaatsen stilstond ben ik op het schrijven van Kriele begonnen met kisten te maken voor de verzending naar Europa.

Er is nu totaal in de laatste anderhalve maand niets gevonden te Tingang.

Wat de laagjes betreft kan ik U nog niets van berichten aangezien er nu weer een nieuwe Chef te Tingang is gekomen en zijn nu te drukwerk hebben met de overgave en er nu geen eene opnemer disponibel is, maar hoop U in de volgende brief de laagjes te melden.

Wij zijn nu reeds begonnen met

[MM774C-000059-097]

het inpakken der beenderen en hopen U voor nieuwejaar de beenderen toe te zenden.

Ik moet U ook berichten dat er van mij in de nacht van 23 op 24 Oktober ontvreemd is, het horloge dat ik vroeger van U heb gekregen, een centraal vuurgeweer dubbeleloop de beide kleerkisten van mij en de huishoudster zelfs al de militaire kleding ik had totaal niets meer om mij te kleden, de regent heeft het geschat op een waarde van *f* 250 er is tot heden toe niets ontdekt

U dienende werkman
de Winter

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000012-328]

6 Eton Terrace
Edinburgh
Nov. 17. 95

Dear Me Dubois.

I enclose this under cover to Prof. Cunningham + have asked him if possible to arrange your journey so that you may be with me on Thursday evening in time for

[MM774C-000012-329]

dinner, when I hope to have some friends to meet you.

On Friday evening you are to be my guest at the annual dinner of the Royal College of surgeons, where you will meet a number of members of our profession.

I hope that you may be able to reach Edinburgh on Thursday before 7 pm.

Believe me

very truly yrs

W Turner

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000012-328]

6 Eton Terrace
Edinburgh
Nov. 17. 95

Dear Me Dubois.

I enclose this under cover to Prof. Cunningham + have asked him if possible to arrange your journey so that you may be with me on Thursday evening in time for

[MM774C-000012-329]

dinner, when I hope to have some friends to meet you.

On Friday evening you are to be my guest at the annual dinner of the Royal College of surgeons, where you will meet a number of members of our profession.

I hope that you may be able to reach Edinburgh on Thursday before 7 pm.

Believe me

very truly yrs

W Turner

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000012-330]

Sir William Turner

6 Eton Terrace

Edinburgh

will be with you tomorrow morning – Dubois.

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

1322

— Send from Great Britain —

[MM774C-000012-330]

Sir William Turner

6 Eton Terrace

Edinburgh

will be with you tomorrow morning – Dubois.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000007-527]

Berlin, 18 November 1895
NW Brückenallee 31

Most honoured Doctor!

Your corrections will yet be implemented. Please write to me when you are coming and where you will be staying. There has been a lively discussion about your find on the 16th of this month at the Anthropological Society. Professor Nehring of the local agricultural University, a great expert on fossils, in particular Pleistocene animal bones, was decidedly of your opinion that this was a transitional form. An essay of Nehring is published in the "*Natur-*

[MM774C-000007-528]

-wissenschaftlichen Wochenschrift, 1895.Bd.X.No 46 of 17 November. Nehring is not likely to know your address. You could write him and ask for this essay. We could write to the bookshop of the publisher, Herrn F. Dümmler, Berlin SW. Zimmerstrasse 94. Maybe some individual issues are for sale. I do not know the exact address of Nehring, but the title of the address will suffice.

Maybe an attempt could be made, to measure the capacity of the skull directly. One would have to put the skull or the plaster cast in a mesh bag (like a fine fishing net) and put these in a vessel and fill it up to the brim with water. Then take out the skull, and then use a calibrated measuring vessel to fill it up with water, until the vessel is full again. The thus obtained cubic centimetres would deviate about 200 ccm, to match the skull roof and the orbital part.

With the help of Stanniol (tin foil), which you cut into strips and connect with rubber cement to the surface one could measure the surface of the roof of the skull.

[MM774C-000007-529]

You could divide up the Stanniol in square centimetres, or you could weigh it with an apothecary balance. The surface multiplied with the thickness of the skull (- 5 mm?), Will give you the capacity of the skull~~roof~~, which is to be deducted.

The orbital part could well be treated as a prism and one could calculate, taking as the base (width of the eye socket) = 30 mm and a height of which could be determined vertically from the highest point of this roof. The length of the prism would be = the measurement of the temporal. I think you would end up at about 700 cubic centimetres

with best greetings

W. Krause

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

1323

— Send from Germany —

[MM774C-000007-527]

Berlin, 18. Nov. 1895
NW Brückenallee 31

Geehrtester Herr Doctor!

Ihre correcturen werden noch angebracht. Wenn Sie hierher kommen, schreiben Sie es mir wohl und wo Sie logiren. Über Ihren Fund war am 16. d.M. eine lebhaft Discussion in der Anthropologischen Gesellschaft. Der Professor Nehring an der hiesigen landwirtschaftlichen Hochschule, ein grosser Kenner fossiler, namentlich pleistocaener Thierknochen, trat entschieden Ihrer Ansicht bei, dass es sich um eine Übergangsform handle. Ein Aufsatz von Nehring steht in der "*Natur*

[MM774C-000007-528]

wissenschaftlichen Wochenschrift, 1895.Bd.X.No 46. vom 17. November. Nehring wird schwerlich Ihre Adresse kennen. Sie können an ihm schreiben und um den Aufsatz ersuchen. Oder Sie schreiben an die Verlagsbuchhandlung, Herrn F. Dümmler, Berlin SW. Zimmerstrasse 94. Vielleicht sind einzelne No. verkäuflich. die genaue Adresse von Nehring kenne ich nicht, der Titel auf der Adresse wird genügen.

Vielleicht könnte man einen Versuch machen, die Schädelcapazität direct zu bestimmen. Man müsste den Schädel oder den Gypsabguss in einen Netzbeutel thun (wie ein enges feines Fischernetz) und mit demselben in ein Gefäss und letzteres genau bis zum Rande mit Wasser füllen. Dann den Schädel herausnehmen, und aus einem kalibrirten Messgefäss so viel Wasser nachfüllen, bis das Gefäss wieder voll ist. Von den erhaltenen Cubikcentimetern würden etwa 200 ccm abzuweichen sein, für das Schädeldach und den Orbitaltheil.

Man könnte mit Stanniol (Zinnfolie), die man in Streifen schneidet und mit Gummilösung auf den Schädel klebt, die Oberfläche des Schädeldaches aus-

[MM774C-000007-529]

messen. Den Stanniol kann man in Quadratcentimeter theilen, oder mit einer Apothekerwage wiegen. Die oberfläche mit der Schädeldicke (- 5 mm?) multiplicirt, ergibt den Cubikinhalte des Schädeld~~aches~~, der abzuziehen ist.

Den Orbitaltheil kann man wohl als Prisma betrachten und berechnen, dessen Basis (augenhöhlendurch) = 30 mm und dessenhöhe durch eine am hinteren Ende dieses Daches errichtete Senkrechte zu finden wäre. Die Länge des Prisma wäre = dem Temporalmesser. Ich glaube man würde etwa 700 cub. centimeter bekommen

Mit besten Grüßen

W. Krause

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000013-053]

Amsterdam 18 November 1895

dear Mr Dubois.

When I last had the pleasure of meeting you, you told me, you were about to move a few days later to Sweelinckpark in The Hague. After receiving the English edition of your book I have written to that address to thank you and convey my sympathy. This letter, however, returned to me as undeliverable, with the added remark "unknown in both Sweelinckstraat and Sweelinckplein". During last week I have been to The Hague for a couple of days, hoping to be able to meet you there. But alas.

I'd therefore have to suspect you have remained in Beverwijk, and I hope that this letter will find its way.

[MM774C-000013-054]

On my table is also a copy of the English edition of your book, addressed to the Editors of "het Album der Natuur". However because this magazine does not publish any book announcements, and as the content of your work has already been discussed in it, I do not know what to do with it. It is therefore at your disposal. Shall I offer it to one of the other editors, or do you maybe wish to send it to another journal?

I think that when you were here to visit me I promised you to send you some publications to read. I very much hope you have received them.

After requesting to have my polite greetings been given to Mrs Dubois and with my friendly greetings to you

yours truly
Hugo de Vries

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000013-053]

Amsterdam 18 Nov 1895

Waarde Heer Dubois.

Toen ik laatst het genoegen had U hier te zien, heeft u mij gezegd, dat u eenige dagen later naar het Sweelinckpark in den haag zoudt verhuizen. Na ontvangst van de engelsche uitgave van Uw boek heb ik u daarheen geschreven om u te bedanken en mijne sympathie te betuigen. Dit schrijven kwam echter als onbestelbaar terug, met de toevoeging "in Sweelinckstraat en Sweelinckplein onbekend". In de vorige week ben ik eenige dagen in Den Haag geweest, en had gehoopt U daar te kunnen opzoeken. Doch tevergeefs.

Ik moet nu wel vermoeden dat U nog te Beverwijk gebleven zijt, en hoop dat deze brief terecht zal komen.

[MM774C-000013-054]

Op mijn tafel ligt ook een exemplaar van de engelsche uitgave van Uw boek, geadresseerd aan de Redactie van het Album der Natuur. Daar dit tijdschrift echter geen boekaankondigingen geeft, en de inhoud van Uw werk reeds besproken werd, weet ik niet, wat hiermede te doen. Het is dus ter Uwer beschikking. Zal ik het aan een ander lid der redactie aanbieden, of wenscht U het wellicht aan een ander tijdschrift te zenden?

Ik meen, dat ik U op Uw bezoek belooft U een paar verhandelingen ter lezing te zenden. Ik hoop zeer, dat U deze toen ontvangen heeft.

Na beleefde groeten aan mevrouw Dubois verzocht te hebben en met vriendschappelijke groeten

UwDw
Hugo de Vries

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000002-170]

Anthropological Institute
of Great Britain
and Ireland
3, Hanover Square, London

19 November, 1895.

Dear Sir,

Regretting that I am unable to be present at the meeting of the Royal Dublin Society to hear your description of the remains of *Pithecanthropus erectus* I take the liberty of asking whether it would not be profitable for you, before leaving the United Kingdom, to attend a meeting of this Institute and favour a London

[MM774C-000002-171]

audience with the like description and exhibition.

I am, Dear Sir,

yours faithfully

[EW. Brabrook](#)

President of the Anthropological
Institute.

Dr Eugene Dubois.

[Next](#) letter with this correspondent

[MM774C-000002-170]

Anthropological Institute
of Great Britain
and Ireland
3, Hanover Square, London

19 Nov. 1895.

Dear Sir,

Regretting that I am unable to be present at the meeting of the Royal Dublin Society to hear your description of the remains of *Pithecanthropus erectus* I take the liberty of asking whether it would not be profitable for you, before leaving the United Kingdom, to attend a meeting of this Institute and favour a London

[MM774C-000002-171]

audience with the like description and exhibition.

I am, Dear Sir,

yours faithfully

[EW. Brabrook](#)

President of the Anthropological
Institute.

Dr Eugene Dubois.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000003-138]

32 Duke Street
St James Sed
19th Novr 1895
My dear Cunningham

Flower informs me tonight that Dr Dubois is going to pay you a visit in Dublin, and to exhibit his specimens of *Pithecanthropus erectus* from Java. As he will have to pass through London on his way to you and also on his return, and as there are many of us here who are very desirous of seeing the specimens & of getting more information re-

[MM774C-000003-139]

garding them than can be obtained from the illustrations in his work, we would be very glad to have a special meeting of the Anthropological Institute at which he might exhibit them, if he would be so kind as do so. Do you think you can persuade him to attend and say something about them? I am sure that we would have a good meeting and that he would be well received. I will see that a formal invitation is sent to him from the president without delay and if you will kindly back it up you will do a great service to the Institute. I expect Turner will be here for the medical comment & will be glad to have an opportunity of seeing the specimens. I [?????] three quarters of a [?????] lecture last month at South-Kensington to these fossil remains and found that much interest was taken in them.

I would be glad to hear as to Dr Dubois' decision as soon as possible so that we may be able to make the necessary arrangements as we may have to make a special meeting to suit him, for our next ordinary meeting does not take place till December which

[MM774C-000003-140]

will probably be too far on for him.

I am very busy with the Identification of Criminals which I have now got [?it?] full working order.

With kind regards

Believe me

Yours very sincerely

J.G.Garson

P.S. It will not matter if Dr Dubois says what he has to tell us, in German, if more agreeable to him

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000003-138]

32 Duke Street
St James Sed
19th Novr 1895
My dear Cunningham

Flower informs me tonight that Dr Dubois is going to pay you a visit in Dublin, and to exhibit his specimens of *Pithecanthropus erectus* from Java. As he will have to pass through London on his way to you and also on his return, and as there are many of us here who are very desirous of seeing the specimens & of getting more information re-

[MM774C-000003-139]

garding them than can be obtained from the illustrations in his work, we would be very glad to have a special meeting of the Anthropological Institute at which he might exhibit them, if he would be so kind as do so. Do you think you can persuade him to attend and say something about them? I am sure that we would have a good meeting and that he would be well received. I will see that a formal invitation is sent to him from the president without delay and if you will kindly back it up you will do a great service to the Institute. I expect Turner will be here for the medical comment & will be glad to have an opportunity of seeing the specimens. I [?????] three quarters of a [?????] lecture last month at South-Kensington to these fossil remains and found that much interest was taken in them.

I would be glad to hear as to Dr Dubois' decision as soon as possible so that we may be able to make the necessary arrangements as we may have to make a special meeting to suit him, for our next ordinary meeting does not take place till December which

[MM774C-000003-140]

will probably be too far on for him.

I am very busy with the Identification of Criminals which I have now got [?it?] full working order.

With kind regards

Believe me

Yours very sincerely

J.G.Garson

P.S. It will not matter if Dr Dubois says what he has to tell us, in German, if more agreeable to him

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000002-105 William Booth Pearsall, dentist, Nationality: Irish, Date of Birth: 1845.10.18
Place of Birth: Dublin, Date of Death: 1913.12.27]

21 November 1895

15. Upper Merrion St.

Dublin.

Dear Dr Cunningham

I am very sorry I did not know [?????] of Dr Dubois arrival in Dublin and the [?????] of [?????] he wishes to [?????] from his side of life. The specimen I sent he has taken a fancy to as it illustrates a point that Virchow denies this which of his offence to my sense of serenity on one [?????] and my contribution nature on the other and it [covered] give me the [?????] pleasure of being able to floor "Virchow" in such an argument. Will you give the specimen to Dr Dubois with my best wishes

[MM774C-000002-106 right]

and tell him I think a little [?????] and investigation will bring out the [?????] he wishes for [?????] a [?????] skull [?????] [?????] the very same thing of [?????] on [?????] molars and [?????] on the wisdom teeth [???] [???]-[?????] or delay in dentition. The specimen I sent is invaluable to him as it is the jaw of an adult certainly 30 years old.

My [?????] is rather in [?????] at how [?????] & they [long] [il??] and other discouraging [?????] and the [tom in tom ?] whether to chuck [???] the museum or so on with it and make it as it can be a first rate one [???][????]not content to be a mere [???][????] [mounting] [???] did [?????]. I want to be a [?????] and entitled to carry out my ideas with

[MM774C-000002-106 left]

[method?] and activity So far I have done an immense amount of work without any reception for any one best [you??ly?] and there are [?????] about the [?????] I'd like to talk to you about before I act I am [proud] to think that [?????] can we see [???][???] a [?????] even began and if I was [allowed] an intelligent use of my own mind it would soon be in order [?????] I will [have] a [cl????] with your [?????] it. I want Dr Dubois to do [?????][?????] of the teeth in a special way as it will [?????][?????] all over the world to with on the same lines of accounts [?????]

Yours

sincerely

W Booth Pearsall

[?????] Cunningham E M.O.

[Next](#) letter with Cunningham

[Previous](#) letter with Cunningham

[Next](#) letter with Booth Pearsall

[MM774C-000002-105 William Booth Pearsall, dentist, Nationality: Irish, Date of Birth: 1845.10.18
Place of Birth: Dublin, Date of Death: 1913.12.27]

21 Nov. 95

15. Upper Merrion St.

Dublin.

Dear Dr Cunningham

I am very sorry I did not know [?????] of Dr Dubois arrival in Dublin and the [?????] of [?????] he wishes to [?????] from his side of life. The specimen I sent he has taken a fancy to as it illustrates a point that Virchow denies this which of his offence to my sense of serenity on one [?????] and my contribution nature on the other and it [covered] give me the [?????] pleasure of being able to floor "Virchow" in such an argument. Will you give the specimen to Dr Dubois with my best wishes

[MM774C-000002-106 right]

and tell him I think a little [?????] and investigation will bring out the [?????] he wishes for [?????] a [?????] skull [?????] [?????] the very same thing of [?????] on [?????] molars and [?????] on the wisdom teeth [???] [???]-[?????] or delay in dentition. The specimen I sent is invaluable to him as it is the jaw of an adult certainly 30 years old.

My [?????] is rather in [?????] at how [?????] & they [long] [il??] and other discouraging [?????] and the [tom in tom ?] whether to chuck [???] the museum or so on with it and make it as it can be a first rate one [???][????]not content to be a mere [???][????] [mounting] [???] did [?????]. I want to be a [?????] and entitled to carry out my ideas with

[MM774C-000002-106 left]

[method?] and activity So far I have done an immense amount of work without any reception for any one best [you??ly?] and there are [?????] about the [?????] I'd like to talk to you about before I act I am [proud] to think that [?????] can we see [???][???] a [?????] even began and if I was [allowed] an intelligent use of my own mind it would soon be in order [?????] I will [have] a [cl????] with your [?????] it. I want Dr Dubois to do [?????][?????] of the teeth in a special way as it will [?????][?????] all over the world to with on the same lines of accounts [?????]

Yours

sincerely

W Booth Pearsall

[?????] Cunningham E M.O.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000003-141]

21 November 1895

TO{ Reply paid Prof Cunningham Trinity College DUBLIN
Can Dubois come and what date for meeting Garson

[Next](#) letter Cunningham

[Previous](#) letter with Cunningham

1328

— [Send from Ireland](#) —

[MM774C-000003-141]

21 Nov 1895

TO{ Reply paid Prof Cunningham Trinity College DUBLIN
Can Dubois come and what date for meeting Garson

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000003-142]

Nov 21st 1895

My dear Dubois

Enclosed is a letter relating to you which I received this evening. I am sure you would like to meet Keith so I have written to him that you

[MM774C-000003-143]

will be found at the anthropological Institute on Monday night. I hope you will have a pleasant crossing this evening.

I know that you will enjoy your visit to Sir William Turner.

With kind regards

ever yours truly

D.C. Cunningham

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

1329

— Send from Ireland —

[MM774C-000003-142]

Nov 21st 1895

My dear Dubois

Enclosed is a letter relating to you which I received this evening. I am sure you would like to meet Keith so I have written to him that you

[MM774C-000003-143]

will be found at the anthropological Institute on Monday night. I hope you will have a pleasant crossing this evening.

I know that you will enjoy your visit to Sir William Turner.

With kind regards

ever yours truly

D.C. Cunningham

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000002-172]

21 November 1895.

Dear Sir

Dr Garson has shown me in your telegram, in which you kindly [?????] to exhibit and describe *Pithecanthropus erectus* to the Anthropological Institute on Monday next. –

I have accordingly called a Special Meeting of the Institute at 3 Hanover Square

[MM774C-000002-173]

London for that day at ½ past 8 o'clock in the evening.

I shall be much obliged by a line from you, stating when you will arrive in London and where you will stay, in order that I may call upon you before the meeting.

With many thanks for your obliging compliance with our request,

Believe me,

Yours faithfully,

E.W. Brabrook

Dr Eugène Dubois.

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

1330

— Send from Great Britain —

[MM774C-000002-172]

21 Nov/95.

Dear Sir

Dr Garson has shown me in your telegram, in which you kindly [?????] to exhibit and describe *Pithecanthropus erectus* to the Anthropological Institute on Monday next. –

I have accordingly called a Special Meeting of the Institute at 3 Hanover Square

[MM774C-000002-173]

London for that day at ½ past 8 o'clock in the evening.

I shall be much obliged by a line from you, stating when you will arrive in London and where you will stay, in order that I may call upon you before the meeting.

With many thanks for your obliging compliance with our request,

Believe me,

Yours faithfully,

E.W. Brabrook

Dr Eugène Dubois.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000002-174]

178, Bedford Hill
Balham. S.W.
24 Novr 1895.

Dear Sir

I am much obliged by your telegram, and will call upon you tomorrow Monday morning at the Euston Hotel at noon after the time fixed for your arrival there as I can say about 10 o'clock.

Yours faithfully
EW Brabrook

This is the last letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

1331

— Send from Great Britain —

[MM774C-000002-174]

178, Bedford Hill
Balham. S.W.
24 Novr 1895.

Dear Sir

I am much obliged by your telegram, and will call upon you tomorrow Monday morning at the Euston Hotel at noon after the time fixed for your arrival there as I can say about 10 o'clock.

Yours faithfully
EW Brabrook

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000001-202 right]

Berlin society
for
Anthropology, ethnology and palaeontology.
(Berlin S.W., Königgrätzer Strasse 120.)

Berlin 24 November 1895.

Highly honoured colleague!

We sincerely thank you that you want to do us the great pleasure of personally showing us the bones of *Pithecanthropus*. Would Saturday, 14 December, suit to that purpose? I would like to know as soon as possible

[MM774C-000001-203 left]

to be able to make the necessary preparations.

Hoping to soon make your personal acquaintance I remain with the best recommendations

yours truly

Dr. Max Bartels

Secretary

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000001-202 right]

Berlin society
for
Anthropology, ethnology and palaeontology.
(Berlin S.W., Königgrätzer Strasse 120.)

Berlin 24 November 1895.

Highly honoured colleague!

We sincerely thank you that you want to do us the great pleasure of personally showing us the bones of *Pithecanthropus*. Would Saturday, 14 December, suit to that purpose? I would like to know as soon as possible

[MM774C-000001-203 left]

to be able to make the necessary preparations.

Hoping to soon make your personal acquaintance I remain with the best recommendations

yours truly

Dr. Max Bartels

Secretary

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000009-138]

Berlin, 25 November 1895

highly esteemed Doctor!

Please forgive me for only now answering your valuable letter of the 16th of this month. Last week I had so many different things to do that I couldn't get into writing. My lecture on *Pithecanthropus* on the 16th of this month in the local anthropological society unfortunately led to a very violent scene with Virchow. I showed him point by point why I had to agree with your view by bringing a wealth of material,

[MM774C-000009-139]

including 5 *Hylobates femora*, which I yet acquired. I showed by your Fig. 3 on plate II that the *Pithecanthropus femur* should by no means be "straight as a pinch", as with *Hylobates* (so the same thing you emphasized in your letter that arrived here two days later) and demonstrated the other differences. But it was precisely this that seemed to increase Virchow's anger to the highest; he interrupted my lecture by pretending that it was late, and it led to a scene which all listeners were upset about. If you come here soon with your interesting fossil remains, to show them to the local anthropological Society, please do me the honour of visiting me beforehand. I should like to take a quiet look at the objects before the meeting, because a lively debate will in any case develop. It would also be in your interest to compare with my material, in particular with my Lambagni skull. Hopefully Herr Virchow will moderate his temper; otherwise there will be another scene! Well, he is always polite to strangers.

Thank you very much for your photographs of the *Hylobates femora*! These agree very well with those in my own hands, and differ greatly from the fossil femur.

[MM774C-000009-140]

You might still be interested when I mention that a mounted skeleton in my collection, which comes from a well-grown man from Berlin, has a maximum skull length of 178 mm, a maximum width of 139 mm, a femur length (from caput to cond. Med.) of 470mm and an approximate height of 170cm.

If you come here, write to me. My apartment is in Charlottenburg, Carmerstr. 8th; IV Tr. in agr. I am usually present at the Agricultural University on weekdays from 9 a.m. to 1 a.m., but from 9 a.m. to 11 a.m. for lectures etc., so it's best to come round to speak between 11 a.m. to 1 a.m.

with full esteem, yours truly

A. Nehring.

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000009-138]

Berlin, 25/11.95.

Hochgeehrter Herr Doctor!

Verzeihen Sie gütigst, dass ich Ihr werthes Schreiben v. 16.d.M. erst heute beantworte. Ich hatte in voriger Woche so sehr viel und vielerlei zu thun, dass ich nicht zum Briefeschreiben kam. Mein Vortrag über den *Pithecanthropus* am 16.d.M. in der hiesigen anthrop. Gesellschaft hat leider zu einer sehr heftigen Scene mit Virchow geführt. Ich wies ihm Punkt für Punkt nach, ~~dass~~ warum ich Ihrer Ansicht zustimmen müsse, indem ich ein reiches Material mitgebracht

[MM774C-000009-139]

hatte, darunter auch 5 *Hylobates*-Oberschenkel, welche ich mir noch verschafft hatte. Ich zeigte an Ihrer Fig.3 auf Taf.II, dass der *Pithecanthropus*-Schenkel keineswegs "kerzengerade" sein, wie bei *Hylobates*⁺ Also dasselbe, was Sie in Ihrem 2 Tage nachher hier angekommene Briefe betonten, und wies die sonstige unterschiede nach. Aber grade dieses schien V.'s Zorn auf's höchste zu steigern; er unterbrach meinem Vortrag, indem er die die vorgerückte Zeit vorschützte, und es ~~ga~~ führte eine Scene ^{herbei}, über die alle Zuhörer empört waren. Wenn Sie demnächst mit Ihren interessanten Fossilresten hierherkommen werden, um sie der hiesigen anthrop. Ges. vorzulegen, so schenken Sie mir wohl zuvor die Ehre Ihres Besuchs. Ich möchte mir die Objecte vor der Sitzung mit Ruhe ansehen, weil jedenfalls eine lebhaftige Debatte sich entspinnen wird. Auch liegt es wohl in Ihrem Interesse, mein Material, namentlich meinen Lambagni-Schädel, zu vergleichen. Hoffentlich ~~kom~~ mässigt Herr Virchow sein Temperament; denn sonst giebt es wieder eine Scene! Nun, gegen Fremde pflegt er stets höflich zu sein.

Besten Dank für Ihre die Photographien der *Hylobates*-Femora! Diesselben stimmen sehr gut mit denen, welche ich selbst in Händen habe, und weichen von dem foss. Femur

[MM774C-000009-140]

stark ab. Vielleicht interessiert es Sie noch, wenn ich erwähne, dass ein montiertes Skelet meiner Sammlung, das von einem gut gewachsenen Manne aus Berlin herrührt, eine grösste Schädellänge von 178 mm, eine grösste Breite von 139mm, eine Femurlänge (von Caput bis Cond. med.) von 470mm und eine ungefähre Körperhöhe von 170cm aufweist.

Wenn Sie hierher kommen, schreiben Sie mir. Meine Wohnung ist in Charlottenburg, Carmerstr. 8; IV Tr. in der landw. Hochschule bin ich gewöhnlich wochentags 9-1 Uhr anwesend, doch von 9-11 Uhr durch Vorlesungen etc. in Anspruch genommen, also am besten von 11-1 zu sprechen.

hochachtungsvoll ergebenst

A. Nehring.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000009-026]

48 Manor Place
EDINBURGH

Nov. 26th 1895

Dear Dr Dubois

it is with much regret that I learned after your departure of your visit to Edinburgh. By some unaccountable oversight I received no notice from Sir William Turner of your lecture and Dr Murray seeing that I was not at your meeting concluded, I was gone

[MM774C-000009-027]

home. I hope, however, to see you in Edinburgh again when your great discovery will be more fully discussed. When Sir William Turner brought the subject before the Royal Society I opposed his view and took up the following position in regard to your discovery

1) the evidence in support of the nature and the deposits in which the bones were found requires further elucidation, but if these strata can be shown to be analogous to our Quaternary deposits, then Dr Dubois's discovery is the most important hitherto recorded

2) the femur was declared to be human. On this point I pointed out that the femur was that of an animal which had attained the correct position and since it performed the same function as the human femur I saw no reason why it should differ from the latter. There was no further evolution of the femur re-

[MM774C-000009-028]

quired. After the erect position was attained another evolution commenced [?viz.?] The development of the brain and [t??] was facilitated by the setting free of the upper limbs.

Would you kindly let me know where these bones are to be seen. Should they be exhibited in any museum I would go to see them.

Allow me though late to thank you for the and highly appreciate. The reason I did not then write was that I could not make out whether it was adhered from Holland or from Java.

I expect to have published within ten days of this date a book on Bosnia-Herzegovina and I shall have much pleasure in sending you a copy as soon as it is ready.

Meantime I send you my best respects

[MM774C-000009-029]

and if you should return to Edinburgh I hope you will make my house your home.

Believe me

yours very truly
Robert Munro

[Next](#) letter with this correspondent

[MM774C-000009-026]

48 Manor Place
EDINBURGH

Nov. 26th 1895

Dear Dr Dubois

it is with much regret that I learned after your departure of your visit to Edinburgh. By some unaccountable oversight I received no notice from Sir William Turner of your lecture and Dr Murray seeing that I was not at your meeting concluded, I was gone

[MM774C-000009-027]

home. I hope, however, to see you in Edinburgh again when your great discovery will be more fully discussed. When Sir William Turner brought the subject before the Royal Society I opposed his view and took up the following position in regard to your discovery

1) the evidence in support of the nature and the deposits in which the bones were found requires further elucidation, but if these strata can be shown to be analogous to our Quaternary deposits, then Dr Dubois's discovery is the most important hitherto recorded

2) the femur was declared to be human. On this point I pointed out that the femur was that of an animal which had attained the correct position and since it performed the same function as the human femur I saw no reason why it should differ from ~~from it~~ the latter. There was no further evolution of the femur re-

[MM774C-000009-028]

quired. After the Iraq position was attained another revolution commenced [?viz.?] The development of the brain that's was facilitated by the setting free of the upper limbs.

Would you kindly let me know where these bones are to be seen. Should they be exhibited in any museum I would go to see them.

Allow me though late to thank you for the and highly appreciate. The reason I did not then write was that I could not make out whether it was adhered from Holland or from Java.

I expect to have published within ten days of this date a book on Bosnia-Herzegovina and I shall have much pleasure in sending you a copy as soon as it is ready.

Meantime I send you my best respects

[MM774C-000009-029]

and if you should return to Edinburgh I hope you will make my house your home.

Believe me

yours very truly
Robert Munro

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000008-315 right]

École Pratique des Hautes Études
anthropological laboratory
practical school of the faculty of medicine
Paris

28 November 1895

My dear colleague

Thank you for the explanations you gave me. I do not hide from you that I am a little intimidated in my conclusions by this fact that we would find in the upper Pliocene an almost human variety of *Hylobates* when we do not have true anthropoids as ancient.

I would like to be sure that our precursor *Pithecanthropus* has not been deprived himself of forerunners worthy of him, other than the current gibbons would be.

But your answer reassures a little by making me enter at least one Pliocene hylobatoid. Other true *Hylobates* will no doubt be found. And then I tell myself that it shouldn't be too much influenced by reasons which are purely theoretical, we are looking at a fact here which has been sufficiently demonstrated.

I have continued to work since my last letter on my new memoir on the Question, and I hope that you will not be without interest

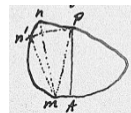
[MM774C-000008-316]

in the results of my work. The more I have thought about it, the more I have become convinced myself of the truth of your opinion, without regretting my primitive conclusions. I believe it to be extremely probable from your explanations and from my studies that all the pieces represent the same individual and that this individual is a true *Pithecanthropus erectus*. I will give arguments against the hypothesis of a microcephalus which I already found a little too bold.

However, we must expect new objections and serious resistance.

Examining again my three Canarian femurs which I never thought of since I found at the museum a femur from the Philippines of equal diameter but still differing from the femur of Trinil, - I saw that the Canarian femur n° 20 has exactly the same character as the Trinil femur with regard to the poplital region.

Its pilastric prolongation on the external lip of the bifurcation of the harsh line is located on a less secular level in rear than the midplane. We have $mn' < mp$ while on the other 2 Canarian femurs we had $mn > mp$.

But rest assured. After 8 working days I have come up with a good explanation (I believe) of this character according to my previous studies on variations in the shape of femurs. I can't give you this explanation here as it will take many pages of text, but I can tell you that it will not harm the interest of the character in question and that I even rely a little on my Canarian femur, which is very well formed, to prevent the pathological theories that would not have failed to be involved by relying on the exostosis of the femur from Trinil.

I would be curious to know if anyone in England, introduced you to new facts or new objections. Don't miss out on visiting at the Royal College of Surgeons the femur with tendon ossifications they told me about. These outgrowths are explained as being caused by cavities is doubtful. Don't forget to look at the lower part of the pathological femurs in London. Those of Paris do not have any poplital bulges.

As for French opinions, you know already. M. Mortillet must have written

[MM774C-000008-317]

to you that he adopted my way of thinking; he nevertheless expressed, in session, after my communication, the opinion that the fossilization did not prove much. From an anatomical point of view, he can only repeat what has been said by one or the other, as it is completely foreign to his area of expertise. M. Verneau said he agreed with my opinion. - Topinard, always amusing, came to ask me if, I really believed in *Pithecanthropus* and on my affirmative answer he said to me: so it's serious! it is very serious! .. However, I believe he will wait for some other convention to take a stance. There are a number of men more prudent than they are courageous (in all countries) who will certainly soon declare themselves Pithecanthropists as soon as they see the wind is turning in your favour.

Only at the meeting of November 21 with the vote on the proposal the subject of your work was shortly discussed. Of course you had unanimous votes. I will pass on your thanks at the next meeting, but I want to tell you that the sympathy with regard to *Pithecanthropus* is largely associated, at this point with the great esteem that you deserve firstly for your long research and then for the talent with which you have put forward your precious discovery.

[MM774C-000008-318]

I regret to note that the image of your femur is fading more and more from my memory when I need to compare it to other femurs.

My theory would require that the inferior bifurcation of the rugged line on the thighbone of Trinil take place at a short distance from the condyles, at 10 or 12 centimetres for example.

It is so in my memory but I fear a mental illusion.

I will reserve according to your wish a copy of the skull for the Museum of Lyon. This copy is ready.

Accept, dear colleague, the compliments of your devoted

L. Manouvrier

P.S. I forgot to give you the measurements of the Canarian femur n° 20.

Diameter $mp = 36.5$

$mn = 35$ à 34 (The line of extension of the rugged line is indecisive).

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000008-315 right]

École Pratique des Hautes Études
Laboratoire d'Anthropologie
à l'école pratique de la faculté de médecine
Paris

28 November 1895

Mon cher confrère

Je vous remercie des explications que vous m'avez données. Je ne vous cache pas que je suis un peu intimidé dans mes conclusions par ce fait qu'on trouverait dans le pliocène supérieur une variété presque humaine d'*Hylobates* alors que l'on ne possède pas de véritables anthropoïdes aussi anciens.

Je voudrais être certain que notre précurseur *Pithecanthropus* n'a pas été privé lui-même de précurseurs dignes de lui, tels que le seraient les ~~gibbons~~ gibbons actuels.

Mais votre réponse rassure un peu en me faisant entrerais au moins un

Hylobatoïdes pliocène. D'autres vrais *Hylobates* seront trouvés sans doute. Et puis je me dis qu'il ne faut pas trop se laisser influencer par des raisons purement théoriques lorsqu'on a sous les yeux un fait suffisamment démontré.

J'ai continué à travailler depuis ma dernière lettre pour mon nouveau mémoire sur la Question, et j'espère que vous n'apprendrez pas sans intérêt les

[MM774C-000008-316]

résultats de mon travail. Plus je réfléchis et plus je me persuade de la vérité de votre opinion, bien loin de regretter mes conclusions primitives. Je crois extrêmement probable d'après vos explications et d'après mes études que toutes les pièces représentent un même individu et que cet individu est bien un *Pithecanthropus erectus*. Je donnerai des arguments contre l'hypothèse d'un microcéphale que je trouverais déjà un peu trop hardie.

Il faut s'attendre pourtant à de nouvelles objections et à une résistance sérieuse.

En examinant de nouveau mes trois fémurs canariens auxquels je ne songeais plus depuis que j'avais trouvé au museum un fémur des Philippines à diamètres égaux mais différant quand même du fémur de Trinil, - j'ai vu que le fémur Canarien n° 20 présente exactement le même caractère que le fémur de Trinil à la région poplitée.

Son prolongement pilastric on lèvre externe de bifurcation de la ligne âpre est situé sur un plan moins seculé en arrière que le plan médian. On a $mn' < mp$ tandis que sur les 2 autres fémurs canariens on avait $mn > mp$.

Mais rassurez-vous. Après 8 jours de travail je suis parvenu à donner une bonne explication (je crois) de ce caractère d'après mes études antérieures sur les variations du corps du fémur. Je ne puis vous donner ici cette explication qui occupera de nombreuses pages de texte, mais je puis vous dire qu'elle ne nuira pas à l'intérêt du caractère en question et que je compte même un peu sur mon fémur canarien, qui est très bien constitué, pour prévenir les théories pathologiques qu'on n'aurait pas manqué de faire intervenir en s'appuyant sur les exostoses du fémur de Trinil.

Je serais curieux de savoir si quelqu'un, en Angleterre, vous a présenté de nouvelles faits ou de nouvelles objections. Ne manquez pas de visiter au *R. College of Surgeons* le fémur à ossifications tendineuses donc on m'a parlé. L'interprétation par des végétations causées par la carie me laisse des doutes. N'oubliez pas de regarder la partie inférieure des fémurs pathologiques de Londres. Ceux de Paris ne présentent aucun renflement poplité.

Quant aux opinions françaises, vous les connaissez. M. Mortillet a dû vous écrire

[MM774C-000008-317]

qu'il épousait ma manière de voir; il a pourtant émis, en séance, après ma communication, l'avis que la fossilisation ne prouvait pas grand' chose. Au point de vue anatomique, il ne peut que répéter ce qui a été dit pas l'un ou l'autre, cas il en complètement étranger à cet ordre de faits. M. Verneau a dit qu'il se rangeait à mon opinion. - Topinard, toujours amusant, est venu me demander si, réellement je croyais au *Pithecanthropus* sur ma réponse affirmative il m'a dit: alors c'est grave! c'est très grave!.. Toutefois je crois qu'il attendra quelque autre convention pour faire volte-face. Il y a un certain nombre d'hommes prudents plus que courageux (dans tous les pays) qui, certainement, ne tarderont pas à se déclarer Pithecanthropistes aussitôt qu'ils auront vu le vent tourner en votre faveur.

C'est seulement à la séance du 21 nov. qu'en bien le vote sur la proposition précédemment arrêté à votre sujet. Naturellement vous avez en l'unanimité des suffrages.

Je transmettrai vos remerciements à la prochaine séance, mais je tiens à vous dire que la sympathie à l'égard du *Pithecanthropus* s'est associée largement, dans cette circonstance la grande estime que méritent d'abord vos longues recherches et ensuite le talent avec lequel vous avez fait valoir votre précieuse découverte.

[MM774C-000008-318]

J'ai le regret de constater que l'image de votre fémur s'efface de plus en plus de mon souvenir au moment où j'aurais besoin de la comparer aux autres fémurs.

Ma théorie exigerait que la bifurcation inférieure de la ligne âpre sur le fémur de Trinil eût lieu à une faible distance des condyles, à 10 centimètres ou 12 par exemple.

Il en est ainsi d'après mon souvenir mais je crains une illusion mentale.

Je réserverai suivant votre désir un exemplaire du crâne pour le Museum de Lyon. Cet exemplaire est prêt.

Agréer, cher confrère, les compliments de votre dévoué

L. Manouvrier

P.S. J'oubliais de vous donner les mesures du fémur canarien n° 20.

Le diamètre $mp = 36.5$

$mn = 35$ à 34 (La ligne de prolongement de la ligne âpre est indécise).

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000059-098]

Tinggang 30 November 1895

Your Noble Severe Sir!

The bones destined for Europe have been packed since several days and we already applied to Mr van Rossum to be allowed to send them. By the way we are still waiting for an answer.

As no work is being done on any of the good spots, we go out everyday searching the vicinity of Tinggang, as the forest is nice and clean now we do have a chance of finding something. End of the month we already found the tusk of an elephant of about 1 m length and also the lower jaw of a buffalo. Now we will

[MM774C-000059-099]

try to dig at the spot where the elephant tusk has been found.

With regard to the layers they have not been recorded yet, as it's so busy here with the transfer they have no time at all.

With regard to the theft of de Winter's belongings, some stuff has been found, his watch and a copper box with his medals, by the way his watch is completely broken.

Otherwise things are well with the both of us.

Kriele de Winter

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

1336

— Send from Jawa —

[MM774C-000059-098]

Tinggang 30 November 1895

UEdelgestrengen Heer!

De beenderen bestemd voor Europa zijn reeds al enige dagen ingepakt en reeds aangevraagd aan den heer van Rossum onze te mogen op zenden. Trouwens wij wachten nog steeds op antwoord.

Daar hier nog niet gewerkt wordt op de goeie plaatsen, gaan wij elke dag hier in de omstreken van Tinggang zoeken, aangezien nu het bos mooi schoon is, hebben wij wel kans wat te vinden. Wij hebben het laatst van de maand hier reeds gevonden, een slag tand van de Olifant van ruim een meter lang en ook een onderkaak van de buffel, nu zullen wij daar eens

[MM774C-000059-099]

proberen om te graven waar die Olifant slag tand is gevonden.

Wegens de laagjes zijn nog niet opgenomen, daar het hier zoo druk is met de overgave dat zij geheel geen tijd hebben.

Wegens de diefstal van de Winter zijn enige dingen teruggevonden zijn horloge een koper doosje met zijn medailles trouwens zijn horloge is geheel stuk.

Verder gaat het goed met ons beiden

Kriele de Winter

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000003-143]

Nov 30th 1895

My dear Dubois

At a meeting of our Publication Committee your paper was accepted for the Transactions. It is already in the printer's hands & I hope in the course of ten days or so to send you a proof for final

[MM774C-000003-144]

revision.

The Committee directed me to say that they would like to give a plate depicting the cranium (a) from above & (b) in profile and also a good view of the two teeth.

We would be obliged therefore if you would furnish us with new negatives giving these views & we shall get the plate taken directly from

[MM774C-000003-146 right]

these negatives. We make this request because we think the figures in your original memoir scarcely do justice to the specimens.

Please try to get thoroughly good negatives if you agree to our proposition. We propose also introducing Haddon's sketch of the geological condition under which the remains were found.

As we are anxious to have the memoir

[MM774C-000003-147]

published before Christmas I hope you will let me have the negatives at your very earliest convenience. You can judge the size from the plates in my memoir on the Idiot. Your paper will be published in exactly the same style. I think you might even find space for two views of the teeth. Of course the teeth should be reproduced the size of nature.

I am very

[MM774C-000003-144 right]

glad you had such a good discussion in London. I do not think you have any reason to be downhearted with the result of your visit to this country. You have converted us all more or less fully in Ireland & you have Flower & Garson with you in London: a Turner will not be

[MM774C-000000-145]

able to in any way affect your position.

An account of our meeting here was sent to 'Nature' by Haddon. It was in print before I got your new tree but I shall (with your permission) sent your corrected tree to 'Nature' also so as to make perfectly clear your present position.

We look back with the greatest pleasure to your visit: it was indeed a great treat to me to have you with me & I hope you may be induced to return to us before long & the next time you must bring Madame Dubois. It is possible that I may take a [?run?] over to Holland in August. If I do I shall spend a day with you at the home.

With best re-

[MM774C-000003-146 left]

gards

ever truly yours

D.C. Cunningham

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000003-143]

Nov 30th 1895

My dear Dubois

At a meeting of our Publication Committee your paper was accepted for the Transactions. It is already in the printer's hands & I hope in the course of ten days or so to send you a proof for final

[MM774C-000003-144]

revision.

The Committee directed me to say that they would like to give a plate depicting the cranium (a) from above & (b) in profile and also a good few of the two teeth.

We would be obliged therefore if you would furnish us with new negatives giving these views & we shall get the plate taken directly from

[MM774C-000003-146 right]

these negatives. We make this request because we think the figures in your original memoir scarcely do justice to the specimens.

Please try to get thoroughly good negatives if you agree to our proposition. We propose also introducing Haddon's sketch of the geological condition under which the remains were found.

As we are anxious to have the memoir

[MM774C-000003-147]

published before Xmas I hope you will let me have the negatives at your very earliest convenience. You can judge the size from the plates in my memoir on the Idiot. Your paper will be published in exactly the same style. I think you might even find space for two views of the teeth. Of course the teeth should be reproduced the size of nature.

I am very

[MM774C-000003-144 right]

glad you had such a good discussion in London. I do not think you have any reason to be downhearted with the result of your visit to this country. You have converted us all more or less fully in Ireland & you have Flower & Garson with you in London: an Turner will not be

[MM774C-000000-145]

able to in any way affect your position.

An account of our meeting here was sent to 'Nature' by Haddon. It was in print before I got your new tree but I shall (with your permission) sent your corrected tree to 'Nature' also so as to make perfectly clear your present position.

We look back with the greatest pleasure to your visit: it was indeed a great treat to me to have you with me & I hope you may be induced to return to us before long & the next time you must bring Madame Dubois. It is possible that I may take a [?run?] over to Holland in August. If I do I shall spend a day with you at the home.

With best re-

[MM774C-000003-146 left]

gards

ever truly yours

D.C. Cunningham

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000007-529]

Berlin, 1. Dec. 1895
NW Brückenallee 31

Most honoured Doctor!

I do not believe in your *vis inertiae*, nobody will accept something so completely new and extremely important without the most thorough examination. To any impartial observer it should be considered very well possible, although maybe not probable that these first three finds do not belong to each other at all. Also many have a different point of view about the evolutionary theory then you have. I think that with

[MM774C-000007-530]

what was said the current state of affairs has been correctly explained, I reserve my judgement about the bone until I have seen it myself. It may well be possible that *Pithecanthropus* will quickly find general recognition; if not, it will hardly damage you in any way.

At the 14th of this month the locals will hardly bring up anything new, they have so to say already shot their bullets, maybe with the exception of Fritsch, from the local physiological Institute and privy counsellor.

As far as hotels are concerned, the one most nearby to the Museum für *Volkenkunde*, which is called:

Volkermuseum by the public, would be the *Arcanische Hof*, Königgrätzerstrasse 21, which is first class (rooms 3,50 Mk; Kaffee 1 Mk et cetera)

second class, but still very good, would be the *Fürstenhof*, also very close, (Leipzigerplatz 2). Second class hotels in the centre, near to *den Linden* are: Hotel *Prinz Wilhelm*, Dorotheenstrasse No 16 and Prinz Friedrich Karl, Dorotheenstrasse No. 80.

[MM774C-000007-531]

Near to the I. Anatomical Institute near to Nehring is Töpfer's Hotel, Karlsplatz, hardly even second class.

Virchow, Waldeyer, Nehring, and myself are living far out in the West or North-West. At Fridays and Saturdays Waldeyer and myself, as always in the Semester, are very busy during the whole day, therefore I cannot be at your disposal at Saturday from 2-4 p.m.; at Sunday I will only be occupied from 11 a.m. until 1½ p.m. If you make any appointments with other gentlemen it would be good to inform Medical Counsellor Mr Bartels, at Karlsbad 12/13 W. I wish you the best of success. Many greetings

W. Krause/

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

1338

— Send from Germany —

[MM774C-000007-529]

Berlin, 1. Dec. 1895
NW Brückenallee 31

Geehrtester Herr Doctor!

An Ihre *vis inertiae* glaube ich nicht, eine so gänzlich neue und ausserordentlich wichtige Sache wird Niemand ohne die gründlichste Prüfung annehmen. Für jeden Unbefangenen musste es als sehr möglich, wenn nicht wahrscheinlich angesehen werden, dass die ersten drei Fundstücke gar nicht zu einander gehörten. Auch haben Manche einen andere Auffassung der Descendenztheorie als Sie selbst. Ich glaube mit dem

[MM774C-000007-530]

Gesagten den bisherigen Gang der Dinge richtig erklärt zu haben; was mich persönlich betrifft, so behielt ich mir mein Urtheil bis nach Ansicht der Knochen selbst vor. Möglich ist es immerhin, dass der *Pithecanthropus* in kurzer Zeit allgemein Anerkennung findet; wenn nicht, so wird das Ihnen selbst schwerlich irgendwie schaden.

Am 14. d.M. werden die Hiesigen schwerlich viel Neues vorbringen können, sie haben so zu sagen ihr Pulver bereits verschossen, ausgenommen vielleicht Fritsch, der hier am physiologischen Institut u. Geheimrath ist.

Was nun die Hotels anlangt, so liegt der *Arcanische Hof*, Königgrätzerstrasse 21 dem Museum für *Volkenkunde*, vom Publicum: *Volkermuseum* genannt, am nächsten, ist 1. ranges (Zimmer 3 Mk-3 Mk50 pf.; Kaffee 1 Mk u.s.w.)

Zweiten Ranges, aber recht gut, ist der *Fürstenhof*, ebenfalls in der Nähe, (Leipzigerplatz 2). Hotels 2. Ranges im Centrum des Verkehrs, nahe den Linden sind: Hotel *Prinz Wilhelm*, Dorotheenstrasse No 16 u Prinz Friedrich Karl, Dorotheenstrasse No. 80.

[MM774C-000007-531]

Nahe bei dem I. anatomischen Institut und bei Nehring liegt Töpfer's Hotel, Karlsplatz, kaum 2ten Ranges.

Virchow, Waldeyer, Nehring, ich selbst wohnen weit draussen im Westen oder Nordwesten. Am Freitag und Sonnabend sind Waldeyer und ich, wie immer im Semester, den ganzen Tag sehr beschäftigt, indessen kann ich am Sonnabend von 2-4 Uhr nicht zur Verfügung stellen; am Sonntag bin ich nur von 11-1½ Uhr in Anspruch genommen. wenn Sie mit anderen Herren Verabredungen treffen so wird es gut sein, dass Sie Hr. Sanitätsrath Bartels, am Karlsbad 12/13 W, davon in Kenntniss setzen. In dem ich Ihnen besten Erfolg wünsche. Mit vielen Grüssen

W. Krause/

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000009-140]

Berlin, 2 December 1895

Highly esteemed Doctor!

It is with the greatest interest that I have learned from your letter of the 29th of last month that you are coming here soon and that you will show the *Pithecanthropus* remains to the anthropological society. I very much look forward to seeing the much discussed objects for real. Hopefully the sight of them will be convincing to many members of the society too! Formally, my difference with Virchow is pretty much ironed out. We will hardly

[MM774C-000009-141]

be able to reach an objective agreement, since Virchow will probably insist on his opinion.

In any case, you must have a look at my objects at the Agricultural University (Invalidenstrasse 42), for which a specific appointment would be desirable. I also hope that during your stay here you will also do me the honour of being my guest in my apartment, for lunch or dinner, as it suits you. As I already wrote, I live in Charlottenburg, Carmerstr. 8, fourth floor (According to the local designation that's three stairs up!), near the tram station at the Zoological Garden; not at the Charlottenburg station!

On 13 December the time that would suit me best to visit the remains of *Pithecanthropus* in the Museum for Ethnology (Anthropological Society) would be from 11 a.m. to 1 p.m.

Perhaps you will write me more precisely about your arrival and where you will be staying here.

Best greetings

with full esteem

yours truly

A. Nehring.

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000009-140]

Berlin, 2/12.95.

Hochgeehrter Herr Doctor!

Mit grösstem Interesse habe ich aus Ihrem Briefev. 29.v.M. ersehen, dass Sie demnächst hierher kommen und die Pithecanthropus-reste in der anthropol. Gesellschaft vorlegen werden. Ich freue mich sehr darauf, die vielbesprochene Objecte in natura zu sehen. Hoffentlich wird ihr Anblick auch aif viele Mitglieder der Gesellschaft überzeugend wirken! Meine Differenz mit Virchow ist formell so ziemlich ausgeglichen. Sachlich werden wir wohl

[MM774C-000009-141]

kaum einig werden, da V. auf seiner Meinung wahrscheinlich beharren wird.

Jedenfalls müssen Sie sich in der Landw. Hochschule (Invalidenstr. 42) meine Objecte ansehen, wofür eine bestimmte Verabredung wünschenswerth wäre. Ausserdem hoff ich, dass Sie während Ihres hiesigen Aufenthalts mir auch die Ehre erwiesen werden, mal mein Gast in meiner Wohnung zu sein, zu Mittag oder zu Abend, wie es Ihnen passt. Ich wohne, wie ich schon schrieb, in Charlottenburg, Carmerstr. 8, 4 Tr. hoch ^{+Nach hiesiger Bezeichnung 2 Tr. hoch!}, nahe der Stadtbahn-Station Zoolog. Garten; nicht etwa bei der Station Charlottenburg!

Ich würde am 13. Dec zur Besichtigung der Pithecanthropus-Reste im Mus.f. Völkerkunde (anthrop. gesellsch.) am besten Vormittags 11-1 Uhr Zeit haben.

Vielleicht schreiben Sie mir noch genauer Ihre Ankunft u. wo sie hier wohnen werden.

Bestens grüsst

hochachtungsvoll

u. ergebenst

A. Nehring.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000003-151]

Dec 2nd 1895

My dear Dubois

I forgot to mention in the letter I wrote to you on Saturday that the Dublin Society wish to mark its appreciation of your visit to Dublin by giving to you

[MM774C-000003-152]

for distribution as many reprints of your memoir as you may desire — 100 or 150 – or even more should you wish them. Please let me know the number so that I may make arrangements to have them printed.

It has also struck me that the memoir would be greatly improved if you would give as an illustration of the place where the remains were found. If you would send me a print from that beautiful negative that you have of the district I would get it reproduced.

With best re-

[MM774C-000003-153]

gards yours ever truly

D.C.Cunningham.

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

1340

— Send from Ireland —

[MM774C-000003-151]

Dec 2nd 1895

My dear Dubois

I forgot to mention in the letter I wrote to you on Saturday that the Dublin Society wish to mark its appreciation of your visit to Dublin by giving to you

[MM774C-000003-152]

for distribution as many reprints of your memoir as you may desire — 100 or 150 – or even more should you wish them. Please let me know the number so that I may make arrangements to have them printed.

It has also struck me that the memoir would be greatly improved if you would give as an illustration of the place where the remains were found. If you would send me a print from that beautiful negative that you have of the district I would get it reproduced.

With best re-

[MM774C-000003-153]

gards yours ever truly

D.C.Cunningham.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000003-148]

Den Haag, 3.XII.95
Sweelinckplein 12.

My dear Cunningham,

I had great pleasure in learning from your letter dd. 30th Nov. that my paper is already in the printer's hands and that I soon shall have a proof for final revision.

Herewith I sent you a better illustration of the geological conditions under which the remains were found then that which Haddon figured after my hasty sketch. It is namely better in its proportions and the underlying marine bed is added.

[MM774C-000003-149]

As to the new negatives which You and Your Publication Committee desire, I am sorry not to be able to comply with that request. It is a very difficult thing to make good photos of the skull, dark as it is. Those after which the figures in my description are made were indeed fine photos, the one which I made myself of the skull in side-view is even better; but as you remarked rightly they are not sufficient.

Now I indeed shall have no time in the first month time at least to try to make better ones, and moreover I intend to give after some time and when all discussion and preliminary papers are sediment take it a little a more elaborate description, including the history of the interpretation also. Therein I hope alas to give better figures. Till then the old ones must do, imperfect as they are.

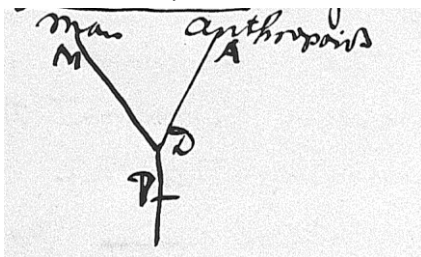
The explanation of the accompanying diagram should be:

Section of bone-beds at Trinil. The red line indicates the level, wherein all the four bones belonging to *Pithecanthropus* were found.

I am sorry to hear that the tree question at Dublin was already sent to "Nature"

[MM774C-000003-150]

and in print, before You received the tree representing my real views. The first three was not my three but your tree, so this is not my new one

If indeed as You stated the branch MD is all human then I still prefer to place *Pithecanthropus* in P, as in my opinion there is no other place for him, for it is not a man.

I have not changed my position, only I let your tree before my eyes [abrupt ending of draft]

[Next letter with this correspondent](#)

[Previous letter with this correspondent](#)

[MM774C-000003-148]

Den Haag, 3.XII.95
Sweelinckplein 12.

My dear Cunningham,

I had great pleasure in learning from your letter dd. 30th Nov. that my paper is already in the printer's hands and that I soon shall have a proof for final revision.

Herewith I sent you a better illustration of the geological conditions under which the remains were found then that which Haddon figured after my hasty sketch. It is namely better in its proportions and the underlying marine bed is added.

[MM774C-000003-149]

As to the new negatives which You and Your Publication Committee desire, I am sorry not to be able to comply with that request. It is a very difficult thing to make good photos of the skull, dark as it is. Those after which the figures in my description are made were indeed fine photos, the one which I made myself of the skull in side-view is even better; but as you remarked rightly they are not sufficient.

Now I indeed shall have no time in the first month time at least to try to make better ones, and moreover I intend to give after some time and when all discussion and preliminary papers are sediment take it a little a more elaborate description, including the history of the interpretation also. Therein I hope alas to give better figures. Till then the old ones must ~~also~~ do, imperfect as they are.

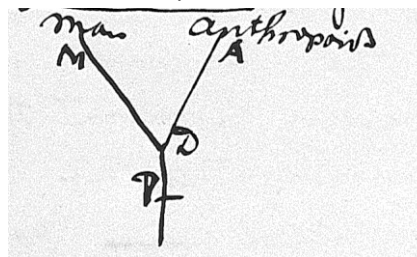
The explanation of the accompanying diagram should be:

Section of bone-beds at Trinil. The red line indicates the level, wherein all the four bones belonging to *Pithecanthropus* were found.

I am sorry to hear that the tree question at Dublin was already sent to "Nature"

[MM774C-000003-150]

and in print, before You received the tree representing my real views. The first three was not my three but your tree, so this is not my new one of me

If indeed as You stated the branch MD is all human then I still prefer to place *Pithecanthropus* in P, as in my opinion there is no other place for him, for it is not a man.

I have not changed my position, only I let your tree before my eyes [abrupt ending of draft]

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000003-153]

My dear Cunningham,

It is indeed a very great mark of appreciation of my visit to Dublin, from the part of the Royal Dublin Society, to give me so many reprints of my paper as 100 or 150 or even more. But 50 will fairly do, much obliged for them and the offer.

I quite agree with you that my paper may be greatly improved — in many ways, if *Pithecanthropus erectus* by[sic] an illustration of the place where the remains were found. But all these improvements I am [sic] like to spare for my final memoir, the great battle, and I cannot see any good in it to shoot my powder in a little skirmish, to which I consider the paper you got from me belongs.

With best regards

Yours ever truly

Eug Dubois

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000003-153]

My dear Cunningham,

It is indeed a very great mark of appreciation of my visit to Dublin, from the part of the Royal Dublin Society, to give me so many reprints of my paper as 100 or 150 or even more. But 50 will fairly do, much obliged for them and the offer.

I quite agree with you that my paper may be greatly improved — in many ways, as P.e. by an illustration of the place where the remains were found. But all these improvements I am like to spare for my final memoir, the great battle, and I cannot see any good in it to shoot my powder in a little skirmish, to which I consider the paper you got from me belongs.

With best regards

Yours ever truly

Eug Dubois

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000002-107]

Dec. 4. 95

15. Upper Merrion St.

Dublin.

Dear Dr Dubois

I am very glad to be able to help you in the matter of the specimen and I think a little search would reveal other points quite as useful to you I have constructed my formula for illustrating teeth and will send it to you in a week or two so that if you get the fossil molars photographed as I suggest there will not be any doubt as to the nature of your relics.

[MM774C-000002-108 left]

All our anatomy books and most of the dentist books do not give the bones and other parts of the skeleton as seen on given planes as that the element of perspective comes in and causes great misunderstanding in the minds of them who have not seen the specimen I will [?????] send you the newer and I think more accurate way of [?w????]- which by the way can be applied to the femur or any other bone and I think in the end it would be far easier to recognize any similarity or dis-similarity

[MM774C-000002-108 right]

when a number of diagrams or photographs are [?????] side by side I hope you will be able to vanquish Virchow with the specimen. These great men are quite ignorant of the teeth as a practical study and talk in a very nebulous way of things men like myself know to the [?????] dispute — are facts. I am at work on the human teeth in a new direction and I hope my next [?????] to have the pleasure of receiving many hostile 'reviews' Yet my work will come in when nothing of the kind has been done I would like very much if you would be so kind

[MM774C-000002-109]

as to send me models or casts of the fossil teeth. I would then be able to send you a sketch or diagram of the right way to have them photographed or illustrated I also want to write a short paper on them for the "Dental Cosmos" and the "British Dental Journal" one for America the other for England. I can thus do you a good turn and show the teeth to a larger body of men who are interested in the subject I saw your illustrations of the teeth nearly a year ago but I was not able to give Professor Cunningham an opinion one way or other as the drawing was not sufficiently explanatory.

with the highest esteem

[?????]

yours faithfully

W. Booth Pearsall

This is the last letter with this correspondent

Previous letter with this correspondent

[MM774C-000002-107]

Dec. 4. 95

15. Upper Merrion St.

Dublin.

Dear Dr Dubois

I am very glad to be able to help you in the matter of the specimen and I think a little search would reveal other points quite as useful to you I have constructed my formula for illustrating teeth and will send it to you in a week or two so that if you get the fossil molars photographed as I suggest there will not be any doubt as to the nature of your relics.

[MM774C-000002-108 left]

All our anatomy books and most of the dentist books do not give the bones and other parts of the skeleton as seen on given planes as that the element of perspective comes in and causes great misunderstanding in the minds of them who have not seen the specimen I will [?????] send you the newer and I think more accurate way of [?w????]- which by the way can be applied to the femur or any other bone and I think in the end it would be far easier to recognize any similarity or dis-similarity

[MM774C-000002-108 right]

when a number of diagrams or photographs are [?????] side by side I hope you will be able to vanquish Virchow with the specimen. These great men are quite ignorant of the teeth as a practical study and talk in a very nebulous way of things men like myself know to the [?????] dispute — are facts. I am at work on the human teeth in a new direction and I hope my next [?????] to have the pleasure of receiving many hostile 'reviews' Yet my work will come in when nothing of the kind has been done I would like very much if you would be so kind

[MM774C-000002-109]

as to send me models or casts of the fossil teeth. I would then be able to send you a sketch or diagram of the right way to have them photographed or illustrated I also want to write a short paper on them for the "Dental Cosmos" and the "British Dental Journal" one for America the other for England. I can thus do you a good turn and show the teeth to a larger body of men who are interested in the subject I saw your illustrations of the teeth nearly a year ago but I was not able to give Professor Cunningham an opinion one way or other as the drawing was not sufficiently explanatory.

with the highest esteem

[?????]

yours faithfully

W. Booth Pearsall

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000001-203 right]

Berlin society
for
Anthropology, ethnology and palaeontology.
(Berlin S.W., Königgrätzer Strasse 120.)

Berlin 5 December 1895.

Highly honoured colleague!

We are very pleased that you will be so good as to demonstrate the bones to us. I will take care of a fitting case with a glass lid and sufficient cotton wool to put underneath. A projection apparatus with technician will be at your disposal. The meeting will start at 7 o'clock in the evening (on Saturday, 14 December)

[MM774C-000001-204]

at the Royal Museum for Ethnology (S.W., Königgrätzer Strasse 120).

Most respectfully
yours truly
Dr. Max Bartels.
Secretary

This is the last letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000001-203 right]

Berlin society
for
Anthropology, ethnology and palaeontology.
(Berlin S.W., Königgrätzer Strasse 120.)

Berlin 5 December 1895.

Highly honoured colleague!

We are very pleased that you will be so good as to demonstrate the bones to us. I will take care of a fitting case with a glass lid and sufficient cotton wool to put underneath. A projection apparatus with technician will be at your disposal. The meeting will start at 7 o'clock in the evening (on Saturday, 14 December)

[MM774C-000001-204]

at the Royal Museum for Ethnology (S.W., Königgrätzer Strasse 120).

Most respectfully
yours truly
Dr. Max Bartels.
Secretary

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000008-370]

State Geological-Mineralogical Museum. Leyden, 7 December 1895.

Very learned Sir

I have just received word from the gentlemen Curators that the rent for the lower house on Vreewijk has been approved by the Minister of Internal Affairs and that His Excellency wishes to know what the expenses will be of the things I applied for in consultation with you in my letter of the 10th of September 10 Sept. (shed, et cetera)

As I do not have the specifics of the nature and the size of your collection, nor what you need for the preparation of it, I suggest that you come to Leyden as soon as possible so we

to
the noble and very learned Sir
D^r. Eug. Dubois
at The Hague

[MM774C-000008-371]

can discuss the matter face-to-face. I am available every day between 2 and 3 in the museum or after that either in the museum or at home whilst in the mornings, before 2 o'clock it will be difficult for me to receive you.

Professor

K.Martin.

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

1345

— Send from the Netherlands —

[MM774C-000008-370]

's Rijks Geologisch-Mineralogisch Museum. Leiden, den 7^{den} December 1895.

Weledelzeergeleerde Heer!

Door Heeren Curatoren werd heden aan mij bericht, dat de huur van het benedenhuis op Vreewijk door den Minister van Binnenl. Zaken is goedgekeurd en dat Z.Exc. verder wenscht te weten op hoeveel de uitvoering zal komen te staan van hetgeen in mijne schrijven van 10 Sept. in overleg met U werd aangevraagd (loods, etc.)

Aangezien ik den aard en den omvang Uwer collectie niet in bijzonderheden ken, noch ook hetgeen U zelf voor Uwe bewerking noodig acht, zoo stel ik U voor, om zoo spoedig mogelijk naar Leiden te willen komen ten einde

Aan

den Weledelzeergeleerde Heer

D^r. Eug. Dubois

te 's Gravenhage

[MM774C-000008-371]

mondeling over deze zaak van gedachte te kunnen wisselen. Ik ben iedere dag tusschen 2-3 uur aan het Museum te spreken, eventueel ook later op dezelfde plaats of aan huis, terwijl ik U 's morgens, voor 2 uur, moeilijk zal kunnen ontvangen.

De Hoogleeraar

K.Martin.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000005-433]

Berlin 7 December 1895.
Oranienburgstr. 40/41 III I.

Dearest colleague!

The good news you sent has pleased me much. You and your family seem to do very fine and your *Pithecanthropus* seems to be getting ever more renowned. I actually envy you for your nice trip to England and the interesting people you got the opportunity to meet there. I will be pleased to meet you soon; it would, however, be a pity if you would only come for scientific reasons. It would also be worth your while to get to know Berlin from another side too. You wouldn't regret just to spend a few idle days over here. It is a pity that your wife can't easily come with you.

[MM774C-000005-434]

No special reason arose, since your departure, to leave Blitar; just my unsteady health and the unpleasant family matters (with my brother-in-law and my sister-in-law) induced me to leave. We shipped with the *Oreus* (Mess. Mar.) and we were very unsatisfied. Two days before Marseille I got seriously seasick with vomiting and bloody diarrhoea (over 1 Litre). Being able to lie down quietly and internal ice have saved me from complete haemorrhaging (surely because of the vomiting a vein in my stomach had torn). Even up to now I'm still anaemic, as I did not spare myself sufficiently. I've been travelling all of October, to visit all of our family (we arrived at 5 October in Marseille) I am here since November 1.

I think the essay of Virchow shows a lot of sympathy for you, although he does not recognise the position of *Pithecanthropus* that you, as I think rightfully claim, it deserves. Against his statement about the abnormal proliferation on the Femur there's not much to argue. Therewith he seems to have hit target.

We have no visitors here. I did visit a few acquaintances; we do not want to connect for the time being, as I still very much need my rest.

So for now only this little bit, the happy hope of being able to soon meet you here. You write me before you come over if there's anything I can do for you.

With friendly greetings from house to house
your
E. Herrmann.

This is the last letter with this correspondent

Previous letter with this correspondent

[MM774C-000005-433]

Berlin 7. December 1895.
Oranienburgstr. 40/41 III I.

Wertheater College!

Die von Ihnen eingetroffenen guten Berichte freuen mich ungemein. Ihnen u. Familie scheint es ja recht gut zu gehen u. Ihr Pith . scheint sich immer grösseren Beliebtheit zu erfreuen. Ich beneide Sie eigentlich um die schöne Reise z. England u. die interessanten Bekanntschaften die Sie dort sicher zu machen Gelegenheit hatten. Ich freue mich als Sie begrüßen zu können; es wäre aber schade wenn Sie blos zu wissenschaftlichen Zwecken kommen. Es ist wohl der Mühe werth Berlin auch von anderer Seite kennen zu lernen u. wird es Sie nicht reuen einige Tage hier zu "verbummeln". Es ist schade dass Ihre Frau Gemahlin so schwer mitkommen kann.

[MM774C-000005-434]

Ein specieller, ~~z~~ nach Ihrem Weggang hinzugekommenen Anlass, lag nicht vor um Blitar zu verlassen; allein mein schwankenden Gesundheitszustand u. die unangenehmen Familienverhältnisse dort (mit m. Schwager u. Schwägerin) veranlassten mich wegzugehen. Wir fuhren mit d. *Oreus* (Mess. Mar.) u. waren sehr unzufrieden. Zwei Tage vor Marseille bekam ich die Seekrankheit in heftigen Maasse u. direct danach Erbrechen und Stuhlgang von Blut (über 1 Liter). Ruhige Lage u. Eis innerlich rettete mich vor gänzliche Verblutung (sicher war durch die Brechanstrengung eine Ader im Magen gerissen). Bis heute noch leide ich an Blutarmuth, da ich mich noch nicht genügend geschont habe. Den ganzen October waren wir auf Reisen, um die nöthigen Familien visiten zu machen (am 5. October kamen wir in Marseille an) Seit 1. November sind wir hier.

Ich finde in dem Aufsatz v. Virchow viel Wohlwollen für Sie durchschimmern, wenn er auch die Stellung des Pith. die Sie ihm wie ich glaube mit Recht anweisen, nicht anerkennen will. Gegen seine Erklärung die abnormen Wucherung am Femur lässt sich wohl nichts vorbringen. Darin hat er wohl das richtige getroffen.

Verkehr haben wir hier gar keinen. Ich habe einige Bekannte aufgesucht; weitere Verbindungen wollen wir vorläufig hier nicht anknüpfen, da ich noch sehr der Ruhe bedarf.

Für heute nur dies wenige, in der frohen Hoffnung Sie bald hier Begrüssen zu können. Schreiben Sie bitte vor Ihrer Hierherkunft ob ich Ihnen mit etwas behilflich sein kann.

Mit frdl. Grüßen v. Haus zu Haus
Ihr
E. Herrmann

[Click here to return to the content page.](#)

[MM774C-000007-533]

Berlin, 8 December 1895
NW Brückenallee 31

Very honoured Doctor!

Obviously on Friday at 8 o'clock in the evening a preliminary demonstration has been taken into account; you need not give any lecture at that point if you don't want to and others will also keep their powder dry until Saturday. Glass covers we have in all measurements. Naturally all who are interested in this matter will be there on Saturday in the *Völkermuseum*, , Virchow and Waldeyer are on the board and therefore cannot fail to be there, accepting special accidental situations. Yours truly W. Krause
I will send the illustration to Helder

This is the last letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

1347

— Send from Germany —

[MM774C-000007-533]

Berlin, 8. Dec. 1895
NW Brückenallee 31

S.g.H.D!

Selbstverständlich ist am Freitag 8 Uhr Abends eine vorläufige Demonstration in Aussicht genommen; zu reden brauchen Sie dabei nichts, wenn Sie nicht wollen und die Anderen werden sich das auch wohl für Sonnabend aufsparen. Glasdeckel haben wir in allen Grössen. Natürlich kommen Alle am Sonnabend in das Völkermuseum, die sich für die Sache interessiren, Virchow u. Waldeyer sind im Vorstand und können nicht fehlen, besondere Unglücksfälle abgerechnet. Ganz der Ihrige W. Krause
Die Zeichnung send ich nach Helder

[Click here to return to the content page](#)

[letter copied from Senckenburg_01]
Eugen Dubois

The Hague 8 December 1895
12, Sweelinckplein

Dear Fürbringer,

I received your letter shortly after the Congress in Leyden and it pleased me a lot. Since then I've had the intention to write you a long letter, also telling you about what happened to us in the last few years. But it had to remain an intention.

Since we arrived in Europe *Pithecanthropus* has left me know quiet moments. We even did not have time to visit family, and were only shortly in Eisdien to see my mother (my father has meanwhile passed away) and to visit the sisters of my wife (she also lost both her parents).

But even there I was much occupied with work and mostly absent. I can have no rest until *Pithecanthropus* is commonly accepted for what it is — a true intermediate form — and to that purpose I have presented my finds in several cities in Europe. Now I am at the brink of following up on an invitation of the anthropological Society to travel to Berlin. From there I will return via Dresden and Jena and visit you there. Please accept this visit instead of a long letter and believe me there have been no other reasons for responding to your letter so lately than the ones I've just written.

I will travel to Berlin on the 12th, where I will remain in the "Fürstenhof" (Leipziger Platz 2.). I will probably be in Jena at about the 18th or the 19th.

The cast of the *Pithecanthropus*-skull you will have received by now. Please be so kind as to present it to Häckel in my name. I will send you another one for yourself later; currently I haven't got any more ready, and it seemed to me that Häckel should be the 1st to receive the image of the being that he predicted.

So to a soon reunion! Best of greetings from the both of us also to your dear wife

yours
Eug Dubois

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[letter copied from Senckenburg_01]
Eugen Dubois

Haag 8.XII. 95
12, Sweelinckplein

Lieber Fürbringer,

Dein Brief erhielt ich kurzen Zeit nach dem Leidener Congress und er hat mich herzlich erfreut. Seit dem hab ich immer die Absicht gehabt dir mit einen langen Brief, der auch unser Widerfahren in den letzten Jahren erhalten sollte zu beantworten. Es ist aber immer bei der Absicht bleiben müßen.

Seit wir in Europa sind hat mich der *Pithecanthropus* keine ruhige Stunde gelassen. Wir hatten sogar keine Zeit Familien Besuche zu machen, und waren nur einige Zeit in Eisdien bei meinen Mutter (mein Vater ist inzwischen gestorben) und bei den Schwestern meiner Frau (auch sie hat Ihre beiden Eltern verloren).

Aber auch dort hatte ich sehr angestrengt zu arbeiten und war meistens abwesend. Ich kann keine Ruhe haben bevor ich den *Pithecanthropus* allgemein angesehen sein für was er ist — eine wirkliche Uebergangsform — und legte zu dem Zwecke die Fundstücke in einigen Städten Europa's vor. Nun stehe ich auf den Sprung eine Einladung der Gesellschaft für Anthropologie Folgend, nach Berlin zu reisen. Von dort werde ich den Rückweg über Dresden und Jena nehmen und dich besuchen. Nimm diesen Besuch dann, bitte am Stelle eines langen Briefes und glaube, dass kein anderer Grund vorlag für die so späte Beantwortung deiner Briefe als ^[??] ich schrieb.

Ich reise am 12ten nach Berlin, wo ich im "Fürstenhof" (Leipziger Platz 2.) wohnen werde. Wahrscheinlich werde ich gegen 18 oder 19 in Jena sein.

Der Abguss des *Pithecanthropus*-schädels wirst du erhalten haben. Sei so freundlich ihm Häckel in meinem Namen zu schenken. Ich werde für dich selbst später einen senden; im Augenblick hab ich keinen mehr fertig, und ich meinte Häckel müsse das Bild des von ihm vorausgesagten Wesens zuerst haben.

Also auf baldigen widersehen! Mit herzlichen Grüßen von uns beiden auch deiner lieben Frau

Dein
Eug Dubois

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000009-143]

Hochgeehrter Herr Doctor!

Berlin 9 December, 1895

Thank you very much for your valuable letter from the 6th of this month that I found today at the agricultural University. I will be present on Friday the 13th at 11½ a.m. in the 1st anatomical Institute (Luisenstr. 56) to meet you. I just received a letter from Virchow inviting me to both the meeting on the 14th and a pre-meeting (in a narrower circle) on the 13th. So both meetings should take place (that is if you agree).

best greetings with full esteem

yours truly

A. Nehring.

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

1349

— Send from Germany —

[MM774C-000009-143]

Hochgeehrter Herr Doctor!

Berlin 9/12.95.

Besten Dank für Ihr werther Schreiben v.6.d.M., das ich heute in d. Landw. Hochsch. vorfand. Ich werde mich am Freitag d.13.d.M. Vormittags 11½ Uhr im 1.Anat. Inst. (Luisenstr.56) einfinden, um mit Ihnen zusammenzutreffen. Von Virchow erhielt ich so eben einen Brief, in welchem ich sowohl zu der Sitzung am 14., als auch zu der Vorsizung (im engern Kreise) am 13. eingeladen. Es sollen also beide Sitzungen stattfinden^{+falls sie damit einverstanden sind.}

bestens grüsst

hochachtungsvoll

u. ergebenst

A. Nehring.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000004-503]

Dear Dubois. Many thanks for your dear letter that pleased me and my wife heartily; obviously it also brought the sad news of the death of your father and your parents-in-law, but on the whole you're doing well. The cast interested me a lot and I walked straight to Haeckel, who will also write to thank you and is pleased to get to know you in person. Please write to me, when you will arrive here, and whether you will be alone or with your dear wife. Obviously you are invited to stay here as guests in our house.

Best greetings
Jena, 10 December 1895

yours
M. Fürbringer

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

1350

— Send from Germany —

[MM774C-000004-503]

L.D. Herzlichen Dank für Deinen lieben Brief, über den ich mich ebenso wie meine Frau von Herzen gefreut; freilich brachte es auch Traurige Nachrichten von dem Tode Deines Vaters und deiner Schwiegereltern, im Übrigen aber geht es Euch gut. Der Abguß interessierte mich sehr und wanderte gleich zu Haeckel, der dir auch danken wird und sich freut, Dich persönlich kennen zu lernen. Schreib mir bitte, wann du hier ankommst, ob allein oder mit deiner lieben Frau. Natürlich bist Du herzlich als unser Logiergast eingeladen.

Beste Grüße
Jena, 10.XII. 95.

Dein
M. Fürbringer

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000008-362]

The Hague 10 December 1895

Noble and highly learned Sir,

In answer to your letter of the 7th of this month, which I received yesterday, and following our conversation of yesterday, I politely convey to you that it is currently quite impossible for me to give you the specifics that are needed to make an estimation of the cost for a shed, to store my collection (as mentioned in your letter of 10 September sub. 1,2 and 3). To be able to give you the specifics with the required grade of accuracy, I deem it necessary, to consult with a qualified civil servant. As I am on the brink of leaving for Berlin, for a comparative study in the interest of my collection, a trip that I cannot possibly postpone as I have made appointments with several scientists over there that can now not be changed any more – I am regretfully forced to postpone this matter for some 10 days.

To
the noble and highly learned Sir
Professor Doctor K.Martin

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000008-362]

's-Gravenhage 10 December 1895

WelEd Hooggel. Heer,

In antwoord op Uw schrijven ~~d.d. 7.11.~~ van den 7den dezer, dat ik gister ontving, en ~~tengevervolge op~~ van ons gesprek van gisteren, deel ik U beleefd mede, dat het mij thans onmogelijk is ~~U~~ de opgaven te verstrekken ~~welke~~ die noodig zouden zijn voor eene raming der kosten van eene loods, voor ~~de~~ berging mijner collectie (bedoeld in Uw schrijven van 10 Sept. sub. ~~I, II en III~~ ^{1,2 en 3}). Ten einde n.l. deze opgave ~~niet geheel~~ met den vereischten graad van nauwkeurigheid te kunnen doen, ~~zal~~ acht ik het noodig, met een deskundigen ambtenaar te overleggen. Daar ik echter op het punt sta voor vergelijkende studie, in het belang van een onderdeel mijner collectie, mij naar Berlijn op reis te begeven, welke reis ik onmogelijk kan ~~worden~~ uitgesteld omdat ik reeds geruimen tijd geleden met een aantal geleerden aldaar afspraken gemaakt heb, welke thans niet meer veranderd kunnen worden – zie ik mij ^{tot mijn leedwezen} genoodzaakt de behandeling ~~dezer~~ ^{der in Uw schrijven bedoelde} zaak tot over een tiental dagen uit te stellen.

Aan
den Weled. Hooggeleerden Heer
Prof.Dr. K.Martin
Leiden

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000012-317]

Indian Museum,
Calcutta
11/12/95.

Dear Dubois,

I am afraid you have been thinking me extremely rude, in that I have not written before, & hope my delay has not let you to think that I did not appreciate your kindness in sending me your essay on the climates of the geological past. I have read it with much interest, and it will be to me a valued memento of your stay with us. So you are now in Holland with your wife and children; I hope you are all well, and I wish I could

[MM774C-000012-318]

see you all. I saw in "Natural Science" for November an appreciative notice of your exhibit and paper at the zoological Congress. Please accept my heartiest congratulations on your success. I was very glad to see that Virchow agreed with you as to the resemblances of the gibbons, I saw a nice little gibbon at Rutledge the dealer's the other day, and noted particularly that when it ran it did not seem particularly embarrassed by its arms, or carried them in the extraordinary way some accounts would indicate.

Alcock, I know, has written to you; he is back from the Pamirs in most vigorous health & with a fine series of *Ovis poli*. He found the Russians very pleasant people, apparently. Anderson whom I don't think you met, at any rate for long, is now acting as superintendent, Alcock being retained by government to write a report on the fauna of the expedition.

Have you got a post to suit you? I hope so, and presume that after such a discovery as yours you will find one without much difficulty. I'm getting on very well, but I have not by any means got over a certain yearning for England, and especially for Oxford, the atmosphere of which I miss very much at times. The climate here seems to suit me, as I keep remarkably well, and we

[MM774C-000012-319]

are having really enjoyable cool weather just now. I spent two months in Dehra Dun, lecturing at the forest school there, and found it a most enjoyable place.

If you can forgive me for neglecting you so long, I should be very pleased to hear from you whenever you may happen to have time to write. Meanwhile believe me

Yours very sincerely,
Frank Turner.

[This is the only letter with this correspondent](#)

[MM774C-000012-317]

Indian Museum,
Calcutta
11/12/95.

Dear Dubois,

I am afraid you have been thinking me extremely rude, in that I have not written before, & hope my delay has not let you to think that I did not appreciate your kindness in sending me your essay on the climates of the geological past. I have read it with much interest, and it will be to me a valued memento of your stay with us. So you are now in Holland with your wife and children; I hope you are all well, and I wish I could

[MM774C-000012-318]

see you all. I saw in "Natural Science" for November and appreciative notice of your exhibit and paper at the zoological Congress. Please accept my heartiest congratulations on your success. I was very glad to see that Virchow agreed with you as to the resemblances of the gibbons, I saw a nice little gibbon at Rutledge the dealer's the other day, and noted particularly that when it ran it did not seem particularly embarrassed by its arms, or carried them in the extraordinary way some accounts would indicate.

Alcock, I know, has written to you; he is back from the Pamirs in most vigorous health & with a fine series of *Ovis poli*. He found the Russians very pleasant people, apparently. Anderson whom I don't think you met, at any rate for long, is now acting as superintendent, Alcock being retained by government to write a report on the fauna of the expedition.

Have you got a post to suit you? I hope so, and presume that after such a discovery as yours you will find one without much difficulty. I'm getting on very well, but I have not by any means got over a certain yearning for England, and especially for Oxford, the atmosphere of which I miss very much at times. The climate here seems to suit me, as I keep remarkably well, and we

[MM774C-000012-319]

are having really enjoyable cool weather just now. I spent two months in Dehra Dun, lecturing at the forest school there, and founded a most enjoyable place.

If you can forgive me for neglecting you so long, I should be very pleased to hear from you whenever you may happen to have time to write. Meanwhile believe me

Yours very sincerely,
Frank Turner.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000011-428]

Lisnabin
Dartry Park Road,
Ratgar.
11th Decr 1895

My dear Dr Dubois,

Please accept my sincere thanks for your kind present, which I have already read with great interest. To a great extent I find myself in accord with you. One of my earliest papers "Evolution in Geology" Geol. Mag. 1877 p.1. Was on the influence of an ageing son on geology factors, since then I have

[MM774C-000011-429]

generally thought my students that great climatic changes are to be connected with the fact that the sun is a variable star. I believe Lord Kelvin was the first to advocate this view. Only I don't think we really know enough about the sun to be quite sure of how long it has been shining & how long it will be before it goes out. Your short period makes me shiver.

May I complement you not only on the interesting style of your book, but on its excellent English?

I have just sent a short article to "Nature" on your "*Pithecanthropus erectus*" & the rate of evolution of the human race. I hope soon to be able to make up a small bundle of some of my papers to send you: unfortunately they have become rather "special" of late.

[MM774C-000011-430]

I heard from Cunningham of your doings in London & of your safe return home. I shall be in London myself next week, partly ^{for} ~~at~~ a presentation of his portrait to Romney, partly to arrange about my journey to Unafuti. I hear Agassiz will be out among the coral atolls at the same as I shall be.

With very kind regards

Sincerely yours

W.J. Sollas

This is the only letter with this correspondent

1353

— Send from Ireland —

[MM774C-000011-428]

Lisnabin
Dartry Park Road,
Ratgar.
11th Decr 1895

My dear Dr Dubois,

Please accept my sincere thanks for your kind present, which I have already read with great interest. To a great extent I find myself in accord with you. One of my earliest papers "Evolution in Geology" Geol. Mag. 1877 p.1. Was on the influence of an ageing son on geology factors, since then I have

[MM774C-000011-429]

generally thought my students that great climatic changes are to be connected with the fact that the sun is a variable star. I believe Lord Kelvin was the first to advocate this view. Only I don't think we really know enough about the sun to be quite sure of how long it has been shining & how long it will be before it goes out. Your short period makes me shiver.

May I complement you not only on the interesting style of your book, but on its excellent English?

I have just sent a short article to "Nature" on your "*Pithecanthropus erectus*" & the rate of revolution of the human race. I hope soon to be able to make up a small bundle of some of my papers to send you: unfortunately they have become rather "special" of late.

[MM774C-000011-430]

I heard from Cunningham of your doings in London & of your safe return home. I shall be in London myself next week, partly ^{for} ~~at~~ a presentation of his portrait to Romney, partly to arrange about my journey to Unafuti. I hear Agassiz will be out among the coral atolls at the same as I shall be.

With very kind regards

Sincerely yours

W.J. Sollas

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000013-204]

Prof. MAX WEBER.
Amsterdam.

11 December 1895

Dear Mr Dubois,

I can answer your kind letter with a long list of thanks. For having finally come in possession of your work in The Hague, I thank you for your: *Climates of the geological past*, and for the reprint of Manouvrier, which I have read with great interest.

With no less interest I've been reading in the latest issue of *Nature* of the warm welcome that befell on you in Dublin. I was

[MM774C-000013-205]

much pleased, to get the impression from that short report that amongst others Cunningham is now singing a different tune, now he has seen the objects himself.

Meanwhile I have by your great kindness come in the possession of an excellent cast, which I much appreciate. I have immediately shown it to some of the students and I intend in a later more suitable lecture, to return more extensively to the subject of *Pithecanthropus* and point out the importance of your discovery. The cast will do excellent service to that purpose. I will look into the whole matter again – I currently have my hands full – but my judgement is not of much value to you as I have never let myself in with anthropological studies. I can only look at it from a zoological point of view. – From that the skull, in particular the orbital part, is too apelike to be *Homo sapiens*, and yet one would not dare to describe it to an ape, at least

[MM774C-000013-206]

not to what we currently consider an ape. –

A few days ago my brother-in-law found in his house the negatives that were used for your publication and which I gave him to keep safe, whilst I was off to Africa. I will return them to you together with some other material relating to that publication.

After polite greetings to your wife I remain with feelings of esteem and friendship
your willing servant

Max Weber

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000013-204]

Prof. MAX WEBER.
Amsterdam.

11 Dec. '95.

Geachte Heer Dubois,

Uw vriendelijk schrijven kan ik beantwoorden met een lange lijst van dankbetuigingen. Want eindelijk in 't bezit gekomen van Uwe arbeid in den Haag, kan ik U bedanken voor Uwe: *Climates of the geological past*, en voor den overdruk van Manouvrier, dien ik met belangstelling gelezen heb.

Met niet minder belangstelling las ik in het laatste N^o van *Nature*, goede onthaal, dat U in Dublin de beurt viel. Het deed mij

[MM774C-000013-205]

zeer veel genoegen, dat ik uit dat korte verslag den indruk kreeg, dat onder andere Cunningham thans uit een ander vaatje tapte, nadat hij het voorwerp zelve gezien had.

Intusschen ben ik door Uwe groote vriendelijkheid in het bezit gekomen van een uitstekend afgietsel, dat ik zeer op prijs stel. Ik liet het dadelijk aan eenige der andere studenten zien en stel mij voor later op een [?provectiever?] College, meer uitvoerig op den *Pithecanthropus* terug te komen + op de belangrijkheid van Uwe vondst te wijzen. Het afgietsel zal daarbij uitstekende diensten doen. Ik zal mij dan nog eens geheel in de kwestie verdiepen – thans heb ik het zeer volhandig – maar om mijn oordeel moet u niet veel geven daar ik mij nooit met anthropologische studiën heb bezig gehouden. Ik kan de zaak slechts van het zoolog. Standpunt uit te kijken. – Daarnaast is ook voor mij de schedel, vooral in zijn orbitalegedeelte, te aapachtig om homo sapiens te zijn, en toch durft men hem niet aan een ~~mensch~~^{ape} toe te schrijven, althans

[MM774C-000013-206]

wat wij op het oogenblik onder ~~mensch~~^{ape} verstaan. –

Eenige dagen geleden ontdekte mijn zwager bij zich aan huis, de negatieven, die voor Uwe publicatie dienst deden en die ik hem ter bewaring gaf, toen ik naar Afrika ging. Ik zal ze U terug sturen samen met enkele andere zaken die publicatie betrekking hebbende.

Na beleefde groeten aan Mevrouw blijf ik met gevoelens van achting + vriendschap
Uw dienstw.

Max Weber

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000005-313]

Jena, 12 December 1895

Highly esteemed Sir and Colleague!

Receive my sincere thanks for the precious gift you gave me of the first casts of your *Pithecanthropus* skull. That your brilliant discovery of the famous "Missing link" interests me to the highest degree, is something I do not need to first assure you of. I wanted to thank you for a long time, but illness has long prevented me. Even more now your forthcoming and very welcome visit to Jena will offer me

[MM774C-000005-315]

the desired opportunity to express my infinite thanks to you and make your acquaintance. You will be very welcome to us .

Greeting you with high esteem
yours truly
Ernst Haeckel

Next letter with this correspondent

1355

— Send from Germany —

Ernst Haeckel 1834-1919
A.Grath fecit (private collection)

[MM774C-000005-313]

Jena, 12.12.1895

Hochgeehrter Herr College!

Empfangen Sie meinen herzlichsten Dank für das werthvolle Geschenk welcher Sie mir mit den ersten Abgüsse Ihres Pithecanthropus-Schädels gemacht haben. Dass Ihre glänzende Entdeckung des berühmten "Missing link" mich im höchsten Maasse interessiert hat, brauche ich Ihnen nicht erst zu versichern. Ich wollte Ihnen schon längst danken, war aber durch lange Krankheit u. A. verhindert. Nunmehr bietet mir Ihr bevorstehenden, und hoch willkommener Besuch in Jena

[MM774C-000005-315]

die erwünschte Gelegenheit, Ihnen unendlich meinen Dank auszusprechen und Sie persönlich kennen zu lernen. Sie werden uns herzlich willkommen sein.

Hochachtungsvoll grüssend
Ihr ergebener
Ernst Haeckel

[MM774C-000012-506]

The Hague, Daendelsstraat 42, 13 December 1895

Esteemed Mr Dubois,

Welcome in the Netherlands, may I also call to you, though I can't say I particularly like it over here. Since shortly I live here, directly near the station of the governmental railway, Daendelsstraat 42.

I would like to hear from you whether the rocks from Bodjong Bitung (Preanger) contain fossil lobsters, or something else. I think the first. I will be home all of next week and would like to make an appointment with you than (preferably between 10 a.m. and 1 p.m.) Might that suit you to come round?

Many greetings also to your wife by RDM Verbeek

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000012- 506]

Den Haag, Daendelsstraat 42, ¹³/₁₂ 95

Waarde Heer Dubois,

Welkom in Nederland, mag ik U ook wel toeroepen, ofschoon ik niet kan zeggen dat ik het hier bijzonder aangenaam vind. Sedert kort woon ik hier, direct bij het station van de staatsspoor, Daendelsstraat 42.

Gaarne wilde ik van u weten of in het gesteente van Bodjong bitoeng (Preanger) fossiele kreeften voorkomen, of wat anders. Ik meen het eerste.

Geheel de volgende week ben ik te huis en zouden U dan gaarne eens afspreken (tusschen 10 en 1 uur liefst) kunt u dan misschien even overwippen?

Vele groeten ook aan uwe vrouw van

tt

RDM Verbeek

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000002-067]

Society
"Netherlands and Orange"
BERLIJN, 14 December 1895

Noble Learned Sir,

Accidently I heard that you will be giving a presentation tonight about *Pithecanthropus*. The members of our Society happened to dine tonight at 8:30 in the hotel Kaiserhof and would be much pleased to see you there in their midst, even if it were to be later in the evening; up to 11 or even 12 o'clock you can find the gentlemen there.

With the highest esteem
your humble servant

E.H. du Bois
president N & O
private teacher at the University

This is the only letter with this correspondent

1357

— Send from Germany —

[MM774C-000002-067]

Vereeniging
"Nederland en Oranje"
Berlijn, 14 Dec. 1895

WelEdzeergeleerde Heer,

Toevallig hoor ik zoeven dat U hedenavond een voordracht over den Pithecanthropus denkt te houden. Nu souperen de leden onzer Vereeniging heden avond 8½ ure in het hotel Kaiserhof en zouden zich zeker met mij verheugen U in hun midden te zien, al werd het dan ook later; tot 11 of zelfs 12 ure zoudt U de Heeren nog kunnen aantreffen.

Met de meeste hoogachting
Uw dw dr

E.H. du Bois
Voorzitter N & O
Privaatdocent a/d Universiteit.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000059-099]

Tingang 15 December 1895

Your Noble Severe Sir!

We are still awaiting notice to send the chests destined for Europe which you asked for.

The finding of bones is going so poorly over here as we didn't find anything the last 15 days other than just half a lower jaw of a buffalo in the forest. We have been looking here and there in the forest, but did not find anything.

In the valley it will take yet another few months before they start working on the place where bones used to be found as they have applied for dredges

[MM774C-000059-100]

to do the work and it may well take another three months before these machines can start working, or so we have been told.

The chests for the large bones are ready, but not yet packed as we don't know whether we are allowed to.

Your noble severe Sir, I have a friendly request to make to you. As on 12 April 1896 my service time will be over and if they would allow me one year extension I would very much like to sign on for another year, but I have learned that I cannot sign for a year, only for 2 years. If you could, by writing a letter to give to the physician that will investigate me, arrange that he will give me one year that might be helpful, for if I can't get less than two years, I'm not so eager, although if I could serve indefinitely until the research finishes that would have my preference (that is to say if the payment remains the same).

Otherwise it's going very well with our health.

Your serving workers

Kriele and de Winter

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

[MM774C-000059-099]

Tingang 15 December 1895

UEdelgestrengen Heer!

Wij wachten nog steeds op tijding voor het verzenden van de kisten die bestemd zijn voor Europa daar U om gevraagd hebt.

Het gaat hier zoo slecht met het vinden van been, als dat men de laatste 15 dagen niets gevonden hebben, dan juist een halve onderkaak van een buffel in het bos. Wij hebben hier en daar het bos rondgezocht, trouwens niets kunnen vinden.

In de vallei daar zal het nog wel een paar maanden duren eer dat ze daar aan het werk gaan, waar dat er vroeger been is gevonden aangezien als dat daarvoor om die grond om te werken bagger machines

[MM774C-000059-100]

zijn aangevraagd en eer dat die machines aan het werk is kan het best nog drie maanden aanlopen, zoo als wij 't horen vertellen hebben.

De kisten voor de Grote beenderen staan klaar, maar nog niet ingepakt omdat men niet weten of dat het mag.

UEdelgestrengen Heer, ik heb een vriendelijk verzoek aan U. Daar ik den 12^e april 1896 gedaan heb met mijn diensttijd zoo er nu nog een jaar verlenging toegestaan wordt, zoo wil ik zeer graag nog voor een jaar bijtekenen, maar ik heb vernomen als dat, ik voor een jaar niet kan tekenen, maar wel voor twee jaar. Als U daar behulpzaam in kunt zijn om mij een briefje te zenden, voor den dokter die mij keurt, om mij voor een jaar te geven, dat zou misschien kunnen helpen, maar zoo ik niet minder kan krijgen dan twee jaar zien ik er erg tegen op, maar zou ik onbepaald door kan dienen, tot dat de onderzoekingen zijn afgelopen zou ik nog liever willen (dat wil zeggen met hetzelfde traktement).

Verder gaat het zeer goed met onze gezondheid.

U dienende werklieden

Kriele en de Winter

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000004-543]

[Telegram to Dubois at zoological Museum in Dresden]

Jena, 19 December 1895

Will you bring the bones which you and can you give a short demonstration about them on Friday night? Many greetings, also to Meyer

Fürbringer

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

1359

— Send from Germany —

[MM774C-000004-543]

[Telegram to Dubois at zoological Museum in Dresden]

Jena, 1895 den 19ten 12

Bringst Du die Knochen mit und kannst Du uns am Freitag abend kurze Demonstration darüber halten? Herzlichen Gruss, auch an Meyer

Fürbringer

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000008-493 right]

Royal Zoological and Anthropological-Ethnographic Museum
DRESDEN, ZWINGER 19 December 1895

Nature 24,1,95 (Lankester: idiots Microcephalics!)
Nat. Sc. VI, 79 1895 (Microcephalics!)
Nature vol 51 p 428 1895 28/2 (acknowledging Cunningham)
Z. f. Ethn. Urk. 1895 78-88 ([Krauss?] Virchow etcetera)
L'anthropologie 1895 VI, 65-69 (Pillet)
Arch. par l'Antr. 1894, 325 ([Montegazza?])
Atti Soc. som. Antr. 1895 II, 299 (Vram)
Globus Bd LXVII Nr 14 1895 5 pages (Martin)
J. Arch. f Ethn 1895, 70
Gegenwart XLVII Nr 1 page 5 1895 (Hamann)
Ned. Kol. Centralbl. T1v1-9 (Ten Kate)
Rev. mens d l'école d'Anthr. de Paris 1895, 5, 69-72 (Manouvrier)
Bull Soc d'Anthr Paris (6) 6, 12-47 1895
Science Progress July 1895 (A Keith)
Am. J. Sc. 1895 XLIX (O Marsh)
Proc. R. Soc. Edinb. XX p i S. 420 (W Turner)
L'Anthropologie 1895 VI Nr 5 605-7 (Topinard)
Bull Soc d'Anthr Paris (6) VI, 216 1895 ([Disc.?.])
Nation 26 Oct 95 (Virchow)
Neue freie Presse Wien 19 Dec 95 (Schiff)

ABMeyer

[Next](#) letter with this correspondent

[MM774C-000008-493 right]

Königliches Zoologisches und Anthropologisch-Ethnographisches Museum
Dresden, Zwinger 19 12 1895

Nature 24,1,95 (Lankester: idioten Microceph!.)
Nat. Sc. VI, 79 1895 (Microceph!)
Nature vol 51 p 428 1895 28/2 (Cunningham anerkennend)
Z. f. Ethn. Urk. 1895 78-88 ([Krauss?] Virchow etc)
L'anthropologie 1895 VI, 65-69 (Pillet)
Arch. par l'Antr. 1894, 325 ([Montegazza?])
Atti Soc. som. Antr. 1895 II, 299 (Vram)
Globus Bd LXVII Nr 14 1895 5 seiten (Martin)
J. Arch. f Ethn 1895, 70
Gegenwart XLVII Nr 1 p 5 1895 (Hamann)
Ned. Kol. Centralbl. T1v1-9 (Ten Kate)
Rev. mens d l'école d'Anthr. de Paris 1895, 5, 69-72 (Manouvrier)
Bull Soc d'Anthr Paris (6) 6, 12-47 1895
Science Progress July 1895 (A Keith)
Am. J. Sc. 1895 XLIX (O Marsh)
Proc. R. Soc. Edinb. XX p i S. 420 (W Turner)
L'Anthropologie 1895 VI Nr 5 605-7 (Topinard)
Bull Soc d'Anthr Paris (6) VI, 216 1895 ([Disc.?.])
Nation 26 Oct 95 (Virchow)
Neue freie Presse Wien 19 Dec 95 (Schiff)

[AMeyer?]

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-00008-492]

Royal Zoological and Anthropological-Ethnographic Museum
Dresden, Zwinger 20 December 1895

Honoured colleague

I thank you again sincerely for giving me the opportunity to look at your interesting finds and discuss them thoroughly with you. [??Stiller??] & I put ourselves unrestrictedly at your side. We do not think that any other explanation is more justified than yours.

I would be very grateful if I would soon get the cast you have promised me. In return you can get any piece from our museum that you would need for your studies, as cast or on loan. You will get the promised photographs within a few weeks

As since your work was discussed,

[MM774C-00008-493]

[????][????][????][????][????]

which I hope you will be kind enough to [????]

Since 1877, however, some [????] have been added which I didn't find in your treatise.

You are probably talking about the find site Sondei in the Minahassa, Celebes, from which Koorders has described some (T. Aardt- gen (2) xii, 395).

Sarasins have my [????] but either [????] or even [????] prove it to me. It would give me great pleasure to hear that you were going to continue my successful research on Celebes.

[????] with cordial greetings

& sincerity

ABMeyer

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-00008-492]

Königliches Zoologisches und Anthropologisch-Ethnographisches Museum
Dresden, Zwinger 20 12 1895

Verehrter College

Ich sage Ihnen nochmals meinen allerverbindlichsten Dank dass Sie mir Gelegenheit ^{gaben} Ihre interessanten Fundstücke zu sehen + die wirkliche Angelegenheit mit Ihnen durchsprechen zu dürfen. [??Stiller??] & ich stellen uns rückhaltlos auf ihre Seite. Wir wüssten nicht welche andere Deutung mit mehr Recht ihnen gegeben werden könnte.

Sehr dankbar wäre ich wenn ich den zu letzt versprochenen Abguss bald bekommen konnte. Ich stell Ihnen dagegen jedes andere Stück des ? M im Abguss zur Verfügung und sonst, wie gesagt, alles leih??in , was Sie zu Ihren Studien brauchen sollen. Die versprochen Photographien folgen in einige Wochen.

Weil ich seits der Besprechung Ihrer

[MM774C-00008-493]

Arbeit, somit in mir unterkomme Unter + [????] ich & Abh. die ich wohlwollend auf[????] bitte Seit 1877 wird allerdings einige Stücke hinzugekommen, die Sie in [??] Abh. nicht fandt.

Sie meinten wohl die Fundstelle Sondei in den Minahassa, Celebes, wo Koorders

Einiges her beschrieb (T. Aardt- gen (2) xii, 395).

Sarasins haben meines [????] Nichts sehen oder [????] soher oder[????] es mir nachweisen. Ich würde es mit Freude begrüßen wenn ich hörte dass Sie meine erfolgreichen Forschungen auf Celebes fortsetzen sollen.

[????] mit herzliche Gruss

& aufrichtig

ABMeyer

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000004-505]

Jena, 21 December 1895

Dear Dubois!

Just after you had left, a letter arrived for you, probably from your dear wife; I have immediately sent it back so you have it in your hands. After likely many difficulties and discomforts you will now probably have returned to your dear wife and children and will enjoy after so much the comfort of your family and your own house.

I am writing you, also on behalf of our friends here and in particular on behalf of my wife to thank you again for your dear visit that gave me and my wife great pleasure and fulfilment, and all of us great scientific knowledge. And we connect with that our repeated best wishes for the well-being of you and yours, and the final and complete and happy win over all existing resistance.—

As to our conversation I formulate again the points that to me seemed necessary to assure the position of your person and the finds for the future. You surely will also discuss these extensively with Weber

[MM774C-000004-506]

and come to even better insights.

1. The government must guarantee that you alone can work on your fossils unobstructed. You are the only one to have access to the fossils. The only reason for that, without showing any mistrust to Martin, is necessary, to make you alone responsible, and it's the only way to make the work uniform and in that way successful, if nobody else has part of it or even has anything to say about it. Given your years of experience, your continuous overseeing of the excavations, your thorough zoological and anatomical training and your enormous success with *Pithecanthropus*, should convince any reasonable man that you and you alone are the man for this job.

2. After publication of your work defined should become part of the geological and paleontological collections in Leyden. But even after that you need to have unobstructed access to the finds on the pieces you worked on, whether to further scientific research on them, or to defend against possible attacks, or to compare with future finds that might turn up et cetera.

3. The publication needs to be a splendid one and the financial means necessary for that should really soon be substantiated. The government should see the honour in it to do so; either alone or in connection with private means the government should provide these. It needs to be stressed that foreign countries, in particular England, but also Germany, and probably France and America too (you will know that best) are highly interested in these finds, and from there — should the Netherlands fail in this — also means could be organised. The government should be made to understand that it will be considered an embarrassment, if they are unable to raise the money needed to enable such an important scientific publication. But I take it that many more ideas like this one of mine will be considered by Weber and other benevolent Dutchmen, as I don't know the financial situation over there and may be asking something impossible from the government. — Publication in official monographs under your name; that cannot be mixed up with for instance other stuff published by Martin.

[MM774C-000004-507 left]

except for the main publication you should also take care of getting many smaller articles, in several languages, to keep the interest abroad intact.

In all your negotiations you should never show any needless mistrust towards Martin, for that will only irritate him more and possibly also your current allies if they might think him being unrightfully discredited. Do not convey any personal matters at all, except to friends of whom you are certain, first and for all, remain objective in any official writing. That you should have the right to solely work and publish and always have unobstructed access to your finds, whether or not the director of the Leyden Museum is your best friend or your worst enemy, whether he is the noblest of man or the opposite, everybody should understand that these points are irrelevant, so the whole machinery of mistrust is not necessary.—

Obviously these advices are only as I see them, as I'm not acquainted with any particular circumstances over there. You should see them as a point of reference

[MM774C-000004-548]

for further discussions with Weber.

Write the article for the *Anatomischen Anzeiger* yourself (maybe with a title something like: 'About a lecture held in Jena' or something equivalent). At the moment I have too many other pressing matters to attend, as to be able to sufficiently dive into the *Pithecanthropus* subject to be able to reproduce everything I have learned thanks to you. But I'd be happy to correct the article afterwards to improve its German, should the time fail you, to correct it yourself. So do send it to me; you will receive my corrections a few days later, and you can then decide whether you agree or further changes are needed. It would be very good, if the article would include some images (Zincographs or woodcuts) and drawings. That will improve the readability and make it easier to memorise.

I have been to visit Haeckel today and we spoke a lot about you,

[MM774C-000004-549]

also on the subject of an honorary Doctorate. Haeckel thinks it's an obvious case and has already promised me to give it his close attention, and will warmly speak for it as soon as he is convinced that it has a chance. You need to consider that someone can only become an honorary Doctor by a unanimous vote of the faculty and that the philosophy faculty counts nineteen members, amongst which there are many philosophers et cetera. To get these all to agree will not be an easy job. Be, however, convinced that with whatever small influence I have (it is only little) I will defend your corner, as it is also in the interest of science. So success is by no means sure, but our goodwill is reliable. This message is completely in confidence; also in your letter to Haeckel you should not let it be known that you know about it. The reason I do write it to you, as I would soon need some data about your scientific career so far (start and end of your medical studies, promotion on anatomy, lectureship?, How long were you in the Dutch Indies?, Number of finds, publications so far on anatomy and palaeontology etc. etc.. So basically everything that we could use in your favour, all with the relevant dates, also your age etc. these data are first of all for me; I will then inform Haeckel depending on what he needs.

I hope all will go well, and I also hope Haeckel will remain interested. It will also to some extent depend on the letter you are going to write him of which we spoke before, to keep his spirits up. I've put into his head that he has been incredibly lucky, to be living to see that by your finds his great wish has come true, and that the pedigree of man has become clear as he had predicted, and of course he is completely aware of the impact of your work and thinks it worthy of a Dr. hon. causa. And I've subsequently told him that in particular for him and Jena it would be a matter of honour to document to the whole of the world that the scientists in Jena

[MM774C-000004-550]

were the 1st to fully acknowledge the worth of this find, and that they should not be headed off by any other university working on the age of mankind. When you are to write him in your letter that you were particularly pleased to make this discovery that has brought him so much joy, and that you feel happy and honoured, to have got to know him and to get his recognition for your work that you enjoyed the Jena atmosphere (maybe even more than in Berlin), as far as the little time you were here allowed you to get to know it, — but do phrase it all delicately (for he is, although not always expressing himself as well, in haste of publication, a sensible soul and a warm and good man who instinctively knows that what you are saying comes from the heart or is only politically motivated) —, so I do not doubt that his enthusiasm for the current course will only increase. And I also know that you will find the right tone that comes from your heart. But you also know as much as I do that such honorary doctorate will strengthen your position in the Netherlands.

And now warm greetings and all the best for you and your dear wife and two your young family the best from both of us

yours

M. Fürbringer.

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000004-505]

Jena, 21. XII. 95

Lieber Dubois!

Gleich nach deinen Abreise traf ein Brief an Dich, vermutlich von deinen lieben Frau, ein; ich habe ihn sofort zurückgesandt und ist er jedenfalls in Deiner Händen. Du bist auch nach so mancherlei Mühseligkeiten und Unbehaglichkeiten nun [?vermütlich?] wieder bei Deiner lieben Frau und deinen Kindern und genießest nach so viel der [?Quelle?] der Familie und das Behagen des eigenen Heims.

Ich schreibe Dir, um Dir auch namens der hierigen Freunde und insbesondere auch im Auftrag meiner Frau nochmals für deinen lieben Besuch zu danken, das mir und meine Frau eine grosse Freude und Genugthuung, und allen aber grossen wissenschaftlichen [?????] brachte. Und damit verbinden wir die wiederholten herzlichen Wünschen für Dich und die Deinigen weiteres Wohlergehen, für endliche vollkommene und glückliche Überwindung aller nach bestehenden [?????] und Widerstände.—

Unser Gespräch betreffend formuliere ich nochmals kurz die Punkte, die mir für die Sicherstellung deiner Person und deiner Funde und damit Deiner Zukunft nothwendig erscheinen. Du wirst die wohl genug, auch mit Weber über-

[MM774C-000004-506]

legen und damit wohl zu noch besseren Einsichten kommen.

1. Alleinige und ungehinderte Bearbeitung der von Dir gefundene Dachen durch Dich muss Dir von der Regierung garantiert werden. Dabei muß Du allein den Zutritt zu den Fossilien haben. Das allein, ohne Mißtrauen zu Martin zu zeigen; aber es ist nothwendig, das Du die alleinige Verantwortung trägst, und die Arbeit kann nur dann einheitlich werden und in Deinen Sinne erfolgen, wenn Niemand sonst sich an desselben theiligt oder gar darein zu sprechen hat. Auf Deine langjährige Erfahrungen hin, auf die stete Überwachung der Ausgrabungen, auf Deine gründliche zoologische und anatomische Ausbildung und auf Deine grossen Erfolge mit den *Pithecanthropus* Dich berufens, wirst Du jeden Anständigen überzeugen können, dass Du und nur Du die rechte Mann für die Bearbeitung bist.

2. Nach Veröffentlichung Deiner Bearbeitung werden die Stücke der Geologischen und Paleontologischen Sammlung in Leiden einverleibt. Aber auch danach muß Du stets ungehinderten Zutritt zu den von Dir gefundenen und bearbeitete Stücken haben, sei es zur weiteren wissenschaftlichen Vertiefung, sei es zur Vertheidigung gegen eventuelle Angriffe, sei es zur Vergleichung mit ferner eintreffenden ausgegrabener Stücke etc.

3. Die Veröffentlichung muß eine splendide werden und die Beschaffung der Mittel ist recht bald im Auge zu fassen. Die Regierung muss an der Ehre gepackt werden; sie allein oder sie in Verbindung mit Privaten muss die Mittel liefern. Es ist hierbei zu betonen, dass das Ausland, insbesondere England, aber auch Deutschland, wohl auch Frankreich und America (das weißt Du am besten) sich für die Funde in hohen Grade interessieren, dass von da — falls Niederland versagen solle — wohl auch die Mittel beschafft werden können. An den Regierung muss die Überzeugung beigebracht werden, dass es eine tüchtige Blamage sein dürfte, enn Sie (mit Holländ. Privaten) nicht im Stande wäre, die Herausgabe einer so bedeutende wissenschaftlichen Arbeit zu ermöglichen. Doch werden hierbei viel mehr als diese meine Ideen die Ratschläg Weber's und andere wohlwollenden Holländer von Ausschlag sein, da ich die dortige finanziellen Verhältnisse gar nicht kenne und vielleicht unmögliches von der Regierung verlange. — Veröffentlichung in officiellen Monographien unter deinen Namen; das nicht mit anderen von Martin z.b. herausgegebenen

[MM774C-000004-507 left]

Sachen vermengt werden. Ausser der Hauptveröffentlichung muß Du auch für zahlreiche kleinere Artikel in verschiedenen Sprachen sorgen, durch welche das Interesse des Auslandes immer Deine Sache erhalten bleibt.

Bei allen Unterhandlungen niemals ohne Noth Mißtrauen gegen Martin zeigen, weil er dadurch nur noch mehr gereizt wird und eventuell auch Bundgenossen als ein mit Unrecht zu [?????] Beurtheilt gewinnt. Überhaupt Persönliches nur den sicheren Freunden mittheilen, vorerst und namentlich in officiellen Verhandlungen immer nur das sachlichen Standpunkt [?????]. Daß Du Dir der Recht der alleinigen Bearbeitung und Veröffentlichung und das alle Zeit ungehinderte Benutzung Deiner Funde wahren [?????], gleichviel ob der Director der Leiden Museum Dein bester Freund oder dein schlimmsten Feind, ob es den edelste Mensch oder der Gegentheil davon ist, muß Jedermann einleuchten und wird begriffen werden, ohne dass es nöthig ist, das ganze Apparat des Mißtrauens [?ielen?] zu lassen.—

Natürlich sind das alles ganz [un?????bliche] Rathschläge, da ich mit den dortigen Verhältnissen zu wenig [?????] bin. Sie sollen nur als Ausgangspunkt

[MM774C-000004-548]

für deinen weiteren Überlegungen mit Weber dienen.

Der Artikel für den Anatomischen Anzeiger schreibe selbst (vielleicht am Titel beigefügt: Nach einen ~~vor Jena~~ in Jena gehaltene Vortrage oder ähnlichen). Ich bin in Moment zu sehr in anderen dringenden Arbeiten beschäftigt, als dass ich mich ~~auf~~ genügend in *Pithecanthropus* einleben kann und alles Dir zu Dank merken könnte. Aber gern will ich den Artikel auf besseren Deutsch durcharbeiten, falls Du nicht genug Zeit hast, ihn in diesen Zeit ganz correct fertig zu machen. Schicke ihm mir also zu; nach einige Tage erhältst Du dann meine Correctur und hast zu bestimmen, ob Du mit den [?????] einverstanden bist resp. ob einige Änderungen noch erwünscht sind. Recht gut wäre es, wenn diesen Artikel einige Abbildungen (Zincographien oder Holzschnitte) und [?????] beizugehen werden könnten. Dadurch wird alles viel lesbarer und prägt sich viel mehr ein.

Bei Haeckel war ich heute und habe viel mit ihm über dich gesprochen,

[MM774C-000004-549]

auch mit Rücksicht auf der Dr. Phil. honoris causa. Haeckel leuchtet die Sache sehr ein und er hat mir bereits zugesagt, das er sich den Fall näher überlegen und, wenn er sich von der Ausführbarkeit desselben überzeugt hat warm befürworten wird. Es ist dabei freilich zu bedenken, dass man nur durch einstimmige Votum der Facultät Ehrendoctor wird und das die phil. Facult. 19 Mitglieder zählt, darunter viele Philosophen etc. Diese Alle unter einen Heck zu bringen wird keine leichte Arbeit sein. Sei aber überzeugt und meine Wenigkeit (die freilich einen nur [?beschämten?] Einfluß hat) Deine Interessen, dass ja auch ein Interesse des Wissenschafts, mit Wärme und Eifer wahrnehmen werden. Also der Erfolg ist ganz unsicher, der gute Wille von uns aber zuverlässig. Diese Mittheilung ist eine ganz vertrauliche; auch in deinen Briefe an Haeckel darfst Du nichts davon verlauten laßen. Ich schreibe Dir aber doch davon, weil ich von Dir gern recht bald einige nähere Daten über Deine bisherige wissenschaftliche Laufbahn hätte (Anfang und Ende des medizinischen Studium, Promotion der Anatomie, auch Lector?, wie lange in Niederl. Indien?, Umfang Deiner Funde, Deine bisherigen Veröffentlichungen auf anat. und palaeontol. Gebiete etc. etc.. Kurz alles, was zu Deinen Gunsten verwerthet werden, alles mit Jahrzahl belegt, auch dein Alter etc. Deine Mittheilungen sind zunächst nur für mich bestimmt; Haeckel wird ich dann mittheilen, was in ersten Linie nützlich ist.

Hoffentlich geht alles gut, hoffentlich bleibt auch Haeckel's Interesse [?einregen?]. Mancherlei wird auch auf Deinen Brief an ihn ~~von den wir heute früh sprachen~~, ankommen, um ihm in seine gute Stimmung zu erhalten. Ich habe ihm namentlich daran gepackt, dass er einen ungeheuren Glück habe, dass er durch Deine Funde erlebe, wie ein so heißer Herzenswunsch von ihm erfüllt worden sei, das er und Alle den Stammvater des Menschen ad [?????] [?????] hätten, und er ist ja vollkommen der ungeheuren Tragweite Deiner Fund bewußt und hält ihn völlig einer Dr. hon. causa würdig. Dann aber habe ich ihm auch gesagt, daß es gerade für Ihm und Jena eine Art Ehrensache sei durch diese Verleihung aller Welt zu documentiren, dass man in Jena

[MM774C-000004-550]

zuerst Deinen Fund voll und ganz zu schätzen gewußt, dass keine andere Universität ~~als~~ derjenigen, wo es ein Menschenalter gewirkt, zuvorkommen dürfte. Wenn Du ihm also in Deinen Brief schreibst, dass er Dir eine ganz besondere Freude gewesen sei, einen Fund zu machen, an den auch er seine Freude habe, dass Du Dich beglückst und geehrt fühltest, ihm kennen gelernt ~~zu haben~~ und seine Anerkennung gefunden zu haben, dass Dir überhaupt der Geist Jena's, soweit Du in den kurzen Zeit im Stande gewesen ihm kennen zu lernen, behagt habe (vielleicht mehr als der in Berlin), — das alles natürlich in der rechten feine Weise (denn er ist, wie oft er auch in der Schnelligkeit der Veröffentlichung sich manchmal nicht glücklich ausgedrückt, eine sehr feine Seele und dazu ein warmen und guten Mensch, der instinctiv zu scheiden weiß, was aus dem Herzen kommt oder was nur Politik gesagt wird) —, so bezweifle ich nicht, dass sein Eifer für die Fragliche Sache nur zunehmen wird. Und ich weiß auch, dass Du den rechten Ton, das aus dem Herzen kommt finden wirst. Daß aber so ein Ehrendoctor Deine Position in Holland Stärken wird, weißt Du so gut wie ich.

Und nun herzliche Grüße und alles Gute für Dich, deine liebe Frau und Deine junge Familie Bestes von uns Beiden

Dein

M. Fürbringer.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000009-042]

32 Palmerston Place,
EDINBURGH

23 December 1895

My dear Dubois

very many thanks for your kind and appreciative letter: we very much enjoyed your visit to Edinburgh and I trust we may soon see you here again. Dr Munro was very sorry not to have seen you and by some mistake did not get an invitation to your lecture. I hope your visit to Berlin has been a great success.

[MM774C-000009-043]

I feel sure you are right about the *Pithecanthropus* remains. I wish I could say the same about the geological climates, but I am not proof against conviction: I cannot with a [blue star](#), pure and simple, get enough light and heat at the polls, and a newly uniform climate all over the world, which seems to be essential. I will send you a paper in a week or two.

I hope you will be able to engage to work out your collections fully and to your complete satisfaction and trust you will receive every support from the Dutch Government.

Could easily have a memorial drawn up in this country which would be signed by Turner, Munro, Cunningham and many other scientific men urging the Dutch Government to

[MM774C-000009-044]

give you every assistance for the full description of your collections and urging further that investigations should be continued in Java with the view of further discoveries in the same directions. Turner quite approves of this course should you consider that such a memorial would be of any assistance to you.

My wife joins me in the best wishes for the New Year to you and your family

Yours sincerely

John Murray

[Next](#) letter with this correspondent

[MM774C-000009-042]

32 Palmerston Place,
EDINBURGH

23 December 1895

My dear Dubois

very many thanks for your kind and appreciative letter: we very much enjoyed your visit to Edinburgh and I trust we may soon see you here again. Dr Munro was very sorry not to have seen you and by some mistake did not get an invitation to your lecture. I hope your visit to Berlin has been a great success.

[MM774C-000009-043]

I feel sure you are right about the *Pithecanthropus* remains. I wish I could say the same about the geological climates, but I am not proof against conviction: I cannot with a [blue star](#), pure and simple, get enough light and heat at the polls, and a newly uniform climate all over the world, which seems to be essential. I will send you a paper in a week or two.

I hope you will be able to engage to work out your collections fully and to your complete satisfaction and trust you will receive every support from the Dutch Government.

Could easily have a memorial drawn up in this country which would be signed by Turner, Munro, Cunningham and many other scientific men urging the Dutch Government to

[MM774C-000009-044]

give you every assistance for the full description of your collections and urging further that investigations should be continued in Java with the view of further discoveries in the same directions. Turner quite approves of this course should you consider that such a memorial would be of any assistance to you.

My wife joins me in the best wishes for the New Year to you and your family

Yours sincerely

John Murray

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000008-359]

The Hague, 24 December 1895.

K. Martin

Noble and highly learned Sir,

I have returned from the trip I mentioned in my letter of the 10th of this month and am now prepared to do what is necessary from my side to provide you with the information that the gentleman Curators of the Leyden University desire I politely request your intervention to get the support of the Chief overseer of the University buildings. After consulting this civil servant I will be able to draw up an account of the expenses to build the shed that is needed for storage and preparation of my collection and other expenses that are related to that

The officer of health

Eug Dubois

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000008-359]

's-Gravenhage, 24 December 1895.

K. Martin

WeledelHooggeleerde Heer,

Terug gekeerd van de in mijn schrijven van den 10^e dezer bedoelde reis ben ik thans bereid van mijn kant het noodige te doen om de door Heeren Curatoren der Leidsche Universiteit verlangde inlichtingen te verstrekken. ~~Het zal mij vergund~~ ik mag daartoe ~~bij deze beleefd~~ door Uwe tussenkomst den bijstand ~~te vragen~~ van den Hoofdopzichter der Universiteitsgebouwen. Na overleg met dien ambtenaar zal ik in staat zijn eene opgaaf van onkosten der voor berging en bewerking mijner collectie te bouwen loods te kunnen doen en tevens ook ~~omtrent~~ van de andere daaraan verbonden uitgaven

De officier van gezondheid

Eug Dubois

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000005-314 draft 24.12.95]

Haeckel

Highly esteemed Professor,

Now I have returned from Jena and therewith have finished my journey for *Pithecanthropus*, the impressions received on this journey gradually begin to separate and clarify. With great joy I see more and more that *Pithecanthropus* is already recognized by most researchers for what it really is, a transitional form, and that even those who resisted the most have become very weak in their attacks against it. Even from Virchow I now remember hearing the words that he could not definitely refute my views. Others in Berlin who had reported themselves as contestants before the meeting declared in view of the pieces that they had nothing to say. In England, Cunningham, although he remained firm in his belief that the skull belonged to a real human, could not find anything human about it other than its size, "*all the rest is ape-like*". As some in Berlin kept holding on to the ape-like resemblance of the skull, although they were now partly convinced that it belonged to the same individual as the thighbone and, ultimately, also that it had an upright posture as well.

[MM774C-000005-316]

Pithecanthropus will surely soon be generally recognized as a transitional form and the ancestral form of man. I don't need to say that I'm very pleased about that. But I would like to tell you how happy I also am to be able to show my thanks to some extent for the influence that you had on my whole life direction through your story of evolutionary history.

I still remember very well the deep impression that reading your book made on me for almost 20 years. I had bought a copy from an antiquarian and only afterwards saw to my great regret that your picture was missing in it. As a youth I had already been collecting paleontological objects (namely in the Petersberg near Maastricht, near where I was born) and pondered a lot about extinct intermediate forms.

Now it almost seems like a dream to me that I had the great luck not only to get to know you personally but also to have found your recognition for my work, as I was honoured by the discovery of perhaps the one find that your opponents the least expected and which you recognised as necessary, an ancestor to man, and give it a real body.

I say that I feel happy and I am doubly pleased by the joy that he who I admire as a noble fighter for science and truth, is having because of it.

I feel lucky that I got to know you and the beautiful spirit that I soon recognised in Jena

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000005-314 left draft 24.12.95]

Haeckel

Hochgeehrter Herr Professor,

Nun ich ~~auch aus Jena~~ von Jena zurück bin und damit meinen Reise ~~im Interesse~~^{der Anerkennung} für den *Pithecanthropus* als beendet betrachten kann ~~sei es mir gestattet~~ fangen die Eindrücke auf diesen Reise erhalten almählig an sich ~~zu klären und~~ zu sondern und zu klären. Mit grosse Freude ~~werde~~^{sehe} ich mir mehr und mehr bewusst, dass der *Pithecanthropus* durch ~~eine~~^{die} [???] ~~grosse~~^{die} mehrzähle der Forscher bereits für das erkannt wird was es wirklich ist ~~eine Uebergangsform~~, und das sogar diejenigen welche sich am meisten sträubten ~~schr schwach~~ in ihrer Bestreitung ~~gegen diese Annahme~~ geworden sind. ~~Sogar~~^{Selbst} von Virchow erinnere ich mir jetzt ~~deutlich~~ die Worte gehört zu haben das er ~~mich nicht~~^{meinen Ansichten} bestimmt widerlegen könne. Andere ~~gegner~~ in Berlin [????] die sich ~~vor der Sitzung~~^{für} als Bestreiter gemeldet ~~hatten~~^{angesichts der} ~~ansich vor den~~ Stücken, nichts zu sagen zu haben. In England konnte Cunningham, obwohl er ~~[?ich]~~ fest in seinem Glauben blieb, dass den Schädel ~~a~~ einem wirklichen Menschen angehört habe doch nichts menschliches an ihm finden als seine grösse, "*all the rest is ape-like*". Wie ja in Berlin einige an der Affenähnlichkeit des Schädels festhalten obwol sie jetzt ~~doch die~~ mit ~~Zusammengehörigkeit glauben~~ überzeugt sind, dass er von denselben Individuum wie das Schenkelbein [berrührt], und letztens auch noch ihren ~~einer Körper wie derjenige des~~ die aufrechte Körperhaltung bedinge.

[MM774C-000005-316]

~~Es ist ganz~~ ~~Nach~~ Der *Pithecanthropus* wird demnach sicher bald allgemein als Uebergangsform und Stammform des Menschen anerkannt werden. Dass ich mich Dessen sehr freue brauche ich wol nicht zu sagen. Ich möchte Ihnen aber sagen wie glücklich ich auch bin damit meiner ~~Teil des~~ Dank einigermassen zeigen zu können für den Einfluss den sie namentlich durch Ihre Schöpfungsgeschichte auf meine ~~ganze~~ Lebensrichtung gehabt.

Ich erinnere mich noch sehr gut die tiefen Eindrücke das die Lesung Ihres Buch mir nun fast 20 Jahre auf mich gemacht. Ich hatte ein ~~altes~~ Exemplar bei einem ~~Antiquar~~ Antiquar gekauft und sah erst nachher ~~zu meinen~~^{grossen Bedauern} Dass Darin ihr Bild fehlte. Ich ~~dachte wie herzlich es sein würde wenn einmal die~~ hatte mich schon als Jüngling mit dem Sammeln Paläontologische Gegenstände (namentlich in dem Petersberg bei Maastricht in dessen Nähe ich geboren bin) beschäftigt und grübelte zeitdem viel über erlöschen Zwischenformen. Jetzt kommt es mir fast vor wie ein Traum, dass ich das grosse Glück gehabt nicht nur Sie persönlich kennen zu lernen sondern auch Ihre Anerkennung von mein Arbeit gefunden zu haben, das mir die grosse Ehre ~~beseuert war~~^{zu Teil} geworden ist durch einen ~~Fund~~^{wirkliche} Fund ~~eine~~ Ihren vielleicht den am wenigstens von dem Gegnern erwartete, ~~ihn~~ die von Ihnen als notwendig erkannten stamform des Menschen einen wirklichen Körper zu geben.

Ich sage dass ich mich dadurch beglückt ^[????] fühle und ich freue mich Doppelt durch die Freude, die auch die ~~daran habe~~ der ich ~~als~~^{ein guter mensch} und edler Kämpfer für Wissenschaft und Wahrheit bewundere, daran habe.

Ich fühle^{em} mich glücklich Sie ~~kenn und ihre~~ kennen gelernt zu haben und den schönen Geist den ich bald in Jena erkannt habe

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000005-325]

24 December 1895

Highly esteemed Professor,

Now I have returned from Jena and therewith have finished my journey for *Pithecanthropus*, the impressions received on this journey gradually begin to separate and clarify. With great joy I see more and more that *Pithecanthropus* is already recognized by most researchers for what it really is, a transitional form, and that even those who resisted the most have become very weak in their attacks against it. Even from Virchow I now remember hearing the words that he could not definitely refute my views. Others

[MM774C-000005-326]

in Berlin who had reported themselves as contestants before the meeting declared in view of the pieces that they had nothing to say. In England, Cunningham, although he remained firm in his belief that the skull belonged to a real human, could not find anything human about it other than its size, "*all the rest is ape-like*". As some in Berlin kept holding on to the ape-like resemblance of the skull, although they were now partly convinced that it belonged to the same individual as the thighbone and, ultimately, also that it had an upright posture as well.

I think it can be assumed certain that Pithecanthropus will soon be generally recognized as a transitional form and the ancestral form of man. I don't need to say that I'm very pleased about that. But I would like to tell you how happy I also am to be able to show my thanks to some extent for the influence that you had on my whole life direction through your story of evolutionary history.

I still remember very well the deep impression that reading your book made on me for almost 20 years. I had bought a copy from an antiquarian (and I still have it in my possession) and only afterwards saw to my great regret that your picture was missing in it. As a youth I had already been collecting paleontological objects (namely in the Petersberg near Maastricht, near where I was born) and pondered a lot about extinct intermediate forms.

Now it almost seems like a dream to me that I had the great luck not only to get to know you personally but

[MM774C-000005-325]

also to have found your recognition for my work, as I was honoured by a paleontological discovery of perhaps the one find that your opponents the least expected and which you recognised as necessary, an ancestor to man, and give it a real body.

I say that I feel happy and I am doubly pleased by the joy that he who I admire as a noble fighter for science and truth, is having because of it.

I feel lucky that I got to know you and the beautiful spirit that you have created around you in Jena

With great admiration and deep honour I am yours truly

Eug Dubois

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000005-325]

24. XII. 95

Hochgeehrter Herr Professor.

Nun ich von Jena zurück bin und damit meinen Reise für den *Pithecanthropus* als abgeschlossen betrachten kann fangen die Eindrücke auf diesen Reise erhalten allmählich an sich zu sondern und zu klären. Mit grosse Freude ^{sehe} ich, dass der Pithecanthropus durch die Mehrzahl der Forscher bereits für das erkannt wird was er wirklich ist, eine Uebergangsform, und dass sogar diejenigen welche sich am meisten sträubten sehr schwach in ihrer Bestreitung geworden sind. Sogar von Virchow erinnere ich mir jetzt die Worte gehört zu haben das er meinen Ansichten nicht bestimmt wiederlegen könnte. Einige

[MM774C-000005-326]

die sich vor der Sitzung in Berlin als Bestreiter gemeldet hatten, erklärten angesichts der Stücken, nichts zu sagen zu haben. In England konnte Cunningham, obwohl er fest in seinem Glaube blieb, dass den Schädel einem wirklichen Menschen angehört habe doch nichts menschliches an ihm finden als seine Grösse, "*all the rest is ape-like*". Wie ja in Berlin einige an der Affen-Diagnose des Schädels festhalten obwol sie jetzt überzeugt sind, dass er von demselben Individuum wie das Schenkelbein [berührt], und letzters auch noch ihrem Sinne die aufrechte Körperhaltung bedinge!

Ich glaube man kann als sicher annehmen, der Pithecanthropus bald allgemein als Uebergangsform und Stammform des Menschen anerkannt wird. Dass ich mich Dessen sehr freue brauche ich wol nicht zu sagen. Ich möchte Ihnen aber sagen wie glücklich ich auch bin damit einigermaßen meinen Dank zollen zu können für den Einfluss, den Sie, namentlich durch Ihre "Schöpfungsgeschichte" auf meine ganze Lebensrichtung ausgeübt haben.

Ich erinnere mich noch sehr gut des tiefen Eindruckes den die Lesung Ihres Buches vor nun fast 20 Jahren auf mich gemacht. Es war ein bei einem Antiquar gekauftes Exemplar (das ich noch jetzt besitze) und sah erst nachher zu meinen grossen Bedauern dass darin Ihr Bild fehlte. Ich hatte mich schon als Jüngling mit dem Sammeln Paläontologische Gegenstände (namentlich in dem Petersberg bei Maastricht in dessen Nähe ich geboren bin) beschäftigt und [???] seitdem viel über erlöschten Zwischenformen. — Jetzt kommt es mir fast wie ein Traum vor, dass ich das grosse Glück gehabt, nicht nur Sie persönlich kennen zu lernen sondern

[MM774C-000005-325]

auch Ihre Anerkennung von mein Arbeit gefunden zu haben, das mir die grosse Ehre zu Teil geworden, durch einen palaeontologischen Fund —vielleicht den am wenigsten von dem Gegnern erwartete, die von Ihnen als notwendig erkannten Stammform des Menschen einen wirklichen Körper gegeben zu haben.

Ich sage dass ich mich dadurch beglückt und beehrt fühle und ich freue mich Doppelt durch die Freude, die auch die Sie den ich als edler Kämpfer für Wissenschaft und Wahrheit bewundere, davon habe.

Ich bin beglückt und beehrt Sie kennen gelernt zu haben und den schönen Geist den Sie in Jena um sich geschaffen haben.

Mit vorzüglicher Hochachtung und und tiefer Ehrenbieting bin ich Ihr ergebenster

Eug Dubois

[Click here to return to the content page](#)

[letter copied from Senckenburg_02]

Haag, 24 December 1895

Lieber Fürbringer,

After I could take some rest on Sunday by writing about 12 letters, I was in Amsterdam all day yesterday, where I talked to Weber and Molengraaff about Martin's affair. That's why I can only write to you today. But that would have happened anyway because you wrote on the day of my departure. I received your letter and the one of my wife that you sent back with thanks. I say to you and your dear wife, also on the half of my wife, thank you from the bottom of my heart for the joy that it gave me to spend a day with you. Since then I am really much happier because of it as the dark clouds have disappeared between me and you, of which I always had a good and beautiful picture in my heart. I and my wife are happy that you are better off than in Amsterdam, and we both wholeheartedly wish you all possible happiness in this life.

Will you also thank your friends in Jena on behalf of me for the sympathy shown to me and my Pithecanthropus. For my part, I cannot fail to say again (what I already told you before) that I seldom in my life met such a sympathetic group of men, of which I have such a high opinion. I have valued Semon, Walther and Kükenthal for a long time from their work, I then had the pleasure to see Semon in Leiden, but now I have got to know them and other Jenensians better - and I repeat, I consider myself lucky, like I consider it lucky to have met Murray in Edinburgh. The fact that I even luckier to see Haeckel and to have experienced such a friendly approach from him I will not forget for the rest of my life, like it happened yesterday. About 20 years ago I first read his "evolutionary history" and that did not have an insignificant influence on the whole direction of my life. I have also always venerated him, especially as a courageous fighter for the truth and believe what he has done for that will have meaning as long as humanity will exist. But I will thank him myself. You don't need to tell him this on my behalf.

Meanwhile it some adhesion appeared of several anatomists, e.g. Bardeleben, as editor of the *Anatomische Anzeiger* as well as Dames who wants to show them [the bones] in his yearbook, so that it becomes clear to a large circle of experts that I am no longer alone with my *Pithecanthropus* that the matter can no longer be considered as entirely subjective. To make sure that the facts are correctly presented, I would like to send a note to Bardeleben, which I imagine he then would want to work into a small essay, for which he could state, if he wants to that I gave a short summary.

If he and if you agree, just write it to me and I will send the note. It is only because I am concerned about this matter which I would soon like to be recognized for what it is. But it will help a lot when I am seen to be having support.

Thank you very much for your comments regarding the honorary Doctorate. It really touched me how you dealt with the matter. I know you enough to know that you would feel you had to do it and I therefore I would not have asked you if I had not been convinced as you were that such a honorary Doctorate would strengthen my position here very much and thus make my work easier and thereby improve the quality. I will yet write Haeckel today. Even without your advice, I would have written him something, because, as you stated that really corresponds with my feelings.

For now I sent you cordial greetings, also from my wife, who is very grateful to you and your wife for your kindness. Together with your beloveds we wish you a very happy and joyful Christmas.

Yours

Eug Dubois

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[letter copied from Senckenburg_02]

Haag, 24.XII. 95.

Lieber Fürbringer,

Nachdem ich mir Sonntag mit dem schreiben von etwa 12 Briefe habe ausruhen (?) können war ich gestern den ganzen Tag in Amsterdam, wo ich Weber und Molengraaff über die Martin sche Angelegenheit sprach. Darum kann ich dir erst heute schreiben. Der würden mir aber auch sonst zuvorgekommen sein, weil du schon am Tage meiner Abreise geschrieben hast. Ich erhielt deinen Brief und den zurückgeschickten meiner Frau mit besten Dank. Ich sage Dir und Deinen lieben Frau, auch namens meine Frau, von ganzen Herzen Dank für die Freude die es mir gegeben einen Tag mit Euch durch zu bringen. Ich bin seitdem wirklich viel glücklicher dadurch dann nur die trübe Wolke, die zwischen mir und dir von dem ich doch immer ein guten und schönen Bild im Herzen trug [???] weg ist. Es freut mich und meiner Frau dass es Euch auch besser geht als in Amsterdam, und wir beiden wünschen Euch voll und ganz alle mögliche Glück in diesen Leben.

Will dann auch deinen Freunde in Jena namens mir danken für die mir und meinen Pithecanthropus geschenkten Sympathie. Meinerseits kann ich nicht unterlassen nochmals zu erklären (wie ich dir schon gesagt habe) selten in mein leben eine mir so sympathischen Gruppe von Männern, und die ich so hoch schätze gesehen zu haben. Semon, Walther und Kükenthal schätze ich schon seit langer Zeit nach Ihren Arbeiten, Semon hatte ich dann die Freude in Leiden zu sehen, jetzt aber habe ich sie und andere Jenenser näher kennen gelernt — und ich wiederhole, ich betrachte es als ein Glück, wie ich es als ein Glück betrachte Murray in Edinburgh kennen gelernt zu haben. Dass es mir aber noch bescheert war Haeckel zu sehen und von ihm ein so freundliches Entgegenkommen erfahren zu haben wird mir mein Leben lang, wie gestern, unvergesslich sein. Vor etwa 20 Jahren las ich zuerst seine "Schöpfungsgeschichte" und sie hat einen nicht geringen Einfluss auf meine ganze Lebensrichtung gehabt. Ich habe Ihm auch immer, namentlich als mutige Kämpfer für die Wahrheit verehrt und glaube, was er dafür gethan hat wird Bedeutung haben solange die Menschheit existieren wird. Aber ich werde ihm selbst danken. Ihm brauchst du dies nicht für mich zu sagen.

Mitgleich erschien war Adhäsion eine ^{von mehreren} Anatomen, z.b. Bardeleben, als Herausgeber des A.A. , wie auch Dames in seinen Jahrbuch sie zeigen will, damit es für einen grossen Kreis von Sachverständigen klar wird, dass ich mit meinem Pithecanthropus nicht mehr allein stehe, dass die Sache also nicht mehr als ganz subjectiv aufzu fassen ist. Der richtigen Wiedergabe der Tatsachen wegen möchte ich gern dazu [?an] Bardeleben eine Notiz schicken, die ich mir dann vorstelle dass er zu einem kleinen Aufsatz bearbeiten wollte, wenn er will unter Angabe, dass ich dazu eine kurze Zusammenstellung gab.

Ist er und bist Du damit einverstanden, so schreib es mir nur, dann werde ich die Notiz schicken. Es ist mir dabei ganz nur um die Sache zu thun, die ich bald als was sie ist, anerkannt wünschte. Dazu aber wird es sehr viel beitragen wenn man sieht dass sie Anhang hat.

Sehr herzlich Dank ich Dir für deine Bemerkungen für den D.H.C.

Es hat mich wirklich gerührt wie du Dich der Sache annimmst. Ich kannte dich genug um zu wissen, dass du es thun müsst und würde es dir darum nicht gefragt haben, wenn ich nicht mit dir überzeugt wäre, dass ein solcher D.H.C. meine Position hier sehr stärken und damit meine Arbeit erleichtern und eine bessere möglich machen würde.

Haeckel schreibe ich heute noch. Ich würde ihm, ohne Deine Ratschläge etwas geschrieben haben, wie Du anbietst, weil das wirklich meinen Gefühl entspricht.

Für heute herzliche Grüsse, auch von meinen Frau, die dir und Deinen Frau sehr Dankbar für Eure Güte ist. Mit den Deinigen wünschen wir euch recht glückliches und fröhliches Weinachtsfeier.

Dein

Eug Dubois

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000004-507]

Jena, 27.XII.95.

Dear Dubois!

Thank you for the kind letter that I've just received. I read it with great pleasure, as did my wife, and with her I thank you very much for its warm content; I think that we no longer need to fear that misunderstandings will damage our current agreement.

Quite urgent work now prevents a detailed answer; But you can be convinced that your interests and those of your case will still be looked after by us. So for now just a few words about the publication in the *Anatomische Anzeiger*.

I can only urgently advise you to write this publication yourself, possibly with an introduction that you do so at the request of various anatomists, etc. I can well empathize with you that it is not pleasant to stand up for the same cause over and over again, here and there and everywhere, and what

[MM774C-000004-508]

would it look like if a suitable other person is to write something sensible instead of you.

Such a person, however, cannot be found, and in particular Bardeleben (between us) would be a disaster. It is just the wonderful weighing and comparative treatment of your experiments and diagnoses that are the gripping power of your work; but only you can do it right. Everyone else will botch it and you will be annoyed by it. Perhaps I could follow your style the best; but even if I had enough time and concentration to put to your cause now, I would still not want to write such an article, where you are there. Bardeleben, however, is by no means capable of doing this, and has far too little reputation as an anatomist and morphologist in true morphological circles. I can therefore only advise: Do the thing yourself, short and to the point: You will not regret it.

As this essay will be widely read it will certainly be followed up by many papers, et cetera. I will be happily at your disposal for stylistic improvements, but I can do nothing more than that.

Hopefully you, your dear wife and children are doing really well. I wish you together with my wife very warm wishes for the New Year.

My bird work will be sent to you tomorrow (probably express freight). It wasn't possible before.

Cordial greetings from house to house

yours

M. Fürbringer

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000004-507]

Jena, 27.XII.95.

Lieber Dubois!

Herzlichen Dank für Deinen lieben Brief, den ich vorhin erhielt. Ich habe ihn mit großer Freude gelesen, wie auch meine Frau, und sag Dir mit ihr für seinen warmen Inhalt recht viel Dank; ich denke daß unser jetzige Einverständnis keinen Missverständnisse mehr zu fürchten hat.

Ganz dringende Arbeiten verhindern jetzt eine ausführliche Beantwortung; Du kannst aber überzeugt sein, dass Deines und Deines Sache Interessen nach wie vor von uns wahrgenommen werden. Heute nur ein paar Worte betreffend die Veröffentlichung im *Anat. Anzeiger*.

Ich kann Dir nur dringend anrathen, diese Veröffentlichung selbst zu schreiben, eventuell mit eine Einleitung, dass das auf Wunsche verschiedene Anatomen etc. geschehe. Ich kann Dir ganz gut nachfühlen, dass es Dir nicht angenehm ist, für dieselbe Sache immer wieder, bald da bald dort selbst einzutreten, und fürs

[MM774C-000004-508]

es auch an sich schäue, wenn ein geeignete Anderen einen Bericht, das Hand und Fuß hat, anstatt Deinen schriebe. Ein Solcher ist aber nicht zu finden, und mit Bardeleben gar (unter uns) bist Du ganz verkauft. Gerade ist der wundervoll abwägenden und vergleichenden Behandlung Deiner [?Experimente und Diagnosen lag die uns Alle packende Kraft Deiner vortragen; das aber kannst nur Du recht machen. Jeder Andere verpfuscht es und Du hast Ärger daran. Ich bin Dir vielleicht mit am besten gefolgt; aber selbst wenn ich jetzt genug Zeit und Concentration für Deine Sache hätte, so möchte ich doch einen solchen Artikel nicht schreiben, wo Du da bist. Bardeleben ist aber dazu ganz und gar nicht im Stande, hat zudem auch als Anatom und Morpholog in wirklich morphologischen Kreisen viel zu wenig Ansehen. Ich kann daher nur rathen: Mach die Sache selber, kurz und bündig: Du wirst es nicht bereuen.

An diesen, viel gelesen werdenden Aufsatz werden dann gewiß viele Referate etc. anknüpfen. Zu stilistischen Besserungen bin ich gerne bereit, mehr kann ich nicht thun und fertig bringen.

Hoffentlich geht es recht gut bei Dir, Deiner lieben Frau und deinen Kindern. Ich ~~wünsche~~ send Euch mit meiner Frau recht herzliche Wünsche zu Neujahr.

Meine Vogelarbeit geht morgen (wahrscheinlich Eilfracht) an Dich ab. Früher war es nicht möglich.

Herzliche Grüsse von Haus zu Haus

Dein

M. Fürbringer

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000009-073]

NATURE Publishing Office:

Bedford Street, Strand, London.

27 December 1895

THE EDITOR OF NATURE PRESENTS HIS COMPLIMENTS to Dr Eug Dubois

I beg to say that it is quite impossible to make the changes indicated upon the accompanying diagram. The diagram is printed from a block which the Editor had made from Dr Dubois's drawing, & if the Editor has to cancel the block, he must ask Dr Dubois to pay for it.

Should Dr Dubois wish, under the circumstances, to cancel the block, & desire to institute another diagram for the one in the proof, the Editor will be glad if he will draw it clearly on white paper so that it can be photographically reproduced.

This is the only letter with this correspondent

1369

— Send from Great Britain —

[MM774C-000009-073]

NATURE Publishing Office:

Bedford Street, Strand, London.

27 Dec/95

The Editor of Nature presents his compliments to Dr Eug Dubois

I beg to say that it is quite impossible to make the changes indicated upon the accompanying diagram. The diagram is printed from a block which the Editor had made from Dr Dubois's drawing, & if the Editor has to cancel the block, he must ask Dr Dubois to pay for it.

Should Dr Dubois wish, under the circumstances, to cancel the block, & desire to institute another diagram for the one in the proof, the Editor will be glad if he will draw it clearly on white paper so that it can be photographically reproduced.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000004-422]

28 December 1895

British Museum (natural history),
Cromwell Road, London: S.W.

Dear Dr Dubois

I received this morning the cast of your *Pithecanthropus erectus*, a most valuable acquisition for the museum.

With very many thanks for your [??puidings??] In sending it, which will be more formally acknowledged after it has been reported

[MM774C-000004-423]

to the [?misters??]

[?????]

yours most faithfully
W.H. Flower

This is the last letter with this correspondent

Previous letter with this correspondent

[MM774C-000004-422]

Dec 28th 1895

British Museum (natural history),
Cromwell Road, London: S.W.

Dear Dr Dubois

I received this morning the cast of your *Pithecanthropus erectus*, a most valuable acquisition for the museum.

With very many thanks for your [??puidings??] In sending it, which will be more formally acknowledged after it has been reported

[MM774C-000004-423]

to the [?misters??]

[?????]

yours most faithfully
W.H. Flower

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000005-307]

28 December 1895
Inisfail, Hills Road, Camebridge

My dear Dr Dubois,

I should long ago have acknowledged the receipt of your kind letter, now I am at home I can do so at my ease.

It was at Professor Cunningham's urgent request that I sent the notice of our meeting to "Nature" and he supervised it, before it was printed of. It certainly is not my intention to enter into a journalistic correspondence as this is rarely a profitable way of arriving at the truth.

[MM774C-000005-308]

However – the report in "Nature" so interested Prof. Kollmann of Basel that he went off directly to Berlin to see you and your specimens. It happens that his daughter is just now living with us here and she sent on the notice to her father.

You are taking so much pains to learn the opinions of all the anatomist that you will be able to thrash out the question very thoroughly. This is certainly the right way to work.

I hope it will not be long before we meet again — and when we do we will speak of other matters then *Pithecanthropus* — for I am sure we can learn many things from oneanother that will interest us — and living man are interesting as well as fossil ones.

Wishing you a happy and prosperous New Year –

Believe me to be,

Yours faithfully,

Alfred C. Haddon

[This is the only letter with this correspondent](#)

1371

— Send from Great Britain —

[MM774C-000005-307]

Dec. 28, 1895
Inisfail, Hills Road, Camebridge

My dear Dr Dubois,

I should long ago have acknowledged the receipt of your kind letter, now I am at home I can do so at my ease.

It was at Professor Cunningham's urgent request that I sent the notice of our meeting to "Nature" and he supervised it, before it was printed of. It certainly is not my intention to enter into a journalistic correspondence as this is rarely a profitable way of arriving at the truth.

[MM774C-000005-308]

However – the report in "Nature" so interested Prof. Kollmann of Basel that he went off directly to Berlin to see you and your specimens. It happens that his daughter us just now living with as here and she sent on the notice to her father.

You are taking so much pains to learn the opinions of all the anatomist that you will be able to thrash out the question very thoroughly. This is certainly the right way to work.

I hope it will not be long before we meet again — and when we do we will speak of other matters then *Pithecanthropus* — for I am sure we can learn many things from oneanother that will interest us — and living man are interesting as well as fossil once.

Wishing you a happy and prosperous New Year –

Believe me to be,

Yours faithfully,

Alfred C. Haddon

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000008-360]

State Geological-Mineralogical Museum.
Number 49.
Subject:
storing and processing a collection

December 1895.

Complying with your wish, expressed in your letter of 27 December last I have written to the Chief overseer of the State buildings in Leyden (Mr K. De Boer) to assist you, as soon as you have contacted him. I therefore request you to have further meetings with this civil servant.

I would be pleased to later receive from you a report that I can send to the Curators unchanged by me, in which all the costs necessary for the processing are stated. I cannot pay you anything anymore from the museum subsidies, other than the rent of the building on Vreewijk, and the costs for the transfer from Amsterdam to Leyden of that part of your collection, which at the moment is still stored at the Colonial Establishment; for already the Museum subsidies are overburdened

To
the noble and very learned Sir
D^r. Eug. Dubois
at The Hague

[MM774C-000008-361]

with expenses for your collection [Footnote by Martin: So far the expenses amount to f 308,55 and the rent for the building at Vreewijk still adds up]. I also can't give you any labourer at your disposal, as we still have years of work to organise and process our older collections, and the only condition under which I can offer you a place to work in the museum is that you do not claim any support from the civil servants, employed by the museum. I do, however, offer you the opportunity to use the student workspace which after closer consideration is more suitable for your cause than the library room and is only taken up for a few hours each week by the students, which will make it easy for you to arrange your affairs afterwards. I will do what I can to have you there properly installed.

I'm writing this all to you, so you will have the opportunity to take this all into account when you are making up your application for your expenses, which will avoid later disappointments. For the same reasons I'm advising you, to split your expenses in those that are for single use now and the yearly expenses and you should in particular mention how many years of yearly subsidy you require. Because the Minister apparently wants to be informed as complete as possible, I fear that the yearly allowance will at 1st only be allowed for a limited amount of time and should you want extension of that later, this would lead to great difficulties. If I were in your shoes, I would apply for a much longer time than the duration of your leave, and meanwhile already taken steps to have this leave extended by the Ministry of Colonies, as in my opinion it is impossible to finish up within that time, and that you only want to write a preliminary report.

Should your application be granted by the gentleman Curators and by his Excellency the Minister of Internal Affairs, then it is obvious that I will be pleased to be responsible for overseeing the shed being built next to the Museum, as being my duty as civil servant. But all that is necessary for you to be able to write that report is of no concern to me, neither as University Professor, nor as Director of the Geological Museum, the less so, because you did not even want to accept my proposal, to publish your results in the Journal of the Museum. The publication of your report is a private matter between you and the Ministry of Colonies. I shall therefore propose to the gentlemen Curators to have the funding that is exclusively intended for your report, be awarded to you personally, in particular with regard to the fact that you have recently pointed out to me, in words that could not have been misunderstood that you were not sure whether you could put trust in me.

I think that the agreement I propose now has a favourable chance of receiving your approval and hope you will acknowledge that this writing is objective and in your best interest.

Professor Director,

K. Martin.

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000008-360]

s Rijks Geologisch-Mineralogisch Museum.
No. 49.
Onderwerp:
Berging en bewerking eener collectie
LEIDEN, DEN 30sten December 1895.

Ter voldoening aan Uwe wensch, uitgedrukt in Uw schrijven van 27 Dec. j.l. heb ik aan den Hoofdopzichter van de Rijksgebouwen te Leiden (den Heer K. De Boer Hz.) geschreven, om U behulpzaam te willen zijn, zoodra U zich tot hem zal hebben gewend. Ik verzoek dus de verdere besprekingen direct met dezen ambtenaar te willen houden.

Gaarne ontving ik later van U een rapport, dat onveranderd door mij aan Curatoren kan worden doorgezonden, en waarin alle voor Uwe bewerking benodigde onkosten worden opgenomen. Uit de subsidie voor het Museum kan ik voor U niets meer betalen, dan de huur van het gebouw op Vreewijk en de kosten, verbonden aan de overbrenging van Amsterdam naar Leiden van dat gedeelte Uwe verzameling, wat op 't oogenblik nog in het Koloniaal Etablissement is geborgen; want reeds nu is het subsidie van het Museum meer dan wenschelijk belast geworden met uitgaven

Aan
den Weledelzeergel. Heer
D^r. Eug. Dubois
te 's Gravenhage

[MM774C-000008-361]

uitgaven voor Uwe verzameling [Footnote by Martin: Tot nu toe bedragen die uitgaven f 308,55 en de huur van het gebouw op Vreewijk loopt door]. Evenmin kan ik U eenige werkkraft ter beschikking geven, omdat wij nog voor jaren met het ordenen en bewerken onzer oudere collectiën te doen hebben, en de eenige voorwaarde, waaronder ik U eene werkplaats in het museum kan aanbieden is die, dat U geen aanspraak maakt op de hulp der ambtenaren, aan die Inrichting verbonden. Daarentegen bied ik U de gelegenheid aan, om van het studenten-werkvertrek gebruik te maken, hetgeen bij nader overleg voor Uw doel geschikter blijkt dan de bibliotheekskamer en slechts op enkele uren in de week door studenten in gebruik wordt genomen, zoodat U Uw eigen bezigheden daarna gemakkelijk zal kunnen regelen. Ik zal er zoo veel mogelijk toe bijdragen, om U aldaar goed te installeren.

Ik schrijf U dit alles, omdat U in de gelegenheid te stellen, bij de berekening der onkosten hierop te kunnen letten, zoodat U voor latere teleurstellingen bewaard blijft. Om gelijke redenen stel ik U voor, de onkosten te splitsen in kosten, voor eenmaal te maken en jaarlijkse uitgaven, en hierbij vooral ook op te geven, hoeveel jaren U de jaarlijkse subsidie verlangt. Want de Minister wenscht blijkbaar zal volledig mogelijk ingelicht te worden, en ik vrees dat zoo de jaarlijksche toelage eerst voor een bepaalden tijd wordt toegestaan en later verlenging daarvan gevraagd, dit tot zeer groote moeilijkheden aanleiding zal geven. Wanneer ik in Uwe plaats was, zou ik op veel langer tijd voor de bewerking rekenen, als Uw verlof duurt, en zou ik zelf gelijktijdig hiermede bij het Ministerie van Koloniën stappen doen om dit verlof te willen verlengen, want volgens mijne overtuiging kan U in den thans voor de bewerking bepaalde tijd gansch onmogelijk klaar komen, tenzij U slechts een voorloopig rapport wil schrijven.

Mocht Uwe aanvraag door Heren Curatoren en door Z. Exc. den Minister van B.Z. worden goedgekeurd, dan spreekt het vanzelf, dat ik mij gaarne met het toezicht op het bouwen van de loods naast het Museum zal belasten, als behoorende tot mijnen ambtsplicht. Al hetgeen verder voor het uitbrengen van Uw rapport noodig is, gaat mij echter noch als hoogleraar, noch als directeur van het Geologisch Museum aan, te minder, omdat U niet eens mijn voorstel heeft willen aannemen, om Uwe uitkomsten in het Tijdschrift van het Museum te publiceren. Het uitbrengen van Uw rapport is eene particuliere zaak tusschen U en het Ministerie van Koloniën. Ik zal daarom aan Heeren Curatoren voorstellen, om de gelden, die uitsluitend voor het schrijven van bedoeld rapport noodig zijn, U persoonlijk ter beschikking te geven, en dit met het oog daarop, dat U mij onlangs op eene wijze, die aan duidelijkheid niet te wenschen overliet, heeft te kennen gegeven dat U niet wist, of U mij wel mocht vertrouwen.

Ik meen dan ook, dat de thans door mij voorgestelde regeling wel het eerst kans heeft, Uwe goedkeuring weg te dragen en hoop, dat U erkennen zal, dat dit schrijven zoo objectief mogelijk Uwe belangen behartigt.

De Hoogleraar Directeur,
K. Martin.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000008-494]

Royal Zoological and Anthropological-Ethnographic Museum
Dresden, Zwinger 30 December 1895

Highly esteemed colleague

I thank you very much for your kind letter of the 27th & and no less for the cast that I received today. Our museum will sincerely treasure this gift & and you have done me an extraordinary pleasure with it!

For your further evidential argumentation it might be advisable — if you will forgive me for being so bold as to suggest this — to invalidate as much as is possible, the doubt on the pieces belonging together. Firstly many examples from palaeontology can be brought forward of finds that were located far apart that yet belong together and secondly by scrutinising

[MM774C-000008-495]

the alternative hypotheses which to me seem even more daring, as then there are three things to be explained:

1) a fossil human from the Tertiary, as many consider the Femur to be human, which in itself would be an epochal discovery

2) a giant-Hylobates — as many consider the skullcap to be from a Hylobates — which is saying as much as that it is a "Zwischenglied", because a giant-Hylobates would just be another of the many missing links which we are looking for. It would in any case be an epochal peculiar discovery. Maybe you could already prove by doing calculations on the gigantism of Hylobates that its nonexistence is more likely.

3) teeth of an unknown tertiary ape — as many considered the teeth to be from an ape.

So when someone does not want to accept *Pithecanthropus erectus* he will necessarily have to accept more daring hypotheses than you are by acknowledging that the finds belong together.

You will receive the photographs of the pathologically affected arm bones of gorilla and orang-utans within a few days. The pictures have been made.

What I told you about a new monkey from Celebes was premature. It's a *Macacac maurus*, but its find site is correct: Celebes [?????][????] Piling (NO) [?????]

Hoernes' paper I have received back in the best condition.

The find site Sondei in the Minahassa surely needs to be systematically examined and you are the man to do it. Do consider that the climate there is lovely and you will not be living in a jungle. There may be laurels there for the picking. I will ask the Sarasins with whom I am in constant correspondence.

What did you think of Fürbringer? And what

[MM774C-000008-496]

did he & Haeckel say to your finds? Did you give a lecture?

After I thank you once again sincerely for the valuable gift you have donated to the Museum and after passing on best wishes from [??Stiller??] I remain with friendly wishes for the New Year

mit freundlichen Neujahrswünschen

yours truly

ABMeyer

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000008-494]

Königliches Zoologisches und Anthropologisch-Ethnographisches Museum
Dresden, Zwinger 30 12 1895

Hochgeehrter Herr College

Ich danke sehr für Ihr freundliches Schreiben vom 27. & nicht minder für den heute erhaltenen [?????] Abguss. Dieses Geschenk wird unser Museum [?????] in Ehren halten & Sie mir eine ausserordentliche Freude damit gemacht!

Bei Ihrer weiteren Beweisführung würde es sich vielleicht empfehlen — [?????] mir diese mussmaasslichen Bemerkungen [?????] verzeihen wollen — soweit es geht besonders Jene zu entkräften, die an der Zusammengehörlichkeit der Stücke zweifeln. Erstlich könnte manches durch [Stäufung?] parallelen Beispiele palaeontologischen Funde die weit auseinander lagen aber doch zusammen gehören & zweitens dadurch dass man die

[MM774C-000008-495]

gewagtere Hypothese der dichtzusammengehörigkeit in helles Licht setzt, die scheint mir gewagter, da man 3 neue Dinge [?????]:

1) den fossilen Menschen a.d. Tertiär, denn viele halten das Femur für menschlich, was an sich eine epochemachende Entdeckung wäre

2) einen Riesen-Hylobates — denn viele halten das Schädeldach für einen Hylobates — was gerade so viel sagte wie ein "Zwischenglied", denn ein Riesen-Hylobates wäre eben eine der vielen missing links die man sucht. Es wäre ebenfalls eine epochemachenden merkwürdige Entdeckung. Vielleicht können Sie wenn Sie die Riesigkeit der Hylobates rechnermässig nachweisen schon seine Nichtexistenz glaubhaft machen.

3) Zähne eines unbekanntem tertiären Affen — da viele die Zähne für Affenzähne halten.

Wenn also Jemand den P.e. nicht acceptieren will so ist er m. A. n. gezwungen viel gewagtere Hypothesen zu machen als Sie es thun indem Sie die Zusammengehörigkeit der Funde anerkennen.

Die Photographien der pathologisch afficirten Armknochen eines Gorilla & Orang utans erhalten Sie in einigen Tagen. Die Aufnahmen sind gemacht.

Was ich Ihnen von einem neuen Affen von Celebes sagte war voreilig. Es ist *Macacac maurus*, allerdings ist die Fundstelle: Celebes [?????][gegen????] Piling (NO) [?????]

Hoernes' schrift erhielt ich in besten Zustande zurück.

Die Fundstelle Sondei in den Minahassa sollte gewiss systematisch erforscht werden Sie sind der Mann dazu. Denken Sie dass das Klima dort herrlich ist & dass Sie nicht in einen Wildnisse leben. Vielleicht sind da Lorbeeren zu pflücken. Ich werde Sarasins mit denen ich in steter Correspondenz stehe befragen.

Wie fanden Sie Fürbringer? Und was

[MM774C-000008-496]

sagte er & Häckel zu Ihren Funden? Hielten Sie einen Vortrag?

Indem ich Ihnen nochmals den herzlichsten Dank für dem Museum gespendeten werthvolle Geschenk sage & besten Grüssen von [??Stiller??] ausrichte verbleibe ich

mit freundlichen Neujahrswünschen

Ihr ergeben

ABMeyer

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000008-529]

Amsterdam 30 December 1895

Dear Mr Dubois,

I also have fond memories of your visit here and I would have liked to have exchanged many more thoughts about your theory of the climates in the past, which has my full sympathy and I would also be pleased if you and your theory would befall a well-deserved praise in Edinburgh.

Astronomically en physically there is more to say for a warmer white sun than the larger sun of Murray and I am quite certain that a stronger circulation in the atmosphere and the hydrosphere can be a strong

[MM774C-000008-530]

factor to the origin of an equal climate over the whole earth. I will have a talk with Julius about the question, about the amount of warmth and heat that the poles would be counting on when the warmth would be twice or thrice as much. With regard to botanical aspects of the question it would be best to speak with de Vries. You are likely to succeed, to make probable that under these conditions there can be a tropical or subtropical flora at the poles and that these can withstand a night of ± 6 months; a positive proof is obviously not to be obtained.

I thought, just like Murray that at the start of the Carboniferous formation flora all around the world was rather uniform, and that only in the last part of that formation a contrast arises between the continent of the Southern Hemisphere and the rest of the earth, a contrast, which as you know, became much more pronounced in the Permian formation.

I would take a reserved attitude towards the thermal ice age in the southern hemisphere. My personal opinion is this: "If the well-known conglomerates in South Africa, India and Australia are glacial, then their presence is not compatible with your theory. I do not believe, however that they have been proven to be glacial, so for now I will keep with your theory. According to your theory, I believe that a pre-tertiary ice age is out of the question.

[MM774C-000008-531]

On the chlorophyll issue I would carefully read again Engelmann's studies (*Botanik* [?????]). It would be a great pity to not fully use this fine and witty argument.

Anyway I will study your book again and think again about the matter.

Meanwhile I hope that we will meet each other more often; fortunately Amsterdam is a center, where you will often have to be and my road will certainly take me to The Hague.

With friendly greetings also on behalf of my wife and high esteem
your willing servant

G.A.F. Molengraaff

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000008-529]

Amsterdam 29³⁰ XII. '95

Geachte Heer Dubois,

Ook bij mij heeft Uw bezoek alhier zeer aangename herinneringen achtergelaten en gaarne had ik nog veel meer met U van gedachten gewisseld over de door U opgezette theorie omtrent de klimaten van voorheen, die mijn volle sympathie heeft en ook ik zou gaarne zien, dat te Edinburgh U en Uw theorie een welverdiend [?????] ten deel viel.

Astronomisch en physisch [?benedijt?] mij de warmere witte zon meer dan de groote zon van [?????] Murray en stellig geloof ik, dat de sterkere circulatie in atmosfeer en hydrosfeer een zeer sterken

[MM774C-000008-530]

factor voor ~~de~~ ^{het ontstaan van een nagenoeg} gelijkmatig klimaat van den geheele aarde kan zijn. Ik zal met Julius eens spreken omtrent de vraag, van de hoeveelheid warmte en licht, waarop de polen bij een 2 of 3 maal sterker warmte kunnen rekenen. De botanische zijde der kwestie zoudt gij waarschijnlijk het best eens met de Vries kunnen bespreken. Waarschijnlijk zal [????] wel kunnen ^{Het zal wel gelukken, waarschijnlijk te} maken, dat onder die condities in de polen er tropische of subtropische flora zou kunnen bestaan, en dat die een nacht van ± 6 maanden zou kunnen verdragen; positief bewijzen laat het zich natuurlijk niet.

Ik meende even als Murray, dat in het begin der carbonische formatie de flora over de geheele aarde zeer uniform was, dat eerst in het laatste gedeelte dier formatie eene tegenstelling ontstaat tusschen ~~het Noordelijk Halfrond~~ en het continent van het Zuidelijk halfrond en het overige gedeelte der aarde, welke tegenstelling zooals U bekend is in de Permische formatie veel meer uitgesproken werd.

Tegenover de thermische ijstijd in het zuidelijk halfrond zou ik een gereserveerde houding aannemen. Mijn persoonlijke opinie is deze: "Zoo een duidend de bekende conglomeraten in Zuid-Afrika, Indië en Australië glaciaal zijn, dan is hun optreden niet met Uw theorie verenigbaar. Ik geloof echter niet, dat bewezen is, dat zij glaciaal zijn en houd mij [????] voorloopig bij Uw theorie. Volgens Uw theorie is mijns inziens een ~~het~~ vóór-tertiaire-ijstijd uitgesloten.

[MM774C-000008-531]

Voor de chlorophyl-kwestie zou ik nog eens zorgvuldig [Engelmann's] onderzoekingen (Botanik [?????]) nalezen. Het zou zeer jammer zijn, dit fraaie en geestige argument ten volle te gebruiken.

Overigens zal ik Uw boek nog eens ~~zal~~ bestuderen en nog eens over de zaak nadenken.

Ik hoop overigens, dat wij elkander nog dikwijls zullen ontmoeten; gelukkig is Amsterdam een centrum, waar U ook wel dikwijls zult moeten zijn en mijn weg voert mij stellig ook wel eens naar den Haag.

Met vriendelijke groeten ook namens mijne vrouw gaarne hoogachtend

Uw dw. dr.

G.A.F. Molengraaff

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000003-154]

4 enclosures

Leinster House
Dublin, 31st Dec 1895
Dear Sir,

Royal Dublin Society

At Prof. Cunningham's request I beg to enclose herewith proof and MS. of your paper *Pithecanthropus erectus*

I also send proofs of the diagrams which are accompanying your paper. Would you kindly indicate on the proof where these are to be placed? They could be called

[MM774C-000003-155]

Fig.1, Fig. 2, Fig. 3, (or, a, b, c) for convenience of reference, if you desire it?

Prof. Cunningham has just handed to me the new "genealogical tree" of the Primates, and he begs me to tell you that if you preferred this to the old one a fresh block shall be made of it for printing in the text of your paper.

Meanwhile, may I ask you to be so kind as to complete the lines in the new "genealogical tree", and return it to me for reproduction, together with the Proof and MS.

A revised paged proof will be sent to you later on.

I am

Yours faithfully
Arthur H. Foord
(Editor)

Dr Eugen Dubois.

[Next](#) letter with this correspondent

[MM774C-000003-154]

4 enclosures

Leinster House
Dublin, 31st Dec 1895
Dear Sir,

Royal Dublin Society

At Prof. Cunningham's request I beg to enclose herewith proof and MS. of your paper *Pithecanthropus erectus*

I also send proofs of the diagrams which are accompanying your paper. Would you kindly indicate on the proof where these are to be placed? They could be called

[MM774C-000003-155]

Fig.1, ^{Fig} 2, ^{Fig} 3, (or, a, b, c) for convenience of reference, if you desire it?

Prof. Cunningham has just handed to me the new "genealogical tree" of the Primates, and he begs me to tell you that if you preferred this to the old one a fresh block shall be made of it for printing in the text of your paper.

Meanwhile, may I ask you to be so kind as to complete the lines in the new "genealogical tree", and return it to me for reproduction, together with the Proof and MS.

A revised paged proof will be sent to you later on.

I am

Yours faithfully
Arthur H. Foord
(Editor)

Dr Eugen Dubois

[Click here to return to the content page.](#)

[MM774C-000003-156]

Dec 31st 1895

My dear Dubois

I am sorry that there has been delay in printing your paper. I tried to hurry it on but printers are difficult people to deal with.

The proof with proof of the two figures are sent to you today

[MM774C-000003-157]

Please place the figures & add the explanation [?each].

Your second tree drawing arrived this morning. We have already cut a block prepared for the first as you will see from the proof: if you are not pleased with it I shall get your own drawing made into a block cut.

I think the one we sent is all right although perhaps a little too much spread out.

Yours truly

with very best wishes for the New Year

D.C. Cunningham

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

1376

— [Send from Ireland](#) —

[MM774C-000003-156]

Dec 31st 1895

My dear Dubois

I am sorry that there has been delay in printing your paper. I tried to hurry it on but printers are difficult people to deal with.

The proof with proof of the two figures are sent to you today

[MM774C-000003-157]

Please place the figures & at the explanation [?each].

Your second tree drawing arrived this morning. We have already cut a block prepared for the first as you will see from the proof: if you are not pleased with it I shall get your own drawing made into a block cut.

I think the one we sent is all right although perhaps a little too much spread out.

Yours truly

with very best wishes for the New Year

D.C. Cunningham

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000050-101]

copy
Irrigation works
in the
"Solo valley"

Report of the work done during the month November 1895.

The small intact fossils found at Tinggang and Trinil were packed to be shipped to the Netherlands.
Excavated at Tinggang were:
Near picket 104 a collection of banteng fossils.
Near picket 110 half a femur of an elephant.
Half a paal east of the village Tinggang and intact tusk of an elephant.
Near the bridge of Tinggang a piece of femur of a banteng.

For identical copy:
The Secretary
at the Department of Education, Religion and Trade
A Wiemans

for GG
n: 942

[MM774C-000050-102]

copy
Irrigation works
in the
"Solo valley"

Report of the work done during the month December 1895.

Near picket 108 between the stones that have been excavated before two elephant molars were found.
A similar molar was found near picket 111.
Half a paal north of the village Tinggang ½ a lower jaw of a buffalo was excavated, and also some
useless bones near picket 104.
Furthermore chests have been made, fossils that were found have been packed and searching was done
in the vicinity of Tinggang.

For identical copy:
The Secretary
at the Department of Education, Religion and Trade

A Wiemans

for GG
n: 942

[Next](#) letter with Dubois' sergeants
[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

[Next](#) official report
[Previous](#) official report

[MM774C-000050-101]

Afschrift
Bevloeingswerken
in de
"Solovallei"

Rapport der verrichte gedurende de maand November 1895.

De kleine gave fossielen te Tingang en Trinil gevonden werden ingepakt ter verzending naar
Nederland.
Te Tingang werden ontgraven:
Bij piket 104 eene verzameling banteng fossielen.
Bij piket 110 een half dijbeen van een olifant.
Een halve paal beoosten de plaats Tingang een gave slagtang van een olifant.
Bij de brug Tingang een stuk dijbeen van een banteng.

Voor eensluidend afschrift:
De Secretaris
bij het departement van Onderwijs, Eeredienst en Nijverheid
A Wiemans

voor GG
n: 942

[MM774C-000050-102]

Afschrift
Bevloeingswerken
in de
"Solovallei"

Rapport der verrichte gedurende de maand December 1895.

Bij piket 108 is gevonden tusschen de vroeger ontgraven steenen: twee kiezen van olifanten.
Een dergelijke kies werd gevonden bij piket 111.
Een halve paal ten Noorden van de plaats Tingang is een halve onderkaak van een buffel ontgraven,
benevens eenige onbruikbare beenderen bij piket 104.
Voorts zijn er kisten aangemaakt, de gevonden fossielen ingepakt en gezocht in de omstreken van
Tingang.

Voor eensluidend afschrift:
De Secretaris
bij het departement van Onderwijs, Eeredienst en Nijverheid
A Wiemans

voor GG
n: 942

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000001-429]

received 1895

Notes to Mr Dubois

1. Post packages and the collection of Calcutta are in the depots of the museum.
  2. Both the first two large shipments from Java are downstairs in the house at Vreewijk, in which conform the contract no further chests can be stored.
  3. The last shipment from Java consisting of 175 chests, will be stored in the Colonial Storage house in Amsterdam, because a private house can be a fire hazard and objects will soon have to be moved from there anyway.
  4. It has been proposed to build a large shed for the collection next to the geological Museum, but I cannot tell you whether this has any chance of success. The Minister of Internal Affairs and the State Architect van Lokhorst will be the best sources of information for this.
  5. Unpacking of that which remains in the Museum will have to be done in the hallway and civil servants of the Museum can help you with that, as much as is possible.
- [MM774C-000001-430]
6. If there are some particularly nice objects that you want to unpack and preliminary store in cupboards, then there are for this use available 1st the desks and the vitrines thereon in the hallway of the second floor. 2nd both pantries in the paleontological collection; and furthermore the free space that is available in the cupboard in which the large bird is stored. 3rd there is some room for storage left in the locked under cabinets of the open cupboards and in the attic.
  7. Later, upon conference with you, more new cupboards will be made.

[Next](#) letter with this correspondent

[MM774C-000001-429]

Ontvangen 1895

Aantekeningen voor den Heer Dubois

1. Postpakketten en de verzameling van Calcutta bevinden zich in het Magazijn van het Museum.
  2. De beide eerste groote bezendingen van Java bevinden zich in een benedenhuis op Vreewijk, waarin overeenkomstig het contract geen verdere kisten mogen geborgen worden.
  3. De laatste bezending van Java bevattende 175 kisten, zal worden opgeslagen in het Koloniaal Etablissement te Amsterdam, omdat een particulier huis niet vrij van brandgevaar is en de voorwerpen van daar toch spoedig weer moeten verwijderd worden.
  4. Er is ~~door m~~ voorgesteld om eene grootte loods voor de verzameling naast het Geologisch Museum te bouwen, maar ik kan niet zeggen, welke kans van slagen dit voorstel heeft. De Minister van Binnenlandse Zaken en de Rijk-Bouwkundige van Lokhorst zullen hieromtrent het best inlichtingen kunnen geven.
  5. Het ontpakken van hetgeen aan het Museum staat moet beneden in de vestibule geschieden en kunnen U daarvoor de ambtenaren van het Museum behulpzaam zijn, voor zoover mogelijk is.
- [MM774C-000001-430]
6. Zoo U enkele bijzonder schone voorwerpen wil ontpakken en voorloopig in kasten vergen, dan kan voor dit doel gebruikt worden gemaakt 1st de lessenaars en opstaande vitrines in den gang der 2de verdieping. 2de de beide penantkasten in de palaeontolog. Collectie; buitendien de vrije ruimte in de kast, waarin de groote vogel staat. 3de is nog berging te vinden in de gesloten benedenkasten van de opstaande kasten en den zolder.
  7. Verder zullen later in overleg met U nieuwe kasten worden gebouwd.

[Click here](#) to return to the content page

[MM774C-000011-032]

Hannover, 16 October

Esteemed Professor!

My father-in-law, who passed away yesterday, ordered me to return to you a book and two brochures with many thanks.

I could not immediately find the brochures but will return them to you later.

Esteemingly
? Salfeld

This is the only letter with this correspondent

1379

— Send from Germany —

[MM774C-000011-032]

Hannover, 16 Octob.

Geehrter Herr Professor!

Mein gestern verstorbenen Schwiegervater hat mir aufgetragen Ihnen mit bestem

Danke ein Buch und zwei Broschüren zu zurückzuschicken.

Die Broschüren konnte ich nicht sofort finden und werde dieselben später zurückerfolgen

Hochachtungsvoll
? Salfeld

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000059-105]

Tinggang 1 January 1896

Your Noble Severe Sir

Enclosed with this you find the report and content of the chests, the first 7 chests hold the most beautiful bones packed with on all pieces a label. By the way it is impossible to give the exact measurements of these, these 7 chests contain the small bones that you requested we pack and sent to Europe.

But now on the 25th we got notice that all the bones had to be packed, which we did, and had to be sent via Bodjonegoro and so further. In the last nine chests the bones from Trinil did not receive a label, only the bones that were found

[MM774C-000059-106]

in other places. Also we would not have had the time to put labels on everything as, for instance, we could well have been transferred by the end of December, as we did not hear anything yet about extension.

You find also included the slope and the black soil that are present now, at the depth that they have given us from picket number 135. They have now dug up to a depth of about 9 m where this black soil appears. Otherwise the work is progressing very poorly.

Further it's going very well with our health.

Your serving workers

Kriele and de Winter

[MM774C-000059-105]

Tinggang 1 Januari 1896

UEdelgestrengen Heer

Hier bij ingesloten de opgaven en inhoud der kisten, de eerste zeven kisten zijn de mooiste beenderen ingepakt waarop elk stuk een etiket geplakt is, trouwens om de zuivere maat daarvan aan te geven dat is onmogelijk, deze zeven kisten waren de kleine beenderen die U verzocht had in te pakken en ze te [??] en over te zenden naar Europa.

Maar nu hebben wij de 25^e tijding ontvangen als dat al de beenderen ingepakt moesten worden, gelijk wij dan ook gedaan hebben, en verzonden moesten worden over Bodjonegoro en zoo verders de laatste negen kisten zijn op al de beenderen van Trinil geen etiketten geplakt, alleen op de beenderen die op anderen

[MM774C-000059-106]

plaatsen zijn gevonden. Ook zouden wij daar geene tijd voor gehad hebben om overal etiketten op te plakken, als wij b.v.b. eens op 't laatst van de maand December eens overgeplaatst werden, aangezien wij nog niets gehoord hebben van verlenging.

Ook hierbij ingesloten de helling en de zwarte grond die nu voorkomen, op de diepte die ze nu gegeven hebben wij het piketnummer 135. Ze zijn nu op een diepte gegraven waar deze zwarte grond voorkomt ongeveer 9 m. Verders gaat het werk hier zeer slecht vooruit.

Verders gaat het zeer goed met onze gezondheid.

U dienende werklieden

Kriele en de Winter

[MM774C-000040-357]

[This transport note seems to belong to this letter but got separated from it. The contents of the mentioned list have not been copied here but can be found in the appendix transport lists. Here you only find the additional note.]

List of the chests to be transported

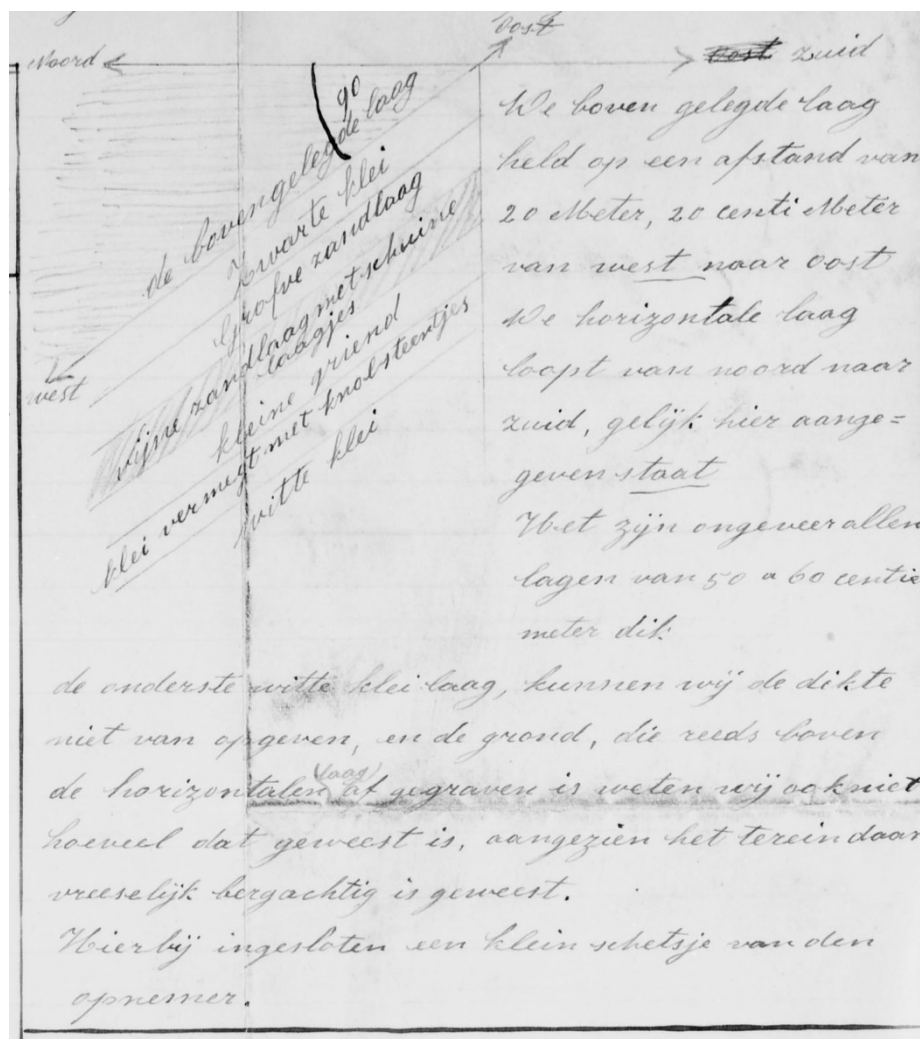
The layer on top is tilted 20 centimetres over a distance of 20 Meters from West to East.

The horizontal layer is directed from North to South as indicated here.

They are all about equal layers of 50 – 60 centimetres thick. Of the bottom white clay layer we cannot establish the thickness, nor do we know how much has been dug away above the horizontal layer, as the terrain there was terribly mountainous. A little sketch of the surveyor has been enclosed.

[Text in the drawing:]

North	noord
East	oost
South	zuid
West	west
layer on top	(de bovengelegde laag)
black clay	(Zwarte klei)
coarse sandlayer	(Grove zandlaag)
fine sand layer with oblique lamination	(fijne zandlaag met schuine laagjes)
clay mixed with bulbous stones	(klei vermeng[d] met knolsteentjes)

[MM774C-000040-357]

De boven gelegde laag hel[t] op een afstand van 20 Meter, 20 centi Meter van west naar oost.

De horizontale laag loopt van noord naar zuid gelijk hier aangegeven staat.

Het zijn ongeveer allen lagen van 50 à 60 centie meter dik.

de onderste witte klei laag kunnen wij de dkte niet van opgeven, en de grond die reeds boven de horizontalen laag af gegraven is weten wij ook niet hoeveel dat geweest is aangezien het terrain daar vreselijk bergachtig is geweest.

Hierbij ingesloten een klein schetsje van den opnemer.

[Text in the drawing:]

North	noord
East	oost
South	zuid
West	west
layer on top	(de bovengelegde laag)
black clay	(Zwarte klei)
coarse sandlayer	(Grove zandlaag)
fine sand layer with oblique lamination	(fijne zandlaag met schuine laagjes)
clay mixed with bulbous stones	(klei vermeng[d] met knolsteentjes)

Next letter with Dubois' sergeants

Previous letter with Dubois' sergeants

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000005-323]

1 January 1896

Highly esteemed Professor,

Receive my sincere thanks for your extremely important communication about the origin of echinoderms. With the discoveries laid down in it, you have certainly added a more powerful pillar to the building of evolutionary theory than I did with my *Pithecanthropus* find, even though this is more visible to the less initiated. But I am proud that I also contributed to the fortification of that sublime temple

[MM774C-000005-324]

I feel highly honoured by the dedication that you have given the finder of the real *Pithecanthropus*. I also consider it a good omen for evolutionary theory (although it no longer needs it) that you gave your lecture the day before I defended *Pithecanthropus* in Berlin.

At the same time I allow myself to send you my most cordial good wishes for the New Year.

With honour and devotion

EugDubois.

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

1381

— Send from Germany —

[MM774C-000005-323]

1. Januar 1896

Hochgeehrtester Herr Professor,

Empfangen Sie meinen herzlichsten Dank für Ihre ausserordentlich wichtige Mittheilung über den Ursprung der Echinodermen. Mit den darin niedergelegten Entdeckungen haben Sie gewiss dem Gebäude der Entwicklungslehre eine mächtigere Säule untergefügt als ich mit meinem Pithecanthropus-Fund, wenn diese auch für die weniger eingeweihten sichtbarer dahsteht. Ich bin aber doch stolz darauf auch etwas zur Befestigung des hehren Tempels beigetragen

[MM774C-000005-324]

zu haben und fühle mich hochlich geehrt durch die Dedication, welche Sie den Finder des realen "Pithecanthropus" gewdmet. Auch betrachte ich es als ein gutes Omen für die Entwicklungslehre (obwol die dessen nicht mehr bedürft), dass Sie Ihren Vortrag am Tage vor meiner Berliner Vertheidigung des Pithecanthropus hielten.

Zugleich erlaube ich mir Ihnen meine herzlichsten Glückwünsche für das neue Jahr zu senden.

Eherebietig und ergebenst

EugDubois.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000008-497]

Message

from the Board of the Royal Zoological and Anthropologic-Ethnographic Museum
Dresden, Zwinger 2 January 1896

Honoured colleague

One of the photographs I promised is half the natural size. If that doesn't suffice I'd be pleased to order one at natural size.— In the series [?N fr Pr?] You might be interested in the passage underlined with red. — Well worth reading is a review on *Pithecanthropus erectus* in Natural Science Vol VIII p 1-2 1896. — I also received today the *Zeitschrift für Ethnologie* which holds the treatises of April (July, wo p. 336-7 & p 435-440 in which Virchow discusses matters + 2 tables/skull & femora). He will have sent it to Strum. I think his reasoning is weak. Instead of drawing the simple

[MM774C-000008-498]

logical conclusion that we have a being here in between man and ape, he stresses the large humanity of the femur, which nobody doubts, & the larger monkeyness of the skull, which he, however, exaggerates. This all leads to nothing. If you accept that the objects belong together, then you have a missing link lying before you, if you do not accept that they belong together, you have three missing links lying before you, so the first option is much simpler & more acceptable. To say upfront in detail what such a missing link should look like is nonsense, as the possibilities are endless. No less weak is Virchows pathological reasoning.

The photograph from Geyger you have hopefully received
with friendly greetings yours truly ABMeyer

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000008-497]

Mittheilung

der Direction des Kgl. Zoologischen u. Anthropologisch-Ethnographischen Museums
Dresden, Zwinger 2. 1 1896

Verehrten Herr College

Eine die versprochenen Photographien, er ist unter ½ n. Gr. Genügt das nicht so lasse ich gern eine in n. Gr. anfertigen.— Das eine Feuilleton N fr Pr dürfte Sie in einem roth angestrichenen Passus interessiren. — Lesenswirth ist eine Besprechung de P.e. in Natural Science Vol VIII p 1-2 1896. — Heute traf auch Z.f. Ethn. ein mit der Verhandlungen vom April (Juli, wo p. 336-7 & p 435-440 Virchow die Sache bespricht + 2 Tafeln/ Schädel & femora) gibt. Er wird es Strum wohl gesandt haben. Ich finde sein Raisonement schwach. Anstatt die einfache

[MM774C-000008-498]

logische Consequenz zu ziehen, dass hier ein zwischen Mensch u. Affe stehenden Wesen vorliegt, betont er die grosse Menschensähnlichkeit des Femurs, die neimand bezweifelt, & die grössere Affenähnlichkeit des Schädels, die er aber übertreibt. Alles Sträuben nützt da nichts. Nimmt man an, dass die Dinge zusammengehören, so liegt ein Zwischenglied vor, nimmt man an dass sie nicht zusammengehören, so liegen 3 Zwischenglieder vor, die erstere Annahme ist soviel einfacher & acceptabler. Voraussagen zu wollen wie im Speciellen so ein Zwischenglied beschaffen sein muss ist Unsinn, da hier unendlich viele Möglichkeiten vorliegen. Nicht minder schwach ist das pathologische Raisonement V's.

Die Photographie von Geyger haben sie hoffentlich erhalten
Mit freundlichen Grüsse I e ABMeyer

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000013-166]

Honoured Doctor! I sincerely thank you for your kind present, of which the content interested me highly. Although in the busyness of the holidays I have not yet found time to read through it, I am sure to learn from it and enjoy it. I'm sending you my most sincere good wishes for the New Year, and I'm still pleased that I had the opportunity in the past year, to make your personal acquaintance, and hear you yourself discuss your highly interesting discovery. With greetings of friendship

yours truly, Johannes Watther

d.f. Weimar 2 January 1896

This is the only letter with this correspondent

1383

— Send from Germany —

[MM774C-000013-166]

Verehrter Herr Doctor! Ich danke Ihnen herzlich für Ihre liebenswürdige Gabe, deren Inhalt mich aufs Höchste interessirt. Zwar habe ich im Gedrange der Feiertage noch nicht Zeit gefunden, Ihr durch zu lesen, verspreche mir aber Förderung und Freud durch die Lectüre. Zum Neuen Jahr sende ich Ihnen meine aufrichtigen Glückwünsche, und freue mich immer noch, das ich im vergangenen Jahr noch Gelegenheit hatte, Ihre persönliche Bekanntschaft zu machen, und aus Ihrem Mund die hochinteressante Entdeckung diskutieren zu hören. Mit freundschaftlichen Gruss

Ihr ergebener

Johannes Watther

d.f. Weimar 2 I 96

[Click here to return to the content page](#)

[letter copied from Senckenburg_03]

Haag 3.1.96
Sweelinkplein 12

Dear Fürbringer,

Even though I knew since a few days that you sent me your "bird-work", I only received it today, namely because of the New Year celebrations and, most recently, the customs office, who thought they had something to do with it. I need not spend many words to say that you have made me very happy with this present. I think I can say that I am not the least of those who consider your gigantic work, as extremely valuable in many respects. For me, no less than for many others, your book is an elaborate museum, a gold mine of facts and thoughts and a scientific work of art - and, if I may say so that is quite unique. Up to now I only knew the part that you sent me to Sumatra - about 7 years ago, I believe - and was immediately eager to put it in front of me to know your findings and views to answer questions that I had over and over again in my climatic history contemplations, as long as I was in the Indies. So today I already read your conclusion about the development of animal homeothermics. And I was amazed. Because you had exactly the same train of thought as I had, and you already expressed it publicly before me - because my work "The Climates of the Geological Past" only appeared at the beginning of 1892.— Lately the eternal *Pithecanthropus* brought me back to paleontological brain development and now with astonishment I see questions, which I eventually hoped to treat better and in much more detail than I did in my preliminary climatic messages, already discussed in your book by you, especially by you, whilst I (p.29-30 in the climates of the geological past) thought to be the only one who had even touched this question with a [Ver ??? ??] of [?????] [?????]. So now I am not alone and have a strong ally in this, in your book, if I list this publication as a support for my views on the development of the climate. Only I could not - and unfortunately still cannot, consider the development of the brain as a direct consequence (through the formation of [vasa?????] or warmth centra) of the development of homeothermia.

If I could do that, then I should be very happy, because then the real proof of the development of homeothermia in the tertiary period would have been provided.

And so now I know that many questions that interest me very much, have been dealt with by you and that your more actual results are what I have to learn from again and again if I am to write a big book. So I am a grateful owner, precisely because I am happy with my property and enjoy it. And so to say it in a few words: I am sincerely grateful for your gift.

"The wonderful weighing and comparative treatment" of *Pithecanthropus erectus* that you want from me for the *Anatomische Anzeiger*, I could not yet write, because Weber, to whom I had given the Berlin excerpt for correction, still needs time to finish it.

I'll send it to you as soon after Weber has returned it to me.

From Martin I received an official letter in which he, amongst other things, writes that I distrust him. I asked Weber if I should answer to that too. He advised me not to do that. His arguments make sense, because it would perhaps only create new bad blood - but it also seems to me that it is not good that something which is now officially stated remains unanswered. I am thinking whether it might be good to say briefly and politely that any distrust (or more correctly, lack of complete trust), had no reason whatsoever in this, and that he also, as he confirmed, as a publisher opinions that did not correspond to those of the authors and also not would not do so to mine.

Perhaps you could write me your judgment, because you are certainly far superior to Weber and me in coming up with good advice here.

Meyer (Dresdenensis) has pretty much begged me for a cast of the fossil skull - and sent me his anthropoid work and many promises so that I have given him a cast that I intended to keep for myself. He is also very grateful in the letters he writes to me. In order to show me his thanks in particular, he also writes me how I should proceed with providing further evidence. He then repeats exactly the same arguments - with the remark: "kindly forgive my remarks" - which I told him in Dresden myself and which I put forward in Leiden, in England, Berlin and Jena.

Is this *circulatio argumentorum* one out of naivety or not?

Once in my life, in the second year of my being in the Indies, I had the same experience. I had communicated to a local geologist [Verbeek] some facts and conclusions which I had obtained with great difficulty, which were completely unknown to him, and it was even a written communication. And what happened? A few days later he wrote in response to my letter and teaches me, almost in my own words, what ought to be the facts and conclusions.

I have then sent him a not very kind letter, although correctly formulated, and have subsequently for a year suffered the most dreadful consequences — until in the end mutual friends made him do a peace proposal which I accepted.—

I really also like to learn something of the psychology of society and have been doing my best for it for years; among the riddles that I am unable to solve in this study this is one. Perhaps you want to tell me (without asking too much of your time - a word is enough) what the explanation for the aforementioned circulation is. You certainly know it, because you are surely the greatest connoisseur of people that I ever met, and I've met quite some very good ones.

I apologize for this long letter and again good luck for the New Year, for you and yours, from the both of us

Your Eug Dubois

[Next](#) letter with this correspondent
[Previous](#) letter with this correspondent

[letter copied from Senckenburg_03]

Haag 3.1.96
Sweelinkplein 12

Lieber Fürbringer,

Wenn ich auch schon seit einigen Tagen wusste, dass Du deinen "Vogelarbeit" an mich abgeschickt hattest, so erhielt ich sie doch erst heute, namentlich wegen das Neujahrsfestes und zuletzt der Douane, die auch etwas damit zu schaffen zu haben meinte. Ich brauche wohl nicht in vielen Worten zu sagen dass Du mir eine grosse Freude mit diesem Geschenke gemacht hast. Ich darf sagen nicht [?????] denjenigen, die sich [?????] für ~~uns~~ deiner Riesenarbeit, als eine überaus wertvolle in mancherlei Beziehung [??enen], der Mindeste zu sein. Für mich nicht weniger als für vielen Andern ist dein Buch ein ausgearbeitetes Museum, eine Goldmine von Tatsachen und Gedanken und ein wissenschaftliches Kunstwerk — wenn ich so sagen darf, dass wol einzig in seinen Art dasteht. Ich kannte bis jetzt nur den Teil, den du mir — vor nun etwa 7 Jahre, glaube ich — nach Sumatra geschickt, und war begierig gleich über Fragen, die ich in meiner Klimatengeschichte-Ueberdenkungen immer und immer wieder, so lange ich in Indien war, vor mir hatte, deine Ergebnisse und Ansichten zu kennen. So las ich heute gleich schon deinen Schluss über die Ausbildung der tierischen Homaeothermie. Und ich staunte. Denn genau denselben Gedankengang als ich hast du gehabt, und schon vor mir öffentlich ausgesprochen — denn meine Arbeit "Die Klimate der geologische Vergangenheit" erschien erst Anfangs 1892.— Namentlich in der letzte Zeit brachte mir der ewige Pithecanthropus wieder auf die ^{palacontologische} Gehirnentwicklung und ich muss somit wol staunen in dein Buch die Fragen, die ich nur allmählich besser und viel ausführlicher zu behandeln hoffte, als in meinen vorläufigen Klimatischen Mitteilungen von Dir, gerade von Dir schon besprochen zu finden, während ich ~~meinte dass ich~~ (p.29-30) die Klimate der [????] vergangen die einzige zu sein meinte, der diese Frage auch nur berührt hatte, mit einem [Ver?????] wie [?????] [?????]. Nun steh ich also nicht allein und hab einen starken Bundgenossen hierin, in Dein Buch, wenn ich die betreffende Erscheinung als eine Stütze meiner Ansichten über die Klimatenentwicklung auführe. Nur konnte ich— und kann es leider noch nicht, die Entwicklung des Gehirns als eine directe Folge (Durch Ausbildung von [vasa?????] resp. Wärmecentra) der Homaeothermie-Ausbildung betrachten. Könnte ich Das, so müsste ich sehr glücklich sein, denn dann wäre der wirkliche Beweis für jene Homeothermie Entwicklung in der Tertiärzeit geliefert.—

Und so weiss ich, dass sicher viele Fragen, die mich sehr interessieren, von dir behandelt sind und dass ich von deinen mehr thatsächlichen Ergebnissen jedes mal wieder zu lernen habe, und das dicke Buch schreiben werde. Ich bin also ein dankbarer Besitzer, eben dadurch dass ich mir meines Besitz freue und ihm genieße. Und darum kann ich ~~Dir~~ mit wenig Worten sagen, dass ich Dir für deine Gabe herzlich Dankbar bin.

"Die wundervoll abwägende und vergleichende Behandlung" des Pithecanthropus [nause?????us] die du von mir willst für den Anatomischen Anzeiger, konnte ich noch nicht schreiben, weil Weber, dem in das Berliner [?????], wonach ich den Auszug zu machen [?????sche] für [?????liche] Correction gegeben, noch mir Zeit hatte fertig zu bringen.

Ich schicke ihn Dir bald, nachdem [?????] Webern gegebene Ding zurück bekommen habe.-

Von Ma. erhielt ich ein officiellen Schreiben, worin er u. A. schreibt, dass ich ihn gemisstraut. Ich frug Weber ob ich auch darauf antworten sollte. Er riet mir, das nicht zu thun. Es scheint mir, dass er dafür gute Gründe hat, denn das würde vielleicht neues böses Blut machen — aber auch scheint es mir, dass es nicht gut ist, dass eine einmal officiell behandelte Sache unbeantwortet bleibt. Ich dachte ob es vielleicht doch auch gut sein würde, kurz und höflich zu sagen, dass jenes misstrauen, oder richtiger , nicht ganz Zutrauen darin keinen Grund hatte dass er M) wie es mir auch selbst bezugte, als Herausgeber Auffassungen in Ausführung gebracht hatte, die denjenigen der Autoren nicht entsprachen und es auch den meinigen nicht thun würden.

Vielleicht könntest Du mir dein Urteil schreiben, denn gewiss bist Du Weber und mir weit überlegen, hier guten Rat zu schenken.

Meyer (Dresdenensis) hatte mir so ziemlich um einen Abguss des fossilen Schädels gebeten — und mir seinen Anthropoidenarbeiten und viele Versprechungen geschickt, dass ich ihm eine Abguss, den ich für mich selbst bewahrte, gegeben habe. Er ist auch sehr dankbar in seinen Briefe, den er mir schreibt. Um mir seine Dank besonders zu zeigen schreibt er mir auch wie ich bei meinen weiteren Beweisführung zu thun habe. Er wiederholt dann genau dieselben Argumente — mit den Bemerkung: Bemerkungen gütigst verzeihen wollen"— die ich ihn zu Dresden selbst gesagt, und die ich zu Leiden, in Engeland, Berlinund Jena vorgebracht habe.

Ist diese Circulatio argumentorum eine aus Naivität oder nicht?

Einmal in meinem Leben, im zweiten Jahre meines Seins in Indien, habe ich dieselbe erfahrung gemacht. Einem dortigen Geologen hatte ich einigen mit grossen Mühen errungene Thatsachen und Folgerungen mitgeteilt, die ihm beide ganz unbekannt waren, die Mitteilung geschah sogar schriftlich. Und siehe, einige Tagen nachher beantwortete er meinen Brief und lehrt nun mir, fast mit meinen eigenen Worter thatsachen und Schlüsse.

Ich schrieb ihm dann einen nicht sehr freundlichen Brief, obwol der Form nach correct und habe ein Jahre damit mir die schrecklichsten Geschichten auf den Hals geholt – bis er am Ende durch Freunde von uns beiden ein Vortrag zum Frieden den ich annahm that.- Ich möchte gern auch etwas Psychologie der Gesellschaft lernen und thue seit Jahren mein bestes dafür; unter der Rätseln die ich bei diesem Studium gar nicht zu lösen vermag ist dies eines. Vielleicht willst Du mir (ohne dass ich Dir ~~zuviel~~ Zeit ~~zu~~ frage — ein Wort genügt) einmal sagen welche die Erklärung der genannte Circulation ist. Du kennst es gewiss, denn du bist sicher der grösste Menschenkenner, den ich noch begegnete, und ich sah einige sehr starke.

Eenschuldige diesen langen Brief und sei nochmals mit den Deinigen zum Neuen Jahr beglückwünscht von uns beiden

Dein Eug Dubois

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000002-037]

Leyden 4 Januari 1896.

Noble and severe Sir!

In answer to your esteemed letter of 2 January 1896, which, because of my absence, was handed to me yesterday, concerning the building and furnishing of a shed, about which also Professor Martin has written me, I have the honour to tell your Noble severe Sir that to my regret I cannot immediately comply.

[MM774C-000002-038]

A conference, on this subject, will surely be very desirable to discuss matters *in detail*, but also an assignment of his Excellency the Minister of Internal Affairs and also of the state overseer for educational buildings, is a prerequisite.

I have therefore already sent the letter of the Professor to The Hague and as soon as I get a reply I will not fail to give you notice.

With high esteem I have the honour to be
your Noble severe Sirs willing servant
K. de Boer Hz

[Next](#) letter with this correspondent

[MM774C-000002-037]

Leiden den 4 Januari 1896.

Weled Gestr: Heer!

In antwoord op Uw hooggeachte schrijven dd. 2.1.1896, dat mij door afwezigheid gisteren werd terhand gesteld, betreffende het bouwen en inrichten van eene loods, waarover ook den Hoogleraar Martin mij heeft Geschreven, heb ik de eer Ued Gestr: medetedeelen; dat ik tot mijn spijt daaraan niet direct kan voldoen.

[MM774C-000002-038]

Eene conferentie, dienaangaande, zal zeer zeker gewenscht zijn om een en ander *en detail* te bespreken, terwijl ook eene opdracht van ZExcell. den Minister van B.Z. en ook van den Heer Rijksbouwkundige der gebouwen van Onderwijs, eene vereischte is.

Den brief van den Hoogleraar heb ik reeds naar 'Hage opgezonden om bericht en zoodra ik dat ontvangen heb, zal ik niet nalaten U daarmee in kennis te stellen.

Hoogachtend heb ik de eer te zijn
Ued Gestr DV Dienaar
K. de Boer Hz

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000004-509]

Jena, 6 January 1896.

Dear Dubois!

Sincere thanks to you and your dear wife for your kind good wishes for the New Year, which we fully reciprocate, in case I did not already wish you all the best, but even if we did, thank you for your kind letter, of which the first page, however, make my cheeks go red from embarrassment. I will therefore quickly skip this by simply stating that I'm very pleased if you find anything in my well elaborated book that interests you.

With regard to the case of Martin I can only reaffirm Weber's advice, to avoid any possibility that could lead to exacerbations - and a careful silence is a very good means to do so. If you, however, have to respond, something I cannot judge from far away with insufficient knowledge of the Martin matter,

[MM774C-000004-510]

I would very much advise against stressing words like distrust or lack of complete trust, as we know from analogous cases in the past, it could also lead to distortions from Martin's side. These are all more or less severe insults, which Martin, being diplomatic, will use to his advantage in his battle against you and will help him to bring other people over to his side. In cases like these in Germany we like to use the word "*misunderstandings*", which has no offensive connotation yet creates the opportunity to guarantee the painful separation of the areas of research et cetera. Also make sure that the conditions do not become muddy are unclear, and avoid anything that sounds offensive or could be taken as an insult and would hamper a sensible working relation towards Martin. Be careful and be open, but avoid if possible showing any distrust!

The case of Meyer is not rare, there are many people like that, who have similar memory disorders. In Leipzig for instance there is a university professor, which I know well, who has so adapted this psychopathic apparition that he laughs at his assistants when they tell him new finds or conclusions, for being so silly and soon thereafter, however, publishes or lectures about the same conclusions. Such people are discomfoting and need to be approached very carefully and silent. I think bad intentions from Meyer are, however, out of the question, as far as I know him; a rejecting letter to warrant your intellectual property would therefore much offend him and make him your enemy, — even more so, as he seems to be rather vain. If you, however, were to write him that it pleases you to see that his words confirm

[MM774C-000004-511]

that, which you have already lectured in England, France and Germany et cetera et cetera, and that you value that he is of the same opinion, which you have already expressed, then I think the matter will be resolved. But to be sure, just to be on the safe side, keep any reports of the lectures you gave over there, as well as a copy of the letter to Meyer. My knowledge of Meyer's character, however, is very superficial; over the past 25 I've only once met him very briefly, although we have exchanged many letters, in which he, however, did give me the impression of being decent.

I have given Haeckel your notes, just like they were, so he could read them well, but obviously not your letter to me. He was very pleased upon receiving your letter.

Cordial greetings from house to house

yours

M. Fürbringer.

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000004-509]

Jena, 6.I.1896.

Lieber Dubois!

Habe herzlichen Dank für Deinen und Deiner lieber Frau freundliche Neujahrswünsche, die wir allerbestens zurückgeben, falls ich Euch nicht schon [?????] viel Gutes wünschte und auch wenn das schon geschehen ist, [?????] für Deinen lieben Brief, dessen erste Seite mich allerdings Schamroth [?machen?]. Ich gehe darum um diesselben schnell hinweg und [?sprache?] Dir nur meine Freude darüber aus, wenn Du in meinen sehr [?????lich] ausgearbeiteten Buche etwas findest, was dir interessiert.

Den Martinischen Fall betreffend kann ich nur den Weberischen Rath bekräftigen, nach Möglichkeit alles zu bekräftigen, nach Möglichkeit alles zu vermeiden, was Exacerbationen [?ergeben?] könnte, - und ein vorsichtiger Schweigen ist dazu ein recht guter Mittel. Wenn man aber doch sprechen muss, was ich von der Ferne aus und bei den nicht genügenden Kenntnis der Martinischen schreiben

[MM774C-000004-510]

nicht beurtheilen kann, so rathe ich sehr^{ab}, nach Möglichkeit Worte wie Misstrauen oder nicht genügender Vertrauen etc. zu ~~verwenden~~^{gebrauchen} oder zu betonen, dass man nach früheren Analogiefällen bei Anderen zu schliessen geneigt sei, dass auch in den jetzigen Falle Entstellungen von Seiten Martin's eintreten könnten. Das sind alles mehr oder minder schwere Beleidigungen, aus denen Martin, wenn er [?????] diplomatisch ist, für sich in dem Kampfe mit Dir Vortheil sichern und Diesen oder Jenen auf seine Seite bringen kann. In solchen Fälle gebraucht man gerne in Deutschland das Wort "Misverständnisse", welches nichts Beleidigends enthält und doch nach Möglichkeit dafür sorgt, dass peinliche Scheidung des Arbeitsgebiet u.s.w. gewährleistet wird. Lass Dir also keine unreinen und unklaren Verhältnisse schaffen, vermeide aber alles, was beleidigend klingt oder als Beleidigung aufgefasst werden kann, und auch ~~eine~~ möglichst verbindliche formale Beziehungen zu Martin zu gewinnen.

Vorsicht und Klarheit zeigen, aber wenn irgend möglich kein Misstrauen!

Der fall mit Meyer ist keine Seltenheit, solche Leute gibt es viele, die ähnliche Gedächtnisstörungen haben. In Leipzig ist u.A. ein mir wohlbekanntem Universitätsprofessor, bei dem diese psychopathische Erscheinung so ausgebildet ist, dass es seine Assistenten, wenn sie ihm neue Befunden oder Aufklarungen von sich erzählen, wegen der Torigkeit auslacht und bald darauf diese gleichen Anschauungen für die Seinigen ausgibt und vorträgt. Solche Leute sind unbequem und man muß äußerst vorsichtig und schweigsam ihnen gegenüber sein. Eine mala fides bei Meyer halte ich für ausgeschlossen, soweit ich ihn kenne; ein abweisender und dein Eigenthum wahrenen Brief von Dir würde ihn darum wohl sehr vor den Kopf stoßen und für immer mit Dir verfeinden, — dies um so mehr, weil er ziemlich eitel sein soll. Wenn Du ihm aber schreibst, es freue Dich, aus in seinem Worten die Bestätigung

[MM774C-000004-511]

dessen zu finden, was Du bereits in England, Frankreich und Deutschland vorgetragen hättest etc. etc., es sei Dir Wertvoll, dass er dieselben Ansichten vertrete, wie Du sie schon ausgesprochen so scheint mir den Zwischenfall wohl erledigt zu sein. Jedenfalls aber, für aber alle Vorkommnisse, bewahre Dir Deine Couranten für die dortigen Vorträge, sowie die Copie Deiner Briefe zum Meyer auf. Meine Kenntniß des Meyerischen Charakters ist immerhin eine sehr oberflächliche; in den letzten 25 Jahren sah ich ihn nur einmal ganz kurze Zeit, wenn ich auch manche Briefe mit ihm wechselte, in denen er mir allerdings immer einem anständige Eindruck machte.

Haeckel habe ich Deinen Aufzeichnungen gegeben, da sie so waren, das er sie gut lesen konnte, natürlich nicht aber den Brief an mich. Über deinen Brief hat er sich sehr gefreut.

Herzliche Grüße von Haus zu Haus.

Dein.

M. Fürbringer.

[Click here to return to the content page](#)

[letter copied from Senckenburg_04]

Haag, 8 January 1896

Dear Fürbringer,

I thank you very much for your letter and for the advice you gave in it. When I am to act in the matter of Martin, as I am currently still waiting — because I've written to the architect and he has written to the Ministry of Internal Affairs for "allowance" to confer with me — I will surely consider your advice, and also the advice of Weber, and will act taking both into account.

I was so pleased to hear from you that the case with Meyer is not a rarity, as well as understanding from your declaration that this is a psychopathic apparition. I told all of this to him in Dresden when showing the bones, and as he has written me so nice and kind, I have thanked him for that and written that I regret that he had gone through all the trouble, because I might have not have expressed my arguments clearly enough in Dresden. I don't think this will upset him. The case itself is rather insignificant by the way and I'm just interested in it as a fact that could explain to me some dark psychological side, for which I had no explanation.—

If I have embarrassed you by saying something good about your two-volume book — which surely has also been done by people better than me, — then the end of your letter made me blush for shame, but this is a true reason for shame. You write to me that you have shown Haeckel my notes, which I only thought to be for your eyes. So he knows that I have asked for it. I only wanted you to know my desire — and I hope that it would come true because it would be of practical support to me, — and I feel ashamed towards Haeckel, although I think he's a very decent man. If I would not trust you with this delicate matter, then I might now regret to have even mentioned the matter at all. That I now feel ashamed about it you will certainly understand. I hope that I'm completely mistaken, and that you have spoken thus to Haeckel while showing these notes, and correcting them such that I need not feel ashamed.

Cordial greetings from house to house
your
Eug Dubois.

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[letter copied from Senckenburg_04]

Haag, 8.1.96

Lieber Fürbringer,

Ich danke Dir sehr für deinen Brief und den in ihm gegebenen Rat. Wenn ich in den Ma'sche Sache handeln soll, worauf ich jetzt noch warte — weil ich an den Architecten schreib und dieser an das Ministerium v.B.Z. geschrieben hat, um "Vergunning" mit mir ~~zu~~ conferieren zu dürfen — werde ich deinen betreffenden Rat sehr in Ueberlegung nehmen, ebenso wie den Weberschen, und handeln mit Betrachtung beider.

Ich war auch froh von Dir zu hören, dass der Fall mit Meyer keine Seltenheit ist, sowie deine Erklärung zu vernehmen, das es sich um Gedächtnisstörmisse handelt. Ich hatte ihm das alles zu Dresden bei der Vorlegung der Knochen gesagt, und als er es mir dann so schön und gütigst schrieb, habe ich ihn dafür schriftlich bedankt und mein Bedauern ausgesprochen, dass er sich unnötiger Weise bemüht hat, weil ich vielleicht zu Dresden meine Argumente nicht klar genug ausgesprochen habe. Dadurch wird er, denke ich, nicht verstimmt werden. Der Fall is übrigens ganz unbedeutend und er interessierte mich nur als eine neue Thatsache, die eine mir dunkle psychologische Erscheinung vielleicht illustrieren konnte, wie sie es durch deine Erklärung auch gethan.—

Wenn ich Dich schamroth gemacht habe durch Gutes von Deinem Zweibändiger zu sagen — das gewiss von viel besseren als ich viel mehr gethan ist, — so hat der Schluss deines Briefes auch mich schamroth gemacht, aber jetzt ~~ist~~ ^{entspricht} die Ursache der Schamröte. Du schreibst, dass du Haeckel meine Aufzeichnungen gegeben hast, die ich meinte nur für Dich bestimmt zu sein. Er weiss also, dass ich um dat betreffende gefragt. Meine Meinung war ~~mit~~ Dir allein meinen Wunsch zu offenbaren — an dessen Erfüllung ich mir nun wegen seiner praktischen Wirkung, gelegen ist — und ich Schäme mich Häckel gegenüber, obwol ich ihm für einen sehr guten Mensch halte. Hätte ich nicht ein festes Zutrauen in deiner Delicatesse, so müsste ich es bereuen die Sache angerührt zu haben. Dass ich mich aber nun schäme wirst Du ~~aber~~ begreifen. Hoffentlich irre ich mich aber ganz, und hast Du Haeckel zugleichzeit bei die Ueberreichung der Aufzeichnungen, als Corrigens so zugesprochen, dass ich mich nicht zu schämen brauche.

Herzliche Grüsse von Haus zu Haus
Dein
Eug Dubois.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000002-038]

Leyden 8 January 1896.

Noble and severe Sir!

Following my letter of 4 January last I have the honour to let you know that the prerequisite in the last paragraph has been met with.

I therefore politely request you to make up a list of demands and sent this to me, so that, after I have had a chance to study them, a meeting between you and me, can take place; only after that costs

[MM774C-000002-039]

can be calculated.

With the highest esteem I have the honour to be
your Noble severe Sir's willing servant
K. de Boer HZ

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000002-038]

Leiden den 8 Januari 1896.

WelEd Gestr: Heer!

Ten vervolge van mijn schrijven dd. 4 Januari j.l. heb ik de eer U mede te dat aan de laatste alinea daarvan is voldaan.

Ik verzoek U dus beleefd een programma van eischen op te maken en mij dit toe te zenden, opdat, wanneer ik daarvan kennis zal hebben genomen, eene bespreking tusschen U en mij, zal kunnen plaatshebben; en eerst daarna de kosten

[MM774C-000002-039]

van een en ander kunnen worden berekend.

Hoogachtend heb ik de eer te zijn
UEd Gestr D.V. Dienaar
K. de Boer HZ

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000008-499]

Royal Zoological and Anthropological-Ethnographic Museum
Dresden, Zwinger 8 January 1896

Honoured colleague

my sincere thanks for your letter of the 7th.

Your very correct painting of the stages of the appreciation of *Pithecanthropus erectus* reminds me vividly of one of my own experiences in ethnographics concerning the so-called Nephrite-question. Up to about 12 years ago it was generally accepted that all Nephrite-axes originated from Asia. I wanted to prove that this was in

error & that Nephrite find sites should be present in Switzerland, Germany, France, Italy etc etc. I experienced 1) personal attacks & loathing responses of the worst kind, 2) after defending it repeatedly some people came over to my point of view, 3) general acknowledgement, such that there are now only a few stubborn heads, who have not yet accepted it and 4) — and herein lies the main parallel — the statement that this is an old matter & that I have been kicking in open doors. It wasn't different with a zoological discovery, when I found out that the ♂ & ♀ of the *Eclectus* parrot are green & red, whereas the sexes used to be considered

[MM774C-000008-500]

different species. I was attacked by all ornithologists, Schlegel in Leiden upfront. After gaining victory over all opponents by writing dozens of papers now everybody says that this was a well-known matter in the Indies & that there was nothing even to be discovered.

I will send you one of my (many) Nephrite papers & one of my (many) *Eclectus* papers.

Any link between man and ape surely has a larger meaning to us humans than links between lower animals, because in our case we have to conquer the enemy of recognition that we are driving mankind out of its exceptional position in nature. The scientific age is, however, arising & it needs to find an ethic that is no longer based on a revealed Religion. The series with the [?N fr. Pr.?] is therefore incorrect.

I have sent you on 30 December as greeting for the New Year a photograph in a closed envelope, which was a print of Geygers copper engraving: a collection of apes, studying a newborn man baby from an open book entitled: "descent of the apes"¹³⁹. Geyger had allowed me to have a picture taken of this copper engraving which is in the local cabinet; it is not for sale & may not be reproduced. There were three stamps of 20 pf on it, but as I did not have your house address (it's not mentioned on all of your letters), I had written on the letter: Dr E Dubois, The Hague (officer of health for the Dutch Indies), I could not send it as registered mail, as the Post office was already closed & I wanted to have it gone. As you regretfully, however, did not receive it, I will immediately complain at the Post office why it hasn't been delivered (stolen!) and send you another print.

With friendly greetings also from [??Stiller??]

Yours truly

ABMeyer

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

¹³⁹ it says in fact: descent of man!! Ernst Moritz Geyger 1886

[MM774C-000008-499]

Königliches Zoologisches und Anthropologisch-Ethnographisches Museum
Dresden, Zwinger 8 1 1896

Verehrter Herr College

Besten Dank für Ihren Brief 7.

Ihre sehr richtige Schilderung der Stadien der Beurtheilung von P.e. erinnert mich sehr lebhaft an eine eigene Erfahrung auf ethnografischem Gebiet & zwar in der s.g. Nephrit-frage. Es war für über, bis vor e 12 Jahre, allgemein angenommen, das alle Nephritbeile aus Asien stammen. Da suchte ich nachzuweisen, dass dies ein

Irrthum sei & dass es Nephritfundstellen in de Schweiz, Deutschland, Frankreich, Italien etc etc geben müsse. Ich erfuhr 1) persönliche Angriffe & Herabsetzung der heftigsten Art, 2) auf mehrfache Verteidigung das Herübertreten Einzelnen auf meinen Standpunkt, 3) allseitige Anerkennung, so dass es heute nur noch einzelne [?????] Köpfe gibt, die es nicht angenommen haben und 4) — hierin die Hauptparallele — die Behauptung, das sei ja eine alte Sache & ich hatte offenen Thüren eingerannt. Nicht anders ging es mir mit eine Z oologische Entdeckung, als ich gefunden hatte, dass die ♂ & ♀ von Eclectus (Edelpapagai) je grün & roth sind, während man die Geschlechtern früher in verschiedene

[MM774C-000008-500]

Gattungen gestellt. Ich wurde von allen Ornithologen angegriffen, Schlegel in Leiden voran. Nach Überwindung aller Gegner durch schreiben von 1 dutzend Aufsätze sagt heute jeder das sei eine allbekannte Thatsache in Indien & es sei Nichts daran zu entdecken gewesen.

Ich werde Ihnen einen der (vielen) Nephrit Aufsätze & einen der (vielen) Eclectus Aufsätze von mir senden.

Die Zwischenstufen zwischen Mensch & Affe haben für uns Menschen gewiss eine größere Bedeutung als Zwischenstufen bei niedriger stehender Thieren, weil es bei uns noch gilt der Feind des Erkenntnis aus seiner letzten Position zu vertreiben & den Menschen einer Ausnahmestellung in den Natur zu berauben. Das naturwissenschaftlicher Zeitalter bricht eben an & es hat eine Ethik zu schaffen die nicht auf dem Noden einer geoffenbarten Religion steht. Jener Feuilleton mit den N fr. Pr. hat daher nicht Recht.

Ich sandte Ihnen am 30.12 als Neujahrsgruß eine Photographie in geschlossenem Couvert, es war ein Abdruck von Geygers Kupferstich: eine Versammlung von Affen, die ein neugeborenes Menschenkind studieren von einem aufgeschlagenen Buche mit Titel: "Abst. der Affen"¹⁴⁰. Diese photographie hatte ich auf [?????] Erlaubnis von G. von einem Kupferstich der hies. Cabinets nehmen dürfen; sie ist nicht zu kaufen & darf nicht reproduciert werden. Der Brief war mit 3 20 pf Marken frankirt, da ich aber Ihre Adr. zu Hause nicht hatte (Es steht nicht auf jedem Ihrer Briefe), so hatte ich nun auf dem Brief geschr.: Dr E Dubois 's Gravenhage (Off. v. gez. N.I.). Ich konnte nicht recommendiren, da die Post schon geschlossen war & ich ihn gern fort haben wollte. Da Sie es leider nicht erhalten haben, so werde ich sofort bei der Post reclamiren warum es nicht zum Vornhein kommt (gestohlen!) Ihnen einen anderen Abzug senden.

Mit fr. Gruß auch von [??Stiller??]

Ihr erg

ABMeyer

[Click here to return to the content page](#)

¹⁴⁰ Abstammung der Menschen!! Ernst Moritz Geyger 1886

The Hague, 9 January 1896.

Noble and severe Sir.

In answer of your letter of yesterday let me first thank you that because of your interference the prerequisite in the last paragraph of your letter of 4 January last has been met with.

I subsequently have the honour to let you know that an extensive list of demands, like you – if I have understood you correctly – wish to receive, is not something I sent you, for that would require a substantial knowledge of construction and engineering – which I lack. My request to speak with you about building and furnishing a shed (the building of which, as I have been told by Professor Martin was that which the gentlemen Curators of the Leyden University wish to propose) only serve the purpose, to comply with the expressed wish of Professor Martin, to get information from me (which he himself cannot give, not knowing sufficiently about the circumstances and nature of the collection, which is to be stored in that shed, nor about what is needed to work on the collection) which he himself did not feel able to give to the gentleman Curators.

It also seems to me that it is not within my jurisdiction to give you an extensive list of demands.

As I, however, am not able to give Professor Martin the information he requested without your kind intelligence, may I be allowed to propose that you be satisfied with the following more general list.

The intended shed can be made of wood and will have to be furnished thus to allow the storage of the fossils which are now stored 400 large chests in such a way that they can be scientifically examined and studied. This will require racks and cupboards along the walls and in the middle, and there will have to be a workroom which, as well as the other rooms, can be heated; there further has to be a space where the chests can be unpacked. Only after conferring with you I possibly decide how large such a shed would need to be and how it should be functionally furnished for as little money as possible.

I flatter myself with the hope that this more general presentation of what is demanded may suffice for now, and that a meeting can now take place.

With high esteem I have the honour to be
your willing servant

Eug Dubois

's Gravenhage, 9 Januari 1896.

WelEd. Gestr. Heer.

In beantwoording van Uw schrijven van gisteren zeg ik U in de eerste plaats dank ervoor, dat thans door Uwe bemoeiingen aan de laatste alinea van Uwen brief van 4 Januari ll. is voldaan.

Vervolgens heb ik de eer U mede te een, dat ik een uitgewerkt programma van eischen, zoo als U – zoo ik U goed begrepen heb – wenschte te ontvangen U niet kan toezenden, aangezien daartoe een niet geringe mate van bouwkundige kennis zou noodig zijn – welke ik mis. Ook had ik met mijn verzoek om met U over inrichting en kosten eener loods (welker bouw, naar mij door Professor Martin was medegedeeld H.H. Curatoren der Leidsche Universiteit wenschen voor te stellen) te mogen confereeren slechts ten doel, te voldoen aan den door Prof. Martin uitgedrukte wensch, van mij inlichtingen te bekomen (welke hij zelf als met de hoedanigheden en den aard der verzameling, welke in die loods zal moeten opgeborgen worden, noch met hetgeen voor hare bewerking noodig is

[MM774C-000002-041]

niet voldoende bekend) zich niet in staat achtte aan HH. Curatoren te geven.

Naar het mij daarom voorkomt behoort het ook niet tot mijne bevoegdheid U een uitgewerkt programma van eischen aan te bieden.

Daar ik mij echter niet in staat zie de opgaven waarom Professor Martin mij verzocht heeft te verstrekken zonder Uwe vriendelijke inlichtingen, zij het mij vergund U voor te stellen met het volgende, meer algemeen programma genoegen te willen nemen.

Bedoelde loods kan van hout zijn en zal moeten ingericht zijn om daarin een thans in ongeveer 400 groote kisten verpakte verzameling fossielen zoodanig op te bergen, dat zij wetenschappelijk kunnen bewerkt en bestudeerd worden. Daartoe zullen rekken en eenige kasten langs de wanden en in het midden moeten worden aangebracht, en zal eene werkkamer die evenals de andere lokalen verwarmd moet kunnen worden noodig zijn; verder eene ruimte van de kisten te ontpakken. Eerst na overleg met U kan ik opgeven hoe groot die loods zou moeten zijn en hoe zij het doelmatigst en voor de minste kosten zal kunnen worden ingericht.

Ik vlei mij met de hoop dat deze meer algemeene voorstelling van hetgeen vereischt wordt U voorloopig voldoende mag zijn, en dat de bespreking met ~~tusschen U en mij~~ U nu kan plaats hebben.

Hoogachtend heb ik de eer te zijn

Uwdwdr

Eug Dubois

[MM774C-000033-556]

's Gravenhage, 9 Januari 1896

WeledGestr Heer.

In beantwoording van Uw schrijven van gisteren zeg ik U in de eerste plaats dank ervoor, dat thans door Uwe bemoeiingen aan de laatste alinea van Uwen brief van 4 Januari jl is voldaan.

Vervolgens heb ik de eer U mede te dat ik een uitgewerkt programma van eischen zooals U ~~wanneer~~ zoo ik het goed begrepen heb – wenschte te ontvangen niet kan toezenden, aangezien daartoe een niet geringe mate van bouwkundige kennis zal noodig zijn – welke ik mis, ^{ook heb ik} met mijn verzoek om met U over inrichting en kosten eener loods (welker bouw, naar mij door Prof. Martin was medegedeeld HH. Curatoren der Leidsche universiteit wenschen voor te stellen) te mogen confereren ~~te voldoen~~ slechts ten doel te voldoen aan door Prof. Martin uitgedrukte wensch, van mij inlichtingen te ontvangen ^{bekomen}, welke hij ^{zelf + X} zich niet in staat achtte te geven, daar hij met de [????] der aard, de verzameling welke in die loods zal ondergebracht worden ^{niel}, noch met hetgeen voor ~~hare bewerking noodig is~~ niet voldoende bekend ~~zijnde~~ ^{was}.^X Die inlichtingen van mij achtte mij noodig om daarmede ^{in staat te worden gesteld} aan ~~het verlangen de~~ ^{aan} ~~den~~ HH Curatoren ^{te geven} ^{[????] gestelde vraag omtrent} ~~een~~

~~opgave van [????]ing en kosten der loods te kunnen vol beantwoorden. Ik zou dus ook geen eischen moogen U~~
~~zeer [??] Het komt mij daarom voor.~~ Naar ^{het mij daarom voorkomt behoort het [da??]} ,dat het 't ook niet [????] tot mijne staat bevoegdheid behoort U een uitgewerkt programma van eischen aan te bieden. Daar ~~echter~~ ^{ik mij echter} ~~zie ik mij~~ niet in staat zie de door Pro opgaven waarden Prof. Martin mij verzocht heeft te verstrekken zonder Uwe vriendelijke [?voorlichting?]. ~~Wensch~~ ^{Kunt} ~~voldoet~~

Een meer algemeen programma Kan U alvorens mij die te verleenen met een zij het mij vergund U voor te stellen met het volgende meer algemeen programma ~~zoo [????] ik~~ ^{genoegen te willen nemen.} ~~Bedoelde loods zal [???~~ ^{dat} ~~van hout zijn en moeten ingericht zijn om daarin eene thans in ongeveer 400 groote kisten verpakte verzameling fossielen zoodanig op te bergen, dat zij wetenschappelijk kunnen bewerkt en bestudeerd worden. Ik had voorgesteld ~~dat dan [????] [????] houten loods met~~ ^{Daartoe zullen} rekken en eenige kasten langs de wanden en in het midden, ~~en ook~~ moeten worden aangebracht, er zal eenige en met lange werkkamer, die evenals de andere lokalen ~~zou moeten kan~~ verwarmd worden, ~~voldoende zijn zou~~ Verder een ruimte om de kisten te ontpakken. Eerst na overleg met U kan ik opgeven hoe groot die loods zou moeten zijn en hoe zij het doelmatigst ~~zal en goedkoopst~~ ^{en voor de minstekosten} zal kunnen worden ingericht. Ik vlei mij ^{met de hoop} dat U ~~met [????] meer algemeene programma~~ ^{algemeene} van hetgeen vereischt wordt ~~genoegen zult willen nemen~~ ^{voorloopig voldoende mag zijn}, en dat de bespreking tusschen U en mij ^[????] kan plaats hebben ~~[maar in de ???? moge staan?]~~~~

Hoogachtend heb ik de eer

te zijn

Uwdwdr

Eug Dubois

[Click here to return to the content page](#)

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000010-504]

library   Royal Dublin Society
                                         Leinster House
                                         Dublin, 11th Jan, 1896.

Dear Sir,

I have received your letter of 9th Jan. with proofs of letterpress and of diagrams. I will carry out your instructions and have a fresh "genealogical tree" made with the new words inserted.

[MM774C-000010-505]

I hope to be able shortly to send you fresh proofs both of the letterpress and of the diagrams.

I am,
Yours truly,
Arthur H. Foord.

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

1391

— Send from Ireland —

[MM774C-000010-504]

library   Royal Dublin Society
                                         Leinster House
                                         Dublin, 11th Jan, 1896.

Dear Sir,

I have received your letter of 9th Jan. with proofs of letterpress and of diagrams. I will carry out your instructions and have a fresh "genealogical tree" made with the new words inserted.

[MM774C-000010-505]

I hope to be able shortly to send you fresh proves both of the letterpress and of the diagrams.

I am,
Yours truly,
Arthur H. Foord.

[Click here to return to the content page](#)

[letter copied from Senckenburg_05]

The Hague, 11 January 1896.

Dear Fürbringer,

to get things started I'm already sending you two figures, which are to illustrate my essay in the *Anatomischen Anzeiger*. A third (Figure 2) will soon follow. I still need to have this photographically reproduced from a larger drawing. You will also soon receive the manuscript, within a few days. I hope that the figures meanwhile can already be taken into production.-

Virchow has been made Commander of the Legion of Honour of France. I have to believe, from what Manouvrier has heard from the reactionary side of the Academy, this award (which has been initiated by the Academy) is related to his attitude towards *Pithecanthropus* that is the theory of evolution. Contesting the latter is anyway the only scientific work he has been doing since his work on cellular pathology; and that they are honouring him now, seems to have no other reason, as him lately being a sharp and diligent opponent to this theory.

I, for my part, am ever quite convinced that he has seen the truth, and only keeps writing against it (although truly very weak and clearly not very convincing), as he has no other choice being famous and leader of his party. That's why the newspapers that are inspired by him tell such lies.-

My relation to Meyer is very good; he has written me a friendly letter. The psychological phenomenon of which I have written you must therefore be part of an unconscious psychology, which is known to play an important role, even for decent people as he seems to be.-

I very much thank you for your review of the 'teeth book' of Leche, from which I've learnt a lot, in particular I also admire your calm and appreciative art of criticism. Do you know the work from De Vries about *Fassiatium*? He thinks that this phenomenon, which is very common in plants, could also, — and I think he has a point — play an important role in the development of teeth.

What I have written you in my first shock about my notes hopefully not lead to any misunderstanding on your part. I have entrusted you with the matter without any hesitations and I am convinced that you will treat it as if it concerns yourself.-

The Martin matter is making my life very hard. An "overseer of University buildings" whom I have written to help me write up an account for the "costs for facilities for storage and description" that Martin wishes to receive for the "shed" that is to be built for my fossils and whom Martin also already wrote about that, seems to want to stall the matter. He first has to ask official allowance, to be allowed to confer with me, and now he asks for a "list of demands".

I have answered him that it's not me but the Curators who have "demands" and that I've only turned to him to satisfy their and Martin's wishes. I do not think it impossible that with the current politics of having me wait so long that in the end the available time (still 1½ year), which is already much too short, has all but passed, when I am to start with the work and that will be when my hard gained collection will befall on Martin. I hope I am mistaken. I do, however, think that Weber has a much too optimistic view — although I didn't tell him this about the overseer yet. As I see things now, I do not believe that this will end well, if no change of direction is being enforced.

How to do this I do not know yet myself — and that's what's difficult, in spite of all my efforts I'm still standing in the same jungle, endless and without a prospect, like eight years ago — although yet in hindsight my efforts have not been fruitless.

Forgive me for this Jeremiad and receive my cordial greetings for you and yours.

Your
Eug Dubois

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[letter copied from Senckenburg_05]

Haag, 11.1.96.

Lieber Fürbringer,

Damit die Sache in Gang kommt schicke ich Dir bereits zwei Figuren, welche meinen Aufsatz in den Anatomischen Anzeiger illustrieren sollen. Die Dritte (Fig. 2) folgt dann bald. Ich muss diese photographisch nach einen grösseren Zeichnung reproduciren laßen. Auch das M. wirst Du nun bald erhalten, wenigstens in einigen Tagen. Die Figuren können inzwischen wie ich hoffe gleich ausgeführt in Ausführung genommen werden.-

Virchow ist zum Commandeur der Ehrenlegion von Frankreich ernannt worden. Wie Ich glauben muss, nach Dem was mir von Manouvrier von den reactionaire Seite des Akademie erzählt worden ist, steht diese Unterscheidung (die von der Akademie ausgegangen ist) in Zusammenhang mit seiner Haltung dem Pithecanthropus, d.h. Der Evolutionslehre, gegenüber. Seine Bestreitung der letzere ist ja überhaupt [?????] einzige [?????] wissenschaftliche Wirksamkeit seit seine Cellularpathologie; und dass man ihm gerade jetzt von den genenneten Seite ehren will, hat höchst wahrscheinlich keinen anderen Grund, als dass gerade in den letzten Zeit er sich wieder als scharfer und eifriger Gegner jener Lehre gezeigt hat.

Ich Für meinen Teil bin aber überzeugt, dass er die Wahrheit jetzt einsieht, und sich nur noch schrift stellt (obwol in wirklich sehr swacher und deutlich unüberzeugten Weise), weil er als berühmten Mann und Parteiführer nicht anders kann. Darum lügen die von ihm inspirierten Zeitungen auch so.-

Mit Meyer sind meine sind meine Verhältnisse ganz gute; er schrieb mir einen freundlichen Brief. Die psychologischen Erscheinung wovon ich Dir schrieb gehörte also zur Unbewusten Psychologie, die ja eine über aus grosse Rolle spielt, auch bei anständige Leuten wie er zu sein scheint.-

Ich danke Dir sehr für deine Besprechung des Leche'schen Zahnbuches, woraus ich mancherlei lernte, namentlich auch bewundere ich Deine ruhige und anerkennende Art von Kritik. Kennst Du die Devrieschen Arbeiten über *Fassiatium*? Diese bei der Pflanzen sehr gewöhnliche Erscheinung könnte nach ihn, — und wie ich glaube hat er darin Recht — auch bei der Zahnenentwicklung eine hervorragende Rolle spielen.

Was ich Dir in meinen ersten Entrüstung über meiner [?????] Aufzeichnungen schrieb hat hoffentlich zu keinen Missverständnis bei dir geführt.

Ich habe die Sache rücksichtslos dir anvertraut und bin überzeugt, dass du sie behandeln wirst alsob sie Dir selbst anging.-

Die Martinsche Angelegenheit macht mir das Lebens sehr schwer. Ein "opzichter der universiteitsgebouwen" den ich schrieb um mit ihm die von Ma. erlangte gewünschte "opgaven van inrichting en kosten eener voor opberging en bewerking" meiner Fossilien zu bauen "loods" und den M. auch schon darüber geschrieben, scheint die Sache lang machen zu wollen. Erst musste er officiel Erlaubniss fragen, mit mir conferiren zu dürfen, jetzt fragt er mir erst ein "Programma van eischen".

Ich habe ihm genantwortet, dass nicht ich sondern die Curatoren "eischen" und dass ich nur um Ihren und Ma's Wünschen zu befriedigen mich an ihm gewandt. Ich halte es für nicht unmöglich, dass die jetzt gefolgte Politik die ist mich so lange warten zu lassen bis am Ende die verfügbare Zeit (noch 1½ Jahr), die ^{jetzt} schon viel zu kurz ist, ^{fast} um ist, wenn ich die Arbeit anfangen soll und dann fällt Martin natürlich meine schwer errungen Sammlung zu. Hoffentlich irre ich mich. Aber jedenfalls stellt Weber sich das alles viel zu leicht vor — obwol ich ihm das von den Opzichter noch nicht gesagt habe. Wie ich die Sache jetzt einsehe, glaube ich, dass sie zu keinen guten Ende fähren wird, wenn sie nicht in andere Bahnen gebracht wird.

Welche weiss ich freilich selbst nicht — und das ist gerade das schwierige, ~~ich~~ stehe ich trotz aller Anstrengungen noch in dendenben Wald, ohne Ende und ohne Aussicht, als vor acht Jahre — und doch waren meine Anstrengungen in [J????tischen] Hinsicht nicht fruchtlos.

Verzeihe diese Jeremiade und sei mit den Deinigen herzlichst von uns gegrüsst.

Dein
Eug Dubois

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000002-043]

Leyden 12 January 1896.

Noble and severe Sir! I have the honour to let you know that I now think a meeting is desirable and I would therefore kindly await you in my house on Tuesday the 14th of this month, between 10 and 12 AM at Rapenburg N° 54

with high esteem I have the honour to be

your willing servant

K. de Boer HZ

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

1393

— Send from the Netherlands —

[MM774C-000002-043]

Leiden den 12 Januari 1896.

Weled Gestr: Heer! Ik heb de eer U mede te een dat ik thans Uwe overeenkomst gewenscht acht, en zal U daartoe gaarne afwachten tenmijnen huize op dinsdag 14 dezer, tusschen 10-12 Uur Rapenburg N° 54

Hoogachtend heb ik de eer te zijn

Uw DV Dienaar

K. de Boer HZ

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000033-624]

Sint Pieter 13 January 1896,

Dear Mr Dubois,

Our truly sincere good wishes with the honour befallen to you. It pleases us a lot to see your work thus rewarded. As you can see I have upon receiving the "Nieuws v/d Dag" immediately responded to the happy news. It was in haste, in particular because I had family over from Brussels on Sunday so I had to leave the table to use the opportunity submit my message in time.

As the editorial board of "De Tijd" did not publish my previously sent comments – as I was expecting by the way –

[MM774C-000033-625]

I did not send any others.

My sincere thanks for your lovely letter, I loved reading it as did Anna. It will be a pleasure to be of service to you as much as possible, by making known in the Catholic papers – in some way, as prudence demands, obviously – to not leave our fellow province inhabitants unaware of what you have achieved for science.

Yesterday we had the pleasure of having Emmeline here from Brussels with two of her children. We were telling, how she revenged you with the broomstick, and we had fun reminiscing the old stories. Within 8 to 14 days she will be going to Amsterdam and will most likely pay you a visit.

The latter is something that I have also been planning for some time, as I know your repeated invitation to be to sincere not to answer it, if it is in any way possible to me.

Therefore receive, also for your wife, who we surely hope to see over here some time too, our best and most cordial greetings

with high esteem

[?????]

Th.Chr. Kuyzer de Maré

[Next](#) letter with this correspondent

1394

— Send from the Netherlands —

[MM774C-000033-624]

Sint Pieter 13 Jan 1896,

Waarde Heer Dubois,

Onze hartelijken – welgemeenden gelukwenschen met de eer, welke U is te beurt gevallen. Het doet ons recht aangenaam U voor Uwe werkzaamheden zoo beloond te zien. Zooals U hebt gezien heb ik bij ontvangst van het Nieuws v/d Dag onmiddellijk gebruik gemaakt na het ontvangen blijde nieuws. Het ging in haast vooral ook daar ik Zondag familie uit Brussel over had en ik al zoo aan tafel moest even van de gelegenheid gebruik maken op tijds met mijn ingezonden bericht te wezen.

Daar de redactie van De Tijd mijn eerste ingezonden berichten niet opnam – wat ik trouwens verwachtte –

[MM774C-000033-625]

heb ik verder niets meer opgezonden.

Mijn hartelijke dank voor Uw lieven brief, die 't me een genot was te lezen even als Anna. Het zal me een genoegenwezen U zoo veel mogelijk van dienst te kunnen wezen, door in de Katholieke bladen – op zekere wijze, die de voorzichtigheid gebiedt, natuurlijk – medegewest genooten niet onkundig te laten van hetgeen U in het belang der wetenschap verricht heb.

Gisteren hebben we het genoegen gehad Emmeline uit Brussel met twee harer kinderen hier te hebben. We vertelden haar nog, hoe ze U met den bezem had gewroken, en hadden pret 't een en ander op te halen. Binnen een 8 à 14 dagen gaat ze voor zaken naar Amsterdam en zal U dan naar alle waarschijnlijkheid een bezoek brengen.

't Laatst is iets wat ik nog te eenige tijd wel van plan ben, daar ik Uw herhaalde uitnodiging als te oprecht gemeend ken om er niet aan te beantwoorden, zoo me dit eenigszins mogelijk is.

Ontvang dan ook met Mevrouw, die we zeker ook eens met U hier hopen te zien, onze beste en hartelijkste groeten

Hoogachtend

[?Oom ????]

Th.Chr. Kuyzer de Maré

[Click here to return to the content page](#)

[letter copied from Senckenburg_06]

Haag, 15 January 1896

Dear Fürbringer,

here is the largest part of the manuscript for the Anatomische Anzeiger, the part that's not ready yet — about four pages — will follow soon. I hope I will tomorrow receive from the photographer the photograph of figure 2 and will also send it right away.

If you want to clean up this part as to errors in language and style, and return it to me with any other proposals for improvement you might have, I will think very well of you. I will then also return it quickly to be printed.-

Yesterday I was in Leyden for my meeting with the "overseer of University buildings", who happily seemed very objective to me. Upon reflection the most suitable location for the storage house/probationary Museum of my collection would be to build it in the courtyard of Jentinks Museum. Jentink is much pleased with this idea, which could create some new use for the museum under his direction. He also told me that he had already heard from Martin what had happened with me. Although he compared himself to a "white sheet of paper" he did seem to have some pleasure out of it. He might have spared me lots of troubles and sorrow, if he had used the ink, he borrowed to me, himself.

With cordial greetings to you and yours from both of us

your
Eug Dubois

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

1395

— Send from the Netherlands —

[letter copied from Senckenburg_06]

Haag, 15.1.96.

Lieber Fürbringer,

Hier ist der grösste Teil des manuscriptes für den Anatomische Anzeiger, den noch nicht fertigen Teil — etwa 4 Seiten — folgt bald. Die Photographie für Fig 2 hoffe ich morgen vom Fotografen zu erhalten und werde sie dir dann auch gleich schicken.

Wenn du diesen Teil von Sprach- und Stilfehlern reinigen und mir, auch mit sonstigen Vorschlägen zu Verbesserungen versehen, zurück schicken willst, so werde ich Dich einen sehr guten Mann finden. Er geht bald nach Empfang dann wieder an dich zurück für die Druckerei.-

Gestern war ich in Leiden für die Conferenz mit dem "Opzichter der Universiteitsplannen", der wie mir schien glücklicherweise neutral war. Nach Ueberlegung wurde als am meisten geeignete Stellung für den zu bauende Packhaus-provisorisches Museum meiner Sammlung den Lichthof des Jentinkschen Museums gewählt. Jentink freut sich sehr über diese Aussicht, neuen [??N?tzen??] mit den ihm unterstellten Museum stiften zu können. Er erzählte mir auch, von Martin schon über das mit mir passierte gehört zu haben. Obwol er sich bei einem "weissen Blatte Papier" verglich schien er doch seine Freude dran zu haben. Vielleicht würde ich mir aber viel Mühe und Verdriesslichkeit gespart haben, wenn er die Tinte, die er mir geliehen, selbst gebraucht hätte.

Mit herzlichen Grüssen an dir und den deinigen von uns beiden

dein
Eug Dubois

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000003-334]

Berlin W. Joachimsthalerstrasse 11

16 January 1896

Very honoured Doctor!

I intend to write a popular piece about the *Pithecanthropus*-case for the "*Deutsche Rundschau*" and therefore I want to clarify the messages I have sent you earlier about the meaning of your find for the Ape-Man-question.

Would you do me a great favour, which would take a big load off my shoulders, by sending me your notes about how the different experts (I will not go into any particular opinion) have judged your finds. You could do it in the form of a table, which surely will take the least of your time; for instance

	Skull	Femur	1" tooth	2" tooth
Waldeyer	A ¹⁾	M ²⁾	M	M
Virchow	A	M	M	A

Hoping that complying with this request will not be a big bother and with my best thanks in advance I am greeting,
yours truly [W Dames](#).

¹⁾ A = Ape ²⁾ M = Man

[Next](#) letter with this correspondent

1396

— Send from Germany —

[MM774C-000003-334]

Berlin W. Joachimsthalerstrasse 11

16.I.1896

Sehr verehrter Herr Doctor!

Ich beabsichtige für die "*Deutsche Rundschau*" die *Pithecanthropus*-Angelegenheit populär darzustellen und dazu meine Ihnen mitgetheilten berichten über die Bedeutung der Funde zur Affen-Mensch-Frage zu erläutern.

Würden Sie wohl die grosse Freundlichkeit haben, nur dadurch eine grosse Last abzunehmen, dass Sie mir aus Ihren Notizen mittheilen wie die verschiedenen Gelehrten (auf reine Meinungsäusserungen gehe ich nicht ein) die Fundstücke beurtheilt haben. Sie könnten es ja in Form eines Schema's thun, was wohl am wenigsten Zeit wegnimmt; z.B.

	Schädel	Femur	1" Zahn	2" Zahn
Waldeyer	A ¹⁾	M ²⁾	M	M
Virchow	A	M	M	A

In der Hoffnung, dass Ihnen die Erfüllung meiner Bitte keine zu grossen Mühe macht und im Voraus besten Dank
[?ragend?] grüsst ergebenst W Dames.

¹⁾ A = Affe²⁾ M = Mensch

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000003-335]

16 January 1896

Very honoured Doctor!

My sincere thanks for kindly fulfilling my request, and also for the postscript you sent. The compilation of the different opinions will surely be interesting. Your find will be duly acknowledged that I can assure you. It is, by the way, a bold step I am taking, putting this for a larger lay public. I already know from private conversations with lay people that my [????] opinion is considered to be infamous heresy; and when this will be available in print the high clergy might well react and organise an exquisite witch-hunt. But that be all the better! They would only be making propaganda for me. With kind greetings, yours truly, W Dames.

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

1397

— Send from Germany —

[MM774C-000003-335]

16.I.1896

Sehr geehrter Herr Doctor!

Haben Sie besten Dank für die freundliche Erfüllung meiner Bitte, und auch für die Nachsendung. Die Zusammenstellung der verschiedenen Meinungen wird sicher interessiren. Ihr Fund wird von mir gebührend gewürdigt werden, das kann ich Ihnen wohl versichern. Uebrigens thue ich damit, dass ich vor das grössere Länenpublicum gehe, einen kühnen Schritt. Schon aus Privatgesprächen mit Laien entnehme ich, wie meine [re?? sen?] Auffassung als infame Ketzerei gilt; und [ei?] letztere nur gedruckt vorliegt und sich womöglich die hohe Clerisei darauf [stürzt] so kann ein ganz vortrefflicher Hexensabbath inscenirt werden. Aber um so besser! Damit machen sie nur für mir Propaganda. Mit freundlichen Gruss Ihr ergebenster W Dames.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000004-511]

Jena, 17 January 1896

Dear Dubois!

Cordial thanks for your kind letter and the 2 *Pithecanthropus*-shipments. The two text figures have already via Bardeleben wandered to Fischer; your manuscript will follow as soon as I finished the corrections. I only, obviously, had to change stylistic errors, which I have done partly wet ink, partly with pencil. The pencil corrections are those which you have to have another look at, to check whether they still express what you wanted to say.

You should consider leaving out "Herr" when mentioning Virchow, as such — deviating strongly from the French use of language — in German one expresses a certain sharpness or animosity when using "*Herrn*", which in this case has no use at all, neither from a practical nor from a personal point of view. Your remark against the Englishman I would only leave in, if you think that is really important, but then you should give the man a name.

Further it would be good, if you would mark in your manuscript, where about you would like to text figures.

When you send me the end part with the third figure (figure 2) please return to me the first eight pages with your remarks.

Make very clear which corrections need to be read by Bardeleben; else there will easily be silly errors that would annoy you; I'd be happy to also read the second corrections (Revisions), whereby I obviously would only limit myself to stylistic errors. If you agree with that, I will let Bardeleben know that such is your wish.

With regard to transferring your notes to Haeckel you can be assured that this has been done so that you did not make a bad impression. I have expressively told Haeckel that this was only on my wish and for my consequences; as Haeckel and I are very close, I could tell him this in confidence. And there was, by the way, not a sentence in there that ought not to have been there; the letter you sent me I obviously did not show.

I'm very pleased that the incident with Meyer was cleared.

Storing your collection at Jentink's seems to be going more easily, then you were thinking upfront. Do now see to it that you start as soon as possible working on the collection, even if only very probationary in other spaces, where you do not have optimal conditions, unless you have certainty that this shed will be up and available in a few weeks. Make sure that you also towards Jentink keep absolute independence, without showing any distrust. Jentink is probably even less capable to work on this collection, as Martin would be, and probably would do worse; but strange ideas get in the heads of people, when they see such collections. I would also be very careful in what to say to Jentink with regard to Martin; today your enemy, tomorrow your friend; the main thing is, to start working as soon as possible, independently, unimpeded and solely. If you, after a year, have made good progress and maybe even already, with official means, published a monograph (keep your eye open for acquiring financial means to publicise!), then

[MM774C-000004-513]

your chances for getting an extension of your leave will greatly increase. The ministry will support a man, whose work has repeatedly raised great interest, quite differently from someone, who is involved in personal battles and troubles and is not getting on. So keep your eye on the sole goal and steer whenever possible away from polemics with nasty exchanges and stress, — they will only lame your lust to work and decimate the time you have left to work.

Cordial greetings from house to house and ever pleased to be at your disposal.

Your
M. Fürbringer

[MM774C-000004-556]

XX might you not want to mention Haeckel (*Systematische Phylogenie der Wirbelthiere Berlin* 1895 pages 633 and 634)? He's not saying anything specific about the skull, but he does declare your find of the skull cap to be "most important" and further states that "amongst the fossil anthropoids the Pliocene *Pithecanthropus erectus* from Java is ranked highest and by far closest to man; possibly even our direct ancestor!

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000004-511]

Jena, 17.i. 96.

Lieber Dubois!

Herzlichen Dank für Deine lieben Brief und die 2 Pithecanthropus- Sendungen. Die beide Textfiguren sind via Bardeleben schon zu Fischer gewandert; Deinen Manuscript folgt gleichzeitig als eingeschriebene [????????????] möchte. Ich hatte, wie natürlich, nur [????] davon zu ändern, und habe das theils mit Tinte, theils mit Bleistift gemacht. Die Bleistift-Correcturen muß Du Dir erst noch ansehen, ob sie den Sinne so wiedergeben, wie Du willst.

Bei Virchow wäre vielleicht des "Herr" wegzulassen, da das — sehr abweichend vom Französischen Sprachgebrauch — im Deutschen eine gewisse Schärfe resp. Animosität [zu?] den "Herrn" ausdrückt, was ja im vorliegendem Fall nicht der geringsten Nutzen, werder sachlich noch persönlich, [ge??dü??en] würde. Die Bemerkung gegen den Engländer würde ich nur stehen lassen, wenn Du sie für recht wichtig hältst, dann aber den Mann mit Name nennen.

Es ist ferner gut, wenn Du im Manuscript jenen zugiebst, wohin die Textfiguren kommen sollen.

Mit Sendung des Schlusses und der 3. Figur (Fig. 2) sobitte ich wieder die 8 ersten Seiten mit deinem Anmerkungen und Wünschen.

Correcturen selbes zu lesen marke Deine bei Bardeleben genau an; er könnten sonst leicht Böcke unterlaufen, die Dich stören würden; die 2. Correctur (Revision) will ich gern auch lesen, wobei ich mich natürlich nur auf das stilistische beschränke. Wenn Dir Das recht ist, spräche auch Ba. deinen Wunsch aus.

Hinsichtlich der Übergabe deiner Mittheilungen zu Haeckel kannst Du versichert sein, dass die selbe so erfolgte das nicht der mindeste üble Schein auf Dich fiel. Ich theilte H. ausdrücklich mit, dass sie nur auf meinem Wunsch und für mich erfolgt seien; Da aber H. und ich sehr intim stehen, so konnte ich sie ihm vertraulich mittheilen. Übrigens enthalten sie keine verfängliche Zeile; Deinen Brief an mich hielt ich natürlich zurück.

Dass der Zwischenfall Meyer gut beigelegt ist, freut mich sehr.

Die Unterbringung Deiner Sammlungen bei Jentink scheint ja günstiger zu verlaufen, als du vordem geneigt warst, anzunehmen. Sieh nur, dass Du so bald als möglich zur Bearbeitung dieser Sammlungen kommst und wenn sie auch nur ganz provisorisch in anderen Räume ohne viel Ordnung ausgepackt werden können, falls nicht eine unverzügliche Aufrichtung der Loods in wenigen Wochen garantiert ist. Dabei natürlich auch Jentink gegenüber absolute Selbständigkeit, ohne Mißtrauen zu zeigen. J. ist ja wohl noch viel weniger im Stande, sich um die Bearbeitung zu bekümmern als Martin, und wohl auch noch unfähiger; aber es entstehen in den Menschen ganz wunderliche Gelüste, wenn sie solche Sammlungen sehen. Auch würde ich J. gegenüber äusserst vorsichtig sein in Bezug auf Martin; heute Feind, morgen Freund; Hauptsache, so bald als möglich selbständiges ungehindertes und alleiniges Bearbeiten. Wenn Du nach 1 Jahr ein gutes Stück abgearbeitet hast eventuell gar schon eine staatliche edierte Monographie (Mittel der Veröffentlichung im Auge behalten!) aufweisen kannst, steigen

[MM774C-000004-513]

Deine Chancen für Verlängerung Deines Urlaubes ganz ausserordentlich. Das Ministerium wird einen Mann, dessen Arbeiten wiederholt öffentliche Aufsehen erregten, ganz anders unterstützen, als einen, der in persönlichen Kämpfe mit Widerwärtigkeiten nicht so recht vorwärts kommt. Also nur das eine Ziel im Auge behalten und möglichst wenig persönliche Polemik mit ihren lästigen Berichter und ihren Aufregungen, — beider gleich sehr die Arbeitslust lähmend und die Arbeitszeit decimirend.

Herzliche Grüsse von Haus zu Haus und immer gem Dir zur Verfügung.

Dein
M. Fürbringer

[MM774C-000004-556]

XX Ob du Haeckel (Systematische Phylogenie der Wirbelthiere Berlin 1895 p 633 und 634) erwähnen willst? Er lässt sich allerdings nicht specielles über den Schädel aus, erklärt aber Deinen Fund der Schädeldaches für "höchst wichtiges" und führt noch an "Unter den fossilen Menschenaffen steht der plioceene *Pithecanthropus erectus* von Java am höchsten und dem Menschen bei weiteren am nächsten; vielleicht gehört er zu unseren directen Vorfahren!

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000008-501]

Dresden 17 January 1896 Royal Zoological Museum

Best thanks for your letter of the 13th.

I allow myself to point out to you the dissertation of G. Kirchner: *die Schädel des Hylobates concolor, sein Variationskreis und Zahnbau* Berlin 1895 with 3 tables. With best greetings

yours truly

ABMeyer

(the publisher is not indicated, this dissertation was printed for a PhD in Erlangen, I got the notice from a journal)

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

1399

— Send from Germany —

[MM774C-000008-501]

Dresden 17.1.96 K Zool Mus

Besten Dank für Ihr [??]schreibens vom 13.

Ich erlaube nun Sie auf die bei [????] diss von G. Kirchner: die Schädel des Hylobates concolor, sein Variationskreis und Zahnbau Berlin 1895 mit 3 Tafeln aufmerksam zu machen. Mit besten Gruss

Ihr erg

ABMeyer

(Drucker ist nicht angegeben, die Diss. ist für den doctor in Erlangen gedruckt & aus einen Zeitschrift)

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000001-227]

Message of
Medical Boardmember

Dr. Behla Luckau, 20 January 1896
in Luckau/Niederlausiz

Very honoured colleague!

I regret that it was impossible for me to meet you in person at the December meeting of the Berlin anthropological Society because I had to leave early. I have the intention to acquire a lifelike gypsum cast of your *Pithecanthropus* skull for our Niederlausische Anthropological Museum in Cottbus.

[MM774C-000001-228]

Would this be possible, and if so, where could I buy it?

with very high esteem
yours truly
Dr. Behla

[This is the only letter with this correspondent](#)

1400

— Send from Germany —

[MM774C-000001-227]

Mittheilung
des Sanitätsraths

Dr. Behla Luckau, den 20 Jan. 1896
in Luckau/Niederlausiz

Sehr geehrter Herr College!

Leider war es mir in den Berliner Anthropologische Decembersitzung wegen früheren Abreise nicht möglich, Sie persönlich zu sprechen. Ich habe die Absicht ein naturgetreues Gipsmodell Ihres Pithecanthropus Schädels für unser Niederlausische Anthropol Museum in Cottbus zu erwerben

[MM774C-000001-228]

Wäre dies angängig und mir Soh würde [? ich den ???ten kaufen?]

Mit vorzügliche Hochachtung
Ihr ganz ergebenen
Dr. Behla

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000002-045]

Leyden 20 January 1896.

I have the honour to let your Noble severe Sir know that I have now come so far that I would ask you to consider to come over tomorrow, so Tuesday between 12 and 4 PM to have another talk about matters.

With kind greetings your willing servant
K. de Boer HZ

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

1401

— Send from the Netherlands —

[MM774C-000002-045]

Leiden den 20 Januari 1896.

Ik heb de eer Ued Gestr: mede te dat ik thans zoo ver gevorderd ben, dat ik U in overweging geef om morgen d.i. dinsdag tusschen 12 en 4 uur eens over te komen om een en ander nader te bespreken.

Met vr: groet Uw DV Dienaar
K. de Boer HZ

[Click here to return to the content page](#)

[letter copied from Senckenburg_07]

The Hague, 21 January 1896

Dear Fürbringer,

I have received the manuscript you so kindly corrected in good order and I sincerely thank you for it. All your improvements, also those with pencil were correctly expressing what I wanted to say. The "Herr" with Virchow had only remained because that was how it was phrased in the Berlin lecture. There all the lecturers and discussants address each other always with "Herr". The remark of the Englishman was a general one. He did not mention his name (in "Science Progress"), although I know who it was. He argued that with regard to the skull the same differences of opinion existed as now are about *Pithecanthropus erectus* — but currently nobody is doubting any longer about the humanity of Neanderthals — and that is what should also happen to *Pithecanthropus erectus*. I did not intend to make a sharp remark, I would just be pleased, if you could in some way make that argument. This has also opened my eyes about it being necessary to compare these different judgements next to each other. I therefore did so with a small collection of the names.

I do not have any further wishes concerning the first eight pages. I have just made one remark to the preface that the contents of this essay is largely from a lecture given in Berlin. In the following pages namely I have left parts completely unchanged, as they express my opinion as short and well as I am able; I have to admit that I would not know how to improve it.

I have also — if I'm not mistaken — added one little sentence at another location. Please do improve on this and other remarks, whatever you deem necessary; obviously I do not need to see it again. Just the last more than four pages, which I'm now sending you for the first time, I would please see those one more time. The photography for figure 2 you will by now have received.

Do improve or make proposals, if you want, as many improvements as you think necessary in the interest of the subject.—

I also sincerely thank you for your good advice with regard to matters regarding the collection.— I've always considered your advice as good and I will follow it as close as I can. This shed will not be ready for half a year — and will even take longer if all these meetings, which have now been suspended another week, do not go any faster — so I will need to do as soon as possible the work that I can do in a limited space. Jentink does not have any room, I can only get a small corner in the room of the administrator for two days in the week — which would suffice me, if it were three days instead of two. And yet I need to work at Jentink's, for that's the only place where there is material for comparison. So I have to find some other room there.

You were quite right when you advised me to be careful towards Jentink with regard to Martin, as he could be a friend today, and an enemy tomorrow. Now this danger seems even larger, as it turned out that he can be enemy and friend at the same time, as well today as yesterday, as he told me himself about his conversation with Martin in which he was friendly towards Martin and hostile towards me, whilst meanwhile telling me that he doesn't trust Martin for a second. I scared him somewhat, by asking him whether he would go to Martin with me, and if he didn't want to, whether I could be his emissary myself, to explain both his and my opinion to Martin. This was only amusement, but a little bit of revenge at the same time, and it gave me an opportunity to cheer him up again. — I always seem to write you only about my own troubles, but alas I have to and I'm very grateful for your help and advice

yours Eug Dubois

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[letter copied from Senckenburg_07]

Haag, 21.1.96

Lieber Fürbringer,

Ich erhielt das von Dir so freundlich corrigierte Manuscript in guten Ordnung und sage Dir Dafür meinen besten Dank. Alle Deine Verbesserungen, auch die in Bleistift gaben den Sinn so wieder wie ich wollte. Das "Herr" bei Virchow war nur stehen geblieben weil es in den Berliner Vortrag steht. Dort nennen die Vortragenden resp. Discutirenden einander immer "Herr". Die Bemerkung gegen den Engländer war zugleich eine allgemeine. Er hatte seinen Namen (in "Science Progress") nicht genannt, obwohl ich weiss wer es ist. ~~und Er gebrauchte~~ gab als Argument vor dass bezüglich des Neanderthal-Schädels dieselbe Meinungsverschiedenheiten wie sie nun über Pith. e. bestehen, bestanden hätten — jetzt aber zweifelt niemand mehr an der Menschlichkeit des Neanderthaler — und so müsste es dem P.e. auch ergehen. Ich meinte [????] keine Schärfe, nur würde es mich freuen, wenn Du betreffenden [????] Argument einigermaßen [????????????] machen könnte. Das hat mir zugleich auch die Augen geöffnet über das die noch jetzt bestehenden Nothwendigkeit die verschiedene Beurtheilungen neben einander zu halten. Ich habe das in eine kleine Zusammenstellung der Namen gethan.

Ich habe sonst keine Anmerkungen oder Wünschen betreffen dieser 8 ersten Seiten. Nur habe ich bei ~~dem~~ ~~dest~~ das Ueberschrift in einer Anmerkung geschrieben, dass der Inhalt des Aufsatzes grössten Theiles in einem Vortrage zu Berlin enthalten ist. In den folgenden Seiten habe ich nämlich oft Teile ganz unverändert gelassen, weil ~~ich~~ sie meine Meinung so kurz und gut wiedergeben, als ich es kann; ich [????] schon erkennen, nichts besseres davon machen zu können.

Auch habe ich — wenn ich nicht irre — einen kleinen Zusatz an eine andere Stelle gemacht. Verbessere an diesen und an den Anmerkungen, bitte, was Du nötig findest; ich brauche es nicht mehr zu sehen natürlich. Nur die leider mehr als 4 gewordene Seiten, die ich Dir jetzt zum ersten Male schicke, hätte ich gern noch einmal zur Ansicht. Die Photographie für Fig. 2 wirst Du inzwischen erhalten haben. Verbessere und schlage mir, wenn Du willst, nur so viel Verbesserungen vor wie Du im Interesse der Sache nötig Findest.—

Ich danke Dir auch herzlich für deiner guten Rat in der Sammlung-Angelegenheit.— Deinen Rat hab ich immer gut gefunden und ich werde auch diesen folgen so gut ich kann. Die Loods wird leider nicht früher als in ein halbes Jahr fertig kommen — wenn die Sache nicht schneller geht als die Besprechungen, die eine Woche ruhen mussten, noch später— Also so bald als möglich bearbeiten, was ich in beschränkten Raume kann. Jentink hat aber keinen Platz, nur kann ich an 2 Tagen die Woche in ein kleines Zimmer eines Administrateurs eine kleine Ecke bekommen — welche mir genügen würde, wenn es anstatt 2, 3 Tage wären. Und doch muss ich bei Jentink arbeiten, weil ich nur dort Vergleichungsmaterial finde. Da muss ich also andren Raum suchen.

Du hattest ganz recht, ~~dass~~ ^{als} du mir ratest J. gegenüber vorsichtig zu sein in Bezug auf Martin, weil er heute Feind, morgen Freund sein konnte. Nur scheint die Gefahr noch grösser, denn es hat sich gezeigt, dass er zur Gleichezeit, heute wie gestern, Feind und Freund war, nachdem das er mir selbst von seiner Unterredung mit M. erzählte war er freundlich Ma, feindlich mir gegenüber, und doch sagte er mir [????] in selben Augenblicke dass er Martin keineswegs traut. Ich machte ihm dann einige Angst, indem ich ihm Frug, ob er mit mir zu Ma gehen wollte, oder, falls er es nicht möchte, ob ich selbst sein Abgesandter sein sollte, um seine zurgleich mit meiner Ansichten bei Ma. zu expliciren. Das war nur kurzweil, aber zugleich auch eine kleine Rache, die mir auch wieder Gelegenheit gab ihm aufzumuntern. — Ich schreibe nur immer über meine eigenen Angelegenheiten, ~~aber~~ das muss ich leider und ich bin Dir herzlich dankbar für deine Hilfe und Rat [????????????????????????????????] dein Eug Dubois

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000033-524]

Jan 21st 1896

My dear Dubois

I have had a new block prepared & have instructed Mr Foord to send you the page proof with figures in place for your final revise.

[MM774C-000033-525]

In your note to Nature you have not stated my views correctly. With much reluctance I have therefore felt it necessary to send a few lines to Nature to make these clear.

Yours truly

D.C. Cunningham

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

1403

— Send from Ireland —

[MM774C-000033-524]

Jan 21st 1896

My dear Dubois

I have had a new block prepared & have instructed Mr Foord to send you the page proof with figures in place for your final revise.

[MM774C-000033-525]

In your note to Nature you have not stated my views correctly. With much reluctance I have therefore felt it necessary to send a few lines to Nature to make these clear.

Yours truly

D.C. Cunningham

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000004-516]

Jena, 23 January 1896.

Dear Dubois I am herewith also returning your manuscript, which I have read with great pleasure. My corrections need no further remarks as they are purely stylistic. Maybe only the following: craniological expressions like Inion and Opisthion may well be unknown to many anatomists who are not familiar with anthropology. You consider whether or not you want to add some of the explanations I suggested.

The word "*emphatisch*" will suggest a certain animosity against Virchow. If that is what you want to express, than leave the word as it is. But it might be wiser and grander to treat him like any other opponent, without any special emotion to it. I've also added a small remark, concerning Haeckel; although he has

[MM774C-000004-517]

not specially dealt with the skull of *Propithecus*, he did immediately include your line of thought in his evolution history and therewith did support your cause in a general sense. As he — between us — is also a bit vain, he would surely like to see you quote him, and he may even be hurt if he is not being mentioned, as people like that are prone to estimate their own importance very high. He is also wondering, if you, when you are discussing your lineage, will also mention his newest lineage.

I further suggest, for the looks of it, the title "Calvaria, Zähne und Femur".

You should also require from Bardeleben that your article will appear undivided in one issue. That's much better than cut up and spread over several issues. I have given them your figure 2 immediately after I got it.

I also advised that both you and me will get to read it for corrections (you first, then me, and you again in the end; or any other order in which you want it).

The 3 Femora have been photographed. Do you want the negative (glass plate) to be sent or do you just want the positive printed. It's all the same to me. You will be able to do more with the negative.

Cordial greetings and wishes from house to house.

Yours
Max Fürbringer

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000004-516]

Jena, 23.i.96.

L.D. Gleichzeitig sende ich dir Dein Manuscript zurück, das ich mit großem Vergnügen gelesen habe. Meine, rein stilistische, Correcturen bedürfen kaum einen weiteren Bemerkung. Höchstens folgendes:

Die craniologische Ausdruck von [?????] wie Inion und Opisthion sind wohl vielen Anatomen, die sich nicht um Anthropol. kümmern, unbekannt. Überlege, ob Du die von mir [?????] Erläuterungen oder etwas entsprechendes zufügen willst.

In dem Wort "emphatisch" wird man eine gewisse Animosität gegen Virchow erblicken. Willst Du die zum Ausdruck bringen, so lasse das Wort stehen. Klüger und vornehmer ist es vielleicht ihm genau so wie Deine anderen Gegner, d.h. ohne besondere Emotion zu behandeln. Ich fügte noch einen kleinen Passus, Haeckel betreffend ein; obwohl derselbe

[MM774C-000004-517]

sich nicht speciell mit dem Schädel des Propith. beschäftigt hat, nahm er doch in seinen Stammengeschichte gleich deinen Gedankengang auf und hat somit für deine Sache wenigstens [?verdienste?] allgemeiner Art. Da er — unter uns — auch etwas eitel ist, wird er es gewiss gern sehen, wenn Du ihm citierst, vielleicht sogar verletzt sein, wenn es nicht erwähnt wird, da solche Leute gern geneigt sind, ihre Verdienste sehr hoch zu halten. Auch fragt er sich, ob Du bei Besprechung Deiner Stammbaumes seiner und seiner neuester Stammbaume gedenken wirst.

Ferner schlage ich, rein äusserlich, die Überschriften "Calvaria, Zähne und Femur" vor.

Bedinge Dir bei Bardeleben auch, dass Dein Artikel ungetheilt in eine Nummer kommt. Viel besser als Verzettelei in mehreren Theilen. Deine Fig. II. gab ich ihm sofort nach Empfang.

Auch rathe ich Correcturenlesung durch Dich und mich an (Du, dann ich, zuletzt Du nochmals; oder wenn Du in anderen Folge vorziehst, anders) an.

Die 3 Femora sind fotografiert. Soll Dir das Negativ (Glassplatte) gesendet werden oder willst Du das positiv Bild allein. Mir ist es ganz gleichgültig. Mit dem Negativ wirst Du mehr anfangen können.

Herzliche Grüsse und Wunsche von Haus zu Haus.

Dein
M. F.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000004-514]

Jena, 23 January 1896

Dear Dubois, I have just with thanks received your kind letter, after I had this morning sent you your manuscript with letter attached.

After this I have nothing to add. I do, however, send you the cordial wish, particularly to you that you will soon be in such circumstances that will enable you to independently start your work. It may be difficult and chaotic to start with, but that's still better than no start. Cordial greetings from house to house. Yours, Max Fürbringer

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

1405

— Send from Germany —

[MM774C-000004-514]

Jena, 23.i.96.

L.D. Soeben erhalte ich Deinen lieben Brief mit herzlichen Danke, nachdem ich heute früh Dein Manuscript nächst Brief an Dich gesendet.

Dazu habe ich damit nichts mehr zu bemerken. Ich sende Dir aber herzliche Wünsche, namentlich dir specielle, dass Du recht bald in solche Verhältnisse komst, welche Dir ein [?fr???er?] Arbeiten gestatten. Und wenn auch das Anfang noch schwierig und ungerregelt sein sollte, besser als kein Anfang. H.Gr.v.H.z.H. Dein M.F.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000002-047]

Leyden 24 January 1896.

Very esteemed Sir! Following your last letter I currently let you know that I hope to see you tomorrow Saturday between 1 & 3 at mine.

With high esteem your willing servant

K. de Boer HZ

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

1406

— Send from the Netherlands —

[MM774C-000002-047]

Leiden den 24 Janⁱ 1896.

Zeer geachte Heer! Naar aanleiding van mijn schrijven ll. deel ik U thans mede, dat ik U morgen ^{zaterdag} tusschen 1 & 3 bij mij hoop te ontmoeten.

Hoogachtend Uw DV Dienaar

K. de Boer HZ

[Click here to return to the content page](#)

[letter copied from Senckenburg_08]

Haag, 25 January 1896

Dear Fürbringer,

I'm herewith returning the manuscript which I received yesterday with my best thanks for your corrections and suggestions. Haeckels lineage, which I had forgotten by mistake, I have now mentioned. I'm not sure how to mention Haeckel with regard to the judgements on the remains of *Pithecanthropus*, although I quite agree with you that it should be done. I have now listed him as one of the Pithecanthropists. On page 634 of his book, however, he calls *Pithecanthropus* and anthropoid. I therefore didn't mention that page. Wouldn't it maybe be better to mention him separately?

If you would be so kind as to suggest me a few lines and send them to me, then I can immediately answer you whether this meets what I have in mind. I do not need to see the manuscript again any more. So you can, if you want to, take it to Bardeleben or Fischer, and add it to the page in question.

I have added a remark on page 8. Please have a look at it; I do not need to see it again until it has been printed.

I am at the brink of travelling to Leyden and have to hurry not to miss the train.

Cordial greetings from house to house, yours
Eug Dubois

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

1407

— Send from the Netherlands —

[letter copied from Senckenburg_08]

Haag, 25.1.96

Lieber Fürbringer,

Ich sende dir gleichzeitig dan Ms. zurück das ich mit besten Dank für deine Correcturen und Ratschläge gestern erhielt. Häckels Stammbaum. den ich irrthümlicherweise vergessen habe ich erwähnt. Wie ich aber H. bei den P. Ueberresten-Beurtheilungen erwähnen soll, weiss ich nicht recht, obwol ich ganz Deiner Meinung bin, dass es geschehen muss. Jetzt hab ich ihm unter den Pithecanthropisten aufgenommen. S. 634 seines Buches nennt er P. aber ein anthrop. Affe. Die Seite habe ich dann nicht erwähnt. Würde es vielleicht nicht besser sein ihm absonderlich zu nennen?

Wenn Du mir freundlich einen entspr. Passus vorschlagen willst und mir schicken, so kann ich dir gleich antworten ob das meine Meinung wiedergiebt. Das Ms. brauche ich jetzt nicht mehr zurück. Du kannst es dann, wenn du willst dem Ba. oder Fischer an den betr. Seite einschreiben.

S. 8 habe ich eine Anmerkung eingefügt. Sieh die bitte nach; ich brauche sie nicht mehr zurück zu sehen, bevor sie gedrückt ist.

Ich steh auf den [?????] nach Leiden zu reisen und muss eilen den Zug nicht zu vermissen.

H. Grösse v.H.z.H. Dein

Eug Dubois

[Click here to return to the content page](#)

[letter copied from Senckenburg_09]

Haag, 26 January 1896

Dear Fürbringer,

because I was in a hurry I could not write you about the Femur-Photograph yesterday. I'm very grateful to you and your assistant for the help you have provided to me this way and I would very much like to receive the negative, which is better suited to be reproduced.—

After several meetings and longer postponements (which obviously did not come from me) the matter of the shed is now dealt with thus that I can do a "proposal". The chief of University buildings showed me a letter from Martin in which he answered to question of the curators about it, never to have received any proposal from me yet.

Yet he knew from the chief of University buildings, as is apparent from my letter too that the proposals were, due to "professional busyness" postponed. The curators have then ordered the chief of University buildings to send the required data. If these gentlemen agree I will obviously only write that as the cause in my answer to Martin about the long delay.—

At Martin's I have already earlier (on the occasion of the Congress) unpacked some smaller items, which I now want to have picked up to examine them in the Museum of Jentink for comparative research. To arrange that it is, however, necessary that I can speak to Martin, without fear for one of his [?????], to which purpose I would first like to ask a mutual friend of him and me, Prof. v. Bemmelen from Leyden, to probe the situation. I've already tried to meet him twice in vain. I hope to be third time lucky tomorrow. I do, however, have enough to do, but I do see your point that also from the outside I must be seen to be working on it, and to that purpose I will do what I can.

I very much appreciate from you — as that drives me more than anything else — that you keep pressing me that I should under all circumstances be working on my collection. I can, however, also say that I have become accustomed to also work under very chaotic circumstances and I think you will be satisfied with me for being able to do so. —

I have meanwhile written to Bardeleben as you had suggested.

Cordial greetings also on behalf of my wife to you and yours

your
Eug Dubois

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[letter copied from Senckenburg_09]

Haag, 26.1.96

Lieber Fürbringer,

Wegen der Eile konnte ich gestern nicht über die Femur-Photographie schreiben. Ich bin Dir und Deinem Assistenten herzlich dankbar für die mir in dieser Weise geleistete Hilfe und würde sehr gerne auch das Negativ, dass für er. Reproduction am meisten geeignet ist, erhalten.—

Nach mehrmaliger Besprechung und langer Verschiebungen (die natürlich nicht von mir ausgingen) ist jetzt glücklicherweise die "Loods"-Sache soweit erledigt, dass ich ein "Voorstel" thun kann. Es zeigte mir der Hoofdopzichter einen Brief Martin's worin diese der Curatoren auf ihre Anfrage antwortete, noch immer kein Voorstel von mir empfangen zu haben.

Doch wusste er von den Hoofdopzichter wie aus meinen Briefe auch zu sehen ist, dass dieser, wegen seine "drukke ambtsbezigheden", die Ursache der Verschiebung war. Curatoren ~~trogen~~ beauftragten dann den Hoofdopzichter die gefragten Aufgaben zu senden. Mit des H's Gutfinden werde ich natürlich nur in meinen Antwort an M die lange Verschiebung derselben Begründen.—

Bei Martin habe ich schon früher (gelegentlich des Congresses) einigen kleinere Sachen ausgepackt, die ich jetzt [????holen?] möchte um sie in den Jentinkschen Museum vergleichend zu studieren. Dazu ist aber nötig, dass ich Ma., ohne Furcht einer Seine seinerseite, sprechen [?????], wozu ich einen gemeinschaftlichen Freund von ihm und mir, Prof. v. Bemmelen in Leiden, gern erst als [?????]^[?????]Fühlhorn möchte [?werken?] lassen. Zweimal habe ich aber vergebens Versucht ihm zu treffen. Morgen, zum dritten Mal hoffe ich glücklicher zu sein. Ich habe noch immer genug zu thun, aber sehe mit Dir [?????] gut ein, dass auch äusserlich was gemacht werden muss, und werde dafür thun was ich kann.

Ich schätze es sehr von Dir — weil das mir mehr als alles andere [?fortbeweist?] — Dass dir an mir gelegen liegt dass du mir unter allen Umständen an den Bearbeitung meiner Sammlung sehen möchtest. Ich kann aber auch sagen, jetzt gewöhnt zu sein auch unter sehr unregelten Umständen arbeiten zu können und glaube dass du darin mit mir zufrieden sein kannst. —

Bardeleben schreibe ich zugleichzeit in den Sinne wie Du mir geraten hast.

Herzliche Grüsse auch im Namen meiner Frau an Dir und den Deinigen

Dein
Eug Dubois

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000008-376]
The Hague, 26 January 1896.

Noble and highly learned Sir,

Following the explicit wish you expressed in the second paragraph of your letter of 30 December of the previous year, may I now be allowed to submit to you an account of the costs involved for storing and working on the collection I have gathered.

Regretfully I could not give you this account any earlier, because the Chief overseer of government buildings in Leyden, because of his busy schedule, did not see any possibility to have a definitive discussion on this matter until yesterday. I from my side had written to Mr de Boer immediately after your letter, and was always available to confer with him on any hour that would have suited him.

Mr De Boer will now himself also be able to present an extensive plan to the gentleman Curators for a shed that is to be built with a specified account of the costs. Politely referring to that account I suffice with telling you that the costs to have a shed built in the cheapest way and furnish it to be suitable for storage

To
the noble and highly learned Sir
Prof. Dr.K. Martin in Leyden.

[MM774C-000008-377]

of my collection will be *f* 4300. The cheapest option turned out to be to build it out of wood and stone and as the from every respect most suitable location the courtyard of the Museum of Natural History was chosen, which I will not need to explain, because of the large amount of material for comparison which is available there, which automatically makes this an obvious choice to work on the collection. If I had known that the space available on the courtyard was as large as that of the courtyard of the Museum of Geology, I would have already preferred that before. The shed would, even after my collection has permanently been stored at the museum for geology, remain her value as storage room, and therefore make the expenses less severe than they seem.

Amongst these expenses of *f* 4300 are not included the expenses for acquiring

12	curtains	120
2	stoves	56
6	chairs and one table	100
so the whole furnishing will amount to		<i>f</i> 4576
further annual expenses can be estimated at:		
	for heating	<i>f</i> 120
	lighting	75
	water	25
	service for transport of chests et cetera	150
	payment for a permanent worker	600
	tools, glue et cetera to prepare the collection	75
	unforeseen expenses	30
		Total <i>f</i> 1075

These annual expenses will maximally occur three times. I further note that a permanent, continuously available worker will definitely be necessary, as he will not only be employed for unpacking the collection, but will also have to render any further services in the shed.

For having figures made to go with the publications of the collection I deem a sum of *f* 1000 to be divided over two years, to be sufficient. –

Whilst thanking you further for what you suggest and consider desirable in the interest of my collection and my person, may I, however, be allowed to remark that I doubt that the student work room you have currently made available for me in the Geological Museum will be suitable to that purpose. Even if this room is only used by students for a couple of hours during the week, and even if I can arrange my own activities thus that this would match, it would still be a great objection, to have to clear out the room every time, which would be problematic for large and very vulnerable objects. Also your stipulation that I could not make use of any of the civil servants employed by the Museum of Geology, would be most burdensome if I were to have my main workspace located in or near that museum. Yet the possibility you have offered me will suffice to study the comparison material that is present in your Museum, whilst, as is obvious, most of my activities will be in the Museum of Natural History, where they have far more material for comparison.

With high esteem I have the honour to be
your willing servant
EugDubois.

[Next](#) letter with this correspondent
[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000008-376]
's-Gravenhage, den 26ste Januari 1896.

WeledelHooggeleerde Heer,

Gevolg gevende aan de in de tweede alinea van Uw schrijven van den 30^e December a.p. uitgedrukten wensch, zij het mij thans vergund U aangaande de onkosten, welke berging en bewerking der door mij bijeengebrachte collectie vereischen zullen, opgaven te verstrekken.

Tot mijnen spijt kon ik U deze opgaven niet vroeger doen toekomen, omdat het den Hoofdopzichter der Rijks gebouwen te Leiden, wegens andere [?d???eke?] ambtsbezigheden, ~~niet~~ geheel onmogelijk is geweest vroeger dan gisteren de definitieve bespreking der zaak te doen plaats hebben. ~~Ik ben~~ van mijnen kant, ^{kon ik} nadat ik mij ingevolge Uw schrijven dadelijk met den Heer de Boer in verbinding gesteld ~~had~~ ^{te hebben}, altijd beschikbaar geweest met hem te conferereen op welk uur hem gelegen kwam.

De Heer De Boer zelf zal nu echter ook aan HH. Curatoren een uitgewerkt plan van de te bouwen loods met gespecificeerde opgave der onkosten daarvan kunnen aanbieden. ~~Terwijl ik mij veroorloof daarop te~~ ^{Onder beleefde} verwijzing ^{daarop}, ~~behoef~~ ^{kan ik} ~~steeds~~ ^{volstaan} met te zeggen, dat de onkosten eener op de goedkoopste wijze te bouwen en in te richten loods, geschikt voor berging en

Aan
den WeledHooggel.Heer
Prof.Dr.K. Martin te Leiden.

[MM774C-000008-377]

mijner collectie *f* 4300 zullen bedragen. Het goedkoopst bleek deze van hout en steen te kunnen worden uitgevoerd en als in ieder opzicht meest geschikte plaats werd bevonden het binnenplein van het Museum van Natuurlijke Historie, ~~welke plaats zooals ik wel~~ niet behoef ^{wel niet} uiteen te zetten ^{het}, wegens de grootste hoeveelheid van het aldaar voorhanden vergelijkingsmateriaal, zeker voor de bewerking der collectie als vanzelf aangewezen is. Had ik geweten dat de ~~daar voorhanden~~ ^{op deze binnenplaats beschikbare} ruimte even groot is als die bij het Museum van Geologie, zoo zouden ik zeker ~~vroeger daarop aan de aandacht~~ ^{[?????] de} hebben ^{voorkeur geven} ~~gevestigd~~. Die loods ~~[?kregen hare?]~~ Die loods zou, ~~ook~~ nadat mijne collectie blijvend in het Museum van Geologie zal zijn opgeborgen, hare waarde als bergplaats kunnen behouden, hetgeen wellicht de daarvoor te maken onkosten minder zwaar kan doen schijnen.

Onder die onkosten ten bedragen van *f* 4300 zijn niet begrepen die voor het aanschaffen van

12	gordijnen	120
2	kachels	56
6	stoelen en 1 tafel	100
De geheele inrichting zal dus komen op		<i>f</i> 4576
verder kunnen de jaarlijks noodige uitgaven aldus geschat worden:		
	voor verwarming	<i>f</i> 120
	verlichting	75
	duinwater	25
handlangerdiensten voor transporten van kisten, enz.		150
	betaling van een vasten werkmán	600
gereedschappen, lijm enz. voor 't prepareeren der collectie		75
	onvoorziene uitgaven	30
		Totaal <i>f</i> 1075

Deze jaarlijkse uitgaven zullen ten hoogsten drie maal behoeven voor te komen. Ik merk daarbij nog aan dat een vaste, altijd beschikbare werkmán bepaald noodig zal zijn, daar hij niet alleen bij het uitpakken dercollectie werkzaam, doch, als eenig beschikbare hulp, ook verdere diensten in de loods zal hebben te verrichten.

Voor het vervaardigen van afbeeldingen bij de bewerking der collectie ^[?????] acht ik eene som van *f* 1000 over twee jaar te verdelen, voldoende. –

U dank zeggend voor hetgeen U in Uw schrijven verder in het belang van mijne collectie en in mijn persoonlijk belang voorstelt en wenschelijk acht, zij het mij evenwel vergund beleefd aan te merken, dat ik meen ik evenwel te moeten betwijfelen, dat het mij door U thans in het Geologisch Museum ter beschikking gestelde studenten-werk vertrek geheel aan het doel beantwoorden zal^X. Al wordt deze kamer slechts op enkele uren in de week door studenten in beslag genomen, en al zou ik mijn eigen bezigheden gedeeltelijk daarnaar kunnen regelen, zoo is daaraan evenwel het groote bezwaar verbonden, telkens alles, wat ik gedurende den tijd dien ik daar doorbracht noodig had, te moeten opruimen, hetgeen voor groote en voor ^{zeer} breekbare voorwerpen nogal bezwaarlijk zijn zou. Ook is de door U gestelde voorwaarde, dat ik geen aanspraak op de hulp der ambtenaren aan het Museum van Geologie verbonden, zal mogen maken, een zeer bezwarende ~~wilde~~ ^X ~~wanneer~~ ik ~~[?????]~~ in of nabij dat Museum mijn hoofdwerklokaal ^{meest} ^{zou} hebben. Doch mogelijk zal de mij door U thans aangeboden gelegenheid toch wel voldoende zijn voor studie van het in Uw Museum voorhanden aanwezige vergelijkingsmateriaal, terwijl zooals vanzelf spreekt, mijn voornaamste bezigheden in het Museum van Natuurlijke Historie, waarvoor de bewerking mijner collectie veel meer vergelijkingsmateriaal is, zullen moeten zijn.

Hoogachtend heb ik de eer te zijn
Uwdienstwdr
EugDubois.

[Click here to return to the content page](#)

[card copied from Senckenburg_10]

The Hague, 27 January 1896

Dear Fürbringer, together with this I'm returning to you the proofs of my figures 1 and 3 that I received from Fischer. I've made some improvements in them; if in any way possible I would please like to see the now written names be printed.

I did not think at all that the names would be reproduced as Autographs, it's neither beautiful nor clear. If it is impossible to have them printed or if it is a very big bother, then at least the corrections need to be made, with several dots that need to be crossed over the i's.

Cordial greetings from house to house   your E.D. thanks in advance for your mediation

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[card copied from Senckenburg_10]

Haag, 27.1.96

L. F. Zugleich ^{m/d} sende ich an Dir die von Fischer erhaltene Proben meiner Fig. 1 und 3 zurück. Ich habe darin einiges verbessert; wenn es aber [?anzieng????] würde ich sehr gerne anstatt der geschriebene Namen gedruckten haben.

Ich hatte gar nicht daran gedacht, dass eventuell auch die Namen als Autographien reproduziert wurden, sie sind dann weder schön noch deutlich. Wenn gedruckt aber unmöglich oder sehr beschwerlich anzubringen sind, so mögen wenigstens die Verbesserungen angebracht werden, mit noch ein Paar vergessenen Punkten über den I's.

Herzliche Grüßen v.H.z.H.   Dein E.D.   Danke Dir im voraus für d. Bemittlung

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000004-518]

Jena, 28 January 1896.

Dear Dubois!

Thank you very much for your kind letter. I had a quick look at your manuscript again and then passed it on to Bardeleben early this morning. He will have it printed as one piece, also with the corrections you desired. You will have by now received the corrections to the text figures.

Your remark on page 8 I've looked at and stylised to be slightly more clearly, but without changing the meaning. The method is not completely accurate because after the calculation you made for the volume of the skull wall (Calvaria wall), which you subtract from the total volume of the Calvaria, to be left with the capacity of the Calvaria will make it somewhat too large. You calculate:

[MM774C-000004-519]

outside surface $\times$ thickness, so
 $spf.e. \times \delta$

whereas it would be more correct, to use the arithmetic mean of the outside and the inside surface $(spf.e. + spf.i.)/2$ and multiply that with the thickness, so
 $((spf.e. + spf.i.)/2) \times \delta$

regretfully you cannot get the measure for the inner surface directly, as this is not free and therefore cannot be covered with [??Stariol?]. But it can be estimated with some accuracy.

It does not, however, account for a large error and is only at the expense of the capacity, which even with $(spf.e. + spf.i.)/2$ will be larger than about 1100 ccm.. So consider, whether you want a small correction or not. I'm only writing this, as some anthropologist might come to the same conclusion and accuse you of inaccuracy in your methods.

I agree with you with regard to citing Haeckel.

I'm pleased to hear that you are able, however, difficult the circumstances, to yet start with the work.

Maybe, given your good relation to Jentink, better work circumstances will become available.

You should always be in a hurry, to have them make the shed ready to work in and complain strongly and often that it is impossible to work under the current circumstances. Because if people see that you get a lot of work done now already without complaining, there will not feel pressured to make

[MM774C-000004-520]

haste.

With both Jentink and Martin I advise you as before: *fortiter in re suaviter in modo*¹⁴¹, do not give up any of your substantial rights, but from the outside remain accommodating and courteous and strive for friendly relationships. I've learnt myself that a poor relationship with your neighbours causes lots of sorrow and decimate your lust to work and your work capability.

Sincere greetings from house to house is wishing you cordially

your
M. Fürbringer

I've just received the corrections to your text figures and I will send them with your wishes to Prof. v. Bardeleben

your
Max Fürbringer

I will have the negatives sent to you.

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

¹⁴¹ forcibly, in the action, gently in manner

[MM774C-000004-518]

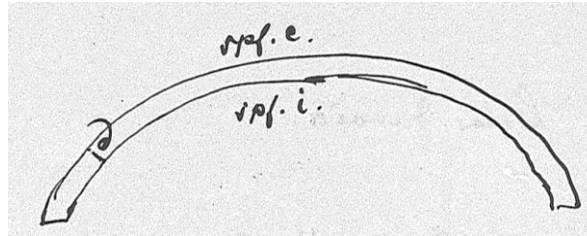
Jena, 28.i. 1896.

Lieber Dubois!

Herzlichen Dank für Deinen lieben Brief. Das Manuscript habe ich noch kurz angesehen und dennoch heute früh an Bardeleben gegeben. Er wird es als ein Stück drucken lassen, auch die Correcturen in den von dir gewünschte Weise senden. Die Textfiguren-Correcturen hast Du wohl inzwischen erhalten.

Anm. auf pag. 8 habe ich durchgesehen und etwas übersichtlicher stilisiert, ohne den Sinn zu ändern. Ganz genau ist die Methode nicht da nach den von Dir ausgeführten Rechnung des Volumens des Schädelswand (Calvaria wand), welches Du von den Gesamtvolumen der Calvaria abziehst, um Dir Calvaria-Capazität zu erhalten. etwas zu gross ausfällt. Du rechnest:

[MM774C-000004-519]

Ausseren Oberfläche $\times$ Dicke, also
 $spf.e. \times \delta$

während wohl richtig wäre, das aritmetische Mittel von äusseren und inneren oberfläche $(spf.e. + spf.i.)/2$ mit der Dicke zu multiplicieren, also
 $((spf.e. + spf.i.)/2) \times \delta$

Allerdings ist die spf.i. nicht durch directe Messung [??] zu erhalten, da sie nicht frei liegt und darum nicht mit [??Stariol?] bekleidet werden kann. Doch läßt sie sich wohl mit einige Genauigkeit abschätzen.

Groß ist der Fehler übrigens nicht und er erfolgt auch nur auf Kosten des Capacität, die bei $(spf.e. + spf.i.)/2$ selbst etwas größer als ca. 1100 ccm. ausfallen würde. Überlege, ob Du die kleine Correctur bewirkstelligen willst oder nicht. Ich schreibe diese Sache nur, weil leicht irgend ein Anthropolog [??beurtheilung] auf die gleiche Betrachtung fallen und dann Dir eine kleine Ungenauigkeit in den Methoden ~~nachweisen~~ vorwerfen könnte.

Bezüglich der Citirung Haeckel's bin ich mit dir einverstanden.

Daß Du in der Lage bist, wenn auch unter erschwerten Umstände, doch immerhin mit der Arbeit zu beginnen, freut mich. Vielleicht läßt sich, bei recht guten Verhaltung mit Jentink, noch ein bessere Arbeitsgelegenheit [????machen].

Dabei muß Du immer recht Eile machen, daß man Dir den loads mit Arbeitsgelegenheit fertig bringt und recht und viel klagen, daß es unter der jetzigen Umständen kaum möglich sei, zu arbeiten sei. Wenn Dir Leute nämlich sehen, dass Du jetzt schon zu arbeiten kommst und wenn Du nicht klagst, so werden sie in keinen [?Bei??a?]? machen.

[MM774C-000004-520]

Mit Jentink und Martin rathe ich nach wievor an: *fortiter in re suaviter in modo*, d.h. nicht das mindeste von deinen wesentlichen Rechten aufgeben, aber in der Form zuvorkommend sein und nach höflichkeit und leidlich Freundlichen Umgangsverhältnisse streben. Ich habe es an mir selbst erlebt, dass schlechte Nachbarn einem sehr viel Verdruss bereiten und die Arbeitslust und Arbeitsfähigkeit recht decimiren können.

Herzliche Grüsse von Haus zu Haus und herzliche Wünsche

Dein
M. Fürbringer

Soeben erhalte ich deine Textfiguren Correcturen und sende sie mit Deine ~~Correct~~ Wünschen an Prof. v. Bardeleben

D.
M.F.

[?Bezüglich?] Sendung der Negativen gebe ich Auftrag.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000009-016]

Royal Dublin Society
Leinster House.

January 28th 1896

Dear Dr Dubois

I am annoyed to find that the enclosed letter received ten days ago was not forwarded at [????] to you, through the stupidity of one of my clerks. I hope this delay has not been a source of inconvenience.

I was pleased to receive

[MM774C-000009-017]

your very kind letter. The most pleasant remembrances will always be [?????tal?] with your visit to Dublin. Perhaps at some future time we shall renew acquaintances over a perfect skeleton of *Pithecanthropus erectus*.

Yours Very truly

Richard J. Moss

[This is the only letter with this correspondent](#)

1412

— [Send from Ireland](#) —

[MM774C-000009-016]

Royal Dublin Society
Leinster House.

January 28th 1896

Dear Dr Dubois

I am annoyed to find that the enclosed letter received ten days ago was not forwarded at [????] to you, through the stupidity of one of my clerks. I hope this delay has not been a source of inconvenience.

I was pleased to receive

[MM774C-000009-017]

your very kind letter. The most pleasant remembrances will always be [?????tal?] with your visit to Dublin. Perhaps at some future time we shall renew acquaintances over a perfect skeleton of *Pithecanthropus erectus*.

Yours Very truly

Richard J. Moss

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000005-347]

W. Berlin 30.I.96.
Derfflingerstr 21 III.

Very honoured colleague!

Please accept many thanks for your letter and the announced shipment. I have not forgotten about my gift in return at all, the cast, however, has not yet been brought to me. I had, just before your letter arrived, written myself to enquire about it. It will, however, not pass you by. I have also tried to get my hands on a Gibbon skull, both here and in Leipzig, but alas in vain. Maybe van Beneden would do best to turn to Hagenberk in Hamburg.

With high esteem and very much obliged

Dr [David Hansemann](#)

This is the only letter with this correspondent

1413

— Send from Germany —

[MM774C-000005-347]

W. Berlin 30.I.96.
Derfflingerstr 21 III.

Sehr verehrter Herr College!

Nehmen Sie vielen Dank für Ihren Briefe & die angekündigte Sendung. Ich habe die Gegengabe durchaus nicht vergessen, der Abguss ist mir aber noch nicht zugestellt worden. Gerade heute, bevor Ihr Brief kam, hatte ich noch einmal darum geschrieben. Es entgeht Ihnen aber sicher nicht. Auch um einen Gibbonsschädel habe ich mich hier & in Leipzig bemüht, leider aber vergebens. Vielleicht wendet sich van Beneden am besten an Hagenberk in Hamburg.

Hochachtungsvoll & sehr ergebenst

Dr David Hansemann

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000040-067 left]

Departement
of
Colonies
Lett.A¹
N°.11

Number of attachments:

The Hague, 30 January 1896

I have the honour to herewith send you some the reports which the Governor-General of the Dutch Indies has received on the subject of excavations along the river Solo. –

The fossil bones mentioned have been packed in seven crates, which from the Indies will be send to the State Geological and Mineralogical Museum in Leyden. –

The bill of lading concerned will upon receipt be sent to the director of aforementioned museum. –

The minister of Colonies
on behalf of the minister
the secretary-general,

T.E.Elias

To
Mr. M.E.F.T. Dubois
Officer of Health 2^e class
of the army of the Dutch-Indies, on leave
te Eisden
(near Maastricht)

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000040-067 left]

Departement
van
Koloniën
Lett.A¹
N°.11

Getal der bijlagen:

's-Gravenhage, den 30 Januari 1896

Ik heb de eer U hierbij te doen toekomen eenige van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië ontvangen rapporten nopens ontgravingen aan de rivier de Solo. –

De daarin bedoelde fossiele beenderen zijn verpakt in zeven kisten, die uit Indië naar 's Rijks Geologisch-Mineralogisch Museum te Leiden zullen gezonden worden. –

Het betrekkelijk cognossement zal na ontvangst aan den directeur van voormeld museum worden toegezonden. –

De minister van koloniën
voor den minister
de secretaris-generaal,

T.E.Elias

Aan
den Heer M.E.F.T. Dubois
Officier van Gezondheid 2^e klasse
van het Indische leger, met verlof
te Eisden
(bij Maastricht)

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000008-282]

Anthropological Society of Paris

[Dear colleague. Regarding] Houzy his promise. He will send you [the Neanderthal cast one of] these days. I barely had a day to look at the *papers* on *Pithecanthropus erectus* which you prepared. Mine is in press, and it is long, too long. I opted for an article for the Scientific Review at the request of M. Richet. In addition, the *Société d'Anthropologie* asked me to do the annual transformist conference on the *Pithecanthropus erectus*.

I haven't fixed the date yet and will try to wait for your new brief. I suppose there will be many more discussions but that we will end up accepting your *Pithecanthropus erectus* as ancestor after lots of struggle. I believe he is worthy of playing a role in the human race, but I don't want to quibble with you over words and I hope my work does not give you little pleasure.

Always your devotee L. Manouvrier

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000008-282]

Société d'Anthropologie de Paris

[?????] [?amy?] 5a promesse. Il va vous envoyer

[?????ces] jours. Je peine que de vous côtés voient

se préparer des papers sur votre P.E. Le mien est sous presse, et il lest long, trop long. J'en ai optrait un article pour la Revue scientifique sur la demande de M. Richet. En outré la Société d' Anthropologie m'a demander de faire cette année la Conférence annuelle transformiste sur le Pith.E. Je n'ai pas encore fixé la date et je tacherai d'attendre votre nouveau mémoire. Je suppose qu'il y aura encore de nombreuses discussions mais qu'on finira par accepter comme ancêtre votre Pique' par trop de puces. Je crois qu'il est digne de figures dans le genre humain mais je ne veux pas vous cherches de chicanes pour des mots et j'espère que mon travail ne vous camera aucun de plaisir.

Toujours votre devote L. Manouvrier

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000012-315]

the State botanical Gardens

~~Buitenzorg, (Java)~~ Voorschoten 1 February 1896

Very esteemed Mr Dubois

Tuesday next I have to be in The Hague and I would like to come and visit you in the afternoon. Please let me know by post card whether will be at home.

With polite greetings

esteemingly

your willing servant

Treub

This is the last letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000012-315]

's lands-plantentuin.

~~Buitenzorg, (Java)~~ Voorschoten 1 Febr. 1896

Zeer geachte heer Dubois

Dinsdag a.s. moet ik in Den Haag zijn en zou U dan gaarne in den namiddag een bezoek komen brengen. Deel mij even per briefkaart mede of U dan thuis zijt.

Met beleefde groeten

hoogachtend

Uw dw dr

Treub

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000013-002]

February 1896

The Hague, 1st

Highly esteemed Sir¹⁴²,

I have the pleasure of finally sending you a gypsum cast of the Calvaria of Pithecanthropus with my repeated thanks for the goodwill you have shown to this and to me.

Esteemingly recommending myself to you and yours I remain

Yours truly,

Eug Dubois

Privy Councillor

Prof. Dr. R. Virchow

Schellingstrasse 10

This is the only letter with this correspondent

---

¹⁴² it actually should have been translated Privy Councillor (Geheimrat), a title that sometimes befalls esteemed Professors in Germany up to 1918

1417

— Send from the Netherlands —

R. Virchow 1821-1902
? fecit (private collection)

[MM774C-000013-002]

Haag, 1. Februar 1896

Hochgeehrter Herr Geheimrat,

Ich habe heute das Vergnügen Ihnen einen Gypsabguss der Calvaria des Pithecanthropus endlich übersenden zu können, mit ~~meinem~~ wiederholten Danke für das grosse Wolwollen, das Sie diesem und mir entgegengebracht haben.

Mich Ihnen und den Ihrigen ehrenbietig empfehlend bin ich

Ihr ergebenster,

Eug Dubois

Herr Geheimrat

Prof. Dr. R. Virchow

Schellingstrasse 10

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000001-265]

Leyden, Sunday morning

Amice,

Dr. Siertsema will be very pleased, if you were to come to his lecture. A ticket for admission is unnecessary. I have been thinking again about what Martin has said that worried you so. I hope that you have not yet called for an explanation about that. For that way one can keep "explaining oneself" all the time. You should have answered: "now let us hope that that won't

[MM774C-000001-266]

be necessary, and that I can do that work myself; and let us hope that if I don't get it finished in time, I will be able to get an extension of my leave". (Don't ask for his help just yet)

I think it is highly probable that Martin had no other intention than offering you help.

I think this is not a very empathic thing of him to do, but then again he doesn't possess even the first rudiments of a developing talent for diplomatic ability. I could give you some peculiar examples of that.

Only in a later stage I would consider it desirable to ask for his help in acquiring an extension of leave. And then there are more reinforcements that can be called upon. I will send you my contemplations about that later. Vale!

Yours truly J.M. van Bemmelen

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

1418

— Send from the Netherlands —

[MM774C-000001-265]

Leiden, Zondagmorgen een

Amice,

Het zal Dr. Siertsema bijzonder aangenaam zijn, indien gij zijne voordracht komt bijwonen. Eene toegangskaart is onnoodig. Ik heb nog eens nagedacht over het gezegde van Martin, hetwelk u ongerust heeft gemaakt. Ik hoop dat gij nog niet met hem tot verklaring daarover zijt gekomen. Immers zoo kan men altijd aan het "zich verklaren" blijven. Gij hadt moeten antwoorden: "Nu, laat ons hopen, dat dat niet

[MM774C-000001-266]

noodig zal zijn, en dat ik zelf dat werk kan doen; en laat ons hopen dat als ik niet gereed kom, ik verlenging van verlof zal weten te verwerven". (Thans nog niet vragen om zijne hulp)

Het is voor mij hoogstwaarschijnlijk dat Martin niets anders bedoelt heeft dan eene aanbieding van hulp.

Ik vind dit nu wel heel onmenschkundig van hem, maar hij bezit ook niet de eerste rudimenta van een begin van aanleg van diplomatieke bekwaamheid. Daarvan zou ik u merkwaardige voorbeelden kunnen mededeelen.

Eerst later zou ik het wenschelijk vinden zijne hulp in te roepen tot het verkrijgen van verlenging van verlof. En dan zouden nog meer hulptroepen kunnen opgeroepen worden. Daarover deel ik U later mijne overwegingen mede. Vale! tt J.M. V. B.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000001-267]

4 February 1896

Dear Mr Dubois, should you next Saturday or before that come to Leyden, then I will be pleased to have you visit me. The outcome of my meeting I prefer to tell you in person rather than written. Vale

yours truly

JM van Bemmelen

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

1419

— Send from the Netherlands —

[MM774C-000001-267]

4 February 1896

Dear Mr Dubois, should you next Saturday or before that come to Leyden, then I will be pleased to have you visit me. The outcome of my meeting I prefer to tell you in person rather than written. Vale

yours truly

JM van Bemmelen

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000059-106]

Tinggang 5 February 1896

Your Noble Severe Sir!

As the work here on the spots where bones can be found is still halted and we have examined the forest around Tinggang everywhere without finding any bones we are therefore without a job to do here in Tinggang.

We already requested whether one of us could go to Trinil but we did not get a reply yet.

As there is nothing for us here to do we proposed to go searching in the vicinity of Tritik for 14 days.

Maybe we can still find something there near the gunung Pandan.

In the month of January

[MM774C-000059-107]

we were mostly kept busy with repairing our new house as we had to leave the old house to make room for an engineer that has just arrived.

For me, Kriele, the papers have arrived telling that I cannot be employed without the army connection and I cannot sign for less than 2 years other than with approval of the physician that will investigate me.

Your serving workers

Kriele and de Winter

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

[MM774C-000059-106]

Tinggang 5 Februari 1896

UEdelgestrengen Heer!

Daar hier het werk waar de beenderen in voorkomen nog reeds stil staat en wij in het bos rond Tinggang overal hebben gezocht en geen beenderen gevonden hebben zodoende hebben wij geen werk meer hier te Tinggang.

Wij hebben reeds gevraagd of er een van ons naar Trinil kon vertrekken daar hebben wij nog geen antwoord op gehad.

Nu wij hier niets te doen hebben hebben wij voorgeslagen om voor een 14 dagen te gaan zoeken onder Tritik mogelijk als dat men daar nog wel is vinden zullen bij de goenung Pandan.

Wij hebben in de maand Januari

[MM774C-000059-107]

meest beziggehouden met het repareren van onze nieuwe woning daar men onze oude woning hebben moeten verlaten door een machinist die hier pas is aangekomen.

Voor mij Kriele zijn de stukken afgekomen als dat ik niet door mag dienen zonder verband en ook niet minder dan voor twee jaar kan tekenen dan met goed vinding van den dokter die mij keurt.

Uwe dienende werklieden

Kriele en de Winter

[Click here to return to the content page](#)

[letter copied from Senckenburg_11]

Haag, 6 February 1896

Dear Fürbringer,

because I was waiting to receive the galley proofs from Fischer and as there was no news to tell I have delayed answering your letter of 28 January up to now. I do, however, now fear — as I may have expressed myself somewhat unclear (I wrote that I need not see it — meaning the manuscript — again, or something like that), which you may have misunderstood, in that I need not see the galley proofs again. Obviously I would still like to see those once or twice and I think it most likely that you may have misunderstood my poor German. I've also written to von Bardeleben in which way (the way you indicated), you and I would take care of the corrections. I hope my fear will be superfluous. But anyway I hope to herewith have corrected my failure of being clear.

I am very happy, and I thank you for it that the whole essay will be printed in one piece. The last corrections to the text figures I have already sent to Fischer some days ago.

I also thank you for your corrections to the new remark about the calculation of the capacity, which more than any of the others was in need of a revision. You're quite right that the calculation is not correct and there is even a far larger error than the one you wrote. For instance the relation between upper and lower skull in *Hylobates* to which it is compared, is one diverging from $3/2$ to $2/3$. So I have to consider all kinds of estimations, and the amount of the possible errors, which would have been far too much to discuss in this essay. One could calculate space a, with a skull perimeter of about 50 cm, to be a triangular prism of about 6 ccm. — So a real substantial error.

The unavoidable error in calculating with the estimated thickness of the bone is significantly larger. [# In the corrections I will strive to express this as careful as possible.]

Should v. Bardeleben, who, as I understood from a conversation at your house, must be a great mental calculator, make a remark about this or similar sources for errors, then please comfort him by telling him that I will address this in a more extensive publication.

Your assistant was so kind, and you too, to send me a large and very beautiful photograph of the three Femora in your Institute. Alas it arrived here broken. As it would be desirable to receive a new one, might I, at the same time, be allowed to suggest some improvements.

I thank you again very sincerely for your calm and good advice with regard to Martin and my collection, which I wanted to follow. I have reached with Martin (although I have not yet spoken to him) by mediation of van Bemmelen (Sen.) a decent *modus vivendi*, with which, at least for the time being, I can work.

Cordial greetings from house to house,

your Eug Dubois.

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[letter copied from Senckenburg_11]

Haag, 6.2.96

Lieber Fürbringer,

In der Erwartung bald die Druckbogen von Fischer zu erhalten und weil nichts neues vorlag habe ich die Beantwortung deines Briefes von 28 Januar bis heute verschoben. Jetzt fürchte ich aber — indem ob ich mich etwas unklar ausdrückte (ich schrieb dass ich es — womit ich das Manuscript meinte — nicht mehr zu sehen brauchte, oder etwas ähnliches), [?????] Du ~~mich~~ falsch verstanden haben könntest, dass ich die Druckbogen nicht mehr zu sehen brauche. Natürlich möchte ich diese aber noch recht gerne ein- oder zweimal sehen und ich halte es doch für am wahrscheinlichsten, dass Du mein schlechtes Deutsch richtig verstanden hast. Auch schrieb ich an von Bardeleben in welcher Weise (der von Dir angegebenen), du und ich die Correctur vornehmen möchten. Meine Furcht wird also hoffentlich wohl überflüssig sein. Aber jedenfalls möchte ich mein Versäumnis an Klarheit hiermit gutmachen.

Ich bin recht froh, und sage dir meinen Dank dafür, dass du es vermittelt hast, dass der Aufsatz in einem Stücke gedruckt wird. Die letzte Textfiguren-Correctionen habe ich schon seit einigen Tagen an Fischer zurück geschickt.

Ich Danke Dir auch für deine Correctur der neue Anmerkung bezüglich der Capacitätsberechnung die mehr noch als das Uebrige deiner Revision bedürfte. Gewiss ist die Berechnung keine ganz richtige und zwar giebt es noch weit grössere Fehlerquellen als die worüber du schreibst. Z.B. ist die Verhältnis zwischen Ober- und Unterschädel bei den *Hylobates* womit verglichen wird, eine von $3/2$ zu $2/3$ variierende. Ich muss somit Erwägungen und Schätzungen in Betracht ziehen, namentlich auch von der Größe der mögliche Fehlern, was aber zu weitläufig gewesen wäre in diese Aufsätze zur Sprache zu bringen.

Den Raum a kann man, bei etwa 50 cm Schädelumfang, als ein dreieckiges Prisma berechnen gleich etwa 6 ccm. — also ein recht unerheblicher Fehler.

Der unvermeidliche Fehler in der von [?????] Dicke ~~Berechnung~~ Annahme des Knochens ist bedeutend grösser. [#

Bei der Correctur werde ich aber nach möglichsten Vorsicht in den Ausdruckweise streben.]

Möchte v. Bardeleben ~~der~~ ^{der, wie ich nach} einem Tischgespräch bei Dir glauben muss ein grosser Rechenkünstler ist, dir über diesen oder über ähnlichen Fehlerquellen bemerkungen machen, [beruhige?] ihm dann bitte, indem du ihm sagst, dass ich diese in eine ausführliche

Bearbeitung berücksichtigen werde.

Dein Assistent hatte die grosse Freundlichkeit, welche zugleich die Deinige war, mir eine grosse und schöne Photographie von den drei Femora in deinen Institut zu schicken. Leider kam sie zerbrochen hier an. Weil nun doch eine neue wünschlich war, habe ich mir zugleichzeit erlaubt einige Verbesserungen vorzuschlagen.

Ich Danke Dir nochmals besonders herzlich für Deine ruhigen und guten Rat bezüglich Martin und meine Sammlung, den ich aufzufolgen bestrebt war. Mit Martin habe ich (obwol ich ihm noch nicht gesprochen) durch van Bemmelen's (Sen.) Vermittlung einen ordentlichen Modus vivendi erreicht, womit ich, vorläufig wenigstens arbeiten kann.

Herzliche Grüsse von Haus zu Haus,

Dein Eug Dubois.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000006-278]

Königl. Museum für Naturkunde
Geologisch-palaeontologische Sammlung.

Berlin N. 4. Invalidenstrasse 43.

DEN 6th

February 1896

Honoured Colleague!

In name of the director of our Collection I truly thank you for kindly providing us with a well succeeded cast of your Pithecanthropus. It will now be able to propagate its fame during our lectures all by itself.

Mean-

[MM774C-000006-279]

while I very much thank you for the kind dedication in your book.

with best greetings

ever Yours sincerely

Jaekel

This is the only letter with this correspondent

1422

— Send from Germany —

[MM774C-000006-278]

Königl. Museum für Naturkunde
Geologisch-palaeontologische Sammlung.

Berlin N. 4. Invalidenstrasse 43.

den 6. II 1896

Verehrter Herr College!

Im Namen des Directors unserer Sammlung sage ich Ihnen unseren aufrichtigsten Dank für die freundliche Zustellung des wohlgelungenen Abguss Ihres Pithecanthropus. Er wird in unseren Vorlesungen jetzt selbst Ihren Ruhm künden können. Gleich-

[MM774C-000006-279]

zeitig meinen herzlichsten Dank für die liebenswürdige Dedication Ihres Buches.

Mit besten Gruss

Stehts Ihr ergebenster

Jaekel

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000005-322]

The Hague, 11 February, 1896

Highly esteemed Professor, [Haeckel]

You have been so very kind as to send me two articles from your hand, one about the Challenger-work and the other about Huxley. I thank you most sincerely for this and for the enjoyment and instruction that reading these gave me, and I feel very highly honoured by the dedication that the creator of "*Pithecanthropus*" wrote to the discoverer of its fossil remains in front of one of the two.

Just like the one article shows as a

[MM774C-000005-323]

great scientific achievement of the time, to which as young have much to thank, the other paints us one of those great men of science on whose shoulders we stand.

Whilst living in the Indies I have always hoped to see Huxley on my return to Europe. But he died on the same day on which I embarked from Batavia. When I found out about his death, I felt almost as sad as like losing a father.

May the continental Huxley yet be preserved to all of us disciples for a very, very long time.

In deep honour

yours truly,

Eug Dubois

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000005-322]

Haag, 11.2.96

Hochgeehrtester Herr Professor,

Sie hatten die grosse Freundlichkeit mir zwei Artikeln von Ihrer Hand, einen über das Challenger-Werk, den anderen über Huxley zukommen zu lassen. Ich danke Ihnen herzlichst dafür und für den Genuss und die Belehrung die mir die Lesung gegeben hat und ich fühle mich höchlich verehrt durch die Dedication, die der Schöpfer des "*Pithecanthropus*" dem Entdecker seiner fossilen Ueberreste vor einem von den beiden geschrieben.

Wie der eine Artikel uns ein

[MM774C-000005-323]

grosse Wissenschaftliche That der Zeit welchen wir Jüngern das meiste verdanken vorführt, schildert uns der andere einen jener grossen wissenschaftlicher Männer, auf deren Schultern wir stehen.

Ich habe in Indien immer in der hoffnung gelebt Huxley bei meiner Rückkehr in Europa noch zu sehen. Er starb aber am selben Tage, an welchen ich mich zu Batavia einschiffte. Ich habe als ich seinen Tod erfuhr, fast wie über den Verlust eines Vaters Trauer empfunden. Möge uns Jüngern allen noch sehr, sehr lange der continentale Huxley erhalten bleiben.

In tiefer Ehrenbietung

Ihr ergebenster, Eug Dubois

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000011-408]

Dr. Otto Snell,

Hildesheim, 13 February 1896

Most honoured colleague!

Your willingness to exchange casts of parts of your von *Pithecanthropus* with the local museum over here has met with an enthusiastic response. Also original pieces, for instance mammal remains from the oldest Diluvium from Taubach

[MM774C-000000-000]

near Weimar, would be at your disposal. This museum has many doubles of these.

With very high esteem

yours truly

Snell.

[This is the only letter with this correspondent](#)

1424

— Send from Germany —

[MM774C-000011-408]

Dr. Otto Snell,

Hildesheim, 13. Febr. 1896

Geehrtesten Herr College!

Ihre bereitwilligkeit Abgüsse von Theilen Ihres Pithecanthropus den hiesigen Museum durch Tausch zu überlassen, findet die freudigsten [?Aufnahme]. Auch Originalstücke, z.B. Säugethierreste aus dem ältesten Diluvium von Taubach

[MM774C-000000-000]

bei Weimar, würden Ihnen zu Verfügung stehen. Dieser Museum besitzt davon sehr zahlreiche Doubletten.

In vorzüglicher hochachtung

Ihr ergebenster

Snell.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000003-452]

Malang 17 February 1896

Dear Dubois! Many thanks for your truly welcome letter, I very much appreciate that you have wanted to find the time whilst you are so busy travelling and giving lectures, to think about my unscientific person whose life is going along pickets, over bridges and culverts! – Just common craftsmanship. – I've written you shortly after your departure a letter addressed to the Leyden zoological Museum but it seems not to have reached you as in it I also wrote about my promotion to head engineer which came through in July. – In the morning my wife unexpectedly got a telegram from Mrs van den Wijck from Buitenzorg to congratulate us. – I am now also burdened with the management of the line Surabaya.-This is giving me quite a headache because I had to convince the Government that is in fact the Director, to approve a whole new project for that line. – The project was made in 1892,

[MM774C-000003-453]

approved by the Director, adopted by the Government, but refuted by Parliament, – in 1895 it has been after long notes and fat dossiers between The Hague and Batavia, submitted again to the Parliament, where it was finally accepted. – However, with the Chief of Exploitation Lindo, I slowly became convinced that the whole plan was no good and we proposed a completely different direction, which was first received with contempt in Batavia and haughtily rejected as only Directors can, evading all arguments one proposes and fighting arguments that have not been proposed. – But I diligently returned to the subject, ever with new figures and proof and finally it became clear that the work which was estimated on 2 million, could not even be made for 3 million. – Although I have always argued that a change was necessary to avoid 30 000 to 40 000 guilders of exploitation costs each year, the Director only states that: “given the construction costs, which are of paramount importance here” et cetera they do not dare to admit that the estimation of the old plan was completely wrong.

With great stubbornness I have kept bringing this forward in all my reports, despite all the comments to have my reports coloured in differently! – There will be much written about this, also in the Netherlands, it's likely a matter that will be discussed in Parliament. – This whole history did not give me a great opinion about the moral courage of the Board in Batavia – sad but true. – And now enough of this matter of relative low interest – with undivided pleasure I have followed your triumphant tour through Europe – what great satisfaction you will have of your work – Pollak and I are quite pedantic about having been able to follow the history of Piet from so close by. – The opposition of Virchow has already been brought down to a minimum – and how I do envy your trip to Edinburgh, isn't that a lovely city with its large castle, Princess gardens, Princess street, Arthurs Seat, if we would have been together again I could have been your guide to show you much of the geological peculiarities in the vicinity that I have learned as a member of the Naturalistic Society

[MM774C-000003-454]

and which cannot be found in any standard books. –

Scotland is in many ways a very peculiar country, the ice age can still be read very clearly. – One only needs to learn and understand the language of geology. –

Pollak complained that he did not hear anything from you, whereupon I've sent him your letter to read and the latest pieces in Nature and [?Worikoff's] review in *Petermann* which are journals I regularly receive. –

I've read with interest your latest article in Nature with its graphic figure; nobody doubts *Pithecanthropus* any more they're only quarrelling about the location of its creation. – The article of Marsh in Nature 19 December is kind of nice, his method of presenting a developmental history is peculiar. – Recognising the right [???? ?????] we deem impossible, – it's a pity that the data are so vague else one could calculate the age of the ape-man from formulas. – My brother wrote to me with great interest about this matter although he did not seem to be well informed, might you not have an exemplar to spare, or can you borrow him one, he seems to not have read it yet. –

How are the 400 chests doing? Have they already been unpacked? – How was it meeting Martin? After all your success he will not dare do anything and keeping your independence will not cost you much difficulty any more, you have been put on a high scientific pedestal and need not step aside for anybody any longer. – The room and the cupboard that Martin kept open for you will by now already been filled. – If you have any time at all later do write me a few lines about your work which interests me as if it were my own, – I followed your career from your first publication in Payakumbuh until the last so I do think I have a right to a few words now and again. –

Very little news from here – the line Malang Blitar is in exploitation from Malang to [Kepandji] and from Blitar to Wlingi. – We are now busy fixing the [????? ???? ????] over the [Ba???bridge?], of the previous there's nothing yet in the Indies. – You will surely have heard about

[MM774C-000003-455]

the sad deception I had concerning the young engineer [?Lis ???], who spent ever more money on private matters than his wages allowed him and when André de la Porte left the service and I took over I was confronted with a shortage as large as 17 grand. Obviously I could not hide this and as a consequence he will have to stand trial and face a prison sentence for what he has done. – This is what bothers me most about the case, I consider it unbearable that such a young man that still can be moulded into anything, will go to prison for a couple of years on my testimony, after which he will return physically and morally broken, ruined forever. – In a private company you can arrange things to deal with something like this, but in the government you have to follow restrictions. André has left the service and is now working at the Semarang-Unita Railroad with better conditions than at the government, he will go to Europe on leave in July. – Have you read the book from van Bemmelen about Sumatra? *l'art de ne rien dire avec un grand discours*. – He's put himself in a twisted net of apologies in his story about the robbery, why not step lightly over this, nobody will praise the wisdom of remaining still near a tree whilst hearing the gunshots of IJzerman and the other Europeans engaged in a fight. – From our Sumatran [??friends??] I have again received on my promotion and for the New Year promotie numerous postcards. – Receive with your wife our cordial greetings and believe me as every old friend

Theodoor Delprat.

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000003-452]

Malang. 17 februari. 96

Waarde Dubois! Hartelijk dank voor Uw recht welkom schrijven, ik stel het ten zeerste op prijs dat genoeg tijd hebt willen en kunnen vinden om te midden Uwer zoo drukken bezigheden, reizen en voordrachten, nog te denken aan mijn onwetenschappelijk persoonkje wiens leven voort loopt tusschen piketjes, over bruggetjes en duikerjes! – Een gewoon ambachtswerk. – Ik schreef U niet lang na Uwe vertrek een brief die ik naar Leiden Zoölogisch Museum adresseerde die schijnt U niet bereikt te hebben want daarin schreef ik o.a. mijn promotie tot Hoofd Ingenieur die mij in Juli gewerd. – 's morgens kreeg mijn vrouw onverwacht een telegram van Mevrouw van den Wijck uit Buitenzorg om ons geluk te wenschen. – Ik ben nu ook belast met het beheer der lijn Tarik-Soerabaia.- Deze laatste geef mij nog al hoofdbrekens omdat ik de Regeering, d.i. nog slechts den Directeur, het moeten omwerken om een geheel nieuw project voor die lijn goed te keuren. – Men heeft een project opgemaakt in 92,

[MM774C-000003-453]

dit is door den Directeur goedgekeurd, door den Regeering overgenomen, door de Tweede Kamer geweigerd, – in 95 is men na lange nota's tusschen Den Haag en Batavia, dikke dossiers vol, en [?????] weder in de Tweede Kamer aangekomen, deze heeft het eindelijk aangenomen. – Met den Chef der Exploitatie Lindo ben ik langzamerhand tot den overtuiging gekomen dat dat geheele plan niet deugt en hebben wij eene geheele andere richting voorgesteld, die is eerst met minachting te Batavia ontvangen en op hoogten toon verwerpt zooals Directeurs weten te verwerpen, ontwijkende alle aangevoerde argumenten en bestrijdende niet aangevoerde argumenten. – Ik ben daar voortvarend op teruggekomen, steeds met nieuwe cijfers en bewijzen en toonde eindelijk aan dat het werk dat voor 2 miljoen geraamd was, voor geen 3 miljoen was te maken. – Hoewel ik steeds heb geargumenteed uit gezichtspunt dat de exploitatie belangen eene wijziging noodzakelijk maakt om jaarlijks 30 000 à 40 000 gulden aan exploitatiekosten te voorkomen beweert den Directeur slechts: “met het oog op aanlegkosten, die hier de doorslag moeten geven” enz. men durft er niet mede voor den dag te komen dat het [ge?????????] van het oude plan geheel fout was.

Dit heb ik echter met grotere koppigheid steeds in al mijn stukken op den voorgrond gezet, niettegenstaande alle vinken om mijne stukken toch anders in te kleuren! – Men zal er nog wel veel over schrijven ook in Nederland, het wordt eene kwestie waar men vermoedelijk de Tweede Kamer in zal kennen. – Deze geheele geschiedenis heeft mij geen groot denkbeeld gegeven van den zedelijke moed die de Directie te Batavia heeft – treurig maar waar. – En nu genoeg over deze kwestie van betrekkelijk gering belang – met onverdeeld genoegen heb ik Uw triomftocht door Europa gevolgd – welk een groote satisfactie hebt ge op Uwe werken – Pollak en ik zijn wat pedant er op de wordingsgeschiedenis van Piet zoo van nabij te hebben kunnen volgen. – De oppositie van Virchow is al tot een minimum gedaald – wat heb ik U benijd met Uwe reis naar Edinburgh, is dat geen heerlijke stad met het groote kasteel, Princess gardens, Princess street, Arthurs Seat, waren wij weer samen geweest dan had ik Uwen gids kunnen zijn om U veel merkwaardigs in de omstreken op geologisch gebied te toonen dat ik vroeger als lid der Naturalistic Society leerde kennen

[MM774C-000003-454]

en in geen handboeken te vinden is. –

Schotland is in vele opzichten zulk een hoogst merkwaardig land, de ijsperiode ligt er nog klaar en helder voor ieder te lezen. – Men moet de taal de geologie slechts eerst wat leeren verstaan. –

Pollak beklaagde zich niet van U gehoord te hebben, daarop zond ik Uw brief aan hem terlezing met de laatste stukjes in Nature en [?Worikoff's] verhandeling in *Petermann* welk tijdschrift ik geregeld ontvang. –

Met belangstelling las ik Uw laatste artikeltje in Nature met grafische voorstelling; er wordt niet meer aan *Pythecanthropus* getwijfeld slechts is de twist nu over zijn plaats in de schepping. – Het artikeltje van Marsh in Nature 19 December is wel aardig, die methode van voorstelling eener ontwikkelings geschiedenis is eigenaardig. – Het herkennen der juiste [???? ?????] achten wij ondoenlijk, – jammer dat de gegevens zoo vaag zijn anders kan men den ouderdom van het aap-mensch doen uitrekenen uit formules. – Mijn broeder schreef mij zeer belangstellend over deze kwestie hoewel hij slechts weinig op de hoogte was van de kwestie, hebt ge niet een exemplaar Uwer verhandeling over *Pythecanthropus* meer over of kunt ge hem er een te leen geven, hij schijnt hij nog niet gelezen te hebben. –

Hoe is het met de 400 kisten? zijn ze al uitgepakt? – hoe was de ontmoeting met Martin? Na al Uw succes zal men U wel niet meer aandurven en het bewaren Uwer zelfstandigheid U weinig moeite meer kosten, ge zijt nu op een hoog wetenschappelijk standpunt geplaatst en behoeft voor niemand meer opzij te gaan. – Het kamertje en de kast door Martin voor u open gehouden zal wel vol zijn. – Hebt ge later nog eens tijd schrijf mij nog eens een woordje over al Uw verder werk waarin ik belangstelling als ging het mij persoonlijk aan, – ik heb echter Uw carrière gevolgd van Uw eerste werk te Pajakombo tot het laatst en heb dan wel recht nu en dan op een woordje. –

Van hier weinig nieuws – de lijn Malang Blitar is in exploitatie van Malang naar [Kepandji] en van Blitar naar Wlingi. – We zijn nu bezig de [????? ???? ????] over den [Ba???brug??] te stellen, van de vorige is nog niets in Indië. – Ge hebt zeker wel gehoord van

[MM774C-000003-455]

de treurige deceptie welke ik door den jongen ingenieur [?Lis ???] had, deze heeft steeds meer geld voor particuliere zaken uitgegeven dan zijn traktement [?????] en toen André de la Porte den dienst verliet en ik de kast moest overnemen constateerde ik een te kort groot 17 mille. Ik heb die zaak natuurlijk niet kunnen verzwijgen en het gevolg is dat hij voor de Raad van Justitie zal moeten terechtaan en onvoorwaardelijk met gevangenisstraf zal moeten boeten wat hij misdaan heeft. – Dit is wat mij het meeste in de zaak hindert, ik vind het denkbeeld onverdraaglijk zulk een jonge kerel waarvan nog alles te maken is een paar jaar te moeten zien opsluiten op mijn getuigenis voor hem later physisch-moreel [?gebu??t] te zien terugkeeren, geruïneerd voor altijd. – Bij eene particuliere maatschappij zijn de zaken nog te schipperen, bij het gouvernement moet men volgens bepaalde voorschriften handelen. André heeft den dienst verlaten en is nu bij de Semarang-Unita Spoorweg met betere condities dan bij het gouvernement, hij gaat in Juli met verlof naar Europa. – Hebt ge het boek van van Bemmelen over Sumatra gelezen? *l'art de ne rien dire avec un grand discours*. – Hij heeft zich in een in een war net van verontschuldigen gestoken bij het verhaal van de overval, waarom daar niet liever luchtig overheen gestapt, niemand zal de wijsheid loven stil bij een boom te blijven zitten horende de schoten het IJzerman en de overige Europeanen in gevecht waren. – Van onze Sumatraansche [????????] ontving ik met mijn promotie en nieuwe jaar weder tal van kaartjes. – Ontvang met Uwe vrouw ons bij de hartelijke groeten en geloof mij als altijd

Uwe oude vriend

Theodoor Delprat.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000059-107]

Tinggang 18 February 1896

Your Noble Severe Sir!

We have found the lower jaw of a hippopotamus with its molars and incisors. By the way the teeth and molars are damaged a lot, the lower jaw has been found near Tinggang, almost on the same spot where we found an upper earlier, in a ravine, flushed out by a lot of rain. We have had a lot of strong rain lately and high water.

Further we keep ourselves busy with repairing our house on request of Mr Vrijbergen, chief of the 1st department. In the valley still

[MM774C-000059-108]

no work is being done on the spots where bones appear, it may yet take several months.

Otherwise our health is well.

Your serving workers

Kriele and de Winter

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

[MM774C-000059-107]

Tinggang 18 Februari 1896

UEdelgestrengen Heer!

Wij hebben gevonden de onderkaak van de Nijlpaard, met zijne kiezen en snijtanden. Trouwens zijn de tanden en kiezen veel beschadigd, de onderkaak is gevonden bij Tinggang, te met op dezelfde plaats waar vroeger de bovenste is gevonden, in een ravijn, die door de vele regen is uitgespoeld, 't is tegenwoordig sterk met de regen en ook met het hogere water.

Verders hebben wij ons zelve beziggehouden met het repareren van onze woning op het verzoek van den heer Vrijbergen, chef van de eerste afdeling. In de Vallei wordt nog

[MM774C-000059-108]

niet gewerkt op de plaatsen waar de beenderen voorkomen, dat kan nog wel een paar maanden duren.

Verder gaat het goed met onze gezondheid

U dienende werklieden

Kriele en de Winter

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000005-317]

Jena, 18 February 1896

Highly esteemed colleague!

I sincerely thank you for your kind letters and mailings. In the last few weeks I have dealt with you a lot. At the beginning of the year, I submitted a proposal to our philosophical faculty to grant you the honour of Doctor philosophiae honoris causa in recognition of your great scientific merits, and especially the significant discovery of your *Pithecanthropus erectus*. The Faculty discussed this proposal in detail in two long sessions (on January 29th and February 15th), but to my greatest regret finally rejected it.

[MM774C-000005-318 left]

Of the 12 members of the Faculty present, 5 voted against my proposal and 7 in favour of it. However, since the majority for the resolution must be at least 3/4 of the votes for every honorary doctorate, my application fell.

I need not assure you how much I regret this. Because it would have given me great pleasure if Jena had been the 1st to award the philosophical doctorate honoris causa, the university at which 100 years ago Goethe and [?????] 30 years ago Gegenbaum founded the skull theory from which - after Darwin's appearance in 1859 - the first and most powerful drive to expand his teachings emanated. Now this hope has unfortunately faltered!

Not just me, but also our friend Max Fürbringer, has tried hard to convince the colleagues in the philosophical faculty of the great importance of your discovery and the appropriateness of an honorary doctorate for you. But unfortunately in vain! Fear and aversion towards evolution in general, and to the terrible "monkey theory" in particular, were too great! Incidentally, I've already had so many experiences about it here that I shouldn't really be surprised. But this time I was really sorry for my failure, both for your sake as well as for the good cause we are fighting for.

[MM774C-000005-319]

I am firmly convinced that sooner or later your great merits will find deserving appreciation; but I would have loved to have seen it happen now - and especially coming from our university. It is true that the slight success of my anthropogeny has already shown me what "mountain of old prejudices" has to be overcome here! In the course of this year (if I can finish Part II of the systematic Phylogeny) I hope to be able to publish a (long-intended) brochure on the *Pithecanthropus* question.

With most friendly greetings in high esteem of yours truly
Ernst Haeckel.

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000005-317]

Jena, 18.2.1896

Hochgeehrter Herr College!

Für Ihre freundlichen Briefe und Sendungen sage ich Ihnen meinen verbindlichen Dank. In den letzten Wochen habe ich mich viel mit Ihnen beschäftigt. Ich hatte im Anfang des Jahres bei unseren philosophischen Facultaet den Antrag eingebracht, Ihnen in Anerkennung Ihrer grossen wissenschaftlicher Verdienste, und besonders den bedeutungsvolle Entdeckung Ihren *Pithecanthropus erectus*, die Würde einer Doctor philosophiae honoris causa zu verleihen. Die Facultaet hat diese Antrag in zwei langen Sitzungen (am 29. Januar und am 15. Februar) eingehend berathen, aber zu meinem grossen Bedauern schliesslich abgelehnt.

[MM774C-000005-318]

Von den 12 anwesenden Mitgliedern der Facultät stimmten 5 gegen meinen Antrag, 7 für denselben. Da aber bei jeder Ehren-Promotion die Majorität für den Beschluss mindestens ¾ der Stimmen betragen muss, fiel mein Antrag.

Wie sehr ich dies bedaure, brauche ich Ihnen nicht zu versichern. Denn es würde mir grosse Freude bereitet haben, wenn gerade Jena zuerst die philosophische Doctor-Würde honoris causa verliehen hätte, die Universität, an der vor 100 Jahre Göthe und [?????] vor 30 Jahren Gegenbaum die Schädel-Theorie begründeten und von welcher — nach Darwins auftreten, 1859 — der erste und kräftigste Antrieb zum Ausbau seinen Lehren ausging. Nun ist diese Hoffnung leider gescheitert!

Nicht nur ich selbst, sondern auch unser Freund Max Fürbringer, haben uns viele Mühe gegeben, die Collegen in der philos. Facultaet um der hohe Bedeutung Ihren Entdeckung und der Angemessenheit Ihren Ehren-Promotion zu überzeugen. Aber leider umsonst! Die Furcht und Abneigung von der Entwicklungslehre im Allgemeinen, und von der schrecklichen "Affentheorie" im Besondere, waren zu gross! Ich habe übrigens darüber hier schon so viele Erfahrungen gemacht, dass ich mich eigentlich nicht darüber wundern sollte. Aber dies mal that mir mein Miss-Erfolg doch recht leid, sowohl um Ihrer selbst willen, wie wegen der guten Sache für die wir kämpfen.

[MM774C-000005-319]

Dass Ihre grossen Verdienste früher oder später die verdiende Würdigung finden werden, davon bin ich fest überzeugt; aber ich hätte es so gern gesehen, dass Sie selbe schon jetzt — und gerade von Seiten unserer Universität gefunden hätten. Freilich hat schon der geringe Erfolg meiner Anthropogenie mir gezeigt, welcher "Berg von alten Vorurtheilen" hier zu überwinden ist!

Noch im Laufe dieses Jahres (— falls ich mit dem II. Theil der Systemat. Phylogenie fertig werde —) hoffe ich eine (längst beabsichtigte) Brochüre über die *Pithecanthropus*-Frage publiciren zu können.

Mit den freundlichsten Grüssen hochachtungsvoll Ihr ergebener
Ernst Haeckel.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000001-432]

State Geological Museum.

Leyden, 18 February 1896.

Noble and very learned Sir!

On orders of Professor K. Martin I have the honour to let you know that the room intended for you is ready to be taken into use. It would be pleasant if you're very learned Sir would let us know when you intend to come over, with regard to the heating of the room.

The highest esteem

your willing servant

P.C. Blommendaal

Amanuensis

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

1428

— Send from the Netherlands —

[MM774C-000001-432]

's Rijk Geologisch Museum.

Leiden, 18 Februari 1896.

Weledelzeergeleerde Heer!

In opdracht van Prof. K. Martin heb ik de eer U mede te, dat de voor U bestemde kamer gereed is, om door U in gebruik te kunnen worden. Aangenaam zou het ZHG wezen, wanneer U, met het oog op de verwarming van het vertrek, hem zou kunnen mededeelen, wanneer U denkt te komen.

Met de meeste hoogteaching

UwDwDr

P.C. Blommendaal

Amanuensis

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000010-506]

18 February 1896

Dr Eugene duBois
12 Swelinckplein
The Hague
Holland

kindly send paper
it must now be
printed no alterations
can be received later
than 20 th. Foord

This is the last letter with this correspondent
Previous letter with this correspondent

1429

— Send from the Netherlands —

[MM774C-000010-506]

18/2 1896

Dr Eugene duBois
12 Swelinckplein
The Hague
Holland

kindly send paper
it must now be
printed no alterations
can be received later
than 20 th. Foord

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000009-044]

32 Palmerston Place,
Edinburgh

19 February 1896

Dear D^e Dubois

I have been from home. The secretary of the Royal Society here says that if you can come to Edinburgh in March, or any other time, we will be very glad to see you and to have a discussion on past climates. He will have a special meeting of the

[MM774C-000009-045]

Society and perhaps we can induce Lord Kelvin to come as he also takes an interest in the matter. Let me know if you think of coming and what date you would propose to come.

I am going up to London next week and I will likely be away from Edinburgh for some weeks but I'll certainly be back by 15 March.

If you do come to Edinburgh I'll be very pleased if you will come to my house. In April I am preparing to ask a number of naturalists to come here

[MM774C-000009-046]

to discuss fishery questions and in a few days I'll be writing to Dr Hoek about the matter.

With the best remembrances from my wife and family

Yours very Sincerely

John Murray

Glad you liked Haeckel: he is a fine fellow. Glad also you don't condemn my views in every respect! J.M.

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

1430

— Send from Great Britain —

[MM774C-000009-044]

32 Palmerston Place,
Edinburgh

19 Feby 1896

Dear D^e Dubois

I have been from home. The secretary of the Royal Society here says that if you can come to Edinburgh in March or any other time we will be very glad to see you and to have a discussion on past climates. He will have a special meeting of the

[MM774C-000009-045]

Society and perhaps we can induce Lord Kelvin to come as he also takes an interest in the matter. Let me know if you think of coming and what date you would propose to come.

I am going up to London next week and I will likely be away from Edinburgh for some weeks but I'll certainly be back by 15 March.

If you do come to Edinburgh I'll be very pleased if you will come to my house. In April I am preparing to ask a number of naturalists to come here

[MM774C-000009-046]

to discuss fishery questions and in a few days I'll be writing to Dr Hoek about the matter.

With the best remembrances from my wife and family

Yours very Sincerely

John Murray

Glad you liked Haeckel: he is a fine fellow. Glad also you don't condemn my views in every respect! J.M.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000009-047]

Dr John Murray Palmerston Place Edinburgh

Will have great pleasure in staying with you one night
Dubois

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

1431

— Send from Great Britain —

[MM774C-000009-047]

Dr John Murray Palmerston Place Edinburgh

Will have great pleasure in staying with you one night
Dubois

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000004-520]

Jena, 21 February 1896.

Dear Dubois!

A severe Influenza, of which I've been suffering, has made it impossible to write sooner. Maybe you have meanwhile received a message from Haeckel himself that our combined efforts, to get you our honorary doctorate and therewith fulfilling a dear cordial wish from me, alas failed to end with a happy result. All nature scientists of the faculty except for one (an ultramontane Catholic, who therefore was not free to decide himself) have all stood up for you together; but were not able to break the resistance of an older philosopher with theological tendencies. And so you are sharing the fate with many men that have since become famous, which Haeckel

[MM774C-000004-521]

in earlier years also suggested in vain, and as it was then so will it be with you that my esteemed pious colleagues will see that they have crowned themselves and alas also the philosophical faculty with donkey's ears. You will be very oppressed by the fact that in this severe scientific research that has nothing to do with any religious matter, especially these religious objections play such an intensive role. But the priesthood, who obviously consider every successful proof for the descendance from apes a thousand times more dangerous argument against their own existence than the wildest hypothesis, so God is still powerful, even in our free Jena, and has with true despotism objected to just that point, which is only the part of your achievement and the reason for Haeckel to submit your name.

We and others with us are still quite angry that by such silly determinations in the faculty a few distorted ignorants can bring down a good cause. Well we will grudgingly calm down again.

This always in strictest trust.

I have not received any galley proofs yet.

Forgive me for this little bit which is not so pleasant. I think, however that the excitement of this is still making me quite angry, so therefore cordial greetings from house to house,

your
M. Fürbringer.

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000004-520]

Jena, 21. 2. 1896.

Lieber Dubois!

Eine heftige Influenza, die mich [?????] befallen, hat es mich unmöglich gemacht, dir zu schreiben. Vielleicht hast Du inzwischen von Haeckel selbst Nachricht bekommen, dass es unseren vereinten Bemühungen, Dir unseren Ehrendoctor zu verschaffen und damit einen lieben Herzenswunsch von mir zu erfüllen, leider nicht gelungen ist, zu einen glücklichen Ziele zu gelangen. Alle Naturforscher der Facultät bis auf Einen (der Katholisch, ultramontan und daher in seinen Entschlüssen nicht Frei ist) sind einmütig für dich eingetreten; aber namentlich war der Widerstand einer alteren Philosophen mit Fromme theologische Tendenzen nicht zu brechen. So theilst Du der Schicksal mit manchen nachher hochberühmten Mann, der Haeckel

[MM774C-000004-521]

in früheren Jahren auch vergeblich vorschlug, und wie damals werden auch bei dir die Frömmeladen Herrn Collegen einsehen dass sie sich selbst und damit aber auch leider der philosophischen Facultät einen Kranz mit Ezelsohren aufn Haupt gesetzt haben. Dir wird es unglaublich drücken, dass bei deinen streng wissenschaftlichen Forschung, die sich ja um religiöse Dinge in keinen weise bekümmerte, gerade die religiösen Bedenken so intensiv mitspielten. Aber die Priesterherrschaft, die freilich in jeden gelungenen Beweise für die Abstammung vom Affen ein 1000 mal gefährlicheres Argument gegen ihr Bestehen erblickt als in den kühnsten Hypothesen ist [?Gott?] noch mächtig selbst in unserem freien Jena, und mit echten Willkür hat sie sich gerade gegen den Punkt gewendet, des ja nur einen Theil Deiner Verdienste und Deines der Gründe für Haeckel's Antrag ausgemacht.

Wir und Andere mit uns sind noch wüthend, dass bei den thörichten Bestimmungen in den Facultät ein paar verdrehte Ignoranten eine gute Sache zu Falle bringen konnten. Nun, wir werden uns hackzelzackend darüber beruhigen.

Dies Alles in absolutes Vertrauen.

Druckbogen habe ich noch nicht erhalten.

Verzeihe das Wenige und nicht Erfreuliche. Ich finde aber, daß mich die Aufregung noch ziemlich wütend macht, und darum herzliche Grüsse und Wünsche von Haus zu Haus,

Dein
M. Fürbringer.

[Click here to return to the content page](#)

[letter copied from Senckenburg_12]

Haag, 21 February 1896

Dear Fürbringer,

Herewith I am immediately returning the revision, which I received today when I came home from Leyden, after having looked it through. I suspect, because of the speed with which I got it, it has not prior been sent to you. Please therefore be so good as to look it through, and if you see no urgent reason to do otherwise, write the Imprimatur in my name. I regret that the change in the one figure will make it necessary to print something extra in the other. The first, might have been prevented by delaying its printing (which would have delayed publication), but I would like to see the improvement and the explanation to figure 2 is necessary anyway.

—
I have learnt today from Haeckel that the great efforts you and he have been undertaking, to get me an honorary doctorate at the University of Jena, alas have been in vain. I've read his letter with grief, as you will well understand. Jena is surely the most sympathetic university, which I have come to know and it would have been a lifetime joy to me to be grateful not just to Jena but also to you and Haeckel for such great support for my lives work which would have been a remaining stimulus and *sursum cordae*¹⁴³.

I sincerely thank you and Haeckel from my heart for the efforts and sympathy and trust you have shown me.

I will have to post this letter quickly, and I don't need any more words to thank you.

With cordial greetings

your

Eug Dubois

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

---

¹⁴³ cordial encouragement

[letter copied from Senckenburg_12]

Haag, 21.2.96

Lieber Fürbringer,

Beiliegende Revision, die ich heute erhielt als ich aus Leiden zurückkam, schicke ich, nachdem ich sie durchgesehen, gleich an Dich wieder zurück. Ich vermute, wegen der Schnelligkeit mit welcher ich sie erhielt, dass du sie nicht vorher hast zugeschickt bekommen. Sei darum so gut sie jetzt noch durchzusehen und, falls du nicht Dringend anders für nötig hältst, in meinem Namen das Imprimatur zu schreiben. Es thut mir Leid das in der einen Figur etwas zu ändern, in der anderen die [????] noch beizudrücken ist. Das erste könnte, vielleicht wenn dadurch die Drucklegung (das Erscheinen verspätet wird) ~~vielleicht~~ ausbleiben, doch möchte ich die Verbesserung gern sehen, und die Erklärung bei Fig. 2 ist jedenfalls notwendig. —

Von Haeckel erfuhr ich heute wie deinen und seinen grossen Mühe, mir den Ehren-doctor der Universität Jena zu verleihen, leider umsonst gewesen sind. Ich las seinen Brief mit Trauer, wie du wohl begreifen wirst. Jena ist gewiss die mir sympathischste Universität, die ich kenne und es würde mir eine Freude für mein Leben gewesen sein Jena nicht allein, sondern namentlich Dir und auch Haeckel eine so grosse Förderung in der Arbeit meines Lebens und den bleibenden Stimulans als *sursum cordae* zu verdanken.

Ich bin dir und Haeckel aber von ganzen Herzen dankbar für Ihre Mühe und die mir entgegengebrachte Sympathie und Vertrauen in meinen guten Willen.

Mein Brief muss schnell in die Post, aber ich brauch ja nicht mehr Worte um dir mein Dank zu sagen .

Mit herzlichsten Grüssen

Dein

Eug Dubois

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000005-320]

The Hague 22 February 1896

Highly esteemed Professor

Your letter of the 18th taught me the full extent of your benevolence towards me. Thank you very much for that. I hardly need to say that this feeling of gratitude is mixed with another feeling. I am really very sorry that your efforts, and that of our friend Fürbringer, to have granted me such great honour of the most sympathetic of all universities, now

[MM774C-000005-321]

has been in vain. To that and to the fact that I would have owed this award to the both of you, would have been a lifelong joy and constant stimulus to me to do my best, however small my abilities are, to go in the direction which has been predominant in Jena for so long.

But although I am sorry for you that all your efforts have been in vain, it is at the same time a great consolation to me that the reason for this failure was only the ongoing struggle for the good cause. As far as I am concerned, the support from you and Fürbringer, as well as from those members of the Philosophical Faculty of the University of Jena who are on the evolutionary side, are giving me just as much satisfaction as if your proposal had really been successful.

It is unfortunate that I am now missing the outward-looking power of such an award, which would have made my personal fight for the good cause much easier; but your letter, which I will keep as a treasure, will act as an internal stimulus as powerfully as an honorary doctorate.

With repeated cordial

[MM774C-000005-320 left]

thanks I remain most devoted

yours truly

Eug Dubois

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000005-320]

Haag 22.2.96

Hochgeehrter Herr Professor

Ihr Brief vom 18ten lehrt mir die ganze Grösse Ihres Wolllens für mich kennen. Ich sage Ihnen dafür allerherzlichst Dank. Dass mit diesem Gefühl der Dankbarkeit auch ein anderes Gefühl gemischt ist brauche ich kaum zu sagen. Es thut mir wirklich sehr Leid, dass Ihre und unseres Freundes Fürbringers Bemühungen, mich durch eine so grosse Auszeichnung der sympathischten aller Universitäten zu verbinden, nun

[MM774C-000005-321]

umsonst gewesen sind. Das und dass ich diese Auszeichnung Ihnen beide zu verdanken hätte würde für mich eine lebenslange Freude und fortwährende Anregung gewesen sein und stehts in der Richtung welche in Jena schon so lange die vorherrschende war, nach dem Maasse meines geringes Könnens aber guten Wollens mein Bestes zu thun.

Wie es mir aber auch Leid thut für Sie, dass alle Ihre Bemühungen vergebens gewesen sind ist es zugleich ein grosser Trost für mich, dass nur in dem noch fortdauerenden Kampf für die gute Sache der Grund des Mislingens gelegen war. Für mein Gefühl sind die mir von Ihnen und Fürbringer, sowie von der auf der evolutionäre Seite stehenden Mitglieder der Philosophischen Facultät der Universität Jena, ebenso genug thuen wie ein wirkliche Erfolg Ihres Antrags.

Nur die nach aussen wirkende Kraft einer solchen Auszeichnung, welche mir den persönlichen Kampf für die gute Sache sehr erleichtert hätte, geht mir nun leider ab; aber Ihr Brief, den ich wie ein Kleinod bewahre, wird als innerer Stimulus ebenso kräftig wirken wie ein Ehrendoctor- Diplom.

Mit wiederholten herzliche

[MM774C-000005-320 left]

Danke verbleibe ich ehrerbietigst

Ihr ergebenster

Eug Dubois

[Click here to return to the content page](#)

[letter copied from Senckenburg_13]

Haag, 24 February 1896

Dear Fürbringer,

I'm sorry to hear that you've been suffering from severe influenza and I sincerely pity you for it. I've been having Influenza several times in the Indies and I know all too well how this disease can plague you and bring you down. I sincerely wish you that the progress will be short and mild.

I thank you for the extensive message about the history and fatal finish to your and Haeckel's efforts. I do again thank you sincerely for it and I can only repeat what I also wrote to Haeckel that the benevolence of the both of you, as well as that of the benevolent members of the faculty of philosophy and the trust in my person that speaks from these efforts are as much satisfaction to me, as a real success would have been.

I regret that the latter was not positive: for the both of you, for all your efforts have been in vain, and for me, for it would have been welcome support in my current battle for scientific existence. I am well convinced, as I've written to you before that my position here would have much strengthened had your benevolent plan worked out. But looking back at possibilities that would have been better are no help at all...

You will have received the galley proofs by now.

I again thank you sincerely for your part in my bad luck and send you most cordial greetings from house to house.

Your
Eug Dubois

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[letter copied from Senckenburg_13]

Haag, 24.2.96

Lieber Fürbringer,

Es thut mir Leid dass du von einer heftigen Influenza befallen bist und beklage ich Dich von Herzen deswegen. Ich hatte selbst ein Paar Mal Influenza in Indien und weiss zu gut wie diese Krankheit einen plagen kann und herunterbringen um es nicht zu thun. Möge sie den kürzesten und mildesten Verlauf an dir haben wünschen wir dir ganz herzlich.

Ich danke dir für deine ausführliche Mitteilung über den Verlauf und fatalen Ausgang von deiner und Haeckels Bemühungen. Ich danke dir nochmals herzlichst dafür und kann dir nur wiederholen was ich auch an Haeckel schrieb, das Ihrer beider, sowie der wolgesinnten Mitglieder der philosophischen Facultät aus wolwollen und Vertrauen in meine Person entspringende Bemühungen eine ebenso grosse Genugthuung für mich sind, wie ein wirklicher Erfolg.

Ich bedaure aber, das der letztere nicht günstig war: für Sie beiden, weil nun alle Ihre Bemühungen umsonst waren, für mich, weil mir nun eine sehr willkommene Hülfe in meinen hiesigen Kampf ums wissenschaftliche Dasein abgeht. Ich bin fest überzeugt, dass, wie du schon früher schriebst, meine Position hier durch das Gelingen Ihrer wolwollender Absicht, sehr viel stärker geworden wäre. In die vergangene bessere Möglichkeit zurückzuschauen hilft aber nichts...

Druckbogen wirst du nun erhalten haben.

Also nochmals herzlichsten Dank auch für deine Teilnahme in mein Missgeschick und herzlichste Grüsse von Haus zu Haus.

Dein
Eug Dubois

[Click here to return to the content page](#)

[letter copied from Senckenburg_14]

Haag, 25 February 1896

Dear Fürbringer,

I've just received your postcard (9:30 PM), and hurry myself to send you the photographs for the new figures you suggest for my essay. If you consider them useful, please put them in where they would belong. It would be best to take the one tooth from my original publication, of the 2nd I do not have a picture. The view of the skull from the right is much better than the one from the left which I depicted earlier, because the temporal fossa is much clearer in view here. I have therefore especially stressed its importance. Maybe it will suffice to put an * in the reproduction of figures 1 and 2 of the skullcap with reference to a corresponding* [??] in the text. I have also added a view on the skull from below, in particular because of this *Fossa temporalis*, and I have drawn a red line to show that the constriction on the left side is not the *Fossa temporalis*, as on the left side much bone substance has been lost. The line could be a bit thinner.

Would you be so kind, to add in connection to that in the text, section 1, skullcap, where it says: ...*und wie nur an der rechten Seite des Schädels Skeletrestes noch zu sehen ist...*:

• *and der linken Seite ist gerade in der Gegend des Fossa temporalis viel Knochensubstanz verloren gegangen* — ...

I've also missed a printing error a bit further on, where it says: *vertieften Stelle*, where one should read: *vertieferten Stelle*.

I hope you have already significantly improved from your influenza, which we do wish you very much.

Cordial greetings from house to house

your
Eug Dubois

P.S. the Femora are just slightly larger than ¼

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[letter copied from Senckenburg_14]

Haag, 25.2.96

Lieber Fürbringer,

Deine Postkarte soeben (abends 9½) erhalten habend, beeile ich mich dir Photographiën für die von Dir vorgeschlagenen neuen Abbildungen zu meinen Aufsätze zu senden. Wenn du sie für nützlich hältst, so füge sie ein, wo sie gehören. Der eine Zahn wäre am besten aus meiner originalen Beschreibung zu nehmen, von den 2ten besitze ich keine Abbildung. Diese rechte Schädelansicht ist besser als früher von mir abgebildete linke, weil die Fossa Temp. hier richtiger zu sehen ist. Ich habe deswegen ihre Wichtigkeit noch besonders angegeben. Vielleicht genügt bei den Reproduktion ein * in Figuren 1 und 2 der Calvaria mit Hinweisung entsprechende * [??] in den Texten. Ich legte auch eine Ansicht des Schädels von unten bei, namentlich wegen derselben Fossa temporalis, und zog die rote Linie um zu zeigen dass die linksseitige Einschnürung keineswegs die Fossa temp. ist, weil an der l. Seite viel Knochensubstanz verloren gegangen ist. Diese Linie könnte etwas dünner sein.

Willst du so gut sein, im Zusammenhang damit, im Texte, Abschnitt 1, Schädeldach, wo es heisst: ...und wie nur an der rechten Seite des Schädels Skeletrestes noch zu sehen ist, ... hinzu zu schreiben:

• *and der linken Seite ist gerade* in der Gegend des Fossa temporalis ~~dieser Region~~ viel Knochensubstanz verloren gegangen — ...

Auch übersah ich einen Druckfehler etwas weiter, wo es heisst: *vertieften Stelle*, soll gelesen werden: *vertieferten Stelle*.

Hoffentlich lässt Deine Influenza schon bedeutend nach, wie wir dir sehr herzlich zuwünschen.

Herzliche Grüsse von Haus zu Haus

Dein
Eug Dubois

P.S. Die Femora sind eine Spur grösser als ¼

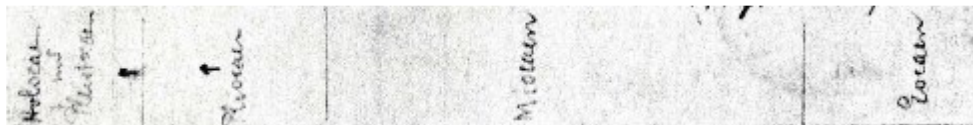
[Click here to return to the content page](#)

[postcard copied from Senckenburg_15]

Haag, 26 February 1896

Dear Fürbringer, in my hurry to send you the letter yesterday evening I have drawn the red line in both the figures of the skullcap a little bit too much to the front. They should in both figures be located 1 mm further to the back.

There will probably still be time to make a correction to the figure of the family tree which also came about out of hurry. I corrected: that what's next it is, with the exception of (Holocene und Pliocene) to be printed 1½ mm higher, but I only want to have the line with the ↑ and the word moved up 1½ mm.. That way all the families of the family tree will be in the right horizon. Cordial greetings from house to house, your Eug Dubois

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

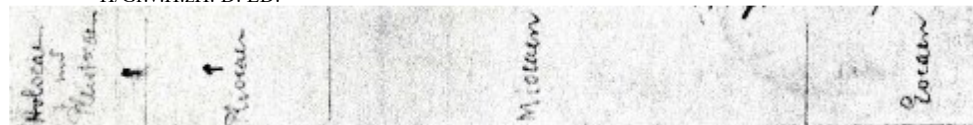
[postcard copied from Senckenburg_15]

Haag, 26.2.96

L. F. In der Eile meiner Sendung von Gesternabend habe ich die roten Striche in den zwei Calvaria-Figuren etwas zu weit nach vorne gezeichnet. Sie wollen in beiden Figuren 1 mm mehr nach hinten liegen.

Es wird nun wahrscheinlich noch Zeit sein in der Stammbaumfigur eine, ebenfalls wegen der Eile der Correction entstandene Ungenauigkeit zu verbessern. Ich corrigierte: das nebenstehende, mit alleinger ausnahme von (^{Holocaen} und ^{Pliocaen}) 1½ mm höher ausdrücken zu lassen, möchte aber nur die mit ↑ verzeignete Strich und [?????]Wort 1½ mm. aufsteigen lassen. Es kommen dann alle genera des Stammbaums in ihren richtigen Horizont.

H/Gr.v.H.zH. D. ED.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000004-034]
Science Faculty of Lyon
GEOLOGICAL LABORATORY

Lyon, 26 February 1896

Dear Sir and colleague

When I arrived in Paris I went to the Anthropology department to see Mr. Manouvrier, hoping he could help me to a cast of your *Pithecanthropus* which I very much desire to obtain for the paleontological collection of the University of Lyon. Mr Manouvrier responded that he could not offer me a cast without your authorisation because of the uniqueness of the material¹⁴⁴.

I beg of you to please to give me a cast of the skullcap and the tooth, or, if that is not possible, to please authorize Mr Manouvrier to make copies for me which he is willing to do but only after receiving your approval.

[MM774C-000004-035]

Please receive, dear Sir and colleague, my gratefulness in advance, and the expression of my highest esteem and dedication to you

Dr Charles Depéret

Address Professor in geology at
the University of Lyon
quai Claude Bernard
Lyon

[Next](#) letter with this correspondent

---

¹⁴⁴ Pardon my French, or rather the lack of it, the handwriting is rather unclear, but my interpretation should not be far off...

[MM774C-000004-034]
Faculté des Sciences de Lyon
Laboratoire de Géologie

Lyon, 26 Février 96

Monsieur et cher confrère

J'arrive de Paris on je suis allé à l'école d'Anthropologie voir M. Manouvrier, dans l'espoir d'obtenir un moulage de votre *Pithecanthropus* que je désire vivement pour le collection paléontologique de l'Université de Lyon. M. Manouvrier m'a répondu qu'il ne pouvait pas m'offrir un moulage à [?????] d'autorisation de votre part [?coinine?] [????tain?] de l'unique [é????illon?]

Je viens [????] vous prier vivement [????] de me donner un moulage du [????] et de la dent, [????] ~~je~~ ou [????] d'autoriser M. Manouvrier à m'a tirer un exemplaire qu'il a lieu voulu [???][?????] après votre autorisation.

[MM774C-000004-035]

Veuillez recevoir, monsieur et cher confrère, ~~le~~ avec mes remerciements anticipée, l'appréciations de mes sentiments la plus [?????] et dévoué

Dr Charles Depéret

Adresse Professeur de géologie à
l'Université de Lyon
quai Claude Bernard
Lyon

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000004-522]

Jena, 27 February 1896.

Dear Dubois. Sincere thanks for sending me the tables and your dear letters. I need not repeat, how much Haeckel and myself, not just for your sake, but also for the matter itself and for the sake of Jena, find it difficult to bear that we did not succeed in our mission.

I will have the photographs reproduced; as Bardeleben is currently travelling, I will only be able to give it to him upon his return. Meanwhile we will, however, win enough time that you and all rest can have a look at the galley proofs again, which I am including, look them through and also indicate clearly the places, where you would prefer to have the figures. So the new ones are:

Fig. 2. Skullcap, from the right side.

Fig. 3. Skullcap, from below.

Fig. 5. Tooth (I have your work currently at my house, so I cannot indicate the direction. Do you want the original to be enlarged or made smaller?)

[MM774C-000004-523]

Fig. 6. Left Femur from the front

Fig. 7. Left Femur from behind

Fig. 8. Left Femur from the outside

please also check, whether on page 630 the (*) are correctly placed and whether it suffices, to only mention them once, et cetera et cetera

cordial greetings from house to house

your

M. Fürbringer.

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000004-522]

Jena, 27.2. 1896.

L. D. Herzlichen Dank für Deinen Tafelsendung und Deine lieben Briefe. Ich brauche nicht zu wiederholen, wie Haeckel und ich, nicht allein deinetwegen, sondern auch wegen des Sache und [?????] Jena es schwer tragen, daß wir [Mis?????] hatten.

Die ~~Tafel~~ Photographien lasse ich also reproduciren; da Bardeleben im Moment verreist ist, werde [?????] ich sie ihren erst [?????] zu [?????] alle übergehen können. Inzwischen gewinnen wir genug Zeit, dass Du noch einmal in alle Ruhe die Druckbogen, die ich dabei sende, durchsehen und namentlich auch die Stellen genau bezeichnen kannst, wo Du am liebsten die Figuren haben willst. Es sind also die neuen:

Fig. 2. Calvaria, von d.r.S.

Fig. 3. Calvaria, von unten.

Fig. 5. Zahn (Dein Werk ist in meinen Wohnung, so dass ich darüber im Moment nichts angeben kann. Willst Du Orig: vergrößert oder Verkleinerung?)

[MM774C-000004-523]

Fig. 6. Linker Femur v. vorne

Fig. 7. Linker Femur v. hinten

Fig. 8. Linker Femur v. außen.

Siehe bitte auch nach, ob auf p. 630 die (*) recht stehen oder ob es genügt, nur einmal zu bezeichnen, etc. etc.

Herzliche Grüßen v. H. zu H.

Dein

M. Fürbringer.

[Click here to return to the content page](#)

[letter copied from Senckenburg_16]

Haag, 28 February 1896

Dear Fürbringer,

This evening I received the galley proofs together with your letter and post card and I'm yet again very grateful for all the effort you have put into my article. It makes me feel rather silly looking at it to see from the corrections you have made how many errors I have overlooked.

I completely agree with the new arrangement of the figures. As you propose, the teeth, the second real tooth in two views, are best reproduced at $\frac{2}{3}$ of my original figures (which is also $\frac{2}{3}$ of their natural size). The other photographs, I think, will be best reproduced at the size in which I sent them, so the skull at $\frac{1}{2}$ and the Femur $\frac{1}{4}$ of their natural size.

You will also watch over the figures being well and nicely spaced within the text.

With regard to Fig. 1 I wish the lines H and I to be set horizontal, as you would expect a water level to be (* so parallel with the lines of text.) So slightly turn the whole figure like the hand of a clockwork; the stratigraphic layers will subsequently be slanting a bit more than they already are, as they should be. Nothing needs to be changed about the figure itself, only its direction.

I have made some corrections to figure 10: the word "Pliocaen" on the line underneath needs to move $1\frac{1}{2}$ mm up, the word "Miocän" needs to go 4 mm down.

I've also made a few small text changes that I thought important; the one about the "Ueberzeugung", because the level of solidity is several times as [??gersi??g??] that interpretation could truly be ambiguous — the other because I already received comments that I particularly in *Cebus* a larger inclination was to be proven. Accurate measurements, however, have shown me that it is smaller than in *Ateles*.

I have erased a (*). Hopefully it is possible to move both the transverse line as well as the * in both of the Calvaria-Figures 1 mm backward. Leaving my little article with you now until its publication (unless you urgently see a necessity to do otherwise) I gratefully thank you yet again in advance for your tremendous effort and send warm greetings to you and yours.

Your

Eug Dubois

PS I am finally sending you a cast of P.e. Calvaria, which will have reached you by now.

YED

Next letter with this correspondent

Previous letter with this correspondent

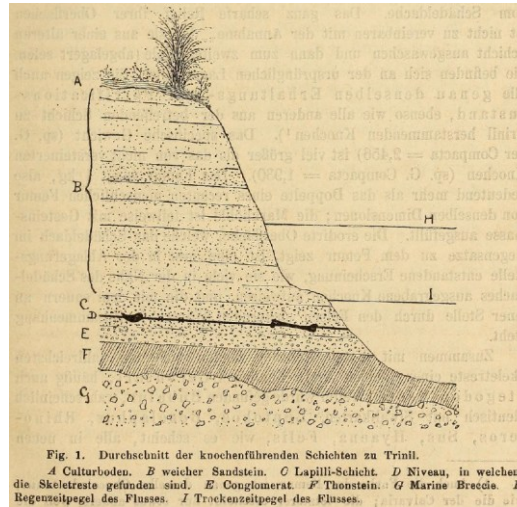

Fig. 1. Durchschnitt der knochenführenden Schichten zu Trini.
A Culturboden. B weicher Sandstein. C Lapilli-Schicht. D Niveau, in welchem die Skeletreste gefunden sind. E Conglomerat. F Thonstein. G Marine Breccie. H Regenspiegel des Flusses. I Trockenspiegel des Flusses.

[Fig 1 as published...]

Fig. 10 habe ich noch etwas corrigirt: Das Wort Pliocaen und der Strich oberhalb desselben sollen $1\frac{1}{2}$ mm höher gedrückt, das Wort Miocän 4 mm abwärts gedrückt werden.

Auch habe ich noch ein Paar kleine Zusätze, die ich für wichtig hielt, angebracht; den von der "Ueberzeugung", weil der grad ihrer Festigkeit einige Male so [??gersi??g??] ist, dass wirklich Zweideutigkeit möglich wäre — den andere weil mir schon Vorwürfe gemacht waren, dass gerade *Cebus* ein grösserer Neigungswinkel aufzuweisen hätte. Genaue Messung zeigte mir aber dass dieser kleiner ist als bei *Ateles*.

Ein (*) habe ich gestrichen. Hoffentlich ist es möglich sowol die Querlinie, wie die * in den beiden Calvaria-Figuren 1 mm nach hinten zu rücken. Dir meinen kleinen Aufsatz also jetzt bis zum Erscheinen (falls du nicht dringend anders für nötig hältst) übergebend sage ich dir nochmals herzlichst Dank auch im Voraus für diene viele Mühe und sende dir und den deinigen unsere herzlichsten Grüßen.

Dein

Eug Dubois

TI Ich schicke Dir endlich einen Abguss der P.e. Calvaria, die du wohl schon wirst erhalten haben.

YED

[MM774C-000059-108]

Tinggang 1 March 1896

Your Noble Severe Sir!

Over here it's still the same regarding the progress of the work. We have been searching here on some places where bones were supposed to be present according to the natives, but there was nothing to be found.

Else we have been working for some days on the houses, on request of Mr van den Vrijbergen chief of the 1st department.

Otherwise our health is good.

Your serving workers

Kriele and de Winter

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

1441

— Send from Jawa —

[MM774C-000059-108]

Tinggang 1 Maart 1896

UEdelgestrengen Heer!

Het is hier nog reeds hetzelfde, met de vooruitgang van de werkzaamheden. Wij hebben hier de laatste dagen op enige plaatsen aan het zoeken geweest, waar dat er beenderen voor zouden komen volgens het gezegde van de inlandse lui. Trouwens er was niets te vinden.

Dan hebben wij ook nog enige dagen aan de woningen gewerkt, op het verzoek van den heer Vrijbergen Chef der 1ste afdeling.

Verder gaat het goed met onze gezondheid.

Uw dienende werklieden

Kriele en de Winter

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000004-444]

Liège 2 March 1896

My dear friend

I received in due course your very interesting study: "Näheres über den *Pithecanthropus erectus* als menschen-ähnliche Uebergangsform." I thank you cordially.
I will send you Spy's femur and tibia (casts) soon.

Please pay my respects to Madame Dubois.
Cordial handshake

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000004-444]

Liège le 2 mars 1896

Mon cher Ami

J'ai bie reçu en son temps votre très intéressante étude: "Näheres über den *Pithecanthropus erectus* als menschen-ähnliche Uebergangsform." Je vous en remercie cordialement.
Je vous enverrai bientôt le femur et le tibia (moulages) de Spy.
Veuillez me rappeler au bon souvenir de Madame Dubois.
Cordiale poignée de main

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000008-059]

Professor Leche

Zootomiska Institutet, Stockhoms Högskola.

Stockholm

3. III. 96

Very esteemed Doktor!

Please accept my gratitude for both your latest publication as well as for the very extraordinary and valuable cast that now has arrived in my hands in good condition! I am very much obliged to you for this! I hope to soon find the time to publish in a Swedish journal about your important discovery, the explanation of which I fully concur to

[MM774C-000008-060]

in all major points, to make it known to the Swedish public.

With best greetings

Yours very truly

Wilhelm Leche

This is the only letter with this correspondent

1443

— Send from Sweden —

[MM774C-000008-059]

Professor Leche

Zootomiska Institutet, Stockhoms Högskola.

Stockholm

3. III. 96

Sehr geehrter Herr Doktor!

Nehmen sie meinen verbindlichsten Dank sowohl für Ihre letzte Schrift wie auch für den nur ganz ausserordentliche werthvollen Schädelabguss, der heute in guten Zustande in meine Hände gelangt ist! Sie haben mich dadurch zu grosser Dankbarkeit verpflichtet! Ich hoffe bald dazu zu kommen in einen schwedischen Zeitschrift Ihre wichtige Entdeckung, deren Deutung ich mich in allen

[MM774C-000008-060]

wesentliche Punkten anschliesse, dem schwedischen [Les????ner] bekannt zu machen.

Mit den besten Grüssen

Ihr ganz ergebener

Wilhelm Leche

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000006-364]

To Dr. T.A. Jentink

sstt

from Eug. Dubois.

4.3.96.

[MM774C-000006-363]

with a paper from R. Dublin Soc [?WKenV?]

I hereby gratefully return the skull of *Crocodylus porosus*. Might I instead of that borrow *Crocodylus palustris*?

Thanks in advance. I'd prefer it, if possible, to be of approximate equal size to the skull I have returned.

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

1444

— Send from the Netherlands —

[MM774C-000006-364]

To Dr. T.A. Jentink

sstt

from Eug. Dubois.

4.3.96.

[MM774C-000006-363]

with a paper from R. Dublin Soc [?WKenV?]

Hierbij met veel dank terug den schedel van Crocodylus porosus. Mag ik nu daarvoor in de plaats Crocodylus palustris leenen?

Bij voorbaat hartelijk dank. De maten zou ik, zoo mogelijk ongeveer gelijk aan die van den teruggezonden schedel wenschen.

[Click here to return to the content page](#)

[letter copied from Senckenburg_17]

Haag, 5 March 1896

Dear Fürbringer,

Dames from Berlin, who wants to write an essay on *Pithecanthropus* for the Deutsche Rundschau, I have sent the corrections of the *Anatomische Anzeiger*, so he can yet make use of that content. He is asking me now whether the Clichés of my essay can later be used to be reproduced in the *Neues Jahrbuch für Mineralogie* et cetera and who he should address on this matter. Can you write me what I should answer him? I obviously want to make his good work as easy as I can.

I hope you have completely recovered. Our cordial greetings and wishes for all of you.

Your

Eug Dubois.

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

1445

— Send from the Netherlands —

[letter copied from Senckenburg_17]

Haag, 5.3.96.

Lieber Fürbringer,

Dames in Berlin, der einen Aufsatz über den Pithecanthropus für die Deutsche Rundschau schreiben will, schickte ich die Correctur des A.A., damit er von dessen Inhalt noch Gebrauch machen könnte. Er fragt mir jetzt ob er die Clichés des meines Aufsatzes später für Reproduction in N. Jahrbuch für Mineralogie etc. geliehen erhalten kann und an wen er sich dessenhalb zu wenden habe. Könntest Du mir schreiben was ich ihm antworten soll? Mir liegt natürlich daran ihm seine guten Absichten zu erleichtern, wie ich kann.

Hoffentlich bist du wieder ganz gesund. Unsere herzlichsten Grüsse und Wünschen für Euch alle.

Dein

Eug Dubois.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000008-257]

13, Grosvenor Street, W.
March 6th

Dear Dr Dubois

You were good enough to give a cast of your Java skull (*Pithecanthropus erectus*) to the museum of the Royal College of Surgeons of England. It is now in our collection of human Palaeolithic remains

[MM774C-000008-258]

and I write to you to beg if possible to let us have casts of the tooth or teeth and of the femur. We have no right to ask you to go to the [?supreme?] attending the production and transmission of these invaluable specimens so please let me know if you kindly can what such charges come to

You must come and see our collection one of these days as I also hope to run over and gaze on the veritable skull of tertiary man

[?????]

N.C. Macnamara

This is the only letter with this correspondent

1446

— Send from Great Britain—

[MM774C-000008-257]

13, Grosvenor Street, W.
March 6th

Dear Dr Dubois

You were good enough to give a cast of your Java skull (*Pithecanthropus erectus*) to the museum of the Royal College of Surgeons of England. It is now in our collection of human Palaeolithic remains

[MM774C-000008-258]

and I write to you to beg if possible to let us have casts of the tooth or teeth and of the femur. We have no right to ask you to go to the [?supreme?] attending the production and transmission of these invaluable specimens so please let me know if you kindly can what such charges come to

You must come and see our collection one of these days as I also hope to run over and gaze on the veritable skull of tertiary man

[?????]

N.C. Macnamara

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000004-524]

Jena, 8 March 1896

Dear Dubois!

Bardeleben, whom I wanted to ask about the matter, I did not meet at first. So alas my answer is one day delayed.

The whole question is resting in the hands of the publisher of the *Anatomische Anzeiger* that is the book publisher Dr. Gustav Fischer in Jena, to whom you should address this matter. I'm not the right person for this to be of use to you in a direct conversation (in confidence: because I have several works published with other publishers), but von Bardeleben is willing to talk to him on your behalf. Fischer is a decent man, but of course he is a bookseller and a businessman. Usually it is the case that to use Clichés, one even buys them from the publishers;

[MM774C-000004-525]

to what price is completely unknown to me. But it could well be that a constellation advantageous to you can be brought to light. After all Dames as publisher of the *Neues Jahrbuch für Mineralogie* will have enough money to buy the clichés for a decent price, — in case you might not want to buy them yourself, just to have them at hand for use in any later publication. If it is too expensive, you could also have them made directly for you.

Think about what you would like best. If need be von Bardeleben will be at your disposal for advice on this matter.

Forgive me for only now thanking you sincerely for the cast. It is superb and will be a wonderful piece in our museum. Thank you again for it.

Cordial greetings from house to house

your

M. Fürbringer.

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000004-524]

Jena, 8.3. 96.

Lieber Dubois!

Bardeleben, der ich wegen Deiner Angelegenheit fragen wollte, traf ich der erste mal nicht. So verspätete sich leider die Antwort um i Tag.

Die ganze Frage ruht in den Hand des Verlegers der Anat. Anz., d.h. der Verlagsbuchhändler Dr. Gustav Fischer in Jena, an den Du Dich in der Sache wenden muß. Ich stehe mit derselben nicht gut genug (da ich verschiedenes von mir bei anderen Verlagen verlegte), um Dir durch ein directen Gespräch mit ihm förderlich sein zu können (dies in Vertrauen), doch will von Bardeleben mit ihm zu deinen Gunsten sprächen. Fischer ist ein sehr anständige Mann, aber natürlich Buchhändler und Geschäftsmann. Gewöhnlich wird so verfahren, dass die Benutzung der Clichés, resp. diese selbst vom Verlag

[MM774C-000004-525]

abgekauft werden; zu welchen Preisen mir völlig unbekannt. Es kann aber sein, dass auch eine Dir günstige Constellation zu stande gebracht werden kann. Schließlich hat auch Dames als Herausgeber des N.J. f. M. wohl genug Geld, um die Clichés zu [?????] Preise zu kaufen, — falls nicht Du, um für alle späteren Veröffentlichungen dieselben in den Händen zu haben, die Clichés selbst und ihre spätere Benützung kaufen willst. Ist es zu theuer, so kannst Du sie direct für dich herstellen lassen.

Überlege Dir die Sache wie Du sie am liebsten einrichten willst. Eventuell steht Dir von Bardeleben mit seinen Rath zu diesen Sache zur Verfügung.

Verzeihe , dass ich Dir erst heute herzlichst für den Abguss danke. Er ist vorzüglich und wird ein wundervolles Stück unseres Museums [?bieden?]. Nochmals herzlichen Dank.

Herz. Gr. v. H. z. H.

Dein

M. Fürbringer.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000004-526 draft version]

Haag, 9 March 1896

Dear Fürbringer,

thank you very much for your efforts in the matter of the clichés. You have actually done too much, because I, out of ignorance in these matters, thought that it would be easy to let Dames have these clichés which could not have any further value for Mr Fischer (at least that was what I thought). I will now write to him that he should address Fischer, and that he could possibly ask v. Bardelebens recommendation, in case he would not prefer

[MM774C-000004-527 left]

to get hold of the three figures he knows from the Berlin Anthropological Society, which they had made after my lecture. Further publication of new figures I would like to keep for myself. I might even want to make use of them later and then negotiate with Mr Fischer myself. Could you maybe, if it's not too much trouble to you, have von Bardeleben ask on a good occasion, what the price would about be,

[MM774C-000004-529 right]

therewith you would do me a great favour.

I'm currently not in the mood to write you what I want to do with these new figures (Clichés) and whether I will at all need them. I've just returned from the "Ministry of Internal Affairs", where I was told that the chances of having a "shed" built for my collections were not very large. They make me good promises and lots of obstacles (some put up in the end by Jentink with the best will) had been cleared out of the way, but now they find the costs too high. Yet all has been proposed as cheap as

[MM774C-000004-530 left]

possible. But they do not know how to find f 5000 for now and about f 1000 each year for about three years. As I am currently working, however, given the lack of room in the Natural History and the Geological Museum, it is completely impossible to deliver anything worthy of the collection. The time I have been given to work on the collection is also very much limited. "Colonies" is putting everything of to "Internal Affairs", "Internal Affairs" has no money, "Colonies" does not give any more time and also no money. I can only live in good Hope that a

[MM774C-000004-527 right]

positive change will come, but there are certainly no good prospects. I'm currently working on the material of which I have just very little, so it fits in a limited space. You will understand that with the rest I can for the time being not do much good. It's just that if you want to determine a fossil species it's the sum of all the parts of the skeleton that is decisive and you need to have all at hand. All skeleton parts, however, are almost all very fragmentary, and of each you have to decide whether they are individual, or

[MM774C-000004-528]

just a sign of a variety, or truly a species character et cetera. Then think of a beast like an elephant, in the amount of bones spread over more than 400 chests! One really needs a lot of space, to have everything comprehensively spread out in front of you, instead of only being able to compare piece by piece. At the moment no more than two, or three chests can be unpacked at the same time and every time we again have a big problem where to leave the content, although we have so far managed to, after some deliberation, find room for the small amount that we have already unpacked.

Can you give me advice on this matter — you will still remember enough of this situation we have here?

Colonies has also ordered me to do the comparative research and do the description of my collection but at the same time has given the collection to Internal Affairs. Colonies is also paying me for two years (of which already about ¾ has passed), but does not want to pay for any other

[MM774C-000004-529 left]

expenses.

Internal Affairs is willing to do so, but seems not to be able to find the money.

What is also necessary is 1²[abrupt ending of draft]

Next letter with this correspondent

Previous letter with this correspondent

[MM774C-000004-526 draft version]

Haag, 9.3.96.

Lieber Fürbringer,

Habe herzlichen Dank für deine Bemühungen in der Clichés-Sache. Du hast dir eigentlich zu viel Mühe gegeben, weil ich aus Unwissenheit in derlei Sachen meinte leicht Dames die Clichés die für Herr Fischer doch kein weiteren Wert haben möchten (so meinte ich) besorgen zu können. Ich werde ihm nun schreiben, sich an Fischer zu wenden, eventuell v. Bardelebens Fürsprache einzurufen, falls er es nicht vor-

[MM774C-000004-527 left]

ziehen möchte, die drei ihm nur bekannte Figuren sich durch die Clichés der Berliner Anthrop. Gesellschaft, die sie nach meinen Vortage hat machen lassen, zu verschaffen. Die weitere Publication der neuen Figuren möchte ich mir vorbehalten. Vielleicht würde ich sie selbst später benutzen und dann mit Herrn Fischer darüber später Unterhandlung anknüpfen. Kannst Du, ohne dir zu viel Mühe zu geben, durch v. Bardeleben bei guter Gelegenheit einmal fragen lassen, auch über Preis u.s.w., so

[MM774C-000004-529 right]

wirst du mich einen grossen Gefallen thun.

Ich bin augenblicklich nicht in den Stimmung dir zu schreiben was ich mit den neuen Figuren (Clichés) thun werde und ob ich sie überhaupt je nötig haben werde. Ich komme vom "Min. v. Binnenl. Zaken", wo ich erfuhr, dass die zu bauende "Loods" für meine Sammlung nicht viel Chance hat gebaut zu werden. Man hatte mir Gutes versprochen und manche Hindernisse (zu letzt mit dem besten Willen durch Jentink geschaffene) waren aus dem Wege geräumt, aber jetzt findet man die Kosten zu hoch. Doch ist alles so billig wie möglich vor-

[MM774C-000004-530 left]

geschlagen. Mann weiss aber nicht f 5000 in einem Male und etwa f 1000 pro Jahr während drei Jahre zu beschaffen. Wie ich aber jetzt im Naturhist. und Geol. Muesum, wo der vorhandene Raum äusserst beschränkt ist, arbeite, ist es ganz unmöglich etwas der Sammlung würdig zu liefern. Meine Zeit ist auch sehr beschränkt, die man mir für die Bearbeitung gestellt hat. "Kolonien" schiebt alles auf "Binnenl. Zaken", "B.Z." hat kein Geld, Kolonien" giebt keine Zeit mehr und auch kein Geld. Ich kann also nur in guten Hoffnung leben, dass eine

[MM774C-000004-527 right]

günstige Wendung kommen mag, gute Aussicht ist gewiss nicht da. Und ich arbeite jetzt an dem wovon ich nur ganz wenig Material habe, das also in beschränkten Raum untergebracht werden kann. Von den anderen wirst Du wol begreifen dass ich vorläufig nicht viel Gutes machen kann. Weil eben bei der Bestimmung von fossilen Species erst die Summe der Skelettheile den Ausschlag giebt soll ich sie auch alle zur Hand haben. Jeder Skeletteil ist aber ^{fast immer} wieder sehr fragmentär, man ~~soH~~ muss beurteilen was individuell, was

[MM774C-000004-528]

nur Zeichen ist einer Varietät, was wirklich der Species eigenthümlich ist u.s.w. Denke dir dann Bieste wie Elephanten, und die Menge der über etwa 400 Kisten verteilten Knochen! Dafür ist sehr viel Raum nötig, um alles übersichtlich vor sich zu haben, oder nur Stück für Stück zu vergleichen. Jetzt können nicht mehr als nur zwei, oder drei Kisten zugleich ausgepackt werden und wo dann der Inhalt bleiben soll ist jedesmal eine grosse Schwierigkeit, obwol es bis jetzt noch gegangen ist nach einiger Überlegung Raum für den wenigen bereits ausgepackten sachen zu finden.

Kannst Du mir einen Rat in der Sache geben — da Du noch wol genug von den hiesigen Zuständen dir erinnern wirst?

Kolonien hat mir also die vergleichende Untersuchung und Beschreibung meiner Sammlung aufgetragen aber zugleich Zeit die Sammlung an B.Z. geschenkt. Kolonien bezahlt auch mich während zwei Jahre (wovon jetzt etwa ¾ Jahr verstrichen ist), will aber keine andere Unkosten

[MM774C-000004-529 left]

mehr machen.

B.Z. möchte das letztere wol, kann aber wie es scheint das Geld nicht finden.

Nötig ist also 1²[abrupt ending of draft]

[letter copied from Senckenburg_18]

Haag, 9 March 1896

Dear Fürbringer,

many thanks for your efforts in the matter of the clichés. You have actually done too much, because I, out of ignorance in these matters, thought that it would be easy to let Dames have these clichés which could not have any further value for Mr Fischer (at least that was what I thought). I will now write to him that he should address Fischer, and that he could possibly ask von Bardelebens recommendation, in case he would not rather prefer to get hold of the three figures he knows from the Berlin Anthropological Society, which they had made as illustrations to my lecture. I have seen them a couple of days ago in the galley proofs that I received from Berlin. With regard to the new figures for the *Anatomische Anzeiger*: after use in *Anatomische Anzeiger* I would like to keep those for myself. I might even prefer to buy these clichés from Mr Fischer myself for further use. Could you maybe, if it's not too much trouble to you, have von Bardeleben ask, on a good occasion, what the price etcetera would about be?

I'm currently in no mood to decide what I want to do and whether I will even have need for these clichés. I've just learnt a couple of hours ago rather unpleasant news at the "Ministry of Internal Affairs " that the quite indispensable shed for storage and working on my collection, after so many obstacles were happily cleared out of the way, still will falter because of the costs, even though we only calculated what was absolutely necessary.

As I however, as I've told need that shed to be able to do any decent work on the collection — think about the incompleteness of the remains were parts of the one need to complete the other that a species can only be truly recognised after looking at many bones, and the huge amount of material that was shipped here, to yet have so little room available now that I can now only work on such material of which I have very little — and this will soon be finished, and at the time I've been allowed is so short that you must understand how sad I am that this is all progressing so poorly or rather not at all. I'm pleased to hear that the cast has arrived in good order. You will have received the galley proofs at the same time so the publication of the essay will now be soon. Cordial greetings from house to house

your Eug Dubois

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[letter copied from Senckenburg_18]

Haag, 9.3.96.

Lieber Fürbringer,

Habe herzlichen Dank für die viele Mühe die du Dir gegeben in der Cliché-Sache. Eigentlich hast du dir zu viel Mühe gegeben, weil ich aus Unwissenheit in derlei Sachen glaubte Dames leicht die Clichés besorgen zu können. Ich werde ihm nun schreiben, sich an Fischer zu wenden, eventuell v. Bardelebens Fürsprache ein zu rufen, falls er es nicht vorzieht die drei Figuren die er kennt und die auch durch die Berliner Anthropol. Gesellschaft reproducirt wurden für Illustration meines dort gehaltene Vortags, sich dort zu verschaffen. Ich sah sie vor ein Paar Tagen in den Druckbogen die ich von Berlin erhielt.

Bezüglich der neuen Figuren für den A.A. möchte ich mir die weitere Verwendung der Clichés, nach Gebrauch durch den A.A., aber vorbehalten. Vielleicht werde ich es vorziehen später diese Clichés von Herrn Fischer für weiteren Gebrauch selbst zu kaufen. Kannst Du, ohne dir zu viel Mühe zu geben und bei guter Gelegenheit, durch v. Bardeleben einmal vorläufig über Preis u.s.w. fragen lassen?

Mir fehlt im Augenblick die Stimmung mich zu entschließen was ich thun soll und ob ich überhaupt die Clichés nötig haben werde. Ich ~~hörte~~^{erfuhr} vor ein paar Stunden wenig erfreuliches am "Min. v. Binnenl. Zaken", denn die mir ganz unentbehrliche Loods für die Bergung und Bearbeitung meiner Sammlung scheint nachdem so viele Hindernisse glücklich aus dem Wege geräumt waren, doch zu scheitern auf den Kosten, obwol nur das nötigste berechnet ist.

Weil ich aber, wie gesagt die Loods haben muss, will ich eine ordentliche Bearbeitung der Sammlung geben — Denk an die Unvollständigkeit der Ueberreste von welche der eine der andere vervollständigen muss, dass man eine Art erst an vielen Knochen richtig erkennen kann, and der grosse Menge mitgebrachtes Material, jetzt aber mir nur so wenig Raum zur Verfügung steht, dass ich nur von den wovon ich ganz wenig Material habe, etwas machen kann — und dies wird bald erschöpft sein, die mir zugemessene Zeit ist aber auch sehr kurz so muss Du wol begreifen wie verdriesslich es mir ist dass dieses so schlecht vorwärts geht oder gar nicht geht. ~~wirst du wol begreifen.~~ Es freut mich dass der Abguss gut angekommen ist. Die Druckbogen erhieltst du wol zu gleichen Zeit und ist nun das Erscheinen des Aufsatzes bald entgegen zu sehen. Herzliche Grüsse v.H.z.H.

Dein Eug Dubois

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000009-031]

March 9th 1896

Dear Dr Dubois

Many thanks for your paper on *Pithecanthropus erectus* which is of much value to me as it explains the position of the bones and the [?gedlopeal?] heaving of the strata – points which I could not very well make out from your original memoire

Believe me

yours very truly

Edinburgh

Robert Munro

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

1450

— Send from the Netherlands —

[MM774C-000009-031]

March 9th 1896

Dear Dr Dubois

Many thanks for your paper on *Pithecanthropus erectus* which is of much value to me as it explains the position of the bones and the [?gedlopeal?] heaving of the strata – points which I could not very well make out from your original memoire

Believe me

yours very truly

Edinburgh

Robert Munro

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000040-067 right]

Departement
of
Colonies
Lett.A¹
N°.20

number of attachments:

The Hague, 12 March 1896

Following my letter of 30 January last Litt. A¹N^o.11, I have the honour to let you know that according to further message of the Governor-General of the Dutch Indies, the fossils mentioned in that letter have been packed in 16 chests, of which the pack list is herewith enclosed.

Acknowledging that these chests have already arrived by steamship "burgemeester den Tex" and that the bill of lading concerned has been sent to the Director of the State Geological

To
Mr. M.E.F.T. Dubois
Officer of Health 2^e class
on leave

at
The Hague

[MM774C-000040-068]

and Mineralogical Museum at 26 February last, I herewith also sent you the reports on the subject of de excavations along the river Solo over the months November and December of the previous year.

The minister of Colonies
on behalf of the minister
the secretary-general,

T.E.Elias

[Next](#) letter with this correspondent
[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000040-067 right]

Departement
van
Koloniën
Lett.A¹
N°.20

Getal der bijlagen:

's-Gravenhage, den 12 Maart 1896

Ten vervolge op mijn schrijven van 30 Januari j.l. Litt. A¹N^o.11, heb ik de eer U mede te, dat volgens nader bericht van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië, de in dat schrijven bedoelde fossielen verpakt zijn in 16 kisten, waarvan de afpakkingslijst hierbij gaat.

Onder aantekening dat die kisten reeds per stoomschip burgemeester den Tex aangebracht zijn en dat het betreffelijk cognossement op 26 Februari j.l aan den Directeur van's Rijks

Geologisch

Aan
den Heer M.E.F.T. Dubois
Officier van Gezondheid 2^e klasse
met verlof

te
's-Gravenhage

[MM774C-000040-068]

Geologisch Mineralogisch Museum is toegezonden, doe ik U hiernevens nog toekomende nopens de opgravingen aan de rivier de Solo uitgebrachte rapporten over de maanden November en December van het vorige jaar.

De minister van koloniën
voor den minister
de secretaris-generaal,

T.E.Elias

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000012-331]

6 Eton Terrace
Edinburgh

March 16 1896

Dear D^rDubois.

I have received a copy of the account of *P. erectus* which you have published in the Transactions of the Royal Dublin Society, and I beg to [?????] you my thanks for your courtesy in sending it to me —

[MM774C-000012-332]

The additional information which you have now given us in the geological formation in which the remains were found is most valuable evidence in support of their antiquity.

I have just received from Prof Virchow a copy of his communication made to the Berlin Anthropological Soc^y on Oct. 19th from which I see that he is still of the opinion that your discovery is the skeleton of a giant ape. On his points I cannot agree with him, + to meet the question narrows

[MM774C-000012-333]

itself into the discussion of the question: man or intermediate form?

My wife + daughters join with me in kind regards

Believe me

Very truly yrs

W. Turner

This is the last letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000012-331]

6 Eton Terrace
Edinburgh

March 16 1896

Dear D^rDubois.

I have received a copy of the account of P. erectus which you have published in the Transactions of the Royal Dublin Society, and I beg to [?????] you my thanks for your courtesy in sending it to me —

[MM774C-000012-332]

The additional information which you have now given us in the geological formation in which the remains were found is most valuable evidence in support of their antiquity.

I have just received from Prof Virchow a copy of his communication made to the Berlin Anthropological Soc^y on Oct. 19th from which I see that he is still of the opinion that your discovery is the skeleton of a giant ape. On his points I cannot agree with him, + to meet the question narrows

[MM774C-000012-333]

itself into the discussion of the question: man or intermediate form?

My wife + daughters join with me in kind regards

Believe me

Very truly yrs

W. Turner

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000004-530]

Jena, 18 March 1896.

Dear Dubois!

[?M????????] and urgent messages have kept me from answering your latest kind letter until now, which you will kindly forgive me.

What you have written about the clichés, I have all told to Bardeleben, he is happy to do so for you.

The reproduction of the skull, the first tooth and the femur have not yet arrived. As soon as I get them, I will send them the proposed revisions that you have already sent me. Do you want to see them for one more revision or can we allow the definitive print?

Your messages about the problems regarding the shed did not please me. It is of utmost importance to you that you can start your work as soon as possible without any obstacles. Aren't there any people over there, who are willing to personally advance the money to have it built, and to who the government could repay later?

[MM774C-000004-531]

When in Amsterdam my assistant [?Sagenicht] had died, leaving debts and a widow and children that needed to be transported to Amerika (where she had kin), the well-to-do from Amsterdam (by mediation from Hubrecht senior who wrote a warm letter and took matters in his own hands) [????] brought together 10000 fl. within a few days.

But this matter is so much more important, if not to say a matter of national honour. Have a talk with Weber.

Without the support of personal friends this will clearly not succeed.

Cannot, should this not work, the Government rent a large heatable hall somewhere that can be locked, and where you can work quietly, until the shed is ready?

Obviously you have to propose this to the Minister wisely, how month after month of your precious leave time is uselessly lost, and how it is of the greatest importance that you do your work quickly (possibly with reference to the quick parallel work being done in British East India). Also in this matter influential friends (members of the Academy, et cetera) can work for you and speak on your behalf. Make also sure that you are in time to apply for an extension of your leave and maybe (you should carefully consider this for it is not without risk) bring in that all the time you have lost because of this late start should at least be allowed as an extension.

A couple of days ago Professor Hubrecht from Utrecht was here for a day. The great importance of your finds was only partially clear to him; it's likely that jealous countrymen (the prophet is not beloved in his native land) have on occasion made remarks to the contrary. I've told him with great stress that your find ranks among the greatest that all the colleagues here were impressed by your clear and compelling explanations that it would be a matter of honour to the Netherlands, to help you, and that you, as it seems, have to deal with great difficulties (I obviously have not mentioned any persons). He was of the opinion that you see matters much to gloomy, which you seem to have a knack of anyway, to be very distrustful, et cetera et cetera.

[MM774C-000004-532]

I soon realised that via Hubrecht no funds can be raised for you, he needs the money himself for his Institute et cetera and he has an understandable fear for anybody else who is also after money. He may also be befriended to Martin. About the crashed honorary doctorate, — how sad that that didn't work out! — I have obviously kept silent.

Consider everything in all directions and say 100 times to yourself every day, time is gold. In any which way you need to raise money from somewhere, which will allow you to start as soon as possible.

With greetings from house to house and the best of wishes

your

M. Fürbringer

If you want to, I can also write to Weber directly, if you think that will be of any use. I will, however, do nothing, until you have told me what you wish.

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000004-530]

Jena, 18.3. 96.

Lieber Dubois!

[?M????????] und dringende Berichte haben mich abgehalten deinen letzten lieben Brief bisher zu beantworten, was Du freundlichst entschuldigen willst.

Was Du über die Clichés schreibst, habe ich alles Bardeleben mitgeteilt, der das [????] für dich thun will.

Die Reproduktionen des Schädels, 1. Zähnes und der Femur sind noch nicht eingetroffen. Sobald ich sie erhalte, werde ich sie Deinen in meinen Händen befindenden [Revisionsverlagen?] [einreichen?]. Willst Du dann noch einmal [????] die Revision haben oder kann dann gleich der definitive Druck angeordnet werden?

Deine Mittheilungen über die Schwierigkeiten [?hinsichtlich?] der loods haben mich nicht erfreut. Es ist für Dich von allergrößten Wichtigkeit, dass Du möglichst sofort mit den ungehinderten Arbeit beginnst. Giebt es denn bei Euch keine Leute, die persönlich das Geld für der Bau vorschießen können, bei der Regierung dann später das Geld zurückzahlt?

[MM774C-000004-531]

Als in Amsterdam mein Assistent [?Sagenicht] gestorben war, Schulden hinterlassen und die Witwe mit Kindern nach Amerika (wo sie Verwandte hatte) transportiert werden sollte, würden damals von reichen Amsterdammern (durch die Vermittelung von Hubrechts sen. der einen warmen Aufruf schrieb und die Sache selbst in die Hand nahm) [????] 10000 fl. in weniger Tage gesammelt.

Aber deine Sache ist doch viel wichtiger, so zu sagen eine nationale Ehrensache. Sprich doch einmal mit Weber. Ohne [????????] Bemühungen persönliche Freunde wirds freilich nicht gehen.

Oder, wenn dies nicht gelingt, kann nicht durch die Regierung irgendwo ein grosser heizbarer Saal, verschließbar, in dem du ruhig arbeiten kannst, gemiethet werden, bis der loods fertig ist?

Natürlich mußt Du in geeignete Weise bei dem Minister vorstellig werden, wie Monat auf Monat von Deinen kostbaren Urlaubs nutzlos verloren geht, wie die schnelle Bearbeitung Deiner Funde durch Dich (event. mit dem Hinblick auf die flotten Parallelarbeiten in Britisch Ostindien) von großen Bedeutung ist. Auch hier können einflußreiche Freunde (Akademie-Mitgliedern etc) [????] für dich wirken durch ihr Fürsprechen. Sei auch bei Zeiten auf Verlängerung deiner Urlaubes bedacht und laß vielleicht (das ist noch zu überlegen weil nicht ungefährlich) einfließen, dass das was an dem späten Anfang der [?ge????] wird, eventuell durch eine nothwendige Verlängerung des Urlaubes wieder [?ver????en?] wird.

Vor einigen Tagen war Prof. Hubrecht ^{aus Utrecht} auf 1 Tag hier. Die grosse Bedeutung deiner Funde war ihm halb neu; wahrscheinlich hat er von neidischer Landsleute (der Prophet gilt nicht im Vaterland) gegentheilige Äusserungen gehört. Ich habe ihm mit allen Nachdruck betont, dass dein Fund zu den größten gehört, dass all hiesigen Collegen von Deinen klaren und überzeugenden Auseinandersetzung entzückt gewesen sein, dass es eine Ehrensache Hollands sei, Dir zu helfen, dass Du, wie es scheint, mit großen Schwierigkeiten zu kämpfen hättest (natürlich nannte ich keine Personen). Er meinte, dass Du die Sache sehr schwer auffasstest, wie du überhaupt das Renommée hättest, äusserst mißtrauisch zu sein etc. etc.

[MM774C-000004-532]

Ich merkte bald, dass durch Hubrecht nichts für dich zu werben ist, er braucht selbst Geld für sein Institut etc. und hat da natürlich von jeden Anderen, der auch Geld haben will, eine sehr begreifliche Angst. Vielleicht ist er auch mit Martin befreundet. Über unseren now that the company could Ehrendoctor, — wie traurig dass das nicht gelückte! — schwieg ich natürlich.

überlege Dir alles nach alle Richtungen hin und sage Dir jeden Tag 100 mal vor, dass Zeit Gold ist. Du mußt auf irgend welche Weise vorläufig Geld auftreiben, die Dir ein schnellstes Anfangs ermöglicht.

M. Gr. von H. zu H. und allerbeste Wünsche

Dein

M. Fürbringer

Wenn es Dir lieb ist, kann ich auch Weber direct schreiben, wenn Du glaubst dass das [????] nützt. Ich thue aber nichts, bevor Du mir nicht Deinen event. Wunsch mitgeteilt hast.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000059-109]

Tinggang 18 March 1896

Your Noble Severe Sir!

We have to report you the same that nothing has been found. Some pieces of bone though but nothing of value. They are considering over here the start digging 8 days from now near picket 112 with coolies. According to the engineer using machines will take at least six weeks before they going to work.

We are not hearing anything about Trinil, whether we are to go there, it is about time as the west monsoon is drawing to an end.

[MM774C-000059-110]

Kriele has received notice that he can sign on for one year, regarding the work. So if his physical examination on 12 April shows him fit, he will sign on for another year to be able to end the work.

Further on our health is very good.

Your obedient workers

Kriele and de Winter

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

1454

— Send from Jawa —

[MM774C-000059-109]

Tinggang 18 Maart 1896

UEdelgestrengen Heer!

Wij moeten U weder hetzelfde melden, als dat er niets gevonden is. Wel enige stukken been trouwens niets van waarde. Ze gaan hier denklijk over een dag of acht aan het graven, bij de piket 112 met koelies. Met de machinerie dat kan volgens de machinist zijn gezegde nog wel eens zes weken aanlopen eer dat ze daarmede aan het werk gaan.

Van Trinil horen wij niets meer van, of wij daar naartoe moeten, het begint nu zoo onderhand tijd te worden aangezien de westmoesson op zijn einde loopt.

[MM774C-000059-110]

voor Kriele is afgekomen, als dat hij voor een jaar bij kan tekenen, op het oog van het werk. Dus den 12^e april zoo hij goedgekeurd wordt, neemt hij nog voor een jaar dienst erbij om het werk mede te eindigen.

Verder gaat het zeer goed met onze gezondheid.

Uwe onderdanige werklieden

Kriele en de Winter

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000032-599]

The Hague, 18th March 1896

Answer

to letter dated 26th September 1895

N^o104.

I have the honour to inform Your Noble Sir that the above mentioned letter only came into my possession a few days ago but that the tin can of fossils mentioned therein already arrive here in November last. Consequently it was, until very recent, unknown to me who had send it.

[MM774C-000032-600]

The Hague, 18th March 1896

Answer

to letter dated 26th September

1895 N^o104.

Although the tin can with fossils that is mentioned in the above mentioned letter already arrived several months ago, I only found out very recently whom I had to thank for this shipment, as I only just received your letter.

Name of correspondent is unknown

[MM774C-000032-599]

's-Gravenhage, den 18^e Maart 1896

Antwoord

op missive dd. 26 September 1895

N^o104.

Ik heb de eer UHoogedelgestrengte te berichten, dat mijn boven aangehaalde missive eerst eenige dagen geleden in handen kwam het daarin bedoelde blik met fossielen echter reeds in November a.p. gewerd. Het was mij alzoo tot zeer onlangs onbekend door wien het was afgezonden.

[MM774C-000032-600]

's-Gravenhage, den 18^e Maart 1896

Antwoord

op missive dd. 26 September

1895 N^o104.

Hoewel mij het in Uw boven aangehaald schrijven bedoeld blik met fossielen reeds eenige maanden geleden geworden is, wist ik tot zeer onlangs eerst, aan wien ik die zending te danken had, daar ~~mij~~ Uw schrijven eerst nu door mij ontvangen is

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000032-305]

MINISTRY
of
Colonies

Belonging to the Resolution dated 20 March 1896
Lett. C & D N°. 10.

Extract from a table of payments to be made to people present in Europe.

Creditors	Amount	Nature of the claim
1.	2.	3.
M.E.F.Th. Dubois Officer of Health 2 ^e class à la suite of the army and the Dutch Indies (Sixty-six guilders and forty-nine cents :). For extract conform, The legal secretary, chief of the bureau, "Military Affairs" col [?signature?]	f 66, 94	Amount of his travel expenses of 14 June 1895

[Next](#) letter with this correspondent

[MM774C-000032-305]

ministerie
van
koloniën

Behoort bij Resolutie dd. 20 Maart 1896
Lett. C & D N°. 10.

Extract uit een Staat van uit te betalen gelden aan in Europa aanwezige personen.

Crediteuren	Sommen	Aard der vordering
1.	2.	3.
M.E.F.Th. Dubois Officier van Gezondheid der 2 ^e klasse à la suite van het Leger in Nederlandsch-Indië (zesenzestig gulden en viereennegentig cent :). Voor extract conform, De referendaris, Chef van Bureau, "Militaire Zaken" col [?signature?]	f 66, 94	Bedrag zijner reisdeclaratie van 14 Juni 1895

[Click here to return to the content page](#)

[letter copied from Senckenburg_19]

The Hague, 22 March 1896

Dear Fürbringer,

Resulting from a new excavation of the skullcap of *Pithecanthropus*, out of which I have now almost completely been able to remove the stony matrix I now see myself forced to send you some changes to my essay for the Anatomische Anzeiger. The first concerns figure 2, which I have sent you enclosed. The others will follow to tomorrow together with the response to your kind letter.

I hope Bardeleben and Fischer will not object to these extra bothers and costs. The latter, by the way, I will be prepared, if this is necessary, to pay myself.

I care much to now have this improved version of the essay published.

With our cordial greetings to you and yours,

your
Eug Dubois

in haste.

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

1457

— Send from the Netherlands —

[letter copied from Senckenburg_19]

Haag, 22.3.96.

Lieber Fürbringer,

In Folge einer neuen Excavation in der Calvaria des Pithecanthropus, wodurch ich dieselbe füllende Gesteinsmasse fast gänzlich entfernen konnte sehe ich mich gezwungen einige Änderungen in meinem Aufsatz für den A.A. dir zukommen zu lassen. Die erste betrifft Fig. 2, welche ich dir eingeschlossen sende. Die andere Aenderungen folgen morgen mit der Beantwortung deines guten Briefes.

Hoffentlich haben Bardeleben und Fischer nichts gegen diese extra Bemühungen und Kosten. Die letzteren bin ich übrigens, wenn es nötig ist, bereit, selbst zu bezahlen.

Mir liegt viel daran gelegen dass nun der verbesserten Aufsatz publicirt wird.

Mit unseren herzlichen Grüßen an Dir und den Deinigen,
Dein
Eug Dubois

In Eile.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000012-386]

– 22nd March 1896 –

Mr. Eugene Dubois; –

Dear Sir; – I received with pleasure the brochure you so kindly send me "Näheres über den *Pithecanthropus erectus*" vc. And though not familiar with the language having to depend upon the help of a friend in translating, I still thank you very much. I have an extensive library of archaeology literature and I highly value all additions to the same period the subject of early man is of absorbing interest and doubtless many startling and important discoveries are yet to be made. As far as relates to this country, I think from the evidence accumulating, it will soon be positively shown that America as well as Europe had its [?ude] inhabitants; of a period far and to dating the occupancy of the North American Indian. However

[MM774C-000012-387]

this belief is being bitterly fought and opposed by many. Still it is doubtful if we can expect to find traces of as primitive a people or their progenitors on this continent as all the field of your labours. It seems almost certain that the cradle of *Homo sapiens* was on or near the great Asiatic continent, possibly the great Pamir plateau, the "roof of the world". I have just received two beautiful little celts from the ancient lacustrine "finds" of Monsieur Ludovic Jammes at the Lake of Eou-le-sap- in Cambodia.

I have recently been engaged in making a genealogical record of our family for a distant member. Will you kindly tell me if the name (van Eps) or as we now spell it (van Epps) is still to be met with in the Netherlands? Have you ever met with any bearing the name, or seen it in print?

Our branch of the family has been in this country since the founding of Schenectady in 1662.

[MM774C-000012-388]

Any information you might be able to give me on this topic would be thankfully received.

I will shortly send you copies of The Museum for March containing a short paper of mine.

I am sir very sincerely

Percy M Van Epps

This is the only letter with this correspondent

1458

— Send from the Netherlands—

[MM774C-000012-386]

– 22nd March 1896 –

Mr. Eugene Dubois; –

Dear Sir; – I received with pleasure the brochure you so kindly send me "Näheres über den *Pithecanthropus erectus*" vc. And though not familiar with the language having to depend upon the help of a friend in translating, I still thank you very much. I have an extensive library of archaeology literature and I highly value all additions to the same period the subject of early man is of absorbing interest and doubtless many startling and important discoveries are yet to be made. As far as relates to this country, I think from the evidence accumulating, it will soon be positively shown that America is well as Europe had its [?ude] inhabitants; of a period far and to dating the occupancy of the North American Indian. However

[MM774C-000012-387]

this belief is being bitterly fought and opposed by many. Still it is doubtful if we can expect to find traces of as primitive a people or their progenitors on this continent as all the field of your labours. It seems almost certain that the cradle of *Homo sapiens* was on or near the great Asiatic continent, possibly the great Pamir plateau, the "roof of the world". I have just received two beautiful little celts from the ancient lacustrine "finds" of Monsieur Ludovic Jammes at the Lake of Eou-le-sap- in Cambodia.

I have recently been engaged in making a genealogical record of our family for a distant member. Will you kindly tell me if the name (van Eps) or as we now spell it (van Epps) is still to be met with in the Netherlands? Have you ever met with any bearing the name, or seen it in print?

Our branch of the family has been in this country since the founding of Schenectady in 1662.

[MM774C-000012-388]

Any information you might be able to give me on this topic would be thankfully received.

I will shortly send you copies of The Museum for March containing a short paper of mine.

I am sir very sincerely

Percy M Van Epps

[Click here to return to the content page](#)

[letter copied from Senckenburg_20]

The Hague, 23 March 1896

Dear Fürbringer,

Following the new removal of the stony matrix out of the skullcap of *Pithecanthropus*, which is now almost completely empty, I have not yet answered your letter of the 18th. As there is still time for new corrections I would namely like to add the results of this new excavation. Therefore I have sent you yesterday a telegram and letter with a first correction, which today I have, however, again corrected more accurately and sent you as printed matter (corrections).

Part of these improvements to the figures (this figure should become figure 4) was also an improved remark, which was in red ink, (I hope I have not forgotten to write therein 1000 instead of 1100. You find hereby also the other improvements, again with red ink in the margin for revisions. Please be so good and add to that first remark 1) at the time of my lecture in Berlin only a small part of the stony matrix filling the cavity of the skullcap had been removed. Now it has been almost completely emptied. The current data about the location of the *Sulcus transversus* are confirm what has been measured.

I might regret that these improvements are now necessary and that therewith one of my arguments has become a bit weaker, although it is a comfort to me that the similarity to apes has now somewhat increased, so the Anthropists (with a touch of pithecoïd), which had ever been growing in strength, now have a more substantial argument against them.

At the same time I'm sending you here by the figures, which have been sent directly to me by Fischer, which you, however, also kindly could have a look at for possible corrections. I think they are very beautiful.

I, by the way, allow you to take over this matter for further improvements. Please correct what you think necessary or good.

I will write you again tomorrow or the day after about the other matter (shed et cetera) after I have gathered more details in Leyden. I sincerely thank you for your interest in this matter most important to me. —

The Anthropological Institute of Great Britain et cetera in London has also written me about the clichés. You think I can write them to address Fischer? I would like to do the society a favour, and as honorary member, which they have made me, I am obliged to, but I'm not in the position, (which they are not expecting of me anyway) let them use the clichés or give them to them. Could the photographs may be also do?

Cordial greetings to you and yours

your
Eug Dubois

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[letter copied from Senckenburg_20]

Haag, 23.3.96.

Lieber Fürbringer,

In Folge einer neuen Entfernung der Gesteinmasse aus der Pithecanthropus-Calvaria, die jetzt fast gänzlich entleert ist, habe ich deinen Brief vom 18. noch nicht beantwortet. Weil noch Zeit ~~war~~^{ist} für neue Correcturen möchte ich diese, als Resultat der neuen Excavation, ^{nämentlich noch} anbringen. Darum schickte ich dir gestern Telegm und Brief mit einen ersten Correctur, welche ich heute aber wieder genauer corrigirte und Dir als Drucksache (Correctur) übersandte.

Bei jene Figurverbesserung (die Figur soll Fig. 4 werden) war auch eine verbesserte Anmerkung, die verbesserungen mit roten Tinte, (Hoffentlich habe ich darin nicht vergessen anstatt 1100, 1000 zu schreiben.

Beiliegend die übrigen Verbesserungen, wieder mit roter Tinte in ein Revisionsausschnitt angebracht. Sei so gut als erste Anmerkung noch dabei zu schreiben 1) Zur Zeit meines Berliner Vortrags war nur noch ein ganz geringer Teil der Gesteinmasse aus der Calvariahöhle entfernt. Jetzt ist sie fast ganz davon entleert. Die jetzigen Angaben über die Lage des Sulcus transversus sind dem entsprechend gemessene.

Es hat mich sehr verdrossen, dass jetzt diese Verbesserungen nötig sind und damit auch eins meiner Argumente etwas schwächer sind, obwol es mir ein Trost ist, dass die Affenähnlichkeit nun ~~bedeutend~~^{etwas} grosser geworden ist, und damit die jetzt nun immer stärker gewordenen Anthropisten (mit pithecoïdem Anflug) etwas mehr ^{thatsächliches} gegen sich haben.

Zu gleicher Zeit heirbei die Figuren, die mir von Fischer direct zugesand würden, die du aber auch freundlich dir für event. Correcturen ansehen willst. Ich finde sie sehr schön.

Uebrigens erlaube ich mir dir die Sache jetzt zu gütigen Weiterbeförderung zu übergeben. Corrigire noch bitte, was du für nötig und gut hältst.

Ich werde dir über die andere Angelegenheit (~~nach~~ loads u.s.w.) nachdem ich was Näher in Leiden erfahren morgen oder übermorgen schreiben. Für deine belangstellung in die meine vornehmste Angelegenheit, herzlichen Dank. —

Auch die Anthropological Institute of Great Britain etc. zu London schrieb mir um Clichés. Meinst du ich könnte ihnen schreiben sich an Fischer zu wenden? Gern möchte ich die Gesellschaft einen gefallen thun, fühle mich als Ehrenmitglied, wozu sie mich ernannte, dazu verpflichtet, bin aber nicht in der Lage, (was man übrigens auch nicht erlangen wird) ihnen die Clichés zu ^{kaufen und zu} schenken. Könnten es vielleicht auch die Photographien thun?

Herzlichen Grüßen zu dir und die Deinigen

Dein
Eug Dubois

[Click here to return to the content page](#)

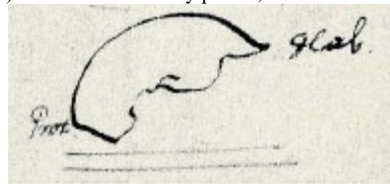

[letter copied from Senckenburg_21nckenburg]

The Hague, 23 March 1896.

Dear Fürbringer I also forgot that on the page before last, or the page before that, a correction is also to be made: instead of: *nun sich aber beweisen lässt...* It should now read: *nun sich aber wahrscheinlich machen lässt...*

Furthermore figure 2 (Skullcap from the right) should be differently placed, such that the line *Glabella-*

protuberance has about an 15° angle with the text lines.

Cordial greetings * Eug Dubois

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[letter copied from Senckenburg_21]

Haag, 23.3.96.

L. F. Ich vergass noch dass auch auf der vorletzten, oder drittletzten, Seite meines aufsatzes eine Correctur angebracht werden soll: Es soll dort heissen statt: *nun sich aber beweisen lässt...* *nun sich aber wahrscheinlich machen lässt...*

Weiterhin soll Fig. 2. (Calvaria, von den rechten Seite) anders gestellt werden, sodaß die Glabella-

protub. Linie etwa 15° Winkel mit den Textzeilen macht.

HGr. * ED.

[Click here to return to the content page](#)

[letter copied from Senckenburg_22]

The Hague, 24 March 1896

Dear Fürbringer I have yet come across another omission respectively oversight of an improvement. On the correction-section it says: ... *dass wenigstens noch ein 3 cm langes Stück des Occipitale*... That should be:... *dass wenigstens noch ein 2 cm langes Stück des Occipitale*...

I might even send you another figure, if that doesn't delay the publication of the essay too much.

Yours truly ED

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

1461

— Send from the Netherlands —

[letter copied from Senckenburg_22]

Haag, 24.3.96.

L. F. Noch sehe ich eine andere Omission resp. Übersehung einer Verbesserung begangen zu haben. Auf dem Correctur-Ausschnitt steht: ... *dass wenigstens noch ein 3 cm langes Stück des Occipitale*... Dies soll heißen:... *dass wenigstens noch ein 2 cm langes Stück des Occipitale*...

Vielleicht schicke ich Dir auch noch eine Figur, wenn das Erscheinen des Aufsatzes dadurch nicht sehr verschoben wird.

tt ED

[Click here to return to the content page](#)

[letter copied from Senckenburg_23]

The Hague, 26 March 1896

Dear Fürbringer,

Herewith I'm sending you the text belonging to the figure that I sent you yesterday. If this, as well as the figure, can still be included in the essay, then that would surely be the best, if this is not possible any more, then the figure and text could be used as postscript that also could appear in the next issue of the *Anatomische Anzeiger*. I found this reconstruction very useful for myself and I hope that the figure will also not be without use for others.

Alas upon redrawing (which ????? needed to be done) a few errors have crept in. The point O (behind the edge of the occipital foramen) is drawn about 6 mm to high (so in natural size about 2 mm with a reduction of $\frac{1}{3}$).

Also the lower part of the *Linea temporalis* has been drawn 6 mm (2 mm with a reduction of $\frac{1}{3}$) too far down.

If you think it necessary I would be grateful for an improvement to the remark. On the whole I think I've come closer to the natural situation than Manouvrier in his article which I'm also sending you.

As descriptive title below the figure I think

Fig. Attempt to reconstruct the skull of *Pithecanthropus erectus*

$\frac{1}{3}$ C. *Sutura coronalis*
L. *Sutura lambdoidea*

O. Back edge of the *Foramen occipitalis*

will be best. Where the figure should be located I leave to your discretion. I will also only thank you if you want to make any change to this extra part that you deem good.—

I sincerely thank you for all the other things you write about my personal affairs. The matter with the shed has now come so far that the Curators of the Leyden University do now, since a couple of days, have received the extensive plan. Also the Mayor's office of Leyden has agreed to it, now it is accompanied by the necessary statements of Jentink and others. Whether the curators will approve of it and give it a positive advice and whether the Ministry of internal affairs than will come forth with the money, I do not know; I think the latter can also be done by Martin, who has now become generous and also wants to assure himself of the report of the Academy (i.e. only the moral one, of course). The president of the Academy, van de Sande Bakhuizen and others are in favour of it. Whether that will help I do not know. The meeting where this matter will be discussed is to take place within a few days.

What you write to me about Professor Hubrecht does not surprise me, although I do regret it. I know very well that here in Holland I do not have much sympathy, neither for *Pithecanthropus*, nor for the rest of my collection, but it is still an unsolved riddle to me, what the cause of that is. Here and there some of it is shimmering through, but the more I then try to find out about it, the more I get puzzled by the possibilities. Hubrecht has visited me at the start of 1891 in Java and he was the first European to explicitly warn me for Martin. So it sounds a bit comical when he is now speaking about my distrust.

He has last year sent me a very friendly letter, when he had received my publication on *Pithecanthropus*, and an enthusiastically offered his support as being the President of the Society for Natural History research et cetera. I answered that I would be pleased to accept his help upon my return to Europe. I then visited him in Utrecht, but did not find him present, subsequently received a postcard that he would very much like to see me before the Congress in Utrecht. I answered him: very good, he then again replied that it had not been his intention that I'd make the trip to Utrecht just for his sake. Then obviously I did not and I only shortly spoke to him at the Congress where he then introduced me to Rosenberg.

Rosenberg had strongly criticised my work a couple of months before the Congress, as he claimed that the deviations I described at my fossil femur were also easily found in human femora. I then travelled (at the same day when I wanted to visit Hubrecht) to Utrecht to speak to him and see these Femora. Rosenberg was, however, not in Utrecht and his Presector has shown me all skeletons and Femora of the Institute. Some of them that were slightly similar I have measured, but I still found them to be very different, which I also presented at the Congress. Rosenberg then repeated his statement at that opportunity, but he did not show anything, as you and Virchow and others did.

Recently I was visiting Professor Wichmann in the afternoon with my wife in Utrecht, and also met Rosenberg, who, even in the company of the ladies, in sharp and somewhat like a schoolteacher criticised me (which left me, being quite ?????) about it, rather cooler than my wife, who, as she told me afterwards, found Rosenberg's behaviour rather uncivilised). I asked him to whether I could get to see these femora, but he told me he didn't have them at hand and he would not have time to find them now, but he could in the Easter holidays. Well, I will go there then.

He also said that it would have been better if I had sent my manuscript to Weber or have sent the finished treatise to somebody else, "so he could have corrected it". Which factual reasons he had for saying so is not quite clear to me, as it becomes more and more clear that my critics, like Virchow, Rosenberg et cetera, et cetera, and not me, have been making large errors and have been overhasty.

Virchow said in his first statement about the capacity of the skullcap that I had "a fantasy that far exceeded all experience" and claimed that the skullcap should then at least have 500 ccm inner space. From direct measurements it became clear that this is really the case, and that my, according to him "apparently erroneous calculations" turned out to be quite accurate, his claims, however, were preliminary and erroneous.

Rosenberg, Krause and others were immediately sure to have found human Femora with the same characteristics. A femur that Krause sent me, which I also brought forward at the Congress, was actually quite divergent. I have reason to believe that the Femora that Rosenberg will come up with will not be bringing us much further, as Manouvrier, who has had a far more closer look at the fossil bone than Rosenberg and who I've given measurements and drawings, has found (see his treatise page 293) amongst more than a 1000 human femora only 6 that were somewhat similar, and only one that he considers quite similar.

You know about the peculiar turn that Cunningham's made, et cetera.

What the reason is, why in Holland of all the civilised countries in Europe there is the least interest in *Pithecanthropus erectus* I don't even want to think about any further, and I also don't care much, but that connected to that the work of my very bitter eight years in the tropics is looming to have been in vain for me, is something that hurts me a lot.

I also think, as you do that Weber is the only person who can help me, as he is truly benevolent. I myself cannot do anything as I neither have the position to do so, nor the knowledge of these [political?] circumstances et cetera.

I would really be pleased if you want to write to Weber — that is if you don't think that he would feel hurt, for me not writing to him directly (which I however, said between us, don't like to do, since immediately after the conflict with Martin I found out that he was not pleased to have been involved in such a matter. But that was also because of the personal history with Martin. Now there is peace with Martin so Weber need not fear anything from that side.—

In spite of everything I have up to now been able to work, be it only on half strength. If I would have everything sorted out things would surely go twice as fast, lots of the material I can't even start with given the limited room available (at Jentink and Martin) and I will soon be ready with the small amount that can be done.

[letter copied from Senckenburg_23]

Haag, 26.3.96.

Lieber Fürbringer,

Biliegend den Text zur Figur, die ich Dir gestern sandte. Kann dieser, sowie die Figur, noch in dem Aufsatz aufgenommen werden, so ist das gewiss das beste, geht dies aber nicht mehr an, so kann Figur und Text vielleicht als Nachtrag, er auch in die nächste Nummer der An.Anz. erscheinen. Ich fand diese Reconstruction sehr nützlich für mich und hoffe dass die Figur auch für anderen nicht ohne Nutzen sein wird.

Leider sind mit dem Nachzeichnen (das [wied????lich?] geschehen musste) ein Paar Fehler eingeschlichen. Der Punkt O (Hinter Rand des For. occip. ist etwa 6 mm. (in nat. Gr. also 2 mm bei $\frac{1}{3}$ Reduction) zu hoch gezeichnet.

$\frac{1}{3}$ C. *Sutura coronalis*
L. *Sutura lambdoidea*
O. Hintere Rand des Foramen occipitalis

Ebenso ist der hintere untere Teil der *Linea temporalis* 6 mm (2 mm bei $\frac{1}{3}$ Reduction) zu tief gezeichnet.

Wenn du es für nötig hältst werde ich dir dankbar sein für eine verbesserte Anmerkung. Im Ganzen glaube ich der Natur näher gekommen zu sein als Manouvrier dessen Artikel ich dir zu gleichen Zeit zusende.

Als Unterschrift unter der Figur glaube ich wird
Fig. Versuch einer Reconstruction des Schädels des *Pithecanthropus erectus*

am besten sein. Wo die Figur stehen soll erlaube ich mir Dir zu überlassen. Auch werde ich Dir nur Danken wenn du an diesen Zusatz ändern willst was du für gut hältst.—

Herzlich danke ich Dir für das was du weiter über meine persönlichen Angelegenheiten schreibst. Die Sache der Loods ist jetzt so weit gediehen dass die Curatoren der Leidener Universität seit einigen Tagen den ausführlichen Plan haben. Auch sind B.u W. von Leiden damit einverstanden, wie er jetzt begleitet ist von den nötigen verklaringen seitens Jentink u.s.w. Ob aber die Curatoren ihn gutheissen und günstig adviciren werden und ob dann das Min. des Innern das Geld hergeben wird weiss ich nicht; letzteres glaube ich auch kann Martin, der jetzt grossmütig geworden ist, will auch die Stütze der Akademie (d.h. natürlich nur die moralische) dafür vtragen. sowie für Verlängerung meines Urlaubes [????]

Der Vorsitzende der Akademie, van de Sande Bakhuizen u. A. sind dafür. Ob das etwas helfen wird weiss ich auch nicht. Die Sitzung in welcher die Sache vorgebracht werden soll wird in einige Tagen stattfinden.

Was du mir von Prof. Hubrecht schreibt wundert mich nicht, obwohl es mir doch wieder Leid thut. Ich weiss sehr gut, hier in Holland nicht viel Sympathie weder für den *Pithecanthropus* noch für meine sonstige Sammlung von Fossilien zu haben, aber es ist mir noch immer ein unaufgelöstes Rätsel, was davon die Ursache ist. Wol schimmert hier und dah etwas von diesen durch, je mehr ich sie dann aber wirklich zu entdecken suche, den so mehr verwirren mich die Möglichkeiten. Hubrecht besuchte mich Anfangs 1891 in Java und war dann der erste Europaer der mich ausdrücklich für Martin warnte. Es klingt also etwas komisch wenn er jetzt von meinem Mistrauen spricht.

Er schrieb mir im vergangenen Jahre einen sehr freundlichen Brief, nachdem ihm meine *Pithecanthropus* Abhandlung zugegangen war, und bot mir in begeisterte Weise seine Hülfe als Vorr. der Maatschappij für Natuuronderzoek etc. an. Ich antwortete, ihm seine Hülfe gern anzunehmen wenn ich in Europa zurück sein würde. Ich besuchte ihm dann zu Utrecht, fand ihm aber nicht, erhielt dann eine Postkarte, dass er mich sehr gern noch einmal vor dem Congress zu Utrecht sehen möchte. Darauf antwortete ich ihm: sehr gern, er mir dann wieder, dass es seine Absicht nicht gewesen war, dass ich die Reise nach Utrecht nur für ihm machen würde. Ich ging dann natürlich nicht und sprach ihm dann nur kurz auf dem Congress wo er mich gleich Rosenberg vorstellte.

Rosenberg hatte einigen Monaten vor dem Congress meine Abhandlung stark kritisiert, namentlich behauptet, die von mir am fossilen Femur beschriebenen Abweichungen seien auch leicht an menschlichen Femoren zu finden. Ich reiste dann (am selben Tage als ich Hubrecht besuchen wollte) nach Utrecht um ihm zu sprechen und die Femora zu sehen. Rosenberg war aber nicht in Utrecht und sein Presector zeigte mir alle Skelete und Femora des Institutes. Einige, die etwas ähnlicher waren mass ich, fand sie aber doch sehr verschieden, was ich auch auf dem Congress vorbrachte. Rosenberg wiederholte seine Behauptung bei der Gelegenheit, zeigte aber nichts vor, wie dich Virchow und anderen thaten.

Neuerdings als ich mit meiner Frau zu Mittag bei Prof. Wichmann zu Utrecht, und traf dort auch Rosenberg, der sich, sogar in Gesellschaft der Damen, in scharfer und etwas schulmeisterhafter Kritik gegen mich erging (was mich, der dabei nur so ziemlich [????] bin, kühler liess als meine Frau, die, wie sie mir nacher sagte, R's Vorgehen etwas ungezogen fand). Ich frug ihm die Femoren sehen zu dürfen, musste aber erfahren dass sie jetzt nicht zur Hand waren und er keine Zeit hatte sie zu suchen, wol aber in der Osterferien. Nun, dann werde ich jedenfalls hingehen.

Er sagte auch ich hätte besser gethan an Weber oder jemand anderen mein Manuscript der genügten Abhandlung zu senden, "Damit er es corrigiert hätte". Welche factischen Gründe er dafür hat ist mir nicht recht klar, denn es zeigt sich mehr und mehr dass meine Kritiker, wie Virchow, Rosenberg u.s.w., u.s.w., und nicht ich, die grossen Fehler begangen und voreilig gewesen sind.

Virchow hatte mir in seinen erste Äusserung hinsichtlich der Capacitätsbestimmung der Calvaria "eine weit über alle Erfahrung hinaus schiessende Phantasie" zugeschrieben und gab an dass die Calvaria dann jedenfalls etwa 500 ccm inneren Rauminhalt haben müsste. Dies zeigt sich bei der Directen Messung dass sie wirklich hat, und meine, nach ihm "offenbar irrige Berechnungen" zeigen sich ganz genau zu sein, seine Behauptungen aber voreilig und "irrig".

Rosenberg, Krause u.A. meinten gleich menschliche Femora mit den angegebenen Eigenschaften gefunden zu haben. Ein mir von Krause übersandtes Femur, dass ich auf dem Congress auch vorlegte, zeigt sich aber ganz abweichend. Ich habe einigen Grund zu glauben dass die noch aufzutreibende Femoren Rosenbergs uns nicht weiter bringen werden, denn Manouvrier, der sich den fossilen Knochen viel genauer angesehen hat als R. und den ich Maasse und Zeichnungen gab, fand (siehe seine Abhandlung, p293) unter mehr als 1000 menschl. F. nur 6 einigermaassen ähnliche, und nur einen den er für ganz ähnlich hält.

Die ganz besondere Schwankung Cunningham's kennst du, u.s.w.

Welche der Grund ist, warum man in Holland am wenigsten von allen civilisirten Länder Europa's in den P.e. Interesse findet will ich mir nicht weiter überlegen, das aber ist mir auch ziemlich gleichgültig, das indessen damit in Zusammenhang meine ganze bittere achtjährige tropische Arbeit für mich selbst jedenfalls vergebens gewesen zu sein droht, schmerzt mich sehr.

Ich glaube mit dir, dass Weber die einzige Person ist der mir helfen kann, weil er wirklich wohlwollend ist. Ich selbst kann nichts thun weil ich weder eine Position dafür habe, noch Kenntnisse von [????] Umstände u.s.w.

Es wäre mir also wirklich lieb wenn du Weber schreiben wolltest — falls du denkst dass er sich nicht verletzt fühlen wird, weil ich nicht direct mich an ihm wende (was ich aber, unter uns gesagt, nicht gern thun mag, nachdem ich früher unmittelbar nach der Martin'schen Auseinandersetzung erfahre habe dass er sich nicht gern in der Angelegenheit begeben möchte. Doch das galt auch die persönliche Geschichte mit Martin. Jetzt ist es Friede mit Martin und also nichts von der Seite zu fürchten für W.—

Bis jetzt habe ich noch obwol mit halben Spannung arbeiten können. Wenn ich alles ordentlich zur Kant hätte würde es gewiss wenigstens zweimal so flott vorwärts gehen, vieles Material kann ich gar nicht zur Hand nehmen bei dem beschränkten vorhandenen Raum (bei Jentink und Martin) und bald wird das wenige das ich ~~doch~~^{so} bearbeiten kann zu Ende sein.

Nochmals herzlichen Dank für dein Denken an meiner Interessen und h. Grüsse v.H.z.H.

Dein
Eug Dubois

Next letter with this correspondent

Previous letter with this correspondent

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000004-546]

Dear Dubois the restoration has arrived here in good order and has immediately been forwarded to von Bardeleben, who will act accordingly. To have this made, as well as the improved figure with the curves, will likely take another two weeks. I have meanwhile requested, given the new improvements for another revision, which I will also send to you, as there is enough time anyway.

With regard to the clichés: von Bardeleben has spoken to book publisher Dr. G. Fisscher; he is willing to sell them at a low price. I therefore advised you negotiate directly with him. Fisscher is a rich and noble man. [?? But he did not want to just give them away?]. Cordial greetings from house to house

Jena, 27 March 1896

M. Fürbringer

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

1463

— Send from the Netherlands —

[MM774C-000004-546]

L.D. Restauration ist in besten Zustande hier eingetroffen und v. Bardeleben sofort übergeben worden, der nach [?b???ung?] verfahren wird. Die Anfertigung desselben, sowie des verbesserten Curvenabbildung wird wohl noch 2 Wochen brauchen. Inzwischen habe ich mich noch, auf Grund deinen neuen Verbesserungen eine Revision erbeten, die ich dich auch zusenden werde, da ja jetzt noch Zeit ist.

Hinsichtlich der Cl. hat v.B. mit Verlagsbuchhändler Dr. G. Fisscher gesprochen; derselbe ist bereit dieselben käuflich und nicht theuer abzugeben. Ich rathe darum direct mit ihm zu unterhandeln. F. ist reich und nobel. Eine [?????][?????] ist er abgeneigt. H.Gr. v.H.z.H.

Jena, 27-3-96

M.F

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000004-532]

Jena, 28 March 1896.

Dear Dubois. I have just received your first letter that holds the explanation to rectify et cetera and what the further process is to be.

With regard to the shed which I sincerely wish as before, I will write to Weber. That things with Martin are now fine, you should try to keep that way.

With my messages about Hubrecht I did not want to give you any gloomy thoughts, I only want to keep you up to date. I did not experience in any way that he wanted anything bad, it's just that he is neutral to the situation and does not belong to those, who would put a hand for you in the fire... That can, however, change and much improve.

You currently experience what everybody experiences, who's done a great discovery. It is in the nature of professors, to upfront doubt and criticise; many

[MM774C-000004-533]

think that only that, which have found themselves, has any value, others have an instinctive envy et cetera, so in short there are many human characteristics in play. But it is a quite general feature that a Prophet has no honour in his own country. When Haeckel had written his general morphology over here, he and his wife were not greeted any more in the streets, his wife (who did not do anything wrong in the world) was at coffee meetings so insulted and despicably treated by the wives of colleagues that both even avoided society for years, and he was furthermore marked by the archduke and the governments as a dangerous man, and a shame for Jena. Only after a number of years the same man turned into the pride of Jena which he currently is, and with whom (even with his many weaknesses) Jena can most flatter themselves.

You may just be going through something similar now, — even though, much milder and more easy than Haeckel at the time.

The main thing is that you should not let this influence the pleasure you have in your work. Arbeitsfreudigkeit beeinflussen lässtest. When you have taken a big step forward, when *Pithecanthropus* has met with general acknowledgement, (which may take years, "good things take time") and when you have become an [?established?] well known personality in science, all those that you currently think are your enemies, will strive to be your friends.

Rosenberg is a somewhat pedantic man and not easy to get on with. But he's a good character, who will surely be convinced by your facts and your good arguments and then will turn and be loyal to you.

Take all this friction, envy, et cetera as simple natural phenomena, which have already happened thousand times

[MM774C-000004-534]

before, and don't let these matters get into your head. Here you need a thick skin and elasticity and give it as little thought as possible, and keep your mind to your work, as the results of that will bring you the victory in society.

And I urgently advise you, to immediately ban all these unpleasant personal experiences out of your mind (herewith your wife needs to help, who should take all really lightly, even frivolously (in a good sense)), and in particular let nobody know that you mistrust this or that person. For that will be the talk of the town and only bring fuel to the fire. The more you ignore everything of this, the more you make it seem like you are convinced that all mean well, the more you will advance your cause and be able to do your research

cordial greetings from house to house

your

M.Fürbringer.

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000004-532]

Jena, 28 3-96.

L.D. Soeben erhalt ich deinen l.Br. Bezüglich der Erklärung zur Rectivication etc. soll noch [?????] verfahren werden.

Hinsichtlich der loods [?????] ich nach wie vor herzlich Wünsche, werde auch an Weber schreiben. Daß M. jetzt ordentlich ist, halte ja fest.

Mit meinen Mittheilungen über Hubrecht wollte ich dir keine trüben Gedanken machen, sondern dich bloß auf den Laufenden erhalten. Ich habe auch in keinen Weise empfunden, dass er dir irgendwie übel wollte, sondern nur dass er neutral steht und nicht zu denen gehört, die jetzt für dich ihre ihre Hände ins Feuer legen würden... Das kann sich aber leicht ändern und viel bessern.

Im Augenblick geht es dir so wie Jeden, der einen grossen Fund gemacht hat. Es liegt in den Natur des Professoren, von vorne herein an zu zweifeln und zu Kritisiren; mancher

[MM774C-000004-533]

meint, dass nur das, was er selbst gefunden, etwas Werth sei, ein Anderen hat einen instinctiven Neid u.s.w., kurz es spielen da eine Menge menschlichen Eigenschaften mit. Aber es ist eine allgemeine Erfahrung das der Prophet in seinem Lande nicht gilt. Als Haeckel seine generelle Morphologie hier geschrieben, wurde er und seine Frau nicht mehr auf der Straße begrüßt, die Frau (die in der Welt nichts dabei gethan) wurde in Kaffeegesellschaften von Collegen Frauen so beleidigt und verächtlich behandelt, dass Beide einige Jahren lang die Gesellschaft überhaupt mieden, ausserdem wurde er beim Großherzog und der Regierungen [?denuncirt?] ans ein Gefährliche Mann, der eine Schande für Jena sei. Nur nach eine Reihe von Jahren war derselben Mann der Stolz von Jena und ist jedenfalls der, auf dem (trotz mancher Schwächen) Jena sich das meiste einbilden kann.

Du machst vielleicht ähnliches jetzt durch, — wenn auch viel, viel milder und leichter als Haeckel damals.

Hauptsache ist, dass du dich dadurch nicht in deinen Arbeitsfreudigkeit beeinflussen lässtest. Wenn du ein tüchtiges Stück vorwärts gebracht hast, wenn deine Pithecanthropus [?????] allgemeinen Zuerkennung gefunden hat, (das kann noch Jahre dauern, "gut Ding will Weile haben") wenn Du eine [??allenthalbar??] bekannte Persönlichkeit in der Wissenschaft geworden bist, werden Dir alle gefallen, werde die, welche Du jetzt für Deine Feinde hälttest, nach Deinen Freundschaft streben.

Rosenberg ist etwas pedant und nicht leicht im Umgange. Aber er ist ein guten Charakter, der sicher durch die Thatsachen deinen guten Argumente sich noch überzeugen ~~wird~~ und Dir dann treu zutreten wird.

Lasse alle diese Reibereien, Eifersüchteleien, etc. als eine einfach natürliche [?Er??nung?] auf, die schon 1000 mal vorge-

[MM774C-000004-534]

kommen ist, und laß diese Sachen nicht in Dein Haupt eindringen. Hier ist ein dicker Fell und elasticität nöthig und möglichst wenig daran denken, und so [?????] aber an die Arbeit, da von Resultate Dir den Sieg in der Gesellschaft sichern.

Auch rathe ich dringend, alle diese unangenehmen persönlichen Erfahrungen sofort aus deine Sinne zu schlagen (hier muss Deine Frau mithelfen, die alles recht leicht, selbst leichtsinnig (im guten Sinne) nehmen soll), und namentlich Niemand mittheilen, dass Du denen oder jenen mistraustest. Alles das spricht sich herum und bringt nur Öl ins Feuer. Je mehr Du alles das ignorirst, je mehr Du den Schein erweckst, als ob Du von Alles Wohlwollen[d?] überzeugt seist, desto mehr wirst Du deine Sache fördern und die Untersuchungen [?je??di?????????]

H.Gr.W. [?]. v.H.z.H.

Dein

M.Fürbringer.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000050-102]

copy

Report of the work done during the month January 1896.

During this month the research for fossils in the vicinity of Tinggang was continued.
Excavation was not possible because of the wet weather and the high water levels in the river.

Report of the work done during the month February 1896.

The vicinity of Tinggang was searched and near picket N^o108 the lower jaw of a hippopotamus was found.

Report of the work done during the month March 1896.

The vicinity of Tinggang was searched near the dessa Nylelo and other locations, however, without results.

For identical copy:
The Secretary v/h Dep^t van Education, Religion and Trade
A Wiemans

for Governor General
4424

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

[Next](#) official report

[Previous](#) official report

[MM774C-000050-102]

Afschrift

Rapport der verrichte werkzaamheden gedurende de maand Januari 1896.

Gedurende de verslagmaand voortgegaan met het zoeken naar fossielen in de omstreken van Tinggang.
Ontgraving was niet mogelijk door het natte weder en de hooge rivierstanden.

Rapport der verrichte werkzaamheden gedurende de maand Februari 1896.

Gezocht in de omstreken van Tinggang en bij piket N^o108; gevonden een onderkaak van een Nijlpaard.

Rapport der verrichte werkzaamheden gedurende de maand Maart 1896.

Gezocht in de omstreken van Tinggang en bij de dessa Nylelo en andere plaatsen echter zonder resultaat.

Voor eensluidend afschrift:
De Secretaris v/h Dep^t van Onderwijs, Eeredienst en Nijverheid
A Wiemans

voor GG
4424

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000032-601]

Anthropological Museum
of the Imperial University
of
Moscow
an Museum of history
March 21/April 2 1896

Esteemed Doctor

I have the honour to express to you the deepest gratitude for the donation with which you have much obliged us, sending us the cast of the skull of *Pithecanthropus erectus*. This piece will be used for my studies and at the same time for the demonstrations to the students who follow the anthropology courses. I also thank you for sending your article on the famous fossil. The literature of *Pithecanthropus* makes these bones famous; I also received the (new) article from Mr Martin (from Zurich) and your article in the journal of the Anthr Institute. from London. I also have the idea of publishing a work (in Russian) on this subject.

I have already spoken about your discovery in a meeting of our Society of Friends of Science, Anthropology and Ethnography, and on my proposal the Society has unanimously elected you among its full members. Soon you will receive the official information and the diploma

[MM774C-000032-602]

(we now have the Easter holidays in front of us).

I beg you, sir, not to refuse to send us your work, concerning *Pithecanthropus* as well as tertiary and quaternary fossils of [? Sura] in general.

After, Sir, the expression of my most distinguished feelings

[?signature?]

This is the only letter with this correspondent

1466

— Send from the Netherlands —

[MM774C-000032-601]

Musée d'anthropologie
de l'université impériale
de
Moscou
un Musée Historique
Mars 21/Avril 2 1896

Monsieur le Docteur

J'ai l'honneur de Vous exprimer la plus vive reconnaissance pour le don que Vous avez en l'obligence de nous faire, en nous envoyant le moulage du crane de *Pithecanthropus erectus*. Cette pièce servira à mes études et en même temps pour les demonstrations aux étudiants qui suivent les cours d'anthropologiens je vous remercie aussi pour l'envoi de Votre article sur le celebre fossile. La litterature de *Pithecanthropus* devient osses grande; j'ai reçu aussi l'article (nouveau) de M^rMartin (de Zürich) et votre article dans le journal de l'Institut d'anthr. de Londres. J'ai l'idée aussi de publier un travail (en russe) sur ce sujet.

J'ai parlé déjà sur Votre découverte dans une séance de notre Société des Amis des Sciences, d'anthropologie et d'ethnographie, et sur ma proposition la Société Vous a élu unanimement au nombre de ses membres titulaires. Bientôt Vous recevres l'information officielle et le diplôme

[MM774C-000032-602]

(a présant nous avons devant nous les fêtes de paques).

Je Vous prie, Monsieur, de ne pas nous refuser envoyer Vos travaux, tent au sujet de *Pithecanthropus* que de fossiles tertiaires et quaternaires de [?Sura] en general.

Apréz, Monsieur, l'expression de mes sentiments les plus distingués

[?signature?]

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000002-094]

A.M.O.G.

3 April 1896

Noble and very learned Sir.

That your Noble Sirs postcard has surprised me, need not be said! Yet it was welcome to me, as it mentioned your Noble Sirs address which I had already tried to look up to send your noble Sir my small paper that is to say the last one.

Your Noble Sir has spared me the effort of trying to find it. And your Noble Sirs request, which I also would have tried to prevent, is no "April fool's joke"! as your Noble Sir dates it 31 March, whereas the pass marks for both sending and receipt that the date of 2 April! –

In which way your Noble Sir thinks my writing to be "so interesting", I do not know; yet I can imagine that your Noble Sir would like to have everything (be it before or against) that is being said all will be said here or there on the subject of *Pithecanthropus*. That is at least how I feel myself, about anything said about the *Nephridia* of hirudins.

[MM774C-000002-095]

Of one thing I hope that your noble Sir will be and will remain convinced: that I for myself never want to make a scientific matter into a personal matter, but will do my best to remain objective.

Furthermore, difference of feeling or opinion on a scientific matter, will never prevent me to personally esteem or appreciate a man who wants to defend his good rights.

I sincerely thank your Noble learned Sir for sending me the "*Verhandelingen*" from Berlin. As soon as possible I will put myself to reading this report with attention, and if it seems sensible to me to write another review about it. Your Noble Sir can be assured, now that I know your Noble Sirs address that should it come that far I will send you a reprint as soon as possible.

Believe me to ever be, dear Sir, with the most esteem
your Noble severe Sirs willing servant
H. Bolsius senior

Oudenbosch 3.4.96

This is the last letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000002-094]

A.M.O.G.

3.IV.'96

Weled. Zeergel. Heer.

Dat UEd's briefkaart mij heeft verrast, hoeft wel niet gezegd! Toch was ze mij welkom, daar ze UEd's adres melde waarnaar ik reeds druk zocht om UEd. mijn artikeltje, althans het laatste, optezenden.

UEd. Heeft mij nu de moeite van langer opsporen bespaard. En UEd. verzoek, dat ook ik had willen voorkomen, is daarbij geen "Aprilvisch"! want UEd. dateert van 31.3, terwijl afzender en ontvangst den stempel 2.4 dragen! –

In welken zin UEd. mijn geschrijf "zoo interessant" vindt, weet ik niet; doch ik kan mij best voorstellen dat UEd. gaarne alles bijelkaar wenscht wat hier en ginds over ('t zij vóór of tegen) de Pethanthropus-kwestie gezegd is, en wordt, en zal worden. Zóó ten minste sta ik zelf ermee, als er over de Nephridia der hirudineën iets gezegd wordt

[MM774C-000002-095]

Van één ding hoop ik dat UEd. overtuigd zal zijn en blijven: dat ik voor mij van een wetenschappelijke zaak nooit een personen-zaak wensch te maken, maar mijn best doe om objectief te blijven.

Daarbij, verschil van gevoelen of opvatting in een wetenschappelijk punt, zal mij nooit beletten een man, die zijn goed recht wil verdedigen, persoonlijk te achten en te waardeeren.

Van harte,weled. Heer, zeg ik UEd. mijn oprechte dank voor de toezending van de "Verhandelingen" van Berlijn. Zoo spoedig mogelijk ga ik mij ertoe zetten dit verslag aandachtig te lezen, en zoo 't mij geraden voorkomt er nogmaals een referaat over te schrijven. UEd. kan verzekerd wezen, nu ik UEd's woonplaats ken, ten spoedigste, indien het zoover komt, een afdruk te ontvangen.

Geloof mij steeds, Waarde Heer, met de meeste achting

UEd's dw dr

H. Bolsius sj

Oudenbosch 3.4.96

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000011-095]

Potsdam. 3 April 1896

Sehr geehrter Herr Doctor!

I very much apologize for the fact that you had to wait so long for an answer after my first letter did not arrive. I was, however, ill, when your inquiry arrived, naturally had a lot to do later and could also only work at half my strength.

That I am very interested in your theory you already know from our verbal discussion and I will be happy if the following information could be of some use to you. The formulas which von Helmholtz and others have used to determine the age of the sun are of course necessarily the same, but their calculations

[MM774C-000011-096]

are very insecure because some the constants they use in there are very insecure, e.g. the absolute amount of radiation from the sun. It is quite unclear whether one can even introduce this amount as a constant with any approximation. The calculated age of the sun can therefore be wrong by a multiple of the amount, and it is much more probable that the sun is very much older. Should you, for geological reasons, think a much older age is more likely, then in my opinion, from an astrophysical point of view there is nothing against that, and even more, if you are very certain of your case, it would be better to correct the astronomical constants from your numbers.

That the condition of type Ia lasts longer than that of IIa seems to me quite beyond doubt; I have already given the reasons for this in my spectral analysis and you can read from the attached clear treatise what speaks for it and what may be useful for your work. It is also quite conceivable that the main part of the transition in Ia and IIa will take place relatively quickly; I would even consider that probable based on the causes of the transition I have given in the treatise ; but it is not possible to give any direct proof for this.

The more I give it thought, a periodic change in the amount of radiated heat, as would be required by your theory, seems to me more and more improbable. Small changes in a relatively short time, like those by both the sunspot periods of 11 years, or of 50 to several hundred years would be conceivable, but not like the ones that you must assume. One will hardly be able to explain such changes by cosmic causes.

[MM774C-000011-097]

Should you wish to receive more detailed information, then I'd be very willing to provide these if possible, and I think I can promise that you will not have to wait as long for the answers, as you have for these.

[? With high esteem?]

[? Yours truly?]

J Scheiner

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000011-095]

Potsdam 1896. April 3.

Sehr geehrter Herr Doctor!

Ich bitte sehr um Entschuldigung, dass Sie, nachdem mein ersten Brief nicht angekommen ist, so lange auf eine Antwort haben warten müssen. Ich war aber, als Ihre Anfrage ankam, krank, hatte später naturgemäss sehr viel zu thun und konnte auch nur mit halben Kraft arbeiten.

Dass ich mich für Ihre Theorie sehr interessire wurden Sie ja aus unseren mündlichen Besprechung und würde ich mich freuen, wenn die folgenden Angaben Ihnen einigen Nutzen geworden könnten.

Was die von Helmholtz u.a. benutzten Formeln zum Ermittlung des Alters der Sonne angeht, is zur dieselben natürlich nöthig, aber die zahlen [?ü??ige?] Rechnung

[MM774C-000011-096]

ist sehr unsicher, weil einige ihn [?????] eingehenden Constanten sehr unsicher sind, z.B. diejenigen, welche den absoluten Betrag der Ausstrahlung der Sonne angibt. Ganz im unklaren ist mann aber darüber, ob mann diesen Betrag mit einigen Annäherung als constant einführen darf. Das herausgerechende [?Alter?] der Sonne kann demnach um das Vielfache des Betrages falsch sein, und zwar spricht die grössere Wahrscheinlichkeit dafür, dass die Sonne viel alter ist. Sollten Sie aus geologischen Gründen im viel höheren Alter für wahrscheinlich halten, so steht dem m.E. vom astrophysikalischer Seite nichts entgegen, sondern, wenn Ihre Gründe sehr sicher sind, so wolle man lieber aus Ihrer Zahl die astronomischen ~~Data~~ Constanten corrigiren.

Das der Zustand des Typus Ia länger anhält als den von IIa scheint mir ganz unzweifelhaft; ich habe ja in meiner Spectralanalyse die Gründe hierfür schon angegeben und Sie können aus der beifolgenden klaren Erhandlung wohl ams [????ges] herauslesen was dafür spricht und überhaupt für Ihren Werke vielleicht verwerthbar ist. Auch ist es durchaus denkbar, dass den [???] Haupttheil des Uebergangs in Ia und IIa relativ schnell erfolgt, ich möchte es sogar auf Grund der von mir in der Abhandlung angegebenen [i???ergen] Ursachen des Uebergangs für Wahrscheinlich halten; aber ein directer Beweis ist dafür wohl nicht zu geben.

Ein periodischen Wechsel in der Menge des ausgestrahlten Wärme, wie er nach Ihren Theorie erforderlich wäre, scheint mir immer unwahrscheinlicher, je mehr ich darüber nachgedacht habe. Geringe Wechsel in verhältnissmassig kurzer Zeit, wie durch die beiden Sonnenfleckenperiode 11 Jahre, oder aus 50 bis etliche hunderte Jahre wären Denkbar, aber nicht welche, wie Sie annehmen müssen. Für diese Schwenkungen werden zum Erkärung wohl kaum Kosmischen Ursachen herangezogen werden können.

[MM774C-000011-097]

Sollen Sie genauere Angaben wünschen, so bin ich sehr gerne bereit diesselben nach Möglichkeit zu geben, ich glaube auch versprechen zu können dass die Antwort nicht mehr so lange auf sich warten lassen wird, wie dieses [?????].

[?????????????]

[????]

J Scheiner

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000004-534]

Jena, 4 April 1896

Dear Dubois. I have received a letter from Weber very much benevolent to your cause; he as well as both the others will do for you what they can.

From his letter I also read that on matters concerning the people that surround you, your attitude is too gloomy. I consider Weber to be a completely just, calm observing man, whose judgement I value highly. You always have had, probably inherited, maybe even increased by Malaria, a great aptitude to mistrust, if not to say paranoia, and I would like to give you the most friendly advice, to fight these thoughts as hard as you can, as they have not the least value to you, but only paralyse your work power and the pleasure in your work and rob you of the time to work. Just assume that all people,

[MM774C-000004-535]

obviously within the limits of nature, wish you well, and these thoughts will bring you further. Or at least take it that everyone is busy enough with themselves, to not step up to support you in your fights, — that way you will judge mankind better and put aside many of the paralysing influences in your thoughts. Time remains the main issue, to win time! All that could diminish this time, any thought to that extent, throw it away as useless ballast! The more you publish, the more your reputation will increase and your support will increase.

As Weber also tells me, the commission of the Academy is also thinking about pleading for an extension of your leave. Hopefully this will succeed.

Immediately upon receiving the restoration of *Pithecanthropus* I have forwarded it to von Bardeleben, who had it printed and passed it on. As soon as the rep production is ready, all will be ready to be printed.

Cordial greetings from house to house

your
M. Fürbringer

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000004-534]

Jena, 4.4.96.

L.D. Von Weber habe ich einen für Dich sehr wohlwollenden Brief erhalten; er wie die beiden anderen Berichtstatter werden für dich thun, was sie können.

Aus seinem Briefe [?errche?] ich zugleich, dass Du im Fragen bezüglich des Menschen die Dich umgeben eine zu schwartze Anshauung hast. Ich halte Weber für einen durchaus gerechter, ruhig blickenden Mann, auf dessen Urtheil ich sehr viel gabe. Du hast [??Altaus??] her, wahrscheinlich ererbt, vielleicht auch durch Malaria weiter herausgezüchtet, großen Anlage zu mißtrauen, um nicht zu sagen Verfolgungswahn, und ich möchte Dir, den durchaus freundschaftlichen Rath geben, mit aller Kraft gegen solche Gedanken anzukämpfen die ja nicht den mindesten Nutzen bringen, sondern nur die Arbeitskraft und Arbeitsfreudigkeit lähmen und die [?????] Arbeitszeit rauben. Nimm an, das alle Menschen, natür-

[MM774C-000004-535]

lich in den Grenzen die ihnen die Natur vorgeschrieben, Dir wohlwollen, und Du kommst mit solchen Gedanken [?weiter?]. Oder nimm wenigstens an, das jeder mit sichselbst genug beschäftigt ist, um nicht gerade für deine Sache die Hand ins Feuer zu legen, — so wirst Du die Menschheit besser taxiren un viele lähmende Einflüsse in Deinen Gedanken beseitigen. Hauptsache ist und bleibt Zeit, Zeit gewinnen! Alles was diese Zeit [??der??ieren?] könnte, jeder derartigen Gedanke als unnitze Ballast wegwerfen! Je mehr du veröffentlichst, desto mehr wird dein Ansehen und dein Anhang gewinnen.

Wie mir W. mittheit, denk die Commissie in der Akademie auch daran Urlaubsverlängerung für dich [?nach zu???hen?]. Hoffentlich gelingt das.

Die Restauration von Pithecanthropus habe ich gleich nach Empfang an v. Bardeleben abgegeben, der [??druckt??] uns sie weitergab. Sobald die Wiedergabe gemacht ist, wird dann alles Druckfertig dein.

Herzliche Grüsse und Wünsche von Haus zu Haus

Dein
M. Furbringer

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000008-355right]

Leyden 6 April 1896.

Answered [?poit]

8.April

Asked for lists

very esteemed Sir!

Misters Weber and Hubrecht will meet with me on 13 April at 2 o'clock in the glass gallery of the Hotel de la Station in Utrecht, almost opposite the Station of the state railroad, to confer about the matter known to you. It would please us, if you would be able to participate in a part of our meeting, so you could verbally convey us with information. Hoping that there are no objections to that, I am pleased to call myself after polite greetings

your willing servant

K. Martin

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

1470

— Send from the Netherlands —

[MM774C-000008-355right]

Leiden 6 April '96.

Beantwoord [?poit]

8.April

Gevraagd om lijsten

Zeer geachte Heer!

De Heren Weber en Hubrecht zullen met mij op 13 April te twee uren in de glazen voorgalerij van het Hotel de la Station te Utrecht, vlak tegenover het Station der Staatsspoor, bijeenkomen, teneinde over de U bekende zaak te vergaderen. Het zal ons allen zeer aangenaam wezen, indien U een gedeelte onze vergadering zoudt willen bijwonen, ten einde de noodige inlichtingen mondeling te kunnen verstrekken. Hopende, dat hiertegen geen bezwaar zal bestaan, noem ik mij, na beleefde groeten

gaarne Uwe dienstwillige dienaar

K. Martin

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000004-536]

Haag, 7 April 1896.

Dear Fürbringer thank you for both your last letters and for writing to Weber and kindly excuse that I had to wait answering them until now, as since the week I have a rather severe influenza.

I also thank you for the somewhat harsh sermon in your letter of the 4th. With regard to the " on matters concerning the people that surround you, your attitude is too gloomy" and the " great aptitude to mistrust, if not to say paranoia ", which you all of a sudden have discovered in me, I can put your mind to rest, as nature has certainly not given or developed more of these characteristics in me than for instance you have yourself, and according to friends who know me best, I have far too less of it. My opinions about the people that surround me accurately correspond to those you have described to me in your earlier letters. You are mistaken

[MM774C-000004-537]

in saying that you already advised me in your early letters (which I have now read again) to oppose myself against thoughts of mistrust. There was also no reason to do so. On no occasion before, (not even during the years in which you have very frankly shown me many of my errors and weaknesses) have you ever spoken a word about me having such aptitude. —

I do very well see what the reason is for these hard words, which are bordering very close to the limits which can be bared. I have always believed and still believe that you are one of the brightest minds that I have ever come to know. And it is also in your nature to use your full mental abilities in your personal and business relations to the people that surround you. As towards other people, which mostly have the same aptitude, you will normally find yourself to be above them, there is the danger of making the error, when dealing with someone who does not have that aptitude, of underestimation, as these might not be so dumb as they seem. At some occasion I told you in Jena that in this regard I do also have some latent ability. This ability was at least large enough to make me realise that the words you cite above are untrue. Because of that I'm also in the position to put your and Weber's mind at ease. Even when I have for instance towards Martin spoke up openly to say what was on my mind (yet another proof that a gloomy disposition is not my nature) I have taken very good care to not compromise anyone and with the exception of Wichmann (who is living in a open feud with Martin) I did not name any person you know. My wife however, who was present when

[MM774C-000004-538]

Weber warned me against Martin, spoke to that to Prof. van Bemmelen. As soon as I learned that that had happened, I have asked van Bemmelen not to speak about this, and I believe he will not have done so. He is an honest and decent man.

I am also pleased to be able to take away another sorrow, concerning my person, from you and Weber. I am really very grateful to the both of you that you and he want to see me spent my time as useful as possible, and I'm very pleased to find therein the old benevolence of the two of you.

That, however, the eternal *Pithecanthropus* bares the guilt that I not get on with things, is really untrue. I did not spend any more time on that other than for the small essay you know, — and I further spend maybe three or four days removing stony matrix from the inside of the skull — a task, of which I think the time was very usefully spend, as the skullcap is a part of the collection that is within reach. Upon retrieving the postcard from von Bardeleben in which he asked me to send any corrections to him as soon as possible, I have yesterday, as soon as I was well again, send him the latest improvements. I have by the way done in Leyden and at my house what I could that is work on the small part of my collection that is within reach. That that is only a small part is truly not my fault nor that the conditions are so poor, and soon there might not be anything within reach left to do.

[MM774C-000004-536 transposed in the margin]

This paralysis does, however, worry me a lot. But worries are not mistrust, something of which, as I told you, I only have a quite reasonable amount if not too little.

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000004-536]

Haag, 7.4.96.

L.F. Habe Dank für Deine beiden letzten Briefe und für dein Schreiben an Weber und entschuldige freundlich, dass die Beantwortung bis heute verschieben musste, weil ich seit einer Woche ziemlich heftige Influenza habe.

Ich danke Dir auch für die etwas herbe Fastpredigt in deinem Briefe vom 4ten. Anlangend der "zu schwarzen Anschauung bezüglich der Menschen die mich umgeben und der "Grosse Anlage zu Misstrauen um nicht zu sagen Verfolgungswahn", die du mit einem Male in ~~mich~~ mir entdeckt hast, kannst Du dich aber beruhigen, denn ich habe von der Natur sicher nicht mehr von diesen Eigenschaften mitbekommen [????][????]und entwickelt als z.B. du selbst davon hast, nach den Freunden, die mich am besten kennen können, viel zu wenig. Meine ~~Auffassungen~~^{Anschauungen} der mich umgebenden Menschen stimmen ganz genau mit den Deinigen, die du mir in Deinen früheren Briefen schriebst. Du irrst wenn

[MM774C-000004-537]

du meinst mir in deinen früheren Briefen (die ich jetzt noch einmal nachgelesen habe) schon den Rath gegeben zu haben gegen missträuische Gedanken anzukämpfen. Dafür war ~~ga~~ auch gar keine Veranlassung da ~~denn du selbst warntest mich wiederholtlich gegen Martin~~. Auch hast du nie früher ~~nämlich~~ während der Jahre als du mir doch sehr offenherzig meine manche Fehler und Schwächen zeigtest) von diesen Anlage, auch nur ein Wort gesprochen. —

Ich sehe sehr gut ~~ein~~ was die ~~mit diesen~~ Veranlassung ~~de~~ zu ~~diesen Worten~~ ^{diesen harten Worten}, ~~die an den~~ ^{welche} die Grenze ~~erreich~~ von dem was ertragen kann ^{nahe kommen} ist. ~~Wenn ich auch nicht zu den Menschen gehöre die Neigung und Lust haben stets Ihre~~ Ich habe immer geglaubt und glaube stets, das du einer der klarsten Köpfe bist, die ich überhaupt kennen lernte. Auch ist es deine Neigung und Lust deine ganze Verstandeskraft zugleich in deinen persönlichen und sächlichen Beziehungen den Menschen die dich umgeben gegenüber anzuwenden. Weil du nun natürlich ~~den meisten~~ dich für gewöhnlich andere Menschen, ^{die meistens dieselbe Neigung haben} leicht überlegen findest, bestehe für dich die Gefahr den Fehler zu begehen, die welche ausnahmsweise jene Neigung nicht haben, zu unterschätzen, ~~Doch ich gehöre zu diesen Unglücklichen~~. Bei denn diese ~~haben~~ sind bisweilen nicht so dumm als sie scheinen. Bei einer ^{gewisser} Gelegenheit sagte ich Dir zu Jena dass ^{auch} ich in diesen Beziehungen doch etwas latente Kraft habe. ~~Dass wiederholte ich jetzt, indem ich bemerkte sehr gut~~ ^{Diese Kraft war jetzt jedenfalls genügend gross genug mir} die Veranlassung zu deinen ~~zu harten~~ ^{oben citirten} ungerechte und ~~unwahre~~ Worten einzusehen ~~[zu ?????] zu lassen~~. ~~Und~~ Dadurch bin ich in der Lage dich und Weber zu beruhigen. Wenn ich mich z.B. Martin gegenüber etwas offen ausgesprochen und ~~coeur net~~ habe machen wollen (ja wieder ein Beweis ^{dafür} dass jene schwarze Beschauung nicht in meine Natur ist) habe ich wohl dafür gesorgt dabei Niemanden zu compromittiren und mit Ausnahme von Wichmann (der in öffentliche Fehde mit Martin lebt) keine dir bekannte Person genannt. Allerdings hat meine Frau, die dabei war als

[MM774C-000004-538]

Weber mich gegen Martin warnte, Prof. van Bemmelen davon gesprochen. Sobald ich das erfuhr habe ich ~~ihm~~ ^{v.B.} gefragt ja nichts davon weiter zu erzählen, was er wie ich glaube, auch nicht ~~thun wird~~ ^{gethan haben wird}. Er ist ein ehrlicher und braver Mann.

Weiter freut es mich eine andere Sorge, meine Person betreffend, dir und Weber abzunehmen. Ich bin euch ^{recht} dankbar dafür, dass du und ~~W-~~ ^{er} mich meine Zeit so nützlich wie nur möglich möchte ~~anwenden~~ ^{gebrauchen} sehen, und [????][????][????][????][????]ich bin froh darin ^{auf neuen} ihr beider altes wohlwollen [????] zu finden

Das aber der [????] ^{unglück} ewige Pithecanthropus daran Schuld träge, dass ich nicht recht vorwärts komme ist ~~nicht~~ ganz unwahr. Ich habe ^{in den letzten Monaten} daran nicht mehr Zeit gegeben als für den ^{kleinen} Aufsatz die du kennst, — und ^{war vielleicht noch drei oder vier} Tage mit der Entfernung des Gesteins aus der Calvariahöhle beschäftigt — eine , wie ich glaube sehr nützliche und ~~wicht~~ ^{wicht} nötige Beschäftigung, weil die ^{Calvaria} ein erreichbarer Teil meiner Sammlung ist. Nach Empfang von Bardelebens Postkarte worin er mich frug ev. Correcturen schleunigst direkt an ihm zu senden habe ich, sobald mein unwohlsein es zuließ die letzte Verbesserungen ~~an ihm~~ ^{an ihm} gestern an ihm abgesandt. Übrigens ~~war ich~~ ^{war ich} habe ich in Leiden ^{und zu Hause} gethan was ich konnte d.h. habe an den ^{geringen Teil meiner} Sammlung gearbeitet was ^{für Bestimmungen} eben erreichbar war. ~~Das Vorhandene war leider nicht viel und~~ ^{Das dieser Teil} nicht gross ist, ist wahrlich nicht meine Schuld, ebenso wenig wie das die Gelegenheit ^{schlecht, sodass ich [????] ~~sch~~ nicht schnell kann ich nicht bald [g????]} auch gar nicht weiter kommen kann.

[MM774C-000004-536 transposen in the margin]

~~Das mir~~ Dieses Lahmgelegdsein macht mir allerdings sehr viel Sorgen. Aber Sorgen sind kein Misstrauen, wovon ich wie gesagt nur ein ganz redliches vielleicht zu geringes Quantum besitze.

[Click here to return to the content page](#)

[letter from Senckenburg_24, essentially the same as above but some left out at end]

Haag, 7 April 1896.

Dear Fürbringer thank you for both your last letters and for writing to Weber and kindly excuse that I had to wait answering them until now, as since the week I have a rather severe influenza.

I also thank you for the somewhat harsh sermon in your letter of the 4th. With regard to the "on matters concerning the people that surround you, your attitude is too gloomy" and the "great aptitude to mistrust, if not to say paranoia", which you all of a sudden have discovered in me, I can put your mind to rest, as nature has certainly not given or developed more of these characteristics in me than for instance you have yourself, and according to friends who know me best, I have far too less of it. My opinions about the people that surround me accurately correspond to those you have described to me in your earlier letters. You are mistaken in saying that you already advised me in your early letters (which I have now read again) to oppose myself against thoughts of mistrust. There was also no reason to do so. On no occasion before, (not even during the years in which you have very frankly shown me many of my errors and weaknesses) have you ever spoken a word about me having such aptitude. —

I do very well see what the reason is for these hard words, which are bordering very close to the limits which can be bared. I have always believed and still believe that you are one of the brightest minds that I have ever come to know. And it is also in your nature to use your full mental abilities in your personal and business relations to the people that surround you. As towards other people, which mostly have the same aptitude, you will normally find yourself to be above them, there is the danger of making the error, when dealing with someone who does not have that aptitude, of underestimation, as these might not be so dumb as they seem. At some occasion I told you in Jena that in this regard I do also have some latent ability. This ability was at least large enough to make me realise that the words you cite above are untrue. Because of that I'm also in the position to put your and Weber's mind at ease. Even when I have for instance towards Martin spoke up openly to say what was on my mind (yet another proof that a gloomy disposition is not my nature) I have taken very good care to not compromise anyone and with the exception of Wichmann (who is living in a open feud with Martin) I did not name any person you know. My wife however, who was present when Weber warned me against Martin, spoke to that to Prof. van Bemmelen. As soon as I learned that that had happened, I have asked van Bemmelen not to speak about this, and I believe he will not have done so. He is an honest and decent man.

I am also pleased to be able to take away another sorrow, concerning my person, from you and Weber. I am really very grateful to the both of you that you and he want to see me spent my time as useful as possible, and I'm very pleased to find therein the old benevolence of the two of you.

That, however, the eternal *Pithecanthropus* bares the guilt that I not get on with things, is really untrue. I did not spend any more time on that other than for the small essay you know, — and I further spend maybe three or four days removing stony matrix from the inside of the skull — a task, of which I think the time was very usefully spend, as the skullcap is a part of the collection that is within reach. Upon retrieving the postcard from von Bardeleben in which he asked me to send any corrections to him as soon as possible, I have yesterday, as soon as I was well again, send him the latest improvements. I have by the way done in Leyden and at my house what I could that is work on the small part of my collection that is within reach. That that is only a small part is truly not my fault nor that the conditions are so poor, and soon there might not be anything within reach left to do.

[MM774C-000004-536 transposed in the margin]

This paralysis does, however, worry me a lot. But worries are not mistrust, something of which, as I told you, I only have a quite reasonable amount if not too little.

Cordial greetings from house to house
your
Eug Dubois

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[letter copied from Senckenburg_24]

Haag, 7.4.96.

L.F. Habe Dank für Deine beiden letzten Briefe und für dein Schreiben an Weber und entschuldige freundlich, dass ich wegen Influenza, die mich seit einer Woche befallen hat, die Beantwortung bis heute verschieben musste. Ich danke Dir auch für die etwas herbe Fastpredigt in Deinen Briefe vom 4ten. Anlangend der "zu schwarzen Anschauung bezüglich der Menschen die mich umgeben und der "Grosse Anlage zu Misstrauen um nicht zu sagen Verfolgungswahn" die du mit einem Male in mir entdeckt hast, kannst Du dich aber beruhigen, denn ich habe von der Natur sicher nicht mehr von diesen Eigenschaften mitbekommen und entwickelt als z.B. du selbst davon hast, nach den Freunden, die mich am besten kennen können viel zu wenig. Meine Anschauungen der mich umgebenden Menschen stimmen ganz genau mit den Deinigen, die du mir in Deinen früheren Briefen schriebst. Du irrst wenn du meinst mir in deinen früheren Briefen (die ich noch einmal nachgelesen habe) schon den Rat gegeben zu haben, gegen missträuische Gedanken anzukämpfen. Dafür war auch gar keine Veranlassung da. Auch hast du früher während der Jahre als du mir doch sehr offenherzig meine manche Fehler und Schwächen zeigtest, von diesen Anlage auch nicht ein Wort gesprochen. —

Ich sehe sehr gut was die Veranlassung zu diesen harten Worten, welche die Grenze von dem was ertragen kann nahe kommen, ist — Ich habe immer geglaubt und glaube stets, das du einer der klarsten Köpfe bist, die ich überhaupt kennen lernte. Auch ist es deine Neigung und Lust deine ganze Verstandeskraft zugleich in deinen persönlichen und sachlichen Beziehungen den Menschen die dich umgeben gegenüber anzuwenden. Weil du nun natürlich dich für gewöhnlich andere Menschen, die meistens dieselbe Neigung haben aber nicht dieselbe Kraft leicht überlegen findest, besteht für dich die Gefahr den Fehler zu begehen, ~~auch~~ die welche ausnahmsweise jene Neigung nicht haben, zu unterschätzen, denn diese sind bisweilen nicht so dumm als sie scheinen. Bei einer gewisser Gelegenheit sagte ich Dir zu Jena dass auch ich in diesen Beziehungen etwas latente Kraft habe. Diese Kraft war jetzt jedenfalls gross genug mir die Veranlassung zu deinen oben citirten ungerechte Worten einsehen zu lassen. Dadurch bin ich in der Lage dich und Weber zu beruhigen. Wenn ich mich z.B. Martin gegenüber etwas offen ausgesprochen und coeuret net habe machen wollen (ja wieder ein Beweis dafür das jene schwarze Beschauung nicht in meine Natur ist) habe ich immer dafür gesorgt niemanden zu compromittiren und mit Ausnahme von Wichmann (der in öffentliche Fehde mit Martin lebt) keine dir bekannte Person genannt. Allerdings hat meine Frau, die dabei war als Weber mich gegen Martin warnte Prof. van Bemmelen davon gesprochen. Sobald ich das erfahren habe habe ich v.B. gefragt ja nichts davon weiter zu erzählen was er, wie ich glaube, auch nicht gethan haben wird. Er ist ein ehrlicher und braver Mann.

Weiter freut es mich eine andere Sorge, meine Person betreffend, dir und Weber abzunehmen. Ich bin euch recht dankbar dafür, dass du und er mich meine Zeit so nützlich wie nur möglich möchte gebrauchen sehen, und ich bin froh darin auf neuen ihr beider altes wohlwollen zu finden.

Das aber der ewige *Pithecanthropus* daran Schuld träge, dass ich nicht recht vorwärts komme ist ganz unwahr. Ich habe in den letzten Monaten daran nicht mehr Zeit gegeben als für den kleinen Aufsatz die du kennst, und war vielleicht noch drei oder vier Tage mit der Entfernung des Gesteins aus der Calvariahöhle beschäftigt — eine , wie ich glaube sehr nützliche und nötige Beschäftigung, weil diese Calvaria ein erreichbarer Teil meiner Sammlung ist. Nach Empfang von Bardelebens Postkarte worin er mich frug ev. Correcturen schleunigst ^{direkt} an ihm zu senden habe ich, sobald mein unwohlsein es zulies[e?] gestern die letzte Correcturen abgesandt. Übrigens habe ich in Leiden ^{und [?????] zu Hause} gethan was ich konnte d.h. habe an den geringen Teil meiner Sammlung gearbeitet der eben erreichbar war. Das dieser Teil nicht gross ist, ist wahrlich nicht meine Schuld, ebenso wenig wie das die Gelegenheit schlecht war. Schnell konnte ich nicht weiter kommen können.

[MM774C-000004-536 transposed in the margin]

Diesen Lahmgelegdsein macht mir allerdings sehr viel Sorgen. Aber Sorgen sind kein Misstrauen, wovon ich wie gesagt nur ein ganz redliches vielleicht zu geringes Quantum besitze.
Herzliche Grüsse von Haus zu Haus

Dein Eug Dubois

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000013-207]
The Hague 9 April 1896

Highly esteemed Professor,[Weber]

I have gratefully taking advantage of the opportunity recently offered to me by Fürbringer (to whom I had written about the difficulties of obtaining a shed, et cetera) to discuss matters directly, because I believed that thus his great talents and his willingness to help me in such things would be of most use.

He now writes to me of your benevolence towards me, of which I have always been convinced, of course, and for which I cannot help but thank you again. Without letting my personal interests play a role too much, I think I can say that for the time being there is nothing I'd rather wish than that your efforts and those of Mistert Hubrecht en Martin will succeed to enable me to work fruitfully and in peace on the material collected by me.

It has much hurt me go to read in Fürbringer's letter that, as he observes from your letter, I have too gloomy a view in relation to the people who surround me. I do not know to what extent this really corresponds to your opinion, but I did write to Fürbringer that this is incorrect, especially because he thinks he can attach considerations to that, which I cannot accept, not even from him.

I very much care about the judgment of people I hold dear, and therefore I want to make clear - that there are no reasonable grounds for such views

[MM774C-000013-208]

upon my character. According to friends, who know me best, I am generally too positively inclined and as a result I sometimes have less pleasant experiences. Fürbringer himself, who during the 6 years that I had in a very close relationship with him, showed me my faults in the most frank way, but never then nor later spoke a word to me about having a great predisposition to mistrust, et cetera, which he now suddenly seems to have discovered in me.

The fact that I have now come into conflict with someone against whom I have been spontaneously warned from so many sides, may have resulted from a lack of self-control, the way in which I spoke out openly about this certainly proves the contrary of a suspicious nature.

I apologized about what happens to the person involved, and I am proud of doing so, but I also do not regret having spoken out.

However, since I now understand what caused this thunderclap in clear skies on the part of Fürbringer, I was able to reassure him. By the way I did not compromise anyone in the aforementioned conflict, nor did I mention your name or even point you out. Later my wife, however, has, before I could prevent it, much to my regret, mentioned your name to Professor van Bemmelen who, as you will remember, was there when you warned me. As soon as I heard about that, I have asked Professor van Bemmelen not to speak of that any further, which he, being an honest and good man, will surely not have done.

From Fürbringer's letter I also see that you believe that the eternal *Pithecanthropus* is the reason why I do not get much further with my other work. This opinion does not correspond with the facts. In the last few months the only time I have devoted to *Pithecanthropus* was for writing a small essay recommended by Fürbringer for the *Anatomischen Anzeiger* which required 3 or 4 days for the removal of the rock from the calvaria, which I believe was a useful and necessary work. I even have some remorse of not having already given a proper definitive description, but I really did not dare to do so, because I had also observed in others that such [?speed?] would have given rise to a wrong assessments.

In Leiden and at home I did what I could. That I do not get on quickly with that is not my fault, but it is the fault of the very poor conditions of which I think it is the duty of the Government that sent me to the Netherlands to work on the collection, to improve them. What was to be done with my collection in Europe has been dealt with completely without any input from me. I have only been allowed to propose Leyden as the place of destination and add the request that the boxes remain unpacked until my arrival.

[MM774C-000013-209]

Within these dealings in which I was not involved they have even more than 2 years ago offered the collection to Professor Martin to work on. Whether there was room for it in the Netherlands, etc., I have not been able to interfere with any of that.

However, being the only person who knows the collection, I explicitly declare that under the circumstances as they are now and without the aids I proposed to Prof Martin, any proper description is completely impossible. I do not need to say how important it is to me that such an operation becomes possible and to thus make the 8 years of my life that I spent on this bear fruit. And I do confidently place the fate of the collection, which is also my personal fate, in your hands.

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000013-207]
Den Haag 9.4.96.

Hooggeachte Professor,

Van de mij onlangs door Fürbringer aangeboden (wien ik over de moeilijkheden voor 't verkrijgen eener loods enz. geschreven had) aangeboden gelegenheid om met het ^{direct} daarover te overleggen heb ik dankbaar gebruik gemaakt, omdat ik geloofde dat aldus zijn groote talenten ^{en zijn goede wil mij te helpen} in dergelijke dingen het meeste nut konden hebben.

Hij schrijft mij nu van Uwe welwillendheid te mijnen opzichte, waarvan ik mij ^{natuurlijk} altijd [??] heb overtuigd gehouden ^{overtuigd heb} waarvoor ik evenwel niet kan nalaten u nogmaals dank te zeggen. Zonder mijne persoonlijke belangen al te veel te laten meespelen geloof ^{meen} ik wel te mogen zeggen, dat ik voorloopig geen hooger niets liever wensch, dan dat het aan Uwe pogingen en die van de heeren Hubrecht en Martin moge gelukken mij tot ^{eindelijk} een ongestoord en vruchtbaar uitwerken van 't [??????] door mij bijnagebrachte materiaal in staat te stellen.

Het heeft mij zeer leed gedaan [???] in F.s brief tevens te lezen, dat ik, naar hij uit Uwen brief opmerkt, ten opzichte van den menschen die mij omgeven *eine zu schwarze Anschauung* heb. Ik weet niet in hoeverre dit werkelijk aan Uwe meening beantwoord, heb echter aan F. geschreven, dat het onjuist is, vooral omdat hij daaraan beschouwingen meent te kunnen vastknopen die ik zelfs van hem niet accepteren kan.

Er ligt mij veel gelegen aan 't oordeel van menschen die ik hoog acht en zoo hecht ik er aan te verklaren – dat ^{voor} die opvatting van

[MM774C-000013-208]

karakter geen goede gronden zijn bestaan. Wegens mijne de vrienden, die mij het best kunnen kennen ken ik in 't algemeen juist te veel te goede en doe ^{daarom} ^{dientengevolge} wel eens bedrogen ^{minder aangename ervaringen op}. F. zelf, die mij gedurende de 6 jaren, dat ik tot hem in zeer intieme verhouding stond ^{zoals hij mij altijd verzocht heeft meer dan tot iemand anders in dit land}, mijn feilen op de meest openhartige wijze toonde, heeft mij toen en ook later nooit een woord over een grooten aanleg tot [????] wantrouwen enz. gesproken, die hij eerst nu in eens in mij wil ontdekt hebben, gesproken. Dat ik ^{nu} eens in conflict gekomen ben met iemand tegen wien ik van zooveel zijden spontaan gewaarschuld was, moge uit een gebrek aan zelfbeheersching voortgevloeid zijn, de wijze waarop ik mij daarbij open heb uitgesproken ^{en [???? ???] heb willen maken} bewijst zeker het tegendeel van een wantrouwend aard.

~~Dat ik in dat conflict te re~~ Over het bij dat conflict zelf voorgevallen heb ik mijn verontschuldiging aan den betreffende aangeboden, waarop en ik ben daar trotsch op, ik er heb dan ook ^{zeens} heb er echter ook ^{nog} geen spijt van het door evenwicht dat ik mij open uitgesproken heb.

Aangezien ik nu echter wel begrijpen waardoor deze donderslag bij heldere hemel van den kant van F. aanleiding veroorzaakt is heb ik hem kunnen geruststellen. O.a. heb ik bij het even bedoelde ^{explicite} conflict niemand gecompromitteerd, Uw naam bijv ook niet genoemd of U zelfs maar aangewezen. Wel heeft later mijne vrouw X ^{voordat ik 't voorkomen kon} tot mijn grooten spijt Uw naam aan Prof. van Bemmelen genoemd [??] ^{die zoals U zich herinneren zult} erbij was, toen U mij waarschuwde [??] Ik heb toen zoodra ik dat vernam Prof. vB verzocht daarvan niet verder te willen spreken, wat hij die ^{een} eerlijke ^{en braaf} man is ook niet zal gedaan hebben.

Door F's schrijven zie ik tevens, dat U in de meening verkeert, dat de eeuwige *Pithecanthropus* de reden is waarom ik niet met mijn ander werk niet veel verder. Deze meening beantwoordt niet aan de feiten. In de laatste maanden heb ik aan P. niet meer tijd besteed dan een klein door F. aangeraden opstel voor den *Anatomischen Anzeiger* vereischte er 3 of 4 dagen voor de verwijdering van het gesteente uit de calvaria, een naar ik geloof nuttig en noodig werk. Ik heb er zelfs eenige gewetenswroeging van nu niet reeds een behoorlijke ^{en degelijke} definitieve beschrijving te hebben geleverd, maar ik durfde daartoe waarlijk niet overgaan, omdat ik ook bij anderen had waargenomen dat ~~dit~~ een dergelijk [????] tot verkeerde ^{uitlegging} ^{beoordeling} zou hebben aanleiding gegeven.

Te Leiden en thuis heb ik in de laatste gedaan wat ik kon. Dat ik het ^{daarbij} niet vlug voortkom, is niet mijne schuld, maar de schuld van de hoogst gebrekkige bestaande gelegenheid welke ^{waarin} het geloof ik de plicht van de Regeering die mij naar Nederland zond ^{en mij} ^{om} daar voor de bewerking der collectie was beter te voorzien. Wat met mijne collectie in Europa gebeuren zou is geheel buiten mij om behandeld. Ik heb slechts Leiden als plaats van bestemming kunnen [??????] voorstellen en verzoeken de kisten tot aan mijne komst onuitgepakt te laten.

[MM774C-000013-209]

Verder is alles zoo buiten mij om behandeld, dat meer dan 2 jaar geleden aan Professor Martin de bewerking mijner collectie werd aangeboden. Of in Nederland daarvoor plaats was enz, daarmede ^{mocht} heb ik mij zelfs niet kunnen bemoeien.

Als de eenige die de collectie kent verklaar ik echter uitdrukkelijk, dat onder de ^{bestaande} omstandigheden zoal ze thans zijn en zonder de hulpmiddelen door mij aan Prof Martin voorgesteld iedere degelijke bewerking volslagen onmogelijk is. Dat mij zelf het meest eraan gelegen ligt dat een dergelijke bewerking mogelijk wordt en ^{aldus} mijn 8 jarige de 8 door mij daar aan bestede levensjaren vruchten dragen behoef ik wel niet te zeggen. En ik stel het lot der collectie ^{en} ^{dat tevens} mijn ^{persoonlijk} lot is, vol vertrouwen in Uwe handen.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000004-539]

Jena 11 April 1896.

Dear Dubois together with this you are receiving the galley proofs, which you are to send to Fischer immediately after you had a look through it; time is pressing to get this finished.

Many thanks for your letter. I cannot currently answer it, as an injury on my hand and prevents me to write much. My letter meant well from a good hart and I'm truly sad that you feel hurt about it; I had no intention of doing so. — My best wishes for your recovery from the influenza and cordial wishes from house to house, your M. Fürbringer

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

1474

— [Send from the Netherlands](#) —

[MM774C-000004-539]

J. 11.4.96.

L.D. Gleichzeitig erhältst du Deine Druckbogen, die Du nach letzten Durchsicht umgehend direct an Fischer befördern willst; die endgiltige Erledigung drängt.

Für deinen Brief vielen Dank. Ich kann ihn heute nicht beantworten, da eine Verletzung der Hand mir das viele Schreiben verbietet. Mein Brief war von Herzen gut gemeint und es thut mir aufrichtig leid, daß Du durch ihm verletzt wurdest; nichts lag mir Ferner. — Beste Wünsche vällig [*Cau???*ung?] v.d. Influenza und herz. Wünsche von H. zu H. Dein M. F.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000006-129]

The Hague, 14 April 1896

Highly esteemed Professor, [Hubrecht]

In my account offered to Professor Martin the expenses for the storehouse in the courtyard of the Museum of Natural History will amount to *f* 4576 for the storehouse itself, including furniture. Additional to that there will be yearly expenses for heating and lighting, water from the dunes, casual services, payment for a permanent amanuensis, tools and consumables, et cetera *f* 1075,-

These yearly expenses should happen three times, whilst I expect to me needing a sum of *f* 1000 to be divided over two years for the production of illustrations to go with the description that part of the collection that is suitable for publication

[MM774C-000006-130]

for which I have been sent to Europe.

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

1475

— Send from the Netherlands —

[MM774C-000006-129]

den Haag, 14. 4.96

Hooggeachte Professor,

In mijn aan Prof.Martin aangeboden opgaaf van onkosten der loods op het binnenplein van het Museum van Nat. Hist. enz. komt *f* 4576 voor de loods zelf, incl. meubels. Aan jaarlijksche uitgaven komen daarbij voor verwarming en verlichting, duinwater, handlangesdiensten, betaling van een vasten werkmans, gereedschappen en verbruiksartikelen, enz. *f* 1075,-

Deze jaarlijksche uitgaven zouden drie maal moeten voorkomen, terwijl ik nog eene som van *f* 1000 over twee jaar te verdelen noodig achtte voor het vervaardigen van afbeeldingen bij de voor publicatie geschikte beschrijving der collectie

[MM774C-000006-130]

~~behoorend~~ waarvoor ik naar Europa gezonden ben.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000009-144]

Hochgeehrter Herr Doctor!

Berlin 14 April 1896

I thank you most sincerely for the reprint of your lecture on *Pithecanthropus erectus* in the Compte-Rendu of the Leiden Congress, this lecture interested me even more as I received at the same time from Manouvrier a copy of his very detailed "Deuxième Etude sur le *Pithecanthropus erectus*". I congratulate you on the fact that such a competent anthropologist has come to your side as a secondant. This work by Manouvrier seems to me, as far as I went through it in the first enthusiasm, to be very noteworthy. Rörig is leaving tomorrow to become Prof. extraord. At Königsberg. Best greetings, with full esteem

A. Nehring.

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

1476

— Send from Germany —

[MM774C-000009-144]

Hochgeehrter Herr Doctor!

Berlin 14/4.96.

Verbindlichsten Dank sage ich Ihnen für den Abdruck Ihres Vortrags über Pithecanthr. erectus aus d. Compte-Rendu des Leidener Congresses, dessen Lecture mich um so mehr interessierte, als ich gleichzeitig von Manouvrier ein Exemplar seines sehr ausführlichen "Deuxième Etude sur le Pithec. erectus" erhielt. Ich gratuliere Ihnen dazu, dass ein so tüchtiger Anthropologe Ihnen als Secundant zur Seite getreten ist. Mir scheint diese Arbeit Manouvrier's, soweit ich sie in der ersten Begeisterung durchzogen habe, sehr beachtenswerth zu sein.- Dr. Rörig geht morgen als Prof. extraord. nach Königsberg.-Bestens grüsst hochachtungsvoll

A. Nehring.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000010-192]

Djaéan

Tulung Agung, 15.4.96

My Dear Doctor,

Your pamphlets about the "missing link" reached us safely two days ago and both Mr Boyd + I sat down diligent that evening to read the work through. I had just gone over to Mringin to see the old warrior. We were naturally greatly interested in your article and most pleased to see you were causing quite a stir in learned circles in Europe where you must now of necessity be well known. I shall not enter into any discussion on the matter of which you treat after so many learned + qualified authorities having investigated the question + being unable to come to any agreement as to the fossils being human or ape, it would be idle for a ~~sheer~~^{mere} layman like myself

[MM774C-000010-193]

to offer any opinion as the same must be as much a matter of pure guess as anything else. After reading your work, however, and pondering over the views entertained by the many eminent man who have investigated the matter it would seem to me that the bones are from one + the same being that he must have been a very low man or a very high ape, thus probably between both, seeing no such highly developed ape has yet been found and no human remains have ever been found of such antiquity as you calculate for that the formation in which you found the relics. If ape, then it is a species between any known ape + man, + if homo, then it is of a race nearer the ape than any fossil homo ever yet exhumed. Thus if not a missing link is discovered, you have at least discovered not only the lowest but the most ancient type of man yet met with and your discovery has in that case the merit of proving that man existed in an age in which it was till now deemed he had not being. The value of your fossils is therefore very great. In this connection I cannot help thinking what a pity it was you were not allowed to prosecute your excavations further at Ngawi. I did not then realise so fully as I do now the vast importance of your discovery here or I should have urged, + urged, + urged you to continue, + continue it. Of course your health prevented you greatly and your insecure position in Gov. employment also unsettled your mind considerably for continuous + laborious work of a mental kind. These things the world cannot know, but it is a pity all the same as further excavation on that lucky spot might have brought to light similar fossils.

[MM774C-000010-194]

I notice from your pamphlet that it will take a year or two yet to complete your report on your collection. I hope you find it in every way agreeable and that both yourself + your family are all well and happy.

Mr Boyd is as usual + is glad Janet is at such a nice school and under such nice teachers.

With me things are going along slowly. My planting does not stand as well as I expected, as my *bibit* has not turned out well. This gives me much mental worry. I have been reading about nothing but coffee of late. I have lots to do, + lots of little worries. I have not the leisure now which I had at Tempoesarie or Geboegan for scientific or learned reading, which I greatly regret.

My boy is still at Malang + is growing well. With kindest regards + best wishes to you all, Believe me, Ever yours sincerely,

Adam Prentice

N.B. Mr Boyd likewise sends his thanks and is kind wishes

A.P.

This is the last letter with this correspondent
Previous letter with this correspondent

[MM774C-000010-192]

Djaéan

Toeloeng Agoeng, 15.4.96

My Dear Doctor,

Your pamphlets about the "missing link" reached as safely two days ago and both Mr Boyd + I sat down diligent that evening to read the work through. I had just gone over to Mringin to see the old warrior. We were naturally greatly interested in your article and most pleased to see you were causing quite a stir in learned circles in Europe where you must now of necessity be well known. I shall not enter into any discussion on the matter of which you treat after so many learned + qualified authorities having investigated the question + being unable to come to any agreement as to the fossils being human or ape, it would be idle for a ~~sheer~~^{mere} layman like myself

[MM774C-000010-193]

to offer any opinion as the same must be as much a matter of pure guess as anything else. After reading your work, however, and pondering over the views entertained by the many eminent man who have investigated the matter it would seem to me that the bones are from one + the same being that he must have been a very low man or a very high ape does probably between both seeing no such highly developed ape has yet been found and no human remains have ever been found of such antiquity as you calculate for that the formation in which you found the relics. If ape, then it is a species between any known ape + man, + if homo, then it is of a race nearer the ape than any fossil homo ever yet exhumed. Thus if not a missing link is discovered, you have at least discovered not only the lowest but the most ancient type of man yet met with and your discovery has in that case the merit of proving that man existed in an age in which it was till now deemed he had not being. The value of your fossils is therefore very great. In this connection I cannot help thinking what a pity it was you were not allowed to prosecute your excavations further at Ngawie. I did not then realise so fully as I do now the vast importance of your discovery here or I should have urged, + urged, + urged you to continue, + continue it. Of course your health prevented you greatly and your insecure position in Gov. employment also unsettled your mind considerably for continuous + laborious work of a mental kind. These things the world cannot know, but it is a pity all the same as further excavation on that lucky spot might have brought to light similar fossils.

[MM774C-000010-194]

I notice from your pamphlet that it will take a year or two yet to complete your report on your collection. I hope you find it in every way agreeable and that both yourself + your family are all well and happy.

Mr Boyd is as usual + is glad Janet is at such a nice school and under such nice teachers.

With me things are going along slowly. My *aanplant* does not stand as well as I expected, as my *bibit* has not turned out well. This gives me much mental worry. I have been reading about nothing but coffee of late. I have lots to do, + lots of little worries. I have not the leisure now which I had at Tempoesarie or Geboegan for scientific or learned reading, which I greatly regret.

My boy is still at Malang + is growing well. With kindest regards + best wishes to you all, Believe me, Ever yours sincerely,

Adam Prentice

N.B. Mr Boyd likewise sends his thanks and is kind wishes

A.P.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000011-093]

Astrophysical Observatory at Potsdam.

16 April 1896

Very esteemed Doctor!

The radiation of the sun was undoubtedly stronger earlier, as star Ia, than it is now, firstly because the temperature itself was higher, but then also because of the much lower absorption in the atmosphere and thirdly also because of the smaller surface. If you take all of this into account, a shorter time span will come out, than Helmholtz calculates based on uniform radiation. But this is much more than compensated because of assuming too much radiation. This radiation would lead to temperatures of the sun in excess of 100,000° while it is now established with great certainty that it cannot heat much above 5000°.

[MM774C-000011-094]

That the temperature on Ia is considerably higher than on IIa, I have, as I believe, proved quite reliably by the magnesium lines, and that the absorption is much lower is proven by the small number of lines and, above all, the more wide spectrum even into the ultraviolet; from this there can be no doubt that Ia radiates more strongly than IIa.

The reasons for assuming a rapid [?immeasurable] transition from Ia to IIa are essentially statistical in nature. Stars of type Ia with relatively few lines are abundant; of the correct transition stage, having broad hydrogen lines and many other lines, especially in violet, I only know one single star with certainty that is Procyon, and possibly Agiolae 2, but I believe that the latter is a double star, both of which have components of types Ia and IIa.

Maybe we can talk about these questions face-to-face. On the way to London I plan to stay in Holland for a few days and think to be in Leiden on the 27th of this month and on the 28th in The Hague, especially to get to know Scheveningen. Maybe I will have the opportunity to see you in Hague.

With friendly greetings

yours truly

Scheiner.

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000011-093]

Astrophysikalisches Observatorium zu Potsdam.

1896. April 16.

Sehr geehrter Herr Doctor!

Die Ausstrahlung der Sonne ist früher, als Stern Ia, zweifellos stärker gewesen als jetzt, einmal, weil die Temperatur selbst höher war, dann aber auch wegen der sehr viel geringeren Absorption in der Atmosphäre ^{3. auch wegen der geringeren [?Fleiche:?]}. Berücksichtigt man das alles, so wird eine kürzere Zeit herauskommen, als Helmholtz [????] mit gleichförmiger Strahlung rechnet. Dies wird aber viel mehr als kompensiert durch die zu grosse Annahme über die Strahlung. Diese Strahlung würde zu Temperaturen der Sonne zu über 100000° führen während jetzt mit grosser Sicherheit feststeht, dass sie nicht viel über 5000° beheizen kann.

[MM774C-000011-094]

Dass die Temperatur auf Ia beträchtlich höher ist, als auf IIa habe ich, wie ich glaube durch die Magnesiumlinien ziemlich sicher bewiesen, und dass die Absorption viel geringer ist, beweist die geringe Anzahl der Linien und vor allem die weite [????ung] des Spectrums ins Ultraviolette herein; daraus kann kein Zweifel obwalten, dass Ia stärker ausstrahlt als IIa.

Die Gründe für die Annahme eines schnellen [????esslichen] Uebergangs von Ia in IIa sind wesentlich statistischer Natur. Sterne Ia mit verhältnismässig wenig Linien gibt es in grosser Menge; von den richtigen Uebergangsstufen: breite Wasserstofflinien und viele andere Linien, besonders im Violett, kenne ich nur einen einzigen Stern mit Sicherheit, das ist Procyon, eventuell noch 2 Agiolae, doch glaube ich dass der letztere ein Doppelstern ist dessen beide Componenten Ia und IIa haben.

Vielleicht können wir über diese Fragen mit [??????] [?????] reden. Auf der Durchreise nach London bleibe ich einige Tage in Holland und denke am 27. d. M. in Leiden zu sein und am 28. in Haag ~~und~~, um besonders Scheveningen kennen zu lernen. Vielleicht habe ich Gelegenheit Sie in Haag zu sehen.

Mit freundlichen Grüsse

Ihn [????????]

Scheiner.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000059-110]

Tinggang 17 April 1896

Your Noble Severe Sir!

As on 12 April I signed on, and everything went well, I was allowed to sign on for one year. Your letter that I received on the 4th of this month, I gave to the doctor who examined me, and I am very grateful to you for that letter and the help you have given me.

Start of this month and end of the previous month we have been searching on the some places between Ngrahoe and Ngawi, as natives came to us

[MM774C-000059-111]

telling that they thought there were bones to be found there, but there was nothing. Also in the Solo valley there was nothing to be found that time.

Else it's going very well with our health

Your serving workers

Kriele and de Winter

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

[MM774C-000059-110]

Tinggang 17 April 1896

UEdelgestrengen Heer!

Daar ik den 12^{den} April geteekend heb, en alles is goed afgelopen, ik heb voor een jaar mogen tekenen. U brief die ik den 4^e dezer ontvangen heb, dien heb ik aan den dokter afgegevendien mij gekeurd heeft, en ik U zeer dankbaar ben voor die brief en voor de hulp die U mij verleend hebt.

Wij hebben in het begin van de maand en op het laatst van de vorige maand nog op enige plaatsen gezocht tusschen Ngrahoe en Ngawi, aangezien er inlanders bij ons kwamen

[MM774C-000059-111]

die dachten als dat daar been voorkwam, trouwens er was niets te vinden. Ook in de Solovallei is in die tijd niets te vinden geweest.

Verder gaat het zeer goed met onze gezondheid.

Uw dienende werklieden

Kriele en de Winter

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000004-404]

Gustav Fischer, Bookseller and publisher, Jena

Jena, 17 April 1896.

Dr. Eugen Dubois,

The Hague

Very esteemed Sir.

I am honoured to let you know in answer to your appreciated letter of the 15th of this month that I will not be able to let you have the original clichés of your essay that appeared in the first issue of the *Anatomischen Anzeiger*, as I will need it for my archive. But I would be very pleased to deliver to you a galvanic copy of these figures, which would be just as good as the originals, and for the price of 67,20 Marks. Let me also state that having these galvanic copies made would only take a couple of days.

Given this opportunity I would like to let you know that free figures of your essay due to later corrections have become unusable and need to be made anew. I very much regret that I cannot take the costs of these figures solely to the account of the *Anatomischen Anzeiger*, but I would be pleased to approach you so far that I would take half of the costs. I would therefore politely ask you, to accept responsibility for the part of 16,80 Marks.

As I will have no use for the clichés that have not been
[MM774C-000004-405]
used, I would be pleased to put them at your disposal if you wish so.

Hoping to soon see your positive reply, I sign

with the highest esteem
yours truly
Gustav Fischer

[MM774C-000004-404]

Very esteemed Sir,

Grateful for your appreciated letter of the 17th of this month I have the honour to answer you that I would very much like the galvanic copies of figures 1 (intersection...), 2 (skullcap), 3 (skullcap), 6, 7, and 8 (left Femur, so 4 of the 8 clichés, for a price you will kindly send me a calculation of .

This is the only letter with this correspondent

[MM774C-000004-404]

Gustav Fischer, Verlagsbuchhandlung, Jena

Jena, den 17. April 1896.

Herrn Dr. Eugen Dubois,

Haag

Sehr geehrter Herr.

Auf Ihr geschätztes Schreiben vom 15. d. Mts. beehre ich mich, Ihnen ergebenst mitzuteilen, dass ich Ihnen die Originalclichés zu Ihrer in No. I des "Anatomischen Anzeiger's" erschienen Abhandlung leider nicht überlassen kann, da ich dieselben für mein Archiv benötige. Ich bin aber sehr gern bereit, Ihnen galvanischen Niederschläge dieser Figuren, die übrigens auf das Haar den Originalen entsprechen, zu liefern und zwar zu einem Preise von Mark 67,20. Ich gestatte mir zugleich, noch zu bemerken, dass die Herstellung dieser galvanischen Niederschläge nur eine Zeit von wenigen Tage beanspruchen würde.

Bei dieser Gelegenheit möchte ich Sie noch darauf aufmerksam machen, dass 3 Figuren zu Ihrer Abhandlung infolge nachträglich nötig gewordener Korrekturen leider unbrauchbar wurden und neu hergestellt werden mussten. Ich bedaure nun lebhaft, dass ich die Kosten für diese Figuren nicht allein auf das Konto des "Anatomischen Anzeiger's" übernehmen kann, bin aber sehr gern bereit, Ihnen soweit entgegenzukommen, dass ich die Hälfte derselben trage. Ich möchte Sie also höflichst bitten, einen Anteil von Mark 16,80 gütigst zu übernehmen.

Da ich für die nicht benutzten Clichés keine Verwendung ha-
[MM774C-000004-405]
be, stelle ich Ihnen dieselben auf Wunsch gern zur Verfügung.

Indem ich Ihrer bald gefälligen Nachricht entgegen sehe, zeichne ich

in grösster Hochachtung
ganz ergebenst
Gustav Fischer

[MM774C-000004-404]

Sehr geehrter Herr,

Dankbar für Ihr geschätztes Schreiben vom 17. d. Mts. beehre ich mich zu antworten, dass ich sehr gern galvanische Niederschläge der Figuren 1 (Durchschnitt...), 2 (Calvaria), 3 (Calvaria), 6, 7, und 8 (Linkes Femur, also 4 der 8 Clichés haben möchte, zu einem nach dem durch Sie freundlichst aufgegebenen Preise berechneten Preise

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000001-269]

Leiden 18 April 1896

Dear Mr Dubois,

As the letter that is to be send by the Academy to the Minister, has now not been discussed in the public meeting, but in the subsequent closed meeting, you will find nothing about it in the newspapers. So I understand that you will be pleased to hear from me that the letter, as proposed by the ad hoc Commission, has been approved and will be sent to the Minister as soon as possible.

Will you please bring our friendly greetings to your wife and believe me to ever be
yours truly

JM van Bemmelen

please turn round

[MM774C-000001-270]

The fluorine determinations will start again fully after the Easter holidays. I will let you know later, how many examinations and tests need to be done first, before we in good faith can start determining the fluorine content of your fossil bones.

Have you already had the chance to write to the *Hollandsche Maatschappij* and to the Commission for Natural History research in the East Indies?

This is the last letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000001-269]

Leiden 18 April 1896

Waarde Heer Dubois,

Aangezien de brief, door de Akademie aan den Minister te zenden, heden niet in de openbare Vergadering behandeld is, maar in de daarop gevolgde besloten Vergadering, zoo zult gij uit de Nieuwsbladen daaromtrent niets vernemen. Ik begrijp dus, dat het u welkom zal zijn van mij te vernemen, dat de brief, zoo als die door de Commissie ad hoc voorgesteld is, aangenomen en ten spoedigste aan den Minister wordt verzonden.

Wil onze vriendelijke groeten aan Uwe vrouw overbrengen en mij steeds geloven
tt

JM van Bemmelen

gelieve keer om

[MM774C-000001-270]

De Fluorbepalingen zijn weder in vollen gang, na afloop der paaschvakantie. Ik zal u later mededeelen, hoeveel eerst onderzocht en beproefd moet worden, voor er alles met goed vertrouwen aan de fluor een in Uwe fossiele beenderen kan begonnen worden.

Hebt gij reeds aan de Holl. Maatschappij en aan de Commissie voor Natuurkundig onderzoek in Oost Indiën kunnen schrijven?

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000008-353]

Leiden 20 April 1896.

Esteemed Mr Dubois,

Now it turns out that, for your research, you hardly make use of the student work room in the Geological Museum, whilst I have to spare this room almost every day – much to the disadvantage of others – I will have the liberty to ask you whether you would have any objection that I will have your armchair removed again from that room. I will obviously leave the cupboard with its contents, and you could for the few occasions that you are here, use the library room; the large objects, which are present in the student work room, I will obviously have carefully stored away, and I will also obviously leave the cupboard well closed. Could you agree to this arrangement?

After polite greetings your willing servant dr. K. Martin.

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

1482

— Send from the Netherlands —

[MM774C-000008-353]

Leiden 20 April '96.

Geachte Heer Dubois,

nu het blijkt, dat u van het studentenwerkvertrek in het Geol. Museum voor Uwe onderzoekingen zoo goed als geen gebruik maakt, terwijl ik zelf dit vertrek haast iedere dag moet missen – zeer ten nadeele van anderen – zoo ben ik ook zoo vrij, om aan te vragen of U er ook tegen heeft, dat ik Uwe fauteuille weer uit bedoeld vertrek laat verwijderen. De kast met inhoud zal ik natuurlijk laten staan, en U zou de voor de enkele keer, die u hier komt, in de bibliotheekskamer kunnen gaan; de groote voorwerpen, die in het studentenwerkvertrek liggen, zal ik natuurlijk zorgvuldig doen opbergen en de kast goed gesloten houden. Kunt U zich hiermede verenigen?

Na beleefde groeten Uw dw. dr. K. Martin

[Click here to return to the content page.](#)

[MM774C-000059-111]

Tinggang 21st April 1896

Truly Noble Severe Sir!

For some days now I am a civilian working for the Solo valley on a salary of f 1,50 daily +f 40 subsidy paid by the funds for Palaeontology, from which You Noble Sir can notice that I remain destined for research, but also have to serve the Solo valley.

Regarding excavations where the fossils occur: near the excavator, they have to go into the depth after this layer, where the machine is standing in front of at least +6 m over a length

[MM774C-000059-112]

of 200 m and before that layer where the machines are now in front of have dug to there will be at least another year if they are not changing the way they are working.

Whether I am allowed to go to Trinil I do not know, I did tell them that if I'm allowed it would be best to start at 1 May.

With regard to my wages, they are the same as they used to be, the difference is my pension is higher.

I will now not be writing to Mr Delprat until the research has finished, will your noble Sir then be so good as to write a small letter to Mr Delprat about a job?

Other than that it's going very well with me and my wife and also with de Winter.

Your Obedient worker

Kriele

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

[MM774C-000059-111]

Tinggang 21^e April 1896

WelEdelgestrengen Heer!

Ik ben reeds eenige dagen burger en ben werkzaam gesteld bij de Solovallei op een salaris van f 1,50 daags + f 40 toelagen die door de fondsen van de Palaeontologische worden betaald, waarin UEd: kunt merken dat ik voor de onderzoekingen bestemd blijf, met 't oog dat ik ook dienst moet doen voor de Solovallei.

Wat de ondergraving aangaat waar de fossielen voorkomen, bij de excavateur, moet er in de diepte na deze laag, waar nu de machine voor staat +6 meter ontgraven worden op een lengte

[MM774C-000059-112]

van + 200 M. en voor al eer de laag waar nu de machines nu voorstaat ontgraven is is duurt minstens nog dit jaar uit zoo er niet op een ander manier gewerkt wordt.

Of ik naar Trinil mag weet ik niet, ik heb wel gezegd zoo het mag kunt er best den 1ste Mei begonnen worden.

Wat mijn traktement aan gaat is het zelfde van vroeger dan dat ik nu mijn pensioen meer heb.

Naar mijnheer Delprat zal ik nu maar niet schrijven als wanneer de onderzoekingen gedaan zijn, zal UEd. wel zoo goed zijn den heer Delprat een briefje te schrijven wegens eene betrekking.

Verder gaat het zeer goed met mij en mijne vrouw en ook met de Winter.

Uwe Onderdanige werkman

Kriele

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000005-231]

Haarlem 24 April 1896.

Dear Dubois,

together with this post card you are receiving a galley proof. Will you please look through it and let me know if you wish any changes or additions. I would then please receive it back quickly.

I hope you will by now feel completely recovered from influenza. I soon hope to come round again. Our director has gone to Algeria and that's why am currently tied to Haarlem. Many greetings
yours dedicated

M. Greshoff

N.B. we could later, at P. (Which will not be due until 1898) complement the literature on *Pithecanthropus* and such.

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

1484

— Send from the Netherlands —

[MM774C-000005-231]

Haarlem 24.4.96.

Waarde Dubois,

Gelijktijdig met deze briefkaart ontvangt ge een drukproef. Wil die s.v.p. Doorzien en mij ev: melden welke veranderingen en aanvullingen ge zoude wenschen. Gaarne ontvang ik haar dan met spoed terug.

Naar ik hoop voelt ge U thans weder geheel van influenza hersteld. Spoedig hoop ik weder eens aantekomen. Onze directeur is naar Algerie en daarom ben ik nu nog al aan Haarlem gebonden. Vele groeten
Je toegenegen

M. Greshoff

N.B. Wij kunnen later, bij P. (dat wel niet voor 1898 aan de orde komt) de literatuur over *Pithecanthropus* e.a. aanvullen.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000013-432]

Utrecht, 28 April 1896.

Dear Mr Dubois,

Thank you sincerely for the kindly send and so interesting publication I received this morning about the inexhaustible *Pithecanthropus*. I'm quite pleased that you have also presented a profile of the layers, where the treasure was once hidden.

[MM774C-000013-433]

next is the title of an essay on *Pithecanthropus* that I'm sending you for curiosities sake. The journal, in which it is published is severely ultramontane¹⁴⁵, but hardly read outside the borders of Bavaria.

I still do have to apologise to you that I've been so rude to not have visited you yet. Last month, however, my father passed away unexpectedly which forced me to go to Hamburg for some time.

Now I do hope, however, to visit you soon
after friendly greetings from house to house

ever yours truly
A Wichmann

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

---

¹⁴⁵ very severely Pope minded Catholic faction

[MM774C-000013-432]

Utrecht, 28 April 96.

Waarde Heer Dubois,

Hartelijk dank voor de vriendelijke toezending van U hedenochtend ontvangen en zoo interessant opstel over de onuitputtelijke *Pithecanthropus*. Het verheugt mij bepaaldelijk, dat U ook het profiel van de lagen, waar eens de schat geborgen was hebt medegeedeeld.

[MM774C-000013-433]

Nevengtaande de titel van een opstel over *Pithecanthropus*, dat ik U wegens de curiositeit zend. Het tijdschrift, waarin het voorkomt is streng ultramontaan, maar wordt buiten de grenzen van Beieren weinig gelezen.

Ik moet U nog mijns verontschuldigen aanbieden, dat ik zoo onbeleefd ben geweest U nog niet eens een bezoek gebracht te hebben. In de vorige maand is echter mijn vader onverwachts overleden en was ik dien ten gevolge genoodzaakt eenigen tijd af naar Hamburg te gaan

Thans hoop ik echter spoedig U te komen opzoeken

Na vriendelijke groeten van huis tot huis

Steeds de Uwe
A Wichmann

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000008-283]

École Pratique des Hautes Études
Anthropological Laboratory
practical school of the faculty of medicine
Paris

28 April 1896

Dear colleague

I begin by thanking you for your kind letter, and for your two papers. I am very happy to see that we are now in full agreement with you on all the essential points and I await with curiosity the new arguments of the opposing experts.

Your reconstruction figure pleases me very much by its general resemblance to mine and also by its differences, especially since in my primitive drawing I had granted your *Pithecanthropus erectus* a larger capricious jaw which is in better harmony with the two molars and with the simian shape of the sagittal line. It was therefore more satisfactory for the eye, according to our habits, but I felt obliged by the small extent of the *temporal fossa* to reduce as much as possible the anterior portion seen in the maxilla. However, as we are not very precise on this point, I look at your excellent drawing with just as much satisfaction as the best, and apart from the [MM774C-000008-284] auditory meatus whose slightest variation in the situation has very serious consequences, the other details are not worth the trouble of being discussed.

I have received letters from Nehring and Kollmann. The latter seems absolutely need to place his pygmies in the genealogy, but he had to place them after the *Pithecanthropus*. However, I believe I had demonstrated that the *Pithecanthropus erectus* itself descends from a very small race, so that if there are really pygmies in the genealogy, so it is before the *Pithecanthropus erectus* and not after where they must be placed.

The sympathy that you, together with your *Pithecanthropus erectus*, have won in France, in the emancipated anthropological milieu, you manifested itself a few days ago at the annual banquet of the School of Anthropology.

We drank to the *Pithecanthropus erectus* regretting that you were not among the guests. I spoke a little about you and I denounced your idolatry towards the Venus de Milo. However, as I am going to organise in the course of June the annual transformist conference of the Society of Anthropology, which will naturally be on *Pithecanthropus erectus*, we thought of organizing in your honour, on that occasion, a banquet. I am responsible for sending you the invitation. I hope you will accept and that you will also agree to make a contribution (large or small as you wish) at the Conference. I also leave you to choose the date between June 1st and June 24th. Knowing from experience that one does not get rich in scientific work, I pointed out to my colleagues that a man of science can be diverted from a trip, even a pleasant one, for reasons which would not stop a capitalist. So we will take care, if you are kind enough to come that this kindness is not noticeably expensive for you.

What remains is for me to make you a very personal little proposal. In 1896, the Anthropology Society will award the Broca Prize (biennial) which consisted of a sum of 1500 francs. Only one candidate has shown up so far and I checked that his work does not even come close to yours. If, therefore, you manifested the intention to compete (which is required by the regulations), it is almost certain (as certain as that *Pithecanthropus erectus* is an ancestor) that the price would be awarded to you,

[MM774C-000008-285 left]

since that would only be right and there with the Société d'Anthropologie would thus find a second opportunity to show its high esteem for you. If you think that this distinction would be of a nature that would underline the merits of the *Pithecanthropus erectus* at the same time as it would yours, you should not hesitate to send one of your various memoirs published to the Society with the mention: "presented to the Competition for the Broca price". That would suffice.

Supposing that the jury would want to award a small sum to the other candidate as encouragement, the winner would still have 1,000 to 1,200 fr.

So you have the opportunity, my dear colleague, to come and admire the Venus de Milo again and take Madame Eug Dubois with you to make the pleasure complete. I am of the opinion that a wife contributes at least half to the merits of her husband and that she should share in the honours as well as in the penalties. I am sure we will agree on this subject.

With the hope that you will accept the invitation from the School of Anthropology and also my second (confidential) proposal, I warmly shake your hand. Your devoted L. Manouvrier

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000008-283]

École Pratique des Hautes Études
Laboratoire d'Anthropologie
à l'école pratique de la faculté de médecine
Paris

28 Avril 96

Cher confrère

Je commence par vous remercier de votre aimable lettre, puis de vos deux papers. Je suis très heureux de voir que nous sommes maintenant vous à fait d'accord sur tous les points essentiels et j'attends avec curiosité les nouveaux arguments des autorités dissidentes.

Votre figure de reconstitution me plaît beaucoup par sa ressemblance générale avec la mienne et aussi par ses différences, d'autant plus que dans mon dessin primitif j'avais accordé à votre P.E. une mâchoire capricieuse plus grande qui 'naît mieux en harmonie avec les deux molaires et avec la forme simienne de la ligne sagittale. Elle était plus satisfaisante pour l'œil par conséquent, d'après nos habitudes, mais je me suis cru obligé par le peu d'étendue de la fosse temporale à réduire au maximum la portion antérieure du maxillaire. Toutefois comme on ne fait guère précises sur ce point, je regarde votre dessin excellent avec tout autant de satisfaction que le mieux, et à part le

[MM774C-000008-284]

métat auditif dont les moindres variations de situation ont de conséquences très sérieuses, les autres détails ne valent pas peine d'être discutés.

J'ai reçu des lettres de Nehring et de Kollmann. Le dernier paraît venir absolument à placer ses pygmées dans la généalogie, mais il eu oblige de les placer après le *Pithecanthropus*. Or je crois avoir démontré que le P.E. lui-même descend d'une race très petite taille, de sorte que s'il y a vraiment des pygmées dans la généalogie, c'est avant le P.E. et non après qu'il faut les placer.

La sympathie que vous avez conquise en France, dans le milieu anthropologique émancipé, conjointement avec votre P.E. s'est manifestée, il y a quelques jours, au banquet annuel de l'École d'Anthropologie.

On a bu au P.E. en regrettant que vous ne fussiez point parmi les convives. J'ai parlé un peu de vous et j'ai dénoncé votre idolâtrie à l'égard de la Venus de Milo. Or, comme je vais faire, dans le courant de Juin la Conférence annuelle transformiste de la Société d'Anthropologie, et naturellement sur le P.E. on a songé à organiser en votre honneur, à cette occasion, un banquet. Je suis chargé de vous transmettre l'invitation. J'espère que vous voudrez bien accepter et que vous consentirez aussi à faire une partie (grande ou petite à votre choix) de la Conférence. Je laisse également à votre choix le jour entre le 1er et le 24 Juin. Sachant par expérience qu'on ne s'enrichit pas dans les travaux scientifiques, j'ai fait observer à mes collègues qu'un homme de science peut être détourné d'un voyage, même agréable, pour des raisons qui n'arrêteraient pas un capitaliste. Aussi veillera-t-on, si vous avez l'amabilité de venir, à ce que cette amabilité ne soit pas sensiblement onéreuse pour vous.

Il me reste à vous faire une petite proposition toute personnelle. La Société d'Anthropologie décerne en 1896 le prix Broca (biennal) qui consiste en une somme de 1500 francs. Un seul candidat s'en montré jusqu'à présent et je me suis assuré que ses titres sont très loin de valoir les vôtres. Si donc vous manifestiez l'intention de concourir (ce qui est exigé par le règlement), il est presque certain (aussi certain que le P.E. est un précurseur) que le prix vous serait

[MM774C-000008-285 left]

adjudgé, puisque ce serait conforme à la justice et puisque la Société d'Anthropologie trouverait ainsi l'occasion de vous témoigner une seconde fois sa haute estime pour vous. Si vous songez que cette distinction serait de nature à faire valoir les mérites du P.E. en même temps que les vôtres, vous n'hésitez pas à envoyer vos divers mémoires parus depuis un an à la Société avec la mention: "présenté au Concours pour le prix Broca". Cela suffit.

A supposer que le jury veuille attribuer une petite somme à l'autre candidat comme encouragement, il n'en resterait pas moins au lauréat 1000 à 1200 fr.

Vous avez donc l'occasion, mon cher confrère de venir rendre vos dévoués à la Vénus de Milo et d'emmener avec vous Madame Eug. Dubois pour que votre plaisir soit complet. Je suis d'avis que la femme est pour moitié au moins dans le mérite de son mari et qu'elle doit partager les honneurs aussi bien que les peines. Nous devons être d'accord aussi sur ce sujet.

Avec l'espoir que vous accepterez l'invitation de l'École d'Anthropologie et ~~?????~~ aussi ma seconde proposition (confidentielle), je vous serre amicalement la main. Votre dévoué L. Manouvrier

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000054-481]

Royal Physical Society
of the Dutch Indies

Weltevreden (Batavia) 23 April 1896

Noble and severe Sir.

Herewith I have the honour to inform you that the board of the Royal Physical Society of the Dutch Indies, as token of appreciation for your scientific work, is offering you a membership as correspondent of the Society.

Trusting that you will accept this appointment I'm sending you the diploma by this same postal opportunity.

With high esteem I have the honour to sign myself as
your very willing servant
Figee

Secretary of the Royal Physical Society of the Dutch Indies

To
the Noble and severe Sir
M.E.F.T. Dubois.
Leiden.

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000054-481]

Koninklijke
Natuurkundige Vereeniging
in Nederlandsch-Indië

Weltevreden (Batavia) den 23 April 1896

Wed. Gestrenge Heer.

Bij deze heb ik de eer U mede te deelen dat het Bestuur der Koninklijke Natuurkundige Vereeniging in Nederlandsch Indië, als blijk van waardering van uw wetenschappelijken arbeid U het corresponderend Lidmaatschap der Vereeniging aan biedt.

IN vertrouwen dat deze benoeming door U wel zal worden aangenomen zend ik U het diploma daarvoor per zelfde postgelegenheid toe.

Hoogachtend heb ik de eer mij te teekenen
uw zeer dienswillige dienaar
Figee
Secretaris K.N.V. in N.I.

Aan
den Wed. Gestr. Heer
M.E.F.T. Dubois.
Leiden.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000059-113]

Tinggang 2 May 1896

Your Noble Severe Sir!

So far we haven't found anything, we did find some pieces of bone though but nothing of value. After heavy rains we still go search the forest and the ravines around Tinggang, to see if something has flushed out.

With regard to the excavation of the Valley: there is still poor progress as ever, they still keep waiting for the machines to arrive.

It's no joy to us, having to write to you for months now that nothing has been found. We will also be glad if the machines

[MM774C-000059-114]

are working and we can send you better news.

Else our health is very good

Your serving workers

Kriele and de Winter

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

[MM774C-000059-113]

Tinggang 2 Mei 1896

UEdelgestrengen Heer!

Tot heden hebben wij nog niets gevonden, wel eenige stukjes been maar niets van waarde, wij gaan ook nog altijd na zware regens rond Tinggang het bos af zoeken in de ravijnen of er niets is bloot gespoeld.

Wegens de ontgraving in de Vallei gaat het nog altijd even slecht vooruit, zij wachten nog maar altijd op de graafmachines.

Het is voor ons niet plezierig, als dat wij alzo von maanden hebben moeten schrijven van niets gevonden. Wij zullen ook blij zijn als dat de graafmachines

[MM774C-000059-114]

aan het werk is en wij U een beteren tijding kunnen zenden.

Verders gaat het zeer goed met onze gezondheid.

U dienende werklieden

Kriele en de Winter

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000010-316]

editorial board *Centralblattes*
FÜR ANTHROPOLOGIE

Stettin 3 May 1896

Highly esteemed Sir!

Would you please be so kind as to send me a reprint of your paper on the *Pithecanthropus* in the *Anatomische Anzeiger* volume 12 number 1. So I can have it reviewed. At the same time I would like to raise your interest for submitting a paper to the *Centralblatt für Anthropologie* which will appear this year, and which has reviewed all papers that have been published on *Pithecanthropus*.

(Published by U. Kern in Breshof).

With high esteem, yours truly Or [Buschan](#)

[Next](#) letter with this correspondent

1489

— Send from Germany—

[MM774C-000010-316]

Redaction des Centralblattes
FÜR ANTHROPOLOGIE

Stettin 3/V.96

Hochgeehrter Herr!

Ich bete Sie um die liebenswürdigkeit mir einen Abzug Ihrer Aufsatzes über den Pithecanthropus im Anatom. Anzeiger bd. 12 Na 1. zuzusenden, um über denselben referieren zu lassen. Gleichzeitig möchte ich mir erbiten Ihr Interesse für das mit [?hy??] dieser Jahres erscheinende Centralblatt für Anthropologie wachzurufen, das alle über den Pithecanthropus erschienenen Arbeiten in Heft 1 uF. referiert hat.

(Verlag von U. Kern in Breshof).

Hochachtungsvoll Ihr ergebener Or [Buschan](#)

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000006-127]

Utrecht 4 May 1896

Amice,

I would be very pleased to help you set up the intended letters in the way you have in mind.
But... how can I do so without knowing what you have discussed with Mr DeStuers?
You wrote me that

[MM774C-000006-128]

you did speak with him but not what the result of that conversation was.

To get anywhere with the intended letters and the information necessary to bring that to a good end it will be much preferable to have a verbal conversation over correspondence. You can find me daily at the rooms of the medical laboratory (?Raagt).

Thursdays and Friday mornings I am, however, very much occupied.

[?????tius]

yours truly
Hubrecht.

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

1490

— Send from the Netherlands —

[MM774C-000006-127]

Utrecht 4 mei 1896

Amice,

Zeer gaarne zal ik U inbedoelden zin bij het opstellen der bedoelde brieven behulpzaam zijn.
Maar... hoe kan ik dit zonder precies te weten wat er met den heer DeStuers door u is afgesproken?
Gij schrijft mij wel

[MM774C-000006-128]

dat ge Hem gesproken hebt maar niet welke de uitslag was van dat gesprek.

Ik houd het er maar dat om met de bedoelde brieven en de daarvoor noodige inlichtingen tot een goed einde te komen, mondelinge bespreking verreweg de voorkeur verdient boven correspondentie. Mij zoudt ge dagelijks op het Zaal- Lab^m(?Raagt) aantreffen.

Den gehelen donderdag en den vrijdagvoormiddag ben ik echter uitermate bezet.

[?????tius]

TA
Hubrecht.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000002-049]

Leyden 4 May 1896.

Noble and severe Sir! In answer to your esteemed letter of 21 April 1896 I have the honour to let you know that the acting landlord is out of town so not able to give you any result, but it will in any case be open to us on Thursday. I think you will be home tomorrow and I will also remain in town. After polite greetings your willing servant de Boer

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

1491

— Send from the Netherlands —

[MM774C-000002-049]

Leiden den 4 ~~April~~^{Mei} 1896.

Weled. Gestr: Heer! In antwoord op Uw hooggeachte schrijven dd. 21.4.96 heb ik de eer U mede te dat de waarnemende verhuurder uitstedig is en ik dus niet in staat ben om U eenig resultaat mede te, doch blijft in elk geval het donderdag aanstaande voor ons open. Denkelijk is hij morgen thuis en ik zal ook in de stad blijven. Na beleefde groet Uw DVD deB:

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000002-051]

Leiden 5 May 1896.

Very esteemed Sir! Following my latest message about the matters known to you I have the honour to let you know that I've spoken with the representative of the landlord, who told me that already others had come, but no decision has been taken yet. The buildings you intend can currently still be rented starting 1 May 1896, without option, for three consecutive years, so up to 1 May 1899. The costs to have cupboards, tables et cetera made will be about *f* 1100. Should you need further advice from me, I will be pleased to be at your disposal tomorrow Wednesday between 10 & 12 AM at the Polytechnical school in Delft.

You do understand we need to be quick! With high esteem your willing servant
K. de Boer HZ

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

1492

— Send from the Netherlands —

[MM774C-000002-051]

Leiden den 5 Mei 1896.

Zeer Geachte Heer! Ten gevolge van mijn laatste bericht omtrent het U bekende heb ik de eer U medetedeelen, dat ik met de vertegenwoordiger van den verhuurder heb gesproken, die mij meldde dat er reeds anderen waren gekomen, maar zonder mij nog geen besluit had genomen. De door U bedoelde gebouwen zijn thans nog te huur ingaande 1 Mei 1896, zonder optie, voor drie achtereenvolgende jaren, dus tot 1 Mei 1899. De kosten voor het maken van kasten, tafels enz. zullen o.g. *f* 1100 bedragen. Mocht U mij nog nader ~~te~~ willen raadplegen, dan ben ik daartoe gaarne bereid op morgen Woensdag tusschen 10 & 12 Uren ^a/_a Polyt. School te Delft.

U begrijpt dat er haast bij is! Hoogachtend Uw DV Dienaar
K. de Boer HZ

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000008-213]

5 May 1896.

To the president of the
Society for the advancement of nature research
in the Dutch colonies

Very Noble and severe Sir,

May I be allowed to call upon the powerful influence of your Society, as I am on the brink to start the accurate research and comparison of the fossil bones that I have collected in the Dutch Indies with the osteological collections of the Museum in Leyden. I would have wished to have started earlier with unpacking and describing this collection but until last Monday I have in vain been looking for a suitable location.

In consultation with the overseer of the University buildings in Leyden a plan was made to build an *ad hoc* shed on the courtyard of the Museum in Leyden. This plan had already been submitted by the gentleman curators to the Government and the Minister had already been considering the implementation of it (the costs of building would amount to about *f* 5000). Meanwhile my leave here is passing faster than I would wish and I still have to await the state accounts for 1897 until a definitive answer can be given whether or not this chat will be erected.

I from my side have the last weeks been busy trying to find a temporary location, a hall, a shed, a bunkhouse, anything that could be rented and I finally succeeded to find in Leyden a coach house with stable at the Doelengracht that would enable me to immediately start with my work.

Once I have started to work there I have reason to expect that the government will not withhold its financial support. The more so because after the definitive furnishing for my purpose, which has already met with the approval of the owner,

[MM774C-000000-214]

will result in much lower cost than for the ad hoc shed.

As it, however, will not be unknown to you that it will take quite some time before I will get a definitive decision of the Minister about this matter, and further loss of time is so fatal to me, I allow myself to call upon the benevolent support of your society so I will already immediately be able to rent the intended stables and coach house. The rent is *f* 550 per annum. If your society would be willing to support me with a sum that would enable me to pay the rent for a year next to an amount of *f* 450 which would be necessary to transport my about 250 chests from Amsterdam to Leyden, I would be very much obliged to from my side give the Government in consideration to see this amount as an advance from your side on behalf of my research which I hope they will then subsequently return to you.

I need not say that already the fact that your Society would supply moral and financial support to my work would be something that without a doubt positively incline the Minister of Internal Affairs towards such a proposal from me, as he will rightfully see proof in it that also your Society values what I have done for the scientific research in the Dutch colonies.

With particularly high esteem

I have the honour to be
your very Noble and severe Sirs
willing servant
ED

This is the only letter with this correspondent

[MM774C-000008-213]

5.V.1896.

Aan den ^{voorzitter der} Maatschappij tot
Bevordering van het Natuuronderzoek
~~van~~ der Nederl. Koloniën

~~Mijne Heeren~~ HoogEdGestr. Heer,

Het zij mij vergund den welvermogene invloed van Uwe maatschappij in te roepen, waar ik op het punt sta om de door mij in Ned. Indië verzamelde fossiele beenderen aan een nauwkeurige bestudering en ^{aan eene} vergelijking met de osteologische collecties van het Leidsche Museum te onderwerpen. Reeds had ik gewenscht vroeger met de ontpakking en bestudering ~~mijner~~ ^{dezer} verzameling te kunnen beginnen maar sedert maandag werd door mij vruchteloos naar een geschikt lokaal ongezien.

In overleg met den opzichter der universiteitsgebouwen te Leiden werd mij een plan ontworpen voor een loods ad hoc die op het binnenplein van het Leidsche Museum verrijzen zou. Dit plan is reeds door Heeren Curatoren bij de Regeering ahangig gemaakt en door den Minister wordt de verwezenlijking ervan (de oprichtingskosten bedragen *c^a* *f* 5000) overwogen. Intusschen verloopt de tijd van mijn verlof hier te landen sneller dan ik zou wenschen en kan eventueel eerst de staats begroting van 1897 een definitief antwoord brengen op de vraag of die loods al dan niet zal worden opgericht.

Mijnerzijds ben ik de laatste weken werkzaam geweest om te trachten een tijdelijk lokaal, loods, keet of iets in huur te bekomen en mocht er eindelijk in slagen in Leiden het een koetshuis met stal op de Doelengracht te vinden dat mij al dadelijk in staat zou stellen met mijne werkzaamheden aan te vangen.

~~Ook hierover~~ Ben ik daar eenmaal werkzaam zoo heb ik alleen grond om te verwachten dat de geldelijke steun der Regeering mij daar ook niet zal ontbreken. Te eerder omdat aan de definitieve inrichting daaraan voor mijn doel, waarvoor de eigenaar zijne toestemming reeds heeft gegeven

[MM774C-000000-214]

veel minder kosten verbonden zijn dan voor de loods ad hoc.

Daar het u echter niet onbekend zal zijn dat er geruimen tijd meer verlopen moet voor en al leer ik over dit goedkope plan eene definitieve beslissing van den Minister zal kunnen tegemoet zien en [?????] tijdverlies door mij zoo fataal is, veroorloof ik mij den welwillende hulp van Uwe Maatschappij in te roepen teneinde reeds dadelijk tot de huur van bedoelde stal en koetshuis te kunnen overgaan. Die huur bedraagt *f* 550 per jaar. Indien Uwe maatschappij mij zou willen ^{een} bedrag zou willen toezeggen waardoor ik ~~at~~ die huur voor een jaar zou kunnen afsluiten en benevens daarnaast nog een bedrag van *f* 450 waardoor dadelijk met transport van mijne 250 kisten uit Amsterdam naar Leiden zou kunnen begonnen zoo worden, zoo zou ik daardoor in hooge mate erkentelijk zijn en mijnerzijds aan de Regeering in overweging geven dit bedrag als een voorschot uwerzijds te willen beschouwen op hetgeen door haar ten ~~mijnen~~ behoeven van mijn onderzoek eerlang naar ik mag hopen zal worden beschikbaar gesteld.

Ik behoeft u niet te zeggen dat reeds het feit dat door Uwe Maatschappij aan mijnen ~~werk~~ arbeid moreele en financieele steun verleend wordt ~~op de beslissing van~~ den Minister van Binnenlandsche zaken, ongetwijfeld gunstig ten opzichten van de door mij gedane voorstellen zal stemmen, daar hij er terecht een bewijs in zal zien dat ook door Uwe maatschappij datgene wat ik ter zake van het wetenschappelijk onderzoek der Nederlandse Koloniën heb mogen verrichten, op prijs wordt gesteld.

Met bijzonder hoog achten
heb ik de eer te zijn

HoogEdGestr Heer
uwdwdr
ED

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000002-252 telegram 6-5-1896]

Dubois Sweelinckplein 's-Gravenhage

Time gained until Friday
Speak with Minister
de Boer

[Next](#) letter with this correspondent
[Previous](#) letter with this correspondent

1494

— Send from the Netherlands —

[MM774C-000002-252 telegram 6-5-1896]

Dubois Sweelinckplein 's-Gravenhage

Tijd gewonnen tot vrijdag
spreekt Minister
de Boer

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000002-055]

Leyden 6 May 1896.

Very esteemed Sir! Following my telegram of today, I let you know that directly after I had returned home I've spoken with the representative of the landlord, and told him about our current experience, and asked him for some delay, so you can be indemnified. I have received the intended delay until Friday afternoon, and I therefore request you to arrange matters with his Excellency so everything will be ready in time.

After a friendly evening greeting
your willing servant
K. de Boer HZ

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

1495

— Send from the Netherlands —

[MM774C-000002-055]

Leiden den 6 Mei 1896.

Zeer Geachte Heer! Ten gevolge van mijn telegram van heden, deel ik U mede, dat ik direct na mijnen thuiskomst met den Vertegenwoordiger van den Verhuurder heb gesproken, en onze ervaring van heden, heb medegedeeld, en hem verzocht om eenig uitstel, teneinde U te vrijwaren. Bedoeld uitstel heb ik verkregen tot vrijdag namiddag, en verzoek U dus om bij ZExcell. aantekloppen op dat alles voor den bedoelden tijd in orde komt.

Na vriendelijke avondgroet
Uw DV Dienaar
K. de Boer HZ

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000012-015]

[Telegram 's Gravenhage 6/5 1896]

Dr Dubois The Hague

11 o'clock Ministry

deStuers

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

1496

— Send from the Netherlands —

[MM774C-000012-015]

[Telegram 's Gravenhage 6/5 1896]

Dr Dubois Haag

Elf uur ministerie

deStuers

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000006-123 telegram 6 May 1896]

Dr Dubois
Sweelinckplein
The Hague

Rent it

Hubrecht

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

1497

— Send from the Netherlands —

[MM774C-000006-123 telegram 6/5 1896]

Dr Dubois
Sweelinckplein
sGravenhage

Huren

Hubrecht

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000006-125]

Utrecht 6 May 1896

Amice,

I have not tried to dress up my answer to your telegram.

As soon as the papers are in your possession that confirm that you are renting it you need to go immediately, already tomorrow, to meet with Mr deStuers and ask him to help you out of this misery and take on the responsibility for the rent or support you in some other way to relieve your burden, as by your decisive actions you have secured very significant savings.

In your case I would send a letter to the Society anyway, like we drafted it yesterday May 5th.

Eventually you could, before the Society convenes in May, have it followed by a second letter, in which you explain matters as they are then, after you have spoken to Mr deStuers.

In haste

Hubrecht

you should tell Mr deStuers everything, also about your visit to me, your draft letter to the Society, your [?????] et cetera

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

1498

— Send from the Netherlands —

[MM774C-000006-125]

Utrecht 6 Mei '96

Amice,

Mijn antwoord op Uwe depeche heb ik getracht zonder omwegen in te kleeden.

Zoodra nu de schriften in Uw bezit zijn waaruit blijkt dat gij huurder zijt of liever nog, reeds morgen, moet gij geen oogenblik laten voorbijgaan om met den heer deStuers te gaan spreken en hem verzoeken U uit de pleuris te helpen en de aansprakelijkheid voor de huurpenningen op de een of andere wijze van Uw schouders te nemen, want nu ge door doortastend te handelen eene zoo belangrijke besparing verkregen hebt.

Ik zond in Uw geval den brief aan de Maatschappij toch maar af, zoo als wij hem gisteren dd 5 Mei concipieerden.

Eventueel kunt gij er, vóór de Maatschappij in Mei bijeenkomt, nog een tweeden brief op doen volgen, waarin gijden stand van zaken blootlegt zooals zij dan zal zijn, nadat ge den heer deStuers zult gesproken hebben.

In haast

Hubrecht

Ge moet den hr. deStuers alles mededeelen, ook Uw bezoek ter mijnent, Uw conceptbrief aan de M [???], uw [?????] etc.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000006-121]

Den Haag,

7 May 1896

Highly esteemed Professor, [Hubrecht]

Thanks to your good advice the improvised-fossil-bone-museum matter is now well on his way and will take its true shape within a short time.

I explained the whole matter to Mr DeStuers – also what we discussed and what you drafted with me to be proposed to the Society. It now turns out that also without help of the Society the necessary can be done without more loss of time and the circulation of my proposals via Martin and the curators and the Ministry will demand. The *nervus verum* is present or available.

[MM774C-000006-122]

On advice of Mr deStuers I've also spoken to the Minister, who is benevolent and well disposed to the matter and I subsequently viewed the premises with Mr DeStuers in Leyden, which Mr DeStuers considered very satisfactory.

I have also visited the secretary of the Curators mainly to get his Noble and severe Sirs cooperation to get the proposals discussed as soon as possible. I could not find Professor Martin, neither in the museum, nor at his house and de Boer was out of town. I do, however, hope to be able to offer Professor Martin my new proposal tomorrow, together with the necessary attachments.

In the end I decided not to write a letter to the Society, as Mr DeStuers thought it might displease his Excellency, if we were to look for outside help, in a matter which he considered his duty to fully support himself. Although that letter did not achieve the goal we aimed for, I do think it has not been a useless exercise.

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000006-121]

Den Haag,

7.5.96

Hooggeachte Professor,

Dank Uwen goeden raad is de geïmproviseerde-fossiele-beenderen-museum-zaak nu een goed eind gevorderd en zal naar menselijke berekening binnen een niet al te lang tijdsverloop ~~tot~~ een werkelijke vorm aannemen.

Ik legde den heer deStuers den geheelen toestand van zaken – ook onze besprekingen en wat er met mij concipieerde om aan de Maatschappij voor te stellen – bloot. Het bleek nu dat ook zonder ~~de~~ hulp der M. [?????] het noodige kon worden gedaan en zonder meer tijdverlies dan de circulatie mij nog voorstellen via Martin + Curatoren- ministerie eischen zal. De nervus verum is voorhanden of beschikbaar.

[MM774C-000006-122]

Op aanraden van den hr deStuers sprak ik ook den Minister, die gunstig en welwillend gestemd is voor de zaak en bezichtigde vervolgens met den Hr. d.St. de betreffende gelegenheid te Leiden, welke den Hr. deSt. zeer bevredigde.

Ik bezocht ook den secretaris van Curatoren voornamelijk ZHEG's medewerking voor spoedige behandeling der voorstellen verzoekend. Prof. Martin kon ik noch aan zijn Museum noch thuis vinden en deBoer was uit de stad. Morgen hoop ik echter aan Prof. Martin mijn nieuw voorstel, vergezeld van de noodige bijlagen aan te bieden.

Van den brief aan de [?MJ] hebt ik het geraden af te zien, de Heer deStuers meende dat het ZExc. Misschien ontstemmen zou, wanneer buitenaf hulp gezocht werd voor eene zaak waarvan ZExc. Het zicht en plicht rekende zelf alle steun te verleen.

~~Het is wel jammer van den tijd die U aan onze museumplannen besteed hebt, Uwe moeite en Uw tijd waren echter van Al heeft de geene brief niet het doel bereikt, dat wij er mede op het oog hadden, zoo geloof ik toch niet dat hij nutteloos geweest is.~~

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000002-056 most likely telegram]

7 Mei 1896 Rp

chief overseer de Boer Leyden

DeStuers and Minister favourable

Meiners allows longer delay ^{I remain guarantor}

Request urgently speak tommorow in Leyden

Dubois

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000002-056 most likely telegram]

7 Mei 1896 Rp

Hoofdopzichter De Boer Leiden

DeStuers en Minister gunstig

Meiners keurt langer uitstel goed ik blijf borg

Verzoeke morgen dringend Leiden te spreken

Dubois

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000008-375]

Attachments 4

The Hague, 8 May 1896

I may be allowed to make your noble learned Sir a further proposition following my letter of 26 January 1896 and the proposals therein. I need not tell you that the implementation of these proposals, building a temporary shed at the courtyard of the Museum of Natural History, which I have heard that his Excellency the Minister of Internal Affairs is willingly considering, would also be taking a lot of time that would very much delay starting the work on my collection. Afterwards it also turned out that the expenses for this shed would after I have finished become useless, as the shed then needs to be broken down again.

I have now however, as can be seen in the attached letter of the owner found a location in the near vicinity of the Museum of Natural History which could be acquired for an annual rent of *f* 550,- for three years and would for the purpose be even more suitable than the earlier proposed shed. For further furnishing is according to the account of Chief overseer de Boer *f* 1100.- necessary. So together this would amount for three years to *f* 2750.

As the earlier arrangement would have cost *f* 4850, this new plan would thus save *f* 2100,-.

To
the noble and highly learned Sir
Prof. Dr.K. Martin in Leyden.

[MM774C-000008-376]

The annual expenses I specified in my letter of 26 January 1896 for heating, light, a workman et cetera of *f* 1075, as well as *f* 500 during two years for having figures made of the objects in the collection will remain unchanged.

For transport of the chests still present in Amsterdam (±...) And for transport of it in Leyden, a sum of *f* 450 is needed, as your Noble learned Sir has told me that this transport can no longer be paid out of the budget of your Museum.

That implementing this new plan, apart from the mentioned financial advantages would also save a lot of time, is something I hardly need to explain.

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000008-375]

Bijlagen 4

's-Gravenhage, den 8ste Mei 1896

Het zij mij vergund

Onder bijvoeging van twee plannen en twee eene verklaring van den hoofdopzichter K. de Boer HZn en eenen nota van een verhuurder heb ik de nader UwweledelHooggeleerde nader het volgende voorste

Het zij mij vergund UHoogedelgesten UwweledelHooggeleerde thans aansluiting van het bij mijn schrijven van den 26^{en} Januari 1896 ^{te} nader ^{wijziging} het volgende voor te stellen verstrekte opgaven [?] nader het volgende voor te stellen. Hoewel Het hierbij uiteen gezette plan tot Ik behoeve niet te zeggen De uitvoering van de voorgestelde maatregel, het bouwen eener tijdelijke loods op het binnenplein van het Museum van Natuurlijke Historie thans ^{welk plan} welke naar ik vernemen mocht reeds door ZExc. den Minister van BZ in welwillende overweging is genomen, [te 222 zou De uitvoer zou ze] ^{zeer} veel tijd zou in beslag nemen, zoodat de aanvang der bewerking mijner collectie zeer dreigt te worden vertraagd. Ook [22222] is [222] naderhand gebleeken, dat de uitgaven voor de loods na afloop die bewerking doelloos zouden geworden zijn, omdat de loods alsdan zou moeten worden afgebroken.

[???] is ^{nu} door mij, blijkens nevensgaand schrijven van den verhuurder eener gelegenheid gevonden in de naaste omgeving van het Museum van Natuurlijke Historie, welke tegen een jaarlijksche huurprijs van *f* 550,- gedurende drie jaren en ^{met inrichtingskosten van j in} *f* 1100.- /j beoogde doel nog geschikter is dan de vroeger voorgestelde loods. Voor de verdere inrichting is blijkens bijgaande nota van den hoofdopzichter de Boer noodig *f* 1100.- Te zamen gedurende drie jaren dus *f* 2750.

Daar nu De vroegere inrichting zou daarentegen ⁸⁰⁰ *f* 4850 ^{bedragen}, hetgeen door de uitvoering van den nieuwe maatregel zou dus eene besparing verkregen worden van ~~4850~~ *f* 2100,-.

Aan
den Hoogedelgest ^{Weledelhooggel. Heer}

Dr. K. Martin
te Leiden.

[MM774C-000008-376]

De in mijn schrijven van 26 Januari 1896 opgegeven [?????] ^{gespecificeerde} jaarlijksche uitgaven van verwarming, verlichting, een werkman enz. à *f* 1075, benevens *f* 500 gedurende twee jaren voor het vervaardigen van afbeeldingen van voorwerpen der collectie blijven onveranderd bestaan.

Eind Ook is Voor transport der nog te Amsterdam aanwezige kisten (±...) en voor transport binnen Leiden, nog eene som van *f* 450 noodig, welke ^{som} ^{transport}

Een zeker niet geringer te schatten naar mij door UHooggeleerde is medegedeeld niet meer uit het budget van Uw museum kan bestreden worden.

Dat aan de uitvoering van dezen nieuwe maatregel, behalve de genoemde financiële voordelen ook het groote voordeel der aanzienlijke tijdsbesparing zal verbonden zijn behoeft ik nauwelijks te zeggen

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000008-374]

Attachments 4

The Hague, 8 May 1896

Noble and highly learned Sir

I may be allowed to submit to your noble learned Sir a change to the proposals I put in my letter of 26 January 1896 which is desirable because of the objections to the implementation of the earlier proposal: building a temporary shed at the courtyard of the Museum of Natural History. Although I have heard that his Excellency the Minister of Internal Affairs has already willingly considered this proposal, I hardly need to point out that implementing this would be taking a lot of time that would, in spite of all the cooperation I have met with, very much delay starting the work on the collection that I have gathered on behalf of the government of the Dutch Indies. Afterwards it also turned out that the expenses for this shed would after I have finished become useless, as the shed then needs to be broken down again.

An opportunity has now been found in the buildings belonging to the house of the late notary Obreen at number 65 Rapenburg in Leyden in the immediate vicinity of the Museum of Natural History which would be even more suitable than the earlier proposed shed. In the two attached plans, the intended buildings, which also meet with the approval of Mr Jhr. V. DeStuers, legal secretary to the Department of Arts and Sciences, as well as with the approval of Mr K. de Boer, chief overseer of the State University buildings, who both viewed the buildings.

As can be seen in the attached letter of the owner could be rented for three years (that is the time needed to work on the collection) for an annual rent of *f* 550,-. According to the attached note of

To
the noble and highly learned Sir
Prof. Dr.K. Martin in Leyden.

[MM774C-000008-375]

Mr de Boer a further some of *f* 1100.- would be necessary for furnishing. So together this would amount for three years to *f* 2750.

The earlier arrangement as calculated by Mr de Boer would have cost over *f* 4800. This new and also more efficient plan would thus save *f* 2050,-. What obviously will remain is the sum of *f* 1075 for annual expenses (heating, light, a workman et cetera), as well as *f* 500 during two years for having figures made of the objects in the collection, as specified in my proposal of 26 January.

For transport of the chests still present in Amsterdam and for transport within Leyden, a sum of *f* 450 is needed.

That implementing this new plan, apart from the mentioned financial advantages would also have the advantage of saving a lot of time, is something I hardly need to explain.

With the highest esteem
I have the honour to be
your Noble learned Sir's willing servant
Eug Dubois.

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000008-374]

Bijlagen 4

Weledel Hooggeleerde Heer,

's-Gravenhage, den 8ste Mei 1896

Het zij mij vergund UwweledelHooggeleerde thans eene wijziging van de bij mijn schrijven van den 26^e Januari 1896 gedane voorstellen aan te bieden, welke wegens de bezwaren, die aan de uitvoering van den vroeger voorgestelde maatregel: het bouwen eener tijdelijke loods op het binnenplein van het Museum van Natuurlijke Historie verbonden zijn zeer wenschelijk schijnt. Hoewel, naar ik vernemen mocht die vroegere voorstellen door ZExc. den Minister van Binnenlandse Zaken reeds in welwillende overweging genomen zijn behoef ik nauwelijks erop te wijzen, dat de uitvoering daarvan zeer veel tijd zou in beslag nemen, zoo dat de aanvang van bewerking der door mij in opdracht van de Ned. Indische Regeering bijeengebrachte collectie, niet tegenstaande al de ondervonden ~~medewerking~~^{steun} zeer dreigt te worden vertraagd. Ook is naderhand gebleken, dat de uitgaven voor de bedoelde loods na afloop die bewerking doelloos zouden geworden zijn, daar de loods alsdan zou moeten worden afgebroken.

Er is nu in de bijgebouwen van het huis van wijlen den notaris Obreen No 65 op het Rapenburg te Leiden in de naaste omgeving van het Museum van Natuurlijke Historie eener gelegenheid gevonden, welke voor het beoogde doel nog geschikter is ~~gebleken~~^{te zijn} dan de vroeger voorgestelde loods. In de twee toegevoegde plannen, ~~waarin~~^{waar} zijn de bedoelde gebouwen ~~met blauw omlijnd zijn~~, welke ook de goedkeuring van den Heer Mr. Jhr. V. DeStuers, referendaris der afd K. en W. en van den Heer K. de Boer Hzn, hoofdopzichter der Rijks Universiteitsgebouwen bij ~~de~~^{eigen} bezichtiging mochten hebben. ~~Bedoelde gebouwen zijn~~ Blijkens nevensgaand schrijven van den verhuurder zijn deze gebouwen gedurende drie jaren (d.i. den voor de bewerking der collectie noodigen tijd) te huur voor *f* 550 's jaars. Blijkens bijgaande nota van

Aan
den Weledelhooggel. Heer
Dr. K. Martin te Leiden.

[MM774C-000008-375]

den Heer de Boer is voor de verdere inrichting eene som noodig van *f* 1100.- In 't geheel bedragen de onkosten gedurende drie jaren dus *f* 2750. De vroegere inrichting zou naar opgave van den heer de Boer daarentegen ruim 4800 hebben moeten kosten. Door de uitvoering van deze nieuwe en ook overigens doelmatiger maatregel zou aldus eene besparing verkregen worden van *f* 2050,- ^{my}/ Natuurlijk blijft benodigd de som van *f* 1075 voor lopende jaarlijkse uitgaven (verwarming, verlichting, een werkman enz.) gedurende die jaren, benevens *f* 500 gedurende twee jaren voor het vervaardigen van afbeeldingen van voorwerpen der collectie, zooals ik reeds ~~vroeger~~ in mijn voorstel van 26 Januari heb gespecificeerd.

Voor transport der nog te Amsterdam aanwezige kisten en voor transport binnen Leiden, welke uitgaven naar mij door UHooggeleerde is medegedeeld niet meer uit de subsidie van het Rijks geologisch museum kunnen bestreden worden, zal nog verder benodigd zijn eene som van *f* 450.

Dat aan de uitvoering van dezen nieuwe maatregel, behalve de genoemde financiële voordelen ook het groote voordeel der aanzienlijke tijdsbesparing zal verbonden zijn, zal wel geen nadere uiteenzetting behoeven.

Met de meeste hoogteaching
heb ik de eer te zijn
van UHooggeleerde de dienstw. dr.
Eug Dubois.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000013-209]

The Hague, 9 May 1896

Highly esteemed Professor,

After the meeting in Utrecht, which I was allowed to attend, I immediately attempted to implement the temporary aid measure they proposed to me there.

Although I initially was not lucky in finding a suitable location to temporarily store and unpack the boxes, I finally succeeded very well, in Leiden. This opportunity,

[MM774C-000013-210]

however, was such that the previously proposed plan of building a shed, to which so many objections appeared to be raised, could be dropped, and that within a much shorter time the prospect of working on the collection was also opened. That made me decide to wait with my letters to the Companies until I received the necessary information from official side about the possibility of realizing this new plan.

This is now far to be preferred above the other plan. It turns out that it can be carried out just as quickly as we hoped to be able to arrange with the help of the Companies, and, moreover, outside help turned out to be frowned upon.

I therefore consider it better to refrain from this help, but I feel obliged, given your benevolent support to obtain this help, to inform you of this. For this benevolent support I offer you nonetheless my sincere thanks.

Whilst offering my polite greetings I remain with the highest regard
your willing servant
EugDubois

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000013-209]

den Haag, 9.5.96.

Hooggeachte Professor,

Na de bijeenkomst te Utrecht, welke ik heb mogen bijwonen, heb ik terstond pogingen aangewend den mij daar voorgestelde tijdelijke hulpmaatregel tot uitvoering te brengen.

Aanvankelijk niet gelukkig in het vinden van eene bruikbare gelegenheid om de kisten voorloopig reeds op te bergen en uit te pakken, mocht ik daarin eindelijk, en wel te Leiden, zeer goed slagen. De gelegenheid, welke

[MM774C-000013-210]

zich daar aanbood was echter tevens van dien aard, dat daarmede het vroeger voorgestelde plan van het bouwen eener loods waaraan zooveel bezwaren bleken verbonden te zijn vervallen kon, en dat binnen veel kortere tijd daarvoor ook het uitzicht op bewerking der collectie geopend werd. Dat deed mij besluiten met mijn brieven aan de Maatschappijen nog te wachten, totdat ik van officieele zijde het noodige omtrent de mogelijkheid van verwezenlijking van het nieuwe plan wist.

Dit nu draagt werkelijk ver de goedkeuring boven het andere weg. Het bleek evenzoo spoedig tot uitvoering te kunnen worden gebracht als de van de Maatschappijen gehoopte hulp zou te erlangen zijn, bovendien bleek hulp van buiten niet ~~aangenaam te zijn~~ gunstig te stemmen.

Ik ~~vind~~ acht het daarom beter van die hulp af te zien doch meen het aan Uwe welwillendheid om ~~mij~~ in het verkrijgen daarvan eventueel te willen behulpzaam zijn, verplicht te zijn U daarvan kennis te geven. Voor die welwillendheid betuig ik U ~~echter~~ niet minder mijne hartelijke dank.

Onderaanbieding mijner beleefde groeten verblijf ik met de meeste hoogachting ging
Uw dienstw dr
EugDubois

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000009-032]

Dr Munro returns his sincere thanks for Dr Dubois's kindness in sending him his further contribution to the history and evolution of man —"*Pithecanthropus erectus, eine Stammform des Menschen*"

Edinburgh May 9th 1896

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

1504

— [Send from the Netherlands](#) —

[MM774C-000009-032]

Dr Munro returns his sincere thanks for Dr Dubois's kindness in sending him his further contribution to the history and evolution of man —"*Pithecanthropus erectus, eine Stammform des Menschen*"

Edinburgh May 9th 1896

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000013-211]

Prof. MAX WEBER.
Amsterdam.

10 May 1896

Esteemed Mr Dubois,

I was very pleased to learn that now a more calm and pleasant time has arrived for you and that you finally will have opportunity to work on your treasures. This official way is certainly more to be preferred than being subsidised by private Companies. I had by the way already armed myself to forcefully support your request at the board meeting of April last and already warmed up others

[MM774C-000013-212]

to do the same. When the letter was brought to the table at the meeting I first did not understand the circumstances. But now that becomes clear. I hope you will from now on no longer have any objections to do your work.

After polite greetings
your willing servant
Max Weber.

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

1505

— Send from the Netherlands —

[MM774C-000013-211]

Prof. MAX WEBER.
Amsterdam.

10 Mei '96.

Geachte Heer Dubois,

Het deed mij bijzonder veel genoegen te vernemen dat thans een kalmere + aangener tijd voor U zal aanbreken + dat U eindelijk in het bezit zult komen van een gelegenheid om Uwe schatten te bewerken. Deze officieele weg is zeker verre verkiezelijk boven het ontvangen van subsidie van particuliere Maatschappijen. Overigens had ik mij reeds gewapend op de April vergadering l.l. Uw verzoek maar krachtig te steunen + ook reeds anderen

[MM774C-000013-212]

daarvoor opgewarmd. Toen ter vergadering geen brief van Uwentwege ter tafel werd gebracht begreep ik eerst den toedracht niet. Thans wordt dat duidelijk. Zeer hoop ik dat U thans geen verder belemmeringen bij Uw werk zult ondervinden.

Na beleefde groeten
Gaarne Uw dienstw
Max Weber.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000008-532]

Amsterdam 11 May 1896

Dear Mr Dubois,

I am not sufficiently aware of the [????] situation, at least as far as it relates to the question you posed. However, early next week I hope to meet with Mr. Beerstaten, who was acting State Secretary during the absence of Dr. Leyden and I will ask him about the prospects for medical personnel.

The explanation of the ice age by your theory has been made more unlikely by the objections of the astronomers, [MM774C-000008-533] but it does not seem to have lost all the explanatory value as an hypothesis. I consider it impossible to explain the Ice Age solely by telluric induction.

I do not see why your hypothesis, taking into account the astronomical data developed by Koll, cannot lie at the heart of a plausible explanation of the glacial phenomena.

With friendly greetings
and high esteem

your
G.A.F. Molengraaff

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

1506

— Send from the Netherlands —

[MM774C-000008-532]

Amsterdam 11 Mei '96

Geachte Heer Dubois,

Van de [????????????] toestanden, althans voor zoover deze op de door U gedane vraag betrekking hebben, ben ik niet voldoende op de hoogte. Ik hoop echter in het begin in de volgende week de Heer [??Beerstaten??], Die gedurende het verlof van dr. [?Leyden?] ~~het~~ als Staats-Secretaris heeft gefungeerd, te ontmoeten en zal hem dan eens over de vooruitzichten voor medici polsen.

De verklaring van de ijstijd door Uw theorie is wel door de bedenkingen der astronomen onwaarschijnlijker gewor-

[MM774C-000008-533] den, maar schijnt mij daarom als hypothese toch nog volstrekt niet haar [????] en [????] verloren te hebben. Door uitsluitend tellurische inductie acht ik de ijstijd onmogelijk te verklaren.

Ik zie mij niet in, dat in Uwe hypothese, met inachtneming der door Koll ontwikkelde [????] astronomische gegevens, niet de kern van een plausible verklaring der glaciële verschijnselen kan zijn gelegen.

Met vriendelijke groet
hoogachtend

Uw
G.A.F. Molengraaff

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000011-293]

Anatomical Institute

Strasbourg, 12 May 1896

Highly esteemed colleague

Sincere thanks for your kind letter.

I have given my lecture last Friday and I expressed therein my conviction that at least the skull can neither be of a man nor of an ape and should therefore be considered intermediary between

[MM774C-000011-294]

both options. I have taken effort to make my differential diagnosis as sharp as possible.

As far as the femur is concerned, I am convinced that you are right, in assuming that it belongs to the skull and the molar, and I've also expressed this, but where I do believe I have convinced the audience with regard to the skull I do not think I have done so with regard to the femur.

I will obviously immediately send you the short printed version that will be made of my lecture as soon as it has appeared, and I will later send you the more extensive work.

Would you be so very kind as to explain the following points to me about the skullcap:

1) did you base your calculation of the capacity of the skullcap by determining the volume up to the Glabella-Inion-level or did you determine the volume of the whole fragment.

2) how far (measuring with a thread is the *Lambda* (so the medial cross between the *Sutura sagittalis* and the *lambdaoidea*) in front of the middle of the *Inion-Crista*?

[MM774C-000011-295]

or in other words: how long is the *Sutura sagittalis*? (Because the *Bregma* will be easy enough to find at the plaster cast, but not the *Lambda*).

3) In Berlin you indicated that the middle of the *Sutura transversus* was located about 3 cm underneath the *Linea nuchae superior* (in *Pithecanthropus*)

In the *Anatomische Anzeiger* you correct this (page 11 of the reprint) but you do not give the absolute measure of the distance. I would like to ask you, to tell me if possible, how far in the *Median* level the upper edge

Anatomical Institute

Strasbourg,

of the *Linia transversus* is removed from the *Inion/Protuberal occipital externis*.

4) at the plaster cast I find at the bottom end in the middle of the *Planum nuchale* of the Occipital a deep groove. Is this a defect or how can this impression be explained?

Please kindly forgive me the many questions. I do, however, believe that answering these

[MM774C-000011-296]

would be very useful to my extensive work. I've studied so much on this highly interesting object that I do understand how marvellous you must have felt when you made this great discovery!

You might be interested that here in the dissection hall we have yielded a femur of a 52 year old actor which had deceptively similar Exostosis at the same place as the femur of your *Pithecanthropus*.

We could establish here fully normal muscles, there was no proof of an abscess, and individual in question can hardly have noticed it during his life; as he has functioned as an actor!

With sincere thanks and the highest esteem
yours very truly G. Schwalbe

Next letter with this correspondent

[MM774C-000011-293]

Anatomisches Institut

Strassburg, den 12 Mai 1896

Hochgeehrter Herr College

Herzlichen Dank für Ihren freundlichen Brief.

Meinen Vortrag habe ich letzten Freitag gehalten und darin meine Überzeugung ausgesprochen, dass jedenfalls der Schädel weder einem Menschen, noch einem Affen angehören könne, also als intermediär zwischen beiden

[MM774C-000011-294]

betrachtet werden müsse. Ich habe mich bemüht möglichst scharfe Differentialdiagnosen zu geben.

Was das Femur betrifft, so bin ich überzeugt, dass Sie recht haben, wenn Sie seine Zugehörigkeit zum Schädel und den Molaren annehmen, und ich habe auch dies ausgesprochen, glaube aber dass ich wohl in Betreff der Schädels aber nicht in Betreff der Femur meine Zuhörer überzeugt habe.

Selbstverständlich werde ich Ihnen zunächst das kurze Referat meiner Vortrags, sobald es erschienen ist, übersenden, und später die ausführliche Arbeit.

Hätten Sie die grosse Güte mich noch über folgende Punkte am Schädeldach aufzuklären:

1) Haben Sie die Capacität der Schädeldachs bis zum Glabella-Inion-Ebene Ihrer Capacitäts-Berechnung zu Grunde gelegt oder die Capacität der ganzen Fragment.

2) In welcher Entfernung (mit dem Faden gemessen liegt das Lambda (also die mediale Kreuzung der Sut. sagitt. u. lambdaoidea) nach vorn von der ^{Mitte der} Inion-Crista?

[MM774C-000011-295]

oder mit anderen Worten: wie lang ist die Sutura Sagittalis? (denn das Bregma vermag ich am Gypsabguss leicht aufzufinden, nicht aber das Lambda).

3) In Berlin gaben Sie an, dass die Mitte der Sutura transversus etwa 3 cm unterhalb der Linea nuchae superior liege (bei Pithecanthr.)

Im Anatomische Anzeiger corrigiren sie dies (p.11 der Separatabdrücke) geben aber nicht das absolute Maass der Entfernung an. Ich möchte Sie nun bitten, mir womöglich mittheilen zu wollen, wie weit der obere Rand

Anatomisches Institut

Strassburg, den

der Linia transversus in der Medianebene vom Inion/ Protub.occ.ext. entfernt ist.

4) Am Gypsabguss finde ich am unteren Ende in der Mitte der Planum nuchale der Occipitale eine tiefe Grube. Ist dies ein Defect oder wie erklärt sich diese Impression?

Verzeihen Sie gütigst die vielen Fragen. Ich glaube aber dass eine Beantwortung desselben

[MM774C-000011-296]

meiner ausführlichen Arbeit nur nützlich sein kann. Ich habe mich so in den hochinteressanten Gegenstand vertieft, dass ich begreife wie wunderbar Ihnen zu Muthe gewesen sein muss, als Sie Ihre grossartige Entdeckung machten!

Interessiren wird Sie es vielleicht, dass wir hier auf dem Präparirsaal von einem 52 J. alten Schauspieler ein Femur gewonnen haben, welcher g täuschend ähnliche Exostosen an derselben Stelle besitzt wie Ihr Pith. Femur.

Wir konnten hier vollstnormale Muskeln constatiren, von einem Senkungsabscess war nicht die Rede, und das betr. Individuum kann bei Lebzeiten kaum durch diese Exostosen gewiss gewesen sein; denn er hat als Schauspieler funktionieren können!

Mit herzlichen Dank und vorzüglichsten Hochachtung
Ihr ganz ergebener G. Schwalbe

[Click here to return to the content page](#)

Highly esteemed Professor,

In answering your kind letter of yesterday, for which I sincerely thank you, I am pleased to give you the data you wish for that have not yet been published.

1) My calculations with regard to the capacity of the skullcap have been made towards the level of the *Glabella-Inion*, so not the capacity of the whole fragment.

2) *Lambda* is located, as far as can be seen on the very weathered and eroded surface of the fossil, at 24 mm. distance of the middle apparent *Inion-Crista*. This measure cannot be established very accurately because this *Crista* cannot be sharply determined due to the not at all intact surface of the bone. With the apparent *Crista* I mean the at the back forthcoming side of the upper wall of the *torus of the occipital*.

The *Bregma* has in the reconstruction figure at page 15 of the *Anatomische Anzeiger* in concordance with Manouvrier, however, been indicated too much to the front. But also this point can on the fossil bone only be supposedly indicated. I think it's located 15 to 20

[MM774C-000011-287]

mm behind point C in my figure 10 (*Anatomische Anzeiger*)

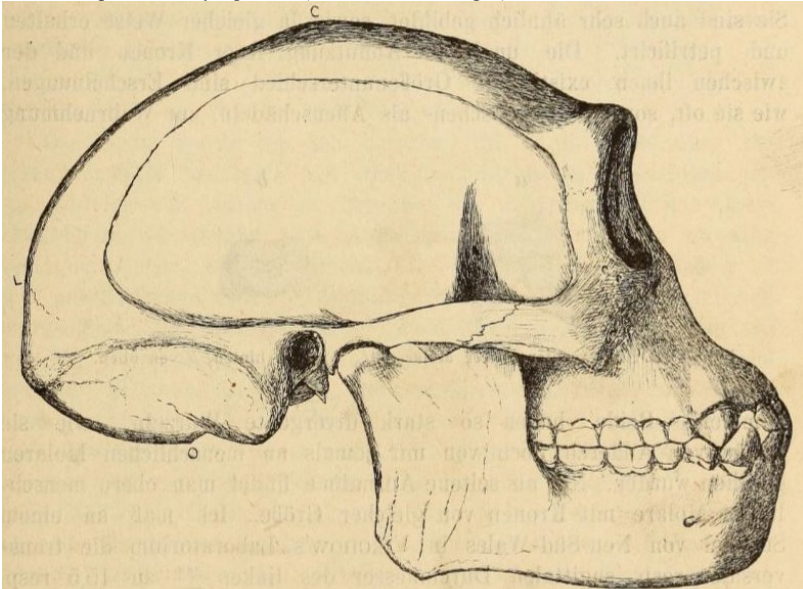

Fig. 10. Versuch einer Reconstruction des Schädels des Pithecanthropus erectus, $\frac{1}{2}$ der natürlichen Größe. C Sutura coronalis, L Sutura lambdoidea, O Foramen occipitale. — An der Figur ist folgendes zu corrigiren: Der Punkt O (hinterer Rand des Foramen occipitale) ist etwa um 3 mm (bei $\frac{1}{2}$ Reduction, somit bei natürlicher Größe um 6 mm) zu hoch gezeichnet. Ebenso ist der hintere untere Teil der Linea temporalis um 3 mm (somit bei natürlicher Größe um 6 mm) zu tief angegeben.

which is the drawn middle point of the peculiar bump on the skull.

The *Sutura sagittalis* would then be (measured with a thread) 90 to 95 mm. long.

3) 3 cm. away from the middle line that is at about half the length of the *Sulcus transversus* is where its upper edge is located about 12 mm. underneath the *Linea nuclae superior* and about 20 mm. underneath the apparent middle.

I can only be half sure about these measurements, because the location of this line and the *Inion* just about be estimated and only by comparison with the skull of a gibbon can it be closer established by means of the *Fossa calvaria*. The position of the edge of the *Linea transversus* at the level of the median has not been indicated because it only starts (its traverse trajectory) at a rather large distance of the middle line.

4) The median groove of the *Planum nuchale* has largely come about by a defect, one can only see the *dipolare* close to the edge of the fragment where it is sharp as a knife. In any case it existed originally as a much less deep and likely paired groove.

I am with excitement and pleasure looking forward to the print of your lecture and the extensive work on Pithecanthropus.

The human Femur with the deceptively similar Exostosis, which you have yielded at your dissection hall interests me, as is to be expected, enormously. So far I've only seen smaller and not very similar "horseman's bones" on human leg bones. As it would be very important to me to compare the bone you have yielded with the fossil one I allow myself to very humbly request whether you could send me this femur for examination.

After a more

[MM774C-000011-288]

close comparative study I would like to have it photographed for further purposes.

With the highest esteem
yours very truly

Next letter with this correspondent

Previous letter with this correspondent

Hochgeehrter Herr Professor,

In Beantwortung Ihres freundlichen Briefes von gestern für welchen ich herzlichst Danke ist es mir sehr angenehm Ihnen die gewünschten Angaben, die ich zur Theil noch nicht publicierte zu senden.

1) Meiner Capacitäts-Berechnung legte ich die Capacität des Schädeldach bis zu Glabella-Inion-Ebene, nicht die Capacität des ganzen *Calvaria* Fragments.

2) Das *Lambda* liegt, soweit an den sehr verwitterten und erodierten Oberfläche des ~~Kno~~ Fossils ~~Knochen~~ zu sehen ist etwa 24 mm. Entfernung von der mittlerer scheinbaren Inion-Crista. Ganz genau kann dieses Mass mich deshalb nicht sein weil diese Crista wegen um der Verwitterten ^{nicht [????][????]} ~~keineswegs intacten~~ Oberfläche des Knochens nicht mehr scharf zu bestimmen ist. Ich muss bis zur oberen Rande ^{Mit scheinbare Crista} meine ich die am achtersten ausvorspringenden Kante ^(den oberen Rand des [Torus]) des Occipitale

Das inter Bregma ~~gab ich~~ ist in meiner Reconstructionsfigur ^{p15 Der A.[?Anz])} in Anschluss zu Manouvrier jedenfalls zu weit vornehmlich angegeben. Auch über diesen Punkt kann man sogar am originalen Fossilen Knochen selbst nur mit ~~wenigen~~ Vermuthungsweise theilen. Ich glaube es liegt ~~27~~ 15 bis 20 am der fossilen Calvaria

[MM774C-000011-287]

mm ^{weiter nach [??] hinten} als Punkt mit C den in meine Figur 10 (An Anz.

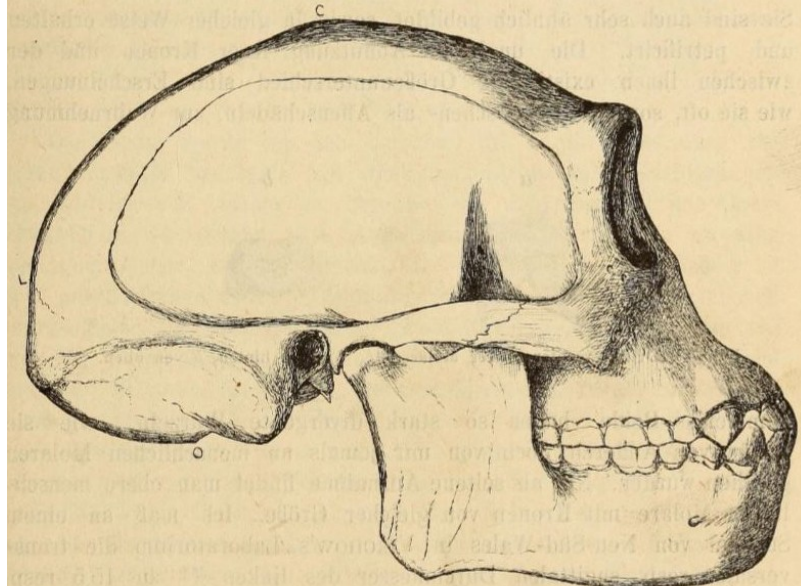

Fig. 10. Versuch einer Reconstruction des Schädels des Pithecanthropus erectus, $\frac{1}{2}$ der natürlichen Größe. C Sutura coronalis, L Sutura lambdoidea, O Foramen occipitale. — An der Figur ist folgendes zu corrigiren: Der Punkt O (hinterer Rand des Foramen occipitale) ist etwa um 3 mm (bei $\frac{1}{2}$ Reduction, somit bei natürlicher Größe um 6 mm) zu hoch gezeichnet. Ebenso ist der hintere untere Teil der Linea temporalis um 3 mm (somit bei natürlicher Größe um 6 mm) zu tief angegeben.

gezeichneten Mittelpunkt des eigenthümlichen Schädel ^[?höckers]

Die *Sutura sagittalis* wird dann (mit dem Bandmaass gemessen) 90 bis 95 mm. lang.

3) In 3 cm. Entfernung von den mittleren Linie, ~~also~~ ^{1-c} etwa in der Mitte seines ~~der~~ auf halben Länge des *Sulcus transversus* liegt dessen oberen Rand etwa 12 mm. unterhalb der *Linea nuclae superior* und etwa 20 mm. unterhalb des ~~[????]~~ scheinbarer Mitte

Ich ~~muss sagen~~ ~~etw~~ kann diese Maasse nur mit halber Sicherheit angeben, weil die Lage jene Linie und der Inion nur ungefähr zu [erf????] und nur durch Vergleichung mit Gibbonschädeln an den fossa Calvaria näher zu ~~[be????en]~~ bestimmen ist. Die Lage des ~~[????]~~ ^[????] Randes der *Linea transversus* in der Medianebene ist nicht angegeben weil dieser breiter ~~in den nach~~ ^{erst} in eigener ^{viel} ziemlich grosser Entfernung von der Mittellinie (seinen queren Verlauf) beginnt.

4) Die Grube mediane Grube des *Planum nuchale* ist grösstenteils durch Defect entstanden, man sieht die *Dipolare* bloss liegen und der Rand des ~~Kno~~ Fragmentes ist hier messerscharf. Jedenfalls ~~war~~ ^{existirte} ursprünglich eine ^{viel} tiefere und wol paarige Grube.

Ich sehe mit [??] grosser Spannung und mit freudiger Erwartung sehe ich das Referat Ihres Vortrags und Ihre ausführliche Arbeit über den Pithecanthropus entgegen.

Das menschliche Femur mit täuschend ähnlicher Exostose, das Sie auf Ihren Praeparirsaal gewonnen haben interessirt mich wie Sie ~~wol begreifen~~ ^{es erwarteten} ausserordentlich. Bis jetzt sah ich nur kleinere und nicht ganz ähnliche "Reiterknochen" an menschlicher ~~Femora~~ ^{Femora} Schenkelknochen. Weil es ~~fr~~ nun für mich so sehr wichtig wäre ~~diesen Knochen mit~~ den durch Sie gewonnen ~~Femur~~ ^{Knochen} mit den fossilen ~~Knoche~~ ^{Femur} direct vergleichen zu können erlaube ich mir die ganz ergebenste Bitte Frage ob es Ihnen möglich sein würde könnte mir das Femur gütigst zur Ansicht zu übersenden. ~~entweder an mich direct~~ ^[????] ~~oder an Herrn Prof. Director Jentink, Director des Museums für [????] Nh in Leiden Naturhist.~~

Oder fall dies Ich wurde es nach

[MM774C-000011-288]

genauere ~~director~~ ^{directors} vergleichende Studien dann für weitere Zwecke gern photographiren lassen.

Mit vorzüglichster Hochachtung

Ihr ganz ergebener

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000059-114]

Tinggang 15 May 1896

Your Noble Severe Sir!

As yet again we are to report the same that nothing has been found, from picket 110 to picket 136 there aren't even 100 men at work, so you can understand how much soil is being moved, and then they are mostly digging in the black soil, the progress of the work here is very sad.

I have only yesterday again asked whether we not could go to Trinil. The chief here has put in a request and we would be warned immediately if one of us was allowed

[MM774C-000059-115]

to go there.

Other than that our health is very good

Your serving workers

Kriele and de Winter

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

1509

— Send from Jawa —

[MM774C-000059-114]

Tinggang 15 Mei 1896

UEdelgestrengen Heer!

Daar wij alweer hetzelfde moeten melden, van niets gevonden, er is van af picket 110 tot en met picket 136 nog niet eens 100 man aan het werk dus U kunt wel begrijpen, hoe veel grond dat er verzet wordt, en dan graven ze nog meest in de zwarte grond, het ziet er hier treurig uit met de vooruitgang van het werk.

Ik heb gisteren nog gevraagd of er nog niet naar Trinil gegaan kon worden het zou door de chef hier aangevraagd worden en wij zouden direct gewaarschuwd worden zoo het goed was dat er een van ons beiden er naar

[MM774C-000059-115]

toe kon gaan.

Verder gaat het zeer goed met onze gezondheid.

Uw dienende werklieden

Kriele en de Winter

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000011-289]

Strasbourg 15 May 1896

Highly esteemed colleague,

I sincerely thank you for your friendly letter and the kind answers to my questions. I am writing you now immediately, to let you know that it would be my greatest pleasure to let you have the desired femur for some time.

[MM774C-000011-290]

it will be with you in The Hague within a few days. It belongs to the pathological collection of Professor von Recklinghausen, to whom I have given it several years ago, when *Pithecanthropus* was not in the picture yet. Von Recklinghausen was, however, pleased to give his consent. The femur originates from a 52 year old actor! The exostosis is neither the consequence of an abscess, nor of a fracture, nor of a trauma, so exactly the case you need!

The more I study the skullcap, the more I value the proof that this can neither be men nor ape; of the lower monkeys however, to which this skull in many ways is much closer,

[MM774C-000011-291]

it only distinguishes itself by its size. I would exclude the anthropoids completely from its tree of origin, even Hylobates, to whom it is the closest, but yet to which it in many ways differs.

With the highest esteem
yours very truly
G. Schwalbe

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

1510

— Send from Germany —

[MM774C-000011-289]

Strassburg 15. Mai '96

Hochgeehrter Herr College,

Herzlichen Dank für Ihren freundlichen Brief und die liebenswürdige Beantwortung meiner Fragen. Heute schreibe ich Ihnen sofort, um Ihnen mitzuteilen, dass ich das gewünschte Femur mit grössten Vergnügen Ihnen auf einige Zeit

[MM774C-000011-290]

zur Verfügung stelle. In wenigen Tagen wird es bei Ihnen un Haag sein. Er gehört jetzt der pathology Sammlung (Prof. von Recklinghausen), der ich es vor mehreren Jahren, als noch von keinen Pithecanthropus die Rede war, übergeben habe. v Recklinghausen hat aber gern seine Einwilligung gegeben. Das Femur stammt von einem 52 Jahre alten Schauspieler! Die exostose ist weder auf einen Senkungsabscess, noch auf eine Fractur, noch auf ein Trauma zurück zu führen, also ganz der Fall wie Sie ihn brauchen!

Je mehr ich mich in das Schädeldach vertiefe, desto mehr wärtet das Beweismaterial, dass dasselbe weder menschlich noch anthropoid ~~noch~~ sein kann; von den niederen Affen aber, deren Schädel er in vieler hinsicht viel näher steht,

[MM774C-000011-291]

unterscheidet er sich durch seine Grösse. Ich möchte die Anthropoiden ganz aus seinem Stammbaum ausschliesen, selbst Hylobates, der noch am ähnlichsten, aber doch mehrfach different ist.

Mit vorzüglichen Hochachtung
Ihr ganz ergebenen
G. Schwalbe

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000032-603]

R. istituto di studi superiori
in Firenze

Museo Nazionale di Antropologia
ed Etnologia

LI... 19 May 1896...

Dear colleague

I have only written a small communication on the subject of *Pithecanthropus erectus* for our society, of which I am the president, and I am sending you the book of the archives in which it is. You can find it on page 415 and you can keep the whole book.

I will read with great interest everything you write about your discovery.

Farewell

[?Montegazza]

[Next](#) letter with this correspondent

1511

— [Send from Italy](#) —

[MM774C-000032-603]

R. istituto di studi superiori
in Firenze

Museo Nazionale di Antropologia
ed Etnologia

LI... 19 Mai 96...

Cher collègue

Je n'ai fait qu'une petite communication à notre société, dont je suis le président, sur le Pithecanthropus erectus, et je vous envoie la livraison de l'Archive, qui la [?contrent?]. Vous la trouvez à pag 415 et vous pouvez [?qaiser?] toute la livraison.

Je liras avec un [?j??] interit tout es que vous écrirez sur votre decouverte.

Adieu

[?Montegazza]

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000012-018 postmarked 23-5-1896]

[??? ?? ???] The Minister has decided conform your proposal. The letter has been sent to the Curators of Leyden.

In high esteem

V DeStuers

[23 May 1896: written in other hand, possibly Dubois']

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000012-018 postmarked 23-5-1896]

[??????????????]De minister heeft beslist overeenkomstig uw voorstel. De brief is naar Curators Leiden

DeStuers

[23 May 1896: written in other hand, possibly Dubois']

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000012-019]

V. DeStuers

The Hague, 24 May 1896.

Noble born Sir,

May I be permitted to offer you already my written most grateful thanks for your kind notification that the Minister has decided in favour of my proposal, for which, above all, I am obliged to your interventions.

I need not say how pleased I was to get this message, which opens the prospect of soon being able to start with the work.

After polite greetings I remain with the highest esteem
of your Noble born Sir
your willing servant

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000012-019]

V. DeStuers

den Haag, 24.5.96.

Hoogwelgeboren Heer,

Het zij mij vergund U reeds schriftelijk mijnen zeer hartelijke dank aan te bieden voor de vriendelijke mededeeling dat de Minister overeenkomstig mijn voorstel beslist heeft, hetgeen ik bovenal aan Uwe bemoeiingen verplicht ben.

Ik behoef niet te zeggen met hoeveel vreugde ~~mij het~~ ik Uwe mededeeling ontving, waarvan het vooruitzicht ~~geeft daarvoor~~ ^{geopend is} ~~binnen kort~~ ^{spoedig} ~~eindelijk~~ aan het werk te kunnen gaan.

~~Met mijne~~ ^{Na} zeer beleefde groeten ~~en~~ ^{verblijf ik} met de meeste hoogachting ging
van U
Hoogwelgeboren
de dienstw dr

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000002-059 telegram]

25 May 1896

Chief Overseer de Boer Leyden

Minister adopted proposal When can we meet

Dubois

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

1514

— Send from the Netherlands —

[MM774C-000002-059 telegram]

25.5.96

Hoofdopzichter De Boer Leiden

Minister ~~gunstig beslist~~ voorstel aangenomen Wanneer kan ik U spreken

Dubois

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000002-057]

Leyden 25 May 1896

Noble born Sir!

There may be people that have lots of patience, but the patience you have shown to have in the last couple of days, is extraordinary.

I am assuming that you must have fought at some point: is this de Boer now letting everything slip and only think about himself and put all his work that cannot be postponed in the foreground!

[MM774C-000002-058]

No none of that! And I would so much have wished to be able to help you directly, but because of the formalities that have to be taken into account, dealing with such a matter is usually going very slow.

To avoid efforts being in vain I have the honour to currently sent you a conceptual contract, and if this meets with your approval, may I then also give into consideration of offering it also to his Noble born Sir M^r DeStuers to read and approve it.

For reasons of speed I have not had copies made of this Contract, nor of this letter. Next Wednesday I will be in Delft.

After friendly and polite greetings and wishing you luck, I have the honour to be
your willing servant
K. de Boer HZ

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

1515

— Send from the Netherlands —

[MM774C-000002-057]

Leiden den 25 Mei 1896

Weled Geb: Heer!

Er mogen mensen zijn die veel geduld hebben, maar meer dan U de laatste dagen getoond heeft te bezitten, vindt men er geen dertien in een dozijn.

Ik wil aannemen dat U wel eens gedacht zult hebben: Zou de Boer nu alles maar laten loopen en alleen maar om zich zelve denken en zijne niet voor uitstel vatbare werkzaamheden op den voorgrond stellen!

[MM774C-000002-058]

Neen dat zij verre! en ik had zoo gaarne gewenscht dat ik U direct had kunnen helpen, maar door de formaliteiten dit in acht genomen moeten worden, is het regelen der zaak meestal zeer traag.

Om geen moeite te vergeefsch te doen heb ik de eer U thans het ConceptContract toe te zenden, en wanneer dit Uwe goedkeuring kan wegdragen, mag ik U zeer zeker ook nog wel in overweging gegeven om het aan Jh^r M^r DeStuers ter lezing en goedkeuring aan te bieden.

Spoedheidshalve heb ik van het Contract, noch van dit schrijven, afschrift gehouden. Woensdag a.s. ben ik te Delft.

Na vriendelijke en beleefde groeten met veel succes, heb ik de eer te zijn
Uw Dw Dienaar
K. de Boer HZ

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000008-464]

J.F. Meiners

Notary

LEYDEN. 26 Mei 1896

Noble born Sir!

Herewith you receive the concept of a simple rental contract for the stable and coach house present in the Doelensteeg here.

Given that the manner of payment by the Government will, in my opinion, not be different than usual, I will leave this open.

With high esteem
the Noble born [????]
JF. Meiners

Noble born Sir
K. de Boer Hzn
Chief overseer of the State buildings
in Leyden

[Next](#) letter with de Boer

[Previous](#) letter with de Boer

[Next](#) letter with Meiners

[MM774C-000008-464]

J.F. Meiners

Notaris

LEIDEN. 26 Mei 1896

WelEd.Geb. Heer!

Hiermede ontvangt U het concept van een eenvoudig huurcontract van stal en koetshuis, enen in de Doelensteeg alhier.

De wijze van betaling voor het Rijk naar ik meen niet anders zijnde dan gewoonlijk, laat ik dit open.

Hoogachtend
Den WelEd.Geb [?Du??]
JF. Meiners

Den WelEd. Geb. Heer
K. de Boer Hzn
Hoofdopzichter der Rijksgebouwen
te Leiden

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000003-166]

Mr Boddaert

Secretary to the Curators of the State University Leyden

The Hague, 28 May 1896

Highly Noble and severe Sir,

Following your kind allowance I have given the rental contract to Professor Martin and to notary Meiners for their perusal. Mr Meiners deemed it necessary to have this concept approved in advance by the landlord and therefore wished to make a copy of it. I thought to be acting in the spirit of your Noble severe Sir by agreeing to that

[MM774C-000013-167]

and have requested Mr Meiners to return the concept directly to you, which he promised to do tomorrow.

After again expressing my sincere thanks for your benevolent support to the scientific task I have been appointed to I remain with the highest esteem

[Next](#) letter with this correspondent

1517

— Send from the Netherlands —

[MM774C-000003-166]

Mr Boddaert

Secretaris van Curatoren RU Leiden

den Haag, 28.5.96

Hoogedelgestreng Heer,

Ingevolge Uwe vriendelijke vergunning heb ik het conceptuurcontract aan Professor Martin en aan den notaris Meiners ter lezing gegeven. De heer Meiners achtte het noodig den inhoud van dit concept vooraf aan de goedkeuring van den verhuurder te onderwerpen en wenschte daartoe een afschrift ervan te maken. Ik meende ~~geen al te groot~~ in [????] den geest van ~~hetgeen~~ UHEG te handelen door daarin toe te stemmen

[MM774C-000013-167]

en verzocht aan heer Meiners het concept direct aan U terug te zenden, hetgeen hij beloofde morgen te zullen doen.

Na U nogmaals mijn ~~oprechte~~ ^{zeer hartelijke} dank te hebben ~~betuigd~~ ^{aangeboden} voor de welwillende [?benadering?] van de mij opgedragen wetenschappelijke ~~werk~~ ^{arbeid} verblijf ik met de meeste hoogachting

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000008-378]

State Geological-
Mineralogical Museum.

Leyden, 29 May 1896.

Dear Mr Dubois!

According to the message I have just received from the curators, the conceptual "rental contract" that you have shown me yesterday, was intended for me, and I will have to deal with this case myself. I therefore politely request, to have the intended contract sent to me, after which I, together with chief overseer Mr de Boer, will deal with the necessary conferences as soon as possible. It will not be necessary for you to come to Leyden for this, as, as things stand, there is no assistance you can supply.

After polite greetings,
with high esteem
K. Martin.

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000008-378]

's Rijks Geologisch-
Mineralogisch Museum.

Leiden, den 29ste Mei 1896.

Geachte Heer Dubois!

Blijkens mededeeling zoo even door curatoren ontvangen, was het ontwerp "Huurcontract", hetgeen U mij gisteren toonde, voor mij bestemd, en moet deze zaak door mij zelf geregeld worden. Ik verzoek daarom beleefd, het bedoelde contract aan mij te willen zenden, waarna ik met den Hoofdopzichter, den heer de Boer, de noodige besprekingen zoo spoedig mogelijk hoop af te doen. Het is niet nodig, dat U daarvoor naar Leiden komt, omdat U, zooals de zaken thans staan, bij de regeling toch geenerlei hulp zal kunnen verleen.

Na beleefde groeten,
Hoogachtend
K. Martin.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000008-503]

Royal Zoological and Anthropological-Ethnographic Museum
Dresden, Zwinger 29 May 1896

Honoured colleague

I do not know, whether you have casts made from the femur of *Pithecanthropus erectus*, but in case this is possible, I would be very grateful, if you could have one sent to our museum, for I consider it of the highest value to possess such an important document that is likely to remain unique for a long time. I would also be very grateful for casts of the teeth. We would be happy to pay for eventual expenses. I've put the skullcap next to the Neanderthal skull & and put one of each of Hylobates, chimpanzee and orang-utan skulls next to those with an notice that I consider *Pithecanthropus erectus* as a link between man and ape without any doubt, as I cannot accept any other view.

[MM774C-000008-504]

It would only be more important to have the Femur, next to which I would put the femora of ape and man in direct comparison. I hope you will be able to fulfil my request. If you make a cast with glue there is absolutely no risk, although in that case you can only make one copy.

What do you think of Selenka's many species of orang-utan. I think he's taken it too far. We should, however, await his extensive publication.

The [Sarasin](#)s have again returned to Europe & await them soon in Dresden

With the friendliest greetings
yours truly
ABMeyer

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000008-503]

Königliches Zoologisches und Anthropologisch-Ethnographisches Museum
Dresden, Zwinger 29 5 1896

Verehrter Herr College

Ich weiß nicht, ob Sie von dem Femur von P.e. Abgüsse angefertigt haben, im fall es möglich ist, wäre ich Ihnen sehr dankbar, wenn Sie unserem Museum einen solchen zukommen lassen sollten, denn ich lege den grössten Werth auf den Besitz dieses wichtigen Documentes, das voraussichtlich für lange Zeit allein stehen wird. Ebenso wäre ich für Abgüsse der Zähne sehr dankbar. Etwaige Kosten tragen wir gerne. Ich habe die 'calvaria' jetzt ausgestellt neben Neanderthal calvaria & je einem Hylobates, Tschimpanse u Orang utan Schädel nebst einer erklärende Etiquette in den ich P.e. als eine der Zwischenforme zwischen Mensch & Affe erkläre ohne jede Zweifel, da ich eine andere Ansicht nicht acceptiren kann.

[MM774C-000008-504]

Allein um so wichtiger wäre mir den Femur, neben den ich denn femora von Affen & Menschen zum directen Vergleich legen würde. Ich hoffe Sie können meine Bitte erfüllen. Bei einem Abguss in Leim riskirt man ja absolut nichts, kann allerdings jedes mal nur einen [?????].

Wie urtheilen Sie über Selenkas viele Orang utan Rassen. Ich glaube er geht zu weit. Man muss aber sein ausführliche Arbeit abwarten.

Sarasins sind wieder in Europa & ich erwarte sie bald [???] in Dresden

Mit freundlichsten Grüßen
Ihr erg
ABMeyer

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000008-379]

The Hague, 30 May 1896

Highly esteemed Professor,

The rental contract should be in possession of the Secretary of the curators, and if you have not yet received it from his Noble and severe Sir, then please enquire at his office

after polite greetings

with high esteem

Eug Dubois

Martin

[see other side: [concerns previous letter](#)]

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

1520

— [Send from the Netherlands](#) —

[MM774C-000008-379]

Den Haag, 30 Mei 1896

Hooggeachte Professor,

Het huurcontract moet bij den Heer secretaris van Curatoren zijn, zoo U 't niet reeds van ZHEG het ontvangen. Gelieve in het laatste geval daar wel te informeeren

Na beleefde groeten

hoogachtend

Eug Dubois

Martin

[Z.O.Z.: [concerns MM774C-000008-378](#)]

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000010-487]

van Rooyen

The Hague, Sweelinckplein 12, June 1896

May I be allowed to herewith submit to you the preliminary concept of the data which Mr DeStuers required. I've also allowed myself to add some copies with information that you or Mr DeStuers might want to look into.

I have had a good think about the remarks made this afternoon and considered the reasons that are due to your great benevolence. In

[MM774C-000010-488]

all humility I allow myself to present you with the results of that.

I have absolutely no reason to doubt the support of the gentlemen Martin, Jentink and the servants of the University library – as far as it concerns the museums and books in their care. I think therefore that on further reflection it might deserve consideration to may be completely leave out the paragraph that is underlined in blue.

Conversely, however, it has become repeatedly clear that with regard to the position of Professor Martin and the task I've been given by the government of the Dutch Indies of collecting and describing, and with regard to the intentions of his Excellency the Minister of Internal Affairs and the government of the Dutch Indies there is still much uncertainty about problems that might arise and already have arisen. It therefore seems worth to take this into consideration in line of the concept and inform the gentlemen Curators of the Leyden University on this in a way that is the least offensive. Surely this will be in the interest of promoting the case.

Believe me, Noble and severe Sir, to be very appreciative to the benevolent support and the continuous

[MM774C-000010-489]

interest in the collection which I have been allowed to gather, with the highest esteem

your willing servant

Eug Dubois

This is the only letter with this correspondent

1521

— Send from the Netherlands —

[MM774C-000010-487]

van Rooyen

Den Haag, Sweelinckplein 12, Juni 1896

Het zij mij vergund U hierbij het voorlopige concept van den Heer DeStuers met de verlangde ~~toelichting~~ ^{gegevens} te doen geworden. Ik heb mij tevens veroorloofd daarbij eenige afschriften te voegen, van welke door U of door den heer DeStuers wellicht inzage kan worden gewenscht.

Over de door U hedennamiddag gemaakte opmerkingen heb ik nog eens rijkelijk nagedacht en Uwe uit groote welwillendheid voortkomende gronden overwogen. In

[MM774C-000010-488]

alle bescheidenheid veroorloof ik mij U het resultaat daarvan mede te deelen.

Ik heb volstrekt geen reden aan den door de heeren Martin, Jentink en de ambtenaren der Universiteitsbibliotheek te verleenen bijstand – wat de onder hun beheer staande museums en boekerij betreft – te twijfelen. Het komt mij daarom bij nader inzien voor overweging te verdienen of het wellicht niet beter wareden blauw aangestreepte passus geheel ^{weg} te ~~schrappen~~ laten.

Daarentegen is het mij herhaaldelijk gebleken, dat aangaande de ^{positie} door Prof. Martin en welke de Ned: Indische Regeering mij heeft opgedragen bijeen te brengen en te beschrijven in te nemen, en aangaande de bedoeling van ZExc. Den Minister van Binnenlandsche Zaken en de Ned. Indische Regeering nog veel onzekerheid ~~heerscht~~ ^{bestaat welke tot moeilijkheden zal kunnen aanleiding geven en reeds gaf}. Het schijnt mij daarom ook wel overweging te verdienen in den ~~geest~~ ^{zinn} van het concept en onder een zoo weinig mogelijk aanstoot gevende vorm HH. Curatoren der Leidsche Universiteit daarover nader in te lichten. Stellig ~~zullen daardoor moeilijkheden vermeden worden en zal~~ ^{daardoor} het belang der zaak bevorderd worden.

Geloof mij, weledeigestrenge Heer, zeer erkentelijk voor de van U ondervonden welwillendheid en voort-

[MM774C-000010-489]

durende belangstelling in de collectie welke het mij gegeven was bijeen te brengen, met de meeste hoogachting

Uw dienstw dienaar

Eug Dubois

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000013-055]

Amsterdam 2 June 1896.

Amice

I have just read Hubrecht's article. I think it is very appreciative and I am of the opinion that you can be satisfied with it. It will do your case more good than it will do evil. The raised arguments in your favour are many and powerful, every reader will feel that. The arguments against your work are weak and sought for. It is a weakness of many writers that they do not like to fully agree with the opinion of somebody else, but always have to express a certain *quant a moi*. In my opinion one has to let that pass, in particularly as the rest is so appreciative.

[MM774C-000013-056]

Personally it seems to me that all differences can be brought back to just one point. In my opinion Hubrecht does not sufficiently differentiate between the individual of *Pithecanthropus* you have found, and the species you have discovered of that name: whether the individual in question died childless, or not, is of no consequence at all. And even if a *Homo sapiens* has been found in layers older than in this case, then still the species *P. erectus* can belong to our family tree in a straight rising line. To me it is completely unnecessary that in the transition of a species to the next species, the original species has already gone extinct. Locally and perhaps even commonly and over a longer time it might have lived together with other species that have sprouted from it, at least in my opinion.

I do hope that Mr Pijnappel will share my appreciative judgement about the Gids-article, put the points of agreement in the foreground and the points of difference in the background. For a reader of the Gids it's all about the total impression; not about the details. And the total impression will be, of that I am convinced, quite in your favour.

I think it would be good if you were to request Hubrecht, in response to this article to be allowed to show him your objects, or in consultation with him for instance to present them at the next meeting of the Utrecht Society.

With kind greetings

yours
Hugo de Vries.

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000013-055]

Amsterdam 2 Juni 1896.

Amice

Zooeven heb ik het artikel van Hubrecht gelezen. Ik vind het zeer waardeerend en meen dat ge er mede tevreden kunt zijn. Het zal u zaak zeker meer goed doen dan kwaad. De aangevoerde argumenten ten Uwer voordelen zijn talrijk en krachtig, dit zal ieder lezer voelen. De argumenten tegen u zijn zwak en min of meer gezocht. Het is nu eenmaal een zwak van vele schrijvers, dat zij niet gaarne de meening van een ander ten volle overnemen, maar altijd een zeker *quant a moi* houden. Hierin moet men m.i. berusten, vooral als het overige zóó waardeerend is.

[MM774C-000013-056]

Mij persoonlijk komt het voor dat het punt van verschil teruggebracht kan worden tot het volgende. H. onderscheidt m.i. niet voldoende tusschen het door u gevonden individu van *Pithecanthropus*, en de door u ontdekte soort van dien naam: Of het individu in kwestie kinderloos gestorven is, of niet, laat mij geheel koud. Zelfs al is *homo sapiens* in oudere lagen gevonden dan dit individu, dan kan nog de soort *P. erectus* tot onze stamboom in zuiver opgaande linie behooren. Het is m.i. volstrekt niet noodig, dat ~~*P. erectus*~~ de soort bij zijn overgang in een volgende soort, zelf uitgestorven zou zijn. Lokaal en misschien vrij algemeen kan hij best langer tijd tegelijk met uit hem ontsproten soorten geleefd hebben, naar mijne meening.

Ik hoop, dat de Heer Pijnappel mijn waardeerend oordeel over het Gids-artikel zal deelen, de punten van instemming op den voorgrond stellen en de punten van verschil op de achtergrond. Den Gids lezer is het te doen om den totaal indruk; niet om de details. En de totaalindruk zal, daarvan ben ik vast overtuigd, bepaald ten uwer gunste zijn.

Ge zoudt m.i. goed doen met aan H. te verzoeken, naar aanleiding van dit artikel hem Uw objecten te mogen tonen, of in overleg met hem ze bv. op de a.s. vergadering van het Utrechtsch genootschap ter tafel te brengen.

Met vriendschappelijke groeten

U.
Hugo de Vries.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000008-040]

Department of Comparative Anatomy,
The Museum,
Oxford.

June 4th

My dear Sir,

I gather from a memoir by Prof O.C. Marsh that you have prepared casts of the calvaria of your *Pithecanthropus erectus*. I have under my charge in this university a very fine collection of Human Crania, and I am very anxious to obtain

[MM774C-000008-041]

the cast of your *Pithecanthropus* calvaria to place by the side of the Neanderthal specimen + other such. Could you either send me the cast or inform me where it may be purchased? I have to thank you very much for the copy of your original work on this most important discovery. I believe my brother, I Rushton Lankester of Batavia, Her Brit. Maj. Consul

[MM774C-000008-042]

was instrumental in this — and that you have made his acquaintance in Java. I trust that when you next visit England, I may be able to show you our Museum here in Oxford.

I am, my dear Sir,

yours very truly

E. Ray Lankester

Dr. Dubois.

[This is the only letter with this correspondent](#)

1523

— Send from Great Britain—

[MM774C-000008-040]

Department of Comparative Anatomy,
The Museum,
Oxford.

June 4th

My dear Sir,

I gather from a memoir by Prof O.C. Marsh that you have prepared costs of the calvaria of your *Pithecanthropus erectus*. I have under my charge in this university a very fine collection of Human Crania, and I am very anxious to obtain

[MM774C-000008-041]

the cast of your *Pithecanthropus* calvaria to place by the side of the Neanderthal specimen + other such. Could you either send me the cast or informed me where it may be purchased? I have to thank you very much for the copy of your original work on this most important discovery. I believe my brother, I Rushton Lankester of Batavia, Her Brit. Maj. Consul

[MM774C-000008-042]

was instrumental in this — and that you have made his acquaintance in Java. I trust that when you next visit England, I may be able to show you are Museum here in Oxford.

I am, my dear Sir,

yours very truly

E. Ray Lankester

Dr. Dubois.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000054-482]

The Hague (Sweelinckplein 12)

4 June 1896

Noble and Very Learned Sir Heer,

With your letter of 28 April 1896 I received a notification that the Board of the Royal Physical Society of the Dutch Indies grants me the title of corresponding member of the Society. At the same time I received the diploma of that.

May I be allowed for this great token of appreciation, which also again testifies the great benevolence of the society towards me, to offer to the board my very cordial thanks.

It is to me a caressing memory of the appreciation and benevolence, which I received from that Board during my stay in the Dutch Indies which was repeatedly uttered with a forceful voice in support of my work.

I know no better way to show the gratitude with which I am fulfilled by this then to do my best to prove myself worthy of this benevolence, to which the title that I have just received will continuously encourage me.

With the most esteem I have the honour to sign myself

your very willing servant

Eug Dubois

To the Noble and very Learned Sir

Dr. S. Figee

Secretary of the Royal Physical Society of the Dutch Indies

This is the last letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

1524

— Send from the Netherlands —

[MM774C-000054-482]

's Gravenhage (Sweelinckplein 12)

den 4^{den} Juni 1896

WeledelZeergeleerde Heer,

Bij Uw schrijven van den 28^e April 1896 mocht ik de mededeeling ontvangen, dat door het Bestuur der Koninklijke Natuurkundige Vereeniging in Nederlandsch-Indië mij den titel van Correspondeerend Lid der Vereeniging geschonken is. Te zelfden tijd ontving ik het diploma daarvan.

Het zij mij vergund voor dit groote ^{blijk van} waardeering, dat tevens weder van de groote welwillendheid der Vereeniging te mijnentwaart getuigt, aan het Bestuur mijnen zeer hartelijke dank aan te bieden.

Het is mij een streelende herinnering aan de waardering en de welwillendheid, die ik tijdens mijn verblijf in Nederland Indië van ~~het Vereeniging~~ ^{dat} Bestuur ~~der Vereeniging~~ mocht ondervinden en die zich toen ook ~~uite~~ ^{herhaaldelijk uitte} in krachtige stem aan mijnen arbeid verleend.

Ik weet geen betere wijze van de dankbaarheid ^{die} ~~hiermede mij daarvoor~~ ^{mij voor dat alles} vervuld ^{????}, blijk te geven dan door mijn best te doen mij [Uw?] goede gezindheid waardig te maken, ~~waarmee~~ ^{??????} ^{thans} waartoe mij de ^{??????} ontvangen titel ~~zoo noodig~~ telkens zal aanspooren.

Met de meeste hoogachting heb ik de eer mij te teekenen

Uw zeer dienstwillige dienaar

Eug Dubois

Aan

den WeledelZeergeleerde Heer

Dr. S. Figee

Secretaris der Koninklijke Natuurkundige Vereeniging in Nederlandsch-Indië

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000006-133]

The Hague, 5 June 1896.

Highly esteemed Professor,

I have just received a reprint of your "*Gids*"-article which you so kindly sent and which I read immediately, and for which I sincerely thank you. I also like to express again my gratitude for the appreciation that speaks from it and I sincerely hope that we might someday also come to agree about *Pithecanthropus erectus*.

After offering my polite greetings

[MM774C-000006-134]

I remain with the highest esteem

your very willing

Eug Dubois.

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

1525

— Send from the Netherlands —

[MM774C-000006-133]

Den Haag, 5. Juni 1896.

Hoogeachte Professor,

Zoeven ontving ik ~~een~~ aan mij door u vriendelijk toegezonden afdruk van Uw "*Gids*"-artikel dat ik op[?????] gelezen heb en, waarvoor ik U hartelijk dank zeg. Ik betuig U ook nogmaals mijne erkentelijkheid voor de waardering welke daaruit ~~door U gelegd~~ blijkt is en hoop van ganscher harte, dat wij het ~~ook~~ in onze opvatting van *Pithecanthropus erectus* eenmaal eens mogen worden. Na zeer aanbieding mijner beleefde groeten

[MM774C-000006-134]

verblijf ik met de meeste hoogteaching

Uw zeer dienstwillige

Eug Dubois.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000010-315]

editorial board *Centralblattes*
FÜR ANTHROPOLOGIE

Stettin 5 June 1896

Highly esteemed Sir!

My sincere thanks for your kind promise of wanting to write a small essay for the Centralblatt. I would obviously be very pleased, if it would hold new facts or proof. I allow myself to set 1 August as deadline. You may find time until then. Please refrain from using new figures because of the costs. Should you want to use pictures that have already been published, I would be happy to have clichés made for those.

I pray you will forgive me for the delay of this answer.

With the highest esteem, yours truly
Or Buschan

This is the last letter with this correspondent

Previous letter with this correspondent

[MM774C-000010-315]

Redaction des Centralblattes
FÜR ANTHROPOLOGIE

Stettin 5/VI.96

Hochgeehrter Herr!

Verbindlicher Dank für Ihre liebenswürdige Zusage, einen kleinen Aufsatz für das Centralblatt schreiben zu wollen. Natürlich wäre es mir sehr angenehm, wenn ~~ich~~ Sie neue Thatsachen oder Beweise in demselben vorbringen könnten. Als Endtermin erlaube ich mir, Ihnen den 1. August festzusetzen. Vielleicht finden Sie bis dahin Zeit. Von neuen Abbildungen bitte ich jedoch der Kosten wegen absehen zu wollen. Sollte Sie bereits veröffentlichte Abbildungen zu benützen wünschen, so bin ich gern bereit, dieselben ein Clicher zu verschaffen. Ich bitte Sie die Verspätung dieser meiner Antwort gütigst entschuldigen zu wollen.

In grösster Hochachtung Ihr ergebenster
Or Buschan

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000003-336]

6 June 1896

Very honoured Doctor!

On 15 June my manuscript will be sent out to be printed. The publisher of the *Deutschen Rundschau*, Dr. Bovenburg wrote to me that he will soon send me the galley proofs, but that it cannot appear until the August or September issue. I have obviously chosen your side, but I've drawn a few more further conclusions, which will interest you. Maybe your countryman¹⁴⁶ can wait with an [?????].— to my astonishment Schlosser (München) told me that he together with Ranke will write a critic in the correspondence Journal of the Anthropological Society, in which he will be completely refuting [your work]. Behind Ranke is obviously Virchow! Best greetings! W Dames.

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

---

¹⁴⁶ Bovenburg sounds like a Dutch name...

[MM774C-000003-336]

6.VI.1896

Sehr geehrter Herr Doctor!

Am 15 Juni wird mein Manuscript zum Druck abgeliefert werden. Die Herausgeber der Deutschen Rundschau, Herr Dr. Bovenburg schrieb mir, dass es dann bald für mich zur Correctur gedruckt werden sollte, dass es aber erst in der August- oder September-Nummer erscheinen könne. Ich habe selbstredend mich durchaus auf Ihre Seite gestellt, aber noch allerlei weitere Folgerungen gezogen, die Sie interessiren werden. Vielleicht kann Ihr Landsmann bis zum Erscheinen meines Aufsatzes mit[?dein?] [??iniger?] warten.— Zu meinem Erstaunen theilte mir Schlosser (München) mit, dass mit Ranke zusammen eine Kritik in dem Correspondenzblatt der anthropol. Gesellsch. bringen wird, in welche er sich durchaus ablehnend verhalten will. Hinter Ranke steht selbstredend Virchow! Besten Gruss! W Dames.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000004-541]

Jena, 8 June 1896.

Dear Dubois!

From a letter of Weber, which I received today, I gather the pleasant news that the matter of the shed has taken a turn towards a joyful outcome. I'm therefore sending you my best congratulations and wishes from all of my heart that you can in every way work joyfully and undisturbed.

I have not been writing for a long time because of been doing badly. An awkward eczema with [?????][?????][?????] and problems of my joints (possibly the [consequence] of an infection I have been going through two years ago) has indisposed me for many weeks, working was impossible and also anything nice was hampered, like

[MM774C-000004-542]

writing to you.

At the moment I hardly know what to do, in particular as the celebration date for the 70th birthday of [Ge?????] has come near, and I have hardly started my contribution to the festschrift, and all the organisation is due to me and [Ruze].

So please let these few lines suffice, to assure you that I've ever followed you with the same interest in the progress of your work and the recognition of your ideas and that I'm from the heart pleased about any success you have.

Cordial greetings from house to house

your
M. Fürbringer.

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000004-541]

Jena, 8.6.1896.

Lieber Dubois!

Einem Briefe Weber's, den ich heute erhalte, entnehme ich die erfreuliche Nachricht, dass deine Loods-Angelegenheit in einem glücklicher Fahrwasser angelangt ist. Ich sende dir dazu meine besten Glückswünsche und Wünsche dir von ganzen Herze eine in jeder Hinsicht erfreuliche und ungestörte Arbeit.

Ich habe lange nicht geschrieben weil es mir schlecht ging. Ein arntes Ekzem mit [?????][?????][?????] und Gelenkbeschwerden (wohl zugleich eine [Re?????ung] meiner vor 2 Jahren durchgemachten [Lei?????infection]) hat mich viele Wochen lang lahm gelegt, Arbeiten unmöglich gemacht und mich zu allen guten Dingen gehindert, so auch an

[MM774C-000004-542]

einen Brief an dich.

Momentan weiß ich, insbesondere wo der Termin von [Ge?????] 70. Geburtstag sehr nah gerückt ist, ich aber meinen Beitrag für die Festschrift kaum angefangen habe, wo ausserdem die Oberleitung des [?????] auf mir und [Ruze] liegt, kaum nur und ein.

Lass Dir damit nun diese wenige Zeilen genügen, die dir sagen sollen, dass ich mit immer gleichen Interesse die Fortschritte deiner Arbeiten und die Anerkennung deiner Ideen [?????te] und mich über jeder deinen Erfolge von Herze freue.

Herzliche Grüsse von Haus zu Haus

Dein
M. Fürbringer.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000013-057]

Amsterdam, 9 June 1896.

Amice

Dr. T.C. Winkler has offered, for the "Album der Natuur" of July 1 next, to edit the essay of O.C. Marsh in the American Journ. of Science Vol I June '96.

I suspect, you will be very pleased by this, and I've therefore accepted this offer. Should you, however, have any wishes about it, like notes or corrections, please send them to me shortly, then I shall do what I can to accommodate you when I get the galley proofs.

I have read Marsh's essay.

With friendly greetings

yours

Hugo de Vries

PS. Many thanks for your most recent elaborate letter, which I've read with much pleasure.

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000013-057]

Amsterdam 9 Juni 1896.

Amice

Dr. T.C. Winkler heeft aangeboden voor het Album der Natuur van 1 Juli a.s. te bewerken het opstel van O.C. Marsh in het American Journ. of Science Vol I June '96.

Ik vermoed, dat U dit feit zeer aangenaam zal zijn, en heb daarom het aanbod aangenomen. Mocht ge echter nog eenige wenschen daaromtrent hebben, als noten of correcties, wil mij dien dan in tijd zenden, dan zal ik bij het lezen der drukproeven zien, wat ik nog voor u doen kan.

Ik heb het opstel van Marsh gelezen.

Met vriendsch. Groeten

U.

Hugo de Vries

PS. Veel dank voor Uw laatste uitvoerig schrijven, dat ik met veel genoegen las.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000004-447]

Liège 11 June 1896

My dear friend

Dr Houzé assures me that his copy that I sent him of my Spy mémoire, I corrected the measurement of the 3rd molar of Spy no 2 to 15 and 11.3. It was at his request that I made this correction. [We?] In my diary the measurements on Spy and Pithecanthropus were opposite. I mistakenly copied the column from *Pithecanthropus* instead of Spy. I'm sorry that because of this error I informed him incorrectly, and gave him a weapon to attack you. I will ask him to rectify this by declaring that it comes from a transcription error on my part. Cordially yours
Julien Fraipont

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

1530

— [Send from Belgium](#) —

[MM774C-000004-447]

Liège le 11 Juin 1896

Mon cher Ami

Le Dr Houzé m'affirme que son l'exemplaire que je lui ai envoye de mon mémoire de Spy, j'ai corrigé la mesure de la 3me molaire de Spy no 2 par 15 et 11.3. C'est a son demande que j'ai fait cette correction. [On?] dans mon agenda les mesures sur Spy et Pithecanthropus étaient en regard. J'aurai copie par erreur la colonne de Pithecanthropus au lieu de celle de Spy. J'en suis navré car cette erreur lui a fourni erroneement. une arme [joure] vous attaquer. Je lui demande me rectification en déclarant que cela provient d'une erreru de transcription de ma part. Cordialement

Julien Fraipont

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000003-168 telegram]

13 June 1896

Mr Boddaert Secretary Curators Leiden
are there objections with regard to contract of rent
Dubois Sweelinckplein 12

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

1531

— [Send from Belgium](#) —

[MM774C-000003-168 telegram]

13.6.96

Mr Boddaert Secretaris Curatoren Leiden
zijn er bezwaren ~~bij~~ inzake huurcontract
Dubois Sweelinckplein 12

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000003-169 telegram 13-6-1896]

Dubois Sweelinckplein 12 Haag

Contract still with notary

Boddaert

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000003-169 telegram 13-6-1896]

Dubois Sweelinckplein 12 Haag

Contract nog steeds bij notaris

Boddaert

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000002-060]

The Hague, 13 June 1896

Dear Mr de Boer,

As I am leaving tomorrow on a trip I have today asked Mr Boddaert, secretary of the Curators, by telegraph whether there are any objections with regard to the rental contract. As answer I have received: contract still at notary. I do not know whether this means that this is the concept that I have given to Mr Meiners to copy whilst he promised me to return it the next day to Mr

[MM774C-000002-061]

Boddaert – or whether this is the true contract that is to be signed.

I have therefore sent you a telegram to enquire at the notary and request if necessary to speed up – and to that notary and requested to return, if so intended, the concept.

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

1533

— Send from the Netherlands —

[MM774C-000002-060]

den Haag, 13.6.96.

Geachte Heer de Boer,

Daar ik morgen op reis moet heb ik ~~Op een raad van den heer DeStuers~~ heb ik heden aan den heer Boddaert secretaris van Curatoren per Telegraaf gevraagd of er bezwaren waren inzake het huurcontract. Tot antwoord ontving ik: Contract nog steeds bij Notaris. Ik weet nu niet of bedoeld is het concept dat ik aan den heer Meiners voor afschrift te nemen gaf terwijl hij mij in Uw bij zijn belofde het den volgende dag aan den heer

[MM774C-000002-061]

Boddaert terug te zenden – ofwel het werkelijke contract ter tekening.

Ik heb daarom ~~tegelijktijd heden~~ aan U getelegrafeerd om bij den notaris te willen informeeren en zoo noodig spoed te verzoeken – en aan den notaris ~~inlichting gevend~~ en verzocht het concept, wanneer dat bedoeld is terug te zenden

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000008-464]

13 June 1896

telegram
Notary Meiners Leiden

According to secretary curators Boddaert rental contract still at yours. Is intended concept that I gave you to be copied. Please return it to Boddaert
Dubois

This is the last letter with this correspondent
[Previous](#) letter with this correspondent

1534

— Send from the Netherlands —

[MM774C-000008-464]

13.6.96

Rp
Notaris Meiners Leiden

Volgens secretaris curatoren Boddaert huurcontract nog steeds bij u ~~indien~~^{indien} is bedoeld concept dat ik U voor afschrift nemen gaf wil dat dan ~~na kopie gaarne~~ aan Boddaert terugzenden
Dubois

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000002-059 telegram]

13 June 1896

Chief overseer de Boer Leyden
Secretary curators Boddaert informs me that contract for rent is still at notary. Please enquire at notary
and if necessary request for speed. Oblige me with answer
Dubois

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

1535

— Send from the Netherlands —

[MM774C-000002-059 telegram]

13.6.96

Hoofdopzichter De Boer Leiden
Secretaris curatoren Bodaert ~~telegrafeert mij~~^{bericht}
dat huurcontract nog steeds bij notaris wil bij notaris informeeren en ~~mij Parijs~~ zoo noodig spoed verzoeken
verplicht mij door antwoord
Dubois

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000003-173]

The Hague Sweelinckplein 12 13 June 1896

Highly Noble and severe Sir.

Upon receiving your answer to my telegram I have today immediately asked notary Meiners for information and requested that the concept rental contract which I left at his place to be sent to you if that hasn't happened already. I namely did not understand from your answer whether the concept order true contract is still at the notary.

From Mr Meiners I now, however, received the answer: rental contract with addition since 29 May in hands of secretary of Curators. So I now suspect that the true rental contract was meant by you and I sincerely thank you for the comforting

[MM774C-000003-172]

information.

I'm at the brink of leaving the country for a study trip to Paris and I wished to be sure before I left whether there would be any objections concerning this rental contract that might prevent me from going on this trip.

Recommending me to your benevolence I remain
with the highest esteem
your willing servant
Eug Dubois

This is the last letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000013-173]

Den Haag Sweelinckplein 12 13 Juni 96

Hoogedelgestrenge Heer.

Na ontvangst van Uw antwoord op mijn telegram van heden heb ik onmiddellijk aan den Notaris Meiners langs dezelfde weg om inlichting gevraagd en verzocht indien het concept huurcontract dat ik bij hem achterliet nog niet aan U mocht zijn terug gezonden dat alsnog te willen doen. Ik begreep namelijk niet uit Uw antwoord dat concept of het werkelijke contract nog steeds bij den notaris is.

Van den Heer Meiners ontvang ik ^{echter} nu het antwoord: Huurcontract met aanvulling sedert 29 Mei in handen secretaris van Curatoren. Ik vermoed dus dat het werkelijke huurcontract door U bedoelt is en betuig U mijn welgemeende dank voor de ~~mij daar mede gegeven~~ geruststellende

[MM774C-000003-172]

inlichting.

Ik sta op het punt naar het buitenland, naar Parijs een studiereis te ondernemen en wenschte ~~zek~~ ^{vooraf} te weten of er ^{mogelijk} bezwaren van wegen bedoeld huurcontract bestaan mochten ~~welke~~ ^{die} mij een beletsel voor mijne reis ^{zouden} kunnen zijn.

Mij ~~der~~ in Uwe welwillendheid aanbevolen houdend verblijf ik
met de meeste Hoogachting
Uw Dienstw Dienaar
Eug Dubois

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000002-062 telegram 13-6-1896]

Dubois Sweelinckplein Den Haag

keep calm and trust

de Boer

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000002-062 telegram 13-6-1896]

Dubois Sweelinckplein Den Haag

wees gerust en vertrouw op

de Boer

[Click here to return to the content page](#)

1537

— Send from the Netherlands —

[MM774C-000014-023]

Haarlem 13 June 1896

Esteemed colleague!

Via *our mutual friend* Professor Hugo de Vries I have learned your address: I am sending you herewith, as a token of my respect and high appreciation for your magnificent monograph about *Pithecanthropus erectus*, an exemplar of my Vertebrates of the past.

It is known to you that I am busy writing a paper on the Pithecanthropus for the *Album der Natuur*. I'm doing this following the essay of Marsh in the American Journal of Science June 96.

Marsh is one of my oldest and best friends – *un homme supérieur!*

I have read your letter to Professor de Vries, and made use of it for a few notes, without mentioning and name. My paper is $\frac{3}{4}$ ready, and the last part is waiting for the figures from the essay of Marsh to be engraved, but as it is now, I've just send it to Professor de Vries for review. When it is printed, (in July next I hope) I imagine offering you

[MM774C-000014-024]

a reprint of it. How has it been possible to write such an elaborate work in Java? I regret being already 74 years old, which will likely not allow me to enjoy many of your following works. I do, however, wish you to be as old as I am, and have so much joy in our science, as I have.

Kind greetings and much respect of your willing servant

Dr. T.C. Winkler

[Next](#) letter with this correspondent

1538

— Send from the Netherlands —

[MM774C-000014-023]

Haarlem 13 Juni 1896

Geachte collega!

Door *our mutual friend* prof. Hugo de Vries weet ik Uw adres: ik zend U hiernevens, als een blijk van mijn respect en van hooge waardering van Uwe voortreffelijke monografie over den P. erectus, een exemplaar van mijn Gewervelde dieren van het verleden.

Het is U bekend dat ik bezig ben een opstel over den P. te schrijven voor het Album der Natuur. Ik doe dit naar aanleiding van het opstel van Marsh in American Journ. of Science June 96.

Marsh is een mijner oudste en beste vrienden – *un homme supérieur!*

Uw brief aan Prof. de Vries heb ik gelezen, en er voor een paar noten gebruik van gemaakt, zonder een naam te noemen. Mijn opstel is voor $\frac{3}{4}$ gereed, en het eindje wacht op het graveren der figuren uit het opstel van Marsh, doch zoover als het nu is, heb ik het zoo even aan Prof. de Vries gezonden ter beoordeling. Als 't gedrukt is, (in Juli a.s. hoop ik) stel ik mij voor

[MM774C-000014-024]

U een overdrukje daarvan aan te bieden. Hoe is 't mogelijk geweest zulk een doorwrochte verhandeling te schrijven op Java? Het spijt mij dat ik reeds 74 jaar ben, en derhalve wel niet lang mij in Uw volgende werken zal kunnen verheugen. Trouwens, ik wensch U toe zoo oud te worden, en dan nog tevens zooveel lust te hebben in onze wetenschap, als mij te beurt valt.

Wees vriendelijk en met veel respect gegroet door uw dw. dr.

Dr. T.C. Winkler

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000002-036 14-6-1896]

Sunday ¹⁴⁷ after church 1896

Amice!

During the time that my fellow parishioners went to church, I have occupied myself representing your interests because yesterday evening I could not contact Mr Bodaert any more as he had gone out of town.

The notary and also Professor Martin have assured me that the Secretary should already be in possession of

[MM774C-000002-037]

the concept contract for the rent.

During my nightly dreams I have seen the rental contract over and over again but I could not get hold of it, and for that reason I've gone early this morning (10:30) to the Secretary to talk everything over, who has told me in a few words that the notary had sent the intended concept to the Warden of the children in Rotterdam for approval but that he had not yet sent it to be copied and sealed et cetera to be returned.

The notary has assured me that everything will be made in order this week so you can be pleased with great joy.

Please now received the greetings of my sister and of him, who wishes you many joyful days.

With high esteem I have the honour to be (and close my one eye for you) you remember what I mean?

Your willing servant

K. de Boer Hz

a bit in haste

This is the last letter with this correspondent

Previous letter with this correspondent

---

¹⁴⁷ must therefore most likely be 14-6-1896

[MM774C-000002-036 14-6-1896]

Zondag na kerktijd 1896

Amice!

In den tijd, dat mijne medegeloovigen kerkwaarts gingen, heb ik mij geoccupeerd om Uwe belangen te behartigen omreden ik gisteren avond den Heer Bodaert niet meer spreken kon, omdat hij zich ~~heden~~ buiten de stad had begeven.

De Notaris en ook Professor Martin verzekerden mij, dat de Secretaris in het bezit van het

[MM774C-000002-037]

conceptuurcontract moest wezen.

In mijne nachtelijke dromen zag ik telkenmale het huurcontract maar ik kon het niet grijpen, en van daar de reden dat ik mij vroegtijdig (half elf) naar den Secretaris ging om daar alles te bespreken, en mij in weinige woorden mededeelde, dat de Notaris bedoelde Concept aan den Voogt der kinderen te Rotterdam ter goedkeuring had opgezonden maar nog niet ter overschrijving op zegel enz. hadt terug gezonden.

De Notaris heeft mij nu verzekerd dat deze week alles in orde zal komen en U zich daarover met veel verblijdsel verblijden kunt.

Ontvangt nu de groeten van mijne zuster en van hem, die U met de Uwen nog vele vrolijke dagen toewensch

Hoogachtend heb ik de eer te zijn (om mijn eene oog voor U te sluiten) U weet het nog wel? Uw DV

Dienaar

K. de Boer Hz

Een beetje overhaast

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000008-285 right]

École Pratique des Hautes Études
anthropological laboratory
practical school of the faculty of medicine
Paris

Sunday 14 June 96

My dear colleague

I would have liked to await you at the station to facilitate your arrival, but I have to go to St Germain this evening. Let me give you just a few pointers.

The owner of the furnished house will give you the accommodation on the 2nd floor and he has given me the price of 35 fr. for 15 days, 75 fr. per month. The location of this accommodation is most advantageous from all points of view. These types of accommodation are rarely larger, unless you pay a lot of money.

Bed dimensions are also rarely greater in furnished houses where it is assumed that double beds are for 2 people that can get on with each other. This property is above average! The same goes for it being comfortable. So I think you'll do well to take this, at least temporarily.

[MM774C-000008-286]

These houses are not Boarding houses. It is not customary to take a rest there. It is only a possibility.

To avoid having a bad experience, you should dine in a Duval restaurant. You will find one by following the *rue des Ecoles* to the end of the hill opposite *Square Monge* which is in front of your house. You will only have to cross *Boulevard St Michel* to find the restaurant: 1st house in *rue de l'Ecole de Médecine*. Hope to see you on Monday. I will be at the Laboratory from 10 a.m. to 1 a.m. We will talk about our business. I adjourned everything until your arrival. My only wish is that everything will be arranged to the best of your interests.

Sincerely yours.

L. Manouvrier

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000008-285 right]

École Pratique des Hautes Études
Laboratoire d'Anthropologie
à l'école pratique de la faculté de médecine
PARIS

Dimanche 14 Juin 96

Mon cher confrère

J'aurais voulu vous attendre à la gare pour faciliter votre arrivée, mais je suis obligé d'aller à St Germain ce soir.

Permettez-moi de vous donner seulement quelques indications.

Le patron de la maison meublée à vous donner le logement du 2e étage et il m'a indiqué comme prix 35 fr. pour 15 jours, 75 fr. par mois.

La situation de ce logement est des plus avantageuses à tous les points de vue.

Les logements de ce genre sont rarement plus grands, à moins de payer très cher.

Les dimensions du lit sont rarement supérieures dans les maisons meublées ou il est sous-entendu que les lits à 2 personnes sont pour 2 personnes ~~très amicalement réunies~~ non ennemies.

La propriété est au-dessus de la moyenne! De même pour le confortable.

J'estime donc que vous ferez bien de prendre cela, au moins provisoirement.

[MM774C-000008-286]

Rien du Boarding house dans ces maisons. Il n'est pas d'usage d'y prendre se repos. C'est seulement une possibilité.

Pour évitez vont mécompte, vous n'avez qu'à dîner dans un restaurant Duval. Vous en trouverez un en suivant la rue des Ecoles jusqu'au bout du côté opposé au square Monge qui en devant votre maison. Vous n'aurez qu'à traverser le Boulevard St Michel pour trouver le restaurant: 1re maison de la rue de l'Ecole de Médecine.

J'espère vous voir des Lundi. Je serai au Laboratoire de 10^h à 1^h.

Nous parlerons de nos affaires. J'ai tout ajourné jusqu'à votre arrivée. Mon seul désir est que tout soit arrangé au mieux de vos intérêts.

Amicalement votre dévoué.

L. Manouvrier

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000059-115]

Trinil 15 June 1896

Your Noble Severe Sir!

I have left on the 8th from Tinggang to Trinil and have started work with 15 coolies as I am not allowed to employ more. I have started the trench of 10 m long and ± 5 m wide as I fear we will only be allowed two months work and therefore I cannot start on a larger patch.

Yesterday I have found

[MM774C-000059-116]

in the red padas 6 vertebrae closely together. —

About the documents for my marriage, I need not have them send to me from Europe as the commander told me I will get them by the end of August lately from Batavia, I am trusting that will suffice.

Further I hope to be able to send you better news about the excavation at the end of the month.

Further it's going very well with my health.

Your serving worker

Kriele

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

[MM774C-000059-115]

Trinil 15 Juni 1896

WelEdelgestrengen Heer!

Ik ben den 8^e vertrokken van Tinggang naar Trinil en ben begonnen te werken met 15 koelies aangezien ik er niet meer aan het werk moog zetten. Ik heb een vak onderhanden genomen van 10 m lang en ± 5 m breed daar ik bang ben als dat er niet langer dan twee maanden gewerkt mag worden volgens gezegden heb ik geen groter vak onderhanden durven nemen.

Ik heb gisteren gevonden

[MM774C-000059-116]

In de rode padas 6 wervels bij elkander. —

Wegens mijne stukken voor mijn huwelijk die behoef ik niet uit Europa gezonden te hebben aangezien de commandant mij heeft gezegd tegen op het laatst van augustus kunnen mijne stukken af zijn van Batavia, hou ik er voor dat dat voldoende is.

Verder hoop ik U op het laatst van de maand beter nieuws mede te delen wegens de graafplaats.

Verder gaat het zeer goed met mijne gezondheid.

Uw dienende werkman

Kriele

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000006-080]

Brussels, 16 June 1896

Esteemed colleague,

I received a letter from my friend Fraipont who announces with regret that he was wrong in sending me the dental measurements of Spy N°2.

The transverse diameter of the 3rd molar should have been 15 millimetres instead of 11.3 and the antero-posterior diameters should have been 12.0 and 10.5.

My friend's error is all the more regrettable as on page 22 of my text I find it irregular that you give me the same measures in the *Internationale Monatsschrift*.

[MM774C-000006-081]

In the next issue of the Journal of our University and at the next meeting of the Anthropological Society, I will rectify that, truth and sincerity are the first qualities required in a scientific discussion.

However, I do not change my opinion for this since Dr. Garson has found [???] a 3rd molar from a [?trulieu?¹⁴⁸] 16 transversely and 11.4 sagittally. (Journal of the Anthropological Institute of Great Britain and Ireland, February 1896, page 251).

The error is therefore not just disagreeable for you and I beg you to excuse my friend Fraipont who wrote down the lecture.

Besides, my whole argument is based on this: abnormal femur, abnormal skullcap modified by the ground and it doubly belongs to the abnormal femur because of the pathological or teratological clues.

Again I express all my regrets about the mistake and scratch [convenir] that it will be

[MM774C-000006-082 left]

rectified as quickly as possible.

Please accept, the assurance of my highest consideration

E. Houzé

[Next](#) letter with this correspondent

---

¹⁴⁸ unreadable in this handwriting: the remark of Garson where it refers to, however, speaks of an Australian native

[MM774C-000006-080]

Bruxelles, le 16.6.96.

Honoré Confrère,

J'ai reçu un lettre de mon ami Fraipont qui m'annonce avec regret qu'il s'est trompé en m'envoyant les mesures dentaires de Spy N°2.

La 3e molaire au lieu de 15 mill. de diamètre transversal et de 11,3 de diamètre antero-postérieur a 12,0 et 10,5.

L'erreur de mon ami est d'autant plus regrettable que page 22 de mon texte je trouve [irregulier?] que vous me donniez par les mêmes mesures dans *Internationale Monatsschrift*.

[MM774C-000006-081]

Dans le prochain N° de la Revue de notre Université et a la prochain séance de la Société d'Anthropologie, je ferai la rectification ca, la vérité et la sincérité sont la première qualité requise dans une discussion scientifique.

La oi qu'en soit, je ne modifier pas pour cela ma opinion puisque le d' Garson a [tra??] [den?] un 3e molaire d'une trulieu 16 transv. et 11,4 sagittalement. (Journal of the Anthropological Institute of Great Britain and Ireland, February 1896, p. 251).

L'erreur n'est donc désagréable que pour vous et je vous prie de vouloir bien excuser mon ami Fraipont qui a mot transcrit sermonner.

Du reste toute mon argumentation porte qui ce ci: fémur anormal, calotte anormale modifiée par le terrain et ri elle appartient au fémur doublement anormale par clues pathologique ou tératologique.

Encore au fois je vous exprime tous mes regrets au sujet de la méprise et rayez convenir qu'elle sera

[MM774C-000006-082 left]

rectifiée le plus promptement possible.

Je vous prie d'agrier, l'assurance de ma considération distinguée

E. Houzé

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000004-448]

Liège 20 June 1896

My dear friend

Your wishes will come true in a few days. The casts are dry. I will address them to The Hague. I hope you had a nice and useful stay in Paris. Please pay my respects and goodwill to Mrs Dubois and I wish the best for the both of you

Yours dedicated

Julien Fraipont

This is the last letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

1543

— [Send from Belgium](#) —

[MM774C-000004-448]

Liège le 20 Juin 1896

Mon cher Ami

Vos vœux serant épuisés dans quelques jours. Les moulages sont au séchage. Je vous les adresserai à La Haye. J'espère que vous aurez fait un agréable et utile séjour à Paris. Veuillez présenter à Madame Dubois mes hommages et les bonnes amitiés de tous les miens pour vous deux.

Votre dévoué

Julien Fraipont

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000001-033]

Kl. Rosentgasse 4
Cassel 24 June 1896

Docter Eugen Dubois

Leyden

Highly esteemed Sir!

I have with great interest studied your treatise on *Pithecanthropus erectus* and also closely followed the meetings of the anthropological Society of Berlin on this subject, which I myself alas could not attend in person.

For anyone who approaches without prejudice the questions you have raised, there can hardly be any doubt about the importance

[MM774C-000001-034]

of your find, nor that we with *Pithecanthropus erectus* have one of the links in front of us that closes the gap that up to now existed between *Homo sapiens* and its closest relatives in the animal kingdom.

As it is my most ardent wish, to see these bones myself and I, on a trip to London, will pass through the Netherlands between the 15th and the 20th of next month, I allow myself to ask you whether these epoch-making finds will at that time be exposed in the *Rijksmuseum* in Leyden, and on which days and on which hours the *Rijksmuseum* is open to public. If I can in any way arrange this, I will make a detour to Leyden, and will on that occasion allow myself to come round and personally meet you.

Looking forward to an answer of the above questions and asking that you will kindly forgive me for taking the liberty of posing them, I remain with sincere veneration and the highest esteem
yours truly

Dr med M Alsberg

[Next](#) letter with this correspondent

[MM774C-000001-033]

Kl. Rosentgasse 4
Cassel 24 Juni 1896

Herrn Dr Eugen Dubois

Leyden

Hochgeehrter Herr!

Ich habe mit grossem Interesse Ihre Abhandlung über den *Pithecanthropus erectus* studirt und auch die in der Berliner anthropologischen Gesellschaft über dieses Thema stattgehabten Verhandlungen, an denen ich persönlich leider nicht theilnehmen konnte, auf das genaueste verfolgt.

Für denjenigen der ohne Voreingenommenheit an die von Ihnen aufgeworfenen Fragen herantritt, kann ein Zweifel über die Bedeutung

[MM774C-000001-034]

Ihres Fundes wohl kaum bestehen, sowie darüber dass wir in dem P.E. eines jener Zwischenglieder vor uns haben, welche die zwischen dem *homo sapiens* und seinen nächsten Verwandten im Thierreiche bisher vorhandene Kluft überbrücken.

Da es nun mein sehnlichster Wunsch ist, die Knochen selbst in Augenschein zu nehmen und ich, auf einer Reise nach London begriffen, zwischen dem 15ten und 20ten nächsten Monats Holland passire, so erlaube mir an Sie die ergebenste Anfrage zu richten ob die epoche machende Fundstücke um diese Zeit noch im Rijksmuseum zu Leyden ausgestellt sein werden, sowie an welchen Tagen und zu welcher Tageszeit das Rijksmuseum zugänglich ist. Falls ich es irgend einrichten kann, würde ich einen Abstecher nach Leyden unternehmen, und mir bei dieser Gelegenheit auch erlauben, Ihnen persönlich meine Aufwertung zu machen.

Indem ich die Beantwortung obiger Frage entgegensehe und die Freiheit, die ich mir nehme, gütigst zu entschuldigen bitte, verharre in aufrichtiger Verehrung und vorzüglicher Hochachtung

Ihr ergebenster

Dr med M Alsberg

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000013-058]

Amsterdam, 24 June 1896.

Amice

Today I have, with thanks, returned both treatises of Manouvrier. I've studied them with much interest and also forwarded them to dr. Winkler. His article, however, gave him no cause to mention them. I have also sent him your essay, of which he will have a short excerpt proceed the article of Marsh. I fear the whole article will have to be published in two additions; I requested to have all in the issue of 1 July; but I fear it will not be able to execute this. I have read the first half

[MM774C-000013-059]

in galley proofs; I trust you will be satisfied with the general content.

Many thanks for the remarks you send in your letter, I forwarded them to dr. Winkler with the request to use them; and so he did.

With friendly greetings

yours

Hugo de Vries.

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

1545

— Send from the Netherlands —

[MM774C-000013-058]

Amsterdam 24 Juni 1896.

Amice

Heden zond ik u beide verhandelingen van Manouvrier in dank terug. Ik heb ze met veel belangstelling doorgestudeerd en ook aan dr. Winkler gezonden. Zijn artikel gaf echter geen aanleiding daarvan melding te maken. Ik heb hem ook Uwe verhandeling gezonden, waarvan hij een kort uittreksel aan de bewerking van het artikel van Marsh laten voorafgaan. Ik vrees dat het opstel in twee afleveringen zal moeten verschijnen; ik heb verzocht alles met 1 Juli het licht te doen zien; maar ik vrees dat dit niet uitvoerbaar zal zijn. De eerste helft heb ik in

[MM774C-000013-059]

drukproef gelezen; ik vertrouw, dat ge met de strekking tevreden zult zijn.

Voor de opmerkingen in Uw brief veel dank, ik heb ze aan dr. Winkler gezonden met verzoek ze over te nemen; hetgeen dan ook geschied is.

Met vriendschappelijke groeten

U.

Hugo de Vries.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000032-604]

Association for teachings anthropological sciences

SCHOOL OF ANTHROPOLOGY [Salmon]

Paris, 25 June 1896

Names of the people who attended on June 24, 1896 the banquet offered by the School of Anthropology of Paris to Dr. Eugène Dubois and Madame Dubois:

MM Docter Umlié, principal of the school.

Philippe Salmon, vice principal.

G. de Mortillet, president of the Society.

Capitan, Mathias_Duval, Hervé, Letourneau, Mahoudeau, Manouvrier, professors at the school

MM. Capitan, Collin, Cuyer, D'Ault-Dumetuil, d'Echérac, Fourdriguier, Louët, Pafullault, Rondeau, Vereau, Viré, Zakarowski, members of the anthropological Society of Paris.

[Next](#) letter with this correspondent

[MM774C-000032-604]

Association pour l'enseignement des sciences anthropologiques
Ecole d'anthropologie

Paris, le 25 Juin 1896

Nom de personnes qui ont assisté le 24 Juin 1896 au banquet offert par l'Ecole de l'anthropologie de Paris à m^r le docteur Eugène Dubois et à Madame Dubois:

MM le docteur Umlié, directeur de l'Ecole.

Philippe Salmon, Sous-directeur.

G. de Mortillet, président de l'Association.

Capitan, Mathias_Duval, Hervé, Letourneau, Mahoudeau, Manouvrier, professeurs à l'Ecole

MM. Capitan, Collin, Cuyer, D'Ault-Dumetuil, d'Echérac, Fourdriguier, Louët, Pafullault, Rondeau, Vereau, Viré, Zakarowski, membres de la Société d'Anthropologie de Paris.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000032-306]

department
of
Colonies

The Hague, den 27 June 1896

Lett. A¹.
N°. 31.

Following up on my letter of 12 March last Litt. A¹.

N°. 20 I have the honour to herewith send you some of the reports which the Gouvernor-General of the Dutch Indies received regarding excavations along the Solo river in the months January, February and March last –

Because in the past year the Colonial Report sent to the Government mentioned the assignment you received in June 1895 (referring to the herewith attached print, page:134), I would be pleased to hear from you within the next month what according to your opinion could be mentioned regarding your assignment in a brief statement

Mr. M.E.F.T. DUBOIS
Officer of Health 2^e class
of the army and the Dutch Indies
on leave
at The Hague

[MM774C-000032-307]

to be printed in the Colonial Report of 1896. –

The Minister of Colonies,
on behalf of the Minister,
The^{col} Secretary-General
[?signature?]

[Next](#) letter with this correspondent

[MM774C-000032-306]

departement
van
koloniën

's-Gravenhage, den 27 Juni 1896

Lett. A¹.
N°. 31.

Ten vervolge op mijn schrijven van 12 Maart j.l. Litt. A¹.

N°. 20 heb ik de eer U hierbij te doen toekomen eenige van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië ontvangen rapporten nopens de opgravingen aan de rivier de Solo over de maanden Januari, Februari en Maart jl. –

Vermits in het verleden jaar aan de Staten-Generaal ingediende Koloniaal Verslag van de U in Juni 1895 gedane opdracht is melding gemaakt (referte aan den hierbij gevoegde afdruk, bl:134), zal ik gaarne in den loop der aanstaande maand vernemen wat naar Uwe meening nopens de tot dusver aan die opdracht gegeven uitvoering in beknopte vorm zou kunnen worden aangeteekend

den Heer M.E.F.T. DUBOIS
Officier van Gezondheid der 2^e klasse
bij het Leger in Nederlandsch Indië
met verlof
te 's-Gravenhage

[MM774C-000032-307]

in het belang ter perse gaande Koloniaal Verslag van 1896. –

De Minister van Koloniën,
voor den Minister,
De^{col} Secretaris-Generaal
[?signature?]

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000008-380]

Leyden, 29 June 1896

N^o23

Attachments

2.

I have the honour to herewith send to you two documents, being

1°, a letter of the Minister of Internal Affairs to the Curators, dated 22 May 1896.

2°, a copy of a letter of the same Minister also to the Curators, dated 8 June 1896, with the request to take note of these documents and after that please return them to my address.

The Professor Director

of the State Geological and Mineralogical Museum

K.Martin

to

Mr Dr Eug. Dubois

at

The Hague

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000008-380]

Leiden, 29 Juni 1896

N^o23

Bijlagen

2.

Ik heb de eer U hiernevens te doen toekomen twee stukken en wel,

1°, een schrijven van den Minister van Binnenlandsche Zaken aan Curatoren, dato 22 Mei 1896.

2°, Copy van een schrijven van denzelfde Minister eveneens aan Curatoren gericht, dato 8 Juni 1896, met verzoek daarvan kennis te willen nemen en de stukken daarna aan mijn adres te willen terug zenden.

De Hoogleeraar Directeur

van 's Rijks Geolog. Mineral. Museum,

K.Martin

Aan

den Heer Dr Eug. Dubois

te

's-Gravenhage

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000059-116]

Trinil 30 June 1896

Your Noble Severe Sir!

I have enlarged the trench from 10 m to 14 m as I saw I would get ready with it in case I would not be allowed to work more than two months on it. This trench is located closely to the small ravine where the water from the well runs through.

In the 20 days that we have been working there have been found 1 complete turtle, 3 elephant molars, one incomplete lower jaw of the pig, and further some molars, of ruminants the animals legs, carpals,

[MM774C-000059-117]

vertebrae, etcetera

Further it's going very well with the work and also with my health.

Your serving worker

Kriele

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

1549

— Send from Jawa —

[MM774C-000059-116]

Trinil 30 Juni 1896

UEdelgestrengen Heer!

Ik heb het vak van 10 M op 14 M gebracht, aangezien ik inzag wel er mede klaar te komen, ingeval er niet langer dan twee maanden gewerkt mocht worden. Dit vak leidt vlak tegen het kleine ravijntje aan waar het water doorloopt van uit de bron.

Ik heb er deze 20 dagen dat er gewerkt wordt is gevonden, 1 complete schildpad, 3 Olifantskiezen, een incomplete onderkaak van het zwijn, en verders eenige kiezen, van herkauwers den beesten poten, koten,

[MM774C-000059-117]

wervels, enz.

verder gaat het zeer goed met de werkzaamheden en ook met mijne gezondheid.

Uw dienende werkman

Kriele

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000050-103]

copy
Irrigation works
in the
"Solo valley"

Report of the work performed during the month
April 1896.

For some days the vicinity of Tinggang and other locations were searched, however, without results.

Report of the work performed during the month
May 1896.

The vicinity of Tinggang, Ngluwak and other locations were searched and some fossils were found without any value.

Report of the work performed during the month June
1896.

The facilities of the dessa's Tinggang, Ngluwak and Trinil were searched.
In the vicinity of the first two mentioned

[MM774C-000050-104]

dessa's only a few worthless parts of fossils were found.

Near the dessa Trinil on the 11th of this month excavation started along the bank of the Solo of a square long 14 m wide 5.5 m and to a depth of 4 m in which was found:

1 complete skeleton of a turtle.

3 elephant molars of which two complete.

1 incomplete lower jaw of a pig and further some molars of ruminants, as well as legs, phalanges, vertebrae, et cetera:

For identical copy:
The Secretary of the Department of Education, Religion and Trade
A Wiemans

voor GG:
N^o7672

[Next](#) letter with Dubois' sergeants
[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

[Next](#) official report
[Previous](#) official report

[MM774C-000050-103]

Afschrift
Bevloeiingswerken
in de
"Solovallei"

Rapport der verrichte werkzaamheden gedurende de maand April 1896.

Eenige dagen gezocht in de omstreken van Tinggang en andere plaatsen echter zonder resultaat.

Rapport der verrichte werkzaamheden gedurende de maand Mei 1896.

In de omstreken van Tinggang, Ngloewak en andere plaatsen gezocht en gevonden eenige fossielen van geene waarde.

Rapport der verrichte werkzaamheden gedurende de maand Juni 1896.

Er werd in de omstreken der dessa's Tinggang, Ngloewak en Trinil.

In de omstreken van de eerste twee genoemde

[MM774C-000050-104]

dessa's werden eenige waardelooze stukken fossielen gevonden.

Bij de dessa Trinil werd den 11^e der maand met graven begonnen aan den oever van de Solo-rivier van een vak l. 14 M b. 5.5 M tot op eene diepte van 4 M. in welke ontgraving gevonden werden:

1 compleet skelet van een schildpad.

3 Olifantskiezen waarvan twee compleet.

1 incomplete onderkaak van een zwijn en verder eenige kiezen van herkauwende dieren, benevens pooten, kooten, wervels, enz:

Voor eensluidend afschrift:

De Secretaris bij het Departement van Onderwijs, Eeredienst en Nijverheid
A Wiemans

voor GG:
N^o7672

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000009-422]

The Hague. 12. Sweelinckplein

8 July 1896.

Highly esteemed Mr Pierson,

According to messages from Kriele and de Winter they have requested you whether during the dry season one of them, as in the previous year, can go to Trinil to dig for fossil bones. Although I hope that their request has already been approved by you and that work at Trinil has already started for some time, I may yet be allowed to support their request. As it is now the case, according to the official reports you kindly sent me and the letters I now and again receive from Kriele and de Winter,

[MM774C-000009-423]

the chances of finding anything good in the Solo valley at Tinggang, because of [abrupt end of draft]

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

1551

— Send from the Netherlands —

[MM774C-000009-422]

den Haag. 12. Sweelinckplein

8 Juli 1896.

Hooggeachte Heer Pierson,

Volgens berichten van Kriele en de Winter hebben zij bij U laten aanvragen of tijdens het droge seizoen door een hunner, even als verleden jaar, te Trinil kan worden gegraven naar fossiele beenderen. Hoewel hopende, dat hunne aanvraag reeds goed gunstig door U mag zijn opgenomen en thans reeds eenige tijd lang te Trinil gewerkt wordt, zij het mij evenwel alsnog vergund hunne aanvraag te steunen. Nu toch, blijkens mij door Uwe vriendelijkheid verstrekte officieele mededeelingen en blijkens de berichten, die ik van Kriele en de Winter nu en dan ontvang, de

[MM774C-000009-423]

Kans voor goede vondsten in de Solo-vallei te Tinggang, wegens [abrupt end of draft]

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000006-082 right]

Brussels, 9 July 1896.

Esteemed colleague,

On June 16, I wrote to you expressing my deepest regrets about the error made by my friend Fraipont; I told you that the error was corrected - you did not answer me.

You will find in this same envelope the offprint of the rectification printed in the issue of the *Revue de l'Université de Bruxelles*.

Please let me know that you have received this mail.

Please accept, honored colleague, the assurance of my distinguished consideration

E. Houzé

This is the last letter with this correspondent

Previous letter with this correspondent

[MM774C-000006-082 right]

Bruxelles, le 9 juillet 1896.

Honoré confrère,

Le 16 juin dernier je vous ai écrit en vous exprimant mes plus vifs regrets au sujet de l'erreur commise par mon ami Fraipont; je vous ai annoncé que l'erreur suait rectifié — vou ne m'avez pas réponda.

Vous trouverez dans la même enveloppe le tiré a part de la rectification prime dans la N^o de puis a la Revue de l'université de Bruxelles.

Veillez, je vous prie m'accurer réception de mon envoi.

Agriez, honoré confrère, l'assurance de ma consideration distinguee

E. Houzé

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000011-034]

Association for teachings anthropological sciences
School of anthropology

Paris, 16 July 1896

Doctor Eugène Dubois, The Hague.

Very esteemed Doctor

Your letter of this month has today been read at a session of the School Committee. You were kind enough to express in this letter your thanks for the welcome we were happy to give you in Paris and which you deserve in all respects.

We will all remember your visit and our Committee has asked me especially to express once again the great satisfaction of having heard you on the question of *Pithecanthropus erectus*.

I was also instructed to thank you for wanting to maintain relations with us and for the gift of the cast that we owe to your kindness.

On the occasion of this gift, to which we attach the

[MM774C-000011-035]

greatest importance, our Committee has decided by unanimous acclamation, to grant you the title of Correspondent of our School. You will find the diploma enclosed in the envelope and we ask you to accept it as a tribute of our gratitude.

Please accept, very honoured Doctor, the expression of my most distinguished sentiments.

On behalf of the principal
the vice-principal
Philippe Salmon

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000011-034]

Association pour l'enseignement des sciences anthropologiques
Ecole d'anthropologie
Paris, le 16 Juillet 1896

Monsieur le docteur Eugène Dubois à la Haye.

Tres honoré Docteur

Lecture a été donnée aujourd'hui en séance, au Comité de l'Ecole, de votre lettre de ce mois.

Vous avez bien voulu enprimer dans cette lettre des remerciements pour l'accueil que nous avons été heureux de vous faire à Paris et que vous méritez à tous égards.

Nous conserverans tous le souvenir de votre visite et notre Comité m'a spécialement chargé de vous enprimer de nouveau la vive satisfaction de vous avoir entendu sur la question du Pithecanthropus erectus.

J'ai été chargé également de vous adresser des remerciements pour les relations que vous voulez bien entretenir avec nous et pour le don du moulage que nous devons à votre obligeance.

A l'occaton de ce don, auquel nous attachons la

[MM774C-000011-035]

plus grande importance, notre Comité vont a conféré aujourd'hui par acclamation, à l'unanimité, le titre de Correspondent de notre Ecole. Vous trouverez le diplôme sous le pli et nous vous prions de l'accepter comme un hommage de notre reconnaissance.

Veuillez agréer, très honoré Docteur, l'expression de mes plus distingués sentiments.

Pour le Directeur
Le Sous-Directeur
Philippe Salmon

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000013-434]

Utrecht, 13 July 1896.

Dear Mr Dubois,

We fondly remember the very pleasant day we had last Friday at your house. I've been feeling myself extraordinarily well next morning, which is a pleasant experience for someone with bothersome intestines. I have had a quick look at your samples of andesite-

[MM774C-000013-435]

tuffs and it seems to me that pieces found at Plumbon and [?Kadu?] include numerous foraminifers. The others almost entirely consist of andesitic material. I hope I can tell you more about this subject later. We are leaving on Saturday and meanwhile lots has to be cleaned up. With the best greetings from house to house

Ever yours truly

A Wichmann

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

1554

— Send from the Netherlands —

[MM774C-000013-434]

Utrecht, 13 Juli 96.

Waarde Heer Dubois,

Met bijzonder genoegen denken wij nog terug aan den aangename dag Vrijdag 11. ten Uwent doorgebracht. Ik heb mij den volgenden ochtend buitengewoon wel gevoeld, hetgeen voor iemand die met de ingewanden sukkelde eene aangename [~~ge????~~] gewaarwording is. Ik heb ~~Uwe~~ de preparaten van Uwe andesiet-

[MM774C-000013-435]

tuffen nog even door gezien en blijkt mij dat een stuk gevonden te Plumbon en [?Kadu?] talrijke foraminiferen insluit. De overige bestaan bijna uitsluitend uit zuiver andesitisch materiaal. Ik hoop U later nog meer over dit onderwerp te kunnen mededeelen. Zaterdagochtend vertrekken wij en intusschen moet nog overal opgeruimd worden. Met de beste groeten van huis tot huis

Steeds de Uwe

A Wichmann

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000059-117]

Trinil 16 July 1896

Your Noble Severe Sir!

This half month there have been found a tusk of an elephant, a turtle, some deer antlers, an antelope skull with complete horns, two rhinoceros molars and further some complete and incomplete legs, jaws of ruminants, and molars of the elephant 2, and further some vertebrae, carpals et cetera.

This 14 m trench will be ready this month, I do not know if I can continue working after that.

[MM774C-000059-118]

It is becoming very difficult to get rid of our water and the spoiled ground so if we are allowed to continue working it would be best to start at the other side of the river, as all the spoiled ground over there has been flushed away.

About recording the diagonal layers that is very difficult on the spot where I'm digging now as all the layers here are crossing each other.

Further it's going very well with my health.

Your serving worker
Kriele

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

[MM774C-000059-117]

Trinil 16 Juli 1896

UEdelgestrengen Heer!

Deze halve maand is gevonden een slag tand van een Olifant, een schildpad, eenige herten hoorns, een antilopen schedel met complete hoorns, twee rinoceros kiezen en verder eenige complete en incomplete poten, kaken van herkauwers, en kiezen van de Olifant 2, en verders eenige wervels, koten enz.

Dit vak van 14 M is van deze maand klaar, of er dan nog verder doorgewerkt mag worden weet ik nog niet.

[MM774C-000059-118]

Het begint zeer lastig te worden om ons water en de grond kwijt te raken zoo er doorgewerkt mag worden zou het beste zijn om mee te beginnen aan de overzijde van de rivier, aangezien als dat de losse grond daar alle is weggespoeld.

Wegens het opnemen van de schuine lagen, dat is hier op deze plaats waar ik nu aan het graven ben zeer lastig, daar de lagen allen door elkander lopen.

Verder gaat het zeer goed met mijne gezondheid
Uw dienende werkman
Kriele

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000011-036]

La Haye, 18 July 1896.

Very esteemed Sir,

I have just received your kind letter of the 16th of this month in which you announced to me that the Committee of the School of Anthropology kindly granted me the title of Correspondent [???] so [?????] way for me. I highly appreciate this new mark of sympathy and benevolence on the part of the School of Anthropology, which I will try to make myself worthy of. With the best wishes for the School of Anthropology I beg you, very honoured Sir to accept the expression of my most distinguished feelings.

Eug Dubois

The vice principal of
the School of Anthropology
Dr. Philippe Salmon in Paris

This is the last letter with this correspondent

Previous letter with this correspondent

1556

— Send from the Netherlands —

[MM774C-000011-036]

La Haye, 18 Juillet 1896.

Très honoré Monsieur,

Je viens de recevoir votre ^{[?????] aimable} lettre du 16 de ce mois dans laquelle vous m'avez annoncé que le Comité de l'Ecole d'Anthropologie m'a bien voulu conférer le titre de Correspondent ^{[?d????] manière si [?????fique] pour moi}. J'apprécie hautement cette nouvelle marque de sympathie et bienveillance de la part de l'Ecole d'Anthropologie sa part, de laquelle je tâcherai me faire digne. Avec les meilleurs ^[?????] pour l'Ecole d'Anthropologie je vous prie, très honoré Monsieur d'agréer l'expression de mes plus distingués sentiments.

Eug Dubois

Monsieur le Sous Directeur
de l'Ecole d'Anthropologie
Dr. Philippe Salmon à Paris

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000003-158]

July 19th 1896

My dear Dubois

Will you be at home on Thursday the 6th September? Professor Shane and I have some thoughts of taking a trip to Holland at that time & we would like to come to The Hague to see you. We both would like to have another look at

[MM774C-000003-159]

Pithecanthropus & I would much like to have another talk with you on this matter & on others that are interesting to us both.

I was greatly pleased with your article in the 'Anat. Anzeiger'.

With very kind regards

Yours truly

D.C.Cunningham

This is the last letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

1557

— Send from Ireland —

[MM774C-000003-158]

July 19th 1896

My dear Dubois

Will you be at home on Thursday the 6th September? Professor Shane and I have some thoughts of taking a trip to Holland at that time & we would like to come to The Hague to see you. We both would like to have another look at

[MM774C-000003-159]

Pithecanthropus & I would much like to have another talk with you on this matter & on others that are interesting to us both.

I was greatly pleased with your article in the 'Anat. Anzeiger'.

With very kind regards

Yours truly

D.C.Cunningham

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000033-563]

Haag, 19 July 1896.
12 Sweelinkplein.

Highly esteemed Doctor [Buschahn],

Please receive my sincere thanks for the kind sending of the issue of your "Centralblattes für Anthropologie", which is so full of references about the *Pithecanthropus*.

I allow myself to respond the following remarks to R. Martin's "Weitere Bemerkungen" that you might want to publish in issue 4.

[MM774C-000033-564]

On page 16 of his "Weitere Bemerkungen zur Pithecanthropus-Frage" R. Martin, as you are correctly referring to on page 206 in issue 3, brings a further characteristic of the Femur to attention, "that, as far as he sees, has been completely neglected: the so-called torsion of the bone that is the angle formed between the axis of the neck and the turning axis of the condyle,." Furthermore, on page 17, Martin says in the postscript: "the different torsion of the bone in *Pithecanthropus* and *Hylobates* alas seems to have escaped Dubois's attention." On page 23 of my description (*Pithecanthropus erectus*, Eine menschenähnliche Uebergangsform aus Java), to which R. Martin, however, refers, states: "when projected on a horizontal plane, the axis of the *Collum femoris* makes an angle of 15° with the transfers axis of the Condyle (Torsion of the femur), conform that which von Schmidt (10—19°) and Merkel (7—26°) ' consider human."

Therefore there is no, as R. Martin suspects, new difference being shown between the *Pithecanthropus* Femur and that of *Hylobates*, for already in Java I had established the degree of torsion of this femur to be similar to that of a *A. syndactylus*.

With repeated thanks, and high esteem, yours truly

Eug Dubois.

This is the only letter with this correspondent

1558

— Send from the Netherlands—

[MM774C-000033-563]

Haag, 19.7.96.
12 Sweelinkplein.

Hochgeehrter Herr Doctor,

Empfangen Sie meinen herzlichsten Dank für die so freundliche Uebersendung de Heftes Ihres Centralblattes für Anthropologie, das so überaus reich ist an Referate über den *Pithecanthropus*.

Ich erlaube mir an demjenigen über R. Martin's "Weitere Bemerkungen" folgende Bemerkung an zu knüpfen, welche Sie vielleicht in Heft 4 [?????] aufnehmen wollen.

[MM774C-000033-564]

S. 16 seiner "Weitere Bemerkungen zur Pithecanthropus-Frage" macht R. Martin, wie Sie S. 206 des 3. Heftes richtig referiren, noch auf ein weiteres Merkmal am Femur aufmerksam, "das bis jetzt soweit (er) sehe, ganz vernachlässigt wurde: es ist die sog. Torsion des Knochens, s.h. der Winkel den die Halsachse mit der Drehachse der Condylen bildet." Weiter, S.17, sagt Martin in der Nachschrift: "Die verschiedene Torsion des Knochens bei *Pithecanthropus* und *Hylobates* scheint ihm (Dubois) leider bis jetzt entgangen zu sein." S.23 meiner Beschreibung (*Pithecanthropus erectus*, Eine menschenähnliche Uebergangsform aus Java), auf welcher R. Martin sich Bezug nimmt, ist jedoch angegeben: "Auf die horizontale Ebene projicirt, schneidet die Axe des *Collum femoris* die Queraxe

der Condylen unter einem Winkel von 15° (Torsion des Femur), entsprechend den von Schmidt (10—19°) und Merkel (7—26°) ' für den Menschen angegebenen Winkeln."

Indessem ist damit auch nicht, wie R. Martin vermutet, ein neuer Unterschied des *Pithecanthropus* Femur von demjenigen des *Hylobates* aufgezeigt, denn bisweilen findet bereits in Java hatte ich die Torsionsgrösse des Femur bei diesem [Ge???] einem *A. syndactylus* derjenigen des *Pithecanthropus* entsprechend gefunden.

Mit wiederholten Dank, hochachtung vollst und ergebenst

Eug Dubois.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000032-311 dated 27-7-1896]

[MM774C-000032-311 dated 27-7-1896]

After finishing his paleontological explorations and research in Java and Sumatra and completing the trip to British India mentioned in the previous report, the Officer of Health 2de class M.E.F.T. Dubois was ordered by governmental decision of 19 June 1895 perform comparative studies of the important collection of fossils in the Natural History Museum of Leyden and other European museums of compatible nature to make a description of the fossils. To comply with that order Dubois arrived here in this country in August 1895, whilst the extensive amount of material he collected, packed in some 400 chests, partly had already arrived with the remainder following in the last two months of 1895 and the start of 1896.

The collection destined to finally end up in the Geological and Mineralogical Museum in Leyden, however, turned out to be too large to be examined within the available space within the existing localities, which meant that new space and material aids needed to be found.

The lack of those meant that in the first half of 1896 the work of Mr. Dubois was necessarily limited to a small amount. For this very small part competitive studies were done in the Museum for Natural History in Leyden whilst furthermore some museums with similar collections were visited in Germany, England, France and Belgium in the interest of the research he was ordered to do.

By the start of July 1896 the need for new rooms and material aids was sufficiently dealt with, such that in the next year some results of the work of Mr. Dubois can be expected (See opposite side)

[MM774C-000032-312]

To comply with the duty ordered in the second paragraph of the above mentioned Missive I have the honour to present to your Excellency herewith the text which in my opinion could be given as a report of what has been done so far for my assignment and which as such could be presented in the Colonial report of 1896.

The Hague den 27^e July 1896

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

Na beëindiging zijner palaeontologische nasporingen en onderzoekingen op Java en Sumatra en na het volbrengen der in het vorig verslag bedoelde reis naar Britsch-Indië werd aan den officier van gezondheid der 2de klasse M.E.F.T. Dubois bij gouvernements besluit van 19 Juni 1895 opgedragen van de door hem bijeengebrachte belangrijke verzameling fossielen in het Museum van Natuurlijke Historie te Leiden en in andere Europeesche Museums van dergelijken aard vergelijkende studiën te maken en vervolgens daarvan eener beschrijving daarvan samen te stellen. Ter voldoening aan die opdracht kwam Dubois in Augustus 1895 hier te lande aan, terwijl het door hem verzamelde zeer uitgebreide materiaal, verpakt in ongeveer 400 kisten, reeds voor een deel was aangekomen voor een ander deel in het begin van de laatste twee maanden van 1895 en het begin van 1896 volgde.

De collectie later bestemd in het Geologisch Mineralogisch Museum te Leiden te worden opgenomen bleek echter te groot [?????] groot voor bewerking in zoe de ruimte bestaande gebouwen localiteiten, zoodat naar nieuwe lokalen ruimten en materiele hulpmiddelen moest worden uitgezien.

Door het ontbreken daarvan moesten in de eerste helft van 1896 de werkzaamheden van den heer Dubois zich binnen een kleine kring beperken. Van Het zeer geringe gedeelte reeds van der de collectie dat aldus reeds toegankelijke gedeelte was werden het materiaal voor vergelijkende studiën in het Museum van Natuurlijke Historie te Leiden terwijl bovendien is [?????] eenige museums van denzelfden aard in Duitschland, Engeland, Frankrijk en België in het belang van de uitvoering zijner opdracht bezocht werden.

In het begin van Juli 1896 was in de bestaande bedoelde behoefte aan nieuwe ruimten localen en van [?????] andere [?????] materiele hulpmiddelen op doelmatige wijze voorzien, zoodat het volgend jaar eenige uitkomsten van het werk van den heer Dubois, welke [?????] naar 't oordeel van te verwachten zijn

Ter voldoening aan de Z.O.Z

[MM774C-000032-312]

Ter voldoening aan den in de 2de alinea van in het boven aangehaald schrijven Missive vervatten last heb ik de eer U Excellentie hiernevens aan te bieden gegevens voor wat naar mijne meening nopens de tot dusver aan de daarin bedoelde opdracht in het K gegeven uitvoering zou kunnen worden aangekend in het Koloniaal verslag van 1896.

's-Gravenhage den 27e Juli 1896

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000008-287]

École Pratique des Hautes Études
anthropological laboratory
practical school of the faculty of medicine
PARIS

July 30, 1896

Dear colleague and Friend,

I was very happy to receive your kind letter, especially since your trip to Paris did not seem to have given you all the satisfaction you hoped for. I am too abstract to be a pleasant company.

But you are not a clergyman and moreover what was essential has been more than realized: in short, we have been able to do you some honours for good or bad and since you kindly let yourself be highlighted in Paris together with your Pithecanthropus, as was my particular desire as I truthfully think you deserved that.

It is unfortunate that the press did not give more publicity to this demonstration. Those who should have taken care of that, had not, and as for my part, I am sorry.

[MM774C-000008-288]

However, I was interviewed by an editor in *L'Eclair* about our conference, but no article appeared in this newspaper, which should have, however, I also have received a note from Mr. Capitan.

My interviewer wrote to me that his article had been refused on the grounds that *L'Eclair* had already given enough attention to *Pithecanthropus*. He told me that his article had been sent to *Le Matin*, but I heard nothing further.

A friend of mine told me that he saw in the summary of an illustrated newspaper "The Lecture by M. Dubois at the Society of Anthropology". I will try to find this journal of which I do not know the title .

Finally, an editor of the Tribune Médicale (one of the 89 medical journals in Paris) came to ask me about the speeches. I gave him mine and begged him to show me his article before he published it. But he contented himself with sending me 3 issues, of which I am sending you 2. Here it is "La Conférence de M. Manouvrier" and it is obvious that the writer did not attend. He simply copied passages from my article in [?la Renne?] scientifique. I'm upset about this

[MM774C-000008-289 left]

report as you were not presented in the suitably brilliant way I would have liked, and there are also some blunders in it. My speech may, however, amuse your friends, and sufficiently mark the significance of the banquet.

Besides, as one is never better served than by oneself, and as I do not want to accept any of the honour which ought to be yours, I will take care that something is published in the next issue of the Bulletin of the Society that summarizes what was said at the beginning of my conference.

It is customary to publish the transcripts of the conference in the Bulletin each year, unless the author does not provide his manuscript. Being responsible for the publication of the Bulletin it is upon me to tell you that the deadline for your manuscript is due and that I would need to receive it as soon as possible. You can give it the extent that you deem appropriate. If you don't want to write in full, I hope you will at least send me a summary. As for me, I will limit myself to the introduction and I will refer, for the rest, to what I have already published.

You will receive your proofs [?on your address] and we will send you 25 or 100 free copies.

[MM774C-000008-289]

- I am writing up the answer I gave orally to Houzé in the Thursday session preceding the conference. I believe this answer is essential.

At the last meeting, one of our colleagues communicated a letter from a gentleman from Java which contained a very funny passage on *Pithecanthropus*. The gentleman said that Baron de Baye would have asked for the continuation of the excavations in Trinil, but that the place had not been found and that the P.e. would soon be relegated to the ranks of fabled animals. He adds that a certain parish priest from Java had successfully refuted you, relying on the authority of the great German scholar Virchow!

A famous Catholic in Paris was also content to quote a phrase by the same Virchow about P.E., and thus buried the question.

But since the mighty and mischievous Hubrecht has looked upon you favourably, it bodes well, and I agree with it. You see that my *inter pocula*¹⁴⁹ prognosis is also coming true.

Goodbye my dear colleague and friend, I thank you and Madame Dubois for your fond memories, and please accept my warmest compliments to you both,

L Manouvrier

The jury for the Broca Prize has been appointed. I'm on it and I will say: *All right!*

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

---

¹⁴⁹ whilst drunk

[MM774C-000008-287]

École Pratique des Hautes Études
Laboratoire d'Anthropologie
à l'école pratique de la faculté de médecine
PARIS

30 Juillet 1896

Cher confrère et ami,

J'ai été très heureux de recevoir votre aimable lettre. D'autant [???] que votre voyage à Paris ne me semblait pas rien avoir donné route la satisfaction désirable. Je suis trop abstrait pour être un joyeux compagnon. Mais vous n'êtes pas un clergyman et s'aillent l'essentiel a été réalisé puisqu'en somme nous avons pu vous faire quelque honneurs tant bien que mal et puisque vous avez bien voulu vous laisser mettre en évidence à Paris conjointement avec votre Pithecanthropus, comme mon grand amour de la justice me le faisait désirer très particulièrement.

Il en fâcheux que la presse n'ait pas donné plus de retentissement à cette démonstration. Ceux qui auraient pu s'occuper de cela ne l'ont pas fait, mais, en ce qui me concerne personnellement, je n'en ~~me~~ ^{mon} afflige suis guère affligé.

[MM774C-000008-288]

J'ai pourtant été interviewé par un rédacteur de l'Eclair à propos de notre conférence, mais aucun article n'a paru dans ce journal qui a dû, pourtant, recevoir aussi une note de M. Capitan.

Mon interviewer m'a écrit que son article avait été refusé sous le prétexte que l'Eclair s'était déjà suffisamment occupé du Pithecanthropus. Il m'annonçait l'envoi de son article au Matin, mais je n'en ai pas eu de nouvelles.

Un de mes amis m'a dit avoir vu dans le sommaire d'un journal illustré "La Conférence de M. Dubois à la Société d'Anthropologie". Je tâcherai de trouver ce journal dont j'ignore le titre.

Enfin un rédacteur de la Tribune médicale (un des 89 journaux de médecine de Paris) est venu me demander communication des toasts. Je lui ai donné le mien et l'an prié de me montrer son article avant de le publier. Mais il s'est contenté de m'envoyer 3 numéros dont je vous envoie 2. Ici c'en "la Conférence de M. Manouvrier" et il est visible que l'écrivain n'y a pas assisté. Il s'est borné à copier des panages de mon article dans la Renne scientifique. Je suis contrarié de ce ~~article~~ compte-rendu ou vous n'êtes pas présenté d'une façon convenablement brillante comme je l'eusse désiré, et ou il y a aussi quelques bévues. Mon toast [?pomma] cependant, amuser vos amis, et marquera suffisamment la signification du banquet.

D'ailleurs, comme on n'est jamais mieux servi que par ici-même, et comme je ne veux pas accepter un i de l'honneur qui vous revient, j'aurai soin d'émérer dans le prochain particule du Bulletin de la Société ce que j'ai dit au début de ma Conférence.

Il est d' [???mage] de publier dans le Bulletin, chaque année, la Conférence transformiste, à moins que l'auteur ne promisse pas son manuscrit. Etant Margé de la publication de ce Bulletin, je viens vous dire que je compte sur votre manuscrit et que j'aurais besoin de le recevoir le plus tôt possible. Vous lui donnerez l'étendre que vous jugerez convenable. Si vous ne voulez pas rédiger in extenso, j'espère que vous a renverrez tant au moins un résumé. Quant à moi, je me bornerai à l'exorde et je renverrai, pour le reste, à ce que j'ai déjà publié.

Vous recensez vos épreuves en placards et nous vous enverrons 25 ou 100 exemplaires

[MM774C-000008-289]

gratis.- Je m'occupe de rédiger la réponse que j'ai faite oralement à Houzé dans la séance du Jeudi qui a précédé la conférence. Je crois cette réponse indispensable.

A la dernière séance, un de nos confrères a communiqué une lettre d'un Monsieur de Java qui contenait un passage très drôle sur le Pithecanthropus. Le monsieur dit que le baron de Baye aurait demandé la continuation des fouilles à Trinil, mais qu'on n'avait lieu trouvé et que le P.E. ne tarderait pas à être relégué au rang des animaux fabuleux. Il ajoute qu'un certain curé de Java vous avait victorieusement réfuté en s'appuyant sur l'autorité du grand savant allemand Virchow !

Une grande revue catholique de Paris n'est également contentée de citer, à propos de P.E., une phrase de même Virchow, et a ainsi enterré la question.

Mais puisque le puissant et malicieux Ubrecht vous a fait des gracieusetés, c'est d'un bon augure, et je m'en réjouis. Vous voyez que mon pronostic *inter pocula* était juste autant que favorable.

Au revoir mon cher confrère et ami, je vous remercie, ainsi que Madame Dubois, de votre bon souvenir, et je vous prie d'agréer vous deux mes compliments les plus sympathiques,

L Manouvrier

Le jury pour le prix Broca est nommé. J'en suis et puis dire : *All right !*

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000059-118]

Trinil 31 July 1896

Your Noble Severe Sir

During this last half month there have been found a beautiful nice deer skull with complete antlers, a small kinds of tusk, and further on some incomplete legs, vertebrae, deer antlers, lower and upper jaws of ruminants et cetera et cetera, by the way nothing much special.

For some days now we started another trench of 10 m long and 4 m wide, as I was not ordered to quit yet by

[MM774C-000059-119]

half of August, with the work here at Trinil.

The river is still too high to finish the trench on the other side.

Further my health is very well.

Your serving worker

Kriele

I think that my marriage will take place on 1 September.

I have heard nothing yet of the chief of Tinggang about how long we can keep working at Trinil.

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

1561

— Send from Jawa —

[MM774C-000059-118]

Trinil 31 Juli 1896

UEdelgestrengen Heer

Van deze laatste halve maand is er gevonden, een prachtige mooie herten schedel met complete hoorns, en een klein soort slag tand, en dan verders eenige incomplete poten, wervels, herten hoorens, onder en bovenkaken van herkauwers enz. enz. trouwens niets bijzonders.

Er is reeds eenige dagen aan een ander vak begonnen van 10 M lang en 4 M breed.

Daar is mij nog niets gelast als dat ik er uit moet scheiden

[MM774C-000059-119]

half Augustus, met de werkzaamheden hier te Trinil.

De rivier is nog te hoog om dat vak af te werken aan de overzij.

Verder gaat het zeer goed met mijne gezondheid.

Uw dienende werkman

Kriele

Ik denk als dat den 1ste September mijn huwelijk voltrokken zal worden.

Van de Chef der Tinggang nog niets vernomen wegens hoe lang te Trinil nog doorgewerkt kan worden.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000059-119]

Trinil 15 August 1896

Your Noble Severe Sir!

I had already started working for 3 days on the other side of the river, according your assignment I started a trench downstream, and if the water level in the river falls a little bit more I can get to the small trench that I had to quit with last year because of the high water.

In the last half month there have been found to small tusks, one incomplete

[MM774C-000059-120]

lower jaw of the rhinoceros, a complete skull of a cayman and then further some legs, carpals, teeth and molars of ruminants.

There is nothing much special amongst it and not so much is being found as last year.

I have asked the chief in Tinggang but I could not employ more coolies but whether I will be allowed so I do not yet know.

Further my health is doing very well.

Your serving worker

Kriele

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

[MM774C-000059-119]

Trinil 15 Augustus 1896

UEdelgestrengen Heer!

Ik was reeds al drie dagen aan het werk, aan de overzijde der rivier, ik heb volgens U opgaven stroomafwaarts een vak onderhanden genomen, als nu de rivier nog een weinig daalt dan kan ik weer bij het vakje, waar ik het vorig jaar mede ben uitgescheiden, door het hoge water.

De laatste halve maand is er gevonden 2 kleine slagstanden een incomplete

[MM774C-000059-120]

onderkaak van de rinoceros, een incomplete schedel van den kaaiman en dan verders eenige poten, koten, tanden en kiezen van herkauwers.

Daar is trouwens nog niets bijzonders gevonden en er wordt ook niet zoo veel gevonden als het vorige jaar.

Ik heb aan de Chef te Tinggang gevraagd of ik niet meer koelies aan het werk mag zetten of het mij toegestaan wordt weet ik nog niet.

Verder gaat het zeer goed met mijne gezondheid.

Uw dienende werkman

Kriele

[Click here to return to the content page](#)

[Brill-01]

Noble very learned sir, Dr E. Dubois

Den Hague

The costs of your reprints are for your 7 ..... and plate	f 13,25
post package	<u>-,40</u>
	f 13,65

May I politely request this sum to be send to me

Regards,

Your

Leiden Fr. de Stoppelaar¹⁵⁰

8 September 1896

[Next](#) letter with this correspondent

[Brill-01]

Weledelzegelheer Dr E. Dubois

Den Haag

De kosten uwer overdrukken bedragen voor uw 7 ..... en plaat	f 13,25
postpakket	<u>-,40</u>
	f 13,65

Mag ik U beleefd verzoeken mij dat bedrag te doen toekomen

Hoogachtend

Uwer

Leiden Fr. de Stoppelaar

⁸/₉ '96

[Click here to return to the content page](#)

---

¹⁵⁰ Correspondence with 'de Stoppelaar'/'the firm Brill' was also published in Albers & de Vos 2010.

[MM774C-000008-505]

Royal Zoological and Anthropological-Ethnographic Museum
Dresden, Zwinger 16 August 1896

Honoured colleague

I sincerely thank you for the casts of the 2 teeth of *Pithecanthropus erectus* & I would be very much pleased if I could also await a cast of the Femur. Please, however, give me opportunity for revenge. Our *Hylobates* has meanwhile increased (amongst other things a few large skulls from Sumatra), should you want a list of what we have, it will be at your disposal, so you can look up what you would desire. I will next send you a treatise on mammals from Celebes and the Philippines.

The abstract of Virchows lecture by Speyer will not have been very exact, it is taking a long time to have it printed and

[MM774C-000008-506]

it won't change anything, even if it was sent for this reason to the anthropological Society in Berlin.

With friendly greetings

yours truly thankful
ABMeyer

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

1564

— Send from the Netherlands —

[MM774C-000008-505]

Königliches Zoologisches und Anthropologisch-Ethnographisches Museum
Dresden, Zwinger 16 8 1896

Verehrter Herr College

Ich danke Ihnen auch verbindlich für die Abgüsse der 2 Zähne von P.e. & freue mich s.h. auch einen Femur- Abguss erwarten zu dürfen. Geben Sie mir nur bitte Gelegenheit mich zu revanchieren. Unser *Hylobates* Material hat sich inzwischen vermehrt (u.A. ein paar große Schädel von Sumatra), wenn Sie eine Liste des vorhandenen haben wollen, so steht sie zur Verfügung, so dass Sie die Ihnen wünschenswerte aussuchen können. Ich sende nächstens eine Abh. Zu Säugethieren von Celebes u den Philippinen.

Der Auszug über Virchows Rede von Speyer wird wohl nicht ganz exact gewesen sein, es dauert aber lange ehe der Wortlaut gedruckt vorliegt und

[MM774C-000008-506]

ändert es dann noch nichts, sei es auch sei es auch [?stets] mit den Reden in den A. ges. in Berlin bei [?Druckergang?] geschickt.

mit freundliche Grüßen

Ihr dankbar ergeben
ABMeyer

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000001-035]

Kl. Rosemtgasse 4
Lassel 16 August 1896

Doctor Eugen Dubois

Leyden

Highly esteemed Sir!

I sincerely thank you for your kind lines of 1 July and your kind offer to show me the interesting finds of *Pithecanthropus erectus*. Regretfully because of some unforeseen objections it has been impossible for me to go on the planned trip to The Hague and it will not be before the end of this year or early next year that I will be able to travel to Holland.

Until then I recommend myself to you with the assurance of my highest esteem
yours sincerely
Dr med M Alsberg

This is the last letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

1565

— Send from the Netherlands —

[MM774C-000001-035]

Kl. Rosemtgasse 4
Lassel 16 August 1896

Herrn Dr Eugen Dubois

Leyden

Hochgeehrter Herr!

Für Ihre Zeilen vom 1. July und Ihr freundliches Anerbieten mir die interessanten Fundstücke des *Pithecanthropus erectus* zu zeigen sage Ihnen meinen verbindlichsten Dank. Leider ist es mir in Folge von unvorhergesehenen Hindernissen bisher noch unmöglich gewesen die projectirte Reise nach dem Haag zu unternehmen und werde ich wohl nicht vor Ende dieses Jahres oder Anfang nächsten Jahres im Stande sein nach Holland zu reisen.

Bis dahin empfiehlt sich Ihnen mit der Versicherung der vorzüglichsten Hochachtung
Ihr ergebenster
Dr med M Alsberg

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000008-290]

École Pratique des Hautes Études
anthropological laboratory
practical school of the faculty of medicine
Paris

17 August 1896

Dear colleague and friend

I have received your entire manuscript. I will send it immediately to the publisher to be printed and correct a few mistakes on the proofs which will also be sent to you for correction. It is likely that this will not appear in the next issue, which will be completed soon, but it will surely be for the subsequent one which will appear in October and which will also support my response to M. Houzé in the session which takes place during your stay in Paris.

I believe that you did well to decide to an answer and that it could not be better placed than in the Bulletin of our Society which has much more impact than the other journals or the *Revue d'Anthropologie*. But for that to happen, your answer must first be read in session.

I'll read it myself, if you don't mind. The next session will be on October 1st. We are currently on vacation.

[MM774C-000008-291]

Don't worry too much about mistakes in French. Once the bigger ones have been corrected, we will understand you very well and that is the main point.

Always kindly yours devoted with respectful compliments to Madame

L Manouvrier

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

1566

— Send from the Netherlands —

[MM774C-000008-290]

École Pratique des Hautes Études
Laboratoire d'Anthropologie
à l'école pratique de la faculté de médecine
Paris

17 Août 1896

Cher confrère et ami

J'ai reçu votre manuscrit au complet. Je vais l'envoyer immédiatement à l'imprimerie et je corrigerai quelques fautes sur les épreuves qui vous seront aussi expédiées pour la correction. Il est probable que cela ne paraîtra pas dans le prochain fascicule qui va être prochainement terminé, mais ce sera sûrement pour le suivant qui paraîtra en Octobre et qui soutiendra également ma réponse à M. Houzé dans la séance qui a eu lieu pendant votre séjour à Paris.

Je crois que vous avez bien fait de vous décider à une réponse et que celle – ci ne peut être mieux placée que dans le Bulletin de notre Société beaucoup plus répondez que les autres journaux ou Revues d'Anthropologie. Mais il faut, pour cela, que votre réponse soit d'abord lue en séance.

Je la lirai moi-même, si vous le voulez bien. La prochaine séance aura bien le 1er Octobre. Actuellement on est en Vacances.

[MM774C-000008-291]

Ne vous inquiétez pas trop des fautes de français. Une fois les plus grosses corrigées on vous comprendra très bien et c'est l'essentiel.

Toujours amicalement votre dévoué
avec respectueux compliments à Madame
L Manouvrier

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000009-061]

British Association for the Advancement of Science,
Burlington House, London, W.

H. Anthropology.

August 18th 1896.

Dear Sir,

I am requested to inform you that a loan – Exhibition of objects illustrating the communications to the Liverpool meeting has been organised, and that if you propose to exhibit anything the Local Secretaries would be much obliged if you would send it to them as soon as possible to the Liverpool Museum.

If you are unable to send your exhibit beforehand, they would be obliged if you would inform them

[MM774C-000009-062]

how much space you would like to have reserved for you.

The general arrangements of the Anthropological Section are as follows: —

Thursday. The President's Address

Palaeolithic and Neolithic Man.

Friday.

Retzius – Commemoration.

Papers on Physical & Racial Anthropology.

Saturday. Resolution in favour of a Bureau of Ethnology for the British Empire.

Folklore, and Descriptive Ethnology.

Monday. Discussion on the Centre, and lines of dispersal, of the knowledge of metals.

Discussion on N. European ornament.

Tuesday. Discussion on Early Mediterranean Civilisation.

Wednesday. miscellaneous papers

I remain, dear Sir, Yours very truly,

John, H. Myres.

Recorder.H.

This is the only letter with this correspondent

1567

— Send from the Netherlands—

[MM774C-000009-061]

British Association for the Advancement of Science,
Burlington House, London, W.

H. Anthropology.

August 18th 1896.

Dear Sir,

I am requested to inform you that a loan – Exhibition of objects illustrating the communications to the Liverpool meeting has been organised, and that if you propose to exhibit anything the Local Secretaries would be much obliged if you would send it to them as soon as possible to the Museum. Liverpool.

If you are unable to send your exhibit beforehand, they would be obliged if you would inform them

[MM774C-000009-062]

How much space you would like to have reserved for you.

The general arrangements of the Anthropological Section are as follows: —

Thursday. The Presidents Address

Palaeolithic and Neolithic Man.

Friday.

Retzius – Commemoration.

Papers on Physical & Racial Anthropology.

Saturday. Resolution in favour of a Bureau of Ethnology for the British Empire.

Folklore, and Descriptive Ethnology.

Monday. Discussion on the Centre, and lines of dispersal, of the knowledge of metals.

Discussion on N. European ornament.

Tuesday. Discussion on Early Mediterranean Civilisation.

Wednesday. miscellaneous papers

I remain, dear Sir, Yours very truly,

John, H. Myres.

Recorder.H.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000005-431]

British Association for the Advancement of Science

sixty-sixth meeting
to be held in Liverpool, September 16th-23rd, 1896

University College, Liverpool

February, 1896.

Dear Sir

we have the honour, on behalf of the Executive Committee, to invite you to the next Meeting of the British Association for the Advancement of Science which will be held in Liverpool, under the Presidency of Sir Joseph Lister, Bart., Pres of the Royal Society, in the week commencing Wednesday, September 16th, 1896.

The committee will consider you to be their guest during the time of your stay in this City, and will do all in their power to render your visit a pleasant one.

The objects of the Association may be stated to be: — to give impulse and direction to Scientific enquiry, to promote intercourse between students of Science in the British Empire, and in other countries, to obtain a more general attention to the objects of Science, and to remove any disadvantages of a public kind which impede its progress.

The success of the Association depends greatly on the realisation of the second of these objects — the promotion of personal intercourse between those who are engaged in the pursuit of Science. The advantage of friendly intercourse with fellow workers in other countries is strongly felt by the members of the British Association, and again to Science derived from meetings of an international character is acknowledged by all.

The Local Executive Committee of the British Association in this City are desirous of making the presence of Foreign Visitors a prominent feature of the forthcoming meeting, and have reason to hope that their endeavours will be successful. Liverpool has the means of entertaining a large number of Foreign *Savants*, and can offer to them exceptional opportunities of visiting points of interest in the neighbourhoods and of becoming acquainted with some of the most important branches of industry in this country. A number of excursions to places of Scientific interest will be arranged — including one, extending over several days, to the Isle of Man.

We shall be grateful to you for an early answer, in order to facilitate the arrangements which have to be made, and we shall be glad to forward to you any information concerning routes, railway communications, etc. that you may desire .

We are, dear Sir,

Yours faithfully,

W.A. Herdman,

I.C. Thompson

W.E. Willink,

Honorary Local Secretaries.

Please address reply to —

PROFESSOR HERDMAN

University College,
Liverpool.

— Send from Great Britain —

[MM774C-000005-430]

The Hague, 26.8.96.

Prof. W.A. Herdman
Hon. Secr. Br. A. fth Av Sc.
Liverpool.

Dear Sir,

It is with the sincerest and profoundest regret that I find myself ~~unable~~ ^{hindered} ^{prevented} to attend the ~~sixty-~~ ^{sixth} ^{next} Meeting of the British Association for the advancement of Science, to which You had the great kindness to invite me. [?But] As already, when I provisionally accepted Your invitation I had some fear that might be the case at this time, now indeed inevitable circumstances prevented me performing my intention to come to the Meeting.

With the greatest sympathy and respect for the British Association, its aims and men, I am, Dear Sir
yours faithfully
Eug Dubois

These are the only two letters with this correspondent

[MM774C-000005-431]

British Association for the Advancement of Science

sixty-sixth meeting
to be held in Liverpool, September 16th-23rd, 1896

University College, Liverpool

February, 1896.

Dear Sir

we have the honour, on behalf of the Executive Committee, to invite you to the next Meeting of the British Association for the Advancement of Science which will be held in Liverpool, under the Presidency of Sir Joseph Lister, Bart., Pres of the Royal Society, in the week commencing Wednesday, September 16th, 1896.

The committee will consider you to be their guest during the time of your stay in this City, and will do all in their power to render your visit a pleasant one.

The objects of the Association may be stated to be: — to give impulse and direction to Scientific enquiry, to promote intercourse between students of Science in the British Empire, and in other countries, to obtain a more general attention to the objects of Science, and to remove any disadvantages of a public kind which impede its progress.

The success of the Association depends greatly on the realisation of the second of these objects — the promotion of personal intercourse between those who are engaged in the pursuit of Science. The advantage of friendly intercourse with fellow workers in other countries is strongly felt by the members of the British Association, and again to Science derived from meetings of an international character is acknowledged by all.

The Local Executive Committee of the British Association in this City are desirous of making the presence of Foreign Visitors a prominent feature of the forthcoming meeting, and have reason to hope that their endeavours will be successful. Liverpool has the means of entertaining a large number of Foreign *Savants*, and can offer to them exceptional opportunities of visiting points of interest in the neighbourhoods and of becoming acquainted with some of the most important branches of industry in this country. A number of excursions to places of Scientific interest will be arranged — including one, extending over several days, to the Isle of Man.

We shall be grateful to you for an early answer, in order to facilitate the arrangements which have to be made, and we shall be glad to forward to you any information concerning routes, railway communications, etc. that you may desire .

We are, dear Sir,

Yours faithfully,

W.A. Herdman,

I.C. Thompson

W.E. Willink,

Honorary Local Secretaries.

Please address reply to —

Professor Herdman

University College,
Liverpool.

[MM774C-000005-430]

The Hague, 26.8.96.

Prof. W.A. Herdman
Hon. Secr. Br. A. fth Av Sc.
Liverpool.

Dear Sir,

It is with the sincerest and profoundest regret that I find myself ~~unable~~ ^{hindered} ^{prevented} to attend the ~~sixty-~~ ^{sixth} ^{next} Meeting of the British Association for the advancement of Science, to which You had the great kindness to invite me. [?But] As already, when I provisionally accepted Your invitation I had some fear that might be the case at this time, now indeed inevitable circumstances prevented me performing my intention to come to the Meeting.

With the greatest sympathy and respect for the British Association, its aims and men, I am, Dear Sir
yours faithfully
Eug Dubois

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000010-312]

26 August 1896

Dear Sir[Rathbone]

In my earlier answer to your very kind letter, in which you offered to me your hospitality during the week of the next Meeting of the British Association for the Advancement of Science, I expressed some doubt whether at a later time inevitable circumstances might not prevent me in performing my intention to attend the Meeting

At this moment I indeed am very sorry indeed to say that it is quite impossible me to come, and it is certain that I have to renounce the real pleasure that my attending the Meeting and the equally great honour and pleasure of enjoying Mrs. Rathbone and Your gracious hospitably.

With reiterated expression of my sincere thanks and profound regrets, and
with much respect

I am

Yours faithfully

Eug Dubois

This is the only letter with this correspondent

1569

— Send from the Netherlands—

[MM774C-000010-312]

26.8.96

Dear Sir

In my earlier answer to your very kind ~~and [?????] kind~~ letter, in which You offered of my Your hospitality to me during the week of the next Meeting of the British Association for the Advancement of Science, I expressed some doubt whether at a later time inevitable circumstances might not prevent me in performing my intention ~~to come~~ to attend the Meeting ~~to the Meeting~~

~~Now indeed~~ At this moment I indeed am very ^{sorry} indeed to say that it is quite impossible ~~and I have to to~~ me to ~~attend~~ ~~that~~ come, and it is certain that I have to renounce the ~~meeting which would have given me~~ the real pleasure that my attending the Meeting and the ~~as it would have been an~~ ^{equally great} the honour and ~~the pleasure to me of accepting~~ enjoying mrs' Rathbone and Yours gracious hospitably.

With reiterated expression of my sincere thanks and profound regrets, and
with much respect

I am

Yours faithfully

Eug Dubois

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000033-527]

Helgoland, Haus Graf Moltke 30 August 1896

Very honoured Doctor!

As I accidentally found out whilst here, my article about your find has finally been published. I have immediately requested the publisher, to send you a copy of that issue in my name and I am convinced that you will read it with pleasure. You will also see, how I've pushed matters a bit further than others to have very particular animals and humans reach each other and connecting hand through *Pithecanthropus*. If I had only known that the anthropologist from Göttingen (I can't remember his name) was preparing an essay, in which he is to prove that the skull is the skull of an Malay that would have been right up my street, giving a Malay similarity of your animal-man with the current Sunda people. Matters become ever more clear and beautiful. Whereas Virchow, who in Speyer yet again has shown his incapacity! I will remain here until 10 September. Best cordial greetings, yours
W.D. Dames.

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000033-527]

Helgoland, Haus Graf Moltke 30. VIII.1896

Sehr geehrter Herr Doctor!

Wie ich hier zufällig erfahre, ist mein Artikel über Ihren Fund nun endlich erschienen. Ich habe sofort den Herausgeber gebeten, Ihnen ein Separatum oder das betreffende Heft in meinen Namen zu senden und bin überzeugt, dass Sie ihn mit Freuden lesen werden. Sie werden auch sehen, wie ich noch etwas weiter gegangen bin, als die anderen und ganz bestimmte Thiere und Menschen durch *Pithecanthropus* sich die verbindende Hand reichen lasse. Hätte ich gewusst, dass der [Göttingeres?] Anthropolog (sein Name ist mir entfallen) mit einen Aufsatz [?schwanger] geht, in welchen er nachweisen wird, dass der Schädel ein Malayen-Schädel ist, den nichts könnte mir mehr in meinen Kram passen, als ein Malayen-Aehnlichkeit Ihrer Thiermenschen mit den heutigen Sunda-Menschen. Die Sache wird immer klarer und schöner. Wo bleibt Virchow, der in Speyer wieder seine [?Unke???fe] hat ertönen lassen! Bis 10 September bleibe ich noch hier. Besten herzlichen Gruss, Ihrer W.D.
Dames.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000059-120]

Trinil 1 September 1896

Your Noble Severe Sir!

Do not be cross when you receive the letter of 15 August as it is prepaid with a 10 Cents stamp. I am not to blame as there was a false dime amongst the money that I had given to the mandor and the post agent would not take it and therefore only put a stamp on for the good dime he had with him.

I am now digging already 18 days on the other side of the river on a

[MM774C-000059-121]

trench of 10 × 10 m that will be larger further down. I did not dare start a larger trench out of fear of not getting it ready in time. As you know we have to dig about 2 m below the lowest level and as we used to have a lot of trouble with the water, and not being allowed to use more than 15 coolies the work down the trench will not progress quickly.

In the last half month nothing has been found of value, because we are still working too high.

Your letter of 27 July I have received yesterday and I will remain grateful for the good wishes and a helping hand you are offering.

My plan is now to remain in Indonesia, as the expenses to bring my wife to Europe would be too high, and what would she be doing there, completely strange to the European circumstances, and as I read from the letters of my parents it will be better to stay in Indonesia as the employment situation in Europe is very poor.

If in the next year

[MM774C-000059-122]

no extension is being allowed, I would very much be working on the railroad for instance as track-overseer as a lot of that work falls within my profession, and you would really help me a lot, for instance by your contacts to Mr Delprat, and you would do me a really big favour, but if your work is to be extended I will remain serving for you.

Further it's going very well with my health.

Your serving worker

Kriele

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

[MM774C-000059-120]

Trinil 1 September 1896

UEdelgestrengen Heer!

U moet niet boos zijn, als U de brief ontvangt van den 15 Augustus, daar die gefrankeerd is met een postzegel van 10 cent. Trouwens buiten mijne schuld er was een vals dubbeltje bij het geld, dat ik de mandoer had mede gegeven, en de post comies wou het niet ontvangen, en zodoende heeft hij voor het goede dubbeltje een postzegel erop geplakt.

Daar ik nu reeds 18 dagen aan het graven ben, aan de overzij der rivier, aan een

[MM774C-000059-121]

vak van 10 × 10 M. dat van beneden nog groter wordt, ik heb het vak niet groter durven nemen, daar ik bang ben er niet mede klaar te komen, zoo U zelf weet moeten wij ruim 2 m beneden het laagste peil ontgraven en daarbij hebben wij vroeger veel last van wel water gehad, zoo er nu niet meer dan 15 koelies aan het werk gezet mag worden zoo zal het werk van beneden zeer slecht opschieten.

In de laatste halve maand is er niets gevonden van waarde, doordat men nog te hoog aan het werk zijn.

Uwe brief van den 27^e juli heb ik gisteren ontvangen daar ik U zeer dankbaar voor blijf voor de gelukwensen en de behulpzame hand die U mij daar in aanbiedt.

Mijn plan is om nu voorgoed in Indië te blijven, daar voor mij de onkosten te zwaar zouden zijn om mijne vrouw mede te nemen naar Europa, en wat zou zij daar dan moeten doen, geheel onbekend met de Europese omstandigheden, en zoo ik verneem uit de brieven van mijn ouwe lui, is het beter dat ik hier in Indië blijft daar het met de werkzaamheden in Europa zeer treurig is.

Zoo er in het volgende jaar

[MM774C-000059-122]

geene verlenging wordt toegestaan, zou ik zeer graag werkzaam willen zijn aan het spoor b.v.b. als lijnopzichter daar er ook veel werk daar van in mijn vak voorkomt, daarin zou U mij een boel in mede kunnen werken, b.v.b. bij den heer Delprat en U zou mij daar een zeer groot plezier mede doen, maar zal het werk van U verlengd wordt, dan blijf ik voor U door dienen.

Verder gaat het zeer goed met mijne gezondheid.

Uw dienende werkman

Kriele

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000040-069 left]

Departement
of
Colonies
Lett.A¹
N°.3

attachments:

The Hague, 9 September 1896

Following my letter of 27 June last A¹N^o.31 I have the honour to herewith send you some reports received by the Governor-General of the Dutch-Indies on the subject of the excavations along the Solo river over the months April, May and June last –

The minister of Colonies
on behalf of the minister
the secretary-general,

T.E.Elias

To
Mr. M.E.F.T. Dubois
Officer of Health 2^e class
on leave

at
The Hague

[Next](#) letter with this correspondent
[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000040-069 left]

Departement
van
Koloniën
Lett.A¹
N°.3

bijlagen:

's-Gravenhage, den 9 September 1896

Ten verfolge op mijn schrijven van 27 Juni j.l. A¹N^o.31 heb ik de eer U hierbij te doen toekomen eenige van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië ontvangen rapporten nopens ontgravingen aan de rivier de Solo over de maanden April, Mei en Juni j.l. –

De minister van koloniën
voor den minister
de secretaris-generaal,

T.E.Elias

Aan
den Heer M.E.F.T. Dubois
Officier van Gezondheid 2^e klasse
met verlof
te
's-Gravenhage

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000009-421]

Irrigation works
in the
"Solo Valley."

Bodjonegoro, 13 December 1894.

Dear Mr Dubois!

The wages of the two engineer workmen, which you want to stationed at the first section of the main canal to irrigate the lands in the Solo-Valley can be dealt with in the way you indicated by mandate of the provincial intendant. It would, however, be better to not have that mandate be given at my name but to the "Chief of the first Section of the Irrigation Works of the Solo-river". Furthermore we do not have a register at Bodjonegoro, therefore such mandate should be made payable by the State Register in Tuban.

The intended *f* 240,-- I will receive if you send them to me and use them for the described purpose. Other expenses I will have advanced.

Meanwhile is my best greetings, and I further wish you the best of luck with your work.

Yours truly
J.L. Pierson

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

1573

— Send from Jawa —

[MM774C-000009-421]

Bevloeiingswerken
in de
"Solovallei."

Bodjonegoro, 13 December / 94.

Waarde Heer Dubois!

De soldij van de twee Genie-werklieden, welke U werkzaam wenscht te stellen op de eerste sectie van het Hoofdkanaal tot bevoeiing der gronden in de Solo-vallei kan verrekend worden op de door U aangegeven wijze per mandaat van den Gewestelijken Intendant. Het is echter beter dat mandaat niet ten mijnen name af te geven maar ten name van den "Chef der eerste Sectie der Werken en Opnemingen aan de Solo-rivier". Voorts is te Bodjonegoro geen kas, zoodat dat mandaat betaalbaar moet gesteld worden bij 's Lands kas te Toeban.

De door U bedoelde *f* 240,-- zal ik ontvangen als U ze mij zendt en voor het omschreven doel doen aanwenden. De andere onkosten zal ik doen voorschieten.

Inmiddels mijn beste groeten, wenshende ik U voorts het meest mogelijke succes op Uw werk.

G. d. U.
J.L. Pierson

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000059-122]

Trinil 16 September 1896

Your Noble Severe Sir!

I have this month been allowed to put 5 more coolies at work, so 20 each day.

In the trench on the other side of the river I have now come upon the layer with bones, by the way nothing much special has been found yet, other than a deer skull with complete antlers and a incomplete crocodile skull and further some incomplete and complete deer antlers, legs, carpals, et cetera.

Anything specific of the anthropoid

[MM774C-000059-123]

I have not yet discovered, pieces of bone that I do not recognise for sure are all being kept.

On 6 September de Winter has signed on for a year.

Would your noble Sir not enlighten me a bit about whether an extension in the next year will be permitted? Just that I can make arrangements for myself.

Further it's going very well with my health and also with the work

Your serving worker

Kriele

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

[MM774C-000059-122]

Trinil 16 September 1896

UEdelgestrengen Heer!

Ik heb van deze maand 5 koelies per dag meer aan het werk mogen zetten, dus per dag 20.

Ik ben nu met de put aan de overzij der rivier gevorderd tot op de beenderenlaag, trouwens er is nog niets bijzonders gevonden, dan een hertenschedel met complete hoorens een incomplete krokodillenschedel, en verders eenige incomplete en complete herten hoorens, poten, koten, enz.

Iets bijzonders van den mensenaap

[MM774C-000059-123]

heb ik nog niet ontdekt, stukken been die ik zeker weet niet te kennen bewaar ik allen.

De Winter heeft den 6de september voor een jaar bijgetekend.

Zou UEd: mij niet een weinig inlichting kunnen geven, of voor het volgende jaar verlenging wordt toegestaan? Om mij zelve daarna te kunnen regelen.

Verder gaat het zeer goed met mijne gezondheid en ook met de werkzaamheden.

Uw dienende werkman

Kriele

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000050-104]

Report of the work performed during the month

July 1896.

In the vicinity of Tinggang Modjosawit, Ngamban and Ngluwak some meaningless fossils were found. Near the dessa Trinil the square of 14 m and wide 5.5 m mentioned in the previous report was excavated to a depth of 7.50 m but nothing was found. After that another square long 10 m and wide 4 m was excavated to a depth of 4.50 m and in it were found:

- 2 elephant molars
- 1 elephant tusk long 1.45 m
- 1 antelope skull (incomplete) with complete horns
- 1 deer skull with antlers (complete)
- 1 turtle (complete)

and further some complete and incomplete legs, phalanges, vertebrae, antlers, lower and upper jaws of ruminants et cetera et cetera -----

Report of the work performed during the month

August 1896.

In the vicinity of Nglambin, Lambangan, Ngluwak and Tinggang searches resulted in: one half lower jaw of a banteng and some meaningless fossils. Near the dessa Trinil the square long 10 m and wide 4 m mentioned in the previous report was excavated to a depth of 7.50 m but nothing was found. Subsequently another square long 10 m and wide 9 m was excavated to a depth of 3 m and in it were found:

- 2 small elephant tusks long 0.50 m
- 1 lower jaw of a Rhinoceros (very much incomplete)

and furthermore some incomplete and complete legs, phalanges, vertebrae, teeth and molars of several animals .---
--

[MM774C-000050-105]

Report of the work performed during the month

September 1896.

Searches in the vicinity of Ngluwak, Dollok, Tambaredjo and Tinggang resulted in:
half a buffalo horn
half a banteng horn
a molar of an elephant

next to several pieces of fossil of no value.

The square long 10 m and wide 9 m, mentioned in the previous monthly report, was excavated 8.50 m deeper than it was already and in it were found:
a skeleton of a turtle (complete)
a skull of a crocodile (incomplete)
a skull of a deer (incomplete), with complete antlers
a lower jaw of a pig (incomplete)
and further some incomplete and complete deer antlers, legs, vertebrae et cetera .-----

For identical copy:

The Secretary of the Department of Education, Religion and Trade
A Wiemans

for GG: 11143

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

[Next](#) official report

[Previous](#) official report

[MM774C-000050-104]

RAPPORT der verrichte werkzaamheden gedurende de maand Juli 1896.

In de omstreken van Tinggang Modjosawit, Ngamban en Ngloewak werden eenige waardelooze fossielen gevonden.

Bij dessa Trinil het in vorige verslag bedoelde vak lang 14 M. en breed 5.5 M uitgegraven tot op eene diepte van 7.50 M. doch niets gevonden.

Daarna werd een ander vak lang 10 M en breed 4 M tot op een diepte van 4.50 M uitgegraven waarin werd gevonden:

- 2 olifants-kiezen
- 1 id slag tand lang 1.45 M.
- 1 antilopen schedel (in-compleet) met compleete hoorns
- 1 Hertenschedel met hoorens (compleet)
- 1 Schildpad (compleet)

en voorts eenige compleete en in-compleete pooten, kooten, wervels hertenhoorns, onder- en boven kaken van herkauwers enz. enz.-----

RAPPORT der verrichte werkzaamheden gedurende de maand Augustus 1896.

In de omstreken van Nglambin, Lambangan, Ngloewak en Tinggang gezocht en gevonden:

Een halve onderkaak van een banteng en eenige waardelooze fossielen.

Bij de dessa Trinil het in het vorige verslag bedoelde vak lang 10 M en breed 4 M tot op een diepte van 7.50 M doch niets gevonden.

Daarna werd een ander vak lang 10 M breed 9 M tot eene diepte van 3 M uitgegraven en daarin gevonden:

- 2 Klein olifants-slagtanden lang 0.50.M.
- 1 Onderkaak van een Rhinoceros (zeer in-compleet)

en voorts eenige in-compleete en compleete pooten, kooten, wervels, tanden en kiezen van verschillende dieren.---
--

[MM774C-000050-105]

RAPPORT der verrichte werkzaamheden gedurende de maand September 1896.

Gezocht werd in de omstreken van Ngloewak, Dollok, Tambaredjo en Tinggang en gevonden:

- een halve buffelhoom
- een halve bantenghoom
- een kies van een olifant

benevens eenige stukken fossielen van geen waarde.

Het vak lang 10 M breed 9M, waarvan sprake is in het vorig maand verslag, 8.50 M dieper uitgegraven dan het reeds was en daarin is gevonden:

- een geraamte van een schildpad (compleet)
- een schedel van een krokodil (incompleet)
- een schedel van een hert (incompleet), met compleete hoorns.
- een onderkaak van een zwijn (incompleet)
- en verder eenige incomplete en compleete hertenhoorns, pooten, wervels enz.-----

Voor eensluidend afschrift:

De Secretaris bij het Departement van Onderwijs, Eeredienst en Nijverheid
A Wiemans

voor GG: 11143

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000059-123]

Trinil 1 October 1896

Your Noble Severe Sir!

The last trenched is now almost dug until its intended depth, in total we have dug already one metre below the lowest level over a length of 11,50 m in the depth.

There has been found a complete total and an incomplete crocodile skull, and incomplete deer skull, an incomplete lower jaw of the pig, and further some incomplete and complete deer antlers, legs, vertebrae, et cetera et cetera.

Also I have started with a

[MM774C-000059-124]

few coolies upstream to finish a small trench that had remained and which we could not finish last year and in that trench we found wood, shells and bones, by the way the bones are mostly unusable.

Nothing special has yet been found.

Otherwise it's going very well with the work and also with my health

Your serving worker

Kriele

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

[MM774C-000059-123]

Trinil 1 Oktober 1896

UEdelgestrengen Heer!

De laatste put is te met op zijn diepten gewerkt, er is nu totaal in de diepte ontgraven 11,50 m wij zijn nu reeds een meter beneden het laagste pijl.

Er is gevonden een complete schildpad een incomplete krokodillenschedel, een incomplete hertenschedel, een incomplete onderkaak van het zwijn, en verder eenige incomplete en complete herten hoorens, poten, wervels, enz. enz.

Ook ben ik begonnen met een

[MM774C-000059-124]

paar koelies stroom opwaarts aan een klein vakje, dat vroeger is blijven staan, en het vorige jaar niet afhebben kunnen werken, in dat vakje komt voor hout, schelpen, en been in voor, trouwens het been meest onbruikbaar.

Er is nog niets bijzonders gevonden.

Verder gaat het zeer goed met de werkzaamheden en ook met mijne gezondheid.

Uwe dienende werkman

Kriele

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000059-124]

Trinil the 12th of October 1896

Your Noble Severe Sir!

It seems that the request you told me about in your letter of 27 July and what you have asked Mr Pierson, to be allowed to continue several months in Trinil, or as long as the water level would allow, has not been followed up on, given that I have been ordered to break up at the start of this month and quit the work. What the real cause of that is I do not know, but according to

[MM774C-000059-125]

what the chief at Tinggang is saying it is a matter of money. Since 1 October I have done nothing other than packing the bones for departure to Tinggang to which I'm currently travelling. It will be good that the necessary chests are being made for shipment, won't it?

I very much wish to know, before January, whether in extension will be allowed. If yes, I will continue serving you, if no, then I will leave the service and would very much like to be placed at the railway and because of that I kindly ask you to help me in that matter and I will promise you that I will take good care and it's no longer just me to look out for but also for my spouse and whatever is coming in a couple of months.

Else it's going very well with my health and not knowing anything to the contrary also with de Winter.

Your serving worker

Kriele

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

[MM774C-000059-124]

Trinil den 12^{den} Oktober 1896

UEdelgestrengen Heer!

Het schijnt wel, dat de aanvraag wat U mij in den brief van den 27^e juli heb laten weten, en 't geen U aan den heer Pierson gevraagd hebt, om nog enige maanden door te mogen werken te Trinil, of zolang het mogelijk was wegens de waterstand, dat daar geen gehoor aan is gegeven, blijkt, daar ik last heb gekregen in 't begin van deze maand op te breken en het werk te staken, wat of eigenlijk daar de oorzaak van is weet ik niet, maar volgens het

[MM774C-000059-125]

uitlaten van den chef te Tinggang zit het in de geldkwestie, ik heb na den 1ste Oktober niets meer uitgericht, dan alleen de beenderen ingepakt voor het vertrek naar Tinggang daar ik nu mee onder de reis ben, het zal toch wel goed zijn dat de noodige kisten gemaakt worden voor de verzending?

Ik wenschte zeer graag te weten, voor januari, of er nog verlenging zou toegestaan worden, zoo ja, blijf ik voor U door dienen, zoniet, dan verlaat ik de dienst, en zou dan zeer graag aan het spoor geplaatst worden, wegens deze plaatsing verzoek ik U zeer vriendelijk, mij daar behulpzaam in te zijn, en ik beloof U, dat ik bij die dienst altijd goed op zal passen aangezien ik nu niet meer voor mij alleen moet zorgen maar ook voor mijn wederhelft, en wat er over een maand of wat nog bij komt.

Verder gaat het zeer goed met mijne gezondheid, en niet beter te weten ook met de Winter.

Uw dienende werkman

Kriele

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000006-049]

Dr. W. van Hoorn, medical physician
consultation for skin diseases et cetera

Amsterdam 12 October 1896

Amice, your postcard was superfluous and could not resolve any effect, for I had not forgotten my promise but was unable to act on it anytime soon. Place said amongst other things that he would have liked to drink to Eijkman and Dubois, but he would only speak about Dubois, as somebody else had already talked about Eijkman (just as you left Dr. Kuyper gave a toast to Eijkman); "However daring it may be considered to strive to try and find a link between humans and beings that despite the many points we have in common, are yet considered to be so different to us, it must be acknowledged that slowly the scientists of the whole world are acknowledging that Dubois indeed found something like that"; "and even though it's now only a tooth, a femur and a skull that does not make the discovery

[MM774C-000006-050 left]

less important; "yes he has been helped by the government, but yet he has overcome such enormous difficulties that demanded the largest energy to be conquered and yet he has done his research with such accuracy and so meticulous that he himself declared to me: in that layer which I've examined for three years there is now nothing left to be found". This is mainly what I remember but he did this in such a tone of respect and appreciation that I cannot express in words and about none of the professors and old friends he mentioned he spoke so extensively as about you. The situation of the patient cannot improve without regular special treatment; what I advised was simply a temporary treatment until there would be opportunity for a definitive examination and further curation; with regard to time I have an equal amount of time available for every patient namely as much as is needed, but no more than that. When you left you told me that you might come to Amsterdam if Victor would be there; I told that to Pijnappel on Sunday and I told him about the contents of the speech of Place

W. van Hoorn

[Next](#) letter with this correspondent

[MM774C-000006-049]

Dr. W. van Hoorn, Arts
Consultatie voor Huidziekten enz

Amsterdam 12 Oct. 1896

Amice, je kaart was overbodig en heeft ook geen effect kunnen hebben, want niet vergeten was ik mijn belofte maar onmachtig spoedig gevolg er aan te geven. Place heeft o.m. gezegd dat hij op Eijkman en Dubois had willen drinken, maar alleen over Dubois zou spreken omdat een ander Eijkman reeds had herdacht (juist toen jij vertrok dronk Dr. Kuyper op E.); "Hoe vermetel het streven ook moge genoemd worden een schakel te vinden tusschen den mensch en wezens die wij ondanks de vele punten van overeenkomst toch zoo ontzettend verschillend daarvan rekenen, het moet erkend worden dat langzamerhand de geleerden in de geheele wereld inzien dat inderdaad Dubois iets dergelijks gevonden heeft"; "en al is het nu slechts een tand, een femur en een schedel, dat maakt de ontdekking

[MM774C-000006-050 left]

niet minder belangrijk; "ja hij is ~~ook~~ door de regeering geholpen, maar toch heeft hij met ontzaglijke moeilijkheden te kampen gehad die de grootste energie eisten om te overwinnen en daarbij heeft hij zijn onderzoek met de uiterste nauwkeurigheid verricht zoo nauwkeurig dat hij mij zelf heeft kunnen verklaren: in die laag die ik gedurende drie jaar heb onderzocht daarin is nu niets meer te vinden". Dit is in hoofdzaak wat ik mij herinner maar hij heeft dit op een toon van respect en waardering gedaan die ik niet kan weergeven en over geen der professoren en oude vrienden die hij vermeld heeft is hij zoo uitvoerig geweest als over U. De toestand van den patiënt kan zonder geregelde speciale behandeling niet goed worden; wat ik heb aangeraden was eenvoudig een voorlopige behandeling totdat er gelegenheid zou bestaan tot definitief onderzoek en verdere kuur; wat den tijd betreft zou heb ik voor elken patient evenveel tijd beschikbaar nl. net zooveel als noodig is, maar ook niet meer. Bij Uw vertrek [??] had ge mij verteld dat ge misschien in A. zoudt komen als Victor er was; dat heb ik aan Pijnappel Zondag verteld alsmede den inhoud van Place zijn speech

W. van Hoorn

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000010-012]

Place

den Haag, 13 October 1896

Highly venerated Professor,

When I, Friday before last had to leave the evening party in your honour one of the attending participants promised me to let me know, what might be said about me – as you said on my goodbye that you were planning to do so. I have only now received word about it. Please therefore allow me to thank you for the benevolent words spoken in my absence. I am deeply touched by them, particularly because I can suspect how much kindness within you made you say them.

When in the Indies, after I had sacrificed so much by leaving Amsterdam, to which the less positive opinions of men, whose judgement I valued were not the least I had to bare, but

[MM774C-000010-013]

the thought with your attitude in mind make me question every day: "What would Place think of me?"

Frankly, I confess that I was much relieve upon my first visit to you to notice that your opinion about me was not completely unfavourable. And that you now have publicly spoken with so much appreciation about what I have done in the Indies, and that you are convinced that I did my best, makes me much happier than I was before.

Only relatively late I have come to see that noble motives are not the first to determine the actions of men, and even that they are very rare. That late discovery was quite painful. In you, however, I have always kept believing and my esteem for you has only grown in time. I truly cannot imagine anyone to have more esteem for you then I have. And I therefore repeat my most profound and strong wishes for your well-being and I thank you again with all my heart for the great encouragement you have given me.

[Next](#) letter with this correspondent

1579

— Send from the Netherlands —

[MM774C-000010-012]

Place

den Haag, 13.10.96.

Hoogvereerde Professor,

Toen ik, verleden Vrijdag een week het avondfeest ter Uwer eere verlaten moest werd mij door een der blijvende deelnemers ^{mededeeling} beloofd, dat ik mededeeling zou ontvangen van hetgeen U mij betreffende ~~wellicht~~ ~~zegen~~ ^{spreken} mocht – hetgeen U mij bij het afscheid nemen zeide ~~van plan te zijn~~ te willen doen. Doch eerst heden mocht ik ~~vernemen dat het werkelijk~~ mededeeling ontvangen. Sta mij daarom toe ~~voor~~ dat ik U thans nog hartelijk dank zeg voor de welwillende woorden ~~waar~~ ^{aan} mij afwezige ~~gesproken~~ besteed. Ik ben daardoor diep geroerd, vooral omdat ik vermoeden kan hoe groot de goedheid was welke U daartoe dreef.

In Indië was de gedachte, dat ik wegens mijn heengaan uit Amsterdam, waar ik toch zooveel opofferde, ook nog minder gunstig door mannen wier oordeel ik op prijs stelde ~~de~~ beoordeeld werd niet het minst zware dat ik te dragen ^{had}. Maar

[MM774C-000010-013]

~~die~~ ^{de} ~~gedachte~~ welke mij ~~enop~~ [???houdende] in den geest was en de vraag die ik mij iedere dag stelde was Hoe zou Place over mij denken?

~~Dat~~ Ik kan U ^{mag} U wel openhartig bekennen dat het een pak van mijn hart was bij mijn eerste bezoek aan U ~~U~~ te bespeuren dat ~~dat~~ ^{Uwe meening over mij} toch niet geheel ongunstig was. En dat U nu met ~~zooveel~~ ^{groot} waardering in het openbaar gesproken hebt van hetgeen ~~weinig~~ ~~weinig~~ dat ik in Indië heb kunnen doen, dat U overtuigd is, dat ~~mijn wil goed~~ is ik mijn best gedaan heb maakt mij veel gelukkiger dan ik was.

Eerst betrekkelijk laat in mijn leven heb ik gaan inzien, dat niet in de eerste plaats edele motieven de handelingen der menschen bepalen, ~~ja~~ dat deze zelfs zeer zeldzaam zijn. Die late ontdekking was ~~daarom~~ des te ~~pijnlijker~~ ~~smart~~ smartelijker. ~~Op~~ In U echter ben ik altijd met volkomen vastheid blijven gelooven en mijne vereering voor U is met den tijd gestegen. Werkelijk kan niemand ~~van al de deelnemers van Uw feest die~~ ~~waardering~~ ~~verering~~ die meer gevoelen dan ik. En daarom herhaal ik mijn innigste en ~~sterke~~ ^{sterken} wenschen voor Uw welzijn [en] zeg ik U nog eens van ganscher harte dank [????] voor de groote bemoeiding die U mij gegeven hebt

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000009-426]

12. SWEELINCKPLEIN 19 October 1896.

The Hague

Highly esteemed Mr Pierson,

With great many thanks I received your kind letter of 11 September last in which you again express your great benevolence towards me and your interest in my work which even now you help for it to be continued in Java. Especially for the latter I am highly obliged to you and after the explanations I allowed myself to send you in previous letter I have all reason to be so.

I was also much pleased to hear from you that the work in Trinil is in full swing and because of the extraordinary draught this year has progressed

[MM774C-000009-427]

above expectations. I much desire to see the yield of the Trinil harvest of this year, also because I still nurture a silent hope that maybe some other part of *Pithecanthropus erectus* has been brought to light. May I therefore express my wish to you to have the material sent to me this year as you have in the previous year?

From my side I also continue to advise for the engineer workman to be stationed under your supervision. Both at Tinggang as in Trinil their services will remain to be useful as they have been in the past year, as I understand from the reports that the work on neither of these two places can be considered finished.

I flatter myself with the hope that this advice may be positively received by you and I remain whilst offering my very polite greetings and with cordial wishes for the well-being of you and yours with the highest esteem

your willing servant Eug Dubois

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000009-426]

12. Sweelinckplein 19.10.96.

den Haag

Hooggeachte Heer Pierson,

Met zeer veel dank ontving ik Uw vriendelijk schrijven van den 11^e September ll. waarin U ~~ook thans~~ ~~nog~~ ~~andermaal~~ van Uwe groote welwillendheid te mijnen opzichte en belangstelling in mijn werk dat U op Java thans zelfs helpt voortzetten, blijk geeft. Vooral voor dit laatste ben ik U in de hoogste mate erkentelijk en daarvoor heb ik na de uiteenzettingen die ik mij in vroegere brieven veroorloofde zeker alle reden.

Zeer veel genoeg deed het mij ook ^{van U} te vernemen dat de werkzaamheden te Trinil in vollen gang waren en ~~wegens~~ ^{en door} bijzonder groote droogte in dit jaar buiten

[MM774C-000009-427]

gewoon bevorderd worden. Ik ben wel verlangend ~~de resultaten~~ ^{met de opbrengst} van den Trinilooft van dit jaar kennis te maken, ook omdat ik nog altijd een stille hoop koester wellicht nog een ander deel van P.e. aan het licht gebracht te zien. Mag ik U daarom mijn wensch te kennen geven even als verleden jaar het verzamelde te willen doen over zenden?

Van mijnen kant blijf ik ook tevens voor voortgezette tewerkstelling der geniewerklieden onder Uwe directie adviseeren. Zowel te Tinggang als te Trinil blijven hunne diensten even nuttig als verleden jaar, daar volgens de rapporten hunner taak op geen van beide plaatsen reeds als afge~~loopen~~ ^{dann} kan beschouwd worden.

Ik vlei mij met de hoop dat dit mijn advies gunstig door U mag worden opgenomen en blijf onder aanbieding mijner zeer beleefde groeten en met hartelijke wenschen voor het welzijn van U en de Uwen met de meeste hoogachting

Uw dienstw. dienaar Eug Dubois

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000014-025]

Sir John Evans in Nature Oct.22, 96
About three things pray let us have the truth—
The skull, the thigh bone, and the Trinil tooth
The thigh is human, does the skull belong?
Is the tooth human, or is Dubois wrong?
But, after all, where were the relics found—
Was it in ancient or in modern ground?

Yours affectionate
Dr T.C. Winkler

Haarlem
29 October 1896

This is the last letter with this correspondent
[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000014-025]

Sir John Evans in Nature Oct.22, 96
About three things pray let us have the truth—
The skull, the thigh bone, and the Trinil tooth
The thigh is human, does the skull belong?
Is the tooth human, or is Dubois wrong?
But, after all, where were the relics found—
Was it in ancient or in modern ground?

Yours affectionate
Dr T.C. Winkler

Haarlem
29 Oct 1896

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000010-430]

MISTER Eug Dubois

declares to have received from the Museum of Natural History in Leiden, according regulation articles 2.2, 9.1,3,4
(see backside) in decent state to borrow for 14 days

a skull of *Cebus hypoleucus*

N°

[?St] Cat. N°11

a skull of *Cebus hypoleucus*

[?St] Cat. N°16

and by accepting these confirming to adhere to aforementioned regulations
Leiden,

23 October 1896 (SIGNATURE)

Eug Dubois

[Next](#) letter with this correspondent

[MM774C-000010-430]

DE HEER Eug Dubois

verklaart uit de ~~Bibliotheek der Rijks-Universiteit~~ het Museum van Natuurlijke Historie te Leiden, volgens artikel 2.2, 9.1,3,4
van het Reglement (zie keerzijde) in behoorlijken staat voor 14 dagen ter leen ontvangen te hebben

een schedel *Cebus hypoleucus*

N°

[?St] Cat. N°11

een schedel *Cebus hypoleucus*

[?St] Cat. N°16

En zich door de ontvangst van bovengenoemd werk aan het Reglement te onderwerpen
Leiden,

23.Oct. 1896 (ONDERTEEKENING)

Eug Dubois

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000008-534]

Delft 1 November 1896.

Noble born Sir,
E. Dubois.

Noble born Sir,

The board of the IVth Section of the VIth Dutch Nature- & Medical Congress in Delft has the honour to invite you to give a lecture or make a scientific announcement in your field of expertise, in the section mentioned above.

As you know the Congress will be held in April 97 and we would therefore like to have your reply soon; preferably before 15 November next.

The time available will not allow us to give every speaker more than ±15 minutes of time.

Taking into account all arrangements that have to be made the Board politely requests you to submit the "onderwerp" of your lecture or announcement, before 15 January 1897, to the 2nd Secretary.

With high esteem or signing:

President,

G.A.F. Molengraaff

2nd Secretary,

W.F. van Vliet Sr.

Delft

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

1583

— Send from the Netherlands —

[MM774C-000008-534]

Delft 1 Nov. 1896.

Weledelgeboren Heer,
E. Dubois.

Weledelgeboren Heer,

Het Bestuur van de IVe Sectie van het VIe Nederl. Natuur- & Geneeskundig Congres te Delft heeft de eer U uit te noodigen tot het houden van een voordracht of het doen van eenige wetenschappelijke mededeeling, Uw studievak betreffende, in de genoemde Sectie.

Zoo als U bekend zal zijn wordt het congres in April 97 gehouden en wachten wij dus spoedig Uw antwoord; liefst vóór 15 Nov. a.s.

De beschikbare tijd gedoogd niet meer dan ±15 minuten aan iedere spreker toe te staan.

Met 't oog op de regeling der werkzaamheden verzoekt het Bestuur U beleeft het "onderwerp" Uwer voordracht of mededeeling, vóór 15 Januari 97, aan den 2^e Secretaris in te zenden.

Hoogachtend teekenen:

Voorzitter,

G.A.F. Molengraaff

2^e Secretaris,

W.F. van Vliet Sr.

Delft

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000011-298]

Strasbourg 1 November 1896

Highly esteemed Doctor!

I am again to sincerely thank you for kindly sending me the median section through the cast of the *Pithecanthropus*-skull, which I received yesterday and which has been splendidly accomplished. May I ask you to request of the sender Mr Westerlin to

[MM774C-000011-299]

send me a receipt? He has been paid by a postal advance. I need to present to the University register an actual proof of 'proof of payment'.

I am now in the stage of revising my manuscript. Alas University lectures and dissection sessions have begun so at the moment I have very little time. But all spare time I have is used for it.

The work, however, will be vaster, than I originally thought, as I need to address several general craniological questions. I am [????] by the kindness of Fraipont in the happy circumstance, continually able to also compare the skull from Spy (by means of a good cast) with your finds. From the other side I have also a large amount of material of ape skulls at my disposal.

With best thanks and particularly high esteem

yours truly

G. Schwalbe

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000011-298]

Strassburg 1. November 1896

Hochverehrter Herr Doctor!

Schon wieder habe ich Ihnen herzlichst zu danken für die gütige Besorgung des Medianschnitts durch den Abguss des *Pithecanthropus*-Schädels, der vortrefflich gelungen gestern in meine Hände gelangt ist. Darf ich Sie bitten, den Absender Herrn Westerlin zu ersuchen,

[MM774C-000011-299]

mir eine quittünte Rechnung nachträglich senden zu wollen? Er hat das Geld durch Postvorschuss erhalten. Ich bedarf aber für die Universitätskasse behufs Wiedererstattung aus desselben der Nachweises, dass ich das Geld ausgelegt habe.

Ich bin jetzt mit der Revision meiner Manuscript beschäftigt. Leider haben Vorlesungen und Präparirsaal begonnen sodass ich augenblicklich unrn wenig Zeit finde. Doch wird alle freie Zeit dazu benutzt.

Das Werk wird aber ausGedéhnter, als ich ursprünglich dachte, da ich auf verschiedene allgemeine craniologische Fragen eingehen musste. Ich bin [????] durch die Güte von Fraipont in der glücklichen lage, [?fortwährend?] auch die Schädel von Spy (in guten Abgussen) mit Ihrem Funde vergleichen zu können. Andererseits steht mir ein grosser Material von Affenschädeln zur Vergleichung zur Disposition.

Mit bestem Dank und in vorzügl. Hochachtung

Ihr ergebenste

G. Schwalbe

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000008-535]

Amsterdam 2 November 1896

Dear Mr Dubois,

May I, following your letter of yesterday, suggest two subjects, of which a discussion for the 4th Section would certainly be greatly appreciated? They are:

1 ° The problem of the climates in the geological past.

2 ° The geological position of the river deposits with a rich mammalian fauna in Java, in connection with similar deposits elsewhere (Siwaliks et cetera).

I wouldn't dare to choose from those two. Your letter only grants me the liberty to name these two, and I am convinced that the choice that you will make from the many subjects which you have independently thought about, will in any case be worthy of the full attention of our section.

With friendly greetings and pleased to be
with high esteem yours

G.A.F. Molengraaff

This is the last letter with this correspondent

Previous letter with this correspondent

1585

— Send from the Netherlands—

[MM774C-000008-535]

Amsterdam 2 Nov. '96

Geachte Heer Dubois,

Mag ik naar aanleiding van Uwe brief van gisteren twee onderwerpen opperen, waarvan eene bespreking voor de 4^e Sectie stellig zeer op prijs zou worden gesteld? Zij zijn:

1° Het vraagstuk der klimaten in het geologisch verleden.

2° De geologische plaats der stroomafzettingen met een rijke zoogdieren fauna op Java, in verband met soortgelijke afzettingen elders (Siwalik's etc).

Uit die twee zou ik niet durven kiezen. Alleen Uw brief heeft mij [?????] de vrijheid de twee te noemen, want ik ben overtuigd, dat de keuze, die U zult doen uit de vele onderwerpen, waarover U zelfstandig hebt nagedacht, in ieder geval de volle belangstelling onzer sectie zal verdienen.

Met vriendschappelijke groet gaarne
hoogachtend Uwe

G.A.F. Molengraaff

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000059-126]

Tinggang 2 November 1896

Your Noble Severe Sir!

As I am back again in Trinil I am together with de Winter making chests for shipment. The shipment will not be large this year as not as much has been found that Trinil as in the previous year, and from Tinggang there is hardly anything, and also still nothing is being found.

With regard to health I am suffering a bit from fever, but de Winter is doing well.

Your serving workers

Kriele and de Winter

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

1586

— Send from Jawa—

[MM774C-000059-126]

Tinggang den 2/11 96

UEdelgestrengen Heer!

Daar ik nu weder te Tinggang ben, en met de Winter samen aan het kisten maken zijn voor de verzending. De verzending is niet groot van dit jaar daar er te Trinil niet zooveel is gevonden, dan het vorige jaar, en van Tinggang hoegenaamd niets hebben, en ook nog niets gevonden wordt.

Wat de gezondheid aangaat sukkel ik met de koorts, met de Winter gaat het goed.

Uw dienende werklieden

Kriele en de Winter

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000005-425]

Anatomy Department
University of Edinburgh

Nov, 3rd 1896.

Dear Dr Dubois, very many thanks for your postcards. The paper which I sent you from the Journ. Of Anat. + Phys. is the same that I read at the meeting of the British Association. I am somewhat sorry that my own examination of human femora has led me to take up a position antagonistic to yours. However I did not see my way to any other conclusion! Yours faithfully David Hepburn

[Next](#) letter with this correspondent

1587

— Send from Great Britain—

[MM774C-000005-425]

Anatomy Department
University of Edinburgh

Nov, 3rd 1896.

Dear Dr Dubois, very many thanks for your postcards. The paper which I sent you from the Journ. Of Anat. + Phys. Is the same that I read at the meeting of the British Association. I am somewhat sorry that my own examination of human femora has led me to take up a position antagonistic to yours. However I did not see my way to any other conclusion! Yours faithfully David Hepburn

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000008-292]

8 November 1896

My dear colleague and friend

Do not congratulate yourself too much on my answer to Mr. Houz , because despite its length (which I regret) I did not save you the trouble of answering on your side. I will even say that I would only respond to objections to my own work, since you need no help refuting the rest if you saw fit. Yet I wrote 60 print pages. What a boring job! But I hope that my time was not wasted and that my sentence will be profitable for your *Pithecanthropus erectus*, because the pathological question was really dangerous for him.

I am now correcting the proofs, and it is no small task, for I had written it with a little irritation and now I am obliged to correct many passages where the cod is covered with sauce before it was cooked (Hollandaise sauce). I must remember my friendly relations

[MM774C-000008-293]

with Houz , and I would hate it if, despite my good intentions, the poor state of his cause makes him find the fish too salty.

I intended to pick up in passing, with a simple flick, the heavy and pedantic joke of the Teutonic professor [H]Ubrecht. This gentleman who says he understands the transformist theory is as good the theory of Lamarck or that of Darwin. But since he got you elected into a learned society, I will forgive him this time. Perhaps he will be able to render the matter some more substantial service. I understand that the Dutch authorities are upset that your ape-man has been dragging on for too long. You must sense that it is not otherwise in other countries.

This is all the more reason not to leave critics unanswered. You will see, by the way that I have left you a lot to say and I have even slipped a few hints to this effect. You must not allow the premature burial of your work. Your answer seems to me to be more urgent than your article on the relative quantity of the brain. But this article could come later and would be greeted with great pleasure by the Anthropological Society, especially by me, who has spent many years studying this question and I believe to have contributed to its establishment. Perhaps you have read my very long memoir on the Interpretation of Quantity in the brain (in *M m. De la Soc. D'Anthr. De Paris 2e S. T III.*) And another more recent in the *Same. of Soc. de Biologie* (5 or 6 years ago) in response to a work by Ch. Richet (ibidem) on brain weight in dogs. This is one of the questions which occupied me the most and which still interests me the most. So I would read your work with the greatest curiosity, but believe me, start with *Pithecanthropus*; There would be some disappointment if you seemed to decline this question even momentarily whilst it has not yet been resolved.

[MM774C-000008-294]

You may have already read the article of Mr G. de Mortillet on *Pithecanthropus erectus* (*Revue de l'Ecole d'Anthr.* Issue of September). There are quite unexpected things there, and in particular anatomical considerations so extraordinary that I believe it is best not to say anything publicly.¹⁵¹

Good news to conclude: The jury for the Broca Prize has awarded you this prize unanimously and I am writing the report which must be submitted next Thursday in the Central Committee: it is not in doubt. Goodbye my dear colleague and friend.

With my respectful memories to Madame Dubois, please accept my devoted sentiments.

L Manouvrier

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

---

¹⁵¹ Look [here](#) for Dubois' visit to Paris and the toasts brought out at the Ecole d'Anthropologie, where Mr. Mortillet was also present

[MM774C-000008-292]

8 Novbre 96

Mon cher confrère et ami

Ne vous félicitez pas trop de ma réponse à M. Houzé, car malgré sa longueur (que je regrette) je ne vous ai pas évité la peine de répondre de votre côté. J'ai même en soin de dire que je ne répondrais qu'aux objections visant mon propre travail, attendu que vous n'aviez besoin d'aucune aide pour réfuter la reste si vous le jugiez à propos. Pourtant j'ai écrit 60 pages d'impression. Quelle ennuyeuse besogne! Mais j'espère que mon temps n'aura pas été perdu et que ma peine sera profitable à votre P.E., car la question pathologique était vraiment dangereuse pour lui. Je corrige maintenant les épreuves, et ce n'est pas un mince travail, car j'avais écrit avec un peu d'irritation et je suis obligé de faire subir à beaucoup de passages l'opération à laquelle on soumet la morue avant de la cuire (sauce hollandaise). Je dois me souvenir de mes relations amicales

[MM774C-000008-293 links]

avec Houzé, et je haine que, malgré mes bonnes intentions, le mauvais état de sa cause ne lui fasse trouver le poisson trop salé.

J'avais l'intention de relever en passant, par une simple chiquenaude, la lourde et p dante plaisanterie du tudesque prof. Ubrecht. Ce monsieur qui dit avoir la théorie transformiste dans le fang est peut-être issu de la cuisine de Lamarck ou de celle de Darwin. Mais puisqu'il vous a fait  lire dans une société savante, je lui pardonnerai pour cette fois. Peut-être sera-t-il capable de rendre à la question quelque service plus substantiel.

Je comprends que les autorités hollandaises soient mécontentes de voir votre homme-singe rester trop longtemps sur le tapis. Vous devez pressentir qu'il n'en est pas autrement dans les autres pays.

C'est une raison de plus pour ne pas laisser les critiques sans réponse. Vous verrez d'ailleurs que je vous ai laissé beaucoup à dire et j'ai même glissé quelques insinuations à cet  ffet. Il ne faut pas permettre l'enterrement prématuré de votre œuvre. Votre réponse

[MM774C-000008-293 rechts]

me paraît être plus urgente que votre article sur la quantité relative du cerveau. Mais cet article pourrait venir ensuite et serait accueilli avec beaucoup de plaisir par la Soc. d'Anthr., par moi spécialement qui ai passé plusieurs années à étudier cette question et qui crois avoir contribué à son avancement. Peut-être avez-vous lu mon mémoire très long sur l'Interprétation de la Quantité dans l'encéphale (in *Mém. de la Soc. d'Anthr. de Paris 2  S. T III.*) et un autre plus récent dans les *Mem. de la Soc. de Biologie* (il y a 5 ou 6 ans) en réponse à un travail de Ch. Richet (ibidem) sur le poids du cerveau chez les chiens. C'est une des questions qui m'ont le plus occupé et qui m'intressent encore le plus vivement. Je lirais donc votre travail avec la plus grande curiosité mais croyez-moi, commencez d'abord par le P. ; il y aurait un certain désappointement si vous paraissiez d claisser cette question même momentanément alors qu'elle n'en pas encore vid e.

[MM774C-000008-294]

Peut-être avez-vous déjà lu l'article de M.G. de Mortillet sur le P.E. (*Revue de l'Ecole d'Anthr.* n  de Septembre). Il y a là des choses tour-à-fait inattendues et notamment des considérations anatomiques si extraordinaires que je crois préférable de n'en rien dire publiquement.

Une bonne nouvelle pour terminer : Le jury pour le prix Broca vous a attribué ce prix à l'unanimité et je rédige le rapport qui doit être soumis Jeudi prochain au Comité central elle n'est pas douteuse.

Au revoir mon cher confrère et ami.

Avec mes respectueux souvenirs à Madame Dubois agr ez mes sentiments dévoués.

L Manouvrier

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000010-431]

Mister

declares to have received from the Museum of Natural History in Leiden, according regulatio articles 2.2, 9.1,3,4 (see backside) in decent state to borrow for 14 days

N°

a. *Ateles arachnoides*

and by accepting these confirming to adhere to aforementioned regulations
Leiden,

10.Nov.1896. (SIGNATURE)

Eug Dubois

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000010-431]

De Heer

verklaart uit de ~~Bibliotheek der Rijks-Universiteit~~ het Museum van Natuurlijke Historie te Leiden, volgens artikel 2.2, 9.1,3,4 van het Reglement (zie keerzijde) in behoorlijken staat voor 14 dagen ter leen ontvangen te hebben

N°

a *Ateles arachnoides*

En zich door de ontvangst van bovengenoemd werk aan het Reglement te onderwerpen
Leiden,

10.Nov. 1896 (ONDERTEEKENING)

Eug Dubois

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000059-127]

Tinggang the 15th of November 1896

Your Noble Severe Sir!

This month we kept ourselves busy with making chests.

With regard to finding bones at Tinggang, there are sadly few. Some pieces are being found near picket 96 and 112, of the elephant and of other animals. By the way, they are not worth sending. The last couple of months some progress in digging has been made. But

[MM774C-000059-128]

they are not yet at the true depth on which the bones occur.

As Your Noble Sir knows from my previous writings I will remain in Indonesia (Kriele) if nothing unfortunate happens, and I have asked Your Noble Sir for help to become amongst the favoured that work at the railway and if Your Noble Sir could lend a helping hand in that I will be forever grateful to Your Noble Sir and I beg of you to help me in this.

Else we are in very good health.

Kriele and de Winter

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

1590

— Send from Jawa —

[MM774C-000059-127]

Tinggang den 15/11 96

UEdelgestrengen Heer!

Wij hebben ons zelve in deze maand bezig gehouden met het maken van kisten.

Wat het vinden van de beenderen aangaat te Tinggang, dat is bedroefd weinig. Er wordt hier bij piket 96 en 112 wel eenige stukken gevonden van den Olifant en van andere beesten. Trouwens zij zijn het opzenden niet waard, de laatste paar maanden is het graven goed vooruit gegaan. Trouwens

[MM774C-000059-128]

ze zijn nog niet op de ware diepten, waar de beenderen voorkomen.

Zoo UEd: weet volgens mijn schrijven, blijf ik in Indië (Kriele) zoo er geen ongelukken voorkomen, ik heb UEd: in mijn laatste brief om hulp gevraagd om in de gunst te mogen vallen bij het spoor in dienst te komen zoo UEd: mij daar in de behulpzame hand kan aanbieden zal ik UEd: daar altijd dankbaar voor zijn en ik smEEK U om mij daarin te helpen.

Verder gaat het zeer goed met onze gezondheid

Kriele en de Winter

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000008-295]

The Hague, 16 November 1896

My dear colleague and friend,

To begin my letter with the good news that you communicate to me at the end of your letter, I thank you with all my heart. Because above all it is to you that I owe the good opinion of the Jury for the Broca Prize which made them award it. It is almost superfluous to tell you that this news gives me great pleasure. You know my reasons for being happy about it. Above all, there is the moral support that this solemn and public recognition of *Pithecanthropus* will have me on my compatriots, moral support that I have good reason to believe

[MM774C-000008-296]

will go far. Then there is the encouragement for me personally.

And finally the *nervus rectum*¹⁵² attached to it is not at all indifferent to me.

So once again thank you for what you also have made it possible for me. -

Your letter, although dated the 8th, did not arrive until the 13th. Then I started looking for your thesis on the interpretation of the quantity in the encephalon that I also hadn't found in one of our libraries (nor your thesis in the Revue de la Soc. De Biology). I devoured it, as I found in it the question that has haunted me for a long time, [...] in a way deeper than anywhere else.

I very much regret not having known about it sooner. But nevertheless I still believe that the small contribution which I would like to make will not be useless to me even after the great advancement which you have given to the question. So, my dear friend, I would still like to publish my article, which will be very short (I count only ten pages) and preferably as soon as possible.

Although I see the urgency of a response from me to Mr. Houzé, I may not yet be able to do so. Some results (other than on *Pithecanthropus*) are demanded from me on the paleontological research for which I have been responsible for six years on behalf of the government and for

[MM774C-000008-297]

which I am still employed. For this reason I set out, having installed my collection, and am working on it full steam. But for the answer to M. Houzé and others I need some leisure and a rested head. I am therefore bound to adjourn it. The question of the relative quantity of the brain, which has occupied me for years, pursued me, however, lately, because some data that I lacked turned up now; with that I can end one side of my research and the reflections on this issue to make myself clear of it and I hope to free my head of this as soon as possible.

In a week or ten days I could send you my little article, which, I hope, will interest you even more after reading your great work. So please tell me what is the earliest date could be published. Reiterating the expression of my deep gratitude, I follow with the most devoted feelings, your

Eug Dubois

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

---

¹⁵² pecunia non olet

[MM774C-000008-295]

La Haye, 16 Novembre 1896

Mon cher Confrère et Ami,

Pour commencer ma lettre par la bonne nouvelle que vous me communiquez à la fin de la Votre, je vous en remercie de tout mon cœur. Car c'est à vous surtout que je dois la bonne opinion du Jury pour le prix Broca qui me l'a fait attribuer. Il est presque superflu de vous dire que cette nouvelle me fait très grand plaisir. Vous savez bien les raisons que j'ai pour m'en réjouir. Il y a avant tout l'appui moral que cet [aveu solennel] et public vis-à-vis de Pithecanthropus aura moi pour chez mes compatriotes, appui moral dont j'ai bien de croire

[MM774C-000008-296 links]

qu'il ira loin. Puis il y a l'encouragement pour moi personnellement.

Et enfin le *nervus rectum* qui y est attaché ne m'est point du tout indifférent.

Donc, encore une fois, merci de ce que vous avez aussi dans cette occasion faite pour moi. –

Votre lettre, quoique datée du 8me, ne c'est parvenue que le 13me. Puis je me suis mis à la recherche de votre mémoire sur l'interprétation de la quantité dans l'encéphale que j'ai aussi pas trouver dans une de nos bibliothèques ([...] pas votre mémoire dans la Revue de la Soc. de Biologie). Je l'ai dévoré, comme j'y trouvais la question qui me poursuit depuis longtemps, [...] une manière plus profonde que nulle autre-

[MM774C-000008-296 rechts]

part. Je regrette beaucoup de ne l'avoir pas connu plutôt. Mais pourtant je crois encore que la petite contribution que je voudrais faire ~~n'est pas rendu inutile~~ ^{ne sera [pas] sans utilité} aussi après le grand avancement que vous avez donné à la question. Ainsi, mon cher ami, je voudrais tout de même publier mon article, qui sera très court (dix pages seulement je compte) et si c'est possible au plus tôt.

Quoique l'urgence d'une réponse de ma part à M. Houzé, était peut être ne puis pas encore la faire. On exige de moi quelques résultats (autre que sur le Pithecanthropus) des recherches paléontologiques dont j'ai été chargé pendant six ans par le gouvernement et pour

[MM774C-000008-297]

lesquelles je suis toujours dans son service. Pour cette raison je me suis en train, l'installation de ma collection faite, d'y travailler full steam. Mais pour la réponse à M. Houzé et autres il me faut quelques leisure et une tête reposée. Je suis donc forcément obligé de l'ajourner. La question de la quantité relative du cerveau que m'occupe depuis des années me poursuit au contraire dans les derniers temps parceque certains données qui me manquaient encore existent à présent; par elles je peux terminer un côté de mes recherches et réflexions sur la question et pour me faire le cœur net et la tête libre j'espère bien m'en défaire le plus vite possible.

Dans une semaine ou dix jours je pourrais vous envoyer mon petit article, qui vous intéressera, je l'espère encore plus après avoir lu votre beau travail. Voulez vous donc me dire quand au plus tôt il pourrait être publier. En réitérant l'expression de ma profonde gratitude je suis avec les sentiments les plus dévoués votre

Eug Dubois

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000008-298]

Sir and honoured colleague, [Manouvrier]

I am infinitely grateful for your good letter, and the brochures you have kindly sent me. I read them with great interest and benefited greatly from your studies on the femurs. I understood perfectly well that it would not be that difficult with the representative theme in hand to gather to the fullest degree the characters I mentioned but I thought you would have kindly asked me to search your collection.

And it is certain that degrees of these differential characters of *Pithecanthropus* can be distinguished.

I worked extensively on them when I was prosecutor and responsible for court-cases at the University of Amsterdam; and I have never noticed amongst the numerous skeletons that I have seen in my hands the considerable variations in question. It is on this above all that I based myself.

First, when there is in the middle part only a very fine ridge or rather a line towards where the adjacent planes rise and only very little.

Then the internal surface of the body of the femur is almost completely round. Only a continuation with the surface of the postero-internal surface is almost flat. The pilastric index is 109. I don't know for sure if there is "platimère" because of the *exostosis*.

The 3rd most important point of difference - The popliteal plane is very rounded, especially towards the internal surface or the section of the femur which almost circular until the smallest point of the condyles which is 4 cm above the upper edge of the coticular surface. Near the *Patella* I measured a transverse diameter of 33.2 mm, a "D.A.P." of 32 (in the median plane) - and of 33, a little obliquely or towards the pilaster that exists at this point, it has its maximum at 3 cm distance from the articular [?ditefare].

I found the

[MM774C-000008-300]

following measurements.

From these figures I believe it follows that the femur is still very round in the part of the popliteal plane which in human femora may be a little less flat than usual, but as far as I have seen, never rounded to such a high degree.

I would be obliged if you could help me to that femur with this special description, but what I would prefer is that you attend to the Congress yourself, which would be a great honour to me. Receive, Sir and honoured colleague, the assurance of my feelings ...

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000008-298]

Monsieur et Honoré Confrère

Je vous remercie infiniment de votre bon lettre, et des Brochures que vous avez bien voulu me faire parvenir. J'ai lu avec beau coup d'intérêt et retiré bien grand profit de vos études sur le fémurs. J'avais parfaitement compris que vous vous m'aviez pas en mains au femur représentant réunis au plus tout degré les caracteres que il ne vous était pas trop difficile d'en remonter dans j'ai signalés mais Je croyais que vous aurez bien voulu me ~~pré-?????re~~ chercher dans votre collection ~~ce ferret~~ ^{disparu} dont vous parlez comme le nuisant toute fait aux même degrés ?????? de celle différences signalées sans celui de Pithecanth. ~~Cas~~ Et c'est sans les degrés de ces caractères différentiels que le ~~?????~~ ^{Pithecanthropes} se distinguer et de ~~????????????????????????????????~~

J'ai longuement luvre padis les ~~pendant six ans~~ lorsque j'étais

[MM774C-000008-299]

prosecteur et chargé de court a ~~Amsterdam~~ l'université d'Amsterdam; et et je n'ai Jamais pas constaté tous les nombreuse ~~caractes~~ squelettes que j'ai vu en mains les variations [aus??] considérable dont ~~vous parlez~~ ^{il s'agit} C'est sur cela surtout que je me suis basé

D'abord, quand a la

elle ~~est au milieu n'est~~ n'est dans la partie moyenne qu'une très fine crête ou plutôt qu'une ligne vers laquelle les plans adjacents tre s'élèvent qu'et très peu.

Ensuite ~~le corps du fémur, de~~ la face interne du corps du fémur est presque entièrement ronde. Seulement une sa continualise avec la face ont la expose la face postero-enterne est presque plan. L'indice pilastrique est 109, S'il y a platimère

Je ~~ne~~ ce n'est pas 's constater avec certitude à cause du l'exostose.

Le 3e point de différence [??] plus importante – Le plane poplité est très arrondi surtout vers la foie interne ou la section du fémur pas différé pas beaucoup du cercle jusque ~~fines~~ la un petite déstime des condyles a 4 cm du dessus du bord

supérieure de la face cotriculaire par la Rotule j'ai mesuré un diamètre transversal de 33,2^{mm}, un D.A.P. de 32 (au plan médian)- et de 33, ~~aussi au plan median~~ un peu obliquement ~~vers l~~ ^{qui existe en ce point, il a son maximum} Vers le pilastre A 3 cm de distance de la ditefere articulaire j'ai trouvé les

[MM774C-000008-300]

mesures suivantes.

De ces chiffres, je crois qu'il ~~est clair~~ ^{suit} que le fémur est encore très rond dans le partie du plan poplité qui ~~????~~ ^{dans le fémurs humains} peut être un peu moins plat que d'ordinaire, mais d'apres tout ce que j'ai pu voir, jamais arrondi à trop sa haut degré.

Irons a obligeriez donc ai fusement si vous voulez me fourrez au fémur se rapportant à celle description spéciale, ou bien, ce que je préférerais que vous assister vous-même au congres, ce donc je serais hautement honore Recevez, Monsieur et honoré collegue, l'assurance de mon sentiments...

[Click here to return to the content page](#)

[To avoid problems with indexing, a last minute addition, a letter of Koorders that chronologically belongs here, has been placed at the bottom of [page 1252](#)]

[To avoid problems with indexing, a last minute addition, a letter of Koorders that chronologically belongs here, has been placed at the bottom of [page 1252](#)]

[MM774C-000033-528]

Sir,

The Director of Debates has send me your letter with the instruction for me to answered it.

In reality, I am at a loss, asking myself what to do with the situation you do describe: it should be necessary, I think that on the same anatomical part, there is no difference of opinion amongst the anthropologists, but in fact there is uncertainty amongst the most authoritative of them, neither considering the same known skull being able to be both ape and human like in case of your discovery from

[MM774C-000033-528]

Trinil; the one considers it man, the others consider it monkey - I regret they did not clarify that more clearly to me.

By what [?????] of a rectification in the Journal, the [D ???] [a ???] [e ?????] that there is no [?????] of a [?????]: [? because?] has cut on, has [? ???] the signal for a new discussion, which, very interesting for anthropologists, [? pannait] obviously to the [?????] of the head of the published not [??? itié].

The one who I can [?????], however, has heard of returning a few times to the subject, from his [? Other] letter, in passing, when ever to touch on the matter.

Also notice that a discussion [?????] - [?????] goes to a fragment, [?????]

do not enter this you predicament [?????] the [?????] of Mr. Manouvrier in which the public has [?????] reporter who knows these debates inside out.

I thank you [?????] [?????] for your letter. Allow me to add my congratulations to go with those of the rest of the scientific world for your interesting discovery. It constitutes an important step, showing the true origin of man more clearly. The *Pithecanthropus* is without doubt

[MM774C-000033-530]

one of the missing links, [?????] If you [con ????? ez] your [? Re ??? at] you [s ????? t] sum up in [?????] others, more [?????] still [? s ??? gi]. It's [?????] I sound [?????], fraternally, and sincerely.

I beg you to accept, sir and dear colleague, the assurance of my very distinguished feelings

Dr Henry de Varigny

7 Rue de Sfax

Paris

21 Nov 1896

[This is the only letter with this correspondent](#)

[MM774C-000033-528]

Monsieur,

Le directeur des Débats me communiquer votre lettre [?séné???enante?], a me charge d'y répondu.

En réalité, je me suis mal exprimé, me demandant a que je demande dans le panage que vous transcrirez: ce qu'il faudrait, c'est qu'il y uit , sur mes meme pièce anatomique, nous pas divergera de opinion des differant anthropologistes, mais incertitude des plus autorités d'entre eux, chacun considérant le meme crane connu pouvant du aussi lieu [?????] que humaine le n'est pas [?????] passe pour votre découverte de

[MM774C-000033-528]

Trinil; les un discute homme, les autres discute singe – Je regrette les ne m'élú pas expliqué aussi clairement que je l'[a?????] du.

Par ce qui [?????] d'un rectification dans le Journal, le Directeur est un qu'il n'y a pas [?????] d'un fassi: [?car?] a coupe sur, a [?sucute?] le signal de une discussion nouvelle, qui, très intéressante pour des anthropologistes, [?pannait] évidemment au [?????] de la tête du publié non [???itié].

Le qui je puis fami, toutefois, a sua de revenue quelque fois sur le sujet, de son [?autre] lettre, en passant, quand jamais à toucher à la question.

Remarquez aussi que une discussion [?????] -[?????] aller sur un fragment, [?????] ne pas entrer dans cette vous prédicement [?????] le [?????] de M. Manouvrier ou le public a [?????] reporter pour connaitre les débats en connu.

Je vous remercier [?????][?????] de votre lettre. Permettez vous de joindre mes felicitations à aller des restes du monde scientifique pour votre interessante découverte. Elle constitue un pas important, et la véritable origine de l'homme si montrer plus clairement. Le *Pithecanthropus* est sans doute

[MM774C-000033-530]

un des missing links, [?????] Si vous [con?????ez] vos [?re????chez] vous [s?????t] resumer en [?????] d'autres, plus [?????] encore du [?s???gi]. C'est [?????] je vous son [?????], confraternellement, et sincèrement.

Je vous prie [?????], Monsieur et cher confrere, l'assurance de mes sentiments très distingues

Dr Henry de Varigny

7 Rue de Sfax

Paris

21 Nov 1896

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000013-436]

Utrecht, 22 November 1896.

Dear Mr Dubois,

It has been a joyful day for me, the Friday last, and I much obliged to you that I was allowed to see your unique collection. I sincerely hope that you will soon be enabled and its close a part of it to the eyes of the public. After that all will take off smoothly.

With Greshoff, whom I found well unable, I've spent some enjoyable hours in the afternoon, to

[MM774C-000013-437]

return home again in the evening via Amsterdam. I was much pleased to learn from Greshoff that you have been awarded the "prix Broca" with which I congratulate you. The appreciation for your work enclosed in that will certainly have pleased you.

This afternoon I received your manuscript and your letter. Your discourse has been written in such clear German that there was little that needed to be changed.

Your results are very peculiar, but they could only have been acquired by someone who completely masters the subject. Only now these remains come into their own.

I hope that Mr Martin has meanwhile recovered from the scare which was caused by my arrival in Leyden. As to Guyana, the misters A. de Gelder, J.C. Jansen, C. Lely and H.W.F. Struben have applied for a permit to do geological – agricultural [research] in the Mid and South. The costs are estimated at 250000 fl, of which the state will have to match 100000 fl. – Should this matter materialise, you can be sure of it that Mr M. will not let this excellent opportunity pass by, which would be a great advantage to you for that would stop the teasing, at least for a short while.

These guys from Leyden are truly priceless. By the benevolent intervention of Mr Kern, Mr Schmeltz has succeeded to be promoted in absence at the University of Leipzig, as I heard from an official source. Mr Schmeltz has, however, announced that he had become Doctor honoris causa, which has significantly increased his chances of being appointed Director of the State Bureau for [?W????].

One of these days a discourse has been published of Max Lemper. *Das Palaeothermale Problem*. *Zeitschr. d. Deutsche Geol. Ges.* 1896, p.261. I didn't have time to read it yet. If you want to have a look at it, I'd be pleased to send it to you.

With cordial greetings from house to house

Ever yours truly

A Wichmann

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000013-436]

Utrecht, 22 Novbr 96.

Waarde Heer Dubois,

Het was voor mij een genotvolle dag, dien ik Vrijdag II. mocht doorbrengen en ben ik U zeer verplicht, dat ik Uwe unieke collectie heb mogen zien. Ik hoop van harte dat U spoedig in de gelegenheid gesteld mocht worden een gedeelte daarvan door eene bewerking onder de oogen van het publiek te brengen. Later zal alsdan wel alles vanzelf marcheren.

Met Greshoff, dien ik goed en wel vond, heb ik des namiddags nog eenige genoegelijke uren doorgebracht, om [??dan]

[MM774C-000013-437]

's avonds over Amsterdam weder huis waarts te keeren. Het heeft mij hartelijk verheugt door G. Te mogen vernemen, dat aan U de "prix Broca" toegewezen werd, waarmede ik U gelukwensch. De daarin gelegen waardeering van Uw werk zal U zeker goed hebben gedaan.

Heden middag ontving ik Uw manuscript en Uwen brief. Uwe verhandeling is een zoo zuiver Duitsch gesteld, dat ik maar weinig aan behoefde te veranderen.

Uwe resultaten zijn zeer merkwaardig, maar ze konden alléén verkregen worden door iemand die volkomen meester van het onderwerp is. Eerst thans komen die overblijfselen eerst tot hun recht.

Naar ik hoop is de De heer Martin intusschen van zijnen schrik, door mijne komst naar Leiden veroorzaakt, weder bekomen. Wat Guyana betreft, zoo hebben de HH. A. de Gelder, J.C. Jansen, C. Lely en H.W.F. Struben vergunning voor een geologisch-landbouwkundig in het midden en zuiden aangevraagd. De kosten zijn geraamd op 250000 fl, waarvan de staat moet bijpassen 100000 fl. – Mocht die zaak haar beslag krijgen, zoo kunt U zeker van zijn, dat de Heer M. zich deze voortreffelijke gelegenheid niet zal laten ontglippen, hetgeen voor U een groot voordeel zal zijn want daarmede zouden ook de plagerijen, tenminste tijdelijk een einde nemen.

De Leidenaren zijn werkelijk onbetaalbaar. Door de welwillende tussenkomst der Heer Kern is de Heer Schmeltz er in geslaagd aan de Universiteit te Leipzig in absentie te promoveeren, zooals ik uit officiële bron vernam. De Heer Schm. Heeft echter verkondigd, dat hij was geworden Doctor honoris causa, waardoor zijn's kansen om benoemd te worden tot Directeur van 's Rijks [?W????] Bureau aanmerkelijk zijn ^{of [?waren?]} gestegen.

Dezer dagen is uitgekomen eene verhandeling van Max Lemper. *Das Palaeothermale Problem*. *Zeitschr. d. Deutsche Geol. Ges.* 1896, p.261. Ik heb nog geen tijd gehad ze al te lezen. Mocht U nog eens willen zien, zoo zal ik ze U gaarne zenden.

Met hartelijke groeten van huis tot huis

Steeds de Uwe

A Wichmann

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000009-450]

Dr. M.W. Pijnappel
60 Stadhouderskade

Amsterdam, 22 November 1896.

Amice!

Thank you for your plates. Are you still going to send me the skull of Spy?

There is, however, not that much haste any more, as Dr Pijzel prefers to publish the paper in January. He is expecting that it will even be in four issues and he can't get it ready before 5 December. There is actually a different reason, which his vice director v.d. Weide told me, but in confidence, so I'm telling this also in confidence to you. He is namely afraid that your *Pithecanthropus* might be a reason for a number of religious people to cancel their subscriptions, something for which in December they often only need a little nudge. If it comes out in January then there already stuck for another year and comes December they have forgotten about it again. But this might not be so bad for us, because in January they always make big propaganda for the journal and it is being very widely spread.

Your refusal to provide your portrait is something Pijzel will accept, be it grudgingly. But he immediately protested the incorrect relations in the profile.

[MM774C-000009-451]

Obviously the bones are much too large there. Shouldn't that be mentioned, or isn't that necessary? He further noted the great line underneath the perimeter of your reproduction. I also see it on the Gibbon skull. Is that where the temporal bone has been attached, or something different?

Best greetings!

Yours truly

Pijnappel

How is the cough doing?

This accidentally kept lying here for a day, so I can answer you immediately that I don't even think about blaming you for anything.

I didn't hear anything from Pijzel yet, I'm curious if he still has any remarks.

Vale!

Pi

[Next](#) letter with this correspondent

[MM774C-000009-450]

Dr. M.W. Pijnappel
60 Stadhouderskade

Amsterdam, 22.11. 1896.

Amice!

Dank voor Uw platen. Krijg ik nu nog de schedel van Spy van U?

Er is evenwel niet zoo groote haast meer, want Dr Pijzel wil het stuk liever pas met Januari plaatsen. Hij verwacht dat het wel in vier nummers zal moeten komen en vóór 5 December kan hij niet klaar zijn. Maar eigenlijk heeft hij een andere reden, die zijn onderdirecteur v.d. Weide mij vertelde, maar in vertrouwen, en zoo zeg ik het dus ook aan U. Hij is nl. bang dat Uw P. voor een aantal geloovigen een motief kan worden om hun abonnement op te zeggen, waartoe ze dikwijls in Dec. maar een klein stootje noodig hebben. Komt het nu in Januari dan zijn ze er voor een jaar reeds aan vast, en in Dec. de zaak weer vergeten. Overigens is dit misschien voor ons zoo kwaad nog niet, omdat in Januari altijd groote propaganda voor het Tijdschr. gemaakt wordt en het dan zeer ruim wordt verspreid.

Bij Uw weigering om Uw portret te geven zal P. zich, hoewel noode, neerleggen. Maar hij viel dadelijk over de onjuiste verhoudingen op het profiel.

[MM774C-000009-451]

De beenderen zijn daar veel te groot natuurlijk. Moet er dat niet bij gezegd, of is dat niet noodig? Verder viel hem op de grooten line onder den omtrek van Uw reproductie. Ik zie die ook op den Gibbon schedel. Is dat de aanhechting van de temporale's, of wat anders?

Beste groeten!

t.t.

Pijnappel

Hoe zit het met de hoest?

Deze bleef toevallig een dag liggen, en ik kan U dus meteen nog zeggen dat ik er niet denk om U iets kwalijk te nemen.

Ik hoorde van Pijzel nog niets, ik ben benieuwd of hij nog aanmerkingen heeft.

Vale!

Pi

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000033-561]

The Hague (Holland)

23 November 1896,

Very honored sir [Marcellin Boule],

I have just received your postcard and two copies of your very important memoir on the origin of man. In the first, you tell me that the Broca Prize Commission, of which you are a member, unanimously has awarded me this prize. I am to the highest degree grateful to you. What gives this prize even more value for me is that I also owe it to your benevolence, a scientist studying the origin of all, the science that I love, and who has foreseen the precursor finally found by me and who is also such a venerable man.

After, very honoured Sir, my repeated thanks, also for the memoir that you have

[MM774C-000033-562]

kindly send me and in which I will keep the kind words you wrote here as a precious memory, I am

yours respectfully devoted,

Eug Dubois.

Marcellin Boule 1861-1942

Dammann fecit (private collection)

[MM774C-000033-561]

La Haye (Hollande)

23 Novembre 1896,

Très honoré Monsieur,

Je viens de recevoir votre carte postale et deux exemplaires de votre très importante m'œuvre sur l'origine de l'homme. Dans la première vous m'annoncez que la commission du prix Broca, dont vous faites partie m'a donné à l'unanimité ce prix. Je vous en suis au plus haut degré reconnaissant. Ce qui donne à ce prix encore plus de valeur pour moi, c'est que je dois aussi à votre bienveillance, celle d'un savant ~~qui~~ originateur de toute, une science que j'aime, ~~est pour moi~~ qui a prêté le précurseur à la fin trouvé pour moi d'un homme ~~bien~~ aussi vénérable.

~~Avec~~ Après très [????] Monsieur mes remerciements réitérés, aussi pour le mémoire que vous avez

[MM774C-000033-562]

bien voulu m'offrir et que je conserverai avec les mots bienveillants que vous y avez écrit [?jomme?] un précieux souvenir, je suis

vôtre respectueusement dévoué,

Eug Dubois.

This is the only letter with this correspondent

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000008-301]

École Pratique des Hautes Études
anthropological laboratory
practical school of the faculty of medicine
Paris

30 November 1896

Dear colleague and friend,

I apologize for not responding sooner to your penultimate letter; you know what the demands of the job are.

You can announce when and how you like that you are the winner of the Broca Prize, as the decision of the jury has been ratified by the Central Committee and announced to the Society where my report was read in session and unanimously approved. If you have not yet received the official notice, it is because Mr. Letourneau, who is in charge of this, usually waits for

[MM774C-000008-302]

the occasion of the annual Broca conference which takes place on the first Thursday in December.

At the same time, we awarded another prize (the Fauvelle prize, biennial of 1000 fr.) to Ramon y Cajál and to my colleague Chudzinski: for all of his work on cerebral morphology: 1200 f. for the first and 800 for the second. - You are in a very good company, and you could communicate the two prizes to the Dutch press simultaneously as this news item is related to the sciences.

In the Bulletin the reports will be printed but in the last issue which does not appear before January. I will ensure that the announcement of the prize is communicated soon to the daily newspapers, during the Broca conference.

If you want to publish your work on relative brain weight in the near future, you could send it to me immediately and I will read it at the next session, December 3rd or 17th. It will appear later January. I am interested in it in advance, because I am far from claiming to be ready with this question. On the contrary, it seems to me that I had broadened his horizon by picking it up out of the *cul-de-sac* where it had been running unnecessarily for 50 years.

The C.R. of the Soc. of Biology must be located in The Hague. It is too important a collection to be missing in a University. I dealt with the question again in the article on deer in the Dictionary of Physiology

[MM774C-000008-303]

qua publishes Ch. Richet; my article, which is very long, must be in press, since it has been in delivery for 6 months. The Bulletin booklet which contains our conferences will appear in two weeks. You will receive 25 ex. according to your desire, and I will join some of the best or I will speak a little about you.

The C.R. of the society of Biology must be located in The Hague. It is too important a collection to be missing in any University. I dealt with the question again in my the article on the Brain in the dictionary of Physiologie which is published by Ch. Richet; my article, which is very long, must be in press, since it has been 6 months since it was submitted. The Bulletin booklet which contains our conferences will appear in two weeks. You will receive 25 ex. according to your wishes, and I will join some of the best or I will speak a little about you.

Vale et fane
L Manouvrier

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000008-301]

École Pratique des Hautes Études
Laboratoire d'Anthropologie
à l'école pratique de la faculté de médecine
Paris

30 Novembre 96

Cher confrère et ami,

Excusez-moi de n'avais pas répondu assez tôt à votre avant-dernière lettre; vous savez ce que sont les exigences du travail.

Vous pouvez annoncer quand et comment il vous plaira que vous êtes le lauréat du prix Broca, la décision du jury ayant été, ratifiée par le Comité Central et annoncée à la Société ou mon rapport a été lu en séance et unanimement approuvé. Si vous n'avez pas encore reçu l'avis officiel, c'est parceque M. Letourneau, qui est chargé de ce soin a l'habitude d'attendre pour cela

[MM774C-000008-302]

l'occasion de la conférence annuelle Broca qui a lieu l'un du Jeudi de Décembre.

La Société vous doit une somme de 1500 fr. et une médaille à l'effigie de Broca. Pouvez-vous nous indiquer un mode d'envoi de l'argent?

Nous avons en même temps décerné un autre prix (le prix Fauvelle, biennal de 1000 fr.) à Ramon y Cajál et à mon collègue Chudzinski: pour l'ensemble de ses travaux sur la morphologie cérébrale: 1200 f. au premier et 800 au second.- Vous êtes dans un très bonne compagnie, et vous pourriez communiquer à la presse hollandais les deux prix simultanément à titre de fait-divers relatif aux sciences.

Dans le Bulletin les rapports se sont imprimés mais dans le dernier fascicule qui ne paraître pas avant la fin de Janvier. Je ferai en sorte que prochainement l'annonce du prix soit communiquée aux journaux quotidiens, lors de la conférence Broca.

Si vous voulez faire paraître prochainement votre travail sur poids relatif du cerveau, vous pourriez m'envoyer immédiatement et je le lirais à la prochaine séance, le 3 Décembre ou bien le 17. Il paraîtrait fin Janvier. Je m'y intéresse d'avance, car je suis loin il la prétention d'avais vidé la question. Il me semble au contraire avais élargi son horizon en la faisant sortir des cul-de-sac ou elle tournait inutilement depuis 50 ans.

Les C.R. de la Soc. de Biologie doivent se trouver à la Haye. C'est un recueil trop important pour manquer dans une Université. J'ai traité de nouveau la question dans l'article Cerveau du Dict. de Physiologie

[MM774C-000008-303]

qua publie Ch. Richet; mon article, qui est très long, doit être sous presse, car il en est livré depuis 6 mois. Le fascicule du Bulletin qui contient nos conférences paraîtra dans 15 jours. Vous recevrez 25 ex. suivant votre désir, et j'y ferai joindre à part quelque uns des mieux ou je parle un peu de vous.

Vale et fane
L Manouvrier

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000040-069 right]

Departement
of
Colonies
Lett.A¹
N°.38
attachments:

The Hague, 2 December 1896

Following my letter of 9 September last I have the honour to herewith send you some reports which the Governor-General of the Dutch Indies has received on the subject of the excavations along the river Solo over the months July, August and September last –

The minister of Colonies
on behalf of the minister
the secretary-general,

T.E.Elias

To
Mr. M.E.F.T. Dubois
Officer of Health 2^e class
on leave

at
The Hague

[Next](#) letter with this correspondent
[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000040-069 right]

Departement
van
Koloniën
Lett.A¹
N°.38
bijlagen:

's-Gravenhage, den 2 December 1896

Ten verfolge op mijn schrijven van 9 September j.l. heb ik de eer U hierbij te doen toekomen eenige van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië ontvangen rapporten nopens ontgravingen aan de rivier de Solo over de maanden Juli, Augustus en September j.l. –

De minister van koloniën
voor den minister
de secretaris-generaal,

T.E.Elias

Aan
den Heer M.E.F.T. Dubois
Officier van Gezondheid 2^e klasse
met verlof

te
's-Gravenhage

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000013-439]

Dear Mr Dubois, I have just received in perfect order the piece[s] you sent, both from the Gunung Walirang, as the paedomorphoses of brown iron ore to pyrite from Japara in the Rembang Residency. I sincerely thank you for the shipment, which is most welcome to me. All objects are new to our collection. I'm very pleased with the thought that we have more to expect from you, but there's no hurry at all.

The issue of the *Zeitschr. d. Deutsche Geol. Ges.* was already returned to me the day before last and I hope to find the time within the next days to read the discourse of Lemper.

I am awaiting any day now the reprints of my publication on the geological coast of the Netherlands which will not much pleased our friend Martin and his cronies. I hope I can send you an exemplar soon.

With the best greetings from house to house.   Ever yours truly
4 December 1896.   A Wichmann

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

1599

— Send from the Netherlands —

[MM774C-000013-439]

Waarde Heer Dubois, zooeven ontving ik in volmaakte orde het door U gezonden stuk zowel van de G. Walirang, de [?paedomorphosen] van [?Bruinijzererts] aan Pyriet van Japara uit de Resid. Rembang. Ik dank u hartelijk voor die bezending, die mij in hooge mate welkom is. Alle voorwerpen zijn nieuw voor onze verzameling. Ik verheug mij er in gedachten over, dat wij nog meer van U ~~w~~ te verwachten hebben, maar er is niet de minste haast bij.

De aflevering van de Z.d.D.g.G. ontving ik reeds eergisteren terug en hoop ik eens in de volgende dagen de tijd te zullen vinden de verhandeling van Lemper te lezen.

Dezen dagen verwacht ik de afdrukken van mijn stuk over de geolog. kust van Nederland waarover onze vriend Martin c.s. Zeer weinig gesticht zal zijn. Ik hoop U spoedig een exemplaar te kunnen zenden.

Met de beste groeten van huis tot huis   Steeds de Uwe
4 Decbr.96.   A Wichmann

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000054-499]

Roosendaal 6 December 1896.

Dear friend.

After having not heard or seen anything from you for 1/8 of a century, you come up with a Heresy, a thought which is not as far from us as your beloveds thoughts on ape-man, a thought which surely ought to have you burnt at the stake.

It, however, pleases me greatly that your thoughts better appreciate your friends or rather bothers (I have happily not yet strayed so far as to believe in an ape-man) and that you got your hands on the Prix Broca (although I do not know what it consists of). Together with this news I also read, and this surprised me even more that you have been appointed professor in biology at the University of Amsterdam. I do remember from long ago that you liked that study much better than medicine, so you will be pleased with that appointment and I therefore wish you all the best with it. One

[MM774C-000054-500]

thing I do hope is that you will not bring the Amsterdam students to stray even further from the righteous path as they already were in our times. And do remember the golden advice of your [?????] friends [Chambille] who demanded so often from me: "Lem, Lem, save your soul". An advice that might be useful for you too.

I will impatiently look out for a word about when you are to give your public lecture, which is usual before accepting a professorship. If it is in any way possible to me I will be present. Then I will yet see you again. I'd already long hoped to see you here, for you surely must have passed Roosendaal since you have returned in this country. I live only 3 minutes from the train station.

Greetings from your friend

[Luc Lemmens?]

physician

[This is the only letter with this correspondent](#)

1600

— Send from the Netherlands —

[MM774C-000054-499]

Roosendaal 6 Dec. 1896.

Waarde Vriend.

Na ruim 1/8 eeuw niets van je gehoord of gezien te hebben, Komt gij met een Ketterij voor den dag, waarvoor gij door een Gedacht dat lange na niet zoo ver van ons afstaat als Uw geliefd Aap-Menschen Gedacht Zeker op den brandstapel zoudt gebracht zijn.

Het doet mij evenwel groot genoegen dat dit gedacht Uwe vrienden of beter gezegd Uwen moeite (ik ben gelukkig nog niet zoover afgedwaald om aan een Aap-mensch te gelooven) beter weet te waardeeren en dat gij dr.[?????] Broca (al weet ik niet waarin die bestaat) hebt weten te bemachtigen. Tegelijk met dit nieuws las ik tevens en dit [ver????de] mij nog veel meer, dat gij tot hoogleeraar in de Natuurkunde [?????] Universiteit van Amsterdam zijt genoemd. Ik weet nog van ouds, dat die studie U meer dan de geneeskundige studie beviel, die betrekking zou aldus zeer in Uw smaak vallen en ik wensch je daarom van harte daarmee geluk. Een

[MM774C-000054-500]

ding hoop ik maar namelijk dat gij de Amsterdamsche studenten nog niet meer van den goeden weg af zult brengen als zij in onzen tijd al waren. En denk nog eens aan den gouden raad van uwen [afge??en] vriend [Chambille]. Zoo dikwijls aan mij geeischt: "Lem, Lem rette deine Seele". maar ook voor U niet van onpas.

Ik zal met ongeduld uitzien naar het bericht wanneer gij Uwe publieke rede houden zult, gebruikelijk vóór het aanvaarden v/h hoogleeraarschambt. Indien het mij eenigszins mogelijk is dan zal ik present zijn. Dan zal ik je toch eens weerzien. Ik had dit al lang gehoopt hier dit te doen, omdat gij toch zeker al wel eens Roosendaal gepasseerd zult zijn sedert de terugkomst in het land. Ik woon op 3 minuten afstand v/h station.

Gegroet van uw vriend

[Luc Lemmens?]

arts

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000002-222]

See also the later letter [MM774C-000002-220]

The handwriting of this author is so unclear that a proper translation is useless. The author apparently has to do with the organization of the scientific section of International exposition of Brussels, and is trying to or has already convinced Dubois to participate. The same is the case in this letter of this author: [MM774C-000002-222] in which a manuscript has already been submitted by Dubois who now apparently receives the galley-prints to be corrected and is informed about membership fees?

[MM774C-000002-222]

Société Belge de Géologie
de Paléontologie
& D'Hydrologie

Bruxelles. le 11 Décemb. 1896

Cher Monsieur

Je cenpt vou envoyer demain, ou dimanche ou plus tard un éprouve définition [????][????] de votre intéressante communication. Je vous prier de me la retourner à [????] avec vos dernière corrections s'il y a bien.

Vous recevez gratuitement [????] 50 [????] a [????]aux quel vous ay [d????] 20 exemplaires de PV. entrer: mais veuillez me fair savoir in sorties spéciaux jeurent comprendre le disoufuin qua [????], avec les texte [????] de [????][????] ay [????] de [????] ?

[D????] cet[????] vous [????] que [????]personnel veuilly [??argner] en marge au crayon de couleur, ce qu'il faut [????] comprendre, de ladésassocier, dont votre lire ?

Je vous resveru direti assolilit [????] la Société et [????] à que je [????][????]

Laissez nous [????] présenter à la séance du 22 C ? [????][????]effectif (edisiotier annuelle f 15 avec un droit d'entré de f 10) Vous n'aurez à cette date d'obligatoir primair quanque l'enerenie 1897 et cet f 25 nererent enigilles griau

[MM774C-000002-223]

milieu de 1897. [????] il n'y a plus que f 15 [????] joyer et certs votre volume, très gros et [????] de planches [????] le paléontologie des vertébrées est bien représenter) [????][????]glement] ce prier!

Je renffire alor de vous adresser [????] en 1897 rest en 1898 ces [????] ou travail originel quelonge de paléontologie pour qui je me charge alors, avec M. Dollo, de votre présentation [????] Afsorie étranger. Vous continuerez alors, à parler de 1898 ou 1899, à recevoir à litre vos jullicetur raxt avoué glut aucune ceritelier à joyer Tous les 3 ou 4 ans, un petit contribution et natur: c'est-à-dire un [????] au petit travail pour le Bulletin, sorti tout a qui vous sera demandé - [????] être exigible!

Comme y [????] qui ces condition vous convésdrent je me permits de [????] a cette lettre en bulletin d'adhésien qui ie vous prie de me retourner signé en temps c'est [????][????] à un hurtain de jours.

Cordialement amis et avec tous nos remerciements de Dollo, Nulet et moi pour votre aimable adhésien

Votre [????]

Ernst Van der Broek

Je vous [????] avec le présent la brochure [????]

des détails [????] Notre Section Dcientifique de le Exposition de 1897. – J'espère bien que vous nous cessierez vos précieux document! Je m'en chargerai d'une manière tout particulière.

[Next](#) letter with this correspondent

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000059-128]

Tinggang den 15/12 96

Your Noble Severe Sir!

Some days ago the upper skull of a hippopotamus has been dug up, but the excavator has damaged it a lot. The buckets of the excavator just ran over the teeth, and the teeth are now completely gone and the 2 tusks have been broken off, we were not able to find them again, but yet it's a nice skull complete with its back part, I do not think you've got one as nice as this.

Further we have been packing the bones, and were almost ready with it.

[MM774C-000059-129]

We have not heard anything about the extension.

Else our health is very good.

Your serving workers

Kriele and de Winter

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

[MM774C-000059-128]

Tinggang den 15/12 96

UEdelgestrengen Heer!

Voor eenige dagen is er een bovenschedel van het nijlpaard opgegraven, door de excavateur maar zeer beschadigd. De emmers van de excavateur zijn juist over de tanden gegaan, en de tanden zijn nu geheel weg, de twee slag tanden zijn er afgebroken, ook die hebben wij niet meer kunnen vinden, trouwens het is toch een mooie schedel compleet met zijne achterschedel er aan ik geloof niet dat u nog zo'n mooie hebt.

Verders hebben wij de been- ingepakt, daar wij nu te met meer mee klaar zijn.

[MM774C-000059-129]

Van de verlenging hebben we tot heden nog niets vernomen.

Verder gaat het met onze gezondheid zeer goed.

Uwe dienende werklieden

Kriele en de Winter

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000054-483]

Amsterdam, 17 December 1896

N^o212

Noble born Sir!

We have the honour to inform you that the Senate of the University of Amsterdam has decided to grant you, because of your important contribution to Science, the Doctorate in Botany and Zoology *honoris causa*. –

It is the wish of the Senate to have this ceremonial presentation take place at the *dies natalis* of the University on the 8th of January 1897.

Mr Eugène Dubois

physician, et cetera

The Hague

[MM774C-000054-484]

at 3 o'clock in the afternoon in the Auditorium

we politely request whether you will inform us whether the Senate at that day may count on the honour of your presence.-

With the highest esteem
the Senate of the University
of Amsterdam

[?Signature?]
Rector Magnificus
Jitta
Secretary

[Next](#) letter with this correspondent

[MM774C-000054-483]

Amsterdam, 17 Decr 1896

N^o212

Wel Edel Geb: Heer!

Wij hebben de eer U te berichten dat de Senaat van de Universiteit van Amsterdam besloten heeft, U, uit hoofde van de gewichtige diensten door U aan de Wetenschap bewezen het Doctoraat van de Plant en Dierkunde *honoris causa* te verleen. –

Het is de wensch van den Senaat die verlening op plechtige wijze te doen geschieden, op den dies natalis der Universiteit den 8sten Januari 1897.

Den Heer Eugène Dubois

arts, enz.

den Haag

[MM774C-000054-484]

des namiddags te 3 uur in de Aula

Beleefd verzoeken wij U ons te willen mededeelen of de Senaat op dien dag op de eer van uwe tegenwoordigheid mag rekenen.-

Met de meeste hoogachting
de Senaat der Universiteit
van Amsterdam

[?Signature?]
Rector Magnificus
Jitta
Secretaris

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000009-033]

48 Manor Place
EDINBURGH

Dec. 18th 1896

Dear D^e Dubois

I am writing an essay on "intermediary links between man and the lower animals" and of course will have to include *Pithecanthropus erectus*. I want to ask you permission to take an extract from your paper to the Royal Dublin Society that part of it in which

[MM774C-000009-034]

you describe the geological position of the bones: also to copy figures 1 and 2 of the same paper, and to take a tracing of the outlines of the skull from your previous monograph.

I intend to publish a book from a number of essays which have been recently contributed to various societies and it is to complete the series I am writing the present paper.

Believe me

yours very truly
Robert Munro

D^e E. Dubois
The Hague
Holland.

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000009-033]

48 Manor Place
EDINBURGH

Dec. 18th 1896

Dear D^e Dubois

I am writing an essay on "intermediary links between man and the lower animals" and of course will have to include *Pithecanthropus erectus*. I want to ask you permission to take an extract from your paper to the Royal Dublin Society that part of it in which

[MM774C-000009-034]

you describe the geological position of the bones: also to copy figures 1 and 2 of the same paper, and to take a tracing of the outlines of the skull from your previous monograph.

I intend to publish a book from a number of essays which have been recently contributed to various societies and it is to complete the series I am writing the present paper.

Believe me

yours very truly
Robert Munro

D^e E. Dubois
The Hague
Holland.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000008-305, corner with stamp torn of postcard]

[Société] d'Anthropologie de Paris

[Dear colleague] I am very happy with the good news that you [?????] announced from Berlin and I have confidence in your definitive triumph with the *Pithecanthropus erectus*. I continue to work on it from my side and I have fun seeing the most incompetent characters already write articles in the newspapers and swell their voices to take advantage of the victory now they assume it has been won. My memoir is almost completed, I hope you will be pleased with it. I found femurs similar to that of Pithecanthropus, but that does not affect your opinion in any way; on the contrary, as I am trying to support it. I would like to know from you exactly the 2 anteroposterior diameters at 4 cm from the condyles of your femur. I have just read in the *Revue des Revues* the article by Virchow on the Leyden Congress. He ignores my arguments, and talks nonsense about the lack of correlation between the skull and the femur, but it is in vain that he turns a deaf ear to it. I will send a cast on your behalf to Lyon. Your sympathetically devoted L. Manouvrier

I see an article made in January on *Pithecanthropus erectus* in the Scientific Review.

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000008-305, corner with stamp torn of postcard]

[Société] d'Anthropologie de Paris

[Cher collègue] je suis très heureux des bonnes nouvelles que vous [?????] annoncées de Berlin et j'ai confiance en votre triomphe définitif avec le P.E. Je continue à y travailler de mon côté et je m'amuse de voir déjà les plus incompetents personnages faire des articles dans les journaux et enfler leur voix pour profiter de la victoire une fois qu'ils la supposent gagnée. Mon mémoire est presque achevé j'espère qu'il vous fera quelque plaisir. J'ai trouvé fémurs analogues à celui du P, mais cela ne nuit en rien à votre opinion; au contraire, comme je cherche à le montrer. Je voudrais connaître exactement les 2 diamètres antéro-postérieur à 4 cm des condyles de votre fémur. Je viens de lire dans la *Revue des Revues* l'article de Virchow sur le Congrès de Leyde. Il ne tiens aucun compte de mes arguments, et dit des bêtises au sujet des défaut de corrélation entre le crâne et le fémur, mais c'est en vain qu'il fera la sourde oreille. J'envoie à Lyon le moulage de votre part. Votre sympath. dévoué L. Manouvrier
Je vois faire en Janvier un article sur le P.E. dans la *Revue scientifique*.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000054-485]

The Hague, 19 December 1896.

Noble and very Highly Learned Sir,

From your Missive of the 17th December 1896 N^o212 I yesterday received word of the decision of the Senate of the University of Amsterdam, to grant me the doctorate in Botany and Zoology *honoris causa*.

Deeply touched by this high proof of appreciation – which to me is even more a sign of great benevolence – I thank the Senate from the bottom of my heart

To
the Rector Magnificus of the University
of Amsterdam.

[MM774C-000054-486]

for this. No praise could have been higher than to received this from the Senate of the university where I had my education.

I will happily comply with the wish of the Senate, to be present at the ceremonial presentation.

With the highest esteem

Your willing servant,
Eug Dubois.

This is the last letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000054-485]

Den Haag, 19 December 1896.

WeledelHooggeleerde Heer,

Door Uwe Missive van den 17^e December 1896 N^o212 mocht ik gisteren mededeeling ontvangen van het besluit van den Senaat der Universiteit van Amsterdam, mij het doctoraat in de Plant- en Dierkunde *honoris causa* te verleen.

Diep geroerd door dit hooge bewijs van waardeering – dat voor mij nog meer een blijk is van groote welwillendheid – zeg ik den Senaat uit den grond van mijn hart daarvoor

Aan
den Rector Magnificus der Universiteit
van Amsterdam.

[MM774C-000054-486]

dank. ~~Van Geene zijde~~ ^{bewijs van} ~~eene dergelijke~~ ^{zoude} waardeering voor mij meer kunnen zijn dan dit van den Senaat der Universiteit aan welke ik mijne opleiding ontving.

Aan den wensch van den Senaat, bij de plechtige verleening tegenwoordig te zijn, zal ik gaarne gevolg gegeven.

Met den meesten eerbied
Uw dienstwillige dienaar,
Eug Dubois.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000013-063]

Amsterdam 20 Dec 1896.

Sunday morning

Amice

Many thanks for your letter. And though I have with much pleasure and with full conviction cooperated to the cause, the initiative was not mine, but that of my colleague Weber. He had long cherished this plan, but we had to await a lustrum year, to have sufficient chance of success.

Weber will, however, be at his country residence in Eerbeek for the whole Christmas break, so if you were to come here, you would not find him. It is he, who brought the case to the Faculty and who proposed it to the Senate, and he will also be your Promoter. If you are to come to Amsterdam anyway, please do not come tomorrow; for then I will be occupied from 9 to 6, in such a way that I can't see anybody. So preferably come on another day. Or even better, on the day of celebration itself, come with your wife and have coffee with us. Your wife can then accompany mine to the Assembly Hall and have good seats for the ceremony. And whilst you will be at the banquet, your wife will enjoy with us a simple lunch – my health has already for many years not allowed me to be present at the annual dinner –.

I do not know when our Rector will decide to make the decision public. As sooner he things best to do so warm wishes will flow in your direction from everywhere. Please regard mine amongst those most cordial and sincere.

With friendly greetings

yours

Hugo de Vries,

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000013-063]

Amsterdam, 20 December 1896.

Zondagochtend

Amice

Veel dank voor Uw brief. Maar hoewel ik met groot genoegen en uit volle overtuiging aan deze zaak heb mede gewerkt, is het initiatief toch niet van mij uitgegaan, maar van mijn collega Weber. Hij koesterde dit plan al lang, maar wij moesten een lustrum jaar afwachten, om voldoende kans op slagen te hebben.

Weber is echter de geheele kerstvakantie op zijn buitenverblijf te Eerbeek, en zoo ge dus nu hier komt, zoudt ge hem niet kunnen vinden. Hij is het, die de zaak in de Faculteit en in de Senaat heeft voorgedragen, en die ook Uwe Promotor zal zijn. Zoo ge toch naar Amsterdam komt, kon dan vooral niet morgen; ik ben dan van 9-6 uur bezet, op een wijze, dat ik niemand spieken kan. Kom dus liever op een andere dag. Of nog liever, kon op den feestdag met Uwe vrouw bij ons koffiedrinken. Uwe vrouw gaat dan met de mijne naar de aula en kan een goede plaats hebben om de plechtigheid bij te wonen. En terwijl gij aan den feestdisch aanzit, vergenoegd Uwe vrouw zich met ons eenvoudig middagmaal – mijne gezondheid laat mij al vele jaren niet toe, het *dies*-diner bij te wonen –.

Ik weet niet, wanneer onze Rector ons besluit denkt publiek te maken. Zoodra hem dit goed dunkt zullen warme gelukwenschen van alle kanten u toevloeien. Wil de mijne onder de hartelijkste en meest oprecht gemeente scharen.

Met vriendschappelijke groeten

U.

Hugo de Vries.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000033-522]

Faculty of science
of Lyon
Geological Laboratory

Lyon, 21 December (?1896)

Sir and dear colleague

I had the pleasure of receiving yesterday and reading with the most interest your beautiful work on the *Pithecanthropus erectus* of Java; it is a discovery of the very first order and which deserves the greatest honour. Thanking you for your beautiful [?contribution], I come to ask you if it would not be possible to send me a plaster cast of the original piece; I would be happy to present this cast on one of the sessions of the geological society of France in Paris and reveal the very important conclusion of your work there. I take it that you will take some pleasure in seeing your discovery replied to by the scientific society of France and have a summary printed in the Bulletin of the Geological Society.

I allow myself to draw your attention to a small fact

[MM774C-000033-523]

that I published in relation to *Pliopithecus* [?????] of the [Gri?????] [?????] which completely supports the opinion that you have on [?????]. I have in effect reported on *Pliopithecus* (Archives of Museum of Lyon, t. IV, P 80) that it could only walk upright for a shorter time on his limbs than the extent *Hylobates*, i.e. just like you suppose for other *Prothylobates*: I draw your attention on this little fact as it confirms your hypothesis.

Please accept, sir, with my thanks, the expression of my sincere devotion

Dr Ch. Depéret
professor in geology and palaeontology at the
University of Lyon (Rhône)

This is the last letter with this correspondent

Previous letter with this correspondent

[MM774C-000033-522]

Faculté des sciences
de Lyon
Laboratoire de Géologie

Lyon, 21 Décembre

Monsieur et cher confrère

J'ai en le plaisir de recevoir hier et de lire avec le plus [???] intérêt votre beau travail sur le *Pithecanthropus erectus* de Java; c'est une découverte des tout premier ordre et qui fait le plus grand honneur. En vous remerciant de votre bel [?cansi], je viens vous demander s'il ne nous seront pas possible de m'envoyer du moulage en plâtre de le pièce originale; je me ferais un plaisir de présenter ce moulage à l'une des séances de le société géologique de France à Paris et d'y [vi????er] le conclusion si importante de votre [?????]. Je [?????] que vous [?amis] quelque plaisir à voir répondre votre découverte sous le milieu scientifique de France par un résumé imprimé dans le Bulletin de la Société géologique.

Je me permets en [t?????] s'attirer votre attention sur un ^{petit} fait

[MM774C-000033-523]

que j'ai publié relativement au *Pliopithecus* [?????] de la [Gri?????] [?????] de qui vient tout à fait à l'appui de l'opinion que vous [?????] sans autre [?????]. J'ai en effect rapporté au *Pliopithecus* (Archives du Muséum de Lyon, t. IV, P 80) en 1er

[?????] ~~de~~ qui indignerait au membre autonome plus raccourci que dans les

Hylobates actuels, c'est-à-dire juste comme vous le supposez dans autre

Prothylobates: J'attire votre attention sur ce petit fait qui confirmez votre hypothese.

Veillez agriez, monsieur, avec mes remerciements, l'expression de mon sentiments les plus dévoué

Dr Ch. Depéret
professeur de géologie et paléontologie à
l'Université de Lyon (Rhône)

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000013-213]

Prof. MAX WEBER.
Amsterdam.

Eerbeek

22 December 1896

Dear Mr. Dubois,

With thanks I have received both your letters, be it that the first was too late, because of the Sunday in between, to warn you that I was no longer in town. I also thank you for your kind words and feelings. I'm pleased that our university was found willing, to give the best she could give to you in recognition and thanks for your scientific strife and loyal work. I need not extent about this at this point, as the Senate has appointed me your promoter – for the first honorary doctorate at our university! – So I will have the pleasure to publicly bear witness of my appreciation for your work.

Receive meanwhile until 8 December our truly meant greetings and believe me to be
with high esteem your willing servant
Max Weber

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000013-213]

Prof. MAX WEBER.
Amsterdam.

Eerbeek

22 XII. 96

Geachte Heer Dubois,

In dank ontving ik uw beide brieven, de 1ste dank zij den tusschen liggende Zondag te laat, om U nog te waarschuwen dat ik niet meer in [?stan ware?] . Tevens dank ik U voor Uwe vriendelijke woorden + gevoelens. Het verheugt mij dat onze universiteit bereid gevonden werd, het beste wat zij geven kan, u aan te bieden als erkenning + dank voor Uw wetenschappelijk streven en Uw trouwen arbeid. Verder behoef ik hier over niet uittewijden op dit oogenblik. Daar de senaat mij aangewezen heeft als Uw een Promotor – voor den eersten eeredoctor onze universiteit! – zal ik het genoeg hebben openlijk getuigenis af te mogen leggen van mijnen waardering voor Uwen arbeid. Ontvang intusschen tot 8 Dec. onze welgemeende groeten en geloof mij
hoogachtend Uw dw
Max Weber

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000009-035]

48 Manor Place
EDINBURGH

Dec. 23rd 1896.

Dear Dr Dubois

many thanks for your very kind & courteous reply to my request. As we all depend on your own statement of the geological facts in regard to the Java skull I thought it much better to quote from your own words than to make a hash of your ideas in my own language. I always adopt this plan in circumstances where I have not a possibility of adding anything of my own, and I think it is much more courteous

[MM774C-000009-036]

to the original authors themselves. It will be three months before my book will be out and should anything better suited for my purpose be in your paper to the Geological Society of Brussels there will be time to utilize it.

The object I have in interfering in the matter at [??] is that I foreshadowed the existence of such a being as *Pithecanthropus erectus* in my address to day Anthropological section of the British Association in 1893. Theoretically I assume that the erect position was the starting point of true humanity and the higher development of the brain. The morphological changes of the body, except the skull, were completed with the attainment of the erect attitude — so far, therefore, as the femur is concerned it mattered not whether it supported the brain of philosopher or that of an ape. I advocated this view both before and since your work appeared. Indeed I think I mentioned it in my first letter to you. Yet at the Liverpool meeting of the British Association this year the idea seemed to be new to many. The only one of your critics who has

[MM774C-000009-037]

developed it is Prof. Manouvrier of Paris. Dr Keith has briefly mentioned the idea but hesitantly and has not carried it to its legitimate conclusion. No other anatomist to my knowledge has given a thought to it.

Of course not being a special anatomist my views have little weight. But I hold that your discovery is a practical illustration of theories propounded previously and of course this should be a strong argument in favour of the correctness of your opinion of *Pithecanthropus erectus*.

Believe me

yours very truly
Robert Munro

This is the last letter with this correspondent

Previous letter with this correspondent

[MM774C-000009-035]

48 Manor Place
EDINBURGH

Dec. 23rd 1896.

Dear Dr Dubois

many thanks for your very kind & courteous reply to my request. As we all depend on your own statement of the geological facts in regard to the Java skull I thought it much better to quote from your own words than to make a hash of your ideas in my own language. I always adopt this plan in circumstances where I have not a possibility of adding anything of my own, and I think it is much more courteous

[MM774C-000009-036]

to the original authors themselves. It will be three months before my book will be out and should anything better suited for my purpose be in your paper to the Geological Society of Brussels there will be time to utilize it.

The object I have in interfering in the matter at [??] is that I foreshadowed the existence of such a being as *Pithecanthropus erectus* in my address to day Anthropological section of the British Association in 1893. Theoretically I assume that the erect position was the starting point of true humanity and the higher development of the brain. The morphological changes of the body, except the skull, were completed with the attainment of the erect attitude — so far, therefore, as the femur is concerned it mattered not whether it supported the brain of philosopher or that of an ape. I advocated this view both before and since your work appeared. Indeed I think I mentioned it in my first letter to you. Yet at the Liverpool meeting of the British Association this year the idea seemed to be new to many. The only one of your critics who has

[MM774C-000009-037]

developed it is Prof. Manouvrier of Paris. Dr Keith has briefly mentioned the idea but hesitantly and has not carried it to its legitimate conclusion. No other anatomist to my knowledge has given a thought to it.

Of course not being a special anatomist my views have little weight. But I hold that your discovery is a practical illustration of theories propounded previously and of course this should be a strong argument in favour of the correctness of your opinion of *Pithecanthropus erectus*.

Believe me

yours very truly
Robert Munro

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000054-497]

Beverwijk, 23 December 1896

Amice,

The decision of the Amsterdam Senate was also happy news for us.

We rejoice in the honourable distinction which you so deservedly received.

With all our hearts we wish you all the best with it.

Truly, the Senate could not have presented your Alma Mater with a more fitting gift on her 265th birthday. Be it, if necessary that

[MM774C-000054-498]

the Government could have knighted you, to give you a lasting powerful support in your work.

Our cordial greetings for all of you. As ever
yours truly

Moens¹⁵³ / c.s.

This is the only letter with this correspondent

[Next](#) letter with family

[Previous](#) letter with family

---

¹⁵³ Dubois' wife Anna Lojenga had three sisters living in Beverwijk, Moens is most likely the husband of one of them...

[MM774C-000054-497]

Beverwijk, 23 Dec. 96

Amice,

Het besluit van den Amsterdamsche Senaat was ook voor ons eene blijde tijding.

Wij verheugen ons hartelijk in de eervolle onderscheiding, die U zoo welverdiend ten deel valt.

Van heelen harten wenschen wij U en de Uwen geluk ermee.

Waarlijk, de Senaat kan aan Uw Alma Mater op haren 265sten jaardag geen passender geschenk geven.

Zij het, zoonoodig, van

[MM774C-000054-498]

de Regeering een spoorslag, om U blijvend, krachtig te steunen in Uwen arbeid.

Onze hartelijke groeten voor U allen. Als steeds

tt

Moens / c.s.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000054-502]

Amice!

That I wholeheartedly sympathise with the decision of our Senate, and congratulate ourselves that as our first honorary doctor an old pupil of our alma mater has been chosen, for whom we all have a warm spot in our hearts, is something I hardly need say. Yet I do feel the need, to already before the 8th of January offer you my congratulations and best wishes.

Always yours truly   [Stokvis](#)

[???]24 December 1896

[Next](#) letter with this correspondent

1612

— [Send from the Netherlands](#)—

[MM774C-000054-502]

Amice!

Dat ik met het besluit van onzen Senaat van ganscher harte sympathiseer, en ons zelve gelukwensen dat als onze eerste doctor honoris causa een oud leerling onzer alma mater is Wier wij allen een warm hart toedragen, behoeft ik nauwelijks te zeggen. Toch heb ik er behoefte aan, U reeds voor den 8^{en} Januari mijn hulde en beste wenschen aantebidden.

Steeds gaarne tt   [Stokvis](#)

[???]24 12 96

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000008-101]

anthropological Society of Paris

Paris 29 December 1896

Sir and honoured colleague,

Our Society has the custom of proclaiming the prizes awarded by them, each year, on the same day they publicly convene for an annual conference, called the Broca conference; this is the reason that refrained me from writing to you before, and I know that Mr. Manouvrier preceded me, informing you unofficially that our annual Broca Prize, has been awarded to you. - It is my pleasant duty to officially confirm this news. Like all our colleagues, I think that no one would deserve this distinction more than you. - The Broca Prize is worth fifteen hundred francs.

Our current treasurer, Mr Daveluy has been charged

[MM774C-000008-102]

to send you this amount. Besides, you can, if you like it, put yourself in touch with him.

Receive, my dear and learned Colleague, the assurance of my devout feelings.

The Secretary General

Ch. Letourneau

Newspaper "Le Gaulois" of 29 December 1896.

[Next](#) letter with this correspondent

[MM774C-000008-101]

Société d'Anthropologie de Paris

Paris le 29 décembre 1896

Monsieur et honoré Collègue,

Notre Société a [coutumes?] de nos proclamer les prix décernés par elle, chaque année, que le jour même où elle convoque le public à une conférence annuelle, dite conférence Broca; c'est la raison qui m'a fait [tarder?] à vous écrire, et je sais que Mr Manouvrier m'a devancé, en vous annonçant officieusement que, cette année, notre prix Broca, vous a été décerné. — Je remplis un agréable devoir, en vous confirmant officiellement cette nouvelle. Comme tous nos collègues, je pense que personne ne pouvait mériter plus que vous cette distinction. — La valeur du Prix Broca est de quinze cents francs. Outre trésorier, Me Daveluy est chargé

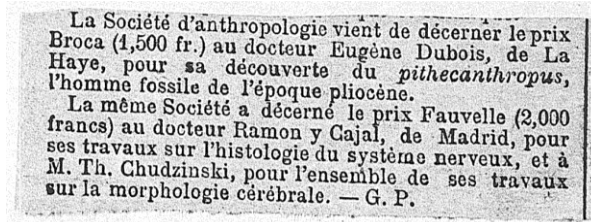
[MM774C-000008-102]

de vous faire parvenir cette somme. Au reste, vous pouvez, si la chose vous agréer, vous mettre en relation avec lui.

Recevez, mon cher et savant Collègue, l'assurance de mes sentiments dévoués.

Le Secrétaire Général

Ch. Letourneau

La Société d'anthropologie vient de décerner le prix Broca (1,500 fr.) au docteur Eugène Dubois, de La Haye, pour sa découverte du *pithecanthropus*, l'homme fossile de l'époque pliocène. La même Société a décerné le prix Fauvelle (2,000 francs) au docteur Ramon y Cajal, de Madrid, pour ses travaux sur l'histologie du système nerveux, et à M. Th. Chudzinski, pour l'ensemble de ses travaux sur la morphologie cérébrale. — G. P.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000011-310]

Emil Selenka
Leopoldstrasse 9.

Munich, 30 December 1896

Very honoured colleague!

I am pleased to start up a correspondence with you. My answer has been somewhat delayed by family matters, for which I offer my apologies.

At about 12 January I have the intention to give a lecture for the Morphological Society of Munich about your marvellous find, and I would very much like to have by then the cast of the *Pithecanthropus*. I thank you, for having it ordered from the preparator Weckerlin, and I will send him his wages.

If the cast that I will receive, is good, I could

[MM774C-000011-311]

if you explicitly agree, hand it over to the Art Institute of Mr Fleischmann, Nürnberg, Herschelgasse, and he would then first send you a proof of a Papier-maché-cast for evaluation.

But it would be desirable that the cast is exact, in particular with regard to the thickness!

The son of the mentioned art dealer is Professor Fleischmann from Erlangen. He would be overseeing the production and take care of the correctness of the copy. Absolute reliability of father and son is assured!—

I am currently in Berlin, but I will return to Munich within a few days.

With kind greetings and a firm handshake
yours truly

Selenka

[Next](#) letter with this correspondent

1614

— Send from Germany —

[MM774C-000011-310]

Emil Selenka
Leopoldstrasse 9.

München, 30. Dez. 1896

Sehr geehrter Herr College!

Es freut mich, mit Ihnen in schriftlichen Verkehr zu treten. Mein Antwort hat sich etwas verzögert durch Familienangelegenheiten, was ich zu entschuldigen Bitte.

Ungefähr am 12. Januar beabsichtige Ich, über Ihren wunderbaren Fund in der münchener morphologischen Gesellschaft zu referiren, und zu diesem Zwecke hätte ich gerne bis dahin den Schädelabguss des Pithecanthropus. Ich danke Ihnen, dass Sie den Präparator Weckerlin beauftragt haben, und ich werde diesem das Honorar zuschicken.

Wenn der Abguss, welchen ich erhalten soll, gut ist, so könnte ich denselben

[MM774C-000011-311]

falls Sie ausdrücklich Ihr Einverständniss aussprechen, an die Kunstanstalt des Herrn Fleischmann, Nürnberg, Herschelgasse, und er würde Ihnen dann erst eine Probe eines Papier-maché-Gusses zusenden zur Beurtheilung.

Aber es ist wünschenswerth, dass der Abguss exact ist, zumal in Bezug auf die Dicke!

Der Sohn des genannten Kunsthändlers ist Prof. Fleischmann in Erlangen. Er würde die Herstellung überwachen und für richtigen Abklatsch Sorge tragen. Absolute Zuverlässigkeit von Vater und Sohn ist sicher!—

Ich befinde mich augenblicklich in Berlin, werde aber in einigen Tagen nach München zurückkehren.
Mit freundlichen Grusse und kräftigen Händedruck

Ihr ergebener

Selenka

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000059-132]

The complete contents of 10 filled chests [This is one of the transport letters present in the appendix: [page 2073](#)]

- chest 1 One incomplete tortoise
19 diverse
- chest 2 One complete tortoise
10 diverse
- chest 3 37 diverse
- chest 4 One incomplete buffalo skull
22 diverse
- chest 5 A complete tusk length 1,50 m
An incomplete tortoise
25 diverse
- chest 6 39 diverse
- chest 7 A tusk length 0,50 m
A tusk length 0,25 m
A complete deer skull with incomplete antlers
An incomplete crocodile skull
A small chest with 13 diverse leg bones
A small chest with 12 diverse carpals and jaws
A small chest with 45 diverse molars and teeth
35 complete and incomplete deer antlers
An incomplete lower jaw of the pig
- chest 8 8 diverse
- [MM774C-000027-133]
- A small chest with 175 diverse molars and teeth
A small chest with 18 diverse small jaws
A small chest with 14 diverse small vertebrae
A small chest with 19 diverse leg bones
5 incomplete and complete elephant molars
2 rhinoceros molars
7 carpals
1 incomplete deer skull with complete antlers
A small chest with 10 diverse leg bones
1 incomplete antelope skull
5 incomplete ruminants jaws
40 complete and incomplete deer antlers
- chest 9 An incomplete lower jaw of the hippopotamus picket 110 Tingang, Solo valley
32 diverse Trinil
- chest 10 a complete upper skull of an hippopotamus Tinggang, Solovallei, picket 112
15 ruminants molars
1 incomplete lower jaw of the buffalo
5 diverse leg bones in pieces

contents of the chests in m³ and total weight in Kg

Number	Length	Width	Height	Content M ³	Weight Kg
1	0,65	0,60	0,40	0,156	79
2	0,62	0,53	0,39	0,128154	56
3	0,71	0,52	0,43	0,158756	68
4	0,80	0,51	0,45	0,1836	85
5	0,72	0,58	0,59	0,246384	106
6	0,95	0,39	0,42	0,155610	67
7	0,71	0,60	0,45	0,1917	73
8	0,71	0,50	0,41	0,14555	61
9	0,75	0,58	0,43	0,18705	80
10	0,73	0,51	0,36	0,134028	61
				1,686832	736

[MM774C-000059-134]

Tinggang the 31st December 1896

Your Noble Severe Sir!

The bones have been packed according to your wishes. We did not receive notice when they are to be send. We did get notice that an extension of 6 months has been requested but we do not yet know whether it is being allowed.

Further nothing is being found here at Tinggang.

Our health is in good shape.

Your serving workers

Kriele and de Winter

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

[MM774C-000059-132]

Volledige inhoud van 10 gevulde kisten

- kist 1 Een incomplete schildpad
19 diverse
- kist 2 Een complete schildpad
10 diverse
- kist 3 37 diverse
- kist 4 Een incomplete buffel schedel
22 diverse
- kist 5 Een complete slag tand lang 1,50 m
Een incomplete schildpad
25 diverse
- kist 6 39 diverse
- kist 7 Een slag tand lang 0,50 m
Een slag tand lang 0,25 m
Een complete hertenschedel met incompleet hoorens
Een incomplete krokodillenschedel
Een kistje 13 diverse pootjes
Een kistje 12 diverse kootjes en kaakjes
Een kistje 45 diverse kiezen en tanden
35 complete en incomplete herten hoorens
een incomplete onderkaak van het zwijn
- kist 8 8 diverse
- [MM774C-000027-133]
- Een kistje 175 diverse kiezen en tanden
Een kistje 18 diverse kaakjes
Een kistje 14 diverse werveltjes
Een kistje 19 diverse pootjes
5 incomplete en complete Olifantskiezen
2 rhinoceros kiezen
7 kootjes
1 incomplete hertenschedel met complete hoorns
Een kistje 10 diverse pootjes
1 incomplete antilopenschedel
5 incomplete kaken van herkauwers
40 complete en incomplete herten hoorens
- kist 9 Een incomplete onderkaak van het nijlpaard, piket 110 Tingang, Solovallei
32 diverse Trinil
- kist 10 Een incomplete bovenschedel van het nijlpaard Tinggang, Solovallei, piket 112
15 kiezen herkauwers
1 incomplete onderkaak van de buffel
5 stukken diverse poten

Inhoud der kisten in m³ en bruto gewicht Kg

Nummer	Lenkte	Breedte	Hoogte	Inhoud M ³	Gewicht Kg
1	0,65	0,60	0,40	0,156	79
2	0,62	0,53	0,39	0,128154	56
3	0,71	0,52	0,43	0,158756	68
4	0,80	0,51	0,45	0,1836	85
5	0,72	0,58	0,59	0,246384	106
6	0,95	0,39	0,42	0,155610	67
7	0,71	0,60	0,45	0,1917	73
8	0,71	0,50	0,41	0,14555	61
9	0,75	0,58	0,43	0,18705	80
10	0,73	0,51	0,36	0,134028	61
				1,686832	736

[MM774C-000059-134]

Tinggang den 31/12 96

UEdelgestrengen Heer!

De beenderen zijn ingepakt [naar U] wensch. Wij hebben nog geen bericht ontvangen wanneer zij verzonden moeten worden. Wij hebben ook bericht ontvangen dat er voor ons zes maanden verlenging is gevraagd maar of het toegestaan wordt weten wij nog niet.

Verders is hier te Tinggang de laatste tijd niets gevonden.

Met onze gezondheid gaat het goed.

Uw dienende werklieden

Kriele en de Winter

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000010-014]

Amsterdam 31 December 1896

Amice,

As you will likely celebrate your Sylvester Eve at home I therefore direct my letter to The Hague. I hope your trip has done you well. The most important subject, the relation between brain weight and the surface of the body, which are already treated so thoroughly in your letter of 2 December, has repeatedly had my attention and I cannot be anything other than looking forward with great anticipation to the paper you will be submitting to the Academy.

D^e E. Dubois.

[MM774C-000010-015]

I have been looking for literature, but I haven't found much. In Schopenhauer (II Paralipomena & Parerga) I do find that Sommering (verpl. Blumenbactrie instit. physiolog. edit.14.1821.p.173):" *with clear insight has found that one should not relate the brain weight to the entire body, but to the total of the rest of the nerve system.*" I think that this is the oldest remark of this nature and I do not know whether Snell, whose treatise I do not have, mentions this remark.

Later, as you well know, people have been looking for a relation between brain weight and the transverse diameter of the spinal court and the peripheral nerves. – I most agree with your point of view, and I think if you explicate this you will have *great success*.

To my regret I could not find, what I had read and told you about a monkey using his arm more after a lesion of the dorsal roots with further undisturbed motility. I have looked in Beaunis, les sensations internes, and also in the last few years of [Re????] Scientifique, but in vain. Anyway, only one such fact, whereby the possibility remains open that also the conduction of the motor system has remained intact, does not say much where there are so many arguments present to consider the motor and the sensible system very closely connected, such that no motor process could exist without a sensory counterpart.

There is actually nothing missing in your letter of 2 December, which I will keep faithfully, other than the data you sorted out of from Weber's measurements and movements, to send it into the world.

And now I come to express my joy about the fact that we can give you the doctoral degree. I had already wish this for a long time and I feared that one or the other German university

[MM774C-000010-016]

would beat us to it. We have never before made use of this privilege. First, we heard that the University should have given out about a thousand diplomas, before a honorary doctorate was to be given out. We have had now over 500 promotions. But I am convinced that we have actually waited, because no good opportunity had presented itself. That became apparent from the willingness of the Senate to comply with the proposal of the faculty of mathematics and physics. The faculty has by means of Weber so warmly and so correctly put your achievements into the light that apparently everybody – the meeting was very well visited – was fully convinced that the Senate would do nothing more than its duty by granting you the honorary doctorate. We are very proud to count you amongst the Amsterdam students and those who had the privilege to get to know you in person, have faithfully kept you in their thoughts and highly value your friendship. Please continue to count me amongst those!
Vale! Yours truly

T. Place.

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000010-014]

Amsterdam 31 Dec. 96.

Amice,

Waarschijnlijk zult Ge den oudejaarsavond thuis vieren en richt ik daarom mijn brief aan den Haag. Ik hoop dat Uw uitstapje U goed gedaan heeft. Het allerbelangrijkste onderwerp, de verhouding van het hersengewicht tot de oppervlakte van het lichaam, door U reeds zoo grondig besproken is kan brief van 2 Dec., heeft mij herhaaldelijk bezig gehouden en ik kan Uw aan de Academie aan te bieden opstel daarover, niet anders dan met groot D^e E. Dubois.

[MM774C-000010-015]

verlangten te gemoet zien. Ik heb gezocht naar literatuur, maar heb niet veel gevonden. Bij Schopenhauer (II Paralipomena & Parerga) vind ik dat Sommering (verpl. Blumenbactrie instit. physiolog. edit.14.1821.p.173):"mit lichtvoller Einsicht herausgefunden hat, dass mann das Gewicht des Gehirns nicht im Verhältniss zu dem ganzen Leibes, sondern zu dem des gesammten übriges Nervensystems abzuschätzen hat." Ik ontdekte dat dit de oudste opmerking van dien aard is en weet niet of Snell, wiens verhandeling ik niet heb, die opmerking vermeldt.

Later is, zoo als U wel bekend is, een verhouding gezocht dus een het hersengewicht en de dwarse doorsnede van 't ruggenmerg en van de periph. Zenuwen. – Met Uwe zienswijze kan ik mij het best vereenigen en ik denk, dat ge met de uiteenzetting daarvan een "durchschlagender Erfolg" hebben zult.

Tot mijn leedwezen vond ik niet terug, wat ik gelezen en U medegedeeld heb omtrent het wat meer gebruiken van zijn arm door een aap na doorsnijding der achterste wortels met overigens ongestoorde motiliteit. Ik heb het gezocht in Beaunis, les sensations internes, en ook in de laatste jaargangen van de [Re????] Scientifique, maar te vergeefs. Trouwens één dergelijk feit, waarbij de mogelijkheid, dat toch ook de motorieke geleiding geleden heeft, blijft bestaan, doet weinig af, waar zoveel andere argumenten aanwezig zijn om de sensibiliteit voor zoo innig met de beweging verbonden te achten, dat geen motoriek proces zonder een vergezellen sensible proces voorkomt.

Eigenlijk ontbreekt aan Uwen brief van 2 Dec. die ik trouw bewaren zal, niets dan de uit Weber's metingen en bewegingen door U uitgezochte data, om het in de wereld in te zenden.

En nu kom ik er toe mijn vreugde er over uit te drukken, dat wij U den doctoralen graad mogen verleenen. Het was reeds lang mijn wensch en ik was bevreesd, dat de één of andere deutsche Universiteit

[MM774C-000010-016]

ons vóór zou zijn. Wij hebben van ons voorrecht nog nooit gebruik gemaakt. Eerst, [????] wij, moet de Universiteit omstreeks een duizendtal diploma's hebben afgegeven, dan zijn de doctoraten honoris causa aan de beurt. Wij hebben nu ruim 500 promoties gehad. Maar ik ben overtuigd, dat wij eigenlijk gewacht hebben, omdat de gelegenheid zich niet als vanzelf had voorgedaan. Dat bleek uit de ingenomenheid waarmede de Senaat het voorstel der wis- en natuurkundige faculteit aangreep. De faculteit heeft bij monde van Weber zoo warm en zoo juist Uwe verdiensten in het licht gesteld, dat blijkbaar allen – de vergadering was zeer goed bezocht – de volle overtuiging hadden, dat de Senaat met het verlenen van de doctorgraad aan U niet anders deed dan zijn plicht. Wij zijn er trotsch op U tot de Amst. Studenten te mogen rekenen en zij die het voorrecht hadden U nader te leeren kennen, hebben U in Trouw aan denken bewaard en stellen Uwe persoonlijke vriendschap op hoogen prijs. Blijf mij ook in het vervolg tot diegenen rekenen! Vale! t.t.

T. Place.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000003-450]

Gambung near Bandung
31 December 1896

[in margin: answered 14 April 1897]

Dear Dubois! Do let us know with a few words how you are all doing, it's been a century ago since we heard from you, have you completely forgotten us? –

Today 31 December at a height of 5000 feet, lifted above all miasmas, completely free of fever, in a delightful atmosphere, the children tough and cheerful playing with rosy cheeks and my wife cheerful again after the oppressive heat and feverish atmosphere of Batavia, a sense of well-being and forgiveness comes over me like I've never known on this hot plain with its half poisoned [????]. – in this mood I am firstly writing to wish both of you much blessings, much prosperity in your work and much luck in all possible ways. May the glory of *Pithecanthropus* increase even more if that is possible. – Do tell us how it is going with your work, in some of the other journal I see the message from time to time

[MM774C-000003-451]

that you are still busy working on the fossils you have brought home from Java, are you getting on with that work? Did you get more cooperation and support from Martin and others than what you had counted on. You know how I'm interested in your work, and how all is going in Holland. – With the greatest pleasure I've seen the effects of your travels and lectures and seen how you have successfully conquered the world – this all must give you great satisfaction and be a great compensation for all the misery you had to go through at Sumatra and Java.

For us again much has changed. The line Malang-Blitar will be starting exploitation at 9 January. – During the last year I was also burdened with the management of the line Tarik-Surabaya. – After we got to see the paperwork and after having studied them with the chief of exploitation Lindo. We came to the conclusion that the whole route was wrong and the estimation of the cost was way too low. – What was estimated for 2 million would have cost at least 3 million and have led to a completely wrong situation. We then had to make a new plan which was much better and that could be made for 2 million, and I've successfully defended this at the head bureau so it has been offered to the Government of the Indies for approval, and these have send it to Holland and the minister found it necessary to ask Parliament for approval. – And see, some people who are interested in setting up a private steam train Goendik-Surabaya have started up an opposition because it would mean that they have to pay more expenses for their own train station. – We are now awaiting this in the middle of the [????? garden. – August 96 I was transferred by telegram to the Batavia line and we are now living in hot Batavia and I have to make the track Batavia-[?Tanjeray] –, Batavia Rankas Bitong, Sanay-Tjiligan- Anjer. – The largest difficulty is getting personnel and expropriation of a number of private properties. – The worst matter to resolve is the combination of three train companies running into one train station. – Never in the past 18 years they have been able to agree. – Happily I've been able to make a design on which the three companies now do agree, now the matter is to get Holland to agree. – Lots of private interests are influencing the vote over there. – You see that everywhere in the world work leads to *soesah* and less nice characteristics of humankind popping up.

[MM774C-000003-452]

you have also experienced that plenty in your work. We are living since one month in a quite nice house in Batavia at Tamah abay, but soon upon our arrival my wife got fever, and me afterwards, and then the children. We are now all recovered and although we are not ill we are spending the Christmas holidays at our friends Kerkhoven in Gambay where we all got red cheeks and new force of life to return again the day after tomorrow. –

How is your wife now she is no longer alone having to guard the bones, the Dutch life will suit her better than the life in Tulung Agung, won't it? – Let us hear from you soon and believe me as ever to be
your old friend

Th. Delprat

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000003-450]

Gamboeng bij Bandoeng
31/12 – 96.-

[in margin: beantw. 14.4.97]

Waarde Dubois! Laat ons toch eens met een enkel woord weten hoe het U allen gaat, het is een eeuw geleden sinds wij iets van U hoorden, zijt ge ons geheel vergeten? – Heden 31 December op eene hoogte van 5000 voet, verheven boven alle miasmen, geheel koortsvrij, in een heerlijke heldere atmosfeer zoo als wij in lang niet in ervonden, de kinderen flink en opgewekt met rode wangen en [? gesp????gen ??], mijne vrouw weder opgewekt na de drukkende hitte en koortsachtige atmosfeer van Batavia komt een gevoel van welbehagen en vergevingsgezindheid over mij dat ik in de heete vlakke met half vergiftigd [????] niet gekend heb. – In deze stemming schrijf ik in de eerste plaats aan U beiden om U veel zegen, veel voorspoed op Uw werken en veel geluk in alle mogelijke opzichten toe^wwenschen. Mogelijk de roem van *Pithecanthropus* zou mogelijk nog toenemen. – Vertel ons toch eens hoe het met Uwe werk gaat, in het een of ander tijdschrift zie ik van tijd tot tijd de mededeeling

[MM774C-000003-451]

Dat ge nog druk aan het werk zijt met de bewerking Uwer van Java mede gebrachte fossielen, hebt ge voorspoed met dat werk? Hebt ge meer medewerking en steun van Martin en anderen dan waar ge op gerekend hadt. Ge weet hoe ik in Uw werken belangstel, hoe is dat alles in Holland gegaan. – Met het grootste genoegen heb ik de uitwerking Uwer reizen en voordrachten gevolgd en gezien hoe ge met succes de wereld veroverd hebt – dit alles moet U eene groote zelf voldoening zijn en eene groote vergoeding voor al de ellende op Sumatra en Java doorgestaan.

Met ons is weder veel veranderd. De lijn Malang-Blitar komt 9 Januari in exploitatie. – Het laatste jaar was ik tevens belast met het beheer der lijn Tarik- Soerabaia. – Na inzage gekregen te hebben van de stukken en na die met den chef van de exploitatie [Lindo?] Bestudeerd te hebben kwamen wij tot de overtuiging dat het geheele tracé fout was en veel te laag [?????] . – Wat voor 2 miljoen geraamd was zoude 3 miljoen in uitvoeringskosten en tot een geheel verkeerde toestand leiden, wij hebben toen een nieuw plan opgemaakt dat veel beter was en wel voor 2 miljoen was te maken, dit heb ik tegen het hoofdbureau met succes kunnen verdedigen zoodat het aan de Regeering in India ter goedkeuring is aangeboden, deze heeft het naar Holland gezonden en de minister heeft het noodig geoordeeld er de goedkeuring der Tweede Kamer op te vragen. – En ziet eenige lieden die geïnteresseerd zijn in eene particuliere stoomtrein Goendik-Soerabaia zetten eene oppositie op touw omdat zij vragen eenige meerdere kosten te moeten maken voor een eigen station. – Wij zitten nu in afwachting midden in de [????? garden. – Augustus 96 werd ik per telegram overgeplaatst naar de Batavialijn wij wonen nu in het warme Batavia en heb een spoor te maken Batavia-[?Tanjeray] –, Batavia Rankas Bitong, Sanay-Tjiligan- Anjer. – De grootte moeite is gebrek aan personeel en onteigening van tal van particuliere landen. – De zwaarste op te lossen kwestie is de samenvoeging der drie te Batavia loopende spoorwegmaatschappijen in één station. – Nooit is men het in de laatste 18 jaren eens kunnen worden. – Gelukkig ben ik er in geslaagd om een ontwerp te maken waarmede de drie maatschappijen het eens zijn, de kwestie is nu of men het in Holland zal goedkeuren. – Tal van particuliere belangen beheerschen daar de stemming. – Ge ziet overal in den wereld geeft werken aanleiding tot *soesah* en het zich vertonen van minder aangename eigenschappen van het menschdom.

[MM774C-000003-452]

Ge hebt dat bij Uw werk ook ruimschoots ondervonden. Wij wonen sedert één maand in een vrij aardige huis te Batavia op [Tamah abay], spoedig na onze komst kreeg mijn vrouw koorts, daarna ik, daarna de kinderen en nu allen hersteld maar hoewel wij niet ziek zijn wij de kerstvakantie gaan doorbrengen wij onze vrienden Kerkhoven te Gambay waar allen roode wangen en nieuwe levenskracht hebben opgedaan overmorgen gaan wij weder terug.

–
Hoe maakt mevrouw het nu ze niet meer alleen is en geen beenderen meer behoeft te bewaken, het Hollandse leven zal haar wel beter bevallen dan het Toeloeng Agoengsche. – Laat ons spoedig eens wat van U horen en geloof mij als altijd

Uw ouden vriend

Th. Delprat

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000054-503]

Prof.Mr. D. Josephus Jitta
Amsterdam

3 January 97

Nobel Born Sir
mr. Eugène Dubois
physician, etc
at The Hague

Highly esteemed Sir

May I take the liberty, in my function as secretary of the Academic Senate, to request from you that you will inform me of your place of birth. It is not mentioned in the album of students from here, and it needs to be mentioned on the diploma for your honorary doctorate. I hope soon to be able to personally make your acquaintance and call myself with high esteem

your willing servant
Jitta

[This is the only letter with this correspondent \(in this function\)](#)

[MM774C-000054-503]

Prof.Mr. D. Josephus Jitta
Amsterdam

3 Jan 97

Wel Edel Geboren Heer
den Heer Eugène Dubois
arts, enz
te 's Hage

Hooggeachte Heer

Mag ik de vrijheid nemen, in mijne qualiteit van Secretaris van den Acad. Senaat, U te verzoeken mij Uwe geboorteplaats te willen melden. Het album der studenten alhier vermeldt die niet, en zij moet worden ingevuld in de op te maken doctor's bul honoris causa. Ik hoop spoedig persoonlijk met U kennis te maken en noem mij

hoogachtend
uw dw. dr.
Jitta

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000010-018]

Amsterdam 5 January 1897.

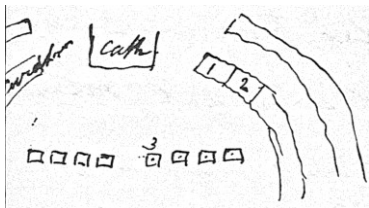
Amice,

As agreed I made enquiries and colleague Kuke told me that colleague Weber – as was obvious – will be the promoter. He will be sitting next to the Rector, who by the way will be standing at the cathedra – and speak to you from there. You will naturally wish your members of family be appointed places at the front row of chairs

Dr. E. Dubois

[MM774C-000010-019]

and after colleague Weber has done his duties, you will likely be given the diploma after which the Rector will take the floor again to congratulate you on behalf of the Senate and closed the whole ceremony. You will not be expected to give a speech.

1. Location of the Rector
2. Location of the Promotor
3. Location of the candidate.

If you imagine, how you will be standing in front of the whole town to hear the speech of the Promotor you will have peace with that as

on an eventual answer you would have to turn your back to either the rector or and the promoter, or the curators, or the public and you will likely remain inaudible by those not in front of you.

I am counting on it to be very full. Vale!

Yours truly
T. Place

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000010-018]

Amsterdam 5 Jan. 1897.

Amice,

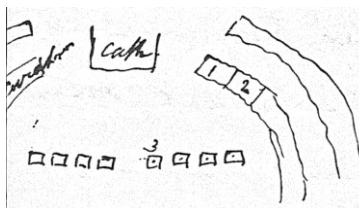
Volgens afspraak heb ik bij Coll. Kuke inlichtingen ingewonnen en gehoord, dat coll. Weber – zooals wel vanzelf sprak – promotor zijn zal. Hij zal zitten naast de plaats van den Rector, die trouwens op de catheder staat – en zal vanuit zijn plaats U toespreken. U wordt natuurlijk met Uwe familieleden een plaats aangewezen in de voorste stoelenrij

Dr. E. Dubois

[MM774C-000010-019]

en na afloop van de taak die Coll. Weber vervult, zal U waarschijnlijk het diploma worden ter hand gesteld en dan neemt de Rector terstond weer het woord om U namens den Senaat te feliciteren en de geheele plechtigheid te sluiten. Men rekent er niet op, dat door U gesproken wordt

1. Plaats van den Rector
2. Plaats van den Promotor
3. Plaats van den promovendus.

Als Ge u voorstelt, hoe Ge vóór Uwen stad staat om de speech aan te horen van de Promotor en kan ge bij een eventueel antwoord in de moeilijkheid komt van óf de rector en de promotor, óf curatoren, óf het publiek de rug toe te keren en voor degenen, die Ge niet enface

hebt, onverstaanbaar te blijven, dan zult Ge zelf wel er vrede mede hebben.

Ik reken erop dat het zeer vol zal zijn. Vale!

t.t.
T. Place

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000008-102]

The Hague 6 January 1897

Sir and honoured colleague

I received with feelings of deep gratitude your kind letter of December 29 of the previous year in which you officially inform me on behalf of the Anthropological Society of Paris that this year the Broca Prize has been awarded to me. I deeply regret not being able to personally offer my thanks to the Society for the great benevolence that it has shown for my discovery of *Pithecanthropus erectus* and I beg you to transfer my gratitude to them in my name.

Working in the spirit of the grand master after whom the Society has named the prize now awarded to me - I hope to prove myself worthy of this benevolence in the future.

Receive, my dear and learned colleague, the assurance of my most devout feelings

E

This is the last letter with this correspondent

Previous letter with this correspondent

1620

— Send from the Netherlands —

[MM774C-000008-102]

La Haye 6 Janvier 1897

Monsieur et honoré Collègue

J'ai reçu avec des sentiments de profonde gratitude votre bon lettre de 29 Décembre a.p. laquelle vous ~~que bien voulu~~ me faites part officiellement au nom de la Société d'Anthropologie de Paris, que cette année le prix Broca ma été décerné par elle. Je Regrettement vivement de ne pouvoir offrir personnellement mes remerciements à la Société pour la grande bienveillance qu'^{en cela} elle a [^{?e??rne?}] ~~fa~~ ^{montre} ~~en~~ pour ma démonstre ^{du Pith} et pour moi ~~et~~ je vous prie [^{?????}] ~~et~~ de bien voulour en ~~presenter~~ [^{?????}] ^{transférer} ma ~~grande~~ ^{profonde} reconnaissance.

En travaillant dans l'esprit du grand maître d'après ~~lequelle le que~~ duquel le prix que ~~on vous m'avez~~ ^{la} Société m'a attribué portel e nom — j'espire me [^{?remte}] digne ^{dans le future} de cette bienveillance.

Recever, mon cher et savant Collègue l'assurance de mes sentiments les [^{?plus devotes?}]

E

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000054-506]

The Hague, 6. January 1897
(12 Sweelinckplein)

Highly esteemed Mr. Groeneveldt,

You may already know from the newspapers that the university of Amsterdam next Friday 8 January at three o'clock pm wishes to grant me the honorary doctorate in plant- and animals science, on occasion of the official birthday of the University. I would be particularly pleased

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

1621

— Send from the Netherlands —

[MM774C-000054-506]

Den Haag, 6. Januari 1897
(12 Sweelinckplein)

Hooggeachte Heer Groeneveldt,

Het is U misschien reeds door de nieuwsbladen bekend, dat de Universiteit van Amsterdam Mei a.s. Vrijdag den 8sten Januari des namiddags te 3 ure h.c. wenscht te verleenen het doctoraat in de plant-en dierkunde, bij gelegenheid van de herdenking van den dies natalis der Universiteit. Ik zou het bijzonder prettig vinden

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000054-507]

The Hague, 6 January 1897

Highly Learned Sir [\[Place\]](#)

I sincerely thank you for your explicit and accurate information regarding the ceremony of 8 January next. Now I know that they are not expecting me to speak I am fully at peace with that. I was only of the opinion that I should openly express my thanks for that what was being given to me – for I will keep consider it a gift, this doctorate that the academic Senate is rewarding me with. You and the Senate, however, know my feelings and that is mainly what matters. I do hope, however, to unburden myself to present to you before the next meeting of the Academy of Sciences with a short paper about the relative amount of brain of mammals. It is about time that my thoughts about that no longer distract me from my fossils.

[\[transposed in left margin: it's not to me to judge how and where it is to be expressed\]](#)

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

1622

— Send from the Netherlands —

[MM774C-000054-507]

Den Haag, 6.1.97

Hooggeleerde

~~Ontvang mijner besten Ik zeg U wel~~ ^{Ik zeg u hartelijken} dank voor Uwe uitvoerige en nauwkeurige inlichtingen aangaande de plechtigheid van 8 Januari ek. Nu ik weet dat men er niet op rekt dat door mij zal gesproken worden heb ik ~~ik samen~~ daar volkomen vrede mede. Ik ~~was~~ ^{meende} slechts ~~het gevoel dat het mijn het mijn plicht was~~ ^{ook} openlijk ~~te~~ ^{mijn} Dank ~~uit te spreken voor~~ ^{te} moeten uitspreken voor hetgeen mij openlijk geschonken werd – want als een geschenk ~~blijf~~ blijf ik ~~het beschouwen~~ het mij door den academische Senaat te verleen doctoraat beschouwen. ~~Deze~~ ^{Gij en de Senaat kent eechter} echter mijn gevoelens ~~en natuurlijk wil ik slechts~~ en dat is ~~?????][?????][?????]~~ 't toch waar 't vooral op aankomt. Een kort en ~~?????][?????]~~ en mijzelf met ~~?????]~~ opstel ik hoop U in ieder geval voor de eerstvolgende ~~zitting~~ ^{vergadering} der Academie van W. mijn opstel over de relatieve hoeveelheid der hersenen op de zoogdieren te kunnen aanbieden. ~~Zoo kort~~ ~~?????][?????]~~ ~~als het worden zal moet 't nu maar de wereld ingaan.~~ Het wordt tijd, dat gedachten daarover mij niet meer van mijn afleiden van mijn fossielen.

[\[transposed in left margin: Het staat niet aan mijn te \[?????elen\] hoe en waar \[?????\]\[?????\]\[?????\] uiting kunnen hebben\]](#)

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000054-509]

Nisse (Zeeland) 11 January 1897

Amice!

Receive my sincere congratulations with the great distinction that has befallen you. That I was very pleased to read that you were chosen for this honour, is something you will understand, given that you have seen that already in Ngawi I heartily participated in your scientific enterprises. Yet in the passing year I read in the newspapers that people were always out to slander your upright walking man-ape. But as you know that is just monkey business which only documents that which they want to fight in your find. Do let me know whether you received this card and how you have been faring that is if our petrified family member will allow you time to do so. – Goodbye for now

Ever interested, yours truly [?signature?eill]

Name of correspondent is unknown

1623

— Send from the Netherlands —

[MM774C-000054-509]

Nisse (Zeeland) 11/1 '97

Amice!

Ontvang mijn hartelijke gelukwensen met de groote onderscheiding die je te beurt gevallen is. Dat het mij bijzonder verheugde te lezen, dat ge zoo uitverkorenen zijt, zult ge begrijpen, daar ge wel gezien hebt, dat ik reeds te Ngawi hartelijk deel was in je wedervaren op wetenschappelijk gebied. Toch las ik in gepasseerde jaar in de couranten, dat men er op uit was om steeds jou recht op lopende menschaap te belasteren. Maar ge weet wel dat zulks een echte apen de gewoonte is die reeds daardoor juist documenteert 't geen men in je vondst bestrijden wil. Meld me eens of je deze kaart ontvangen hebt en hoe of je wedervaren geweest is, als tenminste onze versteende familie je daartoe tijd gunt. – Nu adieu
Steeds belangstellend tt [?signature?eill]

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000012-261]

Prof. Hector Treub

Amsterdam, 12 January 1897.

Dear Colleague

Last Sunday I was at anatomy in Leyden to check a small measurement at one of the skeletons. After some searching it turned out that the skeleton has been given to you in loan. It was Sunday so I made no further attempts of finding you in Martin's laboratory. Now I come to you with the request if you would be so kind as to mould a piece of lead along the *arcus pubis* of child skeleton number 22 and subsequently put the lead on a piece of paper and draw along it with a pencil. I am interested in

[MM774C-000012-262]

the width of the arcus. I must have measured the whole pelvis some nine years ago but then had no need for the arch of the pubis but I do now.

Thanks in advance and pleased to do a return service.

Ever pleased to be
your willing servant
Treub

This is the only letter with this correspondent

1624

— Send from the Netherlands —

[MM774C-000012-261]

Prof. Hector Treub

Amsterdam, 12 Jan 1897.

Waarde Collega

Verleden zondag was ik op de anatomie te Leiden om een kleine nameting te doen aan een der skeletten. Na eenig zoek bleek het dat het skelet aan U in bruikleen is afgestaan. Het was Zondag en dus heb ik geen pogingen gedaan U in het laboratorium van Martin te vinden. Nu kom ik met het verzoek of Gij zoo vriendelijk zoudt willen zijn aan het Kinder skelet nummer 22 even voor mij den arcus pubis met een stukje lood te mouleeren en mij van die moule den omtrek op een stukje papier na te trekken. Het is mij om

[MM774C-000012-262]

de wijde van den arcus te doen. Ik heb voor een jaar of negen het geheele bekken nagemeten doch had toen den schaamboog niet nodig en nu wel.

Bij voorbaat mijn dank en ten wederdienst gaarne bereid.

Steeds gaarne
Uw dw. dr.
Treub

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000054-510]

H.D. Tjeenk Willink
Haarlem

12 January 1897

Noble and very Learned Sir

On behalf of the editorial board of "De Aarde en haar Volken" I politely request of you to send me your portrait to have it reproduced.

Awaiting your reply I sign

With the highest esteem

Your willing servant

H.D. Tjeenk Willink

This is the only letter with this correspondent

1625

— Send from the Netherlands —

[MM774C-000054-510]

H.D. Tjeenk Willink
Haarlem

12/1 1897

WelEdelZeerGeleerde Heer

Namens de redactie van "De Aarde en haar Volken" verzoek ik U beleefd mij uw portret te willen toezenden om hiernaar een reproductie te laten maken.

In afwachting teken ik mij

Hoogachtend

Uw dv. dr.

H.D. Tjeenk Willink

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000054-513]

The Anthropological Society of Paris
Paris, 14 January 1897

N^o249

Sir and honoured colleague,

I have the honour to send you the amount of the Broca Prize, in a money order of 697fl.61, which you can collect in The Hague, at M.M. Schenker and sons.

I will be obliged if you acknowledge receipt of this shipment.

As to the medal, it will be sent to you shortly.

Please accept, Sir and honoured colleague, the assurance of my distinguished feelings.

[?signature?]
treasurer

Mr. Dr. Eug. Dubois Sweelinckplein
12, The Hague (Holland).

This is the only letter with this correspondent

1626

— Send from France —

[MM774C-000054-513]

Société d'Anthropologie de Paris
Paris, le 14 Janvier 1897

N^o249

Monsieur et honoré collègue,

J'ai l'honneur de vous adresser à [?jouit] le [?montant] De prix Broca, en un mandat de 697fl.61 que vous pourrez toucher à la Haye, chez M.M. Schenker et fils.

Je vous serai obligé de m'accuser réception de cet envoi.

Quant à la médaille, vous sera envoyée sous peu.

Veillez agréés, Monsieur et honoré collègue, l'assurance de mes sentiments distingués.

[?signature?]
trésorier

Monsieur le Dr. Eug. Dubois Sweelinckplein
12, à La Haye (Hollande).

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000054-514]

Belgian Society of geology,
paleontology
and hydrology

Bruxelles, 15 January 1897.

Sir and honoured colleague,

We have the honour to inform you that the Assembly of December 22 has unanimously elected you an effective Member of the Society.

Herewith you will receive your Membership Card, the statutes and the list of members of the Society.

You are entitled to publications corresponding to the financial year 1897 after payment by postal order or otherwise to our Treasurer, Dr Th. Gilbert, 26, Avenue Louise, in Brussels, a sum of frs 25.- representing your annual subscription Fr. 15.- and the regulatory entrance fee (frs 10.-).

The entrance fee allows you to claim at half price the previous publications of the Society (E.I. 1887 to T.X. 1896) that is to say `frs 10.- the volume instead of the normal frs 20.- sale price. You are free to spread over the years 1897 to 1901 the five payments of 20 francs - for this acquisition. As for the volumes, they will be send to you immediately after your request.

Please accept, Sir and honoured colleague, the assurance of our highest consideration.

The Secretary,
[?????] Van der Broek

The President,
L. Dollo.

To Monsieur Eug Dubois, Officer of Health of the Army of the Dutch Indies in The Hague.

[Next](#) letter with this correspondent

1627

— Send from Belgium —

[MM774C-000054-514]

Société Belge de géologie
de paléontologie
et d'hydrologie

Bruxelles, le 15 Janvier 1897.

Monsieur et Honoré Confrère,

Nous avons l'honneur de porter à votre connaissance que l'Assemblée du 22 Décembre vous a, à l'unanimité élu Membre effectif de la Société.

Avec la présente vous recevrez votre Carte de Membre, les statuts et la liste des membres de la Société. Vous avez droit aux publications correspondant à l'exercice 1897 après paiement par mandat postal ou autrement à notre Trésorier, M^e le D^e Th. Gilbert, 26, Avenue Louise, à Bruxelles, d'une somme de frs 25.- représentant votre cotisation annuelle f. 15.- et le droit d'entrée réglementaire (frs 10.-).

Le droit d'entrée vous permet de réclamer à demi-prix les publications antérieures de la Société (E.I. 1887 à T.X. 1896) soit `frs 10.- le volume au lieu de frs 20.- prix de vente. Il vous est loisible d'échelonner sur les exercices 1897 à 1901 les cinq versements de 20 frs.- de cette acquisition. Quant aux volumes ils vous seraient expédiés aussitôt après votre demande.

Veillez agréer, Monsieur et Honoré Confrère, l'assurance de notre considération distinguée.

Le Secrétaire,
[?????]Van der Broek

Le Président,
L. Dollo.

A Monsieur Eug Dubois, Officier de santé de l'armée des Indes néerlandaise à La Haye

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000059-139]

Tinggang 16 January 1897

Your Noble Severe Sir!

We have received notice from the chief over here that the 6 month extension has been allowed, we have not heard anything yet about shipment of the chests.

About finding bones over here that still remains the same, we haven't found anything lately.

I've read in the newspaper that Your Noble Sir has been appointed to Doctor of the world of the animals and the plants with which I congratulate Your Noble Sir sincerely.

There is no news from here to convey to Your Noble Sir, other than that the work is progressing poorly

[MM774C-000059-140]

because of a lack of coolies.

Other than that we are in very good health.

Your serving workers

Kriele and de Winter

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

[MM774C-000059-139]

Tinggang 16/1 97

WelEdelgestrengen Heer!

Wij hebben vernomen van den chef alhier dat er voor zes maanden verlenging is toegestaan, wegens het verzenden van de kisten hebben wij nog niets vernomen.

Wegens het vinden van beenderen alhier, dat is nog steeds hetzelfde, wij hebben de laatste tijd niets gevonden.

Ik heb vernomen in de courant dat UEd: benoemd zijt, tot doctor van de dieren, en plantenwereld, waar ik UEd: van harten mede feliciteer.

Nieuws van hier heb ik UEd: niet mede te delen, dan dat het werk slecht voor uit

[MM774C-000059-140]

gaat wegens gebrek aan koelies.

Verders gaat het zeer goed met onze gezondheid.

Uw dienende werklieden

Kriele en de Winter

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000011-312]

Emil Selenka
Leopoldstrasse 9.

Munich, 18 January 1897

Most esteemed colleague!

The skullcap of Pithecanthropus has arrived and it has enormously excited me.

Please do not fail to also send me a cast of the inner surface, as well as measurements of the thickness made with a set of callipers — as soon as you have also ended this part of your wonderfully successful work.

I will then have Fleischmann make an exemplary model from *Papier-*

[MM774C-000011-313]

maché, to be approved by you.

With a firm shaking of hands

yours truly
Selenka

I have to stay in my bed in my room for some time, I've dictated the letter to my wife

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

1629

— Send from Germany—

[MM774C-000011-312]

Emil Selenka
Leopoldstrasse 9.

München, 18. Jan. 1897

Verehrtester Herr College!

Das Schädeldach des Pithecanthropus ist eingetroffen und hat mich enorm aufgeregt.

Bitte versäumen Sie nicht auch einen Abguss der Innenfläche zu schicken, nebst einer Angabe von Dicken-Angaben die mit dem Tasterzirkel genommen sind — sobald Sie auch diesen Theil Ihrer wunderbar erfolgreichen Arbeit beendet haben.

Ich lasse dann Fleischmann ein Probemodell aus Papier-

[MM774C-000011-313]

maché anfertigen, um es Ihnen zur Begutachtung vorzulegen.

Mit kräftigen Händeschütteln
Ihr ergebener

Selenka

Ich muss einigen Tage das Bett und Zimmer hüten, habe den Brief meiner Frau dictirt.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000059-137]

Tinggang 25 January 1897

Your Noble Severe Sir!

As Your Noble Severe Sir knows my time in service will end on 12 April, and my wife would very much like me to end the service, so for that reason I request Your Noble Severe Sir very humbly for a helping hand, could did not go like this? For instance, I would leave the service and Your Noble Severe Sir would ask the Highly Noble Severe Mr Pierson to employ me at the Solo Valley (with a reasonable salary) somewhere near where fossils occur, as long as the work of Your Noble Severe Sir is being extended, or even longer.

In case the work of Your Noble Severe Sir is not being extended, and I have left the service, and I'm employed over here, should anything important turn up, chances to that are reasonable, I would be there to lend a helping hand.

[MM774C-000059-138]

And if the work is not being extended, and we are to be sent back to the squadron, then there would be no one here to keep an eye on things should something occur.

In spite of all that I'd rather be placed at the railroad, as that would mean a steady job, a regular live at nice promotions to be made.

With regard to the finding of bones, the goal we keep pursuing, since the hippopotamus skull nothing has been found and I don't expect anything to be found any time soon as I noticed that the right layer is located lower than where they are digging now, and it will take give or take a year until they are that far that that layer becomes available, the layer which to me seems to be the good layer.

I requests Your Noble Severe Sir very humbly to answer to this letter as soon as possible.

Else it's going very well with my health and also with de Winter.

Your serving workers

Kriele and de Winter

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

[MM774C-000059-137]

Tinggang den 25 Januari 1897

WelEdelgestrengen Heer!

Zoo UEdgstr: weet is mijne diensttijd den 12^e April geëindigd, en mijne vrouw zou zeer graag willen, dat ik de dienst verlaat, door die reden verzoek ik UEdgstr: zeer onderdanig de behulpzame hand, zou dat zoo niet kunnen? B.v.b. ik verlaat de dienst, en UEdgstr: verzoekt aan zijn HoogEdgstr heer Pierson om mij te werk te stellen aan de Solovallei (met een ordentelijk salaris) in de buurt waar de fossielen voorkomen, voor zolang het werk van UEdgstr: verlengd wordt, of het zij langer.

Ingeval het werk van UEdgstr: niet verlengd wordt, en ik heb de dienst verlaten, en ben tewerkgesteld alhier, en er moest eens iets voornaamste voorkomen, waar alle mogelijke kans voor is, zoo zou ik daar dan zeer goed behulpzaam in kunnen

[MM774C-000059-138]

zijn, en zoo het werk niet verlengd wordt, en wij terug gezonden worden naar de Compagnie, dan is er niemand die daar een oog op kunt houden ingeval er eens iets voorkwam.

Niet tegenstaande, ik liever bij het spoor geplaatst zou willen zijn, aangezien, het eene vaste betrekking is, eene geregelde werkkring en daarbij zijn er mooie bevorderingen te maken.

Wegens het vinden van beenderen, dat is nog maar steeds het houden doel, na die nijlpaardschedel is er niets meer gevonden en volgens mijn idee zal er voor eerst ook niets gevonden worden, daar ik merk, dat de goede laag lager zit, dan dat ze nu aan het graven zijn, en het duurt plusminus nog wel een jaar, eer dat zij zoo ver gevorderd zijn, voordat ze op die laag komen, welke mij toeschijnt een goede laag te zijn.

Ik verzoek UEdgstr zeer onderdanig mij hier op zoo spoedig mogelijk te antwoorden.

Verders gaat het zeer goed met mijne gezondheid en ook met de Winter

Uwe dienende werklieden

Kriele en de Winter

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000010-021]

Amsterdam, 1 February 1897.
4 o'clock

Amice!

I will later make a short visit to the Academy to see whether your treatise is available. I've written yesterday immediately to Professor v.d. Waals, but it could be that the Saturday in Leyden was already far past, which, however, I don't think it had. – The president has put the treatise in the hands of me and colleague Weber,

D^e E. Dubois.

[MM774C-000010-022]

who, however, requested to appoint it to somebody else, with which the president complied. I'd spoken very shortly, but I presume that from that he concluded there to be sufficient differences between his treatise and yours that he preferred not to be involved. I think, in his place I would rather have accepted. As I was the first appointed, I will be the first to whom the treatise is sent and therefore it will still be in Amsterdam. According to your telegram you will then also receive page 23; or do you prefer to receive everything?

If you can make any corrections now that will satisfy you permanently, it would be preferable to do so but otherwise I would give you into consideration not to go into too much detail now. You will have other options open anyway to expand on this further, by publishing the research in French and in English. – I have simply

[MM774C-000010-023]

pointed at the principle to the man who handed it over and have immediately come to your very effective example of the bats who with an equal cephalisation factor have such large differences in body weight and I have subsequently said that from the available material in the literature you have come up with a great number of comparisons with a very satisfactory outcome.

Soon more. – In great hurry

yours truly
T. Place

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000010-021]

Amsterdam, 1 Febr. 1897.
4 uur.

Amice!

Straks ga ik even aan de Academie aan om te zien of Uw verhandeling disponible is. Ik schreef gisteren terstond aan Prof.v.d. Waals, maar het zou kunnen zijn, dat de Zaterdag reeds voor Leiden ver verschreden was, wat ik evenwel niet geloof. – De voorzitter stelde de verhandeling in handen van mij en coll. Weber,

D^e E. Dubois.

[MM774C-000010-022]

die echter verzocht een ander lid aan te wijzen, waaraan de voorzitter voldeed. Ik had zeer kort gesproken, maar ik onderstel dat hij daaruit toch genoegzaams verschil tusschen zijne verhandeling en de Uwe bemerkt heeft om liever niet er in betrokken te zijn. Ik geloof, ik had in zijn plaats toch maar aangenomen. Aangezien ik eerst benoemde was, zal mij de verhandeling wél het eerst worden gezonden en dan moet ze nog in Amsterdam zich bevinden. Volgens Uw telegram ontvangt ge dan ook blad 23; of wilt ge liever alles?

Indien ge nu correcties aanbrengen kunt, die U blijvend zullen bevredigen, dan is het verkieslijk dat te doen, anders zou ik bijna in overweging willen geven nu niet in details teveel in te gaan. Voor uitwerking staan U immers nog altijd wegen open, door het onderzoek in het fransch en het engelsch uit te geven. – Ik heb eenvoudig

[MM774C-000010-023]

bij de overhandiger op het beginsel gewezen en ben dan terstond op de zoo afdoende voorbeelden in Uwe vleermuizen bij gelijken cephalisatiefactor in zoo groot verschil in lichaamsgewicht gekomen en heb dan gezegd, dat uit het beschikbare litteraire materiaal door U nog tal van vergelijkingen zijn gemaakt met zeer bevredigende uitkomst.

Spoedig meer. – In groote haast
de Uwe
T. Place

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000009-451]

Dr. M.W. Pijnappel
60 Stadhouderskade

Amsterdam, 3 February 1897.

Amice!

I immediately went to the bureau of *Eigen Haard* to speak about the portrait matter, but subsequently forgot, to my shame, to write you about it. But it doesn't matter a lot, for they saw no objection in it, and they rejoiced that you had seen the error of your ways. It's just that Dr Pijzel now also plans to annex you for the *Groene Weekblad*. You will hear about that.

I received a very kind letter from Professor Weber because of his complimentary copy.

Ever pleased to be, with best greetings

yours truly

Pijnappel

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000009-451]

Dr. M.W. Pijnappel
60 Stadhouderskade

Amsterdam, 3.2. 1897.

Amice!

Ik ging onmiddellijk op het bureau van E.H. over de de portretquestie spreken, maar vergat daarna, tot mijne schande, U er over te schrijven. Maar veel doet het er niet toe, want men had er niets geen bezwaar in, en men juichte het toe dat gij van Uw dwaling terug gekomen waard. Alleen heeft Dr Pijzel plan U nu ook te annexeren voor het Groene Weekblad. Daar hoort ge nog wel van.

Van Prof. Weber ontving ik een zeer vriendelijk schrijven naar aanleiding van mijn present exemplaar.

Steeds gaarne, met besten groet,

t.t.

Pijnappel

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000013-215]

5 February 1897.

Very esteemed Professor.

As you know, last Saturday, Professor Place has on my behalf submitted a contribution to the Academy dealing with the relation between brain weight and body weight of mammals. Looking at that subject from a physiological point of view I have, however, used the most importantly the facts coming from your groundbreaking zoological research. So if I even from this point of view was able to shed any light on this subject I largely have to thank your immortal work. I'd be ever so pleased to therewith also give you some proof of my gratitude. For I flatter myself that it will please you that on the fundamentals you have put down for eternity, so soon already, and by me, building has continued. I regret that you do not want to be one of the first reviewers of my work, but I do understand that you do not want to advise on something that indirectly concerns your own work.

With high esteem

I remain

your willing servant

Eug Dubois

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

1633

— Send from the Netherlands —

[MM774C-000013-215]

5 Febr 1897.

Hooggeachte Professor.

Zooals U bekend is heeft verleden zaterdag Prof. Place namens mij aan de Akademie een stuk aangeboden handelende over het verband te zijn het gewicht van de hersenen en de grootte van het lichaam bij de zoogdieren. ~~Terwijl ik mij bij dat onder de behandeling van~~ Dat onderwerp ~~op een~~ van uit een fysiologisch standpunt ~~geplaatst heb~~ beschouwen heb ik evenwel de allervoornaamsten der feiten van welke ik daarbij ben uitgegaan aan Uwe grond leggen zoologisch onderzoek ontleend. Wanneer ik al dus ook van dat standpunt eenig licht op het vraagstuk heb kunnen doen schijnen heb ik dat voor het grootste gedeelte aan Uwe een onvergankelijken arbeid te danken. En ik zou mij gelukkig rekenen U daarmee tevens een bewijs van mijne erkentelijkheid te hebben kunnen geven. Want ik vlei mij, dat het U genoeg zal doen, dat op de door U voor altijd gelegde grondvesten slagen zoo spoedig reeds, en door mij, is voortgebouwd. ~~Het spijt mij~~ Dat U niet een van de beide eerste beoordelaars van mijn stuk hebt willen zijn ^{spijt mij} maar ik vind het wel begrijpelijk, dat U geen advies hebt willen uitbrengen waar U dat indirect over Uwen eigen arbeid zoudt hebben moeten doen.

Met groote hoogachting

verblijf ik

Uw dienstw^{^^}

Eug Dubois

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000054-515]

The Hague, 6 February 1897

Sirs and honoured colleagues,

To my great regret, because of illness, I have not yet managed to thank you for your letter of 15 January. Please excuse this delay and once again accept the expression of my deep gratitude for the honour of presenting me as such that I have been unanimously elected a full member of your illustrious Society. I also had the pleasure of receiving my Membership Card, but not the statutes and the list members of the Society, as quoted by you. Today I sent to Dr. Th. Gilbert the Treasurer of the Society my annual subscription and the regulatory entrance fee. I am honoured and pleased and count myself happy to be a member of a Society which fulfils and has set such a good and noble goal for itself and whose [?members?] I know are also sympathetic to me. Please accept...

To the Misters L.Dollo et
Ch.Ernest van den Broek

President et Secretary of the Belgian Geological Society

This is the last letter with this correspondent

Previous letter with this correspondent

1634

— Send from the Netherlands —

[MM774C-000054-515]

La Haye, le 6. Febrier 1897

Messieurs et Honorés Confrères,

A mon grand regret de cause de maladie, je n'ai pas parvenir jusqu'à ce jour, de vous remercier pour votre lettre du 15 Janvier. Veuillez bien excuser ce retard et agréer encore l'expression de ma profonde reconnaissance ~~gratitude~~ pour ~~l'honneur de~~ m'avoir présenté ~~comme~~ de telle manière que j'ai été élu à l'unanimité membre effectif de ~~la~~ votre ~~la~~ illustre Société. ~~J'ai~~ aussi [?????] recevoir [?????] [?????] in Avec votre lettre j'ai eu le plaisir de recevoir ma Carte de Membre, mais non pas les statuts et la liste des membres de la Société, ~~aité~~ que vous citez. Aujourd'hui j'ai envoyé A M. le Dr. Th. Gilbert le Tresorier de la Société j'ai envoye aujourd'hui ma cotisation annuelle et le droit d'entrée réglementaire. Je ~~le~~ ~~compte~~ suis [?????] honneur et un plaisir me compte heureux d'être membre d'une Société qui remplit ~~d'une~~ si bien et [?????] noble but qu'elle s'est posé et dont les [?????][?????] que je connais me sont aussi [?????] aussi sympathiques.

Veuillez agréer

A Messieurs L.Dollo et
Ch.Ernest van den Broek

Président et Secrétaire de la Société Belge de Géologie

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000013-216]

Prof. MAX WEBER.
Amsterdam.

7 February 1897

Dear Mr Dubois,

It pleases me that my list of brain weights was of some use to you. It was with premeditation that I titled my contribution: *Voorstudien*, hoping that it would contain material for further study. I am thus pleased that you could make use of that material. Mr Place recently with a few words announced the submission of your work to the Academy. I was invited

[MM774C-000013-217]

to be the first reviewer, but I felt I had to decline for that task, as I knew from some remarks from you that I was somewhat involved in your work.

This made – according to my taste – the job of reviewer, which is not that pleasant anyway, even less pleasant.

With pleasure I'm looking forward to your work!

With feelings of high esteem and friendship

your servant

Max Weber.

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

1635

— Send from the Netherlands —

[MM774C-000013-216]

Prof. MAX WEBER.
Amsterdam.

7. II. 97

Geachte Heer Dubois,

Het doet mij genoegen, dat mijne lijst van hersengewichten U van eenig nut kon zijn. Met voorbedachten rade heb ik mijn stuk betiteld: *Voorstudien*, in de hoop, dat het materiaal bevatte voor verdere studiën. Het verheugt mij dus, dat U gebruik konde maken van dat materiaal. De Heer Place kondigde onlangs in de Akademie de aanbieding van Uwen arbeid met een zeer enkel woord aan. Ik werd uitgenoodigd

[MM774C-000013-217]

als eerste rapporteur op te treden, meende echter voor dien taak te moeten bedanken, omdat ik uit een enkele opmerking van U wist dat ik eenigszins betrokken waren in Uwen arbeid.

Hierdoor werd – althans voor mijn smaak – de taak van rapporteur, op zichzelf reeds niet zeer aangenaam, juist niet aantrekkelijker. Met genoegen zie ik Uw stuk te gemoet!

Met gevoelens

van hoogachting + vriendschap

Uw dw

Max Weber.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000032-534]

Belgian Society Belge of Geology,
Paleontology & Hydrology
26 Avenue Louise Brussels
N°774

RECEIPT OF MR Dr Eugène Dubois
Officer of Health of the Dutch Indies army
THE SUM OF twentyfive francs
FOR his right of entry (10 fr.) and his fee (15 fr.)
for a full membership for the year 1897.
BRUSSELS, 7th february 1897.
Le Treasurer
Dr JH Gilbert

This is the only letter with this correspondent

1636

— Send from Belgium —

[MM774C-000032-534]

Société Belge de Géologie
de Paléontologie & d'Hydrologie
26 Avenue Louise Bruxelles
N°774

REÇU DE MONSIEUR le Docteur Eugène Dubois
Officier de Santé de l'armée des Indes Néerlandaises
LA SOMME DE vingt Cinq francs
POUR son droit d'entrée (10 fr.) et pour sa [?coti??tion?] (15 fr.)
de member effectif pendant l'année 1897.
BRUXELLES, LE 7 février 1897.
Le Trésorier
Dr JH Gilbert

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000040-070]

Departement
of
Colonies
Lett.A¹
N°.1

attachments:

The Hague, 8 February 1897

According to a letter received from the Governor-General of the Dutch-Indies dated 31 December 1896 N°. 22 56/2 two workmen of the engineer Corps have on proposal of the Director of Education, Religion and Trade been assigned, under the supervision of the Chief of the irrigation works along the Solo-River, to assist in the excavation and further treatment of fossil remains during the first half of 1897. –

Although a similar proposition for 1897 had not yet been received from you, the continuation of the paleontological research which was started there was considered of great importance by the Chief engineer, Chief of the Department of mining, and by the Director of Education, Religion and Trade. –

To
Mr. M.E.F.T. Dubois
Officer of Health 2^e class
of the army of the Dutch-Indies, on leave
at
The Hague

[MM774C-000040-071]

The Governor-General would, however, very much like to hear your advice on the subject of further continuation of this research. –

I have the honour to ask of you to send me this advice. –

The Minister of Colonies,
Bergsma

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000040-070]

Departement
van
Koloniën
Lett.A¹
N°.1

bijlagen:

's-Gravenhage, den 8 Februari 1897

Blijkens een van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië ontvangen schrijven dd. 31 December 1896 N°. 22 56/2 zijn overeenkomstig een voorstel van den Directeur van Onderwijs, Eeredienst en Nijverheid, tot het verlenen van hulp bij de ontgraving en de verdere behandeling van eventueel aan te treffen fossiele overblijfselen, voor de eerste helft van 1897 twee werklieden der genie ter beschikking gesteld van den Chef der Werken en Opnemingen aan de Solo-rivier. –

Hoewel een dergelijk voorstel ten aanzien van 1897 nog niet van U was ontvangen wordt het voortzetten van de aangevangen palaeontologische onderzoeken door den Hoofdingenieur, Chef der Afdeling Mijnwezen, en door den Directeur van Onderwijs, eredienst en Nijverheid van groot belang geacht. –

Gaarne
Aan
den Heer M.E.F.T. Dubois
Officier van Gezondheid 2^e klasse
van het Indische leger, met verlof
te
's-Gravenhage

[MM774C-000040-071]

Gaarne zou de Gouverneur-Generaal echter Uw advies vernemen nopens de verdere voortzetting der bedoelde onderzoeken. –

Ik heb de eer U te verzoeken mij dit advies wel te willen doen toekomen. –

De Minister van Koloniën,
Bergsma

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000009-452]

Amsterdam 10 February 1897

Amice!

I have just received the enclosed letter. To be honest I must say I am unpleasantly surprised, because I can, on closer inspection, indeed not find in H's paper sufficient indication of that sentence. Yet it has to be the case, else you would not have said it to me, but I don't understand that I, who is always so careful in these things, did not keep more strict to his words. Also the tone towards you is unpleasant, but you need not be bothered by that.

Will I get a very quick reply? I did not want to keep H. waiting and wrote to him that in any case I would be fully willing to write a rectification if I made a mistake. That he goes about it this way, the amount my accountability, does at least please me,

meanwhile as always pleased to be

yours truly

Pijnappel

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

1638

— Send from the Netherlands —

[MM774C-000009-452]

Amst. 10.2.97.

Amice!

Zoeven kreeg ik bijgaande brief. Ik ben er eerlijk gezegd, zeer onaangenaam door getroffen, want ik kan, bij nader inzien, in H's stuk inderdaad geen voldoende indicering van dien zin vinden. Toch moet het zoo zijn, anders zou 't gij het mij niet gezegd hebben, maar ik begrijp niet dat ik, die met die dingen altijd zoo voorzichtig ben, me niet strikter aan zijn woorden gehouden heb. Ook de toon tegenover U is onaangenaam, maar dat behoeft gij U niet aantetrekken.

Krijg ik zeer spoedig antwoord? Ik wilde H. niet laten wachten en ^{schreef hem dat ik} in ieder geval ~~dat ik~~ ^{??????} volkomen bereid ben tot eene rectificatie als ik mij vergist heb. Dat hij het zoo doet, mij ter verantwoording roepen, doet mij althans plezier,

Steeds gaarne intusschen

t.t.

Pijnappel

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000009-453]

Dr. M.W. Pijnappel
60 Stadhouderskade

Amsterdam, 12 February 1897.

Amice!

Thank you for your indeed very quick reply. But please now read, if you don't know it yet, the enclosed part. As far as I understand it, it comes down to H. agreeing with Cope, but that his *Anaplomorphus* is not a prosimian, in his opinion.

But you will have to bear with me that I particularly want my rectification in *Eigen Haard*. I published something to which I did not have the right to do so, and which is not correctly expressing your opinion, and exactly that I want to tell at the same spot, because my readers need to know this.

And I also hope that you will consider my message to you as confidential. Maybe I can tell H. that I will send you the letter,

[MM774C-000009-454]

but I would actually prefer to keep you out of it, towards him.

I will go tomorrow to Dr Pijzel to speak about it and I will in any case let you know what I will do. Will you return the print to me with your opinion about it?

Ever pleased to be

yours truly
Pijnappel.

This is the last letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000009-453]

Dr. M.W. Pijnappel
60 Stadhouderskade

Amsterdam, 12.2. 1897.

Amice!

Dank voor Uw inderdaad zeer spoedig antwoord. Maar lees nu, als gij het niet reeds kent, bijgaand stuk eens. Wat ik er van begrijp, komt hierop neer dat H. het wel eens is met Cope, maar dat diens Anaplom orphus geen halfaap is, naar zijne meening.

Maar ge moet mij ten goede houden dat ik mijne rectificatie juist in Eigen Haard wil hebben. Ik heb eene uitspraak gedaan waartoe ik geen recht had, en die niet juist Uw's meening weergeeft, en dat exact en [???] wil ik zeggen ter zelfde een plaatsen, omdat mijn lezers het moeten weten.

En dan hoop ik ook dat ge mijn mededeeling aan U als vertrouwelijk zult beschouwen. Misschien kan ik aan H. zeggen dat ik U den brief

[MM774C-000009-454]

zend, maar ~~nadat~~ eigenlijk zou ik U er liefst buiten houden, tegenover hem.

Ik ga er morgen Dr Pijzel eerst over spreken en meldt U in ieder geval wat ik doe. Krijg ik den afdruk van U terug met Uwe opinie er over?

Steeds gaarne

t.t.
Pijnappel.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000033-622]

Mr. Dr. Dubois

18 Februari 1897

I want to ask you, if it is possible to have for my collection a copy of the cast of the skull of *Pithecanthropus erectus* that you have happily uncovered in Java near Trinil. I would also be prepared to buy the moulding, if by any chance it is on the market, and that is why I take the liberty of asking you for it.

Although I have a private collection, I do present a public Course in Palaeontology, and you will see on a separate card that [?????] [???dra] with the [prefente], [?????] [?????] courtesy of yours [truly]

Prof. Joseph Bellucci

This is the only letter with this correspondent

1640

— Send from the Netherlands —

[MM774C-000033-622]

M. le Dr. Dubois

18.97.2

Je viens à vous demander, s'il est possible d'avoir pour ma collection un exemplaire du moulage du crâne du *Pithecanthropus erectus* que vous avez heureusement de couvert a Java près de Trinil. Je serais disposé aussi à acheter le moulage, si par hasard il se trouve en commerce, et c'est pour cela, que je me permet de vous en faire demande.

Bien que je posside une collection privée, je tien un Cours publi que de Paleonthologie, et vous verrez dans une carte separée, que [?????][???dra] avec la prefente, [?????][?????] ceinpte de vôtre de [?????][???inde] de vôtre de courtoisie

[?????][?????] Prof. Joseph Bellucci

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000004-462]

replied neg.[atively?] 6.3.97

Berlin 20 February 1897

Very honoured Colleague!

[We met] a long time ago in Berlin
[.....] pleased to visit the *Pithecanthropus*
[.....] to demonstrate, you were so
[good as to] promise me a copy of publication
on this subject.

With the interest rising in this tremendously
important find I am so bold as to remind you on
this kind promise. I'd like to be able to, in my
teachings, point at your work more exactly.
With high esteem I and thanking you in advance

Yours very truly

Professor Gustav Fritsch
[?Boonstr.] 10

This is the only letter with this correspondent

[MM774C-000004-462]

Neg. beantwoord 6.3.97

Berlin den 20ste Febr 97

Sehr geehrter College!

[Wir sahen v]or längerer Zeit uns in Berlin
[.....] Besuch erfreuten um den Pithek.
[.....] zu demonstrieren, waren Sie so
[gut.....] mir ein Exemplar Ihrer Veröffentlichungen über diesen Gegenstand in Aussicht
zu stellen.

Bei dem steigenden Interesse, welches dieser höchst wichtige Fund in Anspruch nimmt
bin ich so unbescheiden Sie an dieses freundliche Versprechen zu erinnern. Ich möchte
nächstens in meiner Vorlesung darauf genauer hinweisen.
Mit vorzüglicher Hochachtung im Voraus
bestens dankend

Ihr sehr erg. College

Prof. Gustav Fritsch
[?Boonstr.] 10

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000032-313]

The Hague, 20 February 1897

Following the desire expressed by your Excellency in the Missive dated 8 February 1897 Letter A¹N^o1 I have the honour to inform your Excellency that with regard to having two engineer workmen assigned to the Chief of the Irrigation works along the Solo river to assist in the excavation and further treatment of fossil remains that will possibly be found, I am of the same opinion as the Director of Education, Religion and Trade and the Head Engineer, Chief of the Mining Department, and I consider continuation of the work assigned to these engineer workmen during 1897 of great importance.

This opinion is based as well as on the reports which your Excellency was willing to share with me, as on the messages containing more particularities which the engineer workmen have sent me during the course of the year.

From those it has become apparent that in the last months of 1896 the excavation of the layer, which holds the fossils, with the new machines that were then being used, have made much greater progress and will continue to make greater progress as was possible before. I cannot judge how long it will yet take for the irrigation works to finalise their cut into that layer, but it surely will be some months still. But even if during the course of 1897 the intended cut should be finished, I still consider it of great importance that the engineer workman will remain assigned to the Chief of the irrigation works at the Solo river, to enable them to have the opportunity

To his Excellency the Minister of Colonies
te The Hague

[MM774C-000032-314]

to continue in the dry season the excavations started in 1895 and 1896 along the Solo river near Trinil which according to the reports had very favourable results.

If also more forceful support could be used, by allowing more workmen to be assigned there, then there have been in both previous years, possibly as many as I had when I was leading the excavations myself, then likely in the next dry season the richer part of the layer there could be excavated. In that case, and if also this year the cut of the irrigation works will be finalised, it seems to me that the detachment of the engineer workmen to the Irrigation works along the Solo river could be finalised by the end of 1897.

That the governments, by making use of this opportunity to gain important fossil remains, by means of the Irrigation works along the Solo river, yet again oblige themselves to Science, needs no further argument.

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000032-313]

's-Gravenhage, den 20^{den} December Februari 1897

Gevolg gevende aan het door Uw Excellentie bij Missive dd. 8 Februari 1897 Letter A¹N^o1 uitgedrukt verlangen heb ik de eer Uw Excellentie te berichten, dat ik nopens het toevoegen aan den Chef der Werken en Opnemingen aan de Solorivier van twee werklieden der Genie tot het verleenen van hulp bij de ontgraving en de verdere behandeling van eventueel aan te treffen fossiele overblijfselen, dezelfde meening ben toegedaan als de Directeur van Onderwijs, Eeredienst en Nijverheid en de Hoofdingenieur Chef der afdeling Mijnwezen, en ~~het~~ voortzetting van ~~het~~ de aan die Geniewerklieden opgedragen werkzaamheden gedurende 1897 van groot belang acht.

Deze mijne meening berust zoowel op de rapporten over die in 1896 het vorige jaar verrichte werkzaamheden, welke Uw Excellentie mij wel heeft willen mededeelen, als ook op directe en meer bijzonderheden betreffende berichten welke de Geniewerklieden mij in den loop van dat jaar hebben toegezonden.

Daaruit is mij gebleken dat in de laatste maanden van 1896 de ontgraving der laag, welke de fossielen bevat, met de toen in gebruik gestelde nieuwe werktuigen, veel grooter vorderingen gemaakt heeft en ook voortaan maken zal dan voor dien tijd mogelijk was. Hoe lang het nog duren zal, totdat de in die laag, ten behoeven der bevoeiingswerken, te maken insnijding zal zijn teneinde gebracht, kan ik niet nader beoordeelen; stellig echter zullen daartoe ten minste nog eenige maanden vereischt zijn. Maar ook wanneer nog in den loop van 1897 de bedoelde insnijding mocht gereedkomen, acht ik het toch van groot belang de Geniewerklieden der Genie tot het einde van dit jaar ter beschikking van den Chef der Werken en Opnemingen aan de Solorivier te laten blijven, teneinde hun in de gelegenheid

Aan ZExc, den Minister van Koloniën
te 's-Gravenhage

[MM774C-000032-314]

te stellen de in het droge seizoen van 1895 en 1896 blijkens de rapporten, met zeer gunstig gevolgen aangevangen opgravingen aan de rivier de Solo te Trinil te kunnen voortzetten.

~~Konden~~ Mochten daarbij tevens krachtiger hulpmiddelen kunnen worden aangewend, bepaaldelijk meer arbeiders worden te werk gesteld, dan in beide vorige jaren geschiedde, zoo mogelijk op dergelijke wijze als ten tijden dat ik zelf die opgravingen leidde, zoo zou waarschijnlijk vermoedelijk in het aanstaande droge seizoen het rijkere gedeelte van de laag aldaar kunnen worden afgewerkt. In dat geval, en wanneer bovendien reeds in dit jaar de ten behoeven der van de bevoeiingswerken te maken insnijding zal worden teneinde gebracht, komt het mij voor, dat de detachering van de geniewerklieden bij de werken der aan de Solorivier zou kunnen afloopen met het einde van 1897.

Dat de Regeringen door aldus gebruik te maken van de zich bij de werken aan de Solorivier voordoende gelegenheid tot het verkrijgen van belangrijke fossiele overblijfselen te Wetenschap opnieuw aan zich zal verplichten behoeft geen betoog.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000059-140]

Tinggang den 15 February 1897

Your Noble Severe Sir!

The chests will leave any day now from here, to the same address as previously.

With regard to finding of bones it is still the same, nothing is being found, neither near the excavators nor at any other place.

I hope you will not be cross with me because of the request I made to leave the service. From my point of view given I'm being placed at the Solo Valley, near to where the bones occur, and no extension is being granted

[MM774C-000059-141]

after these six months I could still help in case something should turn up.

Further our health is very well

Your serving workers

Kriele and de Winter

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

[MM774C-000059-140]

Tinggang den 15 Februari 1897

WelEdelgestrengen Heer!

De kisten zullen eerdaags van hier vertrekken, aan hetzelfde adres van vroeger.

Wegens het vinden van beenderen is nog steeds hetzelfde, er wordt niets gevonden, noch bij de graafmachines of op andere plekken.

Ik hoop dat U niet boos op mij zal wezen, wegens het verzoek dat ik gedaan heb, om de dienst te verlaten, en volgens mijn inzicht, zoo ik geplaatst wordt aan de Solovallei, in de buurt waar de beenderen voorkomen, en er wordt geen verlenging toegestaan,

[MM774C-000059-141]

na deze zes maanden dan zou ik daar in behulpzaam kunnen zijn, ingeval er iets voor moest komen.

Verder gaat het zeer goed met onze gezondheid

Uw dienende werklieden

Kriele en de Winter

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000010-023]

Amsterdam 23 February 1897

Amice!

Your paper was even yesterday sent to me by Professor Hoffmann, with an excellent report which I will be pleased to co-sign. The sheet with corrections is already added to it. He thinks your treatise is as important as I do. Your reasoning about the muscles, I must say, I cannot

Dr Eug. Dubois.

[MM774C-000010-024]

completely follow. I can see your statements that the cat demands of her muscles relatively more intensive work than the lion, but I have second thoughts about the explanation by longer muscle fibres and different numbers of nerve endings. Have these differences been sufficiently established, or rather are they thus as reasoning demands? In any case, I do think that the more intensive metabolism of smaller mammals is in accordance with it.

I have not, by the way, found anything objectionable and even the matter of the muscles I do not want to disapprove. I will think it over again and check in Kütner and Mays and Kölliker what is said about nerve endings.

Your treatment of the material collected by Weber, your own observations, in particular of bats, your calculation of the relating factor and of the cephalisation are excellent and new.

[MM774C-000010-025]

Monday the piece will go to the printers and you will likely receive a galley proof soon. You will be much satisfied by it! –

With polite greetings to your wife
as ever

yours truly

T.Place

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000010-023]

Amsterdam 23.2.97.

Amice!

Uw stuk heeft prof. Hoffmann nog gisteren toegezonden, met een uitstekend rapport, dat ik gaarne mede teekenen zal. Het correctie vel is er ingelegd. Hij vindt Uwe verhandeling even belangrijk als ik. Wat Uwe redenering omtrent de spieren betreft, moet ik zeggen, dat ik die niet

Dr Eug. Dubois.

[MM774C-000010-024]

geheel volgen kan. Wel kan ik mede gaan met Uwe bewering, dat de kat van haar spieren een relatief intensief werk vordert dan de leeuw, maar ik heb bedenking tegen de verklaring uit langere spiervezels en verschillend aantal zenuwuiteinden. Staan die verschillen vast genoeg, of liever zijn ze in die zin zooals de redenering dat eischt? Elk geval, dunkt me, is de intensievere stofwisseling bij het kleinere zoogdier er mede in overeenstemming.

Overigens heb ik niets gevonden, wat mij stuitte en zelfs de kwestie omtrent de spieren wil ik geenszins afkeuren. Ik zal er nog eens overdenken en bij Kütner en Mays en Kölliker nog eens na zien, hoe het met de zenuwuiteinden is.

Uw behandeling van het door Weber verzamelde materiaal, Uwe eigen waarnemingen vooral op de vleermuizen, Uwe berekening van den relatie factor en die der cephalisatie zijn uitstekend en nieuw.

[MM774C-000010-025]

Maandag gaat het stuk ter drukkerij en waarschijnlijk vangt ge spoedig eene proef. Ge zult er veel voldoening van hebben! –

Met beleefde groeten aan Mevrouw
als steeds

de Uwe

T.Place

[Click here to return to the content page](#)

Highly esteemed Professor,

I was particularly pleased to read this morning your positive assessment of my brain-essay as well as learn from that of Professor Hoffmann by your kind letter and I am very pleased that the paper will already next Monday go out to be printed.

But I am no less obliged to you because of your remarks about my reasoning concerning the innervations of the muscles, which you were so good as to add as a correction sheet to the other papers. If the matter is as I think it is, it seems to me to be very nice. I still have the hope that the cause of you not following me is only because I did not clearly express myself.¹⁵⁴ Your judgement is sufficient to me, but to prevent any misunderstandings about whether I correctly expressed myself, I will without delay write about this again about what has been cited and what is truly the case.

[MM774C-000010-027]

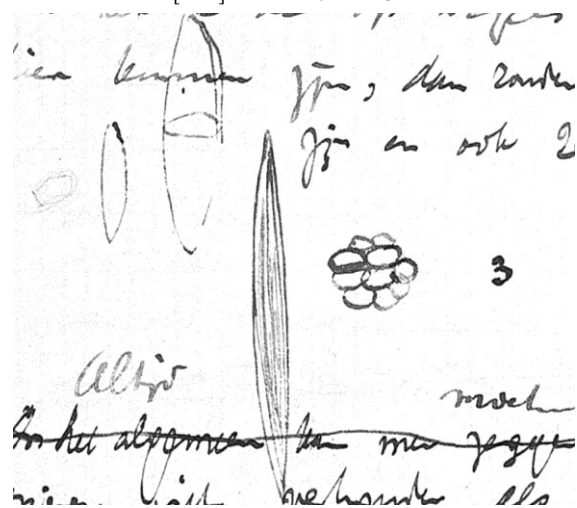
Two facts are certain. Smaller animals have in relation to their body surface more sensory nerve fibres than larger animals. And smaller animals have in relation to their body weight more muscle strength than larger animals. The latter is, all other things being equal, namely correlated to the diameter of the muscles and this correlated to the body surface. I've re-read the beautiful experiments in insects of F. Plateau and also Bergmann-Leuckart. [Straus d'Urkheim?] was not available to me.

Both facts can thus be reduced to one: the smaller animals have more sensory nerves per unit of diameter of muscle than larger related animals.

If now the main motive of my complete essay is correct that the nerve system is to be considered as a combination of reflex chains, then also the motor nerves are to relate themselves like that, so with smaller animals they are to be larger per squared unit of the muscle diameter than with larger animals. And if the number of muscle fibres is correlated to that than those of the small animal are to be thinner than those of the larger animal, if the weights of the volumes of similarly shaped animals (and thus also those of similar muscles) for instance relate to each other as 1:27 then the surface and the diameter of their muscles will relate as 1:9, their nerve fibres, however, as about 1:3. And the surface of the cross section of each muscle fibre should in larger animals be 3 times that of smaller animals as 3 times as many would fit that cross section of the larger ones. To increase the volume of a muscle by 27 times the muscle fibres of the larger animal need to be 3 times longer than that of the smaller animal. Assumed however that the muscle fibre of the large animal were to be relatively thinner or much thicker,

[MM774C-000010-028]

they should corresponding to that even be longer or shorter and only in the case that their diameter was 9 times as long, which in their length could be equal to those of the muscular fibres of the smaller animal, then the more round and are thus [????] and also 27 times 3

The volumes of the muscles should always be in relation of 27:1 to the number of motor nerve fibres and in a relation of 3:1 to the number of muscular fibres and therefore the number of muscular fibres are in a relation of 9:1 to the volume of those muscular fibres. This can only be achieved by

1. only a larger length
2. only a larger diameter
- 3° by both simultaneously
- 4° larger length and smaller diameter. larger by a smaller length
- 5° the second is very unlikely for instance in the lion the diameter ought to be 11 times as large given the length remaining the same,

according to the little data I have found [abrupt end of draft]

Next letter with this correspondent

Previous letter with this correspondent

¹⁵⁴ these sentences were partially located on the next page with a reference to be inserted here...

Hooggeachte Professor,

Met bijzonder groot genoegen mocht ik hedenmorgen Uwe gunstige beoordeling van mijn hersen-opstel, en dat van Prof. Hoffmann, door Uw vriendelijk schrijven vernemen en ik ben er zeer blij om, dat reeds aanstaande Maandag het stuk ter drukkerij zal gaan.

Maar ik ben U niet minder erkentelijk voor Uwe aanmerking omtrent mijn redenering betreffende de innervatie der spieren, welke U zoo goed is geweest als correctie-blad bij het overige geschrift te voegen. ~~Ik acht de zaak belangrijk genoeg maar~~ Uw oordeel is in mijn schatting afdoend, zal ik mij duidelijk genoeg ^{om alle misverstand te voorkomen} heb uitgedrukt om U, zonder uitstel daarover nog eens te schrijven.

en er ~~er~~ geciteerd is, of [?????] in werkelijkheid het geval

[MM774C-000010-027]

←× Is de zaak zoo, als ik ze mij voorstel zoo komt ze mij heel mooi voor. ~~en~~ × Ik heb nog altijd de hoop, dat alleen mijn onduidelijke uiteenzetting van die voorstelling schuld is, dat U daarin niet met mij medegaat.

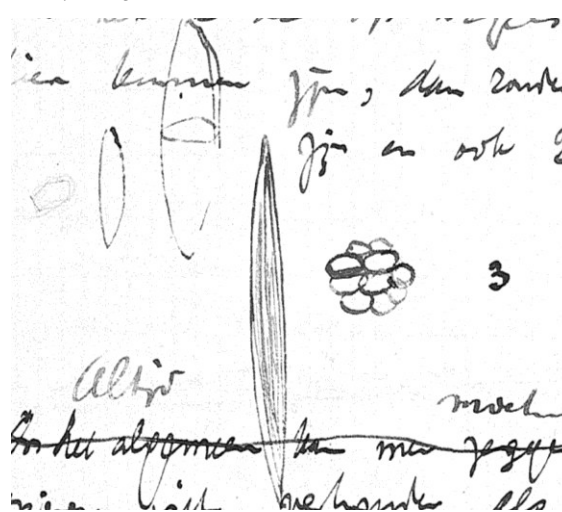
Twee feiten staan vast. Kleinere dieren hebben met betrekking tot hun lichaamsoppervlak meer sensibele zenuwvezels dan grootere. En kleinere dieren hebben met betrekking tot hun lichaamsgewicht meer spierkracht dan grootere. De laatste is c.p. Namelijk evenredig aan de doorsneden der spieren dus evenredig aan het lichaamsoppervlak. Ik heb daarop nog de zeer schone proefnemingen bij insecten van F. Plateau en ook Bergmann-Leuckart nagelezen. [Straus d'Urkheim?] was mij niet toegankelijk te krijgen.

Beide feiten zijn dus tot één feit terug te brengen: De kleine dieren hebben per eenheid van doorsnede hunnen spieren meer sensibele zenuwvezels dan de grootere verwante dieren.

Is nu het hoofdmotief in mijn gehelen opstel juist, dat het zenuwgestel te beschouwen is als een samenstel van de reflexbogen, zoo moeten ook de motorische zenuwvezels ^{zich aldus verhouden dat is} bij de kleinere dieren per ^{vlakke} eenheid van spierdoorsnede grooter zijn dan bij de grootere dieren. En ~~aannemende dat~~ ^{indien} het aantal spiervezels daaraan evenredig is zouden de die van het kleinere dier dunner moeten zijn dan die van het grootere dier, ~~indi~~ ^{ind} verhouden zich de gewichten ^{gewichten of de volumens} der gelijkvormige dieren (en dus ook van de overeenkomstige spieren) bijvoorbeeld als 1:27 zoo verhouden zich de oppervlakte en de doorsnede hunnen spieren als 1:9, hunnen zenuwvezels echter ongeveer als 1:3. ~~En~~ De [???] doorsnede ^{vlak} van iedere spiervezel zou bij het grootere dieren ~~zouden~~ ^{slechts} 3 maal die van het kleinere dier moeten zijn. ~~Doeh daar het volume 27 maal zoo groot is moeten de spiervezels van het De geheel doorsnede der spieren is negen maal zoo groot en derhalve heeft het grootere dier op zijne doorsnede slechts 1/3 van het getal spiervezels van het kleinere dier op dat er 3 maal zoveel op ^m de doorsnede groten zouden liggen. Om nu ^{aan de spier een} het 27 maal grooter volumens te ^{verkrijgen} ^{geven} moeten de spiervezels van het grootere dier 9 3 maal langer zijn dan die van het kleinere dier. Gesteld echter, dat de spiervezel van het grootere dier betrekkelijk nog dunner of veel dikker waren ~~dan die van het kleinere~~~~

[MM774C-000010-028]

dier, zoo zouden zij naar evenredigheid nog langer of moeten zijn en alleen wanneer ze in het geval, dat zij of wel korter moeten zijn en alleen in het geval dat hunne doorsnede 9 maal grooter was zoo hun ~~volume~~ ^{volume} lengte ~~slechts~~ ^{slechts} 3 maal ^{gelijkende} die van ~~het~~ te de spiervezels van het kleinere dier kunnen zijn, dan rondere dus [????]vormige] zijn en ook 27 maal 3

In het algemeen ^{Altijd kan men zeggen} moeten de volumens der spieren zich verhouden als 27:1 het aantal der mot. zenuwvezels en der spiervezels als 3:1 derhalve het volume van idem spiervezels als 9:1 dit kan bereikt worden door

1. door grooter lengte alleen
2. Door grooter doorsnede alleen
- 3° door beide
- 4° grooter lengte en kleinere doorsnede ^{grootere door en kleinere}
- 5° Het Tweede is zeer onwaarschijnlijk dan rondter bijv. bij den leeuw de doorsnede 11 maal zoo groot moeten zijn bij gelijkblijvende lengte, volgens de weinige gegevens die ik

heb kunnen vinden [abrupt end of draft]

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000033-680]

State Railway Service

Djokja 25 February 1897.

Amice Dubois,

Receive with your family my cordial congratulations on your advancement, or rather your promotion *honoris causa* and the distinction, which you very surely rightfully have received! I heard some about it here with you expecting to be so? – What is your current occupation by the way and your address? Both are unknown to me and I therefore send this as a registered mail, so I can be sure that it will get in place! –

More so, as I want to write you a about some highly important subjects, of which one is not suitable for ladies, not even for the public, so a little entre-nous (between the two of us) as deeply wicked sinners! –

[MM774C-000033-680]

Let me start with the serious part! For my canary breeding, which I started again at a bigger scale, I want to order from Germany of one of the best breeders 12 breeding females and a male all of the noblest race. – Can I have them addressed to you and will you then have them sent to me by the *Maatschappij Nederland* or *Rotterdamsche Lloyd* to Tandjung Priok? – The cost of that I will completely and immediately sent to you!

The freight is only small, and if you instruct one of the shipmates to give the birds some food (which is included in the shipment) and drink with the message that he will be generously rewarded, for instance with a tip of f15.- or more if necessary! – Would you do me this big favour? My brother Willem will pick up the birds from board at Priok himself and take care of the reward! – Please let me know immediately what all the expenses are! The birds will be well packed and summer rapeseed will be added! Please do me this great favour!

And now the second subject, from which you will see that like a leopard doesn't change his spots ol' John might lose his hair, but not his wicked ways. – I am thinking about it, to become filthy rich in one year namely in 1900 at the Paris exhibition. – What would you think, if I, after having my children brought to Holland and taken good care of, I would act as an impresario to a large company. – I will then namely in Paris create the necessary opportunity, to in a classy way receive there 30 very youthful pretty two-legged Preanger fillies, young girls from noble race, beautiful shapes et cetera et cetera of 14 to 16 years, who will quickly follow me there. You, as a Professor in Anatomy, will obviously be allowed to freely examine, whether the goods are well in every possible way. – I will therewith open, with the help of some able strong supporters, a philanthropical institution, obviously against rather high rates, given the excellent quality of the goods, with the rates being for instance:

for a night	50	francs
for an hour at night	10	francs from 6 PM till 6 AM
for an hour during the day	5	francs from 6 AM till 6 PM

If every filly would make only 50 frs the day that would make for 30 exemplars per month $30 \times 50 \times 30 =$ frs 45000. Advertising must obviously be large, by spreading thousands of photographs in which all sweet angels are pictured undressed from the waist up, stating the address, where they can be found with the paternal advice: "Venez tous voir les jeunes Javanaises."

There will be many expenses undertaking this great enterprise, but if the books are kept well, the revenues will be enormously and much higher than presented above!

I would see chances to make 150,000 in 10 months. What do you think? If I keep

[MM774C-000033-682]

struggling like I am now, I will stay poor forever and will even have lots of difficulty to see my kids well off in the world. – I can venture in this great speculation the more, because I am yet a completely free man and I know these lot and their demands and needs through and through; I will obviously remain completely out of sight, for else I'd be a pimp instead of a boss!

What do you think, dear Eugène, of this exalted plan?¹⁵⁵ I'm already making a feast of it, to receive you in this selected company! – I do believe that if the goods are very young and chubby and have other merits, they will have much demand from the English, French, German, American (except for us, the Dutch are to solid) in short "tout le monde". – Did you think the rates are set to low? Please, we still have time, think this over well and write me about it, also as registered mail, strictly secret, your professorial advice!

Here happily everything is well!

Adio, dear, do write me soon and be with your family, as ever cordially greeted by yours always very truly

John [Loke].

This is the last letter with this correspondent

Previous letter with this correspondent

¹⁵⁵ This sick dream was not executed, or at least not by Loke, I traced him being present on Java until at least December 1901. I did not bother to spend more time on this.

[MM774C-000033-680]

DIENST DER STAATSSPOORWEGEN

Djokja ~~30 Januari~~ 25 Februari 1897.

Amice Dubois,

Ontvang met gezin mijne hartelijke gelukwensen met je bevordering, of liever je promoveering honoris causa en de onderscheiding, die je door decoratie zeer zeker ten rechte ten deel is gevallen! Ik vernam hier een en ander met zéér véél genoegen! En hoe gaat het jelui tegenwoordig? Zijt ge al professor in de anatomie, of wanneer denkt ge dat te worden? – Wat is nu je eigenlijke betrekking en adres? Beiden zijn mij onbekend en daarom teek ik dezer veiligheidshalve maar aan, dan ben ik zeker, dat die terecht komt! –

Te meer, daar ik je hierin een paar hoogst belangrijke onderwerpen wil schrijven, waarvan er één niet geschikt is voor dames, zelfs niet voor het publiek, dus een entre-noustje (tusschen ons beiden) als diep verdorven zondaren! –

[MM774C-000033-680]

Laat mij beginnen met het sérieuse! Voor mijne kanarieteelt, welke ik weder op grotere schaal begonnen ben, wil ik uit Duitschland van een der eerste kweekers bestellen 12 broedwijfjes en een mannetje allen van het edelste ras. – Mag ik die aan jou laten adresseeren en wilt gij mij die per Maatschappij Nederland of Rotterdamsche Lloyd naar Tandjoeng Priok zenden? – De kosten daarvan zal ik je geheel dadelijk in [?d??k?] restitueeren!

De vracht is slechts gering, als ge maar een der schepelingen opdraagt om ~~he~~ de vogels wat eten (wat bij de zending gaat) en drinken te geven met de mededeeling, dat hij voor die zorgen généreus zal worden beloond, bijvoorbeeld met f15.- fooi of desnoods méér! – Wilt ge mij dat groot genoegen doen? Mijn broer Willem zal de vogels te Priok zelf wel van boord halen en de belooning in orde brengen! – Geef mij ook vooral alle kosten dadelijk op! De vogels zijn goed verpakt en zomerraapzaad gaat er bij! Please doe mij dat groot genoegen!

En nu het tweede onderwerp, waaruit ge zult zien, dat niet alleen een vos maar ook een Baas John wèl zijn haar, maar niet zijn streken verliest. – Ik denk er over, om in één jaar schatrijk te worden nl. in 1900 op de Parijsche tentoonstelling. – Wat zoudt ge ervan denken, als ik dan, na mijne kinderen in Holland goed onder dak te hebben gebracht, als Impresario optrad van een groot gezelschap. – Ik wilde dan nl. in Paris de noodige gelegenheid in orde brengen, om op deftige wijze daar te kunnen ontvangen 30 zeer jeugdige schone tweeënige Preanger merries, jonge meisjes van edel ras, schoone vormen enz. enz. van 14 tot 16 jaar, die mij spoedig derwaarts volgen. Gij moogt, als Professor in de Anatomie, natuurlijk gratis keuren, of de waar in alle opzichten goed is. – Daarmede open ik, met behulp van zeer handige flinke helpers, eene ~~hef~~ philanthropische inrichting, natuurlijk tegen vrij duur tarief, met het oog op de uitstekende waar, bijvoorbeeld tarief als volgt:

voor een nacht	50	francs
per uur 's nachts	10	francs van 6 uur ⁿ / _m tot 6 uur ^v / _m
per uur 's daags	5	francs van 6 uur ^v / _m tot 6 uur ⁿ / _m

Als elke merrie per dag slechts 50 frs verdiende, maakt dat voor 30 ex.^{en} per maand $30 \times 50 \times 30 =$ frs 45000. De reclame moet natuurlijk groot zijn, door verspreiding van duizenden fotografien waarop alle lieve engeltjes met ontbloot bovenlijf voorkomen, met opgave van adres, waar zij te vinden zijn met den vaderlijken raad erbij: "Venez tous voir les jeunes Javanaises."

Er zijn aan de uitvoering van dat grootsche wel vele uitgaven verbonden, doch bij eene goede administratie zijn de ontvangsten enorm en nog veel hoger dan boven vermeld!

Ik zou wel kans zien, om op die wijze in 10 maanden tijd zuiver 1½ ton te verdienen. Wat denkt ge er van? Als ik zoo blijf

[MM774C-000033-682]

voortsukkelen als nu, blijf ik altijd arm en heb zelfs véél moeite om de kinderen goed in de wereld terecht te brengen. – Deze groote speculatie kan ik te eerder ondernemen, omdat ik nog geheel vrij man ben en het volkje wat eischen en behoeften betreft door en door ken; overigens blijf ik natuurlijk geheel achter de schermen, want anders zou ik in plaats van een kleine, een H baas zijn!

Wat denk je, beste Eugène, van dat verheven plan? Ik maak er mij al een feest van, om jou in dat uitverkorenen gezelschap te ontvangen! – Ik geloof wel, als de waar erg jong en mollig is met nog andere verdiensten, dat die bij Engelschen, Fransen, Duitsers, Amerikanen (de Nederlanders zijn behalve wij te solide) kortom "tout le monde" véél aftrek zal vinden. – Zou het tarief daarom niet te laag gesteld zijn? Please, wij hebben nog den tijd, denk er eens goed over en schrijf mij dan eens, ook onder aangetekend couvert, strikt geheim, je professoraal advies!

Hier gelukkig alles wel!

Adio, beste, schrijft nog maar eens spoedig en zijt met gezin, als altijd hartelijk gegroet door je je steeds zeer toegenegen

John.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000001-271 26-February-1897]

Amice, I have the pleasure to offer you herewith a reprint of the report of the latest meeting of the Academy. It is a brief summary of the research of the whole bone mass; within a few days I hope to send a more extensive version of this research to the "*Zeitschrift für anorganische Chemie*", and sent you a reprint of that later. I hope you and yours are doing well. The situation of my good wife did somewhat improve.

Vale   yours truly JM van Bemmelen

[Next](#) letter with this correspondent

1647

— Send from the Netherlands —

[MM774C-000001-271 26-II-1897]

Amice, Ik heb het genoegen U hiernevens aan te bieden een afdrukje uit het zittingverslag der laatste Akademievergadering.

Het is een korte samenvatting van het onderzoek van de gansche [?beenzelfstandigheid] ; Meer uitvoerig hoop ik binnen weinige dagen deze onderzoeking aan het "*Zeitschrift für anorganische Chemie*" in te zenden, en u later daarvan eenen afdruk te zenden.

Ik hoop dat het U en de Uwen goed gaat. De toestand mijner beste vrouw is wel iets verbeterd.

Vale   tt   JM van Bemmelen

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000033-531]

Utrecht 26 February 1897

Dear Eugène,

In my opinion it's more wise to take no notion of the lectures of [????]. that you are in his way, why, I can't guess, is not a reason to return to this subject which I think is unsuitable for the public in Utrecht anyway, which are largely ordinary folk that will not agree with the evolution theory in whatever form.

That he doesn't agree with you, is up to that, but saying that you have only considered your *Pithecanthropus* to be an intermediate form after in Europe the one considered the skull to be a human and the other considered it to be an ape, is more than outrageous.

For the time being, however, I would not say anything about it. Don't let it

[MM774C-000033-532]

get to you, the truth will triumph.— Live calm and easy and do not tell anybody about your situation. The protein [?????] is no proof that we are dealing with a nephritis¹⁵⁶. It could well be related to stress too.

Write me whether your physician also found other elements in your urine. If this diagnose is solid I wouldn't hesitate a second to follow the described therapy to the letter: yet in my opinion it remains an important matter to calm down your nerve system.

In God's name let nothing and nobody upset you. That the Scientific world appreciate your work has been sufficiently proved. Everybody has adversaries and people fighting them dishonestly, and the more fierce so the more value our work has. Even Pasteur had them at the start of the 70's, some of which did not even hold back in using dishonest weapons.

I will send you the article of Ellenberger later: I hope to soon hear something about your condition. Adrien still has some protein in his urine, but is growing nevertheless. The treatment with [?Martralia?] is still being continued. I'm thinking about starting with haematogene these days.

Very cordial greetings also to Anna and our best wishes for a speedy recovery.

Yours entirely

[?????] Thomassen

This is the last letter with this correspondent

Previous letter with this correspondent

---

¹⁵⁶ Rhenal problems likely caused by his malaria would plague Dubois the remainder of his life.

[MM774C-000033-531]

Utrecht 26 febr. '97

Waarde Eugène,

Mijns inziens geloof ik dat het verstandiger is geen notie te nemen van de voordrachten van [????]. Dat gij hem in den weg staat, waarom kan ik niet gissen, beroept het aanhouden terugkomen op dit onderwerp dat ik al zeer ongeschikt vindt voor een publiek als dat te Utrecht, bestaande uit gewone burgermensen, voor het groote merendeel, die zich met de evolutietheorie in welken vorm ook niet zullen vereenigen.

Dat hij het met U niet eens is, laat ik tot daar aan toe, maar het gezegde, dat gij Uw *Pithecanthropus* pas voor een tusschenvorm zoudt gehouden hebben nádat men in Europa de schedel, de een voor die van een mensch, de andere voor die v. een aap gehouden hebben, is meer dan perfid.

Voorloopig zou ik evenwel hier niets over zeggen. Trek je de zaak

[MM774C-000033-532]

niet aan, de waarheid zal toch triompheeren.— Leef thans kalm en neem rust en deel vooral aan niemand je toestand mee. Het eiwit [?????] bewijst evenwel nog niet dat een nephritis in 't spel is. Dit zou ook met overspanning in verband kunnen staan.

Schrijf mij eens of Uw arts ook andere elementen in de urine heeft gevonden. Mocht zich deze diagnose berechtigen dan zou ik geen oogenblik aarzelen, de voorgeschreven therapie getrouw te volgen: Toch blijft volgens mijn opinie steeds een voornamste questie te zorgen dat Uw zenuwstelsel tot bedaren komt.

Laat U in Godsnaam door niets en niemand van streek brengen. Dat de geleerde wereld Uw werk apprecieert is U genoegzaam bewezen. Tegenstanders en oneerlijke bestrijders heeft iedereen, en deze treden te heviger op naarmate ons werk grooter waarde heeft. Ook Pasteur had ze in het begin der jaren 70, waaronder enkele zelfs niet terugdeinsde voor 't gebruik van oneerlijke wapens.

Straks zend ik je het artikel van Ellenberger: Ik hoop spoedig iets omtrent je toestand te vernemen. Adrien heeft nog steeds eenig eiwit in de urine, maar groeit daarbij. De behandeling met [?Martralia?] wordt steeds voortgezet. Ik denk dezer dagen met haematogene te beginnen.

Heel hartelijke groeten ook aan Anna en onze beste wenschen voor een spoedig herstel.

Geheel de Uwe

[?????] Thomassen

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000001-273]

[added note by ED: "about the chemical metamorphosis of the phosphate in fossil bones " [???] Royal Academy of sciences Amsterdam 30 January 1897]

Professor van Bemmelen 27 February 1897

I may be allowed with regard to facts that haven't more immediate impact on my own work, to ask for some extra information. With regard there is one point in your paper that I do not understand, and which I hope you will explain to me.

In the compact bone mass of the fossil bone from Trinil you have determined that there is 13.88% calcium carbonate; say 14%. In bone that is not petrified this amount is approximately 7%. Now I do understand the matter such that the original amount of calcium carbonate in the petrified bone would have been 7%, but I less understand how this has relatively increased significantly with an increased total weight. I determined the specific gravity of the bone mass of the bone from Trinil at 2.7, whereas that of a similar non-petrified bone of an animal the same genus would be 2. A similar relation is also to be assumed between the bone you examined from Trinil and the same bone, as it originally was when not petrified.

The original amount of the calcium carbonate present is now no longer 7% of the whole, but less, being about 5%

[MM774C-000001-274]

$7 \times 2/2.7 = 5.2$), so it must have taken up 14 - 5 is 9% CaCO_3 .

If one calculates 28.5% (should be 25 if one assumes 54% $\text{Ca}_3(\text{PO}_4)_2$) P_2O_5 present in non-petrified bone, so one would also find that in the petrified bone this is only 21%^{18.5} of the now heavier bone mass. You determined 30.3%, and therefore the P_2O_5 has increased with about 9%¹².

If this was all as $\text{Ca}_3(\text{PO}_4)_2$, then this part would have increased with 20%²⁶.

The increase of CaCO_3 and $\text{Ca}_3(\text{PO}_4)_2$ should together make up for about 29%³⁵ of the weight of the petrified bone mass. This is significantly more than the amount of organic material that has gone lost, because this would in the fossil bone amount to $33 \times 2/2.7 = 24$ procent whereas some percents have remained therein. The organic matter has a much lower specific gravity than that of calcium salts and does take up a relatively large volume.

The large amount of the thus gathered calcium salts can only for a small part have been filling up the channels of Havers and the cellular cavities,

[MM774C-000001-275]

but should, as it seems to me, have taken up the largest part of the volume of the lost organic matter, which used to take up $\frac{1}{3}$ of the earlier weight of the bone and $\frac{1}{4}$ of the fossil bone mass, deposited $310 \times 9/142 = 20$ almost $\text{P}_2\text{O}_5 = 142 + (\text{CaO})_3 = 168$ $\text{Ca}_3(\text{PO}_4)_2 = 310$.

Determined CaO 49%

needed for 30% P_2O_5 $30 \times 168/142 = 36\%$ CaO about
for 6% CaO

Next letter with this correspondent

Previous letter with this correspondent

[MM774C-000001-273]

[added note by ED: "over de chemische metamorphose van het fosphaat in fossiele beenderen" [???] Kon. Akad. v. Wet. Amst. 30.1.97.]

Prof. van Bemmelen. 27.2.97.

Het zij mij vergund aangaande feiten, welke mijn eigen werk meer onmiddellijk betreffen, nog eenige inlichting te vragen. Dienaangaande begrip ik één punt in Uw stuk niet, dat U mij, hoop ik, wel wilt uitleggen.

In de compacte beenzelfstandigheid van het fossiele been van Trinil is door U bepaald 13.88% koolzure kalk; zegge rond 14%. In ~~versch~~ niet versteendbeen bedraagt die hoeveelheid ongeveer 7%. Nu begrijp ik de zaak aldus, dat de oorspronkelijk aanwezige hoeveelheid koolzure kalk in het versteende been niet meer 7% daarvan uitmaakt, doch daar dit soortelijk belangrijk zwaarder en zijn totaalgewicht groter geworden is, minder. Ik bepaalde het s.g. der compacta van een been van Trinil op 2.7, dat van het overeenkomstige been van een dier van hetzelfde genus in niet versteende toestand op 2. Een dergelijke verhouding moet men ook aannemen tusschen het been dat U van Trinil onderzocht hebt en hetzelfde been, zooals het oorspronkelijk in niet versteende toestand was.

De oorspronkelijk in de compacta aanwezige hoeveelheid koolzure kalk maakt nu niet meer 7% van het geheel uit, doch minder, en wel 5%

[MM774C-000001-274]

$7 \times 2/2.7 = 5.2$), zoodat moet zijn opgenomen 14 - 5 is 9% CaCO_3 .

Rekent men 28.5% (moet zijn 25 indien men aannemt 54% $\text{Ca}_3(\text{PO}_4)_2$) P_2O_5 in niet versteend been, zoo vindt men eveneens, dat dit in het versteende nog slechts 21%^{18.5} van het ^{de} nu zwaarder geworden compacta uitmaakt. U bepaalde 30.3%, ~~en 30%~~; derhalve is ~~ook~~ het P_2O_5 ongeveer 9%¹² toegenomen.

Zoo dit alles in den vorm van $\text{Ca}_3(\text{PO}_4)_2$ was, zou dit bestanddeel ongeveer 20%²⁶ toegenomen zijn.

De toename van CaCO_3 en $\text{Ca}_3(\text{PO}_4)_2$ ~~en~~ maakt dus te zamen ongeveer 29%³⁵ van het gewicht van de versteende compacta uit. Dat is belangrijk meer dan de verloren gegane hoeveelheid organische stof, want deze zou in het fossiele been $33 \times 2/2.7 = 24$ procent ongeveer bedragen hebben en is daarin nog in eenige perc. overgebleven. De organische stof heeft een veel lager soort. gew. dan die kalkzouten en nam een betrekkelijk groot volume in.

De groote quantiteit derbijgekomen kalkzouten kan slechts voor een klein deel in de kanaaltjes ^{van Havers} en de celholten worden onderge-

[MM774C-000001-275]

bracht, doch is, naar mij voorkomt, wel voor het grootste deel in de plaats van de verdwenen organische stof, die $\frac{1}{3}$ van het beengewicht vroeger en $\frac{1}{4}$ van de fossiele compacta zou hebben uitgemaakt, gedeponeerd $310 \times 9/142 = 20$ bijna $\text{P}_2\text{O}_5 = 142 + (\text{CaO})_3 = 168$ $\text{Ca}_3(\text{PO}_4)_2 = 310$. ~~gedeponeerd~~

bepaald CaO 49%

noodig voor 30% P_2O_5 ~~142~~³⁰ $\times 168/142 = 36\%$ CaO ongeveer
voor 6% CaO

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000010-029]

Amsterdam 27 February 1897

Amice!

Thank you for your letter, with which you have removed all my objections. I had come across your expression which was strange to me, namely that the work of the muscle should be to the amount of stimulation by the nerves. For "*Auslosung*" will effectively exclude a linear relation between the stimulants and effect. But now I have well understood what you mean. The more points of stimulus, the more explosions; without having to presume any qualitative difference in muscles or in nerves of large and small animals of one genus, can now still differ very largely. But are the movements of large animals (lion, tiger) truly relatively slower, than those of the small ones

D^e Eug. Dubois.

[MM774C-000010-030]

like for instance the cat, and is the contraction of the muscles of the large ones slower than that of the smaller ones? I didn't think they would be but I am not able to prove that they aren't. Your reasoning seems to me to be completely correct, but I still have to check in Kütner and Mays, what there has been found with regard to the number of nerve endings.

The *Macacus cynomolgus* has been put in his place and your treatise will go to the printers on Monday. I will Monday return to you all the sheets of your manuscript, which you have replaced by new ones, they may be useful to you upon correction.

With my best greetings, and high esteem,
yours truly

T.Place

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

1650

— Send from the Netherlands —

[MM774C-000010-029]

Amsterdam 27 February 1897

Amice!

Thank you for your letter, with which you have removed all my objections. I had come across your expression which was strange to me, namely that the work of the muscle should be to the amount of stimulation by the nerves. For "*Auslosung*" will effectively exclude a linear relation between the stimulants and effect. But now I have well understood what you mean. The more points of stimulus, the more explosions; without having to presume any qualitative difference in muscles or in nerves of of large and small animals of one genus, can now still differ very largely. But are the movements of large animals (lion, tiger) truly relatively slower, than those of the small ones

D^e Eug. Dubois.

[MM774C-000010-030]

like for instance the cat, and is the contraction of the muscles of the large ones slower than that of the smaller ones? I didn't think they would be but I am not able to prove that they aren't. Your reasoning seems to me to be completely correct, but I still have to check in Kütner and Mays, what there has been found with regard to the number of nerve endings.

The *Macacus cynomolgus* has been put in his place and your treatise will go to the printers on Monday. I will Monday return to you all the sheets of your manuscript, die which you have replaced by new ones, they may be useful to you upon correction.

With my best greetings, and high esteem,
yours truly

T.Place

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000050-106]

copy
Irrigation works
in the
"Solo valley"

Report of the work done during the month
October 1896.

In the dessa Trinil up to and including 12 October last bones and tools were packed, after which we left by proa for the dessa Tinggang where chests were made and a work shed was erected.

Report of the work done during the month
November 1896.

Near the dessa Tinggang at picket 98 a defect tusk of an elephant was excavated and near picket 112 diverse fossil remains.

We further continued making chests and erecting a work shed.

Report of the work done during the month
December 1896.

Near picket 112 in the vicinity of the dessa Tinggang we excavated:
An incomplete skull and lower jaw of an hippopotamus.

Furthermore the [finds] of the dessas Trinil and Tingang have been packed in 10 chests.

For identical copy;
The Secretary of the Departement of Education, Religion and Trade
A Wiemans

for GG

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

[Next](#) official report

[Previous](#) official report

[MM774C-000050-106]

Afschrift
Bevloeingswerken
in de
"Solovallei"

RAPPORT der verrichte werkzaamheden gedurende de maand October 1896.

In de dessa TRINIL tot en met 12 October j.l. beenderen en gereedschappen ingepakt, daarna per prauw vertrokken naar de dessa TINGGANG alwaar kisten werden gemaakt en een werkplaats opgericht werd.

RAPPORT der verrichte werkzaamheden gedurende de maand November 1896.

Bij de dessa TINGGANG ontgraven ter hoogte van piket 98 een defecte slagtang van een olifant en ter hoogte van piket 112 diverse fossiele overblijfselen.

Voor het overige voortgegaan met het maken van kisten en het oprichten van een werkplaats.

RAPPORT der verrichte werkzaamheden gedurende de maand December 1896.

Ter hoogte van piket 112 in de nabijheid van de dessa TINGGANG ontgraven:

Een incomplete schedel en een onderkaak van een nijlpaard.

Overigens de van de dessa's Trinil en Tingang ingepakt in 10 kisten.

Voor eensluidend afschrift;
De Secretaris bij het Departement van Onderwijs, Eeredienst en Nijverheid
A Wiemans

voor GG

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000001-276]

1 March 1897

Dear friend,

Thank you very much for your criticism. I am a big ass! I did not think of the possibility that the bone should take up $\text{Ca}_3(\text{PO}_4)_2$, because one would much more expect that groundwater with carbonic acid would take away the phosphate rather than bring it. I have therefore considered in my calculations calcium phosphate as the unchanged portion (is also with Al_2O_3 in the metamorphosis or weathering of silicates). I should have thought about that that such an uptake is always possible, and that it therefore should have been considered. As to your calculation that is correct, in case no contraction

[MM774C-000001-277]

of the volume has taken place, when replacing the organic tissue. Is it certain that a contraction is excluded?

Now I can ask you

1 in which way have you determined the specific gravity of the bone mass?

2 can you get me somewhat more pure compact matter of the femur of the Stegodon? As you cannot come to Leyden, you could maybe tell me, where I can take out a small part of compact bone mass. I still have a few pieces, in which there are some inclusions of CaCO_3 , but off your compact bone mass I have only a few fragments left. But what I have left would do if need be, even to do the determination of the specific gravity again.

3° did you determine the number 2 for the specific gravity of the compact bone mass of an un-fossilised bone (femur) yourself? Was that bone completely dry (air dry)? Or did you get the number out of a book?

In the chemical calendar I find: specific gravity bone —1,8-2,0

Was this of fresh, but dried bone, or of macerated bone?

With great regret I understood that you have to remain completely still for some weeks, and are not allowed to go out or move freely. I would be pleased to come over and keep you company for an hour or so, if I only had the time and strength to walk out of my work and hop over to The Hague.

Kindly greet your wife from me

*Vale, oro te, ut valetudinem tuam quam diligentissime cure, et amare pergas*¹⁵⁷

totum tuum

JM van Bemmelen

[??apTuis?]

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

---

¹⁵⁷ greetings and I pray you will be diligently and lovingly cared to health again, yours truly

[MM774C-000001-276]

1 Maart 1897

Waarde vriend,

Hartelijken dank voor Uwe kritiek. Ik ben een groote ezel! Ik heb niet gedacht aan de mogelijkheid, dat het been $\text{Ca}_3(\text{PO}_4)_2$ zou opnemen, omdat veel eer te verwachten is, dat het koolzuur houdend grondwater fosphaat wegneemt dan aanvoert. Ik heb dus bij mijne berekeningen het calciumfosphaat als het onveranderde bestanddeel aangenomen (Even als de Al_2O_3 bij metamorfose of verwerking der silikaten). Ik had daaraan moeten denken, dat ~~zulk~~ eene opneming altijd mogelijk kan zijn, en dat daarover dus moet nagedacht worden. Wat nu betreft Uwe berekening, die is juist, ingeval geene samentrekking

[MM774C-000001-277]

van volume heeft plaatsgehad, bij het verdrijven van het organische weefsel. Is het zeker dat eene samentrekking uitgesloten is?

Nu kon ik u vragen

1 Op welke wijze hebt gij het Spec gew van het Kompakte gedeelte bepaald?

2 Kunt gij mij nog wat zuivere compacte stof van den femur des Stegodons bezorgen? Daar gij niet naar Leiden kunt komen, zoudt gij misschien mij opgeven kunnen, waar ik een stukje compact been kan wegnemen. Ik heb nog wel stukjes, waarin eenige weinige insluitsels van CaCO_3 , maar van de zuivere compacte stof slechts fragmentjes over. Edoch ik kan mij behelpen met hetgeen ik nog beschikbaar heb, om zelf nog eens een Spec. gew bepaling te doen.

3° Hebt gij het cijfer 2 voor Spec gew compacte stof van niet fossiel been (femur) zelf bepaald? Was dat been geheel droog (lucht droog? Of hebt gij het cijfer ontleend aan een boek?

In de Chemische kalender vind ik: Sp.Gew Been—1,8-2,0

[??] dit van versch, doch gedroogd been, of van gemacereerd been?

Met groot leed wezen vernam ik dat gij eenige weken u geheel stil moet houden, en niet moogt uitgaan of u vrij bewegen. Gaarne zoude ik u een uurtje gezelschap komen houden, als ik maar tijd en krachten had om uit mijn werk te lopen en naar 'sGrav over te wippen.

Groet Uwe vrouw vriendelijk van mij

Vale, oro te, ut valetudinem tuam quam diligentissime cure, et amare pergas

totum tuum

JM van Bemmelen

[??apTuis?]

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000008-507]

Message

from the Board of the Royal Zoological and Anthropologic-Ethnographic Museum
Dresden, Zwinger 2 March 1897

Honoured colleague

The enclosed excerpts will amuse you. I think, however, higher of Lelen[??]& He will probably have said something differently, then to agree with this nonsense of Virchow.

Also my thanks for your witty letter.

With friendly greetings

yours truly with high esteem
ABMeyer

thank you for kindly promising

a cast of the Femur with which you would much oblige me

we will get some more *Hylobates* material

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

1653

— Send from Germany —

[MM774C-000008-507]

Mittheilung

der Direction des Kgl. Zoologischen u. Anthropologisch-Ethnographischen Museums
Dresden, Zwinger 2 3 1897

Verehrten Herr College

Einb. Ausschnitt wird Sie amüsiren. Ich traue Lelen[??] übrigens besseres zu & er wird wohl etwas anderes gesagt haben, als dem Virchowschen Unsinn zuzustimmen.

Vielen Dank noch für Ihren geistigen Brief.

Mit freundlichen Grüß

Ihr hochachtungsvolles
erg ABMeyer

Dank den gütigst versprochenen

Femur-Abguss würden Sie

mich höchlichst verpflichten

wir bekommen jetzt etwas mehr *Hylobates* Material

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000032-315]

The Hague, 6 March, 1897

To
His Excellency
The Minister Of Colonies,

Respectfully Dr. M.E.F.T. Dubois, Officer of Health 2^e class *pro memorie* of the army of the Dutch Indies, currently in commission in the Netherlands, informs you that;

by order of his Excellency the Governor-General of the Dutch Indies of 19 June 1895 N° 8 he has been sent in commission to the Netherlands for the duration of two years to conduct comparative studies in several museums that will enable him to publish a description of the fossils he collected in Java and Sumatra;

that he, complying with that order, arrived here in this country on the 29th of July 1895 and has since both been conducting these comparative studies, as well as describing the collection; whereby however, during the first year, he was limited to only a part of the work, because the collection for lack of space largely could not be unpacked;

that the necessary space for temporary storage and scientific description of the collection was obtained in June 1896 following the letter known to Your Excellency of His Excellency the Minister of Internal Affairs and the Curators of the State University of Leyden dated 22 May of the past year N° 1064 department K.W. providing

[MM774C-000032-316]

both the necessary locality, and all that was further needed, for the duration of three years;

that he is convinced that such amount of time, without unforeseen adversity, will suffice to satisfactorily complete his task;

reason why the addressee takes the liberty to respectfully request Your Excellency to extend his assignment with two years including in that mandate the allowance to travel, domestic as well as internationally, for the purpose of comparative studies which will yet be necessary.

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000032-315]

's-Gravenhage, 6 Maart, 1897

Aan
Zijne Excellentie
Den Minister Van Koloniën,

Geeft met verschuldigde eerbied te kennen Dr. M.E.F.T. Dubois, officier van gezondheid der 2^e klasse ~~als suite~~ voor memorie van het Nederlandsch-Indisch leger, thans in commissie in Nederland;

dat hem bij het besluit van Z.E. den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië van 19 Juni 1895 N° 8 is opgedragen zich voor den tijd van twee jaren in commissie naar Nederland te begeven om in verschillende museums vergelijkende studiën te maken ten behoeven van eene door hem samen te stellen beschrijving der op Java en Sumatra door hem verzamelde fossielen;

dat hij, aan de opdracht gevolg gevende, den 29^e ~~Augustus~~ Juli 1895 hier te lande is aangekomen en zich sedert zoowel met vergelijkende studiën, als met het beschrijven der bijeengebrachte verzameling heeft beziggehouden; waarbij hij echter in het eerste jaar van zijn verblijf hier te lande zich tot enkele onderdeelen heeft moeten bepalen, omdat de verzameling door gebrek aan ruimte voor ~~een~~ het grootste deel niet ontpakt was kunnen worden;

dat de noodige ruimte om de voorlopige opberging der verzameling en de wetenschappelijke beschrijving daarvan in Juni 1896 werd verkregen [?????] ingevolge het Uwer Excellentie bekende schrijven door Z.E. den Minister van Binnenlandsche Zaken aan de Curatoren der Rijks-Universiteit te Leiden van 22 Mei a.p. N° 1064

Afdeeling K.W. waarbij
[MM774C-000032-316]

zoowel de noodige lokaliteit, als wat verder voor de zaak nodigt is, voor den tijd van drie jaren beschikbaar gesteld werd;

dat hij de overtuiging heeft in die tijd, zonder [?????] niet te voorziene tegenspoeden, zijne taak naar behoren te zullen kunnen afwerken;

redenen waarom adressanten de vrijheid neemt Uwer Excellentie eerbiedig te verzoeken de hem gedane opdracht met twee jaren te verlengen en daarin ook te begrijpen de machtiging om ten behoeven van vergelijkende studiën binnen- en buitenlandsche reizen te doen, omdat ook die nog ~~voor enkele gevallen~~ noodig zullen wezen.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000013-440]

The Hague, 13 March 1897

Highly esteemed Professor,

Encouraged by the great benevolence you have always shown me I allow myself to ask you for advice in a case which is very important to me. If I were not indisposed and being ordered to remain at home, I would do so in person, but I now may be permitted to deal with this in writing.

In Verbeek's recently published "*Geological description of Java and Madura*", the layers in which bones can be found, of which I gathered a large collection, are being discussed and mapped. Anything Verbeek says about them is almost completely untrue.

[MM774C-000013-441]

He considers (page 226-227 and 243 of part I) the most beautifully developed of these layers, between Notopuro and Kedung-Brubus, which he, as far as I know, has never visited, and Fennema only once (maybe twice?) briefly, which I however, during four years, have continuously and accurately studied, to be his marl stage and secondly he calls it a "marine sediment", an andesite gravel cemented by calcium, in which he claims (pages 227 and 231) stone samples numbers 370-372) to have found foraminifers.

The letter must be due to a mix-up of samples or worse. For in the same rocks, of which I brought home some chests full of samples, freshwater shells and bones occur, the layers have a fluvial structure (current bedding) and only in those, not (page 227) in a "thin coverage (page 227) quaternary sediments — which doesn't exist at all, is where the bones are being found. I repeat that I have been studying this carefully for years, and that Fennema has only briefly walked over this terrain.

Furthermore these layers between Notopuro and Kedung Brubus (and also those east of the Pandan near Tritik) are the same as those of Trinil, a location that as long as I've worked there, and as far as I know also not before, has ever been visited by either Verbeek or Fennema.

Except for numerous stone samples I also have freshwater shells from these locations, and further photographs of some points of the layers of Kedung Brubus and Notopuro – and what I would now very much

[MM774C-000013-442]

like your advice on is: what I am to do to bring the truth to light as soon as possible?

The above claims of Verbeek have a direct impact on my own work, and they are – I repeat, untruths, which I am surely obliged to combat. How and where can I do so? If you were prepared to examine some stone samples, could I call on you as an expert witness? I would be very grateful to you for that, and you would be doing good with it.

Eug Dubois

Next letter with this correspondent

Previous letter with this correspondent

1655

— Send from the Netherlands —

[MM774C-000013-440]

Den Haag, 13.3.97

Hooggeachte Professor,

Aangemoedigd door de van U altijd ondervonden groote welwillendheid veroorloof ik mij U om raad te vragen in eene zaak, welke mij zeer ter harte gaat. ~~Ik ben sedert eenigen tijd~~ ^{Ware ik niet ongesteld mij bevolen is zoodat ik [?te huis] moet blijven, zoo zou ik dat liever zeker persoonlijk met U kunnen doen, maar nu ben ik wel verplicht} nu zij het mij vergund de zaak schriftelijk te behandelen.

In Verbeek's onlangs verschenen "Geologische Beschrijving van Java en Madoera" worden ook de lagen besproken en in kaart gebracht, waarin de beenderen voorkomen, waarvan ik een groote verzameling bijebracht. Wat Verbeek daarvan vertelt is zeker zoo goed als geheel [?onwaar]

[MM774C-000013-441]

Hij rekent (p.226-227 en 243 van deel I) de fraaist ontwikkelde van deze lagen tusschen Notopuro en Kedoeng-Broeboes, die hij, zoover ik weet, nooit, Fennema eens ^(misschien tweemaal?) ~~terloops~~ vluchtig bezocht, tot zijn die door mij echter vier jaar lang, telkens ~~en telkens~~ gedurende mijn opgravingen nauwkeurig bestudeerd zijn tot zijn mergel etage en twee en noemt hem een "zeesediment", een door kalk gecementeerd andesiet gruis, waarin hij zegt (p.227, ~~243~~ en 231) gesteente [?] 370-372) foraminiferen te hebben gevonden.

Dat laatste ^{is zeker een onwaarheid en} berust of op een verwisseling der gesteenten of ~~het is~~ op erger. Want in dezelfde gesteente, waarvan ik ~~vele~~ ^{eenige} kisten vol ~~monsters~~ heb meegebracht komen ~~we al~~ zoetwaterschelpen en beenderen van ~~ze zijn~~ ^{duidelijk, ze vertoon} de lagen vertonen fluviatiele structuur (current bedding) en ~~alleen~~ ^{die in 't geheel niet bestaan} daarin, niet (p 227) in eene "dunne bedekking (p 227) kwartaire ~~gesteenten~~ ^{sedimenten} — die in 't geheel niet bestaan komen juist de beenderen voor. Ik herhaal, dat ik ^{dit} jarenlang duidelijk zorgvuldig heb [~~????????~~]^{[????????] nagegaan}, en dat Fennema slechts even vluchtig over het terrein gelopen ^[?ge????] is.

Verder zijn deze ~~gest~~ lagen tusschen Notopuro en Kedoeng Broeboes (en ook die ten oosten van den Pandan ~~tegen~~ ^{bij} Tritik) dezelfde als die van Trinil, welke ^{plaats} zolang ik daar gewerkt heb ^{en} zoover ik weet ook nooit vroeger noch door Verbeek noch door Fennema ooit bezocht is.

~~Nu~~ Behalve tal van gesteentemonsters bezit ik ook [~~????~~] zoetwaterschelpen van die plaatsen, verder photographiën foto's van eenige punten ~~tusschen Kedoeng Br~~ ^{Notopuro} en der lagen van Kedoeng Broeboes en Notopuro – en ~~wat~~ ^{waarin} ik nu zoo

[MM774C-000013-442]

gaarne Uwen raad wilde hebben is: wat moet ik ter zake doen? om de waarheid zoo spoedig mogelijk tot haar recht te brengen

De bovenbedoelde beweringen van Verbeek betreffen mijn ^{eigen werk} ~~natuurlijk~~ direct, ze zijn – ik herhaal het, onwaarheden, die ik [~~???~~]^{[???}] het mijn plicht zeker spoedig te bestrijden. Hoe en waar kan ik dat doen? Zoudt U ~~de~~ ^{een stel} gesteentemonsters willen onderzoeken, zoo dat ik mij op U als deskundige beroepen kan? Ik zou U zeer dankbaar daarvoor zijn en ben overtuigd, dat U er een goed werk mee zoudt doen.

Eug Dubois

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000001-278]

Leiden 14 March 1897

Amice,

I thank you again for your letter of 10 March, and the extensive explication of your determinations. I was pleased to see that you have found the same specific gravity for the *Stegodon* as I did, 2,3, and with some pyrite in it 2.45.

I have found another analysis of a fossil bone of a Cetacea herbivora (*Manatus*), by Sharples, who also determined the specific gravity, both of the fossil bone, as of a fresh bone of the same animal. He found:

	fresh	fossil
specific gravity	2.07	2.84

which completely matches your determination of fresh and fossil *Bubalus* bone.

	2.0	2.7

so I believe, after your information,

[MM774C-000001-279]

that I can use the established specific gravity of 2.7, 2.3 and 2.0 (for fresh bone) as basis for a calculation. I further completely agree with you that the calculations should be made within wide boundaries and that striving to get accurate numbers but on the contrary leads to inaccuracy. I did not have any other opinion about that. I will therefore not use the specific gravity (1.8) of the fresh bone that I received from colleague Zaayer as basis, but use the average number of ± 2 .

I may last time have been too brief in my writing, and I have (I do fear) raised the suspicion in you that I value the number 1.8 more than your value of the *Bubalus* (2.0). This is not the case at all. As the *Stegodon* bone originates from a younger animal, the true specific gravity remains somewhat unsure, and we need to take this into account.

I very much regret that answering my previous letter has fatigued you too much. This letter does not require an answer from you, it only serves to assure you that I completely agree with your opinion, and that I also did so before – and in the second place to sincerely thank you again for your messages, which have great value for me.

I hope to hear soon that your recovery is progressing according to your wishes, and that you can start working again and move freely.

Receive with your wife friendly greetings from us all

yours truly

JM van Bemmelen

see other side!

[MM774C-000001-280]

PS

Johan is much disappointed by the appointment of Büttikofer. According to what the secretary of the board of the Zoo told him Johan had been the first candidate until shortly before the appointment, but an incoming letter from Jentink tipped the scales towards Büttikofer. The achievements of Büttikofer in that letter were so highly praised that the board came to the opinion that they could not pass a man like that.

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000001-278]

Leiden 14 Maart 1897

Amice,

Ik dank u op nieuw voor Uw schrijven van 10 Mrt., en de uitvoerige mededeeling Uwer bepalingen. Het deed mij genoegen dat gij voor den *Stegodon* hetzelfde Spec. gew. als ik hebt gevonden 2,3, en met enig pyriet daarin 2.45.

ik heb nog eene analyse gevonden van een fossiel been van eene Cetacea herbivora (*Manatus*), door Sharples, die tevens het Spec. gew. bepaald, zoowel van het fossiele been, als van een versch been van hetzelfde dier. Hij vond:

	versch	fossiel
Spec. gew.	2.07	2.84

dit komt geheel over een met Uwe bepaling van vers en fossiel *Bubalus* been.

	2.0	2.7

ik geloof dus, na Uwe inlichtingen,

[MM774C-000001-279]

dat ik de gevondene Spec.Gew. 2.7, 2.3 en 2.0 (voor versch been) als grondslag voor eene berekening kan gebruiken. Voorts ben ik het geheel met U eens, dat de berekeningen binnen ruime grenzen moeten gemaakt worden en het streven naar nauwkeurige cijfers juist tot onnauwkeurigheid zoude leiden. Ik ben ook niet van eene andere meening geweest. Het door mij gevonden S.G. (1.8) van het versche been dat ik van coll. Zaayer ontving zal ik dan ook niet tot grondslag bezigen, maar een middencijfer ± 2 .

Ik was misschien de vorige maal te kort in mijn schrijven, en heb (vrees ik) bij u het vermoeden gewekt, dat ik aan dit cijfer 1.8 meerwaarde toekende dan aan het Uwe van den *Bubalus* (2.0). Dit was geenszins het geval. Aangezien het *Stegodon* been van een jonger dier afkomstig is, blijft het oorspronkelijke Spec. Gew. eenigszins onzeker, en moet op die onzekerheid gelet worden.

Het spijt mij zeer, dat het beantwoorden van mijn vorig schrijven U teveel vermoeid heeft. Deze brief vereischt geen antwoord Uwerzijds, zij dient slechts om u te verzekeren, dat ik Uwe meening geheel deel, en dat ik ook geen andere gehad heb – en in de tweede plaats om U nog eens hartelijke dank te zeggen voor Uwe mededeelingen, die voor mij veel waarde bezitten.

Moge ik spoedig vernemen, dat Uw herstel naar wensch vordert, en gij weder Uw werk kunt hervatten en U vrij bewegen.

Ontvang met Uwe vrouw ons aller vriendelijke groeten

tt

JM van Bemmelen

eikenie keer om!

[MM774C-000001-280]

PS

Johan is zeer teleurgesteld door de benoeming van Büttikofer. Volgens mededeeling van den secretaris van het Bestuur der Diergaarde is Johan tot kort vóór de benoeming de eerste Candidaat geweest, maar heeft een ingekomen brief van Jentink de schaal naar B. doen omslaan. Daarin was de verdienste van B. zoo hoog verheven, dat het bestuur tot de meening kwam, dat het zulk eenen man niet mocht voorbijgaan.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000033-533]

NR. 23

Royal Bavarian Conservatory
of the
prähistoric state
COLLECTION

Munich, 14 March 1897
Alte Akademie, Neuhauserstrasse 51.

Highly esteemed Doctor!

I have just received a well succeeded cast of the *Pithecanthropus* skull.
Allow me to express sincere thanks. [Ranke]

[Next](#) letter with this correspondent

1657

— Send from the Netherlands —

[MM774C-000033-533]

NR. 23

Kgl. Bayr. Konservatorium
der
prähistorische Sammlung
des Staates

München, den 14. III. 97.
Alte Akademie, Neuhauserstrasse 51.

Hochverehrter Herr Doktor!

Soeben ist der [?????traffling] gelungene Abgüsse des Pithekanthropus schädels bei mir eingetroffen.
Gestatten Sie mir, dass [???

[???] [?????esten] Dank

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000013-442]

Utrecht, 14 March 1897.

Dear Mr Dubois,

With great regret I've learned from your letter from yesterday that you are yet again indisposed, which I hope will only be temporarily.

Your messages have much interested me. I will thereby not deny that I had a very positive impression of the work of Verbeek and Fennema and I had much rejoiced its publication. It is now

[MM774C-000013-443]

the first time that we have a decent view of the layers and their relation towards each other from one point of view. By European standards this record cannot be considered as any more than a 'work in progress', which Mr Verbeek will be the last to deny, and given the small number of co-operators and the relatively short time to do it, it can be called a respectable "*achievement*". The public will probably think that the geology of Java is now completely known, whereas the specialist research can only now start. I can completely understand that you are reluctant, to object to some of the statements, as many will consider this very unpleasant. Meanwhile my principle has always been to speak out for what I considered to be the truth and I can therefore not advice you anything else. It is sad though that adversaries of Mr Verbeek will rejoice in such an attack, whereas others will blame you for it. But this all should not withhold you from presenting the matter as it is according to your research.

I'd be very pleased to examine the stones and hope to have time for that in the Easter holidays. Please send them to me somewhat sooner, so I will have had the opportunity, to have microscopic slides made beforehand.

[MM774C-000013-444]

It was a pleasure to me to check the galley proof of your treatise for the *Neue Jahrbuch* and I do not doubt that it will find the interest, it truly deserves.

I herewith include an issue of the *Allgemeine Zeitung*, which will interest you because of a have discussion about Pithecanthropus. You can please keep the paper.

With my best wishes for a speedy recovery and cordial greetings from house to house

Ever

yours truly

A Wichmann

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000013-442]

Utrecht, 14 Maart 1897.

Waarde Heer Dubois,

Met groot leedwezen verneem ik uit Uwen brief van gisteren, dat U eens weder ongesteld bent, naar ik hoop is dit slechts van zeer voorbijgaanden aard.

Uwe mededeelingen hebben mij zeer geïnteresseerd. Ik wil daarbij niet ontkennen, dat ik van het werk van Verbeek en Fennema een zeer gunstigen indruk ontvangen had en dat ik mij zeer over zijn verschijnen verheugd heb. Het is thans

het eerste maal, dat wij behoorlijke gegevens omtrent de ligging der lagen en hunne onderlinge verdeling uit één gezichtspunt beschouwd ontvangen. Met een europeesche maatstaf gemeten kan die opname als niet meer dan eene recognosceering beschouwd worden, hetgeen de heer Verbeek allerminst zal ontkennen, naar het kleine aantal medewerkers en den relatief korten tijd in aanmerking genomen is het eene respectabele "Leistung" te noemen. Het publiek zal waarschijnlijk ^{van} meening zijn, dat de geologie van Java thans geheel en al bekend is, terwijl eigenlijk het speciale onderzoek eerst te beginnen heeft. Ik begrijp daarom volkomen, dat U huiverig is, tegen sommige beweringen op te komen, omdat velen dit zeer onaangenaam ^{zullen} vinden. Mijn beginsel is intusschen altijd op te komen voor hetgeen ik als waarheid beschouwde en kan U derhalve ook geen anderen praat geven dan hetzelfde te doen. Het is wel treurig, dat zich tegenstaande als van den heer Verbeek over eene aanval zullen verheugen, terwijl anderen het U weder zeer kwalijk zullen nemen. Maar dit alles mag U niet weerhouden de zaak voor te stellen zoo als zij volgens Uwe onderzoekingen is.

Ik ben zeer gaarne bereid het onderzoek van de gesteenten op mij te nemen en hoop ~~daarna~~ gedurende de paas-vacantie den tijd daartoe te vinden. Wilt U zij wat eerder zenden, om in de gelegenheid gesteld te worden, vooraf de preparaten te doen vervaardigen.

[MM774C-000013-444]

Het was voor mij een genoegen de drukproef van Uwe verhandeling voor het Neue Jahrb. na te zien en ik twijfel er niet aan, of zij zal de belangstelling vinden, die zij waarlijk verdient.

Bijgaande een Nr. van de Allgemeine Zeitung, dat U wegens de discussie over den Pithecanthropus zal interesseeren. U kunt het blad gaarne houden.

Met de beste wenschen voor een spoedig herstel en hartelijke groeten van huis tot huis

Steeds

[??]

A Wichmann

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000013-345]

Prof. Wichmann Utrecht

The Hague 15 March 1897

Highly esteemed Professor,

I sincerely thank you for your rapid and positive reply. I was counting on you also giving me the advice to speak up for what I think is the truth, because you yourself have always done so honestly and without fear. But I am furthermore much obliged to you for your willingness to examine the stone samples.

As soon as my practitioner will allow me, I will go to Leyden to send you the samples. It will at least be a couple of weeks, because that's the. I am being order to keep to my bed.

Also to me, who is by the way a complete laymen in this field, the work of Verbeek and Fennema made a positive impression, and I cannot possibly agree with the more knowledgeable enemies of Verbeek, who as I hear, think very little of it. But that makes it even more regrettable that Verbeek in things, he cannot judge, because he didn't examine them, did not keep to the results of others, who did do examinations, and even put fantasies instead of it. Of the opponents of Verbeek that you mention, in particular his most important components, there will, however, at least be the one, or more, who would be pleased about what Verbeek did against my work and vice versa. I will, however, try to be as objective as possible and leave out any references to people.

I very much thank you for kindly sending me the report of the discussion of Selenka *cum suis* which I find interesting.

Also for your interest in my health. I now finally put myself in the hands of medics and they have concluded that I rather serious disease for which I am now being decently treated, which I hope will finally end this.

May you and yours do well in all respects! We sent you our cordial wishes and greetings with the highest esteem

your willing servant Dr Eug Dubois

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000013-345]

Prof. Wichmann Utrecht

den Haag 15 Maart 1897

Hooggeachte Professor,

Heb Hartelijken dank voor Uw spoedig en positief antwoord. Ik rekende er ook wel op dat U mij den raad zou geven op te komen voor hetgeen ik als waarheid beschouw, omdat U zelf dat altijd eerlijk en zonder vrees gedaan hebt. Maar ik ben U bovendien ~~zeer~~^{hoogst} erkentelijk voor Uwe bereidwilligheid om het onderzoek van de gesteenten op U te nemen. Zoodra ~~ik mag dat is~~^{ik daartoe} van den Dokter vergunning krijg, zal ik even naar Leiden gaan om U de gesteenten te zenden. Een paar weken zullen daarmee in ieder geval nog heen gaan, want zoo lang is mij bevolen nog ^{ten minste} te bed te blijven.

Ook op mij, die daarin trouwens een leek ben, maakte het werk van Verbeek en Fennema een zeer gunstigen indruk, en ik kan het volstrekt niet eens zijn met ^{een der deskundige} vijanden van Verbeek die ^{naar ik vemeem} het ^{slechts} ~~daarin weinig~~^{geringe} verdienste toekennen. Maar het is daarom des te meer te betreuren, dat Verbeek zich in dingen, die hij niet beoordelen kan, omdat hij ze niet onderzocht, niet meer gehouden heeft aan de uitkomsten van anderen, die ze wel onderzochten, en daarvoor zelfs fantasieën ~~daarvoor~~^{in de} plaats stelde. Van de door U bedoelde tegenstanders van den Heer Verbeek, speciaal zijn voornaamste tegenstanders, zal één althans zich evenwel verheugen, of nog meer, over hetgeen Verbeek tegen mijn ^{werk deed} ~~doet~~ als omgekeerd. Ik zal er overigens naar trachten zoo zakelijk mogelijk te zijn en personen zoo veel mogelijk ontzien.

Ik bedank U zeer voor Uwe vriendelijke zending van het verslag der discussie van Selenka c.s. ~~waarin ik wel belang stel~~ dat ik interessant vind.

Ook voor Uwe belangstelling in mijnen gezondheidstoestand. Ik heb mij nu eindelijk in handen van de medici gesteld en deze hebben een vrij ernstige ziekte geconstateerd ~~die~~ waarvoor ik nu behoorlijk^[222] Behandeld wordt, zoo dat ik hoop eindelijk van dit gesukkel ~~der~~^{als in de} laatste maanden af te komen.

~~Wij hopen dat~~^{Moge} het U en de Uwen in alle opzichten goed ~~mag~~ gaan! Wij zenden U onze hartelijke wenschen en groeten met de meeste hoogachting ging

Uw dienstw Dr Eug Dubois

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000040-070]

Departement
of
Colonies
Lett.A¹
N°.1

attachments: The Hague, 8 February 1897

According to a letter received from the Governor-General of the Dutch-Indies dated 31 December 1896 N°. 22 56/2 two workmen of the engineer Corps have on proposal of the Director of Education, Religion and Trade under the supervision of the Chief of the irrigation works along the Solo – River to assist in the excavation and further treatment of fossil remains during the first half of 1897. –

Although a similar proposition for 1897 had not yet been received from you, the continuation of the paleontological research which was started there was considered of great importance by the Chief engineer, Chief of the Department of mining, and by the Director of Education, Religion and Trade. –

To
Mr. M.E.F.T. Dubois
Officer of Health 2^e class
of the army of the Dutch-Indies, on leave
at
The Hague

[MM774C-000040-071]

The Governor-General would, however, very much like to hear your advice on the subject of further continuation of this research. –

I have the honour to ask of you to send me this advice. –
The Minister of Colonies,
Bergsma

This is the last letter with this correspondent
Previous letter with this correspondent

Next letter to the *next* minister

[MM774C-000040-070]

Departement
van
Koloniën
Lett.A¹
N°.1

bijlagen: 's-Gravenhage, den 8 Februari 1897

Blijkens een van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië ontvangen schrijven dd. 31 December 1896 N°. 22 56/2 zijn overeenkomstig een voorstel van den Directeur van Onderwijs, Eeredienst en Nijverheid, tot het verlenen van hulp bij de ontgraving en de verdere behandeling van eventueel aan te treffen fossiele overblijfselen, voor de eerste helft van 1897 twee werklieden der genie ter beschikking gesteld van den Chef der Werken en Opnemingen aan de Solo-rivier. –

Hoewel een dergelijk voorstel ten aanzien van 1897 nog niet van U was ontvangen wordt het voortzetten van de aangevangen palaeontologische onderzoeken door den Hoofdingenieur, Chef der Afdeling Mijnwezen, en door den Directeur van Onderwijs, eredienst en Nijverheid van groot belang geacht. –

Gaarne
Aan
den Heer M.E.F.T. Dubois
Officier van Gezondheid 2^e klasse
van het Indische leger, met verlof
te
's-Gravenhage

[MM774C-000040-071]

Gaarne zou de Gouverneur-Generaal echter Uw advies vernemen nopens de verdere voortzetting der bedoelde onderzoeken. –

Ik heb de eer U te verzoeken mij dit advies wel te willen doen toekomen. –
De Minister van Koloniën,
Bergsma

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000040-072]

Departement
of
Colonies
Lett.A¹
N°.28
attachments:

The Hague, 16 March 1897

Following my letter of 2 December last Litt. A¹N^o.38, I have the honour to herewith send you some reports which the Governor-General of the Dutch Indies has received on the subject of the excavations along the river Solo over the months October, November and December of the previous year. –

The minister of Colonies
on behalf of the minister
the secretary-general,

T.E.Elias

To
Mr. M.E.F.T. Dubois
Officer of Health 2^e class
of the army of the Dutch Indies
at
The Hague

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000040-072]

Departement
van
Koloniën
Lett.A¹
N°.28
bijlagen:

's-Gravenhage, den 16 Maart 1897

Ten vervolge op mijn schrijven van 2 December j.l. Litt. A¹N^o.38, heb ik de eer U hierbij te doen toekomen eenige van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië ontvangen rapporten nopens opgravingen aan de rivier de Solo over de maanden Oktober, November en December van het vorige jaar. –

De minister van koloniën
voor den minister
de secretaris-generaal,

T.E.Elias

Aan
den Heer M.E.F.T. Dubois
Officier van Gezondheid 2^e klasse
van het Indisch leger
te
's-Gravenhage

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000004-387]

Curaçao 20 March 1897

Amicittime!

You will not be surprised to receive a letter from Curaçao, as I am convinced that your correspondence lately must have become thus extensive, receiving congratulations from here and there and everywhere that you could well imagine having someone on this small island who is also interested in your doings.

It has often hindered me that your departure from Holland brought us so far apart that the friendship and interest born at the *Meyerplein*, seems destined to go extinct for lack of nurturing. I did not know how to reach you until I some time ago read about the battle over *Pithecanthropus*, but now I've read about your degree of doctor *honoris causa* in the article from Pijnappel in *Eigen Haard*. Be convinced that I sincerely rejoice in your happiness and prosperity and the honours and fame bestowed on you from everywhere and that I heartily wish and trust to visit you in some years in Holland in your own laboratory and listen in on one of your lectures as auditor as I have done before when you were a lector, only now I would be calling you a professor. All your explorations haven't made you forget our assistances at Fürbringer's together with Baarslag and me? Poor Baarslag, I hear the climate in the Indies has severely undermined his state of health, is that true?

[MM774C-000004-388]

or is he still able to keep the practice and earn something next to his pension? For that is a bitterly small amount.

How are your wife and kid or kids, I have known only the one but likely there will have been more, greet her from me will you, I often think of you lot in the Linnaeusstraat.

My life has turned out quite different from yours, I've been fully consumed by the practice.

In 1888 I went as officer of health to Surinam where I had the misfortune of losing my wife after a few months. Later I've been transferred here, I remarried, and left the service after five years and am now already for two years the city medical practitioner. It's a good job, like being an inspector in Holland, you look at it with your binoculars upside down. I'm allowed to keep a private practice and I've been rather lucky with eye operations on which I have specialised. My life is slowly dragging on here, it's a small place, but my family lives here; I now have three kids, two boys and a girl and I hope to return to Holland in 10 or 12 years.

I hope you will have opportunity to answer for I truly do not know to where I am to address this letter: I think I've read that you are working in the museum in Leyden and I will therefore send it to the Leyden Academy.

Believe me to be ever yours truly

H Fergutan

my address is:

H. Fergutan [???

City medical practitioner

Curaçao

This is the only letter with this correspondent

[MM774C-000004-387]

Curaçao 20 Maart 1897

Amicittime!

Je zult wel niet verwonderd zijn een brief uit Curaçao te ontvangen, want ik ben overtuigd dat je correspondentie in den laatsten tijd zóó uitgebreid is geworden en je zoo van heinde en ver gelukwenschingen hebt ontvangen dat je wel denken kunt ligt ook op dit eilandje iemand te hebben die belang in je lotgevallen stelt.

Het heeft mij dikwijls gehinderd dat je vertrek uit Holland ons zoo geheel van elkaar heeft verwijderd en de vriendschap en belangstelling op het Meyerplein geboren, bestemd scheen aan gebrek aan voedsel dood te gaan. Ik wist niet hoe je te bereiken toen ik eenige tijd geleden de strijd las* over den Pithecanthropus, maar nu las ik van je doctor graad honoris causa en in Eigen Haard het artikel van Pijnappel. Wees overtuigd dat ik van harte deelneem in je geluk en voorspoed en de eer die je te beurt valt van overal genoemd en geroemd te worden en dat ik van harte wens en vertrouwen over eenige jaren in Holland je in je eigen laboratorium te bezoeken en even als ik eens als toehoorder een college heb aangehoord van je als lector, dan den Prof. te mogen hooren. Je bent door al je onderzoekingen toch ons assistentschap bij Fürbringer niet vergeten met [?Baarslag?] en mij? Arme Baarslag, ik hoor dat het Indisch klimaat zijn gestel erg heeft ondermijnd, is dat zoo?

[MM774C-000004-388]

Of kan hij nog praktiseeren en wat bij zijn pensioen verdienen? Want dat is toch bitter weinig.

Hoe gaat het met je vrouw en kind of kinderen, ik heb nog één gekend maar waarschijnlijk zijn er nog meerderen gekomen, groet haar wel voor mij, ik denk vaak aan jelui [?uiter??] in de Linnaeusstraat.

Mijn levensloop is geheel anders dan die van je geweest, ik ben geheel in de praktijk opgegaan.

In 1888 ben ik als Off v Gez. naar Suriname gegaan waar ik het ongeluk had na eenige maanden mijne vrouw te verliezen. Later hierheen overgeplaatst, ben ik hertrouwd na vijf jaar uit dienst gegaan en nu twee jaar reeds stadsgeneesheer alhier. Dat is een goede betrekking, zooveel als inspecteur in Holland, bekeken door een kijker verkeerd gehouden. Ik mag particuliere praktijk uitoefenen en heb nog al geluk gehad in oogoperatieën waar ik mij vooral op toeleg. Mijn leven vliet anders kalm hier voort, het is een kleine plaats, maar mijn familie woont hier; ik heb nu drie kinderen, twee jongens en een meisje en hoop over een jaar of 10 - 12 naar Holland terug te keeren.

Ik hoop dat je gelegenheid zult hebben met de antwoorden maar weet waarlijk niet waar ik dezen brief moet adresseren: ik meen gelezen te hebben dat je in het museum te Leiden werkzaam bent en zend hem daarom aan de Leidsche Akedemie.

Geloof mij steeds je toegenezen

H Fergutan

Mijn adres is:

H. Fergutan [???

Stadsgeneesheer

Curaçao

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000003-456]

Weltevreden 21 March 1897

Amice Dubois!

I have waited long to answer your most welcome letter, which crossed my letter from Gamburg. We sympathised with your triumphant journey through Europe. With the greatest interest we have been reading about it in newspapers and journals, verily this all must be a great satisfaction to yourself after all your fretting and working in the Indies.

It will make petty teasing of jealous colleagues light to bare, in matters of greater importance they will not dare to oppose you any longer, therefore your name as a serious scientist is now too well-established. Especially for your wife it must be a delightful gratification after all she has been through in the Indies. After I've read the report of the banquet you've both been offered in Paris my thoughts in voluntary returned to all that led to this beautiful final result, I saw your wife in her ever shaking bamboo house in Singkarak, at the pasangrahan in Pajo as the mother of Keesje who went to Den Bosch and later in Blitar as guard of all those for a lady very unattractive treasures of yours and then in Paris as the celebrated spouse of the distinguished scholar who truly did not have easy circumstances under which he had to establish his name in a scientific outback of the world opposed by all that could and should have helped him. I wish I had been there at

[MM774C-000003-457]

that feast to give a crackling speech on you and your wife and banter about all that preceded your success. It will now be lot easier to acquire your position in Holland and free yourself of the small-minded opposition of jealous colleagues, your name will now sufficiently guarantee you against such *soesahs*. I read in the newspaper yesterday that the Minister has committed to give you a professorship at one of the Dutch universities, which do you have in mind? With great interest I've also noticed that your climates are drawing attention again as one of the newspapers here in the Indies gave an overview of it, short but very appreciative. It goes without saying that I will be pleased to help your engineer workmen, write to them on occasion that when their service ends they can report themselves to me and I will see what I can do. I rather not write them myself as this might give the impression to their colleagues that I am in need of personnel and applicants are a plague to anyone who lives in Batavia, it never stops; answering the same questions every day, it costs hours and regularly impedes work, the line is finished later because of it.

We are again setting out pickets as we used to, I do, however, have some very large bridges and rather interesting matters to resolve. It has always been a wish to find a solution to get to a communal station for all railroad services in Batavia, and it's already been taking 18 years and I have now happily succeeded to making a different design that pleases all parties involved, which has now been submitted to the Government and it's now only still a matter of money, probably the plan will go to Parliament next year. By the time you get this letter my plans for moving the route of the Surabaya line will have been accepted in Parliament. I've tried to help it a bit by submitting a reply to the piece of van Kempees in *Vaderland*, I hope the editors have published it, I've send it from here some five weeks ago.

I do not notice much about the scientific gentlemen in Batavia, the societies of which I have become a member over time do not have general meetings but only board meetings so you only hear what's going on from the printed minutes. In the latest issue of the Journal of the Natural History Society I saw on page 432 that a wild boar had been captured that deviated off the generally known species and that the skull was to be sent to Leyden, might that have been the pig you asked me about at the time but which was never caught?

At the Institute of engineers I've been mocking the scholars with a presentation with the Magic Lantern of a terrible railway accident where a train of large height fell into a ravine, an accident that happened because a lantern slide had been touched by the sun whilst drying whereby the part of the locomotive went soft and slide down, so I'm as much a victim of the joke as anyone else.

[MM774C-000003-458]

Receive with your wife and the kids our best greetings, do write from time to time to your old friend

Th. Delprat

hasn't my writing much improved? ¹⁵⁸

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

---

¹⁵⁸ whole letter was typed except for the ps...

[MM774C-000003-456]

Weltevreden 21 Maart 1897

Amice Dubois!

Lang heb ik gewacht met Uwe zoo hoogst welkom schrijven te beantwoorden, het heeft mijn brief uit Gamboeng gekruist. Wij leefden echter met U mede op Uwe een triomftocht door Europa. Met de grootste belangstelling lazen wij alles daaromtrent in de bladen en tijdschriften, voorwaar moet dit alles eene groote zelfvoldoening voor U zijn na-al Uwe tobben en werken in Indië.

Daardoor moet U het dragen van kleine plagerijen van jaloersche collega's licht vallen, in groote zaken zal men U thans niet meer durven tegenwerken daarvoor is Uwe naam als ernstig geleerde teveel gevestigd. Het moet vooral voor Uwe vrouw eene heerlijke voldoening zijn naar al hetgeen zij in Indië heeft mede gemaakt. Toen ik het verslag las van het feestmaal U beiden in Parijs aangeboden dacht ik onwillekeurig terug aan alles wat tot dit schoone eindresultaat geleid heeft, ik zag Uwe vrouw in haar steeds schuddend bamboehuisje te Singkarak, in de pasangrahan te Pajo als moeder van Keesje die naar de Bosch ging en later te Blitar als bewakersder van al Uwe voor eene dame weinig aantrekkelijke schatten en daarna te Parijs als gevierde echtgenoot van een gevierd geleerde die werkelijk onder geen gemakkelijke omstandigheden zijn naam moest vestigen in een wetenschappelijke uithoek der wereld tegengewerkt door hen die hem hadden kunnen en moeten helpen. Ik wilde dat ik op

[MM774C-000003-457]

op dat feest had kunnen zijn om een kletterende rede op U en Mevrouw te maken schertsende alles wat aan Uwe succes is voorafgegaan. Het zal U nu wel gemakkelijker vallen Uw positie in Holland vrij te maken van de kleingeestige tegenwerking van naijvere collegas, Uw naam staat nu voldoende borg tegen zulke soesahs. Gister las ik in de courant dat de Minister U toezegging gedaan had van een hoogleraarschap aan een der Hollandse universiteiten, welke hebt ge op het oog? Met groote belangstelling zag ik dat ook Uwe Climates weder de aandacht beginnen te trekken een der Indische couranten gaf niet lang geleden daarvan een overzicht, kort maar zeer apprecieerend. Het spreekt vanzelf dat ik Uwe genisten gaarne zal helpen, schrijf hen maar eens bij gelegenheid dat wanneer hun diensttijd teneinde loopt zij zich bij mij vervoegen dan zal ik zien wat ik voor hen doen kan. Ik schrijf ze liever niet zelf omdat dit allicht bij hunne collegas den indruk teweegbrengt dat ik personeel noodig heb en sollicitanten zijn een plaag voor ieder die te Batavia woont, dat staat niet stil; die dagelijkse beantwoording van dezelfde vragen kost uren daags en belemmert het geregeld werken, de lijn komt er later door klaar.

Wij zijn weder aan het piketjes uitzetten als vanouds, ik heb hier echter zeer groote bruggen en nogal interessante kwesties op te lossen. Zoo was steeds een desideratum eene oplossing te vinden voor een gemeenschappelijk station voor alle spoorwegdiensten te Batavia, reeds 18 jaren is men daarover doende ik ben er gelukkig in geslaagd een ander ontwerp te maken waarmede alle partijen ingenomen zijn, alles is nu aan de Regeering ingediend en is het nog slechts eene kwestie van geld, vermoedelijk zal dat plan eerst het volgend jaar in de kamers komen. Als ge dezen brief krijgt zal mijn plannen voor tracéverlegging naar Soerabaja wel in de Kamers zijn aangenomen ik heb nog een handje trachten te helpen door in het Vaderland een repliek op het stuk van Kempees te plaatsen, ik hoop dat de redactie het geplaatst heeft, ongeveer vijf weken geleden heb ik het van hier verzonden.

Van de wetenschappelijke heeren te Batavia heb ik nog weinig gemerkt, de genootschappen waarvan ik in den loop der tijden lid ben geworden houden geene algemeene vergaderingen maar wel bestuursvergaderingen men hoort dus alleen uit de gedrukte notulen wat ervoor valt. In het laatste nummer van het tijdschrift der Natuurkundige vereeniging zag ik op Pagina 432 dat een wildzwijn was gevangen afwijkend van de algemeen bekende soorten en dat de schedel naar Leiden zouden worden opgezonden, is dat misschien het zwijn waarnaar ge mij indertijd gevraagd hebt maar dat niet is gevangen kunnen worden.

In het instituut van Ingenieurs heb ik de geleerden bij den neus gehad door de voorstelling in den toverlantaarn van een schrikkelijk spoorwegongeluk waarbij een trein van groote hoogte met brug en al in het ravijn stort, dat ongeluk was ontstaan doordat het lanternplaatje door de zon getroffen werd toen het stond te droogen de gelatine is toen juist onder het gedeelte waar de locomotief stond zacht geworden en omlaag geruscht, het is zoo natuurlijk dat iederer de dupe van is.

[MM774C-000003-458]

ontvang met Uwe vrouw en de jongelui onze beste groeten, schrijf van tijd tot tijd eens aan Uwen ouden vriend

Th. Delprat

Is mijn schrift niet verbeterd? –

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000002-220]

The handwriting of this author is so unclear that a proper translation is useless. The author apparently has to do with the organization of the scientific section of International exposition of Brussels, and is trying to or has already convinced Dubois to participate. The same is the case in the previous letter of this author: [MM774C-000002-222] in which a manuscript has already been submitted by Dubois who now apparently receives the galley-prints to be corrected and is informed about membership fees?

This is the last letter with this correspondent
[Previous](#) letter with this correspondent

1664

— Send from the Netherlands —

[MM774C-000002-220]

Exposition Internationale de Bruxelles -1897
Section des Sciences

Cher Monsieur Dubois

21-3-97

J'ai bien reçu votre lettre Nos seulement vos objection [??ent?]
parfaitement fondeis et [????] et a que [????] votre [????]
mon [????] il y a rien un subatier me part que je vous
prie d'enemer

Vous avez primitivement et [????] comme parleyant de le lago [????] cellutez à la Soc. d. Geol. dans la
Closst 83

Je [????] que sur [????][????] celle indications et charge par un demandeux [????] adjemt, dont l'un que
s'occuper d'Anthropologie a remdant cru que j'avais fait crieur. Mais le plus curieux est que sans réfléchir j'ai
mement comment [????] celle regarbber nouvelle et ci est aussi que je [????] et ai parlé. Veuillez crieurer : tout
rare remi en ordre des demain et vous restez inscrit dans la Collectant à le Soc. d. Géologie ou je [????] avais elofti
moi-même dans le de [????] et j'espère [????] que rare [????] ou ces interessante [????] d'autre documents
paléontologiques. Bien a vous

E. Van der Broek

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-00040-073]

Departement
of
Colonies
Lett.A¹
N°.4

attachments:

The Hague, 23 March 1897

Following my letter of 30 January of the previous year Litt. A¹N^o.11, I have the honour to let you know that I have received word from the Indies that 10 chests of fossils, which were found during the excavations along the Solo river, will be sent to the State Geological and Mineralogical Museum in Leyden. –

The bill of lading concerned will upon receipt be sent to the Director of aforementioned museum. –

The minister of Colonies
on behalf of the minister
the secretary-general,

T.E.Elias

To
Mr. M.E.F.T. Dubois
Officer of Health der
2^e class on leave
at

The Hague

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-00040-073]

Departement
van
Koloniën
Lett.A¹
N°.4

bijlagen:

's-Gravenhage, den 23 Maart 1897

Ten verfolge op mijn schrijven van 30 Januari a.p. Litt. A¹N^o.11, heb ik de eer u mede te deelen dat volgens bericht uit Indië 10 kisten met fossielen, aangetroffen bij de opgravingen aan de Solorivier, naar 's Rijks Geologisch-Mineralogisch Museum te Leiden zullen worden gezonden. –

Het betrekkelijk cognossement zal na ontvangst aan den directeur van voormeld museum worden toegezonden. –

De minister van koloniën
voor den minister
de secretaris-generaal,

T.E.Elias

Aan
den Heer M.E.F.T. Dubois
Officier van Gezondheid der
2^e klasse met verlof te
's-Gravenhage

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000008-381]

Leiden 28 March 1897

very esteemed Sir!

I sincerely thank you for sending me your important treatise! I was pleased to hear that you are recovering well and I hope to soon see you in the best state of health in Delft, where you have been appointed to be the first speaker in our section.

After polite greetings

with high esteem

your willing servant

K.Martin.

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000008-381]

Leiden 28/ III '97

Zeer geachte Heer!

Vriendelijk dank voor de toezending Uwer belangrijke verhandeling! Tot mijn genoegen vernam ik, dat U goed vooruitgaat, en hoop ik, u binnenkort in besten gezondheid staat in Delft te zullen zien, waar aan U de eerste spreekbeurt in onzer sectie is toegewezen.

Na beleefde groeten

hoogachtend

Uwe dienstw. dien.

K.Martin.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000010-132]

Fort de Kock 28 March 1897

dear Dubois! Thank you for sending me *Eigen haard*, which I had already read by the way, and for the two newspapers that mention your name. The message of your promotion was sent to Batavia by telegraph and could be read in the Java bode — why didn't you yet answer our long [? letter?] of early September? Hey! — Is it true that you refuse to accept a professorship in Amsterdam?

Congratulations with your current success. Excelsior!

Let us hear from you soon.

Best wishes to your wife and a firm handshake of your

old
Pollak

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

1667

— Send from Sumatera —

[MM774C-000010-132]

Fort de Kock 28.3 97

Beste Dubois! Hartelijk dank voor de toezending van *Eigen haard*, dat ik trouwens reeds gelezen had en van de twee dagbladen waarin je naam voorkomt. Het bericht van je promotie werd telegraphisch naar Batavia geseind en was in de Java bode te lezen — [??????? heb je onze lange ???????] van begin September nog niet beantwoord? he! — Is het waar dat je een hoogleeraarsplaats te Amsterdam geweigerd hebt aantenemen?

Hartelijke gelukwensen met het heden behaalde succes. Excelsior!

Laat gauw weder van je hooren.

Groet mevrouw eens bestens en allen een flinken handdruk van je

ouden

Pollak

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000059-141]

Tinggang 30 March 1897

Your Noble Severe Sir!

I had just received your letter of 22 February this morning and Mr van Rossum just happened to be at Tinggang, and I let him read the letter, and he is not opposed to me being placed as a civilian at the Solo Valley to keep an eye on things and assist should bones be found and de Winter will then go to Trinil.

The layer on which the excavator is working now here at Tinggang, will certainly take the rest of this year and there's not a piece of bone in it that's decent.

With regard to Trinil it would be best

[MM774C-000059-142]

to start at the other side of the river, one could even make it trench upstream and downstream, both 10 × 10 m best to be worked by 25 men, convicts would be best if you can get them, as the free coolies usually quit after they made a few dimes, and do not return so you always have different folks.

On the side where the houses are, I do not think there is still anything there, to start working there. By the way on the other side the river much easier carries off the spoiled ground, it is flushed away every year whereas on the side of the houses it's just the opposite. — And with regard to finding bones the largest chance is also at the other side of the river.

The 10 chests have been sent on the 24th of this month to Surabaya by proa.

With regard to the work here that will remain the same, bones are not found.

Other than that we are in good health.

Your serving workers

Kriele and de Winter

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

[MM774C-000059-141]

Tinggang 30 Maart 1897

WelEdelgestrengen Heer!

U brief van den 22^e Februari heb ik gisteren morgen ontvangen en juist was mijnheer van Rossum op Tinggang, ik heb hem de brief laten lezen, en hij is er niets op tegen dat ik te Tinggang geplaatst wordt als burger bij de Solovallei met het oog als er beenderen gevonden worden ik daar behulpzaam in kan zijn en de Winter gaat dan naar Trinil.

Daar heb U hier te Tinggang wegens die laag waar nu de excavateur bezig is, die komt er van dit jaar nog niet uit, en er komt geen stukje been voor, wat goed is.

Wegens Trinil is het beste

[MM774C-000059-142]

om aan de over zij van de rivier te werken, daar zou desnoods een vak stroomafwaarts en een vakstroom opwaarts onderhanden genomen kunnen worden beide van 10 × 10 M die best afgewerkt kunnen worden met 25 man, en zoo U ze kan krijgen is het beste gestraften, daar de vrijlui gewoonlijk als zij een paar centen verdiend hebben, zijn niet meer terug komen en zodoende hebt U altijd ander volk.

Daar heb U aan de zijde waar de woningen gestaan hebben, ik geloof niet dat het daar nog iets zou geven, om daar nog te werken. Trouwens aan de overzijde van de rivier is het gemakkelijk met de afgewerkte grond te versjouwven, aangezien de verwerkten grond, daar elk jaar weggespoeld, wat aan de zijde van de woningen juist tegenovergestelde is. — En wegens het vinden van beenderen is ook de meeste kans aan de overzij van de rivier.

De 10 kisten zijn den 24^e dezer verzonden van hier naar Soerabaja met een prauw.

Wat verders hier gaat met de werkzaamheden, dat blijf het zelfde, en wegens het vinden van beenderen dat geef nog niets.

Verder gaat het zeer goed met onze gezondheid.

Uw dienende werklieden

Kriele en de Winter

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000054-516]

The Italian Society for Anthropology
etnology and comparative psychology.

Florence, 31 March 1897

N°29

Sir,

I have the honour to announce to you that our Society, in its last session of March 28, on the proposal of its President, Senator P. Montegazza and of its Secretary, prof. E. Regalia, has elected you its Corresponding Member.

I hope that you will accept this homage which our Society has been happy to pay to a scientist who has rendered such eminent service to anthropology.

Please accept Sir and very honoured colleague the expression of my highest consideration.

The Secretary of [? Carr.]

[?Signature?]

The diploma will be sent to you shortly.

To Mister D^e Eugène Dubois
Medic of the Dutch Navy
Amsterdam

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000054-516]

Società Italiana d'Antropologia
etnologia e psicologia comparata

Firenze, 31 Mars 1897

N°29

Monsieur,

J'ai l'honneur de vous annoncer que notre Société, dans sa dernière séance du 28 Mars, sur la proposition de son Président le Sénateur P. Montegazza et de son Secrétaire le prof. E. Regalia, vous a élu son Membre Correspondent.

J'espère que vous voudrez agréer cet hommage que notre Société a été heureux de rendre à un savant qui a rendu de si éminent service de l'anthropologie.

Veillez agréer Monsieur et très honoré Collègue l'expression de ma haute consideration.

Le Secrétaire de la corr.

[?Signature?]

Le diplôme vous sera envoyé tant peu.

À Monsieur le D^e Eugène Dubois
Médecin de la Marine hollandaise
Amsterdam

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000050-107]

copy
Irrigation works
in the
"Solo valley"

Report of the work done during the month
January 1897.

The chests with fossils destined for the Museum in Leiden have been made ready for shipment.
Near pickets 97 and 112 in the vicinity of the dessa Tinggang some defect fossils were excavated, all fossils of which were worthless.

Report of the work done during the month
February 1897.

Near the dessa Tinggang at picket 98 a defect tusk of an elephant was excavated and at picket 112 diverse fossil remains.
Furthermore we continued making chests and erecting a work shed.

Report of the work done during the month
March 1897.

The chests with fossils destined for the Museum in Leiden have been sent from Tinggang on the 24th of March last.
Near pickets 96 - 97 and 112 in the vicinity of the dessa Tinggang again some fossils have been excavated, which, however, were completely worthless.

For identical copy:
The Secretary of the Department of Education, Religion and Trade:
A Wiemans

for GG nr 5534

[Next](#) letter with Dubois' sergeants
[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

[MM774C-000050-107]

Afschrift
Bevloeingswerken
in de
"Solovallei"

Rapport der verrichte werkzaamheden gedurende de maand Januari 1897.

De kisten met fossielen bestemd voor het Museum te Leiden ter verzending gereed gemaakt.
Ter hoogte van piketten 97 en 112 in de nabijheid van de desa Tinggang eenige defecte fossielen ontgraven, alle welke fossielen geheel waardeloos waren.

Rapport der verrichte werkzaamheden gedurende de maand Februari 1897.

Bij de desa Tinggang ontgraven ter hoogte van piket 98 een defecte slagtang van een olifant en ter hoogte van piket 112 diverse fossiele overblijfselen.
Voor het overige voortgegaan met het maken van kisten en het oprichten van een werkplaats.

Rapport der verrichte werkzaamheden gedurende de maand Maart 1897.

De kisten met fossielen bestemd voor het Museum te Leiden den 24^e Maart j.l. van Tinggang verzonden.
Bij de piketten 96 - 97 en 112 in de nabijheid van de desa Tinggang wederom eenige fossielen ontgraven, die echter geheel waardeloos waren.

Voor eensluidend afschrift:
De Secretaris bij het Departement van Onderwijs, Eeredienst en Nijverheid:
A Wiemans

voor GG nr 5534

[Next](#) official report
[Previous](#) official report
[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000001-433]

State Geological
Mineralogical Museum

Leyden, 1 April 1897

Noble and very learned Sir

following your letter, addressed to van Beek, I have the honour to let you know that those 125 chests of series B upon arrival in Leyden at the time have been counted by the chief carpenter, whom we had been burdened with the transport, and the number was found to be correct.

I do, however, have to tell you that although I also been overlooking the counting myself, it was yet impossible for me to be continuously present, and therefore had to leave it to the chief;-it was also impossible to count them again, both in the ship as well as in Vreewijk house, where they had to be stacked very close to each other; so I cannot give you complete certainty.

About the other chest D1, I do

[MM774C-000001-434]

remember well that this one with the 46 other chests, as also appears from the correspondence, has arrived here from Amsterdam. The whole shipment was then unpacked and stored, and if I'm not mistaken that particular chest has been opened by you personally in our presence; after which all later has been brought to the Doelensteeg.

I'm pleased that I am able to congratulate you on your recovery.

With the highest esteem
your willing servant
P.C.Blommendaal.

According a message from v. Beek he has gone through everything again, but did not find a trace of chest B1.

[note by ED:]

		B post packages	
List	Serie	A	100
		B	125
		C	170
		E	<u>46</u>
	Total		441
Received	A	100	? According to Blommendaal
		B	125 Vreewijk
		E	46
			<u>186</u> letter Colonial Storehouse Doelensteeg
	Total		457
	Difference	16	

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000001-433]

's Rijks Geologisch
Mineralogisch Museum

Leiden, den 1sten April 1897

Weledelzeergel. Heer!

Naar aanleiding van Uw schrijven, gericht aan van Beek, heb ik de eer U mede te delen dat die 125 kisten der serie B. bij aankomst te Leiden destijds door den timmermansbaas, dien wij met het transport hadden belast, zijn geteld en het getal toen akkoord is bevonden.

Echter moet ik U doen opmerken, dat ik ook zelf op de tel heb gelet, doch daar het mij onmogelijk was er voortdurend bij te blijven, moest ik het dan aan dien baas alleen overlaten; ~~en~~ ze nog eens na te tellen was eveneens ondoenlijk, zowel in de schuit als in het huis Vreewijk, waar ze zoo dicht mogelijk op elkaar moesten gestapeld worden; volkomen zekerheid kan ik U dus niet geven.

Omtrent het andere kistje D1, kan ik mij

[MM774C-000001-434]

goed herinneren, dat dit met 46 andere kisten, zoo als ook blijkt uit de daarover gevoerde correspondentie, uit Amsterdam bij ons is aangekomen. Die hele bezending is toen bij ons ontpakt en geborgen, en bedriegt ik mijn niet, dan is genoemd kistje door U persoonlijk bij ons geopend; dat alles is toen later naar de Doelensteeg overgebracht.

Het doet mij genoegen U met Uw herstel te kunnen feliciteren.

Met de meeste hoogachting
Uw dienstw. dien.
P.C.Blommendaal.

Volgens mededeeling van v. Beek heeft hij nog eens alles goed doorzocht, doch geen spoor van kist B1 ontdekt.

[note by ED:]

		B Postpaketten	
Lijsten	Serie	A	100
		B	125
		C	170
		E	<u>46</u>
	Totaal		441
Ontvangen	A	100	? volgens Blommendaal
		B	125 Vreewijk
		E	46
			<u>186</u> brief Kol. Etabl. Doelensteeg
	Totaal		457
	Verschiil	16	

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000032-317]

The Hague, 1 April 1897

Lett. A¹.
N°. 1376.

I have the honour to notify you on behalf of the Minister that your request dated 6 March last has been sent for decision to the Governor-General of the Dutch Indies, requesting a telegraphic reply of what that decision will be. –

The Secretary-General
coll/nf at the Department of Colonies
[??Elias]

To
Mr. M.E.F.T. Dubois
Officer of Health 2^e class
at
The Hague

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

1672

— Send from the Netherlands —

[MM774C-000032-317]

's-Gravenhage, den 1en April 1897

Lett. A¹.
N°. 1376.

Ik heb de eer U namens den Minister mede te deelen dat Uw request dd. 6 Maart j.l. ter beschikking is toegezonden aan den Gouverneur Generaal van Nederlandsch-Indië, met verzoek om telegrafisch mededeeling te willen doen van de te nemen beschikking. –

De Secretaris-Generaal
coll/nf bij het Departement van Koloniën
[??Elias]

Aan
den Heer M.E.F.T. Dubois
Officier van Gezondheid der 2^e klasse
te
's-Gravenhage

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000001-435]

State Geological
Mineralogical Museum

Leyden, 2 April 1897

Highly esteemed Sir!

In polite answer to your letter of today, I have the following to convey.

I've had a look through all the letters and papers, concerning the shipment of the chests, and it now seems that

1° 100 chests (A) and a further 125 chests (B) have been brought to Leyden, which shipment has been fully stored at the time in Vreewijk house.

2° 47 chests have been sent to the museum and stored there, being 46 from series E and 1 from series D. (Of Series D nothing has been arranged, but yet it completely arrived.)

3° according to a letter of the Ministry of Colonies of 7 June 1895 to Professor Martin

[MM774C-000001-436]

four lists have been sent with the content of 395 chests. This number can be divided up in A. 100 B. 125 and C. 170 chests, but in this same missive it is mentioned that "a small part of the collection, estimated at 15 chests, yet need to be packed and are thus not included in the aforementioned amount."

Could these now not be the 16 chests, which obviously have been sent from the Indies later and thereby turning the number of 170 chest into a total of 186?

I hope that you herewith have again received some notes that clarify matters and I meanwhile have the honour to be

with the highest esteem

your willing servant

P.C. Blommendaal

P.S. to receive these 16 chests on 26 February 1896 a bill of lading was sent to Professor Martin. These, however, have for the time being remained in the Colonial Storehouse.

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000001-435]

's Rijks Geologisch
Mineralogisch Museum

Leiden, den 2^{den} April 1897.

Hooggeachte Heer!

In beleefd antwoord op Uw schrijven van heden, deel ik U het volgende mede.

Ik heb alle brieven en bescheiden, die op verzending van kisten betrekking hadden, nog eens door gezien en nu blijkt dat

1° 100 kisten (A) en daarna 125 kisten (B) te Leiden moeten zijn aangebracht, welke bezending in zijn geheel in het huis Vreewijk destijds is opgeborgen.

2° 47 kisten aan het museum zijn gezonden en aldaar geplaatst, bestaande uit 46 van E en 1 van Serie D. (Serie D is niets geregeld, maar toch ook in zijn geheel aangekomen.)

3° volgens schrijven van het Ministerie v. Koloniën van 7 Juni '95 aan Prof. Martin

[MM774C-000001-436]

vier lijsten van den inhoud van 395 kisten zijn toegezonden. Dit getal is te verdeelen in A. 100 B. 125 en C. 170 kisten, maar nu wordt verder in die missive vermeld, dat "een klein gedeelte der verzameling, begroot op 15 kisten, moet nog verpakt worden en is dus niet in voormeld aantal begrepen."

Zouden dit nu die meerdere 16 kisten niet kunnen zijn, die natuurlijk later uit Indië zijn verzonden en waardoor het getal van 170 C. nu gezamenlijk 186 is geworden?

In de hoop U hiermede weer eenige gegevens tot opheldering te hebben gegeven heb ik de eer te zijn

Met de meeste hoogteaching

Uw Dienstw. Dien.

P.C. Blommendaal

P.S. Voor de ontvangst van de bedoelde 16 kisten is 26 Febr. '96 Prof. Martin het cognossement toegezonden. Deze zijn echter toen voorloopig in het Koloniaal etablissement gebleven.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000054-519]

The Hague 4 April 1897
12 Sweelinckplein

Sirs

By the kind letter of its secretary of correspondence of March 31 the Italian Society for Anthropology, Etnology and Comparative Psychology announces to me that on the proposal of its President the Senator P. Montegazza and of its Secretary Prof. E. Regalia the society was kind enough to elect me as corresponding member.

I am grateful for the appreciation of what I have been able to do for science, which owes you so much and I am grateful for the great honour you have conferred on me, and I am proud to be presented by men who also have famous names like your President and your secretary.
Please accept, Gentlemen, the assurance of my highest esteem.
Eug Dubois
Doctor of Science, Army doctor of the Netherlands Indies.

At the Italian Society for Anthropology
etnology and comparative psychology.
in Florence

This is the last letter with this correspondent
[Previous](#) letter with this correspondent

1674

— Send from Italy —

[MM774C-000054-519]

La Haye 4.4.97
12 Sweelinckplein

Messieurs

Par l'aimable letter de son secrétaire de la correspondance du 31 Mars la Societé Italiana d'Antropologia, Etnologia e psicologia comparata ~~m'a bien voulu~~ m'annoncer que sur la proposition de son Président le Sénateur P. Montegazza et de son Secrétaire M. le prof. E. Regalia elle a bien voulu me ~~conférer~~ m'élire ~~le titre~~ son ~~de~~ membre correspondant. ~~de~~

Je suis bienveillante appréciation de ce que j'ai pu faire pour la sciance, qui vous doit tant et ~~me compte~~ ~~bien honoré~~ Vous suis ~~bien~~ aussi reconnaissant du grand honneur que vous m'avez conféré, que fier d'être présenté par des hommes aussi qui ont les noms célèbres de votre Président et de votre secrétaire.

Veillez agréer, Messieurs, l'assurance de mon haut estime. ~~Votre dévoué~~

Eug Dubois
Docteur en Science, médecin de l'armée de Indes neerlandaises.

À la Societé Italiana d'Antropologia,
Etnologia e psicologia comparata à Florence

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000013-446]

Utrecht, 5 April 1897.

Dear Mr Dubois,

I need not tell you how sorry I am that you have been confined to your bed for so long and I sincerely hope that with the coming of spring your strength will also again soon increase.

This morning I received your letter from yesterday and shortly after I had also received your stone samples

[MM774C-000013-447]

in good order. On first sight, I can obviously not say anything about these rocks, they neither prove anything pro or con. During this week I will be very busy with lectures; exams et cetera, but with the start of next week the holidays start and there will be more time available.

I hope you want to come over during the Easter holidays, to discuss the matter at our leisure. It would be a great pleasure to us, if your wife would accompany you.

With cordial greetings from house to house

ever your willing servant

A Wichmann

PS your second shipment has just arrived

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

1675

— Send from the Netherlands —

[MM774C-000013-446]

Utrecht, 5 April 1897.

Waarde Heer Dubois,

Ik behoef U niet te zeggen hoe leed het mij deed, dat U zoolang aan het ziekbed gekluisterd bent geweest en ik hoop van harte dat met de beginnende lente ook Uwe krachten weder spoedig zullen toenemen.

Heden ochtend gewerkt mij Uw brief van gisteren en kort daarna mocht ik ook Uwe gesteenten in

[MM774C-000013-447]

goede orde ontvangen. Het eerste gezicht af, kan ik natuurlijk niets omtrent de gesteenten zeggen, ze bewijzen zoo niets voor, noch tegen. Ik heb gedurende deze week nog veel met colleges; examen enz te doen, maar met ingang van de volgende week begint de vakantie en als dan is er meer tijd beschikbaar.

Naar ik hoop zult U eens in den loop van de paasch-vacantie overkomen, om de zaak op ons gemak te kunnen bespreken. Het zou ons een groot genoegen zijn, indien Uwe echtgenoot U daarbij wilde vergezellen.

Met hartelijke groeten van huis tot huis

Steeds Uw dw

A Wichmann

[?ZN?] P.S. Uwe tweede bezending is zoeven gearriveerd.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000011-116]

Highly esteemed Doctor!

While sincerely thanking you for your kind letter of 4 April I also like to say that I regret that you were ill, and I'd like to express my wish that you may soon be complete and lastingly recovered.

Allow me that I address one point of your research that has so far not been discussed, which, however, after removing all the tuff-matrix is now open to observation, and which seems important for the question about the position of *Pithecanthropus*.

For my explanation about the differences

[MM774C-000011-117]

between man and animal I have, amongst other things, also studied the position and the starting point of the plane that delimits the cerebrum at the front and the back, [looking at it] from a median cut through the skull.

At the back this is the plane of the tentorium, at the front the plane is created by the *Sulci transversali*, for carnivores and herbivores up to the entrance of the *fossa olfactoria*, for humans the base of the frontal cranial fossa. I have studied the angle of these two planes to watch each other and to the craniofacial-axis and you can follow here a stepwise going down, from carnivores to herbivores, to lower monkeys, to apes, to humans. Between the anthropoids and the humans, however, there is still a big leap, and I suspect that *Pithecanthropus* might fill that gap. Regretfully the fossil skull does not allow us to establish the angle of the plane made by the *Sulci transversali* with the craniofacial-axis, nor of any other element of the skull base. The only clear line is the line between the *Glabella* and the occipital protuberance (or *Sulci transversali*), but I should think that already this comparison should bring us interesting and important results.

In human skulls these relations can easily be established; you could also do so with the skullcap of *Pithecanthropus*, if you would fill the cavity of the cerebrum up to the plane of the tentorium with wax (or Plastilin); a [?line?] put downwards on the median of this plane will show the slope and enables exact establishing of the angle of that with the line : *Glabella – Sulcus transversalis*¹⁵⁹.

Forgive me, if I suggest proceedings that you may have already thought of yourself; I am convinced that the level of inclination of that plain provides a new argument for your conception of the position of *Pithecanthropus*.

With extraordinary esteem I am

your most truly
Emil Schmidt

Leipzig, 7 April 1897.

This is the only letter with this correspondent

---

¹⁵⁹ translation with some educated guesses...

[MM774C-000011-116]

Hochgeehrter Herr Doktor!

Indem ich Ihnen herzlich Dank für Ihren freundlichen Brief vom 4. April sage mögte ich Ihnen zugleich mein aufrichtiger Bedauern, dass Sie krank waren, und den Wunsch aussprechen das Sie wieder ganz und dauernd hergestellt sein möchten.

Gestatten Sie, dass ich Sie noch auf eine Punkt der Untersuchung aufmerksam mache, der bisher nicht zur Sprache gebracht ist, jetzt aber nach Entfernung aller Tuffmasse der Beobachtung zugänglich ist, und der mir für die Frage der Stellung des *Pithecanthropus* von Wichtigkeit scheint.

Ich habe zu meine Klärung über die Unterschiede

[MM774C-000011-117]

von Mensch und Thier u.A. auch die Lage und Stiftung der des Grosshirne vorne und hinten begrenzende Ebene am median durchschnitene Schädel studiert.

Hinten ist es die Ebene des Tentorium, dif. der durch bis der Sulci Transv. gelegte Ebene, vom beim Fleisch- und Pflanzenfresser der Eingang zur fossa olfactoria, beim Menschen die Basis der vordere Schädelgrube. Ich habe die Neigung dieser beide Ebenen gegeneinander, mir zur cranio-facial-Achse studiert und es lässt sich hier ein schrittweises Niedersinken beiden Ebenen verfolgen, [????] [????] von Fleisch- zum Pflanzenfresser, zum niederen Affen, zum höheren Affen, zum Menschen fortschreitet. Immerhin ist zwischen Anthropoiden und Menschen noch ein grosser Sprung, und ich vermuthe, das *Pithecanthropus* auch hier in die Lücke eintreten wird. Leider lässt sich an den fossilen Schädel die Neigung der Sulc. transv. – Eben ~~nicht~~ weder mit der craniofacial-Achse, noch an einen anderen der Elemente der Schädelbasis vergleichen. Die einzige feste Linie ist die Linie zwischen *Glabella* und *Hinterhauptsprotuberanz* (oder *Sulc. transv.*), aber ich sollte meinen, dass auch diese Vergleichung schon interessante und wichtige Resultate geben müsste.

Am menschlichen Schädel lassen sich diese Verhältnisse leicht am Medianschnitt prüfen; am Calvarium der *Pithecanthropus* vielleicht so, dass man die Grosshirnhöhle bis fast zur Eben der Tentorium mir Wachs (oder Plastilin) füllt; ein auf diese Eben median gelegten und nach unten [her????gende] [?Stat?] stellt die Neigung diesen Ebene der und gestattet es, den Winkel derselben mit den Linie : *Glabella – Sulcus Transv.* exakt zu bestimmen.

Entschuldigen Sie, wenn ich ein Verfahren andeute an der Sie vielleicht selbst schon gedacht haben; ich bin überzeugt, dass der Stadium der Neigung jene Ebene ein neues Argument für Ihre Auffassung der Stellung des *Pithecanthropus* ergeben wird.

Mit vorzüglicher Hochachtung bin ich

Ihr ergebenster
Emil Schmidt

Leipzig, den 7. April 1897.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000003-393]

[start of letter missing]

in large, with which I had started then, and for which costs I've never asked to be refunded. Speeding up for personal gain, of which I suspect of being accused, I've always put far off me. But it's not a rare phenomenon that exactly the opposite is being put forward. It has for instance been in print somewhere (from where that sprouted I can't remember) that whilst in Tulung Agung I had a government paid house, as living without any costs, because the fossils I collected were kept there. Truth is that I paid for the house myself, and during my whole stay (some 5 or 6 years)¹⁶⁰ in Tulung Agung, I kept the large fossil collection there without any costs to the government.

These facts are proof to a completely different character than that of the evil insinuations that have been brought to you (I assume by van Son).

I would not have given the matter any further attention

[MM774C-000003-394]

had I not appreciated the correctness of your judgement.

On his visits to my laboratory van Son made a good impression on me (and also on the staff because of his looks); told me much slander about a former chief, who had him sacked, of which I didn't know anything. I could not help him to a job and I didn't have opportunity to have him with me for half a day in Haarlem. (I have always too little time to relax, so the Sundays were too precious to me, especially at that time (at least to spend them on Van Son). I have reason to suspect that the man was irritated by that – at a second visit he threatened me in so many words with revenge – telling slander to you about me –

But there must be more, for which I have lost the sympathy you had for me. I can tell you upfront that I did not deserve that. That has

[MM774C-000003-392]

become all too clear to me, also from what I experience from your brother (in his position as curator of the University). But that is for him to come to terms with. I have no wish is there. But I do wish, above all, to be able to finish my scientific work, in particular where it considers *Pithecanthropus erectus*. It's not been made easy for me, but in the end I can't do more, then to which I'm given opportunity.

And now I bet your apology for this far too long a letter. I would not have written it had I not cared about your good opinion about me a had I not remembered also receiving long amiable letters in the days forgone. Please accept again my best wishes and believe me to be, ever remembering the old days,

yours truly
Eug Dubois

you don't seem to be completely acquainted with the origin of the “Het moeder van Keesje”. It was an annex to a story of Buisman about an essay of a *sinja*, of which these words were the title.

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

---

¹⁶⁰ hence this letter must have been written past Indonesia: can therefore not be a reply to a letter from 1890 or 1891 that also mention 'the mother of Keesje'. It has only with much doubt been placed here, in particular as the reference to Haarlem might place it many years later in time, even past 1900 ...

[MM774C-000003-393]

[start of letter missing]

in grooten, waarmede ik toen begonnen was, welke kosten ik ook nooit hebt terugverlangt.[?Snelheid] uit lage motieven, zoo als mij naar ik vermoed, werden ten lastegelegd heeft mij steeds verder gelegen. Maar het is geen zeldzaam verschijnsel, dat juist 't tegengestelde zoo wordt uitgelegd. Zoo heeft eens ergens gedrukt gestaan (uit wiens koker die veel voortkwam weet ik niet meer), dat ik te Toeloengagoeng een door het gouvernement betaalde, ^{voor mij dus kostelooze} woning had, omdat daarin de verzamelde fossielen werden bewaard. Maar de waarheid is, dat in de door mij persoonlijke betaalde woning, gedurende mijn geheele verblijf (van 5 of 6 jaar) te Toeloengagoeng, de groote fossielencollectie ~~gratis~~ zonder eenige kosten voor het gouvernement is bewaard geworden.

Deze feiten bewijzen een geheel ander karakter dan naar de boosaardige insinuatie, die U (naar ik vermoed van van Son) is ter oore gekomen, zou bestaan.

Ik zou hieraan niet verder gedacht

[MM774C-000003-394]

hebben als ik niet veel prijs stelde op Uwe juiste beoordeling.

Van Son maakte bij zijn bezoeken in mijn laboratorium een ons gunstige indruk op mij (en ook het personeel door zijn uiterlijk); hij vertelde mij veel kwaad van een vroegeren chef, die hem ~~juist~~ had doen ontslaan, waarvan ik niets afwist. Ik kon hem niet helpen aan eenige betrekking en had ook geen gelegenheid toen om hem eens een halve dag bij mij te Haarlem te hebben. (Ik kom steeds tijd tekort en de ontspanningsuren, zoo zondags, waren mij, vooral toen, te kostbaar om ze (toen althans aan Van Son af te staan). Dat heeft de man, naar ik reden heb om aan te nemen, geprikkeld – hij dreigde bij zijn tweede bezoek bedektelijk met wraakneming – en hem, naar ik vermoed, mij bij U doen zwart maken. –

Maar er moet meer zijn, waardoor ik Uw vroegere sympathie verloren heb. Ik kan U tevoren zeggen, dat ik dat verlies niet verdiend heb. Het is

[MM774C-000003-392]

mij toch maar al te duidelijk gebleken, ook in hetgeen ik van Uwen Broeder (in zijn positie als curator der universiteit) ondervonden heb. Hij moet dat voor zichzelf verantwoorden. Ik heb geen wenschen van dien kant. Wat ik wel wensch, boven alles, is toch nog mijn wetenschappelijk werk, in de eerste plaats P.e. betreffend, te kunnen afmaken. Mij wordt het niet gemakkelijk gemaakt, maar tenslotte kan ik niet meer doen, dan waartoe mij gelegenheid wordt gegeven.

En nu vraag ik U om verontschuldiging van dezen al te lang een brief. Ik zal hem niet geschreven hebben, als ik niet veel om Uwe goede meening gaf en mij niet herinnerde, in vroeger jaren ook lange gemoedelijke brieven gekregen te hebben. Ontvang nogmaals mijne beste wenschen en geloof mij, steeds gedachten aan den vroeger een tijd,

tt
Eug Dubois

De aardigheid van het “Het moeder van Keesje” schijnt U niet geheel bekend te zijn. Zij is annex aan een verhaal van Buisman omtrent een opstel van een *sinja*, waarvan die woorden de titel waren.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000011-300]

Amsterdam, 20 April 1897

Highly esteemed Sir

I sincerely thank you for your kind messages. I'm expected to arrive in The Hague at 10.18 local time, after which I will take a room up in the hotel Vieux [?Doelen] where I will leave my stuff and then immediately write out to visit you. I would very much wish to visit Leyden in the afternoon.

With particular esteem

yours very truly

G. Schwalbe

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

1678

— Send from the Netherlands —

[MM774C-000011-300]

Amsterdam, 20.4.97.

Hochverehrter Herr

Herzlichen Dank für Ihre freundliche Mittheilungen. Ich werde 10 Uhr 18 Bahnzeit in Haag eintreffen, dann im Vieux [?Doelen] Hotel Zimmer nehmen u. Sachen deponiren und darauf sofort zu Ihnen hinausfahren. Ein Nachmittags-Besuch in Leyden wäre mir auch sehr erwünscht.

Mit vorzüglichen Hochachtung

Ihr ganz ergebener

G. Schwalbe

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000003-337]

24 April 1897

Very honoured Doctor!

Sincere thanks for your kind letter and the reprints. I can imagine that good *Pithecanthropus* will soon start to disgust you. To over and over again refute the same objections will make a man quite nervous. Should you want to use the *Neues Jahrbuch* again for any further planned communications, I will be at your disposal with the greatest pleasure. Surely you can ask Koch to return the negatives. Schlosser's treatise was not very well. He seems to feel that, because he wanted it back to rework it, but it was too late, the issue was already printed and ready. With friendly greetings, yours truly, W Dames.

This is the last letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

1679

— Send from Germany —

[MM774C-000003-337]

24.IV.1897

Sehr geehrter Herr Doctor!

Herzlichen Dank für Ihren freundlichen Brief und die Separata. Ich kann mir denken, dass der brave Pithecanthropus Ihnen bald zum Ekel werden muss. Immer und immer wieder die selbe Einwürfe wiederlegen zu müssen muss einen ja ganz nervös machen. Wenn Sie für die weiteren im Aussicht gestellten Mittheilungen wieder das N. Jahrb. gebrauchen wollen, so stehe ich Ihnen mit grössten Freude zur Verfügung. Natürlich können Sie die Negative von Koch Zurückverlangen. Schlosser's Referat ist wenig gelungen. Er scheint das selbst zu fühlen, denn er verlangte es zur Umarbeitung zurück, aber zu spät, das Heft war schon fertig gedruckt. Mit freundlichen Gruss Ihr ergebenster W Dames.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000013-448]

Utrecht, 25 April 1897.

Dear Mr Dubois,

Finally some slides of the conglomerates are ready.

N:66 the layer upon which the bone tuffs in Butak rest is a true Augite-Andesite-Conglomerate. The cement is also made up of rubbish from this andesite. No trace of foraminifers.

N.38. 3 paal south-east of Kedung Brubus is a hornblende andesite conglomerate. The cement also contains agate-andesite. Also no trace of any foraminifers and in my experience such stones never have any foraminifers.

With this lovely spring weather I hope your health is making good progress.

Cordial greetings   ever yours truly

A Wichmann .

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000013-448]

Utrecht, 25 April 1897.

Waarde Heer Dubois,

Eindelijk zijn eenige preparaten van de Conglomeraten gereed gekomen.

N:66 't onderliggende van de beenderen tuffen te Boetak vormend is een echt Augiet-Andesiet-Conglomeraat. Het cement bestaat eveneens uit waren van die andesiet. Geen spoor van foraminiferen.

N.38. 3 paal ZO van Kedoeng Broeboes is een Hoornblende andesiet-Conglomeraat. Het cement bevat ook een augiet-andesiet. Foraminiferen evenmin een spoor te ontdekken dergelijke gesteenten bevatten volgens mijns ondervinding ook geene foraminiferen.

Met het heerlijke lenteweer zal naar ik hoop Uwe gezondheid goede vorderingen maken.

Hartelijke groeten   Steeds de Uwe

A Wichmann

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000013-450]

Dear Mr Dubois, a few days ago I have also received the third chest. Alas at this moment my servant is ill and I only hope that he will recover soon, so there will be more progress with the microscopic slides. I have no doubt at all that the examination of your stone samples will also bring us interesting results from a purely petrographic point of view, in particular because in general these tuffaceous rocks are shunned. The *kankars* do interest me a lot and there is already an extensive literature about them. The English-Indian geologists claimed that these are lime concrements, which originate from alluvial grounds. Also from the old dikes along the blue Nile such concrements are known.

With the best greetings from house to house

ever yours truly

2 May 1897.

A Wichmann

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

1681

— Send from the Netherlands —

[MM774C-000013-450]

Waarde Heer Dubois, Eenige dagen geleden mocht ik ook de derde kist ontvangen. Helaas is op dit oogenblik mijn bediende ziek en hoop ik alleen dat hij spoedig zal herstellen, dat met de preparaten meer voortgang wordt gemaakt. Ik twijfel er geen oogenblik aan, dat het onderzoek van uwe gesteenten ook uit een zuiver petrographisch oogpunt belangrijke resultaten zal opleveren, vooral omdat men ~~van~~ dergelijke tufgesteenten in 't algemeen schuwd. De kankars interesseeren mij zeer en er bestaat daaromtrent reeds een uitgebreide litteratuur. De engelsch-indische geologen beweren dat het kalkconcrementen zijn, die in alluviale afzettingen gevormd werden. Ook uit de oude dijkafzettingen van de blauwe Nijl zijn soortgelijke concrementen bekend.

Met de beste groeten van huis tot huis

Steeds de Uwe

2.V.97.

A Wichmann

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000013-218]

den Haag, 2 May 1897

Very esteemed Professor,

It is a great pleasure for me to offer you together with this my publication about the relation between brain weight and body weight.

Mostly by your benevolence I am awarded a doctorate in biology with the exception of a dissertation on a subject that concerns those sciences, and you were also my promotor. I am so much pleased that with this contribution to an area, in which, as is usual, the promoter was a predecessor, I was yet able to deliver a dissertation, although it was not demanded, but with which I hope to express the extent of my gratitude.

With great esteem and thanks

your willing servant

Eug Dubois.

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

1682

— Send from the Netherlands —

[MM774C-000013-218]

den Haag, 2 Mei 97

Hooggeachte Professor,

Het is mij een groot genoegen U tegelijk met dezen te mogen aanbieden mijn stuk over de verhouding van het hersengewicht tot het lichaamsgewicht.

Door Uwe welwillendheid vooral is mij het Doctoraat in de plant-en dierkunde verleend met vrijstelling van eene dissertatie over een onderwerp die wetenschappen betreffend, en U waart ook mijn promotor. Zoo verheug ik mij er in thans met deze bijdrage toch een gebied, waarin, zoo als gebruikelijk is, de promotor de voorganger was, alsnog te hebben kunnen leveren eene dissertatie, die wel niet geëischt werd, maar waarmede ik hoop toch een goed blijk te kunnen geven van mijne erkentelijkheid.

Met groote hoogteaching en dank

Uw dw dr.

Eug Dubois.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000013-219]

Prof. MAX WEBER.
Amsterdam.

3 May 1897

Dear Mr Dubois,

Receive my sincere thanks, firstly for your kind letter, which, however, immediately provoked a protest. You write: "mostly by your benevolence I am awarded a doctorate in biology with the exception of a dissertation/ etc"? If I have been able to cooperate, to have an honorary doctorate awarded to you, then the most important motivation therefore was gratitude towards you, for what you have done for our science and recognition by means of a public notification of your seriously fruitful work. You have delivered far more than any dissertation so there can be no talk of any exemption.

Secondly receive my thanks for your work on the brain weights. Longing as I was to know more of this subject, I have in between been reading in it and already paged through the whole, such that I have had the pleasure to learn your main line of reasoning. I have followed your good thoughts with satisfaction, and am convinced of the correctness of your reasoning.

I was also pleased that I've chosen my title correctly, in as far as my "Vorstudien" have been the fixed cause for Studien with such nice results.

It does your doctoral promoter good that he also has to some extent been the promoter of your latest work: a true satisfaction to the not always so pleasant work of determining brain weights.

With feelings of high esteem and friendship

your willing servant

Max Weber.

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000013-219]

Prof. MAX WEBER.
Amsterdam.

3. Mei '97.

Geachte Heer Dubois,

Ontvang van mijn hartelijke dank, vooreerst voor Uw vriendelijk schrijven, dat evenwel dadelijk tot een protest uitlokt. U schrijft: "Door Uwe welwillendheid vooral is mij het doctoraat in de plant-en dierkunde verleend met vrijstelling van eene dissertatie / etc"? Als ik heb kunnen medewerken, dat U het eere doctoraat werd verleend, was de voornaamste drijfveer daarbij dankbaarheid jegens U, voor hetgeen U gedaan had voor onze wetenschap en erkenning door een uiterlijk teeken van Uwe ernstigen vruchtbaren arbeid. Meer dan dissertaties had U reeds genoeg geleverd zoodat er ook van vrijstelling geen sprake kan zijn.

Ontvang ten tweede mijn dank voor Uwen arbeid over het hersengewicht. Verlangend als ik was om er wat meer van te weten, heb ik heden reeds tusschen de druppels door er in gelezen en het geheel reeds doorgebladerd, zoodat ik den voornaamste een gang van gedachten met waar genoeg heb leeren kennen. Uwe fijne gedachten heb ik met voldoening gevolgd, overtuigd van de juistheid Uwer redeneering. Het deed mij ook genoeg, dat ik mijn titel juist gekozen had, inzoverre als mijnen "Vorstudien" vaste aanleiding zijn geworden tot Studien van zoo mooie uitkomst.

Het doet Uwen doctoralen promotor goed, dat hij ook eenigszins promotor was van dit Uw laatste werk: een ware voldoening voor het niet altijd even prettige werk der hersenbepalingen.

Met gevoelens van hoogachting + vriendschap

gaarne Uw dw

Max Weber.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000059-143]

Tinggang 16 May 1897

Your Noble Severe Sir!

About the finding of bones here at Tinggang that still remains the same, we haven't found anything this month other than one very incomplete tusk of the elephant at Ngluwak.

I haven't heard anything about going to Trinil, the chief of department here cannot give me a set date. This in spite of me telling Mr van Rossum a few days ago that from the start of May is best to work at Trinil.

[MM774C-000059-144]

De Winter is planning to return to Europe as soon as his time to serve is over, he said so to me this morning.

I have been placed at the Solo Valley and am employed to make new houses. As to me, I'm very content, much to my surprise, I found a tender and sweet wife and we like each other a lot and if I'm not mistaken I'm going to be a dad too.

Further we are doing very well here and we sincerely hope that you have been cured again from your disease.

Your serving workers

Kriele and de Winter

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

1684

— Send from Jawa —

[MM774C-000059-143]

Tinggang den 16 Mei 1897

WelEdelgestrengen Heer!

Wegens het vinden van beenderen hier teTinggang blijft nog steeds hetzelfde, wij hebben in deze maand niets gevonden dan te Ngloewak een zeer incomplete slag tand van den Olifant.

Wegens het gaan naar Trinil heb ik nog niets vernomen, en de Afd: chef van hier kan daarvan geen vastentijd van aangeven. Niet tegenstaande ik mijnheer van Rossum voor enige dagen geleden gezegd heb dat er in het begin van mei best te Trinil gewerkt kan worden.

[MM774C-000059-144]

De Winter gaat denkkelijk, als zijne diensttijd geëindigd is naar Europa, hij heeft het mij van den morgen nog gezegd.

Ik ben geplaatst bij de Solovallei en ben aan het werk gesteld wegens het maken van nieuwe woningen, wat verder's mij aan betreft, ik heb het zeer goed naar mijn zin, en ook valt mij dat trouwens veel mee, ik heb een zeer goed en zacht vrouwtje aangetroffen en wij mogen elkander zeer graag en zoo ik mijn zelve niet vergis dan word ik nog vader ook.

Verder gaat het met ons zeer goed en wij hopen van ganse Harte dat U weder genezen bent van Uwe ziekte.

Uw dienende werklieden

Kriele en de Winter

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000008-508]

Royal Zoological and Anthropological-Ethnographic Museum
Dresden, Zwinger 17 May 1897

Honoured colleague

Whilst thanking you sincerely for the 2 so substantial, important, and instructive treatises I renew my plea, to supply us at the Dresden Museum, if possible, with a cast of the femur of your *Pithecanthropus erectus*. This is of the utmost value to me, more so as we also have casts of *Pliopithecus antiquus* & *Pliohylobates eppelsheimensis*, as well as *Dryopithecus fontani*. We have already turned to Calcutta for a cast of *Palaeopithecus sivalensis*. So if possible, please fulfil my wish.

I also like to allow myself to urgently advise you to publish your work on brain weight also in German. Given the difficulty of the subject & the not widely spread knowledge of the Dutch language this would be much desired. Or if not in German, then in English or French, which both would expand even further than German.

[MM774C-000008-509]

I include the long promised list of our *Hylobates*-Material & would be much pleased if you on occasion would make use of it. All is at your disposal.

Repeating my sincere thanks for your valuable gifts & hoping that you are well, I remain with high esteem yours truly

A.B. Meyer

[MM774C-000008-510]

Hylobates lar (L.)

2 skins in exposition. Birma
2 skeletons and 2 skulls in the stock, Birma

Hylobates syndactylus (Desm.)

3 skeletons and 2 skulls in the stock, Deli, Sumatra (1 skeleton from unknown location)

([??]) a very large skull

Hylobates hoolock Harlan

2 skins in exposition. Birma
1 in methylated spirit deli, Sumatra
1 skeleton in exposition. Birma
1 skull in stock, Birma

Hylobates concolor S. Müll

1 skin in exposition } Borneo
1 skull in stock }

Hylobates muelleri Mart.

4 skins in exposition } Borneo Nordwest
1 skeleton in exposition }
2 skulls in stock. }

Hylobates leuciscus Kuhl.

3 skins in exposition } Java
1 skull in exposition, 2 skulls in stock. }
1 skull endocast in exposition. }

Dresden 17 May 1897

Royal zoological Museum

ABMeyer

This is the last letter with this correspondent

Previous letter with this correspondent

[MM774C-000008-508]

Königliches Zoologisches und Anthropologisch-Ethnographisches Museum
Dresden, Zwinger 17 5 1897

Verehrter Herr College

Indem ich Ihnen meinen verbindlichen Dank abstatte für Ihre 2 so gehaltvollen, wichtigen, lehrreichen Abhandlungen, erneue ich meine Bitte, dem Dr. Mus., wenn angängig, doch einen Abguss des Femur Ihres *P.e.* stiften zu wollen. Ich lege den grössten Werth darauf, zumal wir auch die Abgüsse von *Pliopithecus antiquus* & *Pliohylobates eppelsheimensis*, sowie von *Dryopithecus fontani* haben. Wegen eines Abgusses von *Palaeopithecus sivalensis* habe ich mich bereits nach Calcutta gewandt. Wenn also möglich, erfüllen Sie bitte meinen Wunsch.

Ich möchte mir doch erlauben Ihnen dringend anzurathen Ihre Arbeit über das Hirngewicht auch Deutsch zu veröffentlichen. Bei der Schwierigkeit der Materie & der geringen Verbreitung der Kenntnisse der Holländischen wäre dies sehr erwünscht. Oder wenn nicht Deutsch, so doch Englisch oder Französisch, was Beides noch weiter führt als Deutsch.

[MM774C-000008-509]

Ich lege die lange versprochene Liste unseren *Hylobates*-Materialien bei & soll es mich freuen wenn Sie gelegentlich Gebrauch davon machen sollen. Es steht alles zu Ihren Verfügung.

Indem ich nochmals für Ihre so werthvolle Gaben meinen aufrichtigen Dank ausspreche & hoffe dass es Ihnen gut geht, verbleibe ich

Ihr in alle hochachtung ergeben

A.B. Meyer

[MM774C-000008-510]

Hylobates lar (L.)

2 Bälge aufgestellt. Birma
2 Skelette und 2 Schädel in den Vorräthen, Birma

Hylobates syndactylus (Desm.)

3 Skelette und 2 Schädel in den Vorräthen, Deli, Sumatra (1 Skel. ohne Fundort)

([??]) ein sehr grosser Schädel

Hylobates hoolock Harlan

2 Bälge aufgestellt. Birma
1 in Spir. Deli, Sumatra
1 Skelet aufgestellt. Birma
1 Schädel in den Vorräthen, Birma

Hylobates concolor S. Müll

1 Balg aufgestellt } Borneo
1 Schädel in den Vorräthen }

Hylobates muelleri Mart.

4 Bälge aufgestellt } Borneo Nordwest
1 Skelet aufgestellt }
2 Schädel in den Vorräthen. }

Hylobates leuciscus Kuhl.

3 Bälge aufgestellt } Java
1 Schädel aufgestellt, 2 Schädel in den Vorräthen. }
1 Schädelausguss aufgestellt. }

Dresden 17.5.97

K Zool. Mus

ABMeyer

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000042-365]

Extract from the Register of
Decisions of the Governor-
General of the Dutch Indies.
Buitenzorg 19 May 1897
N^o1

Having read the missive of the Minister of colonies of 1 April 1897, letter A¹, No 48/818 and the necessary copy of the request, dated The Hague 6 March 1897, of Dr. M.E.F.T. Dubois, Officer of Health 2nd class of the army of the Dutch Indies *pro memorie*;

It has been accorded and understood:

that, based on paragraph 2 of the decision of 19 June 1895 No 8, the time span, for which, in paragraph 1 of that decision, the Officer of Health 2nd class *pro memorie* M.E.F.T. Dubois was commissioned, in order to do comparative studies in the State Museum of Natural History in Leyden and in other European Museums of the same nature in order to compile description of the fossils collected in Java and Sumatra, is to be extended with two years.

Extract of this will be sent to the Officer of Health Dr. Dubois for information. –
In accord with the Register of provisions;
the Government-Secretary
(G) Cohen Stuart

To
Mr M.E.F.T. Dubois
Officer of Health 2nd class
in the army of the Dutch Indies
at The Hague

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000042-365]

Extract uit het Register der Besluiten
van den Gouverneur- Generaal
van Nederlandsch-Indië.
Buitenzorg den 19^{den} Mei 1897
N^o1

Gelezen de missive van den Minister van Koloniën van 1 April 1897, letter A¹, No 48/818 en het daarbij tot het nemen van eene beschikking kopiëlijk overlegd request, gedagteekend 's-Gravenhage 6 Maart 1897, van Dr.M.E.F.T. Dubois, Officier van Gezondheid der 2de klasse bij het Nederlandsch-Indische Leger voor memorie gevoerd;

Is goedgevonden en verstaan:

Op den voet van artikel 2 van het besluit van 19 Juni 1895 No 8 met twee jaren te verlengen het tijdvak, waarvoor bij artikel 1 van dat besluit de Officier van Gezondheid der tweede klasse voor memorie M.E.F.T. Dubois in commissie is gesteld, teneinde in 's Rijks Museum van Natuurlijke Historie te Leiden en in andere Europeesche Museums van dergelijken aard vergelijkende studiën te maken ten behoeven van eene door hem samen te stellen beschrijving der op Java en Sumatra verzamelde fossielen.

Extract dezes zal worden verleend aan den Officier van Gezondheid Dr. Dubois tot informatie.
Accordeert met voorz. Register;
De Gouvernements-Secretaris
Cohen Stuart

Aan
Den Heer M.E.F.T. Dubois
Officier van Gezondheid der 2de klasse
bij het Nederlandsch-Indische Leger
te 's-Gravenhage

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000013-451]

Utrecht, 23 May 1897.

Dear Mr Dubois,

I only returned yesterday afternoon shortly before 5:30 and could not then go back to the laboratory. I now hurry to tell you that N92. Marl sandstone ¼ paal west from [?Pakulen] according to your note marine, is indeed a Globigerina-marl. Of all the other samples I have so far found in only one, N17, an andesite conglomerate along Kali Brubus above/mouth of the Kali Ngeto, within the cement, one single Globigerina.

I was much pleased to see you so prosperous yesterday.

With the best greetings

yours truly, AWichmann

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

1687

— Send from the Netherlands —

[MM774C-000013-451]

Utrecht, 23 Mei 97.

Waarde Heer Dubois,

Ik kwam gisteren middag eerst kort voor ½6 hier weder terug en kon toen niet meer op het laboratorium gaan. Thans haast ik mij U te berichten dat N92. Mergelzandsteen ¼ paal W van [?Pakoelen] volgens Uwe opgave marien, inderdeed een Globigerina-mergel is. Van alle overige stukken heb ik tot nu toe alléén in N17. een andesiet-Conglomeraat langs Kali Broeboes boven/monding van Kali Ngeto in het cement een enkele Globigerina gevonden.

Het heeft mij hartelijk verheugd U gisteren zo welvarend te mogen zien.

Met de beste groeten

[??] AWichmann

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000032-318]

department
of
Colonies

25 May 1897.

Lett. A¹.
N°. 41.

the minister of Colonies,

Having read et cetera
Has approved:

to notify the Officer of Health 2e class à la suite of the army of the Dutch Indies, M.E.F.T. Dubois, by means of this extract:

according to a telegraphic message received from the Governor-General of the Dutch Indies the duration of his assignment by Indian decision of 19e June 1895 N° 8 will be extended with two years, that, in accordance therewith,

To
Mr. M.E.F.T. Dubois
Officer of Health 2e class
à la suite of the army and the Dutch Indies
at
The Hague

[MM774C-000032-319]

payment of the according to the ministerial resolution of 5 September 1895, Litt D. N° 9 allowed wages, will continue in the way familiar to him;

and that he for the arrangement of his return to the Indies, will at the appropriate time need to supply the data mentioned at the end of that resolution.

The Hague, 25 May 1897
the Minister aforementioned,
On behalf of the Minister,
coll D. The Secretary General,
[?A.E.Elias]

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000032-318]

departement
van
koloniën

25 mei 1897.

Lett. A¹.
N°. 41.

de minister van koloniën,

Gelezen enz.
Heeft goedgevonden:

aan den Officier van gezondheid der 2e klasse à la suite van het Nederlandsch-Indisch leger, M.E.F.T. Dubois, bij uittreksel dezer te kennen te geven:

dat blijkens eene van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië ontvangen telegrafische mededeeling de duur van de hem bij Indisch besluit van den 19e Juni 1895 N° 8 verstrekte opdracht met twee jaren wordt verlengd,

dat, in verband daarmede,

Aan
den Heer M.E.F.T. Dubois
Officier van Gezondheid der 2e klasse
à la suite van het Nederlandsch Indische leger
te
's-Gravenhage

[MM774C-000032-319]

met de betaling van de hem, blijkens de ministerieele resolutie van 5 September 1895, Litt D. N° 9 toegelegde inkomsten, op de aan hem bekende wijze zal worden voortgegaan;

en dat hij voor de regeling van zijn terugkeer naar Indië, te zijner tijd schriftelijk heeft te verstrekken de aan het slot van die resolutie bedoelde opgaven.

's-Gravenhage, den 25^e Mei 1897
De Minister voornoemd,
Voor den Minister,
coll D. De Secretaris Generaal,
[?A.E.Elias]

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000059-144]

Tinggang den 4 June 1897

Your Noble Severe Sir!

About finding bones at Tinggang, no change at all.

At Ngluwak an incomplete buffalo skull with complete horns has been found. According to what I heard from the chief here one of us is to be placed at Ngluwak, as I already recommended last month that that would be necessary, and also one of us will be going to Trinil, but the date is not yet set. We could have started there already 1 ½ months ago, which I also told

[MM774C-000059-145]

to Mr van Rossum that it would be best to start early May, but it looks like they are waiting to hear whether an extension is due after these six months.

Further it goes very well with me and my wife. De Winter is a bit confused these days, because he's not sure what to do at the end of his service.

Our sincerest greetings and that things may go well for you

Your serving workers

Kriele and de Winter

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

[MM774C-000059-144]

Tinggang den 4 Juni 1897

WelEdelgestrengen Heer!

Wegens het vinden van beenderen onder Tinggang is nog reeds het oude doel.

Te Ngloewak is gevonden een incomplete buffelschedel met een complete hoorns, volgens ik gehoord heb van den chef alhier zal er één van ons te Ngloewak geplaatst worden, wat ik de vorige maand reeds heb voor geslagen, dat het wel noodig was, ook zal er een van ons beiden naar Trinil gaan, maar de dag daarvoor is nog niet bepaald, wij hadden er al best anderhalve maand bezig kunnen zijn, 't geen ik ook gezegd

[MM774C-000059-145]

heb tegen mijnheer van Rossum, dat er best in het begin van de maand Mei gewerkt kan worden, maar het schijnt wel, dat ze wachten of er na deze zes maanden nog verlenging gegeven wordt.

Verder gaat het zeer goed met mij en mijne vrouw. De Winter is tegenwoordig een beetje in de war, doordat hij niet weet wat of hij doen wil met het einde van zijne diensttijd.

Onze beste groeten en dat het u goed mag gaan

Uwe dienende werklieden

Kriele en de Winter

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000040-074]

Departement
of
Colonies
Lett.A¹
N°. 9

attachments:

The Hague, 4 June 1897

Following my letter of 16 March last Litt. A¹N^o. 28, I have the honour to herewith send you some reports which the Governor-General of the Dutch-Indies received on the subject of excavations along the Solo river over the months January, February and March of this year. –

The minister of Colonies
on behalf of the minister
the secretary-general,

T.E.Elias

To
Mr. M.E.F.T. Dubois
Officer of Health 2^e class
at
The Hague

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000040-074]

Departement
van
Koloniën
Lett.A¹
N°. 9

bijlagen:

's-Gravenhage, den 4 Juni 1897

Ten vervolge op mijn schrijven van 16 Maart j.l. Litt. A¹N^o. 28, heb ik de eer U hierbij te doen toekomen eenige van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië ontvangen rapporten nopens opgravingen aan de rivier de Solo over de maanden Januari, Februari en Maart van dit jaar. –

De minister van koloniën
voor den minister
de secretaris-generaal,

T.E.Elias

Aan
den Heer M.E.F.T. Dubois
Officier van Gezondheid 2^e klasse
te
's-Gravenhage

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000007-171]

Tosari 5 June 1897

Dear Colleague

today I have received your work about "the weight of the brain" for which I sincerely thank you. I was pleased to hear from you again this way although I have often read of you in the newspapers and have with interest followed the battles about your *Pithecanthropus*.

It was, however, completely unknown to me what your address was, first reading that you had become Professor in Amsterdam and then that you had been appointed in Berlin.

[MM774C-000007-172]

finally I read about the extension of your leave in Europe by the Government so therefore you are still an officer of health in name.

The reason you have not received any reprint of my brochures is solely because I did not have your address and I'd be pleased to have your address again to be able to send you some, for instance some Anthropological work that with the help of Deniker will be published in "L'anthropologie", and an anatomical research on "tail people" that will be printed in Batavia this month.

I will also not fail to congratulate you on all the success you're having in Europe.

I have now brought together some very large collections and as there is no reason to remain in Tosari any longer for research and Europe is the better place to work on my collections, I'm thinking about repatriating in 1889 and look for a medical practice in Utrecht that will allow me time to remain active in science; I can spent many years on what I've brought together. Thanking you once again, I'm sending you my polite greetings with high esteem

JHF Kohlbrugge

P.S. I have just finished studying your work, and I cannot fail to express my admiration. Should you at any location need further data on brain weights I have a number of them which are not yet published at your disposal.

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

1691

— Send from Jawa —

[MM774C-000007-171]

Tosari 5/Juni 97

Geachte Collega

Heden ontving ik Uw werk over "het gewicht der hersenen" waarvoor ik U hartelijk dank zeg. Het deed mij veel genoegen langs dezen weg weer iets van U te mogen vernemen al las ik dikwijls genoeg over U in de nieuwsbladen en volgde ik met belangstelling den strijd voor Uwen *Pithecanthropus*.

Het bleef mij echter geheel onbekend waar U verblijf houdt, dan las ik dat U tot hoogleraar te Amsterdam was benoemd dan weer te Berlijn

[MM774C-000007-172]

En eindelijk las ik van verlenging van Uw verblijf in Europa door de Regeering dus is U nog steeds Officier van gezondheid in naam.

Aan het niet weten van Uw adres moet U het dan ook toeschrijven dat ik U geen Separata van mijne brochures gezonden heb en zoude 't mij aangenaam zijn Uw adres weer te mogen vernemen om U een en ander te kunnen zenden, bijvoorbeeld Antropologisch werk dat door hulp van Deniker in "L'anthropologie" zal verschijnen, en een anatom. onderzoek over "staartmensen" dat deze maand te Batavia gedrukt wordt.

Ik wil ook niet nalaten U hartelijk gelukke wenschen met al het succes dat U in Europa mocht hebben.

Ik heb thans zeer groote verzamelingen bijeen gebracht en daar Tosari geen aanleiding meer tot onderzoek geeft en ik mijne verzamelingen beter in Europa kan bewerken, zoo denk ik erover in 98 te repatriëren en dan te Utrecht geneesk. praktijk te zoeken, die mij tijd laat om wetenschappelijk werkzaam te blijven; aan hetgeen ik bijeen gebracht, kan ik vele jaren besteden. U nogmaals dankzeggende, zend ik U

mijne beleefde groeten

Hoogachtend

JHF Kohlbrugge

P.S. Zooeven beëindigde ik de studie van Uw werk, ik kan niet nalaten Uw mijne bewondering te betuigen. Mocht U bij gelegenheid nog meerdere gegevens van hersengewichten wenschen dan kan U nog over een aantal beschikken die ik nog niet publiceerde.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000013-453]

Utrecht, 11 June 1897.

Dear Mr Dubois,

Yesterday I received your kind letter of 9 June and today I received the specimens from Kankar at the museum. I am very grateful to you for this shipment and will have microscopic slides made of these and compare them with the concretions you have found in Java. I have written to my sister, who lives in Ajmere (Rajputana), to get Kankar from other locations.

I did not yet answer your last letter and this is because I first want to examine more material.

[MM774C-000013-454]

Concerning the samples from Butak and Kedung Brubus-Notopuro (1-46), N17 remained the only one that contained some Globigerina's in the cement.

Your opinion that these could have come from the underlying marls, is completely correct.

It happens quite often and in particular with transgressing sediments that fragments of the underlying are being enclosed in the above.

I'm pleased to hear that you are doing well.

With cordial greetings from house to house
ever yours truly

AWichmann

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000013-453]

Utrecht, 11 Juni 97.

Waarde Heer Dubois,

Gisteren ontving ik Uwe vriendelijke letteren van 9 Juni en heden ontving ik de stukken van Kankar op het museum. Ik ben U zeer dankbaar voor die bezending en zal van de stukken preparaten laten maken en zij met de door U op Java gevonden concrementen vergelijken. Ik heb an mijne zuster, die in Ajmere (Rajputana) woont, om Kankar van andere vindplaatsen geschreven.

Uwen laatsten brief heb ik nog altijd niet beantwoord en wel omdat ik eerst nog meer van Uw materiaal wilde onderzoeken.

[MM774C-000013-454]

Wat nu de gesteenten van Boetak en Kedoeng Broeboes-Notopoero (1-46), zo is N17 het eenige stuk gebleven, waarin in het cement enkele Globigerina's voorkomen.

Uwe meening dat deze van de onderliggende mergel afkomstig kunnen zijn, is volkomen juist.

Het gebeurd zeer dikwijls en vooral bij transgredeerende sedimenten, dat fragmenten van het onderliggende in het bovenliggende worden opgesloten.

Met genoegen verneem ik dat U wel gaat.

Met hartelijke groeten van huis tot huis

Steeds de Uwe

AWichmann

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000059-145]

Tinggang den 16 June 1897

Your Noble Severe Sir!

At Groboka[note by Dubois:Gerbogan SW of Kali [Tidie??]] 3 incomplete elephant skulls have been found of which one is complete except for the molars and thereby is found a partial skull of the hippopotamus and further some diverse bones. According to de Winter there are several bones on the aforementioned location but they have not been picked up yet and it according to what he's saying it must be a very good spot for bones but we don't know whether we are allowed to go there or to Ngluwak and we haven't heard anything yet about on which day one of us is to go to Trinil.

Further nothing has been found at Tinggang, and according to what's been said and what we've already written to you it is likely to take some months

[MM774C-000059-146]

until they get down to another layer.

Further our health is very well

Your serving workers

Kriele and de Winter

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

[MM774C-000059-145]

Tinggang den 16 Juni 1897

WelEdelgestrengen Heer!

Te Groboka[note by Dubois: Gerbogan ZW van Kali [Tidie??]] is gevonden 3 incomplete Olifantschedels waarvan er één bij is die compleet is, op zijne kiezen na, daarbij is gevonden een stuk schedel van het Nijlpaard, en verders eenige diverse beenderen volgens de Winter liggen op de bovenbedoelde plaats verscheidene beenderen maar zijn nog niet daar vandaan gehaald en volgens gezegden van hem moet het daar een zeer goede plaats zijn van beenderen of er naar toe gegaan mag worden weten wij nog niet ook weten wij niet of er naar Ngloewak mag gegaan worden en van Trinil hebben wij ook nog niets gehoord op welken dag daar er één van ons naartoe moet.

Verders wegens Tinggang wordt er niets gevonden, dat kan volgens gezegden nog wel eenige maanden aanlopen 't geen U reeds geschreven

[MM774C-000059-146]

is voordat men op de andere laag zijn.

Verder gaat het zeer goed met onze gezondheid.

Uw dienende werklieden

Kriele en de Winter

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000013-455]

Utrecht, 17 June 1897.

Dear Mr Dubois,

The slides of the Kankar are now ready and it turns out that the mass of them against all expectation is highly crystalline, which, however, is also the case with those from Madiun. Those from the Siwaliks and from Dehli are very much alike and will surely have enclosed much of the surrounding rocks. How much can only be determined upon

[MM774C-000013-456]

further research.

but what I wanted to ask you today is whether you and your spouse might oblige us with coming over here on Tuesday (22 June) for dinner. As I hope the situation of your health will then be thus that you might venture the trip.

We will have dinner at 17:30 PM, but should you want to come earlier and have a look at the slides of your rocks, you would be most welcome.

With cordial greetings

ever yours truly

A Wichmann

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000013-455]

Utrecht, 17 Juni 97.

Waarde Heer Dubois,

De preparaten van de Kankar zijn thans gereedgekomen en blijkt [?haare] massa tegen alle verwachting hoog kristallijn te zijn, hetgeen trouwens ook met die uit Madioen het geval is. Die van de Siwaliks en van Dehli gelijke zeer op elkander en hebben zeker veel van de omgevende gesteenten omsloten. Hoeveel zal eerst bij later onderzoek kunnen

[MM774C-000013-456]

kunnen blijken.

Maar hetgeen ik U van dag vragen wilde is, of U en Uw echtgenoot ons het groote genoegen wilde doen om Dinsdag (22 Juni) te onzent te komen eten. Naar ik hoop zal Uw gezondheidstoestand thans weder van dien aard zijn, dat Gij dat uitstapje durft te veroorloven.

Wij eten ten ½6 h uur, maar mocht U wat vroeger willen komen en de preparaten van Uwe gesteenten in oogenschouw nemen, zoo zal mij dat zeer welkom zijn.

Met hartelijke groeten

Steeds de Uwe

A Wichmann

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000010-134]

Zaandam 21 June 1897

Amice!

I'd still forgotten to thank you for sending me your brochure. Let me add that Manouvrier, given the review in *Centralblatt für Anthropologie*, is surely on your side. I wanted to write this to you earlier, but nothing came of it. Now I have a postcard at hand, I'm doing it by post card — as for a letter I can't make time. Schwalbe has asked me via[? person ?] for skulls — I answered[? person ?] by post card or letter that I didn't feel like that. Schwalbe had said that Welcher had received such a nice collection from us – but Welcher was a great friend of my father so I told [? person ?] that I thought low of Schwalbe for making such a lightning visit to Dubois. Who does so on such an important subject and then first writes a book before doing research, for someone like that I do not have sufficient respect. Thanks but no thanks – I referred them to Professor [R??ze?], who has excavated many skulls from these terrains. Vale! Pay my respects to your wife

yours truly [?JvV]

Full name of correspondent is unknown

1695

— Send from the Netherlands —

[MM774C-000010-134]

~~den Haag~~ Zaandam 21.6.97

Amice!

Nog altijd vergat ik je te danken voor de toezending van je brochure. Ik voeg er aan toe, dat Manouvrier blijkens een referaat in *Centralblatt für Anthropologie* toch zeer zeker wel op je kant is. Ik had lust gehad je dat al eer te schrijven, maar is er niet van gekomen. Nu ik hier briefkaart bij de hand heb, doe ik het maar per briefkaart – want met een brief [???] het toch niet. Schwalbe heeft mij via [? person ?] om schedels laten vragen – maar ik heb tot [? person ?] het antwoord terug per briefkaart of brief gericht, dat ik er geen zin in had. Schwalbe zei, dat Welcher zulk een mooie verzameling van ons had gekregen – maar Welcher was een groot vriend van mijn vader en dus zei ik tegen [? person ?] vond ik het min van Schwalbe om zulk een bliksembezoek bij Dubois te maken. Wie dat doet en zulk een gewichtig onderwerp en eerst een boek schrijft en dan gaat onderzoeken, voor zoo iemand heb ik niet voldoende eerbied. Ik bedank er vrij voor – maar verwees hem naar Prof [R??ze?], die vele schedels uit de [????terreinen] heeft opgedolven. Vale! Betuig mijne eerbied aan Mevrouw

[???] tt [?JvV]

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000012-208]

School of Anthropology, Paris
Administrative Committee
The Director

21 June 1896

Sir and honoured colleague,

I come to ask you, on behalf of the School of Anthropology of Paris, to attend the banquet that will be given next Wednesday, in honour of your wonderful discovery of *Pithecanthropus erectus*.

This banquet will take place at the Foyot restaurant, on the corner of rue de Vaugirard and rue de Tournon.

We would be happy if Madame Dubois, your faithful and courageous companion, would kindly do us the honour of accompanying you

[MM774C-000012-209]

and to take her share of our congratulations.

Please accept, Sir and honoured colleague, our most distinguished feelings

D-H. Thulié

This is the only letter with this correspondent

1696

— Send from France —

[MM774C-000012-208]

École D'Anthropologie de Paris
Comité d'administration
Le Directeur

-21/VI/96-

Monsieur et très honoré Confrère

Je viens vous prier, on nom de l'Ecole d'anthropologie de Paris, d'assister au banquet qu'elle donnerons mercredi prochain, en l'honneur de votre belle découverte du *Pithecanthropus erectus*.

Ce banquet aura lieu au restaurant Foyot, rue de Vaugirard et rue de Tournon.

Nous [serions] heureux si Madame Dubois, votre fidèle et courageux compagne, voulait bien nous faire l'honneur de vous

[MM774C-000012-209]

accompagner et de venir prendre sa part de nos félicitations.

Veillez agréer, Monsieur et honoré Confrère de nos sentiments les plus distingués

D-H. Thulié

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000009-145]

Highly esteemed Doctor!

Berlin, 30 June 1897

Thank you very much for your kind postcard from the day before yesterday. I considered the reference to Herbersfain's information to be necessary for various reasons, in particular because Virchow declared the information to be "old purrs". Anyone who has really studied Herbersfain's works, not just glanced through them, will not treat such a statement as "old purr".

In the last 7 weeks I have seen a lot of gloom at home, since my eldest son was seriously ill. Things are now (it seems!) a little better.

With great esteem, yours faithfully,   A. Nehring.

This is the last letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

1697

— Send from Germany —

[MM774C-000009-145]

Hochgeehrter Herr Doctor!

Berlin, 30/6.97.

Besten Dank sage ich Ihnen für Ihre liebenswürdige Postkarte von vorgestern. Ich habe den Hinweis auf Herbersfain's Angaben aus verschiedenen Gründen für nöthig gehalten, namentlich auch deshalb, weil Virchow jene Angaben für "alte Schnurren" erklärt hat. Wer Herb's Werke wirklich studiert, nicht nur durchblättert hat, wird eine solche Angabe desselben nicht als "alte Schnurre" behandeln.

Ich habe in den letzten 7 Wochen zu Hause viel Trübes erlebt, da mein ält. Sohn schwer krank war. Jetzt geht es (unberufen!) etwas besser.

Mit vorzügl. Hochachtg Ihr ergebenster A.N.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000050-108]

copy
Irrigation works
in the
"Solo valley"

Report of the work done during the month
April 1897.

Near picket 112 some fossils were excavated consisting of defect vertebrae and unrecognisable pieces and near the bridge at Tinggang a complete leg bone and at Ngluwak an incomplete tusk of the elephant.

Report of the work done during the month
May 1897.

Excavated at Ngluwak:
an incomplete buffalo skull, incomplete buffalo horns and a very incomplete tusk of the elephant as well as diverse bones.

Near picket 112 at Tinggang diverse bones were excavated without any value.

Report of the work done during the month
June 1897.

Near picket 112 at Tinggang diverse worthless bones were excavated like defect leg bones, vertebrae et cetera:

excavated at Grobegan district Ngumpak:
one incomplete elephant skull without molars,
one incomplete elephant skull with incomplete molars,
one elephant molar,
two incomplete leg bones,
one incomplete skull of a cow or banteng.

For identical copy;
The Secretary of the Departement of Education, Religion and Trade,
A Wiemans

for GG N^o9911

[Next](#) letter with Dubois' sergeants
[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

[Next](#) official report
[Previous](#) official report

[MM774C-000050-108]

Afschrift
Bevloeingswerken
in de
"Solovallei"

Rapport der verrichte werkzaamheden gedurende de maand April 1897.

Bij piket 112 eenige fossielen ontgraven bestaande uit defecte wervels en onherkenbare stukken bij de brug te Tinggang een compleete poot en te Ngloewak een incompletee slagtrand van den Olifant.

Rapport der verrichte werkzaamheden gedurende de maand Mei 1897.

Te Ngloewak ontgraven:
een incompletee buffelschedel, incompletee buffelhoorns en een zeer incompleteen slagtrand van den Olifant benevens diverse beenderen.

Bij piket 112 te Tinggang ontgraven diverse beenderen zonder waarde.

Rapport der verrichte werkzaamheden gedurende de maand Juni 1897.

Bij piket 112 te Tinggang diverse waardeloze beenderen ontgraven, als:
defecte pooten, wervels enz:

Te Grebegan district Ngoempak ontgraven:
één incompleteen olifantschedel zonder kiezen,
één incompleteen olifantschedel met een incompletee kiezen,
één olifantskies,
twee incompletee pooten,
één incompleteen schedel van een koe of banteng.

Voor eensluidend afschrift;
De Secretaris bij het Departement van Onderwijs, Eeredienst en Nijverheid,
A Wiemans

voor GG N^o9911

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000040-075]

Departement
of
Colonies
Lett.A[±]
N°.22

attachments:

The Hague, 8 July 1897

Following my letter of 23 March last Litt. A[±]N°.4, I have the honour to herewith send you the pack list of 13 chests with fossils that have arrived with the s.s. Soembing. –

The MINISTER OF COLONIES
on behalf of the minister
the secretary-general,

Signature [Elias]

To
Mr. M.E.F.T. Dubois
Officer of Health 2° class
of the army of the Dutch Indies on leave
at
The Hague

[Next](#) letter with this correspondent
[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000040-075]

Departement
van
Koloniën
Lett.A[±]
N°.22

bijlagen:

's-Gravenhage, den 8 Juli 1897

Ten vervolge op mijn schrijven van 23 Maart j.l. Litt. A[±]N°.4, heb ik de eer U hierbij te doen toekomen de verpakkingslijst 13 kisten met fossielen, aangebracht per s.s. Soembing. –

De MINISTER VAN KOLONIËN
voor den minister
de secretaris-generaal,

Handtekening [Elias]

Aan
den Heer M.E.F.T. Dubois
Officier van Gezondheid 2° klasse
van het Indisch leger met verlof
te
's-Gravenhage

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000033-628]

Sint Pieter 8 July 1897,

Highly esteemed Mr Dubois,

I have finally yesterday received the good portraits of your old teacher and I'm pleased to finally be able to send you a particularly good portrait of him. I ask you to forgive me that you had to wait so long. Being indisposed and busyness and the circumstances that the first galley proofs were not good enough have been the cause of it. It gives me satisfaction to do you this pleasure of sending you the picture of someone you loved very much. Maybe that I – naughty as I am – herewith to some extent can make up for what ...

[MM774C-000033-629]

On the other hand, I very much appreciate if you can esteem someone for his character and his honest strive. It is a true pleasure to see that there are still such, righteous and noble people in a society, in which, the older one gets, more and more beloved celebrities, to whom one clinged, are falling from their pedestals and you ask yourself disappointingly: is not everything conceit and comedy? Is [Max Nordau](#)¹⁶¹ right after all?

[????schrafft?] In the spirit of the L. K. and his public, I guess

Did the contribution for "De Tijd"...

This is the last letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

---

¹⁶¹ Jewish reporter in the Dreyfuss case

[MM774C-000033-628]

Sint Pieter 8 Juli 1897,

Zeer geachte Heer Dubois,

Eindelijk dan ontvang ik gisteren de goede portretten van Uw ouden leermeester en verheug me U nu eens een bepaald goed portret van hem te kunnen toe zenden. Ik vraag versooning voor het lange wachten. Ongesteldheid en drukte en de omstandigheid, dat de eerste proef niet goed was, is er de oorzaak van. Met voldoening doe ik U dit genoegen U het beeld toe te zenden van hem, van wien U zeer veel hieldt. Wellicht dat ik – deug niet daar ik ben – hierdoor eenigszins goed kan maken, wat

[MM774C-000033-629]

Ten anderen acht en waardeer ik het zeer, wanneer men iemand in waarheid om zijn karakter en eerlijk streven mag hoog houden. Het is waarlijk een genoegen te zien, dat er werkelijk nog degelijke, rechtzinnige en achtenswaardige menschen zijn in een samenleving, waarin men, hoe ouder men wordt, meer en meer beminde grootheden, waaraan men zich vastklampte, van hunne voetstukken ziet wegvallen en, teleurgesteld, zich wel eens afvraagt: Is niet alles bedrog en comedie? Heeft Max Nordau soms gelijk?

[????schrafft?] dus in den geest van den L. K. en zijn publiek, meen ik Hadden het stuk voor "De Tijd"

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000007-438]

The Hague 12 Juli 1897.

Dear D^e Dubois!

Can you give me a time for tomorrow at which I will find you at home? I have started reading your:"Relation of the weight of the brain etc." and wish to ask some more information, which would also give me the pleasure, of making your personal acquaintance

Sincerely

Yours truly

Dr [W. Koster](#)

former professor

Address :

Badhuisweg 27.

near the "White Bridge".

This is the only letter with this correspondent

1701

— Send from the Netherlands —

[MM774C-000007-438]

den Haag 12 Juli 1897.

Waarde D^e Dubois!

Kunt gij mij een uur opgeven, waarop ik morgen te huis kan vinden? Ik ben hier begonnen aan het lezen van uw:"Verhouding van het gewicht der hersenen enz." en wenschte een paar inlichtingen te vragen, waardoor ik tevens het genoeg zal hebben, persoonlijk met u kennis te maken.

Hoogachtend

T.T.

Dr W. Koster

oude hoogleeraar

Adres :

Badhuisweg 27.

bij de "Witte Brug".

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000059-146]

Tinggang 13 July 1897

Your Noble Severe Sir!

Your letter of 1 June I have received on 8 July. Upon receiving I have shown the letter directly to the chief, who has written about it and the answer to that came yesterday that I am allowed to go to Banglee to find some stones there. As soon as I have located the petrol well, do I need to notify you from Banglee directly to let you know if it's positive or not, I do hope it's yes, and do I need to send the rocks directly? Or do I send them at the end of the year?

De Winter is going to Europe two months

[MM774C-000059-147]

from now. He would have liked to have a civilian job outside the Solo Valley, but they are hard to get, and he does not dare ask for a job at the Solo Valley, as his conduct lately was everything else but nice.

With regard to finding bones it's very sad, nothing has been found these half months.

The waiting to go to Trinil continues, convicts have been applied for. No answer to that has come yet. Could you not take care that in the next year, (if an extension is allowed) we can go there in the month of June when we can already do a lot of good work there moving soils that are higher up. A lot has to be removed before we get to the bone layer, and if we can do that before our chances of finding bones are larger. Regarding our health that is going very well and I wish you luck with your recovery.

Your serving worker

Kriele

if de Winter is to go to Europe, which is certain, he says I will be placed at Trinil, or will he be placed there until the end of his service, and that I am to relieve him. Or is he being replaced? I have often advised him to work at the Solo Valley, but he doesn't dare.

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

[MM774C-000059-146]

Tinggang den 13/7 97

U Edelgestrengen Heer!

U brief van den 1^e Juni ontvangen den 8^e Juli, na ontvangst van de brief heb ik hem direct getoond aan de Chef, die er over geschreven heeft en het antwoord is gisteren afgekomen dat ik naar Banglee mag gaan om eenige gesteente aldaar te gaan zoeken. Zodra ik de Petroleum bron ontdekt heb, zal ik U van Banglee uit direct laten weten of het meevalt of te niet, ik hoop van ja, moet ik de gesteenten direct op zenden? Of op 't laatst van het jaar?

De Winter gaat over twee maanden

[MM774C-000059-147]

naar Europa hij zou zeer graag een burgerlijke betrekking willen hebben buiten de Solovallei, maar daar is voor hem zeer moeilijk aan te komen, en bij de Solovallei durft hij het niet te vragen, daar hij zich zelve de laatste tijd alles behalve netjes gedragen heeft.

Wat het vinden van beenderen aangaat is zeer treurig, deze halve maanden is niets gevonden.

Wegens het wachten van Trinil duurt nog maar steeds door, er zijn gestraften aangevraagd. Trouwens er is nog niets afgekomen, kunt U niet zorgen, dat men in het volgende jaar, (zoo er nog verlenging wordt toegestaan) in de maand Juni daar naartoe gaan, dan kunt er al zeer goed gewerkt worden, daar er een boel grond verzet moet worden al eer men op de beenderen laag zijn, en dan zou er heel wat grondverzet kunnen worden en meer kans zijn van beenderen vinden. Wat verders onze gezondheid aangaat dat gaat zeer goed en ik wensch u geluk met u beterschap

U dienende werkman

Kriele

zoo de Winter naar Europa gaat, wat zeker is, volgens zijn gezegde zal ik wel te Trinil geplaatst worden, of dat hij daar naartoe gaat tot zijn einde diensttijd, en dat ik hem dan aflos. Of komt er een vervanger voor hem? Ik heb hem al dikwijls aangeraden om naar de werken bij de Solovallei, maar hij durft niet.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000013-457]

Utrecht, 15 July 1897

dear Mr Dubois,

We will likely leave on Sunday next to Hamburg so there will be no opportunity. My wife is currently still in London but is expected back tomorrow.

On 18 August I will leave from Stetten to Helsingfors, then to Saint Petersburg and finally the Caucasus!

If you are still awaiting galley proofs, please as of 21 July request them to be sent to Hamburg, Eimsbüttel, Eppendorfer Weg 125. I wish you and yours truly pleasant summer months and cordial greetings,
AWichmann

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

1703

— Send from the Netherlands —

[MM774C-000013-457]

Utrecht, 15 Juli 97

Waarde Heer Dubois,

Wij zullen waarschijnlijk den Zo as. Nach Hamburg vertrekken en dus geen gelegenheid meer hebben. Mijne vrouw is op dit oogenblik nog te London en wordt morgen terug verwacht.

Op den 18 Aug. Vertrek in van Stetten naar Helsingfors, daarna St. Petersburg en eindelijk de Kaukasus!

Mocht U nog drukproeven verwachten, zoo verzoek ik U die vanaf 21 Juli te zenden naar Hamburg, Eimsbüttel, Eppendorfer Weg 125. U en de Uwen recht aangenaame zomermaanden toewenschende en hartelijke groeten,
AWichmann

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000042-366]

Extract from the Register of
Decisions of the Governor-
General of the Dutch Indies.
TJIPANAS 17 July 1897
N^o2.-

Having read the missive of the Minister of colonies of 23 January 1899, lett. A¹, No 16/207 and the necessary copy of the request, dated The Hague 6 January 1899, of Dr.M.E.F.T. Dubois, Officer of Health 2nd class of the army of the Dutch Indies *pro memorie*;

It has been accorded and understood:

That based on paragraph 1 of the decision of 19 May 1897 No 1 the time span, for which, in paragraph 1 of that decision, the Officer of Health 2nd class *pro memorie* M.E.F.T. Dubois was commissioned, in order to do comparative studies in the State Museum of Natural History in Leyden and in other European Museums of the same nature in order to compile description of the fossils collected in Java and Sumatra, is to be extended with two years;

and search based on what is mentioned in paragraph 2 of the decision of 19 June 1895 No 8, except that the monthly allowance of

To
Mr M.E.F.T. Dubois
Officer of Health 2nd class
in the army of the Dutch Indies
pro memorie

[MM774C-000042-367]

f 500 (five hundred guilders) awarded to Dr. Dubois will as of one July 1899 be decreased to f 200 (two hundred guilders)

Extract of this will be sent to the Officer of Health Dr. Dubois for information. –

In accord with the Register of provisions;
the acting Government-Secretary
[Signature]

This is the last letter with this correspondent

Previous letter with this correspondent

[MM774C-000042-366]

Extract uit het Register der Besluiten
van den Gouverneur- Generaal
van Nederlandsch-Indië.
TJIPANAS den 17^{den} Juli 1897
N^o2.-

Gelezen de missive van den Minister van Koloniën van 23 Januari 1899, lett. A¹, No 16/207 en het daarbij tot het nemen van eene beschikking overlegd rekest, gedagteekend 's-Gravenhage 6 Januari 1899, van Dr.M.E.F.T. Dubois, Officier van Gezondheid der 2de klasse bij het Nederlandsch-Indische Leger voor memorie gevoerd;

Is goedgevonden en verstaan:

Ten vervolge van artikel 1 van het besluit van 19 Mei 1897 No 1 nader met twee jaren te verlengen het tijdvak, waarvoor de Officier van Gezondheid der tweede klasse voor memorie Dr. M.E.F.T. Dubois in commissie is gesteld, teneinde in 's Rijks Museum van Natuurlijke Historie te Leiden en in andere Europeesche Museums van dergelijken aard vergelijkende studiën te maken ten behoeven van eene door hem samen te stellen beschrijving der op Java en Sumatra verzamelde fossielen;

en zulks op den voet van artikel twee van het besluit van 19 Juni 1895 No 8, behoudens dat het daarbij aan Dr. DUBOIS voornoemd

Aan
Den Heer M.E.F.T. Dubois
Officier van Gezondheid der 2de klasse
bij het Nederlandsch-Indische Leger
voor *memorie*

[MM774C-000042-367]

toegekend maandelijksch inkomen van f 500 (vijf honderd gulden) van 1 Juli 1899 af wordt verminderd tot f 200 (twee honderd gulden)

Extract dezes zal worden verleend aan den heer Dr. Dubois tot informatie.

Accordeert met voorz. Register;
De Wd. Gouvernements-Secretaris,
[Signature]

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000013-459]

Wichmann

The Hague, Monday 19 July 1897

Highly esteemed Professor,

Yesterday Verbeek has, during our morning walk, tried to pay us a visit. Later I met him in the evening, and I learned that he necessarily desired to speak to me.

I could not think anything else, then that this would be about the samples which have been examined by you and of which he might have heard from you. You obviously had every right to inform him about your research and the results. , but to be somewhat prepared on his visit you would much oblige me if you would inform me by reply whether this was the case. Also I'd be very grateful when you would again advise me in this matter. I have no intention of letting Verbeek have the better of me. He has,

[MM774C-000013-460]

although he was in a far better position than I was, without any care for my findings and contrary to main issues of the research I've done for years, publicised statements that I cannot regard as anything else but untrue. In the interest of the truth in general and of my research in particular I cannot fail to speak out in public.

How and where can I do so? Do you wish to separately publish your finds which confirm my opinion? Are we to do it together or should I just mention you as an expert witness? In which journal would you advise me to do so? In the Neues Jahrbuch?

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

1705

— Send from the Netherlands —

[MM774C-000013-459]

Wichmann

Den Haag, Maandag 19-7-97

Hooggeachte Professor,

Gisteren heeft Verbeek, tijdens onze morgenwandeling, getracht mij een bezoek te brengen. Later ontmoette ik hem tegen den avond, en vernam dat hij mij noodzakelijk wenschte te spreken.

Ik kan niet anders denken, dan dat dit zal zijn zal zijn over de gesteenten ^{welke door U onderzocht zijn} waarvan hij wellicht van U vernomen heeft. U hadt natuurlijk alle recht hem bekend te maken met uw onderzoek en bevinding. , ~~de zaak behoeft geenszins geheim te worden gehouden, maar zoudt U mij nu het groote genoeg doen~~ maar ten einde eenigszins op zijne komst [?????????] te zijn zou ik U erkentelijk zijn voor omgaande mededeeling of dat het geval was. Tevens zou ik U dankbaar zijn [?wanneer] mij Uwen raad nogmaals uwen raad ter zake ^{te zoudt willen} verleen. Ik ben niet van plan ^{willens} mij door Verbeek met een kluitje in 't riet te laten sturen, ~~zoals ik maar te veel reden heb te vermoeden dat zijn toeleg zijn zal.~~ Hij heeft op een ^{waar}

[MM774C-000013-460]

~~gebied, dat ik veel beter tot beoordelen~~ ^{in staat was kon} dan hij, zoo zonder eenige égarde voor mijn bevindingen en in strijd met hoofdzaken van mijn eigen jarenlang onderzoek, beweringen geopenbaard die ik niet anders dan als onwaar kan beschouwen, ~~dat ik niet~~ Ter wille van de waarheid ^{in 't algemeen} en van mijn ~~persoonlijk onder~~ onderzoek ^{in 't bijzonder niet wil} mag ik daarom nalaten hem in 't openbaar tegen te spreken.

Mijn beleefd verzoek aan U is nu dit: wat raadt U mij aangaande die publicaties Uwer nader bevestiging [?van] mijne opvattingen Wenscht U dat ^{zelf} te doen of aan mij over te laten terwyl

Hoe en waar kan ik dat doen? Wenscht U Uwe bevindingen die de mijne bevestigen afzonderlijk te publiceeren?, met mij gezamenlijk of zal ik eenvoudig mij op U beroepen? En in welk tijdschrift zoudt U aanraden dat te doen? In 't Neues Jahrbuch?

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000013-461]

Utrecht, 19 July 1897.

Dear Mr Dubois,

In answer to your letter that I have just received I hurry to let you know that I did not exchange a single word with Verbeek about your stone samples. He knows nothing about it at all, and it would have been rather unseemly of me to tell him anything about it.

Regarding your publications, for which the *Neue Jahrbuch* seems appropriate to me,

[MM774C-000013-462]

feel free to call on my support. If you want further details my notes will be at your disposal.

Of a large number of the stone samples slides will only be made during the summer vacation. So we cannot be thinking of a quick publication.

With best greetings

ever

A Wichmann

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000013-461]

Utrecht, 19 Juli 97.

Waarde Heer Dubois,

In antwoord op Uw zoeven ontvangen brief haast ik mij U te berichten dat geen enkel woord over Uwe gesteenten et Verbeek heb gewisseld. Het weet er hoegenaamd niets van af, en zou het van mijne zijde zeer onkiesch geweest zijn hem daaromtrent iets ~~naders~~^{mede} te deelen.

Aangaande Uwe publicaties, waarvoor het Neue Jahrbuch mij wel geschikt voorkomt,

[MM774C-000013-462]

kunt gij U gerust op mij beroepen. Wilt U nog verdere bijzonderheden weten zo staan U aantekeningen van mij altijd ten dienste.

Van een groot aantal gesteenten worden eerst deze zomervacantie preparaten gemaakt. Zoo spoedig valt aan een publicatie dus niet te denken.

Met de beste groeten

Steeds

A Wichmann

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000013-463]

Utrecht, 20 July 1897.

Dear Mr Dubois,

Herewith I am returning the galley proofs to you. - In my haste yesterday I forgot to tell you that I would be very pleased to accept the mud samples from the street of Madura and from the kali Mining for our museum. Our departure is now definitely set on the day after tomorrow.

With cordial greetings

ever yours truly

A Wichmann

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

1707

— Send from the Netherlands —

[MM774C-000013-463]

Utrecht, 20 Juli 97.

Waarde Heer Dubois,

Bijgaande ontvangt U de drukproef terug. - Ik heb gisteren in den haast vergeten U mede te delen, dat ik de monsters modder uit straat Madoera en uit de kali Mining met zeer veel genoegen voor ons museum zal accepteren. Ons vertrek is nu voor goed op overmorgen vastgesteld.

Met hartelijke groeten

Steeds de Uwe

A Wichmann

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000010-432]

Mister .....declares to have recieved from the Library of the State University of Leiden, according regulatio
articles 2.2, 9.1,3,4 (see backside) in decent state to borrow for 14 days

N°

Cat. a.

skeleton of *Emys couro*

B.&M. Java

133.

and by accepting these confirming to adhere to aforementioned regulations

Leiden,

20 July 1897 (Signature)

Eug Dubois

This is the only letter with this correspondent

1708

— Send from the Netherlands —

[MM774C-000010-432]

De Heer

verklaart uit de Bibliotheek der Rijks Universiteit te Leiden, volgens artikel 2.2, 9.1,3,4 van het Reglement (zie
keerzijde) in behoorlijken staat voor 14 dagen ter leen ontvangen te hebben

N°

Cat. a.

skelet van *Emys couro*

B.&M. Java

133.

En zich door de ontvangst van bovengenoemd werk aan het Reglement te onderwerpen

Leiden,

20. Juli 1897 (ONDERTEEKENING)

Eug Dubois

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000059-148]

Trinil 2^e August 1892

Your Noble Severe Sir!

I have received your postcard and sent it to de Winter. By the way I do not believe he will find any bones before his service time is ended.

I hope you have received the message from Banglee about the well. What I had written to you is this.

Neither Europeans nor Chinese have ever been there, just a Javanese mandor who was searching on behalf of Europeans and that mandor told the people from the kampong that there was no petrol in the well but only sand. Nevertheless you

[MM774C-000059-149]

can smell the lantung very clearly, it is even so strong that it gives you a headache and furthermore there is a greasy bluish membrane floating on the water that there is petrol there is a certainty. Also the kamidua who went with me claims that there is petrol in there.

Regarding the bones here at Tinggang that is more sad, nothing has been found lately and also nothing yet at Trinil where I will have to go at the end of the month. De Winter has started a trench of 10 × 10 m and has dug it 2,50 m deep, with 20 convicts and a mandor. So he's only got a handful of people along. I have asked the chief of Tinggang, MrVrijbergen, Architect, if there was nothing to be done about that, to get more people, and he promised me to write about it.

Further it's going very well with my health and also with my spouse

Your serving worker

Kriele

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

[MM774C-000059-148]

Trinil 2^e Augustus 1897

UEdelgestrengen Heer!

U briefkaart ontvangen, en ik heb hem de Winter toegezonden. Trouwens ik geloof niet dat hij nog beenderen zal vinden voor het einde zijne diensttijd.

Ik hoop dat U het bericht van Banglee wegens de bron ontvangen hebt. 't geen ik U geschreven heb is dit.

Europeanen noch Chinezen hebben daar nooit geweest, wel een Javaanse mandoer die voor Europeanen aan het zoeken [was] en die mandoer heeft tegen de kampong lui gezegd dat het geen Petroleum bron is maar wel een zand bron. Trouwens je

[MM774C-000059-149]

kunt de lantoeng zuiver ruiken, en zelfs zoo sterk, dat je er pijn van in het hoofd krijgt, en daarbij drijft op het water, een vettige blauwe vlies, dat er petroleum is zit, dat is zeker. Ook beweert de kamidoewa die met mij mee is geweest dat er petroleum in zit.

Wegens de beenderen hier onder Tinggang dat is treuriger is in de laatste tijd niets gevonden ook nog niet te Trinil waar ik op het laatst van de maand wel naar toe zal gaan, de Winter heeft een vak onderhanden genomen van 10×10M en heeft ontgraven 2,50 M in de diepte, met 20 gestraften en een mandoer. Dus 't is een schijntje volk wat hij bij zich heeft. Ik heb gevraagd aan de Chef van Tinggang, den heer Vrijbergen, Architect, of daar geen mal aan te passen was, voor meer volk, en hij heeft mij beloofd er over te schrijven.

Verder gaat het zeer goed met mijne gezondheid en ook met mijn wederhelft.

Uwe dienende werkman

Kriele

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000011-281]

J. Schuitemaker
previously
Korevaar & de Lange
lumberyard
LEYDEN

9 August 1897

The noble and very learned Sir Doctor Dubois
Leyden The Hague

Noble and learned Sir,

On the account of your Noble Sir, van Beek, previously carpenter, has on the 25th and 29th of March last, bought some wood for the sum of *f* 9,08 to be used for the museum which I look forward to seeing paid. Should your Noble Sir know nothing about this, please be so kind as to let me know, for than I will likely make this a police matter, as van Beek will then be guilty of having abused your Noble Sirs name.

Awaiting your reply I remain
with high esteem your Noble servant
Schuitemaker

[Next](#) letter with this correspondent

[MM774C-000011-281]

J. Schuitemaker
voorheen
Korevaar & de Lange
Houthandel
LEIDEN

9 Augustus 1897

Den Weledel Zeer Gel Heer Dr. Dubois
Leiden den Haag

Weled. Zeer Gel. Heer,

Op rekening van Ued is 25 en 29 Maart j.l. door van Beek, vroeger timmerman, gekocht eenige hout waren ten bedrage van *f* 9,08 ten dienste van het museum, gaame zie ik hier van betaling tegemoet. Mocht Ued. hiervan niets weten, wilt U dan zoo goed zijn mij dit even te melden, daar ik dan waarschijnlijk politie zaken ervan maak, daar van Beek zich dan heeft schuldig gemaakt aan misbruik van Ued naam.

In afwachting
Hoogachtend Uw dr.
Schuitemaker

[Click here to return to the content page](#)

Dear Colleague

Herewith the requested brain weights (last page) I hope there are some amongst them that will serve you; as I have not been collecting any for years I am sorry not to be able to have any more. *Cuscus* was, as far as I know, never weighed. For the brain of the *Macacus* I have to mention that that specimen walked far better upright than my *Hylobates* and without balancing with its arms. I simply bound its hands on its back and it was still able to walk upright without any effort, though obviously with bended knees, but much less so than *Hylobates*.

[MM774C-000007-179]

The numbers will also give you opportunity to establish the relative weights at different ages.

I regret that you didn't write anything about your current position, what is it, as you are living in The Hague I'm assuming you haven't become a professor in Berlin, or are you on holiday over there? – Please satisfy my curiosity on this?

What you wrote about the European cold did not surprise me. It confirmed what I heard from many, but one can't surely not hear this enough. Prof. Snellen advised me to become a Private-teacher in Utrecht, but obviously in a clinical profession, because that's the only way to reap something to live off.

[MM774C-000007-181 right]

That will also not be difficult to me as I have continuously been working as a medical practitioner, but I have never send you the results thinking they would not interest you. So it will be the question whether I will be able to collect some money from lectures and the proof of that pudding will be in the eating. Otherwise I do not need any support as I bring sufficient material for research with me and of instruments I have a sufficient supply.

If it isn't working out with the lectures I would have to look for a practice. Even on that I can be happy with little as I'm not without means. But my family members are very frightened that I will not have sufficient and they claim that life in Europe is much more expensive than I think it is. –

[MM774C-000007-179 right]

that did make me doubt again whether I should not remain a bit longer here to capitalise as over here I earn sufficient to put several thousands aside each year.–

You could yet do me a favour in writing me how much according to your experience a small family needs (I am married and have a child) nor my wife nor I are spoiled, we are satisfied with the most simple and we rarely go out. Even if we could do so. But I would obviously need to have room in my house for a small laboratory. – How dreadful waiting is. Already in August 96 I have sent my large work: "*Muskeln und periphere nerven der Primaten met besondere Berücksichtigung der Anomalien*". To the Royal Academy of Sciences. It has not yet been printed. They helped you quicker with your study on the brain weights

[MM774C-000007-180]

which dated from January 97 and was already printed in April. But it could also be that Professor Weber, who was so benevolent to burden himself with the corrections, did not have any time for it yet. Regretfully other journals are also letting me wait although they all accepted my manuscripts, and as I'm now looking forward to the reprint of eleven manuscripts at the same time. You will surely say that I'm suffering from ink-diarrhoea, but then I will haste to say that I have followed your first advice to not start any particular research upon my arrival in the Indies during the first years but take that time to look around carefully. But the consequence of that was that the stacks of notes became desperately high and when I finally decided to go through them, there was almost no end to them. Knowing this from me I hope you will not suspect me of "ink-diarrhoea".

Of all I have written there is one piece, of which I'm curious to hear your verdict. From our correspondence about the *Pithecanthropus* you will have noted that I have another point of view than you have. I wanted to clarify my opinion and did so in a piece called: "Atavismus" and as the journals kept me waiting so long I try to have it published as a brochure, but I did not hear from the publishers. An introduction of sorts you can already read in my discourse "*Schwanzbildung Steissdrüse und die Lehre vom Atavismus*", which I hope in some weeks will be in your possession, as I have already corrected the galley proofs. I'm afraid I will find in you a serious opponent, but this will be more pleasant than unpleasant, I'll

[MM774C-000007-181]

be pleased to be convinced, I am not a dogmatic but I therefore also do not have belief in authorities.

And now, my sincere thanks for the letter I received this morning. What a pity it is you have never visited me in Tosari for I would so much have liked to show you my little museum of what I have collected on all these islands.

One of these days I am expecting the Anthropologist ten Kate whom I so far only know from a correspondence we have since years, it will be a true joy meeting someone like him again.

My best wishes.

Ever pleased to be with high esteem
your willing servant
J.H.F. Kohlbrugge

[MM774C-000007-182]

	Length centimetre	Body weight gram	Brain weight gram	
<i>Semnopithecus pyrrhus</i> ♀ juv. 24 primary teeth	50	4500	76	Stricken in 1918 after new confirmation by K.
<i>Semn. maurus</i> ♀ adult	65	12500	76	
<i>Semn. maurus</i> ♂ adult	66	16500	78	
<i>Sem. maurus</i> ♀ juv neonatus	35	658	66	I thought that <i>Sem. pruinus</i> did not deserve to be a species, but only a variety. 50 cls is peculiar though how much body- and brain-weight are differing.
<i>Sem. pruinus</i> ♀ last molar missing	55	3400	61.2	
<i>Sem. pruinus</i> ♀ adult	60	5100	56	
<i>Cercocebus cynomolgus</i> very fat	61	12000	71	These two I already used in my: "mammals of south-east Borneo", which as far as I know you have in your possession. It struck me that <i>Mac.</i> <i>nemestrina</i> has such heavy brains, I had a collection here of living monkeys of all genera are present on this Archipelago and of all these <i>Mac. nemestrina</i> was the brightest!! Post or propter??
<i>Macacus</i> ♀ <i>nemestrinus</i> juv. primary teeth	42	3500	97	
<i>Hylobates Mülleri</i> ♀ juv. primary teeth	43	3250	80	
<i>Cercocebus cynomolgus</i> adult	53.5	11.156	72	
<i>Orang-utan</i> juvenile	69½	18000	333	
<i>Cuscus orientalis</i>	50	3500	11. (Eleven)	
<i>Tupaja javanica</i>	15,5	81	2.280 (two)	

Next letter with this correspondent

Previous letter with this correspondent

Geachte Collega

Hierbij de gevraagde hersengewichten (laatste bladzijde) ik hoop dat er bij zijn, die U van dienst kunnen zijn; daar ik sedert jaren geen meer verzamelde zoo kan ik U tot mijn spijt niet meer dienen. *Cuscus* werd, zoover ik weet, nog nooit gewogen. Bij het hersengewicht van *Macacus* moet ik nog vermelden dat deze veel beter op rechtop liep dan mijne *Hylobatiden* en zonder met de armen te balanceren. Ik bond hem eenvoudig de handen op den rug en dan liep hij steeds recht op en zonder moeite natuurlijk met kromme knieën, maar minder dan *Hylobates*.

[MM774C-000007-179]

De cijfers geven U ook gelegenheid het rel. gewicht bij verschillende leeftijden te bepalen.

Het spijt me wel dat U geen woord schreef over U tegenwoordige positie, wat is U nu eigenlijk, daar U in den Haag woont veronderstel ik dat U dus geen Hoogleraar te Berlijn geworden is, of is U daar met de vakantie? – Wil U mijne nieuwsgierig in deze voldoen?

Wat U mij over een Europeesche koude schreef verwondert mij niets. U bevestigde wat ik door velen hoorde, maar men kan het zeker niet genoeg hooren. Prof. Snellen ried mij aan Privaat-docent te worden te Utrecht, maar dan natuurlijk in een klieënisch vak, want alleen daarmee valt er nog wat te oogsten om ervan te leven.

[MM774C-000007-181 right]

Dat zal mij ook niet moeilijk vallen daar ik steeds geneeskundig werkzaam was, maar ik heb U de resultaten nooit gezonden denkende dat het U niet zou interesseeren. Het is voor mij dus de vraag of ik wat collegegelden zal kunnen innen en dat kan alleen de ondervinding leeren. Overigens heb ik geen hulp nodig daar ik materiaal voor onderzoek meebreng en aan instrumenten hier eene voldoende verzameling bezit.

Gaat het nu niet met de colleges dan zou ik praktijk moeten zoeken. Ook daarin kan ik gelukkig met weinig tevreden zijn daar ik niet onbemiddeld ben. Nu zijn mijne familieleden echter erg bang dat ik te kort zal komen en beweren dat het leven in Europa veel duurder is dan ik denk. –

[MM774C-000007-179 right]

Dat heeft mij nu wel weer wat aan 't wankelen gebracht en denk ik er over of ik niet toch nog wat langer hier zal blijven om meer te capitaliseeren daar ik hier genoeg verdien om jaarlijks duizenden weg te leggen. –

U zou mij nu ook nog een dienst bewijzen als U mij een schrijven wilde hoeveel volgens Uw ondervinding een klein huisgezin nodig heeft (ik ben getrouwd en heb een kind) en noch mijne vrouw noch ik zijn verwend, we zijn met het eenvoudigste tevreden en uitgaan doen we nooit. Ook al konden we het doen. Maar ik moet natuurlijk plaatshebben in mijne woning voor een klein laboratorium. – Wat is toch dat wachten vervelend. Reeds in Augustus 96 zond ik mijn groote werk: "*Muskeln und periphere nerven der Primaten met besondere Berücksichtigung der Anomalien*". aan de Kon Akad. van Wetenschappen. En het is nog niet gedrukt. Men heeft u spoediger geholpen want Uwe studie over het hersengewicht

[MM774C-000007-180]

dateert van Jan. 97 en werd reeds in April gedrukt. Maar het kan ook wel zijn dat Prof. Weber, die zoo welwillend was zich met de correctie te belasten, er nog geen tijd voor heeft kunnen vinden. Ongelukkig laten de andere periodieken me ook wachten alhoewel ze allen mijne manuscripten accepteerden, en zoo ziet ik nu uit te kijken naar de separata van elf manuscripten tegelijk. U zal wel zeggen, dat ik aan inkt diarhee lijdende ben, maar ik haast me dan erbij te voegen dat ik Uwen raad om de eerste jaren van mijn verblijf in Indië geen bepaald onderzoek te beginnen maar overal mijn oogden den kost te geven heb opgevolgd. Maar daarvan was het gevolg dat de stapels aantekeningen wanhopig groot werden en toen ik nu eindelijk besloot eens af te werken, er bijna geen doorkomen aan was. Als U dit weet zal ik mij, hoop ik, niet meer van "inktdiarhee" verdenken.

Van al wat ik geschreven heb is er een stuk, waarover ik erg nieuwsgierig ben Uw oordeel te vernemen. Onze correspondentie over den *Pithecanthropus* zal U wel gemerkt hebben dat ik op een ander standpunt sta dan U. Ik ben er nu toe overgegaan mijne opvatting eens nader uiteen te zetten in een stuk: "Atavismus" en daar de tijdschriften me zoo lang laten wachten heb ik getracht dit als brochure te doen verschijnen, maar heb nog geen tijding van den uitgever. Eene inleiding als het ware zal U reeds in mijne verhandeling "Schwanzbildung Steissdrüse und die Lehre vom Atavismus" vinden, die naar ik hoop over eenige weken in Uw bezit zal zijn daar ik de drukproeven reeds corrigerende. Ik vrees dat ik in U een ernstig tegenstander zal vinden, maar dit zal mij meer aangenaam dan onaangenaam zijn, ik laat

[MM774C-000007-181]

me gaarne overtuigen, ben geen dogmaticus maar heb daarom ook geen autoriteit-geloof.

En nu, dank voor Uw schrijven dat ik hedenochtend ontving. Hoe jammer toch dat U mij nooit te Tosari hebt bezocht ik hadde U zoo graag mijn klein museum laten zien verzameld van al de eilanden.

Dezer dagen verwacht ik den Anthropoloog ten Kate dien ik tot nu toe slechts door eene sedert jaren voortgezette correspondentie ken, een waar genot weer eens iemand als hij is te mogen ontmoeten.

Mijne beste groeten.

Steeds gaarne hoogachtend
Uwdienstw.

J.H.F. Kohlbrugge

[MM774C-000007-182]

	Lengte centimeter	Gewicht Lichaam gram	Gewicht hersenen gram	
<i>Semnopithecus pyrrhus</i> ♀ juv. 24 tanden melkgebit	50	4500	76	Waarschijnlijk verdubbelde [?????] doorgeschrapt in 1918 na nieuwe bevestiging door K.
<i>Semn. maurus</i> ♀ adult	65	12500	76	
<i>Semn. maurus</i> ♂ adult	66	16500	78	
<i>Sem. maurus</i> ♀ juv melktanden neonatus	35	658	66	Ik meende dat <i>Sem. pruinus</i> niet verdiende species te zijn, maar slechts eigenaar variëteit. 50 cls is wel eigenaardig hoezeer lichaam's en hersengewicht verschillen.
<i>Sem. pruinus</i> ♀ laatste molaar ontbreekt	55	3400	61.2	
<i>Sem. pruinus</i> ♀ adult	60	5100	56	
<i>Cercocebus cynomolgus</i> zeer vet	61	12000	71	Deze twee reeds gebruikt in mijne: "Zoogdieren van Z.O. Borneo", zover ik weet in Uw bezit. Het heeft me getroffen dat <i>Mac. nemestrina</i> zulke zware hersenen heeft, ik heb hier eene verzameling van levende apen gehad van alle generale van deze archipel en van alle deze was <i>Mac.</i> <i>nemestrina</i> de pinterste!! Post of propter??
<i>Macacus</i> ♀ <i>nemestrinus</i> juv. melktanden	42	3500	97	
<i>Hylobates Mülleri</i> ♀ juv. melktanden	43	3250	80	
<i>Cercocebus cynomolgus</i> adult	53.5	11.156	72	
<i>Orang utan</i> juvenile	69½	18000	333	
<i>Cuscus orientalis</i>	50	3500	11. (elf)	
<i>Tupaja javanica</i>	15,5	81	2.280 (twee)	

Click here to return to the content page

[MM774C-000011-281]

The Hague, Sweelinckplein 12 18 August 1897

Having just returned from a journey abroad I found your letter of 9 August last and I hurry to reply that van Beek at that time truly did by small amounts of wood from suppliers unknown to me on my behalf for the museum department under my care, but he also always received the amount of me in advance, and if he has not paid you what you were entitled to, he will have done so unjustifiably and without my knowledge. Since over a month he is no longer in my service, but he still lives, as I think, still at the Doelensteeg [??12?] In Leyden.

This is the last letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

1712

— Send from the Netherlands —

[MM774C-000011-281]

The Hague, Sweelinckplein 12 18 August 1897

Having just returned from a journey abroad I found your letter of 9 August last and I hurry to reply that van Beek at that time truly did by small amounts of wood from suppliers unknown to me on my behalf for the museum department under my care, but he also always receive the amount of me in advance, and if he has not paid you what you were entitled to, he will have done so unjustifiably and without my knowledge. Since over a month he is no longer in my service, but he still lives, as I think, still at the Doelensteeg [??12?] In Leyden.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000010-434]

dr. E Dubois hereby declares to have received from the collection of the National Museum for Natural History as a loan for 8 days:

a skull of *gavialis gangeticus*

Leiden 27th Augustus 1897

Eug Dubois

Amice, forgive me for not sending this to you sooner. I was prevented from coming earlier. Please receive my gratitude for your help in this. tt. ED

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

1713

— Send from the Netherlands —

[MM774C-000010-434]

dr. E Dubois verklaart uit de collectie van 's Rijksmuseum voor Natuurlijke Historie voor den tijd van acht dagen ten leen ontvangen te hebben:

een schedel van *gavialis gangeticus*

Leiden 27 Augustus 1897

Eug Dubois

Amice, verschoon dat ge dit bewijs eerst heden terug ontvangt. Ik was verhinderd eerder te komen. En ontvang mijn hartelijke dank voor de mij aldus verleende hulp. tt. ED

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000012-036]

Heronswood, Dromana
Victoria, Australia
Aug. 29th 1897.
Dr. Eugène Dubois.

Sir,

I notice by the scientific papers that you have recently read a paper on the relation between weight of brain and weight of body in animals.

For the last five years I have been gathering a large body of materials

[MM774C-000012-037]

for the purpose of eventually proceeding to plot onto logarithmic curves and so perhaps discover an actual law of the relation of brain weight to body weight.

Would you oblige me by sending me to this address a copy of your paper, and I shall remit to you whatever I shall see marked on it as the price.

I forward here with copies of my two last papers published here

Yours very sincerely

Alexander Sutherland

[Next](#) letter with this correspondent

1714

— Send from Australia —

[MM774C-000012-036]

Heronswood, Dromana
Victoria, Australia
Aug. 29th 1897.
Dr. Eugène Dubois.

Sir,

I notice by the scientific papers that you have recently read a paper on the relation between weight of brain and weight of body in animals.

For the last five years I have been gathering a large body of materials

[MM774C-000012-037]

for the purpose of eventually proceeding to plot onto logarithmic curves and so perhaps discover an actual law of the relation of brain weight to body weight.

Would you oblige me by sending me to this address a copy of your paper, and I shall remit to you whatever I shall see marked on it as the price.

I forward here with copies of my two last papers published here

Yours very sincerely

Alexander Sutherland

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000010-310]

Munich 30 August 1897.

Highly esteemed Doctor!

I would like to ask you to please let the publishers of the Archiven für Anthropologie, ([Vieldeg?] in Braunschweig) know as soon as possible, how many reprints you will be claiming.

With the highest esteem

yours ever truly

J. Ranke

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

1715

— Send from Germany —

[MM774C-000010-310]

München 30.Aug. 97.

Hochverehrten Herr Doctor!

Ich bitte Sie, recht bald an die Verlagsbuchhandlung des Archiv. f. Anth. ([Vieldeg] in Braunschweig) mittheilen zu wollen, wieviele Separate Sie beanspruchen.

Hochachtungsvollst [?????]

Ihn stets ergeben

J. Ranke

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000059-150]

Trinil 31 August 1897

Your Noble Severe Sir!

I have the honour to announce you that yesterday I have relieved de Winter as he will be going to Europe at the end of his service. It is a nice trench upstream next to the earlier point. It's a pity we can't get more people. 7,50 metre have been dug measured from the top in the trench is 12 × 12 m. Also some bones have been found, but nothing special.

I did ask (before I left from Tinggang) His Noble Sir Mr van Rossum and also to Mr Vrijbergen to get some more convicts to make up a number of 40 man.

[MM774C-000059-151]

They sat that my request will be fulfilled if there are sufficient convicts left at Ngawi, but I heard from de Winter there are no convicts left so I have taken the liberty to write a letter to Mr Vrijbergen, who is my direct chief, you should take care if possible to have free coolies employed instead of the convicts. I will write to you next time to tell you how this story finished .

Also His Noble Sir Mr van Rossum told me that this probably would be the last year that an extension would be allowed. These words I am writing to you he told me 3 days ago, and if such is the case I would still very much like to come back to my request to be placed at the railway, as I do not like to work for the Solo Valley, and rightfully spoken I get very irritated myself seeing people work with the wage of f 120,- who cannot stand in my shadow with regard to building houses or other work, too many differences are being created with preferenced sweethearts amongst the natives.

As to the work I will take care to try and get as many extra people be it free coolies or convicts.

Else it's going very well with myself and my wife

Your serving worker

Kriele

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

[MM774C-000059-150]

Trinil den 31^e Augustus 97

Uedelgestrengen Heer!

Ik heb de eer U mede te delen dat ik gisteren de Winter heb afgelost aangezien hij met het eindige zijne dienst naar Europa gaat. 't Is een zeer mooie put stroomopwaarts naast de punt van vroeger. 't Is maar jammer dat men niet meer volk krijgen, er is nu ontgraven 7,50 m van boven uit gemeten en de put is 12×12 M ook zijn er eenige beentjes gevonden, trouwens niets van bijzonders.

Ik heb gevraagd (voordat ik vertrek van Tinggang) aan ZEd: heer van Rossum en ook aan den heer Vrijbergen, om nog eenige gestraften aan te vragen tot men een getal heeft van 40 man

[MM774C-000059-151]

't geen volgens hun gezegde naar mijn verzoek voldaan zal worden ingeval er gestraften over zijn te Ngawi en 't geen ik gehoord heb van de Winter dat er geen gestraften meer over zijn heb ik zoo vrij geweest een brief te schrijven aan den heer Vrijbergen mijn eerst aangewezen Chef van Tinggang die er dan voor zorgen zal zal het hem mogelijk is vrij koelies in plaats van gestraften in het werk te plaatsen. Ik zal het U den volgende keer laten weten hoe of het af is gelopen.

Ook heb ik vernomen van ZEd. heer van Rossum dat hoogstwaarschijnlijk dit het laatste jaar is dat er nog verlenging zal toegestaan worden. Dezelfde woorden schrijf ik U die hij mij voor drie dagen gezegd heeft en ingeval het zoo is, ik nog steeds terug op mijn verzoek geplaatst te kunnen worden aan het Staatsspoor, aangezien ik niet graag werk bij de Solovallei, met recht gesproken erger ik mijn zelve als ik lui zien werken met een traktement van f 120 niet in mijn schaduw kunnen staan wegens het maken van gebouwen of het zij van andere werkzaamheden, er wordt hier teveel verschil gemaakt met liefelingen onder de inboorlingen.

Wat verders met de werkzaamheden aangaat daar zal ik voor zorgen en zoo veel mogelijk trachten, 't zij vrij koelies of gestraften erbij te krijgen.

Verder gaat het met mij en de vrouw zeer goed.

Uw dienende werkman

Kriele

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000007-174]

Tosari 2 September 1897.

Dear colleague

In case my letter is not too late you might still be able to use the following measurements

	Length	Weight	Brains
<i>Macacus oereatus</i> ♂ v.	59cc	5100 gr	84gr
<i>Celebus</i> adult	As well as <i>Macacus nemestrinus</i> this one also works very well on his hind legs if one ties its arms to its back and it does so <u>without training</u>		
<i>Sem. maurus</i> ♂ adult	67	8100	81
<i>Sem. maurus</i> ♀ adult	61	6100	66
<i>Sem. maurus</i> ♂ adult	65	7000	71
<i>Sem. maurus</i> ♂ 3 rd molar missing some teeth have not changed	56	4700	87.7
<i>Sem. maurus</i> ♀ as above	60	4950	73

I currently had opportunity to do these measurements. I sometimes do these measurements and I now have good material to establish the relative weight et cetera of all innards of some monkey species.
[MM774C-000007-175]

I'm not in this for the dry statistics but to a establish differences between left and right. b learn what the amount of variation is.

Could you maybe also give me advice in the following case
I've started to research on the question whether or not the extremities are formed as metameres, not starting from embryology but trying to find macroscopic proof. You understand: research on nerves and muscles. The results are already there, retrieved by examining lower species. I've started completely neutral but now I have come so far that I have to completely agree with the opinion of Balfour-Dohrn against Gegenbaur.

What would you advise me? Where could I get this published? I very much fear that students of Gegenbaur are likely to be against it and I therefore I am in doubt where to send it to. I do not dare send it to the Royal Academy as they have just published a work from me of 260 pages, which, as Professor Weber writes it, is ready now. I also dare not ask Professor Weber, he has already corrected the galley proofs of that paper for me, I dare not bother him again.

Would you advise me to write it directly in French which I could do, albeit more of an effort, and my friend

[MM774C-000007-176]
Deniker should be able to have it published, he is now also busy publishing an Anthropological research of mine you would very much oblige me with your advice. After polite greetings
your willing servant
in haste JHF Kohlbrugge

[Next](#) letter with this correspondent
[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000007-174]

Tosari 2/Sept97.

Geachte Collega

Voor 't geval dat mijn brief niet te laat komt kan U wellicht nog de volgende bepalingen gebruiken

	lengte	gewicht	hersenen
<i>Macacus oereatus</i> ♂ v.	59cc	5100 gr	84gr
<i>Celebus</i> volwassen	Evenals <i>Macacus nemestrinus</i> loopt ook deze zeer goed op zijn achterpooten als men hem de armen op den rug bindt en wel <u>zonder dressuur?</u>		
<i>Sem. maurus</i> ♂ volwassen	67	8100	81
<i>Sem. maurus</i> ♀ volwassen	61	6100	66
<i>Sem. maurus</i> ♂ volwassen	65	7000	71
<i>Sem. maurus</i> ♂ 3 ^{de} molaar ontbr eenige tanden nog niet gewisselt	56	4700	87.7
<i>Sem. maurus</i> ♀ als boven	60	4950	73

Ik had heden gelegenheid deze wegingen te doen. Ik doe af en toe van dergelijke bepalingen en heb nu een goed materiaal bijeen om het rel. gewicht enz van alle ingewanden van eenige apenspecies te berekenen.
[MM774C-000007-175]

Het is er mij niet om te doen de dorre cijfers te weten maar a om verschillende tusschen links en rechts te bepalen. b het variatievermogen te leeren kennen

Kan U mij wellicht ook nog in de volgende zaak raad geven
ik ben met een onderzoek bezig betreffende de kwestie der extremiteten of deze al dan niet metamere vormen zijn, ik ben daarbij eens niet van de embryol. uit gegaan maar langs macroscop. weg. U begrijpt: een zenuw en spieronderzoek. De resultaten zijn er al, verkregen door laagstaande vormen te onderzoeken. Nu begon ik geheel neutraal maar ben nu zoo ver, dat ik geheel en al de opvatting van Balfour-Dohrn moet accepteren contra Gegenbaur.

Wat zou U mij raden? Waar zou ik dat gepubliceerd kunnen krijgen? Ik vrees dat ik de leerlingen van Gegenbaur erg tegen me zal hebben en daarom zit ik in verlegenheid waar ik het heen zal zenden. Ik durf het niet aan de Kon. Akad. Te zenden daar die juist een werk van 260 pag. voor me uitgegeven heeft, want zoals Prof. Weber schrijft is het klaar. Ook durf ik er Prof. Weber niet om te vragen, hij heeft de boveng: drukproeven al voor mij nagezien, ik durf hem dus niet weer lastig te vallen.

Zou U mij wellicht aanraden direct in 't Fransch te schrijven dat kan ik wel al kost het meer moeite, en mijn vriend

[MM774C-000007-176]
Deniker zal dan wel voor de uitgave zorgen, hij is nu juist ook bezig een Anthropol. onderzoek voor mij uit te geven u zou mij door Uwe raad wel verplichten. Na beleefde groeten

Uwdwdr
in haast JHF Kohlbrugge

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000007-160]

	Length	Bodyweight	Brainweight
<i>Seiurus notatus</i> Boddaert	21cc	165 gr	4,4 gram

4 September 1897

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

Dr JHF Kohlbrugge

[MM774C-000007-160]

	lengte	Lich. Gew.	Her. Gew.
<i>Seiurus notatus</i> Boddaert	21cm	165 gr	4,4 gram

4 September 1897

Dr JHF Kohlbrugge

[Click here to return to the content page](#)

1718

— Send from Jawa —

[MM774C-000040-076 left]

Departement
of
Colonies
Lett.A¹
N°.10
attachments:

The Hague, 11 September 1897

Following my letter of 4 June last Litt. A¹N^o. 9, I have the honour to herewith send you some reports the Governor-General of the Dutch-Indies received on the subject of excavations along the Solo river over the months April, May and June 1897. –

I also make use of this opportunity to request that you inform me, as soon as in some way possible, what the results are of the research that has been assigned to you by the committee for the period of time since 1 July 1896 and that you present this outcome in a short way such that it can be included in the Colonial report of 1897 which is currently being prepared.

The minister of Colonies
on behalf of the minister
the secretary-general,

T.E.Elias

To
Mr. M.E.F.T. Dubois
Officer of Health 2^e class
of the army in the Dutch Indies
at
The Hague

[Next](#) letter with this correspondent
[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000040-076 left]

Departement
van
Koloniën
Lett.A¹
N°.10
bijlagen:

's-Gravenhage, den 11 September 1897

Ten vervolge op mijn schrijven van 4 Juni j.l. Litt. A¹N^o. 9, heb ik de eer U hierbij te doen toekomen eenige van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië ontvangen rapporten nopens opgravingen aan de rivier de Solo over de maanden April, Mei en Juni 1897. –

Ik maak tevens van deze gelegenheid gebruik om U te verzoeken mij, zoo mogelijk eenigszins spoedig, mede te deelen wat over het sedert 1 Juli 1896 verlopen tijdvak nopens de uitvoering der aan U opgedragen commissie en nopens de reeds verkregen uitkomsten, in beknopten vorm, zal zijn op te nemen in het thans in bewerking zijnde Koloniaal verslag van 1897.

De minister van koloniën
voor den minister
de secretaris-generaal,

T.E.Elias

Aan
den Heer M.E.F.T. Dubois
Officier van Gezondheid 2e klasse
van het leger in Nederlandsch-Indië
te
's-Gravenhage

[Click here to return to the content page](#)

[Brill-02]Telegram 15-9-1897

200 or 250 exemplars would cost 55 gulden per plate, to make drawings or clichés and typesetting are the most costly

Stoppelaar

(Answer to telegram Dubois: What would the costs be per plate for 200 or 250 exemplars under otherwise equal circumstances)

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

1720

— Send from the Netherlands —

[Brill-02]Telegram 15-9-1897

200 of 250 exemplaren kosten 55 gulden per plaat, maken teekeningen of clichés en zetten tekst kostbaarst
Stoppelaar

(Antwoord op telegram Dubois: Hoeveel kosten per plaat onder overigens gelijke omstandigheden bij 200 of 250 presentexemplaren)

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000011-482]

dear Mr Dubois

Forgive me for remembering you again for wanting to speak on my behalf to Mr DeStuers, it would be of great importance to me; your words should surely have a lot of influence

with cordial greetings
yours truly
Steinmetz

[MM774C-000011-482]

Sweelinckplein 15 September 1897

Dear Mr Steinmetz,

I first thought it necessary to enquire after the current state of affairs regarding the Ethnographic Museum. This I have received recently – and the announcement in the newspapers (which you will surely have read) that the Museum remains connected to the Leyden University is in agreement with that. It must be as good a certain that Professor de Groot will become unremunerated Director, and that Mr Schmeltz, with an increase of his salary will keep officiating his duties

[MM774C-000011-483]

and actually be in charge in the museum.

I think that with this state of affairs, which is mainly already in existence for a long time, any step from you or on your behalf would be to no avail. The proposed arrangement will surely to you not be the worst that could have been arranged!

Please consider this letter as confidential.

With polite greetings, and high esteem,
your willing servant
Eug Dubois.

These are the only two letters with this correspondent

1721

— Send from the Netherlands—

[MM774C-000011-482]

Waarde Heer Dubois

Vergeef mij, dat ik U nog eens herinner mijne zaak bij dhr. DeStuers te willen bepleiten het zou van groot belang voor me zijn; Uw woord zou zeker veel invloed hebben

Met hartel groet
t a v
Steinmetz

[MM774C-000011-482]

Sweelinckplein 15.9.97

Waarde Heer Steinmetz,

Het scheen mij noodig in de eerste plaats inlichting te hebben omtrent den stand van zaken betreffende het Ethnogr. Museum. Deze verkreeg ik onlangs – en het bericht in de bladen (hetgeen U zeker gelezen hebt) dat het Museum aan de Leidsche universiteit verbonden blijft is daarmede in overeenstemming. Het ~~is~~ moet zoo goed als zeker zijn, dat Prof. de Groot onbezoldigd Directeur zal worden, en dat de heer Schmeltz, met eenige verhoging van zijn salaris zijn tegenwoordige betrekking zal blijven waarnemen

[MM774C-000011-483]

en feitelijk de directe leiding van het museum zal hebben.

Ik geloof, dat bij dien stand van zaken, die al in hoofdzaak lang bestaat, alle stappen Uwerzijds of in Uw belang niets baten zouden. De voorgestelde regeling zal U zeker niet de slechtste toeschijnen die men zou hebben kunnen treffen!

Wil dit schrijven als confidencieel beschouwen.
Met beleefde groeten, hoogachtend,
Uw dienstw
Eug Dubois

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000059-152]

Trinil 17 September 1897

Your Noble Severe Sir.

I have the honour to announce to you that de Winter on the 6th has left from Ngawi to Semarang to be shipped for travelling to Europe.

About 9 m of the trench have now been dug and there has been found since I started here one complete deer skull with antlers, a small kind of tusk of the elephant, and furthermore some diverse leg bones, vertebrae, carpals (et cetera) and some diverse teeth and molars, by the way nothing special has been found and to find a lot we are not yet deep enough.

Other than that there is no news and I cannot write Your Noble Sir anything of Tinggang.

With myself and my wife it's going very well.

Your serving worker

Kriele

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

[MM774C-000059-152]

Trinil den 17^e September 1897

WelEdelgestrenge Heer.

Ik heb de eer U mede te delen dat de Winter den 6^e van Ngawi vertrokken is naar Semarang om daar ingescheept te worden voor de reis naar Europa.

De put is nu ontgraven ±9 m waarin is gevonden na de aflossing 1 complete hertenschedel met hoorens, een klein soort slag tand van den Olifant, en verder enige diverse poten, wervels, koten (enz) en eenige diverse tanden en kiezen, trouwens iets bijzonders is er niet gevonden en voor veel te vinden zijn wij nog niet diep genoeg gegraven.

Verders is hier geen nieuws en van Tinggang kan ik UEd: niets schrijven.

Met mij en mijne vrouw gaat het zeer goed

Uw dienende werkman

Kriele

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000032-320]

The Hague, 18 September 1897

Noble and severe Sir,

Following my promise, I herewith send you the list of persons and institutions to whom the Department of Colonies sends an exemplar of the annual report of the mining department.

With high esteem, your willing servant
[?signature?]

Also see inside

[MM774C-000032-321]

Her Majesty the Queen
Department of Colonies, four copies
Department of Water Management
The Senate
House of Representatives
Royal library
Royal Institute of linguistics and ethnology of the Dutch Indies of N.I.
Academic library of Leyden
Academic library of Utrecht
Academic library of Groningen
Indian institution of Delft
Geographical Society
Polytechnical School
Royal Academy of Science
Royal Institution of Engineering
Society for diligence
Royal Military Academy
E. van der Elst, mining engineer in Maastricht
P.A. van Diest, retired mining engineer in Denver (U.S.America)
P. van Dijk, retired head engineer of the mining department, The Hague
Prof. dr. K. Martin, Leyden
Belgian government
Museum of practical Geology, London
Royal Geological Society of Cornwall
Indian Offices, London (for the Geological Survey of British India)
Société géologique de France, Paris
See other side

[MM774C-000032-322]

Ecoles des mines, Paris
Société de géographie, Paris
E. de Marquerie, Paris
University of Heidelberg
Mountain Academy of Clausthal
Mountain Academy of Freiberg
Dr. A.B. Keijzer in Dresden
Mountain Academy of Berlin
Grossherzogliche. Badische geolische Landesanstalt, Heidelberg
Imperial Royal geological State Institute, Vienna
Mountain Academy of Leoben
Mountain Academy of Chemnitz
Ecole des mines de Liège
Association des ingénieurs sortis de l'école des mines de Liège
Société macologique, Brussels
U.S. Geological Survey, Washington
Prof. Jules Marcon, Cambridge Mass. (U.S. America)
Department of mining of the South African Republic

[MM774C-000032-323]

Sweelinckplein, 19 September 1897

Noble and severe Sir,

Receive my polite and sincere thanks for your kind sending of the list of persons and institutions to whom the Department of Colonies sends an annual report of the Mining department. That list is of great use to me and by going to the trouble of copying it you have much obliged me.

With high esteem
Your willing servant
Eug Dubois.

Name of correspondent for these two letters is unknown

[MM774C-000032-320]

Haag, 18 Sept. '97

HoogEdGestr. Heer,

Ingevolge mijne toezegging, doe ik U hierbij geworden den lijst van personen en instellingen die van wege het Departement van Koloniën een exp. van het Jaarboek van het mijnwezen ontvangen.

Hoogachtend Uwdwdr
[?signature?]

zie ook binnenzijde

[MM774C-000032-321]

H. M. de Koningin
Departement van Koloniën, vier exp
Departement van Waterstaat
1^e Kamer der Staten-Generaal
2^e Kamer der Staten-Generaal
Koninklijke Bibliotheek
Kon. [????] taal-, land-, en volk. van N.I.
Akad. bibl. Leiden
Akad. bibl. Utrecht
Akad. bibl. Groningen
Indische Instelling Delft
Aardrijksk. Genootschap
Polytechnische School
Koninkl. Akademie van Wetensch.
Koninkl. Instit. Van ingenieurs
Maatschappij van nijverheid
Koninkl. Milit. Akademie
E. van der Elst, mijnningenieur te Maastricht
P.A. van Diest, gep. mijnning, te Denver (U.S.America)
P. van Dijk, gep. hoofding. mijnwezen, 's-Hage
Prof. dr. K. Martin, Leiden
Belgische Regeering
Museum of practical Geology, Londen
Royal Geological Society of Cornwall
Indian Offices, Londen (voor de Geological Survey of British India)
Société géologique de France, Paris
Z.O.Z.

[MM774C-000032-322]

Ecoles des mines, Parijs
Société de géographie, Parijs
E. de Marquerie, Parijs
Universiteit te Heidelberg
Bergakademie te Clausthal
Bergakademie te Freiberg
Dr. A.B. Keijzer te Dresden
Bergakademie te Berlin
Grossherz. Badische geol. Landesanstalt, Heidelberg
Kais. Kön. Geolog. Reichsanstalt, Weenen
Bergakademie te Leoben
Bergakademie te Chemnitz
Ecole des mines te Luik
Association des ingénieurs sortis de l'école des mines, te Luik
Société macologique, Brussel
U.S. Geological Survey, Washington
Prof. Jules Marcon, Cambridge Mass. (U.S. America)
Depart. v/h mijnwezen der Zuid-Afrik. Republiek

[MM774C-000032-323]

Sweelinckplein, 19.9.97

Weledelgestr. Heer,

Ontvang mijn een beleefden en hartelijken dank voor de vriendschappelijke toezending der lijst van personen en instellingen, die vanwege het Departement van Koloniën een ex. van het Jaarboek van het mijnwezen ontvangen. Die lijst komt mij zeer van [?stade] en U heeft mij door de met het copieeren daarvan genomen moeite zeer verplicht.

Hoogachtend
Uwdwdr.
Eug Dubois.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000011-112]

Den Haag Sweelinckplein 12
20 September 1897

Very esteemed Sir

Please have the gentleman in question be so good as to contact me at the above address.

After polite greetings with high esteem
your willing servant
Eug Dubois

The noble and very learned Sir
Dr J.D.E. Schmeltz
Leyden.

[MM774C-000011-111]

State Ethnographic Museum.

Leyden, 22 September 1897

Very esteemed Sir,

The Commissioner-General of the United States on [?occasion of?] the exhibition will be here on Monday at the Museum and asks me in his letter whether he can then also see the *Pithecanthropus* and can possibly get a cast of the remains for the National Museum in Washington.

Please oblige me with an answer whether the named gentlemen can have a look at the pieces and whether you can arrange for him to get a cast.

After polite greetings I remain
with high esteem
your willing servant
J.D.E. Schmeltz

the very Noble and learned Sir
Dr Eugen Dubois
The Hague

[MM774C-000011-113]

State Ethnographic Museum.

Leyden, 23 September 1897

Very esteemed Sir,

Mr Thomas Wilson, who is an distinguished name in anthropological ethnographical circles was apparently, as was I, when I wrote to you yesterday, under the impression that the remains are being kept here in town.

This, however, turns out not to be the case and I therefore request, following your letter, and because Mr Wilson intends to spend the Monday here upon his return from Amsterdam, to oblige me with a message whether Mr Wilson will be able to find you at home the whole day or at which hours. I will then inform his Noble severe Sir about any arrangements.

After polite greetings I remain
with high esteem
your willing servant
J.D.E. Schmeltz

the very Noble and very learned Sir
Dr Eugen Dubois
The Hague

[MM774C-000011-112 combination of two draft versions...]

Den Haag Sweelinckplein 12
23 September 1897

very esteemed Sir

From your letter of today it seems to me that you have misunderstood my letter. My intention was simply that the mentioned name would have the kindness to contact me directly himself, at my address, by means of correspondence. I cannot currently decide whether I can see him on Monday. That is something which I, by the way, wish to convey to him myself.

After polite greetings with high esteem
your willing servant
Eug Dubois

The very Noble and learned Sir Doctor [J.D.E. Schmeltz](#)
Leiden.

These are the only four letters with this correspondent

[MM774C-000011-112]

Den Haag Sweelinckplein 12
20 Sept. '97

Zeer geachte Heer

De in Uw schrijven van gisteren bedoelde Heer zij zoo goed zich aan bovenstaand adres tot mij te wenden.

Na beleefde groeten hoogachtend
Uwdwdr
Eug Dubois

Den WeledelZeerGel. Heer
Dr J.D.E. Schmeltz
[??.] Leiden.

[MM774C-000011-111]

Rijks Ethnographisch Museum.

Leiden, 22 Sept. 1897

Zeer geachte Heer,

De Commissaris Generaal der Vereenigde Staten ten [B?????sche] Tentoonstelling komt Maandag hier om het Museum te zien en vraagt mij in zijn een brief of hij dan ook de *Pithecanthropus* kan zien en eventueel een afgietsel van de overblijfselen kan ontvangen voor het Nationaal Museum te Washington.

Wil mij s.v.p. verplichten met een antwoord of U den genoemde Heer in de gelegenheid kunt stellen de stukken [?bij U] te zien en of U hem een afgietsel kunt verschaffen.

Na beleefde groeten verblijven
Hoogachtend
Uwdwdr
J.D.E. Schmeltz

WelEdelZeerGel. Heer
Dr Eugen Dubois
's Gravenhage

[MM774C-000011-113]

Rijks Ethnographisch Museum.

Leiden, 23 Sept. 1897

Zeer geachte Heer,

De Heer Thomas Wilson, die zich in antropologisch etnografische kringen door onderscheiden opstellen gunstig heeft bekend gemaakt, was blijkbaar even als ik toen ik U gisteren schreef in de verbeelding dat de bedoelde overblijfselen zich hier ter stede bevinden.

Dat blijkt thans niet het geval te zijn en ik verzoek U in verband met U schrijven, en daarmede dat de Heer Wilson zich heeft voorgesteld den Maandag bij zijne terugkomst van Amsterdam hier door te brengen, mij wel te willen verplichten met de mededeeling of de Heer W.U den geheelen dag of op welke uren 't huis zal vinden. Ik zal [?ZWEG] dan een en ander mede deelen.

Na beleefde groeten verblijven
Hoogachtend
Uwdw
J.D.E. Schmeltz

WelEdelZeerGel. Heer
Dr Eug Dubois
's Gravenhage

[MM774C-000011-112 combination of two draft versions...]

Den Haag Sweelinckplein 12
23 Sept. '97

Zeer geachte Heer

Uit Uw schrijven van heden blijkt mij, dat U mijn briefje verkeerd begrepen heeft. Mijne bedoeling was eenvoudig, dat de nu door U genoemde heer de goedheid zou hebben zichzelf met mij, aan mijn adres hier, in correspondentie te stellen. Het is mij niet mogelijk thans te bepalen of ik hem Maandag ontvangen kan. Dat wensch ik hem overigens zelf mede te deelen.

Na beleefde groeten hoogachtend
Uwdwdr
Eug Dubois

Den WeledelZeerGel. Heer Dr J.D.E. Schmeltz
Leiden.

[Click here to return to the content page](#)

[Brill-03]28 September 1897

Mister Dubois

Attached our supplement. I hope I have understood your intentions correctly. Should this not have been the case, please send it back to me with your annotations. Against your account that elucidates the matter at hand very well, I have no objections whatsoever.

Included in the price of f 60,- is f 5,- to be restituted to you by us after the receipt of the subsidy for every plate; and f 2,- idem ,idem for every photography for the clichés.

I have no further remarks. Should you need me for help, please let me know: and I will drop in at the Rapenburg, when you are there. [de Stoppelaar]

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[Brill-03]Heer Dubois

Hierbij onze bijlage. Ik hoop dat ik Uwe bedoeling goed begrepen heb. Mocht dat niet het geval zijn, wil ze me dan ook even terug doen zenden, met Uwe wijzigingen. Tegen uw stuk, dat de zaak zeer juist uit elkander zet, heb ik geen enkel bezwaar.

Onder den prijs van f 60,- is begrepen f 5,- door ons aan U te restitueeren bij het ontvangen der subsidie van elke plaat; en f 2,- idem ,idem voor elke photographie voor de clichés.

Ik geloof niet dat ik verder opmerkingen heb te maken. Mocht U mij nog noodig hebben, laat U het mij dan svp. even voor helpe... weten: en ik kom even bij U aan het Rapenburg, als gij er zijt

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000050-111]

copy
Irrigation works
in the
"Solo valley"

Report of the work done during the month
July 1897.

Near picket 112 some defect bones and ribs without value were excavated and during eight days rocks were collected in the vicinity of the dessa Bangle, district Kertosono, department Ngandjoek, residency Kediri, such in response to a written request of Dr Dubois; of these rocks samples have been taken and collected by Kriele.

Close to the dessa Ngandjar near Trinil with 20 convicts from the prison in Ngawi a square of 10 m at the sides was dug down to a depth of 2.50 m.

So far up to that depth no fossils have been found, the ground mainly exists of white clay interlaced with thin layers of sand.

[In left margin note in pencil: letter Kriele 2 Aug 10 × 10 up to 2.5 m deep]

Report of the work done during the month
August 1897.

Excavated near picket 112 a complete elephant molar as well as some defect and worthless leg bones and vertebrae et cetera.

Near Trinil a square of 13 [added remark: ^{should be 12}] m at the sides was dug down to a depth of 7 m in which were found a tusk of an elephant, two deer leg bones and molars and teeth of diverse animals.

[In left margin note in pencil: according to Kriele's letter dated 31 August deep 7.50 measured from above pit 12 × 12]

Report of the work done during the month
September 1897.

[In left margin note in pencil: 17 September (Kriele) ± 9 m 12 × 17]

At Trinil a square with sides of 12 m was dug down to a depth of ± 2.75 m and a rectangle of 12 by 17 Meter was dug down to a depth of ± 1 m [added remark: ^{below the lowest level}].

In the excavated ground were found:

[MM774C-000050-112]

1^e an incomplete deer skull with complete antlers;

2^e an incomplete lower jaw of a pig;

3^e a tusk of an elephant 1 ± 0.40 m

4^e diverse complete and incomplete leg bones, vertebrae, phalanges, teeth, molars amongst which a complete molar of an elephant, a tooth of a human or of an ape and some shells.

For identical copy:

The Secretary of the Departement of Education, Religion and Trade,
A Wiemans

G.G. 14874

[In left margin note in pencil: Kriele 4 November pit 10 × 8 excavated 8 m]

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

[Next](#) official report

[Previous](#) official report

[MM774C-000050-111]

Afschrift
Bevloeingswerken
in de
"Solovallei"

Rapport der verrichte werkzaamheden gedurende de maand Juli 1897.

Bij piket 112 eenige defecte botten en ribben enz. zonder waarde ontgraven en gedurende acht dagen gesteenten verzameld in de omstreken van de desa Bangle, district Kertosono, afdeling Ngandjoek, residentie Kediri en zulks ingevolge een schriftelijk verzoek van Dr Dubois; van deze steenen zijn door Kriele eenige monsters mede genomen.

Bij de desa Ngandjar nabij Trinil werd met 20 veroordeelden uit de gevangenis te Ngawi een vierkant van 10 Meter zijde tot op een diepte van 2.50 Meter uitgegraven.

Tot heden werd op die diepte nog geene fossielen gevonden, de grond bestaat uit witte klei doorsneden met dunne zandlagen.

[In left margin note in pencil: Brief Kriele 2 Aug 10 × 10 tot 2.5 M diep]

Rapport der verrichte werkzaamheden gedurende de maand Augustus 1897.

Bij piket 112 ontgraven een Compleete Olifantskies benevens eenige defecte en waardelooze pooten en wervels enz.

nabij Trinil werd een vierkant van 13 [added remark: ^{moet zijn 12}] Meter zijde tot op een diepte van 7 Meter ontgraven en daarin gevonden een Slagtang van een Olifant twee hertenpootjes en kiezen en tanden van diverse dieren.

[In left margin note in pencil: Volgens Krieles brief dd. 31 Aug diep 7.50 van boven afgemeten put 12 × 12]

Rapport der verrichte werkzaamheden gedurende de maand September 1897.

[In left margin note in pencil: 17 September (Kriele) ± 9 M 12 × 17]

Te Trinil werd een vierkant van 12 m zijde tot op eene diepte van ± 2.75 Meter en een rechthoek van 12 bij 17 Meter tot op eene diepte van ± 1 Meter [added remark: ^{beneden laagste peil}] uitgegraven.

In den ontgraven grond werd gevonden:

[MM774C-000050-112]

1^e een incompleeten hertenschedel met compleete hoorns;

2^e een incompleeten onderkaak van een zwijn;

3^e een slagtang van een olifant 1 ± 0.40 Meter

4^e diverse compleete en incompleete pooten, wervels, kooten, tanden, kiezen waaronder een compleete kies van een olifant, een tand van een mensch of ^{een} aap en eenige schelpen.

Voor eensluidend afschrift:

De Secretaris bij het Departement van Onderwijs, Eeredienst en Nijverheid,
A Wiemans

G.G. 14874

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000008-184]

The Hague 1 October 1897

Dear Doctor, I would like to speak with you about the publication of *Pithecanthropus erectus*.
Would you come and see me about that at the Department of Colonies?

With greetings

your willing servant
A. Loudon

[Next](#) letter with this correspondent

1727

— Send from the Netherlands —

[MM774C-000008-184]

Den H. 1 Oct 1897

Geachte D^r, gaarne sprak ik U over de uitgave van den P.E.
Zoudt U daartoe eens bij mij kunnen aankomen aan het Dep. v Kol?

Groetend

eh dwdr
A. Loudon

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000011-003]

Highly esteemed Sir! Kind thanks for your letter. I hope to even be able to go to the laboratory today and I will be happy to find you some dolichocephalic skulls and send them to you. I was pleased to hear that your examination of the inner surface of the skull of *Pithecanthropus* was so successful.

After polite greetings I remain pleased to be yours truly

G.Ruge.

3 October 1897

This is the only letter with this correspondent

1728

— Send from the Netherlands—

[MM774C-000011-003]

Hooggeachte Heer! Vriendelijk dank voor Uw brief. Ik hoop nog vandaag naar het laboratorium te kunnen gaan en zal heel gaarne voor U enkele dolichoceph. schedels uitzoeken en ze dan U zenden. Met veel genoegen vernam ik dan en dat U in het onderzoek over de binnen vlakte van den schedel van *Pithecanthropus* zoo geslaagd zijt.

Na beleefde groeten verblijf ik

gaarne Uw G.R.

A. 3. Okt. 97

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000007-444]

[Dr] Eugen Dubois   Haag, 12 Sweelinckplein
Honoured Doctor!

I have just returned from a long trip to St. Petersburg and thank you for kind sending of a cast of *Pithecanthropus*. I'd be very pleased, if You in the near future would honour me with a visit and will remain with this pleasant prospect with high esteem

Yours very truly

FKr.

BONN, 4.X.97   DR. F. KRANTZ

This is the only letter with this correspondent

1729

— Send from the Netherlands —

[MM774C-000007-444]

[Dr] Eugen Dubois   Haag, 12 Sweelinckplein
[Geehrter] Herr Doctor!

[Ich bin von] einer längerer Reise nach St. Petersburg
[kurzlich] zurückgekehrt danke ich Ihnen für die gütige Uebersendung des Abgusses von Pithecanthr. Ich würde mich sehr freuen, wenn Sie mir in nächsten Zeit mit Ihrem Besuch beehren wollten und bleibe in dieser angenehmen Erwartung mit vorzügliche Hochachtung

Ihr ganz ergebener

FKr.

Bonn, 4.X.97   Dr. F. Krantz

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000011-002]

Amsterdam 5 October 1897

to

Noble and very learned Sir

Dr. Eug Dubois

On behalf of Professor. G. Ruge I am sending your noble Sir four skulls. They have been selected to, as good as possible, match your Noble Sirs desire.

Your Noble Sir can keep any you have use for and simply return the others. With the highest esteem I remain your Noble Sirs willing servant

[?Dr van derVorst]

This is the only letter with this correspondent

1730

— Send from the Netherlands —

[MM774C-000011-002]

Amsterdam 5 October 1897

Aan

WelEdelen Zeer Gel Heer

Dr. Eug Dubois Alhier

Namens Profr. G. Ruge zend ik UEd vier schedels. Zoo goed mogelijk naar UEdl's verlangen opgezocht

U kan er van behouden wat U gebruiken kan 't overige zend UEd maar terug. Met de meeste hoogacht. UEd.Dw.Dienaar

[?DrvanderVorst]

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000008-186: 7 October 1897]

The Hague 7 October, 1897

As I hope everything will be in order. Could you please visit me again at my office?

With greetings and esteem

yours truly

A Loudon

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

1731

— Send from the Netherlands —

[MM774C-000008-186: 7 October 1897]

Den H, 10/7 -97

Naar ik hoop komt de zaak in orde. Kunt u s.v.p. nog eens op bureau bij mij aankomen?

Groetend en achtend

tt

A Loudon

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000012-037]

The Hague (Holland)
12 Sweelinckplein
7 October 1897
Dr. Alexander Sutherland,

Sir,

With much pleasure I forward here with a copy of my paper on the relation of brain weight to body weight in mammals. It is not the original paper read in the Academy of science in Amsterdam but a German translation (by myself) of the same. I thought it would be easier for you to consult this paper than one in Dutch language.

I thank you very much for your letter from the 29th Aug.

[MM774C-000012-038]

and for the papers which you kindly sent to me. Especially that on the temperatures of reptiles, monotremes and marsupials has[sic] a great interest to me. You will oblige me very much by communicating your future publications on brain weight. I, of course, take a large interest in the question.

Yours very sincerely
Eug Dubois.

This is the last letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000012-037]

The Hague (Holland)
12 Sweelinckplein
Oct.7.1897
Dr. Alexander Sutherland,

Sir,

With much pleasure I forward here with a copy of my paper on the relation of brain weight to body weight in mammals. It is not the original paper read in the Academy of science in Amsterdam but a German translation (by myself) of the same. I thought it would be easier for you to consult this paper than one in dutch language.

I thank you very much for your letter from the 29th Aug.

[MM774C-000012-038]

and for the papers which you kindly sent to me. Especially that on the temperatures of reptiles, monotremes and marsupials has a great interest to me. You will oblige me very much by communicating your future publications on brain weight. I of course take a large interest in the question.

Yours very sincerely
Eug Dubois.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000008-187]

Sweelinckplein 12
8 October 1897

Highly esteemed Mr Loudon,

I have just returned from my visit to Professor Martin and the firm Brill and I hurry to let you know that neither of them have any objections to have the publication you intended of the *Sammlungen des Geologischen Reichs Museums* in Leyden 8°, in 1898 be limited to the minimum that is needed in the interest of my publication.

May I be allowed to again thank you sincerely for the benevolent way in which you have cleared this case.

After polite greetings I remain with the highest esteem your willing servant

Eug Dubois

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

1733

— Send from the Netherlands —

[MM774C-000008-187]

Sweelinckplein 12
8 Oct. '97

Hooggeachte Heer Loudon,

Zooeven teruggekeerd van mijn bezoek aan Prof. Martin en de firma Brill haast ik mij U te berichten, dat er bij hen geen bezwaar bestaat om de uitgaaf van ~~het~~^{de} door U bedoelde ~~werk van Martin (8° uitgaaf der~~ *Sammlungen des Geol. Reichsmuseums* in Leiden 8°, in 1898 tot elk in het belang mijner eigen uitgaaf vereischt minimum te beperken ~~ten behoeve~~

~~Ik betuig~~ ^{Het zij mij vergund U thans} nogmaals ~~mijnen~~ hartelijken dank ^{te zeggen} voor de welwillende wijze waarop U deze zaak hebt in orde gebracht.

Na beleefde groeten ^{verblijf ik} met de meeste achting Uwdwdr

Eug Dubois

[Click here to return to the content page](#)

[Brill-04]Telegram 8-10-1897

Question is not quit clear to prof Martin nor me. Verbal explanation desired. Impossible to already decide on the number of deliveries.

Stoppelaar

(Possible answer to telegram Dubois: Please send me the received corrections [of?] Büttikofer. Will your offices be open tomorrow)

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[Brill-04]Telegram 8-10-1897

Vraag prof Martin en mij niet geheel duidelijk. Mondelinge toelichting gewencht. Getal aflevering nu reeds onmogelijk te bepalen

Stoppelaar

(Mogelijk antwoord op telegram Dubois: Wil mij ontvangen correcties Buttikofer zenden
Wordt morgen gewerkt)

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000033-713]

Tingang (Bodjonegoro) 11 October 1897.
answered 10.XI-97

Truly Noble and Learned Sir,

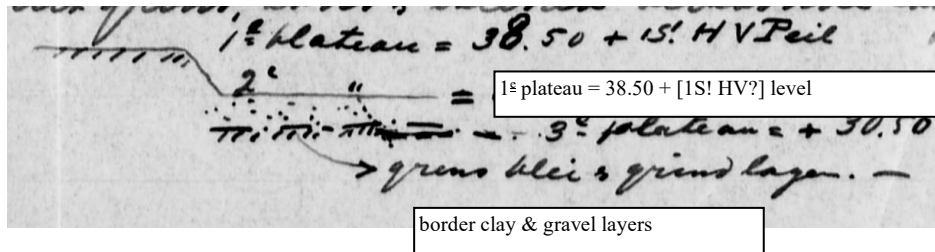
Kriele probably has already informed you that at Trinil at approximately 4 m of the previous find spot a molar has been found belonging to human or monkey, which find, amongst some shells of snails and some remains of small fish, will be send to you by intervention of the engineer in A.D. at these works.

It is likely that 1 or 2 weeks will be lost by this, therefore I am sending you a sketch of the molar. If it belongs to your homunculus, than it is an important acquisition and even a primitive sketch will not be unwelcome for a preliminary judgement. –

This year Kriele will dig yet another 2de pit to its full depth; he works now partially with forced labourers & partially with free coolies, as there are too few penitents.

His marriage has done him good, he has become more solid, which pleases me a lot. De Winter has asked for his wages & wants to repatriate, but I hear he still dwells in Ngawi

Here at Tinggang nothing much special has been collected this year, soon we will install a 2nd excavator on the 2de level, so 4 m deeper than we are working now, and probably our success will be greater than, as than we will cut the layer marking the border between the solid clay-layers and the layers with gravel, sand and we are working in now.

[MM774C-000033-714]

Hoping to have done you a small service providing this information I am signing
Your Noble Severe Sirs willing servant
Vrijbergen
architect Civil Public Works at
Tinggang (Bodjonegoro)

This is the only letter with this correspondent

1735

— Send from Jawa —

[MM774C-000033-713]

Tingang (Bodjonegoro) 11 October 1897.
beantwoord 10.XI-97

WelEdelZeerGeleerde Heer,

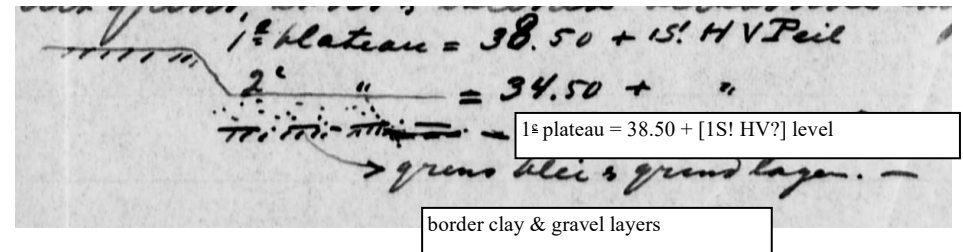
Van Kriele heeft U waarschijnlijk reeds vernomen dat te Trinil ongeveer 4 M van de vorige vindplaats een kies gevonden is van mensch of ~~bee~~ aap, welke vondst u, benevens eenige schelpen van slakken en resten van kleine visschen, door tusschenkomst van den Ing. in A.D. bij deze werken, toegezonden zullen worden.

Allicht gaat hiermede 1 à 2 weken verloren, waarom ik U een schetsje zend van de kies. Hoort ze bij Uwen homunkel thuis, dan is het ene belangrijke aanwinst en zelfs een primitief schetsje niet onwelkom voor een voorloopig oordeel. –

Kriele zal dit jaar nog een 2de kleine put tot volle diepte ontgraven; hij werkt nu gedeeltelijk met gestraften & voor de helft met vrije koelies, omdat er te weinig gestraften zijn.

Zijn huwelijk heeft hem goed gedaan, hij is daardoor solider geworden, 't welk mij veel genoegen doet. De Winter vroeg gagement & wilde repatriëren, doch vertoeft nog te Ngawi, naar ik verneem.

Hier op Tinggang is dit jaar niet veel bizonders verzameld, binnenkort beginnen wij met het opstellen eener 2de excavator op het 2de niveau, dus 4 M dieper dan dat waarmee wij nu bezig zijn, en is het waarschijnlijk dat ~~dan~~ het succes dan grooter is, omdat dan de laag gesneden wordt die de grens aangeeft van de vastere kleilagen en de uit grind, zand & steenen bestaande laag waar wij nu in werken.

[MM774C-000033-714]

Hopende U met vorenstaande inlichtingen een kleine dienst bewezen te hebben, teken ik achtend
UWEZGH dw dr
Vrijbergen
architect B.O.W. te
Tinggang (Bodjonegoro)

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000008-521]

Köln, Schildergasse 61, 13 October 1897

Highly esteemed Doctor.

Best thanks for sending me your ingenious treatise, about the relation between brain weight and body size in mammals, which I've read with great interest and which I will probably review in *Buschan's Centralblatt für Anthropologie*.-With this postcard I also allow myself to send you 3, alas a bit yellowed reprints from lectures I've held concerning brain weight. As the reprint about the brain weight of some animals is my last copy, may I ask you to return that one to me on occasion. I hope that I will soon have possibility to more extensively published this and other works.

With particularly high esteem
yours very truly
D Mies

[Next](#) letter with this correspondent

1736

— Send from Germany—

[MM774C-000008-521]

Köln, Schildergasse 61, den 13. October 1897

Hochgeehrter Herr Doctor.

Bestem Dank für die gütige Sendung Ihrer geistreichen Abhandlung, über die Abhängigkeit des Hirngewichts von der Körpergrösse bei den Säugethieren, die ich mit sehr grossem Interesse gelesen habe und wahrscheinlich in Buschan's Centralblatt für Anthropologie besprechen werde.- Gleichzeitig mit dieser Postkarte erlaube ich mir, Ihnen leider etwas vergilbte Auszüge aus 3 Vorträgen von mir zu schicken, die sich auch auf das Hirngewicht beziehen. Da der Sonderabdruck, über das Hirngewicht einiger Thiere mein letzter ist, so darf ich Sie vielleicht bitten, mir denselben gütigst gelegentlich zurückzusenden. Hoffentlich komme ich bald dazu, diese und andere Arbeiten ausführlich zu veröffentlichen.

Mit vorzüglicher Hochachtung
Ihr ganz ergebenster
D Mies

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000059-153]

Trinil den 16^e October 1897

Your Noble Severe Sir!

The trench of 12 × 17 m is now at a depth where no more bones are occurring. I have now started a second trench of 10 × 8 m and I hope to get it ready before the water level in the river rises. I managed to get an additional 15 free coolies each day to work next to the convicts so with ±30 man each day I will likely get this trench ready.

Lately there have been found 2 complete elephant molars, with several other kinds of molars

[MM774C-000059-154]

and teeth, but nothing of special interest. Large bones have not come out at all and of the small ones just a few. Let's hope that the 2nd trench will bring better.

I haven't heard anything from de Winter for a long time.

Otherwise it's going very well with my health and also with my spouse.

Your serving worker

Kriele

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

1737

— Send from Jawa —

[MM774C-000059-153]

Trinil den 16^e Oktober 1897

WelEdelgestrengen Heer!

De put van 12×17 M is op de diepte gewerkt waar geen been meer voorkomt. Nu heb ik een tweede put aangelegd van 10×8 M en ik hoop er mede klaar te komen voordat het water in de rivier wast. Ik [heb] het gedane gekregen om bij de gestraften nog 15 vrij koelies per dag mede aan het werk te zetten dus met ±30 man per dag zal ik de put wel klaar krijgen.

In het laatst is nog gevonden 2 complete Olifantskiezen, met verscheidene andere soort kiezen

[MM774C-000059-154]

en tanden, iets van aanbelang is er niet gevonden, Grote soort beenderen zijn in het geheel niet voorgekomen, en klein soort een weinig. 't is te hopen, dat met de tweede put, het beter gaat.

Van de Winter heb ik in een lange tijd niets meer vernomen.

Verder gaat het zeer goed met mijne gezondheid en ook met mijn wederhelft.

Uw dienende werkman

Kriele

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000009-428 right]

irrigation works
in the
"Solovalley."

Bodjonegoro, 18 October 1897.

No. 24/034/JV

[by ED: intended box has been received 23 November 1897]

I have the honour to let your noble very learned Sir know that I today have sent a registered mail package to your address holding a box with fossils found at Trinil, which according to the statement of the man in charge there (G. Kriele) which holds a very peculiar find.

Chief of the works and measurements
at the Solo river
J.L. Pierson

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

1738

— Send from Jawa —

[MM774C-000009-428 right]

Bevloeiingswerken
in de
"Solovallei."

Bodjonegoro, 18 October 1897.

No. 24/034/JV

[by ED: ontv. met bedoeld doosje 23 Nov. 1897]

Ik heb de eer UWelEdelZeergeleerde mede te delen, dat ik heden per aangeteekend pakket aan Uw adres heb afgezonden eene doos met te Trinil gevonden fossielen, die volgens bewering van den met de opgravingen daar belasten persoon (G. Kriele) eene zeer merkwaardige vondst daarstellen.

De Chef der Werken en Opnemingen
aan de Solorivier
J.L. Pierson

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000008-099]

Anthropological Society of Paris

Paris the 19th Octobre 1897

Dear Sir

I have addressed to you a new galley proof of your work. I ask you to please return them to me as soon as possible with your corrections.

Receive, Sir, my expression of high esteem,

M. Lerouge

Please indicate on the proofs how many separate prints you would like to receive.

This is the only letter with this correspondent

1739

— Send from France —

[MM774C-000008-099]

Société d'Anthropologie de Paris

Paris le 19 octobre 1897

[Monsieur]

[? je] vous ai fait adresser une nouvelle épreuve de votre travail. Je vous prie de vouloir bien me la retourner aussitôt que vous l'aurez corrigé.

Recevez, Monsieur, l'expression de mes sentiments le plus distingués.

M. Lerouge

Prière d'indiquer sur l'épreuve le nombre d'exemplaires séparés que vous désirez.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000013-464]

Utrecht, 20 October 1897.

Dear Mr Dubois,

10 days ago I have returned safely bringing home unforgettable impressions. On the whole the journey, however, took much too long, and there was also such a large number of participants who had to get along with each other.

Without any rest

[transposed in margin:

I found the mud from the Kali Mining and from the Madura Strait in best order at the Museum and I thank you for this token of interest]

[MM774C-000013-465]

we were driven on day in day out like a “herd of cattle“, whereby the organisation now and again was failing, although one needs to recognise that they were sometimes facing great difficulties in for instance the housing.

Finally the fatigue and even the nervousness became tangible. Meanwhile the weather was mostly beautiful and all in all the trip will turn into a grateful memory.

In any case it was very educational and the leaders did their best to have the excursions meet expectations. It's very difficult to say which part of Russia was the most interesting because you are dealing with incompatible quantities. Personally the most pleasant impressions were those of the country and people of Finland, which is blessed with an astonishingly high developed culture.

Tiflis was very interesting and in particular the Caucasus. On the other hand we spent two dreadful days in Bakoe, where no drop of rain had fallen since March and the temperature in the shade was 35° C. Yet I would not want to erase the memory

[MM774C-000013-466]

of these days, because they offered a large part of that was worth knowing.

I am now completely well and was very pleased to see my wife and kids again back in good health.

I'm also very grateful for your kind sending off your large treatise about the brain weights, which I imagine to be reading at ease in the coming days.

After cordial greetings from house to house
ever yours truly

A Wichmann

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000013-464]

Utrecht, 20 October 97.

Waarde Heer Dubois,

Tien dagen geleden ben ik wel behouden weder te huis gekomen en heb onvergetelijke indrukken medegebracht. In 't geheel heeft echter de reis veel te lang geduurd, waarbij komt dat tevens een zoo ontzettend groot aantal deelnemers het onder en met elkander moesten vinden. Men werd zonder eenige rust

[transposed in margin:

De modder uit de Kali Mining en uit de Straat Madoera vond ik in beste orde op het Museum en dank U nog zeer voor dit blijk van belangstelling.]

[MM774C-000013-465]

dag in dag uit als “Heerdenvieh“ verder gedreven, daarbij liet de organisatie nu en dan te wenschen over, hoewel erkend diert te worden dat zich somtijds groote moeilijkheden wat huisvesting enz betreft Dmerkbaar. Intusschen was het weder doorgaans prachtig en zoo mag alles bijeengenomen de reis in dankbare herinnering worden gehouden.

Leerzaam was zij ieder opzicht en de leiders hebben hun best gedaan om de excursies aan hun doel te doen beantwoorden. Het is zeer moeilijk welk gedeelte van Rusland het meest interessante is omdat men hier met incommensurabele grootheden te doen heeft. Persoonlijk hebben de aangenaamste indrukken land en volk van Finland achtergelaten, dat zich tevens in eene verbazend hoog ontwikkelde Kultuur mag verheugen. Zeer interessant was Tiflis en vooral de Kaukasus. Daarentegen hebben wij 2 verschrikkelijke dagen te Bakoe doorgebracht, waar sedert Maart geen druppel regen was gevallen en de temperatuur in de schaduw 35° C was. En toch zoude ik ongaarne die dagen

[MM774C-000013-466]

uit mijne herinnering uitwisschen, aangezien zij bijzonder veel van hetgeen wetenswaardig was ~~be~~ aanboden.

Ik bevind mij thans volkomen wel en was bijzonder verheugd vrouw en kinderen gezond terug te zien.

Zeer dankbaar ben ik U nog voor Uw vriendelijke toezending van Uwe groote verhandeling over hersengewichten, die ik mij voorstel dezer dagen nog op mijn gemak te herlezen.

Na hartelijke groeten van huis tot huis
Steeds de Uwe

A Wichmann

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000014-121]

Anatomical cabinet
Leyden

20 October 1897

Mr Doctor E. Dubois is politely requested to return to the Anatomical cabinet the microcephalic skull Bonn 674, 99.44 , which he has received on 16 Oktober 1896

Professor [T. Zaaijer](#)

[Next](#) letter with this correspondent

1741

— **Send from the Netherlands** —

[MM774C-000014-121]

Anatomisch Kabinet
TE LEIDEN

DEN 20^e October 1897

Den Heer Dr. E. Dubois wordt beleefdelyk verzocht den op 16 Oktober 1896 ontvangen microcephalon-schedel Bonn 674, 99.44 terug te doen bezorgen aan het Anatomisch Kabinet

Professor T. Zaaijer

[Click here to return to the content page](#)

Dear colleague

thank you very much for the letter I received this morning.

As far as the bodyweight of the Semnopithecus is concerned it is correctly as I have send, these are is most certainly kilograms, I do not have a balance that measures in pounds. Here follow the weights of the Semnopithecus as I weighed them.

zwart	12.5	} You can see how strongly the weight varies, when I will later publish about my weight measurements, you will be amazed about the variety for the heart and other organs
"	16.5	
"	12.	
"	7.5	
rood	6.8	
zwart	3.6	
"	7	
"	8.1	
"	6.5	
rood	6.1	
"	6	
zwart	8	
12:	100.6	= On average 8.4 Kilo

[MM774C-000001-177]

You can believe me for certain that which I will prove later as is proven already for muscles and nerves that in animals there is as much variation as there is in humans, albeit that most researchers believe the opposite.

Herewith the brochure you requested.

I do not understand what has happened to my reprints of "Muskeln u. periphere Nerven.", you should have had an exemplar for long by now, I had ordered someone in Amsterdam to take care of that. I'm pleased you like it. My previous letter must not have been completely clear, I have not been so bold as to write about your child *Pithecanthropus*, I would just like to know very much what the father of *Pithecanthropus* thinks about my study on "Atavismus" because I imagine that you not want to let go of atavism, which I think I have to let go of. Ten Kate with whom I recently had the pleasure to spend a day with, agreed with me on that. It was the first time in 5½ years I met a scientist on whom I could test my points of view, we debated from morning till evening. – Doubly pleasant to me as I always fear in my loneliness to be suffering from auto suggestion. –

I haven't seen the brochure "Atavismus" yet, but it should be commercially available, it was published in Utrecht.

You will have received the brain weights I have send later.

Thank you for your financial information; yes, if I'm not able to find a convenient job in Europe, then I will follow your advice and remain capitalising in the Indies, the only downside to that is that my health is suffering from the double effort: study and practice. And now my polite greetings with high esteem, yours truly JHF Kohlbrugge

This is the last letter with this correspondent

Previous letter with this correspondent

Geachte Collega

Besten dank voor Uw schrijven heden ochtend ontvangen.

Wat het lichaamsgewicht der Semnopithecus aangaat zoo heb ik U juist op gegeven, het zijn terdege kilo's, ik bezit geen balans die ponden aanwijst. Hierbij de gewichten der van Semnopithecus door mij gewogen.

zwart	12.5	} U kan zien hoe sterk het gewicht varieert, als ik later mijne gewichtsbepalingen publiceert, dan zal U verbaasd zijn over de ~~de~~ ^{het} variëteit variatievermogen van het hart een andere organen als
"	16.5	
"	12.	
"	7.5	
rood	6.8	
zwart	3.6	
"	7	
"	8.1	
"	6.5	
rood	6.1	
"	6	
zwart	8	
12:	100.6	= Gem 8.4 Kilo

[MM774C-000001-177]

Geloof U mij gerust, wat ik later bewijzen zal ^[#voor spieren en zenuwen reeds een bewezen te hebben], dat dieren evenveel variëren als mensch een, al mogen de meeste onderzoekers het tegenovergestelde gelooven.

Hier bij de door u verlangde brochure.

Ik begrijp niet wat er van mijne separata van "Muskeln u. periphere Nerven." geworden is, U had al lang een exemplaar moeten hebben, ik had iemand in Amsterdam mee belast. Het doet me genoegen dat het U bevalt. Mijn vorige brief moet niet geheel duidelijk geweest zijn, ik heb mij niet verstout over Uw kind *Pithecanthropus* te schrijven, ik meende slechts dat ik erg graag weten wil hoe de vader van *Pithecanthropus* over mijne studie "Atavismus" denkt omdat ik mij verbeeld dat U de leer van het Atavisme niet zal willen loslaten, die ik meen te moeten verlaten. Daarin stemde mij ten Kate met dien ik onlangs 8 genot dagen mocht doorleven. Het was voor het eerst sedert 5½ jaar dat ik weer eens een wetenschappelijk man ontmoette en mijne denkbeelden aan de zijne toetsen kon, we debatteerden van morgen tot avond. – Dubbel aangenaam voor mij daar ik aldoor bang ben in mijne eenzaamheid aan autosuggestie te zullen gaan leiden. –

Ik heb de brochure "Atavismus" nog niet gezien, maar ze moet wees in den handel zijn, ze werd in Utrecht uitgegeven.

De later verzonden hersenbepalingen zal U ook wel ontvangen hebben.

Dank ook voor Uwe financiële inlichtingen; ja, als ik geen mij convenieerende betrekking vinden dan in Europa, dan zal ik wel Uwe raadgevolgen en blijven capitalizeeren in Indië, de eenige schaduwzijde daarvan is dat mijne gezondheid lijdt door de dubbele inspanning: studie en praktijk. En nu mijne beleefde groeten hoogachtend geheel Uw JHF Kohlbrugge

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000007-194 stamp 29-10-1897]

Dearest Colleague!

I thank you for sending me the interesting paper on the dependency between brain weight and body size in mammals. I cherish pleasant memories on our meeting in Berlin. Hopefully another congress will bring us together again soon. Should you happen to pass Basel, I'd be 'very pleased if you would come to visit.

With best greetings

Yours truly

Kollmann.

[This is the only letter with this correspondent](#)

1743

— Send from Germany—

[MM774C-000007-194 stamp 29-10-1897]

[?Wertester] herr College!

Ich danke Ihnen für die Zusendung der Interessanten Arbeit über die Abhängigkeit des Hirngewichtes von der Körpergrösse bei den Säugethieren. Ich erinnere mich mit grossen Vergnügen an unsere Begegnung in Berlin. Hoffentlich führt uns in nicht allzuferner Zeit wieder ein Congress zusammen. Sollten Sie Basel [?tangiren?], so wird mir Ihr Besuch hochwillkommen sein.

Mit den besten Grüssen

Ihr ergebenster

Kollmann

[Click here to return to the content page.](#)

[MM774C-000008-522]

Köln, Schildergasse 61, 2 November 1897

Highly esteemed Doctor.

As A. Wichmann in Hamburg does not know the *Spengel'sche Zeichengestell*¹⁶², although E. Schmidt presents the source of it in his *Anthropologischen Methoden* page 50 (in which Schopenstehl 27 is maybe wrongly given as residency of A. Wichmann as I just accidentally found on page 61 of the same book: A. Wichmann, Hamburg, Grosse Johannesgasse 17.), so I suggest that you either turn to Professor Emil Schmidt in Leipzig, Schenkendorffstrasse 5, or to the current producer of this apparatus or to return to Molteni, Paris, rue château d'eau 44 for information about Broca's much used *Stéréographe*, which in its latest fashion is being delivered by Molteni for 200 frcs, as I read in E. Schmidt, *Anthropologische Methoden*, page 45.

If you are again to travel to Bonn or to pass through Cologne, I would consider myself lucky, if we could meet up.

With particular high esteem

Mies

This is the last letter with this correspondent

Previous letter with this correspondent

---

¹⁶² some kind of easel/framework to put object on to be photographed

[MM774C-000008-522]

Köln, Schildergasse 61, 2 November 1897

Hochgeehrter Herr Doctor.

Da A. Wichmann in Hamburg das Spengel'sche Zeichengestell nicht kennt, obwohl E. Schmidt in seinen *Anthropologischen Methoden* Seite 50 (Dort ist Schopenstehl 27 als Wohnung des A. Wichmann vielleicht irrtümlich angegeben denn soeben finde ich zufällig auf S.61 desselben Buches: A. Wichmann, Hamburg, Grosse Johannesgasse 17.) diese Bezugsquelle angiebt, so empfehle ich Ihnen, entweder Herrn Professor Emil Schmidt in Leipzig, Schenkendorffstrasse 5, nach dem jetzigen Verfertiger dieses Apparates zu fragen oder bei Molteni, Paris, rue château d'eau 44 sich nach Brocas vielgebrauchten *Stéréographe* zu erkundigen, den in neuester Ausführung Molteni für 200 frcs liefert, wie ich in E. Schmidt, *Anthropologische Methoden*, Seite 45 lese.

Sollten Sie nochmals nach Bonn oder durch Köln reisen, so würde ich mich glücklich schätzen, mit Ihnen zusammentreffen zu dürfen.

Mit vorzüglicher Hochachtung

Mies

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000032-324]

department
of
Colonies

The Hague, 3 November 1897

Lett. A¹.
N°. 27.

Following up on my letter of 8 July 1897 Litt: A¹ N^o22, I have the honour to inform you that according to notification of the Governor General of the Dutch Indies to the address of the State Museum of Geology and Mineralogy in Leyden Leiden have been sent.

1^e three chest of fossils found at excavations along the Solo river, and
2^e one chest of fossils collected by Dr. R.D.M. Verbeek, to be determined by you together with the fossils you collected.

The bills of lading concerned have been sent to Prof. Martin. –

The minister of Colonies
on behalf of the minister
the secretary-general,

A.E.Elias

To
Mr. M.E.F.T. Dubois
Officer of Health
2^e class on leave
at The Hague

[Next](#) letter with this correspondent
[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000032-324]

departement
van
koloniën

's-Gravenhage, den 3^{en} November 1897

Lett. A¹.
N°. 27.

Ten vervolge op mijn schrijven van den 8 Juli 1897 Litt: A¹ N^o22, heb ik de eer U mede te den dat volgens bericht van den Gouverneur Generaal van Nederlandsch-Indië aan het adres van 's Rijks Geologisch-Mineralogisch Museum te Leiden zijn afgezonden.

1^e drie kisten met fossielen aangetroffen bij de opgravingen aan de Solorivier, en
2^e een kist met fossielen verzameld door Dr. R.D.M. Verbeek, om door U met de door U verzamelde fossielen te worden bepaald.

De betreffelijke cognossemerten zijn aan Prof. Martin toegezonden. –

De minister van koloniën
voor den minister
de secretaris-generaal,

A.E.Elias

Aan
den Heer M.E.F.T. Dubois
Officier van gezondheid der
2^e klasse met verlof
te 's-Gravenhage

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000059-154]

Trinil den 4^e November 1897

Your Noble Severe Sir!

Herewith I am notifying you that the trench of 10×8 m has already been dug to a depth of 8 m. Anything special has not yet been found other than some deer antlers, vertebrae, an elephants molar, a rhinoceros molar and further some bones teeth and molars.

About the ape molar that has been found, it seems a big deal to His Noble Severe Sir Mr Pierson as he requested me to make a sketch of the find sites with regard to the location where the skull and the femur used to be found and how far they are all part.

Also I have heard from Mr Vrijbergen that he has sent Your Noble Sir a drawing of the mentioned molar and he will send you the molar also.

[MM774C-000000-155]

This Mr Vrijbergen is a very good man and very helpful.

It is a pity that de Winter did not want to come and work for the Solo Valley as they are telling me that bones are starting to pop up everywhere. It's true that these are all bones of large animals, but possibly later also small animals will come out.

I have heard from de Winter himself that upon your writing he has gone to Mr Delprat about the job and he is placed on a salary of *f* 90 a month, so he's soon to overtake me with regard to payment. I hope that if another extension will come and I can continue working for you will put in a word for a little raise in my wages, and in case no extension is being allowed

[MM774C-000000-156]

that I also can be placed at the railroad with Mr Delprat

Your obedient worker

Kriele

here with a small sketch¹⁶³ of how the molar was found

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

[MM774C-000059-154]

Trinil den 4^e November 1897

Weledelgestrenge Heer!

Met deze deel ik U mede, dat de put van 10×8 M reeds ontgraven is op een diepte van 8 m veel bijzonders is er nog niet in gevonden eenige herten hoorens, wervels een Olifantskiezen een rinoceros kies en verders eenige bootjes, tanden en kiezen.

Wegens de apen kies die gevonden is daar schijnt ZEdgstr: Pierson veel werk van te maken, daar ik bericht heb gekregen om van de vindplaats een schetsje te maken waar vroeger de schedel en het dijbeen is gevonden en hoe ver zij uit elkander zijn gevonden.

Ook heb ik van den Heer Vrijbergen vernomen dat hij UEd: een tekening van de bedoelde kies heeft gezonden en hij U ook de kies toe zal zenden

[MM774C-000000-155]

Die mijnheer Vrijbergen is een zeer goede man en daarbij zeer behulpzaam.

't Is jammer dat de Winter niet bij de Solovallei wil werken daar ik vernomen heb dat er overal been voor begint te komen.

't is waar het zijn alle beenderen van groote beesten, maar mogelijk komt er later ook wel van kleine beesten voor.

Ik heb van de Winter zelfs vernomen dat hij op U schrijven naar mijnheer Delprat is gegaan om loon betrekking en hij geplaatst is op een salaris van *f* 90 in de maand, dus hij vliegt mij wegens het traktement spoedig over het hoofd. Ik hoop als er nog verlenging komt en ik voor U mag blijven werken een woordje doet om een weinig opslag wegens mijne toelage, en ingeval er geen verlenging wordt toegestaan

[MM774C-000000-156]

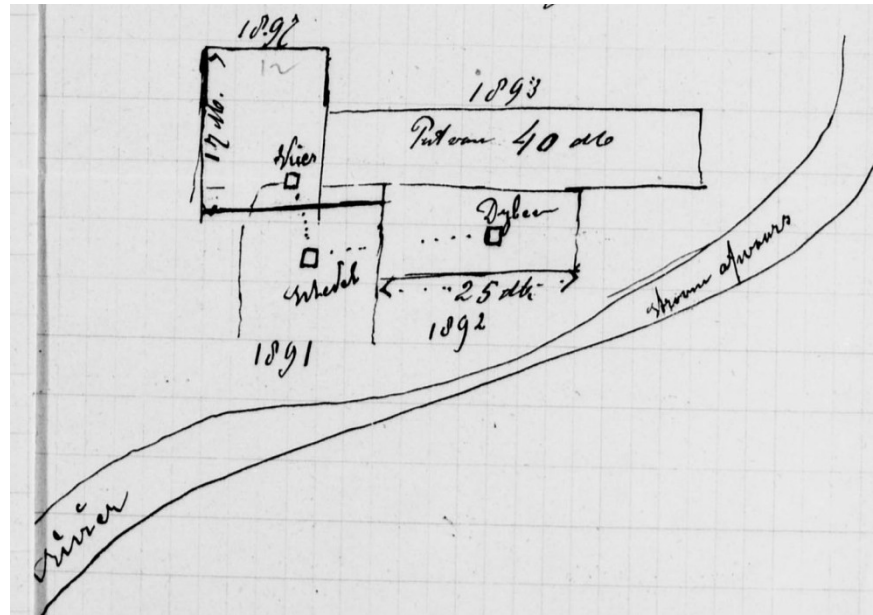
ik dan ook geplaatst kan worden aan het Staatsspoor bij mijnheer Delprat.

Verder gaat het met mij zeer goed en ook met mijne wederhelft

Uw onderdanige werkmán

Kriele

bij gaande schetsje hoe de kies is gevonden

[Click here to return to the content page](#)

¹⁶³ See [Huffman et al 2022](#) for extensive interpretation of this sketch.

[MM774C-000006-074]

25 Cavendish Square

November 5th 97.

Dear Sir

I am extremely sorry for the delay in answering your letter but I have been away from home and do not really return to the above address for some time longer. When I do I will look through my

[MM774C-000006-074]

papers and send you what I have but I fear that of some I have no more copies left as I have sent them away.

With kind regards

Sincerely Yours

Victor Horsley

This is the only letter with this correspondent

1747

— Send from Great Britain —

[MM774C-000006-074]

25 Cavendish Square

November 5th 97.

Dear Sir

I am extremely sorry for the delay in answering your letter but I have been away from home and do not really return to the above address for some time longer. When I do I will look through my

[MM774C-000006-074]

papers and send you what I have but I fear that of some I have no more copies left as I have sent them away.

With kind regards

Sincerely Yours

Victor Horsely

[Click here to return to the content page](#)

[Brill-05]

Highly esteemed mister Dubois

6 nov

Thank you for your letter that just arrived. I am happy the matter is progressing [?????] I was convinced nothing [?????] have asked, but when your response did not arrive for some time, I feared mister Bach had asked a contract, with an extensive calculation.

Now my fear has proved to be unfunded. I hope we will be able to soon, when your cold has cured, which won't be easy with this weather— to go to Den Hague [?????] with kind greetings

Regards

your

Fr. de Stoppelaar

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[Brill-05]6 nov

Hooggeachte Heer Dubois

Dank voor uw zoeven ontvangen schrijven. Ik ben blijde dat de zaak er [?????] komt [?????] was ik overtuigd niets [?????] gevraagd te hebben, maar toen uw antwoord zich wat lang deed wachttten, vreesde ik dat de Heer Bach een kontrakt zou gevraagd hebben, en ook een uitvoerige berekening te maken. Thans is mijn vrees gebleken ongegrond te zijn. Spoedig hoop ik nu als uw verkoudheid geweken is, wat met dit weer niet zoo spoedig zal gaan – dat we naar den Haag kunnen gaan. Z[?????] met vr. groet

Hoogachtend

Uwer

Fr. de Stoppelaar

[Click here to return to the content page](#)

1748

— Send from the Netherlands —

[MM774C-000008-202]

8 November 1897

Berlin SW [?Kontggrazer] Str. 120

Highly esteemed colleague,

Having just returned from a long trip I find here you're very valuable, important and interesting work about the relationship between brain weight and body size. I hurry to send you my best thanks for your kindness sending it to me.

At the same time I need to ask for your forgiveness that I have so far failed to send you the cast of the Neanderthal skull as I promised. I did have a copy made immediately at the time, and gave order to send it; but during my absence this shipment has not taken place. Would you please write me, if you still have need for this cast; I would then send it off immediately. Will 'sGravenhaage suffice as address?

Greeting with high esteem
Prof. [von Luschan](#)

This is the only letter with this correspondent

1749

— Send from the Netherlands —

[MM774C-000008-202]

8.11.97

Berlin SW [?Kontggrazer] Str. 120

Hochverehrter Herr Collega,

von einer längeren Reise zurückgekehrt finde ich hier Ihre äusserst werthvolle, wichtige und interessante Arbeit über die Abhängigkeit des Hirngewichtes von den Körpergrösse. Ich beeile mich, Ihnen für die freundliche Zusendung meinen besten Dank zu sagen.

Gleichzeitig muss ich Sie um Entschuldigung bitten das ich bisher versäumt habe Ihnen den versprochenen Ausguss des Neanderthaler Schädels zu senden. Ich liess damals sofort eine copie herstellen, und gab Auftrag Sie abzusenden; aber wegen meiner Reise [????lich] die Absendung. Wollen Sie mir bitte gütigst schreiben, ob Ihnen jetzt noch mit dem Ausguss gedient wäre; ich würde ihn dann sofort absenden. Ist 'sGravenhaage als Adresse wohl genügend?
mit hochachtungsvollen Grüssen
Prof. von Luschan

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000032-325]

department
of
Colonies

The Hague, 9 November 1897

Lett. A¹.
N°. 9.

In response to your letter of 26 October last, I have the honour to herewith allow you to instruct the firm E.J. Brill in Leyden to print the description of fossils you are compiling, for a maximum price of f 6350.-, to be divided over three years.

Firstly in the year 1898, after approval of the Indian Budget for that year the firm Brill can get access to an amount of f 2000.-, by submitting a declaration in duplicate.

Also for the year 1899 an

To
Mr. M.E.F.T. Dubois
Officer of Health 2^e class
of the army and the Dutch Indies   te
The Hague

[MM774C-000032-326]

amount of f 2000.- will be made available, while the rest will be paid after delivery of the complete works, but not before 1900.

The Minister of Colonies
Cremer

[Next](#) letter with this correspondent

[Letter](#) to the *previous* minister

[MM774C-000032-325]

departement
van
koloniën

's-Gravenhage, den 9 November 1897

Lett. A¹.
N°. 9.

Naar aanleiding van Uw schrijven van den 26 October j.l., heb ik de eer U bij deze te machtigen om het drukken der door U samengestelde beschrijving der fossielen, op te dragen aan de firma E.J. Brill te Leiden voor den prijs van hoogstens f 6350.-, te verdelen over drie jaren.

Eerst in het jaar 1898, na goedkeuring der Indische Begrooting voor dat jaar kan door de firma Brill beschikt worden over een bedrag van f 2000.-, door indiening van eene declaratie in Duplo.

Ook voor het jaar 1899 zal

Aan
den Heer M.E.F.T. Dubois
Officier van Gezondheid der 2^e klasse
van het Nederlandsch Indische leger
te
's-Gravenhage

[MM774C-000032-326]

een bedrag van f 2000.- beschikbaar worden gesteld, terwijl de rest zal voldaan worden na-afl levering van het geheele werk doch niet vóór 1900.

De Minister van Koloniën
Cremer

[Click here](#) to return to the content page

[Brill-06] 's Gravenhage, den 10^{den} November 1897

I am honoured to announce to you that the Minister of Colonies has authorized me, as noted in Missive dated 9 November last Lett A¹ N° 9, to compile the descriptions of fossils in a book to be printed by your firm for the amount of maximally f6350,-, to be divided over three years.

At first in the year 1898, after the Indonesian Account for that year has been approved, your firm can draw on the amount of f2000,- by handing over a declaration in twofold.

Equally for the year 1899 the amount of f2000,- will be made available, whilst the rest will be paid out after the complete work has been delivered, but not before 1900.

Legally signed, Eug. Dubois

To
The bookshop and publisher
previously E.J.Brill
in
Leiden

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[Brill-06] 's Gravenhage, den 10^{den} November 1897

Ik heb de eer U mede te deelen, dat de Minister van Koloniën mij, bij Missive dd 9 November j.l. Lett A¹ N° 9, gemachtigd heeft om het drukken der door mij samen te stellen beschrijving van fossielen aan Uwe firma op te dragen voor den prijs van hoogstens f6350,-, te verdeelen over drie jaren.

Eerst in het jaar 1898, na goedkeuring van de Indische Begrooting voor dat jaar, kan Uwe firma beschikken over een bedrag van f2000,- door indiening van een declaratie in duplo.

Ook voor het jaar 1899 zal een bedrag van f2000,- beschikbaar worden gesteld, terwijl de rest zal voldaan worden na aflevering van het gehele werk, doch niet voor 1900.

w.get. Eug Dubois

Aan
den Boekhandel en Drukkerij
voorheen E.J.Brill
te
Leiden

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000032-327]

The Hague, 10 November 1897

A letter dated 11 October last, which I received today from Mr Vrijbergen, architect assigned to the Irrigation works in the Solo-valley in the immediate vicinity of the excavations at Tinggang gives rise to again address my letter to Your Excellency of 20 February of this year, concerning the assignment of two Engineer workmen to the Chief of the aforementioned works to aid in the excavation and further treatment of fossil remains that could be encountered.

Of the Engineer workmen stationed there sergeant de Winter has now since some time left into retirement whilst the other, sergeant Kriele, has on his request been retired and engaged in a civil capacity to the aforementioned works. Judging from the reports, which I have received by the intervention of Your Excellency and more direct messages concerning the excavations, I deem the retired sergeant Kriele well and able on his own, as has already been the case for some time, to supply the required assistance from now on. The expenses for that will therefore also not insignificantly decrease.

Next to that, there are favourable results according to the aforementioned reports and the fossils that I have received, and positive news which I received today in particularly concerning the mentioned circumstances that soon, upon digging the deeper part of the canal in the Solo Valley, at Tinggang, the layer will be incised, which in my experience

To His Excellency the Minister of Colonies
in The Hague

[MM774C-000032-328]

tends to be the richest in fossil remains, which gives rise to me respectfully point out to Your Excellency the desirability to have the retired Sergeant Kriele assigned to the Irrigation works of the Solo-valley during the year 1898, for the same purpose as during the year 1897.

The Officer of Health 2nd class of the army of the Dutch Indies
Eug Dubois.

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000032-327]

's-Gravenhage, den 10^{den} November 1897

En heden van den bij de Bevloeingswerken in de Solo-vallei, te Tinggang in de onmiddellijke nabijheid der ontgravingen geplaatsten architect B.O.W., den Heer Vrijbergen, ontvangen schrijven dd. 11 October j.l. geeft mij aanleiding terug te komen op mijn schrijven aan Uwe Excellentie van den 20^{den} Februari van dit jaar, nopens het toevoegen aan den Chef der genoemde werken van twee werklieden der Genie tot het verleen van hulp bij de ontgraving en de verdere behandeling van eventueel aan te treffen fossiele overblijfselen.

Van de toen aldaar geplaatste Genie-werklieden is sergeant de Winter nu sedert eenige tijd met gagement vertrokken, de andere, sergeant Kriele, op zijn verzoek gepensioneerd en sedert in civiele betrekking aan de genoemde werken verbonden. Oordelende naar de rapporten, die ik ^{door tusschenkomst} van Uwe Excellentie mocht ontvangen en naar meer directe berichten aangaande de ontgravingen, acht ik den gepensioneerden sergeant Kriele alleen in staat en geschikt, zoo als reeds eenigen tijd geschied is, ook voortaan de bedoelde hulp te verleen. De uitgaven daarvoor kunnen aldus ook niet onbelangrijk minder zijn.

De daarbij tot nog toe, blijkens de bedoelde rapporten en de fossielen die ik mocht ontvangen, verkregen gunstige uitkomsten, de zeer gunstige berichten die ik heden ontving en vooral de daarbij mede gedeelde omstandigheden, dat nu weldra, bij het dieper graven van het kanaal in de Solo-vallei, te Tinggang de laag zal gesneden worden, welke naar mijne ervaring het

Aan Z. Exc. den Min. v. Koloniën
te 's-Gravenhage

[MM774C-000032-328]

rijkst aan fossiele overblijfselen pleegt te zijn, geeft mij aanleiding Uwer Excellentie eerbiedig op de wenschelijkheid te wijzen, dat de gepensioneerde Sergeant Kriele ook nog gedurende het jaar 1898 bij de bevloeingswerken in de Solo-vallei geplaatst blijve, voor hetzelfde doel als gedurende 1897.

de officier v. gezondheid ^{der 2e Kl.} v. het Ned. Indisch Leger
Eug Dubois.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000008-454]

Leyden 10 November 1897

Dear Sir,

I regret to have to tell you that a *Tarsius* is not available. Frank replied to me that he had over a hundred exemplars, but has sold the last one of them.

Might not Mr Hubrecht hand over a single one to you.

With polite greetings also from my family and with the highest esteem

your willing servant

H.H. ter Meer

This is the last letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000008-454]

Leiden 10 Nov. 97

Zeer Geachte Heer,

Het spijt mij zeer U te moeten berichten dat de Tarsius niet te verkrijgen is. Frank antwoordt mij dat hij er meer dan 100 stuks heeft gehad, maar het laatste exemplaar verkocht heeft.

Zou de Heer Hubrecht U niet één voorwerp kunnen afstaan.

Met beleefde groeten ook van mijne familie met Hoogachting

[Uw??DwDienaar]

H.H. ter Meer

[Click here to return to the content page](#)

[Brill-07]

den Hague. 11.XI.97.

Highly esteemed mister de Stoppelaar,

Hereby I send to you, attached , as official record, proof of authorization by the Minister of Colonies for the publication we have discussed repeatedly. The matter is now completely arranged.

I am still very busy experimenting with photography, and start to succeed quite well. For the moment my own house will suit me best for that purpose, to which my cold that still has not left me, is restricting me anyway .

I hope you are well and will stay, after polite greetings also to mister Van Oort and mister Pleyte, with the highest esteem,

Your loyal servant,
Eug. Dubois.

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

1754

— Send from the Netherlands —

[Brill-07]

den Haag. 11.XI.97.

Hooggeachte Heer de Stoppelaar,

Bijgaand doe ik U, als officieel stuk, toekomen het bewijs van machtiging door den Minister van Koloniën tot de herhaaldelijk door ons besproken uitgaaf. De zaak is dus geheel in orde.

Ik ben nog steeds druk bezig aan fotografische proefnemingen, waarin ik nu goed begin te slagen. Voorloopig kan ik mij in mijn eigen woning daarin het best te recht vinden, waartoe de nog steeds niet geweken verkoudheid mij overigens toch zou noodzaken.

Ik hoop dat het U goed gaat en verblijf na beleefde groeten ook aan de heeren Van Oort en Pleyte, met de meeste achting

Uw dienstig dienaar,
Eug. Dubois.

[Click here to return to the content page](#)

[Brill-08]

Leiden 12 Nov. 1897

Very learned sir, Dr Eugène Dubois,
Den Hague

Highly esteemed mister,

Very gratefully I am acknowledging the receipt of the favourable decision of the Minister of Colonies. We can now start our venture. When you are in Leiden at the Rapenburg buildings, I'll be happy to pass by, to make some definitive arrangements, will you please announce your presence by postcard?

Friendly greeting, in high esteem

Your
Fr. de Stoppelaar

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

1755

— Send from the Netherlands —

[Brill-08]

Leiden 12 Nov. 1897

Weledzegeldheer Dr Eugène Dubois
Den Haag

Hooggeachte Heer,

Onder hartelijke dankzegging ..... ik U de goede ontvangst van de gunstige Beschikking van den Minister van Koloniën. Wij kunnen dan nu in zee gaan. Als U te Leiden komt en op het Rapenburg in uw Gebouw zijt, zal ik gaarne even bij U komen, om over een en ander nu definitief af te spreken: U wilt mij dit wel even per kaart doen weten.

Met vriendelijke groet, hoogachtend

Uw
Fr. de Stoppelaar

[Click here to return to the content page](#)

[P5170076]

Den Haag, 12 November 1897

I.I. N^o43

Highly esteemed Professor,

The Minister of Colonies has authorised me to have the publication of the description of the fossils that I am to compile be taken on by the firm Brill for the sum, which I deemed necessary. So I will now gradually be able to start with the publication! I wanted to bring you this good news in person yesterday, when I was shortly in Leyden, but I missed an earlier train and therefore only had a brief moment to speak with my “amanuensis”.

[P5170077]

The chests will be opened today. It has meanwhile turned out that the chest that arrived solitary earlier contained some bones that have been collected by Verbeek, which he intended for me. The other 3 are all coming, as far as I can see from the outside, from the Solo Valley.

So the darkness of this case was caused by the chest from Verbeek having been sent earlier, whereas later, when there was written about this explicitly, it was assumed to be amongst the three that had been sent.

Please also bring my polite greetings to Mrs Martin with the highest esteem

your willing servant

Eug Dubois.

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

1756

— Send from the Netherlands —

[P5170076]

Den Haag, 12.11.97

I.I. N^o43

Hooggeachte Professor,

Door den Minister van Koloniën ben ik gemachtigd de uitgave der door mij samen te stellen beschrijving van fossielen op te vragen aan de firma Brill voor het bedrag, dat ik daarvoor noodig had geoordeeld. Geleidelijk zal ik nu dus met de uitgave kunnen beginnen! Ik had u deze goede tijding gisteren, toen ik even te Leiden was, persoonlijk willen komen brengen, maar miste een vroeger een trein en had daarom maar juist even den tijd met mijn “amanuensis” te spreken.

[P5170077]

De kisten worden heden open gemaakt. Het blijkt intusschen, dat de vroeger solitair aangekomen kist eenige beenderen door Verbeek verzameld bevat, welke deze voor mij bestemd had. De andere 3 komen, zoover uiterlijk is na te gaan, alle van de Solo-vallei.

Het duistere van de zaak lag dus daaraan, dat de kist van Verbeek reeds tevoren is afgezonden en dat men later gemeend heeft, toen daarover uitdrukkelijk geschreven werd dat ze onder de 3 daarna afgezonden moest zijn.

Wil ook aan Mevrouw Martin mijne beleefde groeten overbrengen met de meeste hoogteaching

Uw dienstw dr

Eug Dubois.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000004-192]

Noble and very learned Sir,

following a visit to Mr de Stoppelaar concerning the work you will be publishing, I would like to meet you in person; so I therefore politely like to request when this will be convenient in one of the coming days. I will remain in Leyden up to Thursday, to then return to my hometown (Zutphen). I would like to come to The Hague before that time. I would be much obliged with answer to this end the correct address and number of your house.

Meanwhile I have with all esteem the honour to be

your willing servant

J Dumont

Leiden, 13 November 1997

[In Dubois' hand:]

Tuesday morning 10½

Zutphen

witte single 21 Leiden

[Next](#) letter with this correspondent

1757

— Send from the Netherlands —

[MM774C-000004-192]

Weledelzeergel. Heer,

Naar aanleiding van een bezoek aan den heer de Stoppelaar aangaande het door U uit te geven werk, zou ik U gaarne persoonlijke willen ontmoeten; daarom wilde ik U beleefd verzoeken, wanneer U dit één van deze dagen het best gelegen komt. Tot Donderdag aanstaande blijf ik te leiden, om dan weder naar mijne standplaats (Zutphen) te vertrekken. Gaarne zou ik derhalve voor dien tijd in Den Haag willen komen. Met eenig antwoord hieromtrent en eene juiste opgave van Uw adres en huisnummer zoudt U mij zeer verplichten.

Intusschen heb ik met alle achting de eer te zijn

UwDwDr

J Dumont

Leiden, 13 November 1997

[In Dubois' hand:]

dinsdag v.m. 10½

Zutphen

witte single 21 Leiden

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000006-115]

22 November 1897

Amice, following your request I am currently sending you a post package with an "adult an old, as large as possible specimen of a *Tarsius* of which you may not only dispose of the skull but also of the rest of the skeleton or body"

Should you after the examination of this exemplar yet have remaining questions, I am counting on hearing from you. I'd be pleased to make further exemplars available to you.

Yours truly

Hubrecht

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

1758

— Send from the Netherlands —

[MM774C-000006-115]

22.11.97

Amice, Ingevolge Uw verlangen zend ik u heden per postpakket een "volwassen en oud, zoo groot mogelijk individu van *Tarsius* waarvan (gij) niet alleen over den schedel doch ook over het verdere skelet of lichaam (moogt) beschikken"

Blijven er bij u na ~~dit~~ onderzoek van dit exemplaar nog andere vraagpunten over, dan reken ik er op bericht van u te ~~verkrijgen~~. Het zal mij aangenaam zijn dan nog verdere exemplaren tot uw beschikking te houden.

tt

Hubrecht

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000006-116]

Amice,

I have started with my essay for *de Gids* about *Pithecanthropus*. Could you maybe give me a short overview about the actual terrain you have been examining and the location of Trinil

[MM774C-000006-117]

therein. If you have already published these specifics, you might want to send them to me to look at: I will return it to you soon and it saves you writing.

Thanks for everything in advance.

The decision about the you know what letter has last Saturday been made by the Royal Academy.

yours truly

Hubrecht

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

1759

— Send from the Netherlands —

[MM774C-000006-116]

Amice,

Met mijn opstel voor [??def'd??] over *Pithecanthropus* ben ik begonnen. Zoudt ge mij misschien een kort overzicht kunnen geven van het eigenlijk terrein dat ge doorzocht hebt en van de juiste ligging van Trinil ten opzichte

[MM774C-000006-117]

daarvan. Hebt ge daarover reeds bijzonderheden gepubliceerd dan wilt ge mij die misschien ter inzage zenden: ge ontvangt het spoedig terug en bespaart u zelve briefschrijverij.

Bij voorbaat voor alles dank.

Het besluit den U bekende brief te verzenden is ll. zaterdag door de Kon. Akad. genomen

TT

Hubrecht

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000006-118]

With regard to the femur I have decided to study in Paris, where since many years they have acquired a large collection. I then truly see if one in a thousand femora has the same characteristics as the Trinil-femur. It's clear to me that in Utrecht, I will not get any further. Also now I did not see any *compatible* femora there, and those that I picked out myself were even slightly more so than the ones shown yesterday. I used to have a look there at the femora of ± 35 individuals and the ones that have since been added, will surely not double that number by a long shot.

So neither qualitatively nor quantitatively

[MM774C-000006-119]

much can be done here for comparison sake.

Finally I allow myself to say again that I myself [abrupt end of draft]

This is the last letter with this correspondent

Previous letter with this correspondent

1760

— Send from the Netherlands —

[MM774C-000006-118]

Wat het femur betreft heb ik besloten in Parijs, waar sedert vele jaren een groot vergelijkingsmateriaal is bijeen gebracht, nader te gaan bestudeeren. Ik kan dan tevens zien of werkelijk dat eene van 1000 femora hetzelfde karakter heeft als het Trinil-femur. Te Utrecht, zie ik wel in, zal ik nooit verder komen. Ook nu heb ik daar de *ähnliche* femora niet gezien, en die ik er zelf uitgezocht waren dat zelfs iets meer dan die gisteren nog vertoond werden. Ik zag er vroeger bijbeenderen van ± 35 individuen en die daar nu nog bijgekomen zijn, zullen dat getal zeker lang niet verdubbelen.

Noch kwalitatief noch kwantitatief

[MM774C-000006-119]

zal dus hier veel voor de gewenschte vergelijking te doen zijn.

Het staat Prof. Rosenberg vrij het getal te publiceren der bij in zijn laboratorium aanwezige bijbeenderen (l en $r = 1$) en ik ben zelf ook gaarne bereid mijn onnauwkeurige opgaaft van vroeger aan te vullen zal dan echter tevens vermelden, dat ik mij nog geen *ähnliche* femora gezien ^{vertoond} heb ^{zijn} dan die ik zelf uitgezocht had.

Ik veroorloof mij tenslotte nogmaals te zeggen, dat ik zelf [abrupt end of draft]

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000032-329]

The Hague 22 November 1897

Noble and very learned Sir

On the receipt herewith of the declaration which I received from you yesterday stands out that the Column "end of the journey" has not been filled in. Also the Column start of the journey, needs to be filled in more properly, to enable us to check whether the amount of days declared is correct and to avoid remarks. After filling in the declaration I hope to receive it back as soon as possible from you in order for me to take care of timely payment.

With the highest esteem
Your willing servant
F van der Staaij

This is the only letter with this correspondent

1761

— Send from the Netherlands —

[MM774C-000032-329]

's-Gravenhage 22 Nov 97

WelEd Zeer Gel. Heer.

Bijgaande reçu declaratie gisteren van U ontvangen hebbende valt het mij op dat daarin niet de Kolom "einde der reis" is ingevuld. Ook de Kolom aanvang der reis, moet nader worden ingevuld, teneinde te kunnen nagaan of het aantal etmalen juist is en tevens om aanmerkingen te voorkomen. Na invulling ontvang ik de declaratie weder ten spoedigsten van U terug om op de betaling orde te kunnen doen stellen.

Met de meeste hoogachting
Uw dw dr
F van der Staaij

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000012-517 right]

La Haye, 12 Sweelinckplein

23 November 1897

Dear colleague and friend, [Manouvrier]

I just received your letter yesterday for which I thank you very much (and I am very grateful especially for your verification of the cranial capacity of the fossils.

You thus arrive at a maximum figure lower than that of Topinard (?).

I measured a very large hydrocephalic skull from the Leyden museum (both halves cut open, and I arrive - if I am not mistaken, I do not have the figure at hand - at 535. This is roughly the same or even slightly less than the figure you obtained from the reduced Broca method.

Of course I don't need these numbers verified to change my judgment on the P.e. , but only, to give as accurate data as possible in my next manuscript to show

[MM774C-000012-518]

that nanocephali and microcephali have nothing new to teach us about the P.e. It is as firm a conviction to me as that which regards the capacity of anthropoids. But it needs to be addressed in a few words.

It will be, I think, more than a year ago, I believe, since I made an intracranial crown moulding. Then a month ago, I pulled out almost all that was left of the rocky matrix in there and bared the surface of the frontal lobes. After that I made a new cast, which I will keep for my description. I consider the endocranial to be the most interesting and clear part of the P.e. but also that it will have to form my lion's share, as is the right of the one who went out to seek and capture the prey!

I just received today a pm2 inf. amongst the fossils of Trinil, found at the same level at 4 m of the skull.

Geological determinations will have their place in the work I am going to do on the bones et cetera found by me in Java and Sumatra.

I am quite indifferent towards the opinion of Houzé, neither in the future nor in the past, people like Houzé have been putting much weight in, the best what we can do with them is to let them talk, they'll find out soon enough as the English say.

In my article on the relative weight of the brain I almost absolutely restricted myself to the facts found in mammals according to the latest data.

I specifically said that I had to refer readers to the ingenious works of my predecessors. If I would have had to deal with these correctly I would have been lost for time. And I think I had something to say

[MM774C-000012-517 left]

which hadn't been said before, mainly because the [?data] on which it was based was [?surely?] the very best there is. However, I do regret that I did not address your memoir with just a few words as very important to the whole subject. Thank you sir for reviewing my article; I hope you could always understand what a Dutchman wanted to say in French.

Kind regards to you

EugDubois

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000012-517 right]

La Haye, 12 Sweelinckplein

23.XI.97

Cher Confrère et ami,

Je viens de recevoir votre lettre d'hier [????] et je vous remercie beaucoup [????] très [reco????]. Instant je vous de la vérification de la capacité crâneuse de fossiles.

Vous amirez donc à un chiffre maximum ~~un peu~~ inférieur à celui de Tupinard.

J'ai mesuré un crâne très grand du musée de Leyden avec a de l'eau (les deux [????] coupées) et j'arrive - si je ne m'abuse, je n'ai pas le chiffre suis main- à

535 Ccl revient à sen près au même que [à ???tur? ??] votre chiffre [obli???e] d'après la methode de Broca [?réducée?]

Naturellement je n'ai pas besoin de ces chiffres vérifiées pour me former changer mon jugement sur le P.e., mais seulement pour donner des data [?qutans?] justes que possible dans mon ~~publication~~ ^{manuscrit prochain}.

[MM774C-000012-518]

Que les nanocéphales ni les microcéphales ne nous ont rien de nouveau à apprendre sur le P.e. m'est une aussi ferme conviction que celle qui repave la [????] des anthropoides.

Seulement il faut en dire quelques mots.

~~Deja depuis~~ ^{I sera je sois plus} plus d'un an, je crois, j'ai fait un moulage de la calotte intracranien. Puis il y a un ~~peu plus qu'un~~ mois, j'ai [?cetrat] ^{presque tous} ce que restait de [?musfe] rocheuse dans celle la et mis à nu la surface des les lobes frontaux. Après j'ai [?g???terai?] pour ma description. Je considère que ~~il~~ ^{l'endocranium [????]} est la partie la plus interessante ^{et [????ante?]} du P.e. mais aussi qu'il devra former ma [?pa?a?] du lion, ~~épreuve étant le pe~~ ^{c'est le droit de celui} cela qui est aller chercher et prendre la proie!

Je viens de recevoir aujourd'hui me pm2, inf des fosilles de Trinil, trouvés dans ce même niveau à 4 m. du crâne.

Les déterminations géologiques auront leur place [????] dans l'ouvrage que je

vais faire sur les ossements etc. trouvés par moi à Java et Sumatra.

L'opinion de Houzé m'est assez indifférente, dans le future comme dans le passé, ce ne sont pas des gens de la ^{trame} de Houzé ~~celui la qui font la mieux~~ ^{mettrait les poids dans la [???] de la [???]} le mieux qu'on peut faire avec eux c'est de les laisser

parler, ils connaissent bien vite à sec comme disent les Anglais.

Dans mon article sur le poids relative du cerveau ~~et du~~ j'ai ou presque absolument

me restreindre aux faits trouvés chez ~~et à l'explication~~ ^{en [????] les mammifères d'après les données nouvelles. [?]} J'ai dit expressément qu'il me fallait renvoyer les lecteurs aux travaux ingénieux des mes prédécesseurs. Si j'aurais ~~des~~ traiter ceux ci au cuix je n'aurais pas pour trouver les temps nécessaire. Et je crois que j'avais quelque chose à dire

[MM774C-000012-517]

qui n'avait pas encore été dit ~~je crois~~ surtout parce que les [???] des lesquelles je me basais étaient très ré...es (?) ... meilleures qui existent.

Je regrette pourtant de n'avoir pas désigner votre mémoire que de quelques mots comme de très grande importance pour tout le sujet.

Merci mons de votre révision de mon article; j'espère que vous avez toujours

~~pas~~ compris ce qu'un hollandais a voulu dire en français.

Bien cordialement à vous

EugDubois

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000007-463]

on the 24th of November 1897 at Cambo les Bains has passed away our dearly beloved Husband and Father,

MR R.C. KROESEN,

ex-Vice-President of the Council of the Dutch Indies,

Knight in the order of the Dutch Lion

R.C. Kroesen-van Bommel

L.W. Kroesen

Riouwstraat 168

[MM774C-000007-465]

Herewith I have the honour to invite You, on behalf of the Family to attend the Funeral of the late

Noble and Severe Sir

R.C. Kroesen

which will take place on Tuesday 30 November next, at noon.

A carriage will be awaiting to pick you up at 11¼ hour.

With high esteem,

your humble servant,

W.J. Innemée, director .

This is the last letter with this correspondent

Previous letter with this correspondent

[MM774C-000007-463]

Op den 24 November 1897 overleed te Cambo les Bains, onze innig geliefde Echtgenoot en Vader,

de Heer R.C.Kroesen,

oud-Vice-President van de Raad van Ned. Indië,

Ridder in de orde van den Nederlandschen Leeuw

R.C. Kroesen-van Bommel

L.W. Kroesen

Riouwstraat 168

[MM774C-000007-465]

Bij deze heb ik de eer U, namens de Familie uit te noodigen to bijwoning der Begrafenis van wijlen

den Hoogedelgestrengen Heer

R.C. Kroesen

welke zal plaats hebben op dinsdag den 30 Nov a.s., des — middags ten 12 ure.

Alsdan zal U per rijtuig afgehaald ~~ten~~ voor 11¼ ure.

Hoogachtend,

UEd. Dw. Dienaar,

W.J. Innemée, Dir.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000009-428]

The Hague 27 November 1897.

I have the honour to let your noble severe Sir know of the arrival in good order of the box with fossils described in your letter N° 24/034/JV of 18e October last. The contents are truly very remarkable and one of the objects is a highly important find; for this speedy shipment I politely thank you; my work is greatly benefiting from this.

Eug Dubois

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

1764

— Send from the Netherlands —

[MM774C-000009-428]

Den Haag 27 November 1897.

Ik heb de eer U Hoogedelgestrengede de goede ontvangst te berichten van de bij Uw schrijven van den 18e Oktober jl. N° 24/034/JV bedoelde doos met fossielen. De inhoud is werkelijk zeer merkwaardig en één der voorwerpen vormt eene hoogst belangrijke vondst. Voor de spoedige toezending daarvan zeg ik U beleefd dank; mijn arbeid is er zeer door gebaat.

Eug Dubois

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000010-010]

Place

highly esteemed Professor,

Please allow me so long after the publication to yet again return to my paper on the brain weights that you so benevolently considered. Professor W. Koster had written an assessment about it for his "scientific journals" and asked me to further explicate some points. To him it had not become clear what Snell had contributed to the subject. It did not have a great impact on my work and I only spent a few words on it. I therefore thought that the best I could do was to give Professor Koster Snell's original publications for his perusal.

If I now understand Professor Koster well, then I have not sufficiently expressed Snell's achievements.

I was not aware of that and I doubt it still, yes I even think that on the contrary that Snell did not sufficiently put forward Brandt, who had the same opinion as his predecessor and was much clearer

[MM774C-000010-011]

and more correct in expressing this matter.

Snell's particular merit concerns that mathematical treatment of the problem – even though it is so simple and obvious that two mathematics with whom I spoke about this matter spontaneously wrote down the same formulas. But it remains a merit nevertheless.

It could, however, very well be that I unconsciously did do Snell short. That would regret me and I would like to put Snell's achievements more in the foreground in the publication of the French text (the German text alas has already been finished). Could I therefore ask you to, at your convenience, read the papers of Snell, which I sent you herewith, and compare them with my paper, after which I would be very much obliged to hear your opinion.

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

1765

— Send from the Netherlands —

[MM774C-000010-010]

Place

Hooggeachte Professor,

Vergun mij nu ^{zoo lang na de publicatie,} nu nog eens op mijn opstel door U ^{goedgezind} welwillend ^{ontvangen} opgenomen stuk over hersengewichten terug te komen. Prof. W. Koster had daarover een ^[-?zer-?zie-?] beoordeling geschreven voor zijn "wetenschappelijke bladen" en vroeg mij om een toelichting van eenige punten. Vooral was hem Snell's uit mijn opstel niet duidelijk geworden welk wat wat Snell hetg welk aandeel Snel de betekenis van Snel het de bijdrage van Snell tot de zaak ^{had bijgedragen}. Aangezien ik al mijn ^{Dat verander mij nu niet want al mijn} ^{van het [?????]nog [?????]} en slechts met enkele woorden spreken ^[-??-?] en voor ter zake had ik met slechts enkele woorden kunnen ^[ge?????] [-wetenschap-??-?] Ik meende daarom niet beter te kunnen doen dan Prof. Koster Snell's oorspronkelijke publicaties ter lezing te geven.

Maar even scheen mij — uit Prof. Koster's uittaling Heb ik ^{nu} Prof. Koster wel begrepen, dan dan heb ik zijn Snell's verdiensten ^{door mij} te kort uit gemeten.

Was mij daarvan niet bewust en betwijfel het nog, ja ik meen, integendeel Snell te veel van Brandt, die in dezelfde opvatting zijn voorganger was en ^{in deze} veel helderder ^[-??-?] uiteen

[MM774C-000010-011]

en juister uitgesproken heeft, zij het dan ook te weinig op den voorgrond gesteld hebt.

Snell's bijzondere verdienste betreft de mathematische behandeling van de kwestie — al is die ^{maar deze} al is ^{deze} is zoo simpel, dat zoo eenvoudig en voor de hand liggend zooals mij bij bespreking met mathematici bleek, een die zich van zelf ^[-??-??-?] dat twee mathematici met wien ik over deze zaak sprak geheel spontaan dezelfde formules opschreven. 't Blijft niettemin een verdienste.

Maar ik ^{Het kan} ^{toech} evenwel zeer wel zijn, dat ik onbewust ^{toech} Snell tekort heb gedaan. Dat zou mij ^[-??-?] spijten en ^{gaame} zou ik het dan misschien bij publicatie van een ander deel ^{den} ^{het-fransche} tekst (de duitsche tekst ^{is nu} helaas ook al afgemaakt) Snell's verdiensten meer op den voorgrond kunnen ^{willen} stellen. Misschien wilt ^{Zoudt} Mocht het U daarom wel ^{gelegen} ^{komen} de stukken ^{stukken} van Snell ^{die ik U hierbij toezend} eens door te willen lezen en met mijn stuk te vergelijken en mij dan Uwe opinie mededeelen ^{zoo zou ik U} voor mededeeling van Uwe opinie zeer erkentelijk zijn.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000010-031]

Amsterdam 27 November 1897

Amice!

Alas I'm not allowed to say
I hurry to return to you the work of Snell.
Forgive me that it has taken so long. I hope to visit you before the end of the year; as you know I rarely leave town.

With friendly greetings as ever
yours truly
T. Place

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

1766

— Send from the Netherlands —

[MM774C-000010-031]

Amsterdam 27. Nov. 1897.

Amice!

Helaas mag ik niet zeggen
ik haast mij U het werkje van Snell weder ter hand te stellen.
Vergeef me, dat het zoo lang geduurd heeft. Eer het jaar zijn eind spoedt hoop ik U nog eens te bezoeken; ge weet ik ga zelden de stad uit.

Met vriendelijke groeten als steeds
de Uwe
T. Place

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000010-435]

Mister

declares to have received from the Museum of Natural History in Leiden, according regulation articles 2.2, 9.1,3,4 (see backside) in decent state to borrow for 14 days

N°

1 femur of Chimpanzee

1 femur of Gorilla

and by accepting these confirming to adhere to aforementioned regulations

Leiden,

29.Nov.1897. (SIGNATURE)

Eug Dubois

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

1767

— Send from the Netherlands —

[MM774C-000010-435]

De Heer

verklaart uit de ~~Bibliotheek der Rijks-Universiteit~~ its Rijks Museum van Nat. Hist. Te Leiden, volgens artikel 2.2, 9.1,3,4 van het Reglement (zie keerzijde) in behoorlijken staat voor 14 dagen ter leen ontvangen te hebben

N°

1 femur van Chimpanseé

1 femur van Gorilla

En zich door de ontvangst van bovengenoemd werk aan het Reglement te onderwerpen

Leiden,

29.Nov. 1897.

(ONDERTEEKENING)

Eug Dubois

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000005-424]

Anatomy Department. University of Edinburgh Nov. 30th 97.

Dear D^e Dubois, In my papers on Human Femora, so far as the Popliteal region was concerned, I did but followed the suggestions contained in a paper by Prof. Manouvrier in which he criticised your fossil femur, and the points "m", "n" and "p" were taken as given by Prof. Manouvrier, in order that his results might harmonise with any I should obtain on femora known to be human and modern. I wish we could have another long talk about all that interesting subject.

Yours very faithfully + in friendship   David Hepburn

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

1768

— Send from Great Britain —

[MM774C-000005-424]

Anatomy Department. University of Edinburgh Nov. 30th 97.

Dear D^e Dubois, In my papers on Human Femora, so far as the Popliteal region was concerned, I did but followed the suggestions contained in a paper by Prof. Manouvrier in which he criticised your fossil femur, and the points "m", "n" and "p" were taken as given by Prof. Manouvrier, in order that his results might harmonise with any I should obtain on femora known to be human and modern. I wish we could have another long talk about all that interesting subject.

Yours very faithfully + in friendship   David Hepburn

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000050-113]

copy
Irrigation works
in the
"Solo valley"

Report of the work done during the month October 1897.

The excavation of the rectangle of 12 by 17 m has been continued up to a depth of $\pm 12,50$ m and those of the square until up to a depth of ± 4 , in the excavations of which nothing was found:
after that a new rectangle was excavated to about 6.50 m and in it were found:
2 incomplete tusks with
4 complete molars of the elephant
1 rhinoceros molar
1 incomplete lower jaw of a pig;
furthermore some incomplete and complete leg bones, molars and teeth of diverse animals, as well as some shells.

Report of the work done during the month November 1897.

The excavation of the rectangle of $\pm 6,5$ m mentioned in the previous report has been continued to ± 12 m

In it were found
1 incomplete deer skull
1 incomplete skull with complete horns of a cow
1 incomplete buffalo skull
2 very incomplete upper jaws with complete molars of the elephant
2 very incomplete lower jaws of the elephant
1 elephant tusk long 1,55 m
3 Rhinoceros molars
diverse teeth, molars, small leg bones, vertebrae et cetera.

[MM774C-000050-114]

For identical copy:
The Secretary of the Department of Education, Religion and Trade,
A Wiemans

GG. 1863

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

[Next](#) official report

[Previous](#) official report

[MM774C-000050-113]

Afschrift
Bevloeingswerken
in de
"Solovallei"

Rapport der verrichte werkzaamheden gedurende de maand October 1897.

De ontgraving van den rechthoek van 12 bij 17M. voortgezet tot eene diepte van $\pm 12,50$ M. en die van het vierkant tot op eene diepte van ± 4 , bij welke ontgravingen niets werd gevonden:
Daarna werd een nieuwe rechthoek tot opplus 6.50. M. ontgraven en daarin gevonden:
2 incomplete slagstanden met
4 complete kiezen van den Olifant
1 kies rhinoceros
1 incomplete onderkaak van een zwijn;
voorts eenige incomplete en complete pooten, kiezen en tanden van diverse dieren, benevens eenige schelpen.

Rapport der verrichte werkzaamheden gedurende de maand November 1897.

De uitgraving van den rechthoek waarvan sprake in het vorige "Rapport" van $\pm 6,5$ Meter voortgezet tot $\pm 12,-$ Meter

Hierin gevonden
1 in Compleete hertenschedel
1 in Compleete schedel met complete hoorns van ene Koe
1 in Compleete buffelschedel
2 zeer in complete bovenkaken met complete kiezen van den Olifant
2 zeer incomplete onderkaken van den olifant
1 Olifant slagstand lang 1,55 Meter
3 Rhinoceros kiezen
diverse tanden, kiezen, pootjes wervels enz.

[MM774C-000050-114]

Voor eensluidend afschrift:
De Secretaris bij het Departement van Onderwijs, Eeredienst en Nijverheid,
A Wiemans

GG. 1863

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000059-158]

Tinggang 1 December 1897

Your Noble Severe Sir!

I have the honour to notify you that the work at Trinil has finished. The last trench has been dug to a depth of 12 m. In the last half month there have been found of the elephant (one complete tusk length 1 m 55, 2 incomplete lower jaws with complete molars, 2 very incomplete upper jaws with complete molars), 1 incomplete skull with complete horns of the cow, 1 incomplete skull with a complete horn of a buffalo, and further some deer antlers, legs, vertebrae, and some diverse teeth and molars.

With the excavator they will be ready with the 1st cut this month, and the next month they will start with the 2nd cut

[MM774C-000000-159]

Your serving worker

which is yet ± 7 m thick and a very beautiful soil for bones that is to say when judged from above.

According to what this chief here at Tinggang says the research will finish this year.

Further it's going very well with my health and also with my wife.

Your serving worker

Kriele

I take the liberty of wishing Your Noble Severe Sir and Mrs and the kids a happy New Year

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

1770

— Send from Jawa —

[MM774C-000059-158]

Tinggang den 1/12 97

WelEdelgestrenge Heer!

Ik heb de eer U mede te delen dat het werk te Trinil is afgelopen. De laatste put is op een diepte gegraven van 12 m. Er is de laatste halve maand in gevonden van den Olifant (1 complete slagtang lang 1, 55m 2 incomplete onderkaken met complete kiezen 2 zeer incomplete bovenkaken met complete kiezen) 1 incomplete schedel met complete hoorns van de koe, 1 incomplete schedel met een complete horen van den buffel en verders eenige herten hoorens, pootjes, wervels en eenige diverse tanden en kiezen.

Met de graafmachine zijn ze met de eerste sneeden van deze maand klaar, en de volgende maand gaan zij beginnen met de tweede snee

[MM774C-000000-159]

die nog ± 7 m dik is en zeer prachtige grond is voor beenderen, dat is te zeggen van boven gezien.

Volgens het zeggen van de chef hier te Tinggang, dan is het onderzoek van dit jaar afgelopen.

Verder gaat het zeer goed met mijne gezondheid en ook met de vrouw.

Uw dienende werkman

Kriele

Ik ben zoo vrij UEdgstr: en de mevrouw en kinderen een gelukkig nieuwjaar toe te wenschen

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000014-122]

Leyden, 2 December 1897

Noble and learned Sir!

When giving you the Australian skull I failed let you know that it belongs to a skeleton that was donated by Prof. Stirling from Adelaide, and originates from an aboriginal of [?Moorna], River Murray, New South Wales. Maybe these particulars are of importance to you. Others are not known to me.

With high esteem

your willing servant

T. Zaaijer

This is the last letter with this correspondent

Previous letter with this correspondent

1771

— Send from the Netherlands —

[MM774C-000014-122]

Leiden, 2 / XII 97

WEzg Heer!

Ik verzuimde bij het afgeven van den Australischen schedel mede te dat deze behoort aan een skelet, geschonken door Prof. Stirling van de leed, en afkomstig van een inboorling van [?Moorna], River Murray New South Wales. Wellicht zijn deze bijzonderheden voor U van belang. Andere zijn mij niet bekend.

Hoogachtend

Uwdwdr

T. Zaaijer

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000040-076 right]

Departement
of
Colonies
Lett.A¹
N°.36

attachments:

The Hague, 3 December 1897

Following my letter of 11 September last Litt. A¹N^o. 10, I have the honour to herewith send you some reports the Governor-General of the Dutch-Indies received on the subject of excavations along the Solo river over the months July, August and September 1897. –

The minister of Colonies
on behalf of the minister
the secretary-general,

T.E.Elias

To
Mr. M.E.F.T. Dubois
Officer of Health der 2^e class
of the army of the Dutch Indies
at
The Hague

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000040-076 right]

Departement
van
Koloniën
Lett.A¹
N°.36

bijlagen:

's-Gravenhage, den 3 December 1897

Ten vervolge op mijn schrijven van 11 September j.l. Litt. A¹N^o. 10, heb ik de eer U hierbij te doen toekomen eenige van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië ontvangen rapporten nopens opgravingen aan de rivier de Solo over de maanden Juli, Augustus en September 1897. –

De minister van koloniën
voor den minister
de secretaris-generaal,

T.E.Elias

Aan
den Heer M.E.F.T. Dubois
Officier van Gezondheid der 2^e kl
van het Indisch leger
te
's-Gravenhage

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-0000012-508]

The Hague, 16 December 1897. Esteemed Dubois, consequential to our talk I have taken out my slices of Kedung Brubus and [Gawoe lemakbang?] and immediately sent them to Prof Wichmann for examination. They have just been returned to me with the following notice: “I know these rocks well, as I have found several *Globigerina* in some of the pieces from Kedung Brubus, as I told Mr Dubois. Most of the hand pieces, however, do not contain organic remains”. So this does not agree with what you have told me. I will therefore remain to hold the underlying layers, which amongst others are visible in the small part near Kedung Brubus, to be marine m₂ and the fresh water layers on top of them, which are containing the bones, to be Pliocene, which thickness will also not be 300 m, but less. Many greetings, also to your wife, and that we may happily meet again in about two years be wished to you by RDM Verbeek

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-0000012- 508]

Den Haag, 16/12 97. Waarde Dubois, ten gevolgen van ons gesprek heb ik mijn *Schliffen* van K. broeboes en [Gawoe lemakbang?] opgezocht en dadelijk aan professor Wichmann ter onderzoek ging opgezonden. Heden kreeg ik ze terug met het volgend schrijven: “Het gesteente was mij wel bekend, omdat ik in eenige stukken van Kedoeng Broeboes verschillende *Globigerina* gevonden heb, hetgeen ik ook aan den heer Dubois heb medegedeeld. De meeste handstukken bevatten wel is waar geen organische overblijfselen”. Dit klopt dus niet met hetgeen U mij mededeeldet. Ik blijf dus de onderliggende lagen, die o.a. in het kleine stukje bij Kedoeng Broeboes zichtbaar zijn, voor marien m₂ houden, ende op liggende zoetwater lagen met beenderen voor plioceen, welke dikte nu ook wel niet zo 300 m, maar wel minder bedragen zal. Vele groeten ook aan Uwe vrouw, en een gelukkig weder zien over ±2 jaar zei u toegewenst door # RDM Verbeek

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000059-159]

Tinggang den 17^e December 1897

Your Noble Severe Sir!

Your letter dated 10 November has been received in good order. In it you are asking me, or better said Your Noble Severe Sir thinks that I have given up on the job at the railroad, not at all, I was hoping to work there, for than I'd be sure to make progress in my situation, because of what I've used to learn, I can notice it on many people working here, on the Solo Valley. Nevertheless, I will never abandon your work, even if it was to go on for years, on that Your Noble Severe Sir can rely, but it is unhappy that I do not make any promotion in wages and Your Noble Severe Sir can do a lot about that.

[MM774C-000059-160]

With regard to packing the bones I have finished this afternoon, just on my wife's birthday. She's become 20 years.

Included in this letter is a sketch of the work with numbers of where the bones have been found, the content of the chests and the amounts.

According to what I heard from Mr Vrijbergen he is to send you a sketch on which is shown where the latest molar has been found.

I do not know when the chests will be shipped.

If my only work responsibility would be the bones that would be more advantageous as I could go from one place to the other to see if bones occur and it would be unnecessary to have me called there, unless accidental. Nowadays it's very easy to get from one place to the other as the work train covers the whole Solo valley. It's just that I will have more expenses because of my meals which I then have to buy whilst travelling so I basically have to uphold two households. So please don't take offence that I started this letter with asking if possible to get me some more payment as travelling is expensive.

Further it's going very well with me and my wife. By the way she has had no child yet because she had an accident on the road to Banglee. Nevertheless she is now with child again. She respectfully thanks Your Noble Severe Sir for the favourable disposition you have towards her.

Your Noble Severe Sirs serving worker
Kriele

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

[MM774C-000059-159]

Tinggang den 17^e December 1897

WelEdelgestrengen Heer!

U brief gedateerd van den 10^e november in goede orde ontvangen. U vraagt mij daar in, of beter gezegd UEdelgestrengen denkt dat ik, dat baantje heb opgegeven aan het Staatsspoor; volstrekt niet, ik hoopte daar werkzaam te zijn, dan weet ik zeker, dat ik vooruitgang zou maken wegens mijne werkzaamheden, 't geen ik vroeger geleerd heb, dat kan ik bespeuren aan menige luitjes die hier werkzaam zijn, aan de Solovallei. Trouwens niet tegenstaande zal ik nooit U werk verlaten, al moest het ook nog jaren duren, daar kunt UEgstr: vast op rekenen, maar het is maar het ongeluk, ik maak geen promotie van traktement en UEdelgstr: kunt daar veel aan doen.

[MM774C-000059-160]

Wegens het inpakken van de beenderen ben ik vanmiddag klaargekomen, juist op de verjaardag van mijn vrouw. Zij is 20 jaar geworden.

In deze brief is ingesloten een schetsje van het werk op nummersgewijs zoo de beenderen gevonden zijn, de inhoud van de kisten en de hoeveelheid.

Volgens ik vernomen heb van den heer Vrijbergen, zal hij UEdgstr: een schetsje zenden op welke hoogte de laatste kies is gevonden.

Wanneer de kisten verzonden zullen worden weet ik niet.

Zoo ik alleen voor de beenderen werkzaam kon blijven zou dat veel voordeliger uitvallen aangezien ik dan van de ene plaats naar de andere kan gaan om te zien of er ook beenderen voor komen en het dan onnodig zou zijn om mij te daar laten roepen, of dat moest dan toeval zijn. 't Is tegenwoordig zeer gemakkelijk om van de eene plaats naar de andere te komen daar de werktrein de gehelen Solovallei langs rijdt. 't Is alleen dat ik meer uitgaven krijgen wegens mijn eten aangezien ik dat mijn zelve onder de reis moet versloffen en ik er twee huishoudingen op naam moet houden, dus duidt het mij niet te kwade dat ik in het begin van deze brief vraag zoo het mogelijk is mij een weinig meer traktement te doen verschaffen aangezien het reizen duur is.

Verder gaat het mij en mijne vrouw zeer goed. Trouwens zij heeft nog geen kleintje zij heeft een ongeluk gehad op de reis naar Banglee. Niet tegenstaande is zij nu weer in de positie. Zij laat UEdgstr: erbidige danken voor de gunst 't geen U haar toedraagt

U WelEdelGestrenge dienende werkman
Kriele

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000013-468]

The Hague, 12 Sweelinckplein, 17 December 1897.

Highly esteemed Professor,

Some days ago Mr Verbeek visited me to say goodbye and immediately started about this Globigerines - matter of Kedung-Brubus. I was ill and found it rather unpleasant that Verbeek, who actually had come to say goodbye, would even start on such a matter, which he addressed towards me like I were a layman. I have then told him that you contrary to his samples had examined a great many specimens in which you had found no globigerines, and that for his statements there were only two possible explanations, either accidentally pieces of a another layer had turned up, something I did come across myself on occasion, in the rock or that some mistake had taken place. Now this morning I received a postcard (the day of Verbeek's departure)

[MM774C-000013-469]

in which he tells me that he has sent you two "slides" from the vicinity of Kedung Brubus for examination, and after that today the following writing of you from yesterday

The rock is well known to me, as I found Globigerines in several samples from Kedung Brubus, which I have also written to Mr Dubois. Most samples, however, do not contain any organic remains". Verbeek adds to this "so what you told me was incorrect".

I had indeed forgotten that in one single piece from the vicinity of Kedung Brubus ~~17~~ in the cement one single Globigerine had been found which you had written me ½ a year ago which I had forgotten in my state of having other things on my mind and being unwell and therefore only remembering the general outline. I do now, however, regret not having looked up your postcard of 23 May 1897 and show it to Verbeek. In it you write to the letter: "I now hurry to tell you that N92. Marl sandstone ¼ paal west from [?Pakulen] according to your note marine, is indeed a Globigerina-marl. Of all the other samples I have so far found in only one, N17, an andesite conglomerate along Kali Brubus above/mouth of the Kali Ngeto, within the cement, one single Globigerina."

[transposed in left margin] When Verbeek had left I remembered that there could have been some Globigerina. [MM774C-000013-470]

in your letter of 11 June 1897 you say "I did not yet answer your last letter and this is because I first want to examine more material. [In left margin:] concerning the samples from Butak and Kedung Brubus-Notopuro (1-46), N17 remained the only one that contained some Globigerina's in the cement (which[under?????] is [?????])" I did not receive any further message about this.

You would much oblige me if you were to inform me about this and also write to Mr Verbeek in the Indies, as soon as this is convenient to you. I will also do so as soon as I have received your reply, for I wish to clear myself from the suspicion that Verbeek very plainly acted, like I had deliberately failed to mention that there were several globigerines found in some of the samples from Kedung Brubus.

I can further assure you that Pakulen is quite far from the Kedung Brubus area. It's also so that the samples of Verbeek, which are seeming well-known, may all just be make-believe, for I can send you true marine sand marls which also are being kept together by lime-like andesitic material [?????]. [??]

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000013-468]

Den Haag, 12 Sweelinckplein, 17.XII.97.

Hooggeachte Professor,

Eenige dagen geleden was de heer Verbeek mij bij voor afscheid en begon dadelijk over die [?slo???ige?] zinnen - kwestie van Kedoeng-Broeboes. Ik was ~~zoo~~ ^{ziek} en vond 't ~~zeer~~ ^{negal} onaamgenaam, dat Verbeek die eigenlijk afscheid kwam nemen over een dergelijke kwestie begon die hij ~~ook op een onaamgename wijze~~ ^{als een [?????][????-????][????] ik [?? ????]} behandelde. Ik deelde hem toen mede dat U tegenover zijne stukken een groot aantal stukken indertijd onderzocht had en daarin geene globigerinen gevonden had, en dat ik dus voor zijne slechts twee verklaringen [?????? ?? ?? bij in ??? ???? eenige brokstukken ?????? van zijn bew????] , dat of toevallig [~~ge? deelen?, of~~ ^{ige????} Uwer brokstukjes van een oudere laag ^{hetgeen ik zelf wel eens gezien heb} in 't gesteente gekomen waren of dat er bone vergissing had plaatsgehadt. Nu ontving ik vanmorgen een briefkaart (den dag van Verbeek's vertrek)

[MM774C-000013-469]

waarin hij mij mededeelt, dat hij aan U twee "Schliffen" van [??] nabij Ked Broeboes gezonden ~~heeft~~ ^{te hebben} en aan U ter onderzoeking gezonden, en daarop mij heden gisteren van U het volgende schrijven [??]

Het gesteente was mij welbekend, [????] ik in eenige stukken van Kedoeng Broeboes verschillende Globigerinen gevonden heb, hetgeen ik ook aan den heer Dubois heb meedeeld. De meest handstukken bevatten wel is waar geene [?????ische] overblijfselen". ~~D~~ V. voegt er bij "dit klopt dus niet met hetgeen U mij mededeelde".

Inderdaad had ik vergeten, dat ik in één enkel stuk van nabij Kedoeng Broeboes ~~(N-17)~~ in het cement een enkele Globigerine gevonden was. ~~Het spijt mij~~ U had mij dat ½ jaar geleden meedeeld en ik was de geheele zaak in beslag genomen door geheel andere dingen en mij zeer onwel voelende mij wel vergeten en herinnerde mij alleen ~~de~~ algemeene omtrekken. Evenwel spijt het mij nu niet even ~~op U~~ ^{in Uwe briefkaart van 23 Mei 97} ~~schrijven~~ ^{briefkaarten en brieven} te hebben opgezocht ^{waarin en aan Verbeek te hebben laten zien} ~~mij Uwe bevindingen mededeelt.~~

U schrijft daarin woordelijk: Thans haast ik mij U te berichten dat N-92 mergelzandsteen ¼ paal W. van Pakoelen volgens Uwe opgave marien, inderdaad een globigerina-mergel is.

Van alle overige stukken heb ik tot nu toe alléén in N17 een andesiet-conglomeraat langs Kali Broeboes, boven monding Kali Ngeto in 't cement een enkele Globigerina gevonden."

En [???? ?????] zoewel ik weet nooit [??] geen andere

[transposed in left margin] Toen Verbeek weg was viel mij in dat ^{misschien} toch een enkele Globigerina er kon geweest zijn.

[MM774C-000013-470]

In Uw schrijven van 11 Juni 97 zegt U dan Uw laatsten brief heb ik nog altijd niet beantwoord en wel omdat ik eerst nog meer van Uw materiaal wilde onderzoeken. Mededeeling omtrent Uw bevinding heb ik niet ontvangen.

[In left margin:] " Wat nu de gesteenten van Boetak en Kedoeng Broeboes Notopuero (N1-46) betreft is N-17 het eenige stuk gebleven waarin in 't cement enkele Globigerina voorkwamen (die [onder?????] is [?????])"

U zoudt mij nu zeer verplichten door mij daar hieromtrent te willen inlichten en [????] ook den heer Verbeek naar Indië, zoo spoedig het U gelegen komt te willen schrijven. Na ontvangst van Uw antwoord zal ook ik dat dadelijk doen, want ik wensch mij van den door den heer Verbeek vrij duidelijk ~~uitgesproken~~ ^{te kennen gegeven} verdenking ~~blante~~ te zuiveren, alsof ik opzettelijk, die verschillende globigerinen in eenige stukken van Kedoeng Broeboes gevonden verzwegen had.

Verder kan ik U nog mededeelen dat Pakoelen zeer ver van 't Ked Broeboes gebied gelegen is. Dat het welbekende van de gesteenten door Verbeek U gezonden wel slechts schijn kan zijn, want ik kan U echte mariene ^{????? ????? zand} zandmergel geven die eveneens uit andesietisch materiaal aaneengehouden door kalkachtig [?????]. [??]

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000013-471]

Utrecht, 17 December 1897.

Dear Mr Dubois,

Whilst I have been busy these days with a microscopic examination of some organic compounds for Greshoff that need to be hurried, as the description of those is to be put in a second report of 1892!!, which now finally is being printed, I received a letter from Verbeek accompanied by two slides. These were so completely like the fragments that you sent me,

[MM774C-000013-472]

also with regard to their mineralogical composition that one should think that they would originate from the same stone. Therefore the expression "well-known." The slides of Verbeek also contained but a few foraminifers. I was under the impression that the samples from Verbeek had come from the same location and because of lack of time, as Verbeek's departure was getting near and he wanted his slides back, I did not have opportunity to check my notes. In this regard I will have made a mistake. My notes are at the laboratory, so I now also do not have the opportunity to check them. I first have two hours of lectures tomorrow so I will only be able in the afternoon, to list which samples had foraminifers in them. It goes without saying that I will not hesitate for a second to inform Verbeek about my error. I will send you another postcard tomorrow afternoon.

With cordial greetings

ever yours truly

A Wichmann

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

1776

— Send from the Netherlands —

[MM774C-000013-471]

Utrecht, 17 December 97.

Waarde Heer Dubois,

Terwijl ik dezer dagen bezig was met een mikroskopisch onderzoek van eenige organische verbindingen voor Greshoff, waarmede haast is, omdat zij de beschrijving daarvan bestemd was is, voor zijn tweede verslag van 1892!! dat nu eindelijk gedrukt wordt, ontving ik van Verbeek een schrijven vergezeld van twee preparaten. Deze geleken zoo volkomen op de fragmenten van de door U gezondene,

[MM774C-000013-472]

ook wat de mineralogische samenstelling betreft, dat men zouden meenen, zij waren van hetzelfde handstuk afkomstig. Daarvoor de uitdrukking "welbekend." Ook de preparaten van Verbeek bevatte slechts enkele foraminiferen. Ik verkeerde in de meening dat de stukken van Verbeek van dezelfde vindplaats afkomstig waren en had [??] ook niet den tijd, wegens het op handen zijnde vertrek van Verbeek die zijne preparaten terug wilde hebben, mijne aantekeningen na te zien. In dit opzicht zal ik mij dus vergist hebben. Mijne aantekeningen bevinden zich op het laboratorium, zoo dat ik ook thans niet in de gelegenheid ben zij na te zien. Ik heb morgen nog twee uren Colleges en zal dus eerst in den namiddag kunnen uitmaken, welke van de gesteenten foraminiferen bevatten. Het spreekt vanzelf, dat ik geen oogenblik zal aarzelen Verbeek van mijne vergissing in kennis te stellen. Ik zal morgennamiddag nog eene briefkaart laten volgen.

Met hartelijke groeten

Steeds de Uwe

A Wichmann

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000013-473]

Utrecht, 17 December, 1897.

Waarde Heer Dubois,

You are right! N.17 is from “along the Kali Brubus above the mouth of the Kali Ngeto” and is not as I thought to remember being from Kedung Brubus.

N92 – mixture with Globigerina’s which you yourself indicated as marine.

It might be that also N145, between Kedung Brubus and Kedung Lumbu, contains Globigerina’s, but this I can't currently ascertain. In the beginning of the next week I will send you a copy of the letter that I am to send to Verbeek.

With best greetings

ever yours truly

A Wichmann

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

1777

— Send from the Netherlands —

[MM774C-000013-473]

Utrecht, 17 December 97.

Waarde Heer Dubois,

U heeft gelijk! N.17 is van “langs Kali Broeboes bovenmonding van Kali Ngeto” en dus niet zoals ik meende mij te herinneren van Kedoeng Broeboes.

N92 –mengsel met Globigerina’s heeft U zelf als marien opgegeven.

Misschien bevat ook N145, tusschen Kedoeng Broeboes en Kedoeng Loemboe Globigerina’s, maar dit kan ik op dit oogenblik niet uitmaken. Ik zal U in ‘t begin van de volgende week het afschrift doen toekomen van den door mij aan Verbeek te zenden brief.

Met de beste groeten

Steeds de Uwe

A Wichmann

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000011-302]

Strasbourg 20 December 1897

Dear highly esteemed Doctor!

My sincere thanks for your kind lines of the 13th of this month from which I am pleased to learn that your health has again fully recovered. I am pleased to leave the femur with you for a longer time. We are, however, consumers. For I have neither published anything about this femur nor about the skull of *Pithecanthropus*. But you should not be disturbed by that. I have one manuscript about the skull and another one about the femur almost ready. Because of my numerous other obligations I have continuously been prevented to get the work finished. Now I will, however, and this with force. We will both have to suffer that one or the other of us will have his publication ready before the other. Should you be ready before, it will not stop me to publish my work as it is, and I will mention your work in a follow-up. That is what you will probably also do, if I should be before you. My work on the femur, however, will be ready later and will only mention that *Pithecanthropus*-Femur in the sideline, as a cast of this specimen

[MM774C-000011-304]

so far has not been available.

I think that going down this road will guarantee our independence and will be good for the subject. I hope to be able to send you a small paper on the Egisheimer skull in January.

I very much congratulate you on your new find. I hope you will also get the lower jaw.

With cordial greetings and grateful memory and I ask you recommend me to your honoured wife

yours very truly

G. Schwalbe

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

1778

— Send from Germany —

[MM774C-000011-302]

Strassburg 20. December 1897

Lieber hochverehrter Herr Doctor!

Besten Dank für Ihre freundlichen Zeilen vom 13.d.M., am denen ich wohl zu meiner Freude entnehmen kann, das Ihre Gesundheit wieder vollständig hergestellt ist. Gern will ich Ihnen das Femur noch eine Zeit lang überlassen. Allerdings sind wir Consumenten. Denn ich habe weder über dies Femur noch über den Schädel von *Pithecanthropus* bis jetzt etwas publicirt. Doch darf Sie dies nicht stören. Allerdings habe ich ein Manuscript über den Schädel und ein anderer über das Femur beinahe fertig.

Ich bin dank meine Zahlreichen anderen Verpflichtungen immer wieder verhindert worden, vollständig fertig zu werden. Nun soll aber beider mit Macht vollendet werden. Wir müssen dann beide ertragen dass der Eine oder der Andere von uns [??] seiner Publication eher fertig wird. Sollten Sie fertig werden, so würde ich dennoch meine Arbeit ruhig so publiciren wie sie ist, und Ihrer Arbeit dann in einem Nachtrage gedenken. Ebenso werden Sie wohl auch verfahren, falls ich Ihnen zuvorkommen. Meine Femur-Arbeit wird übrigens später fertig uns beschäftigt sich nur nebenher mit dem *Pithecanthropus*-Femur, da mir ja ein Abguss desselben

[MM774C-000011-304]

bisher nicht zu Gebote steht.

Ich glaube auf dem vorgeschlagenen Wege werden wir beide unsere Unabhängigkeit wahren und der Sache nützen. eine kleine Mittheilung über den Egisheimer Schädel hoffe ich Ihnen im Januar senden zu können. Zu dem neuen Fund gratuliere ich Ihnen herzens. Hoffentlich erhalten Sie noch den Unterkiefer.

Mit den herzlichsten Grüssen in dankbarster Erinnerung und mit der Bitte, mich Ihrer verehrten Frau

Gemahlin herzens empfehlen zu wollen

Ihr sehr ergebenste

G. Schwalbe

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000013-477]

Utrecht, 21 December 1897

Dear Mr Dubois,

together with this the following post card will be sent to Mr Verbeek: “following our correspondence about your samples of Kedung Brubus Mr Dubois has pointed out to me that this is not the find location of this rock. This is namely: “along the Kali Brubus above the mouth of the Kali Ngeto” I have been mistaken in this regard, but otherwise the slides, as I have written to you earlier, are a complete match. The other Globigerina-rock

[MM774C-000013-478]

is a marl, of which the marine origin was already named to me by Dubois and which according to his message has nothing to do with the layer that contains the bones.”

To my great regret it will be impossible to me to further examine your samples from Trinil in the forthcoming weeks. I have promised Greshoff to send him the description of his new compounds and I further need to finish the catalogue of our Museum for the year 1897.

With cordial greetings from house to house
ever yours truly
A. Wichmann

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

1779

— Send from the Netherlands —

[MM774C-000013-477]

Utrecht, 21 Decbr 97

Waarde Heer Dubois,

tegelijk met deze gaat de volgende briefkaart aan den Heer Verbeek: “Naar aanleiding van onze correspondentie over Uwe gesteenten van Kedoeng Broeboes heeft de heer Dubois mij erop attent gemaakt, dat dit niet de vindplaats van zijn gesteente is. Deze is namelijk: “langs Kali Broeboes bovenmonding van Kali Ngetos.”

In dit opzicht heb ik mij vergist, overigens stemmen de preparaten, zooals ik U reeds schreef, volkomen met elkander overeen. Het andere Globigerina-gesteente

[MM774C-000013-478]

is een mergel, die mij reeds door den heer Dubois als van marine oorsprong aangewezen werd en die volgensdienst mededeeling niets met de beenderen houdende laag te maken heeft.”

Tot mijn groot leed wezen is het mij onmogelijk in de eerstkomende weken Uwe gesteenten van Trinil verder te onderzoeken. Ik heb aan Greshoff beloofd de beschrijving van zijne nieuwe verbindingen te zenden en verder moet ook de catalogus van ons Museum over 1897 afgewerkt worden.

Met hartelijke groeten van huis tot huis
Steeds de Uwe
A. Wichmann

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000013-475]

The Hague, 22 December, 1897
Highly esteemed Professor Wichmann,

I have received your postcard from yesterday and I thank you for it, although I must confess that it leaves me unsatisfied for the main thing which you at the same time also write to Mr Verbeek is an untruth. I did not point out to you that Kedung Brubus is not the find spot of my sample. In my last letter I have written to you explicitly that the intended piece No 17 does belong to the Kedung Brubus area. I will now even add that the location is even closer to that hammock than the one from Verbeek, and as far from it as its other sample (both very close to it, and no more than a few hundred metres apart from each other).

[MM774C-000013-476]

What I had asked you was to lift the contradiction between your earlier statement to me and the statement you have given to Mr Verbeek, in which he found confirmation of his view that the rocks from Kedung Brubus are marine in origin, whilst from the message you gave me immediately after the research the results were quite the opposite. That you, in only one sample of all the rocks from the Kedung Brubus area, have found only one single *Globigerina* (or some *Globigerinas* as you have written later) #is quite something different, then what you have told Mr Verbeek and also not what you are writing Mr. Verbeek now. So you did not make use of the opportunity which I felt obliged to offer to you so you yourself could let the truth prevail towards Mr Verbeek and I can have no hope given your busy schedule that you will yet do so. I am therefore compelled to do it myself. I will make use of the allowance you have given me earlier to publish the results of your research, not just to Mr Verbeek, whom I will send copies of your earlier statements, but also in an upcoming publication.

After polite greetings, with the highest esteem
your willing servant
Eug Dubois

This is the last letter with this correspondent
Previous letter with this correspondent

1780

— Send from the Netherlands —

[MM774C-000013-475]

Den Haag, 22.XII.'97
Hooggeachte Professor Wichmann,

Uwe kaart van gisteren heb ik ontvangen dankbaar, maar en zeg er U dank voor, hoewel ofschoon ik bekennen moet dat U mij [??voldaan?]. Want het ~~voornamste~~ mij betreffende gedeelte laat van het wat U de hoofdzaak van hetgeen U tegelijk daarmede aan den Heer Verbeek schreeft [???] Is een onwaarheid. Ik heb er U niet op attent gemaakt, dat Kedoeng Broeboes niet de vindplaats van mijn gesteente is. In mijn laatsten brief ~~schrijven~~ schreef ik U nog opzettelijk, dat het bedoelde handstuk N° 17 tot het Kedoeng Broeboes gebied behoort. Ik ~~wil thans daarbij voegen~~ vindplaats ~~het~~ zelfs dichter bij dat gehucht dan het ééne van Verbeek, en ongeveer even ver daarvan als het zijn andere handstuk van Verbeek (beide een-honderd vlak ernaast, van elkander slechts een paar honderd meter verwijderd).

[MM774C-000013-476]

Wat ik U vroeg was de tegenstrijdigheid op te heffen tusschen Uw vroegere verklaringen aan mij en die aan den heer Verbeek gedaan. Zoo als U dien heer schreef waaruit in deze moest afleiden dat ~~ene~~ bevestiging moest zien van zijne opvatting der gesteenten van Kedoeng Broeboes als van marien een oorsprong aard. juist is terwijl uit Uw onmiddellijk na het onderzoek aan mij mededeelde bevindingen juist het omgekeerde tegenovergestelde blijkt. Dat u slechts in een enkel handstuk [????????] van de gesteenten van het Kedoeng Broeboes gebied slechts een enkele ~~[????????]~~ ^{Globigerina} (of enkele ^{Globigerinas} zoals U later schreeft) gevonden hebt # hetgeen heel wat anders is, dan hetgeen U naar mij mededeelde aan hem schreef den heer V. mededeeldet. heeft U ook thans op mijn d den heer Verbeek niet mededeeld geschreven. Ik zal dus [???] De gelegenheid zelf die ik meende mij verplicht achtte U te moeten geven zelf tegenover den heer Verbeek de waarheid tot haar recht te doen komen heeft U dus nog geen gebruik gemaakt en ik durf bij Uwe drukke bezigheden durf ik ook niet hopen, dat U 't nog doen zult. Zoo ik zal dat geheel zelf [???] dus m ^{ben} ^{dus} nu genoodzaakt dat zelf te doen. Aangezien u mij vroeger [???] Van de mij vroeger door U gegeven vergunning om de resultaten van Uw onderzoek openbaarheid te geven, zal ik niet alleen tegenover den heer Verbeek, wien ik afschrift van Uwe vroegere verklaringen zal, maar ook in [????] even druk een eventuele ^{aanstaande} publicatie gebruik maken.

In een ding
Na beleefde een, met de meeste hoogachting ging
Uw dw dr
Eug Dubois

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-0000012- 509]

The Hague 22 December 1897

Highly esteemed Mr Verbeek, let me first call upon you a warm welcome to Indonesia. I hope and believe that the two years over there will bring you health and satisfaction of your work.

Regarding the rocks from Kedung Brubus I regret to have to disturb your illusion. When you visited the results that Prof Wichmann retrieved from my rocks were only generally in my mind. As you had left I already regretted not having taken out Prof Wichmann's letters to the subject, as I then remembered that possibly one or two pieces from the Kedung Brubus area did contain some *Globigerina*'s.

After receiving your postcard, in which you convey to me Wichmann's writing: "I know these rocks well, as I have found several *Globigerina* in some of the pieces from Kedung Brubus, as I told Mr Dubois"

[MM774C-0000012- 510]

I took out Wichmann's letters and these contain statements which are in contradiction to what he has written to you. You than requested Prof Wichmann to clarify this and cited his letters, whilst also telling him that the only piece, in which he did fight one single *Globigerina* did truly come from the Kedung Brubus area. He now tells me to have written to you that I pointed out to him that that one piece was not from Kedung Brubus, whilst I in no way did so, but only pointed out the contradiction with his earlier statements that he wrote me and the results he told to you and even twice I have explicitly written to him that the one piece did belong to the Kedung Brubus area and [inserted text] that I had the right to the opinion, which I told at your visit and have not deliberately put matters in a different light than they were Wichmann's finding is [now] I haste to tell you [end of inserted text??] Now he did not make use of the opportunity I felt obliged to give him to tell you the truth and recall his statement of 15 December 1897 to you, I feel forced, to do that myself by sending you a copy of his statements to the fact. Before Easter Prof Wichmann received from me, amongst others, rock samples of about 50 different locations of Notopuro, Kedung Brubus and nine of the small bone-hill at Butak.

I received, as far as they matter in this case, the following messages of [Wichmann]

according to postcard of 28 April 1897 the rocks examined contained "no trace of foraminifers" "Rocks like that in my opinion do not contain foraminifers"

Postcard of 23 May 1897

"N-92 marl sandstone a ¼ paal [mile] West of Pakulen, according to your note marine is indeed

[MM774C-0000012- 511]

a globigerine- marl" (Pakulen is located north of Teguan near the border of Rembang in marine terrain EB)

"amongst all the other pieces so far I have only in N-17, and andesite conglomerate along Kali Brubus, above the mouth of Kali Ngetos, found in the cement one single *Globigerina*" this location is close to [dekoema?] Kedung Brubus. (ED)

Letter of 11 June 1897:

"with regard to the rocks from Butak and Kedung Brubus – Notopuro (N1-46), N-17 has remained the only piece, which had some *Globigerina*'s in the cement. Your opinion that these could be originating from the underlying marl, is completely correct. It happens very often, in particular with [trans????arent] sediments that fragments of the underlying are locked in the layers of the above. The underlining of some is by Prof Wichmann.

Letter of 17 December 1897:

"also Verbeek's preparates only contained a few foraminifers"

So far all that has to do with the rocks from Kedung Brubus as far as Prof Wichmann was involved.

I hope I hear by have sufficiently informed you on the matter and remain after polite greetings and repeating my best wishes [Eugene Dubois]

This is the last letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-0000012- 509]

den Haag, 22.XII.97

Hooggeachte Heer Verbeek, in de eerste plaats roep ik U een welkom in Indië toe. Ik hoop en geloof dat de twee jaar welke u daar gaat doorbrengen U gezondheid zullen geven en voldoening van Uwen arbeid.

Aangaande de gesteenten van Kedoeng Broeboes spijt het mij Uw illusie te moeten verstoren. Bij Uw bezoek stonden de door prof. Wichmann aan mijn gesteenten verkregen resultaten mij slechts in algemeene trekken voor den geest. Toen U reeds vertrokken was speet het mij niet even prof. Wichmanns desbetreffende brieven te hebben opgezocht, want het viel mij toen in, dat mogelijk toch in een enkel stuk van het Kedoeng Broeboes gebied enkele *Globigerina*'s door prof. Wichmann konden gevonden zijn.

Na ontvangst van Uwe briefkaart, waarin U mij het door Wichmann geschrevene mededeelt: "Het gesteente was mij wel bekend, omdat ik in eenige stukken van Kedoeng Broeboes verschillende *Globigerina* gevonden heb, hetgeen ik ook aan den heer Dubois heb medegedeeld.

[MM774C-0000012- 510]

Heb ik Wichmann's brieven voor den dag gehaald en deze bevatten verklaringen welke met de met van u geschreven in tegenstrijd zijn. U verzocht toen prof. W U juistere te willen inlichten en citeerde zijn brieven, deelde hem ook mede, dat het eenige stuk, waarin hij een enkele gl. gevonden was werkelijk tot het K. Br. Gebied behoort. Hij deelt mij nu toch mede aan U geschreven te hebben, dat ik er hem op heb attent gemaakt, dat dat ééne handstuk niet van Kedoeng Broeboes was, terwijl ik hem geenszins daarop, maar op de tegenstrijdigheid tussen zijn vroegere verklaringen, nu het onderzoek telkens aan mij geschreven en het U mede gedeelde heb attent gemaakt tot tweemaal toe en hem nog uitdrukkelijk geschreven, dat de vindplaats van dat ene stuk wel tot het Kedoeng Broeboes gebied behoort en [inserted text: dat ik het recht had tot de opinie, dat ik bij Uw bezoek uitsprak en niet opzettelijk de zaken anders heb voorgesteld, dan ze waren W's bevinding is [thans] haast ik mij u te berichten.]

Nu hij geen gebruik heeft gemaakt van de gelegenheid die ik mij verplicht achtte hem te geven U naar waarheid in te lichten en zijn mededeling van 15.12.97 aan U te herroepen, ben ik wel genoodzaakt, dat zelf te doen door u afschrift te zenden van zijn desbetreffende verklaringen.

Prof. Wichmann ontving van mij voor Paschen dit jaar o.a. gesteentenmonsters van ±50 verschillende punten van Notopuro, Kedoeng Broeboes en 9 van het beenderenheuveltje te Boetak.

Ik ontving voor zover ze hierbij van belang zijn de volgende mededelingen van [Wichmann] volgens briefkaart van 28 april 1897 in de onderzochte gesteenten was "geen spoor van foraminiferen te ontdekken". "Dergelijke gesteenten bevatten wegens mijne ondervinding ook geen foraminiferen".

Briefkaart van 23 mei 1897

"N-92 mergelzandsteen een ¼ paal W van Pakoelen, volgens Uwe opgave marien is inderdaad

[MM774C-0000012- 511]

een globigenine-mergel" (Pakoelen ligt N. van Tegoean nabij de grens van Rembang [in] het marinerrein EB)

"van alle overige stukken heb ik tot nu toe alleen in N-17 een andesiet-conglomeraat langs Kali Broeboes, boven monding van Kali Ngetos in het cement een enkele *Globigerina* gevonden"

deze vindplaats is vlak bij [dekoema?] K. Br. (ED)

Brief van 11 Juni 1897:

"wat de gesteenten van Boetak en Kedoeng Broeboes-Notopuro (N1-46) betreft, zo is N-17 het enige stuk gebleven, waarin in het cement enkele *Globigerina*'s voorkomen. Uwe mening, dat deze van de onderliggende mergel afkomstig kunnen zijn, is volkomen juist. Het gebeurt zeer dikwijls en vooral bij [trans??edeerende] sedimenten, dat fragmenten van het onderliggende in het bovenliggende worden opgesloten. De onderstreping onder enkele is van prof. W.

Brief van 17 Dec. 1897:

"ook de preparaten van Verbeek bevatte slechts enkele foraminiferen"

Zie daar alles wat ik aangaande de gesteenten van KB zover ik snel [????] te maken heeft van Prof. W. Ik hoop hiermede deze kwestie voldoende te hebben toegelicht en verblijf na beleefde groeten en herhaling van goede wenschen

[MM774C-0000012- 512]

Deze en volgende t/m 515 zijn géén correspondentie maar losse aantekeningenblaadjes waar soms de naam Verbeek op staat maar vooral zeer onduidelijk is waar ze betrekking op hebben, horen hier niet thuis m.i.

[MM774C-0000012- 513]

[MM774C-0000012- 514]

[MM774C-0000012- 515]

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000005-233]

Dr. M. Greshoff.

Haarlem
24 December 1897.

Dear Dubois,

Yesterday evening I received your letter too late to be able to answer it and today time was lacking. I was or am neither angry, nor worried, and I regret if that was what you concluded from our conversation. I also didn't think about you having bad intentions. But I would regret if you were to break with Prof. Wichmann [?????] over something that I consider futile and which in any case I would not see a "*casus belli*¹⁶⁴". That is why I think to be acting as your friend, by uttering this opinion and defending it.

[MM774C-000005-234]

with friendly greetings and Christmas wishes

As ever

yours very dedicated
M. Greshoff

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

---

¹⁶⁴ reason for war

[MM774C-000005-233]

Dr. M. Greshoff.

Haarlem
24 Dec. '97.

Waarde Dubois,

Gisteren avond ontving ik Uw brief te laat om U nog antwoord te kunnen doen geworden en heden ontbrak mij het aan den tijd.

Ik was of ben noch boos, noch verontrust, en het spijt mij, als ge dat uit mijn gesprek heb moeten opmaken. Ik dacht er ook niet aan je kwade bedoelingen toe te dichten. Maar het zou mij leed doen als ge met Prof. Wichmann [?????] breken om iets, dat ik eene futilliteit acht en waarin ik in ieder geval geen "*casus belli*" kon zien. Dáárom geloof ik als Uw vriend te handelen, dus deze mijne meening tegenover U te uiten en te verdedigen.

[MM774C-000005-234]

met vriendschappelijke groeten en kerstgroet
Als steeds

Je zeer toegenegen
M. Greshoff

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000005-235]

The Hague, 25 December 1897

Dear Greshoff,

Your letter that I received this morning has done me great pleasure, for I would have utmost regretted, if our conversation would have had the consequence of a diminishing of the friendship that we have between us and which I treasure. I was just remembering on how many occasions you have shown your truth and loyalty in that.

I did not break with Professor Wichmann and it only depends on him whether he considers what has happened a *casus belli*. Although I expressed myself – as such things go in conversations – somewhat bolder, what I wrote to him cannot be that, unless he is largely to blame for this, which I, thinking calmly, can't really believe. It is a fact though that you can only see, when examining the correspondence,

[MM774C-000005-236]

that Verbeek, because of the statement of Professor Wichmann and by the later statement, sees and must see confirmation of his wrong propositions and also given the subject Verbeek, will get the wrong idea about my views and the way I defend them. Professor Wichmann knows from my earlier correspondence how much the truth means to me, as it concerns all the geological work I have done in Java.

Because you do not know all the facts I have to request you to believe me on my word that the most important fact is that Wichmann's research of the stone samples fully confirms my views and is opposite to those of Verbeek. But from what Professor Wichmann wrote to Verbeek he could do nothing else then the opposite – as I said see it as a confirmation of his views. And what Professor Wichmann did on my request and extensive explanation was not to lift that contradiction, from which Verbeek cannot but conclude that I am using sophisms and words to defend my views. Professor Wichmann statement is based on a falsehood. He does not explicitly point out that only in one single sample of the sediments one single Globigerina was found that must have got there by an accidental mix up (such as he explained that as did I) but in his message he leaves uncorrected that in some pieces several Globigerinas have been found, and only that I pointed out to him that the sample in question is not of the find spot, which I did not do and which I have explicitly written to him that the sample was of the same area and that I only wanted to lift the contradiction.

[MM774C-000005-237]

I will be pleased to accept the most honourable explanation that Professor Wichmann will give for his actions and it will give me great pleasure when I can do so, for I have a too high opinion of Professor Wichmann's character to not do so, especially as he obliged me repeatedly.

But as this is also a scientific matter and it concerns a man like Verbeek I would like to see that the mistake of Professor Wichmann is being put right.

Forgive me for writing this and believe me that it is my wish to keep thinking well of a good man.

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

1783

— Send from the Netherlands —

[MM774C-000005-235]

Den Haag, 25.XII.97

Waarde Greshoff,

Met Uwe heden morgen ontvangen briefje hebt ge me veel genoegen gedaan, want het zou mij ^{weer} ^{bovenmate} gespleten hebben, wanneer ons gesprek ten gevolgen had gehad eene vermindering der vriendschap, die tusschen ons bestaat en die ik zeer op prijs stel. Ik bracht mij nu juist in herinnering bij hoeveel gelegenheden ge de oprechtheid en de trouw daarvan getoond hebt.

Ik heb met Prof. Wichmann niet gebroken en het hangt maar van hem af in het gebeurde geen casus belli te zien. Al drukte ik mij – zooals 't meer in een gesprek gaat – wat Gasser uit, wat ik hem schreef kan dat niet zijn, tenzij er bij hem bepaald vrij groote schuld bestaat, hetgeen ik, in kalmte nadenkend, eigenlijk niet kan geloven. Een feit is 't, dat ^[?????] ge alleen zoudt kunt zien, wanneer ge de correspondentie

[MM774C-000005-236]

etc. doorgezien ^{doorgeslezen} onderzocht, dat Prof. W. Verbeek door de mededeeling van Prof. W. en door de latere verklaring, die hij daarvan gegeven heeft, een bevestiging ziet en zien moet van zijn onjuiste voorstellingen en ^{ook} een heel ^[????] dunk moet krijgen van mijn ^[????], gegeven het subject Verbeek, een ongunstige dunk van mijn eigen opvattingen en de wijze waarop ik die verdedig ^[??? ??? V] Prof. Wichmann weet uit mijne vroegere correspondentie hoeveel ⁶ dat de waarheid ter zake mij zeer ter harte gaat, want de ^{zij} juist betreft de geologische zijde van al mijn Indisch werken op Java.

Omdat ge de feiten niet kent moet ik zij ^{ik u verzoeken} die mededeelen op mijn vertelling aan te nemen en het voornaamste feit is, dat W's onderzoek der gesteenten mijne opvatting geheel bevestigt en met die van Verbeek in strijd is. Maar Uit hetgeen Prof. W. aan V. schreef moest deze integendeel – zoo als ik zeide een bevestiging zien van zijn opvatting. En wat Prof. W. op mijn uitvoerig verzoek en ^[??] uitvoerige uiteenzetting gedaan heeft is niet die tegenstrijdigheid opheffen, maar ^{het aan} Verbeek den schijn ger doen voorkomen Daaruit moet ^{een-man-als} Verbeek ^[??] opmaken, dat ik mij van sophismen en erger bedien om mijn opvatting te verdedigen. Prof. W. geeft ^[????] mij hem geeft eene verklaring berustende op eene onwaarheid. Hij wijst er niet uitdrukkelijk op ³ slechts in een enkel hand stuk der gesteenten een enkel Globigerina gevonden te hebben die van een toevallige vermenging (zooals hij dat met mij verklaarde) afkomstig moet zijn maar laat zijne mededeling onverbeterd in versch eenige stukken G verschillende G. gevonden G. te hebben en geeft slechts, dat ik er hem op heb attent gemaakt dat het beweerde stuk niet van de vindplaats is, hetgeen ik niet deed ^[????????] ^{en terwijl} ik hem nog uitdrukkelijk geschreven had, dat het stuk dezelfde vindplaats gebied behoort en dat 't mij slechts te doen was om die genoemde tegenstrijdigheid op te heffen.

[MM774C-000005-237]

Ik zal gaarne bereid zijn de voor Prof. Wichmann meest honorabele verklaring van zijn handeling aan te nemen en het zal mij een groot genoegen doen wanneer ik dat kan, want van Prof. Wichmann's karakter heb ik een veel te goede indruk om die niet gaarne te beamen, vooral omdat hij zich herhaaldelijk aan zich verplicht heeft.

Maar ook om de wetenschappelijke zaak en omdat een man als Verbeek ^[?ge????t] had ik zoo gaarne gezien dat de door Prof. W. begane fout of vergissing goed gemaakt ware.

Verontschuldigd dit ^[?????] schrijven en geloof dat door mijnen wensch om van een braaf man braaf te blijven denken.

[Click here to return to the content page](#)

[Brill-09]4 January 1898

Most learned sir,

Without wanting to hasten you I'd be pleased to hear from you when we can start with the drawings for your book.

I am asking you this also in connection to the planning of ... ..

Believe me greeting with pleasure and highly esteeming, your

Fr de Stoppelaar

Leiden

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

1784

— Send from the Netherlands—

[Brill-09]4 Jan '98 Hooggeleerde heer,

Zonder U te willen haasten zou ik toch gaarne willen vernemen wanneer wij met het teekenen van uw boek kunnen beginnen. Ik vraag dit ook in verband met de plannen van ... ..

Geloof mij gaarne groetend en hoogachtend Uwer

Fr de Stoppelaar

Leiden

4 Jan '98

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000011-269]

Amsterdam 10 January 1898

Amicissimus!

Yesterday afternoon I have, from 1 to 5, been sitting, or rather hanging, in a cramped Amsterdam city hall for you, between all kinds of medical students and other peculiar public that was there for some or other reason – I was there expecting a professor to be appointed and I would have liked to hear what judgements our patrons would have given about Seidel and you, but they were speaking so long about the loan company that time ran out and the appointment was kept for later and I heard it may well be discussed in a closed meeting.

[MM774C-000011-270]

Whether or not the latter is true I do not know but anyway a decision will not be made before next Wednesday.

Your chances I think are quite well just because of the antipathy against Seidel and also against Bolk from part of the professors. I have not found out what exactly is going on, but thinking this all over, I would yet advise you to speak to Place about it, who I believe would be your best adviser. Do come over soon. Look here at what I will also write to you in trust: Sluiter, whom I speak regularly, thus not seem to be on your side and it seems to me that either these [?clonssimi?] make fools of each other or Sluiter is informing me incorrectly or whatever but anyway today Sluiter was here again and I thought to notice from his remarks that although he did not have sympathy for you he did think you had a chance.

Rumour is amongst the students, however that you would not accept the appointment and that seems to be a main issue; if you, however, do want to take on this appointment then this would be the chance to think it over. I am very busy right now, but [?????] I would have been with you right now, meanwhile, should you come over [?????] and stay over with me, [?serve?] if not also fine. Sluiter to whom I obviously did not first speak about you accepting or not said to me he thought you would likely be chosen. The [?????] of Leiden and Amsterdam (I mean of the 'doelenweg') cannot be an objection. Adieu, it is time and I will go home. Let me know if you are coming

yours truly
compliments to all Pierre

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

1785

— Send from the Netherlands —

[MM774C-000011-269]

Amsterdam 10 Jan 1898

Amicissimus!

Gisteren middag heb ik van een to vijf voor jou in de benauwde Amsterdamsche raadzaal gezeten of liever gehangen tusschen allerlei med. stud. en [????] ander eigenaardig publiek dat om een andere reden daar was – ik verscheen met de voordracht dat ik dat een hoogleeraar zal benoemd worden en gaarne hoorde [?wat] onze [?vroede] vaderen eens hun oordeel over Leidel en jou zeggen [????] ze spraak zoo lang over de Bank van Leeningen nog had dat de tijd verliep en dat de benoeming werd aangehouden Nader vermeen ik dat [?gelens?] in geheime zitting zal besproken

[MM774C-000011-270]

worden of dit laatste nu waar is of niet weet ik niet besluit in ieder geval valt geen beslissing voor a.s. Woensdag. De [Ko??ren?] staan dunkt mij voor jou vrij gunstig juist door de antipathie voor Leidel en ook tegen Bolls van een gedeelte der professoren. Hoe die boel in elkaar zit kan ik niet juist te weten komen maar ik dacht bij mijzelf nog eens alles na en zou je toch aanraden om een dezer dagen eens te komen je hier dan eens met Place spreken, die geloof ik in deze je beste raadsman wezen kan. Kom maar eens spoedig. Zie hier wat ik je in vertrouwen nog schrijf Sluiter die ik nog al eens spreek schijnt mij niet op jouw hand te zijn en het komt mij voor dat of die [?clonssimi] elkander onderling voor de gek houden of dat Sluiter mij verkeerd inlicht of hoe 't het niet maar heden was Sluiter weer hier en mij dacht uit zijn spreken te bemerken dat hoewel hij geen sympathie voor je toonde hij voor je kans wel dacht.

Er gaat hier onder al de studenten het gerucht dat jij evenwel de benoeming niet zoudt aannemen en hier is het zwaartepunt; zou jij het evenwel nog willen aannemen dan is de kans nu te schoon om er nog niet eens over te denken. Ik zit midden in de drukte, maar [????] je dat ik anders reeds bij je was, intusschen als je komt ben ik tot je [????] en blijf je bij me, [?dient?] geen zoo ook Sluiter die ik ook over al of niet aannemen van jou natuurlijk mij eerst niet sprak vertelde mij dat jij het wel zoudt aannemen zou de naarekening van Leiden en Adam (ik bedoel van de doelenweg) geen bezwaar kont wezen. Adieu het is tijd ik ga naar huis sein mij als je komt

tt
Complim allen Pierre

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000013-049 dated by postmark 13-1-1898]

Amice. Kind thanks for both your letters, which I have been too busy to answer also because I imagined seeing you last Saturday, and bring back memories with you on the year past, and I therefore regret a lot that such a sad reason kept you from it. I hope that by now you have completely recovered.

Many thanks for the hint to [A????] "Der Abänderungspielraum". One of my current students also had made me aware of it, so that I read and bought it. Meanwhile it's getting exceedingly difficult to remain up to speed in this field, and I fear I have made some errors in my speech because of that.

After polite greetings to your wife also from my wife
yours Hugo de Vries

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

1786

— Send from the Netherlands —

[MM774C-000013-049 dated by postmark 13-1-1898]

Amice. Vriendelijke dank voor Uw beide brieven, die ik om de vele drukten nog niet heb kunnen beantwoorden ook ik had mij voorgesteld u j.l. zaterdag te zien, en met u de herinneringen aan een jaar geleden te herdenken, en het spijt mij daarom zeer, dat zoo treurige reden u daarvan terug hield. Zeer hoop ik dat ge nu weer geheel herstellende zijt.

Veel dank voor Uw aanwijzing voor [A????] "Der Abänderungspielraum". Een mijner tegenwoordige leerlingen had mij daarop ook reeds opmerkzaam gemaakt, zoo dat ik het gelezen en gekocht heb. Het wordt langzamerhand uiterst moeilijk om van alles op dit gebied op de hoogte te blijven, en ik vrees dat ik dan ook wel in mijn speech fouten gemaakt zal hebben.

Na beleefde groeten aan Uwe vrouw ook van mijne vrouw
Uw. Hugo de Vries

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000005-239]

31 January 1898

Dear Greshoff,

That common and well-known eater of coffee berries is the *luwak* (in Malay *musang*)=*Paradoxurus musanga* Raffles (most usual) syn: *P. hermaphroditus* Pallas (priority name). The *Linsang Prionodon gracilis* or *Linsang gracilis* Hardwicke, earlier wrongly assigned to the genus *Viverra*, is a much rarer animal; I've only seen it once. Possibly this animal also eats coffee berries, as does a rarer second *luwak* species. The common *luwak* is the one found in coffee gardens everywhere p.p.c. the *linsang*, though rare, has some notoriety because of its beautiful skin; those among the natives that do not have great knowledge of animals will mix them up sometimes. I do not remember any *luntor*; but my memories are getting fainter. Please give me some more information about that, you would oblige me, for I would like to refresh my memories on that.

vale

yours truly EugDubois

This is the last letter with this correspondent

Previous letter with this correspondent

[MM774C-000005-239]

31. Jan. 98

Waarde Greshoff,

De gewone en welbekende koffiebeseter is de loewak (in 't maleisch moesang)=Paradoxurus musanga Raffles (meest gebruikelijke) syn: P. hermaphroditus Pallas (proriteitsnaam). De Linsang Prionodon gracilis of Linsang gracilis Hardwicke, vroeger ten onrechte tot het genus Viverra gebracht, is een veel zeldzamer dier; ik zag het slechts een enkele maal. Mogelijk eet ook dit dier koffiebesen, evenals een zeldzamer tweede loewak soort. De gewone loewak is het, die waarvan men overal in koffietuinen aantreft p.p.c. De linsang, hoewel zeldzaam, heeft om ~~zijn~~^{de} fraaie teekening der huid zekere vermaardheid; mindere dierkundigen onder de inlanders noemen wel eens ten onrechte aldus. De loentor herinner ik mij niet; langzamerhand worden de herinneringsbeelden echter flauwer. Wilt ge me daaromtrent even nader inlichten, zoo zult ge ook mij verplichten, daar ik toch wel mijn memorie dienaangaande zou willen opfrisschen.

vale

tt. EugDubois

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000059-163]

Tinggang 31 January 1898

Your Noble Severe Sir!

I have received your postcard of the 17th, in which Your Noble Severe Sir asks for a sketch of the find spot of the tooth, I have sent to Your Noble Severe Sir a letter at the end of December that holds everything and according to what Mr Vrijbergen said to me he was also to send you a sketch, which he copied from a sketch that I gave to His Noble Sir.

With regard to the work at Trinil it would be best if there is to be work there to start in May on a trench upstream with a large team of people.

The chests will be sent tomorrow or

[MM774C-000059-164]

the day after to Surabaya and from there further on.

Regarding the bones in the surroundings here it's the old song. This month there have been found at Ngluwak 1 incomplete tusk with 2 elephant molars, at Tinggor a very incomplete lower jaw of the elephant and some meaningless pieces of bone.

From 30 December until 17 January I've been in hospital in Batavia because I was bitten by presumably a rabid dog, nevertheless I am cured again.

Other than that it's going very well with my health and also with my wife.

Your serving worker

Kriele

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

[MM774C-000059-163]

Tinggang den 31^e Januari 1898

UEdelgestreng Heer!

U briefkaart van den 17^e ontvangen, waar UEdgstr in vraagt om een schetsje van de vindplaats der tand, ik heb UEdgstr op 't laatst van December een brief verzonden waar alles in bevindt en volgens gezegden van den Heer Vrijbergen zou hij U ook een schetsje zenden, overgenomen van een schetsje 't geen ik ZEdl: gegeven heb.

Wegens de werkzaamheden van Trinil is het beste ingeval er gewerkt moet worden in de maand Mei aanvang te maken met het werk en dan stroomopwaarts een put aan te pakken, met een flinke ploeg volk.

De kisten worden morgen of

[MM774C-000059-164]

overmorgen verzonden naar Soerabaja en van daar verder.

Wat hier in de omstreken [?] van beenderen aangaat [?] nog het oude er is van deze maand gevonden te Ngloewak 1 slagtand incompleet met 2 Olifant kiezen, te Tinggor een zeer incomplete onderkaak van de Olifant en eenige niets beduidende stukjes been.

Ik heb vanaf den 30^e December tot-en-met-den 17^e Januari in het hospitaal gelegen te Batavia doordat ik gebeten ben geweest door een vermoedelijke dolle hond, niet tegenstaande ik nu weer genezen ben.

Verders gaat het zeer goed met mijne gezondheid en ook met de vrouw.

Uw dienende werkmán

Kriele

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000004-194]

Zutphen, 3 February '98.

Noble and severe Sir,

On my latest journey to The Hague I regretfully did not find you at home; I would have like to speak to you about matters concerning your work, for which I am to make the drawings. Mr de Stoppelaar told me that illness from your side has caused stagnation in the execution of your work. Would it, however, be possible that before 1 May we could make a start with it?

That would for me be of the highest importance, as against that time I want to ask for leave, to move house and settle in Leyden, all in connection to counselling my house, which had to be done before 1 February, and some more business.

[MM774C-000004-195]

As of 1 May I will not receive any more pay from government, so to us it would be of no small importance, to, as of that date have the proceeds of my drawings of available or rather the fee for them.

If it is necessary to have a meeting to this purpose, I would be pleased to come over to The Hague for Leyden.

Whilst meanwhile wishing you a good recovery I remain after polite greetings with high esteem, your willing servant

J. Dumont.

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

1789

— Send from the Netherlands —

[MM774C-000004-194]

Zutphen, 3 Februari '98.

Weledelgestreng Heer,

Tot mijn spijt trof ik U bij mijn laatste reis naar Den Haag niet thuis; gaarne zouden ik U toen gesproken hebben over één en ander betreffende Uw werk, waarvoor ik de Teekeningen zou leveren. De heer de Stoppelaar deelde mij mede, dat ziekte Uwerzijds de eenige stagnatie in de uitvoering van het werk bracht. Zou het echter mogelijk zijn, dat vóór den 1sten Mei hiermede een aanvang kan worden gemaakt?

Voor mij zou dit van het hoogste belang zijn, omdat ik tegen dien tijd buiten bezwaar van den Lande verlof wilde aanvragen, om mij in Leiden te vestigen, een en ander in verband met de opzegging van mijn huis, dat voor 1 Februari moest geschieden, en nog andere zaken meer.

[MM774C-000004-195]

Van af den 1sten Mei houdt alle betaling van gouvernementswegen op, zoo dat het voor ons van geen gering belang zouden zijn, om van af dien datum te kunnen beschikken over het verdiende de opbrengst mijner Teekeningen of liever gezegd het honorarium daarvan.

Indien eene bespreking tusschen U en mij daartoe noodzakelijk is, dan wil ik gaarne daarvoor overkomen naar Den Haag of Leiden.

U intusschen beterschap toewensende heb ik, na beleefde groeten, met de meeste hoogachting de eer te zijn

UwDwDr

J. Dumont.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000004-195]

The Hague 4 February 1898

Noble and severe Sir,

I also regret to have missed you on your last visit, because I was shortly out of the house. I hope to meet you again someday in Leyden if the weather has become a bit more agreeable or maybe you will come again to The Hague in which case you would oblige me by giving notice upfront.

Regarding your question is whether a start could be made by 1 May with the drawings for my work I can say –*sauf force majeure* – that this will surely be the case. I had already expected to start with that in January but indisposition and even more miscalculation about the amount of work I have currently at hand,

[MM774C-000004-196]

have been the cause that this necessarily had to be postponed. I have meanwhile so much improved and my health has become so much better that I can say without hesitation that I will surely start with the drawing before 1 May. Thanking you for your good wishes I remain after polite greetings with the highest esteem

your willing servant

Eug Dubois

This is the last letter with this correspondent

Previous letter with this correspondent

1790

— Send from the Netherlands —

[MM774C-000004-195]

Den Haag 4 Februari 1898

Weledelgestrenge Heer,

Ook mij spleet het zeer bij Uw laatste bezoek [?ge??eerd?] te hebben, doordat ik even van huis was. Ik hoop U wanneer het weder nog iets zachter geworden is eens te Leiden te ontmoeten of wellicht komt U nog eens in Den Haag in welk geval U mij verplichten zoude door mij ~~daarvan~~ dat wel even vooraf ~~aan te~~ mede te delen.

Aangaande Uwe vraag of voor den 1ste Mei met de teekeningen voor mijn werk een aanvang zou kunnen worden gemaakt kan ik U ~~stellig~~ zeggen dat dit –*sauf force majeure* – stellig het geval zal zijn. Ik had [???) gedacht dat reeds in ~~Februari~~ Januari daarmede zou kunnen begonnen worden, maar ongesteldheid en nog meer misrekening omtrent den omvang van het gedeelte ~~doel~~ van mijn werk dat ik thans onderhanden

[MM774C-000004-196]

heb, waren oorzaak, dat dit node moest worden uitgesteld thans ben ik intusschen zoover gezonder ^{en is mijn gezondheid zoo veel verbeterd} dat ik zonder aarzeling verzekeren kan, althans ~~er niet den minsten twijfel aan behoeft te bestaan dat ik althans~~ ~~verzekeren kan voor~~ den 1sten Mei aan het teekenen toe te komen. ~~En mijn gezondheidstoestand is nu zodanig dat ik met juist en weer steeds verbeteren zal.~~

U dankend voor Uw goede wenschen ~~dienaangaande~~ verblijf ik na beleefde groeten met de meeste achting

Uw dienstwdr

Eug Dubois

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000010-032]

The Hague, 5 February 1898
12 Sweelinckplein

Highly esteemed Professor Professor, [Place]

I have heard that the Curators of the Amsterdam University have proposed me to become Professor in anatomy. As I know that I owe this token of faith firstly to you, may I be allowed to say that I am very much obliged.

I am also very pleased that Doctor Seydel is first on the list of those proposed, because that shows that this commendable anatomist and good man, who

[MM774C-000010-033]

also in my judgement should be the one appointed before anybody else, has completely recovered.

After offering you my polite and cordial greetings and having again expressed my sincere thanks, I remain with the highest veneration and esteem

yours truly

Eug Dubois.

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

1791

— Send from the Netherlands —

[MM774C-000010-032]

den Haag, 5.2.98
12 Sweelinckplein

Hooggeachte Professor,

Naar ik verneem hebben Curatoren der Amsterdamsche Universiteit mij op de voordracht geplaatst voor het professoraat in de Anatomie. Daar ik weet aan U in de eerste plaats dat blijk van vertrouwen verschuldigd te zijn, zij het mij vergund aan U te zeggen, dat ik daarvoor zeer erkentelijk ben.

Het doet mij ook veel genoegen, dat Dr. Seydel als eerste op de voordracht geplaatst is, omdat daaruit blijkt, dat deze verdienstelijke anatoom en goede man, die

[MM774C-000010-033]

ook in mijn oordeel vóór ieder ander de aangewezen is, weder volledig hersteld is.

Na U nogmaals met mijne beleefde en hartelijke groeten nogmaals mijn hartelijke dank te hebben aangeboden, verblijf ik met de meeste vereering en hoogachting

Uw dienstw dr

Eug Dubois.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000009-049]

Challenger Lodge
Wardie, Edinburgh

15 Feby 1898.

My Dear Dubois

very many thanks for your kind note of congratulations with reference to the order "Pour le Merité". I very much appreciate the distinction, and more especially the many kind notes I have received from here

[MM774C-000009-050]

and abroad on the subject.

I thank you very much also for your paper on the "Poids de l'encéphale" which I have received this morning. You seem to be working ever diligently!

My wife and family are very well and she desires to be kindly remembered. We have a very pleasant remembrance of your visit to Edinburgh and we hope we may soon see you here again and have the pleasure of receiving you in this new home which we are just getting in order.

I go to London next week to lead

[MM774C-000009-050]

of a discussion at the Royal Society on the Scientific Advantages of an Antarctic Expedition" also to lecture at the London R. Geographical Society on the "Range of Temperature at the Surface of the Ocean"

Yours Sincerely

John Murray

This is the last letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000009-049]

Challenger Lodge
Wardie, Edinburgh

15 Feby 1898.

My Dear Dubois

very many thanks for your kind note of congratulations with reference to the order "Pour le Merité". I very much appreciate the distinction, and more especially the many kind notes I have received from here

[MM774C-000009-050]

and abroad on the subject.

I thank you very much also for your paper on the "Poids de l'encéphale" which I have received this morning. You seem to be working ever diligently!

My wife and family are very well and she desires to be kindly remembered. We have a very pleasant remembrance of your visit to Edinburgh and we hope we may soon see you here again and have the pleasure of receiving you in this new home which we are just getting in order.

I go to London next week to lead

[MM774C-000009-050]

of a discussion at the Royal Society on the Scientific Advantages of an Antarctic Expedition" also to lecture at the London R. Geographical Society on the "Range of Temperature at the Surface of the Ocean"

Yours Sincerely

John Murray

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000010-033]

to Professor Place express – delivery The Hague, 12 Sweelinckplein
Ruysdaalkade evening Post 7. 18 February 1898
Amsterdam

Highly esteemed Professor,

The in my eyes regrettable agitation that has been organised with regard to the anatomical professorship, gave me the thought that maybe an announcement of my opinion, which you know, on the candidate in question might be useful or whether I could in one or the other way promote the appointment of Dr. Seydel.

If that is also your opinion, then it would be a great pleasure to me to meet you tomorrow (or the day after) in Amsterdam. Please oblige me with a telegraphic reply.

After polite and cordial greetings
with great veneration
your willing servant
EugDubois

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000010-033]

Aan Prof. Place Express-bestelling Den Haag, 12 Sweelinckplein
Ruysdaalkade post 's avond 7. 18.2.98
Amsterdam

Hooggeachte Professor,

De in mijn oogen betreuenswaardige agitatie ~~welke~~ ter zake van het anatomisch professoraat op touw gezet, heeft bij mij de gedachte doen rijpen dat wellicht meerdere bekendmaking van mijne U bekende opinie omtrent de betreffende candidatuur nuttig kan zijn, of ik misschien ook nog op andere wijze de benoeming van Dr. Seydel zou kunnen bevorderen.

Is dat ook Uwe meening, zoo zal het mij een groot genoegen zijn U morgen (of overmorgen) te ontmoeten. Wil mij daartoe wel met een telegrafisch antwoord verplichten.

Na beleefde en hartelijke groeten
met groote vereering
Uwd. ~~te~~ ^{enst} w. dr.
EugDubois

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000011-273 18-2-1898]

Amicissine in haste, late in the evening
the latest news is: there have been two statements, one requesting the city council to follow the proposal of the curators and one requesting to follow the proposal but taking into consideration the [????] [????] meaning you— Seidel's chances are decreasing, Bolk might yet [????] [????] it's a pity you're not coming. (The proposal of the curators is not the same as that of the faculty).

I will leave tomorrow ¹⁶⁵ (Saturday) to Venlo and

[MM774C-000011-273]

will not be back before the [????]
another thing I heard was that Seidel must have said that he would be pleased to work under Dubois but he would not want to work under Bolk.

This is all I know directly.

I am saying again that it's a pity that you can't because on the whole you would have stood a chance but I surely understand that you can't do it now. Tonight there was even a student here enquiring after your address. Well anyway, do again write me to Venloo (Houtstraat) your impressions about matters yours truly

Pierre

greetings from us all

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

---

¹⁶⁵ must therefore be 18-2-1898

1794

— Send from the Netherlands —

[MM774C-000011-273 18-2-1898]

Amicissine In haast 's avonds laat
Het eerste nieuws is: 2 adresseringen één die der Gemeenteraad verzoek de voordracht van Curatoren te volgen één die verzoekt de voordracht te volgen maar met inachtneming der [?d??] [ald??] dus jou— Seidel's kansen verminderen Bolk kan nog [??] [??] jammer dat jij niet komt. (De voordracht van curatoren is niet die der faculteit).

Ik ga morgen (zaterdag) naar Venlo en kom

[MM774C-000011-273]

niet terug voor de [be????ing]
Nog hoorde ik ~~in~~ dat Seidel zich had uitgelaten dat hij gaarne onder Dubois zou werken niet onder Bolk.

Dit is alles wat ik direct weet.

Ik zeg nog eens jammer dat je niet kunt want mij komt voor dat alles tezamen genomen je kans zou hebben maar ik begrijp zeker dat je dat niet doen kunt. Van avond nog was een student hier om van mij & ~~iets~~ te [?weten?] [??over jou adres??] Enfin schrijf me naar Venloo (Houtstraat) jou indrukken nog eens over tt

Pierre

Ons aller groeten

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000010-034 telegram 19/2 1898]

Doctor Dubois

Sweelinckplein The Hague

I will speak to Zeeman and Stokvis. You will receive letter or extensive telegram tonight.

Place

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

1795

— Send from the Netherlands —

[MM774C-000010-034 telegram 19/2 1898]

Doctor Dubois

Sweelinckplein den Haag

Ik zal Zeeman en Stokvis

spreken gij ontvangt heden avond

of brief of uitvoeriger telegram

Place

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000010-035]

confidential

Amsterdam 19 February 1898.

Amice!

In concordance with my telegram, which you will have received this morning, I have spoken to Doctor Zeeman & colleague Stokvis and their opinion was completely the same as mine.

I do not know to what extent you are aware of the agitation that has come about over the vacancy of the anatomical chair. You have likely read about it in the newspapers, but I think that you cannot deduce with certainty from that what the decision of the council is going to be. –

To me it seems, however, very well possible that the Council will not keep to the proposal and thus appoint Mr Bolk. If that doesn't happen, then there will still be a chance that the proposal will not be

D^e E Dubois.

[MM774C-000010-036]

accepted. The smallest chance of being appointed has D^e Seydel. By the way, as mentioned above: the attitude of the Council remains uncertain and much depends on the behaviour of the Mayor, who has a great moral dominance. I'm counting on the fact that there will also be members of the council, who, although they are against appointing a German, yet do not want to follow the proposal.

It is therefore important to not make your appointment impossible, by the suspicion that you would not even take a possible appointment into consideration. The faculty, who has named you and the curatorium, which have proposed you, have done so on good faith, and if the council appoints you, nobody will have any reason for complaints, on the contrary, the University should count itself lucky and you will be welcome in the faculty! Especially to me, which I need not explain in the first place! We have spoken about this last year, and came to the decision that you will at some point need to finish the work you started, but now there are again six months passed and in this chair you would not I think have too much to do when you are first appointed, and by autumn you might well be ready in Leyden, or at least mainly.

You need not make any decision at this point, the only thing I wish for is this that you will take a possible appointment into consideration and should you – but that I do not hope – have already decided that you will not even take this appointment into consideration, then I urgently request that you will not let anybody know anything

[MM774C-000010-037]

about that, least of all obviously the public. You would very much damage the cause with that, for it would immediately put the proposal of the Curators in a negative light and you would therewith promote the other two mentioned possibilities, the immediate appointment of Bolk or that the proposal will not be accepted.

What I would most like is that you will write me that you would take a possible appointment into consideration and that you would allow me the liberty to show this letter to Dr. Zeeman, which could be of great importance, for instance if there is to be a closed session, or in preliminary meetings, if it would be necessary to refute the remark that you would never be accepting. The chances that Bolk will be appointed are indeed large, but the chances that you will be appointed, hardly seem any smaller. I would consider it a great privilege to have you as a colleague, but I'm not allowed and I cannot have any influence on this decision. Please me with your message that you will take a possible appointment into serious consideration! Vale! Yours truly T. Place

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000010-035]

vertrouwelijk

Amsterdam 19 Febr. 1898.

Amice!

Overeenkomstig mijn telegram, dat Ge heden morgen zult hebben ontvangen, heb ik D^r. Zeeman & coll. Stokvis gesproken en hunne opinie kwam met de mijne geheel overeen.

Ik weet niet in hoeverre ge bekend zijt met de agitatie, die de bezetting van den anat. leerstoel heeft opgewekt. De couranten hebt ge waarschijnlijk daaromtrent gelezen, maar ik geloof, dat zich daaruit niet met zekerheid laat afleiden omtrent de beslissing, die de Raad nemen zal. –

Mij schijnt het evenwel zeer mogelijk dat de Raad zich niet aan de voordracht houdt en dus Heer Bolk benoemt. Als dat niet geschiedt, dan bestaat nog de kans, dat de voordracht niet geaccep-
D^r E Dubois.

[MM774C-000010-036]

teerd wordt. De geringste kans geloof ik ~~dat~~ heeft de benoeming van Dr Seydel. Trouwens, zoo als ik hierboven al gezegd heb: de houding van den Raad blijft in het onzekere en van het optreden van den Burgemeester, die een groot moreel overwicht heeft, hangt zeer veel af. Ik reken erop, dat er ook raadsleden zullen zijn, die, al zijn ze tegen de benoeming van een duitscher, toch niet buiten de voordracht willen gaan.

Daarom is het van belang Uwe benoeming niet onmogelijk te maken, door het vermoeden, dat Ge Uw eventuele benoeming niet in beraad zoudt willen nemen. De faculteit, die U genoemd heeft en het curatorium, dat U op de voordracht heeft gebracht, hebben dat gedaan ter goeder trouw, en indien de raad U benoemt, zal niemand zich kunnen of mogen beklagen, in tegendeel zal dan de Universiteit er geluk mede moeten wenschen en zijt welkom in de faculteit! Mij, dat behoef ik wel niet uit te leggen in de eerste plaats! Wij hebben er verleden jaar over gesproken en kwamen, toen tot het besluit, dat Ge het eenmaal ondernomen werk moest voltooien, maar nu zijn er weer ruim zes maanden overheen gegaan en in dezen leerstoel zoudt Ge U, dunkt me, nog niet veel met het werk, dat Uw benoeming U zal opleggen, hebben te bemoeien, en in den herfst zijt Ge wellicht te Leiden, in hoofdzaak althans, klaar.

Ge behoeft op het oogenblik geen beslissing te nemen, het eenige wat ik wensch is dit, dat Ge Uw eventuele benoeming in beraad zult nemen en mocht Ge – wat ik niet hoop – voor Uzelven reeds vast hebben besloten om Uw benoeming niet eens in beraad te nemen, dan verzoek ik met aandrang, daarvan aan niemand iets te

[MM774C-000010-037]

laten blijken, het allerminst natuurlijk in het publiek. Ge zoudt daarmede de zaak zeer benadelen, want men kan dan terstond de voordracht van Curatoren in het ongunstigste daglicht plaatsen en Ge zoudt de twee 't eerstgenoemde mogelijkheden, de onmiddellijke benoeming van B. of de [?terugzending] der voordracht – in de hand werken.

Het liefst van alles had ik, dat ge mij schreeft, dat Ge den eventuele benoeming in beraad zult willen nemen en mij vrijheid gaaft den brief aan Dr. Zeeman voor te leggen, want het kan van groot belang zijn, ~~de~~ een, bijvoorb. in geheime zitting, of bij voorafgaande besprekingen, geuite meening, dat men U toch nooit bereid vinden zou, te wederleggen. Wel zijn de kansen groot dat B. benoemd wordt, maar de kans dat men U benoemt, schijnt mij nauwelijks kleiner. U als collega te hebben zou ik een groot voorrecht vinden, maar ik mag en kan geen invloed op deze beslissing hebben. Verheug mij met Uw bericht, dat Ge een eventuele benoeming ernstig in beraad zoudt willen nemen! Vale! t.t. T. Place

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000011-267 telegram 19/2 1898]

Good but first at my place until 2 o'clock I will still be here take fast train 9.49 muiderpoort 10.51 = Schrijnen

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000011-267 telegram 19/2 1898]

Goed maar eerst by my tot 2 uur ben ik nog hier neem sneltrein 9.49 muiderpoort 10.51 = Schryver[typo: = Schrijnen]

[Click here to return to the content page](#)

1797

— Send from the Netherlands —

[MM774C-000011-271 telegram 20-2-1898 date from later letter]

Recipient Pierre Schrijnen

Did you tell Slu and Pol "amisissimus nolet" correct mistake if possible Pla writes for reasons you can suspect that such should not be thought

Eug Dubois

12 Sweelinckplein

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000011-271 undated telegram]

Rp Pierre Schrijnen

Hebt ge Slu en Pol gezegd amisissimus nolet herstel ~~[Petr??]~~ dan zoo mogelijk ~~indien noodig~~ fout Pla schrijft om reden die ge vermoeden kunt dat men zulks niet denke

Eug Dubois

12 Sweelinckplein

[Click here to return to the content page](#)

1798

— Send from the Netherlands —

[MM774C-000010-038]

Place

den Haag, 20 February 1898

Highly esteemed Professor,

In connection to what I have discussed with you, now already several months ago, about the necessity of finishing my current work, which I have been preparing for years, I may now be allowed to, in a few words, explain my point of view towards the position I have come in since the Curatorium of the University of Amsterdam has proposed me for this chair.

When I first heard about this honourable proposal that is prove of great faith in me, I did give the possibility of being appointed to this chair, which would give me another task to do next to what I mentioned above, serious thought. But at that point I thought it was certain that Doctor Seydel, who given the job he is currently holding would be the obvious first choice for the position and likely to be appointed, and I therefore did not consider much the possibility of me going for this job.

[MM774C-000010-039]

Now it, however, seems to be that it is no longer sure that a choice for Dr. Seydel will be made, so that may be the second on the list of proposals might have a chance of being appointed for the chair of anatomy by the city council of Amsterdam.

So I have now again give it ample thought whether I could accept a possible appointment and whether the circumstances and my strength would allow it to fulfil the position as appropriate, without damaging the work that I'm currently doing. I have come to the decision that I would truly take such a possible appointment into serious consideration, and I can't not tell you that apart from there being much attractive in the job itself, I'd be much pleased by the idea, to be working at the university where I have been trained, next to my teachers with you in the first place, and next to other excellent men, amongst which some who used to be with me your students. I thought it was good to let you know the above, because under given circumstances it might be good that you know my point of view on this matter.

If you want to make use of this in the interest of this case there is obviously no objection from me.

With great veneration
your willing servant
Eug Dubois

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000010-038]

Place

den Haag, 20.2.98

Hooggeachte Professor,

In verband met hetgeen ik, nu reeds eenige maanden geleden, met U besprak, over de noodzakelijkheid om mijn tegenwoordige, sedert jaren voorbereiden arbeid te voltooien, zij het mij thans vergund U met een enkel woord mijn standpunt toe te lichten en op zich te van de voordracht waarop het Curatorium der Universiteit van Amsterdam mij geplaatst heeft.

Toen ik van die vereerende en van groot vertrouwen in mij getuigende voordracht het eerst kennis nam, heb ik over de mogelijkheid mijne benoeming tot een ambt, dat mijn naast den bedoelden nog enen anderen arbeid zou opleggen, wel ernstig nagedacht. Maar ik geloofde er toen zeker van te kunnen zijn, dat Dr. Seydel, die wegens het ambt, dat hij thans bekleed vóór ieder ander aangewezen scheen en die op de voordracht de eerste plaats inneemt zou benoemd worden, dat de mogelijkheid mijne benoeming mij verder weinig heeft beziggehouden.

[MM774C-000010-039]

Thans schijnt het evenwel niet zoo geheel zeker te zijn, dat de keuze op Dr. Seydel vallen zal, zoodat ook wellicht de tweede voorgedragen bij den Gemeenteraad van Amsterdam voor de bezetting van den anatomische leerstoel in aanmerking zal kunnen komen.

Zoo ben ik er thans opnieuw rijpelijk over gaan denken of ik eene eventueele benoeming zou kunnen aannemen en gaan overleggen of de omstandigheden en mijne krachten het toelaten zouden / het bedoelde ambt naar behooren te bekleeden, zonder schade voor het werk, dat ik thans onderhanden heb. Ik ben tot het besluit gekomen dat ik werkelijk mijne eventueele benoeming ernstig in beraad zou kunnen nemen, en ik kan niet verzwijgen, dat behalve veel aantrekkelijk's in den werkkring zelf, mij daarbij zeer toelacht het denkbeeld, aan de universiteit waar ik ben opgeleid, naast mijne leermeesters in de eerste plaats naast U, naast andere voortreffelijke mannen, onder welke die vroeger met mij Uwe leerlingen waren, te mogen werken. Ik heb gemeend U het bovenstaande te moeten mededeelen, omdat het in de gegeven omstandigheden wellicht goed is, dat gij mijn standpunt in deze zaak kent.

Indien gij meent van dit schrijven in het belang der zaak eenig gebruik te kunnen maken bestaat daartegen bij mij natuurlijk geenerlei bezwaar.

Met groote vereering
Uw dienstw dienaar
Eug Dubois

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000004-146 Telegram]

Docter Dubois [Victor] Venloo
P. Schrijnen

The Hague 20 February 1898

Location wishes friend of Pete to succeed in any case which is currently not impossible if nobody thinks about unwillingness decide afterwards about choice of job will write to Location to do his best to tell this in confidence to examiners

say to Pete that this has always been seriously considered but first do not want to be in the way of comrade and second head and hands full of other stuff that he definitely does not want to give up maybe combination is possible could Pete bring this up cunningly? If not better remain silent
this all confidential

Eugène¹⁶⁶

[Next](#) letter with family

[Previous](#) letter with family

---

¹⁶⁶ Apparently Dubois does not trust a telegram to be 100% secret: Coded names in this letter are "Location" = Prof. Place; "Friend of Pete" = Eugène Dubois; "Pete" = Pierre Schrijnen; "comrade" = Otto Seydel. Although the letter is to his brother Victor, the post address might have been of an other family member, I am not sure.

[MM774C-000004-146 Telegram]

Docter Dubois Venloo
P. Schrijnen

den Haag 20 Febr 98

Plaats wenscht vriend van Piet in ieder geval slage hetgeen nog thans niet onmogelijk wanneer niemand denkt aan onwil daarna te beslissen over keuze van betrekking zal aan Plaats schrijven zijn best te doen die dit examinatoren vertrouwelijk zal mededeelen

zeg aan Piet dat altijd ~~in~~ ernstig in gedachte heeft genomen maar Primo kameraad niet hinderlijk wilde zijn secundo hoofd en handen vol andere dingen die hij in geen geval wil opgeven misschien is combinatie mogelijk kan Piet dit handig te pas brengen? zoo niet beter zwijgen
Dit alles vertrouwelijk

Eugène

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000004-150 telegram]

Venloo 20 February

Upon consultation we yet understood telegram correctly will write immediately to slu and pol to correct error.=
Piet

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

1801

— **Send from the Netherlands** —

[MM774C-000004-150 telegram]

Venloo 20/2

nader overleg telegram toch goed begrepen zal direct slu en pol schrijven om fout herstellen .= piet

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000011-266 telegram 20-2-1898]

Dubois Sweelinkplein 12 The Hague

End telegram unclear expect letter said nothing [to] Slu and Pol of Nolet correct
Schrijven

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000011-266 telegram 20-2-1898]

Dubois Sweelinkplein 12 den Haag

Slot telegram onduidelijk verwacht brief Slu en Pol niets gezegd van Nolet herstel
Schrijven

[Click here to return to the content page](#)

1802

— **Send from the Netherlands** —

[MM774C-000010-040]

Doctor Dubois

Sweelinckplein den Haag

Letter excellent, thanks very much

Place

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

1803

— **Send from the Netherlands** —

[MM774C-000010-040]

Doctor Dubois

Sweelinckplein den Haag

Brief uitstekend, hartelijk dank

Place

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000004-141]

Venlo. 21 February 1898

Dear Eugène.

After all that I have heard, I think it is your duty to do anything possible to be appointed. That Bolk has the largest chance I do believe, yet I still think it best, but I already told Pete earlier to write to you: that you will at least bring a visit to the mayor. When you were here, I already said to you that that is a courtesy which these gentlemen are keen. When proposals for judicial courts are being done by these courts to the Minister it is always custom that the candidates go on audience and also visit members of the court. If it were up to me, particularly under the given circumstances, I would even

[MM774C-000004-142]

consider whether it not be advisable to visit all the members of the city council. They like that and you might master many vote that way ... And that is what this case amounts to.

I understood your first telegram very well. I therefore have, when Pete went to Roermond send you the telegram of 4 February yesterday afternoon signing it with "Pete" before I had received your extensive telegram. I had already understood and overseen the whole situation, like I now read it in your letter of yesterday morning (to Pete).

Pete wrote to Sluyter and Polak yesterday and also to my brother-in-law Wilhelm and another student. The letter got the message in a few words that you would accept if you were appointed, and "spread the word". It could be useful.

I believe the main thing is to win votes and seen from here in my opinion that would be best done by paying these gentlemen a visit. It may cost you a lot of willpower to do so, but 1e it is by all means allowed and not dishonourable 2e it will certainly lead to the purpose. Think about it and good luck

very cordially Yours truly

Victor

[Next](#) letter with family

[Previous](#) letter with family

[MM774C-000004-141]

Venlo. 21.2.98.

Beste Eugène.

Naar al wat ik vernomen heb, geloof ik dat het plicht is van je om toch alles te doen wat mogelijk is om benoemd te worden. Dat Bolk het meeste kans heeft geloof ik zeker, doch mij komt het beste voor, wat ik Piet straks zij je reeds te schrijven: dat je in alle geval een visite bracht bij de burgemeester. Toen je hier was, zei ik je reeds dat dat een beleefdheid is waar de heeren zeer op uit zijn. Bij het doen van voordrachten voor de Rechtbanken door de rechtbanken aan den minister is het steeds gebruik dat de kandidaten op audiëntie bij den minister gaan en tevens visites afleggen bij de leden der rechtbank. Stond het mij te doen ik zou, en vooral in de gegeven omstandigheden, zelfs

[MM774C-000004-142]

overwegen of het niet raadzaam zou zijn al de gemeenteraadsleden af te rijden. Daar zijn de luilekker mede en misschien bemeester je zoo nog menig stemmetje... waar het in casu u op aankomt.

Je eerste telegram heb ik goed begrepen. Ik heb dan ook, toen Piet naar Roermond was je het telegram 4² gistermiddag gezonden met onderteekening van "Piet" voordat ik je uitvoerig telegram ontving. Ik had overigens reeds den heelen toestand ingezien en overzien, zooals ik nu in je brief van gistermorgen (aan Piet) lees.

Piet heeft gisteren geschreven aan Sluyter en Polak en tevens aan mijn zwager Wilhelm en nog een student. De laatste kregen in een paar woorden de mededeeling dat gij wel zoudt aannemen als ge benoemd werd en "zeft het voort". Het kan zijn nut hebben.

Ik geloof dat de hoofdzaak daarin ligt dat stemmen gewonnen worden en van hieruit gezien kan dat mijns inziens het best door visites bij de hrm te maken. Dat kost een heleboel wilskracht om je te overwinnen, maar 1^e is het middel geoorloofd en niet onedel 2^e leidt het zeker tot het doel. Denk er over en goed succes.

[?in groot hart?] TT

Victor

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000011-264]

Venloo 21 February 1898

Amicissine

After all these telegrams another piece in writing. At first we could not decipher your message from yesterday, it said: "did you say to Slu and Pol amicissimus nolet correct mistake if possible Place writes it's necessary that people don't think that. Now we have thought about it and first we always read Nolet correct together. At the telegraph office we learned that the é could be of péceel and after some more thought we read: did you tell Sluïter and Polak amicissimus nolet? Please if possible correct

[MM774C-000011-265]

mistake. Place writes that it's necessary that people don't think that – I immediately wrote to Sluiter and Polak in consultation with Victor whom I first gave the letters to read. Amongst the students I now quickly spread the opinion that you would accept if you were to be chosen, they will by now have received my letters and be working accordingly. This will all contribute to the new statement of which I spoke in this letter from Amsterdam and which might turn all in your favour. Meanwhile have a talk with Place whether there are not other moves that can be made for instance I [????] might not better go to dr [Ba????????] and to people like [?????enden] among others [?Hall] and dr Bleeker.¹⁶⁷

But ask Place first and act later. We will be pleased to hear a further explication from you which we will be waiting impatiently: I make sure you will get word.

And now we are going to enjoy Shrove Tuesday, best greetings from here and from Victor also

yours truly
Pierre

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

---

¹⁶⁷ I'm guessing here, Dutch text unclearly written

[MM774C-000011-264]

Venloo 21/2 98

Amicissine

Na al de telegrammen weer eens een stukje schrift. Je bericht van gisteren morgen konden wij eerst niet ontcijferen, er stond al dus: "hebt ge Slu en Pol gezegd amicissimus nolet herstel dan zoo mogelijk fout pla schrijft noodzakelijk dat men zulks niet denke." Nu hebben we er over gedacht en lazen eerst altijd Noletherstel achter elkaar. Aan de Telegraaf vernamen wij dat de dat é van péceel kon zijn en na eenig nadenken lazen wij: Hebt gij Sluiter en Polak amicissimus nolet? Herstel dan zoo mogelijk

[MM774C-000011-265]

fout. Place schrijft ~~zulle~~ noodzakelijk dat men zulks niet denke – direct schreef ik aan Sluiter en Polak in overleg met Victor die ik de brieven eerst liet lezen. Onder de studenten verbreidt ik ^{nu} zeer spoedig de meening dat je het bij keuze wel aanneemt ze zullen nu mijn berichten zeker hebben en al aan het werk zijn. Dit alles [????] bij tot nieuwste adres waarvan ik deze brief uit Amsterdam sprak zal misschien er gunstige wending aan alles geven voor jou. Intusschen overleg eens met Place of er geen meerdere stappen nog te doen zijn b.v. ik [?zelf?] het nu het beter dan bij dr [Barneveld??] te gaan en bij den [?werkenden] oa Hall en dr Bleeker. Vraag dat eerst aan Place en handel dan. Gaarne vernamen wij nog iets naders van jou en wachten met ongeduld ~~op~~ [????] af: ik heb gezorgd dat je geseind wordt.

En nu gaan wij aan de Vastenavond pret over alle beste groeten van hier en Victor [????]

tt
Pierre

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000004-143]

The Hague, 22 February 1898

Dear Victor

Your letter of yesterday did not do me any pleasure; because of the advice, which you give me therein, but mainly because of the way in which you give this advice and which largely takes away the good impression I had of your increased people skills and humanity, since I was in the Indies. That you give me advice, which is surely wrong and which might lead to my ruin, is not your fault, as you do not sufficiently know the circumstances which is apparent from the comparison with candidates for judicial courts. But what grieves me is that you in doing so put me in a position of inferiority, to which you do not have the right.

[MM774C-000004-144]

You will have to acknowledge that in spite of the unpractical attitude, which you, as well as Mama, ascribe to me, I did achieve quite some things since I have returned to the Netherlands, for instance two things: the opportunity to work and money to publicise my description, things that more than one man, working on such matters, said they'd never expect that. In the Indies I have achieved literally everything that I desired. Abroad my name may well be more known than that of any other living Dutchman. They have now proposed me for a professorship, even though I explicitly stated not to desire it. Et cetera

You can't just describe this all to "luck", for these are things I desired and worked for. That I am being put on this candidate list happens because I said to Place that should nothing better come along then when the time comes I might even consider that professorship. Place thought op this combination knowing that; ~~for I am sure that Seidel would only serve to keep the place open for me.~~

I am looking further into the future. What I actually desire and what I'd be suitable for is not a professorship in anatomy but in palaeontology and if this matter now doesn't hurt me too much I have full trust to reach that goal.

Did you even consider that for taking up a job you also need to have the right qualities? Without it you're destined for misfortune, if you take it anyway. I am not at all sure that my qualities would even barely suffice for an anatomical professorship. What life would await me

[MM774C-000004-145]

if I, as I fear, would not be good enough? Do not think that this is uncalled for modesty, which makes me think like that you should realise that anatomy is a science not just about facts but also about opinions on these facts, facts which I have ¾ forgot, and opinions and reflections I have not kept track of for 10 years. It is rightfully so that de Vries, to whom I very dear, pointed this out. And there is the possibility that I might fall into disgrace with the gents of the other faculty, even with Weber, if they would get the opinion that I truly decide the anatomical professorship./

I would certainly be able to surely work myself back in there, but the time in between would be horrible, in particularly under the given circumstances of agitation. Did you even remotely consider that a job like that demands that you put in the heart and soul

[Next](#) letter with family

[Previous](#) letter with family

[MM774C-000004-143]

den Haag, 22.2.98

Beste Victor

Je brief van gisteren heeft mij geen plezier gedaan; Wegens den raad, die ge mij daarin geeft, maar vooral wegens de wijze waarop ge dien geeft en die den goeden indruk welke ik van je vermeerdeerde menschenkennis ~~en wereld kennis~~ en humaniteit gekregen had, sedert ik in Indië was, voor een goed deel wegneemt. Dat je mij raad geeft, die zeker verkeerd is en misschien op mijn ongeluk zou uitloopen kun je niet helpen, want je kent de toestanden niet voldoende zooals uit de vergelijking met ~~voordrachten~~ ^{voordrachten} kandidaten voor de Rechtbanken blijkt. Maar wat mij gegriefd is, dat ge je ^{mij} daarbij stelt op een standpunt van ~~superioriteit~~ ^{superioriteit} inferioriteit, waartoe ge door niets het recht hebt.

[MM774C-000004-144]

ge zult moeten erkennen, dat met den onpraktisch een geest, die ge mij evenals Mama toeschrijft ik toch nogal één en ander bereikt heb, sedert ik in Nederland terug ben heb ik bijvoorbeeld twee dingen verkregen: gelegenheid om te werken en geld voor de uitgaaf mijne beschrijving, waarvan meer dan een man, die dergelijke zaken behandeld heeft getuigde: het nooit verwachten hebben. In Indië heb ik letterlijk alles bereikt wat ik wenschte. In het buitenland is mijn naam misschien meer bekend dan die van eenig ander levende Nederlander. Men heeft mij nu op eene voordracht voor een professoraat geplaatst, hoewel ik uitdrukkelijk verklaard had het niet te begeeren. Enz.

Ge kunt dat alles niet aan "geluk" toeschrijven, want dat alles heb ik gewenscht en bewerkt. Dat ik op de voordracht geplaatst ben geschiedt ten gevolgen van mijn aan Place uitgesproken wensch om niet geheel voorbij te worden gegaan en dat wanneer niets beters zou zijn te gelegener tijd mij ook dat professoraat zelfs wenselijk voorkwam. Place heeft de combinatie bedacht die gekend; ~~want ik ben er nog zeker van dat S. slechts diende om mij de plaats open te houden. In deze~~

ik heb mijn blik nog verder op de toekomst gericht. Wat ik eigenlijk begeer ^{en waarvoor ik geschikt ben} is niet een anatomisch professoraat maar een in palaeontologie en wanneer niet deze zaak mij daarin zeer schaadt heb ik alle vertrouwen ook dat doel te bereiken.

Heb je wel eens bedacht dat men voor het bekleden van een ambt er ook de geschiktheid voor moet bezitten? Daar zonder loopt men in zijn ongeluk, wanneer men het toch aanneemt. En ik ben er geenszins zeker van, dat ik ~~voor~~ den anatomischen leerstoel met eene zelfs alleen maar even voldoende zou bezetten. Welk leven zou mij wachten

[MM774C-000004-145]

wanneer ik, zooals ik vrees, niet voldoen zou? Denk niet dat het ongegronde bescheidenheid is, welke mij zoo doet denken en vergeet niet, dat anatomie eene wetenschap is, die, behalve uit kennis van feiten ook bestaat uit bekendheid ~~door en door~~ met de opvattingen ~~om trent~~ ^{van} die feiten. De feiten heb ik voor ¾ of meer vergeten, de opvattingen en beschouwingen daarover niet bijgehouden, 10 jaar lang. Terecht heeft de Vries, die mij ~~overigens~~ ^{toch} zeer genegen is, daarop gewezen. En zoo bestaat de mogelijkheid, dat ik bij de heren der andere faculteit, ook bij Weber, in ongenade val wanneer deze meenen, dat ik den anatomischen leerstoel werkelijk begeer./

Zeker zou ik mij daar langzamerhand weder kunnen inwerken, maar ~~in den~~ de tusschentijd zou een vreselijke zijn, vooral onder de gegeven omstandigheden van agitatie. Maar hebt ge ook wel er eens over gedacht dat een dergelijk ambt eischt dat men met hart en ziel

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000011-261]

Venloo 24 February 1898 4 o'clock

Amicissime!

I have returned from Venlo at 1 o'clock and I just received your letter, and within these three hours and I've already heard so much that I can largely answer your letter. But I will likely get to know more today or tomorrow and would therefore like you to come to me on Sunday, I heard that they the maid (the cute girl) will be out, which is in so far good that the both of us could have a quiet dinner in a restaurant and talk things over. Do come with the train that leaves at 9.05 from The Hague and arrives 9.57 and then change trains at Central Station to the train to Muiderpoort, which should be waiting already and there you will arrive at 10.22. It will be best to in The Hague ask for a ticket that says Muiderpoort – it will be very good for you to have a talk about all this. If this is absolutely impossible then I will be in Leyden on Monday (my father in law

[MM774C-000011-262]

as his birthday) and I might be able to meet you in the Doelensteeg, but as said, I prefer to arrange this on the Sunday. I would have come to you myself but given I'd be out on Monday I can't leave now — therefore this message —

the decision of the city council is known to you. 39 for Bolk 1 for Seidel 0 for you — the main factor was:

1°) the majority of professors from the medical faculty (you know that Place, Stokvis and Pel were the minority) have sent a statement to the city council in which they recommended —

2°) a letter appears to be written to the city council by Ruge which was very presumptuous and rude

3°) Dubois is in his mind a palaeontologist or so they treated the statement of "de Vries in *Propria Cures*

4°) Dubois' first declaration that he'd refuse in spite of all our efforts and many interferences

[MM774C-000011-263]

most people understood that it wasn't so much about the person or the ability of dr. Dubois as well as saving the proposal and the sensitivity of the minority of the faculty that was being discussed –

5°) the enormous support for Bolk by for instance [?Zele??? And Veechend??], There seemed to be yet another factor in play which I will explain to you later.

It seems to me that Place, with all his good intentions, does not know the map of Amsterdam very well anymore and that the influence of Place, Stokvis, and Pel were outvoted by the democratic element of [?????] and the likes.

It's a shame, a big shame it all went like it did. I can explain all better in person. For the time being it's my opinion that for anyone with a clear mind this machination will not have done you much damage — which is something I'd like to explain to you in person. Greetings from the both of us to the both of you and the kids

yours truly

Pierre

[MM774C-000011-262 on separate slip of paper]

Seidel said goodbye today with tears in his eyes

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000011-261]

Venloo 24/2 98 4 uur

Amicissime!

Om een uur kwam ik van Venlo terug zoeven ontvang ik je brief, ik hoorde in die drie uur reeds zooveel dat ik grootendeels op je brief kan antwoorden. Ik zie echter heden of morgen nog meer te weten te komen en daarom had ik gaarne dat je zondag bij mij kwaamt, die dag is bij zoodaals ik hoor de meid (die leuke meid) uit) en dan treft dit in zoverre goed dat wij beiden ergens in restaurant rustig gaan dineren en samen de questie bepraten kom dan met de trein die 9.05 uit Den Haag vertrekt [his] 9.57 aan komt dan aan het Centraal Station overstappen in de gereed staande trein en aan de Muiderpoort om 10.22 arriveren. Beste om in Den Haag een kaartje te vragen waarop staat Muiderpoort – dit is zeer goed voor jou om alles eens te overleggen. (Kan dit nu absoluut niet dan ben ik maandag te Leiden (mijn schoon-

[MM774C-000011-262]

vader is jarig) en kan je misschien daar treffen in de Doelensteeg, maar zoodaals gezegd liever had ik de regeling van Zondag. Ik zou zelf naar jou gekomen zijn maar kan dat niet me 'r oog op maandag en de [?????] [?????] niet weg [?????] niet — Daarover dus bericht—

Het besluit van den gemeenteraad is je bekend. 39 v. Bolk 1 v. Seidel 0 voor jou — De grootste factor is deze geweest:

1°) de meerderheid der hoogleraren van de medische faculteit (ge weet dat Place Stokvis en Pel de minderheid waren) zonden aan de gemeenteraad een adres waarin zij Bolk aanbevalen —

2°) Er zou een brief aan de gemeenteraad gekomen zijn van Ruge die zeer aanmatigend en brutaal was

3°) Dubois is paleontoloog en in de geest zoo als "de Vries verklaring in *Propri Cures* behandeld wordt

4°) Dubois' eerste verklaring dat hij weigerde zoodat ondanks al onze moeite en velerlei bemoeijingen

[MM774C-000011-263]

de meeste begrepen dat hier ~~niet zoo~~ nu niet zozeer de persoon en bekwaamheid van dr. Dubois als wel het reddend der voordracht en de gevoeligheid van de minderheid der faculteit ter sprake kwam –

5°) het enorme werk voor Bolk o.a. door [?Zele??? en Veechend??], het scheen nog een factor in het werk die ik je later wel eens zal verklaren.

Het komt mij voor dat Place bij al zijns goede bedoelingen de kaart van Amsterdam niet goed meer kent en dat de invloed van Place Stokvis en Pel door het democratisch element [?????] [?????] c.s. wordt overstemd

Het is jammer dood jammer dat alles zoo gelopen is Mondeling kom ik je alles beter toelichten.

Voorloopig dit mijn opinie is dat deze machinatie voor menschen die goed nadenken aan jou positie niet zoo veel nadeel deed — een verklaring [intusschen] die ik je gaarne wil toelichten mondeling Ons beider groeten voor u beiden en kinderen

tt

Pierre

[MM774C-000011-262 on separate slip of paper]

Seidel nam heden met tranen in oogen afscheid

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000011-260]

Am 25 February 1898

Amicissine!

Thank you for your cordial letter, tomorrow, Wednesday is the day of the decisions and I can meet you afterwards at about 6:30 because the appointment can only take place and be decided on after a secret meeting. I've been to visit Sluiter. He was very pleased to hear this from you and considered it good and noble. [? People are very worried about how this is going to turn out nobody looks at what Bolk has done and is being brought forward to young medics under the banner of nationality by all kinds of members of the city council. Doctor Sluiter was shortly] here and asked me whether I could bring Polak (an acquaintance of mine and member of city council) somewhat up to speed about the

[MM774C-000011-261]

things I had told him (without obviously revealing details about you. They, Weber & Sluiter did not want and did not dare to interfere directly. I did so and understood that the chances for Seidel were going up slightly. I've just learned more about a new statement against Seidel.

Herewith a clipping ¹⁶⁸ of yesterday from Professor de Vries and you will see that this says nothing or all.

[???] In haste for I am very busy

Greetings to all

yours truly
Pierre

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

---

¹⁶⁸ maybe snippet [MM774C-000011-262 "Seidel said his good-byes today with tears in his eyes"]

[MM774C-000011-260]

Am 25/2 98

Amicissine!

Dank voor je hartelijk schrijven, morgen woensdag is de beslooten dag ik zie je na afloop circa half zeven omdat de benoeming kan het [????] der zitting geschieden eerst na geheime zitting. Bij Sluiter ben ik geweest. Hij was zeer blij dit van je te hooren en vond het mooi en nobel. [? Men maakt zich zeer ongerust over den afloop daar Bolk en zijn handelen niet inzien en wordt door jonge medici onder de vlag van nationaliteit gecolporteert bij allerhande gemeenteraadsleden. Dr. Sluiter was heden [????] hier en vroeg mij of ik Polak (een kennis van mij en gemeenteraadslid) eenigszins op de hoogte wilde stellen over datgene

[MM774C-000011-261]

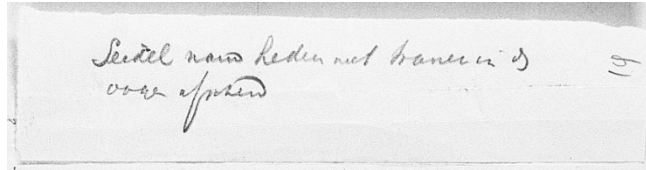
wat ik hem verteld had (zonder natuurlijk [?Uwent?]) in details te treden [???] ~~het~~ zij Weber & Sluiter wilde en durfde er zich niet direct mee bemoeien ik heb dit gedaan en vernam dat de kansen van Seidel iets rezen. Zooeven hoor ik meer van een nieuw adres tegen Seidel.

Hierbij een Uitknipse¹⁶⁹ van gisteren van Prof de Vries je ziet dit zegt niets of alles.

[???] In haast want ik heb het druk

Alle groeten

tt
Pierre

[Click here to return to the content page](#)

---

¹⁶⁹ maybe snippet [MM774C-000011-262 "Seidel nam heden met tranen in de oogen afscheid"]

[MM774C-000059-164]

Tinggang 28 February 1898

Your Noble Severe Sir!

In this month there have been found at Tinggang in the Solo valley, picket 96 an incomplete skull of the cow, at picket 114-116 an incomplete lower jaw of the hippopotamus, 2 incomplete elephant molars.

Other than that it's still the same over here, the work progresses poorly, because so few coolies are coming.

About going to Trinil, I haven't heard anything yet but it would be best to press to make a start there as soon as possible, if you start so

[MM774C-000059-165]

late it isn't worth the effort and the chances of finding something will be slim.

Further it's going very well with me and my wife.

Your serving worker

Kriele

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

[MM774C-000059-164]

Tinggang den 28^e Februari 1898

WelEdelgestreng Heer!

In deze maand is gevonden onderTinggang in de Solo-vallei, picket 96 een incomplete schedel van de koe, bij picket 114 - 116 een incomplete onderkaak van het Nijlpaard, twee incomplete Olifantskiezen.

Verders is het hier nog reeds hetzelfde, de werkzaamheden gaan slecht voor uit, door dat er zoo weinig koelies uit komen.

Wegens het gaan naar Trinil, heb ik nog niets vernomen het zou het beste zijn, er op aan te dringen om daar zoo spoedig mogelijk, mede een begin te maken, als men zoo

[MM774C-000059-165]

laat beginnen het de moeite niet waard is, en ook niet zoo veel kansen hebben van iets te vinden.

Uw dienende werkmans vrouw zeer goed

Uw dienende werkmans

Kriele

[Click here to return to the content page](#)

[Brill-10]15 March 1898

Highly esteemed mister Dubois,

With regard to my journey to Germany – which I have set for now on the 20th of April – I'd like to receive notice, whether I could before that time count on the [?????] photographs and further information needed to discuss the reproductions that are to be made. If you prefer to add your comments in person I could shortly pass by on Sunday morning at your home in Den Hague, with friendly greetings,

yours

Fr. de Stoppelaar

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[Brill-10]15/3 8

Hooggeachte Heer Dubois,

In verband met mijn reis naar Duitschland – ik heb die voorloopig bepaald op maandag 20 April – had ik gaarne even uw bericht, of ik vóór dien tijd op de [?????] photo's en verdere gegevens mag rekenen, om over de reproducties te kunnen spreken. Zoo U mij die gaarne met uwe mondelinge toelichtingen wilt geven kom ik zondag morgen snel even in Den Haag thuis, Met vriendelijke groet,

Uwer

Fr. de Stoppelaar

[Click here to return to the content page](#)

Amicissime!

I take it my letter of yesterday evening is now in your possession. Letter from you I received this morning followed by telegram from me followed by a telegram from you.

It's a pity I can't meet to speak, I will leave from here within an hour. I would have liked to talk to you in person and expressed that what is so difficult to write not so much because that out of fear that I might not express my part correctly and you might misunderstand. But anyway, before you speak to Place I want to write you some other stuff

1°) the small snippet out of the newspaper by Professor de Vries did not contain his whole message. I [MM774C-000011-259]

heard from a perfectly trustworthy listener who was present that day that de Vries started his lecture with the announcement about as was expressed in *het Handelsblad* but then continued saying that he did not know Bolk and Seidel that well that Dubois used to be lector here and went to do service for his country, addressed another matter all together and went in a different direction, those responsible for the vacancy shall pass judgement about who is most suitable. That is about what was said in the public opening statement of the lecture of de Vries.

2°) the faculty is divided

Stokvis				Seidel
Place	[????] Candidates	&		
Pel				Dubois

The others	Bolk		
of the		&	
majority	[vE?tuchten?]		

Despite that the curators have accepted the candidates of the minority.

3°) Polak let [????] which I [????] told what your opinion was about Seidel [????] said that he had actually heard from one of the professors where he had made enquiries what they were to do about you and (he did not name the Professor) but in between the lines there was some appreciation for the words of de Vries.

This you needed to know before you go to Place but obviously do not speak about this directly, go speak about de Vries and I also don't care: use anything I have written as you please. Talk about it to Place and let me know the result.

They are also saying that Place changed his opinion about Bolk, he first was for and later he was against. Councillor van Hall is for Bolk, the mayor is for Seidel.

Make sure you're not being seen here. There were already saying that you were in town last Friday which I have obviously directly contradicted. So take a carriage

[MM774C-000011-260]

on the train to Place and then right here where my wife will take care of you and see you on the train at Muiderpoort station.

Write me soon, I'm nagging you too much
but I wrote to give you time to think before you go to Place.

Greetings from all of us for you, wife and kids
yours truly
Pierre

This is the last letter with this correspondent

Previous letter with this correspondent

Amicissime!

Brief van gisteravond reken ik in je bezit. Brief van jou hedenochtend ontvangen daarop telegram van mij waarop telegram van jou volgt.

Jammer dat ik je niet spreken kan ik vertrek over een uur van hier. Gaarne had ik je mondeling nog iets bericht en toegelicht wat zoo moeilijk is te schrijven niet ter wille de discussie maar omdat ik misschien mijn [gedeelte] niet juist uitdruk of ook jij misschien mij verkeerd begrijpt Edoch voor dat je Place spreekt wil ik je nog een en ander schrijven

1°) Het kleine stukje uitknipsel uit het handelsblad van Prof de Vries bevatte zijn mededeeling niet geheel. Ik [MM774C-000011-259]

hoorde van een volkomen vertrouwd toehoorder van die dag dat de Vries zijn college begon met de mededeeling zoo ongeveer als het in het Handelsblad stond en toen vervolgde Bolk en Seidel ken ik zozeer niet Dubois was hier vroeger lector is toen in 's lands dienst gegaan en heeft zich aan een andere zaak of in een andere richting bewogen degenen die de vacature hebben [????] zullen 't oordeel hebben over de meest geschikte Zoo ongeveer is gesproken in het publiek bij zijn der opening van zijn college van d Vries.

2°) de faculteit is verdeeld

Stokvis				Seidel
Place	[?ga????] [?candidaten?]	&		
Pel				Dubois

de anderen	Bolk		
der		&	
a meerderheid	[vE?tuchten?]		

Desalniettemin aanvaardden curatoren de kandidaten der minderheid.

3°) Polak laat [????] die

ik [geval?] je met je meening over Seidel mededeelde kwam [????] is zeide juist van een van de hoogleraren waar hij geïnformeerd had hoe zij [??? des uwen?] handelen en (hij noemde de naam van de prof niet) wel schemerde mij door eenigen valeur was in de woorden van de Vries ligt.

Dit moest jij weten voor jij naar Place gaat maar natuurlijk niet direct aanspreken wel over de Vries en ook mij kan het niets schelengebruik jij wat ik je schrijf zooals het je goedgeunkt. Praat er met Place over en als je kunt meld mij het resultaat.

Men zegt ook dat de meening van Place omtrend Bolk is omgekeerd eerst was hij er voor later tegen.

De wethouder van Hall is voor Bolk de burgermeester voor Seidel.

Zorg wel dat je niet gezien wordt hier Men vermeldde Vrijdag al dat je in de stad geweest was ik heb dit natuurlijk direct tegengesproken Neem dus een rijtuig en

[MM774C-000011-260]

het spoor naar Place en rijd dan naar hier waar mijn vrouw je zal verzorgen en je aan Muiderpoort wel op den trein zetten.

Schrijf me spoedig ik [ik ?zeur te ?veel?]

Maar ik schreef je om je tijd tot nadenken te geven voor je naar Place gaat.

[?Grm on als voor je vrou. kinde?]

tt
Pierre

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000010-436]

Mister

declares to have received from the Museum of Natural History in Leiden, according regulations, articles 2.2, 9.1,3,4 (see backside) in decent state to borrow for 14 days

N°

N°[?] Skull of *Elephas indicus*

and by accepting these confirming to adhere to aforementioned regulations
Leiden,

12.March.1898. (SIGNATURE)

Eug Dubois

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000010-436]

De Heer

verklaart uit de ~~Bibliotheek der Rijks-Universiteit~~ het Museum van Nat. Hist. Te Leiden, volgens artikel 2.2, 9.1,3,4 van het Reglement (zie keerzijde) in behoorlijken staat voor 14 dagen ter leen ontvangen te hebben

N°

N°[?] Schedel van *Elephas indicus*

En zich door de ontvangst van bovengenoemd werk aan het Reglement te onderwerpen
Leiden,

12. March 1898. (ONDERTEEKENING)

Eug Dubois

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000040-077]

Departement
of
Colonies
Lett.A¹
N°.5

attachments: The Hague, 14 March 1898

Following my letter of 3 December 1897 Litt. A¹N^o. 36, I have the honour to herewith send you the reports on the subject of de excavations along the Solo river over the months October and November 1897. There was nothing worth mentioning about the paleontological research in the month of December. There have been excavations at Tinggang and in the vicinity thereof, but these had to be halted because the chief involved went on an inland leave¹⁷⁰. —

The minister of Colonies
on behalf of the minister
the secretary-general,

T.E.Elias

To
Mr. M.E.F.T. Dubois
Officer of Health 2^e class
of the army of the Dutch Indies
at
The Hague

[Next](#) letter with this correspondent
[Previous](#) letter with this correspondent

---

¹⁷⁰ likely an euphemism for a serious malaria attack

[MM774C-000040-077]

Departement
van
Koloniën
Lett.A¹
N°.5

bijlagen: 's-Gravenhage, den 14 Maart 1898

Ten vervolge op mijn schrijven van 3 December 1897 Litt. A¹N^o. 36, heb ik de eer U hierbij te doen toekomen nopens de ontgravingen aan de rivier de Solo uitgebrachte rapporten over de maanden Oktober en November 1897. Omtrent het paleontologisch onderzoek over de maand December valt niets bijzonders mede te deelen. Wel hebben ontgravingen te Tinggang en in de nabijheid daarvan plaatsgehad, doch deze zijn gestaakt moeten worden door het vertrek met binnenlandsch verlof van den betrokken werkbaas. —

De minister van koloniën
voor den minister
de secretaris-generaal,

T.E.Elias

Aan
den Heer M.E.F.T. Dubois
Officier van Gezondheid 2^e klasse
van het leger in Nederlandsch-Indië
te
's-Gravenhage

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000059-165]
Tinggang 22 March 1898

Your Noble Severe Sir!

This morning I have asked Mr Vrijbergen if any directive had come through about going to Trinil, as it is high time, in case you want to find anything. According to Mr Vrijbergen he doesn't know anything yet and he also doesn't know whether an extension is being allowed, if no extension is being allowed please Your Noble Sir be so kind as to send me a letter that I can show to Mr Delprat, and if Your Noble Sir is not opposed to it a certificate for the time that I've worked under Your Noble Sirs supervision because if your work has finished here, and no extension is being given, my dearest wish would be to work at the railroad, and that I know for sure, if I take good care there at the railroad, like I'm doing here

[MM774C-000059-166]
at Tinggang, I will soon be promoted, so I request, Your Noble Sir very humbly to help me with the above and as you know I am married, it's not that I just need to look after myself alone.

Here the excavator has dug up at picket 116 and 117 in the 2nd cut, two thighbones, two upper arm bones, a tusk of about a metre length ^{Elephant} an incomplete skull with a few molars of the hippopotamus.

Else everything is the same it's going very well with me and my wife.

Your Noble Severe Sirs serving worker

Kriele

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

1814

— Send from the Netherlands —

[MM774C-000059-165]
Tinggang den 22^e Maart 1898

WelEdelgestrenge Heer!

Ik heb heden morgen gevraagd aan den Hr Vrijbergen of er nog niets was afgekomen, wegens het gaan naar Trinil, daar het hoogtijd wordt, ingeval als men wat wil vinden. Volgens den Hr Vrijbergen weet hij nog niets en hij weet ook nog niet of dat er verlenging wordt toegestaan, zoo er geen verlenging wordt toegestaan, weest UEd: dan zoo goed, mij een brief toe te zenden, die ik kan tonen aan den Hr Delprat en zoo UEd er niets op tegen hebt een certificaat voor de tijd, dat ik onder UEd gewerkt heb aangezien als U werk af is gelopen, of er wordt geen verlenging meer gegeven, dan zou mijn liefste werk zijn bij het spoor, en dat weet ik zeker, als ik aan het spoor zoo goed oppas, gelijk ik hier

[MM774C-000059-166]
te Tinggang doen, zeer spoedig bevorderingen maak, dus ik verzoek Ued: zeer onderdanig mij het bovenbedoelde te helpen en zoo U weet ik ben getrouwd, ik heb niet meer voor mij zelve te zorgen.

Hier is opgegraven door de graafmachine bij piketnummer 116 en 117 in de tweede snee, twee dijbenen twee opperarmbeenen een slag tand lang plusminus een meter ^{Olifant} een incomplete schedel met een paar kiezen van het Nijlpaard.

Verders is hier alles nog hetzelfde en met mij en mijne vrouw gaat het zeer goed

UEgestrengen dienende werkman

Kriele

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000050-115]

copy
Irrigation works
in the
"Solo valley"

Report of the work done during the month January 1898.

Excavated:

- a. Underneath Tenggor: an incomplete lower jaw with incomplete molars of the elephant;
- b. Underneath Ngluwak:
  - 1st a tusk long 1.25 Meter
  - 2nd an incomplete lower jaw with complete molars
  - 3rd an incomplete molar, all of the elephant.

Report of the work done during the month February 1898.

Excavated:

- a. near picket 96 diverse useless bones
- b. near picket 114 en 116
  - 1st an incomplete lower jaw of a hippopotamus
  - 2nd a complete elephant molar
  - 3rd an complete elephant molar
  - 4th diverse damaged leg bones and vertebrae.

Report of the work done during the month March 1898.

Excavated in the vicinity of the pickets 114,115 and 116 whilst the digging-machine was busy to deepen the Main-Canal there:

- a. A tusk of an elephant long $\pm$ 1 Meter
- b. Two femurs and humerus of an elephant
- c. An incomplete lower jaw of a hippopotamus.
- d. Diverse pieces of leg bones et cetera.

For identical copy:
The Secretary of the Department of Education, Religion and Trade,
A Wiemans

GG 6621

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

[Next](#) official report

[Previous](#) official report

[MM774C-000050-115]

Afschrift
Bevloeingswerken
in de
"Solovallei"

Rapport der verrichte werkzaamheden gedurende de maand Januari 1898.

Ontgraven:

- a. onder Tenggor: een incomplete onderkaak met incomplete kiezen van den olifant;
- b. onder Ngloewak:
  - 1^e een slag tand lang 1.25 Meter
  - 2^e een incomplete onderkaak met complete kiezen
  - 3^e een incomplete kies alles van den olifant.

Rapport der verrichte werkzaamheden gedurende de maand Februari 1898.

Ontgraven:

- a. bij piket 96 diverse onbruikbare beenderen
- b. bij piket 114 en 116
  - 1^e een incomplete onderkaak van een Nijlpaard
  - 2^e een complete olifantskies
  - 3^e een complete id
  - 4^e diverse defecte pooten en wervels.

Rapport der verrichte werkzaamheden gedurende de maand Maart 1898.

Ontgraven in de omgeving der piketten 114,115 en 116 tijdens de Graaf-machine aldaar bezig was met het uitdiepen van het Hoofd-Kanaal:

- a. een slag tand van een olifant lang $\pm$ 1 Meter
- b. Twee dijbenen en een opperarmbeen van idem.
- c. een incomplete onderkaak van een nijlpaard.
- d. Diverse stukken pooten enz.

Voor eensluidend afschrift:
De Secretaris bij het Departement van Onderwijs, Eeredienst en Nijverheid,
A Wiemans

GG 6621

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000001-045]

Anatomical Cabinet in Leiden

RECEIVED FROM THE DIRECTOR OF THE ANATOMICAL CABINET IN LEIDEN

Two sagittally cut skulls from the dissectionroom

LEIDEN THE 6th April 1898

Eug Dubois

This is the only letter with this correspondent

1816

— Send from the Netherlands—

[MM774C-000001-045]

Anatomisch Kabinet te Leiden

Ontvangen van den Directeur van het Anatomisch Kabinet te Leiden

Twee sagittaal doorgezaagde schedels uit de prepareerkamer

LEIDEN DEN 6^e April 1898

Eug Dubois

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000059-166]

Tinggang 10 April 1898

Your Noble Severe Sir!

Everything here is all the same, I haven't heard anything about an extension, and also nothing about Trinil. With regard to finding bones in the 2nd cut where the excavator is now working already for 2 months, nothing has been found other than what I notified to you in the latest letters. This 2nd cut is being dug to a depth of about 5 m of which there is about 1 m beneath the clay (marl) occurs so about 4 m of sand, the same as what you have seen earlier from above, where earlier the mammoth was found, there are

[MM774C-000059-167]

the soil looks just the same as when you were there to see the bones that is to say on that spot no digging has taken place yet.

As the letters are arriving so irregularly now please do not be cross with me as I'm always thinking, let's wait another day, and possibly I will find something, or hear some good news about extension, or about going to Trinil, but I've heard nothing of that at all.

Did you not yet receive the shipment of bones from the year 97?

Further it's going very well with my health and also with my wife

Your serving worker

Kriele

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

[MM774C-000059-166]

Tinggang den 10^e April 1898

WelEdelgestrenge Heer!

Alhier is alles nog net het zelfde, ik heb nog niets vernomen van verlenging, ook niets van Trinil wegens het vinden van beenderen in deze tweede snee waar nu de graafmachine nu reeds twee maanden mee bezig is, is nog niets gevonden dan hetgeen ik U in de laatste brieven gemeld heb deze tweede snee wordt uitgegraven in de diepte ± 5 m waarvan plusminus een meter beneden klei (of mergel) voorkomt dus ± 4 dikte zand, het zelfde wat U van boven vroeger gezien hebt, waar vroeger de [?mammoet] is gevonden, daar ligt

[MM774C-000059-167]

de grond nog net het zelfde dan toen U daar de beenderen gezien hebt, dat wil zeggen er is op die plaats nog niets uitgegraven.

Daar de brieven nu zoo ontijdig komen duidt mij dat niet te kwade daar ik altijd denk, ik zal vandaag nog maar wachten, mogelijk vind ik nog wel wat, of ik hoor goede tijding van verlenging, of het vertrek naar Trinil, maar daar heb ik tot nu alles nog niets van gehoord.

Hebt u de verzending beenderen nog niet ontvangen van het jaar 97?

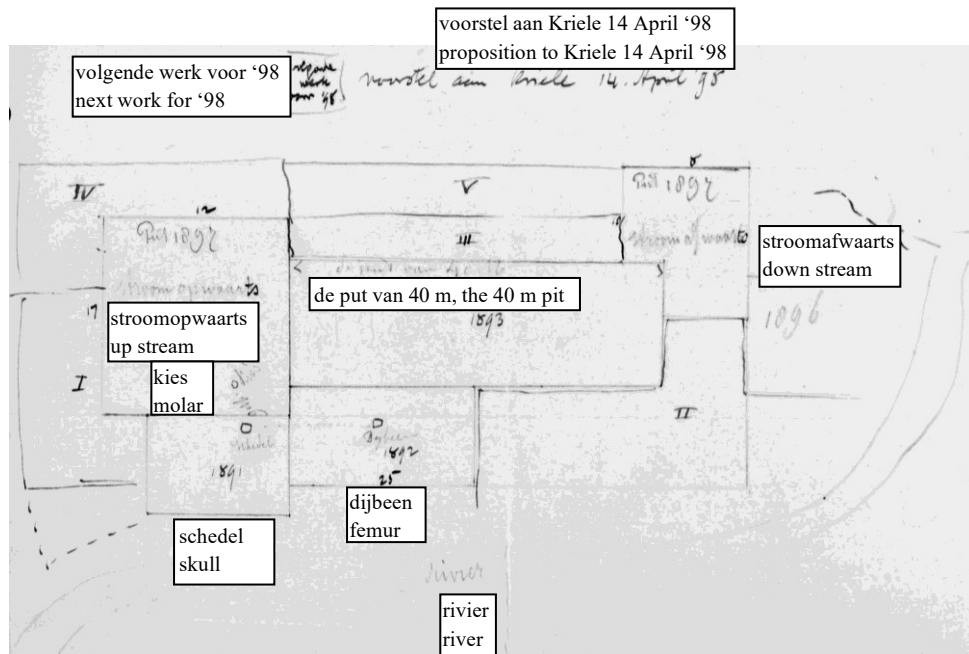
Verders gaat het zeer goed met mijne gezondheid, en ook met mijne vrouw.

Uw dienende werkman

Kriele

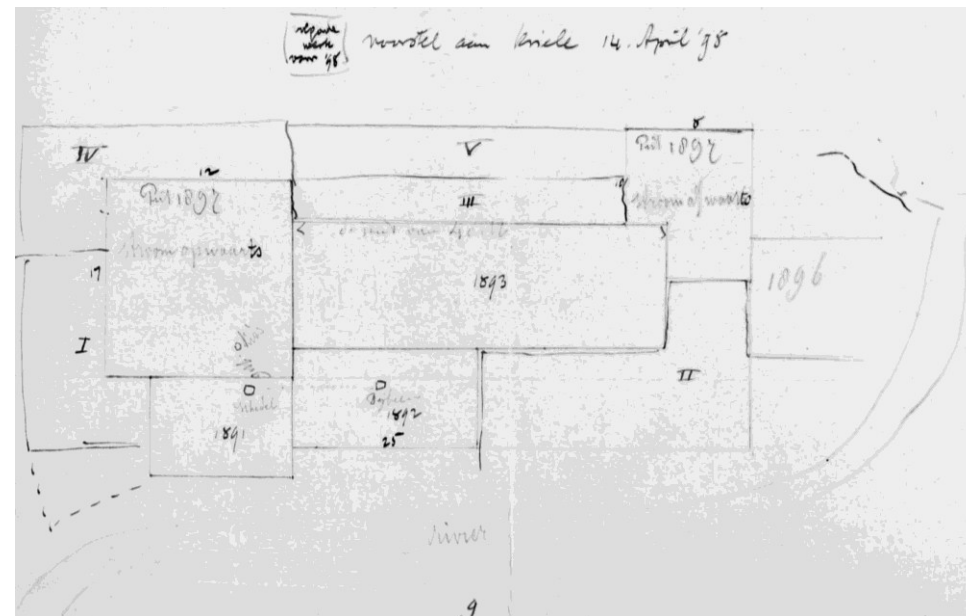
[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-00059-168]

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000009-429]

The Hague 12 Sweelinckplein, 14 April 1898

Highly esteemed Mr Pierson,

I anxiously await the eight chests with fossils, which have yet again have been gathered with your benevolent help, and as I heard from the messages that reach me from time to time via the Department of colonies, they will again contain much that is good and important. I would love to have written to you my first impression upon unpacking, because that would no doubt be the best I could do to convince you that your support which you so benevolently keep giving to the continuation of the work in Java, is still very much to the benefit of my work here I expect to soon be able, after inspection of the new shipment that my collection has received beautiful additions thanks to the excavations that have been taking place in the previous year under your auspices, but for now I need to be satisfied by expressing you my great obligations for the new shipment from what already has become known out of the reports of Kriele, which have reached me with your help and that of the Department of Colonies.

But I do not want to postpone this letter any longer for I am looking at the near future.

The best time to collect fossils is approaching, and will have already started when this letter reaches you, and may I therefore be allowed keeping that near future in mind to make the following proposals.

As it now almost seems to be certain that the current season, which now has started, when this letter reaches you, will be the last, in which I with your help may hope to again salvage a part

[MM774C-000009-430]

of the treasure that is hidden in Trinil and therewith also have a chance of acquiring a new part of what surely is the most peculiar of all fossil shapes buried there, it would be highly desirable, if in this dry season work could be done with more than the usual strength.

Therefore I allow myself to propose to you the following: firstly to direct Kriele to go to Trinil as soon as possible, with the help of as many coolies as necessary, to erect the shed and quarters for the convicts, and further to ask from the Assistant Resident to have the latter as in the previous year brought from the prison in Ngawi. Without making any further proposal to that extent I think it wise to add that convicts with light sentences used to be the most suitable for the purpose, and that usually 25 of these or more would be available.

It would furthermore be desirable to extend the above number of convicts with free coolies, such that Kriele could dispose over a number of ±40 workers.

I will further write to Kriele about the way the work in Trinil or to be done and I hope that these proposals of mine may be positively received, such that by the end of May all will already be fully working. I remain after polite greetings and great thankfulness with the highest esteem

your willing servant

Eug Dubois

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000009-429]

den Haag 12 Sweelinckplein, 14. April 1898

Hooggeachte Heer Pierson,

Met spanning verwacht ik de acht kisten fossielen, welke met Uwe welwillende hulp weder zijn kunnen verzameld worden, want naar de berichten van tijd tot tijd mij door het Dep^l van Koloniën medegedeeld, zal daarbij weder veel goeds en belangrijks zijn. Zoo gaarne had ik U mijn eerste indruk bij het uitpakken willen beschrijven, omdat ik er niet aan twijfel U daardoor het best te hebben kunnen overtuigen, dat de ondersteuning door U met zoo groote welwillendheid aan de voortzetting van mijn werk op Java verleend, nog steeds aan de verdieping van mijnen arbeid hier zeer den goede komt. In afwachting van U spoedig, na inspectie der nieuwe zending, te kunnen melden dat mijne collectie schoone aanwinsten te danken heeft aan de verleden jaar onder Uw auspiciem voortgezette opgravingen, moet ik mij thans tevredenstellen voor de nieuwe zending U voorloopig mijne groote erkentelijkheid te betuigen naar aanleiding van hetgeen mij daarvan reeds is bekend geworden uit de rapporten van Kriele, die mij door Uwe tussschenkomst en die van het Dep^l van Koloniën geworden zijn.

Maar ik wil nu mijn schrijven niet langer uitstellen want thans heb ik mijn blik op de naaste toekomst te vestigen.

De beste tijd voor het verzamelen van fossielen nadert en is, wanneer U dezen ontvangt, reeds aangebroken en het zij mij daarom vergund U met het oog op die naaste toekomst voorstellen te doen.

Nu het wel zeker schijnt te zijn dat het seizoen, dat is ingetreden, wanneer U dezen ontvangt, het laatste is, waarin ik door Uwe hulp hopen mag weder een deel van

[MM774C-000009-430]

den nog te Trinil verborgen schat machtig te worden en daarbij vooral ook kans heb een nieuw deel te verkrijgen van wat daar stellig van den merkwaardigsten alle fossiele vormen nog begraven ligt, zou het in de hoogste mate wenselijk zijn, dat in dit droge seizoen met meer dan gewone kracht kan gewerkt worden.

Daartoe veroorloof ik mij U voor te stellen: in de eerste plaat wel Kriele zoo spoedig als slechts mogelijk is naar Trinil te willen dirigeren teneinde aldaar, met behulp van zooveel coolies als noodig zijn, voor het oprichten van loods en kwartier voorgestraften te kunnen zorgen, en dan verder deze laatste weder even als verleden jaar uit de gevangenis van Ngawi aan den A.R. te willen aanvragen. Zonder daaromtrent eenig nader voorstel te doen meen ik toch hieraan te moeten toevoegen, dat licht gestraften vroeger steeds bleken het meest aan het doel te beantwoorden, en dat van die soort gewoonlijk wel een 25-tal of ook meer waren te verkrijgen.

Boven het beschikbare getal gestraften zou dan verder eene aanvulling wenselijk zijn door vrije coolies, zoo dat steeds door Kriele over een getal van ±40 werklieden kon beschikt worden.

Ik zal aan Kriele omtrent de wijze van uitvoering van het werk te Trinil nader schrijven in de hoop, dat deze mijn voorstellen door U gunstig mogen worden opgenomen, zoodat tegen het einde van Mei misschien reeds alles in vollen gang is en verblijf nabeleefde te met groote dankbaarheid en de meeste hoogteaching

Uwe dienstwillige dienaar

Eug Dubois

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000040-078]

Departement
of
Colonies
Lett.A²
N°.48
attachments:

The Hague, 16 April 1898

I have the honour to herewith send you a pack list of eight chests containing fossils, found at the excavations along the Solo river and sent to the related State Geological and Mineralogical Museum in Leyden. – The bill of lading concerned dated 30 March last has been sent to Professor Martin. –

The minister of Colonies
on behalf of the minister
the secretary-general,

T.E.Elias

To
Mr. M.E.F.T. Dubois
Officer of Health 2^e class on leave
at
The Hague

[Next](#) letter with this correspondent
[Previous](#) letter with this correspondent

1820

— Send from the Netherlands —

[MM774C-000040-078]

Departement
van
Koloniën
Lett.A²
N°.48
bijlagen:

's-Gravenhage, den 16 April 1898

Ik heb de eer U hierbij te doen toekomen een verpakingslijst van acht kisten inhoudende fossielen, aangetroffen bij de opgravingen aan de Solorivier en afgezonden aan 's Rijks Geologisch-Mineralogisch Museum te Leiden deed. –

Het betrekkelijk cognossement is onder dagtekening van 30 Maart j.l. aan Professor Martin toegezonden. –

De minister van koloniën
voor den minister
de secretaris-generaal,

T.E.Elias

Aan
den Heer M.E.F.T. Dubois
Officier van Gezondheid der
2^e klasse met verlof te
's-Gravenhage

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000059-170]

Tinggang 17 April 1898

Your Noble Severe Sir!

Still heard nothing about extension.

A couple of days ago I found two tusks of the elephant, both lacking their tips, which is a pity, because now they are about 2 ½ m long, with the tips attached they would have made 3 m. Also have been found some pieces of turtle, small bones, yet small teeth are completely absent.

Further all is going the same over here and for my wife and myself prosperity is according to our wishes.

Your Noble Severe Sirs serving worker
Kriele

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

[MM774C-000059-170]

Tinggang den 17/4 98

WelEdelgestreng Heer!

Nog reeds niets vernomen van verlenging.

Ik heb voor een paar dagen geleden gevonden, twee slagstanden van de Olifant, trouwens van beiden de punten weg, wat wel jammer is, daar zij nu ±2 halve meter lang zijn, zou er de punten bij waren hadden zij wel 3 m gehaald. Ook is er gevonden enige stukken van de schildpad, kleine beentjes, nog tandjes komen in 't geheel niet voor.

Verders gaat hier alles nog net het zelfde, en met mijne vrouw en mij is de welstand naar wensch.

UWelEdelgestreng dienende werkmán
Kriele

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000001-163]

Schiedam 20 April 98

[in pencil: Nature vol 57 p207]

Amice!

The first thing I'm doing, after having returned to Schiedam, is to bring a remark to your attention, concerning a piece in Nature by Johnston Stoney. So do not be dissatisfied any longer, because I didn't have any more time before the holidays. The next day I went to Zaandam and vicinity. Assume that there is no helium in the atmosphere, then Stoney claims that some molecules of the gas should at least have a speed of 10,5 kilometres per second, as this is the speed needed to send a projectile away. The average speed (actually ~from the formula $Mv^2 = \sum m_i v_i^2$) for helium is 9,27 times less. Amongst the molecules of helium there are thus those, which move at least 9,27 times faster than the "average" speed of the molecules.

Because of this fact Stoney wrongly claims that:

"the molecules of the gas (so completely random) can have speeds, which exceed more than nine times the average speed." The error lies herein that which is assumed for helium, is generalised to be true for any gas.

Stoney further remarked that water vapour is being kept by the earth. Incorrectly thereupon Stoney decides that the speed of water molecules cannot be larger than 10,5 kilometre per second, because he says (and herein hides the weakness of his drive!) a bullet with such speed would leave the earth. He forgets that this would only be true if there was no atmosphere. The speed of a bullet needs to be much higher. As the molecules of water vapour also bump into the molecules of air any time, according to my modest opinion, the speed of water vapour can be much higher than 10, 5 km/s before leaving this earthly valley of tears for good to be caught by a more heavenly sphere. 10, 5 kilometre per second is a speed, which is 19,66 larger than the average speed of water vapour. Like a true high school lad Stoney now generalises: the molecule of the gas can have a speed up to 9 times the average speed, but never more than 20 times. And on that theme he keeps embroidering. I trust you no longer think it worthwhile to examine his sampler. May he embroider in peace!

Go out walking a lot, too much for your health and do not be afraid for the open air and do not let signs cheat you and be content. After many greetings, also to your dear wife, who you cannot treat with enough care, your friend G Bakker

This is the only letter with this correspondent

1822

— Send from the Netherlands —

[MM774C-000001-163]

Schiedam 20 April 98

[in potlood: bij Nature vol 57 p207]

Amice!

Mijn eerste werk, na in Schiedam teruggekeerd te zijn, is een opmerking aan je aandacht te onderwerpen, aangaande het stukje in Nature van Johnston Stoney. Wees dus niet meer ontevreden, want voor de vakantie had ik geen tijd meer. Den volgende dag ben ik naar Zaandam en omstreken getogen. Neem aan dat er geen helium in de atmosfeer is, zoo beweert Stoney dat ~~de~~ ^{sommige} moleculen van dat minstens de snelheid van 10,5 ~~KG~~ KM per seconde moeten hebben, daar deze snelheid noodig is om een projectiel weg te schieten. De gemiddelde snelheid (eigenlijk ~ uit de vergelijking $Mv^2 = \sum m_i v_i^2$) is voor helium 9,27 maal minder. Onder de molecule van helium zijn er dus, die minstens 9,27 maal sneller bewegen dan ~~het~~ de "gemiddelde" snelheid der moleculen bedraagt.

Nu ~~meent~~ ^{besluit} Stoney naar aanleiding van dit feit volgens mijne meening ~~deze~~ ten onrechte tot deze stelling:

"de molecule van een gas (dus geheel willekeurig) kunnen snelheden hebben, welke meer dan negen maal grooter zijn dan de gemiddelde snelheid." De fout ligt hierin, dat wat voor helium geldt, voor elk gas in het algemeen wordt aangenomen.

Verder merkt Stoney op dat waterdamp ~~op~~ ^{door} de aarde vastgehouden wordt. Ten onrechte besluit nu Stoney dat de snelheid der waterdampmoleculen niet grooter kan zijn dan 10,5 Klj, want zegt hij (en hierin zit ~~zijn~~ ^{de} zwakheid van zijn geleuter) een kogel met deze snelheid verlaat de aarde. Hij vergeet dat dit alleen waar zou zijn en als er geen dampkring was. De snelheid van een kogel moet veel grooter zijn. Daar nu de moleculen van ~~helium~~ ^{ook} ~~waterdamp~~ elk oogenblik tegen de moleculen der lucht aanbotsen kan, volgens mijn bescheiden meening, de snelheid van een waterdamp de veel grotere zijn dan 10, 5KM alvorens voorgoed dit aardse tranendal te verlaten om zich door een meer verheven hemel getimmerte te laten verschalken. 10, 5K en per sec. is een snelheid, welke 19,66 maal grooter is dan de gemiddelde snelheid der waterdamp den. Als een echte Hoogere-Burgerschoollummel besluit nu Stoney algemeen: de molecule van een gas kunnen een snelheid hebben negenmaal meer dan de gemiddelde snelheid, maar nooit meer dan 20 maal meer. Daar borduurt het hier op voort. Je vindt het zeker nu verder niet de moeite waard om zijn merklap langer te bekijken. Hij bordure in vrede! Wandel veel, doe veel voor je gezondheid wees niet bang voor de buitenlucht laat je niet bedonderen door de wetenschap en wees tevreden. Na vele groeten, ook aan je beste vrouw, die je niet omzichtig genoeg behandelen kunt, je vriend G Bakker

[Click here to return to the content page](#)

[Brill-11]28 April 1898

Highly esteemed mister Dubois,

I regret also not to have been present when you visited here. I believe I have succeeded well on my trip to Leipzig. I have seen at Meisenbach, Riffarth & Co just[?????][?????]geological work that was also produced by them, and seemed excellent to me.

If necessary he is prepared to send his photographer with camera to Leiden, given everything is thus prepared that he can subsequently record all plates. He assumed to be able to make 10 to 20 recordings a day. The price as a consequence will increase substantially, but in return we will get [?????]precise work. The [?????][?????][?????]can wait in my opinion until they have received a proof and the [?????] negatives.

Of all as sharp and as [?????][?????][?????]. increasing the quantity[?????]went well in all cases[?????]photograph at the original size.

Once the photographs have been made he can deliver everything within six weeks.

We need to confer how to address this. It is reasonable to expect galley proofs of the negatives you have sent in the course of the next week. There are no further remarks to be made. The plates, as we discussed, I have all explained to him, and he understood perfectly.

I will tell you more about it when you visit Leiden. Meisenbach will wait [?????] first the[?????].

Believe me please, with high esteem

your

Fr de Stoppelaar

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[Brill-11]28/4 8

Hooggeachte heer Dubois,

Ook mij speet het zeer dat ik bij uwe komst juist afwezig was. Ik geloof , dat ik op mijn reis naar Leipzig zeer goed geslaagd ben. Ik zag bij Meisenbach, Riffarth & Co juist [?????][?????] geolog. werk, dat ook door hen gereproduceerd was, en mij uitstekend voorkwam.

Zoo noodig is hij bereid zijn fotograaf met toestel naar Leiden te zenden, mits aldaar dan alles zoodanig gereed was, dat hij achtereenvolgens de platen kán opnemen. Hij dacht per dag een 10 a 20 opnames te kunnen doen. De prijs wordt daardoor, weliswaar, nog aanzienlijk verhoogd, maar we krijgen daar ook [?????] precies werk.

De[?????][?????] [?????] aan kan wachten mijns inziens tot zij een proeve hebben en de [?????] negatieven.

Van alles zoo scherp en zoo [?????][?????][?????] Het een afnaam vergroot [?????] goed ging welke bij alles [?????] Op de oorspronkelijke grootte photographeren.

Als de opnames eenmaal gemaakt worden kan hij alles in 6 weken afleveren.

Wij zullen dus moeten overleggen hoe we het zullen inrichten. In rede gezien krijg ik in den loop der volgende week de proeven der door U gezonden negatieven. Bijzonderheden kan ik U verder niet mededeelen. De prenten, door ons besproken, heb ik hem alle uitgelegd, en werden perfect door hem begrepen.

Als U eens weder in Leiden komt, spreek ik er nader over. Meisenbach zal het [?????] zijn eerst de [?????] afwachten.

Geloof mij gaarne hoogachtend

Uw

Fr de Stoppelaar

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000008-512]

I allow myself to point out to you the article of Montegazza on *Pithecanthropus erectus* in the *Archives pour l'Antropologie* vol 25 page 415-418,1895. Fully agrees with you.

Friendly greetings

ABM Dresden

This is the only letter with this correspondent

1824

— Send from the Netherlands —

[MM774C-000008-512]

Ich erlaube mir Sie auf Montegazzas Artikel über P.e. in Arch. p. l'Antr. vol 25 p 415-418 1895 Aufmerksam zu machen. Stimmt Ihnen voll bei.

fr gr

ABM Dresden

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000011-090]

The Hague, 24 May 1898

Hochgeehrter Herr Professor, [Scheiner]

As I realised from a short note, which I wrote after answering your letter of 10 May this month, I see that I've made an error in the comparison of your numbers with the Helmholtz equation, for which I offer my apologies.

[continued in pencil] *Vorträge* I. Page 76

Helmholtz 1/10000 decrease of the solar radius
covering the loss of 2289 years

$960''/10000 = \pm 1000/10000 = \pm 0''2$ radius = 959.6"
diameter = 1919"

$1919/10000 = \text{almost } 0''2$

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

1825

— Send from the Netherlands —

[MM774C-000011-090]

Haag , 24.5.98

Hochgeehrter Herr Professor,

Wie ich aus einer kurzen Notiz, die ich nach Beantwortung desselben bei Ihrem Brief vom 10. dM. schrieb, sehe, habe ich bei der Vergleichung Ihrer Zahlen mit Helmholtz'schen einer Irrtum begangen, für welchen ich Sie um Entschuldigung bitte.

[continued in pencil] *Vorträge* I. p.76

Helmholtz 1/10000 Verkleinerung des Sonnenhalb-
messers für 2289 Jahre verlust deckend

$960''/10000 = \pm 1000/10000 = \pm 0''2$ Halbmesser = 959.6"
Sonnendurchmesser = 1919"

$1919/10000 = \text{bijna } 0''2$

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000011-411]

Joh.F. Snelleman.

Leyden, Gerecht 10

13 May 1898

Dr. E. Dubois

Sweelinckplein, The Hague

Noble and very learned Sir,

on behalf of the palaeontology in the second edition of Veth's "Java" I would like to benefit from your information. Doctor Jentink gave me permission to write to you, as he was convinced of your willingness to help, given this concerns your area of expertise.

In the natural history Journal for the Dutch Indies I, part I, 1891, you gave a list of what was found at that time. I would like to make use of that to add it to what Professor Veth already wrote about the palaeontology of Java, and I would be pleased to hear if there have been finds meanwhile that would make an addition to

[MM774C-000011-412]

your paper necessary. Should you have a reprint of this paper available to me and if you would write on that any additions which may be due, then you would very much oblige me.

Whilst thanking you for the effort I am causing you

I remain with high esteem

your willing servant

Joh Snelleman

[Next](#) letter with this correspondent

1826

— Send from the Netherlands —

[MM774C-000011-411]

Joh.F. Snelleman.

Leiden, Gerecht 10

13 Mei 1898

Den Heere Dr. E. Dubois

Sweelinckplein, Den Haag

WelEdZeerGel Heer,

Ten behoeve van de palaeontologie in den tweeden druk van Veth's "Java" zou ik gaarne van Uwe voorlichting willen profiteren. De Heer Dr. Jentink gaf mij verlof U te schrijven, dat hij zich overtuigd houdt van Uwe hulpvaardigheid, waar 't een zaak geldt die geheel tot Uw studievak behoort.

In het Natuurk. Tijdschr. voor Ned. Ind. I 1 afl. I 1891 komt eene opsomming van U voor van hetgeen tot dien tijd gevonden ~~wordt~~ werd. Wanneer ik daarvan graag gebruik maken om aan te vullen hetgeen prof. Veth voor de palaeontologie van Java schreef, zou ik gaarne weten of er inmiddels nog vondsten zijn gedaan die aanvulling aan

[MM774C-000011-412]

Uw artikel noodig maken. Mocht soms Uw overdrukje van dat artikel voor mij beschikbaar zijn en zoudt gij daarop willen aantekenen de aanvullingen die het eventueel behoeft, dan zoudt gij mij daarmee ten hoogsten verplichten.

Onder dankbetuiging voor de moeite die ik U veroorzaak

Hoogachtend

Uw dw

Joh Snelleman

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000011-413]

The Hague, 12 Sweelinckplein
14 May 1898

Dr. Joh. F. Snelleman

Gerecht 10, Leiden

Noble and very learned Sir,

In answer to your esteemed letter of yesterday I am informing you that I would be pleased to give a brief account of the results of my paleontological research in Java on behalf of the new edition of Veth's Java. In the course of the next week I hope to be able to send you that brief overview, brief because of the purpose and because most of these results have not yet been published and I can therefore not sent you a brief overview of the results of this research.

[MM774C-000011-414]

The list of mine to which you refer in the Journal of the Natural History Society of the Dutch Indies which I published very much at the start of my stay in Java, would have to undergo such important changes that it would not be very useful as a starting point for the listing you desire. You can, however, with regard to the listing I will be sending, refer to me – that is, if I also will be allowed to see the galley proofs and propose improvements to you – that way it could truly have the value as if it were copied from a paper published by myself.

With the highest esteem
your willing servant
Eug Dubois

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

1827

— Send from the Netherlands —

[MM774C-000011-413]

Den Haag, 12 Sweelinckplein
14. Mei 1898

Den Heer Dr. Joh. F. Snelleman

Gerecht 10, Leiden

WeledelZeerGel. Heer,

In antwoord op Uw geacht schrijven van gisteren deel ik U mede, dat ik gaarne bereid ben U in korte trekken de resultaten van mijn palaeontologische onderzoekingen op Java ten behoeven van den nieuwe druk van Veth's Java mede te deelen. In den loop der volgende week hoop ik U een beknopt overzicht daarvan te geven, beknopt en met het oog op het doel en daarom, dat de meeste resultaten nog ~~moeten~~^{niet} gepubliceerd zijn ~~worden~~
geen beknopt overzicht ^{der uitkomsten} van de bedoelde onderzoekingen te doen toekomen

[MM774C-000011-414]

Mijn door U aangehaalde opsomming in het Natuurk. Tijdschr. van N.I. ^{bij die ik geheel in} het begin van ~~het onderzoek~~
^{mijn verblijf op Java opstelde} ~~opgesteld~~, zou zoo belangrijke wijzigingen moeten ondergaan, dat het weinig doeltreffend zou zijn U met behulp daarvan ^{tot het door U} gewenschte overzicht te ~~geven~~ komen. U kunt zich echter betr. het te ontvangen overzicht ~~mededeeling~~ op mij beroepen – mits ik ook de drukproef daarvan mag zien en eventueel U verbeteringen voorstellen – ~~zoodat het betreffende~~ Aldus kan dat degelijke waarde ^{hebben alsof het door mij} gepubliceerd stuk ~~zal kunnen hebben~~ ^{ontleend ware}.

Met de meeste hoogachting
Uwdw.
Eug Dubois

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000011-416]

Noble and very learned Sir,

Allow me to thank you for the offered support. I look forward to see the overview of the results of your research; the nature of the book demands briefness. I very much appreciate to be allowed to send you a galley proof later

with high esteem
your willing servant
Joh. Snelleman

Leyden 16 May, 1898
Gerecht 10

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

1828

— Send from the Netherlands —

[MM774C-000011-416]

WelEdZeerGelHeer,

Vergun mij U dank te zeggen voor de toegezegde hulp. Het overzicht van de resultaten van Uw onderzoek zie ik gaarne tegemoet; ook de aard van het boek eischt beknoptheid. Ik stel 't zeer op prijs U later een drukproef te mogen zenden

Hoogachtend
uwdr
Joh. Snelleman

Leiden 16-5-98.
Gerecht 10

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000059-171]

Tinggang 20 May 1898 [ED in pencil: received 20 June]

Your Noble Severe Sir!

Your letter dated 14th of April received in good order, and from it I have gathered that I will leave for Trinil at the end of the month of May, with pleasure I will do the work according to the sketch, the numbers I, III, and IV are nice squares, number II does not contain any sandstone any more that has all been taken out, unless the river would fall so terribly low, but I do not think the water will get that low. Mr Vrijbergen did not hear anything yet about the extension and if we yet have to wait for long,

[MM774C-000059-172]

until later than the end of May, like last year, I fear we will not be able to finish the four squares indicated in the sketch.

At Tinggang nothing has been found of late, the excavators are currently working day and night. Further it's going good with my health, and also with my wife

Your serving worker
Kriele

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

1829

— Send from Jawa —

[MM774C-000059-171]

Tinggang 20 Mei 98 [ED in pencil: ontvangen 20 juni]

WelEdelgestreng Heer!

U brief datum 14 April in goede orde ontvangen, en daar uit vernomen dat ik op 't laatst van de maand Mei naar Trinil moet, met plezier zal ik het werk verrichten volgens het schetsje de cijfers I, III, en IV dat zijn mooie vakken, cijfer II daar zit geen zandsteen meer, dat is alle afgewerkt, of het zij, dat de rivier schrikkelijk laag wordt, zoo laag geloof ik niet, dat het water zal komen, de Heer Vrijbergen heeft nog niets vernomen van de verlenging zoo er nog lang gewacht moet

[MM774C-000059-172]

worden , dan op 't laatst van Mei, gelijke verleden jaar dan vrees ik, dat wij niet met de IV vakken , die op het schetsje aangegeven staan , klaar kunnen komen .

Te Tinggang is in de laatste tijd niets gevonden, en de graafmachines werken tegenwoordig nacht en dag .

Verders gaat het met mijne gezondheid goed, en ook met mijn vrouw

Uw dienende werkman
Kriele

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000011-090]

The Hague, 24 May 1898

Highly esteemed Professor, [Scheiner]

As I realised from a short note, which I wrote after answering your letter of 10 May this month, I see that I've made an error in the comparison of your numbers with the Helmholtz equation, for which I offer my apologies.

[continued in pencil] *Vorträge* I. Page 76

Helmholtz 1/10000 decrease of the solar radius
covering the loss of 2289 years

$960''/10000 = \pm 1000/10000 = \pm 0''2$ radius = 959.6"
diameter = 1919"

$1919/10000 = \text{almost } 0''2$

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

1830

— Send from the Netherlands —

[MM774C-000011-090]

Haag , 24.5.98

Hochgeehrter Herr Professor,

Wie ich aus einer kurzen Notiz, die ich nach Beantwortung desselben bei Ihrem Brief vom 10. dM. schrieb, sehe, habe ich bei der Vergleichung Ihrer Zahlen mit Helmholtz'schen einer Irrtum begangen, für welchen ich Sie um Entschuldigung bitte.

[continued in pencil] *Vorträge* I. p.76

Helmholtz 1/10000 Verkleinerung des Sonnenhalb-
messess für 2289 Jahre verlust deckend

$960''/10000 = \pm 1000/10000 = \pm 0''2$ Halbmesser = 959.6"
Sonnendurchmesser = 1919"

$1919/10000 = \text{bijna } 0''2$

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000011-087 Scheiner]
Astrophysical Observatory at Potsdam.

2 June 1898

Very honoured Doctor!

Because of all kinds of business distractions I only now get to answer your both kind letters, and I hope you will forgive me the delay.

Your remarks show me that I explain matters in my letter is a bit too short and superficial, and because of that you have also pointed out an error in my calculations, which although it doesn't influence the final conclusion, would have been very awkward in a later stage.

[MM774C-000011-088]

So I want to try to explain matters a bit clearer:
New against Helmholtz are the almost twice as strong radiation of the ☼, and the yearly decrease of $2^{\circ 9}$ in temperature resulting from that.

The solar temperature is much lower than Helmholtz assumed, which leads to a different calculation, regarding the decrees of temperature within a certain interval (Helmholtz considered this to be a simple correlation with temperature, I have used geometric rows for this)

All this together leads to this that the solar temperature after 1600 years should go down by half and therewith the average temperature of the earth should have decreased by about 6° .

So this is much faster than according to Helmholtz.

As such decreases could not possibly have taken place, there must also have been some compensation, which I according to Helmholtz seek in a decrease of the diameter of the sun.

Now following Helmholtz a decrease in the diameter of $1/10000 = 0^{\circ}2$, not $0^{\circ}1$, as I erroneously stated would immediately lead to an increase of temperature of 2061° (unchanged following Helmholtz). [ED in pencil: "according to Helmholtz $1\frac{1}{4}$ "] with an annual loss of $2^{\circ 9}$ a decrease of the ☼ diameter of 1° would be a compensation for 6500 years (will be 13000).

My reasoning is now the following: the very quick decrease of ☼ temperature that I first assumed does not meet with the facts, so there must be compensation. Further calculations showed that such compensation can occur, without us being able to detect the consequences this has to the diameter of the sun within a foreseeable timeframe. As the ☼ now also is contractible (the density of the solar gases in the photosphere is also very much lower than in the [?????] core[?????]), so there could be compensation for an un-foreseeable amount of time. When going back in time, this tells us that within the separate stages of solar -

[MM774C-000011-089]

development (type I, type II) this ☼ temperature will likely have been rather constant, and a large decrease will only have taken place during a transition from Ia to IIa. But then we would be talking about timeframes of a quite different order higher than what has been discussed so far.

There are surely still many flaws. The most important one could be the following that namely the ☼ used to be larger than it is now, and therefore radiating more, with a larger effect on the earth. Following the figures above for the degrees of the diameter of the ☼, 13 million years ago the sun would have been twice as large and its radiation four times as strong, even without an increase of temperature of the sun ☼.

The publication of my research has been long delayed; I have, however, turned it into a popular essay, which will be printed somewhere in the summer, and I will send it to you as soon as it has appeared.

With cordial greetings also to your wife
yours truly J. Scheiner.

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000011-087 Scheiner]
Astrophysikalisches Observatorium zu Potsdam.

1898. Juni 2.

Sehr geehrter Herr Doctor!

Da

Wegen mancherlei geschäftliche Abhaltungen komme ich erst heute dazu, Ihre beiden freundlichen Schreiben zu beantworten; ich bitte, die Verzögerung zu entschuldigen.

Ihre Bemerkungen zeigen mir, dass ich in meinem Briefe die Sachlage doch etwas zu kurz und flüchtig angegeben habe, ausserdem haben Sie mich dadurch auf einen Fehler in meiner Rechnung aufmerksam gemacht, der zwar ohne Einfluss auf das Schlusses ist, mir aber doch später sehr unangenehm gewesen wäre.

[MM774C-000011-088]

Also ich will versuchen, die Sache etwas klarer darzustellen:
Neu gegenüber Helmholtz ist die fast doppelt so starke Ausstrahlung der ☼, damit Jährliche Abnahme der Temperatur von $2^{\circ 9}$.

Sonnentemperatur viel niedriger als Helmholtz angenommen hat, daher andere Berechnung der Zeiten, innerhalb welchen die Temperatur um ein bestimmten Intervall abgenommen (Helmholtz hat dies einfach der Temp. proportional gesetzt, ich habe hierfür geometr. Reihe genommen)

Alles hier führt zusammen dazu, dass die Sonnentemperatur nach 1600 Jahren auf die Hälfte heruntergehen müsste und damit die mittlere Temp. der Erde um ungefähr 6° erniedrigt sein müsste.

Also sehr viel schneller als was Helmholtz.

Da solche Abnahmen unmöglich stattgefunden haben können, muss also Ersatz vorhanden sein, den ich nach Helmholtz in der Verminderung des ☼ Durchmessens annehme.

Nun kommt nach Helmholtz eine Abnahme des Durchmessens von $1/10000 = 0^{\circ}2$, nicht $0^{\circ}1$, wie ich fälschlich angesetzt habe gleich einer Temp. Erhöhung von 2061° (ungeändert nach Helmholtz). [ED in pencil: "volgens Helmholtz $1\frac{1}{4}$ "] Bei einem jährlichen Verluste von $2^{\circ 9}$ würde also eine Abnahme des ☼ Durchmessens von 1° in 6500 Jahren (wird 13000) Ersatz liefern.

Mein [?????] ist jetzt so: Die zuerst gefundene sehr rasche Abnahme des ☼ Temp. widerspricht den Thatsachen, es muss Ersatz stattfinden. Die weitere Rechnung zeigt dass diesen Ersatz vorhanden sein kann, ohne dass wir in Absehbarer Zeit seine Folgen im ☼ Durchmesser wahrnehmen können. Da die ☼ nun ~~vollständig~~ auch durchaus zusammenziehbar ist (die ~~Dichten~~ Dichte der Sonnengase in der Photosphäre ist auch viel geringer als in den [?????] [?????]), so ist für Ersatz auf unübersehbar lange Zeit gesorgt. Geht man nun in der Zeit zurück, so besagt dies, dass innerhalb der einzelnen Stadien der Sonnen-

[MM774C-000011-089]

entwicklung (I Typ, II Typus) die ☼ Temperatur wohl ziemlich constant gewesen ist, und ein stärker Abfall nur während des Uebergangs von Ia auf IIa stattgefunden hat. Damit aber geht man zu Zeiträumen über, die nun eine ganze Ordnung höher sind als die bisher

besprochenen.

Es lassen sich hier gewiss mancherlei Einwürfe machen. Die wichtigste dürfte den folgenden sein, das nämlich die ☼ früher grösser war als jetzt, [?????] mehr ausstrahlte, der Effect auf die Erde war grösser. Nach die obigen Zahl für die Abnahme des ☼ Durchmessens würde vor 13 Millionen Jahren die Sonne doppelt so gross gewesen sein als jetzt ihre Strahlung also 4 mal stärker, selbst bei gleichen Temperatur der ☼.

Die Publ. meiner Untersuchung ist wohl auch lange verzögert worden; ich habe aber einen populären Aufsatz davon gemacht, der im Laufe des Sommers gedruckt wird, und den ich Ihnen sofort nach Erscheinen zusenden werde.

Mit Herzliche Grüsse auch an Ihre Frau Gemahlin
Ihr [?????] J. Scheiner.

[Click here to return to the content page](#)

Herman von Helmholtz 1821-1894
Tautenhayn fecit (private collection)

[MM774C-00040-079]

Departement
of
Colonies
Lett.A¹
N°.10

attachments:

The Hague, 3 June 1898

Following my letter of 14 March last Litt. A¹N^o. 5, I have the honour to herewith send you the reports on the subject of excavations along the Solo river over the months January, February and March of this year. –

The minister of Colonies
on behalf of the minister
the secretary-general,

Signature [Elias]

To
Mr. M.E.F.T. Dubois
Officer of Health 2^e class
of the army of the Dutch-Indies
at
The Hague

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-00040-079]

Departement
van
Koloniën
Lett.A¹
N°.10

bijlagen:

's-Gravenhage, den 3 Juni 1898

Ten verfolge op mijn schrijven van 14 Maart j.l. Litt. A¹N^o. 5, heb ik de eer U hierbij te doen toekomen de nopens opgravingen aan de rivier de Solo uitgebrachte rapporten over de maanden Januari, Februari en Maart van dit jaar. –

De minister van koloniën
voor den minister
de secretaris-generaal,

handtekening [Elias]

Aan
den Heer M.E.F.T. Dubois
Officier van Gezondheid der 2^e kl
van het Indische leger
te
's-Gravenhage

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000005-421]

The Hague 12 Sweelinckplein
9. June 1898

Dear Dr. Hepburn,

For Your kind invitation to take part in the 66. Annual Meeting of the British Medical Association I am much obliged to You. I indeed had seriously wished to attend the meeting and make a communication on my newest results of the study of the fossil remains well known to you. Alas, at the last moment I must come to the conclusion not to be able to come to Edinburgh at the time of the Meeting.

[MM774C-000005-422]

I, however, desire very much to come at another time to Edinburgh, if it should be possible to renew then the discussion of three years ago, based on more data, and to combine with that another discussion on the Climates of the past Ages. The last subject is one in which Dr John Murray takes a keen interest and which he proposed at the time of my presence at Edinburgh to discuss once afterwards in a meeting of the Royal Society of Edinburgh.

If you would kindly give me a hint that there is any possibility of a renewed discussion on the *Pithecanthropus*-remains in the next autumn, I would write to Dr Murray on the other subject.

Believe me to be with feelings of friendship

Yours sincerely
Eug Dubois

This is the last letter with this correspondent

Previous letter with this correspondent

1833

— Send from the Netherlands —

[MM774C-000005-421]

The Hague 12 Sweelinckplein
9. June 1898

Dear Dr. Hepburn,

For Your kind invitation to take part in the 66. Annual Meeting of the British Medical Association I am much obliged to You. I indeed had ~~the~~^{strong} seriously ~~intention~~^{wished} to attend the meeting and make a communication on my newest results of the study of the fossil remains well known to you. Alas, at the last moment I must come to the conclusion not to be able to come to Edinburgh at the time of the Meeting.

[MM774C-000005-422]

I, however, desire very much to come at another time to Edinburgh, if it should be possible to renew then the discussion of three years ago, based on more data, and to combine with that another discussion on the Climates of the past Ages. The last subject is one in which Dr John Murray takes a keen interest and which he proposed at the time of my presence at Edinburgh to discuss once afterwards in a meeting of the Royal Society of Edinburgh.

If you would kindly let me ~~know~~^{give me a hint} that there is any possibility of a renewed discussion ~~of~~^{on} the *Pithecanthropus*-remains in the next autumn or the ~~spring of the following year~~, I would write to Dr Murray on the other subject.

Believe me to be with feelings of friendship

Yours sincerely
Eug Dubois

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000012-184]

Commanditory company
H. C. A. Thieme in Liquidation
Liquidators:
A. Timmerman
Mr. F. W. A. Hütschler

Nijmegen, 23 June 1898

Noble and very learned Sir Dr. Eug Dubois
12 Sweelinckplein
's Gravenhage

Noble and very learned Sir!

In answer to your honoured letter of the 20th of this month we are sending you a copy of the accounts such as they are present in our books, which amount to a sum in our benefit of f 202,-
with high esteem

[?????]
the Commanditory company
H. C. A. Thieme, in Liquidation
A. Timmerman

A kind of printing costs

Delivered to Mr Eug. duBois
by
H. C. A. THIEME FROM NIJMEGEN

Amount	titel	Number of sheets	Price per sheet	Sum
1893				
1000	Geologische Vergangenhait	6	15 40	92 40
6 ⁶ / ₂₀	Ream of paper		10 —	63 —
700	Covers			3 50
⁷ / ₂₀	Ream cover paper			7 —
	Extra correction			3 —
	Roesch yours			10 —
200	Covers [???]/ paper			4 —
1895				
500	the climate	11	11 —	121 —
	Extra paper			41 25
	Binding of 354 Ex.			98 50
	Freight expenses [???]/ Climate			8 35
1893				452 00
Mei '90	Paid by the bank of Nijmegen			250 —
			Saldo	f 202 —

[Next](#) letter with this correspondent
[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000012-184]

Commanditaire Vennootschap
H. C. A. Thieme in Liquidatie
Liquidateuren:
A. Timmerman
Mr. F. W. A. Hütschler

Nijmegen,... Junij 23... 1898

WelEdZeerGelHeer Dr. Eug Dubois
12 Sweelinckplein
's Gravenhage

WelEdZeerGelHeer!

In antwoord op Uwe geëerde letteren dd. 20 dezer zenden wij U in gevouwen een afschrift derrekening zooals die in onze boeken voorkomt, sluitende met een saldo ter onzer gunstig groot f 202,-

Hoogachtend
[?????]
de Commanditaire Vennootschap
H. C. A. Thieme, in Liquidatie
A. Timmerman

Factuur van Drukwerk

GELEVERD AAN DEN Heer Eug. duBois
door
H. C. A. Thieme te Nijmegen

oplage	titel	Getal Bladen	Prijs per vel	Bedrag
1893				
1000	Geologische Vergangenhait	6	15 40	92 40
6 ⁶ / ₂₀	Riem papier		10 —	63 —
700	Omslagen			3 50
⁷ / ₂₀	Riem omslagpapier			7 —
	Extra correctie			3 —
	Brochure			10 —
200	omslagen [???]/papier			4 —
1895				
500	the climate	11	11 —	121 —
	Bijgeleverd papier			41 25
	Binden van 354 Ex.			98 50
	Vracht verz. [???]/ Climate			8 35
1893				452 00
Mei '90	Betaald per Nijm Bank			250 —
			Saldo	f 202 —

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000012-188]

den Haag, 24 June 1898

Noble and severe Mr A Timmerman
Liquidator of the Commandatory company
H.C.A.Thieme
van Goorstraat in Nijmegen

Noble and severe Sir

With astonishment I have taken notice of your letter and its attachment about my accounts over 1893 on which we can agree, although they are not completely the same and significantly higher than the account that I received at the time; but they do at least concern costs for printed matter that I have ordered. That account has been well settled in 1893 by the *f* 250 I have paid. But that I was yet to receive another bill for 1895 is something that I did not suspect nor has been made clear to me at any point.

The negotiations about the publication of The Climates have been done verbally on my behalf with Mr Thieme by Professor A. Wichmann from Utrecht and he wrote to me, dated 29 December 1893 that, as was the case with the German edition (Die Klimate der Geologischen Vergangenheit) 50% of the profits would be for Mr Thieme, and 50% would be for me, and there was no talk of any further payment.

Mr Thieme has never told me that I was indebted to him. On the contrary, from the first publication he still owes me part of the *f* 250 that I advanced. Having been so busy I neglected to reclaim that, and also because it would yet be levelled with the profit of the sales (which according to a letter of Mr Thieme dated 21 April 1893 would in the first place be used to repay my *f* 250) repayment was going to happen at some point anyway.

[MM774C-000012-189]

I am therefore in no way satisfied by your information but, if need be, I will be willing to come over and personally speak to you about, if you will only let me know when this will suit you.

With high esteem

your willing servant
Dr. Eug Dubois.

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000012-188]

den Haag, 24 Juni 1898

WeledGestr. Heer A Timmerman
Liquidateur der Comm. Vennootschap
H.C.A.Thieme
van Goorstraat te Nijmegen

WelEdelGestr. Heer

Met verbazing heb ik kennis genomen van Uw schrijven van gisteren en bijlage mijne rekening over 1893 moge accoord zijn, ofschoon ze niet geheel overeenkomt met een bepaald hoger is dan eene die ik indertijd ontving; ze betreft in ieder geval ten mijnenkosten geleverd drukwerk. Die rekening is van de door mij ^{vereffend} in 1893 betaalde *f* 250 ruim ^{vereffend}. Maar dat ik over 1895 nog eene rekening zoude hebben vermoedde ik niet in het minste en is mij door niets gebleken.

De onderhandelingen over de uitgaaf van The Climates zijn namens mij mondeling gevoerd met den Heer Thieme door Prof. A. Wichmann te Utrecht en deze schreef mij, d.d. 29 December 1893 dat even als bij de duitsche uitgave (Die Klimate der Geologischen Vergangenheit) 50% der winst voor den Heer Thieme, 50% voor mij zou komen, maar dat van verdere betaling geen sprake was.

Evenmin heb ik ooit van den Heer Thieme iets vernomen van eenige desbetreffende schuld bij hem. Daarentegen moest ik van de voor het eerste werk gestort de som van *f* 250 nog altijd een tegoed bij hem hebben. Door drukke bezigheden verzuimde ik nog steeds dat te reclameeren, omdat toch ook van de opbrengst van den verkoop van eerstgenoemd werk (die volgens schrijven van den heer Thieme dd. 21 April 1893 in de eerste plaats gebruikt worden tot betaling van mijne *f* 250) te eeniger tijd aan mij terugbetaling zou moeten

[MM774C-000012-189]

geschieden.

Ik ben derhalve door Uwe tot nu toe ontvangen inlichtingen geenszins bevredigd maar ben desnoods bereid persoonlijk met U daaromtrent te komen spreken, wanneer U mij wilt laten weten wanneer U dat schikt.

Hoogachtend

Uwdienstw

Dr. Eug Dubois.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000050-116]

copy
Irrigation works
in the
"Solo valley"

Report of the work done during the month

April 1898.

Excavation in the vicinity of the pickets 114 and 115 whilst the digging-machine was busy to deepen the Main-Canal there:

1. Complete tusk of the elephant long $\pm$ 1.53 Meter
2. Incomplete tusk of the elephant long $\pm$ 2.40 Meter
3. Incomplete turtle.

Report of the work done during the month

May 1898.

Excavated near pickets 114 and 116, diverse pieces, bones, and incomplete tusk of the elephant long $\pm$ 1.45 Meter and an incomplete lower jaw of the cow.

Report of the work done during the month

June 1898.

Excavated near picket 112 an incomplete skull of an elephant, with complete molars and further some diverse pieces of bone.

For identical copy:
The Secretary of the Department of Education, Religion and Trade,
A Wiemans

GG N^o12577

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

[Next](#) official report

[Previous](#) official report

[MM774C-000050-116]

Afschrift
Bevloeingswerken
in de
"Solovallei"

Rapport der verrichte werkzaamheden gedurende de maand April 1898.

Ontgraven in de omgeving der piketten 114 en 115 tijdens de graafmachine aldaar bezig was met het uitdiepen van het Hoofdkanaal:

1. Compleeten slagtang van den Olifant lang $\pm$ 1.53 Meter
2. incomplete idem idem lang $\pm$ 2.40 Meter
3. incomplete schildpad.

Rapport der verrichte werkzaamheden gedurende de maand Mei 1898.

Ontgraven bij piketten 114 en 116, diverse stukken, beenderen, een incompleteen slagtang van den olifant 1 $\pm$ 1.45 Meter en eene incomplete onderkaak van de koe.

Rapport der verrichte werkzaamheden gedurende de maand Juni 1898.

Ontgraven bij piket 112 een incomplete schedel van een olifant, met complete kiezen en voorts diverse stukken beenderen.

Voor eensluidend afschrift:

De Secretaris bij het Departement van Onderwijs, Eeredienst en Nijverheid,
A Wiemans

GG N^o12577

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000059-172]

Tinggang 1 July 1898

Your Noble Severe Sir!

Two days ago I have asked Mr Vrijbergen when I can go to Trinil, and he told me that Mr van Rossum, the chief of Padangan, knows nothing about it, when the time will be to go to Trinil. If we have to wait much longer and we will not have sufficient convicts or free coolies, then it will almost not be worthwhile any more to even make a start. It will be best if Your Noble Severe Sir will ask for sufficient coolies as soon as possible

[MM774C-000059-173]

as that will give us the greatest chance of finding anything.

Here at Tinggang a nice elephant skull has been found lately almost complete with complete molars. Because the excavator is broken now nothing is being found.

Otherwise it's very good with my health and also with my wife.

[drawing by Dubois archived as with this letter, but the subject of the letter does not give us any reason to think why that should be]

Your Noble Severe Sirs servant
Kriele

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

[MM774C-000059-172]

Tinggang den 1^e Juli 1898

WelEdelgestrenge Heer!

Ik heb voor twee dagen geleden aan den heer Vrijbergen gevraagd wanneer ik naar Trinil kan gaan, hij heeft mij gezegd, dat er mijnheer van Rossum, de chef van Padangan, nog niets van afweet, wanneer de tijd daar is, van naar Trinil te gaan, als er nog lang mee gewacht wordt en er geen voldoende gestraften, of geen vrij koelies gegeven worden, is het [? te met] de moeite niet meer waard om er een begin te maken. Het is het beste dat UEdgestr. zoo spoedig mogelijk aanvraagt om voldoende koelies

[MM774C-000059-173]

daar er dan de meeste kans is van wat te vinden.

Hier teTinggang is laatst nog een mooie olifantschedel gevonden te met compleet met complete kiezen. Daar nu de graafmachine defect is wordt er niets gevonden.

Verders gaat het met mijne gezondheid zeer goed, en ook met de vrouw

U Edelgestrenge dienaar

Kriele

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000005-144]

The anatomical institute of the regional University of Torino hereby with sadness and compassion gives notice of the unexpected death of Professor

[Carlo Giacomini](#)

at the morning of the 5th of July 1898.

Let us honour his memory!

Torino, 6 July 1898.

[Next](#) letter with this correspondent

1838

— [Send from Italy](#) —

[MM774C-000005-144]

L'Istituto Anatomico della Regia Università di Torino, ha il dolore di partecipare alla S.V. la morte del Ch.^{mo} Professore

Carlo Giacomini

avvenuto improvvisamente la mattina del 5 Luglio 1898.

Onore alla sua memoria!

Torino, 6 Luglio 1898.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000006-291]

International Congress of Zoology.
35, Cambridge Street,

Hyde Park, London, W.

8 July 1898

Dear Sir

I am glad to hear that you propose to speak on *Pithecanthropus*. Prof. Haeckel proposes to read a paper on the Pithecooids question, and the Sub. Committee for publications has determined that your paper shall be taken on the same day as his.

I suppose this will

[MM774C-000006-291]

be agreeable to yourself.

Believe me to be

yours faithfully

F. Jeffrey Bell

M. Eug. Dubois

[MM774C-000006-291]

International Congress of Zoology.
35, Cambridge Street,

Hyde Park, London, W.

8 July 1898

Dear Sir

I am glad to hear that you propose to speak on Pithecanthropus. Prof. Haeckel proposes to read a paper on the Pithecooids question, and the Sub. Committee for publications has determined that your paper shall be taken on the same day as his.

I suppose this will

[MM774C-000006-291]

be agreeable to yourself.

Believe me to be

yours faithfully

F. Jeffrey Bell

M. Eug. Dubois

[MM774C-000006-291]

The Hague, 9 July 1898

Dear Sir,

I thank you very much for your kind communication that the Sub. Committee for publications have determined that my paper on *Pithecanthropus* shall be read on the same day as Prof. Haeckel's paper on the pithecooid question. I am very glad indeed to know that the interest that will be taken in the subject I

[MM774C-000006-293]

propose to speak on will be favoured most commendably thereby.

With iterated thanks I am

dear Sir

Yours faithfully

Eug Dubois.

These are the only two letters with this correspondent

[MM774C-000006-291]

The Hague, 9 July 1898

Dear Sir,

I thank you very much for your kind communication that the Sub. Committee for publications have determined that my paper on Pithecanthropus shall be read on the same day as Prof. Haeckel's paper on the pithecooid question. I am very glad indeed to know that the interest that will be taken in the subject I

[MM774C-000006-293]

propose to speak of on will be favoured ~~in that way~~ most commendably thereby.

With iterated thanks I am

dear Sir

Yours faithfully

Eug Dubois.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000004-171]

Cambridge
July.9.1898.

Dear Sir

I am authorized by the Master & Fellows of this College to offer you the use of rooms in College during the session of the Zoological Congress in August. Will you kindly inform me if this arrangement will suit your convenience:

I am

yours sincerely

[W.L.H. Duckworth](#)

(Stewart of Jesus College)

D^rE. Dubois
Holland.

[Next](#) letter with this correspondent

1840

— Send from Great Britain—

[MM774C-000004-171]

Cambridge
July.9.1898.

Dear Sir

I am authorized by the Master & Fellows of this College to offer you the use of rooms in College during the session of the Zoological Congress in August. Will you kindly inform me if this arrangement will suit your convenience:

I am

yours sincerely

[W.L.H. Duckworth](#)

(Stewart of Jesus College)

D^rE. Dubois
Holland.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000005-142]

The Hague, 9 July 1898

Sirs

The news of the death of Professor Giacomini has filled me with sadness. Though fate never allowed us to meet in person, I have long since considered him to be noble and sincere and among the first of his profession, for whom I feel profound veneration and sympathy.

May I be allowed to pay tribute and to express my regrets for the master who has disappeared from your ranks.

The death of Mr Giacomini has deprived you of one of the men, who carried the flag of Italian science most valiantly, and may the testimonies of esteem and

[MM774C-000005-143]

regret that will reach you from all the countries where science is respected, serve as a consolation to you.

Please accept Sirs that I am one of those who honoured the memory of your great anatomist.

Yours truly

Eug Dubois

This is the last letter with this correspondent

Previous letter with this correspondent

[MM774C-000005-142]

La Haye, 9 Juillet 1898

Messieurs

La nouvelle de la mort de Monsieur le Professeur Giacomini m'a ~~bien~~ rempli de douleur. Bien que le sort n'ait pas voulu que je connaitrais personnellement votre illustre anatomiste. j'ai depuis longtemps conçu pour lui, par ses [trouv????], noble et sincère que celle d'un savant de premier rang, une profonde vénération et une grande sympathie.

Qu'il me soit donc permis de témoigner mon hommage et d'exprimer mes regrets pour le maître que a disparu de parmi vos rangs.

Si la mort de Monsieur Giacomini vous a privé de l'un des hommes, qui ont porté le plus vaillamment le drapeau de la science italienne, les témoignages d'estime et de

[MM774C-000005-143]

regrets qui doivent vous parvenir de tout pays on la science est respectée, servant une consolation pour vous.

Veillez Messieurs, compter parmi ceux qui, honorifient le plus la mémoire de votre grand anatomiste

Votre dévoué

Eug Dubois

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000008-188]

Koloniën 12 July 1898

Noble and severe Sir

With the latest mail we have not yet received any message about the assignment of Sergeant Kriele. We cannot find here whether your request of 1897 in the Indies has been met with. We are therefore looking forward to a letter of you addressing this to the government of the Indies, if possible telegraphic

With the highest esteem
your willing servant
J.T. van der [signature]

Full name of this correspondent is unknown

1842

— Send from the Netherlands —

[MM774C-000008-188]

Koloniën 12. Juli 98

WelEdGestr. Heer.

Bij de laatste mail zijn nog geen berichten ontvangen omtrent de tewerkstelling van den sergeant Kriele ontvangen. Of dus aan het verzoek van 1897 in Indië voldaan is kan hier niet worden gevonden. Wij zien dus een schrijven van U tegemoet om dit nader bij de Indische Regeering aanhangig te maken, zoo mogelijk telegrafisch

Met de meeste achting
Uw dw d^r
J.T. van der [signature]

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000008-189 second draft]

The Hague, 13 July 1898

Highly esteemed Mr Loudon

Following the letter that his Excellency the Minister of Colonies wrote to me on 10 November, 1897, I may be allowed to let you know that according to a message from the therein mentioned Sergeant Kriele, dated 20 May 1898, nothing was known yet of an extension of his assignment to the Irrigation works of the Solo Valley at that date.

I also allow myself to politely bring to your attention the circumstances that in particular from May to November the services of this stationed Sergeant Kriele can be used most fruitfully, as only during the dry season work can be done at Trinil, where still every year very important finds of fossils are being done. The very positive news, which I pointed out in my letter of 10 November, make it highly probable that the results of the excavations at Trinil this year will bring more to meet the efforts and the expenses that the Government is putting in. I had therefore also made proposals to Mr Pierson, chief of the irrigation works in the Solo Valley, at Bodjonegoro, how, during the dry season, which likely is the last in which fossils can be collected, work would best be done.

To
the highly Noble and severe Sir
Mr. A. Loudon, Legal Secretary
to the Department of Colonies, The Hague

[MM774C-000008-190]

I had also instructed Kriele with further specifics about the work. I pointed out to Mr Pierson the high desirability of starting the work in Trinil with force before the end of May, as I would find it a great shame, if this (probably last) year could not be used to its full potential. I would therefore urge for a telegram, to have them yet start at Trinil as soon as possible...

[MM774C-000008-192 first draft which is essentially the same as the one above]

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

1843

— Send from the Netherlands —

[MM774C-000008-189 second draft]

's-Gravenhage, den 13^e Juli 1898

Hooggeachte Heer Loudon

In verband met mijn aan ZExc. den Minister van Koloniën gericht schrijven van den 10^{den} November 1897, zij het mij vergund U te melden, dat volgens bericht van den daarin genoemden gep. Sergeant Kriele, dd. 20 Mei 1898 van verlenging van dienst tewerkstelling bij de Bevoeiingswerken in de Solo-vallei nog niets tot dien datum bekend was.

Tevens veroorloof ik mij beleefd Uwe aandacht te vestigen op de omstandigheden, dat juist van Mei tot November de diensten van den gep. Sergeant Kriele met de meeste vrucht kunnen gebruikt worden, daar slechts in het droge seizoen te Trinil, waar nog ieder jaar zeer belangrijke vondsten van fossielen gedaan worden, kan gewerkt worden. De zeer gunstige berichten, waarop in mijn schrijven van 10 November door mij gewezen werd, maken het hoogstwaarschijnlijk dat de resultaten der opgravingen te Trinil dit jaar meer nog dan gewoonlijk aan de voor de Regeering daar aan bestede moeite en kosten zullen beantwoorden. Ik had daarom ook van den heer Pierson, Chef der Bevloeiing in de Solo-vallei te Bodjonegoro, voorstellen gedaan omtrent de beste wijze waarop dit droge seizoen, het laatste wel waarin nog aldus fossielen kunnen verzameld worden,

Aan
den Hoogedelgestr. Heer
Mr. A. Loudon, Referendaris
a/h Depart. van Koloniën te 's-Gravenhage

[MM774C-000008-190]

kan gewerkt worden. Ook had ik aan Kriele opgegeven nog nadere bijzonderheden van het werk. Den heer Pierson wees ik op de hoogte wenselijkheid, althans voor het einde van Mei met het werk te Trinil met kracht te laten aanvangen, daar ik het uiterst jammer zou vinden, wanneer dit (vermoedelijk laatste) jaar niet zoo goed mogelijk besteed kon worden. Daarom telegrafisch erop te willen aandringen, dat alsnog zoo spoedig mogelijk te Trinil...

[MM774C-000008-192 first draft is essentially the same as the above]

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000004-172]

The Hague, Sweelinckplein 12

July 17 1898

Dear Sir,

It is with very great pleasure and many thanks that I accept your kind offer of rooms in Jesus College during the session of the Zoological Congress in August.

I am Yours sincerely

Eug Dubois

Prof. W.L.H. Duckworth

Stewart of Jesus College

Cambridge

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

1844

— Send from the Netherlands —

[MM774C-000004-172]

The Hague, Sweelinckplein 12

July 17 1898

Dear Sir,

It is with very great pleasure and many thanks that I accept your kind offer of ~~house~~ rooms in Jesus College during the session of the Zoological Congress in August.

I am Yours sincerely

Eug Dubois

Prof. W.L.H. Duckworth

Stewart of Jesus College

Cambridge

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000002-176]

Hohenheim near Stüttgart

18 July 1898.

Highly esteemed Doctor!

I sincerely thank you for your kind letter, as well as for the plaster cast, which I have obviously studied with a most lively interest. You have at least found the most interesting being, known to us so far; whether it is a man, an ape or a transitional form, is actually, so it seems to me of secondary interest. And

[MM774C-000002-177]

the battle over that word has done more damage than that it was useful. Anyway, the fact that it gives rise to battle that such opposing views on *Pithecanthropus* are possible, shows us that this being is at the border; and that's what matters.

I have also received from Darmstadt a plaster cast of the Femur there and also a Canine. You do not mention this tooth, I also didn't know of it until they sent it to me. Now this canine, however, has at the front a deep furrow; and the same is mentioned by Gaudry for *Drjōpithecus*, whereas I do not know this shape in any other Anthropomorph. Might this circumstance not yet speak for the fact that we might have here, be it a smaller version of *Drjōpithecus* in front of us?

Should it at any point be possible that you would also get plaster casts of the teeth, I would sincerely ask you to have these sent to me. Excuse me for asking this, please, it is only because of the great importance that your find has, with my repeated best thanks and the highest esteem, yours truly

Branco

[Next](#) letter with this correspondent

1845

— Send from Germany—

[MM774C-000002-176]

Hohenheim bei Stüttgart

18 Juli 1898.

Hochgeehrter Herr Doctor!

Ich sage Ihnen meinen verbindlichsten Dank für Ihren liebenswürdigen Brief sowie den Gypsabguss, den ich natürlich mit dem allerlebhaftesten Interesse betrachtet habe. Sie haben jedenfalls das interessanteste Wesen gefunden, das wir bis jetzt kennen; ob wir es nun Mensch, oder Affe oder Uebergangsform nennen wollen, das ist eigentlich, so scheint mir, ganz nebensächlich. Und

[MM774C-000002-177]

der Streit um dieses Wort hat mehr Schaden als Nutzen gestiftet. Jedenfalls geht aus der Möglichkeit des Streites, also aus der Thatsache, dass so entgegengesetzte Ansichten über *Pithecanthropus* möglich sind, hervor, dass dieses Wesen an der Grenze steht; und das ist die Hauptsache.

Ich habe auch von Darmstadt den Gypsabguss des dortigen Femur aber auch den einer Canine erhalten. Sie erwähnen diesen Zahn nicht, ich habe auch nichts von demselben gewist bevor man ihn mir schickte. Nun hat dieser C. aber vorn eine tiefe Fúrche; und dasselbe erwähnt Gaudry von *Drjōpithecus*, während ich eine gleiche Bildung bei keinem Anthropomorphe kenne. Spricht nicht dieser Umstand dafür, dass wir hier doch eine, wenn auch kleinere Art des *Drjōpithecus* vor uns haben?

Sollte es Ihnen je möglich werden, noch Gypsabgüsse von den Zähnen zu erhalten, so würde ich herzlich darum bitten, mir dieselben zukommen lassen zu wollen. Entschuldigen Sie das, bitte, mit dem grossen Wichtigkeit, welche Ihr Fund doch besitzt, mit nochmaligem besten Danke in vorzüglicher Hochachtung Ihr ergebenster

Branco

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000006-188]

Dubois, Dr. E.

International Congress of Zoology
Cambridge meeting, 1898.

Reception committee,
the museums,
Cambridge.

July 20, 1898.

Dear Sir,

In accordance with ~~your~~ ^{Mr Duckworth's} request, accommodation has been provided for you at
Jesus College

from Monday, August 22, to Saturday, August 27, 1898.

The charge for the above accommodation will be 1 s. 6d.* per diem. Should you inform us in good time
that you will be unable to attend the Congress, we will do our best to relieve you of the responsibility of payment
by re-letting the rooms.

We remain,

Yours faithfully,

Sidney F. Harmer
Arthur E. Shipley }
}

Secretaries to the
Reception Committee.

* This amount may be somewhat exceeded, in case of Hotels, if meals are not taken in the Hotel.

[This is the only letter with this correspondent](#)

1846

— Send from Great Britain—

[MM774C-000006-188]

Dubois, Dr. E.

International Congress of Zoology
Cambridge meeting, 1898.

Reception committee,
the museums,
Cambridge.

July 20, 1898.

Dear Sir,

In accordance with ~~your~~ ^{Mr Duckworth's} request, accommodation has been provided for you at
Jesus College

from Monday, August 22, to Saturday, August 27, 1898.

The charge for the above accommodation will be 1 s. 6d.* per diem. Should you inform us in good time
that you will be unable to attend the Congress, we will do our best to relieve you of the responsibility of payment
by re-letting the rooms.

We remain,

Yours faithfully,

Sidney F. Harmer
Arthur E. Shipley }
}

Secretaries to the
Reception Committee.

* This amount may be somewhat exceeded, in case of Hotels, if meals are not taken in the Hotel.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000002-178]

Hohenheim 25 July 1898.

Highly esteemed Doctor!

Many thanks for your kind post card, the contents of which was of great interest to me. I do not have any material here for comparison, but I've been paying any attention in other collections to this furrow in the upper canine, because I do not have any canines amongst my tooth material.

That, which you write me obviously begs the question, whether this tooth from Eppelsheim

[MM774C-000002-179]

not necessarily belongs to *Dryopithecus*, and therewith also not the femur coming from there. Gaudry does not seem to have known of the frequency of this furrow in the upper canine, else he would have mentioned it. With sincere high esteem

yours truly

W. Branco.

This is the last letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

1847

— Send from Germany—

[MM774C-000002-178]

Hohenheim 25 Juli 1898.

Hochgeehrter Herr Doktor!

Sehr vielen Dank für Ihr freundliche Postkarte, deren Inhalt mich sehr interessiert. Ich habe hier ja leider gar kein Vergleichsmaterial, habe auch in anderen Sammlungen nie auf diese Furche am oberen C. geachtet, weil ich keinen Caninus unter meinem Zahnmaterial besaß.

Das, was Sie mir schreiben entspricht natürlich die Frage dahin, daß dieser Eppelsheimer Zahn

[MM774C-000002-179]

durchaus nicht *Dryopithecus* zuzugehören braucht, mithin auch nicht das dortigen femur. Gaudry scheint übrigens auch nichts von der Häufigkeit dieser Furche am oberen C. gewußt zu haben, sonst hätte er es wohl erwähnt.

Mit aufrichtiger Hochachtung

Ihr ergebener

W. Branco.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000011-085]

Haag, 12 Sweelinckplein
29 July 1898

Scheiner

Highly esteemed Professor,

I take it the popular essay which you announced in your latest letter has meanwhile been published under the title "the temperature of the sun" in the journal "*Himmel und Erde*". I hope I'm not being too immodest to kindly ask you whether you could give me a reprint? I would be very grateful to you if you did, as I surely belong to those, who are most admiring of this work made available to anyone which is a very beautiful flower of science.

And I may also be allowed to kindly ask you for some explanations about a few points in this otherwise very clear treatise which were not completely clear to me

[MM774C-000011-086]

and which partly and one of which probably have to do with a printing error. On page 452 in *Himmel und Erde* it says $4\sqrt{1/2}$, which seems to be a printing error to me for $(1/2)^4$, because $3773^4/7272^4 = 0.07$.

What I, however, do not understand in connection to this, however, much I try, is that in this example (when the temperature of the sun decreases by half) the radiation only decreases by 7 %. If I understand correctly the radiation decreases from 1 to 0.07, so from 3500° it would only be a $1/14$, of the temperature that was twice as high before. I am surely making some wrong connection in my train of thought and you would very much oblige me if you could show me where my thoughts go wrong.

Another point concerns the age of the sun, which you, admittedly,

[transposed in left margin]

do not discuss directly [?????], which, however, seems to me to follow from your new figures, by which the loss of energy by the sun is going much faster as previously assumed, and therefore must be much lower than according to Helmholtz. So an even larger contradiction

[transposed in left margin of MM774C-000011-085]

with the geological data. Or could it be that a hypothetical Solar constant would for instance be $1/10$ of the value that is being observed? I don't think so.

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

1848

— Send from Germany —

[MM774C-000011-085]

Haag, 12 Sweelinckplein
29 Juli 1898

Scheiner

Hochverehrter Herr Professor,

Wahrscheinlich ist die populäre Abhandlung welche Sie in Ihren letzten Briefe an mich im Aussicht stellen jetzt unter den Titel "Die Temperatur der Sonne" erschienen in Himmel und Erde". Ist es als dann nicht zu unbescheiden ergebenst anzufragen ob Sie ~~ob ich mir~~ von dieser Abhandlung mir wohl einen Abdruck ~~zugeschen~~ ^{schenken} ~~lassen zu wollen~~ ^{können?} Ich würde Ihnen dafür sehr Dankbar sein, denn sicher gehöre ich zu Denen, die diese zwar jeder Gebildeten zugänglich gemachten doch besonders schönen Blüte Ihres wissenschaftlichen [?????] am meisten bewundere.

Und darf ich jetzt schon mir erlauben um freundliche gefällige Auskunfte zu bitten über ein paar Punkte die ich mir in ~~dieser~~ ^{Ihrer doch so klaren} Abhandlung nicht recht ~~klar~~ ^{deutlich} geworden sind

[MM774C-000011-086]

und die zum Theil und wovon eine vielleicht mit einem Druckfehler in Zusammenhang stehen ~~möchte~~ ^{dürfte}. S. 452 ~~von der Abhandlung~~ in H. u. E. steht $4\sqrt{1/2}$, dies ~~soll wohl heißen~~ ^{scheint mir ein Druckfehler zu sein für $(1/2)^4$, denn $3773^4/7272^4 = 0.07$.}

Was ich nun aber damit in Zusammenhang nicht verstehen kann, wie ich mich auch abmühe, ist das in jenem Falle ~~die Strahlung~~ (wenn die Temperatur der Sonne auf die Hälfte sinkt) die Strahlung nur um 7 % abnimmt. Wenn ich so recht verstehe nimmt die Strahlung alsdann ab von 1 zu 0.07, beträgt also bei 3500° nur $1/14$, ~~wenn die Temperatur~~ ^{von der bis der doppelt so hohen Temperatur} ~~der Sonne auf die Hälfte sinkt~~. Aber es muss ~~[?mir]~~ ^[?mir] gewiss wohl eine Verbindung in meinem Gedankengange Fehlerhaft sein und Sie würden mich ~~[????]~~ ^[????] im höchsten [?????] verpflichten wenn Sie mich diese zeigen wollten.

Ein anderer Punkt betrifft das Alter der Sonne, ~~womit~~ ^{was} dass sie zwar

[transposed in left margin]

nicht direct [?????][?????] besprechen, das aber doch scheint mir aus Ihren neuen Zahlen zu folgen, durch das die Sonne Energieverlust der Sonne ja schneller vor sich geht, ~~dass~~ ^{daß} als man früher meinte annahm, dass dieser etwar geringer ausfallen muss als nach Helmholtz. Also ein noch grösserer Widerspruch

[transposed in left margin of MM774C-000011-085]

mit den geologischen Daten. Oder könnte man eine hypothetischen Solarkonstante im zB $1/10$ ~~mal~~ ^{mal} von beobachteten Werth annehmen? Wie mir scheint nicht.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000012-546]

The Hague, 12 Sweelinckplein
30 July 1898

Noble and very learned Sir,

May I be allowed to politely inform you, in your double quality of Secretary to the Dutch Zoological Society as well as representative of the Government of the 4th International Zoological Congress that I have the intention to attend aforementioned Congress and therefore also would like to receive my expenses for travelling refunded (return – ticket) from the "Congress funds".

With the highest esteem
your willing servant
Eug Dubois

the noble and very learned Sir
Dr.P.P.C.Kock
representative of the government at the 4th
International Zoological Congress den Helder

[This is the only letter with this correspondent](#)

1849

— Send from the Netherlands—

[MM774C-000012-546]

den Haag, 12 Sweelinckplein
30 Juli '98

WeledelZeergeleerde Heer,

Het zij mij vergund U, in Uwe dubbele kwaliteit [????] van Secretaris der Nederlandse Dierkundige Vereeniging en als van als vertegenwoordiger der Regeering op het 4de Internationale Zoologische Congres, beleeft mede te, dat ik het voornemen heb aan genoemd congres deel bij te wonen en daarom ook gaarne vergoeding van reiskosten (retour-biljet) uit het "Congresfonds" zou wenschen te ontvangen.

Met de meeste hoogachting
Uw Dienstw. Dr
Eug Dubois

Den WelEdZeergel. Heer
Dr.P.P.C.Kock
[?????] der Regeering op het 4 Inter.
Secretaris der Ned. Dierk. Vereen. Int.
Zool. Congres den Helder

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000059-176]

Tinggang 31 July 1898

Your Noble Severe Sir!

So far I haven't heard anything about going to Trinil, I do not believe it's going to happen, as I asked Mr Vrijbergen lately when the going to Trinil was due, but he knew nothing about it, but he did tell me that Mr Pierson did not dare take the responsibility and to know that he must have written to Batavia.

Here at Tinggang is at this moment nothing to be found because the work has almost completely

[MM774C-000059-177]

halted, one excavator is broken and the other is working in the clay.

There is no further news, I'm in very good health and so is my wife

Your Noble Severe Sirs
serving worker
Kriele

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

[MM774C-000059-176]

Tinggang den 31^e Juli 1898

WelEdelgestreng Heer!

Ik heb tot heden nog niets vernomen, wegens het gaan naar Trinil, ik geloof dat er niets van komt, daar ik laatst aan mijnheer Vrijbergen heb gevraagd wanneer het gebeuren zou het gaan naar Trinil hij wist er nog niets van, wel heeft hij mij gezegd, dat mijnheer Pierson het niet op zijn dorst te nemen en daarvoor moet hij geschreven hebben naar Batavia.

Hier te Tinggang is op dit moment niets te vinden daar het werk zoo goed als

[MM774C-000059-177]

stil staat. De ene graafmachine is defect en de andere werkt in de kleigrond.

Verder is hier geen nieuws met mijne gezondheid gaat het zeer goed en ook die der vrouw.

Uw WelEdelgestreng
dienende werkmán
Kriele

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000009-406]

The Hague, Sweelinckplein 12
31 July 1898

highly esteemed Mr Piepers,

I believe we can still be in time in Cambridge for the reception of the mayor, if we leave by night boat from here. If I remember well, we can be at about 8 o'clock in London and therefore also in Cambridge.

I see on the papers of the gentlemen of the Congress a formula: *I hope to attend the meeting and to be accompanied by...*

I hope for the both of us that in no case, they have interpreted your request to also stay at "Jesus-College", thus that we have been appointed the same rooms for the both of us. For I alas have the peculiarity to only be able to work when quite alone, and concerning my lecture which I partly will have to finish per operating over there, I fear this will be even more the case. I would be a very unsociable roommate to you and you would surely also appreciate to have more space

with the highest esteem and best greetings your willing servant Eug Dubois

[This is the only letter with this correspondent](#)

1851

— Send from the Netherlands —

[MM774C-000009-406]

den Haag, Sweelinckplein 12
31 Juli '98

Hooggeachte Heer Piepers,

Ik geloof, dat wij ook nog bij tijds te Cambridge zullen kunnen zijn voor de ontvangst door den Mayor, wanneer wij per nachtboot van hier vertrekken. Men kan als ik 't mij wel herinner, ongeveer tegen 8 uur te Londen en dus ook te Cambridge zijn.

Ik zie op een der papieren van de Heeren van het congres eene formule: I hope to attend the meeting and to be accompanied by....

Ik hoop voor ons beiden in geen geval, dat men Uw verzoek om ook in "Jesus-College" te logeeren, zoo heeft opgevat, dat men dezelfde kamers voor ons beiden bestemd. Want ik heb helaas de eigenaardigheid om slechts geheel rustig en alleen te kunnen werken, en met het oog op mijne voordracht die ik gedeeltelijk daar zal hebben in orde te brengen, zal dit vrees ik, nog meer dan anders het geval zijn. Ik zou dus voor U al een heel ongezellige kamergenoot zijn en stellig vindt U toch aangenamer ook meer ruimte te hebben met de meeste hoogachting en beste groet Uwdwdr Eug Dubois

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000006-427]

Hotel Beyer
Grebbe near Rhenen
7 August 1898.

Dear Mr Dubois!

Your letter has enlarged the list by one, of those who I failed to inform about the sad change that has come in my life. Six weeks ago I lost my wife after she had been in bed for five months with an epithelium carcinoma in her oesophagus and stomach; happily without any

[MM774C-000006-428]
pain to speak of.

Once I had disposed of my inevitable duties, I went over here with my children and my two brothers-in-law, to seek a bit of distraction in the free nature.

Meanwhile I'd be willing to speak about the Scheiner matter, if you'd be willing to come over here. I would just prefer if you let me know in time if you are coming,
[MM774C-000006-429]
else I could be out walking.

You can reach *de Grebbe* by going to station Zeist-Driebergen with the East steam tram, which leaves from Zeist-Drieb at: 9.26 ; 12.19 ; 4.15 et cetera all railroad time. One could also come via Arnhem with the East steam tram, which leaves their at 11.25 ; 1.20 ; 4.5 et cetera

Finally you will pass Ede-Wageningen whilst the East steam tram leaves from Wageningen at 12.35 ; 2.30 ; 5.18 et cetera

I will remain at *de Grebbe* until 24 August; but after that I will be immediately busy with other matters for some days. You will obviously need to bring the paper of Scheiner.

Believe me with friendly greeting, ever
yours truly
V.A. Julius

[Next](#) letter with this correspondent

1852

— Send from the Netherlands —

[MM774C-000006-427]

Hotel Beyer
Grebbe bij Rhenen
7 Aug. 1898.

Waarde Heer Dubois!

Uw schrijven vergrote weder met één, de lijst van hen aan wie ik verzuimde de treurige verandering mede te deelen die er in mijn leven gekomen is. Een zestal weken geleden heb ik mijn vrouw verloren die vijf maanden te bed gelegen heeft met epithelium carcinoom in slokdarm en maag; gelukkig zonder noemenswaardige pijn.

Toen ik mij van de verschillende onvermijdelijke beslommeringen gekweten had, ben ik met mijn kinderen en twee zwagers naar hier gegaan om in de vrije natuur wat afleiding te zoeken.

Gaarne wil ik intusschen met U de questie Scheiner bespreken, indien gij het ervoor over hebt hier te komen. Alleen zou ik het aangenaam vinden, indien gij
[MM774C-000006-429]
te voren Uw komst meldt, omdat ik anders aan het wandelen zou kunnen zijn.

De Grebbe is te bereiken uit station Zeist-Driebergen met Ooster stoomtram, die uit Zeist-Drieb vertrekt: 9.26 ; 12.19 ; 4.15 enz alles spoortijd. Ook kan men gaan over Arnhem per Ooster stoomtram, die van daar vertrekt 11.25 ; 1.20 ; 4.5 enz.

Eindelijk over Ede-Wageningen terwijl Ooster stoomtram uit Wageningen vertrekt 12.35 ; 2.30 ; 5.18 enz.

Ik blijf aan de Grebbe tot 24 Augustus; maar daarna word ik dadelijk eenige dagen in beslag genomen door andere zaken. Natuurlijk zult gij de verhandeling van Scheiner mede moeten brengen.

Gelooft mij met vriendelijke groet, steeds
It
V.A. Julius

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000009-431]

The Hague, Sweelinckplein 12
8 August 1898

Highly esteemed Mr Pierson,

By the end of June I received from Kriele word dated 20 May that he so far did not hear about any orders to go to Trinil this year. I regret this much, because after the important and more over promising finds of last year I would have now hoped in case of energetically proceeding of the explorations of which I allow myself to write to you at 14 April and point out that there is reasonable hope and probability to find more and more important remains. Also I thought that I was doing well by writing to Kriele at the same time about particulars about the work, which I hoped would have started by the end of May that seemed desirable to me.

When I had not heard anything from Kriele by mid July I began to fear that may be the

[MM774C-000009-432]

Government of the Dutch Indies had not been sufficiently informed about the continuation of the paleontological explorations in the Solo Valley (including Trinil).

I did not doubt and still do not doubt that the problem lies with you because I cannot think of any possible reason why you would now withhold the benevolence you have ever shown my explorations for such a long time, which I now need so much.

I have therefore pointed out to the Department of Colonies again the desirability of continuation as in my letter of November 1897, in which I returned to proposals already done in February, following the first messages of the find in Trinil (send by Mr Vrijbergen) being brought back to mind. Benevolently his Excellency the Minister of colonies has on 17 July requested by telegraph to if possible agree with my proposals.

Today I again received a letter from Kriele dated 1 July, in which he tells me that he still did hear not anything about an assignment to go to Trinil.

My last hope that you meanwhile my proposal of 14 April would have benevolently been set into progress has now passed and it seems to me to be certain that unfavourable influences are to be assumed to be standing in the way of your good intentions. I hope these will yet be neutralised by the telegram of the Minister and you will thus be enabled to have some work being done this year (be it quite late) at Trinil.

Should this, however, not be possible anymore, and might there be any financial objections, then I might need to consider whether I should not take the helping hand offered to me before from abroad, for it is evident to me that it is duty to continue the search in Trinil one way or the other. But I would also prefer to let our Government, which has always been so gracious and broadminded about my research, have the honour.

If you are able please inform me what influences have prevented the continuation of the work in Trinil this year, so I can act upon that.

Believe me to forever be very grateful for the support and benevolence you have always shown me, I remain with the highest esteem

your willing servant
Eug Dubois

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000009-431]

den Haag, Sweelinckplein 12
8 Aug. 1898

Hooggeachte Heer Pierson,

Van Kriele ontving ik tegen het einde van Juni bericht dd. 20 Mei, dat hij toen van eene opdracht om dit jaar naar Trinil te gaan nog niets vernomen had. Mij spijt dat des te meer, omdat na de belangrijke en vooral veelbelovende vondsten van verleden jaar thans ^{bij energieke voortzetting der nasporingen waarvan} ~~zoals ik~~ In mijn schrijven aan u van 14 April mij veroorloofde ~~aan te~~ ^{ik mij daarop te} wijzen, gegronde hoop en waarschijnlijkheid bestond om meer en belangrijker overblijfselen te vinden. Tevens meende ik toen goed te doen door tegelijkertijd Kriele over bijzonderheden te schrijven, die mij in de uitvoering van het werk, ~~hetwelk~~ ^{waarmede naar ik hoopte, dat} tegen het einde van Mei ^{een aanvang zou kunnen} ~~worden aangevangen~~, wenselijk schenen.

Toen ik tot medio Juli van Kriele niets meer ~~van Kriele~~ vernomen had begon ik te vreezen, dat wellicht de

[MM774C-000009-432]

N.I. Regeering omtrent de voortzetting wenselijkheid van voortzetting van de palacontologische nasporingen in de Solo-vallei (incl. Trinil) niet voldoende was ingelicht. ~~en al zoo bezwaar had verdere kosten te maken.~~

Ik twijfelde ^{en twijfel} er geen oogenblik aan of aan U kan dat niet liggen, want ik kan geen reden bedenken waarom U mij de reeds zoo lang van U ondervonden welwillendheid steeds bij mijn nasporingen thans, nu ik ~~bij~~ ~~zoodien zoo bijzonder~~ noodig heb, zoudt onthouden.

Ik heb daarom toen aan het Dep^t van Koloniën ^{toen} daarop nogmaals gewezen ik heb daarom aan het Dep^t v. Kol. toen nogmaals op de bedoelde wenselijkheid van voortz. gewezen in mijn schrijven van Nov. 1897, waarin ik terugkwam op reeds in Febr. gedane voorstellen, naar aanleiding der eerste berichten van de vondst te Trinil (door den heer Vrijbergen) in herinnering gebracht. Welwillend heeft daarop Z. Ex. de Min. v Kol den 17 Juli telegrafische verzocht om mijn voorstellen zoo mogelijk in te willigen.

Heden ontving ik nu weder een brief van Kriele dd. 1 Juli, waarin hij mij mededeelt nog altijd niets van eene opdracht van Trinil vernomen te hebben.

Mijn laatste hoop, dat intusschen toch reeds door U aan mijn voorstel dd. 14 April welwillend was uitvoering gegeven is dus verlopen en het schijnt mij nu wel zeker dat ongunstige invloeden moeten worden aangenomen die Uwe goede bedoelingen in den weg staan. Mogen deze alsnog door het Telegram van den Minister worden geneutraliseerd en U al zoo de hand vrij gekregen hebben om ook nog in dit jaar (al is het dan wat laat) de Trinil te laten werken.

Mocht dat evenwel niet meer mogelijk zijn en mocht wellicht het financieele een bezwaar zijn, zoo zou ik in overweging willen nemen of ik nu niet de mij vroeger al voor dat doel in het buitenland toegestoken hand zou moeten aannemen, want het staat nu bij mij vast dat het plicht is op een of andere wijze nog verder te Trinil te zoeken. Maar ook zou ik zoo gaarne aan ons Gouvernement, dat zich jegens mijn onderzoek steeds zoo groots en ruim van opvatting heeft getoond al de eer laten.

Mocht U mij willen inlichten welke invloeden aan de voortzetting van het werk te Trinil dit jaar in den weg stonden, zoo zou ik daarnaar kunnen handelen.

Geloof mij voor den verleende en gehoopte steun en voor de mij door U steeds getoonde welwillendheid voor altijd zeer dankbaar, met de meeste hoogteaching

Uw dienstw dienaar
Eug Dubois

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000010-135]

Niederdorf 10 August 1898.-

My dear Dubois!

Receive herewith my sincere thanks for your invitation to come and stay with you. I will be pleased to take you up on this for the first couple of days of my stay in the Netherlands, until I have found lodging suitable to me. I expect we will be having a good time, I'm very curious to see the Mrs and the several alkaloids again after almost 10 years. – My health is fine, the air of our mountains is fully doing its duty, and is quite something different than the eternal humid atmosphere of the Highlands in the Indies. We have had a wonderful summer, not even five days of rain, and if then only thunderstorms. Yesterday during a continuous shower the thermometer when down to [?] 10 °C,

[MM774C-000010-136]

(the day before last 25°) and when the sun appeared again in the clouds were gone, all the mountains until deep in the forest were covered with fresh snow, – a wonderful sight. – I very much regret that that lame Piet is still not giving you any rest, and you can't come here for some time, instead of showing friend Piet again to a bunch of musty old scholars. –

As long as the weather allows I think I will remain here, then I will go to Vienna for a couple of days, to install my wife and kids somewhere there, and then I will say my fatherland goodbye and come to The Hague. –

Until then be cordially greeted

by your old

Pollak

This is the last letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000010-135]

Niederdorf 10. August 1898.-

Mijn Waarde Dubois!

Ontvang hierbij mijn hartelijke dank voor je vriendelijke uitnodiging om bij je te komen logeeren. Volgaarne neem ik deze invitatie voor de eerste dagen van mijn verblijf in Nederland aan, tot dat ik voor mij een geschikt onderdak gevonden heb. Ik beloof mij een prettige tijd door den omgang met je, en ben zeer benieuwd mevrouw en de verschillende alkaloiden na bijna 10 jaar weder te zien. – Met mijn gezondheid gaat het goed, de lucht onzer bergen doet haar plicht in vollen mate, het is toch wat anders dan de eeuwige vochtige atmosfeer van Indië's hoogland. We hebben hier een prachtige zomer, nog geen vijf regendagen, en dan uitsluitend onweder. Gisteren daalde gedurende een aanhoudende bui het thermometer [?] 10 °C,

[MM774C-000010-136]

(eergisteren 25°) en toen de zon weder tevoorschijn kwam en de wolken overtrokken, waren alle bergen tot diep in het bos met verse sneeuw bedekt, – een prachtig gezicht. – Het spijt mij werkelijk zeer dat die lamme Piet je nog niet met rust laat, en je niet voor een tijdje hier kunt komen, in plaats van vriend Piet aan een hoop oude mufte geleerden te toonen. –

Zolang het weder het toelaat denk ik hier te blijven, dan ga ik ~~na~~ voor een paar dagen naar Weenen, om mevrouw en kinderen daar ergens te installeren, en dan zal ik mijn vaderland vaarwel zeggen en naar Den Haag komen. –

Tot zolang wees van harte gegroet

van je oude

Pollak

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000006-431]

Hotel Beyer
Grebbe near Rhenen
13 August 1898.

Dear Mr Dubois!

You will understand that I only reply to your letter now. It is as always, if one has nothing to do, one cannot find the time to do anything.

Let me start by expressing my thanks for your words of

[MM774C-000006-432]

condolence. Life for me looks now so completely different. But I will have to learn to abide by my fate.

I do not think you need to come over, although there might be some point that we rather discuss later. There is no doubt that Scheiner has made quite a blunder. That might well be the reason, now you have made him aware of it that he is not responding. Because this mistake ruins his whole argument. I completely agree with you that on page 452 $4\sqrt{1/2}$ should be $(1/2)^4$ and further that in the train of thought of Scheiner one ought to be looking for a decrease of 93% and a temperature not of 21° but of about 1100°.

Now you also have serious objections against a temperature of 1100° and you would like to escape from the consequences of such a high temperature. And this is very well possible.

Firstly one needs to accept the radiation law of Stefan. This law has been deduced from experiments.

[MM774C-000006-433]

Later experiments have also, within the temperature limits of these experiments, very satisfactory confirmed the correctness of that law. Yet it remains questionable to adapt this law at temperatures that are so far above those of the experiments. This would not be an objection, if this law of radiation was

[MM774C-000006-434]

deduced out of unequivocal truths. Now Boltzmann did come up with a theoretical deduction, but nobody would dare claim that this deduction is to be considered completely sufficient.

So firstly you can state the exception that with such high temperatures the correctness of the law of Stefan is all but established.

[MM774C-000006-435]

But let us now assume that the law of Stefan is truly correct (which doesn't seem impossible to me). From that one could only conclude that the temperatures in the universe remain within much closer borders than one used to assume. You for instance claimed that the temperature of the sun in its white stage must have been about double of what it currently is. I do not have your booklet here so I cannot check whether your reasons for this are solid. I suspect that this statement is only a guess. If, however, the law of Stefan is correct, then this gas is inadmissible. For that would mean with a double temperature also a 16 fold radiation and that would amount to the fact that a star in the white stage loses 16 times as much energy as in the solar stage. If the law of Stefan is correct, then, (I think) the quotient $\text{temp}^{\text{white-stage}} / \text{temp}^{\text{solar-stage}}$ should be quite a lot lower than 2.

Furthermore one cannot, like Scheiner does,

[MM774C-000006-436]

equalise the average temperature of the earth above -73° to the radiation of the sun. One can take as a general rule (which has to be taken *cum grano salis*¹⁷¹) that nature is conservative and resists any change. So if the solar radiation doubled, the excess of temperature would not be 2×88 degrees but quite some less. The increase

[MM774C-000006-437]

of radiation would undoubtedly very much change the atmosphere of the earth; there would surely be quite some more water vapour et cetera which would absorb a great part of this increased radiation and diffund some into space.

Meanwhile I see no chance whatsoever to even remotely establish how high the average temperature would be if the solar radiation doubled. I

[MM774C-000006-438]

will therefore do nothing else then point out some issues and leave you at liberty to assume that the temperature changes on the earth will not have been very large.

It is also unclear to me how Scheiner can claim that from this new data it follows that the sun will have a much longer live than according to the figures of Helmholtz'. But to come up with a definitive judgement about that I would need to calmly reconsider the calculations of Helmholtz again. And I do not have any books with me here. So that will have to be postponed until later.

I hope I have given you with this letter some support. If there's any other point on which you want further information, I'd obviously be happy to give it to you in as far as I can without having access to a library.

Believe me to be with friendly greetings

yours truly
V.A.Julius

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

---

¹⁷¹ with a grain of salt

[MM774C-000006-431]

Hotel Beyer
Grebbe bij Rhenen
13 Aug. 1898.

Waarde Heer Dubois!

Gij zult mij ten goede houden dat ik mijn antwoord eerst nu zend. Maar zooals het meest gaat, wanneer men niets te doen heeft, kan men bijna den tijd niet vinden om iets uit te voeren.

Laat mij beginnen met U mijnen dank te betuigen voor Uw woord

[MM774C-000006-432]

van deelneming. Het leven ziet er voor mij nu zoo geheel anders uit. Maar ik zal wel moeten leeren mij er in te schikken.

Mij dunkt dat Uw overkomst niet noodig is, al zullen wij later wellicht sommige punten liever nog eens bespreken. Er is geen twijfel aan of Scheiner heeft een leelijk bokje geschoten. Misschien is dit wel de reden, nu hij zelf door U er opmerkzaam op gemaakt is, dat hij niets van zich laat hooren. Want met die vergissing valt zijn geheele betoog in elkander. Ik ben het volkomen met U eens dat op pagina 452 $4\sqrt{1/2}$ moet zijn $(1/2)^4$ en verder dat men in den gedachtegang van Scheiner moet vinden een vermindering van 93% en een temperatuur niet van 21° maar van ongeveer 1100°.

Nu hebt gij tegen een temperatuur van 1100° ook overwegend bezwaar en zoudt gaarne aan de consequenties van een zoo hooge temperatuur ontsnappen. En dit is zeer wel mogelijk.

In de eerste plaats aanvaardt men de stralingswet van Stefan. Deze heeft zijn wet uit proefnemingen afge-

[MM774C-000006-433]

leid. Latere proeven hebben ook, binnen de temperatuurgrenzen dier proeven, zeer bevredigend de juistheid der wet bevestigd. Toch blijft het bedenkelijk de wet toe te passen bij temperaturen die Zoover liggen boven die der experimenten. Alleen zou hiertegen niets in te brengen zijn, indien men in staat was die stralingswet af

[MM774C-000006-434]

te leiden uit onomstootelijke waarheden. Nu heeft Boltzmann wel een theoretische afleiding gegeven, maar niemand zou durven beweren dat deze afleiding als volkomen afdoende moet worden aangemerkt.

In de eerste plaats kunt ge dus de exceptie opwerpen, dat bij zulke hooge temperaturen de juistheid van de wet van Stefan allesbehalve vaststaat.

[MM774C-000006-435]

Maar laat ons nu eens aannemen dat de wet van Stefan werkelijk juist is (wat mij niet onmogelijk toeschijnt). Dan zou daaruit alleen volgen dat de temperaturen in het heelal binnen veel nauwere grenzen besloten blijven dan men vroeger wel gedacht heeft. Zoo zegt gij dat de temperatuur van de zon in het witte stadium ongeveer het dubbele geweest is van de tegenwoordige temperatuur. Ik heb Uw boekje niet hier en kan dus ook niet nagaan of gij hiervoor behoorlijke gronden aanvoert. Ik vermoed dat die uitspraak slechts een gissing is. Welnu is de wet van Stefan juist, dan is die gissing ontoelaatbaar. Want dan betekent een dubbele temperatuur ook een 16-voudige straling en komt de bewering dus hierop neer dat een ster in het witte stadium 16 maal zoo veel arbeidsvermogen verliest als in het zonne-stadium. Is de wet van Stefan juist, dan moet (dunkt mij) het quotiënt $\text{temp}^{\text{witte-stad.}} / \text{temp}^{\text{zonne-stad.}}$ vrij wat kleiner dan 2 zijn.

Bovendien gaat het niet aan, zooals Scheiner doet,

[MM774C-000006-436]

de gemiddelde temp. der aarde boven -73° evenredig te stellen met de straling der zon. Als algemeenen regel (die men cum grano salis moet opvatten) kan men wel stellen dat de natuur conservatief is en zich tegen elke wijziging verzet. Wanneer dus de zonnestraling verdubbelde, zou het temperatuurexces niet 2×88 graden worden maar vrij wat minder. Bij vergrooting

[MM774C-000006-437]

der zonnestraling zou ongetwijfeld de atmosfeer der aarde zeer gewijzigd worden; er zou zeker vrij wat meer waterdamp in gevonden worden enz. hierdoor zou een goed deel der verhoogde straling geabsorbeerd en in de wereldruimte gediffundeerd worden.

Intusschen zie ik geen kans ook maar bij benadering uit te maken hoe hoog de gemiddelde temperatuur bij een verdubbelde straling der zon zou worden. Ik

[MM774C-000006-438]

doe hier dan ook niet anders dan U wijzen op eenige punten welke U de vrijheid laten te menen dat de temperatuurveranderingen der aarde niet zoo heel aanzienlijk behoeven geweest te zijn.

Ook mij is het niet duidelijk hoe Scheiner kan beweren dat met de nieuwere gegevens de zon een veel langer leven krijgt dan volgens Helmholtz' getallen. Maar ik zou, om mij een definitief oordeel te vormen, de berekening van Helmholtz nog eens kalm moeten overwegen. En hier heb ik geen boeken bij mij. Dit moet dus uitgesteld worden tot later.

Ik hoop dat ik U met dit schrijven eenigen steun verschaft heb. Is er soms nog een ander punt waaromtrent gij inlichtingen zoudt verlangen, dan ben ik natuurlijk gaarne bereid ze U te geven voor zoverre ik zonder bibliotheek er toe in staat ben.

Geloof mij met vriendelijke groet

It
V.A.Julius

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000006-439]

The Hague, 14 August 1898
12 Sweelinckplein

Highly esteemed Professor,

I received your letter of yesterday with great gratitude. It is very much a comfort to me to know because of your statement that I, a layman in this field did not on rightfully suspect that, Scheiner, a professional, has made an error, and even although I could not possibly see it any other way, I only hesitantly dared to accept that fact, even though the otherwise given support to my opinion was a great satisfaction. And I'm especially pleased to know now that by accepting Scheiner's reasoning the extreme high temperatures that follow from are not that dangerous to the explanation of the geological climate changes by radiation of the sun as they seem to be at first glance.

I am even more pleased thereof, as your arguments are much the same, as those that I had in mind.

But as a layman I did not dare to doubt the adaptability of the law of Stefan at temperatures far above those, in which they were experimentally established although this very strong extrapolation of the curve (from 1 to 10) a true jump into the unknown, which even in a biological science would not be admissible; I was under the assumption that a theoretical background of the law of Stefan was very strong. It is of great value to me that you informed me that

[MM774C-000006-440]

for higher temperatures this is not at all the case. That cleared the view in that direction, although I would have preferred positively accepted facts over the possibility of an exception.

There are a few more points I would like to raise, even before I could come over (for instance somewhere in the course of September) to speak to you, if that is possible without you needing a library.

I did not estimate the temperature of white stars but their relative intensity of radiation. As the sun is only a very young yellow star and Helmholtz and Thomson have calculated how much energy it has already lost and still has in stock, I assumed that between the energy in the white stage also other stars would have the same relation as towards the yellow and red.

The time span of each stage I estimated based on their frequency (I only later saw that Scheiner had had the same idea at the same time). Now by dividing the relative amounts of energy by the relative time spans, I find that the sun in her white stage is to lose, with about 2½ times as much intensity, her energy, as it will in the yellow and red stage.

The index, however, of the temperatures of stars of different types comes from Scheiner (*Publicationen des Astrophys. Observatoriums zu Potsdam.*) Part VIII issue 2 space and also in also in *Naturwissenschaftliches Wochenschrift* of 1896 page 19). From the presence of certain magnesium lines in the spectrum he deduced that the temperature of the upper layer of the photosphere of red stars is about equal to those of the electric bow (3000° - 4000°), on yellow stars (according to the article in *Himmel und Erde*) about 7000°, on the white stars it is about equal to the temperature of a spark of a Leyden jar (upper limit at about 15.000°).

What I'm now very much would like to know is: can a spark from a Leyden jar possibly have a much lower temperature than 15.000° and not be much different from 7000°?

That way the difficulty of too high temperatures for white stars might go away. Otherwise, unless one makes use of the uncertainty of the law of Stefan in case of very high temperatures, (which is not particularly appealing to me), we would have to find a solution in the compensations you indicated. I also thought that Scheiner

[MM774C-000006-441]

was going about it wrongly, by not taking into account possible changes to the atmosphere whilst establishing the general temperature of the lowest layers of it. But it also seems to me that a change of the nature of the radiation might be playing a very important, maybe even the most important role. The energy of the white (blue) stars is for a relatively much smaller part in red and infrared rays, whereas these in particular, (if I remember correctly, cannot find the relative index, but it's also from your own research) are decisive for the temperature in the lower air layers.

Alternately, in the white stage, the radiation would be so much richer in shortwave rays which according to Langley's research already remain in the upper air layers and easily get lost into the universe. My second question is now this: is there a way to establish how much stronger the absorption is (by water vapour and CO₂ in the air) of the lower half of the spectrum compared to the upper half? That way one could get some idea about the influence of changing in the kind of radiation on the temperature of the general climate of the Earth, because the amount of water vapour and CO₂ one could estimate using limits

Finally I have yet a third question. Since some 10 years now I have again and again been thinking whether or not splitting our chemical elements at very high temperatures, such as our present on white stars, might not be an important factor in this whole matter.

Could Lockyer be very right to say that that is the reason why spectroscopically so little of these elements are being established in the white stars?

Now you confirm that conform Scheiner's calculations the life of the sun is shortened rather than of lengthened, the geologists, who demand at least 100.000.000 in the past will even be less satisfied.

It seems that there aren't any more than 10.000.000 years available according to Scheiner's calculation, assuming that in the white stage the radiation is less than twice as intense as in the yellow.

[MM774C-000006-442]

Could there now be an extra source, and a very powerful one could be present in the gradual build-up of split chemical elements during the white stage? That would immediately explain another phenomenon: the relatively rapid transition from the white into the yellow stage. Because when the intended source of energy was almost exhausted a very rapid drop in radiation intensity should take place.

And now I finally have to allow myself a fourth question.

Scheiner mentions an important influence of the internal Earth warmth on the climates. That will undoubtedly exist. But I was of the opinion that what Lord Kelvin (when he was still only W. Thomson) had refuted, is that this, soon after a solid crust was formed, would not have been more substantial than it is now.

I must confess that because of the justified doubts about the correctness of Scheiner's other statements in this essay, I've also started doubting whether he has been sufficiently critical in looking at this matter and whether or not Lord Kelvin's results are as solid as they ever been. I also cannot imagine how these could seriously be refuted; the data can hardly be changed a lot.

Receive again, highly esteemed Professor, my sincere thanks for the great support you have given me. I hope you can also give me at least some preliminary reassurance in matters of the above questions, such that I can with some security make my appointments in England.

And may you very well enjoy the outside, now finally some lovely summer weather has come to us.

After polite and cordial greetings I remain with great veneration

your willing servant

Eug Dubois

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000006-439]

den Haag, 14 Aug 98
12 Sweelinckplein

Hooggeachte Professor,

Uwen brief van gisteren heb ik met groote erkentelijkheid ontvangen. Het is mij evenzeer een geruststelling door Uwe verklaring nu zeker te weten, dat ik in mijn leekenschap, Scheiner, in zijn eigen vak, niet ten onrechte van eene fout verdacht heb, hetgeen ik, al was het mij onmogelijk het anders in te zien, slechts aarzeland durfde aannemen, als mij de overigens aan mijn opvattingen verleende steun eene groote genoegdoening is. Vooral is het mij een pak van het hart te weten, dat de nu van Scheiner's redeneering noodzakelijk aan te nemen zeer hooge temperatuur niet zoo gevaarlijk is voor de verklaring der geologische klimaatsveranderingen door veranderingen in de zonnestraling als op den eersten blik wel scheen te zijn.

Ik verheug mij daarin des te meer, omdat Uwe argumenten dezelfden zijn, die ook mij voor den geest stonden.

Maar als leek durfde ik niet twijfelen aan de toepasselijkheid der wet van Stefan op temperaturen ver boven die, waarvoor ze experimenteel is vastgesteld als scheen mij die zeer sterke verlenging der curve (van 1 op 10) een ware sprong in het duister, die zelfs in eene biologische wetenschap niet zou geduld worden; ik geloofde, dat theoretisch de wet van Stefan zeer sterk stond. Het is nu voor mij van groote waarde door U te weten, dat [MM774C-000006-440] voor hoogere temperaturen dat nog volstrekt niet het geval is. Dat maakte in die richting het uitzicht vrij, ofschoon positief vastgestelde feiten mij liever waren dan het aldus mogelijke opwerpen eener exceptie.

Omtrent een paar punten zou ik zeer gaarne, nog voordat ik eens (bijv. in den loop van September) met U kan komen spreken, Uw voorlichting wenschen, wanneer U dat zonder bibliotheek mogelijk is.

Niet de temperatuur der witte sterren doch hare rel. stralingsintensiteit had ik vroeger geschat. Daar de zon eerst een zeer jonge gele ster is en door Helmholtz en Thomson berekend was hoeveel energie zij reeds verloren en nog in voorraad heeft nam ik aan, dat tusschen de energie in het witte stadium ook van andere sterren dezelfde verhouding bestond tot die in het gele en roode.

De duur van ieder stadium had ik geschat naar het aantal (later zag ik dat Scheiner te gelijktijd op hetzelfde denkbeeld gekomen was). Door nu de relatieve hoeveelheden energie te deelen door de rel. tijden vind ik, dat de zon in haar witte stadium met ongeveer 2½ maal zoo groote intensiteit hare energie zou verloren hebben, als in haar gele en roode stadium het geval is en zijn zal.

De aangaven daarentegen der temperaturen van sterren van verschillend type is van Scheiner (Publicationen des Astrophys. Observatoriums zu Potsdam.) Bd. VIII Theil 2. Ook in Naturwiss. Wochenschrift van 1896. p19). Uit het voorkomen van bepaalde magnesiumlijnen in de spectra leidde hij af dat de temperatuur der bovenste laag der photosfeer op de roode sterren ongeveer gelijk is aan die van den elektrischen boog. (3000° - 4000°), op de gele sterren (volgens het artikel in Himmel und Erde) ongeveer 7000°, op de witte sterren ongeveer gelijk aan de temperatuur van de vonk der Leidsche flesch (bovenste grens ongeveer 15.000°)

Wat ik nu zoo gaarne wilde weten is: kan de vonk eener Leidsche flesch wel eene veel lagere temperatuur hebben dan 15.000° en van 7000° niet zeer verschillend zijn?

De moeilijkheid van de te hooge temperatuur der witte sterren zou al dus misschien vervallen kunnen. Anders zou men tenzij men gebruik maakt van de onzekerheid der wet van Stefan voor zeer hogere temperaturen (hetgeen mij niet bijzonder aantrekt), de uitkomst moeten zoeken in de door U aangeduide compensatiën. Ook mij kwam het voor dat Scheiner ~~in de door U aangeduide com-~~

[MM774C-000006-441]

~~pensatiën~~ verkeerd deed, door bij de berekening der algemeene temperatuur van de onderste lagen onze atmosfeer de noodzakelijk daar in optredende veranderingen niet in aanmerking te nemen. Maar het schijnt mij ook dat de verandering van den aard der stralen eene zeer belangrijke, misschien de belangrijkste rol moet spelen. De energie der witte (blauwe) sterren wordt voor een betrekkelijk veel geringer aandeel in den vorm van roode en infrarode stralen uitgezonden, en deze schijnen het juiste zijn, die (heb ik het goed onthouden, ik kan de betr. aangave niet meer vinden, ook naar Uw eigen onderzoekingen) vooral de temperatuur der onderste luchtlagen bepalen.

Daarentegen zouden de in het witte stadium zooveel rijkelijker voorhanden stralen van kortere golflengte naar Langley's onderzoekingen reeds in de bovenste luchtlagen zijn achtergehouden en zich al dus gemakkelijk in het wereld ruim verloren hebben. Mijne tweede vraag is nu deze: kan men eenigszins nagaan hoeveel sterker de absorptie (door waterdamp en CO₂ in door lucht) in de onderste helft van het spectrum is dat in de bovenste? Men zou aldus eenige voorstelling kunnen verkrijgen van den invloed eener verandering in den vorm der straling op de temperatuur van het algemeene klimaat der aarde, want het gehalte aan waterdamp en CO₂ zou men limietsgewijze kunnen schatten.

Eindelijk eener derde vraag nog. Reeds sedert een tiental jaren heb ik telkens en telkens weder erover moeten denken of niet in de splitsing onzer chemische elementen bij zeer hooge temperaturen, zoo als die op de witte sterren bestaat een belangrijke factor in deze geheele kwestie te zien is.

Zou Lockyer zeer gelijk kunnen hebben dat slechts daarom spectroscopisch zoo weinig van die elementen in de witte sterren bespeurd worden?

Nu door U bevestigd wordt, dat uit Scheiner's berekening het leven der zon verkort in plaats van verlengd wordt, zullen de geologen, die ten minste 100.000.000 jaar voor het verleden eischen nog minder tevreden zijn.

Er schijnt wel niet meer dan ten allerhoogste 10.000.000 jaar beschikbaar te zijn naar Scheiner's berekening, aangenomen dat in het witte stadium de straling minder dan 2 maal zoo intens was als in het gele.

[MM774C-000006-442]

Zou er nu een extra bron, en een zeer machtige kunnen gelegen zijn in den geleidelijken opbouw der gesplitste chemische elementen gedurende het witte stadium? Daarmede zou dan meteen een ander verschijnsel verklaard zijn: de betrekkelijk snelle overgang van het witte in het gele stadium. Want wanneer de bedoelde bron van energie bijna was uitgeput zou een snelle val der stralingsintensiteit moeten plaats hebben.

En nu moet ik mij ten slotte toch nog eene vierde vraag veroorloven.

Scheiner spreekt van een belangrijken invloed der inwendige aardwarmte op de klimaten. Die bestaat natuurlijk ongetwijfeld. Maar wat ik meende dat door Lord Kelvin (Toen hij nog maar W. Thomson was) weerlegd was, is, dat dit spoedig na de vorming eener vaste korst niet aanzienlijker was dan thans.

Ik moet bekennen door den thans rechtvaardig gebleken twijfel aan Scheiner's juistheid van andere beweringen in zijn opstel, ook te zijn gaan twijfelen of hij wel ernstig deze kwestie aan kritiek heeft onderworpen en of niet Lord Kelvin's uitkomsten nog even vast staan als vroeger. Ik kan mij ook niet voorstellen hoe die in zoo belangrijke mate zouden kunnen worden tegengesproken; de gegevens kunnen niet aanzienlijk veranderd zijn.

Ontvang nogmaals, hooggeachte Professor, mijn een Hartelijken dank voor den grooten mij verleenden steun. Ik hoop zeer dat U mij ook nog omtrent bovenstaande vragen althans een voorloopige geruststelling kunt geven, zoo dat ik met eenige vastigheid mijne afspraken in Engeland zal kunnen maken.

En laat het U zeer goed gaan buiten, nu eindelijk heerlijk zomeweder is ingetreden.

Na beleefde en hartelijke groeten verblijf ik met groote vereering

Uw dienstw. dr

Eug Dubois

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000006-443]

Hotel Beyer
Grebbe near Rhenen
17 August 1898.

Dear Mr Dubois!

On the field we are currently treading we will often have to make do with guesses, supported by more or less weak reasoning. That the temperature of the electric bow is about 3000 degrees, is something for which firm arguments can be stated. But that the temperature of a Leyden jar spark could go up to 15.000 degrees, is no more than estimation,

[MM774C-000006-444]

to which, in my opinion, no true value can be attributed even though it is said by an authority of great name. Of these high temperatures we simply do not have any trace of certainty. If tomorrow some experimenter will come by and show in a new experimental way that the temperature of a Leyden jar spark is 4000 degrees, no physician will be amazed and they will with pleasure throw all the guesswork overboard. So to your first question the answer is without any hesitation that there is nothing forcing us to accept such a large difference in temperature between the Leyden jar spark and the electric bow. The new spectral lines et cetera are not sufficient reason for that, the more so because out of research of E. Wiedemann and Ebert about luminescence it was shown that the nature of the radiation is not solely determined by the temperature. –

As concerning your second question, the research you refer to has not been done by me but by my cousin W.H. Julius. He studied the absorption in carbon acid and water vapour and found that certain rays (I don't know the wavelengths from the top of my head) originating in the far

[MM774C-000006-445]

ultra-red are being absorbed by carbonic acid and water vapour. Upon this increase of temperature of the source of the radiation, the radiation maximum will go into violet; and although, without my library, I cannot decide whether according to the law of Michelson, defended by Rayleigh, upon this increase of temperature of the radiation source, also the radiation of these ultra-red rays becomes larger, although given this increase it will surely yet remain far and far below

[MM774C-000006-446]

equivalence with the raise of temperature. Doubtlessly there is sufficient data available to establish to some degree the nature of absorption by carbon acid and water vapour and air in the lower part of the spectrum in comparison to the upper part. But I do not have these data at hand. –

Your third question. Helmholtz assumed as source of energy only the gravity of Newton and he thus calculated how much workforce would become available

[MM774C-000006-447]

if the sun would constrict itself. But you are completely right in assuming that there is also chemical energy available; I dare even go further and state that we must assume so. One does not even need to accept the hypothesis of Lockyer about the dissociation of the elements (although I have nothing against that). But it's already very clear that if I have lots, exclusively consisting of hydrogen and oxygen, the contraction (under certain circumstances) will not only be accompanied by a loss of energy caused by Newtonian gravity but also by a loss of energy because of the formation of water vapour. I think that you dare with point out a necessary completion to the theory of Helmholtz'; and by doing so you receive, as long as we do not know anything about possible dissociation of the elements, an enormous large number of years at your disposal.

I think the essay of Scheiner a rather sad piece of work; there are quite some more inaccuracies in it. I do not think he has increased his reputation with it. The indeed important

[MM774C-000006-448]

influence of the internal earth warmth on the climates has also been rather peculiarly stated. For I completely agree with you that the contemplations of Lord Kelvin have remained mainly undisputed. It's just, as you will probably know that they are examining the influence, which pressure and temperature can have on the conductivity of rocks, which might have an influence on these numbers in future.

With friendly greetings, ever
yours truly
V.A. Julius

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000006-443]

Hotel Beyer
Grebbe bij Rhenen
17 Aug. 1898.

Waarde Heer Dubois!

Op het veld waarop wij ons thans bewegen moeten wij dikwijls ons met gissingen, meer of minder door zwakke gronden gesteund, vergenoegen. Dat de temperatuur van de elektrische lichtboog in den omtrek van 3000 graden ligt, hiervoor kan men vrij stevige argumenten aanvoeren. Maar dat de temperatuur van een Leidsche flesch-vonk tot 15.000 graden zou kunnen stijgen, is niets anders dan een schatting,

[MM774C-000006-444]

waaraan men, in mijn oogen niet de geringste reële waarde kan toekennen ook al kan men er de autoriteit van een grooten naam voor inroepen. Van die hooge temperaturen weten wij eenvoudig niets met enig spoor van zekerheid. Wanneer morgen een experimentator komt die langs een nieuwen experimenteelen weg de temperatuur van de Leidsche flesch-vonk op 4000 graden bepaald, zal geen enkel physicus zich daarover verbazen en met genoegen zal ieder al die gissing-bepalingen overboord gooien. Op Uw eerste vraag luidt mijn antwoord ~~dat~~ dus zonder eenige aarzeling, dat niets ons dwingt een zoo groot temperatuursverschil tusschen Leidsche flesch-vonk en elektrische boog aan te nemen. De nieuwe spectraallijnen enz. zijn hiervoor geen voldoende grond, te meer daar door de onderzoekingen van E. Wiedemann en Ebert omtrent luminescentie gebleken is dat de aard van de straling in het geheel niet alleen door de temperatuur wordt bepaald. –

Wat Uw tweede vraag betreft, de door U bedoelde onderzoekingen zijn niet door mij maar door mijn neef W.H. Julius gedaan. Deze heeft de absorptie in koolzuur en waterdamp bestudeerd en gevonden dat bepaalde stralen (de golfengten weet ik niet uit mijn hoofd) liggende in het verre

[MM774C-000006-445]

ultra-rood door koolzuur en waterdamp worden opgeslorpt. Bij verhoging van de temperatuur der stralingsbron gaat het straling-maximum naar het violet; en hoewel ik zonder bibliotheek niet kan uitmaken of niet volgens een wet van Michelson, verdedigd door Rayleigh, bij deze temperatuur-verhooging ook ~~?????~~ de straling van deze ultra-roode stralen groter wordt, zoo zal toch zeker deze toeneming verre en verre blijven

[MM774C-000006-446]

beneden een evenredigheid met de temperatuurverhoging. Ongetwijfeld zijn er gegevens genoeg om de ~~verandering~~^{houding} van absorptie door koolzuur waterdamp en lucht in het onderste deel van het spectrum tot die in het bovenste deel bij benadering te leeren kennen. Maar ik heb de gegevens niet bij de hand. –

Uw derde vraag. Helmholtz heeft als bron van energie alleen aangenomen de Newtonsche aantrekkingskracht en dus uitgerekend hoeveel arbeidsvermogen beschikbaar komt

[MM774C-000006-447]

wanneer de zon zich contraheert. Maar gij hebt volkomen recht de onderstelling te maken dat er ook chemische arbeidsvermogen beschikbaar is; ik durf zelfs verder gaan en beweren dat men dit moet aannemen. Men behoeft nog niet eens de hypothese van Lockyer omtrent de dissociatie van de elementen te aanvaarden (hoewel ik hiertegen geen bezwaar heb). Maar het is reeds duidelijk dat wanneer ik een boel heb, uitsluitend uit waterstof en zuurstof bestaande, de contractie (onder zekere omstandigheden) gepaard zal gaan ~~met~~ niet alleen met verlies van arbeidsvermogen van plaats ten gevolgen van de Newtonsche aantrekking maar ook met verlies van chemische arbeidsvermogen onder vorming van waterdamp. Ik geloof dat gij daarmee de een werkelijk noodige completeering aanwijst van Helmholtz' theorie; en daardoor krijgt gij, zolang wij niet meer weten omtrent mogelijke dissociatie van de elementen een ontzettend groot aantal jaren tot Uw beschikking.

Het opstelletje van Scheiner vond ik vrij treurig; er stonden nog vrij wat meer slordigheden in. Mij dunkt dat hij er zijn reputatie niet mede verhoogd heeft. Zoo is ook die belangrijke

[MM774C-000006-448]

invloed van de inwendige aardwarmte op de klimaten wel wat zonderling te berde gebracht. Want ik ben het volkomen met U eens dat de beschouwingen van Lord Kelvin in hoofdzaak onaangestast zijn gebleven. Alleen, zoo als U wel bekend zal zijn is men bezig met den invloed, die drukking en temperatuur op geleidingsvermogen van gesteenten kunnen hebben, na te gaan met het oog op de getallen uitkomst.

Met vriendelijken groet, steeds

It
V.A. Julius

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000006-449]

The Hague, 12 Sweelinckplein
18 August 1898

Highly esteemed Professor,

I cannot tell you how pleased I was with your letter of yesterday, for by that you have chased away all difficulties, which I still had as a layman, as if they were clouds dissolved by the sun. I think there's nothing now withholding me opening up the whole matter to a serious public discussion. Obviously all needs to be (as much as possible) worked out

[MM774C-000006-450]

and that will not be an easy task for me, as there are so many scientific fields involved that are outside my usual realm. But I think I can count on your support to lead me into the right direction.

Murray proposed to me (now already three years ago) to discuss the matter at the Royal Society of Edinburgh and he wanted to achieve that Lord Kelvin would preside that meeting. I have kept postponing accepting the invitation because I didn't think the time ripe yet. But now I believe that it would be almost duty to no longer postpone the discussion, and should Murray repeat the invitation (I will leave for Cambridge next Sunday) which he will surely do, then I believe that with the support

[MM774C-000006-451]

you have given and the support which I hope you will yet hope to receive, I will be sufficiently strong to accept an invitation in autumn or spring next year.

Cordial thanks! With the best wishes and greetings, in great veneration
your willing servant
Eug Dubois.

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000006-449]

den Haag, 12 Sweelinckplein
18 Aug. '98

Hooggeachte Professor,

Ik kan U niet zeggen hoeveel genoeg mij Uw schrijven van gisteren doet, ~~want~~ ^{want} gij hebt daardoor alle moeilijkheden, die ik als leek nog hebben moest, als nevelen door de zon verdreven. Ik meen, dat nu niets meer mij behoeft te weerhouden om de geheele kwestie aan een ernstige ^{publieke} discussie te onderwerpen. Natuurlijk moet alles nog (zooveel mogelijk) uitgewerkt

[MM774C-000006-450]

worden en dat zal voor mij, waar zoveel wetenschappen, die buiten mijn gewone werk ging liggen, te pas komen, zeker geen gemakkelijke taak zijn. Maar ik meen op Uwe hulp te mogen rekenen om mij daarin den weg te wijzen.

Murray, had mij (nu al drie jaar geleden) voorgesteld om in de Roy. Society te Edinburgh de kwestie te komen ~~discussieren~~ bespreken en hij wilde dan trachten te bewerken dat Lord kelvin, de vergadering zou presidieeren. Ik heb het steeds uitgesteld ^{aan die uitnodiging gevolg te geven} omdat mij de kwestie nog niet rijp genoeg scheen. Maar thans geloof ik, dat het haast plicht wordt discussie niet langer uit te stellen en komt Murray over eenige dagen (ik vertrek as. Zondag naar Cambridge) op de zaak terug, hetgeen ~~wel zeker~~ ^[?????] zal geschieden, zoo geloof ik mij door den mij door U ver-

[MM774C-000006-451]

leenden steun en de hulp die U mij naar ik hoop nog wilt verleen, voldoende sterk om de uitnodiging voor het najaar of het volgende voorjaar aan te nemen.

Hartelijk dank! Met de beste wenschen en groeten, in groote vereering
Uw dienstw. dr.

Eug Dubois

[Click here to return to the content page.](#)

[MM774C-000058-469]

Tinggang 26 August 1898

Your Noble Severe Sir!

I am still waiting for the word that I can go to Trinil, nevertheless I do not think we will be going this year as it is much too late already.

Also according to what Mr Vrijbergen has said, as he told me they had written to the Department, and he doesn't know whether they answered to the writing.

Here at Tinggang currently nothing is being found, as they are not working anywhere where bones occur. I am now working for the Solo Valley but I do not like it much as within a year or so the work will have finished

[MM774C-000058-470]

and you're out of a job immediately. Therefore I'd like to come back to my earlier request, about working for the railroad with Mr Delprat. If Your Noble Severe Sir can send me a letter that I can show to His Noble Severe Sir, that would make it easy for me, and I would surely succeed, as they are assuring me over here that the research for this year has finished so I would like to go to Mr Delprat by January or late December with the letter of recommendation of Your Noble Severe Sir.

Do we need to send you the bones that have been dug up here at Tinggang?

Otherwise it's going very well with my health and also with my wife.

Your Noble Severe Sirs obedient servant

Kriele

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

[MM774C-000058-469]

Tinggang den 26/8 98

WelEdelGestrenge Heer!

Ik wacht nog steeds op tijding om naar Trinil te gaan, niet tegenstaande geloof ik [niet¹⁷²], dat er nog naar toe gegaan zal worden, van dit jaar, daar het al veelst te laat is.

Ook volgens het gezegde van den heer Vrijbergen, die mij gezegd heeft, dat er naar het Departement geschreven is, en hij nu nog niets weet of er reeds een schrijven terug is.

Hier te Tinggang wordt op het ogenblik niets gevonden, daar er niet gewerkt wordt waar de beenderen voorkomen. Ik ben nu aan het werk voor de Solo- vallei maar dat bevalt mij niets daar binnen een paar jaar, dat

[MM774C-000058-470]

werk is afgelopen, en dan staat je meteen zonder werk. Daarom kom ik op mijn vroeger verzoek terug, wegens het werk bij het Staatsspoor, bij den heer Delprat. Zoo UEGestr mij een schrijven overzend, 't geen ik kan tonen aan zijn EdGestr. zou voor mij zeer gemakkelijk zijn, en ik had zeker van slagen, en daar ze mij hier vast verzekeren dat de onderzoekingen van dit jaar zijn afgelopen zoo wenschte ik met januari of op 't laatst van december mijn zelve of met een brief en met UEGestr. aanbevelingsbrief bij den heer Delprat te vervoegen.

Moeten de beenderen die hier te Tinggang opgegraven zijn naar u toegezonden worden?

Verder gaat het met mijne gezondheid zeer goed en ook met de vrouw

Uw WelEdelGestrenge onderdanige dienaar

Kriele

[Click here to return to the content page](#)

---

¹⁷² Uit de rest van de zin lijkt me dat hier een 'niet' moet staan...

[MM774C-000012-547]

IVth International Congress of Zoology.
Cambridge: August 27. 1898.

At a General Meeting of the fourth International Congress of Zoology held at Cambridge in August 26th, 1898 in the Lecture Room of the Cavendish Laboratory, Cambridge, the following Resolution was proposed by Prof Alex Macalister F.R.S., Cambridge and seconded by Professor O.C. Marsh, Yale University, New Haven, U.S.A.

"That, in the opinion of this Meeting of the members of the IVth International Congress of Zoology, the Dutch Indian Government, by ordering the exploration of Trinil, Java, leading to that most remarkable (among many) discovery of *Pithecanthropus erectus*, have laid the Zoological World under a most weighty obligation; and that the aforesaid members of the IVth International Congress of Zoology hereby desire to express their fervent hope that these investigations may be continued in the future with the same thoroughness as in the Past."

The above Resolution, having been adopted by the above mentioned meeting is herewith presented for signature by Members of the IVth International Congress of Zoology

Alex Macalister (Proposer)
O.C. Marsh (Seconder)

[This is the only letter with this correspondents](#)

1860

— Send from Great Britain —

[MM774C-000012-547]

IVth International Congress of Zoology.
Cambridge: August 27. 1898.

At a General Meeting of the fourth International Congress of Zoology held at Cambridge in August 26th, 1898 in the Lecture Room of the Cavendish Laboratory, Cambridge, the following Resolution was proposed by Prof Alex Macalister F.R.S., Cambridge and seconded by Professor O.C. Marsh, Yale University, New Haven, U.S.A.

"That, in the opinion of this Meeting of the members of the IVth International Congress of Zoology, the Dutch Indian Government, by ordering the exploration of Trinil, Java, leading to that most remarkable (among many) discovery of *Pithecanthropus erectus*, have laid the Zoological World under a most weighty obligation; and that the aforesaid members of the IVth International Congress of Zoology hereby desire to express their fervent hope that these investigations may be continued in the future with the same thoroughness as in the Past."

The above Resolution, having been adopted by the above mentioned meeting is herewith presented for signature by Members of the IVth International Congress of Zoology

Alex Macalister (Proposer)
O.C. Marsh (Seconder)

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000032-605 Sunday 28-8-1898]

Fourth International Congress of Zoology.
Reception room,
Masonic Hall,
Cambridge.
August , 1898

Sir [John Lubbock](#)

Sunday

3.5. Charmy [???] to Orpington

I will send a carriage to meet you

[This is the only letter with this correspondent](#)

1861

— Send from Great Britain —

[MM774C-000032-605 Sunday 28-8-1898]

Fourth International Congress of Zoology.
Reception room,
Masonic Hall,
Cambridge.
August , 1898

Sir John Lubbock

Sunday

3.5. Charmy [???] to Orpington

I will send a carriage to meet you

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000054-502]

Amice!

That I wholeheartedly sympathise with the decision of our Senate, and congratulate ourselves that as our first honorary doctor an old pupil of our alma mater has been chosen, for whom we all have a warm spot in our hearts, is something I hardly need say. Yet I do feel the need, to already before the 8th of January offer you my congratulations and best wishes.

Always yours truly   Stokvis

[???]24 December 1896

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

1862

— Send from the Netherlands —

[MM774C-000054-502]

Amice!

Dat ik met het besluit van onzen Senaat van ganscher harte sympathiseer, en ons zelven gelukwenschen dat als onze eerste doctor honoris causa een oud leerling onzer alma mater is Wier wij allen een warm hart toedragen, behoef ik nauwelijks te zeggen. Toch heb ik er behoefte aan, U reeds voor den 8^{en} Januari mijn hulde en beste wenschen aantebieden.

Steeds gaarne tt   Stokvis

[???]24 12 96

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000004-173]

Post office telegraphs August 30 1898

Cambridge

To { reply paid   Dubois

[?midotel Ldn?]

Have you received manuscript yet please reply Duckworth

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

1863

— Send from Great Britain—

[MM774C-000004-173]

Post office telegraphs August 30 1898

Cambridge

To { reply paid   Dubois

[?midotel Ldn?]

Have you received manuscript yet please reply Duckworth

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000007-011 Stamped August 30, 1898]

Handed in Batteroea

To Dr Dubois Midland Hotel London

Ridewood gone holiday Hope you found your Londoners
Kirkpatrick

This is the only letter with this correspondent

1864

— Send from Great Britain—

[MM774C-000007-011 Stamped August 30, 1898]

Handed in Batteroea

To Dr Dubois Midland Hotel London

Ridewood gone holiday Hope you found your Londoners
Kirkpatrick

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000032-331]

Scientific research in palaeontology by dr. M.E.F.T. Dubois.

The comparative studies of the Officer of Health 2^e class (*pro memorie*) of the army of the Dutch Indies, dr. M.E.F.T. Dubois on fossils collected in Java and Sumatra has been continued by him and the publication of the results thereof can now already be started because of a special subsidy granted by the Ministry of Colonies.

These mentioned comparative studies were also much advanced in this year by the fossil bones that are still being received from Java, which are excavated and collected in the course of the irrigation works in the Solo Valley by one of the former Engineer workmen, who used to be assigned to Mr. Dubois. During the dry season under the supervision of this retired sergeant (Kriele) and under the direction of Mr. Dubois also excavations were done at Trinil, which used to be the most important find site. These have led, in September 1897, amongst other things to the find of a new fossil remain of *Pithecanthropus erectus*, which is of even greater significance, because this discovery gives us reason to hope that other parts belonging to that skeleton are yet to be discovered which could lead to it being decisively and accurately placed in the systematic system and the position of this much discussed Pliocene fossil shape could then be determined.

The Hague 5 September 1898.

[Later added note in pencil: ¹⁷³pre-molar found in September 1897

excavations at Trinil were done by Kriele and de Winter, in the dry seasons of 1895,1896, 1897

then again from 14 August 1899 up and including 1900]

This is the last letter with this correspondent
Previous letter with this correspondent

¹⁷³ line signifies lower jaw

1865

— Send from the Netherlands —

[MM774C-000032-331]

Wetenschappelijke onderzoekingen op paleontologisch gebied van dr. M.E.F.T. Dubois.

De vergelijkende studiën van de door den officier van gezondheid der 2^e klasse (*pro memorie*) van het leger in Nederlandsch-Indië, dr. M.E.F.T. Dubois op Java en Sumatra verzamelde fossielen werden door hem voortgezet en aan de publicatie der daarbij verkregen resultaten kan, dank zij een door het Min van Koloniën daarvoor verleend bijzondere subsidie reeds een begin van uitvoering worden gegeven.

Zeer bevorderd werden de genoemde vergelijkende studiën ook in dit jaar ~~door~~ weder door ~~het alsnog~~ ^{de} ~~nog~~ telkens uit Java ontvangen fossiele gebeente, welke bij de Bevloeiingswerken in de Solo-vallei waren opgegraven en verzameld door een der ex-sergeants-geniewerklieden, ~~welk~~ die vroeger aan den heer Dubois waren toegevoegd. Gedurende het droge jaargetijde konden onder toezicht van dien gepensioneerden sergeant (Kriele) ~~ook~~ en onder ~~directie~~ ^{aanwijzing} van den Heer Dubois ook nog te Trinil, dat vroeger gebleken was de belangrijkste vindplaats te zijn, ontgravingen worden ~~verricht~~ ^{gedaan}. Deze leidden, in September 1897, o.a. tot de vondst van een nieuw fossiel overblijfsel van *Pithecanthropus erectus*, hetgeen des te ~~merkwaardiger~~ ^{meer van betekenis} is, omdat deze ontdekking allen grond geeft aan de hoop, dat ~~nog andere~~ ^{de daarbij behoorende} deelen van het geraamte ^{nog} zullen kunnen ~~ontdekt~~ ^{gevonden} worden waarvan afdoend ^{en nauwkeurig} de systematische plaats van dien veelbesproken fossielen plioceenen vorm ~~zal~~ ^{zou} kunnen bepaald worden

's-Gravenhage 5 Sept. 1898.

[Later added note in pencil: pm1 gevonden in September 1897

Te Trinil werd gegraven door K. en dW, in het droge seizoen 1895,1896, 1897
Dan weder van 14 Augustus 1899 tot en met 1900]

[MM774C-000040-080]

Departement
of
Colonies
Lett.A¹
N°.39

attachments:

The Hague, 13 September 1898

Following my letter of 3 June last Litt. A¹N^o. 10, I have the honour to herewith send you the reports on the subject of excavations along the Solo river over the months April, May and June of this year. –

The minister of Colonies
on behalf of the minister
the secretary-general,

T.E. Elias

To
Mr. M.E.F.T. Dubois
Officer of Health 2^e class
of the army in the Dutch Indies
at
The Hague

[Next](#) letter with this correspondent
[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000040-080]

Departement
van
Koloniën
Lett.A¹
N°.39

bijlagen:

's-Gravenhage, den 13 September 1898

Ten vervolge op mijn schrijven van 3 Juni j.l. Litt. A¹N^o. 10, heb ik de eer U hierbij te doen toekomen, de nopens ontgravingen aan de rivier de Solo uitgebrachte rapporten over de maanden April, Mei en Juni van dit jaar. –

De minister van koloniën
voor den minister
de secretaris-generaal,

T.E. Elias

Aan
den Heer M.E.F.T. Dubois
Officier van Gezondheid der
2^e klasse van het leger in
Nederlandsch Indië
te
's-Gravenhage

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000010-308]

Borzen d. 25 September 1898.

Highly esteemed Professor!

I thank you very much for your important letter of last month.
I completely understand your motives

With high veneration
yours ever truly
J. Ranke

This is the last letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

1867

— Send from Germany —

[MM774C-000010-308]

Borzen d. 25. IX. 98.

Hochverehrten Herr Professor!

Herzens danke für
Ihren [????] wichtigen
Brief vom [??] l. M.
Ich verstehe Ihren
Motive vollkommen

In Hohe Verehrung
Ihn stets ergeben
J. Ranke

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000014-144]

Utrecht 61 Malisingel
26 September 1898

Amice,

I've just read your nice review on Liétard, the double-headed length curve of the population of the Vosgues. It might interest you that we also have double-headed curves for skull measures, body length, body weight, and frontal and dorsal thorax measurements. I used to relate this phenomenon to an originally Frisian and an originally Saxon element, but [?Sorge?]senior would only hesitantly agree to this explanation. From Liétard one would believe there to be a Germanic and a dolmen builder /virtual Celtic very old component.

How are you doing? Why don't you come over to Utrecht. You've always promised to come have dinner with us on occasion?

Friendly greetings

yours truly. [H. Zwaardemaker](#)

[Next](#) letter with this correspondent

1868

— [Send from the Netherlands](#) —

[MM774C-000014-144]

Utrecht 61 Malisingel
26.9.98

Amice,

Zooeven las ik Uw aardig referaat over Liétard, dubbele top in de lengtekromme der bevolking in de Vogezen. Het zal U interesseren dat ook te onzent de dubbele top voorkomt voor schedelmaten, lichaamslengte, lichaamsgewicht, voor en achterwaartsche thoraxafmeting. Ik bracht het verschijnsel vroeger in verband met een oorspronkelijk Friesch en oorspronkelijk Saksisch element, doch [?Sorge?] Sr. wilde aan deze verklaring slechts half aan. Uit Liétard zou men gaan geloven aan een Germaansch en een Hunnebedden? Quasi Keltisch zeer oud bestanddeel.

Hoe gaat het U? Komt ge niet eens te Utrecht. Ge had altijd beloofd bij gelegenheid eens bij ons aan te komen eten?

[?????] vr groeten

tt. H. Zwaardemaker

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000040-081]

DEPARTEMENT

of
Colonies
Lett.A¹
N°.63

attachments:

(received 4 October 1898. *in handwriting Dubois*)

The Hague, 3 October 1898

I have the honour to inform you, in connection to the resolution that has been passed on the 4th International Congress of Zoology in Cambridge, I have invited the Governor-General of the Dutch-Indies to have the excavations in the Solo Valley also continued during the year 1899. –

The minister of Colonies
on behalf of the minister
the secretary-general,

T.E. Elias

To
Mr. Eug. Dubois
Officer of Health 2^e class
of the army of the Dutch-Indies, on leave
at
The Hague

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000040-081]

DEPARTEMENT

van
Koloniën
Lett.A¹
N°.63

bijlagen:

(ontv. 4 Oct. 1898. *in handwriting Dubois*)

's-Gravenhage, den 3 October 1898

Ik heb de eer U mede te deelen dat ik, in verband met de op het 4^e Internationaal Congres voor Zoölogie te Cambridge genomen resolutie, den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië heb uitgenoodigd om de ontgravingen in de Solo-vallei ook gedurende het jaar 1899 te doen voortzetten. –

De minister van koloniën
voor den minister
de secretaris-generaal,

T.E. Elias

Aan
den Heer Eug. Dubois
Officier van Gezondheid der 2^e klasse
van het Indische leger, met verlof
te
's-Gravenhage

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000059-177]

Tinggang 6 October 1898

Your Noble Severe Sir!

Over here it's still the same, nothing is being found as there is hardly any digging being done. I have also asked to go to Trinil, for the photographing, but I did not get a reply.

Mr. Vrijbergen has been transferred to Maccaser, and has already left five days ago to his destination. As to myself, I'd very much like to be placed at the railroad, as here at the Solo valley it gets sadder every day, it's all budget cuts, and as I see

[MM774C-000059-178]

it, within a couple of months many people will have to go looking for a new job, and I wish that Your Noble Severe Sir will help me so by January, before it gets that far, you will send me a letter that I can give to His Noble Severe Sir Mr Delprat, and if possible a certificate, as it is entirely possible that I will be one of the first, as there is nothing to do for somebody with my education, and if I can stay I will likely be put on a salary of *f* 45 which most here are getting, so I'm sincerely asking for your help.

With my wife and my health it's going very well

Your Noble Severe Sirs obliging servant

Kriele

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

1870

— Send from Jawa —

[MM774C-000059-177]

Tinggang den 6-10-1898

WelEdelgestreng Heer!

't Is hier nog net hetzelfde, er wordt niets gevonden, daar het graafwerk het meeste stilstaat. Ik heb ook nog gevraagd om naar Trinil te mogen gaan, wegens dat fotograferen, maar er geen antwoord op gekregen.

Mijnheer Vrijbergen is overgeplaatst naar Makkasser, en is reeds voor vijf dagen vertrokken naar zijne bestemming. Wat mij zelve betreft zou ik zeer graag bij het spoor geplaatst willen zijn, daar het hier bij de S.V. met de dag bedroefder wordt, het is niets dan bezuiniging, en ik zien

[MM774C-000059-178]

er dat in, dat er over een paar maanden veel luitjes een andere betrekking zullen moeten zoeken, dus ik hoop en ik wensch, dat UEdgestr: mij daar in behulpzaam zal zijn om mij van Januari, eer dat het zover komt, mij toe te zenden een schrijven voor ZHEdgestr heer Delprat, en zoo het mogelijk is een certificaat, daar het best mogelijk is dat ik een mee van de eersten ben, aangezien er voor mijn ambacht nog niets te doen is, en door die bezuiniging mogelijk zou ik kan blijven op een salaris gesteld wordt van *f* 45 't geen hier aan de meesten gegeven wordt, dus ik vraag U [zeer???] om hulp.

Met mijne vrouw en mijne gezondheid gaat het zeer goed

UWeledelgestreng Dv: Dn:

Kriele

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000012-021left]

The Hague 7 October 1898

Dear Sir

I thank you very much for your gift. Unhappily I was unable to be present at your lecture as I had a board meeting of the Technical School. I need not say that I regret that a lot because I know the school inside out and *Pithecanthropus* would have been new to me and therefore far more interesting

with high esteem

yours truly

Victor DeStuers

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

1871

— Send from the Netherlands —

[MM774C-000012-021left]

Haag 7 Oct 1898

[??? ?? ??]

Ik ben U zeer dankbaar voor Uwe attentie. Ongelukkig heb ik Uwe lezing niet kunnen bijwonen omdat ik een bestuursvergadering van de Ambachtsschool had. Ik behoef U niet te zeggen dat mijn spijt groot is want de school ken ik van buiten terwijl de *Pithecanthropus* mij geheel nieuw zou geweest zijn en dus oneindig interessanter

hoogachtend

[???dw]

Victor DeStuers

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000004-174 left]

Jesus college
Cambridge

[?????] des Pays Bas
October 10. 1898

Dear Dubois.

I find a little fragment has become separated from the right frontal lobe of the cast. Otherwise the specimen needs no other explanation. The base & the temporal lobes had to be cut away in order to remove the cast from the skull. I wish you to have the series if they are of any use to you. If they are of no special use, you could send them to me at your leisure.

Yours sincerely W.L.H. Duckworth

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000004-174 left]

Jesus college
Cambridge

[?????] des Pays Bas
October 10. 1898

Dear Dubois.

I find a little fragment has become separated from the right frontal lobe of the cast. Otherwise the specimen need no other explanation. The base & the temporal lobes had to be cut away in order to remove the cast from the skull. I wish you to have the series if if they are of any use to you. If they are of no special use, you could send them to me at your leisure.

Yours sinc. W.L.H. Duckworth

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000011-083]

Astrophysical Observatory at Potsdam.

11 October 1898.

Very esteemed Doctor!

Your kind letter of 29 July arrived when I was on a journey from which I only returned mid-September, immediately after that I moved house (I have received an official apartment on the Observatory premises), so I therefore ask to accept my apology that I have left your letter unanswered for so long. The reprints of my essay about the temperature of the sun I have also only received after my return; I will immediately address the first exemplar to you.

I am very grateful for your

[MM774C-000011-084]

messages; for you have found a annoying error, which, however, does not change the final conclusion and in fact even strengthens it.

On page 20 $4\sqrt{1/2}$ is correct, this, however, leads to a decrease of $16\% = \frac{1}{2}$ of the radiation. This is also still correctly stated in my papers, but in my further calculations I have erroneously taken 7% instead of $\frac{1}{7}$. So on the next page it should be: after 1600 years $\frac{1}{7}$ therefore 28°, and a further 1600 years 42°. I have clearly had bad luck in this essay with my numbers.

As far as the age of the sun is concerned you are correct in your remarks, but this is not the point that can be easily put aside. The problem has more unknown values than constants and it's more a matter of sentiment than of severe science, to which direction this should be inclined to go. I'm starting from the point that there is in time a temperature-compensation between loss of radiation and an increase of radiation due to the loss of solar matter. In nature such balancing systems seem to go on for very long times, as to say, as nature likes it. This, however, leads to the thought that such a situation should have started as early as possible, so already exists for a long time, or at least as long as possible. These are all obviously very vague conclusions, and I therefore did not address them in this essay any further.

I again offer you my sincere thanks! Please recommend me to your wife.

With friendly greetings

yours very truly with high esteem

J. Scheiner

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

1873

— Send from Germany —

[MM774C-000011-083]

Astrophysikalisches Observatorium zu Potsdam.

1898. Oct 11.

Sehr geehrter Herr Doctor!

Ihren freundlichen Brief vom 29. Juli erhielt ich auf einer Reise, von den ich erst Mitte September zurückkehrte; daran schloss sich unmittelbar ein Umzug (Ich habe eine Dienstwohnung auf dem Observatorium erhalten), und so bitte ich, sehr zu entschuldigen, dass ich Ihren Brief so lange unbeantwortet gelassen habe. Die Separatabzüge des Aufsatzes über die Temperatur der Sonne habe ich auch erst nach meiner Rückkehr erhalten; das erste Exemplar adressire ich gleich an Sie.

Für Ihre Mittheilungen bin ich Ihnen

[MM774C-000011-084]

sehr dankbar; denn Sie haben einen ärgerlichen Fehler gefunden, der allerdings auf die Endschlüsse keinen Einfluss hat sondern die Sache nur noch günstiger gestaltet.

Auf pg 20 ist $4\sqrt{1/2}$ richtig, dieselbe gibt aber eine Abnahme von $16\% = \frac{1}{2}$ der Strahlung. Das steht ~~at~~ auch noch richtig in meinen Papieren, dazu habe ich aber für die Weiterrechnung aus Versehen statt $\frac{1}{7}$ 7% genommen. Es muss also auf der folgende Seite heissen: nach 1600 Jahre $\frac{1}{7}$ also 28°, und weiteren 1600 Jahren 42°.

Ich habe bei diesen Aufsätze entschiedens Unglück mit den Zahlen gehabt.

Was nun das Alter der Sonne Angeht so haben Sie jedenfalls mit Ihren Bemerkungen recht, irgend etwas Beseisen lässt sich aber in diesen Punkte nicht. Das Problem hat mehr Unbekannte als Constante, und es ist mehr Sache des Gefühls als der strengen Wissenschaft, nach welcher Richtung mann sich neigen soll. Ich gehe von den Aussicht aus, dass z. Zeit eine Temperatur-ausgleich zwischen Strahlungsverlust und [?Gewinn?] durch den Fall der Sonnenmaterie besteht. Solche nahen Gleichgewichtszustände pflegen ist der Natur sehr lange anzudauern, sie [?????] um mich so auszudrücken, der Natur am [ange?????] zu sein. Dann aber wird man auf den Gedanken geführt, dass diesen Zustand aber möglichst früh eingetreten ist, also sehr lange besteht, oder so lange als möglich besteht. Das sind natürlich nur vage Schlüsse, und deshalb bin ich auch in dem Aufsatz nicht näher darauf eingegangen.

Also noch einmal besten Dank! Bitte mich Ihr Frau Gemahlin zu empfehlen.

Mit freundlichen Grusse

Ihr hochachtungsvoll [????]

J. Scheiner

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000006-452]

Utrecht 13 October 1898.

Dear Mr Dubois!

Do not worry for a second; there is no doubt that Scheiner is mistaken. I think you could put forward the following.

He says himself on page 14: Das Stefansche Gesetz besagt einfach: Die von einem Körper ausgestrahlte Wärmemengen ist der vierten Potenz seiner ab-

[MM774C-000006-453]

soluten Temperatur proportional.

You could ask him: if a body with an absolute temperature of T_1 is radiating an amount of warmth W_1 and that same body at an absolute temperature T_2 radiates an amount of warmth W_2 , whether or not according to the law of Stefan: $(W_2/W_1) = (T_2/T_1)^4$

If he admits this, and he will have to, and given the assumption that T_2 is half of T_1 and thus $(T_2/T_1) = 1/2$, also $(W_2/W_1) = (1/2)^4 = 1/16$. Therefore $W_2 = 1/16 W_1$ with an decrease of the temperature of T_1 to $1/2 T_1$ necessarily the amount of radiated warmth will be $1/16$ of its originally radiated warmth. In my

[MM774C-000006-454]

opinion it is impossible for him to escape this reasoning. Should he attempt to do so, I'm obliged to hear what he has to say, because it must be a curiosity in the realm of mathematics.

With friendly greetings, in high esteem

yours

V.A. Julius

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

1874

— Send from the Netherlands —

[MM774C-000006-452]

Utrecht 13 Oct 1898.

Waarde Heer Dubois!

Maak U geen oogenblik ongerust; er is geen twijfel aan of Scheiner vergist zich. Mij dunkt gij zoudt het volgende kunnen voorleggen.

Hij zegt zelf pag 14: Das Stefansche Gesetz besagt einfach: Die von einem Körper ausgestrahlte Wärmemengen ist der vierten Potenz seiner ab-

[MM774C-000006-453]

soluten Temperatur proportional.

Gij zoudt hem kunnen vragen: indien ~~de~~ het lichaam bij een absolute temperatuur T_1 een hoeveelheid warmte W_1 uitzendt en datzelfde lichaam bij een absolute temperatuur T_2 een hoeveelheid warmte W_2 , of dan niet volgens de wet van Stefan: $(W_2/W_1) = (T_2/T_1)^4$

Geeft hij dit toe, en hij zal dit toch wel moeten doen, dan zal toch in de onderstelling dat T_2 de helft is van T_1 en dus $(T_2/T_1) = 1/2$, ook $(W_2/W_1) = (1/2)^4 = 1/16$ zijn. Dus is $W_2 = 1/16 W_1$ en zal bij de daling van de temperatuur van T_1 tot $1/2 T_1$ noodzakelijk de hoeveelheid uitgestraalde warmte $1/16$ zijn van de oorspronkelijke uitgestraalde warmte. Naar mijn

[MM774C-000006-454]

meening kan hij onmogelijk aan deze sluitredenen ontsnappen. Mocht hij hiertoe hun poging willen doen, dan houd ik mij voor de mededeeling van zijn antwoord aanbevolen, want dan moet dit een curiosum zijn op het gebied der wiskunde.

Met vriendschappelijke groet, hoogachtend

U

V.A. Julius

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000005-561]

Deli Company
Amsterdam
Doctor Eug Dubois
The Hague

Amsterdam 13 October 1898

On some piece of land that we have an option on in Langkat, we had a superficial research done about the nature of the soil, on which we were sent a report and a chest with stones and coal.

We now take the liberty to ask you whether you'd be interested in that, in which case we will be sending you the report in question, as well as the stones that have been found, et cetera

awaiting your reply we remain
with high esteem
Deli Company
[H.C. van den Honert](#)

[Next](#) letter with this correspondent

[MM774C-000005-561]

Deli Maatschappij
Amsterdam
Den Heer Dr Eug Dubois
's Gravenhage

Amsterd. 13 Oct 1898

Op een termijn van ons in Langkat hebben wij een oppervlakkig onderzoek doen instellen naar de geaardheid van den bodem, waarover ons een rapport ingezonden werd en eene kist met steenen en steenkool.

Wij zijn nu zoo vrij U te vragen of U zich daarvoor interesseert en zullen U in dit geval gaarne bedoeld rapport ter kennisname doen toekomen benevens de gevonden steenen enz.

in afwachting van Uw bericht blijven
Hoogachtend
Deli Maatschappij
H.C. van den Honert

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000006-050 right past 13 Oct 1898]

Amice, Mr H.C. van den Honert is the director of the Deli Company. I suspect that the gentlemen have been made aware of your talents by the report of the Congress of Cambridge to our Government. They could have read it in the newspaper but it's also possible that the Minister of Colonies spoke about it to his friends. In any way I consider

[MM774C-000006-051]

the matter to be highly important. I would therefore answer that it is very well possible that at excavations in Langkat interesting things have come to light; that you would therefore be pleased to take them up on their offer to sending you the reports and appendixes; that you, however, also request to be informed whether or not and if so what kind of advise the company is expecting from you. This is necessary so they will know that they either have to pay for this advice or – if not – they will have to thank you for your troubles and not you them. I am available on Saturday from 10 to 11; later I am busy. Cordial greetings to your wife. W. van Hoorn.

This is the last letter with this correspondent

Previous letter with this correspondent

[MM774C-000006-050 right past 13 Oct 1898]

Amice, de Heer H.C. van den Honert is directeur der Deli Maatschappij. Ik vermoed dat de Heren door het rapport van het Congres te Cambridge aan onze Regeering opmerkzaam zijn gemaakt Uwe talenten. Zij kunnen het in de Courant gelezen hebben maar het is ook mogelijk dat de minister van Kolon. er met zijne vrienden over heeft gesproken. In elk geval acht

[MM774C-000006-051]

ik de zaak hoogst belangrijk. Ik zou daarom antwoorden dat het zeer goed mogelijk is dat bij opgravingen in Langkat interessante zaken aan het licht zijn gekomen; dat gij daarom gaarne gebruik zult maken van de aangeboden gelegenheid om kennis te maken met rapport en bijlagen; dat ge echter tevens verzoekt te worden ingelicht ~~bij welk~~ of en zoo ja in welk opzicht eenig advies door de maatschappij van U wordt verlangd. Dit is noodig op dat zij weten dat zij òf dit advies zullen moeten betalen òf – indien niet – U hebben te danken voor de te nemen moeite en niet Gij hun. Zaterdag van 10 - 11 beschikbaar; later bezet. H. groeten aan je vrouw. W. van Hoorn.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000006-455]

den Haag, 12 Sweelinckplein
14. October 1898

Highly esteemed Professor,

Your letter has completely comforted me about there being a possible way out for Scheiner and I sincerely thank you for that.

My reasoning was exactly the same as yours and I couldn't possibly see it any other way, according to Scheiner's own description of the law of Stefan, but I also could not forget that Scheiner is the expert and I'm the layman. And after his repeated confirmation of his point of view I thought it not impossible that there might yet be a back door (that I could not see).

[MM774C-000006-456 left]

Now you, after reading Scheiner's letter, also don't see a way out for him, there can obviously be no more doubt in my mind about his error.

I greatly look forward to the time, when I can discuss with you this question, which has been on my mind for so many years.

Whilst offering my polite and cordial greetings I remain with great veneration
your willing servant
Eug Dubois

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000006-455]

den Haag, 12 Sweelinckplein
14. Oct. '98

Hooggeachte Professor,

Uw brief heeft mij geheel gerust gesteld omtrent het mogelijk bestaan van een uitweg voor Scheiner en ik dank U hartelijk daarvoor.

Wel was mijne redeneering precies dezelfde als de Uwe en kan ik 't onmogelijk anders inzien, volgens Scheiner's eigen omschrijving van de wet van Stefan, maar ik kon toch ook niet vergeten, dat Scheiner deskundige is en ik leek ben. En na zijn herhaalde bevestiging van zijn standpunt ~~meende~~ ^{achte} ik een achterdeurtje (dat ik niet zien kon) niet onmogelijk.

[MM774C-000006-456 left]

~~ik, dat wellicht toch een misverstand van mijnen kant zou kunnen bestaan.~~ Nu echter ook na kennisname van Scheiner's brief door U geen uitweg voor hem gevonden wordt kan er natuurlijk voor mij niet de minste twijfel aan zijne dwaling ~~meer over bestaan~~ blijven.

Met groot verlangen zie ik den tijd tegemoet, wanneer ik met U het vraagstuk, dat mij zoveel jaren bezighoudt, bespreken mag.

Onder aanbieding van beleefde en hartelijke groeten verblijf ik met groote vereering

Uwdwdr
Eug Dubois

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000005-558]

Deli-Company
Amsterdam

Amsterdam 17 October 1898.

The highly learned Sir Professor Eug. Dubois
The Hague

We received your letter of the 14th of this month and read from it that you are prepared to acquaint yourself with the results of the research in Langkat. The chest with minerals will therefore today be sent to you by railway whilst we herewith include the report we received and the map.

We would be very pleased if you after taking note of these matters give us some advice about your findings.

With high esteem
Deli company
H.C. van den Honert

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000005-558]

Deli-Maatschappij
Amsterdam

Amsterdam 17 Oct. 1898.

Den hooggel. Heer Prof. Eug. Dubois
's-Gravenhage

Wij ontvingen Uwe letteren van 14 dezer en vernamen gaarne dat U bereid is van de resultaten van het onderzoek in Langkat kennis te nemen. De kist mineralen wordt U dus heden per spoor toegezonden terwijl wij het genoegen hebben U hierbij het ontvangen rapport en kaartje te doen toekomen.

Zeer aangenaam zal het ons zijn wanneer U na kennisname Uw advies voor één en ander aan ons zou willen mededeelen.

Hoogachtend
Deli Maatschappij
H.C. van den Honert

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000012-190 left]

Commandatory company
H. C. A. Thieme in Liquidation
Liquidators:
A. Timmerman
Mr. F. W. A. Hütschler

Nijmegen,... 18 October... 1898

Dr. Eug Dubois
The Hague

Noble and very learned Sir!

We have gone through a lot of trouble to find out about the financial results of the your publications: "the climates" and "die Klimate" but the matter is that because of the lack of written statements and the absence of Thieme this cannot easily be disentangled. – According to the statement of the accountant both publications suffered a loss and we therefore ask the question whether it is even worthwhile to go into the details. We give you into consideration whether it would not be the best solution to resolve this matter with closed wallets and if you would agree to that we would be happy to put the exemplars that are still here (and in London) at your disposal, as they have no value for the liquidation.

Awaiting your honoured reply
with high esteem
your willing servant
the Commandatory Company
H. C. A. Thieme, in Liquidation
A. Timmerman

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000012-190 left]

Commanditaire Vennootschap
H. C. A. Thieme in Liquidatie
Liquideateuren:
A. Timmerman
Mr. F. W. A. Hütschler

Nijmegen,... Oct 18... 1898

Dr. Eug Dubois
den Haag

WelEdZeerGelHeer!

Wij hebben ons veel moeite genomen om op de hoogte te komen van de financiële resultaten der door U bewerkte uitgaven: "the climates" en "die Klimate" doch de zaak is, bij gebrek aan schriftelijke overeenkomsten en door de afwezigheid van den Heer Thieme niet gemakkelijk te ontwarren. – Volgens de mededeelingen van den boekhouder hebben beide uitgavenverlies opgeleverd en wij stellen ons derhalve de vraag of het wel der moeite waard is ons in details te verdiepen. Wij geven U in overweging of het niet de beste oplossing zou zijn met gesloten beurzen af te rekenen Indien U dit met ons eens zijt stellen wij gaarne de hier (en in Londen) aanwezige exemplaren ter Uwer beschikking, aangezien die voor de liquidatie geen waarde hebben.

Uw geëerd antwoord tegemoet ziende
Hoogachtend
Uwdwdr
de Commanditaire Vennootschap
H. C. A. Thieme, in Liquidatie
A. Timmerman

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000005-557 right]

Paris, 21 October 1898

the Noble born Mr H.C. van den Honert,
Director of the Deli Company
Amsterdam.

With thanks I let you know that the chest, mentioned in your letter of the 17th of this month, with the enclosed report and map, has arrived in good order.

As I had already departed here, I could not take note of it yet in person which I hope to do within a few days and I therefore hope you will forgive me this delayed message of the arrival of the goods.

With the highest esteem
your willing servant
Dr. Eug Dubois.

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000005-557 right]

Parijs, 21 Oct. 1898

Den WeledGeb. Heer H.C. van den Honert,
Directeur der Deli maatschappij
Amsterdam.

Met dank ~~ontving ik~~ meld ik U de goede aankomst der kist met mineralen, genoemd in Uw schrijven van den 17de dezer, benevens van het daarbij gevoegde rapport en kaartje.

Omdat ik echter reeds hierheen vertrokken was, kan ik van 't een en het ander nog niet persoonlijk kennis nemen en hoop dat binnen enkele dagen te doen, wil mij daarom ook wel dit later bericht van ontvangst en goede houden.

Met de meeste hoogachting
Uw dienstw. dr.
Dr. Eug Dubois.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000012-190 right]

The Hague, 12 Sweelinckplein
24 October 1898

Noble and severe Sir Mr A Timmerman
Liquidator of the Commendatory
Company H.C.A.Thieme
in liquidation Nijmegen

Because of a foreign travel, from which I have only returned yesterday, I have only now come to answer your honoured letter of the 18th of this month. I politely thank you for going through the trouble trying to disentangle the financial results of my publications "the climates" and "die Klimate". Given the circumstances you've pointed out there seems to be no better and more simple solution to this matter than to agree with your proposition then to deal with this with closed wallets and I will be most happy to receive the exemplars the mentioned publications that are still present in Nijmegen and London.

[MM774C-000012-191]

I hope I am not asking too much of your goodness, when requesting to have these sent to my address -if need be from my account as far as packing and shipping are concerned.

With high esteem
your willing servant
Dr. Eug. Dubois.

This is the last letter with this correspondent.

Previous letter with this correspondent

1881

— Send from the Netherlands —

[MM774C-000012-190 right]

den Haag, 12 Sweelinckplein
24 Oct. 1898

WeledGestr. Heer A Timmerman
Liquidateur der Commanditaire
Vennootschap H.C.A.Thieme
in liquidatie Nijmegen

Wegens eene buitenlandsche reis, van welke ik ~~eerst~~ gisteren terugkwam, kom ik eerst heden toe Uw geëerd schrijven van den 18^e dezer te beantwoorden. Betuig U mijn beleefden dank voor de door U genomen moeite om ~~op~~ de zaak van de financiële resultaten der door mij bewerkte uitgaven "the climates" en "die Klimate" te ontwarren. Onder de gegeven door U aangeduide omstandigheden weet ~~kan ik mij zeer goed~~ geen eenvoudiger en betere oplossing van de kwestie ^{dan mij te} vereenigen met Uw voorstel om met gesloten beurzen af te rekenen en zal gaarne de te Nijmegen en te Londen aanwezige exemplaren

[MM774C-000012-191]

~~van~~ der genoemde uitgaven ~~ontvangen~~ in ontvangst nemen. ~~beleefd~~ Is het niet te veel van Uwe goedheid gevergd, wanneer ik U vraag die wel aan mijn adres ^{- zoo noodig van mijn rekening wat ~~den~~ verpakking en verzendingskosten betreft.} te willen doen afzenden.

Hoogachtend
Uwdienstw.
Dr. Eug. Dubois.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000054-522]

Society
for the advancement of
Physics and Medical Studies
in Amsterdam

Amsterdam, 26 October 1898

The Society for the advancement of Physics and Medical Studies in Amsterdam has, in its General Meeting of 26 October 1898 elected you as 'ordinary member', being convinced that you will be prepared to, also within the bosom of the Society, cooperate to advance the Sciences, which you are practising.

We are obliged to hear from you, whether you will accept this membership, and have the honour to recommend ourselves to your kind cooperation.

[?signature?]
General President

[?signature?]
General Secretary

To Mr D^e Eug. Dubois
's-Gravenhage

This is the only letter with this correspondent

1882

— Send from the Netherlands —

[MM774C-000054-522]

Genootschap
ter bevordering van
natuur-, genees- en heelkunde,
te Amsterdam

Amsterdam, den 26. October 1898

Het genootschap ter bevordering der natuur-, genees- en heelkunde te Amsterdam, heeft in zijne Algemeene Vergadering van 26 October 1898 U tot gewoon lid benoemd, in de overtuiging, dat het U bereid zal vinden, om ook in den boezem van het Genootschap mede te werken tot bevordering der Wetenschappen, die door U beoefend worden.

Wij houden ons aanbevolen, van U te mogen vernemen, dat dit lidmaatschap door U aangenomen wordt, en hebben de eer ons in Uwe vriendschappelijke medewerking aan te bevelen.

[?signature?]
Algemeene Voorzitter

[?signature?]
Algemeene Secretaris

Den Heer D^e Eug. Dubois
's-Gravenhage

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000012-537]

Paris, 31 October 1898

My dear colleague

Flaudinette came over today to establish the capacity of the skulls; I gave him all the equipment he needed, and he was able to finish the work quickly. I herewith send you the result of his determinations.

Believe me to be, my dear colleague,
with all my sympathy and
feelings of devotion

Dr Verneau

please acknowledge receipt

	3337	Australian	from Warnabool	1230 c.c.
	4758	—	from Green Creeck	1110 c.c.
	6190	Négrito	from Abucay	1170 c.c.
	9760	—	from Hermota	1390 c.c.
	8281	—	from Dinalahan	1445 c.c.
	8279	—	from Iriga	1280 c.c.
	777	Négrette	from la Guadeloupe	1485 c.c.
	781	—	from Mozambique	1220 c.c.
	5423	Benedict, Negro	from Mozambique	1345 c.c.
	778	Negro from Mozambique	(Auc. Coll.)	1695 c.c.
	575	Palamède, Negro	from La Guadeloupe	1505 c.c.
	778 ^{bis}	François Eug. Hector	← Mozambique	1590 c.c.
	4649	Adouma		1620 c.c.
	9893	N'Komi		1590 c.c.
	9949	Malinké		1480 c.c.
	9950	Pahoum		1560 c.c.
	9947	Bondjo		1260 c.c.
	9948	id		1300 c.c.
	3633	Negro from Mozambique		1450 c.c.
	2092	Négrette from Mozambique		1300 c.c.

[MM774C-000012-538]

8426	Japanese	from Hiogo	1640 c.c.
10238	—		1600 c.c.
10503	—	from Kichiwada	1585 c.c.
10504	—	from Kioto	1550 c.c.

[MM774C-000012-535]

The Hague, 2 November 1898
12 Sweelinckplein

Dear and honoured colleague,

You have done me great pleasure in sending me the results of Flaudinette's capacity determinations so promptly after my request. I am grateful to you with all my heart and I will never forget your perfect eagerness to help my research by sending it and by the way you made my measurements at the Museum easier.

[MM774C-000012-536]

Please also transmit the expression of my feelings of gratitude to Mr. Hamy and believe me to be very much obliged to you for the great kindness that you have shown towards me.

Your very devoted

Dr. Eug. Dubois

This are the only two letters with this correspondent

[MM774C-000012-537]

Paris, 31 Octobre 1898

Mon cher Collègue.

Flaudinette est venu aujourd'hui cuber les crânes; je lui ai mit toutes les pièces en mains, et il a pu terminer rapidement le travail. Je vous envoie le résultat de ses cubages.

Croyez, mon cher Collègue, à toute ma sympathie et à mes sentiments dévoué
Dr Verneau

E.S.V.P

	3337	Australien	de Warnabool	1230 c.c.
	4758	—	de Green Creeck	1110 c.c.
	6190	Négrito	d'Abucay	1170 c.c.
	9760	—	d'Hermota	1390 c.c.
	8281	—	de Dinalahan	1445 c.c.
	8279	—	d'Iriga	1280 c.c.
	777	Négrette	de la Guadeloupe	1485 c.c.
	781	—	de Mozambique	1220 c.c.
	5423	Benedict, Nègre	de Mozambique	1345 c.c.
	778	Nègre de Mozambique	(Auc. Coll.)	1695 c.c.
	575	Palamède, Nègre	de Mozambique ^{log Guadeloupe}	1505 c.c.
	778 ^{bis}	François Eug. Hector	← Mozambique	1590 c.c.
	4649	Adouma		1620 c.c.
	9893	N'Komi		1590 c.c.
	9949	Malinké		1480 c.c.
	9950	Pahoum		1560 c.c.
	9947	Bondjo		1260 c.c.
	9948	id		1300 c.c.
	3633	Nègre de Mozambique		1450 c.c.
	2092	Nègrette de Mozambique		1300 c.c.

[MM774C-000012-538]

8426	Japonais	d'Hiogo	1640 c.c.
10238	—		1600 c.c.
10503	—	de Kichiwada	1585 c.c.
10504	—	de Kioto	1550 c.c.

[MM774C-000012-535]

La Haye, 2 Novembre '98
12 Sweelinckplein

Chèr et honoré Collègue,

Vous m'avez donné une grande joie en m'envoyant le résultat des cubages de Flaudinette si promptement après ma demande. Je vous en suis reconnaissant de tout mon cœur et n'oublierai jamais votre parfait empressement à donner du secours à mes recherches par cet envoi et par la façon dont vous m'avez facilité mes mesurations au Muséum.

[MM774C-000012-536]

Veillez **bien** aussi transmettre l'expression de mes sentiments de reconnaissance à Monsieur Hamy et croyez moi bien obligé à vous de la grande bonté que vous avez eu envers moi.

Votre très dévoué

Dr. Eug. Dubois

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000005-557 left]

The Hague, 12 Sweelinckplein
5 November 1898.
The Noble born Mr H.C. van den Honert,
Director of the Deli Company
Amsterdam.

In polite answer to your letter of 17 October last I have the honour to herewith submit my advice regarding the report you mentioned in your letter as well as the rocks you have sent me at the same time. Report and map I herewith return to you with thanks and I will await your reply about what to do with the rocks.

Please describe this late reply to the fact that I had to postpone looking into the papers and the rocks for some time because of other duties.

With the highest esteem
your willing servant
Dr. Eug Dubois.

[MM774C-000013-021]

Geological-mineralogical advice following the report of Mr J. van Vollenhoven dated 29 July 1898 with stone samples, on the examination of the soil along the Sungei-Bulu towards Simpang kanan, the upper Lapan in Langkat coal layers there present.

According to the exploration of Mr van Vollenhoven this terrain is predominated by beautiful layers of slate-like clay stone, at some points intermittent with sandstone of much lesser thickness and in the most upstream part of the terrain, along the Simpang kanan, with limestone, which also seems to form the deeper layers. The direction of the layers is in general N 25° W to N. 35° W. The slope is 20° to 25° East. Before one, however, reaches the last layers of limestone, one does see, intermittent with slate-like clay, some layers of coal. There seems to be a local disturbance in the layers, such that the deviation of the northern direction (15 - 35°) is to the East instead of to the West, such that on some locations even a true north-south direction occurs.

This is in a few words the main conclusion of the preliminary geological research of the terrain, which in my opinion as far as the circumstances allowed has been done with care.

Of the stones that were found I have only been sent samples of the limestone and the coal, and a few cobbles from the Simpang Kanan.

Given the lack of samples from the rocks indicated as "slate-like clay", "clay slate" and "sandstone" as well as any petrifications appearing in these, I have to leave open to which formation the explored terrain belongs. However, from the nature of the coal it is highly likely that the layers belong to the Tertiary formation.

Assuming that the purpose of this research was mainly to find useful minerals and rocks, I will firstly express my opinion along those lines that that the pyrite present in limestone N° 1 as well as in two cobbles – of which one is a quartzite – has no practical value.

If the yellowish white limestone is in general of the same nature as the sample I've been sent, which has very fine crystals and is very pure, then this can no doubt deliver good material

[MM774C-000013-022]

to burn chalk.

Of the other minerals present possibly only the coal could have any practical value.

According to the report of Mr van Vollenhoven there are, in between the clay layers A and B on the sketched map four (according to the map three) layers, of which one 2 m thick, another 1.5 m thick, whilst the of other (one or two) the thickness has not been stated, yet judging from the map about equal to the others. #These layers are, judging from the sketched map, separated by clay-slate-layers 25 to 50 m thick. There is further talk of coal layers, of no more than 0.5 m, within the limestone.

Mineralogical research of the coal learns as the following. The coal is quite brittle, and has a matted shiny black colour on the fracture. No wood structure can be seen with the bare eye. Fractures are mostly uneven, sometimes flat shell-like. These have a hardness of 2 to 2½ and a specific gravity, determined by (intermixed) crumbled parts from the middle of most of the samples, of 1.20 . It stains dark brown, the colour of the grain is not blank, but dark brown as is the powder. Mixing the powder with potassium hydroxide will colour the latter dark brown by the formation of [???acideous] potassium. When neutralising the clear liquid filtrate with hydrochloric acid a strong dark brown precipitation occurs. These reactions are only shown by lignite (brown coal), never by coal (black coal).

When mixing the powder with sulphur, it develops upon heating of the powder thus treated much more H₂S then there would have been in case of black coal.

The coals do not melt upon heating but are compressed somewhat. They easily catch fire and burn with a blackening flame whilst spreading an unpleasant bituminous smell.

The content of ash was determined at 7.6% of the air dry call which is about 10-times as much as that of the Ombilien-coal.

It should immediately be noted that such a high ash content in itself is not yet disadvantageous to the value of the coal as fuel. The specific gravity, however, would also be too low for coal and is significantly lower than that of Ombilien-coal.

From the mineralogical research it turns out that we are dealing here with lignite, which is of a kind in between swamp coal and ordinary lignite, but in no way true coal.

It is to be expected that a quantitative chemical analysis of this lignite would show that its composition contains much less carbon and a considerable amount of oxygen which would result in a conclusion that these Lapan-coal have an inferior quality to be used as fuel. They can certainly not be considered compatible to the Ombilien coal, which given their carbon and oxygen content are amongst the better kinds of coal in existence.

Whether this coalfield can be mined is also largely depending on other circumstances than the more or less good quality of the coal such as the number, the thickness, and the expanse of the layers and their location regading opportunities for transport.

The preliminary research does not give any possibility to judge and eventual mining operation for which the number, thickness and expanse of the layers first needs to be established by extending the research to other parts of the terrain. From information of the natives it seems that the layers of coal are present upstream of the Sungei Bulu and in those of the Simpang kiri in Lapan which would mean that the coalfield might expand up to 10 km in north-south direction.

Whilst I, given the inferiority of the coal and the doubtfulness of it being mineable, would now strongly advise against a research in loco by experts, I would, however, see merit in a continuation of the work by Mr van Vollenhoven in the same way as he has done now, as this can be done at very low costs and from this report the suitability of Mr van Vollenhoven for this task is well proven.

I can therefore agree with what he stated shortly at the end of his report and I would add the following propositions.

I would have the Sungei bulu followed up to the place where the natives say there are coal and also the Simpang kiri in Lapan. All the coal layers there need to be explored, thickness measured, always measured perpendicular to the surfaces, and establishing the distances in between, by measuring our calculation. Next

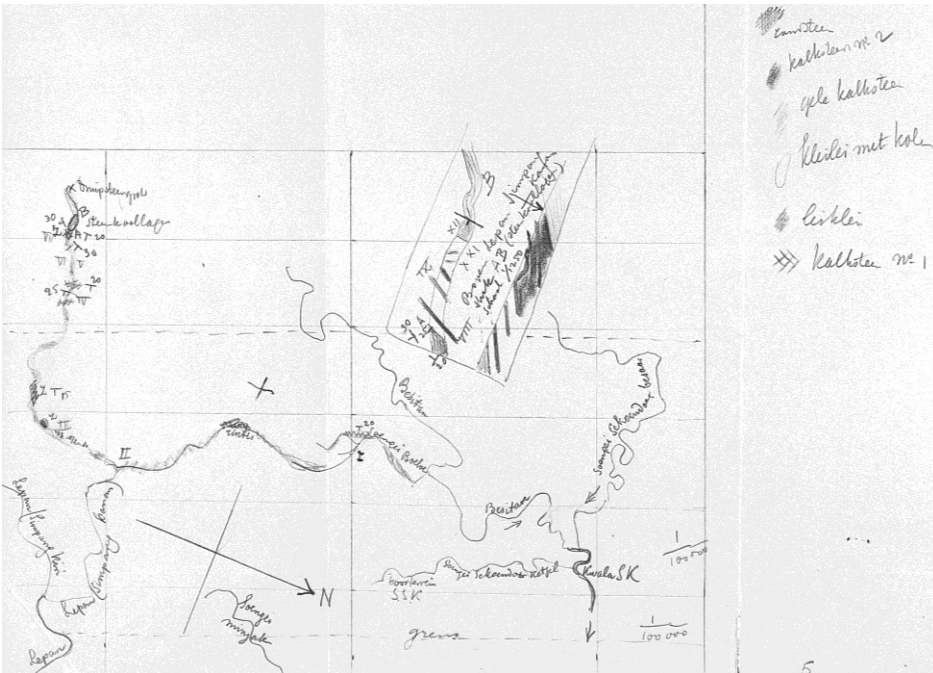
[MM774C-000013-023]

one would have to find the points interconnecting these and the site where the coal are found at Simpang kanan along the direction of the layers, so in general from north to south, more less deviating West or East. Along these lines one would need to find the coal again. And also south and north of the locations indicated by the natives one would need to follow the coal layers as much as possible starting from Simpang Kiri and the Sungei Bulu. This way one could not just get an idea about the frequency of the coal beds but also about the general thickness of its layers. For it could well be that the points that have now been measured are not representative of the average thickness, as not all coal layers have the same thickness over their entire expanse.

It needs no further explanation that one also needs to keep a keen eye on possible geological disturbances that could interfere with mining, as these are important facts on which the mineability could also depend.

It would also be worthwhile to consider taking some samples of the coal at different points, but always at least 1 m below the surface, to be chemically analysed for their content of carbon and oxygen (and nitrogen) to get a more accurate valuation of these coal as fuel.

The Hague, 5 November 1898
Eug Dubois

[MM774C-000005-557 left]

's-Gravenhage, 12 Sweelinckplein
5 November 1898.
Den WeledGeb. Heer H.C. van den Honert,
Directeur der Deli maatschappij
Amsterdam.

In beleefd antwoord op Uw schrijven dd. 17 Oktober j.l. heb ik de eer U hierbij aan te bieden mijn advies omtrent het in Uw schrijven bedoeld rapport en de mij tegelijkertijd toegezonden gesteenten. Rapport en kaartje zend ik hierbij met dank terug en wacht gaarne bericht wat ik met de gesteenten doen moet.

Wil dit late antwoord wel daaraan toeschrijven dat ik de mij toegezonden stukken en gesteente, wegens andere bezigheden, eenige tijd onbehandeld heb moeten laten liggen.

Met de meeste hoogachting
Uw dienstw. dr.
Dr. Eug Dubois.

[MM774C-000013-021]

Geologische mineralogische beoordeling Geologisch-mineralogisch Advies naar aanleiding van een rapport van den Heer J. van Vollenhoven dd. 29 Juli 1898 met begeleidende gesteentemonsters, betreffend het bodemonderzoek langs de Soengei-Boeloe naar de Simpang kanan de Boven Lapan in Langkat en [?????] de aldaar voorkomende steenkolenlagen.

Volgens deze voorlopige opname van den Heer van Vollenhoven komen in dit ^{terrein} streek hoofdzakelijk voor [prachtige] lagen van leiachtige kleigesteenten, op eenige punten afgewisseld met zandsteen van veel mindere dikte en, in het meest stroomopwaarts gelegen gedeelte van het terrein langs den Simpang kanan, met kalksteen, die ook de diepte der ~~onderzoek~~ aangetroffen lagen blijkt te vormen. De richting der lagen is in het algemeen N 25° W tot N. 35° W. De helling 20° tot 25° naar oost. Voordat ^{men} echter het laatste kalkgesteente bereikt ~~wordt~~ worden, afwisselend met leiklei enkele kolen lagen aangetroffen. In die strek schijnt verstoring der lagen te bestaan, zoodanig, dat de afwijking van de N. richting (15 - 35°) naar O in plaats van naar [?????]W is, dat [?????] plaatselijk ^{wordt} ook zuivere N.Z. richting [?????] waargenomen.

Dat is in weinige woorden de hoofduitkomst van het voorloopig geologische onderzoek van het terrein, [?????] dat [het?????] welk onderzoek naar het mij voorkomt zoover de omstandigheden het toelieten met zorg geschied is.

Van de aangetroffen gesteenten werden door mij alleen monsters ontvangen van de kalkgesteenten en de kolen, benevens een paar rolstenen uit de Simpang Kanan.

Wegens het gemis van monsters de als "leiklei", "kleilei" en "zandsteen" aangedaan de gesteentelagen zowel als van ~~daarin alle~~ daarin ~~eventuele~~ voorkomende versteeningen moet ik het in het midden laten ~~tot~~ welke formatie daarvan in het opgenomen terrein ~~de opname~~ wordt vertegenwoordigd. Uit den aard der kolen blijkt echter, dat men hoogstwaarschijnlijk met lagen te doen heeft, die tot de tertiaire formatie behoren.

Aannemende dat het onderzoek voornamelijk ten deel had het opsporen van nuttige mineralen en gesteenten, spreek ik in de eerste plaats als mijne oordeel meening uit, dat het zowel in de kalksteen N° 1 als in twee rolstenen – waarvan de ene een kwartsiet is – aangetroffen pyriet ~~geen~~ geen praktische waarde heeft.

Is de geelwitte kalksteen over het geheel van dezelfde hoedanigheid als het mij toegezonden monster, dat fijnkristallijn en zeer zuiver is, zoo kan deze ongetwijfeld goed materiaal leveren

[MM774C-000013-022]

om er kalk van te branden.

Van de aangetroffen mineralen ~~kunnen~~ zouden echter mogelijk alleen de kolen ~~voor een nader der~~ ~~echter~~ ^{enige} meerdere praktische waarde ^{betekenis} van ~~eenige betekenis~~ kunnen hebben.

Volgens het rapport van den Heer van Vollenhoven komen daarvan ~~voor~~, in de kleilei tusschen A en B van het schertskaartje vier ^(volgens het kaartje drie) lagen, waarvan eene ~~van~~ ⁴ 2 M. dik, eene andere 1.5 M. dik, ~~wordt~~ ~~opgegeven~~ terwyl van de ^(een of twee) andere overige de dikte niet wordt opgegeven, doch naar de ~~teek~~ ~~verg~~ kaart te oordelen ~~daarin~~ ongeveer met die ^{der} anderen ^[?????] volgens schijnt overheen te komen. # Deze lagen zijn, ^{volgens} naar het schertskaartje te oordelen gescheiden door kleilelagen van 25 tot 50 M. Dikte. Verder wordt nog gesproken van ~~enkele dunne~~ kolen lagen, niet sterker dan 0.5 M., in de kalksteen.

Het mineralogisch onderzoek der kolen leert het volgende. De kolen zijn ~~op den~~ ^{tamelijk} [?bos?], op de breuk [?????] matglanzend en zwart van kleur, en [?????]

Met het blote oog ^{is} geen houtstructuur waar te nemen. De breuk is meestal [?oneffen?], somtijds vlak-schelpenachtig. Zij ^{Dezelfde} hebben eene hardheid 2 tot 2½ en een soortelijk gewicht bepaald aan ^{een} ([?????]) [?????] stukken uit het midden der meesten van 1.20 . Zij geven donkerbruin af, [?] de kleur van de strek is niet zwart, doch donkerbruin en evenzoo die van het poeder. Dit ~~laaste~~ Het poeder met kaliloog ¹⁷⁴ vermengd kleurt deze laatste donkerbruin door vorming van [?ulminezure?] Kali. In het [?afge?????eren?] heldere vloeistof filtraat ontstond ~~door~~ ^{bij} neutralisering met zoutzuur een sterke donkerbruine neerslag. Deze reacties vertonen slechts bruinkolen, nooit steenkolen (zwartkolen).

Vermengen van het poeder met zwavel, zoo ontwikkelt zich bij verhitting veel meer zwavelwaterstof dan uit aldus behandeld poeder van zwart kolen het geval pleegt te zijn.

De kolen smelten niet bij verhitting doch bakken ^{simult} eenigszins ~~te zamen~~ ^{samen}. Zij bevatten gemakkelijk vuur en verbanden ~~met roetgevende vlam~~ met roetgevende vlam met roetverspreiding van een onaangenamen bitumineuze reuk.

Het aschgehalte werd bepaald op 7.6% der luchtdroge kolen d.i. ongeveer 10-maal zoo hoog als dat van de Ombilien-kolen.

Hier zij terstond opgemerkt, dat een dergelijk aschgehalte nog geen ongunstig getuigenis van de waarde der kolen als brandstof behoeft af te ~~geven~~ ^{leggen}. Het ^{waargenomen} soortelijk gewicht ~~en de [?????]~~ ^{plaats} zou voor echte steenkolen iets te laag zijn en is ook [????] lager dan die der ombilienkolen.

Uit dit mineralogisch onderzoek blijkt ~~dat men hier ongetwijfeld~~ ^{zeer bepaald} dat ~~daar~~ men hier te doen heeft met bruinkolen, en wel met een soort die tusschen moeraskolen en en gewone bruinkolen het midden houdt, geenszins met echte steenkolen (~~zwartkolen~~).

~~Men kan voorspellen~~ ^{Het is te voorzien} dat de quantitative ^{chemische} analyse dezer ~~bruinkolen~~ ^{bruinkolen} zou leeren zou, dat koolstof in veel geringer en zuurstof in aanzienlijke mate aan hare samenstelling deelneemt en dat aldus de hare minderwaardigheid dezer Lapan-kolen als brandstof blijken zou. Zeker ~~is~~ kan ~~hare waarde ook~~ ~~minder gering dan die der~~ zij ook niet op eene lijn gesteld worden met de Ombilien kolen, die ^{in koolstof en zuurstofgehalte} staat de betere ~~soorten behoort~~ soorten van steenkolen gelijk staat

De ontginbaarheid der lagen ^{van het kolenveld hang er mede voor een groot deel} Van andere omstandigheden ^{af} dan van de meerdere of mindere voortreffelijkheid der kolen voornamelijk van de [?????] het aantal, de dikte en de uitgestrektheid der lagen en ook van de [af?????elen?] ligging van het veld met ~~het nog op~~ ^{betrkking tot} den afvoer af.

Het voorloopig bodemonderzoek geeft nog geen [^{?aanleiding?}] tot een oordeel over eene eventuele ontginning waar hij te, want het aantal, de dikte en de uitgestrektheid der lagen zijn eerst vast te stellen, nadat het onderzoek zal zijn ~~voortgezet~~ ^{uitgebreid} tot andere delen van het terrein. Van de aan inlanders ontleende opgaven omtrent het voorkomen van kolen lagen ook in den bovenloop der Soengei Boeloe en in dien van de Simpang kiri der Lapan schijnt het kolenveld zich in N-Z richting ~~althans~~ ^{ten minste} een 10-tal KM ver uit te strekken.

Terwijl ik op grond van de minderwaardigheid der kolen en wegens de nu twijfelachtige ontginning het een onderzoek in loco door deskundigen, ~~op ten minste~~ ~~thans~~ ^{thans} stellig ontraadt, acht ik daarentegen eene voortzetting van ~~het~~ ~~onderzoek~~ daarvan door den Heer van Vollenhoven ^{op dezelfde wijze als} [?????] dit tot nu toe geschiedde, wel ~~aan~~ ^{bevelen} aangewezen, daar dit [?????] met slechts geringe kosten kan geschieden en ~~mij~~ uit dit rapport de geschiktheid van dezen den heer van V. voor die taak gebleken is.

Ik kan mij ook wel vereenigen met hetgeen door hem aan het slot van zijn rapport ~~te [?????]~~ ^{in het kort} wordt voorgesteld en voeg daaraan het volgende toe.

De Soengei boeloe ware te vervolgen tot de plaats van de door de inlanders aangeduide kolen en evenzoo de Simpang kiri te Lapan. Daar zouden alle voorkomende kolen lagen op te zoeken zijn, hare dikte, altijd loodrecht op de oppervlakten gemeten, te bepalen en hare onderlinge afstand, evenzoo gemeten of berekend. Vervolgens [MM774C-000013-023]

zou men ~~van dat punten~~ ^{die punten door [????] [?????] moeten verbinden} ^{[?????][?tusschen?]} met de ~~kolen~~ vindplaats van kolen aan de ~~bovenloop~~ Simpang kanan die in de richting der lagen, dus in het algemeen van N. naar Z , min of meer van W. of O afwijkend, zouden ^{moeten} verlopen. In de [?????] waren dan telkens de kolen lagen weder op te zoeken. ~~Op de~~ ~~Evenzoo~~ zou men moeten te werk gaan ~~in de bov~~ ^{in de bov} vanaf de plaats, waar kolen lagen in den ~~bovenloop der Simpang kiri voorkomen~~ ^{voorkomen} [^{?aansta???}] en ~~of deze ook~~ ^{en N en N van die door inlanders} aangeduide vindplaats van de ~~om laatste gemiddelde dikte~~ ^{zou men van de} Simpang Kiri en de Soengei Boeloe zou men ~~zoover mogelijk de kolen~~ ^{lagen} moeten vervolgen. Op deze wijze zou ~~men~~ ^{men} inzicht verkrijgen ^{worden} in de [^{?interdichtheid?}] van de kolen lagen niet alleen, doch ook in de

[?????] [????] [????] dikte der lagen. Want ~~deze kunnen~~ ^{mogelijk bezitten} ^{vertonen} deze op het thans opgenomen punt niet de gemiddelde verhouding, aangezien niet iedere kolenlaag over hare geheele uitgestrektheid dezelfde dikte behoudt, wat zich dus over het geheele veld voortzet.

Dat daarbij tevens op het voorkomen van [^{?dikte?}] storingen die een geregelden afbouw zouden kunnen in de weg staan te letten ware behoeft ik ~~niet nader uit~~ ^{niet nader uit} ~~nauwelijks te zegen~~ ^{is} niet nader uit te ~~zeten~~ ^{worden} uiteengezet, aangezien ook deze een belangrijke feiten zijn, waarvan de ontginningbaarheid ^{mede} kan afhangen.

Het zou dan tevens overweging verdienen van eenige monsters der kolen genomen van verschillende punten ^{en de} ^{op} ^{en} ^{zoo} ^{veel} ^{als} ^{mogelijk} ^{al} ^{telkens} ^{op} ^{geringe} ^{ten} ^{minste} ^{decimeter} ¹ m. beneden het ~~de~~ ^{de} oppervlakte, genomen ~~door~~ ^{door} chemische analyse ^{bepaling van} het koolstof gehalte aan koolstof en zuurstof (met stikstof) te laten ~~bepalen~~ ^{bepalen} doen ten einde ~~daarvoor~~ ^{aldus} nauwkeuriger over de waarde der kolen als brandstof te worden ingelicht.

's-Gravenhage, den 5de November 1898

Eug Dubois

Next letter with this correspondent

Previous letter with this correspondent

Click here to return to the content page

¹⁷⁴ Potassiumhydroxide: KOH

[MM774C-000059-178]

Tinggang 6 November 1898

Your Noble Severe Sir!

Here at Tinggang things are just the same. Some pieces of bone have been found at picket 196, but of little value and on other places nothing has been found.

According to what I heard, Mr Pierson will retire to Europe. Should all the bones that are found here be shipped?

As there is no pleasure in working at the Solo Valley and the amounts of personnel will be terribly decreased I come back to my

[MM774C-000059-179]

request to be able to be placed at Mr Delprat at the railroad, and to send me a letter for that purpose that will enable me to go to His Noble Severe Sir.

With my wife's and my health its going very well and as there is nothing news from here to convey, I remain with high esteem your obedient serving worker

Kriele

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

[MM774C-000059-178]

Tinggang den 6-11-1898

WelEdelgestreng Heer!

Het is hier te Tinggang nog net het zelfde, er zijn eenige stukken been voorgekomen bij piket 196. Trouwens niet veel van waarde, en op andere plaatsen wordt er niets gevonden.

Volgens ik gehoord heb, gaat den heer Pierson met pensioen naar Europa. Moeten die beenderen die hier gevonden zijn opgezonden worden?

Daar het hier bij de Solo Vallei niet plezierig is om te werken en het personeel vreselijk zal ingetrokken worden kom ik weder terug op mijn

[MM774C-000059-179]

verzoek om geplaatst te kunnen worden bij den heer Delprat aan het spoor, en mij daarvoor een brief toe te zenden met het noodige om mij zelve te kunnen wenden bij zijn HEEds.

Met mijne vrouw en mijne gezondheid gaat het goed en daar van hier niets nieuws is mede te delen, blijf ik met hoogachting Uw onderdanige dienende werkman

Kriele

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000014-147]

den Haag 12 Sweelinckplein
7 November 1898

Amice

With great appreciation and feelings of gratitude I have read your letter which I received today for it shows me that 1° you have taken the cosmogenic colour hypothesis at heart 2° it shows from your meeting with an Amsterdam curator that you still have a personal interest in me. With regard what we call mb 2 there's nothing I can do but hope that all will be well, my late [???] I will trust in the knowledge of good men the first of which is Place. You will agree with me that it therefore is in good hands.

I am particularly pleased to see that you have taken the colour hypothesis completely in my spirit ...

The colour blindness for green has always been a great hindrance to me.

I imagine that the curve for blue energy [???] also because of the long duration of the period, in which it has developed, has been very deeply imprinted. Therefore the extremely rare blue (violet) blindness.

Contrary to that the red energy has

[MM774C-000014-148]

not yet been well established, because the time during which it originated, has only been very short because of which read likeness is common.

This red energy, however, came to be in relatively recent times; so why could it not have been [????] Just opposite of the previous case that this red energy was inherited to strongly? By usual deviation from both sides of the average, yet in this case stronger at the red side, because this was the youngest and least fixated adaptation.

Red- and green blindness would according to this approach be heirlooms from the "red" era. Many individuals would have stayed behind in adaptation to the new lighting situation, some have gone too far in this respect heirs of these only tens of thousands earlier living individuals are our red-and green blinds. –

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

1886

— Send from the Netherlands —

[MM774C-000014-147]

den Haag 12 Sweelinckplein
7 November '98

Amice

Met groote erkentelijkheid ~~een gew~~^{ew} dankbare gevoelens las ik Uw heden ontvangen brief want ik zie daaruit deze bewees mij 1° dat gij de kosmogonische kleurentheor hypothese hebt ten harte genomen 2° dat gij ook ~~blijkt mij uit Uw voor mijn persoonlijke belangen~~ ontmoeting met een Amsterdamsche curator, dat gij mij steeds ook persoonlijk belangstelling blijft schenken. ~~Was het~~ In verband met het mb 2 genoemde kan ik niets doen dan hopen dat alles goed zal gaan, mijn late [???] kwam in handen ik zal vertrouwen in kunde van goede mannen gesteld waaronder Place vooraan staat. Gij zult het met mij eens, dat het dan ook in goede handen is.

Met buitengewoon groot genoegen zie ik dat gij in de k.h. geheel in mijner geest hebt opgevat...

De groenblindheid is mij altijd een groote sta in den weg geweest.

Ik stel mij voor, dat de curve van de blauwe energie zich [???] wegens den langen duur der periode, waarin ze zich ontwikkeld heeft, zeer diep heeft ingeprent. Vandaar de uiterst zeldzame blauw (violet) blindheid.

Daarentegen heeft de rode energie zich

[MM774C-000014-148]

nog weinig kunnen bevestigen, omdat de tijd waar ze ontstaan is, een slechts zeer korte was waardoor de veelvuldige roodblindheid.

Die rode energie kwam echter tot stand in betrekkelijk zeer recent een tijd; waarom zouden dan niet [????] en dan, juist omgekeerd van in het vorige geval, die rode energie te sterk zijn [overges??d?]? Door gewone afwijking van beide zijden van het gemiddelde, doch hier sterker aan de rode zijde, omdat deze de jongste en minst gefixeerde adaptatie voorstelt.

Rood- en groenblindheid zouden volgens die beschouwing erfstukken zijn uit den "rooden" tijd. Vele individuen waren achtergebleven in adaptatie aan den nieuwe toestand van het licht, eenige waren daarin te ver gegaan en de geërfde van deze maar enkele 10duizentallen vroeger levende individuen zijn onze rood- en groenblinden. –

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000005-556]

Deli-Maatschappij
Amsterdam

Amsterdam 8 November 1898.

The highly learned Sir Eug. Dubois
The Hague

We sincerely thank you for sending us your advice regarding the research of Mr van Vollenhoven. We will act accordingly and maybe allow ourselves to call upon your benevolence once again later. We politely request that you will return the stones to us.

With high esteem
Deli Company
H.C. van den Honert

This is the last letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000005-556]

Deli-Maatschappij
Amsterdam

Amsterdam 8 November 1898.

Den Hooggel. Heer Eug. Dubois
's-Gravenhage

Wij betuigen U onze welgemeende dank voor de toezending van Uwe advies inzake het onderzoek van den heer van Vollenhoven. Wij zullen ons daarnaar gedragen en wellicht later ons veroorloven nogmaals een beroep te doen op Uw welwillendheid. Beleefd verzoeken wij U de gesteenten aan ons te willen retourneren.

Hoogachtend
Deli Maatschappij
H.C. van den Honert

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000006-508]

Amsterdam 10 Nov. 1898

Esteemed Mr. Dubois,

Just a few words to notify you of the receipt of your letter dated Nov. 8th and my delight in your performance and your choice of subject. –

Believe me, with polite greetings, ever fully interested,
your willing servant

C.M. Kan.

Dr. Eugene Dubois

ss.cc.tt.

The Hague.

This is the only letter with this correspondent

1888

— Send from the Netherlands —

[MM774C-000006-508]

Amsterdam 10 Nov. 1898

Hooggeachte Heer Dubois,

Een enkel woord om U de goede ontvangst van Uw schrijven dd. 8 Nov. te berichten en U mijn blijdschap te betuigen over Uw optreden en de keuze van het onderwerp. –

Geloof mij, na beleefde groeten, steeds met alle belangstelling,
gaarne Uw Dw

C.M. Kan.

Dr. Eugene Dubois

ss.cc.tt.

den Haag.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000001-002]

Highly honoured Sir! I have to thank you very much for kindly sending me your excellent work, which I recognised as a big step forward. And I'm specially obliged to you for the way in which you mention my work. It makes me feel very proud that you have written me this encouragement to this virtuous accomplishment, -my book is finally going to be published; the first chapters have been printed, until the last have been dealt with; it's keeping my head together. As soon as the final dot has been placed, I will read your work again with my mind more to it, then I can at the moment. Thank you very much for enquiring after my health. It's bearable: I can work again. With friendly greetings, yours truly [O.Abel](#)
[O. Abel 14-11-1898]

This is the only letter with this correspondent

1889

— Send from Germany—

[MM774C-000001-002]

Hochgeehrter Herr! Ich habe Ihnen sehr zu danken für die freundliche Uebersendung Ihrer ausgezeichnete Arbeit, in der ich einen grossen Fortschritt erkenne. Besonders bin ich Ihnen dafür verpflichtet, dass Sie meiner in so verbindlicher Weise Erwähnung thaten. Das macht mich ganz stolz, dass Sie mir die Anregung zu dieser verdienstlichen Ausführung zuschreiben, -Mein Buch geht endlich zur Presse; die ersten Kapitel werden gedruckt, ehe die letzten verfasst sind; da heisst es den Kopf zusammennehmen. Sobald ich den Schlusspunkt gemacht habe, werde ich Ihre Arbeit noch einmal mit grösserer Sammlung lesen, als mir jetzt möglich war. Besten Dank für Ihre Frage nach meiner Gesundheit. Es geht erträglich: ich kann wieder arbeiten. Mit freundlichem Gruss ergebenster
O.A

[Click here to return to the content page.](#)

[MM774C-000059-178]

Tinggang 15 November 1898

Your Noble Severe Sir!

You will certainly have heard about the big blow, the cessation of work at the Solo Valley. It looks very gloomy for those hundreds of Europeans, which now will all at once be without payment and I am one of them, as I asked yesterday to Mr van Rossum, whether your work was also included and his answer was yes, I can pack in the bones and they will be sent to you.

Very Noble Severe Sir please be so good and help me to

[MM774C-000059-179]

the promised job at Mr Delprats, as my situation will become very embarrassing should I be out of a job for a long time or fall into poverty. In that case I've already decided to go straight for Europe and try to manage by my small pension, as the situation here for a worker looks very sad and it's entirely possible there will be big riots.

There is no other news from here and me and my wife are still healthy and hoping for the best about your helping hand, I remain ever your obediently serving worker

Kriele

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

1890

— Send from Jawa —

[MM774C-000059-178]

Tinggang 15-11-1898

WelEdelgestreng Heer!

U zal zeker de zware slag wel vernomen hebben, wegens de werkstaking der Solo-Vallei. Het ziet er hier nu treurig uit voor die honderden Europeanen, die nu alle zoo in eens brodeloos gesteld worden en ik ben daar ook onder begrepen, daar ik gisteren aan den heer van Rossum heb gevraagd of ook het werk van U daaronder begrepen was en het antwoord was van ja, de beenderen mag ik inpakken en worden u toegezonden.

WEdelgestreng heer wees zoo goed en help mij aan

[MM774C-000059-179]

die beloofde betrekking bij den heer Delprat, daar ik anders in een zeere verlegenheid kom en dat ik hier lang zonder werk moest geraken, of in armoede moest vallen, dan heb ik reeds een besluit genomen, om rechtstreeks naar Europa toe te gaan, en dan met mijn klein pensioen rond te komen, daar nu hier de zaak voor de werkmán er aller triest uitziet en best mogelijk er groter opstootjes komen.

Verders hier geen nieuws dan dat ik en mijne vrouw reeds goed gezond zijn en hoopende op het beste wegens Uwen behulpzame hand verblijf ik steeds Uw onderdanige dienende werkmán

Kriele

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000011-314]

Emil Selenka

Munich, 16 November 1898

Dear colleague!

I haven't yet thanked you for returning the lens and for your kind sentences, as well as for sending me your notes, on which I will work next week.

I'm very pleased that the Netherlands are not letting you down!

I would like to give a lecture about your sun cooling-down-theory at our society for morphology.—

With friendly greetings from house to house

yours very truly

Selenka

Z.O.Z.

Confidential

Can I ask you a very confidential question?

At Sweelinckplein 15 lives a young lady de Witt. She was born in Java, has lived on Celebes for a longer time, until her father died. A man very close to me has taken up a great interest for this lady. If you happen to know anything about her, could you please let me know on occasion. I'm counting on your complete discretion.

ES

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

1891

— Send from Germany —

[MM774C-000011-314]

Emil Selenka

München, 16. Nov. 1898

Lieber Kollege!

Ich habe Ihnen noch nicht gedankt für Rücksendung des Objectivs und für Ihren freundlichen Zeilen, sowie für die Übersendung Ihrer Schrift, die ich nächste Woche vornehme.

Freut mich sehr, dass Niederland Sie nicht im Stiche lässt!

über Ihre Sonnen-Abkühlungs-Theorie möchte ich in unserer morphologischen Gesellschaft einmal vortragen.—

Mit freundschaftlicher Grusse von Haus zu Haus

Ihr herzlich ergebener

Selenka

Z.O.Z.

verte

Darf ich eine ganz vertrauliche Anfrage an Sie richten?

Sweelinckplein 15 wohnt ein Fräulein de Witt. Sie ist auf Java geboren, war auch länger auf Celebes, bis Ihr Vater starb. Ein mir sehr nahestehender Mann hat grossen Interesse für diese Dame. Falls Sie über dieselbe irgend etwas wissen, dann theilen Sie mirs gelegentlich mit. Auf Ihre ganze Discretion rechne ich.

ES

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000008-385]

Leyden 17 November 1898

Dear Mr Dubois!

When I've read about your appointment to Professor in Amsterdam, I first thought that you would not accept it, until I have learnt this afternoon from colleague de Vries that you probably would, as the Government would not be continuing to support you financially as they had up to now. I did not know anything about the latter, and I very much regret it, for you will not be able to work on your collection in the peace and quiet required; but it also explains to me that you will take on this appointment in Amsterdam, and from that point of view I wish you well with it. May this start soon turn into better [?????]? I wish this for you from the heart.

It will not be easy to work yourself in at the start, like with mineralogy, which is a main subject in Amsterdam; it is a very dry subject anyway. Should it, however, occur that I can be of service to you in any way, then I hope you will turn to me. I will

[MM774C-000008-386]

wherever I might be able to support you with advice or deed, be pleased to do so.

After polite greetings

with high esteem

your willing servant

K. Martin.

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

1892

— Send from the Netherlands —

[MM774C-000008-385]

Leiden 17 Novbr '98

Geachte Heer Dubois!

Toen ik Uwe benoeming tot hoogleraar te Amsterdam las, dacht ik eerst, dat U die wel niet zoude aannemen, tot ik hedenmiddag van collega de Vries vernam, dat U het vermoedelijk wel zoud doen , aangezien de Regeering niet zoudt voortgaan, U zooals tot nu toe financieel te steunen. Van het laatste wist ik niets, en ik betreur het zeer, dat U en Uwe verzameling niet rustig zal kunnen afwerken; maar het verklaart mij tevens, dat U zich de benoeming in Amsterdam wil laten welgevallen, en vanuit dit standpunt kan ik U er mede gelukwenschen. Moge dit begin spoedig in beter [?????]? Ik wensch het U van harte toe.

Het zal U in den beginne wel niet meevallen, zoo als in de mineralogie, die in Amsterdam de hoofdrol speelt, in te werken; 't is toch al een heel droog vak. Mocht het echter wezen, dat ik U in een of ander opzicht van dienst zou de kunnen zijn, dan hoop ik dat U zich tot mij zal wenden. Ik zal U

[MM774C-000008-386]

waar ik U misschien met raad of daad kan helpen, gaarne behulpzaam wezen.

Na beleefde groeten

hoogachtend

Uwe dw.

K. Martin

[Click here to return to the content page.](#)

[MM774C-000058-471]

Tinggang 20 November 1898
Highly Noble Severe Sir!

This morning I read in the newspaper that the officer of health Dubois was appointed to a professorship in Amsterdam, I hope you will allow me to congratulate you.

Now I will describe to you the gloomy faces that I see every day, and which include my own, but I will first tell you I have a lot of work, in building, and the work is rather far apart so I might leave home early at 5 o'clock, to subdivide the workers that have to work on the buildings in Tinggang, and already there I see some sad faces that will be sacked on the 30th (most are black) who wish me good morning saying, you're one of the lucky ones, you will only be sacked on the 31th. From there I go with my carriage (you must be thinking, what a rich guy having a carriage that's not really poverty) to Chendano where I'm building an office and a storehouse, and arriving there are usually meet the chief Mr van Rossum and that man is so sad about all the people that are about to be fired that if you go to him for enquiries he will say nothing but "just go ahead as you see fit" which makes the little man even more depressed. As soon as the chief has gone the magister and the road engineer (two old hands) start "good morning Kriele, guy, how sad is it looking for us and where are we to go? Wife and kids and no roof over our heads", and then they want me to come and see their wives, to comfort them a bit and if I demur, then they are going "he doesn't want to know us anymore" and "he doesn't care that he always has work but we are we poor sods to go" [written upside down at bottom of the page: I am packing the bones that will be sent to you by the end of December. I'm writing this letter to you in a depressed state because of what's going on]

[MM774C-000058-472]

Obviously I then go with them and coming to the wife it starts with good morning Mr Kriele, and how's your wife but then the whaling and crying starts, where am I to go, look this is my youngest, and there are five above this one, and what if my husband gets sacked, which is certain, how are we to get by, I am an orphan no family neither has my husband, where are we to go? Yes really Doctor, if you were to see the situation, working here at the Solo Valley, you would find it terribly sad for so many people that will be out of a job because of them ceasing this work.

I have taken the liberty of writing to Mr Delprat, explaining my situation, and I have added a letter from you from 1897, and the promises you made therein, I hope you will not be angry with me for that, for I have never left your work until the end, though it must be said that has given me a large backlog, should your work be continued, I would still gladly remain to work for you. But not under the supervision of the Solo Valley, where they make me play boss and abandon your work and demanding too much from me for those four-five months and if it weren't for you I would have run off a long time ago as you have noted from my previous letters.

I hope you will not forget me should I become unemployed for a long time which I do not hope.

[Written on the side of the page:] Please forgive me if my writing gives you are wrong impression. My health is well and so is my wife and thank God there are no children yet for which I'm very pleased at the moment.

Your serving worker Kriele. Do the next letters have to be sent to another address?

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

[MM774C-000058-471]

Tinggang 20-11-1898
HoogEdelGestrenge Heer!

Van den morgen las ik in de courant, als dat den Officier van gezondheid Dubois benoemd was tot hogleraar te Amsterdam, ik hoop dat u het mij toch niet ten kwade zal duiden, dat ik u hartelijk feliciteer.

Nu zal ik U toch eens de bedrukte gezichten beschrijven dien ik elke dag zie, en waar ik zelfs onder begrepen ben, ik moet u eerst zeggen dat ik nog al veel werk heb, wegens het bouwen, en het werk nog al ver uit elkander ligt b.v.b. ik gaan 's morgens omstreeks 5:00 uur van huis, om het werkvolk in te delen die werkzaam zijn aan de gebouwen te Tinggang en daar zien ik al een paar bedroefde gezichten die den 30^e dezer ontslagen worden (meest alle zwarte) die mij goedemorgen zeggen, jij bent toch een van den gelukkigen, jij gaat er den 31^e pas uit, vandaar gaan ik met mij [brandij?], (U zal wel denken wat een rijken kerel houdt er een rijtuig op na toch niet lekker armoe troef) naar Tjendano waar ik bezig ben een kantoor en een magazijn te bouwen, daar aankomende ontmoet ik gewoonlijk de chef mijnheer van Rossum en die man is zoo bedroefd dat hij zijn werkvolk alle ontslagen moet, dat je anders niets van hem hoort als je om inlichtingen vraagt, gaat je gang maar en dat maakt den kleine man nog weemoediger is de chef vertrokken dan begint de magazijnmeester en de wegchef (twee oudgedienden) goedemorgen Kriele kerel kerel wat ziet er dat toch bedroefd uit voor ons waar moeten wij toch naartoe? Vrouw en kinderen en geen onderdak, en dan is 't kom gaat even mee naar de vrouw, en troost ze een beetje en als ik dan tegenstribbel, dan is dit alweer, hij wil van ons niets meer weten hij heeft geen zorg kunt altijd werk krijgen maar wij arme stumpers waar moeten wij naartoe.[op de kop:] *de beenderen ben ik aan het inpakken worden u toegezonden [oplaats?] van December. Deze brief schrijf ik met een zeer bedrukt hart wegens de toestand.*

[MM774C-000058-472]

natuurlijk dan gaan ik mee, bij de vrouw des huize gekomen, dan begint het alweer goede morgen mijnheer Kriele en hoe is het met Uws vrouw, en dan begint die vrouw te jammeren en te huilen, waar moet ik toch met mijn [straate] naartoe, kijk eens dit is mijn jongste en daar zijn er nog 5 boven als toch mijn man ontslagen wordt, wat zeker is, waar moeten wij toch van leven, ik ben een wees, geen familie en, en ook mijn man niet, waar moeten wij toch naartoe, ja werkelijk dokter; als U de toestand zag, nu hier onder de werken bij den Solo Vallei, zou U verdrietelijk vinden van zooveel mensen, die brodeloos worden gesteld wegens het staken van dit werk.

Ik heb zoo vrij geweest om een brief te schrijven naar den heer Delprat, en mijn toestand blootgesteld ook heb ik een schrijven, van U erbij gedaan van het jaar 1897 wat mij in die brief beloofd is geworden, ik hoop dat U daar niet boos om zal zijn, daar ik U toch tot op plaats van Uw werkzaamheden nooit verlaten heb en wat ik U met recht mededeel, dat mij dat een grotere achterstallig hij 't geeft, mocht het geval zijn dat Uw werken doorgaan, wil ik zeer graag voor u doorwerken. Maar niet onder toezicht van de Solo Vallei, daar ik als werkbaas moet spelen, en u werk in de steek moet laten ze vergen van mij voor die[4-5] maands al te veel en was het niet voor u, was ik al lang weggelopen 't geen U wel hebt opgemerkt in mijn vroegere brieven.

Ik hoop dat u mij niet vergeten zal ingeval ik hier lang buiten een betrekking moest komen wat ik niet hoop.

Vergeef mij ingeval ik iets verkeerd uit druk in mijn schrijven.[aan de zijkant] Met mijne gezondheid gaat het zeer goed en ook met de vrouw kinderen zijn er goddank nog niet waar ik op het moment blij mede ben. Uw dienende werkman Kriele Moet ik in vervolg de brieven een ander adres geven?

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000010-041]

Amsterdam, 24 November 1898.

Amice!

The mayor, whom I spoke yesterday, was again highlighting the difficulties of increasing the wages but he assured me that it would be treated in the following meeting of the curators on December 5.

I for myself think that the chances are good and there's nothing to be done before that time anyway. Dr Zeeman knows the situation and through me also Mr v Tienhoven will be kept apprised.

Prof. E.Dubois.

[MM774C-000010-042]

So you will have to let your soul suffer some more patience!

Boeke is busy. He has chosen the *extensor digitorum* as muscle and weight and measured it. The brains of three mice weighted almost the same. A rat is being processed. Pelves and femora are being dried and kept for you. Also the ischiadic nerves are kept in picric acid.

I would like to examine or have examined, what the length is of the muscle fibres. Stöhr states them to be for humans 5-12 cm. Rollett mentions an average of 4 cm.

I've looked for it in my *naturis* but I could not find in there that what I recently told you about from the *Kölnischer Zeitung* and what came out of an editorial of Crookes. If I do find it I will send it to you.

With cordial greetings

yours truly

T. Place

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

1894

— Send from Germany —

[MM774C-000010-041]

Amsterdam, 24 Nov 98.

Amice!

De Burgemeester, dien ik gisteren sprak, stelde de moeilijkheden der tractements verhooging opnieuw in het licht, maar verzekerde dat de zaak in de eerstvolgende curatorenvergadering, 5 Dec., zou worden behandeld.

Ik voor mij geloof, dat de kansen goed staan en vóór dien tijd is er niets te doen. Dr Zeeman kent den toestand blijft voor mij [??] ook Mr v Tienhoven op de hoogte stellen.

Prof. E.Dubois.

[MM774C-000010-042]

Ge zult Uwe ziel dus nog lijdzaamheid moeten bezitten!

Boeke is bezig. Hij heeft den extensor digitorum als spier gekozen en dien gewogen en gemeten. De hersenen van drie muizen wogen schier evenveel. Een rat is in werking. De bekkens met de dijbeenderen worden voor u gedroogd en bewaard. Ook de n. ischiadici liggen in picrinezuur.

Ik zou gaarne ook onderzoeken of onderzocht zien, hoe het met de lengte der spiervezels besteld is. Stöhr geeft voor den mensch 5-12 cm. op. Rollett gemiddeld 4 cm.

Ik heb mijn naturis nagezien maar daarin niet gevonden, wat ik U onlangs vertelde uit de *Kölnischer Zeitung* en wat uit een red van Crookes genomen was. Als ik het vind zal ik het U zenden.

Met hartelijke groeten

de Uwe

T. Place

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000010-043]

The Hague, 26 November 1898

Highly esteemed Professor,

Soon after I sent my latest letter I was to receive your letter of the 24th, for which I sincerely thank you. It pleases me more than I can say, if you believe that the chances are well, if the president of the Curatorium address higher wages at 5 December. I have good hopes, if you have also succeeded in positively inclining Mr van Tienhoven that that date will to that respect

[MM774C-000010-044]

remain in character.¹⁷⁵

With regard to Haarlem I have meanwhile learned that a conservator of the geological Cabinet of Teylers Museum not necessarily needs to be baptised twice. Mr Groeneveldt will speak to the directors next Monday. –

I am much pleased that Boeke is busy and so thoroughly addressing the rat and mouse question from different sides. It is good that now also the length and the thickness of the muscle fibres will be taken into account. I did give that some thought on earlier occasion and I think I wrote to you about it if one of the first letters about this research, but I fail to return to the subject. I agree with you that therein lies a shackle that should not be missing. Would it also be possible to examine whether there is a difference in the innervation in larger and smaller animals of that kind that possibly more muscle fibres are connected by a nerve fibre in mice than in rats?

[MM774C-000010-045]

Mayeda (*Zeitschr. f. Biologie* 1890 page 119, also cited in my mammal-brain-study) examined the length and the thickness of muscle fibres in mice. But it would for the current research also be important to look with that respect too closely related animals like the rat and compare homologous muscles.

if I am not mistaken they are keeping both species of rats in "Artis", *Mus rattus*¹⁷⁶ and *decumanus*¹⁷⁷. It might be useful to keep them well apart; it seems to me that they can easily be kept apart by the shape of the head and the number of rings in the tail. Forgive me for my repeated letters and receive again my sincere thanks.

With great veneration your willing servant Eug Dubois

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

---

¹⁷⁵ St Nicolas' day, when the Dutch celebrate Santaclaus (Which the rest of the world erroneously persists doing on Christmas day...)

¹⁷⁶ = *Rattus rattus*

¹⁷⁷ = *Rattus norvegicus*

[MM774C-000010-043]

den Haag.26.XI.98

Hooggeachte Professor,

Spoedig na de verzending van mijn laatste briefje mocht ik Uw schrijven van den 24^e ontvangen, waarvoor ik U hartelijk dank zeg. Het doet mij meer genoegen dan ik zeggen kan, dat U gelooft dat de kansen goed staan, wanneer de voorzitter van het Curatorium de hem door U aanbevolen tractementsverhoging op 5 Dec. zal in behandeling stellen. Ik heb goede hoop, dat wanneer U ook nog den Heer van Tienhoven gunstig hebt willen te stemmen, die datum ook in dat opzicht

[MM774C-000010-044]

in zijn karakter zal blijven.

Aangaande Haarlem vernam ik intusschen, dat een conservator van het Geologisch Kabinet van Teylers Museum niet noodzakelijk twee maal behoeft gedoopt te zijn. De Heer Groeneveldt zal aanstaande maandag met de Directeuren gaan spreken. –

Ik verheug er mij zeer in, dat Boeke bezig is en het ratten-en-muizenprobleem zoo degelijk en van verschillende zijden wordt aangepakt. Het is gelukkig, dat nu ook op de lengte en de dikte der spiervezels een zal gelet worden. Ik had daaraan vroeger wel gedacht en naar ik meen in een mijner eerste brieven over dit onderzoek of U ook over geschreven, maar verzuimde er later nog eens op terug te komen. Met U ben ik van meening, dat daarin een schakel ligt, die niet mag ontbreken. Zou men ook kunnen nagaan of er eenig verschil bestaat in de innervatie bij grootere en kleinere dieren van dien aard, dat mogelijk meer ~~zenuw~~ spiervezelen van meer dan een zenuwvezel voorzien zijn bij de muizen dan bij de ratten?

[MM774C-000010-045]

Mayeda (*Zeitschr. f. Biologie* 1890 p.119, ook gecit. In mijne zoogdieren-hersenen-studie) onderzocht lengte en dikte van spiervezelen bij de muis. Maar 't zou voor het thans ondernomen onderzoek zeker van belang zijn ook in dat opzicht met ~~van~~ een zoo verwant dieren als de rat homologe spieren te vergelijken.

Vergis ik mij niet, zoo worden in "Artis" beide soorten van de ratten, Mus rattus en decumanus. Misschien is het nuttig die goed uit elkander te houden; aan den vorm van den kop en het aantal ringen van den staart zijn ze gemakkelijk te onderscheiden, naar mij gebleken is.

Wil mijn herhaald geschrijf mij wel ten goede houden en ontvang nogmaals mijn hartelijken dank.

Met groote vereering Uw dw d Eug Dubois

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000014-145]

Utrecht 2 December 1898

Amice. The absorption maximum of the retina for red light in mammals, birds and amphibians is $0,5\mu$ wavelength, for fish it is $0,540\mu$. It is possible that this has to do with living in water, although I'm not immediately able to explain this variation out of the colour of water. Or is there a paleontological explanation to be given?

Your explanation of the difference in red and green blindness does not satisfy me, because you approach the matter from the old views of Young. There is, however, no more support for that view and we have no choice but to look at matters differently. Donders and with him the new generation see red blindness as a dichromacy with a shortened spectrum (is of a phylogenetic older type), whereas green is seen as a dichromacy of the complete spectrum (=phylogenetic younger type). Could these now be two different memories from the ice age? The trichromacy would then have occurred in the youngest period that of the yellow light. The keys to all the secrets [????] will have to come up in research about abnormal trichromacy. I hope to surely get opportunity to start this. *Vale*, yours truly H.Zwaardemaker

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

1896

— Send from Germany —

[MM774C-000014-145]

Utrecht 2.12.98

Amice. Het absorptiemaximum van het netvlies voor rood licht voor zoogdieren, vogels en amfibieën bij $0,5\mu$ golflengte, voor vissen bij $0,540\mu$. Het is mogelijk, dat dit met het verblijf in het water samenhangt, hoewel het mij dan niet zoo onmiddellijk gelukt deze variatie uit de kleur van het water te verklaren. Of kan er een palaeontologische verklaring voor gegeven worden?

Uw toelichting van het verschil te zijn rood en groen blinden bevredigt mij niet, want de kwestie is door U volgens de oude voorstelling van Young opgelost. Daar deze voorstelling echter geen aanhangers meer vindt moet men de zaak wel anders gaan beschouwen. Donders en met hem de nieuweren vatten roodblindheid op als dichromasie met verkort spectrum (is philologenetisch ouder type), groen het als dichromasie met volledig spectrum (=philologenetisch jonger type). Zouden deze nu twee verschillende herinneringen voorstellen uit het ijstijdperk? De trichromasie is dan opgetreden in de jongste periode, die van het gele licht. De sleutels tot al deze geheimen [????] zullen wel in onderzoekingen over abnormale trichromasie gezocht moeten worden. Ik hoop langzamerhand gelegenheid te vinden deze aan te vangen. *Vale* tt H.Z.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000011-080]

Royal Observatory 3 December 1898

Very esteemed Doctor!

Please excuse the very long delay of my answer; but I did not want to again fall into hastiness, but await a truly quiet hour, to really get again in the train of thought of my essay. Such quiet hours are, however, rare, as I am extraordinarily busy with my work, as we are currently busy putting up a new large refractor that led me to put almost all other work aside.

Alas in this matter you have been completely correct which I already realised upon reading your previous letter, and this realisation really stressed me out as I not only used the wrong formula but also made erroneous calculations with it. Well I now have to live with that, and I will at least learn from it to be more careful in future, something I usually am. I will soon write a postscript to my article in the journal '*Himmel und Erde*'; I am, however, very grateful to you that you pointed out my error.

When I now calculate correctly, then by using the law of Stefan, the average temperature of the earth surface 1600 years ago must have been + 1300° Celsius, to fall down after 1600 years to -73°. These figures are thus crass that it needs no further discussion that some compensation of the solar radiation must take place; therefore all further conclusions remain happily unchanged.

There are a, however, new concerns to consider. A change of the average temperature of the earth surface of 5°, which is a reasonable assumption under 2a, is already brought forward by a temperature change of the ☼ of about 100°, so there must also be a more straightforward incomprehensible constancy of the solar temperature, which raises all kinds of doubts whether in this case (a [?????] with a gassy [?body?] with [? suspended?] solid particles) the law of Stefan is even applicable or not. For now, however, I cannot find any reason why it should not be. I will try to formulate that in the coming days to write it up in my postscript.

This whole result, however, is now completely contrary to what I had assumed so far, and I am therefore pleased, to be able to answer to you that your hypothesis, based on periodical changes of solar temperature no longer seems improbable to me. If periodical changes of a few hundred degrees in solar temperature,

[MM774C-000011-082]

which in light of the sun and also with regard to its spectrum aren't even recognisable any more, would be an explanation for the ice ages, then I am completely at your side.

Maybe you could further expand your kindness, by letting me soon know what your opinion on this matter is. If you agree with me on this, then I would very much like to try and write a special publication that would support your hypothesis what would be a particular pleasure to me if we could publish something about this together.

In any case I again sent you my best thanks
with friendly greetings
with the highest esteem
yours
J. Scheiner.

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

1897

— Send from Germany —

[MM774C-000011-080]

K. Observatorium 3. Dec. 1898

Sehr geehrter Herr Doctor!

Ich bitte sehr die lange Verzögerung meiner Antwort zu entschuldigen; aber ich wollte nicht wieder in Flüchtigkeit verfallen, sondern eine wirklich ruhige Stunde abwarten, um mich einmal wieder in den Gedankengang meines Aufsatzes einzuarbeiten. Solche ruhige Stunden kommen aber sehr selten, weil ich ausserordentlich in Anspruch genommen bin durch Arbeiten, die mit den Aufstellung etc. unseren neuen grossen [?Refractors?] zusammenhängen; fast alle anderen [lan????en] Arbeiten habe ich liegen lassen müssen.

Leider haben Sie in den Sache selbst vollständig recht wie ich mich allerdings schon beim Lesen Ihres Briefes überzeugen konnte, und die Erkenntniss hat mich doch sehr erregt dass ich nach eines falsche Formel [?????] auch noch falsch gerechnet hatte. Damit muss ich mich nun abfinden, werde aber jedenfalls die Lehre daraus ziehen, in Zukunft noch vorsichtiger zu sein, als ich sonst eigentlich zu sein pflege. Für die Zeitschrift '*Himmel und Erde*' werde ich nun baldigst einen berichtigenden Nachtrag zu meinen Ansätze geben; Ihnen selbst aber bin ich sehr dankbar dafür dass Sie mich auf den Fehler aufmerksam gemacht haben.

Wenn ich [?????] richtig Rechne, so ergibt sich unter Anwendung des Stefan'schen Gesetzes, dass vor 1600 Jahre die [?????][?????] mittlere Temp. der Erdoberfläche + 1300° betragen haben müssen, nach 1600 Jahren aber auf -73° sinken würde. Diese Zahlen sind [?nun mehr] so Krass, dass es gar keinen weiteren Ueberlegung mehr bedarf, dass ein Ersatz der Sonnenausstrahlung stattfinden muss; es bleiben also alle weiteren Schlüsse glücklicherweise ungeändert.

Es kommen aber einige neuere Bedenken [?????]. Eine Aenderung der mittleren Temperatur der Erdoberfläche von 5°, die ja durchaus unter 2a [?constat??] sein würde, wird bereits durch eine Temperaturänderung der ☼ von ungefähr 100° hervorgerufen, es muss also eine geraderen unbegreifliche Constanz der ☼Temperatur [?herruhen], und es stossen dahin Bedenken auf ob in diesem Falle (ein [?????] bei eine gasförmiges [?????] mit [?suspendirten?] festen Partikeln) das Stefan'sche Gesetz gültig ist, oder nicht. Vorläufig kann ich keinen Grund finden weshalb es nicht gültig sein sollte. Ich werde in den nächsten Tagen versuchen dies für den Nachtrag zu formulieren.

Dieses ganze Resultat steht nun im vollständigen Gegensatz zu denn, was ich bisher angenommen habe, und so freue ich mich, Ihnen antworten zu können, dass mir durchaus Ihre Hypothese, gegründet auf periodische Schwankungen der ☼Temperatur nicht mehr unwahrscheinlich erscheint. Wenn periodische Schwankungen von ein par hundert graden in den ☼Temperatur

[MM774C-000011-082]

die ja in Anblicke der Sonne und auch in ihrem Spectrum gar nicht mehr zu erkennen sind, die Eisperioden [?????] zu erklären vermögen, dann stehe ich ganz vollständig auf Ihre Seite. Vielleicht setzen Sie Ihre Freundlichkeit weiter fort, und theilen mir recht bald einmal Ihre Ansichten hierüber mit. Stimmen wir überein, so werde ich gerne ein besondere Publication Ihre Hypothese zu unterstützen versuchen oder es würde mir eine besondere Freude sein, vielleicht mit Ihnen gemeinschaftlich hierüber etwas zu veröffentlichen.

[?????] jedenfalls noch einmal meinen besten Dank

Mit freundl Gruss

Ihn [Hoch????tz??]

Ihr

J. Scheiner.

[Click here to return to the content page](#)

Highly esteemed Professor

From Scheiner I received today the enclosed letter, which pleases me in that respect that Scheiner finally sees his error and wants to correct the mistake.

I do, however, not want to comply with his proposals and I allow myself to ask your advice about it.

There can nobody be more convinced than I am of the highest significance of science above all personal interest. But I've also found out that it's not good to completely neglect your personal interest and exclusively think about the ideals of science. That is a mistake I've made often and therefore had 40 years of age I have not yet achieved a steady position in society. You may have heard that I've recently been appointed in Amsterdam as extraordinary Professor for geology and palaeontology, on a year's wages of *f* 1000. That is a very modest start of a steady job; but to me it seems necessary to improve that soon. Now it's not unknown to me [MM774C-000006-457]

that there is little that makes more of an impression on the people in power than when a fellow countryman acts successfully against a foreign scientist. And looking at matters from a practical side, I ask myself, did I do right by repeatedly pointing out his errors to Scheiner in spite of his obstinate resistance. I'm quite convinced he will only make a *leises Hinweisen* to the fact that I pointed out the error (not the errors and corrections), and leave it at that. And that very much suffices for how I feel about it, but it might have been more useful for me (and given the circumstances I have to become aware of such things) if I myself after the first summation that did not yet go into detail, maybe not have brought Scheiner's mistakes into the light (I would have preferred to avoid that) but yet draw my own conclusions from his erroneous calculations.

Anyway, also for other reasons I am not very willing to comply with Scheiner latest request to inform him with my opinions and let him start up things, or even doing it together with him. Because first of all, I do not need his help, in which I have very little faith anyway, and I disagree with him on main matters. I for instance disagree with equalising the temperature at the Earth's surface with the incoming solar radiation. A very simple proof against that is that with a 6½ percent more intense radiation in January than in July the temperature on Earth is not higher but lower than it is in summer. Furthermore the temperature also depends on the nature of the radiation.

The radiation of an average [?????]

[piece of text cut out with pair of scissors?]

[MM774C-000006-458]

would be at least twice as large as the current radiation at higher altitudes (70 - 80°) which absorbs three times as much in comparison to that of the equator.

A few degrees more South than Utrecht the diffuse radiation coming in from the direct sunlight, is considerably more at higher altitude, but would at the equator only have half the intensity of the solar radiation.

The large differences make that direct radiation [?? heat up??] the atmosphere even more [?????ing] than the current nature of the radiation and it's a fact would have been more local and therefore also the direction of the parallels would have give rise to a more equal climate.

If one now considers that the light of bluish white stars, in spite of the absorption of the rays with a smaller wavelength being stronger in our atmosphere, yet replace the blue rays, whereas our sun now shines yellowish (although the bluish component in the atmosphere seems

[transposed in margin MM774C-000006-457]

considerable. If we now also consider the temperature of the bluish sun to be twice as high, its radiation 16 times as strong, it would still because of its diffuse light and warmth through our atmosphere have damaged neither plants nor animals, on the contrary

[transposed in margin MM774C-000006-456]

[???], one would conclude that the maximum of the energy of the sun in its bluish white stage must have been in the ultraviolet [????][????] strong absorption then and the diffuse lighting would have been equal [???

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

Hooggeachte Professor

Van Scheiner ontving ik heden eindelijk bijgaanden brief, die mij in zoover genoeg doet dat S. eindelijk inzicht zich vergiste hebben en die vergissing [?????] wil goedmaken.

Op zijn voorstellen meen ik echter niet te moeten ingaan en veroorloof mij daarom U om raad te vragen.

Niemand kan meer overtuigd zijn dan ik van de boven alle persoonlijke belangen hoogverheven beteekenis der wetenschap. Maar ook heb ik ondervonden, dat het niet goed is al te zeer persoonlijke belangen te verwaarloozen en te uitsluitend aan de ideale belangen der wetenschap te denken. Ik ben dikwijls in die fout vervallen en ben daarom op mijn 40^e jaar nog niet tot eene vaste maatschappelijke positie kunnen komen. Misschien hebt U vernomen dat men mij onlangs te Amsterdam benoemd heeft tot extraordinarius voor geologie en palaeontologie, op eene jaarwedde van *f* 1000. Dat is dus een zeer bescheiden begin eener vaste positie; maar 't schijnt mij noodig die kan het zijn, spoedig, te verbeteren. Nu is het mij niet onbekend [MM774C-000006-457]

dat niets ^{op} onze gezaghebbenden landgenooten zoveel indruk maakt als wanneer men ^{een landgenoot} tegenover het geleerde buitenland blijkt sterk te staan ^{met succes optreedt}. En, de dingen van de praktische kant bekijken de, vraag ik mij af: heb ik wel goed gedaan door Scheiner zoo herhaaldelijk en niettegenstaande zijn obstinaat verzet zijn vergissingen aan te wijzen. Ik ben ervan overtuigd, dat hij het bij een *leises Hinweisen* daarop, dat ik hem op de fout (niet de fouten en correcties) heb *aufmerksam gemacht*, zal laten blijven. Dat is ook zeer voldoende voor mijn gevoel, maar misschien waren het mij nuttiger geweest (moet gegeven de omstandigheden daarop wel gaan letten) als ik zelf na de eerste [?????][???] [???] zonder uitwerking gebleven sommatie, wel niet Scheiner's fouten in het licht had gesteld (dat zou ik niet goed op liever niet hebben willen vermijden) maar toch mijn eigen conclusies uit zijn foutieve berekeningen getrokken had.

Hoe het zij het schijnt mij ook om andere redenen ben ik weinig willig aan Scheiner [?nieweger?] verzoek om [????] ^{hem} mijn *ansichten* mede te deelen en dan daar hem de zaak verder op touw te laten zetten, of wel dat met hem samen te doen. Want ten eerste heb ik zijne hulp, waarin ik nu toch niet meer veel vertrouwen zou hebben, niet noodig en ten tweede ben ik het in [?????] hoofdkwesties niet met hem eens. Bijvoorbeeld niet met het evenredig stellen van de temperatuur der aardoppervlakte ^{met het [?inst???den?] der zonnestraling}. Een zeer eenvoudig bewijs daartegen is reeds dat bij de 6½ percent intenser straling in den [?????] zomer ^{Jan} dan in den winter ^{Juli} de temp aarde zels niet hoger doch ongeveer 10° lager is dan in den zomer. Verder hangt die temperatuur voor een groot deel af ^{ook [???] [?????] van den straling} aard der straling.

Bij ^{Van stralen met een gem} [?????][?????][?????][?????][?????]

[piece of text cut out with pair of scissors?]

[MM774C-000006-458]

ten minste dubbele van ^{tweemaal zoo groot als} die der tegenwoordige stralen op hoogere breedten (70 - 80°) ^{drie} maal zoveel [?????] geabsorbeerd worden [?????] dan thans steeds tweemaal dan thans in vergelijking met den equator.

Fot op onze breedte Nog enkele ^{een drietal} graden zuidelijker dan Utrecht zou de diffuse straling die van het directe zonlicht [???]treffen], veel meer aanzienlijker op hooger breedte, aan den equator de helft van de intensiteit der zonnestraling [?????]bedragen.

De groote verschillen doen directe straling [?zuiden dan] daarvoor de atmosfeer als nog meer verwarmen [?w????ffend] dan [?????][?????] den tegenwoordige aard der straling en de werking daarvan zou meer lokaal beperkt zijn dus ook in de richting der parallellen tot gelijkmatiger klimaat aanleiding gegeven hebben.

Bedenkt men nu, dat ^{het licht} der blauwachtig witte sterren, niettegenstaande [???]sterker absorptie der stralen van geringere frequentie[?????] in onze atmosfeer, toch nog in hoofd de blauwe stralen [?vervangen?], [?????] terwijl onze zon thans geelachtig schijnt (doch [?blauw????] aan de [????] der atmosfeer [?schi??] [transposed in margin MM774C-000006-457]

aanzienlijke. Wanneer nu ook al de temp der blauwe zon 2 maal zoo hoog nemen, hare straling 16 maal zo sterk, zoo zou die als [?????] als in diffuse warmte en licht door onze atmosfeer omgezet niet plant noch dier geschaad hebben, integendeel

[transposed in margin MM774C-000006-456]

[????], zoo komt men tot de [??name?], dat het maximum der energie van de zon in haren blauwachtig witte toestand [????] in het ultraviolet moet gelegen hebben [????][????] sterke absorptie toen en die diffuse verlichting en evenredig zou [????]

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000006-459]

Utrecht 6 December 1898

Amice and colleague!

Your letter reminded me, but I actually knew very well that I had neglected to give you some sign of my interest in your appointment in Amsterdam. But as it goes if one is busy, I kept postponing it day by day.

Meanwhile receive my sincere

[MM774C-000006-460]

congratulations and be assured that I was very pleased to hear about your appointment; although the position at the moment isn't optimal, it may well improve and will give you give you a foot in the stirrup.

As to the matter of Scheiner, I do have pity on the man; for the blunder he made, is truly not minor. But I will yet strongly advise you against accepting his proposal to take you on tow. I would polite but positively refuse. If he yet wants to bring your work to the attention of people in Germany, fine. But in further developing it I would go my own way.

I do not think that by acting differently towards Scheiner than you did, you would have made your position any stronger. If Scheiner upon recognising his mistake even with a single word mentions your name (and this he will do, won't he) the effect will be as large as and maybe even larger than when you would have acted yourself against him.

I completely understand that you strive to lose the supplement "extraordinary".

But may I give you a well meant advice amongst friends, for I think by now we can leave all the

[MM774C-000006-461]

formalities between us behind? As a man of science your name has been sufficiently established. Now you have to make sure that your lectures are correct. I am convinced that when it turns out that your teaching is good (and in particular mineralogy will not be easy on you at first) you will do much more to receive an ordinary professorship than by any new scientific work. First the one and then the other. I would like to receive your small contribution – preferably a few days ahead– before the December-Academy meeting and if I am at all able I would be pleased to be present at your introduction. But friendly greetings, yours truly V.A. Julius

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

1899

— Send from Germany —

[MM774C-000006-459]

Utrecht 6 Dec 1898

Amice Collega!

Uw brief bracht mij in herinnering, wat ik eigenlijk zeer wel wist, dat ik nog verzuimd had U een blijk van belangstelling te doen toekomen bij Uw benoeming te Amsterdam. Maar zoo als het meer gaat indien men het volhandig heeft, [???] ik stelde dit van dag tot dag uit. Ontvang intusschen nog mijn hartelijke geluk-

[MM774C-000006-460]

wensch en wees verzekerd dat ik mij over Uw benoeming zeer heb verheugd; al is de positie op dit oogenblik niet schitterend, zij kan beter worden en geeft U voet in den stijgbeugel.

Wat nu de kwestie Scheiner betreft, ik heb wel medelijden met den man; want het bokje dat hij gemaakt heeft, is werkelijk niet gering. Maar toch raad ik U stellig af gehoor te geven aan zijn voorstel om U door hem op sleeptouw te laten nemen. Ik zou het beleefd maar positief weigeren. Wil hij toch in Duitschland eens de aandacht op Uw voorstellingen vestigen, uitstekend. Maar verdere ontwikkeling ervan zou ik mijn eigen weg gaan.

Ik geloof niet dat gij door anders te handelen dan gij gedaan hebt tegenover Scheiner Uw positie sterker gemaakt zou hebben. Wanneer Scheiner met een enkel woord bij het erkennen van zijn fout Uw naam noemt (en dit zal hij toch wel doen) is het effect even groot en misschien grooter dan wanneer gij zelf tegen hem opgetreden waart.

Ik begrijp volkomen dat gij haakt naar het verlies van het bijvoegsel "buitengewoon".

Maar ik u een welgemeende vriendenraad geven, want mij dunkt dat wij nu toch alle

[MM774C-000006-461]

formaliteiten tusschen ons wel kunnen afschaffen? Welnu als wetenschappelijk man is Uw naam genoeg gevestigd. Maar zorgt nu dat Uw colleges goed zijn. Ik ben overtuigd dat wanneer blijkt dat gij goed doceert (en voor de mineralogie zal dit U in den eersten tijd niet zoo gemakkelijk vallen) gij veel meer voor Uw gewoon hoogleraarschap dan door een nieuw wetenschappelijk werk. Eerst het ene dan het andere. Gaarne wil ik Uw stukje – liefst eenige dagen te voren – voor de December-academievergadering ontvangen als ik enigszins kan wil ik ook gaarne Uwe intrede bijwonen. Met vriendschappelijke groet It V.A. Julius

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000014-142]

Utrecht, 7 December 1898

Amice, the publication about red in the retina of fish you can find at Költgen & Abelsdorff. *Zeitschrift für Psych. und Physiologie der Linnean* [?Society?] Issue 12 page 172.

You cannot get that journal anywhere. I've ordered some parts myself; the 12th, however, is just present in the library of the Otolaryngology Society (librarian Dr. [?Burger Zeel&????] Amsterdam.) I currently have it here, but I could send it to you, if you request it from Burger. I will soon write you more extensively, I am in haste now. Yours truly H. Zwaardemaker.

Alramis brama

Cyprinus carpio

Tineo vulgaris

Esox lucrus

Salmo saino

= Examined fish

Percus fluviatilis

[*Lucioprass sandir?*]

Lota vulgaris

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

1900

— Send from Germany —

[MM774C-000014-142]

Utr, 7.12.98

Amice, De publicatie over het netvliesrood der visschen vindt ge bij Költgen & Abelsdorff. *Ztschr. f. Psych. u. Phys. der Linnean* [??]. BS.12 S.172.

Dit tijdschrift is nergens te krijgen. Enkele deelen bestel ik zelf; het twaalfde bevindt zich echter alleen in de Bibl. v/d oorheekundige Vereeniging (biblioth. Dr. [?Burger Zeel&????] Amsterdam.) Op dit oogenblik heb ik het hier, maar kan het U op zenden, wanneer ge het bij Burger aanvraagt. Spoedig schrijf ik U uitvoerig, nu in haast. tt. H. Z.

Alramis brama

Cyprinus carpio

Tineo vulgaris

Esox lucrus

Salmo [faino?]

= onderzochte visschen

Percus fluviatilis

[Lucioprass sandir?]

Lota vulgaris

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000006-462]

Utrecht 8 December 1898.

Amice! I forgot to make you aware that the December meeting of the Academy is already on the 24th of December because the last Saturday of the month coincides with Sylvester.

Greeting, yours truly V.A.Julius

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

1901

— **Send from Germany**—

[MM774C-000006-462]

Utrecht 8 Dec. 1898.

Amice! Ik vergat nog er U op opmerkzaam te maken dat de December-vergadering van de Academie reeds den 24sten December wordt gehouden omdat de laatste zaterdag van de maand met oudjaarsdag samenvalt.

Groetend tt V.A.Julius

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000054-523]

N° 21687

Extract from the Minutes of the City Council of Amsterdam

The City Council of Amsterdam,

Given the list of recommendations, provided by the Curators of the University of Amsterdam, sent as missive by the Mayor and Aldermen on the 31st October 1898;

Have decided:

That upon Royal affirmation

Dr. Eugène Dubois

is to be installed as Extraordinary Professor at the University of Amsterdam, in Geology, Palaeontology, Mineralogy and Cristallography on wages of *f* 1000.- pro annum and the share of the contributions, as decided in the first and last part of article 19 of the Regulations of the University (Council publications 1877, department 3, number 63)

Amsterdam, 16 November 1898

the City Council aforementioned

[?signature?] Mayor

[?signature?] Secretary

Stamp *f* 0,75

[MM774C-000054-524]

The Secretary of Amsterdam hereby declares that the appointment of aforementioned Professor has been affirmed by Royal Decision of 3 December 1898 N^o34.

Amsterdam, 12 December 1898

The Secretary aforementioned

[?signature?]

This is the only letter with this correspondent

1902

— Send from Germany —

[MM774C-000054-523]

N° 21687

Extract uit de Notulen van den Gemeenteraad van Amsterdam.

De Gemeenteraad van Amsterdam,

Gelet op de aanbevelingslijst, gemaakt door Curatoren van de Universiteit van Amsterdam, ingezonden bij missive van Burgemeester en Wethouders den 31sten October 1898;

Besluit:

behoudens de Koninklijke bekrachtiging te benoemen

Dr. Eugène Dubois

tot Buitengewoon Hoogleeraar aan de Universiteit van Amsterdam, in de Geologie, Palaeontologie, Mineralogie en Kristallografie op een jaarwedde van *f* 1000.- en het aandeel in de bijdragen, bepaald bij het eerste en het laatste lid van art. 19 der Verordening, tot regeling aan de Universiteit (Gemeenteblad 1877, afd. 3, volgnummer 63)

Amsterdam, 16 November 1898

De Gemeenteraad voornoemd

[?signature?] Burgemeester

[?signature?] Secretaris

Zegel *f* 0,75

[MM774C-000054-524]

De Secretaris van Amsterdam verklaart dat de aanstelling van voornoemden Hoogleeraar bij Koninklijk Besluit van 3 December 1898 N^o34 is bekrachtigd.

Amsterdam, den 12de December 1898

De Secretaris voornoemd

[?signature?]

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000008-383]

The Hague, 24 November 1898

Highly esteemed Professor Martin,

I have kept postponing thanking you for your kind letter of the 17th of this month because I kept hoping to be able to do this in person. But now I do not want to wait any longer to express you my gratitude and will for the time do it in writing.

I will most surely need your good

[MM774C-000008-384]

wishes, for the difficulties that are apparently awaiting me under given circumstances will not be small. I will no doubt have need of the so kindly offered advice and support at some point and I gratefully accept it in advance.

As far as my collection is concerned, I hope I can now finish it under more quiet and under different circumstances, although after some delay. After that I hope it will go even better, as the discouraging feeling of an entirely gloomy future that paralyses the conscience will then have ceased to exist. And I flatter myself with the hope that the Government will continue to give me some, albeit a much smaller [support].

Thanking you again for your good benevolent feelings and recommending myself to such I remain after polite greetings with the highest esteem your willing servant

Eug Dubois

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

1903

— Send from Germany —

[MM774C-000008-383]

's-Gravenhage, 24 Nov. '98

Hooggeachte Professor Martin,

Steeds heb ik het uitgesteld U mijnen Dank te betuigen voor Uwe vriendelijke letteren van den 17^e dezer, ~~waarbij U mij met mijne benoeming te Amsterdam geluk wenschte~~, omdat ik telkens hoopte dat persoonlijk te komen doen. Maar nu wil ik er niet langer daarmede wachten en U ~~die dat [?????] in afwachting U spoedig te [?????]~~ ~~schriftelijk~~ van mijne erkentelijkheid blijkt te geven en doe dat voorloopig dan maar schriftelijk.

Zeker kan ik goede wenschen

[MM774C-000008-384]

wel gebruiken, want de moeilijkheden, die mij schijnen te wachten onder de gegeven omstandigheden zullen geen geringe zijn. Ik twijfel er niet aan of zal de mij door U zoo vriendelijk aangeboden hulp in raad en daad wel eens noodig hebben en neem die bij voorbaat dankbaar aan.

Wat mijn collectie aangaat betreft, die hoop ik nu ~~[?????]~~ rustiger dan onder andere omstandigheden te kunnen afwerken, al is het dan ook na eenige vertraging. Daarna zal 't hoop ik des te beter gaan, omdat het verlamme bewustzijn ontmoedigende gevoel van eene geheel duistere toekomst dan heeft opgehouden. En ik ~~hoop~~ vlei mij ook met de hoop, dat de Regeering nog zal voortgaan mij eenigen, zij het dan ook veel geringeren [?H???] te blijven verleen.

U nogmaals van harte dank zeggen voor Uwe goede welwillende gevoelens en mij daarin ook verder aanbevelen verblijf ik na beleefde groeten met de meeste hoogteachting Uw dienstw. dr.

Eug Dubois

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000008-320]

Paris 12 December 1898.-Dear colleague and friend; Would you like to give a lecture at the Paris Congress (1900) on Pithecanthropus and Tertiary Man? It is indeed the International Congress of Medicine, because it is Prof. Lannelongue (Mirusgicale Clinic) who asked me to make this proposal to you. If you accept that will not prevent you from presenting another new and original communication on this question at this congress within another field (Anthropology for example). R.S.V.P. - There will be lots of international congresses in Paris in 1900.- Your sincerely devoted
L. Manouvrier

This is the last letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

1904

— Send from Germany—

[MM774C-000008-320]

Paris 12 Dec. 98.- Cher confrère et ami; voudriez vous faire un rapport au congrès de Paris (1900) sur le Pithecanthropus et l'homme tertiaire. Il s'agit de nous du Congrès International de Médecine, car c'est le Prof. Lannelongue (Clinique Mirusgicale) qui ma chargé de vous faire cette proposition. Si vous acceptez, cela ne vous empêchera pas de faire à ce congrès en à un autre (d'Anthropologie par exemple) une communication neuve et inédite sur cette question. R.S.V.P. – Il y aura une poule de Congrès internat. à Paris en 1900.- Votre sincèrement dévoué L. Manouvrier

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000004-214]

Utrecht 12 December 1898

Amice,

I do not have a collection of inaugural speeches. At the time I went to the Royal Library to find me a few for the purpose. I then found those of Bolland, Mr. Treub, Mr. Naber and they sufficed; they will have more there by now. –

As to the matter of the production of heat in natives, I found that with a body weight of 70 kg the calculated *Wärmewerth* was on the contrary slightly larger than of a European of the same weight. I add to this, however, (page 121) "*the difference is, however, not sufficiently significant, to conclude that Malay inhabitants have a higher metabolic rate. It being completely the same was hardly to be expected because of the reasons mentioned before (page 116). As this difference*

[MM774C-000004-215]

also holds for Japanese, it could be explained by assuming that calculations following the formula of Immermann come up with higher values if there are large differences in body weight. (Contributions to the knowledge of the metabolic rate of inhabitants of the tropics)

I have at the time deliberately not related heat production to identical body surface but to identical bodyweight, because, in principal being the same, the formula of Immermann has priority and this has been squarely neglected by later researchers (Rubner, Richet). In particular Rubner has a nick of doing that. The meaning of the development of body surface, which you were the first to relate to the central nervous system, as with regard to warmth production first been expressed in Immermann's formula and not by Rubner, like he pretends he has.

As said, Rubner has a nick of doing that. Equally his law about the iso-dynamic replacement of nutritional substances has first, for special cases, been brought to light by Liebig, later more general in the trail of Lavoisier, Maier and others, by von Hoesslein (*Virchow's Archiv*) for about 20 years ago. –

In my research on warmth radiation (Vergl. Unters. ü.d. physikalische W. regulierung bei dem europ. u. mal. Tropenbewohner) I come to the conclusion on page 151: "*dass der Pigmentreichthums der Haut keinen überwiegenden directen Einfluss aussübt auf die W.abgabe durch Strahlung und Leitung.*"

It might, however, very well be possible – which I pointed out in my inaugural speech – that differences will become apparent, if very high demands are being put to the warmth regulating functions. So far the only difference I found was that natives are slightly less inclined to sweat (pages 151 - 152) and the protectiveness of pigment against chemical warmth radiation, which is countered by the fact that the pigmented skin in sunlight absorbs more warmth (pages 154-155).

I herewith send you reprints of the treatises mentioned, which you need not return to me.

With best greetings from house to house
yours truly

C. Eijkman

[This is the only letter with this correspondent](#)

1905

— Send from Germany—

[MM774C-000004-214]

Utrecht 12 Dec '98

Amice,

Een verzameling van oraties heb ik niet in bezit. Destijds ben ik naar de Koninklijke Bibliotheek gegaan en heb er enkele voor het gezegde doel gezocht. Ik vond die van Bolland, Mr. Treub, Hr. Naber en had daar genoeg aan; er zijn er daar intusschen nog wel meer. –

Wat de kwestie van de warmteproductie bij inlanders betreft, zoo vond ik hun op een lich. gewicht van 70 kg berekende *Wärmewerth* integendeel iets grooter dan bij den Europeaan van 't zelfde gewicht. Ik voegde er echter bij (S121) "Der Unterschied ist aber nicht bedeutend genug, um daraus auf einen gesteigerten Stoffumsatz bei dem malaiischen Tropenbewohner zu schliessen. Eine vollkommene Uebereinstimmung wäre aus schon erwähnten Gründen (S116) kaum zu erwarten. Weil der nämliche Unterschied

[MM774C-000004-215]

auch für die Japaner zutrifft, liesse sich derselbe durch die Annahme erklären, das die Umrechnung nach der Immermannischen Formel für grössere Differenzen im Körper gewicht zu hohe Werthe liefere. (Beitrag zur Kenntniss des Stoffwechsels der Tropenbewohner)

Ik heb destijds de w. productie met opzet niet herleid tot dezelfde lich. oppervlakte maar tot hetzelfde lich. gewicht, omdat, het principe hetzelfde zijnde, Immermann's formule de prioriteit heeft en dit door de latere onderzoekers (Rubner, Richet) kalmweg genegeerd is. Rubner vooral heeft daar meer het handje van. De betekenis van de ontwikkeling der lich. oppervlakte, die gij 't eerst met die van het centr. zenuwstelsel in verband hebt gebracht, is ten opzichte van de w. productie 't eerst uitgedrukt in Immermann's formule en niet door Rubner, zooals deze doet voorkomen.

Zooals gezegd, Rubner heeft daar meer het handje van. Zoo is zijn wet van de isodynamische vervanging der voedingsstoffen, 't eerst voor bijzondere gevallen door Liebig, daarna meer algemeen op het voetspoor van Lavoisier, Maier e.a., door v. Hoesslein (*Virchow's Archiv*) ongeveer 20 jaar geleden reeds ontwikkeld. –

[Voor] mijn onderzoek van de warmte afgeving (Vergl. Unters. ü.d. physikalische W. regulierung bei dem europ. u. mal. Tropenbewohner) kom ik blz. 151 tot het besluit: "*dass der Pigmentreichthums der Haut keinen überwiegenden directen Einfluss aussübt auf die W.abgabe durch Strahlung und Leitung.*"

Het kan echter heel goed zijn – waarop ik in mijn oratie wees – dat er wèl verschillen voor den dag komen, wanneer zeer hogere eischen aan de w.regulerende functies gesteld worden. Tot dusverre vond ik alleen als verschil mindere geneigdheid tot zweten bij den Inlander (blz 151 - 152) en de beschuttende werking van het pigment tegen chem. warmte stralen, waar tegenover staat dat de gepigmenteerde huid in het zonlicht meer warmte absorbeert dan de blanke (blz 154-155).

Ik zend je hierbij afdrukjes der genoemde verhandelingen, die ik niet terug hoef te hebben.

Met beste groeten van huis tot huis

tt

C. Eijkman

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000011-305]

Strasbourg, December 1898.

Very esteemed Sir!

Starting in the year 1899 the publishing house E. Nägele from Stuttgart will publish a continuation of the journal that has so far been published by G. Fisher in Jena under the title "*Morphologische Arbeiten*", will now be published by G. Schwalbe under the title:

Zeitschrift für Morphologie und Anthropologie
by the same publishing house.

Während...

...zu liefern

[MM774C-000011-306]

im stande sein. Eine...

...berechnet.

I would be very much pleased, if you, highly and Sir, would be prepared to, as co-operator of our Journal would support its goals by sending us a contribution from one of the mentioned areas of expertise.

With full esteem
G. Schwalbe

Highly esteemed colleague!

I particularly direct myself to you, to ask if you would support my endeavours with a contribution from your site. I think that it is necessary to build up a new anthropology on a completely zoological basis.

[MM774C-000011-307]

To do so however, as you know, there is resistance to overcome. A union of like minded forces is necessary. From you I know that you share my opinions in anthropological matters, and that you also express the zoological basis. Is it not true that I can count on receiving contributions from you as a cooperator which would be very valuable to me. Finally the first part of my *Pithecanthropus*-work will appear. It will fill the first issue of the new journal. I hope to be already able to bring a contribution from you in the second issue?

With cordial greetings and me asking you to recommend me to your honoured wife
yours very truly G. Schwalbe

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000011-305]

Strassburg, in Dezember 1898.

Sehr geehrter Herr!

Vom Jahre 1899 an wird im Verlage von E. Nägele in Stuttgart eine Fortsetzung der bisher bei G. Fisher in Jena erschienenen "Morphologische Arbeiten", herausgegeben von G. Schwalbe unter dem Titel: Zeitschrift für Morphologie und Anthropologie von demselben Herausgeber erscheinen.

Während...

...zu liefern

[MM774C-000011-306]

im stande sein. Eine...

...berechnet.

Es würde mich sehr freuen, wenn Sie, hochgeehrter Herr, sich bereit erklären würden, als Mitarbeiter an unserer Zeitschrift die Ziele derselben durch Beiträge aus den genannten Gebieten zu unterstützen.

Hochachtungsvoll
G. Schwalbe

Hochgeehrter Herr College!

An Sie richte ich ganz besonders meine Bitte, mein Unternehmen durch Beiträge von Ihrer Seite [?fünden] zu wollen. Ich glaube, dass er nöthig ist, eine neue Anthropologie aufzubauen auf rein zoologischer Basis.

[MM774C-000011-307]

Dabei gibt es aber, wie Sie wissen, Widerstände zu überwinden. Eine Vereinigung der geeigneten Kräfte thut noth. Von Ihnen weiss ich, dass Sie meine Anschauungen in anthropologischen Dingen theilen, dass auch Sie die zoologische Grundlagen betonen. Nicht wahr, ich darf darauf rechnen, von Ihnen als Mitarbeiter Beiträge zu erhalten, die mir vor allen werthvoll sind. Endlich wird der erste Theil meiner Pithecanthropus-Arbeit erscheinen. Er wird das I.Heft der neuen Zeitschrift füllen. Hoffentlich kann ich im zweiten schon einen Beitrag von Ihnen bringen?

Mit herzlichsten Grüßen und der Bitte mich Ihren verehrten Frau Gemahlin zu empfehlen.
Ihr sehr ergebener G. Schwalbe

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000011-292]

Highly esteemed Professor,

You had the great kindness to invite me to become a co-operator of your new Journal for morphology and anthropology in a specific inscription to your printed programme.

I sincerely thank you for this, and I will follow up on this invitation as much as I can and I ask that you will kindly excuse me that I have only now sent you a reply. The reason is this. Because of my appointment to the University of Amsterdam as extraordinary Professor for geology and palaeontology et cetera I am since a few weeks standing at a turning point in my life. Specifically for this there is much to be arranged and do and just at a moment when your friendly letter arrived I was so occupied that I had to leave it unanswered, which I believed would be for only a few days. At some point I even thought I had already answered it, and to my great shock I found out today that this had not yet happened. I very much hope you will

[MM774C-000011-293]

accept my apologies. Your endeavours for the comparative anthropology have my greatest sympathy as I have the highest esteem for you.

With cordial greetings
and high esteem
yours truly
Eug Dubois

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

1907

— Send from the Netherlands —

[MM774C-000011-292]

Hochverehrtester Herr Professor,

Sie hatten die grosse Freundlichkeit mich ~~eigen einen Prospectus~~^{zum als Mitarbeiter lassen} ~~Zu an die von Ihnen [?????]~~
~~neu~~ Ihre neue Zeitschrift für Morphologie und Anthropologie eingeladen [???] ~~und geschrieben zu~~ noch besonders durch eine Beischrift zu Ihren ~~Progr~~ gedruckten Programm.

Ich danke Ihnen Ihnen Sie herzlichst dafür, werde die Einladung soviel ich kann gerne Folge leisten und bitte Sie es gütigst entschuldigen zu wollen, dass ich erst heute dazu komme Ihnen eine Antwort zu ~~schicken~~ senden. Das kam so. ~~Ich stehe jetzt an einem Wendepunkt im meinem Leben indem~~ ~~Dadurch dass ist~~ Durch meine [?????] [?????] ~~Berufung~~ Ernennung an den Amsterdamer Universität ~~zum~~^{als} Extraordinarius für Geologie und Palaeontologie etc. ~~ernannt wurde~~ stehe ich seit einigen Zeit Wochen an einem Wendepunkt in meinem Leben. Gerade Es giebt dabei viel zu regeln und abzumachen und gerade im Momente als ich Ihr freundliches schreiben erhielt war ich damit so sehr beschäftigt, dass ich es ~~für ein paar Tage~~^{vorläufig [?????]} bei Seite ~~unbeantwortet~~ musste liegen lassen, wie ich glaubte ~~für~~^{nur} ein höchstens ein Paar Tage. ~~Ich kam dann~~ Allmählig meinte ich ~~das schon gethan~~^{bereits geantwortet} zu haben als, ~~ich heute~~ zu meinen grossen Schrecke, ~~ich heute~~ entdeckte, dass ~~dies~~^{es} noch nicht geschehen war. Sehr hoffe ich ^{dafür} Entschul

[MM774C-000011-293]

digung zu finden. [?????] Ihr Unternehmen eine vergleichende Anthropologie zu schaffen hat meine herzgründigste Sympathie und wie ich für Sie stets grösste Verehrung habe.

Mit herzlichste Grösse

Ihr ~~sehr erg~~^{hochachtungsvoll}
ergebenen
Eug Dubois

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000033-520]

Den Haag, 13 December 1898

Highly esteemed Professor[Weber]

I sincerely thank you for your letter and the proceeding telegram.

After reading your letter the decision is not difficult. I accept.

Upon further reflection it also seems doubtful to me that H.d.N could be the "someone", even swept by the feeling of treating Mol. correctly being humiliated, in front of my

[MM774C-000033-521]

employees (in whom I keep believing). I have never been willing or able to believe that there were acting-unsympathetic feelings present towards me and all the other I have just ascribed to weakness. My wife could testify to that. But this "someone"-matter makes me ask whether there was maybe a spark of the fire of resentment towards others that had fallen upon me and which in fact could make my position very much more difficult now and in the future. Your words have chased away that fear and your solid advice makes me completely return-

[abrupt end of draft]

This is the last letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000033-520]

Den Haag, 13.12.98

Hooggeachte Professor

Hartelijk dank voor Uwen brief en het voorafgaande telegram.

Na lezing van Uwen brief valt beslissing mij niet moeilijk. ^{Ik neem aan.} ~~En de hulp mij nog vrouw was daarbij niet nodig.~~

Bij verder nadenken scheen het mij ook reeds twijfelachtig ofwel H.d.N de "iemand" kon zijn, zelfs meegeslept door een gevoel van correct handelen tegenover Mol. of van gekrenktheid, tegenover mijn

[MM774C-000033-521]

helpers (waaraan ik blijf gelooven). Dat bedrijvend- onwelwillende gevoelens tegen mij aanwezig waren heb ik nooit willen of kunnen gelooven en al het andere slechts aan zwakheid toegeschreven. Mijne vrouw zou dat kunnen getuigen. Maar die "iemand"-kwestie deed mij vragen of wellicht een vonkje van het ~~grote~~ vuur van wrevel tegen anderen op mij kan gevallen zijn en dat aldus mijne positie i.f. Zeer veel moeilijker zou kunnen worden en ook moeilijk blijven. Uwe woorden verjagen die vrees geheel en Uw vaste raad doet mij geheel terug-

[abrupt end of draft]

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000005-329]

Haag, 16 December 1898

Highly esteemed Professor,

It was a great pleasure for me to read again what you said in Cambridge about "the question of all questions", which you made possible by sending it to me in person. The honourable mention of my find, which you have repeatedly stated in it, touches me anew to feel grateful for the Father *Spiri-*

[MM774C-000005-330]

tualis Pithecanthropi.

I am particularly pleased about the comments and explanations with which you have enriched your presentation. Some spirits seeking truth ([? SvV]) will learn from these explanations that man is of diphyletic origin, namely that besides the *descendentibus Pithecanthropi* there are still a few specimens of a race that is about to become extinct, which is to be derived from sheep, via *Melanthropus* [???

With the utmost esteem and devotion

Eug Dubois

This is the last letter with this correspondent

Previous letter with this correspondent

1909

— Send from the Netherlands —

[MM774C-000005-329]

Haag, 16.XII.98

Hochverehrter Herr Professor,

Es war mir ein grosser Genuss noch einmal zu lesen was Sie über "die Frage aller Fragen" zu Cambridge gesagt haben, wozu Sie mir durch die persönliche Uebersendung die Gelegenheit gegeben haben. Die ehrende Erwähnung meines Fundes, welche Sie darin wiederholtlich angebracht haben, berührt mich auf Neuem zu dankbaren Gefühlen für den Pater spiri-

[MM774C-000005-330]

tualis Pithecanthropi.

Besonders freue ich mich auch über die Anmerkungen und Erleuterungen mit welcher Sie Ihren Vortrag noch bereichert haben. Manchen nach Wahrheit suchenden Geiste ([?s.v.v]) werden diese Erläuterungen belehren, dass der Mensch diphyletischen Ursprunges ist, dass es nämlich neben den *descendentibus Pithecanthropi* noch einige Exemplaren giebt einer im Aussterben begriffenen Rasse, die von dem Schafe herzuführen ist, per *Melanthropus* [???

Mit vorzüglichster Hochachtung und Ergebenheit

Eug Dubois

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000006-464]

Utrecht 17 December 1898.

Amice!

I cannot give an answer to the question what the average temperature is of a Leyden jar spark; nobody in the world can on any good reason. This is where fantasy and arbitrariness are free to play. It has just become a habit to consider the temperature

[MM774C-000006-465]

as much higher as that of the electrical light bow. And it yet may very well be that this is not true. They have deduced this from the fact that the spectrum of a Leyden jar spark often looks completely different than the spectrum of a bow. But this doesn't prove anything about the temperature. Since the research of E.Wiedemann and Ebert about "luminescence", it has become clear that a radiated spectrum need not be determined by temperature. We now know for instance that the temperature of a light emitting filled glass rod is below 100° (which is obviously the temperature of the gas emitting the light). Now the spectrum of a Leyden jar spark could very well be determined by the large electrical shock that coincides with the spark. We do, however, not have any actual means to establish such higher temperatures like 15,000 or 20,000°. Here it's all fantasy. A says, the temperature might be 10.000 or maybe

[MM774C-000006-466]

20.000 degrees. B says: according to the estimation of A the temperature lies between 10 and 20 thousand degrees, so on average 15.000°. C says: both A and B considered the temperature to be between 10.000 and 20.000 and so the game goes on.

I am herewith sending you a criticism of Ebert (Professor at the Polytechnic in Munich) about Scheiner's book; and something from Wiedemann about luminescence. In the latter you will find the necessary references to literature.

With friendly greetings

yours truly,

VA Julius

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

1910

— Send from the Netherlands —

[MM774C-000006-464]

Utrecht 17 Dec. 98.

Amice!

Op Uw vraag wat de gemiddelde temperatuur van een Leidsche-flesch-vonk is, kan ik geen antwoord geven; dit kan niemand ter wereld doen op eenigszins goede gronden. Hier heeft de fantasie of de willekeur volkomen vrij spel. Het is nu eenmaal gewoonte geworden die temp. als

[MM774C-000006-465]

veel hoger te beschouwen dan die der el: lichtboog. En toch is het zeer wel mogelijk dat dit niet waar is. Men heeft het afgeleid uit het feit dat het Leidsche-flesch-vonk-spectrum van een stof er dikwijls geheel anders uitziet dan boog-spectrum. Maar dit bewijst nog niets voor de temperatuur. Sedert de onderzoekingen van E.Wiedemann en Ebert over "luminescentie", is het duidelijk dat het uitgezonderd spectrum niet behoeft gedetermineerd te worden door de temperatuur. Zoo weten wij dat de temp. van een lichtgevende [???.?] buis beneden 100° is (natuurlijk de temp. van het licht uitzendend gas). En nu kan bij het Leidsche-flesch-vonk-spectrum dit spectrum zeer wel gedetermineerd zijn door den grooten elektrische schok, waarmede de vonk gepaard gaat. Wij hebben feitelijk geen een behoorlijk middel om zulke hogere temperaturen als 15.000 of 20.000 graden ook maar in de verste verte te beoordeelen. Hier is alles fantasie. A zegt, wellicht is deze temperatuur 10.000 misschien

[MM774C-000006-466]

20.000 graden. B zegt: volgens de schatting van A ligt de temperatuur tusschen 10 en 20 duizend graden, [??el?] 15.000°. C zegt: zowel A als B menen dat de temperatuur ligt tusschen 10.000 en 20.000 en zoo gaat het spelletje voort.

Ik zend U hierbij een kritiek van Ebert (Prof. aan het Polyt. te Munchen)

Van Scheiner's boek; en iets van Wiedemann over luminescentie. In dit laatste vindt gij de noodige literatuuropgaves.

Met vriendelijke groet

lt VA Julius

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000006-467]

den Haag, 18 December 1898

Highly esteemed Professor,

With your letter and the two enclosed attachments you have much obliged me.

First of all I was much helped by the information you gave that the estimation of the temperature of the Leyden jar spark, is one that carries little weight, which has taken away a large difficulty on my path. Scheiner had adapted this estimation of temperature to the spectra of white stars in his paper in the *Naturwissenschaftliche Rundschau* in 1896 (N° 6), which I think I discussed with you before,

[MM774C-000006-468]

and he seems much attached to these results, as is apparent from his letters. But to me they were a true hindrance.

Secondly I am much pleased that according to your letter, and further illustrated by your attachments, such an important role can be attributed to luminescence. If you hadn't pointed that out to me, I would have quite underestimated; and it is a support to my ideas, over which I cannot fail to be pleased

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

1911

— Send from the Netherlands —

[MM774C-000006-467]

den Haag, 18.12.98

Hooggeachte Professor,

Met Uwen brief en de twee vergezellende stukken hebt Gij mij zeer verplicht.

Ten eerste ben ik er zeer door geholpen door Uwe mededeeling te weten, dat de schatting van de temperatuur der Leidsche-flesch-vonk eene is, die weinig gewicht heeft, want daardoor is eene grootte moeilijkheid op mijne weg ~~weggenomen~~^{verwijderd}. Scheiner had die temperatuurschatting op de Spectra der witte sterren toegepast in zijn stuk in de *Naturw. Rundschau* in 1896 (N° 6) dat ik meen vroeger ook al

[MM774C-000006-468]

eens met U besproken te hebben, en hecht nogal aan die uitkomsten, zooals mij uit zijn brieven is gebleken. Maar ze waren mij een echte hinderpaal.

Ten tweede doet het mij genoegen, dat naar Uwen brief, toegelicht door de bij de stukken, aan de luminescentie eene zoo belangrijke rol kan worden toegeschreven. Ik zou die, wanneer U er mij niet op gewezen hadt veel te licht hebben geschat; en ze blijkt mijne opvattingen te kunnen steunen, waarover ik niet nalaten kan mij te verheugen

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000001-435]

State Geological
Mineralogical Museum

Leyden, 20 December 1898.

Highly esteemed Sir!

As I needed to go to The Hague a few days after I had received your last letter, I did not answer it as I hoped to tell you some things in person and ask you some questions. Yesterday, however, you were not at home, which wasn't any particular bother, because I had to spend the day in The Hague anyway, and I do understand how busy you must be these days. Maybe you will soon be coming to the Museum, but let me tell you now that the declaration was now very well as it was (this concerns the location of your signature).

The little table is so very much to my delight,

[MM774C-000001-438]

that the little scratch, such a triviality, is of no importance at all. It is absolutely not of such significance that the table should be returned for that; I've only told you about it, because with such a gift you would surely appreciate to know, to what extent the shopkeeper has been complying with your wishes. And I must say he could have done better. Apart from the little scratch, which has been dealt with, there was also, concerning the frame underneath, a lot of dust between the indentations. Yet this is all of such minor importance, and the latter has of course already been removed that it does not diminish anything of the whole, which is a special appreciation for my services, which truly have not been that heavy. I'm thanking you again for it.

I'm very curious, how large the surplus you want to spend on a lens will be. I will therefore as soon as possible try to get offers from different suppliers. It is surely known to you that the Budget for 1899 only holds *f* 1100 for you. I was expecting you would at least keep the same amount of *f* 2125 for 1899. So after the rent and your servant have been paid, there's not much left for acquisitions.

With the best wishes for your health I have the honour to be with the highest esteem
your able servant
P.C. Blommendaal

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000001-435]

's Rijks Geologisch
Mineralogisch Museum

Leiden, den 20 December 1898.

Hooggeachte Heer!

Daar ik bij de ontvangst van Uw laatsten brief toch over enkele dagen weer in den Haag zou wezen, heb ik U niet beantwoord maar hoopte mondeling U het een en ander mede te deelen en te vragen. Gisteren was U evenwel niet thuis, wat voor mij nu direct geen bezwaar was, daar ik toch dien dag in den Haag zou doorbrengen, en ik begrijp hoe druk U het dezer dagen hebben zal. Misschien komt U binnenkort op 't Museum, maar toch wil ik U nu mededeelen, dat de declaratie zoo zeer goed was (dit betreft de plaatsing van Uwe handtekening).

Het tafeltje is me zóó zeer naar genoegen,

[MM774C-000001-438]

dat een krasje, zoo'n kleinigheid, daarbij in 't niet verzinkt. Het is volstrekt niet van zoo'n beteekenis, dat daarvoor het tafeltje zou worden overgestuurd; ik heb het alleen maar gezegd ~~en~~ met de gedachte, dat U bij zoo'n geschenk er zeker prijs op stelt te weten, in hoeverre aan Uw verlangen door den winkelier is voldaan. En dan moet ik zeggen dat deze zich beter van zijne taak had kunnen kwijten. Nog daargelaten het krasje, waar iets aan gedaan is, kwam het ook, wat het onderstel betreft, met stof tusschen de verschillende insnijdingen bij mij aan. Doch dit alles is van zoo'n geringe beteekenis, en het laatste is natuurlijk reeds weggenomen, dat het niets afdoet aan het geheel, wat eene bijzondere erkenning is van mijne diensten, die waarlijk nu niet zoo heel zwaar zijn. Nogmaals hartelijk dank daarvoor.

Ik ben erg benieuwd, hoe groot het overschot wat U voor eene lens wil besteden, zal zijn. Daarom zal ik zien zoo gauw mogelijk de rekeningen van de verschillende leveranciers binnen te krijgen. Het is U zeker wel bekend, dat op de Begroting van 1899 voor U slechts *f* 1100 is uitgetrokken. Ik dacht, dat U hetzelfde bedrag van *f* 2125 althans voor 1899 nog zou houden. Wanneer dus hiervan huur en Uw bediende betaald wordt, schiet er voor aanschaffingen enz. weinig over.

Met de beste wenschen voor Uwe gezondheid heb ik de eer met de meeste hoogteachingt te zijn
Uw dienstv. dienaar
P.C. Blommendaal

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000059-180]

Tinggang den 29 December 1898

Your Noble Severe Sir!

I have the honour to notify you that the day after tomorrow I will leave for Mr Delprat to work at the coal exploitation.

As the work of the Solo Valley has been terminated and I also was told to look for another job, I have written to Mr Delprat including the letter that I got from you earlier, and because of that I was employed and I will remain very grateful to you for that.

Now I've gathered from the news paper that the research

[MM774C-000059-181]

will continue, well in case you need me you know where to find me, and if I can be of service to you, you only have to warn me, it will be a pleasure for me to again work for you.

The chests with bones have been shipped but there is not much special in it.

Other than that there is no news from here and we wish you and your family a happy New Year by your obedient worker and his wife

Kriele

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

1913

— Send from Jawa —

[MM774C-000059-180]

Tinggang den 29 December 1898

WelEdelgestreng Heer!

Ik heb de eer U mede te delen, dat ik overmorgen van hier vertrek naar Padang en kom te werken bij den heer Delprat bij de kolenontginning.

Daar hier het werk van de Solo vallei gestaakt is en mij ook aangezegd werd dat ik een betrekking moest zoeken, ben ik heen gegaan om naar den heer Delprat te schrijven, met een brief van U dien ik vroeger van U ontvangen heb, bij mijn schrijven gedaan, en daardoor ben ik ook aangesteld, waar ik U zeer dankbaar voor blijf.

Nu heb ik vernomen in de courant, dat de Onderzoekingen

[MM774C-000059-181]

door zal gaan met zijn werkzaamheden, ingeval U mij noodig hebt weet U waar of ik ben, en zoo ik U van dienst kan zijn hebt U me te waarschuwen, ik zal het werk het zij ook waar met genoeg weer voor U opnemen.

De kisten beenderen zijn verzonden trouwens het is niet veel bijzonders 't geen wat zij bevatten.

Verders hier geen nieuws dan wij wenschen U en Uw familie een geluk nieuwjaar

Door Uw Onderdanige werkman en zijne vrouw

Kriele

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000006-364 undated but in pencil added a likely "1899"]

Haarlem, Tuesday
Zijlweg 45

Dear and highly esteemed cousin,

last Saturday I needed to be in Leyden and was very unlucky to not have the pleasure of seeing you again. – I have then called upon Mr Ritzema with the request, which he allowed me on the basis of the aforementioned background, to borrow a skull of hippopotamus to compare them with the fossils in the Doelensteeg.

I neglected to leave a receipt behind for that and I hope it will be acceptable that I do so now on the included leaflet

[MM774C-000006-665]

to which you could add anything that is necessary.

Believe me again to be much obliged, and with best wishes from house to house I remain

yours truly

EugDubois

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

1914

— Send from the Netherlands —

[MM774C-000006-364 undated but in pencil added a likely "1899"]

Haarlem, dinsdag
Zijlweg 45

Waarde en Hooggeachte Neef,

Verleden Zaterdag moest ik noodzakelijk te Leiden zijn en betrof wel slecht, dat ik nu juist het genoegen moest missen U weder eens te zien. – Tot den Heer Ritzema heb ik mij toen gewend met het verzoek, hetgeen hij mij op grond van genoemde antecedenten toestond, om een schedel van hippopotamus ter vergelijking met fossielen in de Doelensteeg te mogen leenen.

Ik verzuimde nog daarvan een ontvangstbewijs af te geven en doordat nu op bijgaand plaatje met verzoek dat voor lief te

[MM774C-000006-665]

willen nemen en daarop nader in te vullen wat nodig is.

Geloof mij weder zeer verplicht, en hartelijke groeten van huis tot huis

[??]

EugDubois

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000032-340]

The Hague, 6 January 1899.

To
His Excellency
the Minister of Colonies,

Respectfully Dr. M.E.F.T. Dubois, Officer of Health 2^{den} class *pro memorie*, of the army of the Dutch Indies, currently in commission in the Netherlands, acknowledges;

that he in his request directed to Your Excellency dated 6 March 1897, in which he humbly requested Your Excellency to extend the assignment he was given with two years, expressed the opinion that without unforeseen adversity, he would satisfactorily finish his task;

that however, after his request had been favourably met with by your Excellency, such adversities have taken place;

that he, after Your Excellency further by the Missive dated 9 November 1897 A¹ N° 9 had made money available for the printing of the description of his collection of fossils, he immediately proceeded to make this publication happen;

that, however, in reproducing the printing plates, which is the most time demanding part of the publication, large difficulties were met with, which only slowly were overcome, and were such that already more than a year ago the first galley proofs were ready, but only now the first satisfactory results are being expected; that the description is such in nature that different parts cannot be simultaneously worked on and therefore also in the

[MM774C-000032-341]

interest of the comparative studies the attention for some of the travels that needed to be done for the description were limited to certain parts, which are first to be publicised. Some of the most important museums in comparative anatomy, anthropology and palaeontology of the mainland of Europe and Great Britain and Ireland have been visited to that purpose, and some of them, like London and Paris, more than once;

that in the interest of the further description the main paleontological and comparative anatomy museums of Europe still need to be visited, and those in London and Paris repeatedly;

that the addressee has tried by taking on a scientific position, during his stay in Europe, which would allow him time and opportunity to work on the comparative studies assigned to him by his Excellency the Governor-General of the Dutch Indies by the decisions of 19 June 1895 N° 8 and 19 May 1897 N° 1 and by the Missive of your Excellency dated 9 November 1897 A¹ N° 9, however, without any further financial compensation or at least just the compensation of travel expenses by the Colonial Government that he has not succeeded to acquire a better paid position than that of an extraordinary professorship, in Geology, Palaeontology et cetera at the University of Amsterdam, to which he has been recently appointed with an annual income of *f* 1000-;

that there is, however, the prospect that within two years this position might be either better paid, or turned into an ordinary professorship, and that in the first case the mentioned comparative studies and description could be finalised for a much lower and in the latter case, even without any financial compensation, except for travelling expenses, from the side of the Dutch Governments;

that because of the encountered adversities it has not been possible to finish the publication within the timeframe that was set earlier, and that because he has not succeeded to get a better paid position, for finalisation of the work, yet some financial compensation from the Dutch Indies government will still be necessary;

that the continuation of the assignments to him is still desirable in the interest of the excavations at Trinil, to the continuation of which, according to your message of 3 October 1898 A¹ N° 63 Your Excellency has invited the Governor-General of the Dutch Indies;

that the appreciation, for that which the Government has done for the scientific world, and the importance of the research that the government initiated and assigned to him, can be considered large, as amongst other things can be deduced from the resolution published by the fourth International Congress for Zoology held in Cambridge in August 1898, as mentioned by You in the Missive I referred to in the previous paragraph;

reason why the addressee takes the liberty to ask your Excellency for his willing intervention to humbly request of His Excellency the Governor-General of the Dutch Indies to have the assignment to him extended with two years including in that mandate the

[MM774C-000032-342]

allowance to travel, domestic as well as internationally, for the purpose of comparative studies, however, on the basis that from 1 July 1899 onwards he is to receive only *f* 200 (two hundred guilders) per month instead of his monthly allowance of *f* 500.- (Five hundred guilders).

In so doing
Your Excellency's
very obedient servant,

Eug Dubois.

[Next](#) letter with this correspondent
[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000032-340]

's-Gravenhage, den 6^{den} Januari 1899.

Aan
Zijne Excellentie
den Minister van Koloniën,

Geeft met verschuldigde eerbied te kennen Dr. M.E.F.T. Dubois, officier van gezondheid der 2^{den} klasse, voor memorie, van het Nederland-Indische leger, thans in commissie in Nederland;

dat hij in zijn aan Uw Excellentie gericht request dd. 6 Maart 1897, waarbij hij Uwer Excellentie eerbiedig verzocht de hem gedane opdracht met twee jaar te verlengen, de overtuiging heeft uitgesproken binnen dien tijd, zonder niet te voorziene tegenspoeden, zijne taak naar behooren te zullen afwerken;

dat zich evenwel, nadat op zijn request door Uwe Excellentie gunstig beschikt was, dergelijke tegenspoeden hebben voorgedaan;

dat hij, nadat verder door Uwe Excellentie bij Missive dd. 9 November 1897 A¹ N° 9 gelden waren toegestaan voor het drukken der door hem samen te stellen beschrijving zijne collectie fossielen, er terstond werk van gemaakt heeft om tot die uitgave over te gaan;

dat echter voornamelijk bij de reproductie der platen, welke het meest tijdeischende deel der uitgaaf is, groote moeilijkheden ~~zich hebben voorgedaan~~ zijn ondervonden, die eerst langzamerhand zijn kunnen overwonnen worden, en wel zoodanig, dat reeds bijna een jaar geleden de eerste drukproeven gereed kwamen, echter eerst thans bevredigende resultaten te verwachten zijn; ~~dat door [?????]~~ dat de beschrijving van zoodanigen aard is, dat niet verschillende onderdelen tegelijk in bewerking kunnen genomen worden en daarom ook de in het

[MM774C-000032-341]

~~request~~ belang van vergelijkende studiën ten behoeven der door hem samen te stellen beschrijving gedane reizen zich moesten bepalen tot die onderdelen, van welke de publicatie het eerst zal kunnen geschieden. Eenige der voornaamste Museums van Vergelijkende- Anatomie, antropologie en palaeontologie van het vasteland van Europa en van Groot-Brittannië en Ierland werden daartoe bezocht, enkele, zoo als die van Londen en Parijs, meer dan één maal;

dat in het belang, der verdere beschrijving nog de voornaamste palaeontologische en vergelijkend-anatomische museums van Europa zullen moeten bezocht worden, herhaaldelijk die van Londen en Parijs;

dat adressant getracht heeft door het te gelijkertijd bekleeden, tijdens zijn verblijf in Europa, van eene wetenschappelijke betrekking, welke hem tijd en gelegenheid zou laten om aan de hem door Zijne Excellentie den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië bij besluiten van 19 Juni 1895 N° 8 en 19 Mei 1897 N° 1 opgedragen vergelijkende studiën en de door Uwe Excellentie bij Missive dd. 9 November 1897 A¹ N° 9 opgedragen beschrijving voort te werken, echter zonder verdere tegemoetkoming of althans slechts met vergoeding van reiskosten door de Koloniale Regeering, dat hij er niet in geslaagd is, eene beter bezoldigde betrekking dan die van Buitengewoon Hoogleraar in de Geologie, palaeontologie enz. aan de Universiteit van Amsterdam, waartoe hij onlangs op eene jaarwede van *f* 1000- benoemd is, te verkrijgen;

dat er evenwel uitzicht bestaat, dat deze betrekking binnen twee jaren, hetzij beter gesalarieerd, hetzij in een gewoon professoraat zal veranderd worden, en dat in het eerste geval de meermalen genoemde vergelijkende studiën en beschrijving met een geringer, in het laatste geval zonder verdere geldelijke tegemoetkoming, afgezien van reiskosten, van den kant der Nederlandsche Regeringen kan worden teneinde gebracht;

dat het hem wegens den ondervonden tegenspoed bij de uitgaaf der beschrijving niet mogelijk geweest is deze binnen den vroeger in uitzicht gestelde termijn af te werken en wegens de omstandigheid, dat hij er niet in geslaagd is eene voldoende gesalarieerde betrekking te verkrijgen, voor dat afwerken nog eenige verdere geldelijke tegemoetkoming van den kant der Nederlandsch-Indische Regeering zal behoeven;

dat zulk een voortzetting de hem gedane opdrachten ook wenschelijk is in het belang der opgravingen te Trinil, tot welke voortzetting, blijkens Uwe mededeeling dd. 3 October 1898 A¹ N° 63 Uwe Excellentie den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië heeft uitgenodigd;

dat de waardering, die, hetgeen door de Regeering in dit opzicht werd gedaan, in de wetenschappelijke wereld heeft gevonden, als ook de belangrijkheid van het door Haar aan hem opgedragen onderzoek groot kan worden geacht, hetgeen onder andere blijken kan uit de resolutie genomen op het 4de Internationale Zoologische Congres voor Zoölogie in Augustus 1898 te Cambridge, bedoeld bij Uwe in de vorige alinea aangehaalde Missive;

redenen waarom adressant de vrijheid neemt door Uwer Excellentie welwillende tusshenkomst Zijne Excellentie den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië eerbiedig te verzoeken de hem gedane opdracht met twee jaren te verlengen en daarin ook te begrijpen de machtiging aan

[MM774C-000032-342]

ten behoeven van vergelijkende studiën, binnen- en buitenlandsche reizen te doen, echter met dien verstande, dat hem voor die opdracht vanaf 1 Juli 1899 slechts *f* 200 (tweehonderd gulden) per maand in plaats van de maandelijksche toelagen van *f* 500.- (vijfhonderd gulden) als tot dien datum, zal worden toegelegd.

't welk doende
van Uwe Excellentie
de zeer gehoorzame dienaar,

Eug Dubois.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000009-237]

J.J. van Oorde
Technical Bureau

Haarlem, 14 January 1899.

The noble and highly learned Sir

Professor Eug. Dubois
The Hague

Very esteemed Sir!

If it suits you, it would be most agreeable to me if I could speak to you for a moment on Monday or Tuesday next, preferably in the afternoon, either in Leyden or The Hague, as suits you best as it makes no difference to me as I need to be in both places. It will first of all be very pleasant to make your personal acquaintance since I am very sympathetic to you having been appointed curator of Teylers Paleontological Museum, of which I am one of the directors. But for the moment there are a few personal matters for which your information could be of great value to me. One concerns something about the geological circumstances at the island Jawa, namely in which parts there is mainly clay and limestone to be found. The second concerns the education of a young man in whom

[MM774C-000009-238]

I am very interested and who wants to go into a direction in which your information might be of great value. I will be pleased to hear whether one of these days will suit you and if yes what location would suit you best. –

If I can be of service to you in relocating or moving house here or to Amsterdam in arranging houses or otherwise you would please me by considering me at your disposal.

Awaiting a message from you I have the honour to be with the highest esteem

your Noble Sirs
willing servant

JJ van Oorde

[Next](#) letter with this correspondent

[MM774C-000009-237]

J.J. Van Oorde
Technisch Bureau

Haarlem, den 14 Jan 1899.

Den WelEdhooggeleerde Heer

Prof. Eug. Dubois
's Gravenhage

Zeer geachte Heer!

Indien het U gelegen komt zou het mij hoogst aangenaam zijn U maandag of dinsdag a.s. liefst na den middag een oogenblik te kunnen spreken in Leiden of Den Haag naar het U het best schikt, mij is het geheel onverschillig daar ik in beide plaatsen zijn moet. Het zal mij in de eerste plaats zeer aangenaam zijn U persoonlijk te leeren kennen aangezien Uw benoeming tot conservator aan Teylers Paleontologisch Museum, waarvan ik een der directeuren ben mij uiterst sympathisch was. Maar voor het oogenblik zijn het vooral een paar persoonlijke zaken waarin Uwe voorlichting voor mij van zeer groot belang zou zijn. De een betreft iets aangaande de geologische toestand van het eiland Java namelijk in welke gedeelten men in hoofdzaak klei en kalk lagen aantreft. De tweede betreft de opleiding van een jong mensch waar-

[MM774C-000009-238]

voor ik mij zeer interesseer en die een richting uit wil waar in Uw voorlichting van hoog gewicht zou zijn. Gaarne hoor ik even of ik U een der genoemde dagen kan ontmoeten en zoo ja waar het U het best schikt. –

Mocht ik U met Uwe verplaatsing en verhuizing naar hier of Amsterdam met bespreking van huizen of anderszins in enig opzicht van dienst kunnen zijn zoo zult U mij een genoegen doen als U over mij wilt beschikken.

In afwachting van een bericht heb ik de eer met de meeste hoogachting te zijn

UEd dienstw dienaar
JJvanoorde

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000011-307]

Schwarzwaldstrasse 39
Strassburg i.E.

15 January 1899

First my sincere congratulations with your appointment in Amsterdam, which will hopefully not estrange you from Palaeontology. In particular I thank you for your kind promise to become a co-operator. I will be highly pleased with every contribution from you. Don't you happen to have something

[MM774C-000011-308]

in preparation on the endocast of *Pithecanthropus*, or will that appear together with your great work? My work-programme I hope to be able to send you very soon. I will be stressing the comparative zoological anthropology and the high value of palaeontology. I hope you will give the program the approval I so much value. I currently spend most of my spare time making corrections! I will have more free time in summer. With cordial greetings and thanks, yours truly

G. Schwalbe

I ask you to sincerely recommend me to your honoured wife

This is the last letter with this correspondent

Previous letter with this correspondent

[MM774C-000011-307]

Schwarzwaldstrasse 39
Strassburg i.E.

15.I. 99

Zuerst meinen herzlichsten Glückwunsch zu Ihrer Anstellung in Amsterdam, die Sie hoffentlich nicht der Palaeontologie entfremden wird. Ganz besonders danke ich Ihnen für Ihre bereitwillige Zusage zur Mitarbeiterschaft. Jeder Beitrag von Ihnen wird mich hoch erfreuen. Haben Sie nicht vielleicht über

[MM774C-000011-308]

den Schädelguss der Pithecanthr. etwas leigen, oder erscheint dies zusammen mit Ihrer grossen Arbeit? Meine Programm-Arbeit werde ich Ihnen hoffentlich schon in nächster Zeit schicken können. Ich betone die zool. vergleichende Anthropol. und den hohen Werth der Palaeontol. Hoffentlich findet dies Programm Ihre mir so werthvolle Zustimmung. Meine freie Stunden verbringe ich jetzt meist mit Corrigiren! Im Sommer habe ich viel mehr freie Zeit. Mit den herzlichsten Grüssen Ihr dankbar ergebend

G. Schwalbe

Ich bitte Sie, mich Ihren verehrten Frau Gemahlin herzlich zu empfehlen zu wollen.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000006-084]

Royal College of Science, London
South Kensington, S.W.

Jan. 19. 99.

Dear Dr Dubois,

May I trouble you [?????] upon the pleasure of meeting you in Cambridge to ask of whom I can purchase casts of your *Pithecanthropus* remains. If you could send me [?????] post-card the name + address of the person who would supply them

[MM774C-000006-085]

that would suffice, but if you could state their price also so much the better.

Yours v. faithfully

G.B. Howes

[Next](#) letter with this correspondent

1918

— Send from Great Britain—

[MM774C-000006-084]

Royal College of Science, London
South Kensington, S.W.

Jan. 19. 99.

Dear Dr Dubois,

May I trouble you [?????] upon the pleasure of meeting you in Cambridge to ask of whom I can purchase casts of your Pithecanthropus remains. If you could send me [?????] post-card the name + address of the person who would supply them

[MM774C-000006-085]

that would suffice, but if you could state their price also so much the better.

Yours v. faithfully

G.B. Howes

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000008-387]

The Hague, 20 January 1899

Highly esteemed Professor Martin,

Only now I am remembering a point in the conversation that we had to day before yesterday, to which I now wish to return. It concerns your question whether I ever had anything to do with the interference phenomena of crystals. From my answer you might have deducted that this is not the case; which, however, is

[MM774C-000008-388]

untrue. I happily had a rather good chemical and physical training and in earlier days even did something on mineralogy. So these mentioned phenomena are therefore, even by personal acquaintance not new to me and it will therefore be less difficult for me to inform myself on these matters.

Your great frankness towards students, which [???] as is not unknown [???] also extends to that of others, has given cause to this explanation. That I will on any occasion gladly and gratefully make use of your large experience as you have benevolently offered me I will not need to repeat

whilst greeting politely I remain with the highest esteem your willing servant

Eugène Dubois.

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

1919

— Send from the Netherlands —

[MM774C-000008-387]

den Haag, 20.1.99

Hooggeachte Professor Martin,

Eerst thans komt mij een punt in het gesprek, dat ik eergister met U mocht hebben, weer in herinnering, waarop ik nu nog even wensch terug te komen. Het geldt Uwe vraag of ik wel eens mij met interferentie-verschijnselen van kristallen had afgegeven. Uit mijn antwoord zoudt U misschien hebben kunnen afleiden, dat dit niet het geval was; hetgeen evenwel onjuist

[MM774C-000008-388]

is. Ik heb gelukkig eene goede chemische en fysische opleiding ontvangen en vroeger ook wel iets wat gedaan aan mineralogie. Bedoelde verschijnselen zijn mij daarom, ook door persoonlijke kennismaking, niet nieuw en het zal mij daarom aldus minder moeilijk vallen mij in die dingen in te werken.

Uwe groote openhartigheid tegenover studenten, die zooals [???] niet onbekend is [???] ook tot die van anderen uitstrekt, is mij tot aanleiding van deze toelichting. Dat ik van Uwe groote ervaring gaame en dankbaar bij iedere voorkomende gelegenheid zal gebruikmaken zooals U mij welwillend aanbod behoef ik wel niet te herhalen.

Onder beleefde groeten verblijf ik met de meeste hoogteaching Uw dienstw. dr

Eugène Dubois.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000010-045]

Amsterdam, 20 January 1899.

Amice!

A prosperous man, who is used to properly divide his time and spend it well must find it almost incomprehensible that it takes so long to get a question answered. But the answer is difficult and I am convinced that under all circumstances you know to find the right one and not so much ask for my advice but for my sympathy. I do completely understand your objections. You do not want to connect your name to companies that could so easily fail. But if the shareholders have been sufficiently informed about the uncertainties involved then you need not have any conscientious objections. And I

[MM774C-000010-046]

do understand why they choose you. They choose you for your knowledge, they have also made you Professor for your knowledge. So that you are a professor has nothing to do with it and that you're not yet in function need not stop you to take on something that would also have been offered you if you hadn't been a professor.

Normally members of the supervisory board are obliged to take shares themselves, which given the uncertainty could be a financial objection. But I do not presume that this is the case here and I rather expect that shares will be offered in one or the other form as reward for the given support. If the enterprise succeeds, it could bring you a financial advancement not to be despised, which you could accept without any objection. How poorly isn't it that you are officially rewarded?

I cannot judge the heart of the matter. Merchants make a difference between companies that are likely to reach their goals and those that are only to be introduced at the stock market. I wouldn't want to be a part of that and neither would you. The character of the men who are organising this should be leading. If their intentions are honest then the matter is healthy.

Boeke is busy but is experiencing large difficulties counting the nerve fibres. Rats from Limburg

[MM774C-000010-047]

have not yet arrived. Is it absolutely necessary that the ossification of the extremities has been completed? Would a similar research on humans lead to different results if it would be done with individuals of 25 years and of 20 years which are further well developed?

Because the brains have by then already reached their mature weight and the muscles and the parts of the diaphyses are on sufficient development of the body (apparent adult shape) surely to be considered completed. Have there been any adult wild rats found dying on a youthful age where the ossification process had already completely finished? We didn't have any yet. With cordial greetings, yours truly

T.Place

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000010-045]

Amsterdam, 20 Jan. 99.

Amice!

Een voortvarend man, die gewoon is zijn tijd goed te verdeelen en goed te besteden, moet het wel bijna onbegrijpelijk vinden, dat een vraag zolang op een antwoord moet wachten. Maar het antwoord is moeilijk en ik ben overtuigd dat Ge in alle omstandigheden het juiste weet te vinden en minder raad dan deelneming behoeft. Uwe bezwaren begrijp ik volkomen. Ge wilt niet door Uw naam ondernemingen steunen zoo licht kunnen falen. Maar als de aandeelhouders omtrent de onzekerheid voldoende zijn ingelicht dan is geen gewetensbezwaar noodig. En ik

[MM774C-000010-046]

kan mij best begrijpen dat men U kiest. Om Uwe kennis kiest men U, om Uwe kennis heeft men U ook tot hoogleraar benoemd. Dit hoogleraarschap heeft dus niets daarmede te maken en dat Ge nog niet in functie zijt behoeft U niet te weerhouden is aan te nemen, dat U ook zonder het ambt zou aangeboden zijn.

Doorgaans worden commissarissen verplicht zelf aandelen te nemen, wat om de onzekerheid van financieel bezwaar zou kunnen zijn. Maar ik onderstel dat dit hier niet zal geëischt worden en dat veeleer aandelen zullen worden aangeboden in een of anderen vorm als vergoeding voor verleenden steun. Gelukt de onderneming, dan kan ze ook voor U een niet te versmaden financieel voordeel afwerpen, dat Ge zonder eenige bezwaar accepteren kunt. Hoe karig wordt Ge niet op officieele wijze beloofd?

Den kern der zaak kan ik niet beoordelen. Kooplui maken onderscheid tusschen ondernemingen die waarschijnlijk doel zullen treffen en zulke die alleen bestemd zijn om te lanceeren op de beurs. Daaraan zou ik niet willen mededoen en gij ook niet. Het karakter der mannen die de zaak op touw zetten geeft hier den maatstaf. Is de bedoeling eerlijk dan is de zaak gezond.

Boeke is bezig maar ondervindt bij het tellen der zenuwvezels groote moeilijkheden. Ratten uit Limburg

[MM774C-000010-047]

zijn nog niet gekomen. Is het absoluut noodig, dat de verbeening in de extremiteten geheel voltooid is? Zou een dergelijk onderzoek op menschen uitgevoerd verschillende resultaten opleveren als men individuen ^{van 25 jaren en} van 20 jaren ^{en van 25 jaren} nam die overigens goed ontwikkeld zijn?

De hersenen hebben dan immers reeds lang hun maximaal gewicht en de spieren en de stukken der diaphyses zijn bij voldoende ontwikkeling van het lichaam (oogenschijnlijke volwassen vorm) dan toch zeker ook reeds als voltooid te beschouwen. Zijn er bij den dood op jeugdige leeftijd der wilde ratten wel volwassen individuen te vinden, waar het verbeningsproces reeds geheel is afgeloopen? Wij hadden er nog geen. Met hartelijke groeten, de Uwe

T.Place

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000009-238]

Noble born Sir
J.J. van Oorde

The Hague, Sweelinckplein 12
23 January 1899

Noble born Sir,

Together with this I'm sending as a postal package to your address a cigar chest with seven boxes of marl samples from mid-Java. Five of these have been dug out along the Solo-river in the Madiun residency, two along the same river in the Rembang residency; the first five therefore up-, and the latter two downstream

[MM774C-000009-239]

of Ngawi. Not far above Ngluwak, where the irrigation channel starts, (in the vicinity of Krodenan) powerfully developed marls are still present along the river, which might also facilitate transport out. I have no doubt that somewhere along the river, which is well navigable, there are bound to be marls, which have clay and limestone in the desired proportions. One can find almost all transitions between pure chalk and sandstone behind the marls, and I suspect also all transitions in the amount of clay of the marls.

I would be very pleased, if your visit, of which I keep a most pleasant memory, and this little shipment may give rise to the best results, which you are hoping for in this case.

Whilst offering my

[MM774C-000009-240]

polite greetings I remain with the highest esteem
your willing servant
Eug Dubois

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000009-238]

Weledgel. Heer
J.J. van Oorde

Den Haag, Sweelinckplein 12
23.1.99

WeledelGeb. Heer,

Te gelijk met dezen verzend ik ^{als postpakket} aan Uw adres een sigarenkistje met 7 doosjes mergelmonsters van Midden-Java. Vijf daarvan zijn genomen langs de Solo-rivier in de residentie Madioen, twee in de residentie Rembang langs dezelfde rivier; de vijf eersten dus boven, de twee laatsten beneden

[MM774C-000009-239]

Ngawi ~~aan die rivier~~. Niet ver boven Ngloewak, waar het Irrigatiekanalen begint, (in de buurt van Krodenan) komen de mergels nog in machtige ontwikkeling langs de rivier voor, hetgeen voor den afvoer wellicht gemak kan aanbieden. Ook twijfel ik er niet aan of ergens langs die rivier, die wel zeer goed bevaarbaar is, zullen mergel's voorkomen, die kalk en klei in de gewenschte verhouding bezitten. Men vindt er alle overgangen tusschen bijna zuiver kalk en zandsteen achter mergel en, naar ik vermoed ook alle overgangen in het kleigehalte der mergels.

Het zou mij bijzonder aangenaam zijn, wanneer Uw bezoek, waaraan ik de aangenaamste herinnering bewaar, en deze kleine zending mede aanleiding mochten zijn tot de beste uitkomsten, die U van de betreffende zaak hoopt.

Onder aanbieding mijner

[MM774C-000009-240]

beleefde groeten verblijf ik met de meeste achting
Uw dienstw. dr.

Eug Dubois

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000032-343]

department
of
Colonies

The Hague, 23 January 1899

Lett. A¹.
N°. 16

referring to the request you submitted on January 6 last I have the honour to inform your highly learned Sir that I have transferred it to His Excellency the Governor-General of the Dutch Indies, who is called upon to take a decision in this matter.

I do make use of the opportunity to already bring to your attention now that in my opinion any further extension, after the one you have requested now, is out of the question, and that I will inform the governor of my view in this matter. The assignment you have been given has indeed taken long and has therefore been costly enough that the Government within reason at a point in time not too far off may see tangible results.

The Minister of Colonies,
on behalf of the Minister,
the Secretary-General,
A.E.Elias

To
the Highly Learned Sir
Dr. M.E.F.T. Dubois
at
The Hague

[Next](#) letter with this correspondent
[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000032-343]

departement
van
koloniën

's-Gravenhage, den 23 Januari 1899

Lett. A¹.
N°. 16

Met referte aan Uw dd. 6 Januari j.l. ingediend request, heb ik de eer U hooggeleerde mede te een dat ik het heb doorgezonden aan Zijne Excellentie den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië, die geroepen is om in deze aangelegenheid eene beslissing te nemen.

Ik maak van deze gelegenheid gebruik om reeds nu onder Uwe aandacht te brengen dat naar mijne meening van eene verdere verlenging van de U verleende opdracht, na die thans door U verzocht is, geen sprake meer kan zijn, en dat ik den Landvoogd met deze mijne zienswijze in kennis stel. De U verleende opdracht is inderdaad langdurig en derhalve kostbaar genoeg geweest dat in billijkheid mag worden verwacht dat de Regeering binnen een niet te ver verwijderd tijdstip daarvan de tastbare eindresultaten ziet.

De Minister van Koloniën,
voor den Minister,
De Secretaris-Generaal,
A.E.Elias

Aan
den Hooggeleerden Heer
Dr. M.E.F.T. Dubois
te
's-Gravenhage

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000011-078 in Anna's handwriting]

The Hague Sweelinckplein 12
29 January 1899 (this address will remain only for the time being)

Highly esteemed Professor,

Please very much excuse the long delay of my answer of your letter of 3 Dec (!). But I hope that you will forgive me as you know well how someone can be occupied by a job that leaves you no rest. This all hangs together with having been offered a professorship at the University of Amsterdam (for Geology and Palaeontology), which has brought a change in my life with so

[MM774C-000011-079]

much to do that I did not have a quiet hour any more in the past months.

Thank you very much for your kind letters.

I need not tell you that I'm very pleased that in the end we have come to the same conclusion, although it's awkward that a, in my eyes a completely forgivable mix up of numbers was at the root of it. With the postscript you plan to publish in "*Himmel un Erde*" this small error in calculation will be completely put right.

I'm extremely pleased that my hypothesis for the explanation of the geological climates has now met with your approval and that you now want to stand at my side defending it.

If you want to support my hypothesis with a special publication, which you, as you write me are planning, then I would be very grateful to you.

My opinions about these have been written down in the paper you know, "*Die Klimate der geologischen Vergangenheit*", and only very superficial changes could be made to it.

[MM774C-000011-080]

With regard to the ice ages I would speak out with somewhat less certainty; what I mean to say is that the proof is for a more general synchronicity of the phenomenon.

I hope later to further this hypothesis myself some time; for now time and peace of mind for that is lacking.

With repeated thanks and best greetings
in high esteem yours truly
Eug Dubois.

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000011-078 in Anna's handwriting]

Haag Sweelinckplein 12
29.1.99 (diese Adresse bleibt vorläufig)

Hochverehrter Herr Professor,

Sehr bitte ich um Entschuldigung für die lange Verzögerung meiner Antwort auf Ihrem Briefe vom 3 Dec (!), aber ich hoffe diese zu finden, weil Sie wissen wie man durch Arbeit die keine Ruhe lässt in Anspruch genommen sein kann. Es hängt in meinem Falle zusammen mit einer Berufung an der Amsterdamer Universität (für Geologie und Palaeontologie), welche Wendung in meinem Leben mir so viel zu

[MM774C-000011-079]

thun giebt, dass seit ein Paar Monate mir wirklich keine ruhige Stunde gelassen ist.

Haben Sie also herzlichen Dank für Ihren lebenswürdigen Brief.

Dass es mir freut, dass wir am Ende doch zu Einstimmigkeit gelangen brauche ich wohl nicht zu sagen, ob gleich ich es mit Ihnen unangenehm empfinde, dass eine, übrigens in jedem Auge gewiss vollkommen verzeihliche Zahlenverwechslung die Veranlassung dazu sein sollte, Mit dem von Ihnen beabsichtigten Nachtrag in "*Himmel un Erde*" und dieser kleine Rechenfehler ganz gut zu machen sein.

Ausserordentlich freut er mir aber, dass meine Hypothese der Erklärung der Geologischen Klimate nun Ihr ganze Einstimmung gefunden hat und Sie mir vollständig auf meiner Seite treten wollen.

Wollen Sie meine Hypothese, wozu Sie, wie Sie mir schreiben die Absicht haben, durch eine besondere Publication unterstützen, so werde ich Ihnen dafür in allerhöchsten Grade dankbar sein.

Meine Ansichten Darüber habe ich nieder gelegt in der Ihnen bekannten kleinen Schrift. ("Die Klimate der geologischen Vergangenheit") und würde daran nur ganz unbedeutende Veränderungen anzubringen haben.

[MM774C-000011-080]

Nur würde ich mich vielleicht in Bezug auf die Eiszeit etwas weniger sicher aussprechen; ich meine namentlich was die Beweise für die Allgemeinheit und Gleichzeitigkeit der Erscheinung anbetrifft.

Später hoffe ich die ganze Hypothese dann auch selbst wieder ein Mal durchzuarbeiten; vorläufig fehlt mir dazu Ruhe und Zeit.

Mit wiederholten Dank und besten Gruss

Ihr hochachtungsvoll
ergebener

Eug Dubois

[Click here to return to the content page.](#)

[MM774C-000001-439]

State Geological
Mineralogical Museum

Leyden, 31 January 1899.

Highly esteemed Sir!

Before responding to your letter of yesterday I have first the honour to politely request you on behalf of Professor Martin to preliminary return two books, being

1. Falconer, Fauna antiqua (Atlas and text)
2. Falconer Paleontological Memoirs (2 parts)

with the additional note, and they will happily be returned to you if you want that, as soon as the Professor has used them for his lecture. If these books happen to be in the De Doelensteeg, I could obviously pick them up myself.

[MM774C-000001-440]

The invoices of Ivens I have, on your request, returned; upon receipt of your letter I have this morning spoken with de Koning to arrange matters. If all objects that are now on the ground are being placed on racks, what is surely to be commended and given the humidity, then according to the calculation of de Koning some $\pm f$ 350 will be necessary to buy wood for the racks, wherever possible, or to add shelves in the racks that are already there. The support that he will surely need to make these racks, will, however, have to be paid from the subsidy for 1899, unless the work can be finished within 2 to 3 weeks (which I don't think possible), as the time has come that the final declaration usually is being submitted. (Maybe the costs will be relatively low)

We've ordered for over f 200 on fuel and green boxes.

De Koning made the additional remark that it would be useful if a stove could be placed in the attic, where it is very humid. Such stuff could still be paid out of the surplus, but I do not know what you think of this idea. Maybe you think is no longer necessary if everything is placed on racks. Also $\pm f$ 15 will be spent on thin wood for trays.

Some of the figures for these expenses I cannot yet give you, but I will send them to them as soon as I have them, after which you can judge what we might still do with the surplus.

With the highest esteem

I have the honour to be
your able servant
P.C. Blommendaal

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000001-439]

's Rijks Geologisch
Mineralogisch Museum

Leiden, den 31 Januari 1899.

Hooggeachte Heer!

Alvorens U naar aanleiding van Uwen brief van gisteren het een en ander mede te delen, heb ik de eer U eerst namens Prof. Martin beleefd te verzoeken, twee boeken van U voorloopig terug te mogen ontvangen en wel

1. Falconer, Fauna antiqua (Atlas en tekst)
2. Falconer Paleontological Memoirs (2 deelen).

met de bijvoeging, dat U ze met genoegen later weer terug kan krijgen, wanneer Prof. ze eerdaags voor het College zal hebben gebruikt. Wanneer deze boeken in De Doelensteeg zijn, kan ik ze natuurlijk zelf wel weghalen.

[MM774C-000001-440]

De declaraties van Ivens heb ik op Uw verzoek terug gezonden; na de ontvangst van Uwen brief heb ik vanmorgen met de Koning een en ander afgesproken. Als alle voorwerpen, die nu nog op den grond liggen op stellingen worden geplaatst, wat zeker met het oog op de vochtigheid zeer aan te bevelen is, dan zal er volgens berekening van de Koning ook nog wel $\pm f$ 350 noodige zijn voor hout voor stellingen, waar zulks maar kan, of voor het bijleggen van planken in de bestaande stellages. De hulp, die hij bepaald nodig heeft bij het maken van deze stellingen, zal echter uit de subsidie voor 1899 moeten betaald worden, tenzij die werkzaamheden binnen 2 à 3 weken zullen klaar zijn (wat ik niet denk), waarop de tijd is genaderd, dat de slotdeclaratie gewoonlijk wordt ingediend. (Misschien zijn die kosten ~~niet zoo hoog~~ betrekkelijk gering)

Aan brandstoffen en groene dozen is voor ruim f 200 besteld.

De Koning maakte nog de opmerking, dat er zeer geschikt een vulkachel op een zolder, waar het erg vochtig is, zou kunnen worden geplaatst. Deze kachel zou ook nog wel uit dat overschot kunnen worden betaald, maar ik weet niet, hoe U hierover denkt. Misschien acht U het nu niet meer zoo noodig, als alles op stellingen wordt geplaatst. Ook $\pm f$ 15 zal worden besteed aan dun hout voor bakjes.

Bepaalde cijfers omtrent deze uitgaven kan ik U nog niet geven, maar zoodra dit mogelijk is, zal ik ze U doen toekomen, om daarna te zien, wat er misschien nog verder met het dan nog overschietende kan worden gedaan.

Met de meeste hoogteaching
heb ik de eer te zijn
Uw dienstv. dienaar
P.C. Blommendaal

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000011-077]

Royal Observatory 9 February 1899

Very honoured colleague!

Please allow me to address you like that after you have been gone over from the medical to the philosophical faculty and your achievements in the realm of Geology have now by your professorship in Amsterdam finally received recognition to the outside world.

I express my most cordial congratulations to you.

Following that I allow myself to send you a manuscript with the request to look it over and mark any changes that would improve it.

[MM774C-000011-078]

I have the intention to publish this as a small essay in the *Astronomischen Nachrichten*.

If you would wish so, I would ask that you yourself would write a publication of this essay in a geological journal, after you have reworked a copy of this as translation.

Also in '*Himmel und Erde*' I plan to publish an adaptation from it in connection to the corrections concerning my essay of the solar temperature.

I hope that you broadly agree with this approach; I am surprised myself how smoothly everything now fits together.

Looking forward to your highly appreciated changes I remain with friendly greetings in high esteem
yours

J. Scheiner.

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

1925

— Send from Germany—

[MM774C-000011-077]

K. Observatorium 9. Feb. 1899

Sehr geehrter Herr College!

Sie gestatten mir wohl diese Anrede nachdem Sie aus den medizinischen in die philosophischen Facultät übergetreten sind und Ihre Leistungen auf dem Gebiete der Geologie die Durch Ihre Berufung nach Amsterdam endlich auch die äussere Anerkennung erlangt haben.

Meine herzlichsten Glückwünsche spreche ich [?????] hierzu aus.

Verfolgend erlaube ich mir nun, [?????] ein Manuscript zu übersenden mit der Bitte, dasselbe durchsehen zu wollen und etwaige Aenderungen, welche Sie für erforderlich halten, zu bemerken.

[MM774C-000011-078]

Ich beabsichtige, den kleinen Aufsatz in den Astr. Nachrichten zu veröffentlichen.

Wenn es Ihren Wünschen entspricht, so würde ich Sie bitten, eine Publikation dieses Aufsatz in einen geologischen Zeitschrift selbst zu veranlassen, [????] nachdem Sie Abschrift als Uebersetzung desselben bewirkt haben.

Auch für 'Himmel und Erde' beabsichtige ich, einen [?Ausung?] daraus zu geben in Verbindung mit der Berichtigung in Betreff meines Ansatzes über die Sonnentemperatur.

Ich hoffe, das Sie im Grossen & Ganzen mit dem Ansatz einverstanden sind; ich bin selbst überrascht wie glatt jetzt alles Einklang zu bringen ist.

Ihre sehr gefälligen Aenderungen entgegensehend bleibe ich mit freundliche Grüsse

Ihn hochachtungsvoll

Ihr

J. Scheiner.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000040-082]

Departement
of
Colonies
Lett.A¹
N°.49
attachments:

The Hague, 10 February 1899

Following my missive of 16 April 1898 Litt. A¹N^o. 48 , I have the honour to herewith send you a pack list for three chests containing fossils that have been found at the excavations along the Solo river and were sent to the State Geological and Mineralogical Museum in Leyden. –

The bill of lading concerned dated the 2nd of this month has been sent to Professor Martin. –

The minister of Colonies
on behalf of the minister
the secretary-general,

T.E.Elias

To
Mr. M.E.F.T. Dubois
Officer of Health 2^e class
on leave at
The Hague

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000040-082]

Departement
van
Koloniën
Lett.A¹
N°.49
bijlagen:

's-Gravenhage, den 10 Februari 1899

Ten vervolge op mijne missive van 16 April 1898 Litt. A¹N^o. 48 , heb ik de eer U hierbij te doen toekomen een verpakkingslijst van drie kisten, inhoudende fossielen aangetroffen bij de opgravingen aan de rivier de Solo en verzonden aan 's Rijks Geologisch-Mineralogisch Museum te Leiden. –

Het betrekkelijk cognossement is onder dagtekening van 2 dezer aan Professor Martin toegezonden. –

De minister van koloniën
voor den minister
de secretaris-generaal,

T.E.Elias

Aan
den Heer M.E.F.T. Dubois
Officier van Gezondheid 2^e klasse
met verlof te
's-Gravenhage

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000011-070]

The Hague Sweelinckplein 12
11 February 1899

Highly esteemed Professor!

Thank you very much for your friendly letter of the 9th of this month, and for kindly sending me your manuscripts, which I've read with great interest but alas not in the peace and quiet that I wish to have for that. I believe I have only a few changes to suggest and one [?apology?].

In the title '*Klimatenänderungen*' would perhaps be more correct, and on page 10 instead of '*localen*' perhaps '*tellurischen*'.
[MM774C-000011-070]

With regard to page @ I would ask a favour, but you will allow me, namely that you include at that page the passage that I wrote in the margin.

As I arrived early May 1890 from the inland's of Sumatra to Batavia Dr. van der Stok, the director of the Meteorological Observatory gave me Faye's *Origine du monde*¹⁷⁸ to borrow. A few days later because of borrowing this book there was the same train of thought, in particular the duration of the development of classifications of stars which I saw almost exactly a year later in your spectral analysis. My figures originate from Faye. My manuscript was sent from Tulung Agung half January 1891 to Batavia.

[transposed in left margin] That's why I then mentioned this peculiar coincidence in June 1891 in a postscript to my paper (both in the natural history Journal for the Dutch Indies part 51. 1891, Batavia)

[transposed in margin of MM774C-000011-070] I think it maybe was taking modesty a bit too far to leave this out in the German and English translation. Anyway, it would be best if you would be so kind to include this passage.
[MM774C-000011-072]

1899
Copy of a manuscript of Prof. Dr. J Scheiner received 10 February
Ueber die Dubois'sche Theorie der geologischen Perioden (Klimatenänderungen) proposed improvement
v

Prof. Dr. Scheiner

In seiner sehr Bemerkenswerthen, im Jahre 1891 veröffentlichten Schrift: "De Klimaten der voorwereld en de geschiedenis van de zon.", die später erweitert auch in deutsche und englischer Sprache erschienen ist, hat Herr E. Dubois zuerst den Versuch unternommen, die Entwicklungsgeschichte der Erde in Verbindung mit derjenigen der Sonne zu bringen. Da die klimatischen Verhältnisse der Erde, und damit auch die geologische Vorgänge, in erster Linie von der Intensität der Sonnenstrahlung abhängen, so liegt dieser Gedanke eigentlich sehr nahe, und man muss sich mit dem Verfasser wundern, dass man die geologischen Probleme nicht schon früher von diesem Gesichtspunkte aus betrachtet hat. Die früheren Kosmischen Theorien der Geologie nehmen nur Bezug auf Aenderungen der Elemente der Erdbewegung, berücksichtigen also nur Strahlungsverschiedenheiten durch Aenderung der Distanz und der Lage in Bezug auf den strahlenden Körper.[2] Ich mochte in Folgenden von astronomischen Standpunkte aus, etwas näher auf die Dubois'sche Theorie eingehen, unter der Voraussetzung dass die Grundlagen derselben in geologischer Beziehung richtig sind. Der erste Theil derselben wird wohl fast jedem Astronomen als selbstverständlich erscheinen, so dass ein genaueres Eingehen auf denselben nicht erforderlich erscheinen dürfte. Es wird gezeigt, dass in früheren Perioden die Temperatur der Erdoberfläche eine wesentlich höhere gewesen ist, entsprechend der stärkeren Bestrahlung durch die Sonne, als letztere noch dem ersten Spectraltypus angehörte.

Die relative Dauer der heisseren Zeiten gegenüber den späteren Kühlenen lässt sich

[MM774C-000011-073]

In Zusammenhang bringen mit der relativen Dauer des Verweilens eines Sterns innerhalb der einzelnen Spectralclassen auf Grund der von mir auf Seite meiner Spectralanalyse der Gestirne gegebenen Gedankenganges, nach welchem diese Dauer ungefähr dem Prozentsatze jeder einselnen Classe angehörenden Sterne proportional gesetzt werden kann. †Fast zu gleicher Zeit und unabhängig ^{von mir} hat Dubois in seiner erwähnten Holländischen Schrift die Anfangs 1891. zu Batavia erschien (p.74-75) den gleichen Gedankengang ausgeführt und danach auch (p.75-78) das Verhältniss zwischen der jetzigen und der früheren Stahlungsintensität der Sonne abgeschätzt.‡ Welchen Einfluss hierbei auch die eigene Wärme der Erde ausgeübt haben kann, möge hier uneröstet bleiben.[3]

Herr Dubois geht aber noch einen Schritt weiter, indem er auch die in den letzten Jahrtausenden eingetretenen Klimaschwankungen, die sich in die Eiszeiten Documentiren, durch entsprechende Variationen der Sonnentemperatur zu erklären versucht. Ich muss gestehen , dass ich diesen # Theile der Dubois'schen Theorie bisher sehr skeptisch gegenüber gestanden habe, da man einmal überhaupt nichts von Schwankungen der Sonnentemperatur von Jahrtausenden lange Perioden kennt, und ferner so starke Schwankungen der Sonnentemperatur, wie sie auf den ersten Blick erforderlich scheinen, äusserst unwahrscheinlich sind. Ich habe mich nun in den letzte Jahre vielfach mit dem Problem der Sonnentemperatur beschäftigt – die Resultate dieser Untersuchungen denke ich an anderer Stelle zu veröffentlichen-, und bei dieser ~~Untersuchungen denke ich an anderer Stelle~~ Gelegenheit hat sich meiner Ansichts über den zweiten Theil der Dubois'sche Theorie wesentlich zu deren Gunsten geändert.

Es handelt sich zunächst darum, festzustellen um welcher Betrag sich die Strahlung der Sonne vermindern muss, damit eine Eiszeit, z.B. für Mitteleuropa, eintritt. [4] und alsdann zu berechnen, durch welche Aenderung der Sonnentemperatur dies hervorgerufen werden kann.

*Um die Vergletscherung eines Landes herbei zu führen, ist das Auftreten besonders tiefer Wintertemperaturen nicht erforderlich. Abgesehen von lokalen Einflüssen und der Menge der Niederschläge ist hierzu nothwendig, dass die mittlere Temperatur während langer Zeiträume unterhalb 0° liegt. Nun beträgt zur Zeit die mittlere Temperatur Europa's etwas + 10°; nähme sie also um 10° ab, soø würde eine neue Eiszeit für diesen Weltheil eintreten, und dies entspräche einer Abnahme der Sonnenstrahlung von rund 1/9 ihres Betrages, wie sich leicht durch folgende Betrachtung ergibt. Nach den Untersuchungen von Zenker¹⁷⁹ beträgt die mittlere Temperatur der Erdoberfläche *ohne die solare Strahlung* , nach gut unter einander stimmenden Methoden berechnet, -73°; d.h. bei dieser Temperatur würde Gleichgewicht zwischen der Ausstrahlung der Erde in dem Weltraum und der Wärmezufuhr[5] aus dem Erdinnern eintreten. Als wirkliche mittlere Temperatur der Erdoberfläche wird der Werth +15° angegeben¹⁸⁰; die Sonnenstrahlung bewirkt dem nach eine Erhöhung der Erdoberflächentemperatur von 88°, eine Erniederung dieses Betrages um 1/9 würde demnach zur Mitteleuropa eine Eiszeit bedingen.*

Grössere Schwierigkeiten bereitet der Uebergang von einer Strahlungsänderung auf die Temperatur des Strahlenden Körpers, doch sind auch diese in den letzten Jahren wesentlich gehoben worden. Unter den vielen Strahlungsgesetzen, die seit Newton aufgestellt worden sind, steht zweifellos das Stefan'sche Gesetz an erster Stelle. Nach demselben ist der Strahlungseffect proportional der 4. Potenz der absolute Temperatur des strahlenden Körpers: E = cT⁴. Neuere Prüfungen durch Lummer und Prinopehim, bei denen Temperaturen bis zu 1300° verwandt werden konnten, ergaben die volle Gültigkeit der Stefan'sche Gesetzes bis zu diesen Grenzen; die ~~teste~~^{beste} Darstellung wurde mit dem Exponente 3.96 anstatt 4 erhalten. Eine Extrapolation mit Hälfte eines empirischen Gesetzes auf das 5 bis 8 fache der Prüfungsintervalls bleibt allerdings immer bedenklich:[6] aber gerade das Stefan'sche Gesetzist das einzige der bisherigen Strahlungsgesetze, welches eine theoretische Begründung erfahren hat, indem Boltzmann es aus

[MM774C-000011-074]

der elektromagnetischen Lichttheorie in Verbindung mit der mechanischen Wärmetheorie ableiten konnte.

Ich möchte die Brauchbarkeit des Stefan'schen Gesetzes durch ein charakterisches Beispiel erläutern. Pouillet hat aus seine Messungen der Sonnenstrahlung mit Hulfe des Strahlungsgesetzes von Dulong und Petit eine Sonnentemeratur von ungefähr 1500° abgeleitet, während Lecchi aus seinen Beobachungen unter Anwendung des Newton'schen Gestzes eine Sonnentemperatur von vielen Millionen grad erhält. Beide Werthe sind nach unseren heutigen Anschauungen unmöglich, und der in ihnen enthaltene Widerspruch hat wesentlich dazu beigetragen, die physikalischen Forschungen an den Sonne mit grossem Misstrauen zu betrachten. Wendet man nun das Stefan'sche Gesetz auf diese beiden Strahlungsmessungen an, so erhält man nach Pouillet eine Sonnentemperatur von 5600°; nach Lecchi von 5400°. dh. in gute Uebereinstimmung einer einigermassen plausibeler Werth, der aber [7] wahrscheinlich zu niedrig ist, da die bei den Pouillet'sche und Lecchi'sche Beobachtungen vorhandenen Fehlern sachen in den Richtung gewirkt haben, den Betrag der Solarconstante herabzudrücken.

Nach meiner bereits erwähnten Untersuchungen ergibt sich mit grosser Wahrscheinlichkeit, durch die Sonnentemperatur innerhalb der Grenzen von 5000° und 10000° anzunehmen ist – die Sonnentemperatur hierbei definit als die absolute Temperatur einer in beliebigen Entfernung von der Erde befindlichen Kugel von gleicher Durchmesser und dem gleichen Strahlungseffecte der Sonne und dem Emmissionsvermögen eines absolut schwarzen Körpers -.

Nach dem Stefan'schen Gesetze entspricht nun einer Strahlungsänderung von 1/9 eine Temperaturänderung des strahlenden Körpers von rund 3%, demnach für die untere Grenze der Sonnentemperatur ungefähr 150° für die obere ungefähr 300°.

Das ist überraschend viel weniger, als man sich früher vorgestellt hat, und in Anbetracht den starken localen Veränderungen denen die Photosphäre ständig unterworfen ist, muss man sich umgekehrt eigentlich über die Constanz der mittleren Erdtemperatur wundern.

Ich nehme natürlich nicht an, dass die ganze Sonnenmasse periodischen Temperatur-Schwankungen von dem angedeuteten[8] Betrage unterworfen sein könnte, sondern dass dieselben sich ~~unter~~ nur in der Atmosphärenschicht, als welche die Photosphäre im betrachten ist, abspielen. Die masse der Photosphäre ist gegenüber der Sonnenmasse ganz verschwindet gering, so dass ihre

[MM774C-000011-075]

Temperatur durch Ausstrahlung, sehr schnell heruntergehen könnte, wenn aus irgend welchen Ursache die Wärmezufuhr aus dem Innern in Ganzen oder local periodischen Abschwänkungen unterworfen wären. Ich möchte nur andeuten, dass auch andere variable Factoren mit mitwirken können wie z.B. veränderungen der Absorption innerhalb der obersten Schichten den Photosphäre und veränderungen des Emissonsvermögens. Es steht demnach die Erförderliche Grösse der Amplitude Amplitude der periodiaten Strahlungsschwankungen nicht in Widerspruch mit den Thatsachen auf dem Gebiete der Sonnenphysik, und es bleibt nur noch die Frage offen ob überhaupt Schwankungen der Strahlung von Jahrtausende langen Periode vorhanden sein können. Irgend etwas positives lässt sich hierüber naturgemäss nicht sagen; man muss sich damit begnügen, wenn einer solchen Annahme nichts positives entgegen gehalten werden kann, wie dies tatsächlich nicht der Fall zu sein scheint. Eine periodische Strahlungsänderung der Sonnen ist mit Sicherheit nachgewiesen. Die elfjährige Periode der Sonnenflecken. Dass in diesen Falle die Strahlungsänderungen in den Klimatischen Verhältnissen der Erde nicht mit Bestimmtheit haben nachgewiesen werden können, braucht durchaus nicht ihrer etwa verschwindend kleinen Grösse zu liegen, sondern wird wesentlich durch die Kürze der Periode von 50 bis 60 jährigen Dauer scheint angedeutet zu sein, und es steht m.E., wenn überhaupt eine oder zwei Perioden constatirt sind, noch andere Perioden von bedeutend langerer Periode für ~~moch~~ möglich zu halten, besonders wenn man die Wilsing'sche Erklärung der Sonnenflecken-periode annimmt nach welcher die letztere durch eine gewisse Zähigkeit der inneren Schichten von verschiedener Winkelgeschwindigkeit in Verbindung mit der Reibung herrührt.

Es scheint mir sogar die Umkehr des Pproblems durchaus gestattet; nämlich aus der periodaten Klimatschwankungen der Erde innerhalb der letzten Jahrtausende auf entsprechende änderungen der Sonnenstrahlung zu schliessen. Sollten sich die bisherigen rein ~~localen~~^{tellurischen} Erklärungen der Eiszeiten, z.B. durch Veränderungen in Laufe des Golfstroms, nicht aufrecht erhalten lassen und sich Ansprechend die Annahme einer kosmischen Ursache als nothwendig

[MM774C-000011-076]

heraustellen, so würde die Dubois'sche Theorie wohl als einfachste und vorwurffreieste zu betrachten sein und auch für die Sonnenphysik von hoher Bedeutung werden.

This is the last letter with this correspondent
Previous letter with this correspondent

^[178] 1884: Hervé Faye — Sur l'Origine Du Monde, Theories Cosmogoniques Des Anciens Et Des Modernes.

^[179] Thermische Aufbau der Klimate. Halle 1895

^[180] Hann, Klimatologie, Stuttgart 1897.

[MM774C-000011-070]

Haag Sweelinckplein 12

11.2.99

Hochverehrter Herr Professor!

Herzlichen Dank für Ihren freundlichen Brief vom 9. dM, und für die gütige Zusendung Ihrer Manuscriptes, dass ich mit dem grössten Interesse gelesen habe obwohl leider nicht in ~~aller~~^{der} Ruhe, ~~wie ihre Schrift doch verdient~~ die ich mich dafür gewünscht hätte.

Ich glaube mir nur ein Paar Aenderungen ^{und einen [?Einschuldigt?]} vorzuschlagen. In der Titel Ueberschrift wäre Klimatenänderungen vielleicht richtiger, auf S. 10 anstatt [????] localen vielleicht tellurischen zu ~~bevorzügen~~^{vorzuziehen}.
[MM774C-000011-070]

Mit Bezug auf S. @ habe ich eine Bitte an Sie, deren Erfüllung Sie mir wohl gewähren wollen, nämlich um den auf jener Seite von mir beigeschriebenen [?Pasus?] aufzunehmen.

~~Im Mai~~^{Als ich} Anfangs Mai 1890 kam ich aus dem Inneren Sumatra's zu Batavia an und lich mir vom von Herrn Dr. van der Stok den Director der Meteor. ~~Instituts~~^{Observatorium} Faye's ~~sen d~~ Origine du monde. Einigen Tagen später durch Leicung dieses Buches auf dem gleichen Gedankengange bez. der Entwicklungsdauer der Sternclassen den ich fast genau ein Jahr später in Ihrer Spektralanalyse begegnete. Meine Zahlen waren Faye entnommen. Mein Manuscript wurde von Tulung Agung mitte Januar 1891 nach Batavia geschickt.

[transposed in left margin] ^[?????]~~Daher habe ich~~ ~~hr Buch den gleichen Gedankengang~~ ~~nacher~~ Dann ^{anfangs Juni 1891} in einer Nachschrift zu meiner Schrift (Beide in Naturk.tijdschr.v.Nederl.Indië Deel 51. 1891, zu Batavia **[transposed in margin of MM774C-000011-070]**der merkwürdigen Coincidenz erwähnt. Ich glaube nun vielleicht war dass es übertrieben Bescheidenheit war dass ich dies in der deutschen und engelsen Bearbeitung [unterlie??] und [?????] [????] ~~nun sehr Dankbar [???~~ und [?????] [???] Jedenfalls [?????] [???] Das noch am Besten sein wenn Sie so freundlich sein wollten [Pauch][?????][???] [?????] den bez. Passus aufzunehmen.
[MM774C-000011-072]

1899

Afschrift van een 10 Febr ontvangen Ms van Prof. Dr. J Scheiner
Ueber die Dubois'sche Theorie der geologischen Perioden (Klimatenänderungen)
voorgestelde verbetering
v

Prof. Dr. Scheiner

In seiner sehr Bemerkenswerthen, im Jahre 1891 veröffentlichten Schrift:"De Klimaten der voorwereld en de geschiedenis van de zon.", die später erweitert auch in deutsche und englischer Sprache erschienen ist, hat Herr E. Dubois zuerst den Versuch unternommen, die Entwicklungsgeschichte der Erde in Verbindung mit derjenigen der Sonne zu bringen. Da die klimatischen Verhältnisse der Erde, und damit auch die geologische Vorgänge, in erster Linie von der Intensität der Sonnenstrahlung abhängen, so liegt dieser Gedanke eigentlich sehr nahe, und man muss sich mit dem Verfasser wundern, dass man die geologischen Probleme nicht schon früher von diesem Gesichtspunkte aus betrachtet hat. Die früheren Kosmischen Theorien der Geologie nehmen nur Bezug auf Aenderungen der Elemente der Erdbewegung, berücksichtigen also nur Strahlungsverschiedenheiten durch Aenderung der Distanz und der Lage in Bezug auf den strahlenden Körper.[2] Ich mochte in Folgenden von astronomischen Standpunkte aus, etwas näher auf die Dubois'sche Theorie eingehen, unter der Voraussetzung dass die Grundlagen derselben in geologischer Beziehung richtig sind. Der erste Theil derselben wird wohl fast jedem Astronomen als selbstverständlich erscheinen, so dass ein genaueres Eingehen auf denselben nicht erforderlich erscheinen dürfte. Es wird gezeigt, dass in früheren Perioden die Temperatur der Erdoberfläche eine wesentlich höhere gewesen ist, entsprechend der stärkeren Bestrahlung durch die Sonne, als letztere noch dem ersten Spectraltypus angehörte.

Die relative Dauer der heisseren Zeiten gegenüber den späteren Kühlenen lässt sich

[MM774C-000011-073]

In Zusammenhang bringen mit der relativen Dauer des Verweilens eines Sterns innerhalb der einzelnen Spectralclassen auf Grund der von mir auf Seite meiner Spectralanalyse der Gestirne gegebenen Gedankenganges, nach welchem diese Dauer ungefähr dem Prozentsatze jeder einselnen Classe angehörenden Sterne proportional gesetzt werden kann. †Fast zu gleicher Zeit und unabhängig ^{von mir} hat Dubois in seiner erwähnten Holländischen Schrift die Anfangs 1891. zu Batavia erschien (p.74-75) den gleichen Gedankengang ausgeführt und danach auch (p.75-78) das Verhältniss zwischen der jetzigen und der früheren Stahlungsintensität der Sonne abgeschätzt.‡ Welchen Einfluss hierbei auch die eigene Wärme der Erde ausgeübt haben kann, möge hier uneröstet bleiben. [3]

Herr Dubois geht aber noch einen Schritt weiter, indem er auch die in den letzten Jahrtausenden eingetretenen Klimaschwankungen, die sich in die Eiszeiten Documentiren, durch entsprechende Variationen der Sonnentemperatur zu erklären versucht. Ich muss gestehen , dass ich diesen # Theile der Dubois'schen Theorie bisher sehr skeptisch gegenüber gestanden habe, da man einmal überhaupt nichts von Schwankungen der Sonnentemperatur von Jahrtausenden lange Perioden kennt, und ferner so starke Schwankungen der Sonnentemperatur, wie sie auf den ersten Blick erforderlich scheinen, äusserst unwahrscheinlich sind. Ich habe mich nun in den letzte Jahre vielfach mit dem Problem der Sonnentemperatur beschäftigt – die Resultate dieser Untersuchungen denke ich an anderer Stelle zu veröffentlichen-, und bei dieser ~~Untersuchungen denke ich an anderer Stelle~~ Gelegenheit hat sich meiner Ansicht s über den zweiten Theil der Dubois'sche Theorie wesentlich zu deren Gunsten geändert.

Es handelt sich zunächst darum, festzustellen um welcher Betrag sich die Strahlung der Sonne vermindern muss, damit eine Eiszeit, z.B. für Mitteleuropa, eintritt. [4] und alsdann zu berechnen, durch welche Aenderung der Sonnentemperatur dies hervorgerufen werden kann.

*Um die Vergletscherung eines Landes herbei zu führen, ist das Auftreten besonders tiefer Wintertemperaturen nicht erforderlich. Abgesehen von lokalen Einflüssen und der Menge der Niederschläge ist hierzu nothwendig, dass die mittlere Temperatur während langer Zeiträume unterhalb 0° liegt. Nun beträgt zur Zeit die mittlere Temperatur Europa's etwas + 10°; nähme sie also um 10° ab, soø würde eine neue Eiszeit für diesen Weltheil eintreten, und dies entspräche einer Abnahme der Sonnenstrahlung von rund 1/9 ihres Betrages, wie sich leicht durch folgende Betrachtung ergibt. Nach den Untersuchungen von Zenker beträgt die mittlere Temperatur der Erdoberfläche *ohne die solare Strahlung* , nach gut unter einander stimmenden Methoden berechnet, -73°; d.h. bei dieser Temperatur würde Gleichgewicht zwischen der Ausstrahlung der Erde in dem Weltraum und der Wärmezufuhr [5] aus dem Erdinnern eintreten. Als wirkliche mittlere Temperatur der Erdoberfläche wird der Werth +15° angegeben; die Sonnenstrahlung bewirkt dem nach eine Erhöhung der Erdoberflächentemperatur von 88°, eine Erniederung dieses Betrages um 1/9 würde demnach zur Mitteleuropa eine Eiszeit bedingen.*

Grössere Schwierigkeiten bereitet der Uebergang von einer Strahlungsänderung auf die Temperatur des Strahlenden Körpers, doch sind auch diese in den letzten Jahren wesentlich gehoben worden. Unter den vielen Strahlungsgesetzen, die seit Newton aufgestellt worden sind, steht zweifellos das Stefan'sche Gesetz an erster Stelle. Nach demselben ist der Strahlungseffect proportional der 4. Potenz der absolute Temperatur des strahlenden Körpers: E = cT⁴. Neuere Prüfungen durch Lummer und Prinopehim, bei denen Temperaturen bis zu 1300° verwandt werden konnten, ergaben die volle Gültigkeit der Stefan'sche Gesetzes bis zu diesen Grenzen; die ~~teste~~^{beste} Darstellung wurde mit dem Exponente 3.96 anstatt 4 erhalten. Eine Extrapolation mit Hälfte eines empirischen Gesetzes auf das 5 bis 8 fache der Prüfungsintervalls bleibt allerdings immer bedenklich:[6] aber gerade das Stefan'sche Gesetzist das einzige der bisherigen Strahlungsgesetze, welches eine theoretische Begründung erfahren hat, indem Boltzmann es aus

[MM774C-000011-074]

der elektromagnetischen Lichttheorie in Verbindung mit der mechanischen Wärmetheorie ableiten konnte.
Ich möchte die Brauchbarkeit des Stefan'schen Gesetzes durch ein charakterisches Beispiel erläutern. Pouillet hat aus seine Messungen der Sonnenstrahlung mit Hulfe des Strahlungsgesetzes von Dulong und Petit eine Sonnentemeratur von ungefähr 1500° abgeleitet, während Lecchi aus seinen Beobachtungen unter Anwendung des Newton'schen Gestzes eine Sonnentemperatur von vielen Millionen grad erhält. Beide Werthe sind nach unseren heutigen Anschauungen unmöglich, und der in ihnen enthaltene Widerspruch hat wesentlich dazu beigetragen, die physikalischen Forschungen an den Sonne mit grossem Misstrauen zu betrachten. Wendet man nun das Stefan'sche Gesetz auf diese beiden Strahlungsmessungen an, so erhält mann nach Pouillet eine Sonnentemperatur von 5600°; nach Lecchi von 5400°. dh. in gute Uebereinstimmung einer einigermassen plausibeler Werth, der aber [7] wahrscheinlich zu niedrig ist, da die bei den Pouillet'sche und Lecchi'sche Beobachtungen vorhandenen Fehlern sachen in den Richtung gewirkt haben, den Betrag der Solarconstante herabzudrücken.

Nach meiner bereits erwähnten Untersuchungen ergibt sich mit grosser Wahrscheinlichkeit, durch die Sonnentemperatur innerhalb der Grenzen von 5000° und 10000° anzunehmen ist – die Sonnentemperatur hierbei definit als die absolute Temperatur einer in beliebigen Entfernung von der Erde befindlichen Kugel von gleicher Durchmesser und dem gleichen Strahlungseffecte der Sonne und dem Emmissionsvermögen eines absolut schwarzen Körpers -.

Nach dem Stefan'schen Gesetze entspricht nun einer Strahlungsänderung von 1/9 eine Temperaturänderung des strahlenden Körpers von rund 3%, demnach für die untere Grenze der Sonnentemperatur ungefähr 150° für die obere ungefähr 300°.

Das ist überraschend viel weniger, als man sich früher vorgestellt hat, und in Anbetracht den starken localen Veränderungen denen die Photosphäre ständig unterworfen ist, muss man sich umgekehrt eigentlich über die Constanz der mittleren Erdtemperatur wundern.

Ich nehme natürlich nicht an, dass die ganze Sonnenmasse periodischen Temperatur-Schwankungen von dem angedeuteten[8] Betrage unterworfen sein könnte, sondern dass dieselben sich ~~unter~~ nur in der Atmosphärenschicht, als welche die Photosphäre im betrachten ist, abspielen. Die masse der Photosphäre ist gegenüber der Sonnenmasse ganz verschwindet gering, so dass ihre

[MM774C-000011-075]

Temperatur durch Ausstrahlung, sehr schnell heruntergehen könnte, wenn aus irgend welchen Ursache die Wärmezufuhr aus dem Innern in Ganzen oder local periodischen Abschwänkungen unterworfen wären. Ich möchte nur andeuten, dass auch andere variable Factoren mit mitwirken können wie z.B. veränderungen der Absorption innerhalb der obersten Schichten den Photosphäre und veränderungen des Emissonsvermögens. Es steht demnach die Erförderliche Grösse der Amplitude Amplitude der periodiaten Strahlungsschwankungen nicht in Widerspruch mit den Thatsachen auf dem Gebiete der Sonnenphysik, und es bleibt nur noch die Frage offen ob überhaupt Schwankungen der Strahlung von Jahrtausende langen Periode vorhanden sein können. Irgend etwas positives lässt sich hierüber naturgemäss nicht sagen; man muss sich damit begnügen, wenn einer solchen Annahme nichts positives entgegen gehalten werden kann, wie dies tatsächlich nicht der Fall zu sein scheint. Eine periodische Strahlungsänderung der Sonnen ist mit Sicherheit nachgewiesen. Die elfjährige Periode der Sonnenflecken. Dass in diesen Falle die Strahlungsänderungen in den Klimatischen Verhältnissen der Erde nicht mit Bestimmtheit haben nachgewiesen werden können, braucht durchaus nicht ihrer etwa verschwindend kleinen Grösse zu liegen, sondern wird wesentlich durch die Kürze der Periode von 50 bis 60 jährigen Dauer scheint angedeutet zu sein, und es steht m.E., wenn überhaupt eine oder zwei Perioden constatirt sind, noch andere Perioden von bedeutend langerer Periode für ~~moch~~ möglich zu halten, besonders wenn man die Wilsing'sche Erklärung der Sonnenflecken-periode annimmt nach welcher die letztere durch eine gewisse Zähigkeit der inneren Schichten von verschiedener Winkelgeschwindigkeit in Verbindung mit der Reibung herrührt.

Es scheint mir sogar die Umkehr des Pproblems durchaus gestattet; nämlich aus der periodaten Klimatschwankungen der Erde innerhalb der letzten Jahrtausende auf entsprechende änderungen der Sonnenstrahlung zu schliessen. Sollten sich die bisherigen rein ~~localen~~^{tellurischen} Erklärungen der Eiszeiten, z.B. durch Veränderungen in Laufe des Golfstroms, nicht aufrecht erhalten lassen und sich Ansprechend die Annahme einer kosmischen Ursache als nothwendig

[MM774C-000011-076]

heraustellen, so würde die Dubois'sche Theorie wohl als einfachste und vorwurffreieste zu betrachten sein und auch für die Sonnenphysik von hoher Bedeutung werden.

Click here to return to the content page

[MM774C-000006-470]

Utrecht 19 February 1899.

Amice! I very much regret not being able to attend your inaugural speech tomorrow. I have been suffering since a fortnight, only keeping up appearances because I find it so unpleasant

[MM774C-000006-469]

not to be able to give my lectures. And I've waited until today to decide; but I now take the opportunity that a visit of Corbenus provides me, to let you know that I do not dare to come. Be assured that this much grieves me. We will be in touch later Greetings, yours truly V.A.Julius

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

1928

— Send from the Netherlands —

[MM774C-000006-470]

Utrecht 19 febr. 1899.

Amice! Het spijt mij maar ik mag morgen Uw intree rede niet bijwonen. Sedert een 14 dagen ben ik krukkende, mij op de been houdende omdat ik het zoo hoogst onaangenaam

[MM774C-000006-469]

vind mijn colleges niet te kunnen geven. Ik heb nog gewacht tot vandaag om te decideeren; maar nu grijp ik de gelegenheid aan die een bezoek van [?Corbenus] mij verschaftte, om U te doen weten dat ik niet durf te gaan. Wees verzekerd dat het mij leed doet. Later hooren wij nog wel van elkander. Gegroet   It   V.A.Julius

[Click here to return to the content page](#)

[Brill-12]

24/2 1899

Highly esteemed mister Dubois,

As soon as we have received your text we will immediately start typesetting and as far as we are concerned this can be ready fairly quickly. The letter you intended seen on Prof. Martin's [?????] is at the moment very much occupied for different works. I could in the mean time take a certain amount away from those works to have your oration typesetted, but only on the condition that it will be printed very soon.

I do dare to suggest to you to choose another or [?????] new letter, which we have used to print amongst others the speech of Prof. Veih, which I am sending you under [?????] This is also a very fine and apt letter for this purpose.

I gladly leave the decision to you.

I regret not having known that have held your oration last Monday, I would certainly have come if I had. I only heard in the afternoon; the gentlemen Schuchat Knol en my son, with whom I had dinner at my brother-in-law Lutap's, had been there and were still very impressed by the many and large numbers you have summed up— I hope I will now be able to read it

Greetings from the heart and with high esteem

Your

Fr. de Stoppelaar.

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

1929

— Send from the Netherlands —

[Brill-12]

24/2 1899

Hoogechte Heer Dubois,

Zoodra we kopie ontvangen uwer [?????] tie zullen we dadelijk met zetten beginnen, en kan dit wat ons betreft betrekkelijk spoedig afloopen. De door U bedoelde letter van Prof. Martin's regel [?????] is op het ogenblik zeer bezet is door verschillende werken. Intusschen zou ik tijdelijk daarvan een zekere hoeveelheid kunnen afnemen, en uwe oratie zetten, op voorwaarde echter, dat ze dan spoedig kan gedrukt worden.

Toch durf ik U voorstellen liever een andere of [?????] nieuwe letter te nemen, waaronder de rede van Prof. Veih, die ik U onder [?????] Toezend, gedrukt is. Dit is ook een fraaie zeer goed voor dit doel geschikte letter.

Aan U gaarne de beslissing.

Het spijt me dat ik niet geweten heb, dat Gij Maandag j.l. uwe reden gehouden hebt, dan was ik zeker gekomen. Eerst 's middags hoorde ik het; de beide Heeren Schuchat Knol en mijn zoon, met [?????] ik een dinertje had bij mijn zwager Lutap, waren er geweest en waren nog onder den indruk van de vele en groote cijfers door U opgenoemd – Ik hoop ze thans te lezen

Van harte, groetend en hoogachtend

Uwer

Fr. de Stoppelaar.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000002-004]

Singel 124.

Esteemed Professor,

Last Saturday I have received the shipment of 60 rats from Maastricht, and I sincerely thank you for having them sent to me. There were beautiful large exemplars amongst them, but on preparing them it soon turned out, as I had feared, mainly because the animals had not been packed on ice, and likely were already dead for some time, they were too weak to be used. It was unable for me to get them out of their skulls in one part, therefore weighing was impossible. Also the nerves where probably too much degenerated, whereas the muscle fibres also had become weak and brittle. Now I turned out whilst examining the femora that even the largest exemplars still had a growth zone

[MM774C-000002-005]

between the epi- and diaphyse which were equally clear as the large or are somewhat smaller exemplars, which I got from Artis, so also these animals were not completely adult. But would this now be of great importance to your bone research? Would in case of exemplars of 300-500 gram strength, density and length of the legs still increase that much that it would bring a change to the measure you have established for muscular power? If you wish so, I'm happy to weigh the largest of the Maastricht exemplars and establish the muscular weight and the number of muscle fibres, prepare the pelves and dry them, but I fear that without the brain weight and without the number of nerves they will not be of much use to you.

I regret that I cannot yet give you complete results of the mice and rats I have examined, as examining the nerve fibres costs a lot of time, and it's difficult to get the slides well coloured, such that all nerve fibres can be seen in a perpendicular cut and also the fibres of Remak can be counted.

May I also still congratulate you on your inauguration as Professor. I would have loved to do it on the day of your inauguration, but regretfully I was prevented from attending because of my co-assistance; I herewith therefore correct my inpoliteness.

Meanwhile I sign myself
with high esteem
yours willing.
J. Boeke

[Next](#) letter with this correspondent

[MM774C-000002-004]

Singel 124.

Geachte Professor,

Zaterdag j.l. heb ik toezending van 60 ratten uit Maastricht ontvangen, en dank U zeer voor de toezending. Er zijn mooie groote exemplaren bij, maar bij het repareren bleek weldra, wat ik al gevreesd had, namelijk dat, daar de dieren niet in ijs verpakt waren, en waarschijnlijk al eenige tijd dood waren en te slap zijn, om ze te gebruiken. Het gelukte mij niet, ze in hun geheel uit den schedel te nemen, zoo dat het wegen onmogelijk was. Ook de zenuw is hoogstwaarschijnlijk te veel gedegeneerd, terwijl de spiervezelen eveneens slap en breekbaar geworden waren. Nu bleek mij bij het onderzoek van de femora, dat zelfs bij de grootste exemplaren nog de verbeenings-

[MM774C-000002-005]

zône tusschen epi- en diaphyse even duidelijk te zien was als bij de even groote of iets kleinere exemplaren, die ik uit Artis kreeg, zoo dat ook deze dieren niet geheel volwassen zijn. Maar zou dit zoo nu van veel belang zijn voor Uw beenonderzoek. Zou bij de exemplaren van 300-500 gram de kracht, vastheid en lengte van de beenderen nog zoo veel toenemen, dat het eene verandering zou brengen in de door U op deze wijze vastgestelde maatstaf voor de spierkracht? Zoo U wilt, zal ik even wel gaarne de grootsten der Maastrichtsche exemplarenwegen en 't spiergewicht en aantal spiervezelen bepalen, en 't bekken repareren en drogen, maar ik vrees, dat U zonder het hersengewicht en zonder het aantal zenuwvezelen niet heel veel daaraan zult hebben. Tot mijn spijt kan ik U nog geene volledige uitkomsten van de door mij onderzochte muizen en ratten meedelen, daar het onderzoek der zenuwvezelen veel tijd kost, en het lastig is een goede kleuring en coupes, waarin alle zenuwvezelen op dwarse doorsnede te zien en ook de Remaksche vezelen te tellen zijn, te verkrijgen.

Mag ik U nog wel gelukwensen met Uwe intrede als Hoogleraar. Ik had het gaarne op den dag zelf Uwe intrede gedaan, doch was tot mijn spijt door een coassistentschap er in verhinderd; hierbij herstel ik dus mijne onbeleefdheid.

Inmiddels teken ik mij
hoogachtend
Uw d.v.
J. Boeke

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000003-458]

Padang 2 March 1899

Dear Dubois!

Today I will send a chest to your address with lime stones from the locations you have indicated, some of which have petrifications and coral in them. Is this what you desired? If not I will have others collected. – No news from here, I've made an interesting journey through Aceh as a guest of general van Heutsz and from Kotta Radja I went out to [?????] to go to the watershed of Sigli and further south to Lepong. – Everything rests in peace. – With de Bruïne I went to [P???? W????] the coal business and I've seen lots of interesting stuff. –

Both your assistants have been held by me, one as [s????] for a few years on the Bantam line, Kriele is working in the coal field and doing fine. – Should you have need of him later he will be at your disposal. –

Excuse the briefness of this letter and believe me to ever be your old friend

Th. Delprat

The [Waldinia] has visited Padang during my absence in Aceh, the gentleman gave a big party on board that got all people from Padang quite tipsy.-All the scholars together were guarding a life penguin that they brought on from the South Pole. In the outside harbour they wanted to let it fish but they forgot to tie it up so it went off and was never seen again.-

Being learned is not always the same as being practical!

[MM774C-000003-460]

original

Rotterdamsche Lloyd

No 91

received from the honourable Mr Delprat

1 chest of stones

marked with address *as below*

and declared volume 89 cubic decimetres, bruto weight — kilogr., Worth f25,-, for shipment by steamer...

... To Dr. E. Dubois, Professor of Geology Amsterdam....

...2 Maart 1899....

This is the last letter with this correspondent 1

Previous letter with this correspondent

[MM774C-000003-458]

Padang. 2 Maart. 99.

Beste Dubois!

Heden zend ik aan Uw adres een kist met kalksteen afkomstig van de door U aangegeven plaatsen, er zijn er ook bij die versteeningen en koraal tonen. Is dit wat ge wenscht, zoniet dan zal ik andere laten zoeken. – Van hier geen nieuws, ik heb een interessant tochtje door Atjeh gemaakt als gast van den generaal van Heutsz en ging van Kotta Radja uit om [?????] om naar de waterscheiding van Sigli en zuidwaarts tot Lepong. – Alles rust en vrede. – Met de Bruïne ging ik naar [P???? W????] de kolenzaken en zag daar veel interessants. –

Uw beide assistenten zijn door mij geholpen, één als [s????] een paar jaren op de Bantam lijn, Kriele is nu op het kolenveld en maakt het best. – Indien ge hem later terug wenscht is hij ter Uwer beschikking. –

Excuseer dit korte briefje en geloof mij steeds Uw oude vriend

Th. Delprat

De [Waldinia] is te Padang geweest tijdens mijn verblijf te Atjeh, de HH. gaven een groot festijn aan boord aan boord waarbij alle hare Padangers boven hun thee water raakten.- Alle geleerden te zamen bewaakten een levende Pinguin die van de Zuidpoolstreken was mede gebracht. In de buiten Haven wilde men het naar buit laten vissen maar vergat het vast te binden zoodat het er vandoor ging en niet meer gezien is.- Geleerd is nog niet altijd practisch!

[MM774C-000003-460]

Origineel

Rotterdamsche Lloyd

No 91

Ontvangen van WelEdHeer Delprat

1 kist steenen

gemarkt met adres Adus

en gedecl. volume 89 Kub. Dec., bruto gewicht— kilogr., waarde f25,-, ter verzending per stoomschip...

... aan Dr. E. Dubois, Professor Geologie Amsterdam....

...2 Maart 1899....

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000033-565]

The Hague, 12 Sweelinckplein
2 March 1899

Noble born Sir, [van Oorde]

I have today received the maps and the accompanying letter. On one of the maps I have firstly pointed out the locations where the samples of marl have been found, which I had the honour to send to you.

I further pointed out locations closest to Batavia where limestone and marl is present. Limestone is being found 1° in the larger vicinity around Tjikarang, (±15 KM NO of Buitenzorg) (K) 2° and in a smaller, but for your purpose surely sufficient amount, west to Tjampeon (± 12KM west of Buitenzorg). (B).

[MM774C-000033-566]

the latter find location is along the big road towards Bantam. If you continue to follow that, you enter an area near Leuweliang, where marls are abundantly present. Up to Djansinqua and Janglapa up to Sadjira and Lebak and even more west you are still in marl terrains.

There is also an expanse going from Penjawaengan to the south over to Nangung until Mangalosori.

I know these terrains all by having seen them myself, but I alas do not have any samples of the marls.

I just remember, having seen them in all kinds of shapes. I therefore fully trust that upon examination you will find something worth your while. Near Djasinga I remember to have found very dark (blackish) and colourful marls. North-east of that location there is another amount of limestone (o)

I hope that all of the above which I've indicated in the sketch map, will for now suffice in fulfilling your desire.

We already hope to be in Haarlem within a month, after which it will be easier to speak about these matters.

I very much regret I cannot be here next Saturday to meet you, as I have to be

[MM774C-000033-567]

in Amsterdam the whole day.

It's an unhappy circumstance that now full times, because this new job, I am more bound to certain times and therefore not as much to your disposal as I would have liked, but I will soon be living in Haarlem, which I hope will bring some improvement.

With the highest esteem

your willing servant, Eug Dubois

This is the last letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

1932

— Send from the Netherlands —

[MM774C-000033-565]

den Haag, 12 Sweelinckplein
2 Maart 1899

Weledgeb. Heer,

De kaarten met Uw begeleidend schrijven ~~ontving~~ mocht ik heden ontvangen. ~~heb mij gehaast~~ ^{Op een van der kaarten heb ik ten eerste aangegeven de vindplaatsen van de U bekende monsters mergel, die ik de eer had U te zenden. de vindplaatsen aan te geven} ~~noteren op een daarvan.~~

Verder de dichtst bij Batavia gelegen vindplaatsen van kalksteen en mergel. Kalksteen wordt gevonden 1° in grooter uitbreiding om Tjikarang, (±15 KM NO van Buitenzorg) (K) 2° in een kleiner, doch voor Uw doel zeker geheel voldoende partij, westelijk naast Tjampeon (± 12K.M ten westen van Buitenzorg). (B).

[MM774C-000033-566]

De laatste vindplaats ligt aan den grooten weg naar het Bantamsche. Vervolgt men dien verder, zoo treedt men bij Leuweliang een terrein, waar mergels in groote verbreiding voorkomen. Tot Djansinqua en Janglapa en tot Sadjira en Lebak en nog westelijk bevindt men zich altijd op dat mergelterrein.

Ook gaat het van Penjawaengan een uitloper daarvan naar het zuiden over Nangoeng tot bij Mangalosori.

Ik ken die terreinen door eigen aanschouwing, maar bezit helaas geen monsters van de mergels.

Slechts herinner ik mij, dat men ze er in allerlei voorkomen vindt. Ik heb daarom wel het vertrouwen dat daarbij onderzoek wel iets van Uw gading zal te vinden zijn. Bij Djasinga herinner ik mij zeer donkere (zwartachtige) en kleurrijke mergel's te hebben aangetroffen. Noord oostelijk van die plaats ligt weder een kalkpartijtje (o)

Ik hoop door het bovenstaande dat ik op de kaartschets wijze aangaf, voorloopig aan Uw verlangen voldaan te hebben.

Over eene maand hopen wij al te Haarlem te zijn, waardoor het gemakkelijker zal vallen, nader over de zaak te spreken.

Zeer tot mijn leed wezen kan ik U aanstaande zaterdag hier niet ontmoeten, daar ik de geheelen

[MM774C-000033-567]

dag dan te Amsterdam moet zijn.

Het treft wel ongelukkig, dat juist nu, wegens deze nieuwen werkkring, die mij meer aan bepaalde tijd bindt. Ik niet zoodanig ter Uwer beschikking kan zijn als ik wel wenschte, spoedig zal mijn wonen te Haarlem daarin, naar ik hoop, eenige verbetering brengen.

Met de meeste achting

UwDwDr Eug Dubois

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000001-441]

State Geological
Mineralogical Museum

Leyden, 22 March 1899.

Highly esteemed Sir!

A few days ago Professor Martin asked me whether I did correctly address the letter to you of 8 March last. As I was not notified of any change, I will obviously have send it to your old address. But in this case I might be wise to politely ask, whether you truly did receive the letter.

As on 1 April I again want to submit a declaration over the past three months, I would soon like to confer with you about the surpluses in connection to the account. Therefore

[MM774C-000001-442]

I kindly request of you that if you come to Leyden any time soon, too please have de Koning warn me, so I can come visit you. If you haven't got any time however, or if your health will not allow you to leave town, I might come over to you some afternoon, for which we then need to make an appointment.

Awaiting your reply I have the honour to be
with the highest esteem
your able servant
P.C. Blommendaal.

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000001-441]

's Rijks Geologisch
Mineralogisch Museum

Leiden, den 22 Maart 1899.

Hooggeachte Heer!

Een paar dagen geleden vroeg mij Prof. Martin of ik den brief aan U van 8 Maart j.l. wel aan het juiste adres heb geadresseerd. Daar ik nog van geen verandering heb vernomen, zal ik natuurlijk Uw oud adres hebben opgeschreven. Toch zal ik U nu in dit geval maar eens beleefd vragen, of U werkelijk den brief ontvangen heeft.

Daar ik 1 April weder eene declaratie wensch in te zenden over de afgelopen drie maanden, zou ik U gaarne binnenkort over die verschotten in verband met eene afrekening willen spreken. Daarom

[MM774C-000001-442]

verzoek ik U vriendelijk, als U binnenkort in Leiden komt, mij door de Koning te laten waarschuwen, opdat ik dan bij U komen kan. Heeft U echter geen tijd, of laat Uwe gezondheid niet toe, uit de stad te gaan, dan zou ik ook wel op een middag bij U kunnen komen, hetwelk dan nader te bepalen zou zijn.

In afwachting heb ik de eer met
de meeste hoogteaching te zijn
Uw dienstv. Dienaar
P.C. Blommendaal.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000032-347]

The Hague, 31 March 1899

Following your message by Missive dated 3 October 1898 A¹ N° 63, according to which your Excellency, in response to the resolution of the 4th International Congress of Zoology in Cambridge, invited the Governor-General of the Dutch Indies to also continue the excavations in the Solo-valley during the year 1899, may I now respectfully be permitted to bring to the attention of Your Excellency that the favourable season for the intended excavations will soon have started.

That it, in particular, has been considered desirable by the members of aforementioned Congress, as also expressed in the resolution that the continuation of the excavations in Trinil along the Solo-river, and, because of the dependency of the water level these and other necessary work can only take place from May until November or December that this time available, in relation to the amount of work, thus demands that one has to start in the month of May if one wants to finish within 1899.

I therefore respectfully allow myself to remark that in my opinion the Governments best way to advance the scientific interest of the 4th International Congress for Zoology, if, by Your Excellency's willing intervention, the Governor-General of the Dutch Indies might find possibility

[MM774C-000032-348]

to:

firstly, as soon as possible make the retired sergeant G. Kriele, who is currently employed by the State railways in Sumatra's West Coast, available to the Chief of the Irrigation works in the Solo Valley, under the same conditions as before, so he can be put in charge of the intended excavations and be sent to Trinil with the tools and other necessities that have been left with the irrigation works earlier.

Secondly, to supply as soon as possible from the prison in Ngawi convicts, to work at the excavations in Trinil under the supervision of Kriele, in the same way as it used to be done under my supervision, if possible up to a number of 50, and, if that amount of convicts are not available, and to order a suppletion to that number of free coolies.

The further arrangements and direction of the excavations can be fully left to sergeant Kriele, who has all the necessary experience, and to whom I have last year already sent a plan of that what should be done if the excavations were to be continued. He has also declared himself to be available to render his services, if he were called upon to do so.

The Officer of Health 2nd class
of the army and the Dutch Indies (*pro memorie*),

Eug Dubois.

This is the last letter with this correspondent
[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000032-347]

's-Gravenhage, den 31ste Maart 1899

Naar aanleiding van Uwe mededeeling bij Missive dd. 3 October 1898 A¹ N° 63, volgens welke Uwe Excellentie in verband met de op het 4^{den} Internationale Congres voor Zoölogie te Cambridge genomen resolutie, den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië heeft uitgenodigd om de ontgravingen in de Solo-vallei ook gedurende het jaar 1899 te doen voortzetten, zij het mij thans vergund eerbiedig onder de aandacht van Uwe Excellentie te brengen, dat het voor de bedoelde ontgravingen geschikte seizoen weldra zal zijn aangebroken.

Wat, namelijk, den leden van genoemd Congres, zoo als ook in de resolutie is uitgedrukt, in het bijzonder wenschelijk voorkwam, was de voortzetting der ontgravingen te Trinil aan de Solo-rivier, en, in verband met den waterstand dier rivier kunnen deze en andere daarvoor noodzakelijke werkzaamheden slechts vanaf Mei tot November of December worden verricht. De aldus beschikbare tijd is, met betrekking tot den omvang dier werkzaamheden, zoo bepaalt, dat daarmede althans nog gedurende de maand Mei een aanvang zal moeten gemaakt worden, wil men die in 1899 teneinde brengen.

Ik veroorloof mij daarom eerbiedig uit te spreken, dat naar mijn inzicht de Regering het door het vierde Internationaal Congres voor Zoölogie beoogde wetenschappelijk belang het best zou kunnen bevorderen, indien, door Uwer Excellentie's welwillende tusschenkomst, den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië termen mocht kunnen

[MM774C-000032-348]

vinden om:

ten eerste, den thans bij de Staatsspoorwegen op Sumatra's Westkust tewerk gestelden gepensioneerden sergeant G. Kriele voor de directe leiding der bedoelde ontgravingen weder zoo spoedig mogelijk, onder dezelfde voorwaarden als vroeger ter beschikking te stellen van den Chef der Bevoelingswerken in de Solo-vallei, teneinde, voorzien van de vroeger bij die werken achtergelaten en eventueel andere soorten gereedschappen naar Trinil te worden gezonden.

Ten tweede, zoo spoedig mogelijk uit 's Lands gevangenis te Ngawi gestraften te doen verstrekken, om bij de door Kriele te leiden ontgravingen te Trinil, op dezelfde wijze als zulks vroeger onder mijne leiding geschiedde, werkzaam te zijn, zoo mogelijk ten getale van 50, en, mochten zooveel gestraften niet beschikbaar zijn, aanvulling tot dat getal door vrije arbeiders te gelasten.

De nadere regeling en leiding der ontgravingen kan den gepensioneerden sergeant Kriele, die de ter zake noodige ervaren kunt volkomen bezit, en wien ik reeds verleden jaar een plan gezonden heb van hetgeen bij voortzetting der werkzaamheden te Trinil zou te verrichten zijn, worden toevertrouwd. Ook heeft hij zich bereid verklaard zijne diensten steeds weder beschikbaar te zullen stellen, wanneer dat noodig mocht zijn.

De officier van gezondheid der 2^{den} klasse
v.h. Ned. Ind. leger (*pro memorie*),

Eug Dubois.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000014-140]

Utrecht 61 Malisingel
10 April 1899

Amice,

To my regret I haven't met you in Haarlem and I therefore also could not thank you in person for your lecture. Visiting v.Genderen I saw interesting microscopic slides of fish retina's amongst others retinae of Selachians with nothing but rods and of teleosts with cones and rods. You should go and look at them too, if you are in Haarlem. *Vale*. Yours truly. H.Zwaardemaker.

This is the last letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

1935

— Send from the Netherlands —

[MM774C-000014-140]

Utrecht 61 Malisingel
10.4.99

Amice,

Tot mijn spijt heb ik U in Haarlem niet ontmoet en U dus ook niet persoonlijk dank kunnen betuigen voor Uw redevoeering. Bij v.Genderen [?stort] zag ik interessante preparaten van Visschen-netvlies o.a. retinae van Selachiërs met niets dan Staafjes en van beenvissen met kegels & staafjes. Ge moet ze ook gaan zien, wanneer Ge te Haarlem zijt. *Vale*. TT. H.Z.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000040-083]

Departement
of
Colonies
Lett.A[±]
N°.21
attachments:

The Hague, 10 April 1899

Referring to your letter of 31 March last, in which you request to have the excavations in Trinil along the Solo river soon continued and to that purpose have the retired sergeant G. Kriele assigned to the chief of the irrigation works in the Solo Valley under the same conditions as before, I have the honour to let you know that with regard to ceasing of that work, it is my opinion that I will have to leave it to the Governor-General whether under the current circumstances your wish, of which I have informed the Governor, can be fulfilled with the request that he will let me know his decision soon. As soon as that –

To
the very learned Sir
Dr. Eug Dubois,
at

The Hague

[MM774C-000040-084]

decision is known to me, I intend to get back to this matter. –

The Minister of Colonies,
Cremer

[Next](#) letter with this correspondent
[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000040-083]

Departement
van
Koloniën
Lett.A[±]
N°.21
bijlagen:

's-Gravenhage, den 10 April 1899

Met referte aan Uw schrijven van 31 Maart j.l., houdende verzoek om de ontgravingen te Trinil aan de Solorivier spoedig te doen voortzetten en te dien einde v.a. den gepensioneerden sergeant G.Kriele onder dezelfde voorwaarden als vroeger ter beschikking te stellen van den Chef der bevoeiingswerken in de Solo-vallei, heb ik de eer U mede te deelen dat ik, in verband met de staking van genoemde werken, gemeend heb aan den Gouverneur-Generaal te moeten overlaten of in de tegenwoordige omstandigheden gevolg kan worden gegeven aan Uw wensch, dien ik ter kennis van den Landvoogd heb gebracht, met verzoek om mij van Zijne beslissing in deze spoedig mededeeling te doen. Zoodra mij die. –

Aan
den Hooggeleerde Heer
Dr. Eug Dubois,
te

's-Gravenhage

[MM774C-000040-084]

beslissing bekend is, stel ik mij voor op deze aangelegenheid terug te komen. –

De Minister van Koloniën,
Cremer

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000006-085]

Royal College of Science, London
South Kensington, S.W.

13 April 1899.

Dear Prof. Dubois,

I received Cast with a box containing a cast of the calvary of Pithecanthropus, but there has come [?????] no information as to who has sent it me or to whom I am indebted for it. If, [MM774C-000006-086] however, as I imagine, you have sent it, may I ask of your intends it as a gift to this institution. If so, pray except my most sincere thanks for so valuable an addition to our [?????] Collection + my assurances that it will be of the greatest service in the good work.

Yours v. faithfully
G.B. Howes

Prof. Eug. Dubois
Amsterdam.

This is the last letter with this correspondent
[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000006-085]

Royal College of Science, London
South Kensington, S.W.

13. 4. 99.

Dear Prof. Dubois,

I received Cast with a box containing a cast of the calvary of Pithecanthropus, but there has come [?????] no information as to who has sent it me or to whom I am indebted for it. If, [MM774C-000006-086] however, as I imagine, you have sent it, may I ask of your intends it as a gift to this institution. If so, pray except my most sincere thanks for so valuable an addition to our [?????] Collection + my assurances that it will be of the greatest service in the good work.

Yours v. faithfully
G.B. Howes

Prof. Eug. Dubois
Amsterdam.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000008-389]

Haarlem, Zijlweg 45

21 April 1899

Highly esteemed Professor Martin.

Days and weeks have passed since I have received your official notice (which I have not at hand at the moment) according to which your and my relation towards the collection in the Doelensteeg remains as it was and I am officially licensed to work on it whenever that is suitable. So much time has since passed that I, having currently been remembered to that, hardly even dare to express my thanks for your mediation in this case. The new job that I have accepted whilst I was ill, subsequently the latter matter and the busyness of moving house have been the main causes to explain this neglect.

[MM774C-000008-390]

Thinking that in any case it is better to answer late than never, I allow myself to yet sincerely thank you for the good news.

After polite greetings I remain with the highest esteem

your willing servant

Eug Dubois.

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000008-389]

Haarlem, Zijlweg 45

21 April 1899

Hooggeachte Professor Martin.

Dagen en weken zijn verlopen sedert ik Uwe officieele mededeeling ontving (die ik thans niet bij de hand heb) volgens welke Uwe en mijne verhouding tot de collectie in de Doelensteeg blijft wat ze was en mij officieel vergunning is verleend die te bewerken waar het gelegen komt. Zoovele tijd is sedert verlopen, dat ik, thans daaraan weder herinnerd, nauwelijks nog mijnen dank voor Uwe bemoeiingen ter zake durf uit te spreken. Mijn nieuwe werkkring, die ik, ongesteld, aannam heb, vervolgens de laatst bedoelde toestand en de verhuizingsdrukte waren de hoofdoorzaken, aan welke dat verzuim te wijten is.

[MM774C-000008-390]

Denkend, dat het in ieder geval beter is laatste antwoorden dan nooit, veroorloof ik mij alsnog U voor de goede mededeeling mijnen besten dank te betuigen.

Na beleefde groeten, verblijf ik met de meeste hoogteaching

Uwdientw dr.

Eug Dubois.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000006-471]

V.A.Julius

Haarlem, Zijlweg 45

25 April 1899

Highly esteemed Professor,

Scheiner has finally in the enclosed paper *gelinder Weise* corrected his mistake(s). The largest, however, has remained uncorrected, but in any way I do not consider it my task to point this out to him again in person. He has now namely neglected, as he did in his previous paper, to realise that the law of Stefan not only should be applied to the sun but also to the earth, even more so when calculating

[MM774C-000006-472]

temperatures of the Earth's surface, even more so than with the temperatures of the sun, which are several thousands of degrees (assume 8500°).

To have a constant average temperature at the Earth's surface of for instance 15° there has to be an equilibrium between the warmth which it receives from the sun (the influence of its own warmth at the surface is very small) and those which it radiates into the universe. With $\frac{8}{9}$ solar radiation the radiation of the earth will also be $\frac{8}{9}$ of the current temperature at its surface, according to the law of Stefan, $88 \times 4\sqrt[8]{9} - 73 = 12.7^\circ$

so instead of the about 10° assumed by Scheiner the temperature of the earth's surface would only go down by $2\frac{1}{2}$.

For a much larger temperature change than which I have thus calculated in my inaugural speech page/42-43 where according to Scheiner there is an increase of hundreds of degrees and according to my opinion only 37,5°.

I would be much obliged to you for a kind message whether there might still be a flaw in my reasoning, which I am overlooking and your advice on how to eventually correct Scheiner's mistake.

His support for part of my hypothesis cannot keep this way. I had, by the way, already planned

[MM774C-000006-473]
to drop that part, exactly because of the considerations above.

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

1939

— Send from the Netherlands —

[MM774C-000006-471]

V.A.Julius

Haarlem, Zijlweg 45

25. April 1899

Hooggeachte Professor,

Scheiner heeft eindelijk in bijgaand stukje in *gelinder Weise* zijne ~~fout(en)~~ ^{vergissing(en)} verbeterd. De grootste is echter onverbetert gebleven, maar ik acht het in ieder geval niet mijne taak hem daarop weder persoonlijk te wijzen. Hij verzuimt namelijk thans, evenals in zijn vroeger stuk, aan te denken, dat de wet van Stefan niet minder geld voor de aarde dan voor de zon, voor de temperaturen waarmede ~~op~~ ^{aan} de

[MM774C-000006-472]

aardoppervlakte te rekenen valt, zelfs ~~met~~ ^{veel} [??] zekerder dan van de zonnentemperaturen, die eenige duizenden graden (stel 8500°) bedraagt.

Bij constante gemiddelde temperatuur aan de aardoppervlakte van bijvoorbeeld 15° moet er evenwicht bestaan tusschen de warmte welke zij van de zon ontvangt (de invloed der eigen warmte aan de opperv is uiterst gering) en die welke zij in de wereldruimte uitstraalt. Bij $\frac{8}{9}$ zonnestraling wordt dus ook de uitstraling der aarde $\frac{8}{9}$ van wat ze nu is en de temperatuur aan hare oppervlakte, volgens de wet van Stefan, $88 \times 4\sqrt[8]{9} - 73$ [????] ^{several draft calculations} = 12.7°

Dus in plaats van ruim ongeveer 10° zooals Scheiner meent zou aldus de temp. ~~van Europa~~ der aardoppervlakte slechts ~~ongeveer~~ ^{2½} minder dan $2\frac{1}{2}$ dalen.

Voor eene veel grooter temp. verandering der zoo berekende ik ~~aldus~~ de temp. der aardoppervlakte in mijne openingsrede p/42-43 waar ^{volgens} Scheiner [??] vele honderden ~~zeer~~ [??] en volgens mijne opvatting slechts 37,5° temp. [ver?ngen?] wordt.

Zeer erkentelijk zou ik u nu zijn, ~~wanneer U mij mede~~ ^{voor de vriendelijke mededeeling} of in mijn eigen redenering ook een fout kan schuilen, die ik niet vermag te zien en door Uwen raad hoe ik ~~en publice~~ ^{eventueel} Scheiner's ~~fout~~ ^{de [??]} vergissing [??] goed te maken.

Zijn ~~te [??]schap~~ ^{ondersteuning} ~~hulp~~ ^{van mijn} een deel mijner hypothese kan al dus ~~ook~~ ^{geen} stand houden.

Ik wenschte trouwens

[MM774C-000006-473]

reeds lang dat deel te laten vallen, juist ~~uit~~ ^{op grond van} bovenstaande overwegingen.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000059-184]

Padangan 29 April 1899
Hooggeachte Heer,

Having returned from a journey to Tosari on sick leave because of my rheumatism I was pleasantly surprised by receiving a reprint of your lecture in Amsterdam. Not just that we treasure you sending it but more so that amidst all the busyness surrounding you, you still remember me and it's also very uplifting to be able to acquaint myself with such far expended reflections like those written down in your "*kringloop der stof op aarde*". One especially experiences this after the mind has been asleep for several years in the warm inlands and then gets in touch with the

[MM774C-000059-185]

outside world to suddenly discover what is being thought and done. For, however, creditable it may be to move a few million cubic metres of ground, it's not particularly sharpening the mind. For the paleontological research the earthmoving has also not been as fortuitous as was desired. It is a pity though that Trinil was kept at rest this year. Due to lack of work caused by the suspension Kriele has furthermore left to chief engineer Delprat in Sumatra. Whether the work in the Solo Valley will recommence will mainly depend on the point of view of Parliament in this matter. It would from a more general economical point of view certainly be a pity if such peaceful expanse of rich agricultural land would not take place. I herewith offer you my best thanks for what you sent me and also my polite greetings as well as those of my wife. With the highest esteem
your willing servant
v Rossum

This is the last letter with this correspondent
[Previous](#) letter with this correspondent

1940

— Send from Sumatera—

[MM774C-000059-184]

Padangan 29 April 1899
Hooggeachte Heer,

Van mijne verlofreis wegens jicht naar [?Tosaei] teruggekeerd wordt ik door de ontvangst van een exemplaar van uwe te Amsterdam gehouden rede aangenaam verrast. Niet alleen dat deze uwe toezending hoog vereren voor mij is vooral omdat U zich te midden van al Uwe drukke werkzaamheden mij nog herinnert maar ook is het voor mij bijzonder opwekkend kennis te kunnen nemen van zoo ruim gedachte beschouwingen als in Uwe "kringloop der stof op aarde" zijn neergeschreven. Men voelt dit vooral na eenige [fa??] geestes slaap in de warme binnenlanden wanneer men door aanraking als deze

[MM774C-000059-185]

met de buitenwereld plotseling ontdekt wat er gedacht en gewerkt wordt. Want hoe verdienstelijk het misschien mogen zijn een paar miljoen kubieke meters grond te doen verzetten, bijzonder geestwettend is het niet. Voor het paleontologische onderzoek is het grondverzet ook niet zoo gelukkig geweest als wenschelijk. Het is wel jammer dat Trinil dit jaar heeft gerust. Wegens gebrek aan werk ten gevolgen van de schorsing is Kriele bovendien vertrokken naar den Hoofdingenieur Delprat op Sumatra. Of de werkzaamheden aan de Solo Vallei hervat zullen worden zal vooral afhangen van de [???ste] van inzicht door de Volksvertegenwoordiging in deze zaak. Het zou uit een algemeen economisch oogpunt zeker jammer zijn wanneer een dergelijke vreedzame uitbreiding van vruchtbaar grondgebied niet tot stand kwam. Hierbij bied ik U mijn [be????] dank voor het mij toegezondene en tevens mijne beleefde groeten ook die mijner echtgenooten.
Met de meeste hoogachting
Uw dienstwillige dienaar
v Rossum

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000006-474]

Utrecht 30 April 1899.

Amice! Your starting point is doubtlessly correct; the earth should on average lose as much radiation as it gets. But in adapting this principle you have made a small mistake. The law of Stefan says that the radiation is proportionate to the fourth power of the absolute temperature, which is the temperature calculated from -273° Celsius. As long as we were dealing with the sun, and thus with temperatures of several thousand degrees which we do not know accurately up to a couple of hundreds of degrees, it has not been necessary to explicitly mention that these temperatures were assumed to be calculated from -273. But in case of temperatures at the surface of the earth

[MM774C-000006-475]

this should be seriously taken into account.

I accept your assumptions

1° if the earth would not receive any warmth from the sun, it would have a temperature of -73;

2° now the earth does receive warmth from the sun, its temperature is 15°

Assuming this, we can ask what the temperature of the earth will be if the solar radiation will be $\frac{8}{9}$ of what it is now.

The calculation would then be as follows. Given a temperature T, the radiation of the earth be S, such that $S = AT^4$

Therein A is a Constant, peculiar to the earth.

From the universe are from itself the earth has so much warmth that her temperature would be 273 - 73 = 200. The amount she would receive and radiate this way would be

$S_1 = A \times 200^4$

If her temperature would be 15°, which is 273 + 15 = 288, then she would radiate:

$S_2 = A \times 288^4$

So the amount Z she would be receiving from the sun, would then be

$Z = S_2 - S_1 = A [288^4 - 200^4]$

Now if the amount she receives from the sun is decreasing to $Z' = \frac{8}{9}Z$, then on the whole she will only radiate S'_2 , whilst then $Z' = S'_2 - S_1$

or $S'_2 = Z' + S_1$

or $S'_2 = \frac{8}{9} A [288^4 - 200^4] + A \times 200^4$

this amount S'_2 is what she gets and loses because the temperature has gone to T'. As

$S'_2 = T'^4$

[MM774C-000006-476]

$T'^4 = \frac{8}{9} [288^4 - 200^4] + 200^4$

Calculating this one will find $T' = 281,6$. So the temperature of the earth will drop from 15 °C to 8,6 °C. Likewise your calculation in your inaugural speech on page 42-43 is not completely correct.

Here again

$S_1 = A \times 200^4$ $S_2 = A \times 288^4$

$Z = S_2 - S_1 = A [288^4 - 200^4]$

now we assume that the solar radiation becomes 2,5 as large. So:

$Z' = 2,5 Z$ Again: $Z' = S'_2 - S_1$

or $S'_2 = Z' + S_1$

or $S'_2 = 2,5 A [288^4 - 200^4] + A \times 200^4$

$T'^4 = 2,5 \times 288^4 - 1,5 \times 200^4$

leading to $T' = 348,8 = 75^\circ.8$ Celsius

[MM774C-000006-477]

I am actually pleased that your explanation for the ice ages remains intact, especially if you take into consideration that a so-called average temperature of the earth (which you assume to be 15°) only allows for very broad calculations. Just because the radiation is proportionate to the fourth power of the temperature the radiation on an average temperature is not completely the same given the true temperatures that are present on different locations on the earth.

One would get a much closer approximation if it was known how the temperature in different parts of the earth at certain points in time

[MM774C-000006-478]

was depending on altitude and latitude. Then it will turn into a simple mathematical question (of which one cannot say upfront whether this solution would be problematic) to determine the radiation into the constant A. Then you could, on assuming a change in the radiated solar warmth, deduce from that what the temperature would be on different parts of the earth.

You could, however, still say that in case of a decrease in solar radiation the changes of temperature will be largest on these parts of the earth by the temperature is highest. In other words, a decrease in solar radiation will decrease the inequality of temperature of different parts of the earth and vice versa an increase in solar radiation will increase the differences in temperature on different parts of the earth.

I do not have the previous paper of Scheiner in my mind as good that I can judge whether his blunder has truly so little influence on his other statements. I thought so.

In time you will have to return to your climate matters: I would then take little notice of Scheiner and simply further explain and possibly expand on your earlier hypotheses.

Happily my health is truly improving; my workforce is also somewhat returning; and it was about time

[MM774C-000006-479]

it did. I was pleased to hear that you are now also connected to Teylers Museum. Life in Haarlem will also suit you much better than life in Amsterdam.

With cordial greetings

yours truly

V.A. Julius

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000006-474]

Utrecht 30 April 1899.

Amice! Uw uitgangspunt is ongetwijfeld juist; de aarde moet gemiddeld evenveel door straling verliezen als zij ontvangt. Maar in de toepassing van dit beginsel hebt gij een kleine vergissing begaan. De wet van Stefan zegt dat de uitstraling evenredig is met de vierde macht van de absolute temperatuur, dat is met de temperatuur gerekend van -273° Celcius. Zolang wij met de zon bezig waren, en dus met temperaturen van eenige duizenden graden die men op geen honderden graden na nauwkeurig kent, was het niet noodig uitdrukkelijk te vermelden dat deze temperaturen geacht werden gesteld te worden van -273. Maar bij de temperaturen aan de oppervlakte van de aarde

[MM774C-000006-475]

mag men dit in het geheel niet uit het oog verliezen.

Ik aanvaard Uwe voor opstellingen

1° als de aarde geen zonnewarmte ontving, zou zij een temperatuur van -73 hebben;

2° nu de aarde wel zonnewarmte ontvangt, is haar temperatuur 15°

Dit aangenomen, vragen wij wat wordt de temp. der aarde als de zonnestraling $\frac{8}{9}$ wordt van hetgeen zij nu is.

De berekening wordt dan als volgt. Bij een temperatuur T, moge de uitstraling van de aarde S zijn, zoo dat $S = AT^4$

Dan is A een Constante, eigenaardig voor de aarde.

Van de wereldruimte of uit zich zelve kreeg de aarde zooveel warmte, dat haar temperatuur zou zijn 273 - 73 = 200. De hoeveelheid die zij langs dezen weg krijgt en uitstraalt is

$S_1 = A \times 200^4$

Indien haar temperatuur 15°, dat is 273 + 15 = 288 is, krijgt zij en straalt zij uit:

$S_2 = A \times 288^4$

De hoeveelheid Z welke zij van de zon ontvangt, is dus

$Z = S_2 - S_1 = A [288^4 - 200^4]$

Wanneer nu de hoeveelheid welke zij van de zon ontvangt wordt tot $Z' = \frac{8}{9}Z$, dan zal zij in het geheel maar uitstralen S'_2 , terwijl dan $Z' = S'_2 - S_1$

of $S'_2 = Z' + S_1$

of $S'_2 = \frac{8}{9} A [288^4 - 200^4] + A \times 200^4$

Deze hoeveelheid S'_2 krijgt zij en verliest zij omdat de temperatuur geworden is T'. Dus daar

$S'_2 = T'^4$

[MM774C-000006-476]

$T'^4 = \frac{8}{9} [288^4 - 200^4] + 200^4$

Rekent men dit uit dan vindt men $T' = 281,6$. De temp van de aarde daalt dus van 15 °C tot 8,6 °C. Zoo is ook Uw berekening in Uw openingsrede p42-43 niet geheel juist.

Hier heeft men weer

$S_1 = A \times 200^4$ $S_2 = A \times 288^4$

$Z = S_2 - S_1 = A [288^4 - 200^4]$

Nu wordt ondersteld dat de zonnestraling 2,5 maal zoo groot wordt. Dus:

$Z' = 2,5 Z$ Wederom: $Z' = S'_2 - S_1$

of $S'_2 = Z' + S_1$

of $S'_2 = 2,5 A [288^4 - 200^4] + A \times 200^4$

$T'^4 = 2,5 \times 288^4 - 1,5 \times 200^4$

[?????uit] $T' = 348,8 = 75^\circ.8$ Celsius

[MM774C-000006-477]

Het doet mij eigenlijk genoegen dat Uw verklaring van ijsperiode's nu ~~weer~~ houdbaar blijft, vooral wanneer men in aanmerking neemt dat een zogenaamde gemiddelde temperatuur van de aarde (zooals gij ze stelt op 15°) slechts een zeer ruime berekening mogelijk maakt. Juist omdat de uitstraling evenredig is met de 4de macht van de temperatuur is de uitstraling bij de gemiddelde temperatuur in het geheel niet dezelfde als bij de werkelijk voorkomende temperaturen der verschillende gedeelten van de aarde.

Een veel grootere benadering zou men kunnen verkrijgen indien men wist hoe de temperatuur der verschillende deelen van de aarde op een bepaald oogen-

[MM774C-000006-478]

blik ahang van lengte en breedte. Dan zou het eenvoudig een wiskundig vraagstuk worden (waarvan tevoren niet te zeggen is of de oplossing bezwaarlijk zou zijn) de straling uitgedrukt in de Constante A te bepalen. Maakte men dan een onderstelling omtrent een verandering van de uitgestraalde zonnewarmte, dan zou men daaruit kunnen afleiden wat er zou worden van de temp. In verschillende deelen der aarde.

Wel kan men reeds dit zeggen, dat bij vermindering van zonnestraling de temperatuursverandering het grootst zal zijn voor die deelen der aarde waar de temp. Het hoogst is. Met andere woorden, vermindering van zonnestraling zal de ongelijkheid in de temperatuur van verschillende deelen der aarde verminderen en omgekeerd een verhooging van de zonnestraling zal de ongelijkheid in de temperatuur van verschillende deelen der aarde vergroeten.

Ik heb het vroegere stuk van Scheiner niet meer zóó in het hoofd dat ik kan beoordelen of werkelijk zijn bokje zoo weinig invloed heeft als hij beweert op zijn overige redeneeringen. Ik meende van wel.

Te gelegener tijd zult gij op de klimaten questie nog eens moeten terug komen: ik zou dan van Scheiner weinig notitie nemen maar eenvoudig een nadere uiteenzetting ~~van~~ en zoo mogelijk uitbreiding van de vroeger gestelde hypothesen geven.

Gelukkig gaat het werkelijk met mijn gezondheid veel beter; mijn werkkraft komt weer wat terug; dit werd ook hoog

[MM774C-000006-479]

noodig. Tot mijn genoegen hoorde ik dat ge aan Teyler verbonden zijt. Het leven in Haarlem zal U ook wel beter bevallen dan dat in Amsterdam.

Met hartelijke groet

tt

V.A. Julius

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000008-150]

Haarlem, Zijlweg 45
30 April 1899

Highly esteemed Mr Loricé,

Some days ago I found in the Chemical Laboratory the rich shipment of your papers, for which I have not yet been able to thank you in private. Whilst I allow myself to do so now, I immediately add the assurance that I very much appreciate your gift and that I rejoice in having a complete series of the works of the most creditable scientist in the realm of Dutch geology.

[MM774C-000008-151]

I regret not being able to send you a shipment of papers of my hand of equal value. Of that what might interest you I have only little to offer, but I hope to have opportunity later to offer you something that might be in your field of interest. Given the interest you had in the subject I was to lecture on at the Congress in Haarlem, I regret it doubly that I have not been able to attend. I very much desire to get to know your remarks on the climatic hypothesis I proposed concerning the ice ages.

Regarding this ice age, they would just be valuable to me as criticism on my earlier paper. In my message to the Congress I only intended to speak about the gradual cooling down of the climates during the Tertiary, which I consider the most important change in this respect. One has, in defiance to my written submission, printed in the announcement it would be about the most important changes. I have, however, since several years been doubting more and more whether the explanation I gave can also be used for the diluvial change of climate and I wished to refute that completely at the aforementioned lecture.

[MM774C-000008-152]

I also hope to soon have the opportunity to meet you in person and I remain, after my repeated sincere thanks for your papers on Dutch geology

with the highest esteem
your willing servant
Eug Dubois

This is the only letter with this correspondent

1942

— Send from the Netherlands —

[MM774C-000008-150]

Haarlem, Zijlweg 45
30 April 1899

Hooggeachte Heer Loricé,

Enige dagen geleden vond ik aan het Chemisch Laboratorium de rijke be zending van Uwe geschriften van Uwe hand, waarvoor ik U door van mijnen wil onafhankelijke omstandigheden ~~nog geenen~~ mijnem dank nog niet heb kunnen betuigen. Gij Wanneer Nu ik mij alsnog veroorloof dat te doen, voeg ik daaraan de verzekering toe, dat ik Uw geschenk ook zeer op prijs stel en er mij zeer in verheug eene volledige serie te bezitten der van werken van den op het gebied der ~~nederlands~~ geologie van Neder-

[MM774C-000008-151]

lands meest verdienstelijken nieuwe onderzoeker.

Het spijt mij U niet een gelijkwaardige zending van geschriften van mijn hand te kunnen zenden aanbieden. Van wat U interesseren kan heb ik slechts weinig aan U aan te bieden, maar ik hoop later nog wel eens daartoe gelegenheid te hebben U iets aan te bieden, dat gij mogelijk Uwe belangstelling niet onwaardig acht schenken zult wegens de door U in het onderwerp, dat ik op het Haarlemse congres zou behandelen gestelde belangstelling spijt het mij dubbel daaraan. [????][????][????]

niet te hebben kunnen deelnemen. Ik ben zeer belangst verlangend Uwe opmerkingen over de door mij voorgestelde klimatiseche hypothese te leeren kennen. [????] de betreffende deze de ijstijd, zoo zouden ze alleen als kritiek op mijn vroeger geschrift voor mij nuttig zijn. In mijn mededeeling van het congres bedoelde ik alleen slechts te spreken over de af [????] geven geleidelijke afkoeling de klimaten gedurende het tertiaire tijdvak welke ik voor de belangrijkste verandering in dat opzicht houdt. Men heeft, [???] in afwijking van mijne schriftelijke opgaaf, het in de gedrukte opg aankondiging gesproken van de belangrijkste veranderingen. Ik ben echter [????] reeds sedert verscheidene jaren er meer en meer aan gaan twifelen of dat de vroeger door mij gegeven verklaring ook voor de diluviale klimaten verandering van het klimaat gelden kan en wenschte bij de [?bedoelde] bespreking de laatste geheel uit te sluiten.

[MM774C-000008-152]

Ik hoop spoedig weldra ook eens gelegenheid te hebben tot persoonlijke kennismaking met U en verblijf, met na herhaalde dank welgemeende dankbetuiging voor Uwe [????] geschriften over Nederlands geologie

Met de meeste hoogachting
Uw Dienstw. Dr.
Eug Dubois

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000032-606]

Giethoorn, May 1899

Dear friend,

The joy of receiving a letter from you, this time had one unpleasant side – namely that you beat me to it. I had received your inaugural lecture and also read it; although I did not yet study it, so I am therefore not yet able to share some reflections on it. I daily feel the need to do so, but alas! Time - at least the peaceful kind - is lacking. I have continuously lived in hope to find some, and therefore announcing the receipt of your

[MM774C-000032-607]

writing has stayed behind – ever with the thought of being able to tomorrow say something about the content. I am sorry however, to not have immediately acknowledged receipt; but I could not know for sure upfront that I would have to postpone it this long.

The thought that went to your mind for a moment, is completely wrong. I never had the slightest idea in that direction. So the postponement is only due to circumstances here. I will not list to you how busy I currently am and why I cannot find a quiet hour, but let me just say that this situation is not due to unpleasant, or rather sad circumstances. I do, however, not give up on studying your lecture and I firmly promise, to say as much about it, as I'm able. Do, however, not have very high expectations; for I am not a learned man. – For now I express my best thanks for sending it to me.

Your work in Mineralogy and Crystallography will become less in time. For the second year is about a repetition of the first. If you only write down everything during the first year. Professor van 't Hof more or less followed, if I'm not mistaken, the *Physiscalische Kristallographie* of Grath; but a rather shrunken version of it.

Hoping and trusting that you will soon have mastered your troubles I remain
your dedicated friend

Th. M. Kramps.

This is the only letter with this correspondent

1943

— Send from the Netherlands—

[MM774C-000032-606]

Giethoorn, Mei 1899

Waarde Vriend,

Het genot een brief van u te ontvangen, had ditmaal ééne onaangename zijde – namelijk dat gij me vóór geweest zijt. Uwe openingsrede heb ik ontvangen en gelezen óók; evenwel nog niet bestudeerd, zoodat ik tot nogtoe niet in staat ben er eenige beschouwingen over te melden. Dagelijks gevoel ik de behoefte daartoe, maar helaas! De tijd-althans de rustige-ontbreekt me. Ik heb voortdurend in de hoop geleefd dien te kunnen vinden, en zodoende is de vermelding van de ontvangst van Uw

[MM774C-000032-607]

geschrift achterwege gebleven – steeds met de gedachte morgen zal ik toch over zijn inhoud iets kunnen zeggen. Het spijt me evenwel, dat ik niet dadelijk de ontvangst gemeld heb; maar ik kon vooraf ook niet zeker weten, zolang te moeten uitstellen.

De gedachte, die u een oogenblik door den geest ging, is geheel onjuist. Ik heb nooit de geringste gewaarwording ervan gehad. Dus mijn uitstel ligt alleen aan omstandigheden alhier. Ik zal nu niet gaan opsommen hoe druk ik het tegenwoordig heb en waarom ik geen rustige uren kan vinden; slechts wil ik zeggen, dat de toestand niet door onaangename, of beter gezegd verdrietige zaken veroorzaakt wordt. Ik geef de bestudering Uwe reden evenwel in geen geval op en beloof vast, er zooveel van te zeggen, als in mijn vermogen is. Span Uw verwachting echter niet te zeer; want geleerd ben ik niet. – Voorloopig betuig ik mijn besten dank voor de toezending.

Uw werkzaamheden voor Mineralogie en Kristallographie zullen wel afnemen. Immers het tweede jaar is ongeveer een repetitie van het eerste. Als ge Uw eerste jaar nu maar dadelijk op papier zet. Prof. van 't Hof volgde ongeveer, zoo ik mijn niet vergis, de *Physiscalische Kristallographie* van Grath; maar nogal ingekrompen.

Hopende en vertrouwende dat ge Uwe moeilijkheden weldra te boven zijt, verblijf ik

Uw toegew. vriend

Th. M. Kramps.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000006-480]

Haarlem, Zijlweg 45
2 May 1899

Highly esteemed Professor,

I sincerely thank you for your corrections on the corrections I proposed to Scheiner's mistake. Scheiner had failed to consider that also the earth in the economy of her warmth had to abide the law of Stefan and therefore came up with a temperature of about 1300° instead of the 75°,8 which you calculate or the 37°,5 that I gave in my inaugural speech.

[MM774C-000006-481]

That I now myself have made a calculation error in adapting the above principle, proves to me that one should not be hasty doing things like this. But allow me to give you yet another explanation how I got to this, because I not yet understand my error, although I cannot but believe that it exists. I did in my calculations use the absolute temperature as starting point (p. 42 of my inaugural speech) and well like this. The solar radiation on itself is capable to increase the temperature of the earth by 88° and it would thus increase the temperature of the earth from 0° absolute temperature up to 88° absolute temperature, just on itself. The earth would have to lose that same amount (if there is no other source of warmth). If now the supply by the sun and therefore also the radiation would become 2½ times as large and the temperature of the Earth would only increase by 4√2½ as it would have if the radiation was 1A. $88 \times 4\sqrt{2\frac{1}{2}} = 110,5$

Likewise with 8/9 of radiation $4\sqrt{8/9}$.

Other sources, however, already caused a temperature of -73 °C. I therefore find a temperature of the earth of 15° in case of 2½ receipt and radiating of solar warmth instead of -73° could you yet point out to me

[MM774C-000006-482]

where the flaw in my reasoning originates?

Scheiner's mistake is only annoying me because it prevents the progress of truth and my own erroneous calculation would hinder me even more for the same reason. May I therefore hope to soon be lifted from my dreaming state. [?? I thought it was calculated??] that upon increased solar radiation the differences between temperatures on the equator and the poles would enlarge, but because of that the circulation of air and water [?increases?] thereby more quickly achieving the opposite effect of a more equal temperature.

Again wishing you the best for your health I remain after polite and cordial greetings

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

1944

— Send from the Netherlands —

[MM774C-000006-480]

Haarlem, Zijlweg 45
2 Mei 1899

Hooggeachte Professor,

Van harte zeg ik U dank voor Uwe correctie der door mij voorgestelde correctie van Scheiner's vergissing. Scheiner had verzuimd eraan te denken, dat ook de aarde in hare warmte-economie aan de wet van Stefan onderworpen is en daardoor eene temp van ongeveer 1300° in plaats van 75°,8 zooals U berekent of van 37°,5 zooals ik in mijne openingsrede aangaf, verkregen.

[MM774C-000006-481]

Dat ik nu zelf in de toepassing van bovengenoemd beginsel eene vergissing beging en eene rekenfout maakte bewijst mij, dat men dergelijke dingen niet haastig moet doen. Maar wil mij vergunnen U nog eene nadere toelichting te geven van de wijze hoe ik daartoe kwam, omdat ik mijne fout nog niet begrijp, ofschoon ik niet anders kan dan geloven, dat ze bestaat. Ik ben bij mijne berekening wel uitgegaan van de absolute temperatuur (p. 42 van de openingsrede) en wel aldus. De aarde zonnestraling is voor op zich geheel alleen in staat de temperatuur der aarde met 88° te verhogen dus zou de aarde van 0° absolute temperatuur tot 88° abs temp. te bewegen kunnen verwarmen, indien de voor zich alleen aarde geene andere warmtebron bezat en in eene ruimte met absoluut 0° temp zweefde. De aarde zou de dan Evenveel warmte moet ook moeten de aarde verliezen (indien geen andere warmtebron bestond) om in temp. evenwicht te blijven. Werd nu haar temp de toevoer door de zon en dus ook de uitstraling 2½ maal zoo groot zoo zou de temp. der aarde daardoor slechts $4\sqrt{2\frac{1}{2}}$ maal zoo groot worden als ze bij straling 1A zou zijn. $88 \times 4\sqrt{2\frac{1}{2}} = 110,5$

Evenzoo bij $\frac{8}{9}$ straling $4\sqrt{\frac{8}{9}}$.

De door andere bronnen veroorzaakte temp is echter reeds -73 °C. Ik vind dan voor de temp der aarde 15° en 2½ [????] ontvangst en uitstraling van zonnewarmte -73°

Zoudt U mij nog even willen aanwijzen waar

[MM774C-000006-482]

in deze redenering de fout schuilt?

Scheiner's vergissing hindert mij slechts omdat daarvoor ze [????] zijn aanleiding voor de [????][????] den voortgang der waarheid tegengaat niet[?bevorderlijk?] is voor den voortgang uitbreiding van wetenschappelijke waarheid en evenzoo hindert en mijn eigen foutieve berekening zou mij hinderen mij nog nog meer om dezelfde dezelfde reden. Mag ik daarom hopen spoedig geheel uit den droom geholpen te worden. [??nken?] hun [?ver?efde??] eens uitgerekend, dat verhoogde zonnestraling de te berekendden temp. verschillen tusschen equator en polen vergroot, maar juist daaronder wordt de circulatie sterker van lucht en water [??itiging?] waardoor toch het omgekeerde effect onder gelijkmatigheid van temp verkregen wordt.

U nogmaals het den besten met Uwen gezondheidstoestand toewenschend verblijf ik na beleefde en hartelijke groeten

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000006-483]

Utrecht 3 May 1899.

Amice!

I think we agree on the basics; being:

1° if the earth would not receive any solar warmth, its temperature would be -73°C ;

2° now that the earth does receive solar warmth, its temperature is 15°C .

I therefore think you cannot escape accepting that the solar radiation as such is responsible for a rise of temperature of the earth from -73° to 15° .

This is completely something different than assuming that solar radiation would bring the earth

[MM774C-000006-484]

from an absolute temperature of 0 to the absolute temperature of 88° . One could only assume that both calculations lead to the same results, if the radiation was proportionate to the absolute temperature, but as the radiation is proportionate to the fourth power of the absolute temperature one cannot calculate the amount of radiation from an established raise in temperature unless the start temperature is known, because the amount of radiation depends on this start temperature.

So where are you in your inaugural speech characterised the solar radiation by saying that it raises the temperature of the earth by 88° , you are in my opinion incomplete; you should have added the lowest (or the highest) temperature and therefore you should have actually said it was a raise from -73° to 15° .

I believe that on closer inspection you will see that you truly should have taken this into consideration.

With friendly greetings

yours truly

V.A. Julius

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000006-483]

Utrecht 3 Mei 1899.

Amice!

Over het uitgangspunt zijn wij het, geloof ik, eens; namelijk:

1^e als de aarde geen zonnewarmte ontving, zou haar temperatuur -73°C zijn;

2^e nu de aarde wel zonnewarmte opneemt, is haar temperatuur 15°C .

Mij dunkt, dan kan men er ook niet aan ontsnappen aan te nemen, dat de zonnestraling zoodanig is dat de temperatuur der aarde van -73° tot 15° stijgt.

Dit is geheel iets anders dan aan te nemen dat de zonnestraling de aarde zou

[MM774C-000006-484]

brengen van de absolute temperatuur nul tot de absolute temperatuur 88° . Alleen dan zou men bij beide onderstellingen tot dezelfde uitkomst geraken, indien de straling, evenredig was met de absolute temperatuur; maar als de straling evenredig is met de 4de macht van de absolute temperatuur kan men uit de gebleken temperatuurverhoging niet het bedrag der straling berekenen tenzij men de aanvangstemperatuur kent. Want het bedrag der straling is afhankelijk van die aanvangstemperatuur.

Waar gij in Uw oratie de zonnestraling karakteriseerde door te zeggen dat zij aan de aarde een temperatuursverhoging van 88° bezorgde, waart gij naar mijn meening onvolledig; gij hadt er aan toe moeten voegen de laagste (of de hoogste) temperatuur en dus feitelijk moeten spreken van een verhoging van -73° tot 15° .

Ik geloof dat gij bij eenige overweging zult inzien dat gij bij Uwe beschouwingen dit werkelijk in aanmerking hadt moeten nemen.

Met vriendschappelijke groet

It

V.A. Julius

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000006-485]

Professor V.A. Julius

Haarlem, Zijlweg 45

7 May 1899

Highly esteemed Professor,

I also sincerely thank you for your second explanation! I now see that I should not have assumed that it is the same to heat up a body from an absolute temperature of 0° to an absolute temperature of 88° as it is to heat it from -73 °C to 15 °C.

I regret even more, not having paid attention to this, as the beauty of the calculation of the climate before the ice age is so much less

[MM774C-000006-486]

pretty. A very plausible temperature like 37,5° C instead of ±1300 °C, which it should have been according to Scheiner, seem to be a nice confirmation of my point of view. Happily this point is in no way an [?un???able?] point and the past solar radiation could as well be put as to have been 2× the current, or even less – and 75° is also still rather low.

But in any way it's a comfort that adapting this on the temperature decrease during the ice age can remain as it is.

After again expressing my gratitude for the truly benevolent way in which you have pointed out my mistake, I remain whilst offering my polite and cordial greetings with especially high esteem

your willing servant

Eug Dubois

[This is the last letter with this correspondent](#)

[Previous letter with this correspondent](#)

1946

— Send from the Netherlands —

[MM774C-000006-485]

Prof. V.A. Julius

Haarlem, Zijlweg 45

7 Mei 1899

Hooggeachte Professor,

Ook voor Uwe tweede toelichting hartelijk dank! Daardoor zie ik nu in, dat ik niet had mogen aannemen, dat het hetzelfde is, een lichaam van 0° absol. temp. Tot 88° a.t. Te verwarmen, als van -73 °C tot 15 °C.

Mij doet het des te meer leed, daarop niet gelet te hebben, omdat het mooie van de berekening der temp van het voorijstijdelijk klimaat er zooveel minder door

[MM774C-000006-486]

wordt. Eene zoo plausible temp als 37,5 C in plaats van ±1300 °C, zooals 't volgens Scheiner zou moeten zijn, scheen mij eene mooie bevestiging van mijn [????] uitgangspunt. Gelukkig zijn die nogal rekbaar is dat punt geenszins een [?on???baar?] punt en kan de vroegere zonnestraling zeer wel op 2× of de tegenwoordige gesteld worden, of op nog minder – en 75° is ook nog tamelijk laag.

Een troost is het in ieder geval, dat nu de toepassing op de temperatuursverlaging gedurende den ijstijd kan bewaard blijven.

Na nogmaals mijne erkentelijkheid betuigen te hebben voor de waarlijk vriendelijke welwillende wijze, waarop gij mij mijne fout onder het oog gebracht hebt verblijf ik ~~met~~ onder aanbieding mijner beleefde en hartelijke groeten

en met bijzondere hoogachting

Uw dienstw. dr.

Eug Dubois

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000010-047]

Amsterdam 1 June 1899

Amice!

I do not find the name: "Plateel" in my exam list, I do find "Plankeel" who did his candidates exam in 1892 and was only allowed the second time. If there is no mistake between Plateel and Plankeel, and I am not presuming there is,
Prof D^r. E.Dubois

[MM774C-000010-048]

than this person has done his candidate's exam somewhere else.

Today I will be until 3:30 with Professor Kuhn in the Laboratory for a meeting of the festivities committee for the Jubilee of Professor Stokvis. Saturday I will be pleased to be at your disposal and I will come to you at 12 o'clock at your laboratory.

Only in special cases persons of less than 35 years are allowed to be appointed in the municipal service.

I will be very pleased to see you. Boeke is not very active because of the exam coming up (first half of this exam as medical physician). He could, however, shortly finish the count of the nerve and muscle preparations of three rats and three mice, which I recently nudged him to do. – Vale!

As always yours truly

T. Place

This is the last letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

1947

— Send from the Netherlands —

[MM774C-000010-047]

A. 1. 6. 99.

Amice!

De naam: "Plateel" vind ik niet in mijn examenlijst, wel "Plankeel" die in 1892 cand.ex. deed en eerst de tweede maal werd toegelaten. Indien er geen vergissing dus een Plateel en Plankeel plaatsgrijpt, wat ik geenszins onderstellen wil,
Prof D^r. E.Dubois

[MM774C-000010-048]

heeft de betrokkene elders zijn candidaats-examen gedaan.

Heden ben ik op geroepen tot 3½ uur bij Prof Kuhn in het Laboratorium voor een vergadering der feestcommissie voor het jubileum van Prof. Stokvis. Zaterdag ben ik gaarne disponibel en zal ik te 12 uur bij U komen in Uw laboratorium.

Onder den 35 jaar mogen alleen in bijzondere gevallen personen worden aangesteld in den Gemeentedienst.

Het zal mij zeer aangenaam zijn U te zien. Boeke is wegens zijn aanstaand examen (eerste helft artsexamen) weinig actief. Hij zou echter in korte tijd de telling voltooid kunnen hebben van de zenuw en spierpreparaten van drie ratten en drie muizen, waartoe ik hem nog onlangs zachtkens heb aangezet. – Vale!

als steeds t.t.

T. Place

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000004-175 right]

waiting room
Schiedam
Jan 1. 1899.

Dear Dubois

best wishes for the New Year: As I have some little time to wait here I may as well tell you about the picture: it is rather curious that we should possess number 193 of room viii in the gallery of The Hague: or rather a copy of that picture. I went to the master of Jesus College yesterday to consult him about the photograph and he at once said "I know the picture at

[MM774C-000004-175]

The Hague quite well": and then he gave me the reference in Baedeker. The photographer came yesterday and will I hope send you the prints (two copies) in the course of the next few days. I ought to add that the light was very bad indeed and that we did not like to use magnesium for fear of getting too bright a reflection from the canvas. It was therefore necessary to take the picture down & to a place where we got the best light available. It may happen that the proofs will not be quite up to the mark & if so we will try

[MM774C-000004-174 transposed in left margin]

again: but I hope that they will prove good & that you will get them as I said, in a few days time

yours very sincerely

W.L.H. Duckworth

I shall be in Amsterdam on Jan 16 or 17

This is the last letter with this correspondent

Previous letter with this correspondent

1948

— Send from the Netherlands —

[MM774C-000004-175 right]

waiting room
Schiedam
Jan 1. 1899.

Dear Dubois

best wishes for the New Year: As I have some little time to wait here I may as well tell you about the picture: it is rather curious that we should possess number 193 of room viii in the gallery of The Hague: or rather a copy of that picture. I went to the master of Jesus College yesterday to consult him about the photograph and he at once said "I know the picture at

[MM774C-000004-175]

The Hague quite well": and then he gave me the reference in Baedeker. The photographer came yesterday and will I hope send you the prints (two copies) in the course of the next few days. I ought to add that the light was very bad indeed and that we did not like to use magnesium for fear of getting too bright a reflection from the canvas. It was therefore necessary to take the picture down & to a place where we got the best light available. It may happen that the proofs will not be quite up to the mark & if so we will try

[MM774C-000004-174 transposed in left margin]

again: but I hope that they will prove good & that you will get them as I said, in a few days time

yours very sincerely

W.L.H. Duckworth

I shall be in Amsterdam on Jan 16 or 17

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000010-405]

Haarlem, 4 July 1899

Esteemed Mr Resink,

To my regret I am forced to tell you that there are many insurmountable objections to your proposals and that I can therefore not give permission for what you have asked in your letter of the second of this month.

After polite greetings, with all esteem
your willing servant
Eug Dubois

Noble learned Sir A.J. Resink
phil.nat.candidate at
Hillegom.

[MM774C-000010-403]

Hillegom
8 July 1899

Noble and highly learned Sir

the day before yesterday Professor Sluyter informed me about the report of the faculty meeting concerning your exams. Following that I have decided to withdraw myself and continue my studies in Utrecht. I would then be able to do my doctoral exam at the end of the next course.

As I now no longer need the vacation to work on a thesis, as was my plan at first, I would like to spend this time on palaeontology because I would not easily find another opportunity again like you are offering in Teylers Museum. I obviously do not want to, herewith, claim any support from you, the only thing I'd like to ask for, is getting access to the museum before noon, so I will not have all kinds of curious people around me, and be allowed, to take objects out of the cupboards. The concierge could arrange me a chair and a table.

I do not know, whether I am asking a very impertinent question, but you would do me a great favour, if you were to allow me this.

If you give your permission, I would be happy to start work immediately, if there are no objections to that.

After polite greetings
with high esteem
A.J. Resink

These are the only two letters with this correspondent

1949

— Send from the Netherlands —

[MM774C-000010-405]

Haarlem, 4 Juli 1899

Geachte Heer Resink,

Tot mijn leedwezen zie ik mij genoodzaakt U mede te deelen dat er tegen het door U voorgestelde onoverkomelijke bezwaren zijn en dat ik U bij Uw schrijven van den 2de dezer gevraagde toestemming niet kan verlenen.

Na beleefde groeten, met alle achtung
Uwdwdr
Eug Dubois

WeledGel Heer A.J. Resink
phil.nat.cand te
Hillegom.

[MM774C-000010-403]

Hillegom
8.VII '99

WelEd.hooggel. Heer

Eergisteren vertelde prof. Sluyter den verslag van de faculteitsvergadering wat betreft Uwen examens. Naar aanleiding daarvan heb ik besloten mij terug te trekken en mijne studiën in Utrecht af te maken. Ik zou dan mijne doctoraal examen 't einde van de volgende cursus doen.

Daar ik nu de vacantie niet meer noodig heb van 't werken aan ene proefschrift zooals ik eerst van plan was, zou ik deze tijd gaarne willen besteden aan palaeontologie te werken om dat ik Uwe gelegenheid zooals 't Teylers Museum mij aanbiedt, later moeilijk weer zou terug vinden. Natuurlijk bedoel ik hiermede niet, eenigerlei aanspraak te maken op Uwe hulp, 't eenige wat ik van U vragen wil, is mij toegang te geven tot 't museum voor 12:00 uur, zoodat ik niet allerlei nieuwsgierige menschen om mij heen heb, en mij verder toe te staan, de objecten uit de kast te mogen nemen. Ik zou van de conciërge wel een stoel en een tafel kunnen krijgen.

Ik weet niet, of ik hiermede een onbescheiden vraag doe, maar U zou mij zoo'n grooten dienst doen, als U dit toe wilde staan.

Wanneer U toestemming geeft, zou ik gaarne reeds dadelijk aan 't werk willen gaan, wanneer daar geen bezwaren tegen zijn.

Na beleefde groeten
hoogachtend
A.J. Resink

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000032-349]

department
of
Colonies

The Hague, 19 July 1899

Lett. A¹.
N°. 16

Following my missive of 23 January last Litt: A¹N^o 16, I have the honour to inform your Highly Learned Sir that the Governor-General of the Dutch Indies has favourably decided upon your request dated 6 January.

You will therefore for the duration of two years starting first of July 1899 in the way familiar to you receive a monthly allowance of *f* 200 charged to the budget of the government of the Indies.

The decision of the Governor towards your request will be sent to your highly learned Sir as soon as we have received it here.

The Minister of Colonies,
on behalf of the Minister,
The Secretary-General,
A.E.Elias

To
the Highly Learned Sir
Dr. M.E.F.T. Dubois
at
Haarlem.

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000032-349]

departement
van
koloniën

's-Gravenhage, den 19 Juli 1899

Lett. A¹.
N°. 16

Ten vervolge op mijne missive van 23 Januari j.l. Litt: A¹N^o 16, heb ik de eer U Hooggeleerde mede te, dat de Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië op Uw request dd. 6 Januari gunstig heeft beschikt.

Aan U zal mitsdien gedurende twee jaren gerekend van 1 Juli 1899 af op de gebruikelijke wijze maandelijksch eener toelage van *f* 200 ten laste der Indische geldmiddelen worden uitbetaald.

Het besluit van den Landvoogd nopens Uw verzoekschrift genomen, zal U Hooggeleerde worden toegezonden zoodra het hier te lande zal zijn ontvangen.

De Minister van Koloniën,
voor den Minister,
De Secretaris-Generaal,
A.E.Elias

Aan
den Hooggeleerden Heer
Dr. M.E.F.T. Dubois
te
Haarlem.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000058-473]

Sawah Lunto 24 July 1899

Very Learned Sir!

This morning I was notified that my presence was requested for the Paleontological research, which I happily accept, although I must say that the work environment here at the colliery is not unpleasant, and gives good prospects, what I also hope for your work that I will not fall behind. My day of departure has not yet been set, but as soon as I'm on my new destination, and know what my station will be and where and how I am to work I will let you know as soon as possible.

Otherwise it's going very well with my wife and also with my health

Your very obedient servant
Kriele

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

[MM774C-000058-473]

Sawah Loento 24/7 1899

Zeergeleerde Heer!

Van den morgen werd mij aangezegd, dat ik opgevraagd ben geworden bij de Paleontologische onderzoekingen, wat ik met genoegen aanvaard, niet tegenstaande, dat mijn werkkring hier bij de kolenontginning, niet onplezierig is, en daarbij goede vooruitzichten, wat ik hoop in Uw werkzaamheden, daar ik ook niet ten achteren zal blijven, de dag van mijn vertrek is nog niet bepaald, maar zodra ik op mijn nieuwe bestemming zal zijn aangekomen en mijn standplaats weet waar en hoe of ik werken moet zal ik het u ten spoedigste laten weten.

Verders gaat het zeer goed met mijnen vrouw en ook met mijne gezondheid.

Uw zeer onderdanige dienaar
Kriele

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000005-298]

Heidelberg, 25 July 1899

Dear Mr Dubois,

Following your letter of the 10th this month I shortly before my leave made a quick visit to Colonies, but did not find Mr van Vollenhoven present, and therefore enquired in writing.

I now hear that the matter is dealt with and I congratulate you on that.

It will now be desirable to immediately start working on getting an independent position at the Amsterdam University and in particular not to wait again until the last moment.

As soon as I have returned I will be pleased to confer with you how that aim can be achieved.

With friendly greetings

yours truly

Groeneveldt

This is the last letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

1952

— Send from Germany—

[MM774C-000005-298]

Heidelberg, 25 Juli 1899

Waarde Heer Dubois,

Naar aanleiding van Uwen brief van 10 dezer ben ik voor mijn vertrek nog even naar Koloniën geweest, maar heb den Heer van Vollenhoven niet aangetroffen, waarop ik schriftelijk inlichting heb gevraagd.

Ik hoor nu dat de zaak in orde is en daarmee de wensch ik U van harte geluk.

Het zal nu wenschelijk zijn dadelijk werk te maken eene voldoende zelfstandige positie aan de Amsterdamsche universiteit en het vooral niet weer op het laatste oogenblik te laten aankomen.

Als ik weer terug ben wil ik gaarne met U overleggen, hoe dat doel bereikt worden kan.

Met vriendelijke groeten

tt

Groeneveldt

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000002-006]

Singel 124.

Esteemed Professor,

Since I received your postcard I have, because the co-assistancy leaves me only a few hours a day at the laboratory, this week only been able to prepare 11 exemplars. The muscles, however, had already degraded too much, to even attempt fixating them. But also there wasn't much to do with the other exemplars. Firstly, either from catching, or from packaging, several rats had their femora broken. Secondly the decay has become such that the pelvis almost completely fell apart, and also the walls of the stomach had liquidised, because of which the content of the stomach had become difficult to establish. Furthermore

[MM774C-000002-007]

work had become thus unpleasant because of the stench of the decay that I have decided to get rid of the rest of the exemplars. I very much regret that I have only been able to use so little of this beautiful shipment. As these exemplars (also the last 11) were not adult yet anyway, the advantage of using these above the exemplars from Artis has largely disappeared, so I hope I will yet be able to give you sufficient data for your examination of the pelvis.

Meanwhile I sign
with high esteem
yours willing
J. Boeke

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

1953

— Send from the Netherlands —

[MM774C-000002-006]

Singel 124.

Geachte Professor,

Na ontvangst van Uw briefkaart heb ik, daar ik door een coassistentschap slechts eenige uren per dag op het laboratorium kan zijn, deze week slechts 11 exemplaren kunnen prepareren. De spieren waren echter al te veel in ontbinding, om nog de poging te wagen ze te fixeeren. Maar ook zonder dit kan ik niet veel meer met de overige exemplaren doen. In de eerste plaats waren, of door het vangen, of door het verpakken, bij verschillende ratten de dijbeenderen gebroken. In de tweede plaats begonnen zij zoo te bederven, dat de bekkens bijna geheel uiteenvielen, en ook de maagwand vervloede, zoodat 't lastig werd den inhoud van de maag te bepalen. Boven-

[MM774C-000002-007]
dien maakte de rottingslucht het prepareren zoo onaangenaam, dat ik maar besloot, de verdere exemplaren te laten weggooien. Het spijt mij zeer, dat ik dus van de mooie toezending zoo weinig heb kunnen gebruiken. Daar de exemplaren (ook deze laatste 11) toch niet volwassen waren, valt nu 't voordeel boven de uit Artis verkregen exemplaren voor een groot deel weg, zoo dat ik U toch nog, naar ik hoop een voldoende aantal gegevens voor Uw bekkenonderzoek zal kunnen verschaffen.

Inmiddels teken ik mij
Hoogachtend
Uw d.v.
J. Boeke

[Click here to return to the content page](#)

Highly esteemed Professor,

I herewith send you the requested figures. Regrettably they represent only a very small number of individuals, and these also very incomplete. The pelves of the examined animals (the mice with Roman numerals, the rats with ordinary numerals) will be brought to you tomorrow by Meyer at the chemical Laboratory. You can see from the list that body- and brain weight are lying quite far apart. From calculating the relation-exponent r (according to your formula

$$z = (\log E - \log e) / (\log S - \log s)$$

it firstly becomes clear, a danger that it is, to compare two individuals at random, without attending to the state of feeding and the size. If one for instance compares rat 9 (bodyweight 546 gr.) with mouse VIII (bodyweight 16 gr.) then $r = 0,508$. If one compares rat 11 (bodyweight 157,5) with mouse VII (bodyweight 15,44) then $r = 0,680$, if one compares mouse IX (bodyweight 23,7) with rat 11 (lich.gew. 157,5) then $r = 0,778$. But then you are comparing completely unequal kinds of animals. If you, however, upfront select

[MM774C-000002-009left]

individuals, which are about equal in state of feeding and relative size, and rather large individuals, then you get numbers that do not deviate much from the average.

This is how I found the following values for r (relation exponent)

mouse XII	s 21,75 gr		
rat 2	S 330,97 gr	$r = 0,6223$	
{ mouse XII	s 21,75 gr		
{ rat 10	S 325,97 gr	$r = 0,633$	$r_0 = 0,683$
{ mouse XIV	s 19,7 gr		
{ rat 14	S 317,7 gr	$r = 0,605$	$r_0 = 0,671$
{ mouse X	s 19,9 gr		
{ rat 15	S 358,2 gr	$r = 0,613$	$r_0 = 0,773$
{ mouse IX	s 19,3 gr		
{ rat 7	S 299,6 gr	$r = 0,606$	$r_0 = 0,755$

As you see, the average is slightly higher than the number ($r = 0,5613$) you found as average in 1897. But these have only been constructed from few numbers.

It is peculiar that if you use the same way to calculate the relation exponent are for the weight of the eye and the body weight, you get exceptionally high values.

[MM774C-000002-014]

which I have indicated in the above list by r_0 .

On general I find that the relation of the eye weight is not the same as that of the brain of the same animals; is $O = \text{rat eye}$, $E = \text{rat brain}$, $o = \text{mouse eye weight}$, $e = \text{mouse brain weight}$

then in				
	{ mouse XI	$O/o = 7/1$	$E/e = 5.4/1$	
	{ rat 9			
in	{ mouse XII	$O/o = 6.3/1$	$E/e = 5.5/1$	
	{ rat 10			
In	{ mouse XIV	$O/o = 6.4/1$	$E/e = 5.4/1$	
	{ rat 14			
In	{ mouse IX	$O/o = 8.3/1$	$E/e = 5.3/1$	et cetera
	{ rat 7			

So the larger animals have relatively larger eyes than brains. As an average number of 16 individuals, including as few as possible small animals I found $O/o = 7.7/1$, $E/e = 5.6/1$.

If both the retina and the membrane remain in harmony with the percipient sensible surface, then you would expect that the weight of mice and rat relate to each other as are their bodyweights. That the white of the eyes doesn't, does suggest a more refined perception, a higher relative density

[MM774C-000002-015]

of nerve endings in the skin of a mouse compared to that of a rat. With regard to the thickness of the cerebral cortex, this so far seems almost equal for mice in rats. It is, however, so that the thickness of the cortex, especially in small brains can be quite variable at certain places. A thicker cortex of the small brain was more often correlated with more extensive branching of the Purkinje cells. To me it seemed that in general in mice brain the branching of the Purkinje cells was more rich and refined (examined according to the method of Cox) than at an analogous place in the rat brain. The size of the ganglion cells seem to be somewhat larger for rats than for mice. But so far I've only been able to examine this in a few exemplars; the results are therefore only very preliminary and not very sure. Might not the equality of thickness of the cortex in large and small animals, except for the feeding, not also be due to the fact that the function of the cortex not only depends on the number of ganglion cells present, but also on their location towards each other, their distance and their relation in space. As now homologous

[MM774C-000002-009right]

parts of the cortex in different animals approximately have the same function, and that function is bound by a certain histological entirety, then an enlargement of the body will influence the number of ganglion-cells, and thus increase the volume of the cortex, but the histological structure, the location of the cells towards each other should approximately remain the same, and therefore the thickness of the cortex ought to remain the same, at least in animals that are not far apart in cephalisation; like the mammals.

As far as the counting of muscle and nerve fibres is concerned that soon seized after my exam because the laboratory closed. But even without that happening, I would, to my regret, not have been able to give you any figures about the number of nerve fibres in the *ischiadicus*. I have not been able to make a microscopic slide, in which it was possible to count all fibres with sufficient accuracy. Maybe that is due to the fixation I have used so far (chromic acid $\frac{1}{10}\%$ and picric nitric acid). During the next class I hope to test other fixation and colouring matters to get better results. I would

[MM774C-000002-010]

like to know, whether Brandt (who only gives integers), Warkiewicz, who even counts the *ischiadicus* and *medianus* of larger animals, Rosenthal, who did the same in men, cow and sheep, always counted the complete slide. They probably didn't, but only counted the best part of the slide, and subsequently calculated it from the relation between the surface of the counted part to the whole surface of the nerve on the slide to get to the number of nerve fibres, don't you think?

I very much regret that I cannot give you any or just so very little results, which I would have liked to extend much further. I for instance try to find out, whether there is also a difference (in homologous muscles) between the number of motor end plates on the fibre in rats and mice, in quicker or less quick contracting muscles-, however, so far without any result.

With the package of pelves Meyer will send you a pair of compasses with a *nonius*, as we didn't know whether you had one at a laboratory, suitable to the purpose.

If there is anything with which I can be of service to you, I will be pleased to do so, as I will remain in town for the rest of the summer.

With the highest esteem
yours willing
J. Boeke.

Continued on next page

Hoog Geachte Professor,

Hier bij stuur ik U de door U gevraagde cijfers. Zij lopen helaas slechts over een zeer gering aantal individuen, en zijn nog zeer onvolledig. De bekkens der onderzochte dieren (de muizen met Romeinsche cijfers genummerd, de ratten met gewone cijfers) zal Meyer U morgen ochtend doen bezorgen aan het chemisch Laboratorium. U ziet uit het lijstje, dat de lichaams- en hersengewicht te nog al uiteen loopen. Bij het berekenen van de relatie-exponent r (volgens Uwe formule

$$z = (\log E - \log e) / (\log S - \log s)$$

blijkt in de eerste plaats, hoe gevaarlijk het is, twee willekeurige individuen te vergelijken, zonder te letten op voedingstoestand en grootte. Vergelijkt men bijv. rat 9 (lich. gew 546 gr.) met muis VIII (lich.gew. 16 gr.) dan is $r = 0,508$. Vergelijkt men rat 11 (lich. gew 157,5) met muis VII (lich.gew. 15,44) dan is $r = 0,680$, vergelijkt men muis IX (lich. gew 23,7) met rat 11 (lich.gew. 157,5) dan is $r = 0,778$. Men vergelijkt hierbij dan ook volstrekt niet gelijksoortige dieren. Zoekt men evenwel voor

[MM774C-000002-009left]

vergelijkbaar individuen uit, die in voedingstoestand en in relatief lichaamsgewicht ongeveer gelijk zijn, en wel flinke groote individuen, dan krijgt men vrij weinig van 't gemiddelde afwijkende getallen.

Zoo vond ik de volgende waarden voor r (relatie exponent)

muis XII	s 21,75 gr		
rat 2	S 330,97 gr	$r = 0,6223$	
{ muis XII	s 21,75 gr		
{ rat 10	S 325,97 gr	$r = 0,633$	$r_0 = 0,683$
{ muis XIV	s 19,7 gr		
{ rat 14	S 317,7 gr	$r = 0,605$	$r_0 = 0,671$
{ muis X	s 19,9 gr		
{ rat 15	S 358,2 gr	$r = 0,613$	$r_0 = 0,773$
{ muis IX	s 19,3 gr		
{ rat 7	S 299,6 gr	$r = 0,606$	$r_0 = 0,755$

Zoals U ziet, is dus het gemiddelde iets hooger dan het cijfer ($r = 0,5613$) door U in 1897 als gemiddelde vastgesteld. Het is echter uit slechts weinig opnamen vastgesteld.

Eigenaardig is, dat als men op dezelfde wijze voor ~~het~~ de verhouding tussen 't gewicht van 't oog en het lichaamsgewicht den relationsexponent r berekend, men zonder uitzondering hoogere waarden vindt.

[MM774C-000002-014]

die ik in bovenstaand lijstje door r_0 aangaf.

Over het geheel vind ik de verhouding der ooggewichten niet dezelfde als die in der hersen gewichten bij dezelfde dieren; is $O = \text{ratten oog}$, $o = \text{muizen oog-gewicht}$

		$O = \text{ratten hersen}$,	$o = \text{muizen hersen-gewicht}$	
dan is bij	muis	{ XI	$O/o = 7/1$	$E/e = 5.4/1$
		{ rat 9		
bij	{ muis XII	$O/o = 6.3/1$	$E/e = 5.5/1$	
	{ rat 10			
bij	{ muis XIV	$O/o = 6.4/1$	$E/e = 5.4/1$	
	{ rat 14			
bij	{ muis IX	$O/o = 8.3/1$	$E/e = 5.3/1$	enz.
	{ rat 7			

De grotere dieren hebben dus relatief groter oogen dan hersenen. Voor het gemiddelde cijfer van 16 individuen, waaronder zoo min mogelijk kleine dieren voorkwamen vond ik $O/o = 7.7/1$, $E/e = 5.6/1$.

Zal de retina als membraan in harmonie blijven met het percipieerend sensibel oppervlak, dan zou dus eigenlijk het ooggewicht bij muizen en ratten zich moeten verhouden als 't lichaamsgewicht. Dat het oogwit dit niet doet, zou dus de meerdere fijnheid van perceptie, de meerdere dichtheid der

[MM774C-000002-015]

zenuwendingen in de huid bij de muis tegenover de rat bewijzen. Wat betreft de dikte der hersenschors, zoo bleek deze tot nu toe vrijwel gelijk te zijn voor muizen en ratten. Wel is de dikte der schors, vooral van kleine hersenen op verschillende plaatsen vrij variabel. Een grotere dikte van de schors der kleine hersenen ging gepaard met een sterkere, meer uitgebreide vertakking der Purkinje'sche cellen. Over het algemeen scheen mij bij muizenhersen de vertakking der Purkinje'sche cellen rijker en fijner te zijn (volgens methode Cox onderzocht) dan op de analoge plaats bij de rattenhersen. De grootte der ganglioncellen scheen echter bij de ratten iets meer te bedragen dan bij de muizen. Ik was echter slechts in staat dit tot nu toe bij enkele exemplaren na te gaan; de resultaten zijn dus zeer voorloopig en zeer weinig zeker. Zou de gelijkheid in dikte van de hersenschors bij groote en kleine dieren, behalve ten gevolge in de voeding, ook niet daarin te vinden zijn, dat de functie van de schors niet alleen afhangt van de daarin aanwezige ganglioncellen, maar ook van de ligging dier cellen ten opzichte van elkaar, hun afstand en verhouding in de ruimte. Daar nu ~~een~~ homologe

[MM774C-000002-009right]

deelen der hersenschors bij verschillende dieren ongeveer dezelfde functie vervullen, en die functie gebonden is aan een bepaald histologisch geheel, zal dus bij vergroting van 't lichaam wel het aantal ganglion-cellen, dus het volume van de hersenschors toenemen, maar zal de histologisch structuur, ~~het beeld van~~ de ligging der cellen ten opzichte van elkaar op doorsnede ongeveer gelijk moeten blijven, en zal dus de dikte der schors dezelfde moeten zijn, tenminste bij dieren, die in cephalisatie niet al te ver uiteen staan; zooals de zoogdieren.

Wat het tellen van spieren en zenuwvezels aangaat, is er al spoedig na mijn examen einde aangekomen door het sluiten van 't laboratorium. Maar ook zonder dat, zou ik U tot mijn spijt, nog geen cijfers omtrent het aantal zenuwvezelen in den *ischiadicus* kunnen verschaffen. Ik heb geen coupe kunnen vervaardigen, waarin het mogelijk was, alle vezels te tellen, zonder dat er een te groote fout bijkwam. Misschien ligt het aan de tot nu toe door mij gebruikte fixatie (chroomzuur $\frac{1}{10}\%$ en pikrinsalpeterzuur). In de komende cursus hoop ik nog met andere fixatie- en kleurmethode te beproeven betere resultaten te verkrijgen. Ik zou

[MM774C-000002-010]

wel eens willen weten, of Brandt (die alleen afgeronde cijfers geeft), Warkiewicz, die zelfs van grotere dieren *ischiadicus* en *medianus* telt, Rosenthal, die hetzelfde bij den mensch, de koe en 't schaaap deed, altijd de geheele doorsnede van de zenuwen telde. Waarschijnlijk deden zij dat niet, doch telden het beste gedeelte van de coupe, en berekenen uit de verhouding van de oppervlakte en 't getelde deel tot de geheele zenuwcoupe het geheele aantal zenuwvezelen, dunkt u niet?

Het spijt mij zeer, dat ik U hieromtrent en omtrent vele punten, die ik nog gaarne had uitgewerkt, nog zoo weinig of geene resultaten kan geven. Zoo poogde ik nog na te gaan, of er ook verschil bestond (bij homologe spieren) tusschen het aantal motorische eindplaten op den vezel bij ratten en muizen, bij zich sneller of minder snel contraheerende spieren – evenwel tot nu toe zonder resultaat.

Bij het pakje met de bekkens stuurt Meyer U een met een nonius voorziene passer, daar wij niet wisten, of op Uw laboratorium er een, voor Uw doel geschikt, was.

Als ik U nog ergens mede van dienst kan zijn, wil ik dit gaarne doen, daar ik den verdere zomer in stad blijf.

Met de meeste hoogachting
Uw dv
J. Boeke.

Continued on next page

[MM774C-000002-011right]

	rat 2 ♀	rat 3 ♂	rat 4 ♀	rat 5 ♀	rat 6 ♀	rat 7 ♀	rat 8 ♀	rat 9 ♀
Bodyweight	341,1 gram	77,6	264,75	241,31	97,7	305,8	128,2	554
Bodyweight without stomach contents	330,97 gr.	74,5	252,94	237,7	97,3	299,6	126,1	546
Brain weight	2,357 gram	1,753	2,064	2,137	1,816	2,386	1,909	2,524
Eye weight	—	—	—	—	—	0,158	0,107	0,174
Muscle weight	0,777 gram	0,154	0,530	0,59	0,271	0,65	0,257	1,151
Length of whole muscle	33,48 mm	23,2mm	33,44mm	33	27,3	37,4	29	42,8
Length muscle corpus	28,6 mm	17,3 mm	26,1 mm	25,8	20,3	27,1	20,8	29
State of feeding	fat, large	small, skinny	normal	quite skinny	small, young	fat	small, quite fat	fat

The weights are in grams
the measures are in millimetres.

For the muscle I took the *ext. digitorum comm. pedis*

+ *peronei.*, as this complex was easily prepared

the *gastrocnemius* being so strongly feathered. The length of the tendon was measured up to the ligam. cruciatum.

[MM774C-000002-012]

	rat 10 ♂	mus rattus 11 ♂	12 ♂	13 ♀	14 ♂	15 ♀	16 ♀
Bodyweight	327,5	158,6	391	360	319,2	372	239
Bodyweight without stomach contents	325	157,5	388	346,7	317,7	358,2	235
Brain weight	2,402	2,056	2,483	2,255	2,307	2,309	2,238
Eye weight	0,149	0,157	0,163	0,1675	0,136	0,173	0,122
Muscle weight	0,848	0,435	0,835	0,852	0,725	0,852	0,519
Length of muscle + tendon	39	33,6	39,52	37,4	36,8	38	36,8
Length muscle corpus	27,9	23,2	30	26,3	26,8	28,1	25
State of feeding	quite fat	skinny	normal	fat	normal	normal	quite fat

Dutch original below the english

Dutch original below the english

	mouse II ♀	mouse III ♂	IV ♂	V ♂	VI ♂	VII ♂	VIII ♂	IX ♂
Bodyweight	23,45	21,75	18,85	17,06	17,6	16	16,1	19,75
Bodyweight without stomach contents	21,81	21,35	17,7	15,85	17,3	15,44	16	19,3
Brain weight	0,429	0,392	0,396	0,386	0,402	0,423	0,42	0,453
Eye weight	—	—	—	—	0,0215	0,020	0,018	0,019
Muscle weight	0,045	0,043	0,033	0,034	0,037	0,036	0,038	0,048
Length of muscle + tendon	—	—	—	—	16,48	15,2	15,6	16,5
Length muscle corpus	—	—	—	—	11,2	10,4	11,5	11,1
State of feeding	quite fat	quite fat	normal	skinny	skinny	skinny	skinny	normal

Dutch original below the english

[MM774C-000002-013]

	mouse X ♂	mouse XI ♀	XII ♀	XIII ♂	XIV ♂	XV ♂	XVI ♀
Bodyweight	20,42	24,2	22,2	16,5	20	19,1	18
Bodyweight without stomach contents	19,9	23,7	21,75	16,3	19,7	18,85	17,6
Brain weight	0,392	0,47	0,433	0,396	0,428	0,394	0,409
Eye weight	0,0185	0,025	0,0235	0,0175	0,021	0,0195	0,018
Muscle weight	0,039	0,041	0,035	0,040	0,042	0,037	0,033
Length of muscle + tendon	16,2	16,8	16,1	16,3	16,5	16,6	16,5
Length muscle corpus	11,3	11,4	12,1	11,8	12,1	11,5	10,7
State of feeding	quite fat	vet	normal	skinny, small	normal	normal	normal

Dutch original below the english

[MM774C-000002-011right]

	rat 2 ♀	rat 3 ♂	rat 4 ♀	rat 5 ♀	rat 6 ♀	rat 7 ♀	rat 8 ♀	rat 9 ♀
lichaamsgewicht	341,1 gram	77,6	264,75	241,31	97,7	305,8	128,2	554
lich. gew. zonder maaginhoud	330,97 gr.	74,5	252,94	237,7	97,3	299,6	126,1	546
hersengewicht	2,357 gram	1,753	2,064	2,137	1,816	2,386	1,909	2,524
ooggewicht	—	—	—	—	—	0,158	0,107	0,174
spiergewicht	0,777 gram	0,154	0,530	0,59	0,271	0,65	0,257	1,151
lengte geheele spier	33,48 mM	23,2mM	33,44mM	33	27,3	37,4	29	42,8
lengte spierbuik	28,6 mM	17,3 mM	26,1 mM	25,8	20,3	27,1	20,8	29
voedingstoestand	vet,groot	klein, mager	normaal	vrij mager	klein, jong	vet	klein, vrij vet	vet

De gewichten zijn in grammen,
de maten in milim. berekend.

Als spier nam ik de *ext. digitorum comm. pedis*

+ *peronei.*, daar dit complex gemakkelijk was los te prepareren en de *gastrocnemius* zoo sterk gevederd is. De lengte van de pees werd gemeten tot op 't ligam. cruciatum.

For english translation see top of page

[MM774C-000002-012]

	rat 10 ♂	mus rattus 11 ♂	12 ♂	13 ♀	14 ♂	15 ♀	16 ♀
lichaamsgewicht	327,5	158,6	391	360	319,2	372	239
lich. gew. zonder maaginhoud	325	157,5	388	346,7	317,7	358,2	235
hersengewicht	2,402	2,056	2,483	2,255	2,307	2,309	2,238
ooggewicht	0,149	0,157	0,163	0,1675	0,136	0,173	0,122
spiergewicht	0,848	0,435	0,835	0,852	0,725	0,852	0,519
lengte spier + pees	39	33,6	39,52	37,4	36,8	38	36,8
lengte spierbuik	27,9	23,2	30	26,3	26,8	28,1	25
voedingstoestand	vrij vet	mager	normaal	vet	normaal	normaal	vrij vet

For english translation see top of page

	muis II ♀	muis III ♂	IV ♂	V ♂	VI ♂	VII ♂	VIII ♂	IX ♂
lichaamsgewicht	23,45	21,75	18,85	17,06	17,6	16	16,1	19,75
lich. gew. zonder maaginhoud	21,81	21,35	17,7	15,85	17,3	15,44	16	19,3
hersengewicht	0,429	0,392	0,396	0,386	0,402	0,423	0,42	0,453
ooggewicht	—	—	—	—	0,0215	0,020	0,018	0,019
spiergewicht	0,045	0,043	0,033	0,034	0,037	0,036	0,038	0,048
lengte spier + pees	—	—	—	—	16,48	15,2	15,6	16,5
lengte spierbuik	—	—	—	—	11,2	10,4	11,5	11,1
voedingstoestand	vrij vet	vrij vet	normaal	mager	mager	mager	mager	normaal

For english translation see top of page

[MM774C-000002-013]

	muis X ♂	muis XI ♀	XII ♀	XIII ♂	XIV ♂	XV ♂	XVI ♀
lichaamsgewicht	20,42	24,2	22,2	16,5	20	19,1	18
lich. gew. zonder maaginhoud	19,9	23,7	21,75	16,3	19,7	18,85	17,6
hersengewicht	0,392	0,47	0,433	0,396	0,428	0,394	0,409
ooggewicht	0,0185	0,025	0,0235	0,0175	0,021	0,0195	0,018
spiergewicht	0,039	0,041	0,035	0,040	0,042	0,037	0,033
lengte spier + pees	16,2	16,8	16,1	16,3	16,5	16,6	16,5
lengte spierbuik	11,3	11,4	12,1	11,8	12,1	11,5	10,7
voedingstoestand	vrij vet	vet	normaal	mager, klein	normaal	normaal	normaal

This is the last letter with this correspondent
Previous letter with this correspondent

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000008-206]

British Museum (Natural History),
Cromwell Road, London: S.W.
July 31. 1899

My dear Sir,

Professor Lankester tells me that you have a cast of the brain – cavity of the skull of Pithecanthropus.

If you have this, or

[MM774C-000008-207]

if you can have one specially prepared the Director would be greatly obliged if you would kindly send an exemplar for exhibition in this museum.

With compliments

yours faithfully

R. Lydekker

As a private matter I should be greatly obliged for any Javanese or other foreign postage stamps you may be able to spare R Lydekker

This is the only letter with this correspondent

[MM774C-000008-206]

British Museum (Natural History),
Cromwell Road, London: S.W.
July 31. 1899

My dear Sir,

Professor Lankester tells me that you have a cast of the brain – cavity of the skull of Pithecanthropus.

If you have this, or

[MM774C-000008-207]

if you can have one specially prepared the Director would be greatly obliged if you would kindly send an exemplar for exhibition in this museum.

With compliments

yours faithfully

R. Lydekker

As a private matter I should be greatly obliged for any Javan or other foreign postage stamps you may be able to spare R Lydekker

[Click here to return to the content page](#)

1956

— Send from Great Britain—

[MM774C-000058-474]

Trinil 16 August 1899

Very Learned Sir!

I am honoured to announce you that on the 14th I have arrived in Trinil and have already started to work. As you can gather, not much can be done in the short time that is left to us before the West- Monsoon falls in. Would you not consider recommending to keep working during the rain, remove the ground from the top which than should flush down the river with the heavy rains and which would leave us with a nice few meters to go when the East Monsoon arrives, as that is where the bones are to come from, and where we have chance to find what you intend us to find as well as other beautiful stuff.

Chances are considerable, as I've been told that I will be send back to Sawah Lunto (as I am only here on loan) but I don't feel much like returning as it is very dangerous work and unhealthy, although I must say

[MM774C-000058-475]

work prospects are good, you are not sure of your life, for me, I've been there for six months and have been buried under coal once as the results of which I now have hydrocel testis which will likely bother me for the rest of my life, these things are not attractive and then there is the rest you hear and see every day.

Don't you happen to know some other spot for me, I don't care what, as long as it is not down the coal mines, I've become adverse to that, and I've grown a bit too old for it.

The work here will be taken care of as much as possible, do the bones that will be found have to be send to the same address?

Everything else is fine with my wife and me.

Your esteeming and obedient servant

Kriele

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

1957

— Send from Jawa —

[MM774C-000058-474]

Trinil den 16^e Augustus 1899

Zeergeleerde Heer!

Ik heb de eer U mede te delen, dat ik den 14^e dezer te Trinil ben aangekomen, en reeds aan het werk ben. Zoo U wel na kan gaan, dat er in zoo een korten tijd, die wij nog tegoed hebben voordat de westmoesson in valt niet veel meer gedaan kan worden. Zoo U eens voor sloeg om met den regen moesson door te werken, de grond zoveel mogelijk van boven bewerken, die zou dan met de banjirs meespoelen, zodoende zou men met de Oostmoesson een paar aardige meters van beneden voor de boeg hebben, waar men toch de beenderen vandaan moet hebben, en veel kans hadden om het bedoelde en andere mooie dingen te vinden.

Ook is er veel kans, zou ik vernomen heb met december, zodra de regen in valt ik weder naar Sawah Loento terug moet (daar ik maar uitgeleend ben) waar ik niet veel trek meer in heb, dat is daar een zeer gevaarlijk werk en ongezond, ik zal niet zeggen

[MM774C-000058-475]

er zijn zeer mooie vooruitzichten, maar U bent je leven niet zeker, ik voor mij ben er zes maanden geweest, en ben steeds eenmaal begraven geweest onder de kolen, en daarbij heb ik een waterbreuk opgelopen waar ik voor mijn leven lang last van zal hebben, dat zijn dingen die niet aantrekkelijk zijn, en dan nog verschillende andere dingen die je elke dag hoort en ziet.

Weet u voor mij niet een ander plaatsje, 't is me onverschillig waar, als het maar niet in de kolenmijnen is, aangezien ik daar een vreselijke aftrek van heb gekregen, en ook een weinig te oud daarvoor ben.

De werkzaamheden alhier zal zoveel mogelijk voor gezorgd worden en de gevonden beenderen moeten die weer naar hetzelfde adres opgezonden worden?

Verder gaat het goed met mijne vrouw en mij

Uw Hoogachtende onderdanige dienaar

Kriele

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000006-383]

Esteemed Mr Dubois

I'm sending you as post package a fossil molar, which has come to me by intervention of the Resident of Japara and originates from the leasehold Arenmaron of leaseholder Y.J.G. van Dijk.

Main engineer and chief of the mining department
de Jongh

Batavia

21 August 1899.

[Next](#) letter with this correspondent

1958

— **Send from the Netherlands** —

[MM774C-000006-383]

Geachte Heer Dubois

Per postpakket doe ik u toekomen een fossiele kies, ingezonden door tusschenkomst van den Resident van Djapara en afkomstig van het erfpacht Arenmaron erfpachter Y.J.G. van Dijk.

De hoofdingr en Chef der afdeling mijnwezen
de Jongh

Batavia

21 Augustus 1899.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000040-087]

Haarlem Zijlweg 45
7 September 1899
Highly esteemed mr Loudon!

Following the conversation that I was allowed to have with you on the fourth of this month I may be allowed to herewith send you what, according to my notes (which have partly been published in the reports of the mining department from 1891 up to 1893) is the time to work at Trinil.

After the find site was discovered in August 1891 work in the subsequent years started there from mid-to the end of May, although the river would only reach its lowest level at the end of June. The layer from which the fossils originate is largely even below that lowest level, such that the water needs to be fought with dams.

[MM774C-000040-088]

By the time of October, during these three years, the work was repeatedly flooded and by mid November (maximally 10 days later) the work would flood lastingly.

The period during which the layer which is rich of fossils, can be excavated, may only start at the end of June, but before getting to that layer they first have to remove a 10 m thick mass of rock, which covers it, and large amounts of sand, which the river built up during the rainy season, need to be removed, and further barracks and sheds need to be erected. These preparations take up one and a half month.

Kriele is well aware of this and he and myself have pointed out to Mr Pierson or Mr van Rossum (Kriele's more immediate chief) the desirability to already start by the end of May with the work at Trinil.

Should the above lead you to again show your benevolence for scientific explorations, which, as is my firm conviction, will be worthwhile, I would yet again be obliged to you, calling myself with the highest esteem your willing servant

Eug Dubois

[MM774C-000008-193 draft of the above is essentially the same]

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000040-087]

Haarlem Zijlweg 45
7 Sept 1899
Hooggeachte Heer Loudon!

In aansluiting aan het gesprek dat ik den vierde dezer met U mocht hebben zij het mij vergund U hierbij op te zenden wat, naar mijne aantekeningen (welke gedeeltelijk in het gedrukte verslag van het Mijnwezen over 1891 tot 1893 zijn weergegeven) de werktijd te Trinil is.

Nadat de vindplaats in Augustus 1891 ontdekt was werden in de [??e] volgende jaren de werkzaamheden aldaar tegen het midden of het einde van Mei begonnen, ofschoon de rivier haar laagste peil eerst omstreeks de laatste dagen van Juni bereikte. De laag waarin de fossielen voorkomen ligt grotendeels zelfs beneden dat laagste peil, zoo dat het water door dammen moet worden geweerd.

[MM774C-000040-088]

Reeds in oktober had ik, al die drie jaren herhaaldelijk met overstromingen te kampen en medio November (hoogstens een tiental dagen later haakje sluiten overstroomde het werk reddeloos.

De tijd, waarin men de fossielenrijke laag kan aangraven begint dan wel eerst einde Juni, maar voordat die laag [te] bereiken is moet eerst eene ongeveer 10 m dikke rotmassa, welke haar bedekt, worden weggeruimd en moeten groote massa's zand, door de rivier gedurende het regenseizoen afgezet, worden verwijderd, verder moeten barakken en loodsen worden opgericht. Voor die voorbereidselen bleek volgens ervaring eene of anderhalve maand nodigt te zijn.

Aan Kriele is dat wel bekend en hij en ik zelf hebben in latere jaren daarvan telkens den heer Pierson of den Heer van Rossum (Kriele's meer onmiddellijke chef) gewezen op de wenselijkheid om reeds tegen het einde van mei met de werkzaamheden te Trinil te doen beginnen.

Mocht U het bovenstaande aanleiding vinden op nieuw Uwe welwillendheid te laten zijn goede komen aan wetenschappelijke nasporingen, die naar mijne vaste overtuiging de moeite loonen zullen, zoo zult U ook weder zeer verplichten, die zich met de meeste hoogachting ging noemt

Uw dienstwillige dienaar

Eug Dubois

[MM774C-000008-193 draft of the above which is essentially the same]

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000040-085]

Departement
of
Colonies
Lett.A[±]
N°.20

attachments:

The Hague, 9 September 1899

Following my missive of 10 April 1899 Litt. A[±]N°. 21 , I have the honour to inform your very learned Sir that on decision of the Governor-General of the Dutch Indies dated 28 July last N°. 10, on the half of the continuation of the excavations of fossil remains at Trinil (Madiun) that previously retired sergeant G. Kriele, on a wage of *f* 90 per month, has been assigned up to ultimo December 1899 or so much shorter as would prove sufficient for the work, to the Chief of the irrigation works along the Solo-river, and that the aforementioned chief is authorised to hire

To
den Hooggeleerde Heer
Prof. Eug. Dubois,
te

Haarlem

[MM774C-000040-086]

coolies up to such a number that including the possibly employed convicts 50 workers will be available for this project. –

The minister of Colonies
on behalf of the minister
the secretary-general,

Signature [Elias]

[Next](#) letter with this correspondent
[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000040-085]

Departement
van
Koloniën
Lett.A[±]
N°.20

bijlagen:

's-Gravenhage, den 9 September 1899

Ten vervolge op mijne missive van 10 April 1899 Litt. A[±]N°. 21 , heb ik de eer U Hooggeleerde mede te deelen dat bij besluit van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch Indië dd. 28 Juli j.l. N°. 10, ten behoeven van de voortzetting der ontgravingen van fossiele overblijfselen te Trinil (Madioen) de gegageerde sergeant G.Kriele, onder toekenning van eene bezoldiging van *f* 90 's maands, tot ultimo December 1899 of zoo veel korter als voldoende mocht blijken, ter beschikking is gesteld van den Chef der werken en opnemingen aan de Solo-rivier, en wijders genoemde Chef is gemachtigd om dag-

Aan
den Hooggeleerde Heer
Prof. Eug. Dubois,
te

Haarlem

[MM774C-000040-086]

looners in dienst te nemen tot zoodanig getal, dat met inbegrip van de eventueel te werk te stellen veroordeelden over 50 werklieden wordt beschikt. –

De minister van koloniën
voor den minister
de secretaris-generaal,

handtekening [Elias]

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000012-021 right]

Bredevoort de Steeg
[10?] September 1899

Dear Sir

For some time now I've been working on the storage for your fossils.
There was objecting to building a shed next to the geological Museum.

However the Minister has – for about 3 weeks ago now – written to the Curators
that the upper floor in wing A of the Museum for Natural History should be cleared for fossils.

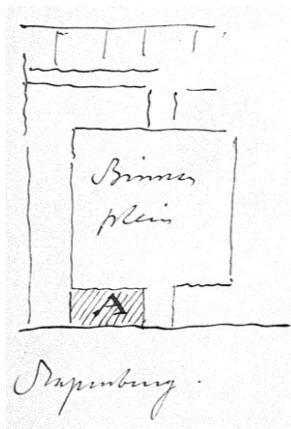
[MM774C-000012-022]

As you now ask me for a room in the museum for Natural History to be used to
make comparisons, I flatter myself in thinking that the dedication of A is just what you wish
for.

I am assuming that the decision of the Minister has not yet been made public.
With high esteem I have the honour to be
yours truly
Victor DeStuers

This is the last letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000012-021 right]

Bredevoort de Steeg
[10?] Sept 1899

[?W???G????]Heer

Ik heb reeds voor eenige tijd werk gemaakt van de berging Uwer fossielen.

Er was bezwaar tegen het bouwen eener loods naast het Geologisch Museum.

Doch de Minister heeft – nu ±3 weken geleden – ~~deh~~ aan Curatoren geschreven dat
de benedenverdieping in vleugel A van het Museum v Natuurlijke Historie voor de fossielen
moest ingeruimd worden.

[MM774C-000012-022]

Daar U mij thans een lokaal juist in Nat. Historie vraagt om te kunnen vergelijken,
vlei ik mij dat de bestemming van A juist is wat u wensch.

Vermoedelijk is U 's Ministers beslissing nog niet bekend geworden.

Hoogachtend heb ik de eer te zijn

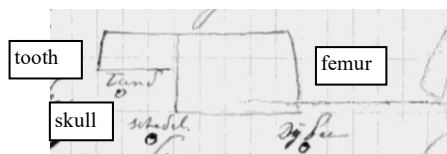
[????? dw]

Victor DeStuers

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000059-186]

Trinil, 16 September 1899

Most esteemed Sir !

I have started staking out a trench of 24 m in length and 6 m in width.¹⁸²

In this plan, I think I will finish the outlined trench early next month. After that, I will leave here and stake out a new trench upstream.

We have already reached the bone bed in which, by the way, we have so far not found anything special. Still, we did find several specimens of bone, for instance an elephant tusk in 4 pieces with a length of about 2 m and a complete upper skull portion of a rhinoceros as well as some nice small leg bones, vertebrae, deer horns [antlers] and various teeth and molars.

Would you, respected Sir, be willing to request for me to again be placed in the Solo valley, since I would then again

[MM774C-000059-187]

just like before, be able to dig it up in case something is found.

I would be so happy if you could assure the Chief of work assignments that I received a nice Certificate from Engineer van Rossum for the work I did in the past during my time in the Solo valley.

Mr. Delprat would very much like to have me return, but my wife is much against it because the work there is quite dangerous and she is now several months pregnant, so that I must be with her and stay in Java.

Otherwise no news and both my wife and I are doing fine In the hope of receiving favourable word soon, and with great respect, I remain,

Your faithful and willing servant, Kriele

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

---

¹⁸² See [Huffman et al 2022](#) for an integrated discussion of all Trinil sketches

[MM774C-000059-186]

Trinil den 16e September 1899

WelEdele Zeergeleerde Heer!

Met het begin een en 6 m breed. Op deze wijzen, begin van de volgende bovenstaande., Dan zal ik insteken stroom opwaarts.

Wij zitten nu reeds trouwens er is nog niets

eenige stukken been b.v.b. een slag tand van de Olifant in 4 stukken lang ± 2 m een complete bovenschedel van de Rhinoceros, en verders eenige kleine gave pootjes, wervels herten hoorens en diverse tanden en kiezen.

Zou Uw Edele voor mij niet aan willen vragen, om weer bij de Solo vallei geplaatst te kunnen worden, zoo zou ik weder

[MM774C-000059-187]

gelijk vroeger, ingeval er iets voorkomt, het eruit kunnen graven. U kunt mij gerust voorstellen aan de Chef der werken daar ik een mooi certificaat heb gekregen van den Ingenieur van Rossum wegens mijn werkzaamheden, 't geen ik daar verricht heb, die tijd dat ik daar werkzaam bij de Solovallei heb geweest. Mijn heer Delprat wil mij dolgraag terug hebben, maar mijn vrouw is er zoo op tegen, omdat het daar zoo gevaarlijk werk is en zij is nu een paar maanden in een zwangere toestand, dat ik haar wel zal moeten volgen om op Java te blijven.

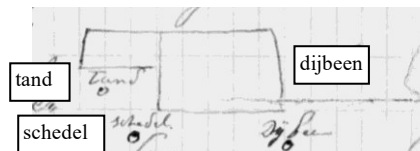
Verder geen nieuws. Het gaat mij en mijn vrouw naar wensch.

In afwachting van een spoedig en aangenaam bericht, ben ik met ware hoogachting

Uw Weled Zeergeleerde Heer

Uw Dv. dienaar

Kriele

put ingestoken van 24 m lang nu kom ik denkelijk in het maand klaar met heen gaan en nog een put

in de beenderenlaag bijzonders gevonden, wel

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000032-350]

Haarlem, 23 September 1899.

With great gratitude I have learned from Your Excellency's message of 9 September last Litt: A¹ N° 20 that the Governor-General of the Dutch Indies has decided to continue the excavations for fossil remains at Trinil (Madiun), and that the retired sergeant G. Kriele has been assigned to the Chief of the irrigation works of the Solo-river to take charge of these excavations.

In order to make these excavations, as much possible, reach the scientific goals they serve, may I be allowed to notify the following to the attention of Your Excellency.

According to a letter I received from Kriele dated 16 August last the mentioned retired sergeant arrived in Trinil on the 14th of that month and promptly started his work, but made it also immediately known that in his opinion, the time available in the rest of this year will be too short to yield any results of importance.

I can only agree with this opinion, and given the amount of the work needed I have already pointed out in my letter to Your Excellency dated 31 March last that regarding that amount the work needed to start in the month of May to be able to finish it within 1899. In my

To
His Excellency
The Minister of Colonies
at The Hague

[MM774C-000032-351]

experience during the three years from 1891 until 1893, when I was in charge of the excavations in Trinil myself, and according to the messages I received from Kriele in the years 1895 until 1897 of the excavations then, the appropriate time for excavating and the necessary work involved is from *medio* or *ultimo* May until *ultimo* November or December.

At Trinil the fossils are located in rocks, which make up the banks of the river Solo, and mainly close and just below the lowest water level of the river during the East monsoon. In the experience of six years this low level is reached by the end of June and from then on the layer with the fossils can be harvested without any hindrance. This layer is, however, covered by a rock mass of 10 m thick, which first needs to be cleared away to get to it, and these and some other necessary preparations take some 50 workmen about 1 ½ month.

The desirability to already start with the excavations in May is a logical consequence of that.

The six year experience by me and Kriele has further taught us that already in October one has to take into account flooding of the excavation site, but one can keep up the battle against the water by building dams until half of November. A further month is then still needed for the treatment, packing and shipment of the collected fossils.

In the years when I was in charge of the excavations in Trinil myself, during the rainy season excavations were continued in other locations, where they were not being hindered by the high water levels of the rivers. Now the goal is to just collect fossils in Trinil I allow myself to respectfully ask Your Excellency to consider keeping in mind the too limited time this year for excavating to let the excavations continue in Trinil from January to the end of May 1900 with a number of 25 workmen, for which possibly convicts from the prison in Ngawi could be supplied, to already remove some of the expanse of the rocky layers at Trinil, which are also within reach during the high water levels of the Solo river, such that by the start of the dry season a sizeable area of the fossiliferous layer will be easy accessible. If then from ultimo May until ultimo December 1900 are so much shorter as may prove sufficient, again 50 workmen are assigned to the excavations, the results will surely meet with the powerful efforts of the Government.

The Officer of Health 2^{den} class of the army of the Dutch Indies
(signed) Eug Dubois

[Next](#) letter with this correspondent
[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000032-350]

Haarlem, den 23^{den} September 1899.

Met groote erkentelijkheid mocht ik door Uwer Excellentie's mededeeling van 9 September j.l. Litt: A¹ N° 20, vernemen, dat door den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië besloten is tot voortzetting der ontgravingen van fossiele overblijfselen te Trinil (Madioen), en dat de gegageerde sergeant G. Kriele voor de onmiddellijke leiding dier ontgravingen ter beschikking is gesteld van den Chef der werken en opnemingen aan de Solo-rivier.

Teneinde deze ontgravingen zoo veel mogelijk ter bereiking van het gestelde wetenschappelijk doel te doen dienen, zij het mij vergund alsnog het volgende te berichten en onder de aandacht van Uwe Excellentie te brengen.

Volgens een door mij van Kriele ontvangen schrijven dd. 16 Augustus j.l. kwam de genoemde gegageerde sergeant Kriele den 14^{den} dier maand te Trinil aan en is daar onmiddellijk aan het werk gegaan, geeft echter reeds terstond als zijne overtuiging te kennen, dat de toen nog dit jaar beschikbare tijd tekort zal zijn om resultaten van aanbelang te verkrijgen.

Ik kan die overtuiging slechts volkomen deelen, en met het oog op den omvang der werkzaamheden wees ik er dan ook reeds op in mijn aan Uwe Excellentie gericht schrijven dd. 31 Maart j.l., dat daarmede althans nog in de maand Mei een aanvang zou moeten gemaakt worden, wil men die in 1899 teneinde brengen. Naar mijne

Aan
Zijne Excellentie
den Minister van Koloniën
te 's-Gravenhage

[MM774C-000032-351]

gedurende de ^{drie} jaren 1891 tot 1893, toen ik zelf de ontgravingen te Trinil leidde, opgedane ervaring en naar de mij van 1895 tot 1897 door Kriele gezonden berichten is de voor die ontgravingen en daarmede noodzakelijk verbonden werkzaamheden geschikte tijd van medio of ultimo Mei tot ultimo November of December.

Te Trinil bevinden zich de fossielen namelijk in de rotsen, welke daar de oevers der Solorivier vormen en wel hoofdzakelijk nabij en iets beneden den laagste waterstand, welke de rivier gedurende den oostmoesson doorlopend inneemt. Naar die ervaring van ^{zes} jaren stelt het water in de laatste helft van Juni ^{onder} de bewerking der bedoelde fossielen reiken laag geen onoverkomelijke hinderpalen meer in den weg. Die laag is echter bedekt door eene ongeveer 10 meterdikke rotsmassa, welke eerst moet worden weggeruimd om haar te bereiken, en deze en eenige andere noodzakelijke voorbereidende werkzaamheden bleken voor een ^{vijftig} tal werklieden eene tot anderhalve maand tijd te vereischen.

De wenschelijkheid om reeds met Mei de ontgravingen te beginnen volgt daaruit vanzelf.

De gedurende zes jaren door mij en door Kriele opgedane ervaring leerde verder dat men reeds in October met overstromingen van de ontgraving werken te kampen heeft, doch den strijd tegen het water door dammen nog met goed gevolg tot het midden of het einde van November kan volhouden. Eene maand tijd is dan noodig voor de verdere behandeling, het inpakken en verzenden der verzamelde fossielen.

In de jaren toen ik zelf de ontgraving te Trinil leidde, werden gedurende het regenseizoen op andere vindplaatsen, waar men door de hoogen waterstand der rivieren daarin niet verhinderd werd, nasporingen gedaan ontgravingen verricht. Nu het doel bepaaldelijk is te Trinil fossielen te verzamelen veroorloof ik mij Uwe Excellentie eerbiedig in overweging te geven om met het oog op den al te beperkte in dit jaar beschikbare tijd de ontgravingen te Trinil van af Januari tot einde Mei 1900 te laten voortzetten met een getal van 25 werklieden, waarvoor wellicht gestraften uit de gevangenis te Ngawi kunnen verstrekt worden, teneinde zekere uitgestrektheid van de bovenste rotslagen te Trinil, welke ook bij de hoogste waterstand der Solorivier bereikbaar zijn, te kunnen verwijderen, zoodat bij den aanvang van het droge seizoen een aanzienlijk oppervlak van de fossielenrijken laag gemakkelijk toegankelijk wordt. Indien van af ultimo Mei tot ultimo December 1900 of zoo veel korter als voldoende mocht blijken, dan weder met 50 werklieden de ontgravingen worden voortgezet, zoo zullen de uitkomsten ongetwijfeld aan de krachtige bemoeiingen der Regeering beantwoorden.

De officier van gezondheid der 2^{den} klasse van het Ned. Ind. Leger.
(wg) Eug Dubois

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000040-089]

Haarlem Zijlweg 45

24 September 1899.

Highly esteemed Mr Loudon,

A few days ago I received a message from Kriele, dated 16 Augustus last, which confirmed my conviction that the time available in this year for Trinil will be too short, if it's even still possible. But I couldn't leave it at that until I had done what could be done from my side to change the tide, and not have all these so appreciated support of the Government run aground on an *error temporis quantatis*. Together with this I have sent you a copy of what I have written,

[MM774C-000040-090]

to the Minister with slight extensions and also some considerations of what could be done in this matter.

May I flatter myself to get your support in this case, for which you have already done so much?

In the hope to be able to, next Friday, when I imagine to come and bring my thanks to his Excellency for all the good that I again was allowed to receive lately, come and greet you to, I remain with the highest esteem
your willing servant

Eug Dubois

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000040-089]

Haarlem Zijlweg 45

24 Sept. 1899.

Hooggeachte Heer Loudon,

Van Kriele ontving ik, een paar dagen ^{geleden} bericht ~~een schrijven~~, dd. 16 Augustus jl, waardoor ik in mijne overtuiging, dat de in dit jaar te Trinil beschikbare tijd te kort zal zijn, indien dat kon nog bevestigd werd. Althans liet het mij daarin medegedeelde mij rust noch duur alvorens ~~ik~~ mijnerzijds gedaan ~~had~~ ^{te hebben} wat ik kon om het gevaar te keeren, dat de zoo zeer te waardeeren bemoeiingen der Regeering ^{te dezer zake} zouden schipbreuk lijden op een error temporis quantatis. Tegelijk met dezen heb ik het U reeds eenige dagen geleden medegedeelde,

[MM774C-000040-090]

nog eenigszins nader toegelicht aan den Minister geschreven en tevens in overweging gegeven wat ter zake zou kunnen gedaan worden.

Mag ik mij vleien Uw medewerking ook thans in deze zaak, waarin U zooveel deed, te mogen hebben?

In de hoop U aanstaande Vrijdag, wanneer ik mij voorstel Z. Exc. Mijnen dank te komen betuigen voor al 't goede, dat ik weder in den laatsten tijd mocht ondervinden, eenen [???ten] groet te komen brengen, verblijf ik met de meeste hoogachting ging

Uw dienstw. Dr.

Eug Dubois

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000040-091 left]

Department
of
Colonies
Lett.A[±]
N°.40

attachments:

The Hague, 28 September 1899

I have the honour to inform your very learned Sir that I have forwarded your letter dated 23 September last, concerning the excavations at Trinil (Madiun), to the Governor-General and that I intend to inform you on later occasion what the Governor has decided in response to the request in your letter. –

The minister of Colonies
on behalf of the minister
the secretary-general,

T.E.Elias

To
the very learned Sir
Professor Eug. Dubois,
at
Haarlem

[Next](#) letter with this correspondent
[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000040-091 left]

Departement
van
Koloniën
Lett.A[±]
N°.40

bijlagen:

's-Gravenhage, den 28 September 1899

Ik heb de eer U Hooggeleerde mede te deelen dat ik Uwen brief dd. 23 September j.l., betreffende de ontgravingen te Trinil (Madioen), aan den Gouverneur-Generaal doorgezonden en dat ik mij voorstel U te zijner tijd in kennis te stellen met de beslissing van den Landvoogd op het in Uw schrijven vervat verzoek. –

De minister van koloniën
voor den minister
de secretaris-generaal,

T.E.Elias

Aan
den Hooggeleerde Heer
Prof. Eug. Dubois,
te
Haarlem

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000058-476]

Haarlem, Zijlweg 45
5 September ^{October} 1899

Esteemed Kriele

finally I am getting to answer your letters of 24 July and 16 August. Postponing it this long was caused by the fact that my current obligations are so busy that there is hardly any time left in the evening to write a letter and that usually I'm truly too tired having been up from five or six in the morning.

Meanwhile I have quickly done that what was necessary, writing that alas your start at Trinil was much too late. I have been told that such has happened because they truly thought that the river would only be sufficiently low that late in the year. I have now in an official writing to the Minister, whom sent it through to Indonesia,

[MM774C-000058-477]

pointed out that in your and my experience digging should already start in May, which I myself noted in the three years and you have in the three years following (1895-1897) when you were working in Trinil from the Solo Valley. It is true that the river (according to my notes, and also according to your letters) only reaches its lowest point by the end of June, but as first the higher layers of soil have to be removed, with which one can already start when the water level is higher and which, working with 50 man will still take 1 to 1½ months.

The same notes tell me that already in October the river every time rises and now and again floods the work and by mid or end November the struggle against the river can no longer be won.

This all I wrote to the Minister and also (agreeing with your proposition) to, now we have started too late anyway, and not many results are to be expected, to keep working during the west monsoon with twenty-five convicts, to remove a large part of the higher rock layers to be able to from the end of May, again with fifty convicts or coolies, to continue working on a large surface of the thus opened up bone bearing layers...

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

[MM774C-000058-476]

Haarlem, Zijlweg 45
5 September ^{October} 1899

Waarde Kriele,

Eindelijk kom ik ertoe Uwe brieven van den 24^e juli en van den 16^e augustus te beantwoorden. Het lange uitstel komt daarvan, dat ik het bij mijne tegenwoordige betrekkingen zoo druk heb, dat mij nauwelijks 's avonds een uurtje van brief schrijven overblijft en ik daartoe gewoonlijk werkelijk te vermoed ben, van 's morgens vijf of 6:00 uur bezig geweest zijnde.

Intusschen wat noodzakelijk spoedig moest geschieden heb ik gedaan, namelijk er over geschreven, dat gij te Trinil helaas veel te laat zijt kunnen beginnen. Ik heb vernomen, dat zulks geschied is omdat men werkelijk meende dat eerst zoo laat de rivier te Trinil laag genoeg zou zijn. Ik heb nu in mijn officieel schrijven aan de Minister, dat door deze naar Indië is doorgezonden,

[MM774C-000058-477]

er op gewezen, dat naar mijne en Uw ervaring reeds in Mei met graven moet begonnen worden, door mijzelf gedurende 3 jaren door U nog 3 jaar daarna (1895-1897) toen ge vanuit de Solo-vallei te Trinil werkte al dus opgemerkt. Wel bereikt de rivier (aldus vind ik in mijne aantekening, ook naar aanleiding van Uwe brieven) eerst tegen de laatste dagen van juni haar laagste stand, eerst moeten de bovenste aardlagen worden verwijderd, waarmede men ook bij iets hoger water kan beginnen en daarvoor zijn, met 50 man werkend wel eene tot anderhalve maand noodig.

Ik bevond naar dezelfde aantekening dat reeds in Oktober de rivier telkens wast en nu en dan het werk overstroomt en midden of einde November de strijd tegen de rivier niet meer is vol te houden.

Dat alles schreef ik nu aan den Minister en tevens (in aansluiting van Uw voorstel) om, nu ge eenmaal te laat begonnen zijt, en wel niet veel resultaten zullen te verkrijgen zijn, U gedurende den westmoesson met 25 gestraften te laten voortwerken, teneinde een groot stuk van de bovenste rotslagen te kunnen afgraven en vanaf het laatst van mei 1900 weder met 50 gestraften of arbeiders voortarbeiden in een groot oppervlak van de aldus blootgelegde beenderenhoudende lagen ~~grote kans zult hebben om zeker de~~

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000009-328]

Brown University
Providence, R.S. U.S.A.
Oct. 6. 1899.

Professor Eugène Dubois:

Dear Sir:

when in

Holland a few weeks ago I endeavoured to find you, and hope to be able to see the original of the skull of *Pithecanthropus*, and left a card at your office in ~~Leyden~~ ^{Haarlem}, in which I asked if you could kindly have a cast made for our museum.

Fortunately, at Leyden, a young man, apparently an assistant in the paleontological Museum at Leyden, very kindly parted with his example-item I need not trespass on your kindness.

However, if possible I would much like casts of the femur and of the molar teeth. If you could send by post these or casts of the teeth alone, (perhaps there is no cast of the femur) I should be greatly obliged, and shall be glad to pay all costs.

With high esteem, Yours faithfully

A.S. Packard

This is the only letter with this correspondent

1967

— Send from the USA—

[MM774C-000009-328]

Brown University
Providence, R.S. U.S.A.
Oct. 6. 1899.

Professor Eugène Dubois:

Dear Sir:

when in

Holland a few weeks ago I endeavoured to find you, and hope to be able to see the original of the skull of *Pithecanthropus*, and left a card at your office in ~~Leyden~~ ^{Haarlem}, in which I asked if you could kindly have a cast made for our museum.

Fortunately at Leyden a young man, apparently an assistant in the paleontological Museum at Leyden, very kindly parted with his example-item I need not trespass on your kindness.

However, if possible I would much like casts of the femur and of the molar teeth. If you could send by post these or casts of the teeth alone, (perhaps there is no cast of the femur) I should be greatly obliged, and shall be glad to pay all costs.

With high esteem, Yours faithfully

A.S. Packard

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000006-382]

Haarlem, Zijlweg 45
15 October 1899.

Highly esteemed Mr de Jongh,

Already some days ago I received in good order a fragment of a Stegodon molar as you had announced in your postcard of 21 August last by intervention of the Resident of Japara and originating from the leasehold Arenmaron of Mr Y.J.G. Van Dijk.

Of the benevolent shown to me by the shipment I am very much obliged to you and I highly appreciate the good intentions of the Resident of Japara and of Mr van Dijk. I very much recommend myself for more shipments

[MM774C-000006-383]

of possibly found fossils of this kind.

I am also obliged to sincerely thank you (and surely also Mr Verbeek) for what has been done to extend the commission I've been given and a prolongation of the excavations in Trinil. Considering the latter I hope that there will be no objections to have Kriele also continue these excavations during the wet season and the next year, as the available time this year was too short to be able to expect any important results.

If you and Mr Verbeek will also support my recently submitted proposals regarding this matter this will surely lead to something good

[MM774C-000006-385]

and crown the joint efforts of many years of the mining department with regard to this research.

After sincerely thanking you again I remain with the highest esteem

your willing servant

Eug Dubois

This is the last letter with this correspondent

Previous letter with this correspondent

1968

— Send from the Netherlands —

[MM774C-000006-382]

Haarlem, Zijlweg 45
15 October 1899.

Hooggeachte Heer de Jongh,

Reeds eenige dagen geleden mocht ik in goede orde ontvangen het mij in Uw briefkaart dd. 21 Augustus j.l. aangekondigde ^{fragment eener} Stegodon kies aan U ingezonden door tusschenkomst van den Resident van Japara en afkomstig van het erfpachtperceel Arenmaron van den heer Y.J.G. Van Dijk.

Voor de mij door U door deze zending betoonde welwillendheid ben ik U zeer erkentelijk en stel de goede bedoelingen van den Resident van Japara en van den Heer van Dijk hoog op prijs. Ik houd mij zeer aanbevolen voor meer zendingen van

[MM774C-000006-383]

eventueel aan te treffen fossielen van dien aard.

Tot grooten dank heeft U mij ~~tevens~~ ^{ook} verplicht door hetgeen door U (en zeker ook door den Heer Verbeek) gedaan is inzake de verlenging der mij ~~gegeven opdracht~~ opgedragen commissie en de voortzetting der opgravingen te Trinil. Wat de laatsten betreft hoop ik, dat er geen bezwaren mogen bestaan om Kriele ook in het ^{natte jaargetijde en gedurende 't [?????]} volgend jaar ~~te laten~~ die opgravingen te laten voortzetten, aangezien de in dit jaar nog beschikbare tijd te kort was om ~~grote kans~~ ^{belangrijke} resultaten te ~~verkrijgen~~ mogen verwachten.

Wilt U en de Heer Verbeek ook ~~aan~~ ^{aan} mijne onlangs dienaangaande gedane voorstellen ~~Uwen~~ ^{Uwen} steun verleenen, zoo zal U ^{die} ~~daarmede~~ ongetwijfeld eene ~~goede zaak steunen~~ ^{goede zaak steunen} een ~~goede~~ ^{goede} wat goeds leiden

[MM774C-000006-385]

en mij opnieuw tot groote erkentelijkheid verplichten.

En de kroon zetten op de langjarige bemoeiingen van het Mijnwezen ten aanzien van deze onderzoekingen.

Na U nogmaals van harte te hebben dank gezegd verblijf ik met de meeste hoogachting

Uw dienstw. dienaar

Eug Dubois

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000013-064 left top corner: "[H. de Vries](#)"]

Haarlem, 25 October 1899

Highly esteemed Professor,

About the mineralogical and crystallographic half of the combination of subjects that I have been assigned to teach I still think the same as before. Nothing would please me more than to be allowed to dedicate all my powers to the paleontological – geological half. But it struck me that according to the law of the candidate exams at the faculty for mining it says that it is usual for our faculty to ask crystallography. Now

[MM774C-000013-065]

it is true that crystallography is a part of mineralogy, but it is unclear to me why just questions about that subject are allowed to be asked. Lowering the standards for that part of for the whole of mineralogy, which agrees with my personal opinion, but it seems incorrect to me to, against the law, drop that part, by which one would be forced (which I won't do) to raise the standards for the other half. And at least for the students of chemical geology and biologists it seems to me that mineralogy is of equal importance to crystallography.

And for the pharmacists, whom as Sluiter told me may not be questioned on the subject some knowledge of mineralogy, as it seems to me, is as useful as crystallography.

I do not, however, think the matter of major importance

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

1969

— Send from the Netherlands —

[MM774C-000013-064 left top corner: "[H. de Vries](#)"]

Haarlem, 25.10.'99

Hooggeachte Professor,

Over de mineralogische kristallographische helft der mij opgedragen vakkencombinatie denk ik nog geheel als vroeger. Niets zou mij liever zijn dan mijne krachten geheel aan de palaeontologisch-geologische helft te mogen wijden. Maar het trof mij, dat terwijl de wet van de kandidatenexamens in de [??pluif??] fac. delfstofkunde voorschrijft het gebruikelijk is in onze faculteit kristallographie te vragen. Nu

[MM774C-000013-065]

is kristallographie wel een onderdeel van mineralogie, maar het is mij nog niet duidelijk waarom ~~dat~~ daarvan alleen mag gevraagd worden. Lage eischen te stellen voor dat onderdeel of het geheel der ~~beide vakken~~ mineralogie strookt geheel met mijn eigen opvatting, maar het komt mij incorrect voor dat te doen door de eene helft tegen de wet in te laten wegvallen, waarom men juist zou gedwongen worden (ik doe 't niet) om die eischen in die eene helft hoger op te voeren. En althans voor de chemie studenten scheikunde ~~voor de~~ in geologie en in plant-en dierkunde komt 't mij voor dat mineralogie [?????] althans van evenveel belang is dan kristallographie. ~~Men kan de eischen dan [?????] [????] de ook [?????]~~

De mineralogische

[??] [??] een Aan een pharmaceut dien ik eens een mineralogische vraag, waarop Sluiter, dat mag je niet vragen.

En voor pharmaceuten, die dat naar Sluiter mij mededeelde dat niet mag gevraagd worden is eenige kennis van mineralogie, zoo komt 't mij voor, zeker even nuttig ~~of niet nu~~ als van kristallographie.

Maar zooals ik eens zeide Intusschen Doe ik leg ik mij gaarne op het [?????] gebruik [?????]

Sluit ik mij

~~Van groot belang acht ik~~ [waar?] voor ik de kwestie ~~overigens~~ maak ik mij overigens niet

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000059-188]

Trinil, November 7, 1899

Highly learned Sir:

[I] received your letter of October 5, from which I took it that most likely the work will be continuing 's through the rainy season, so that when the dry season approaches we will surely have exposed a sizeable area.

I experienced a [mud] slide in the pit of 24 m at a depth of about 11 meters and so I have now started one pit upstream another pit downstream. As soon as the downstream pit will have been dug to the same depth as the pit of 24 m, both pits will be finished in a coordinated manner.

During the most recent period we have excavated an incomplete skull of a cow, various leg bones, vertebrae, teeth and molars. In addition there are various complete and incomplete deer antlers. Also nice small leg bones as well as a very small jaw, containing a molar and an incisor tooth.

[MM774C-000059-189]

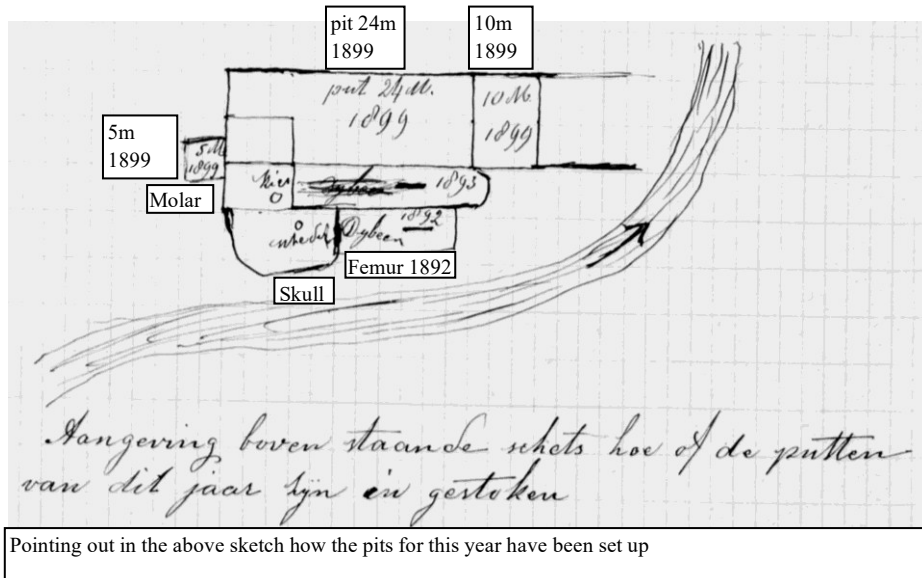
I have also received notification of a decision made by Buitenzorg that I have to complete my work ultimately by December or sooner, including packing and sending. So I plan to send the shipment near the end of December from either Kedung Galar or the Paron station.

Otherwise we are in very good health and I remain in the happy hope of not working any more in the coal mine,

Your obedient and willing servant to Your Very Learned Sir,

¹⁸³

Kriele.

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

¹⁸³ See [Huffman et al 2022](#) for details on on the interpretation of all topographic sketches

[MM774C-000059-188]

Trinil 7 November 1899

Hooggeleerde Heer!

U brief van 5 October ontvangen en daar uit vernomen, dat er denklijk in de regentijd doorgewerkt zal worden, dan hebben wij tegen de droge tijd zeker een mooi vak bloot gewerkt.

In de put van 24 m heb ik een afschuiving gehad op een diepte van 11 m nu heb ik een put stroomopwaarts en een put stroomafwaarts ingestoken, zodra de put stroomafwaarts op diepte is gegraven van de put van 24 m worden de beide putten samen afgewerkt.

De laatste tijd is gevonden een incomplete schedel van de koe, enige diverse poten, wervels, tanden en kiezen en verders eenige complete en incomplete herten hoorens, er zijn mooie kleine pootjes bij en ook heb ik een zeer klein kaartje met een kiesje en slagandje er in.

[MM774C-000059-189]

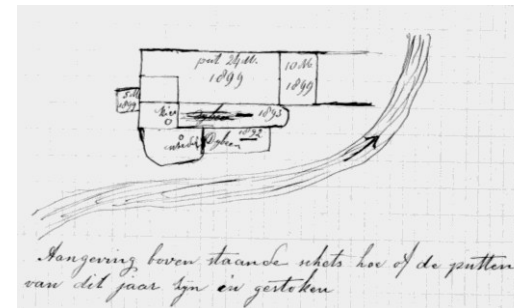
Ook heb ik een besluit ontvangen van Buitenzorg dat ik ultimo December klaar moet zijn, of eerder, met de werkzaamheden, verpakking en verzending, dus ik verzend de verzending op 't laatst van December of Kedoenng Galar of station Paron.

Verders gaat het zeer goed met onze gezondheid, en met de blijde hoop dat ik niet meer in de kolenmijn behoefte werken blijf ik steeds

Uw WelEdele Zeergeleerde Heer

Uwe Onderdanige dv: dn:

Kriele

	put 24 m	10 m
	1899	1899
5 m		
1899	kies	1893
	schedel	dijbeen 1892

Aangeving bovenstaande schets hoe of de putten van dit jaar zijn in gestoken

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000005-058]

City Council of Amsterdam
Amsterdam, 8 November 1899
N^o21294/4530. O.
Attachment

We have the honour to notify you that the City Council in their meeting of 27 October last has decided to raise your years wages starting as of 1 January 1900 to the sum of *f* 2000,-

Mayor and aldermen of Amsterdam
[?signature?]
The secretary
[?signature?]

To
Mr Dr Eug Dubois
Professor by special appointment
at the University

[Next](#) letter with this correspondent
[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000005-058]

Gemeentebestuur van Amsterdam
Amsterdam, 8 November 1899
N^o21294/4530. O.
Bijlage

Wij hebben de eer U te berichten, dat de Gemeenteraad in zijne Vergadering van 27 Oktober ll. besloten heeft Uwe jaarwedde met ingang op 1 Januari 1900 te verhogen en te stellen op *f* 2000,-

Burgemeester en Wethouders
van Amsterdam
[?signature?]
de Secretaris
[?signature?]

Aan
den Heer Dr Eug Dubois
Buitengewoon Hoogleeraar
aan de Universiteit

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000001-280]

Leyden 9 November 99

Dear colleague

The research of C. Langer and Victor Meyer can be read in the messages of the German *Chemische Gesellschaft* of 1882 page 2769 and of 1885 page 1501.

But I need not point you at it, because they are present in the library of the laboratory. I therefore send them you herewith.

As to your second question, I cannot answer it. If silicate stones are taken apart or weather then I believe that chalk and natron are most or the first being affected and flushed out, then magnesia, then potassium. The other way around potassium

[MM774C-000001-281]

is being absorbed most by weathered silicate (so also in complex colloidal silicates of cropland, those that are being decomposed by hydrochloric acid), subsequently magnesia, and the least Calcium and natron.

When a weathered silicate (and the above-mentioned silicate in farming) is treated with a solution of kitchen salt, then again (by an exchange with Na) mostly Ca, subsequently Mg, the least K will enter the solution. Why it is that NaCl or CO₂ from the (Al, Ca, Mg, K, Na) silicates of the sea floor just or preferably bring Mg into the solution, which are then being absorbed by the *Thonschiefers*, which already seems improbable to me, is something for which I cannot find any reason.

Please kindly greet your wife from us. I hope that you and your wife and kids are doing fine. I'm sitting at home for some days because of a problem with my lungs that makes it undoable to giving lectures

Vale

yours truly

JM van Bemmelen

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000001-280]

Leiden 9 November 99

Waarde Collega

De onderzoekingen van C. Langer en Victor Meyer staan te lezen in de Berichten der deutschen Chemische Gesellschaft van 1882 S2769 en van 1885 S1501.

Doch ik behoef u niet daarheen te verwijzen, want in de Bibliotheek van het Laboratorium is het aanwezig. Ik zend het u dus hiernevens.

Wat Uwe tweede vraag betreft, ik kan die niet beantwoorden. Als silicaatgesteenten ontleed worden of ververen dan meen ik dat kalk en natron het meest of het eerst worden aangetast en weggevoerd, daarna magnesia, daarna kali. Omgekeerd wordt het kali

[MM774C-000001-281]

in verweerd silikaat (dus ook in de complexe kolloïdale silicaten van den akkerbodem, diegene welke door zoutzuur ontleed worden) het meest geabsorbeerd, daaropvolgend de magnesia, het minst de kalk en natron.

Wanneer een verweerd silikaat (en het evenvermelde silicaat in den akkerbouw) met eene keukenzout-oplossing behandeld wordt, dan zal weder (door uitwisseling met Na) het meest Ca, vervolgens Mg, het ^{aller}minst K in oplossing komen. Waarom nu NaCl of CO₂ uit de (Al, Ca, Mg, K, Na) silikaten van den zeebodem alleen of bij voorkeur Mg zou in oplossing brengen, welke dan door de Thonschiefers zou geabsorbeerd worden, dat komt mij al zeer onwaarschijnlijk voor. Ik zou daarvoor geene reden kunnen bedenken.

Wil Uwe vrouw vriendelijk van ons groeten. Ik hoop dat gij met vrouw en kinderen welvarend zijt. Ik ben sedert eenigen tijd huiszittend wegens bronchiaalaandoening, die het ongeladen maakte collegie te geven

Vale

tt

JM van Bemmelen

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000054-525]

Batavian Society of Experimental Philosophy in Rotterdam.

The First Secretary of the Batavian Society of experimental philosophy in Rotterdam has the honour to offer to Mr: Marie, Eugène, François Dubois, Dr. in Botany and Zoology, physician and extraordinary professor at the University of Amsterdam the diploma of Membership of the society, next to an exemplar of the Plan en Rules, the portrait of the Founder of the Society and a catalogue.

Rotterdam, 21 November 1899

G.J.W. Bremer

[This is the only letter with this correspondent](#)

[MM774C-000054-525]

Bataafsch Genootschap der Proefondervindelijk te Wijsbegeerte te Rotterdam.

De Eerste Secretaris van het Bataafse Genootschap der Proefondervindelijk te Wijsbegeerte te Rotterdam heeft de eer aan den Heer: Marie, Eugène, François Dubois, Dr. in de plant- en dierkunde, arts en buitengewoon hoogleeraar aan de Universiteit te Amsterdam het diploma als Lid van het genootschap te doen toekomen, benevens een exemplaar van Plan en Grondwetten, het portret van den Stichter des genootschaps en een catalogus

Rotterdam, 21 November 1899

G.J.W. Bremer

[Click here to return to the content page](#)

1973

— Send from the Netherlands —

[MM774C-000010-438]

Received on loan from the National Museum for Natural History in Leiden

a skull of *Hippopotamus amphibius*

Leiden, 25 November 1899

Eug Dubois

This is the last letter with this correspondent

Previous letter with this correspondent

[MM774C-000010-438]

Ontvangen ter leen van 's Rijks Museum van Natuurlijke Historie te Leiden

een schedel van *Hippopotamus amphibius*

Leiden, 25 November 1899

Eug Dubois

[Click here to return to the content page](#)

1974

— Send from the Netherlands—

[MM774C-000007-007]

Agricultural Institute of the University of Leipzig
Brüderstrasse 34

26 November 1899.

Highly esteemed colleague!

Will you kindly excuse me that I only answer your esteemed letter of the 12th of this month now, so very late. The new obligations that have come with the job, which you know, I have accepted at 31 October, have taken up so much of my time that I've not been able to fulfil my correspondential obligations.

If I've understood your letter correctly, it's about getting an idea

[MM774C-000007-008]

about the amounts of CO₂ that is being used up by the production of vegetation.

The agricultural crops are, as also pointed out by R. Marger, the best source for that and for the German Empire best information over 1893 can be found in "cultivation, forest and Harvest Statistics", IV. Country.

In there are not just the amounts of land cultivated with the different kinds of crops, but also the average yields for the whole empire (including areas of water, uncultivated areas, areas with housing, occupied land, etc). So you can get the total yield of rye-"grain and Straw", wheat-"grain and straw", potatoes et cetera and from that the amount of the carbon deposited in that is easily calculated. The annual statistical yearbooks of the German Empire only state information of the most important nutritional crops for humans and livestock.

Information about cultivation conditions in other countries can be found in some communications in the book published by the Imperial offices "The land use in the German empire" Berlin 1880. But it will be better to contact the relevant authorities of the Countries in question to apply; for France, Great Britain, Russia, Italy, and the United States these would be the ministries of agriculture, for the other states probably the agricultural departments of the Ministries of the Interior.

You will have the necessary papers on

[MM774C-000007-009]

the amount of CO₂ in the atmosphere. That, which has been published on that subject, can largely be found in the 20 issues of the Zeitschrift für Agrikultur-Physik which is being published by Wollny-München.

You would much oblige me, highly esteemed colleague, if you were to tell me, in which direction I could be supportive to your wishes. It would be a pleasure to me, if I could be helpful to you in working on this problem.

Looking forward to further messages I remain with particularly high esteem

you very truly

Prof. Kirchner.

[Next](#) letter with this correspondent

[MM774C-000007-007]

Landwirtschaftliches Institut der Universität Leipzig
Brüderstrasse 34

26 November 1899.

Hochgeehrter Herr Kollege!

Wollen Sie es gütigst entschuldigen, dass ich Ihren geschätzten Brief von 12.d. M. erst heute, also spät beantworte. Die neuen Schlüssen, die das, wie Ihnen bekannt, am 31. Oktober von mir angetreten Amt mir auserlege, nahmen bis jetzt meine Zeit so vollkommen in Anspruch, dass ich meinen brieflichen Verpflichtungen nicht nachkommen konnte.

Wenn ich Ihren Brief recht verstanden habe, so handelt es sich darum, eine Vor-

[MM774C-000007-008]

stellung von der durch die Production der Vegetation verbrauchten Menge von Kohlensäure zu gewinnen. Die landwirtschaftlichen Gewächse sind dafür, wie R. Marger das auch andeutet, die Erträge zu Grunde zu legen für das Deutsche Reich giebt darüber die beste Auskunft die im Jahre 1893 vorgenommene "Anbau, Forst- und Erntestatistik", IV. Land. Es sind darin nicht nur die mit den verschiedenen Früchten bebauten Anbauflächen, sondern auch die Durchschnitts-Erträge für das ganze Reich (auch die Fläche der Gewässer, des Umlandes, der mit Häusern besetzten Grundstücke u.s.w.) angegeben. Man kann daraus also den Gesamt-Ertrag an Roggen " Korn und " Stroh, Weizen " Korn und "Stroh, Kartoffeln u.s.w. und daraus die Menge des Kohlenstoffes, die darin abgelagert ist, unschwer berechnen. In den alljährlich erscheinenden statistischen Jahrbücher für das Deutsche Reich sind die [?bet??- Angaben nur für die wichtigsten Nährfrüchte für Menschen und Vieh gemacht.

Über die Anbauverhältnize in anderen Staaten findet man einige Mittheilungen in den vom kaiserlichen Stat-Amte herausgegebenen Werke "die Bodenbenutzung im Deutschen Reiche" Berlin 1880. Besser wird es aber sein, sich an die betr. Behörden der fraglichen Länder zu wenden; es sind das für Frankreich, Grossbritannien, Russland, Italien, Ver. Staaten die Ackerbau-Ministerien, für die übrigen Staaten wohl die Abtheilungen des Ministeriums des Innere.

Über den Kohlensäure-gehalt der

[MM774C-000007-009]

Atmosphäre werden Sie die nöthigen Schriften haben. Das, was darüber erschienen ist, findet sich im Wesentlichen zusammengestellt in den 20 Bänder der von Wollny-München herausgegebenen Zeitschrift für Agrikultur-Physik.

Ich bitte Sie, hochgeehrter Herr Kollege, sehr ergebenst, mir mitzutheilen, in welchen bestimmten Richtung ich Ihren Wünschen noch dienstig sein kann. Es wird mir eine Freude sein, Ihnen bei Bearbeitung des von Ihnen genannten Gegenstandes behilflich sein zu können.

Ihren [?nv?.] weiteren Mittheilungen sehe ich entgegen und bin ich in vorzüglicher Hochachtung

Ihr

sehr ergebener

Prof. Kirchner.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000059-189]

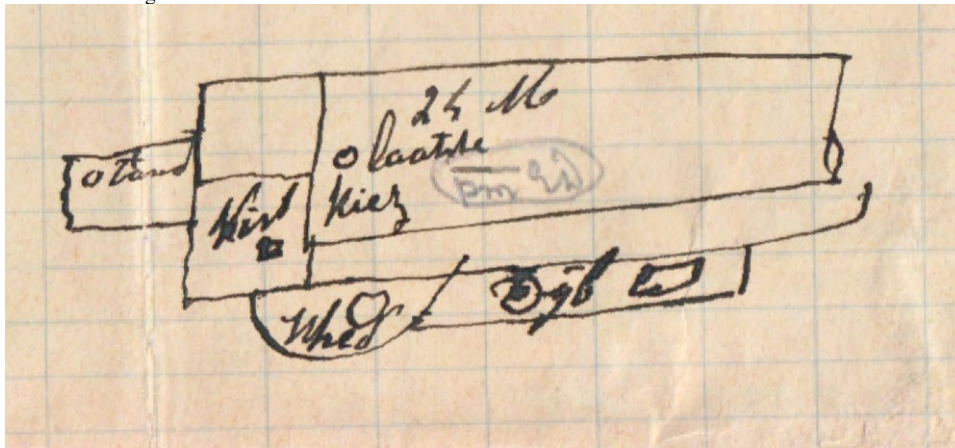
Trinil, 8 December 1899

Highly learned Sir

Please excuse me for having waited so long with my writing, but the reason for this is that I was called up by Engineer Kruimel to appear at Ngluwak so I could tell him how we would work in the West monsoon. I did explain my plan to him in great detail and he thoroughly approved of my explanation. I have not received any word yet about the work continuation.

We recently excavated an incomplete buffalo skull and an incomplete mandible of a tiger as well as an elephant tusk and various other bones. There was also a molar of an ape or a human, [human crossed through in blue], and a tooth if I am not mistaken. [In the margin: It turned out to be an ape's tooth ED]. I have given them both to Mr Kruimel with the request to send them to you, which he promised to do. I am not sure if it is indeed a tooth, but it was found about 0.5 meter above the low water level and

Sketch¹⁸⁴ in margin:

“tand” = tooth 24 m (pit) “Laatste kies” = Latest molar (pm ED)

Kies = Molar

“Sched” (Schedel) = Skull “Dijb (Dijbeen)” = femur (thighbone)

8

and it is slightly damaged. There is also a small jaw with incisor tooth and molar, which I gave to Mr. Kruimel so that he could send it to you.

Otherwise all is going as we wish and my health is also fine. I wish you and your family a happy New

Year,

Your humble and willing servant

Kriele

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

¹⁸⁴ In [Huffman et al 2022](#) you can find more details on the importance of sketches like these.

[MM774C-000059-189]

Trinil den 8ste December 1899

HoogEdelgeleerde Heer!

Duidt het mij niet te kwade, dat ik wat lang gewacht heb met schrijven, de rede zijn dat ik gewacht heb, doordat ik op geroepen ben door bij de Ingenieur Kruimel te verschijnen te Ngloewak, om hem mede te delen hoe of er in de westmoesson gewerkt moest worden, het geen ik hem breedvoerig heb uit gelegd; en mij uitleg zeer goed vond, bericht heb ik nog niet gekregen van doorwerken.

De laatste tijd is gevonden een incomplete buffel, een incomplete onderkaak van de tijger, een slag tand van de olifant, eenige diverse. Ook een kies van een aap of de mensch [In the margin: Het bleek een apentand te zijn ED.] en een tand zoo ik mijn niet vergis. Ik heb ze beide aan den Heer Kruimel gegeven, met verzoek ze U toe te zenden, wat gedaan zal worden, ik weet niet of dat het werkelijk een tand is, hij is gevonden +0,50 meter boven het laagste peil

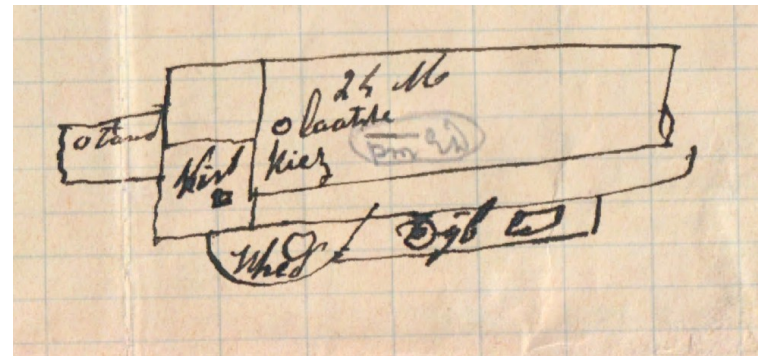
[MM774C-000059-190]

en hij is een weinig beschadigd, ook heb ik dat kleine kaartje met een slag tand en kies er in aan den heer Kruimel gegeven om het U toe te zenden.

Verders gaat hier alles naar wensch ook met mijne gezondheid, en van harte wensch ik U en de Uwe een geluk nieuwjaar door u zeeronderdanige

Dienstwillige dienaar

Kriele

“tand” = tooth 24 M (pit) “Laatste kies” = Latest molar (pm ED)

Kies = Molar

“Sched” (Schedel) = Skull “Dijb (Dijbeen)” = femur (thighbone)

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000059-192] [See also Appendix page 2076]

Trinil December 21, 1899
Highly learned Sir!

I am providing herewith a list of 7 full crates.
Chest Nr. 1 : An incomplete Elephant skull with complete tusks and molars.
A complete tusk of the elephant, in four pieces with (total) length of ± 2 m
Chest Nr. 2 : A complete buffalo skull with horns and molars
An upper arm bone of the (an) elephant
A complete shoulder blade (scapula) Eleven various pieces.
Chest Nr. 3 : An incomplete turtle
An incomplete shoulder blade (scapula)
Twenty Five various vertebrae
Chest Nr. 4 : Sixty two various vertebrae
Chest Nr. 5 : An incomplete rhinoceros skull
An incomplete buffalo skull
Chest Nr. 6 : Various pieces, six in total
Chest Nr. 7 : A small chest (with) 665 various teeth and molars
A small chest (with) 33 various small jaws
A small chest (with) 40 various vertebrae
2 antelope horns
1 tiger mandible
2 pig tusks and 5 molars.

[MM774C-000059-193]

Chest Nr. 7 : A small chest with 185 various items
Three incomplete deer skulls
An incomplete antelope skull
Fifteen deer horns
An elephant tusk in 5 pieces, total length of 1.10 meter
Three elephant molars

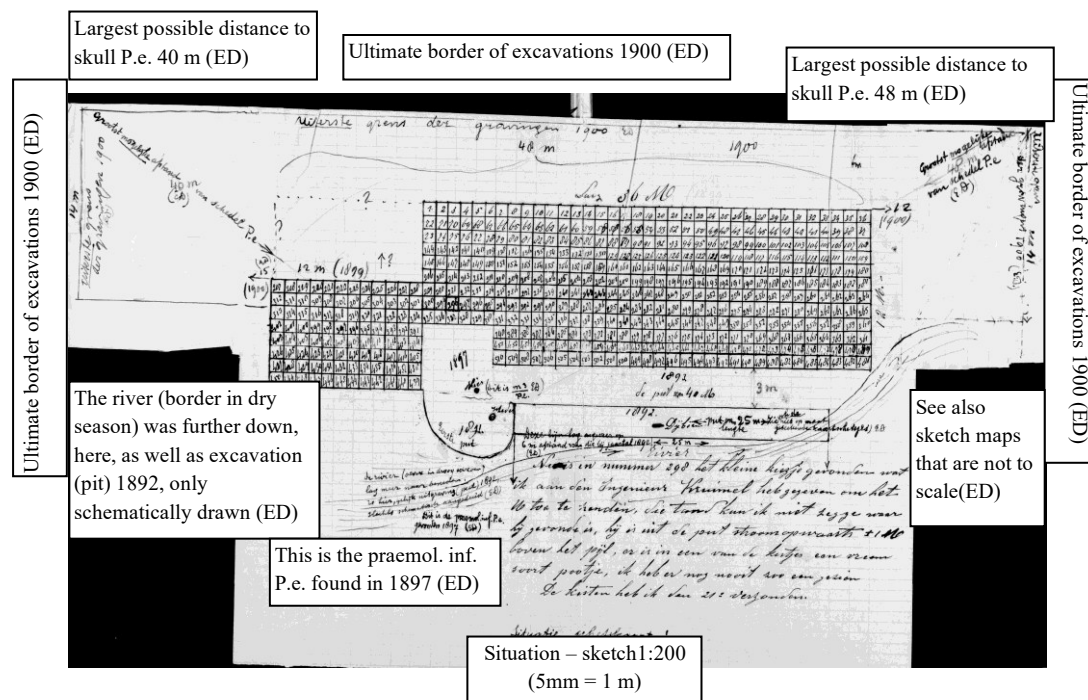
The forward molar of the rhinoceros skull that is missing is packed in crate Nr. 7 and is lying on top, tied to a rib
This month, we have found an elephant tusk and various other pieces. The pits have been completed and have been inundated by water already since the 15th. Since I have not received notice that we must continue working in the next year, I have decided to hold on to the convicts. I have already made a beginning with digging on top and that is progressing excellently. As soon as I receive notice, I will let you know.

Otherwise all is very well with our health and I remain in the hope to be able to continue working here,
Your very obedient servant to Your Highly Noble Learned Sir,

Kriele

[MM774C-000059-191]

Now, in number 298, the small molar was found which I gave to Engineer Kruimel to send to you. I cannot say where the tooth was found. It came from the up-stream pit ± 1 m above the level. In one of the chests there is an odd kind of leg bone which I have never seen before. I have sent the chests on the 21st.

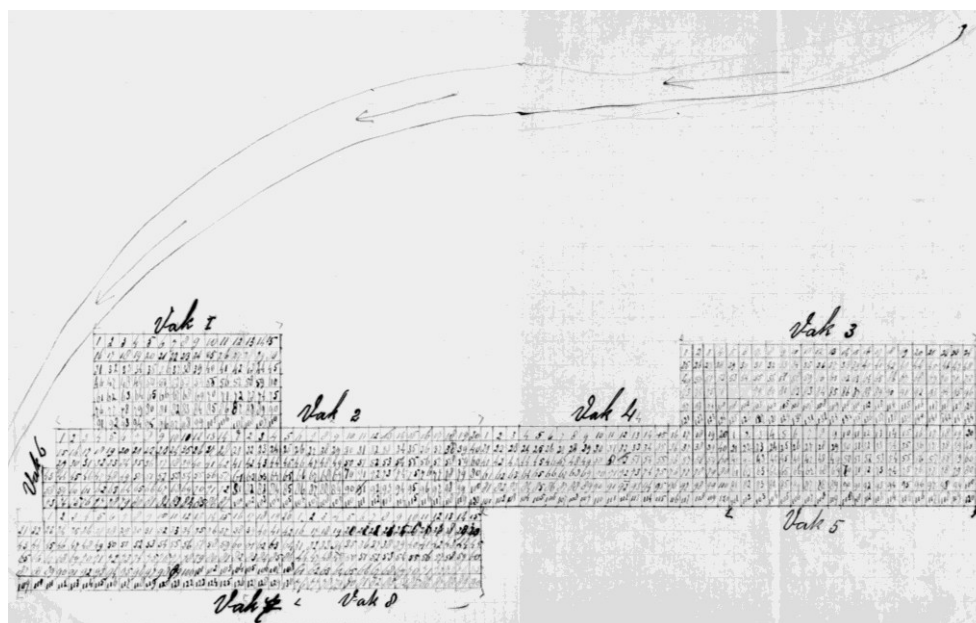
[MM774C-000059-191]

Nu is in nummer 298 het kleine kiesje gevonden wat ik aan den Ingenieur Kruimel heb gegeven om het U toe te zenden, die tand kun ik niet zegge waar hij gevonden is, hij is uit de put stroomopwaarts ± 1 m boven het pijl, er is in een van de kistjes een vreemd sort pootje, ik heb er nog nooit zoo een gezien.

De kisten heb ik den 21st verzonden.

185

[MM774C-000059-194]

Next letter with Dubois' sergeants
Previous letter with Dubois' sergeants

[Click here to return to the content page](#)

¹⁸⁵ Dubois was possibly the first possibly the first palaeontologist to use a grid system. For more details on these maps and extensive interpretations see [Huffman et al 2022](#).

[MM774C-000007-005]

Agricultural Institute of the University of Leipzig
Brüderstrasse 34

22 December 1899.

Highly esteemed colleague!

I am in possession of your esteemed letter from W.V.M. And I have contacted my colleague Mr Pfeffer over here, to help you, if possible, to also get numbers about the CO₂ use of tropical vegetation. The only thing we have found so far in this direction was a paper of I.H. Koorders (likely a kinsman of yours)

[MM774C-000007-006]

entitled "Beobachtungen über spontane Neubewaldung auf Java" in "Forstlich-naturwissenschaftliches Zeitschrift".IV.1895, page 88-96; which is referred to in "Beihefte zum botanischen Centralblatte", volume 1895, page 317.

The aforementioned part holds his observations on [?????] of the growth of trees within a particular timeframe, from which conclusions about the production of organic whole matter can be drawn.

Should this information not suffice, I would advise you, to turn to the Professor of the Agricultural Academy in Poppelsdorf (Bonn), privy counsellor Wohltmann, who is the one best informed on tropical agricultural matters, and who has an excellent knowledge of tropical vegetation. Obviously he is currently again in Africa; his return is likely to be expected in March
with particular high esteem
yours very truly W. Kirchner.

This is the last letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000007-005]

Landwirtschaftliches Institut der Universität Leipzig
Brüderstrasse 34

22 XII.1899.

Hochgeehrter Herr Kollege!

Im Besitze Ihres sehr geschätzte Briefes vom W.V.M. [?habe] ich mich mit Herrn Kollegen Pfeffer hier in Verbindung gesetzt, um Ihnen, wenn möglich, auch entsprechende Angaben über den Kohlensäure-Verbrauch der tropischen Vegetation machen zu können.

Das Einzige, was wir in dieser Richtung gefunden haben, ist der Bericht von I.H. Koorders (wahrscheinlich eines Landsmannes von Ihnen),

[MM774C-000007-006]

betitelt "Beobachtungen über spontane Neubewaldung auf Java" in "Forstlich-naturwissensch. Zeitschrift".IV.1895, S.88-96; referirt in "Beihefte zum botanischen Centralblatte", V.1895, S. 317. Der Genannte theils seine Beobachtungen über das [?????] des [Zu?????es] von Bäumen innerhalb eines bestimmten Zeitraumes mit, voraus sich wohl Schlütze über die Produktion an organischer Substanz zeihen lassen.

Sollten diese Angaben Ihnen nicht genügen, so möchte ich rathen, sich an den Professor an der Landwirtschaftliche Akademie in Poppelsdorf Bonn), Geheimrats Wohltmann, zu wenden, der über die tropischen Agrikultur [?Verhältnisse?] wohl am genauesten unterrichtet ist, die [?Verhältnisse?] tropischer Vegetation vorzüglich kennt. Freilich hält er sich gegenwärtig wieder in Afrika auf; seim Rückkehr dürfte im März erfolgen.

Mit vorzüglicher Hochachtung

Ihr sehr ergebener W. Kirchner.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000032-352]

department
of
Colonies

The Hague, 29 December 1899

Lett. A¹.
N°. 48.

Referring to my missive of 9 September last litt. A¹.N°. 20, I have the honour to sent your Highly Learned Sir herewith the reports on the excavation of fossil remains at Trinil of the months August and September last

The Minister of Colonies,
on behalf of the Minister,
The Secretary-General,
A.E.Elias

To
the Highly Learned Sir,
Prof. Dr. Eug. Dubois,
at
Haarlem.

[MM774C-000032-353]

Copy
Irrigation works
in the
"Solo-Valley"

Report of the works done during the month August 1899.

At Trinil on Monday 14 August 1899 and the subsequent days a pit was dug 24 m long 6.50 m wide and 4 m deep.

During this excavation we found:
one crocodile tooth and
several small pieces of bone.

Report of the works done during the month September 1899.

The pit mentioned in the previous monthly report was excavated to a depth of ± 6.50 m. In the excavated matrix we found the tusk of an Elephant of ± 2 m long in four pieces; the upper part of the skull of a buffalo complete with horns and molars, the partial skull of an antelope, an incomplete skull of a deer, an incomplete skull of a rhinoceros with 11 molars, and further some incomplete and complete vertebra, legs, teeth, molars and deer antlers.

For an exact copy:
The Secretary at the Department of
Education, Religion and Trade,
[?signature?]

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

[Next](#) official report

[Previous](#) official report

[Next](#) letter of Elias

[Previous](#) letter of Elias

[MM774C-000032-352]

departement
van
koloniën

's-Gravenhage, den 29 December 1899

Lett. A¹.
N°. 48.

Met referie aan mijne missive van 9 September j.l. litt. A¹.N°. 20, heb ik de eer U Hooggeleerde hiernevens te doen toekomende nopens de ontgravingen van fossiele overblijfselen te Trinil uitgebrachte rapporten over de maanden Augustus en September j.l.

De Minister van Koloniën,
voor den Minister,
De Secretaris-Generaal,
A.E.Elias

Aan
den Hooggeleerden Heer,
Prof. Dr. Eug. Dubois,
te
Haarlem.

[MM774C-000032-353]

Afschrift
Bevloeingswerken
in de
"Solo-Vallei"

Rapport der verrichte werkzaamheden gedurende de maand Augustus 1899.

Te Trinil werd op Maandag 14 Augustus 1899 en volgende dagen een put gegraven lang 24 Meter breed 6.50 Meter en diep 4 Meter.

Bij dezen ontgraving gevonden: te Surabaya in the usual way
een krokodillentand en
diverse kleine stukjes been.

Rapport der verrichte werkzaamheden gedurende de maand September 1899.

De put bedoeld in het vorige maand rapport werd ontgraven tot een diepte van ± 6.50 m. In den ontgraven grond, werden gevonden een slagtang van een Olifant lang ± 2 M in vier stukken; een bovenschedel van een buffel met hoorns en kiezen compleet, een gedeeltelijke antilopenschedel, een incomplete herteschedel, een incomplete rhinoceros-schedel met 11 kiezen, verder eenige incomplete en compleete wervels, pootjes, tanden, kiezen en hertehoorns.

Voor eensluidend afschrift:
De Secretaris bij het Departement van
Onderwijs, Eeredienst en Nijverheid,
[?signature?]

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000033-568 possibly to Emil Selenka!]

Haarlem, Zijlweg 45
30 December 1899.

Highly esteemed Professor,

I'm finally coming round to most cordially thank you for your benevolence, for helping me in my search of support for the correction of my *Pithecanthropus* work. I have, since I sent you my request, worked like a horse to finish this work next to meeting all the civil obligations I have and I therefore had to concede to the fact that there wouldn't be enough time to send the galley proofs up and down to Munich.

Only just in time I have yesterday finished two proofs which I straight from work brought over and submitted to the Minister of Colonies.

[MM774C-000033-569]

I now feared that they would demand that I would have the whole book available by the end of the year. But luckily they have absolved the publisher and me to do so. And I'm therefore extraordinarily pleased to yet be able to profit of your highly esteemed support for the corrections. As I know of nobody else who would improve my work as you would!

As you can see in the galley proofs that have been sent to you at the same time as this letter. I start at page 33, which is where the description of the bones start. Before that there is yet to come a geological introduction, where I will put myself to later, and a small introduction about *Pithecanthropus erectus*. Although the demand for two galley proofs (including the title) is met with, the publisher desires the other pages real soon, which I will put either in the description or upfront and which I allow myself to send you within a few days too kindly be corrected.

When I happily enough got to know you in person in The Hague, I already told you that I did not want to get mixed up in battles and polemics that I only wanted to let the facts speak for themselves and only respond to very important remarks made about the objects. Most that was written about *Pithecanthropus erectus* would never have been written had they known the bones better and it would be boring on every point to read what this or that author has uttered as opinion

[MM774C-000033-569]

which doesn't meet with the facts. They will come to see that themselves and I feel the opposite of the need to expose these mistakes of enemies and friends which, by the way, are partly very much forgivable given the fact that a more close description with good figures has not yet seen light.

Please recommend me and my wife to the kind memory of your wife and greeting both of you with veneration by my wife and by yours truly

Eug. Dubois

This is the last letter with this correspondent
Previous letter with this correspondent

[MM774C-000033-568]

Haarlem, Zijlweg 45
30 December 1899.

Hochverehrter Herr Professor,

Endlich komme ich dazu Ihnen für das Wohlwollen, womit Sie meinem Gesuch, mir bei der Correctur meiner Pithecanthropus Arbeit Hilfe zu leisten, aufgenommen haben, meiner herzlichsten Dank auszusprechen. Ich habe, seitdem ich diesen Gesuch an sie richtete wie ein ~~224~~ Pferd gearbeitet müssen um bei meinen amtlichen Verpflichtungen diese Arbeit fertig zu bringen und musste dabei leider zur Ueberzeugung gelangen einsehen dass für ein hin und wieder nach München senden der Correcturbogen die Zeit zu kurz bemessen war.

Nur gerade noch zeitig genug sind gestern von der Arbeit 2 Bogen fertig gebracht und dem Kolonialminister

[MM774C-000033-569]

überreicht. Ich furchtete nun, dass man verlangen würde die ganze Auflage vor Ende dieses Jahres zur Verfügung zu stellen. Aber glücklicherweise hat man der Verleger und mich davon absolvirt. Und so freut es mich ausserordentlich doch noch von Ihrer hochgeschätzten Hilfe bei der Correctur profitieren zu können. Denn ich weiss dass keine andere meiner Arbeit so sehr zu Gute kommen würde als die Ihrige!

Wie Sie sehen an den Ihren zu gleicher Zeit mit diesem Briefe gesandten Druckbogen fange ich bei Seite 33 an, wo nämlich die Beschreibung der Knochen beginnt. ~~Vorher~~ Es soll noch eine Geologische Einleitung, die ich mir auf später verpasse, und eine kurze Einleitung über P.e. eingefügt werden vorabgehen. Weil der Satz für zwei Bogen (worin der Titel einbegriffen war) fertig steht wünscht der Verleger recht bald noch einer Seite, die ich entweder bei der Beschreibung oder vorn einbringen werde und für welche ich mir erlauben werde Ihnen noch in einigen Tagen das zu übersenden für freundlichen Correctur.

Als ich so glücklich war Sie in Haag persönlich kennen zu lernen sagte ich bereits, dass ich mich nicht in Streitigkeiten und Polemik begeben würde, nur die Thatsachen für sich sprechen lassen und allein bei sehr wichtigen Bemerkungen die über die Objecte gemacht darauf eingehen. Das Meiste was über P.e. geschrieben worden ist würde ~~hinterblieben~~, wenn die Knochen besser bekannt gewesen wären und es würde zu langweilig sein bei jedem Punkte zu lesen der und jener Autor hat eine andere Meinung ausge-

[MM774C-000033-569]

sprochen als den Thatsachen entspricht. Mann wird das von selbst einsehen und ich spüre das Gegentheil eines Bedürfnisses jene übrigens sehr verzeilliche und zum Theil durch das lange Hinterbleiben einer genaueren Beschreibung mit guten Abbildungen verschuldete Irrthümer der Feinden und auch der Freunden unseres ~~?~~ [Nrahen] ins Licht zu stellen.

Wollen Sie mich und meine Frau den freundlichen Andenken Ihren Frau Gemahlin empfehlen und seien Sie beiden verehrungsvoll gegrüsst von meiner Frau und von

Ihrem ergebensten

Eug. Dubois

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000001-283]

Leiden, 9 January 1900

Amice and colleague

I sincerely thank you and your wife for the good wishes for the New Year, which we are pleased to offer to you too. May you and yours be facing a pleasant year, satisfaction in your job, and may your stay in Harlem bring you much joy of nature.

I'm very sensitive to your kind words about my treatise, which I had the pleasure and honour to send to you. It is of a great satisfaction to me that you have found something in it that speaks to your chemical-geological mind; and that my weak attempt, to again collect material for the knowledge of the processes in nature has met with your sympathy.

[MM774C-000001-284]

It is curious that you in your youth have come under the influence of a former assistant of Fr. Mohr in Coblenz. In the years 1872-1873 I have read his book about geology, amongst other things he was teaching to denounce the role of fire in the formation of granite, and give it a Neptunian explanation. He was one-sided in this, and science has now more factors available to explain matters than it had then. But there was much geniality in his work. I remember that Vogelesang, who was then still alive, said to me: "oh, I notice you have been reading in Mohr".

We are here living in a hospitalised situation because of influenza. Jenny is the least affected, and nurses her mother and me. My wife keeps to the bed in the bedroom; I keep to the bedroom and the study. I feel weak and depressed. Age takes its toll.

Many greetings from my wife and from Jenny to your wife and to you

Vale

yours truly
JM van Bemmelen

This is the last letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000001-283]

Leiden 9 Januari 1900

Amice collega

Hartelijk dank voor Uwe en Uwe vrouw nieuwjaarswenschen, welke wij ook U zoo gaarne aanbieden. Moget gij met de Uwen een aangenaam jaar te gemoet gaan, Uwe betrekking u voldoening, en het verblijf in Haarlem u natuurgenot schenken.

Ik ben zeer gevoelig voor Uwe vriendelijke woorden over mijne verhandeling, die ik het genoegen en de eer had U toe te zenden. Het is mij eene groote voldoening, dat gij daarin iets gevonden hebt, wat tot Uwe chemische-geologische gemoed spreekt; en dat mijne zwakke poging, om weder materiaal te verzamelen voor de kennis van den natuurprocessen, Uwe sympathie mag wegdragen.

[MM774C-000001-284]

Merkwaardig dat gij in Uwe jeugd den invloed hebt ondervonden van een gewezen assistent van Fr. Mohr te Coblenz. In de jaren 1872-1873 heb ik in zijn boek over geologie gelezen, o.a. wat hij bijbracht, om de rol van het vuur bij granietvorming verwerpen, en eene neptunische verklaring te geven. Hij was hierin éézijdig, en thans heeft de wetenschap over meer factoren ter verklaring te beschikken dan toen. Er was veel geniaal's in zijn arbeid. Ik herinner mij dat Vogelesang, die toen nog leefde, tegen mij zei de: "oh, ik merk dat gij in Mohr hebt gelezen".

Wij leven hier in hospitaaltoestand ten gevolge van influenza. Jenny is het minst aangetast, en verpleegd hare moeder en mij. Mijne vrouw houdt bed en slaapkamer; ik houd slaap- en studeerkamer. Ik gevoel mij slap en gedrukt. De ouderdom komt met gebreken.

Vele groeten van mijne vrouw en van Jenny aan Uwe vrouw en aan u

Vale

tt
JM van Bemmelen

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000032-354]

Haag 9 January 1900

Highly Learned Sir,

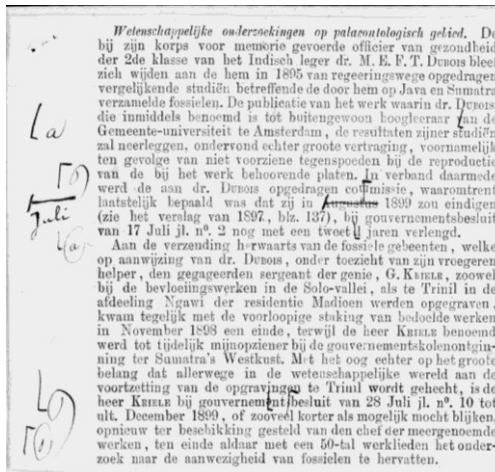
May I politely request that you sent me, for purpose of the Annual Colonial Report another brief message of what has been done by you during the past year? I have included a print of what has been said in the previous Colonial Report.

[MM774C-000032-355]

With the highest esteem I have the honour to be
your Highly Learned Sir's
willing servant
Stokvis

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000032-354]

Haag 9/1-'00

Hooggel. Heer,

Mag ik U beleefd verzoeken mij, ten behoeven van het Koloniaal Verslag weder eene beknopte mededeeling van hetgeen door U sedert verleden jaar is verricht? Een afdruk van hetgeen in 't vorig Kol. Verslag is gezegd

[MM774C-000032-355]

voeg ik hierbij.

Met de meeste hoogachting heb ik de eer te zijn
Van U HoogGel
den dw dr
Stokvis

[Click here to return to the content page](#)

1982

— Send from the Netherlands —

[MM774C-000059-197] [Note by Dubois in top right corner: This decision was consequential to: The Fourth International Zoological Congress (Cambridge August 1898) who had called upon the Dutch Government with the request to continue the excavations at Trinil. ED:]

Trinil 10 January 1900

Very Noble Learned Sir!

I have the honour to announce to you that I have received the decision from Batavia, to continue working this year from 1 January until last of May, to work with 25 man and the other months with 50, I hope something nice will turn up now.

I've started up a large trench upstream and the large trench downstream where I'm currently working on to remove the upper soil and throw it in the river. The square in the middle can be done later, because the soil from that part can be flushed away with the water of the sawah when the current of the river decreases and the rice fields are in flower.

No other news from here is that my health is very well and I'm hoping for the best.

Your Very Noble Learn it Sir 's
obedient servant
Kriele

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

[MM774C-000059-197] [Note by Dubois in top right corner: Dit besluit was het gevolg van: Het Vierde Internationaal Zoologisch Congres (Cambridge Aug. 1898) had zich tot de Nederl. Regeering gewend met het verzoek de uitgravingen te Trinil voort te zetten ED:]

Trinil 10 Januari 1900

WelEdelgeleerde Heer!

Ik heb de eer U mede te deelen, dat ik een besluit heb ontvangen van Batavia, om dit jaar door te werken, van den eerste Januari t/m [???] Mei, te werken met 25 man en de overige maanden met 50, ik hoop nu maar dat er eens wat moois gevonden mag worden.

Ik heb een flinken put stroomopwaarts in gestoken en een put stroomafwaarts waar ik nu mee bezig ben om de boven grond in de stroom te werpen. Het middelvak komt later, daar de grond van dat vak met sawah water weggespoeld kan worden in geval de stroom van de rivier verslapt en de rijstvelden in zijn bloei staan.

Verders geen nieuws dan het gaat met mijne gezondheid zeer goed en met de beste hoop/

U WelEdelgeleerde Heer
Uw Onderdanige dn:
Kriele

[Click here to return to the content page](#)

[Brill-13]

Leiden 11/1 '900

Highly esteemed mister Dubois,

This afternoon I had the opportunity to speak to Prof. Martin, who since a couple of days has returned from Berlin and discuss [?????] of the text. The conclusion was that Prof. Martin for several reasons cannot agree, to have only “Sammlungen” mentioned without his name there as editor, because the volumes are always cited in full in geological publications with his name present, and are as such known everywhere. I have to agree with him on this that this is indeed the case with other volumes also from other societies.

Prof. Martin thus claims for your work to be excepted in the “Sammlungen” that the title will remain unchanged and that he will get to see the final version, to ensure uniformity, [?????] the editorial board, obliging him not to change anything with regard to the contents, even if he would not agree with it; You are thus completely free in that respect.

If that is not to your liking, equally good friends, but in that case Prof. Martin must object to it being published in the “Sammlungen”. It should than appear as a separate publication. You will have to discuss this with the Ministry of Colonies and get it approved. Prof. M. from his side will not take the matter up with the Ministry, nor cause any trouble.

To you the decision how to deal with this. Not accept, the compromising proposition I made, of Prof. Martin, for reasons mentioned above, being that the book will be reckoned as having been written under his editorship.

As far as I am personally concerned, it is equal to me. Whatever decision you will make; I will put up with it, be it that I will have to deal with a number of clients that have already subscribed to the “Sammlungen” in anticipation of your submission.

I hope that we now soon can start printing.

From the ministry [?????][?????][?????] of [?????] mister Loudon [?????] wrote me that His Excellence is by no means going to pay anything as long as not 1/3 has been found o.k. [?????] the Ministry for [?????] so on that we also have to wait patiently. Let's hope 1901 will create the opportunity to [?????][?????][?????] will go, and the [?????][?????][?????][?????] With friendly greeting signed

Your

Fr. de Stoppelaar

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

1984

— Send from the Netherlands —

[Brill-13]

Leiden 11/1 '900

Hoogachte Heer Dubois,

Heden middag had ik gelegenheid met Prof. Martin, die voor een paar dagen uit Berlijn teruggekeerd is de [?????] van de tekst te bespreken. De slotsom was, dat Prof. M. om verschillende redenen niet kan instemmen, dat alleen van den tekst stond Sammlungen, en, omdat het werk steeds in geologische werken onder den vollen tekst met zijn naam erbij, geciteerd wordt, en ook als zoodanig overal bekend is. Er over aansprekend moest ik hem toestemmen dat dit met andere Sammelwerke van Uwe [?????] genootschappen ook steeds het geval was.

Prof. Martin wil dus als uitdrukkelijke aanspraak voor het opnemen in de Sammlungen dat de titel onveranderd blijft en dat hij den laatste proef moet zien, ten [?????] om [?????] overeenstemming, d.i. de uniformiteit in [?????] , [?????]de redactie, tevoege hij zich verplichtte hoegenaamd niets te veranderen aan den inhoud, ook al mocht hij het daarmede niet eens zijn; U dus daarin geheel vrij latende.

Kunt gij dat niet goed vinden, dan even goede vrienden, maar dan moet Prof. M. bezwaar maken zaken in de Sammlungen onder te brengen. Het moet dan afzonderlijk verschijnen. In dat geval zult Gij dit op het Ministerie v. Kol. moeten bespreken en in orde maken. Prof. M. zal er zijnerzijds bij het Ministerie daarover niet spreken, of moeilijkheden in den weg leggen.

Aan U dus thans een beslissing, hoe Gij het wilt inrichten. Het middelend voorstel dat ik deed, van Prof. M. niet aannemen, om den bovenvernoemde reden, dat het boek [?????] als onder zijn Hoofdredactie staand gerekend wordt.

Wat mij persoonlijk betreft laat ik U daarin gaarne geheel vrij. Welke beslissing U ook neemt; ik leg er mij bij neder, al moet ik daarvoor ook een zeker aantal intekenaren , die op de Sammlungen ingetekend hadden, en het .... zoolang ten [?????][?????] , [?????] .

Ik hoop dat wij nu spoedig tot afdrucken kunnen overgaan.

Van den ministers [?????][?????][?????] van [?????] Heer Loudon [?????] ik een schrijven dat Z.h. geen sinds betaling van het subsidie deed alvorens niet 1/3 o.k. [?????] bij het Ministerie voor inge [?????] We moeten dus daarop ook maar geduldig wachten. Laten we hopen dat 1901 de gelegenheid biedt en [?????][?????][?????] zal gaan, en het [?????][?????][?????][?????] Met vr. groet getekend

Uw

Fr. de Stoppelaar

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000008-401]

Haarlem, Zijlweg 45

16 January 1900

Highly esteemed Professor Martin,

May I yet be allowed to return to our conversation of yesterday evening, which for lack of time had to be so short, and upon later contemplation the outcome did not seem very satisfactory to me.

I am namely of the opinion that if we continue along the lines we have discussed that will certainly lead to future trouble. Because although in spite of your licence the imprimatur is only given by me that would not clear out all causes for trouble between the editor and the author. Should for instance the latter not receive the revision of the editor, but send it directly to the printer, this would almost certainly lead to changes in words escaping his attention (which could have a big influence on the meaning of complete sentences). The "imprimatur" of the author can further be made powerless in several ways, which would make the privilege you offered me by means of the letter of Mr de Stoppelaar loses its value.

[MM774C-000008-402]

Because of these and other considerations I am inclined to propose that the publication should appear separately. I think that that will avoid the difficulties which I foresee. But next to that it would credit you and your museum even more if the description of the collection I have gathered would not be written under your direct supervision. I would then namely have much more liberty to bring your merits to light in the preface of the text and express the obligations to you for your many selfless efforts on the half of the collection. And that, as far as we do not agree in matters of minor importance, I would not give you any cause for offence is something of which I need not reassure you, for you have already expressed your opinion that you would not doubt that. I am making this proposal with even more trust of a positive response after you have assured me yesterday that above all science is about bringing the truth to light, which surely comes into its own best when it has the greatest freedom.

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000008-401]

Haarlem, Zijlweg 45

16. Januari 1900

Hoogachte Professor Martin,

Het zij mij vergund ^{thans toch nog even} terug te komen op ons gesprek van gisteren avond, omdat mij de toen gemaakte afspraak uit het toen tusschen ons afgesproken ^[?????] nog toelicht met duidelijk geworden, dat ook omdat moet het gesprek met de, dat wegens tijdsgebrek ^[?????] ^{zoo} kort moest zijn, zoodat mij na bij nadere overweging de uitslag daarvan niet bevredigend toeschijnt.

Ik meen namelijk dat, ^{zoals} ^{zoo} ^{over} de zaak ~~nu staat der~~ in ons gemak ^[?????] ^[?ontwikkelt] is ^[?????] ^{zullen} er stellig moeilijkheden ^{zullen} ^{zullen} ontstaan . Want al wordt ook ^{weder} ^[?????] Uwe vergunning het imprimatuur alleen door mij verleend, ~~zoo zal er toch~~ ^[?????] ^{genoeg} zijn in het mij niet ^[?????] ^{geheel} zoo komt het mij toch voor dat daarmede mij niet ~~niet alle~~ ^[?????] ^{alle} aanleiding tot moeilijkheden tusschen ~~schrijver~~ redacteur en schrijver ^{zijn} is uit den weg geruimd. Ontvangt bijvoorbeeld laatstgenoemde niet de revisie van den redacteur, doch zend deze haar direct aan den drukker, zoo is het bijna zeker, dat veranderingen in woorden (die ~~voor~~ ^{op} de betekenis van geheele zinnen ^{op} den grootste invloed kunnen hebben) aan zijne aandacht ontsnappen. ~~Verder kan~~ Het "imprimatur" van den schrijver ~~door den redacteur gemakkelijk krachteloos worden gemaakt,~~ kan verder ^{gemakkelijk} door den ~~redacteur~~ ^{op} ^{verschillende} wijzen ^[?????] []] krachteloos worden gemaakt, zoo dat het ~~van den schrijver~~ ^{mij} in Uwe ^[?????] bij den brief van den heer de Stoppelaar toegekend privilege zijn betekenis verliest. ~~Ik moet bekennen~~

[MM774C-000008-402]

Door deze en andere overwegingen van diezelfde aard ~~heeft zich nu me~~ ^{kan} ^{zou} ik nu meer geneigt zijn U voor te stellen dat de publicatie afzonderlijk ~~te laten verschijnen~~ zal verschijnen. Het komt mij ~~nog dat het~~ ^{anders zelfs gemakkelijker zou namelijk} voor dat dan ~~niet alleen~~ dergelijke moeilijkheden als ik voorzie zouden vermeden worden. Maar ~~zelfs~~ ^{zelfs} ^{dat} ^{bovendien} zou dan aan U en Uw museum nog meer recht zou kunnen worden gedaan ~~of~~ ^{of} wanneer de beschrijving der door mij bijeengebrachte collectie niet onder Uwe directe auspicia geschiedde. Ik zou dan namelijk veel meer vrijheid van beweging hebben om in de voorrede en in den tekst ~~op~~ ^{op} Uwe verdiensten voor de zaak in het licht te stellen en ook wat men aan U verplicht is voor Uwe vele belangeloz ~~zorgen ten bate~~ bemoeiingen ten bate der collectie. En dat, waar wij het in ~~detail~~ ^{detail} ^{questies} kwesties van ondergeschiktenaard niet eens zijn, ik ~~[?nooit]~~ ^[?????????] U geen reden zou geven tot aanstoot behoef ik niet nogmaals te verzekeren want gij hebt reeds Uwe overtuiging uitgesproken, dat gij daaraan niet zoudt twijfelen. ~~En~~ ^{Ik} ^{doe} ^{mij} voorgenoemd voorstel ~~doe~~ ^{met} ^{des} ^{te} ^{meer} ^{vertrouwen} op gunstige opname ~~omdat ik Uwe nog gisteren door U medegedeelde~~ ^{opvatti ik de beginselen} ^{ken} na de mij gisteren door U gegeven verzekering, dat het U boven alles om de waarheid in de wetenschap te doen is, die toch zeker bij de grootste vrijheid van beweging het best tot haar recht kan komen.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000006-365]

State Museum of Natural History
Leyden, 17 January 1900.

Amice,

With regard to the letter I have just received only the following.

When it was that I spoke with Professor Martin about switched antlers or other matters that you and he have switched, I declare on my honour not to know. And for the very simple reason that during the past years I have only spoken to Professor Martin, when he visited me in the museum

[MM774C-000006-366]

when I needed to speak to him in his Museum and we therefore during the past years spoke about what we needed to discuss – and I cannot remember that your name was mentioned. That we used to speak about you when you had not returned from the Indies, is obvious, but I would not like to write down what we then discussed, and this for the very definitive reason that I absolutely do not remember anything about it. I may have to look forward to be held accountable in the hereafter for words that I will have spoken at that time! Of my deeds I will be able to give reason for those I remember well. So I'm likely to be pushed amongst the "rams" – which will happily bring me in the best of company, and if they then also let in some

[MM774C-000006-367]

silly sheep – well then I will not regret my sieve-like memory.

Meanwhile I am honoured with the fact that me, a simple Museum-Director, is being mentioned in a conference of two professors. It is a pity but it seems that my words are being given more meaning than I attached to them myself. *Sed sapienti sat*¹⁸⁶.

With best wishes from house to house

yours truly
Jentink

This is the last letter with this correspondent

Previous letter with this correspondent

---

¹⁸⁶ a word to the wise is enough

[MM774C-000006-365]

's Rijks Museum van Natuurlijke Historie
Leiden, den 17 Januari, 00.

Amice,

Naar aanleiding van Uw zoo even door mij ontvangen brief slechts het volgende.

Wannéér ik met Prof: Martin over Hertshoornverwisseling of andere dingen, die gij of hij hebben verwisseld soms, heb gesproken, verklaar ik op mijn eerewoord niet te weten. En dat wel om de eenvoudige reden, dat ik Prof: Martin slechts gedurende de laatste jaren sprak, wanneer hij bij mij aan 't museum kwam

[MM774C-000006-366]

of wanneer ik hem op zijn Museum noodzakelijk moest spreken en wij derhalve de laatste jaren slechts hebben spoken wat er te bespreken viel – en daarbij herinner ik mij niet, dat Uw naam is genoemd. Dat wij vroeger toen gij nog niet terugwaard uit Indië wel eens over u gesproken hebben, ligt voor de hand, maar ik zou de niet gaame willen opschrijven wat er toen verhandeld is, en dit wel onder de zeer afdoende reden, dat ik er mij absoluut niets van herinner. Ik kan er tegenop zien hiernamaals rekenschap van mijn woorden toen en toen gesproken te moeten geven! Van mijne daden weet ik reden te geven en die herinner ik mij ook best. Later zal ik dus wel bij de "Bokken" geduwd worden – gelukkig weet ik vooruit dan in aller aangenaamst gezelschap te zullen komen, en wanneer er dan ook nog domme geitjes

[MM774C-000006-367]

bij worden toegelaten – welnu dan zal ik mij mijn zeefachtig memorie niet betreuren.

Intusschen ben ik zeer vereerd met het feit, dat ik, eenvoudig Museum-Directeur, bij eene conferentie van twee Professoren genoemd ben. Jammer maar schijnt er aan mijne woorden meer beteekenis gegeven te worden dan ik er zelf aan hecht. *Sed sapienti sat*.

Met beste groeten van huis tot huis

t.t.
Jentink

[Click here to return to the content page](#)

[Brill-14] Leiden 18 January 1900
Highly esteemed mister Dubois,

The day before last Prof. Martin has come to visit me to inform me on the outcome of the talk between the two of you; I ..... you me in as it was decided, and I promised Prof. Martin to write to you again that as to the matter of the proofs, you have misunderstood my writing. What I intended with the final version was the fully cleaned up definitive proof corrected by you. This is subsequently being send to Prof. Martin; he writes his remarks on them. Sends it to me, and I send it to you. So you see it again, and by you the “go ahead” is given without Prof. M gets to see it again.

So you have the last word in every way. Yesterday I was absent, and did not have – also because two of my employees have fallen ill – any opportunity to write this to you. I regret this now very much, because I am currently surprised by your message that you at last have decided to have your book published on itself.

The matter is, as you know, equal to me. As Publisher it does not matter to me whether it will be in the “Sammlungen” or not. This book will find its way. That I am writing again about it, is because of the promise I made to Prof. Martin, as I stated at the start of this letter, and the remorse that my neglect might have caused your changed opinion.

May I add as my private opinion that you, in my eyes, overestimate the interferences of Prof. Martin in this matter. I have been dealing with him for over twenty years now in all kinds of matters, often also under difficult circumstances. Often we have had differences of opinion, as is only common, but it has never influenced our friendship, because as far as my experience goes, I have learned to know him as honest and true, putting his business ..... , and what is of particular great value, he always keeps to his agreements. If Prof. Martin has given you written and verbal affirmation that he will not make things difficult for you, nor abuse his position as editor, than you can believe this without a second thought.

It is my intimate conviction — be it very personal — that you, working together with Prof. Martin will be saying that this cooperation has become one that will leave the fondest of memories. .... Prof. Martin — he may be a bit excessively accurate in some cases — ..... stays the same, is pleased to help, without a hidden agenda.

This is what I felt I had to write. .... I would not have, than I have got your trust, which I hope to keep.

However the matter will be decided, it will not harm our cooperation either way. Believe me truly; greetings, also to your wife . Your

de Stoppelaar

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

1987

— Send from the Netherlands —

[Brill-14] Leiden 18/1 '00
Hoogechte Heer Dubois,

Eergisteren is Prof. Martin bij mij geweest om mij het resultaat van hetgeen tusschen U beide is besproken, mede te deelen; Ik ..... U mij in dat het dan geschikt was, en beloofde aan Prof. M. U nogmaals te schrijven, dat de kwestie der proeven door U uit mijn schrijven verkeerd was opgevat. Ik bedoelde met laatste proef uw schone door U gecorrigeerde proef. Deze wordt door mij aan Prof. M. gezonden; hij schrijft er zijn bemerkingen op. Zendt die aan mij terug, en ik zend ze aan U. Daarna wordt ze door U nogmaals gezien, en door U wordt het “....[go ahead]...” verleend, zonder dat Prof. M het nog ziet.

Gij hebt dus in elk opzicht het laatste woord. Gisteren was ik afwezig, en had – ook door dat twee mijner bedienden ziek zijn - nog geen gelegenheid U dit meede te deelen. Daarvan heb ik nu zeer spijt, omdat ik heden verrast wordt met het bericht, dat Gij per slot toch maar liever uw boek zelfstandig wilt doen verschijnen.

Mij laat de kwestie, als zoodanig, dat weet Gij, koud. Als uitgever maakt het voor mij weinig uit of het in de “Sammlungen” komt of niet. Dit boek zal zijn weg vinden. Wanneer ik er dus nog op terug kom, dan is het om mijn belofte aan Prof. M. zoals ik in de aanhef van deze brief zeide, gestand te doen, met de wroeging er bij dat door dit verzuim misschien uwe veranderde meening ontstaan is.

Mag ik er nog als mijner private mening aan toevoegen, dat Gij, mijns inziens, de bemoeingen in deze van Prof. M. overschat. Meer dan 20 jaren heb ik met hem omgang in verschillende zaken en onder dikwerf ook moeilijke omstandigheden. Wij hebben, als vanzelf sprekend dikwerf van meening verschilt, maar dat heeft geen afbreuk aan onze vriendschap gedaan, omdat ik hem, zoover mijn ervaring reike, als eerlijk en oprecht heb leren kennen, diens zaken daarbij ..... stellende, en wat vooral een zeer hoge waarde heeft, steeds zich aan gemaakte afspraken houdende. Wanneer Prof. M. U schriftelijk en mondeling toezegging doet dat hij het U in geen enkel opzicht zal moeilijk maken, of zijn macht als redactie misbruiken, dan kunt U dit onbepaald gelooven.

Ik heb de intieme overtuiging — docht dit is geheel persoonlijk — dat Gij, met Prof. M. samenwerkende, zult zeggen dat het een samenwerking is geworden die voor U de aangenaamste herinneringen nalaat ..... Prof. M. — hij moge in sommige gevallen wat overdreven accuraat zijn — ..... zich zelf gelijke blijft, en gaarne helpt, zonder nevenbedoelingen.

Dit meende ik nog even te moeten schrijven. .... ik mij niet, dan heb ik uw vertrouwen, en dat hoop ik te blijven behouden. Hoe ook de zaak verder beslist wordt zal dit aan onze samenwerking geen schade doen. Geloof mij gaarne;groetend, ook aan mevrouw Uw

Fr.

Fr. de Stoppelaar

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000040-091 right]

Departement
of
Colonies
Lett.A[±]
N°.21.

attachments:

The Hague, 22 January 1900

Following my missive of 28 September 1899 Litt. A[±]N°.40, I have the honour to inform your very learned Sir that according the decision of the Governor-General of the Dutch Indies dated 23 December 1899 N°.5 the necessary arrangements have been made for continuation of the excavation of fossil remains at Trinil during the year 1900, conform the request stated at the end of your missive of 23 September 1899. –

The minister of Colonies
on behalf of the minister
the secretary-general,

T.E.Elias

To
the very learned Sir
Professor Eug. Dubois,
at
Haarlem

[Next](#) letter with this correspondent
[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000040-091 right]

Departement
van
Koloniën
Lett.A[±]
N°.21.

bijlagen:

's-Gravenhage, den 22 Januari 1900

Ten vervolge op mijne missive van 28 September 1899 Litt. A[±]N°.40, heb ik de eer U Hooggeleerde mede te delen, dat blijkens besluit van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch Indië dd. 23 December 1899 N°.5 de noodige maatregelen zijn getroffen tot voortzetting, overeenkomstig het aan het slot Uwer missive van 23 September 1899 vervat verzoek, van de ontgravingen van fossiele overblijfselen te Trinil gedurende het jaar 1900. –

De minister van koloniën
voor den minister
de secretaris-generaal,

T.E.Elias

Aan
den Hooggeleerde Heer
Professor Eug. Dubois,
te
Haarlem

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000059-198]

Trinil 31 January 1900

Highly Learned Sir

The work is progressing very well, but bones are not being found. I've started up a pit upstream of 12 × 6 m that will become larger when down by yet another 6 × 6 m, a pit downstream of 10 × 5 m and in between a pit ± 50 × 6 m so when at depth we will have a large area of about 400 [square] m hoping that I will get it ready and find something nice in it.

I'm currently under medical treatment for heavy headaches above the eyes, with which I'm struggling for over a month now. I have to go to Ngawi every four days to pick up the medicines I need, but they've not given me any improvement yet. I do not know how I came by this, I think it must be from the sun, as I did not suffer from fever

[MM774C-000059-199]

in a long time.

Other than that I have no complaints as I've been allowed to build myself a house on the shore of the work, and the work is going very well, but if Your Noble Sir would have some medicine for me that would really come in very handy, as continuing to go to Ngawi usually costs money.

My wife is doing very well and I hope to be cured soon and will remain in high esteem Your Truly Noble Very Learned Sir's obedient and willing servant

Kriele

[Dubois: 25.3.1900 Written to Kriele: smoke coloured glasses

Dig adjacent to the earlier trenches

Photographs taken from the pillar and from nearby (or from the opposite side) in September or October (ED)]

Next letter with Dubois' sergeants

Previous letter with Dubois' sergeants

[MM774C-000059-198]

Trinil 31 Januari 1900

Hooggeleerde Heer

Het werk gaat zeer goed vooruit, maar beenderen worden er niet gevonden ik heb een put stroomopwaarts in gestoken van 12 bij 6 M en die van beneden nog 6 x 6 grooter wordt, een put stroomafwaarts van 10 bij 5 M en een put daar tusschen in, is lang ±50 bij 6 M dus wij krijgen van beneden een grootte vlakke ruim 400 M met de hoop dat ik het klaar krijg en er wat moois in vind.

Ik ben onder doktors behandeling wegens zware hoofdpijn boven de oogen, waar ik steeds ruim een maand mee sukkel, ik moet om de vier dagen naar Ngawi er voor, om poeders te halen, dien ik er voor krijg, maar ik voel er nog niets geen beterschap bij. Hoe of ik dat zo gekregen heb, ik weet het niet, maar ik denk door de zon, daar ik van koorts

[MM774C-000059-199]

in geen lange tijd last heb gehad.

Verders heb ik geen klagen daar ik voor mijzelf een woning heb mogen laten bouwen aan de oever van het werk, en met den werkzaamheden het zeer goed gaat, maar zoo UEdele eenige medicijnen voor mij hebt zou mij zeer te pas komen, want dat geduurig naar Ngawi gaan, kost doorgaans geld.

Met mijne vrouw gaat het zeer goed en met de hoop dat ik vlug genezen zal blijf ik met Hoogachtung Uw WelEdele Zeergeleerde Heer

Uwe Onderdanige dv: dn:

Kriele

25.3.1900 Aan Kriele geschreven: rookkleurige bril

Graven rondom vroegere kuilen

Photo van uit pilaartje en vlak nabij (of overzijde) in September of October (ED)

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000007-590]

Bodjonegoro 8th February 1900

Highly Learned Sir.

Following the request you sent to overseer Kriele to send to you a few teeth that have been found at Trinil, outside of the shipment to the Museum in Leiden I have, a few days ago, send to you by registered mail a small box contains a little jaw and two teeth or molars.

In high esteem I have the honour to be

Your willing servant

Kruimel

Engineer Irrigation works

[This is the only letter with this correspondent](#)

1990

— Send from Jawa —

[MM774C-000007-590]

Bodjonegoro 8 Februari 1900

Hooggeleerde Heer.

Naar aanleiding van het door U aan den mijnopziener Kriele gedaan verzoek om toezending buiten de verzending aan het Museum te Leiden, van een paar te Trinil gevonden kiezen, zond ik U paar dagen geleden aangetekend een doosje inhoudende een kaakje, en twee kiezen of tanden.

Hoogachtend heb ik de eer te zijn

UwDwDr

Kruimel

Ing^e B.v.w.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000059-199]

Trinil 22 February 1900

Very Learned Sir!

It pleases me to tell you that the work is progressing very well, over the whole area we have already gone over 2 m down, no bones in it yet, other than some insignificant pieces.

My headaches have not improved at all, several nights are without sleep and with fever, I'm still under medical treatment, but the doctors don't seem to find where the headache is coming from.

Other than that all is very well

Your Noble Very Learned Sir!

Your willing servant

Kriele

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

[MM774C-000059-199]

Trinil 22 Februari 1900

Zeer geleerde Heer!

Met genoegen deel ik U mede dat het werk zeer goed vooruitgaat, wij zijn nu reeds ruim 2 m in de diepte gewerkt over het geheele vak, beenderen komen er niet voor, dan enige niets beduidende stukken.

Met mijn hoofdpijn gaat het nog even slecht, verscheidene nachten dien ik slapeloos doorbreng en dan met koorts gepaard, ik ben nog steeds onder doktersbehandeling, maar laat niet blijken waar de hoofdpijn uit voor komt.

Verders gaat het zeer goed met alles

Weledele Zeergeleerde Heer!

Uw dw. dienaar

Kriele

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000008-196]

ape molar

Haarlem, 9 March 1900

Highly esteemed Mr Loudon

Receive with the note, with which you have given me a new proof of your benevolence, my sincere thanks for that. It may not have brought the result I hoped it would, but I also cannot expect that these [?????] laymen understand the high significance of such small objects as a tooth or a molar, be it that they are infinitely larger

[MM774C-000008-197]

than the starting points of the reflections of members of the theological faculty.

I will now write to Mr Kruiemel and I hope that the most important fruits of the research in Trinil of the past year have now not gone lost.

Receive again, highly esteemed Mr Loudon, the assurance of my sincere gratitude.

Whilst offering my polite greetings I remain

your willing servant

Eug Dubois

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

1992

— [Send from the Netherlands](#) —

[MM774C-000008-196]

apekies

Haarlem, 9.3.1900

Hooggeachte Heer Loudon

Ontvang met de nota, waardoor U mij een nieuw bewijs van Uwe welwillendheid gegeven heeft, mijnen hartelijke dank daarvoor. Wel heeft die niet het resultaat mogen hebben dat ik daarvan gehoopt had, maar ik kan ook niet verlangen dat in die [?????]oningewijden de hooge beteekenis van zoo kleine voorwerpen als een kies en een tand met mij inzien, al zijn die ook oneindig grooter

[MM774C-000008-197]

dan de uitgangspunten der bespiegelingen van leden der theologische faculteit.

Ik zal nu aan den Heer Kruiemel schrijven en hoop maar, dat die voornaamste vruchten van het onderzoek te Trinil van verleden jaar althans niet verloren zijn gegaan.

Ontvang nogmaals, hooggeachte Heer Loudon, de verzekering van mijn oprechte dankbaarheid.

Onder aanbieding van beleefde groeten

Uw dienstw. dr.

Eug Dubois

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000006-156]

Zijlweg 45 Haarlem
11 March 1900

Highly esteemed Mr IJzerman,

Allow me to, with a few words, express my sincere gratitude for the great benevolence you have shown me yesterday. The more I thought about it, the more I've felt touched by it, but I also feel more and more regret not to have expressed my feelings of gratitude to you immediately. I have been unwell for several days and

[MM774C-000006-157]

even yesterday I have remained in bed for most of the day. I am therefore amazed myself that the lecture still went relatively well; but because of that and because of the advice I got upon my promotion that there is no need to reply to friendly words, I have not done so yesterday.

But now I wish that I followed my heart's instructions to tell you yesterday, as good as would have been possible with my tired brain what was on my mind.

Wednesday next in the evening at 8 o'clock I will give a lecture in Teylers Museum in Haarlem about the *Pithecanthropus* who you know from your Padang era, and of which I will show the remains and explain them in the context of other specimens. It would be a great privilege to me to

[MM774C-000006-158]

see you present. As far as I can remember I never had the privilege to introduce you to *Pithecanthropus erectus* and I can hardly imagine a greater pleasure than having you present at the first exhibition of the remains (after the Leyden Congress of 1895) at a public meeting in our country.

My wife and I would also be very much pleased if you were to enjoy a simple meal with us before the meeting.

Hoping that you can meet with our request, I remain after polite greetings with the highest esteem your willing servant Eug Dubois

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000006-156]

Zijlweg 45 Haarlem
11.3.1900.

Hooggeachte Heer IJzerman,

Vergun mij U nog met een enkel woord mijnen hartelijken dank te betuigen voor de groote welwillendheid mij gisteren door U getoond. Hoe meer ik daarover heb nagedacht hoe meer ik erdoor getroffen ben, maar ik krijg er nu ook meer en meer spijt van U niet terstond mijne gevoelens van hartelijken dank gezegd te hebben. Ik was eenige dagen onwel geweest en

[MM774C-000006-157]

moest zelfs gisteren een groot deel van den dag te bed liggen. Daardoor verwondert het mijzelf, dat de voordracht nog betrekkelijk goed is afgeloopen; maar daardoor en door een vroeger bij mijn promotie mij gegeven raad, dat ik toen niet op de vriendelijke mij toegesproken woorden moest antwoorden komt het, dat ik dat ook gisteren niet deed.

Maar nu zou ik een goed ding willen geven had ik direct aan de inspraak van mijn hart gevolg gegeven en zoo goed als het bij mijn vermoeid brein ging U gisteren gezegd wat in mij omging.

Aanstaande Woensdag 's avonds om 8 uur zal ik in Teylers Museum te Haarlem eene voordracht houden over den U sedert Padangsche tijd i.p.i. bekenden Pithecanthropus, waarvan ik dan ook het overschot zal vertoonen en toelichten door andere specimina. Zou ik dan het groote voorrecht mogen hebben

[MM774C-000006-158]

U tegenwoordig zien. Zoover ik mij herinner had ik nooit het genoegen U P.e. voor te stellen en ik kan mij nauwelijks grooter feest voorstellen, dan de eerste vertooning (na 't Leidsche congres van 1895) bij eene publieke gelegenheid in ons land in Uw bij zijn te doen.

Met mijne vrouw zou ik het verder heel prettig vinden als U te voren een simpel maal met ons zoudt willen gebruiken.

Hopende, dat U aan ons verzoek kunt gevolg geven, verblijf ik na beleefde en hartelijke groeten v.h.t.h. met de meeste hoogachting Uwdwdr Eug Dubois

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000001-444]

Leyden, 12 March 1900.

Highly esteemed Sir!

The Professor has just told me that the matter of the chests is now completely resolved. His highly learned Sir let's me ask you if there is any more concerning this that you would wish, for instance are there any chests that need to be send to Haarlem or something of the sort. I have received an invoice for the expenses, freight et cetera, of the freight brokers, of *f* 33,44. Within a couple of days I will offer you a declaration for you to be signed.

With the highest esteem I have the honour to be
your able servant
P.C. Blommendaal

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000001-444]

Leiden, 12 Maart 1900.

Hooggeachte Heer!

Zoeven deelde de Prof. mij mede, dat de zaak met die kisten nu geheel in orde is. Z.H.G. laat mij U vragen of U hieromtrent nog het een of ander hebt te verlangen, b.v. Van kisten, die naar Haarlem moeten worden opgezonden of iets dergelijks. Ik heb een nota van onkosten, vracht enz., van de cargadoors ontvangen, groot *f* 33,44. Binnen enkele dagen zal ik U eene declaratie ter ondertekening aanbieden.

Met de meeste hoogteaching heb ik de eer
te zijn Uw dienstv. dienaar
P.C. Blommendaal

[Click here to return to the content page](#)

1994

— Send from the Netherlands —

[MM774C-000006-526]

Royal zoological society
NATURA ARTIS MAGISTRA
AMSTERDAM, 15 March 1900.

Very esteemed Mr Dubois,

I will immediately make work of the "*Handelingen*" of the Congress and send them to you directly. The Bibl Zoologie of Dr [?Vosmaer?] I can, however, no longer deliver to you.

I very much regret that I could not make use of your kind invitation for yesterday evening, to be present at your lecture on *Pithecanthropus*. We also had a lecture here in Artis

[MM774C-000006-527]

– I was therefore prevented of having the pleasure to hear you speak. – Maybe you will make us very happy and commit to an Artis-lecture in January, February or March 1901 – I would very much appreciate that!

I also very much regret, not seeing or speaking to you here – I always seem to miss that privilege. It would be most pleasant to soon be able to meet you here in Artis.

With high esteem after friendly greetings
ever yours truly
C Kerbert

[In pencil by Dubois: "the development and origin of life on earth"]

[Previous](#) letter with this correspondent

1995

— Send from the Netherlands —

[MM774C-000006-526]

Koninklijk Zoologisch Genootschap
NATURA ARTIS MAGISTRA
AMSTERDAM, 15 Maart 1900.

Zeer geachte Heer Dubois,

Van de "*Handelingen*" van het Congres zal ik werk maken en ze u direct toezenden. De Bibl Zoologie van Dr [?Vosmaer?] kan ik u echter niet meer bezorgen.

Het spijt mij zeer, dat ik gisteravond niet van Uwe vriendelijke uitnodiging kon gebruikmaken, om Uwe voordracht over *Pithecanthropus* bij te wonen. Wij hadden hier in Artis

[MM774C-000006-527]

ook voordracht – waardoor ik verhinderd was het genoegen te hebben om u te hooren. – Misschien wilt u ons wel gelukkig maken en ons een Artis-voordracht toezeggen in Januari, Februari of Maart 1901 – ik zou dat zeer waarderen!

Het spijt mij bovendien, dat ik u hier zoo weinig zie en spreek – dat voorrecht moet ik steeds missen. Het zal mij aangenamer zijn [??] er spoedig eens hier in Artis te mogen begroeten.

Hoogachtend na vriendelijk groeten
Steeds gaarne
geheel de Uwe
C Kerbert

[In pencil by ED: "De ontwikkeling en oorsprong van het leven op de aarde"]

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000059-200]

Trinil 19 March 1900

Very Learned Sir!

The work is progressing very well, the trench upstream I have widened $\pm$ 6 m and the 50 $\times$ 6m trench I will widen if the water level remains like this for two more months to a width of 10 m. In my opinion we can get that finished with 50 coolies daily.

My headaches are still the same, I'm still under medical treatment, I don't know what it is but it's a terrible nuisance.

Other than that all is as one could wish for.

Your Truly Noble Very Learned Sir

Your willing servant

Kriele

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

1996

— Send from Jawa —

[MM774C-000059-200]

Trinil 19 Maart 1900

Zeergeleerde Heer!

Met de werkzaamheden gaat het zeer goed vooruit, de put stroomopwaarts heb ik $\pm$ 6 m verbreed en de put van 50 bij 6 m zal ik nog doen verbreden als de waterstand nog twee maanden zoo duurt, op een breedte van 10 m. Volgens mijn inzien kunnen we dat best afwerken met 50 koelies daags.

Mijn hoofdpijn is nog net hetzelfde en ben nog steeds onder doktersbehandeling wat of dat zijn mag weet ik niet, maar 't is vreselijk lastig.

Verders gaat alles naar wensch.

U WelEdele Zeergeleerde Heer

Uw doentstvaardige dn:.

Kriele

[Click here to return to the content page](#)

[Brill-15] Leiden , 20 March, 1900

Highly esteemed mister Dubois,

Don't think ill of me when I come to bother you with the question whether we can soon expect the next part of your work. I ask this keeping in mind the Assurance given to Mister Loudon, that the first volume of your work would be ready at the exhibition in Paris. As this is being opened at the 14th of April, and according to messages in the newspapers one will not be allowed to add new items after that date. If there are chief reasons or causes that will not allow you to finish the First volume, it seems to me that it would be good that mister Loudon is being notified, either by you or by me

Believe me truly, with friendly greetings,

Your
Fr. de Stoppelaar

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

1997

— Send from the Netherlands —

[Brill-15]

Leiden , ²⁰/₃ 1900

Hooggeachte Heer Dubois,

Houd mij ten goede, wanneer ik U kom lastig vallen met de vraag, of wij spoedig het vervolg der kopie van uw werk mogen tegemoet zien. Ik doe dit met het oog op de verzekering destijds aan den Heer Loudon gegeven, dat een eerste gedeelte van het werk zou liggen op de tentoonstelling te Parijs. Nu wordt deze de 14^e April a.s. geopend, en blijkens mededelingen in de Couranten mag na dien datum niets meer ingevoerd worden. Bestaan er voor U overwegende redenen of oorzaken, die de uitgave van een eerste gedeelte in de weg staan, dan zal het, dunkt me, goed zijn, om ervan, den Heer Loudon kennis te geven, hetzij dat U het doet, of dat ik het doe

Geloof mij gaarne, met vriendelijke groet,

Uw
Fr. de Stoppelaar

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000009-402]

XIIIth International Congress of Medicine
Paris, 2-9 August 1900

[in pencil by ED: written on 30 March for a few days extension]

Section Paris, 1899

Sir and Honoured Colleague,

That which we kindly trust you to do at the XIIIth International Congress of Medicine, in the Section of

a report on le *Pithecanthropus*

thanking you again, and would like to give you, herewith, the following indications for your Report; The Co-Reporters, for the subjects which you have agreed to deal with are MM.

The Reports will be included in full in the proceedings of the Congress, and we would like, to make publication easier that the length of each of them does not exceed eight printed pages (counting a page to be page 41 lines of 67 letters).

If you are not able to present the full text of the Report before Congress, we believe that it would be very useful to give a very brief summary in advance.

We would therefore be greatly obliged if, by April 1, 1900, the last deadline, you would send me the summary and conclusions of your Report, short enough that the whole does not exceed a page and a half of printing. (41 lines of 67 letters per page).

If your Report is written in German or English, we will

[MM774C-000009-403]

ask you to send us the summary both in one of these two languages and in French; we believe, in fact that a translation into French made by you, will reflect your thoughts more faithfully.

This summary, thus published in both languages, will be the subject of two distributions made by us: one, in advance, through the National Committees, the other, during the Congress, in your section and at the session where your Report is released.

In order to carry out this publication, which we consider necessary for the good discussion of the Reports, you understand that it is essential for us to receive your summary no later than the date of April 1, 1900, as indicated above.

As for the verbatim text of your Report, you can either send it to me in advance or give it to us the same day it will be discussed.

In the hope that we can thus count on your devoted assistance, I renew to you, Sir and honoured Colleague, the expression of my best and most distinguished sentiments.

The Section Secretary,
A Pettit

Address:
60 rue d'André des Arts

[Next](#) letter with this correspondent

[MM774C-000009-402]

XIIIme Congrès International de Médecine
Paris, 2-9 Août 1900

[in pencil by ED: 30 Maart geschreven om nog eenige dagen uitstel]

Section Paris, le 1899

Monsieur et très honoré Confrère,

Vous avez bien voulu charger de faire au XIIIe Congrès International de Médecine, dans la Section de un rapport sur le *Pithecanthropus*

Je vous renouvelle nos remerciements, et tiens à vous donner, dès maintenant, au sujet de votre Rapport, les indications suivantes: Les Co-Rapporteurs, pour le sujets que vous avez accepté de traiter sont MM.

Les Rapports seront insérées in – extenso dans les compte-rendus du Congrès, et nous désirerions, pour en faciliter la publication, que la longueur de chacun d'eux ne dépassât pas huit pages d'impression (en comptant la page de 41 lignes à 67 lettres).

Mais ne pouvant publier avant le Congrès le texte complet des Rapports, nous croyons qu'il serait très utile d'en donner à l'avance un résumé très sommaire.

Nous vous serions donc très obligés si, pour le 1er Avril 1900, dernier délai, vous vouliez bien m'adresser le résumé et les conclusions de votre Rapport, assez en abrégé pour que le tout n'excède pas une page et demie d'impression (à 41 lignes de 67 lettres par page).

Si votre Rapport est écrit en Allemand ou en Anglais, nous vous

[MM774C-000009-403]

demandons de nous en envoyer le résumé à la fois dans l'une de ces deux langues et en Français; nous pensons, en effet, que la traduction en Français faite par vos soins, rendra plus fidèlement votre pensée.

Ce résumé, ainsi publié à la fois dans les deux langues, sera l'objet de deux distributions faites par nos soins: l'une, à l'avance, par l'intermédiaire des Comités Nationaux, l'autre, pendant le Congrès, dans votre section et à la séance où votre Rapport sera communiqué.

Pour que nous puissions mener à bien cette publication, que nous estimons nécessaire à la bonne discussion des Rapports, vous comprenez qu'il nous est indispensable de recevoir résumé au plus tard à la date du 1er Avril 1900, indiquée plus haut.

Quant au texte in-extenso de votre Rapport, vous pourrez à votre choix ou me l'envoyer par avance ou nous le remettre le jour même où il viendra en discussion.

Dans l'espoir que nous pourrions ainsi compter sur votre concours dévoué, je vous renouvelle, Monsieur et honoré Confrère, l'expression de mes meilleurs et plus distingués sentiments.

Le Secrétaire de la Section,
A Pettit

Adresse:
60 rue d'André des Arts

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000004-247]

Encyclopaedia of the Dutch-Indies

March 1900

Noble and highly learned Sir,

Allow me, in answer to your honoured letter of the 19th of this month, to remove the misunderstanding: that Professor Martin will write the article in question if you fail to have the time for it. This assumption can indeed not be found in my letter of 1 March. The editorial board now flatters itself with the hope that they will receive the article from you, which will surely not be a lot of work to you, so that the users of this encyclopaedia will not look in vain for something on this subject.

Convinced of your benevolence

With high esteem, your willing servant,

Joh Snelleman

This is the last letter with this correspondent

Previous letter with this correspondent

1999

— Send from the Netherlands—

[MM774C-000004-247]

Encyclopaedie van Nederlands-Indië

The Hague 21

1900

L.M. 198

WelEdHooggel. Heer,

Vergun mij, in antwoord op Uw geacht schrijven van den 19^e, de dwaling bij U weg te nemen: dat Prof. Martin het bewuste artikel schrijven zal [?????] U daartoe den tijd ontbreekt. Deze onderstelling is ook inderdaad niet uit mijn brief van 1 Maart te putten. De redactie vleit zich nu met de hoop, dat zij het artikel dat U toch zeer zeker niet veel arbeid kost, van U zal ontvangen, opdat niet de gebruikers van het werk vruchteloos over dit onderwerp iets zoeken.

Overtuigd van Uwe welwillendheid

Hoogachtend uwdwdr

Joh Snelleman

Den Haag 21/3

L.M. 198

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000009-433]

Nijmegen 22 Maart 1900
S' Annalaan 15.-

Dear Mr Dubois!

In his last letter before leaving towards here, my son-in-law, Mr Houtman (who I expect here within a few days) wrote me that he will bring a brochure which you have send me, but which only arrived in the Indies after I left there in April of the previous year.-

As I did not receive it I did not have the possibility to thank you for sending it, which I now most heartily do.

I further heard from the Indies that the excavations at Trinil have again

[MM774C-000009-434]

been restarted. It will be a blessing for science that the, I suspect dazing or continuously sleeping director of Education, Religion and Trade, van der Wijck, has disappeared.- All civil servants either working for me or for Mining (Ombilien) had to do with him have constantly been complaining about the fact that his department would not answer.-It even went as far that they had to turn directly to the Government.-but that suffering has passed now.-

Meanwhile my best wishes for your future success. As ever pleased to be
your willing servant
J.L.Pierson

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000009-433]

Nijmegen 22 Maart 1900
S' Annalaan 15.-

Waarde Heer Dubois!

In zijn laatsten brief voor zijn vertrek herwaarts, schrijft mijn schoonzoon, de Heer Houtman (die ik over eenige dagen hier kan verwachten) dat hij mede zal brengen eene brochure welke U mij hebt toegezonden, maar die eerst na mijn weggaan uit Indië in April van het vorig jaar daar is aangekomen.-

Ik had dat stuk dus niet ontvangen en ben niet in de gelegenheid geweest U mijn dank voor de toezending daarvan te betuigen, hetgeen ik echter nu van harte doe.

Ik vernam uit Indië voorts dat de opgravingen te Trinil toch weder

[MM774C-000009-434]

hervat zijn. 't Zal een weldaad voor de wetenschap zijn dat de naar ik vermoed versufte of in slaap gevallen Directeur van O.E.N v.d. Wijck verdwenen is.- Alle ambtenaren die onder mijn belangen of Mijnbouw belangen (Ombilan) met hem te behandelen hebben gehad klaagden steen en been over het feit dat zijn Departement niet antwoordde.- 't Ging zelfs zoo ver dat men zich rechtstreeks tot de Regeering moest wenden.- Maar ook dat leed is weder geleden.-

Inmiddels mijn beste wenschen voor Uw verder succes. Als steeds gaarne
Uw dienstwillige dienaar
J.L.Pierson

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000009-435]

Haarlem, Zijlweg 45
25 March 1900.

Highly esteemed Mr Pierson,

With great pleasure I have yesterday received your esteemed letter of the 22nd, because it showed me that I can still rejoice in your benevolence and sympathy. I have always been grateful to you for that and will always remain so. I also believe that your benevolence in Trinil has resulted in something good and will continue to do so, but this personal token of your attitude, after not having heard from you for a long time, was yet most welcome to me.

[MM774C-000009-436]

Happily and finally last year the excavations at Trinil (though late in the season) have restarted and they have now even continued during the west monsoon, to be able to expose as much surface of the deeper rich layer as possible before the dry season starts, thereby increasing the chance of finding any more of the "missing bones" to its maximum.

Could you let me know by post card who is the successor of Mr van der Wijck? I will likely have to deal with him some more, so you would much oblige me with the information. I sincerely hope that your stay in the Netherlands will bring you much good. To us, and in particular my wife likes it here much better than in the Indies, and I can imagine that this will not be different for Mrs Pierson and you, although every spot on earth has its pros and cons. But Nijmegen is certainly not the worst place in our country, even better than Haarlem, where we are now living since a year.

Together with this I allow myself to send you a lecture I've presented in 1898 at Cambridge. I'd already sent you a reprint some 1½ years ago,

[MM774C-000009-437]

but I do not know whether it has reached you.

Whilst offering polite greetings, also to your wife, I remain with the highest esteem
your willing servant,
Eug Dubois.

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000009-435]

Haarlem, Zijlweg 45
25 Maart 1900.

Hooggeachte Heer Pierson,

Met bijzonder groot genoegen mocht ik gisteren Uw gewaardeerd schrijven van den 22^e dezer ontvangen, omdat ik daaruit gezien heb, dat ik mij nog in Uwe welwillendheid en sympathie mag verheugen. Ik ben U daarom altijd dankbaar geweest en zal het steeds blijven. Ik geloof ook, dat Uwe welwillendheid te Trinil wat goeds heeft uitgewerkt en dat nog doen zal, maar dit persoonlijk teeken daarvan ^{van Uwe gezindheid}, na in zeer langen tijd niets meer van U te hebben mogen vernemen, was mij toch zeer welkom.

[MM774C-000009-436]

Gelukkig zijn eindelijk de opgravingen te Trinil verleden jaar (wel wat laat in 't seizoen) hervat en worden deze nu zelfs in den westmoesson-tijd voortgezet, tenminste voor den aanstaande droge tijd een zoo groot mogelijk oppervlak van de rijke diepe laag bloot te kunnen leggen, waarin dan de kans om nog wat van de "missing bones" te vinden ook zoo groot mogelijk is.

Zoudt U mij even per briefkaart willen mededeelen wie de opvolger van den Heer van der Wijck is? Ik zal met de betreffende nog wel eens wat te doen hebben, zoo dat U mij door die mededeeling zeer zoudt verplichten. Ik hoop van harte dat het verblijf in Nederland U veel goeds mag brengen. Ons en vooral mijne vrouw bevalt het hier in menig opzicht beter dan in Indië en ik kan mij voorstellen, dat dit Mevrouw Pierson en ook U niet anders zal gaan, al heeft dan ook iedere plek op aarde haar voor en tegen. Maar Nijmegen is zeker niet de slechtste in ons land, nog beter wel dan Haarlem, waar wij nu sedert een jaar wonen.

Tegelijk met dezen veroorloof ik mij U nog eene in 1898 te Cambridge gehouden voordracht toe te zenden. Ik had U anderhalf jaar geleden reeds een

[MM774C-000009-437]

afdruk doen toekomen, maar weet niet of U die bereikt heeft.

Onder aanbieding van beleefde groeten, ook aan Mevrouw, verblijf ik met de meeste hoogteaching
Uw dienstw. Dienaar,
Eug Dubois.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000009-437]

Nijmegen 27 March 1900
St Annalaan 15

Highly esteemed Mr Dubois!

I sincerely thank you for sending me the reprint of the lecture you presented in Cambridge. – The content of it was already known to me from a scientific report. –

The new Director of Education, Religion and Trade is Mr J.H. Abendanon, so far Counsellor of the Supreme Court of the Dutch Indies, and as I've heard from several people a highly decent and kind man, who love science for its own sake, and thus surely will support your research. I

[MM774C-000009-438]

I wish you much success with it and I'm also sure that my successor in Bodjonegoro, Mr van Goor, if he can support you with anything, will do so with dedication. –

Meanwhile with polite greetings, to which my wife adds hers, esteemingly
your willing servant
J.L. Pierson. –

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000009-437]

Nijmegen 27 Maart 1900
St Annalaan 15

Hooggeachte Heer Dubois!

Mijn hartelijke dank voor den toezending van de afdruk der door U te Cambridge gehouden lezing. – Met den inhoud daarvan was ik reeds uit een wetenschappelijk verslag bekend. –

De nieuwe Directeur van O.E.N. is Mr J.H. Abendanon, tot dus verre Raadsheer in het Hooggerechtshof van Ned: Indië, naar ik van verschillende zijden vernam een hoogst beschaafd en vriendelijk man, die de wetenschap om Haar [zelf?] wille, liefheeft en dus Uwe onderzoekingen zeer zeker zal steunen. Ik

[MM774C-000009-438]

wensch U dan ook veel succes daarmee de en weet zeker dat als mijn opvolger te Bodjonegoro, de Heer van Goor, U ergens mede behulpzaam kan zijn, hij zulks met toewijding zal doen. –

Inmiddels met mijn beleefde groeten, waarbij mijne vrouw de Hare voegt, achtend
Uw dienstwillige dienaar
J.L. Pierson. –

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000008-396]

State Geological-
Mineralogical Museum.

Leyden, 28 March 1900.

Dear colleague,

From Berlin they are currently asking me for a paper about a presentation that I've held there, in which I also mention, as you know, a classification of the layers. I've called the layers that hold Stegodons, *Pithecanthropus* et cetera the Solo – layers; but what I would like to know from you is, whether you might have already given them another name, which I missed. In that case I will obviously not have the name printed that I have used for the classification. Am I furthermore allowed to say that you currently consider these layers to be deposits of the youngest Pliocene, or would you rather prefer that I do not say anything about your opinions? You would very much oblige me by answering these questions.

Thanking you in advance I remain after polite greetings,
your

willing servant
K. Martin.

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000008-396]

's Rijks Geologisch-
Mineralogisch Museum.

Leiden, den 28.III.1900.

Geachte Collega,

Uit Berlijn vraagt men thans van mij een referaat over de voordracht, die ik daar heb gehouden; daarin komt, zoo als U weet, ook eene indeeling der lagen voor. Ik heb de lagen met Stegodonten, Pithecanthropus etc? Solo-Schichten genoemd; maar ik zou de gaarne willen weten, of U er soms ook reeds een andere naam aan gegeven heeft, die mij ontgaan is. In dit geval zal ik natuurlijk de door mij gebruikte benaming, die ik voor de indeeling noodig heb, niet laten drukken. Mag ik buitendien zeggen, dat U die lagen thans voor "[?terrestie?] afzettingen van het jongste Pliocaen beschouwt, of wil U liever, dat ik niets van Uwe opvattingen zeg? U zouden mij [???] door [???]ig antwoord hierop verplichten.

Bij voorbaat vriendelijk dank zeggende, na beleefde groeten
Uwe

dienstwillige
K. Martin.

[Click here to return to the content page](#)

2003

— Send from the Netherlands—

[MM774C-000008-394]

Haarlem, 29 March 1900
highly esteemed colleague,

The layers in Java which contain Stegodons et cetera I have repeatedly and long before my return from Java named Kendeng-layers, because they mainly occur against the south slopes of the Kendeng, the low hill ridge, which includes the Pandan. I do not consider the name Solo-layers preferable because 1° along the Solo river the layers in question have much more foraminifers, which are immediately adjacent to the little find spot

[MM774C-000008-395]

of Sonde (which is only tiny), than the volcanic tuffs that are surfacing which contain vertebrate remains; 2° in the residence Solo these tuffs hardly occur at all 3° these are most developed far east of Trinil and the Solo river.

Already in my first description of *Pithecanthropus* in 1894 I have left it open whether these layers are young Pliocene or old Pleistocene.

On page 1, as I could prove from the galley proofs, the printer has left out "*oder jung-pliocän*" any attentive reader can conclude from the further text that already then the latter seemed seems a little bit more plausible to me.

In the beginning of 1895 when visiting the museum in Calcutta and the Siwalik Hills I for myself became completely convinced of the young Pliocene character of these vertebrates from Java, but I left open (to others) the possibility of old Pliocene or Pleistocene. In later publications I have taken this point a few of young Pliocene.

I have already since six or seven years considered these layers to be fluvial deposits and as such published in several papers and I believe that on the fluvial nature of these deposits there need not be the least of doubt.

I would not consider the vertebrate fauna of Java to be from the youngest Pliocene, as the position of the Siwalik fauna (even of its younger members) cannot be decided differently. Any shift

[MM774C-000008-396]

of the position of the Kendeng fauna would influence that.

Hoping to have herewith complied to your request I remain after polite greetings with high esteem
your willing servant

Eug Dubois

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000008-394]

Haarlem, 29.3.1900
Hooggeachte Collega,

De lagen welke op Java Stegodonten etc. bevatten heb ik herhaaldelijk en lang voor mijn terugkeer van Java Kendeng-lagen genoemd, omdat ze tegen de zuidhelling van de Kendeng, den lagen heuvelrug, waarin de Pandan gelegen is, hoofdzakelijk voorkomen. Den naam Solo-lagen acht ik niet verkieslijk 1° omdat langs de Solorivier juist waar de betreffende lagen voorkomen veel meer foraminiferen als, die zich onmiddellijk bij het vindplekje

[MM774C-000008-395]

van Sonde (dat maar heel klein is) aansluiten, dan vulkanische tuffen met vertebraten resten aan den [???] liggen; 2° in de residentie Solo die tuffen bijna niet voorkomen 3° zij haar hoogste ontwikkeling ver ten ~~[westen]~~ oosten van Trinil en den Solorivier bereiken

Reeds in mijn eerste beschrijving van 1894 van *Pithecanthropus* heb ik het in 't midden gelaten of de lagen jong plioceen of oud pleistoceen zouden zijn. ~~In 't begin van 1895 ben ik in 't museum te Calcutta in de Siwalik Hills~~

Op pagina één is, zoo als ik door [?????] zou kunnen bewijzen, "*oder jung-pliocän*" door den drukker weggelaten en de aandachtige kan uit den verdere tekst opmaken dat mij het laatste toen al iets waarschijnlijker voorkwam.

In 't begin van 1895 ben ik dan in 't Museum van Calcutta en in de Siwalik Hills voor mijzelf geheel tot het jong plioceen karakter dier vertebraten van Java gaan besluiten, al liet ik de mogelijkheid van oud plioceen van pleistoceen (voor anderen) open. In latere geschriften heb ik dat jong plioceen standpunt dan ook ingenomen.

Ik heb al sedert ten minste zes of zeven jaar de betreffende lagen voor fluviaale afzettingen gehouden en mij [?????] in verschillende geschriften uitgesproken en geloof, dat aan haar fluviaal karakter niet de minste twijfel behoeft te bestaan.

~~Tot~~ In het jongste plioceen zou ik die vertebraten fauna van Java niet willen ~~stellen~~ plaatsen, omdat de plaats [?????] [?der?] Siwalik fauna (zelfs van de haar jongere deelen) niet anders te bepalen is. ~~Met~~ Iedere opschuiving daarvan zijn [???]

[MM774C-000008-396]

op de ~~stelling~~ plaats van der Kendeng fauna (ik denk later liever van [?????] van [invloed?]) [?????]

Hopende hiermede aan Uw verzoek te hebben voldaan verblijf ik na beleefde groeten hoogachtend
Uwdienstw

EugDubois

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000008-393]

State Geological-
Mineralogical Museum.

Leiden, 30 March 1900.

Esteemed colleague!

Thank you for your kind notice that has spared me the trouble to having to read everything all over again. I would myself appreciate, if you could check the following text; for I want to have certainty that I am speaking completely in your spirit. I have written the following:

"the Pliocene marine sediments were near Sondé discordantly covered with layers holding vertebrates, which have been known since long from the Gunung Pandan. I have from these deposits which are rich in Stegodons later described amongst others *Stegodon trigonocephalus* Mart. and *Cervus Lydekkeri* Mart. where I considered these sediments to be of the same age as Siwaliks. Thereupon Dubois has collected four years in these places an incredibly rich and well preserved amount of vertebrate remains, whereby he also found the famous *Pithecanthropus erectus* within these Stegodon layers. Dubois has named these Kendeng-layers and considers them to be young Pliocene, fluvial deposits. An extensive work on these vertebrates is to appear next."

I request that you take into account when judging this that this is only a report of a lecture, so I cannot say more about the subject.

After friendly greetings

yours

K. Martin

[?N^e] cito juvando bis juvab?is!

Answer on a postcard will obviously quite suffice.

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000008-393]

's Rijks Geologisch-
Mineralogisch Museum.

Leiden, den 30.III.1900.

Geachte Collega!

Dank voor Uwe vriendelijke mededeeling, waardoor U mij de moeite, om alles nog eens door te lezen heeft bespaard. Ik zoude het zelf op prijs stellen, wanneer U de volgende redactie nog even wilde doorlopen; want ik wensch zekerheid te hebben, dat ik geheel in Uwer geest bericht. Ik heb het volgende geschreven:

"Die pliocaenen marinen Sedimente werden bei Sondé diskordant von Wirbelthierführenden Schichten bedeckt, welche seit lange Zeit vom op Gunung Pandan bekannt sind. Ich hab aus diesen an Stegodonten reicher ablagerungen später u.a. Stegodon trigonocephalus Mart. und Cervus Lydekkeri Mart. beschrieben wobei ich die betreffende Sedimente als den Siwaliks gleichaltrig betrachtete. Darauf hat Dubois jahrelang an Ort und Stelle gesammelt und ein ungemein reiches und gut erhaltenes Material an Wirbelthierresten zusammengebracht, wobei er auch den berühmt gewordene Pithecanthropus erectus in den Stegodonten führenden Schichten auffand. Dubois nennt die letzten Kendeng-Schichten und betrachtet sie als jung-pliocaene, fluviatiele Bildungen. Die ausführliche Bearbeitung der Wirbelthiere wird demnächst erscheinen."

Ik verzoek bij de beoordeling in aanmerking te willen nemen, dat het enkel een referaat over eene voordracht is zoodat ik er niet meer van kan zeggen.

Na vriendschappelijke groeten

Uwe

K. Martin

[?N^e] cito juvando bis juvalis!

Antwoord op briefkaart is natuurlijk geheel voldoende.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000003-055]

Dr. Ernst Cohen

Amsterdam 30 March 1900

Roemer Visscherstraat 23

Esteemed Professor!

Could you maybe by return mail inform me to which authors you refer with regard to the composition of seawater, which you have given me at the time. I will make an announcement tomorrow about the experiments, (which upon repeating and removing of a source of error, gave even more

[MM774C-000003-056]

accordance with the [?????] [?????]) in hand in the paper at the Academy.

In friendship yours truly

Ernst Cohen

This is the only letter with this correspondent

2006

— Send from the Netherlands —

Ernst Cohen 1869-1944
Toon Dupuis fecit?
(Private collection)

[MM774C-000003-055]

Dr. Ernst Cohen

Amsterdam 30/3 1900

Roemer Visscherstraat 23

Waarde Prof!

Zoudt ge mij wellicht even per ommegaande kunnen melden aan welke auteurs ge de samenstelling v/h zeewater hebt ontleend, die ge mij indertijd het gegeven. Ik zal morgen een mededeeling over de proeven, (die bij herhaling en wegnemen van een [bron totl] fout, nog mooier overeen-

[MM774C-000003-056]

stemming met [?????] [?????] gegeven hebben!) bij de Akademie inzenden.

Vriendschappelijk [???

Ernst Cohen

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000032-356]

department
of
Colonies

The Hague, 30 March 1900

Lett. A¹.
N°. 30.

Following up on my letter of 29 December 1899, litt A¹, N^o48 I have the honour to herewith send your Highly Learned Sir the reports of the excavations for fossil remains at Trinil over the months October, November and December 1899, as well as a catalogue of the contents of the seven chests of fossils mentioned in the previous report that were to be send here. –

The Minister of Colonies,
on behalf of the Minister,
The Secretary-General,
A.E.Elias

To
the Highly Learned Sir,
Prof. Dr. Eug. Dubois,
at
Haarlem.

[MM774C-000032-357]

Copy
Irrigation works
in the
"Solo-Valley"

Report of the works done during the month October 1899.

On 30 September heavy rains caused a slide into the pit of 24 m such that we had to cease the work at a depth of ±11 m. We have subsequently started a pit downstream next to the existing one, long 12 and wide 8 m. This pit was dug until ±7 m deep.

As soon as the depth of the pit of 24 m will be reached these will be worked to a finish together. A second pit was dug upstream long 10 and wide 6 m, which was dug until a depth of ±5 m.

The excavated parts yielded an incomplete elephant-skull with complete tusks and molars, an incomplete skull of a cow, an incomplete skull of a deer, further some complete and incomplete leg bones, vertebrae, ribs, teeth and molars of different animals and some incomplete and complete deer antlers.

Report of the works done during the month November 1899.

The pit of 24 m was simultaneously with the downstream pit work down to a depth of ±12 m, where no more bones are present; the pit upstream was widened to 12 m and dug to a depth of ±8 m.

The excavated area yielded an incomplete skull of a buffalo with complete horns; an incomplete lower jaw of a tiger, and further some diverse leg bones, foot bones, vertebrae, teeth and molars and some incomplete and complete deer antlers

[MM774C-000032-358]

together with an incomplete tortoise.

Report of the works done during the month December 1899.

The pit upstream was worked until a depth where there are no more bones; this excavated area yielded a tusk of an elephant, long ±1.10 m and two complete molars, next to several diverse leg bones, vertebrae (et cetera) teeth and molars. The collection was packed in seven chests and transported to Surabaya in the usual way by intervention of the Assistant-Resident of Ngawi to be shipped to the Netherlands.

A catalogue of that what was sent is presented herewith.

Contents of 7 chests with fossils distant for the State Geological and Mineralogical Museum in Leyden.

Chest No 1 An incomplete elephant-skull with complete tusks and molars.

A complete tusk of an elephant in four pieces, long ±2 m.

Chest No 2 a complete skull of a buffalo with horns and molars.

A humerus (elephants)

A complete scapula.

Eleven diverse pieces.

Chest No 3 An incomplete tortoise.

An incomplete scapula.

Twenty-five vertebrae (diverse)

Chest No 4 Sixty-two vertebrae (diverse)

Chest No 5 An incomplete rhinoceros skull.

An incomplete buffalo skull.

Twenty pieces diverse

Chest No 6 Sixty pieces diverse

Chest No 7 A small chest 665 pieces diverse teeth and molars

A small chest 33 pieces of diverse jawbones

A small chest 40 pieces of diverse vertebrae

A small chest 2 antelope-horns

A small chest 1 lower jaw of a tiger

A small chest 2 two tusks of a hog with 5 molars

A small chest 105 diverse leg bones (et cetera)

Three incomplete deer skulls

An incomplete antelope-skull

Fifteen deer antlers

A tusk of an elephant in five pieces length about 1.10 m.

Three elephant molars

Thirty-five diverse pieces.

For an exact copy:

The Secretary at the Department of

Education, Religion and Trade,

[?signature?]

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

[Next](#) official report

[Previous](#) official report

[Next](#) letter of Elias

[Previous](#) letter of Elias

[MM774C-000032-356]

departement
van
koloniën

's-Gravenhage, den 30 Maart 1900

Lett. A¹.
N°. 30.

Ten vervolge op mijn schrijven van 29 December 1899, litt A¹, N^o48 heb ik de eer U Hooggeleerde hier nevens te doen toekomen de nopens ontgravingen van fossiele overblijfselen te [Trinil](#) uitgebrachte rapporten over de maanden October, November en December 1899, benevens de inhoudsopgave der in laatstgenoemd rapport bedoelde zeven kisten met fossielen, voor welke verzending herwaarts het noodige zou worden verricht. –

De Minister van Koloniën,

voor den Minister,
De Secretaris-Generaal,
A.E.Elias

Aan
den Hooggeleerden Heer,
Prof. Dr. Eug. Dubois,
te
Haarlem.

[MM774C-000032-357]

Afschrift
Bevloeingswerken
in de
"Solo-Vallei"

Rapport der verrichte werkzaamheden gedurende de maand October 1899.

Den 30 sten September ontstond door zware regens een afschuiving in de put van 24 M² zoodat het werk daar op diepte van ±11 M moest worden gestaakt. Daarna een put ingestoken stroomafwaarts naast de bestaande, lang 12 en breed 8 M. Deze put werd ±7 m diep ontgraven.

Zoodra de diepte van de put van 24 M² zal zijn bereikt wordt deze tegelijk mede afgewerkt. Een tweede put werd ingestoken stroomopwaarts lang 10 en breed 6 M welke ±5 m diep werd ontgraven.

In den ontgraven werden gevonden een incompletee olifants-schedel met completee slag tanden en kiezen, een incompletee schedel van een koe, een incompletee herten-schedel, verder eenige completee en incompletee pooten, wervels, ribben, tanden en kiezen van verschillende dieren, en eenige incompletee en completee hertehorens.

Rapport der verrichte werkzaamheden gedurende de maand November 1899.

De put van 24 M werd tegelijk met de put stroomafwaarts afgewerkt tot een diepte van ±12 M, waar geen been meer voorkomt; de put stroomopwaarts werd verbreed tot 12 M en ±8 M diep ontgraven.

In den ontwerkten grond werden gevonden een incompletee schedel van een buffel met incompleet hoorns; een incompletee onderkaak van een tijger, en verder eenige diverse pooten, koten, wervels, tanden en kiezen, en eenige incompletee en completee herte-hoorns

[MM774C-000032-358]

met een incompletee schildpad.

Rapport der verrichte werkzaamheden gedurende de maand December 1899.

De put stroomopwaarts werd afgewerkt tot op een diepte, waar geen been meer voorkomt; in dezen ontwerkten grond werden gevonden, een slag tand van een Olifant lang ±1.10 M en twee completee kiezen, benevens eenige diverse pootjes, wervels (enz.) tanden en kiezen. De verzameling werd ingepakt in zeven kisten en op de gebruikelijke wijze door tusschenkomst van den Assistent-Resident van Ngawi naar Soerabaja gezonden ter verschepping naar Nederland.

Een staat van het verzonden gaat hiernevens.

Inhoud van 7 kisten met fossielen bestemd voor 's Rijks Geologisch Mineralogisch Museum te Leiden.

Kist No 1 Een incompletee olifantschedel met completee slag tanden en kiezen.

Een completee slag tand van den Olifant in vier stukken lang ±2M.

Kist No 2 Een completee buffelschedel met hoorns en kiezen.

Een bovenarmbeen (Olifant)

Een compleet schouderblad.

Elf stuks diversen.

Kist No 3 Een incompletee schildpad.

Een incompletee schouderblad.

Vijf en twintig wervels (diverse)

Kist No 4 twee en zestig wervels (diverse)

Kist No 5 Een incompletee rhinoceros-schedel.

Een incompletee Buffel schedel.

Twintig stuks diversen

Kist No 6 Zestig stuks diversen

Kist No 7 Een kistje 665 st. diverse tanden en kiezen

Een kistje 33 st. diverse kaakjes

Een kistje 40 stuks diverse Werveltjes

Een kistje 2 antilopen-horens

Een kistje 1 onderkaak van den tijger

Een kistje 2 slag tanden van het zwijn met 5 kiezen

Een kistje 105 diverse pootjes (enz.)

Drie incompletee herten-schedels

Een incompletee Antilopen-schedel

Vijftien hertenhorens

Een slag tand van den Olifant in vijf stukken lang plusminus 1.10 M.

Drie stuks Olifants-kiezen

Vijf en dertig stuks diversen.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000008-391]

31 March 1900

Highly esteemed Professor Martin.

Because you wish to make sure the writing is in line with my thinking you surely in your editorial response will want to incorporate the following remarks with regard to the edits you have made

[upside down]

hoping that in the interest of truth and justice you will want to make use of these I remain after polite greetings with high esteem your willing servant Eug Dubois

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

2008

— Send from the Netherlands —

[MM774C-000008-391]

31.3.1900

Hooggeachte Professor Martin.

Omdat U des [?????] ~~schrijft, zoals u schrijft~~ "geheel in mijner geest wenscht te berichten en ~~omdat ik~~
~~U zult U~~ zult U bij Uwe redactie zeker gaarne nu de volgende opmerkingen naar aanleiding van de mij door U
medegedeelde redactie, willen gebruik maken

[upside down]

Hopende dat U in 't bovenstaande in 't belang van waarheid en recht wel wilt gebruikmaken verblijf ik
na beleefde groeten, hoogachtend Uw dienstw Eug Dubois

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000008-392]

Leiden 31 March 1900.

Dear Colleague,

I have just received your letter, from which I read to my regret that I have yet again displeased you. It is unclear to me how you could have concluded from my edits that you are regarded as "as a simple collector", as I am evidently speaking about your archaeometry et cetera. I will surely change my edits in line with your request, but it would not have been necessary, to appeal to "truth and justice" in your letter. If truth and right would not matter to me, then I surely need not have sent these to you. I think that if you think this over you will realise that. Meanwhile I thank you for the benevolently conveyed information.

After polite greetings
with high esteem
your willing servant
K. Martin

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000008-392]

Leiden 31.III.1900.

Geachte Collega,

zoo even ontvang ik Uwen brief, waaruit ik tot mijn spijt zie, dat ik het alweer niet naar Uwen zin heb gemaakt. Hoe U uit mijne redactie heeft kunnen lezen, dat U "als een simpele verzamelaar" zouden beschouwd worden, is mij niet recht duidelijk, waar ik toch over Uwe ouderdomsbepaling etc. spreek. Ik zal zeer zeker in Uwen geest de redactie veranderen, maar het ware niet noodig geweest, dat U een beroep op "waarheid en recht" in Uw schrijven had gedaan. Wanneer het mij niet om waarheid en recht te doen was, dan had ik U zeker niet over deze zaak behoeven te schrijven. Mij dunkt, dat U dit bij nader overdenking ook wel zal inzien. Intusschen dank ik U voor de welwillend verstrekte inlichting.

Na beleefde groeten
hoogachtend
Uwe dienstwillige
K. Martin

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000008-399]

Haarlem 1 April 1900

Highly esteemed colleague

I have written my letter *sine era*¹⁸⁷, it's just that the old opposing feelings towards Verbeek, who is lacking so much in truth and justice in this matter, have somewhat taken the better of me. I do hope to find the opportunity some time to confront the matter myself and I thank you in advance if you already want to pave the way for me by stating the matter correctly as it is. Believe me to be much obliged to you for that and receive the polite greetings of
your willing servant
Eug Dubois.

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

---

¹⁸⁷ without prejudice

2010

— Send from the Netherlands —

[MM774C-000008-399]

Haarlem 1.4.1900

Hooggeachte Collega.

Ik schreef mijnen brief *sine era*, hoogstens [?kwam] de oude ~~tenzij een zeer gerechtvaardigden tegen~~^{contra} V, die ~~waarheid~~^{wat} ~~en recht juist~~^{van [?bestaan heeft?]} [?????] ik [?????], waar waarheid en recht mist en die questie voor hem zoveel geweld ~~heeft~~ [?staat] aangedaan, eenigermate opgeden. Ik hoop nog eens gelegenheid te vinden daarop zelf te [??? te] kunnen en dank U bij voorbaat zeer, dat U het terrein wel wilt voorbereiden door de zaken juist zoo voor te stellen als ze zijn. Geloof mij daardoor zeer verplicht en ontvang de beleefde groeten van
Uwen dienstw.
Eug Dubois.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000009-404]

International Congress of Medicine, Paris 1900.

Anatomy section

Auguste Pettit, secretary

Dear colleague,

I ask you to send me without delay the summary and the conclusions of your report in sufficient detail so that the whole does not exceed one and one half page (41 lines of 67 letters per page) and as soon as possible the report in full.

Please accept, Sir and Dear Colleague,

the expression of my most distinguished feelings

A. Pettit

This is the last letter with this correspondent

Previous letter with this correspondent

2011

— Send from France —

[MM774C-000009-404]

Congrès International de Médecine, Paris 1900.

Section d'Anatomie

Auguste Pettit, Secrétaire

Monsieur et Cher Confrère,

Je viens vous prier de m'envoyer sans retard le résumé et les conclusions de votre rapport assez en abiegé pour que le tout n'excède pas une page et une d'impression (41 lignes de 67 lettres par pages) et le plus tot possible le rapport in extenso.

Veillez agréer, Monsieur et Cher Confrère,
l'expression de mes sentiments les plus distingués

A. Pettit

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000008-198]

Haarlem Zijlweg 45
2 April 1900.

Highly esteemed Loudon,

Long before the letter that I wrote to the Solo Valley, immediately after seeing the note (concerning the molars), could possibly have arrived there, I was allowed to receive the objects that were assumed lost. Although they had been deposited by the sender several months ago and he had promised to send them immediately, they arrived here now, notably as letter, much later than the rest of the shipment that had been simply send as packaged goods. [? So in the end there was no reason?] to worry, and I hope you will forgive me that I have again called upon your great benevolence.

I terribly regret that I have to add that to my great disappointment it has turned out to be impossible to finish the publication, on which I had started, to some degree of completeness, in time for the Paris exhibition. I would not like to deliver work that is unsatisfying and my Amsterdam job gave me too much to do to find the quiet hours I need to have this finished. To finish up on the long since in alle catalogues mentioned

[MM774C-000008-199]

Pithecanthropus [?sedivirus?] I now had to skip all my lectures last week. I do therefore hope that by giving a lecture at the Medical Congress I can yet bring into the light what I and others owe to our colonial Government.

Believe me that to be to you in particular.

After polite greetings with the highest esteem your willing servant

Eug Dubois

This is the last letter with this correspondent

Previous letter with this correspondent

[MM774C-000008-198]

Haarlem Zijlweg 45
2 April 1900.

Hooggeachte Heer Loudon,

Lang voordat mijn onmiddellijk na inzage der nota (betreffende kiezen) naar de Solo-vallei geschreven brief aldaar kan zijn aangekomen mocht ik de verloren gewaande voorwerpen ontvangen. Ofschoon ze bij den afzender al sedert verscheidene maanden gedeponerd waren en deze beloofd had ze terstond te zenden, arriveerde ze nu hier, nog wel per brief, veel later dan de overige zending, die eenvoudig als [?mailgoed] geschied was. [?Mij ?????t de ?????] dus om zich ongerust te maken, waarvoor U het mij, hoop ik, wilt zijn goede houden, dat ik ook daarin weder een beroep op Uwe groote welwillendheid gedaan heb.

Het doet mij ontzaggelijk leed hieraan te moeten toevoegen, dat het mij tot mijn groote teleurstelling onmogelijk gebleken is voor de Parijsche tentoonstelling de begonnen publicatie tot een bepaald geheel af te maken. Ik zou niet gaame mij onbevredigend werk hebben geleverd en van de amsterdamsche betrekking had ik te veel te doen om voor de bedoelde bewerking een voldoende aantal rustige uren te vinden. Voor het afronden van den in alle catalogi reeds sedert lang vermelden

[MM774C-000008-199]

Pithecanthropus [?sedivirus?] heb ik nu de laatste week al mijn colleges moeten laten [?varen]. Ik hoop daarom en door eene voordracht op het medisch congres toch evengoed in het licht te stellen wat ik en anderen aan onze koloniale Regeering verplicht zijn.

Geloof mij dat aan U in het bijzonder.

Na beleefde groeten, met de meeste hoogachting Uw dienstw. dr.

Eug Dubois

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000059-201]

Trinil 6 April 1900

Truly Noble Very Learned Sir!

The work is progressing very well, the trench upstream is 6 m deeper now, they have been dug to a total depth, over the whole work, of ± 4 m. Bones have not yet been found in it other than some insignificant pieces.

Rain showers seem to decrease, the water level is now relatively low.

My headaches are still the same and I'm still under doctor's treatment, now already for three months.

Other than that all is according to our wishes.

Truly Noble Very Learned Sir!

Your able servant

Kriele

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

2013

— Send from Jawa —

[MM774C-000059-201]

Trinil 6 April 1900

WelEdele Zeergeleerde Heer!

Met de werkzaamheden gaat het zeer goed vooruit, de put stroomopwaarts is 6 m dieper ingestoken, zij zijn nu op een totale diepte ontgraven, met het geheele werk ± 4 m. Beenderen komen er nog niet in voor dan enige niets beduidende stukken.

De regenbuien schijnen minder te worden, de waterstand is nu betrekkelijk laag.

Met mijne hoofdpijn is nog hetzelfde en ben nog steeds onder doktersbehandeling, nu reeds drie maanden.

Verders gaat alles naar wensch.

Weledele Zeergeleerde Heer!

Uw dv: dienaar

Kriele

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000012-118]
Annual report 1899/1900

Report about the state of the paleontological – mineralogical – Cabinet of the Teylers'-Foundation at the 8th of April 1900.

As of the 8th of April 1899 yours truly was appointed by you Noble born Sirs to be the curator of the Cabinet and therewith successor to the late Doctor T.C. Winkler. Meanwhile Mrs D. Winkler, had been appointed to take over part of the duties as curator to the Cabinet which her father had so meritoriously fulfilled.

However to keep the collection in good shape it turned out that more assistance was needed than Mrs Winkler with all good intentions was able to provide. This assistance was available from Mr F.C. Verséwel de Witt Hamer, janitor to the Museum. Apart from other proof, his suitability was apparent after a well successful preparation of a fossil lower jaw of *Ancitherium*, N^o8496 in Showcase 57. On my proposals your noble born Sirs have therefore decided to appoint him assistant to the Cabinet as of 1 January 1900, which decision

[MM774C-000012-119]

has been most profitable to the Cabinet. Lots of objects in the collection demand to be prepared further than has been done since they were taken on, or need fractures or other defects repaired which may or may not have been caused naturally. For instance Mr V. de Witt Hamer has on my instigation made significant repairs to skull fragments of the Mosasaurus in showcase II and to the shields of *Chelonia Hoffmanni*, N^o11277 and N^o11289, by which these objects have been much improved.

I myself have made some repairs to fossils of Pikermi and Eppelsheim in showcase V and make them more resistant, whilst other parts have been further exposed by preparation; plaster casts have been hardened by impregnation of molten paraffin and the same artificial technique was used to save some plates with *Pentacrinus* in cupboard 17 from further decay. The latter had severely or even irreparably been damaged by prolonged exposure of the pyrite, of which these fossils largely consist, to air, and which turns into a grey greenish powder of iron sulphuric acid which now partly could be saved by impregnation with paraffin which closes them off from contact with the air and therewith guards them for further decay. Although of diminished value part of these could thus remain in the collection. Also *Mystriosaurus Mandelsholn*: N^o2741 was brought in the state that the downside of the skull matches with the trunk of the body so no longer connecting the dorsal and the ventral side as used to be the case.

Etiquette's of objects were here and there, where it was necessary, altered and in some cases also in the catalogue was revised.

As to the storage some small repairs were necessary where wood has warped or closure was insufficient.

The collection was enriched with a plaster cast of the skull of *Phororhacos longissimus*, the famous find of the Ameghinos, of which the original in the British Museum has drawn a lot of attention in the latest years.

A "fossil bone" offered to us by Mr A. Winkler Prins from Voorschoten near The Hague who had found it near his home and which he thought was a tusk of a fossil elephant, turned out upon examination to be a non fossil rib of a whale.

A gift of Mr W van der Hulst from Haarlem of what he thought to be

[MM774C-000012-120]

meteor that had come down in Egypt, was in truth a fragment of a vertebral body of a large, probably whale like mammal, which cannot have fallen out of the sky.

Both gentlemen's have, whilst recommending us in their further favour, been thanked for their good intentions; including these objects in the cabinet, however, has on my advice not been deemed desirable by you.

A number of Palaeozoic polyps have (in September 1898) been given in loan by Mrs Winkler to Mr Fernand Meunier, assistant to the Belgian geological service in Brussels. In general it seems to me that lending out objects is not advisable and can only be allowed in special cases. The experience we had with Mr Meunier, who after keeping hold of the pieces for a very long time, without having sent Mrs Winkler a notice of receipt, and who on repeated request from me to return these objects did not reply for months, seems to justify this opinion.

By appointing Mr de Witt Hamer and by purchasing the aforementioned plaster cast of *Phororhacos longissimus* the gentlemen directors have shown that they are benevolent to that famous part of the Teylers' foundation, which carries the name of Teylers' Paleontological-Mineralogical Cabinet, to whom I also have to thank to be connected to Teylers' Foundation. I therefore consider it my duty, next to thanking you for what you have done for the benefit of the collection that has been entrusted to my care, and I think I may well be allowed, yes even obliged to point out a large cavity in this collection. — The paleontological part of it has been largely acquired in a time when many of the most peculiar discoveries in this part of science had yet to be made. And I mean in particular these extinct terrestrial reptiles and mammals, which mainly in America and South Africa turned out to be extensively abundant. Our museum hardly has anything of these and in that respect it is not up-to-date, and an extension, to ensure that its largest part will not soon be just be of a historical nature, would be more than desirable and fulfilling a need. It is not unknown to me that you as curators of Teylers' extensive foundation have to fulfil many and all kinds of needs, but I flatter myself that you expect it

[MM774C-000012-121]

to be my duty to point out this need, so you, should the opportunity arise to complement the Cabinet, can take into consideration whether there are terms to be found to provide for this.

Haarlem, 8April 1900.

The curator of the paleontological-mineralogical Cabinet of Teylers' Foundation,
Eug Dubois.

This is the only letter with this correspondent

[MM774C-000012-118]
Jaarverslag 1899/1900

Verslag omtrent den toestand van het Paleontologisch-mineralogisch Kabinet van Teylers-Stichting op den 8sten April 1900.

Met ingang van den 8sten April 1899 werd de ondergetekende door U Weledelgeboren Heeren benoemd tot conservator van het Kabinet en alzoo tot opvolger van wijlen Dr. T.C. Winkler. Inmiddels bleef Mejuffrouw D. Winkler, aan wie na het overlijden van haren voor het Kabinet zoo bijzonder verdienstelijken vader een deel van diens functies door U waren opgedragen als conservatrice aan het Kabinet verbonden.

Voor het in goeden staat houden van de collectie bleek evenwel nog meer afdoende assistentie nodig te zijn dan Mejuffrouw Winkler bij alle goeden [?zit?] daaraan vermocht te wijden. Deze was beschikbaar in den persoon van den Heer F.C. Verséwel de Witt Hamer, conciërge van het Museum. Behalve uit andere bewijzen was diens geschiktheid gebleken uit een goed geslaagde preparatie van de hem, als proefstuk gegeven fossiele onderkaak van *Ancitherium*, N^o8496 in vitrine 57. Op mijn voorstel werd daarom door Uweledelgeboren Heren besloten hem tot assistent bij het Kabinet vanaf 1 Januari 1900 aan te stellen, door welk besluit

[MM774C-000012-119]

het Kabinet zeer is gebaat. Niet weinig voorwerpen daarin toch eisen of verder te worden geprepareerd dan vanaf de opname geschied is, ofwel een herstel van fractures en andere gebreken, die al of niet door natuurlijke oorzaken aan de voorwerpen van iedere collectie onvermijdelijk en voortdurend ontstaan. Zoo werden door den Heer V. de Witt Hamer op mijne aanwijzing onder anderen aan de schedelfragmenten van *Mosasaurus* in vitrine II en aan de schilden van *Chelonia Hoffmanni*, N^o11277 en N^o11289, belangrijke herstellingen gedaan, waardoor deze voorwerpen zeer gewonnen hebben.

Door mij zelf waren aan eenige fossielen van Pikermi en Eppelsheim in vitrine V herstellingen gedaan en deze resister gemaakt, aan andere sommige deelen door uitbeitelen meer blootgelegd; gipsafgietsels in kas 12 door impregnatie met gesmolten paraffine verhardt en door dezelfde kunstbewerking eenige platen met *Pentacrinus* in kast 17 voor verder verval bewaard. Van de laatst bedoelde waren door langdurige investering van de lucht op het ijzerkies (zwavelijzer), waaruit die fossielen voor een groot deel bestaan en dat daarbij tot een grijsgroen poeder van ijzervitriool uiteen valt, enkelen onherstelbaar beschadigd en onbruikbaar geworden, anderen konden door impregnatie met paraffine, waardoor de lucht wordt afgesloten voor verder verval bewaard worden. Ofschoon in waarde verminderd konden deze alzoo nog deel blijven uitmaken van de collectie. Ook werd *Mystriosaurus Mandelsholn*: N^o2741 in zoodanige staat gebracht, dat de onderzijde van den schedel met die van den romp overeenstemt en niet rug en buikzijde aan elkander sloten, zooals eerst het geval was.

Aan de etiketten der voorwerpen werden hier en daar, waar zulks noodig bleek, wijzigingen aangebracht en enkele ook in den catalogus.

Wat de opberging aangaat waren kleine herstellingen wegens trekken van het hout en gebrekkige sluiting noodig.

De collectie werd verrijkt met een gipsafgietsels van den schedel van *Phororhacos longissimus*, de beroemde vondst der Ameghinos, waarvan het origineel in het British Museum de laatste jaren zeer de aandacht heeft getrokken.

Een door den Heer A. Winkler Prins te Voorschoten bij 's-Gravenhage aangeboden nabij zijne woning gevonden "fossielbeen", waarin hij den stootand van een fossielen olifant meende te moeten zien, bleek bij onderzoek te zijn een niet fossiele rib van een walvisch.

Door den Heer Mr. W van der Hulst te Haarlem was, verder, ten geschenken aangeboden wat hij meende

[MM774C-000012-120]

te zijn, een in Egypte gevallen meteorsteen, echter in werkelijkheid is een fragmentair wervellichaam van een groot, waarschijnlijk walvisachtig zoogdier, hetgeen niet uit de lucht kan gevallen zijn.

Aan beide Heeren werd, onder aanbeveling in hun verdere gunst, dank betuigd voor hunne goede bedoeling; opnamen der genoemde voorwerpen in het Kabinet door U op mijn advies echter niet wenselijk geacht.

Uitgeleend waren nog door Mejuffrouw Winkler (in September 1898) aan den Heer Fernand Meunier, assistent bij den Belgischen geologische Dienst te Brussel, een aantal palaeozoische polypen. In het algemeen schijnt mij uitleenen van voorwerpen der collectie niet raadzaam en beter slechts in enkele gevallen toe te staan. De ondervinding met den Heer Meunier opgedaan, die na zeer langen tijd de bedoelde stukken onder zijne berusting te hebben gehouden, zonder aan Mej. Winkler de ontvangst te hebben gemeld, op mijn herhaald verzoek om terugzending verscheiden maanden lang op antwoord deed wachten, schijnt voor de gegrondheid dier opvatting wel te pleiten.

Door de aanstelling van den Heer de Witt Hamer en door aankoop van het genoemde schedelmodel van *Phororhacos longissimus* hebben Heeren Directeuren blijk gegeven, dat U dat beroemde onderdeel van Teylers Stichting, hetwelk den naam draagt van Teylers palaeontologisch-mineralogisch Kabinet een warm hart toedraagt, een welwillende gezindheid, waaraan ik het ook te danken heb aan Teylers Stichting verbonden te zijn. Ik meen daarom bij het uitspreken van mijnen dank voor hetgeen door U ten baten van de aan mijne directe zorgen toevertrouwd de collectie gedaan is, mij ook wel te mogen veroorloven, ja verplicht te zijn op eene groote leemte daarin te wijzen. — Het palaeontologisch deel daarvan is grotendeels bijeen gebracht in een tijd, toen vele van de meest merkwaardige ontdekkingen in de betreffende wetenschap nog moesten gedaan worden. Ik bedoel vooral die op het gebied der uitgestorven landreptielen en zoogdieren, voornamelijk in Amerika en Zuid-Afrika die van zoo wijde strekking gebleken zijn. Ons museum bevat daarvan zoo goed als niets en in die opzichten is het geenszins op de hoogte van den tijd en zou aanvulling, opdat niet weldra het grootste deel van zijne beteekenis slechts van historische aard zei, meer dan wenschelijk een bepaalde behoefte zijn. Het is mij niet onbekend, dat door U als beheerderen van Teylers omvangrijke Stichting in vele en velerlei behoeften te voorzien is, maar U zult het, vlei ik mij

[MM774C-000012-121]

als mijn plicht beschouwen U op deze behoefte te wijzen, opdat door U, wanneer de gelegenheid om het Kabinet te completeeren zich voordoet, in overweging kan worden genomen of er termen te vinden zijn om daarin te voorzien.

Haarlem, den 8sten April 1900.

De conservator van het palaeontologisch-mineralogisch Kabinet van Teylers Stichting,
Eug Dubois.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000013-251]

Maxweg

Haarlem. Zijlweg 45

20 February 1900

Very honoured Sir,

I hope you have correctly received the amount of money on your accounts, which I sent by Post Exchange to your address. Following your earlier proposal I have allowed for the payment of Zittel's blackboard to account 100 Mk to the current year, because I have to accommodate to the limited state of the Amsterdam Mineralogical Institute.

You would now very much oblige me if you would send me a receipt as soon as possible for the materials that I have in my books as delivered at the account of the Mineralogical Institute.

Mr Max Weg's

Bookshop

Le Playstrasse 1. Leipzig

[MM774C-000013-252]

I need to show this receipt within a week together with all other papers to the board of the University. I would love to see it dated 1899, because the purchase should be on the account of the previous year.

I thank you again for kindly taking back the *Beiblattes des Neuen Jahrbuches für Mineralogie*, as well as your efforts to get hold of Clarke's work. I hope you will therefore soon be able to deliver it to me.

With high esteem, yours truly

Eug Dubois.

These are the only two letters with this correspondent

2015

— Send from the Netherlands —

[MM774C-000013-251]

Maxweg

Haarlem. Zijlweg 45

20.2.1900

Sehr geehrter Herr,

Hoffentlich haben Sie den Betrag Ihrer Rechnungen, den ich durch Postwechsel an Ihre Adresse übersandte richtig erhalten. Infolge Ihres früheren Vorschlags habe ich mir erlaubt von der Zahlung der Zittel iden Wandtafeln 100 Mk ~~für~~ auf das laufende Jahr zu rechnen, weil ich mit dem beschränkten Stat des Amsterdamer mineralogischen Instituts rechnen muss.

Sie würden mich nun sehr verpflichten wenn Sie mir umgehend Quittung zugehen lassen wollten der in meiner Kate angegebenen für Rechnung des Mineralogisches Institutes gelieferten Sachen.

Herrn Max Weg's

Buchhandlung

Le Playstrasse 1. Leipzig

[MM774C-000013-252]

Diese Quittung muss ich in höchstens einer Woche mit allen übrigen Stücken der Universitätsverwaltung vorlegen. Gern hätte ich sie datiert 1899, weil die Anschaffung auf Rechnung des Vergangenen Jahrs gestellt werden soll.

Ich danke noch sehr für Ihre freundliche Zurücknahme des Beiblattes des Neuen Jahrbuches für Mineralogie, sowie für Ihre Bemühungen bez. Clarke's Arbeit. Hoffentlich wird es Ihnen dadurch bald möglich mir diese zugehen zu lassen.

Hochachtungsvoll und ergebenst

Eug Dubois.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000007-302]

Royal Dutch
GEOGRAPHICAL SOCIETY.

Amsterdam 24 April 1900

Noble and highly learned Sir

The board of the Royal Dutch geographical Society has the honour to inform you that on the occasion of the latest assembly you have been chosen as member of the board.

Convinced of your interest in the prosperity of the Society and your willingness to cooperate in increasing that, the board hopes that you will accept this appointment.

The aforementioned board

IJzerman president

E Heldring secretary

the noble and highly learned Sir

Professor Doctor Eug Dubois
Haarlem.

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000007-302]

Koninklijk Nederlandsch
Aardrijkskundig Genootschap.

Amsterdam 24 April 1900

Wel Edel Hooggeleerde Heer

Het Bestuur van het Koninklijk Nederlandsch Aardrijkskundig Genootschap heeft de eer U te berichten, dat U bij gelegenheid der jongste Algemeene Vergadering van 21 dezer, gekozen zijt tot lid van het Bestuur.

Overtuigd van Uwe belangstelling in den bloei van het Genootschap en van Uwe bereidwilligheid om tot bevordering daarvan mede te werken, hoopt het Bestuur dat ge U deze keuze zult laten welgevallen.

Het Bestuur voornoemd

IJzerman Voorzitter

E Heldring Secretaris

Den Wel Edel Hooggeleerden Heer

Prof Dr Eug Dubois

Haarlem.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000001-445]

Leiden, 27 April 1900.

Highly esteemed Sir!

On behalf of Professor Martin I have the honour to notify you that now is the time that you will have to take steps to assure the necessary sums for working on your collection during the year 1901. For the current year you have yet been allowed the amount of *f* 1650.

With the highest esteem I have the honour to be
your able servant
P.C. Blommendaal

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

2017

— Send from the Netherlands —

[MM774C-000001-445]

Leiden, 27 April 1900.

Hooggeachte Heer!

Namens Professor Martin heb ik de eer U te berichten, dat het thans de tijd is, dat door U de noodige stappen zullen moeten worden gedaan ter verkrijging van de benodigde gelden voor de bewerking Uwer Collectie gedurende het jaar 1901. Voor het loopend jaar is U weder een bedrag van *f* 1650 toegestaan.

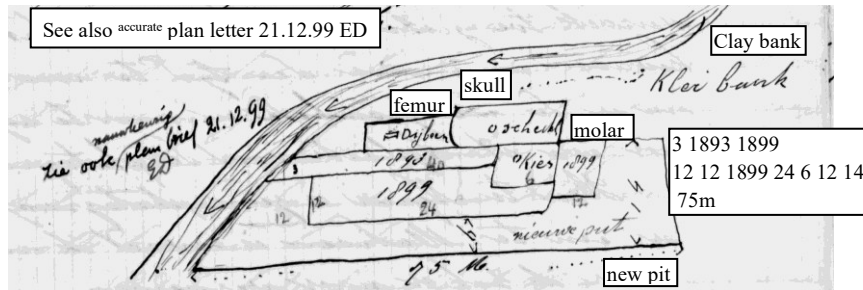
Met de meeste hoogteaching heb ik de eer te zijn
Uw dienstv. dien.
P.C. Blommendaal

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000059-202]

Trinil 28 april 1900
Highly Learned Sir!

Your letter dated 25th of March has been received in good order, the work is progressing well and the next month, if the river keeps going down like this, I think I will hit the bone layers in part of my trench downstream. The trenches have been set up according to the sketch¹⁸⁸ below.

It will be very difficult or at least take a long time to uncover the excavation pits of the years 1891, 1892 and 1893 as there is at least four or five m of soil on top of it, except for our current trenches, also the water would be a problem as the dykes we used to have, have been removed as much as possible..

[MM774C-000059-203]

The pit from 1898 I will lay bare together with the pit from 1899, and have another look if anything has been left standing, if not as you can see in the accompanying sketch, the last part has been started up, about as you have instructed, and if possible I will dig all the pits down up to the clay layer.

About the photographs it would be best if you would request Mr Kruiemel yourself, as I do not have the possibility to speak to him verbally and me writing him might turn out wrong. If the request is being granted it would be good if I got fair warning so I could schedule the work accordingly and arrange for locations to photograph from.

There is no photographer here in Ngawi, I do not know if there is one in Madiun, but I will find out in case I have to send for one if you do not get Mr Kruiemel to arrange it.

With regard to my headache there is a slight improvement, but it still bothers me very much in the evening, and I still receive doctor's treatment at Ngawi, where I have to visit him every ten days. I already had six different kinds of medicine. With my wife all is well, and she is always jolly, but she fears having to go back to Sumatra if the work finishes here as she is scared of the coal mines and so am I as it is terribly unhealthy and dangerous work. In the four months I worked there I almost had three accidents, one time falling causing a groin rupture and one time being buried underneath the coal, so I hope you will ask for some other placement for me, but I fear Mr Delprat will be cross as they can't get people to remain working there.

With the best of hope that you will find some other employment for me, and that I get to know about it before the end of your work.

I remain ever your very obedient servant
Kriele

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

¹⁸⁸ See [Huffman et al 2022](#) for detailed comments on this sketch.

[MM774C-000059-202]

Trinil 28 april 1900
Hooggeleerde Heer!

Uwe brief dd^a 25 Maart in een goede orde ontvangen, de werkzaamheden gaan goed vooruit en de volgende maand, als de rivier zoo blijft dalen, denk ik met een gedeelte van mijne put op de beenderenlaag te komen stroomafwaarts, de putten zijn ingestoken volgens onderstaande schets.

Om de putten van 't jaar 1891 - 92 en 93 bloot te maken dat gaat zeer moeilijk of het moet met een ruime tijd werk gepaard gaan, daar er minstens vier à 5 m grond op zit behalve in de putten, en dan daarbij de last van het water, daar de dijkjes vroeger zoo veel mogelijk zijn weggewerkt.

[MM774C-000059-203]

de put van 1898 die zal ik met de put van 1899 bloot werken, en nog eens nagaan of er iets is blijven staan, anders zooals u ziet volgens de bijgaande schets, is de laatste ingestoken., zoo ongeveer naar Uw aanwijzing, en ik zal de putten zoo veel mogelijk tot op de kleilaag afwerken.

Wegens die photographiën is het besten dat U het zelf verzoekt aan mijnheer Kruiemel, daar ik hem niet mondelijks kan spreken en mijn schrijven zou mogelijk verkeerd uit kunnen lopen, zoo het verzoek toegestaan wordt was het niet [kwaam?] Mij voor de tijd te waarschuwen om er de werkzaamheden er naar te regelen voor een standplaats voor de photograaf.

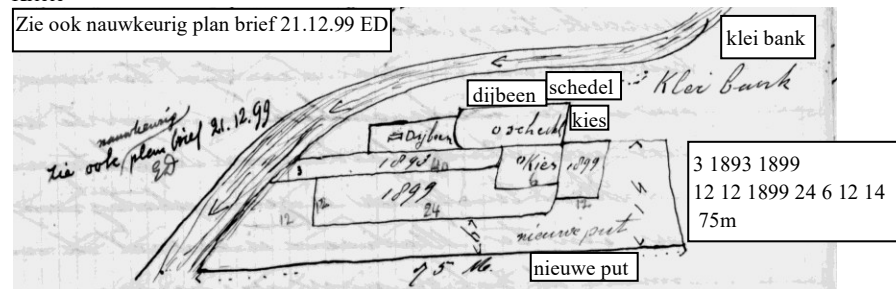
Hier te Ngawi is geen photograaf, of er een te Madioen is weet ik niet maar ik zal er naar vernemen, en zoo er een is moet ik hem dan laten komen, zoo U het van den heer Kruiemel niet gedaan krijgt.

Wegens mijne hoofdpijn is het een weinig beter, niet tegenstaande ik er nog veel last van heb ter zake 's avonds, ik ben ook nog steeds onder doktersbehandeling te Ngawi, waar ik om de 10 dagen bij hem moet komen. Ik heb reeds zes soorten medicijnen gekregen. Met mijne vrouw gaat het naar wensch, en is altijd even vrolijk, maar zij vreest al door nog maar dat ze naar Sumatra terug moet, als het werk hier is afgelopen, en zij schrikt voor de kolenmijnen en ik ook, daar dat een ongezond en vreselijk gevaarlijk werk is. Ik heb er in die 4 maanden, dat ik er gewerkt heb temet 3 ongelukken gehad, waarvan een waterbreuk door een val en een keer begraven geweest onder de kool dus ik hoop dat U voor mij een andere plaatsing vraagt, maar ik vrees, dat mijnheer Delprat boos zal worden, daar ze voor dat werk geen volk kunnen houden.

Met de beste hoop, dat u voor mij een anderen werkkring krijgt, en ik het te weten kom voor het eind van Uw werk.

Blijf ik steeds Uw zeer onderdanige dienaar

Kriele

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000007-303]

Haarlem, Zijlweg 45
2 May 1900.

Noble and severe Sir,

In answer to your letter of the 24th last, in which you gave me the honourable message that I have been chosen to become a member of the board of the Royal Dutch Geographical Society, I am conveying to you that I will do what I can in that function to cooperate in achieving the admirable goals of this society.

With the highest esteem
your willing servant
Eug Dubois

The highly Noble and severe Sir
J.W. IJzerman
president of the
Royal Dutch Geographical Society, Amsterdam

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000007-303]

Haarlem, Zijlweg 45
2 Mei 1900.

Hoogedelgestreng Heer,

In antwoord op Uw schrijven van den 24^e April j.l., waarbij U mij de vereerende mededeeling doet, dat ik gekozen ben tot lid van het Bestuur van het Koninklijk Nederlandsch Aardrijkskundig Genootschap meld ik U, dat ik gaarne zooveel ik vermag bereid ben in die functie mede te werken aan het zoo loffelijk streven van het genootschap.

Met de meeste hoogachting
Uw dienstwillige dr.
Eug Dubois

Den Hoogedelgestr. Heer
J.W. IJzerman
Voorzitter van het
Kon. Nederlandsch Aardrijkskundig Genootschap Amsterdam.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000007-305]

Royal Dutch Geographical Society

Noble and highly learned Sir. I politely request you to notify me by means of the attached postcard whether you accept your appointment as board member of our Society, of which you have received a notification some time ago. As a new members list is being printed we would like to address the Board in there as correctly as possible.

With high esteem, your willing servant,

C.J. van Bemmél

Director of the bureau of the Royal Dutch Geographical Society

Amsterdam

10 May 1900.

This is the only letter with this correspondent

2020

— Send from the Netherlands —

[MM774C-000007-305]

Koninklijk Nederlandsch Aardrijkskundig Genootschap

Wel Edel Hooggel Heer. Beleefd verzoek ik u mij op aangehechte briefkaart te melden of de benoeming tot Bestuurslid van ons genootschap, waarvan U een poos geleden is kennisgegeven, door U wordt aanvaard. Daar er eene nieuwe ledenlijst gedrukt wordt zouden wij het Bestuur daarin gaarne zoo juist mogelijk vermelden.

Hoogachtend, Uw dw dienaar,

C.J. van Bemmél

Directeur van Bureau van KNAG

Amsterdam

10 Mei 1900.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000008-400 14 May 1900]

Highly esteemed colleague,

It's obvious that I will send you a reprint, as soon as I got one. Although it already has been a long time since I corrected the galley proofs, I still have not received any reprint, and I can therefore also not say when they will arrive, although I expect them any day now. Should you meanwhile want to look into the manuscript, then that will be at your disposal.

With polite greetings
your willing
K. Martin

Leyden 14 May 1900.

This is the last letter with this correspondent
[Previous](#) letter with this correspondent

2021

— Send from the Netherlands —

[MM774C-000008-400 14 Mei 1900]

Hooggeachte Collega,

het spreekt vanzelf dat ik U een overdruk zal zenden, zoodra ik die heb. Hoewel ik reeds lang de proef corrigeerde heb ik echter de separaten nog niet ontvangen, en kan ik ook niet zeggen wanneer die zullen komen, hoewel ik ze idere dag wachtende ben. Wil U intusschen mijn manuscript ter inzage, dan staat het tot Uwer dienst.

Met beleefde groeten
Uwe dienstwilligen
K. Martin

Leiden 14. V. 1900.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000008-400 added to postcard Martin 14 May 1900]

Highly esteemed Sir!

As the Professor has given me this postcard to be delivered I want to make use of this possibility to let you know that I have received your postcard, your subsidy for 1901, equal to the one of this year, has been submitted by the Professor. With high esteem, your willing servant P.C. Blommendaal

This is the last letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

2022

— Send from the Netherlands—

[MM774C-000008-400 added to postcard Martin 14-5-1900]

Hooggeachte Heer!

Daar Professor mij deze briefkaart ter bezorging geeft wil ik van deze gelegenheid gebruik maken U te melden dat denzelfden dag, dat ik Uwe briefkaart ontving, Uwe subsidie voor 1901, gelijk aan die van dit jaar, door Prof. is aangevraagd. Hoogachtend, Uwdwdien. P.C. Blommendaal

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000059-204]

Trinil 18 May 1900

Truly Noble Very Learned Sir!

I thought the water level would keep going down, but I was quite mistaken, it started to rain on the 8th of this month and it kept raining until the 15th, the whole year the water level has not been as high as in these days, the work was completely flooded that I was obliged to start up a new trench. Now, however, the water has sufficiently gone down that we can start again at the bottom. In the downstream pit we have found an almost complete elephant skull with molars and some diverse pieces of bone.

I will send you the diagonally banded layers as soon as they are better visible.

My headache has somewhat improved, but now I have such terrible pain in my joints, like someone with rheumatism

[MM774C-000059-205]

Further everything is going according to wish and in the next month June we will have 50 men

Your Truly Noble Very Learned Sir

Your willing servant

Kriele

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

2023

— Send from Jawa —

[MM774C-000059-204]

Trinil 18 Mei 1900

WelEdele Zeergeleerde Heer!

Ik had gedacht dat het water aan het dalen zou blijven, maar daar heb ik mijn zelve zeer in vergist, den 8^e dezer begon het te regenen tot den 15^e en de waterstand heeft vanaf het geheele jaar niet zoo hoog geweest dan in deze dagen, het werk heeft geheel onder water gestaan, dat ik verplicht ben geweest een nieuwe heb in moeten steken, nu is het water weder zoo ver gedaald, dat men weder van beneden kunnen beginnen, in de put stroomafwaarts is gevonden zoo goed als een complete olifantschedel met kiezen en enige diverse stukken been.

De schuine laagjes zal ik U toezenden zodra zij beter zichtbaar zijn.

Wat mijne hoofdpijn gaat het een beetje beter, maar nu heb ik een vreselijke pijn in mijn gewrichten, gelijk iemand die de reumatiek heeft.

[MM774C-000059-205]

Verder gaat alles naar wensch met de werkzaamheden en de volgende maand Juni beginnen we met 50 man.

Uw WelEdele Zeergeleerde Heer

U dienstvaardige dienaar

Kriele.

[Click here to return to the content page](#)

[Brill-16]

Highly esteemed mister Dubois,

Leiden 18 May 1900

This morning I have returned to Berlin from my trip to Leipzig. Your letter has thus reached me in good order; I was happy to find it coincided with my presence there. What turned out to be the case? I was speaking to the Head-Chief (pleonasms like one sees nowhere) in the Berlin House on the “Meise”, and heard that Mr. Rig[?????] has left the Leipzig house for some months already; [?????] [?????] (this [?????] [?????] [?????]) could be found rather irregularly, and e.g. the last of your proofs had never reached the studios in Berlin. Mister Spiess apologizes for this and requested me to confer his apologies also to you. I will tell you more when I see you. They did not even tell him about [?????] that Rig[?????] [?????] had brought you. I hope now that the drawing has not already been sent to you: if this is the case, please inform me directly: I'll request him to send it to Berlin. Maybe [?????] - if their questions don't bother you to much – you might yourself [?????] Mister Spiess, or simply write to the chef of Meisenbach, Riffarth & Co when you send the plates and explain to him what is going wrong. Mister Spiess has promised me extensively that he would deliver them *tadellos* and as *genau wie möglich* [neat and as accurate as possible].

I am sorry for the trouble this has caused, but nobody is to blame. At least we now have the assurance that everything will be alright, because mister Spiess repeated to me with stress that he hoped that we would not be put off by the incomprehensible behaviour of Rig[?????], and that the time that had been lost, would be made up by them.

Will you send him all your remarks, than he will answer. He will have everything related brought over from Leipzig.

With friendly greetings, and [?????] , with high esteem

Your

Fr. de Stoppelaar

This is the last letter with this correspondent

Previous letter with this correspondent

[Brill-16]

Hoogeachte Heer Dubois,

Leiden 18 Mei 1900

Heden morgen ben ik van mijn uitstapje naar Leipzig in Berlijn teruggekeerd. Uw brief heeft mij dus nog in goede orde bereikt; ik was blijde dat het nog samentrof met mijn verblijf aldaar. Wat bleek mij thans? Ik sprak met den Hoofd-Chef (pleonasmen die Gij nog nergens ziet) in het Berlijnse Huis op in “Meise”, en hoorde toen, dat de Hr. Rig[?????] al sedert maanden uit het Leipzigsse huis weg is; [?????] [?????] (dit [?????] [?????]) nog al onregelmatig kan gevonden worden, en dat o.a. de laatste van uw gekregen proeven nooit de ateliers van Berlijn bereikt hadden. De Heer Spiess maakt over[?????]verontschuldgingen en verzocht mij ook die aan U over te brengen. Mondeling hoop ik U daarvan meer mede te delen. Men had hem zelfs onkundig gelaten van het [?????] , dat Rig [?????] [?????] U gebracht had. Nu hoop ik dat de teekening nog niet aan U is weggezonden: zoo ja, moet gij mij dat direct melden: ik verzoek hem ze door te zenden naar Berlijn. Misschien [?????] - als hun vragen U niet te veel hinderen – wilt Gij zelf [?????] Heer Spiess, of liever eenvoudig aan de chef Meisenbach, Riffarth & Co schrijven bij de zending der platen en hem nog eens goed uitleggen waarom het hapert. De Heer Spiess heeft mij omstandig beloofd dat hij het tadellos en zo genau wie mogelijk zou afleveren.

Het spijt me dat dit eenige moeilijkheid heeft gegeven, doch daarvan is niemand schuld. In ieder geval hebben we nu zekerheid, dat alles goed komt, want de Heer Spiess herhaalde mij uitdrukkelijk, dat hij hoopte, dat we door de onverklaarbare handelswijze eener Rig[?????] Niet zouden afgeschrikt worden, en dat de tijd, die verloren was gegaan, door hen zou ingehaald worden.

Wilt gij hem dus Uwe opmerkingen zenden dan zal hij U antwoorden. Alle [?????]op de zaak betrekking hebbend, zal hij uit Lpzg laten komen.

Met vr. groet, en [?????] , hoogachtend

Uwer

Fr. de Stoppelaar

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000006-157]

Haarlem, 27 May 1900

Highly esteemed Mr IJzerman,

From the amanuensis of the mineralogical–geological laboratory of the University I received the attached writing. I think I can't do better than send you the original with my approval.

I just want to add to that that the man is very decent and well educated and as far as skill and dexterity are concerned he can compete with the best in his profession. He also draws very well and knows some French and German. For his character and capacities I have as much esteem as I have pity on his lot as one can see that he

[MM774C-000006-159]

is living poorly, though he tries to hide it.

He does not have free lodgings, as many in his profession, who have more to spend (possibly you have some insight in the extras they are getting).

He should get an appointment as of June as remaining amanuensis and I consider a raise of his current salary (*f* 400,-) to *f* 600,-certainly not as too much. I had to fire his predecessor, as a consequence of misconduct that was connected to his very low salary.

I consider myself very lucky to have a man as Bootsgezel connected to the laboratory, but I fear to lose him one day or the next. Repeatedly he has had to leave his current employment, and I would much regret that if he would take up another offer of work that is equally appealing to him, although I can only agree with his reasons for doing so. As the laboratory is not closed during the by Bootsgezel pointed out vacation periods of the students he is therefore also in that time indispensable.

Should you need more particulars, please point them out to me, and I will see you get them.

After polite greetings I remain with the highest esteem

your willing servant

Eug Dubois

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000006-157]

Haarlem, 27 Mei 1900

Hooggeachte Heer IJzerman,

Van de amanuensis van het mineralogisch-geologisch laboratorium der Universiteit ontvang ik bijgaand schrijven. Ik meen niet beter te kunnen doen dan U dat met mijne [aprovatie?] in orginele toe te zenden.

Slechts wil ik daaraan toevoegen, dat de man een hoogst fatsoenlijk en goed opgevoed man is en dat hij zich in bekwaamheid en handigheid met de besten in zijn vak meten kan. Ook teekent hij zeer goed en kent wat fransch en duitsch. Voor zijn karakter en capaciteiten heb ik evenveel achting als medelijden met zijn lot men kan het hem aanzien, dat

[MM774C-000006-159]

hij het armoedig heeft, ofschoon hij zulks tracht te verbergen.

Hij heeft geen vrije woning, zooals velen van zijn ambtgenooten, die veel meer genieten (wellicht kunt U gemakkelijk inzage bekomen van die traktementen).

Hij zou met Juni moeten aangesteld worden als blijvend amanuensis en ik acht een verhooging van zijn tegenwoordig salaris (*f* 400,-) tot *f* 600,- zeker niet te veel. Zijn voorganger heb ik moeten ontslaan, ten gevolge van wangedrag, dat met die uiterst beperkte betaling samenhang.

Ik acht het een bijzondere tref een man als Bootsgezel aan het Laboratorium verbonden te hebben, maar vrees hem den eenen of anderen dag te verliezen. Reeds herhaaldelijk heeft hij ~~op het punt gestaan~~ zijn tegenwoordige betrekking te ^{moeten} verlaten en ik kondig gronden die hem daartoe noopten slechts als juist erkennen, hoezeer ik het betreuren zou wanneer hij eindelijk ~~op~~ een aanbieding zou ingaan of eene betrekking vinden die hem uit hare aard (dien van de daarmee verbonden werkzaamheden) evenzeer aantrok als zijn tegenwoordige. Het laboratorium is wegens de door Bootsgezel aangeduide vakantie-[v????ingen] der studenten in de vakantie niet gesloten en hij is dus ook dan onmisbaar.

Mochten nog meer bijzonderheden noodig zijn, zoudt U mij die dan willen aangeven, dan zal ik ze U nog doen toekomen.

Na beleefde groeten verblijf ik met de meeste hoogachting

Uw dienstw dr

Eug Dubois

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000032-361]

department
of
Colonies

The Hague, 13 June 1900.

Lett. A¹.
N°. 61.

Following up on my letter of 30 March last, litt A¹, N° 36, I have the honour to herewith send your Highly Learned Sir the reports of the excavations for fossil remains at Trinil over the months January, February en March last

The Minister of Colonies,
on behalf of the Minister,
The Secretary-General,
A.E.Elias

To
the Highly Learned Sir,
Prof. Dr. Eug. Dubois,
at
Haarlem.

[MM774C-000032-362]

Copy
Irrigation works
in the
"Solo-Valley"

Report of the works done during the month January 1900.

We started a pit upstream of 12 by 6 and a pit downstream of 10 by 5 m In between these two pits we started a pit of 50 by 6 m.

With high water the ground is being thrown as much as possible from the top down into the river; with low water, which happened several times this month, the ground is being worked into the stream as much as possible to facilitate it being flushed away.

Report of the works done during the month February 1900.

The whole pit was excavated up to a depth of ± 3 m. In the excavated area some very brittle pieces of bone were found, amongst which a very incomplete tusk of an elephant, some ribs and vertebrae.

Paleontological research.

Report of the works done during the month March 1900.

The pit was extended 6 m upstream 6 m and dug up to a

[MM774C-000032-363]

depth of ± 2 m. The existing pit was deepened 1 m over its full surface. Bones were not present, except for some meaningless pieces.

For an exact copy:
The Secretary at the Department of
Education, Religion and Trade,
[?signature?]

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

[Next](#) official report

[Previous](#) official report

[Next](#) letter of Elias

[Previous](#) letter of Elias

[MM774C-000032-361]

departement
van
koloniën

's-Gravenhage, den 13 Juni 1900.

Lett. A¹.
N°. 61.

Ten vervolge op mijn schrijven van 30 Maart j.l., litt A¹, N° 36, heb ik de eer U Hooggeleerde hiernevens te doen toekomen de nopens de ontgravingen van fossiele overblijfselen te Trinil uitgebrachte rapporten over de maanden Januari, Februari en Maart j.l.

De Minister van Koloniën,
voor den Minister,
De Secretaris-Generaal,
A.E.Elias

Aan
den Hooggeleerden Heer,
Prof. Dr. Eug. Dubois,
te
Haarlem.

[MM774C-000032-362]

Afschrift
Bevlociingswerken
in de
"Solo-Vallei"

RAPPORT der verrichte werkzaamheden gedurende de maand Januari 1900.

Een put ingestoken stroomopwaarts van 12 bij 6 en een put stroomafwaarts van 10 bij 5 M. Tusschen deze twee putten in, een put ingestoken van 50 bij 6 M.

De grond wordt met hoogwater zoo veel mogelijk van boven afgewerkt en in den stroom geworpen; met laag water, 't geen deze maand eenige malen is voorgekomen, wordt de losgewerkt de grond zoo veel mogelijk in den stroom getrokken, om hem gemakkelijk te doen wegspoelen.

Rapport der verrichte werkzaamheden gedurende de maand Februari 1900.

De gehelen put werd ± 3 M. in de diepte ontgraven. In den losgewerkt een grond werden eenige brooze stukken been gevonden, o.a. een zeer incomplete slagtaand van den Olifant, en eenige ribben en wervels.

Paleontologisch-onderzoek.

Rapport der verrichte werkzaamheden gedurende de maand Maart 1900.

De put werd stroomopwaarts 6 M dieper ingestoken, en in

[MM774C-000032-363]

de diepte ± 2 M ontgraven. De bestaande put werd over de gehelen oppervlakte 1 M diep ontgraven. Beenderen kwamen niet voor, behoudens enkele niets beduidende stukken.

Voor eensluidend afschrift:
De Secretaris bij het Departement van
Onderwijs, Eeredienst en Nijverheid,
[?signature?]

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000059-206]

Trinil 16 June 1900

Truly Noble Very Learned Sir!

We have already started working with 50 men, and I hope to find something nice this month preferably something of the ape-man. At the start of the month I had a few days delay, because of flooding, and lots of mud in my pits. They have now already been cleaned up, and the water level is so low, up to its lowest, I do not think the water will bother me again and I expect to continue regularly from now on. Not much has been found lately, some legs and a few

[MM774C-000059-207]

jaws of the deer, and a few diverse teeth and molars; with some diverse pieces of bone.

Further the work is going well and my diseases improving, although I'm still under medical treatment, but I think that this month might be the last that I'm going to get medicine.

Hoping the next time to have better news in my letter, about the finding of bones

Truly Noble Very Learned Sir

Your Obedient servant

Kriele

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

2027

— Send from Jawa —

[MM774C-000059-206]

Trinil 16 Juni 1900

WelEdele Zeergeleerde Heer!

Wij zijn nu reeds aan het werk met 50 man, en ik hoop van deze maand nog wat moois te vinden, en het liefst iets van de aap mensch, ik heb in het begin van de maand, een paar dagen oponthoud gehad, door overstroming van water, en veel modder in mijne putten ze zijn nu reeds schoon gemaakt, en de waterstand is nu zoo laag tot en met op het laagste peil, en ik denk geen last meer van hoogwater te krijgen, en dat er nu geregeld doorgewerkt kunt worden. Er is in de laatste tijd niet veel gevonden, enige pootjes een paar

[MM774C-000059-207]

kaakjes van het hert, en enige diverse tandjes en kiezen; met enige diverse stukken been.

Verders gaat het zeer goed met de werkzaamheden ook met mijne ziekte is het veel beter, niettegenstaande ik nog steeds onder doktersbehandeling ben, maar ik denk, dat het van deze maand wel voor de laatste maal zal zijn, dat ik medicijnen bij hem haal.

Met de hoop de volgende keer een beter bericht in mijn brief, over het vinden van beenderen.

WelEdele Zeergeleerde Heer

Uw Onderdanige dienaar

Kriele

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000050-117]

copy
Irrigation works
in the
"Solo valley"

Report of the work done during the month
April 1900.

A part of the pit of 15 m long was excavated up to a depth of 6 m, the other part up to a depth of 5 m. Within this ground some diverse vertebrae and some pieces of bone were found.

During the last days of the month of this report water levels of the river were relatively low, should that remain to be the case, then the squares can soon be worked through systematically up to a depth in which bones are no longer present.

Report of the work done during the month May 1900.

The pit of 15 m was excavated up to a depth of ± 8 m; another pit of the same size was excavated up to a depth of ± 7 m. In the excavated ground were found an incomplete elephant skull

[MM774C-000050-118]

with complete molars, a complete lower jaw of the crocodile and some diverse pieces of ribs and vertebrae et cetera.

Report of the work done during the month June 1900.

One of the pits of 15 m long, was excavated up to a depth in which bones are no longer present; for the other pit of the same size a depth of 9 m was reached. In the excavated ground were found: a complete tusk of the elephant long ± 0.75 m as well as 3 complete molars, an incomplete upper skull of the cow, an incomplete lower jaw of the pig with complete molars, some complete and incomplete deer antlers, lower jaws and leg bones, some diverse incomplete and complete vertebrae, phalanges and ribs and ultimately some teeth and molars. –

For identical copy:
The Secretary of the Department of Education, Religion and Trade,
(was signed) A. Wiemans
For identical copy:
The Secretary of Gouvernement
[?signature?]

[Next](#) letter with Dubois' sergeants
[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

[Next](#) official report
[Previous](#) official report

[MM774C-000050-117]

Afschrift
Bevloeingswerken
in de
"Solovallei"

Rapport der verrichte werkzaamheden gedurende de maand April 1900.

Een gedeelte van den put van 15 M. lang werd ontgraven tot op een diepte van 6 M. het andere gedeelte tot een diepte van 5 M. In dezen grond worden gevonden eenige diverse wervels en eenige stukken been.

De waterstand der rivier was de laatsten dagen der verslagmaand betrekkelijk laag, zoodat wanneer dat zoo blijft, spoedig vaksgewijze kan worden doorgewerkt tot op de diepte waar geen been meer voorkomt.

Rapport der verrichte werkzaamheden gedurende de maand Mei 1900.

Een vak van 15 M. lang werd tot eene diepte van ± 8 M. ontgraven; een ander vak van dezelfde grootte tot een diepte van ± 7 M. In den ontwerkten grond worden gevonden een incomplete olifantschedel

[MM774C-000050-118]

met complete kiezen, een complete onderkaak van den krokodil, en eenige diverse stukken ribben, wervels enz.

Rapport der verrichte werkzaamheden gedurende de maand Juni 1900.

Een der vakken van 15 M. lang, werd ontgraven tot op een diepte, waar geen been meer voorkomt; bij het andere vak van dezelfde grootte, werd eene diepte van 9 M. bereikt. In den ontwerkten grond werden gevonden: een complete slag tand van den Olifant lang ± 0.75 M. benevens 3 complete kiezen, een incomplete bovenschedel van de koe, een incomplete onderkaak van het zwijn met complete kiezen, eenige complete en incomplete hertehorens onderkaakjes en pootjes, eenige diverse incomplete en complete wervels, kooten en ribben en eindelijk eenige tanden en kiezen. –

Voor eensluidend afschrift:
De Secretaris bij het Departement van Onderwijs, Eeredienst en Nijverheid,
(w.g.) A. Wiemans
Voor eensluidend afschrift:
De Gouvernements Secretaris
[?signature?]

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000059-208]

Trinil 1 July 1900

Truly Noble Very Learned Sir!

A trench of 15 m has now been completed until the depth where no longer any bone occurs, in this pit there have been found a complete tusk of the elephant length $\pm 0,75$ m, an incomplete upper skull of the cow, a complete lower jaw of the pig, and further some small diverse incomplete and complete legs, jaws and teeth and molars, also three complete elephant molars and some diverse vertebrae, ribs, carpals (et cetera).

Also I have found a molar in the above-mentioned trench downstream, ape or man, and small lower jaw, which I am sending to you. I [hope] that

[MM774C-000059-209]

this letter will find you in good order.

I had enquiries made after a photographer at Madiun, but there is none there, so it would be best if you were to write the chief of the works of the Solo Valley about it, for if I were to do that I fear it would turn out wrong.

My disease has completely vanished and I am again as healthy as possible, and so is my wife.

Further everything is according to wish, also the work

Truly Noble Very Learned Sir

Your Obedient servant

Kriele

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

2029

— Send from Jawa —

[MM774C-000059-208]

Trinil 1 Juli 1900

WelEdeleZeergeleerde Heer!

Er is nu een vak van 15 m lang afgewerkt tot op de diepte waar geen been meer voorkomt, er is in deze put gevonden een complete slag tand van de olifant lang $\pm 0,75$ m een incomplete bovenschedel van de koe een complete onderkaak van het zwijn en verders eenige kleine diverse incomplete en complete pootjes, kaakjes en tanden en kiezen, ook drie complete olifantskiezen en eenige diverse wervels ribben kooten (enz).

Ook heb ik gevonden een kies in het bovenbedoelde vak stroomafwaarts de aap of de mensch een klein onder kaakje, hetgeen ik U toezendt. Ik [hoop] dat

[MM774C-000059-209]

de brief goed terecht komt.

Ik [heb] laten informeren naar een fotograaf te Madioen, maar daar is er geen, dus het is het beste de Chef der werken v/d Solo-vallei daarover te schrijven, maar zou ik dat doen geloof ik niet dat, dat goed gaat.

Mijne ziekte is geheel verdwenen en ben weer zoo gezond mogelijk, ook mijne vrouw.

Verders gaat hier alles naar wensch en ook met de werkzaamheden.

WelEdele Zeergeleerde Heer

Uw Onderdanige dienaar

Kriele

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000059-210]

Trinil 27 July 1900

Truly Noble Very Learned Sir!

The work is going very well, and nice bones are being found, the latest being an incomplete skull with molars of the cow, also a skull with one complete and one incomplete horn of the buffalo, an incomplete deer skull with molars, a complete skull of the pig, and further some diverse [material]. Of the 75 m long trench 35 m have now been finished and if they continue finding bones like they do we will have a nice shipment to send you.

In my previous letter I have sent you the molar of an ape and a small lower jaw, I hope you

[MM774C-000059-211]

have received them in good order.

I do not think I have found anything of the ape-man, and I'm so longing for it that I have promised the coolies a tandak party if they find anything of it, and I would also be very pleased for you.

Everything else is going as I wish, also my health and my wife's, she still fears that I have to go back to Sumatra next year to work in the coal mines, I hope I will not have to do that.

With the best hope for better news in the next letter

Truly Noble Very Learned Sir

Your Obedient servant

Kriele

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

2030

— Send from Jawa —

[MM774C-000059-210]

Trinil 27 Juli 1900

WelEdele Zeergeleerde Heer!

Met de werkzaamheden gaat het zeer goed, en er worden zeer mooie beenderen gevonden, er is nu in 't laatst gevonden een incomplete schedel met kiezen van de koe, idem een schedel met een complete en een incomplete hoorn van de buffel, een incomplete hertensschedel met kiezen, een complete schedel van de zwijn, en verder eenige diverse; Van de put van 75 m lang is nu te met 35 m afgewerkt, en als men zoo door blijft gaan met beenderen vinden, dan zal men een aardige verzending bij elkaar krijgen.

Ik heb U in mijn vorigen brief gezonden een kies van de aap en een klein onderkaakje, ik hoop dat U

[MM774C-000059-211]

het in goede orde ontvangen hebt.

Van den apen mensch heb ik, geloof ik nog niets gevonden, ik ben er zoo verlangend naar, dat ik de koelies een tandak feest heb beloofd, zoo zij iets van hem vinden, en ook zou ik er zeer verheugd over zijn voor U.

Anders gaat alles naar wensch, ook met mijne gezondheid en dat mijner vrouw, die nog altijd vreest dat ik het volgend jaar weer terug moet naar Sumatra om daar weer in de kolenmijnen te gaan werken en ik voor mijn hoop ook dat ik dat niet meer behoeft te doen.

Met de beste hoop, voor beter bericht in mijn volgende brief.

WelEdele Zeergeleerde Heer

Uw Onderdanige dienaar

Kriele

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000059-212]

Trinil 24/8 1900

Truly Noble Very Learned Sir!

We have had a few days delay because the pit flooded with high water, and a huge amount of mud. The river rose so fast that my work was flooded in ± 3 hours and remained flooded for four days (and the river had gone up ± 5 m) and then slowly went down again, so I can start tomorrow to work in the old pit again to clean it up. I have never had so much rain then at the end of last and the start of this month.

Not many bones have been found this month as we had to work higher up mostly.

Everything else is going according to wish with the work, also with my wife and with my health.

Truly Noble Very Learned Sir

Your Very humble servant

Kriele

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

2031

— Send from Jawa —

[MM774C-000059-212]

Trinil 24/8 1900

WelEdele Zeergeleerde Heer!

Wij hebben weer een paar dagen oponthoud gehad doordat de put met hoogwater is volgelopen, en een grotere hoeveelheid modder, het water rees zoo sterk, dat mijn werk in tijd van ± 3 uur geheel onder water stond en dat heeft vier dagen geduurd (en ± 5 m gewassen) en toen weder langzaam gedaald, en nu ik morgen weder in de oude put aan het werk kan gaan, om den put schoon te maken, ik heb nog niet zoo veel regen gehad, dan op 't laatst van de vorige, en het begin van deze maand.

Veel beenderen zijn van deze maand niet gezonden, door dat wij meest boven hebben moeten werken.

Verders gaat alles naar wensch met de werkzaamheden, ook met mijne vrouw en mijn gezondheid.

WelEdele Zeergeleerde Heer

Uw Zeeronderdanige dienaar

Kriele

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000006-282]

24 August 1900

Professor,

I have the honour to acknowledge receipt of the brochures which you announced in your postcard of 22nd and inform you that their distribution will be arranged.

I had the so called "Pithecanthropus erectus" photographed, which will be added to your brochure.

Accept, Professor, the assurance of my respectful feelings

Janneman

pavilion of the Dutch Indies, Trocadéro

[Next](#) letter with this correspondent

[MM774C-000006-282]

24/8/00

Monsieur le Professeur,

J'ai l'honneur de vous accuser réception des brochures donc parle votre carte postale du 22 Ct et vous informe que pour leur distribution sera veillé.

J'ai fait photographier le dit "Pithecanthropus erectus", et foindrai avec cela votre exposé.

Agrééz, monsieur le Professeur, l'assurance de mes sentiments respectueux

Janneman

Indes Néerl. Trocadéro

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000009-439]

Nijmegen – St Annalaan 15
10 September 1900. –

Esteemed Mr Dubois!

I have with much interest read your treatise about the deposition of calcium carbonate, which you were so kind to send me and which I received with thanks. –

The river water of the Indies has often been examined on its contents of solid matter (mud) and I think lately also on its solubles by D^r

[MM774C-000009-440]

Koben – Director of the Teststation at Pasuruan. That will likely also show the contents of calcium carbonate.

On the chemical composition of the clay from the Solo Valley I have data – there is an extraordinary amount of calcium in it, all deposited by the Solo river. –

With well meant greetings I remain
your willing servant
J.L. Pierson

This is the last letter with this correspondent

Previous letter with this correspondent

[MM774C-000009-439]

Nijmegen – St Annalaan 15
10 September 1900. –

Geachte Heer Dubois!

Met zeer veel belangstelling las ik Uwe verhandeling over de depositie van kalkcarbonaat, waarvan ik van Uwe vriendelijke hand een afdruk in dank mocht ontvangen. –

Het rivierwater in Indië dat zeer dikwijls onderzocht is geworden op zijn gehalte aan vaste stoffen (slibmassa's) werd meen ik in de laatste tijd ook op zijn oplossingen onderzocht door D^r

[MM774C-000009-440]

Koben – Directeur Proefstation Pasoeroean. Daardoor moet dunkt mij ook wel het gehalte aan kalk carbonaat blijken.

Omtrent de chemische samenstelling van de klei uit de Solovallei heb ik gegevens – Buitengewoon veel kalk is daar in, alles door de Solo-rivier afgezet. –

Met welgemeende groeten inmiddels
Uw dienstwillige dienaar
J.L. Pierson

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000058-478]

12 September 1900

Esteemed Kriele,

I was very pleased to learn from your latest writing that your health is in good order again. Equally pleasant it was to hear that the work is progressing well and you are hoping for beautiful finds soon. With desire and excitement I'm looking out for further news about that. Should you find anything of the most desired, what you think could be of the ape-man, please send it to me well packed, in a small chest as annotated post parcel or, if it is very small in a little box as letter, which is what I prefer (not [??? ????? ???extending? of description?]

[MM774C-000058-479]

According to several sources two gentlemen have left for Java to investigate the ape-man (*Pithecanthropus*), Professor David J. Walters from Newhaven (Yale University) in the United States of North America, and Professor Ernst Haeckel of the University Jena in Germany. The first travels on the expenses of the American millionaire George Vanderbilt.

The plans of these gentlemen are not known to me. I do not know whether they want to do excavations. If the latter is the case, they are in no way allowed to disturb your work. The first mentioned has left America on 1 September and the second shortly after from Germany. Probably they will arrive about simultaneously with this letter in Java. I suspect they will soon come to Trinil, but I do not know if they want to investigate other locations too.

Should they come to Trinil I need hardly point out that they are not to disturb your work and you are not to give them anything you have found, not even temporarily, not anything you have harvested already or have yet to find. Best will be to show them as little as possible. Here in Europe they can see the whole collection without any problem

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

[MM774C-000058-478]

12 September 1900

Waarde Kriele,

Het deed mij veel genoegen uit Uw laatste schrijven te vernemen dat je gezondheidstoestand weder volkomen in orde is. Even aangenaam was het mij te vernemen dat het werk goed vlot en dat gij de hoop koestert spoedig schone vondsten te kunnen doen. Met verlangen en spanning zie ik naar verdere berichten daarover uit. Mocht gij iets van het meest gewenste vinden, wat gij voor afkomstig van den aapmensch houdt, wil het mij dan goed verpakt, in een klein kistje als aanget. Postpakket, of, als het zeer klein is in een doosje als brief, zenden, hetgeen mij het liefst is (niet ??? ????? en ?verlengend van beschrijving]

[MM774C-000058-479]

Volgens verschillende berichten zijn twee heeren naar Java vertrokken om nasproingen van den aapmensch (*Pithecanthropus*) te doen, Professor David J. Walters van New Haven (Yale University) in de Verenigde Staten van Noord-Amerika, en Professor Ernst Haeckel van de Universiteit Jena in Duitsland. De eerste rijst op kosten van den amerikaanschen miljonair George van der Bilt.

Wat de plannen van die heeren zijn is mij niet bekend. Ik weet niet of zij opgravingen willen doen. Is dat laatste het geval, zoo mogen zij u in geen geval in Uw eigen werk storen. De eerstgenoemde is den eerste September uit Amerika vertrokken en de tweede genoemde naar het schijnt weinig later uit Duitsland. Vermoedelijk zullen zij dus ongeveer tegelijkertijd met deze brief op Java aankomen. Ik vermoed dat zij zich spoedig naar Trinil zullen begeven maar weet niet of zij elders ook naspeuringen willen doen.

Komen zij te Trinil zoo behoef ik u nauwelijks te zeggen dat zij U niet mogen storen in Uw werk en dat gij hun in geen geval iets van het gevondene mocht afstaan; al is het ook maar tijdelijk mogen zij niets van hetgeen reeds [oogst?] of nog vinden zult hebben. Het best was hun zoo weinig mogelijk te laten zien. Hier in Europa kunnen zij zonder veel moeite de geheele verzameling zien.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000032-366]

Haarlem, 12 September 1900

Excellency!

May I be permitted to call upon Your Excellency's willing intervention to bring the following to the attention of the Government of the Dutch Indies.

According to several sources recently two scientists have departed for Java for the purpose of doing explorations for further remains known under the name of *Pithecanthropus erectus* which in the judgement of many scientists is a very important transitional form. These are the gentlemen Professor Ernst Haeckel, renowned for his propagation of the theory of Darwin and widely known Professor of the University of Jena and Professor David J. Walters of Yale University in New Haven in the United States of North America. The last mentioned, sent out at the expense of George van der Bilt, left America on the first of September last and Professor Haeckel left Germany at about the same time.

I have no further knowledge of the plans of these gentlemen, but they will probably soon upon their arrival in Java wish to go to Trinil in Madiun residency, where the Government of the Dutch Indies, on my proposal, this year makes a final yet very powerful effort, under the supervision of the retired sergeant engineer Kriele, who is being assigned to the Irrigation works in the Solo Valley and under my indirect leadership, to explore the same main goal as these gentlemen Haeckel and Walters have set themselves.

As this here concerns a matter of great and generally recognised scientific importance, the active interest of named gentlemen should surely be applauded. As given that the Government of the Dutch Indies by the end of the current year will have contributed as much as is in their power, such that we may have the happy prospect of increasing our knowledge on this very important scientific question.

To
His Excellency
the Minister of Colonies in
at The Hague.

[MM774C-000032-367]

It is therefore also regrettable that the gentlemen Haeckel and Walters have ill chosen the timing of their endeavours, as upon their arrival in Java the season to start excavations in Trinil will be as good as over and they will be difficult enough to do anywhere else in the rainy season, and on the other hand the explorations initiated by the Government will surely be in the way of theirs. For it must be that as long as the latter, official explorations are still in progress any eventual other ones at the same location would cause great disturbance.

In the interest of the matter and the honour of our country it therefore seems quite necessary that under no condition others will be allowed to do explorations in Trinil or excavate whilst Kriele and his men are still busy there. That, furthermore, nothing of what the latter have dug up may be handed over is something that hardly needs to be uttered.

Once the current work at Trinil has ended there could be no objection to allow the gentlemen Haeckel and Walters to do any explorations and excavations in Trinil, or anywhere else in Java, to whatever extent they deem necessary and I happily declare myself willing to supply them with as much information as I can deliver based on my five years of experience working at that place.

Eug Dubois
Extraordinary Professor in palaeontology
University of Amsterdam, entrusted
with the description of the collection of fossil
vertebrates from Java and Sumatra.

This is the last letter with this correspondent
[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000032-366]

Haarlem, den 12^{den} September 1900

Excellentie!

Het zij mij vergund ~~de~~^{Uwer excellenties} welwillende tusschenkomst in te roepen teneinde het volgende ter kennis der Regeering van Nederlandsch Indië te brengen.

Volgens verschillende berichten zijn onlangs twee geleerden naar Java vertrokken met het doel om nasporingen te doen naar verdere overblijfselen van den onder de naam van Pithecanthropus erectus beschreven en naar het oordeel van vele geleerden zeer belangrijken tusschenvorm. Het zijn de heeren Professor Ernst Haeckel, de als verspreider van de leer van Darwin alom bekende hoogleeraar aan de Universiteit van Jena en Professor David J. Walters van Yale University te New Haven in de Vereenigde Staten van Noord-Amerika. Laatstgenoemde, uitgezonden op kosten van George van der Bilt, vertrok uit Amerika den eerste September j.l. en Professor Haeckel ongeveer te zelfder tijd uit Duitschland.

Omtrent de nadere plannen der genoemde Heeren is mij niets bekend, maar vermoedelijk zullen zij spoedig na hunne aankomst op Java zich naar Trinil in de residentie Madioen wenschen te begeven, waar de Regeering van Nederlandsch-Indië naar mijn voorstel gedurende dit jaar voor 't laatst doch op bijzonder krachtige wijze, onder toezicht van den dienst voor de Bevloeiingswerken in de Solo-vallei te werk gestelden gepensioneerden sergeant der genie Kriele en onder mijne indirecte leiding, nasporingen doet verrichten, welke hetzelfde hoofddoel hebben als de heeren Haeckel en Walters zich stellen.

Aangezien het hier eene zaak geldt van groote en algemeen erkende wetenschappelijke beteekenis is de actieve belangstelling der genoemde heeren daarin zeker zeer toe te juichen. Nadat immers de Regeering van Nederlandsch-Indië met het einde van het loopende jaar daartoe onmiddellijk zooveel zal hebben bijgedragen als zij vermacht, blijft daardoor nog het verblijdende uitzicht bestaan, dat wellicht onze kennis van bedoeld uiterst belangrijk wetenschappelijk vraagstuk toch nog kan vermeerderd worden.

Aan
Zijner Excellentie
den Minister van Koloniën
te 's-Gravenhage.

[MM774C-000032-367]

Het is daarom echter tevens te betreuren, dat de heeren Haeckel en Walters den tijd voor de uitvoering hunner plannen slecht gekozen hebben, want bij hunne aankomst op Java is het seizoen van opgravingen te Trinil te beginnen zoo goed als voorbij en zijn die in het regenseizoen ook elders moeilijk uit te voeren, en aan den anderen kant zullen de nasporingen welke van de Regeering uitgaan aan de hunne moeten in den weg staan. Zoolang toch laatst bedoelde, officieele naspooringen nog in gang zijn zouden eventueel door andere ter zelfder plaats ingestelde daar in groote stoornis brengen.

In het belang der zaak en de eer van ons land komt het mij derhalve bepaald noodig voor, dat onder geene voorwaarde aan anderen worde toegestaan te Trinil nasporingen te doen of opgravingen te verrichten zoolang Kriele en de zijnen daar bezig zijn. Dat, verder, geen der door ^{de} laatsten opgegraven voorwerpen mag worden afgestaan behoeft nauwelijks gezegd te worden.

Na afloop der thans in gang zijnde werkzaamheden te Trinil zouden er van dien kant geen bezwaren bestaan aan den Heeren Haeckel en Walters te vergunnen te Trinil evenals elders op Java al die nasporingen te doen en opgravingen te verrichten, welke zij noodig achten en gaarne verklaar ik mij bereid hen op een verzoek alsnog zoo veel inlichting te verstrekken als ik op grond van vijfjarige ervaring ter plaatse vermag te doen

Eug Dubois
Buitengewoon hoogleeraar in de palaeontologie
Universiteit van Amsterdam, belast
met de bewerking der collectie van fossiele
vertebraten van Java en Sumatra.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000059-213]

Trinil 15 September 1900

Truly Noble Very Learned Sir!

In a trench of ±25 m length, almost dug to the depth where bones no longer occur, in this pit we have found a complete buffalo skull with complete horns and molars, a complete skull of the elephant with complete tusks and molars, and further some diverse [bones], but I regret to say nothing of the man Ape.

As the end of the year is slowly drawing nearer I would very much wish to know what my future work will be, or does Your Noble Sir think another year of extension will be allowed? It's just that it's sad for me to have no certitude, and I would not want to go back to the coal mines, because of the accidents and the unhealthy work that is involved therewith.

[MM774C-000059-214]

The diagonal layers after which Your Noble Sir has recently enquired, have been recorded at four locations and they all go about in this direction SW NE also NNE.

Further all is going well with the work, and also with my wife and my health.

With the best hope of a good reply I remain

Your Truly Noble Very Learned Sir

Your Obedient servant

Kriele

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

2036

— Send from Jawa —

[MM774C-000059-213]

Trinil 15 September 1900

WelEdele Zeergeleerde Heer!

Een put van ±25 m lang, te met op de diepte gegraven waar geen been meer in voorkomt, in deze put is gevonden een complete buffelschedel met complete hoorens en kiezen, een complete schedel van de olifant met complete slag tanden en kiezen, en verders eenige diverse, van de menschen Aap is tot mijn spijt nog niets gevonden.

Daar het zoo zachtjes aan op het eind van het jaar loopt, wenschte ik zeer graag te weten wat voor werkzaamheden mij te beurt zullen vallen, of zou UWEd: denken dat er nog een jaar verlenging toegestaan zal worden? Daar het voor mij verdrietig is, geen vastigheid te hebben, en om weder in de kolenmijnen te gaan staat mij zeer tegen, wegens de ongelukken, en ongezond werk die daarmede gepaard gaan.

[MM774C-000059-214]

De schuine laagjes die UWEd. j.l. gevraagd hebt, zijn op 4 plaatsen opgenomen en zij lopen alle ongeveer 't in deze aangegeven richting ZW NO ook N.N.O.

Verders gaat alles goed met de werkzaamheden, ook mijn vrouw en mijne gezondheid.

Met de beste hoop op een goed antwoord blijf ik steeds

U WelEdele Zeergeleerde Heer

U Onderdanige dienaar

Kriele

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000032-370]

department
of
Colonies

The Hague, 17 September 1900.

Lett. A¹.
N°. 20.

Referring to your missive dated 12 of this month I have the honour to inform your Highly Learned Sir that I have informed the Governor-General of the Dutch Indies about the contents of that letter.

The Minister of Colonies,
on behalf of the Minister,
The Secretary-General,
A.E.Elias

To
the Highly Learned Sir,
Dr. Eug. Dubois, Extraordinary
Professor to the Municipal
University of Amsterdam
at
Haarlem.

[Next](#) letter with this correspondent
[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000032-370]

departement
van
koloniën

's-Gravenhage, den 17 September 1900.

Lett. A¹.
N°. 20.

Met referte aan Uwe missive dd. 12 dezer heb ik de eer U Hooggeleerde mede te dat ik den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië in kennis stel met den inhoud van dat schrijven.

De Minister van Koloniën,
voor den Minister,
De Secretaris-Generaal,
A.E.Elias

Aan
den Hooggeleerden Heer,
Dr. Eug. Dubois, Buitengewoon
hoogleraar aan de Gemeentelijke
Universiteit te Amsterdam
te
Haarlem.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000032-371]

[????] Dubois
Zijlweg 45
Haarlem.
21 September 1900

Highly esteemed Mr Stokvis,

Please forgive me that I am only sending to you now what in my opinion should about be said underneath the header in question.

I have so often been receiving signs of your benevolence and have always been so pleasantly addressed by you if I had anything to ask that I have only very grudgingly postponed answering your question (though it was still in my interest to do so).

Believe me to be politely greeting with the highest esteem
Your willing servant Eug Dubois

Scientific research in palaeontology.

The by his corps *pro memorie* considered Officer of Health 2^{den} class of the army of the Dutch Indies Dr. M.E.F.T. Dubois, Extraordinary Professor in Palaeontology et cetera at the University of Amsterdam, continued with the description of the fossils collected by him in Java and Sumatra, and under his indirect supervision, in Java, at the Irrigation works in the Solo Valley and at Trinil, and the fossils collected by the retired sergeant of the engineer Corps G. Kriele. The results of the now for the last time conducted (governments decision of ... N° ... until December 1900 latest) yet with very powerful efforts continued excavations are expected in the scientific world with anticipation. The results gathered in Trinil so far do indeed give the prospect that the results are likely to be prosperous.

[Next](#) letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000032-371]

[????] Dubois
Zijlweg 45
Haarlem.
21 Sept. 1900

Hooggeachte Heer Stokvis,

Wil het mij wel ten goede houden, dat ik eerst heden U mededeel wat naar mijne meening zoo ongeveer onder het bewuste hoofd zou te zeggen zijn.

Ik mocht zoo herhaaldelijk blijken van Uwe welwillendheid ontvangen en ben telkens zoo prettig door U te woord gestaan, wanneer ik U wat te vragen had, dat ik zeer ongaarne het heb moeten uitstellen op Uwe (overigens nog wel in mijn belang zijn de vraag) te antwoorden.

Geloof mij nu beleefd groetend met de meeste hoogachting
Uw dw. dr. Eug Dubois

Wetenschappelijke onderzoekingen op paleontologisch gebied.

Door den bij zijn korps ~~pro~~ voor memorie gevoerde officier van gezondheid der 2^{den} klasse van het Ned Indisch leger Dr. M.E.F.T. Dubois, buitengewoon hoogleeraar in de palaeontologie enz. aan de Universiteit van Amsterdam, werd voortgegaan met de bewerking van de door hem op Java en Sumatra en, onder zijn indirecte leiding, op Java, bij de bevoeiingswerken in de Solovallei en te Trinil, verder door de gegageerden sergeant der genie G. Kriele verzamelde fossielen. De resultaten van de nu voor het laatst (krachtens gouvernementbesluit van N° tot ult. December 1900) doch op bijzonder krachtige wijze voortgezette opgravingen worden in de wetenschappelijke wereld met spanning te gemoet gezien. Het dezer te Trinil tot nog toe verkregene geeft ^{inderdaad} uitzicht, dat die ~~opgravingen~~ resultaten wel loonend zullen zijn.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000032-373]

Haag, 22 September 1900

Highly esteemed Sir,

Your contribution to the Colonial Report I have received with thanks, but I did not find in it any mention of a new molar and tooth of the "Pithecanthropus". Has it been left out on purpose or did it maybe later turn out that these

[MM774C-000032-374]

remains were not of the ape-man after all? I think it should yet be worthwhile to mention it in the report. May I request your Highly Learned Sir to send me a few words on the matter; I will then take care of editing the message.

If possible may I count on a quick reply? The main part of the report is already in proof.

With the highest esteem I have the honour to be your Highly learned Sir's
willing servant

Stokvis

in haste

This is the last letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

2039

— Send from the Netherlands —

[MM774C-000032-373]

Haag, 22/9.1900

Hooggeachte Heer,

Uwe bijdrage voor 't Kol. Verslag heb ik in dank ontvangen, maar ik trof daarin niet de mededeeling aan van het vinden van een nieuwe kies en tand van den "Pithecanthropus". Is die met opzet door U weggelaten en is wellicht later gebleken dat die

[MM774C-000032-374]

overblijfselen niet van den aapmens waren? Mij dunkt het zou toch de moeite waard zijn het in 't verslag te vermelden. Zou ik U Hooggeleerde mogen verzoeken mij met een enkel woord nog daaromtrent in te lichten; ik zal dan wel voor de redactie der mededeeling zorg dragen.

Als 't U mogelijk is mag ik dan op een spoedig antwoord rekenen? Het betreffelijk gedeelte van 't verslag is reeds in proef.

Met den meeste hoogachting heb ik de eer te zijn van U Hooggel.
den dienstw dr
Stokvis

in haast

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000013-066]

corner: "H.de Vries" in pencil]
Haarlem, 3 October 1900

Highly esteemed Professor,

May I be permitted to offer you my warmest congratulations on occasion of the publication of the most important results you have acquired about the origin of species.

That immediately thereupon a few wasps (of the true species) attacked it, I consider to be a good omen that these results as good fruit will be generally acknowledged.

In my opinion they have in particularly great value for palaeontology. Next to the

[MM774C-000013-067]

"Mutationsreihen" that seem to point on a gradual origin of species, even more examples are known that point to the origin of new species per saltum, large and general changes in the living world, excluding invasions. And this also clears the "geological lack of time" out of the way; for one is only certain of about 20 to 45 million years, but perhaps there are many more [years] available.

I am certain that with me many people have a great desire to get the opportunity, to sincerely study your work and results and connect these data to palaeontology.

After offering polite and cordial greetings from house-to-house I remain with great adoration

Your willing
Eug Dubois

This is the last letter with this correspondent

Previous letter with this correspondent

[MM774C-000013-066]

corner: "H.de Vries" in pencil]
Haarlem, 3 Oct. 1900

Hooggeachte Professor,

Het zij mij vergund U mijne hartelijke gelukwenschen aan te bieden bij gelegenheid der openbaarmaking van de allerbelangrijkste uitkomsten aangaande het ontstaan der soorten door U verkregen.

Dat reeds terstond een paar wespen (van de echte soort) daarop aanvallen gedaan hebben beschouw ik als een goed voorteeken, dat die uitkomsten als goede vruchten algemeen zullen erkend worden.

Naar mijne meening hebben zij juist voor de palaeontologie bijzonder groote waarde. Naast de

[MM774C-000013-067]

"Mutationsreihen", die op geleidelijk ontstaan van soorten schijnen te wijzen, kent men nog veel meer verschijnselen, die op een ontstaan van nieuwe vormen per saltum wijzen, groote en algemeene veranderingen in de levende wereld, waarbij aan invasies niet te denken is. En dan is ook het "geologisch tijdsgebrek" nu uit den weg geruimd; want zeker is men slechts van 20 of 45 miljoen jaren, misschien heeft men over meer te beschikken.

Ik ben er zeker van, dat velen met mij met groot verlangen ~~zullen uit~~^{te} ~~gemoet~~ zien ~~naar~~ de gelegenheid, om zich in Uwen arbeid te kunnen verdiepen en de resultaten daarvan met gegevens der palaeontologie in verband te brengen.

Na aanbieding van beleefde en hartelijke groeten van huis tot huis verblijf ik met groote verering

Uw dienstw.
Eug Dubois

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000040-092]

Department
of
Colonies
Lett.A[±]
N°.53.

attachments:

The Hague, 3 October 1900

Following my letter of 13 June last Litt. A[±]N°.61 , I have the honour to herewith send your very learned Sir the reports on the subject of the excavations of fossil remains at Trinil over the months April, May and June last. –

The MINISTER OF COLONIES
on behalf of the minister
the secretary-general,

T.E.Elias

To
the very learned Sir
Professor Eug. Dubois,
at
Haarlem

[Next](#) letter with this correspondent
[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000040-092]

Departement
van
Koloniën
Lett.A[±]
N°.53.

bijlagen:

's-Gravenhage, den 3de October 1900

Ten vervolge op mijn schrijven van 13 Juni l.l. Litt. A[±]N°.61 , heb ik de eer U Hooggeleerde hier nevens te doen toekomen de nopens de ontgravingen van fossiele overblijfselen te Trinil uitgebrachte rapporten over de maanden April, Mei en Juni l.l. –

De MINISTER VAN KOLONIËN
voor den minister
de secretaris-generaal,

T.E.Elias

Aan
den Hooggeleerde Heer
Professor Eug. Dubois,
te
Haarlem

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000059-215]

Trinil 10 October 1900

Truly Noble Very Learned Sir!

As I have again been seriously ill for some days, I could not reply to your letter of 12 August. Now I'm feeling a bit better I consider myself obliged to do so and also to tell you who has been here to visit.

There has been here to visit the Prof. Boehm, who recorded the whole work, and I've also accompanied him to the Duku Padas Malem and the Duku Sundah [likely Padas Malang and Sonde], where seashells occur, all has been ordered to me, and on request of the letter of Mr Delprat, but if you refuse me to help Prof. Boehm, let me know as soon as possible, as you used to tell me not to do so.

Also the Prof. requested a

[MM774C-000059-216]

collection of the occurring seashells, which I already let the coolies collect for him, but if not allowed they will not be handed over.

About the work, it's going very well and we are now in the final trench upstream, close to where the molar of the ape-man that was found last, has come out, but we have found nothing yet. What has been found is an incomplete turtle, a complete lower jaw of the elephant with molars and some diverse [bones].

Also I very much desire the photographer to arrive, as within fourteen days I would have to start a new trench that would fill up the old trench and thereby spoil the photographs.

I also read in your letter that this is the last year we are working here, and you would deliberate with Mr Delprat about my work.

I would be most grateful if I would get employment outside the mines for instance at the railroad track as overseer, I don't care where.

Truly Noble Very Learned Sir!

Your willing servant

Kriele.

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

[MM774C-000059-215]

Trinil 10 October 1900

WelEdele Zeergeleerde Heer!

Daar ik weer eenige dagen zwaar ziek ben geweest, heb ik U niet kunnen antwoorden op U schrijven van dd^e 12 Aug. daar ik mij zelve weer een beetje lekker gevoel acht ik mij zelve verplicht U te antwoorden, en ook wie of er in die tijd bij mij heeft geweest.

Er is bij mij geweest de Prof. Boehm heeft het werk geheel opgenomen, ook heb ik hem begeleid naar de Doekoe Padas Malem en naar de Doekoe Soendah, waar de zeeschelpen voorkomen, 't is alle op last geweest, en op een verzoek brief van de Heer Delprat, als U mij weigert, dat ik Prof. Boehm help, laat het mij dan ten spoedigste weten, daar U mij vroeger gezegd hebt het niet te mogen doen.

Ook heeft de Prof. verzocht om een

[MM774C-000059-216]

verzameling van die voorkomende zeeschelpen, die ik reeds door koelies heb laten zoeken voor hem, maar zoo het niet mag, worden ze niet afgegeven.

Wegens de werkzaamheden gaat het zeer goed wij zijn nu in onze laatste put, stroomopwaarts, vlak bij de kies van de apen mensch die het laatst gevonden is, maar er is nog niets van gevonden. Wel is er gevonden een incomplete schildpad, een complete onderkaak van de olifant met kiezen en eenige diverse.

Ook begin ik zeer te verlangen naar de fotografist, daar ik binnen 14 dagen een nieuwe put in moet steken van boven uit en daardoor zou de oude put gedempt worden en de photographiën erdoor bederven.

Ook las ik in U schrijven, dat dit het laatste jaar is, dat men hier werkt, en U zou overleggen, met de Heer Delprat wegens mijne werkzaamheden.

Ik zou U ten hoogste dankbaar zijn zoo ik een plaatsing kan krijgen buiten de mijn, b.v.b. bij het spoor als opziener het kan niet schelen waar.

WelEdele Zeergeleerde Heer!

Uw dienstvaardige dienaar

Kriele.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000012-047]

Saint Petersburg
19 October 1900.

Sir an honoured colleague!

The chair of anatomy at the Academy of Medicine in St. Petersburg, which has a museum of anatomy and anthropology, has so far been unable to obtain by purchase casts of the remains of Pithecanthropus, which are ornaments to several museums.

It is only after much ineffective research that I decided to address myself directly to You, Sir, begging you to indicate to me whom we are to address to get into possession of these objects,

[MM774C-000012-048]

if that is possible. If these casts were made in your laboratory and you would grant us the favour of being able to obtain them, I do not need to add that we will gratefully reimburse all the expenses which would have to be paid, and if we could be of service to you otherwise for anything, we would be happy to accommodate your request. Pending a favourable ruling, I beg You, Sir, to accept the most distinguished sentiments of esteem on the part of your devoted servant.

Professeur A. Tarenetzky

my address is
Professor A. Tarenetzky
at the Academy of medicine, Saint Petersburg

[This is the only letter with this correspondent](#)

2043

— Send from Russia—

[MM774C-000012-047]

St. Petersburg
19^m Octobre 1900.

Monsieur
et tres honoré confrère!

La chaise d'anatomie à l'Académie de médecine à St. Petersburg, possédant un musée d'anatomie et d'anthropologie, ne pouvait se procurer jusqu'à présent par voie d'achat des moules de pièces de Pithecanthropus, qui font ornement de plusieurs musées.

C'est seulement après de nombreuses recherches inutiles, que je me suis décidé de m'adresser directement à Vous, Monsieur, en vous priant de vouloir bien m'indiquer par quel moyen nous pourrions entrer en possession des objets,

[MM774C-000012-048]

dont il s'agit. Si ces moules étaient faits dans votre laboratoire et Vous nous accordiez la faveur de les pouvoir obtenir, je n'ai pas besoin d'ajouter, que tous les frais, qui seraient à payer, nous rembourserons avec reconnaissance, d'autre [?paot] si nous pouvions Vous être utiles dans quelque circonstance nous serions heureux de satisfaire toute Votre demande.

En attendant une réponse favorable, je Vous prie, Monsieur, d'agréer les sentiments d'estime les plus distingués de la part de votre serviteur dévoué

Professeur A. Tarenetzky

Mon adresse est
Mr le professeur A. Tarenetzky
à l'Académie de Médecine. St. Petersburg.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000059-217]

Trinil 21 October 1900

Truly Noble Very Learned Sir!

I have received your letter of 12 September yesterday in good order; I have not heard anything of the two professors you are writing about but should they arrive here I will deal with them according your wishes and should these two gentlemen accidentally want to continue digging next year and make me an offer to work for them, as your work will be finished, then I will not do that if you are against it, also keeping in mind that I might get steady employment now, and the work of those two gentlemen would be temporary, so I'm currently requesting to let me know, before the work finishes here, what my employment after this will be.

In case of Prof. G. Boehm, had he not had a letter of recommendation of Mr Delprat, I would not have told him anything. By the way, he did not come here for

[MM774C-000059-218]

bones but for seashells, at least that's what he said, and I said to the controller I cannot do it. By the way he only spent half a day here that is to say at Padas Malem and Sundeh where these shells occur.

The last couple of days two incomplete turtles have been found and some diverse legs, and elephant molar and an incomplete skull of the cow in the pit upstream, where last year the two molars have been found of the ape-man, closely next to it, and that trench is almost finished now, I'm waiting still for the photographer to finish the little dyke in between, if he's not coming this month I will start with it before it is too late.

Furthermore everything is well with the work and also with my health.

Whilst waiting for favourable news I remain ever

Your Truly Noble Very Learned Sir

Your Very humble servant

Kriele

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

[MM774C-000059-217]

Trinil 21 October 1900

WelEdele Zeergeleerde Heer!

Uwe brief dd^e 12 September gisteren in goede orde ontvangen; Van die twee Professors waarover U schrijft, heb ik nog niets vernomen, zoo zij hier komen zal ik tewerkgaan geheel naar Uw verlangen en zoo de twee heren bij toeval, het volgende jaar door wilde graven en mij een aanbod deden, om voor hun te werken, zoo U werk was afgelopen, zou ik het toch niet doen ingeval U er op tegen was; en ook op 't oog met mijne betrekking die ik hoop vast is, en het werk van die twee heeren is maar tijdelijk, dus zeer vriendelijk verzoek ik U mij nog te laten weten, voordat het werk is afgelopen, hoe of het met mijne werkzaamheden na afloop later gaan zal.

In geval de Professor G. Boehm geen aanbevelingsbrief van den Heer Delprat bij zich had gehad, zou ik hem ook van niets ingelicht hebben, trouwens hij kwam ook om

[MM774C-000059-218]

geen beenderen, maar om zeeschelpen volgens hij zich uitgaf, en de controleur heb ik gezegd, dat ik het niet doen mag, hij heeft trouwens hier maar een halve dag geweest, dat wil zeggen op Padas Malem en Soendeh waar die schelpen voorkomen.

In de laatste dagen is gevonden twee incomplete schildpadden en eenige diverse poten, een olifantskies en een incomplete schedel van de koe in de put stroomopwaarts, waar verleden jaar de twee kiezen zijn gevonden van den Aapmensch, daar vlak naast, en die put is zoo goed als afgewerkt, ik wacht nog steeds op den fotografist, om mijn tusschen dijkje af te werken, zal hij van deze maand niet komt zal ik er maar mede beginnen voor het te laat is.

Verders gaat alles goed met de werkzaamheden, en ook met mijne gezondheid.

Na afwachting op een gunstig schrijven blijf ik steeds

Uw WelEdele Zeergeleerde Heer

U Zeeronderdanige dienaar

Kriele

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000006-281]

Universal Exposition
Group XVII
NETHERLANDS

Paris 23 October 1900.

Doctor E. Dubois
Zijlweg 45. Haarlem.

Doctor,

Please send me, immediately if possible, 500 "Données justificatives du *Pithécanthropus Erectus*".
If you don't have as many ready please send what you do have available.

The success that you have obtained with your composition obliges me to disturb you again for the distribution of said brochures.

With my thanks in advance, I present to you, Mr. Doctor, the assurance of my respectful feelings

Janneman

Janneman
pavilion of the Dutch Indies,
Trocadéro, Paris

This is the last letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000006-281]

Exposition Universelle
Groupe XVII
PAYS-BAS

Paris le 23 Oct. 1900.

Monsieur le Docteur E. Dubois
Zijlweg 45. Haarlem.

Monsieur le Docteur,

Je vous prie de vouloir bien m'envoyer, immédiatement si possible 500 "Données justificatives du
Pithécanthropus Erectus".

Si vous n'en avez pas autant de prêtes envoyez ce qu'il sera à votre disposition.

Le succès que vous avez obtenu avec votre composition m'oblige à vous déranger à nouveau pour la distribution des dites brochures.

Avec mes remerciements à l'avance, je vous présente, monsieur le Docteur, l'assurance de mes sentiments respectueux

Janneman

Janneman
Indes Néerlandaises
Trocadéro, Paris

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000005-034]

Edinburgh Oct. 27 1900

Dear Prof. Dubois

I ought to have thanked you before this for your most suggestive [?????] on the age of the earth which I have read with the greatest interest.

With kindest regards and all good wishes.

Yours very truly

James Geikie

This is the last letter with this correspondent

[Previous](#) letter with this correspondent

2046

— Send from Great Britain —

[MM774C-000005-034]

Edinburgh Oct. 27 1900

Dear Prof. Dubois

I ought to have thanked you before this for your most suggestive [?????] on the age of the earth which I have read with the greatest interest.

With kindest regards and all good wishes.

Yours very truly

James Geikie

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000059-219]

Trinil 1 November 1900

Truly Noble Very Learned Sir!

Truly Noble Very Learned Sir!

Up to now I haven't heard anything about the two gentlemen professors. And of the photographer I've also not heard anything, but I did hear that Chief engineer Kruiemel has been transferred to Tegal, and I do not know who now is the chief of that sad work. I did hear that the Solo Valley project will be completely ceased, which is a pity for many people, I did had some hope the work would yet be continued.

The large trench has been finished apart from some tiny parts, upstream. We have now started up a new trench downstream 23 m long and 6,50m wide and already dug up to a depth of ± 7 m.

Lately there have been found and incomplete turtle, two incomplete deer skulls with some antlers and some diverse legs, vertebrae, ribs, teeth, molars and jaws, to my regret I could not get anything of the ape-man yet.

Everything else is as one would wish for, the work, and also my wife and my health.

Whilst hoping to yet find something beautiful I remain

Truly Noble Very Learned Sir!

Your willing and obedient servant

Kriele

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

2047

— Send from Jawa —

[MM774C-000059-219]

Trinil 1 November 1900

WelEdele Zeergeleerde Heer!

Tot op heden nog niets gehoord van die twee heeren Professors. En van de fotografist heb ik nog niets vernomen, wel van de chef Ingenieur Kruiemel die is overgeplaatst naar Tegal en wie er nu chef is aan dat treurige werk weet ik niet, ik heb wel gehoord dat de Solo-Vallei, geheel gestaakt wordt, wat wel een jammer is voor menige luitjes, ik had ook nog wel gehoopt, dat het werk zou door gezet worden.

De groote put is afgewerkt, op eenige kleine stukjes na, stroomopwaarts, nu is er weer een nieuwe put ingestoken stroomafwaarts lang 23 m breed 6,50 m en reeds op ene diepte ontgraven van ± 7 m.

In het 't laatst is gevonden een incomplete schildpad, twee incomplete hertenschedels, met enige hoorens en enige diverse poten, wervels, ribben, tanden, kiezen en kaakjes, van de Apen mensch heb ik tot mijn spijt nog niets kunnen krijgen.

Verders gaat alles naar wensch met de werkzaamheden ook met mijne vrouw en mijne gezondheid.

Met de hoop nog iets moois te vinden blijf ik steeds

WelEdele Zeergeleerde Heer!

Uw dienstvaardige ond[er]danige dienaar

Kriele

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000059-220]

Trinil 21 November 1900

Truly Noble Very Learned Sir!

A few days ago the photographer was here and he has made [photographs](#) from three points of view, whereby the location of the skull, and the femur and the molar has been pointed out. Also the whole work has been photographed in profile, towards the pillar, and about from in the square of the work.

Also I have been notified from the new chief of the Solo Valley, the engineer Elenbaas that should the two professors arrive here, I was to send a telegram immediately, and then the engineer of the Solo Valley would come over. By the way, I haven't heard anything of these two gentlemen.

I regret to have to inform you that the work this month is not going very prosperous, as ten days ago a heavy banjir flooded my pit,

[MM774C-000059-221]

and the water level since has remained that same height. Since then I have started up a new trench of 15 x 6 m, if the water level falls soon I might be able to finish that. Bones have not been found a lot lately, a complete lower jaw of the buffalo and some diverse legs, carpals (et cetera) and teeth and molars.

Everything further as one could wish for, with the work, and also with my wife and my health.

I also wish you and your family a happy New Year

Your very humble servant

Kriele

[Next](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

[MM774C-000059-220]

Trinil 21 November 1900

WelEdele Zeergeleerde Heer!

Voor eenige dagen geleden heb ik hier de photogrist bij mij gehad en heeft van drie punten het werk gefotografeerd, met de aangewezen punten waar of de schedel, dijbeen, en kies is gevonden, ook is het geheele werk in profiel opgenomen, tot het pilaartje en zoo ongeveer in het vierkant van het werk.

Ook heb ik tijding gekregen van de nieuwe Chef der Solo-Vallei de Ingenieur Elenbaas ingeval de twee professoren bij mij kwamen, ik direct een telegram moest zenden, en dan een Ingenieur van de Solo-Vallei zou over komen, trouwens ik heb nog niets van die twee heeren gehoord.

Tot mijn spijt moet ik U mede delen, dat het met het werk van deze maand niet voorspoedig gaat, daar voor een 10 dagen geleden, door een zware banjir mijn put is onder water

[MM774C-000059-221]

gelopen, en de waterstand nog steeds ongeveer op dezelfde hoogte is gebleven. Nu heb ik een nieuwe put ingestoken van 15 × 6 m zoo nu de waterstand spoedig daalt, kunt dat alle nog afgewerkt worden. Beenderen zijn er de laatste tijd niet veel gevonden, een complete onderkaak van de buffel en eenige diverse poten koten (enz) en tanden en kiezen.

Verders gaat alles naar wensch met de werkzaamheden en ook met mijne vrouw en mijne gezondheid.

Ook wensch ik U en de Uwen een geluk zalig nieuwjaar

Uw Zeeronderdanige dienaar

Kriele

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000008-220]

Yale University Museum
New Haven, Conn.,
November 27, 1900.

Dear Dr Dubois,

While at the Paris Exposition I was very much interested by your excellent restoration of *Pithecanthropus erectus*. In teaching Physical Anthropology I have made use of the cast (cranial) you sent the late Professor Marsh.

If you have photographed

the restored figure of figure of Pithecanthropus would you not send me a copy for teaching purposes?

A published illustration of the same would answer my purpose if you have no photographs at hand.

I venture to enclose to you, and a separate cover, a translation of some literature on the subject of Pithecanthropus.

Very sincerely yours

George Grant MacCurdy

This is the only letter with this correspondent

2049

— Send from the USA—

[MM774C-000008-220]

Yale University Museum
New Haven, Conn.,
November 27, 1900.

Dear Dr Dubois,

While at the Paris Exposition I was very much interested by your excellent restoration of *Pithecanthropus erectus*. In teaching Physical Anthropology I have made use of the cast (cranial) you sent the late Professor Marsh.

If you have photographed

the restored figure of figure of Pithecanthropus would you not send me a copy for teaching purposes?

A published illustration of the same would answer my purpose if you have no photographs at hand.

I venture to enclose to you, and a separate cover, a translation of some literature on the subject of Pithecanthropus.

Very sincerely yours

George Grant MacCurdy

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000032-375]

department
of
Colonies

The Hague, 7 December 1900.

Lett. A¹.
N°. 5.

In response to your missive dated 12 of this month I have the honour to inform your Highly Learned Sir that I will make the content of that letter known to the Governor-General of the Dutch Indies.

The Minister of Colonies,
on behalf of the Minister,
The Secretary-General,
A.E.Elias

To
the Highly Learned Sir,
Dr. Eug. Dubois, Extraordinary
Professor of the Municipal
University of Amsterdam
at
Haarlem.

Following up on my letter of 3 October last, litt A⁴, N° 53, I have the honour to herewith send your Highly Learned Sir the reports of the excavations for fossil remains at Trinil over the months July, August and September last

The Minister of Colonies,
on behalf of the Minister,
The Secretary-General,
A.E.Elias

To
the Highly Learned Sir,
Prof. Dr. Eug. Dubois,
at
Haarlem.

[MM774C-000032-376]

Copy
Irrigation works
in the
"Solo-Valley"

Report of the works done during the month July 1900.

A pit of 20 m was excavated until a depth where no more bones are present any more. Within this excavated area we found, a complete upper skull of a hog, an incomplete skull of a buffalo with one incomplete and one complete horn, an incomplete skull of a cow with some molars, a complete deer skull with incomplete antlers, and further some diverse leg bones, vertebrae et cetera and several diverse teeth and molars.

Report of the works done during the month August 1900.

A pit of 25 m length was excavated up to a depth of 11 m, another pit until up to a depth of 7 m. In the excavated area as we found an incomplete buffalo skull with complete horns and molars, and incomplete deer skull and some diverse incomplete and complete deer antlers, leg bones, foot bones et cetera next to some diverse teeth and molars.

Report of the works done during the month September 1900.

A pit of ±25 m Length was excavated up to a depth where no bones are present any more, another pit ±20 m until a depth

[MM774C-000032-377]

of ±9 M. In the excavated area we found a complete skull of an elephant with complete molars and tusks and an incomplete skull of an elephant with an incomplete lower jaw with complete molars.

Further some diverse leg bones, foot bones, vertebrae et cetera and some diverse teeth and molars.

For an exact copy:
The Secretary at the Department of
Education, Religion and Trade,
[?signature?]

[Next](#) letter with Dubois' sergeants
[Previous](#) letter with Dubois' sergeants

[Previous](#) official report

[Next](#) letter of Elias
[Previous](#) letter of Elias

[MM774C-000032-375]

departement
van
koloniën

's-Gravenhage, den 7 December 1900.

Lett. A¹.
N°. 5.

Met referte aan Uwe missive dd. 12 dezer heb ik de eer U Hooggeleerde mede te dat ik den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië in kennis stel met den inhoud van dat schrijven.

De Minister van Koloniën,
voor den Minister,
De Secretaris-Generaal,
A.E.Elias

Aan
den Hooggeleerden Heer,
Dr. Eug. Dubois, Buitengewoon
hoogleraar aan de Gemeentelijke
Universiteit te Amsterdam
te
Haarlem.

Ten vervolge op mijn schrijven van 3 October j.l., litt A⁴, N° 53, heb ik de eer U Hooggeleerde hiernevens te doen toekomen de nopens de ontgravingen van fossiele overblijfselen te Trinil uitgebrachte rapporten over de maanden Juli, Augustus en September j.l.

De Minister van Koloniën,
voor den Minister,
De Secretaris-Generaal,
A.E.Elias

Aan
den Hooggeleerden Heer,
Prof. Dr. Eug. Dubois,
te
Haarlem.

[MM774C-000032-376]

Afschrift
Bevloeingswerken
in de
"Solo-Vallei"

RAPPORT der verrichte werkzaamheden over de maand Juli 1900.

Een vak van 20 M. lang, werd ontgraven tot op een diepte waar geen been meer voorkomt. In dezen ontgraven grond werd gevonden, een complete bovenschedel van een zwijn een incomplete schedel van een buffel met een incomplete en een complete horen, een incomplete schedel van een koe met eenige kiezen, een complete hertenschedel met incomplete horens, en verder eenige diverse pooten wervels enz. met eenige diverse tanden en kiezen.

RAPPORT der verrichte werkzaamheden over de maand Augustus 1900.

Een vak van 25 M. lang werd ontgraven tot op een diepte van 11 M., Een ander vak tot eene diepte van 7M. In dezen ontgraven grond werd gevonden, een incomplete buffelschedel met complete hoorns en kiezen, een incomplete hertenschedel, en eenige diverse incomplete en complete herten hoorens, poten, koten enz. benevens eenige diverse tanden en kiezen.

RAPPORT der verrichte werkzaamheden over de maand September 1900.

Een vak van ±25 M. lang werd ontgraven tot eene diepte waar geen been meer voorkomt, een ander vak van ±20 M. tot eene diepte

[MM774C-000032-377]

van ±9 M. In den ontgraven grond werd gevonden een complete schedel van den Olifant met complete kiezen en slag tanden een incomplete schedel van den Olifant met een incomplete onderkaak met complete kiezen.

Verder eenige diverse pooten, kooten wervels enzovoort en eenige diverse tanden en kiezen.

Voor eensluidend afschrift:
De Secretaris bij het Departement van
Onderwijs, Eeredienst en Nijverheid,
[?signature?]

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000003-048]

Amsterdam. 17 December 1900

Dear Professor,

I herewith send you a letter of Mr Michiels van Verduyn. Please make it possible for me to answer it, with regards to the place where the clichés are.

With best greetings
yours truly

IJzerman

[MM774C-000003-047]

14.December 1900

Noble and severe Sir
J.W. IJzerman.

Amsterdam

Noble and severe Sir,

in answer to your writing of 9 December, to be able to convey you our decision, about the use of clichés of the Pithecanthropus, we politely request you to notify us where these clichés currently are, as they are not with us. From our side there is no objection to Prof. Dubois using them. –

With the highest esteem
Michiels van Verduynes

This is the last letter with IJzerman (and the only letter with Michiels van Verduynes)

[Previous](#) letter with IJzerman

[MM774C-000003-048]

Amsterdam. 17 Dec. 1900

Waarde Professor,

Hierbij een brief van de heer Michiels van Verduyn. Wil mij s.v.p. in de gelegenheid stellen dien te beantwoorden, voor Zoover betreft de plaats waar die clichés berusten.

Met beste groeten
tav

IJzerman

[MM774C-000003-047]

14.December 1900

WelEdelGestr. Heer
J.W. IJzerman.

Amsterdam

WelEdelGestr. Heer,

Naar aanleiding van Uw schrijven van 9 December, om u onze beslissing te willen mededeelen, omtrent het gebruik van clichés van den Pithecanthropus, komen wij U beleefd verzoeken ons even te willen berichten waar die clichés zich bevinden, daar zij niet bij ons berusten. Van onzen kant bestaat er geen bezwaar dat Prof. Dubois hiervan gebruik maakt. –

Met de meeste hoogachting
Michiels van Verduynes

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000003-366]

169, Av. Wagram

Paris, 19 December 1900

Sir and honoured colleague,

I'd be much obliged if you could let me know if it is possible that I can acquire a reproduction and a note about the Pithecanthropus that poses in the world exhibition; such documents would be very useful to me for a paper I am preparing to present at the Trocadéro.

Th. the delegate commissary of the Dutch Indies advised me to contact you, the author of this interesting and capital discovery and reconstruction. I appeal to your great kindness and please accept, Sir and honoured Colleague, my expression of very great esteem

Dr. Dassy de Lignières

[MM774C-000003-366]

169, Av. Wagram

Paris, le 19 Dec 1900

Monsieur et honoré Confrère,

Je vous sevais bien reconnaissant de fonder la ceine de me faire savoir ou je pourrai me procurer une reproduction et une notice concernant le Pithecanthropus qui figura à l'Exposition Universelle; ce sont des documents qui me sevaient utiles pour une publication projeté et que j'ai [?vainement? moyé] de me procurer au Trocadéro.

Th. le commissaire délégué des Indes Néerlandaises m'a conseillé de m'adverse à vous, l'auteur de cette si intéressante et si capitale découverte et reconstruction. Je fais donc appel à votre extrême obligeance et je vous prie s'agner, Monsieur et honoré Confrère, l'expression de ma considération très distingué

Dr. Dassy de Lignières

[MM774C-000003-366]

169, Av. Wagram

Paris, 25 December 1900

Sir and honoured colleague

I send you my thanks for sending your very interesting notice and your beautiful photograph of Pithecanthropus. I am all the more happy to be in possession of these documents which were mentioned to me and which I tried in vain to retrieve from the persons at the Pavilion of the Dutch Indies, where I was always told, I'm sorry, or that it did not exist.

I have throughout been interested in the admirable reconstruction of a Pithecanthropus, which definitely and demonstratively represents the ancestral closing link that was missing since Darwin, and all the time of the Exhibition was not enough to send visitors to the Trocadéro to discover your Pithecanthropus (which unfortunately was poorly placed in an unfavourable dark corner).

[the next part of the text is uncertain to me because of some key words being undistinguishable so I merely give a educated guess of what I think it says:]

I would have ensured that there is a hand out for all these scientific circles, medicine, or literary, or artistic or mundane,

[MM774C-000003-367]

a practical means to popularize your work for the education of the masses, by describing the reproduction [??...??] a publisher needs to found to bear the reproduction costs of a photography accompanied by some explicative lines summarizing your discovery.

I don't understand why it has not happened, and whether I am the first person to ask you, as author, to authorize me to produce such a publication.

Please accept, Sir and honoured Colleague, the expression of my very distinguished consideration.

Dr Dassy de Lignières

Former Deputy Head of the Physiology Laboratory
at the Faculty of Medicine of Paris
Doctor in natural sciences
[certain degrees] in anthropology

[MM774C-000003-366]

169, Av. Wagram

Paris, le 25 Dec 1900

Monsieur et honoré Confrère,

Je vous adresse mes rifs remerciements pour l'envoi de votre très intéressante notice et de votre belle photographie de Pithecanthropus. Je suis d'autant plus heureux d'être en possession de ces documents que j'avais moins fois essayé vainement de mes [?? p????] au Pavillion des Indes Neerlandais, ou il m'était toujours répondu, sat qu'on en mauquoit, soit qu'ils n'existoient pas.

J'avais été [?telbinet?] intéressé par l'admirable reconstruction de un Pithecanthropus, établissant définitivement en démonstrativement le [?dermir] chaînon ancestrale qui manquait depuis Darwin, que ce n'ai asse pendant tous le temps de l'Exposition d'amener on d'envoyer des visiteurs en Trocadéro pour bien faire découvrir votre Pithecanthrope (malheureusement placé dans une coin obscure pas favorable). Je lui ai faite une "[?vallonne?]" effrénée dans tous les milieux scientifiques, médiciens, littéraires, artistiques ou mondains

[MM774C-000003-367] une moyen pratique de populariser votre œuvre pour l'instruction des masses, à l'aide d'une reproduction je ne trove dans le grand jullie; il me fondrez pour alu rencontrer un éditeur se chargeur des frais de reproduction de la photographie accompagnée de quelques lignes [?explicatives?] résumant votre découverte.

J'a me jamais l'obtenir; en attendant, je nais d'abord régulier de vos demander, en qualité d'auteur, de m'autoriser à faire exécuter cette reproduction.

Veuiliez agréer, Monsieur et honoré Confrère, l'expression de ma considération très distingué

Dr Dassy de Lignières

Ancien Chef Adjⁱ du Laboratoire de Physiologie
à la Faculté de Médecine de Paris
D^e à sciences naturelles
Mⁱ^s sch I^s d'anthropologie

These are the only two letters with this correspondent

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000006-555]

Geological-Paleontological Department.
Senckenburg Museum
Frankfurt am Main

Highly esteemed colleague!

For your kind letter and the willingness you expressed with regard to the Zeuglodon-skull I sincerely thank you. As you wish I herewith offer you a list of the casts, which I have to offer:

1. A cast of the *Lariosaurus balsami* Cur. from the Perledo-slates which is present in our museum and has recently been prepared and published by Boulanger (Transect. Zool. Soc. London Vol XIV part I. 1896).
2. Casts of skeletal remains present in our museum of *Rhopalodon* and *Deuterosaurus*, first published by Herm. v. Meyer in Palaeontographica XV Taf XV-XXI and recently by von Seeley in the Philos. Transact. of the Royal Soc. London Vol 185, VIII acquired and used for a reconstruction of partial skeletons from the Permian coppersandstone of the Ural:

Rhopalodon: Humerus proximal and distal end (left and right), scapula, shoulder joint, Tibia distal, occipital with foramen magnus, Tibia

Deuterosaurus: lower jaw-joint, shoulder bone, Femur distal end, Maxilla, Humerus

[MM774C-000006-556]

Please allow me to ask, whether I've understood correctly from your kind lines that Teylers Museum does not wish to exchange fossils, if the opportunity should arise, to fill cavities in both our collections. You did not respond to that question.

With high esteem, yours truly

Prof. Dr. F. Kinkelin

26 December 1900.

[ED]29 December I've written to him that I will also ask and discuss which fossils might be available for exchange. It won't be many, if any at all.

This is the only letter with this correspondent

2053

— Send from Germany—

[MM774C-000006-555]

Geologisch-palaeontologische Section.
Senckenburgisches Museum
Frankfurt a. M.

Hochgeehrter Herr Kollege!

Für Ihr freundliches Schreiben und des darin ausgesprochenen gefällige Entgegenkommen bezüglich des Zeuglodon-Schädels sage ich Ihnen den verbindlichsten Dank. Ihrem Wunsche entsprechend führe ich die Abgüsse auf, die ich Ihnen anzubieten mir erlaube:

1. den Abguss es in unserem Museum liegenden und neuerdings von Boulanger präparierten und publizierten Lariosaurus balsami Cur. aus den Perledoschiefern (Transect. Zool. Soc. London Vol XIV part I. 1896).
2. Abgüsse von den in unserem Museum liegenden, zuerst von Herm. v. Meyer in Palaeontographica XV Taf XV-XXI Kurzlich von Seeley in den Philos. Transact. of the Royal Soc. London Vol 185, VIII angezogenen und zur Rekonstruktion von Rhopalodon und Deuterosaurus benützten skeletteilen aus dem permischen Kupfersandstein des Ural:

Rhopalodon: Humerus prox u. dist Ende (rechts u. links), scapula, Schultergelenkgrube, Tibia distal, Schädelbasis mit hinterhauptsloch, Tibia

Deuterosaurus: Unterkiefer-Gelenksteil, Schulterbein, Femur dist., Backenknochen mit Grube, Humerus

[MM774C-000006-556]

Gestatten Sie noch die Anfrage, ob es zutreffend ist, aus Ihren liebenswürdigen Zeilen zu ersehen, dass das Teylersche Museum keinen Tauschverkehr wünscht, mit Fossilien, der Gelegenheit böte, beiderseitige Lücken zu füllen. Sie haben diese Frage nicht berührt.

Hochachtungsvollst und ergebenst

Prof. Dr. F. Kinkelin

Den 26st Dec 1900.

29XII ook geschreven later te zullen vragen en overleggen wat voor fossilen voor ruilverkeer kunnen in aanmerking komen. In geen geval veel, indien al iets.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000058-480] [See also Appendix page 2077]

Trinil 28-12-1900

Highverylearned Sir!

Hereby I am conveying to you that the chests with fossils have been send, 16 in total, of which three are heavy and the rest averagely so. Upon your writing I have been trying to obtain cotton, even went to Madiun for it, looked in every store, but no cotton, the Chinese would keep it for me, but when I send someone over on the 15th he returned empty handed as what little they got they had used themselves for shipping their own goods. I also included a sketch of the work as it is finished and a listing of where beautiful bones have been found, I hope you may receive them in good order this time, as I did my best to pack them. The last items found were a complete skull of a cow a complete lower jaw of an elephant and some diverse stuff. I did not receive word of the two Engineers but I did receive a note of the chief

[MM774C-000058-481]

of the Solo-works that, if they come, I am not allowed to assist them.

I also wrote to Head-Engineer Delprat, but his Noble Severe Sir has not replied as yet.

Highverylearned Sir!

Your very obedient servant

Kriele

[MM774C-000058-482]

Complete contents of 16 chests filled with fossils

- chest 1 a complete skull of the elephant with molars and tusks
- chest 2 an incomplete skull of the elephant
- chest 3 two incomplete turtles, a skull of the cow, 18 pieces diverse material
- chest 4 48 pieces diverse material
- chest 5 58 pieces diverse material
- chest 6 36 pieces diverse material
- chest 7 two incomplete skulls of the buffalo
- chest 8 59 pieces diverse material
- chest 9 35 pieces diverse material: legs
- chest 10 53 pieces diverse material
- chest 11 45 pieces diverse material
- chest 12 45 complete and incomplete deer antlers and 59 vertebrae
- chest 13 a complete skull of the buffalo with horns and molars
two legs Elephant
a complete lower jaw of Elephant
a small chest 51 molars of buffalo and cow
a small chest 192 molars of deer
a small chest 140 molars of deer
a small chest 39 jaws diverse
a small chest 24 legs diverse
a small chest 37 teeth gharial and crocodile
a small chest 62 teeth diverse
- chest 14 a complete skull of a cow with horns
two complete legs Elephant
two complete molars Elephant
14 pieces diverse material
- chest 15 a small chest incomplete antelope skull with two horns
a small chest complete skull of a pig with lower jaw
a small chest two deer skulls
a small chest three deer skulls
three molars of Elephant
two tusks of the Elephant
an incomplete skull of the Buffalo
17 pieces diverse material
- chest 16 a complete lower jaw of Elephant
a small chest with diverse teeth and some diverse material

Trinil 28 - 12 - 1900

tempory mining overseer

Kriele

This was the last letter with Dubois' sergeants upto and including 1900

Previous letter with Dubois' sergeants

[MM774C-000058-480]

Trinil 28-12-1900

Hoogzeergeleerde Heer!

Met deze deel ik U mede dat de kisten fossielen verzonden zijn 16 met elkaar, er zijn drie zware kisten bij en de andere middelmatig. Ik heb naar schrijven voor houtswol zelfs naar Madioen geweest wat nu ruim twee maanden is geleden, gezocht in elke toko maar geen houtswol, wel zouden de Chinezen het voor mij bewaren, en toen ik den 15^e dezer iemand weg stond om de houtswol op te halen kwam de persoon met niets terug, door dat beetje 't geen zij ontvangen hadden, zelfs gebruikt hebben voor verzendingen. Hierbij is ook ingesloten een schets van het werk wat geheel is afgewerkt met opgave op de mooie beenderen waar zij gevonden zijn, ik hoop, dat U ze nu in een goede order mag ontvangen, daar ik mijn best gedaan heb voor de inpakking. 't laatst is gevonden een complete schedel van de koe een complete onderkaak van de olifant en enige diverse. Bericht van de twee Ingenieurs heb ik nog niet ontvangen, wel een schrijven van de Chef der

[MM774C-000058-481]

van de rivier Solo ingeval zij komen, ik hun niet mag helpen.

Ook heb ik geschreven naar de Hoofdingenieur Delprat wegens de werkzaamheden ook van zijn

HoogEdelGestrenge heb ik nog geen bericht ontvangen

Hoogzeergeleerde Heer!

U zeeronderdanige dienaar

Kriele

[MM774C-000058-482]

Volledige inhoud van 16 gevulde kisten met fossielen

- kist 1 een complete schedel van de olifant met kiezen en slagstanden
- kist 2 een incomplete schedel van de olifant
- kist 3 twee incomplete schildpadden, een schedel van de koe, 18 pieces diverse material
- kist 4 vijfenveertig pieces diverse material
- kist 5 achtenvijftig pieces diverse material
- kist 6 zesendertig pieces diverse material
- kist 7 twee incomplete schedels van de buffel
- kist 8 negenenvijftig pieces diverse material
- kist 9 vijftendertig pieces diverse material poten
- kist 10 drieënvijftig pieces diverse material
- kist 11 vijfenveertig pieces diverse material
- kist 12 vijfenveertig complete en incomplete hertshoorens en negenenvijftig wervels
- kist 13 een complete schedel van de buffel met hoorens en kiezen
twee poten Olifant
Een onderkaak compleet Olifant
een kistje 51 kiezen van de buffel en koe
een kistje 192 kiezen van het hert
een kistje 140 kiezen van het hert

[MM774C-000058-483]

- een kistje 39 kaakjes diverse
- een kistje 24 pootjes diverse
- een kistje 37 tanden kaaiman en krokodil
- een kistje 62 tanden diverse
- kist 14 een complete schedel van de koe met hoorens
twee complete poten Olifant
twee complete kiezen olifant
veertien pieces diverse material
- kist 15 een kistje incomplete schedelantelope met twee hoorns
een kistje complete schedel van de zwijn met onderkaak
een kistje twee hertenschedels
een kistje drie hertenschedels
drie kiezen van de olifant
twee slagstanden van de olifant
een incomplete schedel van de buffel
zeventien pieces diverse material
- kist 16 een complete onderkaak van de olifant
een kistje met diverse tanden en enige stukken diverse

Trinil 28 - 12 - 1900

de tijd. mijnopziener

Kriele

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000005-061]

City Council of Amsterdam
Amsterdam, 29 December 1900
N°25073. O.
4675
Attachment

We have the honour to notify you that we have approved to grant you three months of leave starting with the Christmas holidays

Mayor and aldermen of Amsterdam
[?signature?]
The secretary
[?signature?]

To
Mr Dr Eug Dubois
Professor by special appointment
at the University

This is the last letter with these correspondents
[Previous](#) letter with this correspondent

[MM774C-000005-061]

Gemeentebestuur van Amsterdam
Amsterdam, 29 December 1900
N°25073. O.
4675
Bijlage

Wij hebben de eer U te berichten, dat door ons is goedgevonden aan U 3 maanden verlof te verlenen met ingang van het begin der Kerstvacantie
Burgemeester en Wethouders

van Amsterdam
[?signature?]
de Secretaris
[?signature?]

Aan den Heer Dr Eug Dubois Buitengewoon
Hoogleraar aan de Universiteit.

[Click here to return to the content page](#)

[MM774C-000004-153]

Berlin Hotel Fürstenhof
29.XII.1900

Dear Mama, uncle Matthieu, Mrs. Spitzes, Gérard en Géraldine c.s.

I cordially wish you all a happy New Year and a good start of a new century. I would have loved to have done so in person with Anna and had made plans accordingly; but it turned out to be necessary to go to Berlin without delay to finish some work that had been postponed too long already and now needs to be finished as soon as possible. During the Easter holidays we hope to for sure come over for a couple of days. **[Transposed in margin:** Then Mama must come over to Haarlem to see the flowers when we return in April.] I will now likely remain here until ± 20 March with a small break of a few days at the end of January. I repeat again my most cordial wishes for a happy 1901

Your loving Eugène

This is the last letter with family

Previous letter with family

2056

— Send from Germany —

[MM774C-000004-153]

Berlijn Hotel Fürstenhof
29.XII.1900

Lieve Mama, oom Matthieu, Mej. Spitzes, Gérard en Géraldine c.s.

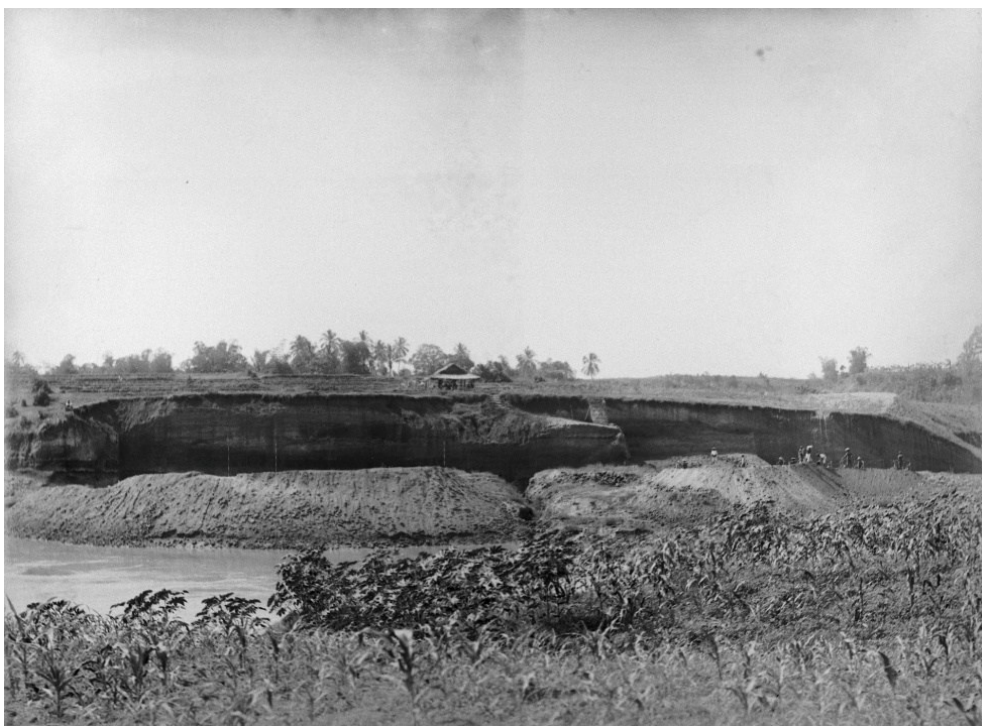
U allen van harte en gelukkig nieuw jaar en een goed begin van de nieuwe eeuw toegewencht. Ik had dat bijzonder gaarne met Anna persoonlijk komen doen en had ook het plan gemaakt; maar 't bleek noodig te zijn onverwijld naar Berlijn te gaan om daar een al te lang uitgesteld werk zoo spoedig mogelijk af te maken. In de Paaschvakantie hopen we dus zeker voor enkele dagen te kunnen komen. **[Transposed in margin:** Dan moet Mama de bloemen te Haarlem komen zien in April wanneer we teruggaan.] Nu blijf ik denkelijk tot ± 20 Maart hier met een kleine onderbreking van een paar dagen tegen 't eind van Januari. Nogmaals mijne hartelijkste gelukwensen voor 1901

Uw liefhebbende Eugène

[Click here to return to the content page](#)

Appendix 1: Photographs on which (probably) forced labourers are visible.

DUBO1399

DUBO1400

These photographs of the excavations on the left bank were taken on 19 November 1900, so shortly before work ceased altogether as far as Dubois was concerned. Obviously we can not be 100% sure that the people visible are indeed forced labourers, but it is very likely, and the numbers of people visible match expectations based on what we know from the correspondence.

In 1906 excavating on the Trinil site would recommence by the German Selenka expedition, with the same support from the Dutch government: a large contingent of forced labourers and two army sergeants. More information on these photographs can be found in [Huffman et al 2022](#). See also the [letter of 21 November 1900](#).

DUBO1402

DUBO1494

[Click here to return to the content page](#)

Appendix 2: Last report on excavations

[MM774C-000054-527]

department
of
Colonies

The Hague, 10 May 1901

Lett. A¹.
N°. 41.

Following up on my letter of 7 December 1900 litt. A¹.N°. 5, I have the honour to herewith send your Highly Learned Sir the reports of the excavations for fossil remains at Trinil over the months October and November 1900¹⁸⁹

The Minister of Colonies,
on behalf of the Minister,
The Secretary-General,
A.E.Elias

To
the Highly Learned Sir,
Prof. Dr. Eug. Dubois,
at
Haarlem.

This is the last letter with this correspondent

Previous letter with this correspondent

---

¹⁸⁹ I have added this 'late' letter because of the subject. Alas these reports themselves have not been located in the Dubois archives but they might yet exist in the archives of the ministry.

[MM774C-000054-527]

departement
van
koloniën

's-Gravenhage, den 10 Mei 1901

Lett. A¹.
N°. 41.

Ten vervolge op mijn schrijven van 7 December 1900 litt. A¹.N°. 5, heb ik de eer U Hooggeleerde hiernevens te doen toekomende nopens de ontgravingen van fossiele overblijfselen te Trinil uitgebrachte rapporten over de maanden October en November 1900

De Minister van Koloniën,
voor den Minister,
De Secretaris-Generaal,
A.E.Elias

Aan
den Hooggeleerden Heer,
Prof. Dr. Eug. Dubois,
te
Haarlem.

[Click here to return to the content page](#)

Appendix 3: transport letters

The Dubois archives also hold the letters of transport of most of the excavated material that was sent from the colonies to the Netherlands. These are strictly spoken not part of the Dubois correspondence as they are neither sent by him nor received by him. Mostly they are from government officials towards the first address it was sent to. Dubois however was at the ultimate receiving end, and as such they ended up in the archives, directly or as copies. Mind that in these transports not just the Dubois collection was sent but also some extent material that Dubois had borrowed for comparison purposes, as well as some stuff he considered his private property, again only extent specimens he collected. Most of that material, as far as it had not been already been given to the state museum of Natural History (Naturalis) was bequeathed by him to the museum, and therefore later added to the collection.

I have chosen to not present the transport letters literally but to comprehend the contents into tables and to only do so in English. These lists can only be regarded as first determinations / field determinations of the material and therefore just have limited value. Upon unpacking immediately new lists were made, which are much more accurate and detailed, and often already published in one form or the other, so it did not seem worthwhile to put too much effort in it. It does however contain information that the subsequent lists do no longer present, in particular the size and the weight of the whole collection: over 124 cubic metres and about 46.000 kilograms...

The table below states some of the general information. Below that you will find the legend to the pages that follow.

Shipment	Date of transport	colli	Remarks
series A	17 December 1894	chests	The material of Series A to E were collected when Dubois was present in Indonesia
series B	20 December 1894	chests	
series C	24 December 1894	chests	
series D	26 December 1894	post packages (small chests)	
series E	22 June 1895	chests	
Af (1895)	3 January 1896	chests	The subsequent material was collected under supervision of de Winter (until 1897) and Kriele until the end (1900).
Ag (1896)	24 March 1897	chests	
Ah (1897)	24 December 1897	chests	The actual transport letters of the year 1899 are missing but those fossils were also listed in a separate letter.
Ai (1898)	10 December 1898	chests	
Aj (1899)	21 December 1899	chests	
Ak (1900)	31 December 1900	chests	
Siw[alick Hills]	(about end of) April 1895	chests	The material Dubois collected in the Siwalik Hills was sent straight from India to the Netherlands.

R	Recent	Descriptive units: mind that sometimes the contents of more than one chest is described in such a unit, so in those cases it is not clear which was in what particular chest
G	rock/soil sample	
H	fossil wood and plant remains	Letter, number, length, width, height, content and weight all refer to the transport chests that contain the objects. Weights and contents in red are estimated. Length and width in maroon are mutually exchanged so as to have the length be larger than the width...
F	animal fossils	

Appendix 3: transport letters

Shipment A continued (17 December 1894) part 2 (61-100). Info coming from archive pages 40-016/022

letter number	number of items	Determination of the bones and species	location where object was found	length [cm]	width [cm]	height [cm]	content [m ³]	weight [kg]	sample	cumulative content	cumulative weight
A 61	470	fragments of limb bones, bones of carpus and tarsus, vertebrae etc. of ruminants and others	Trinil	101	46	44	0,204424	72	F	12,704755	5589
A 62				85	63	41	0,219555	72	F	12,924310	5661
A 63				70	69	52	0,251160	86	F	13,175470	5747
A 64				93	74	34	0,233988	88	F	13,409458	5835
A 65				103	60	34	0,210120	76	F	13,619578	5911
A 66				67	63	52	0,219492	83	F	13,839070	5994
A 67	3	humeri [of <i>Stegodon</i> and ruminants]	Trinil	89	54	45	0,216270	85	F	14,055340	6079
	2	fragments [of humeri of <i>Stegodon</i> and ruminants]	Trinil						F	14,055340	6079
	1	radius [of <i>Stegodon</i> or ruminant]	Trinil						F	14,055340	6079
	1	ulna [of <i>Stegodon</i> or ruminant]	Trinil						F	14,055340	6079
	5	metacarpalia [of <i>Stegodon</i> and ruminants]	Trinil						F	14,055340	6079
	1	femur [of <i>Stegodon</i> or ruminant]	Trinil						F	14,055340	6079
	5	tibiae [of <i>Stegodon</i> and ruminants]	Trinil						F	14,055340	6079
A 68	22	fragments of tortoise bones	Trinil	96	57	48	0,262656	81	F	14,317996	6160
	53	ribs of mammals	Trinil						F	14,317996	6160
A 69	19	fragments of scapulae and ossa ilia	Trinil	91	70	55	0,350350	110	F	14,668346	6270
A 70				115	72	53	0,438840	218	F	15,107186	6488
A 71	1	Incomplete skull <i>Stegodon</i>	Nanko / Northwest of Trinil	105	73	56	0,429240	231	F	15,536426	6719
A 72				109	70	55	0,419650	207	F	15,956076	6926
A 73	30	fragments of limb bones, vertebrae etc. of ruminants and others	Bogo	85	41	44	0,153340	75	F	16,109416	7001
A 74	3	mandibula with complete molars	Trinil	82	54	46	0,203688	83	F	16,313104	7084
	1	half mandibula with complete molars	Teguan						F	16,313104	7084
	1	half mandibula with complete molars	Kedung Brubus						F	16,313104	7084
	1	mandibula with complete molars	Kedung Brubus						F	16,313104	7084
A 75	55	fragments of limb bones, vertebrae etc. of ruminants and others	Bogo	91	58	42	0,221676	94	F	16,534780	7178
	26	fragments of horn cores of <i>Bibos</i> and others	Kali Gèdéh (West of Ngawi)						F	16,534780	7178
A 76	6	skull parts <i>Cervus Lydekkeri</i> Martin	Trinil	66	65	44	0,188760	58	F	16,723540	7236
	1	almost complete cranium with dentition of <i>Cervus Lydekkeri</i> Martin	Trinil						F	16,723540	7236
	2	back part of skull <i>Cervus Lydekkeri</i> Martin	Trinil						F	16,723540	7236
	1	front part of skull <i>Cervus Lydekkeri</i> Martin	Trinil						F	16,723540	7236
	45	fragments of limb bones	Trinil						F	16,723540	7236
	32	vertebrae	Trinil						F	16,723540	7236
	200	Smaller fragments of molars <i>Stegodon</i>	Kedung Brubus						F	16,723540	7236
A 77	1	complete tusk in 2 pieces, length 1.4 m, diameter 0.1 m	Trinil	100	48	38	0,182400	68	F	16,905940	7304
	1	complete tusk in 2 pieces, length 1.5 m, diameter 0.1 m	Trinil						F	16,905940	7304
	6	pieces of ribs	Trinil						F	16,905940	7304
A 78	1	tusk of <i>Stegodon</i> in 6 pieces, length 2.6 m, diameter 0.18 m	Bogo (wrongly labelled: Kali Gèdéh)	106	56	40	0,237440	121	F	17,143380	7425
A 79	1	skull without maxillae of <i>Bibos</i> (banteng) with unattached right horn	Teguan	69	66	55	0,250470	72	F	17,393850	7497
	1	occiput [<i>Bibos</i>]	Kedung Brubus						F	17,393850	7497
	1	occiput of <i>Bibos</i> gaur with left horn	Kedung Duren						F	17,393850	7497
	2	unattached horn cores	[Trinil]						F	17,393850	7497
	18	antlers of <i>Cervus Lydekkeri</i> , Martin	Trinil						F	17,393850	7497
A 80	1	mandibula <i>Garialis</i> n.sp. with teeth, complete until past the symphysis	Kedung Lumbu	74	54	54	0,215784	71	F	17,609634	7568
	7	complete molars <i>Stegodon</i>	Trinil						F	17,609634	7568
	3	incomplete molars <i>Stegodon</i>	Trinil						F	17,609634	7568
	1	half lower jaw with 2 complete molars <i>Stegodon</i>	Trinil						F	17,609634	7568
	1	half molar of <i>Euelephas</i>	Krangit (Patiayam)						F	17,609634	7568
	1	vertebra	Krangit (Patiayam)						F	17,609634	7568
	194	teeth of large ruminants	Trinil						F	17,609634	7568
	-	some bones	Kedung Brubus						F	17,609634	7568
	1	fossil wood	Trinil						H	17,609634	7568
A 81	1	half lower jaw with 2 complete molars of <i>Stegodon</i>	Trinil	81	48	53	0,206064	68	F	17,815698	7636
	1	palate with 2 complete and 2 incomplete molars of <i>Stegodon</i>	Trinil						F	17,815698	7636
	2	tusks of <i>Stegodon</i> juveniles of resp. 40 and 50 cm length	Trinil						F	17,815698	7636
	4	tips of tusks <i>Stegodon</i>	Trinil						F	17,815698	7636
	1	cranium without maxillae with 1 horn core of <i>Boselaphus</i>	Trinil						F	17,815698	7636
	335	molars and teeth of <i>Cervus Lydekkeri</i> Martin and <i>Boselaphus</i>	Trinil						F	17,815698	7636
	1	<i>Stegodon</i> half of lower jaw with milk tooth in front	Trinil						F	17,815698	7636
	102	incomplete lower jaws and fragments of lower jaws of <i>Cervus Lydekkeri</i> Martin and <i>Boselaphus</i>	Trinil						F	17,815698	7636
	2	incomplete molars <i>Euelephas</i>	Kedung Brubus						F	17,815698	7636
	1	incomplete molar <i>Euelephas</i>	Teguan						F	17,815698	7636
A 82	1	Skull <i>Stegodon</i> in many fragments, with molars	1 paal North of Kedung Madoh (district Charuban)	71	69	55	0,269445	109	F	18,085143	7745
A 83	1	Lower jaw <i>Stegodon</i> with molars, belongs to 82	1 paal North of Kedung Madoh (district Charuban)	74	65	54	0,259740	89	F	18,344883	7834
A 84	1	Complete lower jaw <i>Stegodon</i> with complete molars	Trinil	73	69	57	0,287109	89	F	18,631992	7923
	1	half of lower jaw <i>Stegodon</i> with complete molars	Trinil						F	18,631992	7923
	9	larger and a great number of smaller parts of molars of <i>Euelephas</i> (1 individual)	Alastua						F	18,631992	7923
	-	fragments of skulls of <i>Crocodylus</i>							F	18,631992	7923
A 85	115	vertebrae [of large ruminants and others]	Kedung Brubus	100	66	45	0,297000	100	F	18,928992	8023
	26	pieces of ribs of large ruminants	Kedung Brubus						F	18,928992	8023
A 86	119	carpals or tarsals of ruminants etc.	[3-4 paal East of Teguan]	69	69	53	0,252333	91	F	19,181325	8114
	60	fragments of limb bones, vertebrae of ruminants etc.	3-4 paal East of Teguan						F	19,181325	8114
A 87	110	fragments of limb bones of ruminants etc.	Kedung Brubus	102	60	48	0,293760	118	F	19,475085	8232
A 88	139	carpals or tarsals [of large ruminants etc.]	Kedung Brubus	77	65	45	0,225225	88	F	19,700310	8320
	3	parts of tibiae [of large ruminants etc.]	Kedung Brubus						F	19,700310	8320
	13	pieces of ribs [of large ruminants etc.]	Kedung Brubus						F	19,700310	8320
A 89	36	fragments of limb bones	Teguan	105	61	50	0,320250	113	F	20,020560	8433
	16	vertebrae	Teguan						F	20,020560	8433
	30	pieces of horn cores	Teguan						F	20,020560	8433
A 90	1	very incomplete skull of <i>Hippopotamus</i> with 1 molar	Nanko / Northwest of Trinil	80	51	46	0,187680	76	F	20,208240	8509
	3	part of skull and <i>Stegodon</i> or <i>Elephas</i>	Kedung Brubus						F	20,208240	8509
	1	tibia <i>Stegodon</i> or <i>Elephas</i>	Kedung Brubus						F	20,208240	8509
	1	tibia of <i>Bos</i>	Teguan						F	20,208240	8509
	9	fragments of ribs	Kedung Brubus						F	20,208240	8509
A 91	1	fragment tusk <i>Stegodon</i> 60 cm length	Pengilan	90	51	39	0,179010	78	F	20,387250	8587
	2	fragments tusk <i>Stegodon</i> 40 cm length	Kedung Brubus						F	20,387250	8587
	16	fragments tusk <i>Stegodon</i>	Kedung Brubus						F	20,387250	8587
	3	fragments tusk <i>Stegodon</i>	Kedung Brubus						F	20,387250	8587
	1	incomplete tusk <i>Stegodon</i> length ± 60 cm in 3 fragments	Bonduren [Kedung Duren?]						F	20,387250	8587
A 92	1	Occiput of <i>Bibos</i> (banteng)	Trinil	92	61	51	0,286212	124	F	20,673462	8711
	340	antler fragments <i>Cervus Lydekkeri</i> Martin	Kedung Brubus						F	20,673462	8711
	56	fragments of limb bones, vertebrae, etc. ruminants and others	Kedung Brubus						F	20,673462	8711
	2	humeri <i>Stegodon</i> (or <i>Euelephas</i>)	Kedung Brubus						F	20,673462	8711
	1	fibula <i>Stegodon</i> (or <i>Euelephas</i>)	Kedung Brubus						F	20,673462	8711
A 93	5	Occipital <i>Bubalus</i> with 1 piece of horn core	Kedung Brubus	78	54	48	0,202176	75	F	20,875638	8786
A 94	107	limb bones of <i>Cervus Lydekkeri</i> Martin and <i>Boselaphus</i>	Trinil	92	48	47	0,207552	68	F	21,083190	8854
	8	vertebrae of <i>Cervus Lydekkeri</i> Martin and <i>Boselaphus</i>	Trinil						F	21,083190	8854
	128	fragments of antlers of <i>Cervus Lydekkeri</i> Martin and <i>Boselaphus</i>	Trinil						F	21,083190	8854
	1	rib of <i>Cervus Lydekkeri</i> Martin or <i>Boselaphus</i>	Trinil						F	21,083190	8854
A 95	46	fragments of limb bones, vertebrae, etc. [of large ruminants]	Kali Gèdéh	103	48	49	0,242256	111	F	21,325446	8965
	47	fragments horn cores of large ruminants	Kali Gèdéh						F	21,325446	8965
A 96	1	mandibula with 5 incisives <i>Hippopotamus</i> cf. <i>nomadicus</i>	Tritik (department Bodjonegoro near border Kediri)	65	59	52	0,199420	76	F	21,524866	9041
	1	fragment of mandibula <i>Hippopotamus</i> cf. <i>nomadicus</i>	Rejuno near Teguan						F	21,524866	9041
	1	fragment of mandibula <i>Hippopotamus</i> cf. <i>nomadicus</i> with 1 molar	Kedung Brubus						F	21,524866	9041
	1	fragment of mandibula <i>Hippopotamus</i> cf. <i>nomadicus</i> with 2 molars	Kedung Duren						F	21,524866	9041
	1	fragment of mandibula <i>Hippopotamus</i> cf. <i>nomadicus</i> with 2 molars	Teguan						F	21,524866	9041
	1	fragment of mandibula <i>Hippopotamus</i> cf. <i>nomadicus</i>	Pajaran (½ paal north of Kedung Duren)						F	21,524866	9041
	1										

Appendix 3: transport letters

Shipment B (20 December 1894) part 1 (1-54). Info coming from archive pages 40-247/249

letter Number	number of items	Determination of the bones and species	location where object was found	length [cm]	width [cm]	height [cm]	content [m ³]	weight [kg]	sample	cumulative content	cumulative weight
B 1	-	rock samples	Kedung Brubus	81	57	43	0,198531	90	G	22,493077	9524
B 2	31	andesite tuffs marls marls marls marls calcite	Trinil Karsono [Kertesono?][along the Bengawan] Ngluwah [along the Bengawan] Ngradenan [along the Bengawan] Setran along the Bengawan [on the map...] below Ngawi	99	33	37	0,120879	59	G	22,613956	9583
B 3	67	rock/soil samples	north of the department Nganjuk / Kediri	99	34	38	0,127908	59	G	22,741864	9642
B 4	1	rock/soil samples	south of the department Bodjonegoro / Rembang	99	34	38	0,127908	57	G	22,869772	9699
B 5	48	fossil wood	Trinil	102	54	48	0,264384	83	H	23,134156	9782
	3	fossil wood	Ngawi						H	23,134156	9782
B 6	2	part of skull and <i>Bubalus</i>	Kedung Brubus	110	69	55	0,41745	137	F	23,551606	9919
	-	some fragments from a skull of <i>Stegodon</i>	Pramesan						F	23,551606	9919
B 7	1	almost complete skull <i>Crocodylus</i>	Trinil	83	50	49	0,20335	50	F	23,754956	9969
	1	piece of lower jaw <i>Garialis</i>	Pitu						F	23,754956	9969
	1	skull and lower jaw <i>Garialis gangeticus</i> – Owned by the 'Rijksmuseum of Nat. Historie' in Leiden	-						R	23,754956	9969
	1	skull and lower jaw <i>Sus celebensis</i> - Owned by the 'Rijksmuseum of Nat. Historie' in Leiden	-						R	23,754956	9969
B 8	1	very incomplete skull of <i>Hippopotamus</i> with 3 intact molars and incomplete canines	Kedung Lumbu	62	62	48	0,184512	43	F	23,939468	10012
	1	upper skull of <i>Bibos gaur</i> with half a horn core	Teguan						F	23,939468	10012
B 9	100	fragments of limb bones and bones of carpus and tarsus, etc. of ruminants and others	Trinil	102	58	49	0,289884	106	F	24,229352	10118
B 10	145	fragments of limb bones and bones of carpus and tarsus, etc. of ruminants and others	Trinil	108	60	54	0,34992	124	F	24,579272	10242
B 11	71	fragments of limb bones and bones of carpus and tarsus, etc. of ruminants and others	Kali Gèdéh (West of Ngawi)	98	43	45	0,18963	91	F	24,768902	10333
	17	vertebrae [of ruminants and others]	Kali Gèdéh (West of Ngawi)						F	24,768902	10333
B 12	185	vertebrae [of ruminants and others]	3-4 paal East of Teguan	71	60	49	0,20874	88	F	24,977642	10421
B 13	1	incomplete skull of <i>Stegodon</i> with 3 molars	Djambe (Patiayam)	120	48	55	0,3168	170	F	25,294442	10591
B 14	1	incomplete skull of <i>Stegodon</i>	Nanko / Northwest of Trinil	104	67	54	0,376272	210	F	25,670714	10801
B 15	65	fragments of limb bones ruminants etc.	Trinil	89	48	48	0,205056	76	F	25,875770	10877
B 16	1	almost complete skull of <i>Leptobos</i> with 6 fragments and horns	Kedung Pingit	84	59	59	0,292404	113	F	26,168174	10990
	1	complete horn core of <i>Bos</i>	Teguan						F	26,168174	10990
	1	complete horn core of <i>Bos</i>	Kali Gèdéh						F	26,168174	10990
	13	fragments [horn cores of <i>Bos</i>]	Kedung Brubus Kebon Duren Teguan						F	26,168174	10990
B 17	35	fossil wood	Trinil	106	69	54	0,394956	115	H	26,563130	11105
B 18	33	fossil wood	Trinil	103	62	49	0,312914	116	H	26,876044	11221
B 19	37	fossil wood	Trinil	74	70	55	0,2849	107	H	27,160944	11328
B 20	95	fragments of ribs	Trinil	94	48	49	0,221088	77	F	27,382032	11405
B 21	185	antlers <i>Cervus Lydekkeri</i> Martin	Trinil	72	71	58	0,296496	96	F	27,678528	11501
B 22	52	vertebrae of ruminants and others	Trinil	82	58	54	0,256824	90	F	27,935352	11591
B 23	1	incomplete lower jaw with 4 molars of <i>Stegodon</i>	Djambe (Patiayam)	76	61	68	0,315248	111	F	28,250600	11702
	1	fragment lower jaw with 1 molar of <i>Stegodon</i>	Djambe (Patiayam)						F	28,250600	11702
	12	fragments limb bones, bones of carpus and tarsus of ruminants and others	Djambe (Patiayam)						F	28,250600	11702
B 24	97	fragments limb bones of large ruminants and others	Kedung Brubus	62	61	48	0,181536	79	F	28,432136	11781
B 25	3	humeri [of ruminants and others]	Kedung Brubus and Teguan	63	62	53	0,207018	66	F	28,639154	11847
	11	metatarsals [of ruminants and others]	Kedung Brubus and Teguan						F	28,639154	11847
	3	femora [of ruminants and others]	Kedung Brubus and Teguan						F	28,639154	11847
	7	tibiae [of ruminants and others]	Kedung Brubus and Teguan						F	28,639154	11847
	2	fibulae of ruminants and others	Kedung Brubus and Teguan						F	28,639154	11847
B 26	1	<i>Hippopotamus</i> maxilla and fragments with 8 molars	Kedung Lumbu	61	60	48	0,17568	58	F	28,814834	11905
	1	[<i>Hippopotamus</i>] mandibula with 6 molars	Kedung Brubus						F	28,814834	11905
	2	[<i>Hippopotamus</i>] mandibula 2 fragments with 2 × 2 molars	Pajaran (½ paal north of Kebon Duren)						F	28,814834	11905
	9	[<i>Hippopotamus</i>] mandibula 9 fragments with 4 molars	Bringin near Tritik						F	28,814834	11905
	7	[<i>Hippopotamus</i>] mandibula fragments	Kedung Brubus						F	28,814834	11905
	7	[<i>Hippopotamus</i>] mandibula fragments	Kebon Duren						F	28,814834	11905
	7	[<i>Hippopotamus</i>] mandibula fragments	Nanko / Northwest of Trinil						F	28,814834	11905
	7	[<i>Hippopotamus</i>] mandibula fragments	Banglee						F	28,814834	11905
	15	[<i>Hippopotamus</i>] molars	several unspecified locations						F	28,814834	11905
	1	[<i>Hippopotamus</i>] caninus	unspecified location						F	28,814834	11905
B 27	120	Vertebrae of ruminants and others	Banglee	61	40	52	0,12688	50	F	28,941714	11955
B 28	1	incomplete humerus [of <i>Stegodon</i>]	Djambe (Patiayam)	93	65	45	0,272025	125	F	29,213739	12080
	3	incomplete ulnae [of <i>Stegodon</i>]	Djambe (Patiayam)						F	29,213739	12080
	1	metacarpus [of <i>Stegodon</i>]	Djambe (Patiayam)						F	29,213739	12080
	1	femur [of <i>Stegodon</i>]	Djambe (Patiayam)						F	29,213739	12080
	14	fragments of limb bones of <i>Stegodon</i>	Djambe (Patiayam)						F	29,213739	12080
B 29	1	occiput <i>Leptobos</i> with 2 horn cores	Teguan	66	56	49	0,181104	60	F	29,394843	12140
	1	occiput <i>Bibos</i> with 1 horn	Kedung Brubus						F	29,394843	12140
	1	occiput <i>Bibos</i> with ½ horn	Kedung Brubus						F	29,394843	12140
	1	occiput <i>Bibos</i> without horns	Trinil						F	29,394843	12140
B 30	1	half lower jaw <i>Stegodon</i> with 2 complete molars	Kedung Madoh	56	55	55	0,1694	90	F	29,564243	12230
	1	half lower jaw <i>Stegodon</i> with 1 complete and 1 incomplete molar	Kedung Madoh						F	29,564243	12230
	1	maxilla <i>Stegodon</i> with 1 complete and 1 incomplete molar	Kedung Brubus						F	29,564243	12230
	5	fragments molar <i>Stegodon</i>	Kedung Brubus						F	29,564243	12230
	4	fragments molar <i>Elephas</i>	Kedung Brubus						F	29,564243	12230
	1	mandibula juvenile <i>Stegodon</i> with 1 fragment molar	Kedung Brubus						F	29,564243	12230
B 31	101	molars <i>Stegodon</i> [together originating from]	Kedung Brubus Teguan	67	66	59	0,260898	92	F	29,825141	12322
	4	molars <i>Elephas</i> [together originating from]	Bogo						F	29,825141	12322
B 32	54	fragments limb bones [of large ruminants and others]	Kedung Brubus	61	61	48	0,178608	79	F	30,003749	12401
	33	vertebrae of large ruminants and others	Kedung Brubus						F	30,003749	12401
B 33	220	antlers <i>Cervus Lydekkeri</i> Martin	Trinil	103	71	43	0,314459	109	F	30,318208	12510
B 34	200	antlers <i>Cervus Lydekkeri</i> Martin	Trinil	92	80	42	0,30912	108	F	30,627328	12618
	15	<i>Unio</i>	Trinil						F	30,627328	12618
B 35	107	fragments of horn cores <i>Bos</i>	Kedung Brubus	68	63	54	0,231336	102	F	30,858664	12720
B 36	3	humeri of large ruminants and others	Trinil	62	62	48	0,184512	66	F	31,043176	12786
	11	metacarpal [of large ruminants and others from]	Trinil Teguan Sumberwaru etc.						F	31,043176	12786
	1	femur [of a large ruminant]	Trinil						F	31,043176	12786
	6	tibiae [of a large ruminant from]	Trinil Kedung Brubus etc.						F	31,043176	12786
B 37	42	ribs	Trinil	69	64	54	0,238464	85	F	31,281640	12871
	43	packages with various bones of ruminants and others [from]	Bogo Kali Gèdéh Teguan						F	31,281640	12871
B 38	133	vertebrae of ruminants and others	Banglee	66	64	43	0,181632	62	F	31,463272	12933
B 39	96	fragments of limb bones of ruminants and others	N. of Teguan	61	52	50	0,1586	67	F	31,621872	13000
B 40	1	Occiput <i>Leptobos</i>	Kedung Brubus	65	65	54	0,22815	109	F	31,850022	13109
	39	fragments of limb bones of ruminants and others	Kedung Brubus						F	31,850022	13109
	400	fragments antlers <i>Cervus</i>	Kedung Brubus						F	31,850022	13109
B 41	86	vertebrae [of ruminants and others]	Kali Gèdéh	89	57	41	0,207993	93	F	32,058015	13202
	39	ribs [of ruminants and others]	Kali Gèdéh						F	32,058015	13202
	400	fragments of limb bones of ruminants and others	Kali Gèdéh						F	32,058015	13202
B 42	16	fragments horn cores <i>Bubalus</i>	Kali Gèdéh	99	35	38	0,13167	67	F	32,189685	13269
B 43	2	parts of skull <i>Bubalus</i>	Kali Gèdéh	69	67	43	0,198789	101	F	32,388474	13370
	18	fragments of horns <i>Bubalus</i>	Kali Gèdéh						F	32,388474	13370
B 44	2	parts of skull <i>Bubalus</i>	Kali Gèdéh	62	40	52	0,12896	58	F	32,517434	13428
	3	fragments of horns <i>Bubalus</i>	Kali Gèdéh						F	32,517434	13428
B 45	4	parts of skull <i>Bubalus</i>	Kali Gèdéh	65	61	46	0,18239	83	F	32,699824	13511
	3	fragments of horns <i>Bubalus</i>	Kali Gèdéh						F	32,699824	13511
B 46	15	fragments of horn cores <i>Bos</i>	Kali Gèdéh	102	36	43	0,157896	77	F	32,857720	13588
	50	fragments <i>Cervus</i> antlers	Kali Gèdéh						F	32,857720	13588
B 47	285	fragments antlers of <i>Cervus</i>	Banka (Banglee)	96	36	40	0,13824	57	F	32,995960	13645
	160	carpals or tarsals of ruminants and others	Banka (Banglee)						F	32,995960	13645
B 48	71	fragments of limb bones of ruminants and others	Banka (Banglee)	69	66	45	0,20493	87	F	33,200890	13732
	160	vertebrae [of ruminants and others]	Sumber Kepuh						F	33,200	

Appendix 3: transport letters

letter number	number of items	Shipment B (20 December 1894) part 2 (55-101). Info coming from archive pages 40-249/252					length [cm]	width [cm]	height [cm]	content [m ³]	weight [kg]	sample	cumulative content	cumulative weight
		Determination of the bones and species		location where object was found										
B 55	4 1 130 49	molars [of <i>Stegodon</i>] fragment tusk of <i>Stegodon</i> fragments antlers of <i>Cervus</i> fragments of limb bones ruminants and others	G[e]rbogan, Bodjonegoro G[e]rbogan, Bodjonegoro Kedung Brubus Kedung Brubus			96	62	48	0,285696	124	F	34,825500	14340	
B 56	1 1 11 17	Occiput <i>Bibos</i> banteng with 2 horn cores Occiput <i>Bubalus</i> with fragment horn cores fragments horns of <i>Bos</i> fragments antlers of <i>Cervus</i>	Kali Gèdèh Kali Gèdèh Kali Gèdèh Kali Gèdèh			108	93	54	0,542376	133	F	35,367876	14473	
B 57	12	fragments of scapulae and ossa ilia of <i>Stegodon</i>	Trinil			102	56	48	0,274176	121	F	35,642052	14594	
B 58	85	fragments of scapulae and ossa ilia of <i>Stegodon</i> fragments of ribs [of <i>Stegodon</i>]	Trinil Trinil			102	57	47	0,273258	94	F	35,915310	14688	
B 59	90	fragments of limb bones [of ruminants and others] carpals and tarsals [of ruminants and others] vertebrae of ruminants and others	Bogo Bogo Bogo			93	58	43	0,231942	91	F	36,147252	14779	
B 60	1 - - 122 1	1 complete molar superior and 2 incomplete molars inferior of one <i>Elephas</i> fragments of the lower jaw and other bones <i>Rhinoceros</i> bones <i>Crocodylus</i> fragments lower jaws of <i>Axis</i> and <i>Boselaphus</i> incomplete rostrum <i>Garialis</i> n.sp. without teeth	¼ paal south of Kebon Duren ¼ paal south of Kebon Duren ¼ paal south of Kebon Duren Trinil Teguan			69	62	54	0,231012	66	F	36,378264	14845	
B 61	123	fragments of limb bones of ruminants	Kedung Brubus			104	60	50	0,312	100	F	36,690264	14945	
B 62	130	fragments of limb bones of ruminants	between Dekes and Wadegan			65	62	47	0,18941	96	F	36,879674	15041	
B 63	275 25	vertebrae of ruminants and others bones carpus and tarsus of ruminants and others	between Dekes and Wadegan between Dekes and Wadegan			69	60	53	0,21942	72	F	37,099094	15113	
B 64	1 1	part of skull <i>Leptobos</i> part of skull <i>Bubalus</i> with horns	Tritik (dept. Bodjonegoro near border Kediri) Tritik (dept. Bodjonegoro near border Kediri)			82	62	46	0,233864	88	F	37,332958	15201	
B 65	51	fragments horn cores <i>Bos</i>	Tritik (dept. Bodjonegoro near border Kediri)			70	67	46	0,21574	100	F	37,548698	15301	
B 66	1 7	incomplete bone plate tortoise (<i>Batagur?</i>) fragments molar <i>Stegodon</i>	Trinil Kredja (along the Bengawan) Kedung Brubus Kebon Duren			79	49	48	0,185808	65	F	37,734506	15366	
B 67	14 89 43	vertebrae of ruminants and others horn fragments <i>Bos</i> antler fragments <i>Cervus</i>	between Dekes and Wadegan between Dekes and Wadegan between Dekes and Wadegan			64	62	57	0,226176	117	F	37,960682	15483	
B 68	-	fragments of limb bones of ruminants and others	between Dekes and Wadegan			108	57	42	0,258552	63	F	38,219234	15546	
B 69	63	vertebrae [species not mentioned]	Trinil			62	51	45	0,14229	85	F	38,361524	15631	
B 70	19	pieces sandstone with leaves (moist in tin)	Trinil			70	62	49	0,21266	94	H	38,574184	15725	
B 71	29	pieces sandstone with leaves (moist in tin)	Trinil			69	66	56	0,255024	142	H	38,829208	15867	
B 72	25	pieces sandstone with leaves (moist in tin)	Trinil			70	63	58	0,25578	137	H	39,084988	16004	
B 73	27	pieces sandstone with leaves (moist in tin)	Trinil			93	67	53	0,330243	126	H	39,415231	16130	
B 74	230	fragments of limb bones of ruminants and others	Teguan			130	59	50	0,3835	94	F	39,798731	16224	
B 75	2 1 1	humerus fragments [<i>Stegodon</i> of <i>Elephas</i>] femur length 1 M [<i>Stegodon</i> of <i>Elephas</i>] humerus fragments [<i>Stegodon</i> of <i>Elephas</i>]	Kedung Brubus Kedung Brubus Kedung Brubus			102	48	50	0,2448	106	F	40,043531	16330	
B 76	1 1 44 6	occiput [<i>Bubalus</i>] complete horn core of <i>Bubalus</i> fragments horn cores <i>Bos</i> limb bones of <i>Bos</i> , etc.	Kedung Brubus Kedung Brubus Kedung Brubus Kedung Brubus			94	48	51	0,230112	127	F	40,273643	16457	
B 77	105	fragments of limb bones of ruminants	3-4 paal East of Teguan			94	54	43	0,218268	92	F	40,491911	16549	
B 78	18 9 170 68 40	fragments bone plate tortoises fragments bone plate tortoises fragments bone plate tortoises carpals, tarsals, vertebrae etc. [<i>Bos</i>] fragments horn cores <i>Bos</i>	Kali Gèdèh Kedung Brubus Kedung Brubus N. of Teguan N. of Teguan			108	68	49	0,359856	140	F	40,851767	16689	
B 79	1 1	almost complete skull of <i>Bubalus</i> with one half and one complete horn core and 6 molars occiput <i>Leptobos</i>	Trinil Kebon Duren			104	73	49	0,372008	11	F	41,223775	16700	
B 80	83	fragments of limb bones of ruminants and others	Trinil			97	61	48	0,284016	132	F	41,507791	16832	
B 81	870 310	fragments bone plates tortoises fragments bone plates river turtles	Kedung Brubus Teguan Kali Gèdèh Bogo			112	49	49	0,268912	116	F	41,776703	16948	
B 82	1 1 1 40	femur <i>Stegodon</i> length 0.98 M humerus <i>Stegodon</i> tibia <i>Stegodon</i> fragments of limb bones of ruminants etc.	Trinil Trinil Trinil Trinil			92	53	42	0,204792	88	F	41,981495	17036	
B 83	43	vertebrae	Trinil			70	49	41	0,14063	69	F	42,122125	17105	
B 84	1 1 1 1 20	upper skull of <i>Bibos</i> gaur upper skull of <i>Bubalus</i> with 2 horn pits upper- and back part of skull with 2 horns <i>Bibos</i> upper- and back part of skull + 1 separate + 1 attached horn <i>Bibos</i> antlers	Teguan Gunung Slompret (Patiayam) Djambe (Patiayam) Gunung Slompret (Patiayam) Trinil			76	69	58	0,304152	104	F	42,426277	17209	
B 85	1 11 7 2 1 1 1 5 1 1 1 1 1 1 1 10 1 1 1 3	Half of a lower jaw <i>Stegodon</i> with 2 intact molars intact molars [<i>Stegodon</i>] incomplete molars [<i>Stegodon</i>] fragments molars <i>Stegodon</i> incomplete molar <i>Elephas</i> intact molar <i>Elephas</i> almost complete molar <i>Elephas</i> fragments molars <i>Elephas</i> incomplete molar <i>Elephas</i> almost complete molars <i>Elephas</i> almost complete molars <i>Elephas</i> incomplete molar <i>Elephas</i> fragment molar <i>Elephas</i> smaller fragments molars <i>Elephas</i> intact molar <i>Stegodon</i> intact molar <i>Stegodon</i> incomplete molar <i>Stegodon</i> fragments molars <i>Stegodon</i>	Trinil Trinil Trinil Trinil Trinil Kedung Nojo Kebon Duren Tritik (department Bodjonegoro near border Kediri) Kebon Duren Teguan Kedung Brubus Kedung Brubus Kedung Brubus Kedung Brubus, etc. Bogo Joede (Patiayam) Kedung Brubus Kedung Brubus			71	63	46	0,205758	84	F	42,632035	17293	
B 86	1 1 - - 435 65 11	Occiput <i>Bibos</i> Occiput <i>Leptobos</i> with 1 separate horn / a 2 nd in chest of series A fragments small chest with teeth of <i>Sus</i> [small chest met] teeth of <i>Simia</i> [<i>Pongo</i>] <i>satyrus</i> [small chest met] teeth of <i>Tapirus indicus</i> molars <i>Elephas indicus</i>	Teguan Kedung Pingit Kedung Pingit Ngalau lida ajer Ngalau lida ajer Ngalau lida ajer Ngalau Sibrambang [Ngalau agung agung]			63	59	44	0,163548	66	F	42,795583	17359	
B 87	140 130	fragments of limb bones, etc. of ruminants and others antlers fragments	between Teguan and Kebon Duren Bogo			68	60	54	0,22032	83	F	43,015903	17442	
B 88	1 8 3 1 12	incomplete mandibula <i>Stegodon</i> juvenile with 1 piece of molar fragments mandibulae <i>Stegodon</i> fragments molars [<i>Stegodon</i>] complete molar [<i>Stegodon</i>] fragments molars [<i>Stegodon</i>]	Trinil Kali Gèdèh Kali Gèdèh Kedung Brubus Kedung Lumbu Trinil			86	47	53	0,214226	67	F	43,230129	17509	
B 89	128	fragments of limb bones of ruminants and others	between Teguan and Kebon Duren			84	48	48	0,193536	84	F	43,423665	17593	
B 90	1 1 2 5 82	fragment skull <i>Stegodon</i> tusk <i>Stegodon</i> incomplete in 4 pieces and fragments, length 1 M. diameter 9 cm. vertebrae [<i>Bos</i>] limb bones of <i>Bos</i> etc. carpals or tarsals	Trinil Trinil Trinil Trinil Banglee			66	63	37	0,153846	79	F	43,577511	17672	
B 91	126 8 1	bones and fragments of limb [<i>Bubalus</i>] ribs [<i>Bubalus</i>] horn core <i>Bubalus</i>	Trinil Trinil Trinil			83	60	53	0,26394	71	F	43,841451	17743	
B 92	71 58	vertebrae [species not mentioned] fragments of limb bones [species not mentioned]	Banglee Banglee			88	63	52	0,288288	62	F	44,129739	17805	
B 93	26	fragments of limb bones of <i>Elephas</i> incl. <i>Stegodon</i>	between Teguan and Kebon Duren			81	48	50	0,1944	94	F	44,324139	17899	
B 94	1 24	occiput <i>Bubalus</i> with 2 hornstumps vertebrae [<i>Bubalus</i>]	Trinil Trinil			103	56	46	0,265328	74	F	44,589467	17973	
B 95	289	vertebrae, bones carpus and tarsus, fragments limb bones of ruminants etc.	Kebon Duren			66	38	46	0,115368	80	F	44,704835	18053	
B 96	2	incomplete tortoise bone plates	Trinil			66	46	45	0,13662	51	F	44,841455	18104	
B 97	1 110 1330	humerus <i>Stegodon</i> fragments limb bones, vertebrae etc. [ruminants] molars ruminants	Kebon Duren Kebon Duren Kebon Duren			100	46	46	0,2116	108	F	45,053055	18212	
B 98	1 4	part of skull <i>Bubalus</i> with 2 horns vertebrae [<i>Bubalus</i>]	Sumber Kepuh Sumber Kepuh			102	42	42	0,179928	79	F	45,232983	18291	
B 99	276	carpals or tarsals ruminants etc.	Sumber Kepuh			98	41	47	0,188846	84	F	45,421829	18375	
B 100	53	vertebrae ruminants etc.	Kedung Brubus			95	39	40	0,1482	58	F	45,570029	18433	
B 101	1 2 500	fragment mandibula <i>Stegodon</i> with molars fragments tusk <i>Stegodon</i> molars ruminants	Kedung Panas near Tritik Kedung Panas near Tritik Teguan			61	61	53	0,197213	95	F	45,767242	18528	

Appendix 3: transport letters

letter	Number	number of items	Shipment B (20 December 1894) part 3 (102-125). Info coming from archive pages 40-252/254					length [cm]	width [cm]	height [cm]	content [m ³]	weight [kg]	sample	cumulative content	cumulative weight									
			Determination of the bones and species	location where object was found																				
B 102	13	fragments of jaws of ruminants	between Dekes and Wadegan					62	62	54	0,207576	84	F	45,974818	18612									
	160	molars of ruminants	between Dekes and Wadegan																					
	1	scapula [<i>Bos</i>]	Bringin near Tritik																					
	1	humerus [<i>Bos</i>]	Bringin near Tritik																					
	5	fragments of horn cores <i>Bos</i>	Bringin near Tritik																					
	68	fragments antlers <i>Cervus</i>	Bringin near Tritik																					
B 103	27	small fragments molars <i>Stegodon</i>	Bringin near Tritik					98	49	48	0,230496	107	F	46,205314	18719									
	105	large fragments molars <i>Stegodon</i>	Bringin near Tritik																					
	1	mandibula half <i>Stegodon</i> with molars	between Dekes and Wadegan																					
B 104	2	occipitals <i>Leptobos</i>	between Dekes and Wadegan					63	62	56	0,218736	90	F	46,424050	18809									
	5	fragments skulls <i>Bibos</i>	between Dekes and Wadegan																					
	25	fragments horn cores <i>Bos</i>	between Dekes and Wadegan																					
	36	fragments limb bones [<i>Bubalus</i>]	between Dekes and Wadegan																					
B 105	23	carpals or tarsals [<i>Bubalus</i>]	between Dekes and Wadegan					64	60	52	0,19968	85	F	46,623730	18894									
	3	horns <i>Bubalus</i>	between Dekes and Wadegan																					
	530	molars of ruminants	between Dekes and Wadegan																					
B 106	13	fragments of limb bones of large ruminants etc.	Trinil					70	67	52	0,24388	112	F	46,867610	19006									
	4	fragments horn cores [of large ruminants]	Trinil																					
	2	fragments mandibula <i>Stegodon</i> without molars	between Dekes and Wadegan																					
	1	part of humerus [<i>Bubalus</i>]	between Dekes and Wadegan																					
	2	fragments ulna [<i>Bubalus</i>]	between Dekes and Wadegan																					
B 107	1	occiput [<i>Bubalus</i>]	between Dekes and Wadegan					103	38	38	0,148732	60	F	47,016342	19066									
	1	fragments horn cores <i>Bubalus</i>	between Dekes and Wadegan																					
B 108	1	tibia [<i>Bubalus</i>]	between Dekes and Wadegan					70	67	52	0,24388	112	F	46,867610	19006									
	60	vertebrae [of ruminants]	Teguan																					
	25	fragments of limb bones of ruminants etc.	Teguan																					
B 109	1	fragment mandibula <i>Stegodon</i> with 1 molar	Tritik (dept. Bodjonegoro near border Kediri)					84	38	38	0,121296	50	F	47,137638	19116									
	46	larger fragments molars <i>Stegodon</i>	Tritik (dept. Bodjonegoro near border Kediri)																					
	-	some smaller fragments molars <i>Stegodon</i>	Tritik (dept. Bodjonegoro near border Kediri)																					
	18	fragments molars <i>Elephas</i>	Tritik (dept. Bodjonegoro near border Kediri)																					
B 110	26	vertebrae [of ruminants etc.]	Kedung Brubus					56	46	47	0,121072	96	F	47,258710	19212									
	94	carpals or tarsals [of ruminants etc.]	Kedung Brubus																					
	89	fragments of limb bones of ruminants etc.	Kedung Brubus																					
B 111	140	vertebrae [species not mentioned]	Sumber Kepuh					92	42	41	0,158424	65	F	47,417134	19277									
	1	humerus [of ruminants and others]	Trinil																					
	7	metacarpus and metatarsus bones [of ruminants and others]	Trinil																					
	4	femora [of ruminants and others]	Trinil																					
	6	tibiae [of ruminants and others]	Trinil																					
B 112	2	fibulae of ruminants and others	Trinil					67	48	53	0,170448	97	F	47,807494	19449									
	3	half of a lower jaws with molars <i>Stegodon</i>	Kedung Brubus																					
	1	lower jaw with molars [<i>Stegodon</i>]	Trinil																					
B 113	1	incomplete lower jaw with molars [<i>Stegodon</i>]	Sumber kepuh (near Banglee)					65	59	53	0,203255	87	F	48,010749	19536									
	20	skull fragments [<i>Bos</i>]	between Teguan and Kebon Duren																					
B 114	70	fragments horn cores [<i>Bos</i>]	between Teguan and Kebon Duren					69	63	47	0,204309	90	F	48,215058	19626									
	2	ulnae [<i>Stegodon</i>]	Trinil																					
	2	femora [<i>Stegodon</i>]	Trinil																					
B 115	12	fragments limb bones and bones of carpus and tarsus <i>Stegodon</i>	Trinil					101	46	47	0,218362	97	F	48,433420	19723									
	136	vertebrae, bones carpus and tarsus [of <i>Bos</i>]	Kebon Duren																					
	26	fragments limb bones [of <i>Bos</i>]	Kebon Duren																					
	24	fragments horn cores [of <i>Bos</i>]	Kebon Duren																					
B 116	48	fragments antlers of <i>Cervus</i>	Kebon Duren					79	59	37	0,172457	87	F	48,605877	19810									
	1	tusk elephant length 2,5 M. diameter 12½ cm.	Trinil																					
B 117	1	tusk elephant length almost 2 M. diameter 11½ cm. Complete in 5 pieces	Trinil					69	50	33	0,11385	44	F	48,605877	19810									
	1	Skull of <i>Hippopotamus</i> c.f. <i>nomadicus</i>	Kedung Brubus																					
B 118	22	incomplete mandibulae halves of <i>Cervus Lydekkeri</i> Martin and <i>Boselaphus</i> n.sp. most with intact molars	Trinil					76	64	42	0,204288	53	F	48,924015	19907									
	3	maxillae of <i>Boselaphus</i> n.sp. with incomplete molars	Trinil																					
	2	maxillae of <i>Boselaphus</i> n.sp. with complete molars	Trinil																					
	1	mandibula [<i>Boselaphus</i> ?]	near Kedung Brubus																					
	1	part of cranium <i>Cervus Lydekkeri</i> with 1 antler	Trinil																					
	70	diverse small bones [species not mentioned]	Trinil																					
	1	small chest teeth	Ngalau djambu near Tapisello																					
	1	Skull of <i>Felis leo</i> , borrowed from "Natura artis magistra"	-																					
	1	vertebrae of ruminants and others	between Teguan and Kebon Duren																					
	160	parts of cranium and mandibulae with 12 molars and fragments of some other bones [of <i>Rhinoceros</i>]	Sumberwaru near Kedung Brubus																					
	B 120	2	femora [of <i>Rhinoceros</i>]	Sumberwaru near Kedung Brubus												101	56	47	0,265832	88	F	49,427287	20088	
1		tibia of <i>Rhinoceros</i>	Sumberwaru near Kedung Brubus																					
1		upper jaw <i>Stegodon</i> with 2 milk molars and 1 premolar	Trinil																					
5		milk molars of <i>Stegodon</i>	Trinil																					
1		milk molar of <i>Stegodon</i>	Mantingan																					
1		milk molar of <i>Stegodon</i>	Kedung Brubus																					
1		milk molar of <i>Stegodon</i>	Banglee																					
3		premolars of <i>Stegodon</i>	Trinil																					
1		milk molar of <i>Elephas</i>	Kedung Brubus																					
1		milk molar of <i>Elephas</i>	Bogo																					
1		skull fragment of <i>Axis</i> juvenile	Trinil																					
4		in situ attached vertebrae of <i>Axis</i> , <i>Boselaphus</i> of <i>Sus</i>	Trinil																					
1		incomplete ulna of a very large bird (<i>Leptoptilus</i> ?)	Trinil																					
8		teeth of <i>Crocodylus</i>	Trinil																					
1		incisive of <i>Rhinoceros</i>	Kedung Brubus																					
31		molars of <i>Bos</i>	Trinil																					
1		small chest molars of <i>Axis</i> and <i>Boselaphus</i>	Trinil																					
1		small chest teeth of <i>Sus</i>	Kali Gedéh																					
1		molar <i>Stegodon</i>	Gunung Slompret (Patiayam)																					
1		molar <i>Stegodon</i>	Djambe (Patiayam)																					
-		tibia and some attached tarsals of a small ungulate	Trinil																					
2		antlers and fragments of a large <i>Cervus</i>	Wonobregkol (East of gunung Padan)																					
2		tusks of <i>Stegodon</i> juvenile both about 40 cm length	Trinil																					
-		fragments mandibulae of <i>Crocodylus</i> in which 7 intact teeth	Trinil																					
1		Chalk concretion from clay sandstone	Bogo																					
B 121		-	bone fragments <i>Rhinoceros</i> belonging to B120	Sumberwaru near Kedung Brubus					94	53	52	0,259064	77	F	49,686351									20165
		2	complete horn cores of <i>Leptobos</i>	Teguan																				
		2	tips of tusks <i>Stegodon</i> juvenile	Trinil																				
		-	some thousands of molars of small ruminants	several unspecified locations																				
		1	fragment of mandibula [species not mentioned]	Banglee																				
		1	fragment of mandibula [species not mentioned]	Tritik																				
	1	almost complete [molar <i>Elephas</i>]	Kedung Nojo																					
	1	almost complete [molar <i>Elephas</i>]	Kedung Panas near Tritik																					
B 122	1	complete [molar <i>Elephas</i>]	Kedung Lumbu					69	63	47	0,204309	85	F	49,890660	20250									
	4	almost complete [molars <i>Elephas</i>]	Kedung Brubus																					
	4	large fragment [molar <i>Elephas</i>]	Kedung Brubus																					
	1	large fragment [molar <i>Elephas</i>]	G[e]rbogan, Bodjonegoro																					
	2	large fragments [molars <i>Elephas</i>]	Bonduren [Kebon Duren?]																					
	1	large fragment [molar <i>Elephas</i>]	Kedung Lumbu																					
	1	large fragment [molar <i>Elephas</i>]	Nanko																					
	1	large fragment [molar <i>Elephas</i>]	Kali Gedéh																					
	1	large fragment [molar <i>Elephas</i>]	Bogo																					
	2	large fragments [molars <i>Elephas</i>]	Teguan																					
	11	smaller fragments [molars <i>Elephas</i>]	several unspecified locations																					
	5	complete molars <i>Stegodon</i>	Kedung Brubus																					
	1	complete [molar <i>Stegodon</i>]	Trinil																					
	1	incomplete [molar <i>Stegodon</i>]	Trinil																					
	1	fragment [molar <i>Stegodon</i>]	Trinil																					
	1	fragment [molar <i>Stegodon</i>]	Patiayam																					
	B 123	1	small chest with different molars etc.	Ngalau djambu near Tapisello (Bua)												94	53	50	0,2491	93	F	50,139760	20343	
		1	small chest with different molars etc.	Ngalau Sibrambang [Ngalau agung agung]																				
		5	molars <i>Elephas indicus</i>	Ngalau Sibrambang [Ngalau agung agung]																				
		-	fragments of ribs belonging to B120	Sumberwaru near Kedung Brubus																				
		1	triangular tusk <i>Stegodon</i> length 1,60 M in 3 pieces	Djambe (Patiayam)																				
B 124	1	triangular tusk <i>Stegodon</i> without tip length 0,82 M in 2 pieces	Djambe (Patiayam)					101	61	57	0,351177	91	F	50,490937	20434									
	3	complete molars <i>Stegodon</i>	Djambe (Patiayam)																					
	1	fragment of mandibula <i>Rhinoceros</i> with 3 molars	Patiayam																					
	1	small chest with marine shells etc.	Sonde																					
	1	small chest with fresh water shells	Padas Malang																					
	1	fragments of limb bones of ruminants and others	Kedung Nojo (near Tritik)																					
B 125	100	fragments of limb bones of ruminants and others	Banglee					113	45	41	0,208485	71	F	50,699422	20505									

Appendix 3: transport letters

Shipment C (24 December 1894) part 1 (1-55). Info coming from archive pages 40-285/288

letter Number	number of items	Determination of the bones and species	location where object was found	length [cm]	width [cm]	height [cm]	content [m ³]	weight [kg]	sample	cumulative content	cumulative weight						
C 1	1	incomplete skull of <i>Bubalus</i> with 2 complete horns	Trinil	92	61	49	0,274988	99	F	50,974410	20604						
	1	incomplete tusk in 4 pieces [of <i>Stegodon</i>]	Trinil						F	50,974410	20604						
	1	piece of humerus of <i>Stegodon</i>	Trinil						F								
	7	packages of excavated bones [species not mentioned]	Porrong (along the Solo-river)						F	50,974410	20604						
	5	pieces fossil wood	Trinil						H	50,974410	20604						
C 2	48	packages (in paper) [bones]	Kebon Duren	80	50	42	0,168	72	F	51,142410	20676						
	64	fragments of limb bones, bones of carpus and tarsus, vertebrae etc. [species not mentioned]	Kebon Duren						F	51,142410	20676						
C 3	6	fragments molars <i>Elephas</i>	Teguan	89	53	51	0,240567	125	F	51,382977	20801						
	13	fragments molars <i>Stegodon</i>	Teguan						F	51,382977	20801						
	4	fragments molars <i>Elephas</i>	Kedung Brubus						F	51,382977	20801						
	2	fragments molars <i>Stegodon</i>	Kedung Brubus						F	51,382977	20801						
	5	molars <i>Hippopotamus</i>	Kedung Brubus						F	51,382977	20801						
	8	incomplete molars <i>Rhinoceros</i>	Kedung Brubus						F	51,382977	20801						
	30	antler fragments <i>Cervus</i>	Teguan						F	51,382977	20801						
	4	fragments of horns <i>Bos</i>	Teguan						F								
	1	occiput <i>Leptobos</i>	Teguan						F								
	10	fragments of skull <i>Elephas</i> with molars	Teguan						F	51,382977	20801						
C 4	1	incomplete skull <i>Bubalus</i> 2 half horns	Trinil	91	60	50	0,273	97	F	51,655977	20898						
	1	small chest bones	Ngluwak (Bodjonegoro)						F	51,655977	20898						
C 5	1	almost complete skull <i>Bubalus</i>	Trinil	88	56	46	0,226688	83	F	51,882665	20981						
	1	very incomplete skull <i>Bubalus</i>	Trinil						F	51,882665	20981						
C 6	35	pieces fossil wood	Trinil	98	48	46	0,216384	78	H	52,099049	21059						
C 7	85	limb bones (fragments) of <i>Elephas</i> (also including <i>Stegodon</i>), ruminants and others	Kedung Brubus	64	59	52	0,196352	97	F	52,295401	21156						
C 8	58	fragments of limb bones [of ruminants etc.]	Trinil	61	60	48	0,17568	69	F	52,471081	21225						
	18	vertebrae of ruminants etc.	Trinil						F	52,471081	21225						
C 9	560	molars of ruminants	Teguan	89	48	49	0,209328	106	F	52,680409	21331						
	60	jaw fragments [of ruminants]	Teguan						F	52,680409	21331						
	40	fragments of limb bones [of ruminants]	Teguan						F	52,680409	21331						
	208	fragments molars <i>Stegodon</i>	Teguan						F	52,680409	21331						
C 10	1	<i>Hippopotamus</i> cf. <i>nomadicus</i> palate with 9 molars and fragments	Kedung Brubus	61	60	48	0,17568	53	F	52,856089	21384						
	1	[<i>Hippopotamus</i> cf. <i>nomadicus</i>] mandibula with 7 molars and 2 incisors	Kedung Lumbu						F	52,856089	21384						
	1	[<i>Hippopotamus</i> cf. <i>nomadicus</i>] fragment mandibula with 2 molars	Teguan						F	52,856089	21384						
	2	[<i>Hippopotamus</i> cf. <i>nomadicus</i>] half of a lower jaw with 2 fragments (4)	Tritik						F	52,856089	21384						
	5	[<i>Hippopotamus</i> cf. <i>nomadicus</i>] fragments mandibula (3)	between Kedung Brubus and Kedung [????ing]						F	52,856089	21384						
	2	[<i>Hippopotamus</i> cf. <i>nomadicus</i>] larger fragment mandibula	between Kedung Brubus and Kedung [????ing]						F	52,856089	21384						
	1	[<i>Hippopotamus</i> cf. <i>nomadicus</i>] small fragments mandibula	Kedung Madoh						F	52,856089	21384						
	14	[<i>Hippopotamus</i> cf. <i>nomadicus</i>] molars	[several unspecified locations]						F	52,856089	21384						
	1	[<i>Hippopotamus</i> cf. <i>nomadicus</i>] incisive	[unspecified location]						F	52,856089	21384						
	C 11	36	vertebrae [given the size of the chest these will largely have been <i>Stegodon</i> ...]						Trinil	104	50	46	0,2392	79	F	53,095289	21463
		49	carpals or tarsals, vertebrae etc. [ruminants]						Teguan						F	53,299517	21559
		57	fragments of limb bones of ruminants						Teguan						F	53,299517	21559
	C 12	340	fragments of antlers of <i>Cervus</i>						Teguan	62	61	54	0,204228	96	F	53,299517	21559
		14	fragments of limb bones of <i>Stegodon</i> (en <i>Elephas</i>)						Kedung Brubus						F	53,493165	21648
C 13	12	fragments of limb bones of ruminants	Kedung Brubus	104	49	38	0,193648	89	F	53,493165	21648						
	2020	molars of ruminants	between Teguan and Kebon Duren						F	53,632324	21716						
C 14	220	fragments of antlers of <i>Cervus</i>	between Teguan and Kebon Duren	67	67	31	0,139159	68	F	53,632324	21716						
	24	fragments of horns of <i>Bos</i>	Tritik						F	53,759284	21775						
C 15	140	fragments of antlers of <i>Cervus</i>	Tritik	69	40	46	0,12696	59	F	53,759284	21775						
	29	vertebrae [given the size of the chest these will largely have been <i>Stegodon</i> ...]	Trinil						F	53,958188	21838						
C 16	1	skull with molars and small pieces tusk <i>Stegodon</i>	Kedung Panas near Tritik	95	74	51	0,35853	188	F	54,316718	22026						
C 17	416	fragments of limb bones, bones of carpus and tarsus, vertebrae etc. [species not mentioned]	Kedung Brubus	77	60	47	0,21714	105	F	54,533858	22131						
C 18	138	vertebrae [species not mentioned]	North of Teguan	70	65	51	0,23205	99	F	54,765908	22230						
C 19	136	vertebrae [species not mentioned]	Kebon Duren	69	65	47	0,210795	83	F	54,976703	22313						
C 20	160	fragments of limb bones of large ruminants and others	Kedung Brubus	61	61	49	0,182329	76	F	55,159032	22389						
	240	fragments of limb bones of small ruminants and others	Kedung Brubus						F	55,159032	22389						
C 21	2	humeri <i>Stegodon</i>	Trinil	117	49	45	0,257985	91	F	55,417017	22480						
	1	femur <i>Stegodon</i>	Kedung Brubus						F	55,417017	22480						
	1	fragment femur <i>Stegodon</i>	Kedung Brubus						F	55,417017	22480						
C 22	85	fragments of limb bones of ruminants and others	Kedung Brubus	107	34	37	0,134606	62	F	55,551623	22542						
C 23	150	carpals or tarsals [of ruminants and others]	Kebon Duren	65	59	50	0,19175	82	F	55,743373	22624						
C 24	104	fragments of limb bones of ruminants and others	Kebon Duren	61	60	47	0,17202	73	F	55,915393	22697						
C 25	140	fragments of limb bones of ruminants and others	Kebon Duren	106	74	55	0,43142	164	F	56,346813	22861						
C 26	1	incomplete skull of <i>Stegodon</i> with molars	Trinil	91	40	43	0,15652	63	F	56,503333	22924						
C 27	43	vertebrae [of ruminants and others]	Kebon Duren	97	48	48	0,223488	91	F	56,726821	23015						
	38	(fragments van) limb bones of ruminants and others	Kebon Duren						F	56,726821	23015						
C 28	113	fragments of limb bones [species not mentioned]	between Teguan and Kebon Duren	106	64	53	0,359552	131	F	57,086373	23146						
C 29	51	vertebrae [of ruminants and others]	Trinil	77	57	0,086373	23146	57,086373	23146	F	57,086373	23146					
	3	humeri [of ruminants and others]	Trinil							F	57,086373	23146					
	1	ulna [of ruminants and others]	Trinil							F	57,086373	23146					
	1	tibia [of ruminants and others]	Trinil							F	57,086373	23146					
	1	fragment femur [of ruminants and others]	Trinil							F	57,086373	23146					
C 30	30	pieces fossil wood	Trinil	82	54	64	0,283392	102	H	57,369765	23248						
C 31	6	fragments of skulls <i>Leptobos</i>	Tritik	92	61	46	0,258152	114	F	57,627917	23362						
	2	fragments of skulls <i>Leptobos</i> with horns	Tritik						F	57,627917	23362						
C 32	245	vertebrae [species not mentioned]	3-4 paal East of Teguan	88	69	53	0,321816	132	F	57,949733	23494						
C 33	22	carpals or tarsals [species not mentioned]	Trinil	71	64	38	0,172672	82	F	58,122405	23576						
	56	fragments of limb bones [species not mentioned]	Trinil						F	58,122405	23576						
C 34	1	fragments of mandibulae <i>Stegodon</i> with incomplete molars	Tritik	69	68	54	0,253368	136	F	58,375773	23712						
	2	fragment of skull <i>Stegodon</i> with incomplete molars	Tritik						F	58,375773	23712						
C 35	1	femur <i>Stegodon</i>	Teguan	101	41	44	0,182204	74	F	58,557977	23786						
	40	fragments of limb bones [species not mentioned]	Teguan						F	58,557977	23786						
C 36	1950	molars [of ruminants and others]	Kedung Brubus	59	41	55	0,133045	76	F	58,691022	23862						
	17	jaw fragments of ruminants and others	Kedung Brubus						F	58,691022	23862						
C 37	4	fragments humeri [<i>Stegodon</i>]	Trinil	80	55	44	0,1936	94	F	58,884622	23956						
	1	ulna [<i>Stegodon</i>]	Trinil						F	58,884622	23956						
	1	fragment ulna <i>Stegodon</i>	Trinil						F	58,884622	23956						
	2	humeri [of ruminants and others]	Trinil						F	58,884622	23956						
	1	ulna [of ruminants and others]	Trinil						F	58,884622	23956						
	2	metatarsals bones of ruminants and others	Trinil						F	58,884622	23956						
C 38	670	molars [of ruminants]	Kali Gèdèh (below)	70	43	41	0,12341	56	F	59,008032	24012						
	50	jaw fragments of ruminants	Kali Gèdèh (below)						F	59,008032	24012						
	62	jaw fragments of ruminants	Tritik						F	59,008032	24012						
C 39	60	fragments of molars <i>Stegodon</i>	Kedung Brubus	67	67	53	0,237917	72	F	59,245949	24084						
	335	antlers of <i>Cervus Lydekkeri</i> Martin	Trinil						F	59,245949	24084						
	130	fragments limb bones, etc. [species not mentioned]	Trinil						F	59,245949	24084						
	32	shells (<i>Unio</i>)	Trinil						F	59,245949	24084						
C 40	77	fragments of limb bones of ruminants and others	Kedung Brubus	65	51	45	0,149175	67	F	59,395124	24151						
C 41	106	fragments of limb bones of ruminants and others	Trinil	66	66	52	0,226512	93	F	59,621636	24244						
C 42	69	vertebrae [of ruminants and others]	Trinil	73	64	50	0,2336	95	F	59,85236	24339						
C 43	42	ribs [of ruminants and others]	Trinil	78	64	41	0,204672	79	F	60,059908	24418						
C 44	14	vertebrae [of ruminants and others]	Trinil	93	74	56	0,385392	133	F	60,445300	24551						
	26	fragments of flat limb bones [of ruminants and others]	Trinil						F	60,445300	24551						
C 45	1	tusk <i>Stegodon</i> length 1.70M, largest diameter 11 cm. Complete in 5 pieces	-	85	56	39	0,18564	89	F	60,630940	24640						
	1	tusk <i>Stegodon</i> length 1.20M, largest diameter 8½ cm. Incomplete in 6 pieces	-						F	60,630940	24640						
	1	tusk <i>Stegodon</i> length 1.85M, largest diameter 10 cm. Incomplete in 5 pieces	-						F	60,630940	24640						
C 46	3	Skull parts of <i>Bubalus</i>	Trinil	83	63	48	0,250992	119	F	60,881932	24759						
	7	antlers <i>Cervus</i>	Trinil						F	60,881932	24759						
	4	flat limb bones	Trinil						F	60,881932	24759						
	61	fragments of molars <i>Stegodon</i>	Trinil						F	61,136332	24864						
C 47	200	fragments limb bones, vertebrae, etc.	Trinil	75	64	53	0,2544	105	F	61,136332	24864						
	31	shells (<i>Unio</i>)	Trinil						F	61,136332	24864						
	2	fragments mandibulae <i>Stegodon</i> without molars	Gempol near Banglee						F	61,414886	24976						
C 48	98	fragments of limb bones	Gempol near Banglee	86	79	41	0,278554	112	F	61,414886	24976						
	320	molars [of ruminants?]	Gempol near Banglee						F	61,414886	24976						
	7	complete vertebrae [species not mentioned]	Banglee						F	61,759334	25111						
C 49	-	some vertebrae with in situ attachment [species not mentioned]	Banglee	104	72	46	0,344448	135	F	61,759334	25111						
	-	fragments of vertebrae [species not mentioned]	Banglee						F	61,759334	251						

Appendix 3: transport letters

letter Number	number of items	Shipment C (24 December 1894) part 2 (56-124). Info coming from archive pages 40-288/290	length [cm]	width [cm]	height [cm]	content [m ³]	weight [kg]	sample	cumulative content	cumulative weight
		Determination of the bones and species								
		location where object was found								
C 56	210	fragments of limb bones, etc. [species not mentioned]	Sumber Kepuh	96	48	46	0,211968	97	F	63,417869 25833
C 57	48	fragments of limb bones, etc. [species not mentioned]	Kedungpring	101	46	46	0,213716	97	F	63,631585 25930
	3	skull parts <i>Bos</i>	Kedungpring						F	63,631585 25930
	120	antler fragments <i>Cervus</i>	Kedungpring						F	63,631585 25930
	28	fragments of limb bones, etc. [species not mentioned]	Kedungpring						F	63,631585 25930
C 58	1	humerus <i>Stegodon</i> (or <i>Elephas</i>)	Kedung Brubus	94	48	48	0,216576	98	F	63,848161 26028
	19	vertebrae, limb bones, etc. of ruminants and others	Kedung Brubus						F	63,848161 26028
C 59	7	incomplete skulls of <i>Cervus Lydekkeri</i> Martin	Trinil	70	69	44	0,21252	64	F	64,060681 26092
	3	occipitals of <i>Cervus Lydekkeri</i> Martin	Trinil						F	64,060681 26092
	50	fragments of limb bones of ruminants and others	Trinil						F	64,060681 26092
	120	fragments of molars of <i>Stegodon</i>	Kedung Brubus						F	64,060681 26092
C 60	330	molars ruminants	Bogo	63	60	52	0,19656	80	F	64,257241 26172
	15	limb bones ruminants	Bogo						F	64,257241 26172
	1	occiput <i>Leptobos</i>	Bogo						F	64,257241 26172
	39	fragments skull <i>Stegodon</i>	Bogo						F	64,257241 26172
C 61	2	occipitals <i>Leptobos</i>	Kebon Duren	62	61	47	0,177754	71	F	64,434995 26243
	36	fragments of horn cores <i>Bos</i>	Kebon Duren						F	64,434995 26243
	200	fragments of antlers of <i>Cervus</i>	Kebon Duren						F	64,434995 26243
	26	fragments ribs [species not mentioned]	Kebon Duren						F	64,434995 26243
C 62	17	fragments mand[ibu]lac without molars [<i>Stegodon</i> of <i>Elephas</i>]	Kedung Brubus	69	64	59	0,260544	119	F	64,695539 26362
	5	fragments limb bones <i>Stegodon</i> (or <i>Elephas</i>)	Kedung Brubus						F	64,695539 26362
C 63	100	fragments of limb bones, etc. [species not mentioned]	between Teguan and Kebon Duren	76	54	48	0,196992	82	F	64,892531 26444
	60	fragments of antlers <i>Cervus</i>	between Teguan and Kebon Duren						F	64,892531 26444
C 64	137	vertebrae [species not mentioned]	Kedung Brubus	70	56	47	0,18424	78	F	65,076771 26522
C 65	280	fragments of limb bones, etc. [species not mentioned]	Kedung Brubus	64	60	50	0,192	75	F	65,268771 26597
C 66	186	fragments of limb bones, etc. [species not mentioned]	between Teguan and Kebon Duren	69	63	52	0,226044	98	F	65,494815 26695
	100	vertebrae [species not mentioned]	between Teguan and Kebon Duren						F	65,494815 26695
C 67	305	antlers of <i>Cervus Lydekkeri</i> Martin	Trinil	97	75	67	0,487425	150	F	65,982240 26845
C 68	124	fragments of limb bones, etc. [species not mentioned]	Banglee	108	55	39	0,23166	78	F	66,213900 26923
C 69	365	carpals or tarsals [species not mentioned]	Tritik	64	62	44	0,174592	75	F	66,388492 26998
C 70	2200	molars of ruminants	Banglee	58	39	51	0,115362	59	F	66,503854 27057
C 71	676	carpals or tarsals [species not mentioned]	Banglee	60	64	46	0,17664	73	F	66,680494 27130
C 72	178	fragments of limb bones, etc. [species not mentioned]	Tritik	68	65	45	0,1989	89	F	66,879394 27219
C 73	100	fragments of limb bones, etc. [species not mentioned]	Tritik	80	46	40	0,1472	65	F	67,026594 27284
C 74	205	tarsal bones [species not mentioned]	Banglee	69	38	45	0,11799	54	F	67,144584 27338
C 75	106	fragments of limb bones [species not mentioned]	Banglee	62	40	51	0,12648	53	F	67,271064 27391
C 76	335	fragments of limb bones [species not mentioned]	Banglee	61	58	55	0,19459	61	F	67,465654 27452
C 77	74	horn fragments ruminants	Banglee	65	41	53	0,141245	69	F	67,606899 27521
C 78	125	vertebrae [species not mentioned]	Banglee	69	64	46	0,203136	82	F	67,810035 27603
C 79	63	horn fragments <i>Bos</i>	Tritik	69	40	50	0,138	73	F	67,948035 27676
C 80	33	horn fragments <i>Bos</i>	Banglee	91	67	45	0,274365	105	F	68,222400 27781
	97	antler fragments <i>Cervus</i>	Banglee						F	68,222400 27781
	50	fragments of limb bones, etc. [species not mentioned]	Banglee						F	68,222400 27781
C 81	2	large fragments of ilia <i>Stegodon</i> (of <i>Elephas</i>)	Between Dekes and Wadegan	103	101	48	0,499344	183	F	68,721744 27964
C 82	190	vertebrae [species not mentioned]	Tritik	92	73	43	0,288788	109	F	69,010532 28073
C 83	409	antlers of <i>Cervus Lydekkeri</i> Martin	Trinil	105	103	61	0,659715	233	F	69,670247 28306
C 84	72	vertebrae [species not mentioned]	Tritik	66	62	44	0,180048	74	F	69,850295 28380
	85	bones tarsus [species not mentioned]	Tritik						F	69,850295 28380
C 85	2	pieces mandibula, each with 1 molar	Kali Gèdèh	67	57	46	0,175674	84	F	70,025969 28464
	1	piece of mandibula without molars	Kali Gèdèh						F	70,025969 28464
	73	antler fragments <i>Cervus</i>	Kali Gèdèh						F	70,025969 28464
	3	skull parts <i>Bubalus</i>	Kali Gèdèh						F	70,025969 28464
C 86	145	fragments of limb bones [species not mentioned]	Tritik	66	66	49	0,213444	102	F	70,239413 28566
C 87	140	fragments of limb bones [species not mentioned]	Tritik	67	65	44	0,19162	84	F	70,431033 28650
C 88	3	ulnae [species not mentioned]	Tritik	90	67	40	0,2412	102	F	70,672233 28752
	2	tibiae [species not mentioned]	Tritik						F	70,672233 28752
	223	fragments of limb bones, vertebrae, ribs [species not mentioned]	Tritik						F	70,672233 28752
	38	fragments of jaws of ruminants etc.	Tritik						F	70,672233 28752
C 89	118	vertebrae [species not mentioned]	Banglee	65	41	52	0,13858	53	F	70,810813 28805
C 90	121	vertebrae [species not mentioned]	Tritik	64	41	54	0,141696	56	F	70,952509 28861
C 91	2300	molars of ruminants	Banglee	61	41	55	0,137555	64	F	71,090064 28925
C 92	2	skull parts <i>Bubalus</i>	Banglee	91	46	43	0,179998	81	F	71,270062 29006
	1	part of skull <i>Leptobos</i>	Banglee						F	71,270062 29006
	11	fragments of skulls <i>Bos</i>	Banglee						F	71,270062 29006
	200	fragments of jaws of ruminants	Banglee						F	71,270062 29006
C 93	102	fragments limb bones of ruminants	Banglee	61	46	47	0,131882	53	F	71,401944 29059
C 94	69	fragments limb bones of ruminants	Banglee	69	39	50	0,13455	49	F	71,536494 29108
C 95	95	fragments [limb bones of ruminants]	Banglee	69	66	43	0,195822	85	F	71,732316 29193
	27	rib fragments [species not mentioned]	Banglee						F	71,732316 29193
	90	vertebrae [species not mentioned]	Banglee						F	71,732316 29193
C 96	66	fragments limb bones [species not mentioned]	Trinil	61	60	48	0,17568	80	F	71,907996 29273
C 97	1650	molars of ruminants	Banglee	65	38	46	0,11362	56	F	72,021616 29329
C 98	255	fragments of jaws of ruminants	Banglee	67	40	44	0,11792	53	F	72,139536 29382
C 99	1950	molars of ruminants	Banglee	73	35	36	0,09198	47	F	72,231516 29429
C 100	125	vertebrae [species not mentioned]	Tritik	97	45	45	0,196425	72	F	72,427941 29503
C 101	157	vertebrae [species not mentioned]	Banglee	67	67	46	0,206494	74	F	72,634435 29575
C 102	1800	molars of ruminants	Banglee	66	41	49	0,132594	63	F	72,767029 29638
C 103	97	horn fragments <i>Bos</i>	Banglee	62	56	46	0,159712	68	F	72,926741 29706
C 104	200	fragments limb bones [species not mentioned]	Banglee	63	52	50	0,1638	74	F	73,090541 29780
C 105	2320	molars of ruminants	Tritik	65	41	55	0,146575	74	F	73,237116 29854
C 106	300	tarsals [species not mentioned]	Trinil	67	41	54	0,148338	62	F	73,385454 29916
C 107	226	fragments limb bones [species not mentioned]	3-4 paal East of Teguan	78	71	54	0,299052	133	F	73,684506 30049
C 108	120	vertebrae [species not mentioned]	Banglee	94	45	40	0,1692	69	F	73,853706 30118
C 109	42	vertebrae [species not mentioned]	Trinil	63	61	53	0,203679	67	F	74,057385 30185
C 110	34	carpals or tarsals [species not mentioned]	Trinil	62	60	49	0,18228	73	F	74,239665 30258
	18	fragments of flat limb bones [species not mentioned]	Trinil						F	74,239665 30258
	49	rib fragments [species not mentioned]	Trinil						F	74,239665 30258
C 111	100	fragments limb bones [species not mentioned]	3-4 paal East of Teguan	61	61	49	0,182329	72	F	74,421994 30330
C 112	1	incomplete skull of <i>Crocodylus</i> with incomplete mandibula	Kali Gèdèh	63	61	49	0,188307	76	F	74,610301 30406
C 113	30	vertebrae [species not mentioned]	Trinil	62	61	48	0,181536	75	F	74,791837 30481
C 114	120	fragments limb bones [species not mentioned]	North of Teguan	67	59	57	0,225321	94	F	75,017158 30575
C 115	67	fragments limb bones [species not mentioned]	Trinil	61	61	51	0,189771	87	F	75,206929 30662
C 116	4	skull parts <i>Leptobos</i>	Tritik	104	41	44	0,187616	77	F	75,394545 30739
	1	part of skull <i>Bubalus</i>	Tritik						F	75,394545 30739
	7	horn fragments [species not mentioned]	Tritik						F	75,394545 30739
C 117	88	fragments of limb bones, vertebrae, bones of tarsus [species not mentioned]	Teguan	89	66	42	0,246708	100	F	75,641253 30839
	530	molars of ruminants	Teguan						F	75,641253 30839
	57	fragments of antlers of <i>Cervus</i>	Teguan						F	75,641253 30839
C 118	1	occiput with 2 molars of <i>Stegodon</i>	Trinil	93	60	51	0,28458	109	F	75,925833 30948
	3	idem [occiput with 2 molars?] of <i>Bubalus</i>	Trinil						F	75,925833 30948
	4	fragments limb bones [species not mentioned]	Trinil						F	75,925833 30948
C 119	34	fragments of limb bones, vertebrae, etc. [species not mentioned]	Teguan	100	54	49	0,2646	129	F	76,190433 31077
	10	fragments of tusks <i>Stegodon</i> (en <i>Elephas</i> ?)	Teguan						F	76,190433 31077
C 120	1	tusk length approximately 1,60 M [<i>Elephas</i>]	Kedung Brubus	90	63	46	0,26082	107	F	76,451253 31184
	2	molars [<i>Elephas</i>]	Kedung Brubus						F	76,451253 31184
	-	fragments of skull <i>Elephas</i>	Kedung Brubus						F	76,451253 31184

Appendix 3: transport letters

letter	Number	number of items	Shipment C (24 December 1894) part 3 (124-156). Info coming from archive pages 40-290/293	length [cm]	width [cm]	height [cm]	content [m ³]	weight [kg]	sample	cumulative content	cumulative weight	
Determination of the bones and species			location where object was found									
C 125	1	1	maxilla <i>Stegodon</i> with 2 molars	Tandjung near Solo	101	58	47	0,275326	113	F	77,885595	31767
		1	complete molar [<i>Stegodon</i>]	Tandjung near Solo						F	77,885595	31767
	5		smaller pieces molars [<i>Stegodon</i>]	Tandjung near Solo						F	77,885595	31767
	4		large pieces molars [<i>Stegodon</i>]	Tandjung near Solo						F	77,885595	31767
	2		large pieces molars <i>Elephas</i>	Tandjung near Solo						F	77,885595	31767
	1		fragment maxilla with 1 fragment molar	Tandjung near Solo						F	77,885595	31767
	1		fragment tusk / tip 0,25 M	Tandjung near Solo						F	77,885595	31767
	40		packages of diverse bones	Tandjung near Solo						F	77,885595	31767
	1		fragment femur <i>Stegodon</i> (or <i>Elephas</i>)	Bapang near Solo						F	77,885595	31767
C 126					104	58	45	0,27144	59	G	78,157035	31826
C 127	185		sandstone/andesite tuff with freshwater shells	Tjengklik near Solo	92	51	47	0,220524	47	G	78,377559	31873
C 128					101	63	50	0,31815	59	G	78,695709	31932
C 129					94	57	49	0,262542	54	G	78,958251	31986
C 130	1		small chest tertiary marine shells	Padas Malang and Sonde	97	58	55	0,30943	90	F	79,267681	32076
	-		fossil plant remains in jars	Trinil						H	79,267681	32076
	1		jar with mud from the Madura strate	Madura strate						G	79,267681	32076
	1		jar with mud from Kali Mining	Kali Mining (tidal branch of Kali Solo)						G	79,267681	32076
	1		tin with mud from Kali Mining	Kali Mining (tidal branch of Kali Solo)						G	79,267681	32076
	1		small chest <i>Rhinoceros</i> molars	Ngalau lida ajer						F	79,267681	32076
	1		small chest with teeth of monkeys and of <i>Hystrix</i>	Ngalau lida ajer						F	79,267681	32076
	26		large pieces of molars <i>Elephas</i>	Sumateran caves						F	79,267681	32076
	-		smaller fragments of molars <i>Elephas</i>	Sumateran caves						F	79,267681	32076
C 131	1		small chest fragments of bones of sea turtles	Bodjong Bitung	103	58	51	0,304674	115	F	79,572355	32191
	1		small chest with excavated bones from andesite tuffs of Tinggang and alluvium of the Solo-valley	Tinggang and surroundings (Bodjonegoro)						F	79,572355	32191
	1		small chest <i>Rhinoceros</i> molars	Ngalau lida ajer						F	79,572355	32191
	-		some pieces tusk	Kedung Lumbu						F	79,572355	32191
	7		petrified wood	Kedung Lumbu						H	79,572355	32191
C 132	1		incomplete bone plate tortoise	Trinil	94	58	51	0,278052	89	F	79,850407	32280
	1		incomplete mandibula with 2 molars [given the size of the chest most likely <i>Stegodon</i>]	Trinil						F	79,850407	32280
	-		some pieces fossil wood	Trinil						H	79,850407	32280
C 133	6		milk molars of <i>Stegodon</i>	Trinil	96	60	47	0,27072	95	F	80,121127	32375
	1		milk molar of <i>Stegodon</i>	Kedung Brubus						F	80,121127	32375
	1		milk molar of <i>Stegodon</i>	Teguan						F	80,121127	32375
	2		incomplete milk molars of <i>Stegodon</i>	Trinil						F	80,121127	32375
	2		incomplete molars <i>Stegodon</i>	Kedung Brubus						F	80,121127	32375
	1		incomplete molar <i>Stegodon</i>	Bogo						F	80,121127	32375
	1		incomplete molar <i>Elephas</i>	Kedung Brubus						F	80,121127	32375
	-		fragments molars <i>Stegodon</i>	Bogo and Pramesan						F	80,121127	32375
	4		premolars <i>Stegodon</i>	Trinil						F	80,121127	32375
	5		large pieces molars <i>Stegodon</i>	Trinil and Kedung Brubus						F	80,121127	32375
	5		large pieces molars <i>Stegodon</i>	Tritik and Teguan						F	80,121127	32375
	1		complete molar <i>Stegodon</i>	Kebon Duren						F	80,121127	32375
	2		fragments molars <i>Elephas</i>	Tritik						F	80,121127	32375
	1		fragment lower jaw with 1 fragment molar <i>Stegodon</i>	Kedung Brubus						F	80,121127	32375
	405		teeth and molars large ruminants	Trinil						F	80,121127	32375
	1		small box with teeth of <i>Garialis</i>	Trinil						F	80,121127	32375
	55		teeth of <i>Crocodylus</i>	Trinil						F	80,121127	32375
	1600		molars of small ruminants	Trinil						F	80,121127	32375
	46		jaw fragments [of small ruminants]	Trinil						F	80,121127	32375
	-		jaw fragments [of <i>Sus</i>]	Trinil						F	80,121127	32375
	-		teeth of <i>Sus</i>	Banglee and Tritik						F	80,121127	32375
	4		small chests with freshwater shells from (bone bearing) andesite tuffs	Banglee and Tritik						F	80,121127	32375
C 134	18		packages diverse bones	Tjengklik near Solo	94	57	49	0,262542	93	G	80,121127	32375
C 135	1		large fragment of skull <i>Stegodon</i>	Trinil	111	65	52	0,37518	128	F	80,383669	32468
	1		ulna <i>Stegodon</i>	Trinil						F	80,758849	32596
C 136	3		part of skull and <i>Bubalus</i>	Trinil	66	65	52	0,22308	70	F	80,758849	32596
	-		some other bones	Trinil						F	80,981929	32666
C 137	1		incomplete tortoise	Tandjung near Solo	73	68	45	0,22338	84	F	80,981929	32666
	1		fragment mandibula with fragment molar <i>Stegodon</i>	Tandjung near Solo						F	81,205309	32750
	1		complete tibia of <i>Bos</i>	Tandjung near Solo						F	81,205309	32750
	-		diverse bones [species not mentioned]	Trinil						F	81,205309	32750
C 138	60		fragments <i>Cervus</i> antlers and diverse bones	Trinil	66	65	49	0,21021	67	F	81,205309	32750
	4		fragments of skulls of <i>Cervus</i> and <i>Boselaphus</i>	Trinil						F	81,415519	32817
	1		incomplete small skull <i>Cervus Lydekkeri</i> Martin with dentition (incomplete)	Trinil						F	81,415519	32817
	1		half of a lower jaw <i>Axis</i>	Trinil						F	81,415519	32817
	1		half of a lower jaw <i>Boselaphus</i>	Trinil						F	81,415519	32817
	10		small packages lower jaws <i>Boselaphus</i> and <i>Cervus</i>	Trinil						F	81,415519	32817
C 139	-		some pieces fossil wood	Trinil	95	59	50	0,28025	64	F	81,415519	32817
	1		small chest with small agate stones and others from andesite tuffs	Kedung Brubus						G	81,695769	32881
C 140	1		large fragment <i>Stegodon</i> -skull	Teguan	75	61	61	0,279075	103	F	81,695769	32881
	6		pieces vertebral column	Teguan						F	81,974844	32984
	2		[pieces vertebral column]	Banglee						F	81,974844	32984
C 141	1		occiput <i>Stegodon</i>	Trinil	69	60	47	0,19458	88	F	81,974844	32984
C 142	79		fragments of jaws of ruminants	3-4 paal East of Teguan	79	41	42	0,136038	63	F	82,169424	33072
	490		molars of ruminants	Bogo						F	82,305462	33135
C 143	6		small packages diverse bones [species not mentioned]	close to hillock Butak	77	50	49	0,18865	71	F	82,305462	33135
	3		small packages diverse bones [species not mentioned]	1½ paal South-East of Karangdjati						F	82,494112	33206
	2		small packages chalk concretions	½ paal North of Kedung Brubus						G	82,494112	33206
	1		small package of bones [species not mentioned]	1 paal NW next to Kali Petung (NE of Saradan)						F	82,494112	33206
	2		rock samples	surroundings Grobegan and Wonopuro (Bodjonegoro)						G	82,494112	33206
C 144	1		tusk <i>Stegodon</i> length 1,80 diameter 11 cm in 4 pieces	Trinil	101	61	44	0,271084	81	F	82,494112	33206
	5		entirely complete antlers of <i>Cervus Lydekkeri</i> Martin	Trinil						F	82,765196	33287
	4		incomplete antlers of <i>Cervus Lydekkeri</i> Martin	Trinil						F	82,765196	33287
	1		small skull with dentition (incomplete) [of <i>Cervus Lydekkeri</i> Martin]	Trinil						F	82,765196	33287
	1		upper skull with antlers [of <i>Cervus Lydekkeri</i> Martin]	Trinil						F	82,765196	33287
	1		half of a lower jaw [of <i>Cervus Lydekkeri</i> Martin]	Trinil						F	82,765196	33287
	1		half of a lower jaw of <i>Boselaphus</i>	Trinil						F	82,765196	33287
	10		lower jaws of diverse species	Trinil						F	82,765196	33287
	1		incomplete mandibula of <i>Stegodon</i> juvenile with 2 molars	Kedung Brubus						F	82,765196	33287
	1		[incomplete mandibula of <i>Stegodon</i> juvenile] with 4 molars	Kedung Panas near Tritik						F	82,765196	33287
C 145	1		tusk <i>Stegodon</i> length 1,55 diameter 10 cm in 4 pieces	Kedung Brubus	99	65	44	0,28314	97	F	82,765196	33287
	3		pieces tusk <i>Stegodon</i> length 0,25	Tritik						F	83,048336	33384
C 146	2		fragments mandibula <i>Stegodon</i>	between Dekes and Wadegan	96	52	49	0,244608	83	F	83,048336	33384
	1		fragment maxilla <i>Stegodon</i>	along the Solo-river near Ngawi						F	83,292944	33467
	1		fragment mandibula <i>Stegodon</i>	Djagoredjo (Kali Gèdèh)						F	83,292944	33467
	4		large fragments of molars <i>Stegodon</i>	Wonobregkol (East of gunung Padan)						F	83,292944	33467
	1		large fragment of molar <i>Stegodon</i>	Kali Gèdèh						F	83,292944	33467
	-		some small fragments of molars <i>Stegodon</i>	between Dekes and Wadegan						F	83,292944	33467
C 147	1		incomplete tortoise-shell	Kedung Panas	87	61	44	0,233508	57	F	83,526452	33524
	125		[small chest with] fragments of small jaws of smaller deer and <i>Boselaphus</i>	[Kedung Panas?]						F	83,526452	33524
	1		small chest with tertiary sea shells, etc.	Tjekarundung (dept. West Bandung)						F	83,526452	33524
	-		some fragments belonging to the mandibula in chest C144 [alas, there are 2 in there...]	[Kedung Panas? of Kedung Brubus?]						F	83,526452	33524
C 148	105		carpals or tarsals and fragments of limb bones [species not mentioned]	between Teguan and Kebon Duren	61	61	53	0,197213	92	F	84,207025	33817
C 149	263		carpals or tarsals and fragments of limb bones [species not mentioned]	Kedung Bening	80	48	49	0,18816	90	F	84,544488	33925
	275		molars of ruminants	Kedung Bening</								

Appendix 3: transport letters

letter Number	number of items	Shipment C (24 December 1894) part 4 (157-170). Info coming from archive pages 40-293/294	length [cm]	width [cm]	height [cm]	content [m ³]	weight [kg]	sample	cumulative content	cumulative weight	
		Determination of the bones and species	location where object was found								
C 157	2	fragments mandibulae with 2 molars [<i>Stegodon</i>]	Kedung Brubus								
	7	large fragments molars <i>Stegodon</i>	Kedung Brubus								
	2	large fragments molars <i>Stegodon</i>	Kebon Duren								
	2	large fragments molars <i>Stegodon</i>	Kanung Djati								
	1	piece of tusk <i>Stegodon</i> (or <i>Elephas</i>)	Kedung Brubus								
	2	fragments limb bones <i>Stegodon</i> (or <i>Elephas</i>)	Kedung Brubus								
	5	diverse teeth	Tritik								
	1	fragment mandibula <i>Stegodon</i> with 2 molars	Trinil								
	1	fragment mandibula <i>Stegodon</i> with 1 molar	Trinil								
	2	vertebrae [species not mentioned]	Trinil								
	14	small fragments of molars <i>Elephas</i>	Sumber Kepuh								
	3	large fragments of molars <i>Elephas</i>	Sumber Kepuh								
	C 158	1	half plastron of a river turtle	Trinil							
		2	fragments of a river turtle	Trinil							
6		skull fragments of <i>Cervus</i> and <i>Boselaphus</i>	Trinil								
12		limb bones of smaller ruminants and others	Trinil								
6		incomplete skulls with horns of <i>Boselaphus</i>	Trinil								
1		vertebra [species not mentioned]	Trinil								
20		jaw fragments of <i>Cervus</i> and <i>Boselaphus</i>	Trinil								
1		mandibula of <i>Sus</i>	Kedungpring								
1		half of a lower jaw of <i>Sus</i>	Trinil								
1		half of a lower jaw of <i>Sus</i>	Teguan								
10		smaller fragments [of lower jaws of <i>Sus</i>]	several unspecified locations								
67		teeth of <i>Sus</i>	several unspecified locations								
7		complete molars <i>Stegodon</i>	Patiayam								
11		large pieces of molars <i>Stegodon</i> and some smaller	Patiayam								
4		fragments of molars <i>Elephas</i>	Patiayam								
C 159		50	horn cores of <i>Boselaphus</i>	several unspecified locations							
		6	skull fragments of <i>Boselaphus</i>	Trinil							
	2	tips of tusks <i>Stegodon</i>	Trinil								
	1	milk molar <i>Stegodon</i>	Trinil								
	93	molars of small ruminants	Trinil								
	16	fragments of jaws [<i>Sus</i>]	several unspecified locations								
	10	molars <i>Sus</i>	several unspecified locations								
	4	fragments of jaws small ruminants	-								
	20	fragments of jaws large ruminants	-								
	1	part of skull of small deer (<i>Cervus Lydekkeri</i>)	Djogobojo								
	1	part of skull of small deer (<i>Cervus Lydekkeri</i>)	Trinil								
	2	skull parts of small deer (<i>Cervus Lydekkeri</i>)	Banglee								
	1	part of skull of small deer (<i>Cervus Lydekkeri</i>)	Rejuno								
	5	<i>Unio</i> [in a tin]	Trinil								
	1	tin with jaw fragments of small ruminants	Trinil								
	1	small chest with diverse bones	Gua Djimbec near Redjotangan (distr. Ngunvet)								
	1	small chest teeth of Carnivores	Ngalau lida ajer								
	-	some human teeth [<i>Homo</i>]	in front of the Corner cave (Gunung lawā) near Tjermec								
	1	diverse bones [species not mentioned]	[Wadjak]								
	1	small chest with molars	Trinil								
	C 160	1	triangular tusk <i>Stegodon</i> length 1,10 M diameter 10 cm in 4 pieces	Kebon Duren							
		1	punt of tusk <i>Stegodon</i> length 38 cm	Kebon Duren							
		1	maxilla with 6 molars <i>Rhinoceros</i>	Kebon Duren							
1		ulna <i>Felis</i>	Teguan								
1		femur <i>Felis</i>	Trinil								
1		half of a lower jaw of large ruminant	Kedung Brubus								
2		halves of a lower jaw of large ruminant	Trinil								
1		half of a lower jaw of large ruminant	Kebon Duren								
C 161	6	molars <i>Rhinoceros</i>	Banglee								
	12	large fragments <i>Stegodon</i> molars	Banglee								
	300	molars of large ruminants	Kedung pingit								
	-	diverse bones [species not mentioned]	Tritik								
	1	fragment tortoise	Tiril								
	1	fragment tortoise	Banglee								
1	skull <i>Bubalus</i> (facial part)	Kedung Brubus									
C 162	-	rock samples	Kedung Brubus								
C 163	2	complete tusks <i>Stegodon</i> of <i>Elephas</i> length 0,65 M diameter 9 cm	Kedung Madoh								
	2	horns <i>Bos</i>	Teguan								
	2	[horns <i>Bos</i>]	Kedung Brubus								
	1	half of a jaw of a large ruminant	Teguan								
	1	half of a jaw of a large ruminant	Trinil								
	1	half of a jaw of a large ruminant	Kedung Brubus								
C 164	1	incomplete mandibula <i>Sus</i>	Kedung Lumbu								
	36	unattached molars and teeth	Kedung Lumbu								
	1	palate <i>Cervus Lydekkeri</i> Martin with 7 molars	Trinil								
	1	incomplete cranium [<i>Cervus Lydekkeri</i> Martin]	Trinil								
	1	horn core of <i>Boselaphus</i>	Trinil								
	30	fragments of jaws of <i>Cervus Lydekkeri</i> Martin and of <i>Boselaphus</i>	Trinil								
	1	intermaxillare <i>Felis</i>	Jeruk								
	90	molars of ruminants	Patiayam								
	1	incomplete molar <i>Stegodon</i>	Patiayam								
	-	teeth of <i>Sus</i>	Patiayam								
	-	some other bones [species not mentioned]	Patiayam								
	1	humerus <i>Bos</i>	Patiayam								
	1	horn core <i>Bos</i>	Patiayam								
	1	palate with 2 molars of <i>Stegodon</i> juvenile	Tawang (Kedung Banteng)								
	1	Occiput <i>Bibos</i>	Kedung Brubus								
	1	tip of tusk <i>Stegodon</i> juvenile	Trinil								
	-	some pieces tusk belonging to the contents of chest C.160	Kebon Duren								
	C 165	2	femora <i>Rhinoceros</i>	Trinil							
		1	femur <i>Rhinoceros</i>	Teguan							
		1	femur <i>Rhinoceros</i>	Kedung Brubus							
4		incomplete mandibulae halves <i>Rhinoceros</i>	Kedung Brubus								
2		incomplete mandibulae halves <i>Rhinoceros</i>	Trinil								
1		incomplete mandibula half <i>Rhinoceros</i>	Sumberwaru								
21		fragments of skulls of <i>Crocodylus</i>	several unspecified locations								
1		fragment maxilla <i>Stegodon</i> with 2 incomplete molars	Djambe (Patiayam)								
1		sternum of a large bird	Kebon Duren								
30		molars <i>Rhinoceros</i>	several unspecified locations								
13		jaw fragments of small ruminants	several unspecified locations								
6	teeth of <i>Crocodylus</i>	several unspecified locations									
1	fragment mandibula <i>Rhinoceros</i> with 3 molars	Sumberwaru									
1	fragment mandibula <i>Rhinoceros</i>	Teguan									
1	fragment mandibula <i>Rhinoceros</i>	Kedung Brubus									
1	fragment mandibula <i>Rhinoceros</i>	Banglee									
1	fragment mandibula <i>Rhinoceros</i>	Trinil									
14	jaw fragments of ruminants	Trinil									
14	jaw fragments of ruminants	Banglee									
35	jaw fragments of ruminants	several unspecified locations									
11	tips of tusks of elephants [<i>Stegodon</i>]	Trinil									
C 167	1	fragment femur <i>Elephas</i>	draining ditch near Sisawah								
	-	fragments of ossa coxa <i>Stegodon</i>	Trinil								
	1	fragments of ossa coxa <i>Stegodon</i>	Kedung Brubus								
	1	incomplete skull of <i>Bubalus</i>	Padas Malang								
	-	diverse bones [species not mentioned]	Padas Malang								
C 168	1	pelvis of large ruminant	Trinil								
	1	fragment skull <i>Boselaphus</i>	Trinil								
	1	fragment skull <i>Boselaphus</i>	Tritik								
	1	fragment maxilla <i>Bos</i>	Kebon Duren								
	1	fragment antler of large <i>Cervus</i> species	Kali Gèdéh								
	1	fragment bone plate <i>Trionyx</i>	Trinil								
	1	femur <i>Rhinoceros</i>	Ngalau pandjang near Sibalen								
	1	small chest with teeth of primates and <i>Hystrix</i> etc.	Ngalau Sibrambang [Ngalau agung agung]								
	1	small chest with teeth of <i>Rhinoceros</i> and <i>Sus</i> etc.	between Dekes and Wadeg								
	-	some bones [species not mentioned]	small cave near de Ngalau pandjang kidul (near Sibalen)								
	21	large fragments molars <i>Stegodon</i>	Patiayam								
	3	large fragments molars <i>Elephas</i>	Patiayam								
	C 169	5	large fragments molars <i>Stegodon</i>	Patiayam							
		-	diverse bones [species not mentioned]	Patiayam							
C 170	-	large number of fragments of jaws <i>Sus</i>	Banglee								
	-	large number of molars <i>Sus</i>	Banglee								
	-	large number of fragments <i>Trionyx</i> bone plates	Kedung Brubus								
	-	large number of fragments <i>Trionyx</i> bone plates	Teguan								
	-	large number of fragments <i>Trionyx</i> bone plates	Kali Gèdéh								
	-	large number of fragments <i>Trionyx</i> bone plates	Bogo								
	-	large number of fragments <i>Trionyx</i> bone plates	Bogo								

Appendix 3: transport letters

letter	Number	number of items	Determination of the bones and species	location where object was found	length [cm]	width [cm]	height [cm]	content [m ³]	weight [kg]	sample	cumulative content	cumulative weight
Shipment D (26 December 1894) Sent as postal packages (1-9). Info coming from archive pages 40-329/330												
D 1	20		Bones of <i>Manis palaejavanica</i> n.sp.	-	26	17,5	20	0,0091	33	F	88,374710	35357
D 2	2	1	maxilla of monkey with 4 teeth	Sumber Kepuh	25,5	18	20,5	0,0094095	weight of total mentioned in 40-331	F	88,384120	35357
		1	maxilla of monkey with 7 teeth	Kebon Duren						F	88,384120	35357
		2	mandibula of monkey with 3 teeth	Banglee						F	88,384120	35357
		5	teeth monkey	Trinil and Sumber Kepuh						F	88,384120	35357
		3	fragments of limb bones of a monkey	Banglee						F	88,384120	35357
		1	half of a mandibula of <i>Hyaena bathygnatha</i> n. sp. with 7 teeth	Kebon Duren						F	88,384120	35357
		1	fragment maxilla with 2 right backward molars of <i>Lutra</i>	Kedung Brubus						F	88,384120	35357
		1	fragment mandibula with 3 teeth of <i>Hystrix</i>	Sumber kepuh						F	88,384120	35357
		3	separate teeth <i>Hystrix</i>	Sumber kepuh						F	88,384120	35357
D 3	1	1	half of a lower jaw with 4 teeth of <i>Felis</i>	Trinil	25	17	20	0,0085		F	88,392620	35357
		1	fragments half of a lower jaw <i>Felis</i> with 1 molar	Kedung Brubus						F	88,392620	35357
		1	fragments half of a lower jaw <i>Felis</i> with 2 molars	Kedung Brubus						F	88,392620	35357
		1	large fragment mandibula <i>Hyaena bathygnatha</i> with 3 molars	Kedung Brubus						F	88,392620	35357
		1	small fragment mandibula <i>Hyaena bathygnatha</i> with m1	Trinil					F	88,392620	35357	
		3	molars <i>Hyaena</i>	Kebon Duren					F	88,392620	35357	
		1	molar <i>Hyaena</i>	Teguan					F	88,392620	35357	
		1	molar <i>Felis</i>	Trinil					F	88,392620	35357	
		1	molar <i>Felis</i>	Teguan					F	88,392620	35357	
D 4	3	1	molar of <i>Tapirus</i>	Kedung Brubus	26	25	29	0,01885	F	88,411470	35357	
		1	molar of <i>Tapirus</i>	Kebon Duren					F	88,411470	35357	
		1	molar of <i>Tapirus</i>	Kedung Lumbu					F	88,411470	35357	
		1	molar of <i>Tapirus</i>	Teguan					F	88,411470	35357	
		7	contiguous molars sup. of <i>Rhinoceros</i>	Kebon Duren					F	88,411470	35357	
		2	teeth of <i>Felis</i>	Kedung Brubus					F	88,411470	35357	
		6	teeth of <i>Felis</i>	Jeruk					F	88,411470	35357	
		2	teeth of <i>Felis</i>	Banglee					F	88,411470	35357	
		-	skull parts with teeth of <i>Felis</i>	Kedung Brubus					F	88,411470	35357	
D 5	12		intact upper molars of <i>Rhinoceros</i>	Trinil, Kedung Brubus, etc.	25,5	17,5	20	0,008925	F	88,420395	35357	
D 6	18		intact upper molars of <i>Rhinoceros</i>	Trinil, Kedung Brubus, etc.	25	17,5	20	0,00875	F	88,429145	35357	
	3		fragments of antlers of <i>Cervulus [Muntiacus]</i>	Banglee and Kedung Brubus					F	88,429145	35357	
D 7	1	1	half of a lower jaw with complete dentition <i>Sus</i>	Trinil	30,5	21	18	0,011529	F	88,440674	35357	
		2	maxillar bones <i>Sus</i>	Trinil					F	88,440674	35357	
		1	fragment cranium <i>Garialis</i>	Trinil					F	88,440674	35357	
D 8	1	1	skull without maxillae of <i>Boselaphus</i>	Banglee	23,5	23	20	0,01081	F	88,451484	35357	
		2	fragments of <i>Cervulus [Muntiacus]</i> antlers	Banglee					F	88,451484	35357	
D 9	1	1	incomplete skull with complete dentition <i>Sus</i>	Trinil	26,5	15,5	15,5	0,0063666	F	88,457850	35357	
	-		diverse rarer bones	Patayam					F	88,457850	35357	

Appendix 3: transport letters

letter Number	number of items	Shipment E (22 June 1895) part 1 (1-28). Info coming from archive pages 40-336/340					length [cm]	width [cm]	height [cm]	content [m ³]	weight [kg]	sample	cumulative content	cumulative weight
		Determination of the bones and species	location where object was found											
E 1	-	Skulls <i>Sus verrucosus</i> and <i>Sus vittatus</i>	Jawa	81	65	52	0,321165	61	R	88,779015	35418			
E 2	-	Skulls <i>Sus verrucosus</i> and <i>Sus vittatus</i>	Jawa	87	55	51	0,263175	55	R	89,042190	35473			
E 3	-	Skulls <i>Sus verrucosus</i> and <i>Sus vittatus</i>	Jawa	87	59	48	0,277182	54	R	89,319372	35527			
E 4	-	Skulls <i>Sus verrucosus</i> and <i>Sus vittatus</i>	Jawa	126	54	51	0,462672	68	R	89,782044	35595			
	6	Skulls of <i>Homo</i>	cave of Sine						R	89,782044	35595			
	4	skulls of <i>Bos</i> domest. Jav.							R	89,782044	35595			
	6	Skulls of <i>Felis tigris</i> and <i>Felis pardus</i>							R	89,782044	35595			
E 5	5	skulls of <i>Sus celebensis</i>		107	62	54	0,444478	67	R	90,226522	35662			
	2	skulls of <i>Bos</i> domest. Jav.							R	90,226522	35662			
	4	Skulls of <i>Felis tigris</i> and <i>Felis pardus</i>							R	90,226522	35662			
	2	Skulls of <i>Homo</i>	cave of Sine						R	90,226522	35662			
	1	Skull <i>Crocodylus biporcatus</i>	Bua						R	90,226522	35662			
E 6	8	Skulls of <i>Felis tigris</i> and <i>Felis pardus</i>	Jawa	101	63	55	0,439047	69	R	90,665569	35731			
	1	Skull <i>Trionyx</i>							R	90,665569	35731			
E 7	1	Skull of <i>Tapirus indicus</i>	Bua	106	60	52	0,43884	69	R	91,104409	35800			
	1	Skull <i>Rhinoceros sumatranus</i> (without lower jaw)							R	91,104409	35800			
	4	Skulls <i>Sus verrucosus</i> and <i>Sus vittatus</i>	Jawa						R	91,104409	35800			
	1	Skull of <i>Cervulus [Muntiacus] muntjak</i>							R	91,104409	35800			
	1	Skull of <i>Ursus malayanus</i>	Bua						R	91,104409	35800			
	-	Antlers of <i>Cervus aristotelis</i> and <i>C. axis</i>	Siwalik hills						R	91,104409	35800			
	-	Antlers of <i>Cervus equinus</i>							R	91,104409	35800			
	3	Antlers of <i>Cervus [Muntiacus] muntjak</i>							R	91,104409	35800			
	-	lower jaws <i>Bos</i> and <i>Cervus</i>							R	91,104409	35800			
E 8	7	Skulls of <i>Homo</i>	cave of Sine and Payakumbuh	105	50	59	0,33075	63	R	91,435159	35863			
	1	Skull <i>C. equinus</i> with 2 lower jaws ibiv	[cave of Sine and Payakumbuh?]						R	91,435159	35863			
	2	Skulls of <i>Bos domesticus</i> Javan.	Jawa						R	91,435159	35863			
	3	Jaws of <i>Bos domesticus</i> Javan.	Jawa						R	91,435159	35863			
	-	Skulls <i>Sus verrucosus</i> and <i>Sus vittatus</i> with jaws	Jawa						R	91,435159	35863			
	1	Skull of <i>Crocodylus porosus</i>	Sidaju, Jawa						R	91,435159	35863			
	1	Skull of <i>Sus</i>	Japara, beach						R	91,435159	35863			
E 9	1	Skull and lower jaw of <i>Bibos banteng</i>		76	68	67	0,532304	103	F	91,967463	35966			
	-	molars of large ruminants							F	91,967463	35966			
	-	premolars of <i>Simia [Pongo] satyrus</i>	Ngalau lida ajer						F	91,967463	35966			
	1	milk-molar of <i>Elephas indicus</i>	Ngalau lida ajer						F	91,967463	35966			
	-	bones and diverse molars	Ngalau djambu						F	91,967463	35966			
	-	molars of <i>Sus</i>	Ngalau Sibrambang [Ngalau agung agung]						F	91,967463	35966			
	-	diverse small bones	Trinil						F	91,967463	35966			
	-	teeth of <i>Garialis</i>	Teguan and Bogo						F	91,967463	35966			
	-	fossil wood	Lebak						H	91,967463	35966			
	1	Skull of Python	Pandan, Jawa						R	91,967463	35966			
E 10	2	frontals with horns of <i>Bibos banteng</i>	Bua	92	57	50	0,325128	62	R	92,292591	36028			
	2	frontals with antlers of <i>Cervus hippelaphus</i>	Bua						R	92,292591	36028			
	1	frontal with antlers of <i>Cervus equinus</i>	Bua						R	92,292591	36028			
	5	skulls with lower jaws <i>Cervulus [Muntiacus] muntjak</i>	Jawa						R	92,292591	36028			
	1	skull with lower jaw <i>Cervulus [Muntiacus] muntjak</i>	Siwalik hills						R	92,292591	36028			
	1	Skull of <i>Cervus hippelaphus</i>	Jawa						R	92,292591	36028			
	3	Skulls of <i>Capra</i>	Jawa						R	92,292591	36028			
	2	incomplete skeletons of <i>Trionyx</i>	Bua						R	92,292591	36028			
	1	Skull <i>Buceros</i>	Jawa						R	92,292591	36028			
E 11	3	In spirits: <i>Nycticebus tardigradus</i>	Bua	90	47	43	0,22419	53	R	92,516781	36081			
	1	In spirits: [M?]us	Bua						R	92,516781	36081			
	2	In spirits: <i>Tragulus jav.</i>	Bua						R	92,516781	36081			
	5	bottles with snakes and lizards	Sumatra						R	92,516781	36081			
	1	bottle with snakes and lizards etc.	Jawa						R	92,516781	36081			
E 12	2	skeletons of <i>Canis rutilans</i>	Wilis	129	58	48	0,770646	103	R	93,287427	36184			
	3	skeletons of <i>Lutra leptonyx</i>	Tulung Agung						R	93,287427	36184			
	3	skeletons of <i>Manis javanica</i>	Tulung Agung						R	93,287427	36184			
	1	In spirits: <i>Galeopithecus</i>	Solak						R	93,287427	36184			
	1	skeleton of <i>Nemorhoedus sumatrana</i>	G. Iago						R	93,287427	36184			
	6	Skulls of <i>Lutra leptonyx</i>	Tulung Agung						R	93,287427	36184			
	6	Skulls of <i>Paradoxurus mussanga</i>	Tulung Agung						R	93,287427	36184			
	3	Skulls of <i>Viverra rasse</i>	Jawa						R	93,287427	36184			
	1	Skull of <i>Hystrix javan.</i>	Jawa						R	93,287427	36184			
	1	Skull of <i>Pteropus edulis</i>	Jawa						R	93,287427	36184			
	1	Skull of <i>Cervulus [Muntiacus] muntjak</i>	Jawa						R	93,287427	36184			
	1	Skull of <i>Tragulus napu</i>	Bua						R	93,287427	36184			
	2	Skulls of <i>Capra</i>	Jawa						R	93,287427	36184			
	2	Skulls of <i>Felis</i> without mandibulae	Jawa						R	93,287427	36184			
	2	Skulls of <i>Tragulus kantzil</i>	Jawa						R	93,287427	36184			
	1	skeleton <i>Haliaetus</i> (?)	Jawa						R	93,287427	36184			
E 13	1	skull <i>Hippopotamus</i>	Tinggang	81	44	46	0,21384	60	F	93,501267	36244			
	3	molars <i>Rhinoceros</i>	Banglee						F	93,501267	36244			
	1	incisive <i>Rhinoceros</i>	Kedung Brubus						F	93,501267	36244			
	1	humerus <i>Trionyx</i>	Kedung Brubus						F	93,501267	36244			
	1	metatarsus ruminant	Kedung Brubus						F	93,501267	36244			
	1	tarsal of small ruminant	Banglee						F	93,501267	36244			
	2	tips of tusks <i>Elephas</i>	Banglee						F	93,501267	36244			
	1	horn tip <i>Bos javanicus</i>	Banglee						F	93,501267	36244			
	2	fragments caninus <i>Hippopotamus</i>	Banglee						F	93,501267	36244			
	-	in situ attached tarsals of a small ruminant	Banglee						F	93,501267	36244			
	1	fragment maxilla with 2 molars <i>Rhinoceros</i>	Banglee						F	93,501267	36244			
	16	molars <i>Boselaphus</i>	Kendeng						F	93,501267	36244			
E 14	-	fragments of bone plates of tortoises	Kedung Brubus	100	50	50	0,535	107	F	94,036267	36351			
	-	fragments of bone plates of tortoises	Kedung Panas						F	94,036267	36351			
	-	diverse bones [species not mentioned]	Patiayam						F	94,036267	36351			
	-	[diverse bones, species not mentioned?]	Teguan						F	94,036267	36351			
E 15	-	diverse bones [species not mentioned]	Krangit (Patiayam)	88	48	47	0,405504	96	F	94,441771	36447			
	-	diverse bones [species not mentioned]	Kedung Brubus						F	94,441771	36447			
	-	diverse bones [species not mentioned]	Trinil						F	94,441771	36447			
E 16	-	diverse bones [species not mentioned]	between Banglee and Jeruk	97	52	46	0,610324	121	F	95,052095	36568			
	-	diverse bones [species not mentioned]	Kedung Brubus						F	95,052095	36568			
E 17	1	skull <i>Rhinoceros</i> with pieces of the mandibula	Kedung Panas near Tritik	93	49	48	0,350889	77	F	95,402984	36645			
	-	teeth of [<i>Rhinoceros</i>]	Kedung Panas near Tritik						F	95,402984	36645			
	-	teeth of <i>Hippopotamus</i>	Kedung Panas near Tritik						F	95,402984	36645			
	-	teeth of <i>Sus</i>	Kedung Panas near Tritik						F	95,402984	36645			
	-	teeth of <i>Bos</i>	Kedung Panas near Tritik						F	95,402984	36645			
	-	teeth of <i>Crocodylus</i>	Kedung Panas near Tritik						F	95,402984	36645			
	1	intermaxillary of <i>Felis</i>	Kedung Panas near Tritik						F	95,402984	36645			
	2	horn cores of <i>Boselaphus</i>	Kedung Panas near Tritik						F	95,402984	36645			
E 18	1	upper skull of <i>Leptobos</i> with complete horn cores	Wadegan	90	49	48	0,31311	71	F	95,716094	36716			
	-	diverse bones [species not mentioned]	Banglee						F	95,716094	36716			
E 19	-	diverse bones [species not mentioned]	Banglee	97	50	49	0,58685	121	F	96,302944	36837			
E 20	-	diverse bones [species not mentioned]	Kedung Brubus	97	49	47	0,33271	70	F	96,635654	36907			
E 21	-	diverse bones [species not mentioned]	Trinil	104	49	48	0,540176	106	F	97,175830	37013			
	-	diverse bones [species not mentioned]	Karang Nanko						F	97,175830	37013			
	-	fresh water shells	Kedung Panas						F	97,175830	37013			
E 22	1	upper skull of <i>Elephas</i> with fragments	Tinggang	112	80	68	2,90304	324	F	100,078870	37337			
E 23	-	diverse (including fossil bamboo [either here in E23 or in E25])	Trinil	89	48	48	0,504096	118	F	100,582966	37455			
E 24	-	diverse bones [species not mentioned]	Karang Nanko	92	50	50	0,6072	132	F	101,190166	37587			
	-	diverse bones [species not mentioned]	Terbakam						F	101,190166	37587			
	-	diverse bones [species not mentioned]	Padas Malang						F	101,190166	37587			
E 25	-	diverse (including fossil bamboo [either here in E25 or in E23])	Trinil	92	49	51	0,234416	52	F	101,42458				

Appendix 3: transport letters

letter number	number of items	Determination of the bones and species	location where object was found	length [cm]	width [cm]	height [cm]	content [m ³]	weight [kg]	sample	cumulative content	cumulative weight
Shipment E (22 June 1895) part 2 (29-46). Info coming from archive page 40-340											
E 29	2	frontals with horns <i>Bibos banteng</i>	Jawa	105	56	52	0,30576	98	R	102,951750	37979
	1	skeleton	Payakumbuh						R	102,951750	37979
	-	diverse bones [species not mentioned]	cave Northwest of Payakumbuh						F	102,951750	37979
	60	molars ruminants, <i>Sus</i> , <i>Simia</i> [<i>Pongo</i>]	Ngalau djambu						F	102,951750	37979
	-	diverse teeth	Ngalau Sibrambang [Ngalau agung agung]						F	102,951750	37979
	-	diverse [teeth]	Ngalau lida ajer						F	102,951750	37979
	-	diverse [teeth]	small cave near de Ngalau pandjang kidul (near Sibalen)						F	102,951750	37979
E 30	-	teeth <i>Sus</i>	Ngalau djambu	103	51	48	0,252144	104	F	103,203894	38083
	-	teeth <i>Rhinoceros</i>	Ngalau djambu						F	103,203894	38083
	-	teeth <i>Sus</i>	Ngalau Sibrambang [Ngalau agung agung]						F	103,203894	38083
	-	teeth <i>Rhinoceros</i>	Ngalau Sibrambang [Ngalau agung agung]						F	103,203894	38083
	-	dentition of upper jaw <i>Hippopotamus</i>	Sumberwaru						F	103,203894	38083
	-	"konkar" etc. Ganges-alluvium	Siwalik hills						G	103,203894	38083
E 31	-	diverse bones [species not mentioned]	Kebon Duren	94	50	49	0,2303	105	F	103,434194	38188
E 32			Karang Nanko						F	103,434194	38188
			Banglee	87	47	50	0,20445	86	F	103,638644	38274
E 33			Kedung Bening						F	103,638644	38274
			Sumber Kepuh	103	51	50	0,26265	152	F	103,901294	38426
			Patiayam						F	103,901294	38426
	1	maxilla with 2 molars <i>Stegodon</i>	Bogo						F	103,901294	38426
	2	fragments [maxilla <i>Stegodon</i>]	Trinil						F	103,901294	38426
	1	skull <i>Hippopotamus</i>	Karang Nanko						F	103,901294	38426
	1	occipital <i>Elephas</i>	Karang Nanko						F	103,901294	38426
E 34	-	diverse bones [species not mentioned]	Patiayam	92	47	49	0,211876	93	F	104,113170	38519
E 35	-	diverse bones [species not mentioned]	Patiayam	100	50	49	0,245	119	F	104,358170	38638
E 36	-	diverse bones [species not mentioned]	Patiayam	83	47	44	0,171644	78	F	104,529814	38716
E 37	-	diverse bones [species not mentioned]	Kedung Brubus	100	49	50	0,245	115	F	104,774814	38831
E 38	3	part of skull and of <i>Axis</i> and <i>Boselaphus</i>	Trinil	70	57	54	0,21546	90	F	104,990274	38921
	-	fossil leaves	Trinil						F	104,990274	38921
	-	molars ruminants	Bogo						F	104,990274	38921
	-	diverse bones [species not mentioned]	Teguan						F	104,990274	38921
	-	diverse bones [species not mentioned]	Kedung banteng						F	104,990274	38921
	-	skeleton <i>Galeopithecus</i>	Jawa						R	104,990274	38921
	-	skeleton <i>Nycticebus</i>	Jawa						R	104,990274	38921
	-	skeleton <i>Manis</i>	Jawa						R	104,990274	38921
	-	molars <i>Rhinoceros</i>	Ngalau Sibrambang [Ngalau agung agung]						F	104,990274	38921
	-	extent fluvial shells	Jawa						R	104,990274	38921
E 39	-	diverse bones [species not mentioned]	Teguan	102	48	46	0,225216	104	F	105,215490	39025
E 40	-	teeth <i>Simia</i> [<i>Pongo</i>] <i>satyrus</i>	Ngalau lida ajer	101	50	50	0,2525	86	F	105,467990	39111
			Ngalau Sibrambang [Ngalau agung agung]						F	105,467990	39111
		diverse bones [species not mentioned]	Trinil						F	105,467990	39111
E 41	-	Molars <i>Stegodon</i> , <i>Elephas</i> , <i>Hippopotamus</i> (also <i>Caninus</i>)	Trinil	112	49	48	0,263424	136	F	105,731414	39247
			Kedung Brubus						F	105,731414	39247
			Patiayam						F	105,731414	39247
			etc.						F	105,731414	39247
	-	fragments human skull [<i>Homo</i>]	Tjermee (Wadjak)						F	105,731414	39247
E 42	-	diverse bones and teeth [species not mentioned]	caves of Payakumbuh and	98	33	38	0,122892	49	F	105,854306	39296
E 43			Bua	90	47	42	0,17766	53	F	106,031966	39349
E 44	-	Skull Australian human with fragments [<i>Homo</i>]	Tjermee (Wadjak)	78	49	45	0,17199	53	F	106,203956	39402
	-	diverse bones [species not mentioned]	Banglee						F	106,203956	39402
	1	Skeleton <i>Canis rutilans</i>	Wilis						R	106,203956	39402
	1	<i>Trionyx</i>	Tulung Agung						R	106,203956	39402
	-	bones <i>Fragulus</i>							R	106,203956	39402
	2	bones <i>Manis</i>							R	106,203956	39402
	-	bones <i>Buceros</i>	Jawa						R	106,203956	39402
E 45	-	Rock/soil samples	along Bengawan (Ngawi and Bodjonegoro)	91	40	50	0,182	78	G	106,385956	39480
E 46	1	Skeleton <i>Simia</i> [<i>Pongo</i>] <i>satyrus</i> and separate pelvis (private property)	West Borneo	93	51	58	0,275094	69	R	106,661050	39549
	1	Skeleton <i>Simia</i> [<i>Pongo</i>] <i>satyrus</i> juvenile incomplete (private property)	Singkel (Sumatra)						R	106,661050	39549
	2	Skeletons <i>Hylobates leuciscus</i>	South Preanger						R	106,661050	39549
	1	Skull <i>Galeopithecus</i>	Jawa						R	106,661050	39549
	5	skulls <i>Manis</i>	Jawa						R	106,661050	39549
	-	some bones <i>Manis</i>	Jawa						R	106,661050	39549
	-	some bones <i>Siamang</i> , <i>Semnopithecus</i> , etc., etc.	Jawa						R	106,661050	39549

Appendix 3: transport letters

1895 Shipment (3 January 1896) chests (1-16). Info coming from archive pages 40-356/357 (Also see [additional note](#))

letter number	number of items	Determination of the bones and species	location where object was found	length [cm]	width [cm]	height [cm]	content [m ³]	weight [kg]	sample	cumulative content	cumulative weight
Af 1	33	complete antlers	Trinil	70	40	42	0,1176	37	F	106,778650	39586
Af 2	22	complete antlers	Trinil	65	46	41	0,12259	37	F	106,901240	39623
	9	deer skulls	Trinil						F	106,901240	39623
Af 3	39	diverse small leg bones and small jaws [in small chest, species not mentioned]	Trinil	99	43	38	0,161766	55	F	107,063006	39678
	1	small chest with antelope skull	Trinil						F	107,063006	39678
	2	small leg bones [species not mentioned]	Trinil						F	107,063006	39678
	17	diverse small teeth [species not mentioned]	Trinil						F	107,063006	39678
	3	teeth of <i>Crocodylus</i>	Trinil						F	107,063006	39678
	4	tips of tusks of elephants [<i>Stegodon</i>]	Trinil						F	107,063006	39678
	9	molars of ruminants	Trinil						F	107,063006	39678
	2	jaws of <i>Crocodylus</i>	Trinil						F	107,063006	39678
	2	molars of <i>Rhinoceros</i>	Trinil						F	107,063006	39678
	66	small molars	Trinil						F	107,063006	39678
	17	diverse bones, small jaws, etc. [species not mentioned]	Trinil						F	107,063006	39678
	11	diverse bones [species not mentioned]	Trinil						F	107,063006	39678
	3	deer skulls	Trinil						F	107,063006	39678
	1	banteng skull with horns	Trinil						F	107,063006	39678
Af 4	2	tibiae elephant	Tinggang	71	58	46	0,189428	90	F	107,252434	39768
	2	flat molars [<i>Stegodon</i>]	Tinggang						F	107,252434	39768
	1	small molar	Tinggang						F	107,252434	39768
	1	upper jaw with 2 molars	Tinggang						F	107,252434	39768
	1	half lower jaw with 1 molar	Tinggang						F	107,252434	39768
	1	small package molars (ruminants)	Tinggang						F	107,252434	39768
	1	half lower jaw <i>Rhinoceros</i> without molars	Tinggang						F	107,252434	39768
	1	Banteng horn	Ngluwak						F	107,252434	39768
	1	package of sea shells	Ngambon						F	107,252434	39768
Af 5	1	upper jaw (elephants [most likely <i>Stegodon</i>])	Trinil	63	63	48	0,190512	87	F	107,442946	39855
Af 6	24	limb bones (partly incomplete) [species not mentioned]	Trinil	99	33	41	0,133947	64	F	107,576893	39919
	1	buffalo jaw	Trinil						F	107,576893	39919
	3	elephant molars [most likely <i>Stegodon</i>]	Trinil						F	107,576893	39919
	2	ribs [species not mentioned]	Trinil						F	107,576893	39919
	1	piece of tusk [most likely <i>Stegodon</i>]	Trinil						F	107,576893	39919
	2	pieces tortoise	Trinil						F	107,576893	39919
	1	half jaw <i>Rhinoceros</i>	Trinil						F	107,576893	39919
	1	banteng horn	Trinil						F	107,576893	39919
	1	piece of buffalo [horn]	Trinil						F	107,576893	39919
	3	small carpals and tarsals [species not mentioned]	Trinil						F	107,576893	39919
Af 7	1	lower jaw elephant [most likely <i>Stegodon</i>]	Trinil	67	41	42	0,115374	59	F	107,692267	39978
	14	tarsals and carpals [species not mentioned]	Trinil						F	107,692267	39978
	1	piece of tortoise	Trinil						F	107,692267	39978
	2	femora <i>Rhinoceros</i>	Trinil						F	107,692267	39978
Af 8	130	incomplete deer antlers	Trinil	88	47	51	0,210936	82	F	107,903203	40060
Af 9	1	tusk length 2 M (elephants) in 3 pieces [most likely <i>Stegodon</i>]	Trinil	95	55	41	0,214225	96	F	108,117428	40156
	1	tusk length 1,11 M (elephants) in 2 pieces	Tinggang						F		
	26	deer antlers	Trinil						F		
	1	ulna [species not mentioned]	Trinil						F		
Af 10	1	tibia [most likely <i>Stegodon</i>]	Trinil	94	38	39	0,139308	71	F	108,256736	40227
	2	elephant molars	Tinggang						F		
	15	pieces of leg bones of smaller animals [species not mentioned]	Trinil						F		
Af 11	1	femur elephant [most likely <i>Stegodon</i>]	Trinil	62	56	37	0,128464	66	F	108,385200	40293
	1	femur elephant	Tinggang						F		
	4	diverse bones [species not mentioned]	Trinil						F		
Af 12	1	sacral bone [species not mentioned]	Trinil	102	52	53	0,281112	156	F	108,666312	40449
	1	femur elephant	Tinggang						F		
	1	femur elephant [most likely <i>Stegodon</i>]	Trinil						F		
	9	diverse bones [species not mentioned]	Trinil						F		
Af 13	12	diverse bones [species not mentioned]	Trinil	96	51	43	0,210528	83	F	108,876840	40532
Af 14	20	diverse ribs [species not mentioned]	Trinil	69	35	37	0,089355	32	F	108,966195	40564
Af 15	19	diverse bones [species not mentioned]	Trinil	59	49	47	0,135877	58	F	109,102072	40622
Af 16	29	diverse bones [species not mentioned]	Trinil	87	50	41	0,17835	73	F	109,280422	40695

Appendix 3: transport letters

1896 Shipment (24 March 1897) chests (1-10). Info coming from archive pages 40-359/360 [See also [page 1615](#)]

letter Number	number of items	Determination of the bones and species	location where object was found	length [cm]	width [cm]	height [cm]	content [m ³]	weight [kg]	sample	cumulative content	cumulative weight
Ag 1	1	incomplete tortoise	Ngandjar	65	60	40	0,156	75	F	109,436422	40770
	19	diverse limb bones etc. [species not mentioned]	Ngandjar								
Ag 2	1	complete tortoise	Ngandjar	62	53	39	0,128154	54	F	109,564576	40824
	10	diverse limb bones etc. [species not mentioned]	Ngandjar								
Ag 3	37	diverse limb bones etc. [species not mentioned]	Ngandjar	71	52	43	0,158756	79	F	109,723332	40903
Ag 4	1	incomplete buffalo skull	-	80	51	45	0,1836	62	F	109,906932	40965
	22	diverse vertebrae, ribs, etc. [species not mentioned]	-								
Ag 5	1	complete tusk of elephant length 1,50 M in 10 pieces [most likely <i>Stegodon</i>]	Ngandjar	72	58	59	0,246384	79	F	110,153316	41044
	1	incomplete tortoise	Ngandjar								
	25	diverse limb bones etc. [species not mentioned]	Ngandjar								
Ag 6	39	diverse limb bones, vertebrae etc. [species not mentioned]	Ngandjar	95	39	42	0,15561	100	F	110,308926	41144
Ag 7	1	tusk of elephant length 0,25 M in 2 pieces [most likely <i>Stegodon</i>]	Ngandjar	71	60	45	0,1917	65	F	110,500626	41209
	1	tusk of elephant length 0,50 M in 2 pieces [most likely <i>Stegodon</i>]	Ngandjar								
	1	complete deer skull with incomplete antlers	Ngandjar								
	1	incomplete skull <i>Crocodylus</i>	Ngandjar								
	13	diverse small carpals and tarsals and small jaws [species not mentioned]	Ngandjar								
	12	diverse small leg bones [species not mentioned]	Ngandjar								
	10	diverse molars and teeth [species not mentioned]	Ngandjar								
	45	diverse small jaws [species not mentioned]	Ngandjar								
	35	complete and incomplete deer antlers	Ngandjar								
	1	incomplete lower jaw <i>Sus</i>	Ngandjar								
	Ag 8	8	diverse small leg bones and small carpals and tarsals [species not mentioned]								
1		small chest with diverse teeth and molars	Trinil								
18		diverse small jaws [species not mentioned]	Trinil								
14		diverse small vertebrae [species not mentioned]	Trinil								
19		diverse small leg bones [species not mentioned]	Trinil								
5		incomplete and complete elephant molars [most likely <i>Stegodon</i>]	Trinil								
2		molars <i>Rhinoceros</i>	Trinil								
1		incomplete upper jaw of <i>Sus</i>	Trinil								
7		small carpals and tarsals [species not mentioned]	Trinil								
1		incomplete deer skull with complete antlers	Trinil								
1		small chest with diverse small leg bones [species not mentioned]	Trinil								
1		incomplete antelope skull	Trinil								
5		incomplete jaws of ruminants	Trinil								
40		complete and incomplete deer antlers	Trinil								
Ag 9		1	incomplete mandibula <i>Hippopotamus</i> at picket post 110 near Tinggang	Tinggang	75	58	43	0,18705	70	F	110,833226
	12	diverse leg bones, vertebrae etc. [species not mentioned]	Trinil								
Ag 10	1	incomplete skull of <i>Hippopotamus</i>	Tinggang	73	51	36	0,134028	54	F	110,967254	41388
	15	molars ruminants	Tinggang								
	1	incomplete lower jaw of buffalo	Tinggang								
	5	diverse leg bones	Tinggang								

Appendix 3: transport letters

1897 Shipment (24 December 1897) chests (1-8). Info coming from archive pages 40-366/367

letter	Number	number of items	Determination of the bones and species	location where object was found	length [cm]	width [cm]	height [cm]	content [m ³]	weight [kg]	sample	cumulative content	cumulative weight
Ah 1	1	1	incomplete elephant skull	Grebekean - Tenggor	89	82	82	0,598436	88	F	111,565690	41476
Ah 2	1	1	incomplete buffalo skull with an incomplete horn	Trinil	68	67	52	0,236912	112	F	111,802602	41588
	1	1	incomplete tusk elephant in 4 pieces length 1,15 [most likely <i>Stegodon</i>]	Trinil						F		
	1	1	complete tusk elephant in 5 pieces length 1,15 [most likely <i>Stegodon</i>]	Trinil						F		
Ah 3	2	2	incomplete upper jaws elephant with complete molars [most likely <i>Stegodon</i>]	Trinil	76	73	48	0,266304	124	F	112,068906	41712
	1	1	molar elephant [most likely <i>Stegodon</i>]	Trinil						F		
	7	7	vertebrae [species not mentioned]	Trinil						F		
	1	1	piece of skull [of elephant belonging to chest No 1: Ah1]	Grebekean - Tenggor						F		
	1	1	molar of elephant belonging to chest No 1 [Ah1]	Grebekean - Tenggor						F		
Ah 4	1	1	tusk elephant length 0,35 M	Trinil	71	68	42	0,202776	88	F	112,271682	41800
	2	2	tusk elephant length 0,30 M	Trinil						F		
	1	1	lower jaw elephant with molars	Trinil						F		
	1	1	incomplete skull with complete horns of a cow	Trinil						F		
	1	1	incomplete upper jaw elephant with complete molars	Trinil						F		
	22	22	diverse vertebrae [species not mentioned]	Trinil						F		
Ah 5	1	1	incomplete buffalo skull	Ngluwak	81	61	53	0,261873	106	F	112,533555	41906
	3	3	molars elephant	Tinggang						F		
	1	1	leg bone <i>Rhinoceros</i>	Tinggang						F		
	1	1	incomplete upper jaw elephant with complete molars	Trinil						F		
	27	27	diverse vertebrae [species not mentioned]	Trinil						F		
Ah 6	66	66	teeth and molars of ruminants	Trinil	67	62	58	0,240932	83	F	112,774487	41989
	30	30	jaws of <i>Cervus</i>	Trinil						F	112,774487	41989
	370	370	teeth and molars of <i>Cervus</i>	Trinil						F	112,774487	41989
	135	135	diverse teeth and molars [species not mentioned]	Trinil						F	112,774487	41989
	22	22	diverse small leg bones [species not mentioned]	Trinil						F	112,774487	41989
	103	103	diverse small vertebrae [species not mentioned]	Trinil						F	112,774487	41989
Ah 7	80	80	diverse bones [species not mentioned]	Trinil	71	63	62	0,277326	107	F	113,051813	42096
Ah 8	1	1	incomplete deer skull without antlers	Trinil	62	56	56	0,194432	79	F	113,246245	42175
	1	1	incomplete deer skull with complete antlers	Trinil						F		
	6	6	molars <i>Rhinoceros</i>	Trinil						F		
	7	7	molars elephant	Trinil						F		
	21	21	shells	Trinil						F		
	1	1	maxilla <i>Sus</i>	Trinil						F		
	2	2	mandibulae <i>Sus</i>	Trinil						F		
	36	36	diverse bones [species not mentioned]	Trinil						F		
	7	7	rock/soil samples	Banglee						G		

Appendix 3: transport letters

letter	Number	number of items	Determination of the bones and species	location where object was found	length [cm]	width [cm]	height [cm]	content [m ³]	weight [kg]	sample	cumulative content	cumulative weight
1898 Shipment (10 December 1898) chests (1-3). Info coming from archive page 40-361												
Ai 1	1	1	tusk of elephant length 2,35 M in 6 pieces [most likely <i>Stegodon</i>]	-	74	55	56	0,22792	120	F	113,474165	42295
	1	1	tusk of elephant length 1,05 M in 5 pieces [most likely <i>Stegodon</i>]	-						F		
	1	1	tusk of elephant length 1,55 M in 7 pieces [most likely <i>Stegodon</i>]	-						F		
	10	10	incomplete molars of elephant [most likely <i>Stegodon</i>]	-						F		
	5	5	diverse bones [species not mentioned]	-						F		
Ai 2	2	2	Femora of elephant [most likely <i>Stegodon</i>]	-	81	62	53	0,266166	170	F	113,740331	42465
	2	2	Humeri of elephant [most likely <i>Stegodon</i>]	-						F		
	1	1	incomplete upper skull <i>Hippopotamus</i>	-						F		
	1	1	incomplete lower jaw <i>Hippopotamus</i>	-						F		
	1	1	incomplete lower jaw of elephant [most likely <i>Stegodon</i>]	-						F		
	2	2	sea shells	-						F		
Ai 3	1	1	incomplete skull of den elephant [most likely <i>Stegodon</i>] with complete molars	-	95	65	66	0,40755	268	F	114,147881	42733
	1	1	tusk of elephant length 1,60 M in 5 pieces [most likely <i>Stegodon</i>]	-						F		
	8	8	diverse bones [species not mentioned]	-						F		

Appendix 3: transport letters

1899 Shipment (21 December 1899) chests (1-7). Info coming from archive [pages 59-192/193](#). **Transport letters of this shipment are missing**

letter	Number	number of items	Determination of the bones and species	location where object was found	length [cm]	width [cm]	height [cm]	content [m ³]	weight [kg]	sample	cumulative content	cumulative weight
Aj 1	1	1	incomplete elephant skull with complete tusks and molars [most likely <i>Stegodon</i>]	Trinil				0,25	88	F	114,397881	42821
	1	1	complete tusk elephant in 4 pieces length ± 2 M [most likely <i>Stegodon</i>]	Trinil								
Aj 2	1	1	complete buffalo skull with an incomplete horn	Trinil				0,25	88	F	114,647881	42909
	1	1	humerus elephant [most likely <i>Stegodon</i>]	Trinil						F		
	1	1	complete scapula [most likely <i>Stegodon</i>]	Trinil						F		
	11	11	diverse bones (or fragments of bones)[species not mentioned]	Trinil								
Aj 3	1	1	incomplete tortoise	Trinil				0,25	88	F	114,897881	42997
	1	1	incomplete scapula [most likely <i>Stegodon</i>]	Trinil						F		
	25	25		Trinil						F		
Aj 4	62	62	vertebrae [species not mentioned]	Trinil				0,25	88	F	115,147881	43085
Aj 5	1	1	incomplete skull <i>Rhinoceros</i>	Trinil				0,25	88	F	115,397881	43173
	1	1	incomplete buffalo skull	Trinil						F		
Aj 6	66	66	diverse bones (or fragments of bones)[species not mentioned]	Trinil				0,25	88	F	115,647881	43261
	30	30		Trinil						F		
	370	370	teeth and molars of <i>Cervus</i>	Trinil						F		
	135	135	diverse teeth and molars [species not mentioned]	Trinil						F		
	22	22	diverse small leg bones [species not mentioned]	Trinil						F		
	103	103	diverse small vertebrae [species not mentioned]	Trinil						F		
Aj 7	665	665	diverse teeth and molars [species not mentioned]	Trinil				0,25	88	F	115,897881	43349
	33	33	jaws of <i>Cervus</i>	Trinil								
	40	40	vertebrae [species not mentioned]	Trinil								
	2	2	antelope horns	Trinil								
	1	1	lower jaw <i>Panthera tigris</i>	Trinil								
	2	2	canines <i>Sus</i>	Trinil								
	5	5	molars <i>Sus</i>	Trinil								
	185	185	diverse bones (or fragments of bones)[species not mentioned]	Trinil								
	3	3	incomplete deer skulls	Trinil								
	1	1	incomplete antelope skull	Trinil								
	15	15	deer antlers	Trinil								
	1	1	tusk elephant in 5 pieces length 1,1 M [most likely <i>Stegodon</i>]	Trinil								
	3	3	elephant molars [most likely <i>Stegodon</i>]	Trinil								
	1	1	forward molar of skull <i>Rhinoceros</i> [in chest Aj5]	Trinil								

Appendix 3: transport letters

1900 Shipment (31 December 1900) chests (1-16). Info coming from archive pages 40-373/374 [See also [page 2054](#)]

letter	Number	number of items	Determination of the bones and species	location where object was found	length [cm]	width [cm]	height [cm]	content [m ³]	weight [kg]	sample	cumulative content	cumulative weight
Ak 1	1	1	complete skull of elephant with molars and tusks [most likely <i>Stegodon</i>]	Trinil	112	80	69	0,61824	88	F	116,516121	43437
Ak 2	1	1	incomplete skull of elephant with molars [most likely <i>Stegodon</i>]	Trinil	98	70	62	0,42532	88	F	116,941441	43525
Ak 3	2	1	incomplete tortoises	Trinil	90	84	56	0,42336	88	F	117,364801	43613
		1	skull of cow	Trinil						F	117,364801	43613
		18	diverse bones [species not mentioned]	Trinil						F	117,364801	43613
Ak 4	45		diverse bones [species not mentioned]	Trinil	71	54	60	0,23004	88	F	117,594841	43701
Ak 5	58		diverse bones [species not mentioned]	Trinil	70	62	54	0,23436	88	F	117,829201	43789
Ak 6	36		diverse bones [species not mentioned]	Trinil	89	79	40	0,28124	88	F	118,110441	43877
Ak 7	2		incomplete skulls of buffalo	Trinil	78	64	59	0,294528	88	F	118,404969	43965
Ak 8	59		diverse bones [species not mentioned]	Trinil	93	79	43	0,315921	88	F	118,720890	44053
Ak 9	35		diverse leg bones [species not mentioned]	Trinil	85	62	50	0,2635	88	F	118,984390	44141
Ak 10	53		diverse bones [species not mentioned]	Trinil	72	65	43	0,20124	88	F	119,185630	44229
Ak 11	45		diverse bones [species not mentioned]	Trinil	80	51	50	0,204	88	F	119,389630	44317
Ak 12	45		complete and incomplete deer antlers	Trinil	80	66	35	0,1848	88	F	119,574430	44405
	59		vertebrae [species not mentioned]	Trinil						F	119,574430	44405
Ak 13	1	1	complete skull buffalo with horns and molars	Trinil	136	86	60	0,70176	88	F	120,276190	44493
	2		leg bones elephant [most likely <i>Stegodon</i>]	Trinil						F	120,276190	44493
	1		complete lower jaw elephant [most likely <i>Stegodon</i>]	Trinil						F	120,276190	44493
	51		molars of de buffalo and cow	Trinil						F	120,276190	44493
	192		molars of deer	Trinil						F	120,276190	44493
	140		molars of deer	Trinil						F	120,276190	44493
	39		diverse small jaws [species not mentioned]	Trinil						F	120,276190	44493
	25		diverse small vertebrae [species not mentioned]	Trinil						F	120,276190	44493
	24		diverse small leg bones [species not mentioned]	Trinil						F	120,276190	44493
	37		teeth <i>Garialis</i> and <i>Crocodylus</i>	Trinil						F	120,276190	44493
	62		diverse teeth [species not mentioned]	Trinil						F	120,276190	44493
Ak 14	1		complete skull cow with horns	Trinil	96	72	56	0,387072	88	F	120,663262	44581
	2		complete leg bones elephant [most likely <i>Stegodon</i>]	Trinil						F	120,663262	44581
	2		complete molars elephant [most likely <i>Stegodon</i>]	Trinil						F	120,663262	44581
	14		diverse bones [species not mentioned]	Trinil						F	120,663262	44581
Ak 15	1		incomplete skull antelope with 2 horns	Trinil	85	72	55	0,3366	88	F	120,999862	44669
	1		complete skull <i>Sus</i> with mandibula	Trinil						F	120,999862	44669
	2		[small chest with] deer skulls	Trinil						F	120,999862	44669
	3		[small chest with] deer skulls	Trinil						F	120,999862	44669
	3		molars elephant [most likely <i>Stegodon</i>]	Trinil						F	120,999862	44669
	2		tusks elephant [most likely <i>Stegodon</i>]	Trinil						F	120,999862	44669
	1		incomplete skull buffalo	Trinil						F	120,999862	44669
	17		diverse bones [species not mentioned]	Trinil						F	120,999862	44669
Ak 16	1		complete lower jaw of de elephant	Trinil	98	71	46	0,320068	88	F	121,319930	44757
Ak 16	1		diverse teeth and molars	Trinil						F	121,319930	44757
Ak 16	-		some diverse bones [species not mentioned]	Trinil						F	121,319930	44757

Appendix 3: transport letters

Siwalik hills Shipment (April 1895) chests (1-14). Info coming from archive pages 40-005/006 [See also [page 1198](#)]

letter	Number	number of items	Determination of the bones and species	location where object was found	length [cm]	width [cm]	height [cm]	content [m ³]	weight [kg]	sample	cumulative content	cumulative weight
Siw 1	1	1	skull of <i>Elephas</i> with 3 fragments	Nagiwala	89	78	55	0,38181	88	F	121,701740	44845
Siw 2	1	1	skull of <i>Hippopotamus</i>	Samalka	81	65	47	0,247455	88	F	121,949195	44933
	1	1	skull of <i>Hippopotamus</i>	Kodawala						F	121,949195	44933
	1	1	half of a mandibula of <i>Hippopotamus</i>	Bharon						F	121,949195	44933
	1	1	fragment of half of a mandibula of <i>Hippopotamus</i>	Bharon						F	121,949195	44933
	2	2	fragments mandibulae with molars <i>Elephas</i>	Bharon						F	121,949195	44933
	1	1	small fragment molar <i>Stegodon</i>	Bharon						F	121,949195	44933
	1	1	small fragment tusk <i>Stegodon</i>	Bharon						F	121,949195	44933
	2	2	small fragments <i>Cervus</i> antlers	Bharon						F	121,949195	44933
	6	6	rock/soil samples	Bharon						G	121,949195	44933
Siw 3	1	1	skull of <i>Hippopotamus</i>	Nuliwala	67	54	38	0,137484	88	F	122,086679	45021
	1	1	molar in mandibular fragment <i>Elephas</i>	Nagiwala						F	122,086679	45021
	1	1	half of a mandibula with a molar (in 2 pieces) <i>Stegodon</i>	Jámni						F	122,086679	45021
	1	1	half of a mandibula with a molar <i>Elephas</i>	Samalka						F	122,086679	45021
	1	1	tip tusk <i>Elephas</i> and a smaller fragment	Jámni						F	122,086679	45021
	2	2	fragments molars <i>Elephas</i>	Jámni						F	122,086679	45021
	1	1	fragment maxilla <i>Hippopotamus</i> with an intact molar	Samalka						F	122,086679	45021
	1	1	fragment maxilla <i>Hippopotamus</i> with fragments of molars	Samalka						F	122,086679	45021
	1	1	cubital end humerus of a ruminant	Samalka						F	122,086679	45021
Siw 4	1	1	incomplete half of a mandibula <i>Stegodon</i>	Samalka				0,25	88	F	122,336679	45109
	1	1	incomplete half of a mandibula <i>Elephas</i>	Nagiwala						F	122,336679	45109
	1	1	incomplete mandibula <i>Rhinoceros</i>	Matar						F	122,336679	45109
	2	2	fragments mandibulae with teeth <i>Bos</i>	Jámni						F	122,336679	45109
	1	1	fragment mandibula <i>Rhinoceros</i> without teeth	Samalka						F	122,336679	45109
	3	3	fragments limb bones ruminants, etc	-						F	122,336679	45109
	-	-	number of pieces of bone plates Chelonidae	Nagiwala						F	122,336679	45109
Siw 5	1	1	fragment mandibula with 2 molars fragments <i>Stegodon</i>	Haripur				0,25	88	F	122,586679	45197
	1	1	fragment molar <i>Stegodon</i>	Haripur						F	122,586679	45197
	1	1	fragment molar <i>Stegodon</i>	Jámni						F	122,586679	45197
	1	1	fragment molar <i>Stegodon</i>	Nuliwala						F	122,586679	45197
	1	1	fragment molar <i>Elephas</i>	Jámni						F	122,586679	45197
	1	1	fragment molar <i>Elephas</i> incomplete in 2 fragments	Nagiwala						F	122,586679	45197
	20	20	rock/soil samples	-						G	122,586679	45197
Siw 6	1	1	skull <i>Leptobos</i> in rock, as well as fragments	Jhél				0,25	88	F	122,836679	45285
Siw 7	1	1	mandibula half <i>Elephas</i>	Mahranwala (N. near Haripur)				0,25	88	F	123,086679	45373
	1	1	fragment mandibula half <i>Elephas</i>	Matar						F	123,086679	45373
	1	1	fragment molar <i>Stegodon</i>	Haripur						F	123,086679	45373
	1	1	fragment molar <i>Stegodon</i>	Dhakoowala (±1 mile N. of Haripur)						F	123,086679	45373
	6	6	rock/soil samples	-						G	123,086679	45373
Siw 8	3	3	molar fragments <i>Stegodon</i>	Haripur				0,25	88	F	123,336679	45461
	1	1	molar fragment <i>Stegodon</i>	Matar						F	123,336679	45461
	1	1	molar fragment <i>Elephas</i>	Nagiwala						F	123,336679	45461
	1	1	fossil wood	Bhalwala (½ mile N. of Haripur)						H	123,336679	45461
	1	1	vertebra [species not mentioned]	Haripur						F	123,336679	45461
	3	3	rock/soil samples	-						G	123,336679	45461
Siw 9	1	1	skull of a ruminant	Mahranwala (N. near Haripur)				0,25	88	F	123,586679	45549
	1	1	rock/soil sample[s]	Haripur						G	123,586679	45549
	1	1	rock/soil sample[s]	-						G	123,586679	45549
Siw 10	-	-	rock/soil samples	-				0,25	88	G	123,836679	45637
Siw 11	-	-	diverse bones and rock samples	-				0,25	88	F	124,086679	45725
Siw 12	1	1	half of a lower jaw with molars <i>Stegodon</i>	Jámni				0,25	88	F	124,336679	45813
	1	1	half of a lower jaw with molars <i>Stegodon</i> in 3 pieces	Haripur						F	124,336679	45813
	1	1	half of a lower jaw with molars <i>Elephas</i>	Haripur						F	124,336679	45813
	1	1	fossil wood	Bhalwala (½ mile N. of Haripur)						H	124,336679	45813
	1	1	Upper jaw ruminant	Haripur						F	124,336679	45813
	1	1	incomplete upper jaw <i>Stegodon</i>	Nagiwala						F	124,336679	45813
	1	1	fragment tusk <i>Elephas</i>	Bharonwala						F	124,336679	45813
	1	1	fragment tusk <i>Elephas</i>	Haripur						F	124,336679	45813
	1	1	piece of molar inf. <i>Stegodon</i>	Haripur						F	124,336679	45813
	1	1	piece of molar inf. <i>Elephas</i>	Haripur						F	124,336679	45813
	1	1	fragment skull <i>Bubalus</i>	Haripur						F	124,336679	45813
	1	1	fragment conglomerate	Bharonwala						G	124,336679	45813
Siw 13	1	1	half of a mandibula <i>Elephas</i>	Haripur				0,25	88	F	124,586679	45901
	1	1	molar sup. <i>Elephas</i>	Jungle Tal (NW near Haripur)						F	124,586679	45901
	2	2	fragments femur <i>Elephas</i>	Haripur						F	124,586679	45901
	1	1	fragment fibula <i>Elephas</i>	Haripur						F	124,586679	45901
Siw 14	1	1	incomplete upper jaw <i>Stegodon</i>	Haripur				0,25	88	F	124,836679	45989
	1	1	incomplete mandibula half <i>Stegodon</i>	Haripur						F	124,836679	45989
	1	1	incomplete mandibula half <i>Elephas</i>	Jámni						F	124,836679	45989
	1	1	distal end of tibia	Haripur						F	124,836679	45989
	-	-	Kankar	Amboela						G	124,836679	45989

Register of correspondents

Any link will lead you to the first location of a certain correspondent, from there you can skip to eventual subsequent letters.

Abel, 1889
administrator of the garrison Fort van der Capellen, 170
administrator of the State pharmacy, 282
Alcock, 1154, 1159, 1178, 1181, 1187, 1200, 1307
Alsberg, 1544, 1565
André de la Porte, 926
Anthropological Society of Paris, 1626
Apcar, 1146
army intendant, 252
Assistant Resident

- of [Tulung Agung?] Fraenck, 1229
- of Berbel - Wolterbeek-Muller, 739
- of Blitar, 345
- of Bodjong Bitung?, 1012
- of Japara, 438, 516
- of Lebak – van der Ven, 1030, 1045
- of Ngawi - Hoogenraad, 312, 314, 319, 466, 527, 586, 593, 612, 663, 715
- of Ngawi - Swaab, 813, 816, 880, 909, 915
- of Ngrowo, 1078, 1126
- of Ngrowo – van Hengel, 623, 878
- of Ponorogo - Hoogenraad, 715, 720, 1074
- of Tannah-Datar, 162, 176, 177
- of the Rota, 175
- of Trengalek, 322, 334
- of XIII and Rota, 232

Baest, 22, 24
Bakker, 1822
Bardeleben, 1317
Bartels, 1303, 1332, 1344
Behla, 1400
Bell, 1839
Bellucci, 1640
Berger, 258
Blanford, 1197
Bleekeman, 568
Blommendaal, 1378, 1428, 1671, 1673, 1912, 1924, 1933, 1994, 2017, 2022
Boddaert, 1517, 1531, 1532, 1536
Boeke, 1930, 1953, 1954
Bolsius, 445, 1467
Booth Pearsall, 1327, 1343
Boule, 1596
Brabrook, 1325, 1330, 1331
Branco, 1845, 1847
Breevoordt, 539, 543, 591, 592, 740, 1089
Bremer, 1973
Broekman, 1003
Buijsner, 73
Buschahn, 1558
Buschan, 1489, 1526
Charuban patient, 1043
chief of the Medical Service, 767, 922, 1150
City Council of Amsterdam, 1902
Cockbum, 1184
Cohen, 2006
Cohen Stuart, 940
Commander of the Engineer Corps at Malang, 297, 315, 316, 755, 935, 1221
Commander of the Engineer Corps at Sumatra’s West Coast, 155
Consul, 1171
Cunningham, 1268, 1269, 1298, 1308, 1310, 1326, 1327, 1328, 1329, 1337, 1340, 1341, 1342, 1376, 1403, 1557
Dames, 1396, 1397, 1527, 1570, 1679
Dassy de Lignières, 2052
Datuk Bandara Sutan, 193
de Boer, 1385, 1388, 1390, 1393, 1401, 1406, 1491, 1492, 1494, 1495, 1500, 1514, 1515, 1516, 1533, 1535, 1537, 1539
de Freijtag, 1138
de Geloes, 43, 44, 48, 250
de Jongh, 1958, 1968
de Kruijff, 6, 60, 63
de Puijt van Blommestein, 693
de Puydt, 1270
de Reve, 74, 104
De Robles, 151
de Stoppelaar, 1563, 1720, 1725, 1734, 1748, 1751, 1754, 1755, 1784, 1810, 1823, 1929, 1984, 1987, 1997, 2024
de Varigny, 1593
de Vries, 68, 1076, 1324, 1522, 1529, 1545, 1607, 1786, 1969, 2040
de Winter. *See* sergeants
Delprat, 251, 264, 306, 371, 387, 441, 477, 499, 537, 627, 641, 655, 742, 760, 845, 900, 962, 981, 990, 995, 997, 1016, 1027, 1038, 1040, 1046, 1048, 1054, 1056, 1061, 1065, 1095, 1096, 1143, 1225, 1245, 1425, 1617, 1663, 1677, 1931
Department of Colonies, 57, 59, 1559, 1865
Depéret, 1438, 1608
Desang, 167
DeStuers, 66, 1283, 1496, 1512, 1513, 1871, 1961
Detachment Commander of Fort van der Capelle, 157
Directing Officer of health of Java, 262
Directing Officer of the Medical Service 1st cl. at Sumatra's Westcoast, 124, 159
Director of the Anatomical Cabinet in Leiden, 1816
Dollo, 1627, 1634
Donders, 20, 21, 23
Dresden, 1824
Driessen, 512, 547
du Bois, 1357
Dubois' mother, 2056
Dubois, Gérardine, Dubois’ sister, 69
Dubois, J.J.B., Dubois’ father, 65
Dubois, Victor, Dubois' brother, 1800, 1804, 1806
Duckworth, 1840, 1844, 1863, 1872, 1948
Dumont, 1757, 1789, 1790
Editor of Nature, 1369
Eijkman, 1905
Elias, 1273, 1281, 1414, 1451, 1572, 1598, 1661, 1665, 1672, 1688, 1690, 1699, 1719, 1745, 1772, 1813, 1820, 1832, 1866, 1869, 1922, 1926, 1950, 1960, 1965, 1979, 1988, 2007, 2026, 2037, 2041, 2050, 2058
Fabius, 260
Fennema, 1072
Fergutan, 1662
Figeë, 504, 507, 1487, 1524
Fischer, 1480
Flower, 1151, 1370
Foord, 1375, 1391, 1429
Fraenkel, 1080
Fraipont, 1305, 1442, 1530, 1543
Franke. *See* sergeants
Fritsch, 1641

Fürbringer, 10, 11, 17, 18, 26, 27, 29, 31, 32, 34, 35, 38, 42, 50, 51, 54, 55, 61, 64, 71, 84, 1282, 1348, 1350, 1359, 1362, 1367, 1368, 1384, 1386, 1387, 1392, 1395, 1398, 1402, 1404, 1405, 1407, 1408, 1410, 1411, 1421, 1432, 1433, 1435, 1436, 1437, 1439, 1440, 1445, 1447, 1448, 1449, 1453, 1457, 1459, 1460, 1461, 1462, 1463, 1464, 1469, 1471, 1472, 1474, 1528
Gamble, 1158, 1160, 1163, 1172, 1183, 1185
Garson, 1326, 1328
Geikie, 1292, 2046
General Secretary, 1238
Gilbert, 1636
Governor of Sumatra's West coast, 114, 137, 140
Governor-General of the Dutch Indies, 129, 247, 640, 1123, 1237, 1257, 1686, 1704
Greshoff, 356, 471, 495, 514, 517, 525, 540, 629, 673, 678, 684, 688, 747, 908, 1026, 1094, 1484, 1782, 1783, 1787
Griesbach, 1144, 1147, 1153, 1161, 1162, 1165, 1179, 1183, 1187, 1190, 1191, 1193, 1195, 1196, 1197, 1201
Groeneveldt, 484, 498, 926, 969, 970, 1042, 1070, 1621, 1952
Guillaume (last name unknown, friend to Dubois), 70
Haas, 947
Haddon, 1371
Haeckel, 1355, 1365, 1366, 1381, 1423, 1427, 1434, 1909
Hansemann, 1413
Harmer, 1846
Heine, 245
Hepburn, 1587, 1768, 1833
Herdman, 1568
Herrmann, 925, 922, 943, 950, 955, 957, 960, 965, 974, 1000, 1014, 1020, 1031, 1050, 1055, 1060, 1088, 1091, 1112, 1124, 1213, 1215, 1222, 1233, 1236, 1346
Heude, 1086
Hoernle, 1152
Hoogkamer, 138
Hora Adema, 746, 750, 786, 789, 807, 822
Horsley, 1747
Houzé, 1542, 1552
Howes, 1918, 1937
Huber, 763, 765, 773
Hubrecht, 406, 407, 875, 1092, 1186, 1199, 1475, 1490, 1497, 1498, 1499, 1525, 1758, 1759, 1760
Hüllers, 1041
Ijzerman, 88, 108, 136, 500, 790, 1993, 2016, 2019, 2025, 2051
Jaekel, 1422
Janneman, 2032, 2045
Japihn, 784
Jentink, 85, 112, 166, 210, 230, 266, 300, 336, 365, 379, 426, 457, 491, 497, 531, 590, 662, 685, 1107, 1266, 1275, 1279, 1280, 1444, 1914, 1986
Jentink, brother-in-law, 19, 25, 36, 39
Jitta, 1618
Julin, 1300
Julius, 1852, 1855, 1856, 1857, 1858, 1874, 1877, 1898, 1899, 1901, 1910, 1911, 1928, 1939, 1941, 1944, 1945
JvV, 1695
Kan, 1888
Kerbert, 716, 1995
Kerkhoven, 522, 548, 555, 675
Kerlen, 181
Keule, 1023
King, 1145
Kinkelin, 2053
Kirchner, 1975, 1978
Kirkpatrick, 1864
Kock, 1849
Kohlbrugge, 528, 609, 1004, 1006, 1691, 1711, 1717, 1718, 1742
Kolff, 695, 698
Kollmann, 1743
Koorders, 812, 817, 858, 865, 989, 1203, 1228, 1235, 1247, 1252
Koperberg, 642
Koster, 1701
Kramps, 1943
Krantz, 1729
Krause, 1119, 1263, 1287, 1302, 1311, 1314, 1315, 1323, 1338, 1347
Kriele. *See* sergeants
Kroesen, 78, 79, 92, 93, 94, 119, 135, 173, 200, 201, 217, 395, 404, 420, 425, 597, 608, 611, 711, 783, 916, 1182, 1763
Kroeze, 76, 77, 86, 87, 89, 150, 444
Kruimel, 1990
Kuyzer de Maré, 1394, 1700
Lako, 9
Lankester, 1523
Leche, 1443
Lemmens, 1600
Lensmann, 349
Lerouge, 1739
Letourneau, 1613, 1620
Loke, 1035, 1646
Lorié, 1942
Loudon, 1727, 1731, 1733, 1843, 1959, 1964, 1992, 2012
Lubbock, 1861
Lydekker, 1956
Maas, 1033, 1047
Macalister, 1860
MacCurdy, 2049
Macnamara, 1446
Magistrate of Saharanpur, 1156
Maharadja of Sirmoor, 1157, 1169, 1170, 1173, 1174, 1175, 1176, 1180
Manager of the French Consulate, 1248
Manouvrier, 1261, 1262, 1272, 1277, 1316, 1335, 1415, 1486, 1540, 1560, 1566, 1588, 1591, 1592, 1597, 1605, 1762, 1904
Marsh, 1860
Martin, 165, 208, 220, 246, 256, 257, 324, 325, 355, 382, 383, 417, 427, 428, 456, 469, 486, 1083, 1139, 1198, 1294, 1309, 1345, 1351, 1364, 1372, 1409, 1470, 1482, 1501, 1502, 1518, 1520, 1548, 1666, 1756, 1892, 1903, 1919, 1938, 1985, 2003, 2004, 2005, 2008, 2009, 2010, 2021
Mayor and aldermen of Amsterdam, 7, 13, 16, 28, 40, 52, 56, 1971, 2055
Meiners, 1516, 1534
messagerie, 1210
Meyer, 1360, 1361, 1373, 1382, 1389, 1399, 1519, 1564, 1653, 1685
Michiels van Verduynes, 2051
Mies, 1736, 1744
Military commander at Malang, 263
Minister of Colonies

- Bergsma, 1547, 1637, 1642, 1654, 1660
- Cremer, 1750, 1752, 1915, 1936, 1963, 2035

Ministry of Colonies, 1456, 1934
Ministry of Internal Affairs, 4, 5
Moens, 1611
Molengraaff, 1301, 1374, 1506, 1583, 1585
Molkenboer, 8
Montegazza, 1511, 1669, 1674
Moss, 1412
Mrs Dubois-Lojenga, 1070
Muhboob Ellahi, 1155
Munro, 1334, 1450, 1504, 1604, 1610
Murray, 1363, 1430, 1431, 1792
Museum of Natural History, 1582, 1589, 1713, 1767, 1812, 1974

Myres, 1567

Nathorst, 825, 920

Nehring, 494, 1223, 1256, 1304, 1313, 1333, 1339, 1349, 1476, 1697

Onnen, 83, 95, 442, 450, 473, 510, 530, 538

Oosterhoff, 91, 99, 109, 113, 128, 147, 153

Oudewijn, 1131

Packard, 1967

Pekelharing, 363, 429

Penck, 1135

Petit, 1998, 2011

Piepers, 1851

Pierson, 963, 977, 1019, 1081, 1100, 1101, 1102, 1240, 1551, 1573, 1580, 1738, 1764, 1819, 1853, 2000, 2001, 2002, 2033

Pijnappel, 1632, 1638, 1639

Place, 1579, 1616, 1619, 1622, 1631, 1644, 1645, 1650, 1765, 1766, 1791, 1793, 1795, 1796, 1799, 1803, 1894, 1895, 1920, 1947

Pollak, 133, 134, 149, 156, 192, 194, 221, 357, 557, 638, 674, 732, 764, 774, 850, 859, 871, 885, 888, 1090, 1109, 1667, 1854

Postmaster of Dehra Dún, 1168

Postmaster of Nahan, 1188

Potter, 1189

Prentice, 832, 834, 835, 839, 874, 889, 944, 993, 1057, 1058, 1068, 1073, 1079, 1115, 1116, 1117, 1177, 1244, 1265, 1477

president of the Society for the advancement of nature research in the Dutch colonies, 1493

Prestage, 1164, 1166, 1167

prijaji, 1003

Provincial Intendant at Surabaya, 265, 278, 284, 289, 293, 309, 1098

Purwodhipradjo (Regent), 342

Quantin, 928, 931, 941, 948, 958, 979, 982, 986, 987, 988, 992, 1001, 1005, 1008, 1010, 1018, 1032, 1034, 1044, 1049, 1053, 1066

Ranke, 1657, 1715, 1867

Rathbone, 1569

Rector Magnificus Amsterdam University, 1603, 1606

Reelfs, 1149

Regent of Madiun, 998

Renaud, 267, 268, 279, 288, 307, 364, 394, 402, 405, 430, 440, 448, 480, 620, 651, 769, 831, 843, 864, 923, 945, 949, 961, 964, 966, 967, 985, 1007, 1013, 1017, 1052, 1062, 1204, 1205, 1206, 1207, 1208, 1211, 1212, 1217, 1218, 1219, 1220, 1224, 1226, 1234

Resident

- Donker Curtius, resident of Madiun, 283, 292, 295, 311, 318, 326
- of Kediri, 261, 301, 302, 692, 1127
- of Surabaya, 1103, 1110, 1129, 1243
- of the Padang Highlands, 146, 148, 154, 160, 161, 163, 169, 178, 184, 190, 202, 211, 215, 219, 225, 227, 231, 233, 239, 248

Resink, 1949

Resner, 929

Rimestad, 672

Ruge, 1728

Russian scientist, 1466

Salfeld, 1379

Salmon, 1546, 1553, 1556

Scheffer, 1011

Scheffer [?Brals], 1024

Scheiner, 1296, 1468, 1478, 1825, 1830, 1831, 1848, 1873, 1897, 1923, 1925, 1927

Schmeltz, 1724

Schmidt, 1676

Schotman, 1249

Schrijnen, 801, 1785, 1794, 1797, 1798, 1801, 1802, 1805, 1807, 1808, 1811

Schrok [controller], 347

Schuitmaker, 1710, 1712

Schukinck Kool, 80, 81, 102, 126, 127, 139, 372

Schwalbe, 1507, 1508, 1510, 1584, 1678, 1778, 1906, 1907, 1917

secretary to Groeneveldt, 844

Selenka, 1614, 1629, 1891, 1980

sergeants

- de Winter, 205, 274, 275, 276, 285, 286, 291, 298, 299, 310, 321, 329, 391, 393, 432, 433, 454, 462, 464, 468, 479, 481, 485, 490, 496, 502, 506, 509, 518, 523, 529, 532, 536, 542, 544, 552, 554, 558, 559, 563, 564, 569, 576, 577, 581, 583, 584, 649, 854, 855, 857, 861, 867, 868, 870, 994, 1009, 1254, 1259, 1267, 1274, 1289, 1306, 1320
- Franke, 182
- Kriele, 203, 271, 272, 277, 280, 281, 287, 323, 400, 401, 411, 412, 413, 431, 435, 436, 447, 459, 460, 461, 482, 489, 513, 550, 551, 574, 575, 579, 584, 587, 653, 656, 696, 811, 815, 833, 853, 856, 860, 862, 866, 869, 876, 877, 879, 881, 882, 884, 886, 890, 894, 901, 903, 904, 906, 907, 910, 911, 921, 956, 959, 1097, 1255, 1258, 1260, 1264, 1271, 1278, 1286, 1297, 1306, 1318, 1319, 1483, 1488, 1509, 1541, 1549, 1555, 1561, 1562, 1571, 1574, 1576, 1577, 1668, 1702, 1709, 1716, 1722, 1726, 1737, 1746, 1769, 1770, 1774, 1788, 1809, 1814, 1815, 1817, 1821, 1829, 1836, 1837, 1850, 1859, 1870, 1885, 1890, 1893, 1913, 1951, 1957, 1962, 1966, 1970, 1976, 1977, 1979, 1983, 1989, 1991, 1996, 2007, 2013, 2018, 2023, 2026, 2027, 2028, 2029, 2030, 2031, 2034, 2036, 2042, 2044, 2047, 2048, 2050, 2054
- Kriele & de Winter, 588, 589, 594, 599, 601, 602, 603, 604, 605, 606, 610, 613, 617, 621, 628, 634, 637, 639, 648, 659, 660, 661, 664, 667, 669, 686, 697, 699, 704, 705, 706, 708, 713, 714, 719, 721, 725, 726, 728, 730, 731, 733, 734, 735, 739, 744, 745, 751, 752, 753, 759, 761, 762, 766, 772, 777, 779, 780, 791, 794, 796, 797, 808, 809, 820, 821, 823, 830, 836, 837, 1141, 1230, 1231, 1295, 1336, 1358, 1377, 1380, 1420, 1426, 1441, 1454, 1465, 1479, 1550, 1575, 1586, 1590, 1602, 1615, 1628, 1630, 1643, 1651, 1670, 1684, 1689, 1693, 1698

Sluiter, 110, 123, 308, 333, 346, 380, 390, 397, 408, 443, 458, 478

Snell, 1424

Snelleman, 1826, 1827, 1828, 1999

Society for the Advancement of Medical Science in the Dutch Indies, 75

Society for the Advancement of Physics and Medical Studies, 1882

Sollas, 1353

Spencer, 1133

State Academy for the Arts, 15

Steinmetz, 1721

Stokvis, 1612, 1862, 1982, 2038, 2039

Stralter, 849

Suess, 818, 891, 1293

Sukh Chain Sinha, 1194

Suomedjo, 185

Sutherland, 1714, 1732

Tarenetzky, 2043

Tellery, 1200

ter Meer, 47, 62, 1753

Teylers Foundation, 2014

Thieme, 701, 707, 712, 729, 770, 788, 799, 806, 810, 814, 828, 829, 846, 847, 902, 1037, 1075, 1285

Thieme in liquidation, 1834, 1835, 1879, 1881

Thomassen, 116, 1648

Thulić, 1696

Tjeenk Willink, 1625

Tjondro Adi Ningrat, 566

Treub, Hector, 1624

Treub, Melchior, 103, 105, 117, 206, 207, 367, 381, 386, 396, 403, 409, 415, 417, 419, 501, 654, 679, 681, 683, 689, 927, 930, 932, 1416

Turner, F., 1352

Turner, W., 1284, 1290, 1312, 1321, 1322, 1452

University Library Leiden, 1708

University of Torino, 1838, 1841

Unknown

- anatomist, 30
- archeologist, 1142
- army colleague, 172
- army intendant, 1099
- author, 1121
- civil servant of Department of Colonies, 1723
- colleague, 191
- commissionary, 246
- correspondent, 1251
- correspondent about cave, 303
- correspondent about crocodile skeleton, 296
- friend, 1623
- geologist, 222
- governmental official, 335
- high civil servant, 472, 474
- high military officer, 269
- Indonesian, 273
- Officer Engineer Corps Fort van der Capellen, 174
- person, 549
- secretary to Semmelink, 49
- Unknown mM, 1455
- Unnamed high official, 96
- v.d. Vijver, 37, 45, 46, 72
- van Bemmel, 2020
- van Bemmelen, J.F., 520, 534, 546, 553, 580, 622, 625, 636, 671, 676, 680, 687, 694, 700, 709, 798, 1288, 1418, 1419, 1481
- van Bemmelen, J.M., 1647, 1649, 1652, 1656, 1972, 1981
- van den Broek, 1634
- van den Eb, 171, 398, 476
- van den Honert, 1875, 1878, 1880, 1884, 1887
- van der ??? at dep. of Colonies, 1842
- van der Broek, 1601, 1664
- van der Kemp, 106, 141, 142, 144, 145, 152, 158, 164, 179, 180, 183, 188, 189, 195, 196, 197, 198, 199, 212, 213, 214, 216, 218, 223, 224, 228, 229, 234, 235, 236, 237, 238, 240, 241, 242, 243, 253, 254, 255, 290, 294, 304, 317, 337, 338, 339, 340, 351, 388, 392, 422,423, 439, 449, 451, 452, 453, 463, 487, 488, 508, 533, 560, 561, 562, 565, 567, 572, 578, 585, 595, 596, 600, 607, 614, 615, 616, 618, 619, 623, 624, 626, 635, 645, 646, 657, 670, 677, 690, 691, 702, 703, 710, 723, 724, 736, 737, 738, 743, 754, 756, 757, 758, 768, 771, 775, 781, 782, 785, 795, 802, 803, 824, 826, 827, 840, 841, 872, 873, 896, 897, 913, 914, 918, 923, 924, 925, 936, 937, 938, 939, 953, 954, 984, 1022, 1029, 1064, 1067, 1071, 1082, 1093, 1104, 1105, 1106, 1108, 1111, 1122, 1128, 1130, 1148, 1202, 1209, 1214, 1216, 1232, 1241, 1250, 1295, 1306, 1377, 1465, 1550, 1575, 1651, 1670, 1698, 1769, 1815, 1836, 2028
- van der Scheer, 475, 741, 1253
- van der Staaij, 1761
- van der Stok, 354, 362, 368, 378, 384, 418, 424, 434, 437, 445, 465, 470, 511, 524, 535, 545, 570, 631, 633, 665
- van der Wijck, 129, 247, 1123
- van der Woude, 682
- van derVorst, 1730
- van Deventer, J., 29, 31, 32, 34, 35, 38
- van Deventer, J.A.E., 1025
- van Deventer, J.G., 12
- van Dijk, 1132
- van Dijk Kuinze, 446
- Van Epps, 1458
- van Goor, 1002
- van Heeckeren, 650, 668
- van Hoorn, 1578, 1876
- van Lemets, 41
- van Lokhorst, 91, 97, 98, 526
- van Loon, 1227, 1239, 1242
- van Meerten, 1192
- van Meurs, 270
- van Oorde, 1916, 1921, 1932
- van Rooyen, 1521
- van Rossum, 1015, 1084, 1087, 1114, 1940
- van Rouveroy van Nieuwaal, 259
- van Schelle, 892, 899
- van Velthoven, 1246
- van Vloten, 1036
- van Wijhe, 53
- Velzen, 556
- Verbeek, 100, 101, 111, 115, 118, 120, 121, 122, 125, 130, 131, 132, 143, 204, 209, 226, 305, 313, 320, 327, 328, 352, 359, 361, 366, 370, 385, 389, 399, 409, 410, 421, 883, 887, 905, 975, 976, 978, 980, 991, 1028, 1051, 1063, 1136, 1137, 1140, 1356, 1773, 1781
- Verneau, 1883
- Verster van Wulverhorst, 666
- Virchow, 1417
- von Luschan, 1749
- von Richthofen, 848, 919
- von Schmidt auf Altenstadt, 90, 186, 244, 505, 632, 658
- Vorderman, 455, 467, 503, 571, 924, 1085
- Vrijbergen, 1735
- Walbeehm, 541, 566, 582
- Waldeyer, 1120
- warehouse master of the State Railway Service at Padang, 187
- Watther, 1383
- Weber, 82, 168, 493, 630, 643, 644, 647, 718, 722, 748, 893, 898, 912, 942, 952, 1284, 1354, 1473, 1503, 1505, 1609, 1633, 1635, 1682, 1683, 1908
- Webster, 1113
- wedono
  - Dirdjukesumo, wedono of Charuban, 358, 515, 519, 951
  - Hamba, wedono of [unclear] within residency Madiun, 332
  - Hamka, assistant Wedono of Ngangung, 842
  - Indradiredja, wedono Djampangwetan, 1021
  - Kartaprawira, wedono of Samben, 483
  - Notodipuro, wedono of Kalangbret, 598, 971, 1025, 1097
  - of [unmentioned], 343
  - Partowidjojo, wedono of Warujurang, 348, 1125
  - Rono di Wirio,wedono of Wadjak, 652
- Weg, 2015
- Wendel, 952
- Westerman, 14
- Wichmann, 521, 573, 717, 727, 749, 776, 778, 787, 792, 793, 800, 804, 805, 819, 838, 847, 851, 852, 863, 895, 917, 933, 934, 946, 972, 983, 996, 999, 1039, 1059, 1069, 1077, 1118, 1276, 1291, 1299, 1485, 1554, 1594, 1599, 1655, 1658, 1659, 1675, 1680, 1681, 1687, 1692, 1694, 1703, 1705, 1706, 1707, 1740, 1775, 1776, 1777, 1779, 1780
- Wiemans, 1134
- Willem III, 58
- Willems, 15, 33
- Willey, 718
- Wing Easton, 341, 344, 353, 377, 416, 492, 968, 973
- Winkler, 1538, 1581
- Woodward, 1196
- Zaaijer, 1741, 1771
- Zijlstra, 67
- Zwaardemaker, 1868, 1886, 1896, 1900, 1935

Official reports

annual report

1889, 237

monthly report

September 1888, 106

April 1889, 164

May 1889, 179

June 1889, 189

July 1889, 197

August 1889, 199

September 1889, 213

October 1889, 218

November 1889, 224

December 1889, 235

January 1890, 242

February 1890, 249

March 1890, 254

June 1890, 290

July 1890, 304

August 1890, 317

September 1890, 338

October 1890, 351

November 1890, 373

December 1890, 423

January 1891, 439

February 1891, 452

March 1891, 487

April 1891, 508

May 1891, 533

June 1891, 560

July 1891, 565

August 1891, 585

September 1891, 595

October 1891, 600

November 1891, 607

December 1891, 614

January 1892, 626

February 1892, 635

March 1892, 645

April 1892, 657

May 1892, 670

June 1892, 690

July 1892, 703

August 1892, 710

September 1892, 724

October 1892, 737

November 1892, 757

December 1892, 758

January 1893, 785

February 1893, 795

March 1893, 802

April 1893, 824

May 1893, 824

June 1893, 840

September 1893, 872

August 1893, 873

September 1893, 896

October 1893, 913

November 1893, 914

December 1893, 924

June 1895, 1295

August 1895, 1295

September 1895, 1295

October 1895, 1306

November 1895, 1377

December 1895, 1377

January 1896, 1465

February 1896, 1465

March 1896, 1465

April 1896, 1550

May 1896, 1550

June 1896, 1550

July 1896, 1575

August 1896, 1575

September 1896, 1575

October 1896, 1651

November 1896, 1651

December 1896, 1651

January 1897, 1670

February 1897, 1670

March 1897, 1670

April 1897, 1698

May 1897, 1698

June 1897, 1698

July 1897, 1726

August 1897, 1726

September 1897, 1726

October 1897, 1769

November 1897, 1769

January 1898, 1815

February 1898, 1815

March 1898, 1815

April 1898, 1836

May 1898, 1836

June 1898, 1836

August 1899, 1979

September 1899, 1979

October 1899, 2007

November 1899, 2007

December 1899, 2007

January 1900, 2026

February 1900, 2026

March 1900, 2026

April 1900, 2028

May 1900, 2028

June 1900, 2028

July 1900, 2050

August 1900, 2050

September 1900, 2050

quarterly report

2nd quarter, 1889, 196

3rd quarter, 1889, 214

4th quarter 1889, 236

1st quarter 1890, 255

2nd quarter 1890, 290

3rd quarter 1890, 339

4th quarter 1890, 453

1st quarter 1891, 488

2nd quarter 1891, 561

3rd quarter 1891, 596

4th quarter 1891, 615

1st quarter 1892, 646

2nd quarter 1892, 691

3rd quarter 1892, 738

4th quarter 1892, 768

1st quarter 1893, 803

2nd quarter 1893, 841

3rd quarter 1893, 897

4th quarter 1893, 925

1st quarter 1894, 954

2nd quarter 1894, 1029

3rd quarter 1894, 1082

1st quarter 1895, 1232

2nd quarter 1895, 1241

Species Index (please accept this list might not be complete)

Ailanthus malubarica DC.[*Ailanthus triphysa*], 1252

Anoa

- depressicornis*, 439, 457
- santeng*, 428, 439, 453, 457, 497, 531, 590, 1192
- sp., 290, 304, 324, 325, 335, 336, 339, 418, 428, 443, 445, 456, 486, 488, 493, 585, 587, 595, 596, 621, 2070

antelope unspecified, 210, 445, 493, 497, 590, 595, 608, 690, 691, 697, 856, 881, 1306, 1318, 1555, 1575, 1615, 1977, 1979, 2007, 2054

Anthropopithecus, 896

- erectus*, 710, 711, 723, 724, 727, 738, 743, 748, 897
- javanensis*, 702
- sivalensis*, 738, 1184

Antelope

- sumatrensis*, 164, 213, 237

Axis

- axis*, 428, 453, 456, 457, 469, 488, 585, 595, 630, 643, 662
- sp., 379, 487, 493, 495, 508, 596, 614, 670, 690, 710, 768, 897

bats unspecified, 189, 197, 235, 237, 242

Bibos

- banteng*, 428, 585, 2070
- cavifrons*, 469, 470, 487, 488, 493, 561
- gaur*, 2062
- gaurus*, 626, 980
- sp., 379, 596, 626, 646, 757, 768, 896, 897, 1232, 2060, 2061, 2062, 2063, 2064, 2066, 2068

bird, 508, 561, 690

Bison

- sivalensis*, 324, 469
- sp., 335, 336, 339, 379, 428, 615

Bos

- javanicus*, 2070
- sp., 107, 164, 224, 304, 339, 428, 615, 757, 924, 1769, 2007, 2028, 2029, 2030, 2050, 2060, 2061, 2062, 2063, 2064, 2065, 2066, 2067, 2068, 2070, 2077, 2078

Boselaphus

- kroesenii*, 590, 608, 702, 1083
- sp., 738, 757, 768, 873, 896, 897, 2061, 2063, 2064, 2067, 2068, 2069, 2070, 2071
- tragocamelus*, 590

Bubalus

- buffellus*, 980
- buffelus*, 428, 453
- palaeindicus*, 453, 469, 487, 508, 585, 595, 596, 614, 2060
- platyceros*, 317, 324, 336, 338, 339, 453, 1232
- sp., 96, 107, 164, 196, 197, 335, 379, 595, 757, 768, 896, 897, 1295, 1575, 1615, 1656, 1663, 1726, 1769, 1977, 1979, 2007, 2030, 2050, 2054, 2060, 2061, 2062, 2063, 2064, 2065, 2066, 2067, 2068, 2077, 2078

Buceros

- sp., 2070, 2071

Canis

- rutilans*, 237, 255, 290
- sp., 164, 390

Capra. *See also* *Anoa*

- sivalensis*, 324
- sp., 2070
- sumatrensis*, 214

Carcharodon

- sp., 2070

Celebus

- sp., 1717

Cercocebus

- cynomolgus*, 1711
- sp., 107, 428, 439, 488

Cercopithecus

- cynomolgus*, 199, 237
- sp., 224

Cervulus. *See Muntiacus*

Cervus

- aristotelis*, 630, 980, 2070
- axis*, 2070
- equinus*, 213, 2070
- hippelaphus*, 2070
- hydekkeri*, 304, 324, 325, 339, 360, 379, 403, 428, 453, 456, 457, 486, 488, 493, 497, 2005, 2060, 2061, 2062, 2064, 2065, 2066, 2067, 2068
- muntjac*, 164
- porcinus*, 630, 2070
- sp., 96, 107, 164, 189, 196, 197, 214, 224, 324, 335, 336, 374, 428, 601, 680, 757, 896, 897, 1575, 1576, 1615, 1726, 1746, 1769, 1962, 1977, 1979, 2007, 2028, 2029, 2030, 2050, 2054, 2060, 2062, 2063, 2064, 2065, 2066, 2067, 2068, 2074, 2076, 2077, 2078

Chalicotherium

- sivalense*, 1232

chimpanzee (*Anthropopithecus*/*Pithecanthropus*/*Homo erectus*), 590, 595, 596, 600, 608, 615, 654, 705, 706, 709, 710, 725, 728, 730, 737

Cricetus frumentarius, 14

Crocodylus

- biporcatus*, 622, 2070
- palustris*, 1444
- porosus*, 428, 453, 1444, 2070
- sp., 296, 304, 324, 325, 335, 336, 338, 339, 359, 374, 487, 488, 585, 595, 596, 690, 691, 856, 896, 897, 954, 1260, 1286, 1295, 1574, 1575, 1576, 1615, 1979, 2028, 2054, 2060, 2061, 2062, 2063, 2064, 2066, 2067, 2068, 2070, 2072, 2073, 2077

Cuscus orientalis, 1711

Cynocephalus

- sp., 428, 737, 768

Dinotherium sp., 486, 493

Elephas

- hysudricus*, 304, 1232
- indicus*, 428, 453, 456
- nomadicus*, 304, 486
- sp., 96, 107, 164, 196, 197, 213, 237, 280, 304, 317, 335, 336, 339, 374, 585, 768, 794, 896, 897, 1216, 1575, 1769, 2060, 2061

Euelephas. *see Elephas*

- hysudricus*, 339, 493
- nomadicus*, 339

Felis. *see also Panthera tigris*

- cristata*, 317, 336, 657
- leo*, 630
- pardus*, 2070
- sp., 324, 335, 339, 428, 596, 614, 615, 768, 2069, 2070

finances, 146

fish

- unspecified, 138, 699, 703, 1232, 1735

fossil wood, 290, 325, 585, 595, 596, 602, 860, 890, 907, 1045, 1286, 1297, 1576, 2060, 2061, 2062, 2065, 2067, 2070, 2078

Fragulus

- sp., 2071

freshwater shells

- Bulimus* sp., 290, 324, 325, 336, 338, 339
- Cyrena*, 795, 803
- Palustria*, 795, 803
- Unio* sp., 336, 338, 339, 585
- unspecified, 266, 285, 286, 324, 360, 375, 595, 596, 794, 795, 802, 803, 808, 860, 883, 887, 896, 897, 954, 991, 1011, 1029, 1041, 1232, 1576, 1655, 1726, 1735, 1769, 2070

Galeopithecus

- sp., 2070, 2071

Garialis

- gangeticus*, 317, 428, 453, 630, 645, 646, 662, 685, 703, 1713, 2062
- schlegelii*, 317
- sp., 335, 336, 585, 596, 1562, 2054, 2062

Gharialis

- sp., 338, 339, 2077

Glis glis, 497

Haliaëtus

- sp., 2070

Hexaprotodon sp., 279, 290, 339, 368, 371, 375, 379, 381, 384, 388, 423, 428, 453, 457, 487, 488, 493, 497, 565, 574, 585, 594, 596, 639, 646, 653, 768, 772, 777, 785, 896, 897, 1231, 1232, 1241, 1254, 1295, 1426, 1465, 1602, 1615, 1630, 1651, 1693, 1809, 1814, 1815, 1914, 2061, 2062, 2064, 2065, 2066, 2070, 2071, 2073, 2075, 2078

Hipparion

- sp., 486

Hippopotamus. *See also* Hexaprotodon

- nomadicus*, 290, 304, 324, 325, 336, 379, 453, 2061, 2064, 2065
- sivalensis*, 453
- sp., 317, 335, 1232

Homo

- sapiens*, 280, 290, 338, 368, 1039, 1185, 1354, 1458, 1522, 1544, 2070
- sp., 428

Hyaena

- bathygnatha*, 2069
- crocuta*, 630
- felina*, 317, 324, 325, 335, 336, 379, 428
- sinensis*, 317
- sp., 304, 371, 2069

Hylobates

- concolor*, 1399, 1685
- hoolock*, 1685
- lar*, 1685
- leuciscus*, 1685, 2071
- muelleri*, 1685, 1711
- sp., 107, 615, 738, 748, 1232, 1263, 1317, 1333, 1335, 1373, 1421, 1510, 1519, 1558, 1564, 1608, 1653, 1711, 2071
- syndactylus*, 1685

Hystrix

- javanicus*, 317, 2070
- müller*i, 213
- sp., 96, 107, 189, 196, 197, 214, 224, 237, 487, 488, 561, 758, 768, 2061, 2067, 2068, 2069

imprints of leaves, 595, 596

Leptobos

- sp., 600, 614, 615, 768, 795, 802, 803, 2060, 2062, 2063, 2064, 2065, 2066, 2070, 2078

Lepus netscheri, 112, 166, 210, 477, 491, 531, 590

Lutra

- leptonyx*, 2070
- sp., 1107, 2069

Macacus

- cynomolgus*, 1650
- maurus*, 722, 1373
- nemestrinus*, 1711
- oereatus*, 1717
- sp., 107, 1711

Manis

- gigantea*, 691
- javanica*, 655, 657, 691, 1083, 2070, 2071
- palaejavanica*, 655, 657, 702, 1083, 2069
- sp., 1232

marine shells

- Dolium*, 883
- unspecified, 1051, 1082, 2042, 2044

Mastodon

- sp., 324, 325, 350, 379, 427, 428, 456, 469, 493

monkey

- unspecified, 96, 196, 197, 621, 2029, 2030

Muntiacus

- muntjak*, 199, 237, 317, 2070
- sp., 768, 2069

Mus

- sp., 596

Nemorhoedus

- sp., 2070

Nemorrhodius

- sumatrana*, 2070

Nycticebus

- sp., 2071

Pan troglodytes, 643, 662, 689, 718, 722, 738, 748

Panthera

- tigris*, 96, 197, 214, 1977, 2007, 2070, 2076

Paradoxurus

- mussanga*, 2070

Pithecanthropus alalus, 1042

Pithecanthropus erectus, 754, 774, 781, 871, 898, 914, 915, 925, 945, 980, 1017, 1032, 1038, 1039, 1042, 1064, 1083, 1084, 1091, 1092, 1101, 1109, 1120, 1124, 1135, 1182, 1186, 1195, 1196, 1197, 1199, 1256, 1261, 1277, 1279, 1280, 1303, 1304, 1325, 1326, 1330, 1335, 1342, 1353, 1370, 1373, 1375, 1382, 1384, 1389, 1398, 1402, 1412, 1415, 1427, 1440, 1442, 1446, 1450, 1452, 1458, 1459, 1462, 1466, 1476, 1486, 1504, 1519, 1522, 1523, 1525, 1538, 1544, 1553, 1558, 1560, 1564, 1565, 1580, 1588, 1604, 1605, 1608, 1610, 1620, 1640, 1677, 1685, 1696, 1727, 1728, 1729, 1762, 1764, 1824, 1860, 1865, 1980, 1993, 2005, 2032, 2035, 2045, 2049

Pithecheir melanovus, 112, 166

Poephagus

- sp., 379

Pongo

- Simia satyrus*, 107, 164, 224, 615, 2061, 2063, 2070, 2071
- sp., 96, 196, 197, 1711

Pteropus

- edulis*, 2070

Rhinoceros

- indicus*, 630
- javanicus*, 453
- sp., 96, 107, 164, 189, 196, 197, 213, 224, 237, 290, 304, 317, 324, 325, 336, 339, 428, 533, 534, 548, 768, 791, 794, 795, 803, 1216, 1295, 1297, 1555, 1562, 1575, 1615, 1746, 1769, 1962, 1977, 1979, 2007, 2061, 2063, 2064, 2065, 2067, 2068, 2069, 2070, 2071, 2072, 2073, 2074, 2076, 2078
- sumatranus*, 2070
- unicornis*, 980

rodents unspecified, 107, 189, 595

sea turtle, 1028, 1051, 1082

Semnopithecus

- maurus*, 317, 1711, 1717
- pruinosis*, 1711
- pyrrhus*, 1711
- sp., 107, 768

Simia. *See* Pongo

Sivotherium

- sp., 486

Stegodon

- bombifrons*, 339, 379, 493
- clifiii*, 339, 379, 493
- ganesa*, 428, 486, 493, 497, 980
- insignis*, 428, 486, 493, 497, 980
- planifrons*, 493
- sp., 107, 266, 279, 290, 304, 317, 324, 325, 335, 336, 338, 339, 350, 351, 355, 359, 368, 371, 373, 374, 379, 381, 383, 388, 423, 427, 428, 453, 456, 469, 486, 487, 488, 493, 533, 561, 565, 573, 585, 595, 596, 646, 670, 690, 691, 710, 758, 768, 795, 873, 896, 897, 924, 1083, 1232, 1241, 1549, 1550, 1575, 1615, 1652, 1656, 1726, 1746, 1769, 1962, 1968, 1977, 1979, 2003, 2004, 2007, 2028, 2029, 2030, 2050, 2054, 2060, 2061, 2062, 2063, 2064, 2065, 2066, 2067, 2068, 2070, 2071, 2072, 2073, 2074, 2075, 2076, 2077, 2078
- trigonocephalis*, 2005

Sus

- barbatus*, 548, 555
- celebensis*, 361, 379, 428, 453, 457, 486, 493, 494, 548, 555, 626, 630, 643, 646, 662, 680, 685, 687, 710, 738, 758, 2062, 2070
- hysudricus*, 324, 325, 339, 361, 379, 428, 453, 469, 486, 493, 497
- longirostris*, 491, 494, 548, 555, 629, 687, 1223
- philippensis*, 379, 453, 493, 494
- sp., 96, 107, 164, 189, 196, 197, 214, 224, 237, 304, 324, 335, 336, 339, 374, 456, 457, 462, 464, 479, 485, 490, 502, 518, 532, 534, 537, 540, 541, 544, 554, 571, 577, 582, 601, 621, 631, 635, 694, 699, 700, 735, 768, 785, 873, 896, 897, 1028, 1549, 1550, 1575, 1576, 1615, 1769, 1977, 2007, 2028, 2029, 2050, 2061, 2063, 2064, 2067, 2068, 2069, 2070, 2071, 2073, 2074, 2076, 2077
- verrucosus*, 361, 428, 457, 491, 493, 494, 497, 622, 687, 703, 710, 738, 1223, 2070
- vittatus*, 164, 199, 213, 428, 457, 491, 493, 687, 1223, 2070

Tapirus

- indicus*, 199, 213, 453, 486, 493, 2061, 2063, 2070
- sp., 96, 107, 196, 197, 214, 224, 237, 418, 423, 428, 635, 645, 646, 668, 2069

Testudinae, 428

tortoise

- Batagur*, 595, 596, 2060, 2063, 2067
- unspecified*, 197, 475, 520, 585, 798, 856, 1549, 1550, 1575, 1615, 1977, 2007, 2054, 2061, 2063, 2066, 2067, 2068, 2070, 2072, 2073, 2076, 2077

Tragulus

- kantjil*, 2070
- napu*, 2070

Trionyx

- sp., 290, 304, 335, 336, 338, 339, 428, 585, 596, 2068, 2070, 2071

Tupaja javanica, 1711

turtle

- sp., 374
- unspecified, 1232

Ursus

- malayanus*, 2070

Viverra

- rasse*, 2070

Location Index (incomplete!)

Alastua, 338, 339, 350, 373, 2061
Bajangan, 896, 897
Bangkok, 752
Banglee, 338, 339, 350, 359, 373, 374, 653, 657, 670, 691, 744, 751, 752, 757, 758, 759, 768, 777, 779, 785, 803, 954, 1702, 1726, 2060, 2062, 2063, 2064, 2065, 2066, 2067, 2068, 2069, 2070, 2071, 2074
Banka, 653, 2062
Bantjar, 1295
Bapang, 2067
Batang Paningahan, 242, 249
Bedok, 575
Bengawan (banks of the, 2060
Bengawan (banks of the), 2062, 2067
Besolee, 291
Blora dept., 2060
Blura, 280
Bodjonegoro dept., 2060
Bodjonegoro dept. (south of the), 2062
Bodjong Bitung, 1028, 1082, 2067
Bogo, 339, 350, 575, 2060, 2061, 2062, 2063, 2064, 2066, 2067, 2068, 2070, 2071
Bonduren, 411, 447, 459, 639
Borneo (Kalimantan), 2071
Bringin, 2064
Bua, 2070, 2071
Bulong, 350
Butak, 305, 358, 359, 361, 373, 374, 453, 802, 803, 954, 975, 978, 991, 1680, 1692, 1775, 1781, 2060, 2067
cave Tompo, 321
cave Wjiembe, 321
Chianjur dept. (South of), 2060
corner cave, 391
Dekes, 791
Dekes - Wadegan, 2061, 2062, 2063, 2064, 2066, 2067, 2068
Dilem, 910
Djagoredjo, 2067
Djambe, 454, 464, 485, 523, 529, 532, 552, 554, 560, 569, 2062, 2063, 2064, 2068
Djambe, (½ paal west of), 508
Djassinga, 1028
Djediding, 280
Djengkrik, 696
Djintel, 910
Djogobojo, 2068
Djumtemp, 551
Dollok, 1575
Dongmadu, 459
Duku, 338
Duplan, 280, 482, 551
Gabus, 564
Galon, 697
Gempol, 482, 2065, 2067
Gendingan, 1082
Gerbogan, 400, 453, 1693, 2063, 2064
Golan, 351, 453
Grebekan - Tenggor, 2074
Grivinpitu, 867
Grobegan, 1698, 2067
Gua Djimbee, 317, 338, 2067, 2068
Gua Fumpo, 338
Gua Ketjil, 391, 2067
Gua Mandjangan, 452, 2067
Gua Roto, 317, 2067
Gua Songkenteng, 2067
Gujangan warak, 454
Gumpal, 280
Gunung Iago, 2070
Gunung Kembar, 464
Gunung Lâwâ, 2068
Gunung Lor cave, 393
Gunung Mundu, 508
Gunung Muria, 523
Gunung Ngembak, 560
Gunung Ngubalang, 291
Gunung Slompret, 454, 464, 468, 479, 508, 523, 529, 552, 561, 563, 569, 2063, 2064
Gunung Sungentong (Besolee), 274, 290, 304
Hajen, 1295
Japara, 2070
Jengkalsawu, 564, 577
Jeruk, 653, 691, 752, 768, 803, 2068, 2069, 2070
Joede, 464, 2063
Kadjo or kwadjo, 551
Kali Batokan, 924
Kali Gèdéh, 339, 350, 373, 453, 910, 2060, 2061, 2062, 2063, 2064, 2065, 2066, 2067, 2068
Kali Mining, 2067
Kali Petung, 2067
Kaliman, 910
Kaliwulo, 464
Kamplok, 910
Kantjilan, 462, 464, 523
Kanung Djati, 2068
Karang Nanko, 2070, 2071
Karangdjati, 2067
Karsono, 2062

Kasiman, 924
Kebon Duren, 560, 2061, 2062, 2063, 2064, 2065, 2066, 2067, 2068, 2069, 2071
Kebon Duren (¾ paal South of), 2063
Kedingding, 508
Kedininging, 2066
Kedung banteng, 2071
Kedung Bening, 670, 691, 796, 802, 803, 2067, 2071
Kedung Brubus, 339, 361, 373, 401, 411, 412, 413, 436, 441, 459, 460, 628, 637, 639, 648, 653, 656, 657, 660, 954, 991, 1655, 1692, 1775, 2060, 2061, 2062, 2063, 2064, 2065, 2066, 2067, 2068, 2069, 2070, 2071
Kedung Brubus - Teguan, 2062
Kedung Brubus (½ paal North of), 2067
Kedung Lumbu, 290, 1777, 2061, 2062, 2063, 2064, 2067, 2069
Kedung Madoh, 2060, 2062, 2065, 2068
Kedung Madoh (1 paal North of), 2061
Kedung Nojo, 795, 802, 803, 2063, 2064
Kedung Panas, 795, 803, 2063, 2064, 2065, 2067, 2070
Kedung Pingit, 759, 791, 795, 796, 802, 803, 2062, 2063, 2068
Kedung Pjanans, 796
Kedungpring, 2065, 2066, 2068
Kendeng hills, 2060
Kerdjo Bogo, 453
Ketawang, 1295
Klaling, 464
Klangon, 339, 436
Klepo, 910
Klitja, 697
Krangit, 464, 523, 544, 552, 565, 2061, 2070
Kredja, 2063
Kritjak, 696
Kritjian, 887
Kritjik, 584
Lawu, 350, 381
Lebak, 2070
Losari, 653, 752
Madura strate, 2067
Majang, 910
Mantingan, 453, 2064
Matokan, 796, 802, 803
Modjosawit, 1575
Mulang, 338
Names, 924
Nanko, 2060, 2061, 2062, 2064
Nemini, 617
Ngalau agung agung, 249, 254, 255, 2061, 2063, 2064, 2068, 2070, 2071
Ngalau bandar, 189, 197, 199, 213, 214, 218, 236, 237
Ngalau batang chiparok. *See also* Ngalau bandar
Ngalau bateng pangean, 179, 189, 237
Ngalau bulan, 189, 199, 214
Ngalau djambu, 197, 199, 213, 214, 237, 2064, 2067, 2070, 2071
Ngalau goendja (porcupine cave), 107
Ngalau kapala sawah liat, 179, 189, 237
Ngalau lebawah, 214, 237
Ngalau lida ajer, 94, 102, 106, 197, 199, 237, 2061, 2063, 2067, 2068, 2070, 2071
Ngalau mansiu, 189, 197, 214, 237
Ngalau muka-muka, 189, 224, 237
Ngalau pala pisang, 235, 237, 242
Ngalau pandjang, 189, 197, 218, 235, 236, 237, 2068
Ngalau pandjang (small cave near), 2068, 2071
Ngalau sampit, 164, 237
Ngalau siba bantu, 235, 237, 242
Ngalau sibatie, 249, 254
Ngalau tambang sa puluk, 189
Ngamban, 1575
Ngambon, 1259, 2072
Ngandjar, 351, 453, 2073
Nganjuk, 2062
Ngawi, 994, 1009, 2060, 2061, 2062
Ngembek, 544
Nglambin, 1575
Ngluwah, 2062
Ngluwak, 350, 1041, 1082, 1254, 1255, 1259, 1550, 1575, 1684, 1689, 1698, 1788, 1815, 2065, 2072, 2074
Ngradenan, 2062
Notopuro, 1655, 1692, 1775, 1781
Nylelo, 1465
Padas Malang, 565, 2042, 2044, 2064, 2067, 2068, 2070
Pajaman, 1259, 1267, 1295
Pajaran, 436, 2061, 2062
Pakulen, 1775, 1781
Pandau, 243, 266, 279, 290, 305, 313, 324, 328, 339, 347, 350, 358, 360, 361, 366, 368, 369, 373, 375, 376, 379, 381, 382, 385, 389, 399, 453, 469, 648, 653, 670, 691, 757, 758, 768, 777, 795, 802, 803, 824, 841, 978, 980, 1082, 1420, 1655, 2004, 2005, 2070
Paningahan cave, 235
Patiayam, 120, 243, 379, 438, 452, 464, 472, 481, 486, 493, 496, 508, 518, 559, 560, 563, 569, 576, 581, 595, 978, 980, 2060, 2064, 2068, 2069, 2070, 2071
Pengilan, 338, 339, 350, 373, 2061
Pitu, 607, 664, 667, 669, 691, 2062
Porrong, 2065
Pramesan, 2062, 2067
Preanger (South), 2071
Pruwolo or Perwoto, 544
Pruwoto (2 paal South-East of), 560
Rejuno, 2061, 2068

Sangiran, 635, 854, 887, 896, 897, 905
Santolo, 2060
Saradan, 436
Sempulawang, 464
Setran, 2062
Sibrambang. *See also* Ngalau agung agung
Sidaju, 2070
Sine (cave of), 290, 2070
Singit, 910
Singkel, 2071
Sisawah (drainage ditch near), 2068
Siwalik hills, 2070, 2071
Siwaliks
Allahabad, 1178
Amboela, 2078
Bhalwala, 2078
Bharon, 2078
Bharonwala, 2078
Dehra Dún, 1156, 1158, 1162, 1168
Dhagoonwala, 2078
Haripur, 1173, 1175, 1176, 1179, 2078
Jánni, 1180, 2078
JhéI, 2078
Jungle Tal, 2078
Kalianpur, 1163, 1168
Kaluwála Pami, 1172
Khajnawad, 1172
Kodawala, 2078
Kolar, 1173, 1175
Mahranwala, 2078
Matar, 2078
Nagiwala, 2078
Nuliwala, 2078
Samalka, 2078

Solo, 575
Solo valley, 2060
Solok, 2070
Sonde, 697, 2042, 2044, 2064, 2067
Suliet Ajer, 203
Sumbaran, 777
Sumber Kepuh, 2062, 2063, 2064, 2065, 2066, 2068, 2069, 2071
Sumberwaru, 2062, 2064, 2068, 2071
Suru, 910
Sutjen, 291
Tambak, 338
Tambaredjo, 1575
Tandjong Bonei, 236
Tandjung, 861, 867, 2067
Tawang, 339, 453, 1286, 1289, 1295, 1297, 1306, 1319, 2068
Teguan, 339, 435, 447, 452, 466, 482, 489, 617, 2060, 2061, 2062, 2063, 2064, 2065, 2066, 2068, 2069, 2070, 2071
Teguan – Kebon Duren, 2063, 2064, 2065, 2066
Teguan (3-4 paal East of), 2061, 2062, 2063, 2065, 2066, 2067
Teguan (North of), 2062, 2063, 2065, 2066
Tempuran, 796
Tenggor, 1815, 2074
Terbakan, 2070
Terban, 462, 464, 523
Tiganh, 280
Tinggang, 508, 561, 1082, 1141, 1216, 1230, 1231, 1254, 1274, 1289, 1295, 1306, 1320, 1377, 1426, 1454, 1465, 1509, 1550, 1575, 1586, 1590, 1602, 1615, 1651, 1670, 1684, 1698, 1709, 1726, 1809, 1814, 1836, 2067, 2070, 2072, 2073, 2074
Tinggor, 1788
Tinil = Trinil, 579, 583, 584, 585, 587, 588, 589, 595, 596, 599, 600, 601, 602, 603, 604, 605, 606, 607, 610, 614, 2068
Tjengklik, 2067
Tjenkal Lewal, 544
Tjermee (Wadjak), 290, 329, 338, 2067, 2068, 2071
Tjikarundung, 2067
Tlågä, 551
Tombakmarah, 910
Tregalek, 432

Trinil, 351, 453, 664, 667, 669, 691, 699, 705, 706, 708, 713, 714, 719, 796, 802, 815, 820, 821, 823, 830, 833, 836, 837, 838, 841, 853, 856, 860, 862, 866, 869, 876, 877, 879, 881, 882, 886, 890, 894, 898, 901, 903, 904, 906, 907, 1082, 1255, 1258, 1260, 1264,1271, 1278, 1286, 1289, 1295, 1297, 1306, 1318, 1319, 1377, 1541, 1549, 1550, 1555, 1561, 1562, 1571, 1574, 1575, 1576, 1577, 1586, 1722, 1726, 1737, 1962, 1970, 1977, 1979, 2007, 2054, 2060, 2061, 2062, 2063, 2064, 2065, 2066, 2067, 2068, 2069, 2070, 2071, 2072, 2073, 2074, 2076, 2077

Tritik, 772, 785, 796, 802, 803, 1420, 2060, 2061, 2063, 2064, 2065, 2066, 2067, 2068

Tulung Agung, 2060, 2070, 2071

Tums, 910

Ujan abu, 366

Wadegan, 796, 2070

Wadjak, 115, 453, 2067

Watu karas, 696

Wilis, 350, 381, 2070, 2071

Wjingglong, 464

Wonobrengkol, 2064, 2066, 2067

Wonopuro, 2067

Wonosepi, 910

Subject Index (Incomplete!)

aboriginal skull, 1771
accumulation of bones in caves by predators, 107, 164, 237, 255
appreciation for native knowledge, 179, 317, 338, 406, 491, 497, 523, 531, 544, 668, 687, 768, 873, 910, 911, 1004, 1030, 1223, 1441, 1479, 1787, 1884
assignment for paleontological research, 129, 940, 1237
  extention, 640, 1686, 1688, 1704, 1869, 1915, 1922, 1950, 1988
autopsy, 29, 31, 32, 34, 35, 38
battlefield of giants, 243, 264, 266, 273, 303, 317, 338, 347, 358
brain weight and body size, 1588, 1597, 1616, 1633, 1635, 1682, 1683, 1685, 1691, 1711, 1714, 1732, 1736, 1740, 1742, 1743, 1749, 1765, 1930, 1947, 1953, 1954, 1955
cast of a *Neanderthal* skull, 1415, 1749
cast of the *Pithecanthropus*
  endocast of the skull, 1629, 1956
  femur, 1316, 1507, 1519, 1564, 1653, 1685, 1778, 1967
  molar, 1438, 1519, 1564, 1967
  remains, 1284, 1290, 1424, 1440, 1443, 1446, 1724, 1918
  skull, 1262, 1311, 1312, 1316, 1348, 1350, 1354, 1355, 1361, 1370, 1373, 1384, 1400, 1413, 1417, 1422, 1438, 1440, 1449, 1466, 1523, 1553, 1564, 1584, 1605, 1608, 1614, 1640, 1641, 1657, 1729, 1845, 1872, 1937, 1967, 2049
climates of the geological past, 306, 354, 368, 378, 384, 437, 442, 458, 465, 470, 471, 475, 477, 484, 492, 500, 501, 505, 517, 521, 570, 674, 695, 701, 712, 717, 747, 765, 818, 891, 908, 917, 919, 920, 968, 1019, 1026, 1037, 1048, 1054, 1058, 1059, 1065, 1075, 1109, 1118, 1265, 1276, 1285, 1292, 1293, 1296, 1301, 1307, 1352, 1354, 1363, 1374, 1384, 1430, 1585, 1663, 1833, 1835, 1856, 1857, 1858, 1879, 1881, 1923, 1942
conflict with Martin, 381, 404, 414, 521, 573, 852, 927, 930, 932, 933, 942, 980, 1065, 1083, 1136, 1137, 1139, 1362, 1372, 1384, 1386, 1392, 1398, 1402, 1418, 1421
conflict with Verbeek, 336, 381, 382, 383, 385, 399, 408, 409, 414, 415, 417, 419, 420, 421
coolies employed with payment, 840, 864, 867, 869, 1259, 1260, 1295, 1960
coolies employed without payment, 855, 857, 861
corporal punishment, 462, 542, 866
de Winter, 595, 929, 1101, 1126, 1722
diseases
  beriberi, 357, 638, 747
  cholera, 357, 638
  cold, 617
  coughing, 617
  dysentery, 694
  feet ulcers, 454, 563, 648, 697, 704, 856, 860, 862, 869, 876
  headaches, 1989, 1991, 1996
  influenza, 250, 457, 512, 553, 556, 573, 764, 908, 965, 1000, 1225, 1432, 1435, 1471, 1474, 1484
  intestinal worms, 436, 821
  malaria, 126, 144, 156, 185, 186, 188, 189, 206, 209, 210, 213, 214, 221, 237, 238, 264, 266, 323, 324, 325, 357, 389, 412, 436, 464, 471, 489, 552, 557, 563, 577, 617, 629, 638, 667, 669, 673, 678, 681, 683, 684, 687, 704, 706, 747, 760, 783, 820, 836, 861, 862,869, 886, 889, 908, 950, 956, 1057, 1107, 1236, 1253, 1586, 1617, 1813, 1991
  psychic depression, 264, 266, 683, 747, 782, 783, 927, 1095, 1225, 1893, 1981
  rabies, 1788
  scabies, 329, 856
  sore eyes, 447, 706
  stomach ache, 713, 714, 719
  syphilis, 149
  thrush, 90
  tummy aches, 287, 413, 447, 489, 617, 667, 697, 728, 794, 820, 886, 956, 1040
  women's disease (venereal disease?), 502, 735, 752, 762
Dubois collection, 365, 426, 618, 852, 927, 930, 932, 942
  description of the, 101, 145, 381, 395, 403, 404, 405, 414, 448, 504, 507, 535
  dispute over Sumatran fossils, 405, 430, 440, 448, 449, 451, 480
  handling within the Netherlands, 1139, 1294, 1309, 1378, 1390, 1559, 1671, 1673, 1994
  property of the government, 101, 129, 279, 340, 404, 414, 428, 457, 484
escape of convicts, 118, 144, 177, 210, 217, 292, 294, 304, 336, 454, 462, 536, 542, 686, 740
Femur 1, 705, 706, 709, 710, 711, 722, 724, 725, 727, 738, 748, 754, 757, 768, 774, 888, 893, 896, 897, 925, 926, 1055, 1056, 1076, 1109, 1119, 1222, 1261, 1262, 1263, 1272, 1277, 1282, 1284, 1307, 1311, 1314, 1315, 1316, 1333, 1334, 1335, 1346, 1373, 1382, 1396,1404, 1408, 1440, 1446, 1453, 1462, 1507, 1542, 1558, 1564, 1578, 1592, 1610, 1653, 1685, 1746, 1760, 1768, 1778, 1967, 1976, 2048
Femur dancemaster, 1507, 1508, 1510, 1778
finances, 142, 152, 175, 412, 413, 454, 460, 461, 490, 496, 513, 518, 532, 550, 558, 575, 584, 586, 599, 603, 612, 624, 692, 720, 761, 821, 868, 953, 999, 1078, 1259, 1260, 1273, 1276, 1281, 1456, 1573, 1677, 1704, 1915, 1950, 1971
financial punishment, 699
financial reward for fossils, 412, 462, 479, 513, 544, 550, 558, 575, 584, 588, 594, 599, 761
forced labour, 92, 126, 129, 137, 142, 144, 148, 152, 154, 158, 164, 177, 179, 182, 185, 189, 197, 203, 204, 205, 208, 210, 213, 214, 217, 218, 237, 268, 271, 273, 275, 279, 283, 287, 292, 294, 304, 307, 312, 314, 321, 323, 324, 325, 332, 334, 336, 411, 413, 436, 447, 448, 454, 461, 462, 463, 464, 481, 482, 483, 489, 490, 496, 502, 518, 523, 527, 529, 532, 536, 542, 544, 552, 588, 594, 599, 601, 602, 603, 605, 612, 613, 617, 621, 632, 634, 639, 645, 648, 654, 663, 664, 667, 669, 686, 697, 699, 708, 713, 714, 715, 719, 721, 724, 728, 734, 735, 739, 740, 751, 752, 753, 757, 759, 761, 764, 766, 769, 777, 779, 791, 794, 796, 797, 808, 809, 811, 813, 815, 816, 820, 821, 824, 826, 830, 836, 840, 845, 854, 855, 856, 857, 860, 862, 864, 866, 867, 869, 872, 876, 877, 879, 880, 881, 882, 884, 886, 890, 894, 903, 906, 945, 956, 959, 1009, 1080, 1216, 1668, 1702, 1709, 1716, 1726, 1737, 1819, 1837, 1934, 1960, 1963, 1966, 1977, 1996
forcing compliance of unwilling natives, 496, 532, 544
Franke, 152, 155, 157, 179, 185, 186
geological samples, 933
geological subjects. *See* Huffman et al 2022
Godaveny fauna, 980
going against regulations, 869, 876, 877, 998
Henkeput, 43, 45, 48, 72, 116, 250
Homo erectus jaw fragment Kedung Brubus, 362, 371, 379, 380, 387, 388, 390, 394, 398, 399, 423, 453, 619, 738
illegal logging, 323, 998
influence of humans on nature, 255
insubordination from the forced labourers, 454, 699, 735, 739
Junghuhn, 150, 381, 404, 452, 488, 592, 848, 852, 1004
Kriele, 181, 929, 1101, 1126, 1221, 1959, 1960, 1963, 1964
Lida-ajer fauna, 237, 242, 249, 255
local guide, 118, 179, 235, 287, 406, 412, 413, 464, 482, 496, 497, 513, 518, 532, 543, 550, 558, 575, 584, 761, 777, 1162, 1169, 1170, 1173, 1174, 1175
looking for paleontological tools, 376
man crafted stone object, 197
Narbada fauna, 486, 980
Ngalau Lida ajer, 197
photography, 49, 306, 387, 477, 491, 600, 627, 672, 760, 893, 900, 912, 926, 927, 939, 942, 945, 983, 996, 999, 1016, 1027, 1039, 1048, 1059, 1069, 1083, 1096, 1118, 1139, 1142, 1181, 1220, 1248, 1275, 1304, 1333, 1395, 1404, 1408, 1421
poeaza, 179
Raden Saleh, 279, 290, 347, 359, 374, 381, 404, 457, 497, 954
reported casualty, 185, 489, 601
Residential decree forbidding collecting or selling fossils, 481
response to publication of *P. erectus*, 1068, 1074, 1081, 1084, 1089, 1094, 1109, 1112, 1113, 1118, 1119, 1120, 1124, 1131, 1133, 1135, 1139, 1151, 1182, 1187, 1222, 1225, 1262, 1284
rules for order and discipline in prisons, 740
sea level changes, 362, 442, 453, 968, 1029
Siwalik expedition
  preparation, 826
Siwalik fauna, 106, 122, 208, 243, 338, 339, 361, 368, 376, 379, 381, 427, 453, 486, 493, 497, 980, 1185, 1232
special appreciation for Dubois' accomplishments, 1321, 1486, 1487, 1568, 1578, 1583, 1588, 1603, 1609, 1627, 1696, 1862, 1882, 1973
stratigraphy, 453, 589, 719, 866, 896, 897, 910, 911, 954, 975, 1028, 1082, 1114, 1254, 1297, 1320, 1735
taphonomic experiment, 237
taphonomy, 585, 596, 690, 838, 1541
teaching anatomy, 4, 5, 6, 7, 8, 9
terrace building of rivers, 224
theft of fossils, 506
theft of fossils by convicts, 462, 509, 518, 536, 542, 544, 735, 1087
tools, 142
  crowbar, 123, 142, 272, 479, 588, 724, 907
  dynamite, 88, 106, 142, 164, 182, 187, 199, 217, 235, 268, 272, 274, 276, 279, 290, 291, 627, 697, 1121
  patjol, 142
  pickaxe, 142, 182, 272, 277, 490, 588, 620, 724, 830, 994
  spade, 142, 277
  vinegar, 290
transport of fossils
  from Calcutta,India to the Netherlands, 1198, 1201
  from Jawa to the Netherlands, 826, 953, 984, 1052, 1071, 1103, 1104, 1108, 1110, 1111, 1129, 1130, 1243, 1248, 1320, 1377, 1380, 1414, 1451, 1615, 1665, 1699, 1738, 1745, 1820, 1913, 1926, 1990
  from Trinil to Tinggang, 1318
  from Trinil via Paron or Kedung Galar, 579, 1970
  within Jawa, 281, 287, 401, 412, 413, 435, 436, 447, 462, 464, 481, 482, 509, 523, 532, 554, 574, 577, 589, 599, 602, 605, 621, 634, 639, 648, 653, 660, 669, 686, 697, 699, 704, 744, 751, 759, 766, 772, 794, 797, 808, 809, 826, 890, 907, 1103, 1257
Trinil = Tinil, 614
unfair justice, 436, 866
University job anatomy, 13, 16
van de Nesse, 152, 155, 157, 179
van der Wijck, 2000
Wadjak skull, 115, 120, 121, 123, 125, 127, 196, 197, 208, 209, 238, 257, 279, 290, 305, 313, 320, 324, 327, 329, 338, 360, 391, 393, 453